

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄
(03.09.2018 - 02.08.2019)

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Ειδική συνεδρίαση 3^η Σεπτεμβρίου 2018

Ωρα έναρξης: 12.00 μ.

Αρ. 1

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας της Ινδίας,

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Αγαπητοί προσκεκλημένοι,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι με μεγάλη τιμή και ιδιαίτερη χαρά που καλωσορίζω τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Ινδίας κ. Ram Nath Kovind στη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η παρουσία σας, εξοχότατε κύριε Πρόεδρε, στην ειδική συνεδρία του σώματος σήμερα, καθώς και η επίσημη επίσκεψή σας στην Κύπρο, καταδεικνύει τους ιστορικούς δεσμούς φιλίας και συνεργασίας μεταξύ μας, ενώ παράλληλα αναθερμαίνει και εμβαθύνει τις σχέσεις των κυβερνήσεων, των κοινοβουλίων και των λαών της Κύπρου και της Ινδίας.

Οι ιστορικοί μας δεσμοί επισφραγίστηκαν διαχρονικά από την ουσιαστική αλληλεγγύη και προσήλωση των λαών μας σε κοινές αρχές και αξίες. Επισφραγίστηκαν επίσης από τις ενέργειες και ανταλλαγές ιστορικών ηγετών των δύο χωρών μας από την εποχή του Κινήματος των Αδεσμεύτων. Μας κληροδοτήθηκαν έτσι στέρεες βάσεις πάνω στις οποίες συνεχίζουμε να οικοδομούμε, ανταποκρινόμενοι στις απαιτήσεις των καιρών. Ενθυμούμενοι τις παρακαταθήκες αυτές, διασχίζουμε καθημερινά τη λεωφόρο Νεχρού και διασταυρώνουμε τα βλέματά μας με την προτομή του Γκάντι, που βρίσκεται δίπλα από το κτίριο του κοινοβουλίου μας και στην οποία έχουμε αποτίσει τιμές πριν από τη συνάντησή μας πριν λίγα λεπτά.

Από την ιστορική επίσκεψη στην Κύπρο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων της Ινδίας Πρωθυπουργού Ιντίρας Γκάντι το 1983 έχουν παρέλθει πολλά χρόνια. Όπως επιβεβαιώθηκε όμως από την περσινή επίσκεψη στην Ινδία του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Νίκου Αναστασιάδη, οι δεσμοί μας έχουν παραμείνει αναλλοίωτοι στον χρόνο και στις όποιες προκλήσεις.

Στο σημείο αυτό, κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα ήθελα να τονίσω ότι, παρ' όλη τη σαφή διάκριση εξουσιών στο σύνταγμά μας, η συνεργασία της Βουλής των Αντιπροσώπων με την εκτελεστική εξουσία, όπως και η άσκηση κοινοβουλευτικής διπλωματίας συμβάλλουν τα μέγιστα στην προώθηση της παγκόσμιας ειρήνης, της διεθνούς συνεργασίας και της ανάπτυξης των σχέσεων φιλίας και κατανόησης μεταξύ της Κύπρου και άλλων χωρών και γι' αυτό θα ήθελα να εκφράσω την ικανοποίησή μου.

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας της Ινδίας,

Η μακρά πορεία των δεσμών μας μέσα από την ιστορία, τον πολιτισμό και τους κοινούς αγώνες μεταφράζεται σε αλληλοϋποστήριξη των χωρών μας σε διεθνή και περιφερειακά βήματα. Οι διμερείς μας σχέσεις βρίσκονται σε ανοδική πορεία και αυτό αντικατοπτρίζεται τόσο στη διεθνή πολιτική σκηνή όσο και στην εντατικοποίηση της συνεργασίας σε διεθνείς οργανισμούς για ζητήματα καίριας σημασίας και για τις δύο χώρες. Σε κοινοβουλευτικό επίπεδο οι σχέσεις αυτές εκδηλώνονται τόσο στη Διακοινοβουλευτική Ένωση όσο και στον Κοινοπολιτειακό Κοινοβουλευτικό Σύνδεσμο και στην Ασιατική Κοινοβουλευτική Συνέλευση, όπου, μέσα από κοινές στρατηγικές, εμβαθύνεται η συνεργασία, με απώτερο στόχο την ασφάλεια, πρόοδο και ευημερία των λαών μας και τη δημιουργία συνθηκών σταθερότητας και ειρήνης στον ευρύτερό τους χώρο.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην περαιτέρω ενίσχυση των σχέσεών της με το κοινοβούλιο της Ινδίας, την υιοθέτηση συγκεκριμένων μέτρων προς αυτή την κατεύθυνση και τη συζήτηση πολιτικών σε συγκεκριμένους τομείς. Σ' αυτό το πλαίσιο ανανέωσα προηγούμενη πρόσκλησή μου προς την Ινδή ομόλογό μου για επίσκεψη στην Κύπρο, πρόσκληση που έχει ήδη γίνει αποδεκτή.

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε,

Οι παγκόσμιες εξελίξεις, οι συρράξεις, το φαινόμενο της τρομοκρατίας, η γενικότερη διάβρωση σε ηθικές αξίες, αποτελούν προκλήσεις τις οποίες μπορούμε να διαχειριστούμε, μόνο όταν οι πρωτοβουλίες και οι συνέργειες ενσάρκωθούν σε πρακτικές. Προς αυτή την κατεύθυνση η Ινδία μπορεί να έχει πρωταρχική συμβολή, αφού ως μια εκ των πολυπληθέστερων δυνάμεων και εκ των καθοριστικών πρωταγωνιστών παγκόσμια η χώρα σας έχει ενισχύσει τον ρόλο της τόσο στην ασιατική ήπειρο όσο και ευρύτερα. Περαιτέρω, η σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο σας, ακολουθεί μια σταθερά προοδευτική πορεία, η οποία μετρά πενήντα πέντε και πλέον χρόνια συνεργασίας. Στην κατεύθυνση αυτή η Ινδία, η τεράστια αυτή πληθυσμιακά, ιστορικά, πολιτισμικά και σήμερα ιδιαίτερα τεχνολογικά χώρα της Ασίας, μπορεί να στηρίζεται πάντα στη μικρή Κύπρο ως γέφυρα διαλόγου και συνεργασίας με την Ένωση.

Θα ήθελα με την ευκαιρία αυτή να εκφράσω την εκτίμηση τόσο της Βουλής των Αντιπροσώπων όσο και του κυπριακού λαού προς τη φίλη χώρα της Ινδίας για τη διαχρονική και συνεπή στάση αρχών που τηρεί στις προσπάθειες της Κύπρου για εξεύρεση δίκαιης και βιώσιμης λύσης του κυπριακού προβλήματος. Σε ό,τι αφορά δε την έμπρακτη συνεισφορά της χώρας σας σε ανθρώπινο δυναμικό στην ΟΥΝΦΙΚΥΠ, αξιοσημείωτη παραμένει πάντα η παρουσία των τριών Ινδών στρατηγών που ηγήθηκαν της ειρηνευτικής δύναμης στην Κύπρο σε κρίσιμες περιόδους, όπως και αξιοσημείωτη είναι η συμμετοχή των αστυνομικών που διατηρεί η χώρα σας σήμερα στη δύναμη.

Στο πλαίσιο αυτό οφείλουμε επίσης να εκφράσουμε ιδιαίτερες ευχαριστίες τόσο για τις πολλαπλές προσπάθειες που καταβάλλει η Ινδία εντός του ΟΗΕ και της Κοινοπολιτείας όσο και για την πολύτιμη στήριξη της στα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας και σε ό,τι αφορά στις τουρκικές προκλήσεις και απειλές στην κυπριακή αποκλειστική οικονομική ζώνη.

Αναγνωρίζοντας τη συνεπή στάση αρχών που διατηρεί η Ινδία έναντι του κυπριακού προβλήματος, είμαι αναγκασμένος να εκφράσω τη λύπη μου, αφού, δυστυχώς, η μέχρι τώρα τακτική και συμπεριφορά της Τουρκίας δεν επιτρέπει αισιοδοξία. Η Τουρκία, της οποίας ο ρόλος είναι αποφασιστικής σημασίας για την επιτυχία της διαδικασίας των διαπραγματεύσεων, με αδιάλλακτες θέσεις και αρνούμενη τον σεβασμό προς το διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο, εμμένει στην παραμονή τουρκικού στρατού στο νησί μετά τη λύση. Το Κυπριακό ήταν και παραμένει, λοιπόν, πρόβλημα εισβολής και κατοχής και παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καταστάσεις που πρέπει επιτέλους να τερματιστούν. Και γνωρίζω την ευαισθησία σας, κύριε Πρόεδρε, για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια του ανθρώπου.

Είναι αναγκαίο ο διεθνής παράγοντας να βάλει φρένο στις μεθοδεύσεις της Τουρκίας ασκώντας ουσιαστικές πιέσεις προς την Άγκυρα για σεβασμό του διεθνούς δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του συνόλου του κυπριακού λαού, όπως και για τερματισμό των προκλήσεων, καθώς η Τουρκία αρνείται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της έναντι της Κύπρου, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και εν γένει της διεθνούς κοινότητας. Ευελπιστούμε ότι οι προσπάθειές μας, και με τη δική σας βοήθεια και στήριξη, θα οδηγήσουν σύντομα σε δίκαιη, βιώσιμη και λειτουργική λύση, βάσει των σχετικών ψηφισμάτων του ΟΗΕ και του ευρωπαϊκού κεκτημένου και των ευρωπαϊκών αρχών. Η πλευρά μας σταθερά και με συνέπεια εργάζεται για την επίτευξη μιας μόνιμης λύσης που να διασφαλίζει μια ελεύθερη Κύπρο με μία κυριαρχία, μία υπηκοότητα, μία διεθνή προσωπικότητα και πολιτική ισότητα, όπως την καθορίζουν τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

Ο σοφός Γκάντι είχε πει: «Η γη παράγει αρκετά, για να ικανοποιήσει τις ανάγκες όλων των ανθρώπων, αλλά όχι την πλεονεξία όλων των ανθρώπων». Τα λόγια του σήμερα είναι πιο επίκαιρα παρά ποτέ...

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας της Ινδίας,

Για μια ακόμη φορά σάς καλωσορίζω στην Κύπρο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Είμαι πεπεισμένος ότι η επίσκεψή σας, πέραν της επαναβεβαίωσης των άριστων σχέσεων των δύο χωρών μας, θα οδηγήσει έμπρακτα και στην περαιτέρω προώθηση και εμβάθυνσή τους.

Εύχομαι τόσο σε σας προσωπικά όσο και στον φίλο ινδικό λαό συνεχή πρόοδο, ευημερία και εκπλήρωση των ευγενών σας στόχων.

Παρακαλώ τώρα τον κοσμήτορα της Βουλής να συνοδεύσει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Ινδίας κ. Ram Nath Kovind στο βήμα.

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ:

(RAM NATH KOVIND)

Εξοχότατε Πρόεδρε της Κύπρου κύριε Νίκο Αναστασιάδη,

Εξοχότατε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων κύριε Δημήτρη Συλλούρη,

Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Κυρίες και κύριοι,

Καλημέρα.

Είναι ένα χαρούμενο συναίσθημα να βρίσκομαι μεταξύ φίλων. Στην Ινδία θεωρούμε την Κυπριακή Δημοκρατία, όχι μόνο ως φίλο αλλά ως έναν από τους πιο σταθερούς μας εταίρους στη διεθνή κοινότητα και γι' αυτό είναι για μένα μεγάλη τιμή να βρίσκομαι εδώ και να απευθύνομαι στο νομοθετικό φόρουμ της χώρας σας. Αυτή η πρόσκληση αποτελεί τιμή για την Ινδία, καθώς και για μένα προσωπικά.

Με συγκίνησε η θερμή υποδοχή σας κατά την είσοδό μου στο κτίριο της Βουλής και θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, καθώς και τους βουλευτές για αυτή τη χειρονομία. Και θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω τον λαό της Κύπρου και την κυβέρνηση της Κύπρου με επικεφαλής τον Πρόεδρο της Κύπρου για την εξαιρετικά θερμή υποδοχή της οποίας τύχαμε εγώ και η αντιπροσωπία μου, μετά από την άφιξή μας στην Κύπρο χθες το απόγευμα.

Αυτή είναι η πρώτη μου επίσκεψη στην Κύπρο. Το τοπίο και η απέραντη ομορφιά της χώρας σας με έχουν αφήσει έκθαμβο. Υπάρχει κάτι στα νερά της Μεσογείου και υπάρχει κάτι στον καθαρό αέρα το οποίο είναι τόσο χαλαρωτικό και τόσο γοητευτικό. Και δεν είναι μόνο ο θερμός ήλιος που θυμίζει τη χώρα μου. Είναι επίσης οι κοινές μας αξίες, σύμβολα των οποίων βρίσκονται παντού, συμπεριλαμβανομένης και της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Αυτές οι αξίες και τα σύμβολα υπάρχουν στην κληρονομιά του τύπου της δημοκρατίας που έχουμε υιοθετήσει οι δύο χώρες. Και επίσης είναι παρούσες στον αμοιβαίο σεβασμό προς τους θεμελιωτές των δύο χωρών μας. Στο Νέο Δελχί ένας μεγάλος δρόμος έχει ονομαστεί προς τιμήν του σεβάσμιου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Και πριν έλθω εδώ, απέδωσα φόρο τιμής στην προτομή του Μαχάτμα Γκάντι, που βρίσκεται στο διπλανό πάρκο. Ο Μαχάτμα Γκάντι δεν ήταν μόνο ηγέτης του κινήματος για την ελευθερία και ηγέτης ολόκληρης της Ινδίας. Ήταν επίσης και η έμπνευση για τους αγώνες κατά της αποικιοκρατίας, καθώς και για τη διατήρηση της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και ελευθερίας παντού στον κόσμο.

Στην Ινδία θυμόμαστε με αγάπη ότι πριν από πενήντα χρόνια η Κύπρος είχε εκδώσει δύο γραμματόσημα, για να τιμήσει τον Μαχάτμα Γκάντι και πραγματικά αυτά τα γραμματόσημα ακόμα έχουν ιδιαίτερη αξία για τους συλλέκτες. Είναι μια ωραία σύμπτωση που η επίσκεψή μου εδώ πραγματοποιείται μόλις λίγες εβδομάδες πριν από τις 2 Οκτωβρίου, ημερομηνία κατά την οποία στην Ινδία θα ξεκινήσουν διετείς εορτασμοί, για να τιμήσουμε την επέτειο των εκατό πενήντα ετών από τη γέννηση του Μαχάτμα Γκάντι. Προσωπικότητες όπως ο Γκάντι και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος δεν ανήκουν σε μία και μόνο χώρα. Είναι μέρος της παγκόσμιας κληρονομιάς της ανθρωπότητας.

Φίλοι,

Οι σχέσεις μεταξύ Κύπρου και Ινδίας είναι παλαιές, είναι βαθιές και πολύπλευρες. Ως αρχαίοι πολιτισμοί, η πρώτη μας προτεραιότητα είναι ο λαός μας. Η ισχυρή σύνδεση μεταξύ των πολιτών της Κύπρου και της Ινδίας είναι η πιο σημαντική πηγή ενέργειας των διμερών μας σχέσεων. Ξεκινώντας από προσωπικές επαφές μεταξύ ανθρώπων, οικοδομούμε οικονομικούς και εμπορικούς δεσμούς, εκπαιδευτικές και πνευματικές σχέσεις, καθώς και μια γόνιμη διμερή συνεργασία. Και βεβαίως υπάρχουν και τα θέματα κοινού ενδιαφέροντος, η αμοιβαία δέσμευσή μας στην προάσπιση της ειρήνης, της ασφάλειας και της κυριαρχίας. Όλα αυτά οδηγούν στη σφαίρα των θεμάτων πολυμερούς και παγκόσμιου ενδιαφέροντος, όπου οι δύο χώρες μας αναπόφευκτα βρίσκονται στην ίδια πλευρά. Κατ' ακρίβειαν δεν υπάρχει σχεδόν κανένα βασικό θέμα στο οποίο η Κύπρος και η Ινδία να διαφωνούν.

Η πρωταρχική αποστολή της Ινδίας είναι η οικονομική της ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός, με τα οφέλη τους να φτάνουν σε όλα τα τμήματα του λαού μας. Η Κύπρος, ως ένας έμπιστος εταίρος και ως ένας από τους μεγαλύτερους επενδυτές στην Ινδία, είναι εξαιρετικά σημαντική σε αυτή τη διαδικασία. Η ανάπτυξη στην Ινδία βρίσκεται σε ένα συναρπαστικό σημείο και προσφέρει ελκυστικές επιχειρηματικές ευκαιρίες. Πριν φύγω από το Νέο Δελχί, δημοσιεύτηκαν στατιστικά στοιχεία που δείχνουν ότι η Ινδία είχε έναν καυτό ρυθμό ανάπτυξης 8,2% το τελευταίο τρίμηνο. Αυτή η τάση ταχείας ανάπτυξης είναι σταθερή τα τελευταία χρόνια και έχει καταστήσει την Ινδία την πιο γρήγορα αναπτυσσόμενη μεγάλη οικονομία παγκοσμίως.

Αυτό έχει συμβεί εξαιτίας των αποφασιστικών προσπαθειών και των πρωτοβουλιών σε πολιτικές της κυβέρνησης, προκειμένου η Ινδία να γίνει μια από τις πιο ανοικτές αγορές για επενδύσεις παγκόσμια, ένα ηγετικό εκκολαπτήριο νεοφυών επιχειρήσεων τεχνολογίας και μια χώρα όπου είναι εύκολο το επιχειρείν. Η θέση της Ινδίας στην έκθεση “Doing Business 2018” της παγκόσμιας τράπεζας έχει βελτιωθεί κατά τριάντα θέσεις εντός ενός έτους. Ήταν η πιο ταχεία άνοδος από οποιαδήποτε άλλη χώρα. Και στον Παγκόσμιο Δείκτη Καινοτομίας η θέση της Ινδίας έχει βελτιωθεί κατά είκοσι τέσσερις θέσεις τα τελευταία τρία χρόνια, από την 81^η το 2015 στην 57^η το 2018.

Οι φορολογικές μεταρρυθμίσεις, προκειμένου να ενδυναμωθούν οι μεγάλες επιχειρηματικές και κατασκευαστικές δυνατότητες της Ινδίας και η μεγάλη εγχώρια αγορά, έχουν επίσης βοηθήσει. Η εφαρμογή λοιπόν της φορολογίας για τα αγαθά και τις υπηρεσίες έχει οδηγήσει στην ύπαρξη μιας ομοιόμορφης, απλούστερης και ψηφιοποιημένης φορολογίας και στα είκοσι εννέα μας κρατίδια. Έχει ενοποιηθεί ολόκληρη τη χώρα σε ένα ενιαίο επιχειρηματικό σύστημα. Αυτό είναι ένα ιστορικό επίτευγμα, που μπορούμε να το συγκρίνουμε με τη δημιουργία ενιαίου δημοσιονομικού πλαισίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Υπήρξαν και άλλα μέτρα. Η θέσπιση του κώδικα για την αφερεγγυότητα και την πτώχευση έκανε πιο εύκολη την παύση των εργασιών των προβληματικών επιχειρήσεων. Η Ινδία προσπαθεί επίσης να δημιουργήσει μία πιο “καθαρή” οικονομία. Και αυτό είναι ένα πρόβλημα τόσο εγχώριο όσο και παγκόσμιο. Σε αυτό το πλαίσιο η συμφωνία η οποία υπογράφηκε νωρίτερα σήμερα μεταξύ της Μονάδας Οικονομικών Πληροφοριών της Ινδίας και της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ) της Κύπρου θα είναι χρήσιμη και για τις δύο χώρες.

Τεράστιες επενδύσεις και ελκυστικά και βιώσιμα έργα υποδομής είναι ορατά στο πλαίσιο του σχεδίου “Ψηφιακή Ινδία”, φέρνοντας την ευρυζωνική σύνδεση ακόμα και στις πιο απόμακρες αγροτικές περιοχές της Ινδίας, και στο πλαίσιο του σχεδίου “Εξυπνες Πόλεις”, που στοχεύει στην αναζωογόνηση αστικών περιοχών και καίριων τομέων υποδομών, όπως ηλεκτρισμός και ενέργεια, δρόμοι ταχείας κυκλοφορίας, λιμάνια και ναυτιλία. Ακόμα, η Ινδία προωθεί έντονα την ανάπτυξη του τουρισμού απλοποιώντας τις διαδικασίες για την έκδοση θεωρήσεων και αναπτύσσοντας τις τουριστικές υποδομές και εγκαταστάσεις.

Σε όλους αυτούς τους τομείς αναζητούμε εταίρους στην Κύπρο. Μπορείτε να έρθετε ως επενδυτές, μπορείτε να έρθετε επίσης ως συμμετέχοντες, μπορείτε να 'ρθείτε να αγοράσετε ή να πουλήσετε, μπορείτε να φέρετε την εμπειρογνώμοσύνη σας, το όνομά σας, τις δεξιότητες και τις γνώσεις σας. Η Ινδία είναι ανοικτή για επιχειρήσεις. Η Ινδία είναι ανοικτή για την Κύπρο. Να 'ρθείτε και να 'ρθείτε γρήγορα.

Κυρίες και κύριοι,

Ο Μαχάτμα Γκάντι συχνά μιλούσε για το ινδικό χωριό ως μία οργανική οντότητα με συνοχή, όπου όλοι, κάθε οικογένεια, αποτελούν κομμάτι μίας διασυνδεδεμένης αλυσίδας και όλοι συνεισφέρουν στο καλό της κοινότητας, στην ευημερία όλης της κοινότητας και του κάθε ατόμου ξεχωριστά. Αυτός ο τρόπος σκέψης έχει τις ρίζες του στις αρχαίες παραδόσεις της Ινδίας και συνεχίζει να εμπνέει την Ινδία όλα αυτά τα χρόνια σ' όλες μας τις προσπάθειες. Όταν λοιπόν σκεφτόμαστε για την Ινδία, πράττουμε για τον κόσμο. Πιστεύουμε σαφώς ότι το παγκόσμιο χωριό είναι επίσης μία ολοκληρωμένη οργανική οντότητα όπου όλοι, κάθε λαός, αποτελούν κομμάτια μίας συνδεδεμένης αλυσίδας και συμβάλλουν στην ευημερία αλλήλων.

Θα παραθέσω δύο παραδείγματα. Καταρχάς, ερευνητικά εργαστήρια και εταιρείες στην Ινδία έχουν αναπτύξει εντυπωσιακές δεξιότητες στον τομέα της φαρμακευτικής βιομηχανίας. Και όμως αυτό δεν το θεωρούμε απλώς ως μια επιχειρηματική δραστηριότητα. Είναι η συμβολή μας στην παγκόσμια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί και μια βιώσιμη βιομηχανία. Τα υψηλού επιπέδου ινδικά γενόσημα φάρμακα και εμβόλια έχουν μειώσει τις τιμές και το κόστος της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και έχουν βοηθήσει κοινότητες ανά τον κόσμο. Αυτός είναι ένας τομέας στον οποίο θα χαρούμε να μοιραστούμε την εμπειρία μας και τις δεξιότητές μας με την Κύπρο.

Δεύτερον, νωρίτερα φέτος η Ινδία ήταν εκ των ιδρυτών και είχε φιλοξενήσει την ιδρυτική διάσκεψη της International Solar Alliance (Διεθνής Συμμαχία Ηλιακής Ενέργειας). Η γραμματεία της συμμαχίας έχει την έδρα της στην Ινδία και ο θεσμός αυτός έχει κεντρικό ρόλο στην προσπάθεια της Ινδίας για κινητοποίηση διεθνών πόρων και τεχνολογιών για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής σε διεθνές επίπεδο. Τα πεδία εφαρμογής της ανανεώσιμης ενέργειας είναι τεράστια και θα είναι κρίσιμα στην προσπάθεια για καταπολέμηση των αυξανόμενων θερμοκρασιών και της ανόδου της στάθμης των θαλασσών. Τόσο η Κύπρος όσο και η Ινδία

έχουν μεγάλες ακτογραμμές και εκτεταμένη ηλιοφάνεια και υπάρχουν πολλά στα οποία μπορούμε να συνεργαστούμε. Σας προσκαλούμε να γίνετε μέρος της οικογένειας της International Solar Alliance.

Ως υπεύθυνα κράτη τόσο η Κύπρος όσο και η Ινδία αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις στο διεθνές σύστημα. Ως πολίτισμοί είμαστε ανοικτές κοινωνίες και εμπορικές οικονομίες εδώ και χιλιετίες. Η συνεχής συνάφεια μιας διεθνούς τάξης βασισμένης σε κανόνες για το εμπόριο, για τις θαλάσσιες οδούς και την παγκόσμια ναυτιλία είναι για μας ευαγγέλιο. Οι αρχές της εθνικής ακεραιότητας και η απόλυτη ανάγκη να καταπολεμήσουμε τη ριζοσπαστικοποίηση και την τρομοκρατία μάς ενώνουν. Σ' αυτό το πλαίσιο η Ινδία έχει απευθύνει έκκληση για την οριστικοποίηση της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της διεθνούς τρομοκρατίας και αναμένουμε τη στήριξή σας. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω την Κύπρο για την αφειδώλευτη στήριξή της στην υποψηφιότητα της Ινδίας σ' ένα διευρυμένο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και στην Ομάδα Πυρηνικών Προμηθευτών.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Η ανταλλαγή επισκέψεων και οι επαφές μεταξύ των δύο χωρών μας είναι συχνές και προσβλέπουμε σ' αυτές. Είμαι ο τέταρτος Πρόεδρος της Ινδίας που επισκέπτεται την Κύπρο. Μόλις πριν από ένα χρόνο ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας μάς τίμησε με τη δική του επίσκεψη. Δεν είναι κάτι σύνηθες στη διπλωματία Πρόεδροι δύο χωρών να ανταλλάζουν επισκέψεις από μία χρονιά σε άλλη. Αυτό πραγματικά δείχνει πόσο ξεχωριστές είναι οι σχέσεις μας. Τα μέλη των κοινοβουλίων μας επίσης έχουν παράδοση συναντήσεων και ανταλλαγής ιδεών για περαιτέρω ενδυνάμωση της δημοκρατίας και της ανάπτυξης. Το επικροτώ και προσκαλώ τον καθένα από εσάς ξεχωριστά να επισκεφθείτε την Ινδία. Επιτρέψτε μας τουλάχιστον να προσπαθήσουμε να σας προσφέρουμε και εμείς την ίδια θερμή φιλοξενία την οποία προσφέρατε εσείς τόσο γενναϊόδωρα στην αντιπροσωπία μου και σε μένα και μέσω εμάς στον λαό της Ινδίας.

Με αυτά τα λόγια, για ακόμη μία φορά, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για το ότι μου δώσατε την ευκαιρία να μιλήσω ενώπιον αυτού του κοινοβουλίου. Εύχομαι σε όλους εσάς και σε όλο τον λαό της Κύπρου τα καλύτερα για το μέλλον.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Πρόεδρε, για την επίσκεψη, την ομιλία σας και τις προσκλήσεις. Thank you very much, Mr President, for the visit and your speech and all the invitations. Thank you very much.

Κύριοι συνάδελφοι, με την ομιλία του Προέδρου της Δημοκρατίας της Ινδίας έχει ολοκληρωθεί η σημερινή ειδική συνεδρία του σώματος. Παρακαλώ όλους τους παρευρισκομένους να παραμείνουν στις θέσεις τους, μέχρις ότου αποχωρήσει ο τιμώμενος φιλοξενούμενός μας και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 12.30 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κουλλά Ονούφριος
Γεωργίου Γεώργιος	Κυπριανού Ανδρέας
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Σταύρου Ελένη
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Κυπριανού Άντρος
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Κώστα Κώστας
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη

Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος
Μυλωνάς Παύλος	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
---	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Περδίκης Γιώργος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

Μαχτεσιάν Βαρτέκς (Αρμενίων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προσφώνηση του Προέδρου της Βουλής και αντιφώνηση του Προέδρου της Δημοκρατίας της Ινδίας κ. Ram Nath Kovind στα πλαίσια ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

[Στις 24 Σεπτεμβρίου 2018 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη της δεύτερης συνεδρίας της Τρίτης Συνόδου της Ενδέκατης Βουλευτικής Περιόδου του σώματος:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι η ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την Παρασκευή, 28 Σεπτεμβρίου 2018, της 11.00 π.μ., έχει ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.150-2018).
2. Ο περί Σύστασης Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.108-2017).
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.148-2018).
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.114-2018).
5. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα

Οικονομικά Ωφελήματα των Δημόσιων Υπαλλήλων)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.051-2018).

6. Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων
(Εγκαταστάτες Τεχνικών Συστημάτων Κτιρίου) Κανονισμοί του
2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.011-2017).

Αποσύρσεις

7. Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.01.055.001-2014).

8. Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του
2017.
*(Πρόταση νόμου της κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).*
(Αρ. Φακ. 23.02.058.063-2017).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο».
*(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Αριστού Δαμιανού εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).*
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Τα προβλήματα που δημιουργούνται σε χιλιάδες δανειολήπτες και
εγγυητές δανείων που επηρεάζονται από την αναδρομική ισχύ του
άρθρου 44Α του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων
Νόμου (νόμος εκποιήσεων)».
*(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Γιώργου Περδίκη, προέδρου του
Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και της ανεξάρτητης
βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου).*
(Αρ. Φακ. 23.05.051.003-2018).
3. «Το μέλλον της Ευρώπης».
*(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου
Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής).*
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).]

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 28^η Σεπτεμβρίου 2018*

Ωρα έναρξης: 11.11 π.μ.

Αρ. 2

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους. Σας παρακαλώ δηλώστε την παρουσία σας.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Την επόμενη Δευτέρα γιορτάζουμε την 58^η επέτειο της ανεξαρτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Βουλή των Αντιπροσώπων τιμά σήμερα όχι μόνο τη μνήμη όλων όσοι αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν για τη δημιουργία και την υπεράσπιση της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και τον λαό μας στο σύνολό του. Ο κυπριακός λαός, παρά τις δύσκολες συνθήκες κατά τα πρώτα χρόνια της Δημοκρατίας, τις αβάσταχτες συνέπειες του 1974, που εξακολουθεί να βιώνει ακόμα σαράντα τέσσερα χρόνια μετά, αλλά και τις επιπτώσεις της πρόσφατης οικονομικής κρίσης, συνέβαλε και συμβάλλει με αποφασιστικότητα, θυσίες και εργατικότητα στην εδραίωση της δημοκρατίας και στην ευημερία της κοινωνίας και της οικονομίας μας.

Η προσεχής επέτειός μας δίνει για άλλη μια φορά την ευκαιρία να διακηρύξουμε ως Βουλή των Αντιπροσώπων τη θέλησή μας και τη δέσμευση να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού, που θα κατοχυρώνει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες όλων των νόμιμων πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα βασίζεται στα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και θα εφαρμόζει τις αρχές του διεθνούς δικαίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα ήθελα προ ημερησίας διατάξεως να αναφερθώ και στο θάνατο δύο πρώην βουλευτών και βετεράνων πολεμιστών του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, του Χρίστου Κουρτελλάρη και του Μιχάλη Πουμπουρή, οι οποίοι απεβίωσαν τον περασμένο Αύγουστο.

Ο Χρίστος Κουρτελλάρης απεβίωσε την 1^η Αυγούστου σε ηλικία ενενήντα εννέα ετών. Γεννήθηκε το 1919 στους Εργάτες και υπήρξε βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας του ΑΚΕΛ-Αριστερά από το 1970 μέχρι και το 1991. Το 1943 κατετάγη εθελοντικά στο Κυπριακό Σύνταγμα και υπηρέτησε με τις συμμαχικές δυνάμεις ενάντια στη ναζιστική απειλή στη Μέση Ανατολή και την Ιταλία. Μετά το τέλος του πολέμου είχε ηγετικό ρόλο στο κίνημα της αποστράτευσης και με την επιστροφή του στην Κύπρο συνέβαλε στην ίδρυση της Συνεργατικής Έπαιυλης Ονίσιας. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος και αντιπρόεδρος του

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Παγκύπριου Συνδέσμου Πολεμιστών Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Υπήρξε επίσης στέλεχος του αγροτικού κινήματος, το οποίο υπηρέτησε για δεκαετίες, μεταξύ άλλων και ως γενικός γραμματέας της ΕΚΑ.

Ο Μιχάλης Πουμπουρής, γεννημένος το 1919 στο Μαραθόβουνο Αμμοχώστου ρίχθηκε από τα έντεκα του χρόνια στη βιοπάλη, εργαζόμενος στις οικοδομές και στα μεταλλεία. Κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο στρατεύθηκε εθελοντικά στον αγώνα ενάντια στον χιτλεροφασισμό και υπηρέτησε στο μέτωπο της Ιταλίας. Με το τέλος του πολέμου αναμίχθηκε ενεργά στο κίνημα των Κυπρίων στρατιωτών για την αποστράτευσή τους και φυλακίστηκε από τους Βρετανούς μαζί με εκατοντάδες άλλους στο στρατόπεδο της Χατάππα στην έρημο της Αιγύπτου μέχρι τον Μάη του 1946. Με την επιστροφή του στην Κύπρο πρωτοστάτησε στις διεκδικήσεις του αγροτικού κόσμου. Από το 1981 μέχρι και το 1991 ήταν βουλευτής εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου του ΑΚΕΛ-Αριστερά, διατελώντας μάλιστα και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του κόμματός του για δύο χρόνια. Απεβίωσε την 31^η Αυγούστου.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων εκφράζει θερμά συλλυπητήρια στις οικογένειες των δύο πρώην βουλευτών μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σας καλώ τώρα να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη όλων όσοι αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν για την ελευθερία και την εδαφική ακεραιότητα της πατρίδας μας και στη μνήμη των πρώην βουλευτών Χρίστου Κουρτελλάρη και Μιχάλη Πουμπουρή.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη!

Η Βουλή των Αντιπροσώπων χαιρετίζει την 11^η επέτειο της Διεθνούς Ημέρας Δημοκρατίας και την 21^η επέτειο της Παγκόσμιας Διακήρυξης της Δημοκρατίας της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, που εορτάζονται ετησίως στις 15 Σεπτεμβρίου. Η φετινή επέτειος είναι αφιερωμένη στον κοινοβουλευτικό έλεγχο, μια από τις σημαντικότερες αρμοδιότητες των κοινοβουλίων.

Τα κοινοβούλια ως εκπρόσωποι του λαού οφείλουν να αφουγκράζονται τα αιτήματα των πολιτών και να προστατεύουν τα καλώς νοούμενα συμφέροντά τους. Για να επιτελέσουν στο ακέραιο την αποστολή τους, τα κοινοβούλια δεν περιορίζονται στην ψήφιση νομοθετημάτων και θέσπιση κανονισμών. Η οριοθέτηση της κυριαρχίας και η αναχαίτιση τυχόν παραλείψεων ή και αυθαιρεσιών της εκτελεστικής εξουσίας αποτελούν καίριο δικαίωμα, αλλά και υποχρέωση των κοινοβουλίων. Βεβαίως, ο κοινοβουλευτισμός ως μορφή έμμεσης δημοκρατίας, της οποίας αναπόσπαστο μέρος είναι ο κοινοβουλευτικός έλεγχος, δε στρέφεται εναντίον της εκτελεστικής εξουσίας, αλλά την αναγκάζει και την καθοδηγεί σε εγρήγορση, ώστε να μην επιτρέπεται ούτε στη νομοθετική ούτε στην εκτελεστική εξουσία να αγνοούν ή ακόμα και να δημιουργούν τυχόν δημοκρατικά ελλείμματα.

Η Κυπριακή Βουλή τιμώντας και φέτος τη Διεθνή Ημέρα Δημοκρατίας, διαβεβαιώνει ότι θα συνεχίσει την έμπρακτη και αποτελεσματική συνεισφορά της στην προστασία και προώθηση των δημοκρατικών αρχών, ιδιαίτερα μέσω του θεσμού του κοινοβουλευτισμού και των λειτουργιών του. Ασκώντας πλήρως την αρμοδιότητά της για έλεγχο της εκτελεστικής εξουσίας, εντός του πλαισίου της διάκρισης των εξουσιών και των συναφών συνταγματικών προνοιών, η Βουλή θωρακίζει το κράτος δικαίου προς όφελος του κυπριακού λαού, από τον οποίο και αντλεί την εξουσία της και τον οποίο ορκίστηκε να εκπροσωπεί, προασπίζοντας τα δικαιώματά του και προβάλλοντας και προωθώντας τα θεμιτά αιτήματά του, με απώτερο στόχο την πρόοδο και την προκοπή της χώρας μας.

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να ενημερώσει το σώμα ποιοι βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολές της Βουλής στο εξωτερικό. Θέλω να ευχαριστήσω και όλους τους βουλευτές που απουσίαζαν και που γραπτός ενημέρωσαν τον Πρόεδρο της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι πιο κάτω βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολή της Βουλής των Αντιπροσώπων: Ο κ. Κωστής Ευσταθίου συμμετέχει στη συνεδρία της Επιτροπής για την Εκλογή των Δικαστών στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) στο Παρίσι. Ο κ. Γιώργος Περγίκης συμμετέχει σε αποστολή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών στην Αρμενία. Ο κ. Νίκος Τορναρίτης συμμετέχει στη 10^η Συνάντηση Κοινοβουλευτικής Συνεργασίας Ασίας-Ευρώπης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στις Βρυξέλλες. Ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας συμμετέχει σε αποστολή της Αλληλεγγύης στην Αρμενία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να διαβάσει την αναφορά για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής, οι οποίες είναι αρκετές, λόγω του ότι είναι και η πρώτη ουσιαστικά νομοθετική συνεδρία σήμερα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Από τις 23 μέχρι τις 25 Ιουλίου ο Πρόεδρος της Βουλής πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στο Βελιγράδι. Πέραν της συνάντησής του με την Πρόεδρο της Εθνικής Συνέλευσης της Σερβίας κ. Μάγια Γκοϊκοβιτς, συναντήθηκε με τον Πρόεδρο της Σερβίας κ. Αλεξάνταρ Βούτσιτς, τον Πατριάρχη Σερβίας κ. Ειρηναίο και την Υπουργό Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης κ. Γιαντράνκα Γιοξίμοβιτς. Συναντήσεις είχε επίσης με την Πρόεδρο της Ομάδας Φιλίας Σερβίας-Κύπρου στο σερβικό κοινοβούλιο κ. Μπιλιάνα Πάντιτς Πίλια και τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εξωτερικών δρ Ζάρκο Ομπράντοβιτς. Με τη Σέρβα ομόλογό του συνυπόγραψε μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ των δύο κοινοβουλίων, ενώ σε ένα θερμότατο κλίμα προσφώνησε την ολομέλεια της Εθνικής Συνέλευσης της Σερβίας, στην παρουσία μελών της κυβέρνησης, του διπλωματικού σώματος και άλλων επισήμων.

Εξάλλου, μεταξύ 17 και 19 Σεπτεμβρίου ο Πρόεδρος της Βουλής πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Ουγγαρία, έπειτα από σχετική πρόσκληση του Ούγγρου ομολόγου του κ. Λάζλο Κούμπερ. Πέρα από τη συνάντηση με τον κ. Κούμπερ, είχε χωριστές συναντήσεις με τον Αναπληρωτή Πρωθυπουργό κ. Ζόλτ Σέμιτζεν, τον Αναπληρωτή Πρόεδρο της Εθνοσυνέλευσης κ. Γιάνος Λάτορκαϊ και τον Αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών, Υφυπουργό για την Πολιτική Ασφάλειας του Υπουργείου Εξωτερικών και Εμπορίου κ. Πήτερ Στάραϊ.

Ο Πρόεδρος του σώματος ενημέρωσε τους συνομιλητές του για τις κυριότερες πτυχές του κυπριακού προβλήματος καυτηριάζοντας την τουρκική αδιαλλαξία και ιδιαίτερα τις πρόσφατες τουρκικές παρενοχλήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ. Ευχαρίστησε δε για την επαναβεβαίωση της στάσης αρχών που τηρεί η Ουγγαρία σε σχέση με το Κυπριακό. Συζήτησε επίσης την περαιτέρω ενδυνάμωση των κοινοβουλευτικών και ευρύτερων διμερών σχέσεων, ιδιαίτερα στους τομείς της οικονομίας, του τουρισμού, του εμπορίου, της βιομηχανίας, της υψηλής τεχνολογίας και της παιδείας. Τέλος, αντάλλαξε απόψεις για ζητήματα που απασχολούν την Ουγγαρία σε σχέση με την ΕΕ.

Επιπλέον, μεταξύ 19^{ης} και 21^{ης} Σεπτεμβρίου ο Πρόεδρος της Βουλής συμμετείχε στη 12^η Διάσκεψη Προέδρων των Κοινοβουλίων Μικρών Κρατών Ευρώπης στη Βαντούζ του Λιχτενστάιν. Σε παρεμβάσεις του ο κ. Συλλούρης αναφέρθηκε εκτενώς στο κυπριακό πρόβλημα και τον διαχρονικά αρνητικό ρόλο της Τουρκίας. Με το πέρας της διάσκεψης υιοθετήθηκε κοινή δήλωση. Αξιοσημείωτη είναι η αναφορά στην κοινή ευαισθητοποίηση σ' ό,τι αφορά στον σεβασμό του διεθνούς δικαίου και των διεθνών συνθηκών από όλα τα κράτη, καθώς και τα μικρά κράτη εξαρτώνται από τη σταθερότητα και συνοχή του διεθνούς κράτους δικαίου. Στο κείμενο καταδικάζεται επίσης κάθε προσπάθεια στο παρελθόν, το παρόν και το μέλλον για αποσταθεροποίηση των μικρών κρατών, όπως και κάθε προσπάθεια αμφισβήτησης ή υπόσκαψης της εθνικής τους κυριαρχίας. Στη δήλωση συμπεριλήφθηκε επίσης ομόφωνα αποδεκτή πρόταση του κ. Συλλούρη για διοργάνωση της επόμενης διάσκεψης στην Κύπρο το φθινόπωρο του 2019.

Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Αβέρωφ Νεοφύτου επισκέφθηκε την Αυστραλία από τις 13 μέχρι τις 23 Ιουλίου, εκπροσωπώντας τον Πρόεδρο της Βουλής, ύστερα από πρόσκληση της Παναυστραλιανής Συντονιστικής Επιτροπής Κυπριακού Αγώνα και της Κυπριακής Κοινότητας Αυστραλίας για τις εκδηλώσεις καταδίκης του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής. Ο κ. Νεοφύτου παρέστη σε εκδηλώσεις στο Σίδνεϊ, την Αδελαΐδα, τη Βρισβάνη και τη Μελβούρνη. Είχε δε την ευκαιρία να ενημερώσει τόσο τους αποδήμους όσο και Αυστραλούς πολιτειακούς αξιωματούχους για τις τρέχουσες εξελίξεις στο Κυπριακό, την οικονομική κατάσταση στην Κύπρο και τον αναβαθμισμένο γεωπολιτικό ρόλο της Κύπρου στον ενεργειακό τομέα.

Ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, μέλος της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου, συμμετείχε στις 12 και 13 Ιουλίου, στο Βελιγράδι, σε συνέδριο με θέμα "Πρώτωση του εμπορίου και των επενδύσεων στα Δυτικά Βαλκάνια και τον ευρύτερο ευρωμεσογειακό χώρο", το οποίο συνδιοργάνωσαν η Εθνική Συνέλευση της Σερβίας, η Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου.

Το μέλος της αντιπροσωπίας στην ΚΣΣΕ κ. Γιώργος Λουκαΐδης συμμετείχε στις συνεδρίες της Επιτροπής Κανονισμού, Ασυλίας και Θεσμικών Θεμάτων της συνέλευσης στο Παρίσι, στις 2 και 20 Σεπτεμβρίου 2018, αντίστοιχα. Στη συνεδρία της 20^{ης} Σεπτεμβρίου συμμετείχε και η επικεφαλής της αντιπροσωπίας κ. Στέλλα Κυριακίδου. Οι Κύπριοι βουλευτές έκαναν παρεμβάσεις μεταξύ άλλων για το θέμα της τροποποίησης του κανονισμού της συνέλευσης σε ό,τι αφορά στην τήρηση των διαδικασιών και υποχρεώσεων των εθνικών αντιπροσωπιών κατά την εκπροσώπηση και συμμετοχή τους στη συνέλευση.

Η κ. Κυριακίδου εκπροσώπησε εξάλλου το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα της συνέλευσης ως προεδρεύουσά του στις εργασίες της Προεδρικής Επιτροπής της ΚΣΣΕ στις 2 Σεπτεμβρίου, στο Παρίσι. Συμμετείχε επίσης στην εκεί συνεδρία του Προεδρείου της ΚΣΣΕ στις 3 Σεπτεμβρίου. Σε παρεμβάσεις της μίλησε για το θέμα της αλλαγής του κανονισμού λειτουργίας της συνέλευσης και για την αποτίμηση της παρακολούθησης εκλογών σε χώρες μέλη της ΚΣΣΕ.

Σημαντική τροπολογία σε σχέση με τον υπό ανέγερση πυρηνικό σταθμό στο Άκκουγιου της Τουρκίας πέτυχε η κ. Κυριακίδου στο πλαίσιο εργασιών της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας και Αειφόρου Ανάπτυξης της ΚΣΣΕ στις 17 και 18 Σεπτεμβρίου, στη Λισαβόνα, κατά τη διάρκεια συζήτησης προσχεδίου ψηφίσματος Τουρκίας βουλευτού για την πυρηνική ασφάλεια στην Ευρώπη. Η τροπολογία εκφράζει τη σοβαρή ανησυχία της συνέλευσης για την κατασκευή του σταθμού σε μια σεισμογενή περιοχή της Τουρκίας, πολύ κοντά στην Κύπρο και άλλες χώρες, επικαλούμενη και σχετικό ψήφισμα του Ευρωκοινοβουλίου το 2017. Καλείται επίσης η Τουρκία να λάβει υπόψη όλες τις ανησυχίες που εκφράζονται, τόσο από τους ίδιους τους πολίτες της όσο και από γειτονικές χώρες, σύμφωνα και με τη Διεθνή Σύμβαση για την Πυρηνική Ασφάλεια.

Κατά την ίδια συνεδρία η κ. Κυριακίδου ορίστηκε ομόφωνα εισηγήτρια για το θέμα “Μεταμοσχευτικός τουρισμός”.

Η κ. Κυριακίδου συμμετείχε εξάλλου σε συνεδρία της Επιτροπής Μετανάστευσης, Προσφύγων και Εκτοπισθέντων της ΚΣΣΕ την 21^η Σεπτεμβρίου, στο Παρίσι. Έκανε παρεμβάσεις για την κατάσταση στα ελληνικά νησιά σε σχέση με το μεταναστευτικό και προσφυγικό ζήτημα, τη διαδικασία επανένωσης οικογενειών στην Ευρώπη και την κοινοβουλευτική εκστρατεία για τον τερματισμό της διαδικασίας κράτησης παιδιών-μεταναστών.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου, μέλος της κυπριακής αντιπροσωπίας στην ΚΣΣΕ, συμμετείχε σε συνεδρία της Επιτροπής Πολιτισμού, Παιδείας, Επιστημών και ΜΜΕ της συνέλευσης στις 25 Σεπτεμβρίου, στην Τιφλίδα. Ως εισηγητής εκ μέρους της επιτροπής παρουσίασε προκαταρκτική έκθεσή του για το ρόλο της εκπαίδευσης στην ψηφιακή εποχή. Το κείμενό του εγκρίθηκε ομόφωνα.

Ο βουλευτής κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, μέλος της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του ΟΑΣΕ, πήρε μέρος στις 10 και 11 Σεπτεμβρίου σε συνάντηση για την Εφαρμογή της Ανθρώπινης Διάστασης του ΟΑΣΕ στη Βαρσοβία υπό την ιδιότητά του ως εισηγητής της Επιτροπής της συνέλευσης για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Ανθρωπιστικά Θέματα. Ο κ. Χατζηγιάννης συμμετείχε στην εναρκτήρια σύνοδο, καθώς και σε θεματικές ενότητες που αφορούσαν στους δημοκρατικούς θεσμούς και τη δημοκρατία στο εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, τη διεξαγωγή δημοκρατικών εκλογών και την ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Αντιπροσωπία της Βουλής συμμετείχε στη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για τη Σταθερότητα, τον Οικονομικό Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 17 και 18 Σεπτεμβρίου, στη Βιέννη, στα πλαίσια της τρέχουσας εξάμηνης αυστριακής προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ. Η αντιπροσωπία αποτελείται από τον πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, τον αναπληρωτή πρόεδρο της Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Νίκο Τορναρίτη και την αναπληρώτρια πρόεδρο της Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά. Συζητήθηκαν οι δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ, οι επενδύσεις, η καινοτομία και η εκπαίδευση ως κινητήριοι μοχλοί για μια πιο ανταγωνιστική Ευρώπη, η πάταξη της φοροδιαφυγής, καθώς και η ψηφιοποίηση και ο αντίκτυπός της στην εργοδότηση.

Στις 20 και την 21^η Σεπτεμβρίου η Πρόεδρος της Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, η κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, εκπροσώπησε τη Βουλή στο Β' Ευρωπαϊκό Φόρουμ Γυναικών, που συνδιοργάνωσαν το Ομοσπονδιακό Συμβούλιο της Ομοσπονδιακής Συνέλευσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας και η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών στην Αγία Πετρούπολη. Το φόρουμ απασχόλησε ο ρόλος των γυναικών στη σύγχρονη κοινωνία με έμφαση στους τομείς της διεθνούς συνεργασίας, της ασφάλειας και της αειφόρου ανάπτυξης.

Ο κ. Κώστας Κώστα συμμετείχε σε συνεδρία της Επιτροπής Πολιτικών Υποθέσεων, Ασφάλειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ένωσης για τη Μεσόγειο στις 23 Σεπτεμβρίου, στο Κάλιαρι της Σαρδηνίας. Συζητήθηκαν οι πολιτικές εξελίξεις στην περιοχή της Μεσογείου και προσχέδιο ψηφίσματος για τη μετανάστευση και το καθεστώς των προσφύγων στη Μεσόγειο.

Τέλος, ο κ. Δημήτρης Δημητρίου, επικεφαλής, και οι κ. Νίκος Κέττηρος και Ηλίας Μυριάνθους, μέλη της κυπριακής αντιπροσωπίας στη Μικτή Ομάδα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Ευρώπης, συμμετείχαν στην τρίτη συνάντηση της ομάδας στις 24 και 25 Σεπτεμβρίου 2018, στις Βρυξέλλες. Οι Κύπριοι βουλευτές παρένεβησαν σε συζητήσεις για το Προσχέδιο Πολυετούς Προγραμματισμού της Ευρώπης, για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθέρων σε σχέση με τις δραστηριότητες της και για τη συμβολή της στην καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος και ξεπλύματος χρήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους βουλευτές για τη συμμετοχή τους στους ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς και τη συμβολή τους στην κοινοβουλευτική διπλωματία.

Τώρα να προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχει ένσταση, όλες οι εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το πρώτο θέμα τιλοφορείται «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2018».

Να παρακαλέσω τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του υφιστάμενου κυρωτικού νόμου περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό, ώστε να αντικατασταθεί το αναθεωρημένο Προσάρτημα Ι, που περιλαμβάνεται στο Μέρος Ι και στο Μέρος ΙΙ αυτού και το οποίο ισχύει για το έτος 2018.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Πανίκος Λεωνίδου
Γιώργος Κάρουλλας	Χρίστος Ορφανίδης
Αννίτα Δημητρίου	Παύλος Μυλωνάς
Γιώργος Κ. Γεωργίου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Αντρέας Καυκαλιάς	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Γιώργος Τ. Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Σεπτεμβρίου 2018. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και της Κυπριακής Αρχής Αντί-Ντόπινγκ.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου κυρωτικού νόμου περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό, ώστε να αντικατασταθεί το αναθεωρημένο Προσάρτημα Ι, που περιλαμβάνεται στο Μέρος Ι και στο Μέρος ΙΙ αυτού και το οποίο ισχύει για το έτος 2018.

Ειδικότερα, με την εν λόγω ρύθμιση προτείνεται να αντικατασταθεί ο κατάλογος απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων του 2016 με τον νέο αναθεωρημένο κατάλογο απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων για το 2018.

Στα πλαίσια της συνεδρίας της επιτροπής, ο πρόεδρος της Κυπριακής Αρχής Αντί-Ντόπινγκ ενημέρωσε την επιτροπή για θέματα που αφορούν τη λειτουργία της εν λόγω Αρχής και την εφαρμογή των προνοιών της πιο πάνω διεθνούς σύμβασης.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με την ανάγκη προώθησης της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την αντικατάσταση του πιο πάνω καταλόγου απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν υπόψη της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου στα πλαίσια της συζήτησής του στην ολομέλεια της Βουλής.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η παρούσα έκθεση τίθεται ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 1 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα 1 έως 3, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα το νομοσχέδιο, με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Σύστασης Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2017». Έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση.

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχουν προκύψει κάποια θέματα τα οποία θέλουμε να ξαναδούμε στην επιτροπή σε σχέση με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, θέλουμε να ζητήσουμε έναν μήνα αναβολή, για να υπάρξει αρκετός χρόνος να συζητηθούν τα νέα θέματα τα οποία έχουν προκύψει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φακοντής, αντιλαμβάνομαι, θέλει να εξηγήσει.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτό που συμβαίνει είναι εκπληκτικό! Το νομοσχέδιο αυτό είναι κατατεθειμένο ενώπιον της ολομέλειας από τον Ιούλιο του 2017. Εδώ και δεκατέσσερις μήνες πάμε και ερχόμαστε. Ζητούμε αναβολή επικαλούμενοι το άλφα και το βήτα. Θέλω να θυμίσω το σώμα ότι η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού ζήτησε αναβολή με το επιχείρημα να ξαναπάει πίσω στην επιτροπή το θέμα, για να ετοιμαστεί είτε κώδικας δεοντολογίας είτε εγχειρίδιο για τον τρόπο που οι επιθεωρητές θα εργάζονται. Δόθηκε αυτή η αναβολή. Πήγαμε πίσω στην επιτροπή. Ετοίμασε η κυβέρνηση κώδικα δεοντολογίας, τον οποίο έφερε ενώπιον της επιτροπής. Συζητήθηκε σε έκταση, ήρθαμε ξανά ενώπιον της ολομέλειας τον Ιούλιο του 2018 και πάλι η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού ζήτησε αναβολή με το

επιχείρημα να ενσωματωθούν οι συγκεκριμένοι κανονισμοί στη νομοθεσία, για να έρθουμε το Σεπτέμβρη να το συζητήσουμε στην ολομέλεια. Ερχόμαστε τώρα το Σεπτέμβριο στην ολομέλεια να το συζητήσουμε και ακούμε ότι θέλουν ξανά νέα αναβολή για άλλο έναν μήνα.

Ο κώδικας δεοντολογίας όπως έχει ετοιμαστεί και όπως έχει εξηγηθεί από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι ένα εσωτερικό εργαλείο το οποίο περιλαμβάνει τις εξουσίες, τις υποχρεώσεις, τα καθήκοντα των επιθεωρητών. Έγινε στη βάση του κώδικα δεοντολογίας του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και, όπως μας έχει πει και η Νομική Υπηρεσία...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι επί της ουσίας.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Είναι επί της ουσίας, αλλά πρέπει να επιχειρηματολογήσουμε γιατί δεν πρέπει να δοθεί άλλη παράταση. Η ίδια η Νομική Υπηρεσία μάς είπε -και η κυβέρνηση συμφώνησε- ότι είναι εσωτερικό σημείωμα και δε χρειάζεται να ενσωματωθεί στο νόμο, διότι υπάρχει και ο νόμος περί Δημόσιας Υπηρεσίας.

Θέλω ακόμα να τονίσω κάτι, κύριε Πρόεδρε. Δε γίνεται από τη μια να ζητείται από το κυβερνών κόμμα να πάει ξανά για συζήτηση, όταν η ίδια η κυβέρνηση πρόσφατα, το Σεπτέμβρη, ήρθε στην επιτροπή Οικονομικών και ζήτησε την αποδέσμευση τριάντα θέσεων, για να στελεχωθεί αυτή η υπηρεσία. Η επιτροπή δεν προχώρησε, διότι αναμενόταν η ψήφιση της νομοθεσίας. Τώρα ερχόμαστε και θέλουμε ξανά νέα αναβολή.

Πρέπει να πούμε ότι και εμείς ως κοινοβούλιο είμαστε εκτεθειμένοι, κύριε Πρόεδρε. Εμείς τουλάχιστον δε θα συνηγορήσουμε υπέρ της αναβολής, διότι δε θέλουμε να είμαστε και εμείς μέρος αυτού του παιχνιδιού που παίζεται. Πρέπει να πούμε ότι αυτή η νομοθεσία είναι πάρα πολύ σημαντική, διότι με αυτό τον τρόπο θέλουμε να προστατευτεί η αγορά εργασίας και να εφαρμοστούν οι νόμοι. Εάν δε θέλουμε να γίνει αυτό το πράγμα, ας το πούμε ξεκάθαρα και ας σταματήσουμε να κοροϊδεύομαστε και να κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας, γιατί κάποιες οργανώσεις, συγκεκριμένα εργοδοτικές οργανώσεις, στέλνουν επιστολές, γιατί διαφωνούν, και ασκούν πίεση. Επιτέλους, η Βουλή πρέπει να σταθεί στο ύψος της!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Νομίζω δε χρειάζονται περισσότερα. Αν δώσω περισσότερο χρόνο, θα μπορούμε στην ουσία, νομίζω.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως γνωρίζετε, με βάση τον Κανονισμό 31 του κοινοβουλίου, ούτως ή άλλως δεν μπορεί να γίνει δεχτό τέτοιο αίτημα, διότι μόνο για μία βδομάδα, μέχρι την επόμενη συνεδρίαση, μπορεί να εγκρίνει αναβολή η ολομέλεια της Βουλής. Επομένως, εκ των πραγμάτων ένας μήνας που ζητείται για αναβολή δεν μπορεί να υιοθετηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό που θα γίνει, θα γίνει αναβολή! Απ' εκεί και πέρα...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Πέρα και επιπρόσθετα...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Αναβολή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό που θα μπει...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Πέρα και επιπρόσθετα απ' αυτά που είπε ο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δαμιανού, αυτό που θα αποφασιστεί, ναι ή όχι, θα είναι αναβολή. Αναβολή, ναι ή όχι. Απ' εκεί και πέρα είναι και θέμα της επιτροπής και της ολομέλειας να το δει.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Εντάξει, αντιλαμβάνεστε, έντζιε καθορίζουμε χρόνους εδώ, εν το κάμαμε ποτέ.

Ωραία!

Άρα, ψηφίστε υπέρ ή εναντίον της...

Νομίζω να ψηφίσουμε με το χέρι; Ναι.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

Μετρήστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή, η αναβολή εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων, ύψους €640.300, για την κάλυψη αυξημένων δαπανών κάτω από ορισμένα άρθρα για το έτος 2018.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018»

Παρόντες:

Μάριος Μαυρίδης, αναπλ. πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούπτας

Ονούφριος Κουλλά

Μαρίνος Σιζόπουλος

Στέφανος Στεφάνου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Άριστος Δαμιανού

Γιώργος Περδίκης

Αντρέας Καυκαλιάς

Άννα Θεολόγου

Άγγελος Βότσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 17 Σεπτεμβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και εκπρόσωποι του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΧΑΚ συμπληρωματικών πιστώσεων, ύψους €640.300, για την κάλυψη αυξημένων δαπανών κάτω από τα

ακόλουθα άρθρα του προϋπολογισμού του ΧΑΚ για το έτος 2018:

1. Άρθρο 3453 “Έξοδα Λειτουργίας Εκδόσεων Legal Entity Identifier” του Κεφαλαίου 10.3 (αύξηση ύψους €130.300).
2. Άρθρο 4310 “Υλοποίηση Στρατηγικού Σχεδιασμού ΧΑΚ” του Κεφαλαίου 20 (αύξηση ύψους €510.000).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η αύξηση κάτω από το άρθρο 3453 αφορά την έκδοση νέων κωδικών Legal Entity Identifier (LEI) λόγω της πρόσφατης ευρωπαϊκής Οδηγίας για τα χρηματοοικονομικά και επενδυτικά θέματα (Οδηγία MIFID II), καθώς και του Κανονισμού MIFIR, που πηγάζει από την Οδηγία αυτή και τέθηκε σε εφαρμογή στις 3 Ιανουαρίου 2018, σύμφωνα με την οποία όλες οι νομικές οντότητες (εκδότες, μέλη και νομικά πρόσωπα-πελάτες των μελών) υποχρεώνονται να προβαίνουν στις κατάλληλες ενέργειες, ώστε να τους αποδίδεται ο νέος κωδικός LEI, εφόσον αυτό αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εκτέλεση χρηματιστηριακών συναλλαγών. Το ΧΑΚ ενεργεί ως μεσάζοντας στη διαδικασία έκδοσης των κωδικών LEI από θυγατρική, αδειοδοτημένη για το σκοπό αυτό εταιρεία του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου, λαμβάνοντας έσοδα για την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας. Με βάση τη συμφωνία αυτή, το χρηματιστήριο θα έχει έσοδα εντός του 2018 ύψους €153.000.

Η αύξηση κάτω από το άρθρο 4310 αφορά την επένδυση, με μετοχική συμμετοχή ύψους 10% (€500.000) στο αρχικό κεφάλαιο εταιρείας, στο νέο έργο που προωθείται για τη σύσταση και λειτουργία Χρηματιστηρίου Ενέργειας στην Ελλάδα, καθώς και το κόστος για διαχειριστικά μεταβιβαστικά έξοδα ύψους €10.000. Σε πρώτο στάδιο οι μετοχές αυτές θα αναληφθούν από την ATHEX GROUP (Χρηματιστήριο Αθηνών) λόγω δεσμευτικών χρονοδιαγραμμάτων έναρξης υλοποίησης του έργου και σύστασης της εταιρείας στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΧΑΚ, το συμβούλιο του χρηματιστηρίου, έχοντας ως γνώμονα τη διατήρηση ενός ανταγωνιστικού και αξιόπιστου οργανισμού, στο πλαίσιο της συνολικής προσπάθειας που εμπίπτει στο στρατηγικό σχέδιό του για την υλοποίηση νέων πρωτοβουλιών και εξεύρεσης νέων υπηρεσιών που θα μπορούσαν να βελτιώσουν την οικονομική κατάσταση του οργανισμού και ταυτόχρονα με σκοπό τη δημιουργία προοπτικών σε νέους νευραλγικούς τομείς περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης, αποφάσισε την επένδυση με μετοχική συμμετοχή στο νέο έργο που προωθείται για τη σύσταση και λειτουργία Χρηματιστηρίου Ενέργειας στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο, η καταβολή του ποσού που απαιτείται για τη μετοχική συμμετοχή θα γίνει νοουμένου ότι θα συμπεριληφθεί πρόνοια στη συμφωνία (Shareholders Agreement) η οποία θα παρέχει δικαίωμα στο ΧΑΚ, για χρονικό διάστημα πέντε ετών από την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας, να πωλήσει στην ATHEX GROUP το σύνολο των μετοχών του στην τιμή αγοράς τους, αφαιρώντας οποιεσδήποτε προσόδους έχουν ληφθεί από το ΧΑΚ σε σχέση με την επένδυση αυτή, γεγονός το οποίο μειώνει σημαντικά το ρίσκο που θα αναληφθεί από το ΧΑΚ από την εν λόγω συμφωνία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης τάσσονται υπέρ της ψήφησης του νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
3. Το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών τάχθηκε κατά της ψήφησης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου ποσού ύψους €640.300 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, δύο ψήφους εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, δύο ψήφοι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δύο ψήφους εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €500.000 και χρήση τους για την κάλυψη υπερωριακής αποζημίωσης και καταβολής επιδομάτων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018»

Παρόντες:

Μάριος Μαυρίδης, αναπλ. πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Ονούφριος Κουλλά

Μαρίνος Σιζόπουλος

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Στέφανος Στεφάνου
Άριστος Δαμιανού
Αντρέας Καυκαλιάς
Άγγελος Βότσης

Μιχάλης Γιωργάλλας
Γιώργος Πεردίκης
Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 17 Σεπτεμβρίου 2018. Στη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ) και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΕΟ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €500.000 και η χρήση τους για την κάλυψη υπερωριακής αποζημίωσης και καταβολής επιδομάτων.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι ζητούμενες συμπληρωματικές πιστώσεις προορίζονται για την κάλυψη της υπερωριακής αποζημίωσης και καταβολής επιδομάτων στους υπαλλήλους της ΑΤΗΚ αναδρομικά, δηλαδή για την περίοδο από την 1^η Μαρτίου 2017 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2017, στη βάση της Συμπληρωματικής Συμφωνίας Πλαίσιο 2015-2018 για την ανανέωση των συλλογικών συμβάσεων στους ημικρατικούς οργανισμούς, η οποία υπογράφηκε στις 20 Οκτωβρίου 2017 από τον Υπουργό Οικονομικών και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ και ΠΕΟ.

Σύμφωνα με ίδια στοιχεία, στην εν λόγω συμφωνία προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι οι νέες ρυθμίσεις για την καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης και άλλων επιδομάτων θα έχουν αναδρομική εφαρμογή από την 1^η Μαρτίου 2017 και η κυβέρνηση θα λάβει όλες τις απαραίτητες ενέργειες για υλοποίησή τους.

Συναφώς, με βάση τις νέες ρυθμίσεις:

1. Κάθε ώρα υπερωριακής εργασίας λογίζεται κατά τις καθημερινές και τα Σάββατα μέχρι τη 1.00 μ.μ. ως 1,2 ώρες και κατά τα Σάββατα από τη 1.00 μ.μ., τις Κυριακές και τις αργίες ως 1,5 ώρες, με εξαίρεση περιπτώσεις υπαλλήλων που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας ή με ειδικό ωράριο, για τις οποίες κάθε μία ώρα υπερωριακής εργασίας κατά τα Σάββατα μέχρι και τα μεσάνυκτα λογίζεται ως 1,2 ώρες.
2. Ο τρόπος υπολογισμού της πρόσθετης αποζημίωσης που καταβάλλεται σε υπαλλήλους που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας για εργασία κατά τις δημόσιες αργίες αναφορικά με εργάσιμες ώρες πέραν του καθορισμένου ωραρίου του προγράμματος εργασίας καθορίζεται στο 1:1,7.
3. Η κατ' αποκοπήν υπερωριακή αμοιβή των υπαλλήλων μειώνεται κατά 20%.

Σύμφωνα με τους εκπρόσωπους του Υπουργείου Οικονομικών, οι συμπληρωματικές πιστώσεις αναλύονται ως ακολούθως:

1. Αμοιβή υπερωριακής απασχόλησης για καθημερινές (€214.000).
2. Αμοιβή απασχόλησης κατά τις Κυριακές και αργίες (€160.000).
3. Επιδόματα (€126.000).

Οι εκπρόσωποι της ΑΤΗΚ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΕΟ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε κατά πλειοψηφία του αναπληρωτή προέδρου της και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών την κατά νόμο έγκριση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού της ΑΤΗΚ για το έτος 2018.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ποσού ύψους €500.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημόσιων Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των βασικών κανονισμών, ώστε η άδεια πατρότητας που παραχωρείται σε δημόσιους υπαλλήλους να λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς παραχώρησης μισθοδοτικής προσαύξησης και 13^{ου} μισθού.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημόσιων Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Μάριος Μαυρίδης, αναπλ. πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Ονούφριος Κουλλά

Μαρίνος Σιζόπουλος

Στέφανος Στεφάνου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Άριστος Δαμιανού

Γιώργος Περγίδης

Αντρέας Καυκαλιάς

Άννα Θεολόγου

Άγγελος Βότσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 17 Σεπτεμβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και του Γενικού Λογιστηρίου.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα Ωφελήματα των Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμών, ώστε η άδεια πατρότητας που παραχωρείται σε δημόσιους υπαλλήλους να λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς παραχώρησης μισθοδοτικής προσαύξησης και 13^{ου} μισθού.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το δικαίωμα άδειας πατρότητας για συνεχόμενη περίοδο δύο εβδομάδων θεσπίστηκε με βάση τις διατάξεις του περί Προστασίας της Πατρότητας Νόμου. Κατά τη διάρκεια της άδειας πατρότητας δεν καταβάλλεται μισθός από την κρατική υπηρεσία, αλλά καταβάλλεται επίδομα πατρότητας από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο κυμαίνεται μεταξύ 72% και 100% των αποδοχών του πατέρα, ανάλογα με τον αριθμό των εξαρτωμένων του. Ως εκ τούτου, με τους προτεινόμενους κανονισμούς αναγνωρίζεται η περίοδος της άδειας πατρότητας για σκοπούς παραχώρησης μισθοδοτικής αύξησης και 13^{ου} μισθού κατ' αναλογία των ρυθμίσεων που ισχύουν σε σχέση με την άδεια μητρότητας με αναδρομική ισχύ από την 1^η Αυγούστου 2017.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του αναπληρωτή πρόεδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Εγκαταστάτες Τεχνικών Συστημάτων Κτιρίου) Κανονισμοί του 2018.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και με το άρθρο 16 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Εγκαταστάτες Τεχνικών Συστημάτων Κτιρίου) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Κώστας Κώστα
Μαρίνος Μουσιούτσας	Αντρέας Φακοντής
Ανδρέας Κυπριανού	Χριστάκης Τζιοβάνης
Σόλων Κασίνης	Ηλίας Μυριάνθους
Νίκος Νουρής	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 21^{ης} Φεβρουαρίου 2017 και 3 Ιουλίου 2018. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημοσίων Έργων και του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του ΕΤΕΚ, του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑνΑΔ), του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών, του Συνδέσμου Εργοληπτών Μηχανολογικών και Ηλεκτρολογικών Έργων Κύπρου (ΣΕΜΗΕΚ), της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΕΟ. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου, ο Σύνδεσμος Μηχανολόγων Μηχανικών Κύπρου, ο Σύνδεσμος Συμβούλων Μηχανικών Ηλεκτρολόγων, Μηχανολόγων και Ενέργειας, ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κύπρου, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ψυκτικών του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 19 του περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμου, είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο "Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Μαΐου 2010 για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων" και με το άρθρο 16 της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο "Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Οκτωβρίου 2012 για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ".

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η προώθηση των υπό αναφορά κανονισμών κρίθηκε αναγκαία, καθότι το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο δεν προβλέπει ρυθμίσεις για το επάγγελμα του εγκαταστάτη τεχνικών συστημάτων κτιρίων.

Ειδικότερα, με τους εν λόγω κανονισμούς διασφαλίζονται μεταξύ άλλων η κατάρτιση και η πιστοποίηση των εγκαταστατών τεχνικών συστημάτων κτιρίων στη βάση πρακτικών και διαδικασιών οι οποίες καθορίζονται στα πρότυπα επαγγελματικών προσόντων που καθορίζει η ΑνΑΔ, καθώς και η εγγραφή των εγκαταστατών τεχνικών συστημάτων κτιρίων σε σχετικό μητρώο, ανάλογα με τις κατηγορίες στις οποίες θα μπορούν να εκτελούν εγκαταστάσεις.

Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής την τελευταία απασχόλησαν σωρεία θεμάτων τα οποία τέθηκαν από αριθμό προσκεκλημένων τόσο προφορικά όσο και στα υπομνήματα που κατατέθηκαν ενώπιόν της, ενώ βουλευτές μέλη της ζήτησαν διευκρινίσεις και τροποποιήσεις σε πρόνοιες των κανονισμών.

Με βάση τα όσα τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής για τους κανονισμούς, ο πρόεδρος της ζήτησε από τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου όπως επανεξετάσουν όλα τα θέματα που τέθηκαν ενώπιόν τους και επανέλθουν εκ νέου στην επιτροπή με νέο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών, αν χρειαστεί.

Συναφώς, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ανταποκρινόμενοι στο αίτημα της επιτροπής, επανεξέτασαν τους κανονισμούς και κατέθεσαν σ' αυτήν αναθεωρημένο κείμενο, το οποίο διαμόρφωσαν σύμφωνα με τις εισηγήσεις της επιτροπής.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων που ακολούθησαν για μελέτη του αναθεωρημένου κειμένου των προτεινόμενων κανονισμών την επιτροπή απασχόλησαν εκ νέου αριθμός θεμάτων, τα οποία μεταξύ άλλων αφορούν τα ακόλουθα:

1. Τον καθορισμό των ετών της αποδεδειγμένης πείρας που πρέπει να κατέχουν οι εγκαταστάτες τεχνικών συστημάτων κτιρίων στην εκτέλεση σχετικών εργασιών για εξαίρεση από την υποχρέωση κατοχής πιστοποιητικών επαγγελματικών προσόντων για εγγραφή στο μητρώο.

2. Τις υποχρεώσεις εγκαταστατών που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος και ασκούν στη Δημοκρατία περιστασιακά και προσωρινά τις υπηρεσίες τους.
3. Τη διασφάλιση της γνώσης της ελληνικής γλώσσας από τους εγκαταστάτες οι οποίοι εγγράφονται στο μητρώο.
4. Την Αρχή η οποία διαχειρίζεται το μητρώο.

Οι εκπρόσωποι της ΑνΑΔ ενημέρωσαν την επιτροπή για την αποστολή της και για τις αρμοδιότητες και εξουσίες της. Συγκεκριμένα, ανέφεραν ότι αυτή ορίζει πρότυπα επαγγελματικών προσόντων για κατηγορίες εργοδοτούμενων, μεριμνά για τη διεξαγωγή εξετάσεων και εκδίδει σχετικά πιστοποιητικά επαγγελματικών προσόντων. Παράλληλα, όπως οι ίδιοι ανέφεραν, στο παρόν στάδιο η ΑνΑΔ διαθέτει σύστημα επαγγελματικών προσόντων, το οποίο βασίζεται σε εβδομήντα δύο πρότυπα επαγγελματικών προσόντων. Σημειώνεται ότι με βάση τις πρόνοιες των κανονισμών, η ΑνΑΔ ορίζεται ως ο αρμόδιος φορέας πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων για πιστοποίηση των ατόμων που θα αιτηθούν να εγγραφούν στο σχετικό μητρώο.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης, χωρίς να διαφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, εισηγούνται όπως καθοριστεί ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης ως διαχειριστής του μητρώου, αφού, όπως οι ίδιοι ανέφεραν, ο οργανισμός έχει σχετική εμπειρία από τη διαχείριση παρόμοιων μητρώων. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν όπως η ανανέωση εγγραφής των εγκαταστατών στο μητρώο πραγματοποιείται κάθε τρία-τέσσερα χρόνια αντί κάθε έξι χρόνια όπως προτείνεται στους κανονισμούς και κατά την ανανέωση της εγγραφής να καταβάλλονται επικαιροποιημένα πιστοποιητικά των εγκαταστατών.

Οι εκπρόσωποι της ΣΕΜΗΕΚ, αφού συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, εξέφρασαν τη διαφωνία τους με την προτεινόμενη εξαίρεση των δημόσιων υπαλλήλων από την υποχρέωση καταβολής τέλους εγγραφής στο μητρώο, σε περίπτωση που αυτοί εκτελούν εγκατάσταση σε δημόσια κτίρια. Παράλληλα, οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν όπως η προτεινόμενη με τους κανονισμούς αποδεδειγμένη οχταετής πείρα που πρέπει να κατέχουν οι εγκαταστάτες τεχνικών συστημάτων κτιρίων στην εκτέλεση σχετικών εργασιών για εξαίρεση από την υποχρέωση να διαθέτουν τα πιστοποιητικά επαγγελματικών προσόντων, για να εγγραφούν στο μητρώο, μειωθεί στα πέντε χρόνια.

Οι εκπρόσωποι του αρμόδιου υπουργείου, αφού μελέτησαν τις εισηγήσεις που τέθηκαν στο πλαίσιο των πιο πάνω συνεδριάσεων της επιτροπής, προέβησαν σε νέα τροποποίηση του κειμένου των προτεινόμενων κανονισμών και το κατέθεσαν στην επιτροπή για λήψη τελικής απόφασης. Το εν λόγω αναθεωρημένο κείμενο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τις ακόλουθες τροποποιήσεις/ρυθμίσεις:

1. Την προσθήκη ορισμού του όρου “μελετητής”.
2. Τη μείωση της απαιτούμενης αποδεδειγμένης πείρας των εγκαταστατών για εξαίρεση από την υποχρέωση κατοχής των πιστοποιητικών επαγγελματικών προσόντων για εγγραφή στο μητρώο από οχτώ σε πέντε χρόνια.
3. Την υποχρέωση έκδοσης βεβαίωσης από τον εγκαταστάτη μετά την ολοκλήρωση της εγκατάστασης προς τον μελετητή ή τον ιδιοκτήτη του κτιρίου, σε περίπτωση που δεν έχει οριστεί μελετητής.
4. Την υποχρέωση κατοχής καλής γνώσης της ελληνικής γλώσσας, η οποία διασφαλίζεται μέσω των εξετάσεων οι οποίες πραγματοποιούνται στα πρότυπα του φορέα πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων και διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες των κανονισμών, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών όπως αυτοί τελικά διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού έτυχαν των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Τα θέματα με τους αριθμούς 7 και 8 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, σύμφωνα με τον κατάλογο που έχετε πάρει ήδη.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.154-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.155-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3. Ο περί Παραγραφής Ανώγιμων Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.156-2018).	Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως	Νομικών
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων του 2019 Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.157-2018).	Γενικό Λογιστή εκ μέρους του Υπουργού Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Προσβασιμότητας των Ιστότοπων και των Εφαρμογών για Φορητές Συσκευές των Οργανισμών του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.158-2018).	Οικονομικών	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
6. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Λιβάνου για την Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.159-2018).	Άμυνας	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
7. Ο περί της Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.160-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
8. Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.161-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
9. Ο περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Συμβουλίων Εργαζομένων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.162-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
10. Ο περί της Θέσπισης Γενικού Πλαισίου Ενημέρωσης και Διαβούλευσης των	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών

	Εργοδοτούμενων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.163-2018).		Ασφαλίσεων
11.	Ο περί Ομαδικών Απολύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.164-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
12.	Ο περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.165-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
13.	Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.166-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14.	Ο περί της Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.167-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
15.	Ο περί Καταβολής Φιλοδωρήματος σε Εργοδοτούμενους που απασχολούνται με Σύμβαση στην Κρατική Υπηρεσία και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.168-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16.	Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2017 (Τροποποιητικός) (Αρ. 1) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.169-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
17.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.170-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
18.	Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.171-2018).	Οικονομικών	Νομικών
19.	Ο περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της Πρόληψης, Διερεύνησης, Ανίχνευσης ή Δίωξης Ποινικών Αδικημάτων ή της Εκτέλεσης Ποινικών Κυρώσεων και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων αυτών, Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.172-2018).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
20.	Ο περί της Συμφωνίας Ενισχυμένης Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών της αφενός και της Δημοκρατίας του Καζακστάν αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.173-2018).	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

21.	Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.174-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
22.	Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.063-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
23.	Οι περί Εταιρειών (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.064-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
24.	Οι περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.065-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
25.	Οι περί Μεταφοράς Εγγεγραμμένου Γραφείου Εταιρειών εντός και εκτός της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.066-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
26.	Οι περί Ευρωπαϊκής Δημόσιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (SE) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.067-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
27.	Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.068-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
28.	Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.069-2018).	Εσωτερικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
29.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.070-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
30.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.071-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
31.	Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.072-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
32.	Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.073-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Νομικών
33.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.074-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
34.	Οι περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.075-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
35.	Οι περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση	Γεωργίας, Αγροτικής	Γεωργίας και Φυσικών

	Βιοκτόνων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.076-2018).	Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Πόρων
36.	Οι περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Πιστοποίηση Εταιρειών και Προσωπικού όσον αφορά Σταθερό Εξοπλισμό Ψύξης, Κλιματισμού, Αντλιών Θερμότητας και Μονάδες Ψύξης σε Φορτηγά και Ρυμουλκούμενα Ψυγεία) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.077-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Περιβάλλοντος
37.	Οι περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Πιστοποίηση Προσωπικού όσον αφορά Ηλεκτρικό Εξοπλισμό Μεταγωγής και Στατικό Ηλεκτρικό Εξοπλισμό Μεταγωγής) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.078-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Περιβάλλοντος
38.	Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.079-2018).	Εσωτερικών	Νομικών
39.	Οι περί Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου - Θέσεις Προϊστάμενου Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ), Λειτουργού Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, Λογιστικού Λειτουργού και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.080-2018).	Υγείας	Νομικών
40.	Οι περί Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου - Θέση Εκτελεστικού Γραμματέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.081-2018).	Υγείας	Νομικών
41.	Οι περί Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.082-2018).	Οικονομικών	Νομικών
42.	Οι περί Τυπογραφείου - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Επιθεωρητή, Ανώτερου Επιθεωρητή, Επιθεωρητή, Τυπογράφου 1 ^{ης} Τάξεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.083-2018).	Οικονομικών	Νομικών
43.	Οι περί Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.084-2018).	Οικονομικών	Νομικών
44.	Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.048.100-2011).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

45.	Οι περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.050.069-2013).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
46.	Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Εξαρτωμένους τους) (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.051.067-2014).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
47.	Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
48.	Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών και Λογιστικού Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.010-2016).	Οικονομικών	Νομικών
49.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.028-2016).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
50.	Οι περί Στοιχημάτων (Επιβλητέα Τέλη) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.035-2016).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
51.	Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.049-2016).	Εσωτερικών	Περιβάλλοντος
52.	Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.050-2016).	Εσωτερικών	Περιβάλλοντος
53.	Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για Συναφή Θέματα Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.052-2016).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
54.	Οι περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.082-2016).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
55.	Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Εγκαταστάτες Τεχνικών Συστημάτων Κτιρίου) Κανονισμοί	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

	του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.011-2017).		
56.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
57.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.083-2017).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
58.	Οι περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Τεχνητοί Ύφαλοι) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.085-2017).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Περιβάλλοντος
59.	Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.086-2017).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
60.	Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.087-2017).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
61.	Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.096-2017).	Υγείας	Υγείας
62.	Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.097-2017).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
63.	Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρόωρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.100-2017).	Οικονομικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
64.	Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
65.	Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.013-2018).	Εσωτερικών	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
66.	Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.016-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
67.	Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.017-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
68.	Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού

	(Αρ. Φακ. 23.03.055.018-2018).		
69.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας -Θέση Λειτουργού Εξωσωματικής Κυκλοφορίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.022-2018).	Υγείας	Νομικών
70.	Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος - Θέση Επιθεωρητή Ελέγχου Α΄ Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.026-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Νομικών
71.	Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών - Θέση Λογιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.029-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Νομικών
72.	Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.040-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
73.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.047-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
74.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημόσιων Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.051-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
75.	Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Ατέλειες που Εφαρμόζονται στις Προσωρινές Εισαγωγές Ορισμένων Μεταφορικών Μέσων που Εισάγονται από άλλα Κράτη Μέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.052-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
76.	Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.053-2018).	Οικονομικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
77.	Οι περί Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα - Θέση Λειτουργού Γραφείου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.055-2018).	Οικονομικών	Νομικών
78.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Δίδακτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.057-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
79.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού

	(Αρ. Φακ. 23.03.055.058-2018).		
80.	Οι περί Τμήματος Δασών - Θέσεις Χειριστή Πτητικών Μέσων και Μηχανικού Πτητικών Μέσων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.060-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Νομικών
Εκθέσεις			
1.	Πέμπτη ετήσια έκθεση πεπραγμένων, ημερομηνίας 26 Ιουλίου 2018, αναφορικά με τη διαχείριση της συμμετοχής της Δημοκρατίας στην ιδιοκτησιακή δομή πιστωτικών ιδρυμάτων σύμφωνα με τον περί της Σύστασης και Λειτουργίας Μονάδας Διαχείρισης της Συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ιδιοκτησιακή Δομή Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμο του 2013 [Νόμος αρ. 106(I) του 2013]. (Αρ. Φακ. 13.24.004).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2.	Μηνιαίες και τριμηνιαίες εκθέσεις της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, ημερομηνίας 21 ^{ης} Αυγούστου 2018, για την Απασχόληση, την Ανεργία και την Αγορά Εργασίας: α) Νέες Θέσεις Εργασίας, Κενές Θέσεις και Ανεργία - Απρίλιος 2018, β) Εγγεγραμμένοι Άνεργοι - Απρίλιος 2018. (Αρ. Φακ. 09.41.002).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3.	Μηνιαίες και τριμηνιαίες εκθέσεις της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, ημερομηνίας 6 ^{ης} Σεπτεμβρίου 2018, για την Απασχόληση, την Ανεργία και την Αγορά Εργασίας: α) Νέες Θέσεις Εργασίας, Κενές Θέσεις και Ανεργία - Μάιος 2018, β) Εγγεγραμμένοι Άνεργοι - Μάιος 2018. (Αρ. Φακ. 09.41.002).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
4.	Ενημερωτικοί κατάλογοι αποσταλέντες από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018, που αφορούν τη δημοτική και μέση εκπαίδευση και περιλαμβάνουν επακριβή στοιχεία για τις κενωθείσες θέσεις, τη διάρκεια των αναγκών που προέκυψαν και την ημερομηνία πρόσληψης και λήξης συμβολαίου που δίδεται σε συμβασιούχο εκπαιδευτικό ή σε εργοδοτούμενο καθορισμένης διάρκειας για την κάλυψη των αναγκών αυτών για τους μήνες Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο του 2018 σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 16 του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 [Νόμος αρ. 47(II) του 2016]. (Αρ. Φακ. 13.15.002).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
5.	Τριμηνιαία έκθεση προόδου, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 2018, από τον Έφορο Φορολογίας για την κατάσταση των οφειλόμενων φόρων μέχρι και το δεύτερο τρίμηνο του 2018 σύμφωνα με την	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- παράγραφο 15 του Δέκατου Παραρτήματος του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου [Νόμος αρ. 95(I) του 2000]. (Αρ. Φακ. 13.36.002).
6. Έκθεση του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ημερομηνίας 14 Αυγούστου 2018, όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το έτος 2017 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 10(II) του 2017]-μεταφορά περισσεύματος άρθρων και πιστώσεων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).
7. Έκθεση του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018, όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το έτος 2017 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 10(II) του 2017]-μεταφορά περισσεύματος άρθρων και πιστώσεων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).
8. Έκθεση της Γενικής Λογίστριας της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2018, όσον αφορά τις ρυθμίσεις δανείων που εγκρίθηκαν από τους Δανειστικούς Επιτρόπους κατά το Α' εξάμηνο του 2018, σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 11B και 11Γ του περί Δημοσίων Δανείων Νόμου (Κεφ. 208) όπως τροποποιήθηκε το 2017 [Νόμος αρ. 83(I) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.06.008).
9. Έκθεση του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερομηνίας 21^{ης} Σεπτεμβρίου 2018, προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου 2018 μέχρι την 30^η Ιουνίου 2018. (Αρ. Φακ. 11.06.001).
10. Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 2) του 2018 του προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4(1) του περί

Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2018 Νόμου του 2018. [Νόμος αρ. 6(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).

Έγγραφα

	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Έγγραφο (Αρ. 1/2018), ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2017, που αφορά την απασχόληση έκτακτων υπαλλήλων στον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών, σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985 έως 1999. (Αρ. Φακ. 10.10.019).	Επίτροπο Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών εκ μέρους του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Έκθεση της Διοικητού της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για την κατάσταση του νομίσματος και των κεφαλαίων και αξιών της τράπεζας κατά την 30 ^η Ιουνίου 2018, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 119 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. (Αρ. Φακ. 13.29.003.003).	Πρόεδρο της Δημοκρατίας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Τριμηνιαία έκθεση της Διοικητού της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, ημερομηνίας 21 ^{ης} Σεπτεμβρίου 2018, για την περίοδο από την 1 ^η Απριλίου 2018 μέχρι την 30 ^η Ιουνίου 2018 προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 139(I) του 2014]. (Αρ. Φακ. 13.29.003.004).	Διοικήτρια Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.077-2018).	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Παιδείας και Πολιτισμού
2. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.078-2018).	Νίκο Νουρή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Εσωτερικών
3. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.079-2018).	Γιώργο Περδίκη, πρόεδρο Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
4. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.080-2018).	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών,	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
	Γιώργο Λιλλήκα, πρόεδρο Συμμαχίας Πολιτών,	

		Ανδρέα Φακοντή, Κώστα Κώστα και Χριστάκη Τζιοβάννη, βουλευτές ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Άννα Θεολόγου, ανεξάρτητη βουλευτής	
5.	Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.081-2018).	Γιώργο Κ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Νομικών
6.	Ο περί Ερμηνείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.082-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Εσωτερικών
7.	Ο περί της Θέσπισης Ασφαλών για την Υγεία Εθνικών Ορίων Έκθεσης σε Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.083-2018).	Γιώργο Περδίκη, πρόεδρο Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Στο Κεφάλαιο Δεύτερο, απλά οι κανονισμοί με αριθμό 31, «Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», μετά και από συνεννόηση με τον πρόεδρο της επιτροπής Περιβάλλοντος, να παραπεμφθούν στην επιτροπή Περιβάλλοντος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, αν δεν υπάρχει άλλη παρατήρηση, προχωρούμε έτσι, ναι.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.001, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γιώργου Κ. Γεωργίου

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει το συντομότερο δυνατόν για τα ακόλουθα:

1. Πόσοι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων είναι αποσπασμένοι, σε ποιες υπηρεσίες έχουν αποσπαστεί, ποια καθήκοντα διεκπεραιώνουν και ποιο το συνολικό κόστος που προκύπτει από τις εν λόγω αποσπάσεις;
2. Με βάση τις μεταρρυθμίσεις και τις αλλαγές που έγιναν τα τελευταία χρόνια (2013-2018) και ειδικότερα μετά από την τελευταία απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για “εξορθολογισμό”, πόσες νέες θέσεις εκπαιδευτικών αναμένεται να δημιουργηθούν τη νέα σχολική χρονιά 2018-2019;
3. Πώς επηρεάζεται το νέο σύστημα διορισμών και συγκεκριμένα ο κατάλογος διορισίμων από τον “εξορθολογισμό” που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο για τη δημόσια εκπαίδευση;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.002, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα αποπερατωθεί το τμήμα του παραλιακού πεζοδρόμου που βρίσκεται στην περιοχή “Περνέρα” στο Παραλίμνι.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.003, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω, υπάρχει αίτημα για ασφαλιτόστρωση αγροτικού δρόμου πλησίον της Λεωφόρου Σταυροβουνίου στο Αλεθρικό. Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται το προαναφερόμενο αίτημα.

Κοινοποιώ έγγραφο σχετικά με το πιο πάνω θέμα.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.004, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες θα προβεί σε σχέση με τις αυξημένες ανάγκες συντήρησης των σχολικών εγκαταστάσεων του δημοτικού σχολείου και του νηπιαγωγείου της Βορόκληνης.

Επισυνάπτεται σχετική επιστολή της Σχολικής Εφορείας Βορόκληνης προς τη γενική διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.005, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχουν επιλυθεί τα προβλήματα του κτιρίου της ΑΗΚ στη Λάρνακα, ορισμένα από τα οποία αφορούν την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, και σε ποιες ενέργειες έχει προβεί σε σχέση με την καταλληλότητα του συγκεκριμένου κτιρίου και την αναγκαιότητα μεταστέγασης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.006, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι οικονομικές καταστάσεις του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για το έτος 2014 κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων μόλις στις 9 Μαρτίου 2018. Συγκεκριμένα και βάσει του εισαγωγικού σημειώματος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, οι συγκεκριμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το διοικητικό συμβούλιο του ΚΟΤ μόλις στις 18 Οκτωβρίου 2016 και για κάποιον αδιευκρίνιστο λόγο στάλθηκαν στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού έναν ολόκληρο χρόνο μετά, στις 27 Νοεμβρίου 2017.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί οι συγκεκριμένες οικονομικές καταστάσεις του 2014 καθυστέρησαν τουλάχιστον ενάμιση χρόνο να εγκριθούν από το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού και γιατί καθυστέρησαν ακόμη έναν ολόκληρο χρόνο να αποσταλούν στο αρμόδιο υπουργείο. Σημειώνουμε πως οι εξωτερικοί ελεγκτές του οργανισμού υπέγραψαν την έκθεσή τους μόλις στις 9 Οκτωβρίου 2017. Επιπλέον, παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε γιατί το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού καθυστέρησε 6 μήνες να προωθήσει τις συγκεκριμένες καταστάσεις στη Βουλή των Αντιπροσώπων για κατάθεση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.007, ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλούνται οι αρμόδιοι υπουργοί να ενημερώσουν τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο γίνονται συστηματικοί έλεγχοι σε κυκλικία σταδίων. Συγκεκριμένα, να ενημερωθούμε για τα ακόλουθα:

1. Εκδίδονται αποδείξεις από ταμειακή μηχανή όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία;
2. Πόσοι υγειονομικοί έλεγχοι έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία δύο χρόνια ανά στάδιο;
3. Πόσες παραβιάσεις της νομοθεσίας έχουν καταγραφεί;
4. Ποιοι έχουν την αρμοδιότητα των ελέγχων;
5. Υπάρχουν ανώτατες τιμές πώλησης συγκεκριμένων προϊόντων που διατίθενται σε κυκλικία σταδίων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.008, ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αντρέα Καυκαλιά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

Στο Σχέδιο Απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων αναφορικά με την έγκριση παροχής κυβερνητικής εγγύησης στο πλαίσιο συμφωνίας μεταξύ της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (ΣΚΤ) και της Ελληνικής Τράπεζας καλείται η εκτελεστική εξουσία όπως μεταξύ άλλων καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων τη συμφωνία μεταξύ ΣΚΤ και Ελληνικής Τράπεζας για τη μεταφορά μέρους των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της ΣΚΤ στην Ελληνική Τράπεζα (Business Transfer Agreement), ευθύς ως αυτή καταστεί τελική με τη συνομολόγησή της, όπως και οποιαδήποτε άλλα υποστηρικτικά έγγραφα, μελέτες ή/και αξιολογήσεις.

Πέραν των πιο πάνω, παρακαλώ όπως κατατεθεί ο πλήρης κατάλογος με το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της ΣΚΤ σε τιμές κτήσης, αλλά και στην παρούσα αξία τους.

Επιπλέον, παρακαλώ όπως κατατεθεί ο συνολικός σχεδιασμός της κυβέρνησης αναφορικά με τη διαχείριση των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.009, ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Σύμφωνα με πληροφορίες, έχουν παρατηρηθεί ορισμένες αδυναμίες στη διαδικασία των εξετάσεων για την απόκτηση άδειας χειριστή ταχύπλοου σκάφους.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να επανεξετάσει την εν λόγω διαδικασία και, εφόσον κρίνει σκόπιμο, να προβεί σε τροποποιήσεις και να λάβει μέτρα για τη βελτίωσή της.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.010, ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Το έργο στην περιοχή Περνέρας Παραλιμνίου έχει παρουσιάσει αδικαιολόγητες καθυστερήσεις τα τελευταία τρία χρόνια.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. κατά πόσο έχουν επισημανθεί τα σημεία της προκήρυξης των προσφορών στα οποία οφείλεται η χρονοτριβή,
2. με ποιους τρόπους θα επιχειρήσει να πετύχει διορθώσεις σε νέα έργα μέσα από αυτή την εμπειρία και
3. κατά πόσο θα αναλάβει πρωτοβουλία αλλαγής της σχετικής νομοθεσίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.011, ημερομηνίας 27 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσες κοινότητες ή συμπλέγματα κοινοτήτων διαθέτουν σήμερα αγροφύλακα ή αγροφύλακες, σύμφωνα με τον περί Αγροφυλάκων Νόμο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.012, ημερομηνίας 27 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι υπάρχει ελλιπής ενημέρωση όσον αφορά στο πρόγραμμα προστασίας χελωνών το οποίο εφαρμόζεται στην Κύπρο και το οποίο έχει σημαντικά στην αύξηση του αριθμού των χελωνών που γεννούν στις κυπριακές ακτές. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με δημοσιεύματα της εφημερίδας "Ο Φιλελεύθερος", όταν προβείς σε αναζήτηση στο διαδίκτυο σχετικά με την προστασία των χελωνών στην Κύπρο, ώστε να εντοπίσεις τηλέφωνα επικοινωνίας αρμόδιων φορέων, όλες οι σελίδες σε παραπέμπουν σε οργανώσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στα κατεχόμενα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει εντοπίσει το συγκεκριμένο πρόβλημα, ποια μέτρα προτίθεται να λάβει και σε ποιες ενέργειες πρόκειται να προβεί, ώστε να υπάρχει πλήρης και ολοκληρωμένη ενημέρωση του κοινού για το πρόγραμμα προστασίας χελωνών το οποίο εφαρμόζεται στην Κυπριακή Δημοκρατία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.013, ημερομηνίας 27 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Με αφορμή τις καταστροφικές πυρκαγιές στην Αττική, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Ποια είναι τα σχέδια εκκένωσης τα οποία τίθενται σε εφαρμογή σε περίπτωση πυρκαγιάς σε πυκνοκατοικημένες περιοχές, ιδιαίτερα όταν υπάρχει αυξημένη βλάστηση όπως συμβαίνει σε πολλές κοινότητες του νησιού μας;
2. Με ποιο τρόπο διασφαλίζεται η ενημέρωση των πολιτών, ώστε να είναι σε ετοιμότητα, εάν υπάρξει κατάσταση εκτάκτου ανάγκης λόγω πυρκαγιάς, και ιδιαίτερα πώς εξασφαλίζεται η εκπαίδευση των πολιτών και των τοπικών αρχών, ώστε να αποφεύγεται ο πανικός και το φαινόμενο της συμφοράς των αυτοκινήτων σε οδικές ζώνες;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.014, ημερομηνίας 27 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες είναι οι εξελίξεις όσον αφορά στη διάθεση του δευτερογενούς καυσίμου RDF/SRF από τη νέα Μονάδα Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Απορριμμάτων στο Πεντάκωμο. Όπως είχα πληροφορηθεί, είχαν μελετηθεί δύο εναλλακτικά σενάρια για τη διάθεση του εναλλακτικού καυσίμου, η αποθήκευση του υλικού και μετέπειτα διάθεσή του για ενεργειακή ανάκτηση ή η ταφή του. Τα σενάρια αυτά ωστόσο δεν ήταν αυτά που είχαν τύχει της έγκρισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γι' αυτό το λόγο υπήρχε κίνδυνος ακύρωσης της χρηματοδότησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΕ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.015, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα ερωτήματα που αφορούν τον κλάδο των επαγγελματιών οδηγών ταξί:

1. Πόσες άδειες οδικής χρήσης αστικών ταξί είναι σε ισχύ ανά επαρχία;
2. Πόσες άδειες οδικής χρήσης ταξί υπάρχουν για μεταφορά ΑΜΕΑ;
3. Ποιο είναι το τέλος της άδειας οδικής χρήσης των ταξί; Θεωρείται ικανοποιητικό;
4. Υπάρχει πρόθεση να δοθούν νέες άδειες ταξί;
5. Πόσα παράπονα έχουν κατατεθεί γραπτώς από πολίτες της Δημοκρατίας ή από τουρίστες για υπηρεσίες ταξί και ποιες είναι οι ποινές που έχουν επιβληθεί;
6. Έχουν πραγματοποιηθεί επαγγελματικά επιμορφωτικά σεμινάρια από οποιοδήποτε φορέα (Αρχή Αδειών, ΚΟΤ, ΤΟΜ κτλ.) για τους οδηγούς ταξί, τα οποία να αφορούν την εξυπηρέτηση και συμπεριφορά των οδηγών έναντι των πελατών τους;
7. Πόσες άδειες οδικής χρήσης αγροτικών ταξί είναι σε ισχύ;
8. Πόσες άδειες μεταβίβαστηκαν σε άλλα πρόσωπα τα τελευταία χρόνια και με ποιο κόστος;
9. Υπάρχει πρόθεση από το Υπουργείο για εφαρμογή ενός σχεδίου απόσυρσης παλαιών οχημάτων ταξί που εκπέμπουν υψηλούς ρύπους;
10. Το υπουργείο προωθεί πολιτική για δημιουργία δημόσιων χώρων στάθμευσης ταξί (“πιάτσες”) σε όλες τις επαρχίες;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.016, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες έχει προβεί σε σχέση με τις επισημάνσεις του διευθυντή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου για τον κίνδυνο πρόκλησης πυρκαγιάς στην περιοχή Βασιλικού τις οποίες κατέθεσε κατά τη διάρκεια της συνεδρίας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, στις 11 Ιουλίου 2018, με θέμα “Η συλλογή, η διαχείριση και η χωροθέτηση των σημείων φύλαξης των ανακυκλώσιμων ελαστικών: ζητήματα και κίνδυνοι για την ασφάλεια και υγεία.”

Επισυνάπτεται το σχετικό σημείωμα που είχε καταθέσει στα μέλη της επιτροπής ο διευθυντής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.017, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες

οργανωμένες παραλίες υπάρχουν ειδικές ράμπες πρόσβασης στη θάλασσα για την εξυπηρέτηση των ατόμων με κινητικά προβλήματα (ΑμεΑ) και κατά πόσο υπάρχει προγραμματισμός για δημιουργία και άλλων διευκολύνσεων σε οργανωμένες παραλίες για αυτή την κατηγορία των συνανθρώπων μας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.018, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Σε συνέχεια της ερώτησής μου με αρ. 23.06.011.01.598 προς τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, ημερομηνίας 1^{ης} Μαρτίου 2017, η οποία επισυνάπτεται, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες έχει προβεί σε σχέση με την αξιοποίηση του τεμαχίου της Διανελλείου Τεχνικής Σχολής.

Η επίλυση του πιο πάνω προβλήματος το συντομότερο δυνατό θα ενισχύσει την εικόνα της Λάρνακας, αφού το συγκεκριμένο τεμάχιο θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για εκπαιδευτικό σκοπό, ως έχει και η απαίτηση της πόλης της Λάρνακας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.019, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Πόσους μαθητές έχουμε με απώλεια ακοής και πόσοι από αυτούς φοιτούν στη Σχολή Κωφών και πόσοι σε δημόσια ή ιδιωτικά σχολεία; Να δοθούν στοιχεία κατά επαρχία, όπως και σε ποια σχολεία φοιτούν.
2. Ποια είναι η πρακτική για τη μετακίνηση αυτών των μαθητών από την οικία τους προς τη Σχολή Κωφών; Υπάρχει συνοδός;
3. Ποια μέτρα λαμβάνονται για την επαγγελματική αποκατάσταση αυτών των συμπολιτών μας, όταν βγουν στην αγορά εργασίας; Είναι επαρκή τα υφιστάμενα μέτρα;
4. Με ποιο τρόπο υποστηρίζονται οι φοιτητές με απώλεια ακοής που φοιτούν σε δημόσια ή ιδιωτικά πανεπιστήμια ή κολλέγια; Για τους τυφλούς ισχύει το ίδιο;
5. Παρέχεται σε αυτά τα άτομα από το κράτος υπηρεσία διερμηνείας από εγκεκριμένους επαγγελματίες διερμηνείς νοηματικής γλώσσας;
6. Ποια είναι η διαδικασία πιστοποίησης γνώσης της κυπριακής νοηματικής γλώσσας και από ποια νομοθετική ρύθμιση διέπεται;
7. Πόσοι είναι κάτοχοι του πιστοποιητικού γνώσης της κυπριακής νοηματικής γλώσσας;
8. Πόσοι μαθητές υποστηρίζονται με υπηρεσία διερμηνείας νοηματικής γλώσσας και με ποια διαδικασία προσλαμβάνονται οι συγκεκριμένοι επαγγελματίες διερμηνείς; Να κατατεθούν τα ποσά που έχουν διατεθεί σε κάθε επαγγελματία ξεχωριστά και αν κρίνονται ικανοποιητικά για επιβίωση αυτών των επιστημόνων.
9. Υπάρχουν αντικαταστάτες των διερμηνέων σε περίπτωση κωλύματος;
10. Ποια είναι τα καθήκοντα των διερμηνέων; Ποιος αξιολογεί τις υπηρεσίες αυτές;
11. Είναι υποστηρικτικό και παιδαγωγικό τα παιδιά με απώλεια ακοής να αλλάζουν κάθε χρόνο διερμηνέα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.020, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Έχει παρατηρηθεί ότι οι ταχύτητες διαδικτύου είναι εμφανώς χαμηλές στην επαρχία Αμμοχώστου. Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα προτίθεται να λάβει, προκειμένου να επιλυθεί το εν λόγω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.021, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Πρόσφατα γνωστοποιήθηκε η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με την οποία απαλλάσσει από την υποχρέωση κατάταξης στην Εθνική Φρουρά Κυπρίους ιδιοκτήτες πλοίων και ιδιοκτήτες πλοιοδιαχειριστικών εταιρειών που έχουν γραφεία στην Κύπρο, καθώς και τα παιδιά τους. Το Υπουργικό

Συμβούλιο επικαλέστηκε λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει αν έχει λάβει γνωμάτευση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κατά πόσο η επίκληση του δημοσίου συμφέροντος μπορεί να ισχύσει στην παρούσα περίπτωση.

Υπενθυμίζω ότι αυτό (επίκληση δημοσίου συμφέροντος) συνέβη και στην περίπτωση των συμβούλων των υπουργών, των οποίων την πρόσληψη αποφάσισε αυτή η κυβέρνηση και η οποία τότε θεωρούνταν παράνομη. Ο τέως Γενικός Εισαγγελέας κ. Πέτρος Κληρίδης, κληθείς να σχολιάσει στην κοινοβουλευτική επιτροπή Ελέγχου την εν λόγω απόφαση, ξεκαθάρισε ότι η επίκληση δημοσίου συμφέροντος για τη συγκεκριμένη περίπτωση από το Υπουργικό Συμβούλιο της κυβέρνησης Αναστασιάδη δεν μπορούσε να ισχύσει, επέπληξε την απόφαση της κυβέρνησης και διευκρίνισε ότι ουδείς δύναται να επικαλείται το δημόσιο συμφέρον για κάθε “μεθόδευση” που επιχειρεί να επιβάλει.

Ως εκ τούτου, καλείστε να μας ενημερώσετε στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου κατά πόσο στην προκειμένη περίπτωση έχει γίνει αποδεκτή με γραπτή γνωμάτευση η επίκληση δημοσίου συμφέροντος από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κ. Κώστα Κληρίδη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.022, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η αποπεράτωση του κύριου (παλιού) δρόμου Λεμεσού-Πάφου (από τη νησίδα μέχρι την είσοδο της κοινότητας Τίμης), τους λόγους που καθυστερεί και τότε υπολογίζεται να υλοποιηθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.023, ημερομηνίας 1^{ης} Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Όπως έχω διαπιστώσει, η Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών θεωρεί εγκεκριμένους δικαιούχους τουρκοκυπριακής κατοικίας όσους είχαν υποβάλει αίτηση για την παραχώρηση τουρκοκυπριακής κατοικίας και είχαν εγκριθεί, αλλά δεν τους παραχωρήθηκε κατοικία, γιατί δεν υπήρχε διαθέσιμη. Όπως έχω πληροφορηθεί, αυτές οι περιπτώσεις δε θα συμπεριλαμβάνονται στις συνεδρίες των Συμβουλευτικών Επιτροπών, αλλά οι κατοικίες θα παραχωρούνται απευθείας από τον Διευθυντή της υπηρεσίας και τον Υπουργό Εσωτερικών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Πράγματι ευσταθεί η πιο πάνω ρύθμιση;
2. Πόσοι δικαιούχοι ανά το παγκύπριο θεωρούνται ήδη εγκεκριμένοι και θα τους παραχωρείται κατοικία χωρίς να έχει δημοσιευθεί στο διαδίκτυο ότι αυτή είναι κενωθείσα;
3. Εάν και εφόσον είναι συμβατό με τη νομοθεσία που διέπει την προστασία των προσωπικών δεδομένων, παρακαλώ να κοινοποιηθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών κατάλογος με τους ήδη εγκεκριμένους δικαιούχους, καθώς και αναλυτικά οι λόγοι για τους οποίους ο καθένας θεωρείται εγκεκριμένος.
4. Υπάρχουν ιδιαίτερες περιπτώσεις που η Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών μπορεί να μη δημοσιεύσει τις κενωθείσες τουρκοκυπριακές περιουσίες;
5. Πόσες τουρκοκυπριακές κατοικίες, επαγγελματικά υποστατικά και τουρκοκυπριακοί κλήροι έχουν καταχωριστεί ηλεκτρονικά ως διαθέσιμοι για παραχώρηση και πόσες αιτήσεις υποβλήθηκαν μέχρι στιγμής;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.024, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Με αφορμή την πρόσφατη δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης που αφορούσε λειτουργούς του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Κερύνειας για διοχέτευση πληροφοριών σχετικά με κτηματικές περιουσίες στα κατεχόμενα, επιθυμώ να αναφερθώ στο θέμα της μετακίνησης δεκάδων φακέλων εκτός Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Αμμοχώστου στη Λάρνακα, που φημολογείται ότι ανέρχονται σε σαράντα έως πενήντα φακέλους (box files).

Όλοι σήμερα αντιλαμβανόμαστε, μετά και από το κρούσμα που αφορούσε το Κτηματολόγιο Κερύνειας, ότι η διαχείριση του Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου αφορά και γη η οποία βρίσκεται κάτω από την παράνομη κατοχή της Τουρκίας και ως εκ τούτου οι ανησυχίες για το περιεχόμενο αυτών των φακέλων εντείνονται.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε τι ενέργειες έχετε προβεί σχετικά με καταγγελία που αφορούσε τη μετακίνηση δεκάδων φακέλων από το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Αμμοχώστου στη Λάρνακα;
2. Έχει προχωρήσει η διερεύνηση της εν λόγω καταγγελίας;
3. Εάν έχει προχωρήσει η διερεύνηση, τι αφορούσε το περιεχόμενο αυτών των φακέλων;
4. Έχετε εξακριβώσει σε ποιο χώρο έχουν μετακινηθεί οι φάκελοι;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.025, ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Το τελευταίο διάστημα έχουν παρατηρηθεί συχνά δυστυχήματα παιδιών σε πισίνες και κολυμβητήρια. Ο ισχυρισμός ότι η ευθύνη για την ασφάλεια των παιδιών ανήκει εξολοκλήρου στους διαχειριστές των πισινών θεωρείται λανθασμένος. Δεν είναι δυνατόν το παιδί να κυκλοφορεί ελεύθερα είτε εκτός είτε εντός του νερού και ο συνοδός του να μη φέρει καμία ευθύνη. Έχει παρατηρηθεί ότι παιδιά ξεφεύγουν της προσοχής των συνοδών τους και διατρέχουν κάθε λογής κίνδυνο.

Για τον λόγο αυτό θεωρώ ότι η ασφαλής παρουσία του παιδιού στον χώρο της πισίνας πρέπει να διασφαλιστεί και με την υποχρέωση του συνοδού για την επιτήρηση του παιδιού στον χώρο που αυτό βρίσκεται, καθώς δεν είναι δυνατόν να γνωρίζει ο διαχειριστής ή ακόμη και ο ναυαγοσώστης κατά πόσο ένα παιδί μπορεί να κολυμπά ή όχι ή και ακόμη κατά πόσο έχει οποιοδήποτε σχετικό πρόβλημα υγείας.

Πρέπει να θεσπιστεί σχετική νομοθεσία, με την οποία να καθορίζεται σε ποιους χώρους και υπό ποιες συνθήκες έχει την ευθύνη ο συνοδός και σε ποιους χώρους έχει την ευθύνη ο διαχειριστής.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει πρόθεση να θεσμοθετήσει με νομοθεσία την ευθύνη του συνοδού/γονέα, αλλά και του διαχειριστή στον χώρο απασχόλησης των παιδιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.026, ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Σύμφωνα με τη διεθνή ειδησιογραφία, αλλά και τα πλέον έγκυρα ερευνητικά κλιματολογικά κέντρα, καταγράφονται ιστορικές αυξήσεις της θερμοκρασίας και κατ' επέκταση ο ρυθμός ανόδου της στάθμης της θάλασσας είναι πολύ μεγαλύτερος απ' ό,τι μέχρι σήμερα η επιστημονική κοινότητα δήλωνε.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. κατά πόσο υπάρχει στην Κύπρο ερευνητικός μηχανισμός παρακολούθησης, μελέτης και ελέγχου των επιπτώσεων της ανόδου της στάθμης της θάλασσας,
2. κατά πόσο υπάρχει μετρήσιμη άνοδος της στάθμης της θάλασσας και, εάν ναι, πόση είναι,
3. κατά πόσο υπάρχουν μετρήσεις για την εκτίμηση των επιπτώσεων στις παραλίες από την ένταση των κυμάτων,
4. κατά πόσο έχει προβεί σε μελέτη για το ποιες περιοχές θα πληγούν από πιθανή άνοδο της στάθμης και, αν ναι, ποια μέτρα λαμβάνονται, και
5. κατά πόσο έχουν γίνει μέχρι σήμερα πραγματικές μελέτες και, εάν ναι, πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματά τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.027, ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω, υπάρχει αίτημα για εγγραφή αγροτικού δρόμου στην περιοχή "Λούρες" της Βορόκληνης Λάρνακας από το 2001. Η υπόθεση βρίσκεται στο Κτηματολόγιο Λάρνακας με αριθμούς φακέλων Δ.Α.Ε. 465/01 και Κ.Χ.Τ. 723/01.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο σημείο βρίσκεται το προαναφερόμενο αίτημα εγγραφής του συγκεκριμένου δρόμου.

Σχετική απαντητική επιστολή από το Κοινοτικό Συμβούλιο Βορόκληνης σε παράπονο πολίτη επισυνάπτεται.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.028, ημερομηνίας 7 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Με αφορμή τις πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με τη δημιουργία κέντρου φιλοξενίας ασυνόδευτων παιδιών στο Ζύγι, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Υπάρχουν στοιχεία που να δείχνουν πόσα παιδιά κάτω των 14 ετών φιλοξενούνται σε παρόμοια κέντρα φιλοξενίας;
2. Με ποιο τρόπο θα ταυτοποιείται η ηλικία των παιδιών που επιθυμούν να φιλοξενηθούν στο εν λόγω κέντρο, όταν υπάρχει αμφισβήτηση της ηλικίας η οποία δηλώνεται;
3. Με ποιο τρόπο θα διαχωρίζονται ηλικιακά τα παιδιά και τι διευθετήσεις θα γίνονται για τη διαμονή ανά ηλικία και ανά φύλο;
4. Έχει ληφθεί υπόψη στον σχεδιασμό ότι τα συγκεκριμένα παιδιά θα προέρχονται από διαφορετικές χώρες με διαφορετική κουλτούρα, αλλά και διαφορετικές θρησκείες μεταξύ τους;
5. Έχει προηγηθεί σχεδιασμός για τις συνθήκες διαβίωσης των παιδιών στο κέντρο;
6. Για πόσο καιρό θα παραμένουν τα παιδιά σε αυτό το κέντρο; Θα αποστέλλονται αλλού για διαμονή, αφότου γίνει η αξιολόγηση των αναγκών τους;
7. Σε περιπτώσεις όπου η διαμονή τους στο κέντρο είναι πέραν κάποιων εβδομάδων, τι διευθετήσεις έχουν γίνει για τη συμμετοχή τους σε σχολικές μονάδες;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.029, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Σε συνέχεια της ερώτησής μας με αριθμό 23.06.011.02.664, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018, καλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει για το κόστος εκπόνησης της μελέτης για τον εκσυγχρονισμό των σχολικών εφοριών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.030, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου σε μεγάλο αριθμό πινακίδων τροχαίας, όπως και σε μεγάλο αριθμό άλλων πινακίδων, έχουν καλυφθεί οι ενδείξεις τους από αναγραφές συνθημάτων ή ακόμη και με διάφορες μορφές σχεδίων και σκίτσων. Ως αποτέλεσμα, δεν είναι πλέον ευδιάκριτο το περιεχόμενο της ένδειξης, γεγονός που, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις των σημάτων τροχαίας, προκαλεί πολλούς και σοβαρούς κινδύνους.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να δώσει οδηγίες για καθαρισμό αυτών των πινακίδων και, εάν ναι, πότε. Ακόμα παρακαλείται να μας ενημερώσει για το ετήσιο κόστος το οποίο προκύπτει για τη Δημοκρατία από αυτούς τους βανδαλισμούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.031, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα εγκατασταθούν πυλώνες και ηλεκτρική γραμμή υψηλής τάσης στην περιοχή του Πειραματικού Σταθμού Ζυγίου του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών κοντά στις κοινότητες Τόχνης και Ζυγίου. Επίσης να ενημερωθεί το σώμα κατά πόσο η εγκατάσταση των πυλώνων θα επηρεάσει την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων του συγκεκριμένου σταθμού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.032, ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Ποια μέτρα λαμβάνονται για την αποσυμφόρηση της τροχαίας κίνησης που παρατηρείται στην είσοδο της Λευκωσίας ειδικά τις πρωινές ώρες, αλλά και τις άλλες ώρες που υπάρχει υπεραυξημένη κυκλοφοριακή κίνηση;
2. Λαμβάνεται υπόψη στην ανέγερση των νέων κυβερνητικών κτιρίων των διάφορων κυβερνητικών υπηρεσιών η εξυπηρέτηση των συμπολιτών μας, αλλά και το προσωπικό που εργάζεται στη δημόσια υπηρεσία που πηγαινοέρχεται καθημερινά από τις άλλες επαρχίες, αλλά και από την επαρχία Λευκωσίας;
3. Έχει υπολογιστεί ο αριθμός των οχημάτων που διέρχονται καθημερινά από το κέντρο της Λευκωσίας;

4. Ποια είναι η επιβάρυνση του περιβάλλοντος από τα καυσαέρια των αυτοκινήτων που αναμένουν για αρκετή ώρα να περάσουν το κέντρο της Λευκωσίας και αντίστροφα;
5. Έχουν υπολογιστεί οι εργατώρες που χάνονται ανά έτος από αυτή την κυκλοφοριακή συμφόρηση;
6. Υπάρχει πρόθεση για μεταστέγαση κάποιων υπηρεσιών εκτός του κέντρου της πρωτεύουσας για τους συγκεκριμένους λόγους που προαναφέρονται; Ποιοι σχεδιασμοί έχουν γίνει μέχρι σήμερα για μεταστέγαση κυβερνητικών υπηρεσιών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.033, ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει η πρόθεση να δημιουργηθούν ειδικοί κλιματιζόμενοι χώροι για το κοινό στις στάσεις των λεωφορείων παρά τα δημόσια νοσοκομεία. Η δημιουργία κλιματιζόμενων χώρων επιβάλλεται λόγω του κλίματός μας, αλλά και γιατί θα εξυπηρετηθούν ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, ειδικότερα οι συμπολίτες μας που αντιμετωπίζουν χρόνια προβλήματα υγείας και επηρεάζονται από τις υψηλές θερμοκρασίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.034, ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω ερωτήματα που αφορούν την ανακύκλωση ελαστικών:

1. Πόσοι τόνοι και σε ποιους χώρους βρίσκονται μεταχειρισμένα ελαστικά; Ποια μέτρα λαμβάνονται για την προστασία του περιβάλλοντος στους συγκεκριμένους χώρους και ποια τα μέτρα πυρασφάλειας;
2. Ποιες είναι οι ποσότητες μεταχειρισμένων ελαστικών που παράγουμε κάθε χρόνο;
3. Ποιες είναι οι ποσότητες που μπορεί με τη διεργασία της καύσης-αποτέφρωσης να χρησιμοποιήσει το Τσιμεντοποιείο Βασιλικού κάθε χρόνο;
4. Ποιος επιβαρύνεται με το κόστος ανακύκλωσης των μεταχειρισμένων ελαστικών;
5. Ποιο είναι το κόστος ανακύκλωσης μεταχειρισμένων ελαστικών στο εξωτερικό;
6. Η διεργασία της καύσης-αποτέφρωσης που χρησιμοποιείται στο Τσιμεντοποιείο Βασιλικού πόσο ρυπογόνα είναι για το περιβάλλον; Υπάρχουν άλλες εταιρείες που χρησιμοποιούν άλλες εξελιγμένες τεχνολογίες για ανακύκλωση μεταχειρισμένων ελαστικών;
7. Υπάρχει άλλος τρόπος ανακύκλωσης των μεταχειρισμένων ελαστικών πιο φιλικός στο περιβάλλον; Στις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ ποιες είναι οι πολιτικές ανακύκλωσης μεταχειρισμένων ελαστικών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.035, ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω, οι πολίτες κάνουν εισφορές για διάφορα γεγονότα, με πιο πρόσφατο παράδειγμα τις εισφορές για τους πυρόπληκτους συνανθρώπους μας, μέσω γραπτών μηνυμάτων (SMS) που στέλνονται στη Cyta.

Ως εκ τούτου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Στη χρέωση του κάθε μηνύματος προστίθεται ΦΠΑ;
2. Εάν προστίθεται ΦΠΑ, τότε πώς μπορεί να αξιοποιηθεί το συνολικό ποσό του ΦΠΑ που προκύπτει από τα μηνύματα εισφορών ως επιπρόσθετη συνεισφορά;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.036, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Όπως είναι γνωστό, πέραν των κρατικών δασών, υπάρχουν στην Κύπρο περιοχές πλησίον ή μέσα σε περιοχές κρατικών δασών που, ενώ είναι πυκνοδασωμένες, δεν έχουν κηρυχθεί κρατικά δάση. Πολλές φορές σε αυτά τα ιδιωτικά δάση βλέπουμε να ξεφυτρώνουν μεμονωμένες κατοικίες πολλών εκατοντάδων τετραγωνικών μέτρων, δρόμοι, αποθήκες κ.ο.κ.

Δεδομένης της βιολογικής σημασίας αυτών των ιδιωτικών δασών, αλλά και του κινδύνου καταστροφής τους σε περίπτωση πυρκαγιάς, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το νομικό καθεστώς που ισχύει σε αυτές τις δασωμένες ιδιωτικής ιδιοκτησίας περιοχές, ποιες οι εξουσίες του Τμήματος Δασών, ποια μέτρα πυροπροστασίας λαμβάνονται (π.χ. αντιπυρικές ζώνες, κάμερες παρακολούθησης, δρόμοι προσπέλασης, πυροσβεστικές φωλιές κτλ).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.037, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Στις 10 Ιουλίου 2018 η ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων ψήφισε ομόφωνα τις τροποποιήσεις στον περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο Νόμο και στον περί Αποφυγής της Ρύπανσης Δημόσιων Δρόμων και Δημόσιων Χώρων Νόμο. Με τις τροποποιήσεις αυξάνονται οι προβλεπόμενες ποινές για τα αδικήματα που αφορούν την πρόκληση πυρκαγιάς στην ύπαιθρο και για τα αδικήματα που αφορούν την απόρριψη αποτίσγαρων, αναμμένων σπέρτων ή αναμμένων κάρβουνων σε δημόσιους χώρους και δημόσιους δρόμους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τον αριθμό των ατόμων που κρίθηκαν ένοχα για τις πιο πάνω πράξεις τα τελευταία χρόνια (2010 έως 2018), καθώς και για τις ποινές που τους επιβλήθηκαν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.038, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε παλαιότερη κοινοβουλευτική ερώτησή μου έθεσα το θέμα της ανάγκης δημιουργίας βάσεων ανεφοδιασμού σε καύσιμα και πυροσβεστικό υλικό (π.χ. νερό, επιβραδυντικό υλικό) των εναέριων μέσων πυρόσβεσης. Είχα ζητήσει τη δημιουργία και ενίσχυση ελικοδρομίων, ιδιαίτερα στις ορεινές περιοχές, ώστε να μην αναγκάζονται τα ελικόπτερα να εγκαταλείψουν το μέρος της φωτιάς, για να μεταβούν στο αεροδρόμιο Πάφου ή Λάρνακας για ανεφοδιασμό σε καύσιμα. Κατά τον ίδιο τρόπο είχα εισηγηθεί τη δημιουργία διαύλων πλησίον περιοχών υψηλού κινδύνου, π.χ. δασικές εκτάσεις, για την προσγείωση/απογείωση των πυροσβεστικών αεροσκαφών οι οποίοι δίαυλοι πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με καύσιμα κα πυροσβεστικό υλικό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν προχωρήσει έργα για τη δημιουργία υποδομών που να διευκολύνουν το έργο των εναέριων πτητικών μέσων πυρόσβεσης όπως αυτά περιγράφονται πιο πάνω (π.χ. δίαυλοι προσγείωσης/απογείωσης).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.039, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι μερικές από τις παρεμβάσεις/επεμβάσεις που προνοεί το Σχέδιο Δράσης 2014 για την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού θορύβου, οι οποίες προτάθηκαν με βάση την κανονιστική διοικητική πράξη 93/2016, δεν έχουν υλοποιηθεί. Ανάμεσα στα μέτρα που προτεινόταν για την επαρχία Λευκωσίας ήταν η εγκατάσταση αντιθορυβικών πετασμάτων στις λεωφόρους Ηρώων, Γρίβα Διγενή και Αρχαγγέλου. Όσον αφορά στο σχέδιο δράσης για την επαρχία Λεμεσού, πάλι μερικά από τα μέτρα δεν υλοποιήθηκαν, όπως η εγκατάσταση αντιθορυβικών πετασμάτων στη λεωφόρο Κυπριανού, στην οδό Τσιρείου και στη λεωφόρο Ηρώων. Σημειώνεται ότι στα προτεινόμενα μέτρα και για τις δύο επαρχίες συμπεριλαμβανόταν και η εγκατάσταση και λειτουργία υπεραστικής γραμμής τραμ.

Όπως έχω πληροφορηθεί, λόγω του ότι ο περιβαλλοντικός θόρυβος παραμένει σε ανάλογα επίπεδα με το 2014, στο Σχέδιο Δράσης 2018 για τις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού προβλέπεται να προταθούν τα ίδια μέτρα με αυτά του Σχεδίου Δράσης 2014, ενώ νέα μέτρα θα προταθούν για την επαρχία Λάρνακας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες πρόκειται να προβούν οι αρμόδιες αρχές, ώστε οι προτεινόμενες παρεμβάσεις/επεμβάσεις του Σχεδίου Δράσης 2018 να εφαρμοστούν, και αν έχουν τεθεί συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.040, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από την απάντηση του τέως Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη, ημερομηνίας 10 Μαΐου 2017, στην κοινοβουλευτική μου ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.432, αναφορικά με την εισήγηση της Ανεξάρτητης Επιτροπής Εμπειρογνομόνων που διορίστηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για την πυρκαγιά στη Σολέα για αντικατάσταση παλαιών οχημάτων και μηχανημάτων του Τμήματος Δασών, πληροφορήθηκα ότι το Υπουργείο Οικονομικών ενέκρινε από το 2016 τις αναγκαίες πιστώσεις για αγορά εντός τριών ετών είκοσι τριών πυροσβεστικών οχημάτων, μεταξύ των οποίων μικρά και μεγάλα οχήματα, καθώς και πολλαπλής χρήσης οχήματα για εκχιόνιση τον χειμώνα, δύο φορηγών και δύο μπουλντόζων. Επίσης, μελετούνταν η αντικατάσταση των οχημάτων μεταφοράς προσωπικού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η αγορά των υπό αναφορά οχημάτων, καθώς και ποια απόφαση πάρθηκε τελικά για την αντικατάσταση των οχημάτων μεταφοράς προσωπικού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.041, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από την απάντηση του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2016, στην κοινοβουλευτική μου ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.403, αναφορικά με το ενδεχόμενο ειδικής μεταχείρισης των συγγενών των θυμάτων της τραγωδίας του αεροπορικού δυστυχήματος της εταιρείας "Helios Airways Ltd" σε σχέση με τις φορολογικές και άλλες υποχρεώσεις τους προς το κράτος, πληροφορήθηκα ότι η Επιτροπή Παρακολούθησης Ανθρωπιστικών Ζητημάτων, η οποία συστάθηκε με σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, επεξεργαζόταν διάφορα σενάρια για την παροχή κατά χάριν οικονομικής βοήθειας για ανθρωπιστικούς λόγους στις οικογένειες των εν λόγω θυμάτων, δεν είχε ωστόσο μέχρι τότε υποβάλει την εισήγησή της προς το Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη σχετικής απόφασης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υποβληθεί εισήγηση από την εν λόγω επιτροπή προς το Υπουργικό Συμβούλιο για παροχή οικονομικής βοήθειας στις οικογένειες των θυμάτων του αεροπορικού δυστυχήματος, αν έχει ληφθεί απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο, αν θα βοηθηθούν όλες οι οικογένειες των θυμάτων και ποιο είναι το συνολικό ποσό που αποφασίστηκε να δοθεί ως οικονομική βοήθεια στις οικογένειες αυτές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.042, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Έχω ενημερωθεί ότι η ένδειξη προς την περιοχή "Μακένζυ" Λάρνακας με κατεύθυνση από τον κυκλικό κόμβο του παλιού αεροδρομίου και πριν τα φώτα τροχαίας δεν είναι αρκετά εμφανής εδώ και πολύ καιρό.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να προχωρήσει σε επιδιόρθωση της εν λόγω ένδειξης και, αν ναι, πότε υπολογίζεται να γίνει αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.043, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με εισήγηση της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, επιβάλλεται να καθοριστούν προσόντα πρόσληψης για τους σχολικούς βοηθούς ανάλογα με τις ανάγκες των παιδιών. Η συνομοσπονδία εισηγείται την αλλαγή της διαδικασίας πρόσληψης και να υπάρχει έλεγχος από την προτεινόμενη -από την Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης- νέα διεύθυνση ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν συμφωνεί και αν θα υλοποιήσει την εισήγηση της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης σε σχέση με την πρόσληψη των σχολικών συνοδών ειδικής εκπαίδευσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.044, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με εισήγηση της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, προτείνεται η αλλαγή των διαδικασιών αξιολόγησης των παιδιών με ειδικές ανάγκες, έτσι ώστε η παρέμβαση να γίνεται άμεσα μέσω της λειτουργίας ειδικού κέντρου διάγνωσης με στελέχωση από επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό, ειδικούς παιδαγωγούς, λογοθεραπευτές, φυσιοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, ψυχολόγους και επιστήμονες των νέων τεχνολογιών και εναλλακτικών επικοινωνιών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν συμφωνεί και αν θα υλοποιήσει την εισήγηση της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.045, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με υπόμνημα της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2018, ο νόμος για την ειδική εκπαίδευση, που τιτλοφορείται "Ο περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμος" [Ν. 113(1)/1999] είναι αναχρονιστικός και χρήζει άμεσης αλλαγής και εκσυγχρονισμού. Υπάρχουν σύμφωνα με τη συνομοσπονδία αρκετά προβλήματα στη διαδικασία, αλλά και στην εφαρμογή των κανονισμών, με αποτέλεσμα να εντοπίζονται επιπτώσεις στα ίδια τα παιδιά και στις οικογένειές τους. Η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης στο υπόμνημά της ζητά όπως η διαδικασία για την τροποποίηση της νομοθεσίας ολοκληρωθεί μέσα στο 2018.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να υλοποιήσει την εισήγηση της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης και καταθέσει τροποποιητικό νομοσχέδιο για την ειδική εκπαίδευση μέσα στο 2018.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.046, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Κατά την πρόσφατη συνάντησή μου με αντιπροσωπία του Κόμματος Πρασίνων Γερμανίας, πληροφορήθηκα ότι στη Γερμανία υπάρχει ειδικό πρόγραμμα στα σχολεία, όπου γίνεται εκπαίδευση και αγωγή στα παιδιά σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης σε σχέση με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ειδικά την ηλικιακή ενέργεια, αλλά και για την εξοικονόμηση ενέργειας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν τέτοια προγράμματα στην κυπριακή δημόσια εκπαίδευση, στα πλαίσια ποιων μαθημάτων γίνεται η ενεργειακή αγωγή και στη βάση ή μέσω ποιων εκπαιδευτικών εργαλείων. Εάν υπάρχουν, να κατατεθούν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.047, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω γίνει δέκτης καταγγελιών σύμφωνα με τις οποίες το Συμβούλιο Εγγραφής Κτηματομεσιτών έχει εξαπολύσει ένα “πογκρόμ” κατά κτηματομεσιτών και βοηθών κτηματομεσιτών οι οποίοι προέβησαν σε δημόσια κριτική για τις πράξεις ή παραλείψεις του συμβουλίου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει ενημερωθεί για τις εν λόγω καταγγελίες, αν τις έχει εξετάσει και ποια μέτρα προτίθεται να λάβει.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.048, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η εταιρεία “Hellenic Copper Mines Ltd” έχει καταθέσει μελέτη δέουσας εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον (ΜΔΕΕΠ) για τη λειτουργία εξορυκτικής εκμετάλλευσης στην περιοχή Απλικίου, επειδή η περιοχή βρίσκεται εντός της περιοχής του δικτύου “Natura 2000” “Κοιλιάδα Κέδρων-Κάμπου” (CY 2000008) και της ζώνης ειδικής προστασίας (ΖΕΠ) “Δάσος Πάφου” (CY 2000006) (εντός των ορίων της κοινότητας Καλοπαναγιώτη, περιοχή Ορκόντα). Η περιοχή χωρίζεται σε δύο τμήματα: στο δυτικό Απλικί, στο οποίο θα πραγματοποιηθεί νέα εξόρυξη μεταλλεύματος, και στο τμήμα του παλιού μεταλλείου Απλικίου, στο οποίο η εταιρεία σκοπεύει να εκμεταλλευτεί τα κοιτάσματα χρυσού που βρίσκονται στα υπολείμματα παλαιότερης εκμετάλλευσης (μεταλλείο Απλικίου).

Δημιουργεί πραγματικά αλγινή εντύπωση το ενδεχόμενο να λειτουργήσουν βαριά μεταλλεία με ανοικτές εκσκαφές μέσα σε μία δασική περιοχή με υψηλή βιολογική σημασία. Έχουμε μάλιστα πληροφορηθεί ότι στο εγκαταλελειμμένο μεταλλείο είναι εγκατεστημένη μία σημαντική αποικία από νυχτερίδες, η οποία κινδυνεύει με εξαφάνιση.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την τελική απόφαση περί της αδειοδότησης της μεταλλευτικής εκμετάλλευσης Απλικίου (Apliki Mines) και πώς εξασφαλίζεται ο ευαίσθητος οικολογικά βιότοπος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.049, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί για την πρόσφατη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου σύμφωνα με την οποία πλοιοκτήτες, οι οποίοι απαλλάσσονται από την υποχρέωση για καταβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας σύμφωνα με το άρθρο 3 του Περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου- και είναι κατ’ ωφέλιμη κυριότητα- ιδιοκτήτες πλοίων υπό κυπριακή σημαία ή ιδιοκτήτες πλοιοδιαχειριστικής εταιρείας που έχει γραφτεί στην Κύπρο θα απαλλάσσονται και από την πρόσκληση για κατάταξη στην Εθνική Φρουρά. Το ίδιο θα ισχύει και για τα τέκνα τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων στη βάση ποιων λόγων λήφθηκε αυτή η απόφαση και αν κάτι ανάλογο συμβαίνει και για άλλες ομάδες επιχειρηματιών. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει το σώμα αν η εν λόγω διάκριση αφορά Κυπρίους από καταγωγής ή όσους έχουν κυπριακή υπηκοότητα ανεξάρτητα από τον τρόπο που αποκτήθηκε π.χ. μέσω του σχεδίου υπηκοοτήτων έναντι επενδύσεων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.050, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σύμφωνα με εισήγηση της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Συνδέσμου Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, επιβάλλεται η δημιουργία Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, η οποία να υπάγεται

απευθείας στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν συμφωνεί με την εισήγηση της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Συνδέσμου Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης για τη δημιουργία ξεχωριστής Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.051, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι τα τελευταία χρόνια οι χώρες που μαστίζονται από πυρκαγιές λόγω και των κλιματικών αλλαγών έχουν αυξήσει τις κρατικές δαπάνες που αφορούν την αντιμετώπιση των κινδύνων των πυρκαγιών. Οι δαπάνες για την πυρόσβεση (μέτρα προληψείας, εκπαιδεύσεις, εξοπλισμός, πυρόσβεση) συνήθως κυμαίνονται στο 0,2% του ΑΕΠ. Κάτι αντίστοιχο στην Κύπρο θα αναλογούσε σε περίπου €40 εκατομ. το χρόνο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιο είναι το αντίστοιχο ποσό στον κρατικό προϋπολογισμό στην Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.052, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι πρόσφατα (26 Ιουνίου 2018) πραγματοποιήθηκε στο Τμήμα Γεωργίας συνεδρίαση -με τη συμμετοχή των προέδρων των κοινοτικών συμβουλίων Μενίκου, Κάτω Μονής, Ορούνας, Αγροκηπιάς και Μίτσερου και των αρμόδιων κυβερνητικών φορέων- για την παρουσίαση των μελετών για καθορισμό φέρουσας ικανότητας της κτηνοτροφικής ζώνης Μενίκου και της ευρύτερης περιοχής και για την κήρυξη της χοιροτροφικής ζώνης Μενίκου σε λευκή ζώνη.

Στόχος της μελέτης ήταν ο καθορισμός της φέρουσας ικανότητας της περιοχής να φιλοξενήσει όχι μόνο τις υφιστάμενες κτηνοτροφικές μονάδες, αλλά και νέες κτηνοτροφικές μονάδες που ενδέχεται να εγκατασταθούν στο μέλλον, προκειμένου να διερευνηθεί κατά πόσο πρέπει να υπάρξει περιορισμός, αναστολή, πάγωμα ή αντίθετα προώθηση της αδειοδότησης νέων κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων λαμβάνοντας υπόψη πολεοδομικά και περιβαλλοντικά κριτήρια.

Μέσα από την παράθεση πλούσιων στοιχείων που αφορούν τη σημερινή κατάσταση και με τη χρήση του κριτηρίου της οχληρίας από τις οσμές, σύμφωνα με το γερμανικό μοντέλο και με μοναδικό εργαλείο τα λιγυστά στοιχεία για την ένταση και την κατεύθυνση των ανέμων που πνέουν στην περιοχή, η μελέτη, αφού αποκλείει το σενάριο της συνολικής και αστόχευτης αύξησης της κτηνοτροφικής ζώνης στην περιοχή, επιχειρεί να καθορίσει τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων μπορεί να υπάρξει αύξηση κτηνοτροφικής δραστηριότητας στην περιοχή (σενάριο Γ2). Σημειώνεται όμως ότι με βάση το σενάριο Γ2 η λευκή ζώνη για τη χοιροτροφική ζώνη στο Μένικο δεν πρέπει να καταργηθεί. Έτι περαιτέρω, σημειώνεται ότι κρίνονται ως ανεπαρκή τα στοιχεία που αφορούν την επάρκεια ύδρευσης αυτών των μονάδων, δεδομένου του εντοπισμού ενδείξεων ρύπανσης.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η μελέτη έχει αμφισβητηθεί από τους προέδρους των κοινοτικών συμβουλίων, αλλά και κάποιους εκπροσώπους των αρμόδιων τμημάτων, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν πρόκειται να λάβει αποφάσεις με βάση αυτή τη μελέτη, ποιες θα είναι αυτές και πότε ή αν προτίθεται να προχωρήσει σε νέα μελέτη που θα λαμβάνει υπόψη όλες τις περιβαλλοντικές παραμέτρους και τον πραγματικό βαθμό οχληρίας των κατοίκων της περιοχής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.053, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι πάγιο αίτημα της κοινότητας Μενίκου είναι η κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου, ώστε να μπορούν φορτηγά οχήματα που μεταφέρουν ζώα, ζωικά απόβλητα ή γεωργικά προϊόντα να παρακάμπτουν το κέντρο της κοινότητας, όπου βρίσκεται ο ιερός ναός του Αγίου Κυπριανού, τον οποίο επισκέπτονται καθημερινά χιλιάδες ξένοι περιηγητές, ιδιαίτερα Ρώσοι ορθόδοξοι.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υλοποίηση του έργου αυτού, το οποίο κρίνεται ως πολύ βασικό για την κοινότητα Μενίκου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.054, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η αύξηση της οικοδομικής δραστηριότητας έχει οδηγήσει σε αύξηση της ζήτησης λατομικών υλικών από τα λατομεία Παρεκκλησιάς. Συνακόλουθα, έχει αυξηθεί η κυκλοφορία φορτηγών οχημάτων και μπετονιερών στον λεγόμενο "παρακαμπτήριο Παρεκκλησιάς". Το γεγονός αυτό προκαλεί αυξημένα προβλήματα κυκλοφορίας, αφού ο οικοδομικός ιστός της κοινότητας Παρεκκλησιάς έχει επεκταθεί πέραν του παρακαμπτήριου. Δημιουργούνται προβλήματα ασφάλειας για τους πεζούς, τους

διερχόμενους οδηγούς, τα ζώα και τους κατοίκους της περιοχής. Είναι προφανές ότι επιβάλλεται η μελέτη και προώθηση έργου για νέο παρακαμπτήριο, που να διασφαλίζει ότι δε θα υπάρξει περίπτωση να αγκαλιάσει η οικιστική ανάπτυξη το νέο παρακαμπτήριο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν σχεδιάζεται η κατασκευή νέου παρακαμπτήριου Παρεκκλησιάς και, αν ναι, πότε αναμένεται να προχωρήσει.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.055, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι δεν υπάρχει στο κυπριακό νομοθετικό πλαίσιο η οποιαδήποτε πρόνοια που να καθορίζει την οχληρία από οσμές (π.χ. από κτηνοτροφικές μονάδες, από βιομηχανίες, από μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων, από χώρους παρασκευής φαγητών κ.ο.κ.). Σύμφωνα με την πληροφόρηση που έχω, ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θεσπίσει ενιαίο νομοθετικό πλαίσιο (Οδηγία, σύσταση ή κανονισμό). Ορισμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν υιοθετήσει σε εθνικό επίπεδο μέτρα στη βάση της συνετούς προφύλαξης, δηλαδή ελάχιστες αποστάσεις κατοικημένων περιοχών από περιοχές οχληρίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει στην Κύπρο οποιαδήποτε διάταξη στη βάση της συνετούς προφύλαξης ή αποφυγής που να αφορά στην οχληρία από τις οσμές και αν υπάρχει σχεδιασμός για την κάλυψη του νομοθετικού ή κανονιστικού κενού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.056, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Εθνικό Κέντρο Υψηλού Αθλητισμού “Γλαύκος Κληρίδης” στον Αγρό δεν αξιοποιείται ικανοποιητικά, παρά το γεγονός ότι διαθέτει αίθουσες για μία σειρά αθλημάτων όπως καλαθόσφαιρα, πετόσφαιρα, ολυμπιακή γυμναστική, τζούντο κτλ. Σύμφωνα με την έκθεση του Γενικού Ελεγκτή για τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (ΚΟΑ), τα έσοδα του κτιρίου για το 2017 ανήλθαν σε €13.369 σε σύγκριση με €28.041 το 2016 (σημειώθηκε μείωση), ενώ τα έξοδα έχουν ανέλθει σε €124.340 για το 2017. Τα έσοδα προέρχονται από τέλη που υποχρεούνται να πληρώνουν η τοπική ομάδα καλαθόσφαιρας “Αχιλλέας” και το σχολείο της περιοχής. Ο Αχιλλέας Αγρού ζήτησε να δοθεί η διαχείριση του κέντρου στο σωματείο, όπως σχεδιάζεται να γίνει με το γήπεδο ποδοσφαίρου των ομάδων της Λεμεσού, και να αναλάβει την αξιοποίησή του μέσω διοργάνωσης αγώνων όλων των κατηγοριών και αθλημάτων για την προσέλκυση ενδιαφερόμενων, κάτι που σήμερα δε γίνεται από τον ΚΟΑ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του την πρόταση του σωματείου “Αχιλλέας Αγρού” και αν προτίθεται να την προωθήσει προς το διοικητικό συμβούλιο του ΚΟΑ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.057, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση ημερομηνίας 13 Απριλίου 2017 του τέως Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση (αρ. 23.06.011.01.378), αναφορικά με την παράνομη χρήση μικρών μονάδων αφαλάτωσης σε γεωτρήσεις και τη συνεπακόλουθη απόρριψη αλατιού σε πηγάδια της περιοχής, πληροφορηθήκα ότι δόθηκαν οι δέουσες οδηγίες στους τεχνικούς του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και στους επιθεωρητές του Τμήματος Περιβάλλοντος όπως, όταν εντοπίζουν τέτοιες αφαλατώσεις, να τις αναφέρουν, για να λαμβάνονται τα νενομισμένα μέτρα εναντίον των παρανομούντων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν μέχρι στιγμής εντοπιστεί τέτοιες περιπτώσεις και, αν ναι, πόσες και σε ποιες περιοχές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.058, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Πόσα προγράμματα έχουν μέχρι στιγμής χρηματοδοτηθεί τα οποία προωθούν την ανακύκλωση στην πηγή (π.χ. προγράμματα όπως το “pay as you throw”); Παρακαλώ όπως κατατεθεί σχετικός κατάλογος στη Βουλή των Αντιπροσώπων.
2. Έχουν εκτιμηθεί τα αποτελέσματα της εφαρμογής του προγράμματος “pay as you throw” από τους δήμους, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από κονδύλια που διανεμήθηκαν από το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος;
3. Έχουν διερευνηθεί οι καταγγελίες που αφορούσαν μη ορθολογιστική κατανομή κονδυλίων σε δήμους για την εφαρμογή του προγράμματος “pay as you throw”;

4. Ποιες ενέργειες έχουν ληφθεί για προώθηση άλλων προγραμμάτων ανακύκλωσης, όπως π.χ. ανακύκλωση οικιακών αποβλήτων, ανακύκλωση βιοποδομήσιμων υλικών, κομποστοποίηση κτλ.;
5. Υπάρχει κάποια πρόθεση από κυβερνητικής πλευράς τα υπό αναφορά προγράμματα να γίνουν υποχρεωτικά και, εάν ναι, πότε αναμένεται να γίνει αυτό;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.059, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί από την τελευταία έκθεση του Γενικού Ελεγκτή για τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (ΚΟΑ) ότι αριθμός αθλητικών χώρων που φιλοξενούν σημαντικές αθλητικές δραστηριότητες και χιλιάδες φιλάθλους δε διαθέτουν τελική έγκριση, ώστε να λειτουργούν νόμιμα ως οικοδομές. Είναι προφανές ότι δημιουργούνται σοβαρές ανησυχίες ύπαρξης σημαντικών ελλείψεων, όπως π.χ. πυρασφάλεια, πρόσβαση αναπήρων κτλ., γι' αυτό και δεν εκδίδεται πιστοποιητικό τελικής έγκρισης. Όμως τα γήπεδα αυτά συνεχίζουν να αξιοποιούνται και να χρησιμοποιούνται από χιλιάδες ανυποψίαστους πολίτες, Κυπρίους και ξένους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι προβλέπεται να κάνει στα πλαίσια της εφαρμογής των σχετικών προνοιών της νομοθεσίας γι' αυτές τις ειδικού τύπου και σημασίας οικοδομές που λειτουργούν χωρίς πιστοποιητικό τυπικής έγκρισης.

Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειές του προς τον ΚΟΑ, για να ολοκληρωθεί άμεσα η διαδικασία έκδοσης πιστοποιητικών τελικής έγκρισης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.060, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από πρόσφατα στοιχεία που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία όσον αφορά στην κυπριακή οικονομία παρατηρείται αύξηση της απασχόλησης στον τομέα των υπηρεσιών. Κάτι ανάλογο δε συμβαίνει ωστόσο με τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, στους οποίους η απασχόληση μειώνεται σταδιακά.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιο λόγο οι πραγματικά παραγωγικοί τομείς της οικονομίας, ο πρωτογενής και ο δευτερογενής τομέας, δεν ενισχύθηκαν και ποια μέτρα πρόκειται να ληφθούν προς ενίσχυσή τους, ώστε να σημειώσουν και αυτοί αύξηση στον τομέα της απασχόλησης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.061, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω παρατηρήσει ότι σε ορισμένους αυτοκινητοδρόμους, π.χ. Λευκωσίας-Λάρνακας-Αμμοχώστου, όπου υπάρχει ενδιάμεσος ανθώνας μεταξύ των αντίθετων λωρίδων κυκλοφορίας, τα διάφορα θαμνοειδή και καλλωπιστικά φυτά βρίσκονται σε άθλια κατάσταση. Ενώ φαίνεται να υπάρχει σύστημα ύδρευσης, δεν έχω ποτέ παρατηρήσει να βρίσκεται σε λειτουργία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια αρμόδια δημόσια υπηρεσία είναι υπεύθυνη για τη συντήρηση και ύδρευση του πρασίνου στους ενδιάμεσους ανθώνες και στα κράσπεδα των αυτοκινητοδρόμων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.062, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Είναι γνωστό ότι ο Σενέρ Λεβέντ είναι ένας Τουρκοκύπριος ο οποίος κατοικεί στα κατεχόμενα και δίνει καθημερινώς τον δικό του αγώνα μέσω της αρθρογραφίας του υπέρ της Κυπριακής Δημοκρατίας και ενάντια στην κατοχή. Ο αγώνας όμως αυτός πολλές θέτει σε κίνδυνο ακόμα και την ίδια του τη ζωή. Χαρακτηριστικά αναφέρω τις βίαιες κινητοποιήσεις κατά των γραφείων της τουρκοκυπριακής εφημερίδας "Αφρίκα" και παράλληλα τις δικαστικές διαδικασίες και ποινικές αγωγές που ενεργοποιήθηκαν από τις δικτυικές αρχές της Τουρκίας κατά του ίδιου και του συναδέλφου του Αλί Οσμάν.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια διαβήματα έχει κάνει η Κυπριακή Δημοκρατία, ώστε να προστατεύσει έναν υπήκοό της από τις ακραίες ενέργειες στις οποίες προβαίνει το κατοχικό καθεστώς, η Τουρκία και εξτρεμιστικοί κύκλοι στην κατεχόμενη Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.063, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι ο δήμος Αγίου Δομετίου αντιμετωπίζει σοβαρά και επείγοντα οικονομικά προβλήματα. Όπως έχω ενημερωθεί από τον δήμαρχο Αγίου Δομετίου, από τον τρέχοντα προϋπολογισμό

του δήμου καλύπτονται μετά δυσκολίας κάθε μήνα το μισθολόγιο των υπαλλήλων και κάποια λειτουργικά έξοδα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι αναπτυξιακές, κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες του δήμου να βρίσκονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει ενημερωθεί για τα εν λόγω προβλήματα που αντιμετωπίζει ο δήμος Αγίου Δομετίου και, εάν ναι, ποια μέτρα πρόκειται να λάβει, ώστε να τον βοηθήσει.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.064, ημερομηνίας 28 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους οργανωμένους κατασκηνωτικούς χώρους που λειτουργούν σήμερα στην Κύπρο και για το κατά πόσο γίνονται συστηματικοί έλεγχοι σε αυτούς από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Συγκεκριμένα ζητούμε να ενημερωθούμε για τα ακόλουθα:

1. Ποιο ακριβώς είναι το νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου λειτουργούν οι εν λόγω κατασκηνωτικοί χώροι (νόμοι, κανονιστικές πράξεις);
2. Ποιος είναι ο κατά νόμο υπεύθυνος κάθε κατασκηνωτικού χώρου;
3. Υπάρχουν σχεδιασμοί ασφάλειας και υγείας οι οποίοι πρέπει να τηρούνται στους συγκεκριμένους χώρους; Ποιοι είναι οι αρμόδιοι για την εφαρμογή τους;
4. Πώς στελεχώνεται κάθε οργανωμένος κατασκηνωτικός χώρος και ποιος είναι ο αρμόδιος φορέας ελέγχου;
5. Πόσοι κατασκηνωτικοί χώροι λειτουργούν σήμερα και πόσα άτομα μπορούν να φιλοξενηθούν σε αυτούς;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.065, ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία τροποποίησης του περί Εγγραφής Φυσιοθεραπευτών Νόμου του 1989, η τελευταία τροποποίηση του οποίου πραγματοποιήθηκε το 2005, γιατί παρατηρείται τόση καθυστέρηση και πότε αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.066, ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία τροποποίησης του περί Υιοθεσίας Νόμου του 2013, γιατί παρατηρείται τόση καθυστέρηση και πότε αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.067, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Πόσα άτομα έχουμε με προβλήματα όρασης με ή χωρίς πολλαπλές αναπηρίες κάτω των δεκαοκτώ ετών και πόσα άνω των δεκαοκτώ ετών;
2. Με ποιο τρόπο υποστηρίζονται από την πολιτεία;
3. Οι φοιτητές με προβλήματα όρασης που φοιτούν σε δημόσια ή ιδιωτικά πανεπιστήμια ή σε κολλέγια με ποιο τρόπο υποστηρίζονται από την πολιτεία;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.068, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια ήταν τα έσοδα των δήμων και κοινοτήτων από τις οργανωμένες παραλίες τους φετινούς μήνες και ποια τα αντίστοιχα ποσά την περσινή χρονιά, σε ποιες οργανωμένες παραλίες υπάρχουν κάλαθοι ανακύκλωσης και κατά πόσο υπάρχει η πρόθεση να μπουν σε όλες τις οργανωμένες παραλίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.069, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σύμφωνα την ειδική έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αναφορικά με τη διαχείριση των υδάτινων πόρων της Κύπρου για το έτος 2016, τα καθυστερημένα έσοδα για τα τέλη πώλησης νερού σε τοπικές

αρχές ανέρχονται στα €43 εκατομ. πλέον τόκων. Ανάμεσα στις προτάσεις που παρατέθηκαν για επίλυση του θέματος των οφειλών των τοπικών αρχών περιλαμβάνεται και η πρόταση για μελέτη των τελών πώλησης ύδατος των τοπικών αρχών, ώστε να διαφανεί αν προκύπτει ανάγκη αναθεώρησής τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποια είναι τα μέτρα που λήφθηκαν ή πρόκειται να ληφθούν, ώστε να εισπραχθούν τα οφειλόμενα τέλη από τις τοπικές αρχές;
2. Έχει το αρμόδιο τμήμα προχωρήσει σε διενέργεια μελέτης αναφορικά με την ενδεχόμενη ανάγκη αναθεώρησης των τελών και ποια είναι τα συμπεράσματα της μελέτης; Εάν όχι, προτίθεται το αρμόδιο τμήμα να προχωρήσει με τη διεξαγωγή μελέτης;
3. Το ύψος των τελών που επιβάλλονται καλύπτει επαρκώς το κόστος αγοράς νερού, λειτουργίας και συντήρησης των δικτύων των τοπικών αρχών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.070, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σύμφωνα με τους περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Δικαιώματα, Τέλη ή άλλα Χρηματικά Ανταλλάγματα) Κανονισμούς (ΚΔΠ 48/2017), τα τέλη παροχής νερού καθορίζονται αναλόγως της πηγής και χρήσης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν με τα καθορισμένα χρηματοοικονομικά τέλη κα τέλη περιβάλλοντος υπάρχει επαρκής ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος. Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο τον τελευταίο χρόνο έχει γίνει επικαιροποίηση της εκτίμησης κόστους των διάφορων υπηρεσιών ύδατος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.071, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σύμφωνα με την έκθεση επανεξέτασης, αναθεώρησης και επαναχαρακτηρισμού των συστημάτων υπόγειων υδάτων που ετοιμάστηκε από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων το 2014, το 76% των συστημάτων υπόγειων υδάτων βρίσκεται σε κακή ποσοτική κατάσταση.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποια είναι τα μέτρα που έχουν ληφθεί, ώστε να διασφαλίζεται η ισορροπία μεταξύ της άντλησης και της ανατροφοδότησης των υπόγειων υδάτων, σύμφωνα και με την Οδηγία 2000/60/EK που αφορά τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων; Η τιμολόγηση του νερού στην Κύπρο διασφαλίζει τον πιο πάνω στόχο;
2. Τηρείται ενιαίο συγκεντρωτικό μητρώο με όλες τις αδειοδοτημένες γεωτρήσεις και τις ποσότητες που αντλούνται από αυτές;
3. Έχει πρόσφατα διεκπεραιωθεί μελέτη που να καταδεικνύει την κατάσταση των υπόγειων υδροφορέων; Ποια είναι τα αποτελέσματα της μελέτης; Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει μελέτη τα τελευταία δύο χρόνια για την κατάσταση των υπόγειων υδροφορέων, προτίθεται το αρμόδιο τμήμα να προχωρήσει με σχετική μελέτη;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.072, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Στην ειδική έκθεση της ελεγκτικής υπηρεσίας αναφορικά με τη διαχείριση των υδάτινων πόρων της Κύπρου για το έτος 2016 αναφέρεται ότι στην περιοχή της κοινότητας Αναλιόντα έχουν βρεθεί να λειτουργούν διατρήσεις χωρίς εγκατεστημένο ή με χαλασμένο υδρομετρητή.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται γενικότερα η χρέωση κατανάλωσης νερού από διατρήσεις και ποια μέτρα έχουν ληφθεί για τον όσο το δυνατό πιο ακριβή υπολογισμό και είσπραξη των απαιτούμενων τελών περιβάλλοντος και πόρου από αυτή την πηγή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.073, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σύμφωνα με τον περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμο και τους κανονισμούς που εκδόθηκαν δυνάμει αυτού, στα καθήκοντα των συνδετικών λειτουργιών περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων και η «σύνταξη και υποβολή, μέσω του οικείου επιθεωρητή, προς την Επαρχιακή Επιτροπή, τουλάχιστον ανά εξαμηνία, εκθέσεων αναφορικά με κάθε παιδί για το οποίο έχουν ευθύνη, οι οποίες

περιλαμβάνουν αναφορά στις απόψεις του γονέα του παιδιού, της διεύθυνσης του σχολείου, του διδακτικού προσωπικού και κάθε άλλου εμπλεκόμενου στην παροχή της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης στο κάθε παιδί”.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν στην έκθεση που ετοιμάζει ο συνδεδετικός λειτουργός για το κάθε παιδί του οποίου έχει την ευθύνη περιλαμβάνει και τις προσωπικές επαγγελματικές του απόψεις και εισηγήσεις για την ειδική εκπαίδευση του παιδιού και το επίπεδο του προβλήματός του.

Στην περίπτωση που στην έκθεση περιλαμβάνονται όσα αναφέρονται πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει κατά πόσο η εκάστοτε Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προχωρούν με την υλοποίηση των εισηγήσεων που αναφέρονται στην εν λόγω έκθεση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.074, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Έχω πληροφορηθεί ότι εντός των περιοχών του δικτύου “Natura 2000”, στον Τόπο Κοινοτικής Σημασίας/Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΤΚΣ/ΕΖΔ CY2000005) και στη Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ CY2000015) “Βουνοκορφές Μαδαρής-Παπούτσας”, σε πολεοδομική ζώνη προστασίας των υδάτων και πολεοδομικό καθεστώς προστατευόμενου τοπίου (Ζ3-ΠΤ) και σε περιοχή που χαρακτηρίζεται ως εξαιρετικής φυσικής καλλονής στην τοποθεσία “Πλατύ” στην κοινότητα Αγρού (Τεμάχιο 663, Φύλλο/Σχεδίου 38/49), έχουν διεξαχθεί εκτεταμένες επεμβάσεις (διάνοιξη δρόμου και εκχέρσωση βουνοκορφής) και χωματοουργικές εργασίες (εκσκαφές και επιχωματώσεις) χωρίς περιβαλλοντική έγκριση ή/και πολεοδομική/οικοδομική άδεια.

Οι παράνομες εργασίες έχουν επιφέρει άμεση απώλεια γεωργικής γης υψηλής φυσικής αξίας, σημαντική υποβάθμιση φυσικών οικοτόπων και σημαντική όχληση ειδών πτηνοπανίδας, καθώς και αλλοίωση του προστατευόμενου τοπίου “Βουνοκορφή Πλατύ-Άλωνα”. Επιπλέον, χωρίς να χορηγηθεί περιβαλλοντική έγκριση ή/και πολεοδομική/οικοδομική άδεια, έγινε χάραξη και διάνοιξη μη εγγεγραμμένου χωμάτινου αγροτικού δρόμου ο οποίος διαπερνά τρεις πολεοδομικές ζώνες προστασίας της φύσης (Ζ1), των υδάτων (Ζ3), καθώς και των υδάτων και του τοπίου (Ζ3-ΠΤ) και οδηγεί στο συγκεκριμένο τεμάχιο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Είναι ενήμερες οι καθ’ ύλην αρμόδιες αρχές για τις παράνομες επεμβάσεις εντός των περιοχών του δικτύου “Natura 2000” (ΤΚΣ/ΕΖΔ CY2000005 και ΖΕΠ CY2000015 “Βουνοκορφές Μαδαρής-Παπούτσας”) και των πολεοδομικών ζωνών προστασίας (Ζ1, Ζ3 και Ζ3-ΠΤ “Βουνοκορφή Πλατύ-Άλωνα”);
2. Ποια μέτρα προτίθεται το υπουργείο να λάβει για την αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημιάς και της αλλοίωσης του τοπίου που έχει προκληθεί;
3. Έχει διεξαχθεί οποιαδήποτε έρευνα, για να εντοπιστούν οι παρανομούντες και, εάν ναι, ποια μέτρα πρόκειται να ληφθούν εναντίον τους;
4. Πώς διασφαλίζεται η εφαρμογή του σχετικού διατάγματος (ΚΔΠ 292/2015) για την προστασία και τη διαχείριση της φύσης και της άγριας ζωής στην περιοχή “Natura 2000” στον ΤΚΣ/ΕΖΔ “Βουνοκορφές Μαδαρής-Παπούτσας” όσον αφορά τα μέτρα προτεραιότητας που αναφέρονται για τη διατήρηση τύπων φυσικών οικοτόπων και ειδών άγριας ζωής, τον περιορισμό ή/και την απαγόρευση ενεργειών για αποφυγή της υποβάθμισης της περιοχής και αλλοίωσης του τοπίου, καθώς και όσον αφορά τις σχετικές απαγορεύσεις ενεργειών που οδηγούν στην απώλεια φυσικών οικοτόπων και μεμονωμένων δέντρων, καθώς και τα μέτρα διατήρησης των στοιχείων του παραδοσιακού ανθρωπογενούς τοπίου, όπως ξερολιθιές φυτοφράκτες, αμπελώνες, κλπ;
5. Πώς εφαρμόζονται οι πρόνοιες της ισχύουσας “Δήλωσης Πολιτικής για τη Ρύθμιση και τον Έλεγχο της Ανάπτυξης και την Προστασία του Περιβάλλοντος στην Ύπαιθρο και στα Χωριά” για τα προστατευόμενα τοπία και τις περιοχές του δικτύου “Natura 2000”, καθώς και τα για έργα δημόσιων υποδομών σε προστατευόμενο τοπίο σε περιοχές εξαιρετικής φυσικής καλλονής και σε περιοχές του δικτύου “Natura 2000”;
6. Πώς προτίθενται να χειριστούν τα αρμόδια υπουργεία την ήδη υποβληθείσα αίτηση του κοινοτικού συμβουλίου Αγρού και της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού για εγγραφή του παράνομου χωμάτινου αγροτικού δρόμου στο δημόσιο οδικό δίκτυο, χωρίς να υποβληθεί σε δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον και χωρίς να χορηγηθεί η απαραίτητη άδεια κατασκευής δρόμου πριν από τη χάραξη και διάνοιξή του, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι διαπερνά δύο περιοχές του δικτύου “Natura 2000” και τρεις πολεοδομικές ζώνες προστασίας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.075, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Το άρθρο 5Α του περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμου [Ν. 142(Ι)/2006] αναφέρει: “5Α-(1) Για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου, έως την 31^η Δεκεμβρίου 2020 όλα τα νέα κτίρια αποτελούν κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας ενώ, από την 1^η Ιανουαρίου 2019, όλα τα νέα κτίρια που στεγάζουν δημόσιες αρχές ή είναι ιδιοκτησία τους πρέπει να αποτελούν κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας”.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Εφόσον δεν έγινε τίποτα σημαντικό στον τομέα αυτό μέχρι τώρα, έχει τουλάχιστον περιληφθεί στον προϋπολογισμό του 2019 κονδύλι για την ενεργειακή αναβάθμιση των κυβερνητικών κτιρίων;
2. Έχουν ενημερωθεί οι δημόσιες αρχές για τις υποχρεώσεις τους που προκύπτουν από το νόμο και υπάρχει οποιοσδήποτε σχετικός προγραμματισμός;
3. Έχει ληφθεί πολιτική απόφαση και δόθηκαν οι κατάλληλες οδηγίες, ούτως ώστε όλα τα νέα δημόσια κτίρια που θα ανεγείρονται από τώρα και στο εξής να είναι κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας;
4. Υπάρχει σχεδιασμός, ώστε να δοθούν τα κατάλληλα εργαλεία και κίνητρα για αναβάθμιση των ιδιωτικών κτιρίων σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.076, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω, σε συγκεκριμένο υποκατάστημα της Τράπεζας Κύπρου στην Ξυλοτύμπου η πρόσβαση από άτομα με αναπηρία δεν είναι δυνατή, αφού δεν υπάρχει ειδική ράμπα.

Αυτό το διάστημα γίνονται εργασίες υποδομής στο υποκατάστημα, χωρίς όμως να έχει γίνει οποιαδήποτε πρόβλεψη για δημιουργία, έστω και τώρα, αυτής της ειδικής ράμπας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε τι ενέργειες θα προβεί για το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.077, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Κατά τη διαχείριση του πρόσφατου ατυχήματος με τρεις τραυματίες στον Κάτω Πύργο Τηλλυρίας αναδείχθηκαν οι αδυναμίες του αγροτικού ιατρικού κέντρου στην Τηλλυρία. Το κέντρο δε στελεχώνεται με ικανοποιητικό αριθμό γιατρών και νοσοκόμων, ο αριθμός των ασθενοφόρων και η στελέχωσή τους δεν είναι ικανοποιητικά και δεν υπάρχουν τα απαιτούμενα μηχανήματα για την παροχή επαρκών υπηρεσιών από ένα κέντρο πρώτων βοηθειών. Πληροφορούμαι ότι το κέντρο έχει ελλείψεις και σε άλλα επίπεδα, όπως π.χ. καρδιολόγους, ενώ προβλήματα υπάρχουν και όσον αφορά στη φαρμακευτική αγωγή.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το αγροτικό ιατρικό κέντρο Κάτω Πύργου, τη στελέχωσή του με ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, τον μηχανολογικό εξοπλισμό, τις δυνατότητες για παροχή πρώτων βοηθειών κ.ο.κ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.078, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του τέως Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2017, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση (αρ. φακ. 23.06.011.02.102) αναφορικά με τη βελτίωση του δρόμου από το Μοσφίλι μέχρι τον Παχύαμμο πληροφορήθηκα ότι η επιστροφή του δρόμου μεταξύ των χωριών Μοσφίλι και Παχύαμμος στην περιοχή Τηλλυρίας δεν περιλαμβανόταν στα προγράμματα περιοδικής συντήρησης για το 2017, αλλά θα εξεταζόταν στο αντίστοιχο πρόγραμμα για το 2018.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν εξετάστηκε το ενδεχόμενο συμπερίληψης της επιστροφής του δρόμου από το Μοσφίλι μέχρι τον Παχύαμμο στα προγράμματα περιοδικής συντήρησης για το 2018.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.079, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων κατάλογο όλων των αδειοδοτημένων έργων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά πάρκα τα οποία βρίσκονται εν

ενεργεία. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει το σώμα κατά πόσο ισχύει η αρχή "feed-in tariff" για αυτά τα έργα και πόση είναι η παραγωγή ενέργειας από τα φωτοβολταϊκά πάρκα στο σύνολό τους και αναλυτικά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.080, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να συμπεριλάβει στον προϋπολογισμό του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για το έτος 2019 κονδύλι το οποίο θα προορίζεται για τη διενέργεια μελετών σχετικά με την κατασκευή παραλιακού πεζοδρομίου και ποδηλατόδρομου στην κοινότητα Κάτω Πύργου στην περιοχή από το αλιευτικό καταφύγιο μέχρι την τοποθεσία "Κρυονέρι".»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.081, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Από απάντηση του τέως Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2017, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση (αρ. 23.06.011.02.181) αναφορικά με τα έργα προστασίας της παραλίας που έχουν κατασκευαστεί στην κοινότητα Κάτω Πύργου πληροφορήθηκα ότι το Τμήμα Δημοσίων Έργων, σε συνεργασία με το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, θα προχωρούσε στην προκήρυξη προσφορών για την ετοιμασία λεπτομερούς μελέτης για την αντιμετώπιση του φαινομένου συσσώρευσης νεκρών φύλλων ποσειδωνίας στο αλιευτικό καταφύγιο Κάτω Πύργου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υπό αναφορά διαδικασία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.082, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Μετά το πρόσφατο πολύνεκρο ατύχημα στη Γένοβα με την κατάρρευση της μεγάλης οδογέφυρας, δημιουργήθηκε προβληματισμός για την κατάσταση ανάλογων έργων εντός των κυπριακών αυτοκινητόδρομων. Σε όλους είναι γνωστό το παράδειγμα της γέφυρας της Άλασσας, η οποία για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα πριν ανακατασκευαστεί είχε κριθεί δυνητικά επικίνδυνη.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες είναι οι μεγάλες γέφυρες (κοιλαδογέφυρες) στους κυπριακούς αυτοκινητόδρομους που τυγχάνουν ειδικών ελέγχων, κάθε πόσο γίνονται αυτοί οι έλεγχοι και ποια είναι τα αποτελέσματά τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.083, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι τεχνικές σχολές δεν είναι κάτω από την εποπτεία των σχολικών εφοριών. Σε πρόσφατη συνάντησή μου με τη Συνομοσπονδία Συνδέσμου Γονέων Μέσης Εκπαίδευσης έγινα δέκτης διάφορων παραπόνων σε σχέση με το θέμα. Θεωρώ ότι οι υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας που αναλαμβάνουν τα καθήκοντα και τις ευθύνες των σχολικών εφοριών δεν ανταποκρίνονται στον ίδιο βαθμό. Ως παράδειγμα αναφέρω την έλλειψη καθαριστριών στις τεχνικές σχολές μέσης εκπαίδευσης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν όντως υπάρχουν προβλήματα με τη λειτουργία των δημόσιων εκπαιδευτηρίων της τεχνικής εκπαίδευσης και αν υπάρχει σχεδιασμός για την έναρξη της σχολικής χρονιάς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.084, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σύμφωνα με δημοσιεύματα στον ημερήσιο τύπο σε έκθεση που ετοίμασε για το Κονγκρέσο ("Report to Congress Pursuant to Section 243 of the Countering America's Adversaries Through Sanctions Act of 2017 Regarding Interagency Efforts in the United States to Combat Illicit Finance Relating to the Russian Federation") ο Υφυπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ, αρμόδιος για θέματα χρηματοδότησης τρομοκρατικών οργανώσεων και ύποπτων συναλλαγών, κ. Σιγκάλ Μάντελκερ, κατονομάζεται η Κύπρος ως χώρα που φιλοξενεί ύποπτα ρωσικά κεφάλαια. Η έκθεση αναφέρεται μεταξύ άλλων στο χαλαρό πρόγραμμα παραχώρησης ιθαγένειας έναντι επενδύσεων, συνδεδετό με το ενδεχόμενο ξεπλύματος βρόμικου χρήματος από Ρώσους επιχειρηματίες, και στις χαλαρές απαιτήσεις δημιουργίας εταιρειών, κάτι που ενδέχεται να εκμεταλλεύονται οι παράνομοι φορείς.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του τις υπό αναφορά καταγγελίες και ποια μέτρα πρόκειται να λάβει για την αντιμετώπιση αυτών των καταγγελιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.085, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σε ορισμένες χώρες, πέρα από τη συνηθισμένη άδεια οδηγού, λειτουργεί και το σύστημα “Advanced Driving Lessons”, το οποίο οδηγεί συχνά και στην έκδοση “Advanced Drivers License” μετά από σχετική εξέταση.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν το υπουργείο εξετάζει την εισαγωγή τέτοιων μαθημάτων ή/και την έκδοση αντίστοιχης άδειας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.086, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι από τα τέλη Ιουλίου τα δύο ειδικά μηχανήματα για τη διάλυση και πρόσμειξη των χημικοθεραπευτικών τοξικών φαρμάκων στο Αιματολογικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού που χρησιμοποιούνται για τις χημειοθεραπείες των καρκινοπαθών συμπολιτών μας σε Λεμεσό και Πάφο είναι εκτός λειτουργίας. Προφανώς, τα κουβούκλια του νοσοκομείου έχουν υποστεί βλάβη και έχει αναλάβει το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών την επιδιόρθωσή τους. Τα κουβούκλια αυτά είναι κλειστά αεροστεγώς, ώστε να μην εκπέμπεται ακτινοβολία, αλλά είναι πεπαλαιωμένα, αφού εγκαταστάθηκαν στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού το 2006.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς είναι δυνατό δύο συγκεκριμένα ευαίσθητα όργανα να έχουν χαλάσει ταυτόχρονα, θέτοντας σε κίνδυνο την ομαλή θεραπεία καρκινοπαθών των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου και ποια μέτρα θα ληφθούν, για να μην επαναληφθεί το φαινόμενο. Επιπλέον, παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε αν έχουν ξεκινήσει διαδικασίες για αγορά νέων κουβουκλίων. Παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε επίσης πόσα τέτοια κουβούκλια υπάρχουν σε άλλα δημόσια νοσηλευτήρια και ποιο έτος αγοράστηκαν και τέθηκαν σε λειτουργία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.087, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει δημοσιεύσει προκήρυξη στην ιστοσελίδα του για δήλωση ενδιαφέροντος ενοικίασης κτιρίου στη Λάρνακα για στέγαση της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων επαρχίας Λάρνακας του υπουργείου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς είναι δυνατόν να έχει δημοσιευθεί μια τέτοια προκήρυξη, εφόσον δεν υπάρχει πρόνοια για τέτοια δαπάνη στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του 2018.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.088, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με την έκθεση του Γενικού Ελεγκτή που αφορά το Υπουργείο Υγείας για το έτος 2017, που δημοσιεύτηκε στις 20 Αυγούστου 2018, φαίνεται ότι υπάρχουν αποθηκευμένα στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας ληγμένα αναλώσιμα αξίας €612.825 στις ιατρικές αποθήκες. Η διαπίστωση αυτή έγινε από τον έλεγχο που είχε διενεργηθεί για το έτος 2016 και είχαν τεθεί ερωτήματα στο Υπουργείο Υγείας από τον Μάρτιο του 2017. Η απάντηση, που δόθηκε στον Γενικό Ελεγκτή τον Οκτώβριο του 2017, ήταν ότι το θέμα τυγχάνει διερεύνησης από τη μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του υπουργείου. Προφανώς, όταν τέθηκε ξανά το ίδιο ερώτημα κατά τη διάρκεια εξέτασης του έτους 2017, τον Ιούνιο του 2018, πήραν την ίδια απάντηση από το υπουργείο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί δεν έχουν δοθεί εξηγήσεις για τους λόγους που ένα τόσο τεράστιο κόστος έχει φορτωθεί στο Πάγιο Ταμείο και τα αναλώσιμα αυτά δεν είχαν διοχετευθεί για χρήση. Επιπλέον, παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε ποιο λογισμικό χρησιμοποιούν τα δημόσια νοσηλευτήρια, για να έχουν έλεγχο του αποθεματικού που υπάρχει στις ιατρικές αποθήκες, τόσο για αναλώσιμα όσο και για φάρμακα, και αν τα μέλη του προσωπικού που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση των αποθηκών έχουν τύχει εκπαίδευσης για τη χρήση του. Παρακαλώ επίσης όπως ενημερωθούμε αν το πρόγραμμα αυτό είναι κοινό για όλα τα νοσηλευτήρια, ώστε να μπορούν να διοχετεύονται αναλώσιμα και φάρμακα μεταξύ νοσηλευτηρίων, εάν διαπιστώνεται πως υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να μη διοχετευθούν για χρήση, πριν ξεπεραστεί η ημερομηνία λήξης τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.089, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε πρόσφατες συναντήσεις που είχα με γονείς ανήλικων ασθενών έχω πληροφορηθεί ότι η διαδικασία εγγραφής τους στο νοσοκομείο είναι η ίδια με αυτή της εγγραφής ενηλίκων, δηλαδή χρησιμοποιούν την ίδια θυρίδα εξυπηρέτησης, με αποτέλεσμα την αναμονή γονέων με μικρά παιδιά.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διαδικασία

εγγραφής ανηλίκων στα νοσοκομεία και αν θεωρεί αναγκαία τη θέσπιση ξεχωριστής διαδικασίας εγγραφής ανηλίκων, κατά προτεραιότητα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.090, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε πρόσφατη συνάντηση που είχα με μέλη της διοίκησης του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού είχα την ευκαιρία να συζητήσω μαζί τους τα διάφορα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει το νοσοκομείο. Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αναγνωρίζει η διοίκηση είναι αυτό των κτιριακών εγκαταστάσεων και η έλλειψη υποδομών για μελλοντική επέκταση του νοσοκομείου. Το νοσοκομείο κτιριακά ασφυκτιά. Όπως μου έχουν μεταφέρει, η επέκταση δεν προγραμματίζεται να γίνει πριν από το 2020. Το πρόβλημα καθίσταται ακόμα μεγαλύτερο ενόψει της διαδικασίας αυτονόμησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων και της εφαρμογής του ΓΕΣΥ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο συμερίζεται τις ανησυχίες της διοίκησης του νοσοκομείου Λεμεσού, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα της επέκτασής του και αν προγραμματίζεται η επίσπευση έναρξης των εργασιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.091, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε πρόσφατη συνάντηση που είχα με μέλη της διοίκησης του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού είχα την ευκαιρία να συζητήσω μαζί τους τα διάφορα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει το εν λόγω νοσοκομείο. Ένα από τα σοβαρά προβλήματα είναι η απουσία σημαντικού εξοπλισμού, η αξία του οποίου, σύμφωνα με τη διοίκηση του νοσοκομείου, ανέρχεται σε €2 εκατομ. περίπου. Μια από τις πλέον σημαντικότερες απουσίες σε εξοπλισμό από το Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού είναι ο αξονικός τομογράφος. Η απουσία τέτοιου εξοπλισμού, πέραν από την ταλαιπωρία που υφίστανται οι ασθενείς της επαρχίας Λεμεσού, υποχρεώνει τη διοίκηση του νοσοκομείου να παραπέμπει ασθενείς σε ιδιωτικό διαγνωστικό κέντρο στην Πάφο. Αυτό προϋποθέτει την εξασφάλιση υπηρεσίας ασθενοφόρου, που αντιστοιχεί σε πρόσθετο κόστος για το νοσοκομείο και τους δημόσιους πόρους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες που έχει λάβει ή που θα λάβει για την εξασφάλιση του απαραίτητου εξοπλισμού, και δη για την εγκατάσταση αξονικού τομογράφου στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού, που θα αποσκοπούν στην καλύτερη λειτουργία του νοσοκομείου αυτού και στην παροχή βελτιωμένων ιατρικών υπηρεσιών στην επαρχία Λεμεσού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.092, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι για πολλοστή φορά ο Γενικός Ελεγκτής κ. Οδυσσέας Μιχαηλίδης έχει σχολιάσει στην ετήσια έκθεσή του για το Υπουργείο Υγείας την ανάγκη επανεξέτασης της συνεισφοράς του κράτους στο πακέτο απολαβών και ωφελημάτων του προσωπικού του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου. Συγκεκριμένα, ενώ αρχικά η απάντηση που έλαβε από τη γενική διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας τον ενημέρωνε ότι θα επανεξεταζόταν το θέμα στα πλαίσια του κρατικού προϋπολογισμού του 2019, εκ των υστέρων δόθηκε δεύτερη απάντηση, που ενημέρωνε την Ελεγκτική Υπηρεσία ότι το θέμα θα επανεξεταστεί στο πλαίσιο της απόφασης για τον τρόπο λειτουργίας των δημόσιων νοσηλευτηρίων υπό το καθεστώς του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια από τις δύο απαντήσεις ισχύει και τότε ακριβώς θα ληφθεί απόφαση για το συγκεκριμένο θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.093, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στον εμπορικό πυρήνα της Πάφου δύο διατηρητέα κτίρια στην οδό Αθηνάς που ανήκουν στο κράτος παραμένουν αναξιοποίητα και κινδυνεύουν να καταρρεύσουν. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με δημοσιεύματα, το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων σχεδίαζε την αναπαλαίωση των κτιρίων, που θα επέτρεπε να μεταφέρει σε αυτά τις εργασίες του, αντί να συνεχίσει να πληρώνει ενοίκια στα ιδιωτικά κτίρια όπου στεγάζεται σήμερα. Επιπλέον, τα δημοσιεύματα αναφέρονται σε καταγγελίες πως τα συγκεκριμένα κτίρια έχουν λεηλατηθεί και έχουν αφαιρεθεί από αυτά είδη ξυλείας και σιδήρου, που συνιστούσαν σημαντικά στοιχεία της αρχιτεκτονικής τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες ακριβώς είναι οι προθέσεις του σε σχέση με τα συγκεκριμένα κτίρια και γιατί δεν έχει λάβει επαρκή μέτρα για διαφύλαξη της κρατικής περιουσίας από βανδαλισμούς και λεηλασίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.094, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι ο αρχαιολογικός χώρος του Αγίου Γεωργίου στην Πέγεια αντιμετωπίζει σειρά προβλημάτων. Σύμφωνα με δημοσίευμα στην εφημερίδα “Ο Φιλελεύθερος”, ο χώρος δεν προστατεύεται από τις καιρικές συνθήκες. Ως παράδειγμα αναφέρονται τα ψηφιδωτά τα οποία δεν καλύπτονται από κάποιο στέγαστρο, με αποτέλεσμα να μένουν εκτεθειμένα στις καιρικές συνθήκες και στην αλμύρα της θάλασσας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα πρόκειται να λάβει για την προστασία του αρχαιολογικού χώρου και αν υπάρχει σχεδιασμός για εγκατάσταση στεγάστρου ή για λήψη άλλων μέτρων, ώστε να προστατεύονται τα ψηφιδωτά. Επίσης παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσοι επισκέπτες έχουν επισκεφθεί τον υπό αναφορά αρχαιολογικό χώρο τα τελευταία πέντε χρόνια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.095, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από υπόμνημα της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης πληροφορήθηκα ότι τα ολοήμερα σχολεία αντιμετωπίζουν προβλήματα υποστελέχωσης. Ειδικότερα, αναφέρουν ότι, όταν γίνονται μαθήματα, δεν υπάρχει κανένας διαθέσιμος εκπαιδευτικός να επιληφθεί οποιοδήποτε άλλου προβλήματος που ενδέχεται να προκύψει, αφού όλοι βρίσκονται στις τάξεις για μάθημα, δηλαδή εργάζονται τόσο εκπαιδευτικοί όσα τα τμήματα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν σκέψεις για αύξηση του προσωπικού το οποίο εργάζεται στα δημόσια ολοήμερα σχολεία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.096, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε υπόμνημα της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης διατυπώνεται αίτημα, ώστε οι δάσκαλοι που εργάζονται στα ολοήμερα σχολεία να έχουν γνώσεις πρώτων βοηθειών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν κατά τον καταρτισμό των ολοήμερων σχολείων λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη να υπάρχει σε κάθε σχολείο πάντα κάποιο άτομο το οποίο να έχει πιστοποιητικό πρώτων βοηθειών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.097, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Τμήμα Περιβάλλοντος στις 22 Ιουνίου 2018 εξέδωσε περιβαλλοντική γνωμάτευση, βάσει του άρθρου 17(6) του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Σχέδια και/ή Προγράμματα Νόμου, αναφορικά με τον καθορισμό νέας κτηνοτροφικής ζώνης στον δήμο Αθηνών. Μεταξύ άλλων στη γνωμάτευση αναφέρεται ότι είναι αναγκαία η σταδιακή κατάργηση της υφιστάμενης κτηνοτροφικής ζώνης και η δημιουργία νέας σε περιοχή που να μην επηρεάζονται σε οποιοδήποτε βαθμό γειτνιάζοντες οικισμοί και άλλες αναπτύξεις.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αναμένεται να υλοποιηθεί η υπό αναφορά πρόταση, τότε αναμένεται να δημιουργηθεί η νέα κτηνοτροφική ζώνη, πόσο θα κοστίσει και ποιος θα αναλάβει τα έξοδα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.098, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει δέκτης καταγγελιών σχετικά με τις εξετάσεις διορισίμων που έγιναν τον περασμένο χρόνο και τους συνεπακόλουθους διορισμούς. Σύμφωνα με τις καταγγελίες ενδιαφερομένων, ενώ πριν από τις εξετάσεις προκηρύχθηκε για κάθε κλάδο αριθμός θέσεων, μετά τις εξετάσεις διορίστηκαν πολύ λιγότεροι εκπαιδευτικοί. Όπως έχω πληροφορηθεί για το μάθημα της Γυμναστικής προκηρύχθηκαν 8 θέσεις, αλλά διορίστηκαν μόνο 2 άτομα από τον κατάλογο των διορισίμων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς απαντά στις υπό αναφορά καταγγελίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.099, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει δέκτης καταγγελιών σχετικά με την ύπαρξη παιδικών παιχνιδιών στον ειδικά διαμορφωμένο κλειστό χώρο για καπνίζοντες του αεροδρομίου Λάρνακας. Υπενθυμίζω ότι, σύμφωνα με τον περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμο, η είσοδος ανήλικων προσώπων στους εν

λόγω χώρους απαγορεύεται.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του τις υπό αναφορά καταγγελίες, αν τις έχει εξετάσει και ποια μέτρα έχει λάβει.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.100, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Οι φονικές πυρκαγιές που έλαβαν χώρα στις 23 Ιουλίου 2018 στην Αττική και κόστισαν τη ζωή σε δεκάδες συνανθρώπους μας συγκλόνισαν την κοινωνία. Η κοινότητα Μαρωνίου, εις ένδειξη συμπαράστασης στα θύματα της τραγωδίας αυτής, ανακοίνωσε πως μέρος των εσόδων από την προγραμματισμένη ετήσια χοροεσπερίδα, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουλίου 2018 στο Μαρώνι, θα δοθούν στους πυρόπληκτους.

Παρακαλώ ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Ποια ήταν τα συνολικά έσοδα της χοροεσπερίδας;
2. Ποιο ήταν το συνολικό κόστος της χοροεσπερίδας;
3. Τι ποσοστό έχει δοθεί στους πυρόπληκτους και πότε;

Παρακαλώ όπως σταλεί η αναλυτική κατάσταση των εξόδων και εσόδων από την εν λόγω χοροεσπερίδα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.101, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σύμφωνα με το δελτίο τύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2017, η Κύπρος καλείται να άρει τους περιορισμούς σε ορισμένες κανονιστικές ρυθμίσεις επαγγελματιών οι οποίες δεν είναι συμβατές με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε προειδοποιητική επιστολή στην Κυπριακή Δημοκρατία αναφορικά με τη μη αναγνώριση της επαγγελματικής κατάρτισης στους τομείς της μηχανικής και της αρχιτεκτονικής η οποία αποκτάται σε άλλα κράτη μέλη. Επιπρόσθετα, στο δελτίο τύπου αναφέρεται ότι οι εθνικοί κανόνες της Κύπρου δε σέβονται πλήρως την αρχή της αυτόματης αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό από αρχιτέκτονες όπως ορίζεται στο άρθρο 49 της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει λάβει σχετικά διορθωτικά μέτρα και αν έχει ενημερώσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα μέτρα που λήφθηκαν. Σε αντίθετη περίπτωση, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποστείλει αιτιολογημένη γνώμη στην Κυπριακή Δημοκρατία και αν έχει εκδικαστεί η υπόθεση στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.102, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Ένα από τα μεγάλα προβλήματα στην προώθηση της ανακύκλωσης των αποβλήτων από κατασκευές, κατεδαφίσεις και εκσκαφές είναι η έλλειψη προδιαγραφών των υλικών που προκύπτουν μετά από διαχείριση των πιο πάνω αποβλήτων, ούτως ώστε τα υλικά που παράγονται να μπορεί να χρησιμοποιηθούν στην οικοδομική βιομηχανία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα του καθορισμού των προδιαγραφών των πιο πάνω υλικών, το οποίο συζητείται από τότε που εγκρίθηκαν οι σχετικοί κανονισμοί το 2011.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.103, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Έχουμε δεχτεί καταγγελίες από φοιτητές ότι νοσοκομεία του εξωτερικού δε δέχθηκαν τη φοιτητική κάρτα νοσηλείας τους, γιατί δεν μπόρεσαν να κατανοήσουν οι αρμόδιοι τι είδους έγγραφο ήταν, δεδομένου ότι τα στοιχεία αναγράφονται μόνο στα ελληνικά.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να μας ενημερώσει αν υπήρξαν παρόμοιες καταγγελίες και τι προτίθεται να πράξει, προκειμένου οι Κύπριοι φοιτητές στο εξωτερικό να μην αντιμετωπίζουν τέτοιου είδους προβλήματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.104, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλώ πολύ τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει γιατί μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει

προγραμματισμός, ούτως ώστε τα αρχεία του στρατολογικού γραφείου να συνδεθούν με το σύστημα ελέγχου διαβατηρίων των αεροδρομίων. Οι άρρενες Κύπριοι πολίτες αναγκάζονται να παρουσιάζουν απολυτήριο του στρατού ή άλλο έγγραφο κάθε φορά που αναχωρούν από την Κυπριακή Δημοκρατία. Φοιτητές, επαγγελματίες που τυγχάνει να ξεχάσουν το απολυτήριο κατά την αναχώρησή τους υφίστανται συνέπειες ανεπίτρεπτες σε μια εποχή που κυριαρχεί η τεχνολογία.

Παρακαλώ να μας ενημερώσετε αν αυτό το τόσο απλό ζήτημα μπορεί να επιλυθεί προς εξυπηρέτηση του Κυπρίου πολίτη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.105, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσίευμα της εφημερίδας ΠΟΛΙΤΗΣ πληροφορήθηκα ότι μόνο επτά μόνιμοι καθηγητές τουρκικών -από τους δώδεκα που εργοδοτούνταν παλαιότερα- έχουν απομείνει στο δυναμικό του Υπουργείου Παιδείας για την εκμάθηση της τουρκικής γλώσσας. Την ίδια στιγμή το ψευδοκράτος προωθεί την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Σύμφωνα με τον πρόεδρο της ΟΕΛΜΕΚ κ. Γιάννο Σωκράτους, το πρόβλημα έγκειται στο γεγονός ότι το Υπουργείο Παιδείας δεν έχει γλωσσική πολιτική.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσα τμήματα έχουν δημιουργηθεί τα τελευταία χρόνια (2003-2018) για την εκμάθηση της τουρκικής γλώσσας στα δημόσια σχολεία, πόσα στα κρατικά ινστιτούτα και πόσα στα επιμορφωτικά κέντρα. Υπάρχουν οποιεσδήποτε σκέψεις για υλοποίηση δωρεάν προγράμματος εκμάθησης της τουρκικής γλώσσας σε δημόσιους υπαλλήλους;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.106, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Κατά την ψήφιση του τροποποιητικού νομοσχεδίου του περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμου του 2017 [Ν. 24(Ι)/2017] έγινε μεγάλη συζήτηση για την εισαγωγή της έννοιας της εξώδικης ρύθμισης μέσω σχετικής πρότασης νόμου που κατέθεσαν βουλευτές. Η αρχική προσέγγιση της εκτελεστικής εξουσίας και της Νομικής Υπηρεσίας ήταν αρνητική, όμως η πλειοψηφία της Βουλής των Αντιπροσώπων εισήγαγε την εξώδικη ρύθμιση στον νόμο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο βαθμό έχει εφαρμοστεί η εξώδικη ρύθμιση στον περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμο του 2017 και ειδικότερα πόσα εξώδικα πρόστιμα έχουν εκδοθεί μέχρι στιγμής από την ψήφισή του. Παρακαλώ όπως κατατεθεί αναλυτικός κατάλογος των εξώδικων προστίμων, αν υπάρχει, στη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.107, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι ένορκοι δικαστηρίου του Σαν Φρανσίσκο καταδίκασαν την αμερικανική πολυεθνική εταιρεία "Monsanto" να πληρώσει σχεδόν \$290 εκατομ. σε αποζημιώσεις, επειδή δεν ενημέρωσε για την επικινδυνότητα του ζιζανιοκτόνου της "Roundup", στο οποίο οφείλεται η πρόκληση καρκίνου σε έναν κηπουρό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν αναμένεται να προχωρήσει σε απαγόρευση της χρήσης του υπό αναφορά ζιζανιοκτόνου και στην Κύπρο και αν η Κυπριακή Δημοκρατία προβαίνει σε οποιεσδήποτε ενέργειες, ώστε να μην παραχωρηθεί πάλι ανανέωση της χρήσης του από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή ανανέωση της χρήσης της ουσίας Glyphosate το 2022.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.108, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Πόσοι δημόσιοι υπάλληλοι υπηρετούν στην Προεδρία της Δημοκρατίας σε μόνιμη βάση και σε ποιες κλίμακες;
2. Ποιος είναι ο αριθμός των μόνιμων θέσεων που απαιτεί το οργανόγραμμα;
3. Ποιος είναι ο αριθμός των ατόμων που είναι αποσπασμένος στην Προεδρία της Δημοκρατίας, σε ποιες κλίμακες και ποια τα καθήκοντά τους;

Παρακαλώ όπως κατατεθεί σχετικός κατάλογος στη Βουλή των Αντιπροσώπων που να συμπεριλαμβάνει τα πιο πάνω στοιχεία για την περίοδο 2008-2018.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.109, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Στις 2 Δεκεμβρίου 2016 ψηφίστηκε ομόφωνα από την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων τροποποίηση στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο, η οποία αφορούσε στην παροχή φορολογικών κινήτρων σε φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία επενδύουν σε καινοτόμες επιχειρήσεις, είτε απευθείας είτε μέσω επενδυτικού ταμείου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσα φυσικά και νομικά πρόσωπα έχουν μέχρι σήμερα αιτηθεί, για να επωφεληθούν από την παροχή των σχετικών κινήτρων, και ποιο είναι το ύψος των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν μέσω αυτής της δυνατότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.110, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σύμφωνα με το άρθρο 7(2) του περί Σκύλων Νόμου, η εκάστοτε αρμόδια αρχή δύναται να υποδείξει και να ανακοινώσει τους κατάλληλους χώρους περιπάτου για σκύλους, στους οποίους ο ιδιοκτήτης θα μπορεί να αφήνει τον σκύλο του να περιφέρεται ελεύθερος σε δημόσιο δρόμο ή σε οποιοδήποτε δημόσιο μέρος ή σε μέρος που ανήκει σε άλλο πρόσωπο, χωρίς να είναι δεμένος με λουρί.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ελέγχεται η εφαρμογή του υπό αναφορά άρθρου και αν γνωρίζει ποιοι είναι αυτοί οι χώροι που καθορίστηκαν από τις τοπικές αρχές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.111, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί από δημοσιεύματα ότι για δεύτερη φορά μέσα σε ένα μήνα η κυπριακή τράτα με την ονομασία "Μπουμπουλίνα" της εταιρείας "Ψαροκάικα" δέχθηκε παρενόχληση από τουρκικό πολεμικό πλοίο, ενώ ακολούθησε καταδίωξη για είκοσι πέντε περίπου λεπτά. Η τράτα, σύμφωνα με τον ιδιοκτήτη και διευθυντή της εταιρείας κ. Άριστο Αριστείδου, βρισκόταν σε διεθνή ύδατα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του τα δύο αυτά περιστατικά, αν υπάρχουν στοιχεία σχετικά με αυτά και πώς αντιμετωπίζει τις συνεχόμενες προκλήσεις των Τούρκων. Ποια διαβήματα έχουν γίνει σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνών οργανισμών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.112, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η χορηγία που προσφέρεται μέσω του Σχεδίου Παροχής Οικονομικής Βοήθειας σε Άτομα με Αναπηρίες για Απόκτηση Αυτοκινήτου του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέρχεται σε €3.500 ή €4.500 στις περιπτώσεις που τα άτομα είναι υποχρεωμένα να χρησιμοποιούν τροχοκάθισμα για τη διακίνησή τους και είναι λήπτες του Επιδόματος Βαρίας Κινητικής Αναπηρίας ή/και Επιδόματος Φροντίδας σε Παραπληγικά/Τετραπληγικά Άτομα. Ωστόσο, πριν από την οικονομική κρίση, το ύψος της υπό αναφοράς χορηγίας έφτανε μέχρι τις €12.500. Υπενθυμίζω ότι η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, στα πλαίσια του Μνημονίου Συναντίληψης αναφορικά με τις κοινωνικές παροχές, συμφώνησε στη μείωση του προϋπολογισμού του Σχεδίου Παροχής Οικονομικής Βοήθειας σε Άτομα με Αναπηρίες για Απόκτηση Αυτοκινήτου από €2,7 εκατομ. σε €700.000.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να επανεξετάσει το ύψος της χορηγίας για απόκτηση αυτοκινήτου από άτομα με αναπηρίες, αφού η Κυπριακή Δημοκρατία έχει εξέλθει του μνημονίου, και αν υπάρχει πρόθεση να συνδυαστεί η εν λόγω χορηγία με την αγορά ηλεκτρικών ή υβριδικών αυτοκινήτων, ενισχύοντας την πολιτική για χρήση φιλικών προς το περιβάλλον οχημάτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.113, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σύμφωνα με το άρθρο 30 του περί Σκύλων Νόμου, ο υπουργός μπορεί με γνωστοποίησή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να απαγορεύει την παρουσία σκύλων ή καθορισμένης φυλής σκύλων σε καθορισμένο τόπο, χώρους και μέσα μεταφοράς ή να επιτρέπει υπό όρους την κυκλοφορία σκύλων σε καθορισμένο τόπο, χώρους και μέσα μεταφοράς.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να καταθέσει σχετικό κατάλογο στη Βουλή των Αντιπροσώπων, για να μας πληροφορήσει πόσες τέτοιου είδους γνωστοποιήσεις βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε ισχύ. Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό να καταθέσει κατάλογο με τα εκκρεμή αιτήματα, εφόσον υπάρχουν, από δήμους και κοινότητες για καθορισμό των χώρων που αναφέρονται στο υπό αναφορά άρθρο του νόμου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.114, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σε συνέχεια της μαζικής αποστολής μηνυμάτων από συγκεκριμένο υπουργείο στις αρχές Σεπτεμβρίου και δεδομένης της υποχρέωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας για εφαρμογή του ευρωπαϊκού Κανονισμού για το GDPR, με βάση τον οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία συμμορφώθηκε και με την πρόσφατη ψήφιση του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων Αυτών Νόμου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Έχει γίνει αναβάθμιση των ηλεκτρονικών κυβερνητικών συστημάτων, ώστε να μπορούν οι συνδρομητές να κάνουν εγγραφή/διαγραφή και ό,τι άλλο απαιτούν ο ευρωπαϊκός Κανονισμός και ο νόμος;
2. Έχει γίνει ενημέρωση των λειτουργών στα υπουργεία για τις νομικές υποχρεώσεις που υπάρχουν όσον αφορά το περιεχόμενο του μηνύματος που αποστέλλεται και τις επιλογές διαγραφής κτλ. από τη λήψη μηνυμάτων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.115, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Τον Μάιο του 2018 το Διοικητικό Δικαστήριο, κατόπιν προσφυγής εταιρείας, αποφάσισε ότι ο διορισμός του κ. Γιαννάκη Λαζάρου ως Εφόρου Φορολογίας είναι αντισυνταγματικός. Συνεπώς κάθε ενέργεια που έγινε από τον τέως Έφορο Φορολογίας κ. Γιαννάκη Λαζάρου ή από λειτουργό του Τμήματος Φορολογίας εξ ονόματός του από τον Ιούνιο του 2014, που ανέλαβε τα καθήκοντά του, μέχρι τον Μάρτιο του 2016, οπότε και αντικαταστάθηκε, κινδυνεύει να κριθεί άκυρη. Εξ όσων πληροφορούμαι, λειτουργοί του Τμήματος Φορολογίας έχουν λάβει οδηγίες να αποσύρουν όλες τις αποφάσεις επιβολής φορολογίας και να τις επιβάλουν ξανά, ώστε να μην ακυρωθούν mutatis mutandis όλες. Προφανώς αυτή η διαδικασία αφορά χιλιάδες φορολογικές υποθέσεις και έχει το ανάλογο διοικητικό κόστος.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των υποθέσεων που επηρεάζονται από αυτές τις διαδικασίες, αν αυτές έχουν ολοκληρωθεί και ποιο αναμένεται να είναι το διοικητικό κόστος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.116, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Από δημοσίευμα της εφημερίδας ΠΟΛΙΤΗΣ έχω πληροφορηθεί ότι δεν έχει ακόμα εκπονηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες σχέδιο διαλογής και διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων, τα οποία μεταφέρονται στον ΟΕΔΑ Πεντακώμου. Τα απόβλητα καταλήγουν χωρίς διαχωρισμό στον ΟΕΔΑ και για την περισυλλογή τους κλήθηκε σε αρκετές περιπτώσεις αδειοδοτημένη εταιρεία διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων. Όπως αναφέρεται στο δημοσίευμα, σε κάποια περίπτωση εργαζόμενοι στον ΟΕΔΑ ήρθαν σε επαφή με μολυσματικά ιατρικά απόβλητα τα οποία είχαν τοποθετηθεί σε κοινούς κάδους με κίνδυνο να μολυνθούν.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων από πού προήλθαν τα ιατρικά απόβλητα, αφού υπάρχει ειδικό ξεχωριστό σύστημα περισυλλογής και σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί, ώστε να λυθεί το υπό αναφορά πρόβλημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.117, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Το οριστικό απολυτήριο εκπαιδευμένου εθνοφρουρού, καθώς και το πιστοποιητικό εκπλήρωσης υποχρεωτικής θητείας, δε γίνονται αποδεκτά ως έγγραφα από τα υπόλοιπα υπουργεία για τις περιπτώσεις που υπάρχει αίτημα για φοιτητική χορηγία, κοινωνικές ασφαλίσσεις κ.λπ.

Τους ζητούν το λεγόμενο “μπλε χαρτί”, το πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Α’. (Επιπρόσθετα υπάρχει και το καφέ χαρτί “τύπου Β” για τις αναχωρήσεις στο εξωτερικό, βλ. προηγούμενη ερώτηση σε σχέση με τη μηχανογράφηση). Αναρωτιέμαι γιατί πρέπει να υποβάλλεται το κάθε παιδί σε αυτή τη διαδικασία, που στοιχίζει στην Κυπριακή Δημοκρατία όχι μόνο σε υλικό, αλλά και επιφορτίζει το στρατολογικό γραφείο με αχρείαστο όγκο εργασίας. Όλα καταλήγουν σε κόστος για την Κυπριακή Δημοκρατία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να μας πει σε ποιες ενέργειες σκοπεύει να προχωρήσει, προκειμένου να απαλείψει την αχρείαστη γραφειοκρατία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.118, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλείται ο Υπουργός Οικονομικών να μας ενημερώσει σε ποιο τελικό ποσό ανέρχονται οι

συνολικές απαιτήσεις του Οίκου “Freshfields Bruckhaus Deringer” για τον συμβουλευτικό ρόλο τους για τη συμφωνία μεταξύ της πρώην Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας και της Ελληνικής Τράπεζας και τη σύμβαση εγγύησης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελληνικής Τράπεζας.

Το υπουργείο σας φαίνεται να ζήτησε αποδέσμευση κονδυλίου από τη Βουλή ύψους €400.000. Τι χρονική διάρκεια είχε αυτή η σύμβαση και τι προέβλεπε για μελλοντικές ανάγκες που ήθελε προκύψουν;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.119, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα, όσον αφορά τη συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Μόνιμη Διαρθρωμένη Συνεργασία (PESCO) για την Ασφάλεια και την Άμυνα:

1. Ποιες ενέργειες έχουν γίνει από την Κυπριακή Δημοκρατία σε σχέση με την υλοποίηση των είκοσι γενικών δεσμεύσεων που συνεπάγεται η συμμετοχή στην PESCO (όπως καταγράφονται στο παράρτημα της σχετικής απόφασης του Συμβουλίου);
2. Ειδικότερα ως προς την “τακτική αύξηση των στρατιωτικών δαπανών σε πραγματικούς όρους”, ποιες αποφάσεις έχουν ληφθεί και πώς αυτές θα επηρεάσουν τον κρατικό προϋπολογισμό;
3. Με ποιο σκεπτικό έχει γίνει η επιλογή για συμμετοχή της Κύπρου στα επτά από τα δεκαεπτά προγράμματα που θα υλοποιηθούν στα πλαίσια της PESCO;
4. Ποιες τρίτες χώρες θα συμμετέχουν σε προγράμματα της PESCO ως παρατηρητές;
5. Τι συνεπάγεται σε οικονομικό κόστος για την Κυπριακή Δημοκρατία η συμμετοχή στο καθένα από αυτά τα προγράμματα;
6. Ποιες υποχρεώσεις αναλαμβάνει η Κυπριακή Δημοκρατία για τη συμμετοχή σε καθένα από αυτά τα προγράμματα όσον αφορά την πτυχή του ανθρωπίνου δυναμικού και της παροχής διευκολύνσεων;
7. Πώς θα τοποθετηθεί η Κυπριακή Δημοκρατία σε σχέση με τον επικείμενο προσδιορισμό του νέου πακέτου προγραμμάτων της PESCO;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.120, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Δημοσιογραφικά δημοσιεύματα των τελευταίων μηνών αναφέρουν πληροφορίες για άνοιγμα θαλάσσιας λωρίδας μεταξύ της αποκλεισμένης από το Ισραήλ λωρίδας της Γάζας και της Κύπρου υπό ισραηλινό έλεγχο και εποπτεία.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο ευσταθεί η πληροφορία ή αν είναι γνώστης άλλων σχετικών σκέψεων. Παρακαλείται επίσης να μας πληροφορήσει αν έχει γίνει οποιαδήποτε νύξη προς την κυπριακή κυβέρνηση από την πλευρά του Ισραήλ για ένα τέτοιο ενδεχόμενο και κατά πόσο είναι ενήμερη η Παλαιστινιακή Αρχή και ο ΟΗΕ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.121, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τη στάση αποχής της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά την ψηφοφορία στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, τον περασμένο Ιούνη, για τη δημιουργία μηχανισμού για τη διεθνή προστασία των άμαχων Παλαιστινίων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.122, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τα πιο κάτω:

1. Πόσα άτομα έχουν καταγγεληθεί τον τελευταίο χρόνο για χρήση ναρκωτικών ουσιών.
2. Πόσα άτομα τα τελευταία τρία χρόνια έχουν ενταχθεί σε πρόγραμμα απεξάρτησης από τα ναρκωτικά.
3. Πόσα άτομα έχουν συλληφθεί τα τελευταία δύο χρόνια για εμπορία ναρκωτικών ουσιών και τι είδος και ποσότητες ναρκωτικών έχουν κατασχεθεί.
4. Πόσα από αυτά τα άτομα που έχουν συλληφθεί για εμπορία ναρκωτικών τα τελευταία δύο χρόνια έχουν καταδικαστεί και με τι ποινές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.123, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πόσες καταγγελίες έχουν γίνει τα τελευταία δύο χρόνια σε άτομα ή επιχειρήσεις που πωλούν αλκοόλ ή τσιγάρα σε ανηλίκους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.124, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τα πιο κάτω:

1. Πόσες άδειες εργοδότησης έχουν δοθεί τα τελευταία τρία χρόνια σε πολίτες από τρίτες χώρες.
2. Πόσα από αυτά τα άτομα έχουν εγκαταλείψει τον εργοδότη τους και είναι παράνομα στην Κύπρο.
3. Πόσα από αυτά τα άτομα έχουν υποβάλει αίτηση πολιτικού ασύλου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.125, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Άννας Θεολόγου

«Κατόπιν σχετικών παραπόνων παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως με ενημερώσει κατά πόσο τα κονδύλια που αποδεσμεύτηκαν από την Επιτροπή Οικονομικών εν έτει 2014 και αφορούσαν τα ποσά αποζημιώσεων των πρώην υπαλλήλων των Κυπριακών Αερογραμμών, λόγω του τερματισμού των εργασιών της εταιρείας, έχουν πλήρως παραχωρηθεί στους πρώην υπαλλήλους των Κυπριακών Αερογραμμών.

Παρακαλώ όπως γίνει συγκεκριμένη αναφορά στην απάντησή σας αν έχουν παραχωρηθεί τα ποσά κάλυψης των ταμείων προνοίας των υπαλλήλων και κατά πόσο έχει παραχωρηθεί και η χαριστική αποζημίωση στους υπαλλήλους πέραν του ταμείου προνοίας τους, ως ήταν η πολιτική δέσμευση της κυβέρνησης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.126, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να απαντήσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων τα ακόλουθα:

1. Πόσα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ) λειτουργούν και πού; Πόσο είναι το προσωπικό σε κάθε κέντρο; Ποιος ο αριθμός των πολιτών που εξυπηρετούνται καθημερινά;
2. Πόσος είναι ο μέσος όρος χρόνου αναμονής; Έχει γίνει ποτέ αξιολόγηση του χρόνου εξυπηρέτησης και των προσφερόμενων υπηρεσιών;
3. Τι συμβόλαια δόθηκαν στην ιδιωτική εταιρεία που διαχειρίζεται το τηλεφωνικό κέντρο: 22054054, Υπηρεσία Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πρόνοιας; Αξιολογήθηκαν οι υπηρεσίες που παρέχει η εν λόγω υπηρεσία, οι λειτουργοί της οποίας παραπέμπουν όσους τηλεφωνούν στα ΚΕΠ;
4. Από το 2013 και μετά τα ΚΕΠ έχουν επιφορτιστεί και με άλλες προσφερόμενες υπηρεσίες. Ποιες είναι αυτές και τι αναβάθμιση κάνατε, προκειμένου τα κέντρα να μπορούν να αντεπεξέλθουν και να εκπληρώσουν το σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκαν, δηλαδή την απρόσκοπτη εξυπηρέτηση του πολίτη;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.127, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες έχει προβεί ως προς το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Οράς για επανεκτίμηση της κατάστασης του οδικού δικτύου Οράς-Χοιροκοιτίας. Η βελτίωση-συντήρηση του συγκεκριμένου δρόμου είναι αναγκαία και επιβεβλημένη. Επισυνάπτεται σχετική επιστολή. Παρακαλώ όπως το πιο πάνω απαντηθεί το συντομότερο, γιατί συντρέχουν λόγοι ασφαλείας των κατοίκων της περιοχής.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.128, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Το τελευταίο διάστημα έγινα δέκτης αρκετών παραπόνων από χαμηλοσυνταξιούχους οι οποίοι υπέβαλαν αίτηση στα πλαίσια του νέου τροποποιητικού νόμου που ψηφίστηκε στις 3 Ιανουαρίου 2018 από την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων και δίνει το δικαίωμα υποβολής αιτήσεων για παροχή Επιδόματος Χαμηλοσυνταξιούχων (συμπληρωματική σύνταξη) σε όσους το 2014 το είχαν απολέσει.

Ειδικότερα, αιτητές Επιδόματος Χαμηλοσυνταξιούχων έχουν πληροφορηθεί τηλεφωνικώς ότι η αίτησή τους δεν μπορεί να εξεταστεί, καθώς αυτή είχε υποβληθεί λίγες μέρες πριν από τη δημοσίευση του νόμου. Όπως γνωρίζετε πολύ καλά, οι χαμηλοσυνταξιούχοι επί τρία χρόνια διεκδικούσαν όπως

ανακτήσουν το δικαίωμα υποβολής αίτησης για Επίδομα Χαμηλοσυνταξιούχων, γι' αυτό ήταν αναμενόμενο στο άκουσμα της ψήφισης της σχετικής νομοθεσίας από την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων να τρέξουν να υποβάλουν τις αιτήσεις τους, ενώ τα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη τις παραλάμβαναν.

Επίσης, υπάρχει άλλη μια ομάδα αιτητών Επιδόματος Χαμηλοσυνταξιούχων οι οποίοι πληροφορήθηκαν ότι η αίτησή τους για παροχή Επιδόματος Χαμηλοσυνταξιούχων δε θα εγκριθεί, γιατί με βάση τα εισοδήματά τους για το 2014 δεν πληρούν τα καθορισμένα στο σχέδιο κριτήρια, παρ' όλο που με βάση τα εισοδηματικά τους κριτήρια για το 2015, το 2016 και το 2017 μπορούν να καταστούν δικαιούχοι. Με βάση το νόμο που ψηφίστηκε στις 3 Ιανουαρίου 2018 θα έπρεπε να υποβάλουν εντός καθορισμένης χρονικής περιόδου την αίτησή τους για το εν λόγω επίδομα, προκειμένου να ανακτήσουν το δικαίωμα αυτό και να ενεργοποιηθεί εκ νέου ο φάκελός τους, γι' αυτό και το έχουν πράξει προσκομίζοντας όλα τα απαραίτητα στοιχεία και βεβαιώσεις για όλες τις χρονιές από το 2014 μέχρι και το 2017.

Είναι αδιανόητο το υπουργείο σας να ζητά και για τις δύο περιπτώσεις όπως τις περιέγραφα πιο πάνω την υποβολή νέων αιτήσεων, ειδικότερα όταν για την καταχώριση των αιτήσεων για Επίδομα Χαμηλοσυνταξιούχων χρειάστηκαν περίπου πέντε μήνες και άλλοι τρεις μήνες για την εξέτασή τους, δηλαδή οκτώ και πλέον μήνες, για να λάβουν οι αιτητές σχετική προφορική απάντηση.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, παρακαλώ όπως ενημερώσετε τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεστε να δώσετε οδηγίες, ώστε να επενεχθούν τα ακόλουθα:

1. Να θεωρηθούν εντός προθεσμίας οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν από την 1^η Δεκεμβρίου 2017 μέχρι και την ημερομηνία που τέθηκε σε ισχύ η σχετική νομοθεσία, με την οποία ανακτούν το δικαίωμα υποβολής αιτήσεων για παροχή Επιδόματος Χαμηλοσυνταξιούχων όσοι το είχαν απολέσει το 2014.
2. Σε περίπτωση που αίτηση για Επίδομα Χαμηλοσυνταξιούχων απορρίπτεται με βάση τα εισοδηματικά κριτήρια του 2014, αφού ταυτόχρονα με την υποβολή ο φάκελος του αιτητή ενεργοποιείται, τότε το υπουργείο να μην απαιτεί την υποβολή νέας αίτησης για το 2018, αλλά αυτή να θεωρείται ως υποβληθείσα και να εξετάζεται, νοουμένου ότι υποβληθούν συμπληρωματικά στοιχεία για τα εισοδηματικά κριτήρια του αιτητή για το 2017 (σε περίπτωση που αυτά δεν έχουν υποβληθεί με την τελευταία αίτηση).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.129, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

Σημείωση: Η ερώτηση του βουλευτή είναι εμπιστευτική.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.130, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Στον κεντρικό δρόμο που διασχίζει την κοινότητα Αγίας Μαρίας Χρυσοχούς εδώ και αρκετά χρόνια έχουν ξεκινήσει έργα για κατασκευή πεζοδρομίων ένθεν και ένθεν του δρόμου. Τα έργα αυτά όμως δεν έχουν ολοκληρωθεί πλήρως, με αποτέλεσμα να υπάρχει μια ασυνέχεια στα πεζοδρόμια αυτά.

Ως εκ τούτου, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πότε αναμένεται να ολοκληρωθούν τα έργα αυτά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.131, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τα πιο κάτω:

1. Πόσες παράνομες εισοδοί πολιτών από τρίτες χώρες έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία δύο χρόνια στην Κυπριακή Δημοκρατία μέσω θαλάσσης και πόσες μέσω των κατεχόμενων περιοχών;
2. Από ποιες περιοχές ή σημεία έχουν πραγματοποιηθεί οι πιο πάνω παράνομες εισοδοί;
3. Τι είδους αστυνόμευση υπάρχει στις περιοχές αυτές και ποια είναι η αστυνομική δύναμη που στελεχώνει τους αστυνομικούς ή λιμενικούς σταθμούς στις περιοχές αυτές;
4. Ποιος είναι ο αριθμός των αστυνομικών που υπηρετούν στη Λιμενική και Ναυτική Αστυνομία παγκύπρια;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.132, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Η περιοχή Blue Lagoon στον Ακάμα και συγκεκριμένα ο κολπίσκος στον οποίο βρίσκεται η βραχονησίδα "Χαμηλή" παρουσιάζει μία τεράστια τουριστική επισκεψιμότητα τόσο από σκάφη που πραγματοποιούν παράκτιες τουριστικές εκδρομές όσο και από μικρά ιδιωτικά σκάφη.

Λόγω της μεγάλης τουριστικής κίνησης στην περιοχή αυτή υπάρχει κίνδυνος να προκληθούν ατυχήματα εξαιτίας της παντελούς έλλειψης σηματοδότησης ή άλλων μέτρων για ρύθμιση της θαλάσσιας κυκλοφορίας.

Ως εκ τούτου, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν είναι εις γνώσιν του το πρόβλημα, ποια μέτρα σχεδιάζει να λάβει και πότε.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.133, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τα πιο κάτω:

1. Ποια μέτρα στήριξης υπάρχουν για απόκτηση κατοικίας από νεαρά ζευγάρια σε αγροτικές περιοχές;
2. Ποια επιπλέον μέτρα στήριξης προτίθεται να λάβει, για να βοηθήσει τα νεαρά ζευγάρια να εγκατασταθούν σε κοινότητες;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.134, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα σε πόσα δημόσια εκπαιδευτήρια και σε ποιες επαρχίες εκκρεμούν έργα αντισεισμικής βελτίωσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.135, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Έχω γίνει δέκτης καταγγελιών ότι στο Γενικό Νοσοκομείο Πάφου παρατηρούνται αρκετές φορές ελλείψεις στον ιματισμό λόγω του ότι τα ρούχα αποστέλλονται στη Λευκωσία για καθαρισμό και πλύσιμο.

Ως εκ τούτου, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει το σώμα αν είναι ενήμερος για το πρόβλημα αυτό και για τα μέτρα που λαμβάνει για την αντιμετώπισή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.136, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Στην τράπεζα αίματος του Γενικού Νοσοκομείου Πάφου παρατηρούνται σοβαρές ελλείψεις προσωπικού, με αποτέλεσμα πολλοί εθελοντές αιμοδότες που επισκέπτονται την τράπεζα αίματος, για να δώσουν αίμα, να φεύγουν χωρίς να εξυπηρετηθούν.

Ως εκ τούτου, ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός πώς αντιμετωπίζει το πρόβλημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.137, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τα πιο κάτω:

1. Πόσα περιστατικά παραβατικής συμπεριφοράς μαθητών έχουν καταγραφεί τα τελευταία δύο χρόνια;
2. Σε ποιες περιοχές και σχολεία έχουν καταγραφεί τα φαινόμενα αυτά;
3. Πόσοι μαθητές έχουν αποβληθεί από τα σχολεία τους;
4. Πόσοι μαθητές με παραβατική συμπεριφορά έχουν μείνει στην ίδια τάξη;
5. Πόσοι μαθητές με παραβατική συμπεριφορά έχουν αποχωρήσει από την εκπαίδευση;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.138, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Με βάση τον νόμο που ψηφίστηκε για την καταβολή ΦΠΑ για την αγορά οικοπέδου, αρκετές επιχειρήσεις που έχουν αγοράσει και πληρώσει τον ΦΠΑ διαμαρτύρονται ότι δεν μπορούν τον ΦΠΑ αυτό να τον εξισώνουν με άλλο οφειλόμενο ΦΠΑ ή φόρους, αλλά ούτε μπορεί να τους επιστραφεί.

Ως εκ τούτου, ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα αν αυτό το θέμα είναι εις γνώσιν του και πώς μπορεί να ρυθμιστεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.139, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Στην περιοχή της Πόλης Χρυσοχούς εδώ και χρόνια λειτουργεί πρόγραμμα διαχείρισης της θαλάσσιας χελώνας.

Το πρόγραμμα αυτό το διαχειρίζεται ιδιώτης ο οποίος, όπως έχω ενημερωθεί, ήταν πρώην ανώτερος

Λειτουργός του Τμήματος Αλιείας.

Ως εκ τούτου, ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τα πιο κάτω:

1. Ποιους όρους διαχείρισης έχει το πρόγραμμα αυτό.
2. Ποια είναι η αρχή που χρηματοδοτεί το πρόγραμμα αυτό και ποιο είναι το συνολικό κόστος που πληρώνει στον ιδιώτη.
3. Ποιοι ήταν οι όροι του διαγωνισμού ανάθεσης του προγράμματος και πόσοι και ποιοι ήταν οι ενδιαφερόμενοι.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.140, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου

«Στον περί Θεραπείας Κατηγορούμενων Χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων Νόμο του 2016 [41(Ι)/2016] και συγκεκριμένα στο άρθρο 4, εδάφιο 3 αυτού προβλέπεται ότι “τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο κατόπιν Πρότασης του Υπουργού”.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχουν καθορισμένα κριτήρια και απαιτούμενα προσόντα βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή και ο διορισμός των προσώπων που απαρτίζουν τη Συμβουλευτική Επιτροπή κι, αν υπάρχουν, ποια είναι αυτά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.141, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω και έχω επανειλημμένα δηλώσει, το κτίριο που στεγάζει το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Αμμοχώστου στο Παραλίμνι είναι κτισμένο πάνω σε λιμνάζοντα ύδατα, αφού η ευρύτερη περιοχή στον συγκεκριμένο χώρο είναι λιμνάζοντα ύδατα. Επίσης, ήδη παρουσιάζεται συσσώρευση υδάτων στον υπόγειο χώρο στάθμευσης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Γιατί δε λήφθηκε υπόψη το πιο πάνω σημαντικό δεδομένο, όταν γινότανε η αξιολόγηση του εν λόγω κτιρίου;
2. Εφόσον ήδη παρουσιάζεται συσσώρευση υδάτων, ακόμη και την καλοκαιρινή περίοδο, τι θα γίνει, όταν ξεκινήσουν οι βροχοπτώσεις;
3. Σε τι ενέργειες θα προβείτε, για να αποφευχθεί οποιοδήποτε δυσάρεστο περιστατικό το οποίο θα σχετίζεται με την ύπαρξη λιμναζόντων υδάτων και τυχόν πλημμυρών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.142, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Λόγω του ότι το κτίριο που στεγάζεται το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Αμμοχώστου στο Παραλίμνι βρίσκεται σε λιμνάζοντα νερά, η ύπαρξη της υγρασίας σε όλο το κτίριο είναι εμφανής και επικίνδυνη.

Ήδη η υγρασία έχει κάνει αισθητή την παρουσία της στα τοιχώματα του κτιρίου και είναι αναπόφευκτο κακό να επεκταθεί η ζημιά σε βάθος χρόνου και στα αρχεία που βρίσκονται εκεί.

Πιο σημαντικό απ’ όλα βέβαια είναι η υγεία των εργαζομένων στο εν λόγω κτίριο. Είναι σε όλους μας γνωστό το γεγονός ότι η ύπαρξη υγρασίας στον χώρο μας είναι ανθυγιεινή και επικίνδυνη, αφού προκαλεί διάφορα προβλήματα υγείας, όπως αλλεργίες, ασθματικές κρίσεις, ιγμορίτιδα, βρογχίτιδα και άλλα αναπνευστικά προβλήματα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε τι ενέργειες θα προβείτε, ούτως ώστε τα αρχεία να είναι σε ασφαλή χώρο, χωρίς να απειλούνται από την υγρασία;
2. Σε τι ενέργειες θα προβείτε σχετικά με την παρουσία υγρασίας στα τοιχώματα;
3. Πώς θα διαφυλάξετε την υγεία των εργαζομένων στο εν λόγω κτίριο από πιθανά προβλήματα που μπορεί να τους προκληθούν λόγω της υγρασίας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.143, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Τον Ιανουάριο του 2018 η διευθύντρια των Κεντρικών Φυλακών δήλωσε ότι δε δίνεται προεδρική χάρη σε ισοβίτες και κατάδικους οι οποίοι κακοποίησαν ανήλικο ή αδικοπράγησαν σεξουαλικά σε βάρος

ανηλίκων.

Να μας εξηγήσετε πώς ξαφνικά θεσπίστηκαν κριτήρια με τα οποία γίνεται ηλικιακός διαχωρισμός των θυμάτων. Έχετε τεκμηριωμένη έκθεση ψυχολόγων ή ψυχιάτρων που να καταδεικνύει ότι, αν ένα παιδί βιαστεί ή κακοποιηθεί στα 14, 15, ή 16 του χρόνια, έχει λιγότερα τραύματα από ένα παιδί που υπέστη τα ίδια πριν από τα 13 του χρόνια;

Αυτά τα ηλικιακά ορόσημα πώς και γιατί υιοθετήθηκαν και από ποιον;

Να μας πείτε αν επιβεβαιώνεται η πληροφορία πως έχει δοθεί προεδρική χάρη και σε άλλους παιδεραστές, γεγονός που μειώνει την ποινή τους κατά το ένα τέταρτο. Για ποια εγκλήματα έχουν καταδικαστεί, τι ποινές εκτίουν και σε τι χρονικό διάστημα θα δικαιούνται να υποβάλουν αίτημα αποφυλάκισης, δεδομένου ότι εμπίπτουν στα ηλικιακά κριτήρια που τέθηκαν;

Αναμένουμε να απαντήσετε και για επώνυμο παιδεραστή, ο οποίος φαίνεται να επωφελείται από την εν λόγω προεδρική χάρη σε συνδυασμό με τα ηλικιακά κριτήρια που τέθηκαν και ο οποίος αναμένεται να απευθυνθεί στο Συμβούλιο Αποφυλάκισης, αν δεν το έχει ήδη κάνει.

Γνωρίζετε πολύ καλά πως με τον νόμο που ψήφισε η Βουλή το 2014 έχουν εισαχθεί εξαιρετικά αυστηρές ποινές γι' αυτά τα αδικήματα και αυτό το οποίο τυγχάνει σήμερα επεξεργασίας είναι η αναβάθμιση των αρμοδιοτήτων της Αρχής Εποπτείας. Η Νομική Υπηρεσία μάς ενημέρωσε ότι ακόμα αναμένει από το Υπουργείο Δικαιοσύνης να επιστραφούν τα νομοσχέδια, προκειμένου να προωθηθούν στην επιτροπή Νομικών. Πότε θα γίνει αυτό; Δεδομένου ότι αυτή η κυβέρνηση "πρωτοτυπεί" αποφυλακίζοντας παιδεραστές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.144, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχει έλθει εις γνώσιν μου ότι στο κτίριο όπου έχει μετακινηθεί το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Αμμοχώστου στο Παραλίμνι δεν υπάρχει και ούτε έχει γίνει πρόβλεψη, για να εγκατασταθεί σύστημα πυρασφάλειας παρά μόνο σύστημα ανίχνευσης καπνού.

Ως εκ των πιο πάνω, οι ανησυχίες μου είναι ότι σε περίπτωση εκδήλωσης οποιουδήποτε ατυχούς περιστατικού πυρκαγιάς, και ιδιαίτερα στους χώρους όπου θα φυλάσσονται τα αρχεία του τμήματος, ο κίνδυνος καταστροφής είναι υπαρκτός, με ανυπολόγιστες συνέπειες και δυστυχώς χωρίς την οποιαδήποτε προειδοποίηση. Θεωρώ πως το ολοκληρωμένο σύστημα πυρασφάλειας θα έπρεπε να είναι από τις πρώτες προτεραιότητες των αρμοδίων, πριν καν να ολοκληρωθεί η μετακίνηση.

Είναι ευθύνη του κράτους η διαφύλαξη των μητρώων, που είναι ανεκτίμητης αξίας. Τα χάσαμε ήδη αυτά με την τουρκική εισβολή και κατοχή και τώρα υπάρχει πιθανότητα να τα χάσουμε και δεύτερη φορά με ευθύνη δική μας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Γιατί έχει γίνει η μετακίνηση του γραφείου, χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η εγκατάσταση ενός τέτοιου συστήματος;
2. Σε τι ενέργειες θα προβεί για το πιο πάνω ζήτημα, ούτως ώστε να αποφευχθούν ατυχή περιστατικά;
3. Πότε θα ολοκληρωθεί η εγκατάσταση ενός πλήρους συστήματος πυρασφάλειας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.145, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Πρόσφατα το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Αμμοχώστου και το Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως μετακινήθηκαν από τη Λάρνακα στο Παραλίμνι.

Για τη μετακίνηση και λειτουργία των δύο τμημάτων έχουν πραγματοποιηθεί διάφορες εργασίες και χρειάστηκε να αγοραστεί εξοπλισμός.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως αποστείλει στη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Αναλυτική ενημέρωση για οποιαδήποτε εργασία χρειάστηκε να γίνει για τις δυο υπηρεσίες και το κόστος της κάθε εργασίας.
2. Αναλυτική ενημέρωση για οποιοδήποτε εξοπλισμό χρειάστηκε να αγοραστεί για τις δύο υπηρεσίες και το κόστος της κάθε αγοράς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.146, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Στην οδό Πόντου στη Λάρνακα υπάρχει κτίριο στο οποίο μέχρι πρόσφατα στεγαζόταν νηπιαγωγείο. Σήμερα είναι εγκαταλελειμμένο και, εξ όσων γνωρίζω, χρησιμοποιείται από διάφορους παράνομους μετανάστες, οι οποίοι διαμένουν στον χώρο, αλλά και από χρήστες ναρκωτικών ουσιών. Παράλληλα, ο χώρος έχει καταστεί εστία μόλυνσης και μικροβίων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε τι ενέργειες θα προβεί για το κλείσιμο του εν λόγω κτιρίου, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η μη χρήση του από τον οποιονδήποτε;
2. Πώς θα εξωραϊστεί ο συγκεκριμένος χώρος;
3. Ποιο προβλέπεται να είναι το μέλλον του κτιρίου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.147, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Πρόσφατα το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Αμμοχώστου μετακινήθηκε από τη Λάρνακα στο Παραλίμνι.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Έχει δοθεί πολεοδομική άδεια στο κτίριο στο Παραλίμνι;
2. Έχουν εκπληρωθεί όλοι οι όροι της πολεοδομικής άδειας;
3. Τι παρεκκλίσεις έχουν δοθεί με βάση και τις πρόνοιες της δήλωσης πολιτικής του δήμου Παραλιμνίου;
4. Οι παρεκκλίσεις αυτές συνάδουν με τη δήλωση πολιτικής του δήμου Παραλιμνίου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.148, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Πρόσφατα το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Αμμοχώστου μετακινήθηκε από τη Λάρνακα στο Παραλίμνι, σε κτίριο του οποίου η συμφωνία ενοικίασης ισχύει για εννέα χρόνια. Λόγω του ότι ο χώρος στάθμευσης του κτιρίου δεν ήταν αρκετός, χρειάστηκε η ενοικίαση παρακείμενου επιπλέον χώρου στάθμευσης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Υπάρχει χρονική διαφορά μεταξύ της ισχύος του ενοικιαστήριου εγγράφου του κτιρίου και του ενοικιαστήριου εγγράφου του εν λόγω χώρου στάθμευσης;
2. Εάν υπάρχει χρονική διαφορά, τότε τι προτίθεται να πράξει, όταν παρουσιαστεί οποιοδήποτε πρόβλημα από τυχόν άρνηση του ιδιοκτήτη του κτιρίου για συνέχιση της εξασφάλισης του επιπρόσθετου χώρου στάθμευσης, όταν λήξει η περίοδος ενοικιάσής του;
3. Το θέμα με την έλλειψη χώρου στάθμευσης παραβαίνει τη διαδικασία δήλωσης ενδιαφέροντος όπως αυτή αρχικά εξαγγέλθηκε;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.149, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Στις 11 Σεπτεμβρίου 2018 εκδηλώθηκε φωτιά σε λεωφορείο της εταιρείας ΖΗΝΩΝ, στο σημείο της μηχανής, ενώ αυτό ήταν εν κινήσει. Για την κατάσβεση της φωτιάς χρειάστηκε να παρέμβει η Πυροσβεστική Υπηρεσία. Εκ πρώτης όψεως φάνηκε πως υπήρχε μηχανική βλάβη.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Ποιο δρομολόγιο εκτελούσε τη συγκεκριμένη ώρα το λεωφορείο;
2. Το λεωφορείο αυτό χρησιμοποιείται και για τη μεταφορά μαθητών;
3. Υπήρχαν επιβαίνοντες τη στιγμή που έγινε το συμβάν; Υπήρχαν και μαθητές στο λεωφορείο;
4. Πότε έγινε ο τελευταίος μηχανικός έλεγχος του συγκεκριμένου λεωφορείου;
5. Ποια είναι η ηλικία του λεωφορείου αυτού;
6. Υπήρχαν πυροσβεστήρες στο εν λόγω λεωφορείο;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.150, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μαρίνου Σιζόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει για τα ακόλουθα:

1. Υπάρχουν θεσμοθετημένα αδικήματα για τα οποία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν μπορεί να παραχωρήσει σε κατάδικο προεδρική χάρη;
2. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει θεσμοθέτηση και υπάρχουν κατευθυντήριες γραμμές που δίδονται από την Εισαγγελία, ισχύει η πληροφόρηση ότι στα αδικήματα που εξαιρούνται από την προεδρική χάρη περιλαμβάνεται και η σεξουαλική παρενόχληση, όταν το θύμα είναι άνω των δεκατριών ετών;

Επιπρόσθετα, παρακαλούμε όπως μας πληροφορήσετε αν αυτό ίσχυε πάντα, αν διαφοροποιήθηκε κάποια στιγμή, τότε, από ποιον και γιατί.

Τέλος, ερωτούμε τον έντιμο υπουργό, στην περίπτωση που δεν υπάρχουν ούτε θεσμοθετημένα αδικήματα ούτε κατευθυντήριες γραμμές, προτίθεται η εκτελεστική εξουσία ή η Νομική Υπηρεσία να προχωρήσει και να καθορίσει αυτές τις κατηγορίες αδικημάτων που αφορούν αδικήματα ηθικής αισχύρας για τα οποία ο κατάδικος να μη δικαιούται να λάβει προεδρική χάρη;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.151, ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μαρίνου Σιζόπουλου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των ατόμων στους οποίους δόθηκε κυπριακή υπηκοότητα και είναι παιδιά που προήλθαν από μικτούς γάμους Τουρκοκυπρίων με εποίκους, καθώς και τα κριτήρια βάσει των οποίων πολιτογραφήθηκαν.

Υπενθυμίζουμε τον έντιμο υπουργό ότι εκκρεμεί η απάντηση σε σχετική ερώτηση (23.06.011.02.546) που υποβάλαμε στις 3 Μαΐου 2018, αναφορικά με το κατά πόσο ο λεγόμενος “εκπρόσωπος” του ψευδοκράτους κ. Μεχμέτ Ντανά είναι κάτοχος ταυτότητας ή διαβατηρίου της Κυπριακής Δημοκρατίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.152, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τους λόγους που καθυστερεί η καταβολή αποζημιώσεων σε πληγέντες από πλημμύρες που έγιναν αρχές Νοεμβρίου του 2016 στην Αραδίππου και τότε υπολογίζεται να καταβληθούν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.153, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να απαντήσει κατά πόσο ευσταθούν οι πληροφορίες για επικείμενο τερματισμό της λειτουργίας του κέντρου υγείας στην κοινότητα Ξυλοφάγου.

Η φημολογία που αναπτύσσεται το τελευταίο διάστημα έχει προκαλέσει μεγάλη και δικαιολογημένη αναστάτωση μεταξύ των κατοίκων της κοινότητας. Η Ξυλοφάγου βρίσκεται σε μεγάλη απόσταση από το πλησιέστερο κρατικό νοσηλευτήριο και οι κάτοικοι εύλογα ανησυχούν ότι ενδεχόμενο κλείσιμο του τοπικού κέντρου υγείας θα επηρεάσει δυσμενώς το επίπεδο των υπηρεσιών υγείας που παρέχονται στους κατοίκους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.154, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του τέως Υπουργού Εξωτερικών κ. Ιωάννη Κασουλίδη, ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2016, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση (αρ. 23.06.011.01.041) αναφορικά με τις διαδικασίες που ισχύουν για απόκτηση κυπριακού διαβατηρίου από αποδήμους Κυπρίους, πληροφορήθηκα ότι δεν έχει διαπιστωθεί να υπάρχουν παράπονα όσον αφορά τη διαδικασία που ακολουθείται από το Υπουργείο Εξωτερικών και τις αρμόδιες υπηρεσίες. Παρ’ όλα αυτά, στο πρόσφατο συνέδριο της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Αποδήμων Κυπριών και της Παγκόσμιας Συντονιστικής Επιτροπής Κυπριακού Αγώνα στη Λευκωσία έγιναν παράπονα από την Εθνική Κυπριακή Ομοσπονδία Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά τις περίπλοκες διαδικασίες και την απουσία ενός fast track.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν αλλάξει οι διαδικασίες και αν έχει καθιερωθεί διαδικασία fast track προς διευκόλυνση του κοινού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.155, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί από δημοσίευμα στον ημερήσιο τύπο ότι το κατοχικό καθεστώς αποφάσισε την ανέγερση γλυπτού έργου τέχνης ύψους σαράντα (40) μέτρων στον Πενταδάκτυλο. Ο δήμος Κερύνειας με ανακοίνωσή του καταδικάζει το γεγονός και ζητά από τις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν γνωρίζει για την πρόθεση του ψευδοκράτους να ανεγείρει γλυπτό έργο τέχνης στον Πενταδάκτυλο και αν έχει προβεί σε σχετικά διαβήματα προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλα διεθνή όργανα για ανατροπή αυτών των σχεδιασμών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.156, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί από δημοσίευμα στην εφημερίδα “Φιλελεύθερος” ότι το 2013 υπήρχε πρόθεση από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος να δημιουργήσει περιβαλλοντικό κέντρο, αναψυκτήριο και αποχωρητήρια στην περιοχή της αλυκής στη Λάρνακα, ανάλογων προδιαγραφών με αυτά που λειτουργούν στην περιοχή του Κάβο Γκρέκο από το Τμήμα Δασών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν σχέδια και χρονοδιάγραμμα για δημιουργία και λειτουργία περιβαλλοντικού κέντρου, αναψυκτηρίου και αποχωρητηρίων στην περιοχή της αλυκής στη Λάρνακα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.157, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, σε κοινοβουλευτική ερώτηση (αρ. φακ. 23.06.011.02.604) σχετικά με το περιστατικό αγκυροβόλησης σκάφους στην παραλία της προστατευόμενης περιοχής Λάρας τον περασμένο Μάιο πληροφορήθηκα ότι ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος έχει προχωρήσει στην έκδοση σχετικού διατάγματος, με το οποίο παρατείνει την απαγόρευση της διέλευσης και αγκυροβόλησης σκάφους στην προστατευόμενη περιοχή κατά τους μήνες Μάιο και Οκτώβριο έκαστου έτους για σκοπούς προστασίας της ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσες καταγγελίες έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής σχετικά με την παραβίαση του υπό αναφορά διατάγματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.158, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2017, του τέως Υπουργού Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη σε κοινοβουλευτική ερώτηση με αρ. φακ. 23.06.011.01.238 σχετικά με τη διαχείριση οικιακών φαρμάκων πληροφορήθηκα ότι το Τμήμα Περιβάλλοντος βρισκόταν σε προχωρημένο στάδιο όσον αφορά στη διαδικασία ολοκλήρωσης των κανονισμών με τίτλο “Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων Φαρμακευτικών Προϊόντων) Κανονισμοί”.

Σύμφωνα με την απάντηση του υπουργού, οι εν λόγω κανονισμοί αναμένετο να τεθούν σε δημόσια διαβούλευση στις αρχές του 2017, μετά την ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων με τους άμεσα εμπλεκόμενους φορείς.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η επεξεργασία των εν λόγω κανονισμών και πότε αναμένεται να κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.159, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σύμφωνα με τον περί Ρυθμίσεως των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Νόμο [Ν. 73(I)/2016], κριτήριο για επιλογή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας αποτελεί το επίπεδο περιβαλλοντικής και κλιματικής του επίδοσης [Παράρτημα VII (1)(β)], ενώ για την επιλογή της πλέον συμφέρουσας προσφοράς λαμβάνεται υπόψη το κόστος σε εξωτερικές περιβαλλοντικές παρενέργειες κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας [άρθρο 68 (2)(β)].

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα σχετικά με τις σχολικές εφορίες και τις δημόσιες συμβάσεις που συνάπτουν:

1. Έχουν οι σχολικές εφορίες δημιουργήσει Σχέδιο Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις όσον αφορά τις προσφορές τις οποίες κατακυρώνουν; Σε περίπτωση που έχουν δημιουργήσει σχέδιο δράσης, παρακαλούμε όπως μας αποσταλεί ένα αντίτυπο.
2. Γίνονται προκηρύξεις από τις σχολικές εφορίες με πρόνοιες από πράσινες συμβάσεις για τις ανάγκες των σχολείων τους (π.χ. σε εξοπλισμό, γραφική ύλη και τρόφιμα);»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.160, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Χαράλαμπου Πιττοκοπίτη

«Έχω ενημερωθεί ότι η νέα πτέρυγα του Δικαστικού Μεγάρου Πάφου έχει αποπερατωθεί και έχει αρχίσει η λειτουργία της. Δυστυχώς όμως δεν έχει ακόμα προχωρήσει η επάνδρωσή της με το αναγκαίο προσωπικό, γραμματειακό και βοηθητικό (κλητήρες, καθαρίστριες), με αποτέλεσμα να παρατηρούνται σοβαρότατα προβλήματα όσον αφορά την εύρυθμη λειτουργία του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πότε αναμένεται να προχωρήσει η αναγκαία επάνδρωση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.161, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μαρίνου Σιζόπουλου

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει για τον χρονικό ορίζοντα της προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στον Ενιαίο Χώρο Σένγκεν, σύμφωνα και με τη δέσμευση που ανέλαβε η Κυπριακή Δημοκρατία κατά την υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης στις 16 Απριλίου 2003.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.162, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι ο Υπουργός Υγείας, βάσει του περί Τροφίμων (Ελεγχος και Πώληση) Νόμου, εξέδωσε σχετικό διάταγμα, στο οποίο καθορίζονται τα ανώτατα όρια τετραϋδροκανναβινόλης (THC) σε τρόφιμα, επιτρέποντας στις Υγειονομικές Υπηρεσίες να προβαίνουν σε ελέγχους για την τήρηση αυτών των ανώτατων ορίων, αλλά και σε κατάσχεση όσων τροφίμων τα υπερβαίνουν. Ειδικότερα, με βάση το διάταγμα, απαγορεύεται η εισαγωγή, παραγωγή, αποθήκευση, διακίνηση, κατοχή, προς πώληση ή μη, ή πώληση οποιουδήποτε καθοριζόμενου τροφίμου το οποίο περιέχει τετραϋδροκανναβινόλη (THC) σε ποσοστό μεγαλύτερο των 10 mg/kg όσον αφορά στα εδώδιμα προϊόντα λαδιού, 5 mg/kg σε εδώδιμους σπόρους (τυγχάνουν θερμικής επεξεργασίας, συνεπώς δεν μπορεί να χρησιμοποιηθούν για παραγωγή) και σε εδώδιμο αλεύρι, 0,2 mg/kg σε άλλα τρόφιμα και ποτά, εξαιρουμένων αλκοολούχων ποτών, αναψυκτικών και μη αλκοολούχων ποτών, και 0,04 mg/kg σε αναψυκτικά και μη αλκοολούχα ποτά.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Για ποιους λόγους προχώρησε στην έκδοση του υπό αναφορά διατάγματος; Υπήρξαν αρνητικές ενδείξεις στον ανθρώπινο οργανισμό από τρόφιμα που κυκλοφορούσαν μέχρι σήμερα στην κυπριακή αγορά;
2. Βάσει ποιων κριτηρίων τέθηκαν τα υπό αναφορά όρια τετραϋδροκανναβινόλης;
3. Γιατί εξαιρούνται από τον καθορισμό ορίων τετραϋδροκανναβινόλης τα αλκοολούχα ποτά;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.163, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Ελέγχου των Γραφείων Κηδειών και Εγγραφής Λειτουργιών Κηδειών και Ταριχευτών Νόμος [182(I)2013] και μετά από μία τριετή περίοδο χάριτος, όλα τα Γραφεία Κηδειών, για να λειτουργήσουν νόμιμα, πρέπει να έχουν εξασφαλίσει άδεια που χορηγήθηκε δυνάμει των διατάξεων του νόμου αυτού. Σύμφωνα με επίσημες καταγγελίες, όλα τα Γραφεία Κηδειών που εργάζονταν πριν από την ψήφιση του νόμου και κατά τη μεταβατική περίοδο συνεχίζουν να εργάζονται, ανεξάρτητα από το αν έχουν εξασφαλίσει τη σχετική άδεια που προνοεί ο νόμος.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο ο περί Ελέγχου των Γραφείων Κηδειών και Εγγραφής Λειτουργιών Κηδειών και Ταριχευτών Νόμος [182(I)2013] εφαρμόζεται, πόσα Γραφεία έχουν αποταθεί για εξασφάλιση άδειας μέχρι σήμερα, πόσα έχουν εγκριθεί, πόσα έχουν απορριφθεί και για πόσα εκκρεμεί η εξέταση της αίτησής τους. Να πληροφορηθεί επίσης η Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει καταρτιστεί κατάλογος για παραβιάσεις του νόμου [182(I)2013] και αν έχουν επιβληθεί ποινές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.164, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους σχεδιασμούς του υπουργείου του, προκειμένου να επενεχθούν τα ακόλουθα:

1. Να αντιμετωπιστεί η σοβαρή έλλειψη που φαίνεται να υπάρχει στα καταφύγια της Πολιτικής Άμυνας, καθότι σε περίπτωση κατάστασης έκτακτης ανάγκης δεν επαρκούν οι χώροι που σήμερα υπάρχουν για να προστατεύσουν όλους τους πολίτες.
2. Να ανανεωθεί ο στόλος οχημάτων της Πολιτικής Άμυνας που είναι γερασμένος και περιορίζει τις επιχειρησιακές ικανότητες της Δύναμης.

3. Να προμηθευτεί η Πολιτική Άμυνα με τον αναγκαίο επιχειρησιακό και ατομικό εξοπλισμό, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ατομική ασφάλεια στα στελέχη και τους εθελοντές της Δύναμης.
4. Να αντιμετωπιστεί η υπαρκτή υποστελέχωση της Δύναμης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.165, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι ποινικές έρευνες της ανακριτικής ομάδας της αστυνομίας για τη διακρίβωση των ενόχων για την κατάρρευση του χρηματοπιστωτικού συστήματος και την καταστροφή της κυπριακής οικονομίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.166, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους σχεδιασμούς του υπουργείου προκειμένου:

1. να αντιμετωπιστούν οι σοβαρές καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην απονομή της δικαιοσύνης, που δεν είναι αποδεκτές για ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος,
2. να εκλείψει η υπαρκτή υποστελέχωση των δικαστηρίων, που οδηγεί σε σπατάλη δικαστικού χρόνου,
3. να εκσυγχρονιστούν οι απαρχαιωμένες δομές και υποδομές της δικαστικής εξουσίας και
4. να υιοθετηθούν σύγχρονα συστήματα μηχανογράφησης και εφαρμογής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.167, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Προκοπίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέχρι στιγμής στοιχεία για τα άτομα που έχουν κάνει χρήση του δικαιώματος, με βάση απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, για την παραχώρηση απαλλαγών από την υποχρέωση εκπλήρωσης της στρατιωτικής τους θητείας, από τις 29 Οκτωβρίου 2015, σε τέκνα πλοιοκτητών κυπριακής καταγωγής που ζουν στο εξωτερικό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.168, ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Τον Μάρτιο του 2017 είχαμε καταγγείλει στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας τις χαριστικές διαδικασίες απόσπασης λειτουργού του Υπουργείου Οικονομικών στα Γραφεία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, που εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Αναφέραμε επίσης το γεγονός ότι δεν εξασφαλίστηκαν οι σχετικές εγκρίσεις που απαιτούνταν από την ΕΔΥ, δεδομένου ότι η συγκεκριμένη λειτουργός ήταν μέλος του Πολιτικού Γραφείου του ΔΗΣΥ.

Το θέμα συζητήθηκε και στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή μετά και την ετοιμασία σχετικής έκθεσης από τον Γενικό Ελεγκτή. Από την Ελεγκτική Υπηρεσία επιβεβαιώθηκε η χαριστική διαχείριση του θέματος για την εν λόγω λειτουργό και ακολούθησε η δική σας σύγκρουση με τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αφού επιμένετε να υποστηρίζετε τις θέσεις σας, παρά τις συστάσεις των δύο θεσμών της Δημοκρατίας, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και της Νομικής Υπηρεσίας.

Πρόσφατα η εφημερίδα “Φιλελεύθερος” σε δημοσίευσμά της, ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 2018, με τίτλο “Μόνο δύο γιατροί τιμωρήθηκαν για την υπόθεση της Σάβιας”, αναφέρει: “αφέθηκαν όλοι στο απυρόβλητο και πλείστα μέλη του Πολιτικού Γραφείου του ΔΗΣΥ συμπεριλαμβανομένης και της λειτουργού σας, πλην δύο γιατρών για τους οποίους διεξάχθηκε πειθαρχική έρευνα και στους οποίους επιβλήθηκε ποινή”.

Στο πλαίσιο της ισονομίας, της χρηστής διοίκησης και της ακριβοδίκαιης μεταχείρισης πολιτών, υποβάλλω το ερώτημα ως προς το τι εσείς έχετε πράξει, για να συμμορφωθείτε με τις υποδείξεις της Νομικής Υπηρεσίας και της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.169, ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Πρόσφατα στην επιτροπή Περιβάλλοντος ακούστηκαν έντονα παράπονα για την οχληρία που προκαλείται στους κατοίκους της Ορούντας και Κάτω Μονής από την επαναλειτουργία των χοιροστασίων στην περιοχή. Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα σχετικά με τη διαχείριση κτηνοτροφικών αποβλήτων:

1. Στον Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής, ο οποίος απορρέει από τον περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους Νόμο του 2002, δεν ορίζονται περιβαλλοντικά αποδεκτές μέθοδοι για απομάκρυνση των στερεών και υγρών αποβλήτων από μια κτηνοτροφική μονάδα. Προγραμματίζει το υπουργείο αναβάθμιση του σχετικού κώδικα, ώστε να θεσμοθετηθεί η διαδικασία απομάκρυνσης στερεών και υγρών αποβλήτων από μια κτηνοτροφική μονάδα;
2. Πόσο συχνά διεξάγονται επιθεωρήσεις από τους αρμόδιους λειτουργούς σε κτηνοτροφικές μονάδες μετά την έκδοση της Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων; Κάθε πόσο αναθεωρούνται οι όροι της άδειας απόρριψης και για πόσα περιστατικά τα τελευταία δέκα χρόνια έχουν επιβληθεί ποινές ή έχει ανακληθεί η ισχύς της άδειας απόρριψης λόγω έλλειψης συμμόρφωσης της μονάδας με τους όρους της άδειας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.170, ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει για το λόγο διακοπής του προγράμματος ψυχολογικής στήριξης και αποφόρτισης το οποίο παρεχόταν για λίγους μήνες το 2010 στους κοινωνικούς λειτουργούς του Γραφείου Κοινωνικής Ευημερίας. Είναι στο σχεδιασμό του υπουργείου η επαναφορά του προγράμματος, δεδομένης της τεράστιας ψυχολογικής πίεσης που ασκείται στους λειτουργούς λόγω της φύσης της εργασίας τους, αλλά και του σοβαρού προβλήματος υποστελέχωσης της υπηρεσίας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.171, ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει επιτροπή αξιολόγησης των παιχνιδιών ή άλλου εξοπλισμού εντός των χώρων των νηπιαγωγείων και των σχολείων προδημοτικής εκπαίδευσης και αν γίνεται αξιολόγηση των εν λόγω αντικειμένων.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.177, ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 2016, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση αναφορικά με την τοποθέτηση παράνομων τροχόσπιτων και αυθαίρετων πρόχειρων υποστατικών στην περιοχή Λουτρά της Αφροδίτης σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Στην περιοχή Λουτρά της Αφροδίτης εδώ και αρκετά χρόνια λειτουργούσε αυθαίρετα πρόχειρος κατασκηνωτικός χώρος εγκυμονώντας κινδύνους για τη δημόσια υγεία λόγω της απουσίας υγειονομικών διευκολύνσεων. Τόσο το Κοινοτικό Συμβούλιο όσο και η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου κατέβαλλαν προσπάθειες με την εφαρμογή διάφορων μέτρων για τον τερματισμό της απαράδεκτης αυτής κατάστασης χωρίς όμως αυτό να γίνει κατορθωτό στον επιθυμητό βαθμό λόγω της ιδιόζουσας κατάστασης (μετακινούμενες εγκαταστάσεις, περιοδική χρήση κτλ.).
- β. Ο Κηδεμόνας Τ/κ Περιουσιών, προχώρησε το 2012 στην εκμίσθωση του τ/κ τεμαχίου με αρ. 5, Φ/Σχ. 25/48 ως γεωργικό κλήρο στον εκτοπισθέντα Ιωάννη Ιωάννου. Τον ίδιο χρόνο ο κ. Ιωάννου υπέβαλε αίτημα στην Υπηρεσία Διαχείρισης Τ/κ Περιουσιών για αλλαγή χρήσης του τεμαχίου που του εκμισθώθηκε για δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου. Ο Κηδεμόνας Τ/κ Περιουσιών εκ μέρους του κ. Ιωάννη Ιωάννου υπέβαλε στις 8.5.2015 αίτηση στην Πολεοδομική Αρχή για ανέγερση κατασκηνωτικού χωριού.
- γ. Το τεμάχιο της ανάπτυξης βρίσκεται εντός περιοχής όπου έχουν εφαρμογή οι πρόνοιες της Δήλωσης Πολιτικής, τμήμα του οποίου εμπίπτει εντός της Ζώνης Προστασίας της Παραλίας και βρίσκεται σε περιοχή Προστασίας της Φύσης καθώς επίσης και εντός περιοχής Δικτύου "Natura 2000". Επίσης, εφάπτεται σε κηρυγμένη "διατηρητέα περιοχή ειδικού ενδιαφέροντος, χαρακτήρα και φυσικής καλλονής" με Διάταγμα ΚΔΠ114/89 ημερομηνίας 27.5.1989. Το υπό ανάπτυξη τεμάχιο βρίσκεται εκτός ορίου υδατοπρομήθειας και η υδροδότηση της ανάπτυξης θα γίνεται με μεταφορά πόσιμου νερού από την κοινοτική υδατοπρομήθεια Νέου Χωριού ενώ διαθέτει ως προσπέλαση δημόσιο μονοπάτι το οποίο είναι διευρυμένο 5 μ.
- δ. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κεφαλαίου 9.17 της Δήλωσης Πολιτικής-Χώροι Αντίσκηνων και τροχόσπιτων για σκοπούς παραθερισμού και Εκδρομικοί Χώροι η χωροθέτηση κατασκηνωτικού χώρου είναι δυνατό να επιτραπεί εντός "Ακτής ή Περιοχής Προστασίας της Φύσης" νοουμένου ότι θα έχει εξασφαλιστεί η θετική Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής. Για την προτεινόμενη ανάπτυξη εξασφαλίστηκε η θετική Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής καθώς επίσης και οι

Θετικές απόψεις των υπόλοιπων αρμοδίων Τμημάτων/Υπηρεσιών.

2. Η Πολεοδομική Αρχή λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω προχώρησε σε χορήγηση της πολεοδομικής άδειας στις 11.6.2018 για τη δημιουργία του κατασκηνωτικού χώρου θέτοντας όρους για κατασκευές και τον τρόπο λειτουργίας ως αυτοί τέθηκαν από τα αρμόδια Τμήματα/Υπηρεσίες τους οποίους θα παρακολουθεί για την υλοποίηση τους ώστε να προωθηθούν το συντομότερο διορθωτικές και εξωραϊστικές ενέργειες οι οποίες θα συμβάλουν στον ευπρεπισμό της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.253, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2016, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.253 σε σχέση με το εργοστάσιο της ΣΕΔΙΓΕΠ στον Αστρομερίτη και κατόπιν διερεύνησης του θέματος σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το εργοστάσιο ΣΕΔΙΓΕΠ στον Αστρομερίτη είναι ανενεργό εδώ και αρκετά χρόνια και ως εκ τούτου η διερεύνηση εστιάστηκε στο παρακείμενο εργοστάσιο της εταιρείας ΝΕΑ ΣΕΒΕΓΕΠ ΛΤΔ. Η Επαρχιακή Διοίκηση εξέδωσε άδεια οικοδομής στις 18/11/2015 για προσθήκες και μετατροπές. Από επιτόπια επίσκεψη Αρμόδιου Λειτουργού διαπιστώθηκε ότι η ανάπτυξη έχει ανεγερθεί σύμφωνα με τα εγκριθέντα σχέδια.
2. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι αρμόδιο Τμήμα για θέματα οχληρίας, οσμών και ρύπανσης, είναι το Τμήμα Περιβάλλοντος το οποίο με την επιστολή του με αρ. φακ. 02.12.019.040.001 ημερομηνίας 01.11.2017 ενημέρωσε το Υπουργείο Εσωτερικών ότι στις 12/01/2017 Επιθεωρητές του Τμήματος πραγματοποίησαν επιτόπια έρευνα κατά την οποία δεν παρατηρήθηκε οποιαδήποτε διαρροή υγρών αποβλήτων από τις δεξαμενές που βρίσκονται εντός της εγκατάστασης, ούτε προβλήματα λειτουργίας στο σύστημα διαχωρισμού των υγρών αποβλήτων ή και απορρίψεις υγρών αποβλήτων στο έδαφος και στο παρακείμενο αργάκι. Σύμφωνα με το Τμήμα Περιβάλλοντος το νερό που προκύπτει από το ξέπλυμα των φρούτων που παραλαμβάνονται για χυμοποίηση χρησιμοποιείται για άρδευση των δένδρων που βρίσκονται νότια του εργοστασίου, διαδικασία η οποία αναφέρεται και στην Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που κατέχει η εταιρεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.472, ημερομηνίας 31^{ης} Ιανουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση που αποστάληκε στο Υπουργείο Εσωτερικών με επιστολή σας και σας πληροφορώ ότι μεταξύ των ετών 2015 μέχρι 2018 έχουν παραχωρηθεί τα πιο κάτω ποσά στην Κοινότητα Θελέτρας, μέσω των ετήσιων προϋπολογισμών για την εκτέλεση Αναπτυξιακών Έργων.

2015	
Δρόμοι (Αγροτικοί και εντός της Κοινότητας)	€20.000
Αντιπλημμυρικά	€15.000
Βελτίωση/Κατασκευή Αμπελουργικών δρόμων	€ 6.000
2016	
Δρόμοι (Αγροτικοί και εντός της Κοινότητας)	€35.000
Αντιπλημμυρικά	€15.000
Βελτίωση/Κατασκευή Αμπελουργικών δρόμων	€ 6.000
2017	
Δρόμοι (Αγροτικοί και εντός της Κοινότητας)	€20.000
Αντιπλημμυρικά	€15.000
Βελτίωση/Κατασκευή Αμπελουργικών δρόμων	€ 6.000
2018	

Δρόμοι (Αγροτικοί και εντός της Κοινότητας)	€20.000
Αντιπλημμυρικά	€15.000
Βελτίωση/Κατασκευή Αμπελουργικών δρόμων	€ 6.000

2. Σημειώνεται ότι η συνεισφορά της Κοινότητας στα έργα του ετήσιου Προϋπολογισμού ανάπτυξης είναι 10%. Η Έπαρχος Πάφου είναι στη διάθεση της Κοινότητας για ωρίμανση αιτιολογημένου έργου που θα ήθελε να προτείνει, έτσι ώστε αυτό να προωθηθεί προς υλοποίηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.557, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. φακ. Ερ.23.06.011.01.557 και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

1. Η κοιλάδα του ποταμού Γερμασόγειας δεν εμπίπτει σε περιοχή του Δικτύου Natura 2000 και με βάση τα στοιχεία που κατέχει το Τμήμα, δεν φαίνεται να έχει εκπονηθεί Διαχειριστικό Σχέδιο για την περιοχή. Έχει υποδειχθεί σε σχετική μελέτη του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων ως μια από τις περιοχές δυνητικού κινδύνου πλημμύρας (κωδικός CY - APSFR014) και έχουν ετοιμαστεί σχετικοί χάρτες. Στο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας δεν προβλέπονται συγκεκριμένες τεχνικές παρεμβάσεις, αλλά στο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού Κύπρου προτείνονται συγκριμένα μέτρα με παρεμβάσεις στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά του ποτάμιου ΥΣ, με σκοπό την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού, και τα οποία αναμένεται ότι θα συμβάλλουν στους στόχους που τίθενται στο ΣΔΚΠ για προστασία από πλημμυρικά φαινόμενα.
2. Πέραν των πιο πάνω, σημειώνεται ότι ο υδροφορέας του ποταμού Γερμασόγειας προστατεύεται επαρκώς με τον καθορισμό Ζωνών Προστασίας των γεωτρήσεων με βάση το περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Μέτρα Προστασίας Υπόγειων Νερών) Διάταγμα του 1996 (Κ.Δ.Π. 45/96) στο οποίο αναφέρεται ότι εντός της Ελεγχόμενης Ζώνης II απαγορεύονται οποιαδήποτε οικιστική και τουριστική ανάπτυξη, κτηνοτροφικές και βιομηχανικές δραστηριότητες, η χρήση φυτοφαρμάκων, η απόρριψη αποβλήτων και γενικά όσες δραστηριότητες κρίνεται ότι μπορεί να επηρεάσουν την ποιότητα του νερού. Για περαιτέρω προστασία της περιοχής, στο Τοπικό Σχέδιο Λεμεσού η περιοχή της κοιλάδας του ποταμού έχει καθοριστεί ως Ζώνη Προστασίας Δα2.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.584, ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση για ανέγερση κτηνοτροφικής μονάδας στην περιοχή του ποταμού Πλατύ κοντά στο μεσαιωνικό γεφύρι του Τζιελεφού στην Πάφο και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η υπό αναφορά, κατά παρέκκλιση των προνοιών της Δήλωσης Πολιτικής, αίτηση που αφορά στην ανέγερση κτηνοτροφικής μονάδας στο τεμάχιο με αρ. 8, Φ/Σχ. 46/05 στον Άγιο Ιωάννη υποβλήθηκε στις 30.10.2015 στην Πολεοδομική Αρχή (Διευθύντρια Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως) η οποία αφού εξασφάλισε τις απόψεις των αρμοδίων Τμημάτων/Υπηρεσιών (Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Δασών, Ταμείο Θήρας) απέστειλε στις 11.10.2016 την Έκθεση της προς το Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων για προώθηση της στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη σχετικής απόφασης. Ειδικότερα, η εισήγηση της Πολεοδομικής Αρχής ήταν αρνητική αφού κρίθηκε ότι η ανάπτυξη επηρεάζει ουσιαστικά τη γενική στρατηγική του Σχεδίου Ανάπτυξης. Για την ίδια ανάπτυξη προηγήθηκε η υποβολή της αίτησης με αρ. ΠΑΦ/11/2015 την οποία η Πολεοδομική Αρχή απέρριψε στις 24.8.2015.
2. Η Επαρχιακός Λειτουργός Πάφου Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως κατόπιν σχετικής έρευνας αφού διαπίστωσε ότι στο εν λόγω τεμάχιο εκτελούνταν κατασκευαστικές εργασίες για την ανέγερση μάντρας αιγοπροβάτων χωρίς την εξασφάλιση οποιασδήποτε πολεοδομικής άδειας και κατά παράβαση των προνοιών της ζώνης Ζ3-ΠΤ (Προστατευόμενο Τοπίο) και την “Ζώνης Ειδικής Προστασίας” (ΖΕΠ) που αποτελεί περιοχή του Δικτύου Natura 2000 όπου τέτοια ανάπτυξη δεν είναι δυνατό να επιτραπεί στις 29.6.2015 επέδωσε Ειδοποίηση Επιβολής στους αιτητές καλώντας τους σε τερματισμό κάθε είδους ανάπτυξης και κατεδάφιση οποιασδήποτε οικοδομής είχε ανεγερθεί. Η Ειδοποίηση Επιβολής κοινοποιήθηκε στον Έπαρχο Πάφου για να λάβει όλα τα ενδεικνύμενα μέτρα για άμεσο τερματισμό των δραστηριοτήτων στο τεμάχιο.
3. Το Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων αφού μελέτησε την αίτηση για χορήγηση πολεοδομικής άδειας

κατά παρέκκλιση των προνοιών της Δήλωσης Πολιτικής στη συνεδρία του με αρ. 12/2017 ημερομηνίας 14.7.2017 προώθησε την εισήγηση του προς το Υπουργικό Συμβούλιο. Στη συνέχεια το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του ημερομηνίας 25.10.2017 ανέπεμψε την αίτηση για επανεξέταση από το Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων. Κατά τη συνεδρία με αρ. 6/2018 ημερομηνίας 30.3.2018 το Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων αποφάσισε να διεξαγάγει Δημόσια Ακρόαση η οποία προγραμματίζεται σύντομα.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.600, ημερομηνίας 3 Μαρτίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σχετικά με ερώτηση που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Λευκωσίας κ. Γιώργο Πεردίκη με την οποία ζητά να πληροφορηθεί αναφορικά με την αδειοδότηση οργανωμένου χώρου στην περιοχή Λουτρά της Αφροδίτης σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο Κηδεμόνας Τ/Κ περιουσιών, εκ μέρους του κ. Ιωάννη Ιωάννου (στον οποίο η Υπηρεσία Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών εκμίσθωσε το τ/κ τεμάχιο με αρ. 5, Φ/Σχ. 25/48 για δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου), υπέβαλε στις 8.5.2015 αίτηση στην Πολεοδομική Αρχή για ανέγερση κατασκηνωτικού χωριού στο εν λόγω τεμάχιο που βρίσκεται στην κοινότητα Νέου Χωριού της Επαρχίας Πάφου. Τμήμα του υπό αναφορά τεμαχίου όπου προτείνεται η δημιουργία χώρων στάθμευσης, χώρων αντισκλήνων και τροχόσπιτων, κίосκι, αναψυκτήριο, χώρος παιγνιδιών) εμπίπτει εντός της ζώνης Προστασίας της Παραλίας.
2. Το τεμάχιο της ανάπτυξης βρίσκεται εντός περιοχής όπου έχουν εφαρμογή οι πρόνοιες της Δήλωσης Πολιτικής, τμήμα του οποίου εμπίπτει εντός της Ζώνης Προστασίας της Παραλίας και βρίσκεται σε περιοχή Προστασίας της Φύσης καθώς επίσης και εντός περιοχής Δικτύου "Natura 2000". Επίσης, εφάπτεται σε κηρυγμένη "διατηρητέα περιοχή ειδικού ενδιαφέροντος, χαρακτήρα και φυσικής καλλονής" με Διάταγμα ΚΔΠ114/89 ημερομηνίας 27.5.1989. Το υπό ανάπτυξη τεμάχιο βρίσκεται εκτός ορίου υδατοπρομήθειας και η υδροδότηση της ανάπτυξης θα γίνεται με μεταφορά πόσιμου νερού από την κοινοτική υδατοπρομήθεια Νέου Χωριού ενώ διαθέτει ως προσπέλαση δημόσιο μονοπάτι το οποίο είναι διευρυμένο 5.00μ.
3. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κεφαλαίου 9.17 της Δήλωσης Πολιτικής-Χώροι Αντίσκηνων και τροχόσπιτων για σκοπούς παραθερισμού και Εκδρομικοί Χώροι η χωροθέτηση κατασκηνωτικού χώρου είναι δυνατό να επιτραπεί εντός "Ακτής ή Περιοχής Προστασίας της Φύσης" νοουμένου ότι θα έχει εξασφαλιστεί η θετική Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής. Για την προτεινόμενη ανάπτυξη εξασφαλίστηκε η θετική Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής καθώς επίσης και οι θετικές απόψεις των υπόλοιπων αρμοδίων Τμημάτων/Υπηρεσιών.
4. Η Πολεοδομική Αρχή λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω και κυρίως ότι:
  - (α) Η προτεινόμενη ανάπτυξη πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις με βάση τις πρόνοιες της παραγράφου 9.17.2 της Δήλωσης Πολιτικής που αφορά στη δημιουργία χώρων για τοποθέτηση τροχόσπιτων, αντίσκηνων και εκδρομικών χώρων.
  - (β) Έχει εξασφαλιστεί η θετική Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής και οι θετικές απόψεις των αρμοδίων Τμημάτων καθώς κι η θετική απόφαση της αρμόδιας Υπουργικής Επιτροπής ημερομηνίας 2.4.2018 για παραχώρηση χαλάρωσης με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 5Α του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου.
  - (γ) Πρόκειται για ανάπτυξη προσωρινής φύσης λόγω της μορφής της αλλά και του ιδιοκτησιακού καθεστώτος (τ/κ γη) συνεπώς δεν αναμένεται να έχει μόνιμες μη αναστρέψιμες επιπτώσεις στο περιβάλλον.
  - (δ) Το τεμάχιο βρίσκεται σε ύψος 16-22 μέτρα από το επίπεδο της θάλασσας και οι προτεινόμενες ελαφριές κατασκευές εντός της Ζώνης Προστασίας της Παραλίας δεν θα αλλοιώσουν το φυσικό ανάγλυφο του γηπέδου του τεμαχίου.
  - (ε) Ποσοστό περίπου 60% βρίσκεται εντός της Ζώνης Προστασίας της Παραλίας με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη η χωροθέτηση όλων των χρήσεων εκτός της Ζώνης.προχώρησε σε χορήγηση της πολεοδομικής άδειας στις 11.6.2018.
5. Σημειώνεται ότι, επειδή επιτόπου ο χώρος λειτουργεί παράνομα ως μη οργανωμένος χώρος η Πολεοδομική Αρχή έθεσε όρους για κατασκευές και τον τρόπο λειτουργίας ως αυτοί τέθηκαν από τα αρμόδια Τμήματα/Υπηρεσίες τους οποίους θα παρακολουθεί για την υλοποίησή τους ώστε να προωθηθούν το συντομότερο διορθωτικές και εξωραϊστικές ενέργειες.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.637, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ο αγροτικός δρόμος για τον οποίο ζητείται αναβάθμιση υπάγεται στην αρμοδιότητα του Κοινοτικού Συμβουλίου Τάλας, είναι μήκους 3850 μέτρων, πλάτους 5-5,5 μέτρων και σε καλή κατάσταση σε ό,τι αφορά τόσο τα γεωμετρικά στοιχεία του όσο και την κατάσταση του οδοστρώματος. Τμήμα του δρόμου μήκους 200 μέτρων είναι επιστρωμένο με μπετόν και τμήμα 200 μέτρων είναι χωμάτινο, ενώ ο υπόλοιπος δρόμος είναι ασφαλτοστρωμένος.
3. Σημειώνεται ότι στην περιοχή υπάρχει άλλος κύριος δρόμος, αρμοδιότητας της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου, ο οποίος είναι επιστρωμένος με πρέμιξ και σε πολύ καλή κατάσταση και συνδέει την κοινότητα Τάλας με τον κύριο δρόμο που διασχίζει την κοινότητα Κισσόνεργας και καταλήγει στην περιοχή "Πότιμα", όπου προβλέπεται η κατασκευή Μαρίνας.
4. Ο γενικότερος κυκλοφοριακός σχεδιασμός, για τη σύνδεση της Μαρίνας με την ευρύτερη περιοχή και κατ' επέκταση την Τάλα, θα γίνεται μέσω των δρόμων Πρωταρχικής Σημασίας όπως περιλαμβάνονται στο Τοπικό Σχέδιο Πάφου και τη μελέτη συνδέσεων δρόμων Δευτερεύουσας Σημασίας σε αυτούς. Ήδη προωθείται η οριστικοποίηση του Ρυθμιστικού Σχεδίου του Παραλιακού Δρόμου Πρωταρχικής Σημασίας παρά τη Μαρίνα, ο οποίος αναβαθμίζεται σε δρόμο τεσσάρων λωρίδων κυκλοφορίας και στον δρόμο αυτό συνδέονται κάθετοι δρόμοι προς την Τάλα.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.745, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

- α. Πρόκειται για αποθήκη πατατών της εταιρείας J&P FRESCA (CYPRUS) PRODUCE LTD, η οποία κάηκε το 2016 από πυρκαγιά που τέθηκε κακόβουλα.
- β. Αφορά ιδιωτική υπόθεση. Η αναφερόμενη εταιρεία αποζημιώθηκε με ένα πολύ μικρό ποσό από ασφαλιστική εταιρεία.
- γ. Το θέμα δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο δεν έχει οποιοδήποτε σχέδιο για παροχή αποζημιώσεων σε εταιρείες.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.781, ημερομηνίας 21^{ης} Απριλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Από το 2002, η ΕΜΑΚ στεγαζόταν σε εγκαταστάσεις στο χώρο του Αστυνομικού Σταθμού Κοφίνου, οι οποίες ανήκαν στην Αστυνομία και ανεγέρθησαν τη δεκαετία του 1950. Οι εγκαταστάσεις επιθεωρήθηκαν από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, το οποίο, λόγω στατικής ανεπάρκειας, διαπίστωσε ότι ήταν επικίνδυνα για το προσωπικό. Μέρος των εγκαταστάσεων αυτών, μετά από έκδοση ειδοποίησης απαγόρευσης χρήσης το 2011 από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, εγκαταλείφθηκε και στη συνέχεια κατεδαφίστηκε.
- (β) Στο πίσω μέρος του Αστυνομικού Σταθμού, τοποθετήθηκαν τρία προκατασκευασμένα γραφεία και στη συνέχεια τοποθετήθηκαν άλλα τέσσερα, τα οποία χρησιμοποιούνταν για εξυπηρέτηση των στεγαστικών αναγκών της ΕΜΑΚ (γραφεία, τηλεφωνικό κέντρο, χώρος εκπαίδευσης και χώρος διαμονής μελών). Σύντομα διαπιστώθηκε ότι τα προκατασκευασμένα υποστατικά θα έπρεπε να τοποθετηθούν σε ανυψωμένη στερεά βάση, ώστε να επιλυθούν σοβαρά προβλήματα που προέκυπταν, κυρίως λόγω βροχών, που επηρέαζαν την ασφάλεια και υγεία του προσωπικού. Στη βάση έπρεπε να γίνουν επίσης εγκαταστάσεις αποχέτευσης, υδροδότησης και ηλεκτροδότησης.
- (γ) Η Πυροσβεστική Υπηρεσία ετοίμασε τα σχέδια και την κοστολόγηση της βάσης και συνεργείο της κατασκεύασε το πάτωμα, με την προμήθεια υλικών (σιδερένιες σχάρες) από κρατικές υπηρεσίες και την αγορά των υπολοίπων, χωρίς οποιοδήποτε επιπρόσθετο εργατικό κόστος. Σημειώνεται ότι η εκτίμηση κόστους για την κατασκευή της βάσης ήταν €33.435 και το τελικό κόστος ανήλθε σε €23.033.
- (δ) Για την κατασκευή του δαπέδου δεν έγιναν ενέργειες μέσω του Τμήματος Δημοσίων Έργων, καθώς λόγω των θεμάτων ασφάλειας και υγείας του προσωπικού που προέκυπταν, η ολοκλήρωση της κατασκευής έπρεπε να επισπευθεί. Ως εκ τούτου, η Πυροσβεστική Υπηρεσία προκήρυξε το 2013, το

διαγωνισμό με αρ. 25/2013 για την προμήθεια 190 κ.μ. έτοιμου σκυροδέματος κατηγορίας C25, για να χρησιμοποιηθεί για διάφορες εργασίες στην ΕΜΑΚ, περιλαμβανομένου και του υπό αναφορά πατώματος. Στα πλαίσια του διαγωνισμού υποβλήθηκαν τέσσερις προσφορές και επιλέχθηκε η φθηνότερη, ύψους €11.462,70 (συν ΦΠΑ), δηλαδή στην τιμή των €60,33 το κυβικό μέτρο. Στη συνέχεια, είχε εγκριθεί η αγορά επιπρόσθετων 77 κ.μ., για απρόβλεπτη ανάγκη, από την ίδια εταιρεία, στην ίδια τιμή ανά κ.μ., συνολικά στα €4.645. Τα 35 κ.μ. από τα 77 κ.μ., προορίζονταν για χρήση στη βάση, λόγω απρόβλεπτης ανάγκης που οφειλόταν σε βαθύτερες εκσκαφές.

- (ε) Η ανάγκη της πρόσθετης ποσότητας σκυροδέματος προέκυψε μετά την ολοκλήρωση του διαγωνισμού οπότε δεν μπορούσε να είχε συμπεριληφθεί στην αρχική ποσότητα για την οποία ζητήθηκαν οι προσφορές. Τυχόν δεύτερος διαγωνισμός θα αφορούσε μικρότερη ποσότητα, επομένως η τιμή πιθανότατα να ήταν υψηλότερη. Η αγορά αιτιολογήθηκε από την Πυροσβεστική Υπηρεσία, λόγω της επείγουσας ανάγκης για τη γρήγορη και χωρίς καθυστερήσεις τοποθέτηση του πατώματος.
- (στ) Έγινε ποιοτικός έλεγχος της παραληφθείσας ποσότητας σκυροδέματος από το συνεργείο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
- (ζ) Τα σχέδια και η κοστολόγηση για την κατασκευή της βάσης ετοιμάστηκαν από Λοχία της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, υπεύθυνο του Συνεργείου, με μακρά πείρα στα τεχνικά θέματα και σε τέτοιους είδους εργασίες, τις οποίες υλοποιούσε το συνεργείο της Υπηρεσίας.
- (η) Πάνω στο υπερυψωμένο δάπεδο τοποθετήθηκαν πέντε προκατασκευασμένα υποστατικά και έτσι λειτουργούσε η ΕΜΑΚ με περισσότερη ασφάλεια, ως προσωρινή λύση. Μετά την ανέγερση του νέου κτιρίου, τα προκατασκευασμένα υποστατικά παραμένουν στο χώρο και χρησιμοποιούνται ως αποθηκευτικοί χώροι για τον εξοπλισμό και τις εξαρτήσεις της ΕΜΑΚ.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.901, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το σχέδιο με τίτλο “Σχέδιο για παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ για ίδια κατανάλωση”, τροποποίησε το σχέδιο με τίτλο “Ηλιακή Ενέργεια για Όλους” το οποίο παρέμενε σε ισχύ μέχρι την ημερομηνία έναρξης του τροποποιημένου σχεδίου. Κατά συνέπεια, όχι μόνο δεν περιορίστηκαν οι εργασίες των εταιρειών αλλά διευρύνθηκαν λόγω της προσθήκης των τεχνολογιών για την αξιοποίηση βιομάζας στο νέο σχέδιο.
2. Το σχέδιο δεν έχει καταληκτική ημερομηνία και παραμένει ανοικτό μέχρι τη συμπλήρωση της διαθέσιμης ισχύος για κάθε κατηγορία επενδύσεων, ή μέχρι την έκδοση οποιουδήποτε αναθεωρημένου σχεδίου. Αυτό ισχύει και για την *Υποκατηγορία Α2: ΦΒ συστήματα για τις κατοικίες μη ευάλωτων καταναλωτών* (χωρίς την καταβολή χορηγίας).
3. Η συνολική ισχύς που διατίθεται για κάθε κατηγορία επενδύσεων στα πλαίσια των σχεδίων που εκδίδονται από το Υπουργείο, κατανέμεται κατόπιν διαβούλευσης του Υπουργείου με τη ΡΑΕΚ, τον ΔΣΜΚ και τον ΔΣΔ λαμβάνοντας υπόψη τους εξής παράγοντες:
  - i. Την ισχύ που απαιτείται για επίτευξη των στόχων για την Ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ που τέθηκαν στο πλαίσιο της επικαιροποίησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις ΑΠΕ (παρ. 1).
  - ii. Την ευστάθεια και εύρυθμη λειτουργία του συστήματος.

Είμαστε στη διάθεσή σας για περαιτέρω πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετικά με τα πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.001, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι η συγκεκριμένη περιοχή που είναι ενταγμένη σε Βιομηχανική Ζώνη αποτελείται από ιδιωτικά τεμάχια, σε αντίθεση με Βιομηχανικές Περιοχές που αποτελούνται από τεμάχια κρατικής γης και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Ο κάθε ιδιοκτήτης έχει την ευθύνη καθαρισμού τόσο του δικού του χώρου, όσο και περιμετρικά αυτού, δημιουργώντας αντιπυρική λωρίδα 100 μέτρων τουλάχιστον. Σύμφωνα με το άρθρο 82 του περί Κοινοτήτων Νόμου, η οικεία Τοπική Αρχή πρέπει έγκαιρα να ειδοποιεί για καθαρισμό ξηρών χόρτων και άγριας βλάστησης πριν την έναρξη της καλοκαιρινής περιόδου. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, η Τοπική Αρχή οφείλει να προβαίνει σε καθαρισμό των

τεμαχίων και να διεκδικεί τα σχετικά έξοδα ακόμη και με τη λήψη δικαστικών μέτρων εάν χρειαστεί. Σημειώνεται ότι η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου περί τα τέλη Φεβρουαρίου με αρχές Μαρτίου κάθε χρόνου αποστέλλει επιστολή στις Τοπικές Αρχές με κατευθυντήριες γραμμές για τα μέτρα πρόληψης και κατάσβεσης πυρκαγιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Αυγούστου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.063, ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Κοινοβουλευτική Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Με τον περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικό) Νόμο του 2018 (Ν. 20(I)/2018), προστέθηκε τρίτη επιφύλαξη στο εδάφιο (1) του άρθρου 5, σύμφωνα με την οποία γυναίκα που επιλέγει να διακόπτει την εργασία για μία ώρα δύναται κατά το χρόνο αυτό να θηλάζει, να αντλεί και να αποθηκεύει μητρικό γάλα και ο εργοδότης υποχρεούται να παρέχει σε αυτήν όλες τις απαραίτητες διευκολύνσεις δυνάμει των διατάξεων του περί της Προώθησης και της Προστασίας του Μητρικού Θηλασμού Νόμου και των δυνάμει αυτών εκδιδόμενων Κανονισμών, που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας.
- (β) Σύμφωνα με το άρθρο 9 του ίδιου πιο πάνω τροποποιητικού Νόμου, εργοδότης ο οποίος παραβαίνει τις υποχρεώσεις του είναι ένοχος αδικήματος και υπόκειται, σε περίπτωση καταδίκης του, σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις επτά χιλιάδες ευρώ (€7.000) αντί τις τέσσερις χιλιάδες ευρώ (€4.000) που ίσχυε προηγουμένως. Επίσης, προστέθηκε επιφύλαξη στο άρθρο 9, ώστε σε περίπτωση δεύτερης καταδίκης του εργοδότη για παράβαση των υποχρεώσεών του που απορρέουν από τις διατάξεις του άρθρου 5 σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, το εν λόγω αδίκημα να επισύρει χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις οχτώ χιλιάδες ευρώ (€8.000).
- (γ) Σύμφωνα με τον περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικό) (Αρ.2) Νόμο του 2018 (Ν. 24(I)/2018), θεσμοθετήθηκε το αδίκημα του άρθρου 99B παρεμπόδισης μητέρας που θηλάζει, σύμφωνα με το οποίο όποιος δημόσια και κατά τρόπο που ενέχει απειλητικό ή υβριστικό ή προσβλητικό χαρακτήρα, μεταξύ άλλων, προφέρει οποιαδήποτε λέξη ή προβαίνει σε χειρονομία ή συμπεριφέρεται απρεπώς ή προβαίνει σε οποιαδήποτε πράξη με σκοπό να παρεμποδίσει μητέρα η οποία θηλάζει, είναι ένοχος αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000).»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.099, ημερομηνίας 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση αναφορικά με την μετατροπή κατοικίας σε χώρο άσκησης λατρείας από τους μουσουλμάνους (μουσουλμανικό τέμενος) και την προσθήκη παράνομων κατασκευών σε αυτή σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Κατόπιν διερεύνησης του θέματος σε συνεργασία με την Αρμόδια Αρχή (Δήμος Πάφου) και στα πλαίσια εφαρμογής της πολιτικής για την χωρίς διακρίσεις άρση όλων των πολεοδομικής φύσεως παρανομιών σε υποστατικά και κτίρια εντός της δημαρχούμενης περιοχής Πάφου, ο Δήμος Πάφου προχώρησε στην κατεδάφιση/άρση των προσθηκών/μετατροπών που έγιναν στο κτίριο παρά τον αρχαιολογικό χώρο της Χρυσοπολίτισσας στην Κάτω Πάφου που χρησιμοποιείται εδώ και χρόνια ως χώρος άσκησης των λατρευτικών καθηκόντων των Μουσουλμάνων που διαμένουν στην ευρύτερη περιοχή Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.123, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση σε σχέση με το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Ξυλοτύμβου για αναστολή της άδειας λειτουργίας των χοιροσταςίων της εταιρείας Α/φοί Ανδρέου Χοιροστάσια Λτδ και της εταιρείας Αντριάνα Α. (Χοιροστάσια) Λτδ και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Πρόκειται για δύο αδειούχα χοιροστάσια ιδιοκτησίας της εταιρείας Α/φών Ανδρέου Χοιροστάσια Λτδ και της εταιρείας Αντριάνας Α. (Χοιροστάσιον) Λτδ τα οποία εμπíπτουν εντός των ορίων των Βρετανικών Βάσεων (όπου τυγχάνουν εφαρμογής οι πρόνοιες του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου Κεφ. 96) στην κοινότητα Ξυλοτύμβου. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Ξυλοτύμβου ζήτησε την αναστολή της άδειας λειτουργίας των εν λόγω χοιροσταςίων λόγω της μη τήρησης όρων/προϋποθέσεων που αφορούν τη λειτουργία των δεξαμενών αποθήκευσης λυμάτων.
2. Κατόπιν διερεύνησης του θέματος από το γραφείο του Έπαρχου Λάρνακας ως Αρμόδια Αρχή για την

εφαρμογή του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου διαπιστώθηκε ότι η επιτόπου κατάσταση δε συνάδει με τις παραχωρηθείσες άδειες οικοδομής και τα εγκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια. Συγκεκριμένα, στο χοιροστάσιο της εταιρείας Α/φών Ανδρέου Χοιροστάσια Λτδ κατασκευάστηκαν έξι αντί τρεις δεξαμενές αποθήκευσης και εξάτμισης λυμάτων και αντίστοιχα στο χοιροστάσιο της εταιρείας Αντριάνας Α. (Χοιροστάσιον) Λτδ κατασκευάστηκαν δύο μεγάλες δεξαμενές αποθήκευσης και εξάτμισης λυμάτων αντί επτά μικρές κατά παράβαση των αδειών οικοδομής που έχουν παραχωρηθεί.

3. Ο Έπαρχος Λάρνακας ως αρμόδια Αρχή προτίθεται να καλέσει τους ιδιοκτήτες των από αναφορά χοιροστασίων να υποβάλουν νέα σχέδια ώστε να εξεταστεί το ενδεχόμενο χορήγησης αδειών οικοδομής για νομιμοποίηση των αλλαγών που υφίστανται. Όσον αφορά την τήρηση των υγειονομικών και περιβαλλοντικών όρων η Αρμόδια Αρχή θα αποταθεί στα αρμόδια Τμήματα και Υπηρεσίες για τις απόψεις τους με σκοπό την προώθηση όλων των ενδεδειγμένων μέτρων προς αποκατάσταση της νομιμότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.126, ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Το Τμήμα Δασών έχει εκμισθώσει σε ιδιωτική εταιρεία, δασική γη στην περιοχή της Τροοδίτισσας, για τη κατασκευή πάρκου περιπέτειας (adventure park). Το ετήσιο ενοίκιο ύψους €3.000,00 έχει καθοριστεί προκαταρκτικά από το Τμήμα Δασών για σκοπούς υπογραφής της Σύμβασης Μίσθωσης. Όπως αναφέρεται στην υπό αναφορά Σύμβαση Μίσθωσης, όταν καθοριστεί το ενοίκιο από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, θα καταβληθεί ή θα επιστραφεί η διαφορά.

Για το σκοπό αυτό, μετά από αίτημα του Διευθυντή Τμήματος Δασών έχει ανοιχθεί φάκελος και η εκτίμηση εξετάζεται από το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λεμεσού, σύμφωνα με στοιχεία που έχουν εξασφαλιστεί από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της εκτίμησης οφείλεται στο φόρτο εργασίας.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τη Διευθύντρια του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ο μισθωτής κλήθηκε να υποβάλει αίτηση για ανάπτυξη κατά παρέκκλιση των προνοιών της Δήλωσης Πολιτικής, χωρίς ωστόσο να ανταποκριθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.156, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση που αποστάληκε στο Υπουργείο Εσωτερικών με επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.011.02.156 και ημερ.22.9.2017, και σας πληροφορώ ότι, το Υπουργείο Εσωτερικών ακολουθεί πιστά τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, του «Περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώπηση) Νόμου του 1970 (58/1970)» και εκεί όπου υπάρχουν θέματα που αφορούν σε θρησκευτικές ομάδες, προβαίνει σε πλήρη συντονισμό όλων των αναγκαίων ενεργειών στη βάση της σχετικής διάταξης του άρθρου 4(1)(β), του προαναφερόμενου νόμου, το οποίο προνοεί ότι:

“η Βουλή των Αντιπροσώπων διά της αρμόδιας αυτής επιτροπής προ της λήψεως οιοδήποτε νομοθετικού μέτρου επί οιοδήποτε τοιούτου θέματος και οιοδήποτε όργανον ή αρχή της Δημοκρατίας πριν ή προβή εις την άσκησην διοικητικής αρμοδιότητος επί οιοδήποτε τοιούτου θέματος, ζητεί τις απόψεις του ειρημένου αντιπροσώπου της οικείας ομάδος τις οποίες και λαμβάνει σοβαρά υπόψιν”.

Ενημερωτικά σας πληροφορώ ότι πρόσφατα, στις 12.06.2018, είχα συνάντηση στο Γραφείο μου με τον κ. Γιαννάκη Μούσα, εκπρόσωπο των Μαρωνιτών στη Βουλή των Αντιπροσώπων, όπου συζητήσαμε διάφορα θέματα και αιτήματα που απασχολούν την προαναφερόμενη Θρησκευτική Ομάδα.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.172, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Λειτουργία Κέντρου Εξυπηρέτησης του Πολίτη στον Κάτω Πύργο Τηλλυρίας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Οι εργασίες σύστασης της Μονάδας Εξυπηρέτησης του Πολίτη στην Κοινότητα Κάτω Πύργου Τηλλυρίας έχουν ολοκληρωθεί, και η έναρξη της λειτουργίας της έχει οριστεί για την **Πέμπτη 6 Σεπτεμβρίου 2018**. Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού θα μεριμνήσει για την έκδοση σχετικής ανακοίνωσης μέσω των ΜΜΕ, για ενημέρωση των ενδιαφερόμενων πολιτών.

3. Όπως αναφέρεται και στην επιστολή μας ημερ. 9/2/2018, η Μονάδα έχει συσταθεί σε χώρο που διατίθεται στα γραφεία του Κοινοτικού Συμβουλίου Κάτω Πύργου, θα είναι υπό την ευθύνη της Προϊσταμένης του Κέντρου Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ) Πόλης Χρυσοχούς και θα λειτουργεί με προσωπικό που θα μεταβαίνει από το εν λόγω ΚΕΠ. Η Μονάδα θα εξυπηρετεί κοινό μία φορά τη βδομάδα, κάθε Πέμπτη από τις 09:00 το πρωί μέχρι τις 01:45 το μεσημέρι.
4. Για τη λειτουργία της Μονάδας δε θα γίνουν οποιοσδήποτε νέες προσλήψεις, καθώς η εν λόγω ανάγκη θα καλυφθεί από υφιστάμενο προσωπικό. Περαιτέρω, στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει δυνατότητα λειτουργίας της Μονάδας σε καθημερινή βάση. Η λειτουργία της Μονάδας θα αξιολογηθεί μετά την έναρξή της και, αν διαπιστωθεί ότι υπάρχει ανάγκη για τροποποίηση των ημερών λειτουργίας της, θα ληφθούν οι ανάλογες ενέργειες.
5. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.179, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην ερώτηση του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη με αριθμό 23.06.011.02.179 και να σας πληροφορήσω τα εξής:

Βασικός πυλώνας της πολιτικής του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος είναι η ανάδειξη και προώθηση των εξαιρετικών τοπικών μας προϊόντων. Προς την κατεύθυνση αυτή, ένας πολύ αποτελεσματικότερος τρόπος αυτής της πολιτικής μας είναι, μεταξύ άλλων, η καταχώριση των ονομασιών τους στο σχετικό Μητρώο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) ή ως Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ).

Ανάμεσα στις διάφορες δράσεις για υλοποίηση του πιο πάνω στόχου εντάσσεται και η επίσκεψη αρμόδιων λειτουργών του Υπουργείου στην κοινότητα Κάτω Πύργου στις 08 Μαρτίου 2017. Κατά την επίσκεψη συναντήθηκαν με τον Πρόεδρο και τα Μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου όπου συζητήσαν τις προοπτικές και τις διαδικασίες καθώς και τα οφέλη που θα προκύψουν από μια καταχώριση των δύο ονομασιών (σύκα Τηλλυρίας και Χαλίτζια) ως Προστατευόμενες Ονομασίες Προέλευσης (ΠΟΠ) ή Προστατευόμενες Γεωγραφικές Ενδείξεις (ΠΓΕ). Επιπρόσθετα, σε πανκοινοτική συγκέντρωση έγινε σχετική παρουσίαση και απαντήθηκαν ερωτήσεις και απορίες των παρευρισκόμενων.

Ως αποτέλεσμα της συνάντησης αυτής το Κοινοτικό Συμβούλιο ήρθε σε επαφή με τον καθηγητή Τεχνολογίας Τροφίμων του ΤΕΠΑΚ κ. Φώτη Παπαδήμα, ο οποίος άρχισε τη μελέτη του Χαλιτζιού με στόχο τον προσδιορισμό των φυσικοχημικών και οργανοληπτικών χαρακτηριστικών του. Τα στοιχεία αυτά θεωρούνται απαραίτητα στην ετοιμασία φακέλου για καταχώριση της ονομασίας ως ΠΟΠ ή ΠΓΕ.

Επιπρόσθετα, για την ενθάρρυνση της παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων μετά την καταχώρισή τους ως ΠΟΠ ή ΠΓΕ οι ενδιαφερόμενοι δύναται να αξιοποιήσουν συγκεκριμένα μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, τόσο οριζόντια Μέτρα, όσο και εξειδικευμένα:

1. Οριζόντια Μέτρα:

- α. Μέτρο 4.1 Επενδυτικό Μέτρο για πρωτογενή παραγωγή. Το ύψος της ενίσχυσης ανέρχεται στα 600.000 ευρώ με κάλυψη 40-70% της επιλέξιμης δαπάνης,
- β. Μέτρο 4.2 Επενδυτικό Μέτρο για την ίδρυση/εκσυγχρονισμό μεταποιητικών μονάδων. Το ύψος της ενίσχυσης ανέρχεται στις 500.000 ευρώ με κάλυψη 40% της επιλέξιμης δαπάνης.
- γ. Μέτρο 6.1 Ενίσχυση νέων γεωργών ηλικίας 18 μέχρι 40 ετών. Παραχωρείται κατ' αποκοπή ποσό ενίσχυσης ύψους 20.000 ευρώ.
- δ. Μέτρο 1.1 Υλοποίηση προγράμματος κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων τόσο σε υφιστάμενους όσο και σε νέους γεωργούς. Η ενίσχυση καλύπτει το 100% των επιλέξιμων δαπανών.

2. Εξειδικευμένα Μέτρα

- α. Μέτρο 3.1 Καλύπτονται τα έξοδα ελέγχου και πιστοποίησης που καταβάλλουν οι γεωργοί για τα πρώτα πέντε έτη συμμετοχής τους σε συστήματα ποιότητας,
- β. Μέτρο 3.2 Καλύπτονται δαπάνες για διαφήμιση/προώθηση των ποιοτικών προϊόντων. Η στήριξη ανέρχεται στο 70% της δαπάνης, με μέγιστο ύψος επιδότησης τα 100.000 ευρώ ανά δικαιούχο ανά τριετία.

Νοείται φυσικά ότι μετά την έγκριση μιας ΠΟΠ ή ΠΓΕ αρμόδιοι λειτουργοί του Τμήματος Γεωργίας

έρχονται σε επαφή με τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς στους οποίους παρέχεται κάθε δυνατή βοήθεια και πληροφόρηση για ένταξη στο σύστημα παραγωγής και ελέγχου.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.268, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σε σχέση με την παραχώρηση άδειας λατόμησης στον Άγιο Θεόδωρο της Επαρχίας Λάρνακας σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Αναφορικά με τη συγκεκριμένη ανάπτυξη, υποβλήθηκε από την εταιρεία LATOUROS GYPSUM LTD η πολεοδομική αίτηση με αρ. ΛΑΡ/312/2012 για λατομείο εξόρυξης γύψου η οποία χορηγήθηκε στις 29.4.2013 από τον Επαρχιακό Λειτουργό Λάρνακας Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (Πολεοδομική Αρχή) σύμφωνα με τις πρόνοιες του Σχεδίου Ανάπτυξης (Δήλωση Πολιτικής). Στη συνέχεια η εν λόγω εταιρεία υπέβαλε στις 14.5.2014 και στις 4.3.2016 τις αντίστοιχες πολεοδομικές αιτήσεις ΛΑΡ/265/2014 και ΛΑΡ/089/2016 για επέκταση του λατομείου. Λόγω μεγέθους του λατομείου οι αιτήσεις εξετάστηκαν από τη Διευθύντρια Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως η οποία και χορήγησε τις αντίστοιχες πολεοδομικές άδειες στις 20.7.2015 και 28.4.2016 σύμφωνα με τις πρόνοιες του ισχύοντος Σχεδίου Ανάπτυξης (Δήλωση Πολιτικής) αφού διαβουλευτήκε με τα αρμόδια Τμήματα/Υπηρεσίες/Αρχές περιλαμβανομένου του Επάρχου Λάρνακας, των Κοινοτικών Συμβουλίων Αγίου Θεοδώρου και Αλαμινού καθώς και του Τμήματος Περιβάλλοντος. Όλοι οι διαβουλευτές ήταν θετικοί ως προς τη ανάπτυξη.
3. Ακολούθως η εταιρεία υπέβαλε αίτηση στον Επαρχιακό Λειτουργό Λάρνακας Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για χορήγηση πολεοδομικής άδειας με αρ. ΛΑΡ/197/2017 για συνέχιση και επέκταση λειτουργίας του λατομείου. Η Πολεοδομική Αρχή στις 27.4.2018 χορήγησε την πολεοδομική άδεια με αρ. ΛΑΡ/197/2017 για λατομείο γύψου σε μέρος του κρατικού τεμαχίου με αρ. 62, Φ/Σχ. 50/57 στον Άγιο Θεόδωρο Λάρνακας. Το εν λόγω τεμάχιο περιλαμβάνεται στη γεωργική ζώνη Γ3 όπου με βάση τις πρόνοιες της παραγράφου 9.8.2(β) της Δήλωσης Πολιτικής είναι δυνατόν να επιτραπεί με όρους λατομική ανάπτυξη. Σημειώνεται ότι στην περιοχή έχουν εξουσιοδοτηθεί με προηγούμενες πολεοδομικές άδειες και άλλα λατομεία.
4. Η Πολεοδομική Αρχή στο πλαίσιο μελέτης της συγκεκριμένης πολεοδομικής αίτησης για λατομική ανάπτυξη εκτός των καθορισμένων πολεοδομικών ζωνών καθώς και των αιτήσεων γενικότερα αξιολογεί τις πολεοδομικές παραμέτρους που διέπουν την εκάστοτε προτεινόμενη ανάπτυξη και δεν υπεισέρχεται κατά κανόνα σε θέματα τυχόν επηρεασμού της αξίας παρακείμενων τεμαχίων καθότι τέτοια θέματα δεν αποτελούν προϋπόθεση για να επιτραπεί η ανάπτυξη.
5. Καταληκτικά αναφέρεται ότι, στο πλαίσιο αξιολόγησης της αίτησης η Πολεοδομική Αρχή διαβουλευτήκε με όλες τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες/Τμήματα των οποίων οι απόψεις ήταν θετικές και υιοθετήθηκαν/λήφθηκαν υπόψη από την Πολεοδομική Αρχή τόσο στην απόφασή της επί της αίτησης όσο και στην χορήγηση άδειας με την επιβολή σχετικών όρων για ρύθμιση της ανάπτυξης και διασφάλιση στο μέτρο του λογικού των ανέσεων των παρακείμενων χρήσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.319, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Η παραχώρηση σύνταξης και εφάπαξ ποσού ή φιλοδωρήματος σε υπάλληλο

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας διαβιβάζω την ακόλουθη απαντητική επιστολή της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου:

“Αναφερόμαστε στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Στις 14 Δεκεμβρίου 2017, η βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κυρία Σκευή Κούτρα Κουκουμά, αναφέρθηκε σε συγκεκριμένη σύσταση που περιλαμβάνεται στην έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για την ΑΗΚ για το έτος 2016 και παρακάλεσε τον αρμόδιο Υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την εφαρμογή των συστάσεων του Γενικού Ελεγκτή.

Συγκεκριμένα η κυρία Κουκουμά παρακάλεσε όπως ενημερωθεί για τα ακόλουθα:

1. Τον τρόπο με τον οποίο σήμερα η Αρχή υπολογίζει τη σύνταξη και το εφάπαξ ποσό ή φιλοδώρημα υπαλλήλου που αναλαμβάνει οποιοδήποτε λειτουργήμα ή αξίωμα ή θέση.
2. Τη γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου της Αρχής αναφορικά με τη δυνατότητα και τη νομιμότητα της να ανακτήσει οποιαδήποτε ποσά τα οποία κατά το Γενικό Ελεγκτή παράνομα δόθηκαν στον εν λόγω υπάλληλο.

Όσον αφορά στο ερώτημα (1) η απάντηση είναι η εξής:

Τηρουμένων των διατάξεων των Περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου [Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπάλληλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης)] Ενοποιημένων Κανονισμών του 1997 (ΚΔΠ 188/97) και των μετέπειτα τροποποιήσεων, πληρώνονται σε κάθε μέλος που αφυπηρετά λόγω ανάληψης δημοσίου λειτουργήματος, τα ακόλουθα συνταξιοδοτικά ωφελήματα:

- (α) Για υπηρεσία πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2013-
- (i) ετήσια Σύνταξη Α, με βάση συντελεστή ενός οκτακοσμοστού (1/800) του ετήσιου συντάξιμου μισθού που υπολογίζεται για την υπηρεσία πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2013 για κάθε συμπληρωμένο μήνα της συντάξιμης υπηρεσίας του και
  - (ii) Εφάπαξ ποσό Α, ποσό ίσο με την ετήσια Σύνταξη Α πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα (14) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει διά τρία (3)
- (β) για υπηρεσία από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και μετέπειτα-
- (i) ετήσια Σύνταξη Β, με βάση συντελεστή ενός οκτακοσμοστού (1/800) του ετήσιου συντάξιμου μισθού που υπολογίζεται για την υπηρεσία από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και μετέπειτα για κάθε συμπληρωμένο μήνα συντάξιμης υπηρεσίας του και
  - (ii) Εφάπαξ ποσό Β, ποσό ίσο με την ετήσια Σύνταξη Β πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα (14) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει διά τρία (3).

Η ΑΗΚ, συμμορφούμενη με την εν λόγω υπόδειξη της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, στις 19 Ιουνίου 2017, απευθύνθηκε στον Νομικό της Σύμβουλο, παρακαλώντας τον όπως τη συμβουλευσει κατά πόσο η υλοποίηση της σύστασης της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, λόγω της παρόδου 9 χρόνων, για άμεσο επανυπολογισμό του ύψους της σύνταξης του εν λόγω πρώην υπάλληλου, με βάση τον τελευταίο μισθό πριν την αφυπηρέτησή του και ανάκτηση οποιωνδήποτε ποσών έχουν παράνομα καταβληθεί, είναι δυνατή.

Ο Νομικός Σύμβουλος της Αρχής, με την απαντητική επιστολή του, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 2018, αναφέρεται στον Κανονισμό 7 των Περί ΑΗΚ Συντάξεων Κανονισμών, με τον οποίο ορίζεται ο 'Συντάξιμος Μισθός' και στο συνδυασμό του Κανονισμού 7 με τον Κανονισμό 22, ο οποίος καθορίζει το ύψιστο ποσό φιλοδωρήματος και σύνταξης που δικαιούτο να λάβει ο υπάλληλος, και ερμηνεύει ως λανθασμένη την απόφαση του τότε Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ να προάξει μισθολογικά τον συγκεκριμένο υπάλληλο, για σκοπούς υπολογισμού των συνταξιοδοτικών του ωφελημάτων, σε θέση με υψηλότερη μισθολογική κλίμακα από αυτή που βρισκόταν.

Περαιτέρω, εισηγείται τον υπολογισμό, από τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού του καθορισμένου από τους Κανονισμούς ποσού που δικαιούτο ο εν λόγω υπάλληλος καθώς και τον υπολογισμό οποιασδήποτε υπέρβασης και υπερπληρωμής που έγινε, τόσο στην περίπτωση του συγκεκριμένου υπαλλήλου όσο και σε άλλες πιθανές περιπτώσεις, όπου υπάλληλοι του Οργανισμού έχουν αφυπηρετήσει λόγω ανάληψης δημοσίου λειτουργήματος και έχουν λάβει ποσά πέραν των όσων προνοούνται στους Κανονισμούς. Αφού γίνουν οι υπολογισμοί, η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού οφείλει να ενημερώσει το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ.

Η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού, λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πάνω υποδείξεις του Νομικού Συμβούλου της ΑΗΚ, προέβη σε έρευνα των προσωπικών φακέλων πρώην υπαλλήλων της ΑΗΚ, οι οποίοι έχουν αφυπηρετήσει λόγω ανάληψης δημοσίου λειτουργήματος και έχουν λάβει ποσά πέραν των όσων προνοούνται στους Κανονισμούς. Από την έρευνά που διενεργήθηκε, διαπιστώθηκε ότι άλλος ένας υπάλληλος της ΑΗΚ έτυχε του ίδιου χειρισμού με την περίπτωση του υπό αναφορά υπαλλήλου.

Ακολούθως, η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού προέβη σε υπολογισμό των υπερπληρωμών που καταβλήθηκαν στους συγκεκριμένους υπαλλήλους και ενημέρωσε το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το θέμα εξετάστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ στη συνεδρία του ημερομηνίας 18 Μαΐου 2018 στην παρουσία και του Νομικού της Συμβούλου. Ο Νομικός Σύμβουλος ανέφερε ότι έγινε συνάντηση μεταξύ του και του Γενικού Ελεγκτή, κατά τη διάρκεια της οποίας αναφέρθηκε ότι παρόμοιες περιπτώσεις παρουσιάστηκαν και σε άλλα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Η πρακτική που ακολουθήθηκε σε αυτές τις παρόμοιες περιπτώσεις, ήταν ότι με βάση τις αρχές του Διοικητικού Δικαίου, και ενόψει του ότι παρήλθε πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα όπως και στις συγκεκριμένες περιπτώσεις της ΑΗΚ δεν προχώρησαν στην αναδρομική απαίτηση του επιπρόσθετου μέρους της σύνταξης, παρά το ότι εγκρίθηκε και καταβλήθηκε καθ' υπέρβαση των επιτρεπομένων ορίων των σχετικών Κανονισμών καθώς και των εξουσιών του τότε Διοικητικού Συμβουλίου καθότι το πρόσωπο που τα έλαβε τα αποδέχτηκε καλόπιστα, αλλά και σαν Οργανισμός, από τη μέρα που έλαβε γνώση της παρανομίας που είχε διαπράξει, προχώρησε και διόρθωσε από τούδε και στο εξής, το ποσό της σύνταξης το οποίο θα ελάμβανε το επηρεαζόμενο

πρόσωπο.

Ακολούθως το Διοικητικό Συμβούλιο, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη τα ενώπιον του εκτεθέντα στοιχεία, αποφάσισε να προβεί στην ανάκληση των προηγούμενων αποφάσεων παραχώρησης των επίμαχων επιπρόσθετων πληρωμών. Τούτο διότι, διαπιστώθηκε ότι οι εν λόγω αποφάσεις εκδόθηκαν κατά παράβαση των περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της ΑΗΚ και Εξαρτωμένους τους (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) Κανονισμών του 1997 (ΚΔΠ 188/97) ειδικότερα αλλά όχι αποκλειστικά των Κανονισμών 11 και 22, κατ' επέκταση η ΑΗΚ έδρασε καθ' υπέρβαση εξουσίας.

Στη συνέχεια, η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού της ΑΗΚ, εφαρμόζοντας την πιο πάνω απόφαση, προέβη σε διόρθωση της σύνταξης που λαμβάνουν οι επηρεαζόμενοι δύο πρώην υπάλληλοι της ΑΗΚ.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία τυχόν χρειαστείτε.»»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.328, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην Κοινοβουλευτική Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.328 και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αναγνωρίζοντας την σημαντική συνεισφορά των εθελοντών στο δύσκολο έργο της κατάσβεσης πυρκαγιών και επιθυμώντας τη συνέχιση και την ενίσχυση της συνεργασίας αυτής, αλλά και την προστασία των ίδιων των εθελοντών, επεξεργάστηκε και απέστειλε στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο, νομοσχέδιο με τίτλο "Ο περί Εθελοντών Πυροσβεστών Νόμος του 2017", για τη συνολική διαχείριση του θέματος των εθελοντών πυροσβεστών σε οργανωμένη βάση.
3. Στο νομοσχέδιο καθορίζονται οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των εθελοντών πυροσβεστών, τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν για να αποκτήσουν την ιδιότητα του εθελοντή πυροσβέστη, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους. Το νομοσχέδιο προβλέπει, επίσης για τη βασική εκπαίδευση όλων των υποψηφίων, η οποία είναι απαραίτητη για την απόκτηση της ιδιότητας του εθελοντή πυροσβέστη, αλλά και για τη συνεχή εκπαίδευση τους, με σκοπό την εξοικείωση τους με το αντικείμενο του πυροσβεστικού και διασωστικού έργου και τα καθήκοντα τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.349, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2018 σχετικά με ερώτηση που υπέβαλε ο έντιμος βουλευτής εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, κατά πόσο γίνεται επαλήθευση ηλικίας με ιατρικές μεθόδους και, εάν όχι, κατά πόσο προτίθεται να εισαγάγει τη συγκεκριμένη μέθοδο για επαλήθευση της ηλικίας τους.

Ο περί Προσφύγων Νόμος [άρθρο 10 (1)Ζ], παρέχει τη δυνατότητα στην Υπηρεσία Ασύλου να χρησιμοποιεί ιατρικές εξετάσεις για τον προσδιορισμό της ηλικίας ασυνόδευτου ανήλικου, στο πλαίσιο της εξέτασης της αίτησής του, όταν, μετά τις γενικές δηλώσεις ή άλλες συναφείς ενδείξεις, υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την ηλικία του αιτητή. Λαμβάνοντας υπόψη την πιο πάνω δυνατότητα, η Υπηρεσία Ασύλου μαζί με τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες (Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Κοινωνικής Υπηρεσίας) κατέγραψαν τη διαδικασία που θα εφαρμόζεται για τις πιο πάνω περιπτώσεις. Συνεπώς, όταν οι αρμόδιες υπηρεσίες αμφιβάλλουν για την ηλικία του αιτητή, τότε διενεργούνται ιατρικές εξετάσεις για την εξακρίβωσή της.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.383, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

«Σας πληροφορώ τα ακόλουθα όσον αφορά την παραχώρηση διαθέσιμων οικοπέδων σε οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα στη Κοινότητα Ξυλοφάγου:

2. Ο Έπαρχος Λάρνακας έχει πρόσφατα γνωστοποιήσει την έναρξη νέας διαδικασίας υποβολής αιτήσεων για παραχώρηση πέντε (5) αδιάθετων οικοπέδων σε οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα στις Φάσεις Ε' και Στ' στη Κοινότητα Ξυλοφάγου, με προθεσμία παραλαβής αιτήσεων μέχρι τις 2/7/2018. Έχουν υποβληθεί τρεις (3) αιτήσεις, οι οποίες θα εξεταστούν από την αρμόδια Επιτροπή εντός Σεπτεμβρίου.
3. Περαιτέρω σημειώνεται ότι ο διαχωρισμός 22 οικοπέδων στη Ξυλοφάγου (Φάση Ζ') έχει ολοκληρωθεί και αναμένεται ο καθορισμός των τιμών από το Τμήμα Κτηματολογίου και

Χωρομετρίας, έτσι ώστε να προωθηθεί η παραχώρηση των εν λόγω οικοπέδων.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωάνη Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.399, ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην Κοινοβουλευτική Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.399 και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, η Πυροσβεστική Υπηρεσία έχει κληθεί και ανταποκριθεί για βοήθεια προς το κοινό μετά από πλημμύρα στα ακόλουθα περιστατικά κατά τα τελευταία πέντε χρόνια:-
  - (α) 2013: Ανταποκρίθηκε σε 270 κλήσεις, εκ των οποίων 183 στη Λευκωσία, 25 στη Λεμεσό, 28 στη Λάρνακα, 29 στην Αμμόχωστο και 5 στην Πάφο.
  - (β) 2014: Ανταποκρίθηκε σε 638 κλήσεις, εκ των οποίων 439 στη Λευκωσία, 32 στη Λεμεσό, 113 στη Λάρνακα, 19 στην Αμμόχωστο και 35 στην Πάφο.
  - (γ) 2015: Ανταποκρίθηκε σε 390 κλήσεις, εκ των οποίων 134 στη Λευκωσία, 133 στη Λεμεσό, 23 στη Λάρνακα, 35 στην Αμμόχωστο και 65 στην Πάφο.
  - (δ) 2016: Ανταποκρίθηκε σε 256 κλήσεις, εκ των οποίων 166 στη Λευκωσία, 27 στη Λεμεσό, 48 στη Λάρνακα, 7 στην Αμμόχωστο και 8 στην Πάφο.
  - (ε) 2017: Ανταποκρίθηκε σε 225 κλήσεις, εκ των οποίων 193 στην Λευκωσία, 9 στη Λεμεσό, 2 στη Λάρνακα, 2 στην Αμμόχωστο και 19 στην Πάφο.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.416, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με πληροφόρηση που εξασφαλίστηκε από το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (ΤΚΧ), κατά την εξέταση αιτήσεων διαχωρισμού τεμαχίων τα οποία βρίσκονται εντός του αρδευτικού έργου Κοκκινοχωριών (Νότιου Αγωγού), εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 27(1)(β), του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224, σύμφωνα με τις οποίες η διαίρεση τους διενεργείται ανεξάρτητα αν σε ορισμένα από τα νέα τεμάχια δεν έχει τοποθετηθεί αρδευτική παροχή και αυτή θα τοποθετηθεί μελλοντικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.421, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στη σχετική ερώτηση και σας ενημερώνω ως ακολούθως:

1. Οι έλεγχοι των σχολικών μονάδων για την επιθεώρηση των επιπέδων της ασφάλειας και υγείας στις σχολικές μονάδες διενεργούνται από τους ακόλουθους:
  - 1.1. Από τις Σχολικές Εφορείες, κάθε χρόνο πριν την έναρξη της σχολικής χρονιάς.
  - 1.2. Από τον/τη Διευθυντή/ντρια της κάθε σχολικής μονάδας και το προσωπικό. Επίσης υπάρχει Επιτροπή Ασφάλειας και Υγείας, όπου υπάρχουν 10 ή και περισσότερα εργαζόμενα άτομα στη σχολική μονάδα, η οποία επιλαμβάνεται τέτοιων θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας.
  - 1.3. Από Λειτουργό Ασφάλειας και Υγείας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, εφόσον του ζητηθεί από τη Διεύθυνση του Σχολείου.
  - 1.4. Επίσης, βάσει των “περί Σχολικών Εφορειών Νόμων”, κάθε χρόνο, στην αρχή της χρονιάς, συστήνεται Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από τον/τη Διευθυντή/ντρια ή από Βοηθό Διευθυντή του Σχολείου, από εκπροσώπους του Συνδέσμου Γονέων, από τον Πρόεδρο του Μαθητικού Συμβουλίου (Μέση Γενική Εκπαίδευση) και από μέλος της Σχολικής Εφορείας. Ένα από τα βασικά θέματα που απασχολούν τη Συμβουλευτική Επιτροπή, είναι η ασφάλεια των μαθητών στο σχολικό χώρο.
  - 1.5. Όσον αφορά τις Τεχνικές Σχολές, ισχύουν οι παράγραφοι 1.2 και 1.3, καθώς δεν εντάσσονται σε κάποια Σχολική Εφορεία. Επίσης, κάθε χρόνο, πριν την έναρξη της σχολικής χρονιάς, το κάθε σχολείο επιθεωρείται από τον οικείο Επιθεωρητή, σε συνεργασία με τον/τη Διευθυντή/ντρια.

2. Σχετικά με το ερώτημά σας εάν ορίζεται υπεύθυνος για την Ασφάλεια και Υγεία σε κάθε σχολική μονάδα, όπως προβλέπεται από τον “περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμο”, όπου υπάρχουν λιγότερο από 10 άτομα, υπεύθυνος είναι ο Διευθυντής/ντρια του Σχολείου (εκπρόσωπος εργοδότη). Όπου υπάρχουν 10 ή και περισσότερα άτομα, τότε συστήνεται Επιτροπή Ασφάλειας και Υγείας.
3. Όσον αφορά τα προσόντα των επιθεωρητών:
  - 3.1. Τα προσόντα των Λειτουργών Ασφάλειας και Υγείας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού καθορίζονται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας. Συγκεκριμένα, πρέπει να παρακολουθήσουν σεμινάρια συνολικής διάρκειας 130 ωρών (επισυνάπτεται σχετικό έντυπο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας).
  - 3.2. Για τον/τη Διευθυντή/ντρια ή αντιπρόσωπο του κάθε σχολείου, κάθε χρόνο διοργανώνονται δίωρα σεμινάρια σχετικά με το θέμα.
  - 3.3. Οι Σχολικές Εφορείες ακολουθούν τις οδηγίες των Τεχνικών Υπηρεσιών μέσω εγκυκλίων.
4. Για τα ευρήματα των επιθεωρήσεων:
  - 4.1. Στη Δημοτική και Μέση Γενική Εκπαίδευση ενημερώνεται η οικεία Σχολική Εφορεία η οποία είναι υπεύθυνη για τη συντήρηση των σχολείων της περιφέρειάς της.
  - 4.2. Στη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, εφόσον οι επιδιορθώσεις ή παρεμβάσεις είναι μικρής κλίμακας, ο/η Διευθυντής/ντρια του κάθε σχολείου δίνει οδηγίες στο τεχνικό προσωπικό. Σε περιπτώσεις όπου οι επιδιορθώσεις ή παρεμβάσεις είναι μεγάλης κλίμακας, ενημερώνονται οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.426, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφορικά με το πιο πάνω ερώτημα με θέμα το “μαυρόλαδο”, σας πληροφορώ τα εξής:

Το νομικό πλαίσιο που αφορά τα προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) αποτελεί ο “Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21^{ης} Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων”.

Στο άρθρο 2 παράγραφος 3 (επισυνάπτεται) του υπό αναφορά Κανονισμού αναφέρεται ρητώς ότι “ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη άλλων ειδικών διατάξεων της Ένωσης που αφορούν τη διάθεση προϊόντων στην αγορά και ειδικότερα, την ενιαία κοινή οργάνωση των αγορών και την επισήμανση των τροφίμων”. Συνεπώς, πριν από οποιαδήποτε ενέργεια για εγγραφή του “μαυρόλαδου” υπό τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων θα πρέπει να εξεταστεί εάν το προϊόν πληρεί τις διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 3.

Προς αυτή την κατεύθυνση, το Τμήμα Γεωργίας, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος έχει προβεί σε μελέτη των εφαρμοζόμενων στην περίπτωση του ελαιολάδου Ενωσιακών διατάξεων¹ που αφορούν τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά. Επιπλέον, έχει γίνει επικοινωνία με συναρμόδιες Υπηρεσίες, δηλαδή την Υγειονομική Υπηρεσία, ως Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και το Γενικό Χημείο του Κράτους, το οποίο είναι το Επίσημο Εργαστήριο Ελέγχου, για τις χημικές, μικροβιολογικές/βιολογικές αναλύσεις τροφίμων. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια έχουν εξασφαλιστεί και αποσταλεί στο Γενικό Χημείο του Κράτους δείγματα “μαυρόλαδου” για χημική ανάλυση.

Με την ολοκλήρωση και των εργαστηριακών ελέγχων, το Υπουργείο ΓΑΑΠ σε συνεργασία με τις συναρμόδιες Υπηρεσίες θα ενημερώσει τη Βουλή για το κατά πόσο το υπό αναφορά προϊόν πληρεί τις διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 3 του “Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21^{ης} Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων” και εάν μπορεί να προχωρήσει η διαδικασία για ένταξή του στα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 1308/2013, Παράρτημα VIII, Μέρος VIII σχετικά με τις ποιοτικές κατηγορίες ελαιολάδου, Κανονισμός (ΕΕ) 29/2012 σχετικά με τα πρότυπα εμπορίας ελαιολάδου και Κανονισμός (ΕΟΚ) 2568/1991 σχετικά με τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών των ελαιολάδων και των πυρηνελαιών καθώς και με τις μεθόδους προσδιορισμού.

δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.442, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Θέμα: Βελτίωση/καθορισμός του δρόμου Ψάθι - Άγιος Δημητριανός - Κανναβιού

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι στο δρόμο Ψάθι-Άγιος Δημητριανός-Κανναβιού έχουν γίνει εντός του 2017 τοπικές επιδιορθώσεις από το Γραφείο του Επαρχιακού Μηχανικού Δημοσίων Έργων Πάφου. Εντός του 2018 προγραμματίζονται επιπρόσθετες τοπικές επιδιορθώσεις και καθαρισμός του δρόμου αυτού όπου απαιτείται.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.443, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Θέμα: Δημιουργία τοίχου αντιστήριξης στον παλαιό δρόμο Αγίου Δημητριανού προς Κανναβιού σε σημείο όπου παρατηρούνται κατολισθήσεις

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι αυτό έχει εξεταστεί στην περιφερειακή σύσκεψη του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων που πραγματοποιήθηκε στο Πολέμι στις 14 Δεκεμβρίου, 2017.

2. Το συγκεκριμένο θέμα αφορά αίτημα προς κοινότητα Κανναβιού για δημιουργία τοίχου αντιστήριξης λόγω κατολισθήσεων, σε τμήμα του παλαιού δρόμου Αγίου Δημητριανού προς Κανναβιού που εφάπτεται των οικοπέδων του Οργανισμού Αναπτύξεως Γης, τα οποία παρουσιάζουν υψομετρική διαφορά 4 μέτρων περίπου με το επίπεδο του δρόμου.

3. Το Γραφείο του Επαρχιακού Μηχανικού Δημοσίων Έργων Πάφου, μετά από επιτόπια εξέταση του θέματος διαπίστωσε ότι δεν προκύπτει θέμα ασφάλειας για τα διερχόμενα οχήματα στο συγκεκριμένο τμήμα του δρόμου. Ως εκ τούτου, το αίτημα για κατασκευή από το Τμήμα Δημοσίων Έργων του τοίχου αντιστήριξης δεν κρίνεται δικαιολογημένο. Η κατασκευή του θα έπρεπε να είχε ήδη υλοποιηθεί από τους ιδιοκτήτες των οικοπέδων στα πλαίσια των αναπτύξεων για προστασία των οικοδομών του δρόμου.

4. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με οδηγίες που δόθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών στην περιφερειακή σύσκεψη στο Πολέμι στις 14/11/2017, το όλο θέμα θα πρέπει να μελετηθεί από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου στα πλαίσια των σχετικών αδειών που έχουν εκδοθεί για τα συγκεκριμένα οικόπεδα.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.447, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Συντήρηση/Βελτίωση του δρόμου από την κοινότητα Χολετριών μέχρι την κοινότητα Αρμίνου

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στο δρόμο από την Κοινότητα Χολετριών μέχρι την Κοινότητα Αρμίνου έχει γίνει εντός του 2017 από το Γραφείο του Επαρχιακού Μηχανικού Δημοσίων Έργων Πάφου επίστρωση του δρόμου μεταξύ χιλιομετρικών θέσεων 1+60 - 4+60. Έγιναν επίσης τοπικές επιδιορθώσεις μεταξύ χιλιομετρικών θέσεων 6+00 - 18+50 για μήκος περίπου 800μ.
2. Εντός του 2018 θα γίνουν μόνο τοπικές επιδιορθώσεις στο δρόμο παρά την Κοινότητα Αρμίνου (για μήκος 200 μ.) επειδή δεν κατέστη δυνατό να περιληφθεί στο συμβόλαιο περιοδικής συντήρησης η επίστρωση του δρόμου αυτού.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.448, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα όσον αφορά την παραχώρηση οικοπέδων στην Κοινότητα Χολετριών μέσω του Στεγαστικού Σχεδίου Διάθεσης Οικοπέδων σε Οικογένειες με Χαμηλά Εισοδήματα:

2. Για τις ανάγκες της Κοινότητας Χολετριών προωθήθηκε ο διαχωρισμός είκοσι εννέα (29) οικοπέδων σε κρατική γη που βρίσκεται στα διοικητικά όρια Μαμωνιών, με βάση το Σχέδιο Διάθεσης Οικοπέδων σε Οικογένειες με Χαμηλά Εισοδήματα. Εντός του 2012 είχαν υποβληθεί 22 αιτήσεις, αλλά η εξέταση τους δεν προχώρησε λόγω της αναστολής του εν λόγω Σχεδίου εντός του 2013.

3. Σημειώνεται ότι τον Σεπτέμβριο του 2015, παρά την αναστολή του πιο πάνω Σχεδίου, αποφάσισα την προώθηση της εξέτασης των αιτήσεων για παραχώρηση των 29 οικοπέδων μέσω του Σχεδίου Διάθεσης Οικοπέδων σε Οικογένειες με Χαμηλά Εισοδήματα, λαμβάνοντας υπόψη ότι για τον εν λόγω διαχωρισμό είχε ολοκληρωθεί το στάδιο μελέτης και το κατασκευαστικό στάδιο και κατά συνέπεια δεν θα υπήρξε οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση για το κράτος. Επίσης, νέα Γνωστοποίηση για υποβολή αιτήσεων δημοσιεύτηκε στις 16.11.2015 και υποβλήθηκαν τρεις (3) αιτήσεις, εκ των οποίων οι δύο (2) είχαν υποβληθεί και το 2012.
4. Εν τω μεταξύ, από τη χωρομετρική εργασία που διενεργήθηκε από τον Επαρχιακό Κτηματολογικό Λειτουργό Πάφου, έχουν διαπιστωθεί διαφορές της επιτόπου κατάστασης σε σχέση με το σχέδιο διαχωρισμού που κατατέθηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Αφού προωθηθούν οι σχετικές τροποποιήσεις επί του σχεδίου διαχωρισμού από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, η Έπαρχος Πάφου θα ζητήσει από τον Επαρχιακό Κτηματολογικό Λειτουργό Πάφου την αγοραία αξία των οικοπέδων και θα προχωρήσει στην εξέταση των αιτήσεων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Σχεδίου Διάθεσης Οικοπέδων σε Οικογένειες με Χαμηλά Εισοδήματα.
5. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.452, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Βελτίωση του παλαιού δρόμου Τίμης-Νατάς-Αναρίτας

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στον παλαιό δρόμο Τίμης-Νατάς-Αναρίτας έχουν γίνει, εντός του 2018 από το Γραφείο του Επαρχιακού Μηχανικού Τμήματος Δημοσίων Έργων Πάφου, τοπικές επιδιορθώσεις συνολικού κόστους €20.000. Επιδιορθώσεις ερεισμάτων δεν κρίνονται αναγκαίες στο παρόν στάδιο. Θα καταβληθεί προσπάθεια για επιδιόρθωση των ερεισμάτων στα σημεία όπου αυτό απαιτείται, εντός του 2019. Σημειώνεται ότι ο δρόμος αυτός παρουσιάζει χαμηλή κυκλοφορία.
2. Έχει πρόσφατα ολοκληρωθεί από το Γραφείο του Επαρχιακού Μηχανικού Τμήματος Δημοσίων Έργων Πάφου ο καθαρισμός του δρόμου από τα χόρτα και θα επαναληφθεί όταν αυτό απαιτηθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.456, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην ερώτησή σας με αρ. φακ. Ερ. 23.06.011.02.456 ημερομηνίας 20.3.18 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η διαδικασία αναθεώρησης των Πολεοδομικών Ζωνών των Κοινοτήτων της Υπαίθρου, μεταξύ των οποίων και η Κοινότητα Νικόκλειας, ξεκίνησε με την δημοσίευση της Έκθεσης Αναθεώρησης της Δήλωσης Πολιτικής από τον Υπουργό Εσωτερικών το 2008. Στη συγκεκριμένη Έκθεση καθορίζονταν οι κατευθυντήριες αρχές για την αναθεώρηση των Πολεοδομικών Ζωνών καθώς και η διαδικασία που θα έπρεπε να ακολουθηθεί. Στα πλαίσια της πιο πάνω διαδικασίας, κάθε Κοινοτικό Συμβούλιο, είχε το δικαίωμα υποβολής σχετικών προτάσεων για την τροποποίηση των Πολεοδομικών Ζωνών προς το Υπουργείο Εσωτερικών. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Νικόκλειας δεν έχει υποβάλει πρόσφατα οποιεσδήποτε εισηγήσεις σε σχέση με την τροποποίηση των Πολεοδομικών Ζωνών, ως εκ τούτου θεωρείται ότι οι εισηγήσεις της Κοινότητας είναι αυτές που είχαν υποβληθεί κατά τη διαδικασία της τροποποίησης των Πολεοδομικών Ζωνών των Κοινοτήτων της Δήλωσης Πολιτικής την περίοδο 2009 – 2017.
3. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Νικόκλειας, υπέβαλε το 2009 συγκεκριμένες προτάσεις, οι οποίες αξιολογήθηκαν από την αρμόδια Επιτροπή Αναθεώρησης Πολεοδομικών Ζωνών, που ακολούθως προχώρησε στη διαμόρφωση σχετικής εισήγησης για τροποποίηση των Πολεοδομικών Ζωνών προς τον Υπουργό Εσωτερικών. Ο Υπουργός Εσωτερικών προχώρησε στη συνέχεια σε σχετική δημοσίευση των τροποποιημένων Πολεοδομικών Ζωνών της Κοινότητας στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (ΑΔΠ 346 - 21.6.13). Μετά την πιο πάνω δημοσίευση, κάθε ενδιαφερόμενος μπορούσε να υποβάλει ένσταση κατά των Πολεοδομικών Ζωνών προς τον Υπουργό Εσωτερικών, όπως ορίζει και η σχετική Νομοθεσία. Η ένσταση του Κοινοτικού Συμβουλίου εξετάστηκε από την αρμόδια Επιτροπή Μελέτης Ενστάσεων, η οποία υπέβαλε τις εισηγήσεις της προς τον Υπουργό Εσωτερικών που κατέθεσε σχετική πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο. Ακολούθησε νέα δημοσίευση οριστικοποίησης των Πολεοδομικών Ζωνών στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (ΑΔΠ 69 - 3.2.17), με την οποία σηματοδοτήθηκε η ολοκλήρωση της διαδικασίας τροποποίησης των Πολεοδομικών Ζωνών της Κοινότητας.

4. Σε σχέση με τα πολεοδομικά και δημογραφικά δεδομένα της Κοινότητας Νικόκλειας πριν και μετά την ολοκλήρωση της πιο πάνω διαδικασίας σημειώνονται τα εξής:
- (i) Κατά την απογραφή του 2001 η Κοινότητα αριθμούσε 105 κατοίκους ενώ κατά την απογραφή του 2011 121 κατοίκους παρουσιάζοντας μια αύξηση της τάξης του 15,2%.
  - (ii) Κατά την τροποποίηση των Πολεοδομικών Ζωνών την περίοδο 2013 - 2017, οι οικιστικές Ζώνες της Κοινότητας επεκτάθηκαν κατά 15,9 εκτάρια περίπου, ανεβάζοντας τη συνολική έκταση των Οικιστικών Ζωνών της Κοινότητας στα 47 περίπου εκτάρια. Η συνολική έκταση των Οικιστικών Ζωνών αναλογεί σε χωρητικότητα περίπου 1 647 ατόμων. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει ότι η έκταση των Οικιστικών Ζωνών είναι υπερπολλαπλάσια των πραγματικών αναγκών της Κοινότητας (αναλογία 1 προς 14).»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.462, ημερομηνίας 23 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

- (α) Σύμφωνα με πληροφορίες που εξασφαλίστηκαν από το Δήμο Λευκωσίας, ο Δήμος παραχωρεί τους πολιτιστικούς του χώρους για εκδηλώσεις που προάγουν πολιτιστικούς, κοινωνικούς, εκπαιδευτικούς και καλλιτεχνικούς σκοπούς. Οι πολιτιστικοί χώροι του Δήμου παραχωρούνται, κατόπιν αίτησης, στους διοργανωτές (φυσικά πρόσωπα ή οργανισμούς με ή χωρίς νομική οντότητα), στη βάση σχετικής Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου και εφαρμόζεται η τιμολογιακή πολιτική του Δήμου, αναλόγως των εκδηλώσεων.
- (β) Πριν από τη χρήση του Πολιτιστικού Κέντρου, ο αιτητής οφείλει να λαμβάνει όλες τις αναγκαίες άδειες από το Δήμο ή/και από οποιαδήποτε άλλη Αρχή και να συμμορφώνεται πλήρως με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου και τους εκάστοτε ισχύοντες Δημοτικούς Κανονισμούς, καθώς και με τις πρόνοιες του περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμου, Κεφ. 2.
- (γ) Ο Δήμος Λευκωσίας μεριμνά για τη διασφάλιση της τήρησης των προνοιών που αφορούν την ασφάλεια των παρευρισκομένων (συμμετεχόντων και επισκεπτών) στους πολιτιστικούς του χώρους, μέσω της εξασφάλισης πιστοποιητικών καταλληλότητας από εμπλεκόμενα Τμήματα/Υπηρεσίες του κράτους, τόσο για τις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις (Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία), όσο και για την πυρασφάλεια (Πυροσβεστική Υπηρεσία). Για την εξασφάλιση των πιο πάνω πιστοποιητικών, ακολουθούνται όλες οι υποδείξεις/παρατηρήσεις των πιο πάνω Τμημάτων/Υπηρεσιών.
- (δ) Σε ό,τι αφορά το ερώτημα σας κατά πόσο οι διοργανωτές δηλώνουν στο κράτος τις εισπράξεις τους, αυτό εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.473, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, που αφορά στις ενέργειες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για μέτρα προστασίας στα σχολεία από τα αυξημένα επίπεδα σκόνης στην ατμόσφαιρα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού είχε αποστείλει, κατά τη φετινή σχολική χρονιά, εγκυκλίους στα σχολεία σχετικές με το θέμα της σκόνης στην ατμόσφαιρα. Στις εγκυκλίους αναφέρονται μέτρα προστασίας που πρέπει να εφαρμόζονται στα σχολεία γενικότερα, αλλά και ειδικότερα κατά τα διαλείμματα και κατά το μάθημα της Φυσικής Αγωγής. Η πρώτη εγκύκλιος είχε σταλεί τον Νοέμβριο του 2017.
- Περισσότερα στοιχεία για τις σχετικές εγκυκλίους με ημερομηνίες 20/11/2017, 8/2/2018, 9/3/2018, 25/3/2018, 26/3/2018, 27/3/2018, 25/4/2018, μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΥΠΠ. όπου βρίσκονται αναρτημένες.
3. Συγκεκριμένα, μετά από τη συνεχιζόμενη εμφάνιση περιστατικών σκόνης στις αρχές του 2018, συστάθηκε Ad-Hoc Επιτροπή με εμπειρογνώμονες από διάφορα τμήματα των Υπουργείων Υγείας, Παιδείας και Εργασίας. Η συγκεκριμένη επιτροπή πραγματοποίησε διευρυμένη σύσκεψη στις 26 Μαρτίου, στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, προκειμένου να δοθούν πιο λεπτομερείς οδηγίες προς τις Διευθύνσεις των σχολικών μονάδων. Από τη σύσκεψη προέκυψε η σχετική εγκύκλιος ημερομηνίας 27 Μαρτίου 2018, στην οποία αναφέρονται συγκεκριμένες οδηγίες με μέτρα προστασίας στα σχολεία από τα αυξημένα επίπεδα σκόνης.
4. Περαιτέρω το ΥΠΠ, διένειμε μάσκες προστασίας από τη σκόνη σε όλες τις σχολικές μονάδες.

5. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω θεωρούμε ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού πραγματοποίησε τις δέουσες ενέργειες για την αντιμετώπιση του φαινομένου. Επιπλέον, το θέμα παρακολουθείται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για αντιμετώπιση πιθανής επιδείνωσης του προβλήματος.
6. Με την ευκαιρία αυτή θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για το ενδιαφέρον που επιδεικνύετε και παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν εισηγήσεις για το συγκεκριμένο θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.476, ημερομηνίας 30 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.476 ημερομηνίας 30 Μαρτίου 2018, που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Λάρνακας κ. Χρίστο Ορφανίδη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κιτίου, ο οποίος είναι, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, Πρόεδρος του Διαχειριστικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, αποτάθηκε στα Υπουργεία Εσωτερικών και Παιδείας και Πολιτισμού, για ανταλλαγή του χώρου του Ορφανοτροφείου με κρατική γη. Τα δύο Υπουργεία δεν τοποθετήθηκαν αρνητικά, αλλά επεσήμαναν ότι πρέπει να ακολουθηθούν οι νενομισμένες διαδικασίες τόσο αυτές που διέπουν τη λειτουργία αλλά και τη νομική υπόσταση του Ιδρύματος, όσο και αυτές που διέπουν την ανταλλαγή κρατικής γης με ιδιωτική. Στο πλαίσιο των μέχρι σήμερα ενεργειών, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας έχει προβεί στην ανεύρεση κρατικών τεμαχίων τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν μέρος της προτιθέμενης ανταλλαγής, σε περίπτωση που τηρούνται όλες οι προϋποθέσεις. *Όλα τα ακίνητα που εντοπίστηκαν έχουν τεθεί σε γνώση του Πανιερώτατου Μητροπολίτη Κιτίου, σε συνάντηση που έγινε στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας στις 31.3.2015, και έχουν απορριφθεί, εκτός ενός ακινήτου που βρίσκεται σε περιοχή ανάπτυξης.* Σχετική επιστολή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ημερομηνίας 30/9/2014, στην οποία αναφέρονται τα τεμάχια αυτά, επισυνάπτεται.
3. Περαιτέρω αναφέρεται ότι, για το θέμα της ανταλλαγής έχει εξασφαλιστεί σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με αρ. φακ. Γ.Ε. 5/1950/5 ημερ. 21/12/2015, αντίγραφο της οποίας επίσης επισυνάπτεται, στην οποία ουσιαστικά καθορίζεται η διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθηθεί από το Διαχειριστικό Συμβούλιο, σε περίπτωση που θα προωθηθεί τελικά η αιτούμενη ανταλλαγή ιδιοκτησίας του ιδρύματος με κρατική ιδιοκτησία.
4. Τέλος, πληροφορείστε ότι, σε συνέχεια της συζήτησης του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας στις 28/3/2018, πραγματοποιήθηκε στις 17/5/2018, συνάντηση όλων των εμπλεκόμενων μερών, στο Γραφείο του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, για συζήτηση του θέματος. Η επιστολή του έντιμου Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, με αρ. φακ. 5.28.20.17.8 ημερ. 30/5/2018, προς τον πρόεδρο και μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού, επισυνάπτεται για εύκολη αναφορά.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.485, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.486, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας ενημερώνω ότι μέσα στο 2000 η Πολιτική Άμυνα (Π.Α) ανέλαβε την εφαρμογή Προγράμματος δημιουργίας Καταφυγίων Π.Α. Το Πρόγραμμα λειτουργούσε με την επιχορήγηση των Ιδιοκτητών/Διαχειριστών για την ενίσχυση των χώρων με μεταλλικές κατασκευές. Το έργο προωθούσε αριθμός Πολιτικών Μηχανικών και Τεχνικών που ήταν τοποθετημένοι στην Πολιτική Άμυνα.

2. Το Πρόγραμμα ανεστάλη τον Ιούλιο του 2013 μέχρι το τέλος του 2014 και επανεκκίνησε το 2015 με την τοποθέτηση ενός Πολιτικού Μηχανικού για τον συντονισμό του. Με βάση το νέο Πρόγραμμα, δεν θα τοποθετούνται ενισχύσεις τους χώρους προστασίας όπως γινόταν στο παρελθόν, απλώς θα επισημαίνονται ασφαλείς χώροι σε υφιστάμενα υπόγεια. Σήμερα υπάρχουν 2 223 καταφύγια από τα οποία 1 641 έχουν χαρακτηριστεί ως Δημόσια δηλαδή χώροι που δύνανται να χρησιμοποιηθούν από το κοινό σε περιπτώσεις εχθροπραξιών. Άλλα καταφύγια που έχουν χαρακτηριστεί ως Ιδιωτικά ή Κοινά (583), είναι για αποκλειστική χρήση από τους Ιδιοκτήτες τους. Το ποσοστό κάλυψης των υφιστάμενων καταφυγίων ανέρχεται στο 30%

περίπου του συνολικού πληθυσμού.

3. Τη συντήρηση των καταφύγιων που διαμορφώθηκαν με βάση το προηγούμενο πρόγραμμα, αναλαμβάνει η Π.Α. μετά από πρόσφατη επιτόπια επίσκεψη, μέσω του Τμήματος Δημοσίων Έργων και αφορά τη συντήρηση μεταλλικών κατασκευών που είναι τοποθετημένες στα καταφύγια. Την καθαριότητα των χώρων αναλαμβάνουν οι Ιδιοκτήτες/Διαχειριστές τους.

4. Ο Ιδιοκτήτης συνεχίζει να κατέχει την κυριότητα του χώρου με δικαίωμα χρήσης του με οποιοδήποτε νόμιμο τρόπο αυτός επιθυμεί. Είναι υποχρεωμένος να διαθέσει το χώρο έτοιμο προς χρήση του ως καταφύγιο Π.Α. εντός 24 ωρών. Οι Ιδιοκτήτες δεν δεσμεύονται να διατηρούν τον χώρο ως καταφύγιο και κατά καιρούς παρατηρείται αλλαγή της χρήσης του υποστατικού ή με άλλους τρόπους υλοποίηση προσθηκών που μειώνουν τον διαθέσιμο χώρο. Ως εκ τούτου το καταφύγιο μπορεί να καταργηθεί από τον Ιδιοκτήτη εφόσον αυτός το επιθυμεί.

5. Το Πρόγραμμα ενόσω λειτουργεί με την εθελοντική προσφορά των Πολιτών για διάθεση του χώρου τους, παρουσιάζει αδυναμίες αφού πολλές περιοχές δεν διαθέτουν υπόγειους χώρους σε υφιστάμενα υποστατικά ενώ παράλληλα παρατηρείται απροθυμία υπογραφής της σχετικής συμφωνίας των ιδιοκτητών με την Πολιτική Άμυνα. Η Πολιτική Άμυνα συνεχίζει να εντοπίζει υπόγειους χώρους, αλλά δεν διαθέτει το απαραίτητο προσωπικό για να εργάζεται συστηματικά για την ουσιαστική πρόοδο του Προγράμματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.487, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

1. Ο Δήμος Λάρνακας, ενεργώντας ως αρμόδια Πολεοδομική Αρχή δυνάμει του Άρθρου 37 του Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, είχε εκδώσει στις 30.1.2014 διάταγμα για τον τερματισμό χρήσης των εγκαταστάσεων/δεξαμενών αποθήκευσης πετρελαιοειδών και υγραερίου με ισχύ μέχρι 30.1.2017.
2. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η περίοδος συμμόρφωσης στο εκδοθέν υπό του Δήμου Λάρνακας Διάταγμα εξέπνευσε χωρίς να καθίσταται εφικτός ο τερματισμός της χρήσης των εγκαταστάσεων/δεξαμενών αποθήκευσης πετρελαιοειδών και υγραερίου, λόγω μη ολοκλήρωσης των απαιτούμενων διαδικασιών ή/και άλλων ενεργειών για τη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών για μετακίνηση αυτών, αποφάσισα την έκδοση νέου Διατάγματος, ασκώντας τις εξουσίες που μου παρέχονται από τα άρθρα 6 και 37 του Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, με σκοπό τη διασφάλιση της απρόσκοπτης προμήθειας πετρελαιοειδών και υγραερίου.
3. Με βάση το διάταγμα του Υπουργείου Εσωτερικών τερματίζεται η χρήση ως χώρων αποθήκευσης ή/και μεταποίησης πετρελαιοειδών και υγραερίου, και διατάσσεται με εφαρμογή για όλες τις περιπτώσεις από 30.1.2017, η αφαίρεση των οικοδομών και κάθε μορφής εγκαταστάσεων που σχετίζονται με τις πιο πάνω εργασίες εντός των καθορισμένων στο σχετικό πίνακα του διατάγματος τεμαχίων, ως ακολούθως:
  - (α) μέχρι την 1.3.2018 για τα πετρελαιοειδή και
  - (β) μέχρι την 1.3.2019 για το υγραέριο.
4. Περαιτέρω σημειώνεται ότι η αρμόδια Πολεοδομική Αρχή, στην οποία γίνεται αναφορά στα άρθρα 37 και 56 του Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, είναι ο Δήμος Λάρνακας. Ως Υπουργός Εσωτερικών αποφάσισα για λόγους εξυπηρέτησης του Δημοσίου Συμφέροντος να προβώ στην έκδοση του εν λόγω διατάγματος, με βάση το οποίο τα χρονοδιαγράμματα συμμόρφωσης, που είχαν καθορισθεί με βάση το διάταγμα που είχε εκδοθεί από το Δήμο Λάρνακας τροποποιήθηκαν, αφού εξασφάλισα προηγουμένως σχετική γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σύμφωνα με την οποία η έκδοση του εν λόγω διατάγματος καλύπτεται από τις πρόνοιες του άρθρου 4 του περί Εκχωρήσεως της Ενασχήσεως των Εξουσιών Νόμου.
5. Σε ό,τι αφορά τη λήψη μέτρων, για την τήρηση των καθορισμένων χρονοδιαγραμμάτων, το Υπουργείο Εσωτερικών θεωρεί άστοχη την προώθηση ενεργειών προς αυτή την κατεύθυνση, δεδομένου ότι βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη διαδικασία που προωθείται από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αναφορικά με τον καθορισμό νέων χρονοδιαγραμμάτων μετακίνησης των εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών και υγραερίου από την επαρχία Λάρνακας, στην περιοχή του Βασιλικού.
6. Σημειώνεται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότησε με σχετική του απόφαση τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να διαπραγματευτεί με τις εταιρείες πετρελαιοειδών τη σύναψη ενός μνημονίου συναντίληψης και συνεργασίας για τη μετακίνηση των

πετρελαιοειδών και υγραερίου, από την περιοχή της Λάρνακας και των Λιβαδιών στο Βασιλικό και έχει επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ των εταιρειών και του κράτους αλλά και των δύο εμπλεκόμενων Δήμων. Συγκεκριμένα για τα υγρά καύσιμα καθορίστηκε ως τελευταία ημερομηνία μετακίνησης η 31^η Δεκεμβρίου 2019, και για το υγραέριο, για το οποίο δεν υπάρχουν σήμερα εγκαταστάσεις και θα πρέπει να γίνουν από μηδενική βάση, η 31^η Δεκεμβρίου του 2020.

7. Σημειώνεται ότι, έχει συσταθεί καθοδηγητική επιτροπή, η οποία θα αναφέρεται στην υπουργική επιτροπή της οποίας προεδρεύει ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, για την παρακολούθηση της προόδου των εργασιών, τόσο από μέρους των κυβερνητικών τμημάτων όσο και από μέρους των εταιρειών. Όσον αφορά το διάταγμα, το οποίο εκδόθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών, αυτό δύναται να ανανεωθεί με βάση τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο των εργασιών μετακίνησης των εγκαταστάσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Ιουλίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.508, ημερομηνίας 13 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση σχετικά με την μη υπογραφή της Ευρωπαϊκής Διακήρυξης για τη Συνεργασία σε θέματα Τεχνητής Νοημοσύνης και σας πληροφορώ ότι η Διακήρυξη έχει υπογραφεί στις 24 Μαΐου 2018 από την Μόνιμη Αναπληρώτρια Αντιπρόσωπό μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Περαιτέρω θέλω να σας πληροφορήσω ότι το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων πριν από την υπογραφή της Διακήρυξης ανέλαβε πρωτοβουλία, ως το αρμόδιο Υπουργείο που είχε την πολιτική ευθύνη για την Κοινωνία της Πληροφορίας, με άλλους αρμόδιους φορείς (ΙΠΕ, ΕΠΣΑ, ΥΕΕΒΤ) για να αποφασισθεί ο συντονισμός ενεργειών σχετικά με την προώθηση των θεμάτων της Τεχνητής Νοημοσύνης. Μετά από ενδελεχή ανταλλαγή απόψεων αποφασίστηκε όπως το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υπουργείου μου αναλάβει συντονιστικό ρόλο για τα θέματα Τεχνητής Νοημοσύνης το οποίο θα ενημερώνεται από τις συζητήσεις που γίνονται στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και οι εργασίες του παρακολουθούνται από εκπρόσωπο του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

3. Σε συνέχεια των πιο πάνω το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών μέσα στα πλαίσια της αναθεώρησης της Ψηφιακής Στρατηγικής της Κύπρου που δρομολογούν αυτόν τον καιρό, έχουν θέσει τις θεματικές της Τεχνητής Νοημοσύνης, του Blockchain και της Υπολογιστικής Υψηλών Επιδόσεων (High Performance Computing) ως άμεση προτεραιότητα ώστε να συμβαδίζουμε με τις στοχεύσεις των δράσεων του “Digital Europe” που πρόσφατα έχει ανακοινωθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Παράλληλα, το Τμήμα έχει αρχίσει επαφές με την Ακαδημαϊκή, Επιχειρηματική και Επιστημονική κοινότητα της Κύπρου για σκοπούς συντονισμού ενεργειών για χάραξη κοινών δράσεων και εφαρμογών που θα μπορούν να εφαρμοσθούν στην Κύπρο ή/και να τύχουν χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσα από προγράμματα του κοινοτικού προϋπολογισμού.

4. Επιπρόσθετα, σας πληροφορώ ότι στο περιθώριο της υπογραφής των Διακηρύξεων κατά της διάρκειας της εκδήλωσης “Digital Day 2018” στις 10/4/18, 11 Κράτη Μέλη (Μάλτα, Σλοβενία, Ιταλία, Λιθουανία, Πορτογαλία, Σλοβακία, Ουγγαρία, Ρουμανία, Κροατία, Λετονία και Πολωνία) διαμαρτυρήθηκαν για τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν για να τις πείσουν να υπογράψουν τις Διακηρύξεις αυτές, καθώς η Επιτροπή τους είπε ότι την έχουν ήδη υπογράψει και άλλα Κράτη Μέλη. Επίσης αυτά τα Κράτη Μέλη διαμαρτυρήθηκαν προς την Επιτροπή ότι δεν είχαν τον επαρκή χρόνο για να αξιολογήσουν το περιεχόμενο των Διακηρύξεων και να διαβουλευθούν με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη της χώρας του, κάτι που αντανακλά και τη θέση της Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.515, ημερομηνίας 20 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι περιορισμένης χρήσης.

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.517, ημερομηνίας 20 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Πάνω Πολεμιδιών για ανάληψη των λειτουργικών εξόδων της οδού Γιάννη Κρασιδιώτη εξ ολοκλήρου από το κράτος

Αναφέρομαι στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. Ερ. 23.06.011.02.517 και ημερομηνία 25 Απριλίου 2018 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η Λεωφόρος Γιάννου Κρασιδιώτη συντηρείται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων λόγω αρμοδιότητας, με εξαίρεση τον οδικό φωτισμό και τους χώρους πρασίνου που αποτελούν αρμοδιότητα των τοπικών Αρχών. Η Λεωφόρος αυτή εμπίπτει διοικητικά σε τρεις Τοπικές Αρχές (Δήμο Λεμεσού, Δήμο Κάτω Πολεμιδιών και Κοινοτικό Συμβούλιο Πάνω Πολεμιδιών).
3. Το αίτημα της Κοινότητας Πάνω Πολεμιδιών για ανάληψη των λειτουργικών εξόδων της Λεωφόρου Γιάννου Κρασιδιώτη εξ ολοκλήρου από το κράτος και απαλλαγής της από την καταβολή του μέρους της δαπάνης που της αναλογεί, δεν αφορά το υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων αλλά θα πρέπει να τύχει χειρισμού από το Υπουργείο Εσωτερικών λόγω αρμοδιότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.526, ημερομηνίας 24 Απριλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι οι διαδικασίες εγκατάστασης νέου συστήματος για καταθέσεις ανηλίκων στο δικαστήριο βρίσκονται σε εξέλιξη.

2. Επίσης, η ΜΚΟ Hope for Children η οποία διαχειρίζεται το “Σπίτι του Παιδιού”, με πρόσφατη επιστολή προς το Ανώτατο Δικαστήριο αιτήθηκε έγκριση για την εγκατάσταση εξοπλισμού κλειστού κυκλώματος, στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας. Με το κύκλωμα αυτό θα δίνεται η δυνατότητα να συνδέεται το παιδί, το οποίο θα βρίσκεται στο Σπίτι του Παιδιού, με το Δικαστήριο για να απαντήσει σε ερωτήσεις κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας. Σημειώνεται ότι εξειδικευμένο κύκλωμα υπάρχει ήδη εγκατεστημένο εκεί.

3. Συστήματα κλειστού κυκλώματος για καταθέσεις ανηλίκων υπάρχουν εγκατεστημένα σε όλα τα Επαρχιακά Δικαστήρια, πλην του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, του οποίου το σύστημα καταστράφηκε μετά την πρόσφατη έκρηξη που σημειώθηκε στο Κτήριο αρ. 4. Οι διαδικασίες για την αντικατάσταση του συγκεκριμένου συστήματος βρίσκονται σε εξέλιξη.

4. Τέλος, σημειώνεται ότι δεν προγραμματίζεται στο άμεσο μέλλον η εγκατάσταση εξοπλισμού που χρησιμοποιείται σε τηλεδιασκέψεις για καταθέσεις ανηλίκων.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.528, ημερομηνίας 24 Απριλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας διαβιβάζω τις ακόλουθες απαντητικές επιστολές του Κυπριακού Συμβουλίου Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ) και του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), αντίστοιχα:

“Το Συμβούλιο έλαβε γνώση επιστολής σας με Αρ. Φακ.: 7.1.14.5/12 και ημερομηνία 11.5.2018, με την οποία διαβιβάζεται επιστολή της Βουλής των Αντιπροσώπων ημερομηνίας 26.6.2018, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και επιθυμεί όπως σας πληροφορήσει τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 3 των περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών Νόμων, το Συμβούλιο διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από σχετική πρόταση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού και απαρτίζεται από επτά μέλη ως ακολούθως:
  - (α) Έναν καθηγητή δημόσιου πανεπιστημίου της Κύπρου, ως Πρόεδρο.
  - (β) Έναν Ανώτερο Νομικό από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.
  - (γ) Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.
  - (δ) Τέσσερις καθηγητές ή ομότιμους καθηγητές πανεπιστημίου, από τους οποίους ένας είναι καθηγητής ή ομότιμος καθηγητής δημόσιου πανεπιστημίου της Κύπρου και οι άλλοι τρεις είναι καθηγητές ή ομότιμοι καθηγητές πανεπιστημίων τριών άλλων χωρών, ο καθένας από τους οποίους σε πανεπιστήμιο διαφορετικής χώρας.
2. Σύμφωνα με το Άρθρο 1 του Νόμου υπ’ αριθμόν 2916/2001 (ΦΕΚ 114/11.06.2001, τεύχος Α) της Ελληνικής Δημοκρατίας, η ανώτατη εκπαίδευση αποτελείται από δύο παράλληλους τομείς: α) τον πανεπιστημιακό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών και β) τον τεχνολογικό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Συνεπώς τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) Ελλάδας είναι ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, αλλά δεν ανήκουν στην κατηγορία των πανεπιστημίων. Τα πτυχία που απονέμουν είναι ‘τεχνολογικής εκπαίδευσης’ και είναι διαφορετικού προσανατολισμού από τους τίτλους

σπουδών που απονέμονται από τα πανεπιστήμια.

Επειδή στην Κύπρο δεν υπάρχει διάκριση στους τομείς της ανώτατης εκπαίδευσης το Συμβούλιο, κατά την 97^η Συνεδρία του (21 Σεπτεμβρίου 2009), αποφάσισε ότι οι τίτλοι σπουδών των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ) Ελλάδας μπορούν να αναγνωριστούν ως τίτλοι ισότιμοι προς Πτυχία πανεπιστημιακού επιπέδου.

Το Συμβούλιο αποφάσισε ότι οι εν λόγω τίτλοι σπουδών δεν μπορούν να τύχουν αναγνώρισης ως τίτλοι ισότιμοι και αντίστοιχοι προς Πτυχία πανεπιστημιακού επιπέδου, διότι τα προγράμματα σπουδών που προσφέρουν τα ΤΕΙ διαφοροποιούνται από τα προγράμματα που προσφέρουν τα πανεπιστήμια ως προς τη φυσιογνωμία τους, καθώς εκείνα των πανεπιστημίων έχουν ακαδημαϊκό προσανατολισμό ενώ εκείνα των ΤΕΙ έχουν επαγγελματικό προσανατολισμό.

Με βάση τα πιο πάνω, το Συμβούλιο θεωρεί ότι οι τίτλοι των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ) Ελλάδας τυγχάνουν σωστής αναγνώρισης ακαδημαϊκά, από το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ.

3. Το Συμβούλιο προσπαθεί να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα και να ανταποκρίνεται στο χρονικό πλαίσιο που προνοεί η νομοθεσία, παρ' όλο που αυτό δεν είναι εφικτό σε όλες τις περιπτώσεις. Το χρονικό πλαίσιο ανταπόκρισης του Συμβουλίου εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, όπως είναι η μορφή αναγνώρισης που επιθυμεί ο αιτητής/αιτήτρια, η έλλειψη των απαιτούμενων στοιχείων και πληροφοριών, η δέουσα έρευνα που πρέπει να διεξαχθεί κλπ. Οι προθεσμίες εντός των οποίων οφείλει να ανταποκριθεί το Συμβούλιο είναι ενδεικτικές, ωστόσο καταβάλλεται κάθε προσπάθεια τήρησής τους.

Εποπτεία για την τήρηση του Νόμου και των Κανονισμών του ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ., καθώς και για τη νομιμότητα των αποφάσεών του, ασκεί μόνο το Δικαστήριο.

4. Όσον αφορά τους απόφοιτους του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου, ο Κανονισμός 3.(3)(α) των περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών Κανονισμών αναφέρει τα ακόλουθα:

‘Νοείται ότι διπλωματούχοι Ανώτερης Εκπαίδευσης, οι οποίοι φοίτησαν συμπληρωματικώς σε ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης ή σε εκπαιδευτικά αξιολογημένο-πιστοποιημένο κλάδο σπουδών τετραετούς διάρκειας και απέκτησαν πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης, θεωρείται ότι πληρούν τις διατάξεις των παρόντων Κανονισμών για το ουσιώδες μέρος-ποσοστό των σπουδών, εφόσον έχουν ολοκληρώσει δυο τουλάχιστον εξάμηνα πλήρους φοίτησης στο ίδρυμα που απένειμε τον τίτλο ή τριάντα τουλάχιστον πιστωτικές μονάδες, οι οποίες αποκτώνται στα πλαίσια ενός ακαδημαϊκού έτους.

Η πρόνοια αυτή ισχύει για διπλωματούχους ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης ή εκπαιδευτικά αξιολογημένων-πιστοποιημένων κλάδων σπουδών τριετούς διάρκειας που έχουν εγγραφεί σε ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης ή σε εκπαιδευτικά αξιολογημένους-πιστοποιημένους κλάδους σπουδών τριετούς διάρκειας μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005.’

Το Συμβούλιο αποφάσισε όπως παρατείνει την πιο πάνω ημερομηνία και όπως η ανωτέρω πρόνοια ισχύει για διπλωματούχους ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης ή εκπαιδευτικά αξιολογημένων-πιστοποιημένων κλάδων σπουδών τριετούς διάρκειας που έχουν εγγραφεί σε ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης ή σε εκπαιδευτικά αξιολογημένους-πιστοποιημένους κλάδους σπουδών τριετούς διάρκειας μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2015.

Συνεπώς με βάση τα πιο πάνω, οι απόφοιτοι του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου για να αποκτήσουν τίτλο επιπέδου Πτυχίου, θα πρέπει να συμπληρώσουν σε εκπαιδευτικό ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης της Κύπρου ή του εξωτερικού δυο τουλάχιστον εξάμηνα πλήρους φοίτησης, ο οποίος μπορεί να τύχει αναγνώρισης ως τίτλος ‘ισότιμος’ προς Πτυχίο πανεπιστημιακού επιπέδου. Για την αναγνώριση ‘ισοτιμίας και αντιστοιχίας’ σε συγκεκριμένο κλάδο/ειδίκευση, η κάθε περίπτωση εξετάζεται ξεχωριστά από το Συμβούλιο.

Οι τίτλοι σπουδών των ΤΕΙ αναγνωρίζονται ως τίτλοι ισότιμοι προς Πτυχίο πανεπιστημιακού επιπέδου, χωρίς να χρειάζεται η παρακολούθηση οποιωνδήποτε συμπληρωματικών μαθημάτων.

5. Η εργοδότηση των αποφοίτων των ΤΕΙ στα σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, καθώς και η τοποθέτησή τους σε μισθοδοτική κλίμακα δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ αλλά αποτελούν αρμοδιότητα της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Το ΚΥΣΑΤΣ είναι το αρμόδιο σώμα της Κυπριακής Δημοκρατίας για την ακαδημαϊκή αναγνώριση τίτλων σπουδών που απονέμονται από αναγνωρισμένα ιδρύματα ανώτερης ή ανώτατης εκπαίδευσης ή από αξιολογημένα/πιστοποιημένα προγράμματα σπουδών. Θέματα που αφορούν σε επαγγελματικά δικαιώματα δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.”

“Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της επιστολής σας ημερομηνίας 11.05.2018, με Αρ. Φακ.: 7.1.14.5/12, σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 7(1)(α) του περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμου 224/90-

‘Κάθε πρόσωπο δικαιούται να εγγραφεί στο Μητρώο Μελών του Επιμελητηρίου και να είναι μέλος του Επιμελητηρίου αν-

(α) Κατέχει πτυχίο ή δίπλωμα Πανεπιστημίου ή άλλο ισοδύναμο προσόν σε οποιοδήποτε κλάδο της Μηχανικής Επιστήμης, το οποίο να του επιτρέπει να ασκεί το επάγγελμα στη χώρα που αποκτήθηκε και να είναι αναγνωρισμένο από το Επιμελητήριο σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο ή Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτού...’

2. Με βάση το πιο πάνω άρθρο, για κάθε αίτηση εγγραφής στο Μητρώο Μελών του ΕΤΕΚ, το Επιμελητήριο αφού εξετάσει συγκεκριμένο αίτημα, αποφασίζει για την αναγνώριση πτυχίου ή διπλώματος Πανεπιστημίου ή άλλου ισοδύναμου προσόντος.

3. Το Τεχνικό Επιμελητήριο αποφασίζει την αναγνώριση συγκεκριμένου διπλώματος, αφού εξετάσει κατά πόσο το εν λόγω δίπλωμα είναι αναγνωρισμένο για σκοπούς άσκησης επαγγέλματος στη χώρα που εκδίδεται και νοουμένου ότι ο αιτητής έχει παρακολουθήσει με επιτυχία τον απαραίτητο κύκλο σπουδών στον κλάδο της Μηχανικής Επιστήμης που αιτείται.

4. Πτυχίο ή δίπλωμα πανεπιστημίου ή άλλο ισοδύναμο προσόν είναι δυνατό να αναγνωρισθεί για σκοπούς του Νόμου του ΕΤΕΚ εφόσον:

i. Έχει αποκτηθεί μετά από φοίτηση σε αναγνωρισμένο στη χώρα λειτουργίας του πανεπιστημιακό ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης μετά από πλήρη φοίτηση διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων ετών και στην περίπτωση που προηγείται μεταλυκειακή φοίτηση ανώτερου επιπέδου τουλάχιστον δύο ετών σε πανεπιστημιακό επίπεδο,

ii. είναι αναγνωρισμένο για σκοπούς άσκησης του αντίστοιχου επαγγέλματος από τη χώρα έκδοσής του,

iii. ο κάτοχος που κατά τη διάρκεια της φοίτησης για απόκτησή του, έχει παρακολουθήσει επιτυχώς μαθήματα βασικής μηχανικής, καθώς και επαρκή αριθμό μαθημάτων του βασικού κύκλου σπουδών του κλάδου που αιτείται εγγραφή.

5. Με βάση τα πιο πάνω, τα πτυχία που γίνονται δεκτά για σκοπούς άσκησης επαγγέλματος από Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της Ελλάδας, είναι εκείνα που αναγνωρίζονται στην Ελλάδα από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) για σκοπούς άσκησης επαγγέλματος στον εν λόγω κλάδο. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός πως τα πτυχία που απονέμονται από τα ΤΕΙ δεν έχουν τύχει αναγνώρισης από το ΤΕΕ ως ισοδύναμα αυτών που απονέμονται από τα Ελληνικά Πολυτεχνεία, μέχρι σήμερα δεν έχει εγγραφεί στο Μητρώο Μελών οποιοδήποτε κλάδου του Τεχνικού Επιμελητηρίου, πρόσωπο το οποίο αιτήθηκε και κατείχε δίπλωμα ή πτυχίο των ΤΕΙ. Το εν λόγω προσόν δεν έχει αναγνωρισθεί ως ισότιμο πανεπιστημιακού διπλώματος για σκοπούς του Νόμου του ΕΤΕΚ.

Συναφώς σημειώνεται πως η αναγνώριση που διενεργεί το Επιμελητήριο βάσει της δικής του νομοθεσίας για σκοπούς εγγραφής στο ΕΤΕΚ και άσκησης επαγγέλματος στη μηχανική επιστήμη δεν αφορά ούτε επηρεάζει τυχόν αναγνώριση που διενεργείται από άλλους κρατικούς φορείς για σκοπούς άλλης ειδικής νομοθεσίας.

6. Προκειμένου να καταστεί εφικτή η εγγραφή στο ΕΤΕΚ κατόχων τίτλων σπουδών που απονέμονται από τα ΤΕΙ και άλλα συναφή ακαδημαϊκά ιδρύματα που δεν τυγχάνουν αναγνώρισης στη χώρα που αποκτήθηκαν για σκοπούς άσκησης επαγγέλματος σε κλάδους της μηχανικής επιστήμης, το Επιμελητήριο έχει καθορίσει πως, οι κάτοχοι των εν λόγω τίτλων, θα πρέπει να αποκτήσουν τίτλους πανεπιστημιακού επιπέδου που ικανοποιούν τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 πιο πάνω, συμπληρώνοντας τουλάχιστον δύο μαθήματα που ισοδυναμούν με τουλάχιστον 120 ECTS. Η ίδια πολιτική εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις αποφοίτων του ΑΤΙ χωρίς εξαίρεση. Ως εκ τούτου η αναφορά στην ερώτηση που έχει υποβληθεί για εγγραφή των αποφοίτων του ΑΤΙ στο ΕΤΕΚ μετά από φοίτηση 1 έτους μόνο σε πανεπιστήμιο, δεν ευσταθεί.

Οι αιτήσεις εγγραφής από άτομα που θα αποκτήσουν τέτοιους τίτλους νοείται ότι θα αξιολογηθούν ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο:

i. Έχουν αποκτηθεί μετά από ελάχιστη φοίτηση δύο χρόνων.

ii. Ικανοποιούν τα κριτήρια εγγραφής του ΕΤΕΚ που αφορούν το περιεχόμενο σπουδών.

Είναι συναφές να αναφερθεί πως, ειδικά για την περίπτωση των ΤΕΙ, η πιο πάνω ρύθμιση συγκρίνεται ιδιαίτερα ευνοϊκά με την αντιμετώπιση της οποίας οι απόφοιτοι των ΤΕΙ τυγχάνουν στην Ελλάδα αφού από σχετική πληροφόρηση που έχει το ΕΤΕΚ, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και τα υπόλοιπα πολυτεχνεία δέχονται τους απόφοιτους των ΤΕΙ συνήθως στο δεύτερο ή στην καλύτερη περίπτωση στο τρίτο έτος σπουδών με αποτέλεσμα αυτοί να χρειάζονται επιπλέον τουλάχιστον τρία χρόνια για απόκτηση πτυχίου στη μηχανική. Το γεγονός αυτό αποδεικνύει πως, η πολιτική του ΕΤΕΚ για δυο τουλάχιστον επιπλέον χρόνια φοίτησης δεν μπορεί ποσώς να χαρακτηρίζεται ως άδικη. Τουναντίον, βάσει της πολιτικής αυτής, οι απόφοιτοι των ΤΕΙ δύνανται να εγγράφονται στο ΕΤΕΚ μετά από έξι έτη συνολικής φοίτησης την ώρα που οι απόφοιτοι των Ελληνικών Πολυτεχνικών με τους οποίους και θα πρέπει να γίνεται η σύγκριση φοιτούν συνολικά για πέντε έτη.

7. Όσον αφορά τη δυνατότητα εγγραφής στο ΕΤΕΚ βάσει μεταπτυχιακού προσόντος διευκρινίζεται πως, μεταπτυχιακό δίπλωμα ή πτυχίο μπορεί να αναγνωριστεί για σκοπούς του Νόμου του ΕΤΕΚ όταν αυτό έχει αποκτηθεί μετά από διετή κύκλο σπουδών αναγνωρισμένης, για σκοπούς άσκησης επαγγέλματος, σειράς μαθημάτων, είναι συμπλήρωμα άλλου συναφούς διπλώματος πανεπιστημιακού επιπέδου και νοουμένου ότι αυτό, ικανοποιεί το κριτήριο της αναγνώρισης στη χώρα που αποκτήθηκε για σκοπούς άσκησης του επαγγέλματος.
8. Σημειώνεται ότι, τα πτυχία του Ηνωμένου Βασιλείου που γίνονται δεκτά για σκοπούς εγγραφής στο Μητρώο Μελών του ΕΤΕΚ είναι εκείνα που αναγνωρίζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο από το Engineering Council, στον οικείο κλάδο, σε επίπεδο Chartered Engineer. Τα προσόντα αυτά αποκτώνται:
  - (α) Είτε με απόκτηση του τίτλου σπουδών 'Master of Engineering (M.Eng.)', στον οικείο κλάδο, κατόπιν φοίτησης διάρκειας τεσσάρων ετών.
  - (β) Είτε με απόκτηση τίτλου σπουδών 'Bachelor of Engineering (B.Eng.) Hons' και κατάλληλο 'Master of Science (M.Sc.)', στον οικείο κλάδο, συνολικής διάρκειας σπουδών τεσσάρων ετών, για σκοπούς ικανοποίησης της απαίτησης για πρόσθετη εκπαίδευση ενός έτους (Matching Section/Further Learning¹), για σκοπούς αναγνώρισης από το Engineering Council σε επίπεδο Chartered Engineer².

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, η αναφορά σε αποδοχή διπλωμάτων που απονέμονται μετά από τριετή φοίτηση στο ΗΒ για σκοπούς εγγραφής στο ΕΤΕΚ δεν ευσταθεί. Περαιτέρω, επισημαίνεται, πως δεν θα πρέπει να συγχέεται το γεγονός πως στο ΗΒ καθώς και σε άλλες χώρες της ΕΕ (μεταξύ των οποίων και η Κύπρος) τα διπλώματα που τυγχάνουν πλήρους αναγνώρισης για σκοπούς άσκησης επαγγέλματος στη μηχανική επιστήμη απονέμονται μετά από 4-ετή φοίτηση αφού κάτι τέτοιο δεν ισχύει στην Ελλάδα όπου τα προγράμματα σπουδών στη μηχανική επιστήμη είναι 5-ετούς διάρκειας.

Ανεξάρτητα από τα όσα αναφέρονται πιο πάνω το Τεχνικό Επιμελητήριο εξετάζει αίτηση για εγγραφή στο Μητρώο Μελών του, οποιουδήποτε προσώπου αφού αυτή υποβληθεί μαζί με όλα τα απαραίτητα έγγραφα. Η κάθε αίτηση εγγραφής εξετάζεται σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που ισχύει στον χρόνο υποβολής της. Η πιο πάνω πληροφόρηση σας παρέχεται καλόπιστα έχοντας υπόψη το νομικό πλαίσιο που ισχύει σήμερα και με κανέναν τρόπο δεν δεσμεύει το Επιμελητήριο.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τα κριτήρια και πλαίσιο για εγγραφή στο Μητρώο Μελών του ΕΤΕΚ μπορείτε να επισκεπτεστε την ιστοσελίδα του ΕΤΕΚ στη διεύθυνση www.etek.org.cy.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο παραμένει στη διάθεσή σας.»»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.531, ημερομηνίας 25 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η κατάσταση της Μονής του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στον Αναλιόντα

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Οι εξειδικευμένες εργασίες που διεξήχθησαν στη μονή του Αρχαγγέλου Μιχαήλ το 2012,

¹ Διευκρινίζεται ότι το Matching Section γίνεται αποδεκτό νοουμένου ότι αποκτάται μετά την απόκτηση πτυχίου πανεπιστημιακού επιπέδου το οποίο αποκτάται από πανεπιστημιακό ίδρυμα του Η.Β.

² Διευκρινίζεται ότι χωρίς τη διενέργεια συμπληρωματικής εκπαίδευσης (Matching Section) δεν ικανοποιείται η απαίτηση που αναφέρεται στην Παράγραφο 4(ii) πιο πάνω.

περιελάμβαναν την ενίσχυση της ανατολικής πλευράς του λόφου με εκτεταμένες επιχωματώσεις. Αφού διαπιστώθηκε ότι το πρόβλημα των διολισθήσεων επιλύθηκε οριστικά, το 2015 άρχισαν εξειδικευμένες εργασίες ενίσχυσης της υποθεμελίωσης του καθολικού της Μονής και το 2016 συνεχίστηκαν και ολοκληρώθηκαν οι εργασίες συντήρησής του, με πλήρη επιτυχία. Από τις συνεχείς παρακολουθήσεις που γίνονται σε τακτά διαστήματα μέχρι σήμερα, έχει διαπιστωθεί ότι το καθολικό της Μονής δεν παρουσιάζει κανένα απολύτως πρόβλημα.

2. Σε ό,τι αφορά τις ρωγμές που υπάρχουν στην ανατολική και βόρεια πτέρυγα, το Τμήμα Αρχαιοτήτων παρακολουθεί την κατάσταση και αφού προβεί στις κατάλληλες συνεννοήσεις με την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου, θα προχωρήσουν από κοινού στην ετοιμασία σχετικής μελέτης και στις απαραίτητες εργασίες συντήρησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.532, ημερομηνίας 25 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αριθμό ερ. 23.06.011.02.532, σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα όσον αφορά το ερώτημα 2 της επιστολής.

2. Οι δαπάνες του κράτους τα τελευταία χρόνια (2011-2017) όσον αφορά τα ενοικιαζόμενα κτίρια έχουν ως ακολούθως:

Χρονολογία	Δαπάνη σε εκ.
2011	30.9
2012	30.2
2013	27.4
2014	23.2
2015	22.7
2016	22.8
2017	23.4

3. Τα ερωτήματα 1 και 3 αφορούν το Υπουργείο Οικονομικών καθότι ο Κεντρικός Φορέας Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών καταργήθηκε στις 31/12/2017 με βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 83.750 και ημερομηνία 22/11/2017. Έτσι, όσο αφορά τη διαδικασία εξέτασης αιτημάτων στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών, κυκλοφόρησε η εγκύκλιος η επιστολή του Γενικού Διευθυντή Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων με αρ. 5.28.80 και ημερομηνία 2/1/2018. Αντίγραφο επισυνάπτεται.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Ιουλίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.533, ημερομηνίας 25 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης νερόμυλου στην τοποθεσία Αγίας Παρασκευής, στο χωριό Διερώνα

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Ο νερόμυλος στην τοποθεσία Αγία Παρασκευή (τεμάχια 469 και 470, Φ/Σχ. XLVIII/45), έχει κηρυχθεί Αρχαίο Μνημείο Β΄ Πίνακα με την ΚΔΠ 234/2014.
2. Όπως ενημερώθηκε και το Κοινοτικό Συμβούλιο Διερώνας από το Τμήμα Αρχαιοτήτων με επιστολή ημερ. 26/03/2018 (επισυνάπτεται αντίγραφο για εύκολη αναφορά), το Συμβούλιο θα πρέπει με τη συνεργασία της Επαρχιακής Διοίκησης, να αναθέσει σε ιδιώτες αρχιτέκτονες/μηχανικούς, την ετοιμασία μιας πλήρους αρχιτεκτονικής μελέτης, που να περιλαμβάνει την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και την πρόταση για συντήρηση και αποκατάσταση του νερόμυλου. Οι αρμόδιοι λειτουργοί του Τμήματος Αρχαιοτήτων, είναι στη διάθεση των μελών του Κοινοτικού Συμβουλίου και των μελετητών, για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις. Με την έγκριση της αρχιτεκτονικής

μελέτης, θα μπορούν να αρχίσουν οι εργασίες, οι οποίες θα επιβλέπονται από το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Σημειώνεται ότι, το Τμήμα Αρχαιοτήτων δύναται να επιχορηγήσει τις εργασίες συντήρησης του Μνημείου, με ποσό μέχρι και €100,000, δεδομένου ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο θα υποβάλει αρχιτεκτονική μελέτη και θα καταβάλει το 50% της συνολικής δαπάνης.

3. Παραμένω στη διάθεσή σας για τυχόν πρόσθετες διευκρινίσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.536, ημερομηνίας 27 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι μετά από σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, δημοσιεύτηκε Διάταγμα Επίσχεσης του τεμαχίου στο οποίο βρίσκονται οι κατοικίες (ΑΔΠ 72, στο Μέρος II του Παραρτήματος III της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας με αριθμό 4835 και με ημερομηνία 16/2/2018).

2. Στη συνέχεια, δόθηκαν οδηγίες στην Αστυνομία να προχωρήσει με τις διαδικασίες κατεδάφισης των κατοικιών, σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Παράλληλα, θα προχωρήσει ο προγραμματισμός για την αξιοποίηση του χώρου για κάλυψη των νέων αναγκών της Αστυνομίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.538, ημερομηνίας 27 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω ερώτημα και να σας υποβάλω τα ακόλουθα, βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- α. Η επεξεργασία των περί Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής Κανονισμών του 1995 και 2012 με σκοπό την τροποποίησή τους, βρίσκεται ενώπιον του Νομικού Συμβούλου του ΚΟΑ.
- β. Οι κανονισμοί θα υποβληθούν στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για προώθηση στη Νομική Υπηρεσία. Μετά την ολοκλήρωση του νομοτεχνικού ελέγχου, θα κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.543, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην ανωτέρω Κοινοβουλευτική ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

Όπως ήδη γνωρίζετε την Συμβουλευτική Επιτροπή απαρτίζουν άτομα προερχόμενα από αρμόδιες Κρατικές Αρχές και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις. Για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή προβαίνει στα ακόλουθα:

- (α) Παρακολουθεί το πρόβλημα της βίας στην Κύπρο, μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών με τις αρμόδιες κρατικές Υπηρεσίες αλλά και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις που ασχολούνται με τα θέματα βίας στην οικογένεια στην Κύπρο, μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης, ερευνών που διεξάγονται στην Κύπρο κτλ.
- (β) Συμμετέχει σε σειρά σεμιναρίων και εκπαιδεύσεων με παρεμβάσεις και παρουσιάσεις. Μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα, για τα έτη 2017-2018:
  - Έργο “Circle for Change: Preventing and Combating violence against women and girls through gender equality awareness”, του προγράμματος Rights, Equality and Citizenship Programme της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (JUST/2016/RGEN/AG/VAWA/9945)(2017-2018)(Εξωτερικός Συνεργάτης Associate Partners).
  - Discussion with the Euro-Med Network on the Istanbul Convention (Κύπρος, 27 Απριλίου 2018).
  - Εκπαιδευτικό Σεμινάριο με θέμα “Αναγνώριση, αξιολόγηση και παραπομπή θυμάτων με βάση την Οδηγία 2012/29/ΕΕ” (Κύπρος, 10-11 Οκτωβρίου 2017).
  - Συνάντηση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Ισότητας Φύλων με θέμα “The role of the police and the judiciary in collecting comparable data on violence against women in the EU” (Αθήνα, 6 Απριλίου 2017).

- Ημερίδα με θέμα: “Ενδοοικογενειακή Βία - Αναγνώριση και Παρέμβαση στην Κοινότητα” (Κύπρος, 17 Φεβρουαρίου 2017).
- (γ) Προωθεί κατά καιρούς διάφορες έρευνες με θέμα τη βία στην οικογένεια στην Κύπρο. Η τελευταία έρευνα διεξάχθηκε το 2012 με θέμα “Έκταση, Συχνότητα, Μορφές και Επιπτώσεις της Ενδοοικογενειακής Βίας κατά των Γυναικών στην Κύπρο”.
- (δ) Η Συμβουλευτική Επιτροπή έχει προωθήσει το νέο Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια 2017-2019, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Μάιο του 2017 και σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις προωθεί την εφαρμογή και υλοποίηση των δράσεων που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Δράσης.

Επίσης έχει προωθήσει αναθεωρημένες διατμηματικές διαδικασίες για τη διαχείριση περιστατικών βίας στην οικογένεια στις οποίες εμπλέκονται παιδιά, οι οποίες έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Νοέμβριο του 2017. Περαιτέρω, οι διαδικασίες για την διαχείριση περιστατικών βίας στην οικογένεια στις οποίες εμπλέκονται ενήλικα άτομα θα τύχουν αναθεώρησης από την Συμβουλευτική Επιτροπή, στη βάση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας.

Για το 2018, έχει εγκριθεί κονδύλι ύψους €43,291 στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (άρθρο 03103.2 Επιτροπές), για υλοποίηση των πιο πάνω δράσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.547, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι απόρρητη.

Απάντηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.553, ημερομηνίας 7 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω ότι το 2010-2011 διεξήχθη έρευνα από το **Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο** του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με το **Διεθνές Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο** και με Επιστημονικό Σύμβουλο τον τότε Πρόεδρο του Διεθνούς Παρατηρητηρίου Καθηγητή Eric Debarbieux. Η στατιστική ανάλυση και επεξεργασία έγινε από το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (ΚΕΕΑ) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

2. Για την πραγματοποίηση της έρευνας, δόθηκαν ανώνυμα ερωτηματολόγια θυματοποίησης και σχολικού κλίματος που χρησιμοποιεί το Διεθνές Παρατηρητήριο και τα οποία προσαρμόστηκαν στα κυπριακά δεδομένα. Το δείγμα για τους μαθητές Ε΄ και Στ΄ τάξης Δημοτικού που συμμετείχαν στην έρευνα αντιστοιχούσε στο **3,5%** του μαθητικού πληθυσμού των τάξεων αυτών των Δημόσιων Δημοτικών Σχολείων. Το δείγμα για τους μαθητές Μέσης Εκπαίδευσης ήταν **5,5%** του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της Μέσης Εκπαίδευσης. Όσον αφορά τους εκπαιδευτικούς, το δείγμα αντιστοιχούσε στο **17,6%** επί του συνόλου των εκπαιδευτικών Δημοτικής και το **25,5%** επί του συνόλου των εκπαιδευτικών Μέσης.

3. Σε ό,τι αφορά στη θυματοποίηση των εκπαιδευτικών στο κεφάλαιο “Σύνοψη της Έρευνας, Ερευνητικά Αποτελέσματα-Συμπεράσματα” αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Η λεκτική βία είναι η κυρίαρχη μορφή βίας που δηλώνουν οι εκπαιδευτικοί ότι υφίστανται στο σχολείο. 42% των καθηγητών και 28% των δασκάλων δηλώνουν ότι δέχτηκαν προσβολές με βρισιές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. 2,4% των εκπαιδευτικών της Μέσης Εκπαίδευσης δήλωσαν ότι θυματοποιούνται συστηματικά με αυτή τη συμπεριφορά. Στη Δημοτική Εκπαίδευση τα ποσοστά συστηματικής θυματοποίησης με αυτή τη μορφή βίας είναι πιο χαμηλά.
- Σε ό,τι αφορά στη σωματική βία εναντίον των εκπαιδευτικών 7% των εκπαιδευτικών Δημοτικής και 6% Μέσης δήλωσαν ότι δέχτηκαν βίαιο κτύπημα. 3,5% των εκπαιδευτικών Δημοτικής και 1,3% Μέσης δήλωσαν ότι δέχτηκαν χτύπημα με γροθιά ή/και κλωτσιά. Βία με επιθετικό αντικείμενο δέχτηκαν 1,1% και 1,5% αντίστοιχα. Η σωματική βία, ως συστηματική μορφή βίας, δηλαδή δέκα φορές και πάνω κατά τη διάρκεια του χρόνου, εκδηλώθηκε στο ποσοστό του 1%.
- 9,3% των δασκάλων και 4,6% των καθηγητών δηλώνουν ότι υπήρξαν θύματα περιθωριοποίησης/αποκλεισμού κυρίως από τους υπόλοιπους εκπαιδευτικούς και τη Διευθυντική Ομάδα. Οι εκπαιδευτικοί και των δύο βαθμίδων αναφέρουν ως κυριότερη αιτία περιθωριοποίησης τους κυρίως επαγγελματικούς λόγους.

4. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στα πλαίσια της Εθνικής Στρατηγικής για την Πρόληψη και Διαχείριση της Βίας στο Σχολείο, θέτει ως προτεραιότητα την πρόληψη και διαχείριση της βίας ενάντια στους εκπαιδευτικούς. Όλες οι δράσεις της Εθνικής Στρατηγικής έχουν στόχο τα ασφαλή σχολεία, για όλα τα μέλη της σχολικής μονάδας, παιδιά, εκπαιδευτικούς, γονείς και βοηθητικό προσωπικό.

- Συγκεκριμένα, η πρώτη θεματική της Εθνικής Στρατηγικής που αφορά στη συλλογή δεδομένων για θέματα που άπτονται της βίας στο σχολείο, περιλαμβάνει και δεδομένα που αφορούν στη βία κατά των εκπαιδευτικών. Επιπρόσθετα, υπάρχει πρόνοια να επαναληφθεί η έρευνα που αφορά στη θυματοποίηση των εκπαιδευτικών, ώστε να επικαιροποιηθούν τα στοιχεία που αφορούν στην έκταση και στις μορφές βίας που υφίστανται οι εκπαιδευτικοί και να γίνει σύγκριση με τα αποτελέσματα της προηγούμενης έρευνας. Απώτερος στόχος είναι ο σχεδιασμός των δράσεων, τόσο σε επίπεδο ΥΠΠ όσο και σε επίπεδο σχολικών μονάδων, να βασίζεται σε έγκυρα δεδομένα ώστε να είναι πιο αποτελεσματικός.
- Η δεύτερη θεματική, που αφορά στη λήψη νομικών και διοικητικών μέτρων, περιλαμβάνει, ανάμεσα σε άλλα, δράσεις για ευκολότερη πρόσβαση των μαθητών/τριών σε υπηρεσίες ψυχολογικής αξιολόγησης, στήριξης και θεραπείας, μηχανισμό υποβολής και διαχείρισης παραπόνου για όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας, συμπεριλαμβανομένων και των εκπαιδευτικών, και ανάπτυξη πολιτικής για τη σωματική περιοριστική παρέμβαση (Σωματική Περιοριστική Παρέμβαση: σε περιπτώσεις που είναι απαραίτητο να περιορισθεί σωματικά μαθητής/τρια που αποτελεί κίνδυνο για τον εαυτό του ή τους άλλους χρησιμοποιείται η συγκεκριμένη τεχνική/προσέγγιση ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η αξιοπρέπεια του μαθητή/τρια και του εκπαιδευτικού).
- Η τρίτη θεματική, που αφορά στην ενίσχυση δομών, περιλαμβάνει δράσεις που ενδυναμώνουν τη συνεργασία μεταξύ ΥΠΠ, ΥΨΥ, ΥΚΕ και Αστυνομίας αλλά και τον συντονισμό μεταξύ των διαφορετικών Τμημάτων και Υπηρεσιών του ΥΠΠ.
- Η τέταρτη θεματική είναι αφιερωμένη στην ενίσχυση των κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών μέσα από αξιολογημένα προγράμματα.
- Η πέμπτη θεματική στοχεύει στην προαγωγή της συμμετοχής των μαθητών/τριων σε θέματα που τους αφορούν ως μέτρο πρόληψης της βίας και ενδυνάμωσης του ρολού που έχουν οι ίδιοι στη δημιουργία ασφαλούς σχολικού περιβάλλοντος.
- Η τελευταία θεματική αφορά στην ενδυνάμωση των γονιών, των εκπαιδευτικών και της διευθυντικής ομάδας ώστε να μπορούν να ασκήσουν καλύτερα το ρόλο τους και να διαχειριστούν αποτελεσματικά και με παιδαγωγικό τρόπο αντικοινωνικές συμπεριφορές, όταν αυτές προκύψουν.

5. Ως Παράρτημα Ι, επισυνάπτονται περαιτέρω στοιχεία από την Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για ενημέρωσή σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.563, ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Οικονομικών έχει πληροφορηθεί από δημοσιεύματα στον ημερήσιο τύπο για τα όσα έχουν αναφερθεί κατά τη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως στις 10 Μαΐου 2018, καθώς δεν είχε προσκληθεί στην εν λόγω συνεδρία για να καταθέσει και τις δικές του θέσεις στα θέματα τα οποία ηγέρθησαν.

Η Επιτροπή Αποκλεισμού Οικονομικών Φορέων από Διαδικασίες Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων ξεκίνησε τη λειτουργία της την 1^η Μαρτίου 2017. Μέχρι σήμερα, έχουν πραγματοποιηθεί 47 συνεδρίες που αφορούν 12 υποθέσεις/καταγγελίες. Το Υπουργείο Οικονομικών, αναγνωρίζοντας το σημαντικό ρόλο που έχει να διαδραματιστεί η Επιτροπή, προσφέρει τη μέγιστη δυνατή βοήθεια, στήριξη και υποστήριξη, παρέχοντας τα απαραίτητα εφόδια που απαιτούνται για εύρυθμη και ομαλή λειτουργία της.

Συγκεκριμένα, για την υποστήριξη της λειτουργίας της Επιτροπής έχουν ανατεθεί καθήκοντα σε Ανώτερη Λειτουργό του Υπουργείου Οικονομικών.

Επίσης, σε κάθε συνεδρία, παρέχεται στενογράφος από ιδιωτική εταιρεία για σκοπούς τήρησης πρακτικών. Είναι γεγονός ότι υπήρξαν αρχικά δυσκολίες στην εξεύρεση στενογράφου από τη δημόσια υπηρεσία, χωρίς όμως αυτό να επηρεάσει τη λειτουργία της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, από την 1^η Μαρτίου 2017 (ημερομηνία έναρξης συνεδριάσεων) μέχρι τις 30 Οκτωβρίου 2017, πραγματοποιήθηκαν 8 συνεδρίες

της Επιτροπής. Στις 6 συνεδρίες, πρακτικά κράτησε η Λειτουργός του Υπουργείου Οικονομικών, και στις άλλες δύο συνεδρίες, καθήκοντα πρακτικογράφου ανέλαβε στενογράφος από την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού, χωρίς να επηρεαστεί η απρόσκοπτη λειτουργία της Επιτροπής. Η αγορά υπηρεσιών στενογράφου από ιδιωτική εταιρεία τον Οκτώβριο του 2017 έδωσε οριστική λύση στο θέμα. Τονίζεται ότι, σε όλες ανεξαιρέτως τις συνεδρίες της επιτροπής κρατήθηκαν πρακτικά.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής κος Γιώργος Αρέστης, με επιστολή του ημερομηνίας 17 Απριλίου 2018 (επισυνάπτεται αντίγραφο) έχει υποβάλει την παραίτηση του προς τον Υπουργό Οικονομικών. Σύμφωνα με τον κ. Αρέστη, ο λόγος της παραίτησής του οφείλεται στο γεγονός ότι λόγω άλλων υποχρεώσεων δεν είναι σε θέση να αντεπεξέρχεται στα απαιτητικά καθήκοντα του προέδρου της εν λόγω Επιτροπής.

Το Υπουργικό Συμβούλιο στη Συνεδρία του ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2018 αποφάσισε το διορισμό του κ. Χάρη Σολομωνίδη ως Προέδρου και του κ. Παναγιώτη Χατζηδημητρίου ως μέλους της Επιτροπής, ενώ αποφάσισε επίσης την αύξηση της αντιμισθίας του Προέδρου και των μελών σε €200 και €150 ανά συνεδρία αντίστοιχα (από €150 και €100 αντίστοιχα).

Το Υπουργείο Οικονομικών παραμένει έτοιμο να συνεργαστεί και να συνεχίσει να υποστηρίζει την εύρυθμη λειτουργία της Επιτροπής για διεκπεραίωση του σημαντικού έργου που επιτελεί.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 7 Αυγούστου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.564, ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Η υφιστάμενη διάβαση πεζών στη Λεωφόρο Λεμεσού (μεταξύ των φώτων τροχαίας του οικισμού Μακαρίου Γ΄ και Κρασά)

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- i. Η συγκεκριμένη υπόγεια διάβαση βρίσκεται σε περιοχή όπου ο υδροφόρος ορίζοντας είναι ψηλός. Αν και υπάρχουν δύο αντλίες για άντληση του νερού παρατηρείται συχνά το πλημμύρισμα της διάβασης. Ο Επαρχιακός Μηχανικός Δημοσίων Έργων Λάρνακας σε συνεργασία με τον Επαρχιακό Μηχανικό Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας Λάρνακας-Αμμοχώστου, προβαίνουν στη συντήρηση των αντλιών και στον καθαρισμό της διάβασης.
- ii. Όταν οι αντλίες δουλεύουν, δεν δημιουργείται οποιοδήποτε πρόβλημα. Φαίνεται όμως, ότι οι αντλίες δεν δουλεύουν κανονικά λόγω κακόβουλων ενεργειών από περιοίκους.
- iii. Επειδή το πρόβλημα παρουσιάζεται συχνά τον τελευταίο καιρό, ο Επαρχιακός Μηχανικός έχει προβεί σε προσωρινό κλείσιμο της υπόγειας διάβασης και στην τοποθέτηση κατάλληλης σήμανσης καθοδηγώντας τους πεζούς να διασταυρώνουν από την πλησιέστερη φωτοελεγχόμενη συμβολή.
- iv. Παράλληλα, εξετάζεται το ενδεχόμενο ακύρωσης της διάβασης και κατασκευής ισόπεδης διάβασης πεζών.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.566, ημερομηνίας 14 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαϊδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με το άρθρο 81(1)(β) των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων του 2010-2017, σε περίπτωση που προκύπτει ζήτημα εάν πρόσωπο είναι ή ήταν μισθωτό ή αυτοτελώς εργαζόμενο, αυτό αποφασίζεται από τον Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
3. Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του ίδιου νόμου, ο Διευθυντής, πριν να επιλύσει οποιοδήποτε ζήτημα σε σχέση με το άρθρο 81, δύναται να ορίσει οποιοδήποτε λειτουργό των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να διεξαγάγει έρευνα για το ζήτημα αυτό.
4. Για το σκοπό αυτό, ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έχει ορίσει λειτουργούς, οι οποίοι προβαίνουν σε έρευνα, ώστε να διαπιστωθούν τα πραγματικά περιστατικά που διέπουν την απασχόληση ατόμου, το οποίο έχει υποβάλει αίτημα καθορισμού της κατηγορίας ασφάλισής του. Στο πλαίσιο της έρευνας, αποστέλλονται ερωτηματολόγια τόσο στο άτομο που έχει υποβάλει ανάλογο αίτημα όσο και στο Τμήμα στο οποίο απασχολείται το άτομο αυτό. Τα εν λόγω ερωτηματολόγια επισυνάπτονται στην παρούσα ως Παραρτήματα I και II, αντίστοιχα.
5. Τα ερωτήματα που περιλαμβάνονται στα εν λόγω ερωτηματολόγια βασίζονται στη σχετική κυπριακή

νομολογία και στη Σύσταση του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας (ILO, Employment Relationship No. 198) ως προς την ερμηνεία και τη διάκριση της εξαρτημένης σχέσης εργασίας και της παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών, εφόσον στον Νόμο ή στους Κανονισμούς δεν υπάρχουν συγκεκριμένα κριτήρια που καθορίζουν ποιος θα πρέπει να θεωρείται μισθωτό πρόσωπο και ποιος αυτοτελώς εργαζόμενος.

6. Σε περίπτωση που χρειάζονται διευκρινίσεις επί των απαντήσεων στα ερωτηματολόγια, στέλνονται σχετικές επιστολές προς τους επηρεαζόμενους στις οποίες υποβάλλονται συγκεκριμένες διευκρινιστικές ερωτήσεις ή/και ζητούνται περαιτέρω στοιχεία (όπως π.χ. αντίγραφα συμβάσεων που έχουν υπογραφεί, αλληλογραφία μεταξύ του αιτητή και του Τμήματος, αντίγραφα παρουσιολογίου). Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορούν να ληφθούν και καταθέσεις τόσο από τους επηρεαζόμενους όσο και από τρίτα άτομα.
7. Σημειώνεται ότι ο Διευθυντής δεν εξετάζει μόνο τους όρους των Συμβάσεων που έχουν συναφθεί αλλά κυρίως τις πραγματικές συνθήκες της απασχόλησης, δηλαδή τον τρόπο εκτέλεσης της εργασίας στην πράξη, εφόσον υπάρχει αμφισβήτηση για το καθεστώς απασχόλησης από το ένα μέρος της Σύμβασης.
8. Επισημαίνεται, δε, ότι η εξουσία του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων που απορρέει από την περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων νομοθεσία είναι να αποφασίσει την κατηγορία ασφάλισης ατόμου το οποίο έχει υποβάλει σχετικό αίτημα. Η εφαρμογή του περί της Ρύθμισης της Απασχόλησης Εργοδοτούμενων Αορίστου και Εργοδοτούμενων Ορισμένου Χρόνου στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου του 2016 (Ν. 70(Ι)/2016) δεν αποτελεί αρμοδιότητα του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σημειώνεται ότι σε αριθμό περιπτώσεων ο Διευθυντής με απόφαση του έχει κατατάξει στην κατηγορία μισθωτών προσώπων άτομα που εργάζονταν στον δημόσιο τομέα, αλλά η απασχόλησή τους ήταν μικρότερη των 30 μηνών.
9. Όσον αφορά στο θέμα των Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης και των άλλων Προγραμμάτων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ο Διευθυντής πέραν της έρευνας που προηγήθηκε, έλαβε υπόψη και σχετική Γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, ώστε να λάβει απόφαση σε σχέση με την ένταξη των εργαζομένων στα ΚΙΕ σε κατηγορία ασφάλισης.
10. Σημειώνεται ότι ορισμένες αποφάσεις του Διευθυντή, οι οποίες προσβάλλονται στο Διοικητικό Δικαστήριο, κατά κύριο λόγο επικυρώνονται. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σε σχετικά πρόσφατη Απόφασή του (αρ. 528/2015 ημερομηνίας 6/12/217) το Διοικητικό Δικαστήριο επικύρωσε την απόφαση του Διευθυντή να κατατάξει πρόσωπο στην κατηγορία ασφάλισης μισθωτού.
11. Αναφορικά με τα στοιχεία που αιτείσθε και για τα οποία γίνεται αναφορά στην ερώτησή σας, σημειώνεται ότι αυτά δεν μπορούν να κοινοποιηθούν, γιατί με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), τα δεδομένα που ζητούνται θεωρούνται προσωπικά δεδομένα και δεν μπορούν να κοινοποιηθούν παρά μόνο με την εξουσιοδότηση των επηρεαζόμενων.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.570, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Κωστή Ευσταθίου

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.571, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Κωστή Ευσταθίου

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι περιορισμένης χρήσης.

Απάντηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.573, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Γνωστοποίηση Ατυχημάτων και

Επικίνδυνων Συμβάντων) Κανονισμούς, γνωστοποιούνται τα θανατηφόρα ατυχήματα και τα ατυχήματα που έχουν ως αποτέλεσμα την απουσία των εργοδοτούμενων από την εργασία για περισσότερες από 3 μέρες.

Ο συνολικός αριθμός των εργατικών ατυχημάτων εργοδοτούμενων προσώπων κατά τη διάρκεια της εργασίας, που έχουν γνωστοποιηθεί στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, κατά την περίοδο 2010-2017, έχει ως ακολούθως:

2010: 2184 ατυχήματα

2011: 2010 ατυχήματα

2012: 1741 ατυχήματα

2013: 1538 ατυχήματα

2014: 1618 ατυχήματα

2015: 1596 ατυχήματα

2016: 1905 ατυχήματα

2017: 2070 ατυχήματα

2. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοιμάζει φακέλους ποινικής δίωξης για σοβαρές παραβάσεις της περί Ασφάλειας και Υγείας νομοθεσίας, μετά από περιστατικά ατυχημάτων ή επικίνδυνων συμβάντων. Οι φάκελοι περιέχουν όλο το σχετικό μαρτυρικό υλικό που συγκεντρώνεται, καθώς και έκθεση γεγονότων/διερεύνησης του περιστατικού. Στη συνέχεια, οι φάκελοι διαβιβάζονται στον αρμόδιο δημόσιο κατηγορο, που ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες του Γενικού Εισαγγελέα και ο οποίος αποφασίζει για τις περαιτέρω ενέργειες.

Ο συνολικός αριθμός περιπτώσεων εργατικών ατυχημάτων, για τα οποία το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας εισηγήθηκε την ποινική δίωξη και οδηγήθηκαν τελικά στο δικαστήριο από το 2010 μέχρι τον Μάιο του 2018, ανά έτος, έχει ως ακολούθως:

2010: 23 ατυχήματα

2011: 35 ατυχήματα

2012: 22 ατυχήματα

2013: 19 ατυχήματα

2014: 15 ατυχήματα

2015: 12 ατυχήματα

2016: 9 ατυχήματα

2017: 10 ατυχήματα

μέχρι Μάιο 2018: 2 ατυχήματα

3. Ο συνολικός αριθμός υποθέσεων εργατικών ατυχημάτων για τις οποίες υπάρχουν καταδικαστικές αποφάσεις δικαστηρίων από το 2010, ανά έτος, φαίνεται πιο κάτω:

2010: 30 ατυχήματα

2011: 25 ατυχήματα

2012: 26 ατυχήματα

2013: 12 ατυχήματα

2014: 12 ατυχήματα

2015: 19 ατυχήματα

2016: 10 ατυχήματα

2017: 12 ατυχήματα

Μέχρι Μάιο 2018: 1 ατύχημα

4. Σημειώνεται ότι η συχνότητα και σοβαρότητα των ατυχημάτων που λαμβάνουν χώρα στις επιχειρήσεις, αποτελεί βασικό κριτήριο για το πόσο συχνά επιθεωρούνται τέτοιες επιχειρήσεις και

ποια μέτρα λαμβάνονται εναντίον τους. Οι Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας διενεργούν διάφορα είδη επιθεωρήσεων που μπορεί να είναι:

- (α) στοχευμένες για συγκεκριμένο θέμα (π.χ. διερεύνηση εργατικού ατυχήματος/επικίνδυνου συμβάντος/επαγγελματικής ασθένειας, έλεγχο επιθεώρησης μηχανήματος) ή
- (β) γενικές, στο πλαίσιο μιας εκστρατείας σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων ή έκδοσης βεβαίωσης, που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως την ύπαρξη και λειτουργία του συστήματος διαχείρισης των κινδύνων, την ύπαρξη εκτιμήσεων κινδύνων, την παροχή μέσων/συστημάτων προστασίας, την ύπαρξη και λειτουργία των επιτροπών ασφάλειας κ.ά.

Με βάση την εικόνα που αποκομίζει κατά την επιθεώρηση ο Επιθεωρητής προβαίνει σε ανάλογες ενέργειες που, εκτός από τις προφορικές του υποδείξεις, περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση, την έγγραφη υπόδειξη των παραβάσεων με απαίτηση για λήψη συγκεκριμένων μέτρων, την έκδοση και επίδοση Ειδοποιήσεων Βελτίωσης ή Απαγόρευσης και την προώθηση ποινικής δίωξης.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.576, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

1. Σύμφωνα με τον περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμο το είδος *Streptopelia senegalensis* δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο των θηρευσίμων ειδών.
2. Το εν λόγω είδος θεωρείται τυχαίος επισκέπτης (accidental visitor) στην Κύπρο, σύμφωνα με τη σχετική βιβλιογραφία. Εδώ και αρκετά χρόνια κάποια άτομα του είδους έχουν παραμείνει στην Κύπρο και έχουν δημιουργήσει πληθυσμούς σε αρκετές περιοχές.
3. Η κατοχή του πιο πάνω είδους δεν ρυθμίζεται από την υφιστάμενη νομοθεσία. Κάτι τέτοιο θα συμβεί όταν η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίσει τους σχετικούς Κανονισμούς, που βρίσκονται ενώπιον της, από τα τέλη του 2015 και περιγράφουν τη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθείται για να είναι δυνατή η κατοχή εκτρεφόμενων ατόμων ειδών άγριων πτηνών ή άγριας πανίδας.
4. Σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 60 του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου, άδεια απελευθέρωσης μη γηγενών ή μη τοπικών ειδών παραχωρείται από τον προϊστάμενο της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας μετά από τη σύμφωνη γνώμη της Επιστημονικής Επιτροπής. Στο σημείο αυτό τονίζω ότι καμία τέτοια άδεια δεν έχει παραχωρηθεί από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας και ουδέποτε η Επιστημονική Επιτροπή δεν γνωμοδότησε θετικά για απελευθέρωση μη γηγενών ή μη τοπικών ειδών. Ως εκ τούτου οι εν λόγω απελευθερώσεις ήταν παράνομες και έγιναν εν αγνοία της Υπηρεσίας.
5. Η δημοσίευση φωτογραφιών και οπτικογραφημένων αρχείων, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, που παρουσιάζουν εικόνες από τις πιο πάνω απελευθερώσεις, δεν μπορούν να αποτελέσουν τεκμήρια στα οποία είναι δυνατό να στηριχθεί καταγγελία. Παρόλα αυτά η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας θα συνεχίσει τη διερεύνηση της όλης υπόθεσης και θα προχωρήσει σε σχετική καταγγελία όταν θα έχει ενώπιον της συγκεκριμένα στοιχεία τα οποία θα είναι δυνατό να τεκμηριωθούν.
6. Πέραν των πιο πάνω η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας έχει επιστήσει την προσοχή όλων ότι, τέτοιες ενέργειες είναι παράνομες και είναι δυνατό να επηρεάσουν αρνητικά τη βιοποικιλότητα της Κύπρου.

Τέλος σημειώνω ότι, η λύση για την αποφυγή παρόμοιων περιστατικών στο μέλλον καθώς και για προστασία της ξεχωριστής βιοποικιλότητας της Κύπρου είναι η ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων των Κανονισμών που θα διέπουν την κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.584, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίας Δημητρίου

«Φωτισμός του οδικού δικτύου και το κόστος κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ ότι για το θέμα εξασφαλίστηκαν οι απόψεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ). Σας διαβιβάζεται η ακόλουθη απαντητική επιστολή της ΑΗΚ:

“Αναφερόμαστε στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1. Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) έχει σταματήσει να παραγγέλλει και να προμηθεύεται φωτιστικά

παλαιάς τεχνολογίας από το 2016.

2. Κατά την περίοδο 2008-2017 η ΑΗΚ προμηθευόταν λαμπτήρες συμπαγούς φθορισμού (Compact Fluorescent Lamp - CFL) 21W και αντικαθιστούσε τους λαμπτήρες πυρακτώσεως του ΟΦ 60W και 100W. Η συνολική εξοικονόμηση σε ενέργεια το χρόνο ανέρχεται περίπου σε 12.638 MWh.
3. Η ΑΗΚ από το 2017 προμηθεύεται λαμπτήρες LED 13W, για αντικατάσταση των λαμπτήρων CFL 21W του ΟΦ. Η συνολική εξοικονόμηση σε ενέργεια το χρόνο ανέρχεται περίπου σε 1.714MWh.
4. Η ΑΗΚ έχει ενημερώσει την Ένωση Δήμων και την Ένωση Κοινοτήτων σχετικά με τη ρυθμιστική απόφαση 03/2014 της ΠΑΕΚ με βάση την οποία η συντήρηση του οδικού φωτισμού (ΟΦ) είναι ανταγωνιστική. Επίσης στις συναντήσεις αυτές, οι Τοπικές Αρχές ενημερώθηκαν για την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται με την αντικατάσταση των ενεργοβόρων φωτιστικών υψηλής πίεσης Νατρίου (ΥΠΝ) του ΟΦ με φωτιστικά LED.

Σημειώστε ότι αρκετές Τοπικές Αρχές έχουν ενδιαφερθεί και αποταθεί στην ΑΗΚ για να αντικαταστήσουν τα φωτιστικά ΥΠΝ του ΟΦ με φωτιστικά LED. Η ΑΗΚ τους έχει ενημερώσει σχετικά με το κόστος της αντικατάστασης, της συντήρησης, της εγγύησης και της απόσβεσης της επένδυσής τους και έχουν αναθέσει στην ΑΗΚ την αντικατάσταση και συντήρηση του ΟΦ με φωτιστικά LED και υπογράψει σχετική συμφωνία.

5. Οι Κοινότητες Άλωνα, Πολυστύπου, Τόχνης και Κλαυδιών έχουν αντικαταστήσει τα Φωτιστικά ΥΠΝ του ΟΦ με φωτιστικά LED. Η Κοινότητα Μοσφιλωτής έχει αντικαταστήσει περίπου τα μισά και υπολογίζεται ότι θα αντικατασταθούν τα υπόλοιπα μέχρι το τέλος του Σεπτεμβρίου.
6. Επισυνάπτεται πίνακας όπου φαίνεται το κόστος του ΟΦ κατά έτος τα τελευταία δέκα χρόνια.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε πληροφορίες ή και διευκρινίσεις χρειαστείτε.”.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.584, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Φωτισμός Οδικού Δικτύου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση σχετικά με το θέμα του φωτισμού οδικού δικτύου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μέσω του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, είναι αρμόδιο για το φωτισμό του υπεραστικού οδικού δικτύου. Για το φωτισμό εντός πόλεων και κοινοτήτων αρμόδιες είναι οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης. Το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, ως σύμβουλος του κράτους σε θέματα ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και στο πλαίσιο της συνεργασίας του με τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, έχει εκπονήσει πρότυπα έγγραφα για αντικατάσταση του οδικού φωτισμού με νέου τύπου φωτιστικά (Τεχνολογίας LED) μειωμένης κατανάλωσης ενέργειας, μέσω συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης (ESCO), τα οποία έχουν παρουσιαστεί και παραδοθεί σε πέντε δήμους της ευρύτερης περιοχής Λεμεσού. Επιπρόσθετα, το Τμήμα παρέχει τεχνική υποστήριξη σε θέματα εγγράφων διαγωνισμού και τεχνικών προδιαγραφών σε δήμους ή κοινότητες που επιθυμούν να αντικαταστήσουν τον οδικό εντός των ορίων τους.

Σχετικά με το κόστος του οδικού φωτισμού τα τελευταία δέκα χρόνια, αρμόδιες να απαντήσουν είναι οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.586, ημερομηνίας 21^{ης} Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφορικά με την το πιο πάνω ερώτημα με θέμα την εκμετάλλευση της γεωργικής γης για άλλες χρήσεις, πληροφορείστε τα εξής:

1. Πάγια θέση του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑΠ) είναι η διατήρηση και προστασία της γόνιμης γεωργικής γης, ιδιαίτερα εάν σε αυτήν έχουν εκπονηθεί σχέδια αναδασμού ή εμπίπτει σε περιοχές που αρδεύονται από κυβερνητικά ή άλλα αρδευτικά έργα.
2. Όσον αφορά δε τη χρήση γης που εμπίπτει σε γεωργικές ζώνες για οικιστικές ή σύνθετες αναπτύξεις ή εγκατάσταση φωτοβολταϊκών μονάδων, το ΥΓΑΑΠ εκφράζει πάντοτε την άποψη ότι αυτού του είδους οι χρήσεις πρέπει να οριοθετούνται σε περιοχές άγονων εδαφών και όχι σε γόνιμες γεωργικές

γαίες, ιδιαίτερα εάν σε αυτές έχουν εκπονηθεί σχέδια αναδάσμου.

3. Τονίζεται ότι η λήψη τελικής απόφασης για τις υπό αναφορά αναπτύξεις αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα των οικοδομικών αρχών και του Υπουργείου Εσωτερικών, στο οποίο σημειωτέον έχουν μεταφερθεί και οι αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Αναδάσμου, αφού πρώτα εξασφαλιστεί η θετική γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής, στο πλαίσιο της εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.587, ημερομηνίας 24 Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Οικονομικών τα τελευταία χρόνια περιλαμβάνει στον Προϋπολογισμό όλες τις πιστώσεις που η Ανεξάρτητη Αρχή Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας υποβάλλει με τις προτάσεις του Προϋπολογισμού της χωρίς οποιεσδήποτε περικοπές.

Η Ανεξάρτητη Αρχή Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας δεν υπέβαλε μέχρι στιγμής αίτημα στο Υπουργείο Οικονομικών είτε για αύξηση των πιστώσεων του Προϋπολογισμού της είτε για περίληψη νέων θέσεων. Όταν και εφόσον υποβάλει αίτημα για αυξημένες πιστώσεις τότε αυτό θα εξεταστεί στα πλαίσια ετοιμασίας του ετήσιου Προϋπολογισμού με βάση τις υφιστάμενες διαδικασίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Αυγούστου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.588, ημερομηνίας 24 Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έχει εγκύψει με ιδιαίτερη ευαισθησία και τη δέουσα σοβαρότητα στο πολύ σοβαρό κοινωνικό φαινόμενο της σεξουαλικής κακοποίησης ή/και εκμετάλλευσης παιδιών και έχει διαμορφώσει επίσημη Πολιτική για τα σχετικά ζητήματα.

Συγκεκριμένα, η Πολιτική του ΥΠΠ για τη Διαχείριση Περιστατικών Σεξουαλικής Κακοποίησης ή/και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας διαμορφώθηκε με βάση τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας [Ο περί Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και Παιδικής Πορνογραφίας Νόμος, 91(Ι)/2014] και τις δεσμεύσεις που απορρέουν από αυτή και είναι απόλυτα συμβατή με την Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Παιδιών από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση, τη Σεξουαλική Κακοποίηση και την Παιδική Πορνογραφία, αφού εξάλλου το ΥΠΠ είναι ανάμεσα στα τέσσερα Υπουργεία που συνέβαλαν στη διαμόρφωσή της και εργάζονται συστηματικά για την προώθηση και υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης (2016-2019).

Βασικός πυλώνας της Πολιτικής του ΥΠΠ είναι η ενημέρωση του/της εκπαιδευτικού για την υποχρέωσή του/της με βάση τη σχετική Νομοθεσία να αναγνωρίζει περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης ή/και εκμετάλλευσης παιδιών και να προωθεί αναφορά στις Αρμόδιες Αρχές. Προς τον σκοπό αυτό, έχει προχωρήσει στη διαμόρφωση και ανάρτηση Εγκυκλίου (Φεβρουάριος, 2016, προς αντικατάσταση εγκυκλίου με ημερομηνία 7 Νοεμβρίου 2014) που ενημερώνει το διδακτικό προσωπικό κάθε Δημόσιου ή Ιδιωτικού Σχολείου Δημοτικής (Νηπιαγωγείου, Δημοτικού, Ειδικού Σχολείου), Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για την υποχρέωσή του, με βάση τη Νομοθεσία, να αναγνωρίζει περιστατικά και να προωθεί σχετική καταγγελία στις αρμόδιες αρχές (Αστυνομία Κύπρου, Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας) εκεί όπου υπάρχει εύλογη υποψία ότι παιδί/ιά υπόκειται/νται σε σεξουαλική κακοποίηση ή/και εκμετάλλευση (αρ εγκ.: γρρ 3736, αρ φακ.: 11.2.11.2, ημ.: 11/02/2016, <http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp3736a>). Στην εν λόγω εγκύκλιο καθορίζονται οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για αναφορά περιστατικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιού και αφορούν σε ένα σαφές **Πρωτόκολλο Ενεργειών**, το οποίο διαμορφώθηκε μετά από διαβουλεύσεις του ΥΠΠ με διάφορες αρχές, όπως η Αστυνομία Κύπρου, το Υπουργείο Υγείας και οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Στις εγκύκλιες οδηγίες προς τις Διευθύνσεις των σχολείων και τους/τις εκπαιδευτικούς επισημαίνεται ότι δεν απαιτείται από το σχολείο να έχει τη συγκατάθεση είτε των γονιών του θύματος είτε των γονιών του/των δράστη/ών για προώθηση της αναφοράς του περιστατικού στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και στην Αστυνομία. Γίνονται, επίσης, συστάσεις ότι ακολουθείται το ίδιο Πρωτόκολλο ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία εμπλέκεται εκπαιδευτικός του σχολείου και ότι σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί εξαιρεση των πιο πάνω διαδικασιών μια τέτοια περίπτωση.

Το ΥΠΠ στοχεύοντας στην περαιτέρω ενίσχυση και ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών στην εφαρμογή της Νομοθεσίας, μετά την ανάρτηση της εγκυκλίου, πραγματοποίησε μια σειρά σχετικών ενημερωτικών/επιμορφωτικών δράσεων με στόχο την ευαισθητοποίηση για το θέμα και την ενημέρωση σε σχέση με Πρωτόκολλο Ενεργειών, που πρέπει να ακολουθείται από τα σχολεία στη διαχείριση

περιστατικών σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών για τα οποία γίνεται αναφορά στα σχολεία ή λαμβάνουν χώρα σε αυτά.

Παράλληλα, η Συντονιστική Επιτροπή Πρόληψης και Καταπολέμησης Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών του ΥΠΠ, που είναι η αρμόδια Επιτροπή για τα σχετικά ζητήματα, έχει προχωρήσει στην έκδοση **Εγχειριδίου Εκπαιδευτικού** (συμπληρωματικό της εγκυκλίου), το οποίο έχει διανεμηθεί σε όλους/όλες τους/τις εκπαιδευτικούς, όλων των βαθμίδων, και μέσω του οποίου επιδιώκεται η περαιτέρω στήριξη των εκπαιδευτικών και όσων εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία, για αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των θεμάτων που αφορούν στην αναγνώριση και διαχείριση περιστατικών σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών. Στο κεφάλαιο 4 του Εγχειριδίου γίνεται, και πάλι, αναφορά στις διαδικασίες που ακολουθούνται για διαχείριση περιστατικών σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών στο πλαίσιο του σχολείου. Στη σελίδα 45 του εγχειριδίου τονίζεται εμφαντικά ότι ακολουθούνται οι ίδιες διαδικασίες αναφοράς περιστατικών σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών ακόμη και όταν εμπλέκεται εκπαιδευτικός στο ίδιο σχολείο με το θύμα.

Υπό το φως των πιο πάνω, το ΥΠΠ δηλώνει ευθαρσώς ότι δεν έχει κανένα λόγο να συγκαλύψει περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών από οποιονδήποτε ενήλικα ή/και άλλον ανήλικο ή να συγκαλύψει εκπαιδευτικό που προβαίνει σε τέτοιες αποτρόπαιες πράξεις. Οι όποιες περιπτώσεις σεξουαλικής κακοποίησης ή/και εκμετάλλευσης παιδιών που εμπλέκουν εκπαιδευτικό και έχουν πέσει στην αντίληψη των σχολείων ή των Επαρχιακών Γραφείων Παιδείας έχουν τύχει της ενδεδειγμένης διαχείρισης και ενημέρωσης των αρμόδιων Υπηρεσιών. Αυτό μπορούμε να το δηλώσουμε με βεβαιότητα ότι γίνεται από το 2014, μετά την ψήφιση της σχετικής Νομοθεσίας.

Με την ευκαιρία, το ΥΠΠ δηλώνει ότι θα συνεχίσει να προβαίνει σε πολυεπίπεδες ενέργειες για την προστασία των παιδιών και τη θωράκιση του δικαιώματός τους να μεγαλώνουν σε ένα περιβάλλον που να διασφαλίζει τη σωματική, νοητική, συναισθηματική και κοινωνική τους ανάπτυξη, αφενός, ενδυναμώνοντας τους/τις ίδιους/ίδιες τους/τις εκπαιδευτικούς να επιδεικνύουν μηδενική ανοχή σε περιστατικά ή και υποψίες σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και αφετέρου, αντιμετωπίζοντας τα περιστατικά που εμπλέκουν εκπαιδευτικούς με την ίδια αυστηρότητα και αποφασιστικότητα.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.590, ημερομηνίας 29 Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Κοινοβουλευτική ερώτηση και σας ενημερώνω ότι για την ευαίσθητη περίπτωση στην οποία αναφέρεται η ερώτηση, η Αστυνομία δεν επέδειξε οποιαδήποτε κωλυσιεργία και δεν έγινε οποιαδήποτε παρέμβαση ή προσπάθεια συγκάλυψης της.

Αντίθετα, η συγκεκριμένη περίπτωση έτυχε χειρισμού από την Αστυνομία με πλήρη διακριτικότητα, πριν τη δημοσιοποίηση της και επιδείχθηκε η ευαισθησία που απαιτείται σε τέτοιες περιπτώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.594, ημερομηνίας 29 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Τον Νοέμβριο του 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ετοίμασε την “Έκθεση για την εφαρμογή της Σύστασης της Επιτροπής σχετικά με την ενίσχυση της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών μέσω της διαφάνειας”.
2. Με την έκδοση της υπό αναφορά Σύστασης η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωστοποιεί τις απόψεις της προς τα κράτη-μέλη, υποδεικνύοντας δόκιμα μέτρα που θα μπορούσαν να αναληφθούν από αυτά για την εφαρμογή της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών μέσω της διαφάνειας, χωρίς όμως να επιβάλλεται νομική υποχρέωση προς τα κράτη μέλη, καθότι οι Συστάσεις δεν είναι δεσμευτικές. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη, ανάμεσά τους και η Κύπρος, επιλέγουν πολιτικές και μέτρα, θεσμικού ή εθελοντικού χαρακτήρα, για την επίτευξη των στόχων και των σκοπών της Σύστασης.
3. Στο πλαίσιο αυτό, η Κύπρος εφαρμόζει, ήδη, πολιτικές και μέτρα συναφή προς τους σκοπούς της Σύστασης. Στην Έκθεση της Επιτροπής γίνεται αναφορά στην Κύπρο ως μία από τις χώρες που έχουν ήδη αναπτύξει δράση και συγκεκριμένα μέτρα που προβλέπονται στη Σύσταση και που εξυπηρετούν το στόχο της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών μέσω της διαφάνειας. Συγκεκριμένα:
  - α. Η Επιτροπή αναφέρει στην Έκθεσή της ότι ένας τρόπος αύξησης της μισθολογικής διαφάνειας

και αντιμετώπισης του χάσματος αμοιβών είναι η παρότρυνση ή υποχρέωση των κοινωνικών εταίρων να συζητήσουν τα θέματα ίσης αμοιβής στο πλαίσιο των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Η Έκθεση περιλαμβάνει την Κύπρο στις χώρες οι οποίες υλοποιούν εθελοντικά μέτρα, ως μέσο ώθησης, για να περιληφθεί η ίση αμοιβή στις συλλογικές διαπραγματεύσεις. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνεται και η παροχή κατάρτισης στους κοινωνικούς εταίρους. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο εξειδικευμένης εκπαίδευσης συνδικαλιστικών οργανώσεων και εργοδοτικών συνδέσμων, καθώς και δικηγόρων, λογιστών, υπεύθυνων προσωπικού και μελών διαφόρων επαγγελματικών συνδέσμων που υλοποιήθηκε το 2014, εκπονήθηκε και ένας εξειδικευμένος οδηγός για την καθοδήγηση συνδικαλιστών και εκπροσώπων εργοδοτών για προώθηση της ισότητας αμοιβών κατά τη διαπραγμάτευση συλλογικών συμβάσεων.

- β. Η Σύσταση παροτρύνει τα κράτη μέλη να διασαφηνίσουν την έννοια της “εργασίας ίσης αξίας” στη νομοθεσία τους. Η Έκθεση της Επιτροπής περιλαμβάνει την Κύπρο στις χώρες οι οποίες ορίζουν ήδη την έννοια της “εργασίας ίσης αξίας” στη νομοθεσία τους, παρέχοντας τα σημαντικότερα κριτήρια για τη σύγκριση της αξίας διαφορετικών εργασιών. Το άρθρο 18 των Περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμων του 2002-2014 προβλέπει ότι η “εργασία ίσης αξίας” καθορίζεται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων τα οποία καθορίζονται στο Νόμο.
- γ. Η Σύσταση παροτρύνει τα κράτη μέλη να προωθήσουν την ανάπτυξη και τη χρήση συστημάτων επαγγελματικής αξιολόγησης και κατάταξης, τα οποία να είναι ουδέτερα ως προς το φύλο. Η Έκθεση της Επιτροπής περιλαμβάνει την Κύπρο στις χώρες των οποίων η νομοθεσία απαιτεί ρητά τα συστήματα επαγγελματικής αξιολόγησης και κατάταξης που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της αμοιβής να είναι ουδέτερα ως προς το φύλο. Το άρθρο 5(1) των Περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμων του 2002-2014 αναφέρει ότι, ιδιαίτερα όταν χρησιμοποιείται σύστημα επαγγελματικής κατάταξης για τον καθορισμό των αμοιβών, το σύστημα αυτό πρέπει να βασίζεται σε κοινά κριτήρια για τους εργοδοτούμενους άνδρες και γυναίκες και να διαμορφώνεται κατά τρόπο που να αποκλείει τις διακρίσεις που βασίζονται στο φύλο.
- δ. Η Έκθεση περιλαμβάνει την Κύπρο στις χώρες οι οποίες έχουν καθιερώσει πρακτικά εργαλεία, όπως οδηγούς και καταλόγους ελέγχου για επαγγελματική αξιολόγηση χωρίς προκαταλήψεις λόγω φύλου, καθώς και επιμορφωτικά προγράμματα για τους εργοδότες. Συγκεκριμένα, εκπονήθηκε οδηγός για εργοδότες, ο οποίος περιλάμβανε, ανάμεσα σε άλλα, επεξήγηση των προνοιών των περί Προστασίας των Μισθών Νόμων του 2007-2012 και των περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμων του 2002-2014, καθώς επίσης σχετικά βοηθητικά έντυπα και άλλο ενημερωτικό υλικό. Επίσης, σύμβουλοι επιχειρήσεων επισκέφθηκαν πέραν των 400 επιχειρήσεων που απασχολούν άνω των 15 ατόμων, όπου παρουσίασαν τις βασικές πρόνοιες των εν λόγω νομοθεσιών και τον οδηγό που ετοιμάστηκε. Πέραν των πιο πάνω, ο οδηγός στάλθηκε σε 1 300 επιχειρήσεις, οργανώσεις, συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις.
- ε. Η Σύσταση παροτρύνει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η εφαρμογή της αρχής της ίσης αμοιβής παρακολουθείται συστηματικά. Η Έκθεση περιλαμβάνει την Κύπρο στις χώρες στις οποίες οι επιθεωρήσεις εργασίας παρακολουθούν τις διακρίσεις στις αμοιβές. Μέχρι το 2015 πραγματοποιήθηκαν 1 000 περίπου επιθεωρήσεις για την εφαρμογή της περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας νομοθεσίας, ενώ έκτοτε συνεχίζουν να πραγματοποιούνται επιθεωρήσεις στη βάση ετήσιου στόχου που καθορίζεται κάθε έτος. Το 2016 πραγματοποιήθηκαν 148 επιθεωρήσεις για την Ίση Αμοιβή Ανδρών και Γυναικών, ενώ το 2017 πραγματοποιήθηκαν 197 επιθεωρήσεις.
4. Πέραν των πιο πάνω, ο “Εθνικός Φορέας Πιστοποίησης Επιχειρήσεων για την Εφαρμογή Καλών Πρακτικών για την Ισότητα των Φύλων στο Εργασιακό Περιβάλλον”, που λειτουργεί από το 2014 υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έχει πιστοποιήσει εργοδότες που προωθούν την ισότητα της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών μέσω της διαφάνειας. Συγκεκριμένα, έχουν πιστοποιηθεί εργοδότες που διαθέτουν μισθολογικές κλίμακες, οι οποίες αντιστοιχούν σε όλες τις βαθμίδες και θέσεις εργασίας στην επιχείρηση, καθώς και εργοδότες που δημοσιοποιούν τον μισθό πρόσληψης σε κάθε νέα προκήρυξη θέσης εργασίας. Σημειώνω ότι η πιστοποίηση από τον Φορέα λειτουργεί ως κίνητρο για τις επιχειρήσεις που προωθούν την ισότητα των φύλων μέσα από επιμέρους ή από το σύνολο των πολιτικών τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.596, ημερομηνίας 29 Μαΐου 2018, του

βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Σημείωση: Η απάντηση της υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.603, ημερομηνίας 31^{ης} Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Η Προκαταρκτική Έκθεση Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΠΕΕΠ) του έργου “Διαμόρφωση/εξωραϊσμός του παραλιακού πεζοδρόμου στη Βορόκληνη-Διαμόρφωση Οχετού Βερκή” εξετάστηκε από την Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σε συνεδρία της που έγινε στις 24 Μαΐου 2011, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου [Ν.140(Ι)/2005].

Η Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής, που εκδόθηκε στις 27 Ιουλίου 2011, περιλαμβάνει τον όρο 3.18 σύμφωνα με τον οποίο η Κοινότητα Βορόκληνης θα πρέπει να υποβάλει στο Τμήμα Περιβάλλοντος Σχέδιο Διαχείρισης του Έργου, το οποίο να περιλαμβάνει, ανάμεσα σ’ άλλα, τη διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων, τα μέτρα καταπολέμησης κουνουπιών (ελεγχόμενοι μέθοδοι φιλικόι προς το περιβάλλον) και τη διαχείριση της οργανικής ύλης από την εισροή νερού του ρέματος.

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως με επιστολή του στις 20 Σεπτεμβρίου 2012 απέστειλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος το Διαχειριστικό Σχέδιο για τη λειτουργία του έργου, το οποίο αξιολογήθηκε και έγινε αποδεκτό ως προς τα περιεχόμενα του, υπό την προϋπόθεση εφαρμογής συγκεκριμένων όρων. Η σχετική επιστολή του Τμήματος Περιβάλλοντος ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2012 επισυνάπτεται.

Στη συνέχεια, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ως αρμόδια αρχή για την παρακολούθηση εφαρμογής του Διαχειριστικού Σχεδίου του έργου, απέστειλε στο Κοινοτικό Συμβούλιο Βορόκληνης το πιο πάνω Διαχειριστικό Σχέδιο με σκοπό την εφαρμογή του. Τέλος, σημειώνεται ότι το Τμήμα Περιβάλλοντος παρακολουθεί την ποιότητα των νερών κολύμβησης της περιοχής νερών κολύμβησης “Γιαννάδες”, στα πλαίσια εφαρμογής του εναρμονιστικού Νόμου 57(Ι)/2008 για τη Διαχείριση της Ποιότητας των Νερών Κολύμβησης. Κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου (1 Μαΐου μέχρι 31 Οκτωβρίου) παρακολουθείται η ποιότητα των νερών κολύμβησης για δύο παραμέτρους, εντερόκοκκοι και Escherichia-coli. Η ποιότητα των νερών κολύμβησης παρακολουθείται με μηνιαίες τουλάχιστον δειγματοληψίες κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου σε 112 περιοχές νερών κολύμβησης της Κύπρου, τα αποτελέσματα των οποίων αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος. Για την περίπτωση της εν λόγω περιοχής νερών κολύμβησης παρακολουθείται η ποιότητα των νερών της ανά δεκαπενθήμερο, για τον λόγο ότι εμπίπτει στον θεσμό της γαλάζιας σημαίας. Τα αποτελέσματα μέχρι στιγμής για τη φετινή χρονιά είναι μέσα στα όρια που προβλέπει η Ευρωπαϊκή Οδηγία.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.604, ημερομηνίας 1^{ης} Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Μετά το περιστατικό προσάραξης σκάφους στην παραλία της προστατευόμενης περιοχής Λάρας τον περασμένο Μάιο, ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος έχει προχωρήσει στην έκδοση σχετικού Διατάγματος, με το οποίο παρατείνει την απαγόρευση της διέλευσης και αγκυροβόλησης σκάφους στην προστατευόμενη περιοχή, κατά τους μήνες Μάιο και Οκτώβριο έκαστου έτους, για σκοπούς προστασίας της ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας. Το εν λόγω Διάταγμα εκδόθηκε στις 27 Ιουλίου 2018 και στάλθηκε για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ενώ έχουν γίνει και σχετικές ανακοινώσεις για σκοπούς πληροφόρησης του κοινού.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.605, ημερομηνίας 1^{ης} Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το θέμα της άρσης της στρέβλωσης που προέκυψε μετά την ψήφιση του εναρμονιστικού νόμου για την επιβολή φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) 19% στα οικόπεδα, ενώ για την αγορά ολοκληρωμένης κατοικίας σε οικόπεδο καταβάλλεται 5% μελετάται από την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Οικονομικών και θα ενημερωθείτε για όλες τις σχετικές λεπτομέρειες της ρύθμισης μόλις αυτή οριστικοποιηθεί.
3. Παραμένω στη διάθεσή σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.609, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Γιώργου Τ. Γεωργίου

«Τοποθέτηση Ηχοπετασμάτων κατά μήκος Κάθετου Δρόμου Λιμανιού-Νοσοκομείου Λεμεσού

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αριθμό ερ. 23.06.011.02.609, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Τα συμβόλαια για τοποθέτηση ηχοπετασμάτων, λόγω του υψηλού κόστους που συνεπάγονται, προωθούνται κατά προτεραιότητα σύμφωνα με κριτήρια που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των αρμόδιων Τμημάτων Πολεοδομίας και Οικήσεως, Περιβάλλοντος και Δημοσίων Έργων. Τα κριτήρια αυτά αφορούν κάλυψη περιοχών μεγάλων πυκνοτήτων πληθυσμού και ευαίσθητων ακουστικά δεκτών (π.χ. σχολείων, νοσοκομείων, κ.λπ.) που γειτνιάζουν με δρόμους ταχείας κυκλοφορίας (με όριο ταχύτητας πέραν των 80 χλμ/ώρα) και ξεπερνούν τα επιτρεπόμενα επίπεδα θορύβου.

Ο Κάθετος Δρόμος Λιμανιού-Νοσοκομείου Λεμεσού δεν είναι δρόμος ταχείας κυκλοφορίας και με βάση τα προαναφερθέντα κριτήρια δεν αποτελεί προτεραιότητα για τοποθέτηση ηχοπετασμάτων σε όλο το μήκος του. Σε περιπτώσεις δρόμων με όρια ταχύτητας μέχρι 65 χλμ/ώρα, όπως ο εν λόγω δρόμος, η τοποθέτηση ηχοπετασμάτων για σκοπούς μείωσης θορύβου θα εξετάζεται μόνο όπου υπάρχουν ευαίσθητοι δέκτες (δηλαδή σχολεία, πανεπιστήμια, νοσοκομεία κ.λπ.).

Με βάση τα πιο πάνω, συστήνεται όπως ζητηθεί από τους επηρεαζόμενους Δήμους να διερευνήσουν άλλα μέτρα αντιμετώπισης του θορύβου, εκτός των ηχοπετασμάτων, όπως αστυνόμευση για έλεγχο του ορίου ταχύτητας, δένδροφύτευση σε πυκνές συστάδες, κ.λπ.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.610, ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. φακ. Ερ. 23.06.011.02.610 και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

1. Τα συγκεκριμένα τεμάχια βρίσκονται νότια του Πανεπιστημίου Κύπρου, μεταξύ Λεωφόρων Αθαλάσσας και Λάρνακας, στα διοικητικά όρια του Δήμου Αγλαντζιάς, ανατολικά του λόφου του Άρωνα.
2. Κατά την αναθεώρηση του Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας το 2003, η περιοχή νότια του Πανεπιστημίου Κύπρου (περιοχή Άρωνα), στα διοικητικά όρια του Δήμου Αγλαντζιάς, εντάχθηκε σε Ζώνη Προστασίας Δα1 (με συντελεστή δόμησης και ποσοστό κάλυψης 0,005:1) από Γεωργική Ζώνη Γα6 (συντελεστής δόμησης και ποσοστό κάλυψης 0,20:1 και 0,15:1 αντίστοιχα), όπου ουσιαστικά απαγόρευε κάθε ανάπτυξη, **με στόχο την δημιουργία Αστικού Πάρκου σε συνέχεια του Δάσους της Αθαλάσσας.**
3. Από το 2003 και έπειτα όλοι οι επηρεαζόμενοι ιδιοκτήτες στην περιοχή αυτή, υπέβαλαν ενστάσεις κατά της καθορισμένης Ζώνης Προστασίας των αναθεωρημένων Τοπικών Σχεδίων Λευκωσίας 2003, 2009 και 2011, καθώς και προσφυγές στο Ανώτατο Δικαστήριο κατά των εγκριμένων Τοπικών Σχεδίων Λευκωσίας 2006, 2009 και 2012. Αίτημα τους ήταν είτε για επαναφορά της περιοχής σε Γεωργική Ζώνη (όπου θα μπορούσαν να εφαρμόσουν την πολιτική για την ανέγερση της μεμονωμένης κατοικίας εκτός Ορίου Ανάπτυξης), είτε για ένταξη της περιοχής σε Οικιστική Ζώνη. Το αίτημα τους υποστήριζε και ο Δήμος Αγλαντζιάς.
4. Με το Τοπικό Σχέδιο Λευκωσίας 2011, εισήχθηκε η παράγραφος 8.9 «Ειδικές Πρόνοιες», με στόχο τη δυνατότητα ανταλλαγής των ιδιωτικών ιδιοκτησιών που εμπίπτουν, μεταξύ άλλων, και στην καθορισμένη Ζώνη Προστασίας στην περιοχή Άρωνα, με κρατική γη. Αντίγραφο της πρόνοιας αυτής επισυνάπτεται ως Παράρτημα 1.
5. Κατά την εξέταση των ενστάσεων κατά του Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας 2011, όπου στην περιοχή υποβλήθηκαν 77 ιδιωτικές ενστάσεις, καθώς και η ένσταση του Δήμου Αγλαντζιάς, η Επιτροπή Μελέτης των Ενστάσεων (ΕΜΕ) αποφάσισε ότι δεν δικαιολογείται οποιαδήποτε τροποποίηση της καθορισμένης από το 2003 Ζώνης Προστασίας, εφόσον ο στόχος του Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας

για δημιουργία Αστικού Πάρκου δεν έχει εγκαταλειφθεί. Η ΕΜΕ σημείωσε ότι με το Τοπικό Σχέδιο Λευκωσίας 2011 έχει εισαχθεί πολιτική για δυνατότητα απόκτησης των ιδιοκτησιών από το κράτος (απαλλοτρίωση, αποζημίωση ή ανταλλαγή), με βάση το συντελεστή δόμησης όπως ήταν καθορισμένος πριν τον πρώτο καθορισμό της περιοχής ως Ζώνης Προστασίας (δηλαδή με το συντελεστή δόμησης 0,20:1 της Γεωργικής Ζώνης Γα6).

6. Το Υπουργείο Εσωτερικών, μετά και από συναντήσεις που είχε με τους επηρεαζόμενους κατοίκους, πριν από τη δημοσίευση του Εγκριμένου Τοπικού Σχεδίου 2012, προχώρησε κατά τη δημοσίευσή του στην εισαγωγή ειδικής πολιτικής για την περιοχή, με την ονομασία «**Ειδική Πολιτική Περιοχής Άρωνα**». Αντίγραφο της πολιτικής αυτής επισυνάπτεται ως Παράρτημα 2. Η εν λόγω πολιτική αποδείχθηκε πολύ περίπλοκη στην εφαρμογή της, καθ' ότι διαφάνηκε ότι εμπλέκονταν σ' αυτήν και άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες με ισχυρή άποψη όπως το Τμήμα Αρχαιοτήτων και ειδικά το Υπουργείο Άμυνας.
7. Το Τοπικό Σχέδιο Λευκωσίας 2011, δημοσιεύτηκε στις 29 Ιουλίου του ίδιου έτους και το εγκριμένο Τοπικό Σχέδιο 2012 την 21^η Δεκεμβρίου επίσης του ίδιου έτους.
8. Σύμφωνα με τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο, άρθρο 14(1), κάθε Τοπικό Σχέδιο τελεί υπό διαρκή αναθεώρηση και αποτελεί το θέμα έκθεσης που δημοσιεύεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, κατά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν τα πέντε χρόνια από την ημερομηνία δημοσίευσης της γνωστοποίησης της έγκρισης του Τοπικού Σχεδίου ή τα επτά χρόνια από την ημερομηνία δημοσίευσης της γνωστοποίησης της αναθεώρησης του Τοπικού Σχεδίου, οποιοδήποτε από τα δύο είναι το μικρότερο.
9. Εν τω μεταξύ, στις 9/8/2016, το Διοικητικό Δικαστήριο με απόφαση του ακύρωσε το Τοπικό Σχέδιο Λευκωσίας 2011-2012. Το Πολεοδομικό Συμβούλιο τότε, αφού μελέτησε σε βάθος όλα τα ενώπιον του στοιχεία, δεδομένα, σημειώματα, έγγραφα και πορίσματα, που αφορούν στην επανεξέταση του Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας, ενέκρινε το Σχέδιο στο σύνολο του και τις επιμέρους πρόνοιες που το συνθέτουν, όπως αυτό δημοσιεύτηκε το 2012, με σκοπό την επαναδημοσίευση του από τον Υπουργό Εσωτερικών. Έτσι, στις 7 Οκτωβρίου 2016, δημοσιεύθηκε το Τροποποιημένο Τοπικό Σχέδιο Λευκωσίας 2016 (επανεξέταση) χωρίς αλλαγές από εκείνο του 2012. Ακολούθησε περίοδος ενστάσεων και στις 4 Μάϊου 2018, δημοσιεύθηκε το εγκριμένο Τοπικό Σχέδιο Λευκωσίας 2018.
10. Ενόψει και της επικείμενης αναθεώρησης του νέου Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας εντός του 2018, τόσο το Πολεοδομικό Συμβούλιο, όσον και ο Υπουργός Εσωτερικών αποφάσισαν όπως στο Τοπικό Σχέδιο Λευκωσίας 2016-2018 **μη εξεταστούν τα μείζονα θέματα του Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας**, όπως και το θέμα που αφορά τις ιδιοκτησίες στην περιοχή του Άρωνα, και όπως αυτά συζητηθούν και αποφασιστούν κατά τη νέα διαδικασία αναθεώρησης του 2018.
11. Εν κατακλείδι, η νέα διαδικασία αναθεώρησης των τεσσάρων μεγάλων Τοπικών Σχεδίων, συμπεριλαμβανομένου και του Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας, σύμφωνα με το τρέχον πρόγραμμα του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, θα αρχίσει περί τα τέλη του 2018, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ο οποίος θα δώσει οδηγίες στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως να προβεί σε διαβουλεύσεις με τα διάφορα Υπουργεία και Οργανισμούς/Τμήματα με σκοπό την ετοιμασία των εκθέσεων αναθεώρησης τους.
12. Καταληκτικά αναφέρεται ότι το πιο πάνω θέμα θα συζητηθεί διεξοδικά κατά την επόμενη αναθεώρηση του Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.611, ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα εξής:

Η πραγματοποίηση της προγραμματισθείσας για τις 7 Μαΐου 2018 Τριμερούς Συνάντησης Κύπρου-Αρμενίας-Ελλάδας σε επίπεδο Υπουργών Εξωτερικών, αποτελούσε πρωτοβουλία του Υπουργείου Εξωτερικών. Η εν λόγω συνάντηση αναβλήθηκε κατόπιν αιτήματος της Πρεσβείας της Αρμενίας με έδρα την Αθήνα, ένεκα των πολιτικών εξελίξεων που διαδραματιζόνταν στην Αρμενία εκείνες τις μέρες, και οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την εκλογή νέου Πρωθυπουργού και τη σύσταση νέας κυβέρνησης.

Στο στάδιο αυτό βρίσκονται σε εξέλιξη διεργασίες μεταξύ των Υπουργείων Εξωτερικών των τριών χωρών, με στόχο τον καθορισμό νέας ημερομηνίας διεξαγωγής της Τριμερούς Συνάντησης.

Στην παρούσα φάση προτεραιότητά μας αποτελεί η εδραίωση και ωρίμανση της τριμερούς

συνεργασίας Κύπρου-Ελλάδας-Αρμενίας, ούτως ώστε να φέρει απτά αποτελέσματα. Σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο διεύρυνσης του τριμερούς σχήματος σε τετραμερές, όταν επιτευχθεί ο αρχικός μας στόχος, θα αξιολογηθεί από κοινού με τις άλλες δύο χώρες το κατά πόσον υπάρχει προστιθέμενη αξία στη συμμετοχή και άλλων κρατών στο σχήμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.614, ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, σας πληροφορώ ότι στους Προϋπολογισμούς της Διεύθυνσης Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης περιλαμβάνεται πρόνοια για πλήρη κάλυψη της δαπάνης συμμετοχής των μαθητών σε συγκεκριμένους βαλκανικούς, ευρωπαϊκούς ή διεθνείς διαγωνισμούς που αναφέρονται στο επεξηγηματικό υπόμνημα.

Πρόβλημα μπορεί να παρουσιαστεί σε περιπτώσεις όπου αποφασίζεται από διάφορους Ομίλους/Ενώσεις ή και σχολικές μονάδες η συμμετοχή σε διαγωνισμούς που δεν περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού καταβάλλει προσπάθεια για κάλυψη μέρους των εξόδων από εξοικονομήσεις που ενδέχεται να προκύψουν στο συγκεκριμένο άρθρο του προϋπολογισμού.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού καταβάλλει προσπάθεια ώστε, στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του, να καλύπτει όλα τα έξοδα συμμετοχής μαθητών στους διάφορους ευρωπαϊκούς ή διεθνείς διαγωνισμούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.615, ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (ΤΑΘΕ), μόλις πληροφορήθηκε για την προσάραξη του σκάφους μεταναστών στο Αλιευτικό Καταφύγιο Κάτω Πύργου, έσπευσε αμέσως στο χώρο προκειμένου να αξιολογήσει την κατάσταση και να λάβει μέτρα πρόληψης θαλάσσιας ρύπανσης από πετρελαιοειδή.

Το σκάφος ήδη βρισκόταν μισοβυθισμένο στο δυτικό κρηπίδωμα του αλιευτικού καταφυγίου και τοποθετήθηκαν άμεσα απορροφητικά φράγματα γύρω από αυτό, ώστε αφενός να αποκλειστεί το ενδεχόμενο εξάπλωσης της ρύπανσης και αφετέρου να απορροφηθούν τα πετρελαιοειδή σε περίπτωση διαρροής. Ταυτόχρονα έγινε διαβούλευση με τον Υπεύθυνο Αξιωματικό Αστυνομίας της περιοχής, όπου συζητήθηκε η κατάσταση του σκάφους και του ζητήθηκε όπως προχωρήσουν οι διαδικασίες εκ μέρους της αστυνομίας για απομάκρυνση του σκάφους από το χώρο του αλιευτικού καταφυγίου το συντομότερο δυνατό.

Έκτοτε διενεργούνται τακτικοί έλεγχοι από το ΤΑΘΕ αναφορικά με την κατάσταση του σκάφους και δεν έχει παρατηρηθεί οποιαδήποτε μεταβολή όσον αφορά τη κλίση και το βύθισμα του. Παράλληλα, λαμβάνοντας υπόψη ότι το εν λόγω σκάφος αποτελεί τεκμήριο υπόθεσης που διερευνά η Αστυνομία, το ΤΑΘΕ έχει ζητήσει από τον Αρχηγό Αστυνομίας τη λήψη μέτρων για απομάκρυνση του εν λόγω σκάφους από το Αλιευτικό Καταφύγιο.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.617, ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας είναι η ακόλουθη:

2. Στο ερώτημα αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του σχεδιασμού για τη λειτουργία ενός πλήρως εξοπλισμένου και ενισχυμένου Τμήματος Πρώτων Βοηθειών για βρέφη, παιδιά και εγκυμονούσες στο Νοσοκομείο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος III, πληροφορείστε ότι μετά από Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με την οποία ορίζεται το Νοσοκομείο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος III, σε νοσοκομείο για μητέρα και παιδί και αποφασίζεται η δημιουργία Τμήματος Πρώτων Βοηθειών στο εν λόγω Νοσοκομείο, το Υπουργείο Υγείας στις αρχές του 2018, κατέγραψε τις κτιριολογικές ανάγκες και τις απέστειλε στο Τμήμα Δημοσίων Έργων για το σχεδιασμό και την κοστολόγηση του Έργου.
3. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων με επιστολή του ημερομηνίας 1/06/2018 μας ενημέρωσε ότι το έργο θα προωθηθεί με τη Μέθοδο Μελέτη-Κατασκευή και 12 έτη συντήρηση και ότι η Προκαταρκτική

Εκτίμηση Δαπάνης είναι €2.3 εκ. συν ΦΠΑ.

4. Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα του Βουλευτή του κ. Γ. Πεردίκη για τις προβλέψεις στον Προϋπολογισμό των επόμενων ετών, πληροφορείστε με βάση την ενημέρωση του Τμήματος Δημοσίων Έργων, ότι η χρηματική ροή του Έργου είναι η ακόλουθη:

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟ €	ΦΠΑ €	ΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ €
2018	30.000	5.700	35.700
2019	700.000	133.000	833.000
2020	1.120.000	212.800	1.332.000
2021-32	<u>450.000</u>	<u>85.000</u>	<u>535.000</u>
	2.300.000	436.500	2.735.700

5. Το αίτημα στάληκε στο Υπουργείο Οικονομικών στις 4/06/2018 για έγκριση του απαιτούμενου ποσού με βάση τη χρηματική ροή του έργου, αλλά απαιτείται όπως ετοιμαστεί Σημείωμα Έργου (PCN) το οποίο θα πρέπει να ετοιμαστεί και να τύχει της προέγκρισης της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης (ΓΔ ΕΠΣΑ).
6. Το ποσό που απαιτείται για το 2018, ύψους €35.700 μπορεί να εξασφαλισθεί από τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του 2018, από το Άρθρο 0821.3 “Ανέγερση Νοσοκομείων και Ιατρικών Έργων”.
7. Σημειώνεται ότι το ίδρυμα “Γκολ στη Ζωή” προτίθεται να παραχωρήσει σημαντική οικονομική συνεισφορά στο εν λόγω έργο.
8. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.618, ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση που αφορά στην κλινική άσκηση των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου και σας ενημερώνω ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με επιστολή του ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2018, διαβίβασε το ερώτημα στο Πανεπιστήμιο Κύπρου ζητώντας σχετικές πληροφορίες.

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου, με επιστολή του ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2018, υπέβαλε τις υπό αναφορά πληροφορίες προς το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σύμφωνα με τις οποίες η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου θα περάσει από τη διαδικασία Πιστοποίησης από το Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΔΙ.Π.Α.Ε.), με βάση τα Πρότυπα Ποιότητας του ΔΙ.Π.Α.Ε. και τα Πρότυπα Ποιότητας του Παγκόσμιου Οργανισμού Ιατρικής Εκπαίδευσης (World Federation of Medical Education - WFME).

Όσον αφορά στην κλινική εκπαίδευση των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής, σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε το Πανεπιστήμιο Κύπρου, υπάρχει ευθυγράμμιση με τα Πρότυπα Ποιότητας του Παγκόσμιου Οργανισμού Ιατρικής Εκπαίδευσης και κρίνεται ως ικανοποιητική. Συγκεκριμένα, ισχύουν τα ακόλουθα:

- Οι φοιτητές των προκλινικών ετών (1^ο, 2^ο, 3^ο) έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τεχνικές προσομοίωσης για την ανάπτυξη κλινικών δεξιοτήτων και το ακαδημαϊκό έτος 2018-19 θα εισαχθεί πρόγραμμα τυποποιημένων ασθενών και του ψηφιακού εικονικού ασθενούς.
- Από το 2^ο έτος σπουδών οι φοιτητές πραγματοποιούν μηνιαίες κλινικές επισκέψεις σε κέντρα υγείας και άλλα κλινικά Ιδρύματα και Ινστιτούτα της Κύπρου (π.χ. Ινστιτούτο Γενετικής και Νευρολογίας).
- Από το 4^ο έτος και μέχρι την ολοκλήρωση των σπουδών τους οι φοιτητές έχουν καθημερινή πεντάωρη κλινική εκπαίδευση στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, στο Μακάρειο Νοσοκομείο Παίδων και στο Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου.

Σημειώνεται ότι οι φοιτητές εκπαιδεύονται σε διαφορετικά τμήματα των Νοσοκομείων/εξειδικευμένων κλινικών και λαμβάνουν απαραίτητες κλινικές γνώσεις στις αντίστοιχες ειδικότητες του προγράμματος σπουδών κάθε έτους. Η εκπαίδευση γίνεται στους θαλάμους ασθενών, στα εξωτερικά ιατρεία, στις χειρουργικές αίθουσες και σε διαγνωστικά/θεραπευτικά εργαστήρια.

Η κλινική εκπαίδευση των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής αξιοποιεί τις δομές, τον εξοπλισμό και το κλινικό υλικό εκπαίδευσης που προσφέρονται στις εγκαταστάσεις των νοσοκομείων και των κλινικών μονάδων της Κύπρου. Οι εν λόγω παράμετροι καθορίζουν τόσο τον αριθμό φοιτητών που μπορούν να απορροφηθούν για κλινική εκπαίδευση όσο και την ποιότητα της κλινικής εξάσκησης που λαμβάνουν. Στο παρόν στάδιο, ο αριθμός και οι κατηγορίες ασθενών που διευκολύνουν την κλινική άσκηση των φοιτητών καλύπτουν σε μεγάλο βαθμό το φάσμα απαιτήσεων του προγράμματος σπουδών. Η χωρίς έλεγχο αύξηση του αριθμού φοιτητών θα οδηγήσει σε μείωση της ποιότητας εκπαίδευσης. Επίσης, η Ιατρική Σχολή αναγκάζεται να προσαρμόσει το πρόγραμμά της ανάλογα με τις δυνατότητες και τους περιορισμούς των νοσηλευτηρίων (π.χ. η απουσία Νευρολογικής Κλινικής στο Νοσοκομείο Λευκωσίας περιόρισε την κλινική εκπαίδευση των φοιτητών σε θαλάμους ασθενών και ολοκληρώθηκε στην πλειοψηφία της στα εξωτερικά ιατρεία αυτής της ειδικότητας).

Περαιτέρω, σύμφωνα με το Πανεπιστήμιο Κύπρου, ακόμα και στα μεγάλα νοσηλευτήρια της χώρας είναι αρκετά περιορισμένες οι δυνατότητες ταυτόχρονης εξυπηρέτησης των σκοπών της έρευνας, της εκπαίδευσης και του υψηλού επιπέδου περίθαλψης. Ως εκ τούτου, η δημιουργία Πανεπιστημιακών Κλινικών στα δημόσια νοσηλευτήρια και η αύξηση των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού της Ιατρικής Σχολής σε κλινικές ειδικότητες κρίνονται αναγκαία για την αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης κλινικής εκπαίδευσης των φοιτητών.

Επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ** αυτούσια η προαναφερόμενη επιστολή του Πανεπιστημίου Κύπρου, για περαιτέρω ενημέρωσή σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.621, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει συμφωνήσει στην προσωρινή αναστολή του κυνηγίου του τρυγονιού μέχρι την εφαρμογή της Διαχείρισης Προσαρμοσμένης Κάρπωσης (Adaptive Harvest Management-AHM) για μία σειρά από σημαντικούς και τεκμηριωμένους λόγους. Οι κυριότεροι λόγοι σχετίζονται με το γεγονός ότι η νόμιμη εξάσκηση της θηρευτικής δραστηριότητας δεν περιλαμβάνεται στους σημαντικούς λόγους μείωσης του πληθυσμού του είδους σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Τους σημαντικότερους λόγους μείωσης αποτελούν η εντατικοποίηση της γεωργίας, η εφαρμογή της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) στην ΕΕ, καθώς και η καταστροφή και υποβάθμιση των βιοτόπων. Επιπρόσθετα, στην κεντρική-ανατολική δίοδο μετανάστευσης των ειδών αυτών (δίοδο που εμπίπτει και η Κύπρος) οι συνολικές τάσεις του πληθυσμού είναι πολύ πιο σταθερές και σε καμία περίπτωση δεν παρουσιάζουν την μείωση που παρουσιάζει ο δυτικός διάδρομος μετανάστευσης των ειδών.
2. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, μέχρις ότου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν λάβει ουσιαστικά μέτρα για την αντιμετώπιση των πιο πάνω σοβαρών και πραγματικών προκλήσεων και απειλών, η Κυπριακή Δημοκρατία δεν μπορεί να συναινέσει σε ένα μέτρο το οποίο αποπροσανατολίζει από τους σημαντικούς πυλώνες δράσης που θα πρέπει να ληφθούν μέτρα, αλλά προτείνεται περισσότερο για επικοινωνιακούς λόγους.
3. Πέραν των πιο πάνω, θα πρέπει να λεχθεί ότι το εν λόγω Σχέδιο Δράσης δεν αποτελεί δεσμευτικό νομικό κείμενο το οποίο τα Κράτη Μέλη της ΕΕ θα πρέπει να ακολουθήσουν, ενώ πληροφορείστε ότι πέραν της Κύπρου 5 άλλα Κράτη Μέλη δεν έχουν συμφωνήσει με την συγκεκριμένη πρόνοια αναστολής της θηρευτικής δραστηριότητας του είδους.
4. Επιπλέον, πληροφορείστε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έφερε μία σειρά από αντιρρήσεις όπως αναφέρετε, αλλά η μόνη αντίρρηση που έφερε ήταν το θέμα της αναστολής της θηρευτικής δραστηριότητας. Οι υπόλοιπες δράσεις και μέτρα του Σχεδίου Δράσης (περιλαμβανομένου και του AHM) βρίσκουν σύμφωνη την Κυπριακή Δημοκρατία και στο βαθμό που μπορεί και των δυνατοτήτων της θα προσπαθήσει να υλοποιήσει τα μέτρα αυτά για τη διατήρηση και αιφορική διαχείριση του σημαντικού αυτού θηραματικού είδους πανίδας της Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.623, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρετε στην ερώτηση με αρ. ερ. 23.06.011.02.623, από το αρμόδιο Τμήμα, Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

1. Τα ασθενοφόρα της Κυπριακής Δημοκρατίας λειτουργούν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Πρότυπου CYS EN 1789:2007 και μπορούν να μεταφέρουν παχύσαρκα άτομα μέχρι 181,2 κιλά.
2. Στην Κύπρο δεν υπάρχει ειδικό ασθενοφόρο στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα για μεταφορά ασθενών με νοσογόνο παχυσαρκία (πάνω από 200kg) και ως εκ τούτου σε περιπτώσεις άμεσης αντιμετώπισης τους στον προνοσοκομειακό χώρο η οποιαδήποτε μετακίνησή τους γίνεται πάντοτε με τη συνεργασία της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
3. Η νοσογόνος παχυσαρκία είναι μια πάθηση που έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια, και στην Κύπρο μέχρι στιγμής έχουμε 2 ασθενείς με την πάθηση αυτή που ζυγίζουν πέραν των 250 κιλών, και ως εκ τούτου δεν παρουσιάστηκε η ανάγκη για αγορά ειδικού ασθενοφόρου.
4. Κατά το έτος 2019, η Υπηρεσία Ασθενοφόρων σε συνεργασία με την ηλεκτρομηχανολογική υπηρεσία, θα μελετήσουν την πιθανότητα αγοράς ενός ειδικού ασθενοφόρου για ασθενείς με νοσογόνο παχυσαρκία, το οποίο κοστίζει γύρω στις € 200.000.
5. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στην διάθεση σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.625, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σχετικά με την εν θέματι ερώτηση σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση του με αρ. 84.292 ημερομηνίας 24/1/2018 ενέκρινε το Σχέδιο επιδόματος για την παραχώρηση, από την 1/1/2018, της ειδικής αύξησης της θεσμοθετημένης σύνταξης από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε πρόσωπα, τα οποία είτε υπηρέτησαν αυξημένη θητεία στην Εθνική Φρουρά κατά την περίοδο της τουρκικής εισβολής του 1974 ή/και ήταν αιχμάλωτοι πολέμου ή/και είναι παθόντες ή ανάπηροι πολέμου.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του ανωτέρω Σχεδίου, δικαιούχοι του πιο πάνω επιδόματος είναι όσοι λαμβάνουν θεσμοθετημένη σύνταξη από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ενώ διευκρινίζεται ότι όσοι άρχισαν ή θα αρχίσουν να λαμβάνουν θεσμοθετημένη σύνταξη μετά την 1/1/2018, σε περίπτωση έγκρισης του επιδόματος, αυτό θα αρχίσει να καταβάλλεται από την πρώτη ημέρα του επόμενου μήνα έναρξης καταβολής της θεσμοθετημένης σύνταξης, ως αύξηση της σύνταξης τους. Η ετήσια δαπάνη για το εν λόγω Σχέδιο είναι €6,8 εκατομμύρια και η συνολική δαπάνη μέχρι την ολοκλήρωση του θα ανέλθει στα €152 εκατομμύρια, ενώ οι συνολικοί δικαιούχοι υπολογίζονται σε 17.750 πρόσωπα.

Ως εκ των ανωτέρω προνοιών του Σχεδίου, το εν λόγω επίδομα καταβάλλεται ως αύξηση στη θεσμοθετημένη σύνταξη και δεν δύναται να καταβληθεί σε οποιοδήποτε πρόσωπο δεν λαμβάνει θεσμοθετημένη σύνταξη από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.626, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018 της Υφυπουργού Ναυτιλίας παρά τω Προέδρω κ. Νατάσας Πηλείδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.629, ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Η χρήση ταχύπλων σκαφών και γενικότερα των σκαφών αναψυχής που αποτελούν μια διακριτή κατηγορία του θαλάσσιου τουρισμού ρυθμίζεται από τις διατάξεις των *περί Ταχύπλων Σκαφών Νόμων [Νόμος 56(1)/1992 όπως τροποποιήθηκε - Ν. 60(1)/1999 και Ν. 73(Ι)/2001]*, και των σχετικών Κανονισμών.
2. Είναι γεγονός ότι το ισχύον νομικό πλαίσιο επιτρέπει την ενοικίαση σκαφών σε επισκέπτες της Κύπρου χωρίς να κατέχουν άδεια χειριστή. Αυτό γίνεται ύστερα από σύντομη κατατόπισή τους από τις επιχειρήσεις ενοικίασεως για την λειτουργία του σκάφους, τις συνθήκες στην περιοχή ενοικίασης και τους κανόνες πλοήγησης. Δεν προνοείται το ίδιο όμως για τους μόνιμους κατοίκους της Κύπρου, με αποτέλεσμα να δημιουργείται μια στρέβλωση που οδηγεί σε δυσμενή διάκριση, η οποία έτυχε κατά καιρούς οξείας κριτικής. Στο παρελθόν τέθηκε ακόμα και θέμα συνταγματικότητας των προνοιών της νομοθεσίας.

3. Είναι γενικά παραδεκτό ότι οι διατάξεις του υφιστάμενου Νόμου και των Κανονισμών που εφαρμόζονται εδώ και πέρα από είκοσι πέντε χρόνια, παρουσιάζουν αδυναμίες και εφαρμόζονται με αρκετές δυσκολίες, είτε λόγω ασάφειας, είτε λόγω ετεροχρονισμού. Αναγνωρίζοντας την ανάγκη για πλήρη εκσυγχρονισμό του νομικού πλαισίου που διέπει όλο το πλέγμα που αφορά τα σκάφη αναψυχής, το Υφυπουργείο Ναυτιλίας επεξεργάστηκε προσχέδιο Νομοσχεδίου, το οποίο έθεσε (από τις 24/5/2018) σε διαβούλευση με όλες τις εμπλεκόμενες κρατικές υπηρεσίες για έκφραση θέσεων/παρατηρήσεων και εισηγήσεων για βελτιώσεις. Η διαβούλευση αυτή ολοκληρώθηκε στις 18/06/2018 και στην παρούσα φάση το Υφυπουργείο βρίσκεται στο στάδιο της αξιολόγησης των παρατηρήσεων/προτάσεων που λήφθηκαν. Στο αμέσως επόμενο στάδιο, το νομοσχέδιο θα τεθεί σε δημόσια διαβούλευση και με τους ιδιωτικούς φορείς και το κοινό γενικότερα, με στόχο να οριστικοποιηθεί τον Σεπτέμβριο-Οκτώβριο 2018.
4. Σημειώνεται ότι αφού ολοκληρωθεί το χρονοδιάγραμμα της δημόσιας διαβούλευσης, το Υφυπουργείο Ναυτιλίας θα αποστείλει το προσχέδιο του νομοσχεδίου στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο. Ακολούθως αναμένεται να κατατεθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και στη συνέχεια στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση.
5. Για ενημέρωση, αναφέρεται ότι σκοπός του νομοσχεδίου που αναφέρεται πιο πάνω, είναι ο καθορισμός ενός εκσυγχρονισμένου πλαισίου με στόχο την αναμόρφωση της λειτουργίας και επιθεώρησης των ταχυπλόων σκαφών, και των σκαφών αναψυχής ευρύτερα καθώς και της απόκτησης Άδειας Χειριστή για τους χειριστές όλων των σκαφών αναψυχής (μηχανοκίνητων και μη). Ταυτόχρονα, το νομοσχέδιο βρίσκεται σε ευθυγράμμιση με την Ευρωπαϊκή Οδηγία για τα Σκάφη Αναψυχής (Οδηγία 94/25/EK και την Οδηγία 2013/53/ΕΕ), η οποία ρυθμίζει τα κατασκευαστικά πρότυπα τέτοιων σκαφών και η οποία ενσωματώθηκε στην κυπριακή έννομη τάξη με ειδική δευτερογενή νομοθεσία-Κανονισμούς (ΚΔΠ191/2017). Αποσκοπεί επίσης στη βελτίωση και αποσαφήνιση διαφόρων στρεβλώσεων και κενών που παρουσιάζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, όπως για παράδειγμα η απουσία διατάξεων αναφορικά με τη διερεύνηση ναυτικών ατυχημάτων, αναφορικά με σκάφη ξένης σημαίας, αναφορικά με σκάφη που εκτελούν διεθνείς πλόες, αναφορικά με άδειες χειριστών για σκάφη όλων των τύπων, καθώς και πρόνοιες αναφορικά με το όριο μήκους των σκαφών αναψυχής.

Το Υφυπουργείο Ναυτιλίας είναι στη διάθεσή σας για περισσότερες διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.631, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

Σημείωση: Η απάντηση της υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.632, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην ανωτέρω Κοινοβουλευτική Ερώτηση και επιθυμώ να σας ενημερώσω τα ακόλουθα:

1. **Στάδιο στο οποίο βρίσκεται η ετοιμασία νομοσχεδίου για τροποποίηση του περί Υιοθεσίας Νόμου και πότε αναμένεται να κατατεθεί στην Βουλή των Αντιπροσώπων;**
Το νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Υιοθεσίας Νόμου, τυχάνει μελέτης και επεξεργασίας από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
2. **Σε περίπτωση που μητέρα, πατέρας ή οικογένεια έχουν αποφασίσει να δώσουν το βρέφος για υιοθεσία αμέσως μετά τη γέννηση του, υπάρχει η δυνατότητα άμεσης ανάληψης της φροντίδας του βρέφους από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας μέχρι την εξεύρεση κατάλληλης οικογένειας για υιοθεσία; Εάν ναι, είναι ενήμεροι οι γυναικολόγοι για τη δυνατότητα αυτή και έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν τη μητέρα, τον πατέρα ή την οικογένεια;**
Υπάρχει η δυνατότητα από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας άμεσης ανάληψης της φροντίδας του βρέφους που η μητέρα/γονείς επιθυμούν να δοθεί για υιοθεσία αμέσως μετά τη γέννηση του. Για ενημέρωση των γυναικολόγων, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας βρίσκουν εύστοχη την εισήγηση και θα ετοιμάσουν επιστολή προς τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο, με την οποία θα ζητούν όπως ενημερωθούν όλοι οι ιατροί της ειδικότητας Μαιευτική-Γυναικολογία για τη δυνατότητα αυτή.
3. **Σε περίπτωση που μητέρα σκέφτεται το ενδεχόμενο της άμβλωσης, είναι ενήμεροι οι γυναικολόγοι και έχουν αναλάβει την υποχρέωση να πληροφορούν την έγκυο για την**

πιθανότητα άμεσης ανάθεσης του βρέφους στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας;

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας έχουν ζητήσει από τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο να ενημερώσει τους ιατρούς της ειδικότητας Μαιευτική-Γυναικολογία, στην προαναφερόμενη επιστολή τους και για αυτές τις περιπτώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.633, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση, σχετικά με τις προσπάθειες της Δημοκρατίας της Αρμενίας να συνάψει Συμφωνία Φιλελευθεροποίησης Θεωρήσεων Εισόδου με την Ευρωπαϊκή Ένωση και σας πληροφορώ για τα πιο κάτω:

Στο πλαίσιο των εξαιρετων σχέσεων που διέπουν τις δύο χώρες, η Κυπριακή Δημοκρατία, που συμμετέχει στις αρμόδιες Ομάδες Εργασίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συζητούνται θέματα σχετικά με τη φιλελευθεροποίηση των θεωρήσεων, υποστηρίζει την παροχή κάθε δυνατής αρωγής στο θέμα της Αρμενίας.

Όσον αφορά συγκεκριμένα την έκδοση θεωρήσεων εισόδου, αυτή εμπίπτει στις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001 του Συμβουλίου, της 15^{ης} Μαρτίου 2001, περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, και του καταλόγου των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή.

Σύμφωνα με τον κατάλογο, η Αρμενία συμπεριλαμβάνεται στις χώρες οι οποίες δεν εξαιρούνται από την υποχρέωση εξασφάλισης θεώρησης εισόδου για είσοδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι Πρεσβείες και τα Προξενία της Κυπριακής Δημοκρατίας εξετάζουν με το δέοντα τρόπο τις αιτήσεις των πολιτών της Αρμενίας και, νοουμένου ότι κρίνονται ως καλή τη πίστη επισκέπτες, τους χορηγείται θεώρηση εισόδου.

Επίσης σας πληροφορώ, ότι βάση διμερούς συμφωνίας με την Αρμενία, οι κάτοχοι διπλωματικών και υπηρεσιακών διαβατηρίων της εν λόγω χώρας μπορούν να εισέρχονται στην Κυπριακή Δημοκρατία χωρίς να εξασφαλίζουν εκ των προτέρων θεώρηση εισόδου.

Για το θέμα της έκδοσης αδειών εργασίας αλλοδαπών για Αρμένιους πολίτες σας παροτρύνω να αποταθείτε στο καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.634, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. Φακ.: Ερ. 23.06.011.02.634 και διαβιβάζω αντίγραφα:

- (α) του Μητρώου Δημόσιων Κτιρίων και
- (β) του Μητρώου Έργων Τέχνης

τα οποία τηρούνται στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού κατά τα διαλαμβανόμενα στον περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτιρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμο [Ν. 57(Ι)/2009] και συγκεκριμένα στα Άρθρα 3(2) και 4(5)(ε).

Τα εν λόγω Μητρώα ενημερώνονται με βάση την πληροφόρηση που το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού λαμβάνει από τους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς (κρατικούς και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου). Διευκρινίζεται, περαιτέρω, ότι στο Μητρώο Έργων Τέχνης έχουν καταχωρισθεί, για σκοπούς συνέχειας, και τα έργα τέχνης τα οποία τοποθετήθηκαν σε δημόσια κτίρια δυνάμει των καταργηθέντων περί του Ελάχιστου Ποσοστού Εμπλουτισμού με Έργα Τέχνης των Δημόσιων Κτιρίων Νόμων του 1992 μέχρι 1999.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτα Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.635, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σε σχέση με την αναφερόμενη Κοινοβουλευτική Ερώτηση, σας ενημερώνω ότι το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 30 Μαΐου 2018 την υλοποίηση του νέου Σχεδίου με τίτλο “Σχέδιο Παροχής Κινήτρων σε Οροθετικά Άτομα”.

2. Το νέο Σχέδιο έχει ως στόχο την παροχή κινήτρων προς οροθετικά άτομα, για τη συμμόρφωσή τους με τη θεραπευτική αγωγή τους. Το ύψος του κινήτρου θα ανέρχεται σε τριακόσια ευρώ (€300) μηνιαίως και θα καταβάλλεται στα πρόσωπα που θα υποβάλουν αίτηση προς το Υπουργείο Υγείας, μέσω της Γρηγόριου Κλινικής, και πληρούν όλες τις πρόνοιες του Σχεδίου. Αρμόδιος φορέας για την υλοποίηση του Σχεδίου είναι το Υπουργείο Υγείας.

3. Επισημαίνεται ότι το εν λόγω κίνητρο θα παραχωρείται χωρίς εισοδηματικά κριτήρια και δεν θα λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς παραχώρησης του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και του Επιδόματος Χαμηλοσυνταξιούχων (Σχέδιο Ενίσχυσης Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα), σύμφωνα με τις πρόνοιες του πιο πάνω Σχεδίου. Καθόσον αφορά την παροχή των υπόλοιπων επιδομάτων που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δηλαδή το Επίδομα Τέκνου και Μονογονεϊκής Οικογένειας και το Επίδομα Μάνας, ενημερώνεστε ότι δεν προνοείται ο συνυπολογισμός του υπό αναφορά κινήτρου ως εισοδήματος, για σκοπούς παροχής τους.

4. Τα υπόλοιπα θέματα που εγείρονται στην υπό αναφορά κοινοβουλευτική ερώτηση, δηλαδή η αξιοποίηση της χορηγίας για το Σύνδρομο Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας, ο τερματισμός της παροχής έκτακτων βοηθημάτων από το Υπουργείο Υγείας και το θέμα της καταβολής χριστουγεννιάτικης χορηγίας σε οροθετικά άτομα, εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.636, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Σχετικά με το πιο πάνω ερώτημα με θέμα τον αριθμό των θερμοκηπιούχων στην Κύπρο και τον αριθμό των θερμοκηπιούχων που είναι εγγεγραμμένοι στην Παγκύπρια Οργάνωση Θερμοκηπιούχων, πληροφορηθείτε τα εξής:

1. Το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος δεν κατέχει στοιχεία που αφορούν τον αριθμό των θερμοκηπιούχων που είναι εγγεγραμμένοι στην Παγκύπρια Οργάνωση Θερμοκηπιούχων. Η εν λόγω οργάνωση εγγράφηκε στις 20.4.2016 ως Σωματείο δυνάμει των περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμου του 1972 ο οποίος έχει αντικατασταθεί από τον περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Θέματα Νόμο του 2017. Κατόπιν επικοινωνίας με τους εκπροσώπους της Οργάνωσης μας έχει λεχθεί ότι στο παρόν στάδιο αριθμεί 120 μέλη.
2. Σύμφωνα με τις επίσημες επισκοπήσεις του Τμήματος Γεωργίας που αφορούν τα υπό κάλυψη λαχανικά και την ανθοκομία, υπάρχουν 730 θερμοκηπιούχοι εκ των οποίων οι 625 δραστηριοποιούνται στον τομέα της λαχανοκομίας και 105 στον τομέα της ανθοκομίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.637, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Το Υπουργείο Υγείας αναγνωρίζοντας την ανάγκη για βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών στους ασθενείς που χρήζουν ακτινοθεραπείας στην Κύπρο, έχει εξασφαλίσει τις υπηρεσίες ομάδας εμπειρογνομόνων από το Central Integrated Regional Cancer Service, Department of Health, Queensland Government, υπό της Dr. Liz Kenny, Ανώτερη Ακτινοθεραπεύτρια-Ογκολόγο, με όρους εντολής την αξιολόγηση των παρεχόμενων ακτινοθεραπευτικών υπηρεσιών στην Κύπρο και την υποβολή εισηγήσεων για την αναβάθμισή τους.

2. Υπενθυμίζεται ότι στη μελέτη της Ομάδας του Central Integrated Regional Cancer Service, Department of Health, Queensland Government, υπό τη Dr. Liz Kenny, Ανώτερη Ακτινοθεραπεύτρια-Ογκολόγο, που πραγματοποιήθηκε το 2015, για αξιολόγηση των Ακτινοθεραπευτικών Ογκολογικών Υπηρεσιών που προσφέρονται στη χώρα μας, διαφάνηκε η ανάγκη παροχής υπηρεσιών δύο επιπλέον γραμμικών επιταχυντών μέχρι το 2018, γεγονός που εκτιμήθηκε ότι θα αυξήσει τον αριθμό των ασθενών που τυγχάνουν ακτινοθεραπείας. Σημειώνεται δε ότι η μελέτη είχε θέσει ως στόχο την κάλυψη των αναγκών με 7 γραμμικούς επιταχυντές μέχρι το 2020.

3. Δέσμευση του Υπουργείου Υγείας ήταν ότι στην περίπτωση που η μελέτη καταδείκνυε την αναγκαιότητα ανέγερσης ενός ή περισσότερων επιπρόσθετων ακτινοθεραπευτικών κέντρων, αυτή θα βρισκόταν στους άμεσους σχεδιασμούς του Υπουργείου Υγείας και της Κυβέρνησης, στο πλαίσιο προώθησης αναπτυξιακών έργων με τη συνεργασία δημοσίου-ιδιωτικού τομέα, σύμφωνα και με τις εισηγήσεις του Γενικού Ελεγκτή.

4. Ωστόσο, το Υπουργείο Υγείας προσμετρώντας την πρόοδο των ιδιωτικών πρωτοβουλιών οι οποίες μπορούσαν να αναληφθούν έκρινε αναγκαία τη σύναψη συμφωνίας με το Γερμανικό Ογκολογικό Κέντρο, με στόχο την άμεση κάλυψη έστω και μερικής, των επιπλέον αναγκών των ασθενών με καρκίνο, σε ακτινοθεραπευτικές υπηρεσίες και μέχρι την δρομολόγηση των στόχων που έχει θέση η μελέτη για 7

γραμμικούς επιταχυντές μέχρι το 2020 .

5. Το Γερμανικό Ογκολογικό Κέντρο προσφέρει υπηρεσίες ακτινοθεραπείες που προσφέρονται από το Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου και υπηρεσίες που δεν προσφέρονται στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας και παρέχονται σύμφωνα με το Σχέδιο Οικονομικής Αρωγής (Επιδοτούμενοι Εξωτερικού). Με την αγορά υπηρεσιών υπάρχει πλέον η δυνατότητα παραπομπής των ασθενών στο εν λόγω Κέντρο είτε γιατί δεν υπάρχει η δυνατότητα προσφοράς ακτινοθεραπείας από το Ογκολογικό Κέντρο στη Λευκωσία είτε για την εξυπηρέτηση των ασθενών των Επαρχιών Λεμεσού και Πάφου.

6. Σημειώνεται δε ότι η συμφωνία με το Γερμανικό Ογκολογικό Κέντρο έχει ισχύ για ένα χρόνο με δικαίωμα προαίρεσης την παράταση της σύμβασης για ένα συν ένα χρόνια. Ως εκ τούτου, εάν στο μεσοδιάστημα αναπτυχθούν και άλλες πρωτοβουλίες δημιουργίας ακτινοθεραπευτικών κέντρων που πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές, το Υπουργείο Υγείας θα λάβει τις απαιτούμενες ενέργειες. Για το σκοπό αυτό έχει συμπεριληφθεί πρόνοια στη σύμβαση με το Γερμανικό Ογκολογικό Κέντρο σύμφωνα με την οποία κατά την ενάσκηση του δικαιώματος ανανέωσης από την Αναθέτουσα Αρχή θα ληφθεί υπόψη μεταξύ άλλων και “η τυχόν ύπαρξη του ανταγωνισμού στον ιδιωτικό τομέα για τις ζητούμενες υπηρεσίες τηρουμένων των διατάξεων της οικείας νομοθεσίας, ήτοι Νόμου 73(1)/2016”.

7. Καταληκτικά, το Υπουργείο Υγείας λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα που δρομολογούνται στο χώρο της παροχής ογκολογικών υπηρεσιών και εν όψει των σχεδιασμών στην παροχή Ογκολογικών Υπηρεσιών με τη σύσταση του Ανώτατου Ογκολογικού Συμβουλίου και της επικείμενης εφαρμογής του ΓεΣΥ, θα αξιολογή τις εξελίξεις και θα δρομολογή τις δέουσες ενέργειες με γνώμονα πρωτίστως τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τον Κύπριο ασθενή.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.639, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας αναφέρω τα ακόλουθα:

Τα ερωτήματα που τίθενται είναι διαχρονικά και έχουν αναδειχθεί μεταξύ άλλων και στην έκθεση των εμπειρογνομώνων της Διεθνούς Τράπεζας, οι οποίοι διατύπωσαν εισηγήσεις τόσο (1) για την αύξηση των ποσών ξένης χρηματοδότησης που εισρέουν στο Ινστιτούτο, όσο και (2) για τη συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα.

1. Αύξηση των ποσών ξένης χρηματοδότησης.

Από την ένταξη της Κύπρου στα χρηματοδοτικά εργαλεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (4^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο) το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών (ΙΓΕ) συμμετέχει αδιαλείπτως και επιτυχώς σε ανταγωνιστικά προγράμματα συνεργασίας, με σημείο αναφοράς την αναγνώριση του Ινστιτούτου από την Ευρωπαϊκή Ένωση το 2000 ως κέντρο Αριστείας στη Γεωργία και το Περιβάλλον. Σήμερα βρίσκονται σε εξέλιξη στο Ινστιτούτο σειρά ερευνητικών προγραμμάτων ξένης χρηματοδότησης τα οποία άπτονται των άμεσων προτεραιοτήτων του Υπουργείου, όπως για παράδειγμα: (α) L1FE+ “ADAPT2CLIMA”, (β) H2020 “DIVERSIFOOD”, (γ) L1FE+ “ORGANIKO” (δ) FACEE-SURPLUS “OLIVE-MIRACLE”, (ε) ERANET-MED “SUPREME”, (στ) ΙΠΕ – “CRITERIA”, (ζ) MAVA FOUNDATION “CAREMEDIFLORA”, (η) ΙΠΕ – “MED Greenhouses”, (θ) HORIZON 2020 “AGRICYGEN”.

Εκτός από τα τρέχοντα προγράμματα ξένης χρηματοδότησης, το ΙΓΕ συμμετέχει ενεργά σε ανοικτές προσκλήσεις. Στην τελευταία πρόσκληση του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας RESTART για “Ολοκληρωμένα Έργα”/“Γεωργία-Τρόφιμα”, το ΙΓΕ πέτυχε συμμετοχή στις δύο προτάσεις που θα χρηματοδοτηθούν. Επιπρόσθετα, εκ μέρους του ΙΓΕ έχουν υποβληθεί τέσσερις προτάσεις στην Πρωτοβουλία PRIMA (Partnership for Research and Innovation in the Mediterranean Area) και τέσσερις προτάσεις στο Εθνικό πρόγραμμα LIFE για προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή. Ενδιαφέρον υπάρχει επίσης και για συμμετοχή στο Καθεστώς 16.1 “Σύσταση και εγκαθίδρυση των Επιχειρησιακών Ομάδων της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για τη Γεωργία” του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020. Το ενδιαφέρον για συμμετοχή του ΙΓΕ αφορά προτάσεις για την “Επανένταξη ντόπιων παραδοσιακών ποικιλιών στη αγροδιατροφική αλυσίδα” και για τη “Μεταφορά τεχνολογίας ξήρανσης γεωργικών προϊόντων που έχει αναπτύξει το ΙΓΕ σε γεωργούς”.

Γενικά, η συμβολή της ξένης χρηματοδότησης στον προϋπολογισμό ανάπτυξης του ΙΓΕ ανέρχεται γύρω στο 30-35%, ποσοστό που εξαρτάται κυρίως από το μέγεθος και όχι τον αριθμό των προγραμμάτων, καθώς σε μερικές περιπτώσεις ένα πρόγραμμα με μεγάλο ποσό χρηματοδότησης εκτοξεύει το ποσοστό. Είναι όμως σημαντικό να διευκρινιστεί ότι μια σειρά δραστηριοτήτων, όπως για παράδειγμα η διατήρηση πυρήνα για την τρομώδη νόσο αιγοπροβάτων, μητρικών φυτειών υγιούς πολλαπλασιαστικού υλικού, τράπεζας γενετικού υλικού, συλλογών ποικιλιών οπωροφόρων

δέντρων και η λειτουργία της Μονάδας Εγγραφής Ποικιλιών, που αποτελούν κύριες δραστηριότητες του ΙΓΕ, κατά κανόνα δεν προωθούνται από τα ανταγωνιστικά Προγράμματα. Συνεπώς, η ισοζυγισμένη χρηματοδότηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και τις ξένες πηγές είναι αναγκαία.

Ως προς τη διαχείριση των κονδυλίων ξένης χρηματοδότησης, με την Εγκύκλιο 04.02.003.017.001 ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2016, τα ποσά για τη συμμετοχή των Τμημάτων της κυβέρνησης σε έργα ξένης χρηματοδότησης, εντάσσονται στις οροφές στη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (ΓΔ ΕΠΣΑ), γεγονός που απαλλάσσει το ΙΓΕ από την υποχρέωση αντίστοιχων εξοικονομήσεων στον προϋπολογισμό του.

Παρά τις όποιες επιμέρους δυσκολίες, το ΙΓΕ έχει να επιδείξει σημαντικές επιτυχίες, όπως για παράδειγμα η πρόσφατη επιλογή του τηλεοπτικού καναλιού EURONEWS να προβάλει στο τηλεοπτικό πρόγραμμα FUTURIS τις ερευνητικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στα πλαίσια του ευρωπαϊκού έργου DIVERSIFOOD, η πραγματοποίηση στις 22-23 Μαΐου 2018 ημερίδας παρουσίασης των αποτελεσμάτων του έργου LIFE+ORGANIKO στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες και η αναγνώριση του έργου SmartFarmer ως “*Έργο Καλής Πρακτικής*” και “*Success Story*”.

2. Συνεργασία του ΙΓΕ με τον ιδιωτικό τομέα.

Στη σχετική τους μελέτη, οι εμπειρογνώμονες της Διεθνούς Τράπεζας διαπίστωσαν ότι η συνεργασία του δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα αποτελεί οριζόντιο θέμα που επηρεάζει ολόκληρη τη δημόσια υπηρεσία και θα πρέπει να αντιμετωπιστεί μέσα από ένα γενικό θεσμικό πλαίσιο. Παρά το γεγονός ότι η άμεση συνεργασία του ΙΓΕ με τον ιδιωτικό τομέα δεν καλύπτεται από κάποια νομοθεσία, το Ινστιτούτο μέσα από προγράμματα συνεργασίας και των συμβολαίων που υπογράφονται για κάθε έργο, είναι σε θέση να έχει άμεση σχέση με τον ιδιωτικό τομέα και στο βαθμό που υπάρχει ενδιαφέρον να μεταφέρει την εμπειρογνομοσύνη και την τεχνολογία που αποκτά ή αναπτύσσει.

Σε ό,τι αφορά το μέλλον και τις προοπτικές του ΙΓΕ, θέση του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑΠ) είναι ότι το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών επιτελεί ένα σημαντικό και πολυσχιδές έργο που συμβάλλει στην ανάπτυξη μέσω της έρευνας και καινοτομίας. Γι' αυτό, το κράτος θα συνεχίσει να στηρίζει οικονομικά το ΙΓΕ, καθώς σταθερή προτεραιότητά μας είναι η συνεχής βελτίωση του θεσμικού πλαισίου, με στόχο τη μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων που έχει αυτό το σημαντικό ερευνητικό κέντρο.

Τέλος, σας ενημερώνω ότι αυτή την περίοδο βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία καταγραφής όλων των πιθανών παραγόντων, που ενδεχομένως να λειτουργούν περιοριστικά ως προς τη συμμετοχή του ΙΓΕ και άλλων Τμημάτων του ΥΓΑΑΠ σε ανταγωνιστικά προγράμματα, ώστε να μελετήσουμε τρόπους άρσης των όποιων σχετικών εμποδίων.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.645, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Οδική Σήμανση στον αυτοκινητόδρομο Λάρνακας-Παραλιμνίου για τη Λάρνακα

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αριθμό Ερ. 23.06.011.02.645 και ημερομηνία 19 Ιουνίου σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στον αυτοκινητόδρομο Παραλιμνίου-Λάρνακας (Α3), στην κατεύθυνση από Παραλίμνι και Αγία Νάπα προς Λάρνακα, υπάρχουν εγκαταστημένες προειδοποιητικές και επιβεβαιωτικές πινακίδες πριν και μετά, αντίστοιχα από όλες τις εξόδους με ευθεία ένδειξη «ΛΑΡΝΑΚΑ/ΛΕΥΚΩΣΙΑ», ώστε οι οδηγοί να καθοδηγούνται από την περιοχή Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας στη Λάρνακα από τον αυτοκινητόδρομο Παραλιμνίου-Λάρνακας διά μέσου του ανισόπεδου κυκλικού κόμβου Ριζοελιάς και της Λεωφόρου Ελευθερίας, που αποτελούν οδικό δίκτυο με υψηλού επιπέδου γεωμετρικά χαρακτηριστικά το οποίο παρέχει αυξημένη οδική ασφάλεια.

2. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων δεν συμφωνεί με την εισήγηση για τοποθέτηση επιπρόσθετης σήμανσης στον αυτοκινητόδρομο για καθοδήγηση των οδηγών στις εξόδους Πύλας και Ορόκλινης εφόσον δεν ευνοεί τη διοχέτευση διαμπερών μετακινήσεων προς το κέντρο της πόλης της Λάρνακας διά μέσου του δευτερεύοντος τοπικού οδικού δικτύου της Πύλας, Ορόκλινης και των Λειβαδιών και του δρόμου Λάρνακας-Δεκέλειας που έχουν μειωμένα γεωμετρικά χαρακτηριστικά και όπου διακινείται αυξημένος αριθμός πεζών. Για την πρόσβαση των οδηγών που κατευθύνονται από Αγία Νάπα-Παραλίμνι στις παραλίες του ΚΟΤ και της Ορόκλινης υπάρχει ήδη σχετική σήμανση στις προειδοποιητικές πινακίδες εξόδου.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.647, ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2018, του βουλευτή

εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να αναφέρω τα ακόλουθα:

- (α) Οι κανονισμοί απόσπασης εκπαιδευτικών στο ΥΠΠ και σε άλλες υπηρεσίες περιέχονται σε σχετική ετήσια εγκύκλιο της Γενικής Διευθύντριας του ΥΠΠ, η οποία αποστέλλεται στα σχολεία. Η εγκύκλιος που έχει αποσταλεί και αφορά στις αποσπάσεις για το σχολικό έτος 2018-2019 επισυνάπτεται στο Παράρτημα Ι.
- (β) Ο κατάλογος των εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε θέσεις απόσπασης στο ΥΠΠ για περισσότερα από πέντε συνεχόμενα χρόνια επισυνάπτεται ως Παράρτημα ΙΙ. Επισημαίνεται ότι στον εν λόγω κατάλογο περιλαμβάνονται και εκπαιδευτικοί με προβλήματα υγείας ή άλλα προβλήματα, οι οποίοι δεν μπορούν να αναλάβουν διδακτικά καθήκοντα και ως εκ τούτου επιτελούν διοικητικά ή άλλα καθήκοντα που τους ανατίθενται.
- (γ) Το ΥΠΠ βρίσκεται σε συνεχή προσπάθεια για σταδιακή αντικατάσταση αποσπασμένων εκπαιδευτικών με μόνιμο προσωπικό, τους Λειτουργούς Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού (ΛΕΠ). Αναμένεται η πλήρωση 4 θέσεων Ανώτερων ΛΕΠ μέχρι το τέλος του 2018, ενώ τον προσεχή Οκτώβριο θα διενεργηθούν εξετάσεις για 12 θέσεις ΛΕΠ Α' και την επόμενη χρονιά αναμένεται η διενέργεια εξετάσεων για 28 θέσεις ΛΕΠ. Στην κατεύθυνση της αντικατάστασης αποσπασμένων εκπαιδευτικών με μόνιμο προσωπικό, το ΥΠΠ εξετάζει στο πλαίσιο της ευρύτερης κυβερνητικής πολιτικής το ενδεχόμενο δημιουργίας, σταδιακά τα επόμενα χρόνια, και άλλων πρόσθετων θέσεων μόνιμου προσωπικού. Ταυτόχρονα, το ΥΠΠ βρίσκεται σε συνεννόηση και με άλλες υπηρεσίες/αρχές όπου βρίσκονται αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί, με σκοπό τη μείωση των αποσπάσεων/παραχωρήσεων.

Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.649, ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αριθμό Ερ. 23.06.011.02.649 και ημερομηνία 20^{ης} Ιουνίου 2018, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Δρόμος Λευκωσίας-Τροόδους

A. Τμήμα Δένειας-Περιστερώνας

Λόγω των κυκλοφοριακών προβλημάτων που παρουσιάζονται στον υφιστάμενο δρόμο, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, μετά από σχετικές διαβουλεύσεις και αφού διαπιστώθηκε ότι λόγω της νεκρής ζώνης δεν ήταν δυνατή η προώθηση του έργου μέχρι τον Αστρομερίτη όπως είχε αρχικά σχεδιαστεί, αποφάσισε το 2010 να προωθήσει την εκπόνηση των αναγκαίων προκαταρκτικών μελετών (προμελέτη, τεchnοοικονομική και περιβαλλοντική μελέτη) για εξεύρεση εναλλακτικής όδευσης νότια των Κοινοτήτων Ακακίου-Περιστερώνας-Αστρομερίτη.

Η εκπόνηση προμελέτης, τεchnοοικονομικής και περιβαλλοντικής μελέτης για εξεύρεση εναλλακτικής όδευσης νότια των Κοινοτήτων Ακακίου-Περιστερώνας- Αστρομερίτη, συνολικού μήκους 18 χλμ., ανατέθηκε σε ιδιώτες μελετητές και έχει ήδη υποβληθεί η έκθεση προμελέτης και η περιβαλλοντική και η τεchnοοικονομική μελέτη. Η προωθούμενη λύση αφορά την κατασκευή αυτοκινητόδρομου τεσσάρων λωρίδων, σε δύο Φάσεις (Φάση Α, Τμήμα Δένειας-Περιστερώνας, μήκους 10χλμ. και Φάση Β, Τμήμα Περιστερώνας-Αστρομερίτη, μήκους 8χλμ.). Το συνολικό κόστος των δύο αυτών τμημάτων θα είναι της τάξης των €97.000.000 επιπλέον ΦΠΑ και το κόστος των απαλλοτριώσεων υπολογίζεται ότι θα είναι της τάξης των €36.000.000.

Για την υλοποίηση των πιο πάνω τμημάτων δεν έχει ακόμα καθοριστεί συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Ωστόσο, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, στα πλαίσια της Στρατηγικής Μελέτης για την Αναγέννηση των Ορεινών Περιοχών Τροόδους, έχει προτείνει το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα κατασκευής των τμημάτων αυτών για τα έτη 2022-2026, με την μέθοδο μελέτη/κατασκευή, νοουμένου ότι το επιτρέπουν οι δημοσιονομικές συνθήκες. Τα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα είναι προκαταρκτικά και θα εξαρτηθούν από τις οικονομικές δυνατότητες για χρηματοδότηση των έργων.

B. Τμήμα Αστρομερίτη-Ευρύχου

Για το τμήμα Αστρομερίτη-Ευρύχου, μήκους 12χλμ., η μελέτη έχει ολοκληρωθεί και τα σχέδια

στάληκαν στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για τις απαλλοτριώσεις τον Μάρτιο 2012. Η προκαταρκτική εκτίμηση κόστους του έργου, το οποίο αφορά αυτοκινητόδρομο τεσσάρων λωρίδων, είναι της τάξεως των €70.000.000 επιπλέον ΦΠΑ.

Για το τμήμα αυτό έχει υποβληθεί Σημείωμα Έργου (PCN) για αξιολόγηση. Ωστόσο, από κυκλοφοριακής πλευράς, ενδείκνυται η κατασκευή κατά προτεραιότητα των τμημάτων Δένειας-Περιστερώνας και Περιστερώνας-Αστρομερίτη.

Στα πλαίσια της Στρατηγικής Μελέτης για την Αναγέννηση των Ορεινών Περιοχών Τροόδους, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων έχει προτείνει το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα κατασκευής του τμήματος αυτού για τα έτη 2026-2028, δηλαδή μετά από τα τμήματα Δένειας-Περιστερώνας και Περιστερώνας-Αστρομερίτη, αφού γίνει επαναξιολόγηση της τυπικής διατομής για να διαφανεί κατά πόσο μπορεί να είναι ικανοποιητική η κατασκευή δύο λωρίδων.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.650, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Μετά από έρευνα που έγινε στο διαδίκτυο εντοπίστηκε η ιστοσελίδα διοργάνωσης του “Cyprus Rally” στην ακόλουθη διεύθυνση:

<http://www.cyprusrally.com.cy>

Στην ιστοσελίδα αυτή υπάρχουν συνολικά καταχωρημένοι 11 χάρτες κάτω από το μενού “Θεατές-χάρτες”, όπως φαίνονται στο Παράρτημα “Α” που επισυνάπτεται. Στο Παράρτημα “Β” επισυνάπτονται οι δύο πρώτοι χάρτες:

1. Map Leg 1
2. Map Leg 2

Στους χάρτες αυτούς, μεταξύ άλλων, εμφανίζονται και τα ονόματα των Δήμων και Κοινοτήτων της Κύπρου στην Ελληνική, όπως επίσης και τα παράνομα ονόματα του ψευδοκράτους στα κατεχόμενα. Μερικά από αυτά είναι “Yigitler” αντί Άρσος Λάρνακας, “Haspolat” αντί Μια Μηλιά, “Düzova” αντί Έξω Μετόχι, “Pasaköy” αντί Άσκεια, “Demirhan”, αντί Τραχώνι, “Balikesir” αντί Παλαίκυθρο, “Erdemli” αντί Τρεμετουσιά, “Aslanköy” αντί Αγγαστίνα κ.ά.

3. Με βάση τον Νόμο 71(Ι)/2013, αποτελεί αδίκημα η αλλοίωση γεωγραφικών ονομάτων και τοπωνυμίων και η παράνομη έκδοση, εισαγωγή, κυκλοφορία προσφορά, διανομή και το εμπόριο χαρτών, βιβλίων ή άλλων εγγράφων συμβατικά ή ψηφιακά αποτυπωμένων, στα οποία περιέχονται γεωγραφικά ονόματα και τοπωνυμία περιοχών της Δημοκρατίας, αποτυπωμένα διαφορετικά από αυτά που ορίζονται συμφωνά με τις διαδικασίες που προβλέπονται στον Νόμο ή από αυτά που περιλαμβάνονται στο επίσημο Τοπωνυμικό Λεξικό. Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή της υπό αναφορά νομοθεσίας είναι ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.651, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Οι καταγγελίες που υποβάλλονται στην Αστυνομία, διερευνώνται από τα Επαρχιακά ΤΑΕ και κατά κανόνα εμπλέκονται το Γραφείο Interpol Κύπρου και η Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης. Οι ακριβείς διαδικασίες που ακολουθούνται, περιλαμβάνονται στο Πρωτόκολλο Συνεργασίας για Περιπτώσεις Γονικών Αρπαγών/Κατακρατήσεων (ημερομ. 28/12/2017), το οποίο εφαρμόζεται κατόπιν πρωτοβουλίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Το εν λόγω Πρωτόκολλο προνοεί για τη συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων Υπουργείων, Αξιωματούχων και Υπηρεσιών και σε αυτό περιγράφεται αναλυτικά η διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται όσον αφορά τη διαχείριση των περιπτώσεων αυτών. Επιπλέον, έχει συνομολογηθεί και βρίσκεται σε ισχύ, Πρωτόκολλο Συνεργασίας για περιπτώσεις εξαφάνισης παιδιών, το οποίο αφορά στη συνεργασία του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και κατ' επέκταση της Αστυνομίας με τους Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς, ΣΠΑΒΟ (Σύνδεσμος για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια) και HOPE FOR CHILDREN CRC POLICY CENTER.
3. Οι αναφορές/καταγγελίες για τα συγκεκριμένα αδικήματα, διερευνώνται από τους τοπικούς

αστυνομικούς σταθμούς. Όταν υποβάλλεται επίσημη καταγγελία, σχηματίζεται ποινικός φάκελος και η υπόθεση καταχωρείται ενώπιον Επαρχιακού Δικαστηρίου. Δεδομένου ότι κάθε τέτοιο περιστατικό αφορά στην ευημερία και στη διασφάλιση των συμφερόντων του παιδιού, στο πλαίσιο της διερεύνησης/διαχείρισής του από την Αστυνομία, επιδιώκεται η απαραίτητη συνεργασία με τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Επιπλέον, ενημερώνονται επίσημα (μέσω των ειδικών εντύπων που προνοούνται σε περιπτώσεις βίας στην οικογένεια (ψυχολογική βία), το Αρχηγείο Αστυνομίας (Γρ. Χειρισμού Θεμάτων Βίας στην Οικογένεια και Κακοποίησης Ανηλίκων), η Νομική Υπηρεσία και οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

4. Τα μέλη της Αστυνομίας υποβάλλονται σε εκπαιδεύσεις επί διαφόρων θεματικών ενότητων που σχετίζονται με την εξαφάνιση ή αρπαγή παιδιών, την βία στην οικογένεια κ.ά., τυγχάνουν κατάρτισης και υποβοηθούνται στη διερεύνηση/διαχείριση περιπτώσεων Γονικών Αρπαγών/Κατακρατήσεων και στην εξαφάνιση παιδιών τόσο κατά τη διάρκεια της βασικής εκπαίδευσης τους στην Αστυνομική Ακαδημία όσο κατά την υπηρεσία τους στην Αστυνομία.

5. Επιπρόσθετα έχουν εκδοθεί εγκύκλιοι για τα συγκεκριμένα θέματα, με στόχο την υποβοήθηση των μελών της Αστυνομίας κατά την διερεύνηση τέτοιων περιπτώσεων.

6. Επιπλέον, οι διαδικασίες και τα Πρωτόκολλα Συνεργασίας που έχουν αναφερθεί πιο πάνω είναι ανά πάσα στιγμή στη διάθεση, προς γνώση και χρήση από όλα τα μέλη της Αστυνομίας μέσω της Πύλης Πληροφοριών της Αστυνομίας (portal) όπως είναι καταχωρημένα μέσω της. Η Πύλη Πληροφοριών "Portal" της Αστυνομίας είναι το μέσο ενημέρωσης των μελών της Αστυνομίας και τα μαθήματα της Αστυνομικής Ακαδημίας Κύπρου, οι Αστυνομικές Διατάξεις και οι Εγκύκλιοι είναι αναρτημένες σε αυτή.

7. Τέλος, αναφορικά με το Πρωτόκολλο Συνεργασίας για Περιπτώσεις Γονικών Απαγωγών/Κατακρατήσεων, το κοινό μπορεί να ενημερωθεί από τις σχετικές αναρτήσεις στην ιστοσελίδα της Αστυνομίας (www.police.gov.cy, αρχική σελίδα "Σύμβαση για τις Αστικές Πτυχές της Διεθνούς Απαγωγής Παιδιού") και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως (www.mjpo.gov.cy, αρχική σελίδα "Σύμβαση για τις Αστικές Πτυχές της Διεθνούς Απαγωγής Παιδιού").»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.655, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση είναι η ακόλουθη:

Όλος ο απεικονιστικός εξοπλισμός που είναι εγκατεστημένος στα κρατικά νοσηλευτήρια βρίσκεται κάτω από συμβόλαια συντήρησης τα οποία προϋποθέτουν χρόνους ανταπόκρισης σε περίπτωση βλάβης και προληπτική συντήρηση όπου απαιτείται. Οποιαδήποτε καθυστέρηση πέραν των αποδεκτών χρόνων ανταπόκρισης, επιβαρύνει τον ανάδοχο με ρήτρες.

Η επίβλεψη της συντήρησης και ο έλεγχος ανταπόκρισης του αναδόχου είναι αρμοδιότητα του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι, μετά από κάθε προληπτική συντήρηση ή/και διορθωτικές ενέργειες του αναδόχου, καθώς και σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα, το Τμήμα Ιατρικής Φυσικής πραγματοποιεί ποιοτικούς ελέγχους σύμφωνα με ευρωπαϊκά και διεθνή πρωτόκολλα.

Σημειώνεται ότι, ο φόρτος εργασίας των συστημάτων που είναι εγκατεστημένα στα κρατικά νοσηλευτήρια είναι πολλές φορές ο μέγιστος δυνατός. Ενδεικτικά στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού πραγματοποιούνται περίπου 40 εξετάσεις Υπολογιστικής Τομογραφίας ημερησίως, ανά σύστημα. Λαμβάνοντας υπόψη τον φόρτο εργασίας των συστημάτων, οι βλάβες που παρουσιάζονται είναι οι αναμενόμενες.

Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε βλάβη στα συστήματα των κρατικών νοσηλευτηρίων, έχει άμεσο αντίκτυπο σε μεγάλο αριθμό ασθενών.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωάνη Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.657, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και συγκεκριμένα στο σημείο (4) και σας πληροφορώ ότι ο διαγωνισμός για την ανέγερση του κτιρίου του Πυροσβεστικού Σταθμού Βασιλικού στο Μαρί, με τη μέθοδο Μελέτη-Κατασκευή-Συντήρηση, προκηρύχθηκε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων στις 2/5/2017, αλλά ακυρώθηκε, καθώς οι προσφερόμενες τιμές ήταν κατά €600,000 υψηλότερες από την εκτίμηση δαπάνης, η οποία ανερχόταν στα €2,3 εκ. + ΦΠΑ.

2. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων επαναπροκήρυξε το διαγωνισμό, με εκτίμηση κόστους €2,9 εκ. + ΦΠΑ και με καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών στις 14/9/2018.

3. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί το 1^ο εξάμηνο του 2020.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.657, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αίτημα Κοινοτήτων περιοχής Βασιλικού

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αριθμό ερ. 23.06.011.02.657 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα για τα θέματα που τίθενται και στα οποία εμπλέκεται το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων:

2. Θέμα 4:

i. Δημιουργία Πυροσβεστικού Σταθμού στην περιοχή Βασιλικού:

Οι προσφορές για κατασκευή του έργου, προκηρύχθηκαν στις 15/05/2018 και θα υποβληθούν στις 14/09/2018. Το κόστος του έργου υπολογίζεται σε €2,9 εκ πλέον ΦΠΑ. Οι εργασίες αναμένεται να αρχίσουν περί το τέλος του 2018 και να συμπληρωθούν σε διάστημα 20 μηνών περίπου.

ii. Βελτίωση του οδικού δικτύου της περιοχής:

Το οδικό δίκτυο για εξυπηρέτηση του Ενεργειακού Κέντρου βρίσκεται υπό μελέτη. Με βάση το χρονοδιάγραμμα που έχει καθοριστεί, οι εργασίες αναμένεται να αρχίσουν εντός του 2019 και θα συμπληρωθούν μέσα στο 2021 έναντι προκαταρκτικής δαπάνης €18,5 εκ πλέον ΦΠΑ. Παράλληλα η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας θα προβεί σε εκτίμηση για συντήρηση των υφιστάμενων δρόμων που οδηγούν στο Ενεργειακό Κέντρο απευθείας από το δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού, με σκοπό την συντήρησή τους μέχρι να καταστεί δυνατή η κατασκευή του οδικού δικτύου.

3. Τα ερωτήματα (1), (2), (3), (5), (6) και (7) δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, και θα πρέπει να τύχουν χειρισμού από τα αρμόδια Υπουργεία στα οποία ήδη απευθύνεται η Ερώτηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.658, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην Κοινοβουλευτική Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.658 και ημερ. 28/6/2018 του Βουλευτή Λευκωσίας κ. Γ. Πεردίκη και επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι η απόδειξη του αδικήματος της πρόκλησης οχληρίας από σκύλο είναι αρκετά δύσκολη ενώπιον του Δικαστηρίου, καθότι για να καταλήξουν τα Δικαστήρια σε καταδικαστική απόφαση, απαιτείται όπως η κατηγορούσα αρχή προσφέρει τέτοια μαρτυρία που να καλύπτει όλα τα συστατικά στοιχεία του αδικήματος, όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 18(ε)(i) του περί Σκύλων Νόμου (Ν. 184(1) 2002).

2. Ως εκ των πιο πάνω, η κατηγορούσα αρχή πρέπει να αποδείξει τα ακόλουθα:

- (α) Την ηλικία του σκύλου ήτοι πέραν των τριών μηνών, (άρθρο 2 του Ν. 184(1) 2002).
- (β) Ότι ο κατηγορούμενος είναι πράγματι ο ιδιοκτήτης του σκύλου, δηλαδή έχει εξασφαλίσει τις απαιτούμενες άδειες.
- (γ) Ότι ο σκύλος προξενούσε θόρυβο με ηχηρό και συνεχές γαύγισμα. Αυτό είναι θέμα στο οποίο θα αναφερθεί ο παραπονούμενος-μάρτυρας ή/και ο αστυνομικός που επισκέφθηκε τον τόπο πρόκλησης της οχληρίας κατά την επίδικη χρονική περίοδο.
- (δ) Τη συμπεριφορά του ιδιοκτήτη του σκύλου κατά τον επίδικο χρόνο για να διαφανεί κατά πόσο επιτρέπει ή ανέχεται το συνεχές γαύγισμα. Αν π.χ. ο ιδιοκτήτης κατέβαλε προσπάθειες να καθησυχάσει το σκύλο, τότε δεν αποδεικνύεται το συγκεκριμένο συστατικό στοιχείο όπως απαιτείται με βάση το άρθρο 18(ε).
- (ε) Θα πρέπει να αποδειχθεί η δημόσια φύση της οχληρίας όπως προνοείται στο άρθρο 18(ε)(i) του Ν. 184(1)/2002, δηλαδή η μαρτυρία για πρόκληση οχληρίας πρέπει να προέρχεται από πέραν του ενός μάρτυρα, ώστε να διαπιστώνεται πρόκληση οχληρίας στο κοινό.
- (στ) Επιπλέον, χρειάζεται να εξασφαλιστεί μαρτυρία για την τοποθεσία όπου προκλήθηκε η οχληρία, ήτοι αν είναι κατοικημένη περιοχή, σε ποια απόσταση βρίσκεται ο παραπονούμενος από το σκύλο που προκαλεί οχληρία και κατά πόσο από τα γαυγίσματα έχει επηρεαστεί η ποιότητα της καθημερινής ζωής των περιοίκων.

3. Τα ανωτέρω προβλήματα έχουν σχολιαστεί σε αθωωτικές αποφάσεις αρκετών υποθέσεων. Ενδεικτικά αναφέρονται οι αποφάσεις επί των ακολούθων, που είναι δημοσιευμένες στην Κυπριακή Πηγή Πληροφόρησης (CYLAW):

- (α) Αστυνομικός Δ/ντής Λεμεσού V Ευέλθων Χαραλάμπους, αρ. υπόθεσης 21727/13, ημερ. 30/3/2015.
- (β) Αστυν. Δ/ντής Πάφου V Άδωνης Χαραλαμπίδης, αρ. υπόθεσης 14315/11, ημερ. 5/8/2014.
- (γ) Αστυν. Δ/ντής Πάφου V Γεώργιος Αντωνιάδης, αρ. υπόθεσης 553/15, ημερ. 9/1/2015.
- (δ) Αστυν. Δ/ντής Λευκωσίας V Έμετ Τάτρος, αρ. υπόθεσης 23073/13, ημερ. 9/1/2015.

4. Από έλεγχο που έγινε στην Επαρχία Λευκωσίας, δεν έχουν εντοπισθεί καταδικαστικές αποφάσεις. Κάποιες υποθέσεις οδηγήθηκαν ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, αλλά οι ποινικές διώξεις έχουν ανασταλεί από τον Γενικό Εισαγγελέα κατόπιν αιτημάτων των δικηγόρων υπεράσπισης λόγω μη ικανοποιητικής μαρτυρίας ή λόγω απόσυρσης του παραπόνου.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.659, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Οι Τούρκοι υπήκοοι που διαμένουν στο εξωτερικό απέκτησαν για πρώτη φορά δικαίωμα ψήφου σε τουρκικές εκλογές από τις προεδρικές εκλογές του 2014.
- (β) Σύμφωνα με στοιχεία του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών και της Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών ο αριθμός των τούρκων ψηφοφόρων στα κατεχόμενα στις προεδρικές και βουλευτικές εκλογές που διενεργήθηκαν στη συνέχεια ήταν ως ακολούθως:

Είδος/έτος εκλογής	Αριθμός ψηφοφόρων
Προεδρικές 2014	92171
Βουλευτικές 2015 (Ιούνιος)	94816
Βουλευτικές 2015 (Νοέμβριος)	95366
Προεδρικές/Βουλευτικές 2018	106446

- (γ) Ο αριθμός των Τ/Κ “ψηφοφόρων” στις εκάστοτε διενεργούμενες στα κατεχόμενα “βουλευτικές και προεδρικές εκλογές” έχει ως ακολούθως:

Έτος “εκλογής”	Αριθμός “ψηφοφόρων”
1976	75781
1981	84693
1985	94277
1990	103100
1993	108622
1995	113398
1998	122574
2000	126678
2003	141596
2005	147823
2009	161373
2010	164072
2013	172803

2015	176916	.»
2018	188688	

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.664, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1.1 Όπως δημοσιεύτηκε σε δελτίο τύπου, ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 2017, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έχει εξασφαλίσει τεχνική βοήθεια, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου λειτουργίας των Σχολικών Εφορειών. Το δελτίο τύπου επισυνάπτεται για εύκολη αναφορά.
- 1.2 Συγκεκριμένα το έργο αφορά στην ετοιμασία τροποποιητικής νομοθεσίας, καθώς και κανονισμών λειτουργίας, οι οποίοι εκκρεμούν από το 1997, ώστε να μπορούν οι Σχολικές Εφορείες να ανταποκρίνονται πιο αποτελεσματικά στις ανάγκες των σχολικών μονάδων και των μαθητών, διασφαλίζοντας τη βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων και τη χρηστή διοίκηση.
- 1.3 Όπως προβλέπεται στη σύμβαση, που έχει υπογράψει η KPMG, ως ανάδοχος του έργου, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία διενήργησε τον σχετικό διαγωνισμό, το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί σε μια περίοδο 16 μηνών, τηρώντας συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των επιμέρους φάσεων του.
- 1.4 Σε αυτό το πλαίσιο, εκπρόσωποι του οίκου KPMG είχαν συναντήσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, για συζήτηση και καταγραφή των αρχικών απόψεών τους, συμπεριλαμβανομένης και της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Σχολικών Εφορειών (ΠΙΕΣΕ).
- 1.5 Ακολούθως, όλοι οι φορείς συμμετείχαν σε συναντήσεις, υπό την προεδρία της Γενικής Διευθύντριας του ΥΠΠ, κατά τις οποίες παρουσιάστηκαν οι βασικές πρόνοιες των προσχεδίων του νομοσχεδίου και των κανονισμών και επεξηγήθηκαν τα επόμενα στάδια της διαβούλευσης.
- 1.6 Στις 25 Μαΐου 2018 αποστάληκαν σε όλους τους φορείς τα πλήρη κείμενα των προσχεδίων, με την παράκληση όπως αποσταλούν οι απόψεις τους σε σχέση με το περιεχόμενο των προσχεδίων, εντός ενός μηνός, δηλαδή μέχρι τις 25 Ιουνίου 2018.
- 1.7 Στις 14 Ιουνίου 2018 η ΠΣΕΣΕ αιτήθηκε όπως δοθεί παράταση για υποβολή των απόψεων της, αίτημα το οποίο και ικανοποιήθηκε, αφού εξασφαλίστηκε η συναίνεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του αναδόχου της σύμβασης. Ως εκ τούτου, δόθηκε παράταση κατά τρεις επιπλέον εβδομάδες, δηλαδή μέχρι τις 16 Ιουλίου 2018. Επομένως, το αίτημα δεν απορρίφθηκε αλλά ικανοποιήθηκε στο μέτρο του δυνατού, στη βάση των συμβατικών υποχρεώσεων που προβλέπονται για το συγκεκριμένο έργο.
- 1.8 Λόγω της αναγκαιότητας τήρησης των όρων της σύμβασης και έγκαιρης ολοκλήρωσης του έργου, υπάρχει περιορισμένη δυνατότητα παραχώρησης οποιασδήποτε επιπρόσθετης παράτασης, αφού αυτή θα επιφέρει διαδοχικές καθυστερήσεις στα επόμενα στάδια της διαδικασίας, με αποτέλεσμα το έργο να μην μπορεί να ολοκληρωθεί εντός των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων.
- 1.9 Σημειώνεται ότι έχουν ήδη προγραμματιστεί επιπλέον συναντήσεις με όσους από τους εμπλεκόμενους φορείς το έχουν ζητήσει, ώστε να υπάρξει περαιτέρω συζήτηση επί των απόψεων τους, οι οποίες μελετώνται με ιδιαίτερη προσοχή, προκειμένου τα προσχέδια να λάβουν την τελική τους μορφή, προτού προωθηθούν για νομοτεχνικό έλεγχο στη Νομική Υπηρεσία.
- 1.10 Σημειώνεται, επίσης, ότι όλοι οι φορείς θα έχουν την ευκαιρία να τοποθετηθούν εκ νέου για τα προτεινόμενα κείμενα όταν αυτά θα συζητηθούν στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

2. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.667, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Εξωτερικών βρίσκεται

σε συνεχή επικοινωνία και διαβούλευση με όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας και με την Ε. Επιτροπή προς διασφάλιση της ομαλής και απρόσκοπτης διακίνησης προϊόντων, υπηρεσιών και ατόμων και διενέργειας συστηματικών ελέγχων, στο πλαίσιο του Κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή.

Το Υπουργείο Εξωτερικών, κατέχοντας τον συντονιστικό ρόλο σε σχέση με τις υπηρεσίες της Δημοκρατίας οι οποίες εμπλέκονται στην εφαρμογή του Κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή, δύναται να εξετάσει το ενδεχόμενο τροποποίησης του εν λόγω Κανονισμού, όταν αυτό κριθεί αναγκαίο από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.670, ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση του αξιότιμου βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με την Απόφαση της Επιτροπής (EC) Νο. 2007/330/ EC της 4^{ης} Μαΐου 2007, για την άρση των απαγορεύσεων σχετικά με τη διακίνηση ορισμένων ζωικών προϊόντων στην Κύπρο, δυνάμει του Κανονισμού (ΕΚ) της Πράσινης Γραμμής, αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου, η διακίνηση νωπών ψαριών αφορά αποκλειστικά την εμπορία από τις κατεχόμενες στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας στη βάση των αναγκαίων συνοδευτικών εγγράφων. Ως εκ τούτου, δεν επιτρέπεται η μεταφορά οποιωνδήποτε ποσοτήτων ψαριού για προσωπική χρήση. Η διακίνηση των ψαριών σε εμπορική βάση επιτρέπεται μόνο από το Σημείο Διέλευσης Αγίου Δομετίου.
2. Το Τμήμα Τελωνείων της Κυπριακής Δημοκρατίας με την παρουσία του στα εγκεκριμένα Σημεία Διέλευσης πραγματοποιεί εσωτερικούς επιλεκτικούς ελέγχους στα εμπορεύματα/είδη που εισέρχονται από τις περιοχές που ευρίσκονται εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας προς τις περιοχές στις οποίες η Κυβέρνηση ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο. Σε περίπτωση που κατά τον τελωνειακό έλεγχο, εντοπιστεί η διακίνηση ψαριού για προσωπική κατανάλωση, τότε αυτό κατάσχεται και καταστρέφεται.
3. Κατά το έτος 2017 διακινήθηκαν από τις κατεχόμενες προς τις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας, διαμέσου του Σημείου Διέλευσης Αγίου Δομετίου, νόμιμα επί εμπορικής βάσης 109.243 κιλά ψάρι, αξίας €798.256,50 ενώ από τον Ιανουάριο του 2018 μέχρι σήμερα διακινήθηκαν 64.762 κιλά ψάρι, αξίας €486.004,50. Παράλληλα, το 2017 κατασχέθηκαν 76 κιλά ψάρι, ενώ από τον Ιανουάριο του 2018 μέχρι σήμερα κατασχέθηκαν 16 κιλά ψάρι. Οι κατασχέσεις αυτές αφορούσαν περιπτώσεις ατόμων που προσπάθησαν να διακινήσουν ψάρι από τις κατεχόμενες στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας, διαμέσου των εγκεκριμένων Σημείων Διέλευσης σε προσωπική βάση.
4. Όσον αφορά την αναφορά που γίνεται στην ερώτηση του κ. Πεردίκη σε περιστατικά λαθρεμπορίας ψαριών μέσω θαλάσσης, σας πληροφορώ ότι δεν έχουν περιέλθει στην αντίληψη του Τμήματος Τελωνείων τέτοιες πληροφορίες. Σε περίπτωση που υπάρχουν συγκεκριμένες πληροφορίες, θα πρέπει αυτές να διαβιβαστούν στο Τμήμα Τελωνείων για ανάλογη διερεύνηση.
5. Το Τμήμα Τελωνείων δεν έχει τα μέσα για έλεγχο στα ανοικτά και μακριά από τις ακτές και ως εκ τούτου η παρούσα επιστολή έχει κοινοποιηθεί και στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ως το αρμόδιο Υπουργείο για να απαντήσει στο συγκεκριμένο ερώτημα.

Να σημειωθεί ότι ο όρος “εισαγωγή” από τις κατεχόμενες στις ελεύθερες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι ορολογία η οποία δεν πρέπει να χρησιμοποιείται. Η ορθή ορολογία, είναι “διακίνηση” από τις κατεχόμενες στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.673, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας διαβιβάζω συνημμένα αντίγραφο της επιστολής παραίτησης του κ. Πάνου Κελάμη προς το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) της Εταιρείας Υδρογονανθράκων Κύπρου Λτδ (ΕΥΚ) με ημερομηνία 21/5/2018.

Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι σύμφωνα με την Πρόεδρο του ΔΣ της ΕΥΚ, η συνεργασία του ΔΣ με τον κ. Κελάμη ήταν άριστη καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας του στην εταιρεία. Σε ό,τι αφορά τους λόγους που ώθησαν τον κ. Κελάμη να παραιτηθεί, αυτοί δεν είναι γνωστοί ούτε έχουν γνωστοποιηθεί είτε στην ΕΥΚ είτε στο Υπουργείο.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.675, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Το 2014 εκδόθηκε από το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, θετική Περιβαλλοντική Γνωμάτευση για την πολεοδομική αίτηση για ανάπτυξη λατομείου με αρ. ΛΑΡ/197/2006 του κ. Νίκου Παπαχαλαράμπους. Η αίτηση αφορά περιοχή του χωριού Τρούλλοι της Επαρχίας Λάρνακας και γεινιάζει με την περιοχή SPA CY600009 Κόσιη - Παλλουρόκαμπος.

Σύμφωνα με τον όρο (α) του Παραρτήματος Ι της εν λόγω Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης, ο αιτητής ήταν υποχρεωμένος να εκπονήσει γεωλογική έρευνα, η οποία όμως δεν πραγματοποιήθηκε μέχρι σήμερα. Για τον λόγο αυτό δεν έχει εκδοθεί η αντίστοιχη Πολεοδομική Άδεια και ως εκ τούτου δεν έχει παραχωρηθεί Πρόνομο Λατομείου.

Σημειώνεται, επίσης, ότι μετά από επιθεώρηση της περιοχής από το Τμήμα Περιβάλλοντος και την Υπηρεσία Μεταλλείων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος στις 16/7/2018, διαπιστώθηκε ότι στον προαναφερόμενο χώρο δεν εκτελούνται οποιεσδήποτε εργασίες λατόμησης.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.676, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι:

- α. Η εξαγγελία της Κυβέρνησης σε σχέση με την ανάπτυξη της περιοχής Τροόδους, αφορά τον καθορισμό «Εθνικής Στρατηγικής Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων» η οποία ουσιαστικά αποτελεί μια συντονισμένη προσπάθεια του κράτους και των τοπικών παραγόντων, ώστε να διαμορφωθεί μια πολιτική για την περιοχή Τροόδους που θα επιτρέπει τη συγκρότηση της περιοχής ως ενιαίας αναπτυξιακής οντότητας και την ανάδειξη της σε ελκυστικό τόπο διαβίωσης και δραστηριοποίησης.
- β. Στην παρούσα φάση η διαμόρφωση της πιο πάνω πολιτικής βρίσκεται σε εξέλιξη και μόλις τον περασμένο Ιούνιο πραγματοποιήθηκε το πρώτο συνέδριο των Τεχνικών Επιτροπών με τους Συμβούλους Μελετητές.
- γ. Πρόθεση είναι, μετά την ολοκλήρωση της διαμόρφωσης της πιο πάνω στρατηγικής, να προωθηθεί η εκπόνηση αντίστοιχων «Εθνικών Στρατηγικών» για τις ορεινές περιοχές της Πάφου και της Λάρνακας, αλλά και για άλλες περιφέρειες/περιοχές, στις οποίες θα μπορούσε ενδεχομένως να ενσωματωθεί και η Τηλλυρία. Για το σκοπό αυτό, το Υπουργείο Εσωτερικών προχωρεί σε υπογραφή σχετικού μνημονίου συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, φορέα υλοποίησης της μελέτης για την Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.682, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με το άρθρο 18 της περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νομοθεσίας, οποιοσδήποτε αιτητής ή/και δικαιούχος, ο οποίος είναι ικανός για εργασία, οφείλει, μεταξύ άλλων, να συμμετέχει σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ή/και εκπαιδευτικά μαθήματα, εφόσον κληθεί προς τούτο.
3. Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σχεδιάζει προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ή/και εκπαιδευτικά μαθήματα που απευθύνονται αποκλειστικά στους δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, με στόχο την ενεργοποίηση και την ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Τα προγράμματα εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και υλοποιούνται από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, το Τμήμα Εργασίας ή την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
4. Η συμμετοχή στα συγκεκριμένα προγράμματα που αποσκοπούν στην βελτίωση της απασχολησιμότητας των δικαιούχων του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος δεν αποτελεί εργοδότηση και συνεπώς, οι δικαιούχοι συνεχίζουν να λαμβάνουν κατά τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα/μάθημα το δικαίωμά τους σε Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα και πρόσθετο επίδομα για

οδοιπορικά και προσωπικά έξοδα, χωρίς να καταβάλλεται σε αυτούς οποιαδήποτε αμοιβή για εργασία. Επίσης, κατά τη διάρκεια της συμμετοχής τους στα εν λόγω προγράμματα/μαθήματα, στα οποία καλούνται να συμμετάσχουν ως δικαιούχοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, συνεχίζουν να εγγράφονται ως άνεργοι στο Μητρώο της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης, ως η υποχρέωσή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 της πιο πάνω Νομοθεσίας. Στη βάση των ανωτέρω, δεν καταβάλλονται εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους συμμετέχοντες σε προγράμματα/μαθήματα που υλοποιούνται ειδικά για την ενεργοποίηση και την ένταξη δικαιούχων του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος στην αγορά εργασίας.

5. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 της Νομοθεσίας, το εισόδημα για σκοπούς παραχώρησης του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος περιλαμβάνει τα μηνιαία εισοδήματα του αιτητή ή/και δικαιούχου και όλων των μελών της οικογενειακής μονάδας κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ή/και κατά την ημερομηνία καταβολής του επιδόματος. Ωστόσο, στο εισόδημα δεν περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, επίδομα κατάρτισης ή επίδομα απόκτησης εργασιακής πείρας ή άλλο επίδομα, το οποίο παρέχεται λόγω συμμετοχής σε παρόμοια προγράμματα, τα οποία χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ή από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και αφορούν στην ενεργοποίηση των δικαιούχων και μελών της οικογενειακής μονάδας δικαιούχων στην αγορά εργασίας. Συνεπώς, σε περίπτωση που δικαιούχος του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος ή/και μέλος της οικογενειακής του μονάδας συμμετέχουν σε οποιοδήποτε πρόγραμμα κατάρτισης ή απόκτησης εργασιακής πείρας που δεν απευθύνεται αποκλειστικά σε δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος στο πλαίσιο του οποίου καταβάλλεται επίδομα κατάρτισης, το ύψος του δικαιούμενου Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος δεν τυχάνει διαφοροποίησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.683, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν προτίθεται στο παρόν στάδιο να επαναφέρει το Σχέδιο Επιχορήγησης Έργων Υποδομής των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης που τερματίστηκε το 2012, λόγω δημοσιονομικών περιορισμών στον κρατικό προϋπολογισμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.684, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω ότι το ενδεχόμενο υιοθέτησης νέου Σχεδίου Απόσυρσης και Αντικατάστασης Παλαιών Οχημάτων είναι μεταξύ των μέτρων που εξετάζονται από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, στα πλαίσια της ετοιμασίας του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 2021-2030 του Εθνικού Συστήματος Διακυβέρνησης για το κλίμα και την ενέργεια.

Σημειώνεται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 15 Νοεμβρίου, 2017 να εγκρίνει τη συγκρότηση, δομή και λειτουργία Εθνικού Συστήματος Διακυβέρνησης για το Κλίμα και την Ενέργεια, το οποίο θα έχει, μεταξύ άλλων, την ευθύνη για τα ακόλουθα:

- Το στρατηγικό σχεδιασμό και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την υλοποίηση των πολιτικών για το κλίμα και την ενέργεια.
- Την ετοιμασία του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για το κλίμα και την ενέργεια για την περίοδο 2021-2030.
- Την παρακολούθηση της προόδου προς την κατεύθυνση της επίτευξης των εθνικών στόχων για την ενέργεια και το κλίμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.687, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αριθμό Ερ. 23.06.011.02.687 σχετικά με τα θέματα που εγείρονται αναφορικά με τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του Τμήματος Δημοσίων Έργων για τοποθέτηση ηχοπετασμάτων κατά μήκος αυτοκινητοδρόμων για το τριετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2018-2020 ανέρχεται στα €2 εκ. και αφορά την τοποθέτηση ηχοπετασμάτων σε τμήματα του Παρακαμπτήριου Λεμεσού και του αυτοκινητοδρόμου Λευκωσίας - Κοκκινότριμιθιάς (Λεωφόρο Αρχαγγέλου).

3. Για να μπορέσουν να καλυφθούν άμεσα όλες οι απαιτούμενες ανάγκες για τοποθέτηση ηχοπετασμάτων, παγκύπρια, θα πρέπει να εγκριθούν οι απαιτούμενες πιστώσεις.
4. Εκτιμάται ότι για την τοποθέτηση ηχοπετασμάτων παγκύπρια στο υφιστάμενο οδικό δίκτυο απαιτείται προϋπολογισμός της τάξης των €50 εκ.
5. Στα υπόλοιπα θέματα της ερώτησης εμπλέκονται τα ακόλουθα τρία Τμήματα:
  - α) το Τμήμα Περιβάλλοντος για τη μέτρηση θορύβου,
  - β) η Αστυνομία για τη μέτρηση ελέγχου ταχύτητας και
  - γ) το Τμήμα Δασών για τη δενδροφύτευση του χώρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.691, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, εξετάζει σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών τη δυνατότητα ώστε μέρος του ποσού που προέρχεται από τα εξώδικα πρόστιμα για τροχαίες παραβάσεις, να μεταφέρεται στον επόμενο ετήσιο προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ή οποιασδήποτε άλλης αρμόδιας αρχής, πέραν των οροφών του, για την κάλυψη του κόστους εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών στα θέματα οδικής ασφάλειας, υπό τον όρο ότι αυτό δεν θα μπορεί να αξιοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο σκοπό. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι τέτοιες ενημερωτικές εκστρατείες ήδη πραγματοποιούνται και χρηματοδοτούνται από τον Ετήσιο Προϋπολογισμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.694, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η απάντηση στην ερώτηση με αρ. Ερ. 23.06.011.02.694 από την αρμόδια Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών παρατίθεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι η απάντηση δεν είναι επαρκής ή χρήζει περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.

Πίνακας με το συνολικό αριθμό των αποσπασμένων νοσηλευτικών λειτουργιών στη Διοίκηση του Υπουργείου Υγείας και στα Τμήματα/Υπηρεσίες και άλλες Υπηρεσίες

A/A	Όνοματεπώνυμο	Υπηρεσία στην οποία έχει αποσπαστεί	Λόγοι απόσπασης/καθήκοντα και αρμοδιότητες λειτουργού στα πλαίσια της απόσπασης
	Διοίκηση-Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών		
1.	1 άτομο	Διοίκηση, Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών	Καθήκοντα που αφορούν την προώθηση και την τεκμηρίωση της νοσηλευτικής διεργασίας για σκοπούς αξιοποίησης και αξιολόγησης του νοσηλευτικού προσωπικού στις Νοσηλευτικές μονάδες των Τμημάτων του Υπουργείου Υγείας. Εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών για θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων θεμάτων που αφορούν τη Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών.
2.	1 άτομο	Διοίκηση, Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών	Καθήκοντα που αφορούν την προετοιμασία και αξιολόγηση υλικού Αγωγής Υγείας και άλλου ενημερωτικού υλικού για τους τομείς της Σχολιατρικής Υπηρεσίας και της Υπηρεσίας Προστασίας Μητρότητας και Ευημερίας του Παιδιού στους οποίους απασχολούνται οι Επισκέπτριες Υγείας και άλλων Θεμάτων που αφορούν τη Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών.
3.	1 άτομο	Διοίκηση, Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών	Καθήκοντα που αφορούν τη στελέχωση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού για τις ανάγκες των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας. Καθορισμός και έλεγχος προτύπων ποιότητας. Εποπτεία και εφαρμογή των Κοινοτικών Νοσηλευτικών Προγραμμάτων. Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας για την προώθηση και εφαρμογή των πολιτικών του Υπουργείου Υγείας.
4.	1 άτομο	Διοίκηση, Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών	Καθήκοντα που απορρέουν από των περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμο για να μπορέσει το Συμβούλιο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής να διεκπεραιώσει τις αιτήσεις για εγγραφή στο Μητρώο Νοσηλευτών και Μαιών και ανανέωση της Άδειας Επαγγέλματος και την αξιολόγηση

			αιτήσεων.
5.	7 άτομα	Διοίκηση, Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών	Καθήκοντα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του Νοσηλευτικού Προσωπικού και υλοποίηση του θεσμού του Μέντορα στα Νοσηλευτήρια που αφορά την πρακτική άσκηση φοιτητών.
	Διοίκηση-Υπουργείο Υγείας		
6.	1 άτομο	Διοίκηση, Υπουργείο Υγείας	Καθήκοντα ως Λειτουργού Πρώτων Βοηθειών και Αναζωογόνησης σύμφωνα με τον περί Πρώτων Βοηθειών και Εγκατάστασης και Χρήσης Αυτόματων Εξωτερικών Απινιδωτών Νόμου του 2008, Ν. 110(Ι)/2008.
7.	1 άτομο	Διοίκηση, Υπουργείο Υγείας	Καθήκοντα για τις ανάγκες του Προγράμματος Πληθυσμιακού Ελέγχου Καρκίνου του Εντέρου.
8.	13 άτομα	Διοίκηση, Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών	Καθήκοντα σχετικά με το συντονισμό και προκήρυξη διαγωνισμών δημοσίων συμβάσεων που αφορούν ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό και αναλώσιμα.
9.	3 άτομα	Διοίκηση, Μονάδα Παρακολούθησης Υγείας	Καθήκοντα στην κωδικοποίηση αιτιών θανάτου και στην κωδικοποίηση κλινικών διαγνώσεων και ιατρικών πράξεων.
10.	2 άτομα	Διοίκηση, Υπουργείο Υγείας	Καθήκοντα που αφορούν τον Τομέα Επιδοτούμενων Ασθενών.
11.	1 άτομο (3 ημέρες)	Διοίκηση, Υπουργείο Υγείας	Καθήκοντα που σχετίζονται για την υλοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Υγείας.
12.	1 άτομο	Διοίκηση, Υπουργείο Υγείας	Καθήκοντα Λειτουργού Ασφάλειας και Υγείας.
	Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας		
13.	1 άτομο (3 ημέρες)	Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας	Καθήκοντα στην Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Δημόσιας Υγείας.

14.	2 άτομα	Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας	Καθήκοντα Επιθεωρητή Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων σύμφωνα με τον περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος, Ίδρυση και Λειτουργία) Νόμο του 2001.
	Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο		
15.	1 άτομο	Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο, Γραφείο Εκπροσώπου Ε/Κ Κοινότητας στη Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων	Καθήκοντα στο Γραφείο Εκπροσώπου Ε/Κ Κοινότητας στη Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων.
	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού		
16.	1 άτομο	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	Καθήκοντα Επιμελητή.
	Ημικρατικός Οργανισμός		
17.	1 άτομο	Οργανισμός Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας	Καθήκοντα στα Κεντρικά Γραφεία των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας.
	Σύνολο ατόμων 39		

.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.696, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ ότι ολοκληρώθηκε η επεξεργασία των προσχεδίων των εν λόγω Κανονισμών από το Υπουργείο Εσωτερικών, αλλά κρίθηκε σκόπιμο όπως επέλθουν τροποποιήσεις επί του κειμένου αυτών.

2. Συνεπώς, προωθήθηκαν προς τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών, έτσι ώστε σε συνεργασία με το Νομικό Σύμβουλο του Συμβουλίου να γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις και να αποσταλούν εκ νέου στο Υπουργείο Εσωτερικών. Σημειώνεται ότι ενόψει των τροποποιήσεων που θα γίνουν, θα πρέπει να τύχουν εκ νέου νομοτεχνικού ελέγχου από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και μετέπειτα θα υποβληθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

3. Μόλις υπάρξουν νεότερες εξελίξεις, θα σας ενημερώσουμε σχετικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.697, ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρει στην ερώτηση με αρ. ερ. 23.06.011.02.697 από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τη Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας είναι η ακόλουθη:

Το Νοσηλευτικό Προσωπικό (Κλάδος Γενικής Νοσηλευτικής) το οποίο βρίσκεται με απόσπαση σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 47 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου 1990 έως 2017 και που έχει προαχθεί μεταξύ 2010 - 2018 είναι:

1. Μια Προϊστάμενη Νοσηλευτικός Λειτουργός με απόσπαση στη **Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών**, η οποία βρίσκεται με απόσπαση από 15/11/2003. Είναι η εκπρόσωπος της Μαιευτικής στη Διεύθυνση καθώς και Έφορος του Συμβουλίου Νοσηλευτικής και Μαιευτικής.
2. Δύο Πρώτοι Νοσηλευτικοί Λειτουργοί, και 3 Ανώτεροι Νοσηλευτικοί Λειτουργοί με αρχική απόσπαση **1/1/2013** οι οποίο στελεχώνουν την **Ομάδα Διαχείρισης Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Τομέα Εκπαίδευσης**.
3. Μια Πρώτη Νοσηλευτικός Λειτουργός τοποθετημένη στους **Επιθεωρητές Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων** όπως προνοείται από το άρθρο 16 του περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμου του 2001 (90(I)/2001) έως 2017.
4. Δύο Ανώτεροι Νοσηλευτικοί Λειτουργοί βρίσκονται με απόσπαση στη **Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών**.
5. Μια Ανώτερη Νοσηλευτικός Λειτουργός βρίσκεται σε απόσπαση στην Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο στο **Γραφείο Εκπροσώπου Ε/Κ Κοινότητας στη Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων**.
6. Ένας Πρώτος Νοσηλευτικός Λειτουργός είναι σε απόσπαση στον Ημικρατικό Οργανισμό Κυβερνητικών Υπηρεσιών Υγείας.
7. Ένας Ανώτερος Νοσηλευτικός Λειτουργός είναι σε απόσπαση ως Λειτουργός Αναζωογόνησης
8. Μια Πρώτη Νοσηλευτικός Λειτουργός και μια Ανώτερη Νοσηλευτικός Λειτουργός είναι σε απόσπαση στη **Μονάδα Παρακολούθησης Υγείας**.

Στο σύνολο 14 Λειτουργοί.

Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.001, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γιώργου Κ. Γεωργίου

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να αναφέρω τα ακόλουθα:

- (α) Στο ΥΠΠ και σε άλλες υπηρεσίες υπηρετούν με το καθεστώς της απόσπασης και της παραχώρησης υπηρεσιών συνολικά 313,4 εκπαιδευτικοί. Οι κανονισμοί απόσπασης εκπαιδευτικών στο ΥΠΠ και σε άλλες υπηρεσίες περιέχονται σε σχετική ετήσια εγκύκλιος της Γενικής Διευθύντριας του ΥΠΠ, η οποία αποστέλλεται στα σχολεία. Η εγκύκλιος που έχει αποσταλεί και αφορά στις αποσπάσεις για το σχολικό έτος 2018-2019 επισυνάπτεται στο Παράρτημα Ι. Το συνολικό κόστος των αποσπάσεων

ανέρχεται στα 10 εκ. ευρώ.

- (β) Ο αριθμός των εκπαιδευτικών που θα διοριστεί στα σχολεία τη σχολική χρονιά 2018-2019 είναι μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο περσινό αριθμό, ο οποίος ανερχόταν στις 685 θέσεις. Συγκεκριμένα, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε, με Απόφασή του στις 4 Ιουλίου 2018, 159 πρόσθετες θέσεις στην εκπαίδευση για τη νέα σχολική χρονιά, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό στις 844 θέσεις. Επιπλέον, τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, τονίζεται ότι η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας θα προχωρήσει σε προσφορά έκτακτων διορισμών, οι οποίοι υπολογίζεται να ξεπεράσουν τους 150.
- (γ) Σημειώνεται ότι οι διορισμοί για τη σχολική χρονιά 2018-19 θα γίνουν από δύο καταλόγους (τον Κατάλογο Διοριστέων και Διορισίμων), αφού έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή το Νέο Σύστημα Διορισμών στην Εκπαίδευση. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του αριθμού των ατόμων που θα διοριστούν από τον Κατάλογο Διοριστέων, αφού με βάση τη Νομοθεσία θα γίνουν διορισμοί και από τον Κατάλογο Διορισίμων.

Οι αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, οι οποίες λήφθηκαν στις 4 Ιουλίου 2018, δεν αναμένεται να επηρεάσουν ουσιαστικά το νέο σύστημα διορισμών, αφού ο αριθμός των εκπαιδευτικών που θα διοριστεί τη νέα σχολική χρονιά είναι μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο περσινό (βλ. σημείο (β) πιο πάνω). Επισημαίνεται ότι οι τελικές ανάγκες κάθε σχολικής χρονιάς εξαρτώνται από μια σειρά δεδομένων και παραμέτρων, γι' αυτό εξάλλου και αυτές οι ανάγκες είναι έκτακτες και όχι μόνιμες.

Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018 της Υφυπουργού Ναυτιλίας κ. Νατάσας Πηλείδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.009, ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι εξετάσεις για απόκτηση άδειας χειριστή ταχυπλόου σκάφους διέπονται από τους περί Ταχυπλόων Σκαφών Κανονισμούς 121/1999 και σύμφωνα με τα Άρθρα 14, 15 και 16 αυτές ανατίθενται σε οργανισμούς μέλη του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και ύστερα από συνεννόηση με αυτόν. Η ακολουθούμενη διαδικασία των εξετάσεων ορίστηκε με επιστολή του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας ημερομηνίας 01/11/2016.

Το Υφυπουργείο Ναυτιλίας προχώρησε πρόσφατα στην αξιολόγηση του εφαρμοζόμενου συστήματος με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του και τη διόρθωση ενδεχόμενων ελλείψεων ή αδυναμιών που παρατηρούνται. Οι όποιες βελτιώσεις, αναμένεται να επέλθουν είτε μέσω των Κανονισμών, η αναθεώρηση των οποίων βρίσκεται υπό επεξεργασία, είτε μέσω εγκυκλίων επιστολών του Υφυπουργείου.

Κύριες αδυναμίες που εντοπίστηκαν αφορούν:

- (α) Αποστολή εξεταστικών δοκιμών μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Τα εξεταστικά δοκίμια, που στην πράξη αποτελούνται από ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής απαντήσεων, μέχρι σήμερα αποστέλλονται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε προκαθορισμένη ηλεκτρονική διεύθυνση, το μεσημέρι της παραμονής της εξέτασης. Ο εξεταστής αναλαμβάνει την εκτύπωση και το διαμοιρασμό τους στους υποψήφιους κατά την εξέταση.

Παρά τη δέσμευση των εξεταστών για τήρηση της εμπιστευτικότητας και την αναμφίβολη επαγγελματική τους επάρκεια, αυτή η μέθοδος παράδοσης των γραπτών ενδεχομένως να δημιουργεί υπόνοιες για το αδιάληπτο της διαδικασίας. Για το σκοπό αυτό το Υφυπουργείο μελετά την αλλαγή του συστήματος και την αντικατάστασή του με την παράδοση του καταλόγου των ερωτήσεων στο εξεταστικό κέντρο, λίγο πριν από την έναρξη της εξέτασης.

Εκτιμάται ότι σύντομα θα αρχίσει να εφαρμόζεται η νέα πρακτική, αφού πρώτα ενημερωθούν όλοι οι Οργανισμοί που αναλαμβάνουν τη διεξαγωγή των εξετάσεων. Το Υφυπουργείο βρίσκεται στη διαδικασία να εξεύρει συνεπείς ταχυμεταφορείς που θα αναλάβουν την εργασία παράδοσης των δοκιμών κατά τη μέρα της εξέτασης.

- (β) Αραιά εποπτεία κατά την εξέταση του θεωρητικού μέρους και καθόλου εποπτεία κατά την πρακτική εξέταση εκ μέρους του Υφυπουργείου

Για πρακτικούς λόγους, που εστιάζονται κυρίως στο γεγονός ότι οι εξετάσεις διεξάγονται συνήθως κατά τα Σαββατοκύριακα, δεν υπάρχει εκ μέρους του Υφυπουργείου επαρκής παρουσία δικού του προσωπικού στους χώρους των εξετάσεων σε τυχαία επιλεγόμενα εξεταστικά κέντρα. Το

Υφυπουργείο εξετάζει εσωτερικά το θέμα με πρόθεση να διασφαλιστεί μεγαλύτερη παρουσία του.

(γ) Μη απαίτηση υποβολής Έκθεσης αξιολόγησης για την πρακτική εξέταση

Παρά το ότι το Υφυπουργείο Ναυτιλίας καθόρισε αρχικά φύλλο αξιολόγησης της πρακτικής εξέτασης, μέχρι σήμερα αυτό δεν υποβάλλεται λόγω δυσκολιών που αντιμετωπίζονται και σχετικής ασάφειας στην επιμέτρηση της ικανότητας του χειριστή κατά την πρακτική εξέταση.

Το Υφυπουργείο θα επανεξετάσει το θέμα και θα προβεί στις ενδεικνυόμενες ενέργειες σε συνεργασία με τους Οργανισμούς που διεξάγουν τις εξετάσεις, ώστε να συμπληρώνεται Έκθεση αξιολόγησης της πρακτικής εξέτασης με ποιοτικά κριτήρια.

(δ) Διεξαγωγή θεωρητικής εξέτασης σε ακατάλληλους χώρους

Το Υφυπουργείο Ναυτιλίας θεωρεί ενδεδειγμένο η θεωρητική εξέταση να διεξάγεται σε προκαθορισμένο για κάθε Οργανισμό, κατάλληλο χώρο. Φαινόμενα που έχουν παρατηρηθεί στο παρελθόν, με τη διεξαγωγή των εξετάσεων σε χώρους που κρίνονται ακατάλληλοι θα εξαλειφθούν. Το θέμα θα αντιμετωπιστεί σε συνεννόηση με τον κάθε Οργανισμό ξεχωριστά.

(ε) Μεγάλος αριθμός Εξεταστικών Κέντρων

Τα τελευταία χρόνια ο αριθμός των Ομίλων/Οργανισμών στους οποίους ανατίθεται η διεξαγωγή εξετάσεων, έφτασε στους 11, γεγονός το οποίο δυσχεραίνει την παρακολούθηση της λειτουργίας τους από το Υφυπουργείο και τον εντοπισμό λαθών. Το θέμα θα επανεξεταστεί σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού.

Το Υφυπουργείο Ναυτιλίας παραμένει στη διάθεσή σας για περισσότερες λεπτομέρειες.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.012, ημερομηνίας 27 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών (ΤΑΘΕ) καταβάλλει συνεχώς προσπάθειες για ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τα θαλάσσια προστατευόμενα είδη, στα οποία περιλαμβάνονται και οι θαλάσσιες χελώνες. Σχετικές παρουσιάσεις και ενημερώσεις γίνονται σε σχολεία, διάφορες οργανώσεις και συλλόγους, ραδιοφωνικές εκπομπές, εφημερίδες κ.λπ. Στην ιστοσελίδα του ΤΑΘΕ, παρουσιάζονται πληροφορίες για τις θαλάσσιες χελώνες, καθώς και τα ειδικά έντυπα “Οι Θαλάσσιες Χελώνες της Κύπρου και η Προστασία τους” και “Γραμμή Βοήθειας για Χελώνες”. Παρουσιάζονται επίσης οι πολύ σημαντικές δράσεις για την προστασία της χελώνας στη Μεσόγειο, οι οποίες πραγματοποιούνται μέσω του Ευρωπαϊκού Προγράμματος LIFE EUROTURTLES, στο οποίο συμμετέχει το ΤΑΘΕ. Διάχυση σχετικού υλικού γίνεται και από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Επιπρόσθετα, γίνονται προσπάθειες ενημέρωσης του κοινού και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και του ΤΑΘΕ. Έχει μάλιστα δημιουργηθεί οπτικοακουστικό υλικό το οποίο αναρτήθηκε στο διαδίκτυο με πλάνα από τις θαλάσσιες χελώνες στην Κύπρο, ενώ ετοιμάζεται ειδικό ντοκιμαντέρ για το πρόγραμμα προστασίας τους.

Σχετικά με το θέμα των αποτελεσμάτων αναζήτησης στο διαδίκτυο και την εμφάνιση οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στα κατεχόμενα στον τομέα της προστασίας των χελωνών, αυτό είναι τεχνικό και αφορά τις δυνατότητες των ιστοσελίδων και τη συσχέτιση τους με λέξεις κλειδιά στη μηχανή αναζήτησης. Επί τούτου, θα αποσταθούμε στο Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής της Κυπριακής Δημοκρατίας, προκειμένου να διερευνήσουμε τις ενέργειες που μπορεί να γίνουν. Παράλληλα, συμφωνούμε πως η ενημέρωση του κοινού γύρω από τα θέματα προστασίας της χελώνας είναι πολύ σημαντική και για το σκοπό αυτό θα εξετάσουμε τρόπους και δυνατότητες για την περαιτέρω προβολή των θεμάτων αυτών.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.017, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Ράμπες πρόσβασης στη θάλασσα για εξυπηρέτηση των ατόμων με κινητικά προβλήματα (ΑμεΑ)

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (ΚΟΤ) στο πλαίσιο των προσπαθειών του για αναβάθμιση των

υπηρεσιών στις κυπριακές παραλίες, στηρίζει έμπρακτα την προσβασιμότητα ατόμων που αντιμετωπίζουν κινητικές δυσκολίες. Μέσω του Σχεδίου Επιχορηγήσεων Έργων Οργάνωσης και Ασφάλειας Παραλιών, επιχορηγεί μεταξύ άλλων την κατασκευή προσβάσεων στην παραλία, την αγορά ειδικών τροχοκαθισμάτων παραλίας που επιπλέουν στην θάλασσα, την εγκατάσταση αυτόνομων μηχανισμών θαλάσσιας πρόσβασης (Seatrac) κ.α. Οι επιχορηγήσεις δίνονται κατόπιν αιτημάτων από τις Τοπικές Αρχές που είναι τα αρμόδια σώματα για την διαχείριση των παραλιών στην Κύπρο.

3. Στην Κύπρο το 2018 έχουν καταγραφεί από τον ΚΟΤ 48 παραλίες για άτομα με κινητικές δυσκολίες, εκ των οποίων 27 παραλίες με πλήρη προσβασιμότητα (πρόσβαση μέχρι και την θάλασσα) και 21 με μερική προσβασιμότητα (πρόσβαση μέχρι ενός σημείου στην παραλία).

Όλες οι διαθέσιμες πληροφορίες βρίσκονται στο πληροφοριακό φυλλάδιο με τίτλο “Προσβάσιμες Παραλίες για Άτομα με Κινητικές Δυσκολίες” που επισυνάπτεται στα αγγλικά και ελληνικά. Το εν λόγω φυλλάδιο είναι καταχωρισμένο στην Ιστοσελίδα του Οργανισμού www.visitcyprus.com (ενότητα Οργανώστε το Ταξίδι σας, υποενότητα Άτομα με Αναπηρίες) μαζί με διάφορες άλλες χρήσιμες πληροφορίες που αφορούν την διαμονή και την διακίνηση ΑμεΑ.

4. Επιπρόσθετα, έχουν εγκριθεί για το 2018 αιτήματα 6 Δήμων/Κοινοτήτων για έργα προσβασιμότητας παραλιών, που αναμένεται να ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος της χρονιάς.
5. Παράλληλα ο Οργανισμός βρίσκεται σε συνεργασία με Οργανώσεις ΑμεΑ (Ατόμων με Αναπηρίες), την Κεντρική Επιτροπή Παραλιών, το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το Τμήμα Ενσωμάτωσης Αναπήρων και το Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με απώτερο στόχο τις συντονισμένες προσπάθειες όλων των εμπλεκόμενων φορέων ώστε μέσω της τεχνολογίας, των έργων και των ανάλογων νομοθετικών ρυθμίσεων να υπάρξουν τα καλύτερα δυνατό αποτελέσματα στον τομέα προσβασιμότητας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.019, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Κοινοβουλευτική Ερώτηση και για τα σημεία που αφορούν το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Όσον αφορά την επαγγελματική αποκατάσταση των ατόμων με ακουστική αναπηρία το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων λειτουργεί διάφορα προγράμματα και σχέδια. Το Τμήμα Εργασίας εγγράφει σε ειδικούς καταλόγους ανέργους με αναπηρίες και παρέχει ειδικές υπηρεσίες εκπαιδευμένων Λειτουργών του για συνεντεύξεις, στήριξη και εξεύρεση εργασίας στην ανοιχτή αγορά εργασίας. Το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες λειτουργεί σχέδιο για τη δημιουργία μικρών μονάδων αυτοεργοδότησης και υποστηρίζει με αξιολογήσεις αναπηρίας τα διορίζοντα όργανα στα οποία απευθύνονται άτομα με αναπηρίες για κατά προτεραιότητα πρόσληψη στα πλαίσια του περί Πρόσληψης Ατόμων με Αναπηρίες στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα Νόμου.

Επιπρόσθετα, το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες επιχορηγεί κάθε χρόνο την Ομοσπονδία Κωφών Κύπρου με ποσό μέχρι €10.000 για την παροχή υπηρεσιών διερμηνέων νοηματικής γλώσσας σε κωφά άτομα, για σκοπούς στήριξης της επικοινωνίας τους όταν επισκέπτονται κρατικές υπηρεσίες και υπηρεσίες του ιδιωτικού τομέα. Η επιλογή των διερμηνέων και η διαχείριση τους έχει αναληφθεί από την Ομοσπονδία Κωφών Κύπρου. Η διερμηνεία δεν καλύπτει τη στήριξη φοιτητών ή μαθητών, εφόσον αποτελεί αρμοδιότητα των παρόχων των εκπαιδευτικών υπηρεσιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.020, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω Ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Η Ερώτηση του κ. Χατζηγιάννη διαβιβάστηκε, λόγω αρμοδιότητας, στο Γραφείο Επιτρόπου Ρύθμισης Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών.

Σύμφωνα με την πληροφόρηση που έτυχα, από επικοινωνία του Διευθυντή του Γραφείου Επιτρόπου Ρύθμισης Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών με τον κ. Χατζηγιάννη, διευκρινίστηκε ότι η Ερώτησή του αφορά τη διαφορά μεταξύ της “ονομαστικής” και της “πραγματικής” ταχύτητας πρόσβασης στο διαδίκτυο σε σταθερή θέση.

Το Γραφείο Επιτρόπου Ρύθμισης Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών επικοινωνήσε με τους παροχείς (ΑΤΗΚ, Primetel και MTN), οι οποίοι προσφέρουν υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο από σταθερή θέση στην επαρχία Αμμοχώστου, και ζήτησε να ενημερωθεί κατά πόσο:

- (α) παρατηρήθηκε, πρόσφατα, πρόβλημα δικτύου που επηρέασε δυσμενώς τις πραγματικές ταχύτητες πρόσβασης στο διαδίκτυο από σταθερή βάση, και
- (β) οι παροχείς έγιναν πρόσφατα δέκτες σχετικών παραπόνων από συνδρομητές τους.

Όλοι οι παροχείς απάντησαν αρνητικά και στα δύο ερωτήματα.

Το Γραφείο Επιτρόπου Ρύθμισης Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών σημείωσε ότι δεν έγινε δέκτης σχετικών παραπόνων από συνδρομητές της επαρχίας Αμμοχώστου.

Βάσει των πιο πάνω δεν απαιτείται η λήψη οποιωνδήποτε ενεργειών. Στη διάθεσή σας για τυχόν περαιτέρω διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.021, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση 23.06.011.03.021 και σας πληροφορώ τα παρακάτω:

- α. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 28(2)(α) του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου του 2011 έως 2018, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται με διάταγμά του να απαλλάσσει από την πρόσκληση για κατάταξη στη Δύναμη οποιοδήποτε πρόσωπο ή κατηγορία ή τάξη προσώπων, όταν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις ή λόγοι δημοσίου συμφέροντος που αιτιολογούνται στο διάταγμα.
- β. Το Υπουργικό Συμβούλιο, στο πλαίσιο άσκησης της ευρείας διακριτικής ευχέρειας του η οποία ανάγεται στην άσκηση της Κυβερνητικής πολιτικής και αφού αξιολόγησε τις περιστάσεις, όπως αυτές καταγράφονται στη σχετική Πρόταση του Υπουργείου Άμυνας, έκρινε ότι αιτιολογείται η επίκληση του δημοσίου συμφέροντος στην περίπτωση της απαλλαγής από την κατάταξη στην Εθνική Φρουρά των Κυπρίων ιδιοκτητών πλοίων και ιδιοκτητών πλοιοδιαχειριστικών εταιρειών που απαλλάσσονται από την υποχρέωση για καταβολή έκτακτης εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας, καθώς και των τέκνων τους. Επίσης κατά την αξιολόγηση των περιστάσεων κρίθηκε ότι δεν προέκυπτε δυσμενής διάκριση και ότι διασφαλίζονται όλες οι θεμελιώδεις αρχές.
- γ. Η υπό αναφορά Απόφαση κρίθηκε ότι αιτιολογείται επαρκώς ώστε να μην αναγκαστεί η προσφυγή στη Νομική Υπηρεσία για σχετική γνωμάτευση. Ειρήσθω εν παρόδω αναφέρω ότι, εάν υπήρχε πρακτική για προσφυγή στο Γενικό Εισαγγελέα πριν από κάθε απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, είτε αυτή είναι Κυβερνητική πράξη είτε Διοικητική πράξη, τότε το όλο σύστημα δεν θα λειτουργούσε εύρυθμα. Σημειώστε ότι οι πλείστες αποφάσεις εμπεριέχουν νομικά ζητήματα.

Είμαι στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.029, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σε συνέχεια της ταυτάριθμης επιστολής μου, με ημερομηνία 18 Ιουλίου 2018, σας πληροφορώ ότι για την εξασφάλιση της συγκεκριμένης τεχνικής βοήθειας, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) δεν έχει καταβάλει οποιοδήποτε κόστος. Το έργο για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου λειτουργίας των Σχολικών Εφορειών χρηματοδοτείται πλήρως από την Υπηρεσία Υποστήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2. Μετά από πρόσκληση της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης, η οποία αποτελεί τη συντονιστική αρχή για την Κύπρο, το ΥΠΠ υπέβαλε τις ανάγκες του σε τεχνική βοήθεια. Ανάμεσα στα αιτήματα που επιλέχθηκαν ήταν και το συγκεκριμένο, το οποίο εντάσσεται στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος για παροχή τεχνικής βοήθειας, για το 2018. Η προκήρυξη του διαγωνισμού, και η επιλογή του αναδόχου έγινε από την Υπηρεσία Υποστήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων, ενώ η υπογραφή του συμβολαίου έγινε μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του αναδόχου.

3. Το ΥΠΠ παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.031, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας παραθέτω τη σχετική απαντητική επιστολή της ΑΗΚ, όπου καταγράφονται τα μέτρα, οι ενέργειες, καθώς και τα πρότυπα/πρακτικές που εφαρμόζει η ΑΗΚ σε σχέση με την εγκατάσταση πυλώνων υψηλής τάσης και την υγεία των πολιτών.

“Στην περιοχή Ζυγίου είναι υπό κατασκευή Εναέρια Γραμμή Μεταφοράς, η γραμμή ‘Βασιλικός - Μαρί - Κοφίνου’ η οποία διέρχεται από την περιοχή του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών.

Για τη συγκεκριμένη γραμμή Μεταφοράς, όπως βέβαια και σε κάθε περίπτωση, έχουν εξασφαλιστεί όλες οι προβλεπόμενες από το Νόμο Άδειες και Συγκαταθέσεις.

Η Αρχή Ηλεκτρισμού χειρίζεται με απόλυτη σοβαρότητα και υπευθυνότητα το θέμα της έκθεσης στα ηλεκτρομαγνητικά πεδία (ΗΜΠ) και της τυχόν επιβλαβούς επίδρασης στην υγεία του ανθρώπου.

Στην απουσία σχετικής Νομοθεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, αναφορικά με εικοσιτετράωρη έκθεση σε ΗΜΠ, η Αρχή Ηλεκτρισμού έχοντας υψηλό αίσθημα ευθύνης, έχει υιοθετήσει και τηρεί τη σχετική Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς επίσης και τα όρια έκθεσης που έθεσαν έγκριτοι Οργανισμοί, όπως η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (WHO) και ο I.C.N.I.R.P., για προληπτικούς σκοπούς.

Θα πρέπει να τονιστεί το γεγονός ότι τα όρια αυτά έχουν τεθεί για προληπτικούς σκοπούς, αφού καμία μελέτη δεν έχει καταδείξει σύνδεση των ΗΜΠ που συνοδεύουν ηλεκτρικά συστήματα, με οποιαδήποτε ασθένεια. Σχετικές είναι οι ανακοινώσεις των NRPB (Εθνικό Συμβούλιο Προστασίας από Ακτινοβολία Ηνωμένου Βασιλείου), Institution of Electrical Engineers (Ινστιτούτο Ηλεκτρολόγων Μηχανικών Ηνωμένου Βασιλείου), American Physical Society Washington (Αμερικανικός Όμιλος Φυσικής), U.S. National Academy of Sciences (Εθνική Ακαδημία Επιστημών Η.Π.Α.), American Cancer Society (Αμερικανικός Οργανισμός Καρκίνου) και του Εθνικού Ινστιτούτου Επιστημών Περιβαλλοντικής Υγείας των Η.Π.Α. Περισσότερες λεπτομέρειες υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΑΗΚ www.eac.com.cy >Η ΑΗΚ>Τύπος και Ενημέρωση>Ενημερωτικά Έντυπα>Ηλεκτρικά και Μαγνητικά πεδία (Απαντήσεις στις απορίες σας).

Βέβαια για τη συγκεκριμένη περίπτωση, η οποία αφορά εργασιακό χώρο, υπάρχει σχετική Νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κ.Δ.Π. 288/2016, ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 2016), με την οποία η ΑΗΚ συμμορφώνεται πλήρως και βέβαια αυτή θα τηρηθεί και στην περίπτωση του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών στο Ζύγι. Η Κ.Δ.Π. 288/2016, έχει εισαχθεί για σκοπούς εναρμόνισης με την ‘Οδηγία 2013/35/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Ιουνίου 2013’. Για την ακρίβεια, η έκθεση των εργαζομένων στο Γεωργικό Ινστιτούτο, δεν θα πλησιάζει καν τα όρια της Κ.Δ.Π. 288/2016, τα οποία έχουν τεθεί για προληπτικούς σκοπούς.

Θα πρέπει ακόμη να αναφερθεί ότι οι πρακτικές της ΑΗΚ στο θέμα των ΗΜΠ, ουδόλως υστερούν σ’ ό,τι αφορά στην πρόληψη, από τις πρακτικές που ακολουθούν οι ηλεκτρικές εταιρείες άλλων χωρών. Το αντίθετο είναι που ισχύει.

Η εγκαθίδρυση μιας γραμμής Μεταφοράς δεν είναι έργο που αποφασίζεται και σχεδιάζεται αποκλειστικά από την ΑΗΚ, αφού στις σχετικές διαδικασίες εμπλέκονται πλείστες άλλες Υπηρεσίες και Φορείς. Η εγκαθίδρυση της γραμμής προτείνεται από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ), στα πλαίσια του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς (ΔΠΑΣΜ). Αφού εγκριθεί από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), το ΔΠΑΣΜ αποστέλλεται στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς ΑΗΚ (ΙΣΜ), για υλοποίηση. Ο ΙΣΜ, στα πλαίσια εξασφάλισης της αναγκαίας Πολεοδομικής Άδειας, υποβάλλει μια προκαταρκτική πορεία γραμμής. Η τελική πορεία της γραμμής η οποία αδειοδοτείται, διαμορφώνεται μέσα από μια μακροχρόνια διαδικασία που διαλαμβάνει πολλά στάδια, ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνεται και Δημόσια Ακρόαση, και αφού ληφθούν οι απόψεις όλων των εμπλεκόμενων Κυβερνητικών Υπηρεσιών και Ημικρατικών Οργανισμών όπως το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, η CYTA, το Τμήμα Αρχαιοτήτων, η Εθνική Φρουρά, το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, Δήμοι ή Κοινοτικά Συμβούλια κ.ά.

Με την ευκαιρία αυτή, αναφέρω ότι ο ΙΣΜ ευνοεί την εισαγωγή από την Κυπριακή Δημοκρατία σχετικής Νομοθεσίας αναφορικά με την εικοσιτετράωρη έκθεση σε ΗΜΠ, για δύο λόγους. Αφενός αυτό θα εμπεδώσει αίσθημα ασφάλειας στο κοινό και αφετέρου θα αφαιρέσει από διάφορους την ευχέρεια παραπληροφόρησης και εκμετάλλευσης του κοινού.”»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δεν έχουμε σήμερα. Δε θα μπορούμε σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Θα παρακαλέσω τους αρχηγούς κομμάτων η ώρα 12.00 να έρθουν στο γραφείο μου για τη σύσκεψη και τα μέλη των ανάλογων επιτροπών που έχουμε στη συνέχεια.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Παρασκευή, 12 Οκτωβρίου 2018, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:**Νομοθετική εργασία**

1. Ο περί Δασών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Πεردίκη και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου, βουλευτών του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.058.043-2017).
2. Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Πεردίκη και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.045-2016).
3. Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Πρόταση νόμου του κ. Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.02.058.032-2017).
4. Ο περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Χριστιάνας Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή της Αλληλεγγύης και Χρίστου Χρίστου, βουλευτή του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.024-2018).
5. Ο περί Εμπόρων Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.085-2018).
6. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2015.
(Πρόταση νόμου των κ. Δημήτρη Δημητρίου, Ευθύμιου Δίπλαρου και Ζαχαρία Ζαχαρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.056.032-2015).
7. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.083-2017).
8. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.121-2017).

Απόσυρση**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:****Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων****ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:****Ερωτήσεις και απαντήσεις****ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:****Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση**

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Τα προβλήματα που δημιουργούνται σε χιλιάδες δανειολήπτες και εγγυητές δανείων που επηρεάζονται από την αναδρομική ισχύ του άρθρου 44Α του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου (νόμος εκποιήσεων)».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Γιώργου Πεردίκη, προέδρου του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και της ανεξάρτητης

βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.003-2018).

3. «Το μέλλον της Ευρώπης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 11.46 π.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυπριανού Ανδρέας
Γεωργίου Γεώργιος	Κυριακίδου Στέλλα
Δημητρίου Αννίτα	Κωνσταντίνου Κώστας
Δημητρίου Δημήτρης	Μαυρίδης Μάριος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κουλλά Ονούφριος	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Σάββα Ευανθία
Δαμιανού Άριστος	Στεφάνου Στέφανος
Καυκαλιάς Αντρέας	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Ορφανίδης Χρίστος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παπαδόπουλος Νικόλας
Κουλίας Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Λεωνίδου Πανίκος	Προκοπίου Γεώργιος
Μουσιούττας Μαρίνος	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Σιζόπουλος Μαρίνος

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης
(Πρόεδρος Βουλής)

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην 58^η επέτειο της ανεξαρτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και στον θάνατο των πρώην βουλευτών Χρίστου Κουρτελλάρη και Μιχάλη Πουμπουρή και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
2. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην 11^η επέτειο της Διεθνούς Ημέρας Δημοκρατίας και την 21^η επέτειο της Παγκόσμιας Διακήρυξης της Δημοκρατίας της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης.
3. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω της συμμετοχής τους σε άλλες δραστηριότητες της Βουλής.
4. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Επίσημη επίσκεψη του Προέδρου της Βουλής στο Βελιγράδι.
  - β. Επίσημη επίσκεψη του Προέδρου της Βουλής στην Ουγγαρία.
  - γ. Συμμετοχή του Προέδρου της Βουλής στη 12^η Διάσκεψη Προέδρων των Κοινοβουλίων Μικρών Κρατών Ευρώπης στο Λιχτενστάιν.
  - δ. Συμμετοχή του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Αβέρωφ Νεοφύτου ως εκπροσώπου του Προέδρου της Βουλής σε εκδηλώσεις της Παναυστραλιανής Συντονιστικής Επιτροπής Κυπριακού Αγώνα και της Κυπριακής Κοινότητας Αυστραλίας για καταδίκη του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής.
  - ε. Συμμετοχή του κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου σε συνέδριο με θέμα “Πρωώθηση του εμπορίου και των επενδύσεων στα Δυτικά Βαλκάνια και τον ευρύτερο ευρωμεσογειακό χώρο”, που συνδιοργάνωσαν η Εθνική Συνέλευση της Σερβίας, η Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου στο Βελιγράδι.
  - στ. Συμμετοχή της κ. Στέλλας Κυριακίδου και του κ. Γιώργου Λουκαΐδη στις συνεδρίες της Επιτροπής Κανονισμού, Ασυλίας και Θεσμικών Θεμάτων της ΚΣΣΕ.
  - ζ. Εκπροσώπηση του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος από την κ. Στέλλα Κυριακίδου ως προεδρεύουσά του στην Προεδρική Επιτροπή της ΚΣΣΕ και συμμετοχή της στις εργασίες της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας και Αειφόρου Ανάπτυξης και της Επιτροπής Μετανάστευσης, Προσφύγων και Εκτοπισθέντων της ΚΣΣΕ στη Λισαβόνα και στο Παρίσι, αντίστοιχα.
  - η. Συμμετοχή του κ. Κωστή Ευσταθίου σε συνεδρία της Επιτροπής Πολιτισμού, Παιδείας, Επιστημών και ΜΜΕ της ΚΣΣΕ στην Τιφλίδα.
  - θ. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη σε συνάντηση για την Εφαρμογή της Ανθρώπινης Διάστασης του ΟΑΣΕ στη Βαρσοβία.
  - ι. Συμμετοχή αντιπροσωπίας της Βουλής στη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για τη Σταθερότητα, τον Οικονομικό Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Βιέννη.
  - ια. Συμμετοχή της κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά στο Β΄ Ευρωπαϊκό Φόρουμ Γυναικών, που συνδιοργάνωσαν το Ομοσπονδιακό Συμβούλιο της Ομοσπονδιακής Συνέλευσης της Ρωσικής

Ομοσπονδίας και η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών στην Αγία Πετρούπολη.

- ιβ. Συμμετοχή του κ. Κώστα Κώστα σε συνεδρία της Επιτροπής Πολιτικών Υποθέσεων, Ασφάλειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ένωσης για τη Μεσόγειο στο Κάλιαρι.
  - ιγ. Συμμετοχή αντιπροσωπίας της Βουλής στην 3^η Συνάντηση της Μικτής Ομάδας Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Ευρωπόλ.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
  6. Συζήτηση (Ανδρέας Κυπριανού, Αντρέας Φακοντής, Άριστος Δαμιανού) για αναβολή του νομοσχεδίου «Ο περί Σύστασης Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 2017» και απόφαση για αναβολή του.
  7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
  8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
  9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημόσιων Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και έγκρισή τους.
  10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Εγκαταστάτες Τεχνικών Συστημάτων Κτιρίου) Κανονισμοί του 2018» και έγκρισή τους.
  11. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
  12. Ερωτήσεις βουλευτών:

Αποσπάσεις εκπαιδευτικών και επιπτώσεις στο σύστημα διορισμού μετά τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις - Αποπεράτωση παραλιακού πεζοδρόμου στο Παραλίμνι - Ασφαλτόστρωση αγροτικού δρόμου στο Αλεθρικό - Συντήρηση των εγκαταστάσεων σχολείου στη Βορόκληνη - Τα προβλήματα του κτιρίου της ΑΗΚ στη Λάρνακα - Καθυστέρηση κατάθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων των οικονομικών καταστάσεων του ΚΟΤ για το 2014 - Έλεγχοι σε κυκλεία σταδίων - Η συμφωνία για τη μεταφορά περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας στην Ελληνική Τράπεζα - Οι εξετάσεις για απόκτηση άδειας χειριστή ταχύπλοου σκάφους - Καθυστέρηση του έργου στην περιοχή Περνέρας Παραλιμνίου - Αγροφύλακες στις διάφορες κοινότητες - Ελλιπής ενημέρωση για το πρόγραμμα προστασίας χελωνών στην Κυπριακή Δημοκρατία - Σχέδια εκκένωσης και ενημέρωση πολιτών σε περιπτώσεις πυρκαγιάς - Διάθεση του καυσίμου RDF/SRF από τη Μονάδα Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Απορριμμάτων - Ερωτήματα σχετικά με τα ταξί - Κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς στο Βασιλικό - Πρόσβαση ατόμων με κινητικά προβλήματα σε οργανωμένες παραλίες - Αξιοποίηση του τεμαχίου της Διανελλείου Τεχνικής Σχολής - Εκπαίδευση, επαγγελματική αποκατάσταση και υποστήριξη μαθητών και φοιτητών με απώλεια ακοής - Χαμηλές ταχύτητες διαδικτύου στην επαρχία Αμμοχώστου - Κατ' επίκληση του δημοσίου συμφέροντος απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για απαλλαγές από την Εθνική Φρουρά - Αποπεράτωση του παλιού δρόμου Λεμεσού-Πάφου - Παραχώρηση τουρκοκυπριακής κατοικίας και εγκεκριμένοι δικαιούχοι - Μετακίνηση φακέλων από το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Αμμοχώστου - Ασφάλεια των παιδιών σε πισίνες και κολυμβητήρια - Άνοδος της στάθμης της θάλασσας - Εγγραφή αγροτικού δρόμου στη Βορόκληνη - Κέντρο φιλοξενίας ασυνόδευτων παιδιών στο Ζύγι - Κόστος μελέτης για σχολικές εφορίες - Βανδαλισμοί σε πινακίδες τροχαίας - Πυλώνες υψηλής τάσης στην περιοχή του Πειραματικού Σταθμού Ζυγίου - Κυκλοφοριακή συμφόρηση στη Λευκωσία - Ανάγκη δημιουργίας κλιματιζόμενων χώρων στις στάσεις λεωφορείων - Ανακύκλωση ελαστικών - Εισφορές μέσω γραπτών μηνυμάτων της Cyta - Προστασία δασωμένων περιοχών ιδιωτικής ιδιοκτησίας - Επιβολή ποινών για αδικήματα σχετικά με πυρκαγιές στην ύπαιθρο και ρύπανση δημόσιων χώρων - Δημιουργία υποδομών για διευκόλυνση του έργου των πτητικών μέσων πυρόσβεσης - Η εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης 2018 για την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού θορύβου - Η έγκριση της αγοράς νέων οχημάτων και το ενδεχόμενο αντικατάστασης των οχημάτων μεταφοράς προσωπικού του Τμήματος Δασών - Το ενδεχόμενο παροχής κατά χάριν οικονομικής βοήθειας στις οικογένειες των θυμάτων του αεροπορικού δυστυχήματος της Helios Airways Ltd - Η οδική σηματοδότηση στην περιοχή "Μακένζυ" - Η πρόσληψη των σχολικών συνοδών ειδικής εκπαίδευσης - Η διαδικασία της αξιολόγησης των παιδιών με ειδικές ανάγκες στη δημοτική εκπαίδευση - Εκσυγχρονισμός του περί Αγωγής και Εκπαίδευσης

Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμου - Προγράμματα στα σχολεία για τις ΑΠΕ και για την εξοικονόμηση ενέργειας - Ενέργειες Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών κατά κτηματομεσιτών που ασκούν κριτική - Αδειοδότηση μεταλλευτικής εκμετάλλευσης στο Απλίκι - Απαλλαγή πλοιοκτητών από κατάταξη στην Εθνική Φρουρά - Δημιουργία Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Κρατικές δαπάνες για αντιμετώπιση των κινδύνων των πυρκαγιών - Κτηνοτροφική ζώνη Μενίκου - Κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου στο Μένικο - Αυξημένη κυκλοφορία στον παρακαμπτήριο δρόμο Παρεκκλησιάς - Νομοθετικό κενό αναφορικά με την οχληρία από οσμές - Η διαχείριση του Εθνικού Κέντρου Υψηλού Αθλητισμού "Γλαύκος Κληρίδης" στον Αγρό - Παράνομη χρήση μικρών μονάδων αφαλάτωσης σε γεωτρήσεις και ανεξέλεγκτη απόρριψη αλατιού - Η χρηματοδότηση, η αποτελεσματικότητα και η επέκταση προγραμμάτων ανακύκλωσης - Λειτουργία αθλητικών χώρων χωρίς πιστοποιητικό τελικής έγκρισης - Μείωση της απασχόλησης στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της οικονομίας - Η συντήρηση του πρασίνου και η ύδρευση στους αυτοκινητοδρόμους - Προστασία Τουρκοκυπρίου δημοσιογράφου από το κατοχικό καθεστώς και την Τουρκία - Οικονομικά προβλήματα δήμου Αγίου Δομετίου - Η λειτουργία των κατασκηνωτικών χώρων - Τροποποίηση της νομοθεσίας για την εγγραφή των φυσιοθεραπευτών - Τροποποίηση της νομοθεσίας για τις υιοθεσίες - Άτομα με προβλήματα όρασης και η στήριξη από το κράτος - Έσοδα δήμων και κοινοτήτων από τις οργανωμένες παραλίες και κάλαθοι ανακύκλωσης - Τέλη πώλησης νερού σε τοπικές αρχές - Κόστος υπηρεσιών ύδατος - Το σύστημα υπόγειων υδάτων και η κατάσταση των υπόγειων υδροφορέων - Χρέωση κατανάλωσης νερού από διατρήσεις - Οι εκθέσεις των συνδυετικών λειτουργιών για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες προς τις Επαρχιακές Επιτροπές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης - Επεμβάσεις εντός περιοχών του δικτύου "Natura 2000" - Ενεργειακή απόδοση κτιρίων - Κατασκευή ράμπας αναπήρων σε υποκατάστημα τράπεζας στην Ξυλοτύμπου - Οι αδυναμίες του Κέντρου Υγείας Πύργου Τηλλυρίας - Βελτίωση του δρόμου Μοσφιλιού-Παχυάμμου - Η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκά πάρκα - Μελέτη για κατασκευή πεζόδρομου και ποδηλατόδρομου στον Κάτω Πύργο Τηλλυρίας - Στάδιο μελέτης από το Τμήμα Αλιείας - Οι έλεγχοι στις γέφυρες των αυτοκινητοδρόμων - Προβλήματα στις τεχνικές σχολές - Καταγγελία της Κύπρου ως χώρας που φιλοξενεί ύποπτα ρωσικά κεφάλαια - Advanced Drivers License - Βλάβη σε μηχανήματα του Αιματολογικού Τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού - Στέγαση της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων επαρχίας Λάρνακας - Ληγμένα αναλώσιμα στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας - Διαδικασία εγγραφής ανηλίκων στα νοσοκομεία - Προβλήματα στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού - Απουσία σημαντικού εξοπλισμού από το Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού - Απολαβές και ωφελήματα του προσωπικού του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου - Αξιοποίηση διατηρητέων κρατικών κτιρίων στην Πάφο - Προστασία του αρχαιολογικού χώρου στον Άγιο Γεώργιο Πέγειας - Υποσ τελέχωση ολοήμερων σχολείων - Άτομα με γνώσεις πρώτων βοηθειών στα σχολεία - Δημιουργία νέας κτηνοτροφικής ζώνης στην Αθένου - Καταγγελίες σχετικά με τους διορισμούς εκπαιδευτικών - Καταγγελίες για τον χώρο καπνιζόντων στο αεροδρόμιο Λάρνακας - Χοροεσπερίδα στο Μαρώνη και εισφορά για πυρόπληκτους της Αττικής - Μη αναγνώριση της επαγγελματικής κατάρτισης στη μηχανική και αρχιτεκτονική σε κράτη μέλη της ΕΕ - Προβλήματα στην ανακύκλωση αποβλήτων από κατασκευές, κατεδαφίσεις και εκσκαφές - Μη αποδοχή της κάρτας νοσηλείας Κυπρίων φοιτητών από νοσοκομεία του εξωτερικού - Μη σύνδεση των αρχείων του στρατολογικού γραφείου με το σύστημα ελέγχου διαβατηρίων των αεροδρομίων - Προγράμματα εκμάθησης της τουρκικής γλώσσας - Η εξώδικη ρύθμιση στον περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμο του 2017 και η εφαρμογή της - Επικίνδυνο για την υγεία ζιζανιοκτόνο και ανάγκη απαγόρευσης της χρήσης του - Οι δημόσιοι υπάλληλοι στην Προεδρία της Δημοκρατίας - Φορολογικά κίνητρα για επενδύσεις σε καινοτόμες επιχειρήσεις - Η εφαρμογή του περί Σκύλων Νόμου ως προς τη διακίνηση σκύλων χωρίς λουρί - Προκλητικές ενέργειες σε βάρος κυπριακής τράτας από τουρκικό πολεμικό πλοίο - Χορηγία για απόκτηση αυτοκινήτου από άτομα με αναπηρίες - Γνωστοποιήσεις για την κυκλοφορία σκύλων σε καθορισμένους χώρους - Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την προστασία προσωπικών δεδομένων και κυβερνητικές υπηρεσίες - Απόσυρση αποφάσεων επιβολής φορολογίας - Επικίνδυνα απόβλητα που καταλήγουν στον ΟΕΔΑ Πεντακώμου - Αχρείαστη γραφειοκρατία με τα πιστοποιητικά της Εθνικής Φρουράς - Συμφωνία μεταξύ πρώην Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας και Ελληνικής Τράπεζας - Συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στην PESCO - Άνοιγμα θαλάσσιας λωρίδας μεταξύ της αποκλεισμένης Λωρίδας της Γάζας και της Κύπρου - Η αποχή της ΚΔ στην ψηφοφορία του ΟΗΕ για τους άμαχους Παλαιστινίους - Χρήση και εμπορία ναρκωτικών ουσιών και ο αριθμός συλλήψεων - Καταγγελίες σε άτομα ή επιχειρήσεις που πωλούν αλκοόλ ή τσιγάρα σε ανηλίκους - Εργοδότηση πολιτών τρίτων χωρών στην Κύπρο - Αποζημιώσεις των πρώην υπαλλήλων των Κυπριακών Αερογραμμών - Ερωτήματα σχετικά με τα ΚΕΠ - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Οράς για επανεκτίμηση του οδικού δικτύου Οράς-Χοιροκοιτίας - Υποβολή αιτήσεων για Επίδομα Χαμηλοσυνταξιούχων - Θέματα υγείας εκπαιδευτικών (εμπιστευτική ερώτηση) - Κατασκευή πεζοδρομίων στην Αγία Μαρίνα Χρυσοχούς - Παράνομη είσοδος στην Κύπρο μέσω θάλασσας και αστυνόμευση - Θαλάσσια κυκλοφορία στον Ακάμα και κίνδυνος πρόκλησης ατυχημάτων - Στήριξη νεαρών ζευγαριών για απόκτηση κατοικίας σε αγροτικές περιοχές -

Αντισεισμική βελτίωση δημόσιων εκπαιδευτηρίων - Ελλείψεις στον ιματισμό του Γενικού Νοσοκομείου Πάφου - Έλλειψη προσωπικού στην τράπεζα αίματος του Γενικού Νοσοκομείου Πάφου - Παραβατική συμπεριφορά μαθητών - Καταβολή ΦΠΑ από επιχειρήσεις για αγορά οικοπέδου - Πρόγραμμα διαχείρισης θαλάσσιας χελώνας στην Πόλη Χρυσοχούς - Σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής στα πλαίσια του περί Θεραπείας Κατηγορούμενων Χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων Νόμου - Προβλήματα στέγασης του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Αμμοχώστου - Ανάγκη λήψης μέτρων και προστασίας της υγείας των εργαζομένων στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Αμμοχώστου - Προεδρική χάρη σε παιδεραστές - Σύστημα πυρασφάλειας στο νέο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Αμμοχώστου στο Παραλίμνι - Το κόστος της μετακίνησης από τη Λάρνακα στο Παραλίμνι του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Αμμοχώστου και του Επαρχιακού Γραφείου του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Παράνομη χρήση εγκαταλελειμμένου κτιρίου στη Λάρνακα - Μετακίνηση κτηματολογικού γραφείου Αμμοχώστου στο Παραλίμνι - Ο χώρος στάθμευσης του νέου κτηματολογικού γραφείου Αμμοχώστου - Φωτιά σε μηχανή λεωφορείου - Θεσμοθέτηση αδικημάτων για τα οποία παραχωρείται προεδρική χάρη - Κυπριακή υπηκοότητα σε παιδιά μικτών γάμων Τουρκοκυπρίων-εποίκων - Καθυστέρηση στην καταβολή αποζημιώσεων σε πληγέντες από πλημμύρες στην Αραδίππου - Πληροφορίες για τερματισμό της λειτουργίας του κέντρου υγείας στην Ξυλοφάγου - Έκδοση διαβατηρίου σε απόδημους Κυπρίους - Ανέγερση μνημείου στον Πενταδάκτυλο - Δημιουργία περιβαλλοντικού κέντρου στην περιοχή της αλκικής στη Λάρνακα - Παραβίαση διατάγματος για απαγόρευση διέλευσης και αγκυροβόλησης σκάφους σε προστατευόμενη περιοχή - Κανονισμοί για τη διαχείριση αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων - Σχολικές εφορίες και δημόσιες συμβάσεις - Επάνδρωση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου - Προσχώρηση της Κύπρου στον Ενιαίο Χώρο Σένγκεν - Διάταγμα για τα ανώτατα όρια τετραϋδροκανναβινόλης στα τρόφιμα - Εφαρμογή του περί Ελέγχου των Γραφείων Κηδεϊών και Εγγραφής Λειτουργιών Κηδεϊών και Ταριχευτών Νόμου - Ελλείψεις στην Πολιτική Άμυνα - Ποινικές έρευνες για την καταστροφή της κυπριακής οικονομίας - Προβλήματα στη λειτουργία των δικαστηρίων - Απαλλαγή τέκνων πλοιοκτητών κυπριακής καταγωγής από τη στρατιωτική θητεία - Συμμόρφωση με τις υποδείξεις της Ελεγκτικής και της Νομικής Υπηρεσίας για απόσπαση λειτουργού - Διαχείριση κτηνοτροφικών αποβλήτων - Πρόγραμμα ψυχολογικής στήριξης κοινωνικών λειτουργών - Αξιολόγηση παιχνιδιών και άλλου σχολικού εξοπλισμού.

13. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Παράνομα τροχόσπιτα και υποστατικά στα Λουτρά της Αφροδίτης και προβλήματα για την ασφάλεια και το περιβάλλον - Σύστημα διαχωρισμού των υγρών αποβλήτων της ΣΕΔΙΓΕΠ στον Αστρομερίτη - Κονδύλια για αναπτυξιακά έργα στη Θελέτρα - Το σχέδιο προστασίας της κοιλάδας Γερμασόγειας - Επανακατάθεση αίτησης από παράνομη κτηνοτροφική μονάδα για πολεοδομική άδεια - Αδειοδότηση για ανέγερση κατασκηνωτικού χώρου στα Λουτρά της Αφροδίτης - Οδική σύνδεση της μαρίνας Κισσόνεργας με τις γύρω κοινότητες - Πυρκαγιά σε αποθήκη στην Ορμίδα - Προσφορές για αγορά σκυροδέματος από την Πυροσβεστική Υπηρεσία - Σχέδιο για Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ για ίδια κατανάλωση - Καλλιέργεια γης στη Βιομηχανική Ζώνη Τρεμιθούσας - Προστασία του δικαιώματος των γυναικών στο δημόσιο θηλασμό - Παράνομες πρόσθετες κατασκευές σε χώρο μουσουλμανικής λατρείας στην Πάφο - Η αναστολή άδειας λειτουργίας χοιροστασίου στην Ξυλοτύμβου - Η κατασκευή πάρκου περιπέτειας στην περιοχή της Τροοδίτισσας - Εφαρμογή του περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώπησης) (Τροποποιητικού) Νόμου του 2011 - Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη στην Τηλλυρία - Εγγραφή προϊόντων της Τηλλυρίας στο μητρώο ΠΟΠ ή ΠΓΕ - Άδειες λατόμησης σε τεμάχια στον Άγιο Θεόδωρο Λάρνακας - Σύνταξη από ΑΗΚ σε υπάλληλο που αναλαμβάνει δημόσιο λειτούργημα - Ρύθμιση της συμμετοχής εθελοντών σε επιχειρήσεις αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών - Ανάγκη επαλήθευσης ηλικίας προσφύγων που φθάνουν στην Κύπρο - Αίτημα παραχώρησης οικοπέδων σε φτωχές οικογένειες στην Ξυλοφάγου - Πυροσβεστική παρέμβαση σε περιπτώσεις πλημμύρας - Μη εφαρμογή της νομοθεσίας για διαχωρισμό αγροτικών τεμαχίων εντός του αρδευτικού έργου του Νοτίου Αγωγού - Ασφάλεια και υγεία στα σχολεία - Ένταξη του μαύρου ελαιόλαδου στον κατάλογο ΠΟΠ ή ΠΓΕ - Ο δρόμος Ψάθι-Άγιος Δημητριανός-Κανναβίου - Αίτημα κοινότητας Κανναβιούς για δημιουργία τοίχου αντιστήριξης - Βελτίωση δρόμου Χολετριών-Αρμίνου - Διαχωρισμός οικοπέδων στα Χολέτρια - Προβλήματα του παλαιού δρόμου Τίμης-Νατάς-Αναρίτας - Επέκταση των πολεοδομικών και οικοδομικών ζωνών στη Νικόκλεια - Διοργανωτές εκθέσεων έργων - Καθυστέρηση στη λήψη μέτρων για την προστασία των πολιτών από τη σκόνη - Ανταλλαγή της γης της Διανελλείου Τεχνικής Σχολής Λάρνακας με άλλα τεμάχια - Διαχείριση παλαιών αρμάτων μάχης (εμπιστευτική απάντηση) - Ερωτήματα για τα καταφύγια της Πολιτικής Άμυνας - Μη εφαρμογή του νόμου σχετικά με τις εγκαταστάσεις δεξαμενών καυσίμων στη Λάρνακα - Ευρωπαϊκό σύμφωνο συνεργασίας για θέματα τεχνητής νοημοσύνης και Κύπρος - Χρήση σε έγγραφα τοπωνυμίων που δόθηκαν από το ψευδοκράτος σε περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας (περιορισμένης χρήσης) - Μη συνέχιση ανάληψης εξόδων για την οδό Γιάννου Κρασιδιώτη από το κοινοτικό συμβούλιο Κάτω Πολεμιδιών - Η καταστροφή εξοπλισμού για

καταθέσεις ανηλίκων από την πυρκαγιά στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας - Αξιολόγηση και αναγνώριση πτυχίων αποφοίτων ΤΕΙ - Επανεμφάνιση ρωγμών στο μοναστήρι του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στον Αναλιόντα - Μεταστέγαση δημόσιων υπηρεσιών από ιδιωτικά κτίρια - Συντήρηση και αποκατάσταση αρχαίου μνημείου στη Διερώνα - Αξιοποίηση του χώρου με τις εγκαταλελειμμένες οικίες στην περιοχή του ΡΙΚ - Συμπερίληψη των ακαδημιών ποδοσφαίρου στους περί Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής Κανονισμούς - Η Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια - Έρευνες για ανεύρεση οστών αγνοουμένων στα κατεχόμενα (απόρρητη απάντηση) - Αυξημένα περιστατικά βίας σε βάρος εκπαιδευτικών - Λειτουργία της Επιτροπής Αποκλεισμού Οικονομικών Φορέων από Διαδικασίες Δημοσίων Συμβάσεων - Πλημμυρισμένη υπόγεια διάβαση στη Λάρνακα - Αλλαγή καθεστώτος εργαζομένων στη δημόσια υπηρεσία - Εκλογή εκπροσώπου του ψευδοκράτους ως αξιωματούχου σε διεθνή ένωση (εμπιστευτική απάντηση) - Εκτέλεση απόφασης του ΕΔΑΔ για την Κύπρο (περιορισμένης χρήσης) - Εργατικά ατυχήματα - Απελευθέρωση τρυγονιών στην κυπριακή φύση - Φωτισμός οδικού δικτύου - Χρήση καλλιεργήσιμης γης για μη αγροτικούς σκοπούς - Η λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας - Δημόσιες καταγγελίες για σεξουαλική παρενόχληση μαθητών από εκπαιδευτικούς - Διαχείριση καταγγελιών για κακοποίηση ανηλίκων από την αστυνομία - Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ενίσχυση της αρχής της ισότητας των αμοιβών ανδρών και γυναικών και Κύπρος - Ετήσια κίνηση αεροσκαφών και εκθέσεις περιβαλλοντικού θορύβου (εμπιστευτική απάντηση) - Ανάπλαση της παραλίας Βορόκληνης - Η αγκυροβόληση και διέλευση πλωτών μέσων στη θαλάσσια περιοχή της Λάρας - Η καταβολή ΦΠΑ για αγορά οικοπέδων και για αγορά κατοικιών - Μη τοποθέτηση ηχοπετασμάτων σε δρόμο στη Λεμεσό - Διαμαρτυρίες σχετικά με την τροποποίηση του τοπικού σχεδίου Λευκωσίας - Τριμερής συμμαχία Κύπρου-Ελλάδας-Αρμενίας - Μετάβαση μαθητών σε διαγωνισμούς στο εξωτερικό - Εγκαταλελειμμένο σκάφος στον Κάτω Πύργο - Το ενδεχόμενο δημιουργίας εξειδικευμένου τμήματος πρώτων βοθηθειών στο Μακάρειο Νοσοκομείο - Κλινική άσκηση των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου - Η εφαρμογή του ευρωπαϊκού σχεδίου δράσης προστασίας του τρυγονίου στην Κύπρο - Μεταφορά υπέρβαρων ασθενών με ασθενοφόρα - Σχέδιο επιδόματος για στρατιώτες του 1974, αιχμαλώτους και παθόντες πολέμου - Μη απάντηση Υπουργικού Συμβουλίου σε επιστολή παραίτησης (εμπιστευτική απάντηση) - Μίσθωση ταχύπλοου σκάφους - Άστεγοι (εμπιστευτική απάντηση) - Τροποποίηση του περί Υιοθεσίας Νόμου - Αίτημα Αρμενίας για διαπραγμάτευση της Συμφωνίας Φιλελευθεροποίησης Θεωρήσεων Εισόδου με την ΕΕ - Μητρώο Δημόσιων Κτιρίων και Μητρώο Έργων Τέχνης - Οι πρόνοιες του σχεδίου παροχής κινήτρων σε οροθετικά άτομα - Θερμοκηπιούχοι Κύπρου - Συμφωνία κυβέρνησης και Γερμανικού Ογκολογικού Κέντρου - Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών - Η οδική σήμανση μεταξύ Αγίας Νάπας και Λάρνακας - Κανονισμοί απόσπασης εκπαιδευτικών - Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του αυτοκινητοδρόμου Λευκωσίας-Τροόδους - Παράνομα τουρκικά τοπωνύμια σε χάρτες του Ράλι Κύπρος - Καταγγελίες γονέων για απαγωγή των παιδιών τους από πρώην συζύγους - Συντήρηση νοσοκομειακού εξοπλισμού πρώτης ανάγκης - Αιτήματα κατοίκων της περιοχής Βασιλικού - Υποθέσεις οχληρίας από γαύγισμα σκύλου - Τούρκοι ψηφοφόροι στα κατεχόμενα - Εκσυγχρονισμός πλαισίου λειτουργίας των σχολικών εφοριών - Επανεξέταση του ευρωπαϊκού κανονισμού της Πράσινης Γραμμής - Έλεγχος στα οδοφράγματα για παράνομη εμπορία φαρμάκων από τα κατεχόμενα - Η παραίτηση του επικεφαλής της Εταιρείας Υδρογονανθράκων Κύπρου - Καταγγελίες για υπερβολική λατόμηση και επεμβάσεις σε περιοχή ζώνης ειδικής προστασίας στους Τρούλλους - Στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης για τα χωριά της Τηλλυρίας - Προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και αμοιβή - Το σχέδιο επιχορήγησης έργων υποδομής των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης - Συμπερίληψη του Σχεδίου Απόσυρσης και Αντικατάστασης Παλαιών Οχημάτων στον προϋπολογισμό του 2019 - Ηχορρύπανση και ατμοσφαιρική ρύπανση πλησίον του αυτοκινητοδρόμου Ριζοελιάς-Αγίας Νάπας - Χρηματοδότηση εκστρατειών της αστυνομίας - Αποσπάσεις νοσηλευτών στο Υπουργείο Υγείας - Κατάθεση των περί Κτηματομεσιτών (Δεοντολογία) και των περί Κτηματομεσιτών (Πειθαρχικά Παραπτώματα) Κανονισμών - Αποσπασμένοι εκτός νοσοκομείου Ανώτεροι και Πρώτοι Νοσηλευτικοί Λειτουργοί - Αποσπάσεις εκπαιδευτικών και επιπτώσεις στο σύστημα διορισμού μετά τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις - Οι εξετάσεις για απόκτηση άδειας χειριστή ταχύπλοου σκάφους - Ελλιπής ενημέρωση για το πρόγραμμα προστασίας χελωνών στην Κυπριακή Δημοκρατία - Πρόσβαση απόμων με κινητικά προβλήματα σε οργανωμένες παραλίες - Εκπαίδευση, επαγγελματική αποκατάσταση και υποστήριξη μαθητών και φοιτητών με απώλεια ακοής - Χαμηλές ταχύτητες διαδικτύου στην επαρχία Λάρνακας - Κατ' επίκληση του δημοσίου συμφέροντος απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για απαλλαγές από την Εθνική Φρουρά - Κόστος μελέτης για σχολικές εφορίες - Πυλώνες υψηλής τάσης στην περιοχή του Πειραματικού Σταθμού Ζυγίου.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 12^{ης} Οκτωβρίου 2018*

Ωρα έναρξης: 11.12 π.μ.

Αρ. 3

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ να δηλώσετε τις παρουσίες σας.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να κάνω αναφορά στην εκδήλωση που διοργανώθηκε με επιτυχία από τη Βουλή των Αντιπροσώπων την περασμένη Τετάρτη, 10 Οκτωβρίου 2018, για την παρουσίαση της έκδοσης που ετοίμασαν οι συνεργάτες μου στα ελληνικά και αγγλικά με τίτλο "Επενδύσεις στην Κύπρο: Πλεονεκτήματα και Διαδικασίες", η οποία στόχο έχει την εντατικοποίηση της κοινοβουλευτικής διπλωματίας και στο χώρο της οικονομικής διπλωματίας. Ταυτόχρονα, έχει ως στόχο την ενημέρωση για τις επενδύσεις στην Κύπρο και την καθοδήγηση αναφορικά με τις διαδικασίες που επιβάλλεται να ακολουθηθούν. Την ομιλία μου στην εκδήλωση ακολούθησαν σύντομες παρουσιάσεις από εκπροσώπους αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών και οργανωμένων συνόλων που δραστηριοποιούνται στον τομέα των επενδύσεων. Μετά το τέλος της παρουσίασης πραγματοποιήθηκε συζήτηση αναφορικά με τις προοπτικές και τις ευκαιρίες για επενδύσεις στην Κύπρο.

Επίσης, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι την ερχόμενη Τρίτη, 16 Οκτωβρίου, λαμβάνει χώρα το συνέδριο που συνδιοργανώνουν η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας και το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, με θέμα "Προεδρική Δημοκρατία versus Προεδρευομένης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας". Το συνέδριο θα διεξαχθεί στο Συνεδριακό Κέντρο "Φιλοξενία" από τις 9.00 π.μ. μέχρι τις 4.00 μ.μ. Δε θα καθοριστούν κοινοβουλευτικές επιτροπές, έχετε πάρει όλοι πρόσκληση. Θα έχω τη χαρά και την τιμή να χαιρετίσω το συνέδριο μαζί με τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων κ. Νικόλαο Βούτση.

Στις εργασίες του συνεδρίου θα συμμετάσχουν με ομιλίες τους ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης και ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκόπης Παυλόπουλος, καθώς και γνωσμένοι κύριοι προσωπικότητες του πολιτικού και του νομικού κόσμου τόσο από την Κύπρο όσο και από την Ελλάδα. Θεωρώ ιδιαίτερα χρήσιμη την παρουσία όλων των μελών της Βουλής και εύχομαι να διεξαχθεί ένας εποικοδομητικός διάλογος.

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να ενημερώσει το σώμα ποιοι βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολές στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι πιο κάτω βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολές της Βουλής των Αντιπροσώπων: Η κ. Στέλλα Κυριακίδου συμμετέχει στο Τέταρτο Μέρος της Συνόδου 2018 της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο κ. Σιζόπουλος, ο κ. Κουλίας και η κ. Σταύρου συμμετέχουν στη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τις υπόλοιπες αναφορές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ο μήνας Οκτώβριος έχει καθιερωθεί ως Μήνας Ευαισθητοποίησης κατά του Καρκίνου του Μαστού. Ο καρκίνος του μαστού συνεχίζει να είναι η συχνότερη μορφή καρκίνου στις γυναίκες, καθώς, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, μία στις οκτώ γυναίκες θα προσβληθεί από τη συγκεκριμένη νόσο. Ωστόσο, οφείλουμε να γνωρίζουμε ότι η πρόληψη, η έγκαιρη διάγνωση, η στοχευμένη θεραπεία και η εξειδικευμένη προσέγγιση φέρνουν το ποσοστό επιβίωσης στην Κύπρο να φτάνει μέχρι και το 80%, όπως είναι και στις άλλες προηγμένες χώρες. Εκ μέρους όλου του σώματος εκφράζω την υποστήριξη της Βουλής των Αντιπροσώπων σε όλους όσους εργάζονται για την ανακούφιση και θεραπεία των συνανθρώπων μας, καθώς και τις ευχαριστίες μας προς τη Ευρωπαϊκή Ένωση Κύπρου για την καίρια συμβολή της στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του κοινού για τον καρκίνο του μαστού.

Ερχόμαστε τώρα στις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

Ο αναπληρωτής πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Νίκος Τορναρίτης συμμετείχε στη 10^η Συνάντηση των Κοινοβουλίων Ευρώπης-Ασίας (ASEP 10), την οποία φιλοξένησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 27 και 28 Σεπτεμβρίου 2018. Ο κ. Τορναρίτης, ο οποίος ήταν εκ των κύριων ομιλητών στην καταληκτική σύνοδο της ολομέλειας υπό την ιδιότητα του Αντιπροέδρου της Ασιατικής Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης και του Προέδρου της Μόνιμης Επιτροπής Οικονομίας και Αειφόρου Ανάπτυξης, υπογράμμισε τη βούληση της Κύπρου για ενδυνάμωση της διακοινοβουλευτικής διπλωματίας για τα περιβαλλοντικά ζητήματα και την ετοιμότητα της χώρας μας να φιλοξενήσει τον υπό δημιουργία μηχανισμό κοινοβουλευτικού ελέγχου των δραστηριοτήτων της Διάσκεψης Κορυφής των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων Ασίας και Ευρώπης.

Ο βουλευτής κ. Κωστής Ευσταθίου συμμετείχε σε συνεδρία της Επιτροπής της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την εκλογή των δικαστών στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι στις 27 και 28 Σεπτεμβρίου 2018.

Στη συνεδρία διεξήχθησαν ακροάσεις με τους υποψηφίους για το ΕΔΑΔ δικαστές της Τουρκίας, της Νορβηγίας και της Αλβανίας. Η Επιτροπή απέρριψε τον κατάλογο με τους υποψηφίους Τούρκους δικαστές, κρίνοντας ότι, βάσει των κριτηρίων που έχουν θεσπιστεί, δεν είχαν τα απαιτούμενα προσόντα.

Οι βουλευτές κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου, επικεφαλής, Κυριάκος Χατζηγιάννης και Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης, μέλη της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, συμμετείχαν στη 17^η Φθινοπωρινή Συνάντηση της Συνέλευσης, που φιλοξένησε το Κοινοβούλιο του Κιργιστάν στο Μπισκέκ μεταξύ 3^{ης} και 6^{ης} Οκτωβρίου 2018.

Γενικό θέμα της συνάντησης ήταν η προαγωγή του διαλόγου για την ασφάλεια στην περιοχή της Κεντρικής Ασίας και πέραν αυτής. Στα πλαίσια της συνάντησης διεξήχθη επίσης το ετήσιο Μεσογειακό Φόρουμ, στο οποίο συζητήθηκαν οι προκλήσεις στον τομέα της μετανάστευσης, του εμπορίου και του περιβάλλοντος στη Μεσόγειο και την Κεντρική Ασία. Στα πλαίσια των παρεμβάσεών τους, τα μέλη της κυπριακής αντιπροσωπίας αναφέρθηκαν μεταξύ άλλων στο κυπριακό πρόβλημα ως πρόβλημα εισβολής και κατοχής και στηλίτευσαν τις κλιμακούμενες απειλές και ενέργειες της Τουρκίας εναντίον των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας στην αποκλειστική οικονομική της ζώνη. Εξέφρασαν επίσης τις σοβαρές ανησυχίες της Κύπρου για τις αυξανόμενες μεταναστευτικές πιέσεις που δέχεται ως αποτέλεσμα της έκρυθμης κατάστασης στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Μεταξύ 3^{ης} και 7^{ης} Οκτωβρίου 2018 αντιπροσωπία της Βουλής συμμετείχε σε συνεδρίες της Μόνιμης Επιτροπής Κοινωνικών και Πολιτιστικών Υποθέσεων και του 1^{ου} Μέρους του Εκτελεστικού Συμβουλίου της Ασιατικής Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης, που πραγματοποιήθηκαν στη Σμύρνη. Την αντιπροσωπία αποτελούσαν οι βουλευτές κ. Νίκος Τορναρίτης, επικεφαλής, Αντιπρόεδρος και Πρόεδρος της Μόνιμης

Επιτροπής Οικονομίας και Αειφόρου Ανάπτυξης της Συνέλευσης και Χριστάκης Τζιοβάνης, μέλος της Συνέλευσης.

Κατά τη συζήτηση στη Μόνιμη Επιτροπή Κοινωνικών και Πολιτιστικών Υποθέσεων η κυπριακή αντιπροσωπία έκανε ιδιαίτερη αναφορά σε περιπτώσεις παράνομης καταστροφής, διακίνησης και πώλησης αρχαιοτήτων και ανέφερε ως ηχηρό παράδειγμα την καταστροφή ανεκτίμητης αξίας μνημείων της πολιτιστικής και θρησκευτικής κληρονομιάς της Κύπρου από την Τουρκία.

Ο βουλευτής κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης συμμετείχε, στις 9 Οκτωβρίου 2018, υπό την ιδιότητα του ως Εισηγητής της Επιτροπής Δημοκρατίας, Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ανθρωπιστικών Θεμάτων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, στην 3^η Συμπληρωματική Συνάντηση για την Ανθρώπινη Διάσταση του ΟΑΣΕ στη Βιέννη. Θέμα της συνάντησης ήταν "Η προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ειρηνικής συνύπαρξης και της ασφάλειας στην περιοχή του ΟΑΣΕ μέσω της εκπαίδευσης".

Στα πλαίσια της συνάντησης συζητήθηκαν θέματα όπως η διάδοση της εκπαίδευσης όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα στην περιοχή του ΟΑΣΕ και η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πληροφόρησης για τη προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν μπούμε στα θέματα της ημερησίας διάταξης, να σας ενημερώσω για κάποια θέματα. Όπως γνωρίζετε, στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας θα κατατεθεί ο κρατικός προϋπολογισμός του 2019 και θα ακολουθήσει συζήτηση ενώπιον της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής. Στη χθεσινή σύσκεψη των αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων αποφασίστηκε όπως η συζήτηση και έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού από την ολομέλεια -έχω κάμει μια μικρή αλλαγή, κύριοι συνάδελφοι- να γίνει στις 12, 13 και 14 Δεκεμβρίου 2018 αντί στις 11, 12, 13, για να δώσουμε έστω ακόμα μία ημέρα για τη διαβούλευση όπως την εφαρμόσαμε πέρσι και ήταν μία πολύ πετυχημένη πρακτική.

Περαιτέρω, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι κατατίθεται σήμερα εκ μέρους όλων των κομμάτων πρόταση νόμου για αυτονόμηση της Βουλής με τίτλο «Ο περί της Δέκατης Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2018». Η πρόταση νόμου παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών με την παράκληση να τη μελετήσει το ταχύτερο δυνατόν, μιας τζιαι δεν έχει τζιαι πολλές δουλειές να κάμνει!

Κυρίες...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Είχαμε αποφασίσει Θεσμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Νομικών είχαμε πει, διότι είναι συνταγματική αλλαγή. Το είχαμε πει. Έχασες λίγες φάσεις τζιαιμαί στη συζήτηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κατά πλειοψηφία είπαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά πλειοψηφία, ναι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχει ένσταση, όλες οι εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Τα θέματα 1 και 2 είναι εξ αναβολής και έχουν παρόμοιο αντικείμενο, γι' αυτό και η συζήτηση μπορεί να διεξαχθεί από κοινού. Το πρώτο τιτλοφορείται «Ο περί Δασών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017» και είναι πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Περδίκη και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου, βουλευτών του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Το δεύτερο τιτλοφορείται «Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός)

(Αρ. 2) Νόμος του 2016», πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Πεردίκη και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

(Μη ευκρινές σχόλιο από την κ. Αννίτα Δημητρίου)

Πες μου. Ποιος; Εσύ; Να κατεβείς, καλό.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αιτούμαστε όπως το θέμα αναβληθεί, νοουμένου ότι... Αντιλαμβανόμαστε ότι έχει αναβληθεί ξανά, απλά δεν είχε επιστρέψει για συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή. Και ακριβώς επειδή εγείρονται σημαντικά ζητήματα, όπως, για παράδειγμα, θέματα συνταγματικότητας, νοουμένου ότι και τα αρμόδια τμήματα τη συγκεκριμένη μέρα που συζητήθηκε είχαν τις δικές τους ενστάσεις, θεωρούμε ότι το θέμα θα πρέπει να επιστρέψει στην επιτροπή και να ξανασυζητηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Να παρακαλέσω... Πάντα έχετε το δικαίωμα, αλλά να παρακαλέσω αυτές οι αναβολές, αν μπορούν, να συζητούνται στη σύσκεψη των αρχηγών, ιδιαίτερα όταν υπάρχει σύσκεψη.

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή; Εκτός από τον κ. Πεردίκη;

Κύριε Πεردίκη, να σας δώσω το λόγο, επειδή είσατε εκ των εισηγητών, αλλά να σας αφήσω τελευταίο.

Υπάρχει ένσταση από οποιονδήποτε για αναβολή; Ο κ. Πεردίκης τότε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι ακριβώς ένσταση. Αντιλαμβάνομαι ότι μπορεί να χρειάζονται κάποιες επεξηγήσεις, αλλά, όπως είπατε και εσείς πάρα πολύ σωστά, όταν κάνουμε κάποιες αιτήσεις, πρέπει να τις κάνουμε ολοκληρωμένα. Το πρακτικό της ολομέλειας της Βουλής του Ιουλίου λέει ξεκάθαρα ότι αναβάλλεται για ψήφιση τον Σεπτέμβριο, το λέει επί λέξει. Η αίτηση που έγινε τότε ήταν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, εννοούσε τον άλλο Σεπτέμβρη; Διότι ο Σεπτέμβρης επέρασε!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

(Γελώντας)

Διερωτώμαι πραγματικά, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μεν πάεις εναντίον του επιχειρήματός σου!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Καμία αντίρρηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Αν είναι για Σεπτέμβρη, ετέλειωσε, πάμε τον άλλον!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Καμία αντίρρηση να συζητήσουμε τις ανησυχίες των συναδέλφων -γιατί όχι- αλλά παρακαλώ πολύ να μην τα στείλουμε τελικά στον άλλο Σεπτέμβρη τα συγκεκριμένα θέματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Όχι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...επεράσαμε ένα καλοκαίρι που πληρώσαμε πολύ ακριβά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε νομίζω ότι το πνεύμα ήταν τούτο, ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...το τίμημα του γεγονότος ότι δεν υπάρχει ασφάλεια στις αγροτικές περιοχές σε σχέση με τις πυρκαγιές. Η πλειοψηφία των πυρκαγιών ήταν σε αγροτικές περιοχές και, αν είχαμε αυτές τις αντιπυρικές ζώνες, μπορούσαμε να γλυτώσουμε κάτι.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη. Η παρατήρηση έγινε, δε νομίζω ότι το πνεύμα του Δημοκρατικού Συναγερμού ήταν να πάει τον άλλο Σεπτέμβρη. Σε μία, δύο, τρεις εβδομάδες νομίζω μπορούμε να το εξετάσουμε και να το περάσουμε.

Το δεύτερο...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και τα δύο θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα δύο θέματα, ναι. Εννοείται.

Το τρίτο θέμα, «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017», είναι πρόταση νόμου του κ. Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 88 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, που προνοεί για μια σύντομη περίοδο παραγραφής ορισμένων ποινικών αδικημάτων τα οποία εκδικάζονται συνοπτικά και δεν επισύρουν αυστηρές ποινές, ώστε να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της υφιστάμενης ρύθμισης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον κ. Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή του Σοσιαλδημοκρατικού Κινήματος ΕΔΕΚ, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 26 Σεπτεμβρίου 2018. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίασης κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της Αστυνομίας Κύπρου. Το Ανώτατο Δικαστήριο και η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρίαση αυτή. Ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, παρ' όλο που δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση, απέστειλε γραπτό υπόμνημα με τις θέσεις του.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του άρθρου 88 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, που προνοεί για μια σύντομη περίοδο παραγραφής ορισμένων ποινικών αδικημάτων τα οποία εκδικάζονται συνοπτικά και δεν επισύρουν αυστηρές ποινές, ώστε να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της υφιστάμενης ρύθμισης.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις όπως είχαν αρχικά κατατεθεί από τον εισηγητή, με την επιφύλαξη των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου νόμου, με τις οποίες καθορίζεται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα εντός του οποίου δύναται να προσαφθεί κατηγορία για ποινικό αδίκημα, καμία κατηγορία δε δύναται να προσαφθεί εναντίον προσώπου:

1. για ποινικό αδίκημα για το οποίο δύναται να επιβληθεί ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες ή χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τα €850 ή/και οι δύο αυτές ποινές μετά την πάροδο έξι μηνών από την ημέρα της διάπραξης του εν λόγω αδικήματος,

2. για ποινικό αδίκημα για το οποίο δύναται να επιβληθεί ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τα €1.708 ή/και οι δύο αυτές ποινές μετά την πάροδο δώδεκα μηνών από την ημέρα της διάπραξης του εν λόγω αδικήματος.

Εισάγοντας την πρόταση νόμου, ο εισηγητής της ενημέρωσε την επιτροπή ότι η τροποποίηση της υφιστάμενης ρύθμισης κατέστη αναγκαία, αφού μετά την αύξηση των προβλεπόμενων χρηματικών ποινών δυνάμει των διατάξεων του περί Αυξήσεως των Χρηματικών Ποινών Νόμου (Ν. 166/1987) οι διατάξεις της εν λόγω ρύθμισης δεν τυγχάνουν εφαρμογής. Περαιτέρω, ο ίδιος εισηγήθηκε όπως διευρυνθεί περαιτέρω η προτεινόμενη πρόνοια, ούτως ώστε να μη δύναται να προσαφθεί εναντίον προσώπου κατηγορία για ποινικό αδίκημα για το οποίο δύναται να επιβληθεί ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες μετά την πάροδο δώδεκα μηνών από την ημέρα διάπραξης του αδικήματος.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου.

Ο Παγκύριος Δικηγορικός Σύλλογος σε γραπτό υπόμνημα που κατατέθηκε στην επιτροπή εξέφρασε τη συμφωνία του με το περιεχόμενο της πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ- Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια της Βουλής για συζήτηση και λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εάν δεν υπάρχουν ομιλητές... Υπάρχουν, έτσι;

Η κ. Άννα Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή θα τοποθετηθεί και ο συνάδελφος ο Κωστής ο Ευσταθίου, θέλω απλά να διευκρινιστεί κατά πόσο η παραγραφή αφορά και τις δύο ποινές ταυτόχρονα, διότι υπάρχουν περιπτώσεις που οι ποινές είναι είτε η μία ποινή είτε η άλλη ποινή, αλλά δε γίνεται παραγραφή των συγκεκριμένων ποινών. Απλά να ξεκαθαριστεί από τον συνάδελφο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου να το διευκρινίσει και το σημείο τούτο.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Βασικά, το άρθρο 88 της ποινικής δικονομίας το οποίο τροποποιούμε σήμερα υφίστατο και προέβλεπε την παραγραφή συγκεκριμένων αδικημάτων τα οποία μπορούσαν να χαρακτηριστούν ήσσονος σημασίας έως και σχεδόν ασήμαντα και για τα οποία προέβλεπε ακριβώς τη μειωμένη ποινή των τριών μηνών φυλάκισης και το πρόστιμο των £100 κατά την εποχή. Το 1987, όταν αυξήθηκαν οι ποινές του ποινικού κώδικα, οι ποινές, από £100 που προβλεπόταν μέχρι τότε, αυξήθηκαν στις £500. Κάποιοι ξέχασαν τότε -εν τη σοφία τους, εν τη βιασύνη τους- να τροποποιήσουν και το συγκεκριμένο άρθρο της ποινικής δικονομίας, με αποτέλεσμα, ενώ προβλέπεται παραγραφή στο άρθρο 88, να μην εφαρμόζεται, να καταστεί δηλαδή γράμμα κενό, διότι ακριβώς δεν είχε ψηφιστεί αύξηση της προβλεπόμενης ποινής για σκοπούς παραγραφής.

Αυτό επιχειρεί η πρόταση νόμου, να επαναφέρει τα πράγματα όπως είχαν και ίσχυαν επί δεκαετίες, για να καλυφθεί αυτή η ανωμαλία, και ταυτόχρονα προστίθενται ακόμα δεκατρία αδικήματα ήσσονος σημασίας για τα οποία προβλέπεται ποινή φυλάκισης μέχρι δώδεκα μήνες ή για πρόστιμο μέχρι £1.000, άρα αυξάνεται στο αντίστοιχο ποσό της Ευρώπης, που αφορούν κυρίως και είναι ζητήματα πάλι, έτσι, αδικημάτων μη σοβαρών όπως το σπάσιμο των πιάτων σε νυχτερινά κέντρα, το να κάνει κάποιος ανησυχία, να κορνάει τη νύχτα κ.λπ. Είναι κάποιες περιπτώσεις που ισχύουν σε όλα τα πολιτισμένα κράτη του κόσμου.

Κάποια πράγματα αποφεύγουμε να τα παίρνουμε στο δικαστήριο, εκτός αν είναι... Πρέπει να τα παίρνουμε νωρίς, αλλιώς να μην τα παίρνουμε και να αποφορτιστούν και τα δικαστήρια, να αποφορτιστεί και η αστυνομία, και να κάμνει σοβαρά τη δουλειά της. Αν έχει να διαλέξει μεταξύ ενός κορναρίσματος τη νύχτα τζιαι μιας κλοπής, να προτιμά να διερευνήσει την κλοπή, παρά να χάσει τον χρόνο της. Και στο κάτω κάτω να αποφεύγεται με την πρώτη ευκαιρία και μετά από κάποια χρόνια να θυμάται κάποιος να καταγγείλει τον γείτονά του ή τον χωριανό του και μετά να βλέπουμε ασήμαντες υποθέσεις να οδηγούνται στα δικαστήρια μετά από τρία και τέσσερα χρόνια, τα οποία δε βοηθούν σε τίποτε στην απονομή της δικαιοσύνης.

Αναφορικά με το ερώτημα της ευπαιδευτού μου συναδέλφου, όντως καλύπτονται, γιατί ο νόμος λέει ότι προβλέπεται είτε ποινή φυλάκισης μέχρι έξι μήνες ή πρόστιμο μέχρι €754 ή και οι δύο ποινές. Επομένως, καλύπτεται όπως καλυπτόταν μέχρι το 1987, όταν ίσχυε η νομοθεσία. Νομίζω είναι ξεκάθαρο το ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Ευσταθίου.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 88. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον, μία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και μία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

Αποχή: Γιώργος Περδίκης (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Χριστιάνας Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή της Αλληλεγγύης, και Χρίστου Χρίστου, βουλευτή του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) Νόμου, ώστε να περιληφθούν στα ελεγχόμενα δυνάμει του νόμου αυτού πρόσωπα ο πρόεδρος και τα μέλη του συμβουλίου του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ) κατά τρόπο που να επιβάλλεται στα πρόσωπα αυτά η υποχρέωση κατάθεσης δήλωσης περιουσιακών στοιχείων και να ασκείται ο νενομισμένος έλεγχος, χωρίς να προβλέπεται η δημοσίευση της εν λόγω δήλωσης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 4 Μαΐου 2018 από τους βουλευτές κ. Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή Αλληλεγγύης, και Χρίστο Χρίστου, βουλευτή Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 26 Σεπτεμβρίου και 3 Οκτωβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Υπουργείου Υγείας και του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ).

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) Νόμου, ώστε να περιληφθούν στα ελεγχόμενα δυνάμει του νόμου αυτού πρόσωπα ο πρόεδρος και τα μέλη του συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ κατά τρόπο που να επιβάλλεται στα πρόσωπα αυτά η υποχρέωση κατάθεσης δήλωσης περιουσιακών στοιχείων και να ασκείται ο νενομισμένος έλεγχος, χωρίς να προβλέπεται η δημοσίευση της εν λόγω δήλωσης.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Παραρτήματος Ι του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

(Αστειευόμενος)

Είντα μ' που γίνεται; Έν' το μηχάνημα ή εν έσιετε όρεξη;

Είναι το μηχάνημα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και τρία άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννά τα 'βρουμε, εννά τα 'βρουμε!

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Ναι, αλλά, κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι δική μας πρωτοβουλία, πρέπει να φανεί ότι εψηφίσαμεν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος νομίζει ότι δε φαίνεται; Εσείς;

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Εγώ και η Ευανθία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παρακαλέσω να ελέγξετε αν η κ. Μαύρου..., οι κυρίες του ΑΚΕΛ βασικά και οι τρεις περιλαμβάνονται στον κατάλογο. Να ελεγχθεί μέσα από τον μηχανισμό.

Παρακαλώ!

Θα σας πω τώρα σε λίγο.

Πάμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, όλοι εψηφισαν, εν υπάρχει παρεξήγηση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Εμπόρων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Ναι, κύριε Τζιοβάνη.

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Ζητούμε δύο βδομάδες αναβολή, κύριε Πρόεδρε.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να πάει πίσω στην επιτροπή.

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Να πάει πίσω στην επιτροπή, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κάνω την παρατήρηση, όπως την έκανα προηγουμένως για τα πρώτα δύο θέματα, ότι σας παρακαλούμε, εφόσον κάμνουμε σύσκεψη...

Αλλά προέκυψε μήπως σήμερα στη... Άρα, υπάρχει ένα μικρό ελαφρυντικό.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι δικαιολογημένος σε τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απόλυτα δικαιολογημένος, ακόμα καλύτερα.

Υπάρχει ένσταση, κύριοι, από κανέναν;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή προέκυψε και σήμερα, ενώ είχαμε συνεδρία, καλό είναι να το πάρουμε με την αναβολή, για να δούμε αυτές τις ανησυχίες και...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, άκυρη η παρατήρησή μου, δεν ισχύει για το ΑΚΕΛ. Ακυρώνεται.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Έπεισέ σας ο πρόεδρος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έπεισέ με ο κ. Προκοπίου.

Τα θέματα υπ' αριθμούς 6 και 7 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2015», πρόταση νόμου των κ. Δημήτρη Δημητρίου, Ευθύμιου Δίπλαρου και Ζαχαρία Ζαχαρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, και «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ να διαβαστούν οι σκοποί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 6 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, ώστε να ενσωματωθούν σε αυτόν διατάξεις που αφορούν την εγγραφή μεταχειρισμένου οχήματος κατηγορίας M1 στη Δημοκρατία, το οδόμετρο, τον περιοριστή ταχύτητας και τον ταχογράφο.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 7 θέματος είναι η τροποποίηση των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών, ώστε να καταστεί υποχρεωτική η ύπαρξη μετρητή χιλιομετρικών αποστάσεων κοντέρ) σε οχήματα κατηγορίας M1 και N1 και να καθοριστεί η διαδικασία αντικατάστασής τους σε περίπτωση βλάβης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2015» και τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Αντρέας Φακοντής

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Κώστας Κώστα

Δημήτρης Δημητρίου

Ηλίας Μυριάνθους

Ευθύμιος Δίπλαρος

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Άννα Θεολόγου

Χριστάκης Τζιοβάνης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων άρχισε τη μελέτη της πιο πάνω πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή κατά την προηγούμενη βουλευτική περίοδο από τους τέως

βουλευτές κ. Αριστοτέλη Μισό και Ανδρέα Μιχαηλίδη και από τον κ. Ζαχαρία Ζαχαρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουνίου 2015.

Σκοπός της πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 5 Μαρτίου 2015 από τους κ. Αριστοτέλη Μισό, Ζαχαρία Ζαχαρίου και Ανδρέα Μιχαηλίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και στη συνέχεια υιοθετήθηκε από τους κ. Δημήτρη Δημητρίου, Ευθύμιο Δίπλαρο και Ζαχαρία Ζαχαρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι η τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, ώστε να ενσωματωθούν σε αυτόν διατάξεις που αφορούν την εγγραφή μεταχειρισμένου οχήματος κατηγορίας M1 στη Δημοκρατία, το οδόμετρο, τον περιοριστή ταχύτητας και τον ταχογράφο.

Ειδικότερα, στον προτεινόμενο νόμο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η απαγόρευση εγγραφής μηχανοκίνητου οχήματος κατηγορίας M1 το οποίο εισάγεται από κράτος μη μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ηλικίας άνω των πέντε (5) ετών από την ημερομηνία κατασκευής του.
2. Οι διαδικασίες απόδειξης της ημερομηνίας κατασκευής του οχήματος.
3. Η απαγόρευση εγγραφής μηχανοκίνητου οχήματος του οποίου έχει αποσυνδεθεί ή αντικατασταθεί ή τροποποιηθεί ή παραποιηθεί το οδόμετρο ή ο περιοριστής ταχύτητας ή ο ταχογράφος.
4. Η απαγόρευση σε οποιονδήποτε της αποσύνδεσης ή της τροποποίησης ή της αντικατάστασης ή της παραποίησης του οδόμετρου ή του περιοριστή ταχύτητας ή του ταχογράφου με οποιοδήποτε τρόπο.
5. Η απαγόρευση διαφήμισης για προσφορά υπηρεσίας αποσύνδεσης, τροποποίησης, αντικατάστασης ή παραποίησης οδόμετρου, περιοριστή ταχύτητας ή ταχογράφου μηχανοκίνητων οχημάτων.
6. Οι διαδικασίες για αντικατάσταση ή επιδιόρθωση του οδόμετρου ή του περιοριστή ταχύτητας ή του ταχογράφου μηχανοκίνητου οχήματος.
7. Οι ποινές σε περίπτωση παράβασης των σχετικών διατάξεων.

Σημειώνεται ότι στα πλαίσια της πιο πάνω συνεδρίας διεφάνη ότι τα θέματα που προτεινόταν να ρυθμιστούν με την πρόταση νόμου ήταν νομικά ορθότερο να περιληφθούν στους υφιστάμενους περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμούς, με σχετική τροποποίηση αυτών, οι οποίοι ρυθμίζουν όμοιας ή παρόμοιας φύσης ζητήματα. Συναφώς, η επιτροπή κάλεσε την εκτελεστική εξουσία όπως μελετήσει ενδελεχέστερα το όλο ζήτημα και καταθέσει στη Βουλή σχετικούς κανονισμούς για ρύθμιση των σχετικών θεμάτων.

Με βάση τα πιο πάνω η εκτελεστική εξουσία κατέθεσε στη Βουλή τους υπό συζήτηση κανονισμούς, οι οποίοι μελετήθηκαν μαζί με την πιο πάνω πρόταση νόμου από την επιτροπή με τη νέα της σύνθεση, της τρέχουσας βουλευτικής περιόδου, σε δύο νέες συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 28 Σεπτεμβρίου 2018. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, της ΠΟΒΕΚ, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Μηχανοκινήτων Οχημάτων (ΣΕΜΟ) και του Παγκύπριου Συνδέσμου Εμπορίας Αυτοκινήτων (ΠΑΣΕΑ).

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών, ώστε να καταστεί υποχρεωτική η ύπαρξη μετρητή χιλιομετρικών αποστάσεων (κοντέρ) σε οχήματα κατηγορίας M1 και N1 και να καθοριστεί η διαδικασία αντικατάστασής του σε περίπτωση βλάβης.

Συγκεκριμένα, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς προτείνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η υποχρέωση εφαρμογής κοντέρ σε οχήματα κατηγορίας M1 και N1, για να καταγράφεται η απόσταση που διανύει το όχημα.
2. Η απαγόρευση αποσύνδεσης, αντικατάστασης ή οποιασδήποτε άλλης παρέμβασης σε κοντέρ που θα έχει ως αποτέλεσμα τη μη καταγραφή της απόστασης που διανύει το όχημα, αλλά και της απόστασης που διένυσε καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης του.
3. Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις αντικατάστασης του παλαιού κοντέρ με νέο.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, οι υπό συζήτηση κανονισμοί περιλαμβάνουν μερικές μόνο πρόνοιες που προτεινόταν με την πρόταση νόμου, όπως η υποχρέωση για εφαρμογή κοντέρ σε μηχανοκίνητα οχήματα κατηγορίας M1 και N1, αφού οι λοιπές πρόνοιες αυτής είτε ρυθμίζονται σε άλλες υφιστάμενες νομοθεσίες είτε βρίσκονται υπό μελέτη για σκοπούς προώθησης νέων νομοθεσιών στη Βουλή.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, για το θέμα εγγραφής μηχανοκίνητων οχημάτων προωθείται ολοκληρωμένη τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, η οποία αναμένεται σύντομα να κατατεθεί στη Βουλή για μελέτη, ενώ τα θέματα που αφορούν τον περιοριστή ταχύτητας και τον ταχογράφο ρυθμίζονται ήδη σε άλλες νομοθεσίες.

Μετά την πιο πάνω ενημέρωση που έτυχε η επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, οι εισηγητές της πρότασης νόμου αποφάσισαν να αποσύρουν από τη Βουλή την εν λόγω πρόταση νόμου, η οποία με την παρούσα έκθεση αποσύρεται, για τους λόγους που αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού Κόμματος, του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν, αφού έτυχαν των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

Το μέλος της επιτροπής ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή αναμένει από την εκτελεστική εξουσία την ολοκλήρωση της μελέτης και την κατάθεση στη Βουλή σχετικών νομοθετημάτων για εκσυγχρονισμό των ζητημάτων που αφορούν την εγγραφή μηχανοκίνητων οχημάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η πρόταση νόμου υπ' αριθμόν 6 έχει αποσυρθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόταση νόμου υπ' αριθμόν 6 ισχύει ή έχει αποσυρθεί;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Η υπ' αριθμόν 6 πρόταση νόμου αποσύρεται, με δεδομένο ότι θα εγκριθούν οι υπ' αριθμόν 7 κανονισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πώς θα το κάνουμε; Θα πάμε στους υπ' αριθμόν 7 κανονισμούς πρώτα και, αν δεν εγκριθούν, θα επανέλθουμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα;

Κάνετέ μου αυτή τη διευκρίνιση διαδικαστικά, σας παρακαλώ!

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Πάμε στους υπ' αριθμόν 7 κανονισμούς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και, αν δεν περάσουν οι υπ' αριθμόν 7 κανονισμοί, θα επανέλθουμε στην υπ' αριθμόν 6 πρόταση νόμου.

Παρακαλώ, υπάρχουν ομιλητές για το υπ' αριθμόν 7 θέμα, κύριοι;

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν ομιλητές για το υπ' αριθμόν 7 θέμα;

Ο κ. Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με τη σημερινή ψήφιση και τροποποίηση των κανονισμών ποινικοποιούμε πλέον την παρανομία του όποιου περάσει που το μυαλό τώρα -ήδη εκάμναν το- να παρέμβει στο κοντέρ, στον χιλιομετρική, όπως το λένε στην καθομιλουμένη, και να διαγράψει ή να μειώσει τα πραγματικά χιλιόμετρα που διένυσε το όχημα. Η ποινή είναι μέχρι έναν χρόνο φυλάκιση ή €1.700 χρηματική ποινή ή και οι δύο ποινές. Έτσι προστατεύουμε τους συμπατριώτες μας από την εξαπάτηση που μπορούσαν να είχαν κάνει κάποιοι, είτε πωλητές μεταχειρισμένων είτε οποιοδήποτε πρόσωπο.

Γι' αυτό νομίζω ότι δε θα έχει πρόβλημα για το πρώτο της αναβολής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Άρα, το υπ' αριθμόν 6 θέμα αποσύρεται. Επίσης, το υπ' αριθμόν 8 θέμα στην ημερήσια διάταξη αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Και εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.175-2018).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.176-2018).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
3. Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.177-2018).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
4. Ο περί της Συμφωνίας για την Ίδρυση του Διεθνούς Ιδρύματος Ευρωπαϊκής Ένωσης - Κρατών Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής (Κυρωτικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.178-2018).	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5. Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.179-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.180-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
7. Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.181-2018).	Υγείας	Υγείας
8. Ο περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.182-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

9.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.183-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων Νόμος (Αρ. 1) του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.184-2018).	Εσωτερικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
11.	Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.185-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Ο περί Καταδολίευσης των εκ Δικαστικής Αποφάσεως Πιστωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.186-2018).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
13.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.187-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
14.	Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διαχωρισμός Ακίνητης Ιδιοκτησίας που κατέχεται κατ' εξ Αδιαιρέτου Ιδανικές Μεριδές) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.085-2018).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
15.	Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Ανώτερου Ελεγκτή Μεταφορών, 2 ^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.086-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Νομικών
16.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.087-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Νομικών
17.	Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.088-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
18.	Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Διαδικασία Είσπραξης, Καταβολής και Παρακράτησης Εισφορών) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.089-2018).	Υγείας	Υγείας
19.	Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συμπληρωμή, Μέγιστη Συμπληρωμή, Συνεισφορά I και Συνεισφορά II) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.090-2018).	Υγείας	Υγείας
20.	Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.091-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

21.	Οι περί της Λειτουργίας της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.092-2018).	Υγείας	Υγείας
22.	Οι περί Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (Διοίκηση) - Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων - Θέσεις Προϊστάμενου Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων και Διερευνητή Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.093-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Νομικών
23.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Υγειονομικού Λειτουργού Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.094-2018).	Υγείας	Νομικών
24.	Οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.095-2018).	Εσωτερικών	Νομικών
25.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής, ημερομηνίας 4 ^{ης} Οκτωβρίου 2018, (αρ. 1) του 2018 του προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2018, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2018 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 17(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
26.	Έκθεση αποσταλείσα από τον Υπουργό Εσωτερικών, ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 2018, μετά την έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, για την αναπροσαρμογή των διοικητικών ορίων των δήμων Αγίου Δομετίου (ενορία Αγίου Γεωργίου) και Έγκωμης, σύμφωνα με το άρθρο 114(γ) των περί Κοινοτήτων Νόμων του 1999 έως 2011. (Αρ. Φακ. 19.22.001).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
27.	Μηνιαίες και τριμηνιαίες εκθέσεις της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2018, για την Απασχόληση, την Ανεργία και την Αγορά Εργασίας: α) Νέες Θέσεις Εργασίας, Κενές Θέσεις και Ανεργία - Ιούνιος 2018, β) Εγγεγραμμένοι Άνεργοι - Ιούνιος 2018, γ) Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 1 ^ο Τρίμηνο 2018, δ) Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 2 ^ο Τρίμηνο 2018. (Αρ. Φακ. 09.41.002).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
28.	Κώδικες πρακτικής των Επιτροπών Βιοηθικής Αξιολόγησης Επιστημονικής Έρευνας στην Κύπρο, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018, σύμφωνα με το άρθρο 18(3) του περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής	Υγείας	Υγείας

	Επιτροπής) Νόμου του 2001 [Νόμος αρ. 150(I) του 2001]. (Αρ. Φακ. 21.01.001).		
29.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 43 και 44) του 2018 με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2018, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.001).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
30.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ διαφορετικών οικονομικών φορέων που υπάγονται στο ίδιο υπουργείο με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών με αρ. 8002, 8003, 8004, 8005 και 8006, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2018, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου του 2016 Κανονισμών και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς επίσης του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.004).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
31.	Ειδικά εντάλματα μεταφοράς για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ ομάδων/υποομάδων του προϋπολογισμού κάτω από το ίδιο κεφάλαιο με έγκριση του Προϊσταμένου του Οικονομικού Φορέα, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2018, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου του 2016 Κανονισμών και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς επίσης του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.005).	Οικονομικών	Οικονομικών
32.	Εξελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης για το έτος 2016 και αναλυτικό κατάλογο με τις χορηγίες που εγκρίθηκαν και χορηγήθηκαν σε δικαιούχα πρόσωπα για το ακαδημαϊκό έτος 2016 - 2017, με ημερομηνία 5 Οκτωβρίου 2018, σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων	Οικονομικών	Κοινοποιήθηκε σε όλους τους βουλευτές.

(3) και (4) αντίστοιχα του άρθρου 9 του περί του Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης Νόμου του 2014 [Νόμος αρ.156(Ι) του 2014]. (Αρ. Φακ. 13.28.002).

Έκθεση	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
Ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2018, για την επιλογή για διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο του προέδρου, αντιπροέδρου και μελών του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3(2)(β) των περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμων του 1988 έως 2013. (Αρ. Φακ. 22.10.003).	Γραμματεία Υπουργικού Συμβουλίου	Κοινοποιήθηκε σε όλους τους βουλευτές.
Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.084-2018).	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών	Νομικών
2. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.085-2018).	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Εσωτερικών
3. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.086-2018).	Γεώργιο Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Νομικών
4. Ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.087-2018).	Γιώργο Περδίκη, πρόεδρο Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Νομικών
5. Ο περί Φυλακών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.088-2018).	Γιώργο Περδίκη, πρόεδρο Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Νομικών
6. Ο περί της Δέκατης Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.089-2018).	Δημήτρη Συλλούρη, Πρόεδρο Βουλής των Αντιπροσώπων εκ μέρους όλων των κομμάτων	Νομικών
7. Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.090-2018).	Γιώργο Περδίκη, πρόεδρο Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Υγείας

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.172, ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Όπως είναι γνωστό, παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση του αποχετευτικού συστήματος στη Λάρνακα και συγκεκριμένα στην περιοχή Χρυσοπολίτισσας, αφού πολύ συχνά οι εργασίες διακόπτονται λόγω αρχαιολογικών ευρημάτων και επέμβασης του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Το κόστος της

ολοκλήρωσης του αποχετευτικού συστήματος είναι εξαιρετικά υψηλό και για κάθε καθυστέρηση ο δήμος Λάρνακας επωμίζεται επιπλέον χρηματικό βάρος.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε τι ενέργειες θα προβεί, ούτως ώστε να δοθεί μια λύση, για να μην επωμίζεται ο δήμος Λάρνακας το επιπλέον οικονομικό κόστος που προκύπτει λόγω των καθυστερήσεων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.173, ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω, το Γυμνάσιο Δροσιάς στη Λάρνακα έχει υπερβεί τον μέγιστο αριθμό μαθητών που μπορεί να δεχθεί ανά σχολική χρονιά.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Πόσοι μαθητές έπρεπε να φοιτούν στο εν λόγω σχολείο (μέγιστος αριθμός);
2. Πόσοι μαθητές φοιτούν σήμερα στο Γυμνάσιο Δροσιάς;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.174, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Όπως είναι γνωστό, η αποπεράτωση του έργου για επέκταση του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας συνεχώς καθυστερεί και η ημερομηνία παράδοσής του παρατείνεται εδώ και χρόνια.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Μέχρι ποιο σημείο βρίσκονται οι εργασίες στη νέα πτέρυγα του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας.
2. Πότε υπολογίζεται να είναι η ημερομηνία παράδοσης του έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.175, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχει περιέλθει στην αντίληψή μου περίπτωση υπαλλήλου στο Επαρχιακό Κτηματολόγιο Αμμοχώστου ο οποίος από την αρχή του τρέχοντος έτους έως και σήμερα παρουσίασε ιατρικά πιστοποιητικά τα οποία ξεπερνούν τις ημερολογιακές ημέρες άδειας ασθένειας που δικαιούται ανά έτος.

Η παραπομπή υπαλλήλου για εξέταση από το ιατροσυμβούλιο δεν αποτελεί απλά μια τυπική διαδικασία, αλλά συνιστά την άμεση, έγκαιρη και αναγκαία διαδικασία, ούτως ώστε να μπορούν να χορηγηθούν στον υπάλληλο επιπλέον ημέρες άδειας ασθένειας από αυτές που δικαιούται.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Βάσει της νομοθεσίας για τη Δημόσια Υπηρεσία (Χορήγηση Αδειών) που διέπει τους κανονισμούς και τις άδειες ασθένειας των υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας, ο οικείος προϊστάμενος του εν λόγω υπαλλήλου κατά πόσο έχει μεριμνήσει για την άμεση και χωρίς οποιαδήποτε καθυστέρηση υποβολή αιτήματος προς τον Διευθυντή του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας για τον διορισμό ιατροσυμβουλίου με σκοπό την εξέταση του υπαλλήλου και των σχετικών ιατρικών πιστοποιητικών και εκθέσεων.
2. Κατά πόσο τα πιστοποιητικά ασθένειας του συγκεκριμένου υπαλλήλου προσκομίστηκαν αμέσως στην υπηρεσία του, όπως άλλωστε προβλέπουν οι κανονισμοί, στους οποίους αναφέρεται η αναγκαιότητα της έγκαιρης υποβολής τους.
3. Κατά πόσο τα συγκεκριμένα ιατρικά πιστοποιητικά ανέφεραν τη φύση της ασθένειας.
4. Κατά πόσο τα πιστοποιητικά συνοδεύονταν από ιατρική έκθεση σχετικά με το ιστορικό της ασθένειας όπως υποδεικνύουν οι κανονισμοί.
5. Κατά πόσο αυτά τα ιατρικά πιστοποιητικά αναφέρονταν σε ιατρική πρόβλεψη που θα χρειαστεί μέχρι και την πλήρη αποθεραπεία του υπαλλήλου, για να επανέλθει στην εργασία του, για σκοπούς διευκόλυνσης της εξέτασης από το ιατροσυμβούλιο, όπως προβλέπουν οι κανονισμοί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.176, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Σε συνέχεια της ερώτησής μου με αρ. 23.06.009.03.477 παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η κατασκευή των δρόμων εντός της Βιοτεχνικής Περιοχής Κελλιών και πότε υπολογίζεται τελικά να ολοκληρωθεί η κατασκευή τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.177, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Στην Κύπρο είχαν εντοπιστεί και ακόμα εντοπίζονται αριθμοί από τοξωτά πέτρινα γεφύρια που χρονολογούνται στην περίοδο πριν από την αγγλοκρατία. Πολλά από αυτά τα γεφύρια είχαν κηρυχθεί αρχαία μνημεία και συντηρούνται από το Τμήμα Αρχαιοτήτων, τις τοπικές αρχές ή το Τμήμα Δασών. Υπάρχει όμως στην Κύπρο και μία τουλάχιστον γέφυρα η οποία κατασκευάστηκε την περίοδο της αγγλοκρατίας, μοναδικό ίσως απομεινάρει που χαρακτηρίζει μία ολόκληρη εποχή οδοποιίας στο νησί μας. Πρόκειται για τη σιδερένια γέφυρα της Τρόζενας, στην επαρχία Λεμεσού, πάνω από τον παραπόταμο του Διαρίζου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν η γέφυρα της Τρόζενας καλύπτεται από οποιοδήποτε καθεστώς προστασίας, αν υπάρχουν στο αρχείο του Τμήματος Δημοσίων Έργων στοιχεία για την κατασκευή της και τι σχεδιάζεται να γίνει, ώστε η γέφυρα αυτή να συντηρηθεί και προστατευθεί, αλλά και να αναδειχθεί ως τουριστικός, περιηγητικός και εκπαιδευτικός προορισμός. Υπάρχουν στην Κύπρο και άλλες τέτοιες σιδερένιες γέφυρες της ίδιας χρονικής περιόδου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.178, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018, σε επιστολή μου αναφορικά με το θέμα της μεμονωμένης κατοικίας πληροφορήθηκα ότι το Υπουργείο Εσωτερικών επρόκειτο να διεξαγάγει νέο κύκλο διαβουλεύσεων με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για το θέμα της ανέγερσης μεμονωμένης κατοικίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προγραμματίζεται να ξεκινήσει και να ολοκληρωθεί η διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης για το εν λόγω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.179, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η γαλλική κυβέρνηση προχώρησε στην απαγόρευση της χρήσης κινητών τηλεφώνων στα σχολεία από παιδιά κάτω των δεκαπέντε ετών. Από τη νέα σχολική χρονιά οι μαθητές στη Γαλλία δε θα επιτρέπεται πλέον να χρησιμοποιούν καθόλου τα κινητά τους τηλέφωνα κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στους σχολικούς χώρους και όχι μόνο κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, όπως ίσχυε παλαιότερα. Επίσης ο νέος νόμος δεν αφορά μόνο στην απαγόρευση της χρήσης κινητών τηλεφώνων, αλλά και στη χρήση tablet και smartwatch. Τα σχολεία της χώρας έχουν την ελευθερία να επιλέξουν αν θα εφαρμόσουν τον νέο νόμο και για ηλικίες άνω των δεκαπέντε ετών, εάν το κρίνουν απαραίτητο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει πληροφορηθεί τις τελευταίες εξελίξεις στη Γαλλία για το θέμα των κινητών τηλεφώνων στα σχολεία και αν μελετά το ενδεχόμενο να προχωρήσει σε νομοθετική ή άλλη ρύθμιση του εν λόγω θέματος και στην Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.180, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου, ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2018, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση (αρ. 23.06.011.02.617), αναφορικά με το ενδεχόμενο δημιουργίας Τμήματος Πρώτων Βοηθειών στο Μακάρειο Νοσοκομείο εξειδικευμένου για βρέφη, παιδιά και εγκυμονούσες γυναίκες, πληροφορήθηκα ότι, όσον αφορά την έγκριση του απαιτούμενου ποσού για τη δημιουργία του τμήματος, αναμενόταν να ετοιμαστεί πρώτα σημείωμα έργου (PCN) και να τύχει προέγκρισης από τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης (ΓΔ ΕΠΣΑ), ώστε να μπορέσει το Υπουργείο Οικονομικών να προχωρήσει στην έγκριση του απαιτούμενου ποσού για τη δημιουργία του τμήματος.

Επίσης, πληροφορήθηκα ότι το ποσό που απαιτείται για το 2018, ύψους €35.700, μπορεί να εξασφαλιστεί από τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του 2018, από το άρθρο 0821.3 "Ανέγερση Νοσοκομείων και Ιατρικών Έργων".

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Έχει ετοιμαστεί το υπό αναφορά σημείωμα έργου και έχει εγκριθεί από τη ΓΔ ΕΠΣΑ;
2. Έχει προχωρήσει το Υπουργείο Οικονομικών στην έγκριση του απαιτούμενου ποσού για τη δημιουργία του τμήματος;
3. Έχει αξιοποιηθεί το ποσό ύψους €35.700 από τον προϋπολογισμό του 2018 (άρθρο 0821.3) για τη δημιουργία του τμήματος και, εάν ναι, με ποιο τρόπο;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.181, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Τμήμα Δημοσίων Έργων, κατόπιν προσφορών που προκηρύσσει, συνάπτει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με ιδιώτες για την καθαριότητα του οδικού δικτύου. Οι εν λόγω συμβάσεις αφορούν μεταξύ άλλων κόψιμο, μάζεμα και απομάκρυνση χόρτων, καθώς και μάζεμα και απομάκρυνση άλλων αποβλήτων και άχρηστων αντικειμένων από το οδικό δίκτυο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Στις υπό αναφορά συμβάσεις υπάρχει πρόνοια για υποχρεωτική παράδοση του οργανικού υλικού (π.χ. χόρτα, κλαδιά, φύλλα κτλ.) που μαζεύεται σε μονάδες κομποστοποίησης ή παραγωγής ενέργειας ή απλά οδηγείται στα σκουπίδια, στα ΧΥΤΥ ή ΟΕΔΑ ή απορρίπτεται χωρίς κανένα έλεγχο;
2. Στις υπό αναφορά συμβάσεις υπάρχει πρόνοια για υποχρεωτική ανακύκλωση των “άχρηστων αντικειμένων”; Γίνεται διαχωρισμός σε μέταλλο, γυαλί, αλουμίνιο, χαρτί κ.ο.κ. και μεταφέρονται σε μονάδες ανακύκλωσης;
3. Εάν δεν υπάρχουν οι υπό αναφορά πρόνοιες, υπάρχει το ενδεχόμενο να συμπεριληφθούν σε μελλοντικές συμβάσεις προς επίτευξη της ορθολογικής απόρριψης των αποβλήτων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.182, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2018, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση (αρ. 23.06.011.02.348) αναφορικά με υποστατικά τα οποία έχουν ανεγερθεί στην περιοχή “Μακένζυ” στη Λάρνακα και είναι παραχωρημένα στο δήμο Λάρνακας με δικαίωμα υπεκμίσθωσης πληροφορήθηκα ότι η σύμβαση μίσθωσης που υπεγράφη μεταξύ του Υπουργού Εσωτερικών ως Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και του δήμου Λάρνακας έχει τερματισθεί στις 31/12/2016. Επίσης, πληροφορήθηκα ότι πραγματοποιήθηκε ενδελεχής έρευνα και ετοιμάστηκε σχετική έκθεση όσον αφορά το ιστορικό διαχείρισης των υποστατικών, το πολεοδομικό καθεστώς, τις οφειλές των κατόχων (παρόντων και προγενέστερων) προς το Ταμείο Δημοσίων Δανείων, και τις οφειλές του δήμου Λάρνακας προς το Ταμείο Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών σύμφωνα με τη σύμβαση μίσθωσης. Σκοπός της έρευνας ήταν η διακρίβωση της παρούσας κατάστασης, ώστε σε συνεργασία με όλα τα εμπλεκόμενα τμήματα και υπηρεσίες να ληφθούν οι ενδεικνυόμενες αποφάσεις.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει ολοκληρωθεί η υπό αναφορά έρευνα, ποια τα αποτελέσματά της, αν έχουν ληφθεί οποιεσδήποτε αποφάσεις σχετικά με την αξιοποίηση των υποστατικών στην περιοχή “Μακένζυ” και πότε θα γίνουν επιτέλους οι νέες συμβάσεις ενοικίασεως των υποστατικών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.183, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Στις 30 Ιουνίου 2017 ψηφίστηκε από τη Βουλή ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017. Σκοπός του εν λόγω νόμου είναι η πάταξη της λαθροθηρίας και η προστασία των άγριων πτηνών και θηραμάτων, καθώς η ρύθμισή της γίνεται με εξώδικο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Από τις 30 Ιουνίου 2017 έως και σήμερα πόσες καταγγελίες για λαθροθηρία έχουν γίνει και ποιο το συνολικό χρηματικό ποσό των εξωδίκων;
2. Πόσα από αυτά τα εξώδικα έχουν πληρωθεί και ποιο είναι το συνολικό ποσό από την είσπραξη των εξωδίκων αυτών;
3. Πόσα από αυτά τα εξώδικα δεν έχουν εισπραχθεί ακόμη;
4. Πόσες καταγγελίες έχουν γίνει συγκεκριμένα για τον μήνα Σεπτέμβριο του 2018 και ποιο το συνολικό χρηματικό ποσό των εξωδίκων που επιβλήθηκαν;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.184, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντρου Κυπριανού

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν συστάθηκε η Επιτροπή Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού που προνοείται στον περί της Καταπολέμησης της Χειραγώγησης Αθλητικών Γεγονότων Νόμο του 2017 και αν δε συστάθηκε γιατί καθυστερεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.185, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τον αριθμό των λεωφορείων δημόσιας χρήσης που βρίσκονται σε κυκλοφορία σήμερα, πόσα από αυτά έχουν ηλικία είκοσι πέντε χρόνων και άνω,

καθώς και σε ποιες επαρχίες εκτελούν δρομολόγια τα λεωφορεία των οποίων η ηλικία τους είναι άνω των είκοσι πέντε χρόνων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.186, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Έχει γίνει μελέτη για βελτίωση και αναβάθμιση της λεωφόρου Ελλάδος στον δήμο Πάφου.

Με βάση τις μελέτες και σχεδιασμούς που έγιναν προβλέπεται η δημιουργία διαχωριστικής νησίδας.

Παρ' όλα αυτά οι κάτοικοι της περιοχής διαμαρτύρονται ότι η νησίδα αυτή σχεδιάστηκε χωρίς να ληφθεί υπόψη η άποψη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και χωρίς να γίνει οποιαδήποτε κυκλοφοριακή μελέτη για τις επιπτώσεις που θα προκύψουν.

Με βάση τα πιο πάνω ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τις διαβουλεύσεις που έγιναν με τα εμπλεκόμενα τμήματα και υπηρεσίες για την κατασκευή της διαχωριστικής νησίδας και ποιες ήταν οι απόψεις που κατατέθηκαν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.187, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Με αφορμή την εποχή συγκομιδής των ελιών που πλησιάζει και τα επαναλαμβανόμενα ερωτήματα από πολλούς πολίτες αστικών περιοχών, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα ακόλουθα σε σχέση με τις παρόδιες ελιές:

1. Τι υποδεικνύουν οι πιο πρόσφατες χημικές αναλύσεις όσον αφορά την περιεκτικότητα των παρόδιων ελιών σε ρύπους; Είναι η περιεκτικότητά τους σε βαρέα μέταλλα και άλλες τοξικές ουσίες ασφαλή για ανθρώπινη κατανάλωση;
2. Τι έχει να προτείνει το αρμόδιο υπουργείο στους πολίτες αστικών περιοχών όσον αφορά την ασφάλεια συγκομιδής και κατανάλωσης των παρόδιων ελιών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.188, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Στις 2 Οκτωβρίου 2018 στον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Λεμεσού αρθρωτό όχημα με κατεύθυνση τη Λεμεσό ενεπλάκη σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα λόγω της αποκοπής του άξονα αυτού, με αποτέλεσμα να υπάρξουν νεκροί και τραυματίες.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Πότε ήταν η τελευταία φορά που το εν λόγω αρθρωτό όχημα πέρασε από τους απαιτούμενους ελέγχους (ΜΟΤ);
2. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα του πιο πάνω ελέγχου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.189, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Αρχή Λιμένων ως διαχειρίστρια του λιμανιού Λάρνακας αναμένεται ότι θα εισπράξει περίπου δέκα εκατομμύρια ευρώ για το έτος 2018. Παρ' όλα αυτά, όπως πληροφορούμαι, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων προτίθεται να ενοικιάσει το λιμάνι στον εν δυνάμει επενδυτή έναντι ετήσιου ενοικίου ύψους €700.000.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Τι ποσό εισέπραξε η Αρχή Λιμένων ως διαχειρίστρια του λιμανιού Λάρνακας για τα έτη 2015 έως 2018;
2. Έχουν γίνει διαπραγματεύσεις σχετικά με το ποσό που θα οριστεί ως ενοίκιο για το λιμάνι της Λάρνακας και πού έχουν καταλήξει μέχρι στιγμής;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.190, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι ο δήμαρχος Λάρνακας σε πρόσφατη συνάντηση που είχε με αρμόδιους φορείς και τον εν δυνάμει επενδυτή για το λιμάνι της Λάρνακας κ. Παναγιώτη Αλεξάνδρου επιβεβαίωσε ότι ο περιορισμός του πλαφόν των 900 000 τόνων στο λιμάνι της Λάρνακας έχει αποσυρθεί και ότι το λιμάνι θα συνεχίσει να εξυπηρετεί τον υφιστάμενο όγκο φορτίου και τους πελάτες του γενικά χωρίς κανέναν άλλο περιορισμό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες αποφάσεις έχουν ληφθεί για τον όγκο φορτίου που θα εξυπηρετεί το λιμάνι Λάρνακας μετά την ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών του, αν ευσταθεί η πιο πάνω πληροφόρηση και αν όντως έχει εγκαταλειφθεί η πρόταση για εφαρμογή πλαφόν στον όγκο φορτίων που θα εξυπηρετεί το λιμάνι Λάρνακας, όπως ήταν και η απαίτηση των ναυτικών πρακτόρων που δραστηριοποιούνται εκεί, αλλά και των αρχών του δήμου Λάρνακας. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν μετά την ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών του λιμανιού τα πλοία και τα φορτία θα εξυπηρετούνται με το υφιστάμενο λιμενικό κόστος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.191, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι υπήρχε η σκέψη το βόρειο τμήμα του λιμανιού Λάρνακας να παραχωρηθεί στο Υπουργείο Άμυνας για κάλυψη των αναγκών του. Ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου εκφράζει τις επιφυλάξεις σε σχέση με την εν λόγω παραχώρηση, αφού, όπως αναφέρει, εγείρεται σοβαρό πρόβλημα έλλειψης χώρου (θαλάσσιου και χερσαίου) για τη μελλοντική εμπορική ανάπτυξη του λιμανιού και την αποθήκευση των φορτίων, λόγω του ότι θα περιοριστούν σοβαρά οι διαθέσιμοι λιμενικοί χώροι του λιμανιού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει παρθεί τελική απόφαση σχετικά με την παραχώρηση του βόρειου τμήματος του λιμανιού στο Υπουργείο Άμυνας και με ποιο τρόπο αντιμετωπίζονται οι ανησυχίες που εκφράζει ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.192, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει αποδέκτης καταγγελιών από κατοίκους της επαρχίας Λάρνακας, σύμφωνα με τις οποίες ασυνείδητοι κτηνοτρόφοι κατά τις βραδινές ώρες καίνε ψόφια ζώα στην κτηνοτροφική περιοχή Λιβαδιών. Μαζί με τα ζώα φαίνεται να καίνε και λάστιχα, στην προσπάθειά τους να μη μυρίζει η καμένη σάρκα των ζώων. Οι κάτοικοι, όπως με ενημέρωσαν, έχουν ήδη καταγγείλει το συμβάν στις δημοτικές και κοινοτικές αρχές της περιοχής, καθώς και στην αστυνομία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του τις υπό αναφορά καταγγελίες, αν τις έχει διερευνήσει και ποια μέτρα έχει λάβει προς αποφυγή τέτοιων ενεργειών, επιβλαβών για τη δημόσια υγεία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.193, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από την απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην κοινοβουλευτική μου ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.594, αναφορικά με την ενίσχυση της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών μέσω της διαφάνειας βάσει σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, πληροφορήθηκα ότι μέχρι το 2015 πραγματοποιήθηκαν 1 000 περίπου επιθεωρήσεις εργασίας για την εφαρμογή του περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμου, ενώ έκτοτε συνεχίζουν να πραγματοποιούνται επιθεωρήσεις στη βάση ετήσιου στόχου, που καθορίζεται κάθε έτος. Το 2016 πραγματοποιήθηκαν 148 επιθεωρήσεις για την ίση αμοιβή ανδρών και γυναικών, ενώ το 2017 πραγματοποιήθηκαν 197 επιθεωρήσεις.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα αποτελέσματα των υπό αναφορά επιθεωρήσεων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.194, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω διαπιστώσει ότι σε ένα διατηρητέο κτίριο επί της λεωφόρου Λόρδου Βύρωνος έχουν συγκεντρωθεί παλαιά άρματα μάχης και άλλο στρατιωτικό υλικό και έχει τοποθετηθεί μία επιγραφή με τίτλο “Μουσείο Εθνικής Φρουράς”.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι τα σχέδια του υπουργείου για τη συνέχεια και ολοκλήρωση στον συγκεκριμένο χώρο του Μουσείου Εθνικής Φρουράς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.195, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσίευμα της εφημερίδας “Φιλελεύθερος” πληροφορήθηκα ότι τον περασμένο Δεκέμβριο επρόκειτο να παραδοθεί η πρόταση της ενδοϋπηρεσιακής Επιτροπής Εργασίας του Υπουργείου Παιδείας για τη διαμόρφωση της δομής του νέου Υφυπουργείου Πολιτισμού. Επίσης, τον περασμένο Ιούλιο επρόκειτο να ληφθούν αποφάσεις από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σχετικά με την εξέλιξη της Πλατφόρμας Σύγχρονου Χορού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Έχει παραδοθεί η πρόταση για τη διαμόρφωση της δομής του νέου Υφυπουργείου Πολιτισμού και, εάν όχι, πότε αναμένεται να παραδοθεί;
2. Ποιες οι εξελίξεις στην υπόθεση της Πλατφόρμας Σύγχρονου Χορού;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.196, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Στην κοινότητα Αγκλεισιδων παρουσιάζεται τεράστιο πρόβλημα σε σχέση με τη χωρητικότητα του υφιστάμενου κοιμητηρίου. Το κοινοτικό συμβούλιο του χωριού εδώ και χρόνια έχει στείλει αίτημα στις αρμόδιες αρχές για επέκταση του κοιμητηρίου, όμως παρατηρείται κωλυσιεργία στην επίλυση του θέματος.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το τι προτίθεται να πράξει για την άμεση επίλυση του πιο πάνω προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.197, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Όταν η κυβέρνηση ανέλαβε την κατασκευή συνοικισμού στην κοινότητα Αγκλεισιδων πριν από κάποια χρόνια, προέκυψε η ανάγκη για δημιουργία αποχετευτικού συστήματος, του οποίου το κόστος λανθασμένα επωμίσθηκε το κοινοτικό συμβούλιο του χωριού και το οποίο σήμερα έχει αγγίξει τις €600.000. Το έργο έπρεπε εξ ολοκλήρου να διεκπεραιωθεί από την κυβέρνηση, αφού αφορούσε κυβερνητικό έργο.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε τι ενέργειες θα προβείτε, ούτως ώστε να διαγραφεί το πιο πάνω χρέος;
2. Ποιο ήταν το αρχικό ποσό και το ποσοστό που αποφασίστηκε να επωμισθεί το κοινοτικό συμβούλιο Αγκλεισιδων;

Παρακαλώ επίσης να αποσταλεί αντίγραφο με το αναλυτικό κόστος των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν τις δεκαετίες 1980 και 1990 και αφορούσαν το εν λόγω έργο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.198, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Αλαμινούς έχει υποβάλει αίτημα για αναπαλαίωση του μεσαιωνικού κάστρου.

Ως εκ τούτου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το πιο πάνω θέμα;
2. Πότε υπολογίζεται να ολοκληρωθεί η αναπαλαίωση του μεσαιωνικού κάστρου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.199, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Αλεθρικού έχει υποβάλει αίτημα για αναπαλαίωση τρικάμαρου γεφυριού.

Ως εκ τούτου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Πού βρίσκεται η σχετική μελέτη για το εν λόγω έργο;
2. Πότε υπολογίζεται η έναρξη της υλοποίησης του έργου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.200, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Αλεθρικού έχει αιτηθεί τη διαμόρφωση/διαπλάτυνση τμήματος της λεωφόρου Ομονοίας, που οδηγεί προς την Αναφωτίδα.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Μέχρι πού βρίσκεται η σχετική μελέτη για το εν λόγω έργο;
2. Πότε υπολογίζεται η έναρξη του έργου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.201, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Αλαμινού έχει αιτηθεί τη διαπλάτυνση του κύριου δρόμου που οδηγεί από την κοινότητα Αλαμινού στην παραλία και τη δημιουργία ποδηλατοδρόμου και πεζοδρόμου.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Μέχρι πού βρίσκεται η σχετική μελέτη για το εν λόγω έργο;
2. Πότε υπολογίζεται η έναρξη του έργου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.202, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Τερσεφάνου έχει αιτηθεί την ανάπλαση του παραδοσιακού πυρήνα του χωριού και ο αρμόδιος υπουργός έχει δώσει οδηγίες, για να συμπεριληφθεί το έργο στον προϋπολογισμό του 2018 με στόχο την έναρξή του εντός του 2018.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υλοποίηση του εν λόγω έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.203, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Σκαρίνου σε συνάντηση με τον αρμόδιο υπουργό αιτήθηκε τη λειτουργία του βιολογικού σταθμού του διαμετακομιστικού σταθμού μεταφόρτωσης απορριμμάτων.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες έχει προβεί για το εν λόγω ζήτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.204, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Οράς έχει αιτηθεί την επίσπευση των διαδικασιών απαλλοτρίωσης και κατασκευής πάρκου/πλατείας εντός του πυρήνα της κοινότητας.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Μέχρι ποιο σημείο βρίσκεται η κατασκευή πάρκου/πλατείας εντός του πυρήνα της κοινότητας.
2. Πότε υπολογίζεται η ολοκλήρωση του εν λόγω έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.205, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Οράς έχει αιτηθεί την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για επιδιόρθωση της κατοικίας στην οποία σκοτώθηκε ο ήρωας του απελευθερωτικού αγώνα 1955-1959 Πετράκης Κυπριανού.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Μέχρι πού βρίσκεται το πιο πάνω αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου.
2. Πότε υπολογίζεται η έναρξη εργασιών με στόχο την επιδιόρθωση της κατοικίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.206, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Οδού έχει αιτηθεί την ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Οράς-Οδού.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι ποιο σημείο βρίσκεται το αίτημα για την ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Οράς-Οδού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.207, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Οδού έχει αιτηθεί την αναπαλαίωση του κτιρίου όπου στεγαζόταν το δημοτικό σχολείο του χωριού.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι ποιο σημείο βρίσκεται η αναπαλαίωση του κτιρίου που στεγαζόταν το δημοτικό σχολείο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.208, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω, στον Μαζωτό δεν υπάρχουν προσβάσεις από την κοινότητα προς την παραλία. Παράλληλα, ο αρμόδιος υπουργός έχει υποδείξει στο κοινοτικό συμβούλιο Μαζωτού να υποβάλει επιστολή και χωρομετρικό σχέδιο με τον προτεινόμενο δρόμο για δημιουργία πρόσβασης.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Μέχρι πού βρίσκεται το εν λόγω έργο;
2. Πότε υπολογίζεται η έναρξη υλοποίησης του έργου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.209, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Λάγιας με αίτημά του ζήτησε τη λιθόστρωση του δρόμου προς την εκκλησία.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Μέχρι ποιο σημείο βρίσκεται το αίτημα που αφορά τη λιθόστρωση του δρόμου προς την εκκλησία;
2. Πότε υπολογίζεται η έναρξη υλοποίησης του πιο πάνω έργου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.210, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Λάγιας με αίτημά του ζήτησε τη δημιουργία πάρκου σε μέρος του κρατικού τεμαχίου 224 το οποίο έχει προταθεί για διαχωρισμό και διάθεση οικοπέδων σε οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Μέχρι ποιο σημείο βρίσκεται το έργο που αφορά τη δημιουργία πάρκου σε κρατικό τεμάχιο;
2. Πότε υπολογίζεται η έναρξη υλοποίησης του πιο πάνω έργου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.211, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Κάτω Δρυ με αίτημά του ζήτησε τη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου των παλαιών δημοτικών σχολείων και μετατροπής του σε πάρκο εναλλακτικών καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Μέχρι ποιο σημείο βρίσκεται το εν λόγω έργο;
2. Πότε υπολογίζεται η έναρξη της υλοποίησής του;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.212, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Κάτω Δρυ με αίτημά του ζήτησε την αγορά πυροσβεστικού οχήματος, για να μπορεί να ανταποκρίνεται άμεσα σε τυχόν πυρκαγιές και να αποτρέπει έγκαιρα την επέκτασή τους.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο σημείο βρίσκεται η αγορά πυροσβεστικού οχήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.213, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Καλαβασού με αίτημά του ζήτησε την ανακατασκευή της παλαιάς σιδηροδρομικής γραμμής, η οποία θα εκτελεστεί ως πολεοδομικό έργο.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο σημείο βρίσκεται η αίτηση για ανακατασκευή της παλαιάς σιδηροδρομικής γραμμής και πότε υπολογίζεται να ολοκληρωθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.214, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Καλαβασού έχει ζητήσει με αίτημά του την επιδιόρθωση της στοάς του μεταλλείου.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες που γίνονται για την επιδιόρθωση της στοάς του μεταλλείου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.215, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Βάβλας έχει ζητήσει με αίτημά του την ανέγερση πολυκέντρου νεότητας και χώρων αναψυχής.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε ποιο σημείο βρίσκεται το έργο που αφορά την ανέγερση πολυκέντρου νεότητας και χώρων αναψυχής;
2. Πότε υπολογίζεται η έναρξη υλοποίησης του πιο πάνω έργου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.216, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Βάβλας έχει αιτηθεί την κατασκευή πλακόστρωτου εντός του πυρήνα της κοινότητας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε υπολογίζεται η έναρξη και πότε η ολοκλήρωση της κατασκευής πλακόστρωτου εντός του πυρήνα της κοινότητας Βάβλας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.217, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω, το κοινοτικό συμβούλιο Αναφωτίδας έχει αιτηθεί την εγγραφή δρόμου από την Αναφωτίδα προς την Απλάντα και το Αλεθρικό και η χωρομετρική εργασία είναι ολοκληρωμένη.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται το εν λόγω έργο και πότε υπολογίζεται να ολοκληρωθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.218, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Αγίου Θεοδώρου Λάρνακας σε συνάντησή του με τον αρμόδιο υπουργό ζήτησε την επιδιόρθωση ή την κατεδάφιση των εγκαταλελειμμένων και επικίνδυνων για την ασφάλεια τουρκοκυπριακών κατοικιών εντός της κοινότητας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο σημείο βρίσκονται οι εργασίες για την επιδιόρθωση ή την κατεδάφιση των εγκαταλελειμμένων τουρκοκυπριακών κατοικιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.219, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Αγίου Θεοδώρου Λάρνακας αιτήθηκε την υιοθέτηση μέτρων περιορισμού της διάβρωσης του παραλιακού μετώπου της κοινότητας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο σημείο βρίσκεται το θέμα που αφορά τον περιορισμό της διάβρωσης του παραλιακού μετώπου και πότε υπολογίζεται να ολοκληρωθεί το πιο πάνω έργο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.220, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Μοσφιλωτής ζήτησε την ανέγερση πολυδύναμου κέντρου εντός της κοινότητας.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Μέχρι ποιο σημείο βρίσκεται το εν λόγω έργο;
2. Πότε υπολογίζεται η έναρξη υλοποίησης του πιο πάνω έργου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.221, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Μοσφιλωτής αιτήθηκε τη δημιουργία κοινοτικής βιβλιοθήκης.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε ποιο σημείο βρίσκεται το εν λόγω έργο;
2. Πότε υπολογίζεται η έναρξη υλοποίησής του;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.222, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Μαρωνίου ζήτησε τη δημιουργία παραλιακού πεζοδρόμου. Ως εκ τούτου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε υπολογίζεται η έναρξη υλοποίησής του εν λόγω έργου και, εάν έχει ξεκινήσει, σε ποιο σημείο βρίσκεται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.223, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Μαρωνίου έχει ζητήσει με αίτημά του τη διαμόρφωση του παραλιακού δρόμου Ζυγίου-Μαρωνίου-Ψεματισμένου-Αγίου Θεόδωρου, έτσι ώστε να περιλαμβάνει πεζόδρομο και ποδηλατόδρομο. Ως εκ τούτου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο σημείο βρίσκεται το εν λόγω έργο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.224, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Ζυγίου ζήτησε την επίσπευση της κατασκευής παρακαμπτήριου δρόμου.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι ποίου σημείου βρίσκεται το πιο πάνω αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.225, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Ψεματισμένου ζήτησε τη δημιουργία κυκλοφοριακού κόμβου στη συμβολή των δρόμων Ζυγίου-Μαρωνίου-Ψεματισμένου.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι ποίου σημείου βρίσκεται το πιο πάνω έργο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.226, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Ψευδά ζήτησε την επίσπευση των διαδικασιών εγγραφής για τον αγροτικό δρόμο Αγίας Μαρίας και τον αγροτικό δρόμο “Ζούθκια”.

Ως εκ τούτου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο σημείο βρίσκεται η διαδικασία εγγραφής των πιο πάνω δρόμων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.227, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς καλύπτονται τα έξοδα κήδευσης, στην περίπτωση θανάτου ατόμου που είναι υπό την κηδεμονία των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.228, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποιο το σύνολο των κονδυλίων του προϋπολογισμού του 2018 τα οποία αφορούν προγράμματα στήριξης των λαϊκών ποιητών, καθώς και το σύνολο των κονδυλίων από τον προϋπολογισμό του 2017 τα οποία διατέθηκαν για στήριξη των λαϊκών ποιητών;
2. Ποιος ο αριθμός των ποιητικών συλλογών από λαϊκούς ποιητές οι οποίες έχουν αγοραστεί από το Υπουργείο Παιδείας και έχουν διατεθεί στις βιβλιοθήκες των σχολείων τα τελευταία 5 χρόνια;
3. Ποια τα υφιστάμενα προγράμματα στήριξης των λαϊκών ποιητών;
4. Έχω ενημερωθεί ότι προηγουμένως υπήρχε ο θεσμός των Βραβείων Λαϊκής Ποίησης. Ποιοι οι λόγοι τερματισμού του θεσμού;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.229, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Η κοινότητα Επισκοπής της επαρχίας Πάφου διαμαρτύρεται ότι λόγω της μείωσης της κρατικής χορηγίας από €30.000 σε €15.000 δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να λειτουργεί το Περιβαλλοντικό Κέντρο Ενημέρωσης, παρ' όλον ότι το 2008 υπέγραψε συμβόλαιο με το κράτος για αυτό τον σκοπό.

Ως εκ τούτου, ζητά είτε να επανέλθει η κρατική χορηγία στις €30.000, όση δηλαδή ήταν το 2008 που υπογράφηκε το συμβόλαιο αυτό, είτε το κράτος να αναλάβει το κόστος λειτουργίας του Περιβαλλοντικού Κέντρου.

Με βάση αυτά ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς μελετά να επιλύσει το πρόβλημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.230, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Ο δρόμος που συνδέει την κοινότητα Μεσόγης με την Τρεμιθούσα και την Έμπα και διασταυρώνει τη Λεωφόρο Μεσόγης (στο ύψος του κέντρου "Monte Liza") δέχεται καθημερινά σημαντική κυκλοφοριακή κίνηση. Ο δρόμος αυτός χρειάζεται άμεσα συντήρηση, αλλά και ουσιαστική αναβάθμιση.

Με βάση αυτά ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το θέμα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.231, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Ο κεντρικός δρόμος που συνδέει τον δήμο Πάφου με την κοινότητα Μεσόγης αντιμετωπίζει σοβαρά λειτουργικά προβλήματα, από τα οποία τα πιο σημαντικά εστιάζονται στα πιο κάτω:

- Ελλιπής φωτισμός κυρίως στα σημεία που ο δρόμος συνδέεται με δευτερεύουσας σημασίας δρόμους (π.χ. διασταυρώσεις).
- Τα ερείσματα του δρόμου χρειάζονται βελτιώσεις, καθώς και οι οχετοί όμβριων υδάτων, οι οποίοι σε κάποια σημεία είναι επικίνδυνοι και ακάλυπτοι.
- Ο μικρός κυκλικός κόμβος που έχει κατασκευαστεί στο ύψος της Μεσόγης χρειάζεται βελτίωση.

Με βάση αυτά ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τους σχεδιασμούς που γίνονται για την επίλυση των προβλημάτων αυτών, καθώς και πότε αναμένεται η αναβάθμιση του δρόμου αυτού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.232, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πότε αναμένεται να ξεκινήσουν οι εργασίες για την κατασκευή του γεφυριού στον ποταμό Έζουσας που διασχίζει την κοινότητα Επισκοπής Πάφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.233, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Οι μηνιαίες επισκέψεις του περιοδεύοντα ιατρού στην κοινότητα Επισκοπής Πάφου έχουν μειωθεί λόγω μείωσης του ιατρικού προσωπικού στο νοσοκομείο Πάφου, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι της κοινότητας να ταλαιπωρούνται. Το ίδιο πρόβλημα αντιμετωπίζουν αρκετές κοινότητες στην επαρχία Πάφου.

Με βάση τα πιο πάνω, ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός πώς αντιμετωπίζει τα προβλήματα αυτά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.234, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι σχεδιασμοί για την αναβάθμιση του δρόμου από την κοινότητα Αναβαργού προς την κοινότητα Μεσόγης.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών. Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.777, ημερομηνίας 12 Απριλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ καταρχάς για τη σημειωθείσα καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με τον Περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων Νόμο ο Διευθυντής του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) μπορεί να παρέχει άδεια χρήσης των υδατοφρακτών για σκοπούς αθλοπαιδιών με πλωτά μέσα υπό όρους που καθορίζονται με Κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.
3. Κατόπιν διαβουλεύσεων με τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα, τον ΚΟΑ και τις αθλητικές ομοσπονδίες, το ΤΑΥ ετοίμασε προσχέδιο Κανονισμών που διέπουν την αδειοδότηση για χρήση των υδατοφρακτών για αθλοπαιδιές, οι οποίοι εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο. Σύμφωνα με σχετικές οδηγίες της Νομικής Υπηρεσίας, οι εν λόγω Κανονισμοί θα κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση μόλις η Βουλή εγκρίνει τους Κανονισμούς για τις ζώνες προστασίας των φραγμάτων, οι οποίοι θα κατατεθούν σύντομα ενώπιον της.
4. Σύμφωνα και με σχετική Γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας η χρήση των υδατοφρακτών για αθλοπαιδιές χωρίς έγκριση των σχετικών Κανονισμών είναι παράνομη. Κατά συνέπεια, μέχρι τότε το ΤΑΥ δεν μπορεί να παραχωρεί άδειες για τη διεξαγωγή αθλοπαιδιών με πλωτά μέσα στους υδατοφράκτες.
5. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.418, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σε συνέχεια ερωτήματος του Βουλευτή κ. Γιώργου Πεрдίκη με το οποίο ανέφερε ότι έγινε δέκτης παραπόνων από το Σύνδεσμο Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου (ΣΠΟΛΜΗΚ) σχετικά με τη μη διεξαγωγή επιμορφωτικών σεμιναρίων για τη συμβολή της ειδικότητας των πολιτικών μηχανικών στην αντιμετώπιση περιστατικών σεισμού και ζητούσε να πληροφορηθεί για το βαθμό συνεργασίας της Πολιτικής Άμυνας με το ΣΠΟΛΜΗΚ, καθώς και για την εμπλοκή των πολιτικών μηχανικών στα προγράμματα αντιμετώπισης ενός σεισμού, όπως, π.χ. στο χαρακτηρισμό κτηρίων ή στις επιχειρήσεις διάσωσης μέσα στα ερειπωμένα ή ετοιμόρροπα κτήρια, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Για την αντιμετώπιση των συνεπειών ενός σεισμού έχει υιοθετηθεί το Ειδικό Εθνικό Σχέδιο “Εγκέλαδος”, στο οποίο προβλέπεται η συμβολή του ΕΤΕΚ με μηχανικούς, σε περίπτωση που απαιτηθεί, στο έργο του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημοσίων Έργων, των Τοπικών Αρχών και άλλων υπηρεσιών στο χαρακτηρισμό και σήμανση των επικίνδυνων κτηρίων και στην καταγραφή και αποτίμηση των ζημιών που προκλήθηκαν από σεισμό.
- β. Στις 18.10.2017 πραγματοποιήθηκε συνάντηση στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών με το ΕΤΕΚ για συζήτηση, μεταξύ άλλων, αυτού του θέματος και αποφασίστηκε όπως σε συνεργασία με την Πολιτική Άμυνα, προωθηθεί η διεξαγωγή εκπαιδευτικού προγράμματος από τον Οργανισμό Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ) Ελλάδας στους πολιτικούς μηχανικούς που θα στελεχώσουν τα συνεργεία καταγραφής ζημιών.
- γ. Ακολούθησαν νέες συνεδρίες για το θέμα στις 12.04.2018 και 23.04.2018 κατά τις οποίες πραγματοποιήθηκε τηλεδιάσκεψη με στελέχη του ΟΑΣΠ Ελλάδας, στην οποία συμμετείχε και ο Πρόεδρος του ΣΠΟΛΜΗΚ, για προγραμματισμό των εκπαιδευτικών σεμιναρίων στην Κύπρο.
2. Η Πολιτική Άμυνα, σε συνεργασία με τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, προωθεί τη διεξαγωγή εκπαιδευτικού προγράμματος για τους μηχανικούς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που θα στελεχώσουν τα συνεργεία και θα συνδράμουν στη διαδικασία καταγραφής και αποτίμησης των ζημιών, σε συνεργασία με τον ΟΑΣΠ Ελλάδας. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα πρόκειται να πραγματοποιηθεί στην Κύπρο τον προσεχή Οκτώβριο.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.494, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Μέχρι σήμερα έχουν αρχίσει οι κατασκευαστικές εργασίες δύο κτιρίων στη Λεμεσό και οι απορρίψεις στη θάλασσα γίνονται υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.
2. Η ποιότητα του νερού που απορρίπτεται στη θάλασσα και η κατάσταση του θαλάσσιου νερού στην περιοχή απόρριψης, παρακολουθούνται μέσω χημικών και μικροβιολογικών αναλύσεων σε εβδομαδιαία βάση, τα αποτελέσματα των οποίων αποστέλλονται στο Τμήμα Περιβάλλοντος και Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για αξιολόγηση.
3. Οι ποσότητες νερού και για τα δύο έργα ανέρχονται στα 5.000 κυβικά μέτρα ημερησίως και οι άδειες που έχουν δοθεί ισχύουν για χρονικό διάστημα 24 μηνών.

4. Το Τμήμα Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες και το Γενικό Χημείο του Κράτους, έχουν την ευθύνη εφαρμογής του εναρμονιστικού Νόμου 57(Ι)/2008 για τη Διαχείριση της Ποιότητας των Νερών Κολύμβησης. Για τον σκοπό αυτό, παρακολουθείται συστηματικά, η ποιότητα των νερών κολύμβησης σε περιοχές νερών κολύμβησης της Κύπρου, κατά την κολυμβητική περίοδο η οποία ξεκινά την 1 Μαΐου. Οι δειγματοληψίες πραγματοποιούνται σύμφωνα και με τις υποχρεώσεις μας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι απορριψείς για τις δύο αναπτύξεις που αναφέρονται πιο πάνω γίνονται σε περιοχές μικρής απόστασης από περιοχές νερών κολύμβησης και είναι ιδιαίτερα σημαντικό η ποιότητα των νερών κολύμβησης να διατηρηθεί εξαιρετική, για προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.
5. Έχουν υποβληθεί μέχρι σήμερα στο Τμήμα Περιβάλλοντος περίπου 30 αιτήσεις για ψηλά κτίρια και έχουν σταλεί επιστολές στη Διευθύντρια του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), με βάση τις πρόνοιες του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Σχέδια και/ ή Προγράμματα Νόμου [Ν.102(Ι)/2005].
Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως αναμένεται να εκπονήσει ΣΜΠΕ για τα ψηλά κτήρια και να την καταθέσει στην Περιβαλλοντική Αρχή.
6. Αναμένεται από την αρμόδια Πολεοδομική Αρχή να υποβάλει στο άμεσο μέλλον και άλλες αιτήσεις προς αξιολόγηση από το Τμήμα Περιβάλλοντος, για τις οποίες ο αριθμός δεν μπορεί να προβλεφθεί.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.620, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Η εγκατάσταση κεραίας τηλεφωνικής επικοινωνίας στην κοινότητα Πισσουρίου

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Σύμφωνα με ενημέρωση που έχουμε λάβει από την εταιρεία MTN, που έχει εγκαταστήσει τη συγκεκριμένη κεραία, η εταιρεία συμφώνησε να μετακινηθεί σε εναλλακτική τοποθεσία που υπέδειξε το Κοινοτικό Συμβούλιο Πισσουρίου, αλλά δεν κατέστη δυνατό να εκδοθεί Πολεοδομική και Οικοδομική άδεια από τις αρμόδιες αρχές. Η εταιρεία έχει ενημερώσει το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (THE) του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ότι συνεχίζει τις προσπάθειές της για την εξεύρεση εναλλακτικού σημείου το οποίο θα βρίσκει σύμφωνα το Κ.Σ. Πισσουρίου.
  - (β) Περαιτέρω, το THE έχει καθορίσει ότι, για όλες τις εξουσιοδοτήσεις ραδιοσυχνοτήτων και τις άδειες δικτύου που έχουν χορηγηθεί προς τις εταιρείες MTN, Primetel & CYTA, υπάρχει η υποχρέωση κάθε έξι μήνες να προσκομίζουν μετρήσεις ηλεκτρομαγνητικών πεδίων που αφορούν όλες τις κεραίες κινητής τηλεφωνίας. Στα πλαίσια των προσπαθειών του THE για πληρέστερη ενημέρωση του κοινού σε θέματα ηλεκτρομαγνητικών πεδίων, έχει δημιουργηθεί ιστοσελίδα, «<http://www.emf.mcw.gov.cy/>», στην οποία παρουσιάζονται συνοπτικά τα αποτελέσματα μετρήσεων που διενεργούνται από Διαπιστευμένα Εργαστήρια Μετρήσεων, γύρω από σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας, με απεικόνιση σε ψηφιακό χάρτη.
  - (γ) Τα αποτελέσματα μετρήσεων που διενεργούνται ανά εξάμηνο, εδώ και εννέα χρόνια περίπου, για όλες τις κεραίες κινητής τηλεφωνίας που έχουν εγκατασταθεί στην ελεύθερη επικράτεια της Δημοκρατίας και αριθμούν περίπου 1200, έχουν δείξει ότι ο Συντελεστής Έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία είναι από εκατοντάδες μέχρι μερικές χιλιάδες φορές χαμηλότερος του ανώτατου επιτρεπτού ορίου, το οποίο έχει καθορισθεί από το Υπουργείο Υγείας και υπολογίζεται με βάση τη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης 1999/519/EC και τα πρότυπα της Διεθνούς Ένωσης Προστασίας από Μη-Ιονίζουσα Ακτινοβολία (ICNIRP) και έχουν υιοθετηθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Τα τελευταία αποτελέσματα μετρήσεων για την συγκεκριμένη κεραία, έχουν δημοσιοποιηθεί στην ιστοσελίδα του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (http://www.emf.mcw.gov.cy/metrisi_cellular.php?telco=mtn&station=MTN_LIM_122_C2) και δεικνύουν τα πιο πάνω αναφερόμενα.
2. Παραμένω στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.644, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση, σχετικά με τις απαιτούμενες ενέργειες για την πρακτική εφαρμογή του περί Ρύθμισης της Διακίνησης Ποδηλάτων Νόμου (Ν.19(Ι)/2018) που τίθεται σε ισχύ την 31^η Οκτωβρίου 2018 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Είναι γεγονός ότι στα πλαίσια της διαδικασίας εξέτασης του Νομοσχεδίου του περί Ρύθμισης της Διακίνησης Ποδηλάτων Νόμου ενώπιον της Επιτροπής Μεταφορών της Βουλής των Αντιπροσώπων είχε διαφανεί ότι διάφοροι υφιστάμενοι Νόμοι διαθέτουν παρόμοιας φύσης πρόνοιες με διαφορετικό περιεχόμενο και διαφορετικές ποινές. Για να ξεπεραστεί το πρόβλημα αυτό, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων είχε δεσμευτεί ενώπιον της Επιτροπής Μεταφορών της Βουλής των Αντιπροσώπων, να προωθήσει τις απαιτούμενες ενέργειες, ώστε να γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις στους άλλους νόμους. Προς αυτή την κατεύθυνση έχουν γίνει τα ακόλουθα:
- i. Έχει ετοιμαστεί Νομοσχέδιο που τροποποιεί τον περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμο του 2018 για την εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων που προβλέπονται στο νέο Νόμο Ν. 19(Ι)/2018 και παράλληλα καταργούνται αδικήματα που δεν συνάδουν με το νέο Νόμο. Μετά από τη δημόσια διαβούλευση με εμπλεκόμενους, το Νομοσχέδιο έχει σταλεί στη Νομική Υπηρεσία στις 5 Ιουλίου 2018 για τον απαραίτητο νομοτεχνικό έλεγχο.
  - ii. Έχει ετοιμαστεί προσχέδιο κανονισμών που τροποποιεί τους περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμούς, για ρύθμιση προνοιών και αδικημάτων και κατάργηση ποινών που προβλέπονται και στο νέο Νόμο Ν. 19(Ι)/2018. Μετά την αναγκαία διαβούλευση με εμπλεκόμενους, το Νομοσχέδιο έχει σταλεί στη Νομική Υπηρεσία στις 3 Ιουλίου 2018 για τον απαραίτητο νομοτεχνικό έλεγχο.
  - iii. Η Ένωση Δήμων έθεσε ενώπιόν μας τους Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμούς των Δήμων, οι οποίοι παρουσιάζουν παρόμοιας φύσης πρόνοιες με διαφορετικό περιεχόμενο και διαφορετικές ποινές με το Νόμο Ν. 19(Ι)/2018, και αφού έχουν μελετηθεί εντοπίστηκαν οι προβληματικές πρόνοιες και έχουν σταλεί εξειδικευμένες επιστολές σε κάθε Δήμο. Με τις επιστολές μας καλούνται οι Δήμοι, ανά περίπτωση, να τροποποιήσουν ή/και να καταργήσουν συγκεκριμένα άρθρα που δεν συνάδουν με το Νόμο Ν.19(Ι)/2018. Αναμένεται από τους Δήμους να προωθήσουν τις αναγκαίες ενέργειες και να μας ενημερώσουν σχετικά.
3. Σε σχέση με την προώθηση της αναγκαίας ενημερωτικής εκστρατείας για το περιεχόμενο του περί Ρύθμισης της Διακίνησης Ποδηλάτων Νόμου (Ν. 19(Ι)/2018), έχουν γίνει οι απαραίτητες προπαρασκευαστικές ενέργειες και προωθούνται οι ακόλουθες δράσεις μέσω του Συμβουλίου Προώθησης Χρήσης του Ποδηλάτου (Συμβουλευτικού Σώματος του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων):
- i. Σε σχέση με την αναγκαιότητα της προώθησης της χρήσης του ποδηλάτου ως μέσου μεταφοράς, βρίσκεται σε εξέλιξη εκστρατεία του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, η οποία ξεκίνησε στις 15 Σεπτεμβρίου 2018 και αναμένεται να έχει διάρκεια ενός έτους. Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων έχει εξασφαλίσει χορηγία ύψους €80.000 από τον ΟΠΑΠ Κύπρου και συμπληρωματικά έχει συνεισφέρει €25.000 από ίδιους πόρους για την εν λόγω εκστρατεία.
  - ii. Ετοιμασία τριών (3) τηλεοπτικών σποτ, τα οποία θα προβάλλονται παράλληλα και μέσω των κοινωνικών μέσων δικτύωσης.
  - iii. Ετοιμασία ραδιοφωνικών σποτ.
  - iv. Έντυπο με ενημερωτικό υλικό σε μορφή ερωτοαπαντήσεων.
  - v. Διαφημίσεις πάνω σε λεωφορεία.
  - vi. Διοργάνωση Δημοσιογραφικής Διάσκεψης για την ανακοίνωση των δράσεων.
  - vii. Έκδοση Δελτίων Τύπου και φιλοξενία των εμπλεκόμενων φορέων σε τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές.
4. Τέλος, σας διαβεβαιώνω ότι θα προωθηθούν έγκαιρα όλες οι απαιτούμενες ενέργειες σε σχέση με την προσαρμογή άλλων νομοθεσιών και την ενημέρωση του κοινού, έτσι ώστε η νομοθεσία για τα ποδήλατα, να τεθεί σε ισχύ στις 31 Οκτωβρίου 2018 και να εφαρμοστεί με τους καλύτερους οιωνούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.671, ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Αυτή τη στιγμή, με τη μη αναγνώριση εκλογικών δικαιωμάτων ως εκτοπισθέντες στους εκ μητρογονίας, ο εκλογικός κατάλογος της 2^{ας} Ιουλίου 2018 έχει ως εξής:

ΛΕΥΚΩΣΙΑ	193840
----------	--------

ΚΕΡΥΝΕΙΑ	28539
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	112130
ΛΑΡΝΑΚΑ	56903
ΛΕΜΕΣΟΣ	113281
ΠΑΦΟΣ	43424
ΣΥΝΟΛΟ	548117

και με βάση τους πιο πάνω αριθμούς εκλογέων, κατά εκλογική περιφέρεια, οι βουλευτικές έδρες είναι 20, 3, 11, 6, 12 και 4, αντίστοιχα.

- (β) Με βάση τα στοιχεία στο Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού στις 12.9.2018 έχουμε συνολικά 74621 εκ μητρογονίας εκτοπισθέντες, εκ των οποίων ήδη περιλαμβάνονται στον εκλογικό κατάλογο οι 28539.
- (γ) Αν αυτούς τους 28539 εκλογείς, τους αναπροσαρμόσουμε βάσει του τόπου εκτοπισμού της μητέρας τους, η εικόνα του εκλογικού καταλόγου θα διαφοροποιηθεί ως εξής:

ΛΕΥΚΩΣΙΑ	190508
ΚΕΡΥΝΕΙΑ	33393
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	124563
ΛΑΡΝΑΚΑ	51250
ΛΕΜΕΣΟΣ	106617
ΠΑΦΟΣ	41786
ΣΥΝΟΛΟ	548117

και οι έδρες κατά εκλογική περιφέρεια θα διαφοροποιηθούν με απώλεια από μιας έδρας από τη Λεμεσό και τη Λάρνακα προς όφελος της Αμμοχώστου.

- (δ) Πέραν των πιο πάνω άμεσων επιπτώσεων στην κατανομή των βουλευτικών εδρών, σε βάθος χρόνου, και με τη παραδοχή ότι οι τάσεις, όσον αφορά στις εγγραφές των νέων στον εκλογικό κατάλογο και τις διαγραφές λόγω θανάτου, θα εξακολουθήσουν να είναι οι ίδιες κατά εκλογική περιφέρεια, τότε οι έδρες θα διαμορφωθούν ως ακολούθως:

Λευκωσία 20, Κερύνεια 4, Αμμόχωστος 14, Λάρνακα 4, Λεμεσός 10, Πάφος 4.

- (ε) Ενόψει των πιο πάνω επιπτώσεων στη κατανομή των βουλευτικών εδρών, και εν αναμονή των όποιων εξελίξεων για επίλυση του Κυπριακού, το Υπουργείο Εσωτερικών κρίνει ότι είναι άκαιρη η ανακίνηση του ζητήματος των εκλογικών δικαιωμάτων των εκ μητρογονίας εκτοπισθέντων και δεν προτίθεται να προχωρήσει σε προώθηση νομοσχεδίου που να τροποποιεί το άρθρο 107 του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου.
- (στ) Δεν εντοπίζεται οποιοδήποτε άλλο ζήτημα δυσμενούς διάκρισης για τους εκ μητρογονίας εκτοπισθέντες στις νομοθεσίες της αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.028, ημερομηνίας 7 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην ανωτέρω Κοινοβουλευτική Ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι που καταφθάνουν στην Κυπριακή Δημοκρατία, είναι συνήθως άνω των 15 ετών και φιλοξενοούνται κυρίως σε κρατικά ή μη κυβερνητικά ιδρύματα εφηβικής προστασίας ή σε ανάδοχες οικογένειες.

Με βάση τον περί Προσφύγων Νόμο, όταν ένα άτομο εισέλθει στην Κυπριακή Δημοκρατία και δηλώσει ότι είναι ανήλικο, θεωρείται ανήλικο και τίθεται υπό την φροντίδα της Διευθύντριας Κοινωνικών Υπηρεσιών, η οποία ενεργεί ως κηδεμόνας του ανηλίκου, διασφαλίζοντας την πρόσβασή του στα δικαιώματά του (π.χ. στέγαση, φροντίδα, υγεία, παιδεία, κ.λπ.) στη βάση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού. Εάν υπάρχουν εύλογες υποψίες ότι άτομο που έχει δηλώσει ανήλικο, πιθανόν να είναι ενήλικο, η Υπηρεσία Ασύλου ενεργοποιεί τη διαδικασία προσδιορισμού της ηλικίας του ατόμου αυτού, σε συνεργασία με άλλες συναρμόδιες Υπηρεσίες.

Το Κέντρο, που μετά από σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου προγραμματίζεται να δημιουργηθεί για τη φιλοξενία των ασυνόδευτων ανηλίκων, θα μπορεί να φιλοξενήσει μέχρι 100 ανηλίκους και θα έχει ξεκάθαρο διαχωρισμό για τη φιλοξενία αγοριών και κοριτσιών. Σημειώνεται ότι στο κέντρο φιλοξενίας, θα φιλοξενούνται ασυνόδευτοι ανήλικοι μεταξύ 13-18 χρονών.

Πάντα λαμβάνεται υπόψη ότι τα συγκεκριμένα παιδιά προέρχονται από διαφορετικές χώρες με διαφορετική κουλτούρα, αλλά και διαφορετικές θρησκείες μεταξύ τους. Αυτά είναι στοιχεία τα οποία έχουν ληφθεί υπόψη και στο σχεδιασμό των υφιστάμενων χώρων φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανηλίκων (3 κρατικοί χώροι φιλοξενίας και 2 χώροι φιλοξενίας, οι οποίοι λειτουργούν από ΜΚΟ).

Επισημαίνεται ότι, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, τα τελευταία περίπου 4 χρόνια έχουν αναπτύξει συνεργασία, με διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς που εξειδικεύονται σε θέματα μετανάστευσης. Στα πλαίσια της συνεργασίας αυτής Λειτουργοί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας συμμετέχουν σε προγράμματα επιμόρφωσης τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

Η γνώση ευρωπαϊκών καλών πρακτικών αξιοποιήθηκε στη διαδικασία του εντοπισμού και του σχεδιασμού του χώρου φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανηλίκων.

Στο χώρο θα προσφέρεται η δυνατότητα παροχής όλων των αναγκαίων υπηρεσιών (π.χ. φροντίδα, ψυχολογική στήριξη, κοινωνική αποκατάσταση, κτλ.) ώστε να επιτυγχάνεται καλύτερος συντονισμός προς όφελος των ανηλίκων.

Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι θα παραμένουν στο χώρο μέχρι την διεκπεραίωση των διαδικασιών που αφορούν το αίτημά τους για διεθνή προστασία, δηλαδή 9 με 12 μήνες περίπου. Αναλόγως των αναγκών τους, κάποιος ανήλικοι πιθανόν να επανασυνδέονται με την οικογένειά τους, ή να τοποθετούνται σε άλλο χώρο φιλοξενίας ανηλίκων ή σε ανάδοχη οικογένεια μέχρι την ενηλικίωσή τους.

Σχετικά με την εκπαίδευση των ασυνόδευτων ανηλίκων, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, βρίσκονται σε συνεχή συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το οποίο ήδη εφαρμόζει εκπαιδευτικά προγράμματα σε σχολεία τα οποία απευθύνονται σε ασυνόδευτους ανηλίκους. Με τον ίδιο τρόπο θα σχεδιαστεί και η κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών των ασυνόδευτων ανηλίκων που θα διαμένουν στο εν λόγω κέντρο φιλοξενίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.060, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- Η Κύπρος έχει σταδιακά μετατραπεί σε μία οικονομία παροχής υπηρεσιών με τον τομέα των υπηρεσιών να αποτελεί την κινητήρια δύναμή της. Ο τομέας των υπηρεσιών είναι ο πλέον ραγδαία αναπτυσσόμενος τομέας με τη συνεισφορά του στο ΑΕΠ να ξεπερνά το 80% το 2017. Συνεπώς, ο πιο παραγωγικός τομέας είναι ο τριτογενής, ο οποίος μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει τον τουρισμό, τη ναυτιλία, τον τομέα της εκπαίδευσης και των επιχειρηματικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.
- Το μερίδιο του πρωτογενούς τομέα στην οικονομία ενδεικτικά για το 2017 φθάνει το 3.8% στην απασχόληση και 2.1% στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά του δευτερογενούς τομέα στην οικονομία είναι 16.6% και 13.1%.
- Παρά τη μειωμένη βαρύτητα σε σχέση με τον τομέα των υπηρεσιών οι πολιτικές του κράτους για την ανάπτυξη του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα, είναι σημαντικές και αντικατοπτρίζονται μέσω Σχεδίων και Προγραμμάτων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος αλλά και του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.
- Ως αποτέλεσμα, και με βάση τα τελευταία στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας φαίνεται ότι η πτωτική πορεία στην απασχόληση τόσο στον πρωτογενή όσο και στον δευτερογενή τομέα έχει αντιστραφεί. Συγκεκριμένα, η απασχόληση στον πρωτογενή τομέα από 14 754 άτομα το 2014 έχει ανέλθει στα 15 291 άτομα το 2017, ενώ στο δευτερογενή τομέα από 58 164 άτομα το 2014 σε 66 264 άτομα το 2017.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.062, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Δημοκρατία για προστασία του κ. Σενέρ Λεβέντ

Σε συνέχεια ερώτησης την οποία μάς έχετε αποστείλει αναφορικά με το πιο πάνω θέμα σας αναφέρω ότι, το Υπουργείο Εξωτερικών εγείρει συστηματικά στα διεθνή φόρουμ το θέμα των διώξεων και της καταπίεσης κατά του τύπου στα κατεχόμενα και ειδικά των επιθέσεων σε βάρος του κ. Σενέρ Λεβέντ.

Πιο συγκεκριμένα, το θέμα εγείρεται από δικής μας πλευράς, στο πλαίσιο παρεμβάσεών μας σε συζητήσεις για το σεβασμό της ελευθερίας του τύπου και την προστασία των δημοσιογράφων καθώς και μέσω ειδικών ενεργειών και συναντήσεων μας στον ΟΗΕ, στην ΕΕ, στον ΟΑΣΕ και στο Συμβούλιο της Ευρώπης καθώς όπως και μέσω των διμερών πρεσβειών μας στις χώρες στις οποίες εκπροσωπούμαστε.

Θα θέλαμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι το θέμα αξιολογείται ως πολύ σοβαρό από το Υπουργείο Εξωτερικών και θα συνεχίσουμε να το παρακολουθούμε στενά και να προβαίνουμε στις δέουσες ενέργειες και διαβήματα.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.066, ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Κοινοβουλευτική Ερώτηση και σας ενημερώνω ότι έχει ετοιμαστεί από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας προσχέδιο Νομοσχεδίου που εκσυγχρονίζει τον περί Υιοθεσίας Νόμο το οποίο τυγχάνει μελέτης από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ώστε να διαπιστωθεί ότι η νέα νομοθεσία θα διασφαλίζει το βέλτιστο συμφέρον και την ευημερία των παιδιών. Το Νομοσχέδιο, αφού ολοκληρωθεί η περαιτέρω μελέτη του, θα κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων μόλις ολοκληρωθεί η νομοτεχνική επεξεργασία του και εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.099, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- Στο επίπεδο των αναχωρήσεων στον Αερολιμένα Λάρνακας, μετά από αιτήματα επιβατών, έχουν διαμορφωθεί από την εταιρεία Hermes Airports Ltd (“Hermes”) ειδικοί χώροι για καπνιστές, περιορισμένου εμβαδού, σε περιοχές στην περιφέρεια του κτηρίου και εκτός της συνήθους/άμεσης πορείας των επιβατών προς τις πύλες επιβίβασης.
- Ταυτόχρονα, στην είσοδο των ειδικά διαμορφωμένων χώρων, υπάρχει ευδιάκριτη σήμανση που πληροφορεί για την απαγόρευση της εισόδου στον χώρο σε άτομα κάτω των 18 ετών. Στους εν λόγω χώρους έχουν τοποθετηθεί μηχανές από την Hermes για την ψυχαγωγία των επιβατών καπνιστών. Οι μηχανές αυτές είναι ορατές μόνο από τα άτομα που βρίσκονται εντός του χώρου. Σημειώνεται επίσης ότι για την είσοδο στον χώρο καπνιστών απαιτείται να περάσει κάποιος από διπλές θύρες.
- Συνεπώς και παρότι έχουμε την άποψη ότι σε περίπτωση που εισέρχονται παιδιά στους συγκεκριμένους χώρους, γίνεται κατά παράβαση των οδηγιών και της νομοθεσίας, έχουμε προβεί σε συστάσεις στην εταιρεία Hermes, να απομακρύνει από τον χώρο όσες μηχανές κρίνεται ότι είναι δυνατόν να προσελκύουν παιδιά.

Παραμένω στη διάθεσή σας για όποιες περαιτέρω διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.109, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Από την ημερομηνία εφαρμογής του σχεδίου (13/2/2017) μέχρι σήμερα έχουν υποβληθεί αιτήσεις από 11 εταιρείες για αναγνώριση τους ως καινοτόμες, από τις οποίες έχουν εγκριθεί ως τέτοιες έξι.

Το σχέδιο παρέχει φορολογικά κίνητρα σε φυσικά πρόσωπα που επενδύουν σε τέτοιες καινοτόμες επιχειρήσεις, είτε απευθείας είτε μέσω επενδυτικού ταμείου. Καθότι η ημερομηνία υποβολής των φορολογικών δηλώσεων για το έτος που λήγει 31 Δεκεμβρίου 2017 είναι η 31 Οκτωβρίου 2018, δεν είναι δυνατό να εξαχθεί η πληροφόρηση σε σχέση με το ύψος των επενδύσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.149, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- i. Το λεωφορείο στο οποίο παρουσιάστηκε η βλάβη στις 13:00 μ.μ. την 11^η Σεπτεμβρίου 2018, εκτελούσε τακτικό δρομολόγιο στην Επαρχία Λάρνακας το οποίο καλύπτει την παραλιακή διαδρομή από τον Κεντρικό Σταθμό Λάρνακας μέχρι το Ζύγι και αντιστρόφως.
- ii. Τα γεγονότα έχουν ως εξής, όπως διαπιστώθηκαν μετά από σχετική έρευνα της εταιρείας:

Κατά την επιστροφή από το Αεροδρόμιο προς τον Σταθμό Λάρνακας, στον κυκλικό κόμβο, παρατηρήθηκαν καπνοί στο πίσω μέρος του Λεωφορείου, οπότε οι επιβάτες (δεν υπήρχαν μαθητές) μετακινήθηκαν στο εμπρόσθιο μέρος του. Μόλις πέρασε τον κυκλικό κόμβο, ο Οδηγός στάθμευσε το Λεωφορείο σε ασφαλές μέρος, έσβησε τη μηχανή και αποβίβασε όλους τους επιβάτες, με τη συνδρομή αστυνομικών περιπολικού που έτυχε να είναι εκεί. Ειδοποιήθηκε ο Κεντρικός Σταθμός για να αποστείλει τεχνικό και άλλο Λεωφορείο για να εξυπηρετηθούν οι επιβάτες. Εν τω μεταξύ ιδιώτες που είδαν το περιστατικό ειδοποίησαν την Πυροσβεστική που κατέφθασε αμέσως, μαζί με άλλα περιπολικά. Άνοιξαν το χώρο της μηχανής, όπου έβγαιναν οι καπνοί, έριξαν νερό και μετακίνησαν το Λεωφορείο σε παρακείμενο χώρο, εκτός της Κεντρικής Οδού, για να μην παρακωλύει την τροχαία κίνηση. Η Αστυνομία οδήγησε τον Οδηγό στον Κεντρικό Αστυνομικό Σταθμό, όπου έδωσε γραπτή κατάθεση.

- iii. Το όχημα αυτό ανήκει, στην εταιρεία “Ζήνων” προς εξυπηρέτηση της υπηρεσίας των επιβατικών μεταφορών σε τακτικές γραμμές. Γενικότερα το υπό αναφορά όχημα εκτελεί τακτικά δρομολόγια στην περιφέρεια τα οποία δεν περιλαμβάνουν Μαθητικά Δρομολόγια.
  - iv. Το συγκεκριμένο όχημα πέρασε επιτυχώς από τεχνικό έλεγχο (MOT) στο ΚΕΜΟ Λάρνακας στις 22.2.2018. Όλα ανεξαιρέτως τα λεωφορεία ελέγχονται μηχανικά ετησίως. Ωστόσο, υπάρχει πάντα η δυνατότητα επιβολής περιορισμού στη χρήση ενός λεωφορείου και διευθετείται όπως διεξαχθεί ξανά τεχνικός έλεγχος για να διαπιστωθεί η καταλληλότητά του, εάν κατά τους περιοδικούς ελέγχους που πραγματοποιούνται στα δρομολόγια από προσωπικό του Υπουργείου ή κατόπιν λήψης παραπόνου, κριθεί ότι ένα όχημα θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των επιβαιόντων.
2. Σημειώνω ότι, πρώτιστο και αδιαπραγμάτευτο μέλημα του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων είναι η ασφαλής μεταφορά του επιβατικού κοινού και επιθυμία όλων είναι να μην χρησιμοποιούνται λεωφορεία μεγάλης ηλικίας στις μεταφορές. Ωστόσο, παρά τις προσπάθειες που έγιναν από το Υπουργείο, δεν υπάρχει επαρκής αριθμός λεωφορείων στην Κύπρο που να ικανοποιεί την κάλυψη όλων των αναγκών με μικρής ηλικίας λεωφορεία γι’ αυτό και οι Ανάδοχοι εταιρείες όλων των επαρχιών χρησιμοποιούν σε κάποιες περιπτώσεις οχήματα σχετικά μεγάλης ηλικίας, τα οποία όμως κατέχουν έγκυρο πιστοποιητικό επιτυχούς τεχνικού ελέγχου.
3. Αναφορικά με το θέμα των υπέργερων στόλων των λεωφορείων, αναμένεται ότι αυτό θα επιλυθεί με την ανάθεση των νέων συμβάσεων το 2020.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε σήμερα, αλλά τονίζω ότι συμφωνήσαμε στη σύσκεψη ότι θα μπορούμε την άλλη Παρασκευή για δύο θέματα τα οποία είναι στο ίδιο πνεύμα και θα γίνει συζήτηση στο Κεφάλαιο Τέταρτο την άλλη Παρασκευή. Με αυτό το δεδομένο απεδέχθη και το ΑΚΕΛ να μη συζητηθεί το θέμα που είχαμε προς συζήτηση, που είχε εγγράψει ο κ. Άριστος Δαμιανού.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

Ναι, παρακαλώ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Γι’ αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε, κάνοντας κάποιες άλλες, ίσως και σοφότερες σκέψεις, πιστεύουμε ότι, ιδιαίτερα όσον αφορά το δεύτερο θέμα, επειδή θα έρθει και το θέμα του “Εστία”, θα έρθουν και οι κανονισμοί, θα είναι ορθότερο αντί στο Κεφάλαιο Τέταρτο να πούμε ότι θα πάει πίσω στην επιτροπή Οικονομικών, γιατί ενδεχομένως να προκύψουν προβλήματα ή θέματα από το κείμενο της νομοθεσίας και άρα θα είναι ορθότερο, κύριε Πρόεδρε, να το δούμε στην επιτροπή Οικονομικών και μετά να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, επειδή εγώ έφυγα λίγο από το λεκτικό μου, γιατί εθεωρούσα ότι ήταν όλα κλειστά και δε θα χρειαζόταν για παρακάτω. Τότε να μου επιτρέψετε η συζήτηση να γίνει, διότι έγινε αυτή η συζήτηση στη σύσκεψη των αρχηγών και υποτίθεται ότι καταλήξαμε. Φαίνεται ότι δεν εκαταλήξαμε και υπάρχουν δεύτερες σκέψεις.

Πριν κλείσουμε, επομένως, να διαβάσω την εισήγηση της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για την εγγραφή του θέματος με τίτλο «Η μαζική αποστολή επιστολών τύπου “ΙΑ” από τραπεζικά ιδρύματα σε δανειολήπτες με προειδοποίηση για εκποίηση κύριας κατοικίας ή και μικρής επαγγελματικής στέγης. Οι συνέπειες αυτής της εξέλιξης στην οικονομία της Κύπρου και στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού». Αποφασίστηκε να συζητηθεί μαζί με το θέμα που ενέγραψαν ο κ. Περδίκης και η κ. Θεολόγου με τίτλο «Τα προβλήματα που δημιουργούνται σε χιλιάδες δανειολήπτες και εγγυητές δανείων που επηρεάζονται από την αναδρομική ισχύ του άρθρου 44Α του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου (νόμος εκποιήσεων)».

Τώρα, έχετε το λόγο, κυρία Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προς αποφυγήν παρεξηγήσεων, δεν έχουμε καμία ένσταση και μας ανησυχούν και εμάς αυτά τα φαινόμενα και συμεριζόμαστε την ίδια ανησυχία μαζί με την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και με την κ. Θεολόγου και τον κ. Περδίκη. Η διαφορά είναι ότι -και πολύ καλά- αν το συζητήσουμε κάτω από το Κεφάλαιο Τέταρτο, δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι ουσιαστικό και δραστικό, για να διορθώσουμε τα πράγματα. Σε επίπεδο όμως επιτροπής Οικονομικών αν συζητηθεί και από εκεί προκύψουν και διαφοροποιήσεις και ενδεχομένως τροπολογίες και εισηγήσεις, εκεί μπορούμε να κάνουμε ουσιαστικά τη διαφορά. Αν είναι να κάνουμε μία συζήτηση, δεν έχουμε πρόβλημα, να κάνουμε μία συζήτηση, αλλά θα μείνει αυτό, μόνο συζήτηση. Δε θα μπορέσουμε να διαφοροποιήσουμε ή να αλλάξουμε ή να διορθώσουμε πράγματα, για να ωφελήσουμε πραγματικά, για να βοηθήσουμε τον κόσμο που είτε υποφέρει και έχει προβλήματα από τις επιστολές που του στέλνουν οι τράπεζες είτε από το θέμα της αναδρομικότητας του νόμου. Αυτή είναι η σκέψη, αυτή είναι η θέση μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ευχαριστώ.

Από το ΑΚΕΛ;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρόκειται για ένα ζήτημα το οποίο προφανώς δεν έχει προκύψει σήμερα και άρα δεν είναι ώριμο, για να συζητηθεί. Είναι μερικά χρόνια που έχουμε εξελίξει γύρω απ' αυτό το ζήτημα και το οποίο συζητούμε σε διάφορες επιτροπές του κοινοβουλίου. Έχουμε όμως μια καινούρια εξέλιξη, που αφορά πράξεις και παραλείψεις είτε αυτού του σώματος είτε πολύ περισσότερο της κυβέρνησης, και είναι γι' αυτό ακριβώς που πρέπει να συζητήσουμε το θέμα. Τούτη είναι η απάντηση στα επιχειρήματα που έχουν τεθεί και είναι σεβαστά από πλευράς της κ. Ερωτοκρίτου.

Πού είναι το "Εστία", την ώρα που έχει ξεκινήσει μαζικά η αποστολή επιστολών; Δεν πρέπει αυτό το σώμα να τοποθετηθεί την ερχόμενη βδομάδα; Πού είναι οι δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει ενώπιόν μας οι τράπεζες ότι δεν πρόκειται να ξεσπιτώσουν κόσμο και ότι έχουν ευαισθησίες; Θέλω να σας θυμίσω -είμαστε παρόντες αρκετοί εν πάση περιπτώσει- όταν έδιναν διαβεβαιώσεις, νομίζω, στον κ. Νεοφύτου, αν δεν κάνω λάθος, και γι' αυτό το ζήτημα, αλλά, προτού αλέκτωρ φωνήσαι τρις, ακόμη μία φορά γινόμαστε μάρτυρες της αναληψίας, αγαπητέ συνάδελφε.

Λοιπόν, μπορώ να πω και άλλα, που μας αναγκάζουν να συζητήσουμε και να στείλουμε μηνύματα όσοι απ' εμάς ακριβώς έχουμε ανησυχία και δε θα αμφισβητήσω ότι έχουμε ανησυχία. Αυτό πρέπει να κάνουμε την ερχόμενη βδομάδα και να καλέσουμε όλους εκείνους που τοποθετούνταν και αναλάμβαναν δεσμεύσεις ότι θα φέρουν μέτρα προστασίας, ότι, ότι, ότι, να τα κάνουν και να τους θέσουμε ενώπιον των ευθυνών τους. Αλλά, ας μην ξεκινήσουμε τη συζήτηση από τα σήμερα, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να μην μπούμε στην ουσία του θέματος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τούτα όμως είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συζητήσουμε την αναγκαιότητα του να συζητηθεί άμεσα ή όχι.

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και στη σύσκεψη των αρχηγών, αλλά, αφ' ης στιγμής εγείρεται το θέμα από την κ. Ερωτοκρίτου, και στην ολομέλεια, λέω ότι συμφωνούμε απόλυτα και με την πρόταση του κ. Περδίκη -εννοώ ότι πρέπει κάποια στιγμή να συζητηθεί- και με την πρόταση του ΑΚΕΛ, λέγοντας και τα εξής: Οι πολίτες από εμάς ζητούν αποτελέσματα. Εβαρέθησαν και -είμαι σίγουρος- εβαρεθήκαμεν και εμείς τα λόγια και πολλές φορές τα λόγια τα μεγάλα, με δεδομένο το γεγονός ότι πολύ σύντομα στην επιτροπή Οικονομικών θα κατατεθεί το νομοσχέδιο εκ πλευράς κυβερνήσεως και γνωρίζουμε πολύ καλά, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι, για να υπάρξουν τροπολογίες, τροποποιήσεις ή αποφάσεις, μόνο μέσα από τις επιτροπές μπορούμε να πράξουμε τούτο και όχι βεβαίως μέσα στην ολομέλεια, αφού η ολομέλεια προσφέρεται μόνο για τοποθετήσεις, οι οποίες μεταφέρονται στα μέσα μαζικής επικοινωνίας, αλλά ουσιαστικά δεν έχουν κανένα αποτέλεσμα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Με τούτα υπόψη, κύριε Πρόεδρε, εμείς συμφωνούμε με την πρόταση της κ. Ερωτοκρίτου ότι πρέπει να προηγηθεί η συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής και μετά βεβαίως να πούμε ό,τι θέλουμε, γιατί και εμείς παίρνουμε πολλά ζεστά το όλο θέμα. Και θέλουμε να στείλουμε τούτη την ώρα και το μήνυμα, αν θέλετε, στις τράπεζες, εκεί που υπερβαίνουν τις κόκκινες γραμμές που τους οριοθέτησε η κοινωνία, να προσέξουν πολύ καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να θυμίσω ότι στο Κεφάλαιο Δ΄ δεν ψηφίζουμε νομοσχέδια ούτε τροποποιούμε νόμους. Το Κεφάλαιο Δ΄ είναι για να γίνεται συζήτηση, να τοποθετούνται υπεύθυνα τα κόμματα από το ύψιστο βήμα της Δημοκρατίας, που είναι το βήμα του κοινοβουλίου. Συνεπώς, το να χρησιμοποιείται ως επιχείρημα το ότι, ξέρετε, η πραγματική δουλειά και η αποτελεσματική δουλειά πρέπει να γίνει, όταν και εφόσον έρθουν τα όποια νομοσχέδια έρθουν... Ξέρετε ότι το σχέδιο "Εστία" ούτε καν θα περάσει από τη Βουλή. Πάλι κάτι σαν αυτεπάγγελο θέμα θα συζητηθεί ή παρεμπιπτόντως θα συζητηθεί. Έτσι;

Συνεπώς, και εκεί η παρέμβαση της Βουλής έχει τα όριά της. Δεν είναι το μέτρο, η αποτελεσματικότητα, κύριε Πρόεδρε, και έχουμε παράδειγμα μπροστά μας με την κ. Θεολόγου, είναι από τον Απρίλιο που ζητήσαμε και ενεγράφη, είναι ήδη στην ημερήσια διάταξη το θέμα της εφαρμογής του νόμου των εκποιήσεων. Δεν κομίζουν γλαύκαν εις Αθήνας οι αγαπητοί συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, που ζητούν να εγγραφεί το θέμα με τις νέες συνθήκες της νέας νομοθεσίας, που τα πράγματα έχουν γίνει ακόμα χειρότερα, που χιλιάδες δανειολήπτες και εγγυητές, κύριε Πρόεδρε... Διότι το θέμα των εγγυητών ήταν ένα ζήτημα για το οποίο υποτίθεται ότι πήραμε επανειλημμένα δεσμεύσεις και τελευταία, τον Ιούλιο, ξανά δεσμεύσεις. Αλλά οι δεσμεύσεις αποδείχτηκαν ότι ήταν ψέματα. Οι εγκλωβισμένοι ιδιοκτήτες και εκείνοι κυνηγούνται, παρά τις δεσμεύσεις που πήραμε στη Βουλή. Και η εφαρμογή της νομοθεσίας που ψήφισε κατά πλειοψηφία η Βουλή πόρρω απέχει από αυτό που είπαν στην πλειοψηφία, για να ψηφίσει η πλειοψηφία. Θα έπρεπε πρώτα τα κόμματα που ψήφισαν εκείνη τη νομοθεσία να διαμαρτύρονται και έπρεπε εκείνα τα κόμματα να φέρουν πρώτα για συζήτηση αυτό το θέμα.

Είναι πολύ σημαντικό, είναι επείγον και θεωρώ ότι πρέπει οπωσδήποτε η ολομέλεια κατεπειγόντως, όπως εισηγηθήκατε, την ερχόμενη Παρασκευή, να συζητήσει αυτό το πολύ σοβαρό και μαζικό πρόβλημα που αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας για τις εκποιήσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γεγονός ότι έχει διαρρεύσει αρκετός ή ικανός χρόνος από την τελευταία ψήφιση από αυτή την ολομέλεια των τροποποιήσεων και των τροπολογιών στις νομοθεσίες που διαφοροποίησαν παντελώς τη συμπεριφορά των τραπεζών έναντι των δανειοληπτών. Και παρουσιάζεται πλέον μια καινούρια απειλή η οποία θα πλήξει εκ νέου όχι αυτούς οι οποίοι χαρακτηρίζονται ως κακοπληρωτές αλλά δυστυχώς τους ευάλωτους δανειολήπτες. Ο βασικός νόμος ο οποίος θα ήταν το αντίπαλο δέος σ' αυτή την ενισχυμένη δεσπίζουσα θέση που αποκτούν οι τράπεζες ήταν το σχέδιο "Εστία".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα είναι νόμος. Έτσι;

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Το σχέδιο "Εστία" δε θα είναι νόμος. Το σχέδιο "Εστία" θα είναι πρόγραμμα. Άρα, το σχέδιο "Εστία" δε θα έρθει στη Βουλή και οι βουλευτές δε θα εκφράσουν ούτε απόψεις ούτε θα έχουν τη δυνατότητα να καταθέσουν τροπολογίες, για να τροποποιήσουν ενδεχομένως τη φιλοσοφία της κυβέρνησης.

Ακούστηκε προηγουμένως ότι η συζήτηση δε θα φέρει αποτέλεσμα. Όχι, η συζήτηση θα φέρει αποτέλεσμα. Η συζήτηση θα στείλει μηνύματα και προς τους αρμοδίους του Υπουργείου Οικονομικών ή Εσωτερικών ή των άλλων υπηρεσιών που θα ασχοληθούν με τις λεπτομέρειες και τις πρόνοιες του σχεδίου "Εστία", αλλά ιδιαίτερα θα σταλούν μηνύματα προς τις τράπεζες ότι αυτή η Βουλή, μπορεί να ψηφίσει και να διαφοροποιήσει το θεσμικό χαρτοφυλάκιο που χρησιμοποιούν οι ίδιες έναντι των δανειοληπτών, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γιωργάλλα, σας παρακαλώ και εσάς και τους επόμενους να συνομιλήσουμε.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Καταλήγω, κύριε Πρόεδρε, καταλήγω.

Δε θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν αυτή τη δεσποζούσα θέση που έχουν, για να θυματοποιήσουν τους πολίτες. Ως εκ τούτου, εμείς θεωρούμε ότι είναι χρήσιμο να γίνει αυτή η συζήτηση την ερχόμενη Παρασκευή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου και μετά ο κ. Λιλλήκας.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κατανοούμε απόλυτα τις επιφυλάξεις και τους προβληματισμούς τόσο του ΔΗΚΟ όσο και του Δημοκρατικού Συναγερμού, όμως γεγονός αναντίλεκτο παραμένει το ότι αυτή τη στιγμή έχουμε δύο τράπεζες οι οποίες έχουν, όπως πολύ σωστά έχει σημειώσει ο κ. Γιωργάλλας μια εξαιρετικά δυνατή θέση στην αγορά, κάνουν ό,τι θέλουν. Μέσα στη σοφία ή την ασοφία απάντων δεν επιβλήθηκαν όροι και περιορισμοί στη δράση τους, με αποτέλεσμα να έχουμε αυτά τα φαινόμενα, τα οποία φαινόμενα, αν τα δει κάποιος μ' ένα οπτικό πεδίο και λάβει υπόψη του και τα λόγια τα πολύ μεγάλα που λέγαμε, ότι δήθεν θα προστατευθεί η πρώτη κατοικία... Ακόμα ο κόσμος πιστεύει ότι υπάρχει νομοθεσία η οποία προστατεύει τάχατες την πρώτη κατοικία ή την επαγγελματική στέγη. Δεν υπάρχει τίποτε!

Επομένως, πρέπει να τα συζητήσουμε και να είμαστε σοβαροί, όπως πολύ σωστά έχει υποδείξει ο κ. Μυριάνθους σε ένα υπόμνημα το οποίο ετοιμάζει και είναι εξαιρετικό. Οπότε, τα αποτελέσματα αυτής της συζήτησης μπορούμε να τα προχωρήσουμε σε προτάσεις νόμου, επιτέλους να επιβληθούν και κάποιοι περιορισμοί στις τράπεζες. Δεν μπορεί να δρουν ανενόχλητες και ανεξέλεγκτες σ' αυτό τον τόπο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θεωρώ ότι είναι επιβεβλημένο να γίνει αυτή η συζήτηση, πρώτον, για να σταλούν πολιτικά μηνύματα. Δεύτερον, γιατί μέσα από τη συζήτηση θα διαφανεί αν διαμορφώνεται μια πλειοψηφία η οποία όντως στην πράξη έχει την πολιτική βούληση και διάθεση με προτάσεις νόμου να προσφέρει ασφάλεια ή δικλίδες προστασίας στους δανειολήπτες που κινδυνεύει η πρώτη κατοικία τους στην πράξη. Διότι, όταν το πρόβλημα δημιουργήθηκε, δημιουργήθηκε γιατί η πλειοψηφία αυτού του σώματος ενέκρινε νομοθεσίες που άφηκαν εκτεθειμένη την πρώτη κατοικία και έδιναν υπερόπια στις τράπεζες.

Κατά συνέπεια, πρώτα πρέπει να γίνει συζήτηση και, αν όντως όλοι έχουμε αυτή την ευαισθησία, επειδή ξεκίνησε τώρα τον Σεπτέμβρη νέα κοινοβουλευτική περίοδος, έχουμε κάθε δικαίωμα να φέρουμε νέες προτάσεις νόμου, για να προστατεύσουμε αυτούς που λέμε εδώ ότι θέλουμε να προστατεύσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Πρόεδρε,

Το θέμα, όπως ανέφερε ο συνάδελφος Γιώργος Περγίκης, γράφτηκε, γιατί βλέπαμε ότι έρχονταν μπροστά μας αυτές οι αλλαγές του νόμου που ήρθαν τον Ιούνιο του 2018 και που με πολύ συνοπτικές διαδικασίες όσον αφορά τη συζήτησή τους και την επί της ουσίας συζήτησή τους στην επιτροπή Οικονομικών, που μπήκαν πάρα πολύ στενά χρονοδιαγράμματα και πέρασαν κάποιες πρόνοιες οι οποίες στο τέλος της ημέρας δημιούργησαν προβλήματα όχι μόνο στην υφιστάμενη κατάσταση του δανεισμού -και εδώ είναι το σημείο το οποίο, νομίζω, χάνουμε από την εικόνα μας- αλλά οι οποιοσδήποτε αλλαγές του νόμου, οι οποίες έγιναν τον Ιούνιο του 2018, επηρεάζουν και το μελλοντικό δανεισμό και τους μελλοντικούς δανειολήπτες. Εκεί υπάρχει σοβαρό πρόβλημα.

Όσον αφορά το αίτημα το οποίο ηγήθη, για να πάει η συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή, που είναι η επιτροπή Οικονομικών, να σας υπενθυμίσω ότι, όσες φορές βάλαμε αυτεπάγγελτο θέμα στην επιτροπή Οικονομικών, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, μπαίνει στα συρτάρια και αποφασίζεται να συζητηθεί οποιοδήποτε θέμα είναι αυτεπάγγελτο η ώρα τρεις ή τέσσερις, η ώρα πέντε το απόγευμα, για να υπάρχει περιορισμένος χρόνος συζήτησης και όχι για να γίνεται επί της ουσίας. Επίσης, η επιτροπή Οικονομικών και

δη η προεδρία της επιτροπής Οικονομικών επικαλείται συχνά το πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα που έχει η επιτροπή να συνεδριάζει, όπως επίσης και το πιεσμένο πρόγραμμα των προϋπολογισμών. Και, επειδή, κύριε Πρόεδρε, είμαστε ενώπιον της έναρξης της συζήτησης των προϋπολογισμών, εγώ θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό να συζητηθεί στην ολομέλεια ή, αν υπάρχει οποιοδήποτε θέμα, θα μπορούσε και η επιτροπή Νομικών, που είναι ζήτημα το οποίο άπτεται νομικών πτυχών, να συνεδριάσει και να μας δώσει την απαραίτητη προσέγγιση στα συγκεκριμένα θέματα που άπτονται νομικών ζητημάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λίνος Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα πω ένα επιχειρήμα γιατί πρέπει να συζητηθεί την ερχόμενη Παρασκευή. Υπάρχει ένα έντονο φαινόμενο πολλοί συμπατριώτες μας με διάφορους τρόπους να έχουν εξαπατηθεί από τις τράπεζες με επιχειρήματα που δεν μπορούν οι ίδιοι να γνωρίζουν και, αν την επόμενη Παρασκευή γίνει συζήτηση, τότε θα είναι υποχρέωση όλων μας να ενημερώσουμε αυτό τον κόσμο για το τι πρέπει να προσέχει. Πολλοί δεν ξέρουν τι θα αντιμετωπίσουν σε μια διαπραγμάτευση με την τράπεζα. Άρα, το να αναβάλουμε το θέμα θα είναι ένας ακόμη λόγος για να αυξηθεί το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρώτον, νομίζω ότι έχουν ακουστεί όλα τα βασικά επιχειρήματα. Ο λόγος που εμείς καταθέσαμε αυτή την πρόταση, να συζητήσουμε στο Κεφάλαιο Δ΄ τώρα, είναι γιατί έχει δημιουργηθεί ένα νέο σκηνικό με τη νέα νομοθεσία και μάλιστα αυτό το σκηνικό έχει δημιουργηθεί από τη μια έχοντας οι τράπεζες τους νόμους τους καινούριους στα χέρια τους, που επιτρέπουν ταχύτατες διαδικασίες εκποιήσεων, και από την άλλη όλα όσα έχει υποσχεθεί η κυβέρνηση, έστω κι αν συμφωνούσαμε ή όχι με αυτά, δεν έχουν υλοποιηθεί. Και, επειδή τρέχουν οι εξελίξεις, η Βουλή οφείλει τουλάχιστον να ασκήσει πολιτική πίεση εγείροντας τα ζητήματα που έχουν προκύψει, για να σταματήσουν οι όποιες διαδικασίες που τελικά απολήγουν σε βάρος των πολιτών. Γι' αυτό εμείς θέλαμε και θέλουμε να κάνουμε αυτή τη συζήτηση.

Δεύτερον, θέλω να πω ότι πολλές φορές διαπιστώνω ότι αποφασίζουμε πράγματα έχοντας υπόψη δεδομένα που δεν είναι ακριβώς έτσι. Ποιος είπε ότι το σχέδιο "Εστία" εννά 'ρθει στη Βουλή, για να ψηφιστεί; Σχέδιο είναι, όχι νόμος.

Τρίτον, ποιος είπε ότι το σχέδιο "Εστία" θα αποτελεί ανάχωμα είτε στις εκποιήσεις είτε σε οτιδήποτε άλλο έχει να κάνει με τις εκποιήσεις; Αφορά, έτσι όπως μας ενημέρωσε η κυβέρνηση, μια μικρή μερίδα δανειοληπτών και μάλιστα όχι αυτών που προέρχονται από τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και που δεν μπορούν να πληρώσουν τα χρέη τους. Και είναι κάτι για το οποίο θα ενημερωθούμε. Επομένως, επιβάλλεται να κάνουμε τη συζήτηση και μετά βλέπουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Επειδή συμμερίζομαι όλα όσα έχουν αναφέρει οι συνάδελφοι από το ΑΚΕΛ, ο κ. Περδίκης, η κ. Θεολόγου, ο κ. Γιωργάλλας και ο κ. Κωστής Ευσταθίου... Επειδή το θέμα του φορέα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, αλλά και το πρόγραμμα "Εστία" ήταν δική μας απόφαση κατά τη διάρκεια της συζήτησης του θέματος του συνεργατισμού και επειδή είναι το Δημοκρατικό Κόμμα που από τις 10 Σεπτεμβρίου με επιστολή του συναδέλφου Μαρίνου Μουσιούττα ενέγραψε όλα αυτά τα οποία συζητούμε στην επιτροπή Οικονομικών και επειδή είναι στην επιτροπή που μπορεί να ληφθούν αποφάσεις, να γίνουν αλλαγές, τροποποιήσεις και εκεί πραγματικά να βοηθήσουμε τον κόσμο, εμείς δεν έχουμε κανένα πρόβλημα να συζητηθεί στο Κεφάλαιο Δ΄, να κάνουμε μια συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ΄, όμως, για να πετύχουμε όλα αυτά τα όποια όλοι οι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν έχετε ένσταση, γιατί δεν μπορεί να γίνουν και τα δύο;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω. Να προσυπογράψουμε όλοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μια εβδομάδα τελειώνει η συζήτηση και ξεκινούμε σε επιτροπή.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να προσυπογράψουμε όλοι την επιστολή της 10^{ης} Σεπτεμβρίου του συναδέλφου κ. Μαρίνου Μουσιούττα. Εκεί να ασκήσουμε πολιτική πίεση, για να δούμε τι πρακτικά και πραγματικά μπορούμε να κάνουμε. Και να το συζητήσουμε. Το συζητούμε κάθε Παρασκευή στο Κεφάλαιο Δ', αν θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά, εφόσον όλοι θέλετε να το συζητήσετε και να πάει και στην επιτροπή, ποιο είναι το πρόβλημα να το συζητήσετε την Παρασκευή και τη Δευτέρα να συνεχίσετε σε επιτροπές, όπως προκύψει και από τη συζήτηση...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...όπως εμπλουτιστεί ο προβληματισμός.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Να το συζητήσουμε και την Παρασκευή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά είναι δικαίωμά σας, τώρα να ψηφίσουμε.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Να το συζητήσουμε και την Παρασκευή.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κάτι συμπληρωματικά;

Επειδή συμφωνούμε απόλυτα με αυτό που λέτε, ότι μπορεί να γίνουν και τα δύο, για να είμαστε και ουσιαστικοί και δραστικοί, νομίζω ότι το πιο σωστό, ανεξάρτητα με την απόφαση τη χθεσινή, είναι να γίνει η συζήτηση, να ζητήσουμε από την επιτροπή να γίνει πρώτα η συζήτηση άμεσα, αν είναι δυνατόν τη Δευτέρα, να έρθει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν πρόκειται να κάνουμε έτσι πράγμα, δε γίνεται. Δεν μπορούμε να κάνουμε εμείς ατζέντα της επιτροπής!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να γίνει πρώτα η συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών και αμέσως μετά στο Κεφάλαιο Δ' απεριορίστα να πούμε ό,τι θέλουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λεωνίδου, δεν αλλάζει τίποτα από την αρχική σας τοποθέτηση.

Ψηφίστε, παρακαλώ. Ποιοι ψηφίζουν υπέρ; Ψηφίζουμε υπέρ ή εναντίον της αναβολής. Ψηφίστε.

(Μη ευκρινή σχόλια)

Υπάρχει πρόταση για αναβολή, ψηφίστε υπέρ ή εναντίον.

Όσοι θέλουν αναβολή ψηφίζουν "ναι". Δεν υπάρχει πρόταση για αναβολή;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να πω κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός, επειδή δε θέλω να εκληφθεί ότι φοβούμαστε το οτιδήποτε, αποσύρουμε τη στήριξη στην τοποθέτηση και να συζητήσουμε ό,τι θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, άρα, γίνεται συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ΄, ομόφωνη απόφαση, την ερχόμενη Παρασκευή.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Παρασκευή, 19 Οκτωβρίου 2018, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.079-2018).
2. Οι περί Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου - Θέσεις Προϊστάμενου Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ), Λειτουργού Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, Λογιστικού Λειτουργού και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.080-2018).
3. Οι περί Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου - Θέση Εκτελεστικού Γραμματέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.081-2018)
4. Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Ατέλειες που Εφαρμόζονται στις Προσωρινές Εισαγωγές Ορισμένων Μεταφορικών Μέσων που Εισάγονται από άλλα Κράτη Μέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.052-2018).
5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.187-2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Τα προβλήματα που δημιουργούνται σε χιλιάδες δανειολήπτες και εγγυητές δανείων που επηρεάζονται από την αναδρομική ισχύ του άρθρου 44Α του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου (νόμος εκποιήσεων)». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Γιώργου Περδίκη, προέδρου του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου). (Αρ. Φακ. 23.05.051.003-2018).
2. «Η μαζική αποστολή επιστολών τύπου "ΙΑ" από τραπεζικά ιδρύματα σε δανειολήπτες με προειδοποίηση για εκποίηση κύριας κατοικίας ή/και μικρής επαγγελματικής στέγης. Οι συνέπειες αυτής της εξέλιξης στην οικονομία της Κύπρου και στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (Αρ. Φακ. 23.05.051.005-2018).
3. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Αριστού Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
4. «Το μέλλον της Ευρώπης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής). (Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 12.00 μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυπριανού Ανδρέας
Γεωργίου Γεώργιος	Κωνσταντίνου Κώστας
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κουλλά Ονούφριος	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Σάββα Ευανθία
Δαμιανού Άριστος	Στεφάνου Στέφανος
Καυκαλιάς Αντρέας	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μυλωνάς Παύλος	Προκοπίου Γεώργιος
Ορφανίδης Χρίστος	

Κ.Σ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Μυριάνθους Ηλίας
------------------	------------------

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
---	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην εκδήλωση που διοργανώθηκε για την παρουσίαση της έκδοσης του Γραφείου του για τις επενδύσεις στην Κύπρο.
2. Ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Βουλής για το επικείμενο συνέδριο της Βουλής των Αντιπροσώπων και του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία με θέμα "Προεδρική Δημοκρατία versus Προεδρευομένης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας" στη Λευκωσία.
3. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω συμμετοχής τους σε άλλες δραστηριότητες της Βουλής.
4. Ανάγνωση της αναφοράς του Προέδρου της Βουλής για τον Μήνα Ευαισθητοποίησης κατά του Καρκίνου του Μαστού από τη γραμματέα της Βουλής κ. Αννίτα Δημητρίου.
5. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Συμμετοχή του κ. Νίκου Τορναρίτη στη 10^η Συνάντηση των Κοινοβουλίων Ευρώπης-Ασίας (ASEP 10) στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
  - β. Συμμετοχή του κ. Κωστή Ευσταθίου σε συνεδρία της Επιτροπής της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την εκλογή των δικαστών στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Παρίσι.
  - γ. Συμμετοχή της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη στη 17^η Φθινοπωρινή Συνάντηση της Συνέλευσης στο Μπισκέκ.
  - δ. Συμμετοχή της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Ασιατική Κοινοβουλευτική Συνέλευση στις συνεδρίες της Μόνιμης Επιτροπής Κοινωνικών και Πολιτιστικών Υποθέσεων και του 1^{ου} Μέρους του Εκτελεστικού Συμβουλίου της Συνέλευσης στη Σμύρνη.
  - ε. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη στην 3^η Συμπληρωματική Συνάντηση για την Ανθρώπινη Διάσταση του ΟΑΣΕ στη Βιέννη.
6. Εισήγηση της κ. Αννίτας Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για αναβολή των προτάσεων νόμου «Ο περί Δασών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017» και «Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2016», παρατηρήσεις του κ. Γιώργου Περδίκη και απόφαση για αναβολή τους.
7. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017», παρατηρήσεις της κ. Άννας Θεολόγου, αγόρευση του κ. Κωστή Ευσταθίου και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018».
8. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή της σε νόμο.
9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2015» και τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018», οι διευκρινίσεις του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Γεώργιου Προκοπίου, έγκριση των κανονισμών και απόσυρση της πρότασης νόμου.
10. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
11. Ερωτήσεις βουλευτών:

Οικονομική επιβάρυνση δήμου Λάρνακας λόγω καθυστερήσεων στα έργα του αποχετευτικού συστήματος - Υπέρβαση μέγιστου αριθμού μαθητών στο Γυμνάσιο Δροσιάς στη Λάρνακα - Νέα πτέρυγα του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας - Ιατρικά πιστοποιητικά και άδεια ασθενείας - Κατασκευή δρόμων εντός της Βιοτεχνικής Περιοχής Κελλιών - Η γέφυρα της Τρόζενας και άλλες γέφυρες επί αγγλοκρατίας - Δημόσια διαβούλευση για την ανέγερση μεμονωμένης κατοικίας - Απαγόρευση της χρήσης κινητών τηλεφώνων στα σχολεία - Δημιουργία Τμήματος Πρώτων Βοηθειών στο Μακάρειο Νοσοκομείο - Ορθολογική απόρριψη αποβλήτων του οδικού δικτύου - Έρευνα και αποφάσεις σχετικά με την

αξιοποίηση υποστατικών στην περιοχή "Μακένζυ" στη Λάρνακα - Εξώδικα για λαθροθηρία - Επιτροπή Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού - Λεωφορεία δημόσιας χρήσης - Δημιουργία διαχωριστικής νησίδας στη λεωφόρο Ελλάδος στην Πάφο - Συγκομιδή και κατανάλωση παρόδων ελιών - ΜΟΤ έλεγχος αυτοκινήτου που προκάλεσε δυστύχημα στον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Λεμεσού - Εισπράξεις Αρχής Λιμένων για το λιμάνι Λάρνακας και ενοικιάσή του - Όγκος φορτίων που εξυπηρετεί το λιμάνι Λάρνακας και κόστος - Παραχώρηση τμήματος του λιμανιού Λάρνακας στο Υπουργείο Άμυνας και επιφυλάξεις - Καταγγελίες για καύση ψόφινων ζώων στην κτηνοτροφική περιοχή Λιβαδιών - Επιθεωρήσεις εργασίας για την εφαρμογή του περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμου - Η ολοκλήρωση του Μουσείου Εθνικής Φρουράς - Η δομή του νέου Υφυπουργείου Πολιτισμού και η Πλατφόρμα Σύγχρονου Χορού - Ανάγκη επέκτασης του κοιμητηρίου Αγκλεισίδων - Το κόστος κατασκευής του αποχετευτικού συστήματος στις Αγκλεισίδες - Αίτημα για αναπαλαίωση του μεσαιωνικού κάστρου στην Αλαμινό - Αίτημα για τρικάμαρο γεφύρι στο Αλεθρικό - Διαμόρφωση/διαπλάτυνση τμήματος λεωφόρου στο Αλεθρικό - Διαπλάτυνση δρόμου και δημιουργία ποδηλατοδρόμου και πεζοδρόμου στην Αλαμινό - Ανάπλαση του παραδοσιακού πυρήνα της Τερσεφάνου - Λειτουργία του βιολογικού σταθμού του διαμετακομιστικού σταθμού μεταφόρτωσης απορριμμάτων στη Σκαρίνου - Κατασκευή πάρκου/πλατείας στην Ορά - Επιδιόρθωση κτιρίου στην Ορά - Αίτημα για ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Οράς-Οδοῦ - Αναπαλαίωση κτιρίου στην Οδοῦ - Δημιουργία πρόσβασης προς την παραλία στον Μαζωτό - Λιθόστρωση δρόμου στη Λάγια - Δημιουργία πάρκου στη Λάγια - Δημιουργία πάρκου εναλλακτικών δραστηριοτήτων στον Κάτω Δρυ - Αγορά πυροσβεστικού οχήματος για τον Κάτω Δρυ - Ανακατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής στην Καλαβασό - Επιδιόρθωση της στοάς του μεταλλείου Καλαβασού - Ανέγερση πολυκέντρου νεότητας στη Βάβλα - Κατασκευή πλακόστρωτου στη Βάβλα - Εγγραφή δρόμου στην Αναφωτίδα - Επιδιόρθωση επικίνδυνων τουρκοκυπριακών κατοικιών στον Άγιο Θεόδωρο Λάρνακας - Μέτρα για περιορισμό της διάβρωσης στον Άγιο Θεόδωρο Λάρνακας - Αίτημα για ανέγερση πολυδύναμου κέντρου στη Μοσφιλωτή - Αίτημα για δημιουργία κοινοτικής βιβλιοθήκης στη Μοσφιλωτή - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Μαρωνίου για δημιουργία παραλιακού πεζοδρόμου - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Μαρωνίου για δημιουργία πεζοδρόμου και ποδηλατοδρόμου - Αίτημα Ζυγίου για επίσπευση κατασκευής παρακαμπτηρίου - Αίτημα Ψεματισμένου για δημιουργία κυκλοφοριακού κόμβου - Εγγραφή αγροτικών δρόμων στον Ψευδά - Κήδευση προσώπων υπό την κηδεμονία των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Στήριξη των λαϊκών ποιητών - Περιβαλλοντικό Κέντρο Ενημέρωσης στην Επισκοπή - Κυκλοφοριακή κίνηση στον δρόμο που συνδέει τη Μεσόγη με την Τρεμιθούσα και την Έμπα - Προβλήματα στον δρόμο που συνδέει τον δήμο Πάφου με την κοινότητα Μεσόγης - Γεφύρι στον ποταμό Έζουσας στην Πάφο - Μείωση των επισκέψεων του περιοδεύοντα ιατροῦ σε κοινότητες στην Πάφο - Αναβάθμιση δρόμου Αναβαργού-Μεσόγης.

12. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Χρήση υδατοφράκτη από την Κυπριακή Ομοσπονδία Θαλάσσιου Σκι - Ελλιπής συνεργασία Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου και Πολιτικής Άμυνας - Απόρριψη υγρών αποβλήτων στη θάλασσα της Λεμεσού και οι σχετικές άδειες - Εγκατάσταση κεραίας κινητής τηλεφωνίας δίπλα από το δημοτικό σχολείο Πισσουρίου - Η εφαρμογή του περί Ρύθμισης της Διακίνησης Ποδηλάτων Νόμου - Διακρίσεις σε βάρος των εκ μητρογονίας προσφύγων στην κυπριακή νομοθεσία - Κέντρο φιλοξενίας ασυνόδευτων παιδιών στο Ζύγι - Μείωση της απασχόλησης στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της οικονομίας - Προστασία Τουρκοκυπρίου δημοσιογράφου από το κατοχικό καθεστώς και την Τουρκία - Τροποποίηση της νομοθεσίας για τις υιοθεσίες - Καταγγελίες για τον χώρο καπνιζόντων στο αεροδρόμιο Λάρνακας - Φορολογικά κίνητρα για επενδύσεις σε καινοτόμες επιχειρήσεις - Φωτιά σε μηχανή λεωφορείου.

13. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Η μαζική αποστολή επιστολών τύπου "ΙΑ" από τραπεζικά ιδρύματα σε δανειολήπτες με προειδοποίηση για εκποίηση κύριας κατοικίας ή και μικρής επαγγελματικής στέγης. Οι συνέπειες αυτής της εξέλιξης στην οικονομία της Κύπρου και στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού», έπειτα από εισήγηση της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ανακοίνωση της απόφασης για από κοινού συζήτησή του με το θέμα «Τα προβλήματα που δημιουργούνται σε χιλιάδες δανειολήπτες και εγγυητές δανείων που επηρεάζονται από την αναδρομική ισχύ του άρθρου 44Α του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου (νόμος εκποιήσεων)», που ενέγραψαν ο κ. Γιώργος Πεردίκης, πρόεδρος του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και η ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου, διαδικαστική συζήτηση (Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Γιώργος Λουκαΐδης, Νίκος Τορναρίτης Γιώργος Πεردίκης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Κωστής Ευσταθίου, Γιώργος Λιλλήκας, Άννα Θεολόγου, Λίνος Παπαγιάννης, Στέφανος Στεφάνου, Πανίκος Λεωνίδου) και απόφαση για συζήτησή τους την επόμενη εβδομάδα.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 19^{ης} Οκτωβρίου 2018*

Ωρα έναρξης: 11.10 π.μ.

Αρ. 4

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας!

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ, δηλώστε την παρουσία σας.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στον τομέα της κοινοβουλευτικής διπλωματίας, σημαντικό γεγονός στην πορεία των σχέσεών μας με τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας ήταν η υπογραφή προχθές Τετάρτη από εμένα Μνημονίου Συναντίληψης με το Εθνικό Λαϊκό Κογκρέσο της φίλης χώρας. Το μνημόνιο περιλαμβάνει πρόνοιες μεταξύ άλλων για συνεργασία στους τομείς του πολιτισμού, της τεχνολογίας, των υποδομών, του εμπορίου, του τουρισμού και της ναυτιλίας, που εμπίπτουν στην πρωτοβουλία της Κίνας “Μια Ζώνη-Ένας Δρόμος”. Το μνημόνιο έχει ήδη μεταφερθεί στο Πεκίνο, προκειμένου να υπογραφεί πολύ σύντομα από τον Πρόεδρο του Εθνικού Λαϊκού Κογκρέσου και να τεθεί σε εφαρμογή.

Θα ήθελα προ ημερησίας διατάξεως να αναφερθώ στο συνέδριο που συνδιοργανώθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας και το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία υπό την αιγίδα της Βουλής των Ελλήνων με θέμα “Προεδρική Δημοκρατία versus Προεδρευομένης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας”. Το συνέδριο, που έλαβε χώρα την προηγούμενη Τρίτη, 16 Οκτωβρίου, στο Συνεδριακό Κέντρο Φιλοξενία στη Λευκωσία, σημείωσε κατά γενική ομολογία μεγάλη επιτυχία τόσο ως προς την προσέλευση του κοινού όσο και ως προς τις ζωντανές και εποικοδομητικές συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των εργασιών του.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω και από το βήμα της Βουλής τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκο Αναστασιάδη και τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκόπιο Παυλόπουλο, με τον οποίο είχα την ευκαιρία να συναντηθώ και κατ’ ιδίαν πριν από την έναρξη του συνεδρίου, οι οποίοι μας τίμησαν όχι μόνο με την παρουσία τους, αλλά και με την ουσιαστική τους συμμετοχή στο συνέδριο με τις εισαγωγικές τους ομιλίες. Επιπλέον, πέρα από τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων κ. Νικόλαο Βούτση, που ευχαριστώ, που ήταν και συνδιοργανωτής, ευχαριστίες απευθύνουμε σε όλους τους ακαδημαϊκούς και τις προσωπικότητες του πολιτικού και του νομικού κόσμου από την Κύπρο και την Ελλάδα που συμμετείχαν στις

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

εργασίες του συνεδρίου. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω όλους τους βουλευτές, πρώην και νυν, που συμμετείχαν στις εργασίες του συνεδρίου. Ευχαριστώ ακόμα και όλους τους υπόλοιπους βουλευτές που λόγω άλλων ειλημμένων υποχρεώσεων τους δεν παρέστησαν στο συνέδριο, αλλά παρακολούθησαν, στο μέτρο του δυνατού, τις εργασίες του. Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου, αλλά και να δώσω τα συγχαρητήριά μου σε όλους τους λειτουργούς της Βουλής που εργάστηκαν σκληρά για την πραγματοποίηση και την επιτυχία αυτού του συνεδρίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να χαιρετίσω την παρουσία στην αίθουσα των συνεδριάσεων της ολομέλειας ομάδας καθηγητών και μαθητών του Senior School Λευκωσίας. Η Βουλή ενθαρρύνει πάντοτε τις επισκέψεις μαθητών και φοιτητών στο κοινοβούλιο για επιτόπου ενημέρωσή τους για τη νομοθετική εξουσία του τόπου μας, καθώς και την παρακολούθηση από αυτούς των εργασιών της ολομέλειας, ώστε να ενημερωθούν για τη διαδικασία παραγωγής νομοθετικού έργου, αλλά και για τις μεθόδους άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Σας καλωσορίζω!

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να ενημερώσει το σώμα ποιοι βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολές της Βουλής στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι πιο κάτω βουλευτές, κύριε Πρόεδρε, απουσιάζουν σε αποστολή της Βουλής των Αντιπροσώπων: Ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου συμμετέχει στο 20^ο Ευρωπαϊκό Διακοινοβουλευτικό Συνέδριο για το Διάστημα στις Βρυξέλλες και η κ. Στέλλα Κυριακίδου συμμετέχει στη συνεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Δημοκρατία μέσω του Νόμου "Επιτροπή Βενετίας" στη Βενετία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να διαβάσει τις υπόλοιπες αναφορές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατά το 4^ο Μέρος της Συνόδου 2018 της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης την περασμένη εβδομάδα στο Στρασβούργο η επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας κ. Στέλλα Κυριακίδου εξελέγη αντιπρόεδρος της πολιτικής ομάδας του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος της Συνέλευσης.

Στο πλαίσιο συζήτησης έκθεσης στην ολομέλεια για την πυρηνική ασφάλεια στην Ευρώπη υιοθετήθηκε ψήφισμα με σημαντική αναφορά στον υπό ανέγερση πυρηνικό σταθμό του Άκκιουγιου στην Τουρκία, μετά από τροπολογία που υπέβαλε η κ. Κυριακίδου. Το ψήφισμα καλεί μεταξύ άλλων την Τουρκία να συμμορφωθεί με τις σχετικές πρόνοιες της Διεθνούς Σύμβασης για την Πυρηνική Ασφάλεια. Τονίζει δε πως ο πυρηνικός σταθμός βρίσκεται σε μια σεισμογενή περιοχή της Τουρκίας, πολύ κοντά στην Κύπρο και σε άλλες γειτονικές χώρες. Για το ίδιο θέμα μίλησε και ο κ. Κωστής Ευσταθίου.

Ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης ορίστηκε ομόφωνα πρόεδρος της Ad Hoc Επιτροπής για την Ασφάλεια στη Μεσόγειο, που θα πραγματοποιηθεί στην Κροατία, στις 6 Νοεμβρίου 2018. Μίλησε επίσης στην ολομέλεια για το ζήτημα της μεταχείρισης των ανήλικων Παλαιστινίων στο ισραηλινό δικαστικό σύστημα και για το θέμα της ενίσχυσης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της Συνέλευσης όσον αφορά στο δικαίωμα ψήφου και στην έγκριση των διαπιστευτηρίων των εθνικών αντιπροσωπιών.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου και η κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου έκαναν παρεμβάσεις στην ολομέλεια για το θέμα της ρύθμισης της εξωτερικής χρηματοδότησης του Ισλάμ ως μέτρου πρόληψης της ριζοσπαστικοποίησης και της ισλαμοφοβίας στην Ευρώπη. Ο κ. Ευσταθίου παρουσίασε επίσης στην Επιτροπή Πολιτισμού, Επιστημών, Παιδείας και ΜΜΕ προσχέδιο έκθεσής του για το θέμα του ρόλου της εκπαίδευσης στην ψηφιακή εποχή.

Με πρωτοβουλία της κ. Κυριακίδου πραγματοποιήθηκε εξάλλου διαφωτιστική εκδήλωση για την αντιμετώπιση του καρκίνου του μαστού.

Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκπροσώπησε τη Βουλή σε διαδοχικές συνεδρίες της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής και της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις Βρυξέλλες, στις 9 και 10 Οκτωβρίου 2018, αντίστοιχα. Κατά τη συνεδρία της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής συζητήθηκε το προσχέδιο έκθεσης του εισηγητή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Κύπριου ευρωβουλευτή κ. Κώστα Μαυρίδη για τις οικονομικές πολιτικές στην Ευρωζώνη, καθώς και οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στο πλαίσιο της συνεδρίας της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων εξετάστηκαν ζητήματα που αφορούν στη γενικότερη συζήτηση η οποία διεξάγεται στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το μέλλον της Ευρώπης.

Αντιπροσωπία της Βουλής, αποτελούμενη από τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας κ. Μαρίνο Σιζόπουλο και τους βουλευτές κ. Άριστο Δαμιανού, Ελένη Σταύρου και Ζαχαρία Κουλία, συμμετείχε στη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας, στις 11 και 12 Οκτωβρίου 2018, στη Βιέννη. Με την ευκαιρία της Διάσκεψης προηγήθηκε η καθιερωμένη συνάντηση των κοινοβουλευτικών αντιπροσωπιών των μεσογειακών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για συντονισμό δράσεων επί θεμάτων της ημερήσιας διάταξης της Διάσκεψης. Η κυπριακή αντιπροσωπία πρότεινε να φιλοξενήσει την επόμενη συνάντηση στην Κύπρο. Η κυπριακή αντιπροσωπία, όπως και οι αντιπροσωπίες της Ελλάδας και της Ισπανίας αποχώρησαν από τη Διάσκεψη σε ένδειξη διαμαρτυρίας για το γεγονός ότι η φιλοξενούσα χώρα, κατά παράβαση του Κανονισμού Λειτουργίας της Διάσκεψης, προσκάλεσε ως παρατηρητές αντιπροσωπία από το Κόσοβο, οντότητα η οποία δεν αναγνωρίζεται από την Κυπριακή Δημοκρατία και άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στη Γενεύη πραγματοποιήθηκαν από τις 13 μέχρι τις 18 Οκτωβρίου 2018 οι εργασίες της 139^{ης} Διάσκεψης της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης. Συμμετείχαν οι βουλευτές κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, επικεφαλής, Σκευή Κούτρα Κουκουμά, Μαρίνος Μουσιούττας και Άννα Θεολόγου. Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου μίλησε στην ολομέλεια της Συνέλευσης για το θέμα “Κοινοβουλευτική ηγεσία στην προώθηση της ειρήνης και της ανάπτυξης στην εποχή της καινοτομίας και της τεχνολογικής αλλαγής”. Με άλλες παρεμβάσεις τους ενώπιον των Μόνιμων Επιτροπών της Ένωσης τα μέλη της κυπριακής αντιπροσωπίας μίλησαν για θέματα που αφορούν στη μετανάστευση, για τον ρόλο του δίκαιου και ελεύθερου εμπορίου στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και για τους κινδύνους που ελλοχεύει η χρήση μισθοφόρων για την ειρήνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Εξάλλου, σε εκλογές που διεξήχθησαν στο πλαίσιο της Συνέλευσης η κ. Κουκουμά εξελέγη μέλος του προεδρείου της Επιτροπής για τις Γυναίκες Βουλευτές και η κ. Θεολόγου εξελέγη μέλος της Μόνιμης Επιτροπής για τις Σχέσεις με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν μπούμε στη νομοθετική εργασία, να σας πληροφορήσω ότι η Επιτροπή Επιλογής συνήλθε σε συνεδρία της και υιοθέτησε τις ακόλουθες αλλαγές: Ο βουλευτής κ. Κωστής Ευσταθίου αποχωρεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως και διορίζεται μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού ύστερα από σχετικό αίτημα του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Επίσης, έπειτα από σχετικό αίτημα της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο κ. Σόλων Κασίνης αποχωρεί από μέλος των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Περιβάλλοντος και η εκπροσώπηση του κόμματος στις δύο επιτροπές θα είναι η ακόλουθη: Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα συμμετέχουν οι κ. Μάριος Μαυριδής, Ανδρέας Κυπριανού και η κ. Μαριέλλα Αριστείδου. Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος θα συμμετέχουν οι κ. Ελένη Σταύρου, Γιώργος Κάρουλλας και Αννίτα Δημητρίου.

Περαιτέρω, κατόπιν επιστολών του προέδρου του Δημοκρατικού Κόμματος, υιοθετούνται οι ακόλουθες αλλαγές: Ο κ. Πανίκος Λεωνίδου ορίστηκε νέος κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος. Ο κ. Παύλος Μυλωνάς ορίζεται δεύτερο μέλος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού σε αντικατάσταση του κ. Χρίστου Ορφανίδη, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως σε αντικατάσταση του κ. Πανίκου Λεωνίδου και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών σε αντικατάσταση του κ. Χαράλαμπου Πιττοκοπίτη. Ο κ. Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης ορίζεται ως δεύτερο μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε αντικατάσταση του κ. Άγγελου Βότση.

Επίσης, θα ήθελα να ενημερώσω ότι εκκρεμεί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών πρόταση νόμου του κ. Περδίκη για τροποποίηση του νόμου περί Φυλακών και έχω λάβει επιστολή από τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών με την οποία ζητά όπως η πρόταση νόμου αυτή μεταφερθεί για συνέχιση της συζήτησής της ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, αφού η τελευταία συζητά συναφείς τροποποιήσεις στον νόμο περί Φυλακών. Η πρόταση αυτή μπήκε στη Σύσκεψη Αρχηγών και δεν υπάρχει ένσταση, αλλά πρέπει να περάσει και από την ολομέλεια, για να μεταφερθεί στην επιτροπή Νομικών αυτό το ζήτημα.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, μεταφέρεται.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχει ένσταση, όλες οι εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Τα πρώτα τρία θέματα έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου - Θέσεις Προϊστάμενου Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ), Λειτουργού Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, Λογιστικού Λειτουργού και

Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018» και «Οι περί Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου - Θέση Εκτελεστικού Γραμματέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 1: Καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 2: Καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Προϊσταμένου Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά, Λειτουργού Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, Λογιστικού Λειτουργού και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού στην Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και την πολιτική που ακολουθείται κατά τον καταρτισμό σχεδίων υπηρεσίας αντίστοιχων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 3: Καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Εκτελεστικού Γραμματέα (Κλίμακα Α13) στην Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, η οποία αποτελεί την ανώτερη θέση στη δομή της Αρχής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους κανονισμούς του επισυνημένου παραρτήματος, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Οκτωβρίου 2018.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 4 του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, το οποίο έτυχε επεξεργασίας από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών.

Σημειώνεται ότι το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας καθόρισε παράλληλα τους όρους εργασίας του διευθυντή, στους οποίους μεταξύ άλλων περιέχονται όροι αναφορικά με τη διάρκεια της σύμβασης, τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του, τα ωφελήματά του μετά τη λήξη ή τον τερματισμό της σύμβασης, τις εισφορές σε διάφορα ταμεία εργοδότη και εργοδοτούμενου, την άδεια ανάπαυσης, την άδεια ασθενείας και την πειθαρχική του ευθύνη. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι οι εν λόγω όροι εργασίας έτυχαν επίσης επεξεργασίας από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 18 του περί Πρόληψης της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου) Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Προϊσταμένου Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ), Λειτουργού Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, Λογιστικού Λειτουργού και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού στην Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και την πολιτική που ακολουθείται κατά τον καταρτισμό σχεδίων υπηρεσίας αντίστοιχων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Σημειώνεται ότι οι θέσεις αυτές περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου (ΑΣΚ) για το 2017, το οποίο μετονομάστηκε σε Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου με βάση το Νόμο αρ. 164(I) του 2017.

Ειδικότερα, η θέση Προϊσταμένου του ΕΚΤΕΠΝ καθορίστηκε ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής (Κλίμακα Α11) και όχι ως θέση προαγωγής σύμφωνα με τα ισχύοντα στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, λόγω του ότι δεν υπηρετεί κανένας υπάλληλος στο αμέσως κατώτερο επίπεδο της θέσης Λειτουργού. Περαιτέρω, διευρύνθηκαν τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα, ώστε να περιλαμβάνουν και την ιατρική, την ψυχιατρική, τη στατιστική και την τοξικοεξάρτηση, για να συνάδουν με τα σχέδια υπηρεσίας της θέσης Εκτελεστικού Γραμματέα (Κλίμακα Α13) και Λειτουργού (Κλίμακα Α8, Α10 και Α11), σύμφωνα με τη γενική πολιτική που ακολουθείται κατά τον καταρτισμό σχεδίων υπηρεσίας. Τέλος, διευρύνθηκαν οι γλωσσικές απαιτήσεις, ώστε, πέραν της αγγλικής γλώσσας, να γίνεται αποδεκτή και η πολύ καλή γνώση της γαλλικής ή της γερμανικής γλώσσας, σύμφωνα με παλαιότερη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Περαιτέρω, στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού (Κλίμακα Α8, Α10 και Α11) διευρύνθηκαν τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα, ώστε αυτά να συνάδουν με αυτά της θέσης του Εκτελεστικού Γραμματέα του συμβουλίου και διευρύνθηκαν οι γλωσσικές απαιτήσεις με βάση τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σημειώνεται ότι η θέση Λογιστικού Λειτουργού καθορίστηκε ως θέση πρώτου διορισμού (Κλίμακα Α4-Α7) με βάση το σχετικό προϋπολογισμό του ΑΣΚ για το 2017 και το σχέδιο υπηρεσίας διαμορφώθηκε ανάλογα, για να συνάδει με τις θέσεις αυτού του επιπέδου.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (θέση πρώτου διορισμού) καθορίστηκαν οι συνδυασμένες μισθολογικές κλίμακες Α2, Α5 και Α7, όπως η θέση αυτή καθορίζεται στο σχετικό προϋπολογισμό.

Επισημαίνεται ότι στα σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις Λειτουργού, Λογιστικού Λειτουργού και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού περιλήφθηκε σημείωση σύμφωνα με την οποία οι υποψήφιοι πρέπει να επιτύχουν σε γραπτή εξέταση, όπως εφαρμόζεται για όλες τις θέσεις εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου, σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας για την αξιολόγηση των υποψηφίων για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία.

Σκοπός των τρίτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 4 του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Εκτελεστικού Γραμματέα (Κλίμακα Α13) στην Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, η οποία αποτελεί την ανώτερη θέση στη δομή της Αρχής. Σημειώνεται ότι και η θέση αυτή, όπως και οι πιο πάνω θέσεις των δεύτερων κανονισμών, περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του ΑΣΚ για το 2017.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι για το υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας υποβλήθηκαν και οι σχετικοί όροι εργασίας οι οποίοι εγκρίθηκαν από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

Ειδικότερα, στο σχέδιο υπηρεσίας για την πιο πάνω θέση διευρύνθηκαν τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα, ώστε να περιλαμβάνουν και πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλο ή ισότιμο προσόν στη στατιστική και την τοξικοεξάρτηση, ώστε να συνάδουν με το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού (Κλίμακα Α8, Α10 και Α11), σύμφωνα με τη γενική πολιτική που ακολουθείται κατά τον καταρτισμό σχεδίων υπηρεσίας.

Περαιτέρω, διευρύνθηκαν οι γλωσσικές απαιτήσεις, με βάση τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και τέλος δεν περιλήφθηκε η σημείωση που αφορά την απασχόληση εκτός του συνηθισμένου ωραρίου εργασίας, αφού τέτοιου είδους σημειώσεις δεν περιλαμβάνονται στα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων αυτού του επιπέδου, για τους κατόχους των οποίων απαιτείται συνήθως να εργάζονται πέραν του καθορισμένου ωραρίου εργασίας.

Επισημαίνεται ότι όλοι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Οκτωβρίου 2018, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή όλων των κανονισμών στην ολομέλεια για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ των προνοιών όλων των υπό συζήτηση κανονισμών και εισηγούνται την έγκρισή τους από την ολομέλεια του σώματος.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
2. Οι περί Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου - Θέσεις Προϊστάμενου Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ), Λειτουργού Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, Λογιστικού Λειτουργού και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
3. Ο περί Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου - Θέση Εκτελεστικού Γραμματέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, παρακαλώ, ποιος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Εμάθετέ μας να πατούμε κουμπί, αντί να σηκώνουμε χέρι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, απολογούμαι.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Πρόεδρε, μια διευκρίνιση σε ό,τι αφορά στο σχέδιο υπηρεσίας που αφορά το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας. Στον τίτλο του σχεδίου υπάρχει μια πρώτη αναφορά, "Διευθυντής, θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής". Όλοι γνωρίζουμε ότι αυτές οι θέσεις με βάση τη σχετική νομοθεσία είναι με βάση σύμβαση πενταετούς διάρκειας. Οπότε, να γίνει η αναγκαία προσαρμογή, για να αποφευχθούν παρεξηγήσεις. Μιλούμε για συμβόλαιο πενταετούς διάρκειας με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία. Δεν ξέρω, δεν μπορώ να γνωρίζω γιατί υπάρχει αυτή η διπλή αναφορά, θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, και σε παρένθεση "με σύμβαση".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το ψάξει λίγο ο κ. Δημητρίου, μέχρι να μιλήσει ο κ. Ευσταθίου.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Να ξεκαθαρίσει ότι θα είναι με σύμβαση όπως είναι η κείμενη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα ως θέμα αρχής να δικαιολογήσω την αρνητική μου ψήφο για τον λόγο ότι και σε αυτά τα σχέδια υπηρεσίας εξακολουθεί να υπάρχει η απαράδεκτη ταύτιση της απαίτησης για πολύ καλή γνώση των ξένων γλωσσών παράλληλα με την πολύ καλή γνώση της ελληνικής. Θεωρώ ότι ως κράτος επιτέλους θα πρέπει να αναβαθμίσουμε την απαίτησή μας οι διευθυντές τουλάχιστον, σε ανώτατο επίπεδο, να γνωρίζουν επιτέλους ή να απαιτούμε επιτέλους άριστη γνώση της ελληνικής και πολύ καλή γνώση των ξένων γλωσσών. Φτάνει πλέον να αυτουποβιβάζομαστε σε κράτος παρία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να πω ότι είναι εκ παραδρομής ο τίτλος της θέσης. Είναι θέσεις με σύμβαση και δεν πρόκειται να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα να γίνει διόρθωση από τη γραμματεία, παρακαλώ. Έτσι;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε σε ψηφοφορία για το πρώτο θέμα.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα μία ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, τρεις ψήφους εναντίον και δύο αποχές, εγκρίνονται οι κανονισμοί*.

Πάμε στο δεύτερο θέμα.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οχτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ, τέσσερις ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και δύο αποχές, εγκρίνονται οι κανονισμοί**.

Ψηφίστε και για το υπ' αριθμόν 3, σας παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ, τέσσερις ψήφοι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τέσσερις ψήφους εναντίον και μία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται***.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Ατέλειες που Εφαρμόζονται στις Προσωρινές Εισαγωγές Ορισμένων Μεταφορικών Μέσων που Εισάγονται από άλλα Κράτη Μέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Ατέλειες που Εφαρμόζονται στις Προσωρινές Εισαγωγές Ορισμένων Μεταφορικών Μέσων που Εισάγονται από άλλα Κράτη Μέλη) Κανονισμών, ώστε να αρθεί η στρέβλωση που εντοπίστηκε στην εθνική νομοθεσία αναφορικά με την υπαγωγή μεταχειρισμένων ενωσιακών μεταφορικών μέσων σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής με πλήρη απαλλαγή από τον φόρο κατανάλωσης.

(Η σχετική έκθεση)

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ, ΕΛΑΜ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ, ΕΛΑΜ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

*** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ, ΕΛΑΜ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Ατέλειες που Εφαρμόζονται στις Προσωρινές Εισαγωγές Ορισμένων Μεταφορικών Μέσων που Εισάγονται από άλλα Κράτη Μέλη) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2018)»

Παρόντες:

Μάριος Μαυρίδης, αναπλ. πρόεδρος	Άγγελος Βότσης
Ονούφριος Κουλλά	Μαρίνος Μουσιούπτας
Στέφανος Στεφάνου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Άριστος Δαμιανού	Γιώργος Περδίκης
Αντρέας Καυκαλιάς	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Σεπτεμβρίου, καθώς και στις 8 Οκτωβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 30 του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Ατέλειες που Εφαρμόζονται στις Προσωρινές Εισαγωγές Ορισμένων Μεταφορικών Μέσων που Εισάγονται από άλλα Κράτη Μέλη) Κανονισμών, ώστε να αρθεί η στρέβλωση που εντοπίστηκε στην εθνική νομοθεσία αναφορικά με την υπαγωγή μεταχειρισμένων ενωσιακών μεταφορικών μέσων σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής με πλήρη απαλλαγή από τον φόρο κατανάλωσης.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπεται αφενός μεν ότι σε περίπτωση μη διευθέτησης του μεταφορικού μέσου εντός συγκεκριμένης προθεσμίας οι αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας θα έχουν υποχρέωση να αποστέλλουν γραπτή προειδοποίηση στον εισαγωγέα του μεταφορικού μέσου με την οποία θα τον ενημερώνουν για το ενδεχόμενο ενεργοποίησης της πρόνοιας για επιβολή προστίμου και κατάσχεσης του μεταφορικού μέσου, αφετέρου δε παρέχεται η δυνατότητα ανάκτησης του κατασχεθέντος μεταφορικού μέσου από τον εισαγωγέα στην περίπτωση καταβολής των αναλογούντων δασμών, φόρων και άλλων οφειλών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η υπαγωγή μεταχειρισμένων ενωσιακών μεταφορικών μέσων σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής με πλήρη απαλλαγή από τους φόρους κατανάλωσης επιτρέπεται, μόνο όταν αυτά εισάγονται στη Δημοκρατία από πρόσωπα τα οποία προτίθενται να παραμείνουν στην Κύπρο προσωρινά.

Στο πλαίσιο της συζήτησης η εκπρόσωπος του Τμήματος Τελωνείων ανέφερε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξετάζοντας την ισχύουσα εθνική νομοθεσία προχώρησε σε καταγγελία στη Δημοκρατία αναφορικά με τις κατασχέσεις οχημάτων στις οποίες προβαίνει το Τμήμα Τελωνείων σε περίπτωση μη καταβολής των αναλογούντων φόρων κατανάλωσης μετά από τη λήξη του εν λόγω φορολογικού καθεστώτος, καθότι το μέτρο αυτό κρίθηκε δυσανάλογο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό και ασυμβίβαστο με την αρχή της αναλογικότητας. Συναφώς, με την προτεινόμενη ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία πριν από την επιβολή οποιασδήποτε προβλεπόμενης κύρωσης θα ενημερώνεται γραπτώς ο κάτοχος του οχήματος για το ενδεχόμενο επιβολής προστίμου, όπως και για τη δυνατότητα κατάσχεσής του, το Υπουργείο Οικονομικών, όπως αναφέρθηκε, κρίνει ότι το ανακύψαν ζήτημα ρυθμίζεται ικανοποιητικά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του αναπληρωτή προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του μέλους της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου τάσσεται υπέρ της έγκρισης των προτεινόμενων κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της Αλληλεγγύης και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Όχι.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα εγκρίνονται και αυτοί οι κανονισμοί.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα αναβάλλεται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Εμπορικού Δικαστηρίου Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.188-2018).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.189-2018).	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος του 2019 Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.190-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.191-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Νομικών και Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
5. Ο περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Ορισμένων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Παροχής Υπηρεσιών που Συνάπτονται από Αναθέτουσες Αρχές ή Αναθέτοντες Φορείς στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.192-2018).	Γενικό Λογιστήριο εκ μέρους του Υπουργείου Οικονομικών	Νομικών
6. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.193-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Ο περί Προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης του 2019 Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.194-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Παιχνίδια) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.096-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
9. Οι περί Υπουργείου Άμυνας - Θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή και Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί	Άμυνας	Νομικών

	του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.097-2018).		
10.	Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.098-2018).	Γενικό Λογιστήριο εκ μέρους του Υπουργείου Οικονομικών	Νομικών
11.	Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Μέτρα Προστασίας Ταμιευτήρων, των οποίων το Νερό Προορίζεται και για Ανθρώπινη Κατανάλωση) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.099-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
12.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.100-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13.	Οι περί Φυλακών - Θέση Αρχιδεσμοφύλακα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.101-2018).	Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως	Νομικών
14.	Έκθεση του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018, για την εκμίσθωση, ανταλλαγή ή παραχώρηση άδειας χρήσεως κρατικής γης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18(2) του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου (Αρ. 74/88), όπως αυτή έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση με αρ. 85.075, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2018. (Αρ. Φακ. 06.03.003.001).	Εσωτερικών	Εσωτερικών

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1.	Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.091-2018).	Κωστή Ευσταθίου και Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Εσωτερικών
2.	Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.092-2018).	Κωστή Ευσταθίου και Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Εσωτερικών
3.	Ο περί Κατωτάτου Ορίου Μισθών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.093-2018).	Γιώργο Λιλλήκα, πρόεδρο Συμμαχίας Πολιτών	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
4.	Ο περί της Παροχής Ορισμένων Ωφελημάτων σε Καθορισμένους Δικαιούχους του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Όροι και Διαδικασία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.094-2018).	Γεώργιο Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.235, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει δέκτης καταγγελιών σχετικά με την ποιότητα των αναλώσιμων προϊόντων τα οποία προσφέρονται στους ασθενείς από το Υπουργείο Υγείας. Ειδικότερα, ομάδες ασθενών υποστηρίζουν ότι τα αναλώσιμα προϊόντα που προσφέρονται είναι κακής ποιότητας. Προς επίλυση του πιο πάνω προβλήματος υπάρχει η πρόταση να θεσμοθετηθεί ένας μηχανισμός αξιολόγησης, ώστε οι ίδιοι οι ασθενείς να συμμετέχουν στη διαδικασία αξιολόγησης των προϊόντων κατά τη διάρκεια των προσφορών, για να καταγράφεται και η εμπειρία των ίδιων των ασθενών από τη χρήση τους. Επίσης υπάρχει η πρόταση οι ίδιοι οι ασθενείς να γνωμοδοτούν για τις προδιαγραφές των αναλώσιμων προϊόντων τα οποία πρόκειται να αγοραστούν.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν έρθει εις γνώση του παράπονα σχετικά με την ποιότητα των αναλώσιμων προϊόντων που προσφέρονται από το υπουργείο, αν λαμβάνονται ενέργειες για εμπλοκή των πασχόντων στις διαδικασίες επιλογής και αγοράς τους και αν υπάρχουν σκέψεις για θεσμοθέτηση των διαδικασιών που έχουν αναφερθεί πιο πάνω.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.236, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το 2012 ανακαλύφθηκε τυχαία στον ξεροπόταμο του Κοτσιάτη στη Γεροσκήπου ένα μεσαιωνικό πετρόκτιστο γεφύρι μοναδικής ομορφιάς, το οποίο κηρύχθηκε από το Τμήμα Αρχαιοτήτων σε αρχαίο μνημείο Α΄ Πίνακα. Μετά από πάροδο πέντε χρόνων, στις 5 Μαΐου 2017, το Τμήμα Αρχαιοτήτων σε συνεργασία με τον δήμο Γεροσκήπου ξεκίνησαν εργασίες για την ανάδειξη και συντήρηση του γεφυριού, οι οποίες σταμάτησαν στις 14 Ιουλίου 2017. Στις αρχές του 2018 ο δήμος Γεροσκήπου σε συνεργασία με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ξεκίνησαν τον καθαρισμό της κοίτης του ποταμού εκατέρωθεν του γεφυριού, ώστε να προστατευθούν προσωρινά τα θεμέλια του γεφυριού. Έκτοτε καμιά εργασία δεν έχει γίνει για την ανάδειξη του γεφυριού.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του 2019 ή σε συμπληρωματικό προϋπολογισμό δαπάνες για την αποκατάσταση και συντήρηση του μνημείου αυτού, ώστε να καταστεί επισκέψιμο, και αν λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα προστασίας της κοίτης και των θεμελίων του γεφυριού, έτσι ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε διάβρωση των θεμελίων του, που πιθανόν να επιφέρουν την κατάρρευσή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.237, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι τον Αύγουστο του 2015 υποβλήθηκε από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος "EU Pilot" αίτηση παροχής πληροφοριών με θέμα την ελλιπή εφαρμογή του άρθρου 6 παράγραφος 3 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για πέντε προτεινόμενα έργα που δύναται να επηρεάσουν περιοχές του δικτύου "Natura 2000". Η Δημοκρατία είχε δώσει σχετικές απαντήσεις στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το θέμα είχε επίσης συζητηθεί κατ' ιδίαν με εκπροσώπους της Νομικής Υπηρεσίας της ΕΕ τον Φεβρουάριο του 2016 κατά τη συνάντηση-δέσμη (package meeting) που πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του Τμήματος Περιβάλλοντος στη Λευκωσία.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις εξελίξεις στην υπό αναφορά υπόθεση. Επίσης παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει το σώμα για τα εξής:

1. Ποια ήταν τα έργα που ενδεχομένως να επηρέαζαν περιοχές του δικτύου "Natura 2000";
2. Η διαδικασία παραμένει ανοικτή μέχρι σήμερα;
3. Ποιες απαντήσεις δόθηκαν από πλευράς Κυπριακής Δημοκρατίας; Παρακαλώ όπως κατατεθεί το σχετικό υλικό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.238, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχουν ληφθεί μέτρα για την προστασία των οικιών που βρίσκονται κάτωθεν των σπηλαίων στο Σκαλί Αγλαντζιάς, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα της κατάστασης και της απειλής που υφίστανται από την πτώση ογκωδών βράχων.»

Πληροφορούμαι ότι πάνω από τις σπηλιές ανεγέρθηκαν ή/και προγραμματίζεται η ανέγερση άλλων τριών πολυκατοικιών, γεγονός που είναι άκρως ανησυχητικό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.239, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Με την παραχώρηση των λιμενικών εργασιών σε ιδιωτικές εταιρείες στο λιμάνι της Λεμεσού και την αναμενόμενη παραχώρηση του λιμανιού της Λάρνακας σε επενδυτή για την ενιαία ανάπτυξη, η Κύπρος κινδυνεύει να μείνει χωρίς ένα καθαρά εμπορικό λιμάνι υπό τη διαχείριση της Αρχής Λιμένων, γεγονός που δημιουργεί σοβαρούς οικονομικούς και πολιτικούς κινδύνους.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του νέου βιομηχανικού λιμανιού Βασιλικού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.240, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Όπως έχω πληροφορηθεί, μερικές κοινότητες φορολογούν τους χρήστες τουρκοκυπριακών κλήρων στα πλαίσια φορολογίας για κατοχή τουρκοκυπριακής γης.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Στη βάση ποιας νομοθεσίας δίνεται το δικαίωμα στις κοινότητες να φορολογούν τους χρήστες τουρκοκυπριακής γης;
2. Πόσες κοινότητες διατηρούν τη συγκεκριμένη φορολογία;
3. Φορολογούνται αντίστοιχα και οι μισθωτές ελληνοκυπριακής γης;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.241, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Σύμφωνα με την έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, αλλά και από στοιχεία που έχουμε, η Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου προχώρησε στην απόρριψη αυτόματων συστημάτων πυρόσβεσης εταιρείας το όνομα της οποίας γνωρίζουμε, τα οποία ήταν εγκατεστημένα σε κέντρα αναψυχής της επαρχίας Λάρνακας.

Σημειώνουμε ότι η Πυροσβεστική Υπηρεσία σε απαντητική επιστολή της προς τον ιδιοκτήτη της εν λόγω εταιρείας, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2015, αναφέρει: “Η Πυροσβεστική Υπηρεσία δεν είναι αρμόδια αρχή για έγκριση συστημάτων πυρόσβεσης, συστημάτων πυρανίχνευσης και άλλων συστημάτων δόμησης, αλλά απαιτεί όπως όλα τα συστήματα ενεργητικής ή παθητικής πυροπροστασίας καλύπτονται από ευρωπαϊκές προδιαγραφές και πρότυπα ή ελλείπει αυτών από διεθνή αναγνωρισμένα πρότυπα και προδιαγραφές”.

Ως εκ τούτου, καλείται ο αρμόδιος υπουργός να μας ενημερώσει για την απόφαση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας να απορρίψει και να αφαιρέσει τα συγκεκριμένα συστήματα, νοουμένου ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε νομοθεσία ή κανονισμοί να παρέχουν στην Πυροσβεστική Υπηρεσία την εξουσία να προβαίνει σε έλεγχο και έγκριση των συστημάτων πυρόσβεσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.242, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Επειδή συχνά έρχονται θέματα στη Βουλή των Αντιπροσώπων που αφορούν τη θάλασσα και τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με την πρόοδο της ετοιμασίας του σχεδιασμού που προβλέπεται στον περί Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού και άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμο του 2017 [Νόμος αρ. 144(I) του 2017].»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.243, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Τον τελευταίο καιρό τα επεισόδια σκόνης έχουν αυξηθεί σε συχνότητα, διάρκεια και ένταση. Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Έχει προετοιμαστεί το υπουργείο για τα επόμενα συμβάντα;
2. Έχουν γίνει ενέργειες για την προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού, ιδιαίτερα για την αντιμετώπιση της ζέστης, για τις περιπτώσεις που τα παιδιά θα μένουν κλειστά σε μια σχολική αίθουσα όλη μέρα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.244, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Μετά από τις τελευταίες εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση αναφορικά με την αλλαγή της ώρας, ένα θέμα που απασχολεί πολύ έντονα πολλούς στην Κύπρο, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποιο είναι το χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναμένεται να παρθούν τελικές αποφάσεις;
2. Μέσω ποιας διαδικασίας θα διαμορφωθεί η τελική θέση της Κύπρου στο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.245, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2018, των βουλευτών κ. Παύλου Μυλωνά και Ζαχαρία Κουλία εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού και Αμμοχώστου, αντίστοιχα

Σημείωση: Η ερώτηση των βουλευτών είναι εμπιστευτική.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.246, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι ποιο στάδιο βρίσκεται η ετοιμασία των κανονισμών για τη λειτουργία εσπερινών σχολείων και πότε υπολογίζεται να κατατεθούν στη Βουλή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.247, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ισχύει το πρόγραμμα χορηγίας για αγορά πυροσβεστικών οχημάτων από τις κοινότητες. Σε περίπτωση που βρίσκεται σε ισχύ, παρακαλώ όπως ενημερώσετε το σώμα ποιες κοινότητες το έχουν χρησιμοποιήσει και αν υπάρχουν τυχόν εκκρεμότητες σε σχέση με το πρόγραμμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.248, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το αρδευτικό δίκτυο του υδατοφράκτη Λυμπιών είναι πεπαλαιωμένο και αποτελείται από αυλάκια και ανοικτούς αγωγούς. Σύμφωνα με τις πληροφορίες μας, ενώ έχουν αγοραστεί οι σωλήνες, δεν έχουν ακόμα τοποθετηθεί. Η κατάσταση αυτή έχει ως συνέπεια την απώλεια νερού από διαρροές και εξάτμιση.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την επέκταση του αρδευτικού δικτύου του υδατοφράκτη Λυμπιών.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολών.)

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.479, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σχετικά με το έργο ανάπλασης της πλατείας Αγίας Παρασκευής στην Κοινότητα Στρουμπιού, προτάθηκε για συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά απορρίφθηκε λόγω άλλων ανταγωνιστικών Έργων και θα προωθηθεί μέσω των ετήσιων Κρατικών Προϋπολογισμών (και θα καταβληθεί προσπάθεια για πιθανή έναρξή του τέλος του 2019), από τυχόν εξοικονομήσεις άλλων κονδυλίων.
2. Για το έργο της πλατείας Αγίας Σοφίας έχει εκδοθεί πολεοδομική άδεια με την οποία προνοείται γενική τοπιοτέχνηση του χώρου, ως κεντρικής πλατείας και το κόστος κατασκευής της ανέρχεται στο €1 εκ. Λόγω του υψηλού κόστους, απαιτείται η ετοιμασία σημειώματος έργου το οποίο θα αναλάβει ο μελετητής, μετά από σχετική απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου. Επειδή για το σχεδιασμό υπάρχουν διαφωνίες τόσο μεταξύ των μελών του Συμβουλίου, όσο και οργανωμένων συνόλων της Κοινότητας, αποφασίστηκε όπως ο Πρόεδρος του Συμβουλίου συνεργαστεί με το μελετητή, για να γίνουν παρουσιάσεις του έργου, αρχικά στο Κοινοτικό Συμβούλιο και τα οργανωμένα σύνολα και ακολούθως στους κατοίκους, με σκοπό τη λήψη απόφασης για την τελική μορφή του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.646, ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Η απάντηση στο ερώτημα που εγείρεται στην ερώτηση με αρ. Ερ. 23.06.011.02.646, από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

1. Στο ερώτημα αναφορικά με την πιλοτική εφαρμογή του σχεδίου ολοκλήρωσης λειτουργίας Κέντρων Υγείας στην επαρχία Λευκωσίας πληροφορείστε ότι με την εισαγωγή του Γενικού Σχεδίου Υγείας, τα Δημόσια Νοσηλευτήρια και Κέντρα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΚΠΦΥ) του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας, θα κληθούν να λειτουργήσουν σε ένα νέο, ανταγωνιστικό περιβάλλον. Για να μπορέσουν να ανταποκριθούν σε αυτό και για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά τους, απαιτείται αναβάθμιση της ποιότητας και της αποδοτικότητας των υπηρεσιών που παρέχουν.
2. Ως εκ τούτου για την αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων που παρουσιάζονται με τον υφιστάμενο τρόπο λειτουργίας των Κέντρων Υγείας στην ευρύτερη αστική περιοχή της Λευκωσίας, κρίθηκε απαραίτητη η αναδιοργάνωσή τους, με πρώτο μέτρο την παράταση του ωραρίου λειτουργίας τους καθημερινά, κατά τις απογευματινές ώρες μέχρι τις 20:00, καθώς και Σάββατο πρωί από τις 8:00-13:00, και την εφαρμογή συστήματος ραντεβού.
3. Η παράταση του ωραρίου λειτουργίας όλων των ΚΠΦΥ που λειτουργούν στην ευρύτερη αστική περιοχή της Λευκωσίας γίνεται για την καλύτερη παροχή υπηρεσιών υγείας. Για να καλυφθούν όλες οι περιοχές

της Λευκωσίας επιλέγονται τα πιο κάτω 7 ΚΠΦΥ που διαθέτουν τις απαραίτητες κτηριακές υποδομές και στελέχωση.

Το Κέντρο Υγείας Έγκωμης, Αγλαντζιάς, Στροβόλου, Λακατάμιας, Λατσιών, Καϊμακλίου και Παλαιό Λευκωσίας.

Τα μικρότερα γειτονικά κέντρα υγείας που συμπλεγματοποιούνται ή συγχωνεύονται με τα κυρίως Κέντρα Υγείας (ΚΥ) είναι:

- Κ. Υ. Αγίου Δομετίου, το οποίο συγχωνεύεται με το ΚΥ Έγκωμης και διακόπτεται η λειτουργία του.
- Κ. Υ. Ανθούπολης, το οποίο συμπλεγματοποιείται με το ΚΥ Λακατάμιας, αλλά συνεχίζει να λειτουργεί μια φορά την εβδομάδα.
- Κ.Υ. Στρόβολος II, συμπλεγματοποιείται με το ΚΥ Στροβόλου και συνεχίζει να λειτουργεί μια φορά την εβδομάδα.
- Κ.Υ. Γερίου, συγχωνεύεται με το ΚΥ Λατσιών και διακόπτεται η λειτουργία του.

4. Σε όλα τα αστικά Κέντρα Υγείας της Λευκωσίας απασχολούνται συνολικά 40 Ιατρικοί Λειτουργοί, 31 Νοσηλευτικοί Λειτουργοί, 17 Φαρμακοποιοί, 15 Γενικοί Βοηθοί, 13 καθαρίστριες και 5 κλητήρες.

Ο αριθμός των ασθενών που έχουν εξυπηρετηθεί στα εν λόγω Κέντρα Υγείας είναι:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017

ΚΕΝΤΡΑ ΥΓΕΙΑΣ	Αρ. Ιατρών	Αρ. Επισκέψεων 2017	Αρ. Επισκέψεων ανά ιατρό
ΛΑΤΣΙΩΝ ΑΠΟΓ.	1	628	628
ΛΑΤΣΙΩΝ ΠΡΩΪ	2.1	9110	4338
ΑΓ. ΔΟΜΕΤΙΟΥ	3	14268	4756
ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ	6	30104	5017
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΑΠΟΓΕΥΜΑ	3	15238	5079
ΚΑΪΜΑΚΛΙΟΥ	6	30772	5129
ΑΝΘΟΥΠΟΛΗΣ	2	10583	5292
ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ	5.4	32569	6031
ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ	6	36298	6050
ΕΓΚΩΜΗΣ	4	24483	6121
ΓΕΡΙΟΥ	1	6575	6575
ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ II	1	6917	6917
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΠΡ.	5	41144	8229
ΤΣΕΡΙΟΥ	1	9129	9129

Το Κέντρο Υγείας του Παλαιού Νοσοκομείου Λευκωσίας λειτουργεί τις απογευματινές ώρες καθώς και Σάββατο πρωί για πολλά χρόνια. Το νέο Κέντρο Υγείας Λατσιών, που εγκαινιάστηκε το Φθινόπωρο του 2017, λειτουργεί από τότε τις απογευματινές ώρες και από 23 Ιουλίου, με τη συγχώνευσή του με το Κέντρο Υγείας Γερίου, λειτουργεί και Σάββατο πρωί. Από 30 Ιουλίου 2018, έχουν προστεθεί ακόμα δύο Κέντρα Υγείας, Στροβόλου και Λακατάμιας, τα οποία λειτουργούν επίσης απογεύματα μέχρι τις 20:00 και Σάββατο πρωί.

Πριν το τέλος του 2018 θα παραταθεί το ωράριο λειτουργίας και στα Κέντρα Υγείας Αγλαντζιάς, Καϊμακλίου και Έγκωμης.

5. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.654, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αριθμό Ερ. 23.06.011.02.654 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο Κεντρικός Φορέας Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών (ΚΦΣΚΥ) συστάθηκε με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 76.877 και ημερομηνία 30/04/2014. Η εν λόγω Απόφαση προνοούσε ότι ο ΚΦΣΚΥ θα προεδρεύετο από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και θα αποτελείτο από τους Γενικούς Διευθυντές των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών και το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας ως μέλη με τους όρους εντολής και τις εξουσίες που καθορίζονται στη σχετική πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο με αριθμό 537/2014.
2. Μετά τη σύσταση του ο ΚΦΣΚΥ προώθησε άμεσα την ετοιμασία και τήρηση Μητρώου Κρατικών Ακινήτων και Ενοικιαζόμενων Ακινήτων, που συμπεριλαμβάνονταν στους όρους εντολής του, το οποίο διευκόλυνε τη λήψη αποφάσεων για στέγαση Κρατικών Υπηρεσιών.
3. Με την έναρξη λειτουργίας του ΚΦΣΚΥ διαπιστώθηκε μεγάλη ανομοιομορφία στα υφιστάμενα συμβόλαια ενοικίασης κτηρίων για στέγαση Κρατικών Υπηρεσιών. Έτσι ο ΚΦΣΚΥ προχώρησε στον καθορισμό ενιαίας πολιτικής για στέγαση Κρατικών Υπηρεσιών. Μέσα στα πλαίσια καθορισμού ενιαίας πολιτικής ο ΚΦΣΚΥ ετοίμασε Προσχέδιο Πρότυπου/Τυποποιημένου Ενοικιαστήριου Συμβολαίου το οποίο στάλθηκε στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο ώστε να χρησιμοποιείται από τις Κρατικές Υπηρεσίες που στεγάζονται σε ενοικιαζόμενα κτήρια.
4. Επιπλέον ο ΚΦΣΚΥ σε συνεργασία με το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών καθόρισε τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνεται υπόψη η ενεργειακή απόδοση κτηρίων, ώστε να είναι εφικτή η σύγκριση κτηρίων με υψηλή, συνήθη ή χαμηλή ενεργειακή απόδοση.
5. Κατά τη διάρκεια της τετραετούς λειτουργίας του ΚΦΣΚΥ (Απρίλιος 2014- Δεκέμβριος 2017) εξετάστηκαν πέραν των 500 θεμάτων στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών σε πέραν των 60 συνεδριών. Στον πίνακα που παρατίθεται πιο κάτω φαίνεται η μείωση του ποσού που πληρώνει το Κράτος για ενοίκια ανά έτος, από το 2010-2017:

Έτος	Δαπάνη σε εκ. €
2010	29,1
2011	30,9
2012	30,2
2013	27,4
2014	23,2
2015	22,7
2016	22,8
2017	23,4

6. Ο ΚΦΣΚΥ καταργήθηκε στις 31/12/2017 με βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 83.750 και ημερομηνία 22/11/2017. Όσον αφορά τη νέα διαδικασία εξέτασης αιτημάτων στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών κυκλοφόρησε η εγκύκλιος επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων με αρ. 5.28.80 και ημερομηνία 2 Ιανουαρίου 2018, η οποία επισυνάπτεται.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.023, ημερομηνίας 1^{ης} Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω, τα ακόλουθα:

1. Ο Αν. Διευθυντής Υπηρεσίας Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών, δυνάμει εκχωρήσεως εξουσιών από τον Κηδεμόνα Τ/Κ Περιουσιών έχει διαβιβάσει εγκύκλιο επιστολή με αντικειμενικό σκοπό τον ομοιόμορφο χειρισμό των εκκρεμούντων αιτημάτων από όλους τους Κλάδους Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών των Επαρχιακών Διοικήσεων. Αντίγραφο της επιστολής επισυνάπτεται για πληρέστερη ενημέρωση. Σύμφωνα με την συγκεκριμένη εγκύκλιο όλες οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν πριν ή και κατά την 21.5.2018, θα εξεταστούν μέχρι τις 31.12.2018. Για τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν μετά από την

21.5.2018 θα δίνεται απάντηση/ενημέρωση ότι οι διαθέσιμες Τ/Κ περιουσίες θα δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών, Υπουργείο Εσωτερικών και οι ενδιαφερόμενοι για μίσθωση Τ/Κ περιουσίας θα πρέπει να υποβάλουν σχετική αίτηση. Για τις αιτήσεις που εκκρεμούν προ της 21.5.2018 και θα εξεταστούν, στους πλέον δικαιούχους θα παραχωρηθεί Τ/Κ περιουσία και στους υπόλοιπους αιτητές θα δίνεται απάντηση ως η νέα πολιτική.

2. Σημειώνεται ότι οι αιτήσεις τίθενται ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής σύμφωνα με την κείμενη Νομοθεσία των περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμων αρ. 139 του 1991 έως 68(Ι)/2012. Εκεί αξιολογούνται και υποβάλλεται εισήγηση προς τον Κηδεμόνα Τ/Κ Περιουσιών για παραχώρηση της Τ/Κ περιουσίας στον πλέον δικαιούχο. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων τίθενται ενώπιον του Αν. Διευθυντή Υπηρεσίας Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών, δυνάμει εκχωρήσεως εξουσιών από τον Κηδεμόνα Τ/Κ Περιουσιών και επικυρώνονται. Τα επικυρωμένα πρακτικά διαβιβάζονται τόσο στην Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων- Παθόντων, όσο και στα Μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής για ενημέρωση. Στις περιπτώσεις όπου υπήρξε Τ/Κ περιουσία πέραν των αναγκών των προσφύγων τέθηκε ενώπιον της Συμβουλευτικής Επιτροπής και εγκρίθηκε κατ' εξαίρεση η παραχώρηση σε δυσπραγούντες συνανθρώπους μας (οικίες) ή σε μη εκτοπισθέντες γεωργοκτηνοτρόφους (γεωργική γη).
3. Υπάρχουν ακόμη περιπτώσεις/αιτήματα που αφορούν στις μεταβιβάσεις από ένα μέλος της οικογένειας σε άλλο, οι οποίες τίθενται ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής χωρίς να δημοσιεύονται εφόσον ως αναφέρεται στην σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στην ιστοσελίδα θα δημοσιεύονται οι διαθέσιμες περιουσίες, δηλαδή οι ελεύθερες κατοχές. Περιπτώσεις που δεν θα δημοσιεύονται είναι για παράδειγμα όταν μισθωτής οικίας αποβιώσει και στην οικία διέμεναν μαζί του η γυναίκα και τα παιδιά του. Το ίδιο θα εφαρμόζεται ακόμη και στις περιπτώσεις Τ/Κ περιουσίας για επαγγελματικούς σκοπούς.
4. Στις περιπτώσεις εκείνες όπου υποβάλλονται αιτήσεις από Τοπικές Αρχές ή Κυβερνητικές Υπηρεσίες και κρίνεται αναγκαία η παραχώρηση Τ/Κ περιουσίας για σκοπούς δημοσίου συμφέροντος, αυτές θα διαβιβάζονται στη Συμβουλευτική Επιτροπή για απόφαση, χωρίς δημοσίευση.
5. Μετά από διαβούλευση της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών με την Επίτροπο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, στην ιστοσελίδα θα αναρτηθούν οι κάτοχοι Τ/Κ περιουσίας εκτός των κατοικιών.
6. Έχουν δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών διαθέσιμες Τ/Κ περιουσίες ως εξής:

Λευκωσία: 7 οικίες και υποβλήθηκαν 56 αιτήσεις, 27 ανοικτοί χώροι και υποστατικά για επαγγελματικούς σκοπούς και υποβλήθηκαν 31 αιτήσεις, 38 τεμάχια για γεωργική χρήση και υποβλήθηκαν 10 αιτήσεις.

Λεμεσός: 39 τεμάχια στον Άγιο Θωμά για γεωργική χρήση και ουδεμία αίτηση υποβλήθηκε.

Λάρνακα: 5 ανοικτοί χώροι και 1 υποστατικό για επαγγελματικούς σκοπούς και υποβλήθηκαν 41 αιτήσεις.

Πάφος: 39 υποστατικά για επαγγελματικούς σκοπούς και υποβλήθηκαν 72 αιτήσεις.

7. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν πρόσθετες πληροφορίες/διευκρινίσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Όπως έχει αποφασιστεί στην προηγούμενή μας συνεδρία, θα αρχίσει και θα ολοκληρώσουμε σήμερα τη συζήτηση των υπ' αριθμόν 1 και 2 θεμάτων. Το πρώτο θέμα τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που δημιουργούνται σε χιλιάδες δανειολήπτες και εγγυητές δανείων που επηρεάζονται από την αναδρομική ισχύ του άρθρου 44Α του περί Μεταβιβάσεως Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου (νόμος εκποιήσεων)» και ενεγράφη από τον κ. Γιώργο Περδίκη, πρόεδρο του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και την κ. Άννα Θεολόγου. Το δεύτερο θέμα τιτλοφορείται «Η μαζική αποστολή επιστολών τύπου "ΙΑ" από τραπεζικά ιδρύματα σε δανειολήπτες με προειδοποίηση για εκποίηση κύριας κατοικίας ή/και μικρής επαγγελματικής στέγης. Οι συνέπειες αυτής της εξέλιξης στην οικονομία της Κύπρου και στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού» και έχει εγγραφεί από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Έχει καθοριστεί ο χρόνος και το γνωρίζετε. Θα παρακαλούσα τώρα τους εισηγητές των δύο θεμάτων σε μια σύντομη εισαγωγή.

Ο κ. Λουκαΐδης, αν θέλει να μιλήσει πρώτος, ή η κ. Θεολόγου.

Κύριε Λουκαΐδη, προτιμάτε να μιλήσετε πρώτος;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Προτιμούμε να πάμε με τη σειρά, όπως έχει ετοιμαστεί ο κατάλογος των ομιλητών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πάτε με τη σειρά χωρίς εισαγωγή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσείς, κυρία Θεολόγου, έχετε και πρώτη τον λόγο, οπότε νομίζω να ακολουθήσουμε τη σειρά.

Ευχαριστώ, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Απλώς, μέχρι να έρθει στο βήμα η κ. Θεολόγου, μια παράλειψη, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω το έχουμε πει στη Σύσκεψη Αρχηγών, το θέμα υπ' αριθμόν 5, που αφορά τον Οργανισμό Νεολαίας, πρέπει να πάει πίσω στην επιτροπή. Δεν το είχαμε αναφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιο θέμα;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Το θέμα που συζητούσαμε στην ημερήσια διάταξη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Του συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, εντάξει, εννοείται. Να κάμουμε τη συνεννόηση μεταξύ μας, ναι, καλά που το υπενθυμίζετε.

Η κ. Θεολόγου. Έχετε πέντε λεπτά, κυρία Θεολόγου. Είναι εύλογο στα τέσσερα λεπτά και δώσαμε πέντε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δυνάμει του συντάγματος είναι εύλογος χρόνος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στις 6 Σεπτεμβρίου του 2014, μέσα σε αυτό τον χώρο του κοινοβουλίου, ο Κύπριος δανειολήπτης και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θυσιάστηκαν στον βωμό της σκοπιμότητας να εξυπηρετηθούν τα γνωστά τραπεζικά συμφέροντα. Προσωπικά, τότε δεν ήμουν βουλευτής...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δεν ακούγεστε!

Είναι χαμηλωμένη η φωνή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι να κάνουμε; Ψηλώστε λίγο τη φωνή, γιατί έχουμε και ψηλούς εδώ μέσα!

Παρακαλώ.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Προσωπικά, κύριε Πρόεδρε, τότε δεν ήμουν βουλευτής, όμως, μελετώντας πέραν των τετρακοσίων σελίδων πρακτικά, έμεινα έκπληκτη από τα όσα διάβασα και το καλό και ευτυχές είναι ότι τα γραπτά μένουν.

Ένας από τους συναδέλφους τότε, που ήταν υποστηρικτής του νόμου των εκποιήσεων, στην τοποθέτησή του ανέφερε ότι ο πλούτος της Κύπρου είναι οι περιουσίες της, αφού αποτύχαμε με το πείραμα του να είναι η Κύπρος χρηματοπιστωτικό κέντρο, αφήνοντας να νοηθεί ότι πρέπει οι περιουσίες να προστατευτούν. Κατά παράδοξο τρόπο ήταν ένας από τους κύριους σπόνσορες του νόμου των εκποιήσεων, που στο τέλος της ημέρας επιτρέπει το ξεπούλημα των περιουσιών των Κυπρίων πολιτών!

Συνεχίζοντας τη μελέτη των πρακτικών, διαπίστωση την ευαισθησία ορισμένων συναδέλφων για την προστασία των δικαιωμάτων των δανειοληπτών και την ανησυχία τους για μαζικές εκποιήσεις, εάν εφαρμοζόταν αναδρομικά ο νόμος και αποκτούσαν οι τράπεζες ένα τέτοιο υπερόπλο.

Άλλοι συνάδελφοι εξέφρασαν την άποψη ότι, εάν ψηφίζοταν ο νόμος, θα ήταν θηλιά στον λαιμό των δανειοληπτών που πιάστηκαν αιχμάλωτοι της οικονομικής κρίσης σε προσωπικό και επιχειρηματικό επίπεδο, μιας κρίσης που δημιουργήθηκε από τα λάθη των τραπεζών.

Υπήρχαν και άλλοι που τήρησαν μια παράξενη εποικοδομητική ουδετερότητα. Παρ' όλες τις επιφυλάξεις και τους προβληματισμούς, όπως γνωρίζετε καλά, το νομοσχέδιο τότε ψηφίστηκε σε νόμο. Φυσικά, οι πιέσεις να ψηφιστεί ο νόμος ήταν πολλές και, όπως αναφέρει και ο Υπουργός Οικονομικών τότε στα πρακτικά, είχε γίνει δέκτης προτροπών, για να ψηφιστεί ο νόμος, από Ρώσο επιχειρηματία εκπρόσωπο μετόχων τράπεζας. Αυτό για τον ιστορικό του μέλλοντος.

Λυτούμαι να σας αναφέρω ότι από τα πρακτικά απουσιάζουν σημαντικές σελίδες, όπως οι τοποθετήσεις του Γενικού Εισαγγελέα αναφορικά με την αναδρομικότητα, καθώς επίσης απουσιάζουν και έγγραφα από το Αρχείο της Βουλής, για τα οποία γίνεται αναφορά στα πρακτικά. Ζήτησα με επιστολή μου από τη Νομική Υπηρεσία τα σχετικά έγγραφα, για να πάρω απάντηση ότι μπορώ να πάρω τα έγγραφα από το Αρχείο της Βουλής. Και επαναλαμβάνω ότι στο Αρχείο της Βουλής αυτά τα έγγραφα δεν υπάρχουν.

Σήμερα μπορεί κάποιος να πει ότι έχουμε αντίληψη για τις συνέπειες αυτού που ψήφισε η Βουλή το 2014, αφού οι τράπεζες χρησιμοποιούν τον νόμο ως ένα εργαλείο εκβιασμού, για να μην διεκδικούν οι δανειολήπτες τα δικαιώματά τους. Είναι νομική ανομοιογένεια ο Κωστής, ο Γιαννής και ο κάθε δανειολήπτης, για να βρουν το δικαίό τους, να πρέπει να προσφύγουν στο δικαστήριο, ενώ η τράπεζα χωρίς απόφαση δικαστηρίου να μπορεί να πουλεί την περιουσία τους. Κανένας δανειολήπτης δε θα έβαζε υποθήκη το σπίτι, για να πιάσει δάνειο να σπουδάσει τα παιδιά του, που θα τα σπουδάσει στο εξωτερικό, εάν ήξερε ότι μέσα σε τέσσερις μήνες, αν δεν πληρώσει μια δόση δανείου, επειδή έχασε τη δουλειά του, θα χάσει το σπίτι του και δε θα του παρέχει το κράτος προστασία των δικαιωμάτων του.

Μια σοβαρή συνέπεια αυτής της αναδρομικής ισχύος του νόμου θα είναι κάποτε να κληθεί η Κυπριακή Δημοκρατία να καταβάλει αποζημιώσεις, διότι επέτρεψε διά νόμου να διενεργούνται ιδιωτικοί πλειστηριασμοί σε συμβάσεις υποθήκης που υπογράφηκαν πριν την αλλαγή του νόμου. Καμία τράπεζα δε θα πληρώσει αποζημιώσεις για παράνομες εκποιήσεις παρά μόνο η Κυπριακή Δημοκρατία, δηλαδή ξανά ο φορολογούμενος πολίτης, με τις ευλογίες αυτού του "σοφού" κοινοβουλίου, που, αντί να αναθεματίζει τις κακές τραπεζικές πρακτικές που συνεχίζουν μέχρι σήμερα, δαιμονοποίησε τον δανεισμό και το επιχειρείν, που είναι η κινητήριος δύναμη μιας υγιούς οικονομίας που θέλει να αναπτύσσεται και να δημιουργεί μελλοντικές προοπτικές σταθερότητας και ευημερίας.

Είμαι περίεργη, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να δω τι θα αποφασίσει κάποτε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, όταν έρθει ενώπιόν του η νομιμότητα του νέου νόμου των εκποιήσεων, από τη στιγμή μάλιστα που θα τεθούν υπόψη του οι αποφάσεις της ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου σχετικά με την επέμβαση στο δικαίωμα της ελευθερίας του συμβάλλεσθαι.

Κύριε Πρόεδρε,

Θεωρώ όλα αυτά τα οποία θα συζητηθούν σήμερα στοιχεία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρέπει να ολοκληρώνετε, όμως, κυρία Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

...στοιχεία τα οποία θα πρέπει να έχει υπόψη του ο ιστορικός του μέλλοντος.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπράβο, ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο κ. Χρίστος Χρίστου του ΕΛΑΜ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Τον Ιούνιο που μας πέρασε η πλειοψηφία των κομμάτων ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ υπερψήφισε και έθεσε σε εφαρμογή μια σειρά από νομοθεσίες οι οποίες αφορούσαν κατά κύριο λόγο τις εκποιήσεις. Μάλιστα, η συγκεκριμένη πλειοψηφία απέκλεισε οποιαδήποτε τροπολογία των υπολοίπων κομμάτων. Υποτίθεται πως βασικοί στόχοι αυτών των αλλαγών ήταν, πρώτον, να κυνηγηθούν οι στρατηγικοί κακοπληρωτές και δεύτερον, να προστατευτούν οι ευάλωτες ομάδες.

Λίγους μήνες μετά είναι ξεκάθαρο ότι δεν έγινε ούτε το πρώτο ούτε το δεύτερο. Αντίθετα, οι τραπεζικοί οργανισμοί, εκμεταλλεζόμενοι τα προνόμια που τους παραχώρησε η κυπριακή Βουλή, έχουν αποστείλει επιστολές τύπου "ΙΑ" σε χιλιάδες δανειολήπτες, κάτι που πρακτικά σημαίνει ότι το προσεχές διάστημα θα υπάρξουν μαζικές εκποιήσεις.

Με πολύ απλά λόγια, για να αντιλαμβάνεται η κοινή γνώμη τι ακριβώς αποφασίστηκε σε αυτή την αίθουσα, δυο κόμματα και είκοσι οκτώ βουλευτές στήριξαν τα συμφέροντα των τραπεζών, αδιαφορώντας για τις συνέπειες. Οι τράπεζες, που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην κατάρρευση της κυπριακής οικονομίας, αντί να ελεγχθούν και να τιμωρηθούν, επιβραβεύτηκαν με επιπλέον εξουσίες. Τους δόθηκε για πρώτη φορά το δικαίωμα να προχωρήσουν σε ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς. Οι διαδικασίες έγιναν ταχύτερες και οι πολιτικές αντιμετώπισης των πελατών τους πιο επιθετικές.

Ο κόσμος ρωτά πλέον με αγωνία. Προστατεύεται ή όχι η κύρια κατοικία; Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα είναι πως στην πραγματικότητα δεν προστατεύεται η κύρια κατοικία. Η προστασία των ευάλωτων ομάδων έμεινε στα χαρτιά και το σχέδιο "Εστία" αγνοείται. Περιμένουμε να δούμε αν με κυβερνητική απόφαση θα εφαρμοστεί στο μέλλον. Όσοι βουλευτές πιθανόν να επιχειρήσουν αργότερα να διαψεύσουν αυτά που μόλις ανέφερα να είναι έτοιμοι να αναλάβουν και τις ευθύνες απέναντι στην κοινωνία.

Ως ΕΛΑΜ είχαμε προειδοποιήσει γι' αυτές τις εξελίξεις. Παράλληλα, για να αποφύγουμε τα χειρότερα, αποστείλαμε τόσο προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας όσο και προς το Υπουργείο Οικονομικών τις δικές μας προτάσεις, ακριβώς για να αντιμετωπιστεί έγκαιρα και αποτελεσματικά το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος του προβλήματος, εισηγηθήκαμε όπως νομοθετηθεί διαδικασία για διαγραφή μέρους ή όλου του ποσού των υπερχρεώσεων, των τόκων δηλαδή που τόσα χρόνια οι τράπεζες προσέθεταν ανεξέλεγκτα στο αρχικό κεφάλαιο δανεισμού. Επίσης προτείναμε να δοθεί η δυνατότητα στους δανειολήπτες που κινδυνεύουν να χάσουν την κύρια κατοικία τους να εξαγοράσουν το δάνειό τους σε χαμηλότερη τιμή, ανάλογη και ισόποση με αυτήν που θα λάμβαναν οι τράπεζες σε περίπτωση που το δάνειό τους εξαγοραζόταν από τους γνωστούς ξένους οίκους διαχείρισης προβληματικών δανείων. Ακόμα, ζητήσαμε να υπάρξει διαχωρισμός και κατηγοριοποίηση των δανειοληπτών ανά περίπτωση. Με αυτό τον τρόπο θα εντοπίσουμε πολύ πιο εύκολα αυτούς που στρατηγικά επιδιώκουν να μην αποπληρώσουν τις οφειλές τους.

Για να αποκατασταθεί επίσης το αίσθημα δικαιοσύνης ανάμεσα στους πολίτες, καταθέσαμε παράλληλα πρόταση νόμου για σχέδιο ανταμοιβής προς τους καλοπληρωτές, τους ανθρώπους δηλαδή που πληρώνουν κανονικά τις δόσεις τους. Και το ευχάριστο το οποίο ενημερώθηκα σήμερα είναι ότι η συγκεκριμένη πρόταση νόμου θα είναι υπό συζήτηση τη Δευτέρα στην επιτροπή Οικονομικών. Η προσέγγισή μας στο ζήτημα γίνεται πάντα με το δεδομένο ότι οι τράπεζες στηρίχθηκαν επανειλημμένως από τους φορολογούμενους πολίτες και θα πρέπει κάποια στιγμή με τη σειρά τους να το ανταποδώσουν. Καμία άλλη πρότασή μας μέχρι στιγμής τουλάχιστον δεν εισακούστηκε, όχι γιατί είναι ανεδαφική, όπως υποστηρίζουν ορισμένοι, αλλά γιατί στην ουσία δεν υπάρχει πολιτική βούληση από πλευράς της κυβέρνησης να έρθει σε ρήξη με το τραπεζικό κατεστημένο.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Το πρόβλημα που έχουμε ενώπιόν μας είναι παραπάνω από μεγάλο. Οι συνέπειές του θα πλήξουν σοβαρά την αξιοπιστία του πολιτικού και οικονομικού συστήματος, αλλά θα προχωρήσουν και βαθύτερα, επηρεάζοντας τη συνοχή του ίδιου του κοινωνικού ιστού.

Συμμετέχοντας σε όλες τις συζητήσεις που κλήθηκαν τα κόμματα για το εν λόγω θέμα τόσο σε επίπεδο Εθνικού Συμβουλίου όσο και στο Υπουργείο Οικονομικών, έχω καταλήξει σε μια διαπίστωση, την οποία θεωρώ τραγική: Μια μεγάλη μερίδα του πολιτικού κόσμου της χώρας πιστεύει ακράδαντα πως όλοι οι συμπολίτες μας οι οποίοι αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τα δάνειά τους είναι στρατηγικοί κακοπληρωτές, έχουν σχηματίσει δηλαδή στο μυαλό τους ότι το 50% του πληθυσμού της χώρας έχει σκοπό να εξαπατήσει τις τράπεζες, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι είναι σαν να πιστεύουμε ότι το 50% του λαού μας είναι απατεώνες! Τέτοιες διαπιστώσεις αδικούν τον λαό μας. Οικογενειάρχες, βιοπαλαιστές και άνθρωποι που έχασαν τη δουλειά τους είναι οι περισσότεροι, οι οποίοι προσπαθούν να επιβιώσουν μόνοι τους, χωρίς στηρίγματα, μιας και το επίσημο κράτος τους εγκατέλειψε στην τύχη τους.

Κύριε Πρόεδρε,

Οι τράπεζες επέλεξαν τη σύγκρουση με την κοινωνία. Η πολιτεία οφείλει να πάρει θέση και να καλύψει με την ασπίδα της αυτούς που την έχουν ανάγκη και όχι να συμμαχεί με όσους προσπαθούν να δημιουργήσουν νέους πρόσφυγες.

Έχετε επιτρέψει με τις αποφάσεις σας να εξαπατηθούν οι κάτοχοι αξιογράφων, να κουρευτούν καταθέσεις, να κλείσουν υποκαταστήματα της συνεργατικής σε περιοχές που εξυπηρετούσαν χιλιάδες κόσμο. Είναι ώρα να αλλάξετε αποφάσεις, για να μην επιτρέψουμε να δημιουργηθούν και άστεγοι στην πατρίδα μας.

Το ΕΛΑΜ θα είναι παρών στον δημόσιο διάλογο γι' αυτό το θέμα. Θα είναι παρών όμως και δίπλα σε όποιο συμπατριώτη μας μας χρειαστεί, για να μη χάσει το σπίτι του.

Και επειδή πολλές φορές έχουμε κατηγορηθεί ότι είμαστε το κόμμα που κάνει πολιτική με συνθήματα, «Κανένα σπίτι σε χέρια τραπεζίτη»!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιώργος Περδικής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Πιθανόν να έχει εμπεδωθεί μία αντίληψη ότι το Κίνημα Οικολόγων - Συνεργασία Πολιτών είναι ένας δογματικά εχθρός των τραπεζών και ο κυνηγός του τραπεζικού συστήματος. Δεν είναι αυτή η αλήθεια. Αναγνωρίζουμε ότι χωρίς τράπεζες και δανεισμό δεν μπορεί να υπάρξει ουσιαστική ανάπτυξη. Ο λελογισμένος, τίμιος και φρόνιμος δανεισμός είναι αδήριτη ανάγκη και αποτελεί από την αρχή της οργάνωσης των πόλεων και του πολιτισμού ουσιώδη μοχλό ανάπτυξης και προόδου. Ο τίμιος δανεισμός απαιτεί σεβασμό από τα συμβαλλόμενα μέρη, για να υπάρχει αμοιβαίο όφελος. Έτσι μόνο υπάρχει επιτυχία και πρόοδος. Ταυτόχρονα όμως, δεν πρέπει οι τράπεζες να εφαρμόζουν μονοδιάστατη πολιτική με στόχο το κέρδος έναντι οποιουδήποτε κόστους στην κοινωνία και στο ευρύτερο δημόσιο συμφέρον.

Οι αρχές του τίμιου δανεισμού είχαν συστηματικά παραβιαστεί στην Κύπρο. Την κύρια ευθύνη γι' αυτό είχαν οι ίδιες οι τράπεζες, η Κεντρική Τράπεζα και εν τέλει και η ίδια η αγορά, δανειολήπτες, φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες. Νομοτελειακά, φτάσαμε στην κρίση και την κατάρρευση του κυπριακού τραπεζικού συστήματος με τις επιθετικές αποφάσεις των ευρωπαϊκών θεσμών και τα εγκληματικά λάθη της πολιτικής ηγεσίας στην Κύπρο.

Το τραπεζικό σύστημα της χώρας αναζητά τον δρόμο της ανάκαμψης με κύριο εμπόδιο να είναι το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Ακόμα και αν είναι κοινοτυπία, αξίζει να αναφερθεί για ακόμα μια φορά ότι το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο τραπεζικό σύστημα της Κύπρου είναι το υψηλότερο στην Ευρωζώνη μετά την Ελλάδα και ανέρχεται στα €13,2 δις ή ποσοστό 34,1% των συνολικών δανείων, παρά τα πρόσφατα μέτρα της μεταφοράς των μη εξυπηρετούμενων δανείων εκτός του τραπεζικού συστήματος με την αγορά των μη εξυπηρετούμενων δανείων του συνεργατισμού από την κυβέρνηση και την πώληση μεγάλου αριθμού δανείων από την Τράπεζα Κύπρου σε μεγάλο fund ξένων συμφερόντων. Αυτά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια δεν έχουν βεβαίως εξαφανιστεί ως διά μαγείας, απλά δεν αποτελούν πλέον βαρίδι για τις τράπεζες. Το βάρος για τους δανειολήπτες όμως παραμένει και το μέλλον αβέβαιο, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη ότι ακόμα δεν ξέρουμε πώς θα διαχειριστεί η κυβέρνηση αυτά τα €7 δις των μη εξυπηρετούμενων δανείων του συνεργατισμού.

Είναι πλέον από όλους αποδεκτό ότι ο όγκος και το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων δημιουργήθηκε κυρίως από τα δάνεια που δόθηκαν αλόγιστα στον τομέα της ανάπτυξης γης και σε ορισμένους επωνύμους, δήθεν στυλοβάτες και χρηματοδότες του πολιτικού συστήματος της χώρας, φίλους της εκάστοτε κυβέρνησης, ανεξαρτήτως κομματικού χρωματισμού. Δεν έχουμε πειστεί ότι αυτό έχει σταματήσει και δε συνεχίζεται ακόμα. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο -που πάσχει ακόμα από τις προ της κρίσης εγγενείς παθογένειες- τον Σεπτέμβριο του 2014 κλήθηκε η Βουλή να τροποποιήσει το νομοθετικό πλαίσιο για τις εκποιήσεις και, ενώ σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, κυρίες και κύριοι, που θελήσαμε να επέμβουμε νομοθετικά σε ζητήματα που αφορούν τις δανειακές συμβάσεις, όπως π.χ. τον καθορισμό και την εξέλιξη του επιτοκίου, τις καταχρηστικές ρήτρες και τις επιβαρύνσεις κ.ο.κ., μας έλεγαν οι ειδήμονες ότι το δίκαιο των συμβάσεων δεν επιτρέπει την εκ των υστέρων τροποποίηση των όρων τους με μεταγενέστερη νομοθετική πράξη, στην περίπτωση αυτή και για να υλοποιηθεί η εκ των προτέρων ληφθείσα πολιτική απόφαση -στο όνομα τάχα της σωτηρίας της κυπριακής οικονομίας και των τραπεζών βεβαίως- το δίκαιο των συμβάσεων πήγε στον κάλαθο των αχρήστων και εφαρμόστηκε μια ιδιότυπη πρωτοτυπία εις βάρος των δανειοληπτών και των εγγυητών των δανείων.

Τροποποιήθηκε λοιπόν το μέρος εκείνο της νομοθεσίας που αφορά τις δανειακές συμβάσεις, για συμβάσεις που είχαν ήδη υπογραφεί πριν από πολλά χρόνια, σε ό,τι αφορά την εκποίηση της ενυπόθηκης

περιουσίας. Κρίθηκε ότι η υφιστάμενη για χρόνια διαδικασία, επειδή περνούσε μέσα από τα γρανάζια της κυβερνητικής μηχανής και πιο συγκεκριμένα του Τμήματος Κτηματολογίου, ήταν τάχα ατελέσφορη και αφερέγγυα. Μάταια ο τότε υπουργός και ο διευθυντής του Κτηματολογίου μάς έλεγαν ότι θα μπορούσε το Κτηματολόγιο μέσω της ενίσχυσης σε προσωπικό και νομικά εργαλεία να τρέξει πιο γρήγορα και δίκαια τη διαδικασία. Φωνή βωώντος εν τη ερήμω!

Η κυβέρνηση και η πλειοψηφία των κομμάτων αποφάσισαν να μεταφέρουν αυτή την εξουσία στα χέρια των τραπεζών. Κάποιοι το έκαναν, επειδή εν γένει πιστεύουν ότι το δημόσιο είναι άχρηστο και αναποτελεσματικό, κάποιοι γιατί φοβήθηκαν τις επιπτώσεις των μνημονιακών υποχρεώσεων και άλλοι γιατί ξεγελάστηκαν από τη φρούδα υπόσχεση ότι η κυβέρνηση θα δεχόταν να στρωθεί ένα δίχτυ προστασίας για τους ευάλωτους δανειολήπτες, αυτό που ονομάστηκε “Πλαίσιο Αφερεγγυότητας”.

Το δίχτυ αυτό, όπως είχαμε προειδοποιήσει, αποδείχθηκε τρύπιο. Εμείς ποτέ δεν καταλάβαμε γιατί η πλειοψηφία των κομμάτων επέτρεψε να συμβεί αυτό, ψηφίζοντας δηλαδή ξεχωριστούς νόμους για την προστασία των δανειοληπτών και των εγγυητών, που με τη μεγαλύτερη ευκολία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τους έστειλε στο Ανώτατο, για να κριθούν όλοι αντισυνταγματικοί στη βάση της προστασίας του δικαίου των συμβάσεων βεβαίως.

Οι πενιχρές και ανεπιτυχείς αναδιρθώσεις, η αργή πρόοδος στις μεταρρυθμίσεις, η αποτυχία του Πλαισίου Αφερεγγυότητας, αλλά και η εγκληματική αδυναμία των διοικήσεων των τραπεζών και της Κεντρικής Τράπεζας να εφαρμόσουν τον νέο τέλειο, κατά τα άλλα, νόμο και οι αδίστακτες απαιτήσεις των ευρωπαϊκών εποπτικών αρχών οδήγησαν βεβαίως σε νέα κρίση το τραπεζικό κυπριακό σύστημα μόλις πρόσφατα. Η κατάσταση απαιτούσε πάλι οδυνηρή επέμβαση και έτσι αποκτήσαμε προσφάτως τη νέα νομοθεσία για τις εκποιήσεις, τον περασμένο Ιούλιο. Στήθηκε και τότε, πρόσφατα, ένα σκηνικό πίεσεων, απειλών, απατηλών υποσχέσεων. Μας είπαν θα έχουμε ξανά κούρεμα καταθέσεων, θα κινδυνεύσουν οι τράπεζες, θα πάμε πίσω στο 2013 και άλλα πολλά τρομακτικά.

Ματαιώς επιδιώξαμε να καταθέσουμε τροπολογίες. Καταψηφίστηκαν όλες -όπως και το 2014- από την πλειοψηφία των κομμάτων. Κάποιοι στηρίχθηκαν και πάλι στις κενού περιεχομένου υποσχέσεις για τους ευάλωτους δανειολήπτες, το σχέδιο “Εστία”, τον φορέα διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, την εφαρμογή της νομοθεσίας για τους εγκλωβισμένους αγοραστές ακινήτων, την προστασία των εγγυητών, ακόμα και για το Ταμείο Αλληλεγγύης για τους κουρεμένους καταθέτες και τους κατόχους αξιογράφων.

Σήμερα, τέσσερις σχεδόν μήνες από την ψήφιση και εφαρμογή του νόμου για τις εκποιήσεις, παραμένουμε χωρίς σχέδιο “Εστία”, χωρίς νομοθεσία για τον φορέα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, του συνεργατισμού, χωρίς να εφαρμόζονται οι υποσχέσεις των τραπεζών για τους εγκλωβισμένους αγοραστές και τους εγγυητές, πώσω μάλλον και το Ταμείο Αλληλεγγύης. Οι δανειολήπτες αντιμετωπίζουν ένα τραπεζικό πογκρόμ. Η τροποποίηση του νόμου έχει αντιμετωπιστεί από τα επαρχιακά πρωτόδικα δικαστήρια με αντιφατικές αποφάσεις, με αποτέλεσμα να προκληθεί δικαιολογημένα τεράστια ανησυχία στους δανειολήπτες οι περιουσίες των οποίων κινδυνεύουν άμεσα με εκποίηση. Όπως και το 2014, οι τροποποιήσεις έχουν αναδρομική ισχύ, ισοπεδώνοντας το δικαίωμα των δανειοληπτών να προσφύγουν στο δικαστήριο και να πετύχουν αναστολή της διαδικασίας της εκποίησης που ξεκίνησε η τράπεζα.

Καλούνται οι δανειολήπτες από τις τράπεζες να ενταχθούν στο σχέδιο “Εστία” και σχέδιο “Εστία” δεν υπάρχει. Πρόκειται για μια πράξη παραπλάνησης των καλοπροαίρετων δανειοληπτών, η οποία πράξη, αντί να καταδικαστεί από την κυβέρνηση και τις εποπτικές αρχές, έτυχε και πολιτικής κάλυψης. Οφείλω σε αυτό το σημείο να ξεκαθαρίσω ότι για εμάς, το Κίνημα Οικολόγων - Συνεργασία Πολιτών, το σχέδιο “Εστία” όπως ανακοινώθηκε δεν είναι σχέδιο για τη στήριξη των ευάλωτων δανειοληπτών, ώστε να μη χάσουν την πρώτη κατοικία τους. Όπως τουλάχιστον συζητήθηκε πρόσφατα στη Βουλή, τον Ιούλιο, πρόκειται για ένα σχέδιο που επιχορηγεί και στηρίζει τις τράπεζες χρησιμοποιώντας τους δανειολήπτες ως όχημα αυτής της έμμεσης στήριξης των τραπεζών με τα λεφτά των φορολογουμένων.

Ως Κίνημα Οικολόγων - Συνεργασία Πολιτών θεωρούμε ότι επιβάλλεται να γίνουν τα εξής:

1. Η κατηγοριοποίηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, αναλόγως χρονολογίας και ποσού, για να ξεχωρίσουν οι στρατηγικοί κακοπληρωτές, στους οποίους να εφαρμοστούν αυστηρές ρήτρες, από τους καλοπροαίρετους δανειολήπτες.
2. Να καταργηθεί η αναδρομικότητα του νόμου που ψήφισε η Βουλή τον περασμένο Ιούλιο. Να λαμβάνονται υπόψη οι δικαστικές διαδικασίες που βρίσκονται εν εξελίξει. Να αυξηθούν τα χρονικά διαστήματα μεταξύ των επιστολών, για να δίδεται περιθώριο για προσπάθεια εξώδικης συνεννόησης. Οι τράπεζες δυστυχώς μετά τον Ιούλιο έγιναν αδιάλλακτες. Ενώ δε διαθέτουν επαρκές προσωπικό ούτε υποδομές, στέλνουν χιλιάδες επιστολές τύπου “Θ” και “Θ1”, ενώ δεν μπορούν ούτε οι ίδιες να ανταποκριθούν. Ο χρόνος όμως κυλά υπέρ τους και σπεύδουν να στείλουν και τις επιστολές τύπου “ΙΑ”, που κηρύττουν τον δανειολήπτη μη συνεργάσιμο, άσχετα αν αυτός μπορεί και τους παρακαλεί για μια συνάντηση, για να συζητηθεί η βιώσιμη αναδιάρθρωση του χρέους. Αρνούνται και προχωρούν σε εκποιήσεις.

3. Να έχουν δικαίωμα οι δανειολήπτες να αμφισβητήσουν τα υπόλοιπα των δανείων τους. Να εφαρμοστούν οι τελεσίδικες αποφάσεις δικαστηρίων άλλων ευρωπαϊκών χωρών για το ίδιο θέμα.
4. Να υιοθετηθεί ένα αξιόπιστο σύστημα για την εκτίμηση των ενυπόθηκων περιουσιών. Ακούγονται πολλά για το καρτέλ των εκτιμητών και τη σχέση του με τις τράπεζες.
5. Να επεκταθεί η προστασία της πρώτης κατοικίας και στην επαγγελματική στέγη μικρής επιχείρησης. Το κυνήγι των μικρών επιχειρήσεων μέσω της εφαρμογής της νομοθεσίας των εκποιήσεων ή και του αναχρονιστικού θεσμού, αγαπητέ κύριε Βότση, του διορισμού παραλήπτη/διαχειριστή στο πλαίσιο της εφαρμογής του ομολόγου κυμαινόμενης επιβάρυνσης δεν πρόκειται να βοηθήσει μεσοπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα τις ίδιες τις τράπεζες. Αυτό το κυνήγι πρέπει να σταματήσει. Παράλληλα, πρέπει να εφαρμοστούν πολιτικές στήριξης των μικρών επιχειρήσεων. Μέσα στα πλαίσια αυτά θα πρέπει να επανεξεταστεί, πάλι αγαπητέ κύριε Βότση, το θέμα των ωραρίων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εδώ τελειώνουμε, κύριε Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...το φορολογικό σύστημα και οι χορηγίες για de minimis επενδύσεις.

Τελιώνω με τον επίλογο, μια γραμμή. Αν λοιπόν αφεθούν οι τράπεζες να προχωρήσουν σε αλόγιστες εκποιήσεις πρώτης κατοικίας και μικρής επαγγελματικής στέγης, σίγουρα εκτιμούμε ότι δεν πρόκειται να διορθωθεί η οικονομία, αλλά μάλλον θα χειροτερεύει και θα δημιουργηθούν τεράστια κοινωνικά προβλήματα. Μπορεί μέχρι σήμερα ο λαός να μην αντέδρασε βίαια, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι δε θα συμβεί αύριο. Όλοι έχουν τα όρια της αντοχής τους. Ακόμα και οι Κυπριαίοι!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καλημέρα!

Στις αρχές της δεκαετίας του '70 ο τότε Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών Richard Nixon είχε κηρύξει τον πόλεμο κατά της επάρατης νόσου του καρκίνου. Στη δήλωση του τότε ο Αμερικανός Πρόεδρος υπέδειξε με έμφαση ότι «το ίδιο είδος συλλογικής προσπάθειας που καταβλήθηκε για τη διάσπαση του ατόμου και για την προσεδάφιση του ανθρώπου στη σελήνη, αυτό το ίδιο είδος συλλογικής προσπάθειας θα καταβληθεί, για να κατανικηθεί η επάρατη νόσος του καρκίνου». Από τότε μέχρι σήμερα έχουν περάσει πάρα πολλά χρόνια, έχει γιγαντωθεί η προσπάθεια να βρεθεί η θεραπεία του καρκίνου, παρ' όλα αυτά ο πόλεμος κατά του καρκίνου παρά τις μεγάλες προσπάθειες που καταβάλλονται δεν οδήγησε ακόμα σε οριστική νίκη. Η νόσος βρίσκεται σε έξαρση, προκαλεί εκατομμύρια νεκρούς σε όλο τον κόσμο, επιβαρύνει με δισεκατομμύρια τις δαπάνες νοσηλείας και στήριξης καρκινοπαθών.

Πολλοί αναλυτές, αξιολογώντας ακριβώς αυτή την περίπτωση, επαναβεβαιώνουν το αξίωμα, την αρχή και τον κανόνα πως δεν μπορείς να θεραπεύσεις ένα πρόβλημα που δεν κατανοείς την προέλευσή του και δε γνωρίζεις πλήρως τον μηχανισμό που το παράγει.

Προσαρμόζοντας αυτό τον κανόνα στην περίπτωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στην πατρίδα μας, ο ευπαιδευτος και επαρκώς κατηρητισμένος σε αυτά τα θέματα, φίλτατος Χρηματοοικονομικός Επίτροπος Παύλος Ιωάννου αναφέρει σε ένα άρθρο του: «Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αποτελούν την επάρατη νόσο της κυπριακής οικονομίας και κοινωνίας. Η άμεση θεραπεία τους επείγει. Στην πραγματικότητα η αντιμετώπισή τους είναι εξίσου σημαντική όσο και η αντιμετώπιση του κυπριακού προβλήματος, γιατί αποτελούν ζήτημα εθνικής ασφάλειας. Απλά διότι το διακύβευμα είναι η κοινωνική συνοχή και η βιωσιμότητα του οικονομικού μας συστήματος». Και καταλήγει ο κ. Ιωάννου: «Για να υπάρξει πλήρης αντιμετώπιση, πρέπει να κατανοήσουμε ότι εμείς στην Κύπρο αδυνατούμε να θεραπεύσουμε την ασθένεια των μη εξυπηρετούμενων δανείων, επειδή δεν έχουμε κατανοήσει επαρκώς το φαινόμενο».

Θα συμφωνήσω με την εκτίμηση του κ. Ιωάννου και θα προσθέσω ότι μέχρι σήμερα οι αρμόδιοι και οι υπεύθυνοι δεν έχουν αναλύσει και δεν έχουν κατανοήσει επαρκώς τις πηγές του φαινομένου των μη

εξυπηρετούμενων δανείων. Στην κρίσιμη συγκυρία που διανύσαμε και συνεχίζουμε να διανύουμε, κάποιοι από αυτούς που έπρεπε να πάρουν καθοριστικές αποφάσεις υπήρξαν τραγικά ανεπαρκείς και άτολμοι, με αποτέλεσμα να χαθεί πολύτιμος χρόνος. Μέχρι τώρα δεν έγινε ουσιαστικά καμία σοβαρή ανάλυση και δεν έγινε καμία σοβαρή ανάλυση έγκαιρα. Δεν αναζητήθηκαν ποτέ τα πραγματικά αίτια που προκαλούν το φαινόμενο των μη εξυπηρετούμενων δανείων, δεν πάρθηκαν ποτέ οι σωστές αποφάσεις που να επιλύουν το πρόβλημα και να ελαχιστοποιούν τις αρνητικές επιπτώσεις στην κοινωνία, την οικονομία, τη χρηματαγορά, την κτηματαγορά και το μακροοικονομικό σύστημα, με αποτέλεσμα μεγάλο μέρος της κοινωνίας να βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπο με τον εφιάλτη των μη εξυπηρετούμενων δανείων και τον κίνδυνο απώλειας περιουσιακών του στοιχείων.

Τα διαθέσιμα στοιχεία μέχρι τον Ιούνιο καταγράφουν ακόμα υψηλό ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων που φτάνει το 40,3% με το μεγαλύτερο μέρος αυτού του ποσοστού να αφορά δάνεια που ανήκουν σε νοικοκυριά. Και με τις πιο αισιόδοξες εκτιμήσεις, δεν μπορεί κανένας να αμφισβητήσει ότι το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων είναι ιδιαίτερα υψηλό και η επικίνδυνη κατάστασή τους θα χρειαστεί αρκετό χρόνο, για να ομαλοποιηθεί πλήρως.

Ανασκοπώντας την πορεία των γεγονότων πώς φτάσαμε σε αυτή την απειλητική κατάσταση θα κάνουμε συγκλονιστικές διαπιστώσεις. Από τη φύσκα των ακινήτων μέχρι το κούρεμα, από τη διάλυση της Λαϊκής μέχρι την κατάρρευση του συνεργατισμού, τα κυρίαρχα στοιχεία όλης αυτής της αμαρτωλής περιόδου ήταν η ανεπάρκεια, η επιπολαιότητα, η κουμπαρακρατία, η επικράτηση ιδιοτελών συμφερόντων, η διαπλοκή και η διαφθορά. Όλα ήταν αφημένα στην τύχη τους, όλοι ήταν βολεμένοι και το πολιτικοοικονομικό κατεστημένο του τόπου εκείνη την περίοδο ζούσε μία φάση κραιπάλης. Και αν κάποιος πήγαινε να χαλάσει το μοτίβο, απλά τον έβγαζαν εκτός σειράς.

Ακόμα και μετά τις οδυνηρές αποφάσεις του Μαρτίου του 2013 με το ανεκδιήγητο κούρεμα καταθέσεων, ελάχιστα έγιναν, για να περισώσουμε ό,τι μπορούσε να σωθεί. Οι τραγικές εξελίξεις ήταν ένα σοκ, ιδιαίτερα για τους δικούς μας, τους ντόπιους καταθέτες, που μέχρι τότε αντιμετώπιζαν τις τράπεζες ως οιονει κοινωνικοθρησκευτικούς οργανισμούς. Κι όταν το όνειρο γκρεμίστηκε και φάνηκε στη γωνία ο εφιάλτης, τα δεδομένα άλλαξαν δραματικά και ακαριαία. Χάθηκαν σημαντικές καταθέσεις, αυξήθηκαν επικίνδυνα οι άνεργοι και οι ευάλωτοι, αυξήθηκαν κατακόρυφα τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και ως οικονομία και κοινωνία γυρίσαμε χρόνια πίσω.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ανησυχία που οδήγησε τους συναδέλφους τους εγγράψαντες τα δύο θέματα που συζητούμε σήμερα είμαι σίγουρος ότι είναι ανησυχία όλων ή τουλάχιστον αρκετών από εμάς. Εγώ προσωπικά συμμερίζομαι αυτή την ανησυχία. Ανησυχώ ότι, μετά τις πρόσφατες αλλαγές της νομοθεσίας που ψήφισε κατά πλειοψηφία αυτή η ολομέλεια, οι αλόγιστες, ανεξέλεγκτες εκποιήσεις και πωλήσεις δανείων είναι προ των πυλών. Είναι προ των πυλών, γιατί οι τράπεζες δεν έχουν αλλάξει τίποτα στη νοοτροπία και τη λειτουργία τους και φαίνεται ότι δεν έχουν κατανοήσει και δεν αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, επομένως δε θα μπορέσουν να διαχειριστούν και το εργαλείο των εκποιήσεων που τους δίνει η νέα νομοθεσία, χωρίς να πλήξουν την κοινωνική συνοχή και τα δικαιώματα ειδικά των ευάλωτων δανειοληπτών.

Θα ακούσουμε -είμαι σίγουρος- και σήμερα το επιχείρημα ότι οι κυπριακές τράπεζες πρέπει να έχουν τα εργαλεία και τις δυνατότητες που έχουν όλες οι ευρωπαϊκές τράπεζες, προκειμένου να κυνηγήσουν τους κακοπληρωτές. Ωραία! Ομολογώ ότι συμφωνώ εν μέρει με αυτό το επιχείρημα, γιατί οι κυπριακές τράπεζες δεν έχουν καμία σχέση με τις ευρωπαϊκές και στον τόπο μας η τραπεζική αγορά έχει απορρυθμιστεί και περάσαμε από την απόλυτη ασυδοσία στην απόλυτη ασφυξία, άρα έχουμε ένα άλλο εκτός ισορροπίας τραπεζικό περιβάλλον.

Συμφωνώ ότι πρέπει να ευκολυνθούν οι κυπριακές τράπεζες να κυνηγήσουν τους στρατηγικούς κακοπληρωτές. Αυτούς που αποδεδειγμένα μπορούν, αλλά δεν πληρώνουν. Αυτούς που το κίνητρό τους είναι να ξεγελάσουν την τράπεζα και να μην πληρώσουν όσα χρωστούν. Αυτούς τους κακοπληρωτές τους ξέρουν όμως οι τράπεζες. Όπως γνωρίζει και η Κεντρική Τράπεζα αυτούς που δανείστηκαν και έβγαλαν τα λεφτά τους στο εξωτερικό και τώρα κάνουν τους κακόμοιρους. Αυτούς συμφωνούμε να τους κυνηγήσουν. Όμως δυστυχώς, μαζί με αυτούς θα κυνηγήσουν και πολλούς άλλους. Έχουν αποστείλει χιλιάδες επιστολές και είναι έτοιμες οι τράπεζες με ξεκινημένες τις μηχανές να προχωρήσουν με τις εκποιήσεις, αξιοποιώντας την αναδρομικότητα, τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς, τις ταχύτερες διαδικασίες και άλλα πλεονεκτήματα που τους δίνουν οι νέες νομοθεσίες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ακίνητη ιδιοκτησία στην Κύπρο υπήρξε πάντοτε το πιο ισχυρό δίκτυ προστασίας απέναντι στη φτώχεια και τον αποκλεισμό. Οι μαζικές εκποιήσεις ακινήτων με συνοπτικές διαδικασίες, αλλά και οι μαζικές πωλήσεις δανείων σε τρίτους δεν μπορεί να είναι η λύση του προβλήματος. Επιβάλλεται να βρεθεί η χρυσή τομή,

προκειμένου να προστατευθεί η οικογενειακή εστία και η επαγγελματική στέγη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ταυτόχρονα να μπορούν και οι τράπεζες να ανακτήσουν μέρος των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Οι μαζικές εκποιήσεις ακινήτων με συνοπτικές διαδικασίες απλά θα απορρυθμίσουν την αγορά, θα μειώσουν κατά πολύ τις τιμές των ακινήτων, με αποτέλεσμα να μην καλύπτονται οι εξασφαλίσεις των τραπεζών και να δημιουργηθεί πρόβλημα ακόμα και σε πελάτες που σήμερα είναι αξιόχρεοι.

Οι τράπεζες, πριν αποξενώσουν μαζικά περιουσίες από τους Κυπρίους ιδιοκτήτες τους, πρέπει να σκεφτούν ότι από το εξωτερικό πρώτοι θα έρθουν οι κερδοσκόποι και όχι οι επενδυτές. Με ό,τι σημαίνει αυτό για την οικονομία μας! Ακόμα πρέπει να σκεφτούν και οι τράπεζες, αλλά πρέπει να σκεφτούμε και όλοι ότι η πώληση δανείων σε τρίτους μπορεί να καθαρίζει τα χαρτοφυλάκια των τραπεζών από τα μη εξυπηρετούμενα, αλλά δεν απαλλάσσει τους δανειολήπτες από τα δάνεια αυτά, τα οποία εξακολουθούν να υπάρχουν στο σύστημα σε ένα άλλο επίπεδο.

Κλείνοντας, οφείλω να σημειώσω με θετικό πρόσημο την ενέργεια της Τράπεζας Κύπρου να αποστέλλει επιστολές σε πελάτες της καλώντας τους σε διαπραγμάτευση για ένταξη στο σχέδιο "Εστία". Την ίδια ώρα οφείλω να επισημάνω όμως ότι το σχέδιο "Εστία" δεν το έχουμε δει. Το σχέδιο "Εστία" όπως έχει ανακοινωθεί έχει πολλές αδυναμίες. Δεν προστατεύει τους πραγματικά ευάλωτους, δεν προνοεί τίποτα για τους δανειολήπτες που βρίσκονται στα όρια της εξαθλίωσης και δεν εισάγει κλιμακωτά εισοδηματικά κριτήρια, ώστε να βοηθηθούν αυτοί που πραγματικά δεν έχουν εισοδήματα και έμειναν μόνο με τις υποχρεώσεις των δανείων τους με κίνδυνο να χάσουν τα σπίτια τους.

Ακόμα περιμένουμε η κυβέρνηση να μας διαφωτίσει γι' αυτό τον περιβόητο φορέα διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν από το κράτος με τη διάλυση του συνεργατισμού. Από το κουφάρι του συνεργατισμού δημιουργήθηκαν δύο εταιρείες διαχείρισης με διαχειριστές και πρωταγωνιστές τα ίδια πρόσωπα που κυβέρνησαν τον συνεργατισμό της τελευταίας περιόδου μέχρι το κλείσιμό του.

Νομίζω η επιλογή αυτή δεν είναι καθόλου σοφή και πρέπει η κυβέρνηση να τη ξαναδεί. Ανεξαρτήτως ικανοτήτων, τα άτομα αυτά έχουν στο ενεργητικό τους τη βύθιση του συνεργατισμού, άρα δε διαθέτουν την αξιοπιστία να διαχειριστούν εκ νέου τις δύο εταιρείες του κράτους με τα €8,3 δις αξίες που αποκτήθηκαν από τον συνεργατισμό. Σε επέκταση αυτού του προβληματισμού είναι και ο όχι τόσο διαφανής ρόλος και λειτουργία της Altamira. Τελικά ποιοι τη στελεχώνουν, ποιοι τη διευθύνουν, ποιοι παίρνουν τις αποφάσεις; Κρίσιμα ερωτήματα που χρειάζονται απάντηση.

Τελειώνω με την υπόδειξη ότι, για να εξαλείψουμε τον κίνδυνο των μη εξυπηρετούμενων δανείων, χρειάζεται οι τράπεζες να λειτουργήσουν με λιγότερη κερδοσκοπική διάθεση, να χρησιμοποιήσουν το εργαλείο των εκποιήσεων νούσιμα και να επιδιώξουν να κάνουν βιώσιμες και θαρραλέες αναδιαρθρώσεις στη βάση της σχετικής οδηγίας της Κεντρικής Τράπεζας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαστε προς το τέλος, κύριε Γιωργάλλα;

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Είναι τόσο απλά τα πράγματα και, επειδή δεν τρέφω ψευδαισθήσεις ότι τα πιο πάνω θα συμβούν από μόνα τους, προτείνω η επιτροπή Οικονομικών της Βουλής να δημιουργήσει ένα παρατηρητήριο, να ορίσει δηλαδή μια ομάδα η οποία θα ενημερώνεται σε τακτική βάση από τους αρμοδίους για την πορεία των μη εξυπηρετούμενων δανείων και των εκποιήσεων και όλων των άλλων παραμέτρων του προβλήματος, έτσι ώστε με αυτό τον τρόπο να έχει και η Βουλή εικόνα της κατάστασης, για να μπορεί να επέμβει με νομοθετικές ρυθμίσεις, εάν αυτό καταστεί αναγκαίο, απλά για να προλάβουμε τα χειρότερα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, στον χρόνο σας.

Τώρα έχει τον λόγο ο κ. Γιώργος Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κυπριακή οικονομία, αλλά κυρίως η κυπριακή κοινωνία βίωσε τα τελευταία χρόνια, από το 2012 και κυρίως το 2013, μία πρωτοφανή οικονομική κρίση με πολύ μεγάλες κοινωνικές επιπτώσεις, μεγάλες κοινωνικές πληγές, που παραμένουν ακόμα ανοικτές. Η κρίση αυτή ήταν πρωτοφανής και ως προς τις μεθόδους που επιλέχθηκαν, για να αντιμετωπιστεί, και αναφέρομαι, για παράδειγμα, στο κούρεμα των καταθέσεων, μια

μέθοδος η οποία μετέτρεψε τη χώρα μας, την οικονομία μας και τους ίδιους τους πολίτες μας σε οικονομικό πειραματόζωο. Ευθύνες υπάρχουν, υπάρχουν πολλές και στο επίπεδο της κυβέρνησης που αποδέχτηκε αυτές τις μεθόδους και στο επίπεδο των κομμάτων που στήριζαν με την ψήφο τους σε αυτό το κοινοβούλιο αυτές τις μεθόδους, ενώ υπήρχαν άλλες επιλογές -που προτάθηκαν από πάρα πολλούς, αλλά που παραγνωρίστηκαν- άλλες λύσεις, υπάρχουν ευθύνες βεβαίως -και απογοήτευση- από τους εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που, αντί να επιδείξουν αλληλεγγύη, επέδειξαν τιμωρητική διάθεση.

Οι συνέπειες βέβαια αυτής της κρίσης δεν κατανεμήθηκαν με δίκαιο τρόπο στην κυπριακή κοινωνία ούτε και στις κυπριακές επιχειρήσεις. Μεγάλα θύματα αυτής της κρίσης ήταν και είναι τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα, η μεσαία τάξη και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Στα πρώτα στάδια αυτής της κρίσης βρέθηκαν αυτές οι κατηγορίες να πληρώνουν ένα μεγάλο τίμημα με την ανεργία, βρέθηκαν μεγάλα κοινωνικά στρώματα χωρίς καταθέσεις αλλά με δάνεια και βρέθηκαν δεκάδες χιλιάδες εργαζομένων με μειωμένους μισθούς και με μειωμένα εισοδήματα. Ως αποτέλεσμα τούτου βέβαια είναι αυτές οι κατηγορίες του πληθυσμού και αυτές οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που πριν από την κρίση ήταν συνεπείς με τις δανειακές τους υποχρεώσεις και πλήρωναν ανελλιπώς τις δανειακές τους δόσεις, να μην μπορούν -ως συνέπεια της κρίσης- ν' ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, με αποτέλεσμα να βρεθούν στην κατηγορία των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Αυτές οι χιλιάδες των οικογενειών είναι αυτές που κινδυνεύουν να χάσουν σήμερα την πρώτη κατοικία τους, να βρεθούν άστεγοι και βεβαίως εκατοντάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις κινδυνεύουν να χάσουν το επαγγελματικό υποστατικό τους.

Πρέπει να θυμόμαστε ότι στο κούρεμα των καταθέσεων το κεφάλαιο "κίνηση των εταιρειών" θεωρήθηκε κατάθεση, γι' αυτό εκατοντάδες ή χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις βρέθηκαν σε αυτή τη δύσκολη θέση. Είναι αυτή τη μερίδα των πολιτών και των επιχειρήσεων που μας ενδιαφέρει και που θέλουμε και θέλαμε πάντοτε να προστατεύσουμε. Είναι αυτή την κατηγορία, που είναι τα πραγματικά θύματα της οικονομικής κρίσης, και όχι την κατηγορία εκείνη που ήταν οι στρατηγικοί κακοπληρωτές, τους οποίους γνώριζαν οι τράπεζες, αλλά οι ίδιες οι τράπεζες με τη συμπεριφορά τους και την ανοχή τους τους επέτρεψαν να εκμεταλλευτούν το όλο σύστημα.

Σήμερα όλοι εστιάζουμε στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ως ένα μεγάλο πρόβλημα. Ποιος ευθύνεται όμως για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια; Πρώτη ευθύνη, κατά την άποψή μας, φέρουν οι ίδιες οι τράπεζες με τον αλόγιστο δανεισμό που έκαναν, οι οποίες τράπεζες δε λειτουργούσαν με αυστηρά επαγγελματικά κριτήρια και δάνειζαν ακόμα και κόσμο ή επιχειρήσεις ή και πολίτες που τα έσοδα και τα εισοδήματά τους δεν τους επέτρεπαν να ανταποκριθούν στο ύψος του δανείου. Τεράστιες ευθύνες φέρει η Κεντρική Τράπεζα και οι εκάστοτε Διοικητές για τον ελλιπή -για να μην πω καθόλου- εποπτικό έλεγχο που όφειλαν να κάνουν και δεν έκαναν. Από αυτούς που ευθύνονται -και τράπεζες και Κεντρική Τράπεζα- κανένας τους δε θα πληρώσει τη νύφη. Τη νύφη καλούνται να την πληρώσουν οι δανειολήπτες, η κατηγορία εκείνη που ήταν συνεπείς, αλλά θύματα ταυτόχρονα της οικονομικής κρίσης.

Έτσι, από το 2014 ξεκίνησε μια συστηματική προσπάθεια από την κυβέρνηση και από το κοινοβούλιο, για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Η όλη προσοχή εστιάστηκε, δυστυχώς, στο να δοθούν απλοποιημένες διευκολύνσεις στις τράπεζες, απλοποιημένες διαδικασίες εκποίησης ή πώλησης δανείων, ενισχύθηκε στην ουσία ακόμη περισσότερο η ισχυρή θέση που έχουν οι τράπεζες έναντι των δανειοληπτών και αποδυναμώθηκε, ταυτόχρονα, η αμυντική θέση των δανειοληπτών, ακόμα και τα δικαιώματά τους. Τότε προτείναμε και εμείς, όπως και άλλες κοινοβουλευτικές ομάδες και πολιτικές δυνάμεις, τον διαχωρισμό των δανειοληπτών σε δύο κατηγορίες: τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, που εκμεταλλεύτηκαν το σύστημα, που πρέπει να πληρώσουν, και τα θύματα της κρίσης. Δυστυχώς, δεν εισακουστήκαμε, με αποτέλεσμα όλοι οι δανειολήπτες που έχουν μη εξυπηρετούμενα δάνεια να τίθενται στην ίδια μοίρα.

Το 2018 με τη διαδικασία, δυστυχώς, για ακόμα μια φορά του κατεπείγοντος τροποποιήθηκε και πάλι νομοθεσία, ενισχύοντας ακόμη περισσότερο τη θέση των τραπεζών. Υπενθυμίζω ότι όλες οι τροπολογίες που κατατέθηκαν από διάφορους συναδέλφους που στόχο είχαν να προστατεύσουν την πρώτη κατοικία καταψηφίστηκαν από την πλειοψηφία αυτού του σώματος. Και εμείς και άλλοι τότε προειδοποιήσαμε ότι θα ακολουθήσουν αναπόφευκτα μαζικές εκποιήσεις και, δυστυχώς, σήμερα αποτελεί κοινή διαπίστωση και κοινή ανησυχία. Το πόσο ειλικρινής είναι αυτή η ανησυχία για όλους δεν είμαι σίγουρος, γιατί ήταν προβλεπτή αυτή η εξέλιξη, και όμως κάποιοι, δυστυχώς, επέτρεψαν στις τράπεζες να συμπεριφερθούν με αυτή την ασυδοσία και γι' αυτό δε χωρούν σήμερα κροκοδείλια δάκρυα επί ερειπίων μιας προδιαγεγραμμένης πολιτικής.

Μας λένε σήμερα ότι αυτός είναι ο μόνος τρόπος, για να αντιμετωπιστεί και να επιλυθεί το πρόβλημα με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Εμείς είχαμε προτείνει, ως Συμμαχία Πολιτών, τη δημιουργία ενός χρηματοοικονομικού οργανισμού τραπεζικών διευκολύνσεων, που θα μπορούσε, με ιδιωτικά κεφάλαια και χωρίς δαπάνες του δημοσίου, να εξαγοράσει με μια μεγάλη, σημαντική έκπτωση τα δάνεια από τις τράπεζες και να μεταφέρει αυτή την έκπτωση στους δανειολήπτες, μειώνοντας τη δόση τους, επιμηκύνοντας τον χρόνο αποπληρωμής, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις πραγματικές τους δυνατότητες, για να μπορέσουν να αποπληρώσουν τα δανειά τους και να μην κινδυνεύσουν να χάσουν την πρώτη κατοικία. Δυστυχώς, δεν

εισακουστήκαμε και συνεχίζουν σήμερα όντως τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια να είναι ένα μεγάλο πρόβλημα, μια νάρκη, όπως λέμε, στα θεμέλια των τραπεζών μας.

Όμως είναι τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που αποτελούν το μεγάλο πρόβλημα σήμερα, μετά από πέντε χρόνια από το 2013; Ή μήπως το μεγάλο πρόβλημα είναι η συμπεριφορά των τραπεζών έναντι των δανειοληπτών, η αλαζονική στάση που επιδεικνύουν στο ζήτημα των αναδιαρθρώσεων, γιατί ξέρουν ότι έχουν στα χέρια τους ένα ισχυρό νομικό πλαίσιο και απέναντί τους αδύναμους δανειολήπτες; Δυστυχώς, η Κεντρική Τράπεζα και η κυβέρνηση για ακόμα μια φορά αποδείχτηκαν ανεπαρκείς και, αντί να πιέσουν τις τράπεζες, έτσι ώστε να προβούν σε λελογισμένες αναδιαρθρώσεις, να προβούν σε εκπτώσεις, σε μειώσεις, σε κούρεμα, αν θέλετε, μέρους αυτών των δανείων, για να μπορούν να ανταποκριθούν οι δανειολήπτες, δώσαμε τη δυνατότητα στις τράπεζες, κάνουν αυτές τις εκπτώσεις, κάνουν το κούρεμα των δανείων, αλλά προς όφελος των διαφόρων επενδυτικών ταμείων. Θα κάνουν τα επενδυτικά ταμεία σημαντικά κέρδη, αλλά ο δανειολήπτης θα συνεχίσει να πληρώνει την υψηλή δόση, αν μπορεί να την πληρώνει.

Δυστυχώς, ως συνήθως η κυβέρνηση καταφέρνει να πείσει την πλειοψηφία της Βουλής με υποσχέσεις, με δηλώσεις καλής πρόθεσης, προκειμένου να εξασφαλίσει την πλειοψηφία, για να περάσει την πολιτική που θέλει, ιδιαίτερα στα ζητήματα των τραπεζών. Είναι έτσι που λειτουργήσαμε σε αυτό το σώμα τον περασμένο Ιούνιο με τις τροπολογίες να καταψηφίζονται, γιατί υποσχέθηκε η κυβέρνηση ότι έχει προγράμματα και θα φέρει προγράμματα, θα φέρει την περίφημη “Εστία”, για να προστατεύσει την πρώτη κατοικία για μια κατηγορία, τουλάχιστον, των δανειοληπτών. Μέχρι σήμερα δεν έχουμε δει αυτή την “Εστία”. Εκείνο τουλάχιστον που έχει δημοσιευθεί -και εμείς το τονίσαμε από την πρώτη στιγμή- ως κριτήρια γι’ αυτό το πρόγραμμα δε θα εξυπηρετήσει τα θύματα της κρίσης που αδυνατούν να πληρώσουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια λόγω μειωμένων εισοδημάτων, αλλά κατά κύριο λόγο με τα λεφτά του δημοσίου θα καλύψει σε μεγάλο βαθμό μια κατηγορία των στρατηγικών κακοπληρωτών. Για ακόμα μια φορά αυτή η πολιτεία θα επιβραβεύσει αυτούς που δεν ανταποκρίνονταν στις υποχρεώσεις τους και όχι αυτούς οι οποίοι υπήρξαν θύματα λανθασμένων πολιτικών.

Αναπόφευκτα, θα ακολουθήσουν οι μαζικές εκποιήσεις, αλλά τις μαζικές εκποιήσεις θα ακολουθήσει ένα μεγάλο κύμα μαζικών επιπτώσεων και συνεπειών, πρώτα κοινωνικών. Θα δημιουργηθούν οικογένειες άστεγες, μια νέα κοινωνική τάξη στην Κύπρο, ένα κοινωνικό πρόβλημα το οποίο η κυβέρνηση δεν είναι διατεθειμένη και δε δείχνει να είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει. Θα ακολουθήσουν όμως και οικονομικές επιπτώσεις, γιατί οι μαζικές εκποιήσεις, αναπόφευκτα, από την ώρα που δεν υπάρχει η διάθεση για εύκολο δανεισμό με χαμηλό επιτόκιο από τις τράπεζες για την εξαγορά, θα εξαγοραστούν από αυτούς που διαθέτουν ρευστότητα ως επένδυση, όμως θα οδηγήσουν αναπόφευκτα σε σημαντική μείωση της τιμής των ακινήτων. Αυτό θα έχει επιπτώσεις και πάνω στις ίδιες τις τράπεζες στην πορεία, γιατί ενυπόθηκα δάνεια τα οποία είναι εξυπηρετούμενα και τα οποία καλύπτονται από την αξία του ακινήτου που είναι υποθήκη δε θα καλύπτονται πλέον από αυτό το ακίνητο που είναι υποθήκη, γιατί η αξία του θα έχει μειωθεί.

Κατά τη δική μας άποψη, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι μαζικές εκποιήσεις δεν είναι λύση. Θα είναι η αφετηρία και η αιτία για νέες κρίσεις και εμείς, ως Συμμαχία Πολιτών, θα συνεχίσουμε να προσπαθούμε και έχουμε κάθε διάθεση να συνεργαστούμε με όσους συναδέλφους βουλευτές και κοινοβουλευτικές ομάδες κινούνται στην ίδια λογική και στην ίδια φιλοσοφία, για να φέρουμε το ταχύτερο δυνατό ενώπιον της ολομέλειας προτάσεις νόμου, τροποποιήσεις των υφιστάμενων νομοθεσιών, για να μπορέσουμε να προσφέρουμε πραγματική και ουσιαστική προστασία της πρώτης κατοικίας για τα θύματα, επαναλαμβάνω, της κρίσης.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με μια αναφορά για μια πτυχή που άπτεται των εγγυητών. Δε θα αναφερθώ σε πτυχές που κάλυψαν οι συνάδελφοι προηγούμενα για την αναδρομικότητα και άλλες πτυχές που αφορούν τους εγγυητές. Αν δεν κάνω λάθος, θα είμαστε σήμερα η μόνη ευρωπαϊκή χώρα όπου οι τράπεζες παρέχουν δάνεια σε επιχειρήσεις, αλλά, για να παρέχουν τα δάνεια στις επιχειρήσεις αυτές, αντί να στηριχθούν στο επιχειρηματικό πλάνο και στα δεδομένα που παρουσιάζει ο επιχειρηματίας, στηρίζονται και απαιτούν προσωπικές εγγυήσεις. Και αυτό βεβαίως δεν το κάνουν έναντι όλων των εταιρειών. Το κάνουν κυρίως, σχεδόν αποκλειστικά, για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ποια είναι η συνέπεια; Η συνέπεια είναι ότι με αυτή την πρακτική, την αναχρονιστική πρακτική, ουσιαστικά έχουμε καταργήσει το ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι επιχειρήσεις μας είναι περιορισμένης ευθύνης, είναι limited, γιατί η ευθύνη μεταφέρεται στον ιδιοκτήτη της εταιρείας. Δεν πράττουν όμως το ίδιο για τις μεγάλες επιχειρήσεις, όταν τις δανειοδοτούν. Δε ζητούν εγγυήσεις από τους μετόχους ή τον κύριο ιδιοκτήτη της μεγάλης επιχείρησης. Αυτή είναι μια πρακτική η οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστεί νομοθετικά ενδεχομένως από αυτό το σώμα, αφού δυστυχώς δεν υπάρχει και δε δείχνει καμία διάθεση η κεντρική κυβέρνηση να ρυθμίσει αυτό το ζήτημα, το οποίο είναι ίσως μοναδικό φαινόμενο σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λιλλήκα.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου να αποφασίσει πόσα λεπτά θέλει να αφήσει στο συνάδελφό του. Όχι λεφτά, λεπτά! Μιλούμε για λεφτά, αλλά λεπτά εννιά αφήσεις!

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Να αφήσω έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έξι;

Εντάξει.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Πριν ξεκινήσω την ομιλία μου, θα αναφερθώ σε δύο διαπιστώσεις, οι οποίες, αν και φαίνονται άσχετες με το θέμα, εντούτοις θεωρώ ότι πιθανόν να έχουν μεγάλη σχετικότητα. Το πρώτο είναι ότι σε μια κρίση ειλικρίνειας και αυτοκριτικής οι εμπνευστές του Σχεδίου Ανάν κατά την εποχή, αλλά και οι συνεχιστές του έργου μεταγενέστερα είχαν πει ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα του Σχεδίου Ανάν και όλων των παρελκομένων που ακολούθησαν έκτοτε ήταν ότι δε λάβαμε σοβαρά υπόψη την αγάπη που έχει ο Κύπριος για το σπίτι του, για τη γη του, για το χωραφούνι του ή το αλωνούνι του. Αυτή είναι μία διαπίστωση την οποία οι εμπνευστές, οι αγγλόφωνες αυτοί εμπνευστές δεν είχαν υπόψη τους, όταν ασχολούνταν με τον κυπριακό λαό.

Το δεύτερο είναι ότι θα πρέπει να απολογηθούμε στον κυπριακό λαό ως Βουλή για τις μεγάλες αναλήθειες που έχουν εκτοξευθεί σ' αυτό το σώμα για δήθεν έγνοια ή προστασία της πρώτης κατοικίας ή της επαγγελματικής στέγης ή την προστασία των δανειοληπτών. Τίποτε από αυτά δεν ίσχυε και δεν ισχύει. Κανένας δεν έλαβε υπόψη του ούτε την πρώτη κατοικία -πέραν των μεγαλόστομων διακηρύξεων- ούτε την επαγγελματική στέγη, αλλά ούτε και τους δανειολήπτες, όταν ψηφίζονταν τα μέτρα τα οποία σήμερα σχολιάζουμε.

Ποια είναι η κατάσταση σήμερα; Η κατάσταση σήμερα είναι ότι έχουμε οφειλέτες, δανειολήπτες, ενυπόθηκους δανειολήπτες και οφειλέτες λιγότερο ή περισσότερο καταχρεωμένους. Πλείστοι εξ αυτών δεν είναι οι στρατηγικοί κακοπληρωτές, για τους οποίους έχει γίνει λόγος και από τους προηγούμενους συναδέλφους. Οι περισσότεροι από αυτούς είναι τα θύματα της κρίσης και μιλούμε για επαγγελματίες, για μικροβιοτέχνες, για εργάτες, για υπαλλήλους, για μισθωτούς οι οποίοι είδαν τα εισοδήματά τους να μειώνονται ή να εξανεμίζονται και τις υποχρεώσεις τους να πολλαπλασιάζονται, κυρίως μέσα από επιβολή τόκων, φόρων, κυρίως όμως των τόκων από τις τράπεζες σε ένα θέατρο του παραλόγου, όπου επιβάλλονταν και επιβάλλονται ακόμα τόκοι υπερημερίας σε οφειλέτες οι οποίοι δεν μπορούν να πληρώσουν ή να καταβάλουν τόκο π.χ. 5% και τους επιβλήθηκε και τόκος και 7% και 8% και 9% ανατοκίζόμενος, σε μια προσπάθεια να πληρώσουν. Αυτά τα παράδοξα έχουμε σήμερα, όταν εξετάζουμε την κατάσταση πραγμάτων που υπάρχει σήμερα.

Υπάρχει και μια άλλη μεγάλη κατηγορία ενυπόθηκων δανειοληπτών, τους οποίους αγνοούμε. Είναι ο μεγάλος αριθμός κυρίως των γυναικών συζύγων οι οποίες είτε αυτές είτε οι γονείς τους προχωρούσαν σε εξασφάλιση δανείων των συζύγων, οι οποίοι, αφού ίδρυσαν την εταιρεία ή έκαναν τη μεγάλη ζωή, πολλοί από αυτούς εγκατέλειπαν τα σπίτια τους, με αποτέλεσμα σήμερα πάρα πολλοί ενυπόθηκοι οφειλέτες να μπαίνουν σε μια διαδικασία να χάσουν την ακίνητή τους περιουσία για χρέη όχι δικά τους αλλά για χρέη και οφειλές τρίτων προσώπων πλέον. Αυτούς δεν πρέπει να τους ξεχνούμε, όταν πάντοτε μιλούμε για τους κακοπληρωτές τους στρατηγικούς. Αυτοί που οφείλουν τα χρήματα σήμερα, τα συμποσούμενα μεγάλα ποσά είναι αυτοί οι συμπατριώτες μας που βρίσκουμε κάθε μέρα στον δρόμο ή στη δουλειά μας και είναι αυτούς τους οποίους θα έπρεπε να είχαμε προστατεύσει.

Ποιοι είναι οι δανειστές; Οι δανειστές είναι κυρίως οι τράπεζες και δύο εξ αυτών κατέχουν αυτό που λέμε "δεσπόζουσα θέση" στην αγορά. Ποιες είναι οι τράπεζες; Η Τράπεζα Κύπρου πρώτα και η Ελληνική Τράπεζα κατά δεύτερο λόγο. Κάποτε η Τράπεζα Κύπρου ήταν μια τράπεζα με μεγάλη μετοχική βάση. Η γιαγιά αγόραζε μετοχές της εγγονής με τη γέννησή της, για να έχει ένα κομμάδιμα το εγγόνι. Όλα αυτά έχουν χαθεί. Σήμερα έχουμε μια τράπεζα αμερικανικών και ρωσικών συμφερόντων, που μοναδικό τους μέλημα είναι να πουλήσουν τις ακίνητες περιουσίες, για να εισπράξουν το λαβείν τους. Έχουμε και μια Ελληνική Τράπεζα, η οποία αντικατέστησε τον συνεργατισμό με πελάτες τα πρώην μέλη της Συνεργατικής Πιστωτικών Εταιρειών, που ξέρουμε και τη δυνατότητά τους και την οικονομική τους επιφάνεια.

Είναι ο τραπεζικός τομέας ολιγοπωλιακός, στον οποίο δεσπόζουν αυτές οι τράπεζες κυρίως, στις οποίες δεν έχει επιβληθεί κανένας όρος. Ξέρετε, στα σοβαρά κράτη, όταν έχουμε τραπεζικό ολιγοπώλιο και έχουμε τράπεζες οι οποίες έχουν μεγάλο εύρος κατοχής του ποσοστού στην αγορά, επιβάλλονται όλοι οι περιορισμοί. Δεν μπορείτε, κύριοι, να πωλείτε, να προχωρείτε σε εκποιήσεις...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έληξαν τα έξι λεπτά, κύριε Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ.

Δεν μπορεί να εκποιούνται δάνεια, δεν μπορούμε να προχωρούμε στην αυξομείωση τόκων κατά το δοκούν, στην επιβολή όρων, διότι ακριβώς είναι μεγάλες οι τράπεζες και είναι αδύνατος ο αντισυμβαλλόμενός τους.

Στην Κύπρο σήμερα στις τράπεζες όχι μόνο δεν έχουν επιβληθεί τέτοιου είδους περιορισμοί, αλλά δρουν με ένα τεράστιο οπλοστάσιο νομικό και το νομικό οπλοστάσιο είναι ο νόμος περί Εκποιήσεων, είναι ο νόμος με τη δύναμη αυξομείωσης των χρεώσεων και βεβαίως τη δυνατότητα επιβολής των τόκων, αυξομείωσης των τόκων. Δικαιούνται να κάνουν ό,τι θέλουν έναντι των αντισυμβαλλομένων. Υπάρχει ο νόμος περί Εκποιήσεων, υπάρχει ο νόμος περί Πώλησης Δανείων, οι τράπεζες πλέον πωλούν και δάνεια στους οποιουσδήποτε επιχειρηματίες συνεργάτες τους και βεβαίως οι τράπεζες δικαιούνται να ιδρύουν και ιδρύουν εταιρείες για αξιοποίηση και εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας σε τομείς που δεν είναι της αρμοδιότητάς τους. Και προχωρούμε σε εκποιήσεις. Οι εκποιήσεις σήμερα γίνονται από τις τράπεζες με το "έτσι θέλω" στην πράξη, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη κανένα απολύτως νόμιμο συμφέρον των οφειλετών. Παλαιότερα, πριν την τροποποίηση του Ιούλη, μπορούσε κάποιος να αμφισβητήσει τουλάχιστον το ποσό το οποίο καλείται να εξοφλήσει. Ούτε και αυτό δεν μπορεί να το κάνει σήμερα. Ούτε και αυτό μπορεί να διεκδικήσει στο δικαστήριο. Το μόνο που έχουν δυνατότητα να κάνουν είναι να προχωρήσουν σε έκδοση προσωρινού απαγορευτικού διατάγματος, το οποίο απορρίπτεται. Γιατί απορρίπτεται; Διότι τα δικαστήρια λαμβάνουν ως πρόθεση του νομοθέτη, όταν κρίνουν τις αιτήσεις... Πρόθεση, λέει, του νομοθέτη είναι η μείωση των εξυπηρετούμενων δανείων και οι εκποιήσεις. Αυτά είναι που ταλανίζουν σήμερα τον πολίτη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξεπεράσατε τα οκτώ λεπτά.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

...και για αυτό θα πρέπει εμείς να απολογηθούμε πρώτα στον λαό και να προχωρήσουμε με προτάσεις. Και οι προτάσεις είναι η αναστολή εκποιήσεων, αναστολή πληρωμών στα πλαίσια της πρότασης την οποία θα επαναφέρουμε πάνω στα πρότυπα του περί Ανακούφισης Οφειλετών Νόμο. Δεν μπορούν να προχωρούν αυτοί που καθορίζουν μονομερώς τους όρους και τα ποσά με το "έτσι θέλω" σε εκποιήσεις. Κάποτε πρέπει να σταματήσει. Και αυτό γίνεται, για να προστατευτεί ο κοινωνικός ιστός, τον οποίο καταστρέφουμε μέρα με τη μέρα στην Κύπρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Άγγελος Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι η εικόνα της ολομέλειας επιβεβαιώνει αυτό που το Δημοκρατικό Κόμμα είχε πει, ότι αυτό το θέμα θα έπρεπε να συζητηθεί στην επιτροπή Οικονομικών. Να συζητηθεί, ώστε να αποφύγουμε απλά να κάμνουμε μεταξύ μας όσοι μείνουμε εδώ μια νεκροψία, όπως ο καθένας το έχει αντιληφθεί, με τις παραστάσεις που έχει ακούσει, με το πόσοι του τηλεφώνησαν και του έκαμαν παράπονο. Ενώ σε μια επιτροπή, όπως εμείς προτεινάμε και έχουμε εγγράψει θέμα εκ μέρους της ομάδας μας, θα έχουμε την ευκαιρία να προσπαθήσουμε τουλάχιστον να έχουμε τη σωστή διάγνωση του προβλήματος, για να δούμε πόσο είναι το πρόβλημα και ποια θεραπεία θα μπορούσαμε να σκεφτούμε να δώσουμε.

Σήμερα εγώ θέλω να ρωτήσει ο καθένας τον εαυτό του, να σκεφτεί μόνος του: Ξέρει κάποιος αν οι επιστολές που έχουν σταλεί έχουν σταλεί μόνο στους στρατηγικούς κακοπληρωτές ή έχουν σταλεί σε όσους θα μπουν στο "Εστιά" ή έχουν σταλεί σε όσους τα δάνειά τους είναι στον φορέα; Εγώ ειλικρινά δεν μπορώ να απαντήσω αυτό το ερώτημα. Μακάρι οι συνάδελφοι να έχουν τα στοιχεία, αν τα έχουν, ώστε, όταν θα γίνει στην επιτροπή Οικονομικών η συζήτηση, να μπορέσουμε να δούμε ακριβώς το μέγεθος του προβλήματος. Γιατί σίγουρα υπάρχει πρόβλημα. Και το πρόβλημα που είχαμε κληθεί να αντιμετωπίσουμε με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια... Όταν έρχονται ενώπιόν μας τα διάφορα νομοθετήματα, προσπαθούμε να τα αντιμετωπίσουμε με τον πιο ισορροπημένο τρόπο που μπορούμε, γιατί πρέπει να υπάρχει μια ισορροπία.

Ακούω όλους μας να λέμε «οι τράπεζες». Τι είναι οι τράπεζες; Ποια συστατικά αποτελούν τις τράπεζες; Οι τράπεζες είναι οι καταθέτες. Κάποιοι μάλιστα έχουν προτείνει να βοηθήσουμε αυτούς τους καταθέτες, που

είναι συνεπείς, με κάποιο μπόνους, άρα οι τράπεζες αποτελούνται από τους καταθέτες, που εμείς τουλάχιστον θέλουμε όσο μπορούμε να τους βοηθήσουμε, ιδιαίτερα τους συνεπείς, τους μετόχους και τους δανειολήπτες. Εγώ λέω ότι στη δική μου αντίληψη ο πιο “κακός” της παρέας είναι ο μέτοχος, που μπορεί να τον κτυπούμε από το πρωί ως τη νύχτα. Να θυμόμαστε εδώ ότι στους μετόχους της Τράπεζας Κύπρου είναι και οι καημένοι οι κουρεμένοι, που έπιασαν μετοχές. Άρα, και εκεί πρέπει να δούμε πώς χειριζόμαστε αυτή την ομάδα.

Υπάρχει ακόμα μια ομάδα στη συζήτησή μας, ο κυπριακός λαός, που τον εκάμαμε -γιατί θέλαμε να περισώσουμε ό,τι περιεσώζετο από τον συνεργατισμό- μέτοχο περίπου €8 δις μη εξυπηρετούμενων δανείων. Ο κυπριακός λαός στην ουσία έχει δανειστεί €8,5 δις για να αγοράσει δάνεια αξίας €8,5 δις και να τα διαχειριστεί μέσω του φορέα. Άρα, ο κόσμος που μας ακούει τώρα έχει φορτωθεί αυτό το βάρος, άρα πρέπει να δούμε: Μπορεί να εισπράξουμε εκείνο το ποσό, για να μπορέσει ο κόσμος να ρεφάρει, όπως λέμε απλά;

Με όλα αυτά εμείς ψηφίσαμε τις νομοθεσίες και μάλιστα οι σύνδεσμοι δανειοληπτών είχαν δει ως θετικές τις τροπολογίες μας, αλλά και ευρύτερα το όλο σκηνικό, όπως είχε δημιουργηθεί με την υπεύθυνη στάση για άλλη μια φορά του Δημοκρατικού Κόμματος. Την ίδια ώρα, είχαμε εντοπίσει και εντοπίζουμε ξανά ότι αναμένουμε η περιβόητη επιτροπή να μην έχει την εξέλιξη άλλων επιτροπών για το ποιος μας έφερε εδώ που μας έφερε, που μαζί με τη συμπεριφορά τότε της κυβέρνησης, η οποία -τα είχαμε πει τότε και τα επαναλαμβάνουμε- χωρίς να αναλάβει καμία πολιτική ευθύνη, μας έφερε μια ετεροβαρή κακή συμφωνία με την Ελληνική Τράπεζα, αργοπορημένη, με προχειρότητες, θυμάστε, παλινδρομήσεις, τι θα έκαμνε με τον συνεργατισμό; όλα αυτά τα είχαμε πει. Παρ’ όλα αυτά, εμείς ψηφίσαμε τις νομοθεσίες που είχαμε προστάς μας, βάζοντας δύο προϋποθέσεις, τις οποίες υπενθυμίζουμε σήμερα, όχι για να εκβιάσω τα πράγματα και να πείτε «ξέρετε, ήρθε το ΔΗΚΟ δαμαί, για να μας εκβιάσει», απλώς, επειδή λέμε ότι οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους, επαναλαμβάνουμε και από αυτό το βήμα ότι από αυτές τις προϋποθέσεις που είχαμε βάλει θα εξαρτηθεί η δική μας ψήφος έναντι των προϋπολογισμών. Τόσο απλά και ήπια και ήρεμα και φιλικά, αν θέλετε. Λέω λοιπόν: Ποιες ήταν οι δύο προϋποθέσεις; Να γίνει το περιβόητο σχέδιο “Εστία” και να εφαρμοστεί από την 1^η Ιανουαρίου 2019 -αυτή ήταν η υπόσχεση- το οποίο τι θα μας προσφέρει; Θα προσφέρει την ευκολία, αν θέλετε, τους λιγότερο ευάλωτους, που δε θέλουμε να τους πλήξουμε, θέλουμε να τους βοηθήσουμε, να τους κατατάξουμε σε αυτή την κατηγορία. Και χαιρετίζουμε το ότι η Τράπεζα Κύπρου έστειλε πέντε χιλιάδες επιστολές, από ό,τι πληροφορούμαστε, σε αυτούς που θέλουν, που θα μπορούσαν να σκεφτούν να μπουν σε αυτό το σχέδιο, ούτως ώστε αυτό που όλες οι πολιτικές δυνάμεις λέμε, να πάμε εντονότερα στους στρατηγικούς κακοπληρωτές, να μπορούμε να το κάνουμε, χωρίς να επηρεάζουμε και την ευάλωτη ομάδα.

Φυσικά, ρωτώντας μας όλους, και σας λέω, σκεφτείτε το, πέστε μου αν ξέρει κανένας Κύπριο ο οποίος σας παραδέχτηκε ή σε πόσο ποσοστό παραδέχτηκε ότι είναι στρατηγικός κακοπληρωτής. Εγώ δεν ξέρω κανέναν! Λέω λοιπόν ότι ο λόγος που εμείς επιμέναμε στο “Εστία” είναι ακριβώς για να μπορούμε να κάνουμε τον διαχωρισμό που θα ζητήσουμε στην επιτροπή Οικονομικών, όταν θα γίνει ουσιαστική συζήτηση, να δούμε αν υπάρχει κατάταξη. Να δούμε πώς έχουν αντιμετωπίσει όλο αυτό τον κόσμο που υπάρχει, και τους ευάλωτους και τους δικαιολογημένους. Και υπάρχουν και οι στρατηγικοί κακοπληρωτές. Να δούμε, υπάρχει σκοπιμότητα; Γιατί φτάνει και στα δικά μας τα αυτιά ότι ενδεχομένως οι τράπεζες, όπως κινούνται σήμερα με αυτά τα εργαλεία που έχουν, βάσει κάποιων σκοπιμοτήτων να ωθούν τα πράγματα, για να πιάσουν τα φιλέτα με το ζόρι, να κάμουν προβληματικά τα δάνεια, να πατήσουν τον κόσμο μέσα στο λαιμό. Το κάμνουν.

Λέω λοιπόν ότι πρέπει να γίνει σωστή διάγνωση. Και εκεί που τα αποτελέσματα της σωστής διάγνωσης επιβεβαιώσουν ότι αυτό που μπορεί να μας λένε στα γραφεία μας δύο, τρεις, πέντε, δέκα είναι μια πρακτική πρέπει να αντιμετωπιστεί. Και οι νομοθεσίες είναι εκεί και ψηφίζονται και μπορούν και να αλλάζουν. Λέω λοιπόν ότι στην επιτροπή Οικονομικών το Δημοκρατικό Κόμμα θα κάνει τη σωστή διάγνωση, θα απαιτήσει να γίνει η σωστή διάγνωση και από τους θεσμούς, που έχουν τεράστια ευθύνη για το πού βρισκόμαστε, και από τις τράπεζες, που έχουν πάρει αυτό το εργαλείο, θυμίζοντας ταυτόχρονα αυτό που είπα στην αρχή, την ισορροπία, που είναι η μαγική λέξη που πρέπει να προσπαθήσουμε να κρατήσουμε, γιατί, επαναλαμβάνω, όταν μιλούμε για τράπεζες, πρέπει να θυμόμαστε και τους καταθέτες και τους δανειολήπτες και τους ευάλωτους και τους κακοπληρωτές, που θέλουμε να τιμωρήσουμε ή να πιέσουμε, ακόμα και τους μετόχους. Κάποιοι μέτοχοι ήταν επενδυτές που ήρθαν στον τόπο μας, για να βοηθήσουν και τα δικά τους συμφέροντα βεβαίως, την πούγκα τους, αλλά την ίδια ώρα, ναι, έδειξαν εμπιστοσύνη κάποιοι στην κυπριακή οικονομία. Αλλά, επαναλαμβάνω, μέσα σε αυτούς τους μετόχους είναι και οι κουρεμένοι μέτοχοι της Τράπεζας Κύπρου.

Και έρχομαι εδώ τώρα σε άλλα δύο θέματα που είναι σε εκκρεμότητα και αφορούν το θέμα που συζητούμε. Αναμένουμε εδώ και ενάμισι χρόνο αυτή την κυβέρνηση να μας φέρει νομοσχέδιο για το Ταμείο Αλληλεγγύης για τους κουρεμένους και έχει ενάμιση χρόνο που το αναμένουμε. Ένα ταμείο όπου εγκρίναμε τα €25 εκατομ., αλλά τα σταυρώσαμε, διότι οι σκοποί αυτού του ταμείου, αγαπητοί φίλοι της κυβέρνησης, λέγουν ότι είναι ταμείο που θα ενισχύουμε τις τράπεζες. Και συμφωνείτε όλοι ότι αυτό το ταμείο που θα γίνει θα πρέπει να είναι ταμείο αλληλεγγύης για τους κουρεμένους κ.λπ. κ.λπ. Πότε θα το φέρετε; Όταν φύγει και αυτός ο προϋπολογισμός; Όταν φύγει αυτή η χρονιά; Πρέπει να μας το φέρετε μαζί με τους προϋπολογισμούς, αυτό το ταμείο να ξεκινήσει, για να δούμε σιγά σιγά πώς αυξάνει τον όγκο του, για να μπορέσει να γίνει η εκταμίευση αυτού του ταμείου προς αυτό τον κόσμο ο οποίος αναμένει.

Την ίδια ώρα, κρατάτε ακόμη ένα νομοσχέδιο στον πάγο, που έχει παγώσει την αγορά ακίνητης ιδιοκτησίας σε όσους μπορούν να το κάμουν. Δεσμεύτηκε ο κ. Αβέρωφ εκ μέρους όλης της επιτροπής, όταν περάσαμε το 19% ΦΠΑ πάνω στην αγορά ακίνητης ιδιοκτησίας, ότι θα έφερνε η κυβέρνηση άλλο νομοσχέδιο, το οποίο θα εξαιρούσε το 19% και θα το μετέτρεπε σε 5%, εάν αφορούσε αγορά γης, οικοπέδου για την πρώτη κατοικία, όπως ισχύει για το διαμέρισμα για πρώτη κατοικία. Εννά το φέρουν ακόμα! Οι συνάδελφοι έχουν εγγράψει θέμα, όλοι φωνάζουμε γι' αυτό το θέμα. Πότε εννά το φέρετε; Ο άλλος που θέλει να αγοράσει... Όσοι λίγοι έμειναν που μπορούν να αγοράσουν περιμένουν. Εσταλώσετε τζιαι τούτην τη δουλειά συν τοις άλλοις!

Λέγοντάς τα όλα αυτά, υπάρχει ένα θέμα για το οποίο θέλω να πάρω την ευκαιρία αυτής της παρέμβασης, για να το αναδείξω, γιατί δε μας αφορά ούτε εμάς ούτε την κυβέρνηση, αφορά τη Νομική Υπηρεσία. Και έχω αποστείλει επιστολή και δεν πήρα απάντηση, ως επιτροπή Εμπορίου, ως πρόεδρος της επιτροπής εκ μέρους της επιτροπής για τις περιβόητες καταχρηστικές ρήτρες. Ένα θέμα που το αφήναμε στο περιθώριο. Ξέρετε, με κάποιο παράξενο τρόπο ό,τι αφορά τις τράπεζες, με όσα περιέγραφα τι σημαίνει "τράπεζες", θέματα που πρέπει να τους τσιλλήσουν, να τους πιάσουν 'πού το φτιν, για κάποιο παράξενο λόγο καθυστερούν πολλά, σε αντίθεση με τα υπόλοιπα, τα οποία άμεσα έρχονται, γιατί είναι η Ευρώπη, γιατί είναι η πίεση, γιατί είναι τα μνημόνια και τα περνούμε όπως πρέπει να τα περάσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάμε προς τα δώδεκα λεπτά.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ναι, το ξέρω.

Καταχρηστικές ρήτρες λοιπόν. Το Υπουργείο Εμπορίου, η Υπηρεσία Προστασίας του Καταναλωτή έχει εκδώσει αποφάσεις εναντίον τραπεζών για δεκατέσσερις παραβιάσεις καταχρηστικών ρητρών. Ποιο είναι το επόμενο βήμα; Να πάει ο νομικός τους σύμβουλος, του κράτους, που είναι η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, να πάει στο δικαστήριο, για να βγάλει απόφαση! Εννά τα πάρουν ακόμα! Εξεκινήσαν με τους ντιβέλοπερς, ένα θέμα καταχρηστικών ρητρών, πριν δυόμισι χρόνια, τρία χρόνια, αναδείξαμε το θέμα έσει ενάμισι χρόνο στην επιτροπή και η απάντηση είναι: «Έχουμε πολλή δουλειά τζιαι εν προλαβαίνουμε». Εστειλάμε επιστολή στον Γενικό Εισαγγελέα, έσει περίπου έναν χρόνο, εννά πάρουμε απάντηση ακόμα. Τζιαι περνούν οι μήνες! Για ένα θέμα που όλα αυτά που φωνάζουμε, όλα αυτά που ο κόσμος διαμαρτύρεται για τα δανειά του, για τις συμφωνίες που έχει κάνει, θα μπορούσε πολλά από αυτά να αντιμετωπιστούν.

Για τα floating charges, την κυμαινόμενη επιβάρυνση, που ανέφερε ο Γιώργος προηγουμένως ο Περδίκης, είναι στην επιτροπή μας, το συζητούμε. Παραδέχεται η κυβέρνηση ότι υπάρχει πρόβλημα. Η λύση λένε όλοι ότι δεν είναι αυτή η πρόταση όπως μπαίνει, αλλά η πρόταση μπαίνει, για να βρεθεί μια λύση. Έχουμε ζητήσει από τις υπηρεσίες της κυβέρνησης να φέρουν μια φόρμουλα που να μη δημιουργεί περισσότερα προβλήματα, αλλά να λύει τα υφιστάμενα προβλήματα, γιατί και εκεί γίνεται κατάχρηση αυτού του δικαιώματος.

Αυτά ήθελα να πω και παραπέμπω όλη τη συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών, που -επαναλαμβάνω- εκεί θα τα πούμε όλα, θα κάμουμε τις διαγνώσεις μας και εύχομαι να βρούμε το αποτέλεσμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Μιλήσατε δεκατρία λεπτά, κύριε Βότση.

Τώρα τον λόγο έχει ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω με το ζήτημα που στάθηκε ιδιαίτερα ο αγαπητός συνάδελφος ο κ. Βότσης, το θέμα της ισορροπίας. Λείπει ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου...

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Θα του τα μεταφέρουμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είμαι σίγουρος ότι θα του τα μεταφέρετε.

Στις 9 Αυγούστου 2014 ο κ. Νεοφύτου είχε πει το εξής: «Καιρός είναι», λέει, «να διορθώσουμε τα πράγματα και δεν είναι μόνο νομοσχέδια για τις τράπεζες» -και το λέει όχι ο ηγέτης του ΑΚΕΛ αλλά ο ηγέτης

του ΔΗΣΥ- «κουράστηκα τα τελευταία χρόνια να ψηφίζω νόμους για τις τράπεζες», είπε. Προσθέτοντας ότι «πρέπει να βρούμε την ισορροπία».

Λοιπόν, προφανώς δε θα χαρακτηρίσω ως ανισόρροπη τη στάση η οποία εγείρεται, μήπως και παρεξηγηθώ, πλην όμως σίγουρα θα τη χαρακτηρίσω ως ετεροβαρή. Και αν εκουράστηκε το 2014 ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, διερωτώμαι αν δεν έχει πάθει υπερκόπωση μέχρι σήμερα συνεχίζοντας να ψηφίζει ανελλιπώς για τις τράπεζες! Ανελλιπώς! Με τελευταίες πράξεις της ηγεσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού -με τη συνεχή και σταθερή βοήθεια του ΔΗΚΟ, πρέπει να πούμε, με εξαίρεση το αρχικό στάδιο- νόμους υπέρ των τραπεζών ετεροβαρείς. Και διερωτώμαι ακριβώς με αυτά που ανέφερε στο τέλος ο κ. Βότσης πού είναι που βρίσκει την ισορροπία, η οποία δεν υπάρχει ασφαλώς ούτε και στη νομοθεσία για τις εκποιήσεις και την αφερεγγυότητα. Καμιά ισορροπία! Αυτό που ισχύει είναι αυτό που περιέγραψαν οι συνάδελφοι της υπόλοιπης αντιπολίτευσης. Ότι στη χώρα μας είχαμε μια πρωτοφανή τραπεζική κρίση, που όμοιά της δεν υπήρξε ανά το παγκόσμιο σε όλες τις εποχές, παρά μόνο στην Ινδονησία, και τα βάρη αυτής της κρίσης -και είναι συγκεκριμένοι- είναι οι κυβερνώντες, είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός μαζί με το υπεύθυνο ΔΗΚΟ κατά βάση που τα εφόρτωσαν στους ώμους των πολλών, των μη προνομιούχων και τα λιγότερα ή τα κέρδη τα άφησαν στους ώμους των ελάχιστων προνομιούχων. Και αυτό συμβαίνει μέχρι σήμερα δυστυχώς, αυτό ψηφίστηκε και τον περασμένο Ιούλη.

Ποια προστασία προσφέρουμε, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στους ευάλωτους δανειολήπτες; Πού είναι το περιβόητο "Εστία" για το οποίο ακούστηκαν σωστές κριτικές απόψεις και σήμερα; Ότι ενδεχομένως να καλύπτει τους στρατηγικούς κακοπληρωτές και καθόλου δεν καλύπτει τους πραγματικά ευάλωτους δανειολήπτες, με χαμηλά εισοδήματα, με άνεργους στο νοικοκυριό; Πώς τους καλύπτουμε, σας παρακαλώ; Με ένα σχέδιο το οποίο δεν είδαμε ακόμα, το οποίο συζητείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά δεν έχει καμιά υποχρέωση η κυβέρνηση να το φέρει εδώ στο νομοθετικό σώμα; Καμιά υποχρέωση να το συζητήσουμε μαζί μας ή να πάρει την άποψή μας ή -πολύ περισσότερο- την έγκρισή μας! Θα ήσασταν έτοιμοι να συζητήσουμε αυτό το περιβόητο "Εστία", για να δούμε ακριβώς τις στρεβλώσεις του, να αναγκάσουμε την κυβέρνηση να το φέρει με κανονισμούς, για να μπορούμε τουλάχιστον να έχουμε θεσμικά άποψη; Ή μήπως θα πατήσουμε πάνω στην Αγία Τράπεζα πάλι, που είναι τα συμφέροντα των τραπεζιτών; Όχι των καταθετών ή των δανειοληπτών, των τραπεζιτών, διότι εκείνων τα συμφέροντα είναι που εξυπηρετούνται!

Και βεβαίως, αν διευρύνουμε το πλαίσιο αναφοράς μιλώντας για την οικονομία, και μόνο η συζήτηση αυτή που κάμνουμε καταρρίπτει το success story της κυβέρνησης. Γιατί θα ήταν πολύ διαφορετικά τα δεδομένα και για το σοβαρότερο πρόβλημα της οικονομίας -για το οποίο εμείς προειδοποιούσαμε- ότι ποτέ δεν εξήλθαμε της κρίσης, ούτε και τώρα που μιλούμε, που είναι τα ΜΕΔ, θα είσαι μια διαφορετική υφή, περιεχόμενο. Εάν, για παράδειγμα, δεν είχαμε την εικόνα που δίνει η Στατιστική Υπηρεσία της Κύπρου, με το 54% των συμπολιτών μας να έχει εισοδήματα ακάθαρτα λιγότερα από €1.500, με τους μισούς από αυτούς να έχουν λιγότερα από €1.000, εάν δεν είχαμε την εικόνα που έβκαλε εχτές η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, να αυξάνονται οι συνάνθρωποί μας -που ξεπερνούν τις εκατό χιλιάδες- που πάσχουν από σοβαρή υλική στέρηση ή, με βάση και πάλι την έκθεση της Επιτροπής, αν δεν είχαμε διπλασιασμό των συμπολιτών μας που έχουν χαμηλά εισοδήματα, πολύ χαμηλά εισοδήματα, άλλη θα ήταν η εικόνα για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, άλλα θα ήταν τα δεδομένα.

Όσοι ψήφισαν υπεύθυνα τους προϋπολογισμούς τα προηγούμενα χρόνια και τις πολιτικές και τα μέτρα που έφερε η κυβέρνηση, όπως τη φορολογία ακίνητης ιδιοκτησίας και πολλά άλλα, έχουν φέρει συγκεκριμένα αποτελέσματα, τραγικά δυστυχώς! Και η κατάσταση θα γίνει ακόμα πιο τραγική, γιατί φροντίσατε να αφήσετε εντελώς απροστάτευτους τους ευάλωτους δανειολήπτες με τους νόμους που ψηφίσατε τον Ιούλιο υπέρ των τραπεζιτών και όταν καταψηφίσατε κάθε μορφή προστασίας που επιχειρήσαμε να δώσουμε όλοι οι υπόλοιποι.

Δε θα τα αναφέρω, τα ανέφεραν άλλοι συνάδελφοι, αλλά είναι εκεί, γεγονότα, και είναι γι' αυτό που ζητήσαμε να είμαστε σήμερα και σωστά είμαστε εδώ σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για να συζητούμε αυτό το σοβαρό θέμα. Γιατί επέρχεται κοινωνική κρίση, σοβαρή κοινωνική κρίση, εάν δεν κάνουμε κάτι και εάν επιτρέψουμε να εξελιχθούν τα δεδομένα όπως έχουν σήμερα και όπως λειτουργούν σήμερα. Τα οποία φροντίσαμε να μάθουμε και είναι εύκολο να τα μάθουμε, γιατί ως Βουλή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε τριμηνιαίες εκθέσεις από την Κεντρική Τράπεζα. Εμείς εκάμαμε το homework μας, την εργασία μας, τζιαι κάτσαμε τζιαι συγκρίναμε. Από τον καιρό που παίρνουμε αυτά τα στοιχεία που αναγκαστικά πρέπει να μας στέλλει η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, μπορούμε να κάμουμε διαπιστώσεις. Θα καταθέσω τις διαπιστώσεις, για να μην πάρω χρόνο, αλλά η ουσία ποια έν' που είναι; Η ουσία είναι ότι εγκαταλείπουν αναδιρθρώσεις οι τράπεζες -αυτό κάμνουν- εγκαταλείπουν το εργαλείο ανταλλαγής ακινήτων έναντι χρέους και στρέφονται προς τις εκποιήσεις και στην πώληση και πιλοποίηση δανείων. Είναι συγκεκριμένοι οι αριθμοί, τους καταθέτω, δε χρειάζεται να τους διαβάσω, μπορούν να δοθούν στη δημοσιότητα, τους καταθέτω ενώπιον της Βουλής.

Χρειάζεται όμως κάτι περισσότερο; Να το διαβάσω τούτο, η τελευταία έκθεση του Σεπτεμβρίου του 2018 και πάλι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου: «Αποτελεί μια ένδειξη ότι το χαρτοφυλάκιο των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων που δεν έχει αναδιρθρωθεί μέχρι στιγμής δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο μέσω αναδιρθρώσεων». Και συνεχίζει, «με την ψήφισή» -του θεάρεστου, λέω εγώ, πακέτου νόμων- «τον

Ιούλιο του 2018 νόμων για τις εκποιήσεις, την αφερεγγυότητα και την τιτλοποίηση δανείων το νομικό πλαίσιο», λέει η Κεντρική Τράπεζα, «βελτιώθηκε σημαντικά». Τι ωραία! «Θα πρέπει λοιπόν», συνεχίζει, «να επιστευθεί η κρίση όλων των εργαλείων που έχουν τώρα στη διάθεσή τους τα πιστωτικά ιδρύματα». Και βεβαίως ξεκίνησαν να υλοποιούν αυτά που τους υποδεικνύει -και αυτό κατατίθεται στη Βουλή- η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Έχουν πολλαπλασιαστεί, συνάδελφε Βότση, οι ενέργειες που γίνονται για εκποιήσεις σ' όλα τους τα στάδια από πλευράς των εμπορικών τραπεζών, είναι εκεί το στοιχείο, αν συγκριθούν με τα προηγούμενα τρίμηνα, τζιαι μπορούμε να το διαπιστώσουμε. Εκποίησαν τζιαι κατοικία, εκεί, μας το δίνει η Κεντρική Τράπεζα, γράφει μας τζιαι την αξία της κατοικίας. Έννεν 'πού τούτες των εκατομμυρίων ή του εκατομμυρίου, €139.000 η εκποίηση της κατοικίας, της κύριας κατοικίας, εκεί. Για να ξέρουμε τζιαι για τι μιλούμε, με στοιχεία που μας δίνει η Κεντρική Τράπεζα. Έχουμε τζιαι την πληροφόρηση -διότι δυστυχώς πλέον ο συνεργατισμός δεν είναι πιστωτικό ίδρυμα, ούτε τα funds, τα ταμεία, είναι πιστωτικά ιδρύματα και δεν έχουμε στοιχεία από εκείνους, όμως για τον πρώην συνεργατισμό έχουμε στοιχεία- ότι είναι μερικές εκατοντάδες και φτάνουν τις χίλιες οι επιστολές ΙΑ που έχουν αποσταλεί για κύρια κατοικία, για πρώτη κατοικία.

Τζιαι ξέρετε για τι πράμα μιλούμε; Επειδή ήρταν τζιαι πάνω μας κάποιιο 'πού τούτους, ναι, έν' άνθρωπο, έχουμε να κάμουμε με ανθρώπους. Να πούμε στοιχεία; Μόνο ο ένας από τους δύο παίρνει σύνταξη ανικανότητας, χωρίς εισόδημα. Η κατοικία τους είναι ένα λυόμενο το οποίο έφτιαξαν πάνω σε κοντέινερ, σας παρακαλώ, σε μισό οικόπεδο, για €63.000! Και πήραν επιστολή ΙΑ και τους πετάσσουν έξω 'πού το σπίτι τους. Θύματα της κρίσης που θα κληθούν να πληρώσουν διπλά αυτή την κατάσταση. Μπορώ να πω τζι άλλες λεπτομέρειες, δε χρειάζεται να φωτογραφίσω, αλλά έν' κόσμος τζιαιαμαί που τον βλέπουμε τζιαι μας βλέπει. Πώς τους προστατεύουμε, συνάδελφοι, με τζιαινα που ψηφίσατε και με εκείνα που δεν επιτρέπατε να ψηφιστούν, που καταθέσαμε εμείς; Επέρχεται κοινωνική κρίση, λοιπόν, τζιαι πρέπει να προσέξουμε.

Θα συμπλήρωνα με τα εξής: Δε θα έπρεπε αυτοί που εκουράστηκαν τζιαι πρέπει να έπαθαν υπερκόπωση ως τωρά να είναι από το πρωί μέχρι το βράδυ στα ράδια, στις τηλεοράσεις, εδώ στο κοινοβούλιο και να ασκούν κριτική στις τράπεζες γιατί τους ξεγέλασαν; Ή μήπως απλώς επιβεβαιώνεται το θέατρο που είδαμε να παίζεται στην επιτροπή Οικονομικών πριν να ψηφιστούν αυτά που ψηφίστηκαν τον Ιούλη; Έστησε ένα θέατρο τζιαι είχαμε τζιαι μια λογομαχία με τον συνάδελφο τον κ. Βότση έν' η αλήθεια -που εν έπρεπε να είσαι συμβει- ήπια συζήτηση, γιατί όντως ένιωσα ότι εστήθηκε ένα θέατρο, τζιαι ήρτε τζιαι είπε μας ο Σύνδεσμος Τραπεζών -καταθέτω τα στοιχεία για το τι μας είπαν στα πρακτικά της Βουλής, διότι ελέαμέν τους, «κρατούνται πρακτικά»- ότι εννά απαλλάξουν τους εγκλωβισμένους, ότι θα χειριστούν διαφορετικά, εδέσμευσέν τους ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Τούτη η δέσμευση εν ηξέρω πόσο περισσότερο θα γίνει ανέκδοτο πλέον! Τζιαι στέλλει επιστολή, σας παρακαλώ, στον Πρόεδρο της Βουλής ο Σύνδεσμος Τραπεζών, μετά από παρέμβαση του Κτηματολογίου, και αναιρούν τα πάντα για τα οποία δεσμεύτηκαν. Τζιαι μας λεν ότι όχι μόνο δεν απέσυραν καμία από τις προσφυγές που εκάμαν στα δικαστήρια, έχουν προχωρήσει τζιαι σε πολλές άλλες και ο κίνδυνος σήμερα ο υπαρκτός είναι ενδεχομένως όλη η δουλειά που έγινε, οι τιτλοποιήσεις που έγιναν -έσσει δέκα σιηλιάδες κόσμο τωρά που κατέθεσε σε ειδικούς λοαρκασμούς που έγιναν λεφτά, το υπόλοιπο που χρωστούσε, ώστε να μπορέσει να πάρει τίτλους ιδιοκτησίας- μπορεί όλα να παν στράφι! Διότι καμία δέσμευση δεν έχουν κρατήσει οι τραπεζίτες και πάλι, καμία απολύτως δέσμευση. Πρέπει να προχωρήσουμε και ας αναλάβουμε και αυτή τη δέσμευση με τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, διότι, αν δεν την τροποποιήσουμε τζιαι αύριο ππέσει στο Ανώτατο, θα κινδυνεύσουν όλοι τούτοι για τους οποίους ήταν τζιαι το μόνο θέμα που συμφωνήσαμε έν' η αλήθεια. Εδεσμεύτηκαν τζιαι για την κύρια κατοικία ενώπιόν μας -καταθέτω τα στοιχεία- και συμβαίνουν αυτά που συμβαίνουν σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Θα καταλήξω με το εξής: Επειδή τα πράματα τρέχουν τζιαι επειδή πολλοί συμπολίτες μας κινδυνεύουν να βρεθούν χωρίς στέγη, να μείνουν άστεγοι, να προκληθεί μια σοβαρή κοινωνική κρίση, και επειδή τουλάχιστον εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσο περνά από το δικό μας χέρι, όπως δρούσαμε τζιαι όλο το προηγούμενο διάστημα, έτσι και τώρα δε θα επιτρέψουμε η χώρα μας να γίνει άλλη μία χώρα με σοβαρό ή έστω πρόβλημα αστέγων. Και επειδή καμία εμπιστοσύνη δεν έχει αυτή η κυβέρνηση ότι θα υλοποιήσει δεσμεύσεις κατά συρροήν που έχει αναλάβει, σας καλώ να κάσουμε μαζί και να ετοιμάσουμε νομοθεσία που να απαγορεύει τις εκποιήσεις της κύριας κατοικίας και της μικρής επαγγελματικής στέγης για το χρονικό διάστημα που θα απαιτηθεί μέχρι η κυβέρνηση να υλοποιήσει τις δεσμεύσεις της, από τις καταχρηστικές πρόνοιες στις οποίες αναφέρθηκε ο συνάδελφος ο κ. Βότσης μέχρι τα πολύ πιο σοβαρά, που θα προστατεύουν την κύρια κατοικία, την επαγγελματική στέγη πραγματικά, που θα προστατεύουν τους άνεργους που βρέθηκαν να είναι άνεργοι εξαιτίας της τραπεζικής κρίσης και δεν έχουν εισοδήματα, ενώ ήταν σωστοί στην αποπληρωμή των οφειλών τους πριν να τους χτυπήσει η κρίση. Εάν θέλουμε να τους προστατεύσουμε αυτούς τους ανθρώπους και θέλουμε να τερματίσουμε αυτή την ανισορροπία πραγμάτων που κάποιιο έχουν επιβάλει δυστυχώς, ιδού ο δρόμος και ελπίζω να δούμε και αποτέλεσμα και να μη συνεχίσουν κάποιιο, στο όνομα τάχα της υπευθυνότητας, απλά και μόνο να υπερασπίζονται τα συμφέροντα των λίγων προνομιούχων σε βάρος των πολλών μη προνομιούχων και του δημόσιου συμφέροντος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσής του ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης κατέθεσε στη γραμματεία τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Δέκα λεπτά. Εννά έχουμε και χρόνο για ερωτήσεις. Έτσι κάμνω στις διαλέξεις μου, δεχόμαστε και ερωτήσεις. Θα δούμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Στις διαλέξεις σου αποκλείεται να έχει αλαζονεία, διότι δεν είσαι αλαζόνας.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Αφού πάντα με ρωτάτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' αστειό που το κάμνει. Έν' για αστειό. Ένα αστειό παντοτινό. Δεν είναι αλαζονεία.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Μαυρίδη, είμαστε ήσυχοι, γιατί εννά σου απαντήσει ο κ. Κουλλάς.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Έν' το back up ο κ. Κουλλάς. Εννά μιλήσει στο τέλος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Είντα μ' πόν 'να ακούεις...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξεκινάτε να γράφετε χρόνο, για να ξεκινήσει. Να πάμε ανάποδα...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Θα σας πω τις αλήθειες όλες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ξεκινήσει ο χρόνος και μετά ο ομιλητής.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Είναι μέσα στην ομιλία μου αυτό που ανέφερε ο κ. Λουκαΐδης περί νομοθετικής ρύθμισης για απαγόρευση των εκποιήσεων που αφορούν την πρώτη κατοικία. Αλλά δε μας είπε ο κ. Λουκαΐδης ποιος θα πληρώσει το κόστος αυτής της πράξης, αυτής της νομοθετικής ρύθμισης. Θα το πληρώσει ο καταθέτης; Θα το πληρώσει ο φορολογούμενος ή θα το πληρώσουν τα παιδιά μας, που αύριο θα θέλουν δάνειο για απόκτηση πρώτης κατοικίας; Ποια τράπεζα θα χορηγήσει δάνειο σε μια φτωχή οικογένεια η οποία δε διαθέτει άλλα περιουσιακά στοιχεία παρά μόνο την κατοικία που θα ανεγείρει. Πώς θα χορηγήσει δάνειο η τράπεζα με υποθήκη την πρώτη κατοικία γνωρίζοντας ότι αυτή δεν μπορεί να εκποιηθεί; Δυστυχώς, η εκποίηση είναι ένα εργαλείο, είναι ένα αναγκαίο κακό το οποίο πρέπει να υπάρχει σε ένα τραπεζικό σύστημα, προκειμένου αυτό να λειτουργήσει απρόσκοπτα και ομαλά προς όφελος της κοινωνίας, προς όφελος των φτωχών νοικοκυριών. Διότι ως επί το πλείστον δάνεια για πρώτες κατοικίες, τουλάχιστον μικρής αξίας, κάνουν τα νοικοκυριά με χαμηλά εισοδήματα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η τροποποίηση του άρθρου 44Α στον περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμο επιτρέπει στις τράπεζες να προχωρήσουν με τη διαδικασία εκποίησης ενυπόθηκων ακινήτων, όταν εξασφαλίσουν το σχετικό διάταγμα από το δικαστήριο. Πριν από την τροποποίηση αυτή ο δανειολήπτης μπορούσε να

παγοποιήσει τη διαδικασία εκποίησης με την υποβολή ένστασης στο δικαστήριο και την εξασφάλιση δικαστικού διατάγματος, το οποίο παγοποιούσε τη διαδικασία εκποίησης μέχρι την εκδίκαση της ένστασης. Ο δανειολήπτης μπορούσε να επικαλεστεί διάφορους λόγους όπως η αμφισβήτηση του οφειλόμενου ποσού, η μη λήψη ειδοποίησης από την τράπεζα ότι θα προχωρήσει με εκποίηση κ.λπ. Το δικαίωμα ένστασης βεβαίως του δανειολήπτη παραμένει, αλλά δεν μπορεί να σταματήσει η διαδικασία εκποίησης.

Η τροποποίηση της νομοθεσίας κατέστη αναγκαία, προκειμένου να ενεργοποιηθεί ένα βασικό εργαλείο διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, ένα εργαλείο που θα ασκούσε πίεση στους δανειολήπτες να εξυπηρετούν τα δάνειά τους, για να μπορούν οι καταθέτες, διότι περί καταθέτες πρόκειται, η τράπεζα είναι ο καταθέτης, να νιώθουν ασφάλεια για τις καταθέσεις τους, διότι όλοι γνωρίζουμε ότι τα δάνεια που χορηγήθηκαν προέρχονται από τα χρήματα των καταθετών. Και όλες αυτές οι νομοθεσίες που έχουμε ψηφίσει πρόσφατα, κύριε Λουκαΐδη, στις οποίες έχετε αναφερθεί, δεν είναι για την προστασία των τραπεζιτών, αλλά για την προστασία των καταθετών. Ε, νομίζω ο λαϊκισμός έχει και τα όριά του. Πρέπει να αναγνωρίσουμε όλοι ότι η τράπεζα είναι οι καταθέσεις και τίποτε περισσότερο. Όλοι αυτοί οι τραπεζίτες οι οποίοι έκαναν τι έκαναν έχουν εξαφανιστεί, έχουν εκμηδενιστεί, δεν υπάρχουν πλέον. Άρα λοιπόν, αυτοί έχουν ήδη τιμωρηθεί. Τώρα δεν ξέρω αν έχουν τιμωρηθεί και για ποινικά αδικήματα, αλλά σίγουρα η αξία τους είναι μηδέν.

Η αδυναμία εκποίησης ενυπόθηκων εξασφάλιστων προσφέρει κίνητρα σε στρατηγικούς κακοπληρωτές να μην πληρώνουν τα δάνειά τους. Αυτό οδηγεί σε αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, με αποτέλεσμα την αποσταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος. Σε ένα τραπεζικό σύστημα τίποτα δεν είναι πιο σημαντικό από την εμπιστοσύνη των καταθετών. Χωρίς εμπιστοσύνη δεν υπάρχει τραπεζικό σύστημα και χωρίς τραπεζικό σύστημα η ανάπτυξη περιορίζεται στο ελάχιστο. Τώρα το αλλάζω. Η ανάπτυξη δεν υπάρχει χωρίς τραπεζικό σύστημα.

Οι εκποιήσεις δεν είναι αυτοσκοπός και ουδείς επιθυμεί να βλέπει να πραγματοποιούνται εκποιήσεις, ιδιαίτερα όταν αυτές αφορούν κατοικίες και επαγγελματικά υποστατικά. Μακάρι να μη δούμε ούτε μία εκποίηση, όμως χωρίς αυτό το εργαλείο δυστυχώς το τραπεζικό σύστημα δεν μπορεί να λειτουργήσει σωστά. Ένα ξεκάθαρο πλαίσιο εκποιήσεων διασφαλίζει ότι αυτές μπορούν να περιοριστούν στο ελάχιστο. Διότι, όταν οι στρατηγικοί κακοπληρωτές γνωρίζουν ότι το εργαλείο της εκποίησης μπορεί να ενεργοποιηθεί, είναι πιο πιθανόν να εξυπηρετήσουν τα δάνειά τους.

Η αλήθεια είναι ότι υπάρχουν διάφορες κατηγορίες δανειοληπτών που δεν πληρώνουν. Υπάρχουν αυτοί που θέλουν να πληρώσουν, αλλά δεν μπορούν, επειδή είναι άνεργοι ή επειδή έχουν μειωθεί τα εισοδήματά τους. Υπάρχουν επίσης στην άλλη άκρη οι δανειολήπτες που μπορούν να πληρώσουν, αλλά δεν πληρώνουν, επειδή δεν ανησυχούν για το ότι η τράπεζα μπορεί να εκποιήσει τα υποθηκευμένα τους ακίνητα. Αυτοί είναι οι στρατηγικοί κακοπληρωτές. Αυτό φάνηκε ξεκάθαρα, κύριε Βότση, επειδή το αναφέρατε, ότι υπάρχουν στρατηγικοί κακοπληρωτές, διότι ο συνεργατισμός, πριν τερματίσει τις υπηρεσίες του, είχε συμφηφίσει άνω των 10.000 λογαριασμούς, αν θυμάστε. Εντάξει, κάποιες χιλιάδες είχαν αποκατασταθεί, αλλά πάρα πολλοί δανειολήπτες είχαν καταθέσεις και δάνεια ταυτόχρονα μη εξυπηρετούμενα. Και φανταστείτε πόσοι άλλοι έχουν καταθέσεις σε άλλες τράπεζες από αυτές από τις οποίες έχουν πάρει τα δάνειά τους. Άρα, υπάρχουν οι στρατηγικοί κακοπληρωτές. Έχουν και τα λεφτά σε ρευστά διαθέσιμα και δεν πληρώνουν τα δάνειά τους.

Υπάρχουν βέβαια και οι δανειολήπτες που κάνουν αιματηρές περικοπές στους προϋπολογισμούς τους, για να εξυπηρετούν τα δάνειά τους. Αυτοί είναι τα πραγματικά θύματα της κρίσης πιστεύω, διότι αυτοί πληρώνουν και φόρους πέρα από τις δόσεις τους. Πληρώνουν και φόρους, για να μπορεί η κυβέρνηση να στηρίζει αυτούς που δεν μπορούν να πληρώσουν, όπως πρόκειται να γίνει με το σχέδιο "Εστία".

Παρά το γεγονός ότι τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια έχουν μειωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, από €28,5 δις σε επίπεδα κάτω των €20 δις, η κυβέρνηση αναγνωρίζει το πρόβλημα και προχωρεί σε ενέργειες όπως ο Φορέας, που θα αναλάβει τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, και το σχέδιο "Εστία", που θα στηρίζει τους δανειολήπτες που μπορούν να εξυπηρετήσουν τα δάνειά τους, αλλά χρειάζονται μικρή οικονομική ενίσχυση. Μετά από τέσσερα χρόνια οικονομικής ανάπτυξης και συνετής δημοσιονομικής διαχείρισης η κυβέρνηση έχει σήμερα τη διάθεση, αλλά και την οικονομική δυνατότητα να διαχειριστεί το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Η κυβέρνηση κατάφερε να βγάλει την οικονομία από τον πάτο στην κορυφή της Ευρωζώνης, να μειώσει την ανεργία στο μισό, από 16% στο 8%, μέσα σε τέσσερα χρόνια, να αυξήσει τις θέσεις εργασίας στην οικονομία και να παράγει δημοσιονομικά πλεονάσματα. Παρά το ύψος του δημόσιου χρέους, το οποίο έχει αυξηθεί λόγω των γνωστών εξελίξεων, το κόστος δανεισμού της κυβέρνησης έχει υποχωρήσει κάτω από το 2% και οι οίκοι αξιολόγησης έχουν αναβαθμίσει τα κυπριακά ομόλογα, ακριβώς επειδή η κυβέρνηση μπορεί να παράγει πλεονάσματα που διασφαλίζουν εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους.

Με τη συνετή δημοσιονομική πολιτική της η κυβέρνηση έχει τώρα τη δυνατότητα να επιλύσει χρόνια προβλήματα, τα οποία πριν μερικά χρόνια φάνταζαν αδύνατα. Προβλήματα που πολλές φορές ήταν κρυμμένα κάτω από το χαλί και ουδείς τολμούσε να ασχοληθεί με αυτά. Για παράδειγμα πριν το 2013 η φράση «μη εξυπηρετούμενα δάνεια» ήταν άγνωστη, διότι απλά ήταν κρυμμένα κάτω από το χαλί. Οι κυβερνήσεις

φόρτωναν τα ελλείμματα στους επόμενους και η διαπλοκή και διαφθορά ήταν φαινόμενα αποδεκτά από την κοινωνία.

Θεωρούμε ότι ορθά η κυβέρνηση αποφάσισε τη δημιουργία του Φορέα Διαχείρισης μη Εξυπηρετούμενων Δανείων και τη δημιουργία του σχεδίου “Εστία”, το οποίο προορίζεται για την προστασία της πρώτης κατοικίας. Η κυβέρνηση μάλιστα έχει κάνει τα λόγια της πράξη με την εξαγορά των μη εξυπηρετούμενων δανείων του συνεργατισμού, ύψους €8,3 δις, αλλά και την πρόνοια €33 εκατομ. που βρίσκεται στους προϋπολογισμούς για το 2019. Το σχέδιο “Εστία” έχει ήδη περάσει από το Υπουργικό Συμβούλιο, αλλά πρέπει να τύχει της έγκρισης της Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διότι ενδεχομένως να παραβιάζει βασικές αρχές ανταγωνισμού. Το σχέδιο “Εστία” προστατεύει τη συντριπτική πλειοψηφία των δανειοληπτών των οποίων η πρώτη κατοικία κινδυνεύει με... Ενδεχομένως, να κινδυνεύει με εκποίηση. Οι πρόνοιες του σχεδίου είναι πράγματι αρκετά γενναιοδωρες και κάποιες από αυτές επιδέχονται αλλαγών, ιδιαίτερα αυτή που επιτρέπει στο δανειολήπτη δικαιούχο να κατέχει καθαρή περιουσία πέραν της κατοικίας του. Είναι πραγματικά αδιανόητο ο φορολογούμενος να πληρώνει τις δόσεις δανειοληπτών που διατηρούν μη εξυπηρετούμενα δάνεια και ταυτόχρονα αυτοί τα κατέχουν καθαρή περιουσία. Η κοινή λογική λέει ότι οι δανειολήπτες αυτοί, των μη εξυπηρετούμενων δανείων, θα πρέπει να εξαντλήσουν τα υπόλοιπα περιουσιακά τους στοιχεία, προτού ζητήσουν τη στήριξη του φορολογουμένου. Και για να είμαι πιο ξεκάθαρος, εάν κάποιος δανειολήπτης έχει άλλη περιουσία, μετρητά, μετοχές ή ακίνητη ιδιοκτησία, μπορεί να τα ρευστοποιήσει, για να εξυπηρετεί το δάνειό του. Μια άλλη πρόνοια που ανεβάζει την αγοραία αξία της πρώτης κατοικίας στις €350.000 είναι επίσης υπερβολική, καθώς το ύψος του ποσού αυτού παραπέμπει σε οικίες πολυτελείας.

Είναι πιστεύω σημαντικό να αποφασίσουμε ποιους δανειολήπτες θέλουμε να προστατεύσουμε. Αυτούς που κατέχουν ιδιόκτητη κατοικία αξίας μέχρι €350.000; Κάποιοι από εμάς θέλουμε να ρυθμίσουμε το θέμα με νόμο. Το έχω αναφέρει προηγουμένως. Να μην το ξαναεπιλαμβάνω.

Η αλήθεια είναι ότι το σχέδιο “Εστία” απευθύνεται στους δανειολήπτες που μπορούν να εξυπηρετήσουν τα δάνειά τους σε κάποιο βαθμό. Υπάρχουν και αυτοί που δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν τα δάνειά τους καθόλου και δε θα μπορούν να είναι δικαιούχοι του σχεδίου “Εστία”. Η κυβέρνηση οφείλει να μεριμνήσει και για αυτούς τους δανειολήπτες, εφόσον αποδεικνύεται περίτρανα ότι η αδυναμία εξυπηρέτησης του δανείου τους οφείλεται σε ανώτερες δυνάμεις, ανεργία, μείωση εισοδημάτων κ.λπ.

Υπάρχει βέβαια και μια κατηγορία δανειοληπτών που βιώνουν αιματηρές περικοπές στο βιοτικό τους επίπεδο, προκειμένου να εξυπηρετήσουν τα δάνειά τους. Αυτή η κατηγορία δανειοληπτών δεν μπορεί να εξαιρεθεί από το σχέδιο “Εστία”. Είναι καθήκον της πολιτείας να στηρίξει και αυτούς τους δανειολήπτες, διότι αυτοί οι δανειολήπτες αγωνίζονται καθημερινά με αξιοπρέπεια να επιβιώσουν, χωρίς να διατηρούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Αυτή η κατηγορία μετά δυσκολίας εξυπηρετεί τα δάνειά της και πληρώνει και φόρους από πάνω, για να ενισχύονται αυτοί που δεν πληρώνουν.

Τέλος, υπάρχουν και αυτοί που δεν κατέχουν κατοικία, αλλά ζουν με το ενοίκιο. Αυτοί που κάθε μήνα δυσκολεύονται να πληρώσουν το ενοίκιο, πληρώνουν και φόρους, για να στηρίζονται αυτοί που δεν εξυπηρετούν τα δάνειά τους.

Αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είμαι σοσιαλιστής και δεν είμαι κομμουνιστής, αλλά υπέρμαχος της ελεύθερης αγοράς και της αυτορρύθμισης των αγορών. Όμως κατανοώ ότι σε κάποιες περιπτώσεις οι αγορές αποτυγχάνουν και η παρέμβαση του κράτους κρίνεται απαραίτητη. Στην προσπάθειά του όμως να διορθώσει τις αποτυχίες της ελεύθερης αγοράς, το κράτος θα πρέπει να είναι δίκαιο και μετρημένο και να μη δημιουργεί κοινωνικές αδικίες. Η πολιτεία οφείλει να βοηθά και όχι να ισοπεδώνει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Δώδεκα λεπτά περίπου εμίλησες. Δώδεκα και κάτι.

Τώρα τον λόγο έχει ο κ. Μυριάνθους... Συγγνώμη; Του έχουν απομείνει τριάμισι λεπτά. Να τα κάμουμε τέσσερα. Τζιαι να του δώκουμε τζιαι ένα για την Πάφο, άτε, να τα κάμουμε πέντε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ναι, έν' γεγονός.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

...απόλυτα να γίνουν οχτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Μαυριδίδη, έχει μεγάλη διαφορά, ώσπου να ετοιμαστεί ο κ. Μυριάνθους, η αγορά των Αθηνών που ξεκίνησε η Δημοκρατία από τις αγορές τις σημερινές; Έχει καμιά σχέση ή είναι διαφορετικά πράγματα;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Στη δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τωρά τούτα τι αφορούν;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

...αλλαγή απόψεων, όχι αγαθών και υπηρεσιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Μυριάνθους, έχετε τον λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Γιατί συζητούμε σήμερα αυτά τα θέματα; Γιατί η πραγματικότητα, μετά την ψήφιση της συγκεκριμένης νομοθεσίας, έχουμε φύγει από το ένα άκρο, που επικαλούμαστε ότι ο δανειολήπτης καταχραζόταν το σύστημα και τις νομοθεσίες, και περάσαμε στο άλλο άκρο, όπου δυστυχώς δεν έγιναν δεκτές οι τροπολογίες που είχαμε υποβάλει ως κόμματα της αντιπολίτευσης και δώσαμε στο τέλος της ημέρας το δικαίωμα σήμερα στις τράπεζες να αυθαιρετούν. Και, ναι, είναι γεγονός ότι έχουν σταλεί συλλήβδην χιλιάδες επιστολές είτε σε κακοπληρωτές στρατηγικούς είτε σε άτομα που παίρνουν επιδόματα ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος είτε σε άτομα τα οποία έχουν δανειστεί για την πρώτη κατοικία. Και ακριβώς συμφωνώ με τον φίλο τον Άγγελο Βότση ότι μετά από αυτή τη συζήτηση πρέπει να πάμε στην επιτροπή Οικονομικών και να βρούμε τους τρόπους που θα λύσουν αυτά τα προβλήματα, διότι διαφορετικά το πρόβλημα θα παραμένει και σίγουρα εμπιστοσύνη προς τα τραπεζικά ιδρύματα δεν υπάρχει. Δυστυχώς, στον συνεργατισμό και στις τράπεζες δεν υπήρχαν μόνο στρατηγικοί κακοπληρωτές, αλλά υπήρχαν και στρατηγικοί κακοδιαχειριστές, γι' αυτό φτάσαμε σήμερα στα χάλια που είμαστε.

Ως εκ τούτου, αυτό που θα πρέπει να γίνει, γιατί δυστυχώς, ενώ υπάρχουν αποδεδειγμένες περιπτώσεις και από χρηματοοικονομικούς συμβούλους και από επαγγελματίες λογιστές ή οποιουδήποτε άλλους ότι γίνονται αυθαίρετες υπερχρεώσεις σε λογαριασμούς τραπεζικούς από 20% μέχρι 50%, παρακαλώ, εντούτοις εκβιαστικά οι τράπεζες προχωρούν και ζητούν από τα δικαστήρια την εκποίηση αυτών των περιουσιών, χωρίς να δέχονται οποιαδήποτε διαπραγμάτευση.

Εγώ θεωρώ ότι μέσα από τη συζήτηση που θα πρέπει να γίνει στην επιτροπή Οικονομικών είναι ένα σημείο το οποίο πρέπει να λυθεί με ρύθμιση νομοθετική. Δηλαδή να δίνει το δικαίωμα για το αμφισβητούμενο ποσό το οποίο διαπιστώνεται μέσα από έγκυρους επαγγελματίες ακριβώς αυτό το ποσό να παραμένει εκτός της συζήτησης και εκτός της διαδικασίας εκποίησης. Και εδώ είναι ακριβώς που πάρα πολλά ζητήματα που αφορούν διαπραγμάτευση και αναδιάρθρωση δανείων δυστυχώς δεν προχωρούν, γιατί, όταν φτάνουν εκβιαστικά οι τράπεζες να πιέζουν τον δανειολήπτη και γι' αυτές τις αντικανονικές υπερχρεώσεις, ο δανειολήπτης αντιδρά. Αλλά το αποτέλεσμα ποιο είναι; Είναι ότι έρχεται ο δανειολήπτης... Είχαμε πει και προηγουμένως, κατά την ψήφιση τον Ιούλιο της συγκεκριμένης νομοθεσίας, ότι «ξέρετε, έχει το δικαίωμα ο δανειολήπτης να προσφύγει στο δικαστήριο και να πάρει διάταγμα να σταματήσει τη διαδικασία». Αυτό είναι μύθος. Το είπε και προηγουμένως ο συνάδελφος ο Κωστής Ευσταθίου, ότι δυστυχώς βάσει των προϋποθέσεων για έκδοση διατάγματος με βάση το άρθρο 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου είναι τόσο πολύπλοκο και τόσο δύσκολο να αποδείξει κάποιος αυτό που θέλει, ασχέτως αν έχει εκθέσεις από εμπειρογνώμονες ότι αυτές οι υπερχρεώσεις ευσταθούν.

Ως εκ τούτου, είδαμε τον προηγούμενο καιρό ξενοδοχεία των €200 εκατομ. να εκποιούνται σε τιμές των €15-€20 εκατομ. και ακριβώς στο τέλος της ημέρας ποιος το πληρώνει αυτό το τίμημα; Το πληρώνει η ίδια η κυπριακή οικονομία, γιατί αυτά τα λεφτά, αυτές τις περιουσίες τις εκμεταλλεύονται κάποιοι επιτήδειοι εκτός Κύπρου και στο τέλος όλο αυτό το περιουσιακό στοιχείο που έχουμε δημιουργήσει τόσα χρόνια ως Κύπρος, ως κυπριακή οικονομία φεύγει σε ξένα χέρια και δεν το προστατεύουμε.

Έχουμε ευθύνη, αγαπητοί συνάδελφοι, να εγκύψουμε στο συγκεκριμένο ζήτημα και να δούμε ακριβώς πώς το λύουμε. Σίγουρα δε θέλουμε να προστατεύσουμε κανένα κακοπληρωτή, όμως είναι άδικο να αφήνουμε αυτή την αυθαιρεσία των τραπεζών να εξελίσσεται, χωρίς να δίνουμε το δικαίωμα στους δανειολήπτες να μπορούν να υποβάλλουν ενστάσεις ουσιαστικές επί των προβλημάτων τα οποία δημιουργούν οι τράπεζες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Λιγότερο από πέντε λεπτά, τεσσεράμισι λεπτά, μια χαρά.

Τώρα ο κ. Στεφάνου.

Υπολείπονται δεκατρία λεπτά για το ΑΚΕΛ, κύριε Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκτός χρόνου να μου επιτρέψετε μόνο μια σημείωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Δεν ξεκινήσαμε ακόμα. Έν' τζιαι ο Κώστας τζιαιαμαί, εν μας αφήνει να ξεκινήσουμε, πριν να...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Έθθα πατήσει το κουμπί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Θέλω να σημειώσω την ειλικρινή εξομολόγηση του καλού συνάδελφου κ. Μάριου Μαυρίδη, μια εξομολόγηση που προσωπικά με συγκλόνισε, ότι δηλαδή ο ίδιος δεν είναι ούτε σοσιαλιστής ούτε κομμουνιστής. Μέχρι τώρα πραγματικά πίστευα ότι ήσουν!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε διέψευσε όμως σήμερα, ετέλειωσε. Μεν ξαναγελαστείς στο μέλλον, κύριε Στεφάνου. Τούτο εξεκαθαρίσαμέν το σήμερα. Θέλεις να το ξεκαθαρίσεις ακόμα περισσότερο, Μάριε;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Σε κάποιο βαθμό όλοι είμαστε σοσιαλιστές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά να μεν υπάρχει τζιαι η παραμικρή υποψία, μήπως τζιαι γίνει λάθος. Σωστό.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Είμαι φιλελεύθερος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα ήμασταν σήμερα υποχρεωμένοι να συζητούμε εδώ στη Βουλή το φλέγον, το καυτό θέμα των εκποιήσεων, εάν οι κυβερνώντες υλοποιούσαν έστω και κατά το ελάχιστο αυτά που κατά καιρούς είχαν υποσχεθεί και είχαν ρητώς δεσμευτεί σχετικά με την προστασία των ευάλωτων και συνεπών δανειοληπτών, σχετικά με την προστασία των ανέργων, σχετικά με την προστασία της πρώτης κατοικίας μέχρι μιας αξίας και της μικρής επαγγελματικής στέγης.

Και στο θέμα των εκποιήσεων και της προστασίας των συνεπών και ευάλωτων δανειοληπτών οι κυβερνώντες είπαν σωρεία ψεμάτων. Επανέλαβαν τον εαυτό τους, όπως έκαμαν και σε μια σειρά από άλλα ζητήματα. Χάιδεψαν, ως συνήθως, τα αφτιά της κοινωνίας προεκλογικά, για να επιτεθούν στην κοινωνία, στους πολλούς και τους προνομιούχους μετεκλογικά. Αυτή βέβαια είναι παλιά τους τέχνη κόσκινο. Διότι, όταν μιλούμε γι' αυτό το θέμα, στο μυαλό του καθενός έρχονται οι περιβόητες πλέον ατάκες του Προέδρου της Δημοκρατίας, «εγώ, ο Νίκος Αναστασιάδης, δεν πρόκειται ποτέ να δεχθώ κούρεμα καταθέσεων», «εγώ, ο Νίκος Αναστασιάδης, δεν πρόκειται ποτέ να δεχθώ ιδιωτικοποίηση των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών» και πολλές άλλες δεσμεύσεις που όχι μόνο δε μας παίρνει τώρα ο χρόνος να τις αναφέρουμε, θα

θέλαμε δέκα και πλέον συνεδρίες, για να τις αναφέρουμε. Γιατί ο βίος και η πολιτεία των κυβερνώντων είναι γεμάτοι από ψέματα και κάλπικες δεσμεύσεις και υποσχέσεις.

Θα αναφέρω μόνο μερικές δεσμεύσεις των κυβερνώντων, τι είπαν για τους δανειολήπτες και για τις εκποιήσεις. 20 Νοεμβρίου 2015, την προτεραία είχε συνάντηση ο κ. Αναστασιάδης με τον Σύνδεσμο Τραπεζών, και δήλωσε ο κ. Αναστασιάδης: «Τα αποτελέσματα της χθεσινής μου συνάντησης με τις τράπεζες θα διαφανούν στο άμεσο μέλλον. Στέλλω το μήνυμα στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού ότι δε θα πρέπει να ανησυχούν, για τους δε άνεργους θα υπάρξει η αρωγή και η ανοχή του κράτους».

Ο Υπουργός Οικονομικών, τον Μάρτη του 2018, στο κρατικό ραδιόφωνο, όπου συνήθως οι κυβερνώντες κάμνουν μονολόγους: «Για τους δανειολήπτες», λέει, «οι οποίοι αντιμετωπίζουν αντικειμενικές και τεκμηριωμένες δυσκολίες να ανταποκριθούν και είναι συνεργάσιμοι με τις τράπεζες τους θα εφαρμόζεται διαφορετική προσέγγιση. Εμείς θα εστιάσουμε την προσοχή μας στην κατηγορία των στρατηγικών κακοπληρωτών». Έν' γι' αυτό που εφέραν την πρόταση -όσοι την εφέραν- της "Εστίας", που ένα μέρος θα καλύψει τους στρατηγικούς κακοπληρωτές και θα τους πληρώσει τα δάνεια με λεφτά των φορολογουμένων.

Ο δε κυβερνητικός εκπρόσωπος πολύ πρόσφατα, στις 8 του Ιουλίου του 2018, είπε: «Έχει αποφασιστεί η λειτουργία κρατικού σχεδίου για τη στήριξη ευάλωτων δανειοληπτών ως προς την προστασία υποθηκευμένης κατοικίας». Πού 'ν την; Θα έρθει. Θα την ξαναπούν προεκλογικά στις επόμενες εκλογές, για να ξεχάσουν όσα είπαν μετεκλογικά.

Θέλω να πω και το εξής: Μιλώντας για το θέμα των δανειοληπτών και των εκποιήσεων, πρέπει να θυμίσουμε και τι η κυβέρνηση ακύρωσε από αυτά που η Βουλή με δική της πρωτοβουλία εψήφισε. Εψήφισε για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και για τους συνεπείς δανειολήπτες, για την προστασία τους. Εψήφισαμε για τους εγγυητές, εψήφισαμε για τις καταχρηστικές ρήτρες των τραπεζών, εψήφισαμε για τους εγκλωβισμένους αγοραστές και όλα αυτά ακυρώθηκαν, διότι η κυβέρνηση άρον άρον πήγε στα δικαστήρια και αυτά βγήκαν αντισυνταγματικά. Ό,τι έχει να κάνει με τις τράπεζες είναι με ταχύτητα φωτός όλα συνταγματικά, ό,τι είναι για τους πολίτες είναι αντισυνταγματικά.

Εάν πρέπει λοιπόν να ανησυχούν ή όχι οι συνεπείς και ευάλωτοι δανειολήπτες ή οι άνεργοι, το γνωρίζουν, το βιώνουν πλέον οι πολίτες. Όλοι γνωρίζουμε ότι η πράξη είναι το αδιάψευστο κριτήριο της αλήθειας. Και αυτό που βιώνουν σήμερα οι πολίτες είναι ότι, ναι, παίρνουν μαζικά προειδοποιητικές επιστολές για εκποιήσεις. Πού είναι τα λόγια τα ωραία; Πού είναι οι δεσμεύσεις; Πουθενά.

Οι πολίτες ξαναβιώνουν την αστοργία, την αναληψία της κυβέρνησης, αλλά βιώνουν ακόμα ένα πράγμα: Βιώνουν τη συνειδητή στοχοπροσηλωμένη πολιτική των κυβερνώντων για εξυπηρέτηση των λίγων και προνομιούχων και την εξυπηρέτηση των μεγάλων συμφερόντων. Αυτό κάνουν. Και δεν είναι τυχαίο που η Κύπρος κατακυλά διεθνώς στους δείχτες διαφθοράς και διαπλοκής, τους οποίους ξεχνά ο φίλος μου ο Μάριος Μαυρίδης, ότι κατακυλά στους δείχτες φτώχιας και στον κίνδυνο έκθεσης στη φτώχια, ότι κατακυλά στους δείχτες ανισότητας. Αυτά η κυβέρνηση τα ξεχνά. Ζείτε, αγαπητοί μου φίλοι της κυβέρνησης, στον δικό σας κόσμο και όχι στον κόσμο των απλών ανθρώπων. Ζείτε σε εκείνο τον κόσμο που ακόμα και στο κυνήγι πηγαίνετε με τις γραβάτες. Ρωτάτε τον κόσμο ο οποίος ζει όμως τη φτώχια και τον κίνδυνο της φτώχιας και της ανισότητας.

Ποτέ δεν είπαμε ως ΑΚΕΛ ότι το πρόβλημα με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια είναι απλό. Κάθε άλλο. Γνωρίζουμε ότι είναι σύνθετο, ότι είναι πολυεπίπεδο και είναι δύσκολο. Αλλά, για να αντιμετωπιστεί ένα πρόβλημα σύνθετο, πολυεπίπεδο και δύσκολο, χρειάζεται να επιβάλλονται λύσεις σύνθετες και πολυεπίπεδες. Και εσείς έχετε απλοποιήσει τα πράγματα, φίλοι της κυβέρνησης, πάτε στους δανειολήπτες και προστατεύετε τους τραπεζίτες. Αυτή είναι η δική σας η προσέγγιση.

Εμείς λέμε ότι, ναι, οι τράπεζες πρέπει να πάρουν το λαβείν τους, αλλά την ίδια ώρα ας ξεκινήσουμε από τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, από αυτούς που μπορούν να πληρώσουν, και ας προστατεύσουμε τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, να προστατεύσουμε τους συνεπείς δανειολήπτες, οι οποίοι πλήρωναν κανονικά τα δάνειά τους και επηρεάστηκαν από την κρίση και σήμερα δεν μπορούν. Ας διευκολύνουμε τους άνεργους, ας διευκολύνουμε τους δανειολήπτες με ειδικές ρυθμίσεις. Ας αντιμετωπίσουμε τις τράπεζες με τις καταχρηστικές τους ρήτρες και τις υπερχρεώσεις που κάνουν, ιδιαίτερα μετά την κακίστη συμφωνία που έκανε η κυβέρνηση με την Ελληνική Τράπεζα και τον Συνεργατισμό. Με το ολιγοπώλιο που έχουν οι τράπεζες πλέον επιτίθενται στους καταθέτες και στους δανειολήπτες. Πού είναι η κυβέρνηση; Απουσιάζει.

Την ίδια ώρα, λέμε ότι θα πρέπει να βοηθήσουμε για τη βιώσιμη αναδιάρθρωση των δανείων με το να στηρίξουμε τα εισοδήματα των εργαζομένων. Και αντί η κυβέρνηση να στηρίζει τα εισοδήματα των εργαζομένων, τώρα που λέει ότι έχει ανάπτυξη και έχει ανάπτυξη, συσσωρεύει τον πλούτο στα χέρια ολοένα και λιγότερων. Πετσόκοψαν τους μισθούς, έχουν εξαφανιστεί οι συλλογικές συμβάσεις, τα δικαιώματα που ρύθμισαν την εργασία, και ο κόσμος δεν μπορεί να πληρώσει!

Είπαμε ταυτόχρονα ότι θα πρέπει να εκπονηθούν προγράμματα κοινωνικής στέγης, να στηριχθούν τα νέα ζευγάρια, για να μπορέσουν να αποκτήσουν στέγη. Όλα αυτά και πολλά άλλα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάτε στα εννιά λεπτά, κύριε Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

...για τους κυβερνώντες είναι ψιλά γράμματα.

Είναι γι' αυτό ακριβώς τον λόγο, φίλες και φίλοι, που η κυβέρνηση φέρει βαρύτερες ευθύνες για αυτό το πρόβλημα και είναι γι' αυτό που θα πρέπει και εμείς ως Βουλή να δούμε ξανά τι μπορούμε να κάνουμε, για να προστατεύσουμε την κοινωνία, που της επιτίθενται τα μεγάλα συμφέροντα και δυστυχώς η κυβέρνηση με την αναληψία της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει η κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου. Έχει τέσσερα λεπτά, δεν είναι από την Πάφο, αλλά είναι γυναίκα, να της δώσουμε άλλο κανένα-δυο λεπτά.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Επειδή είμαι γυναίκα, θα παραμείνω στα τέσσερα λεπτά, κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάτι θέλει να πει...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Θα παραμείνω στα τέσσερα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...η κυρία. Ναι.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Συμφωνώ με ό,τι έχει πει η κυρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν δέχεστε... Ωραία.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Είναι πρόκληση, αν τα δεχτεί!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή είσαι γυναίκα τότε, τα τέσσερα να τα κάμουμε τρία!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Τρία!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαρίστως!

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Με συγχωρείτε, αλλά η συνάδελφος η κ. Ερωτοκρίτου έχει τόσο συγκροτημένη σκέψη, που μπορεί να εκφράσει σ' ένα λεπτό όσα οι άνδρες συναδέλφοι μας σε πέντε! Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Άρα, ένα λεπτό, κυρία Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ την κ. Χαραλαμπίδου για τα καλά της λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Επειδή εμείς δεν είμαστε των λόγων και πειθόμαστε με τα επιχειρήματά σας, ένα λεπτό, κυρία Ερωτοκρίτου!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Στα λίγα λεπτά που έχω στη διάθεσή μου, θα ήθελα να πω τα εξής: Πρώτον, έχει απόλυτο δίκαιο ο συνάδελφος ο Άγγελος ο Βότσης. Την περασμένη Παρασκευή σε αυτό το σώμα εισηγηθήκαμε ότι η παραγωγική, η αποτελεσματική διαχείριση, συζήτηση αυτού του θέματος θα έπρεπε να ήταν στην επιτροπή Οικονομικών, διότι εκεί μπορούμε και να διαφοροποιήσουμε και να εισηγηθούμε και να τροποποιήσουμε και να καταθέσουμε καινούργιες προτάσεις και να καταλήξουμε σε αποτέλεσμα. Παρά ταύτα, σύντομα λέω το εξής: Αυτό που συζητούμε σήμερα, το θέμα το συγκεκριμένο το οποίο έχει εγγράψει ο συνάδελφος ο κ. Δαμιανού, είναι ένα σύμπτωμα όλων αυτών που περνούμε από το 2013. Είναι ένα από τα πολλά συμπτώματα τα οποία επέφερε η κρίση του 2013. Και βεβαίως, απαντώντας στον φίλτατό μου κατά τα άλλα συνάδελφο, τον κ. Λουκαΐδη, ο οποίος σήμερα προφανώς έθεσε μεγάλα ερωτήματα αναφορικά με το Δημοκρατικό Κόμμα, τα οποία τα έθεσε και στον συνάδελφο τον κ. Βότση, θα συμφωνήσω μαζί του ότι επέρχεται κοινωνική κρίση.

Να θυμίσω ότι αυτό το κόμμα, το Δημοκρατικό Κόμμα, πολύ έγκαιρα, όχι επί αυτής της διακυβέρνησης με την οποία έχουμε πολλές διαφωνίες, προειδοποιούσε για όλες τις κρίσεις που επέρχονταν. Και αν κάποιος προέβλεπαν, όταν είχαν την ευθύνη της διαχείρισης της τύχης αυτού του τόπου και αυτού του λαού, αν άκουσαν εκείνους που προέβλεπαν την κρίση και έπαιρναν τα μέτρα, δε θα ήμασταν εδώ που είμαστε σήμερα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν έχει βαρύτερες και ασήκωτες ευθύνες η παρούσα κυβέρνηση.

Είχε την τιμητική του σήμερα ο κ. Βότσης και θα ήθελα όμως να υπενθυμίσω τον συνάδελφο, τον κατά τα άλλα φίλτατό μου κ. Λουκαΐδη, ότι μαζί με τον συνάδελφο τον κ. Δαμιανού έχουμε καταθέσει πρόταση στην επιτροπή Νομικών, η οποία θα συζητηθεί την 31^η Οκτωβρίου, για την προστασία των εγκλωβισμένων αγοραστών, διότι εμείς ξέρουμε πώς λειτουργεί η πραγματική οικονομία. Ξέρουμε πώς λειτουργεί η ελεύθερη οικονομία και ξέρουμε ποια είναι η προστασία που πρέπει στοχευμένα να δώσουμε, ακριβώς για να βοηθήσουμε τις ευάλωτες ομάδες.

Είναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε, και είναι γεγονός, κύριοι συνάδελφοι, ότι το 2013 ήταν το αποκορύφωμα της απόλυτης ανευθυνότητας, της οποίας ήμασταν όλοι μάρτυρες, και την πλήρωσε αυτός ο λαός. Και γιατί την πλήρωσε αυτός ο λαός; Διότι πιστεύαμε όλοι ότι το 2013 ήταν το τέλος της πολιτικής ανευθυνότητας και της άρνησης αντίληψης της πραγματικότητας. Προφανώς όμως το 2013 ήταν η αρχή. Από το 2013 και μετά πιστεύαμε όλοι ότι θα είχαμε μία αντιμετώπιση, θα είχαμε μία διαχείριση, θα είχαμε μία διαφορετική κυβερνητική αντιμετώπιση. Θα είχαμε μία διαχείριση όπου η κυβέρνηση πραγματικά θα βοηθούσε, θα εστήριζε, θα διόρθωνε τα κακώς έχοντα, θα αναγνώριζε ποιοι είναι αυτοί οι οποίοι έχουν τραβήξει όλο το βάρος της κρίσης, οι κουρεμένοι καταθέτες, οι κουρεμένοι κατόχοι αξιογράφων, οι άνεργοι, οι μικρομεσαίοι που έχασαν τις δουλειές τους, οι μισθωτοί, που είδαν τους μισθούς τους να κατεβαίνουν στο ήμισυ των προηγούμενων, αλλά προφανώς, δεν έχει γίνει τίποτε. Δεν υπάρχει καμία διάθεση, δεν υπάρχει καμία πολιτική βούληση να βοηθηθούν ή να τύχουν υπεράσπισης τα ελάχιστα δικαιώματα εκείνων που υπέστησαν τα βάρη του κουρέματος και της οικονομικής κρίσης. Και θα φέρω ένα απλό παράδειγμα. Από τον Μάιο του 2016 το Δημοκρατικό Κόμμα κατέθεσε πρόταση νόμου για δημιουργία επιτέλους του ονομαστικού μητρώου των κουρεμένων καταθετών της πρώην Λαϊκής και της Τράπεζας Κύπρου και των κουρεμένων αξιογράφων. Όχι να δώσουμε χρήματα, να ξέρουμε ποιοι είναι οι κουρεμένοι. Να ξέρουμε ποιοι είναι αυτοί οι κάτοχοι αξιογράφων, που είδαν όλα τους τα χρήματα να εξαεμίζονται. Απλώς για να γνωρίζουμε, τίποτε περισσότερο. Υπάρχει άρνηση. Πλήρης άρνηση! Απλώς, για μία καταγραφή αυτών των κατακαημένων που τους κουτσουρέψαμε το 2013, που τους σφάξαμε το 2013!

Και ερχόμαστε τώρα στα θέματα των εκποιήσεων των τραπεζών. Και τελειώνω. Το μεγάλο πρόβλημα, διότι πρέπει να είμαστε ρεαλιστές, είναι να γνωρίζουμε πώς λειτουργεί η ελεύθερη οικονομία, αλλά να μη συγχύζουμε, κύριοι κυβερνώντες, την ελεύθερη οικονομία με την ανεξέλεγκτη οικονομία. Είναι δύο διαφορετικά πράγματα. Θεωρείτε ότι είναι ταυτόσημα. Δεν είναι ταυτόσημα! Η ελεύθερη οικονομία δεν είναι ανεξέλεγκτη οικονομία. Και συζητώντας για το θέμα το οποίο έχει εγγράψει σήμερα ο συνάδελφος, για το θέμα των εκποιήσεων, ποιος είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε περάσει τα πέντε λεπτά, αλλά...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...προσπαθήστε.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ποιος είναι ο διαχωρισμός, ποιος είναι ο διαχωρισμός μεταξύ των στρατηγικών κακοπληρωτών και αυτών που χρειάζονται την προστασία; Κανένας. Είναι μία ισοπεδωτική προσέγγιση, θεωρώντας ότι από το 2013 και μετά έχουμε μία οριζόντια προσέγγιση σε όλους και σε όλα και ζούμε σε έναν κόσμο όπου το ανεξέλεγκτο, όχι το ελεύθερο, το ανεξέλεγκτο κεφάλαιο και η οικονομία λειτουργούν χωρίς κανένα περιορισμό. Εμάς θα μας βρείτε απέναντί σας σε αυτήν την προσπάθεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άριστος Δαμιανού έχει και αυτός τέσσερα λεπτά. Δεν ξέρω τι αιτιολογία να δώσουμε, αλλά να σας δώσουμε ακόμα ένα-δύο λεπτά με όποια δικαιολογία μπορεί να σκεφτεί κάποιος.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επειδή έν' άνδρας τζιαι έν' υποδεέστερος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Επειδή δεν έχει συγκροτημένη σκέψη ίσως... Εννά τα 'βρουμε τούτα.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Πρόεδρε, δε θέλω θετική διάκριση, ισότιμη μεταχείριση με τη συνάδελφο θέλω. Πέντε λεπτά εκλείσαμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Να ξεκινήσω από μια διόρθωση για τον συνάδελφο τον Μάριο τον Μαυρίδη. Σε έναν τομέα είναι σοσιαλιστής και αυτή είναι η κοινωνικοποίηση των ζημιών. Αυτές τις μοιράζονται με όλη την κοινωνία.

Τι λέτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να θυμηθούμε ένα τιτίβισμα; «Δε θα γίνουν εκποιήσεις πρώτης κατοικίας». Τελεία και παύλα. Αβέρωφ Νεοφύτου, 21^η Ιανουαρίου 2016. Το βασικότερο συμπέρασμα από τη διαχείριση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, το οποίο είναι ασφαλώς μέρος του ευρύτερου τραπεζικού προβλήματος, είναι πως η κυβέρνηση έβαλε τις τράπεζες και τη βιωσιμότητά τους πάνω από τους πολίτες και τη δική τους βιωσιμότητα, είτε ως οικογενειάρχες είτε ως επιχειρηματίες. Και βεβαίως, μπορούν να λέγονται διάφορα από αυτό το βήμα και εμείς σεβόμαστε τη διαφορετική άποψη, αλλά υπάρχουν κάποιες αμείλικτες πραγματικότητες, που δεν μπορούν να προσπερνιούνται. Τουλάχιστον εμείς ως βουλευτές και στελέχη του ΑΚΕΛ καθημερινά γινόμαστε κοινωνοί σοβαρότατων κοινωνικών προβλημάτων, που δεν αφορούν στρατηγικούς κακοπληρωτές, αλλά για χρόνια ολόκληρα συνεπείς και συνετούς δανειολήπτες, οι οποίοι είχαν την ατυχία σε μια δεδομένη στιγμή, ιδιαίτερα από το 2012 και εντεύθεν, με πολλαπλασιασμό του προβλήματος μετά το κούρεμα καταθέσεων, να καταστούν τα δάνειά τους μη εξυπηρετούμενα.

Και επίσης μπορεί να λέμε πολλά πράγματα με νομικισμούς, να μου επιτρέψετε να πω, αλλά η πικρή αλήθεια είναι ότι, την ώρα που κάποιος έκαμνε ένα δάνειο με βάση συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο, δε θα μπορούσε να είναι υπεύθυνος ή να γνωρίζει ότι το 2014, 2015 και 2018 μια πλειοψηφία της Βουλής θα αλλοίωνε αυτό το νομοθετικό πλαίσιο με τρόπο απαράδεκτο, αφαιρώντας του το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα ανά πάσα στιγμή να καταφεύγει στη δικαιοσύνη, για να βρει το δίκαιό του.

Και ναι, είναι πρόβλημα ότι η πλειοψηφία της Βουλής ψήφισε στο τελευταίο στάδιο να μην μπορεί ο πολίτης να καταφύγει στη δικαιοσύνη για αναστολή της διαδικασίας εκποίησης εκκρεμούσης αγωγής στο δικαστήριο. Και είναι πρωτοφανές αυτό που έχει γίνει στην Κύπρο και πολύ φοβούμαι ότι θα επαληθευτούμε, ότι κάποια στιγμή θα λογοδοτήσουμε και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Λέχθηκε από αυτό το βήμα ότι έπρεπε να γίνει συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής. Είναι πολύ χρήσιμο αυτό που γίνεται σήμερα, αλλά να πάμε στη συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής, διότι πλέον πρέπει να μιλούμε με διαφάνεια για τα πεπραγμένα της κάθε πολιτικής δύναμης και των επιλογών που κάνουμε. Έγραψε, και δε διαφωνούμε, η κοινοβουλευτική ομάδα του ΔΗΚΟ θέμα με τίτλο "Τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί με την εφαρμογή της πρόσφατης νομοθεσίας για τις εκποιήσεις και το πλαίσιο αφερεγγυότητας". Πολλά σωστό. Ποιοι εψήφισαν τον νόμο που προκαλεί τα προβλήματα; Έν' το ΑΚΕΛ; Και επειδή βλέπω σχόλια, μακάρι τον νόμο που εμείς εθέλαμεν να ψηφιστεί αρχικά για τις εκποιήσεις, με τις δώδεκα προτάσεις νόμου και τροπολογίες, να τις εψήφισεν το ΔΗΚΟ και να μην αλλοιωνόταν το πλαίσιο, όπως ήθελε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, το ΔΝΤ και κάποιοι άλλοι εκτός Κύπρου.

Σ' αυτή την ολομέλεια, κύριε Πρόεδρε, στις 8 Ιουλίου του 2018 -διότι λέμε πολλά για τη διορατικότητα των κομμάτων- τι λέγαμε προειδοποιώντας εμείς για εκείνο το πλαίσιο που ψηφίστηκε; Σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο, κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε έντονη άποψη ότι, χωρίς να επέλθουν οι τροπολογίες που εμείς και άλλα κόμματα της αντιπολίτευσης προτείνουμε, εάν ψηφιστεί ως έχει αυτός ο νόμος, ως κατατέθηκε από την κυβέρνηση, θα μιλούμε για ένα νομικό έκτρωμα με ανυπολόγιστες κοινωνικές συνέπειες και με ενδεχόμενο το ξεσπίτωμα χιλιάδων συμπολιτών μας που δεν είναι στρατηγικοί κακοπληρωτές.

Επαληθευθήκαμε, αλλά γράφει σήμερα το ΔΗΚΟ ζήτημα για συζήτηση των προβλημάτων από την ψήφιση του νόμου. Και ο λόγος που δε σχολιάζω τον Συναγερμό είναι ότι ο Συναγερμός είναι κυβερνών κόμμα, είναι γνωστές οι αντιλαϊκές νεοφιλελεύθερες πολιτικές που πρεσβεύει και αναμέναμε αυτή τη στιγμή από κάποια άλλα κόμματα της αντιπολίτευσης ότι θα έβλεπαν κατ' αναλογία με μας τα κοινωνικά προβλήματα που θα δημιουργούνταν από την ψήφιση εκείνου του νόμου, τον οποίο πολύ σωστά αποκαλέσαμε "έκτρωμα". Και ο Γενικός Εισαγγελέας απάντησε σε διάφορες συζητήσεις ότι «δεν προβαίνουμε σε έλεγχο συνταγματικότητας». Άρα, τουτέστιν αυτοί οι νόμοι πάσχουν και συνταγματικά και νομικά.

Και ένα τελευταίο σημείο, πριν καταλήξω, κύριε Πρόεδρε.

Γίνεται αναφορά στα δικαιώματα των καταθετών και των μετόχων των τραπεζών. Καλά, στα δικαιώματα αυτού του λαού, του οποίου η γη και οι περιουσίες ξεπουλιούνται σε χέρια τρίτων και ξένων, δεν πρέπει να αναφερθούμε σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα; Δεν πρέπει να μας απασχολήσει αυτή η διάσταση, το ποιοι αγοράζουν τις περιουσίες Κυπρίων αυτή τη στιγμή;

Και επειδή κατά την προσφιλή μέθοδο κάποιων αγαπητών όντως κατά τα άλλα συναδέλφων ανατρέχουμε στο 2000 τίποτα, για να δικαιολογήσουμε δικές μας αποφάσεις του σήμερα ως πράξεις ευθύνης, να υπενθυμίσω το τετριμμένο που κάποιοι θέλουν να ξεχθούν και κλείνω με αυτό. Λόγω της έλλειψης επαρκούς εποπτείας επιτράπηκε στις δύο μεγάλες τράπεζες να εκτεθούν σε συσσωρευμένους κινδύνους. Ήταν τα προβλήματα σ' αυτές τις τράπεζες που προκάλεσαν τα προβλήματα στα δημόσια οικονομικά και την οικονομική ύφεση στην Κύπρο και όχι το αντίθετο. Κομισιόν, διά στόματος Όλι Ρεν στο Ευρωκοινοβούλιο, Απρίλη του 2013.

Επομένως, ό,τι και αν λέμε σήμερα, πρέπει ο καθένας από εμάς να λογοδοτεί για τις πράξεις και τις παραλείψεις του. Και εμείς, ναι, πολύ ορθά λέχθηκε από τη συνάδελφο την κ. Ερωτοκρίτου, επαναφέρουμε το θέμα των εγκλωβισμένων αγοραστών, έχουμε γραμμένο το ζήτημα για συζήτηση των καταχρηστικών ρητρών και θα επαναφέρουμε και μια σειρά άλλων μέτρων για τα οποία τεχνηέντως η κυβέρνηση δεσμεύεται, αλλά με τη μεγαλύτερη ευκολία αποδεσμεύεται.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο τελευταίος ομιλητής, ο κ. Ονούφριος Κουλλά.

Έμεινε τίποτε να προσθέσεις πάνω στον κ. Μαυρίδη; Αν δεν έμεινε, ευκολύνεις μας να γλιτώσουμε κανένα τέταρτο!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα συμφωνήσω ότι αυτή η συζήτηση θα ήταν πιο δόκιμο να γίνει στην Επιτροπή Οικονομικών, αλλά τουλάχιστον όσοι επέμεναν να γίνει ή όσοι εγγράφουν μάλιστα και θέματα θα έπρεπε να ήταν και παρόντες, που διαρρηγγύουν κάποτε και τα ιμάτιά τους!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είμαστε παρόντες, δεν μπορούμε...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Δεν αναφέρομαι σε εσάς, κύριε Περδίκη.

Εν πάση περιπτώσει, σε όλες αυτές τις συζητήσεις, που περίπου είναι η ίδια συζήτηση που κάναμε και τον Ιούλιο, πρέπει να έχουμε υπόψη μας όλους. Εκπροσωπούμε το δημόσιο συμφέρον. Ε, δεν είναι μόνον οι δανειολήπτες, αγαπητοί συνάδελφοι. Είναι και οι εκατοντάδες χιλιάδες καταθέτες που δε φταίνε ποτέ σε τίποτα και όμως την πλήρωσαν και φοβόμαστε και, όταν πάει κάτι στραβά, θα τρέξουμε και θα προσπαθήσουμε να σώσουμε και τους καταθέτες. Και τα λεφτά που δίνει μια τράπεζα σε έναν δανειολήπτη είναι λεφτά κάποιου καταθέτη. Και, ναι, στην εικόνα υπάρχουν και οι μέτοχοι, που δεν έχουν και καμία σχέση με τους μετόχους του

παρελθόντος. Αλλά, τα περισσότερα λεφτά είναι των καταθετών. Αλλά είναι και οι συνεπείς δανειολήπτες, είναι και οι δανειολήπτες που με κόπο και με μόχθο προσπαθούν να είναι συνεπείς σε όλες τους τις υποχρεώσεις και έναντι του κράτους, όχι μόνο έναντι των δανειοληπτών. Είναι και οι φορολογούμενοι πολίτες, που επίσης τους φορτώσαμε και τους κάναμε και μετόχους, ναι, μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Κανένας, μα, κανένας δε θέλει εκποιήσεις. Κατ' ακρίβεια, ακόμα και οι τράπεζες έχει αποδειχθεί ότι δεν είναι η πρώτη τους επιλογή. Προσπαθούν να μη φθάσουν σε εκείνο το σημείο. Θέλουν περισσότερο τα χρήματά τους. Δε θέλουν εκποιήσεις. Αλλά και από εμάς κανένας δε θέλει να γίνουν εκποιήσεις, αλλά, αγαπητοί συνάδελφοι, αν πούμε ότι δεν υπάρχει ποτέ καμία εκποίηση, ε, δε θα πληρώσει και κανένας! Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Έχουμε πρόβλημα όχι εκποιήσεων, έχουμε πρόβλημα μη εξυπηρετούμενων δανείων και αυτό είναι το μεγάλο μας πρόβλημα και όχι το πώς ντύνεται κάποιος, όταν πηγαίνει για κυνήγι. Και πολλές φορές, όταν λέμε για τους κακούς τραπεζίτες, αυτό είναι το πρόβλημά μας, αγαπητοί συνάδελφοι. Ας θυμηθούμε και ποιοι διόριζαν τραπεζίτες και τους αναδείκνυαν σε ύπατα αξιώματα!

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια κορυφώθηκαν στα €28 δις. Τα παραλάβαμε! Τώρα είναι στα €19 δις. Είναι ένας τεράστιος όγκος δανείων. Και μη εξυπηρετούμενα δάνεια δεν έχουμε τώρα. Τα μισά απ' αυτά υπήρχαν και πριν από την κρίση και απλά τα κρύβαμε. Δεν είναι όλα λόγω της οικονομικής κρίσης. Ο συνολικός δανεισμός το 2002 νοικοκυριών και επιχειρήσεων ήταν €21 δις και τέλος του 2012, πριν γίνει κούρεμα, πριν μπούμε στη βαθιά κρίση, ήταν €72 δις. Είναι μια πιστωτική επέκταση μάλλον πρωτοφανής, που δεν έγινε ποτέ πουθενά στην οικονομική ιστορία. Τώρα τα δάνεια είναι €45 δις εξυπηρετούμενα και μη εξυπηρετούμενα και μας λένε ότι είμαστε υπερχρεωμένοι. Ε, σκεφτείτε τι ήμασταν με τα €72 δις! Μέσα απ' αυτή τη διαδικασία τώρα, που υπάρχει αυτή η σταδιακή μείωση... Και είναι σωστό να έχουμε σταδιακή μείωση. Αν καταφεύγαμε σε πρακτικές μαζικής μείωσης του συνολικού δανεισμού, θα ήμασταν ακόμα σε ύφεση. Το ότι πάμε σταδιακά επωφελείται και η πραγματική οικονομία.

Έχουν αναδιρθρωθεί €5,8 δις από τα €19 δις και ακόμα δεν έχουν αποχαρακτηριστεί μη εξυπηρετούμενα. Έχουν βγει εκτός τραπεζικού συστήματος €9 δις. Όχι ότι λύνεται αυτόματα το πρόβλημα για τον δανειολήπτη, αλλά όντως στεγανοποιείται ένα πρόβλημα, για να μην αποτελεί απειλή για όλους τους υπόλοιπους και για ολόκληρη την οικονομία. Και είναι με αυτό τον τρόπο που διασφάλισαμε μια αναπτυξιακή πολιτική, μια απαραίτητη αλλά ίσως όχι αναγκαία προϋπόθεση, για να μειωθούν και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, για να μειωθεί ο δανεισμός, για να βρίσκουν σιγά σιγά τα πόδια τους νοικοκυριά και επιχειρήσεις.

Τα δε δάνεια πρώτης κατοικίας, μιας λογικής πρώτης κατοικίας, δεν υπερβαίνουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, τα €3 δις. Όχι ότι είναι μικρός, είναι ένας μεγάλος όγκος πάλι, τον οποίο πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Γίνεται μια τεράστια πρόοδος, αλλά δε γίνονται θαύματα. Και επαναλαμβάνω ότι τα παραλάβαμε όλα αυτά τα προβλήματα και σταδιακά επιλύονται.

Ένα ήταν το νομοθετικό πλαίσιο, ένα ήταν ο φορέας, άλλο είναι και η "Εστία". Υπάρχει αυτός ο συνολικός προγραμματισμός όμως. Με το νομοθετικό πλαίσιο δεν ήταν μόνο οι εκποιήσεις, ήταν και η βελτίωση του πλαισίου αφερεγγυότητας, για να ενισχύσουμε και τον δανειολήπτη, ούτως ώστε να υπάρχει εκείνο το σωστό πλαίσιο σωστής διαπραγμάτευσης μεταξύ των δύο μερών. Είναι η πώληση δανείων. Ε, δεν μπορώ να μην πω ότι από τη μια διαρρηγνύουμε τα ιμάτιά μας γιατί να πουλήσει μια τράπεζα ένα δάνειο, αλλά από την άλλη η τράπεζα είναι κακή και αδηφάγος. Άρα, έχουμε εμπιστοσύνη τελικά στις τράπεζες να διαχειρίζονται τα δάνεια και δε θέλουμε να τα πουλήσουν παρακάτω;

Στην πράξη, ναι, πουλούν μαζικά με έκπτωση. Δεν μπορούν να το κάνουν ένα ένα, γιατί μετά θα πάνε και όλοι οι δανειολήπτες, γι' αυτό δεν μπορεί να γίνει. Και ο δανειολήπτης που μεταφέρει όλα του τα δικαιώματα και υποχρεώσεις σε καλύτερη μοίρα μπορεί να βρεθεί -αυτοί που είναι τώρα στον συνεργατισμό ή αυτά που πούλησε η Τράπεζα Κύπρου- αλλά σε χειρότερη όχι. Και δεν ξέρω πώς τα αναμειγνύουμε. Οι πωλήσεις δανείων που έχουν γίνει από την Τράπεζα Κύπρου και παλαιότερα κάτι μικρό από την Ελληνική είναι εταιρικά δάνεια και είναι δάνεια άνω του €1 εκατομ. Ας μην κλαίμε και γι' αυτούς. Κλαίμε για τους μικρότερους.

Στάλθηκαν επιστολές. Μήπως με το να στείλεις μια επιστολή αυτομάτως πας στην εκποίηση; Οι δικές μου πληροφορίες λένε ότι πάνε σε συζητήσεις τώρα οι δανειολήπτες, που μπορεί να μην πήγαιναν προηγουμένως. Θα τα δούμε αυτά, να μας δώσουν στοιχεία και για ποια δάνεια αφορούν. Πόσα είναι πρώτης κατοικίας; Η Τράπεζα Κύπρου που έχει τα περισσότερα όχι μόνο δεν έστειλε επιστολές για εκποιήσεις, έστειλε επιστολές να τους ενημερώσει ότι ενδέχεται να ειστε σε αυτό το σχέδιο και να ετοιμαστείτε να μεείτε σε αυτό το σχέδιο, που ονομάζεται "Εστία". Ο δε φορέας αποκλείεται να έχει στείλει χιλιάδες επιστολές σε δανειολήπτες πρώτης κατοικίας, όταν μάλιστα λέμε ότι χρειάζεται και μια μετεξέλιξη. Άρα, βιαζόμαστε και, χωρίς να έχουμε τα στοιχεία, κάνουμε μια συζήτηση. Και είμαστε εδώ να διορθώσουμε πράγματα, αν χρειαστεί, δεν είμαστε εναντίον αυτού.

Θέλω να πω ότι πρέπει να αναγνωρίσουμε πως το εποπτικό πλαίσιο των τραπεζών γίνεται ολοένα και πιο απαιτητικό και θα πρέπει μέσα στις όλες έγνοιές μας να έχουμε όχι μόνο τους δανειολήπτες, όχι μόνο τους καταθέτες, αλλά και την τραπεζική σταθερότητα, γιατί είναι αναγκαία, για να μπορέσουμε να έχουμε ανάπτυξη,

είναι αναγκαία, για να μπορούμε να γίνονται επενδύσεις, να μειώνεται η ανεργία, να αυξάνονται οι μισθοί, όλα αυτά τα οποία βλέπουμε να γίνονται τα τελευταία χρόνια. Και πρέπει να συνεχίσουμε σε αυτή την πορεία και είναι η μοναδική πορεία που μπορεί να μας βγάλει από τα αδιέξοδα.

Στο σχέδιο "Εστία" επανέρχομαι, για να πω ότι, αν και υπήρξα και ειδικός στις κρατικές ενισχύσεις, ε, δεν τόλμησα να πω ποιος θα ωφεληθεί περισσότερο. Να μας το πουν οι πιο ειδικοί, που είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Να μας το πει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Γιατί όλα τα ξέρουμε και όλα τα προλαμβάνουμε και όλα τα λέμε; Θα περιμένουμε να δούμε τι απόφαση θα βγάλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που ενδεχομένως για κοινωνικούς λόγους να μας πει ότι δεν είναι κρατική ενίσχυση στις τράπεζες. Αλλά, και αν είχαμε και μια γενική πρόνοια προστασίας, διερωτώμαι τι θα θέλαμε το σχέδιο "Εστία", αφού ούτε καν το δύο τρίτα δε θα ήθελε κάποιος να πληρώσει.

Ο δε φορέας επίσης προχωρά. Έψαξα να δω, μετά και από τις δηλώσεις του αγαπητού Άγγελου Βότση, ναι, υπάρχουν τρεις διαγωνισμοί αυτή τη στιγμή πώς θα επιλέγεται το διοικητικό συμβούλιο, υπάρχει διαγωνισμός για το οργανόγραμμα και τη διοίκησή του, υπάρχει διαγωνισμός, για να επιλεγεί και οίκος που θα παρακολουθεί εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αυτό τον φορέα. Έγινε μια θυγατρική εταιρεία, για να οδηγήσει εκεί τα πράγματα, η κυπριακή εταιρεία διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, και χρειάζεται τώρα μια άλλη μετεξέλιξη, αλλά που ουδόλως θα επηρεάσει την καθημερινή λειτουργία μιας ιδιωτικής εταιρείας που διαχειρίζεται τα δάνεια.

Ήθελα επίσης να πω, να θυμίσω πως εμείς από το 2014, με τη νομοθεσία για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, που ειρήσθω εν παρόδω κλείσαμε τα κοινωνικά παντοπωλεία που κάποιος τα είχαν ανοίξει, προνοήσαμε εκεί πέρα και επιδότηση των τόκων, αν είχε στεγαστικό δάνειο ο δικαιούχος, ή επιδότηση του ενοικίου, αν ενοικίαζε σπίτι, γιατί δε θέλαμε να ξεσπιτωθεί κανένας πραγματικά ευάλωτος δανειολήπτης. Και είναι χιλιάδες τα νοικοκυριά που επωφελούνται από αυτή την πρόνοια μέσω του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.

Θέλω να πω κάτι για την αναδρομικότητα: Ναι, δώσαμε ένα εργαλείο αναδρομικά. Ήταν το μοναδικό όμως, αγαπητοί συνάδελφοι; Μήπως τον νόμο του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, που είναι ο προστάτης των δανειοληπτών, λέμε ότι ισχύει για δάνεια που δόθηκαν από το 2013 και μετά; Τον Ιούνιο του 2013 ενεργοποιήθηκε ο θεσμός του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου. Ήταν και για όλα τα προηγούμενα δάνεια. Στην αφερεγγυότητα λέμε ότι είναι για δάνεια που δόθηκαν από το 2014 και μετά που ψηφίστηκε το νομοθετικό πλαίσιο ή και για όλα τα προηγούμενα δάνεια; Η προστασία των εγγυητών, που και με πρόταση του ΑΚΕΛ επεκτείναμε πρόσφατα, αφορά για δάνεια που δόθηκαν μετά την οικονομική κρίση ή για όλα τα δάνεια τα οποία υπάρχουν; Και αυτό ήταν το σωστό να κάνουμε! Ούτε οι δανειολήπτες που πήραν παλιά τα δάνεια -και μάλιστα όχι εν καιρώ κρίσης- έπρεπε να είχαν μια προνομιακή θέση, αλλά ούτε και των εγγυητών ή των δανειοληπτών που αδικούνται έπρεπε να παραγράψουμε το όποιο δικαίωμά τους και να πούμε ότι ισχύει για τα καινούρια. Πολύ σωστά κάναμε και πρέπει να τα βλέπουμε όλα μαζί.

Και όσον αφορά την αμφισβήτηση του ποσού του δανείου, που λέμε ότι αφαιρέσαμε από τα δικαστήρια, μα, φτιάξαμε έναν ειδικό θεσμό, που υπηρετείται πολύ ορθά, του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, ακριβώς για να βρίσκει πόση είναι αυτή η υπερχρέωση. Όλοι εμείς είμαστε ειδικοί να βρίσκουμε την υπερχρέωση; Ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος βγάζει απόφαση και λέει «σε αυτό το δάνειο υπάρχει υπερχρέωση €5.221». Δεν το λέει θεωρητικά, το βγάζει. Είναι ένας θεσμός που εμείς πάλι ενεργοποιήσαμε, πολύ σωστός, και όσοι αμφισβητούν τα ποσά, τα λογικά ποσά -δεν ξέρω αν μιλάτε και για δάνεια εκατομμυρίων, έχει οροφή πράγματι η διαφορά, η χρηματοοικονομική διαφορά- μπορεί να πάει εκεί να βρει το δίκαιό του, αν υπάρχει υπερχρέωση, και όχι μετά από πέντε χρόνια που δεν έχει κάνει αναδιάρθρωση, όταν φθάσει η ώρα, να κοντέψει και κάποτε εκείνη η δήθεν εκποίηση εξπρές, θυμάται «μα, έχω και μια διαφορά στο δάνειο, ας τραβήσω και μια αγωγή». Πέντε χρόνια δεν πήγε στο χρηματοοικονομικό επίτροπο;

Τελειώνω λέγοντας ότι αυτές οι συζητήσεις μπορεί να λέμε ότι είναι καλές και έχουν και μια χρησιμότητα. Αγαπητοί συνάδελφοι, εγώ τόσο καιρό που είμαι εδώ και τις κάνουμε σχετικά συχνά νομίζω ότι υπάρχει και μια παράπλευρη απώλεια. Δημιουργεί και λανθασμένες προσδοκίες σε δανειολήπτες. Είναι μια παράπλευρη απώλεια. Δημιουργεί λανθασμένες προσδοκίες ότι θα βρούμε τρόπο να τα διορθώσουμε όλα. Πρέπει να προσπαθήσουν και οι ίδιοι. Και λέω ότι κανένας δε θέλει έναν πραγματικά ευάλωτο δανειολήπτη να έχει πρόβλημα. Και ίσως βοηθήσαμε στο να δημιουργηθούν και στρατηγικοί κακοπληρωτές, αν τους λέμε ότι θα αλλάξουμε το πλαίσιο, θα πάρουμε προτάσεις νόμου και «μην ανησυχείτε και θα καλύψουμε και θα κάνουμε» κ.λπ.

Προσωπικά δε βλέπω μαζικές εκποιήσεις και μάλιστα εξπρές και μάλιστα πρώτης κατοικίας με όλα αυτά τα οποία υπάρχουν. Ίσως υπάρχουν σημεία που χρειάζονται βελτιώσεις. Για παράδειγμα, στο πλαίσιο αφερεγγυότητας, κάποτε το είχαμε πει και πρέπει να το δούμε, μια οικονομική βοήθεια στο δανειολήπτη, για να μπορεί να προσφύγει σε αυτό, γιατί ίσως να μην μπορεί. Ναι, να το ξαναδούμε. Μπορούμε να κάνουμε κάποιες βελτιώσεις πολύ συγκεκριμένες και στοχευμένες. Μια γενικότερη ανατροπή θα φέρει μια ακόμα μεγαλύτερη ανατροπή ολόκληρης της πορείας της οικονομίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ πολύ.

Και δύο λεπτά ο κ. Περδίκης και τελειώσαμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δύο λεπτά, όχι για να απαντήσω σ' αυτά που ακούστηκαν· θα χρειαζόμουν πολύ περισσότερα λεπτά για να απαντήσω. Απλά, κλείνοντας το θέμα, ως εισηγητής θεωρώ ότι, αντίθετα μ' αυτό που ακούστηκε από ορισμένους, η συζήτηση ήταν πολύ πλούσια και με αρκετή συμμετοχή και κατατέθηκαν και συγκεκριμένες προτάσεις.

Θα κλείσω και θα πρέπει η επιτροπή Οικονομικών, εντατικά πλέον και προγραμματισμένα, αφού περάσει τη στενωπό των προϋπολογισμών, να ασχοληθεί συστηματικά με εκείνη την πλευρά των προτάσεων νόμου που έχουν κατατεθεί και που έχουν να κάνουν και με την εξασφάλιση των δικαιωμάτων των δανειοληπτών έναντι των τραπεζών. Αυτή την οδηγία μπορεί να στείλει αυτή η συζήτηση της ολομέλειας προς την επιτροπή, με την ελπίδα ότι θα γίνει σεβαστή και θα υλοποιηθεί.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εδώ φτάσαμε στο τέλος...

Παρακαλώ;

Ναι, και ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επειδή είμαι και εγώ από τους εισηγητές, που είμαι παρών. Προτού ευχαριστήσω νομίζω για την πολύ καλή συζήτηση -υψηλού επιπέδου, θα έλεγα- που έχει διαφωτίσει σε μεγάλο βαθμό για το υπό αναφορά θέμα των εκποιήσεων, θέλω να κάμω μια παρατήρηση, διότι το ακούμε συνεχώς.

Επί της ουσίας δεν μπορεί και δεν πρέπει να ενοχοποιούμε τους δανειολήπτες γι' αυτή την τραπεζική κρίση. Όσοι και όποιοι από αυτούς έχουν ευθύνες, έχουν λιγότερες ευθύνες από εκείνους που τους έδωσαν τα δάνεια. Και για να μην πάμε πίσω στην ακτινογραφία της τραπεζικής κρίσης, θέλω να θυμίσω ότι το μεγάλο πρόβλημα δεν ήταν το κακό χαρτοφυλάκιο σε δάνεια, ήταν άλλο, μια τεράστια επέκταση στο εξωτερικό, αλόγιστη επέκταση στο εξωτερικό, είτε με ομόλογα είτε με δάνεια που είχαν δοθεί κυρίως στην Ελλάδα, οπότε αν μην κάνουμε αυτή τη συζήτηση γύρω 'πού τις αιτίες της τραπεζικής κρίσης και να επιχειρούμε να ενοχοποιήσουμε τους δανειολήπτες για εγκλήματα άλλων, που είχαν την ευθύνη να διοικούν τις τράπεζες.

Απ' εκεί και πέρα, να μην επαναλάβουμε τη συζήτηση, έχουν κατατεθεί και από εμάς πολύ συγκεκριμένες εισηγήσεις και από άλλους συναδέλφους τζαι προσβλέπουμε και προσδοκούμε στη συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών, ώστε να δούμε με ποιο συγκεκριμένο τρόπο, όχι με νεφελώδεις και αόριστες δεσμεύσεις, χωρίς αντίκρισμα -επιταγές χωρίς αντίκρισμα μιας και μιλούμε για τράπεζες- αλλά με συγκεκριμένο πρακτικό τρόπο θα προστατεύσουμε τους ευάλωτους δανειολήπτες και θα αποτρέψουμε μια πιθανή κοινωνική κρίση πολύ μεγάλων διαστάσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μα, γιατί να μιλήσει; Ετέλειωσε.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Απλώς, ήθελα να πω ότι συμφωνώ και είχα πει ότι μπορεί τα μισά δάνεια να ήταν πριν από την οικονομική κρίση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, να μην κάμνουμε άλλη συζήτηση, να την κάμνετε στην επιτροπή...

Κύριε Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Έχει δανειολήπτες που πλήγηκαν και από την οικονομική κρίση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάμετε στην επιτροπή Οικονομικών...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάμετε στην επιτροπή...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Δεν υπάρχει καμία αμφισβήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τα δείτε, να τα αξιολογήσετε ξανά. Αν δεν τα εύρετε μες στην έκθεση που έκαμε η επιτροπή Θεσμών, κάμετε ξανά τη συζήτηση για το ποιοι ευθύνονται για το τραπεζικό σκάνδαλο, είναι εκεί καταγραμμένα. Και αν πρέπει να κάνουμε κάποια κριτική προς όλους, χωρίς να εξαιρούμε και τους εαυτούς μας, είναι πώς αξιοποιήθηκε εκείνο το έργο που έκανε τότε η επιτροπή Θεσμών;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για τη μεθεπόμενη Παρασκευή, 2 Νοεμβρίου 2018, στις 11.00 π.μ.

Θεωρώ ότι ισχύει η συνεννόηση που κάναμε γενικά, αλλά και ειδικά με κάποιους προέδρους κοινοβουλευτικών επιτροπών, η ενδιάμεση Παρασκευή θα αξιοποιείται για περισσότερες συζητήσεις σε κοινοβουλευτικές επιτροπές, ιδιαίτερα σε επιτροπές που έχουν βεβαρημένο πρόγραμμα.

Η ημερήσια διάταξη είναι η ακόλουθη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Νίκου Νουρή και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.059-2016).
2. Ο περί Εκλογής των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Λιλλήκα, προέδρου της Συμμαχίας Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.062-2016).
3. Ο περί της Εκλογής των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Περδίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.058.048-2017).
4. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Περδίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.058.047-2017).
5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.187-2018).
6. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.110-2018).
7. Ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.154-2018).

8. Ο περί Καταβολής Φιλοδωρήματος σε Εργοδοτούμενους που απασχολούνται με Σύμβαση στην Κρατική Υπηρεσία και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.168-2018).
9. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.155-2018).
10. Ο περί της Χρήσης των Δεδομένων που Περιέχονται στις Καταστάσεις Ονομάτων Επιβατών (PNR), για την Πρόληψη, Ανίχνευση, Διερεύνηση και Δίωξη Τρομοκρατικών και Σοβαρών Εγκλημάτων, Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.075-2018).
11. Οι περί Τυπογραφείου - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Επιθεωρητή, Ανώτερου Επιθεωρητή, Επιθεωρητή, Τυπογράφου 1^{ης} Τάξεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.083-2018).
12. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.138-2018).
13. Ο περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.139-2018).
14. Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.063-2018).
15. Οι περί Εταιρειών (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.064-2018).
16. Οι περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.065-2018).
17. Οι περί Μεταφοράς Εγγεγραμμένου Γραφείου Εταιρειών εντός και εκτός της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.066-2018).
18. Οι περί Ευρωπαϊκής Δημόσιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (SE) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.067-2018).
19. Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.120-2018).
20. Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.053-2018).
21. Ο περί της Παροχής Ορισμένων Ωφελημάτων σε Καθορισμένους Δικαιούχους του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Όροι και Διαδικασία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου του κ. Γεώργιου Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.094-2018).

Απόσυρση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:**Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση**

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Το μέλλον της Ευρώπης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής). (Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 12.05 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κουλλά Ονούφριος
Γεωργίου Γεώργιος	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Αννίτα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Δημήτρης	Νουρής Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Σταύρου Ελένη
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Σάββα Ευανθία
Δαμιανού Άριστος	Στεφάνου Στέφανος
Καυκαλιάς Αντρέας	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης
(Πρόεδρος Βουλής)

Γιωργάλλας Μιχάλης

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Βουλής για την υπογραφή Μνημονίου Συναντίληψης μεταξύ της Βουλής των Αντιπροσώπων και του Εθνικού Λαϊκού Κογκρέσου της Κίνας για συνεργασία στους τομείς του πολιτισμού, της τεχνολογίας, των υποδομών, του εμπορίου, του τουρισμού και της ναυτιλίας.
2. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην επιτυχή διοργάνωση του συνεδρίου με θέμα “Προεδρική Δημοκρατία versus Προεδρευομένης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας”, που συνδιοργανώθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία υπό την αιγίδα της Βουλής των Ελλήνων.
3. Ανακοίνωση από τον Πρόεδρο της Βουλής της παρουσίας στην αίθουσα της ολομέλειας καθηγητών και μαθητών του Senior School Λευκωσίας.
4. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω συμμετοχής τους σε άλλες δραστηριότητες της Βουλής.
5. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Συμμετοχή κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας στις εργασίες του 4^{ου} Μέρους της Συνόδου 2018 της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης.
  - β. Συμμετοχή του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στις συνεδρίες της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής και της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
  - γ. Συμμετοχή κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας στη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας.
  - δ. Συμμετοχή κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας στις εργασίες της 139^{ης} Διάσκεψης της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης.
6. Ανακοίνωση από τον Πρόεδρο της Βουλής των αλλαγών στη σύνθεση κοινοβουλευτικών επιτροπών κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Επιλογής.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς:
  - α. «Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»,
  - β. «Οι περί Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου - Θέσεις Προϊστάμενου Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ), Λειτουργού Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, Λογιστικού Λειτουργού και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»,
  - γ. «Οι περί Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου - Θέση Εκτελεστικού Γραμματέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»,συζήτηση (Άριστος Δαμιανού, Κωστής Ευσταθίου, Δημήτρης Δημητρίου) και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Φόρων Κατανάλωσης (Φορολογικές Ατέλειες που Εφαρμόζονται στις Προσωρινές Εισαγωγές Ορισμένων Μεταφορικών Μέσων που Εισάγονται από άλλα Κράτη Μέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και έγκρισή τους.

9. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

10. Ερωτήσεις βουλευτών:

Ποιότητα αναλώσιμων προϊόντων που παρέχονται από το κράτος στους ασθενείς - Αποκατάσταση και συντήρηση μεσαιωνικού γεφυριού στη Γεροσκήπου - Έργα που ενδεχομένως επηρεάζουν περιοχές του δικτύου "Natura 2000" - Προστασία οικιών κάτωθεν των σπηλαίων στο Σκαλί Αγλαντζιάς - Χρονοδιάγραμμα κατασκευής βιομηχανικού λιμανιού Βασιλικού - Φορολογία χρηστών τουρκοκυπριακής γης από κοινότητες - Έλεγχος συστημάτων πυρόσβεσης από την Πυροσβεστική Υπηρεσία - Θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός - Μέτρα για αντιμετώπιση των αυξημένων επεισοδίων σκόνης στα σχολεία - Αλλαγή της ώρας - Ανθρωπιστική βοήθεια από τη διεθνή κοινότητα προς τους κατοίκους της Γάζας (εμπιστευτική ερώτηση) - Ετοιμασία κανονισμών για τη λειτουργία εσπερινών σχολείων - Πρόγραμμα χορηγίας για αγορά πυροσβεστικών οχημάτων από τις κοινότητες - Επέκταση του αρδευτικού δικτύου του υδατοφράκτη Λυμπιών.

11. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Ανάπλαση πλατειών στο Στρουμπί - Κέντρα Υγείας στην επαρχία Λευκωσίας - Κεντρικός Φορέας Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών - Παραχώρηση τουρκοκυπριακής κατοικίας και εγκεκριμένοι δικαιούχοι.

12. Αγορεύσεις και συζήτηση (Άννα Θεολόγου, Χρίστος Χρίστου, Γιώργος Περδίκης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Λιλλήκας, Κωστής Ευσταθίου, Άγγελος Βότσης, Γιώργος Λουκαΐδης, Μάριος Μαυρίδης, Πρόεδρος, Ηλίας Μυριάνθους, Στέφανος Στεφάνου, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Νίκος Τορναρίτης, Άριστος Δαμιανού, Ονούφριος Κουλλά) για τα θέματα «Τα προβλήματα που δημιουργούνται σε χιλιάδες δανειολήπτες και εγγυητές δανείων που επηρεάζονται από την αναδρομική ισχύ του άρθρου 44Α του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου (νόμος εκποιήσεων)» και «Η μαζική αποστολή επιστολών τύπου "ΙΑ" από τραπεζικά ιδρύματα σε δανειολήπτες με προειδοποίηση για εκποίηση κύριας κατοικίας ή/και μικρής επαγγελματικής στέγης. Οι συνέπειες αυτής της εξέλιξης στην οικονομία της Κύπρου και στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού» και λήξη των θεμάτων.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 2^ας Νοεμβρίου 2018*

Ωρα έναρξης: 11.11 π.μ.

Αρ. 5

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Δηλώστε την παρουσία σας, σας παρακαλώ.

Πατήσατε όλοι τα κουμπιά;

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Την περασμένη Κυριακή τιμήσαμε την επέτειο της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940. Εκείνη την ημέρα η Ελλάδα, απαντώντας αρνητικά στο τελεσίγραφο με το οποίο ο δικτάτορας Μουσολίνι απαιτούσε την ελεύθερη διέλευση του ιταλικού στρατού από την ελληνοαλβανική μεθόριο, έγραψε μια από τις πιο ένδοξες σελίδες της νεότερης ιστορίας της. Το "Όχι" έμελλε να λάβει διαχρονικές διαστάσεις για τον ελληνισμό. Το Έπος του '40 γράφτηκε με τη μαχητικότητα όλων των Ελλήνων που προσφέρθηκαν ανιδιοτελώς να υπηρετήσουν την πατρίδα με κάθε τρόπο. Μετά τις επιτυχίες όμως του ελληνοϊταλικού πολέμου '40-'41 σε Κορυτσά, Αργυρόκαστρο και αλλού, ακολούθησε η γερμανική κατοχή και η κορύφωση του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, με ολέθριες συνέπειες για την Ελλάδα και τον κόσμο.

Η αγγλοκρατούμενη τότε Κύπρος δεν έμεινε αμέτοχη στον πιο καταστροφικό πόλεμο που γνώρισε ποτέ η ανθρωπότητα. Στον αγώνα κατά του ναζισμού και του χιτλεροφασισμού, χιλιάδες ήταν οι Κύπριοι εθελοντές που κατετάγησαν και πολέμησαν στο πλευρό των συμμαχικών δυνάμεων.

Σήμερα τιμούμε τους ηρωικά πεσόντες και τους αγωνιστές που πάλεψαν με το τέρας του φασισμού, που δυστυχώς αναβιώνει στις μέρες μας, απειλώντας τις αξίες του αλληλοσεβασμού, της δικαιοσύνης, της ελευθερίας. Το ιστορικό "Όχι" των Ελλήνων μάς υπενθυμίζει ότι οφείλουμε να αντιστεκόμαστε σε όλους όσους επιβουλεύονται την ειρήνη των λαών.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, κύριοι, γίνεται λίγο ησυχία;

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η 29^η Οκτωβρίου 1974 αποτελεί κομβικής σημασίας ημερομηνία στο τεράστιο πρόβλημα των αγνοουμένων και των αδήλων αιχμαλώτων της κυπριακής τραγωδίας, αφού η προηγούμενη από αυτήν ημέρα ήταν η τελευταία κατά την οποία αφέθηκαν ελεύθεροι αιχμάλωτοι από τον τουρκικό στρατό. Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με μαρτυρίες, στρατιώτες, έφεδροι και άμαχοι βρίσκονταν στη ζωή και κρατούνταν από τον τουρκικό στρατό και μετά τον τερματισμό των πολεμικών επιχειρήσεων. Αντίβαρο στην άρνηση της Τουρκίας να αποδεχτεί όλες τις διαδικασίες για διακρίβωση της τύχης τους η αξιέπαινη προσπάθεια που καταβάλλει η Διερευνητική Επιτροπή για τους Αγνοούμενους. Με βάση την πιο πρόσφατη έκθεση προόδου, μέχρι σήμερα έχουν γίνει 1212 εκταφές και 896 ταυτοποιήσεις για αγνοούμενα πρόσωπα και στις δύο κοινότητες.

Με αφορμή την Ημέρα Αγνοουμένων, που έχει θεσπιστεί από τη Βουλή έπειτα από εισήγηση της Παγκύπριας Οργάνωσης Συγγενών Αδελφών Αιχμαλώτων και Αγνοουμένων, δηλώνουμε για μια ακόμα φορά την αμέριστη υποστήριξή μας στις οικογένειες των αγνοουμένων μας και την επιμονή μας στη διακρίβωση της τύχης ενός εκάστου αγνοουμένου. Καλούμε ταυτόχρονα την Τουρκία να θέσει ενώπιον της ΔΕΑ όλες τις πληροφορίες που κατέχει και να διευκολύνει τη διεξαγωγή ερευνών σε περιοχές που έχει ορίσει ως “στρατιωτικές ζώνες”.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, τιμώντας την Ημέρα Αγνοουμένων, πραγματοποίησε την περασμένη Τετάρτη σχετική εκδήλωση στην Πύλη Αμμοχώστου, κατά την οποία απηύθυναν χαιρετισμό, εκτός από εμένα, η πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων κ. Σκεύη Κουκουμά, ο Επίτροπος Προεδρίας, ο πρόεδρος της Παγκύπριας Οργάνωσης Συγγενών Αδελφών Αιχμαλώτων και Αγνοουμένων και η πρόεδρος της Πανελλήνιας Επιτροπής Γονέων και Συγγενών Αδελφών Αιχμαλώτων και Αγνοουμένων Κυπριακής Τραγωδίας.

Παράλληλα, στις τρεις αίθουσες της Πύλης Αμμοχώστου παρουσιάστηκαν και θα συνεχίσουν να εκτίθενται μέχρι τις 5 Νοεμβρίου η εικαστική έκθεση “Αγνοούμενοι - Στη σκιά της απουσίας τους” του Εικαστικού Εργαστηρίου Ζωγραφικής ARTe (Αθήνα), η έκθεση χαρακτηριστικής “Μνήμες 1974” του εκπαιδευτικού και χαράκτη Στέλιου Στυλιανού, βραβευθέντα έργα μαθητών δημοτικής εκπαίδευσης στον διαγωνισμό με θέμα τους αγνοουμένους που προκήρυξε το Ίδρυμα “Παγκύπριο Ταμείο Μαραθωνίου Αγάπης Αγνοουμένων” κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016 και έκθεση φωτογραφίας της Βουλής των Αντιπροσώπων για τους αγνοουμένους.

Παρακαλώ τη γραμματέα να ενημερώσει το σώμα για βουλευτές που απουσιάζουν σε αποστολές στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου συμμετέχει σε αποστολή της ΚΣ ΟΑΣΕ για παρακολούθηση των ενδιάμεσων εκλογών στις ΗΠΑ και ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος συμμετέχει στην παρουσίαση του βιβλίου “Ωδή στον Βάσο Λυσσαρίδη” στην Αθήνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να διαβάσει τις αναφορές για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Πρόεδρος της Βουλής πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Ισπανία από την 21^η μέχρι τις 23 Οκτωβρίου, κατόπιν πρόσκλησης της ομολόγου του στην Ισπανική Βουλή κ. Ana Pastor Julián. Είχε χωριστές συναντήσεις τόσο με την κ. Pastor όσο και με τον Πρόεδρο της Ισπανικής Γερουσίας κ. Pío García-Escudero Márquez, τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Josep Borrell, καθώς και την Πρόεδρο και τα Μέλη της Μικτής Επιτροπής Ευρωπαϊκής Ένωσης της Βουλής και της Γερουσίας. Παρακολούθησε επίσης μέρος των εργασιών της ολομέλειας της Βουλής, όπου η κ. Pastor χαιρέτισε την παρουσία του.

Ο κ. Συλλούρης ενημέρωσε για τις τρέχουσες εξελίξεις στο Κυπριακό. Τόνισε επίσης την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης των διμερών και πολυμερών σχέσεων μεταξύ των κοινοβουλίων Κύπρου και Ισπανίας. Ειδικότερα, αντηλλάγησαν απόψεις για ενίσχυση της συνεργασίας και του συντονισμού των χωρών της Μεσογείου εντός της ΕΕ, με σκοπό τη χάραξη κοινής πολιτικής για την προώθηση της ειρήνης, ευημερίας και ασφάλειας στην περιοχή.

Ο Πρόεδρος της Βουλής είχε την ευκαιρία να επισκεφθεί το Νοσοκομείο Παιδών “Niño Jesús”, όπου διαπίστωσε το υψηλό επίπεδο φροντίδας και νοσηλείας και τόνισε ότι το εν λόγω ίδρυμα μπορεί να αποτελέσει για την Κύπρο πρότυπο σύζευξης και κάλυψης των αναγκών νοσηλείας και εκπαίδευσης των παιδιών, στη βάση μιας ενδεχόμενης συνεργασίας.

Εξάλλου, μεταξύ 23 και 31^{ης} Οκτωβρίου 2018 ο Πρόεδρος της Βουλής πραγματοποίησε επίσκεψη εργασίας σε Λονδίνο, Cambridge και Bristol, στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στο Λονδίνο είχε χωριστές συναντήσεις με τον Αρχιεπίσκοπο Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας κ. Γρηγόριο, τον ηγέτη του Εθνικού Κόμματος Σκωτίας

βουλευτή κ. Ian Blackford, την εκπρόσωπο Εξωτερικών Υποθέσεων του Κόμματος των Φιλελευθέρων βουλευτή κ. Christine Jardine, τον Υπουργό Ευρώπης Sir Alan Duncan, τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για το Brexit κ. Hilary Benn και τον Πρόεδρο της Διακομματικής Ομάδας Φίλων της Κύπρου στο Βρετανικό Κοινοβούλιο Sir Roger Gale. Είχε επίσης συναντήσεις με στελέχη του Βρετανικού Συμβουλίου και με εκπροσώπους πανεπιστημίων και της ακαδημαϊκής κοινότητας Ηνωμένου Βασιλείου. Συζητήθηκαν κυρίως οι εξελίξεις στο κυπριακό πρόβλημα και στις διαπραγματεύσεις για το Brexit και οι προοπτικές διεύρυνσης της συνεργασίας Κύπρου-Ηνωμένου Βασιλείου στους τομείς παιδείας και έρευνας.

Ο Πρόεδρος της Βουλής συμμετείχε επίσης σε συνάντηση με Βρετανούς βουλευτές-μέλη των ομάδων Συντηρητικοί Φίλοι της Κύπρου και Συντηρητικοί Φίλοι του Ισραήλ, τους οποίους ενημέρωσε για τη διμερή συνεργασία Κύπρου-Ισραήλ, την τριμερή συνεργασία με την Ελλάδα και τις προοπτικές διεύρυνσης αυτών των συνεργασιών. Παρακάθησε επίσης σε δείπνο που παρέθεσε προς τιμήν του η Εκτελεστική Γραμματεία της Ομοσπονδίας Κυπριακών Οργανώσεων Ηνωμένου Βασιλείου, όπου μίλησε για το έργο της Βουλής των Αντιπροσώπων και αντάλλαξε απόψεις για ζητήματα που απασχολούν την παροικία.

Ο Πρόεδρος της Βουλής επισκέφθηκε στη συνέχεια την πόλη και το Πανεπιστήμιο του Cambridge, όπου είχε συνάντηση με το δήμαρχο και παρακάθησε σε γεύμα εργασίας με Έλληνες και Κύπριους ακαδημαϊκούς. Επισκέφθηκε επίσης την κυπριακή συλλογή αρχαιοτήτων στο Μουσείο Fitzwilliam.

Στο Bristol εκφώνησε τον πανηγυρικό λόγο στα πλαίσια των εορτασμών της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας Bristol για την επέτειο της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940 και στη συνέχεια παρακάθησε σε γεύμα που παρέθεσε προς τιμήν του η κοινότητα. Είχε επίσης επαφές με ακαδημαϊκούς και ερευνητές και επισκέφθηκε το κοινό ερευνητικό εργαστήριο ρομποτικής των δύο τοπικών πανεπιστημίων. Επισκέφθηκε, τέλος, τις εγκαταστάσεις αεροναυπηγικής της εταιρείας Airbus, στην οποία εργάζονται Κύπριοι της παροικίας του Bristol.

Ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης συμμετείχε σε αποστολή της Ad hoc Επιτροπής για τη Μετανάστευση της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη στη Σουηδία και τη Δανία, από την 21^η έως τις 23 Οκτωβρίου. Στη Σουηδία η αντιπροσωπία είχε συναντήσεις με αρμόδιες υπηρεσίες και εθελοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ασυνόδευτων ανήλικων μεταναστών και επισκέφθηκε σχολική μονάδα όπου φοιτούν παιδιά μεταναστών. Στη Δανία επισκέφθηκε κέντρο υποδοχής και κέντρο απέλασης μεταναστών και είχε συναντήσεις με εκπροσώπους της Υπηρεσίας Μετανάστευσης και εκπροσώπους αρμοδίων διεθνών οργανισμών.

Ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου εκπροσώπησε τη Βουλή στο 20^ο Ευρωπαϊκό Διακοινοβουλευτικό Συνέδριο για το Διάστημα, που πραγματοποιήθηκε στη Βελγική Γερουσία, στις 16 Οκτωβρίου, με θέμα «Μεγάλα δεδομένα: Ανάπτυξη αναβαθμισμένων υπηρεσιών και εφαρμογών». Συζητήθηκαν, μεταξύ άλλων, οι δυνατότητες συλλογής, επεξεργασίας και αξιοποίησης των πληροφοριών και δεδομένων που προσφέρει η τεχνολογία διαστήματος και τα πολλαπλά πεδία εφαρμογής τους, όπως στους τομείς των φυσικών καταστροφών και του περιβάλλοντος. Οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν ιδιαίτερα την ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης αυτού του σχετικά νέου τομέα παροχής υπηρεσιών.

Η επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης κ. Στέλλα Κυριακίδου εκπροσώπησε την ΚΣΣΕ στην 116^η Συνέλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Δημοκρατία μέσω του Νόμου, γνωστής ως «Επιτροπή Βενετίας», που πραγματοποιήθηκε στη Βενετία, στις 19 και 20 Οκτωβρίου. Η κ. Κυριακίδου μίλησε για το θέμα της συνεργασίας της ΚΣΣΕ με την Επιτροπή Βενετίας. Είχε επίσης συνάντηση με τον Πρόεδρο της Επιτροπής κ. Gianni Buquicchio.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχει ένσταση, όλες οι εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Τα πρώτα τέσσερα θέματα της ημερησίας διάταξης, που τιτλοφορούνται «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016», «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2016», «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017» και «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017», αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2018». Αντιλαμβάνομαι ότι για το νομοσχέδιο αυτό υπάρχει αίτημα για αναβολή.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, να αναβληθεί και αυτό.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Το αίτημα ήταν από δικής μας πλευράς. Όμως μετά από δεύτερες σκέψεις που έχουμε κάμει, συζητώντας και με τους εκπροσώπους της επιτροπής Παιδείας, θεωρούμε ότι πιθανόν με την αναβολή να δημιουργήσουμε πρόβλημα στην εξέλιξη των πραγμάτων, γι' αυτό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρα έχετε ένσταση για την αναβολή που ζητήσατε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Όχι, αποσύρουμε, παρακαλώ, την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, αποσύρετε την αναβολή. Εκατάλαβα. Το ίδιο είναι.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ένσταση, όχι, δεν έχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Αρα προχωρούμε. Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση, κύριε Λεωνίδου.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Οργανισμού για το έτος 2018 συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €400.000 για την κάλυψη δαπανών του, που αφορούν την υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2018»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Γιώργος Κάρουλλας

Πανίκος Λεωνίδου

Αννίτα Δημητρίου

Χρίστος Ορφανίδης

Αντρέας Καυκαλιάς

Μιχάλης Γιωργάλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 2018. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου (ΟΝΕΚ). Επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν κατέστη δυνατό να εκπροσωπηθεί έγκαιρα ενώπιον της επιτροπής, εντούτοις διαβίβασε τηλεφωνικά τη θετική τοποθέτησή του επί του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΟΝΕΚ για το έτος 2018 συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €400.000 για την κάλυψη δαπανών του, που αφορούν την υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Το πιο πάνω ποσό θα καλυφθεί από εξοικονομήσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και συγκεκριμένα από το άρθρο 04311.2 «Εκπαιδευτικές Χορηγίες» του Κεφαλαίου 200220.
2. Οι πιο πάνω δαπάνες αφορούν σκοπούς για τους οποίους τα κονδύλια του υφιστάμενου προϋπολογισμού του ΟΝΕΚ για το έτος 2018 δε διαθέτουν επαρκείς πιστώσεις.
3. Το Υπουργείο Οικονομικών συμφωνεί με την προώθηση του πιο πάνω συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Ειδικότερα, η κάλυψη των αυξημένων δαπανών και τα ποσά που πρέπει να διατεθούν αφορούν τα ακόλουθα άρθρα του υφιστάμενου προϋπολογισμού του ΟΝΕΚ:

1. Άρθρο 04354: "Makerspace": €45.000.
2. Άρθρο 04367: "Κάρτα Νέων": €15.000.
3. Νέο Άρθρο 04371: Πρόγραμμα "Φοιτητές σε Δράση": €150.000.
4. Άρθρο 04372: "Πρωτοβουλίες Νέων": €190.000. Σημειώνεται ότι από το ποσό αυτό οι €10.000 θα αφορούν την οικονομική στήριξη του προγράμματος "Βουλή των Νέων".

Επισημαίνεται ότι στο επεξηγηματικό σημείωμα του συμπληρωματικού προϋπολογισμού περιλαμβάνονται όλες οι σχετικές λεπτομέρειες για την ανάγκη κάλυψης των αυξημένων δαπανών.

Στο στάδιο της εξέτασης του συμπληρωματικού προϋπολογισμού η επιτροπή, αφού διεξήλθε τις πρόνοιές του, υπέβαλε αριθμό ερωτημάτων και ζήτησε στοιχεία και διευκρινίσεις για τα επίμαχα άρθρα.

Ο πρόεδρος του ΟΝΕΚ, αφού ενημέρωσε την επιτροπή για τα πιο πάνω, δεσμεύτηκε να αποστείλει γραπτώς στην επιτροπή συγκεκριμένες απαντήσεις και στοιχεία για τα διάφορα ερωτήματα που εγέρθηκαν. Όπως επισήμανε επίσης, ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός πρέπει να προωθηθεί άμεσα για ψήφιση.

Με βάση τα πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσαν ότι επιφυλάσσονται να τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου στα πλαίσια της συζήτησής του στην ολομέλεια της Βουλής.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2018»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Γιώργος Τ. Γεωργίου
Γιώργος Κάρουλλας	Πανίκος Λεωνίδου
Αννίτα Δημητρίου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Γιώργος Κ. Γεωργίου	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Αντρέας Καυκαλιάς	

Όπως είναι γνωστό, για το πιο πάνω νομοσχέδιο κυκλοφόρησε έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού στις 17 Οκτωβρίου 2018. Ωστόσο, ύστερα από την αναβολή της συζήτησής του νομοσχεδίου από την ολομέλεια της Βουλής, στις 19 Οκτωβρίου 2018, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να επανεξετάσει το νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 και 31^η Οκτωβρίου 2018. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Υπηρεσίας Φοιτητικής Μέριμνας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών και του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου (ΟΝΕΚ).

Σημειώνεται ότι ο σκοπός του νομοσχεδίου και τα στοιχεία που το αφορούν περιλαμβάνονται αναλυτικά στην πρώτη έκθεση της επιτροπής.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, πριν από την επανεξέταση του νομοσχεδίου, απέστειλε στην επιτροπή επιστολή, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, στην οποία εισηγείται τη διαμόρφωση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού του ΟΝΕΚ. Ειδικότερα, σύμφωνα με την πιο πάνω επιστολή, γίνεται εισήγηση όπως το νομοσχέδιο περιλαμβάνει μόνο τα δύο από τα τέσσερα αρχικά προτεινόμενα άρθρα και συγκεκριμένα να περιλαμβάνονται το Άρθρο 04367: "Ευρωπαϊκή Κάρτα Νέων-Φοιτητική Ταυτότητα" €15.000, καθώς και το Άρθρο 04371: Πρόγραμμα "Φοιτητές σε Δράση" €150.000. Το συνολικό αυτό ποσό των €165.000, με βάση την επιστολή, θα καλυφθεί από εξοικονομήσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού από το Άρθρο 043112 "Εκπαιδευτικές Χορηγίες" του Κεφαλαίου 200220.

Επισημαίνεται ότι η εισήγηση για διαμόρφωση του νομοσχεδίου προέκυψε λόγω προβληματισμών που εγέρθηκαν στο αρχικό στάδιο της εξέτασης του συμπληρωματικού προϋπολογισμού, οι οποίοι αφορούσαν στο ότι οι προτεινόμενες δαπάνες €400.000 που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο, όπως αυτό κατατέθηκε αρχικά από την κυβέρνηση, προέρχονταν από εξοικονομήσεις του πιο πάνω άρθρου που αφορά τις "Εκπαιδευτικές Χορηγίες". Επισημαίνεται όμως ότι το κονδύλι του άρθρου αυτού αφορά την παραχώρηση φοιτητικών χορηγιών και φοιτητικών επιδομάτων και όχι άλλους σκοπούς.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής ο πρόεδρος του ΟΝΕΚ εξέφρασε μεταξύ άλλων την επιθυμία όπως τα υπόλοιπα ποσά που δε θα διατεθούν στο παρόν στάδιο ενσωματωθούν σε μελλοντικό προϋπολογισμό του ΟΝΕΚ. Όπως όμως επισήμανε ο ίδιος, εγείρεται ζήτημα

όσον αφορά στην υλοποίηση και οικονομική στήριξη του προγράμματος “Βουλή των Νέων”, που περιλαμβάνεται στο άρθρο 04372 “Πρωτοβουλίες Νέων”, για το οποίο απαιτείται αμέσως η καταβολή του ποσού €10.000, διότι η πραγματοποίηση του προγράμματος “Βουλή των Νέων” έχει ήδη προγραμματιστεί εντός του μηνός Νοεμβρίου του 2018.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών επισήμανε σχετικά ότι δεν υπάρχει περίπτωση να ενσωματωθούν τα υπόλοιπα ποσά, τα οποία αφορούν τα άλλα δύο άρθρα για τα προγράμματα “Makerspace” και “Πρωτοβουλίες Νέων”, στον νέο προϋπολογισμό του ΟΝΕΚ για το 2019 και, ως εκ τούτου, τα ποσά πρέπει να καταβληθούν εντός της τρέχουσας χρονικής περιόδου του 2018. Όπως όμως επισήμανε επίσης ο ίδιος εκπρόσωπος, οι εξοικονομήσεις που υπάρχουν την παρούσα περίοδο προέρχονται μόνο από το σχετικό κονδύλι για τις “Εκπαιδευτικές Χορηγίες”.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω, η επιτροπή ζήτησε από το αρμόδιο υπουργείο και ειδικότερα την Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας αναλυτική ενημέρωση για την κάλυψη των δαπανών που αφορούν το άρθρο 043112 “Εκπαιδευτικές Χορηγίες”, ύψους €55 εκατομ., σε σχέση με τη φοιτητική χορηγία και τα φοιτητικά επιδόματα. Συγκεκριμένα, η επιτροπή ζήτησε να ενημερωθεί για τις εξοικονομήσεις που αφορούν τα μη δαπανηθέντα ποσά από το πιο πάνω κονδύλι και την αξιοποίησή τους. Επισημαίνεται ότι ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Φοιτητικής Μέριμνας κατέθεσε και γραπτώς τα στοιχεία σε σχέση με τα πιο πάνω.

Η επιτροπή, στη βάση των πιο πάνω, κρίνει σκόπιμο όπως ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός παραμείνει όπως αυτός αρχικά κατατέθηκε από την κυβέρνηση, ώστε να προβλέπονται σε αυτόν συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους €400.000.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής δήλωσαν ότι επιφυλάσσονται να τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου στα πλαίσια της συζήτησής του στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παύλος Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως και πέρσι, ακριβώς η ίδια ιστορία, απλώς φέτος είναι περισσότερα τα λεφτά. Θέλω να αποδείξω στο σώμα ότι το περίσσειμα αυτών των λεφτών από τα επιδόματα σε άπορους μαθητές και φοιτητές θα έπρεπε να κατευθυνθεί πίσω σ’ αυτούς που τα έχουν ανάγκη. Εκτός εάν θεωρούν όλοι οι συνάδελφοι και ιδιαίτερα οι αρμόδιες υπηρεσίες ότι έξω στην κοινωνία δεν υπάρχουν φοιτητές οι οποίοι έχουν ανάγκη. Τα είκοσι μόρια τα οποία ζητούν προφανώς θα πρέπει να μειωθούν, για να αυξηθούν οι αριθμοί των φοιτητών που τυγχάνουν αυτής της βοήθειας. Είναι τουλάχιστον υποκριτικό από μέρους μας να εγκρίνουμε αυτά τα κονδύλια 2 εκατομ. περίπου και να επιστρέφονται λεφτά στον Οργανισμό Νεολαίας, για να τα διαχειρίζεται σε διάφορα αλλά, πολύ χρήσιμα κατά την άποψή μου, αλλά όχι σημαντικότερα από την ανάγκη κάλυψης των αναγκών πολλών φοιτητών οι οποίοι τα έχουν ανάγκη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Κ. Γεωργίου του ΑΚΕΛ.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το τελευταίο διάστημα κατακλυζόμαστε από διάφορες πληροφορίες για αναβαθμίσεις και ανακάμψεις της οικονομίας. Φαίνεται ότι κάποιοι το πιστεύουν πραγματικά αυτό το πράγμα, γι’ αυτό και παραβιάζουν ομόφωνες αποφάσεις και εκκλήσεις της ολομέλειας. Υπενθυμίζω ότι πέρσι είχε ψηφιστεί μια τροπολογία ομόφωνα, ώστε το υπόλοιπο των 55 εκατομ., ότι απέμενε δηλαδή, να διατεθεί για τα φοιτητικά επιδόματα. Έμειναν 6 εκατομ., δίνουν διάφορα, 1 εκατομ. για τους Ελλαδίτες, καλώς, 750.000 για χριστουγεννιάτικο δώρο και κάποια άλλα λεφτά και απομένει πάλι 1,5 εκατομ. αδιανέμητο, το οποίο θα πάει στον κρατικό κορβανά. 400.000 παν με εισήγηση της κυβέρνησης στον Οργανισμό Νεολαίας. Ο Οργανισμός Νεολαίας διεκπεραιώνει αξιόλογο έργο, το οποίο εμείς τιμούμε, και τα προγράμματα αυτά τα είχε εντάξει στον προϋπολογισμό από πέρσι και δεν εγκρίθηκαν. Και, παρ’ όλο που έρχεται τελευταία στιγμή να τους τα προσφέρει η κυβέρνηση, διαπιστώνει δηλαδή την ανάγκη ύπαρξης αυτών των προγραμμάτων, δεν τα εντάσσει στον προϋπολογισμό ούτε την επόμενη χρονιά. Και, αν και φέτος έμειναν κάποια υπόλοιπα από το κονδύλι για τη φοιτητική χορηγία, του χρόνου από πού θα τα βρει, με δεδομένο ότι τα 55 εκατομ. τα οποία δόθηκαν για το ’18 έγιναν 52 εκατομ.; Δηλαδή πλην 3 εκατομ.;

Παρά την προχειρότητα με την οποία διαχειρίζεται τα πράγματα η κυβέρνηση και παρά το γεγονός ότι όντως υπάρχουν φοιτητές, συνάδελφε Παύλο Μυλωνά, που έχουν κάτω από τα είκοσι μόρια, αλλά που είναι εξαθλιωμένες οι οικογένειές τους και που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις σπουδές τους ή που πάρα πολύ

δύσκολα τα βγάζουν πέρα, εμείς θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, καλώντας την κυβέρνηση να εξετάσει με τη δέουσα σοβαρότητα την ανάγκη να λάβει υπόψη της από τώρα ότι αυτά τα προγράμματα του οργανισμού είναι αναγκαία, άρα να τα χρηματοδοτήσει και να ξανασκεφτεί την ανάγκη να μην υποβαθμίσει το κονδύλι των 55 εκατομ., γιατί αυτό θα αποβεί σε βάρος της δυνατότητας των παιδιών μας τα οποία είναι μέλη οικογενειών ευάλωτων να συνεχίσουν τις σπουδές τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σε συνέχεια αυτών που λέει και ο συνάδελφος ο κ. Γεωργίου, είναι η θέση μας ότι η ολομέλεια της Βουλής έχει εγκρίνει το ποσό των 55 εκατομ. για συγκεκριμένο σκοπό, δηλαδή για να αξιοποιηθεί από μέρους των φοιτητών, και αυτό το ποσό με έμμεσο τρόπο έρχεται το κράτος να το αποστερήσει κατ' ουσίαν από τους φοιτητές. Και σκεφτόμενη πονηρά υφαρπάζει ποσά τα οποία θα έπρεπε να δίνονται σε φτωχά παιδιά φοιτητές. Έρχεται σήμερα η κυβέρνηση και αυτά τα ποσά τα δίνει σε δευτερεύοντα, αν θέλετε, προγράμματα ή σε προγράμματα που είναι ουσιαστικά για τον οργανισμό μεν, αλλά σε σχέση με το κονδύλι που έχει εγκριθεί είναι δευτερεύοντα. Όμως επί της ουσίας θα πρέπει αυτές οι προχειρότητες, αυτές οι παρατυπίες και οι παρανομιές... Γιατί, όταν ένα κονδύλι εγκρίνεται για συγκεκριμένο σκοπό, είναι η άποψή μας ότι πρέπει να δίνεται για τον σκοπό που ψήφισε αυτή η ολομέλεια και το έχει κάνει νόμο. Επομένως, το Υπουργείο Παιδείας παραβιάζει μία νομοθεσία. Εμείς αυτό που λέμε είναι ότι θα πρέπει τα λεφτά που δίνονται για τους φοιτητές να πηγαίνουν όλα, όλο το ποσό, στους φοιτητές.

Παράλληλα, φέτος δημιουργείται ακριβώς αυτό που είπε ο συνάδελφος ο Γιώργος Γεωργίου για δεύτερη φορά, το κενό, το ότι, ενώ υπάρχουν συγκεκριμένα προγράμματα στον Οργανισμό Νεολαίας, δεν έρχεται το κράτος να τα εγκρίνει και πονηρά σκεπτόμενο έρχεται και δίνει με έμμεσο τρόπο, όπως είπα προηγουμένως, αυτά τα χρήματα. Είναι θέμα, κύριε Πρόεδρε, κατά πόσο εμείς σήμερα θα ανεχτούμε και θα συνεχίσουμε να ανεχόμαστε αυτή την παράτυπη διαδικασία που κάνει το Υπουργείο Παιδείας.

Γι' αυτό εμάς η θέση μας είναι να απέχουμε απ' αυτή τη διαδικασία, για να προβληματιστεί και η κυβέρνηση και ο Οργανισμός Νεολαίας, οι οποίοι θα πρέπει να εύρουν έναν τρόπο να είναι νόμιμοι, αλλά και τα χρήματα που δίνει ο κυπριακός λαός να πηγαίνουν εκεί που πρέπει και εκεί που ψηφίζει αυτή η ολομέλεια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρήστος Χρήστου.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ:

Πρόεδρε, εμείς έχουμε γενικότερα ένσταση για τον τρόπο λειτουργίας του εν λόγω οργανισμού και θέλω να καταγγείλω και δημόσια ότι ολόκληρο το συμβούλιο του οργανισμού είναι στη θέση του με κομματικά κριτήρια. Και συγκεκριμένα αυτή τη στιγμή έχει εκπροσώπους από τέσσερα κόμματα, τον Δημοκρατικό Συναγερμό, το ΑΚΕΛ, το ΔΗΚΟ και την ΕΔΕΚ. Και αρκετά μεγάλο μέρος από τα κονδύλια του συγκεκριμένου οργανισμού καταλήγει σε κομματικές νεολαίες. Άρα, τα όσα ακούσαμε προηγουμένως όσον αφορά την ευαισθησία προς τους φοιτητές οι οποίοι δεν έχουν πάρει αρκετά επιδόματα νομίζω δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κανένας αιτητής δε θα πάρει αρνητική απάντηση είτε για τη φοιτητική χορηγία είτε για το πακέτο, νοουμένου ότι πληρούνται τα κριτήρια. Ως εκ τούτου, είναι και λανθασμένη κριτική, καθώς και υπερβολικός ο θόρυβος ο οποίος γίνεται πάνω στο θέμα αυτό, αφού δεν επηρεάζεται κανείς από τους αιτητές. Τώρα, αν θα μπορούμε στη λογική είτε του ΕΛΑΜ για αλλαγή των κριτηρίων είτε ακόμη και άλλων κομμάτων, όπου μεταξύ άλλων το περιουσιακό στοιχείο θα αυξηθεί, προκειμένου να συμπεριληφθούν αιτητές, ναι, σε αυτή την

περίπτωση τα €55 εκατομ. θα εξαντλούνται και γρηγορότερα και ευκολότερα, αλλά με τα σημερινά κριτήρια δεν τίθεται θέμα ότι θα στερήσουμε από τον οποιοδήποτε δικαιούχο το οποιοδήποτε ποσό. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να είμαστε κάπως πιο συγκεκριμένοι στην κριτική μας και να μη δικαιώνουμε σημεία τα οποία είναι λάθη.

Η επανάληψη κάθε χρονιά του ίδιου φαινομένου, ναι, συμφωνώ μαζί σας ότι αυτό επιτέλους θα πρέπει να τερματιστεί και δεν μπορεί να επιλύεται αυτό το πρόβλημα με συμπληρωματικό προϋπολογισμό κάθε χρόνο. Όμως δεν μπορούμε να λέμε τώρα ότι παίρνουμε ποσά, αφήνουμε ανικανοποίητους. Ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου, πολύ ορθά ειπώθηκε από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, κάνει ένα πολύ καλό έργο. Σας επιβεβαιώνω στη δική σας αναφορά.

Πέραν αυτού όμως, θα πρέπει να τονίσουμε και να υπογραμμίσουμε το καινοτόμο των δράσεων του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου. Ξεφεύγουμε δηλαδή από τα τετριμμένα. Δεν μπορούμε να είμαστε στάσιμοι. Εδώ χρησιμοποιούνται χρηματοδοτήσεις δράσεων τέτοιες, που στο παρελθόν δεν υπήρχαν, αλλά οι καιροί το απαιτούν, να αλλάξουμε και να στηρίξουμε δράσεις προς τους νέους μας και προς τους φοιτητές που να είναι στα μέτρα της εποχής. Το να χρηματοδοτούμε για παράδειγμα διατριβές δεν είναι μια νέα προσέγγιση αυτή; Δεν τη χρειαζόμαστε; Δηλαδή το μόνο κριτήριο είναι ότι βάλαμε κάποια κριτήρια και πάνω σ' αυτά θα μείνουμε και θα πρέπει και ο οργανισμός να είναι στάσιμος και να μη βλέπει διαφοροποίηση στην πορεία των δράσεών του;

Αρα λοιπόν, πολύ σωστά ο οργανισμός έχει φέρει καινοτόμες δράσεις, πολύ σωστά βαίνουν αυτές οι χρηματοδοτήσεις προς τους φοιτητές κατά το μέγιστο μέρος, αλλά και προς τη νεολαία ευρύτερα. Και τα €10.000 τουλάχιστον που αφορούν τη Βουλή των Νέων είναι λόγος τώρα να προβληματιζόμαστε; Δεν είναι και πάλι προς όφελος των νέων μας;

Αρα λοιπόν, και η κριτική να είναι στα πλαίσια του μέτρου. Θεωρώ ότι είναι χρήσιμη, πάντοτε μας βοηθά. Ωστόσο όμως, πέραν τούτου, η υπερβολή δε βοηθά καθόλου, γιατί δίνει μια κακή εικόνα προς το έργο του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για να είμαστε δίκαιοι, είμαστε στο τέλος του οικονομικού έτους. Αυτά τα λεφτά καλώς ή κακώς -εγώ λέω κακώς- είναι περίσσειμα από ένα σημαντικό κονδύλι του υπουργείου, που αφορούσε τις χορηγίες και τα επιδόματα για φοιτητές που έχουν ανάγκη. Αυτό το κονδύλι, όπως είπε ο Γιώργος, θα επέστρεφε πίσω στον κρατικό κορβανά. Έστω με αυτό τον τρόπο θα ενισχυθούν κάποια σημαντικά προγράμματα του Οργανισμού Νεολαίας.

Θέλω να σημειώσω τρία ζητήματα: Πρώτον, η κυβέρνηση και το Υπουργείο Παιδείας πρέπει να δουν σοβαρά από εδώ και πέρα να χρηματοδοτήσουν αυτά τα προγράμματα από άλλους πόρους, για να μπορέσουν να συνεχίσουν, γιατί υπάρχει ο κίνδυνος φέτος να χρηματοδοτηθούν και του χρόνου να μην υπάρχουν πόροι, για να χρηματοδοτηθούν. Δεύτερον, πρέπει να διευρύνει ή να αναμορφώσει, να βελτιώσει τα κριτήρια των επιδομάτων και των χορηγιών, για να μπορεί να αυξηθεί ο αριθμός των δικαιούχων. Το τρίτο είναι ένα ζήτημα το οποίο προέκυψε από την επιτροπή και αφορά τους ίδιους τους φοιτητές. Δεν πρέπει να μένουν την τελευταία στιγμή και δεν πρέπει να αγνοούν να προσκομίζουν τα σωστά δικαιολογητικά, για να είναι δικαιούχοι. Είναι κάτι που είναι φαινόμενο τουλάχιστον ή είναι ζήτημα σε αυτή τη διάσταση που δυσκολεύει τις υπηρεσίες και δυστυχώς πολλοί από αυτούς τους φοιτητές, όπως και φέτος, θα μείνουν εκτός, διότι οι αιτήσεις τους ήταν ελλιπείς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Αννίτα Δημητρίου.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα συμφωνήσω απόλυτα με τους συναδέλφους μου ότι πρώτα και πάνω απ' όλα το έργο του Οργανισμού Νεολαίας είναι πολύ σημαντικό και αξιόλογο και θα πρέπει πραγματικά αυτή τη στιγμή να στηρίξουμε αυτές τις δράσεις που αφορούν όλους τους νέους μας. Αρα, δεν απευθυνόμαστε μόνο στους κομματικούς νέους, γιατί θα υπάρξουν προσφορές, θα υπάρξουν διαγωνισμοί και όποιος νέος επιθυμεί και πληρεί τα κριτήρια θα μπορεί λοιπόν να απευθυνθεί σε αυτά τα προγράμματα, τα οποία είναι και πρωτοποριακά, αλλά και πολύ σημαντικά. Και πολύ σύντομα να αναφέρω ότι αφορούν είτε την

απασχολησιμότητα είτε τις διπλωματικές εργασίες είτε έρευνες είτε το να πηγαίνουμε σε επαρχίες, το λεγόμενο market space, για να δώσουμε και ευκαιρία σε εκπαίδευση σε αυτά τα παιδιά, και άλλως πως. Άρα, αντιλαμβανόμαστε πόσο σημαντικό είναι αυτή τη στιγμή να στηριχθούν αυτές οι δράσεις, οι οποίες δε συμπεριλαμβάνονται σε εγκεκριμένα κονδύλια.

Από την άλλη όμως, όπως έχει επισημανθεί -και συμφωνούμε απόλυτα- δεν είναι σωστό να υπάρχει αυτή η πίεση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, μεσούσης της χρονιάς, των δαπανών του 2018, Νοέμβριο, να πρέπει αυτά τα ποσά λοιπόν, που αφορούν δαπάνες του 2018 και θα πρέπει να ακολουθηθούν όλες οι διαδικασίες, να φέρει η Βουλή των Αντιπροσώπων αυτή την ευθύνη και αυτή την πίεση. Και δεν μπορεί λοιπόν αυτές οι δράσεις να αρκούνται σε ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Θα πρέπει λοιπόν -και είναι αυτό το οποίο τέθηκε πολύ ορθά στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας- εγκαίρως το Υπουργείο Παιδείας να στηρίξει αυτά τα κονδύλια και να συμπεριληφθούν στον προϋπολογισμό του υπουργείου του.

Από εκεί και έπειτα, είναι πολύ σημαντικό όμως να πούμε ότι, πέραν των κρατικών χορηγιών, αυτά τα προγράμματα είναι πολύ σημαντικά και αφορούν επίσης νέους. Επίσης, κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα να μου επιτρέψετε να χαιρετίσουμε και τη χθεσινή απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, σύμφωνα με την οποία, αφού δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα η αξιολόγηση όλων αυτών των χορηγιών, τα μη δαπανηθέντα ποσά θα δοθούν πίσω στους φοιτητές και είναι κάτι που και η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ έχει ζητήσει -και είναι πάρα πολύ σωστό- να δοθούν με συγκεκριμένα κριτήρια και διαγωνισμούς πίσω στους φοιτητές που πραγματικά τα έχουν ανάγκη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δαμαί έχουμε ένα παράξενο θέμα, γιατί -σωστά αναφέρθηκε και πριν- μέσα στον προϋπολογισμό αναφέρει ότι πρέπει να δαπανηθεί το κονδύλι. Ήρτεν η κυβέρνηση τζιαι κάμνει μία αλχημεία, με την οποία βάζει τα κριτήρια που αποφάσισε μόνη της, μεινίσκουν της λεφτά, γιατί με τζείντα κριτήρια τόσο φοιτητές έκαναν αίτηση, τόσα μπορούσε να δώσει τζιαι εμείναν της λεφτά τζιαι παίρνει τα αλλού. Ενώ έπρεπε να βάλει τα κριτήρια, να έχουμε κατάταξη των φοιτητών την ώρα που κάμνουν αίτηση τζιαι να δίνει λεφτά μέχρι να λείψουν. Αυτό ψήφισε η Βουλή, να δίνει λεφτά, μέχρι να λείψουν. Και τούτο έπρεπε να κάμει.

Το γεγονός φυσικά ότι τα διαθέτει στη νεολαία, εις τον Οργανισμό Νεολαίας, έν' καλό, έντζιε έσει κανέναν ένσταση και ούτε κανέναν θέλει να το σταματήσουμε. Απλώς το θέμα είναι ότι πρέπει τα προγράμματα του Οργανισμού Νεολαίας να τα προγραμματίζουμε, να τα προϋπολογίζουμε, να μπαίνουν στον προϋπολογισμό. Να κάμνουμε σωστές δουλειές. Όι να κάμνουμε εξυπνάδες με τα κριτήρια, να μας μένουν λεφτά τζιαι κάθε χρόνο να τα στέλλουμε αλλού!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Προχθές, την περασμένη εβδομάδα, η Eurostat, τούτοι οι δικοί μας Ευρωπαίοι που γινήκαμε μέλη μαζί τους, εβκάλαν τα αποτελέσματα για το όριο της φτώχιας στην Κύπρο. Άκουα τον υπουργό έτσι, με στόμφο χιλίων καρδιναλίων, που έλεγε ότι πάνε όλα καλά, μέλι, και αναπτυσσόμαστε. Εις τα νούμερα, εννοούν! Αλλά η Eurostat είπε ότι από το είκοσι δύο κόμμα κάτι όριο φτώχιας φτάσαμε στο είκοσι πέντε κόμμα κάτι. Αυτό καταδεικνύει τες δυσκολίες που περνά ο λαός μας.

Τα κρίσιμα υπουργεία που έχουμε έν' το Παιδείας, το Άμυνας και το Υγείας. Εδώ έτσι, με μεγάλη ευκολία, οι χουβαρδάδες εθθυμηθήκαμεν ότι επερισσέψαν μας €400.000 και θα τα κάνουμε διανομή!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έν' €2 εκατομ. που μας επερισσέψαν.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη, είναι €2 εκατομ. Έν' €400.000 που θα πάνε στον οργανισμό.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Είναι €6 εκατομ., κύριε. Είναι €6 εκατομ.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ακόμα χειρότερο, κύριοι!

Εν είμαι στην Παιδείας, για να ξέρω τα νούμερα επακριβώς, αλλά αυτό καταδεικνύει δύο πράγματα, την προχειρότητα με την οποία σχεδιάζει η κυβέρνηση, τούτος είναι ο ένας τρόπος, ή, αν το κάμνει εσκεμμένα, για να διοχετεύει χρήματα όπου θέλει την ώρα που θέλει. Ερώτησα τους συναδέλφους που ήταν «καλά, γιατί να πάνε στον οργανισμό»; Είπαν μου εννά γίνουν δράσεις, εννά κάμουν κάρτες, κάτι τέχνες... Καλά, εν τούτα τα προγράμματα που έχουμε; Ποιο είναι το συγκεκριμένο πρόγραμμα που εννά κάμετε, κύριοι;

Θέλω να παρακαλέσω -και φαντάζομαι οι συνάδελφοι της Παιδείας μπορεί να το ξέρουν- να πάτε σε ένα σχολείο στην Ορόκληνη, ας πούμε, ή στα Λειβάδια. Δεν έχουν μηχανή προβολής που κάμνουν το μάθημα. Έχουν εκατό προβλήματα εποπτικών αναγκών των τάξεων, που υστερούν. Και δεν ενδιαφέρεται κανένας ή δεν έχουν οι σχολικές εφορίες χρήματα. Τα σχολεία μας από την προδημοτική μέχρι τα λύκεια πάσχουν σε εξοπλισμούς. Τώρα έχουμε τούτη την άνεση, επερισσέψαν μας και €2 εκατομ. και θα τα στείλουμε, για να κάμουμε προγράμματα αγνώστου διαδρομής; Τι προγράμματα εννά κάμετε; Εξηγάτε μου! Λέτε «εννά κάμνει διπλωματική». Τι διπλωματική θα κάμει; Εννά κάμνει ερευνητικά. Πού εννά τα κάμνει ερευνητικά; Εννά πάμε στο διάστημα; Μα, συγγνώμη δηλαδή! Τωρά είναι ένας καλός τρόπος διοχέτευσης των χρημάτων σε έναν τόπο που θα είναι ομιχλώδης η διαχείριση των χρημάτων. Καλά, άμα τούτος ο τόπος έχει ανάγκες ουσιαστικές και πραγματικές εις τα σχολεία του, έχει περίσσειμα τούντα εκατομμύρια να τα διαθέτει με τόση ευκολία;

Και η Βουλή, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χρησιμοποιείται έτσι... Λέει σου τούτοι είναι ευαίσθητοι με τους νέους, με τους φοιτητές, με τους μαθητές, εννά το εγκρίνουν. Δεν πρέπει να εγκρίνονται αυτές οι πρακτικές της κυβερνήσεως. Πρέπει να τους πείτε ως δαμαί! Επερισσέψαν; Και επειδή ακούω για τον κρατικό κορβανά, καλά, ο κορβανάς ποιου είναι δηλαδή; Έν' κανενού ξενοχωρήτη; Έν' το ταμείο του κράτους, κύριοι! Να πάνε στον κορβανά ασφαλώς! Θα πάνε στο δημόσιο ταμείο. Και είτε δε θα ξοδευτούν και πρέπει να τα ξοδέψουμε. Καλά, τούντη φόρμουλα, τούντη μόλα ποιος την ανακάλυψε; Καλά, που εννά λείπει ο κορβανάς, τι θα γίνει; Εννά αρκέψουν οι παρπέρηδες;

Άρα λοιπόν, πρέπει να αναλογιστούμε και ως Βουλή τις ευθύνες μας, όταν κόβκει ο νους μας τέτοιες διαδικασίες και τις επικροτούμε. Κύριοι, τα χρήματα να επιστρέψουν πίσω και να προγραμματίζουν σωστά. Δε γίνεται τούτη η τσαπατσοδουλειά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα θέμα διαδικασίας.

Νομίζω ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση. Επειδή βλέπω ότι επεκτείνεται ο κατάλογος τζιαι μπορούμε να προχωρήσουμε, με αυτή την ευκαιρία επιτρέψτε μου να απευθύνω μια έκκληση και σε σας και στους συναδέλφους: Θα χρειαστεί αρκετοί συνάδελφοι να αποχωρήσουν, για να πάνε στην κηδεία της Αγαθονίκης, της ηρωομάνας των Παπαλαζάρου, πολύ σύντομα, τζιαι είναι τζιαι ένας 'πού τους λόγους που ζητήσαμε αναβολή των θεμάτων που αφορούν την οριζόντια ψήφο. Η θερμή παράκληση είναι και για τα υπόλοιπα ζητήματα, αν μπορούμε να προχωρήσουμε όσο το δυνατόν ταχύτερα, χωρίς να περιορίζουμε τη δημοκρατία βέβαια τζιαι την ανάγκη των συναδέλφων να μιλήσουν. Είναι έτσι έκκληση-παράκληση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είτε με την έκκληση, αν υιοθετηθεί, είτε όχι, εγώ θα δώσω το λόγο, επειδή τα κόμματά τους μίλησαν - ένας μάλιστα θέλει και δευτερολογία, ο κ. Χατζηγιάννης- μόνο στον κ. Ευσταθίου.

Και όσο το δυνατόν πιο σύντομα, κύριε Ευσταθίου, και κλείνει το θέμα και πάμε σε δεύτερη ανάγνωση.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σεβόμενος και την παράκληση του κ. Λουκαΐδη, θα είμαι πολύ σύντομος. Θα υιοθετήσω πλήρως την επιχειρηματολογία του αγαπητού μου συνάδελφου του κ. Γεωργίου. Απλά μια διόρθωση. Πέρσι, από το ίδιο βήμα, είχα καυτηριάσει τον ασφυκτικό κομματικό εναγκαλισμό του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου και είχα μειοψηφίσει τότε στην ψηφοφορία. Είναι καλό που το ΕΛΑΜ υιοθετεί σήμερα την επιχειρηματολογία αυτή, με τη διόρθωση βεβαίως ότι η ΕΔΕΚ δεν έχει κανένα αντιπρόσωπο, όπως εκ λάθους έχει σημειωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Νεολαίας ποσού ύψους €400.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο επί των κονδυλίων. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, τέσσερις ψήφοι εναντίον και οκτώ αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και οκτώ αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, τέσσερις ψήφοι εναντίον και οκτώ αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και οκτώ αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παραχώρηση συγκεκριμένων φορολογικών πιστώσεων επί των επιλέξιμων δαπανών που αντιστοιχούν σε ποσοστό ύψους μέχρι πενήντα τοις εκατόν (50%) του εισοδήματος προσώπου που δραστηριοποιείται στον τομέα παραγωγής ταινιών, σειρών και άλλων συναφών προγραμμάτων οπτικοακουστικής και εκπαιδευτικών για δαπάνες που διενεργούνται από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στην κινηματογραφική υποδομή και σε τεχνολογικό εξοπλισμό στον τομέα της οπτικοακουστικής βιομηχανίας.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

Εναντίον: Ζαχαρίας Κουλίας, Παύλος Μυλωνάς (ΔΗΚΟ), ΕΛΑΜ.

Αποχή: ΔΗΚΟ, Γιώργος Περδίκης (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών), ανεξάρτητη βουλευτής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Μάριος Μαυρίδης, αναπλ. πρόεδρος	Άγγελος Βότσης
Ονούφριος Κουλλά	Μιχάλης Γιωργάλλας
Άριστος Δαμιανού	Γιώργος Περδίκης
Αντρέας Καυκαλιάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 18 Ιουνίου και 15 Οκτωβρίου 2018. Στο πλαίσιο της συζήτησης κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Συνδέσμου Προώθησης Επενδύσεων (CIPA), του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κινηματογράφου και της Ένωσης Σκηνοθετών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε αφενός να παραχωρηθούν συγκεκριμένες φορολογικές πιστώσεις επί των επιλέξιμων δαπανών που αντιστοιχούν σε ποσοστό ύψους μέχρι πενήντα τοις εκατόν (50%) του εισοδήματος προσώπου που δραστηριοποιείται στον τομέα παραγωγής ταινιών, σειρών και άλλων συναφών προγραμμάτων οπτικοακουστικής, και αφετέρου να παραχωρηθούν φορολογικές εκπτώσεις για δαπάνες που διενεργούνται από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στην κινηματογραφική υποδομή και σε τεχνολογικό εξοπλισμό στον τομέα της οπτικοακουστικής βιομηχανίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνεται η εισαγωγή οικονομικών και φορολογικών κινήτρων στον οπτικοακουστικό τομέα σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17^{ης} Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά.

Κατά τη συζήτηση του θέματος ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι τα προτεινόμενα οικονομικά και φορολογικά κίνητρα για την οπτικοακουστική βιομηχανία στοχεύουν στην προώθηση του ευρωπαϊκού πολιτισμού και των επενδυτικών ενισχύσεων προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το κόστος των κινήτρων υπολογίζεται στο €1,5 εκατομ. και σχετική πρόνοια έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό του 2018.

Όπως ο ίδιος αρμόδιος σημείωσε, τα υπό αναφορά κίνητρα αφορούν στο Σχέδιο Προώθησης της Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας όπως αυτό εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο. Το συγκεκριμένο σχέδιο αποτελεί πλαίσιο πολιτικής, το οποίο εδράζεται στην παροχή αναπτυξιακών, οικονομικών και φορολογικών κινήτρων στον οπτικοακουστικό τομέα και ειδικότερα αφορά σε:

1. κάλυψη δαπανών (Cash Rebate),
2. φορολογικές πιστώσεις (Tax Credit),
3. φορολογικές εκπτώσεις-επενδύσεις σε υποδομές και εξοπλισμό και
4. επιστροφή ΦΠΑ επί των επιλέξιμων δαπανών για τρίτες χώρες.

Τέλος, σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, η υλοποίηση της πολιτικής για προώθηση της οπτικοακουστικής βιομηχανίας αναμένεται ότι θα επιφέρει σημαντικά αναπτυξιακά, οικονομικά και πολιτιστικά οφέλη, τα οποία μεταξύ άλλων συνίστανται στην:

1. προώθηση της Κύπρου ως χώρου γυρισμάτων και ταυτόχρονα την προβολή της ως τουριστικού προορισμού,
2. εισροή κεφαλαίων,
3. αύξηση θέσεων εργασίας στον τομέα,
4. εντονότερη δραστηριοποίηση των ντόπιων εταιρειών παραγωγής,
5. απόκτηση εμπειρογνώμοσύνης και τεχνογνωσίας στον τομέα και στην
6. αναβάθμιση των υπηρεσιών των ντόπιων παραγωγών και των τεχνικών κινηματογράφου μέσω της αλληλεπίδρασης με ξένους παραγωγούς.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, χωρίς να διαφωνεί με τον σκοπό και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, επισήμανε ότι το ύψος των παρεχόμενων κινήτρων θα μπορούσε να ήταν μεγαλύτερο.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Φορολογίας συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, επισημαίνοντας ότι σε αυτό πρέπει να γίνουν οι κατάλληλες τροποποιήσεις, ώστε ο Έφορος Φορολογίας να διατηρεί το δικαίωμα έκδοσης γνωστοποίησης αντί εγκυκλίου για σκοπούς παραχώρησης φορολογικών εκπτώσεων.

Η εκπρόσωπος της Ένωσης Σκηνοθετών Κύπρου, καταθέτοντας σχετικό υπόμνημα, ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2018, ανέφερε ταυτόχρονα ότι πρέπει να διασαφηνιστεί στο υπό αναφορά νομοσχέδιο ότι των παρεχόμενων κινήτρων θα επωφελούνται τόσο πρόσωπα όσο και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ενώ εξέφρασε επιφυλάξεις ως προς το εγκριθέν από το Υπουργικό Συμβούλιο Σχέδιο Προώθησης της Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας. Όπως η ίδια εκπρόσωπος τόνισε, η Ένωση Σκηνοθετών Κύπρου διαφωνεί με το γεγονός ότι στο εν λόγω σχέδιο δεν υπάρχει πρόνοια για συμμετοχή της στην Επιτροπή Αξιολόγησης Σχεδίου Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας (ΕΑΣΟ).

Στη βάση των πιο πάνω, τα μέλη της επιτροπής κάλεσαν το αρμόδιο υπουργείο να μελετήσει περαιτέρω τις απόψεις των επηρεαζόμενων μερών και να επανέλθει με νέες εισηγήσεις.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του, ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2018, κατέθεσε τόσο αναθεωρημένο κείμενο σχεδίου νόμου όσο και το υπό αναφορά Σχέδιο Προώθησης της Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας. Όπως σημειώνεται στη σχετική επιστολή, το αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου έτυχε διαβούλευσης με το Τμήμα Φορολογίας, τον ΣΕΛΚ και την Ένωση Σκηνοθετών Κύπρου.

Στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης του αναθεωρημένου κειμένου σχεδίου νόμου η εκπρόσωπος της Ένωσης Σκηνοθετών Κύπρου, καταθέτοντας νέα επιστολή, ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2018, ανέφερε ότι οι επιφυλάξεις ως προς το κατά πόσο τα φορολογικά κίνητρα απευθύνονται σε φυσικά πρόσωπα, όπως και η διαφωνία σχετικά με τη μη συμμετοχή της Ένωσης Σκηνοθετών Κύπρου στην ΕΑΣΟ εξακολουθούν να υφίστανται.

Ο εκπρόσωπος του CIPA ανέφερε ότι οι φορολογικές εκπτώσεις και τα κίνητρα όπως αυτά προβλέπονται στο νομοσχέδιο δεν αποτελούν ουσιαστικά μέτρα στήριξης της οπτικοακουστικής βιομηχανίας, επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι τα ποσοστά φορολογικών εκπτώσεων θα έπρεπε να ήταν μεγαλύτερα.

Απαντώντας στις πιο πάνω θέσεις, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε τα ακόλουθα:

1. Η συμμετοχή της Ένωσης Σκηνοθετών Κύπρου στην ΕΑΣΟ δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή από το αρμόδιο υπουργείο, καθότι τίθεται θέμα σύγκρουσης συμφερόντων.
2. Τα ποσοστά που καθορίζονται στο υπό αναφορά νομοσχέδιο και αφορούν στο ύψος των φορολογικών κινήτρων δεν μπορεί να τροποποιηθούν, αφού έχουν καθορισθεί βάσει των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
3. Στο Σχέδιο Προώθησης της Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας διασαφηνίζεται ότι οι παραγωγοί πρέπει να συστήσουν εταιρεία, έτσι ώστε να επωφεληθούν των προτεινόμενων φορολογικών κινήτρων.
4. Το Σχέδιο Προώθησης της Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας θα τύχει αξιολόγησης, αφού αυτό τεθεί σε εφαρμογή, οπότε το Υπουργείο Οικονομικών θα εξετάσει οποιεσδήποτε αδυναμίες εντοπιστούν.

Στο στάδιο αυτό τα μέλη της επιτροπής κάλεσαν το Υπουργείο Οικονομικών να επανεξετάσει το θέμα της αποδοτικότητας των φορολογικών κινήτρων και του ορισμού της μικρομεσαίας επιχείρησης, ώστε να διευκρινιστεί ποιοι θα είναι οι δικαιούχοι των εν λόγω μέτρων. Περαιτέρω, ζητήθηκε διευκρίνιση για το κατά πόσο με την εφαρμογή του Σχεδίου Προώθησης της Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας τίθεται οποιοδήποτε ζήτημα που να εμπίπτει στο πλαίσιο κρατικής ενίσχυσης.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολές του, ημερομηνίας 18 και 28 Σεπτεμβρίου 2018, αντίστοιχα, αναφέρει ότι η φορολογική πίστωση και η επιστροφή χρημάτων αποτελούν δύο διαφορετικά κίνητρα που παραχωρούνται στους δυνητικούς παραγωγούς, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν στη βάση των οικονομικών τους δεδομένων, και ως εκ τούτου δεν τίθεται θέμα αύξησης ή ακύρωσης κάποιου εκ των δύο κινήτρων. Συναφώς, αναφέρεται ότι το Σχέδιο Προώθησης της Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας έχει τροποποιηθεί στη βάση σχετικής απόφασης του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ώστε να είναι συμβατό με το κοινοτικό κεκτημένο.

Όσον αφορά τον ορισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, διευκρινίζεται ότι αυτός ενσωματώθηκε στο Σχέδιο Προώθησης της Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας και είναι συμβατός με τη σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία για τις κρατικές ενισχύσεις.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών, κατόπιν διαβούλευσης με το Τμήμα Φορολογίας και τον ΣΕΛΚ, κατέθεσε με επιστολή του, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018, νέο αναθεωρημένο κείμενο σχεδίου νόμου, στο οποίο περιλαμβάνονται νομοτεχνικού χαρακτήρα διορθώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης κατά το στάδιο συζήτησής του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής ή παρουσίασης των τροπολογιών;

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η κυβέρνηση ετοίμασε ένα σχέδιο το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο όσον αφορά το θέμα της προώθησης της οπτικοακουστικής βιομηχανίας. Μέσα στο σχέδιο υπάρχουν διάφορες πρόνοιες και, για να υλοποιηθεί μια από τις πρόνοιες η οποία υπάρχει, έχει σταλεί στη Βουλή για ψήφιση ένα νομοσχέδιο για διάφορες πιστώσεις. Βασικά, με την τροπολογία η οποία κατατίθεται βεβαιώνεται απλώς ότι ακόμα και τα φυσικά πρόσωπα θα μπορούν να εκμεταλλευτούν τις πρόνοιες του σχεδίου.

Να εξηγήσω ότι στην Κύπρο η πλειοψηφία των επαγγελματιών που ασχολούνται με την οπτικοακουστική βιομηχανία... Υπάρχουν μικρές εταιρείες και πάρα πολλά άτομα τα οποία εργάζονται μόνα τους, είτε είναι φωτιστές είτε είναι τεχνικοί ήχου είτε είναι κάμεραμαν. Είναι πολύς κόσμος ο οποίος αποτελεί την οπτικοακουστική βιομηχανία και λίγες εταιρείες. Απλώς, βεβαιωνόμαστε ότι το σχέδιο θα είναι πιο ξεκάθαρο με την αναφορά για τα φυσικά πρόσωπα, για τα οποία κάνουμε την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Είναι κατανοητή η θέση του συνάδελφου του κ. Θεοπέμπτου, όμως, επειδή όπως είναι διατυπωμένη η πρόταση στο νομοσχέδιο, στο 9Γ, καλύπτεται το ζήτημα του φυσικού προσώπου από τη μικρομεσαία επιχείρηση, η οποία αποτελεί οντότητα ανεξαρτήτως νομικής μορφής, η οποία ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ως εκ τούτου να μου επιτρέψετε να απέχω από την ψήφιση της τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άριστος Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή η τροπολογία που κατέθεσε ο συνάδελφος ο κ. Θεοπέμπτου απηχεί και τη δική μας πολιτική θέση, θα τη στηρίξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που μπορεί να υπάρχει πλεονασμός με την τροπολογία, όμως εμείς θα ψηφίσουμε για την έγκριση της τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 4 του νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθεται νέο άρθρο 9Γ στον βασικό νόμο, ώστε:

1. πριν από τη λέξη «Δαπάνες» (πρώτη γραμμή) αυτού, να προστεθεί η ακόλουθη νέα φράση:
«Δαπάνες γενόμενες από φυσικό πρόσωπο που ασκεί οικονομική δραστηριότητα και οι οποίες αφορούν κινηματογραφική υποδομή και απόκτηση τεχνολογικού εξοπλισμού σύμφωνα με το Σχέδιο και» και
2. στην πρώτη επιφύλαξη αυτού, αμέσως μετά τη φράση «μικρής επιχείρησης» (τρίτη γραμμή), να προστεθεί η φράση «και φυσικού προσώπου».

Σημειώσεις:

- α. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
- β. Με την υπό αναφορά τροπολογία σκοπείται όπως εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα φυσικού προσώπου που ασκεί οικονομική δραστηριότητα κατά τον χρόνο της επένδυσης δαπάνες οι οποίες αφορούν κινηματογραφική υποδομή και απόκτηση τεχνολογικού εξοπλισμού. Σημειώνεται ότι η έκπτωση δε δύναται να ξεπερνά το 20% των επιλέξιμων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 9Γ. Άρθρο 4. Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, όπως έχει τροποποιηθεί με την έγκριση της τροπολογίας.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ και μια αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ και μία αποχή, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση με μέρος της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο "Οδηγία 2003/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4^{ης} Νοεμβρίου 2003 σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση και την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/34/ΕΚ" όπως τα άρθρα αυτά έχουν τροποποιηθεί προσφάτως από το άρθρο 46(1) του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Ιουνίου 2017 σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά κατά την κατάργηση της Οδηγίας 2003/71/ΕΚ.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Μάριος Μαυρίδης, αναπλ. πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Ονούφριος Κουλλά

Μιχάλης Γιωργάλλας

Άριστος Δαμιανού

Γιώργος Περδίκης

Αντρέας Καυκαλιάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 15 Οκτωβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου Νόμου για την εναρμόνιση με τα άρθρα 1(2), 3(2) και 4(2) της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) με τίτλο "Οδηγία 2003/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4^{ης} Νοεμβρίου 2003 σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση και την τροποποίηση της οδηγίας 2001/34/ΕΚ" όπως τα άρθρα αυτά έχουν τροποποιηθεί προσφάτως από το άρθρο 46(1) του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Ιουνίου 2017 σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά κατά την κατάργηση της Οδηγίας 2003/71/ΕΚ.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνεται η κατάργηση των πιο κάτω διατάξεων της βασικής νομοθεσίας:

1. Άρθρο 7(1): Κατάργηση των εδαφίων (α) και (ζ) του εν λόγω άρθρου στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 46(1) του κανονισμού, τα οποία προβλέπουν ότι δεν υφίσταται υποχρέωση δημοσίευσης

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: Παύλος Μυλωνάς (ΔΗΚΟ).

ενημερωτικού δελτίου κατά την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στο χρηματιστήριο ή σε κάθε άλλη οργανωμένη αγορά που λειτουργεί στη Δημοκρατία των ακόλουθων τύπων κινητών αξιών:

- α. μετοχών οι οποίες για περίοδο δώδεκα (12) μηνών αντιπροσωπεύουν ποσοστό μικρότερο του δέκα επί τοις εκατό (10%) του αριθμού των μετοχών της ίδιας κατηγορίας που έχουν ήδη εισαχθεί προς διαπραγμάτευση στην ίδια οργανωμένη αγορά,
  - β. μετοχών που προκύπτουν από τη μετατροπή ή ανταλλαγή άλλων κινητών αξιών ή από την άσκηση δικαιωμάτων που παρέχουν άλλες κινητές αξίες, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω μετοχές είναι της ίδιας κατηγορίας με τις μετοχές που έχουν ήδη εισαχθεί προς διαπραγμάτευση στην ίδια οργανωμένη αγορά που λειτουργεί στη Δημοκρατία.
2. Άρθρα 3(2)(η) και 4(3)(ε): Κατάργηση των εν λόγω άρθρων στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 46(1) του κανονισμού, τα οποία προβλέπουν ότι:
- α. ο βασικός νόμος δεν εφαρμόζεται για κινητές αξίες που περιλαμβάνονται σε προσφορά, εφόσον η συνολική ανταλλακτική αξία για την προσφορά στην ΕΕ είναι μικρότερη του ποσού των πέντε εκατομμυρίων ευρώ (€5.000.000), όριο το οποίο υπολογίζεται σε περίοδο δώδεκα (12) μηνών, και
  - β. η υποχρέωση δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου δεν ισχύει για προσφορά κινητών αξιών των οποίων η συνολική αξία διάθεσης στην ΕΕ είναι μικρότερη των εκατό χιλιάδων ευρώ (€100.000), αξία η οποία υπολογίζεται σε χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών ως προς τις προσφερόμενες σε αυτό διάστημα κινητές αξίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, αλλά και τα όσα ανέφερε κατά τη συνεδρία η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, το εν λόγω νομοσχέδιο δεν έχει τεθεί ενώπιον των εμπλεκόμενων φορέων για διαβούλευση, καθότι οι εν λόγω τροποποιήσεις αφορούν κατάργηση εναρμονιστικών διατάξεων μέσω του Κανονισμού 2017/1129, ο οποίος είναι δεσμευτικός και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία και σε σχέση με τις ισχύουσες χρονικές δεσμεύσεις, ο εν λόγω κανονισμός τέθηκε σε ισχύ από την εικοστή ημέρα της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα (ημερομηνία δημοσίευσης 30 Ιουνίου 2017). Με βάση το άρθρο 49 του κανονισμού, αυτός εφαρμόζεται από την 21^η Ιουλίου 2019, με εξαίρεση το άρθρο 1, παράγραφος 3 και το άρθρο 3 παράγραφος 2, τα οποία εφαρμόζονται από την 21^η Ιουλίου 2018, καθώς και από το άρθρο 1, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, στοιχεία (α), (β) και (γ) και δεύτερο εδάφιο, τα οποία εφαρμόζονται από την 20^η Ιουλίου 2017.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιον της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ και δύο κατά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ και δύο εναντίον, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ και δύο εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Καταβολής Φιλοδωρήματος σε Εργοδοτούμενους που απασχολούνται με Σύμβαση στην Κρατική Υπηρεσία και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παραχώρηση φιλοδωρήματος στους συμβασιούχους εκπαιδευτικούς οι οποίοι καθίστανται εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου και απάλειψη της αναφοράς σε εργοδοτούμενους καθορισμένης διάρκειας από την ερμηνεία του όρου «εργοδοτούμενος που απασχολείται με σύμβαση και λαμβάνει φιλοδώρημα», καθότι η συγκεκριμένη κατηγορία προσωπικού δεν υφίσταται πλέον.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταβολής Φιλοδωρήματος σε Εργοδοτούμενους που απασχολούνται με Σύμβαση στην Κρατική Υπηρεσία και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Μάριος Μαυριδής, αναπλ. πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Ονούφριος Κουλλά

Μιχάλης Γιωργάλλας

Άριστος Δαμιανού

Γιώργος Περδίκης

Αντρέας Καυκαλιάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 15 Οκτωβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Καταβολής Φιλοδωρήματος σε Εργοδοτούμενους που απασχολούνται με Σύμβαση στην Κρατική Υπηρεσία και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου, ώστε αφενός να καταστεί δυνατή η παραχώρηση φιλοδωρήματος στους συμβασιούχους εκπαιδευτικούς οι οποίοι καθίστανται εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου και αφετέρου να απαλειφθεί η αναφορά σε εργοδοτούμενους καθορισμένης διάρκειας από την ερμηνεία του όρου «εργοδοτούμενος που απασχολείται με σύμβαση και λαμβάνει φιλοδώρημα», καθότι η συγκεκριμένη κατηγορία προσωπικού δεν υφίσταται πλέον.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, μέχρι πρόσφατα οι συμβάσεις απασχόλησης των συμβασιούχων εκπαιδευτικών δεν μετατρέπονταν σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, πρακτική η οποία ακολουθείτο βάσει διατάξεων του περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου, οι οποίες καθορίζουν τότε μία σύμβαση δύναται να μη θεωρηθεί ως σύμβαση αορίστου διάρκειας. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις, μία σύμβαση

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

δύνатаι να μη θεωρηθεί σύμβαση αορίστου διάρκειας, εάν ο εργοδότης μπορεί να αποδείξει ότι η εργοδότηση εργοδοτούμενου με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου δικαιολογείται στη βάση ειδικά προβλεπόμενων στην οικεία νομοθεσία αντικειμενικών λόγων. Παρά ταύτα, η συγκεκριμένη μεταχείριση με απόφαση του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών κρίθηκε ως μη ορθή, γεγονός το οποίο είχε ως αποτέλεσμα οι συμβάσεις απασχόλησης της εν λόγω κατηγορίας εργοδοτούμενων να μετατρέπονται από την 1^η Σεπτεμβρίου 2017 και εντεύθεν σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

Συναφώς, για σκοπούς διασφάλισης συνθηκών ίσης μεταχείρισης των συμβασιούχων εκπαιδευτικών με τους υπόλοιπους εργοδοτούμενους που υπηρετούν με σύμβαση στην κρατική υπηρεσία, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αποφάσισε την παραχώρηση και σε αυτή την κατηγορία εργοδοτούμενων του δικαιώματος καταβολής φιλοδωρήματος και ως εκ τούτου κρίνεται αναγκαία η ανάλογη τροποποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με το νομοσχέδιο προτείνεται όπως απαλειφθεί από την ισχύουσα νομοθεσία η αναφορά σε εργοδοτούμενους καθορισμένης διάρκειας, καθότι η συγκεκριμένη κατηγορία προσωπικού έπαψε να υφίσταται, αφοτου τέθηκε σε ισχύ ο περί της Ρύθμισης της Απασχόλησης Εργοδοτούμενων Αορίστου και Ορισμένου Χρόνου Νόμος και οι εργοδοτούμενοι αυτοί έχουν καταστεί εργοδοτούμενοι ορισμένου ή αορίστου χρόνου, αναλόγως της χρονικής διάρκειας της απασχόλησής τους κατά το χρονικό στάδιο ισχύος της εν λόγω νομοθεσίας.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταβολής Φιλοδωρήματος σε Εργοδοτούμενους που απασχολούνται με Σύμβαση στην Κρατική Υπηρεσία και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να τεθεί υπό τον έλεγχο και τη διαχείριση του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Ανδρέας Φακοντής, πρόεδρος

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Ηλίας Μυριάνθους

Ανδρέας Κυπριανού

Γιώργος Περδίκης

Μαριέλλα Αριστείδου

Λίνος Παπαγιάννης

Μαρίνος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 23 Οκτωβρίου 2018. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο αναλογιστής του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, της ΠΑΣΥΔΥ και της Πρωτοβουλίας Κοινωνικού Ελέγχου Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΕΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να τεθεί υπό τον έλεγχο και τη διαχείριση του διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με τον προτεινόμενο νόμο σκοπείται η κάλυψη του κενού που υπάρχει στον ισχύοντα περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο αναφορικά με τον έλεγχο και τη διαχείριση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η εν λόγω τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς συμμόρφωσης, σε επαναλαμβανόμενες υποδείξεις του Γενικού Ελεγκτή, στο πλαίσιο της εξέτασης από τον ίδιο των οικονομικών καταστάσεων του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σημειώνεται ότι όλοι οι κληθέντες στη συνεδρία συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Η εκπρόσωπος της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΕΟ, παρ' όλο που δε διαφώνησε με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ανέφερε ότι ουδεμία διαβούλευση έγινε με τους κοινωνικούς εταίρους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Υπάρχουν ομιλητές. Ποιοι είναι οι ομιλητές; Ο κ. Γιώργος Περδίκης και ο κ. Γιώργος Λιλλήκας.

Κύριε Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Αντιλαμβανόμαστε ότι με αυτό το νομοσχέδιο η κυβέρνηση συμμορφώνεται σε σύσταση του Γενικού Ελεγκτή, για να εφαρμόζεται ορθολογιστικά η παρούσα νομοθεσία και η παρούσα κατάσταση. Εμείς διαφωνούμε με την παρούσα κατάσταση, διαφωνούμε με το γεγονός ότι ένα ταμείο στο οποίο συμβάλλουν οι εργαζόμενοι, οι εργοδότες και η κυβέρνηση το διαχειρίζεται αποκλειστικά η κυβέρνηση και με αυτή τη νομοθεσία ουσιαστικά μπορεί κάποιος να πει ότι τσιμεντώνουμε μια παρούσα κατάσταση.

Θεωρούμε ότι πρέπει επιτέλους η κυβέρνηση να καταλάβει ότι αυτά τα λεφτά ανήκουν στους εργαζόμενους, στους εργοδότες και στην ίδια, ότι πρέπει να συμμετέχουν αυτοί οι φορείς μέσα από τη διαχείριση του ταμείου και δεν μπορεί να έχει την αποκλειστική διαχείριση η εκάστοτε κυβέρνηση, η οποία κατάφερε μέχρι στιγμής να έχει αυτό το ταμείο €7,5 δις έλλειμμα, με το γεγονός ότι αυτά τα €7,5 δις τα χρωστά η κυβέρνηση στο ταμείο.

Σε καμία περίπτωση η θετική μας ψήφος δεν πρέπει να εκληφθεί -και θέλω να το τονίσω, για να καταγραφεί- ότι είναι θετική ψήφος στο να συνεχιστεί η παρούσα κατάσταση, δεδομένου ότι έχουμε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κοινή πρόταση μαζί με το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ βάσει της οποίας φεύγει ο έλεγχος από το υπουργείο, φεύγει από τον γενικό διευθυντή και πάει στο συμβούλιο, το οποίο θα είναι αντιπροσωπευτικό αυτών οι οποίοι συμβάλλουν στο ταμείο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Προσθέτοντας στα όσα έχει πει ο συνάδελφος ο Γιώργος Πεردίκης, θέλω να πω ότι χρειάζεται ριζική μεταρρύθμιση πλέον το συνταξιοδοτικό σύστημα της Κύπρου. Ριζική μεταρρύθμιση, έτσι ώστε να μπορεί να προσφέρει συντάξεις σε όλες τις κατηγορίες του πληθυσμού, συντάξεις αξιοπρέπειας, και να αρθούν οι τεράστιες αδικίες που περιλαμβάνει το ίδιο το σύστημα.

Το δεύτερο που θέλω να σημειώσω -και είναι μια διαφοροποίηση από τα όσα έχει πει ο συνάδελφος ο Γιώργος Πεردίκης- είναι ότι αυτό το ταμείο πρέπει να έχει πάρα πολλά δισεκατομμύρια ευρώ από τις συνεισφορές των εργαζομένων και όχι μόνο. Αυτό το ταμείο πρέπει να παύσουμε να το διαχειριζόμαστε με τον τρόπο που το διαχειριζόμαστε εδώ και δεκαετίες, πρέπει να παραδειγματιστούμε από σχεδόν όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και την Αμερική για το πώς διαχειρίζονται τα λεγόμενα "pension funds" από επαγγελματίες με διαφάνεια, με αυστηρούς κανόνες, από τα κέρδη που θα μπορούσε να κάνει αυτό το ταμείο με συντηρητικές επενδύσεις και αξιοποίηση αυτών των λεπτών. Το ίδιο το ταμείο από μόνο του θα μπορούσε να αυξάνει κάθε χρόνο τις χαμηλότερες συντάξεις. Δυστυχώς, έχουμε παραμείνει προσηλωμένοι σε ένα σύστημα αναχρονιστικό, το οποίο αδικεί τους εργαζόμενους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 73 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί της Χρήσης των Δεδομένων που Περιέχονται στις Καταστάσεις Ονομάτων Επιβατών (PNR), για την Πρόληψη, Ανίχνευση, Διερεύνηση και Δίωξη Τρομοκρατικών και Σοβαρών Εγκλημάτων, Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Υπάρχει αίτημά μας για αναβολή, κύριε Πρόεδρε, σε συνεννόηση με τον πρόεδρο της επιτροπής. Παράκλησή μας να έρθει στην ολομέλεια 23 Νοεμβρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Έχω συνεννοηθεί με τους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα...

Εντάξει, η ημερομηνία δεν μπορεί να καθορίζεται, το είπαμε πολλές φορές. Είναι ελπίδα, παράκληση, έκκληση και συμφωνία.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί Τυπογραφείου - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Επιθεωρητή, Ανώτερου Επιθεωρητή, Επιθεωρητή, Τυπογράφου 1^{ης} Τάξεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εκσυγχρονισμός των σχεδίων υπηρεσίας που ήταν πεπαλαιωμένα, διεύρυνση των απαιτούμενων προσόντων των θέσεων Διευθυντή, Πρώτου Επιθεωρητή, Ανώτερου Επιθεωρητή και Τυπογράφου 1^{ης} Τάξεως.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Τυπογραφείου - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Επιθεωρητή, Ανώτερου Επιθεωρητή, Επιθεωρητή, Τυπογράφου 1^{ης} Τάξεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Κωστής Ευσταθίου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι ρυθμίζουν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Οκτωβρίου 2018.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η αναθεώρηση και ο εκσυγχρονισμός των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Επιθεωρητή, Ανώτερου Επιθεωρητή, Επιθεωρητή και Τυπογράφου 1^{ης} Τάξεως.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς εκσυγχρονίζονται τα σχέδια υπηρεσίας που ήταν πεπαλαιωμένα και περαιτέρω διευρύνονται τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα των θέσεων Διευθυντή (Κλίμακα Α15 και Α16) και Πρώτου Επιθεωρητή (Κλίμακα Α13(ii)), ώστε να περιλαμβάνουν, επιπρόσθετα από τα υφιστάμενα προσόντα, πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλο ή ισότιμο προσόν σε θέματα όπως η Διεύθυνση Τυπογραφείου, Τεχνολογία Γραφικών Τεχνών, Γραφική Επικοινωνία, Γραφικές Τέχνες και Γραφιστική. Περαιτέρω, διαγράφηκε από την απαιτούμενη για πρόσληψη στις πιο πάνω θέσεις πείρα η φράση «κατά προτίμηση στη Δημόσια Υπηρεσία», η οποία έχει κριθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο ως παραβιάζουσα της αρχής της ισότητας. Τέλος, διευρύνθηκαν οι γλωσσικές απαιτήσεις, ώστε, πέραν της αγγλικής γλώσσας, να γίνεται αποδεκτή και η πολύ καλή γνώση της γαλλικής ή της γερμανικής γλώσσας, σύμφωνα με παλαιότερη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Περαιτέρω, από τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων Ανώτερου Επιθεωρητή [Κλίμακα Α11(ii)] και Επιθεωρητή [Κλίμακα Α10(i)] αφαιρέθηκε το πλεονέκτημα της «ειδικής εκπαίδευσης σε θέματα τυπογραφίας ή σε οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο θέμα διάρκειας ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους», δεδομένου ότι τέτοιου είδους εκπαιδεύσεις που δεν καταλήγουν σε τίτλο σπουδών δε συνιστούν ακαδημαϊκά προσόντα και ως εκ τούτου δε δικαιολογείται η απόδοση σε αυτές του βάρους του πλεονεκτήματος.

Τέλος, στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Τυπογράφου 1^{ης} Τάξεως [Κλίμακα Α8 και Α9(i)] προστέθηκε σημείωση με βάση την οποία σε περίπτωση που δεν υπάρχουν υποψήφιοι για τη θέση αυτή που να κατέχουν το προσόν της δεκαεξαετούς τουλάχιστον υπηρεσίας στη θέση Τυπογράφου, από την οποία πενταετής τουλάχιστον υπηρεσία στην Κλίμακα Α7, να μπορούν να είναι υποψήφιοι για τη θέση υπάλληλοι με δεκαοκταετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Τυπογράφου, χωρίς να απαιτείται υπηρεσία στην Κλίμακα Α7. Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η εν λόγω σημείωση συνάδει με τη νέα γενική πολιτική που έχει πρόσφατα καθιερωθεί από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και αυτό με υπενθυμίζει και πάλι ότι κάποια ώρα πρέπει ως Βουλή συνολικά να δούμε τι γίνεται με αυτή την ιστορία των σχεδίων υπηρεσίας. Διότι υπάρχει μια...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ωραία!

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Παρακαλώ, ναι, ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και πάλι εκφράζοντας την απaresκειά μου για το γεγονός ότι η ελληνική γλώσσα εξακολουθεί να τυχάνει χειρισμού σαν να είναι ξένη γλώσσα στα σχέδια υπηρεσίας, απλώς θα αναφέρω ότι θα καταψηφίσω τα σχέδια υπηρεσίας όλων των θέσεων, πλην της θέσης του Διευθυντή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Να ληφθεί υπόψη στη σημείωση και στην καταμέτρηση η δήλωση του κ. Ευσταθίου και μπορεί να γίνει διόρθωση στο σύστημα, νομίζω. Η γραμματεία να λάβει υπόψη τη δήλωση.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ευσταθίου, έχετε ψηφίσει θετικά αντιλαμβάνομαι εσείς, έτσι;

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Μερικώς. Ο λόγος είναι ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, η ψήφος του κ. Ευσταθίου θα είναι εναντίον σε όλα εκτός από τη θέση του Διευθυντή.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 12 μέχρι 18, τα οποία είναι «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018», «Ο περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», «Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί Εταιρειών (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί Μεταφοράς Εγγεγραμμένου Γραφείου Εταιρειών εντός και εκτός της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και «Οι περί Ευρωπαϊκής Δημόσιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (SE) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», αντίστοιχα, αναβάλλονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 19 και 20, που είναι «Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018, αντίστοιχα, επίσης αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα, που είναι «Ο περί της Παροχής Ορισμένων Ωφελημάτων σε Καθορισμένους Δικαιούχους του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Όροι και Διαδικασία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε τώρα στο θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση διάθεσης στην ΑΗΚ συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €102.858 και η χρήση τους για τη μετονομασία και πλήρωση διαφόρων θέσεων οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών της Αρχής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018»

Παρόντες:

Μάριος Μαυριδής, αναπλ. πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Ονούφριος Κουλλά

Μιχάλης Γιωργάλλας

Στέφανος Στεφάνου

Γιώργος Περδίκης

Αντρέας Καυκαλιάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε την 31^η Οκτωβρίου 2018. Στη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) και της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ).

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση διάθεσης στην ΑΗΚ συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €102.858 και η χρήση τους για τη μετονομασία και πλήρωση διάφορων θέσεων οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών της Αρχής.

Ειδικότερα, πρόκειται για τις ακόλουθες θέσεις:

1. Μία θέση Διευθυντή Μεταφοράς (μετονομασία από Διευθυντή Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς).
2. Τέσσερις (4) θέσεις Διευθυντή Διανομής Περιφερειακού Γραφείου (μετονομασία από Διευθυντή Δικτύων Περιφερειακού Γραφείου).
3. Μία θέση Διευθυντή Διανομής (νέα θέση).
4. Μία θέση Βοηθού Μηχανολόγου Μηχανικού και Μηχανολόγου Μηχανικού (Συνδυασμένη νέα θέση).
5. Πέντε (5) θέσεις Βοηθού Μηχανικού Δικτύου και Μηχανικού Δικτύου (Συνδυασμένες νέες θέσεις).
6. Δύο (2) θέσεις Λειτουργού Ασφάλειας/Λειτουργού Ασφάλειας Α' (Συνδυασμένες θέσεις).
7. Τέσσερις (4) θέσεις Τεχνικού (Μηχανολογία - νέες θέσεις).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής:

1. Οι θέσεις που αναφέρονται στα σημεία 1 έως 3 πιο πάνω αφορούν αλλαγές που κρίνονται απαραίτητες για την εφαρμογή του λειτουργικού διαχωρισμού της ΑΗΚ, σύμφωνα με σχετικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ.
2. Οι θέσεις που αναφέρονται στα σημεία 4 και 7 πιο πάνω αφορούν την ανάγκη για εποπτεία και διαχείριση του μεγάλου αριθμού οχημάτων/μηχανημάτων της Αρχής, καθώς και των συμβολαίων που συνάπτονται για σκοπούς συντήρησης και επιδιόρθωσής τους.
3. Οι θέσεις που αναφέρονται στο σημείο 5 πιο πάνω αποτελούν ενίσχυση της Αρχής για σκοπούς σχεδιασμού, προγραμματισμού και κατασκευής αριθμού έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), ώστε το κράτος να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με τη διείσδυση των ΑΠΕ στο δίκτυο διανομής της ΑΗΚ.
4. Οι θέσεις που αναφέρονται στο σημείο 6 πιο πάνω αφορούν την ανάγκη κάλυψης όλου του οργανισμού με Λειτουργό Ασφάλειας. Σημειώνεται ότι ο υφιστάμενος αριθμός των τεσσάρων (4) Λειτουργών Ασφάλειας δεν κρίνεται ικανοποιητικός για την κάλυψη των αναγκών της Αρχής, καθότι οι εν λόγω λειτουργοί υποχρεούνται να καλύπτουν τέσσερα περιφερειακά γραφεία, δύο ηλεκτροπαραγωγικούς σταθμούς, καθώς και το κεντρικό γραφείο, ενώ τονίζεται ότι σε κάθε ένα από τα εν λόγω υποστατικά εργοδοτούνται πέραν των διακόσιων (200) προσώπων.

Σημειώνεται ότι τόσο τα αρμόδια υπουργεία όσο και η ΡΑΕΚ συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το υπό αναφορά νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής:

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Υπάρχουν ομιλητές.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Έχουμε ένα αίτημα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι αίτημα έχετε;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Διαδικαστικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μας.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ζητούμε αναβολή, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

Ποιος να μιλήσει εναντίον της αναβολής;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Φαίνεται ότι, και από την πληροφόρηση που έχουμε, αν δεν προχωρήσουμε, και δεδομένου ότι η επόμενη συνεδρία είναι στις 16 Νοεμβρίου, αν δεν κάνω λάθος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στις 16 θα είναι, ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...ουσιαστικά, μέρος τουλάχιστον -δεν ξέρω πόσες ακριβώς- αλλά σίγουρα μέρος αυτών των θέσεων που πάμε να εγκρίνουμε δε θα υπάρχει δυνατότητα να πληρωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Αντιλαμβάνομαι ότι και άλλοι είναι εναντίον.

Το αίτημα για αναβολή δεν εγκρίνεται.

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος;

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τουλάχιστον για τις πέντε θέσεις Βοηθού Μηχανικού Δικτύου, επειδή έχουμε διαπιστώσει ότι κατά την ετοιμασία του καταλόγου διοριστέων υπήρξε ένα όργιο αναξιοκρατίας και ρουσφετολογίας, με αποτέλεσμα άτομα τα οποία στις γραπτές εξετάσεις έχουν πρωτεύσει στο τέλος της ημέρας να έχουν βρεθεί στον πάτο του καταλόγου, τις συγκεκριμένες θέσεις εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα δεν μπορούμε να τις στηρίξουμε, γιατί δεν μπορούμε να συμπράξουμε και να γίνουμε συνένοχοι αυτών των απαράδεκτων διαδικασιών. Για τις συγκεκριμένες πέντε θέσεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ωραία, οι συγκεκριμένες πέντε θέσεις, αν μπορείτε να μας τις ονομάσετε, παρακαλώ, για να γίνει ψηφοφορία ξεχωριστά. Παρακαλώ, ποιες είναι οι πέντε θέσεις;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είναι στη σελίδα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης. Ένα λεπτό, μπορεί να βοηθήσει ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τις πέντε θέσεις, αντιλαμβάνομαι, να τις αναφέρει ο...

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, επειδή έρχεται και το κοινοβούλιο σε δύσκολη θέση. Εμείς εδώ δεν κρίνουμε και δεν αξιολογούμε το δίκαιο ή το άδικο, το αξιοκρατικό ή όχι, προσλήψεων, προαγωγών ή ό,τι... Κρίνουμε την ανάγκη, αν υπάρχει ή όχι ανάγκη, να πληρωθούν κάποιες θέσεις. Για να μη φέρνουμε και τον εαυτό μας σε αυτή την πολύ δύσκολη θέση για όποιες θέσεις εγκρίνουμε.

Έχουμε πληροφορηθεί, επειδή ήρθε πάνω μας αυτή η θέση, που μπορεί να είναι και σωστή, που έχουν εκφράσει συνάδελφοι του ΔΗΚΟ, ως προς την ουσία...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Γι' αυτό ζητήσαμε αναβολή!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι, αλλά έχουν ήδη γίνει τρεις φορές προσλήψεις από αυτόν τον κατάλογο και αυτή είναι η τέταρτη φορά που γίνεται πρόσληψη. Εμείς πρέπει να κρίνουμε αν είναι αναγκαίες αυτές οι θέσεις και βεβαίως κάθε υποψήφιος γι' αυτές τις θέσεις έχει κάθε δικαίωμα να προσφύγει διά της νόμιμης οδού και να κερδίσει και να διεκδικήσει το δίκαιό του. Αυτό δεν μπορεί να του το αφαιρέσει κανένας, αλλά δεν μπορούμε να κάνουμε εμείς αυτή τη δουλειά εδώ πέρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε τις πέντε θέσεις, κύριε Πιπτοκοπίτη, σας παρακαλώ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είναι στη σελίδα 2, κύριε Πρόεδρε. Είναι οι πέντε θέσεις Βοηθού Μηχανικού Δικτύου και Μηχανικού Δικτύου. Συνδυασμένες νέες θέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οκεί.

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε γνωρίζω για αυτή την καταγγελία, η οποία είναι σοβαρή, αν ισχύει, και θα πρέπει να διερευνηθεί.

Απλώς, για τις συγκεκριμένες θέσεις, εγώ νομίζω ότι άλλο έπρεπε να μας απασχολήσει. Αυτές οι πέντε θέσεις, λέει, αποτελούν ενίσχυση της Αρχής για σκοπούς σχεδιασμού, προγραμματισμού και κατασκευής αριθμού έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, έτσι ώστε το κράτος να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναφορικά με τη διείσδυση των ΑΠΕ στο δίκτυο διανομής της ΑΗΚ. Πρόκειται για συγκεκριμένα έργα που θα κατασκευάσει, που έχουν να κάνουν με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Και διερωτώμαι, με τις τιμές του ηλεκτρισμού εκεί που βρίσκονται και την προσπάθεια που πρέπει να καταβάλουμε όλοι -για να έχει η κάθε αρχή το βάρος της οποίας επιφορτώνεται ο καταναλωτής, να κάνει εξοικονομήσεις- γιατί πρέπει να προσληφθούν μόνιμες αυτές οι θέσεις και να μην αγοράσει υπηρεσίες, αφού είναι για την κατασκευή συγκεκριμένων έργων φωτοβολταϊκών που θα είναι "one off" -να το πω στα αγγλικά- και θα τελειώσει το έργο. Γιατί να μην αγοράσουν υπηρεσίες; Αυτό πρέπει να μας προβληματίσει ως κοινοβούλιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, αρκετά από τα ερωτήματα τα οποία τίθενται στην ολομέλεια έχουν απαντηθεί στη συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών, γιατί είχαν τεθεί και εκεί. Η σημασία είναι ότι εμείς ως ολομέλεια καλούμαστε να κρίνουμε συγκεκριμένες θέσεις και όχι τις διαδικασίες πρόσληψης. Εάν υπάρχει πρόβλημα όσον αφορά τις διαδικασίες, μπορεί να εγγράψουμε άλλο θέμα και να ελέγξουμε τις διαδικασίες, γιατί και εμάς στόχος μας είναι η αξιοκρατία και να κυλούν τα πράγματα βάσει θεσμών και αξιών όσον αφορά τις προσλήψεις. Αλλά εδώ ο ρόλος μας είναι η έγκριση ή όχι ενός συγκεκριμένου προϋπολογισμού. Με βάση τις απαντήσεις που η Αρχή Ηλεκτρισμού είχε δώσει στην επιτροπή Οικονομικών, θεωρώ ότι είναι καθήκον μας να ψηφίσουμε τον συγκεκριμένο προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο λόγος που έλαβα τον λόγο είναι για να πω δυο πράγματα αναφορικά με το τι συζητήθηκε στην επιτροπή Οικονομικών, για να μη θεωρηθεί ότι, ξέρετε, απλώς ήρτεν το θέμα τζιαι είπαμε άρον άρον να το φέρουμε στην ολομέλεια. Ήρθε το Υπουργείο Εμπορίου, ήρθε η ΡΑΕΚ, ήρθε το ίδιο το διοικητικό συμβούλιο, εβάλαμε τούτα τα ερωτήματα τα οποία έχουν εγερθεί στην ολομέλεια, εβάλαμε τζιαι πολλά άλλα ερωτήματα. Τζιαι γιατί αρκήσαν τζιαι γιατί το θέλουν κατεπείγον τζιαι γιατί θέλουν πέντε θέσεις για τις ΑΠΕ. Ερωτήσαμ'ν το ειδικά τούτο, «αφού έν' κάτι που εννά γινεί, ύστερα είντα μ' που εννά θέλετε τη θέση;».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι προσωρινό, μάλιστα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Μας έδωσαν εξηγήσεις που εμείς θεωρούμε... ότι εννά επιθεωρούν μετά, ότι έχει άλλες δουλειές... Με τζιείνα ούλλα που μας είπαν εμείς εκτιμούμε ότι καλά εννά κάμουν. Αν αποδειχτεί στη συνέχεια ότι δεν είναι έτσι, για κάποια ζητήματα, όπως έν' οι προαγωγές, υπάρχουν τζιαι οι διαδικασίες. Έννεν δουλειά δική μας να το κάμουμε τούντο πράγμα. Τζιαι θέλω να ξεκαθαρίσω ότι εμείς δεν είναι έτσι ελαφρά τη καρδιά που είπαμε να έρθει στην ολομέλεια αυτό το θέμα, για να ξεκαθαρίσω οποιαδήποτε παρεξήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή μοιάζει λίγο να κρυβόμαστε ούλλοι οι πενήντα έξι πίσω από το δάκτυλό μας και επειδή δε χρειάζεται να εξηγούμε πράγματα, παρομοίως όταν ο κ. Περδίκης πολλές φορές τα τελευταία τρία χρόνια επιχείρησε να αποκόψει επιδόματα των προνομιούχων υψηλόβαθμων και υψηλόμισθων αξιωματούχων, δέχθηκε τη μήνιν συναδέλφων βουλευτών και κοινοβουλευτικών ομάδων, γιατί έκανε λαϊκισμό. Κατά συνέπεια, αντιλαμβανόμενοι πλήρως το επιχείρημα της αναξιοκρατίας και της ρουσφετολογίας η οποία επικρατεί στον τόπο μας και επειδή ο λαός φαντάζομαι δεν το αισθάνεται και δεν το γνωρίζει, θελήσαμε να εξηγήσουμε τους λόγους της καταψήφισης των συγκεκριμένων θέσεων, το αυτονόητο δηλαδή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω σήμερα είναι η κλασική περίπτωση όπου από συζήτηση μπορεί να καταλήξει κάποιος σε μια σύνθεση. Επομένως, με έχει πείσει ο κ. Λιλλήκας για την ανάγκη καταψήφισης των συγκεκριμένων θέσεων για τους λόγους τους οποίους έχει αναφέρει -δε θα τους επαναλάβω- και βεβαίως ίσως η απάντηση στην εμμονή της πλήρωσης αυτών των θέσεων να απαντάται και στις θέσεις του ΔΗΚΟ, τις οποίες κατανώ και υπογραμμίζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Φαντάζομαι ότι θεωρούν ότι όλες οι υπόλοιπες θέσεις διορισμού στην ΑΗΚ είναι αξιοκρατικά που γίνονται και μόνο οι συγκεκριμένες πέντε είναι που γίνονται αναξιοκρατικά.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Λοιπόν, λοιπόν, σαφέστατα και αν υπάρχουν πληροφορίες, μπορεί να εγγραφεί ως αυτεπάγγελτο το θέμα στην αρμόδια επιτροπή, να θέσετε την επιχειρηματολογία σας και να τεκμηριώσετε.

Λοιπόν, όσον αφορά τις πέντε θέσεις, έχουν να κάνουν, κύριε Πρόεδρε, με την εισαγωγή μας ως Κυπριακής Δημοκρατίας στην ανταγωνιστική αγορά της ενέργειας. Από το 2020 ελπίζουμε ότι θα έχει ελευθεροποιηθεί η αγορά ενέργειας και πάνω στο δίκτυο της Αρχής Ηλεκτρισμού, το δίκτυο μεταφοράς, θα μπαίνει και ηλεκτρικό ρεύμα το οποίο θα παράγεται από ανανεώσιμες πηγές. Γι' αυτό είναι που χρειάζονται οι πέντε συγκεκριμένες θέσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Λιλλήκα, θέλετε να μιλήσετε πράγματι; Διότι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι, απλώς να εξηγήσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...θέλω να τελειώνουμε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

...να εξηγήσω την ψήφο μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Υπερψηφίζω τις υπόλοιπες θέσεις πλην αυτών των πέντε θέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Ακούστε τι θα κάμουμε, ακούστε, για να μην υπάρχει παρεξήγηση με τη διαδικασία. Θα βάλω ψηφοφορία διά χειρός, μήπως και γίνει καμιά παρεξήγηση, για τις πέντε θέσεις πρώτα, θα γίνει η ψηφοφορία και μετά τα υπόλοιπα.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ε, όχι, προσέξτε... Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του να εγκριθούν αυτές οι θέσεις;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είναι τροποποίηση που μπαίνει, ουσιαστικά είναι τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, να ψηφίσουμε για προφορική τροπολογία θέλετε; Μάλιστα.

Ουσιαστικά λέει να αναβληθεί η εξέταση;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Αποκοπή των πέντε θέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποκοπή των πέντε θέσεων.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αποκοπής των πέντε θέσεων; Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης του ΔΗΚΟ με άλλα λόγια;

Μετρήστε, παρακαλώ. Μετράτε με τζιαι εμένα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεφτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόταση απορρίπτεται, άρα οι θέσεις εγκρίνονται.

Πάμε τώρα στο σύνολο.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ύψους €102.858 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων, όπως έχουν παραμείνει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ηλεκτρονικά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ηλεκτρονικά.

Θεωρώντας εγκριμένες τις πέντε θέσεις, ψηφίστε για τα υπόλοιπα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ και δώδεκα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ και δώδεκα αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες. Τριάντα ψήφοι υπέρ και έντεκα αποχές.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ και έντεκα αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Εδώ τελειώσαμε τη νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Μαρίνος Μουσιούττας, Γεώργιος Προκοπίου (ΔΗΚΟ), Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Αποχή: ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Χασεμιτικού Βασιλείου της Ιορδανίας για την Παρεμπόδιση της Κλοπής, των Λαθραίων Ανασκαφών και της Παράνομης Εισαγωγής, Εξαγωγής και Μεταβίβασης Κυριότητας ή Ιδιοκτησίας Πολιτιστικών Αγαθών ή Πολιτιστικής Περιουσίας και την Προώθηση της Αποκατάστασής τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.195-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Καταργητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.196-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.197-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.198-2018).	Γενικό Λογιστή εκ μέρους του Υπουργού Οικονομικών	Νομικών
5. Ο περί Ερευνητικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.199-2018).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
6. Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2019 Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.200-2018).	Οικονομικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
7. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.102-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
8. Μηνιαίες και τριμηνιαίες εκθέσεις της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, ημερομηνίας 19 ^{ης} Οκτωβρίου 2018, για την Απασχόληση, την Ανεργία και την Αγορά Εργασίας: α) Νέες Θέσεις Εργασίας, Κενές Θέσεις και Ανεργία - Ιούλιος 2018, β) Νέες Θέσεις Εργασίας, Κενές Θέσεις και Ανεργία - Αύγουστος 2018, γ) Εγγεγραμμένοι Άνεργοι - Ιούλιος 2018, δ) Εγγεγραμμένοι Άνεργοι - Αύγουστος 2018. (Αρ. Φακ. 09.41.002).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
9. Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού,	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και	Παρακολουθή-σεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, για το έτος 2015, σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 18 του περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμου του 1969 [Νόμος αρ. 54/1969]. (Αρ. Φακ. 10.01.002).	Τουρισμού	Δαπανών
Εκθέσεις	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Φθινοπωρινή Έκθεση για το 2018, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2018, σύμφωνα με τα άρθρα 37, 46 και 62 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014]. (Αρ. Φακ. 13.06.007).	Δημοσιονομικό Συμβούλιο	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. 14 ^η Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, που περιλαμβάνει και την Ετήσια Έκθεση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, καθώς και την Έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας για το 2017, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 18(1), 19(3), 61(3) και 62(3) των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003-2012 [N. 122(I)/2003]. (Αρ. Φακ. 10.01.001.022).	Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.095-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου και Γεώργιο Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.096-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Γιώργο Περγίδη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Σύστασης Μητρώου Κατόχων Τραπεζικών Αξιογράφων και Μητρώου Κουρεμένων Καταθετών και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.097-2018).	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στην κατάθεση την υπ' αριθμόν 1 πρόταση νόμου, επειδή επί της αρχής πολιτικά συμφωνούμε, θα τη συνυπογράψουμε ως κοινοβουλευτική ομάδα, Γιώργος Λουκαΐδης, Στέφανος Στεφάνου, Άριστος Δαμιανού. Έχουμε κάποια ζητήματα επί του περιεχομένου, πλην όμως επί της αρχής συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η οποία πρόταση νόμου είναι;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

«Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Να σημειωθεί.

Ευχαριστώ.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.249, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει για τον στρατηγικό σχεδιασμό του Υπουργείου Υγείας σε σχέση με την Υπηρεσία Ασθενοφόρων στο πλαίσιο εφαρμογής του ΓΕΣΥ και συγκεκριμένα ποιος θα είναι ο τρόπος λειτουργίας της υπό τη διοίκηση του ΟΚΥΠΥ.

Επίσης, να μας ενημερώσει για το ποια μέτρα θα λάβει η κυβέρνηση ενόψει του ΓΕΣΥ για την επίλυση των υφιστάμενων λειτουργικών προβλημάτων στον τομέα της επείγουσας προνοσοκομειακής φροντίδας, τα οποία θέτουν σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.250, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημόσια Τάξεως κ. Ιωάνη Νικολάου, ημερομηνίας 22 Αυγούστου 2018, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.328, αναφορικά με την πρόθεση του υπουργείου να καταθέσει νομοσχέδιο για την ασφαλιστική κάλυψη των εθελοντών, πληροφορήθηκα ότι το υπουργείο επεξεργάστηκε και απέστειλε στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο νομοσχέδιο με τίτλο “Ο περί Εθελοντών Πυροσβεστών Νόμος του 2017” για τη συνολική διαχείριση του θέματος των εθελοντών πυροσβεστών σε οργανωμένη βάση.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει οποιαδήποτε σκέψη για εκπόνηση νομοσχεδίου το οποίο θα περιέχει ρυθμίσεις οι οποίες θα προνοούν την ασφαλιστική κάλυψη όλων των εθελοντών οι οποίοι σπεύδουν να βοηθήσουν σε περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.251, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η λειτουργία για σαράντα χρόνια του πεδίου βολής Ξυντούς κοντά στην κοινότητα Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου προκαλεί εύλογες ανησυχίες στους κατοίκους της κοινότητας για πιθανές επιπτώσεις στην υγεία τους, αφού κατά τη διάρκεια των ασκήσεων ή των βολών απελευθερώνονται διάφορες χημικές ή ραδιενεργές ουσίες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να διεξάγει επιδημιολογική έρευνα για τις πιθανές επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων της κοινότητας Αγίας Μαρίας από τη σαραντάχρονη λειτουργία του πεδίου βολής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.252, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Όπως είναι γνωστό, η ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 18 Μαΐου 2018 ψήφισε την τροποποίηση του περί Ορισμένων Τυχρών Παιχνιδιών Νόμου του 2016, με βάση την οποία η άδεια για διεξαγωγή τυχρών παιχνιδιών, που μέχρι σήμερα κατείχε ο Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων

Ποδοσφαίρου (ΟΠΑΠ), είναι προϊόν διαπραγμάτευσης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του ΟΠΑΠ στη βάση του νέου πλαισίου που καθορίζει ο νόμος.

Έχουν παρέλθει ήδη έξι μήνες και δεν έχουμε οποιαδήποτε πληροφόρηση για το θέμα. Υπενθυμίζω ότι το θέμα αυτό απασχόλησε κι άλλες φορές τόσο τη Βουλή των Αντιπροσώπων όσο και την κοινωνία λόγω των καταγγελιών του Γενικού Ελεγκτή για ασύγγνωστη αμέλεια από την κυβέρνηση, η οποία οδήγησε στην απώλεια πολλών εκατομμυρίων ευρώ. Σύμφωνα μάλιστα με τον Γενικό Ελεγκτή, προκύπτει μία δικαιολογημένη οφειλή του ΟΠΑΠ ύψους περίπου €50 εκατομ., η οποία αναμένουμε ότι είτε θα διευθετηθεί εξώδικα στα πλαίσια της νέας συμφωνίας είτε θα οδηγήσει τα δύο μέρη στα δικαστήρια, εάν δεν υπάρξει συμφωνία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν ξεκινήσει οι θεσμοθετημένες διαπραγματεύσεις με τον ΟΠΑΠ, σε ποιο στάδιο βρίσκονται και πότε αναμένεται να ολοκληρωθούν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.253, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Υπουργείο Άμυνας στις 8 Ιανουαρίου 2014 προκήρυξε διαγωνισμό για την υποβολή προσφορών από ιδιώτες μελετητές για την ετοιμασία περιβαλλοντικής μελέτης για το πεδίο βολής Ξυντούς. Οι προσφορές υποβλήθηκαν στις 7 Φεβρουαρίου 2014 και ακολούθησε η αξιολόγησή τους, η οποία ολοκληρώθηκε στις 20 Μαρτίου 2014. Σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης Προσφορών, καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν ήταν εντός των προδιαγραφών. Το Υπουργείο Άμυνας είχε ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων με επιστολή του, ημερομηνίας 5 Μαΐου 2014, ότι θα προχωρούσε στην προκήρυξη νέου διαγωνισμού.

Δεδομένων των συνεχιζόμενων προβλημάτων για την κοινότητα της Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου και της εν λόγω καθυστέρησης που παρατηρείται στην εκπόνηση της περιβαλλοντικής μελέτης για το πεδίο βολής Ξυντούς, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε αναμένεται να προχωρήσει, όπως είχε δεσμευτεί το Υπουργείο Άμυνας, στην προκήρυξη νέου διαγωνισμού και κυρίως πότε θα εκπονηθεί τελικά, με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων της κοινότητας, μια πλήρης μελέτη εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία του εν λόγω πεδίου βολής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.254, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει δέκτης παραπόνων σχετικά με τη μη εφαρμογή από τα τραπεζικά ιδρύματα των προνοιών του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείωσης Ακινήτων Νόμου (ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 3 Σεπτεμβρίου 2015) που αφορούν τον απεγκλωβισμό των αγοραστών ακινήτων οι οποίοι, ενώ έχουν υλοποιήσει τις συμβατικές τους υποχρεώσεις δυνάμει της σύμβασής τους με τον πωλητή, αυτός αδυνατεί ή αμελεί ή παραλείπει να μεταβιβάσει το ακίνητο επ' ονόματί τους, καθότι το ακίνητο ή μέρος αυτού υπόκειται σε υποθήκη ή/και εμπράγματο βάρος ή/και απαγόρευση (άρθρα 441H-44KZ). Ειδικότερα, σύμφωνα με τις καταγγελίες, οι τραπεζικοί οργανισμοί εφεσιβάλλουν αυτή τη διαδικασία και ισχυρίζονται ότι οι εν λόγω πρόνοιες των άρθρων είναι αντισυνταγματικές. Αν και ο πρόεδρος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου κ. Χριστόδουλος Πατσαλίδης δεσμεύτηκε ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 3 Ιουλίου 2018 ότι οι τράπεζες, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αγοραστής έχει καλοπροαίρετα ξοφλήσει το δάνειό του και ο επιχειρηματίας ανάπτυξης γης χρωστά ακόμα στις τράπεζες, θα τερματίζουν τις δικαστικές διαδικασίες και δε θα φέρουν ένσταση στην έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας, σύμφωνα με καταγγελίες που έφτασαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων, οι τραπεζικοί οργανισμοί εξακολουθούν να μην εφαρμόζουν το νόμο και να μην υλοποιούν τις δεσμεύσεις τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν γνωρίζει τις υπό αναφορά καταγγελίες και αν έχουν διενεργηθεί έλεγχοι από το υπουργείο, έστω για να διαπιστωθεί ότι εφαρμόζονται πιστά οι πρόνοιες του υπό αναφορά νόμου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.255, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προτίθεται να βελτιώσει τον δρόμο που συνδέει την κοινότητα Μέσα Χωριού με την περιοχή που βρίσκεται το ιδιωτικό σχολείο "The International School of Paphos".»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.256, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Στην κοινότητα Τρεμιθούσας υπάρχει μεγάλη κρατική γη για την οποία η κοινότητα εξέφρασε την ανάγκη που υπάρχει για διαχωρισμό οικοπέδων και ανέγερση κατοικιών, ώστε να εξυπηρετηθούν οικογένειες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες. Επίσης, λόγω της υψηλής αγοραίας αξίας της εν λόγω κρατικής γης κρίθηκε απαγορευτική η πώληση οικοπέδων σε οικογένειες με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα.

Ως εκ τούτου, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει το πιο πάνω ζήτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.257, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Στην κοινότητα Τρεμιθούσας ο προϋπολογισμός του δημοτικού της σχολείου είναι μειωμένος σε σχέση με προηγούμενες σχολικές χρονιές και ως εκ τούτου πολλά από τα έξοδα για τις ανάγκες του σχολείου (π.χ. γραφική ύλη, αναλώσιμα κ.λπ.) καλύπτονται από τα προσωπικά έξοδα των δασκάλων.

Επιπλέον, υπάρχει ένα ιδιόκτητο τεμάχιο (25 000 τετραγωνικών μέτρων) εντός των κοινοτικών ορίων για το οποίο η κοινότητα εξέφρασε την επιθυμία όπως αξιοποιηθεί και κατασκευαστεί περιφερειακό δημοτικό σχολείο, που θα εξυπηρετεί τους μαθητές της ευρύτερης περιοχής.

Με βάση αυτά, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει τα ζητήματα αυτά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.258, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Σε πολλές περιοχές της κοινότητας Μέσα Χωριού παρουσιάζεται πρόβλημα με τους αποχετευτικούς λάκκους (λόγω ποιότητας και χαμηλής απορροφητικής ικανότητας του υποστρώματος του εδάφους) και συγκεκριμένα υπάρχει έντονο πρόβλημα στην περιοχή “Φοινητζί”, με αποτέλεσμα να υπάρχει συχνή διαρροή λυμάτων προς τον δρόμο και την ευρύτερη περιοχή. Επιθυμία βέβαια της κοινότητας είναι η ένταξη της στο δίκτυο του ΣΑΠΑ, αφού το πρόβλημα αυτό είναι καθημερινό.

Ως εκ τούτου, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.259, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Η κατασκευή της γέφυρας που θα συνδέει τη Βιομηχανική Ζώνη Τρεμιθούσας με τη Βιομηχανική Περιοχή Μεσόγης μέχρι σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί.

Επιπλέον, λόγω των περιορισμένων οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους το εν λόγω έργο δεν περιλαμβάνεται στις προτάσεις του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στο μακροπρόθεσμο πλαίσιο 2018-2020.

Αντίθετα, παρατηρείται μια συνεχιζόμενη υποβάθμιση της περιοχής με όλα τα αρνητικά συνεπακόλουθα και ταυτόχρονα δημιουργείται καθημερινώς μια ταλαιπωρία στους πολίτες.

Ως εκ τούτου, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς ενδέχεται να προωθήσει το συγκεκριμένο ζήτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.260, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Με βάση τους κανονισμούς δυνάμει των άρθρων 94(1) και 59(4)(ζ) του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου, εξασφαλίζεται άδεια από την αρμόδια αρχή για αντιμετώπιση των κορακοειδών κυρίως κατά τον μήνα Αύγουστο εκάστοτε ημερολογιακού έτους.

Παρ’ όλα αυτά, διαπιστώθηκε ότι η συγκεκριμένη κατηγορία πτηνών (κορακοειδή) δημιουργεί προβλήματα σε διάφορες άλλες καλλιέργειες (π.χ. καρυδιές) κυρίως κατά τους φθινοπωρινούς μήνες. Ως εκ τούτου, πρέπει είτε η αρμόδια αρχή να προβεί σε επέκταση της χρονικής διάρκειας του Αυγούστου είτε να δοθεί ακόμα μια περίοδος άδειας για την αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου.

Με βάση αυτά, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει την επίλυση του πιο πάνω ζητήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.261, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προτίθεται να βελτιώσει τον κοινοτικό χώρο στάθμευσης οχημάτων της κοινότητας Μανδριών (επαρχία Πάφου).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.262, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Διαπιστώθηκε ότι το Δημοτικό Σχολείο Μανδριών επαρχίας Πάφου αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λειτουργίας, αφού τρεις αίθουσες διδασκαλίας του σχολείου είναι λυόμενες και ως εκ τούτου πρέπει να αντικατασταθούν.

Προς τον σκοπό αυτό υπάρχει επιθυμία της κοινότητας για επέκταση του δημοτικού σχολείου στον χώρο του υφιστάμενου νηπιαγωγείου και ταυτόχρονα να ανεγερθεί νέο νηπιαγωγείο σε ιδιόκτητο τεμάχιο που βρίσκεται εντός των ορίων της κοινότητας.

Με βάση αυτά παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω πρόβλημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.263, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει το αίτημα που υπάρχει από την κοινότητα Μανδριών επαρχίας Πάφου για την κατασκευή κυματοθραύστη στην παραλία της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.264, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Στην κοινότητα Τρεμιθούσας υπάρχει δικαστική διαδικασία εναντίον του προέδρου και μελών του κοινοτικού συμβουλίου με την κατηγορία της διασπάθισης δημόσιου χρήματος. Ως εκ τούτου, υπάρχει μια ανεξήγητη ταιριασμένη και άνευ λόγου διασυρμός τόσο του προέδρου όσο και των μελών του κοινοτικού συμβουλίου, αφού τα χρήματα αυτά δαπανήθηκαν μετά από την έγκριση των αρμόδιων εποπτικών αρχών.

Με βάση αυτά παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει το ζήτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.265, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Στην κοινότητα Μαντριών στην επαρχία Πάφου υπάρχει κρατική γη συνολικής έκτασης 3,5 δεκαρίων η οποία η κοινότητα επιθυμεί να της παραχωρηθεί με σκοπό την κατασκευή και λειτουργία τουριστικού περιπτέρου (καντίνας).

Ως εκ τούτου, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.266, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Η κοινότητα Τρεμιθούσας αναμένει απαλλοτρίωση μέρους του τεμαχίου 28 Φυλλ./Σχ. 46/36 μέσα στο οποίο ενδέχεται να ανεγερθεί η νέα υδατοδεξαμενή που θα καλύπτει τις ανάγκες ολόκληρης της κοινότητας. Ως εκ τούτου, η κοινότητα επιθυμεί επίσημη των διαδικασιών για την απαλλοτρίωση.

Με βάση αυτά, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει το πρόβλημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.267, ημερομηνίας 23 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Κωστή Ευσταθίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως διευκρινίσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων τον αριθμό των αιτήσεων πολιτογραφήσεως που χειρίστηκε ένα έκαστο των δικηγορικών γραφείων τα οποία περιέχονται στον κατάλογο τον οποίο έχει επισυνάψει στην απάντησή του ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου σε σχετική ερώτηση, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2017.

Επισυνάπτεται η ερώτησή μου, ημερομηνίας 24 Μαΐου 2018, για το ίδιο θέμα, η οποία και παραμένει ασχολίαστη.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής.

Αντίγραφό τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.268

Στον πιο πάνω αριθμό δεν αντιστοιχεί καμία ερώτηση.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.269, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει καταρτιστεί κάποιος κατάλογος στον οποίο καταχωρίζονται οι κάτοχοι αξιογράφων και αν έχει γίνει κατηγοριοποίησή τους σε σχέση με τη μορφή και το ύψος των αξιογράφων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.270, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από επιστολή του Παγκύπριου Συλλόγου Ψυχολόγων, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2018, η οποία στάλθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας πληροφορήθηκα ότι δεν έχουν καθοριστεί ακόμα οι υπηρεσίες που θα προσφέρουν οι ψυχολόγοι οι οποίοι θα συμμετάσχουν στο γενικό σύστημα υγείας (ΓΕΣΥ).

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε αναμένεται να καθοριστούν οι υπηρεσίες που θα προσφέρουν οι ψυχολόγοι στα πλαίσια του ΓΕΣΥ. Επίσης παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει το σώμα για ποιες άλλες ομάδες επαγγελματιών υγείας δεν έχουν ακόμη καθοριστεί οι υπηρεσίες που θα προσφέρουν στα πλαίσια του ΓΕΣΥ, καθώς και πότε αναμένεται να καθοριστούν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.271, ημερομηνίας 23 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των σκύλων που εισήχθησαν στην Κύπρο ανά χρόνο την τελευταία πενταετία, καθώς και τα σημεία από τα οποία έγινε η εισαγωγή τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.272, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Με την εκλογή του Νίκου Αναστασιάδη το 2013, η νέα κυβέρνηση ανάμεσα σε άλλα απέσυρε νομοσχέδιο που αφορούσε τον εκσυγχρονισμό του περί Υιοθεσίας Νόμου.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Προτίθεται το υπουργείο να επανακαταθέσει το εν λόγω νομοσχέδιο και, εάν ναι, πότε;
2. Ποιοι είναι οι λόγοι που οδήγησαν σε καθυστέρηση έξι σχεδόν χρόνων την επανακατάθεσή του;
3. Ποια είναι τα κυριότερα προβλήματα που διαπιστώνεται ότι θα πρέπει να αντιμετωπιστούν σε ενδεχόμενη τροποποίηση της πιο πάνω νομοθεσίας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.273, ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Στην Κύπρο λόγω πολεοδομικών περιορισμών απαγορεύεται η εγκατάσταση οικιακών ανεμογεννητριών σε κατοικημένες περιοχές. Αξίζει να τονιστεί ότι σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες αυτό επιτρέπεται.

Έχοντας υπόψη τη σοβαρή ανάγκη για περισσότερη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην παραγωγή ηλεκτρισμού, αλλά και τη συνεχώς αυξανόμενη τιμή του ηλεκτρισμού, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν εξετάζεται η αφαίρεση των εμποδίων που τίθενται για τις οικιακές ανεμογεννήτριες και, αν ναι, ποιοι όροι θα τίθενται για την εγκατάστασή τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.274, ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σε απάντηση ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 2016 του πρώην Υπουργού Εξωτερικών κ. Ιωάννη Κασουλίδη σε ερώτησή μου με αρ. 23.06.011.01.058, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 2016, επιβεβαιώνεται ότι το Πρωτόκολλο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιων Ζωνών της Σύμβασης της Βαρκελώνης είναι δεσμευτικό για την Κύπρο, αφού η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υπογράψει και κυρώσει το εν λόγω πρωτόκολλο.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος με διαγωνισμό (αρ.: ΤΠ 13/2015) προχώρησε στην ανάθεση σύμβασης για την ετοιμασία Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Περιοχών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται ο σχεδιασμός που έχει ανατεθεί με σύμβαση για τη Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Περιοχών;
2. Προτίθεται το υπουργείο να προχωρήσει σε δημόσιες διαβουλεύσεις, προτού εφαρμόσει το πρωτόκολλο;
3. Με βάση τον προγραμματισμό, πότε αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή η σύμβαση και το πρωτόκολλο;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.275, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχει έλθει στην αντίληψή μου ότι μετά την ολοκλήρωση εργασιών του αποχετευτικού συστήματος στη λεωφόρο Γρίβα Διγενή στη Λάρνακα το Τμήμα Δημοσίων Έργων είχε αναλάβει να πραγματοποιήσει την ασφαλτόστρωση της λεωφόρου. Ωστόσο, μόνο ένα μέρος της λεωφόρου έχει ασφαλτοστρωθεί μέχρι σήμερα, παρά τις διαβεβαιώσεις που είχε ο δήμος Λάρνακας από το Τμήμα Δημοσίων Έργων ότι η ασφαλτόστρωση σε όλο το μήκος της λεωφόρου θα ολοκληρωνόταν εντός του 2018. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός πως δεν έχουν προκηρυχθεί προσφορές ακόμη, ενώ υπήρχαν διαβεβαιώσεις ότι θα πραγματοποιούνταν έγκαιρα με σκοπό την υλοποίηση του έργου εντός του τρέχοντος έτους.

Παράλληλα, αίτημα του δήμου Λάρνακας είναι να συμπεριληφθεί στο πιο πάνω έργο και η ασφαλτόστρωση της λεωφόρου Γρηγόρη Αυξεντίου, αφού λόγω εργασιών του αποχετευτικού το οδόστρωμα χρειάζεται άμεση αναβάθμιση.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα προχωρήσει το Τμήμα Δημοσίων Έργων σε προκήρυξη προσφορών με σκοπό την ολοκλήρωση της ασφαλτόστρωσης των λεωφόρων Γρίβα Διγενή και Γρηγόρη Αυξεντίου στη Λάρνακα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.276, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Ορμιδείας έχει αιτηθεί την ασφαλτόστρωση αγροτικού δρόμου ο οποίος εμπίπτει στην παραλιακή περιοχή Ορμιδείας-Ξυλοφάγου και στα όρια των Βρετανικών Βάσεων Δεκέλειας.

Εξ όσων γνωρίζω, ο αρμόδιος υπουργός δήλωσε πως το θέμα θα εξεταστεί μετά τον καθορισμό της Δήλωσης Πολιτικής στα όρια των βρετανικών βάσεων.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο σημείο βρίσκεται το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.277, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το κοινοτικό συμβούλιο Ορμιδείας διαχειρίζεται το κοινοτικό νηπιαγωγείο, το οποίο αρχικά ήταν υπό τη διαχείριση του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όμως στη συνέχεια αποφασίστηκε το κλείσιμό του λόγω του ότι ήταν οικονομικά ασύμφορο.

Σημειώνεται επίσης ότι η γη στην οποία βρίσκεται χτισμένο το νηπιαγωγείο ανήκει στην Αρχιεπισκοπή Κύπρου και το κοινοτικό συμβούλιο έχει ζητήσει την εκμίσθωσή της.

Έχω υπόψιν μου ότι η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας έχει υποδείξει στο εν λόγω συμβούλιο τον τερματισμό της διαχείρισης του νηπιαγωγείου, χωρίς ωστόσο αυτό να έχει συμμορφωθεί.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί, ώστε να εφαρμοστεί η υπόδειξη του επάρχου Λάρνακας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.278, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Μελετώντας την έκθεση του Γενικού Ελεγκτή για τα έτη 2011 έως 2013, διαπίστωσα πως διάφορα έξοδα φιλοξενίας που καλύφθηκαν από το κοινοτικό συμβούλιο Καλαβασού δεν έφεραν φορολογικά τιμολόγια και δεν αναφέρθηκαν τα ονόματα των φιλοξενουμένων. Ο Γενικός Ελεγκτής στην εν λόγω έκθεσή του ζήτησε όπως ανακτηθεί το συνολικό ποσό από το κοινοτικό συμβούλιο.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει υλοποιηθεί η σύσταση του Γενικού Ελεγκτή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.279, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχει υποπέσει στην αντίληψή μου ότι διάφορα οφειλόμενα ποσά που αφορούν κατανάλωση νερού συγκεκριμένων σπιτιών έχουν διαγραφεί στην κοινότητα Καλαβασού. Παράλληλα, γνωρίζω πως ο έπαρχος Λάρνακας διαφωνεί με την πιο πάνω τακτική και έχει ζητήσει όπως καταβληθούν τα οφειλόμενα ποσά από όλους τους προαναφερόμενους.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχουν καταβληθεί τα οφειλόμενα ποσά μετά και από την υπόδειξη του επάρχου Λάρνακας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.280, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Η ανάπλαση της πλατείας στην κοινότητα Καλαβασού, που υλοποιήθηκε το 2012, αλλά εξ όσων γνωρίζω δεν έχει παραδοθεί επίσημα, εγείρει κάποια ερωτήματα σε σχέση με τα χρήματα που ξοδεύτηκαν για το έργο.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Ολοκληρώθηκε η ανάπλαση της πλατείας;
2. Από πού προήλθαν τα χρήματα που ξοδεύτηκαν για την ανάπλαση της πλατείας;
3. Έχει επιβαρυνθεί χρηματικά το κοινοτικό συμβούλιο Καλαβασού και, εάν ναι, πόσο και για ποιο λόγο;
4. Ποιο ήταν το υπολογισμένο αρχικό κόστος;
5. Το τελικό κόστος έχει υπερβεί το αρχικό κόστος και, εάν ναι, πόσο και για ποιο λόγο;
6. Υπάρχουν οφειλόμενα ποσά για το εν λόγω έργο;
7. Ποιο ήταν το κόστος για τον μελετητή που εκπόνησε τη μελέτη για το πιο πάνω έργο;
8. Οφείλονται ακόμη χρήματα στον μελετητή και, εάν ναι, τι ποσό οφείλεται;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.281, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Ο τερματισμός των εργασιών της αεροπορικής εταιρείας “Cobalt” την Τετάρτη 17 Οκτωβρίου 2018 προκάλεσε μεγάλη αναστάτωση στο επιβατικό κοινό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πώς μπορούν οι επιβάτες οι οποίοι έκλεισαν τα εισιτήριά τους από ταξιδιωτικά πρακτορεία της Κύπρου ή του εξωτερικού για πτήσεις μεταγενέστερες της 17^{ης} Οκτωβρίου να διεκδικήσουν τις αποζημιώσεις που δικαιούνται;
2. Τι γίνεται στις περιπτώσεις που επιβάτες έχουν κλείσει τα εισιτήριά τους με τραπεζική κάρτα χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που δεν έχουν την έδρα τους στην Κύπρο; Πώς μπορούν να λάβουν τις αποζημιώσεις τους;
3. Δεδομένου ότι η κυβέρνηση γνώριζε εκ των προτέρων τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετώπιζε η εν λόγω αεροπορική εταιρεία, ποια μέτρα έλαβε, για να προειδοποιήσει και να διαφυλάξει το κοινό;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.282, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Μέσα από την έκθεση του Γενικού Ελεγκτή για το κοινοτικό συμβούλιο Ζυγίου διαφάνηκε πως το κοινοτικό συμβούλιο Ζυγίου έχει ιδρύσει το Ταμείο Χορηγιών Κοινότητας Ζυγίου το 2002, η λειτουργία του οποίου τερματίστηκε το 2016. Εκτός του ότι ο περί Κοινοτήτων Νόμος δεν επιτρέπει στα κοινοτικά συμβούλια να δημιουργούν χωριστά ταμεία, το εν λόγω κοινοτικό συμβούλιο έχει προβεί σε ενέργειες που δε δικαιολογούν τα έσοδα και έξοδα του εν λόγω ταμείου.

Συγκεκριμένα, τη διαχείριση του τραπεζικού λογαριασμού του ταμείου και όλες τις ενέργειες για έκδοση και υπογραφή επιταγών την είχε μόνο ο κοινοτάρχης Ζυγίου κατά τα έτη λειτουργίας του, δηλαδή από το 2002 έως και το 2016. Σημειώνεται πως δεν έγινε στο ταμείο κανένας οικονομικός έλεγχος.

Οι αποφάσεις του κοινοτικού συμβουλίου σχετικά με το ταμείο δεν εντοπίστηκαν πουθενά, ενώ για τα δεκατέσσερα χρόνια λειτουργίας του υπάρχουν μόνο δύο πρακτικά που αφορούν συγκεκριμένες πληρωμές.

Δεν εκδόθηκαν ποτέ αποδείξεις για τις εισπράξεις που έγιναν από το συγκεκριμένο ταμείο, ενώ υπάρχουν ορισμένες εισπράξεις που δε φέρουν καμία πληροφορία από που προήλθαν.

Δεν εκδόθηκαν ποτέ εντάλματα πληρωμής για τις πληρωμές που έγιναν από το ταμείο. Επίσης, έγιναν διάφορες πληρωμές χωρίς αποδεικτικά στοιχεία. Να σημειωθεί πως οι πληρωμές αυτές δεν ήταν εξουσιοδοτημένες από το συμβούλιο ούτε εγκεκριμένες από τον έπαρχο Λάρνακας. Οι πληρωμές δεν εμπίπτουν στον σκοπό της ίδρυσης του ταμείου, αλλά ούτε και στις αρμοδιότητες του κοινοτικού συμβουλίου, όπως για παράδειγμα πληρωμές που έγιναν για φιλοξενία κατοίκων σε εστιατόρια κ.ά.

Μεταξύ της χρονικής περιόδου 2002 έως 2012, το ταμείο παραχωρούσε χορηγίες σε φοιτητές του Ζυγίου, όμως από το 2003 και μετά δεν υπάρχουν πρακτικά του συμβουλίου που να καθορίζουν τα κριτήρια και το ποσό της κάθε χορηγίας. Παράλληλα, σε κάποιες περιπτώσεις δεν εντοπίστηκαν ονόματα φοιτητών που έλαβαν χορηγίες ούτε πιστοποιητικά φοίτησής τους.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Αν μετά τον τερματισμό του πιο πάνω ταμείου υπήρχε υπόλοιπο, εάν ναι, τότε τι ύψους υπόλοιπο είναι και πού έχει μεταφερθεί;
2. Τι πληρωμές αφορούν τα δύο πρακτικά που εντοπίστηκαν;
3. Έχουν διερευνηθεί από που προήλθαν οι εισπράξεις που έγιναν στο ταμείο και δεν έφεραν καμία πληροφορία;
4. Σε τι ύψος ανέρχονται οι πληρωμές (αναλυτικά) που έγιναν από το ταμείο και αφορούσαν τα εξής;
  - ΕΚΕ Ζυγίου
  - Εισφορές σε εκκλησίες
  - Εισφορές σε πολιτικά κόμματα
  - Εισφορές σε νηπιαγωγείο
  - Εισφορές σε κατηχητικό
  - Πληρωμές για ασφαλτόστρωση δρόμου
  - Φιλοξενία κατοίκων σε εστιατόρια
  - Κατασκευή εικονοστασίου σε εκκλησία
  - Πληρωμή ηλεκτρικού ρεύματος για εκκλησία
  - Πληρωμές σε μέλος του κοινοτικού συμβουλίου για την παροχή υπηρεσιών στο συμβούλιο
5. Έχει διερευνηθεί το ποσό των φοιτητικών χορηγιών που δόθηκαν με βάση την καταλληλότητα των ατόμων τα οποία έλαβαν τις χορηγίες;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.283, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Μελετώντας την έκθεση του Γενικού Ελεγκτή για τα έτη 2011 έως 2013 διαπίστωσα πως τα οδοιπορικά έξοδα τα οποία καλύφθηκαν από το κοινοτικό συμβούλιο Καλαβασού δεν έφεραν τα ανάλογα αποδεικτικά στοιχεία.

Ο Γενικός Ελεγκτής στην εν λόγω έκθεσή του ζήτησε όπως ανακτηθεί το συνολικό ποσό από το κοινοτικό συμβούλιο, αφού δεν έφεραν αποδεικτικά στοιχεία.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει υλοποιηθεί η σύσταση του Γενικού Ελεγκτή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.284, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχει υποπέσει στην αντίληψή μου ότι διάφορες εργασίες ανατίθενται σε άτομα τα οποία είναι λήπτες του ΕΕΕ από το κοινοτικό συμβούλιο Καλαβασού. Επίσης, το κοινοτικό συμβούλιο δε δηλώνει πουθενά τα εν λόγω άτομα και αντ' αυτού η πληρωμή τους γίνεται μέσω τρίτων προσώπων.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο οι αρμόδιοι φορείς έχουν υπόψη τους το εν λόγω θέμα. Εάν όχι, τότε παρακαλώ όπως διερευνηθεί, ούτως ώστε να γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.285, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω, ο Σύνδεσμος Γονέων του Δημοτικού Σχολείου Μαρωνίου-Ψεματισμένου έχει αιτηθεί την επέκταση των κτιριακών εγκαταστάσεων του σχολείου, αφού υπάρχουν προβλήματα στέγασης.

Τα αιτήματα του συνδέσμου γονέων είναι τα εξής:

1. Η κατασκευή αίθουσας εκδηλώσεων.
2. Η κατασκευή αιθουσών διδασκαλίας, αφού λόγω έλλειψης αιθουσών διδασκαλίας μερικές τάξεις στεγάζονται σε μικρές αίθουσες που αρχικά κτίστηκαν για σκοπούς αποθήκευσης υλικών και για κυλικείο. Επίσης, κάποιες άλλες τάξεις στεγάζονται σε λυόμενες κατασκευές σε απόσταση από τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις του χώρου. Η έλλειψη εργαστηρίων στο εν λόγω σχολείο αποτελεί σημαντικό

πρόβλημα, αφού η αίθουσα που χρησιμοποιείται για το μάθημα των Οικοκυρικών χρησιμοποιείται και ως κυλικείο, στεγάζοντας και τα υλικά/εργαλεία για το μάθημα της Τεχνολογίας.

3. Η κατασκευή αποθηκευτικών χώρων, αφού ο μοναδικός αποθηκευτικός χώρος είναι λυόμενος, με αποτέλεσμα κατά την καλοκαιρινή περίοδο που υπάρχουν υψηλές θερμοκρασίες υλικά που αποθηκεύονται εκεί να καταστρέφονται/αλλοιώνονται.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε ποιο σημείο βρίσκεται το πιο πάνω θέμα.
2. Πότε υπολογίζεται η έναρξη και η ολοκλήρωση της κατασκευής της αίθουσας εκδηλώσεων.
3. Πότε υπολογίζεται η έναρξη και η ολοκλήρωση της κατασκευής επιπλέον αιθουσών διδασκαλίας.
4. Πότε υπολογίζεται η έναρξη και η ολοκλήρωση της κατασκευής αποθηκευτικών χώρων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.286, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχει περιέλθει στην αντίληψή μου ότι, μετά από απόφαση της Σχολικής Εφορείας Λάρνακας, το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Λαζάρου (Κύκλος Α΄) έχει μετονομαστεί σε Δημοτικό Σχολείο Χριστόφορου Χριστοφίδη.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως προωθήσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων τα πρακτικά της συνεδρίας της Σχολικής Εφορείας Λάρνακας στην οποία συζητήθηκε το θέμα της μετονομασίας του δημοτικού σχολείου και πάρθηκε η σχετική απόφαση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.287, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Παύλου Μυλωνά

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει αναφορικά με τις ενέργειές του σε σχέση με το σοβαρό περιστατικό που έλαβε χώρα στο χωριό Βουλιαράτες της Βορείου Ηπείρου την Κυριακή 28 Οκτωβρίου 2018.

Σύμφωνα με τα όσα έχουν δει το φως της δημοσιότητας μέχρι στιγμής, άνδρες των ειδικών δυνάμεων της αλβανικής αστυνομίας δολοφόνησαν τον Έλληνα ομογενή Κωνσταντίνο Κασιόφα εξαιτίας του ότι είχε υψώσει ελληνική σημαία στο χωριό κατά τους εορτασμούς για την εθνική επέτειο. Η αλβανική αστυνομία, αφού εισέβαλε στην κατοικία του ασκώντας βία στα συγγενικά του πρόσωπα, τον εντόπισε και τον δολοφόνησε.

Ως εκ τούτου, παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει αν προτίθεται να προχωρήσει σε καταγγελία του περιστατικού στους αρμόδιους ευρωπαϊκούς θεσμούς και γενικά σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.288, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε συνάντηση που είχα με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Πληρωμάτων Ασθενοφόρων Κύπρου πληροφορήθηκα για το αίτημά τους για τη δημιουργία μίας κοινής δομής στην οποία θα υπάγεται όλο το ανθρώπινο δυναμικό το οποίο στελεχώνει τον τομέα της επείγουσας προνοσοκομειακής φροντίδας υγείας. Ειδικότερα, αυτή τη στιγμή οι νοσηλευτές των Τμημάτων Ατυχημάτων και Επείγοντων Περιστατικών (ΤΑΕΠ) ανήκουν διοικητικά στις Νοσηλευτικές Υπηρεσίες, οι οδηγοί των ασθενοφόρων ως ωρομίσθιο προσωπικό ανήκουν στις Ιατρικές Υπηρεσίες και οι διασώστες της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων ανήκουν στις Ιατρικές Υπηρεσίες. Όπως αναφέρει ο σύνδεσμος, η υπαγωγή του προσωπικού που ασχολείται με τον τομέα της επείγουσας προνοσοκομειακής φροντίδας υγείας σε διαφορετικές υπηρεσίες προκαλεί καθημερινά οργανωτικά, συντονιστικά και λειτουργικά προβλήματα, υποβαθμίζοντας την ποιότητα υπηρεσιών που προσφέρονται στον ασθενή.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει οποιαδήποτε σκέψη να τεθεί το προσωπικό που ασχολείται με τον τομέα της επείγουσας προνοσοκομειακής φροντίδας υγείας κάτω από τη διοίκηση μίας ανεξάρτητης διεύθυνσης και αν θα υπάρξουν οποιοσδήποτε τέτοιας μορφής αλλαγές με τη λειτουργία της Διεύθυνσης Υπηρεσίας Ασθενοφόρων στα πλαίσια του ΓΕΣΥ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.289, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε συνάντηση που είχα με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Πληρωμάτων Ασθενοφόρων Κύπρου πληροφορήθηκα ότι οι αποστολές MEDEVAC με στόχο τη διακομιδή ασθενών είτε από αέρος με ελικόπτερο είτε από θαλάσσης με σκάφος, οι οποίες γίνονται από το Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης σε

συνεργασία με την Πολιτική Άμυνα και τη Μονάδα Αεροπορικών Επιχειρήσεων της αστυνομίας, στελεχώνονται αποκλειστικά από εθελοντές νοσηλευτές.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ισχύει η υπό αναφορά πληροφόρηση και, αν ναι, αν υπάρχει οποιαδήποτε σκέψη για στελέχωση των υπό αναφορά αποστολών με μόνιμο και εξειδικευμένο προσωπικό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.290, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

Σημείωση: Η ερώτηση της βουλευτού είναι εμπιστευτική.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.291, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Ποιοι αρχαιολογικοί χώροι-μουσεία δεν είναι επισκέψιμοι για το κοινό λόγω έργων συντήρησης και για πόσο χρονικό διάστημα θα παραμείνουν κλειστοί;
2. Να κατατεθούν τα ωράρια λειτουργίας των μουσείων-αρχαιολογικών χώρων και να ενημερωθεί το σώμα κατά πόσο έχει πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε έρευνα για τις ώρες και τις μέρες που λειτουργεί κάθε μουσείο και αρχαιολογικός χώρος και αν είναι ικανοποιητικό το ωράριο λειτουργίας.
3. Ποιες ήταν οι εισπράξεις του Τμήματος Αρχαιοτήτων για το κάθε μουσείο και αρχαιολογικό χώρο ξεχωριστά και πόσοι έχουν επισκεφθεί τον κάθε χώρο ξεχωριστά τα τελευταία πέντε χρόνια; Οι αναφορές να γίνουν ξεχωριστά για κάθε έτος μεταξύ 2012 και 2017 και κατά αρχαιολογικό χώρο και μουσείο.
4. Πόσα δελτία εισόδου έχουν εκδοθεί για περίοδο μιας (1) ημέρας, τριών (3) ημερών και (7) ημερών τα τελευταία πέντε χρόνια;
5. Υπάρχουν ενδείξεις για το ποσοστό των τουριστών που επισκέπτονται τους αρχαιολογικούς μας χώρους;
6. Υπάρχει ικανοποιητική προβολή των αρχαιολογικών μας χώρων στους πολίτες της Δημοκρατίας, αλλά και στους τουρίστες που επισκέπτονται τη χώρα μας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.292, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Λίνου Παπαγιάννη

«Μετά από σωρεία παραπόνων που έχουμε λάβει από κτηνοτρόφους, έχουμε ενημερωθεί ότι οι αποζημιώσεις που θα δίνονταν πριν από το τέλος του 2018 θα δοθούν τελικά τον Μάιο του 2019.

Καλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει κατά πόσο ευσταθεί η πιο πάνω καταγγελία.

Κλείνοντας, οφείλουμε να σας πληροφορήσουμε ότι, σε περίπτωση που αληθεύουν οι πιο πάνω πληροφορίες, τα αποτελέσματα θα είναι καταστροφικά για τις κτηνοτροφικές μονάδες, καθώς τα έξοδα που έχουν οι κτηνοτρόφοι αυτή την περίοδο είναι πολύ αυξημένα, σε αντίθεση με τα μειωμένα κατά πολύ έσοδά τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.293, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018, σε κοινοβουλευτική ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.123, αναφορικά με το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Ξυλοτύμβου για αναστολή της άδειας λειτουργίας των χοιροστασίων της εταιρείας "Α/φοί Ανδρέου Χοιροστάσια Λτδ" και της εταιρείας "Αντριάνα Α. (Χοιροστάσια) Λτδ", πληροφορήθηκα ότι, κατόπιν διερεύνησης του θέματος από το γραφείο του Επάρχου Λάρνακας και επιτόπιας επίσκεψης, διαπιστώθηκε ότι δεν τηρήθηκαν οι όροι των αδειών οικοδομής, καθώς και των εγκεκριμένων αρχιτεκτονικών σχεδίων. Γι' αυτό τον λόγο ο Έπαρχος Λάρνακας ως η αρμόδια αρχή επρόκειτο να καλέσει τους ιδιοκτήτες των από αναφορά χοιροστασίων να υποβάλουν νέα σχέδια, ώστε να εξεταστεί το ενδεχόμενο χορήγησης αδειών οικοδομής για νομιμοποίηση των αλλαγών που υφίστανται. Επίσης, η αρμόδια αρχή επρόκειτο να αποταθεί στα αρμόδια τμήματα και στις υπηρεσίες για τις απόψεις τους, με σκοπό την προώθηση όλων των ενδεδειγμένων μέτρων για την τήρηση των υγειονομικών και περιβαλλοντικών όρων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες είναι οι εξελίξεις στην υπό αναφορά υπόθεση, ώστε να σταματήσει αμέσως η παρανομία, να τερματιστεί η ρύπανση στο περιβάλλον και να προστατευθεί η υγεία και η ποιότητα ζωής των κατοίκων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.294, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ο περιβαλλοντικός θόρυβος και η ατμοσφαιρική ρύπανση αποτελούν σημαντικούς παράγοντες υποβάθμισης της ποιότητας ζωής στις σύγχρονες πόλεις. Ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στην ηχορρύπανση, σύμφωνα με τα αποτελέσματα ερευνών σε παγκόσμιο επίπεδο, οι κάτοικοι των υποστατικών τα οποία βρίσκονται κοντά σε λεωφόρους με πυκνή κυκλοφορία ταλαιπωρούνται από χρόνια καρδιολογικά προβλήματα, άγχος και ασθένειες των νεύρων. Έχω πληροφορηθεί ότι οι κάτοικοι των περιοχών τις οποίες διέρχεται η λεωφόρος Σπύρου Κυπριανού στον Στρόβολο ζητούν την τοποθέτηση ηχοπετασμάτων, ώστε να μετριαστούν οι επιπτώσεις από τον θόρυβο. Ιδιαίτερο πρόβλημα φαίνεται να αντιμετωπίζουν οι περιοχές μεταξύ του κυκλικού κόμβου της λεωφόρου Τσερίου και της λεωφόρου Στροβόλου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιο είναι το πρόγραμμα τοποθέτησης ηχοπετασμάτων και πότε αναμένεται να τοποθετηθούν ηχοπετάσματα στο συγκεκριμένο τμήμα της λεωφόρου Σπύρου Κυπριανού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.295, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018, με θέμα την παράταση του διορισμού της προσωρινής Επιτροπής της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ) πληροφορήθηκα ότι το Υπουργείο Εσωτερικών προτίθεται να προχωρήσει σε διαβούλευση για το θέμα της σύνθεσης της ΠΕΠ μαζί με την Επιτροπή Κατεχόμενων Κοινοτήτων και την Ένωση Κατεχόμενων Δήμων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει ξεκινήσει αυτή η διαβούλευση και, εάν ναι, σε ποιο στάδιο βρίσκεται, καθώς και πότε αναμένεται να ολοκληρωθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.296, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε νομοθετική ή κανονιστική πρόνοια η οποία να διέπει τη συμμετοχή ή την εκπροσώπηση των ατόμων με ειδικές ανάγκες που φιλοξενούνται σε κέντρα διαμονής και απασχόλησης ΑμεΑ στη διαμόρφωση πολιτικών και αποφάσεων σχετικών με το κέντρο διαμονής τους. Συνεπώς, εναπόκειται στη διοίκηση κάθε κέντρου να αποφασίσει αν θα επιτρέψει τη συμμετοχή ατόμων με ειδικές ανάγκες ή εκπροσώπων τους στα διοικητικά συμβούλια των κέντρων διαμονής, καθώς και αν θα λάβει υπόψη τις προτάσεις τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει οποιαδήποτε σκέψη για τροποποίηση των περί Κέντρων Ενηλίκων Νόμων και Κανονισμών ή για προώθηση νέας νομοθεσίας η οποία να ρυθμίζει τη συμμετοχή ή την εκπροσώπηση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στη διαμόρφωση πολιτικών και αποφάσεων σχετικών με το κέντρο διαμονής τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.297, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τις πληροφορίες που αναφέρονται σε αίτηση λειτουργίας του τηλεοπτικού σταθμού "Al-Arab News Channel" στην Κύπρο, ο οποίος, σύμφωνα με δημοσιογραφικές πηγές, είναι ιδιοκτησία του πρίγκιπα της Σαουδικής Αραβίας Al-Waleed bin Talal και είχε ως διευθυντή μέχρι το 2016 τον δημοσιογράφο Jamal Khashoggi, ο οποίος δολοφονήθηκε πρόσφατα στην Κωνσταντινούπολη, γεγονός που προκάλεσε διεθνείς αντιδράσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.298, ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σε απάντηση, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2017, του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.722, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη, αναφέρεται ότι μέσα στο 2017 αναμενόταν να γίνει η ανάθεση της σύμβασης σε συμβούλους μελετητές για την αποκατάσταση είκοσι σκυβαλότοπων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Έχει γίνει η κατακύρωση σε συμβούλους και πότε αναμένεται να τεθούν τα σχέδια που θα εκπονηθούν σε δημόσια διαβούλευση, προτού υλοποιηθούν;
2. Περιλαμβάνονται όροι που αφορούν τη συλλογή νερού της βροχής για άλλη χρήση και για δημιουργική χρήση της επιφάνειας των σκυβαλότοπων που θα αποκατασταθούν με συμβατές κατασκευές;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.299, ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) έχει υποβάλει νέα αίτηση για τη δημιουργία φωτοβολταϊκού πάρκου σε τεμάχιο γης το οποίο θα ανοικιάσει από τη Μητρόπολη Λεμεσού και το οποίο βρίσκεται εντός της ευαίσθητης περιοχής του υδροβιότοπου Ακρωτηρίου. Πρόκειται για περιοχή για την οποία εκδηλώθηκε και παλαιότερα ενδιαφέρον για δημιουργία φωτοβολταϊκού πάρκου 20 μεγαβάτ, κάτι το οποίο ωστόσο δεν προχώρησε, αφού σχετική μελέτη απέρριψε οποιαδήποτε παρέμβαση λόγω του ότι στην περιοχή υπάρχει προστατευμένη χλωρίδα. Σήμερα η ΑΗΚ φαίνεται να έχει επανέλθει με νέα αίτηση η οποία διαχωρίζεται σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση αφορά πάρκο φωτοβολταϊκών τάσης 12 μεγαβάτ, το οποίο θα κατασκευαστεί σε σημείο όπου σήμερα υπάρχουν χιλιάδες πορτοκαλιές, ενώ κατά τη δεύτερη φάση στόχος θα είναι να εγκατασταθούν περισσότερες φωτοβολταϊκές μονάδες, οι οποίες θα παράγουν επιπλέον οκτώ μεγαβάτ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει εξεταστεί η υπό αναφορά αίτηση, σε ποιο στάδιο βρίσκεται, αν έχουν γίνει οι απαραίτητες περιβαλλοντικές μελέτες και, εάν ναι, ποια τα αποτελέσματά τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.300, ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Πόσες δημόσιες, δημοτικές, κοινοτικές και σχολικές βιβλιοθήκες λειτουργούν και με ποιο ωράριο;
2. Υπάρχουν βιβλιοθήκες που δε λειτουργούν λόγω έργων συντήρησης ή για κάποιους άλλους λόγους; Εάν ναι, ποιες είναι και πότε αναμένεται να επαναλειτουργήσουν;
3. Πόσα βιβλία διαθέτει η κάθε βιβλιοθήκη ξεχωριστά;
4. Ποιες βιβλιοθήκες έχουν τέλος συνδρομής και ποιο είναι αυτό;
5. Ποιες βιβλιοθήκες επιχορηγούνται και με ποιο ποσό;
6. Πόσα μέλη έχει εγγεγραμμένα η κάθε βιβλιοθήκη στο μητρώο της (εκτός των σχολικών);
7. Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι διαδικασίες χωροθέτησης και σχεδιασμού της Κρατικής Βιβλιοθήκης και πότε αναμένεται να ολοκληρωθεί η ανέγερσή της;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.1023, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. φακ. Ερ. 23.06.011.01.1023 σχετικά με το θέμα του φωτισμού οδικού δικτύου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η εγκατάσταση και συντήρηση του οδικού φωτισμού των Δήμων, εμπίπτει στις αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης, που είναι υπεύθυνη για τη συντήρηση του δικτύου καθώς και την αντικατάσταση συμβατικών φωτιστικών με φωτιστικά τεχνολογίας τύπου LED. Ως εκ των πιο πάνω, για οποιοσδήποτε ενέργειες έγιναν σε σχέση με την αναβάθμιση του οδικού φωτισμού των Δήμων, θα πρέπει να τύχετε σχετικής ενημέρωσης από τον Υπουργό Εσωτερικών, στον οποίο κοινοποιείται η παρούσα επιστολή.
2. Όσον αφορά τις αρμοδιότητες του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, σε σχέση με την συντήρηση του οδικού φωτισμού των αυτοκινητοδρόμων ταχείας κυκλοφορίας, σας ενημερώνουμε ότι το Τμήμα προχώρησε στην αντικατάσταση των υφιστάμενων συμβατικών φωτιστικών, με φωτιστικά τεχνολογίας LED, στους αυτοκινητοδρόμους Λευκωσίας-Λάρνακας και Λευκωσίας-Λεμεσού (εκτός από τον κυκλικό κόμβο παρά το νέο ΓΣΠ μέχρι και την Αλάμπρα). Επιπρόσθετα προκήρυξε διαγωνισμό για την αντικατάσταση των υφιστάμενων φωτιστικών του αυτοκινητοδρόμου της Λεμεσού (από κόμβο Παρεκκλησίας μέχρι την είσοδο και έξοδο της σήραγγας Λεμεσού-Πάφου), ο οποίος βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.366, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παράπονα για την ανέγερση υποστατικών στην περιοχή “Καουλατζή” στην παραλία “Σοφτάδες” της κοινότητας Κιτίου και την ύπαρξη συλλόγων αετοσανίδων (kitesurfing) οι οποίοι πωλούν μεταξύ άλλων και οινόπνευματώδη ποτά χωρίς την εξασφάλιση των απαιτούμενων αδειών

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- α. Τα υποστατικά που βρίσκονται στη συγκεκριμένη παραλιακή τοποθεσία στους Σοφτάδες, τα οποία και σχετίζονται με σωματεία που ασχολούνται με το άθλημα της αετοσανίδας δεν καλύπτονται από πολεοδομική ή/και οικοδομική άδεια. Ως εκ τούτου, η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας, ως Αρμόδια Αρχή, προωθεί ήδη τη λήψη των αναγκαίων μέτρων δυνάμει του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου.
- β. Αναφορικά με το ερώτημα για το κατά πόσο η συγκεκριμένη περιοχή αποτελεί εγκεκριμένη περιοχή λουομένων, επισημαίνεται ότι η θαλάσσια περιοχή μπροστά από τη συγκεκριμένη τοποθεσία δεν εμπίπτει στις περιοχές προστασίας των λουομένων με βάση το σχετικό διάταγμα που εκδίδει ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων σύμφωνα με τον περί Προστασίας Λουομένων στη Θάλασσα Νόμο. Συναφώς αναφέρεται ότι επειδή στην ευρύτερη παραλιακή περιοχή Μαζωτού και Περβολιών τα προηγούμενα χρόνια γινόταν ανεξέλεγκτη διεξαγωγή του αθλήματος της αετοσανίδας με αποτέλεσμα να δημιουργούνται κίνδυνοι για τους λουομένους αλλά και τους ίδιους τους αθλούμενους, η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας προχώρησε στον συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων ώστε, από την θερινή περίοδο 2014 και εντεύθεν, να καταστεί εφικτή η εξαίρεση της περιοχής έναντι του κρατικού τεμαχίου 74, από τις περιοχές προστασίας των λουομένων προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να επιδιδοθούν στο άθλημα αυτό χωρίς να επηρεάζεται η ασφάλεια των λουομένων. Άξιο αναφοράς είναι και το γεγονός ότι η συγκεκριμένη περιοχή είναι μη ελκυστική για κολύμβηση παραλιακή τοποθεσία και στην οποία δεν παρατηρείται προσέλευση κοινού λόγω κυρίως της μορφολογίας της ακτής αλλά και του γεγονότος ότι δε γειτνιάζει με κατοικίες και οποιαδήποτε άλλα υποστατικά.
- γ. Σε σχέση με το ερώτημα για το κατά πόσο έχει σηματοδοτηθεί η περιοχή στην οποία λαμβάνουν χώρα οι δραστηριότητες των συλλόγων, αναφέρεται ότι η συγκεκριμένη περιοχή που έχει εξαιρεθεί από περιοχή προστασίας λουομένων, ως άνωθεν έχει αναφερθεί, οριοθετείται με σημαντήρες από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών με βάση το εκάστοτε Διάταγμα που εκδίδει ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.
- δ. Σε σχέση με την πώληση οινόπνευματων ποτών χωρίς της εξασφάλιση των απαιτούμενων αδειών, αναφέρεται ότι η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας, ως η Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με τον περί Πώλησεως Οινόπνευματων Νόμο, δεν εξέδωσε οποιαδήποτε άδεια πώλησης οινόπνευματων ποτών για τη συγκεκριμένη περιοχή και ούτε έχει ενώπιόν της οποιαδήποτε σχετική πληροφόρηση από την Αστυνομία για παράνομη διάθεση οινόπνευματων ποτών στη συγκεκριμένη παραλιακή περιοχή.
2. Απολογούμαστε για τη μεγάλη καθυστέρηση που μεσολάβησε μέχρι την απάντηση στην Ερώτηση του έντιμου κ. Βουλευτή.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.396, ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Μετά από τους ισχυρισμούς/αναφορά του Διευθύνοντα Συμβούλου του ξενοδοχείου “Cavo Maris” στον Πρωτάρα, για χωματοουργικές και κατασκευαστικές εργασίες που διενεργούνται στην κρατική γη μπροστά από το προαναφερόμενο ξενοδοχείο, λειτουργός του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Αμμοχώστου, έχει διεξάγει επιτόπια έρευνα στην παρουσία του Διευθύνοντα Συμβούλου της εταιρείας “Cavo Maris”.
2. Κατά την έρευνα δεν εντοπίστηκαν οποιεσδήποτε χωματοουργικές ή/και κατασκευαστικές εργασίες μπροστά από την πιο πάνω ξενοδοχειακή μονάδα, καθότι τα έργα, τα οποία αφορούσαν καθαρισμό του χώρου της παραλίας, είχαν αποπερατωθεί και όπως ανέφερε ο Διευθύνων Σύμβουλος του ξενοδοχείου, η κατάσταση έχει εξομαλυνθεί σε συνεργασία με τον Έπαρχο Αμμοχώστου και το Δήμο Παραλιμνίου, ως αρμόδιες Αρχές για θέματα παραλιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.409, ημερομηνίας 2 Μαρτίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα όσον αφορά το διαχωρισμό και παραχώρηση οικοπέδων αυτοστέγασης:

2. Οι διαδικασίες διαχωρισμού οικοπέδων στο πλαίσιο των σχετικών Αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου (ημερ. 24/11/2015 και 25/11/2016) για διαχωρισμό, κατασκευή και αναδιανομή οικοπέδων αυτοστέγασης που έχουν παραχωρηθεί σε εκτοπισθέντες και δεν έχουν διαχωριστεί βρίσκονται σε εξέλιξη. Έχουν ολοκληρωθεί οι διαχωρισμοί στην Αγία Βαρβάρα (Φάση Β και Δ) και στο Κολόσσι (Φάση Λ). Με βάση το εκσυγχρονισμένο χρονοδιάγραμμα, η ημερομηνία ολοκλήρωσης των υπόλοιπων διαχωρισμών φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Κοινότητα	Φάση	Αρ. οικοπέδων	Ημερ. ολοκλήρωσης του διαχωρισμού
1	Αλάμπρα	A	19	Δεκέμβριο 2018
2	Μάμμαρι	B	32	Δεκέμβριο 2019
3	Αχέλεια	Δ	53	Έχει τερματιστεί το συμβόλαιο του εργολάβου και το έργο θα επαναπροκηρυχθεί
4	Παρεκκλησιά	E	42	Δεκέμβριο 2019
5	Ύψωνας	Γ	85	Δεκέμβριο 2019
6	Επισκοπή	Σ	90	Δεκέμβριο 2019
7	Επισκοπή	Π	48	Δεκέμβριο 2018
8	Επισκοπή	Ξ	25	Δεκέμβριο 2018

3. Σημειώνεται ότι με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 81.408 και ημερομηνία 7/10/2016 καταργήθηκε η οικονομική βοήθεια που παραχωρείται στους εγκεκριμένους δικαιούχους παραχώρησης οικοπέδου αυτοστέγασης. Η πιο πάνω Απόφαση αφορά το σύνολο των οικοπέδων αυτοστέγασης, τα οποία έχουν παραχωρηθεί και δεν έχουν διαχωριστεί και δεν διαχωρίζει τους δικαιούχους που έχουν υπογράψει Συμφωνία για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας με τους δικαιούχους που δεν έχουν υπογράψει οποιαδήποτε Συμφωνία.

Είμαστε στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.524, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Η απάντηση στα ερωτήματα της ερώτησης 23.06.11.02.008, από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις *Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας*, αναφορικά με το πώς αντιμετωπίζει η πολιτεία το σημαντικό ζήτημα των οροθετικών ατόμων είναι η ακόλουθη:

Η υφιστάμενη στρατηγική/πολιτική για την αντιμετώπιση της HIV λοίμωξης στην Κύπρο μέσα από τους βασικούς άξονες της προβλέπει την φροντίδα, υποστήριξη και προστασία των οροθετικών ατόμων με σκοπό την διασφάλιση της ποιότητας ζωής τους.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, το Υπουργείο Υγείας παρέχει δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε όλα τα οροθετικά άτομα ανεξαρτήτως εισοδηματικών κριτηρίων για λόγους Δημόσιας Υγείας, ενώ από το 1992 μέσω του Ταμείου και μετέπειτα του προγράμματος για το Σύνδρομο Επικτήτης Ανοσοποιητικής Ανεπαρκείας (ΣΕ.Α.Α.) παρέχεται οικονομική βοήθεια σε φορείς και ασθενείς του AIDS που χρήζουν οικονομικής στήριξης για κάλυψη αναγκών. Συγκεκριμένα, κάθε χρόνο μέχρι σήμερα παραχωρούνταν από το Υπουργείο Υγείας έκτακτα βοηθήματα υπό την μορφή Χριστουγεννιάτικων βοηθημάτων, ενώ στηρίζονταν άμεσα οροθετικά άτομα και οικογένειες που εμφάνιζαν κατά την διάρκεια του έτους έκτακτες ανάγκες τις οποίες δεν μπορούσε να καλύψει το Τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας.

Πρόσφατα, μετά από κοινή πρόταση των Υπουργείων Υγείας, Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο η εφαρμογή του “Σχεδίου Παροχής Κινήτρων σε Οροθετικά Άτομα”. Σκοπός του Σχεδίου είναι η υποστήριξη των ατόμων που ζουν με τον ιό, με την παροχή κινήτρων προς τα οροθετικά άτομα που συμμορφώνονται με τη θεραπευτική τους αγωγή, ενώ ταυτόχρονα με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η Δημόσια Υγεία. Το ύψος του κινήτρου θα ανέρχεται στα τριακόσια ευρώ μηνιαίως και θα παραχωρείται ανεξαρτήτου εισοδηματικών κριτηρίων στα πρόσωπα που θα το αιτηθούν και πληρούν τις πρόνοιες του Σχεδίου. Αρμόδιος φορέας υλοποίησης του Σχεδίου είναι το Υπουργείο Υγείας.

Το Υπουργείο Υγείας μέσω του Προγράμματος για την αντιμετώπιση της HIV/AIDS λοίμωξης σε συνεργασία με την Εθνική Επιτροπή και άλλους εμπλεκόμενους φορείς σχεδιάζει και υλοποιεί στοχευόμενες δράσεις που απευθύνονται τόσο στον γενικό πληθυσμό όσο και σε ομάδες υψηλού ρίσκου του πληθυσμού στην βάση των διακηρύξεων, των κατευθυντήριων οδηγιών και των εισηγήσεων των Διεθνών Οργανισμών.

Το Υπουργείο διατηρεί από το 1986 στατιστικά στοιχεία, τα οποία χρησιμοποιούνται για την διαχρονική παρακολούθηση της επιδημίας και τον σχεδιασμό δράσεων για την πρόληψη και αντιμετώπιση της HIV λοίμωξης. Οι μέθοδοι και οι διαδικασίες ανίχνευσης του ιού βασίζονται στις εγκεκριμένες διεθνείς πρακτικές και κατευθυντήριες οδηγίες για την διάγνωση της συγκεκριμένης λοίμωξης.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.527, ημερομηνίας 24 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Η απάντηση στην ερώτηση με αρ. φακ.: Ερ. 23.06.011.02.527 και ημερ. 24/4/2018, από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας είναι η ακόλουθη:

2. Στο Νοσοκομείο Αμμοχώστου προσφέρονται υπηρεσίες αιμοκάθαρσης σε 32 ασθενείς. Παράλληλα μέσα στα πλαίσια Ιατρικού Τουρισμού θα εξυπηρετηθούν από τον Μάρτιο μέχρι και τον Οκτώβριο 13 περιστατικά. Σημειώνεται ότι η Μονάδα Αιμοκάθαρσης λειτουργεί καθημερινά πρωί και απόγευμα και κατά τα Σαββατοκύριακα μόνο το πρωί, στελεχώνεται από ειδικά εκπαιδευμένο Νοσηλευτικό Προσωπικό και διαθέτει τελευταίου τύπου μηχανές αιμοκάθαρσης (Fresenius 5008). Η μηχανή αυτή (Fresenius 5008) αποτελεί την τελευταία τεχνολογία της Fresenius. Οι μηχανές αυτές εγκαταστάθηκαν και στα υπόλοιπα Νοσοκομεία με βάση την νέα σύμβαση που κατακυρώθηκε.
3. Το Νοσοκομείο Αμμοχώστου καλύπτεται από Ιατρό Νεφρολόγο του Νεφρολογικού Τμήματος του Νοσοκομείου Λάρνακας 4 φορές την εβδομάδα για παρακολούθηση και καθορισμό της θεραπείας των ασθενών σε αιμοκάθαρση. Στις περιπτώσεις που το Νοσοκομείο δεν καλύπτεται από Νεφρολόγο, τα περιστατικά αναλαμβάνει η Παθολογική Κλινική και αν κριθεί αναγκαία η ενδονοσοκομειακή περίθαλψη μεταφέρεται με ασθενοφόρο στο Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας.
4. Σημειώνεται ότι μετά από συνεχείς προσπάθειες για τοποθέτηση Ιατρού Νεφρολόγου στο Γ.Ν. Αμμοχώστου, προσλήφθηκε, με συμβόλαιο Εργοδοτούμενου Ορισμένου Χρόνου, Ιατρός Νεφρολόγος στο Γ.Ν. Αμμοχώστου με ισχύ από 5/11/2018.
5. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.549, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρονται στην πιο πάνω ερώτηση με αρ. φακ.: Ερ. 23.06.011.02.549, από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας είναι η ακόλουθη:

1. Στο Νοσοκομείο Αμμοχώστου προσφέρονται υπηρεσίες αιμοκάθαρσης σε 32 ασθενείς. Παράλληλα μέσα στα πλαίσια Ιατρικού Τουρισμού θα εξυπηρετηθούν από τον Μάρτιο μέχρι και τον Οκτώβριο 13 περιστατικά. Σημειώνεται ότι η Μονάδα Αιμοκάθαρσης λειτουργεί καθημερινά πρωί και απόγευμα και κατά τα Σαββατοκύριακα μόνο το πρωί, στελεχώνεται από ειδικά εκπαιδευμένο Νοσηλευτικό Προσωπικό και διαθέτει τελευταίου τύπου μηχανές αιμοκάθαρσης (Fresenius 5008). Η μηχανή αυτή (Fresenius 5008) αποτελεί την τελευταία τεχνολογία της Fresenius. Οι μηχανές αυτές εγκαταστάθηκαν και στα υπόλοιπα Νοσοκομεία με βάση την νέα σύμβαση που κατακυρώθηκε.
2. Το Νοσοκομείο Αμμοχώστου καλύπτεται από Ιατρό Νεφρολόγο του Νεφρολογικού Τμήματος του Νοσοκομείου Λάρνακας 4 φορές την εβδομάδα για παρακολούθηση και καθορισμό της θεραπείας των ασθενών σε αιμοκάθαρση. Στις περιπτώσεις που το Νοσοκομείο δεν καλύπτεται από Νεφρολόγο, τα περιστατικά αναλαμβάνει η Παθολογική Κλινική και αν κριθεί αναγκαία η ενδονοσοκομειακή περίθαλψη μεταφέρεται με ασθενοφόρο στο Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας.
3. Σημειώνεται ότι μετά από συνεχείς προσπάθειες για τοποθέτηση Ιατρού Νεφρολόγου στο Γ.Ν. Αμμοχώστου, προσλήφθηκε με συμβόλαιο Εργοδοτούμενου Ορισμένου Χρόνου, Ιατρός Νεφρολόγος στο Γ.Ν. Αμμοχώστου με ισχύ από 5/11/2018.
4. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.600, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση με αρ. φακ.: Ερ. 23.06.011.02.600, από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας είναι η ακόλουθη:

1. Στις Κοινότητες Άλωνα και Πλατανιστάσα διενεργούνται περιοδείες από το προσωπικό του Κέντρου Υγείας Παλαιχωρίου, στο οποίο είναι τοποθετημένοι δύο (2) Ιατρικοί Λειτουργοί.
2. Κατά το μήνα Μάιο 2018, λόγω μακροχρόνιας άδειας ασθένειας της μιας (1) Ιατρού, για πολύ μικρό χρονικό διάστημα, δεν έγιναν οι περιοδείες, γιατί κρίθηκε σκόπιμο το Κέντρο Υγείας Παλαιχωρίου να μην παραμένει χωρίς ιατρό.
3. Για αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού και να μπορούν να γίνονται περιοδείες απρόσκοπτα, αναδιοργανώθηκε το πρόγραμμα περιοδειών, οι οποίες διενεργούνται σε όλες τις γειτονικές κοινότητες ανά δεκαπενθήμερη βάση.
4. Το νέο πρόγραμμα εφαρμόστηκε επιτυχώς και κατά τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο οι επισκέψεις που καταγράφηκαν στις κοινότητες αυτές είναι οι ακόλουθες:

	Ιούνιος 2018: αριθμός ασθενών	Ιούλιος 2018
Άλωνα	5/6/2018: 8 19/06/2018: 8	3/07/2018: 4 17/07/2018: 4 31/07/2018: 4
Πλατανιστάσα	5/6/2018: 11 19/06/2018: 5	3/07/2018: 7 17/07/2018: 6 31/07/2018: 7

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω στοιχεία ο αριθμός των επισκέψεων στις εν λόγω κοινότητες είναι περίπου 15-20 το μήνα.

5. Επιπλέον να σημειωθεί ότι η κοινότητα Άλωνας συνδέεται με το νοσοκομείο Κυπερούντας τρεις φορές την εβδομάδα: Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή αφού υπάρχει λεωφορείο με τη διαδρομή: Λαγουδερά-Σαράντι-Πολύστυπος-Άλωνα- Λειβάδια-Αληθινού προς το νοσοκομείο Κυπερούντας, με επιστροφή. Οι διαδρομές αυτές προς το νοσοκομείο Κυπερούντας είναι δωρεάν.
6. Κατά τον μήνα Αύγουστο λόγω αδειών ανάπαυσης του προσωπικού δεν διενεργούνται περιοδείες κάτι που είναι εις γνώση των κατοίκων, οι οποίοι φροντίζουν να προμηθευτούν έγκαιρα τα φάρμακά τους, αφού η πλειοψηφία των επισκέψεων των ασθενών στις περιοδείες αφορά επαναλαμβανόμενη συνταγογράφηση.
7. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.612, ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. Ερ. 23.06.011.02.612 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Τα ερωτήματα που παραθέτει η αξιότιμη βουλευτής κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου θεωρώ ότι, έχουν απαντηθεί εκτενώς κατά τις συζητήσεις που διεξήχθησαν στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές για την κρατική στήριξη προς τη ΣΚΤ, με αποτέλεσμα την έγκριση του περιεχομένου της Συμφωνίας κυβερνητικής εγγύησης που λήφθηκε από τα μέλη του Σώματος κατά τη συνεδρία της 8^{ης} Ιουλίου, 2018.
3. Παραμένω στη διάθεσή σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.662, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- A. Το Σχολικό Πρόγραμμα για Παροχή Φρούτων, Λαχανικών, Μπανανών και Γάλακτος σε Παιδιά που φοιτούν σε αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα είναι χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση και έχει προκύψει από τη συνένωση του Σχεδίου Προώθησης της Κατανάλωσης Φρούτων και

Λαχανικών στα Σχολεία και του Σχεδίου Διανομής Γάλακτος στα Σχολεία, που εφαρμόστηκαν μέχρι και τη σχολική χρονιά 2016-2017, και τα οποία αποσκοπούσαν στην ανάπτυξη καλών διατροφικών συνηθειών από τα παιδιά και στη βελτίωση της διανομής γεωργικών προϊόντων στα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Το Σχολικό Πρόγραμμα για Παροχή Φρούτων, Λαχανικών, Μπανανών και Γάλακτος σε Παιδιά που φοιτούν σε αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα αποσκοπεί, και πάλι, στην προαγωγή καλών διατροφικών συνηθειών στα παιδιά, μέσω της αύξησης της κατανάλωσης φρούτων, λαχανικών και φρέσκου γάλακτος, χωρίς την προσθήκη ζάχαρης και τεχνητών γεύσεων.

Αρμόδια Εθνική Αρχή για την ετοιμασία, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του Προγράμματος είναι το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ενώ Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του Προγράμματος είναι ο Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών. Προς τον σκοπό της εξασφάλισης της ευρωπαϊκής ενίσχυσης το Τμήμα Γεωργίας κατάρτισε την εξαετή Εθνική Στρατηγική της Κύπρου για την εφαρμογή του Προγράμματος σε δημόσια και ιδιωτικά σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης, για τις σχολικές χρονιές 2017-2018 μέχρι 2022-2023, για την οποία ενημέρωσε τα Υπουργεία Οικονομικών, Παιδείας και Πολιτισμού και Υγείας και εξασφάλισε τη σύμφωνη γνώμη τους για την εφαρμογή του Προγράμματος. Η εν λόγω Εθνική Στρατηγική έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο (Αρ. Απόφασης 84.584 της 28.3.2018).

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού συνεργάστηκε, κατά τη σχολική χρονιά 2017-2018, με το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών, για εφαρμογή του Σχολικού Προγράμματος για Παροχή Φρούτων, Λαχανικών, Μπανανών και Γάλακτος σε Παιδιά που φοιτούν σε αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Όλες οι απαραίτητες διαδικασίες για προετοιμασία του Προγράμματος, για να διασφαλιστεί και η εξασφάλιση της ενωσιακής ενίσχυσης, έγιναν από το Τμήμα Γεωργίας, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, από το οποίο μπορείτε να αντλήσετε περαιτέρω ενημέρωση.

- B. Με βάση τις πρόνοιες του Προγράμματος, η συμμετοχή των σχολείων είναι εθελοντική και οι διευθύνσεις των σχολείων έχουν τη δυνατότητα να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους για συμμετοχή, συμπληρώνοντας και αποστέλλοντας Αίτηση Πρόθεσης Συμμετοχής. Πλήρης ενημέρωση για τις πρόνοιες και προϋποθέσεις εφαρμογής του Προγράμματος, αποστάληκαν ηλεκτρονικά στα σχολεία μέσω του Εγχειριδίου Εφαρμογής - Ενημέρωσης Αιτητών, [Ανάρτηση σχετικής εγκυκλίου (<http://enimerosi.moec.gov.cy/yp7406>)]. Κάποιες από τις σχολικές μονάδες είχαν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα παροχής Φρούτων και Λαχανικών, μόνο, και όχι στο Πρόγραμμα για παροχή Γάλακτος στα παιδιά.
- Γ. Για σκοπούς εφαρμογής του Προγράμματος που αφορά στην παροχή γάλακτος, το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος πρότεινε την εισαγωγή φρέσκου γάλακτος με συγκεκριμένες προδιαγραφές (φρέσκο, ημι-αποβουτυρωμένο, παστεριωμένο ομογενοποιημένο γάλα, με 1,5% λιπαρά και σε συσκευασία 250 ml), το οποίο ανέλαβε να προμηθεύει στα κυκλεία των σχολείων η Εταιρεία Χαραλαμπίδης - Κρίστης Λτδ, η οποία ήταν η μόνη Εταιρεία που επέδειξε ενδιαφέρον να προχωρήσει στην παραγωγή του γάλακτος με τις πιο πάνω προδιαγραφές, για σκοπούς υλοποίησης του εν λόγω Προγράμματος.
- Επισημαίνεται ότι, το προϊόν εξετάστηκε από την Επιστημονική Επιτροπή της Κεντρικής Επιτροπής Ελέγχου Σχολικών Κυκλείων (Κ.Ε.Ε.Σ.Κ.), μετά από σχετικό αίτημα, και εγκρίθηκε ως κατάλληλο για την εισαγωγή του στους τιμοκαταλόγους των κυκλείων όσων σχολείων συμμετέχουν στο Πρόγραμμα. Ενημερωτικά, αναφέρεται ότι στην Επιστημονική Επιτροπή συμμετέχουν εκπρόσωποι από τις Ιατρικές Υπηρεσίες και τις Οδοντιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, από το Γενικό Χημείο του Κράτους, από τον Σύνδεσμο Διαιτολόγων Κύπρου και τον Σύνδεσμο Επιστημόνων/Τεχνολόγων Τροφίμων.
- Δ. Με την ευκαιρία, επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, επιδεικνύει ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα που αφορούν στην υγεία και στην υγιεινή διατροφή των παιδιών, γι' αυτό υιοθετεί προγράμματα που προωθούν την ανάπτυξη καλών διατροφικών συνηθειών στα παιδιά. Σε ό,τι αφορά στην υγιεινή των τροφίμων, προβαίνει σε αυστηρή εφαρμογή των περί Σχολικών Κυκλείων Νόμων του 2000 και 2005 [Ν. 60(Ι)/2000 και Ν.16(Ι)/2005].
2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.672, ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής Λευκωσίας κ. Γιώργος Πεрдίκης με αρ. 23.06.011.02.672 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα όσον αφορά το αίτημα της Κίνησης Προσφύγων και Εκτοπισμένων Μανάδων για συμμετοχή τους στην Επιτροπή Στεγαστικής Βοήθειας:

2. Σύμφωνα με το άρθρο 4(2) του περί Παροχής Στεγαστικής Βοήθειας σε Εκτοπισθέντες, Παθόντες και άλλα Πρόσωπα Νόμου του 2005, η Επιτροπή Στεγαστικής Βοήθειας απαρτίζεται από τον Διευθυντή της Υπηρεσίας Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισμένων και από ένα εκπρόσωπο του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκατάστασης Παθόντων και της Επιτροπής Ανακουφίσεως Παθόντων.
3. Όπως ήδη είναι γνωστό, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 19/6/2013 την πλήρη εξίσωση των εκ μητρογονίας με τους εκ πατρογονίας εκτοπισθέντες, σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή τους στα εκάστοτε ισχύοντα στεγαστικά σχέδια. Σημειώνεται ότι όλοι οι εκτοπισθέντες εκπροσωπούνται στην Επιτροπή Στεγαστικής Βοήθειας από την Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων, η οποία συμμετέχει στην Επιτροπή με εκπρόσωπο της.
4. Βάσει των όσων αναφέρονται πιο πάνω, το Υπουργείο Εσωτερικών δεν προτίθεται να προβεί σε τροποποίηση της σχετικής Νομοθεσίας έτσι ώστε να συμπεριλάβει ως μέλος της Επιτροπής Στεγαστικής Βοήθειας εκπρόσωπο της Κίνησης Προσφύγων και Εκτοπισμένων Μανάδων.
5. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.678, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρονται με αρ. Ερ. 23.06.011.02.678, από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας είναι η ακόλουθη:

1. Τα ιατρεία που βρίσκονται στους προσφυγικούς συνοικισμούς στην αστική περιοχή της Λευκωσίας, Στροβόλου II, Στροβόλου III, Αγίου Μάμα, Κόκκινες και Άσπρες θα συνεχίσουν να λειτουργούν μέχρι την εισαγωγή του ΓΕΣΥ, μία φορά την εβδομάδα, ενώ το ιατρείο της Ανθούπολης θα λειτουργεί κάθε Δευτέρα από τις 7.30-15:00 και κάθε Τρίτη από τις 11:00-15:00, για εξυπηρέτηση κυρίως των ασθενών που αντιμετωπίζουν κινητικά προβλήματα και υπερήλικες.
2. Το ιατρείο του συνοικισμού της Ανθούπολης βρίσκεται μόλις 2 χιλιόμετρα από το Κέντρο Υγείας Λακατάμιας και συνδέεται με αυτό μέσω δημόσιων συγκοινωνιών, καθημερινά σε τακτά χρονικά διαστήματα.
3. Η αναδιοργάνωση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας έχει τους πιο κάτω στόχους:
  - Τη δημιουργία πολύ-ιατρείων με διευρυμένο ωράριο λειτουργίας και αναβαθμισμένες υπηρεσίες,
  - Τη βελτίωση της διαθεσιμότητας και της προσβασιμότητας, των ασθενών σε υπηρεσίες υγείας,
  - Τη διασφάλιση της συνέχειας της φροντίδας (continuity of care) και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση χρόνιων ασθενειών.
  - Την αποτελεσματικότερη εφαρμογή προληπτικών και ανιχνευτικών προγραμμάτων,
  - Την αποσυμφόρηση των Τμημάτων Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών (ΤΑΕΠ) των νοσοκομείων και
  - Την προσέλκυση δικαιούχων στο πλαίσιο εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας διασφαλίζοντας έτσι και τη βιωσιμότητα των Κέντρων Υγείας μας.
4. Η συμπλεγματοποίηση των Κέντρων Υγείας Λακατάμιας και Ανθούπολης ήταν απαραίτητη για να γίνει εφικτή η παράταση του ωραρίου λειτουργίας του Κέντρου Υγείας Λακατάμιας τις καθημερινές μέχρι τις 20:00 καθώς και Σάββατο πρωί από τις 8:00-13:00, με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής.
5. Οι ασθενείς που κατοικούν στο συνοικισμό της Ανθούπολης, ειδικά αυτοί που δεν μπορούν να μετακινηθούν, θα μπορούν να εξυπηρετούνται στο κέντρο τους και ταυτόχρονα, μια μεγαλύτερη ομάδα πληθυσμού, οι κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής της Λακατάμιας, αλλά και του Συνοικισμού της Ανθούπολης θα επωφεληθούν από τη λειτουργία του Κέντρου Υγείας της Λακατάμιας κατά τις απογευματινές ώρες καθώς και Σάββατο πρωί.
6. Στο Κέντρο Υγείας Ανθούπολης εξυπηρετούνταν γύρω στους 100 ασθενείς την εβδομάδα, οι πλείστοι από τους οποίους δεν έχουν κινητικά ή άλλα προβλήματα για να δυσκολεύονται να μεταβούν στη Λακατάμια για να εξυπηρετηθούν.
7. Με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ θα κληθούν οι δικαιούχοι να εγγραφούν σε λίστα Προσωπικού Ιατρού, είτε στο δημόσιο, είτε στον ιδιωτικό τομέα. Ανάλογα με τον αριθμό των δικαιούχων που θα επιλέξουν να

εγγραφούν στις λίστες των ιατρών των συγκεκριμένων Κέντρων Υγείας, τότε θα γίνει επαναξιολόγηση και αναπροσαρμογή της λειτουργίας των Κέντρων Υγείας.

8. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.679, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντρου Κυπριανού

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση με αρ. φακ. Ερ. 23.06.011.02.679 και σας παραθέτω πίνακα με τις καταχωρημένες υποθέσεις σχετικά με τα αδικήματα του Εμπρησμού/Απόπειρα Εμπρησμού και Απόπειρας καταστροφής περιουσίας με εκρηκτικές ύλες για τα έτη 2011-2018.

Καταχωρημένες Υποθέσεις (RCI) σχετικά με τα αδικήματα του “Εμπρησμού και Απόπειρας Εμπρησμού” και “Απόπειρας Καταστροφής Περιουσίας με Εκρηκτικές Ύλες”, για τα έτη 2011-2018 (1/1-30/09/2018)

	Εμπρησμοί/ Απόπειρες Εμπρησμών			Απόπειρα καταστροφής περιουσίας με εκρηκτικές ύλες		
	Κ	Ε	%	Κ	Ε	%
2011	163	18	11,0%	52	1	1,9%
2012	211	24	11,4%	53	5	9,4%
2013	234	31	13,2%	40	3	7,5%
2014	229	33	14,4%	47	0	0,0%
2015	188	34	18,1%	52	6	11,5%
2016	173	28	16,2%	56	3	5,4%
2017	232	38	16,4%	56	5	8,9%
2018 (1/1 - 30/9)	131	29	22,1%	19	3	15,8%
Σύνολο	1561	235	15,1%	375	26	6,9%

Πηγή: Γραφείο Στατιστικής και Χαρτογράφησης

Στοιχεία από: Ετήσιες και Μηνιαίες Στατιστικές Εγκλήματος

Κ = Καταχωρημένες Υποθέσεις στο μητρώο εγκλήματος (RCI)

Ε= Εξιχνιασμένες Υποθέσεις

%= Ποσοστό εξιχνίασης

Σημείωση: Στα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται οι υποθέσεις που έχουν υποβιβασθεί σε Μικροπαραβάσεις, που έχουν καταχωρηθεί ως εκ λάθους και που έχουν ταξινομηθεί ως Ανύπαρκτες.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.701, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τον Έπαρχο Λάρνακας και κατόπιν επιτόπιας εξέτασης του αιτήματος του Κοινοτικού Συμβουλίου Ψευδά από Λειτουργούς της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας, για εγγραφή αγροτικού δρόμου στην περιοχή "Ανώγια" προς περιοχή διόδου σε υφιστάμενο κρησφύγετο αγωνιστών της ΕΟΚΑ 55-59, διαπιστώθηκε ότι η προτεινόμενη οδευση δε συνδέεται με εγγεγραμμένο οδικό δίκτυο και μέρος της δεν είναι καν διανοιγμένο.
2. Η πρόθεση του Κοινοτικού Συμβουλίου, για ανάδειξη ενός τέτοιου μνημείου αντιμετωπίζεται θετικά, εντούτοις η προτεινόμενη οδευση ως υποδεικνύεται δεν πληρεί τις προϋποθέσεις με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία για να τύχει περαιτέρω προώθησης. Η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας συμβούλευσε το Κοινοτικό Συμβούλιο, όπως εξετάσει το ενδεχόμενο εξεύρεσης καταλληλότερης οδευσης, που να καθιστά δυνατή την εγγραφή της σε δρόμο και η οποία να εξυπηρετεί τον εν λόγω σκοπό.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.005, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με Αρ. Φακ. Ερ. 23.06.011.03.005 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το κτίριο, όπου στεγάζονται τα Γραφεία της Διεύθυνσης Περιφέρειας Αμμοχώστου-Λάρνακας της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, επιθεωρήθηκε από αρμόδια Επιθεωρήτρια του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας στις 7.9.2018 και στάληκε στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου σχετική επιστολή. Θα παρακολουθούνται τα μέτρα που λαμβάνονται, για σκοπούς συμμόρφωσης του εργοδότη.
- (β) Το θέμα της μεταστέγασης δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.007, ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. Ερ: 23.06.011.03.007 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σχετικά με την έκδοση αποδείξεων από ταμειακή μηχανή αναφέρεται ότι οι έλεγχοι που γίνονται από το Τμήμα Φορολογίας είναι επιλεκτικοί και πραγματοποιούνται με βάση ανάλυση κινδύνου. Στη βάση αυτών των ελέγχων έχει διαπιστωθεί αδυναμία στην έκδοση αποδείξεων από ταμειακές μηχανές στα κυκλεία των σταδίων λόγω του τρόπου λειτουργίας των επιχειρήσεων αυτών.

Το Τμήμα Φορολογίας επεξεργάζεται διάφορους τρόπους αντιμετώπισης του πιο πάνω ζητήματος και θα προβεί στην έκδοση σχετικής εγκυκλίου.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα ερωτήματα της υπό αναφορά Ερώτησης, πληροφορείστε ότι αυτά δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Οικονομικών.

Παραμένω στη διάθεση σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.035, ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στις περιπτώσεις όπου οι πολίτες κάνουν εισφορές για διάφορα γεγονότα, το κατά πόσο στη χρέωση του κάθε μηνύματος προστίθεται ΦΠΑ ή εάν αυτό αφαιρείται από το ποσό της εισφοράς εναπόκειται στον τρόπο που θα καθοριστεί από τον λήπτη των εισφορών.

Ως γενική αρχή, πληροφορείστε ότι, εάν υπάρχει χρέωση για το μήνυμα που θα αποσταλεί, σε αυτή την χρέωση θα πρέπει να επιβληθεί και ΦΠΑ αφού αφορά παροχή υπηρεσίας με αντιπαροχή. Η εισφορά συνήθως αποτελεί ξεχωριστή χρέωση και δεν υπόκειται σε ΦΠΑ είτε υπάρχει επιπλέον χρέωση για μήνυμα είτε όχι.

Αναφορικά με το συγκεκριμένο παράδειγμα που αναφέρετε, σε περίπτωση που ο έρανος γίνεται εν γνώσει της ΑΤΗΚ, μέσω της υπηρεσίας charity direct της ΑΤΗΚ, στη χρέωση του κάθε μηνύματος δεν προστίθεται ΦΠΑ, και ολόκληρο το ποσό που συνεισφέρει ο συνδρομητής αποδίδεται στο ίδρυμα που έχει εξασφαλίσει την άδεια διεξαγωγής εράνου από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Παράδειγμα τέτοιου εράνου είναι ο έρανος που έγινε από την ΑΤΗΚ για τους πληγέντες των φονικών πυρκαγιών στην Ελλάδα όπου οι συνδρομητές μπορούσαν να συνεισφέρουν στέλνοντας μήνυμα στον αριθμό 7060 με το λεκτικό:

- GR 1 για εισφορά €1
- GR 3 για εισφορά €3
- GR 5 για εισφορά €5

Ο συνδρομητής χρεωνόταν €1, €3, ή €5, σε όλες τις περιπτώσεις χωρίς ΦΠΑ, και ολόκληρο το ποσό θα αποδοθεί στους πληγέντες.

Παραμένω στη διάθεσή σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.064, ημερομηνίας 28 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας ενημερώσω για τα πιο κάτω που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών:

1. Οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, (Δήμοι ή Κοινότητες), είναι αρμόδιες για την συντήρηση και λειτουργία κατασκηνωτικών χώρων. Σχετικό είναι το Άρθρο 84(1θ) στον Περί Δήμων Νόμο του 1985 και το Άρθρο 82(κ) στον Περί κοινοτήτων Νόμο του 1999.
2. Αναφορικά με τη λειτουργία κατασκηνωτικών χώρων σε τουρκοκυπριακές περιουσίες, η Υπηρεσία Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών, θα μπορούσε να εξετάσει το ενδεχόμενο μίσθωσης τ/κ ιδιοκτησίας περιουσιών για την πιο πάνω χρήση, υπό τις πιο κάτω προϋποθέσεις:
  - i. Η μίσθωση θα αφορά αποκλειστικά σε δικαιούχους εκτοπισμένους, (χωρίς οποιοδήποτε δικαίωμα υπεκμίσθωσης).
  - ii. Οι προτεινόμενες αναπτύξεις θα είναι λυομένου τύπου και περιορισμένου εμβαδού.
  - iii. Οι προτεινόμενες αναπτύξεις θα πληρούν όλες τις προδιαγραφές του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού.
3. Οποιαδήποτε μέτρα που αφορούν σε πολιτικές που θα πρέπει να ληφθούν/εφαρμοστούν για ανάπτυξη του κατασκηνωτικού τουρισμού, αυτό αποτελεί αρμοδιότητα/εξουσία των οικείων Αρχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και είναι συνυφασμένο πάντοτε με τις οικονομικές τους δυνατότητες και την διαθεσιμότητα της αναγκαίας κοινοτικής ή κρατικής (κατόπιν εκμίσθωσης από το Υπουργικό Συμβούλιο) γης.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.097, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίκη

«Αναφορικά με το ερώτημα του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίκη με θέμα "Νέα κτηνοτροφική ζώνη στον Δήμο Αθηνού", σας πληροφορώ τα εξής:

Στον Δήμο Αθηνού υπάρχει μεγάλη κτηνοτροφική ζώνη στην οποία υπάρχει μαζική και σε μεγάλη κλίμακα εκτροφή παραγωγικών ζώων. Στα πλαίσια του Τοπικού Σχεδίου Αθηνού που εγκρίθηκε το 2012 υπάρχει πρόνοια που αφορά τη διερεύνηση της δυνατότητας για καθορισμό νέας κτηνοτροφικής ζώνης σε άλλη περιοχή ούτως ώστε η υφιστάμενη κτηνοτροφική ζώνη μελλοντικά και σταδιακά να καταργηθεί.

Το Υπουργείο έχει την άποψη ότι δεν θα πρέπει να προωθείται η κατάργηση των υφιστάμενων κτηνοτροφικών ζωνών και όπου είναι δυνατόν η έκταση των κτηνοτροφικών ζωνών θα πρέπει να διευρύνεται για την ικανοποίηση των υφιστάμενων αλλά και των μελλοντικών αναγκών. Συγκεκριμένα στην υφιστάμενη κτηνοτροφική ζώνη του Δήμου Αθηνού έχουν γίνει έργα υποδομής και έχει ήδη ξεκινήσει η διαδικασία (εξασφάλιση κρατικής γης και νερού) για τη μετεγκατάσταση στην περιοχή πέντε ποιμνιοτρόφων που διατηρούσαν τα υποστατικά τους στο Τουρκοκυπριακό χωριό Πετροφάνι και ως εκ τούτου η κατάργηση της τα επόμενα χρόνια δεν κρίνεται δικαιολογημένη. Πέραν τούτου στην περιοχή δραστηριοποιείται μεγάλος αριθμός κτηνοτρόφων και θα ήταν άδικο η περιοχή να αποχαρακτηριστεί ως κτηνοτροφική και να χάσουν έτσι το δικαίωμα για επέκταση και εκσυγχρονισμό των μονάδων τους. Ήδη κάποιιοι από αυτούς έλαβαν επιδότηση από το κράτος για να κατεδαφίσουν τα κτηνοτροφικά τους υποστατικά που διατηρούσαν σε οικιστικές ή άλλες περιοχές και προκαλούσαν οχληρία και έχουν μετεγκατασταθεί εντός της υφιστάμενης κτηνοτροφικής ζώνης Αθηνού. Παρόλα αυτά σε περίπτωση όπου η απόφαση της Πολεοδομικής Αρχής είναι η σταδιακή κατάργηση

της υφιστάμενης κτηνοτροφικής ζώνης το Υπουργείο έθεσε κάποιες προϋποθέσεις για διασφάλιση των υφιστάμενων κτηνοτροφών.

Όσον αφορά την ανάπτυξη της προτεινόμενης κτηνοτροφικής ζώνης το Τμήμα Γεωργίας, στα πλαίσια του Καθεστώτος 4.3.1 "Χωροταξική Κτηνοτροφική Ανάπτυξη" του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 έχει τη δυνατότητα για τη μεταφορά ηλεκτρικού ρεύματος και νερού και κατασκευή δρόμου πρόσβασης σε κεντρικό σημείο της νέας κτηνοτροφικής ζώνης νοουμένου ότι στην περιοχή θα εξασφαλίσουν άδειες οικοδομής και θα εγκατασταθούν τουλάχιστον τρεις κτηνοτρόφοι.

Ο υπολογισμός του κόστους που θα απαιτηθεί για την εκτέλεση των βασικών έργων υποδομής δεν είναι δυνατό να υπολογιστεί στο παρόν στάδιο αφού οι αρμόδιες υπηρεσίες (Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων) για την εκπόνηση των σχετικών μελετών και κοστολόγηση των έργων απαιτούν να γνωρίζουν τον αριθμό και τη χωροθέτηση των κτηνοτροφικών μονάδων εντός της κτηνοτροφικής ζώνης.

Πέραν των πιο πάνω επισημαίνεται ότι για τα επόμενα χρόνια το Τμήμα Γεωργίας προγραμματίζει την εκτέλεση βασικών έργων υποδομής σε άλλες κτηνοτροφικές περιοχές και ζώνες και ως εκ τούτου η προώθηση της ανάπτυξης της νέας Κτηνοτροφικής Ζώνης Αθηνού θα εξαρτηθεί από το ύψος των διαθέσιμων πιστώσεων στους κρατικούς προϋπολογισμούς των επόμενων ετών, από το ύψος της δαπάνης για την εκτέλεση των έργων που προγραμματίζονται στη νέα περιοχή και την ανάγκη για άμεση μετεγκατάσταση στην περιοχή υφιστάμενων κτηνοτροφών ή εγκατάσταση νέων.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.106, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση είναι η ακόλουθη:

1. Ο Περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2017, εξουσιοδοτεί λειτουργούς από διάφορα Υπουργεία και Υπηρεσίες για την εφαρμογή του Νόμου. Για αποτελεσματικότερη εφαρμογή του Νόμου και συντονισμό των διαφόρων Τμημάτων των Υπουργείων το Υπουργείο Υγείας μετά από σχετική διαβούλευση, ετοίμασε πρωτόκολλο συνεργασίας ώστε να ξέρει ο κάθε Εξουσιοδοτημένος Λειτουργός πού και πώς θα εφαρμόσει το Νόμο. Το εν λόγω πρωτόκολλο δεν κατέστη δυνατό να εφαρμοστεί, με αποτέλεσμα η νομοθεσία να μην εφαρμόζεται επαρκώς.
2. Οι Υγειονομικοί Επιθεωρητές του Υπουργείου Υγείας είναι εκ των εξουσιοδοτημένων Λειτουργών που ορίζει η νομοθεσία για την εφαρμογή της. Κατά τις εκάστοτε επιθεωρήσεις τους που γίνονται σε υποστατικά παρασκευής και πώλησης τροφίμων στα πλαίσια του ελέγχου της υγιεινής των τροφίμων, προβαίνουν και στους απαραίτητους ελέγχους για την τήρηση της νομοθεσίας για το κάπνισμα. Το ωράριο εργασίας των εξουσιοδοτημένων λειτουργών του Δημοσίου περιορίζει τις ώρες επιθεώρησης των Λειτουργών αυτών μόνο στις εργάσιμες ώρες αφήνοντας τις νυκτερινές επιθεωρήσεις στην Αστυνομία. Κατά την διενέργεια των προαναφερόμενων ελέγχων δεν έχει εκδοθεί κανένα εξώδικο από τους Λειτουργούς του Υπουργείου.
3. Οι παραβάσεις σε κέντρα αναψυχής συνήθως εντοπίζονται κατά τις νυκτερινές ώρες. Γι' αυτό κρίθηκε αναγκαίο να γίνονται από κοινού (Αστυνομία, Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας και Δήμων) νυκτερινές εκστρατείες.
4. Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες διεξήγαγαν εκστρατείες ελέγχου της τήρησης της νομοθεσίας για το κάπνισμα σε Δημόσια Νοσοκομεία. Στις εκστρατείες αυτές διαφάνηκε για ακόμη μια φορά η δυσκολία της εφαρμογής της νομοθεσίας χωρίς τη συμβολή της Αστυνομίας, λόγω της αδυναμίας των Υγειονομικών Επιθεωρητών να ζητήσουν και προπαντός να πάρουν τα στοιχεία (ταυτότητα) από πολίτες που παρανομούν.
5. Οι Υπουργοί Υγείας και Δημόσιας Τάξης συναντήθηκαν και επεξεργάστηκαν το προαναφερόμενο πρωτόκολλο συνεργασίας με σκοπό την εξεύρεση τρόπου εμπλοκής όλων των εξουσιοδοτημένων λειτουργών για να τεθεί σε λειτουργία και έχει συμφωνηθεί ο τρόπος εφαρμογής του πρωτοκόλλου. Αναμένεται άμεσα η προώθησή του στο Υπουργικό Συμβούλιο.
6. Επιπρόσθετα η εμπλοκή της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, στην αναθεώρηση και δημιουργία νέας στρατηγικής για το κάπνισμα, παράλληλα με την επεξεργασία των προνοιών στη νομοθεσία που δημιουργούν γκρίζες ζώνες για την εφαρμογή της, ευελπιστούμε ότι θα βοηθήσουν.
7. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι πιο πάνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.112, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με Αρ. Φακ. Ερ. 23.06.011.03.112 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η χορηγία που παρέχεται σε άτομα με αναπηρίες για απόκτηση αυτοκινήτου, ανέρχεται σύμφωνα με τις πρόνοιες του εγκεκριμένου από το Υπουργικό Συμβούλιο Σχεδίου σε:
  - (α) **€4.500** στις περιπτώσεις ατόμων που είναι υποχρεωμένοι να χρησιμοποιούν τροχοκάθισμα για τη διακίνησή τους, και είναι λήπτες του Επιδόματος Βαριάς Κινητικής Αναπηρίας ή/και Επιδόματος Φροντίδας σε Παραπληγικά/Τετραπληγικά Άτομα.
  - (β) **€9.000** στις περιπτώσεις ατόμων που λαμβάνουν Επίδομα Φροντίδας σε Άτομα με Παραπληγία ή Τετραπληγία και προχωρήσουν στην αγορά κατάλληλου διασκευασμένου αυτοκινήτου για να εισέρχονται και να επιβαίνουν εντός του οχήματος καθήμενοι στο τροχοκάθισμα.
  - (γ) Στις άλλες περιπτώσεις σε **€3.500**.
3. Σημειώνεται ότι, όταν ο προϋπολογισμός του Σχεδίου ανερχόταν στα €2.7 εκ. σε καμιά περίπτωση δεν δαπανείτο όλο το ποσό του προϋπολογισμού. Το ύψος του κονδυλίου που δαπανήθηκε κατά τα τελευταία 2 έτη για την αγορά αυτοκινήτων, όπως παρουσιάζεται πιο κάτω, καταδεικνύει ότι το συνολικό ποσό έφτασε σταδιακά στο ύψος που δαπανείτο και πριν το 2013:
  - €1.306.121 για το έτος 2016 (συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων πιστώσεων με ενδεικτικό αριθμό δικαιούχων στους οποίους καταβλήθηκε η επιχορήγηση να ανέρχεται στους 295) και,
  - €1.652.700 για το 2017 (συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων πιστώσεων με ενδεικτικό αριθμό δικαιούχων στους οποίους καταβλήθηκε η επιχορήγηση να ανέρχεται στους 386)
4. Αναφορικά με την πρόταση για αύξηση του ύψους της επιχορήγησης, σας ενημερώνω τα ακόλουθα:
  - (α) Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Σχεδίου παρέχεται η δυνατότητα αγοράς καινούργιου ή μεταχειρισμένου αυτοκινήτου από την Κύπρο ή το εξωτερικό.
  - (β) Το παλαιότερο Σχέδιο εξασφάλιζε μεν υψηλότερη χορηγία για τον δικαιούχο, ωστόσο το ποσό κάλυψης αφορούσε μόνο φόρους για την αγορά του αυτοκινήτου και όχι την καθαρή του αξία, με αποτέλεσμα ο δικαιούχος να λαμβάνει το ανώτατο ποσό μόνο στην περίπτωση αγοράς αυτοκινήτου μεγαλύτερης αξίας.
  - (γ) Επιπλέον, οι πρόσθετες διασκευές που πιθανόν να χρειαστεί να γίνουν στο αυτοκίνητο για την καλύτερη και ασφαλέστερη χρήση από το άτομο και συνδέονται με την αναπηρία, καλύπτονται συμπληρωματικά από άλλο Σχέδιο του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες (Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Βοήθειας στα Άτομα με Αναπηρίες για την Προμήθεια Τεχνικών Μέσων, Οργάνων και άλλων Βοηθημάτων) αυξάνοντας την συνολική επιχορήγηση που λαμβάνει το άτομο.
  - (δ) Κατά το 2015 προέκυψε εκ νέου αλλαγή του υπό αναφορά Σχεδίου αφού αποφασίσθηκε να προστεθεί η πρόνοια για παροχή επιχορήγησης ύψους €9,000 στις περιπτώσεις για τις οποίες απαιτείται λόγω αναπηρίας να αγοραστεί μεγαλύτερο όχημα.
5. Με βάση τα πιο πάνω, τα ποσά χορηγίας που προνοεί το Σχέδιο επαρκούν για να καλυφθεί σήμερα το επιπλέον κόστος που προκύπτει κατά την αγορά αυτοκινήτου. Τέλος, όσον αφορά στο θέμα δυνατότητας συνδυασμού της εν λόγω χορηγίας με την αγορά ηλεκτρικών ή υβριδικών αυτοκινήτων ώστε να ενισχυθεί η πολιτική για χρήση οχημάτων φιλικών προς το περιβάλλον, το όλο θέμα θα μελετηθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.114, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Σε ό,τι αφορά το πρώτο θέμα της ερώτησης, η απάντηση μπορεί να δοθεί μόνον από το αρμόδιο Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής της Δημοκρατίας, μέσω του Υπουργείου Οικονομικών, στο οποίο παρατηρώ έχετε ήδη απευθύνει την επιστολή σας.
- (β) Σε σχέση με το δεύτερο θέμα της ερώτησης, σημειώνεται ότι για την ενημέρωση των λειτουργών στα Υπουργεία και Τμήματα της Δημόσιας Υπηρεσίας υλοποιήθηκε συγκεκριμένο πρόγραμμα εκπαιδευτικών σεμιναρίων, με πρωτοβουλία του γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, στις αρμοδιότητες της οποίας εμπίπτει η εποπτεία για την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων Αυτών Νόμου του 2018 [125(I)/2018]. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με σχετική ενημέρωση που λάβαμε από το γραφείο της

Επιτρόπου, την περίοδο 13-30 Ιουνίου 2017, σε συνεργασία με την Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, διοργανώθηκαν 9 διήμερα σεμινάρια, στα οποία συμμετείχαν πέραν των 150 λειτουργών, που ορίστηκαν από τα διάφορα Υπουργεία και Υπηρεσίες, με την προοπτική να αποτελέσουν τους υπεύθυνους προστασίας προσωπικών δεδομένων στην Υπηρεσία τους. Σκοπός των εν λόγω σεμιναρίων, ήταν ο καταρτισμός και η επιμόρφωση των πιο πάνω λειτουργών αναφορικά με τις υποχρεώσεις που προκύπτουν για τη Δημόσια Υπηρεσία σύμφωνα με το νέο Κανονισμό, ώστε να είναι σε θέση η ευρύτερη Δημόσια Υπηρεσία να εφαρμόσει ορθά και αποτελεσματικά τις διατάξεις του Κανονισμού στις 25 Μαΐου 2018, ημέρα έναρξης εφαρμογής του. Πέραν των πιο πάνω, μετά την ψήφιση του περί της προστασίας των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών Νόμου τον περασμένο Ιούλιο, έχει προγραμματιστεί στο επόμενο διάστημα νέος κύκλος εκπαιδεύσεων, ο οποίος θα απευθύνεται στους Λειτουργούς Προσωπικών Δεδομένων τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα, για ενημέρωσή τους σε σχέση με τις ευθύνες, τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τους, όπως αυτά απορρέουν από την πιο πάνω Νομοθεσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.120, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Αναφορικά με την ερώτηση του Έντιμου Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Γιώργου Λουκαΐδη, για τα υπ' αναφορά δημοσιεύματα, σας αναφέρω ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είναι έτοιμη να συμβάλει, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων της, στη βελτίωση της ανθρωπιστικής κρίσης που επικρατεί στη Γάζα. Εντούτοις, η όποια αρωγή θα αποτελέσει τη συνεισφορά μας στην εργαλειοθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια ενδεχόμενη πρωτοβουλία της τελευταίας και υπό βασική προϋπόθεση τη σύμφωνη γνώμη όλων των εμπλεκόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένης ασφαλώς της Παλαιστινιακής Αρχής.

Αυτή η θέση έχει διαμνηυθεί σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη όπως επίσης στον Ειδικό Συντονιστή του ΟΗΕ για την Ειρηνευτική Διαδικασία Μέσης Ανατολής, κ. Nikolay Mladenov.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.122, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Σχετικά με την υπό αναφορά Κοινοβουλευτική Ερώτηση του Βουλευτή κ. Ηλία Μυριάνθους σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα, το 2017 έχουν διερευνηθεί από την Αστυνομία Κύπρου-Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών, 950 υποθέσεις στις οποίες εμπλέκονταν συνολικά 1 094 πρόσωπα. Να σημειωθεί ότι για το αδίκημα της κατοχής και χρήσης ναρκωτικών κατηγορήθηκαν 912 πρόσωπα. Το 2018 μέχρι τις 30/9/2018 διερευνήθηκαν 911 ποινικές υποθέσεις, στις οποίες ενέχονταν 1 019 άτομα, από τα οποία τα 838 έχουν κατηγορηθεί για το αδίκημα της κατοχής και χρήσης ναρκωτικών.
3. Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, βάσει των στοιχείων του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης για τα ναρκωτικά, τα τελευταία τρία χρόνια έχουν ενταχθεί σε προγράμματα θεραπείας, κρατικά και μη, 3 384 άτομα. Συγκεκριμένα κατά τα έτη 2015, 2016 και 2017 έχουν ενταχθεί αντίστοιχα 1 304, 1 286 και 1 294 πρόσωπα.
4. Αναφορικά με το τρίτο ερώτημα, για τα έτη 2017 και 2018 (30/9/2018), οι υποθέσεις εμπορίας ναρκωτικών ανέρχονται σε 115 και 104 αντίστοιχα. Τα άτομα που έχουν συλληφθεί για το 2017 για εμπορία ναρκωτικών ανέρχονται στα 163 και το 2018 (30/9/2018) στα 157. Για πληρέστερη ενημέρωση επισυνάπτεται σχετικός πίνακας όσον αφορά τις ποσότητες που έχουν κατασχεθεί για την πιο πάνω χρονική περίοδο.
Σημειώνεται ότι ο όρος “εμπορία” δεν περιλαμβάνεται στη Νομοθεσία για τα ναρκωτικά. Σύμφωνα με το άρθρο 30^Α του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχότροπων Ουσιών Νόμου του 1977, (Ν.29/77), ο όρος “εμπορία” περιλαμβάνει υποθέσεις Εισαγωγής, Καλλιέργειας, Προμήθειας και Κατοχής με σκοπό την προμήθεια.
5. Όσον αφορά το τελευταίο ερώτημα, το 2017 συνελήφθησαν για εμπορία ναρκωτικών 163 πρόσωπα, από τα οποία καταδικάστηκαν 57. Οι ποινές που τους επιβλήθηκαν κυμαίνονται από 1 μήνα μέχρι 10 χρόνια φυλάκιση ή φυλάκιση με αναστολή από 7 μήνες μέχρι 3 χρόνια. Το 2018 (μέχρι 30/9/2018) συνελήφθησαν 157 πρόσωπα εκ των οποίων καταδικάστηκαν 7. Οι ποινές που τους επιβλήθηκαν κυμαίνονται από 6 μήνες μέχρι 5 χρόνια φυλάκιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.125, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Άννας Θεολόγου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση σχετικά με την καταβολή των κονδυλίων που αποδεσμεύτηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού τον Μάιο 2015 και που αφορούσαν αποζημιώσεις σε πρώην υπαλλήλους της Εταιρείας των Κυπριακών Αερογραμμών, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η Κυβέρνηση στα πλαίσια άσκησης της κοινωνικής της πολιτικής, με στόχο την άμβλυση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων στις οικογένειες που έχουν επηρεασθεί, αλλά και υλοποίησης σχετικής δέσμευσης, μετά την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας των Κυπριακών Αερογραμμών (Εταιρεία) για την έναρξη της διαδικασίας εκούσιας εκκαθάρισης της Εταιρείας, αποφάσισε την απευθείας στήριξη των μελών του Ταμείου Προνοίας των Υπαλλήλων των Κυπριακών Αερογραμμών, εξαιρουμένων των πιλότων.

Στα πιο πάνω πλαίσια, είχε εγκριθεί από την Κυβέρνηση, η παραχώρηση χαρακτηριστικών αποζημιώσεων συνολικού εκτιμημένου ποσού €14,9 εκ. σε 930 άτομα, που περιλάμβαναν μεταξύ άλλων ποσά που θα αναλογούσαν από το Ταμείο Προνοίας που έχει συσσωρευθεί όλα τα προηγούμενα χρόνια, καθώς επίσης και παραχώρηση πρόσθετης αποζημίωσης προς όλο το προσωπικό που είχε αποχωρήσει ή έτυχε πλεονασμού κατά τη περίοδο 2012-2015 ύψους €2,5 εκ., με εξαίρεση τους πιλότους. Η απόφαση αυτή της Κυβέρνησης λήφθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις συνεδρίες του με ημερ. 4/2/2015 (Αρ. Αποφ. Ε78.287) και 11/3/2015 (Αρ. Αποφ. Ε78.481).

Προς το σκοπό αυτό, η Κυβέρνηση προχώρησε στην εκταμίευση των σχετικών Πιστώσεων, και τροχοδρόμησε τη διαδικασία καταβολής των χαρακτηριστικών αποζημιώσεων από τα μέσα Ιουνίου 2015 μετά την αποδέσμευση των σχετικών πιστώσεων από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Καταληκτικά αναφέρεται ότι, έγιναν πληρωμές χαρακτηριστικών αποζημιώσεων ύψους €14.746.041 σε 923 άτομα.

Παραμένω στη διάθεσή σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.140, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου

«Η απάντηση στην ερώτηση που εγείρει στην επιστολή της η έντιμη βουλευτής εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου με αρ. 23.06.011.03.140, είναι η ακόλουθη:

- (1) Με βάση το άρθρο 4, εδάφιο 2 αυτού, του περί Θεραπείας Κατηγορούμενων Χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων Νόμου του 2016, “η Συμβουλευτική Επιτροπή απαρτίζεται από ένα (1) εκπρόσωπο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ως πρόεδρο, ένα (1) διοικητικό λειτουργό του Υπουργείου Υγείας, που ορίζεται από τον Υπουργό και ένα (1) εκπρόσωπο του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου”.
  - (2) Με βάση το άρθρο 4, εδάφιο 3, 1^η επιφύλαξη αυτού, του περί Θεραπείας Κατηγορούμενων Χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων Νόμου του 2016, “Νοείται ότι, για κάθε μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής ορίζεται αντικαταστάτης ο οποίος αναλαμβάνει σε περίπτωση προσωρινού κωλύματος του μέλους αυτού”.
  - (3) Το Υπουργείο Υγείας, ακολουθώντας τις πιο πάνω σχετικές πρόνοιες του Νόμου ζήτησε από τους Γενικό Εισαγγελέα και Πρόεδρο της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου να ορίσουν τον εκπρόσωπό τους και τον αντικαταστάτη τους στη Συμβουλευτική Επιτροπή και να προωθηθούν στο Υπουργείο Υγείας τα σχετικά βιογραφικά σημειώματά τους.
  - (4) Στην ίδια γραμμή, ο Υπουργός Υγείας όρισε τον Διοικητικό Λειτουργό και τον αντικαταστάτη αυτού στη Συμβουλευτική Επιτροπή στη βάση της φύσης των καθηκόντων που ασκούν και των βιογραφικών τους σημειωμάτων.
  - (5) Επιπλέον, ακολουθώντας τις σχετικές εγκυκλίους του Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, ο Υπουργός Υγείας στην πρόταση διορισμού των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής, επισύναψε και τα βιογραφικά σημειώματα των υποψηφίων.
2. Εάν για οποιονδήποτε λόγο κρίνετε ότι η ως άνω απάντηση δεν είναι επαρκής ή χρήζει διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωάνη Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.166, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Αναφέρομαι στην ως άνω Ερώτηση και σας πληροφορώ ότι η παρακολούθηση των διαδικασιών απονομής της δικαιοσύνης και εφαρμογής των σχετικών νομοθεσιών είναι συνεχής διεργασία που αποσκοπεί στην προώθηση και/ή ενίσχυση μέτρων που συμβάλλουν στην ομαλή και απρόσκοπτη απονομή της δικαιοσύνης, στα πλαίσια πάντοτε των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και με απόλυτο σεβασμό στη συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξαρτησία και αυτονομία της Δικαστικής Εξουσίας.

2. Προς το σκοπό αυτό επιδιώκεται στενή συνεργασία με τους εταίρους του Υπουργείου (Ανώτατο Δικαστήριο, Νομική Υπηρεσία, Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο), ώστε οι νομοθετικές ρυθμίσεις που προωθούνται να συγκεντρώνουν τον υψηλότερο βαθμό αποδοχής.

3. Από την ανάληψη των καθηκόντων του το 2013, που ανανεώθηκε το 2018, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως έθεσε σε θεσμοθετημένη τακτική και συχνή βάση συναντήσεις με την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με στόχο τη συζήτηση και προώθηση θεμάτων που αφορούν στο σύστημα απονομής της δικαιοσύνης, στα πλαίσια των εκατέρωθεν αρμοδιοτήτων και εξουσιών.

4. Όπως είναι γνωστό, τον Μάρτιο 2018 ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε η τελική έκθεση των Ιρλανδών εμπειρογνομώνων αναφορικά με τη μεταρρύθμιση-αναδιοργάνωση της δομής και λειτουργίας των Δικαστηρίων. Η έκθεση καλύπτει τρεις άξονες, την επισκόπηση των λειτουργιών και την αποτελεσματικότητα/αποδοτικότητα του Ανωτάτου Δικαστηρίου, των Επαρχιακών Δικαστηρίων και τη διαχείριση του δικαστικού συστήματος, και περιλαμβάνει 21 εισηγήσεις προς επίλυση των διαφόρων προβλημάτων, καθώς και 3 βραχυπρόθεσμες λύσεις, θέτοντας σχετικά χρονοδιαγράμματα. Ήδη στο πλαίσιο της μελέτης αυτής και των αποφάσεων για προώθηση της μεταρρύθμισης των Δικαστηρίων ετοιμάστηκε Σχέδιο Δράσης, στο οποίο καταγράφονται οι δράσεις/ενέργειες που πρέπει να υλοποιηθούν, και τροχοδρομήθηκε η υλοποίηση τους στη βάση συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, με ορίζοντα τις αρχές του 2020.

5. Ταυτόχρονα, διορίστηκε Επιτροπή Μεταρρύθμισης των Δικαστηρίων, αποτελούμενη από εκπροσώπους όλων των άμεσα εμπλεκόμενων στη μεταρρύθμιση φορέων.

6. Μια εκ των εισηγήσεων των εμπειρογνομώνων, στην οποία έχει δοθεί άμεση προτεραιότητα, είναι το έργο της εκκαθάρισης των καθυστερημένων υποθέσεων στα Δικαστήρια. Για το σκοπό αυτό συμφωνήθηκε με το Ανώτατο Δικαστήριο και το Υπουργείο Οικονομικών η πρόσληψη 26 νέων Δικαστών που εκτιμήθηκε ότι χρειάζονται για την εκδίκαση εντός δύο ετών όλων των υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον όλων των Επαρχιακών Δικαστηρίων, για περίοδο πέραν των τεσσάρων χρόνων. Οι νέες θέσεις Δικαστών, αλλά και του ανάλογου υποστηρικτικού προσωπικού, περιλήφθηκαν στον Προϋπολογισμό 2019 και αναμένεται να εγκριθούν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

7. Πιο κάτω σας αναφέρω συνοπτικά τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που έχουν ληφθεί από το 2013, καθώς και όσα βρίσκονται υπό εξέλιξη ή θα προωθηθούν στο άμεσο μέλλον ως προτεραιότητα, για την απρόσκοπτη λειτουργία των δικαστηρίων και τη μείωση του χρόνου απονομής της δικαιοσύνης:

- (α) Σημαντική **ενίσχυση του δικαστικού και υποστηρικτικού προσωπικού των Δικαστηρίων**
- (β) **Δημιουργία του Διοικητικού Δικαστηρίου**, ώστε να επιτυγχάνεται ταχεία απονομή της δικαιοσύνης στη δευτεροβάθμια δικαιοδοσία, και, παράλληλα, ταχεία εκδίκαση των προσφυγών κατά των πράξεων της Διοίκησης
- (γ) **Ίδρυση και προετοιμασία της λειτουργίας Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας**
- (δ) **Ανακατανομή της καθ' ύλην δικαιοδοσίας των Επαρχιακών Δικαστηρίων** στις βαθμίδες Επαρχιακού Δικαστή και Ανώτερου Επαρχιακού Δικαστή, κατά τρόπον ώστε να εξυπηρετείται η καλύτερη διαχείριση του δικαστικού χρόνου
- (ε) Ρυθμίσεις στον περί **Παραγραφής Νόμο**, με τις οποίες διασφαλίστηκε η ομαλή επάνοδος του συστήματος απονομής της δικαιοσύνης στο καθεστώς παραγραφής των αγωγίμων δικαιωμάτων, μετά από 53 χρόνια συνεχούς αναστολής
- (στ) Επέκταση των περιπτώσεων **βεβαίωσης ομολογίας ενοχής επί ποινικών κλήσεων**, όπου δεν είναι απαραίτητη η παρουσία του κατηγορουμένου στο δικαστήριο
- (ζ) Εισαγωγή της **υποκατάστατης επίδοσης ποινικής κλήσης**
- (η) Κατάθεση στη Βουλή και συζήτηση νομοσχεδίου αναφορικά με τη **συμμόρφωση της διοίκησης στις αποφάσεις του Διοικητικού Δικαστηρίου**
- (θ) Οριοθέτηση του δικαιώματος **έφεσης επί αποφάσεων σε ενδιάμεσες αιτήσεις**
- (ι) Κατάθεση στη Βουλή και συζήτηση νομοσχεδίου για τροποποίηση του Άρθρου 111 του Συντάγματος, ώστε στην περίπτωση **δίκης διαζυγίου, η σύνθεση του Οικογενειακού Δικαστηρίου να είναι**

μονομελούς και όχι τριμελούς όπως ισχύει σήμερα. Ταυτόχρονα κατατέθηκαν και συζητούνται 7 νομοσχέδια με σκοπό τον **εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου**

- (ια) Εφαρμογή **συστήματος αυτόματης καταγραφής των πρακτικών των δικαστηρίων**
- (ιβ) Προώθηση νομοσχεδίου για την τροποποίηση του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, με σκοπό την **ενίσχυση της εκτέλεσης αποφάσεων**, με πρόνοιες που θα διευκολύνουν την εκτέλεση ενταλμάτων κατάσχεσης κινητής περιουσίας και θα καταστήσουν αποτελεσματικότερη τη διαδικασία εκτέλεσης εις χείρας τρίτου. Το νομοσχέδιο εκκρεμεί για νομοτεχνικό έλεγχο στη Νομική Υπηρεσία
- (ιγ) **Κατάθεση στη Βουλή νομοσχεδίου για δημιουργία Εμπορικού Δικαστηρίου.** Ήδη περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό της Δικαστικής Υπηρεσίας για το 2018, οι πέντε θέσεις Δικαστών
- (ιδ) **Προώθηση εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών:** Ολοκληρώθηκε η μελέτη, που ανατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κατόπιν διαδικασίας προσφορών, η οποία περιλαμβάνει εισηγήσεις για τους τρόπους αναβάθμισης του θεσμού της διαμεσολάβησης και βέλτιστες πρακτικές ειδικότερα στα θέματα εκπαίδευσης, ποιότητας και ελέγχου των παρεχόμενων υπηρεσιών, ώστε να ενισχυθεί το επίπεδο εμπιστοσύνης στους διαμεσολαβητές και η δυνατότητα αποδοχής της, ως μέτρου που πραγματικά προσφέρεται για την επίλυση διαφορών. Τα συμπεράσματα/εισηγήσεις της μελέτης είναι υπό διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς
- (ιε) **Ίδρυση Σχολής Δικαστών:** Έχει διοριστεί εδώ και περίπου ενάμιση χρόνο ο Διευθυντής Μεταρρύθμισης και Επιμόρφωσης. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ετοίμασε 2 νομοσχέδια για την ίδρυση και λειτουργία της Σχολής Δικαστών, βάσει των εισηγήσεων της μελέτης του εμπειρογνώμονα, τα οποία στάλθηκαν στον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου και στον Διευθυντή Μεταρρύθμισης και Επιμόρφωσης, για σχόλια/παρατηρήσεις, με σκοπό την οριστικοποίηση και περαιτέρω προώθηση τους
- (ιστ) **Διαχωρισμός της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου με τη σύσταση ξεχωριστής δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας:** Πραγματοποιήθηκε μελέτη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Το Υπουργείο βρίσκεται στο στάδιο ετοιμασίας των σχετικών νομοσχεδίων
- (ιζ) **Καθορισμός αντικειμενικών κριτηρίων για την πρόσληψη και αξιολόγηση Δικαστών:** Το έργο, το οποίο χρηματοδοτείται από την Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ε.Ε. έχει ήδη ξεκινήσει και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2018, με την ολοκλήρωση και παράδοση της μελέτης των εμπειρογνομώνων.

8. Όσον αφορά στο θέμα της κτιριακής υποδομής των Δικαστηρίων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως έχει εκπονήσει πλάνο για τον εκσυγχρονισμό των κτιριακών εγκαταστάσεων των Δικαστηρίων, το οποίο προωθεί σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, το Ανώτατο Δικαστήριο και το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Στα πλαίσια αυτά, προωθείται η υλοποίηση σημαντικών αναπτυξιακών έργων.

8.1 Συγκεκριμένα, η ανέγερση του νέου Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας αποτελεί προτεραιότητα, αφού σε αυτό θα στεγαστούν και όλα τα δικαστήρια ειδικής δικαιοδοσίας, μεταξύ των οποίων το Οικογενειακό Δικαστήριο, το Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεως και το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών, γεγονός που θα επιλύσει τα σημαντικότερα προβλήματα στέγασης της Δικαστικής Υπηρεσίας. Μετά την επιλογή του χώρου ανέγερσης του και την μετακίνηση των εγκαταστάσεων των Ηνωμένων Εθνών κατά το έτος 2015, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως έχει προχωρήσει στην υλοποίηση σειράς εργασιών οι οποίες είναι αναγκαίες για την προετοιμασία του έργου, όπως είναι η διασφάλιση της καταλληλότητας του χώρου, η διενέργεια των απαιτούμενων αρχαιολογικών/ανασκαφικών ερευνών, ο ανασχεδιασμός του δικτύου πρόσβασης στο χώρο των δικαστηρίων, η διευκρίνιση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του οικοπέδου, η ετοιμασία του κτιριολογικού προγράμματος, η ετοιμασία, αξιολόγηση και έγκριση του Σημειώματος Έργου από τις αρμόδιες υπηρεσίες και η ένταξη του έργου στα έργα προτεραιότητας της Κυβέρνησης. Η δαπάνη για το εν λόγω έργο υπολογίζεται ότι θα ξεπεράσει τα €45εκ. + ΦΠΑ.

8.2 Στην παρούσα φάση ετοιμάζεται Μελέτη Βιωσιμότητας από εμπειρογνώμονες της Παγκόσμιας Τράπεζας, ώστε να καταδειχθεί εάν μπορεί το έργο να υλοποιηθεί με τη μέθοδο Σύμπραξης Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα. Η Μελέτη αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη Οκτωβρίου 2018. Εφόσον η μέθοδος αυτή κριθεί ως η καταλληλότερη, το Τμήμα Δημοσίων Έργων θα προχωρήσει στην προκήρυξη του διαγωνισμού για εξεύρεση επενδυτή εντός του 2019, ο οποίος θα υλοποιήσει το έργο με δική του αρχική επένδυση και το κράτος θα καταβάλλει ετήσιο κόστος αποπληρωμής. Σημειώνεται ότι η ανέγερση του νέου Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας αναμένεται να συμπληρωθεί το 2023.

8.3 Όσον αφορά στα υφιστάμενα κτίρια του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, ήδη έχει δρομολογηθεί η ανέγερση ειδικά διαμορφωμένων χώρων φύλαξης των τεκμηρίων, καθώς και η υλοποίηση των μέτρων

ασφάλειας που έχουν υποδειχθεί από την Αστυνομία στην έκθεση που ετοιμάστηκε για όλα τα δικαστήρια. Ο σχεδιασμός των χώρων φύλαξης των τεκμηρίων θα αποτελέσει πρότυπο για τη δημιουργία αντίστοιχων χώρων και σε άλλα δικαστήρια. Παράλληλα, γίνονται μελέτες για περιήφραξη του χώρου των δικαστηρίων, τη δημιουργία νέου χώρου τήρησης του αρχείου και δημιουργία πρόσθετων χώρων στάθμευσης. Σημειώνεται ότι μελλοντικά, εφόσον λειτουργήσει το νέο Επαρχιακό Δικαστήριο, τα κτίρια της εποχής της Αγγλοκρατίας θα ανακαινιστούν, ώστε να καλυφθούν πρόσθετες στεγαστικές ανάγκες της Δικαστικής Υπηρεσίας.

8.4 Προωθείται παράλληλα η αποκατάσταση του παλαιού κτιρίου του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Η σύμβαση του έργου κόστους €4.911.130, υπογράφηκε το Μάιο 2018 και αναμένεται ολοκλήρωση του τον Ιανουάριο 2020. Στο κτίριο θα στεγαστεί το Διοικητικό Δικαστήριο, το οποίο σήμερα στεγάζεται εντός του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

8.5 Επιπρόσθετα, το Υπουργείο Οικονομικών βρίσκεται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με τον ιδιοκτήτη κτιρίου στη Λευκωσία, πλησίον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με στόχο να ενοικιαστεί και να ανακαινιστεί, για την άμεση στέγαση του Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας και κάλυψη πρόσθετων γραφειακών αναγκών για στέγαση των νέων δικαστών που θα διοριστούν στη Λευκωσία.

8.6 Έχει ήδη ανατεθεί η σύμβαση και βρίσκεται υπό εκτέλεση η ανέγερση του νέου Επαρχιακού Δικαστηρίου Αμμοχώστου στο Παραλίμνι. Η σύμβαση του έργου κόστους €5.929.770 υπογράφηκε το Μάιο 2018 και αναμένεται ολοκλήρωση του κτιρίου το Μάιο 2020. Θα δημιουργηθούν πέντε δικαστικές αίθουσες, όπου αρχικά θα εκδικάζονται οι ποινικές υποθέσεις, με την προοπτική για λειτουργία του Δικαστηρίου για εκδίκαση και πολιτικών (αστικών) υποθέσεων, νοουμένου ότι θα στελεχωθεί με πρόσθετους τρεις Δικαστές και ανάλογο προσωπικό για την εκδίκαση πολιτικών υποθέσεων.

8.7 Έχει ήδη συμπληρωθεί η ανέγερση πρόσθετου κτιρίου για το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου, το κόστος του οποίου ανήλθε σε €6.092.800. Το κτίριο αποτελείται από 2 υπόγειους χώρους στάθμευσης και 2 ορόφους (ισόγειο και πρώτο όροφο) με 10 αίθουσες δικαστηρίου, γραφεία και βοηθητικούς χώρους, παρέχοντας την δυνατότητα αξιοποίησης σύγχρονων μέσων τεχνολογίας και ασφάλειας. Υπάρχει πρόνοια για μελλοντική προσθήκη ακόμη δύο ορόφων.

8.8 Τέλος, προωθείται η ανακαίνιση του κτιρίου του πρώην ξενοδοχείου “Φιλοξένια”, ώστε σε αυτό να στεγαστούν προσωρινά τα δύο νέα Δικαστήρια που θα δημιουργηθούν, το Δευτεροβάθμιο Ανώτατο Δικαστήριο (Εφετείο) και το Εμπορικό Δικαστήριο. Στο “Φιλοξένια” προγραμματίζεται η κατασκευή επτά αιθουσών δικαστηρίων (τέσσερις για το Εφετείο και τρεις για το Εμπορικό Δικαστήριο), γραφειακών χώρων για τους δικαστές και δικαστικούς υπαλλήλους, χώρων για Πρωτοκολλητεία, βοηθητικών χώρων, αιθουσών συνεδριάσεων δικαστών και δικηγόρων με πελάτες τους, κυλικείου και χώρου εστίασης. Επιπρόσθετα, για τις ανάγκες του Εμπορικού Δικαστηρίου θα δημιουργηθούν υποδομές και στη Λεμεσό. Η λύση στο πρώην “Φιλοξένια” είναι βραχυπρόθεσμη, διάρκειας περίπου πέντε ετών. Στη συνέχεια, αναμένεται ότι το Εφετείο θα στεγαστεί στους χώρους του Ανωτάτου Δικαστηρίου, και το Εμπορικό Δικαστήριο θα στεγαστεί σε δικό του κατάλληλο κτίριο.

8.9 Τα απαιτούμενα κονδύλια για την υλοποίηση των πιο πάνω έργων περιλαμβάνονται στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2019-2021.

9. Τέλος, όσον αφορά στην ψηφιοποίηση του έργου των Δικαστηρίων (e-justice), σημειώνεται ότι πρόσφατα εκδόθηκε η απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών επί ιεραρχικών προσφυγών που καταχωρίστηκαν και αφορούσαν στο στάδιο της διαδικασίας αξιολόγησης των τεχνικών φακέλων των προσφορών για την εγκατάσταση του συστήματος, και τώρα το κράτος μελετά τα επόμενα βήματα για τη συνέχιση της διαδικασίας.

10. Με την ευκαιρία, θεωρώ αναγκαίο να επαναλάβω ότι ο εκσυγχρονισμός και η μεταρρύθμιση των Δικαστηρίων, που θα συμβάλουν στην εύρυθμη λειτουργία τους και την ταχεία απονομή της δικαιοσύνης, αποτελούν προτεραιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.168, ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο Υπουργός Οικονομικών ως αρμόδια αρχή, προέβη τον Ιούνιο του 2017, στο διορισμό ερευνητών λειτουργού για τη διεξαγωγή έρευνας, για διερεύνηση του ενδεχομένου διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από τέσσερις υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών, περιλαμβανομένης και της κας Σάββιας Ορφανίδου, Οικονομικού Λειτουργού. Το ενδεχόμενο πειθαρχικό παράπτωμα συνίστατο στην κατοχή από υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών, κομματικού αξιώματος σε πολιτικό κόμμα, πριν από τις 10/7/2015.

2. Η εργασία του ερευνώντος λειτουργού ολοκληρώθηκε στις 7 Μαρτίου 2018, με την υποβολή εκθέσεων και πορισμάτων εκ μέρους του.
3. Η αρμόδια αρχή, αφού μελέτησε τις εκθέσεις του ερευνώντος λειτουργού, διαβίβασε αυτές στις 13 Μαρτίου 2018, στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για γνωμοδότηση, σύμφωνα με τον Κανονισμό 6 του Μέρους Ι του Δευτέρου Πίνακα [Άρθρο 81(2)(β)] των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1990-2017.
4. Η γνωμοδότηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αναμένεται.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.170, ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Κοινοβουλευτική Ερώτηση και σας ενημερώνω ότι στο πλαίσιο των επιμορφωτικών προγραμμάτων που υλοποιούν οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας διοργανώνονται κατά καιρούς επιμορφωτικά σεμινάρια, σύμφωνα με τις υπηρεσιακές ανάγκες, τα οποία συμβάλουν στην ενδυνάμωση των γνώσεων των υπαλλήλων, καθώς και στη βελτίωση των ικανοτήτων τους για άσκηση των καθηκόντων τους. Πρόγραμμα συνεχούς ψυχολογικής στήριξης και αποφόρτισης δεν υπήρξε μέχρι σήμερα, αλλά θα μελετηθεί η εισήγηση για σχεδιασμό τέτοιου προγράμματος.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπούμε σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την υπενθύμιση και πάλι της αξιοποίησης της Παρασκευής 9 Νοεμβρίου για όσες επιτροπές νιώθουν ότι είναι βαρυφορτωμένες και έχουν διάθεση για επιπλέον ώρες συνεδρίασης, φτάνουμε στο τέλος της συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή, 16 Νοεμβρίου 2018, η ώρα 11.00 το πρωί με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη και συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Εμπόρων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.085-2018).
2. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.138-2018).
3. Ο περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.139-2018).
4. Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.063-2018).
5. Οι περί Εταιρειών (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.064-2018).
6. Οι περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.065-2018).
7. Οι περί Μεταφοράς Εγγεγραμμένου Γραφείου Εταιρειών εντός και εκτός της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.066-2018).
8. Οι περί Ευρωπαϊκής Δημόσιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (SE) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.067-2018).
9. Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.191-2018).
10. Οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2018.

- (Αρ. Φακ. 23.03.055.102-2018).
11. Ο περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.136-2018).
  12. Οι περί Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.084-2018).
  13. Οι περί Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα - Θέση Λειτουργού Γραφείου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.055-2018).
  14. Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.066-2018).
  15. Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.017-2018).
  16. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2017 (Τροποποιητικός) (Αρ. 1) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.169-2018).
  17. Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.174-2018).
  18. Οι περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Πιστοποίηση Εταιρειών και Προσωπικού όσον αφορά Σταθερό Εξοπλισμό Ψύξης, Κλιματισμού, Αντλιών Θερμότητας και Μονάδες Ψύξης σε Φορητά και Ρυμουλκούμενα Ψυγεία) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.077-2018).
  19. Οι περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Πιστοποίηση Προσωπικού όσον αφορά Ηλεκτρικό Εξοπλισμό Μεταγωγής και Στατικό Ηλεκτρικό Εξοπλισμό Μεταγωγής) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.078-2018).
  20. Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.069-2018).
  21. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων Νόμος (Αρ. 1) του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.184-2018).
  22. Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.048.100-2011).
  23. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.
(Πρόταση νόμου του κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.02.055.056-2014).

Αποσύρσεις

24. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.068-2018).
25. Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.069-2018).
26. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.070-2018).
27. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.071-2018).
28. Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.072-2018).
29. Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.073-2018).
30. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.074-2018).
31. Οι περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.075-2018).
32. Οι περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.076-2018).
33. Οι περί Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.082-2018).
34. Οι περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.069-2013).
35. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Εξαρτωμένους τους) (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.067-2014).
36. Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).
37. Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών και Λογιστικού Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.010-2016).
38. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.028-2016).

39. Οι περί Στοιχημάτων (Επιβλητέα Τέλη) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.035-2016).
40. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.049-2016).
41. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.050-2016).
42. Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για Συναφή Θέματα Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.052-2016).
43. Οι περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.082-2016).
44. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).
45. Οι περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Τεχνητοί Ύφαλοι) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.085-2017).
46. Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.086-2017).
47. Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.087-2017).
48. Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.096-2017).
49. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.097-2017).
50. Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρόωρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.100-2017).
51. Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).
52. Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.013-2018).
53. Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.016-2018).
54. Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.018-2018).
55. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Λειτουργού Εξωσωματικής Κυκλοφορίας (Σχέδια

Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.022-2018).

56. Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος - Θέση Επιθεωρητή Ελέγχου Α΄ Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.026-2018).
57. Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών - Θέση Λογιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.029-2018).
58. Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.040-2018).
59. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.047-2018).
60. Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.053-2018).
61. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Δίδακτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.057-2018).
62. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.058-2018).
63. Οι περί Τμήματος Δασών - Θέσεις Χειριστή Πτητικών Μέσων και Μηχανικού Πτητικών Μέσων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.060-2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Αριστού Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).*
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018)
2. «Το μέλλον της Ευρώπης». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής).*
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018)

Στις 13 Νοεμβρίου 2018 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

[Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την Παρασκευή, 16 Νοεμβρίου 2018, στις 11.00 π.μ., προστίθεται το ακόλουθο θέμα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2018.
(Αρ. Φακ.: 23.01.059.197-2018).]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 12.17 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυριακίδου Στέλλα
Γεωργίου Γεώργιος	Κωνσταντίνου Κώστας
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Ανδρέας	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κουλλά Ονούφριος	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Κώστα Κώστας
Γεωργίου Γιώργος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Φακοντής Αντρέας

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Μυλωνάς Παύλος
Κουλίας Ζαχαρίας	Ορφανίδης Χρίστος
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
---	--------------------

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος   Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην επέτειο της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940 και στην Ημέρα Αγνοουμένων.
2. Ενημέρωση για την πραγματοποίηση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων εκδήλωσης μνήμης, τιμής και αγώνα για τους αγνοούμενους στα πλαίσια της οποίας παρουσιάστηκαν η εικαστική έκθεση “Αγνοούμενοι - Στη σκιά της απουσίας τους”, η έκθεση χαρακτικής “Μνήμες 1974”, βραβευθέντα έργα μαθητών δημοτικής εκπαίδευσης και έκθεση φωτογραφίας της Βουλής για τους αγνοούμενους.
3. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω συμμετοχής τους σε άλλες δραστηριότητες της Βουλής.
4. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Επίσημη επίσκεψη του Προέδρου της Βουλής στην Ισπανία, κατόπιν πρόσκλησης από τον Ισπανό ομόλογό του, καθώς και επίσκεψη εργασίας σε Λονδίνο, Cambridge και Bristol.
  - β. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη σε αποστολή της Ad hoc Επιτροπής για τη Μετανάστευση της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη στη Σουηδία και τη Δανία.
  - γ. Εκπροσώπηση της Βουλής από τον κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου στο 20^ο Ευρωπαϊκό Διακοινοβουλευτικό Συνέδριο για το Διάστημα στη Βελγική Γερουσία.
  - δ. Εκπροσώπηση της ΚΣΣΕ από την κ. Στέλλα Κυριακίδου, επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας, στην 116^η Συνέλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Δημοκρατία μέσω του Νόμου στη Βενετία.
5. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2018», αγορεύσεις (Π. Μυλωνάς, Γιώργος Κ. Γεωργίου, Π. Λεωνίδου, Χρ. Χρίστου, Κ. Χατζηγιάννης, Μ. Γιωργάλλας, Α. Δημητρίου, Χ. Θεοπέμπτου, Ζ. Κουλιάρης, Κ. Ευσταθίου) και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018», συζήτηση (Χ. Θεοπέμπτου, Κ. Ευσταθίου, Α. Δαμιανού, Π. Λεωνίδου) και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 4).
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταβολής Φιλοδωρήματος σε Εργοδοτούμενους που απασχολούνται με Σύμβαση στην Κρατική Υπηρεσία και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ.4) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις των κ. Γιώργου Περδίκη και Γιώργου Λιλλήκα και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τυπογραφείου - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Επιθεωρητή, Ανώτερου Επιθεωρητή, Επιθεωρητή, Τυπογράφου 1^{ης} Τάξεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018», παρατηρήσεις του κ. Κωστή Ευσταθίου και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018», συζήτηση (Π. Λεωνίδου, Γ. Λουκαΐδης, Χ. Πιπτοκοπίτης, Γ. Λιλλήκας, Ζ. Ζαχαρίου, Στ. Στεφάνου, Π. Μυλωνάς, Κ. Ευσταθίου, Ανδρέας Κυπριανού) και ψήφισή του σε νόμο.
12. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
13. Ερωτήσεις βουλευτών:

Η λειτουργία της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων και του τομέα επείγουσας προνοσοκομειακής φροντίδας στο πλαίσιο του ΓΕΣΥ - Ασφαλιστική κάλυψη εθελοντών περιπτώσεων εκτάκτου ανάγκης - Επιπτώσεις στην

υγεία από τη λειτουργία του πεδίου βολής Ξυντούς - Διαπραγματεύσεις μεταξύ κυβέρνησης και ΟΠΑΠ - Καθυστέρηση στην εκπόνηση περιβαλλοντικής μελέτης για το πεδίο βολής Ξυντούς - Καταγγελίες για μη εφαρμογή προνοιών του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείωσης Ακινήτων Νόμου από τραπεζικά ιδρύματα - Ανάγκη βελτίωσης δρόμου στο Μέσα Χωριό - Ανάγκη διαχωρισμού οικοπέδων για οικογένειες στην Τρεμιθούσα - Μειωμένος προϋπολογισμός του Δημοτικού Σχολείου Τρεμιθούσας και αίτημα κατασκευής νέου περιφερειακού δημοτικού - Αίτημα Μέσα Χωριού για ένταξη στο δίκτυο του ΣΑΠΑ - Μη ολοκλήρωση της σύνδεσης της Βιομηχανικής Ζώνης Τρεμιθούσας με τη Βιομηχανική Περιοχή Μεσόγης - Ζημιές σε καλλιέργειες από κορακοειδή - Ο κοινοτικός χώρος στάθμευσης στα Μανδριά - Προβλήματα λειτουργίας στο Δημοτικό Σχολείο Μανδριών - Αίτημα για κατασκευή κυματοθραύστη στην παραλία των Μανδριών Πάφου - Δικαστική διαδικασία εναντίον του προέδρου και μελών του κοινοτικού συμβουλίου Τρεμιθούσας - Παραχώρηση κρατικής γης στα Μανδριά Πάφου για κατασκευή τουριστικού περιπτέρου - Απαλλοτρίωση γης στην Τρεμιθούσα για κατασκευή υδατοδεξαμενής - Αριθμός αιτήσεων πολιτογραφήσεως από δικηγορικά γραφεία - Κατάλογος και κατηγοριοποίηση των κατόχων αξιογράφων - Καθορισμός των υπηρεσιών των ψυχολόγων στα πλαίσια του ΓΕΣΥ - Εισαγωγή σκύλων στην Κύπρο - Εκσυγχρονισμός του περί Υιοθεσίας Νόμου - Εγκατάσταση ανεμογεννητριών σε κατοικημένες περιοχές - Η ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιων περιοχών - Προκήρυξη προσφορών για ασφαλτόστρωση λεωφόρων στη Λάρνακα - Ασφαλτόστρωση αγροτικού δρόμου στην παραλιακή περιοχή Ορμίδειας-Ξυλοφάγου - Η διαχείριση του κοινοτικού νηπιαγωγείου στην Ορμίδα - Έξοδα φιλοξενίας στο κοινοτικό συμβούλιο Καλαβασού - Διαγραφές οφειλόμενων ποσών νερού στην Καλαβασό - Ανάπλαση της πλατείας στην Καλαβασό - Τερματισμός των εργασιών της αεροπορικής εταιρείας "Cobalt" - Ταμείο Χορηγιών Κοινότητας Ζυγίου - Οδοιπορικά έξοδα που καλύφθηκαν από το κοινοτικό συμβούλιο Καλαβασού - Ανάθεση εργασιών από το κοινοτικό συμβούλιο Καλαβασού - Αιτήματα Συνδέσμου Γονέων Δημοτικού Σχολείου Μαρωνίου-Ψεματισμένου - Μετονομασία δημοτικού σχολείου στη Λάρνακα - Οι ενέργειες της Κυπριακής Δημοκρατίας σχετικά με τη δολοφονία ομογενούς στη Βόρεια Ήπειρο - Προσωπικό της επείγουσας προνοσομειακής φροντίδας υγείας - Αποστολές MEDAVAC - Θρησκευτικά μνημεία στην κατεχόμενη Τρεμετουσιά και το ενδεχόμενο επιδιόρθωσής τους (εμπιστευτική ερώτηση) - Λειτουργία, εισπράξεις, επισκεψιμότητα και προβολή αρχαιολογικών χώρων και μουσείων - Πληροφορίες για καθυστέρηση στην καταβολή αποζημιώσεων σε κτηνοτρόφους - Προβλήματα από τη λειτουργία χοιροστασιών στην Ξυλοτύμβου και αναστολή της λειτουργίας τους - Τοποθέτηση ηχοπετασμάτων σε λεωφόρο στον Στρόβολο - Διαβούλευση για παράταση διορισμών στην Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων - Συμμετοχή ΑμεΑ στη διαμόρφωση πολιτικών και αποφάσεων σχετικών με το κέντρο διαμονής τους - Αίτηση λειτουργίας του τηλεοπτικού σταθμού "Al-Arab News Channel" στην Κύπρο - Σύμβαση με συμβούλους μελετητές για την αποκατάσταση των σκυβαλότοπων - Νέα αίτηση για δημιουργία φωτοβολταϊκού πάρκου εντός του υδροβιότοπου Ακρωτηρίου - Λειτουργία των βιβλιοθηκών στην Κύπρο.

14. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
 Τοποθέτηση λαμπτήρων εξοικονόμησης ενέργειας για οδικό φωτισμό - Καταγγελίες για πώληση οιοινοπνευματωδών ποτών στην παραλία "Σοφτάδες" της επαρχίας Λάρνακας - Έργα σε κρατική γη μπροστά από ξενοδοχείο - Οικόπεδα συνοικισμών αυτοστέγασης - Αντιμετώπιση των οροθετικών από το κράτος - Προβλήματα της Μονάδας Αιμοκάθαρσης του Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου - Προβλήματα ασθενών που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση στο Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου - Οι επισκέψεις ιατρών στις κοινότητες Άλωνας και Πλατανιστάσας - Στήριξη Συνεργατικής Κεντρικής Κυπριακής Τράπεζας - Σχολικό πρόγραμμα για παροχή φρούτων, λαχανικών, μπανανών και γάλακτος σε παιδιά που φοιτούν σε αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα - Συμμετοχή Κίνησης Προσφύγων και Εκτοπισμένων Μανάδων στην Επιτροπή Στεγαστικής Βοήθειας - Κλείσιμο ιατρικού κέντρου Ανθούπολης - Εμπρησμοί και ανατινάξεις το 2017 και 2018 - Εγγραφή αγροτικού δρόμου στον Ψευδά - Τα προβλήματα του κτιρίου της ΑΗΚ στη Λάρνακα - Έλεγχοι σε κυλικεία σταδίων - Εισφορές μέσω γραπτών μηνυμάτων της Cyta - Η λειτουργία των κατασκηνωτικών χώρων - Δημιουργία νέας κτηνοτροφικής ζώνης στην Αθηνού - Η εξώδικη ρύθμιση στον περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμο του 2017 και η εφαρμογή της - Χορηγία για απόκτηση αυτοκινήτου από άτομα με αναπηρίες - Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την προστασία προσωπικών δεδομένων και κυβερνητικές υπηρεσίες - Άνοιγμα θαλάσσιας λωρίδας μεταξύ της αποκλεισμένης Λωρίδας της Γάζας και της Κύπρου - Χρήση και εμπορία ναρκωτικών ουσιών και ο αριθμός συλλήψεων - Αποζημιώσεις των πρώην υπαλλήλων των Κυπριακών Αερογραμμών - Σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής στα πλαίσια του περί Θεραπείας Κατηγορούμενων Χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων Νόμου - Προβλήματα στη λειτουργία των δικαστηρίων - Συμμόρφωση με τις υποδείξεις της Ελεγκτικής και της Νομικής Υπηρεσίας για απόσπαση λειτουργού - Πρόγραμμα ψυχολογικής στήριξης κοινωνικών λειτουργών.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 16^{ης} Νοεμβρίου 2018*

Ώρα έναρξης: 11.10 π.μ.

Αρ. 6

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας, κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους έντιμους κύριους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προ ημερησίας διατάξεως θα ήθελα να αναφερθώ εν συντομία στην Παγκόσμια Ημέρα κατά του Φασισμού και του Αντισημιτισμού, καθώς και στην Ημέρα Ανάμνησης των Θυμάτων των δύο παγκόσμιων πολέμων, που καθιερώθηκε να τιμώνται στις 9 και στις 11 Νοεμβρίου, αντίστοιχα.

Η 9^η Νοεμβρίου αναφέρεται στην τρομακτική Νύχτα των Κρυστάλλων του 1938, που ένα πανεθνικό πογκρόμ έλαβε χώρα στη Γερμανία και στην Αυστρία, με στόχο τους Εβραίους πολίτες, αποτελώντας ουσιαστικά την απαρχή του ολοκαυτώματος. Τη νύχτα που τα θραύσματα από τις σπασμένες γυάλινες βιτρίνες απλώνονταν σαν κρύσταλλα στους δρόμους, περίπου διακόσιοι Εβραίοι δολοφονήθηκαν και πάνω από τριάντα χιλιάδες άρρενες οδηγήθηκαν σε ναζιστικά στρατόπεδα. Η οργανωμένη καταδίωξη εναντίον των Εβραίων οδήγησε στη φρικτή και μαζική εξόντωσή τους, αριθμώντας έξι εκατομμύρια θύματα κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου.

Στις 11 Νοεμβρίου κάθε χρόνο θυμόμαστε τα θύματα των δύο παγκόσμιων πολέμων και αποτινύμε φόρο τιμής στις δεκάδες εκατομμύρια χαμένες ζωές. Ανάμεσα στα θύματα του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου υπήρξαν και εκατοντάδες Κύπριοι εθελοντές, οι οποίοι αγωνίστηκαν στο πλευρό των συμμαχικών δυνάμεων. Η κόκκινη παπαρούνα στο στήθος, που παραπέμπει στα ανθισμένα, αλλά και ματωμένα πεδία μαχών της Φλάνδρας κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, είναι το σύμβολο αυτής της συλλογικής θυσίας της ανθρωπότητας για ελευθερία και δημοκρατία. Ενώπιον του κινδύνου της μισαλλοδοξίας και της αναβίωσης του φασιστικού και ναζιστικού ρεύματος, οι παγκόσμιες ημέρες μνήμης μάς κρατούν σταθερούς στη διαφύλαξη ανυπολόγιστων αξιών, όπως η ισότητα, η ανοχή και ο αλληλοσεβασμός.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Χθες, 15 Νοεμβρίου, συμπληρώθηκαν τριάντα πέντε χρόνια από την ανακήρυξη του ψευδοκράτους στα υπό τουρκική κατοχή εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Την ενέργεια αυτή καταδίκασε το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ με την υιοθέτηση των ψηφισμάτων 541 και 550, όπου μεταξύ άλλων την χαρακτηρίζει νομικά άκυρη, ζητά την ανάκλησή της και καλεί όλα τα κράτη να σέβονται την κυριαρχία, την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, χωρίς να αναγνωρίζουν οποιοδήποτε άλλο κυπριακό κράτος. Η Βουλή των Αντιπροσώπων καταδικάζει ξανά την παράνομη ανακήρυξη του ψευδοκράτους, επαναλαμβάνοντας την απαίτησή της για άρση της παρανομίας και καλεί την Τουρκία να σεβαστεί τα ψηφίσματα του ΟΗΕ και το διεθνές δίκαιο. Διακηρύσσουμε για πολλοστή φορά ότι εξακολουθούμε να αγωνιζόμαστε για δίκαιη, λειτουργική και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος, που θα τερματίζει την κατοχή και τον εποικισμό και θα αποκαθιστά τα δικαιώματα του κυπριακού λαού.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζετε ότι ψιθυρίζετε, αλλά εγώ δεν ακούω τη φωνή μου, ίσως διότι ακούω μόνο εγώ καλά. Σας παρακαλώ!

Συμπληρώνονται αύριο σαράντα πέντε χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου. Στις 17 Νοεμβρίου 1973 το μετέπειτα ιστορικό σύνθημα των φοιτητών για «Ψωμί-Παιδεία-Ελευθερία» μετατράπηκε σε μαζικό αγώνα όλων των ελεύθερων Ελλήνων και δημοκρατικών πολιτών ενάντια στη χούντα των συνταγματαρχών και τη ντροπιαστική επταετία της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας. Δυστυχώς, η εξέγερση του Πολυτεχνείου μάς υπενθυμίζει πάντοτε τον μαύρο Ιούλιο του 1974, καθώς το δικτατορικό καθεστώς κατέρρευσε τελικά από το βάρος του εγκλήματος του προδοτικού πραξικοπήματος στην Κύπρο, το οποίο είχε ως συνέπεια την τουρκική εισβολή. Εντούτοις, το Πολυτεχνείο και οι φοιτητές του θα είναι πάντα σύμβολα αντίστασης και υπεράσπισης της δημοκρατίας.

Στις 19 Νοεμβρίου 1958 έπεσε νεκρός στο Δίκωμο ο Κυριάκος Μάτσης. Αρνούμενος να παραδοθεί στους Άγγλους αποικιοκράτες, πρόσφερε με την αυτοθυσία του άλλο ένα φωτεινό παράδειγμα σε εμάς σήμερα για διεκδίκηση και πίστη στις αξίες της ατομικής και συλλογικής ελευθερίας. «Πιστεύουμε ότι κάθε θυσία μας δεν πηγαίνει άδικα και εσείς να είστε περήφανοι για μας», έγραφε στους γονείς του αυτός ο σπουδαίος στοχαστής και ήρωας της Κύπρου μας, που μας άφησε ως παρακαταθήκη τη φιλοπατρία του, αλλά και το οικουμενικό του όραμα για τον άνθρωπο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σας καλώ τώρα να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των θυμάτων των δύο παγκόσμιων πολέμων και των ηρώων του Πολυτεχνείου, αλλά και στη μνήμη του Κυριάκου Μάτση.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προ ημερησίας διατάξεως θα ήθελα να αναφερθώ επίσης στην έκθεση πεπραγμένων για τη Δεύτερη Σύνοδο της Ενδέκατης Βουλευτικής Περιόδου, η οποία φέτος έχει λάβει νέα μορφή και δομή, που θεωρούμε πως θα διευκολύνουν τη μελέτη της και θα την καταστήσουν περισσότερο χρηστική. Χαρακτηριστική διαφορά είναι το ότι η έκθεση πεπραγμένων έχει εκδοθεί σε δύο τόμους, ο ένας εκ των οποίων αφορά μόνο τη νομοθετική εργασία και -είναι μια άλλη καινούργια πρακτική- την έχετε σε αντίγραφα όλοι οι βουλευτές, ενώ σε προηγούμενα χρόνια δεν έπαιρναν την έκθεση οι βουλευτές. Θεωρώ ότι είναι καλό ένας βουλευτής να έχει την έκδοση, αν όχι για να τη χρησιμοποιήσει, για να θυμάται ότι συμμετείχε σε αυτό το έργο. Όσοι ενδιαφέρονται μόνο για τα νομοθετήματα τα οποία έχει ψηφίσει η Βουλή, δικηγόροι κ.λπ., θα μπορούν να αξιοποιήσουν τον δεύτερο τόμο. Είναι ξεχωριστή έκδοση.

Όπως ήδη γνωρίζετε, η παρούσα βουλευτική περίοδος διέπεται από μια νέα προσέγγιση στα κοινοβουλευτικά δρώμενα, που επιδιώκει μέσω της υιοθέτησης συγκεκριμένων μέτρων και πρακτικών την επίτευξη στόχων που θα καταστήσουν το κοινοβουλευτικό έργο πιο παραγωγικό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της νέας προσέγγισης η υλοποίηση σε πιλοτική βάση συγκεκριμένων εισηγήσεων που αφορούν τη λειτουργία των κοινοβουλευτικών επιτροπών. Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους σας, όλους τους βουλευτές και ιδιαίτερα τους προέδρους των κοινοβουλευτικών επιτροπών, που έχετε εφαρμόσει αυτή τη νέα πρακτική, με συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Στον τομέα της κοινοβουλευτικής διπλωματίας η Βουλή συνέχισε τις δραστηριότητές της, προωθώντας τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της Κυπριακής Δημοκρατίας και του λαού μας σε διμερές, τριμερές, περιφερειακό, ευρωπαϊκό και διεθνές κοινοβουλευτικό επίπεδο, με την αξιοποίηση νέων σχηματισμών και την εισαγωγή νέων τομέων δραστηριότητας και αναπτύσσοντας σε διάφορα επίπεδα τη φιλοσοφία της ήπιας ισχύος.

Στα πλαίσια αυτά, κατόπιν δικής μου πρωτοβουλίας, υπεγράφη η συμφωνία για την καθιέρωση τριμερούς συνεργασίας μεταξύ των κοινοβουλίων Κύπρου-Ελλάδας-Αιγύπτου, καθώς και το Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ της Βουλής των Αντιπροσώπων και του Εθνικού Λαϊκού Κογκρέσου της Κίνας, που αφορά τη συνεργασία των δύο κοινοβουλίων.

Κατά την υπό αναφορά σύνοδο η Βουλή, επιτελώντας τον κοινωνικό της ρόλο, πραγματοποίησε το συνέδριο με τίτλο «Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση: Επιβαλλόμενες Δράσεις», το δεύτερο στη σειρά, που συνιστά κορυφαία δράση για την κυπριακή πραγματικότητα.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει επίσης να γίνει και στην έκδοση των πρώτων τεσσάρων τόμων του υλικού του Φακέλου της Κύπρου, που περιλαμβάνουν τα πορίσματα των δύο κοινοβουλίων, του ελληνικού και του κυπριακού, τα διαδικαστικά θέματα και τις πρώτες δέκα βασικές μαρτυρίες. Πρόκειται για μια έκδοση που δίνει πρόσβαση σε όλους σε απόρρητο μέχρι σήμερα ιστορικό υλικό.

Στον τομέα της επικοινωνίας αξίζει να σημειωθεί η ζωντανή πλέον μετάδοση των συνεδριάσεων της ολομέλειας σε συνεργασία με το ΚΥΠΕ και η απόφαση να αξιοποιηθεί ένας καινούριος θεσμός, αυτός της «Παράλληλης Βουλής».

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους εσάς για την ευσυνειδησία που έχετε επιδείξει κατά την εκτέλεση των καθηκόντων σας, καθώς και το σύνολο του προσωπικού της Βουλής και τους κοινοβουλευτικούς συνεργάτες για την πολύτιμη βοήθειά τους.

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να μας ενημερώσει ποιοι βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολές της Βουλής στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι ακόλουθοι βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολή της Βουλής των Αντιπροσώπων: Ο κ. Άγγελος Βότσης ως επικεφαλής, ο κ. Κώστας Κωνσταντίνου, η κ. Ευανθία Σάββα και ο κ. Ηλίας Μυριάνθους συμμετέχουν στη συνεδρίαση της Διεθνούς Γραμματείας των Προέδρων και των Εισηγητών των Επιτροπών της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας στο Κάιρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να διαβάσει την αναφορά για τις διάφορες εκδηλώσεις της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, με αφορμή τη συμπλήρωση 70 χρόνων από την υπογραφή της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την Πρόληψη και Καταστολή του Εγκλήματος της Γενοκτονίας, πραγματοποίησε στην Πύλη Αμμοχώστου, στις 7 Νοεμβρίου 2018, τα εγκαίνια των πολυθεματικών εκθέσεων «Αρμενική Γενοκτονία: Μία φωτογραφική-ειδησεογραφική μαρτυρία», «Η κυπριακή γη υποδέχεται τους πρόσφυγες του 1922» και «Πόντος-Δικαίωμα στη Μνήμη», του καθηγητή ιστορίας του Νέου Ελληνισμού κ. Κωνσταντίνου Φωτιάδη. Οι εκθέσεις αποτυπώνουν μέσα από φωτογραφίες, δημοσιεύματα, έγγραφα και αντικείμενα κάποιες από τις τραγικότερες σελίδες της σύγχρονης ιστορίας. Στα εγκαίνια απηύθυναν χαιρετισμό, εκτός από τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ο αντιπρόσωπος της θρησκευτικής ομάδας των Αρμενίων στη Βουλή, ο πρόεδρος του Ιδρύματος Αρωγής και Μελέτης του Ποντιακού Ελληνισμού και η πρόεδρος του Συνδέσμου Μικρασιατών Κύπρου. Οι εκθέσεις είναι ανοικτές για το κοινό έως και τις 17 Νοεμβρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και για τους βουλευτές φυσικά, αν θέλουν, είναι ανοικτές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στα ίδια πλαίσια διοργανώθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και η θεατρική παράσταση «Τα τετράδια της Ανζέλ Κουρτιάν» την περασμένη Τρίτη, 13 Νοεμβρίου, στο κινηματοθέατρο "Παλλάς", έπειτα από εισήγηση του αντιπρόσωπου της θρησκευτικής ομάδας των Αρμενίων στη Βουλή κ. Βαρτέκς Μαχτεσιάν. «Τα τετράδια της Ανζέλ Κουρτιάν» αποτελούν μια παράσταση-μαρτυρία για τη Γενοκτονία των Αρμενίων και τη Μικρασιατική Καταστροφή, βασισμένη στο ομότιτλο βιβλίο. Όσοι την παρακολούθησαν είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν την καθηλωτική ερμηνεία της κ. Χριστίνας Αλεξανιάν, στην οποία ανήκουν και η θεατρική διασκευή και η σκηνοθεσία της παράστασης. Με την ευκαιρία αυτή θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε και από το βήμα της Βουλής την κ. Χριστίνα Αλεξανιάν, καθώς και όλους τους συνεργάτες της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε και με τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής, σας παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης προήδρευσε των εργασιών της Διάσκεψης για τη Δημοκρατική Ασφάλεια στη Μεσόγειο, που διοργάνωσε η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ), η οποία πραγματοποιήθηκε στο Ντουμπρόβνικ της Κροατίας στις 5 και 6 Νοεμβρίου 2018. Συζητήθηκαν οι κοινές προκλήσεις ενώπιον των χωρών του Συμβουλίου της Ευρώπης και αυτών της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής, καθώς και τρόποι αντιμετώπισής τους στη βάση της προώθησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της καλύτερης εφαρμογής του κράτους δικαίου.

Η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου, επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), συμμετείχε σε αποστολή παρατηρητών της συνέλευσης για την παρακολούθηση των ενδιάμεσων εκλογών στις ΗΠΑ στις 6 Νοεμβρίου 2018. Η αποστολή περιλάμβανε συναντήσεις με εκπροσώπους των πολιτικών κομμάτων, των μέσων μαζικής ενημέρωσης και της κοινωνίας των πολιτών και συζητήθηκαν θέματα που αφορούσαν την εκλογική νομοθεσία, την ασφάλεια της εκλογικής διαδικασίας, καθώς και τη χρηματοδότηση της προεκλογικής εκστρατείας. Η κ. Χαραλαμπίδου παρακολούθησε την εκλογική διαδικασία σε αριθμό εκλογικών κέντρων στη Νέα Υόρκη.

Η κ. Χαραλαμπίδου συμμετείχε επίσης στις 12 και 13 Νοεμβρίου σε συνέδριο που διοργάνωσε η τρέχουσα, ιταλική, προεδρία του ΟΑΣΕ, με θέμα την ανάπτυξη στρατηγικών κατά της διαφθοράς για την ψηφιακή εποχή. Με την ευκαιρία του συνεδρίου, ο πρόεδρος και ο γενικός γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του ΟΑΣΕ, καθώς και η κ. Χαραλαμπίδου είχαν από κοινού συνάντηση με την ειδική αντιπρόσωπο του προεδρεύοντος του ΟΑΣΕ για θέματα καταπολέμησης της διαφθοράς. Η κ. Χαραλαμπίδου είχε επίσης σύντομη ανταλλαγή απόψεων με τον εκτελεστικό διευθυντή της GRECO σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της Κύπρου από την GRECO.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, να σας ενημερώσω ότι η κοινοβουλευτική επιτροπή Νομικών στα πλαίσια της εξέτασης της πρότασης νόμου με τίτλο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018», για σκοπούς ενδεδειχέστερης μελέτης της πρότασης νόμου και επίτευξης των κατά το δυνατόν αναγκαίων συγκλίσεων, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη, 31^η Οκτωβρίου 2018, αποφάσισε ομόφωνα τη σύσταση της υποεπιτροπής της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τη μελέτη του νομοθετικού πλαισίου το οποίο θα θεσπίζει αποτελεσματικό μηχανισμό απεγκλωβισμού εγκλωβισμένων αγοραστών ακίνητης ιδιοκτησίας. Στην εν λόγω υποεπιτροπή αποφασίστηκε να συμμετέχουν οι βουλευτές κ. Γεώργιος Γεωργίου, που είναι ο πρόεδρος της επιτροπής Νομικών, κ. Άριστος Δαμιανού, κ. Χριστίανα Ερωτοκρίτου και κ. Κωστής Ευσταθίου.

Εδώ, παρ' όλο που δεν το έχουμε σημειωμένο, να σας πω -και να το ακούσει όλη η ολομέλεια- ότι κατά την τελευταία επίσκεψή μου στην Αγγλία... Η Γερουσία έχει διορίσει επιτροπή με πρόεδρο τον κ. Cash, με τον οποίο και συναντήθηκα, για τους εγκλωβισμένους Άγγλους αγοραστές...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Η Βουλή των Λόρδων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η Βουλή των Λόρδων, ναι. Επισκέφτηκα και τη Βουλή των Κοινοτήτων και τη Βουλή των Λόρδων. Στη Βουλή των Λόρδων ο κ. Cash μού είπε ότι μελετά τι μέτρα θα λάβει για τις εκατοντάδες ή χιλιάδες εγκλωβισμένους Άγγλους αγοραστές. Επομένως, τα υπόλοιπα, νομίζω, εννοούνται, γιατί δεν είναι μόνο μεταξύ μας που το συζητούμε αυτό το θέμα, και πολύ καλά κάνει η επιτροπή να επιταχύνει τα ζητήματα αυτά.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έν' που επήγεν ο Συλλούρης!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πες το δυνατό, να ακούσουν και οι άλλοι! Εγώ άκουσα!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Πρόεδρε, με όλο τον σεβασμό προς τους θεσμούς, αλλά τώρα κατάλαβα γιατί τρίζει η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ε, μόλις τους έχετε επισκεφθεί!

Θυμούμαι, όταν με πρωτοβουλία δική σας πήγαμε αντιπροσωπία της Βουλής στη Λιβύη επί Καντάφι. Δεν προλάβαμε να μπούμε μέσα στο αεροπλάνο, έπεσε το καθεστώς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκεί έγινε διότι πήγες εσύ. Αβέρωφ...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να ολοκληρώσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκλήρωσε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Επίσης, ετοιμάζεται μια αντιπροσωπία της Βουλής για τη Συρία. Τελειώνουμε την επίσκεψη, μέχρι να έρθουμε Κύπρο, ξεκινά ο πόλεμος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θυμάσαι ότι δεν πήγα στον Άσαντ εγώ, πήγες εσύ!

Αβέρωφ, άκου. Κάνω πολιτική τοποθέτηση λίγο παρατραβηγμένη, μεταξύ σοβαρού και αστείου. Η θέση μου για το Brexit είναι γνωστή και στους ίδιους από την περσινή μου επίσκεψη. Είχα κάνει τοποθέτηση και μπροστά στον Πρόεδρο της Βουλής τους ότι εγώ ελπίζω σε ένα u-turn. Ελπίζω τούτο να έγινε με τη δεύτερή μου επίσκεψη και να υπάρχει u-turn στην Αγγλία.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν πρέπει να αδικήσουμε τη Βουλή...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρέμβαση στα αγγλικά πράγματα...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Δεν πρέπει να αδικήσουμε τη Βουλή. Στη Λιβύη τουλάχιστον δεν έπεσε το καθεστώς. Πρέπει να θυμηθούμε ποιοι βομβάρδισαν τη Λιβύη, ποιοι εισέβαλαν στη Λιβύη και διέλυσαν τη Λιβύη και γιατί υποφέρει ο λιβυκός λαός. Όπως και στη Συρία και παντού. Κάτι φίλοι μας Ευρωπαίοι και κάτι νατοϊκοί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Άρα, συμπέρασμα, Αβέρωφ, από την παρέμβασή σου...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έβγαλα το συμπέρασμά μου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...Λιβύη και Συρία είναι έργο δικό σου. Αγγλία, το αποδέχομαι.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εγώ σκέφτομαι την επόμενη χώρα που πρέπει να πας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ο κ. Δαμιανού, να μιλήσουμε και λίγο σοβαρά.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να κλείσει, ίσως πρέπει να προσέχετε να μην μπείτε στο Προεδρικό ταυτόχρονα!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Ήμουν εχτές!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Θα ξεκινήσουμε με το θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, ώστε να καταστεί δυνατή η έγκαιρη δημοσίευσή του. Το θέμα αυτό τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €295.014.246 και χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του 2018 είναι ανεπαρκής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2018»

Παρόντες:

Μάριος Μαυρίδης, αναπλ. πρόεδρος	Άγγελος Βότσης
Ονούφριος Κουλλά	Μαρίνος Μουσιούττας
Άριστος Δαμιανού	Μιχάλης Γιωργάλλας
Αντρέας Καυκαλιάς	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 12 Νοεμβρίου 2018. Στη συνεδρία παρευρέθηκε ο διευθυντής Προϋπολογισμού συνοδευόμενος από εκπρόσωπους του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €295.014.246 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του 2018 είναι ανεπαρκής.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, λόγω πρόσθετων αναγκών που έχουν προκύψει τα διάφορα υπουργεία/τμήματα υπέβαλαν αιτήματα προς το Υπουργείο Οικονομικών για την παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων ή και την τροποποίηση συγκεκριμένων άρθρων του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2018 [(Νόμος Αρ. 51(II) του 2017)] για σκοπούς εύρυθμης λειτουργίας της κρατικής μηχανής.

Ειδικότερα, οι ανάγκες για τις οποίες απαιτούνται οι πρόσθετες πιστώσεις περιλαμβάνουν κάλυψη αναγκών σε κοινωνικές παροχές, παροχές υγείας και παιδείας, αποζημιώσεις στον γεωργικό τομέα και δαπάνες για αμυντική θωράκιση. Καθότι δεν υπάρχουν διαθέσιμες εξοικονομήσεις από άλλες ομάδες/υποομάδες του ίδιου κεφαλαίου ή άλλων κεφαλαίων, αλλά ούτε είναι δυνατή η μεταφορά ισόποσων πιστώσεων από το Κεφάλαιο 18.30 «Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό», οι απαιτούμενες πιστώσεις πρέπει να εξασφαλιστούν με την έγκριση συμπληρωματικού προϋπολογισμού και την ψήφιση του σχετικού νόμου.

Περαιτέρω, με τον προτεινόμενο νόμο τροποποιείται ο βασικός νόμος, ώστε ο αριθμός των έκτακτων εκπαιδευτικών να αυξηθεί κατά δεκαπέντε (15) άτομα, ήτοι από 12 588 σε 12 603, για να καλύψει τις ανάγκες της μέσης εκπαίδευσης σε εκπαιδευτικό προσωπικό.

Σύμφωνα με τον διευθυντή Προϋπολογισμού, το συνολικό ύψος των πρόσθετων πιστώσεων που απαιτούνται ανέρχεται στα €295 εκατομ., εκ των οποίων τα €84,2 εκατομ. αποτελούν ενδοκυβερνητικές συναλλαγές και συνεπώς δεν επηρεάζουν το δημοσιονομικό ισοζύγιο. Η πραγματική επιβάρυνση του δημοσιονομικού ισοζυγίου με την έγκριση του υπό αναφορά συμπληρωματικού προϋπολογισμού υπολογίζεται στο 1,4% του ΑΕΠ και δεν αναμένεται να επηρεάσει τον δημοσιονομικό στόχο που έχει τεθεί για δημοσιονομικό πλεόνασμα ύψους 2,9% του ΑΕΠ.

Οι δαπάνες για τις οποίες απαιτείται η έγκριση συμπληρωματικών πιστώσεων αναλύονται ως ακολούθως:

	Σύνολο € εκατομ.
Μισθοδοσία κρατικών υπαλλήλων	4,6
Λειτουργικές δαπάνες	90,7
Γεωργοκτηνοτροφικές επιχορηγήσεις/αποζημιώσεις	31,5
Κοινωνικές παροχές	29,5
Παροχές παιδείας	12,8
Παροχές υγείας	21
Χορηγίες προς ημικρατικούς οργανισμούς/Ειδικά ταμεία	84,2
Δαπάνες αμυντικής θωράκισης	44,4
Άλλες δαπάνες	16,6
Σύνολο πρόσθετων αναγκών	335,3

Σημειώνεται ότι, παρ' όλο που το σύνολο των πρόσθετων αναγκών ανέρχεται στα €335,3 εκατομ., ποσό ύψους €40,3 εκατομ. θα καλυφθεί από μεταφορά εξοικονομήσεων από άλλες ομάδες/υποομάδες δαπανών διάφορων κεφαλαίων του κρατικού προϋπολογισμού του 2018. Ως εκ τούτου, οι συνολικές πρόσθετες πιστώσεις που απαιτούνται ανέρχονται στα €295.014.246.

Στο πλαίσιο της συζήτησης βουλευτές μέλη της επιτροπής υπέβαλαν σωρεία ερωτημάτων ως προς τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά συμπληρωματικού προϋπολογισμού και ζήτησαν διευκρινίσεις για επιμέρους κονδύλια που περιλαμβάνονται σε αυτόν και αφορούν μεταξύ άλλων τα μέτρα στήριξης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, τη χορηγία προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ), τις βιομηχανικές περιοχές, τις επιχορηγήσεις στεγαστικών δανείων, την επιχορήγηση αγοράς διαμερισμάτων και οικιών, τα τέλη εισπράξεως πιστωτικών καρτών, το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης και την ανάκτηση του ποσού που καταβλήθηκε προς συγκεκριμένη αεροπορική εταιρεία. Συναφώς, προς απάντηση των τεθέντων ζητημάτων το Υπουργείο Οικονομικών απέστειλε σχετική επιστολή, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2018.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση των συμπληρωματικών πιστώσεων και των ρυθμίσεων που απαιτούνται.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τα μέλη της βουλευτικής κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτικής Αλληλεγγύης και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της παραπέμπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο για τη λήψη τελικής απόφασης στο στάδιο της συζήτησής του από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Υπάρχουν.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το ΑΚΕΛ θα τηρήσει αποχή σε ό,τι αφορά τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Είναι γνωστό ότι ως ΑΚΕΛ έχουμε επικρίνει την κυβέρνηση σε ό,τι αφορά τη φιλοσοφία του προϋπολογισμού για το 2018 και αυτή η στάση, η τοποθέτηση γύρω από τον προϋπολογισμό πρέπει να έχει μία συνέχεια και μία συνέπεια. Δεν μπορούμε σήμερα να υπερψηφίσουμε τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό της κυβέρνησης, ο οποίος προφανώς κινείται στο πλαίσιο της ίδιας φιλοσοφίας, και όταν αναφερόμαστε στο αναπτυξιακό όραμα και όταν αναφερόμαστε στο κοινωνικό όραμα και όταν αναφερόμαστε γενικότερα στις πολιτικές που διέπουν και διακρίνουν την κυβερνητική πολιτική στην οικονομία. Ως εκ τούτου, δεν πρόκειται να υπερψηφίσουμε. Από την άλλη, επειδή στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό εντάσσονται κονδύλια τα οποία είχαμε διεκδικήσει ως κόμμα και θεωρούμε ότι κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, δεν μπορούμε και να καταψηφίσουμε. Επιλογή λοιπόν είναι η αποχή.

Επιτρέψτε μου όμως, παρ' όλο που θα μπορούσαμε να πούμε πάρα πολλά, να σταθούμε σε ένα μόνο σημείο, που επιβεβαιώνει και τα όσα έχω πει προηγουμένως. Ένα μεγάλο μέρος αυτού του ποσού προέρχεται από εξοικονομήσεις που έχουν υπάρξει την προηγούμενη χρονιά. Είναι πάρα πολλά λοιπόν τα εκατομμύρια που δεν ξοδεύτηκαν, ενώ έπρεπε να ξοδευτούν, και αφορούν αναπτυξιακές δαπάνες. Ενώ είναι πενιχρές, είναι πολύ χαμηλές οι δαπάνες για την ανάπτυξη, ακόμα και αυτές δεν αξιοποιούνται και τώρα μεταφέρονται μέσω του συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Και μπορώ να αναφερθώ σε συγκεκριμένα έργα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που αφορούν δρόμους, όπως ο δρόμος της Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς, της Λεμεσού-Πλατρών κ.ο.κ., και σε άλλα σημαντικά αναπτυξιακά έργα, που αφορούν επαρχιακές διοικήσεις, και δεν έχουν υλοποιηθεί οι προϋπολογισμοί.

Το ανάλογο συμβαίνει τζιαι με την κοινωνική πολιτική. Ένα ζήτημα το οποίο έχει αναδειχθεί την τελευταία περίοδο -τζιαι άκουσα τζιαι με ικανοποίηση και τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού να το αναδεικνύει πρόσφατα στην κρατική τηλεόραση- είναι το πρόβλημα που δημιουργείται με τα υψηλά ενοίκια, την υπονόμηση του δικαιώματος στη στέγη. Όλες και όλες €250.000 ήταν προβλεπόμενες για τες παροχές στέγασης τζιαι για τις επιχορηγήσεις στεγαστικών σχεδίων και από αυτές οι €80.000 δεν έχουν ξοδευτεί τζιαι μιλούμε τώρα για σχέδιο χαμηλά αμειβομένων, για το ενιαίο στεγαστικό που αφορά την Πράσινη Γραμμή, κοινότητες με πληθυσμό μέχρι πεντακόσιους κατοίκους, το σχέδιο για τους πολύτεκνους, το σχέδιο για άτομα με αναπηρίες. Από τις €250.000 επιστρέφουν πίσω οι €80.000. Τόσο ολοκληρωμένη είναι η στεγαστική πολιτική αυτού του κράτους!

Οπότε, είναι τούτοι επίσης λόγοι που δε μας επιτρέπουν ακριβώς να υπερψηφίσουμε τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Και από την πλευρά της ΕΔΕΚ, στο πλαίσιο της συνέπειας των θέσεων του κόμματος όσον αφορά αυτό το σημαντικό ζήτημα που αφορά τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, θα πούμε ακριβώς ότι εμείς, όπως και στην περίπτωση του τακτικού προϋπολογισμού, θα ψηφίσουμε τις δαπάνες που έχουν σχέση με την άμυνα και με την υγεία, θα τηρήσουμε αποχή για όλο τον υπόλοιπο συμπληρωματικό προϋπολογισμό, όμως την ίδια στιγμή ακριβώς οφείλουμε να διατυπώσουμε κάποιες παρατηρήσεις.

Το πρώτο ήδη αναφέρθηκε από τον κ. Λουκαΐδη. Είναι αδιανόητο στο τέλος ενός χρόνου να μετακινούμε χρήματα τα οποία είχαν προϋπολογιστεί για έργα υποδομής και ανάπτυξης, να μην ολοκληρώνονται και να χρειάζεται αυτά τα χρήματα να μετακινούνται, για να καλύψουν άλλες ανάγκες.

Το δεύτερο έχει σχέση με την υγεία. Παρά το γεγονός ότι θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, εντούτοις δεν μπορούμε να μην αναφέρουμε ότι σε αυτόν υπάρχει ένας συμπληρωματικός προϋπολογισμός €400.000 για αγορά υπηρεσιών μαγνητικής τομογραφίας από τον ιδιωτικό τομέα, όταν σήμερα -το έχουμε πει κατ' επανάληψη- η αγορά ενός μαγνητικού τομογράφου είναι μικρότερη του €1 εκατομ. Ο δημόσιος τομέας, το Υπουργείο Υγείας δεν προχωρά στην αγορά αυτού του εξοπλισμού, του άκρως αναγκαίου και απαραίτητου για τη διάγνωση των ασθενειών, για την πρόληψη της επιδείνωσης της κατάστασης της υγείας ενός ασθενή και υποχρεώνεται αυτά τα λεφτά να τα μεταφέρει στον ιδιωτικό τομέα, για να αγοράζει υπηρεσίες. Και το ζητούμενο δεν είναι απλά ότι μεταφέρονται στον ιδιωτικό τομέα, είναι το γεγονός ότι η μεταφορά του ασθενή από ένα δημόσιο νοσηλευτήριο ενδεχομένως στον ιδιωτικό τομέα ή οπουδήποτε αλλού εγκυμονεί και κάποιους κινδύνους.

Κατά τα άλλα, είμαστε έτοιμοι τον ερχόμενο Ιούνιο να ξεκινήσουμε την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, με ένα δημόσιο τομέα αποδυναμωμένο, με ένα δημόσιο τομέα να βρίσκεται κάτω από συνθήκες έκτακτης ανάγκης, με ένα δημόσιο τομέα ο οποίος έχει τρομακτικές ελλείψεις και σε εξοπλισμό και σε κλινικές. Αλλά θα έχουμε την ευκαιρία αυτά συμπληρωματικά και εν εκτάσει να τα συζητήσουμε κατά τη διάρκεια της συζήτησης του τακτικού προϋπολογισμού τον επόμενο μήνα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ως Δημοκρατικό Κόμμα θα υπερψηφίσουμε τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό που έχουμε ενώπιόν μας. Έχουμε προβεί σε σωρεία παρατηρήσεων κατά τη συζήτησή του στην αρμόδια επιτροπή Οικονομικών. Σίγουρα, το να έρχεται τέλος του χρόνου ένας προϋπολογισμός της τάξης των τριακόσιων και εκατομμυρίων δεν είναι και το καλύτερο πράγμα. Ευχόμαστε και ελπίζουμε με την πάροδο των ετών αυτό το φαινόμενο των συμπληρωματικών προϋπολογισμών στο τέλος του χρόνου να εκλείψει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως τζιαι πέρασι, έτσι και φέτος επαναλαμβάνεται η ίδια εικόνα. Υπάρχουν εξοικονομήσεις κυρίως από μη διαθέσιμα κονδύλια που αφορούν κατασκευαστικά έργα σε μικρές κοινότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης και αυτό θα πρέπει να μας προβληματίσει. Είναι ένα σημείο το οποίο χρειάζεται να ερευνηθεί τουλάχιστον από το Υπουργείο Οικονομικών, γιατί δεν προχωρεί η υλοποίηση μικρών μικρών έργων, τα οποία στοχεύουν στη βελτίωση της ευημερίας ή της καλαισθησίας ιδιαίτερα απομακρυσμένων κοινοτήτων.

Θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, απλά γιατί οι δαπάνες οι οποίες προβλέπονται αφορούν σε ένα μεγάλο αριθμό αποζημιώσεις για τις πρόσφατες θεομηνίες, αφορούν επιπλέον δαπάνες που χρειάζεται το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης και επιδόματα. Ως εκ τούτου, θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς είχαμε καταψηφίσει τον προϋπολογισμό, όμως αυτή τη στιγμή υπάρχουν συγκεκριμένες ανάγκες και στον τομέα της υγείας και στον τομέα της παιδείας και στην αγροτική οικονομία με αποζημιώσεις που αναμένονται και θεωρούμε ότι, αφού όλοι επισημαίνουμε τα μεγάλα κοινωνικά προβλήματα που έχουν συσσωρευτεί, με τη λογική της στήριξης αυτών των στρωμάτων, αλλά και του τομέα της υγείας και της παιδείας εμείς θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό.

Βέβαια, να εκφράσουμε την ευχή το κράτος μας -και δεν αναφέρομαι μόνο στην κυβέρνηση, συνολικά στο κράτος- να επανεξετάσει και να επαναξιολογήσει της διαδικασίες υλοποίησης των προϋπολογισμών, γιατί πολλά από τα κονδύλια που εξοικονομούνται με καλύτερους μηχανισμούς, με πιο παραγωγικές διαδικασίες θα μπορούσαν να είχαν διατεθεί προς όφελος και των κοινοτήτων, που αναφέρθηκε προηγούμενα ο κ. Γιωργάλλας, αλλά και άλλα αναπτυξιακά έργα να πάρουν μια πιο ταχεία πορεία υλοποίησής τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μέσα στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό υπάρχει αναφορά για αφαλατώσεις και μάλιστα σε μια χώρα η οποία ξέρουμε 'πού πριν ότι εννά έσει σοβαρά προβλήματα, σε μια χώρα στην οποία δεν κάμνουμε καλή διαχείριση του νερού. Περιλαμβάνονται μέσα €19 εκατομ. για τες αμαρτωλές μονάδες της Κόσιης και του Πεντακώμου, €19 εκατομ. τα οποία μπορούσαν να κάμουν θαύματα στη διαχείριση των οικιακών αποβλήτων

στην Κύπρο. Και συνεχίζουμε να εφαρμόζουμε -και μάλιστα πρόσφατα η κυβέρνηση τέλειωσε και τη μονάδα του Πεντακώμου- μια λανθασμένη πολιτική, που ξεκίνησε τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια.

Και, εκτός 'που τούτα τα δκυο τα οποία έχω αναφέρει, έχουμε τζιαι το πρόβλημα ότι φαίνεται ότι η κυβέρνηση δεν καταφέρνει να υλοποιήσει τα προγράμματα τζιαι τους σχεδιασμούς της.

Γι' αυτούς τους λόγους και πολλούς άλλους εμείς ως Κίνημα Οικολόγων θα τηρήσουμε αποχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς από τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό θα στηρίξουμε μόνο τα κονδύλια που αφορούν την άμυνα, την υγεία, καθώς και τες αποζημιώσεις προς τον αγροτικό κόσμο. Να υπενθυμίσω απλώς ότι οι συγκεκριμένες αποζημιώσεις πρέπει να κατατεθούν στους αγρότες από το 2013, καθώς τότε μόνο ένα μικρό μέρος του ποσού κατατέθηκε, οπότε το οφείλουμε, για να στηρίξουμε ακριβώς τον πρωτογενή τομέα της βιομηχανίας.

Θέλω επίσης να σημειώσω ότι μέσα σε αυτά τα κονδύλια τα οποία θα εγκριθούν σήμερα περιλαμβάνεται ένα κονδύλι πάνω από €3 εκατομ., το οποίο θα διατεθεί για τις ανάγκες των παράνομων μεταναστών. Τονίζουμε μια ακόμα φορά ότι αυτό το κράτος έχει επιλεκτική ευαισθησία. Όταν πρόκειται για παράνομους μετανάστες ή δήθεν πρόσφυγες από την Τουρκία, υπάρχουν χρήματα, ενώ αντίστοιχα, αν πρόκειται για πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας που έχουν ανάγκες, τότε δεν υπάρχει καθόλου διαθέσιμο ποσό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει δαπάνες κοινωνικής πολιτικής, δαπάνες για τους γεωργούς, δαπάνες για την παιδεία, δαπάνες για την υγεία. Δεν έχω αντιληφθεί ποια είναι η διαφορετική πολιτική φιλοσοφία που κάποιοι δε θα το ψηφίσουν και θα καταψηφίσουν όλα αυτά τα κονδύλια που υπάρχουν.

Παρά ταύτα, να κάμω και ένα πολύ απλό σχόλιο: Ο προϋπολογισμός του κράτους, που είναι ένα τεράστιο κείμενο με εκατοντάδες χιλιάδες ενδεχομένως εδάφια και υποεδάφια, ξεκινά να ετοιμαστεί, ο συγκεκριμένος του 2018, τον Μάρτιο του 2017. Είναι δεδομένο ότι κάποια κονδύλια δε θα τα βρούμε με ακρίβεια. Από κάπου θα μας μείνουν και κάποια θα χρειαστούμε επιπρόσθετα. Και, αν κάνω τα απλά μου μαθηματικά, βρίσκω ότι τα €40 εκατομ. που θα μετακινηθούν από το άλφα κονδύλι κάπου αλλού είναι το 0,5% του συνολικού προϋπολογισμού, οι δε επιπρόσθετες δαπάνες είναι το 2% και κάτι του προϋπολογισμού.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παρακαλέσω όσους είναι δεύτεροι που μιλούν από το κόμμα τους ή όσους δευτερολογούν να είναι σύντομοι, με εξαίρεση τον κ. Νεοφύτου, που είναι αρχηγός κόμματος τζιαι μπορεί να μας πει άλλη καμιά σοβαρή κουβέντα, και τον Γιώργο τον Λουκαΐδη, που είναι κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, άρα πκιάννει περισσότερο η παρατήρηση την κ. Κουκουμά. Εισήγηση, όχι παρατήρηση.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Και δευτερολογεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και δευτερολογεί, άρα είναι και τρίτη φορά που μιλά από το ίδιο κόμμα και δευτερολογεί.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν μπορώ να μεν κάμω σχόλιο για το θέμα που αφορά τις προσφυγικές χορηγίες. Κάθε χρόνο τα τελευταία χρόνια περισσεύουν, αν αγαπάτε, κονδύλια από τα προσφυγικά στεγαστικά σχέδια. Το 2016 περίσσεψαν €5 εκατομ., το 2017 €4,5 εκατομ. και φέτος σχεδόν €2,5 εκατομ. Αν πάμε πιο πίσω, θα δούμε ενδεχομένως και πιο πολλά ποσά, γιατί τα τελευταία χρόνια μειώνονται, επειδή δεν απορροφούνται εξ ολοκλήρου.

Αντί η κυβέρνηση να ευαισθητοποιηθεί και να δει γιατί αυτός ο κόσμος που τελικά εγκρίνεται, για να πάρει μια προσφυγική χορηγία, δεν μπορεί να την αξιοποιήσει, ότι τα κριτήρια είναι τέτοια που δεν τους βοηθούν να αξιοποιήσουν έστω και αυτές τες €20.000 ή €15.000, ικανοποιούμαστε με το να μετακινούμε αυτά τα κονδύλια σε άλλα έργα. Καλώς μετακινούνται από τη μια, για να μη χαθούν τελείως, αλλά καλούμε την κυβέρνηση να προβληματιστεί με ποιο τρόπο πραγματικά θα στηρίξει τον προσφυγικό κόσμο, για να μπορεί αυτά τα ψίχουλα που έμειναν να τα αξιοποιεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Από τις συζητήσεις στην ολομέλεια και στη Βουλή, ίσως το πιο παραγωγικό είναι εκεί που έχουμε συγκλίσεις πώς συνεργαζόμαστε, για να λύνουμε προβλήματα. Αναφέρθηκε ο συνάδελφος για την κοινωνική στέγαση, που ήταν ένα από τα θέματα που το τελευταίο διάστημα θεωρώ ότι όλους μάς προβληματίζει και είμαστε ευαισθητοποιημένοι. Και πρέπει να δούμε τη μεγάλη διάσταση αυτού του προβλήματος, που μέρα με τη μέρα θα διογκώνεται.

Από τη μια, είναι λόγω της οικονομικής ανάπτυξης και της αύξησης της τιμής των ακινήτων, αύξησης του κόστους κτισίματος, αλλά παράλληλα και το ότι για διάφορους λόγους δεν είναι εύκολο πλέον να παίρνει κάποιος δάνειο, για να αποκτήσει την πρώτη κατοικία ή το διαμέρισμα. Από τη μια οι τράπεζες δυσκόλεψαν, από την άλλη πρέπει να παραδεχτούμε ότι η ευαισθησία μας να προστατεύσουμε την πρώτη κατοικία αποτρέπει το χρηματοπιστωτικό σύστημα να δίδει δάνεια για στέγαση ή να δίδει δάνεια με υποθήκη την πρώτη κατοικία, διότι γνωρίζουν ότι περιορίζονται οι δυνατότητές τους, για να κυνηγήσουν το υποθηκευμένο.

Από την άλλη, το Airbnb που δίνει την ευκαιρία σε ιδιοκτήτες διαμερισμάτων νοικιάζοντάς το βραχυπρόθεσμα σε τουρίστες για μερικές εβδομάδες ή ένα-δύο μήνες το χρόνο να εισπράττουν πολύ περισσότερα από ό,τι αν το ενοικίαζαν ολόκληρο χρόνο θα δώσει μια τρομακτική αύξηση, πέραν του ότι τα νεαρά ζευγάρια θα είναι σχεδόν αδύνατο να αποκτήσουν το δικό τους διαμέρισμα και σπίτι, τα πλείστα νοικοκυριά των χαμηλών και μεταγενέστερα των μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων θα δυσκολεύονται ακόμα και να πληρώσουν το νοίκι. Γιατί, όταν έχουμε μισθωτούς των €1.000 και τα διαμερίσματα σε κάποιες περιοχές ξεπερνούν τα €500 και €600, όταν πληρώνεις 40%, 50%, 60% του συνόλου του εισοδήματός σου και τα ενοίκια θα συνεχίζουν για τους λόγους που έχω προαναφέρει να ανεβαίνουν, πρέπει να κάτσουμε κάτω εκτελεστική και νομοθετική εξουσία, όχι για να διαφωνούμε μεταξύ μας, αλλά για να δούμε αυτό το πρόβλημα και σε συνεργασία να βρούμε τις σωστές πολιτικές πώς να ενισχύσουμε την κοινωνική στέγαση.

Περιορίζομαι ως εδώ. Έχουμε αρκετές ιδέες γι' αυτό το ζήτημα, αλλά χρειάζεται μια συλλογικότητα και όχι αντιπαράθεση σε μια κούρσα ποιος είναι περισσότερο ευαίσθητος με πραγματισμό και με ευαισθησία να αγγίξουμε αυτό το μεγάλο κοινωνικό ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν εγνωρίζα τι θα πει ο κ. Νεοφύτου, αλλά, αφού έχουν γίνει αναφορές, νομίζω ότι σίγουρα μπορούμε να συμφωνήσουμε ότι θα πρέπει να κάτσουμε κάτω τζιαι να εργαστούμε από κοινού, σε μια προσπάθεια να βρούμε απαντήσεις στο σοβαρό πρόβλημα που δημιουργείται σ' ό,τι αφορά τα ενοίκια, τα ψηλά ενοίκια, που έχουν κατανήσει φόνος, αλλά τζιαι γενικότερα τις τιμές των ακινήτων. Και ειδικότερα, να απαντήσουμε στη μεγάλη πρόκληση για τη διασφάλιση του δικαιώματος στέγης στα νέα ζευγάρια και όχι μόνο. Αλλά την ίδια στιγμή, επειδή αυτή η πραγματικότητα έχει οδηγήσει κόσμο σε ξεσπίτωμα, στο δρόμο οικογένειες, θα πρέπει όχι μόνο να απαντήσουμε με μεσοπρόθεσμες τζιαι μακροπρόθεσμες λύσεις μέσα από μια ενιαία στεγαστική πολιτική αυτό το ζήτημα, με παρέμβαση του κράτους, αλλά και για την προσωρινή στέγαση, διότι και εδώ υπάρχει έλλειψη σε υποδομή και μένουν πραγματικά κόσμος σε αυτοκίνητα, σε παραπήγματα, σε άθλιες συνθήκες, που δεν πρέπει να υφίστανται στον 21^ο αιώνα σε καμιά χώρα τζιαι για κανένα άνθρωπο.

Τούτων λεχθέντων βεβαίως, κάποιοι εξ ημών ασκούσαμε κριτική, κύριε Νεοφύτου, τζιαι θέλω να το πω αυτό. Έντονη κριτική, γιατί τούτη η κυβέρνηση, όπως είπαμε στοιχία τζιαι προηγουμένως, είτε έχει καταργήσει είτε έχει κουρέψει βάναυσα τα στεγαστικά προγράμματα για όλες τις κατηγορίες που ανέφερα προηγουμένως. Δεν ανέφερα τους πρόσφυγες. Εκεί έχουν μείνει €2,2 εκατομ. που δεν έχουν δαπανηθεί, ενώ είναι πενιχρές οι δαπάνες. Να μην πάμε στους συνοικισμούς. Να μην ανοίξουμε την όλη συζήτηση. Πρέπει να ληφθούν αμέσως, κατεπειγόντως μέτρα, για να αντιμετωπιστεί αυτή η μεγάλη πρόκληση.

Τον λόγο, αν τον εξήτησα, κύριε Πρόεδρε, προηγουμένως είναι για το εξής: Μόλις πριν λίγο κάποιοι εξ ημών τιμήσαμε τα θύματα των δύο Παγκοσμίων Πολέμων, τα θύματα του φασισμού, της μισαλλοδοξίας, τα θύματα των ιδεολόγων του μίσους. Κάποιοι βέβαια φρόντισαν να βκουν έξω 'πού την αίθουσα την ώρα που τους επιμούσαμε, αλλά, επειδή ακούσαμε μόλις πριν λίγο ξανά τη ρητορική μίσους απέναντι στους μετανάστες, δε θα μπορούσαμε να σιωπήσουμε, ειδικά αυτή την ώρα που επιμούσαμε τα θύματα του ρατσισμού τζιαι της μισαλλοδοξίας. Και τούτου λεχθέντος, θέλω να πω ότι καθόλου δεν μας κάμνει έκπληξη όχι η σωστή διαπίστωση ότι πολύ λίγα είναι που δίνονται για τους φτωχούς και τους αδύναμους αυτής της κοινωνίας από την παρούσα κυβέρνηση -σε αυτό συμφωνάμε- αλλά, αντί κάποιοι να ενοχλούνται, γιατί δίνονται πολλά στους λίγους απ' αυτή την κυβέρνηση, ενοχλούνται γιατί δίνονται κάποια στους φτωχότερους από τους φτωχούς. Δεν έχουν πρόβλημα με το να δίνονται πολλά, πάρα πολλά στους λίγους. Απόδειξη ότι και στη δική μας χώρα η ακροδεξιά, όχι απλώς δεν είναι αντισυστημική, αλλά είναι ο ακροδεξιός βραχίονας του συστήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αντιλαμβάνομαι ότι γίνεται μια προσωπική επίθεση πρώτα προς εμένα, αλλά και στο σύνολο του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, θα διευκρινίσω καταρχάς ότι δεν είχα καμία πρόθεση να μην τιμήσω τα οποιαδήποτε θύματα, και φαντάζομαι το γνωρίζετε άπαντες ότι είμαστε πάντοτε παρόντες. Κατά δεύτερον όμως, πρέπει να κάνω μια αναφορά προς το ΑΚΕΛ για τα χθεσινά γεγονότα. Κάποιοι απ' ό,τι φαίνεται ούτε βλέπουν ούτε ακούουν τα τουρκικά αεροσκάφη, αλλά αντίθετα, εάν πρόκειται για αεροσκάφη...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Πρόεδρε, είναι εκτός θέματος ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

...της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας, υπάρχει πρόβλημα, κύριε Λουκαΐδη. Μόνο τα ελληνικά αεροσκάφη βλέπετε. Ποτέ δεν έχετε δει τα τουρκικά αεροσκάφη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χρίστου, σας παρακαλώ είμαστε λλίον, πολλά εκτός θέματος, όι λλίον, πολλά. Είπετέ τα, νομίζω κανεί... Θέλεις να μιλήσεις, κύριε Λουκαΐδη; Νομίζω εννά επεκτείνουμε μία...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Νομίζω καταδικάσαμε, είμαστε στα πάνελ, τα είπαμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, ωραία, είναι γνωστό.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €295.014.246 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα. Σας παρακαλώ, κύριε...

Ψηφίστε πρώτοι όσοι εθέλετε να μιλήσετε τωρά τζιαι εν σας άφησα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ και δεκαέξι αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκαέξι αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ και δεκαοκτώ αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκαοκτώ αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο^{*}.

Προχωρούμε στα θέματα της ημερησίας διάταξης. Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Εμπόρων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση, καθώς και νέο κείμενο νόμου.

Να διαβαστεί ο σκοπός, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Εμπόρων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) Νόμου, ώστε να καταστεί πιο αποτελεσματική η επιτήρηση της εφαρμογής των διατάξεών του.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο
«Ο περί Εμπόρων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) (Τροποποιητικός) Νόμος του
2018»**

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος	Χριστάκης Τζιοβάνης
Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης	Αντρέας Φακοντής
Δημήτρης Δημητρίου	Κώστας Κώστα
Ευθύμιος Δίπλαρος	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Ζαχαρίας Ζαχαρίου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 28 Σεπτεμβρίου 2018. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, της ΠΟΒΕΚ, της ΟΕΒ, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (ΣΕΜΟ) και του Παγκύπριου Συνδέσμου Εμπορίας Αυτοκινήτων (ΠΑΣΕΑ). Τα συνεργεία κατασκευής και τοποθέτησης πινακίδων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

^{*} **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Εμπόρων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) Νόμου, ώστε να καταστεί πιο αποτελεσματική η επιτήρηση της εφαρμογής των διατάξεών του.

Συγκεκριμένα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η επέκταση της διάρκειας της ισχύος της άδειας επίδειξης και δοκιμής των μη εγγεγραμμένων ή ακινητοποιημένων οχημάτων, τα οποία εμπορεύονται έμποροι για σκοπούς επίδειξης και δοκιμής σε οποιοδήποτε δρόμο, από έξι σε δώδεκα μήνες, στο διάστημα από την 1^η Ιανουαρίου μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου κάθε χρόνου.
2. Η αναγραφή στις πινακίδες που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου του έτους για το οποίο ισχύει η άδεια επίδειξης και δοκιμής.
3. Διευκρίνιση ότι οι πινακίδες μπορούν να χρησιμοποιούνται από τους εμπόρους για σκοπούς μετακίνησης των οχημάτων που ετοιμάζονται προς πώληση.
4. Η επικαιροποίηση και ο εκσυγχρονισμός των τελών που καταβάλλονται για έκδοση ετήσιας άδειας επίδειξης και δοκιμής και παραχώρησης πινακίδων.

Στα πλαίσια της εξέτασης των προνοιών του νομοσχεδίου από την επιτροπή, βουλευτές μέλη της, αφού ζήτησαν και έλαβαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους διευκρινίσεις για επιμέρους πρόνοιές του, εισηγήθηκαν την τροποποίησή του, ώστε, σε περίπτωση που η έκδοση ή η ανανέωση άδειας επίδειξης και δοκιμής ή η παραχώρηση πινακίδων δε γίνονται στην αρχή κάθε έτους εντός του μήνα Ιανουαρίου, τα τέλη που θα καταβάλλονται να υπολογίζονται κατ' αναλογίαν προς τα τέλη που καθορίζονται στο παράρτημα, στη βάση των μηνών που υπολείπονται μέχρι το τέλος του έτους.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών διαμόρφωσαν το κείμενο σύμφωνα με τις πιο πάνω υποδείξεις της επιτροπής και κατέθεσαν σε αυτήν αναθεωρημένο κείμενο για λήψη τελικής απόφασης.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος όπως αυτό τελικά διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού έτυχε των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπόρων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος	Ευθύμιος Δίπλαρος
Μαρίνος Μουσιούτσας, εκπροσωπώντας	Χριστάκης Τζιοβάνης
τον κ. Χαράλαμπο Πιπτοκοπίτη	Κώστας Κώστα
Δημήτρης Δημητρίου	

Όπως είναι γνωστό, για το πιο πάνω νομοσχέδιο κυκλοφόρησε σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018. Ωστόσο, ύστερα από την αναβολή της συζήτησής του από την ολομέλεια του σώματος στις 12 Οκτωβρίου 2018, η επιτροπή επανεξέτασε το νομοσχέδιο σε νέα συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 25 Οκτωβρίου 2018. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου.

Σημειώνεται ότι ο σκοπός του νομοσχεδίου, οι απόψεις των εμπλεκόμενων, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο πρώτο στάδιο της εξέτασής του περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης του νομοσχεδίου στην εν λόγω συνεδρία, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η προτεινόμενη διαγραφή της υποχρέωσης τήρησης των στοιχείων εκτελώνισης του οχήματος (τύπος C72A) από την αναλυτική κατάσταση των οχημάτων που οφείλει να τηρεί αδειούχος έμπορος που εμπορεύεται οχήματα τα οποία κυκλοφορούν με πινακίδες που παραχωρούνται δυνάμει των διατάξεων της υπό τροποποίηση νομοθεσίας.

2. Η διόρθωση του δείγματος της πινακίδας που περιλαμβάνεται στο Μέρος III του Παραρτήματος της υπό τροποποίηση νομοθεσίας, ούτως ώστε να συνάδει με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στις πρόνοιες του νομοσχεδίου.
3. Η πρόβλεψη έκπτωσης για το έτος 2019 από τα τέλη που προβλέπονται στο νομοσχέδιο για τις περιπτώσεις των εμπόρων οι οποίοι κατέβαλαν τέλη για έκδοση ή ανανέωση αδειών επίδειξης και δοκιμής και για παραχώρηση πινακίδων εντός του 2018 στην περίπτωση που το εξάμηνο για το οποίο κατέβαλαν τα τέλη λήγει μετά την 31^η Δεκεμβρίου 2018.

Οι κυβερνητικοί αρμόδιοι, αφού ενημερώθηκαν για τους προβληματισμούς της επιτροπής και αφού μελέτησαν τις εισηγήσεις αυτής, όπως αυτές καταγράφονται πιο πάνω, συμφώνησαν με αυτές.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να εισηγηθεί στη Βουλή την τροποποίηση του κειμένου του νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Να απαλειφθεί από το κείμενο αυτού η διαγραφή της υποχρέωσης τήρησης των στοιχείων εκτελώνισης του οχήματος (τύπος C72A).
2. Να αντικατασταθεί το Μέρος III του Παραρτήματος.
3. Να προστεθεί πρόνοια που να προβλέπει την παραχώρηση έκπτωσης για τις περιπτώσεις εμπόρων που κατέβαλαν τέλη, όπως αναφέρεται στο σημείο 3 πιο πάνω.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό τελικά διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού έτυχε των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 4Α. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο περί Εμπόρων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα το νέο κείμενο του νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα από τον αριθμό 2 μέχρι τον αριθμό 8 έχουν κοινή έκθεση και...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Ζητά αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος ζητά αναβολή, διότι έν' τζιαι πολλά. Να μην τα διαβάσω τζιαι ύστερα να μου πείτε αναβολή.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που είναι εξ αναβολής το θέμα, ζητούμε αναβολή, γιατί έχουμε μπροστά μας τροπολογίες που έχουν καταφθάσει την τελευταία στιγμή. Υπάρχει η δυνατότητα να υπάρξει σύγκλιση ενδεχομένως επί των τροπολογιών, οπότεν ζητούμε μια εβδομάδα αναβολή τζιαι να πάει πίσω στην επιτροπή, στην προσπάθεια να βρεθούν συγκλίσεις τζιαι να μελετηθούν σωστά οι τροπολογίες που έχουν κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι, όχι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η αναβολή εγκρίνεται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 9 και 10 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2018».

Να διαβαστούν οι σκοποί από τη γραμματέα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Τροποποίηση των Πινάκων I και II του περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμου, κατά τρόπον ώστε αφενός να ρυθμιστούν εξώδικα τα αδικήματα που προβλέπονται στις διατάξεις του περί Ρύθμισης της Διακίνησης Ποδηλάτων Νόμου και αφετέρου οι εν λόγω πίνακες να συνάδουν με τις ρυθμίσεις αυτού και διαγραφή προνοιών οι οποίες περιελήφθησαν στις διατάξεις της ειδικής νομοθεσίας που ρυθμίζει τη διακίνηση των ποδηλάτων, καθώς και τροποποίηση άλλων προνοιών τους, ούτως ώστε να συνάδουν με τις διατάξεις της εν λόγω νομοθεσίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Ηλίας Μυριάνθους

Χριστάκης Τζιοβάνης

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Κώστας Κώστα

Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε μία συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 8 Νοεμβρίου 2018. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Δημοσίων Έργων του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της αστυνομίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδηλασίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση των Πινάκων I και II του περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμου, κατά τρόπον ώστε αφενός να ρυθμιστούν εξώδικα τα αδικήματα που προβλέπονται στις διατάξεις του περί Ρύθμισης της Διακίνησης Ποδηλάτων Νόμου και αφετέρου οι εν λόγω πίνακες να συνάδουν με τις ρυθμίσεις αυτού.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, είναι η διαγραφή από αυτούς προνοιών οι οποίες περιλήφθηκαν στις διατάξεις της ειδικής νομοθεσίας που ρυθμίζει τη διακίνηση των ποδηλάτων, καθώς και η τροποποίηση άλλων προνοιών τους, ούτως ώστε να συνάδουν με τις διατάξεις της εν λόγω νομοθεσίας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, καθώς και τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων στα πλαίσια των δράσεών του για την ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας και ειδικότερα την ενίσχυση της χρήσης του ποδηλάτου, ως εναλλακτικού μέσου διακίνησης, προώθησε στη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικό νομοσχέδιο, το οποίο ψηφίστηκε σε νόμο από την ολομέλεια του σώματος στις 30 Μαρτίου 2018. Ο εν λόγω νόμος, με τίτλο «Ο περί Ρύθμισης της Διακίνησης Ποδηλάτων Νόμος του 2018», τέθηκε σε ισχύ σε ημερομηνία μεταγενέστερη της ψήφισής του και συγκεκριμένα την 31^η Οκτωβρίου 2018, ούτως ώστε αφενός να παρασχεθεί στην εκτελεστική εξουσία ο απαραίτητος χρόνος για τις αναγκαίες τροποποιήσεις άλλων νομοθεσιών που επηρεάζονταν από την εν λόγω ειδική ρύθμιση και αφετέρου να γίνει πλήρης και κατάλληλη ενημέρωση του κοινού για τις διατάξεις αυτού, τόσο από την εκτελεστική εξουσία όσο και από τις οργανώσεις ποδηλατιστών.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των προτεινόμενων κανονισμών.

Στα πλαίσια της συζήτησης των προνοιών του νομοσχεδίου και των προτεινόμενων κανονισμών ενώπιον της επιτροπής, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών επεσήμανε ότι στο νομοσχέδιο εκ παραδρομής δεν περιλήφθηκε πρόβλεψη για ρύθμιση εξώδικως της μη συμμόρφωσης του οδηγού μηχανοκίνητου οχήματος στην υποχρέωσή του που επιβάλλεται από τον περί Ρύθμισης της Διακίνησης Ποδηλάτων Νόμο, ώστε να οδηγεί το όχημά του με αυξημένη φροντίδα και προσοχή, καταβάλλοντας κάθε δυνατή προσπάθεια υπό τις περιστάσεις για την προστασία του ποδηλάτη, και εισηγήθηκε όπως γίνει σχετική τροποποίηση, ώστε να περιληφθεί στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Τόσο ο εκπρόσωπος του Τμήματος Δημοσίων Έργων όσο και οι υπόλοιποι προσκεκλημένοι συμφώνησαν με την επισήμανση και εισηγήθηκαν τη συμπερίληψη στο νομοσχέδιο της σχετικής ρύθμισης.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού διαμόρφωσε το κείμενο του νομοσχεδίου, σύμφωνα με τα όσα διημέφθησαν πιο πάνω, και αφού προέβη σε νομοτεχνικές βελτιώσεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των προτεινόμενων κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου θέλει να μιλήσει.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι θα πρέπει από τούδε και στο εξής αυτού του είδους οι νομοθεσίες, οι κανονισμοί να έρχονται στην επιτροπή Νομικών και ο λόγος είναι προφανής. Πλείστες όσες από τις ρυθμίσεις που θα ψηφιστούν σήμερα είναι ρυθμίσεις οι οποίες άπτονται και, όχι μόνο άπτονται, περιλαμβάνονται και ρυθμίζονται από τον Ποινικό Κώδικα και θα έχουμε το εξής παράδοξο, να εφαρμόζεται εξώδικο εκεί όπου ο Ποινικός Κώδικας προβλέπει ποινή. Εξάλλου, είναι και τόσο αόριστα διατυπωμένα αυτοί οι κανονισμοί. Ένα παράδειγμα να σας διαβάσω, για να αντιληφθείτε τι θα προκύψει. Σ' έναν πεζό ο οποίος τολμά να διασταυρώσει έναν δρόμο στον οποίο στα δύο χιλιόμετρα από τον τόπο που διασταυρώνει υπάρχει μια διάβαση και αυτός, όπως είναι διατυπωμένη η πρόταση, θα είναι υπόλογος εξώδικως ρύθμισης προστίμου, διότι είναι πεζός ο οποίος διασταυρώνει το δρόμο σε σημείο του δρόμου όπου υπάρχει άλλη διάβαση, στα δύο χιλιόμετρα. Δηλαδή, είναι αόριστα, είναι τόσο αόριστες αυτές οι ρυθμίσεις, επεμβαίνουν στον Ποινικό Κώδικα,

επεμβαίνουν στη ρύθμιση άλλων νόμων και επομένως δεν μπορούν παρά να καταψηφιστούν τουλάχιστον από την πλευρά μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ευσταθίου, μην ξεχνάτε...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Σιζόπουλε, θα σας δώσω το λόγο. Μην ξεχνάτε ότι αυτά ήρθαν από την κυβέρνηση, επέρασαν από νομικά τμήματα, επέρασαν από τη Γενική Εισαγγελία. Δηλαδή, εάν έπρεπε να έρτουν μόνο στην επιτροπή Νομικών και μόνο η επιτροπή Νομικών εμπορούσε να τα δει αυτά τα ζητήματα, για να συζητηθούν, σας διαβεβαιώ ότι οποιαδήποτε εξήγηση από εσάς δε θα γινόταν κατανοητή από μη δικηγόρους.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κοιτάξετε, το ότι υπάρχει πρόβλημα σε πολλούς νόμους που ψηφίζει αυτό το κοινοβούλιο υπάρχει. Εψηφίστηκε κάποτε πριν το '13 και ένας νόμος περί κουρέματος και δεν είχαν αντιληφθεί αυτοί που τον εψηφίζαν ότι είχαν ψηφίσει αυτό το νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι γι' αυτό τον...

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Επομένως, ειδικά τουλάχιστον για τούντα θέματα τα οποία είναι εξόφθαλμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποια είναι αυτά τα θέματα που δεν είναι νόμοι; Όλα τα θέματα τότε θα πρέπει να πηγαίνουν στην επιτροπή Νομικών...

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αυτή είναι η σοφία του νομοθέτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...αλλά, ενώ έχετε δίκαιο για το επίπεδο των νόμων... Και είναι αυτή η προσπάθεια που κάμνω εδώ και δύο χρόνια και προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, και προχθές το κουβεντιάσαμε ξανά, και προς τη Γενική Εισαγγελία, ότι πρέπει να δημιουργηθούν νομικά τμήματα...

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Συμφωνούμε απόλυτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και στο επίπεδο του Προεδρικού ή του Υπουργικού Συμβουλίου και στη Γενική Εισαγγελία και στη Βουλή να στηριχθεί η δημιουργία δυνατού νομικού τμήματος. Δεν είναι θέμα αν ένας βουλευτής έχει νομικές γνώσεις ή όχι για το άλφα ή βήτα θέμα ή ειδικότητα για το περιβάλλον και όλα αυτά. Δεν είμαστε τεχνοκράτες εδώ. Είμαστε πολιτικοί.

Ο κ. Σιζόπουλος έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δεν υπήρχε οποιαδήποτε ένσταση, εάν όντως υπάρχουν τέτοια σημεία για τα οποία οι διαπιστώσεις γίνονται και από άλλους συναδέλφους, ας πάει πίσω στην επιτροπή, για να συνεννοηθούν και με την επιτροπή Νομικών και να δουν αυτά τα ζητήματα, ούτως ώστε να μην ψηφίσουμε κάτι το οποίο ενδεχομένως αύριο να δημιουργεί μεγαλύτερες περιπλοκές. Είναι καλύτερα να υπάρχει μια μικρή καθυστέρηση στην ψήφιση, παρά ενδεχομένως να ψηφίσουμε κάτι που αύριο να δημιουργήσει κάποιες περιπλοκές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Εδώ δεν έχει δκυο κατηγορίες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το πω εγώ, κύριε... Ο νόμος αυτός ισχύει από το τέλος του Οκτώβρη και δεν έχουμε κανονισμούς. Δε νομίζω ότι πρέπει να το αναβάλουμε και διαδικαστικά δεν είναι σωστό, αφού ξεκίνησε η συζήτηση. Να ψηφιστούν οι κανονισμοί και αν πρέπει να γίνουν αλλαγές, να τις εισηγηθούμε, να γίνει μια διαβούλευση από την επιτροπή και από άλλους, άλλες επιτροπές, αν χρειάζεται, για να γίνουν τροποποιήσεις.

Ο κ. Θεοπέμπτου.

Παρακαλώ να είσαστε σύντομοι με τις τοποθετήσεις σας.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Βέβαια. Πρώτα να σας ευχαριστήσω για την αναφορά, γιατί πραγματικά είχαμε ένα νομοσχέδιο στη Βουλή που εκάθετον για μερικά χρόνια τζιαι εκαρτερούσαμεν την εκτελεστική εξουσία να φέρει τις αλλαγές των ποινών, γιατί είχαμε συγκρούσεις στον νόμο περί Ποδηλάτων σε σχέση με άλλα αδικήματα. Δεν είχαμε την ανταπόκριση που επεριμέναμεν. Στη σοφία της η Βουλή, τζιαι σωστά εκάμαμεν, εψηφίσαμεν το νόμο τζιαι εδώκαμεν μια διορία ορισμένους μήνες, μέχρι την 31^η του Οκτώβρη, να μπει σε εφαρμογή η νομοθεσία, για να τους δώσουμε το περιθώριο να κάμουν τις αλλαγές στις διάφορες νομοθεσίες που είχαν και ήρθαν τζιαι εφέραν μας πριν λίες ημέρες τούτη την αλλαγή, την οποία φυσικά καταλαβαίνετε ότι ήταν τζιαι με την έγκριση της Νομικής Υπηρεσίας. Έτσι μέσα πράγματι ορισμένα πράγματα τα οποία επισημάναμε στην επιτροπή. Μπορώ να σας πω τζιαι χειρότερα πράγματα απ' ό,τι έσιει πει ο κ. Ευσταθίου. Για παράδειγμα λαλει: Αν διασταυρώνεις τρακόσια πόδια 'πού διασταύρωση πεζών, έσιεις ξέρω 'γώ τούτο το πρόστιμο. Τούτα είναι ισχύουσες νομοθεσίες όμως, οι οποίες υπάρχουν, τζιαι απλώς αλλάσσουμε τον πίνακα, για να ταιρκάζει με τη νομοθεσία για τα ποδήλατα. Πρέπει τούτο να το ξετάσουμε συνολικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα μέλη της επιτροπής αντιλαμβάνονται ότι έχω και ιδίαν αντίληψη; Γνωρίζουν ότι έχω και ιδίαν αντίληψη; Έχω την εντύπωση ότι, αν δε γινόταν αυτή η προσέγγιση, δε θα είχαμε αυτό τον νόμο ούτε φέτος ούτε του χρόνου ούτε πριν κλείσει αυτή η περίοδος της Βουλής.

Ο πρόεδρος της επιτροπής έχει τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Νομίζω ότι γνωρίζουν πολύ καλά την κάθε λεπτομέρεια οι αγαπητοί συνάδελφοι που είναι στην επιτροπή μας. Τούτος ο νόμος έπρεπε εδώ και τόσα χρόνια... Τον ψηφίσαμε, έπρεπε ήδη από την 1^η Οκτωβρίου να έχει ισχύ. Δυστυχώς, δε μας είχαν φέρει τους κανονισμούς γι' αυτά τα εξώδικα και, λόγω της μεγάλης και τρομακτικής πίεσης που ασκήσαμε πάνω τους να τα φέρουν, τα έφεραν, καθυστέρησαν και στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, αλλά εν πάση περιπτώσει, έστω και αργά, τα κατάφεραν. Τούτα που ανέφερε ο κ. Ευσταθίου τζιαι κάπιοι άλλοι τα είδαμε, είπαμε να αρχίσει να λειτουργεί και απ' εκεί και πέρα, αν είναι κάτι το πολύ σημαντικό που θέλει αλλαγή, τότε να επανέλθουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το θέμα έχει δύο διαστάσεις: Η πρώτη διάσταση είναι ότι δεν υπάρχουν δύο κατηγορίες επιτροπών στη Βουλή και δύο κατηγορίες βουλευτών, ξεκάθαρο. Εάν θεωρούσαμε ότι τα πάντα που ψήφισε η επιτροπή Νομικών μέχρι στιγμής είναι αγαθά και καλά, έθθα είχαμε τις φασαρίες των περασμένων ημερών. Έτσι, για να κάνω και κριτική σε άλλους. Το άλλο είναι ότι δε δέχομαι τη νοοτροπία ότι οτιδήποτε νομοθετικό πρέπει να το στέλλουμε συνεχώς στην επιτροπή Νομικών. Εδώ είναι καθαρά θέμα της επιτροπής Συγκοινωνιών, Μεταφορών και Έργων σήμερα. Όταν ήταν στη Συγκοινωνιών και Έργων, έκαμε νόμο για τα ποδήλατα πριν από δυόμισι χρόνια, τον εφέραμε στην ολομέλεια και στάλθηκε πίσω και έκαμε δυόμισι χρόνια να ξανασυζητηθεί, γιατί οι κόντρες και τα συμφέροντα και οι διαφορετικές απόψεις ήταν τεράστιες. Έκαμε τεράστια δουλειά η επιτροπή Μεταφορών με τη συμβολή όλων των συναδέλφων, με την πίεση στην

εκτελεστική εξουσία και με το ρίσκο να ψηφίσουμε τον νόμο δίχως κανονισμούς, για να τους πιέσουμε ακόμη περισσότερο, και ήρθαν οι κανονισμοί, που, αν θέλετε να μιλήσουμε νομικά, δεν έχουμε ούτε καν το δικαίωμα να τους τροποποιήσουμε. Ή τους αποδεχόμαστε ή τους απορρίπτουμε, αφού θέλετε να μιλήσουμε καθαρά νομικά. Και με τις πιέσεις τις δικές μας έγιναν και αρκετές διορθώσεις.

Ξεκινούμε έναν νόμο -και ήταν απαίτηση εδώ και μια δεκαετία- ο οποίος έκαμνε βόλτες μεταξύ επιτροπών και ολομέλειας και ξαναπήγε πίσω και είναι προς τιμή της επιτροπής Συγκοινωνιών, Μεταφορών και Έργων και των μελών της το συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Αν τυχόν χρήζει οποιωνδήποτε αλλαγών, είναι αλλαγές που θα τις δούμε στην πορεία και σε συνεργασία με την εκτελεστική εξουσία, επειδή είναι κανονισμοί, για να μπορέσουμε να τους διορθώσουμε. Υπήρχε σύγκρουση μεταξύ ποινών από κανονισμούς δήμων, από κανονισμούς κοινοτήτων, από ποινικό κώδικα, από τα πάντα. Δεν ήταν εύκολη η υπόθεση και έχει γίνει πάρα πολλή δουλειά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σωστά!

Ο κ. Λεωνίδου. Ο κ. Λεωνίδου πρώτα, κύριε Ευσταθίου, γιατί εσείς θα δευτερολογήσετε έτσι κι αλλιώς.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ασφαλώς, κύριε Πρόεδρε, χαιρετίζουμε την κατάθεση αυτού του νομοσχεδίου και συγχαίρουμε και τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής για τη δουλειά που έχουν κάνει, για να παρουσιάσουν αυτό το έργο. Όμως, από τη στιγμή που διαπιστώνουμε -και εγώ προσωπικά έχω διαπιστώσει- κάποια σημεία που προκαλούν πολλές ασάφειες, πολλές αοριστίες, με αποτέλεσμα στο τέλος αρκετές από τις διατάξεις να μην μπορεί να εφαρμοστούν και να προκαλούν σύγχυση και ύβρη προς τους βουλευτές που ψήφισαν τέτοια πράγματα, ενώ τα είδα, ενώ προειδοποίησα, στο τέλος ο κόσμος θα λέει: «Ποιοι τα ψήφισαν;». Εμείς. Γι' αυτό δε νομίζω... Μία εβδομάδα να πάει παρακάτω, να πούμε και εμείς τις απόψεις μας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή είσαι νομικός και το παίρνετε και νομικίστικα...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...δεν μπορεί να γίνει αναβολή, όταν ξεκινήσει η συζήτηση. Πάμε παρακάτω.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω κανένα πρόβλημα για το αν θα γίνει αναβολή. Είναι υποχρέωσή μας και καθήκον μας με την άδειά σας να εκφράσουμε τις απόψεις μας εδώ στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελεύθερα, πολύ ελεύθερα!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Επισημάνθηκαν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τις απόψεις σας.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε... Με την άδειά σας, μη με διακόπτετε.

Εδώ μίλησε ο συνάδελφος κ. Ευσταθίου, έχει επισημάνει κάτι. Δε σημαίνει ότι πρέπει... Εγώ δεν εισηγούμαι να πάει στην επιτροπή Νομικών ούτε έχω πει ότι οι νομικοί είναι οι διάνοιες. Εδώ αυτό που λέμε είναι ότι έχουμε δει κάτι το οποίο δεν μπορεί να λειτουργήσει. Αν μπορεί να γίνει μια αναβολή μίας εβδομάδας, να παρουσιάσουμε τις απόψεις μας στην επιτροπή, να τις λάβει υπόψη και να ξαναέρθει στη Βουλή. Αυτό λέμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν έχω υποστηρίξει ότι η επιτροπή Νομικών αποτελείται από διάνοιες και άλλες υποεπιτροπές από κουφιοκεφαλάκηδες, για όνομα του Θεού! Έχω πει το εξής απλό: Υπάρχουν κάποιοι νόμοι οι οποίοι από τη φύση τους επηρεάζουν νόμους, όπως ο ποινικός κώδικας, τους οποίους καλό θα είναι να τους έχουμε υπόψη μας. Και ασφαλώς έκαμε εξαιρετική εργασία η επιτροπή Συγκοινωνιών, Μεταφορών και Έργων και πραγματικά δεν ήξερα βεβαίως αν υποβόσκει κόντρα μεταξύ των επιτροπών, τουλάχιστον εγώ δεν το είχα αντιληφθεί μέχρι τώρα. Τώρα, η θέση μου -και, επαναλαμβάνω, τιμώ την εργασία που έχει γίνει, έγινε εξαιρετική εργασία- είναι ότι έπρεπε να γίνουν οι κανονισμοί, αλλά αυτοί οι κανονισμοί έχουν πρόβλημα, πολλά προβλήματα, γι' αυτό και εξέφρασα, τόλμησα να εκφράσω την άποψή μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε σας σταμάτησε κανένας να εκφράσετε την άποψή σας, κύριε Ευσταθίου, αλλά δικαιούνται όλοι να εκφράζουν τις απόψεις τους.

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, επειδή συμμετέχω και στις δύο επιτροπές και δεν είμαι και νομικός, ήταν, όσο απλό και να φαινόταν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Δηλαδή ήταν να την πάθουμε, αν τους στέλναμε στη Νομικών, να τους αναλάβεις εσύ που δεν είσαι νομικός, να μας κάμεις τα ίδια λάθη!

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Είδατε είντα μ' που είσιν να γίνει!

Είναι ένα πολυβασανισμένο νομοσχέδιο, όσο και αν δε φαίνεται. Ήρθε στην ολομέλεια την τελευταία συνεδρίαση της προηγούμενης συνόδου, 16 Απριλίου, δε συζητήθηκε, επανακατατέθηκε μετά, προέκυψε το ζήτημα με τη διαφορά στους νόμους για τα εξώδικα και, για να ψηφιστεί ο νόμος και να υπάρχει περίοδος εφαρμογής, κάναμε αυτό που κάναμε. Υπάρχει τέλειος νόμος; Δεν υπάρχει. Αλλά ας ξεκινήσει να εφαρμόζεται -και η πολυνομία που υπάρχει και στο επίπεδο των εξωδίκων και αλλού είναι πολύ μεγάλη και υπάρχουν και διάφορα ζητήματα που πρέπει να δούμε κάποια στιγμή- και εδώ είμαστε να το ξαναδούμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Εγώ θα ήθελα να ξεκαθαρίσει στο μυαλό όλων των βουλευτών το τι κάμνουμε. Υπάρχει ένας πίνακας μέσα στην ισχύουσα νομοθεσία ο οποίος έσει μέσα αναφορές, στις οποίες αναφέρθηκε τζιαι πριν ο κ. Ευσταθίου τζιαι εγώ, που έν' άσχετες με τα ποδήλατα. Τζιαι μέσα σε τούτο τον πίνακα, ο οποίος, επαναλαμβάνω, είναι από την ισχύουσα νομοθεσία, αλλάξαν τα νούμερα που αφορούν τα ποδήλατα. Τούτες οι αναφορές, για παράδειγμα, που είπα τζιαι εγώ πριν εν έχουν σχέση με τον νόμο για τα ποδήλατα, είναι 'πού τον πίνακα ο οποίος υπάρχει τζιαι εφέραν τον πίνακα όπως ήταν τζιαι αλλάξαμε μόνο τα νούμερα που αφορούν τα ποδήλατα. Έν' ούλλος ο πίνακας τούτος ο οποίος έσει μέσα αναφορές τζιαι 'πού άλλες νομοθεσίες, δεν άλλαξε η επιτροπή Συγκοινωνιών, Μεταφορών και Έργων τίποτε 'πού τούτες τις αναφορές που γίνονται. Εάν οποιοσδήποτε θέλει να το συζητήσει για τις αναφορές, για διασταυρώσεις στους πεζούς κ.λπ., επαναλαμβάνω: Έτσι ήταν τζιαι πριν, έτσι ένι τζιαι τωρά, επειδή ήταν απλώς μες στον πίνακα στον οποίο αλλάξαμε τις αναφορές για τα ποδήλατα και, επαναλαμβάνω, μόνο για τα ποδήλατα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προκοπίου, νομίζω αφήστε με να πω δύο λόγια, επειδή γνωρίζεις πολύ καλά ότι ξέρω το θέμα, και νομίζω πρέπει να κλείσει εδώ η συζήτηση. Εδώ υπήρχε πολύ μεγάλη πολυπλοκότητα. Εγώ δεν αναφέρομαι σε συμφέροντα, αλλά σε πολυπλοκότητα. Είχα αποφασίσει και αναγκαστεί να κατεβώ στη συνεδρία της επιτροπής και εφάνηκε εκεί ότι, αν τα πράγματα έμεναν έτσι, έστω και καλόπιστα, αν αφήνονταν κάποιοι να χειριστούν τα πράγματα, ούτε την άλλη πενταετία δε θα ψηφίζοταν αυτός ο νόμος. Τίθεντο θέματα ότι ένα

δημαρχείο έχει άλλη προσέγγιση, ένα χωριό άλλη, άλλη πόλη άλλη κ.λπ. Και βάλουμε κάτω ένα χρονοδιάγραμμα και μία προσέγγιση -και θέλω να συγχαρώ την επιτροπή που το εφάρμοσε- και φτάσαμε σε αυτό το αποτέλεσμα.

Απ' εκεί και πέρα, αν πρέπει και αν χρειάζονται να γίνουν βελτιώσεις και τροποποιήσεις, αυτό εισηγούμαι να κάμετε. Να κάτσετε όσοι νομίζετε ότι έχετε απόψεις να κάμετε μία εισήγηση και μία διαβούλευση υποχρεωτικά για τους κανονισμούς με την εκτελεστική εξουσία και να γίνουν βελτιώσεις, αλλά όχι να σταματήσουμε... Διότι, εάν δεν έκαμνε αυτή την προσέγγιση η επιτροπή -το είπαν πολλοί και το προσυπογράψω- ούτε στην άλλη πενταετία...

Να με αφήσετε να προχωρήσω με την ψηφοφορία, θεωρώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα δευτερόλεπτο μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Εάν είναι τέσσερα, ναι!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Τούτο το πράγμα πρέπει να καταλάβουν οι αγαπητοί συνάδελφοι, ότι αυτά ήταν ακριβώς τα ίδια, μόνο οι ποινές έχουν αλλάξει, τα εξώδικα. Όμως υπήρχαν σε τριάντα δήμους και τριακόσιες πενήντα τέσσερις κοινότητες. Μόνο τούτο να καταλάβετε, ότι ο καθένας με τούτα είχε τόσες διάφορες ποινές. Έτσι έκλεισε το θέμα. Κάμαμε προτάσεις νόμου, τις καταργήσαμε τζιαι ήρταν τζιαι έφεραν κανονισμούς, για να τελειώσουν, να ισχύει για όλη την Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του Πίνακα I αυτού. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Πίνακα II του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα 1 έως 3, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ και δύο εναντίον.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, δύο ψήφους εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των κανονισμών.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή**.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου, έτσι ώστε η εργοδότηση στον Στρατό της Δημοκρατίας ή και στην Εθνική Φρουρά Συμβασιούχων Οπλιτών (ΣΥΟΠ) με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου να περιληφθεί στους καθοριζόμενους στον εν λόγω νόμο αντικειμενικούς λόγους, οι οποίοι, όταν συντρέχουν, η σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου δε μετατρέπεται σε σύμβαση αορίστου διάρκειας μετά την πάροδο συνολικής περιόδου τριάντα ή και περισσότερων μηνών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Κώστας Κώστα

Γιώργος Κάρουλλας

Χριστάκης Τζιοβάνης

Κώστας Κωνσταντίνου

Γεώργιος Προκοπίου

Ελένη Σταύρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Σεπτεμβρίου, στις 18 Οκτωβρίου και στις 8 Νοεμβρίου 2018. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου, έτσι ώστε η εργοδότηση στον Στρατό της Δημοκρατίας ή και στην Εθνική Φρουρά Συμβασιούχων Οπλιτών (ΣΥΟΠ) με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου να περιληφθεί στους καθοριζόμενους στον εν λόγω νόμο αντικειμενικούς λόγους, οι οποίοι, όταν συντρέχουν, η σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου δε μετατρέπεται σε σύμβαση αορίστου διάρκειας μετά την πάροδο συνολικής περιόδου τριάντα ή και περισσότερων μηνών.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, έπειτα από εισήγηση του Υπουργείου Άμυνας για αμιγώς επιχειρησιακούς λόγους που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και ειδικότερα την επιχειρησιακή λειτουργία της Εθνικής Φρουράς και τη διασφάλιση της ετοιμότητάς της. Για το σκοπό αυτό η σύμβαση απασχόλησης των ΣΥΟΠ, σύμφωνα με σχετική διάταξη του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, έχει αρχική διάρκεια ενός έτους και στη συνέχεια μπορεί να ανανεώνεται με απόφαση του Υπουργού Άμυνας έπειτα από εισήγηση του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς για περαιτέρω διαδοχικές χρονικές περιόδους μέχρι δέκα έτη συνολικά.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την υπό τροποποίηση διάταξη του περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου, οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου των Εθελοντών Πενταετούς Υποχρεώσεως και των Εθελοντών Υπαξιωματικών που υπηρετούν στον Στρατό της Δημοκρατίας εμπίπτουν στους αντικειμενικούς λόγους που καθορίζονται στον εν λόγω νόμο οι οποίοι δικαιολογούν τη μη μετατροπή των συμβάσεών τους σε αορίστου χρόνου.

Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη τις σχετικές απόψεις της διευθύντριας του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων, διαπίστωσε ότι η προτεινόμενη τροποποίηση δεν είναι ασύμβατη με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και κατέθεσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στη Βουλή.

Περαιτέρω, με βάση τα εν λόγω στοιχεία, επειδή οι Εθελοντές Πενταετούς Υποχρεώσεως μετονομάστηκαν με σχετική νομοθεσία σε Συμβασιούχους Υπαξιωματικούς (ΣΥΟΠ), έχει περιληφθεί σχετική τροποποίηση στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, για να συνάδει με την εν λόγω μετονομασία.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας ενημέρωσε την επιτροπή ότι εξαρχής πρόθεση του Υπουργείου Άμυνας ήταν η πρόσληψη ΣΥΟΠ οι οποίοι να εργοδοτούνται μόνο για ορισμένο χρόνο για κάλυψη υπηρεσιακών και επιχειρησιακών αναγκών της Εθνικής Φρουράς, γι' αυτό και υποβλήθηκε η σχετική εισήγηση στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τροποποίηση του περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου. Η φύση των καθηκόντων και οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στους ΣΥΟΠ, όπως ο ίδιος επισήμανε, απαιτούν να διαθέτουν άρτια φυσική και ψυχική κατάσταση, ακμαίες φυσικές και σωματικές δυνάμεις, οι οποίες συνδέονται άμεσα με την ηλικία τους, και γι' αυτό το Υπουργείο Άμυνας καθόρισε ως ανώτατο όριο ηλικίας πρόσληψής τους το 32^ο έτος. Η εν λόγω κατηγορία του στρατιωτικού προσωπικού της Εθνικής Φρουράς επιβάλλεται όπως αντικαθίσταται και ανανεώνεται ενωρίτερα από τις υπόλοιπες κατηγορίες προσωπικού της Εθνικής Φρουράς, δηλαδή τους αξιωματικούς και υπαξιωματικούς, επειδή καθ' όλη τη διάρκεια της απασχόλησής του εκτελεί καθήκοντα που αναλογούν σε οπλίτες. Τα εν λόγω καθήκοντα έχουν άμεσο και ενεργό εμπλοκή σε θέματα ασφάλειας και ευταξίας στρατοπέδων/φυλακίων και οι συμβασιούχοι οπλίτες εκτελούν κάθε μήνα μεγάλο αριθμό υπηρεσιών διανυκτέρευσης εντός των στρατοπέδων και συμμετέχουν επίσης στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες της μονάδας μεταξύ των οποίων σε πολυήμερες ασκήσεις.

Τέλος, όπως ο ίδιος ενημέρωσε την επιτροπή, η πρόσληψη συμβασιούχων οπλιτών στον Στρατό της Δημοκρατίας είναι δυνατή με βάση σχετική διάταξη του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου και η απόσπασή τους στην Εθνική Φρουρά γίνεται κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου από την επιτροπή οι υπηρεσίες της Βουλής επισήμαναν ότι η υπό τροποποίηση διάταξη της βασικής νομοθεσίας, η οποία θεσπίστηκε το 2003 για την ενσωμάτωση των προνοιών της Οδηγίας 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου της 28^{ης} Ιουνίου 1999 σχετικά με τη συμφωνία πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου που συνήφθη από τη CES, την UNICE και το CEEP, ενδέχεται να μην είναι πλήρως εναρμονισμένη με την εν λόγω Οδηγία. Συναφώς, η επιτροπή κάλεσε τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας όπως σε συνεργασία με τις υπηρεσίες της Βουλής και λειτουργούς του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Υπουργείου Άμυνας μελετήσουν το όλο θέμα, ώστε να αναθεωρηθεί το κείμενο του νομοσχεδίου με τρόπο που οι διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας να εναρμονιστούν περαιτέρω με την υπό αναφορά Οδηγία.

Σε μεταγενέστερο στάδιο, έπειτα από συνεργασία όλων των πιο πάνω αναφερόμενων υπηρεσιακών παραγόντων, αναθεωρήθηκε το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε να περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

1. Εισαγωγή των ορισμών των όρων “Συμβασιούχος Υπαξιωματικός” και “Συμβασιούχος Οπλίτης”.
2. Διαμόρφωση σχετικών διατάξεων που περιλαμβάνονται στους αντικειμενικούς λόγους που καθορίζονται στη βασική νομοθεσία, οι οποίοι, όταν συντρέχουν, η σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου δεν μετατρέπεται σε σύμβαση αορίστου διάρκειας μετά την πάροδο συνολικής περιόδου τριάντα ή και περισσότερων μηνών.
3. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία η εργοδότηση με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου για την απασχόληση ΣΥΠ και ΣΥΟΠ εμπίπτει στους αντικειμενικούς λόγους που αναφέρονται πιο πάνω.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, αποφάσισαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λίνος Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι αρκετά σύντομος.

Κατ' αρχάς, πρέπει να πω ότι εμείς θα καταψηφίσουμε τον εν λόγω τροποποιητικό νόμο και σε αυτό το σημείο... Είναι τυπικός -το γνωρίζω- αλλά, την ίδια ώρα που αρκετοί ΣΥΟΠ έστειλαν επιστολές τόσο στον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς όσο και στον Υπουργό Άμυνας και ζητούσαν ένα κίνητρο για να συνεχίσουν να υπηρετούν ως ΣΥΟΠ, η απάντηση είναι αυτή. Θεωρώ ότι πρέπει να δοθεί ένα κίνητρο και δεν εννοώ φυσικά στο σύνολο των ΣΥΟΠ αλλά τουλάχιστον σε έναν σημαντικό αριθμό από αυτούς, έτσι ώστε μετά τα δέκα χρόνια, που είναι η μέγιστη δυνατότητα να υπηρετούν την Εθνική Φρουρά, οι καλύτεροι εξ αυτών να συνεχίσουν να την υπηρετούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ και δύο εναντίον.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, σας παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή*.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Οι περί Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Γενικού Διευθυντή [Κλίμακα Α15⁽ⁱ⁾] στην Αρχή Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Κωστής Ευσταθίου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Οκτωβρίου 2018.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 4 του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Γενικού Διευθυντή [Κλίμακα Α15(i)] στην Αρχή Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 του πιο πάνω νόμου, οι γενικοί διευθυντές νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου διορίζονται με σύμβαση πενταετούς διάρκειας ή μικρότερης, ώστε αυτή να μην υπερβαίνει το καθορισμένο όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησής τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος ετοίμασε προσχέδιο του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Γενικού Διευθυντή, το οποίο έτυχε επεξεργασίας από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και διαμορφώθηκε, ώστε να συνάδει με τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων γενικού διευθυντή στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Παράλληλα, το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος καθόρισε τους όρους εργασίας του γενικού διευθυντή, στους οποίους μεταξύ άλλων περιέχονται όροι αναφορικά με τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του γενικού διευθυντή, τα ωφελήματά του μετά από τη λήξη ή τον τερματισμό της σύμβασης εργοδότησής του, τις εισφορές σε διάφορα ταμεία εργοδότη και εργοδοτουμένου, την άδεια ανάπαυσης, την άδεια ασθένειας και την πειθαρχική του ευθύνη. Σημειώνεται ότι οι εν λόγω όροι εργασίας έτυχαν επίσης επεξεργασίας από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 2018, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου της και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάχθηκε κατά της έγκρισης των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ευσταθίου.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Με την ευκαιρία της ψήφισης του θέματος, θέλω να ξεκαθαρίσω ακόμα μια φορά στη Βουλή των Αντιπροσώπων ότι νομίζω ήρθε ο καιρός ως κράτος να ξεκινούμε από τα αυτονόητα, να σεβόμαστε τη γλώσσα μας. Είναι αδιανόητο σε σχέδια υπηρεσίας θέσεων -και μάλιστα ευαίσθητων τομέων- να περιλαμβάνεται στα απαιτούμενα προσόντα το ίδιο επίπεδο γνώσης της γλώσσας, της ξένης γλώσσας, με την ελληνική γλώσσα. Κάποιος Ιταλός, το όνομα του οποίου μου διαφεύγει, είπε ότι, αν θέλετε να εξοντώσετε, να εξαφανίσετε έναν λαό, είναι απλό, να του πάρετε τη γλώσσα του. Είναι αδιανόητο να σκεφτώ ότι θα μπορούσε στη Γερμανία ή στη Γαλλία ή ακόμα και σε μικρές χώρες, όπως η Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο -επαναλαμβάνω, γιατί πολλές φορές χρησιμοποιούνται και ως παραδείγματα για εμάς τα μοντέλα του Λουξεμβούργου και της Ιρλανδίας- αυτοί οι άνθρωποι να διεκδικούν ή να απαιτούν το ίδιο επίπεδο γνώσης γλώσσας, της ξένης γλώσσας, με τη δική τους. Επομένως, για να μην είμαι κουραστικός, αυτή είναι η γενική μου τοποθέτηση και αυτό θα κάνουμε πάντα, μήπως και ευαισθητοποιηθεί η εκτελεστική εξουσία να προχωρήσει σε αυτό το αυτονόητο ζήτημα το οποίο επικαλούμαστε τόσο καιρό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε σε ψηφοφορία.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ και έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ και έξι εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα - Θέση Λειτουργού Γραφείου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Γραφείου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η οποία είναι θέση πρώτου διορισμού στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α8, Α10 και Α11.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα - Θέση Λειτουργού Γραφείου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Κωστής Ευσταθίου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Οκτωβρίου 2018.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Γραφείου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η οποία είναι θέση πρώτου διορισμού στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α8, Α10 και Α11.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εναντίον: Παύλος Μυλωνάς (ΔΗΚΟ), ΚΣ ΕΔΕΚ, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο καταρισμός του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας κατέστη αναγκαίος με τη δημιουργία τριών νέων θέσεων Λειτουργού Γραφείου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα στον κρατικό προϋπολογισμό του 2018.

Με βάση τα ίδια στοιχεία, στο προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας περιλήφθηκαν τα συνήθη καθήκοντα και προσόντα που περιλαμβάνονται στις θέσεις αυτού του επιπέδου στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Σημειώνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 2018, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των εν λόγω κανονισμών στην ολομέλεια για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου της και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάχθηκε κατά της έγκρισης των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ισχύει η ίδια δήλωση, κύριε Ευσταθίου, αντιλαμβάνομαι.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ και εφτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, εφτά ψήφους εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 14 και 15 αναβάλλονται για μια εβδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2017 (Τροποποιητικός) (Αρ. 1) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού για το έτος 2017, ώστε να προβλέπει για αυξημένα έσοδα του οργανισμού, καθώς και για τη μεταφορά κονδυλίων μεταξύ διάφορων άρθρων του εν λόγω προϋπολογισμού.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2017 (Τροποποιητικός) (Αρ. 1) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

* **Υπέρ:** Πρόεδρος Βουλής (Αλληλεγγύη), ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: Παύλος Μυλωνάς (ΔΗΚΟ), ΚΣ ΕΔΕΚ, Μιχάλης Γιωργάλλας (Αλληλεγγύη), ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Μάριος Μαυρίδης
Ονούφριος Κουλλά
Άριστος Δαμιανού
Αντρέας Καυκαλιάς

Μαρίνος Μουσιούττας
Γιώργος Πεردίκης
Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 8, 15 και 22 Οκτωβρίου 2018. Στο πλαίσιο της συζήτησης κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του προϋπολογισμού του ΚΟΑ για το έτος 2017, ώστε να προβλέπει για αυξημένα έσοδα του οργανισμού, καθώς και για τη μεταφορά κονδυλίων μεταξύ διάφορων άρθρων του εν λόγω προϋπολογισμού.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο σκοπούνται τα ακόλουθα:

1. Αύξηση της πρόβλεψης για τα έσοδα του οργανισμού τα οποία προέρχονται από την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων (€189.565) και από χορηγίες για τη διοργάνωση της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού (€11.000).
2. Κάλυψη του αυξημένου κόστους ασφάλισης των αθλητών.
3. Παραχώρηση πρόσθετης χορηγίας ύψους €750.000 στα προσφυγικά σωματεία.
4. Παραχώρηση χαριστικών παροχών σε αθλητές και προπονητές για τις επιτυχίες τους σε αγώνες κατά το έτος 2017.
5. Αύξηση των κονδυλίων του άρθρου “Αθλητισμός Ατόμων με Αναπηρίες και Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού” κατά €27.000.
6. Κατανομή του ποσού που λαμβάνεται ως έσοδο από την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων στα διάφορα ομαδικά αθλήματα σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η μείωση του προϋπολογισμού του ΚΟΑ τα τελευταία χρόνια είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των αναπτυξιακών δαπανών του οργανισμού, καθώς και των χορηγιών που δίνονται στους αθλητικούς φορείς.

Περαιτέρω, οι ιδιόκτητες αθλητικές υποδομές του ΚΟΑ σε αρκετά στάδια παρουσιάζουν σημεία φθοράς και συνεπώς επιβάλλεται η ουσιαστική συντήρηση και αναβάθμισή τους. Με στόχο την επιτάχυνση στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό της συντήρησης των αθλητικών εγκαταστάσεων, αξιοποιώντας τα πλεονάσματα του υφιστάμενου προϋπολογισμού, ο οργανισμός προχωρεί σε αναβαθμίσεις στις αίθουσες “Λευκόθεο” στη Λευκωσία (€72.000) και “Αφροδίτη” στην Πάφο (€98.000), τη συντήρηση των κερκίδων του Μακαρείου Σταδίου (€201.000), του Ολυμπιακού Κολυμβητηρίου Λεμεσού (€432.000) κ.ά.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ο κοινωνικός αθλητισμός είναι ένας από τους βασικούς πυλώνες της αθλητικής πολιτικής του ΚΟΑ. Παρά ταύτα, τα τελευταία χρόνια λόγω μείωσης στους προϋπολογισμούς ο ΚΟΑ έχει κατ’ ανάγκην μειώσει σημαντικά τις χορηγίες προς τα σωματεία της υπαίθρου και προς τους δήμους και κοινότητες. Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα να συσσωρευτεί μεγάλος αριθμός αιτιολογημένων και ώριμων έργων που ο ΚΟΑ πρέπει να επιχορηγήσει τα επόμενα χρόνια. Μέσα από τον τροποποιητικό προϋπολογισμό επιχορηγείται μια σειρά από σωματεία, δήμους και κοινότητες για τη δημιουργία ή/και την ουσιαστική βελτίωση της αθλητικής υποδομής τους, στοχεύοντας πάντα στην υγιή απασχόληση σε ασφαλείς αθλητικούς χώρους των ερασιτεχνών αθλητών, καθώς και του ευρύτερου κοινού.

Αναφορικά με τις επιχορηγήσεις προσφυγικών σωματείων και τις χαριστικές παροχές σε αθλητές στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο αναφέρονται τα εξής:

1. Αποτελεί πάγιο αίτημα των προσφυγικών σωματείων η παροχή πρόσθετης οικονομικής βοήθειας για σκοπούς εύρυθμης λειτουργίας τους και συναφώς στο πλαίσιο αυτό ο ΚΟΑ έχει ετοιμάσει έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό για παραχώρηση πρόσθετης ετήσιας χορηγίας ύψους €750.000. Λόγω οικονομικής στενότητας τα κονδύλια που απαιτούνται για την υλοποίηση του εν λόγω σχεδιασμού δεν είχαν περιληφθεί στον τακτικό προϋπολογισμό για το έτος 2017 και ως εκ τούτου γίνεται σχετική πρόνοια στον υπό εξέταση τροποποιητικό προϋπολογισμό.
2. Το έτος 2017 ήταν μία επιτυχημένη χρονιά για τον αθλητισμό της Κύπρου και ως επιβράβευση για τις επιτυχίες αυτές μέσα από συγκεκριμένο σχεδιασμό του ΚΟΑ παραχωρούνται, ως κίνητρα, χαριστικές παροχές στους αθλητές και τους προπονητές τους. Το συνολικό ύψος των χαριστικών παροχών που

παραχωρούνται ανέρχεται στις €297.450. Ποσό ύψους €36.600 αφορά τις επιτυχίες στους Αγώνες Μικρών Κρατών Ευρώπης του 2017 και ποσό ύψους €260.850 για επιτυχίες σε διάφορους άλλους αγώνες.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής ζήτησαν περαιτέρω ενημέρωση, καθώς και την κατάθεση στοιχείων για διάφορα θέματα, περιλαμβανομένων μεταξύ άλλων των κριτηρίων επιχορήγησης των διάφορων αθλητικών ομοσπονδιών και των κονδυλίων που έχουν διατεθεί για τον σκοπό αυτό, των επιχορηγήσεων που δίνονται στο ποδόσφαιρο, της εφαρμογής του θεσμού της κάρτας φιλάθλου, καθώς και της ενημέρωσης για διοικητικά θέματα του οργανισμού.

Ο ΚΟΑ, ανταποκρινόμενος στο αίτημα της επιτροπής, με επιστολές του, ημερομηνίας 12 και 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, κατέθεσε πρόσθετη ενημέρωση αναφορικά με τα ζητήματα που τέθηκαν κατά τη συζήτηση του θέματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τάσσεται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2017 Νόμου του 2017 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου τάσσεται εναντίον της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ορφανίδης.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα το ψηφίσει, όμως έχουμε συζητήσει από πολύ παλιά στην αρμόδια επιτροπή Οικονομικών, όταν συζητούσαμε τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, και ο οργανισμός είχε δεσμευθεί ότι θα κάνει επανασχεδιασμό του εθνικού προγράμματος το οποίο έχει όσον αφορά τις χορηγίες στις διάφορες ομοσπονδίες. Ο υφιστάμενος τρόπος με τον οποίο λειτουργεί είναι από το 1999 και αντιλαμβάνεστε ότι έχουν γίνει αλλαγές και προς τα πάνω και προς τα κάτω, δηλαδή ομοσπονδίες οι οποίες το 1999 ανθούσαν σήμερα δεν είναι στην ίδια κατάσταση ή κάποιες άλλες οι οποίες ήταν υποδεέστερες έχουν προχωρήσει και έχουν αναδείξει το άθλημά τους σε μεγάλο βαθμό. Είχαν δεσμευτεί ότι το 2017 θα είχαν ολοκληρώσει αυτό τον σχεδιασμό. Πολύ σύντομα θα συζητηθεί ο προϋπολογισμός στην επιτροπή Οικονομικών. Καλώ τον οργανισμό όπως σταθεί σε αυτό τον σχεδιασμό. Θεωρώ ανεπίτρεπτο να υπάρχουν σχεδιασμοί που να παίρνουν από τον φορολογούμενο πολίτη μισθούς των €85.000, τηλεφωνήτρια να παίρνει €54.000. Αυτά τα έχω αναφέρει ξανά. Καλώ τον οργανισμό να είναι έτοιμος να κάνει αυτό τον επανασχεδιασμό, όταν θα έρθει στην αρμόδια επιτροπή για συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2017 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες.

Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμου, ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματικότερη εφαρμογή των διατάξεων της βασικής νομοθεσίας και διευκόλυνση του έργου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Μουσιούττας

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Περδίκης

Άριστος Δαμιανού

Άννα Θεολόγου

Αντρέας Καυκαλιάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 22 Οκτωβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμου, ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματικότερη εφαρμογή των διατάξεων της βασικής νομοθεσίας και διευκόλυνση του έργου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ειδικότερα, με τον νόμο που προτείνεται προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Αύξηση των μη εκτελεστικών μελών του συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς από τρία σε πέντε.
2. Σύσταση επιτροπής ελέγχου.
3. Εξουσιοδότηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για συλλογή πληροφοριών από εποπτευομένους για τη διενέργεια στατιστικών αναλύσεων και διαχείριση κινδύνων.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

4. Εξουσιοδότηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για επιβολή διοικητικών κυρώσεων και διοικητικών μέτρων, όπως προβλέπονται στις πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την εφαρμογή των οποίων η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ορίζεται ως η αρμόδια αρχή είτε δυνάμει των εν λόγω πράξεων είτε δυνάμει γνωστοποίησης του υπουργού.
5. Διαγραφή διάταξης σύμφωνα με την οποία για όλα τα μέλη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ισχύουν οι διατάξεις του περί Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμου και πρόβλεψη, ώστε αυτές να ισχύουν μόνο για τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που ασκούν εκτελεστικά καθήκοντα με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση για μια πενταετή θητεία.

Στο πλαίσιο της συζήτησης, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι με τις προβλεπόμενες ρυθμίσεις καθίσταται αποτελεσματικότερη η λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και παρέχεται ευελιξία για την ορθότερη εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, ενώ η εκπρόσωπος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Σημειώνεται ότι την επιτροπή απασχόλησε το αδιάβλητο του διορισμού των μελών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και το καθεστώς λειτουργίας της νεοσυσταθείσας με νομοσχέδιο επιτροπής ελέγχου.

Συναφώς, η εκπρόσωπος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ανέφερε ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, υφίσταται καθορισμένο πλαίσιο διορισμού στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, το οποίο θέτει συγκεκριμένα κριτήρια, ώστε να μην επηρεάζεται το αδιάβλητο του θεσμού, ενώ, όσον αφορά στην επιτροπή ελέγχου, η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε ότι η λειτουργία της εδράζεται στη βάση διεθνών πρακτικών και προτύπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τα μέλη της βουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτικής ομάδας του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητης βουλευτικής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της παραπέμπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο για τη λήψη τελικής απόφασης στο στάδιο της συζήτησής του από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς συμφωνούμε με αρκετές από τις διατάξεις, όμως υπάρχει μια διάταξη η οποία μάς δημιουργεί εύλογους προβληματισμούς. Είναι η διάταξη η οποία αφορά την κατάργηση των διατάξεων του περί Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον ιδιωτικό τομέα από πρώην αξιωματούχους και ορισμένους πρώην υπαλλήλους του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Επειδή θεωρούμε ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι μια πολύ ευαίσθητη εποπτική αρχή, η οποία ουσιαστικά διαχειρίζεται έναν πάρα πολύ κρίσιμο τομέα της κυπριακής οικονομίας, θεωρούμε ότι αυτά τα μέλη τα οποία αποδέχονται να διοριστούν δεν μπορούν την ίδια στιγμή να απαλλάσσονται αυτής της συγκεκριμένης νομοθετικής διάταξης και στη συνέχεια να «πουλούν εκδουλεύσεις» σε τρίτους, ούτως ώστε μετά την αποχώρησή τους να εξασφαλίζουν και την εργοδότησή τους απρόσκοπτα, όπως δυστυχώς έτυχε σε πολλές περιπτώσεις στο παρελθόν. Για αυτόν ακριβώς το λόγο εμείς δηλώνουμε ότι δε θα πρέπει αυτή η διάταξη να συμπεριληφθεί στη συγκεκριμένη νομοθεσία. Θα πρέπει να παραμείνει εν ισχύ αυτό που ίσχυε μέχρι σήμερα. Και ειδικά από τη στιγμή που τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής αυξάνονται από τρία σε πέντε -που μέχρι σήμερα ήταν υποχρεωτικό να υπάρχει αυτή η διάταξη για τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο- άρα ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος, οι οποίοι θα εμπίπτουν στη συγκεκριμένη διάταξη για έλεγχο, θα είναι η μειοψηφία πια, δε θα είναι η πλειοψηφία. Άρα, όλοι οι υπόλοιποι θα είναι αυτοί που θα καθορίζουν ενδεχομένως την τελική απόφαση. Είναι ένα σημείο το οποίο πιστεύω είναι κρίσιμης σημασίας, είναι ευαίσθητο και θεωρώ ότι πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί. Πρέπει να ζητήσουμε ακριβώς να παραμείνει στη διάταξη αυτό που ίσχυε μέχρι σήμερα και να μην προχωρήσουμε σε αυτή την αλλαγή της νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει τροπολογία όμως, έτσι;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, δεν υπάρχει τροπολογία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Άρα, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 23Α. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 37 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 56 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα για το σύνολο του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ και πέντε εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 18 και 19 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Οι περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Πιστοποίηση Εταιρειών και Προσωπικού όσον αφορά Σταθερό Εξοπλισμό Ψύξης, Κλιματισμού, Αντλιών Θερμότητας και Μονάδες Ψύξης σε Φορητά και Ρυμουλκούμενα Ψυγεία)

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Κανονισμοί του 2018» και «Οι περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Πιστοποίηση Προσωπικού όσον αφορά Ηλεκτρικό Εξοπλισμό Μεταγωγής και Στατικό Ηλεκτρικό Εξοπλισμό Μεταγωγής) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός για τους υπ' αριθμόν 18 κανονισμούς: Θέσπιση νέων κανονισμών προς αντικατάσταση των υφιστάμενων περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Πιστοποίηση Επιχειρήσεων και Προσωπικού όσον αφορά Σταθερό Εξοπλισμό Ψύξης, Κλιματισμού και Αντλιών Θερμότητας) Κανονισμών του 2010 και καλύτερη εφαρμογή σχετικού Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σκοπός για τους υπ' αριθμόν 19 κανονισμούς: Θέσπιση νέων κανονισμών προς αντικατάσταση των υφιστάμενων περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Πιστοποίηση Προσωπικού Ασχολούμενου με την Ανάκτηση Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων του Θερμοκηπίου από Συσκευές Χειρισμού και Προστασίας Υψηλής Τάσης) Κανονισμών του 2010 και καλύτερη εφαρμογή σχετικού Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τους κανονισμούς «Οι περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Πιστοποίηση Εταιρειών και Προσωπικού όσον αφορά Σταθερό Εξοπλισμό Ψύξης, Κλιματισμού, Αντλιών Θερμότητας και Μονάδες Ψύξης σε Φορτηγά και Ρυμουλκούμενα Ψυγεία) Κανονισμοί του 2018» και «Οι περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Πιστοποίηση Προσωπικού όσον αφορά Ηλεκτρικό Εξοπλισμό Μεταγωγής και Στατικό Ηλεκτρικό Εξοπλισμό Μεταγωγής) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Αδάμος Αδάμου, πρόεδρος

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Γιώργος Κάρουλλας

Χρίστος Ορφανίδης

Αννίτα Δημητρίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Νίκος Κέττηρος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 17 Οκτωβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Κέντρου Παραγωγικότητας Κύπρου (ΚΕΠΑ) του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ψυκτικών. Η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και ο Σύνδεσμος Μηχανολόγων Μηχανικών Κύπρου (ΣΜΜΗΚ-ΣΕΜ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Σκοπός των πρώτων προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 12 του περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Συγκράτηση, Πρόληψη και Μείωση) Νόμου, είναι αφενός η θέσπιση νέων κανονισμών προς αντικατάσταση των υφιστάμενων περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Πιστοποίηση Επιχειρήσεων και Προσωπικού όσον αφορά Σταθερό Εξοπλισμό Ψύξης, Κλιματισμού και Αντλιών Θερμότητας) Κανονισμών του 2010 και αφετέρου η καλύτερη εφαρμογή του «Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 517/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014 για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 842/2006» και του «εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2067 της Επιτροπής της 17^{ης} Νοεμβρίου 2015 για τη θέσπιση, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 517/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ελάχιστων απαιτήσεων και των όρων αμοιβαίας αναγνώρισης για την πιστοποίηση των φυσικών προσώπων όσον αφορά το σταθερό εξοπλισμό ψύξης, τον εξοπλισμό κλιματισμού και αντλιών θερμότητας, καθώς και τις μονάδες ψύξης σε φορτηγά ψυγεία και ρυμουλκούμενα ψυγεία που περιέχουν φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου και για την πιστοποίηση των εταιρειών όσον αφορά το σταθερό εξοπλισμό ψύξης, τον εξοπλισμό κλιματισμού και αντλιών θερμότητας που περιέχουν φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου.».

Σκοπός των δεύτερων προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 12 του περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Συγκράτηση, Πρόληψη και Μείωση) Νόμου, είναι αφενός η θέσπιση νέων κανονισμών προς αντικατάσταση των υφιστάμενων περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Πιστοποίηση Προσωπικού Ασχολούμενου με την Ανάκτηση Ορισμένων Φθοριούχων Αερίου του Θερμοκηπίου από Συσκευές Χειρισμού και Προστασίας Υψηλής Τάσης) Κανονισμών του 2010 και αφετέρου η καλύτερη εφαρμογή του «Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 517/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014 για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 842/2006 και του «Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2066 της Επιτροπής της 17^{ης} Νοεμβρίου 2015 για τη θέσπιση, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 517/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ελάχιστων απαιτήσεων και των όρων αμοιβαίας αναγνώρισης για την πιστοποίηση των φυσικών προσώπων που πραγματοποιούν εγκατάσταση, επισκευή, συντήρηση, επιδιόρθωση ή παροπλισμό ηλεκτρικού εξοπλισμού μεταγωγής που περιέχει φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου ή ανάκτηση φθοριούχων αερίων θερμοκηπίου από στατικό ηλεκτρικό εξοπλισμό μεταγωγής».

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι προτεινόμενοι κανονισμοί περιλαμβάνουν πρόνοιες για τα προσόντα και την πιστοποίηση ανά κατηγορία χειριστών φθοριούχων αερίων θερμοκηπίου, τις διαδικασίες, καθώς και το νομικό πλαίσιο με το οποίο αδειοδοτούνται/πιστοποιούνται οι τεχνικοί που χειρίζονται φθοριούχα αέρια θερμοκηπίου στις πιο πάνω κατηγορίες εξοπλισμού. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η εφαρμογή των πιο πάνω κανονισμών θα επιφέρει τις ακόλουθες διαφοροποιήσεις σε σχέση με τους υπό κατάργηση κανονισμούς:

1. Προσθήκη μεγάλου αριθμού και είδους νέου εξοπλισμού που πρέπει να ελέγχεται από πιστοποιούμενους χειριστές φθοριούχων αερίων (φορητά ψυγεία).
2. Επιπρόσθετη εξεταστική ύλη για τους υποψήφιους χειριστές αερίων.
3. Επέκταση των προνοιών του κανονισμού για στατικό ηλεκτρικό εξοπλισμό μεταγωγής και σε άλλους τομείς, όπως συντήρηση, εγκατάσταση, επισκευή και επιδιόρθωση.
4. Κοστολόγηση των πιστοποιητικών και ταυτοτήτων που εκδίδονται στους επιτυχόντες από το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, με βάση την αξιολόγηση και έγκριση της Τεχνικής Επιτροπής Καθορισμού και Αναθεώρησης Τελών και Δικαιωμάτων.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις των πιο πάνω ευρωπαϊκών κανονισμών, οι πρόνοιές τους τυγχάνουν εφαρμογής από την 1^η Ιανουαρίου 2015 και 7 Δεκεμβρίου 2015, αντίστοιχα, ωστόσο οι υπό εξέταση κανονισμοί, οι οποίοι προωθούνται για έγκριση για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής των πιο πάνω ευρωπαϊκών κανονισμών, κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων μόλις στις 28 Σεπτεμβρίου 2018 και ακολούθως παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος για εξέταση. Όπως είναι γνωστό, ο ευρωπαϊκός κανονισμός ως νομοθετικό μέσο έχει άμεση ισχύ και δεσμεύει πλήρως την Κυπριακή Δημοκρατία ως προς όλες τις διατάξεις του από την ημερομηνία που αυτός τέθηκε σε ισχύ, αφού από την ημερομηνία αυτή ουσιαστικά εξομοιώνεται με εθνική νομοθεσία, για την οποία απαιτούνται απλώς εφαρμοστικά μέτρα.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ψυκτικών εξέφρασαν τους προβληματισμούς τους αναφορικά με τα μητρώα/αρχεία που προβλέπονται στους ευρωπαϊκούς κανονισμούς στα οποία, όπως ανέφεραν, περιλαμβάνεται αριθμός ατόμων επαγγελματιών πολύ μεγαλύτερος από εκείνον που πραγματικά θα έπρεπε να περιλαμβάνεται σε αυτά, αφού δύναται να εγγραφεί σε αυτά οποιοδήποτε άτομο, χωρίς να απαιτείται επανεξέταση των δεξιοτήτων αυτού και χωρίς να απαιτείται δήλωση αριθμού κοινωνικών ασφαλίσεων ή/και επαγγελματική ιδιότητα για εξακρίβωση της επαγγελματικής του δραστηριότητας. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι στον κλάδο τους δραστηριοποιούνται άτομα που δεν είναι επαγγελματίες και των οποίων η κύρια ασχολία δεν είναι οι εγκαταστάσεις/συντηρήσεις ψυκτικών συστημάτων με ενδεχόμενο να διακυβεύεται η ασφάλεια και η δημόσια υγεία γενικότερα.

Ο εκπρόσωπος του ΚΕΠΑ ανέφερε ότι τα προτεινόμενα με τους κανονισμούς πιστοποιητικά των φυσικών προσώπων πρέπει να περιλαμβάνουν στα προβλεπόμενα στοιχεία τους και την ημερομηνία λήξης αυτών, δυνατότητα που παρέχει ο ευρωπαϊκός κανονισμός. Επίσης, επισήμανε ότι υπάρχει ανάγκη αυστηρότερου ελέγχου κατοχής του απαραίτητου τεχνικού εξοπλισμού, αφού διαπιστώνεται ότι ελάχιστοι τεχνικοί διαθέτουν τον απαραίτητο εξοπλισμό για το σωστό χειρισμό των φθοριούχων αερίων. Συναφώς, ανέφερε ότι παρατηρούνται φαινόμενα μη τήρησης των ευρωπαϊκών κανονισμών για την πρόληψη και την αποφυγή των εκπομπών των φθοριούχων αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία για τους κανονισμούς υπ' αριθμόν 18.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ και δύο εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς υπ' αριθμόν 19.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ και δύο εναντίον, εγκρίνονται οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 19**.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Κανονισμών, ώστε να καθορισθεί ρητά ότι το ύψος του πληρωτέου ενοικίου ή τέλους χρήσεως για τη μίσθωση τουρκοκυπριακής γης σε εκτοπισμένους θα είναι το αγοραίο ενοίκιο και όχι «περίπου το αγοραίο» όπως προνοείται με τους υπό τροποποίηση κανονισμούς, αφού ο όρος αυτός επιδέχεται αυθαίρετη ερμηνεία και δε συνάδει με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να δώσω τον λόγο, πριν πάμε στις τροπολογίες, στον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θα εισηγηθώ μια αναβολή του θέματος, να πάει πίσω στην επιτροπή. Υπάρχει και μια τροπολογία επί άλλου ζητήματος, των συναδέλφων της αριστεράς, αλλά και μια πρόταση των συναδέλφων μας, που συμπίπτει και αφορά το ποιοι είναι δικαιούχοι πέραν των παιδιών των εκτοπισμένων για τουρκοκυπριακές κατοικίες. Όλοι κινούμαστε στην ίδια κατεύθυνση, αλλά υπάρχουν ερωτηματικά νομοτεχνικά ποιος είναι ο πιο ορθός τρόπος. Τροποποίηση κανονισμού μπορεί να εμπεριέχει αντισυνταγματικότητα. Πρόταση νόμου -πάλι- άκουσα από κάποιους περισσότερο νομομαθείς από εμένα ότι μπορεί να υπάρχει και εκεί ζήτημα. Επί της πολιτικής αρχής όλοι συμφωνούμε. Εισηγούμαι αναβολή και να πάνε όλα στην επιτροπή και με τη σοφία της να μας φέρει την καλύτερη λύση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην αναβολή;

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι έχουμε καταθέσει τροπολογία από χθες και μάλιστα ως ΑΚΕΛ έχουμε καταθέσει εισηγήσεις στη συμβουλευτική επιτροπή για τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών, αυτή μας τη θέση. Σήμερα βλέπουμε να έχει κατατεθεί η πρόταση νόμου από μέρους του Συναγερμού για θέμα που

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

πρώτη φορά το αναφέρουν. Δε θα φέρουμε ένσταση στην αναβολή, αλλά πρέπει να ξεκαθαριστεί τούτη η πρακτική. Ενώ ήταν έτοιμη η τροπολογία, κατατέθηκε παράλληλα πρόταση νόμου. Να πάει στην επιτροπή και θα δούμε τότε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, αναβάλλεται. Έχετε υπόψη σας ότι είναι κανονισμοί. Δέστε πώς θα το χειριστείτε, δεν είναι νομοθεσία, έτσι;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι, αλλά κατατέθηκε και πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, να τα δείτε σε συνδυασμό και αναλόγως.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων Νόμος (Αρ. 1) του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επιστροφή οφειλόμενου ποσού ύψους €3.563 σε λειτουργό της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων, ο οποίος είχε συμπληρώσει τετρακόσιους (400) μήνες εισφορών στο Ταμείο Χηρών και Ορφανών την 31^η Ιανουαρίου 2013, αλλά του οποίου η Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων συνέχιζε να αποκόπτει την εισφορά στο ταμείο (2%) για την περίοδο από την 1^η Φεβρουαρίου 2013 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2017.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων Νόμος (Αρ. 1) του 2018»

Παρόντες:

Σκευή Κούτρα Κουκουμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Νίκος Κέττηρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Μαριέλλα Αριστείδου

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Ονούφριος Κουλλά

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μία συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο της συνεδρίας αυτής κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Υπουργείου Οικονομικών. Εκπρόσωποι της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρία αυτή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επιστροφή οφειλόμενου ποσού ύψους €3.563 σε λειτουργό της ΠΕΠ, ο οποίος είχε συμπληρώσει τετρακόσιους (400) μήνες εισφορών στο Ταμείο Χηρών και Ορφανών την 31^η Ιανουαρίου 2013, αλλά του οποίου η ΠΕΠ συνέχιζε να αποκόπτει την εισφορά στο ταμείο (2%) για την περίοδο από την 1^η Φεβρουαρίου 2013 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2017.

Σημειώνεται ότι το αναφερόμενο ποσό θα καταβληθεί στον υπό αναφορά λειτουργό από εξοικονομήσεις σε διάφορα άρθρα του ετήσιου προϋπολογισμού της ΠΕΠ και με ταυτόχρονη δημιουργία νέου άρθρου με συμβολική πρόνοια €10, έτσι που να γίνει πρόβλεψη για τους σκοπούς για τους οποίους θα γίνει η σχετική δαπάνη, αφού στον προϋπολογισμό της ΠΕΠ δεν υφίσταται σχετική πρόβλεψη.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι όλοι οι παριστάμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό έχει τροποποιηθεί από νομοτεχνικής πλευράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα ταχθεί υπέρ, όμως πρέπει να δηλώσουμε το εξής: Ένα μικρό ποσό, κατά τα άλλα, των €3.500, το οποίο έπρεπε να επιστραφεί σε λειτουργό της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων έπρεπε να περάσει από μια μακροχρόνια διαδικασία, να ξοδέψει το δημόσια πολλαπλάσια χρήματα του ποσού που ούτως ή άλλως αρχικά όφειλε το κράτος να επιστρέψει, για να εφαρμοστεί αυτό που έπρεπε κάποιοι στην κυβερνητική υπηρεσία να έκαναν από μόνοι τους, χωρίς να ακολουθηθεί όλη αυτή η διαδικασία. Πρέπει επιτέλους να εφαρμόσουμε το σύστημα της λογοδοσίας. Πρέπει κάποιοι να λογοδοτούν για πράξεις και αποφάσεις που παίρνουν οι οποίες επιβαρύνουν τον Κύπριο φορολογούμενο με δεκάδες χιλιάδες ευρώ, για να καταλήξουμε σε ένα συμπέρασμα το οποίο ήταν ξεκάθαρο αρχικά από το νόμο για το τι έπρεπε να επιστραφεί σε αυτόν τον άνθρωπο και τι δεν έπρεπε να επιστραφεί. Πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη τους αυτοί οι οποίοι αποφασίζουν ή δεν αποφασίζουν λανθασμένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Με έχει καλύψει η συνάδελφος. Να προσθέσω και μια ακόμα διάσταση. Εκτιθέμεθα στον κόσμο, ολόκληρο κοινοβούλιο, ολόκληρη πολιτεία να ασχολείται με την ψήφιση ενός συμπληρωματικού προϋπολογισμού για €3.500.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Το ότι για τόσα χρόνια αδικείτο αυτός ο άνθρωπος είναι ένα γεγονός και ευτυχώς που το παραδέχτηκαν, έστω και την τελευταία στιγμή. Συμφωνώ με την τοποθέτηση ότι δούλεψαν εργατώρες -δεν ξέρω πόσοι- για να ετοιμάσουν αυτή τη νομοθεσία, αλλά από την άλλη κάποιοι πρέπει να πάρουν την... που τον εδικαίωσε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μάλιστα. Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριοι, επειδή δεν πρέπει να περνούμε έτσι τοποθετήσεις και έτσι προβληματισμούς πάντα... και να πάμε παρακάτω, θα παρακαλέσω είτε την επιτροπή Ελέγχου είτε την επιτροπή Θεσμών να εξετάσει τούτο το θέμα, γιατί μπορεί να είναι παράδειγμα μεταξύ πολλών άλλων.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Με τον κίνδυνο να παρεξηγηθώ, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, να προστεθεί και η επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Να το εξετάσει η επιτροπή Νομικών να τελειώνουμε. Να το εξετάσει η επιτροπή Νομικών σε συνδυασμό και με άλλες παρόμοιες περιπτώσεις.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Με την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε. Εξάλλου βρίσκεται στην επιτροπή Νομικών παρόμοιο νομοθέτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Σωστή η τοποθέτηση τώρα.

Δεν είμαστε εναντίον της επιτροπής Νομικών. Κάθε άλλο. Εγώ έχω πει πολλές φορές ότι λειτουργεί άριστα.

Άλλοι ομιλητές δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων ποσού ύψους €10 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων Νόμος (Αρ. 1) του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο για τις €3.500 ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Το υπ' αριθμόν 23 αφορά πρόταση νόμου και αποσύρεται από τον εισηγητή της.

Οι κανονισμοί με τους αριθμούς 24 έως 63 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Με κάποιες συμπληρώσεις που έχετε δει, έχουν κυκλοφορήσει στα έδρανά σας, έχετε πάρει τις επανακαταθέσεις.

Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

**Νομοσχέδια, κανονισμοί,
έγγραφα, εκθέσεις**

**Κατατέθηκαν
από τους υπουργούς**

**Παραπέμπονται στις
επιτροπές**

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης Νόμος (Αρ. 1) του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.201-2018).

Οικονομικών

Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

2.	Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.202-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3.	Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο του 2019 Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.203-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4.	Ο περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.204-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.205-2018).	Υγείας	Υγείας
6.	Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.206-2018).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
7.	Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.207-2018).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
8.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τ/Κ Περιουσιών του 2019 Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.208-2018).	Εσωτερικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
9.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.103-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
10.	Οι περί Ελέγχου της Ατμοσφαιράς και Επικινδύνων Ουσιών στα Εργαστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.104-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
11.	Οι περί Κτηνιατρικών Υπηρεσιών - Θέση Κτηνιατρικού Επιθεωρητή 1 ^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.105-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Νομικών
12.	Οι περί Κτηνιατρικών Υπηρεσιών - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Χημείου Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας και Δειγματολήπτη Α' Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.106-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Νομικών
13.	Οι περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.107-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
14.	Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.108-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

15. Οι περί Καταλόγου Ποικιλιών της Πατάτας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.109-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
16. Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.110-2018).	Υγείας	Υγείας
17. Οι περί Λειτουργίας της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.111-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
18. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Προσωπικοί Ιατροί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.112-2018).	Υγείας	Υγείας
19. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Ειδικό Ιατροί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.113-2018).	Υγείας	Υγείας
20. Οι περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.050.069-2013).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
21. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Εξαρτωμένους τους) (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.051.067-2014).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
22. Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
23. Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών και Λογιστικού Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.010-2016).	Οικονομικών	Νομικών
24. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.028-2016).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
25. Οι περί Στοιχημάτων (Επιβλητέα Τέλη) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.035-2016).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
26. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.049-2016).	Εσωτερικών	Περιβάλλοντος
27. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας) Κανονισμοί του	Εσωτερικών	Περιβάλλοντος

	2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.050-2016).		
28.	Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για Συναφή Θέματα Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.052-2016).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
29.	Οι περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.053.082-2016).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
30.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
31.	Οι περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Τεχνητοί Ύφαλοι) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.085-2017).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Περιβάλλοντος
32.	Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.086-2017).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
33.	Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.087-2017).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
34.	Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.096-2017).	Υγείας	Υγείας
35.	Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.097-2017).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
36.	Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρόωρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.054.100-2017).	Οικονομικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
37.	Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
38.	Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.013-2018).	Εσωτερικών	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
39.	Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.016-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
40.	Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.017-2018).		
41.	Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.018-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
42.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας -Θέση Λειτουργού Εξωσωματικής Κυκλοφορίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.022-2018).	Υγείας	Νομικών
43.	Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος - Θέση Επιθεωρητή Ελέγχου Α΄ Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.026-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Νομικών
44.	Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών - Θέση Λογιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.029-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Νομικών
45.	Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.040-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
46.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.047-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
47.	Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.053-2018).	Οικονομικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
48.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Δίδακτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.057-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
49.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.058-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
50.	Οι περί Τμήματος Δασών - Θέσεις Χειριστή Πτητικών Μέσων και Μηχανικού Πτητικών Μέσων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.060-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Νομικών
51.	Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.063-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
52.	Οι περί Εταιρειών (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.064-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
53.	Οι περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων	Ενέργειας, Εμπορίου,	Ενέργειας, Εμπορίου,

Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.065-2018).	Βιομηχανίας και Τουρισμού	Βιομηχανίας και Τουρισμού
54. Οι περί Μεταφοράς Εγγεγραμμένου Γραφείου Εταιρειών εντός και εκτός της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.066-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
55. Οι περί Ευρωπαϊκής Δημόσιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (SE) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.067-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
56. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.068-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
57. Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.069-2018).	Εσωτερικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
58. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.070-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
59. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.071-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
60. Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.072-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Περιβάλλοντος
61. Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.073-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Νομικών
62. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.074-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
63. Οι περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.075-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
64. Οι περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.076-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
65. Οι περί Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.082-2018).	Οικονομικών	Νομικών
66. Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 1) του 2018, ημερομηνίας 1 ^η Νοεμβρίου 2018, του προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης, σύμφωνα με το	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

άρθρο 4(1) του περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2018 Νόμου του 2018 [Ν. 16(II)/2018].
(Αρ. Φακ. 10.04.003).

67. Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 3) του 2018, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2018, του προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου του 2018 Νόμου του 2018 [Ν. 13(II)/2018]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
68. Έκθεση του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018, προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο από την 1 ^η Ιουλίου 2018 μέχρι την 30 ^η Σεπτεμβρίου 2018. (Αρ. Φακ. 11.06.001).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Έγγραφο	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
Ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 1 ^{ης} Νοεμβρίου 2018, για την επιλογή για διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο μέλους του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3(2)(β) των περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμων του 1988 έως 2013. (Αρ. Φακ. 22.10.003).	Γραμματεία Υπουργικού Συμβουλίου	Κοινοποιήθηκε σε όλους τους βουλευτές.
Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.098-2018).	Ελένη Μαύρου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.099-2018).	Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου	Εσωτερικών
3. Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.100-2018).	Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας και Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.101-2018).	Χριστάκη Τζιοβάνη, Αντρέα Φακοντή και Κώστα Κώστα εκ μέρους της κοινοβουλευτική ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

		Δυνάμεις	
5.	Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.102-2018).	Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Περιβάλλοντος
6.	Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.103-2018).	Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Περιβάλλοντος
7.	Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.104-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου, Μαριέλλα Αριστείδου, Κυριάκο Χατζηγιάννη, Ονούφριο Κουλλά Γεώργιο Κ. Γεωργίου, Γιώργο Κάρουλλα και Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, Στέφανο Στεφάνου και Νίκο Κέττηρο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Προσφύγων- Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων-Παθόντων
8.	Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.105-2018).	Γεώργιο Προκοπίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
9.	Ο περί Κατωτάτου Ορίου Μισθών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.106-2018).	Χρίστο Χρίστου και Λίνο Παπαγιάννη εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
10.	Ο περί Ρύθμισης Ληξιπρόθεσμων Κοινωνικών Εισφορών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.107-2018).	Αντρέα Φακοντή, βουλευτή ΑΚΕΛ-Αριστερά- Νέες Δυνάμεις, Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και Γιώργο Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.301, ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Άννας Θεολόγου

«Σε συνέχεια της απάντησής σας, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.125, παρακαλώ όπως με ενημερώσετε γιατί είχαν εξαιρεθεί οι πιλότοι από την καταβολή των χαριστικών αποζημιώσεων και αν οι 7 από τους 930 στους οποίους δεν έχουν καταβληθεί οι χαριστικές αποζημιώσεις μπορούν να τις διεκδικήσουν.

Περαιτέρω, παρακαλώ όπως με ενημερώσετε γιατί στην ιστοσελίδα του Υπουργικού Συμβουλίου δεν μπορούν να εντοπιστούν οι αποφάσεις ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2015 (αρ. αποφ. Ε78.287) και 11 Μαρτίου 2015 (αρ. αποφ. Ε78.481) στις οποίες αναφέρεστε στην απάντησή σας ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018 και παρακαλώ όπως προσκομιστούν σε συνάρτηση με την απάντησή σας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.302, ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Άννας Θεολόγου

«Κατόπιν εξέτασης του σχετικού προϋπολογισμού για το 2019 παρατηρώ ότι η σχετική θέση Στενογράφου Προεδρίας με Κλίμακες Α2 (4^η βαθμίδα), Α5 και Α7⁽ⁱⁱ⁾ πλέον δεν υφίσταται στον προϋπολογισμό για το 2019. Παρακαλώ όπως διευκρινιστεί γιατί δεν υφίσταται η συγκεκριμένη θέση και τι απέγινε το άτομο που εκτελούσε τα καθήκοντα της συγκεκριμένης θέσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.303, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω, η ανάπλαση της πλατείας στην κοινότητα Καλαβασού, που υλοποιήθηκε το 2012, περιλάμβανε και ξυλουργικές εργασίες, οι οποίες έγιναν από εταιρεία της οποίας ιδιοκτήτης είναι ο κοινοτάρχης Καλαβασού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Ευσταθεί ο πιο πάνω ισχυρισμός;
2. Εάν ναι, με ποια δικαιοδοσία ο κοινοτάρχης ως εκ της θέσεως που κατείχε, προέβη σε τέτοια ενέργεια; Είναι νόμιμη αυτή η ενέργεια;
3. Ποιο ήταν το κόστος των ξυλουργικών εργασιών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.304, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω έχει δοθεί χρηματικό ποσό από την κυβέρνηση για την αποκατάσταση του αστυνομικού σταθμού στην Καλαβασό. Το κοινοτικό συμβούλιο Καλαβασού προκήρυξε διαγωνισμό για το εν λόγω έργο χωρίς τις αναγκαίες πιστώσεις στον προϋπολογισμό και χωρίς καμία έγκριση.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Υπήρξε απόφαση της κυβέρνησης για τη λειτουργία του εν λόγω αστυνομικού σταθμού;
2. Ποιο ήταν το ποσό το οποίο δόθηκε από την κυβέρνηση;
3. Έγιναν εκ μέρους της αστυνομίας, της Πολεοδομίας και της Πυροσβεστικής υποδείξεις για αλλαγές στις εργασίες για την ολοκλήρωση του έργου;
4. Ανέλαβε το κοινοτικό συμβούλιο μέρος του κόστους; Εάν ναι, σε ποιο ύψος ανέρχεται το κόστος αυτό;
5. Εφόσον εκ του αποτελέσματος ο εν λόγω σταθμός δε λειτούργησε, γιατί η αστυνομία ενέκρινε την αποκατάστασή του;
6. Ποια είναι τα σχέδια για τη μελλοντική χρήση του σταθμού αυτού, αφού είναι εγκαταλελειμμένος και θα ερειπωθεί;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.305, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχει υποπέσει στην αντίληψή μου ότι το κοινοτικό συμβούλιο Ζυγίου έχει προχωρήσει σε αγορά οχήματος ιδιωτικής χρήσης για τις μετακινήσεις του προέδρου του κοινοτικού συμβουλίου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Είναι η πιο πάνω αγορά νόμιμη;
2. Ποιος είναι ο σκοπός της αγοράς του οχήματος;
3. Ποιο ήταν το κόστος αγοράς του οχήματος;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.306, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αγγελου Βότση

«Έχω πληροφορηθεί ότι το τελευταίο διάστημα έχει αυξηθεί το πρόβλημα με τους άστεγους στην πόλη της Λεμεσού σε συνδυασμό και με τη δραματική άνοδο των τιμών των ενοικίων.

Πολλοί συμπολίτες μας βρέθηκαν να κοιμούνται σε ξαπλώστρες στην παραλία, σε αυτοκίνητα, σε παγκάκια και σε πάρκα.

Έχω ενημερωθεί ότι, όταν οι υποθέσεις αυτές κοινοποιούνται στο Γραφείο Ευημερίας, το Γραφείο Ευημερίας ανταποκρίνεται εξασφαλίζοντας στέγη και φαγητό για τα άτομα αυτά κυρίως σε ξενοδοχεία για λίγες μόνο μέρες.

Όμως το πρόβλημα δεν επιλύεται και οι συμπολίτες μας αυτοί συνεχίζουν να παραμένουν άστεγοι και να δημιουργείται μια άδικη και απαράδεκτη κατάσταση, την οποία οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε ως πολιτεία.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν είναι ενήμερος για το μέγεθος του προβλήματος, ποιες είναι οι άμεσες ενέργειες οι οποίες λαμβάνει, ποιοι μηχανισμοί κινητοποιούνται, για να ανατραπεί αυτό το σοβαρό πρόβλημα, τι προγραμματισμός υπάρχει για την επίλυση του προβλήματος αυτού και γενικά πώς η πολιτεία παρεμβαίνει για την επίλυση ή και την πρόληψη του σοβαρού αυτού κοινωνικού προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.307, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Σχεδόν στο σύνολό τους τα σχολεία δε διαθέτουν πιστοποιητικό καταλληλότητας των σχολικών κτιρίων. Επίσης, ένας μεγάλος αριθμός σχολείων δεν έχει ακόμα ελεγχθεί για σκοπούς πυρασφάλειας. Στη Βουλή έχουμε εντοπίσει αυτό το κενό, εντούτοις μέχρι σήμερα δε λαμβάνουμε καμία ενημέρωση από το αρμόδιο υπουργείο. Ακόμη και στην περίπτωση νέων σχολείων το υπουργείο αποφεύγει να δεσμευθεί για την ασφάλεια των κτιρίων, καθώς επίσης δεν υπάρχει σαφής δέσμευση και για τον αριθμό σχολείων των οποίων η καταλληλότητα διερευνάται.

Επομένως, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τους λόγους για τους οποίους το υπουργείο δεν εξασφαλίζει για το κάθε σχολείο πιστοποιητικό καταλληλότητας των σχολικών κτιρίων. Επίσης, παρακαλείται όπως μας ενημερώσει πότε θα εξασφαλιστεί το πιστοποιητικό καταλληλότητας κάθε σχολείου.

Η εν λόγω ερώτησή μου δεν αφορά το πιστοποιητικό πυρασφάλειας, το οποίο εκτιμώ ότι άπτεται αρμοδιότητας άλλων υπηρεσιών και είναι αδίκημα αν δεν παραχωρείται, γιατί είναι ύψιστης σημασίας για την ασφάλεια όχι μόνο των κτιρίων, αλλά και των παιδιών, των εκπαιδευτικών και όλων όσοι κινούνται και εργάζονται στους εν λόγω σχολικούς χώρους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.308, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι πρόκειται να επαναλειτουργήσει το χυτήριο που βρισκόταν εντός του στρατοπέδου Πολεμίδιων (3^ο ΣΠΤΧ Τεχνικό). Το ενδεχόμενο επαναλειτουργίας του χυτηρίου αναμένεται να έχει δυσμενείς συνέπειες τόσο για το περιβάλλον, αλλά και για την υγεία των κατοίκων της περιοχής. Σημειώνεται ότι πλησίον του στρατοπέδου λειτουργούν σχολεία, καθώς και ιδρύματα φιλοξενίας ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ευσταθεί η πιο πάνω πληροφόρηση, και εάν, ναι, ποια μέτρα έχουν ληφθεί, ώστε να αποφευχθούν οι όποιες επιπτώσεις στο περιβάλλον και στην υγεία των πολιτών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.309, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει δέκτης καταγγελίας ότι τα λεωφορεία που χρησιμοποιεί ο Οργανισμός Συγκοινωνιών Πάφου (ΟΣΥΠΑ) έχουν ξεπεράσει κατά πολύ τη μέγιστη ηλικία η οποία προνοείται στη σύμβαση που έχει υπογράψει ο ΟΣΥΠΑ με το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αλλά και την ηλικία που προνοεί η ευρωπαϊκή νομοθεσία. Ο ΟΣΥΠΑ υποστηρίζει ότι έχει προβεί σε ενέργειες για την ανανέωση του στόλου των λεωφορείων, αλλά φαίνεται να μην έχουν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες από πλευράς του υπουργείου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ευσταθεί η πιο πάνω καταγγελία, ποια είναι η κατάσταση του στόλου των λεωφορείων τα οποία εξυπηρετούν την επαρχία Πάφου και πότε αναμένεται να γίνει ανανέωση του στόλου των λεωφορείων της επαρχίας Πάφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.310, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Ποια είναι η ονομαστική αξία των δανείων του συνεργατισμού τα οποία πωλήθηκαν στην Ελληνική Τράπεζα;
2. Πόσα από τα δάνεια του συνεργατισμού τα οποία μεταφέρθηκαν στον φορέα για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων πληρούν τα κριτήρια του Σχεδίου «Εστία»; Επίσης, ποιες προβλέψεις έκανε η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα για το υπό αναφορά χαρτοφυλάκιο δανείων και ποιες πρόσθετες προβλέψεις ζήτησαν οι εποπτικές αρχές;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.311, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση (αρ. φακ. 23.06.011.02.696) αναφορικά με την πρόθεση του Υπουργείου Εσωτερικών να εκδώσει κανονισμούς οι οποίοι θα διέπουν τη λειτουργία του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών πληροφορήθηκα ότι, ενώ η επεξεργασία των προσχεδίων των εν λόγω κανονισμών από το Υπουργείο Εσωτερικών έχει ολοκληρωθεί, κρίθηκε σκόπιμο όπως επέλθουν τροποποιήσεις επί του κειμένου τους, γι' αυτό και προωθήθηκαν στον πρόεδρο του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών, ώστε να προχωρήσει σε σειρά τροποποιήσεων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η ετοιμασία των υπό αναφορά κανονισμών και πότε αναμένεται να κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.312, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμου του 1988 (114/1988, 117/1989), προνοείται η ίδρυση Ταμείου Ανακουφίσεως Παθόντων για την παροχή χρηματικών ωφελημάτων σε συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού (αναπήρους, τέκνα πεσόντων και εξαφανισμένων κτλ.), όταν πληρούν τις προϋποθέσεις που τίθενται στην υπό αναφορά νομοθεσία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Ποιο είναι αυτή τη στιγμή το αποθεματικό του υπό αναφορά ταμείου;
2. Ποιο είναι το ποσό που έχει διαχειριστεί το ταμείο από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα και πόσα άτομα έχουν επωφεληθεί;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.313, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Πληροφορήθηκα ότι έχουν προωθηθεί για υπογραφή μια σειρά από Μνημόνια Συναντίληψης (Memorandum of Understanding) μεταξύ της Κύπρου και της Ινδίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες είναι αυτές οι συμφωνίες, ποιοι οι στόχοι των συμφωνιών αυτών και σε ποιο στάδιο βρίσκεται η επεξεργασία τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.314, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι υπεραγορές και οι φρουταρίες που διακινούν χιλιάδες τόνους φρούτων και λαχανικών κάθε χρόνο είναι υποχρεωμένες να πραγματοποιούν συστηματικές αναλύσεις στα φρούτα και στα λαχανικά που εμπορεύονται. Με άλλα λόγια, ο δειγματοληπτικός έλεγχος δε γίνεται μόνο από το Κρατικό Χημείο, αλλά και από κατάλληλα διαπιστευμένα ιδιωτικά εργαστήρια, τα οποία αναλαμβάνουν τη δειγματοληψία και ελέγχονται από τις κρατικές υπηρεσίες στην πράξη. Στις λαϊκές αγορές ανάλογη ευθύνη για τις αναλύσεις των φρούτων και λαχανικών έχουν οι τοπικές αρχές. Έχω πληροφορηθεί ότι στην Κύπρο μόνο μία ξένη αλυσίδα υπεραγορών πραγματοποιεί δικές της αναλύσεις για την ασφάλεια των καταναλωτών και πελατών της.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί δεν εισάγεται και στην Κύπρο αυτή η μέθοδος, που οπωσδήποτε θα ανεβάσει το επίπεδο της ποιότητας των τροφίμων, τον επαγγελματισμό των γεωργών μας και την αξιοπιστία της αγοράς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.315, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ένεκα της έναρξης της κυνηγετικής περιόδου, η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας εξέδωσε ανακοίνωση για την τρέχουσα περίοδο, στην οποία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι ανασταλτικό παράγοντα στην περαιτέρω βελτίωση της κατάστασης των θηραμάτων διαδραμάτισε η παράλληλη αύξηση του πληθυσμού της αλεπούς. Επίσης, ο εκπρόσωπος τύπου του Ταμείου Θήρας σε δηλώσεις του ανέφερε ότι η υπηρεσία μέσω της σχετικής νομοθεσίας έχει τη δυνατότητα να παρέμβει και να μειώσει τους πληθυσμούς της αλεπούς, σημειώνοντας ωστόσο ότι οι διαδικασίες δεν είναι τόσο απλές.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε πόσες περιπτώσεις έχουν παρέμβει οι αρμόδιες αρχές για μείωση του πληθυσμού της αλεπούς;
2. Πόσες αλεπούδες έχουν συλληφθεί τα τελευταία πέντε έτη (2013-2018) και πόσες έχουν οδηγηθεί στην ευθανασία με αιτιολογικό την αύξηση του πληθυσμού τους;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.316, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με υπόμνημα που κατέθεσε ο Σύνδεσμος Εταιρειών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Κύπρου (ΣΕΑΠΕΚ), “επανειλημμένα έχει στείλει απόψεις στα αρμόδια υπουργεία και φορείς, ώστε να επιτραπεί επίσης η ενοίκιαση στεγών για ανάπτυξη έργων ΑΠΕ χωρίς καμία ανταπόκριση”. Επειδή είναι πολύ σημαντικό να αποφεύγεται η τοποθέτηση φωτοβολταϊκών σε καλλιεργήσιμη γη και να προωθείται αντίθετα η τοποθέτηση φωτοβολταϊκών στεγών με πολλαπλά ωφέληματα, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί απορρίφθηκαν οι εισηγήσεις της ΣΕΑΠΕΚ και ποιο ήταν το περιεχόμενο των εισηγήσεων που απορρίφθηκαν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.317, ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να αποσπάσει εκπαιδευτικούς για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα για την ετοιμασία διδακτικών βιβλίων που θα αντιστοιχούν στα αναλυτικά προγράμματα τόσο των τεχνολογικών όσο και των εργαστηριακών μαθημάτων της τεχνικής εκπαίδευσης και, εάν ναι, τότε υπολογίζεται να γίνει η πιο πάνω εργασία, εάν όχι, τους λόγους για τους οποίους δε θα προχωρήσει.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.318, ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες για την ανέγερση της νέας Τεχνικής Σχολής Αγίου Λαζάρου στη Λάρνακα και πότε υπολογίζεται να ολοκληρωθούν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.319, ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τις προθέσεις και τον σχεδιασμό που προωθεί το υπουργείο του όσον αφορά τα ιατρικά κέντρα της υπαίθρου.

Συγκεκριμένα, έχουμε δεχτεί παράπονα για δυσλειτουργία του ιατρικού κέντρου Φαρμακά σχετικά με τις ημέρες και τις ώρες που είναι ανοικτό για εξυπηρέτηση του κοινού. Ενώ προηγουμένως το ιατρικό κέντρο παρείχε υπηρεσίες στους κατοίκους της περιοχής σε συγκεκριμένες ημέρες και ώρες, προγραμματισμένες εκ των προτέρων, το τελευταίο διάστημα παρατηρείται ανομοιομορφία ως προς τις ημέρες και τις ώρες λειτουργίας του. Δεν υπάρχει πλέον σταθερό και συγκεκριμένο ωράριο λειτουργίας του, αλλά ούτε και σε τακτική βάση, αφού μπορεί να λειτουργεί κάθε τρεις βδομάδες ή ακόμα και μια φορά τον μήνα για εξυπηρέτηση του κοινού. Στην περιοχή, εκτός από ηλικιωμένους, που εξυπηρετούνται με συνταγογραφήσεις, χορήγηση φαρμάκων και ιατρική παρακολούθηση, ζει και αριθμός νεαρών ζευγαριών που για την ιατρική παρακολούθηση των παιδιών τους εξυπηρετούνται από το ιατρικό κέντρο. Το γεγονός όμως ότι πλέον δεν υπάρχει προκαθορισμένη ώρα και ημέρα κατά τις οποίες θα υπάρχει νοσηλευτικό προσωπικό για εξυπηρέτηση του κοινού προκαλεί τεράστια προβλήματα σε όλη την περιοχή.

Σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε μεταξύ Υπουργείου Υγείας και ομάδας εκπροσώπων της κοινότητας τέθηκαν τα πιο πάνω ζητήματα, με μόνη εισήγηση από το υπουργείο να ορίζεται νοσηλεύτης on call, ώστε, όποτε προκύπτει ανάγκη, να επισκέπτεται τους ασθενείς στο σπίτι τους και, σε περιπτώσεις σοβαρότερων περιστατικών, να ακολουθεί επίσκεψη ιατρού. Όπως αντιλαμβάνεστε, μια τέτοια ρύθμιση είναι δυσλειτουργική και δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες δεκατριών χωριών της περιοχής.

Κατά συνέπεια, ζητούμε να ενημερωθούμε από τον αρμόδιο υπουργό για τις ενέργειες που προτίθεται να αναλάβει άμεσα για την επίλυση αυτών των ζητημάτων, με γνώμονα την ποιοτική παροχή ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών. Αντιλαμβάνεστε ότι η όποια καθυστέρηση επιβαρύνει την ποιότητα ζωής στην ύπαιθρο, γι' αυτό και εκτιμούμε ότι η όποια απόφαση πρέπει σύντομα να υλοποιηθεί.

Παρακαλώ όπως έχουμε τις απαντήσεις σας το συντομότερο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.320, ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Έχει πιστοποιητικό καταλληλότητας το Λύκειο Βεργίνας;
2. Έχουν διεξαχθεί όλοι οι έλεγχοι για στατική επάρκεια του κτιρίου και, αν ναι, αυτό πώς επιβεβαιώνεται;
3. Ποια η απάντησή σας στους φόβους και ανησυχίες των γονιών του σχολείου ότι οι κτιριακές εγκαταστάσεις έχουν υποστεί διάβρωση που θέτει σε κίνδυνο τις αντοχές του κτιρίου;
4. Υπάρχει σχετική μελέτη εμπειρογνομόνων και, εάν ναι, παρακαλώ να μας αποσταλεί, εάν όχι, υπάρχει προγραμματισμός για να γίνει και τότε;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.321, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός σε ποιες ενέργειες θα προβεί σε σχέση με την καθυστέρηση που παρατηρείται στην περίπτωση μετεγγραφής αδελφιών που εξασφάλισαν θέσεις σε ελληνικά πανεπιστήμια, καθώς δεν υπάρχει η ευχέρεια αίτησης μετεγγραφής κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής θητείας φοιτητών που υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά. Με την επίλυση του πιο πάνω προβλήματος θα διευκολυνθούν ιδιαίτερα οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα από άσκοπα και αχρείαστα έξοδα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.322, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει συσταθεί και λειτουργήσει η αρμόδια επιτροπή για τη δημιουργία νομοθετικού πλαισίου για τα ωδεία. Να διευκρινιστεί αν σε αυτή την επιτροπή συμμετέχει και η Αστυνομία Κύπρου.

Έχουμε ενημερωθεί ότι η Αστυνομία Κύπρου τόσο αυτεπάγγελα όσο και κατόπιν καταγγελιών παραπέμπει στο δικαστήριο συγκεκριμένα ωδεία, ενώ έχει διαπιστωθεί και σε συζήτηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας στην παρουσία της Αστυνομίας Κύπρου ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο για τη λειτουργία των ωδείων, παρά μόνο ο περί Φροντιστηρίων Νόμος, παρ' όλο που φυσικά τα ωδεία δεν είναι φροντιστήρια.

Υπό το φως των πιο πάνω, παρακαλώ όπως ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων για το πότε θα της προωθηθεί το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.323, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις προθέσεις του υπουργείου όσον αφορά την υιοθέτηση και τις πρόνοιες της σύμβασης του FARO για την αειφόρο διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς (cultural sustainability).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.324, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σε ανακοίνωση της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας με την ευκαιρία της πρώτης κυνηγετικής εξόρμησης (01/11/2018) αναφέρεται ότι "ανασταλτικό παράγοντα στην περαιτέρω βελτίωση της κατάστασης των θηραμάτων διαδραμάτισε η παράλληλη αύξηση του πληθυσμού της αλεπούς".

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Είναι παράνομη ή όχι η θανάτωση της αλεπούς;
2. Αντιλαμβάνεται η Υπηρεσία Θήρας ότι με την περίληψη της πιο πάνω φράσης στην ανακοίνωσή της ωθεί τους κυνηγούς να σκοτώνουν ανεξέλεγκτα αλεπούδες;
3. Έχει γίνει επιστημονική μελέτη για τους αριθμούς και τη γενική κατάσταση με την αλεπού στην Κύπρο; Περιλαμβάνονται σε αυτή και μέτρα περιορισμού του αριθμού των αλεπούδων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.325, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Διάφορα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν εντάξει πρόνοιες στις διάφορες σχετικές νομοθεσίες τους που αποσκοπούν στην ευημερία των γονιών και κηδεμόνων ατόμων με αναπηρία (ΑΜΕΑ), όπως για παράδειγμα τα εξής:

1. Στην Ελλάδα, στην Κροατία και στην Ισπανία οι γονείς ΑΜΕΑ έχουν το δικαίωμα σε μειωμένο ωράριο εργασίας, ενώ στη Σλοβενία και το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν την ικανότητα να εργάζονται ευέλικτες ώρες ή και με μερική απασχόληση, αναλόγως των αναγκών φροντίδας του παιδιού τους.
2. Στο Βέλγιο και στην Ελλάδα παραχωρείται από έναν μέχρι τέσσερις μήνες περισσότερη γονική άδεια σε γονείς ΑΜΕΑ, μέχρι το παιδί να φτάσει σε συγκεκριμένη ηλικία, αναλόγως της σοβαρότητας της αναπηρίας του. Στην Ελλάδα δε παραχωρούνται επιπλέον 22 ημέρες άδειας εργασίας στους γονείς ΑΜΕΑ.
3. Στην Εσθονία και τη Σερβία οι γονείς ΑΜΕΑ έχουν τη δυνατότητα να αφυπηρητήσουν πέντε χρόνια νωρίτερα από το καθορισμένο όριο, ενώ στην Ελλάδα η αφυπηρέτηση για τέτοια περιστατικά μπορεί να ξεκινήσει στα 62 χρόνια, εφόσον πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια ετών ασφάλισης ή ημερών εργασίας.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται το υπουργείο να προχωρήσει στην ενσωμάτωση τέτοιων κατάλληλων προνοιών ευημερίας για τους γονείς και κηδεμόνες ΑΜΕΑ στην κυπριακή νομοθεσία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.326, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει ελεγχθεί για καθίζηση το κομμάτι του αυτοκινητοδρόμου μεταξύ της εξόδου Λειβαδιών και του κυκλικού κόμβου Ριζοελιάς και, αν όχι, κατά πόσο υπάρχει πρόθεση να δοθούν οδηγίες για σχετικό έλεγχο του. Στην περίπτωση που έχει ήδη ελεγχθεί και διαπιστωθεί καθίζηση, έχει προγραμματιστεί η διόρθωσή του;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.327, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να προχωρήσει σε ρύθμιση για καλύτερη κυκλοφορία των δίκυκλων ή τρίκυκλων ηλεκτρικών σκούτερ (iGO) και των ποδηλάτων που κινούνται με κινητήρα μπαταρίας σε ποδηλατολωρίδες και, εάν ναι, με ποιο τρόπο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.328, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Υπάρχει σχεδιασμός για αντιμετώπιση των πλημμυρών;
2. Ποιοι είναι οι σχεδιασμοί του κράτους;
3. Ποιος εκπονεί τις υδρολογικές μελέτες και από ποιον αξιολογούνται;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.329, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η εφαρμογή της Οδηγίας για τα αστικά λύματα (91/271/ΕΟΚ), και της σχετικής εθνικής νομοθεσίας και ποια μέτρα λαμβάνει το κράτος για την πλήρη εφαρμογή τους; Πότε αναμένεται να ολοκληρωθούν οι υποχρεώσεις μας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης;
2. Από το ανακυκλωμένο νερό που προκύπτει από τα αστικά λύματα ποιο είναι το ποσοστό που επαναχρησιμοποιείται στη γεωργία ή άλλου και ποια μέτρα λαμβάνει το κράτος για την πλήρη αξιοποίησή του; Ποιοι είναι οι μελλοντικοί σχεδιασμοί για την πλήρη αξιοποίηση του ανακυκλωμένου νερού;
3. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει λάβει οποιαδήποτε μέτρα εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας για τη μη πλήρη εφαρμογή των απαιτήσεων της Οδηγίας;
4. Ποιο ποσοστό του πληθυσμού θα έπρεπε να εξυπηρετείται από αποχετευτικά συστήματα βάσει της Οδηγίας και ποιο είναι το σημερινό;

5. Σε ποια μέτρα έχουν προβεί τα συμβούλια αποχετεύσεων για την άμεση σύνδεση των υποστατικών με τα υφιστάμενα δίκτυα αποχετεύσεως που είναι σε λειτουργία; Ποιο ποσοστό του πληθυσμού που καλύπτεται από αποχετευτικά συστήματα δεν έχει συνδεθεί με δίκτυο (αναλυτικά αριθμός κατά συμβούλιο); Ποια μέτρα έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.330, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το ποιοι είναι οι προγραμματισμοί του κράτους για τη συνεχιζόμενη και παρατεταμένη ανομβρία και ποια μέτρα έχει λάβει.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.365, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση σχετικά με ερώτημα του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χ. Θεοπέμπτου με θέμα την Εθνική Στρατηγική για την παροχή οπωροκηπευτικών προϊόντων, μπανανών και γάλακτος στα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Σας αποστέλλεται αντίγραφο της Εθνικής Στρατηγικής της Κύπρου για την εφαρμογή του Προγράμματος για την παροχή οπωροκηπευτικών προϊόντων, μπανανών και γάλακτος στα εκπαιδευτικά ιδρύματα για τις σχολικές χρονιές 2017-2018 μέχρι 2022-2023.

Σημειώνεται ότι, το Πρόγραμμα για την παροχή οπωροκηπευτικών, μπανανών και γάλακτος σε παιδιά που φοιτούν σε αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα έχει προκύψει από τη συνένωση του Σχεδίου προώθησης της κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών στα σχολεία και του Σχεδίου διανομής γάλακτος στα σχολεία, που εφαρμόστηκαν μέχρι τη σχολική χρονιά 2016-2017 και τα οποία αποσκοπούσαν στη βελτίωση της διανομής γεωργικών προϊόντων σε παιδιά στα εκπαιδευτικά ιδρύματα αλλά και στην ανάπτυξη καλών διατροφικών συνηθειών από τα παιδιά.

Για την ετοιμασία της εν λόγω Εθνικής Στρατηγικής λήφθηκαν υπόψη η εμπειρία που αποκτήθηκε από την πολύχρονη επιτυχημένη χωριστή εφαρμογή των Σχεδίων διανομής γάλακτος στα σχολεία και προώθησης της κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών στα σχολεία καθώς και τα αποτελέσματα της έκθεσης αξιολόγησης της εφαρμογής του Σχεδίου προώθησης της κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών στα σχολεία που δημοσιεύτηκε τον Φεβρουάριο 2017. Επίσης πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με τα Υπουργεία Παιδείας και Πολιτισμού, Υγείας και Οικονομικών καθώς και με τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών.

Κατά το σχολικό έτος 2017/2018, το Πρόγραμμα για την παροχή οπωροκηπευτικών, μπανανών και γάλακτος σε παιδιά που φοιτούν σε αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα εφαρμόστηκε σε 229 σχολεία για την παροχή οπωροκηπευτικών και 115 σχολεία για την παροχή γάλακτος όπου φοιτούσαν αντίστοιχα 30 548 και 14 165 παιδιά.

Πέρα από τη δωρεάν διανομή οπωροκηπευτικών, μπανανών και γάλακτος, τα παιδιά που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα συμμετείχαν σε συνοδευτικά μέτρα τα οποία ήταν χρηματοδοτούμενα από το εν λόγω Πρόγραμμα. Τα συνοδευτικά μέτρα περιλάμβαναν μεταξύ άλλων:

- μαθήματα γεωσιγνώσεως και κηπουρικής,
- επισκέψεις σε αγροκτήματα, τοπικές αλυσίδες τροφίμων και μεταποιητικές βιομηχανίες,
- εκπαιδεύσεις των παιδιών σχετικά με τη γεωργία, τις υγιεινές διατροφικές συνήθειες, τη βιολογική παραγωγή, τη βιώσιμη παραγωγή και την καταπολέμηση της κατασπατάλησης τροφίμων.

Επιπρόσθετα το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος έχει πραγματοποιήσει διάφορες σχετικές εκδηλώσεις και εκπαιδεύσεις σε σχολεία που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα ενώ σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού πραγματοποίησε Παγκύπριο σχολικό διαγωνισμό για την επιλογή του σχεδίου που αποτέλεσε την επίσημη αφίσα του Προγράμματος.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.551, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 87(1)(γ) των περί Δήμων Νόμων του 1985 έως 2018, υπάρχει δυνατότητα έκδοσης Δημοτικών Κανονισμών, με τους οποίους μπορεί να ρυθμίζονται θέματα σχετιζόμενα με το άρθρο 84 του Νόμου.
- (β) Σύμφωνα με το άρθρο 124(1)(ιβ) του ίδιου Νόμου, το θέμα που τίθεται με την Ερώτηση μπορεί να ρυθμίζεται εξώδικα, και στον περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμο, στον Πίνακα IV, προβλέπεται πρόστιμο ύψους £15.
- (γ) Σύμφωνα με τον Πίνακα III του περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμου, ο δήμος Λεμεσού και το τότε Συμβούλιο Βελτιώσεως Αγίας Νάπας έχουν ρυθμίσει το θέμα με Κανονισμούς, οι οποίοι προβλέπουν πρόστιμο ύψους £20.
- (δ) Σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί Αποφυγής της Ρύπανσης Δημόσιων Δρόμων και Δημόσιων Χώρων Νόμου, η διάπραξη αδικημάτων κατά παράβαση του άρθρου (3) του Νόμου, μπορεί να ρυθμιστεί εξώδικα από τις Τοπικές Αρχές, με την πληρωμή προστίμου ύψους €86.

2. Αποσπάσματα των πιο πάνω αναφερόμενων διατάξεων των Νόμων επισυνάπτονται για εύκολη αναφορά.

3. Ως εκ των πιο πάνω δεδομένων, θεωρούμε ότι το θέμα ρυθμίζεται ικανοποιητικά και εναπόκειται στις Τοπικές Αρχές να λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα για αποφυγή ή περιορισμό της ρύπανσης, με σκουπίδια ή άλλα άχρηστα υλικά, στα διοικητικά τους όρια.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.558, ημερομηνίας 9 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το πρόβλημα στη χορήγηση Φαρμάκου σε οροθετικά άτομα που παρουσιάστηκε τον Απρίλιο του 2018 έχει επιλυθεί. Η έλλειψη παρουσιάστηκε λόγω αδυναμίας της αναδόχου εταιρείας να παραδώσει το εν λόγω σκεύασμα έγκαιρα. Η Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών προχώρησε άμεσα σε διαγωνισμό με τη μέθοδο των Συνοπτικών Διαδικασιών και κάλυψε την έλλειψη, με αποτέλεσμα όλοι οι ασθενείς να λάβουν την απαραίτητη φαρμακευτική αγωγή.

Η εν λόγω εταιρεία επιλέχθηκε με βάση τις νενομισμένες διαδικασίες που αφορούν διαγωνισμούς στο δημόσιο τομέα. Το Υπουργείο Υγείας δεν μπορεί να γνωρίζει εκ των προτέρων αν ο ανάδοχος θα ανταποκριθεί θετικά και καλύψει τις ανάγκες του Υπουργείου ως ορίζει η εκάστοτε σύμβαση. Για να διασφαλίζονται τα συμφέροντα της Κυπριακής Δημοκρατίας υπάρχουν οι ρήτρες στα έγγραφα της κάθε σύμβασης, οι οποίες ενεργοποιούνται σε περίπτωση μη ανταπόκρισης των αναδόχων στις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Σημειώνεται ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση οι εν λόγω ρήτρες είχαν ενεργοποιηθεί και τα συμφέροντα της Κυπριακής Δημοκρατίας έχουν διασφαλιστεί.

Στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.559, ημερομηνίας 9 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας διαβιβάζω την απαντητική επιστολή της Γενικής Λογιστρίας:

“Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ πιο κάτω τους αριθμούς των επηρεαζόμενων ατόμων. Σημειώνεται ότι το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας διαθέτει στοιχεία μόνο για την Κεντρική Κυβέρνηση και όχι για τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα και τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

(α) **43 άτομα** λαμβάνουν διπλή ή τριπλή σύνταξη από το Δημόσιο Τομέα (περιλαμβάνονται και άτομα που λαμβάνουν και σύνταξη ως πρώην Κρατικοί Υπάλληλοι). Το κόστος των ετήσιων ακαθάριστων συντάξεων τους στην περίπτωση που γινόταν περιορισμός συντάξεων στο ήμισυ των απολαβών του αξιώματος με τις υψηλότερες απολαβές, πρόνοια η οποία όμως κρίθηκε αντισυνταγματική, θα ανερχόταν ετησίως περίπου σε €450.000.

(β) **25 άτομα** τυγχάνουν σύνταξης ως πρώην δημόσιοι υπάλληλοι και πρώην Αξιωματούχοι και λαμβάνουν μισθό ως νυν αξιωματούχοι. Το ετήσιο κόστος των ακαθάριστων συντάξεων τους ανέρχεται περίπου σε €845.000.

Είμαι στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις που τυχόν χρειαστείτε.”

Σημειώνω ότι δύο προτάσεις νόμου που επιχειρούν νομοθετική ρύθμιση του θέματος βρίσκονται ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.575, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σχετικά με την εν θέματι ερώτησή σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (ΥΔΕΠ) άρχισε τη λειτουργία της τον Ιούλιο του 2014, βάσει των διατάξεων του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου. Εκτός από την Προϊστάμενη της Υπηρεσίας, η ΥΔΕΠ στελεχώνεται σήμερα από είκοσι δυο (22) μόνιμους Δημόσιους Λειτουργούς, δεκαοκτώ (18) έκτακτους γραφείς αορίστου χρόνου και τριάντα τρία (33) μέλη ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού αορίστου χρόνου.

Καθόσον αφορά στην οργανωτική δομή της Υπηρεσίας, έχουν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες και έχει εξασφαλιστεί η σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομικών για συμπίληψη στον προϋπολογισμό του 2019 των 11 πρώτων οργανικών θέσεων της ΥΔΕΠ ώστε να δημιουργηθεί οργανωτική δομή της Υπηρεσίας. Περαιτέρω, έχουν εξασφαλιστεί τα απαραίτητα κονδύλια από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για επιπρόσθετη πρόσληψη 7 λειτουργών και 11 βοηθών λειτουργών ορισμένου χρόνου, για 24 μήνες, και αναμένω την άμεση ολοκλήρωση της διαδικασίας ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η στελέχωση της ΥΔΕΠ.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, προωθούνται διαδικασίες μέσω του Γενικού Λογιστηρίου με στόχο την αγορά υπηρεσιών αναφορικά με την καταχώριση των αιτήσεων, ούτως ώστε να εξοικονομηθεί σημαντικός χρόνος για τους λειτουργούς και να βελτιωθεί η ποιότητα εξυπηρέτησης για τους πολίτες, με την ταυτόχρονη σύντμηση του χρόνου εξέτασης των αιτήσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.011.02.627 και 23.06.011.02.628, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στις σχετικές ερωτήσεις σας με αρ. 23.06.011.02.627/23.06.011.02.628 ημερομηνίας 8/6/2018 και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Το κτηριολογικό πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού καθορίζεται στη βάση της παγκύπριας ιεράρχησης των αναγκών και των πόρων που έχει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στη διάθεσή του.
3. Το πρόγραμμα ανέγερσης αιθουσών πολλαπλής χρήσης στα Δημοτικά Σχολεία έχει ανασταλεί λόγω στενότητας των δημόσιων οικονομικών.
4. Η επαναφορά του προγράμματος και η ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης και στο Δημοτικό Σχολείο Αγκλεισιδών θα μελετηθεί μόλις το επιτρέψουν τα δημόσια οικονομικά.
5. Όσον αφορά το Δημοτικό σχολείο Μουτταγιάκας σας ενημερώνουμε ότι στο συγκεκριμένο σχολείο ετοιμάστηκαν αρχιτεκτονικά σχέδια για αναβάθμιση του σχολικού κτηρίου πριν ανασταλεί το πρόγραμμα ανέγερσης αιθουσών πολλαπλής χρήσης. Ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός της αίθουσας πολλαπλής χρήσης στο συγκεκριμένο σχολείο είναι άμεσα συνδεδεμένος με τις υπόλοιπες αίθουσες του σχολείου και συνεπώς δεν μπορεί να παραληφθεί.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.648, ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου ανέγερσης του νέου αρχαιολογικού μουσείου στη Λευκωσία

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Έχει ολοκληρωθεί ο Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός που είχε προκηρυχθεί στις 11/7/2016 και στις 23/5/2017 ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα. Το πρώτο βραβείο δόθηκε στην Αρχιτέκτονα Θεώνη Ξάνθη, στην οποία αναμένεται να ανατεθεί η ετοιμασία των λεπτομερών κατασκευαστικών σχεδίων και εγγράφων προσφορών για υλοποίηση του έργου. Η σχετική Σύμβαση με την Αρχιτέκτονα, υπολογίζεται να υπογραφεί αρχές Ιανουαρίου του 2019.
2. Κατά προτεραιότητα θα προωθηθεί η πρώτη φάση του έργου με κόστος €50 εκ. συν ΦΠΑ, που διαλαμβάνει το κτίριο με τις αίθουσες για τα εκθέματα, αποθηκευτικούς χώρους για τις αρχαιότητες, εργαστήρια, εστιατόριο, καφετέρια, αίθουσα εκπαιδευτικών προγραμμάτων, κατάστημα/art shop του

μουσείου, υπόγειους χώρους στάθμευσης για 100 οχήματα και μέρος της τοποτέχνησης των εξωτερικών χώρων.

3. Σε ό,τι αφορά το συνολικό κόστος, αυτό αναμένεται να ανέλθει στα €75 εκ. συν ΦΠΑ και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων και τα Γραφεία του Τμήματος Αρχαιοτήτων και άλλους βοηθητικούς χώρους.
4. Ο χρόνος προκήρυξης προσφορών είναι συνυφασμένος με την μετακίνηση του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, των Εξωτερικών Ιατρείων Λευκωσίας και των Οδοντιατρικών Υπηρεσιών και προωθούνται σχετικές διαδικασίες. Υπολογίζεται ότι για τη μετακίνησή τους θα χρειαστεί μία περίοδος 2-3 χρόνων. Ως εκ τούτου, στους προϋπολογισμούς του 2019 προτάθηκε ποσό €1.100.000 και του 2020 €200.000 για ολοκλήρωση των Αρχιτεκτονικών Μελετών. Πρόνοια ύψους €6 εκ. προτάθηκε στον προϋπολογισμό του 2021, για έναρξη των οικοδομικών εργασιών για την ανέγερση του νέου Κυπριακού Μουσείου, ενώ τα υπόλοιπα ποσά θα συνεχίσουν να περιλαμβάνονται στους προϋπολογισμούς των επόμενων ετών, μέχρι το 2024.
5. Όσον αφορά την μεταστέγαση του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, έχει εξευρεθεί κρατική γη από το Κτηματολόγιο στην περιοχή του Ιδρύματος Χρίστου Στ. Ιωάννου στα Λατσαία και γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες για την προώθηση ανέγερσης του κτηρίου που θα στεγάσει το Τμήμα, με στόχο την ολοκλήρωση του κτιρίου το Δεκέμβριο του 2020.
6. Όσον αφορά τη μεταστέγαση των Εξωτερικών Ιατρείων Λευκωσίας και των Οδοντιατρικών Υπηρεσιών, έχουν ετοιμαστεί προσχέδια από τον Τομέα Κτιρίων του Τμήματος Δημοσίων Έργων, τα οποία ικανοποιούν τις στεγαστικές ανάγκες και των δύο υπηρεσιών, σε κτίριο της πρώην Συνεργατικής Τράπεζας, επί της οδού Κωστή Παλαμά, για την εξασφάλιση του οποίου, προωθούνται οι δέουσες ενέργειες.
7. Με βάση τα πιο πάνω, η έναρξη οικοδομικών εργασιών για την ανέγερση του νέου Κυπριακού Μουσείου και για την ανάπλαση του χώρου του παλαιού Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, προγραμματίζεται να γίνει το πρώτο τρίμηνο του 2021 και η αποπεράτωση του Έργου υπολογίζεται να γίνει μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2024. Εντός του 2024 θα γίνει η ετοιμασία της έκθεσης των αρχαιοτήτων, με στόχο την έναρξη λειτουργίας του νέου Κυπριακού Μουσείου αρχές του 2025.
8. Παραμένω στη διάθεσή σας για τυχόν άλλες διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.011.02.688, 23.06.011.02.689 και 23.06.011.02.690, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Λίστα Λαγκάρντ

Αναφέρομαι στις επιστολές σας με αρ. Ερ. 23.06.011.02.688, 23.06.011.02.689, 23.06.011.02.690 ημερομηνίας 11^{ης} Ιουλίου, 2018 σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση και θα ήθελα να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Σε σχέση με τα τρία ερωτήματα που έχουν υποβληθεί τα οποία εστιάζονται στη Λίστα Λαγκάρντ θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι εξακολουθούν να υπάρχουν εκκρεμότητες αναφορικά με πολύ μικρό αριθμό υποθέσεων που αφορούν τη λίστα αυτή. Σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις υποθέσεων που εκκρεμούν έχουν ζητηθεί επιπρόσθετα στοιχεία που απαιτούνται για ολοκλήρωση της εξέτασης. Για τις υποθέσεις που έχουν διευθετηθεί, ταυτόχρονα έγινε και η καταβολή του βεβαιωθέντος φόρου και όλων των σχετικών επιβαρύνσεων και τόκων.

Πρόθεση του Υπουργείου Οικονομικών σε συνεργασία με το Τμήμα Φορολογίας είναι όπως, όταν ολοκληρωθεί η εξέταση όλων των υποθέσεων που αφορούν τη Λίστα Λαγκάρντ, η Βουλή των Αντιπροσώπων τύχει ολοκληρωμένης ενημέρωσης για τα ποσά που έχουν εισπραχθεί ή αναμένεται να εισπραχθούν, απόρροια των ελέγχων που θα έχει διεξαγάγει το Τμήμα Φορολογίας και κατά πόσο θα έχουν καταχωρηθεί ποινικές υποθέσεις.

Παραμένω στη διάθεσή σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.698, ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.698 που υποβλήθηκε από το βουλευτή Λευκωσίας, κ. Γιώργο Πεردίκη και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Το διαχρονικό πρόβλημα διαίρεσης/διαχωρισμού συνιδιοκτητών, αδιανέμητων και περικλειστων ακινήτων και έκδοσης ξεχωριστών τίτλων ιδιοκτησίας που ταλάνιζε αρκετούς πολίτες, ρυθμίστηκε κατά μεγάλο βαθμό το 2015, όταν τροποποιητικά νομοσχέδια είχαν προωθηθεί και ψηφιστεί σε νόμους [Ν.39(Ι)/2015,

N.40(I)/2015, N.41 (I)/2015]. Παρόλο που πολλοί ιδιοκτήτες επωφελήθηκαν από τις νέες πρόνοιες της νομοθεσίας, η εφαρμογή της κατέδειξε την ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση των διαδικασιών. Ως εκ τούτου, κρίθηκε αναγκαία η εκ νέου τροποποίηση του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224, του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, Κεφ. 96 και του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, Ν.90/1972. Παράλληλα, κρίθηκε σκόπιμη η θεσμοθέτηση Κανονισμών βάσει του άρθρου 29 του προαναφερθέντος Κεφ. 224.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια έχουν ήδη προωθηθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων από τις 2.10.2018.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.015, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα, που αφορούν στα ερωτήματα που έχετε θέσει για τον κλάδο των επαγγελματιών οδηγών ταξί:

1. Συνολικά μέχρι σήμερα βρίσκονται σε ισχύ 1543 άδειες οδικής χρήσης (ΑΟΧ) αστικού ταξί, οι οποίες κατανέμονται ως ακολούθως: 404 στη Λευκωσία, 413 στη Λεμεσό, 219 στη Λάρνακα, 227 στην Πάφο, 240 στην Αμμόχωστο και 40 στην Πόλη Χρυσοχούς.
2. Υπάρχουν συνολικά 10 άδειες οδικής χρήσης αστικού ταξί για τη μεταφορά Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ), ως ακολούθως: 1 στη Λεμεσό, 2 στη Λάρνακα, 3 στην Πάφο, 2 στην Αμμόχωστο και 2 στην Πόλη Χρυσοχούς.

Πρόσθετα, υπάρχουν 2 άδειες οδικής χρήσης αγροτικού ταξί για εξυπηρέτηση των ΑμεΑ, με έδρα τα Κούκλια και την Ξυλοτύμπου.

Σημειώνεται ότι, η Αρχή Αδειών σε συνεδρία της στις 2 Μαΐου, 2018 ενέκρινε τη χορήγηση 18 νέων αδειών αστικού ταξί για τη μεταφορά ΑμεΑ. Ωστόσο, αυτές οι εγκρίσεις δεν κατέστη δυνατό να υλοποιηθούν μέχρι στιγμής καθώς οι ενδιαφερόμενοι των οποίων οι αιτήσεις απορρίφθηκαν, προσέφυγαν στην Αναθεωρητική Αρχή Αδειών εναντίον της απόφασης της Αρχής Αδειών. Η Αναθεωρητική Αρχή Αδειών δεν έχει εκδώσει τη σχετική απόφαση της, μέχρι στιγμής.

3. Το διοικητικό τέλος της αίτησης για χορήγηση άδειας οδικής χρήσης των ταξί, ανέρχεται στα €8,54.
4. Σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου (Νόμος 9/82), η Αρχή Αδειών έχει τη διακριτική εξουσία παροχής αδειών οδικής χρήσεως, μετά από αίτηση, νοουμένου ότι υπάρχουν ανάγκες για κάτι τέτοιο. Συναφώς, αναφέρεται ότι, στο παρόν στάδιο, δεν προβλέπεται χορήγηση νέων αδειών, αφού δεν προκύπτει τέτοια ανάγκη.
5. Σύμφωνα με τον περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Νόμο (Νόμος 80(I)/2011), η εξουσία και το καθήκον της άσκησης πειθαρχικού ελέγχου στους αδειούχους επαγγελματίες οδηγούς ανατίθεται στην Αρχή Αδειών.

Τα τελευταία τρία χρόνια έχουν εκδικαστεί από την Αρχή Αδειών πειθαρχικά αδικήματα, για τα οποία υποβλήθηκαν γραπτά παράπονα, ως ακολούθως:

- (α) Το 2016 υποβλήθηκαν 12 παράπονα από τα οποία εκδικάστηκαν τα 7. Επιβλήθηκε σε όλα η ποινή της επίπληξης.
- (β) Το 2017 υποβλήθηκαν 8 παράπονα, από τα οποία εκδικάστηκε το 1. Επιβλήθηκε πρόστιμο.
- (γ) Το 2018 υποβλήθηκαν 12 παράπονα των οποίων εκκρεμεί η εκδίκαση.

Σημειώνεται ότι, για πολλά παράπονα δεν καθίσταται δυνατή η επιβολή ποινής, καθώς για να στοιχειοθετηθούν και εξεταστούν ως πειθαρχικά παραπτώματα απαιτείται η στοιχειοθέτηση της καταγγελίας με γραπτή μαρτυρία, η οποία τις περισσότερες φορές για διάφορους λόγους δεν εξασφαλίζεται.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, οι Επόπτες Οδικών Μεταφορών, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, διενεργούν συχνά ελέγχους στα ταξί και προβαίνουν σε καταγγελίες, είτε για οδηγούς ταξί που δεν έχουν επαγγελματική άδεια, άδεια κυκλοφορίας, δεν έχουν θέσει σε λειτουργία το ταξίμετρο ή δεν έχουν αναρτημένη πινακίδα κομίστρων κ.ά. Ενδεικτικά, το 2017 οι Επόπτες του Τμήματος πρόβησαν σε 122 καταγγελίες, τις οποίες παρουσίασαν ενώπιον της Αρχής Αδειών, η οποία επέβαλε πρόστιμο συνολικού ύψους €10.925 σε επαγγελματίες οδηγούς ταξί καθώς και ποινές επίπληξης και στήρησης επαγγελματικής άδειας.

6. Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού είχε αναλάβει τη διεξαγωγή σεμιναρίων για επιμόρφωση των οδηγών ταξί σε διάφορες περιπτώσεις και είχε αποστείλει σχετική πρόσκληση συμμετοχής σε όλους

τους ιδιοκτήτες/οδηγούς ταξί. Ωστόσο, η προσέλευση ήταν πενιχρή και σε αυτά παρευρέθηκαν επαγγελματίες, εναντίον των οποίων δεν είχαν κατατεθεί οποιεσδήποτε καταγγελίες.

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων λαμβάνοντας υπόψη αφενός το γεγονός αυτό, αλλά αναγνωρίζοντας, αφετέρου την ανάγκη για βελτίωση της γενικότερης συμπεριφοράς και παρουσίας του επαγγελματικού κλάδου των οδηγών ταξί και των προσφερόμενων υπηρεσιών, προωθεί την τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου, με τρόπο ώστε να ρυθμίζεται η υποχρεωτική παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων από τους επαγγελματίες οδηγούς ταξί κάθε πέντε χρόνια και καθορισμό της ύλης που πρέπει να καλύπτεται.

7. Μέχρι σήμερα είναι σε ισχύ 272 άδειες οδικής χρήσης αγροτικού ταξί.
8. Για το έτος 2016 μεταβιβάστηκαν 41 άδειες οδικής χρήσης αστικού ταξί, για το έτος 2017 μεταβιβάστηκαν 45 άδειες οδικής χρήσης αστικού ταξί και το πρώτο εξάμηνο του έτους 2018 μεταβιβάστηκαν 18 άδειες οδικής χρήσης αστικού ταξί.

Το διοικητικό τέλος εξέτασης της αίτησης μεταβίβασης είναι €8,54.

9. Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων δεν έχει μελετήσει οποιοδήποτε ειδικό σχέδιο απόσυρσης παλαιών οχημάτων ταξί που εκπέμπουν υψηλούς ρύπους. Απασχόλησε ωστόσο το Υπουργείο κατά καιρούς η εφαρμογή γενικότερου σχεδίου απόσυρσης παλαιών οχημάτων, το οποίο δεν προωθήθηκε λόγω της δημοσιονομικής κατάστασης.
10. Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων καταβάλλει προσπάθειες για φιλελευθεροποίηση όλων των χώρων στάθμευσης ταξί και τη δημιουργία δημόσιων χώρων στάθμευσης ταξί ("πιάτσες") σε όλες τις επαρχίες της ελεύθερης Κύπρου. Για εφαρμογή μιας τέτοιας πολιτικής απαιτείται η διενέργεια δημόσιας διαβούλευσης, την οποία αναλαμβάνει το Τμήμα Οδικών Μεταφορών και απευθύνεται στους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες και οδηγούς ταξί, και διαλαμβάνει την κατάργηση τυχόν άγονων δημόσιων χώρων στάθμευσης, τη δημιουργία νέων χώρων, ή και την αύξηση της χωρητικότητας των υφιστάμενων.

Για τη δημιουργία τέτοιων δημόσιων χώρων στάθμευσης, απαιτείται η εκ των προτέρων συναίνεση του αντίστοιχου Δήμου, ο οποίος θα παραχωρήσει το χώρο που ανήκει στα δημοτικά του όρια, καθώς και της Αστυνομίας, η οποία ελέγχει κατά πόσον ο συγκεκριμένος χώρος πληροί τις προϋποθέσεις της οδικής ασφάλειας. Ακολουθώντας, οι χώροι τυγχάνουν έγκρισης από την Αρχή Αδειών και καλείται το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοσίων Έργων, να προβεί στις κατάλληλες διευθετήσεις των ορίων στάθμευσης, με την οριοθέτηση και διαρρύθμιση των δημόσιων χώρων στάθμευσης στα δημοτικά όρια της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.038, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑΠ), σχετικά με την ανάγκη δημιουργίας βάσεων ανεφοδιασμού των εναέριων μέσων πυρόσβεσης και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Τα αεροπλάνα του Τμήματος Δασών ανεφοδιάζονται με καύσιμα και πυροσβεστικό υλικό (νερό, επιβραδυντικό υλικό, αφρό) από τρία σημεία, το αεροδρόμιο Λάρνακας, το Αεροδρόμιο Πάφου και το Ακρωτήρι (Βρετανικές Βάσεις). Με στόχο τη μείωση του χρόνου ανεφοδιασμού των αεροπλάνων, το Τμήμα Δασών έχει εντάξει στον προϋπολογισμό του 2018 και 2019 πιστώσεις και βρίσκεται στη διαδικασία δημιουργίας ενός νέου διαύλου προσγείωσης/απογείωσης πυροσβεστικών αεροπλάνων στην κοινότητα "Μάμμαρι". Ταυτόχρονα γίνεται έρευνα για εξεύρεση άλλων κατάλληλων χώρων για τη δημιουργία ακόμα ενός διαύλου.
3. Αναφορικά με τη δημιουργία και ενίσχυση ελικοδρομίων για ανεφοδιασμό των ελικοπτερίων σε καύσιμα και πυροσβεστικό υλικό, αρμόδιοι για να απαντήσουν είναι το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως και το Υπουργείο Εσωτερικών που διαχειρίζονται ελικόπτερα πυρόσβεσης.
4. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.091, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Έχει ήδη εξασφαλιστεί και εγκατασταθεί αξονικός Τομογράφος στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού. Συγκεκριμένα ο εν λόγω εξοπλισμός έχει εγκατασταθεί στο εν λόγω Νοσοκομείο στις 09.02.2018. Η ανάδοχος εταιρεία στην οποία έχει κατακυρωθεί ο σχετικός διαγωνισμός είναι η Paraelis Servises στην τιμή των

€553.535 και περιλαμβάνει πέραν της αγοράς του εξοπλισμού, τη διαμόρφωση των χώρων, καθώς και οκταετή συντήρηση.

Πρόκειται για αξονικό τομογράφο 16 τόμων μάρκας TOSHIBA μοντέλο AQUILION RXL 16 slices. Επιτροπή παραλαβής του εν λόγω εξοπλισμού ήταν η Δρ. Γιώτα Μεταξά Διευθύντρια Ακτινολογικού, ο Υπεύθυνος Ιατροφυσικός του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού Δρ. Γιώργος Μενοίκου, καθώς και ο Ιατροφυσικός Δημήτρης Καολή.

Στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.104, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. επ. 23.06.011.03.104 και σας πληροφορώ τα παρακάτω:

1. Η ηλεκτρονική διασύνδεση των αρχείων των Στρατολογικών Γραφείων, τα οποία έχουν την ευθύνη της στρατολογικής παρακολούθησης των αρρένων πολιτών της Δημοκρατίας, με τα συστήματα ελέγχου διαβατηρίων των επίσημων αερολιμένων και λιμένων της Δημοκρατίας, αντιμετωπίζεται στα πλαίσια των ενεργειών για υλοποίηση της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μέρος της οποίας αποτελεί η Κυβερνητική Αποθήκη Πληροφοριών (ΚΑΠ), η οποία με την ολοκλήρωσή της θα αντικαταστήσει σταδιακά τις επιμέρους Άδειες Διασύνδεσης Αρχείων των διαφόρων τμημάτων του δημοσίου Τομέα.
2. Ως εκ τούτου, οι υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο των προσώπων που εξέρχονται από τη Δημοκρατία σε όλα τα επίσημα σημεία εισόδου σε αυτήν, σε μελλοντικό στάδιο αναμένεται να λαμβάνουν τα στοιχεία που αφορούν στη θητεία των αρρένων πολιτών της Δημοκρατίας ηλεκτρονικά, γεγονός που θα απαλείψει πλέον τη χρησιμότητα της επίδειξης οποιοσδήποτε βεβαίωσης για όσα πρόσωπα ολοκλήρωσαν την υποχρέωση θητείας τους στην Εθνική Φρουρά.
3. Περαιτέρω σας πληροφορούμε ότι ως Υπουργείο αποφασίσαμε και διορίσαμε Επιτροπή η οποία θα μελετήσει, εντός συγκεκριμένου χρονικού περιθωρίου, ζητήματα στρατολογίας και μεταξύ άλλων και το ζήτημα που τίθεται στο ερώτημα σας. Ως εκ τούτου προκύπτει ότι με τον ένα ή άλλο τρόπο θα καταλήξουμε σύντομα σε διευθέτηση του συγκεκριμένου ζητήματος.
4. Είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.108, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση που υπέβαλε ο βουλευτής κ. Γιώργος Περγίδης και σας πληροφορώ τα πιο κάτω σε σχέση με τη στελέχωση της Προεδρίας με δημοσίου υπαλλήλους.

Στα πλαίσια αυτά σημειώνεται ότι, η Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Διοίκηση Προεδρίας
- Γραφείο Επιτρόπου Προεδρίας
- Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος
- Γραφείο Επιτρόπου Εθελοντισμού και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων
- Γραφείο Επιτρόπου Ισότητας των Φύλων
- Γραφείο Διαπραγματευτή
- Γραφείο Εκπροσώπου Ε/Κ Κοινότητας στη Διερευνητική Επιτροπή για τους Αγνοούμενους
- Υπηρεσία Αγνοουμένων
- Υπηρεσία Ανθρωπιστικών Θεμάτων

Ερώτημα 1: Πόσοι δημόσιοι υπάλληλοι υπηρετούν στην Προεδρία της Δημοκρατίας σε μόνιμη βάση και σε ποιες κλίμακες

Στην Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο, συμπεριλαμβανομένων και των Γραφείων/Υπηρεσιών που αναφέρονται πιο πάνω, υπηρετούν συνολικά 89 άτομα, εκ των οποίων 37 άτομα σε μόνιμη βάση και 52 άτομα εργοδοτούμενοι ορισμένου και αορίστου χρόνου.

Το μόνιμο προσωπικό που υπηρετεί στην Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο είναι το εξής:

- 3 Διοικητικοί Λειτουργοί Α΄ (Κλ. Α11(ii))

- 1 Διοικητικός Λειτουργός (Κλ. Α8, Α10 και Α11)
- 1 Ανώτερη Γραμματειακός Λειτουργός (Κλ. Α10(i))
- 7 Γραμματειακοί Λειτουργοί (Κλ. Α8 και Α9(i))
- 1 Στενογράφος Προεδρίας (Κλ. Α2 (4^η βαθμίδα), Α5 και Α7(ii))
- 22 Βοηθοί Γραμματειακοί Λειτουργοί (Κλ. Α2, Α5 και Α7(ii))
- 1 Τηλεφωνητής Α΄ (Κλ. Α7(ii))
- 1 Βοηθός Γραφείου Α΄ (Κλ. Α7(ii))

Από τους 52 εργοδοτούμενους ορισμένου και αορίστου χρόνου πληροφοριακά αναφέρεται ότι: 16 άτομα είναι Γενικό Διοικητικό και Γραμματειακό Προσωπικό, 35 άτομα είναι Έκτακτοι Ανθρωπολόγοι και άλλοι Επιστήμονες οι οποίοι εργάζονται στη Διερευνητική Επιτροπή για τους Αγνοούμενους και 1 άτομο είναι έκτακτος Σύμβουλος Επιτρόπου Προεδρίας.

Ερώτημα 2: Ποιος είναι ο αριθμός των μόνιμων θέσεων που απαιτεί το οργανόγραμμα.

Οι οργανικές θέσεις της Προεδρίας και Προεδρικού Μεγάρου με βάση τον Προϋπολογισμό 2018 αφορούν σε μια μόνιμη θέση δημοσίου υπαλλήλου και συγκεκριμένα της Στενογράφου Προεδρίας (Κλίμακες Α2 (4^η βαθμίδα), Α5 και Α7(ii)), η οποία είναι σημειωμένη με διπλό σταυρό (++) και κενούμενη θα καταργηθεί. Όπως διαφαίνεται και πιο πάνω, το Προεδρικό Μέγαρο στελεχώνεται κυρίως με εναλλάξιμο διοικητικό και γραμματειακό προσωπικό, οι θέσεις των οποίων παρουσιάζονται κάτω από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

Ερώτημα 3: Ποιος είναι ο αριθμός των ατόμων που είναι αποσπασμένος στην Προεδρία της Δημοκρατίας, σε ποιες κλίμακες και ποια τα καθήκοντα τους. Παρακαλώ όπως κατατεθεί σχετικός κατάλογος στη Βουλή των Αντιπροσώπων που να συμπεριλαμβάνει τα πιο πάνω στοιχεία για την περίοδο 2008-2018.

Με βάση τα στοιχεία της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας 10/10/2018, στην Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο υπηρετούν με απόσπαση, με βάση των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1990 έως 2017, συνολικά 16 άτομα (**Παράρτημα Ι**). Επίσης υπηρετούν ακόμη 4 άτομα από Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου με βάση το περί της Απόσπασης Υπαλλήλων της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 2017.

Αναφορικά με τα στοιχεία της περιόδου 2008-2018 τα οποία παρουσιάζονται στο **Παράρτημα ΙΙ** σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Το μηχανογραφικό σύστημα της ΕΔΥ περιλαμβάνει στοιχεία από το 2009 μέχρι το 2018 και ως εκ τούτου, διαβιβάζονται τα στοιχεία που αφορούν την περίοδο αυτή.
- Περιπτώσεις υπαλλήλων που μετά το πέρας της απόσπασης τους στην Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο έχουν προαχθεί ή/και έχουν αλλάξει Υπηρεσία/Υπουργείο, το μηχανογραφικό σύστημα της ΕΔΥ παρουσιάζει τη σημερινή τους Θέση/Υπουργείο και όχι τη θέση που κατείχαν ή το Υπουργείο που ανήκαν κατά τη διάρκεια της απόσπασης τους.
- Για περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινίσεις, τα εν λόγω στοιχεία τηρούνται από την ΕΔΥ.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.114, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση που υπέβαλε ο κ. Θεοπέμπτου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Τα Τμήματα του Υπουργείου που διατηρούν ηλεκτρονικά συστήματα με συνδρομητές έχουν προβεί ήδη στις δέουσες ενέργειες ώστε να παρέχεται στους συνδρομητές η δυνατότητα εγγραφής/διαγραφής τους.

Συγκεκριμένα:

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων είχε αποστείλει ηλεκτρονική επιστολή στους συνδρομητές του ενημερώνοντας τους για το νέο Ευρωπαϊκό Κανονισμό για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και τη δυνατότητα που έχουν για εγγραφή/διαγραφή τους από το σύστημα.

Το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, έχει ήδη προχωρήσει σε αναβάθμιση των ηλεκτρονικών του συστημάτων και οι συνδρομητές, μπορούν διαδικτυακά να δηλώσουν ότι δεν επιθυμούν να λαμβάνουν μηνύματα μέσω "sms", ή να δηλώσουν την επιθυμία τους να διαγραφούν από το σύστημα.

Όσον αφορά το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών σημειώνεται ότι δεν παρέχει προς το παρόν συνδρομητικές υπηρεσίες, αποστέλλει όμως μηνύματα σε πολίτες που αφορούν ειδοποίηση/ενημέρωση του παραλήπτη, μέσω κινητού τηλεφώνου, όταν αυτό αναγράφεται στο ταχυδρομικό αντικείμενο, για παραλαβή του αντικειμένου. Η συγκεκριμένη πρακτική, ως άσκηση δημόσιας εξουσίας και/ή εκπλήρωση καθήκοντος που ασκείται για εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, ακολουθείται σε παγκόσμιο επίπεδο από τους παροχείς καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, αντικαθιστώντας την έντυπη ειδοποίηση και ως εκ τούτου δεν τίθεται θέμα παροχής επιλογής για διαγραφή.

Τα Τμήματα Δημοσίων Έργων, Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, Πολιτικής Αεροπορίας, Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και η Διεύθυνση Ελέγχου δεν διατηρούν ηλεκτρονικά συστήματα με προσωπικά δεδομένα πολιτών.

Αναφορικά με το θέμα της ενημέρωσης των λειτουργών για τις νομικές υποχρεώσεις που υπάρχουν όσον αφορά το περιεχόμενο του μηνύματος που αποστέλλεται και τις επιλογές διαγραφής κτλ. σημειώνεται ότι πέραν από την κοινοποίηση στο προσωπικό με εγκυκλίους της υιοθέτησης του νέου Κανονισμού GDPR και του ορισμού σε κάθε Τμήμα αρμόδιου λειτουργού, διευθετήθηκε και η παρακολούθηση από τους λειτουργούς σχετικών σεμιναρίων/παρουσιάσεων για τις νέες διατάξεις που αφορούν στην προστασία των προσωπικών δεδομένων.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.117, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. ερ. 23.06.011.03.117, της Βουλευτού κας Ειρήνης Χαραλαμπίδου και σας πληροφορώ τα παρακάτω:

- α. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 63(1) των περί Εθνικής Φρουράς Νόμων του 2011 έως 2018, η στρατολογική κατάσταση οποιουδήποτε πολίτη της Δημοκρατίας εμφανίζεται σε πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης που εκδίδεται, μετά από αίτημα του ενδιαφερομένου, από τα Στρατολογικά Γραφεία. Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 7 σχετική Απόφαση του Υπουργού Άμυνας, τα Πιστοποιητικά Στρατολογικής Κατάστασης Τύπου «Α» (ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ «Α») χρησιμοποιούνται στις περιπτώσεις που οι ενδιαφερόμενοι επιθυμούν την πρόσληψή τους στα Σώματα Ασφαλείας ή σε δημόσια ή ιδιωτική θέση ή τη χορήγηση κάποιου ευεργετήματος προβλεπόμενου από το Νόμο.
  - β. Σημειώνεται ότι, σε όσους εθνοφρουρούς εκπληρώνουν την υποχρέωση θητείας τους, σύμφωνα με το άρθρο 42(1) των περί ΕΦ Νόμων, χορηγείται από τη Μονάδα τους πιστοποιητικό εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας (ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ «Β»), Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 12 Απόφαση του Υπουργού Άμυνας, τα πιστοποιητικά εκπλήρωσης θητείας που χορηγούνται από τις Μονάδες της Εθνικής Φρουράς, εφόσον αυτά θεωρηθούν από τα κατά τόπους Στρατολογικά Γραφεία, υπέχουν θέση πιστοποιητικού στρατολογικής κατάστασης τύπου «Α» και ως εκ τούτου αυτά (όπως και επικυρωμένα φωτοαντίγραφα τους) μπορούν να χρησιμοποιηθούν για κάθε νόμιμη χρήση.
  - γ. Σχετικά με το απολυτήριο που χορηγείται στους εθνοφρουρούς που ολοκλήρωσαν ή όχι τη θητεία τους επειδή απολύθηκαν προσωρινά από την Εθνική Φρουρά για οποιοδήποτε λόγο, σας γνωρίζουμε ότι ανάλογα με τον λόγο για τον οποίο απολύθηκε έκαστος εθνοφρουρός, του χορηγείται διαφορετικό είδος απολυτηρίου, όπως αυτό προβλέπεται με την υπ' αριθ. Απόφαση 11 του Υπουργού Άμυνας (ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ «Γ»). Επί του απολυτηρίου, ανάλογα με την περίπτωση, αναγράφονται τις πλείστες φορές, στοιχεία τα οποία αποτελούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα των εν λόγω προσώπων (π.χ. για πρόσωπο το οποίο απολύθηκε προσωρινά από τη Δύναμη για λόγους υγείας αναγράφεται η πάθηση, νόσημα ή βλάβη της υγείας του).
2. Ως εκ των ανωτέρω και επειδή τα απολυτήρια των εθνοφρουρών εμπεριέχουν πολλές φορές ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα αλλά και ένεκα του γεγονότος ότι η διάκριση των διαφορετικών ειδών απολυτηρίων καθίσταται δύσκολη από τις διάφορες Υπηρεσίες του Κράτους, για δημόσια χρήση απαιτείται η προσκόμιση του Πιστοποιητικού Στρατολογικής Κατάστασης Τύπου «Α», ή θεωρημένου Πιστοποιητικού Εκπλήρωσης θητείας.
  3. Το γεγονός ότι το Πιστοποιητικό Εκπλήρωσης θητείας, όπως αναφέρεται στο ερώτημα της Βουλευτού κ. Χαραλαμπίδου, δε γίνεται δεκτό από διάφορες Υπηρεσίες του Δημοσίου, αποτελεί θέμα το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπισθεί από τις ίδιες τις Υπηρεσίες, εφόσον η προσκόμιση του πιστοποιητικού εκπλήρωσης θητείας αναφέρεται στις ίδιες τις αιτήσεις αρμοδιότητάς τους. Σημειώνεται ειδικά ότι στην Αίτηση Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (φοιτητική χορηγία), αναγράφεται ότι για τους άρρενες φοιτητές απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού εκπλήρωσης των στρατιωτικών υποχρεώσεων από τις αρμόδιες στρατιωτικές αρχές της

Κυπριακής Δημοκρατίας, ενώ στην Αίτηση των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων για αναγνώριση της περιόδου υπηρεσίας στην Εθνική Φρουρά για σκοπούς σύνταξης ή άλλων παροχών Κοινωνικής Ασφάλισης απαιτείται η προσκόμιση ατομικού βιβλιαρίου ή πρωτότυπη βεβαίωση εκδοθείσα από την Εθνική Φρουρά.

4. Νοείται ότι στα πλαίσια αξιολόγησης των διαδικασιών και με στόχο την απλοποίηση των ζητημάτων για διευκόλυνση των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας θα μεριμνήσουμε όπως κοινοποιηθούν και στις λοιπές Υπηρεσίες τα αντικειμενικά προβλήματα που προκύπτουν έτσι ώστε συλλογικά να τα επιλύσουμε.

5. Πέραν τούτου σας ενημερώνω ότι, στο πλαίσιο της υλοποίησης της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, μέρος της οποίας αποτελεί η Κυβερνητική Αποθήκη Πληροφοριών (ΚΑΠ), αναμένεται να αντικατασταθούν σταδιακά οι επιμέρους Άδειες Διασύνδεσης Αρχείων που δόθηκαν στα διάφορα τμήματα του δημόσιου τομέα, ενισχύοντας με αυτό τον τρόπο την ασφάλεια στην ανταλλαγή πληροφοριών. Ως εκ τούτου, οι υπηρεσίες που αναφέρονται πιο πάνω, σε μελλοντικό στάδιο θα λαμβάνουν απευθείας τα στοιχεία που αφορούν στη θητεία των αρρένων πολιτών της Δημοκρατίας και δε θα απαιτείται η προσκόμιση των σχετικών πιστοποιητικών.

6. Είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.118, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι περιορισμένης χρήσης.

Απάντηση ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.120, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Σχετικά με την ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.120, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη σας πληροφορώ ότι επίσημα δεν υπήρχε αίτημα από πλευράς Ισραήλ προς ΥΠΑΜ για το θέμα που αναφέρεται στο ερώτημα πλην όμως διευκρινίζουμε ότι αυτό το θέμα αφορά εν πάση περιπτώσει αρμοδιότητα του Υπουργείου Εξωτερικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.121, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι απόρρητη.

Απάντηση ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.133, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση που υπέβαλε ο Βουλευτής Πάφου κ. Ηλίας Μυριάνθους με αρ. 23.06.011.03.133 και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα, όσον αφορά τα μέτρα στήριξης που υπάρχουν για απόκτηση κατοικίας σε αγροτικές περιοχές:

2. Στις αγροτικές κοινότητες με πληθυσμό μέχρι 500 κατοίκους ή με πληθυσμό μεγαλύτερο των 500 κατοίκων αλλά σε απόσταση άνω των 35 χλμ από το πλησιέστερο αστικό κέντρο ή/και υψόμετρο άνω των 450 μ., εφαρμόζονταν το Ενιαίο Στεγαστικό Σχέδιο, το οποίο αναστάληκε εντός του 2013 λόγω της δημοσιονομικής κατάστασης που οδήγησε στη μείωση των διαθέσιμων πιστώσεων στον Προϋπολογισμό για την εφαρμογή των Στεγαστικών Σχεδίων που διαχειρίζεται το Υπουργείο Εσωτερικών.

3. Το Υπουργείο Εσωτερικών μελετά τη δυνατότητα θέσπισης ενός νέου Στεγαστικού Σχεδίου το οποίο να ικανοποιεί τις στεγαστικές ανάγκες των οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα και να ανταποκρίνεται στις σημερινές οικονομικές και δημοσιονομικές συνθήκες του Κράτους και στο παρόν στάδιο επεξεργάζεται έγγραφα προσφορών για να ανατεθεί η μελέτη σε εμπειρογνώμονα.

4. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.138, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. Ερ: 23.06.011.03.138 και ημερομηνία 14 Σεπτεμβρίου 2018 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με βάση τις πρόνοιες του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, περιπτώσεις αγοράς ακινήτου από υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα με σκοπό όχι την άμεση εκμετάλλευσή του, αλλά ενδεχόμενα για επένδυση ή για μελλοντική ανάπτυξη, δεν εκπίπτουν του ΦΠΑ, αφού το αγαθό αυτό δεν θα χρησιμοποιηθεί για την πραγματοποίηση οποιαδήποτε φορολογητέας συναλλαγής.

Σημειώνεται ότι, εφόσον επιχείρηση χρησιμοποιήσει αυτό το ακίνητο για την πραγματοποίηση φορολογητέων συναλλαγών σε μελλοντικό στάδιο (εντός 6 ετών από την ημερομηνία αγοράς του), είτε για μεταπώληση είτε για φορολογητέα ανάπτυξη, είναι δυνατή η έκπτωση του ΦΠΑ κατά το χρόνο που θα το θέσει στη φορολογητέα χρήση.

Εν κατακλείδι, ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος δεν μπορεί να θεωρηθεί το μέσο αποφορολόγησης κάποιου αγαθού, εάν αυτό δεν χρησιμοποιηθεί για την πραγματοποίηση φορολογητέων συναλλαγών.

Παραμένω στη διάθεσή σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.160, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Χαράλαμπου Πιπτοκοπίτη

«Σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση που υπέβαλε ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης που αφορά τη στελέχωση της νέας πτέρυγας του Δικαστικού Μεγάρου Πάφου με το αναγκαίο γραμματειακό και βοηθητικό προσωπικό (Κλητήρες, Καθαρίστριες) επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Σε ό,τι αφορά το γραμματειακό προσωπικό, έγιναν διευθετήσεις για τοποθέτηση εντός ημερών μίας υπαλλήλου Εργοδοτούμενης Ορισμένου Χρόνου για ανάληψη γραμματειακών καθηκόντων.
3. Σχετικά με το βοηθητικό προσωπικό (Κλητήρες και Καθαρίστριες), ο Υπουργός Οικονομικών ενέκρινε τη δημιουργία δύο πρόσθετων ωρομίσθιων θέσεων Αχθοφόρου/Κλητήρα/Εργάτη Αποθήκης, Κλ. Ε5, και μίας πρόσθετης θέσης Καθαρίστριας Γραφείου, Κλ. Ε1, στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου. Επίσης, έχει δημιουργηθεί μία ακόμη θέση Αχθοφόρου/Κλητήρα/Εργάτη Αποθήκης, Κλ. Ε5, έναντι κατάργησης μίας κενής ωρομίσθιας θέσης Αχθοφόρου/Κλητήρα, Κλ. Ε5, στο εν λόγω Δικαστήριο. Η αποπαγοποίηση των πιο πάνω 4 ωρομίσθιων θέσεων θα προωθηθεί σύμφωνα με τη θεσμοθετημένη διαδικασία που ακολουθείται με βάση τη σχετική πρόνοια που περιλαμβάνεται στον Προϋπολογισμό του 2018.
4. Για τις πιο πάνω διευθετήσεις έχει ενημερωθεί τόσο προφορικά όσο και γραπτώς η Δικαστική Υπηρεσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.167, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Προκοπίου

«Σχετικά με την ερώτηση Ερ. 23.06.011.03.167, του Βουλευτή κ. Γεώργιου Προκοπίου σας πληροφορώ τα παρακάτω:

2. Μέσα στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής για προσέλκυση ξένων επενδύσεων στην Κύπρο, κατόπιν πρότασης που κατέθεσε το Υπουργείο Άμυνας σε συνεννόηση με το Υφυπουργείο Ναυτιλίας, το Υπουργικό Συμβούλιο, με βάση την παράγραφο 2(α) του Άρθρου 28 των Περί Εθνικής Φρουράς Νόμων του 2011 έως 2018, προχώρησε στην απαλλαγή από την πρόσκληση για κατάταξη στην Εθνική Φρουρά, για λόγους δημοσίου συμφέροντος των πλοιοκτητών κυπριακής καταγωγής και των αρρένων τέκνων τους οι οποίοι προτίθενται να εγκατασταθούν στην Κύπρο. Σημειώνεται ότι για την απαλλαγή των εν λόγω προσώπων απαιτούνται διαζευκτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:
  - (α) Βεβαίωση του Εφόρου Φορολογίας της Δημοκρατίας ότι απαλλάσσονται από την υποχρέωση για καταβολή Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 3 των περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμων του 2002 έως 2015 και
  - (β) Βεβαίωση του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, ότι είναι κατ' ωφέλιμη κυριότητα, ιδιοκτήτες πλοίων υπό Κυπριακή σημαία ή ιδιοκτήτες πλοιοδιαχειριστικής εταιρείας που έχει γραφεία στην Κύπρο.
3. Σχετικά αναφέρεται ότι μέχρι σήμερα δεν έχει υποβληθεί κανένα αίτημα που να αφορά στην απαλλαγή προσώπων της προαναφερόμενης κατηγορίας.
4. Είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.179, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η χρήση κινητών τηλεφώνων στα σχολεία από παιδιά

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω ότι το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, δε φαίνεται, με βάση την πληροφόρηση που έτυχα από το αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου μου, Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, να έχει αρμοδιότητα στο θέμα. Ειδικά διευκρινίζεται ότι, η νομοθετική ρύθμιση που έγινε στη Γαλλία και αφορά στην απαγόρευση χρήσης κινητών τηλεφώνων, tablet και smartwatch στα σχολεία, δεν σχετίζεται με την έκθεση των μαθητών στα ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Συγκεκριμένα, αφορά θέματα εκπαίδευσης, μείωσης της απόσπασης της προσοχής των μαθητών στην τάξη, προστασίας τους από πρόσβαση σε ιστοσελίδες που προάγουν τη βία, την πορνογραφία και την ηλεκτρονική παρενόχληση (cyber bullying).

2. Παραμένω στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.184, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντρου Κυπριανού

«Σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση σας πληροφορώ ότι οι διεργασίες για σύσταση της Επιτροπής Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού βρίσκονται σε εξέλιξη. Στο παρόν στάδιο διενεργείται διαβούλευση με τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, ώστε να καταστεί δυνατή η επιλογή των καταλληλότερων σύμφωνα με το Νόμο προσώπων.

2. Εντός του επόμενου χρονικού διαστήματος αναμένεται να ολοκληρωθεί η πιο πάνω διαδικασία και να κατατεθεί σχετική Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί της Καταπολέμησης της Χειραγώγησης Αθλητικών Γεγονότων Νόμου.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δεν έχουμε σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν κλείσουμε, να σας ενημερώσω ότι την ερχόμενη Δευτέρα, 19 Νοεμβρίου, στις 9.30 π.μ., θα πραγματοποιηθεί η Γ΄ Σύνοδος της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων και την Τετάρτη, 21^η Νοεμβρίου, στις 10.00 π.μ., θα πραγματοποιηθεί η 20^η Σύνοδος της Βουλής των Γερόντων. Υπάρχουν κάποιοι βουλευτές που συστηματικά παρακολουθούν αυτή τη δραστηριότητα της Βουλής. Θα ήθελα να σας παρακαλέσω, έστω και λίγη ώρα, όσοι μπορείτε, έχει μεγάλη σημασία να περάσετε από την ολομέλεια και να δώσετε το παρόν σας.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Παρασκευή, 23 Νοεμβρίου 2018, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018.
(Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.01.059.110-2018).
2. Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.115-2018).
3. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου της κ. Ελένης Μαύρου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.098-2018).
4. Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Πρόταση νόμου του κ. Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.02.058.045-2017).
5. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Παιχνίδια) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.

* Η προγραμματισμένη ολομέλεια της Βουλής για την Παρασκευή, 23 Νοεμβρίου 2018, αναβλήθηκε και πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή, 30 Νοεμβρίου 2018, με την ίδια ημερήσια διάταξη.

- (Αρ. Φακ. 23.03.055.096-2018).
6. Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Γεώργιου Προκοπίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.105-2018).
  7. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Νίκου Νουρή και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.059-2016).
  8. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Λιλλήκα, προέδρου της Συμμαχίας Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.062-2016).
  9. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Πεردίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.058.048-2017).
  10. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Πεردίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.058.047-2017).
  11. Ο περί της Χρήσης των Δεδομένων που Περιέχονται στις Καταστάσεις Ονομάτων Επιβατών (PNR), για την Πρόληψη, Ανίχνευση, Διερεύνηση και Δίωξη Τρομοκρατικών και Σοβαρών Εγκλημάτων, Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.075-2018).
  12. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.138-2018).
  13. Ο περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.139-2018).
  14. Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.063-2018).
  15. Οι περί Εταιρειών (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.064-2018).
  16. Οι περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.065-2018).
  17. Οι περί της Μεταφοράς Εγγεγραμμένου Γραφείου Εταιρειών εντός και εκτός της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.066-2018).
  18. Οι περί Ευρωπαϊκής Δημόσιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (SE) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.067-2018).
  19. Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.066-2018).
  20. Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.

- (Αρ. Φακ. 23.03.055.017-2018).
21. Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.166-2018).
  22. Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.179-2018).
  23. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.189-2018).
  24. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου του κ. Ανδρέα Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.059-2018).
  25. Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου του κ. Ανδρέα Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.058-2018).
  26. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Περδίκη και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.019-2018).
  27. Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.199-2017).
  28. Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.096-2017).
  29. Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.069-2018).
  30. Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μαριέλλας Αριστείδου, Κυριάκου Χατζηγιάννη, Ονούφριου Κουλλά, Γεώργιου Γεωργίου, Γιώργου Κάρουλλα και Μάριου Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Σκεύης Κούτρα Κουκουμά, Στέφανου Στεφάνου και Νίκου Κέττηρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.104-2018).
  31. Ο περί Καθορισμού Ανωτάτων Τιμών Χονδρικής και Λιανικής Πώλησης σε Ειδικές Περιπτώσεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.099-2018).
  32. Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.167-2018).
  33. Ο περί της Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.160-2018).
  34. Ο περί του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση για τη Μείωση της Οξίνισης, του Ευτροφισμού και του Όζοντος σε Επίπεδο Εδάφους (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

- (Αρ. Φακ. 23.01.059.118-2018).
35. Ο περί της Σύμβασης της Μιναμάτα για τον Υδράργυρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.149-2018).
36. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.050-2016).
37. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Λειτουργού Εξωσωματικής Κυκλοφορίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.022-2018).
38. Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).
39. Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.180-2018).
40. Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.091-2018).
41. Οι περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.107-2018).
42. Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.108-2018).
43. Οι περί Καταλόγου Ποικιλιών της Πατάτας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.109-2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Το μέλλον της Ευρώπης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 12.40 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα

Κυριακίδου Στέλλα

Δημητρίου Αννίτα

Μαυρίδης Μάριος

Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κο/υλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κυπριανού Ανδρέας	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γεωργίου Κ. Γιώργος	Κώστα Κώστας
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Λουκαΐδης Γιώργος
Δαμιανού Άριστος	Μαύρου Ελένη
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος
Μυλωνάς Παύλος	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
------------------	--------------------

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
---	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος	Χρίστου Χρίστος
-------------------	-----------------

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής:
  - α. στην Παγκόσμια Ημέρα κατά του Φασισμού και του Αντισημιτισμού,
  - β. στην Ημέρα Ανάμνησης των Θυμάτων των δύο παγκόσμιων πολέμων,

- γ. στην επέτειο της ανακήρυξης του ψευδοκράτους,
  - δ. στην επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου,
  - ε. στη θυσία του ήρωα του απελευθερωτικού αγώνα 1955-1959 Κυριάκου Μάτση και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των θυμάτων των δύο παγκόσμιων πολέμων και του Πολυτεχνείου και του ήρωα Κυριάκου Μάτση.
2. Ομιλία του Προέδρου της Βουλής για την έκθεση πεπραγμένων της Δεύτερης Συνόδου της Ενδέκατης Βουλευτικής Περιόδου.
  3. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω συμμετοχής τους σε άλλες δραστηριότητες της Βουλής.
  4. Ενημέρωση για τις ακόλουθες εκδηλώσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων:
    - α. Εγκαίνια των πολυθεματικών εκθέσεων «Αρμενική Γενοκτονία: Μια φωτογραφική-ειδησεογραφική μαρτυρία», «Η κυπριακή γη υποδέχεται τους πρόσφυγες του 1922» και «Πόντος-Δικαίωμα στη Μνήμη», με αφορμή τη συμπλήρωση 70 χρόνων από την υπογραφή της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την Πρόληψη και Καταστολή του Εγκλήματος της Γενοκτονίας.
    - β. Διοργάνωση της θεατρικής παράστασης «Τα τετράδια της Ανζέλ Κουριάν», παράστασης-μαρτυρία για την Αρμενική Γενοκτονία και τη Μικρασιατική Καταστροφή.
  5. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
    - α. Συμμετοχή του κ. Γιώργου Λουκαϊδή ως προεδρεύοντος στις εργασίες της Διάσκεψης για τη Δημοκρατική Ασφάλεια στη Μεσόγειο, που διοργάνωσε η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Ντουμπρόβνικ.
    - β. Παρακολούθηση στη Νέα Υόρκη των εκλογών στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής από την κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου ως επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ).
    - γ. Συμμετοχή της κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου σε συνέδριο του ΟΑΣΕ στην Ιταλία με θέμα την ανάπτυξη στρατηγικών κατά της διαφθοράς για την ψηφιακή εποχή.
  6. Ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Βουλής για τη σύσταση της υποεπιτροπής της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τη μελέτη του νομοθετικού πλαισίου το οποίο θα θεσπίζει αποτελεσματικό μηχανισμό απεγκλωβισμού εγκλωβισμένων αγοραστών ακίνητης ιδιοκτησίας, αποτελούμενης από τους κ. Γεώργιο Γεωργίου, Άριστο Δαμιανού, Χριστίνα Ερωτοκρίτου και Κωστή Ευσταθίου, και για τη συνάντησή του στη Βουλή των Λόρδων σχετικά με τους εγκλωβισμένους αγοραστές.
  7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Γιώργος Λουκαϊδής, Μαρίνος Σιζόπουλος, Μαρίνος Μουσιούπτας, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Λιλλήκας, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Χρίστος Χρίστου, Ονούφριος Κουλλά, Σκευή Κούτρα Κουκουμά, Αβέρωφ Νεοφύτου) και ψήφισή του σε νόμο.
  8. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπόρων Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
  9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2018», συζήτηση και απόφαση (Κωστής Ευσταθίου, Πρόεδρος, Μαρίνος Σιζόπουλος, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Γεώργιος Προκοπίου, Πανίκος Λεωνίδου, Δημήτρης Δημητρίου), ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και έγκριση των κανονισμών.
  10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις του κ. Λίνου Παπαγιάννη και ψήφισή του σε νόμο.
  11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018», παρατηρήσεις του κ. Κωστή Ευσταθίου και έγκρισή τους.
  12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα - Θέση Λειτουργού Γραφείου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018» και έγκρισή τους.

13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2017 (Τροποποιητικός) (Αρ. 1) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις του κ. Χρίστου Ορφανίδη και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2017 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018», αγόρευση του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».
15. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Πιστοποίηση Εταιρειών και Προσωπικού όσον αφορά Σταθερό Εξοπλισμό Ψύξης, Κλιματισμού, Αντλιών Θερμότητας και Μονάδες Ψύξης σε Φορτηγά και Ρυμουλκούμενα Ψυγεία) Κανονισμοί του 2018» και «Οι περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Πιστοποίηση Προσωπικού όσον αφορά Ηλεκτρικό Εξοπλισμό Μεταγωγής και Στατικό Ηλεκτρικό Εξοπλισμό Μεταγωγής) Κανονισμοί του 2018» και έγκρισή τους.
16. Εισήγηση του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για αναβολή των κανονισμών «Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Κανονισμοί του 2018», παρατηρήσεις της κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά και του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και απόφαση για αναβολή του.
17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων Νόμος (Αρ. 1) του 2018», συζήτηση (Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Αβέρωφ Νεοφύτου, Σκευή Κούτρα Κουκουμά) και ψήφισή του σε νόμο.
18. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
19. Ερωτήσεις βουλευτών:

Εξαίρεση πιλότων από αποζημιώσεις για πρώην υπαλλήλους των Κυπριακών Αερογραμμών - Θέση Στενογράφου Προεδρίας - Ξυλουργικές εργασίες στην πλατεία Καλαβασού από εταιρεία ιδιοκτησίας του κοινοτάρχη - Αστυνομικός σταθμός στην Καλαβασό - Αγορά οχήματος για τον κοινοτάρχη Ζυγίου - Επίλυση του προβλήματος των αστέγων στη Λεμεσό - Πιστοποιητικό καταλληλότητας σχολικών κτιρίων - Ενδεχόμενο επαναλειτουργίας του χυτηρίου στο στρατόπεδο Πολεμιδιών - Καταγγελία για τον στόλο των λεωφορείων στην επαρχία Πάφου - Δάνεια του συνεργατισμού και Σχέδιο «Εστία» - Ετοιμασία κανονισμών για τη λειτουργία του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών - Το αποθεματικό και η διαχείριση του Ταμείου Ανακουφίσεως Παθόντων - Μνημόνια Συναντίληψης μεταξύ Κύπρου-Ινδίας - Δειγματοληπτικοί έλεγχοι σε φρούτα και λαχανικά - Υπερπληθυσμός της αλεπούς και αντιμετώπιση του προβλήματος - Εισήγηση για ενοικίαση στεγών για ανάπτυξη έργων ΑΠΕ - Διδακτικά βιβλία για τα τεχνολογικά και εργαστηριακά μαθήματα τεχνικής εκπαίδευσης - Νέα Τεχνική Σχολή Αγίου Λαζάρου - Δυσλειτουργία ιατρικού κέντρου Φαρμακά - Ζήτηση καταλληλότητας του Λυκείου Βεργίνιας - Μετεγγραφή φοιτητών κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής τους θητείας - Νομοθετικό πλαίσιο για τα ωδεία - Σύμβαση του FARO για την αειφόρο διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς - Η κατάσταση με τις αλεπούδες στην Κύπρο - Πρόνοιες ευημερίας για γονείς και κηδεμόνες ΑΜΕΑ στην κυπριακή νομοθεσία - Καθίζηση του αυτοκινητοδρόμου μεταξύ της εξόδου Λειβαδιών και του κυκλικού κόμβου Ριζοελιάς - Ρύθμιση για καλύτερη κυκλοφορία των δίκυκλων ή τρίκυκλων ηλεκτρικών σκούτερ και των ποδηλάτων με κινητήρα μπαταρίας - Αντιμετώπιση πλημμυρών - Εφαρμογή Οδηγίας για τα αστικά λύματα και τα αποχετευτικά συστήματα - Μέτρα για την ανομβρία.
20. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Στρατηγική για ανάπτυξη υγιεινών διατροφικών συνηθειών και καταπολέμηση της κατασπατάλησης τροφίμων - Αίτημα δημοτικών και κοινοτικών αρχών για έκδοση εξωδίκων για ρύπανση εντός των ορίων τους - Η έλλειψη φαρμάκων για οροθετικά άτομα - Το ζήτημα των πολλαπλών συντάξεων - Υποστελέχωση της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας - Μη ανέγερση αιθουσών πολλαπλής χρήσεως στα σχολεία - Αίθουσα πολλαπλής χρήσης στα δημοτικά σχολεία Μουτταγιάκας και Αγκλεισιδών - Ανέγερση του νέου αρχαιολογικού μουσείου στη Λευκωσία και η ανάπλαση του περιβάλλοντα χώρου - Εξέταση στοιχείων και καταχώριση ποινικών υποθέσεων που αφορούν τη λίστα Λαγκάρντ - Έρευνα για συγκεκριμένες περιπτώσεις στην υπόθεση της λίστας Λαγκάρντ - Είσπραξη φορολογίας - Τροποποίηση του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμου - Ερωτήματα σχετικά με τα ταξί - Δημιουργία υποδομών για διευκόλυνση του έργου των πτητικών μέσων πυρόσβεσης - Απουσία σημαντικού εξοπλισμού από το Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού - Μη σύνδεση των αρχείων του στρατολογικού γραφείου με το σύστημα ελέγχου διαβατηρίων των αεροδρομίων - Οι δημόσιοι υπάλληλοι στην Προεδρία της Δημοκρατίας - Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την προστασία προσωπικών δεδομένων και κυβερνητικές υπηρεσίες - Αχρείαστη γραφειοκρατία με τα πιστοποιητικά της Εθνικής Φρουράς - Συμφωνία μεταξύ πρώην Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας και Ελληνικής Τράπεζας (απάντηση

περιορισμένης χρήσης) - Άνοιγμα θαλάσσιας λωρίδας μεταξύ της αποκλεισμένης Λωρίδας της Γάζας και της Κύπρου - Η αποχή της ΚΔ στην ψηφοφορία του ΟΗΕ για τους άμαχους Παλαιστίνιους (απόρρητη απάντηση) - Στήριξη νεαρών ζευγαριών για απόκτηση κατοικίας σε αγροτικές περιοχές - Καταβολή ΦΠΑ από επιχειρήσεις για αγορά οικοπέδου - Επάνδρωση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου - Απαλλαγή τέκνων πλοιοκτητών κυπριακής καταγωγής από τη στρατιωτική θητεία - Απαγόρευση της χρήσης κινητών τηλεφώνων στα σχολεία - Επιτροπή Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 30^{ης} Νοεμβρίου 2018*

Ωρα έναρξης: 11.14 π.μ.

Αρ. 7

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίασης της Βουλής και παρακαλώ να δηλώσετε την παρουσία σας, κύριοι συνάδελφοι.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τις αναφορές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Προ ημερησίας διατάξεως θα θέλαμε να αναφέρουμε ότι ο Νοέμβριος είναι αφιερωμένος στην προστασία και την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των παιδιών. Καταρχάς, η 17^η Νοεμβρίου είναι η Παγκόσμια Ημέρα Προωρότητας. Στη χώρα μας η Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών του Μακάρεϊου Νοσοκομείου Λευκωσίας καταβάλλει υπεράνθρωπες προσπάθειες στον τομέα αυτό και εμείς ως Βουλή των Αντιπροσώπων χαιρετίζουμε το έργο της.

Επιπλέον, η 18^η Νοεμβρίου αποτελεί την Ευρωπαϊκή Ημέρα για την Προστασία των Παιδιών από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση. Θεσπίστηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης, με στόχο την επικύρωση και εφαρμογή της σχετικής Σύμβασης Λανζαρότε από όλες τις χώρες μέλη. Η Βουλή των Αντιπροσώπων επικύρωσε τη σύμβαση τον Νοέμβριο του 2014.

Οστόσο, τα δικαιώματα των παιδιών εξακολουθούν να παραβιάζονται και βασικές ανάγκες τους δεν ικανοποιούνται σε μεγάλο μέρος του κόσμου. Επομένως, η 20^η Νοεμβρίου, η Παγκόσμια Ημέρα Δικαιωμάτων του Παιδιού, εξακολουθεί να μας υπενθυμίζει την ευθύνη μας ως μέρος της παγκόσμιας κοινότητας που έχει διαχρονική δέσμευση απέναντι στα δικαιώματα των παιδιών όλου του κόσμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η 25^η Νοεμβρίου ορίστηκε από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ως Παγκόσμια Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών. Με σκοπό την πάταξη του αποτρόπαιου φαινομένου της έμφυλης βίας, η Βουλή των Αντιπροσώπων προχώρησε πέρσι, στις 14 Ιουλίου 2017, στην κύρωση της

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας, γνωστής και ως Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης.

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων καταδικάζουμε οποιαδήποτε μορφή βίας ενάντια στις γυναίκες και δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της σχετικής νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σε παρακαλέσω επίσης να ενημερώσεις το σώμα ποιοι βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολές της Βουλής στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Νίκος Τορναρίτης συμμετέχει στη Διεθνή Διάσκεψη Υψηλού Επιπέδου για την Αειφόρο Γαλάζια Οικονομία στο Ναϊρόμπι, καθώς και στην 11^η Σύνοδο Ολομέλειας και στο Δεύτερο Μέρος του Εκτελεστικού Συμβουλίου Ασιατικής Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης στην Κωνσταντινούπολη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σε παρακαλέσω να προχωρήσεις με τις αναφορές εν σχέσει με τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων πραγματοποίησε επίσκεψη εργασίας στα Ιεροσόλυμα από τις 18 έως τις 20 Νοεμβρίου 2018, μετά από πρόσκληση του Προέδρου του Κοινοβουλίου του Ισραήλ (Κνέσετ), τον κ. Yuli Yoel Edelstein. Ο κ. Συλλούρης έγινε δεκτός από τον Πρόεδρο του Κράτους του Ισραήλ, τον κ. Reuven Rivlin, και είχε συνάντηση με τον Ισραηλινό ομόλογό του. Είχε επίσης επαφές με τον Υπουργό Περιφερειακής Συνεργασίας, τον κ. Tzachi Hanegbi, την Πρόεδρο της Υποεπιτροπής της Κνέσετ για την Τεχνολογική Ανάπτυξη στον Τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, την κ. Yael Cohen Paran, το μέλος της Ομάδας Φιλίας Κύπρου-Ισραήλ στην Κνέσετ κ. Oded Forer, καθώς και με τον ορθόδοξο Πατριάρχη Ιεροσολύμων, τον κ. Θεόφιλο Γ'. Επισκέφθηκε δε το Μουσείο του Ολοκαυτώματος, όπου κατέθεσε στεφάνι. Σ' όλες τις συναντήσεις ο Πρόεδρος της Βουλής εξήρε τα πρακτικά και ορατά πλέον αποτελέσματα της Διμερούς και Τριμερούς Συνεργασίας της Κύπρου με το Ισραήλ, ανταλλάσσοντας απόψεις με τους συνομιλητές του για περαιτέρω βήματα που από κοινού θα εφαρμοστούν, ώστε η συνεργασία αυτή να διευρυνθεί, περιλαμβάνοντας και άλλες χώρες της περιοχής, προς όφελος της ειρήνης, της σταθερότητας και της ευημερίας των λαών της.

Ο Πρόεδρος της Βουλής απηύθυνε τέλος χαιρετισμό στην έναρξη σεμιναρίου της γεωπολιτικής ομάδας "Twelve Plus" της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης στην Κνεσέτ με θέμα την εφαρμογή των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Οι βουλευτές κ. Άγγελος Βότσης ως επικεφαλής, Κώστας Κωνσταντίνου, Ευανθία Σάββα και Ηλίας Μυριάνθους συμμετείχαν σε κοινή συνεδρίαση της Διεθνούς Γραμματείας και των προέδρων και εισηγητών των επιτροπών της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας (ΔΣΟ) στο Κάιρο, στις 16 Νοεμβρίου. Η αντιπροσωπία εξέφρασε τη συμπαράσταση της Κύπρου προς τη σκληρά δοκιμαζόμενη κοπτική ορθόδοξη Εκκλησία και συνέπραξε στην υιοθέτηση πολιτικής στήριξης από τη ΔΣΟ στο υπό δημιουργία Μόνιμο Παρατηρητήριο Θρησκευτικών Διώξεων. Όλοι οι συμμετέχοντες είχαν εξάλλου συνάντηση με τον κόπτη Πάπα Αλεξανδρείας και Πατριάρχη της έδρας του Αγίου Μάρκου, τον κ. Tawadros B'.

Αντιπροσωπία αποτελούμενη από τον αναπληρωτή πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, τον κ. Νίκο Τορναρίτη και τους βουλευτές κ. Γιώργο Κ. Γεωργίου, Άγγελο Βότση και Ηλία Μυριάνθους συμμετείχε στην 60^η Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των Κοινοβουλίων των Χωρών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COSAC) στη Βιέννη, από τις 18 έως τις 20 Νοεμβρίου. Συζητήθηκαν μεταξύ άλλων η κατάσταση στις διαπραγματεύσεις για το Brexit, η κλιματική πολιτική και η ενεργειακή ένωση, καθώς και η δημιουργία μιας διαφανούς Ευρωπαϊκής Ένωσης εγγύτερα στους πολίτες. Η κυπριακή αντιπροσωπία συμπεριέλαβε με τροπολογία της στο κείμενο Συνεισφοράς της COSAC προς τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορά που απαιτεί οι υφιστάμενες και νέες συμφωνίες επανεισδοχής να εφαρμόζονται πλήρως και χωρίς διακρίσεις προς όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης. Απαιτεί επίσης πρόσθετες προσπάθειες για την πλήρη εφαρμογή της Δήλωσης Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας έναντι όλων των κρατών μελών της Ένωσης.

Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού, ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, συμμετείχε σε Διακοινοβουλευτική Συνάντηση της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα την Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Κληρονομιά στις Βρυξέλλες, στις 19 και 20 Νοεμβρίου. Ως εκ των κύριων ομιλητών σε συζήτηση για τη συντήρηση, διατήρηση και αποκατάσταση της πολιτιστικής κληρονομιάς σε περιοχές συγκρούσεων ο κ. Χατζηγιάννης τόνισε τη σημασία της ψηφιοποίησης στη διάσωση και διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας για τις μελλοντικές γενεές. Απηύθυνε επίσης έκκληση στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να ασκήσουν πιέσεις στην Τουρκία, ώστε μεγάλος αριθμός βυζαντινών εικόνων που βρίσκονται στο Κάστρο της κατεχόμενης Κερύνειας να επιστραφούν στον νόμιμο ιδιοκτήτη τους, που είναι η Εκκλησία της Κύπρου.

Την 21^η και στις 22 Νοεμβρίου 2018 ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργος Λιλλήκας, ο αναπληρωτής πρόεδρος κ. Νίκος Τορναρίτης και το μέλος της κ. Γιώργος Λουκαΐδης μετείχαν στην 3^η Τριμερή Συνάντηση Προέδρων και Αντιπροσωπιών των Επιτροπών αρμόδιων για Εξωτερικές Υποθέσεις των Κοινοβουλίων Ελλάδας, Κύπρου και Ισραήλ στην Αθήνα. Τη συνάντηση απασχόλησαν οι εξελίξεις στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου, με ειδικότερες αναφορές στο Κυπριακό και το Μεσανατολικό, καθώς και θέματα ενεργειακής ανάπτυξης και ασφάλειας. Αντηλλάγησαν επίσης απόψεις για την πορεία της Τριμερούς Συνεργασίας και τις δυνατότητες περαιτέρω ενδυνάμωσης των σχέσεων των τριών κοινοβουλίων. Οι Κύπριοι βουλευτές ενημέρωσαν για την τρέχουσα κατάσταση στο Κυπριακό και τις ενεργειακές εξελίξεις στην κυπριακή ΑΟΖ.

Αντιπροσωπία αποτελούμενη από τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Αντρέα Καυκαλιά και τον αναπληρωτή πρόεδρό της κ. Μιχάλη Γιωργάλλα συμμετείχε, στις 22 και 23 Νοεμβρίου στο Ζάγκρεμπ σε διακοινοβουλευτική διάσκεψη με θέμα τον ρόλο των κοινοβουλίων στη διαμόρφωση του μέλλοντος των τροφίμων και της γεωργίας. Οι κ. Καυκαλιάς και Γιωργάλλας αναφέρθηκαν μεταξύ άλλων στις κυριότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο γεωργικός τομέας στην Κύπρο και τόνισαν την ανάγκη διατήρησης του ύψους του κονδυλίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του επόμενου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου ως απαραίτητης προϋπόθεσης για τη διατήρηση της βιωσιμότητας του γεωργικού τομέα στην Κύπρο.

Η επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ), η κ. Στέλλα Κυριακίδου, συμμετείχε σε συνεδρίες του προεδρείου και της Μόνιμης Επιτροπής της Συνέλευσης στο Ελσίνκι, στις 22 και 23 Νοεμβρίου. Η κ. Κυριακίδου μίλησε για την ανάγκη η νοηματική γλώσσα να αναγνωριστεί ως επίσημη γλώσσα περισσότερων χωρών, για να μην υπάρχουν διακρίσεις για τα κωφά άτομα στην εκπαίδευση, σε δημόσιους οργανισμούς, εθνικά κοινοβούλια και μέσα μαζικής επικοινωνίας ως θεμελιώδες ανθρώπινό τους δικαίωμα. Μίλησε επίσης για το θέμα της παροχής ανακουφιστικής φροντίδας ασθενών στην Ευρώπη ως αναφαίρετο δικαίωμα στην αξιοπρέπεια για τους ασθενείς και τις οικογένειές τους. Η κ. Κυριακίδου παρέστη τέλος στα εγκαίνια της εκστρατείας του Συμβουλίου της Ευρώπης "Όχι στη Βουλή μου", με στόχο την καταπολέμηση διάφορων μορφών βίας κατά γυναικών βουλευτών και γυναικών που εργάζονται σε εθνικά κοινοβούλια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συναδέλφους και τις υπηρεσίες που στηρίζουν αυτή τη διεθνή δραστηριότητα της Βουλής, με αποτελέσματα τα οποία νομίζω ότι είναι πολύ χρήσιμα για τον τόπο μας.

Πριν προχωρήσω στη νομοθετική εργασία, να ευχηθώ στους Ανδρέηδες, τις Αντρούλλες, στους Αντρίκκους, στις Αντρίες χρόνια πολλά!

Ναι, κύριε Δίπλαρε.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε, προτού αρχίσουμε τη νομοθετική εργασία, να ζητήσουμε -και αυτό είναι παράκληση προς το σώμα- τα νομοσχέδια με τον αριθμό 7, 8, 9 και 10, που αναφέρονται στην οριζόντια ψηφοφορία, να ταβάλουμε και να ξεκινήσουμε με αυτά, λόγω του ότι ο πρόεδρος της παράταξής μας σε λιγότερο από δύο ώρες αναχωρεί και θα ήθελε να ήταν παρών. Την ίδια ώρα και από την πλευρά της κοινοβουλευτικής ομάδας να πούμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε πόση ώρα πρέπει να φύεις, κύριε Νεοφύτου;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Διαλέξετε αν θέλετε να μείνω στην Κύπρο ή να φύω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακούστε: Αν είναι για τα νομοσχέδια τούτα, εγώ προτιμώ να μείνετε, αλλά να το αφήσουμε λίγο παρακάτω και να δούμε αν έχουμε δυσκολία, διότι πρέπει να αλλάξουμε τη διαδικασία μέσα στο ηλεκτρονικό σύστημα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι θερμή παράκληση, η πτήση μου είναι η ώρα δυόμισι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζετε ότι δεν τελειώνουμε... Εντάξει, να ταβάλουμε μπροστά. Αν δεν υπάρχει ένσταση, να ταβάλουμε μπροστά.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο γραμματέας του κόμματος, ο Άντρος Κυπριανού έσει διευθετήσει μια συνάντηση τούτη την ώρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, μόλις έρτει ο κ. Κυπριανού, ξεκινούμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επειδή εν ετέθηκεν εχτές στη σύσκεψη, να κάνουμε μία εξήγηση...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Γιώργο, να είμαστε εξηγημένοι. Να μετρηθούν οι ψήφοι. Αν έν' πά' στην ψήφο, ειλικρινά να το δούμε, αλλά να έχουμε μια διευκόλυνση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, Αβέρωφ. Εννά τά 'βρουμε, εννά τά 'βρουμε. Έν' μικρά προβλήματα τούτα, για να μην τα λύουμε.

Κύριε Λουκαΐδη, σε πόση ώρα υπολογίζετε να είναι εδώ;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Λοιπόν, να φροντίσουμε να κάνουμε μια ρύθμιση, ώστε, την ώρα που θα γίνεται η ψηφοφορία, να είμαστε όλοι εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, μπορεί να ειδοποιηθεί...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Ναι, μπορεί να ειδοποιηθεί ο κ. Κυπριανού, αν μπορεί, μέχρι τις δώδεκα να είναι εδώ;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Θα το ρυθμίσουμε, είναι στο χώρο της Βουλής, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, είναι εδώ που είναι η συνάντηση, οπότε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, άρα, θα ξεκινήσουμε με ένα-δυο άλλα θέματα...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

(Αστειευόμενος)

Κύριε Νεοφύτου, μεν ανησυχείτε, έθθα χάσετε το αεροπλάνο. Θα κλείσω το αεροδρόμιο!

(Γέλια)

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έν' την ψηφοφορία που εννά χάσω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λοιπόν, ξεκινούμε με το πρώτο θέμα. Είναι η αναπομπή...

Εδώ έπρεπε να ήσουν παρών, κύριε Νεοφύτου.

Είναι η αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του νόμου περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018.

Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Μουσιούπτας

Ονούφριος Κουλλά
Άριστος Δαμιανού
Αντρέας Καυκαλιάς

Μιχάλης Γιωργάλλας
Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2018, επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 2 Νοεμβρίου 2018 και αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στις 22 Νοεμβρίου 2018 κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων (CIPA), του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κινηματογράφου (ΣΕΚΙΝ) και της Ένωσης Σκηνοθετών Κινηματογράφου και Τηλεόρασης Κύπρου.

Όπως είναι γνωστό, με τον αναπεμφθέντα νόμο σκοπείται η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε αφενός να παραχωρηθούν συγκεκριμένες φορολογικές πιστώσεις επί των επιλέξιμων δαπανών που αντιστοιχούν σε ποσοστό ύψους μέχρι πενήντα τοις εκατόν (50%) του εισοδήματος προσώπου που δραστηριοποιείται στον τομέα παραγωγής ταινιών, σειρών και άλλων συναφών προγραμμάτων οπτικοακουστικής και αφετέρου να παραχωρηθούν φορολογικές εκπτώσεις για δαπάνες που διενεργούνται από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στην κινηματογραφική υποδομή και σε τεχνολογικό εξοπλισμό στον τομέα της οπτικοακουστικής βιομηχανίας.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου από την ολομέλεια της Βουλής στις 2 Νοεμβρίου 2018 ψηφίστηκε σχετική τροπολογία η οποία ενσωματώθηκε στον νόμο και προβλέπει όπως από το φορολογητέο εισόδημα φυσικού προσώπου που ασκεί οικονομική δραστηριότητα στον τομέα παραγωγής ταινιών, σειρών και άλλων συναφών προγραμμάτων οπτικοακουστικής εκπίπτουν, κατά το χρόνο της επένδυσης, δαπάνες οι οποίες αφορούν κινηματογραφική υποδομή και απόκτηση τεχνολογικού εξοπλισμού, καθορίζοντας παράλληλα ότι το ποσοστό της έκπτωσης δε δύναται να ξεπερνά το 20% των επιλέξιμων δαπανών.

Οι λόγοι της αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018, είναι μεταξύ άλλων οι ακόλουθοι:

«... 4. Με την εισαγωγή του “φυσικού προσώπου” ως δικαιούχο να εκπέσει δαπάνες από το φορολογητέο εισόδημα διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής τόσο του νομοσχεδίου όσο και του Σχεδίου για την προώθηση της οπτικοακουστικής βιομηχανίας (στο εξής “το Σχέδιο”) κατά τρόπο που δεν συνάδει με την βούληση της εκτελεστικής εξουσίας. Η διευρύνση του πεδίου εφαρμογής προκύπτει γιατί η αναφορά του φυσικού προσώπου ως δικαιούχος είναι χωρίς αναφορά στην Μικρό Μεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ), στοιχείο το οποίο είναι βασικό για την παροχή των φορολογικών κινήτρων που προβλέπει το Σχέδιο. Στο νομοσχέδιο όπως ψηφίστηκε από την Βουλή των Αντιπροσώπων δεν υπάρχει περιορισμός του μεγέθους όσον αφορά το φυσικό πρόσωπο ενώ για τα νομικά πρόσωπα υπάρχει ο περιορισμός να είναι ΜΜΕ. Πιο έντονο είναι δε το γεγονός ότι το φυσικό πρόσωπο χωρίς κανένα περιορισμό ως προς το μέγεθός του δικαιούται σε έκπτωση μέχρι 20% των επιλέξιμων δαπανών ενώ μια μεσαία επιχείρηση θα δικαιούται έκπτωση μέχρι 10% των επιλέξιμων δαπανών.

5. Τέτοια απεριόριστη αναφορά στα φυσικά πρόσωπα ξεπερνά το πεδίο εφαρμογής και της απόφασης για τα μέτρα ενισχύσεων που έχουν κριθεί από τον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων, με την απόφασή του ημερομηνίας 25.5.2018, και ότι αυτά αποτελούν κρατική ενίσχυση η οποία όμως είναι συμβατή με τον Κανονισμό (ΕΕ) αρ.651/2014 υπό όρους τους οποίους το Υπουργείο Οικονομικών έχει προνοήσει. Η επέκταση του νομοσχεδίου ως έχει ψηφιστεί από την Βουλή των Αντιπροσώπων στα φυσικά πρόσωπα χωρίς κανένα περιορισμό ως προς το μέγεθός τους αλλοιώνει το εγκριθέν από τον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων μέτρο.

6. Ως εκ των πιο πάνω «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018» όπως ψηφίστηκε από την Βουλή των Αντιπροσώπων είναι αντίθετος με τις πρόνοιες των Άρθρων 46, 54 και 58 του Συντάγματος και οδηγούν σε παραβίαση της Συνταγματικής Επιταγής της Αρχής της Διάκρισης μεταξύ Πολιτικής Εξουσίας και Διοικητικής Λειτουργίας και είναι ασύμφωνος με την Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών.

7. Το νομοσχέδιο όπως ψηφίστηκε από την Βουλή των Αντιπροσώπων, αλλά και όπως αυτό είχε κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία προέβλεπε για αναδρομική ισχύ του νόμου από 1.1.2018. Αυτή η αναδρομικότητα όμως δεν μπορεί να ισχύσει αφού το Σχέδιο θα πρέπει να δημοσιευτεί και να εφαρμοστεί μετά την ψήφιση του Νόμου για μελλοντικές δαπάνες και όχι για δαπάνες που πιθανόν έγιναν και που με την αναδρομικότητα του νόμου θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη για παροχή φορολογικής ελάφρυνσης. Πιο συγκεκριμένα παραβιάζονται τα άρθρα 6(1), 6(4) (β) και 11 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 καθώς και το άρθρο 10 του περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμου του 2001, Ν.30(Ι)/2001. Ως εκ τούτου στα

πλαίσια της παρούσας αναπομπής καλείται η Βουλή των Αντιπροσώπων να διαγράψει το άρθρο 5 του νομοσχεδίου που προβλέπει για την αναδρομική ισχύ...».

Κατά την επανεξέταση του αναπεμφθέντος νόμου από την επιτροπή η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέλυσε περαιτέρω τους λόγους για τους οποίους κρίθηκε σκόπιμη η αναπομπή του νόμου, στη βάση της σχετικής επιστολής του Προέδρου της Δημοκρατίας, σημειώνοντας ότι η διαμόρφωση της φορολογικής πολιτικής αφορά την εκτελεστική εξουσία.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι με τις τροποποιήσεις που επήλθαν στον ψηφισθέντα νόμο έχει διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του νόμου, ώστε να καλύπτει φυσικά πρόσωπα τα οποία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία δεν μπορούν να αποτελούν δικαιούχους τέτοιων φορολογικών κινήτρων, καθότι αυτά απευθύνονται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Σε ό,τι αφορά το θέμα της αναδρομικής ισχύος, σημείωσε ότι εκ παραδρομής παρεισέφρησε στο νόμο η σχετική διάταξη και πρέπει να απαλειφθεί. Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε σχετική επιστολή, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018, με την οποία επεξηγεί τις θέσεις του.

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ανέφερε ότι η διάταξη με την οποία αποδίδεται αναδρομικότητα στη νομοθεσία πρέπει να απαλειφθεί, καθότι αντίκειται σε σχετικές πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014. Σε ό,τι αφορά το θέμα της διεύρυνσης της παραχώρησης φορολογικών κινήτρων και σε φυσικά πρόσωπα δήλωσε ότι αυτή μπορεί να επέλθει, μόνο εάν τα φυσικά πρόσωπα πληρούν τις προϋποθέσεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί της αναπομπής του Προέδρου της Δημοκρατίας κατά τη συζήτηση στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που η υπό αναφορά αναπομπή γίνει αποδεκτή, πρέπει να γίνει τροποποίηση του αναπεμφθέντος νόμου, ώστε να απαλειφθεί η σχετική αναδρομικότητα και να γίνει διόρθωση κατά τρόπο που τα φυσικά πρόσωπα να καταστούν δικαιούχα των εν λόγω φορολογικών κινήτρων, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014, σύμφωνα με τους λόγους αναπομπής όπως αυτοί εμπεριέχονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές για την αναπομπή;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, πάμε κατευθείαν στην ψηφοφορία της αναπομπής...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέλει να μιλήσει ο κ. Περδίκης.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, συγγνώμη, απολογούμαι.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Έχουμε πει στην επιτροπή Οικονομικών ότι θα γίνουν τροπολογίες πάνω στο νόμο σε σχέση με την αναπομπή, οι οποίες τροπολογίες προέκυψαν ως αποτέλεσμα του δικαιολογητικού της αναπομπής που έστειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και αυτό το οποίο προέκυψε ουσιαστικά είναι ότι ο νόμος, ανεξαρτήτως της αναπομπής, περιέχει στοιχεία που συγκρούονται τόσο με το σύνταγμα όσο και με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Επομένως, εκάμαμεν μια συνεννόηση στην επιτροπή Οικονομικών τζιαι πρέπει να πω ότι όσοι ήμασταν παρόντες ήμασταν ομόφωνοι ότι με τις τροπολογίες που θα γίνουν πάνω στο νόμο θα ψηφιστεί και η αναπομπή τζιαι θα προχωρήσουμε. Ε, θα ήθελα να ήξερα αν αυτή η διευθέτηση ισχύει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, δεν ήμουν παρών εγώ. Να μας πει ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήταν δυο ζητήματα. Για το ένα μας εκάμαν αναπομπή για αντισυνταγματική πρόνοια που ήταν στο νομοσχέδιο που ήρθε στη Βουλή, για να υπερασπιζόμαστε και τα του οίκου μας. Το δεύτερο ήταν μια προσθήκη που μπήκε για φυσικά πρόσωπα, που όντως υπήρχε κάποιο ζήτημα, που σε συνεργασία και με τον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων και με τη σύμφωνο γνώμη της κυβέρνησης έχει γίνει η αλλαγή και θεωρώ ότι ομόφωνα θα δεχτούμε την αναπομπή. Αλλά να το ξεκαθαρίσω: Η αντισυνταγματικότητα οφειλόταν σε πρόνοια του νομοσχεδίου που ήρθε εδώ στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι, απ' ό,τι πληροφορούμαι και από την αρμόδια υπηρεσία, έχουν περιληφθεί, κύριε Στεφάνου, αυτές οι τροπολογίες. Άρα, έγκριση της αναπομπής σημαίνει ότι περιλαμβάνονται αυτές οι τροπολογίες. Ψηφίζουμε δηλαδή υπέρ του νόμου όπως έχει τροποποιηθεί...

Καταλάβετε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπέρ της αποδοχής πρώτα...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ψηφίζουμε υπέρ της αναπομπής ως έχει τροποποιηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λοιπόν, θα ακολουθήσουμε την εξής διαδικασία και με συμβουλές που πήρα από πολλούς έγκριτους βουλευτές και υπηρεσιακούς και νομίζω συμφωνώ και εγώ: Θα ψηφίσουμε για την αναπομπή. Αν εγκριθεί η αναπομπή, θα ψηφίσουμε τις διαφοροποιήσεις που γίνονται.

Εντάξει; Ικανοποιημένοι όλοι;

Άρα, ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εν ηξέρω είναι συστήματα έσιετε, αλλά εγώ επάτησα το κουμπί μου τζιαι εσήκωσα το σιέριν μου.

(Αστειευόμενος)

Οξά πρέπει να σηκώννω τζιαι τα δκυο μου σιέρκα ή το πόδι μου πάνω, για να με θεωρείτε ας πούμε; Εμπήκεν το όνομά μου τρεις φορές, εσβήστηκεν άλλες τρεις τζιαι... Τρία σιέρκα πάνω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Ε, φαίνεται εβαρήθηκέν σε το σύστημα, κύριε Περδίκη!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θέλω να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Εβαρήθηκέν σε το σύστημα, αλλά είμαι εγώ δαμαί, για να το διορθώνω!

Έχετε τον λόγο. Έχετε τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Λοιπόν, υπάρχουν πολλά ζητήματα σ' αυτή την υπόθεση. Έχουμε κάθε λόγο να μιλήσουμε, γιατί η τροπολογία για εισαγωγή των φυσικών προσώπων στο Σχέδιο Επιδότησης για την Κινηματογραφική Βιομηχανία προήλθε από το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και η αναπομπή έγινε από τον Πρόεδρο, όχι για συνταγματικό λόγο, αλλά γιατί διαφωνούσε με τη συγκεκριμένη προσθήκη.

Σωστά το είπε ευσχήμωσ ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, θα το αναλύσω, για να το καταλάβουμε. Στη συνέχεια και ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών αναδείχθηκε ότι υπήρχε πραγματική αντισυνταγματικότητα από την αρχή, όταν ήρθε το νομοσχέδιο. Τώρα γιατί δεν το είδε η Νομική Υπηρεσία,

γιατί δεν το είδαμε τζιαι εμείς, για να πω τζιαι τα δικά μας, και δεν το είδε κανένας αυτό έν' άξιο απορίας, αλλά υπήρχε αντισυνταγματικότητα στο γεγονός ότι περιλάμβανε πρόνοια για αναδρομική ισχύ λειτουργίας ενός σχεδίου επιδότησης. Κάποιοι δηλαδή ενδεχομένως να είχαν κάνει ήδη και αίτηση τζιαι να περίμεναν να εγκριθούν τωρά, πριν ακόμα ψηφιστεί το νομοσχέδιο. «Οσμή σκανδάλου», είπαν κάποιοι. Σωστά η Βουλή το εντόπισε στη συνεδρίαση της περασμένης εβδομάδας και σωστά τροποποιείται το νομοσχέδιο με την αναφορά στον κανονισμό για τα φυσικά πρόσωπα. Άρα, παραμένουν τα φυσικά πρόσωπα και αφαιρείται το στοιχείο της αντισυνταγματικότητας και αυτό το κάμνει η Βουλή.

Εγώ δε δέχομαι να εισπράττω “κατσάδα” από τον Γενικό Εισαγγελέα, γιατί έγινε και αυτό εχτές, ως επιτροπή Οικονομικών, επειδή ετολμήσαμε να πούμε στην επιτροπή Οικονομικών ότι έπρεπε η κυβέρνηση, Γενικός Εισαγγελέας τζιαι Έφορος Κρατικών Ενισχύσεων, να εντοπίσουν αυτό το λάθος τζιαι να μεν μας το στείλουν λανθασμένο στη Βουλή, την αντισυνταγματικότητα που αφορά την αναδρομικότητα.

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα θέμα εδώ. Όταν με βάλεις εμένα να ψηφίσω υπέρ της αναπομπής, είναι σαν να με βάλεις να ψηφίσω, για να διαγραφεί το φυσικό πρόσωπο, τζιαι ύστερα να με βάλεις να ψηφίσω να μπει το φυσικό πρόσωπο.

ZACHARIAS KOULIAS:

(Αστειευόμενος)

Καλάν, πειράζει σε πόθθεν εννά μπει;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Η σωστή διαδικασία, όπως εγίνηκεν πάρα πολλές φορές, είναι να λέει η Βουλή: «Αποδέχομαι την αναπομπή και τροποποιώ το νομοσχέδιο, ποιοι έν' υπέρ, ποιοι έν' κατά τζιαι τέλειωσε». Οι δκυο ψηφοφορίες, μια ψηφοφορία...

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αφού έτσι είπαμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τζιαι εγίνηκεν εκατό πενήντα φορές σε τούντη Βούλη! Γιατί να μας βάλετε δκυο φορές να ψηφίσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Εννά κουραστείς; Έν' με το κουμπί τζιαι έθθα σε απορρίψει τούντη φορά!

Το λοιπόν, κύριοι, έχει άλλον ομιλητή;

Η κ. Θεολόγου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τούτη έν' η απάντηση, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αυτή είναι η απάντηση! Εκάμετε μία συνεννόηση...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν υπάρχουν πολιτικές διαδικασίες;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκάμετε μία...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν υπάρχουν πολιτικές τοποθετήσεις; Διαγράφονται ούλλα, για να κόβουμε δρόμο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε διαγράφηκε τίποτε. Εκάμετε μία συνεννόηση η οποία είναι καταγραμμένη στις διαδικασίες όπως τις έχω μπροστά μου, άρα, πρέπει να έγινε πολύ καλή μελέτη και συνεννόηση, ώστε να έρτει ως σημείωμα κοντά μου, στον ηλεκτρονικό μου υπολογιστή. Δεν είναι μόνο αυτό που είπα, ότι μου έφεραν και το γραπτό κείμενο, να βεβαιωθώ. Το έχετε και εσείς.

Επομένως, έχει τον λόγο η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι σημαντικό τούτο που λέει ο κ. Περδίκης όμως, διότι να δεχθούμε την αναπομπή διαγράφοντας όλο αυτό το θέμα της αντισυνταγματικότητας, λόγω της αναδρομικής ισχύος που παρουσιάζοταν στο νομοσχέδιο, αλλά είπατε δε θα το αναιρέσει το νέο κείμενο που θα βάλουμε κάτω. Ποιος δεσμεύεται ότι δε θα κάμει αυτή τη διαδικασία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας; Να το ξεκαθαρίσουμε. Διότι, εάν δεχθούμε την αναπομπή, τότε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν κατάλαβα το σημείο σας, κυρία Θεολόγου. Μπορείτε να μου εξηγήσετε;

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή τη στιγμή, αν δεχθούμε την αναπομπή -όπως το ανέφερε ο κ. Περδίκης- αν δεχθούμε την αναπομπή, πάμε να ψηφίσουμε κάτι άλλο, το οποίο μπορεί κάλλιστα να αναπεμφθεί ξανά από τον Πρόεδρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν αναπεμφθεί ξανά, να το δούμε, αλλά δεν ψηφίζουμε κάτι άλλο.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Εκεί όμως δε θα παρουσιάζεται θέμα αναδρομικότητας ή οποιαδήποτε άλλα αντισυνταγματικά σημεία, διότι στο ζήτημα της τροπολογίας που περάσαμε την περασμένη φορά για την ενσωμάτωση των φυσικών προσώπων δεν υπάρχουν ζητήματα αντισυνταγματικότητας στο συγκεκριμένο θέμα. Να το ξεκαθαρίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Έτσι λίγο να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους, για να είναι ξεκάθαρα. Ψηφίσαμε έναν νόμο στον οποίο έκαμε τροπολογία η Βουλή και περιέλαβε τα φυσικά πρόσωπα. Όταν ανέπεμψε τον νόμο ο Πρόεδρος στη Βουλή, ήρθε ένα δικαιολογητικό. Εκεί λέει η Γενική Εισαγγελία ότι, ξέρετε, ο νόμος μέσα έχει στοιχεία αντισυνταγματικότητας, γιατί προβλέπει αναδρομικότητα. Η αναδρομικότητα ήταν -όπως σωστά έχει πει ο κ. Νεοφύτου- μέσα στον αρχικό νόμο, μέσα στο νομοσχέδιο της κυβέρνησης. Δηλαδή, είτε ψηφίζαμε την αναπομπή είτε όχι, ο νόμος είχε αντισυνταγματικό στοιχείο μέσα. Στην παρουσία του εφόρου εκεί των Κρατικών Ενισχύσεων είπε ότι έχει ακόμα ένα στοιχείο το οποίο αποτελεί παραβίαση του ευρωπαϊκού κεκτημένου σε σχέση με τα κίνητρα και την αναδρομικότητα. Βρεθήκαμε μπροστά σε ένα δίλημμα ως επιτροπή Οικονομικών. Τι κάνουμε, για να λύσουμε το θέμα της αντισυνταγματικότητας και της σύγκρουσης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο; Είτε ψηφίσεις είτε καταψηφίσεις την αναπομπή, τα ζητήματα παραμένουν. Και ήυραμε αυτή, αν μου επιτρέπετε να το πω στα κυπριακά, τη σολωμονιτζή. Να κάμουμε την τροπολογία πάνω στο νόμο -είτε μας και μια παρατήρηση ο έφορος για το πώς θα διατυπωθεί το θέμα με το φυσικό πρόσωπο και το έχουμε συμφωνήσει- και είπαμε, αφού θα έρθουμε στην ολομέλεια, να ψηφίσουμε όλοι την αναπομπή με τροποποιημένο τον νόμο.

Θεωρούμε εμείς λοιπόν ότι η διαδικασία που θα γίνει, αν θα ψηφίσουμε την αποδοχή της αναπομπής, θα είναι αυτού του νόμου που έχει τροποποιηθεί καλώς ή κακώς με αυτό τον τρόπο και θα ισχύει ο νόμος που είναι τροποποιημένος, με τη διαγραφή της αναδρομικότητας και τη διόρθωση, όπως είπε ο έφορος, του ζητήματος των φυσικών προσώπων.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ωραία, καταλάβαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, υπέρ ή εναντίον της αναπομπής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τρεις ψήφους εναντίον και μία αποχή, η αναπομπή γίνεται αποδεκτή*.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχή: ΕΛΑΜ.

Και τώρα προχωρούμε στην ψήφιση για το αναδιαμορφωμένο κείμενο νόμου.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, δύο αποχές και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, αποδεχόμαστε την αναπομπή, όπως έχει αναδιαμορφωθεί το κείμενο νόμου, κύριε Στεφάνου, σωστά;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ναι, με τον νόμο που θα αναδιαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ και δύο αποχές, το αναδιαμορφωμένο κείμενο του αναπεμφθέντος νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 2 και 3 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών...»

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν μπορούμε να πάρουμε τα θέματα της οριζόντιας...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μην ανησυχείτε, δε θα χάσει το αεροπλάνο, σας διαβεβαιώ.

Έχετε τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχει κατατεθεί μία τροπολογία από πλευράς των φίλων της ΕΔΕΚ, του Κωστή του Ευσταθίου, θα παρακαλούσαμε να αναβληθούν και το 2 και το 3, να πάνε πίσω στην επιτροπή, για να συζητηθούν αποκλειστικά και μόνο. Με τις τροπολογίες που υπάρχουν ήδη προκύπτουν σοβαρά ζητήματα, τα οποία ενδεχομένως, αν δεν εξεταστούν με τη δέουσα προσοχή, θα δημιουργήσουν παρά θα λύσουν προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, κύριε Λουκαΐδη.

Υπάρχει ένσταση για αναβολή των υπ' αριθμόν 2 και 3 θεμάτων;

Ο κ. Δίπλαρος.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συναινέσουμε στην αναβολή και του θέματος 2 και του 3, νοουμένου ότι αυτή η αναβολή θα είναι για μία βδομάδα. Με προβληματίζει το γεγονός ότι, εάν πάνε πίσω στην επιτροπή, πιθανόν να καθυστερήσουμε. Αν πούμε ότι θα είναι για μία βδομάδα, την ερχόμενη Παρασκευή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Για την άλλη Παρασκευή. Ναι, να κάμουμε ολομέλεια, γιατί έχουμε αρκετές αναβολές, είναι και βαρυφορτωμένο το πρόγραμμα σήμερα -και επ' ευκαιρία να ευχαριστήσω τις κοινοβουλευτικές επιτροπές για την πολλή δουλειά που έκαναν αυτό το δεκαπενθήμερο- οπότε δικαιολογεί συνεδρία την άλλη Παρασκευή.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι...

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ποιος θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Απλώς να αναφέρω ότι την επόμενη Παρασκευή θα απουσιάζω στο εξωτερικό σε συνεδρία του Συμβουλίου της Ευρώπης, της Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού, επομένως δεν ξέρω αν αυτό προκαλεί κάποιο ζήτημα. Ίσως να ενημερώσω τους συναδέλφους, αλλά δεν ξέρω αν παραταθεί για ακόμα μια βδομάδα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακούστε να σας πω κάτι. Δέστε το με τους συναδέλφους, κάμετε μία προσπάθεια, εάν επιβάλλεται, επειδή έτσι κι αλλιώς προβλέπω ότι την ημέρα που ξεκινούμε τους προϋπολογισμούς, δηλαδή στις 12 του Δεκέμβρη, θα έχουμε και δύο, τρία, τέσσερα θέματα και θα βάλουμε και νομοθετική εργασία το πρωί, μπορεί να το πάρουμε εκεί. Αλλά από την άλλη, λέγοντας τούτο, θέλω να κάμω έκκληση· όχι εκείνη την ημέρα εκτός από δύο, τρία θέματα να βάλουμε δεκατρία.

Αναβάλλονται το 2 και το 3.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς, αν μου επιτρέπτε, δεν είμαι σίγουρος 100%, αλλά νομίζω ότι ο Πρόεδρος μπορεί να επιβεβαιώσει αν έφτασε προειδοποιητική επιστολή.

ΣΤΕΛΛΑ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Όχι.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Γιατί η Νομική Υπηρεσία ήταν έντονη στο συγκεκριμένο θέμα, οπότε ό,τι και αν αποφασίσουμε για την αναβολή θα πρέπει να το ολοκληρώσουμε πριν το τέλος του χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φυσικά όσοι είναι έντονοι, κύριε Νουρή, να είναι έντονοι και στο να φέρνουν τα νομοσχέδια έγκαιρα. Αυτό το κόψαμε και θέλω εκείνο τον βουλευτή και εκείνη τη Βουλή που θα εύρει τη διαδικασία -έκαμε μια πρόταση ο κ. Λιλλήκας, δεν είμαι σίγουρος αν μπορούμε να το δούμε έτσι- εκείνη τη διαδικασία, με βάση την οποία αυτός που καθυστερεί, τιμωρείται. Δε θα μειώνεται ο κοινοβουλευτικός έλεγχος, επειδή κάποιοι δεν κάνουν τη δουλειά τους, την ώρα που πρέπει και με τον τρόπο που πρέπει.

Ναι, κυρία Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς, επειδή με προλάβετε, αυτό ήθελα να σημειώσω. Το νομοσχέδιο ήρθε στη Βουλή, όταν είχε ήδη λήξει η προθεσμία. Η κοινοβουλευτική επιτροπή το είδε άμεσα και το είδε, έτσι, πολύ εξονυχιστικά. Οι τροπολογίες του συναδέλφου και ίσως και άλλες, για να είμαστε ειλικρινείς, θα μπορούσαν να συζητηθούν. Να προσπαθήσουμε να τις δούμε το συντομότερο δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να έρχονται τρεις μήνες ενωρίτερα.

Θέλω να κάμω έκκληση πραγματικά προς τη Βουλή, προς όλους σας, να βρεθούν εκείνοι οι τρόποι, οι νόμοι, όποιος καθυστερεί, να καταδικάζεται. Τέλειωσε τούτη η ιστορία, «επειδή θα πληρώσουμε πρόστιμο, περάστε το» και ούτω καθεξής.

Ο κ. Δίπλαρος.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πέντε δευτερόλεπτα.

Να πούμε ότι συμφωνούμε απόλυτα. Απλά, επειδή θεωρώ ότι είναι μόνο η τροπολογία της ΕΔΕΚ, μπορεί και στις επτά να έρθει και να μην προσθέσουμε παραπάνω νομοσχέδια στις δώδεκα του μήνα, που ήδη έχουμε τρία. Απλά, επειδή ήρθε και ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ, νομίζω να πάμε στο 7 θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πάμε στο 7 και στο 8, μάλιστα. Και μάλιστα ήρθε και δεκαεπτά λεπτά πιο πριν απ' ό,τι ζητήσαμε.

Λοιπόν, πάμε στο υπ' αριθμόν 7 θέμα, που είναι η οριζόντια ψηφοφορία.

Κύριε Δίπλαρε, αυτά που θέλετε είναι και το 7 και το 8, έτσι;

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Τα υπ' αριθμόν 7, 8, 9 και 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, οριζόντια ψηφοφορία.

Τα υπ' αριθμόν 7 μέχρι 10 θέματα είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016», είναι πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Νίκου Νουρή και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2016», πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Λιλλήκα, προέδρου της Συμμαχίας Πολιτών, «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017», πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Πεردίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και το υπ' αριθμόν 10 θέμα «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017», που είναι πρόταση νόμου και πάλι του κ. Γιώργου Πεردίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Για τα θέματα αυτά έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Νίκος Νουρής

Ανδρέας Κυπριανού

Πανίκος Λεωνίδου

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Πάυλος Μυλωνάς

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λιλλήκας

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 11 Ιουνίου 2018. Επιπρόσθετα, πέραν των εν λόγω συνεδριάσεων, η επιτροπή μελέτησε αρχικά την πρώτη πρόταση νόμου σε προηγούμενη συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 13 Οκτωβρίου 2016. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο προϊστάμενος της Κεντρικής Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Νίκο Νουρή και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, ώστε να θεσμοθετηθεί διαδικασία οριζόντιας ψηφοφορίας για την ανάδειξη των συμβουλίων των δήμων και να παρασχεθεί το δικαίωμα στους πολίτες να ψηφίζουν υποψηφίους από διάφορους συνδυασμούς κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων ή/και περισσότερους από έναν ανεξάρτητους υποψηφίους.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών, είναι η τροποποίηση του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, ώστε να καθιερωθεί διαδικασία οριζόντιας ψηφοφορίας για την εκλογή δεκαπέντε βουλευτών επικρατείας από το σύνολο του εκλογικού σώματος. Για τους σκοπούς της εκλογής των εν λόγω βουλευτών η επικράτεια της Δημοκρατίας θα θεωρείται ενιαία εκλογική περιφέρεια και η ψηφοφορία θα διεξάγεται με ξεχωριστό ψηφοδέλτιο.

Σκοπός της τρίτης και της τέταρτης πρότασης νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν στη Βουλή από το βουλευτή κ. Γιώργο Πεردίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, είναι η τροποποίηση του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου και του περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμου, ώστε να θεσμοθετηθεί διαδικασία οριζόντιας ψηφοφορίας κατά τη διεξαγωγή των εκλογών για την ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων και των μελών του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αντίστοιχα, ώστε να παρέχεται η ευκαιρία σε πολίτες που δεν υποστηρίζουν συγκεκριμένο κόμμα να ψηφίζουν υποψηφίους από διάφορους συνδυασμούς.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρώτη πρόταση νόμου, οι προτεινόμενες με αυτή ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των πολιτών στην εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη των συμβουλίων των δήμων, περιορίζοντας ενδεχόμενη αποχή και αποστασιοποίηση από τη συμμετοχή στα κοινά. Επιπρόσθετα, ο εκ των εισηγητών της και μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Νίκος Νουρής δήλωσε ότι η εφαρμογή διαδικασίας οριζόντιας ψηφοφορίας στις εκλογές σε επίπεδο τοπικών αρχών θα αποτελέσει σημείο αναφοράς για τυχόν μεταγενέστερη αναθεώρηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για την εκλογή βουλευτών και ευρωβουλευτών προς την κατεύθυνση της θεσμοθέτησης ανάλογης διαδικασίας όσον αφορά τις εν λόγω εκλογικές διαδικασίες.

Όσον αφορά τη δεύτερη πρόταση νόμου, ο εισηγητής της δήλωσε πως με τις πρόνοιές της σκοπείται ο εκσυγχρονισμός του ισχύοντος εκλογικού νόμου, ώστε αυτός να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας. Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της εν λόγω πρότασης νόμου, όπως ο ίδιος δήλωσε, οι επιλογές του πολίτη διευρύνονται, επειδή θα δικαιούται να επιλέξει υποψηφίους από περισσότερους από έναν συνδυασμούς κομμάτων ή συνασπισμούς συνεργαζόμενων κομμάτων ή συνδυασμούς ανεξαρτήτων ή περισσότερους από έναν ανεξάρτητους υποψηφίους και ως εκ τούτου τόσο οι ανεξάρτητοι υποψήφιοι όσο και σημαντικές προσωπικότητες που διεκδικούν την εκλογή τους θα έχουν πραγματική προοπτική εκλογής.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της τρίτης και της τέταρτης πρότασης νόμου, με τις προτεινόμενες σε αυτές ρυθμίσεις τα ψηφοδέλτια στα οποία δεν καταγράφεται κομματική προτίμηση και υπάρχει επιλογή υποψηφίων δε θα θεωρούνται άκυρα, όπως ισχύει σήμερα. Συναφώς, όσοι πολίτες δεν έχουν κομματική επιλογή θα μπορούν να συμμετέχουν στην εκλογική διαδικασία και δε θα επιλέγουν την αποχή και την αποστασιοποίηση από την πολιτική.

Επιπρόσθετα, όπως ο ίδιος σημείωσε, με τις πρόνοιες της τρίτης πρότασης νόμου αναθεωρείται η διαδικασία κατανομής των βουλευτικών εδρών, έτσι ώστε αυτές να κατανέμονται με βάση το σύστημα της απλής αναλογικής. Περαιτέρω, προτείνεται όπως η κατανομή των εδρών γίνεται στις επιμέρους εκλογικές περιφέρειες με βάση την εκλογική δύναμη στην οικεία εκλογική περιφέρεια αντί στη βάση του ότι η Δημοκρατία θεωρείται ενιαία εκλογική περιφέρεια, όπως ισχύει σήμερα. Πέραν των πιο πάνω, ο ίδιος δήλωσε ότι κρίνεται προσφορότερο όπως το όλο εγχείρημα για τη θεσμοθέτηση διαδικασίας οριζόντιας ψηφοφορίας τύχει εφαρμογής σε πρώτη φάση όσον αφορά τις επερχόμενες ευρωεκλογές.

Σημειώνεται ότι μέλη της επιτροπής επισήμαναν ότι οι προτεινόμενες με τις υπό αναφορά προτάσεις νόμου τροποποιήσεις στις νομοθεσίες που διέπουν τις διάφορες εκλογικές διαδικασίες δεν πρέπει να υιοθετηθούν σε χρόνο που δεν απέχει επαρκώς από τη διεξαγωγή οποιωνδήποτε επερχόμενων εκλογών, ανάλογα με την περίπτωση.

Ο προϊστάμενος της Κεντρικής Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών, τοποθετούμενος επί των προνοιών των προτάσεων νόμου, δήλωσε μεταξύ άλλων ότι, σε περίπτωση που με βάση τη βούληση του νομοθετικού σώματος προκρίνεται η θεσμοθέτηση διαδικασίας οριζόντιας ψηφοφορίας όσον αφορά ορισμένες εκλογικές διαδικασίες, όπως εκφράζεται στους προτεινόμενους νόμους, το Υπουργείο Εσωτερικών θα υποβάλει εισηγήσεις για βελτιωτικές αλλαγές των κειμένων των προτάσεων νόμου, με στόχο την αποτελεσματικότερη νομοθετική ρύθμιση της εν λόγω διαδικασίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Η πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν πως ως θέμα αρχής η κοινοβουλευτική τους ομάδα τάσσεται εναντίον της ψήφισης των προτάσεων νόμου σε νόμους και γι' αυτό θα τις καταψηφίσει. Ειδικότερα, ανέφεραν ανάμεσα σε άλλα τα πιο κάτω:
  - α. Η φθορά και απαξίωση της πολιτικής ζωής συνιστούν φαινόμενα τα οποία δεν αντιμετωπίζονται μόνο με τυχόν αλλαγές στους εκλογικούς νόμους.
  - β. Η θεσμοθέτηση διαδικασίας οριζόντιας ψηφοφορίας τείνει να επιδεινώσει την απολιτικοποίηση των πολιτών, αποθαρρύνει τη συγκεκριμενοποίηση του πολιτικού λόγου και ενισχύει την ασάφεια στις πολιτικές θέσεις και τις ευκαιριακές τοποθετήσεις.
  - γ. Η υιοθέτηση του συστήματος της οριζόντιας ψηφοφορίας σε ορισμένες περιπτώσεις συνεπάγεται την έμμεση υιοθέτηση πλειοψηφικού συστήματος εκλογής.
  - δ. Πέραν των πιο πάνω, επιτείνει το δημοκρατικό έλλειμμα και τις παθογένειες της πολιτικής ζωής και ενθαρρύνει το λαϊκισμό, καθώς και την ατομοκεντρική αντιπροσώπευση αντί τη συλλογική αντιπροσώπευση που αποτελεί χαρακτηριστικό του αναλογικού συστήματος εκλογής.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού ανέφεραν ότι με την υιοθέτηση του συστήματος της οριζόντιας ψηφοφορίας στις εκλογές για την

ανάδειξη των συμβουλίων των δήμων δεν επηρεάζεται το πολιτειακό σύστημα και τυχόν αναθεώρηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για την εκλογή βουλευτών και ευρωβουλευτών προς την κατεύθυνση της θεσμοθέτησης ανάλογης διαδικασίας στις εν λόγω εκλογικές διαδικασίες θα εξεταστεί σε μεταγενέστερο στάδιο. Συναφώς, δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα τάσσεται υπέρ της ψήφισης της πρώτης πρότασης νόμου και εναντίον της ψήφισης της δεύτερης, της τρίτης και της τέταρτης πρότασης νόμου σε νόμους.

3. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος διαφώνησαν με τις πρόνοιες των προτάσεων νόμου και δήλωσαν πως θα τις καταψηφίσουν.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών εισηγείται, κατά πλειοψηφία της προέδρου της επιτροπής και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος όσον αφορά την πρώτη πρόταση νόμου και ομόφωνα όσον αφορά τη δεύτερη, την τρίτη και την τέταρτη πρόταση νόμου, την καταψήφιση των υπό αναφορά προτάσεων νόμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016. (Πρόταση νόμου).
2. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2016. (Πρόταση νόμου).
3. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017. (Πρόταση νόμου).
4. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017. (Πρόταση νόμου).

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος
Γιώργος Τ. Γεωργίου
Νίκος Νουρής
Ανδρέας Κυπριανού
Γιώργος Κάρουλλας
Πανίκος Λεωνίδου
Χαράλαμπος Πιτκοκοπίτης
Κωστής Ευσταθίου

Λίνος Παπαγιάννης

Μη μέλη της επιτροπής:

Δημήτρης Δημητρίου
Μαρίνος Σιζόπουλος
Γιώργος Λιλλήκας
Μιχάλης Γιωργάλλας
Γιώργος Περδίκης

Όπως είναι γνωστό, οι προτάσεις νόμου του επισυνημμένου παραρτήματος υποβλήθηκαν στην ολομέλεια της Βουλής για ψήφιση στις 10 Ιουλίου 2018 με σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2018. Ωστόσο, στο στάδιο της συζήτησης των προτάσεων νόμου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος αποφασίστηκε η αναβολή της συζήτησής τους, λαμβάνοντας υπόψη και την κατάθεση τροπολογιών επί των προνοιών της τέταρτης πρότασης νόμου από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, έπειτα από την αναβολή της συζήτησης των προτάσεων νόμου από την ολομέλεια, τις επανεξέτασε στη συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Οκτωβρίου 2018.

Σημειώνεται ότι ο σκοπός και οι επιδιώξεις των προτάσεων νόμου, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο πρώτο στάδιο της εξέτασής τους, προτού αναβληθεί η συζήτησή τους από την ολομέλεια της Βουλής, περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεσή της.

Υπενθυμίζεται ότι σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Νίκο Νουρή και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, ώστε να θεσμοθετηθεί διαδικασία οριζόντιας ψηφοφορίας για την ανάδειξη των συμβουλίων των δήμων και να παρασχεθεί το δικαίωμα στους πολίτες να ψηφίζουν υποψηφίους από διάφορους συνδυασμούς κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων ή/και περισσότερους από έναν ανεξάρτητους υποψηφίους.

Όσον αφορά τη δεύτερη πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον βουλευτή κ. Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών, σκοπός της είναι η τροποποίηση του περί Εκλογής Μελών της

Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, ώστε να καθιερωθεί διαδικασία οριζόντιας ψηφοφορίας για την εκλογή δεκαπέντε βουλευτών επικρατείας από το σύνολο του εκλογικού σώματος. Για τους σκοπούς της εκλογής των εν λόγω βουλευτών η επικράτεια της Δημοκρατίας θα θεωρείται ενιαία εκλογική περιφέρεια και η ψηφοφορία θα διεξάγεται με ξεχωριστό ψηφοδέλτιο.

Επιπρόσθετα, σκοπός της τρίτης και της τέταρτης πρότασης νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν στη Βουλή από τον βουλευτή κ. Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, είναι η τροποποίηση του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου και του περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμου, ώστε να θεσμοθετηθεί διαδικασία οριζόντιας ψηφοφορίας κατά τη διεξαγωγή των εκλογών για την ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων και των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αντίστοιχα, για να παρέχεται η ευκαιρία σε πολίτες που δεν υποστηρίζουν συγκεκριμένο κόμμα να ψηφίζουν υποψηφίους από διάφορους συνδυασμούς.

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης των προτάσεων νόμου από την επιτροπή διατυπώθηκαν εκ νέου οι θέσεις των κομμάτων που εκπροσωπούνται σε αυτήν, καθώς και των βουλευτών μη μελών της επιτροπής που παρευρέθηκαν στην υπό αναφορά συνεδρία της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου δήλωσαν πως τάσσονται εναντίον της ψήφισης των προτάσεων νόμου σε νόμους και γι' αυτό θα τις καταψηφίσουν.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα τάσσεται υπέρ της ψήφισης της πρώτης πρότασης νόμου και εναντίον της ψήφισης της δεύτερης και της τρίτης πρότασης νόμου σε νόμους. Όσον αφορά την τέταρτη πρόταση νόμου, δήλωσαν ότι προτίθενται να υποστηρίξουν την ψήφισή της σε νόμο σε περίπτωση υιοθέτησης από την ολομέλεια του σώματος των τροπολογιών που η κοινοβουλευτική τους ομάδα κατέθεσε πριν από την αναβολή της συζήτησης των προτάσεων νόμου στις 10 Ιουλίου 2018.
3. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ διαφώνησε με την υιοθέτηση οποιωνδήποτε τροποποιήσεων στις νομοθεσίες που διέπουν τις διάφορες εκλογικές διαδικασίες σε χρόνο που δεν απέχει επαρκώς από τη διεξαγωγή οποιωνδήποτε επερχόμενων εκλογών, ανάλογα με την περίπτωση. Επιπρόσθετα, διατύπωσε προβληματισμούς και επιφυλάξεις σε σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις για τη θεσμοθέτηση οριζόντιας ψηφοφορίας, ιδιαίτερα σε σχέση με την πολυπλοκότητα και τις στρεβλώσεις που πιθανόν να προκύψουν κατά την εφαρμογή της, καθώς και το ενδεχόμενο χειραγώγησης της ψήφου του πολίτη. Συναφώς, δήλωσε ότι στο παρόν στάδιο το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάσσεται εναντίον της ψήφισης όλων των υπό αναφορά προτάσεων νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών εισηγείται, κατά πλειοψηφία της πρόεδρου της επιτροπής και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του μέλους της βουλευτή του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, όσον αφορά την πρώτη και την τέταρτη πρόταση νόμου και ομόφωνα όσον αφορά τη δεύτερη και την τρίτη πρόταση νόμου την καταψήφισή τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016. (Πρόταση νόμου).
2. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2016. (Πρόταση νόμου).
3. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017. (Πρόταση νόμου).
4. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017. (Πρόταση νόμου).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο πλαίσιο αυτό θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι για τα θέματα που αφορούν την οριζόντια ψηφοφορία έχει καθοριστεί συγκεκριμένος χρόνος, ο οποίος θα σας παρακαλέσω να τηρηθεί ακριβώς. Οκτώ λεπτά για το ΔΗΣΥ και το ΔΗΚΟ, έξι λεπτά για το ΔΗΚΟ και...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

ΑΚΕΛ.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έν' πολλά καλά που τα λαλεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Για το ΔΗΣΥ-ΑΚΕΛ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μη μας χωρίσετε με τους κεντρώους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε, ναι, ΔΗΣΥ-ΑΚΕΛ.

Κύριε Κουλία, σύγχυσα τις τελευταίες συνεργασίες.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έκαμες ένα σωστό λάθος, κύριε Πρόεδρε.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τέσσερα για τους υπόλοιπους.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό για το υπ' αριθμόν 7 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, ώστε να θεσμοθετηθεί διαδικασία οριζόντιας ψηφοφορίας για την ανάδειξη των συμβουλίων των δήμων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό για το υπ' αριθμόν 8 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, ώστε να καθιερωθεί διαδικασία οριζόντιας ψηφοφορίας για την εκλογή δεκαπέντε βουλευτών επικρατείας από το σύνολο του εκλογικού σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό για το υπ' αριθμόν 9 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, ώστε να θεσμοθετηθεί διαδικασία οριζόντιας ψηφοφορίας κατά τη διεξαγωγή των εκλογών για την ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό για το υπ' αριθμόν 10 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμου, ώστε να θεσμοθετηθεί διαδικασία οριζόντιας ψηφοφορίας κατά τη διεξαγωγή των εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτοί που έκαμαν τις προτάσεις να μιλήσουν πρώτοι, για να υποστηρίξουν τις προτάσεις τους.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εκτός αν είναι ορφανές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πανίκος Λεωνίδου έχει τον λόγο.

Θέλετε να σας βοηθούμε πότε να σταματάτε, για να μην αδικήσετε συναδέλφους του ίδιου κόμματος; Λέγετέ μας το χρόνο και ο γραμματέας εδώ θα σας προειδοποιεί.

Πόσο χρόνο θέλετε να μιλήσετε, κύριε Λεωνίδου; Να το λέτε στους γραμματείς.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε σήμερα το θέμα της οριζόντιας ψηφοφορίας, το οποίο αποτελεί κοινό σημείο όλων των σχετικών προτάσεων νόμου. Το δίλημμα που έχουμε ενώπιόν μας είναι κατά πόσο ο ψηφοφόρος πρέπει να έχει τη δυνατότητα να επιλέγει υποψηφίους και από άλλα ψηφοδέλτια ή αν θα περιορίζεται στους υποψηφίους του κόμματος που έχει επιλέξει. Πρόκειται για το δίλημμα: αμιγής αντιπροσωπευτική δημοκρατία παλαιού τύπου ή σύγχρονη κομματική δημοκρατία; Πρωταρχική επιλογή του ψηφοφόρου είναι τα πρόσωπα ή οι πολιτικές προτάσεις των κομμάτων; Με το σύστημα της οριζόντιας ψηφοφορίας τίθεται ως προτεραιότητα η επιλογή των προσώπων. Ενισχύεται έτσι ο παραδοσιακός προσωπικός χαρακτήρας των εκλογών, με αποτέλεσμα τα κόμματα να έρχονται σε δεύτερη μοίρα και κατά συνέπεια τα πολιτικά τους προγράμματα. Σημαντικό σημείο της επιχειρηματολογίας που αναπτύσσεται υπέρ της οριζόντιας είναι ότι αυτή θα ενεργοποιήσει περισσότερους πολίτες για συμμετοχή στα πολιτικά δρώμενα και θα συμβάλει στην αξιοποίηση προσωπικοτήτων που σήμερα απαξιώνουν την κομματική ζωή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το σύστημα της οριζόντιας ψηφοφορίας ακούγεται εκ πρώτης όψεως θετικό, είναι όμως παραπλανητικό. Επιφανειακά εμφανίζεται ότι ενδυναμώνει τον εκλογέα, διότι του παρέχει τη δυνατότητα να επιλέγει μεταξύ υποψηφίων διαφορετικών συνδυασμών, στην πραγματικότητα όμως τον αποδυναμώνει, διότι μέσω αυτού αναδεικνύονται πρόσωπα που δε δεσμεύονται από συγκεκριμένα προγράμματα, όπως και πρόσωπα αδιάφορα ή και εχθρικά προς το πρόγραμμα το οποίο ο ψηφοφόρος έχει επιλέξει. Το σύστημα αυτό οδηγεί σε υποβάθμιση του ρόλου των κομματικών προεκλογικών προγραμμάτων και κατά συνέπεια στην αποδυνάμωση των εκλογών, οι οποίοι στερούνται της εξουσίας να συμμετέχουν στον προσδιορισμό της κρατικής πολιτικής. Αυτή η αποδυνάμωση των πολιτών είναι το μεγάλο μειονέκτημα της οριζόντιας ψηφοφορίας. Ο πολίτης παραμένει εκλογέας και δε γίνεται ψηφοφόρος. Εκλέγει πρόσωπα και δεν ψηφίζει πολιτικές προτάσεις.

Το σύστημα της οριζόντιας ψηφοφορίας είναι στην ουσία του αντιφατικό, διότι αν ο ψηφοφόρος επιλέγει, κατά πρώτον, συγκεκριμένο πολιτικό πρόγραμμα, είναι λογικό να επιλέγει και τα πρόσωπα που θα το εφαρμόσουν, δηλαδή τους υποψηφίους του ίδιου κόμματος. Δεν μπορεί το πρόγραμμα που επιλέγει να το εφαρμόσει καλύτερα υποψήφιος άλλου κόμματος, που είναι αντίθετος προς αυτό. Εδώ ακριβώς βρίσκεται και η μεγάλη εσωτερική αντίφαση του συστήματος της οριζόντιας ψηφοφορίας. Δεν μπορεί ο ψηφοφόρος να επιλέγει ένα πολιτικό πρόγραμμα και ταυτόχρονα ένα πρόσωπο ξένο ή και εχθρικό προς αυτό.

Η λειτουργία του πολιτικού μας συστήματος σήμερα πάσχει, επειδή πολλοί παράγοντες συνέβαλαν, ώστε ο πολίτης να είναι ανενεργός. Για το Δημοκρατικό Κόμμα το θέμα της οριζόντιας ψηφοφορίας είναι εξόχως πολιτικό. Η απαξίωση του πολιτικού μας συστήματος δεν οφείλεται στο ισχύον εκλογικό σύστημα. Ο πολίτης δε θα έρθει να ψηφίσει, επειδή έχει καθιερωθεί αυτό το σύστημα εκλογής. Ο πολίτης που θα επιλέξει με αυτό τον τρόπο τους βουλευτές του ή τους δημοτικούς του συμβούλους συμμετέχει στις εκλογές. Συνεπώς, αυτά που πρέπει να γίνουν για να επαναεμπιστευθεί το πολιτικό μας σύστημα είναι πάρα πολλά.

Πρέπει να καλλιεργήσουμε μέσα στη κοινωνία αρχές και αξίες που θα ενισχύσουν την εμπιστοσύνη του πολίτη προς τα πολιτικά φαινόμενα και να βελτιώσουμε τους ίδιους τους θεσμούς. Για να γίνει εφικτό κάτι τέτοιο, πρέπει να τοποθετηθούμε ξεκάθαρα για το ποιος πρέπει να είναι ο ρόλος των κομμάτων στο ευρύτερο πολιτικό μας σύστημα. Για εμάς τα πολιτικά κόμματα είναι οι φορείς της λαϊκής θέλησης, τα οποία επιδιώκουν τη διατήρηση σταθερής σχέσης με τον λαό, χωρίς την ευκαιριακή κατά τις εκλογές ψηφοθηρική επαφή, καθώς και τη δημιουργία δημοκρατικής και πλήρους οργάνωσης. Οποιαδήποτε προσπάθεια εμβολιασμού με ξένα στοιχεία ή με παρεμβάσεις στο σύστημα της κομματικής δημοκρατίας θα οδηγήσει στην προσβολή του συστήματος της απλής αναλογικής και στην επαναφορά σταδιακά του πλειοψηφικού συστήματος, ενός συστήματος που οι σημερινοί κομματικοί παράγοντες του Δημοκρατικού Συναγερμού επιδιώκουν να καταργήσουν επαναφέροντας τακτικές που σε αντίθεση με τη λαϊκή θέληση αφήνουν έξω από το κοινοβούλιο ολόκληρο κόμμα.

Στόχος και επιδίωξη όλων μας θα πρέπει να είναι η ενίσχυση της κομματικής δημοκρατίας μέσα από τη δημοκρατικότερη οργάνωση και αποτελεσματικότερη εφαρμογή των δημοκρατικών αρχών σε μια πλήρη εσωκομματική δημοκρατία. Στο πλαίσιο των ορίων που θέτει η αρχή της αυτονομίας των πολιτικών κομμάτων η νομοθετική εξουσία θα πρέπει να παρέμβει και να δημιουργήσει ένα πλαίσιο οριοθέτησης αρχών δημοκρατικότητας το οποίο τα κόμματα να μην μπορούν να παραβιάζουν. Με αυτό τον τρόπο ενισχύεται και αφυπνίζεται ο πολίτης, για να επαναεμπιστευτεί τα κόμματα και να επιδιώξει τη συμμετοχή του.

Με τους διάφορους τρόπους οριζόντιας ψηφοφορίας και τις παραλλαγές τους που εισηγούνται οι συνάδελφοι αυτό που πραγματικά θα γίνει δεν είναι η παροχή του δικαιώματος στους απλούς πολίτες να

ψηφίζουν και από άλλα κόμματα υποψήφιους, αλλά αυτό θα αποτελέσει εργαλείο χειραγώγησης των ψηφοφόρων από τα μεγαλύτερα κόμματα υπέρ κάποιων υποψηφίων, με αποτέλεσμα τη νόθευση της εκδήλωσης της λαϊκής θέλησης. Η λαϊκή θέληση, η οποία περιέχει στοιχεία της γνησιότητας και της ελευθερίας ως έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας, αποτελεί το μείζον ζήτημα για μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ο χρόνος σας έχει τελειώσει.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Χρίστος Χρίστου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μου έμεινε μία παράγραφος.

Η οριζόντια ψηφοφορία αποτελεί κατά την άποψή μας μια οπισθοδρόμηση και ένα πλήγμα στους θεσμούς στους οποίους στηρίζεται το πολιτικό μας σύστημα, ένα πλήγμα στην ίδια τη δημοκρατία και νόθευση του δημοκρατικού μας πολιτεύματος. Αυτές οι προτάσεις προσβάλλουν και πλήττουν την ίδια τη νομιμοποίηση των κομμάτων.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, και για την κατανόηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστος Χρίστου.

Έχετε τέσσερα λεπτά, κύριε Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Συζητούμε σήμερα τις προτάσεις νόμου που αφορούν την οριζόντια ψηφοφορία. Υποτίθεται πως αυτή η αλλαγή στις εκλογικές διαδικασίες θα είναι προς όφελος των πολιτών και γενικότερα του πλαισίου λειτουργίας ολόκληρου του πολιτικού συστήματος της χώρας. Εάν ακολουθήσουμε μάλιστα τη λογική των υπόλοιπων κομμάτων τα οποία στηρίζουν αυτές τις μεταρρυθμίσεις, θα έπρεπε και εμείς με τη σειρά μας να τις στηρίξουμε, με το σκεπτικό πως θα μας αποφέρουν κάποια πρόσκαιρα πολιτικά οφέλη.

Η δική μας όμως προσέγγιση στο όλο ζήτημα είναι τελείως διαφορετική. Το κομματικό σύστημα που λειτουργεί στην Κύπρο εδώ και δεκαετίες δε θα βελτιωθεί με την οριζόντια ψηφοφορία, αλλά αντίθετα θα αποκτήσει την ικανότητα να φιμώνει πιο εύκολα οποιαδήποτε ανεξάρτητη πολιτική δύναμη. Ποιος μπορεί να μας πείσει πως τα μεγάλα κόμματα μέσα από την τακτική της προνομιούχης ψηφοφορίας δε θα ελέγχουν ποια πρόσωπα τελικά θα εκλέγονται στα μικρότερα κόμματα; Ίσως ορισμένοι θα σπεύσουν να μου πουν πως αυτή η τακτική δεν εφαρμόστηκε ποτέ, αλλά όλοι σε αυτή την αίθουσα γνωρίζετε ότι αυτή η τακτική έχει εφαρμοστεί πάρα πολλές φορές. Εκτός και αν κάποιος, διαβλέποντας το πολιτικό τους τέλος να πλησιάζει, επιθυμούν να παραχωρήσουν αυτό το προνόμιο στα μεγάλα κόμματα, με την ελπίδα να τους στηρίξουν μελλοντικά, για να παραμείνουν στις καρέκλες της εξουσίας.

Ένα άλλο σημείο το οποίο μας αναγκάζει να διαφωνήσουμε με την εν λόγω πρόταση είναι η ίδια η φιλοσοφία που τη χαρακτηρίζει. Για εμάς κάθε πολιτικός σχηματισμός έχει δική του ταυτότητα και εκπροσωπεί συγκεκριμένες πολιτικές θέσεις επί όλων των ζητημάτων που άπτονται της διακυβέρνησης μιας χώρας. Αυτό πρέπει να είναι το βασικό κριτήριο με το οποίο κάθε πολίτης καλείται να εκλέξει τους αντιπροσώπους του στα δημόσια αξιώματα.

Με αυτό ακριβώς υπόψη δε θα δώσουμε τη συγκατάθεσή μας, ώστε να μετατραπούν οι εκλογές σε τυχοδιωκτικά παιχνίδια, τα οποία θα εξυπηρετούν αποκλειστικά και μόνο τα προσωπικά συμφέροντα.

Για λόγους αρχής λοιπόν, και θεωρώντας ότι οι συγκεκριμένες αλλαγές δε θα επιφέρουν θετικά αποτελέσματα, θα καταψηφίσουμε τις προτάσεις νόμου που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Τηρήσατε το χρόνο σας. Κάτω από τέσσερα λεπτά.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι η οριζόντια ψηφοφορία φάρμακο καταπολέμησης των κομμάτων; Στρέφεται ενάντια στα κόμματα; Αν είναι δυνατόν! Αρχηγοί κομμάτων με πρώτο τον Τάσσο Παπαδόπουλο, οι βουλευτές Δώρος Θεοδώρου, Νίκος Πιπτοκοπίτης, Ηλίας Μυριάνθους και άλλοι δώδεκα βουλευτές... Αυτοί υπέγραψαν την πρώτη πρόταση που κατατέθηκε στη Βουλή το 2000 για την οριζόντια ψηφοφορία.

Ήταν αυτοί οι άνθρωποι ενάντια στα κόμματά τους; Είναι σήμερα ο κ. Αβέρωφ και ο υποφαινόμενος τόσο ηλίθιοι να καταθέτουν πρόταση ενάντια στα κόμματά τους; Έχουμε όμως κοινοκρατία; Θέλουμε να έχουμε κοινοκρατία; Θέλουμε να ψηφίζουν μόνο τα κοινοκρατικά κοινοκράσια; Τα πρόβια των κοινοκρατών; Οι υπόδουλοι των κοινοκρατών; Οι πιστοί των κοινοκρατών; Θέλουμε όντως να έχουμε κοινοκρατία ή να έχουμε δημοκρατία; Να κρατεί ο δήμος, οι πολίτες; Και οι πολίτες, κυρίες και κύριοι, σας εγκαταλείπουν, μας εγκαταλείπουν, στρέφονται στην αποχή, στρέφονται στην αποστρόφη. Υπάρχουν πολίτες που έχουν κοινοκρατικά πιστεύω. Τους δίνεται η ευκαιρία μέσα από τις προτάσεις νόμου να ψηφίσουν κοινοκρατικά. Δεν τους απαγορεύεται. Κανένας δεν υποχρεώνεται από τις προτάσεις νόμου που έχετε μπροστά σας να μην ψηφίσει κάποιος το κόμμα του και μόνο το κόμμα του. Αλλά υπάρχουν, κυρίες και κύριοι, και πρέπει να το αντιληφθείτε, χιλιάδες πλέον συμπολίτες μας που δεν πιστεύουν σε κόμματα, δεν πιστεύουν σε ιδεολογίες και αυτούς τους καταδικάζετε με την αρνητική σας ψήφο, κύριοι του ΑΚΕΛ, κύριοι του ΔΗΚΟ, κύριοι του ΕΛΑΜ και των άλλων που θα ψηφίσουν εναντίον, στη δημοκρατική απομόνωση. Να μην έχουν έκφραση στο κοινοβούλιο. Αυτό είναι που κάμνετε.

Και για να μην έχετε καμία αμφιβολία ότι όντως θα φέρει κόσμος η οριζόντια ψηφοφορία, ψάξαμε που εφαρμόζεται και εκεί που εφαρμόζεται, για παράδειγμα στο Λουξεμβούργο, τα τελευταία χρόνια η αποχή είναι στο 8% με 9%. Ξέρετε πόση είναι η δική μας αποχή; Ε, ξέρετε, είσατε βουλευτές, σίγουρα πρέπει να ξέρετε, 30%, 40%, 50%, 60%. Αλλά κάποιους φαίνεται τους βολεύει. Τους βολεύει να περιορίζεται το ακροατήριο στο κοινοκρατικό ακροατήριο και να μετατρέπονται οι κοινοκρατικοί υπόδουλοι και δορυφόροι ψηφοφόροι και να εκφράζουν μόνο αυτούς. Να μην εκφράζουν τους υπόλοιπους που είναι εκτός.

Θα πετύχει η οριζόντια ψηφοφορία; Έχουμε μια ευκαιρία στις ευρωεκλογές να δοκιμάσουμε και να φανεί ποιος έχει δίκιο και ποιος έχει άδικο. Αυτοί που την υποστηρίζουν ως φάρμακο κατά της αποχής όχι κατά της κοινοκρατικής παρακμής που αναφέρθηκαν κάποιον προηγουμένως. Εκείνο είναι μεγάλη ιστορία. Θέλει πολλή δουλειά. Μόνο για την αποχή μιλούμε. Η οριζόντια ψηφοφορία μπορεί να αποτελέσει ένα φάρμακο αποδεδειγμένο στην αποχή. Και υπάρχουν και δεκάδες έρευνες της κοινής γνώμης που το έχουν αποδείξει. Το 75% αυτών που ψήφισαν αποχή στις προηγούμενες εκλογές είναι έτοιμοι να ψηφίσουν τώρα, αν υπάρχει οριζόντια ψηφοφορία.

Θα τελειώσω με μια ιστορική αναφορά. Το Δώρο Λοΐζου τον ξέρετε φαντάζομαι. Άνθρωπος που πέθανε στο κοινοκρατικό καθήκον. Άφησε παρακαταθήκη μία εξαιρετική, απίθανη φράση: «Αν σας ρωτήσουν ποτέ ποιος αλλάζει τον κόσμο, οι ποιητές ή τα κόμματα, μην ντραπείτε να τους απαγγείλετε δύο-τρεις στίχους!»

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Στην ώρα σου ακριβώς.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ε, απάγγελέ τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, ήταν στην ώρα του ακριβώς. Τα υπόλοιπα, οι απαγγελίες θα γίνουν μετά.

Ο κ. Νουρής.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Έγινε εξαντλητική συζήτηση για το θέμα και για το Δημοκρατικό Συναγερμό το θέμα είναι εξόχως πολιτικό και έτσι θα τοποθετηθούμε. Θέλω να θυμίσω ότι για το Δημοκρατικό Συναγερμό το ενδιαφέρον μας για την οριζόντια ψηφοφορία δεν είναι όψιμο, όπως κάποιον σπεύδουν να δηλώσουν, αλλά ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει συνεδριακή απόφαση για το θέμα της οριζόντιας ψηφοφορίας. Και θέλω επίσης να θυμίσω ότι τον Ιούλιο του 2016 είχαμε καταθέσει εκ νέου την ίδια πρόταση για εφαρμογή της οριζόντιας ψηφοφορίας στις δημοτικές εκλογές, μια πρόταση που τότε δεν υιοθετήθηκε, με το πρόσχημα ότι δεν υπήρχε ο ανάλογος χρόνος.

Αφουγκραζόμενοι ακριβώς τα μηνύματα της κοινωνίας των πολιτών, ιδιαίτερα μετά τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές, και με γνώμονα ότι ακριβώς επιβάλλεται να πάρουμε εκείνα τα μέτρα που θα μειώσουν και την αποχή, αλλά και την απαξίωση των πολιτών προς τα κόμματα, διατηρούμε ακριβώς την ίδια πολιτική θέση και βεβαίως τις ίδιες πολιτικές προτάσεις και την προτεραιότητα, αν θέλετε, ότι θα ήταν σωστό και πρέπει να εφαρμοστεί κατά πρώτον η πρόταση στις δημοτικές εκλογές. Όμως θεωρούμε ότι ενδεχόμενη εισαγωγή της οριζόντιας, σε αντιδιαστολή με ό,τι ακούστηκε προηγουμένα από συνάδελφο, όχι μόνο δεν αποδυναμώνει τη βούληση των πολιτών, όπως λέχθηκε προηγουμένα, αλλά κατά τη δική μας εκτίμηση ενδυναμώνει ακριβώς τη φωνή των πολιτών.

Μέσα από τη συζήτηση όλους αυτούς τους μήνες διαφάνηκε ότι υπάρχουν πολιτικές δυνάμεις που επί της αρχής συμφωνούν, απλά υιοθετούν διαφορετική σειρά εφαρμογής της πρότασης, αρχής γενομένης από τις επερχόμενες ευρωεκλογές.

Επειδή για μας λοιπόν στο Δημοκρατικό Συναγερμό σημασία έχει η ουσία, μακριά από δογματισμούς και εστιθελισμούς, και με τη στήριξη και μη κυβερνητικών οργανώσεων, με τις οποίες διαβουλευθήκαμε, που υιοθετούν ανάλογες προσεγγίσεις, αναλάβαμε μια πρωτοβουλία, συνδιαμορφώσαμε θέσεις και, μέσα από μια κοινή προσέγγιση και με άλλα κόμματα εντός κοινοβουλίου, διαμορφώσαμε μέσα από τις δικές μας τροπολογίες κάποιες προτάσεις επί της πρότασης του Κινήματος Οικολόγων που αφορούν τις επερχόμενες ευρωεκλογές, ώστε να μπορέσουμε να προχωρήσουμε σε ψήφιση και εφαρμογή της οριζόντιας ψηφοφορίας, όχι από τις δημοτικές εκλογές, που ήταν η δική μας θέση ευθύς εξαρχής, αλλά από τις επερχόμενες ευρωεκλογές. Αυτή η κοινή προσέγγιση αφορά την εισαγωγή της φιλοσοφίας της κλασματικής ψήφου, χωρίς όμως -γιατί για μας είναι σημαντικό- να ισοπεδώνει τα κόμματα και να τα εξισώνει με τους μεμονωμένους υποψηφίους.

Υποστηρίζουμε λοιπόν την οριζόντια ψηφοφορία και αυτό με κανένα τρόπο, κατά τη δική μας εκτίμηση, δε σημαίνει πως υιοθετούμε τη νόθευση του πολιτειακού συστήματος και βεβαίως τη φιλοσοφία της απλής αναλογικής.

Θέλω να καταλήξω και να πω ότι με γνώμονα αυτούς ακριβώς όλους τους προβληματισμούς που παρέθεσα προηγουμένως και με αυτές βεβαίως τις σκέψεις τοποθετούμαστε, θεωρώ, με αυτή μας την τοποθέτηση υπέρ του εκσυγχρονισμού, των πολιτειακών διαδικασιών, υιοθετώντας τον θεσμό της οριζόντιας ψηφοφορίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Υπολείπονται τεσσεράμισι περίπου λεπτά.

Ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σταθερή και πάγια αρχή της ΕΔΕΚ είναι ότι πρέπει να τηρείται η συμφωνία κυρίων που ισχύει για δεκαετίες να μην αλλάζει ο εκλογικός νόμος τον τελευταίο χρόνο πριν από εκλογική διαδικασία.

Όσον αφορά τις προτάσεις που έχουμε ενώπιόν μας, θεωρούμε ότι οι προτάσεις αυτές, παρ' όλο που μας έχουν προβληματίσει εδώ και πάρα πολλά χρόνια -και ήδη αναφέρθηκε και παλαιότερα και από την πλευρά της ΕΔΕΚ είχε κατατεθεί μια συγκεκριμένη πρόταση- καταλήγουμε στη διαπίστωση ότι ο τρόπος εφαρμογής, όπως γίνεται εισήγηση, στην ουσία θα εισαγάγει κατά έμμεσο τρόπο μια μορφή πλειοψηφικού συστήματος, το οποίο βιώσαμε στις εκλογικές διαδικασίες μέχρι και το 1976.

Όπως τονίστηκε ήδη πολύ εμφαντικά, ο κίνδυνος χειραγώγησης των ψηφοφόρων και της ψήφου είναι πάρα πολύ μεγάλος και σημαντικός. Όμως το πιο σημαντικό από όλα για μας είναι ότι μέσα από την υιοθέτηση αυτού του συστήματος παραβιάζεται η πανανθρώπινη αξία ένας άνθρωπος μια ψήφος. Γιατί μέσα από την κλασματοποίηση της ψήφου, ανάλογα με το πώς ο καθένας θα εκφράσει την ψήφο, θα έχουμε ψήφο ένα δεύτερο, θα έχουμε ψήφο τέσσερα έκτα, θα έχουμε ψήφο πέντε έκτα, θα έχουμε μία ψήφο. Και το ζητούμενο είναι το εξής: Αυτή την πανανθρώπινη αξία θέλετε να την υπονομεύσουμε; Αυτό είναι το ερώτημα. Μέχρι στιγμής όσες προτάσεις ήρθαν μπροστά μας δεν είδαμε σε καμία από αυτές να διασφαλίζεται αυτή η βασική αρχή. Την ίδια στιγμή όμως η κλασματοποίηση της ψήφου, και σε επίπεδο κόμματος, αλλά και σε επίπεδο υποψηφίου, δημιουργεί ακόμη περισσότερους κινδύνους πολυπλοκότητας ενός συστήματος. Και για μας ένα εκλογικό σύστημα όσο πιο απλό είναι τόσο πιο δημοκρατικό είναι. Η πολυπλοκότητα είναι αυτή που υπονομεύει και τη Δημοκρατία και την έκφρασή της. Την ίδια στιγμή δεν μπορεί μία ψήφος να μετρά ως κλασματοποίηση στο κόμμα, αλλά μετρά στον υποψήφιο ως μία ψήφος. Αυτό δημιουργεί άλλη σοβαρή στρέβλωση, την οποία δεν μπορούμε να αποδεχθούμε.

Όσον αφορά το ψηφοδέλτιο επικρατείας, εμείς, θέλω να ξεκαθαρίσω από την αρχή, δεν είμαστε αντίθετοι με το να συζητήσουμε υιοθέτηση ψηφοδελτίου επικρατείας. Όμως με τη συγκεκριμένη πρόταση έχουμε δύο σοβαρές ενστάσεις. Η πρώτη ένσταση είναι ακριβώς ότι ανατρέπει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι αντισυνταγματική. Δεν μπορεί να εφαρμοστεί. Γιατί προνοεί το σύνταγμα ότι η αναλογία Ελληνοκυπρίων-Τουρκοκυπρίων βουλευτών είναι 7:3. Το δεκαπέντε δεν μπορεί να δώσει ακριβή ψήφο στους Τουρκοκυπρίους. Θα είναι είτε υποβάθμιση του αριθμού είτε αναβάθμιση του αριθμού. Και το ένα είναι αρνητικό και το άλλο είναι αρνητικό. Αν ήταν επτά ή δεκατέσσερις, θα μπορούσες πολύ πιο εύκολα να εντάξεις την πρόταση μέσα στο πλαίσιο του συντάγματος. Το δεύτερο, που είναι θέμα αρχής, τα ψηφοδέλτια

επικρατείας ουσιαστικά γίνονται για έναν συγκεκριμένο σκοπό, για να μπορέσουν οι συνδυασμοί να διαφυλάξουν ενδεχομένως προσωπικότητες ή πρόσωπα τα οποία θα ήθελαν να ήταν υποψήφιοι από την εκλογική διαδικασία, με κύριο στόχο να ενισχύσουν ενδεχομένως την τεχνοκρατική ισχύ τους εντός του κοινοβουλίου. Και γι' αυτό ακριβώς όπου λειτουργούν τα συγκεκριμένα συστήματα, όπως για παράδειγμα στην Ελλάδα, είναι με λίστα, γιατί ακριβώς θέλουν να διασφαλίσουν αυτή την εκλογή.

Εμείς λοιπόν είμαστε έτοιμοι αυτό το συγκεκριμένο να το συζητήσουμε με συγκεκριμένες τροποποιήσεις, στη βάση ακριβώς του να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες μας και δεν έχουμε καμία ένσταση να το ψηφίσουμε.

Θα υπενθυμίσω ότι τον Ιούνιο του 2010...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

...κατατέθηκε συγκεκριμένη πρόταση, η οποία όμως τελικά αποσύρθηκε, γιατί είχαν εκπνεύσει οι δώδεκα μήνες πριν από τις εκλογές.

Και τελειώνοντας, με όλο το συμπάθιο προς το φίλο τον Γιώργο τον Περδίκη, επειδή επικαλείται πάρα πολλά συχνά το Δώρο Λοϊζου, να μην έχουμε μόνο την ποιήσή του επίκληση, αλλά και την ζωή του και την πορεία του.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανεξάρτητα του τι πιστεύει ο καθένας από εμάς, ο συνωστισμός των προτάσεων που έχουμε σήμερα μπροστά μας για την οριζόντια ψηφοφορία φανερώνει πραγματικά την ανάγκη οι εκλογικές διαδικασίες, αλλά και η πολιτική στον τόπο μας να πρέπει να γίνουν πιο ελκυστικές στους ψηφοφόρους και στους πολίτες, προκειμένου αυτοί να επιστρέψουν στις κάλπες.

Θα συμφωνήσω ότι από μόνο του το εκλογικό σύστημα, ακόμα και εμπλουτισμένο με το καλύτερο μοντέλο οριζόντιας επιλογής, δε θα εξαλείψει την απαξίωση και την αποχή, γιατί η αλήθεια είναι ότι οι πολίτες δεν αποστρέφονται αυτές καθ' εαυτές τις εκλογικές διαδικασίες ως διαδικασίες. Απομακρύνονται από τις κάλπες, όχι γιατί αποστρέφονται την ουσία της πολιτικής, αλλά γιατί αποστρέφονται αυτή την πολιτική που βλέπουν να διαδραματίζεται μπροστά τους. Και είναι αλήθεια ότι οι πολίτες αντιμετωπίζουν τα κόμματα και τους πολιτικούς περισσότερο ως διαχειριστές συμφερόντων παρά ως μηχανισμούς και εστίες παραγωγής της πολιτικής.

Από τις προτάσεις νόμου που έχουμε ενώπιόν μας όλες έχουν αδυναμίες και καμιά τους δεν αποτελεί μία αυθεντική οριζόντια προσέγγιση. Εμείς ξεχωρίζουμε από αυτές την πρόταση του κ. Περδίκη για τις ευρωεκλογές, την οποία και θα ψηφίσουμε, καταψηφίζοντας την τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού, γιατί θεωρούμε ότι αλλοιώνει τη φυσιογνωμία της αρχικής προσέγγισης των Οικολόγων. Η πρόταση του κ. Λιλλήκα θεωρούμε ότι είναι στη σωστή προσέγγιση, αλλά έχει ακριβώς αυτή την αδυναμία που εξήγησε προηγουμένως ο κ. Σιζόπουλος. Η πρόνοια για σαράντα ένα βουλευτές επαρχιών και δεκαπέντε επικρατείας ουσιαστικά δεν μπορεί να ικανοποιήσει την απαίτηση του ποσοστού επτά προς τρία.

Εμείς παραμένουμε προσηλωμένοι, τουλάχιστον για τις εθνικές εκλογές, στη δική μας πρόταση για επιπλέον δεκατέσσερις βουλευτές επικρατείας, που θα προστεθούν στους πενήντα έξι βουλευτές επαρχιών, ώστε να υπάρχει ένα σύνολο εβδομήντα Ελληνοκυπρίων βουλευτών, που να μπορεί στη συνέχεια να ικανοποιηθεί η αναλογία του επτά προς τρία, εάν -και μακάρι- αυτή η Βουλή αναμορφωθεί και εμπλουτιστεί με τους Τουρκοκυπρίους βουλευτές στο μέλλον.

Γι' αυτό στην πρόταση του κ. Λιλλήκα θα τηρήσουμε αποχή, όπως αποχή θα τηρήσουμε και στην πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού για τις τοπικές εκλογές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Τρία λεπτά από τα τέσσερα. Σε ευχαριστώ πολύ.

Ο επόμενος ομιλητής, ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι κάθε φορά που έχουμε εκλογές όλοι εστιάζουμε πάνω στο ζήτημα της αποχής. Όλοι δηλώνουμε ότι θέλουμε τους πολίτες να συμμετέχουν, να είναι ενεργοί, αλλά, όταν έρθει η στιγμή είτε να τους διευρύνουμε τα δικαιώματά τους, τις επιλογές τους είτε να τους δώσουμε ουσιαστικό ρόλο, τελικά επιμένουμε να μείνουμε στο υφιστάμενο σύστημα, το οποίο έχει απαξιωθεί στα μάτια της κοινωνίας και των ίδιων των πολιτών. Και αυτό δείχνει μια, στην πραγματικότητα, πολιτική ασυνέπεια.

Εμείς δεν ισχυριζόμαστε ότι η οριζόντια ψηφοφορία όντως από μόνη της θα αυξήσει τη συμμετοχή των πολιτών. Θα συμβάλει σίγουρα στην αύξηση της συμμετοχής των πολιτών, που υποτίθεται -και το τονίζω, υποτίθεται- ότι όλοι θέλουμε. Αν θέλουμε όντως οι πολίτες να συμμετέχουν και να είναι ενεργοί, πρέπει να τους δώσουμε ουσιαστικό ρόλο -και εμείς καταθέσαμε συγκεκριμένες προτάσεις νόμου, που εκκρεμούν στις επιτροπές, που δίνουν όντως ουσιαστικό ρόλο στους πολίτες και όχι ρόλο κομπάρσου- πρέπει να διευρύνουμε τη δημοκρατία και τα δικαιώματα και τις επιλογές των πολιτών. Είναι σ' αυτό που αποσκοπεί η οριζόντια ψηφοφορία, να διευρύνει τις επιλογές.

Οι πολίτες έχουν πάψει προ πολλού να κρίνουν με μονοδιάστατα κριτήρια. Γιατί ακούω ότι θα επιλέξουν κόμμα ή θα επιλέξουν προσωπικότητα ή θα επιλέξουν άτομο. Οι πολίτες την έχουν αφήσει πίσω τους, αν δεν το έχουμε αντιληφθεί, αυτή την προσέγγιση. Πόσες φορές εμείς οι ίδιοι οι βουλευτές έχουμε ακούσει πολίτες να λεν «ψηφίζω ΑΚΕΛ» ή «ψηφίζω Συναγερμό, αλλά μου αρέσει και ο τάδε βουλευτής από τους Οικολόγους ή από την ΕΔΕΚ και θα ήθελα να μπορώ να τον ψηφίσω»; Το ακούσαμε πάρα πολλές φορές και θα το ακούσουμε πολύ περισσότερες τα επόμενα χρόνια. Γιατί; Γιατί οι πολίτες, όταν θέλουν να ψηφίσουν ένα κόμμα -και δεν τους το στερεί η οριζόντια ψηφοφορία- επιλέγουν εκείνο το κόμμα, μπορούν ταυτόχρονα όμως να ψηφίσουν κάποιους υποψήφιους βουλευτές από το ψηφοδέλτιο του συγκεκριμένου κόμματος, αλλά να τιμήσουν με την ψήφο τους και κάποιο βουλευτή με τα κριτήρια τα δικά τους, τον οποίο μπορεί να τον επιλέγουν, γιατί είναι παραγωγικός, γιατί έχει σύγχρονες ιδέες ή γιατί είναι κοντά στους πολίτες, κοντά στον λαό. Είναι πολλαπλά, είναι σύνθετα τα κριτήρια με τα οποία σήμερα οι πολίτες επιλέγουν και ασκούν το δικαίωμα της ψήφου.

Το υφιστάμενο σύστημα, κύριε Πρόεδρε, αποκλείει με τη μαγική ράβδο την όποια πιθανότητα εκλογής ενός ανεξάρτητου υποψήφιου. Ο πιο ικανός άνθρωπος της Κύπρου να παρουσιαστεί ως ανεξάρτητος στις εκλογές είναι καταδικασμένος να χάσει! Εμείς και νομίζω όσοι έχουν προτείνει και συμμετέχουν ή ασπάζονται την οριζόντια ψηφοφορία θέλουμε να δώσουμε το δικαίωμα σε ανεξάρτητες προσωπικότητες, που έχουν καταξιωθεί στον χώρο που δραστηριοποιούνται, να μπορούν να διεκδικήσουν με πραγματικές πιθανότητες εκλογής. Γιατί δηλαδή όλοι οι πολίτες και όλα πρέπει να περνούν μέσα από τα κόμματα; Ποια είναι αυτή η λογική;

Έχω ακούσει το επιχείρημα ότι θα εκλεγούν υποψήφιοι με την οριζόντια ψηφοφορία που ενδεχομένως, επειδή δεν ανήκουν στο κόμμα που ο ψηφοφόρος πιθανόν να επέλεξε ή να ασπάζεται την ιδεολογία του συγκεκριμένου κόμματος, αλλά ανήκουν σε άλλο κόμμα, αυτός ο υποψήφιος δε θα δεσμεύεται από το προεκλογικό πρόγραμμα. Είμαστε ειλικρινείς; Είμαστε ειλικρινείς; Ωραία! Όταν θα έρθει η πρόταση νόμου για το ανακλητό, που δεσμεύει τα κόμματα και τους υποψήφιους ότι, αν δεν τηρούν το προεκλογικό τους πρόγραμμα, θα μπορούν οι πολίτες να τους στείλουν στίπι τους με την ψήφο τους, αναμένω να το στηρίξετε. Γιατί στην επιτροπή Εσωτερικών στηρίξατε το ανάποδο. Εκεί που υπάρχει δυνατότητα να νομοθετήσουμε να είναι δεσμευτικό το πρόγραμμα και να είναι πραγματικό συμβόλαιο με τους πολίτες και, αν το παραβιάσει, που σημαίνει έχει με ψεύδος αποσπάσει την ψήφο του πολίτη, να μπορεί ο πολίτης να τιμωρήσει τον υποψήφιο, το κόμμα.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι εμείς είχαμε πρόθεση να αποσύρουμε τη δική μας την πρόταση νόμου σε μια προσπάθεια να συμβάλουμε στο να περάσει η πρόταση των Οικολόγων με τις τροπολογίες που έχει καταθέσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Θεωρούμε ότι με τις τροπολογίες διατηρείται και η ενισχυμένη αναλογική, γιατί, για να είμαστε ειλικρινείς, κάποια κόμματα έχουν καταργήσει την απλή αναλογική, μιλούμε για...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λιλλήκα, πήρατε τεσσεράμισι λεπτά. Θα αποσύρετε την πρότασή σας;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι, την αποσύρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, η πρόταση του κ. Λιλλήκα αποσύρεται, να μη γίνει ψηφοφορία.

Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι, ολοκληρώνω.

Και ταυτόχρονα με τον τρόπο που είναι διατυπωμένη επιτρέπει το να μην υπάρξει, αν θέλετε, πριμοδότηση, κάτι που φοβόντουσαν διάφορα κόμματα, από ένα κόμμα σε υποψήφιους άλλου κόμματος.

Όσο για το επιχείρημα “ένας άνθρωπος, μία ψήφος”, επιτρέψτε μου να πω ότι σήμερα ένας πολίτης που είναι στη Λευκωσία έχει το δικαίωμα να ψηφίσει μόνο το κόμμα, έχει το δικαίωμα να ψηφίσει και έξι υποψήφιους με έξι σταυρούς, ενώ ένας άλλος πολίτης μπορεί να ασκήσει μόνο το δικαίωμα να ψηφίσει το κόμμα ή να ψηφίσει και έναν υποψήφιο. Κατά συνέπεια, το να δίνουμε επιλογές στους πολίτες δεν τους αφαιρούμε το δικαίωμα της ψήφου ή την αρχή “μία ψήφος, ένας άνθρωπος”, αλλά αντίθετα την ενισχύουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω κανείς δεν αμφισβητεί ότι το πολιτικό και κομματικό σύστημα της Κύπρου -και όχι μόνο της Κύπρου, για να είμαστε σωστοί- έχει και εγγενείς και επίκτητες παθογένειες και προβλήματα. Η φθορά της πολιτικής ζωής του τόπου είναι φαινόμενο ανησυχητικό, θα πρέπει όμως να έχουμε το θάρρος να παραδεχτούμε τι είναι εκείνο που προκαλεί τη φθορά της πολιτικής ζωής του τόπου, αντί να αναζητούμε μεσσιανικές λύσεις. Την προκαλεί η διάσταση λόγων και έργων, οι δεσμεύσεις που ξεχνιούνται, όταν περνούν οι εκλογές, η ανερευθρίαση εξυπηρέτηση μεγάλων οικονομικών συμφερόντων, οι πελατειακές σχέσεις και πολλά άλλα. Εμείς τουλάχιστον ως ΑΚΕΛ δεν κλείνουμε τα μάτια μπροστά σ' αυτά τα προβλήματα. Παίρνουμε μέτρα εσωκομματικά για τα του οίκου μας, εισηγούμαστε μέτρα -εισηγηθήκαμε και εισηγούμαστε- για την πολιτική ζωή του τόπου ευρύτερα.

Το ΑΚΕΛ είναι έτοιμο να συζητήσει προτάσεις για εκσυγχρονισμό του εκλογικού συστήματος. Στην προσέγγισή μας έχουμε δυο παραμέτρους: Από τη μια τη διασφάλιση της πολυφωνίας, γιατί τη θεωρούμε θεμέλιο της δημοκρατίας, και από την άλλη την αποφυγή του πολυκερματισμού του πολιτικού συστήματος πάνω σε μια ευκαιριακή, συγκυριακή ή και προσωπική βάση. Και ας είμαστε ειλικρινείς, στη σύγχρονη κυπριακή ιστορία θα βρούμε πολλά σχετικά παραδείγματα, που θα 'πρεπε να μας είχαν διδάξει μέχρι σήμερα. Όμως τα προβλήματα αυτά απαιτούν πολιτικές απαντήσεις και δε λύνονται απλώς με διαδικαστικές αλλαγές στον εκλογικό νόμο. Η εισήγηση περί οριζόντιας ψηφοφορίας μου δίνει την εντύπωση ότι εδράζεται κυρίως σε μια έκφραση θυμού ως προς την υφιστάμενη λειτουργία του πολιτικού και εσωκομματικού συστήματος, χωρίς όμως να αποτελεί θεραπεία για τα ουσιαστικά προβλήματα που αντιμετωπίζει το σύστημά μας, και σίγουρα δε βοηθά η υποτίμηση, ο χλευασμός των πολιτών που συμμετέχουν, που ψηφίζουν, που ακούσαμε πριν από λίγο απ' αυτό το βήμα.

Το εκλογικό σύστημα σε κάθε χώρα καθορίζεται από πολλούς παράγοντες και δεν μπορούμε να το βλέπουμε αποσπασματικά, ξεκομμένα από τις κοινωνικές πραγματικότητες. Καθορίζεται από την ιστορική εξέλιξη, το πολιτειακό σύστημα, τον πληθυσμό ακόμα, αν θέλετε, του κράτους και πολλά άλλα. Στα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη δεν εφαρμόζεται οριζόντια ψηφοφορία, με εξαίρεση το Λουξεμβούργο και μεμονωμένες χώρες που το εφαρμόζουν σε τοπικές εκλογές, και αυτό δεν είναι τυχαίο. Στην Ευρώπη σήμερα η επιλογή προσώπων και όχι πολιτικών δε θεωρείται εκσυγχρονισμός, θεωρείται πισωγύρισμα. Και νομίζω ότι είναι καλό να παίρνουμε τα μηνύματα. Κυρίως όμως δεν έχει υποδειχθεί, δεν έχω αντιληφθεί από τους συναδέλφους που έχουν μιλήσει πώς αυτό το σύστημα, με τον τρόπο που λειτουργεί, όπου κι αν λειτουργεί, έχει οδηγήσει σε βελτίωση των παθογενειών των κομματικών συστημάτων, αυτά που είπαμε, τις πελατειακές σχέσεις, τη διαπλοκή, τις οικονομικές κρίσεις και τόσα άλλα. Μήπως στις χώρες που γίνεται επίκληση, στο Λουξεμβούργο, για παράδειγμα, δεν είχαμε σκάνδαλα, δεν είχαμε διαφθορά, δεν είχαμε αντιδημοκρατικές τάσεις και πολλά άλλα;

Θα μπορούσαμε, συνάδελφοι, να καταθέσουμε μια σειρά από επιχειρήματα. Το γεγονός ότι η οριζόντια ψηφοφορία θα επιτείνει την απολιτικοποίηση των πολιτών, τις ευκαιριακές επιλογές αντί τα πολιτικά προγράμματα, τον παραγοντισμό, το γεγονός ότι δεν είναι νοητό ο πολίτης να ψηφίζει ταυτόχρονα -αν πάρουμε τώρα τις ευρωπαϊκές εκλογές, για παράδειγμα- και υποψήφιο που είναι υπέρ της στρατιωτικοποίησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υποψήφιο που είναι ενάντια στη στρατιωτικοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το γεγονός ότι η οριζόντια ψηφοφορία αποθαρρύνει τη σύνθεση απόψεων σε πιο στέρεα πολιτικά σχήματα και τη συγκεκριμενοποίηση του πολιτικού λόγου, διαφοροποιεί τη λογική στην οποία βασίζεται η αντιπροσωπευτική

δημοκρατία, τη συλλογική εκπροσώπηση συμφερόντων μέσω ενδιάμεσων συλλογικοτήτων, των πολιτικών κομμάτων, των συντεχνιών, οργανωμένων άλλων ομάδων πολιτών, ενθαρρύνει -και είναι πεπεισμένη μου τούτο- τον λαϊκισμό, τις γενικόλογες τοποθετήσεις, για να χαϊδεύουμε τα αφτιά όλων, τις ευκαιριακές τοποθετήσεις, την ασάφεια πολιτικών θέσεων. Άστε που μέσα από ένα δυσνόητο, περίπλοκο εκλογικό σύστημα δημιουργούνται, μπορούν να δημιουργηθούν έστω, δημοκρατικά ελλείμματα.

Με τη συγκεκριμένη προσέγγιση η εκπροσώπηση των πολιτών καθίσταται ατομικό προνόμιο κυρίως ατόμων με μεγάλη οικονομική επιφάνεια, με πρόσβαση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Στην ουσία, ενώ παρουσιάζεται η οριζόντια ψηφοφορία ως πρόταση αναδημιουργίας της πολιτικής, αποτελεί πρόταση κατάργησής της και επιστροφής στο παρελθόν με τα κόμματα ελίτ του 19^{ου} και των αρχών του 20^{ου} αιώνα.

Κάποιοι συνάδελφοι επικαλούνται δημοσκοπήσεις, για να στηρίξουν την άποψή τους. Μα, αν με αυτό τον τρόπο θα ρυθμίζεται η πολιτική και κοινωνική ζωή της χώρας, πεδίων δόξης λαμπρόν, συνάδελφοι! Για όλα τα δύσκολα θέματα να κάνουμε μια δημοσκόπηση! Να υπενθυμίσω, για παράδειγμα, ότι η πλειοψηφία του κυπριακού λαού δε θέλει ιδιωτικοποιήσεις -και αυτό καταγράφηκε σε μια σειρά από δημοσκοπήσεις- ή, για παράδειγμα, ότι στηρίζει μια λύση διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας. Αυτή η τοποθέτηση δεν είναι έκφραση διάστασης μεταξύ πολιτών και πολιτικών, είναι -αντίθετα- κατανόηση των βαθύτερων λόγων που τροφοδοτούν την απαξίωση προς την πολιτική και όχι ευκαιριακές, επιφανειακές προσεγγίσεις, για να περάσουμε και τούτες τις εκλογές. Για το ΑΚΕΛ είναι ξεκάθαρο ότι η απάντηση στις παθογένειες του πολιτικού και κομματικού συστήματος δεν μπορεί να είναι η κατάργηση της πολιτικής ως τέτοια, αλλά η λήψη εκείνων των μέτρων που θα την επαναφέρουν με τρόπο ουσιαστικό και όχι επιφανειακό, η επαφή με τους πολίτες, αγαπητοί συνάδελφοι, η διαφάνεια, η συνέπεια λόγων και έργων. Εμείς στο ΑΚΕΛ δε μάθαμε να ψάχνουμε εύκολες και πρόσκαιρες λύσεις στα προβλήματα που θα ενισχύσουν τον παραγοντισμό και τον ακραίο λαϊκισμό. Η θέση μας -και αυτό θέλω να το κάμω ξεκάθαρο για κάποιους που επιλέγουν να διαβάλλουν και να υπονομεύουν πολιτικές θέσεις με μικροπρεπείς προσεγγίσεις- η θέση μας δεν έχει καμία σχέση με λογικές εξυπηρέτησης ενός κομματικού κατεστημένου, αλλά με την πεποίθησή μας -και ας ακούγεται τούτο και λίγο ρομαντικό- ότι είναι η οργανωμένη, η συλλογική διεκδίκηση που φέρνει ουσιαστικές αλλαγές.

Αγαπητέ κύριε Περδίκη, κλείνω... Όταν ο Βάρναλης... οι συνάδελφοι εισηγήθηκαν άλλους στίχους, πρέπει να πω, αλλά θα μείνω στον Βάρναλη. Όταν ο Βάρναλης καλούσε το θύμα, το ψώνιο να φέρει ανάποδα τον ντουινιά, δεν τον καλούσε να το κάμει μόνος του, δεν τον καλούσε να βαδίζει τούτο τον δρόμο μοναχικά, αλλά με όσους άλλους είχαν ήδη κινήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Μαύρου.

Να βάλουμε και μία ολομέλεια για ποιήματα, νομίζω. Θα εισηγούμουν μια πριν τα Χριστούγεννα, κύριε Λουκαΐδη, κύριε Στεφάνου, κύριε Αβέρωφ. Μία ολομέλεια πριν τα Χριστούγεννα και μετά τους προϋπολογισμούς, για να πούμε και τα ποιήματά μας.

Η κυρία... ο κύριος... πώς θα το κάμουμε τώρα; Να κρατήσω τη σειρά, νομίζω.

Έχετε πρόβλημα, κύριε Παπαγιάννη; Εννά μιλήσεις ένα λεπτό;

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Είσαι δεύτερος.

Η κ. Άννα Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Πόσο χρόνο έχω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο-τρία λεπτά, μπορείς να πας και μέχρι τέσσερα χαττιρικά, επειδή άφησε χρόνο πίσω ο άλλος. Κοντά στην περιοχή σου...

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μέχρι τέσσερα το πολύ. Αν τα κάμετε τρία, είμαστε πιο σωστοί.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Επειδή συνήθως έχω τον λιγότερο χρόνο να μιλήσω ως ανεξάρτητη, θα είμαι σύντομη και σε αυτή την τοποθέτησή μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί δεν ακούγεται;

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Επειδή πάντα έχουμε πρόβλημα με τα μικρόφωνα, κύριε Πρόεδρε.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Εν κανεί που εν έχουμε χρόνο, για να μιλήσουμε, εν έχουμε ούτε τρόπο, για να μιλήσουμε, γιατί τα μικρόφωνα είναι χαμηλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, έχετε άλλα πλεονεκτήματα, κυρία Θεολόγου, τι να κάνουμε;

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Σίγουρα, δεν το συζητούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορεί να τα έχουμε όλα.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Λοιπόν, θα είμαι πάρα πολύ σύντομη, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ θέλω να πω ότι κανένας μέσα απ' αυτές τις προτάσεις που έχουν κατατεθεί δεν αφουγκράζεται τα θέλω του λαού όσον αφορά τη διαδικασία των εκλογών και την επιθυμία που έχει ο λαός όσον αφορά την οριζόντια ψηφοφορία. Διερωτώμαι: Ο κόσμος εμπιστεύεται τα κόμματα, για να αλλάξουν τον εκλογικό νόμο; Τα κόμματα που αύξησαν το εκλογικό όριο στο 3,6% για την είσοδο στη Βουλή; Πάλι διερωτώμαι: Ο κόσμος εμπιστεύεται τα κόμματα, για να μην αλλάξουν τον εκλογικό νόμο ως προς την πραγματική αναβάθμιση της δημοκρατίας μας και της ισότητας όσον αφορά τη συμμετοχή; Βασικό συστατικό, κύριε Πρόεδρε, είναι η εμπιστοσύνη που δείχνει ο κόσμος στην ψήφο του και σε αυτούς που αντιπροσωπεύουν την ψήφο του. Προσωπικά θεωρώ ότι η οριζόντια ψηφοφορία σημαίνει «κανένας συνδυασμός» και ούτε «στάθμιση ψήφου». Να υπάρχουν εκατόν υποψήφιοι, διακόσιοι υποψήφιοι, τρακόσιοι, χίλιοι; Όσοι θέλουν να ασκήσουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι, με ίση μεταχείριση όμως. Αυτό δεν καταργεί κανένα κόμμα, κανένα απολύτως κόμμα. Οι επίλεκτοι των κομμάτων πάλι θα είναι μπροστά αλλά όχι οι επίλεκτοι των ηγεσιών των κομμάτων. Να μπορεί να επιλέγει, κύριε Πρόεδρε, ο κόσμος ποιους θέλει και ποιους ηγέτες των κομμάτων επίσης θέλει. Απλός νόμος, απλή προσέγγιση, διότι, κύριε Πρόεδρε, όσο πιο περίπλοκοι είναι οι νόμοι, τόσο πιο διεφθαρμένο είναι και το κράτος που τους θεσπίζει.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Παπαγιάννης. Μέχρι ένα λεπτό.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ θα απευθυνθώ στον κ. Περδίκη με καλή προαίρεση και θα ξεκαθαρίσω καταρχάς ότι εμείς δε φοβόμαστε καμιά εκλογική αναμέτρηση. Αλλά αυτό που θέλω να διαχωρίσω απ' όλους τους υπόλοιπους είναι ότι προσωπικά σαν ένας νέος, αλλά και σαν Ελαμίτης εγώ δε δέχομαι κάποιος συμπατριώτης μου να ψηφίσει, παραδείγματος χάριν, το ΕΛΑΜ και να ψηφίσει και οποιοδήποτε άλλο κόμμα. Θεωρώ ότι αυτός ο άνθρωπος θα πρέπει να διαχωρίσει τη θέση αυτού που στηρίζει και όχι με αυτό τον τρόπο να θέλει δύο... στην ουσία να προσπαθήσει να δώσει ένα μήνυμα δύο κατευθύνσεων που είναι αντίθετες. Και, για να είμαστε ειλικρινείς, οι δημοσκοπήσεις δεν είναι τίποτε άλλο από την ένδειξη μιας στιγμής. Η καλύτερη δημοσκοπήση είναι ο κόσμος και όποιος θεωρεί ότι είναι αποτυχημένο αυτό το πολιτικό σύστημα, καλό είναι να κάμει την αυτοκριτική του, για να δει πώς θα βελτιώσει αυτή την κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Νεοφύτου, μέχρι τριάντα δευτερόλεπτα, παρ' όλο που έχει τριάμισι λεπτά.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η ψήφιση δικαιώματος του πολίτη πέρα από κόμμα να επιλέγει και πρόσωπα θεωρούμε ότι είναι ένα αξίωμα, εξού και όλοι μας συμφωνήσαμε να υπάρχει ο σταυρός προτίμησης. Άρα, είμαι αρχηγός κόμματος, θεωρώ και πιστεύω ότι τα κόμματα είναι κύτταρα της δημοκρατίας, αλλά την ίδια ώρα αναγνωρίζω πως οι πολίτες και οι κοινωνοί είναι πάνω από κόμματα, γι' αυτό και στηρίζουμε την οριζόντια ψηφοφορία. Και θα κλείσω με ένα πραγματικό γεγονός. Πόσες πενταετίες θυμάστε πριν που τόλμησε ο οποιοσδήποτε να κατεβεί δήμαρχος βάζοντας το σήμα του κόμματός του;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν εφτά...

Συγγνώμη;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

Κύριε Περδίκη, ο χρόνος σας ολοκληρώθηκε, δεν είναι;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με ρώτησαν οι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, μπορεί να βρεθείτε έξω να κάμετε μία συζήτηση διαλογική, στις τηλεοράσεις, αν θέλετε, αλλά, όταν συμφωνούμε μία διαδικασία...

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είπαμε τη διαδικασία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι εννοείς «επί προσωπικού»;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Νομίζω απευθύνθηκαν στο πρόσωπό μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι σου είπε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Απευθύνθηκαν προσωπικά σε μένα τρεις τουλάχιστον βουλευτές. Δεν πρέπει να απαντήσω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Να μου πεις τις αναφορές -μπορείς;- και να σου πω αν θα μιλήσεις. Αναφέρθηκε ποιος και είπε τι;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ο κ. Παπαγιάννης, πριν λίγο, «θα απευθυνθώ στον κ. Περδίκη και να τον ρωτήσω, και να τον ρωτήσω...».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και όταν θα απαντήσεις σε προσωπικό επίπεδο, εννά σου απαντήσει πίσω;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όι, έθθα του απαντήσω σε προσωπικό επίπεδο, θα απαντήσω στην προσωπική ερώτηση που έκαμε. Ο κ. Σιζόπουλος, η κ. Μαύρου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 7 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, για το θέμα 7.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαέξι ψήφοι υπέρ, είκοσι επτά ψήφοι εναντίον, μία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαπέντε ψήφοι υπέρ, είκοσι οκτώ εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, δεκαπέντε ψήφους υπέρ και δύο αποχές, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται*.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα του κ. Λιλλήκα, αποσύρεται.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 9 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαεπτά ψήφοι υπέρ, είκοσι επτά ψήφοι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: Αλληλεγγύη.

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαεπτά ψήφοι υπέρ, είκοσι επτά ψήφοι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δεκαεπτά ψήφους υπέρ και μία αποχή, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται*.

Ερχόμαστε τώρα στις τροπολογίες του ΔΗΣΥ για το υπ' αριθμόν 10 θέμα όπως έχουν τροποποιηθεί.

Οι τροπολογίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για την πρόταση νόμου «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πιο πάνω πρότασης νόμου ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση στο άρθρο 2 αυτής των ορισμών των όρων «κλασματική ψήφος» και «οριζόντιο ψηφοδέλτιο» με τους ακόλουθους νέους ορισμούς:

«“κλασματική ψήφος” σημαίνει την ψήφο η οποία κατανέμεται ως ακολούθως:

- (α) Σε περίπτωση που εκλογέας επιλέξει συνδυασμό κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων ή συνδυασμό ανεξαρτήτων, αναλογεί μία ψήφος στο συνδυασμό κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων ή στο συνδυασμό ανεξαρτήτων που έχει επιλεγεί, ανεξαρτήτως αν ο εκλογέας έχει επιλέξει και υποψήφιο ή υποψηφίους του ίδιου συνδυασμού κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων ή του συνδυασμού ανεξαρτήτων
- (β) σε περίπτωση που εκλογέας επιλέξει συνδυασμό κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων ή συνδυασμό ανεξαρτήτων και έναν υποψήφιο άλλου συνδυασμού κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων ή άλλου συνδυασμού ανεξαρτήτων ή έναν μεμονωμένο υποψήφιο, αναλογούν 5/6 της ψήφου στο συνδυασμό που έχει επιλεγεί και 1/6 στον υποψήφιο ή στον μεμονωμένο υποψήφιο
- (γ) σε περίπτωση που εκλογέας επιλέξει συνδυασμό κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων ή συνδυασμό ανεξαρτήτων, καθώς και υποψήφιο του ίδιου συνδυασμού κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων ή συνδυασμού ανεξαρτήτων και υποψήφιο άλλου συνδυασμού κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων ή άλλου συνδυασμού ανεξαρτήτων ή μεμονωμένο υποψήφιο, αναλογούν 4/6 της ψήφου στο συνδυασμό που έχει επιλεγεί και 1/6 της ψήφου σε κάθε έναν από τους υποψηφίους

“οριζόντιο ψηφοδέλτιο” σημαίνει ψηφοδέλτιο στο οποίο η επιλογή του εκλογέα αποτυπώνεται ταυτόχρονα τόσο αναφορικά με συνδυασμό κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων ή συνδυασμό ανεξαρτήτων όσο και αναφορικά με υποψήφιο άλλου συνδυασμού κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων ή συνδυασμού ανεξαρτήτων ή μεμονωμένο υποψήφιο».

2. Με την προσθήκη στο άρθρο 2 αυτής του ακόλουθου νέου όρου και του ορισμού του:

«“ψήφος” σημαίνει ενιαία μονάδα αποτελούμενη από 6/6».

3. Με τη διαγραφή στο άρθρο 3 αυτής, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 23 του βασικού νόμου, της

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, Συμμαχία Πολιτών, Πρόεδρος Βουλής (Αλληλεγγύη), Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, ΕΛΑΜ.

Αποχή: Μιχάλης Γιωργάλλας (Αλληλεγγύη).

φράσης «οι μεμονωμένοι υποψήφιοι και» (πρώτη και δεύτερη γραμμή) από την επιφύλαξη της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 23.

4. Με την αντικατάσταση στο άρθρο 3 αυτής, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 23 του βασικού νόμου, της φράσης «λαμβάνονται υπόψη ως κλασματικές ψήφοι για τους εν λόγω συνδυασμούς» (ένατη μέχρι ενδέκατη γραμμή) στην παράγραφο (στ) του εδαφίου (1) του άρθρου 23 με τη φράση «κατανέμονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ορισμό της κλασματικής ψήφου».
5. Με τη διαγραφή της φράσης «και μεμονωμένων υποψηφίων» (πέμπτη και έκτη γραμμή) από το εδάφιο (2) του νέου άρθρου 23B.
6. Με τη διαγραφή στο άρθρο 4 αυτής, με το οποίο προστίθεται στον βασικό νόμο το νέο άρθρο 23B, της φράσης «ή μεμονωμένος υποψήφιος» (ένατη γραμμή) από το εδάφιο (3) του νέου άρθρου 23B.
7. Με τη διαγραφή στο άρθρο 4 αυτής, με το οποίο προστίθεται στον βασικό νόμο το νέο άρθρο 23B, της φράσης «ή το μεμονωμένο υποψήφιο» (τέταρτη και πέμπτη γραμμή) από το εδάφιο (4) του νέου άρθρου 23B.
8. Με την προσθήκη στο άρθρο 4 αυτής, με το οποίο προστίθεται στον βασικό νόμο το νέο άρθρο 23B, αμέσως μετά το εδάφιο (4) του νέου άρθρου 23B, του ακόλουθου νέου εδαφίου (5):

«(5) Συνδυασμός ανεξαρτήτων ή μεμονωμένος υποψήφιος δε λαμβάνει έδρα με τη δεύτερη κατανομή, σε περίπτωση που δεν έλαβε στην πρώτη κατανομή αριθμό ψήφων όπως προνοείται στο άρθρο 23(2) του περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμου του 2004».

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για την πρώτη τροπολογία, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκατέσσερις ψήφοι υπέρ, είκοσι εννέα ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτεται.

Κύριε Αβέρωφ, θεώρησα ότι η ψηφοφορία αυτή καλύπτει όλες τις τροπολογίες σας. Θέλετε να κάμουμε και για την επόμενη;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλύπτει. Άρα, ο ίδιος ο αριθμός.

Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων 23A και 23B. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαεφτά ψήφοι υπέρ και είκοσι έξι ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του θέματος υπ' αριθμόν 10.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ και είκοσι έξι ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους εναντίον και δεκαοκτώ ψήφους υπέρ, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται*.

Έχουμε τελειώσει με το θέμα της οριζόντιας ψηφοφορίας. Θα πάμε πίσω να βρούμε...

Ναι, παρακαλώ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ένα τελευταίο χαπτίρι, σήμερα που μου το κάμνετε τζιαι έν' τζιαι του Αποστόλου Αντρέα. Μια θερμή παράκληση. Το υπ' αριθμόν 26 θέμα να το αφήσουμε για την ερχόμενη εβδομάδα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβολή δηλαδή.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αβέρωφ, να τηρούμε και λίγο τη διαδικασία. Να παρακαλέσω κάποιος από τους βουλευτές σας, όταν φτάσουμε στο 26, να το αναφέρει.

Τώρα είμαστε στο 5, αν δεν κάμνω λάθος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είμαστε στο 4, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017». Είναι πρόταση νόμου του κ. Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, ώστε οι ιδιοκτήτες ακίνητης ιδιοκτησίας να ενημερώνονται επαρκώς και εγκαίρως από τον διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως ή την οικεία πολεοδομική αρχή, ανάλογα με την περίπτωση, για αποφάσεις οι οποίες λαμβάνονται και ενδέχεται να επηρεάζουν ουσιαδώς την αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας τους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Κάρουλλας

Ευανθία Σάββα

Πανίκος Λεωνίδου

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, ΕΛΑΜ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το μέλος της βουλευτή κ. Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, σε αριθμό συνεδριάσεών της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 18 Σεπτεμβρίου 2017 και 12 Νοεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου υπουργείου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και το Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, ώστε οι ιδιοκτήτες ακίνητης ιδιοκτησίας να ενημερώνονται επαρκώς και εγκαίρως από το διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως ή την οικεία πολεοδομική αρχή, ανάλογα με την περίπτωση, για αποφάσεις οι οποίες λαμβάνονται και ενδέχεται να επηρεάζουν ουσιαστικά την αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας τους.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, καθώς και την αιτιολογική έκθεση που τη συνοδεύει, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, ώστε οι πολίτες να λαμβάνουν γνώση των αποφάσεων που επιφέρουν αλλαγές στα χαρακτηριστικά των ακινήτων τους και κατ' επέκταση επηρεάζουν ουσιαστικά την αξία αυτών.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως δήλωσαν στην επιτροπή ότι το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την πολεοδομική πρακτική και ειδικότερα τον πολεοδομικό σχεδιασμό, τον έλεγχο της ανάπτυξης, την κατασκευή έργων και την κήρυξη διατηρητέων οικοδομών διασφαλίζει την πλήρη ενημέρωση του πολίτη για πολεοδομικές αποφάσεις που δύναται να τον επηρεάσουν. Παράλληλα, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, οι ισχύουσες διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας συνάδουν με τις γενικές αρχές διοικητικού δικαίου και το νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη δράση της δημόσιας διοίκησης εν γένει.

Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι διατύπωσαν προβληματισμούς και επιφυλάξεις για τις πρόνοιες της πρότασης νόμου και υποστήριξαν ότι η υιοθέτησή τους ενδέχεται να ελλοχεύει κινδύνους όσον αφορά την εφαρμογή των αρχών της πολεοδομικής επιστήμης και πρακτικής, επηρεάζοντας άμεσα τους σκοπούς της προώθησης μεθοδικής ανάπτυξης προς το συμφέρον της αξίας της γης αντί της γενικότερης εξυπηρέτησης και ευημερίας του κοινωνικού συνόλου.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως λαμβάνει ετησίως δεκάδες αποφάσεις και εκδίδει σχετικές ειδοποιήσεις αναφορικά με όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του. Συναφώς, διαφαίνεται ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα επιφέρουν φόρτο εργασίας σε υπέρμετρο βαθμό όσον αφορά τόσο το εν λόγω τμήμα όσο και το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Ως εκ τούτου, αναμένεται ότι θα προκύψουν σημαντικές πρόσθετες ανάγκες σε προσωπικό και κατ' ακολουθίαν επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.

Πέραν των πιο πάνω, οι ίδιοι εκπρόσωποι σημείωσαν ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, προσωπική ενημέρωση του ιδιοκτήτη γης σήμερα απαιτείται μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες λαμβάνονται πολεοδομικές αποφάσεις οι οποίες δύναται να επιφέρουν στέρηση της ακίνητης ιδιοκτησίας του. Τέλος, εισηγήθηκαν όπως οι πολεοδομικές αποφάσεις οι οποίες δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και συναφώς κοινοποιούνται σε κάθε ενδιαφερόμενο παράλληλα δημοσιοποιούνται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, με απώτερο στόχο την ενίσχυση του υφιστάμενου μηχανισμού πληροφόρησης των πολιτών για τη διαφοροποίηση του πολεοδομικού καθεστώτος που διέπει την ιδιοκτησία τους.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας δήλωσαν στην επιτροπή ότι η υποχρέωση ενημέρωσης των ενδιαφερομένων δεν είναι πάντοτε πρακτικά εφικτή, εφόσον πολλές φορές η διεύθυνση των ιδιοκτητών ή των συνιδιοκτητών ακίνητης ιδιοκτησίας δεν είναι γνωστή. Επιπρόσθετα, επισήμαναν ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση αναμένεται ότι θα δημιουργηθεί τεράστιος διοικητικός όγκος εργασίας όσον αφορά τη λήψη απόφασης κατόπιν διενέργειας έρευνας για το κατά πόσο επηρεάζεται ουσιαστικά η ακίνητη ιδιοκτησία.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, με γραπτό υπόμνημα που απέστειλε στην επιτροπή, εξέφρασε την άποψη ότι η προτεινόμενη ρύθμιση δε συγκρούεται με τις διατάξεις του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2017/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Όπως επισημαίνεται στο εν λόγω υπόμνημα, με την προτεινόμενη ρύθμιση εξυπηρετείται το συμφέρον του ιδιοκτήτη ή του συνιδιοκτήτη ακίνητης ιδιοκτησίας, ανάλογα με την περίπτωση. Τέλος, σημειώνεται ότι σε περίπτωση που δεν είναι επικαιροποιημένα τα καταχωρισμένα στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας στοιχεία, το εν λόγω τμήμα θα είναι υποχρεωμένο να εξεύρει ασφαλέστερο και οργανωτικά ορθό τρόπο αποστολής της σχετικής ειδοποίησης στους ενδιαφερομένους σύμφωνα με τις πρόνοιες του υπό αναφορά Κανονισμού.

Στο πλαίσιο της συζήτησης της πρότασης νόμου από την επιτροπή, η τελευταία ζήτησε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους την κατάθεση στοιχείων σε σχέση με ποικίλα ζητήματα που άπτονται της εφαρμογής της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, κατά τις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Σεπτεμβρίου και στις 16 Οκτωβρίου 2017, εξέτασε παράλληλα με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου άλλη συναφή πρόταση νόμου, η οποία επίσης κατατέθηκε στη Βουλή από το μέλος της επιτροπής βουλευτή κ. Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και αποσκοπούσε στην εισαγωγή ανάλογων ρυθμίσεων στον περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμο.

Ως αποτέλεσμα της συζήτησης που διεξήχθη κατά τις εν λόγω συνεδρίες της επιτροπής, η τελευταία έκρινε σκόπιμο όπως προωθηθεί για ψήφιση μόνο η προτεινόμενη τροποποίηση του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου και η μελέτη της υπό συζήτηση πρότασης νόμου ολοκληρωθεί σε εύθετο χρόνο.

Σημειώνεται επίσης ότι για την πιο πάνω αναφερόμενη τροποποίηση του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας καταχώρισε αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο δυνάμει του Άρθρου 140.1 του Συντάγματος και σύμφωνα με τη γνωμάτευση του δικαστηρίου ο ψηφισθείς νόμος δεν είναι αντισυνταγματικός. Ειδικότερα, στην εν λόγω γνωμάτευση σημειώθηκε ότι, όταν ένας νόμος δεν προβλέπει αύξηση των δαπανών του προϋπολογισμού, αλλά με αυτόν θα επιβαρυνθούν κάποιες κρατικές υπηρεσίες και θα υπάρχει κάποιο συνεπαγόμενο διοικητικό κόστος, πρόκειται για επιτρεπτή επίπτωση της θέσπισης του νόμου στις χρηματικές υποχρεώσεις του κράτους. Όσον αφορά δε το ζήτημα του κατά πόσο ενδέχεται να επηρεαστεί ουσιωδώς η αξία ακίνητης ιδιοκτησίας, σύμφωνα με την ίδια γνωμάτευση, επαφίεται εξ ολοκλήρου στη διακριτική ευχέρεια της οικείας αρμόδιας αρχής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, όπως αυτή τροποποιήθηκε από νομοτεχνική άποψη, και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 85Α. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Παιχνίδια) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις ακόλουθες πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. Οδηγία (ΕΕ) 2017/738 για την τροποποίηση, με σκοπό την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο, του Παραρτήματος II της Οδηγίας 2009/48/ΕΚ σχετικά με την ασφάλεια των παιχνιδιών, όσον αφορά τον μόλυβδο.
2. Οδηγία (ΕΕ) 2017/774 για την τροποποίηση με σκοπό την έγκριση ειδικών οριακών τιμών για τις χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται σε παιχνίδια, του Παραρτήματος Γ' του Παραρτήματος II της Οδηγίας 2009/48/ΕΚ σχετικά με την ασφάλεια των παιχνιδιών, όσον αφορά την ουσία φαινόλη.
3. Οδηγία (ΕΕ) 2017/898 για την τροποποίηση, με σκοπό την έγκριση ειδικών οριακών τιμών για τις χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται σε παιχνίδια, του Προσαρτήματος Γ' του Παραρτήματος II της Οδηγίας 2009/48/ΕΚ σχετικά με την ασφάλεια των παιχνιδιών, όσον αφορά την ουσία δισφαινόλη Α.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Παιχνίδια) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Φακοντής

Μαρίνος Μουσιούτσας

Χριστάκης Τζιοβάνης

Ανδρέας Κυπριανού

Ηλίας Μυριάνθους

Κώστας Κώστα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Οκτωβρίου και στις 6 Νοεμβρίου 2018. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίασης της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, της ΠΟΒΕΚ και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής. Το Γενικό Χημείο του Κράτους του Υπουργείου Υγείας και ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 59 του περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμου, είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις ακόλουθες πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. Οδηγία (ΕΕ) 2017/738 του Συμβουλίου της 27^{ης} Μαρτίου 2017 για την τροποποίηση, με σκοπό την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο, του παραρτήματος II της Οδηγίας 2009/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλεια των παιχνιδιών, όσον αφορά τον μόλυβδο.
2. Οδηγία (ΕΕ) 2017/774 της Επιτροπής της 3^{ης} Μαΐου 2017 για την τροποποίηση, με σκοπό την έγκριση ειδικών οριακών τιμών για τις χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται σε παιχνίδια, του παραρτήματος Γ' του παραρτήματος II της Οδηγίας 2009/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλεια των παιχνιδιών, όσον αφορά την ουσία φαινόλη.
3. Οδηγία (ΕΕ) 2017/898 της Επιτροπής της 24^{ης} Μαΐου 2017 για την τροποποίηση, με σκοπό την έγκριση ειδικών οριακών τιμών για τις χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται σε παιχνίδια, του παραρτήματος Γ' του παραρτήματος II της Οδηγίας 2009/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλεια των παιχνιδιών, όσον αφορά την ουσία δισφαινόλη Α.

Ειδικότερα, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς προτείνεται μεταξύ άλλων η μείωση των ορίων μετανάστευσης του μολύβδου, ο καθορισμός ορίου μετανάστευσης και ορίου περιεκτικότητας για την ουσία φαινόλη και η αναθεώρηση του ορίου μετανάστευσης της ουσίας δισφαινόλη Α με απώτερο στόχο το υψηλό επίπεδο προστασίας των παιδιών.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με τους προτεινόμενους κανονισμούς και την αυστηρότερη ρύθμιση των εν λόγω ουσιών στις βασικές απατήσεις των παιχνιδιών θα ενισχυθεί περαιτέρω η προστασία της υγείας των παιδιών, αφού οι πιο πάνω αναφερόμενες ουσίες έχουν ταξινομηθεί ως καρκινογόνες, μεταλλαξιγόνες ή τοξικές για την αναπαραγωγή (CMR) με σχετικό κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις των ευρωπαϊκών Οδηγιών με τις οποίες προτείνεται να εναρμονιστεί η εθνική νομοθεσία, προβλέπονται καθορισμένες καταληκτικές ημερομηνίες συμμόρφωσης των κρατών μελών με αυτές. Σε περίπτωση δε που δεν είναι εφικτή η συμμόρφωση με τα πιο πάνω χρονικά πλαίσια, πρέπει να διαμορφωθεί ανάλογα το κείμενο των εν λόγω κανονισμών, ώστε οι πρόνοιές τους να ισχύσουν από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών όπως αυτοί διαμορφώθηκαν, αφού έτυχαν των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Όχι.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου του κ. Γεώργιου Προκοπίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του κ. Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Οδικής Ασφάλειας Νόμου, έτσι ώστε να ανασταλεί μέχρι την 30^η Ιουνίου 2019 η ισχύς ορισμένων διατάξεων του που αφορούν μεταφορά παιδιών με οχήματα κατηγορίας M2 και M3 για σκοπούς σχολικών εκδρομών και άλλων οργανωμένων δραστηριοτήτων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου, εκπροσωπώντας

Ζαχαρίας Κουλίας, εκπροσωπώντας

τον κ. Χριστάκη Τζιοβάνη

τον κ. Χαράλαμπο Πιπτοκοπίτη

Κώστας Κώστα

Δημήτρης Δημητρίου

Γιώργος Περδίκης, εκπροσωπώντας

Κώστας Κώστα

τον κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από την ίδια και τον κ. Μιχάλη Γιωργάλλα, εκ μέρους της Αλληλεγγύης, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2018. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και

παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Οδικής Ασφάλειας Νόμου, έτσι ώστε να ανασταλεί μέχρι την 30^η Ιουνίου 2019 η ισχύς ορισμένων διατάξεων του που αφορούν μεταφορά παιδιών με οχήματα κατηγορίας M2 και M3 για σκοπούς σχολικών εκδρομών και άλλων οργανωμένων δραστηριοτήτων.

Συγκεκριμένα, η ανάγκη για την εν λόγω τροποποίηση προέκυψε μετά την τελευταία τροποποίηση της νομοθεσίας η οποία ρύθμισε μεταξύ άλλων τη χρήση συστημάτων ασφάλειας για τους πιο πάνω σκοπούς.

Συναφώς, η εν λόγω αναστολή της ισχύος των σχετικών διατάξεων προτείνεται, για να παρασχεθεί ο απαραίτητος χρόνος στην εκτελεστική εξουσία να ετοιμάσει και καταθέσει στη Βουλή για έγκριση κανονισμούς που να ρυθμίζουν ικανοποιητικά τα τεχνικά ζητήματα που προέκυψαν από την εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας.

Σημειώνεται ότι, μετά την ενημέρωση της οποίας έτυχε η επιτροπή στη συνεδρία της ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2018 στα πλαίσια της αυτεπάγγελτης εξέτασης του θέματος "Τα προβλήματα που έχουν προκύψει από την εφαρμογή της νομοθεσίας «Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», που ρυθμίζει ζητήματα συστημάτων ασφάλειας για παιδιά", αποφάσισε όπως προωθήσει σχετική πρόταση νόμου, ώστε να ανασταλεί η ισχύς των πιο πάνω αναφερόμενων διατάξεων, για να παρασχεθεί ο απαραίτητος χρόνος στους αρμοδίους να μελετήσουν περαιτέρω τα τεχνικά προβλήματα τα οποία προέκυψαν και να ετοιμάσουν σχετικούς κανονισμούς που να τα ρυθμίζουν επαρκώς. Συναφώς, η επιτροπή, κατόπιν συνεννόησης με τον Πρόεδρο της Βουλής για το επείγον του θέματος, ετοίμασε και κατέθεσε αυθημερόν στην ολομέλεια του σώματος την υπό συζήτηση πρόταση νόμου.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Οδικών Μεταφορών συμφώνησε με την προτεινόμενη τροποποίηση και εισηγήθηκε στην επιτροπή όπως διαμορφωθεί ανάλογα το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε να φαίνεται ξεκάθαρα ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση δεν αναστέλλεται η υποχρέωση που επιβάλλει η υφιστάμενη νομοθεσία σύμφωνα με την οποία κατά τη μεταφορά των παιδιών με οχήματα κατηγορίας M2 και M3 για σκοπούς σχολικών εκδρομών και άλλων οργανωμένων δραστηριοτήτων πρέπει να ορίζεται ενήλικας συνοδός, ο οποίος θα φέρει την ευθύνη για τη χρήση των υφιστάμενων συστημάτων συγκράτησης που διαθέτουν τα εν λόγω οχήματα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος, του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή διαμορφώθηκε σύμφωνα με την πιο πάνω εισήγηση της εκτελεστικής εξουσίας.

Ο βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδικής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εντάξει, θα αναγκαστώ να πω κάποια πράγματα. Θα ήθελα να ήταν και ο πρόεδρος της επιτροπής να με διαφωτίσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι στο εξωτερικό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Υπάρχει ένα θέμα, κύριε Πρόεδρε. Αυτή η νομοθεσία ήταν πρόταση νόμου από τους βουλευτές, πρωτοβουλία της κ. Άννας Θεολόγου και άλλων βουλευτών υπέρ της ασφάλειας, για να καθιερωθεί σε όλες τις εκδρομές που υπάρχουν παιδιά κάτω των έξι χρόνων σε λεωφορεία να υπάρχει το κάθισμα, το παιδικό κάθισμα με τη ζώνη του. Στην εφαρμογή του φάνηκε ότι έχει ένα σοβαρό πρόβλημα, διότι είχε παρερμηνήσει, αντιλαμβάνομαι, την τελευταία μέρα πριν να ψηφίσουμε τη νομοθεσία μία πρόνοια στο 15Γ1(δ) ότι τα καθίσματα στα λεωφορεία τα σχολικά θα τα παίρνουν οι γονιοί στο σχολείο, θα τα βάλουν στα σχολεία, θα τα βάλουν πάνω στα καθίσματα, να προσαρμόσουν τα παιδιά τους, για να πάνε τα παιδιά τους εκδρομή. Έπιασε και ο υπουργός, έστειλε την εγκύκλιο, όπως είναι ο νόμος και γίναμε όλοι ρεζίλι. Διότι, αντιλαμβάνεστε, κάτι τέτοιο δεν είναι πρακτικά εφαρμόσιμο.

Το πρώτο πράγμα που έπρεπε να κάνει η Βουλή -και εγώ έτσι εκατάλαβα, αγαπητοί συνάδελφοι της επιτροπής Μεταφορών- ήταν ότι θα αφαιρούσε αυτή την εντελώς ...

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Άστοχη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ, Κώστα. Ήταν να πω κάτι άλλο, τέλος πάντων, πάλι με άλφα. Λοιπόν, αναφορά της νομοθεσίας. Να δώσουμε μία περίοδο άλλους επτά, οκτώ μήνες -και συμφωνήσαμε σε αυτό- να δοθεί μία περίοδος αναβολής, αλλά η λογική ήταν να δοθεί αυτή η αναβολή, για να μπορέσουν όσοι ενοικιάζουν λεωφορεία στα σχολεία, να προσαρμόσουν τα λεωφορεία τους με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορούν να δέχονται παιδικά καθίσματα και να μπορούν να έχουν οι ίδιοι τη δυνατότητα να βάζουν παιδικά καθίσματα για τα παιδιά, όχι για να έχουμε πάλι την πρόνοια αυτή την άστοχη, να πρέπει οι γονιοί να παίρνουν τα καθίσματα και να τα βάζουν πάνω στα λεωφορεία.

Και έχουμε μπροστά μας μία τροποποίηση που απλά αναβάλλει για οκτώ μήνες την ίδια άστοχη αναφορά. Δεν έγινε η καλύτερη δουλειά, κύριε Πρόεδρε. Δηλαδή, νομίζω ότι δε διορθώνουμε το πρόβλημα στην ουσία του. Θα έρθουμε ξανά σε λίγο καιρό να ξαναψηφίσουμε πάνω στον ίδιο νόμο, για να τον αλλάξουμε ξανά. Δεν ξέρω αν υπάρχουν περιθώρια να πάμε πίσω. Φαντάζομαι υπάρχει και πίεση χρόνου. Αλλά, εμείς έτσι όπως είναι, κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που θεωρούμε ότι πρέπει να αναβληθεί η εφαρμογή αυτού του άρθρου, όχι του συνόλου του νόμου, της συγκεκριμένης παραγράφου, θα τηρήσουμε αποχή, αν προχωρήσει σε ψηφοφορία, διότι θεωρούμε ότι το βασικό πρόβλημα που είχε δε διορθώνεται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σημασία έχει ότι εντοπίστηκε το πρόβλημα και επανήλθε το θέμα στην αρμόδια επιτροπή, όπου ομόφωνα και σε συνεργασία και συνεννόηση με όλους τους εμπλεκόμενους συμφωνήσαμε να δοθεί η σχετική παράταση, για να δοθεί ο χρόνος στην εκτελεστική εξουσία να έρθει με κανονισμούς και να διορθώσει τα κενά τα οποία έχουν παρατηρηθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ είναι κάτι τέτοια θέματα που διερωτώμαι γιατί πρέπει να ανακαλύπτουμε τα καθίσματα ή τον τροχό! Σε άλλες χώρες τι γίνεται και δεν μπορούμε να το αντιγράψουμε και να το κάνουμε; Δεν είμαστε οι πρώτοι και οι μόνοι που βάζουμε καθίσματα σε λεωφορεία, αλλά εντάξει, δε μου πέφτει λόγος.

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν συζητούσαμε τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, επειδή στη συγκεκριμένη πρόταση νόμου εδούλεψε πάρα πολύ το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, για να βρούμε την καλύτερη λύση ως προς την εφαρμογή του, δόθηκε ένα χρονικό περιθώριο. Δεν εφαρμόστηκε από τη μια μέρα στην άλλη. Υπήρχε χρονικό περιθώριο, μέχρι τη σχολική χρονιά που είχε ξεκινήσει το Σεπτέμβριο του 2018, να εφαρμοστεί η συγκεκριμένη ρύθμιση για την ασφάλεια των παιδιών μας. Όχι γιατί έπρεπε να ταλαιπωρήσουμε τους ιδιοκτήτες λεωφορείων που μεταφέρουν παιδιά ή να τους δημιουργήσουμε περισσότερο κόστος, γιατί ακούστηκαν πολλάκις αυτά τα ζητήματα μέσα στην επιτροπή Επικοινωνιών, Μεταφορών και Έργων, αλλά γιατί ο σκοπός ήταν να μεταφέρονται τα παιδιά μας με ασφάλεια.

Βασιστήκαμε στο κομμάτι των εκδρομών προς το παρόν, ώσπου να εφαρμοστεί, αλλά θέλουμε να διευρυνθεί το συγκεκριμένο θέμα και σε μετακινήσεις καθημερινές που έχουν να κάνουν με περιφερειακά λεωφορεία που μεταφέρουν παιδιά σε δημοτικά σχολεία κ.λπ. Όμως δε θεωρώ προσωπικά ότι η συγκεκριμένη αναβολή που δίνεται, η αναστολή της εφαρμογής της νομοθεσίας, θα βοηθήσει στο να έρθουν οι ιδιοκτήτες λεωφορείων και να εναρμονιστούν με τη συγκεκριμένη πρόθεση που έχουμε ως Βουλή. Όσο περισσότερο χρόνο καθυστερούμε την εφαρμογή τόσο περισσότερο χρόνο θα παίρνουν, για να μην αλλάξουν τα συστήματα ασφαλείας και ζωνών στα λεωφορεία.

Προσωπικά, κύριε Πρόεδρε, εγώ θα είμαι εναντίον της αλλαγής της νομοθεσίας. Ο χρόνος είχε δοθεί. Το γνώριζαν. Έγιναν πάρα πολλές διαβουλεύσεις. Υπάρχουν ορισμένοι οι οποίοι έχουν αλλάξει τα συστήματα ασφαλείας στα λεωφορεία, με σκοπό αυτή την προσέγγιση, της ασφαλούς μεταφοράς των παιδιών μας, και θεωρώ ότι, αν τα σχολεία θέλουν να διεκπεραιώνουν εκδρομές ή οποιοσδήποτε άλλες σχολικές εκδηλώσεις, υπάρχουν οι συγκεκριμένες εταιρείες, υπάρχουν τα άτομα που θέλουν να μεταφέρουν τα παιδιά με ασφάλεια και να χρησιμοποιούν τις συγκεκριμένες μεταφορές, κύριε Πρόεδρε. Από εκεί και πέρα, ας ευχηθούμε ότι με αυτή την αναστολή δε θα προκύψουν μη κακόν και ο μη γένοιτο οποιαδήποτε προβλήματα, τα οποία προσωπικά δε θέλω καν να σκέφτομαι, γιατί αντιλαμβάνεστε ότι πολλά τέτοια φαινόμενα έχουν δει τις

τελευταίες ημέρες το φως της δημοσιότητας. Προβλήματα με λεωφορεία που μεταφέρουν παιδιά και δεν τυγχάνουν ελέγχου. Και μη κακόν έγινε οτιδήποτε, εγώ προσωπικά δε θέλω να διανοηθώ ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων θα είναι υπόλογη γι' αυτή την καθυστέρηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απλώς, να σας πω -βλέπω και τον κατάλογο, βλέπω και πόσο μιλάτε γι' αυτό το θέμα ο καθένας- μετά απ' αυτό το θέμα, θα πάμε στο υπ' αριθμόν 11 θέμα και έχουμε σαράντα τρία θέματα. Εγώ δεν έχω πρόβλημα να μιλάτε όση ώρα θέλετε.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Από τη θέση μας. Εξ όσων γνωρίζω δυο λεπτά τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, αλλά από εκεί και πέρα, υπάρχει και το στοιχείο του αυτοπεριορισμού.

Ο κ. Γιωργάλλας έχει το λόγο. Απλώς, να αρχίσετε να σκέφτεστε αν θα συνεχίσουμε με αυτό το ρυθμό, αν θέλετε διάλειμμα ή όχι και οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι να μου πουν σε κανένα τέταρτο ή μισή ώρα, αν θέλουν διάλειμμα ή όχι.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Παίρνω το λόγο, απλά γιατί είμαι εισηγητής της συγκεκριμένης πρότασης, γιατί θεωρώ ότι, ό,τι και να συμβαίνει, προέχει η ασφάλεια των παιδιών που μετακινούνται με τα λεωφορεία και η αδυναμία εφαρμογής της νομοθεσίας φανερώνει ένα πράγμα, την ποιότητα των αμαξωμάτων με τα οποία διακινούνται τα μωρά μας. Και δεν υπάρχει ούτε άστοχη πρόνοια -καμία πρόνοια δεν είναι άστοχη- και δεν μπορώ να φανταστώ έναν γονιό που μία μέρα θα πάει το παιδί του εκδρομή να μην μπορεί να πάρει το καρεκλάκι του παιδιού του, για να τοποθετηθεί στο λεωφορείο, και θα στείλει το παιδί του χωρίς ζώνη, για να το παίρνει οποιοσδήποτε οδηγός με ένα παλιό αμάξιμα.

Γι' αυτό ένιωσα την ανάγκη να απαντήσω στον κ. Πεردίκη, που ήταν τόσο έντονος για το δήθεν άστοχο της προηγούμενης νομοθεσίας, η οποία έδειξε ότι υπάρχει αντίδραση ακόμα και από τους ίδιους τους γονείς και από τα νηπιαγωγεία και τα άλλα και τους οδηγούς. Η παράταση που δίνεται είναι απλά και μόνο, για να έρθουν οι κανονισμοί απ' αυτούς που είναι υποχρεωμένοι να ρυθμίσουν το θέμα, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών. Εύχομαι και ελπίζω ότι εκεί θα καταλήξουμε, να ρυθμίσουν τα θέματα αυτοί που τα ξέρουν και όχι εμείς, που έτσι κι αλλιώς ούτε την ποιότητα των λεωφορείων γνωρίζουμε που κυκλοφορούν στην αγορά ούτε ποια είναι τα συστήματα συγκράτησης ενός παιδιού του νηπιαγωγείου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Σταύρου.

ΕΛΕΝΗ ΣΤΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα απ' όλα δεν απαγορεύεται, όταν ψηφίζουμε κάτι και στην εφαρμογή υπάρχει μία αδυναμία, να ερχόμαστε να το διορθώνουμε. Γι' αυτό δώσαμε την αναστολή. Και επίσης ακριβώς επειδή τα καθίσματα είναι δύσκολο κάποιες φορές να βρεθούν ή να τα βάλουν κ.λπ., να τα μεταφέρουν, αναφέραμε τις ζώνες τριών σημείων, που είναι και πιο φθηνές και πιο εύκολες να τις βάλουν. Και ακριβώς το Τμήμα Μεταφορών παραδέχθηκε ότι έχει αδυναμίες και ότι θα έρθει με κάποιες διορθωτικές αλλαγές.

Λοιπόν, εμείς ως βουλευτές δε γνωρίζουμε, δεν έχουμε την τεχνολογία για τα πάντα και γι' αυτό δόθηκε η αναστολή. Και ελπίζω σε αυτή την αναστολή να μη γίνει κάτι άλλο και βρεθούμε να είμαστε και υπόλογοι στο τέλος. Αλλά δεν απαγορεύεται στην πορεία που ψηφίζουμε κάτι να βλέπουμε και τις αδυναμίες και να ερχόμαστε να το διορθώσουμε. Για όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φακοντής.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η ασφάλεια των παιδιών μας, αλλά και όλων των επιβατών είναι κάτι που ενδιαφέρει όλους μας και πρέπει να εργαστούμε όλοι προς αυτή την κατεύθυνση, ώστε να δώσουμε τη δυνατότητα νομοθετικά, αλλά και στην πράξη αυτή η ασφάλεια στη διακίνηση των παιδιών και των επιβατών να δοθεί. Όμως εμείς είχαμε εκφράσει ως ΑΚΕΛ από την πρώτη στιγμή τις ανησυχίες μας, αλλά και τους προβληματισμούς μας ότι η συγκεκριμένη πρόταση νόμου είχε αρκετά κενά. Στα χαρτιά θα μπορούσε να ήταν και είναι μία πρόταση, η οποία θα μπορούσε να εφαρμοστεί, στην πράξη όμως υποδείξαμε ότι θα υπήρχαν πάρα πολλά προβλήματα. Και φάνηκε εκ του αποτελέσματος ότι όντως δεν μπορεί να λειτουργήσει. Και

επειδή εδώ εκφράστηκαν μεγάλες ανησυχίες όπως «ξέρετε, να μη γίνουν δυστυχήματα και ας...», κανείς δε θέλει να γίνονται δυστυχήματα, πρέπει να πούμε ότι τα λεωφορεία τα οποία λειτουργούν στις αστικές μεταφορές, που μεταφέρουν δηλαδή τα παιδιά μας καθημερινά, με βάση το νόμο έχουν τη δυνατότητα να είναι και όρθιοι στο λεωφορείο, όρθιοι. Άρα, αν θέλουμε να κάνουμε κάποιες αλλαγές, πρέπει να δούμε όλο το πακέτο, ώστε να κάνουμε εκείνες τις αλλαγές στο νόμο που να δίνεται πραγματικά ασφάλεια σε όλα τα παιδιά που μεταφέρονται.

Κρίναμε ότι, υπό τις δοσμένες συνθήκες και με βάση την αδυναμία του τμήματος να δώσει πρακτική λύση, η καλύτερη λύση υπό τις περιστάσεις ήταν η αναστολή των συγκεκριμένων άρθρων, μέχρι να ετοιμαστούν κανονισμοί. Μέχρι τότε τα λεωφορεία τα οποία θα χρησιμοποιούνται για τις εκδρομές πρέπει να χρησιμοποιούν τα συστήματα συγκράτησης που έχουν. Άρα, τα παιδιά που θα μεταφέρονται σε εκδρομές θα έχουν ζώνη ασφαλείας, τη ζώνη που πρέπει να φέρουν τα λεωφορεία. Όμως από την άλλη σίγουρα η ρύθμιση η οποία πάει να γίνει είναι η καλύτερη, αλλά πρέπει να το δούμε, αν μπορεί να υλοποιηθεί και στην πράξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, τριάντα μία ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και τρεις αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 7 έως 10 τα έχουμε ήδη εξετάσει.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί της Χρήσης των Δεδομένων που Περιέχονται στις Καταστάσεις Ονομάτων Επιβατών (PNR), για την Πρόληψη, Ανίχνευση, Διερεύνηση και Δίωξη Τρομοκρατικών και Σοβαρών Εγκλημάτων, Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ)/2016/681 σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Χρήσης των Δεδομένων που Περιέχονται στις Καταστάσεις Ονομάτων Επιβατών (PNR), για την Πρόληψη, Ανίχνευση, Διερεύνηση και Δίωξη Τρομοκρατικών και Σοβαρών Εγκλημάτων, Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Κωστής Ευσταθίου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 6 Ιουνίου και 24 Οκτωβρίου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, της Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΚΥΠ), του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης (ΔΗΚΟ), ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχή: Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ)/2016/681 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων.

Ειδικότερα, με βάση τις διατάξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, προβλέπεται η σύσταση της Μονάδας Στοιχείων Επιβατών για σκοπούς συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων, πληροφοριών και στοιχείων των επιβατών (PNR-Passenger Name Record) των διεθνών πτήσεων από και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), αλλά και των πτήσεων εντός της ΕΕ, ώστε να καθίσταται ευκολότερη η ταυτοποίηση πιθανών υπόπτων σε σχέση με εγκλήματα τρομοκρατίας ή άλλα σοβαρά εγκλήματα που καθορίζονται στο νομοσχέδιο. Περαιτέρω, καθορίζονται οι υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας σε εθνικό επίπεδο και σε σχέση με τη συνεργασία της με τις αντίστοιχες μονάδες στοιχείων επιβατών άλλων κρατών μελών της ΕΕ για σκοπούς πρόληψης, εξακρίβωσης, διερεύνησης και δίωξης σοβαρών εγκλημάτων και τρομοκρατικών πράξεων.

Σημειώνεται ότι το νομοσχέδιο αποσκοπεί μεταξύ άλλων στην επίτευξη των στόχων της ασφάλειας, της προστασίας της ζωής και της ασφάλειας των προσώπων, καθώς και στη δημιουργία του νομικού πλαισίου για προστασία των δεδομένων PNR, όταν τυγχάνουν επεξεργασίας από τις αρμόδιες αρχές.

Περαιτέρω σημειώνεται ότι ως τελευταία ημερομηνία για εναρμόνιση με την υπό αναφορά Οδηγία καθορίστηκε η 25^η Μαΐου 2018, ωστόσο το υπό συζήτηση νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 23 Μαρτίου 2018. Συναφώς, έχει ενημερωθεί σχετικά η επιτροπή ότι μέχρι στιγμής δεκατρία κράτη μέλη έχουν εναρμονιστεί με τις διατάξεις της πιο πάνω Οδηγίας, ενώ άλλα δεκατέσσερα κράτη μέλη, περιλαμβανομένης και της Κύπρου, βρίσκονται στη διαδικασία εναρμόνισης.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, το “Πρόγραμμα της Στοκχόλμης - Μια ανοικτή και ασφαλής Ευρώπη που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες” καθορίζει τη στρατηγική της ΕΕ για την ενίσχυση της εσωτερικής ασφάλειας των κρατών μελών και στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος, έπειτα από πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η πιο πάνω Οδηγία υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Με βάση τις αξιολογήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από την εφαρμογή του πιο πάνω προγράμματος από διάφορες χώρες σε εθελοντική βάση, η αποτελεσματική χρήση δεδομένων PNR, μέσω της αντιπαραβολής δεδομένων PNR με διάφορες βάσεις δεδομένων για αναζητούμενα πρόσωπα και αντικείμενα, κρίθηκε αναγκαία για την αποτελεσματική πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων και την ενίσχυση της εσωτερικής ασφάλειας, με στόχο τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων, την εξεύρεση συνεργών και την εξάρθρωση εγκληματικών κυκλωμάτων.

Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, η αξιολόγηση δεδομένων PNR θα επιτρέπει την ταυτοποίηση προσώπων για τα οποία δεν υπήρχαν υποψίες εμπλοκής σε τρομοκρατική πράξη ή σοβαρό έγκλημα πριν από την αξιολόγηση και τα οποία πρέπει να εξεταστούν περαιτέρω από τις αρμόδιες αρχές.

Συγκεκριμένα, με το νομοσχέδιο εισάγονται διατάξεις που υποχρεώνουν τους αερομεταφορείς που πραγματοποιούν πτήσεις εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης να διαβιβάζουν στη Μονάδα Στοιχείων Επιβατών τα συλλεχθέντα δεδομένα PNR και τα δεδομένα API (Advanced Passenger Information), τα οποία αποτελούν σύστημα πρόδρομο του PNR, παρέχοντας τη δυνατότητα για επέκταση της υποχρέωσης αυτής και σε αερομεταφορείς που πραγματοποιούν πτήσεις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περαιτέρω, προβλέπεται η δυνατότητα διαβίβασης δεδομένων PNR και σε τρίτες χώρες υπό προϋποθέσεις.

Επιπρόσθετα, εισάγονται αυστηρές ρήτρες, ώστε η επεξεργασία δεδομένων PNR να είναι περιορισμένη στον απόλυτα αναγκαίο βαθμό, και θεσμοθετούνται συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης, ώστε η επεξεργασία να περιορίζεται σε λόγους τρομοκρατίας και σοβαρών εγκλημάτων και το σύστημα να ταυτοποιεί όσο το δυνατό λιγότερους αθώους.

Σημειώνεται ότι ως περίοδος διατήρησης δεδομένων PNR στη Μονάδα Στοιχείων Επιβατών καθορίζονται τα πέντε έτη, ωστόσο εντός έξι μηνών από τη διαβίβασή τους στην εν λόγω μονάδα τα δεδομένα θα ανωνυμοποιούνται με την κάλυψη συγκεκριμένων στοιχείων ταυτοποίησης του επιβάτη. Περαιτέρω, μετά την πάροδο των πέντε ετών προβλέπεται η διαγραφή τους, εκτός εάν συγκεκριμένα στοιχεία χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο διερεύνησης συγκεκριμένης υπόθεσης. Επισημαίνεται ότι στο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται διατάξεις σε σχέση με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα εξέφρασε την ικανοποίησή της για την προώθηση του υπό συζήτηση νομοθετικού πλαισίου και υπέβαλε τις παρατηρήσεις της για επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου για σκοπούς βελτίωσης και αποσαφήνισής τους.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, σε συνεργασία με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο ενσωματώθηκαν επιμέρους εισηγήσεις του Τμήματος Τελωνείων, το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να αποσπά λειτουργούς στη Μονάδα Στοιχείων Επιβατών.

Τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο πλαίσιο της κατ' άρθρον μελέτης του νομοσχεδίου αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου σε όλες τις πτήσεις τόσο εκτός όσο και εντός της ΕΕ.
Επισημαίνεται ότι με βάση την υπό συζήτηση Οδηγία η εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας είναι υποχρεωτική μόνο σε σχέση με τις πτήσεις εκτός της ΕΕ, από και προς τρίτες χώρες, ενώ είναι προαιρετική σε σχέση με πτήσεις εντός της ΕΕ.
2. Το ενδεχόμενο σύστασης κοινής μονάδας στοιχείων επιβατών με άλλο κράτος μέλος, όπως π.χ. η Ελλάδα.
3. Τον τρόπο προστασίας των δεδομένων που θα αποστέλλονται σε τρίτες χώρες.
4. Τη διαδικασία ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών.
5. Τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας του υπεύθυνου προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Σε γραπτό υπόμνημα του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, το οποίο κατατέθηκε στην επιτροπή σε σχέση με τα πιο πάνω ζητήματα, διαλαμβάνονται τα ακόλουθα:

1. Όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου, από την έναρξη των συζητήσεων, το 2011, η Κύπρος τάχθηκε υπέρ της συμπερίληψης των ενδοευρωπαϊκών πτήσεων στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας, έστω και με τη μορφή δυνατότητας επιλογής για τα κράτη μέλη. Η θέση αυτή προκύπτει από το γεγονός ότι, σε αντίθεση με τα περισσότερα άλλα κράτη μέλη, οι πτήσεις στην Κύπρο προέρχονται σε ποσοστό 80% από κράτη μέλη και μόνο 20% κατευθύνονται από τρίτες χώρες. Επομένως, η διαδικασία θα είχε πρόσθετο όφελος για τη Δημοκρατία, μόνο εάν περιλαμβάνονταν και οι πτήσεις μεταξύ κρατών μελών, ώστε να καλύψει τις πτήσεις με υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι φτάνουν στην Κύπρο με ενδιάμεσο σταθμό σε άλλο κράτος μέλος.
2. Το ενδεχόμενο σύστασης κοινής μονάδας επεξεργασίας στοιχείων επιβατών μεταξύ κρατών μελών αφορά κυρίως κράτη μέλη τα οποία έχουν κοινά χερσαία σύνορα με κοντινά αεροδρόμια, καθιστώντας εύκολη την από κοινού επεξεργασία των δεδομένων και τη συνεργασία τους στον εντοπισμό και τη σύλληψη υπόπτων. Αυτό το ενδεχόμενο οδηγεί στη δημιουργία μιας μονάδας σε ένα κράτος μέλος και τη στελέχωση της από αναλυτές που προέρχονται τόσο από το κράτος που αποτελεί τη βάση όσο και από το συνεργαζόμενο κράτος μέλος. Στην περίπτωση της Κύπρου τέτοιες παράμετροι δεν υφίστανται.
3. Όσον αφορά την προστασία των δεδομένων που θα αποστέλλονται σε τρίτες χώρες, η συνεργασία με τρίτες χώρες και ειδικότερα η διαβίβαση δεδομένων προβλέπεται από την Οδηγία μόνο για τις περιπτώσεις που αυτό καθίσταται απαραίτητο για σκοπούς του πεδίου εφαρμογής μετά από εφαρμογή ασφαλιστικών δικλίδων. Συγκεκριμένα, η αποστολή στοιχείων PNR ή του αποτελέσματος της επεξεργασίας γίνεται μόνο σε τρίτες χώρες για τις οποίες έχει εκδοθεί απόφαση επάρκειας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή έχει υπογραφεί διμερής συμφωνία με την ΕΕ και παρέχονται κατάλληλες εγγυήσεις. Η οποιαδήποτε συνεργασία θα γίνεται μέσω της EUROPOL και της INTERPOL.
4. Η ανταλλαγή των πληροφοριών θα γίνεται πάντοτε στη βάση των δεδομένων και των ενδείξεων που προκύπτουν από την ανάλυση των δεικτών κινδύνου, διαμέσου των μονάδων στοιχείων επιβατών των κρατών μελών με τη χρήση του καναλιού SIENA της EUROPOL. Η δυνατότητα για απευθείας επικοινωνία παρέχεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν, σύμφωνα με τα στοιχεία που προκύπτουν από την ανάλυση που γίνεται από τις αρμόδιες αρχές, απαιτείται άμεση επικοινωνία.
5. Ο υπεύθυνος προστασίας προσωπικών δεδομένων μπορεί να είναι μέλος του προσωπικού του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες του οποίου θα τελούν υπό τον έλεγχο της εθνικής εποπτικής αρχής, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του νομοσχεδίου, που περιλαμβάνουν σαφείς ρήτρες για έλεγχο της νομιμότητας της επεξεργασίας, ενώ παράλληλα το πρόσωπο που θα οριστεί θα υπέχει ποινική ευθύνη, εάν και εφόσον διαπιστωθεί από τον Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ότι παραβιάζονται διατάξεις του νομοσχεδίου.

Σε μεταγενέστερο στάδιο την επιτροπή απασχόλησε επίσης η πρόνοια του νομοσχεδίου που αφορά την ίδρυση της Μονάδας Στοιχείων Επιβατών με βάση την οποία η εν λόγω μονάδα χαρακτηρίζεται ως ανεξάρτητη, ωστόσο ο Αρχηγός Αστυνομίας θα ορίζει τον υπεύθυνό της και θα μπορεί να τοποθετήσει σ' αυτήν μέλη της αστυνομίας. Περαιτέρω, στην εν λόγω μονάδα θα μπορούν να αποσπαστούν λειτουργοί από το Τμήμα Τελωνείων και την ΚΥΠ. Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησαν ζητήματα που άπτονται της ανεξαρτησίας και της λογοδοσίας της εν λόγω μονάδας.

Μετά το πέρας της διεξαγωγής της κατ' άρθρον μελέτης του νομοσχεδίου και υπό το φως της συζήτησης επί των πιο πάνω ζητημάτων που απασχόλησαν την επιτροπή, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, σε συνεργασία με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, κατάθεσε στην επιτροπή δεύτερο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο διαλαμβάνονται τροποποιήσεις που συνίστανται

κυρίως στη διασαφήνιση επιμέρους διατάξεων του νομοσχεδίου και στη σύσταση της Μονάδας Στοιχείων Επιβατών. Συγκεκριμένα, η εν λόγω μονάδα θα υπάγεται διοικητικά στον Αρχηγό Αστυνομίας, χαρακτηρίζεται ως επιχειρησιακά ανεξάρτητη και ο υπεύθυνός της θα ορίζεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, κατόπιν συνεννόησης με τον Αρχηγό Αστυνομίας. Περαιτέρω, θα στελεχώνεται σύμφωνα με τις επιχειρησιακές της ανάγκες από μέλη της αστυνομίας και από λειτουργούς του Τμήματος Τελωνείων, της ΚΥΠ και της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ).

Κατά τη μελέτη του νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι οι πρόνοιές του αποτελούν σημαντική παραβίαση της ιδιωτικότητας των επιβατών και εξέφρασαν ανησυχία αναφορικά με τον βαθμό της επέμβασης στα ανθρώπινα δικαιώματα των πολιτών κατ' επίκληση της ανάγκης για την πρόληψη αδικημάτων, ιδιαίτερα δεδομένου ότι από τον διάλογο, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, απουσίαζε η φωνή της κοινωνίας των πολιτών και των οργανωμένων δομών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Υπό το φως των πιο πάνω προβληματισμών των μελών της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.
2. Η επιτροπή κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Σοσιαλδημοκρατικού Κινήματος ΕΔΕΚ εισηγείται την καταψήφιση του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γεώργιος Γεωργίου του ΔΗΣΥ.

Υπάρχουν και τροπολογίες, θα σας παρακαλέσω να τες σχολιάζετε, αν θέλετε, με τες ομιλίες σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Για να πείσω τον συνάδελφο να ψηφίσει και το ΑΚΕΛ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, προσπάθησε. Θέλετε να κάνουμε και ένα διάλειμμα, να τον πείσεις στο διάλειμμα τζιαι μετά νά 'ρτουμε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Πιστεύω θα τα καταφέρουμε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο υπό συζήτηση εναρμονιστικό νομοσχέδιο είναι ενσωματωμένη για την αποτελεσματική εφαρμογή των προνοιών της η Οδηγία 681 του 2016 σχετικά με την χρήση των δεδομένων που περιέχονται στις καταστάσεις ονομάτων επιβατών για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων.

Με βάση τις αξιολογήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, από την εφαρμογή του συστήματος σε διάφορες χώρες σε εθελοντική βάση η αποτελεσματική χρήση δεδομένων PNR, παραδείγματος χάριν, μέσω της αντιπαραβολής δεδομένων με διάφορες βάσεις δεδομένων για αναζητούμενα πρόσωπα και αντικείμενα κρίθηκε αναγκαία για την αποτελεσματική πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων και την κατ' αυτό τον τρόπο ενίσχυση της εσωτερικής ασφάλειας, με στόχο τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων και κατά περίπτωση την εξεύρεση συνεργών για την εξάρθρωση αυτών των εγκληματικών κυκλωμάτων.

Η αξιολόγηση δεδομένων PNR επιτρέπει την ταυτοποίηση προσώπων για τα οποία δεν υπήρχαν υποψίες εμπλοκής σε τρομοκρατική πράξη ή σοβαρό έγκλημα πριν από την αξιολόγησή τους και πρέπει κατά συνέπεια να εξεταστούν περαιτέρω από τις αρμόδιες αρχές. Με τη χρήση των δεδομένων PNR μπορεί να αντιμετωπιστεί η απειλή της τρομοκρατίας και των σοβαρών εγκλημάτων από διαφορετική οπτική γωνιά, πέραν εκείνης που προσφέρει επεξεργασία άλλων κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ως εκ τούτου, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το εναρμονιστικό αυτό νομοσχέδιο εισάγει διατάξεις που υποχρεώνουν τους αερομεταφορείς που πραγματοποιούν πτήσεις εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης να διαβιβάζουν τα συλλεχθέντα δεδομένα PNR, δίδοντας τη δυνατότητα για επέκταση αυτής της υποχρέωσης και σε αερομεταφορείς που πραγματοποιούν πτήσεις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παράλληλα, εισάγονται αυστηρές ρήτρες, ώστε η επεξεργασία δεδομένων PNR να είναι περιορισμένη στο απολύτως αναγκαίο, ενώ

θεσπίζει συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης, ώστε η επεξεργασία να περιοριστεί για λόγους τρομοκρατίας και σοβαρών εγκλημάτων και το σύστημα να ταυτοποιεί όσο το δυνατόν λιγότερους αθώους.

Στόχος της εναρμονιστικής αυτής νομοθεσίας μεταξύ άλλων η ασφάλεια, η προστασία της ζωής και της ασφάλειας των προσώπων και η δημιουργία νομικού πλαισίου για την προστασία των δεδομένων αυτών, όταν τα επεξεργάζονται οι αρμόδιες αρχές σε κάθε χώρα. Προβλέπεται η υποχρέωση αποστολής των δεδομένων των επιβατών που θα αφικνούνται στη Δημοκρατία από τρίτη χώρα ή άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τους αερομεταφορείς στη Μονάδα Στοιχείων Επιβατών της Δημοκρατίας, η οποία θα λειτουργήσει για το σκοπό αυτό. Τα δεδομένα αυτά θα τυγχάνουν της ανάλογης επεξεργασίας από τις αρμόδιες αρχές για σκοπούς, όπως έχω αναφέρει προηγουμένως, πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων.

Κύριε Πρόεδρε,

Δράττομαι της ευκαιρίας να σχολιάσω και τις τροπολογίες οι οποίες έχουν κατατεθεί από κόμματα και αναφέρομαι, κύριε Πρόεδρε, στις τροπολογίες που έχουν καταθέσει το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το ΑΚΕΛ, όσον αφορά τον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής του προτεινόμενου αυτού νόμου, ώστε αυτός ο νόμος να αφορά τη διαβίβαση από τους αερομεταφορείς δεδομένων που περιέχονται στις καταστάσεις επιβατών, ονομάτων επιβατών σε πτήσεις μόνο εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όντως, στην επιτροπή Νομικών μās απασχόλησε αυτό το θέμα, ιδιαίτερα όσον αφορά την επέκταση του πεδίου εφαρμογής σε όλες τις πτήσεις τόσο εκτός όσο και εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θα ήθελα εδώ να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, ότι με βάση την υπό συζήτηση Οδηγία, η εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας είναι υποχρεωτική μόνο σε σχέση με τις πτήσεις εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης από και προς τρίτες χώρες, ενώ είναι προαιρετική σε σχέση με πτήσεις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πλην όμως, όσες χώρες έχουν εφαρμόσει αυτή την ευρωπαϊκή Οδηγία έχουν επεκτείνει την υποχρέωση αυτή και σε αερομεταφορείς που πραγματοποιούν πτήσεις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης -δεκαεπτά, δεκαοκτώ τόσες χώρες- ώστε να καθίσταται ευκολότερη η ταυτοποίηση πιθανών υπόπτων σε σχέση με εγκλήματα τρομοκρατίας ή άλλα σοβαρά εγκλήματα τα οποία καθορίζονται σε αυτό το νομοσχέδιο.

Αλλά ιδιαίτερα όσον αφορά τη χώρα μας, κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα ότι έχει μεγάλη σημασία να καθορίζονται οι πτήσεις και από εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον απλούστατο λόγο... Θα πω ένα παράδειγμα: Ας υποθέσουμε ότι γίνεται πτήση εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από τη Γαλλία ξεκινά ένας επιβάτης και έρχεται στη Λάρνακα, από τη Λάρνακα μεταβαίνει στα κατεχόμενα και από τα κατεχόμενα στην Τουρκία, από την Τουρκία σε χώρες όπου ενδεχομένως να ασκήσει αυτά τα οποία η Οδηγία θέλει να προλάβει.

Γι' αυτό και ο Δημοκρατικός Συναγερμός, η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα καταψηφίσει την τροπολογία αυτή. Όσον αφορά τις τροπολογίες που κατέθεσε η ΕΔΕΚ και η Αλληλεγγύη, η κοινοβουλευτική ομάδα του κόμματος θα υπερψηφίσει την τροπολογία Α' αναφορικά με την εφαρμογή της διάταξης για τη σύσταση της Μονάδας Στοιχείων Επιβατών, η οποία πρέπει να συστήνεται στον υπουργό, να είναι διοικητικά ανεξάρτητη από τον Αρχηγό Αστυνομίας, όπως προβλέπει το άρθρο 4 του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ασπασζόμενοι την εξήγηση η οποία δίδεται σε αυτή την τροπολογία.

Όσον αφορά, κύριε Πρόεδρε, τις τροπολογίες Β' και Γ', η κοινοβουλευτική ομάδα του κόμματος θα τις καταψηφίσει. Δεν αποδεχόμαστε την αιτιολόγηση η οποία αναφέρεται σε σχέση με την εξαίρεση όπως αυτή εξηγείται στην υπό συζήτηση τροπολογία. Να μη βασίζεται δηλαδή η διερεύνηση από τις επιτροπές της δίωξης τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων στο γεγονός της προσήλωσης προσώπου στις αρχές της δημοκρατίας και της ελευθερίας, κάτι το οποίο, το τι πρέπει ή ποια στοιχεία πρέπει να ελέγχονται και σε ποια να βασίζονται οι επιτροπές σε κάθε χώρα που εφαρμόζει αυτή την Οδηγία, έχει καθοριστεί και από τα Ηνωμένα Έθνη και από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δε θα μπορούσαμε εμείς να εξαιρέσουμε κάτι το οποίο δε συνάδει με αυτή την εναρμόνιση.

Όσον αφορά την τροπολογία Δ', που αναφέρεται στην αύξηση των ποινών σε περίπτωση διάπραξης αδικήματος με βάση τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου, η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα υπερψηφίσει αυτή την τροπολογία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μια αδυναμία που έχουμε ως κοινωνία και ως πολιτικό σύστημα είναι ότι, με εξαίρεση τους ανθρώπους που ασχολούνται συστηματικά με τα τεκταινόμενα εκτός Κύπρου, για πάρα πολλά πράγματα επικρατεί μια

άνοια. Κάμνω αυτή τη μικρή εισαγωγή, για να πω ότι τις προηγούμενες μέρες στο Ηνωμένο Βασίλειο, στον εθνικό τύπο, σε εφημερίδες εθνικής εμβέλειας, υπήρχαν δημοσιεύματα για το γεγονός ότι τον ερχόμενο Ιανουάριο η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου θα τιμήσει έναν πιλότο της RAF ο οποίος με το αεροπλάνο του έφευγε από το Ακρωτήριο και πήγαινε για να βομβαρδίσει στόχους εδώ σε γειτονικά κράτη προφανώς με το πρόσχημα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Και αυτό συνάδει με μια ευχή που εξέφρασε ο τέως Υπουργός Εξωτερικών και φαίνεται να γίνεται σοβαρή προσπάθεια από την κυβέρνηση να υλοποιήσει τον στόχο τού να καταστεί η Κύπρος το πλέον προκεχωρημένο φυλάκιο της Δύσης. Γιατί αυτή η εισαγωγή; Διότι την τρομοκρατία, που υποτίθεται καλείται αυτή η νομοθεσία εν μέρει να αντιμετωπίσει, εμείς την προκαλούμε και την προσκαλούμε, καθιστώντας την Κύπρο μέρος του προβλήματος, μέρος του λεγόμενου “θεάτρου του πολέμου”.

Και έρχομαι τώρα στην ουσία του νομοσχεδίου. Το πρώτο που πρέπει να γνωρίζουν οι συμπολίτες μας είναι ότι, όποτε υπάρχει νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί Επεξεργασίας», τεκμαίρεται ότι παραβιάζονται δικαιώματα. Και ανάλογα με το βάθος της επεξεργασίας είναι και η ένταση της παραβίασης των ατομικών δικαιωμάτων των πολιτών. Τι περιλαμβάνει αυτό το νομοσχέδιο; Να πω το αυτονόητο. Προφανώς και πρέπει να υιοθετηθεί κάθε δυνατό μέτρο, για να καταπολεμηθεί αυτό το ακραίο φαινόμενο της τρομοκρατίας. Αλλά, τούτου λεχθέντος, πρέπει να εκτιμήσουμε σε τελική ανάλυση ποιοι προκαλούν και ποιοι ασκούν συνάμα -χωρίς να είναι άλλοθι για τους τρομοκράτες- και κρατική τρομοκρατία με τις πράξεις και τις ενέργειές τους σε αριθμό κρατών, παραβιάζοντας την κυριαρχία και την αξιοπρέπεια αυτών των λαών.

Όμως τι περιλαμβάνει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο; Όποτε ένας επιβάτης θα ταξιδέψει, να παραδίδονται στις είκοσι επτά μέχρι πρότινος... μάλλον για την ώρα στις είκοσι οκτώ κυβερνήσεις προσωπικά δεδομένα και βεβαίως στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, γιατί εκεί ξεκίνησε η συζήτηση μετά την 11^η Σεπτεμβρίου, στοιχεία που αφορούν, πέρα από τα αυτονόητα, ονοματεπώνυμο, ημερομηνία γέννησης, διεύθυνση διαμονής, κινητά τηλέφωνα, σταθερά τηλέφωνα, η ιθαγένεια, το φύλο, αν υπάρχουν ειδικοί σεξουαλικοί προσανατολισμοί, αν υπάρχουν ειδικές απαιτήσεις για τη διατροφή, στοιχεία εργασίας, στοιχεία αλλαγής εργασίας και πάρα πολλά άλλα δεδομένα που αφορούν τους ίδιους τους επιβάτες, αλλά και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα.

Να σας πω ότι από την Κύπρο, με βάση στοιχεία που δόθηκαν, τον προηγούμενο χρόνο υπήρξαν 10 000 000 καταγραφές τέτοιων ταξιδιωτικών δεδομένων. Και πείτε μου, αν αγαπάτε, ποια επιτροπή στην Κύπρο θα μπορέσει να επεξεργαστεί με αποτελεσματικό τρόπο αυτά τα 10 000 000 εκατομμύρια στοιχεία; Επειδή δόθηκε ένα παράδειγμα που αφορά τη μετάβαση στο εξωτερικό από τα κατεχόμενα, με όλο το σεβασμό στον συνάδελφο, να πω ότι αυτό δεν είναι ένα καλό παράδειγμα, διότι ακριβώς εκεί γίνεται το έλα να δεις! Δεν μπορεί η Δημοκρατία να ασκήσει αποτελεσματικό έλεγχο, οπότε, και να ψηφιστεί η νομοθεσία του PNR. Θα συνεχίσει η ανεξέλεγκτη μετακίνηση από και προς μέσω του αεροδρομίου της Τύμβου. Άρα, η Κυπριακή Δημοκρατία, όταν δεσμεύεται να εφαρμόσει το PNR, δεσμεύεται σε ό,τι αφορά τις περιοχές κάτω από τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας που δεν είναι υπό κατοχή.

Αυτή η συζήτηση, που ξεκίνησε με πολλή ένταση το 2011, έχει πραγματικά αποτελέσματα. Η αρμόδια επιτροπή για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διαφάνεια, που κατατέθηκε η έκθεσή της και στο Ευρωκοινοβούλιο, λέει επί λέξει για τη νομοθεσία για το PNR, την κράτηση δεδομένων επιβατών: «Αυτή η κράτηση δεδομένων είναι δυσανάλογη, αποτελεί ημίμετρο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και κάνει πολύ λίγα για να προστατέψει τους πολίτες. Αντί τούτου, διευρύνει σε ανησυχητικό βαθμό τον παρακολούθητικό χαρακτήρα των μέτρων της επεξεργασίας και κατακράτησης προσωπικών και ευαίσθητων ιδιωτικών δεδομένων των πολιτών, εκθέτοντάς τους σε αποκάλυψη στοιχείων ταυτότητας, σε κλοπή, αλλά και παράνομη χρήση τέτοιων δεδομένων είτε από επιτήδειους είτε από εταιρείες είτε από παράνομες οντότητες». Κάνω ελεύθερη μετάφραση του κειμένου.

Πριν από τρία χρόνια το ίδιο το Ευρωκοινοβούλιο απέρριψε την Οδηγία του PNR. Αρνήθηκε να υπακούσει στα κελεύσματα των εκάστοτε κυβερνήσεων των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, αλλά προφανώς τα λόμπι και οι πολιτικές εξαρτήσεις είναι τέτοιες, που το θέμα επανήλθε, ψηφίστηκε και σήμερα είναι ενώπιόν μας για ψήφιση.

Συνέχισαν όμως να γίνονται μελέτες για το θέμα. Μελέτη καταδεικνύει ότι, δυστυχώς για την Ευρώπη, στη συντριπτική τους πλειονότητα τα κρούσματα τρομοκρατικών επιθέσεων, τα καταδικαστέα και απάνθρωπα, σε αριθμό πρωτευουσών της Ευρώπης δεν ήταν αποτέλεσμα διακίνησης με αεροπλάνο προφανώς στην ηπειρωτική Ευρώπη. Δεν έχουν απάντηση σε αυτό το φαινόμενο. Δεν κατάφεραν οι αστυνομικές αρχές να αντιμετωπίσουν αυτό το φαινόμενο και δε θα αντιμετωπιστεί με το μαζικότατο φακέλωμα δισεκατομμυρίων πολιτών στο όνομα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Ενστάσεις εξέφρασε, πέραν του Ευρωκοινοβουλίου -και θέλω να σταθώ σε τούτο- ακόμα και η γενική διεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Δικαιοσύνη και τις Ελευθερίες. Η δε LIBE, η Επιτροπή του Ευρωκοινοβουλίου για τα Δικαιώματα και τις Ελευθερίες, ήταν καταπέλτης όσον αφορά το πόσο παραβιάζονται τα προσωπικά δεδομένα και η ιδιωτικότητα των πολιτών και το πόσο δυσανάλογο είναι αυτό το μέτρο ως προς το επιθυμητό και το σκοπούμενο αποτέλεσμα. Άρα, είναι αναποτελεσματικό το PNR και είναι δυσανάλογο του αποτελέσματος το οποίο στοχεύει να εξυψηφίσει.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, σε μια προσπάθεια να μετριάσουμε τη ζημιά που θα προκληθεί στην ιδιωτική ζωή των πολιτών, έχουμε από κοινού με τους συναδέλφους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

καταθέσει τροπολογία που είναι συμβατή με το κοινοτικό κεκτημένο -θέλω να το υπογραμμίσω, δεν εκθέτει την Κυπριακή Δημοκρατία, διότι νομικά είναι ορθή- αυτά τα δεδομένα, αν μη τι άλλο, να διακινούνται σε υπερατλαντικές πτήσεις. Εξάλλου, από την Αμερική ξεκίνησε η ιστορία όλη. Να υπάρχει ανταλλαγή και επεξεργασία δεδομένων για πτήσεις εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όντως κάποια κράτη και εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν επιλέξει το σύνολο της εφαρμογής αυτών των μέτρων. Όχι όλα τα κράτη όμως. Εξάλλου, δεν έχουν εφαρμόσει όλα τα κράτη και την Οδηγία για το PNR. Άρα, θέλουμε να μετριάσουμε την απώλεια πάνω στην ιδιωτική ζωή των πολιτών.

Σε ό,τι αφορά τις τροπολογίες της ΕΔΕΚ, εμείς θέλουμε να υιοθετήσουμε την τέταρτη τροπολογία, η οποία αυξάνει τις ποινές για παραβίαση της νομοθεσίας. Θεωρούμε ότι κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση.

Να πω εν κατακλείδι ότι αυτό που συζητούμε σήμερα δεν πρέπει να ιδωθεί απομονωμένα. Είναι ένα κομμάτι μια ευρύτερης συζήτησης που αφορά την ιδιωτική ζωή των πολιτών, την περιστολή δικαιωμάτων, το φακέλωμα πολιτών στο όνομα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Αλλά για την ταμπακίερα δε λέγεται τίποτε. Ποια είναι η ταμπακίερα; Οι πολιτικές που ακολουθούνται δυστυχώς πέραν του Ατλαντικού, αλλά και στην Ευρώπη τα τελευταία χρόνια, που πολλαπλασιάζουν και δυστυχώς εκτρέφουν φαινόμενα τρομοκρατίας. Γιατί από την κρατική τρομοκρατία ξεκινούν χίλια μύρια κακά. Και εμείς θέλουμε να δούμε συνολικά αυτά τα ζητήματα. Θα επανέλθουμε, κύριε Πρόεδρε, τον ερχόμενο Ιανουάριο, όταν το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα φέρει άλλα μέτρα για περιστολή της ιδιωτικότητας των πολιτών.

Η εισήγησή μας είναι να καταψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο στο σύνολό του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτό το νομοσχέδιο είναι ένα νομοσχέδιο για το οποίο δεν είμαστε ευτυχείς που παρουσιάστηκε. Αποτελεί, αν θέλετε, επέμβαση σε βασικά ανθρώπινα δικαιώματα. Είναι δυστυχώς απόρροια αυτής της περιρρέουσας διεθνούς ατμόσφαιρας, η οποία θέλει τον περιορισμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων στο όνομα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Είναι όμως ένα νομοσχέδιο το οποίο, αφ' ης στιγμής ετέθη μέσω Οδηγίας, είμαστε υποχρεωμένοι να το εξετάσουμε σοβαρά. Γι' αυτό και απασχόλησε πολύ σοβαρά, τουλάχιστον την ΕΔΕΚ και το Κίνημα Αλληλεγγύης, κατά πόσο θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε σε τροπολογία. Γιατί, αφ' ης στιγμής προτείνεις τροπολογία, πρέπει και να είσαι έτοιμος να υπερψηφίσεις το νομοσχέδιο, παρότι διαφωνείς με την αρχή αυτού. Αλλιώς, δεν υπάρχει νόημα να υποβάλλω τροπολογία σε κάτι το οποίο δε θα ψηφισω.

Γι' αυτό και έχουμε προχωρήσει στην τροπολογία με την οποία λέμε τέσσερα-πέντε απλά πράγματα. Το πρώτο είναι ότι δεν μπορεί να είναι επιχειρησιακά ανεξάρτητη η μονάδα η οποία θα συγκεντρώνει αυτές τις πληροφορίες, αφ' ης στιγμής υπάγεται διοικητικά στον Αρχηγό της Αστυνομίας. Και είπαμε εμείς ότι αυτό το οποίο μπορεί τουλάχιστον να απαμβλύνει κάπως την κατάσταση είναι η μονάδα αυτή να τοποθετείται, να διορίζεται υπό την ευθύνη του υπουργού. Θεωρούμε ότι ο εκάστοτε Υπουργός Δικαιοσύνης είναι πολιτικό πρόσωπο το οποίο τουλάχιστον δεν έχει αυτή τη νοοτροπία της... ή τουλάχιστον δεν είναι μέλος της αστυνομικής δύναμης. Γι' αυτό το λόγο και παρέχονται τα εχέγγυα τουλάχιστον για μια πιο αντικειμενική προσέγγιση των ζητημάτων.

Το άλλο ζήτημα το οποίο θέσαμε είναι ότι μέσα στα κριτήρια τα οποία δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη είναι η προσήλωση στη δημοκρατία και στην ελευθερία, γιατί, ξέρετε, οποιοσδήποτε αγωνίζεται για την ελευθερία της πατρίδας του δεν μπορεί να χαρακτηρίζεται από τον οποιοδήποτε ως τρομοκράτης. Το ότι δηλαδή εμείς καλούμαστε να υπερασπίσουμε την ανεξαρτησία ή την απελευθέρωση της Κύπρου δεν μπορεί να μας θέσει κάποτε στην κατηγορία των τρομοκρατών, όπως δεν μπορεί βεβαίως και οι Παλαιστίνιοι να θεωρούνται τρομοκράτες, επειδή διεκδικούν ανεξάρτητη και ελεύθερη Παλαιστίνη, όπως και οι Κούρδοι δεν μπορεί να θεωρηθούν τρομοκράτες, επειδή διεκδικούν την ελευθερία του Κουρδιστάν.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Άλλα ως τέτοιοι θεωρούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αλλά θεωρούνται ως τέτοιοι από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από τους πάτρωνες, από τους εμπνευστές, αν θέλετε, του νομοσχεδίου.

Επομένως, είναι με αυτή την έννοια που βάλαμε τις τροπολογίες, για να απαμβλύνουμε αυτή την κατάσταση των πραγμάτων, γιατί διαγνώσαμε ότι υπάρχει ήδη διαμορφωμένη τάση μεταξύ του Δημοκρατικού Συναγερμού και του ΔΗΚΟ, για να υπερψηφιστεί το νομοσχέδιο.

Αναφορικά με την τροπολογία των Οικολόγων και του ΑΚΕΛ, μας προβλημάτισε πολύ σοβαρά, αλλά δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε, γιατί η γεωγραφική θέση της Κύπρου είναι τέτοια που χρησιμοποιείται πολλές φορές ως σταθμός για τα ταξίδια εκτός Ευρώπης. Επομένως, θα υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο, νοουμένου ότι θα υπερψηφιστούν και οι τροπολογίες τις οποίες έχουμε καταθέσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συμπληρωματικά στα όσα έχει πει ο φίλος ο Κωστής, η δική μας η προσπάθεια με τις τροπολογίες που καταθέσαμε με την ΕΔΕΚ είναι ακριβώς να προλάβουμε την αυθαιρεσία από αυτό το γενικό «καταπολεμείται η τρομοκρατία με όσο το δυνατό μεγαλύτερη συλλογή προσωπικών δεδομένων και με συστήματα που τα αξιολογούν και κατηγοριοποιούν τους πολίτες ή τους επιβάτες ως προς την εγκληματική τους διάθεση». Απλά να αναφέρω δύο τρία στοιχεία, για να καταλάβετε ότι ειδικά οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν περιμένουν κανένα κυπριακό ΡΝΡ, για να κατατάξουν τους επιβάτες ή τους πολίτες.

Ξεκινώ από ένα δημοσίευμα του 1988. Ένας Βρετανός δημοσιογράφος, ο Campbell, φυλακίστηκε για τούτα που έγραψε τότε τεκμηριώνοντας ότι στο Ηνωμένο Βασίλειο τότε, το 1988, έκαμναν περίπου ένα δισεκατομμύριο παρακολούθησεις τηλεφωνικών κλήσεων. Το 2013 ο Snowden, αυτός ο μηχανικός των συστημάτων παρακολούθησης των μυστικών υπηρεσιών των Ηνωμένων Πολιτειών που δραπέτευσε και έφυγε και πήγε στο Χονγκ Κονγκ και τώρα είναι κάπου στη Ρωσία φυλασσόμενος... Στη συνέντευξη που έδωσε ο Snowden και στο ντοκιμαντέρ -που στη συνέχεια πήρε και όσκαρ- ανέφερε ότι το 2013 τα συστήματα που είχαν οι μυστικές υπηρεσίες των Ηνωμένων Πολιτειών έκαμναν ένα δισεκατομμύριο καταγραφές το δευτερόλεπτο σε όλα τα συστήματα που μπορούσαν να κυκλοφορούν είτε μέσω υπολογιστών είτε μέσω τηλεφώνων είτε μέσω οποιωνδήποτε άλλων ηλεκτρονικών δεδομένων. Και για όσους ενδιαφέρονται υπάρχει αυτό το ωραίο ντοκιμαντέρ, το «Citizenfour», για να δείτε πραγματικά ποιος είναι ο μυστικός ψηφιακός κόσμος πίσω από όλα αυτά τα οποία καθημερινά εμείς τα παίρνουμε σε οθόνες αφής.

Επομένως, κατά τη δική μας προσέγγιση, τουλάχιστον σε αυτό το θέμα καλύτερα να είναι νομοθετημένα κάποια πράγματα, παρά να είναι αφημένα έτσι, να υπάρχουν ποινές οι οποίες στοιχειωδώς ό,τι μπορούν να περισώσουν ως το περισώσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς -είμαι βαρετός, ξέρω το, εβαρεθήκατέ με- τούτη η ιστορία με το κάπνισμα πρέπει να σταματήσει επιτέλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πού το είδες το κάπνισμα;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμένα δαμαί μου χτυπά πολλά.

Ο κ. Θεοπέμπτου φεύγει, για να κάμει τον ινσπέκτορα, τον επιθεωρητή, και να τσιακκάρει ποιος καπνίζει και πού καπνίζει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, πού καπνίζει; Μέσα στην ολομέλεια καπνίζει κανένας;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μέσα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έντζιεν για μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, πόθθεν έρκεται τότε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τζιαι την άλλη φορά, που έγινεν ο καβκάς, έν' εις το δωματιού πίσω που εκαπνίζαν. Τζιαι τωρά κάποιος καπνίζει δαμαί γυρόν γυρόν, για να μας δώσει η μυρωδικιά. Αλλά, έντζιεν δουλειά μου εμένα αστυνομικός. Τέλος πάντων. Έληξε το θέμα. Εν κάμνω εγώ τον αστυνομικό. Πάμε στο θέμα μας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοίταξε. Αν, κύριε Περδίκη, θέλεις να βγάλεις προς τα έξω, χρησιμοποιώντας τη διαφάνεια που μας δίνει το σύστημα, ότι μέσα στην ολομέλεια καπνίζουν...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν καπνίζουν μέσα στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πού καπνίζουν τζιαι γιατί το κάμνεις θέμα δαμαί; Μπορεί να μυρίζουν τα ρούχα κάποιου που εκάπνισε κάπου που επιτρέπεται.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έννεν τα ρούχα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, πέστε μας ποιος καπνίζει, πού και, αν απαγορεύεται, να το δούμε. Όχι έτσι αόριστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τούτο έν' δουλειά δική σας, κύριε Πρόεδρε. Τούτο έν' δουλειά δική σας. Δε θα κάμω εγώ τον επιθεωρητή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή, απλώς για να δώσουμε εικόνες;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δε θα κάμω εγώ τον επιθεωρητή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε φτάνει που υπάρχει μία νοοτροπία εναντίον των βουλευτών, εναντίον του συστήματος του πολιτικού, η οποία άπτεται και των ζητημάτων της οριζόντιας που εφάχνατε... Και εκεί να ψάξουμε γιατί δημιουργείται αυτή η νοοτροπία και τι θέλουν να φέρουν επιτέλους στις κοινωνίες μας. Τώρα μέσα στη Βουλή να μου λες ότι καπνίζουν; Ποιος καπνίζει; Πέστε μου τώρα ποιος καπνίζει! Να τον βγάλω έξω και να τον καταγγείλω. Τώρα, πέστε μου!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι δική σας ευθύνη να εφαρμόσετε τη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν είναι δική μου ευθύνη να κάμνω τον αστυνομικό!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι δική σας ευθύνη μέσα στη Βουλή. Εντάξει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι καθόλου δική μου ευθύνη! Πουθενά! Αλλά λέω, αν καπνίζει τώρα κάποιος και τον βλέπετε, πέστε μου το, να τον καταγγείλω. Τώρα!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Άμα δω κάποιον να καπνίζει μέσα στη Βουλή, θα σας τηλεφωνήσω και θα δω πώς θα αντιδράσετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως! Βεβαίως θα δείτε!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Πάμε στο θέμα μας.

Όταν ήρθε ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης, για να μας πείσει να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, του είπα: «Σε παρακαλώ, κύριε Ιωνά, πέστε μου, από όλους αυτούς που είχαν κάνει τρομοκρατικές επιχειρήσεις και επεισόδια στην Ευρώπη και τους συνέλαβαν ή από όσους υπόπτους έχουν συλλάβει ως τώρα, έχετε καμία υπόθεση με την οποία να συνδέεται ως τώρα η Κύπρος;» Γιατί ακούστηκε και προηγουμένως εδώ ότι η γεωγραφική θέση της Κύπρου είναι τέτοια, που είναι μεγάλος ο κίνδυνος να είμαστε η πόρτα από την οποία να εισέρχονται τρομοκράτες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην πράξη όμως αυτό το πράγμα δεν αποδεικνύεται. Και τα παρόντα μέτρα που υπάρχουν και οι διαδικασίες που ήδη εφαρμόζει η Κυπριακή Δημοκρατία, σε συνεργασία και με άλλες χώρες, φαίνεται ότι είναι αρκούντως αποτελεσματικά στο να μην υπάρχει αυτός ο φόβος, όπως εκφράστηκε και σ' αυτή την ολομέλεια. Εμείς δε θεωρούμε ότι πρέπει να καταπιέζονται πεντακόσια εκατομμύρια Ευρωπαίοι, επειδή πρέπει να εντοπιστούν διά αστυνομικών μέτρων οι οποιοδήποτε τρομοκράτες πιθανόν να κινηθούν εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το παράδειγμα που ακούστηκε προηγουμένως δεν ισχύει. Διότι, αν περάσει η τροπολογία ημών και του ΑΚΕΛ, τότε θα δίνονται τα στοιχεία για εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης πτήσεις. Γι' αυτό και υπάρχει το σχετικό παράθυρο στην Οδηγία. Σοφότεροι από εμάς ίσως οι Ευρωπαίοι, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όχι μόνο απέρριψαν την πρώτη Οδηγία, αλλά τη μετέτρεψαν στη δεύτερη φάση, ώστε να δίνεται το δικαίωμα στα εθνικά κοινοβούλια -και αυτό έπραξαν αρκετά- να μην εφαρμόζουν αυτή την Οδηγία στις εσωτερικές πτήσεις.

Ε, τι στο καλό; Συγγνώμη δηλαδή! Έχουμε μία κοινή χώρα για όλα τα άλλα. Ακόμα και το μήκος των αγγουριών το καθορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί είναι κοινή αγορά και είναι κοινή κοινωνία. Τώρα δεν είμαστε κοινή κοινωνία και είμαστε εθνικά κράτη και πρέπει να διασφαλιστούν τα κυριαρχικά δικαιώματα ενός κράτους έναντι του άλλου; Και πρέπει, όταν ταξιδεύουν μεταξύ δύο χωρών οι Κυπριαί ή οποιοσδήποτε Ευρωπαίος, να δίνονται τα στοιχεία τους σε όλη την Ευρώπη και σε όλη την Αμερική και στον οποιοδήποτε συμβαλλόμενο με τις υπηρεσίες ασφάλειας; Να βάλουμε πεντακόσια εκατομμύρια ανθρώπους στον φάκελο, επειδή έτσι ζήτησαν οι υπηρεσίες ασφάλειας;

Εμείς θεωρούμε ότι είναι εξαιρετικά κατασταλτικό αυτό το μέτρο. Δεν πρόκειται να το ψηφίσουμε και επιμένουμε ότι η τροπολογία που έχουμε καταθέσει μαζί με το ΑΚΕΛ πρέπει οπωσδήποτε να περάσει ως προϋπόθεση για να δούμε θετικά το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με πολλή προσοχή όλους τους συναδέλφους που έχουν αναφερθεί στο παρόν νομοσχέδιο.

Αυτό το νομοσχέδιο αποτελεί παραβίαση της ιδιωτικότητας; Ναι, είναι παραβίαση της ιδιωτικότητας. Επηρεάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα; Εμείς διαγιγνώσκουμε ότι, ναι, επηρεάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Όμως τι είναι αυτό που πρέπει να αποφασίσουμε σήμερα; Πρέπει να βάλουμε αυτή την παραβίαση στη ζυγαριά και να δούμε τι είναι αυτό που προσπαθούμε είτε να προφυλάξουμε είτε να προλάβουμε εις βάρος αθώων πολιτών. Άρα, από τη μια έχουμε αυτή την παραβίαση, από την άλλη έχουμε το δικαίωμα στη ζωή, που οφείλει αυτή η πολιτεία και όλες οι πολιτείες, όλων των κρατών, να διαφυλάττουν προς όφελος της κοινωνίας.

Υπάρχουν ασφαλιστικές δικλίδες, κύριε Πρόεδρε; Ναι, υπάρχουν. Συμφωνεί η Επιτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα; Συμφωνεί. Είναι ποινική ευθύνη η διαρροή αυτών των στοιχείων από αυτούς που θα είναι εντεταλμένοι να τα φυλάττουν; Ναι, είναι ποινική ευθύνη. Είναι αυστηρά τα πρόστιμα και υπάρχει ποινή φυλάκισης, αν παραβούν αυτές τις ασφαλιστικές δικλίδες; Ναι, υπάρχει και η ποινή φυλάκισης.

Δεν μπορώ να αντιληφθώ, τουλάχιστον εγώ προσωπικά, ποια θα είναι η δική μου θέση, η δική μου συνείδηση, εάν στο όνομα αυτής της προστασίας της ιδιωτικότητας αύριο έχω νεκρούς από μια τρομοκρατική επίθεση. Σε ποιους πρέπει η δική μου η χώρα, το δικό μου το κράτος να είναι υπόλογο και υπεύθυνο γι' αυτούς τους θανάτους;

Έχει δίκαιο ο συνάδελφος ο κ. Δαμιανού να λέει ότι το παράδειγμα που δόθηκε που αφορά τη διακίνηση από τα κατεχόμενα δεν είναι εύστοχο, καθότι δε θα αγγίξει αυτό το σημείο. Έχει δίκαιο. Όμως είναι σωστό να πούμε, κύριε Πρόεδρε, ότι η Κύπρος είναι ένα νησί από το οποίο ο καθένας μπορεί να ταξιδέψει εκτός αυτού και προς αυτό μόνο με αεροπλάνο; Ε, αυτό είναι δεδομένο που δε χρειάζεται κάποιος να είναι ούτε βουλευτής ούτε υπέρμαχος των ανθρώπινων δικαιωμάτων, για να το κατανοήσει.

Γιατί υπάρχει αυτή η εξαίρεση, αγαπητοί συνάδελφοι, για πτήσεις μόνο εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης; Επειδή στην Ευρωπαϊκή Ένωση τα πλείστα κράτη, κύριε Πρόεδρε, έχουν σύνορα στο έδαφος μεταξύ τους και

η συντριπτική πλειονότητα των ταξιδιωτών από και προς χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, intereuropean travelling δηλαδή, κινείται με το αυτοκίνητο.

Όσον αφορά την Κύπρο, δεν μπορεί να πιάσει κανένας το αυτοκίνητο και να έρθει στην Κύπρο. Ο Ιταλός θα πάει στη Γαλλία ως επί το πλείστον με το αυτοκίνητο. Ο Ιταλός όμως αν θέλει να έρθει στην Κύπρο ή ο Κύπριος να πάει στην Ιταλία ή κάποιος να χρησιμοποιήσει τα αεροδρόμια αυτού του κράτους, μπορεί να το κάνει μόνο με αεροπλάνο. Δεν μπορεί από την Κύπρο να μεταβεί με αυτοκίνητο στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρα, κύριε Πρόεδρε, με δεδομένο ότι το 80% των πτήσεων όσον αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία είναι από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι από τρίτες χώρες... Και εγώ δεν κατανοώ: Είναι εντάξει δηλαδή να το κάμνουμε και να το επιτρέψουμε για υπερατλαντικά ταξίδια; Εκεί δε θα παραβιάζουμε ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά, αν δε θα είναι υπερατλαντικά, να τα προστατέψουμε; Εγώ δεν καταλαβαίνω αυτή τη διάκριση.

Αν μπορώ να το παρομοιάσω, κύριε Πρόεδρε, είναι η ίδια η αιτιολογία με το δίκαιο της ανάγκης. Αυτοί είναι οι καιροί που ζούμε σήμερα. Ζούμε σε ένα περιβάλλον ευρωπαϊκό, σε ένα περιβάλλον παγκόσμιο, όπου η τρομοκρατία και το σοβαρό έγκλημα караδοκεί έξω από την πόρτα ενός εκάστου από εμάς.

Και εγώ το πιστεύω και ως Δημοκρατικό Κόμμα έχουμε την άποψη ότι πρωτίστως είναι υποχρέωσή μας να προστατεύσουμε τον αθώο κόσμο, είτε είναι Κύπριοι πολίτες είτε δεν είναι Κύπριοι πολίτες. Είναι πρώτη μας υποχρέωση να προστατεύσουμε το δικαίωμα στη ζωή και μετά όλα τα υπόλοιπα.

Γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε, είμαστε εναντίον των τροπολογιών και υπέρ του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα καταρχάς να διορθώσω κάτι το οποίο έχει λεχθεί και, νομίζω, αλλοιώνει την ουσία του νομοσχεδίου που συζητούμε. Έχει περάσει προς τα έξω και αυτή τη στιγμή προς την κοινή γνώμη ότι, αν δεν το ψηφίσουμε, δε θα έχει εφαρμογή στην Κύπρο. Είναι κάτι το οποίο δεν ισχύει, διότι οι συγκεκριμένες διατάξεις ήδη εφαρμόζονται άτυπα και, αν αυτή τη στιγμή φτάσει στα εδάφη της Κύπρου κάποιος ο οποίος θεωρείται ότι έχει σχέση με την τρομοκρατία και είναι στον κατάλογο Αμερικανών, Ευρωπαίων, Ισραηλινών ή οποιωνδήποτε άλλων, θα συλληφθεί αμέσως, είτε το ψηφίσουμε είτε δεν το ψηφίσουμε.

Όσον αφορά τη δική μας θέση, εμείς θα το στηρίξουμε με το σκεπτικό ότι οτιδήποτε αφορά την ασφάλεια και την προστασία των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας και των πολιτών ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι κάτι που μας αφορά και εμάς άμεσα.

Θα το στηρίξουμε επίσης και για έναν ακόμη λόγο. Ελπίζουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο να δώσει στη δική μας κυβέρνηση τη δυνατότητα να το χρησιμοποιήσει και με την συνεργασία άλλων ευρωπαϊκών χωρών να εντοπίσει, να συλλάβει και να οδηγήσει στη δικαιοσύνη τους δολοφόνους του Σολωμού Σολωμού και του Τάσου Ισαάκ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τις κοινές τροπολογίες Οικολόγων-ΑΚΕΛ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί της Χρήσης των Δεδομένων που Περιέχονται στις Καταστάσεις Ονομάτων Επιβατών (PNR), για την Πρόληψη, Ανίχνευση, Διερεύνηση και Δίωξη Τρομοκρατικών και Σοβαρών Εγκλημάτων Νόμος του 2018»

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του νομοσχεδίου, ώστε να διαγραφεί ο όρος «πτήση εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και ο ορισμός του.
2. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (α) του άρθρου 3 του νομοσχεδίου, ώστε να διαγραφούν οι λέξεις «εντός και» (τέταρτη γραμμή).
3. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 10 του νομοσχεδίου, ώστε να διαγραφεί το εδάφιο (2) αυτού, καθώς και η αρίθμηση «(1)» στην αρχή του εδαφίου (1) αυτού.
4. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του εδαφίου (3) του άρθρου 12 του νομοσχεδίου, ώστε να διαγραφεί η παράγραφος (β) αυτού, καθώς και η αρίθμηση «(α)» στην αρχή της παραγράφου (α) αυτού.

Σημείωση:

Σκοπός των προτεινόμενων τροπολογιών είναι ο περιορισμός του πεδίου εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου, ώστε αυτός να αφορά τη διαβίβαση από τους αερομεταφορείς δεδομένων που περιέχονται στις καταστάσεις ονομάτων επιβατών σε πτήσεις μόνο εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ για τις τροπολογίες αυτές.

Παρακαλώ, πάρτε τις θέσεις σας και ψηφίστε, είναι οριακή η ψηφοφορία.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, κύριοι, πάρτε τις θέσεις σας και ψηφίστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ και δεκαεννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε, επειδή είναι τόσο οριακά, και με το χέρι.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τρεις ψήφους εναντίον, δεκαεπτά υπέρ και καμία αποχή, οι τροπολογίες απορρίπτονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι επόμενες τροπολογίες πρέπει να μπουν σε τρεις ξεχωριστές ψηφοφορίες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρεις ξεχωριστές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ διαβάστε την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Αλληλεγγύη για το νομοσχέδιο «Ο περί της Χρήσης των Δεδομένων που Περιέχονται στις Καταστάσεις Ονομάτων Επιβατών (PNR), για την Πρόληψη, Ανίχνευση, Διερεύνηση και Δίωξη Τρομοκρατικών και Σοβαρών Εγκλημάτων Νόμος του 2018»

A. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 4 του νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθούν τα εδάφια (1) και (2) αυτού με τα ακόλουθα εδάφια:

«(1) Για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου, συστήνεται από τον Υπουργό Μονάδα Στοιχείων Επιβατών, η οποία είναι διοικητικά ανεξάρτητη από τον Αρχηγό της Αστυνομίας και υπάγεται στον Υπουργό, ο οποίος ορίζει τον υπεύθυνο και τα μέλη αυτής σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3).

(2) Η Μονάδα είναι επιχειρησιακά ανεξάρτητη.».

Σημείωση:

Βελτίωση της λειτουργίας της Μονάδας Στοιχείων Επιβατών, η οποία πρέπει να δρα υπό τις περιστάσεις με τον μέγιστο βαθμό ανεξαρτησίας, καθότι ο προτεινόμενος νόμος ρυθμίζει τη διαχείριση προσωπικών δεδομένων και ζητημάτων που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των επιβατών, για τα οποία απαιτείται η θέσπιση πλαισίου προστασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρώτη τροπολογία εγκρίνεται, με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και καμία αποχή.

Προχωρούμε στη δεύτερη και την τρίτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Β. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 8 του νομοσχεδίου ώστε-

(α) να αντικατασταθεί το εδάφιο (2) αυτού με το ακόλουθο εδάφιο:

«(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), η Μονάδα εκδίδει Κανονισμούς, με την έγκριση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που αφορούν τα κριτήρια που εφαρμόζονται για σκοπούς επεξεργασίας των δεδομένων PNR.» και

(β) να προστεθεί στην παράγραφο (β) του εδαφίου (3) αυτού, αμέσως μετά τη φράση «δεν βασίζονται» (πρώτη γραμμή), η φράση «στο γεγονός της προσήλωσης προσώπου στις αρχές της Δημοκρατίας και της Ελευθερίας.».

Γ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 11 του νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί στην παράγραφο (β) του εδαφίου (5) αυτού, αμέσως μετά τη φράση «με βάση» (πρώτη γραμμή), η φράση «το γεγονός της προσήλωσης προσώπου στις αρχές της Δημοκρατίας και της Ελευθερίας.».

Σημείωση:

Περιορίζεται η άσκηση των εξουσιών των αρμόδιων αρχών, ώστε τα κριτήρια που εφαρμόζονται για σκοπούς επεξεργασίας των δεδομένων PNR και οι αποφάσεις που λαμβάνονται για τη λήψη δεδομένων PNR ή το αποτέλεσμα της επεξεργασίας των δεδομένων αυτών από τη Μονάδα Στοιχείων Επιβατών, με σκοπό την περαιτέρω εξέταση των πληροφοριών ή τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για σκοπούς πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών ή σοβαρών εγκλημάτων, να μη βασίζονται στο γεγονός της προσήλωσης προσώπου στις αρχές της δημοκρατίας και της ελευθερίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Επτά ψήφοι υπέρ και τριάντα τρεις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι δύο τροπολογίες απορρίπτονται, με τριάντα τρεις ψήφους εναντίον, επτά υπέρ και καμία αποχή.

Η επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 23 του νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθεί η φράση «τρία (3) χρόνια» (δέκατη τέταρτη και δέκατη πέμπτη γραμμή) με τη φράση «πέντε (5) χρόνια», και η φράση «δεκαεπτά χιλιάδες ευρώ (€17.000)» (δέκατη έκτη γραμμή) με τη φράση «τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30.000)».

Σημείωση:

Αύξηση των ποινών σε περίπτωση διάπραξης αδικήματος δυνάμει των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου. Συγκεκριμένα, το ανώτατο όριο της ποινής φυλάκισης αυξάνεται από 3 σε 5 χρόνια και το ανώτατο όριο της χρηματικής ποινής αυξάνεται από €17.000 σε €30.000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα η τέταρτη τροπολογία εγκρίνεται.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Μονάδα Στοιχείων Επιβατών. Άρθρο 4.

Αρμοδιότητες της Μονάδας Στοιχείων Επιβατών. Άρθρο 5.

Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων της Μονάδας Στοιχείων Επιβατών. Άρθρο 6.

Επεξεργασία των δεδομένων καταστάσεων ονομάτων επιβατών (PNR). Άρθρο 7.

8. Προκαθορισμένα κριτήρια επεξεργασίας δεδομένων καταστάσεων ονομάτων επιβατών (PNR). Άρθρο

Θετικό αποτέλεσμα επεξεργασίας και δεδομένα PNR προσώπων που έχουν ταυτοποιηθεί. Άρθρο 9.

Συνέπειες αξιολογήσεων. Άρθρο 10.

Αρμόδιες αρχές. Άρθρο 11.

Ευθύνη αερομεταφορέων. Άρθρο 12.

Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών. Άρθρο 13.

Προϋποθέσεις πρόσβασης της Ευρωπαϊκή σε δεδομένα PNR. Άρθρο 14.

Διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες. Άρθρο 15.

Περίοδος διατήρησης των δεδομένων και ανωνυμοποίηση. Άρθρο 16.

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Άρθρο 17.

Παραβίαση προσωπικών δεδομένων. Άρθρο 18.

Εθνική εποπτική αρχή και αρμοδιότητές της. Άρθρο 19.

Τήρηση στατιστικών στοιχείων. Άρθρο 20.

Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 21.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 22.

Ποινικά αδικήματα και ποινές. Άρθρο 23.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 24.

Σχέση με άλλες διατάξεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Άρθρο 25.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, τα άρθρα όπως έχουν τροποποιηθεί.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες. Είκοσι τρεις ψήφοι υπέρ και δεκαέξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Χρήσης των Δεδομένων που Περιέχονται στις Καταστάσεις Ονομάτων Επιβατών (PNR), για την Πρόληψη, Ανίχνευση, Διερεύνηση και Δίωξη Τρομοκρατικών και Σοβαρών Εγκλημάτων Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαέξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα με αριθμούς 12 μέχρι 18 είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018», «Ο περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», «Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί Εταιρειών (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί της Μεταφοράς Εγγεγραμμένου Γραφείου Εταιρειών εντός και εκτός της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και «Οι περί Ευρωπαϊκής Δημόσιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (SE) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός των υπ' αριθμόν 12 μέχρι 18 θεμάτων είναι ο εκσυγχρονισμός του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη μέσω της απλοποίησης κυρίως των διαδικασιών που ακολουθούνται κατά την έναρξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας και αφετέρου η διατήρηση επικαιροποιημένων μητρώων από τον Έφορο Εταιρειών μέσω της επιβολής επιβαρύνσεων σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής εντύπων.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Κώστας Κώστα

Μαρίνος Μουσιούπας

Αντρέας Φακοντής

Ανδρέας Κυπριανού

Χριστάκης Τζιοβάνης

Νίκος Νουρής

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε τα νομοσχέδια και τους προτεινόμενους κανονισμούς που εκτίθενται στο παράρτημα σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 23 Οκτωβρίου και στις 6 Νοεμβρίου 2018. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, της Τεχνικής Επιτροπής Καθορισμού και Αναθεώρησης Τελών και Δικαιωμάτων, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου, του Cyprus Investment Promotion Agency, του Cyprus Fiduciary Association, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και του Συνδέσμου Δημόσιων Εταιρειών Κύπρου. Ο Cyprus International Business Association, ο Σύνδεσμος Ανεξάρτητων Λογιστών Κύπρου, ο Σύνδεσμος Πτυχιούχων Εγκεκριμένων Λογιστών-Ελεγκτών Κύπρου, ο Σύνδεσμος Εσωτερικών Ελεγκτών και ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Έρευνας και Καινοτομίας, παρ' όλο που κλήθηκαν στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, δεν εκπροσωπήθηκαν.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Σημειώνεται ότι τα νομοσχέδια και οι προτεινόμενοι κανονισμοί του επισυνημμένου παραρτήματος κατατέθηκαν στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία ως ένα ολοκληρωμένο σύνολο νομοθετικής μεταρρύθμισης για τον εκσυγχρονισμό και την αναδιοργάνωση του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη στο πλαίσιο υλοποίησης σχετικού σχεδίου δράσης το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 30 Απριλίου 2014 με την υπ' αριθμόν 76.879 απόφασή του.

Σκοπός του συνόλου των νομοσχεδίων και των προτεινόμενων κανονισμών είναι αφενός μεν ο εκσυγχρονισμός του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη μέσω της απλοποίησης κυρίως των διαδικασιών που ακολουθούνται κατά την έναρξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας και αφετέρου η διατήρηση επικαιροποιημένων μητρώων από τον Έφορο Εταιρειών μέσω της επιβολής επιβαρύνσεων σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής εντύπων.

Ειδικότερα, οι κυριότερες τροποποιήσεις που προτείνονται αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Την αντικατάσταση από το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο εντύπων τα οποία ανασχεδιάστηκαν και ενοποιήθηκαν, ούτως ώστε να απλοποιηθούν τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτά.
2. Την πρόβλεψη για επιβολή χρηματικής επιβάρυνσης σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταχώρισης συγκεκριμένων εντύπων.
3. Τη διαγραφή από το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο του κυμαινόμενου τέλους στην εγγραφή εταιρείας.
4. Τη διαγραφή από το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο της ένορκης δήλωσης στην έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας για περιπτώσεις όπως είναι η μεταφορά έδρας, εγγραφή εταιρείας, εγγραφή αλλοδαπής εταιρείας, εγγραφή ευρωπαϊκής εταιρείας, καθώς και στην έκδοση πιστοποιητικού έναρξης εργασιών δημόσιας εταιρείας.
5. Την παραχώρηση εξουσίας στον Έφορο Εταιρειών να διαγράφει από το μητρώο που προβλέπεται στον περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών Νόμο οποιοδήποτε πρόσωπο παραλείπει να υποβάλει τα έντυπα τα οποία απαιτούνται, ώστε το εν λόγω μητρώο να διατηρείται επικαιροποιημένο.
6. Την πρόβλεψη διοικητικής επαναφοράς εταιρείας, αφότου έχει διαγραφεί από το μητρώο, καθώς και την παραχώρηση της δυνατότητας σε οποιονδήποτε έχει υποστεί ζημιά από τις πράξεις της εταιρείας πριν από τη διαγραφή της να αιτηθεί την επαναφορά της μέσω διατάγματος δικαστηρίου.
7. Τη δυνατότητα δημοσίευσης των καταχωρίσεων στο μητρώο του Εφόρου Εταιρειών και σε ηλεκτρονική εφημερίδα την οποία θα διατηρεί ο Έφορος Εταιρειών πέραν της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας, στην οποία δημοσιεύονται δυνάμει του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, τα νομοσχέδια και οι προτεινόμενοι κανονισμοί ετοιμάστηκαν στο πλαίσιο υλοποίησης του σχεδίου δράσης που αναφέρθηκε πιο πάνω κατόπιν μελέτης των ευρημάτων του ανασχεδιασμού των επιχειρησιακών διαδικασιών στον Κλάδο Εταιρειών, που διεξήχθη με τη συμβολή ξένων εμπειρογνομώνων, καθώς και των αντίστοιχων βέλτιστων πρακτικών οι οποίες εφαρμόζονται στο εξωτερικό, όπως είναι για παράδειγμα η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Σημειώνεται ότι οι προτεινόμενες αναθεωρήσεις των τελών που περιλαμβάνονται στους υπό συζήτηση σχετικούς κανονισμούς έχουν εγκριθεί από την Τεχνική Επιτροπή Καθορισμού και Αναθεώρησης Τελών και Δικαιωμάτων.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, το σύνολο των προτεινόμενων νομοθετημάτων αποτελεί σημαντική νομοθετική μεταρρύθμιση εκσυγχρονισμού και αναδιοργάνωσης του Τμήματος Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, η οποία θα συμβάλει παράλληλα στη μείωση του διοικητικού κόστους, λόγω της απλοποίησης των διαδικασιών που ακολουθούνται στο εν λόγω τμήμα. Αυτό αναμένεται να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της Κύπρου ως διεθνούς επιχειρηματικού κέντρου και να συμβάλει στη διασφάλιση τήρησης επικαιροποιημένων μητρώων μέσω της επιβολής επιβαρύνσεων σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής εντύπων, γεγονός που αναμένεται να βοηθήσει στη σύγκλιση των απαιτήσεων του Global Forum για παροχή πρόσβασης σε επαρκή, ακριβή και επίκαιρη πληροφόρηση αναφορικά με όλους τους τύπους εγγεγραμμένων οργανισμών στη Δημοκρατία.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο των νομοσχεδίων όσο και των προτεινόμενων κανονισμών.

Στο στάδιο της νομοτεχνικής επεξεργασίας των προτεινόμενων κειμένων εντοπίστηκε ασάφεια όσον αφορά την εξουσιοδοτική διάταξη του νομοσχεδίου για την έκδοση των υπό συζήτηση κανονισμών, καθότι πρόθεση της εκτελεστικής εξουσίας είναι η τροποποίηση ή αντικατάσταση των εντύπων που περιλαμβάνονται σε κανονισμούς να γίνεται με διάταγμα του αρμόδιου υπουργού, η οποία εκφράζεται στα υπό συζήτηση νομοσχέδια, και όχι με κανονισμούς που εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων όπως προβλέπεται στην υφιστάμενη νομοθεσία.

Επειδή όμως δεν είναι δυνατό να υλοποιηθεί η πρόθεση της εκτελεστικής εξουσίας ταυτόχρονα με την έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών που αφορούν έντυπα από την ολομέλεια του σώματος και

προκειμένου να διευκρινιστεί το ζήτημα της εξουσιοδότησης των εν λόγω κανονισμών, χωρίς να υπάρχουν αμφιβολίες ποιος εξουσιοδοτεί τους υπό συζήτηση κανονισμούς κατά τον χρόνο της έγκρισής τους, αφού κατά τον ίδιο χρόνο αλλάζει το υφιστάμενο καθεστώς της εξουσιοδότησης όσον αφορά την τροποποίηση/αντικατάσταση των εντύπων, συμφωνήθηκε με το αρμόδιο υπουργείο και τη Νομική Υπηρεσία όπως η προτεινόμενη τροποποίηση της πρόνοιας του νομοσχεδίου που αφορά τη μεταβίβαση της προαναφερόμενης εξουσίας στον υπουργό ισχύσει δεκαπέντε μέρες μετά τη δημοσίευση των εν λόγω προτεινόμενων κανονισμών στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Συναφώς, έγιναν στα κείμενα των νομοσχεδίων οι απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις για υλοποίηση των πιο πάνω, καθώς και άλλες νομοτεχνικές βελτιώσεις επί του συνόλου των προτεινόμενων νομοθετημάτων.

Στα πλαίσια της περαιτέρω μελέτης των νομοσχεδίων και των προτεινόμενων κανονισμών από την επιτροπή βουλευτές μέλη της εξέφρασαν ανησυχία όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής εντύπων και εγγράφων, καθώς και για το ύψος των προστίμων που προβλέπονται στα προτεινόμενα νομοθετήματα σε περίπτωση καθυστέρησης της υποβολής τους στον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη.

Για τον σκοπό αυτό η επιτροπή σε μεταγενέστερη συνεδρία της ενημερώθηκε εκ νέου από τους κυβερνητικούς αρμοδίους για τις πρόνοιες των νομοσχεδίων και των προτεινόμενων κανονισμών σχετικά με τα όσα αναφέρονται πιο πάνω.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους και την έγκριση των κανονισμών που εκτίθενται στο παράρτημα όπως διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω και έπειτα από τις νομοτεχνικές βελτιώσεις που αυτά έτυχαν.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών τόσο των νομοσχεδίων όσο και των προτεινόμενων κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
2. Ο περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
3. Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
4. Οι περί Εταιρειών (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
5. Οι περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
6. Οι περί της Μεταφοράς Εγγεγραμμένου Γραφείου Εταιρειών εντός και εκτός της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
7. Οι περί Ευρωπαϊκής Δημόσιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (SE) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Κώστας Κώστα
Μαρίνος Μουσιούτσας	Αντρέας Φακοντής
Ανδρέας Κυπριανού	Ηλίας Μυριάνθους

Όπως είναι γνωστό, για τα πιο πάνω νομοσχέδια και κανονισμούς κυκλοφόρησε σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018. Ωστόσο, ύστερα από την αναβολή της συζήτησής τους από την ολομέλεια του σώματος στις 16 Νοεμβρίου 2018, για να παρασχεθεί χρόνος στην επιτροπή να μελετήσει τις τροπολογίες που κατατέθηκαν για τα εν λόγω θέματα, η επιτροπή επανεξέτασε τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς σε νέα συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2018. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη του ίδιου υπουργείου και της Διεύθυνσης Οικονομικών Μελετών και Ευρωπαϊκής Ένωσης του Υπουργείου Οικονομικών.

Σημειώνεται ότι ο σκοπός του συνόλου των νομοσχεδίων και των προτεινόμενων κανονισμών, οι απόψεις των εμπλεκόμενων, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο πρώτο στάδιο της εξέτασής τους περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης των νομοσχεδίων στην εν λόγω συνεδρία την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων οι προτεινόμενες τροπολογίες που κατατέθηκαν στη συνεδρία της ολομέλειας του σώματος ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2018 εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ, της Αλληλεγγύης και της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σύμφωνα με τις οποίες γίνεται εισήγηση για μείωση των προτεινόμενων χρηματικών επιβαρύνσεων σε περίπτωση εκπρόθεσμης συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι υπό τροποποίηση διατάξεις.

Σύμφωνα με τους εισηγητές των πιο πάνω αναφερόμενων τροπολογιών, με τις προτεινόμενες στα νομοσχέδια χρηματικές επιβαρύνσεις θα αυξηθεί περαιτέρω το οικονομικό βάρος στις μικρές εταιρείες, οι οποίες έχουν ήδη επιβαρυνθεί με το ετήσιο τέλος των €350 από το 2011, και αυτό θα έχει αλυσιδωτές επιπτώσεις για τη βιωσιμότητά τους.

Οι κυβερνητικοί αρμόδιοι, αφού ενημερώθηκαν για τους προβληματισμούς της επιτροπής και αφού μελέτησαν τις προτεινόμενες τροπολογίες όπως αυτές καταγράφονται πιο πάνω, ενημέρωσαν την επιτροπή για τα ακόλουθα:

1. Η Κυπριακή Δημοκρατία, ως μέλος του Global Forum, το οποίο είναι συνδεδεμένο με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, τον Νοέμβριο του 2013 έτυχε αξιολόγησης αναφορικά με την επάρκεια του νομικού της πλαισίου και τη συμμόρφωση με τα ελάχιστα πρότυπα για φορολογική διαφάνεια και ανταλλαγή πληροφοριών και κρίθηκε ως μη συμμορφούμενη.
2. Από τον Νοέμβριο του 2013 έχουν ληφθεί μία σειρά από μέτρα από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς με σκοπό την ανατροπή της πιο πάνω αρνητικής αξιολόγησης και την επίτευξη συμμόρφωσης με το διεθνές πρότυπο.
3. Στη βάση του συνόλου των συντονισμένων ενεργειών που έγιναν από πλευράς της Δημοκρατίας τον Σεπτέμβριο του 2015 η Κύπρος επαναξιολογήθηκε ως ευρέως συμμορφούμενη με το διεθνές πρότυπο.
4. Η σημαντικότητα της ανατροπής του αρνητικού αποτελέσματος, αλλά και η διατήρηση/βελτίωση ενός θετικού αποτελέσματος διαφαίνεται από την πολιτική που ακολουθούν διεθνείς οργανισμοί, καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για αποκλεισμό από τη χρηματοδότησή τους χωρών που φέρουν/διατηρούν αρνητικό αποτέλεσμα.
5. Η επόμενη αξιολόγηση της Δημοκρατίας προγραμματίζεται για το πρώτο εξάμηνο του 2019 και θα καλύψει την περίοδο 2016-2018.
6. Η Δημοκρατία έχει αξιολογηθεί σε όλα τα επιμέρους στοιχεία ως πλήρως συμμορφούμενη με την εξαίρεση τριών στοιχείων για τα οποία αξιολογήθηκε ως ευρέως συμμορφούμενη και γι' αυτό λήφθηκαν σχετικές συστάσεις, ούτως ώστε να καταστεί πλήρως συμμορφούμενη.
7. Συγκεκριμένα, οι συστάσεις προτείνουν όπως η Δημοκρατία ασκεί τις εξουσίες παρακολούθησης και αξιοποιεί τα νομικά εργαλεία που έχει στη διάθεσή της αποτελεσματικά, ώστε να διασφαλίζεται η διαθεσιμότητα των πληροφοριών μέσω της υποχρέωσης των εταιρειών και των συνεταιρισμών να καταχωρίζουν επικαιροποιημένες πληροφορίες στο Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, καθώς και στο Τμήμα Φορολογίας, και παρακολουθεί την πρακτική εφαρμογή των διαδικασιών που έχουν τεθεί σε ισχύ από τα πιο πάνω τμήματα για τη διασφάλιση της υποχρέωσης για υποβολή αξιόπιστων λογιστικών πληροφοριών από εταιρείες και άλλες οντότητες.
8. Η Δημοκρατία έχει ήδη ενημερώσει το Global Forum στα πλαίσια της υποβολής των ετήσιων εκθέσεων προόδου για την προώθηση του μέτρου της χρηματικής επιβάρυνσης που προβλέπεται στα υπό συζήτηση νομοσχέδια ως εργαλείου συμμόρφωσης και πιθανή ανατροπή της προτεινόμενης πρόνοιας θα αφήσει εκτεθειμένη τη Δημοκρατία και θα κάνει το έργο της συμμόρφωσης με τις πιο πάνω συστάσεις ακόμα πιο δύσκολο.
9. Στόχος είναι η διατήρηση μίας επικαιροποιημένης βάσης δεδομένων και ο μόνος τρόπος για να επιτευχθεί είναι μέσω της χρήσης εργαλείων που μπορεί εύκολα να αξιοποιηθούν/εφαρμοσθούν, όπως είναι η κλιμακωτή χρηματική επιβάρυνση που προτείνεται με τα νομοσχέδια.

Η επιτροπή, αφού μελέτησε τα πιο πάνω στοιχεία, αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Να τροποποιήσει την εισήγηση που περιλαμβάνεται στις τροπολογίες και αφορά τη μείωση των προτεινόμενων χρηματικών επιβαρύνσεων που επιβάλλει ο έφορος, σε περίπτωση που εταιρεία ή οίκος παραλείπει να παραδώσει ετήσια έκθεση σύμφωνα με τις χρονικές προθεσμίες που καθορίζονται στις διατάξεις των υπό τροποποίηση νόμων, ώστε να καταβάλλεται εφάπαξ χρηματική επιβάρυνση €50, περαιτέρω χρηματική επιβάρυνση €1 για κάθε μέρα συνέχισης της παράβασης για τους πρώτους έξι μήνες και περαιτέρω χρηματική επιβάρυνση €2 για κάθε μέρα συνέχισης της παράβασης μετά τους πρώτους έξι μήνες, με ανώτατο όριο συνολικής επιβάρυνσης τα €500 για κάθε παράβαση.

2. Να απορρίψει τις υπόλοιπες προτεινόμενες τροπολογίες.

Οι κυβερνητικοί αρμόδιοι δε διαφώνησαν με την εισήγηση της επιτροπής για μείωση των προτεινόμενων χρηματικών επιβαρύνσεων όπως καταγράφεται πιο πάνω, αφού έλαβαν υπόψη ότι με την εν λόγω εισήγηση δε μειώνεται το ανώτατο όριο συνολικής επιβάρυνσης των €500 και ως εκ τούτου θεωρούν ότι δεν ξεφεύγουν από τις συστάσεις του Global Forum.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να εισηγηθεί στη Βουλή την τροποποίηση του κειμένου των νομοσχεδίων, ούτως ώστε να διαμορφωθεί το ύψος των προστίμων που προβλέπεται σε αυτά σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους όπως αυτά τελικά διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω και την έγκριση των κανονισμών όπως αυτοί διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα όσα καταγράφονται στην έκθεση της επιτροπής ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
2. Ο περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
3. Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
4. Οι περί Εταιρειών (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
5. Οι περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
6. Οι περί της Μεταφοράς Εγγεγραμμένου Γραφείου Εταιρειών εντός και εκτός της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
7. Οι περί Ευρωπαϊκής Δημόσιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (SE) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 37Α του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 48 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 51 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 51Α του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 57Α του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 62 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 83 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 90 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του άρθρου 91 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

Τροποποίηση του άρθρου 95 του βασικού νόμου. Άρθρο 18.
Τροποποίηση του άρθρου 97 του βασικού νόμου. Άρθρο 19.
Τροποποίηση του άρθρου 102 του βασικού νόμου. Άρθρο 20.
Τροποποίηση του άρθρου 104 του βασικού νόμου. Άρθρο 21.
Τροποποίηση του άρθρου 105 του βασικού νόμου. Άρθρο 22.
Τροποποίηση του άρθρου 113Α του βασικού νόμου. Άρθρο 23.
Τροποποίηση του άρθρου 114 του βασικού νόμου. Άρθρο 24.
Τροποποίηση του άρθρου 118 του βασικού νόμου. Άρθρο 25.
Τροποποίηση του άρθρου 120 του βασικού νόμου. Άρθρο 26.
Τροποποίηση του άρθρου 171 του βασικού νόμου. Άρθρο 27.
Τροποποίηση του άρθρου 192 του βασικού νόμου. Άρθρο 28.
Τροποποίηση του άρθρου 193 του βασικού νόμου. Άρθρο 29.
Τροποποίηση του άρθρου 201 του βασικού νόμου. Άρθρο 30.
Τροποποίηση του άρθρου 201ΙΓ του βασικού νόμου. Άρθρο 31.
Τροποποίηση του άρθρου 327 του βασικού νόμου. Άρθρο 32.
Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 327Α. Άρθρο 33.
Τροποποίηση του άρθρου 340 του βασικού νόμου. Άρθρο 34.
Τροποποίηση του άρθρου 347 του βασικού νόμου. Άρθρο 35.
Τροποποίηση του άρθρου 349 του βασικού νόμου. Άρθρο 36.
Τροποποίηση του άρθρου 354Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 37.
Τροποποίηση του άρθρου 354Δ του βασικού νόμου. Άρθρο 38.
Τροποποίηση του άρθρου 365Α του βασικού νόμου. Άρθρο 39.
Διαγραφή του άρθρου 368 του βασικού νόμου. Άρθρο 40.
Τροποποίηση του άρθρου 387 του βασικού νόμου. Άρθρο 41.
Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 387Α. Άρθρο 42.
Τροποποίηση του άρθρου 391Α του βασικού νόμου. Άρθρο 43.
Τροποποίηση της ειδικής διάταξης του βασικού νόμου. Άρθρο 44.
Τροποποίηση του Πίνακα Β του Πρώτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 45.
Τροποποίηση του Πίνακα Γ του Πρώτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 46.
Τροποποίηση του Πίνακα Δ του Πρώτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 47.
Τροποποίηση του Τρίτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 48.
Τροποποίηση του Πέμπτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 49.
Τροποποίηση του Έκτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 50.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 51.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και τέσσερις αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Παρακαλώ να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και τέσσερις αποχές, το υπ' αριθμόν 12 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 13 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 46Α του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 50 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 51 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 52 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 53 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 57 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 59 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Διαγραφή του άρθρου 61 του βασικού νόμου ...(Ι) του 2018. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 61Α. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 64Α του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 65 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 67 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και τέσσερις αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Παρακαλώ να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και τέσσερις αποχές, το υπ' αριθμόν 13 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία των υπ' αριθμόν 14 κανονισμών.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και τέσσερις αποχές, οι υπ' αριθμόν 14 κανονισμοί εγκρίνονται**.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία των υπ' αριθμόν 15 κανονισμών.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και τέσσερις αποχές, οι υπ' αριθμόν 15 κανονισμοί εγκρίνονται***.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία των υπ' αριθμόν 16 κανονισμών.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και τέσσερις αποχές.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

*** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και τέσσερις αποχές, οι υπ' αριθμόν 16 κανονισμοί εγκρίνονται*.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία των υπ' αριθμόν 17 κανονισμών.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και τέσσερις αποχές, οι υπ' αριθμόν 17 κανονισμοί εγκρίνονται**.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία των υπ' αριθμόν 18 κανονισμών.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και τέσσερις αποχές, οι υπ' αριθμόν 18 κανονισμοί εγκρίνονται***.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δικαιολόγηση ψήφου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δικαιολόγηση ψήφου, παρακαλώ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

...για τον λόγο για τον οποίο η ΕΔΕΚ καταψήφισε... Παρά το γεγονός ότι η επιπλέον επιβάρυνση, η οποία κατά την άποψή μας θα έπρεπε να είχε αφαιρεθεί... Υπήρξαν κάποιες συζητήσεις, υπήρξε κάποια βελτίωση, όμως οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι αυτή η βελτίωση δε μας ικανοποιεί πλήρως και γι' αυτό ακριβώς τον λόγο καταψηφίσαμε τα συγκεκριμένα νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, Λίνο.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

*** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς, για να δικαιολογήσω την ψήφο μας, εδώ και δύο χρόνια περίπου έχουμε καταθέσει μία πρόταση που αφορά την κατάργηση του τέλους των €350 για τις εταιρείες. Είναι ένα τέλος, είναι κάτι διαφορετικό -απλώς, το αναφέρω τώρα επί τη ευκαιρία- είναι κάτι που έχει επιβληθεί εν καιρώ μνημονίου. Υπήρχε δέσμευση από την κυβέρνηση προεκλογικά, αλλά και μετά ότι θα καταργηθεί. Φέτος ο κόσμος κλήθηκε και πλήρωσε αυτό το ποσό και θεωρώ ότι ήταν ένα σημαντικό σημείο να αναφερθεί, επειδή ήταν μία δέσμευση που δεν υλοποιήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Μουσιούττας και μετά θα πάμε στα θέματα 19 και 20.

Να ετοιμάζεται και μέσα το σύστημα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για διευκρίνιση, στην επιτροπή ομόφωνα στην τελευταία συνεδρία της αποφασίστηκε να ενσωματωθούν στο κείμενο το κυβερνητικό τα τέλη όσον αφορά τις ετήσιες εκθέσεις που έχουμε ενώπιόν μας. Και η θέση της επιτροπής ήταν ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ για τις επεξηγήσεις που δόθηκαν.

Τα θέματα με τους αριθμούς 19 και 20, που είναι «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», αντίστοιχα, αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018».

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ζητούμε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι αυτό που θέλει να αναβληθεί ο Συναγερμός.

Υπάρχει ένσταση;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Το ΔΗΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ΔΗΚΟ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα αναβάλλεται.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Το υπ' αριθμόν 21 το ζήτησε ο κ. Νεοφύτου, πριν φύγει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, δεν είναι το υπ' αριθμόν 21...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Όχι, όχι, το υπ' αριθμόν 26.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 26.

Εσείς θέλετε το υπ' αριθμόν 21 και;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Το υπ' αριθμόν 21, κύριε Πρόεδρε, έχουμε ζητήσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Δεν υπάρχει ένσταση. Το υπ' αριθμόν 21 θέμα αναβάλλεται.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 22, που τιτλοφορείται «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Θέλει αναβολή κανένας για το υπ' αριθμόν 22;

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απολογούμαστε, γιατί το παρουσιάζουμε σήμερα το θέμα της αναβολής, αλλά την τελευταία στιγμή μέσα από μία πάρα πολύ προσεκτική μελέτη έχουμε διαπιστώσει ότι υπάρχει μία σοβαρή πιθανότητα να υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 22 μιλάτε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 22.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και ζητάτε αναβολή.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θέλουμε μίας βδομάδας αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για αναβολή του υπ' αριθμόν 22;

Αναβάλλεται και το υπ' αριθμόν 22.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 23 θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €21.483 και χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών για σκοπούς για τους οποίους η πρόβλεψη στον προϋπολογισμό του 2018 κρίνεται ανεπαρκής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Μουσιούπτας

Ονούφριος Κουλλά

Μιχάλης Γιωργάλλας

Άριστος Δαμιανού

Άννα Θεολόγου

Αντρέας Καυκαλιάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 12 Νοεμβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €21.483 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών για σκοπούς για τους οποίους η πρόβλεψη στον προϋπολογισμό του 2018 κρίνεται ανεπαρκής.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προβλέπεται η έγκριση συμπληρωματικών πιστώσεων που αφορούν στην παραχώρηση επιδόματος υπεύθυνου σύνταξης σε δέκα δημοσιογράφους-βοηθούς συντάκτες (Κλ. Α4-7) οι οποίοι εκτελούν καθήκοντα συντάκτη ή/και υπεύθυνου σύνταξης, καθώς και η αλλαγή του εργασιακού καθεστώτος έξι ανταποκριτών-δημοσιογράφων του ΡΙΚ από αυτοεργοδοτούμενους (παροχείς υπηρεσιών) σε μισθωτούς (εργοδοτούμενους ιδιωτικού δικαίου).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, ποσό ύψους €15.400 θα παραχωρηθεί ως επίδομα υπεύθυνου σύνταξης ειδήσεων ραδιοφώνου σε δέκα δημοσιογράφους-βοηθούς συντάκτες οι οποίοι εκτελούν καθήκοντα συντάκτη και/ή υπεύθυνου σύνταξης. Η ανάγκη για παραχώρηση του εν λόγω επιδόματος προέκυψε από το γεγονός ότι η συγκεκριμένη ομάδα εργαζομένων εκτελεί καθήκοντα υπεύθυνου σύνταξης ειδήσεων ραδιοφώνου τα οποία δεν προβλέπονται στα οικεία σχέδια υπηρεσίας. Σημειώνεται ότι το εν λόγω επίδομα καταβάλλεται σε μόνιμους υπάλληλους (δημόσιου δικαίου) ή/και σε συνεργάτες αορίστου χρόνου (ιδιωτικού δικαίου) που βρίσκονται στην Κλίμακα Α4-7 και στους οποίους ανατίθενται τα συγκεκριμένα καθήκοντα. Το ποσό που θα καταβληθεί για το εν λόγω επίδομα αντιστοιχεί στα €2 μικτά για κάθε δεδουλευμένη ώρα εργασίας και ο μέσος όρος ανά άτομο ανέρχεται στα €1.540 ετησίως.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ποσό ύψους €6.083 από τις συνολικές συμπληρωματικές πιστώσεις αφορά στην αλλαγή εργασιακού καθεστώτος έξι ανταποκριτών του ΡΙΚ οι οποίοι καλύπτουν ειδησεογραφικά θέματα και τη μετατροπή τους από αυτοεργοδοτούμενους σε μισθωτούς. Η εργοδότησή τους για τους πρώτους τριάντα μήνες θα πραγματοποιείται με το καθεστώς ορισμένου χρόνου και, σε περίπτωση που αυτή συνεχιστεί μετά τους τριάντα μήνες, θα μετατραπούν σε μισθωτούς αορίστου χρόνου.

Περαιτέρω, με τον προτεινόμενο νόμο εισάγονται ρυθμίσεις για πρόσληψη μέχρι έξι πρόσθετων συνεργατών ορισμένου χρόνου σε σχέση με τον αριθμό των υπηρετούντων συνεργατών ορισμένου χρόνου κατά το 2017.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΡΙΚ, η παραχώρηση του επιδόματος υπεύθυνου σύνταξης ειδήσεων ραδιοφώνου κρίνεται αναγκαία, καθότι οι εν λόγω βοηθοί συντάκτες ασκούν ήδη καθήκοντα συντάκτη ή/και υπεύθυνου σύνταξης, ενώ η αλλαγή εργασιακού καθεστώτος για τους έξι ανταποκριτές συνιστά πράξη εξορθολογισμού.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών, αφού συμφώνησε με την πρόσληψη πρόσθετων συνεργατών ορισμένου χρόνου, δήλωσε, αναφορικά με το ζήτημα της αλλαγής εργασιακού καθεστώτος των έξι ανταποκριτών, ότι πρόκειται για ένα θέμα που άπτεται αποκλειστικά των αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου του ΡΙΚ.

Σημειώνεται ότι η Ελεγκτική Υπηρεσία εξέφρασε τη διαφωνία της με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις που αφορούν στην αλλαγή του εργασιακού καθεστώτος των έξι ανταποκριτών του ΡΙΚ για τους λόγους που αναλύονται στη σχετική επιστολή της, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 2018, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση των συμπληρωματικών πιστώσεων και των ρυθμίσεων που απαιτούνται.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της παραπέμπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο για λήψη τελικής απόφασης στο στάδιο της συζήτησής του από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κώστας Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς, θέλω να δηλώσω ότι, λόγω του γεγονότος ότι συγγενικό μου πρόσωπο επηρεάζεται από την ψήφιση αυτής της νομοθεσίας, δε θα συμμετέχω στην ψηφοφορία που θα ακολουθήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν υπάρχει λόγος να μη συμμετέχετε· μπορεί να συμμετέχετε, φτάνει που το δηλώσετε. Αυτός εν' ο κανονισμός, να μην κάμνει ο καθένας το δικό του.

Λοιπόν, δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου ποσού ύψους €21.483 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι επτά ψήφοι υπέρ και επτά ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ και επτά ψήφους εναντίον, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, είκοσι επτά ψήφοι υπέρ και επτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ και επτά εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 24 και 25 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018», προτάσεις νόμου του κ. Ανδρέα Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 24: Τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, ώστε να εξαιρούνται από την υποχρέωση εξασφάλισης άδειας οικοδομής οι κατασκευές με εμβαδόν που δεν υπερβαίνει τα δέκα τετραγωνικά μέτρα οι οποίες ανεγείρονται σε ιδιόκτητο τεμάχιο στην ύπαιθρο για σκοπούς φύλαξης εργαλείων ή οικόσιτων ζώων ή/και πουλερικών.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Πρόεδρος Βουλής (Αλληλεγγύη), Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.
Εναντίον: ΔΗΚΟ, Μιχάλης Γιωργάλλας (Αλληλεγγύη).

Σκοπός του υπ' αριθμόν 25: Τροποποίηση του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, ώστε να εξαιρούνται από την υποχρέωση εξασφάλισης πολεοδομικής άδειας οι κατασκευές με εμβαδόν που δεν υπερβαίνει τα δέκα τετραγωνικά μέτρα οι οποίες ανεγείρονται σε ιδιόκτητο τεμάχιο στην ύπαιθρο για σκοπούς φύλαξης εργαλείων ή οικόσπιτων ζώων ή/και πουλερικών, καθώς και οι πρόχειρες κατασκευές από ευτελή υλικά με εμβαδόν που δεν υπερβαίνει τα δέκα τετραγωνικά μέτρα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γιώργος Τ. Γεωργίου, αναπλ. πρόεδρος

Ανδρέας Κυπριανού

Ευανθία Σάββα

Παύλος Μυλωνάς

Νίκος Νουρής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν στη Βουλή από το μέλος της βουλευτή κ. Ανδρέα Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Σεπτεμβρίου 2018. Σημειώνεται ότι η επιτροπή μελέτησε επιπροσθέτως την πρώτη πρόταση νόμου σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Οκτωβρίου και στις 5 Νοεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του ίδιου υπουργείου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου όπως αρχικά κατατέθηκε είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, ώστε να εξαιρούνται από την υποχρέωση εξασφάλισης άδειας οικοδομής οι κατασκευές με εμβαδόν που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) τετραγωνικά μέτρα οι οποίες ανεγείρονται σε ιδιόκτητο τεμάχιο στην ύπαιθρο για σκοπούς φύλαξης εργαλείων ή οικόσπιτων ζώων ή/και πουλερικών, καθώς και οι πρόχειρες κατασκευές από ευτελή υλικά με εμβαδόν που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) τετραγωνικά μέτρα.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, ώστε να εξαιρούνται από την υποχρέωση εξασφάλισης πολεοδομικής άδειας οι κατασκευές με εμβαδόν που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) τετραγωνικά μέτρα οι οποίες ανεγείρονται σε ιδιόκτητο τεμάχιο στην ύπαιθρο για σκοπούς φύλαξης εργαλείων ή οικόσπιτων ζώων ή/και πουλερικών, καθώς και οι πρόχειρες κατασκευές από ευτελή υλικά με εμβαδόν που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) τετραγωνικά μέτρα.

Σύμφωνα με τον εισηγητή των προτάσεων νόμου, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες για διευκόλυνση της ανέγερσης μικρών κατασκευών στην ύπαιθρο για γεωργικούς και κτηνοτροφικούς σκοπούς και αποφυγή της γραφειοκρατίας που προκύπτει στο στάδιο της αδειοδότησης των εν λόγω κατασκευών.

Στο στάδιο της συζήτησης των προτάσεων νόμου από την επιτροπή οι κυβερνητικοί αρμόδιοι δήλωσαν ότι ο σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου επιτελείται σήμερα από τις πρόνοιες του γενικού διατάγματος ανάπτυξης που εκδίδεται από τον Υπουργό Εσωτερικών σύμφωνα με τις διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας και ως εκ τούτου οι πρόνοιες της εν λόγω πρότασης νόμου καθίστανται άνευ αντικειμένου.

Σε σχέση με τις πρόνοιες της πρώτης πρότασης νόμου, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν ότι σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας ο Υπουργός Εσωτερικών δύναται να εκδώσει διάταγμα για την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών οικοδομών από την έκδοση άδειας οικοδομής. Ωστόσο, σύμφωνα με τους ίδιους, μέχρι σήμερα δεν έχει εκδοθεί σχετικό διάταγμα για την εξαίρεση από την υποχρέωση εξασφάλισης άδειας οικοδομής για τις αναφερόμενες στην εν λόγω πρόταση νόμου κατασκευές.

Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν στην επιτροπή ότι το Υπουργείο Εσωτερικών δεν ενίσταται στην υιοθέτηση των προνοιών της πρώτης πρότασης νόμου, νοουμένου ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις για εξαίρεση των υπό αναφορά κατασκευών από την έκδοση άδειας οικοδομής θα ισχύουν υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα καθορίζονται σε σχετικό διάταγμα του Υπουργού Εσωτερικών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής ο εισηγητής των προτάσεων νόμου, αφού έλαβε υπόψη τις θέσεις που διατυπώθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, δήλωσε ότι προτίθεται να αποσύρει τη δεύτερη πρόταση νόμου. Παράλληλα, την επιτροπή απασχόλησε κατά πόσο κρίνεται σκόπιμο οι προτεινόμενες με την πρώτη πρόταση νόμου ρυθμίσεις να ταχθούν σε εφαρμογή μόνο σε περιοχές εκτός των ορίων ανάπτυξης, καθώς και η ερμηνεία του όρου «ευτελή υλικά».

Ο εκπρόσωπος της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου συμφώνησε με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση προτάσεων νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να επιφέρει στο κείμενο της πρώτης πρότασης νόμου τροποποιήσεις, ώστε αυτό να διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Η εξαίρεση από την υποχρέωση εξασφάλισης άδειας οικοδομής θα ισχύει υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα καθορίζει ο Υπουργός Εσωτερικών με διάταγμά του.
2. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα τυγχάνουν εφαρμογής σε σχέση με την ανέγερση κατασκευών επί ιδιόκτητου τεμαχίου το οποίο βρίσκεται σε περιοχές υπαίθρου, εξαιρουμένων των ζωνών και των περιοχών προστασίας.
3. Για τις πρόχειρες κατασκευές από ευτελή υλικά δε θα ισχύουν οι προτεινόμενες ρυθμίσεις και αυτές θα ανεγείρονται με βάση τις ισχύουσες διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, κατά πλειοψηφία του αναπληρωτή προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρώτης πρότασης νόμου όπως αυτή έχει αναθεωρηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσε πως η κοινοβουλευτική του ομάδα θα τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρώτης πρότασης νόμου στην ολομέλεια της Βουλής.

Σημειώνεται ότι η δεύτερη πρόταση νόμου, που αφορά την τροποποίηση του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, υπό το φως των επισημάνσεων των κυβερνητικών αρμοδίων, σύμφωνα με τις οποίες το αντικείμενο της πρότασης νόμου καλύπτεται από τις διατάξεις της ισχύουσας πολεοδομικής νομοθεσίας, αποσύρεται.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το υπ' αριθμόν 25 αποσύρεται, διότι προβλέπεται ήδη στη νομοθεσία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 24, αν δεν υπάρχει ομιλητής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 4Γ. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το υπ' αριθμόν 24 και σημειώστε ότι αποσύρεται το υπ' αριθμόν 25.

Όταν ολοκληρωθεί η ψηφοφορία, ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ και δύο ψήφους εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν ολοκληρωθεί η ψηφοφορία, ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα μία ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ και δύο εναντίον, το υπ' αριθμόν 24 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα αποσύρθηκε.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. Είναι πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Περδίκη και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και είναι το θέμα που ο Δημοκρατικός Συναγερμός ζήτησε να αναβληθεί.

Υπάρχει ένσταση;

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα αναβάλλεται.

Τα υπ' αριθμόν 27 και 28 θέματα, που είναι «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017» και «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», αντίστοιχα, αναβάλλονται.

Άρα, θα έχουμε την επόμενη εβδομάδα μπόλικη δουλειά.

Το υπ' αριθμόν 29 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Κανονισμών, ώστε να καθορισθεί ρητά ότι το ύψος του πληρωτέου ενοικίου ή τέλους χρήσεως για τη μίσθωση τουρκοκυπριακής γης σε εκτοπισμένους θα είναι το αγοραίο ενοίκιο και όχι «περίπου το αγοραίο» όπως προνοείται με τους υπό τροποποίηση κανονισμούς, αφού ο όρος αυτός επιδέχεται αυθαίρετη ερμηνεία και δε συνάδει με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τους κανονισμούς «Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Σκευή Κούτρα Κουκουμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Νίκος Κέττηρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Μαριέλλα Αριστείδου

Χαράλαμπος Πιτκοκοπίτης

Ονούφριος Κουλλά

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Οκτωβρίου και στις 6 Νοεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου υπουργείου. Η Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, που εκδίδονται βάσει του άρθρου 16(2) των περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμων, είναι η τροποποίηση των περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Κανονισμών, ώστε να καθορισθεί ρητά ότι το ύψος του πληρωτέου ενοικίου ή τέλους χρήσεως για τη μίσθωση τουρκοκυπριακής γης σε εκτοπισμένους θα είναι το αγοραίο ενοίκιο και όχι «περίπου το αγοραίο» όπως προνοείται με τους υπό τροποποίηση κανονισμούς, αφού ο όρος αυτός επιδέχεται αυθαίρετη ερμηνεία και δε συνάδει με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών ο οποίος κλήθηκε στη συζήτηση των υπό αναφορά κανονισμών, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία κατόπιν εισηγήσεων του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων και σχετικής γνωμοδότησης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας προς συμμόρφωση με τις υποδείξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως σχετικά ανέφερε, μη έγκριση των κανονισμών ενδέχεται να επισύρει κυρώσεις για την Κυπριακή Δημοκρατία, ενώ τόνισε ότι με την προτεινόμενη

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

τροποποίηση επέρχεται διόρθωση της παρατηρούμενης ανισορροπίας μεταξύ των ποσών που καταβάλλονται από εκτοπισμένους ως ενοίκιο ή τέλος χρήσεως για μίσθωση κρατικής τουρκοκυπριακής γης.

Σημειώνεται ότι, όπως προκύπτει από κατατεθέντα ενώπιον της επιτροπής εκ μέρους του Υπουργείου Εσωτερικών πρακτικά σύσκεψης που είχε πραγματοποιηθεί υπό την προεδρία του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων και όλων των εμπλεκόμενων κυβερνητικών υπηρεσιών, ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2016, με θέμα τον έλεγχο της εφαρμογής των κανόνων κρατικών ενισχύσεων στα διάφορα συμβόλαια μίσθωσης τουρκοκυπριακής ή κρατικής γης για γεωργικούς και κτηνοτροφικούς σκοπούς, καθώς και των μέτρων που το κράτος λαμβάνει για την είσπραξη των οφειλόμενων ενοικίων, οι συμβάσεις μίσθωσης τουρκοκυπριακής γης πρέπει να προβλέπουν το εκάστοτε καθοριζόμενο από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας αγοραίο ενοίκιο. Όπως σχετικά αναφέρεται, η πρόβλεψη ενοικίου χαμηλότερου του αγοραίου ή η παράλειψη είσπραξης των οφειλόμενων ενοικίων συνιστά απώλεια κρατικών πόρων και ως εκ τούτου παράνομη κρατική ενίσχυση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την απόρριψη των υπό αναφορά κανονισμών, διότι θεωρεί ότι η διαχείριση τουρκοκυπριακών περιουσιών αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της προσφυγικής πολιτικής και ως εκ τούτου η προτεινόμενη ρύθμιση πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο μελέτης στο πλαίσιο της ευρύτερης διαχείρισης θεμάτων που αφορούν τους πρόσφυγες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Να πω ότι υποχρεωθήκαμε, κύριε Πρόεδρε, όλα τα κόμματα, τουλάχιστον όσα ήταν στη συνεδρία, να καταψηφίσουμε αυτή την πρόνοια με την οποία η κυβέρνηση σκοπεύει να εξισώσει το ύψος του ενοικίου που καλείται να πληρώσει είτε πρόσφυγας είτε μη πρόσφυγας. Θεωρούμε ότι είναι απαράδεκτο να ξεχνά ότι υπάρχουν πρόσφυγες και να εξισώνει το ύψος του ενοικίου, έτσι που να είναι στην αγοραία τιμή και για πρόσφυγες και για μη πρόσφυγες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Αριστείδου.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η προσφυγική πολιτική για μας στον Δημοκρατικό Συναγερμό είναι ύψιστη προτεραιότητα και η προσπάθειά μας είναι να βρούμε τρόπους και μεθόδους που να συμβάλλουν στην όσο το δυνατό μεγαλύτερη ανακούφιση των προσφύγων μας. Ως εκ τούτου, εμείς σήμερα θα καταψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, γιατί στόχος μας είναι να ετοιμαστεί μία ολοκληρωμένη πρόταση, προκειμένου να αποφύγουμε και αποσπασματικές λύσεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Πιθανόν το συγκεκριμένο νομοσχέδιο να προκαλέσει και κάποιες στρεβλώσεις, κάποια προβλήματα. Καλύτερα να αναμένουμε να ολοκληρωθεί η συζήτηση στη συμβουλευτική επιτροπή, να ετοιμαστεί μία ολοκληρωμένη πρόταση για τις τουρκοκυπριακές περιουσίες και να τα δούμε όλα μαζί ως πακέτο.

Ευχαριστώ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κατά τη συζήτηση για το θέμα της οριζόντιας ψηφοφορίας κάποιοι συνάδελφοι επροσπαθήσαν να μας πείσουν ότι θα διορθωθεί και θα αποκατασταθεί η αξιοπιστία των πολιτικών στα μάτια του πολίτη με την αλλαγή της νομοθεσίας για την ψηφοφορία. Εμείς λέμε ότι η αξιοπιστία αποκαθίσταται, μόνο εάν υπάρξει αντιστοιχία λόγων και έργων.

Και εδώ να πούμε ότι, ενώ καθημερινώς η εκτελεστική εξουσία μάς βομβαρδίζει με μεγαλόστομες διακηρύξεις για την προσφυγική πολιτική, στην πράξη τι γίνεται; Φέρνει νομοσχέδιο, για να εξαφανίσει και τα όποια μικρά ωφέληματα έχουν οι εκτοπισμένοι. Δηλαδή οι εκτοπισμένοι δικαιούχοι οι οποίοι κατέχουν ένα επαγγελματικό υποστατικό μέχρι σήμερα edικαιούνται να πληρώνουν το ενοίκιο, το 80% του αγοραίου. Ε, με το κυβερνητικό νομοσχέδιο θέλουν να εξαφανίσουν αυτή τη μικρή μείωση.

Επίσης, να πούμε ότι η κυβερνητική στεγαστική πολιτική για τους πρόσφυγες σήμερα εστιάζεται αποκλειστικά και μόνο στη διαχείριση των τουρκοκυπριακών οικιών, με αποτέλεσμα εκατοντάδες, αν όχι χιλιάδες, εκτοπισμένων δικαιούχων οικογενειών να παραμένουν σήμερα άστεγες, χωρίς να λαμβάνεται οποιαδήποτε πρακτική πρόνοια από πλευράς κυβερνώντων, για να διορθώσουν αυτές τις στρεβλώσεις.

Είναι γι' αυτό τον λόγο που εμείς καταψηφίζομε αυτό το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας,

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πέραν των όσων έχει αναφέρει προηγουμένως ο συνάδελφος ο Πάμπος Πιπτοκοπίτης εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος, ζητώ τον λόγο για το εξής: Σε τούτον τον τόπο υπάρχουν διακόσιες χιλιάδες πρόσφυγες. Επέρασε ο τόπος με την οικονομική κρίση από χίλια μύρια κύματα και ουδείς έλαβε υπόψη του ότι το ένα τρίτο του πληθυσμού μας βρίσκεται σε αυτή τη δύσκολη οικονομική κατάσταση. Και όχι μόνο δεν ελήφθη καμιά πρόνοια μέσα στη δύσκολη οικονομική κατάσταση, αλλά και εκείνα που υπήρχαν, ιδιαίτερα τα στεγαστικά προγράμματα, οι επιδιορθώσεις, οι τουρκοκυπριακές κατοικίες, μειωθήκαν και εσυρρικνωθήκαν κατακόρυφα. Χαίρομαι που οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού συντάσσονται μαζί μας και καταψηφίζουν αυτή την πολιτική της κυβέρνησης. Δηλαδή είναι κραυγαλέο και απαράδεκτο!

Και σε τούντον τόπο έχουν όλοι δικαιώματα πλην των προσφύγων! Και θέλω να θυμίσω ότι εμείς που είμαστε οι πρόσφυγες σε τούντον τόπο... Υπάρχουν και οι δύο εκθέσεις του Laakso και του Cusco για τον εποικισμό που έφερε η Τουρκία, τους κουβαλητούς, και εξεδιώχθησαν οι διακόσιες χιλιάδες πρόσφυγες. Αλλά σήμερα έχουν δικαιώματα μεγάλα και τρανά και παίρνουν συχνά επιδόματα οι πολιτικοί πρόσφυγες. Καλά, εμείς τι σόι πρόσφυγες είμαστε; Γίνεται τους πρόσφυγες τους δικούς σου να τους εγκαταλείψεις και τα απειροελάχιστα όπως αναφέρθηκε από τους συναδέλφους προηγουμένως, το 80% εθέλαν να το κάμουν ακριβώς 100%! Εγώ λέω έπρεπε το 80% να πάει 30%, όι να είναι 80% για μικρά επαγγελματικά υποστατικά, δηλαδή είναι... Και μιλούμε για μικρά ποσά. Αλλά καταδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο αυτή η κυβέρνηση σκέφτεται ότι έλυσε το Κυπριακό περίπου και αρχίζει με τα δύο κράτη, τις συνομοσπονδίες, ξέρω 'γω τι σκεφτήκαν τωρά, αλλά ευελπιστώ ότι ο κυπριακός λαός είναι έτοιμος να τους δώσει ξανά τες σωστές απαντήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ακούγοντας τους συναδέλφους, αφήνουν να νοηθεί ότι η κυβέρνηση θέλει να αφαιρέσει έστω και αυτά τα μικρά ωφελήματα για τους πρόσφυγες. Ο στόχος δεν είναι αυτός, ο στόχος είναι να αποφεύγονται οι διακρίσεις ανάμεσα στους πρόσφυγες και είναι γι' αυτό τον λόγο που η κυβέρνηση προσπαθεί να προωθήσει μία ολοκληρωμένη πολιτική, η οποία να εδράζεται στην αποζημίωση για απώλεια χρήσης για τους πρόσφυγες, σύμφωνα με το τι περιουσία είχαν στα κατεχόμενα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μα πού το ηύρες τούτο, κύριε Μαυρίδη; Πού το ανακάλυψες; Έν' σοφιστεία!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Κουλία, όχι, έννεν εν τη σοφία μου! Αυτή τη στιγμή...

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έν' «σοφιστεία» που σου είπτε!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Α, οκέι. Α, αν εσοφίστηκα αυτό το πράγμα. Όχι, αυτό είναι μία πραγματικότητα που υφίσταται εδώ και σαράντα τέσσερα χρόνια και διερωτώμαι γιατί ρωτάτε. Εδώ και σαράντα τέσσερα χρόνια πρόσφυγες οι οποίοι κατέχουν περιουσία στα κατεχόμενα δεν αποζημιωθήκαν ποτέ για απώλεια χρήσης για όλ' αυτά τα χρόνια. Και η προσφυγική πολιτική που ακολούθησε το κράτος όλ' αυτά τα χρόνια, οι διάφορες κυβερνήσεις, εδραζόταν

στο αν κάποιος είναι απλώς πρόσφυγας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κριτήριο της περιουσίας που είχε απολέσει.

Αυτό προσπαθεί να διορθώσει η κυβέρνηση και ο λόγος για τον οποίο εισηγείται αύξηση του ενοικίου στο αγοραίο είναι διότι έτσι πρέπει να είναι, για να μπορεί η κυβέρνηση να εισπράττει χρήματα και να τα ανταποδώσει πίσω στους πρόσφυγες στο σύνολό τους, σύμφωνα με την αξία της περιουσίας που κατέχουν. Νομίζω αυτό είναι μία ιδέα που την είχαμε ξεκινήσει εδώ και χρόνια παρά τις αντιδράσεις κάποιων. Τελικά, συμφωνείτε όλοι με αυτή την ιδέα.

Άρα λοιπόν, παρακαλώ, μην προσπαθείτε να εκθέσετε την κυβέρνηση, διότι η κυβέρνηση προσπαθεί να διορθώσει στρεβλώσεις του παρελθόντος και όχι να τις αφαιρέσει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκτός από τον κ. Χατζηγιάννη, οι άλλοι έχουν πρωτολογήσει, δεν είναι;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μπορεί να απαντήσει του κ. Μαυρίδη ο κ. Χατζηγιάννης και να μη μιλήσετε, κυρία Κουκουμά!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δώσ' του 'πού πάνω, ρε!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έλα, κύριε Χατζηγιάννη, έχετε το λόγο.

Το αστείο σταματά!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τις αμαρτίες δεκαετιών σε σχέση με την προσφυγική πολιτική σίγουρα δεν μπορούμε να τις αντιμετωπίσουμε μεμιάς ή με ένα μέτρο ή με μια συγκεκριμένη πολιτική. Σίγουρα το εργαλείο των αγοραίων ενοικίων κάτω από προϋπόθεση πολύ σημαντική, το τι έχεις στερηθεί ή το τι στερείσαι ακόμα μέχρι σήμερα στα κατεχόμενα, αν και εφόσον τα δύο αυτά θέματα ήταν συγκοινωνούντα δοχεία, ναι, θα μπορούσε όντως να διασυνδέσω τα δύο. Αλλά, από τη στιγμή που καμία κυβέρνηση μέχρι τώρα δεν έχει λάβει υπόψιν της την ανάγκη να το διασυνδέσει με την απώλεια χρήσης, δεν μπορούμε μονομερώς να επιβάλουμε αγοραία ενοίκια και ο πρόσφυγας το μόνο που θα πετύχουμε είναι να επιβαρυνθεί αγοραίες επιβαρύνσεις τέτοιες και να αγνοούμε ή να συνεχίσουμε να αγνοούμε αυτά τα οποία χάνει όλο αυτό το διάστημα. Και δε γίνεται αυτό αποδεκτό σε καμία απολύτως περίπτωση.

Δεύτερον, δεν μπορεί κάποιος να διανοηθεί ότι η τουρκοκυπριακή περιουσία, εξού και η ύπαρξη, εν πάση περιπτώσει η διαχείριση της τουρκοκυπριακής περιουσίας, εξ ου και το ότι υπάρχει μια σχετική νομοθεσία και αμφισβητείται, νομίζω, απ' όλους και ευρέως η συγκεκριμένη αυτή νομοθεσία... Δεν μπορούμε λοιπόν να έρθουμε και να τη θέσουμε στη διάθεση μη πρόσφυγα, με άλλα λόγια να τεθεί πάνω σε μια νέα βάση. Αν τεθεί πάνω σε μια νέα βάση, το θέμα τίθεται πλέον και για την αναγκαιότητα της ύπαρξης της νομοθεσίας του Κηδεμόνα. Ουαί και αλίμονο, αν συμβεί κάτι τέτοιο, και πού θα οδηγηθούμε ή αν θα μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το προσφυγικό στη βάση της απώλειας των περιουσιών.

Γι' αυτό το λόγο, λέω, πολύ ορθά όλες οι πολιτικές δυνάμεις σήμερα θα καταψηφίσουν αυτό το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου. Να το πετάξουμε εκεί που πρέπει να πάει, προκειμένου να μην ξαναέρθει αποσπασματικά και μονομερώς και να επιβαρυνθεί ο πρόσφυγας αγοραία ενοίκια ή να δοθεί αυτή η περιουσία σε μη πρόσφυγες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήταν ικανοποιητική η απάντηση, νομίζω.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δεν μπορεί να συμπληρώσει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συμπληρώσετε την απάντηση; Μάλιστα, συμπληρώστε.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Να συμπληρώσω, γιατί πραγματικά αυτής της κυβέρνησης θα πρέπει να της δοθεί ένα βραβείο, το νόμιμο αντιπροσφυγικής πολιτικής! Δεν έχει μείνει τίποτα για στήριξη του προσφυγικού κόσμου και τελικά κάνουμε διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών και θεωρούμε ότι είναι προσφυγική πολιτική. Δυστυχώς, αυτή είναι η κατάσταση. Να φανταστείτε ότι και το κυβερνών κόμμα στην προκειμένη περίπτωση έφτασε σε αυτή την κατάσταση, να καταψηφίζει τα σχέδια νόμου που σχετίζονται με τη διαχείριση τουρκοκυπριακών περιουσιών!

Όμως το κυβερνών κόμμα που είναι έτοιμο, για να δούμε πώς θα βελτιώσουμε τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών, δεν έχει καταθέσει εξ όσων έχω υπόψιν μου τις εισηγήσεις του, για να μπορέσουμε να πάμε παρακάτω, για να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα. Εκτός από το ΑΚΕΛ, έχω την εντύπωση ότι κανένα άλλο κόμμα δεν κατάθεσε εισηγήσεις. Όλοι συμφωνούμε ότι χρειάζεται εκσυγχρονισμός...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

Εντάξει, αν έχουν καταθέσει και οι Οικολόγοι, δεν το ξέρω. Δεν ήσασταν στην επιτροπή Προσφύγων, για να τοποθετηθείτε και να ενημερωθούμε για το θέμα.

Υπάρχει ανάγκη, συμφωνούμε όλοι, για εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας. Ο υπουργός με ρυθμούς χελώνας προχωρά σε αυτή τη διαδικασία, έληξε η προθεσμία που μας έχει δώσει μια-δυο φορές, για να υποβάλουμε τις εισηγήσεις μας και δυστυχώς κάποιος δεν τις έχουν υποβάλει. Θα είναι μια καλή δικαιολογία να μείνουν ως έχουν τα πράγματα, να διαχειριζόμαστε τις τουρκοκυπριακές περιουσίες και να θεωρούμε ότι κάνουμε προσφυγική πολιτική ή ότι θα τα εξισώσουμε με τα δικαιώματα απώλειας χρήσης. Θυμάστε την πάλαι ποτέ μεταφορά συντελεστή δόμησης. Ξεγλάστηκε αρκετός κόσμος ότι ήταν ένα μέσο, για να σπληνιστεί στη βάση της περιουσίας που είχε. Δυστυχώς, συνεχίζουμε με επίδομα απώλειας χρήσης που έχει εξαγγελίσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και θα δούμε επί του πρακτέου αν τελικά θα προχωρήσει ή ήταν προεκλογική εξαγγελία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μου επιτρέψετε δαμαί, επειδή έν' προσωπική μου δουλειά τούτη και νομίζω έχω κάθε δικαίωμα, να πω ότι ο συντελεστής δόμησης είναι μία πρόταση την οποία, όταν θα τη θυμούνται οι πρόσφυγες στο μέλλον, θα διερωτώνται γιατί τα κόμματα δεν την ψήφισαν. Θα διερωτώνται και γιατί οι ίδιοι άκουσαν τα κόμματα και πήγαν εναντίον. Με όλο το σεβασμό...

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Όλα τα κόμματα ήσασταν υπέρ εκτός από το ΑΚΕΛ, αν δε θυμάστε. Άρα, γιατί δεν το εφαρμόσατε μετά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, απ' εκεί και πέρα, δε νομίζω ότι αυτοί που εισηγήθηκαν την πρόταση πρέπει να απολογούνται, επειδή δεν εφαρμόστηκε. Έν' πολλά πράγματα που...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εισηγούμαι... Έτσι όπως ξεκινήσατε να τοποθετείστε, νόμιζα ότι θα προτείνατε να ολοκληρωθεί η συζήτηση. Θερμή παράκληση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε απόλυτο δίκαιο ότι θα το έκανα και τούτο, αλλά, επειδή το έκανα προηγουμένως, κύριε Λουκαΐδη, φαίνεται ότι υπάρχει όρεξη. Τι να κάνουμε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, μα, υπάρχουν μόνο... Θα δώσω το λόγο μόνο στον κ. Περδίκη, που δεν πρωτολόγησε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εμείς δεν μπορούμε δηλαδή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας δώσω και από ένα λεπτό σε σας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, εντάξει. Αποσύρομαι, για να διευκολύνω τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας αποσύρεται;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όχι, με τίποτε! Γιατί; Ποιος το είπε τούτο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας ένα λεπτό.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ούτε εγώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ούτε εσύ αποσύρεσαι. Μάλιστα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να μιλήσει ο Μάριος πρώτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έλα, κύριε! Όι να μαλώνετε για το ποιος θα μιλήσει.

Ο κ. Κουλίας έχει το λόγο.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ζητώ το λόγο, για να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στον κ. Μαυρίδη που είπε την αλήθεια. Καθηγητής ο κ. Μαυρίδης, γνώστης των ζητημάτων, τι μας είπε; Ότι, κύριε, το 80% των επαγγελματικών υποστατικών είπαμε να το κάνουμε 100%, για να χρηματοδοτήσουμε την απώλεια των προσφύγων. Μα, ξέρετε για πόσα λεφτά μιλούμε; Ούτε €100.000. Τόσα έν' τα λεφτά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Άρα, συγχαρητήρια, κύριε Μαυρίδη, για το ότι για τον προσφυγικό κόσμο τόσα βάλλατε εσείς, για να τους αποζημιώσετε δήθεν. Αν είναι ποτέ δυνατόν δηλαδή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυρίδης σύντομα.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα με το ΔΗΚΟ που θα δούμε θα είναι για τους πρόσφυγες.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εννά γινείς τζαι εσύ πρόσφυγας, όπως πάτε, τζαι εννά ισιώσει η δουλειά!

(Γέλια)

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για σαράντα τέσσερα χρόνια η προσφυγική πολιτική ήταν άδικη για πάρα πολλούς πρόσφυγες, οι οποίοι δεν έχουν πάρει τίποτα. Αυτή είναι η ουσία. Και η διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών για σαράντα τέσσερα χρόνια ήταν άδικη, διότι υπήρχαν μόνο κάποιοι προνομιούχοι που είτε ήταν προσκολλημένοι στα κόμματα είτε είχαν τα μέσα και άρπαζαν, άρπαζαν στην κυριολεξία τουρκοκυπριακές περιουσίες. Η νέα προσπάθεια είναι για την απάλειψη των διακρίσεων, κύριε Κουλία, δεν είναι το 80% και το 100%. Είναι για να

απαλειφθούν οι διακρίσεις ανάμεσα στις ομάδες των προσφύγων και σε κάποιες άλλες ομάδες που υπενοικιάζουν από πρόσφυγες. Είναι όλες αυτές τις στρεβλώσεις και την κακοδιαχείριση που προσπαθούμε να διορθώσουμε και αυτή την προσπάθεια την έχει αναλάβει το Υπουργείο Εσωτερικών και μέχρι στιγμής κάνει πολύ καλή δουλειά. Και πράγματι η καλύτερη προσφυγική πολιτική είναι η αποζημίωση για απώλεια χρήσης, ό,τι μπορεί να διαθέσει το κράτος σε όλους τους πρόσφυγες και όχι μόνο σε μερικούς. Και η καλύτερη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών είναι πράγματι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, ευχαριστώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Μάριο Μαυρίδη)

Κύριε Μαυρίδη, αρκετά. Πάμε να το πλαθκιάσουμε, να ξεκινήσουμε από την αρχή!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

...πόσο απλό να το κάνω;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ.

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τους κανονισμούς.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχουμε και δύο αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και δύο αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες. Τριάντα μία ψήφοι εναντίον και δύο αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους εναντίον, καμία υπέρ και δύο αποχές, οι κανονισμοί απορρίπτονται*.

Λοιπόν, πάμε στο υπ' αριθμόν 30 θέμα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θεωρώ ότι είναι λίγο προσβλητικό για όλους μας να διαθέτουμε περισσότερο χρόνο συζήτησης σε θέματα που είναι ομόφωνα απ' ό,τι για ζητήματα τα οποία είναι πολύ πιο σοβαρά, όπως ήταν το θέμα της οριζόντιας ψηφοφορίας. Η εισήγησή μου είναι απ' εδώ και πέρα στα ομόφωνα να μη γίνεται συζήτηση. Να μπαίνουμε κατευθείαν στην...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

---

* **Εναντίον:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Το υπ' αριθμόν 30 θέμα είναι «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου από αρκετούς βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού και του ΑΚΕΛ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Και του ΔΗΚΟ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και του ΔΗΚΟ. Άρα, πρέπει να είναι ομόφωνο ουσιαστικά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το ΔΗΚΟ δεν είναι πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ΔΗΚΟ δεν είναι πάνω, κύριοι. Τουλάχιστον στο σημείωμά μου, άρα δεν έκανα λάθος.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Προσετέθη στην επιτροπή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προσετέθη στην επιτροπή, στο σημείωμά μου δεν είναι. Μπορεί να μην προσετέθη με γραπτό σημείωμα. Εν πάση περιπτώσει, αφού το υποστηρίζετε, δεν έχει σημασία.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Δεν είναι στο πρακτικό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, δεν είναι.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πώς δεν είναι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου, ώστε υπό όρους και προϋποθέσεις να παρασχεθεί δικαίωμα σε τέκνα και εγγόνια πρόσφυγα, ο οποίος κατέχει τουρκοκυπριακή κατοικία, να υποκαθίσταται στην κατοχή της εν λόγω κατοικίας μετά τον θάνατο του πρόσφυγα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για την πρόταση νόμου «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Νίκος Κέττηρος

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Μαριέλλα Αριστείδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Ονούφριος Κουλλά

Γεώργιος Γεωργίου

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή στις 16 Νοεμβρίου 2018 από τους βουλευτές κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μαριέλλα Αριστείδου, Κυριάκο Χατζηγιάνη, Ονούφριο Κουλλά, Γεώργιο Γεωργίου, Γιώργο Κάρουλλα και Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, Στέφανο Στεφάνου και Νίκο Κέττηρο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Ζαχαρία Κουλία και Χαράλαμπο Πιπτοκοπίτη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε συνεδρίασή της, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2018.

Στο πλαίσιο της συνεδρίας κλήθηκε και παρευρέθηκε ενώπιον της επιτροπής ο αναπληρωτής διευθυντής της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου, ώστε υπό όρους και προϋποθέσεις να παρασχεθεί δικαίωμα σε τέκνα και εγγόνια πρόσφυγα, ο οποίος κατέχει τουρκοκυπριακή κατοικία, να υποκαθίστανται στην κατοχή της εν λόγω κατοικίας μετά τον θάνατο του πρόσφυγα.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται υπό τις περιστάσεις αναγκαία, καθότι αίρει μία εν πολλοίς υφιστάμενη αδικία για τους κατιόντες προσφύγων, οι οποίοι, εφόσον πληρούν ορισμένα ελάχιστα κριτήρια, κρίνεται ότι πρέπει να αποκτούν δικαίωμα να διατηρήσουν την κατοχή των συγκεκριμένων κατοικιών για σκοπούς στέγασής τους.

Κατά τη συνεδρία της επιτροπής ο αναπληρωτής διευθυντής της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών εξέφρασε επιφυλάξεις αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Ειδικότερα, ανέφερε ότι αναμένεται να υπάρξουν προφανείς στρεβλώσεις, σχετιζόμενες με το μέγεθος της κατοικίας και τον αριθμό των κατοίκων των αποθανόντων, αφού κατοικία τεσσάρων δωματίων ενδέχεται να καταλήξει σε μονήρες άτομο. Περαιτέρω, θα υπάρξουν, όπως ανέφερε, περιπτώσεις προσφύγων με μεγαλύτερες ανάγκες, οι οποίοι θα απολέσουν εκ του νόμου το δικαίωμα στέγασης σε τουρκοκυπριακές κατοικίες, αφού πλέον δε θα υπάρχουν διαθέσιμες κατοικίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη της όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επέφερε νομοτεχνικές αλλαγές στην πρόταση νόμου για την καλύτερη εφαρμογή της.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων τάσσεται ομόφωνα υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απολογούμαι, συγγνώμη.

Η Μαριέλλα θέλει να μιλήσει.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πρόταση νόμου αποκαθιστά αρκετές στρεβλώσεις και αδικίες που συντελούνταν εδώ και χρόνια σε βάρος μερίδας προσφύγων, οι οποίοι είτε επέλεξαν είτε υποχρεώθηκαν να στεγάσουν τις οικογένειές τους σε τουρκοκυπριακές κατοικίες. Μάλιστα οι περισσότεροι ξόδεψαν χιλιάδες ευρώ, για να μπορέσουν να τα κάνουν λειτουργικά για τις δικές τους ανάγκες, αφού, όπως γνωρίζουμε, όλα σχεδόν είναι παλιά.

Παρ' όλα αυτά, όταν οι χρήστες των οικιών πέθαιναν, τα σπίτια ανακτούνταν από τον Κηδεμόνα και συγκεκριμένα από την Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και δίνονταν σε άλλους πρόσφυγες με καθορισμένα κριτήρια, έστω και αν κάποιος μέλος της οικογένειας των αποθανόντων το είχε πραγματική ανάγκη.

Με την τακτική αυτή, κύριε Πρόεδρε, τις πλείστες φορές πρόσφυγες, βιώνοντας την αδικία, έρχονταν και σε αντιπαράθεση με τις ίδιες τις αρχές. Μάλιστα είχαμε και περιπτώσεις σοβαρών επεισοδίων. Με αυτή τη ρύθμιση σταματούν οι εξώσεις και δίνουμε το απόλυτο δικαίωμα χρήσης σε παιδιά ή εγγόνια, εφόσον -και το

σημειώνω αυτό- είναι δικαιούχοι και πληρούν τα κριτήρια, που έχουν να κάνουν με την κοινωνικοοικονομική κατάσταση και κατά πόσο επωφελήθηκαν από κάποιο στεγαστικό σχέδιο.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να χαιρετίσω την ομόφωνη στήριξη της κοινοβουλευτικής επιτροπής Προσφύγων για την πρόταση νόμου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ακριβώς υποχρεώνεται η Βουλή να παρεμβαίνει, για να στηρίζει τον προσφυγικό κόσμο, να κάνει προτάσεις νόμου, για να αντιμετωπίσει την αδιαφορία και αδράνεια της κυβέρνησης, Και αυτή η πρόταση νόμου είναι η απόδειξη. Να υπάρχει κονδύλι στους προϋπολογισμούς του Ταμείου Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών €120.000 για τις εξώσεις και άλλα για αγωγές. Πενήντα εξώσεις αναμενόταν να γίνουν εντός των ημερών. Να πηγαίνει η αστυνομία με τα φορητά και τα μεταφορικά και να ξεσηκώνουν σπίτια και να μεταφέρουν τα έπιπλα και τα σκεύη στις αποθήκες! Αυτή είναι η κατάσταση που βιώνει ο προσφυγικός κόσμος. Θεωρούμε απαράδεκτο να παραμένει, να επαναλάβω, η προσφυγική πολιτική να στηρίζεται στη διαχείριση αυτή, αλλά είναι μια πραγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Πολύ καλά. Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Το υπ' αριθμόν 31 θέμα είναι «Ο περί Καθορισμού Ανωτάτων Τιμών Χονδρικής και Λιανικής Πώλησης σε Ειδικές Περιπτώσεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Καθορισμού Ανωτάτων Τιμών Χονδρικής και Λιανικής Πώλησης σε Ειδικές Περιπτώσεις Νόμου, ώστε να παρασχεθεί εξουσία στον διευθυντή της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή να προβαίνει στις αναγκαίες έρευνες για σκοπούς διαπίστωσης τυχόν παράβασης των διατάξεων της υπό τροποποίηση νομοθεσίας που αφορούν τον καθορισμό ανώτατης τιμής πώλησης προϊόντων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Καθορισμού Ανωτάτων Τιμών Χονδρικής και Λιανικής Πώλησης σε Ειδικές Περιπτώσεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Κώστας Κώστα

Μαρίνος Μουσιούτσας

Χριστάκης Τζιοβάνης

Ανδρέας Κυπριανού

Ηλίας Μυριάνθους

Νίκος Νουρής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Μαΐου και στις 23 Οκτωβρίου 2018. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Συνδέσμου Υπεραγορών (ΠΑΣΥΠΕ), του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Καθορισμού Ανωτάτων Τιμών Χονδρικής και Λιανικής Πώλησης σε Ειδικές Περιπτώσεις Νόμου, ώστε να παρασχεθεί εξουσία στον διευθυντή της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή να προβαίνει στις αναγκαίες έρευνες για σκοπούς διαπίστωσης τυχόν παράβασης των διατάξεων της υπό τροποποίηση νομοθεσίας που αφορούν τον καθορισμό ανώτατης τιμής πώλησης προϊόντων.

Ειδικότερα, ο διευθυντής θα έχει εξουσία μεταξύ άλλων να προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

1. Συλλογή πληροφοριών μέσω της αποστολής γραπτού αιτήματος σε εμπόρους ή φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
2. Είσοδο για επιθεώρηση ή έλεγχο σε γραφείο, χώρο, μεταφορικό μέσο, καθώς και σε κάθε άλλο επαγγελματικό χώρο.
3. Επιθεώρηση, έλεγχο, λήψη ή κατάσχεση αρχείων, εγγράφων, βιβλίων ή λογαριασμών και κάθε άλλου επαγγελματικού εγγράφου.
4. Υποβολή ερωτήσεων και διευκρινίσεων.

Παράλληλα, προβλέπονται ποινές για αδικήματα, όπως είναι για παράδειγμα η παράληψη και/ή άρνηση συμμόρφωσης προσώπων με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από το νομοσχέδιο.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το νομοσχέδιο αναμένεται να βελτιώσει την εφαρμογή των διατάξεων της υφιστάμενης νομοθεσίας, αφού καλύπτει κενά που διαπιστώθηκαν κατά την εφαρμογή της.

Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΥΠΕ διαφώνησε με το νομοσχέδιο, γιατί, όπως ο ίδιος δήλωσε, ο σύνδεσμός του δεν κλήθηκε από το αρμόδιο υπουργείο σε δημόσια διαβούλευση των προνοιών του νομοσχεδίου. Παράλληλα, ανέφερε και την αντίθεσή του με τη φιλοσοφία της υφιστάμενης νομοθεσίας για καθορισμό ανώτατων τιμών σε προϊόντα για τα οποία υπάρχει ανταγωνισμός και η αγορά μπορεί να καθορίσει χαμηλότερες τιμές για τα εν λόγω προϊόντα και οι καταναλωτές να έχουν μεγαλύτερο όφελος.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, αφού, όπως δήλωσαν, οι προτεινόμενες διατάξεις αναμένεται να αυξήσουν την προστασία που παρέχεται στους καταναλωτές.

Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής, βουλευτές μέλη της ζήτησαν και έλαβαν διευκρινίσεις για αρκετές πρόνοιες του νομοσχεδίου τόσο από τους εκπροσώπους της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή όσο και από την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Σε κατοπινό στάδιο η επιτροπή έλαβε και γραπτώς τις θέσεις της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή με επιστολή του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2018. Συναφώς, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε το κείμενο του νομοσχεδίου, σύμφωνα με τις εισηγήσεις των μελών της επιτροπής οι οποίες έγιναν αποδεκτές από το αρμόδιο υπουργείο.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου, όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων άρθρων 7Α, 7Β, και 7Γ. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν ολοκληρωθεί η ψηφοφορία, ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καθορισμού Ανωτάτων Τιμών Χονδρικής και Λιανικής Πώλησης σε Ειδικές Περιπτώσεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο.

Όταν ολοκληρωθεί η ψηφοφορία, ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 32 θέμα είναι «Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμου, ώστε να επιτευχθεί ορθότερη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την Οδηγία 2012/27/ΕΚ για την ενεργειακή απόδοση, καθώς και αποτελεσματικότερη εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Κώστας Κώστα
Μαρίνος Μουσιούτσας	Αντρέας Φακοντής
Ανδρέας Κυπριανού	Χριστάκης Τζιοβάνης
Νίκος Νουρής	Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Οκτωβρίου 2018. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Οικονομικών, ο Διευθυντής Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ), εκπρόσωποι της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕΚ), της Δημόσιας Επιχείρησης Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ), της Εταιρείας Υδρογονανθράκων Κύπρου, των εργοδοτικών οργανώσεων ΚΕΒΕ και ΟΕΒ, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, ο Διευθυντής Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) και το ΕΤΕΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμου, ώστε να επιτευχθεί ορθότερη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με μέρος των πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουλίου 2009 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ» και «Οδηγία 2012/27/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Οκτωβρίου 2012 για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΚ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ» καθώς και αποτελεσματικότερη εφαρμογή της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Οκτωβρίου 2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στην χονδρική αγορά ενέργειας».

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός της ΡΑΕΚ ως αρμόδιας αρχής για τη διασφάλιση της πλήρους εφαρμογής των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011.
2. Η θέσπιση του πλαισίου σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι, εάν είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικώς εύλογο, παρέχονται σε ανταγωνιστική τιμή στους τελικούς καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, μετρητές που να φανερώνουν επακριβώς την πραγματική ενεργειακή κατανάλωση του τελικού καταναλωτή και να παρέχουν πληροφορίες όσον αφορά τον πραγματικό χρόνο χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας.
3. Η διενέργεια εκτίμησης του δυναμικού ενεργειακής απόδοσης των υποδομών φυσικού αερίου.
4. Η λήψη από όλους τους τελικούς καταναλωτές όλων των λογαριασμών και των στοιχείων για την κατανάλωση ενέργειας ατελώς, καθώς και η δωρεάν πρόσβασή τους στα εν λόγω στοιχεία.
5. Οι υποχρεώσεις της ΡΑΕΚ στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται ευφυή συστήματα μέτρησης και προωθείται η ανάπτυξη έξυπνων μετρητών φυσικού αερίου.
6. Η δυνατότητα όλων των καταναλωτών που συνδέονται με το δίκτυο φυσικού αερίου να λαμβάνουν το φυσικό τους αέριο από προμηθευτή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας του προμηθευτή, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο είναι καταχωρισμένος ο προμηθευτής, εφόσον αυτός τηρεί τις κείμενες διατάξεις εμπορίας και εξισορρόπησης.
7. Η υποχρέωση του φορέα παροχής υπηρεσιών φυσικού αερίου να παρέχει στον τελικό πελάτη, πριν από τη σύναψη ή την επιβεβαίωση της σύμβασης, τους συμβατικούς όρους, οι οποίοι πρέπει να είναι δίκαιοι, σαφείς και γνωστοί εκ των προτέρων.
8. Η δυνατότητα της ΡΑΕΚ να δημοσιοποιεί μέτρα και να επιβάλλει αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και αναλογικές κυρώσεις σε περιπτώσεις παραβίασης των προνοιών του Κανονισμού 1227/2011.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η ανάγκη για τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας προέκυψε λόγω καθυστέρησης στην ολοκληρωμένη εναρμόνιση για τους πιο κάτω λόγους:

1. Όσον αφορά την καθυστέρηση της Δημοκρατίας στην εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2009/73/EK, η Δημοκρατία δεσμεύτηκε να διορθώσει την ελλιπή εναρμόνιση με τις διατάξεις της Οδηγίας, οι οποίες εκ παραδρομής δεν μεταφέρθηκαν στην εθνική νομοθεσία κατά την αρχική εναρμόνισή της το 2012, έπειτα από ερωτήματα που υπέβαλε μεταξύ άλλων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της διαδικασίας EU PILOT 8744/16/ENER σε σχέση με τη μεταφορά των διατάξεων της εν λόγω Οδηγίας στην εθνική νομοθεσία. Ως εκ τούτου, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνεται η διόρθωση της υφιστάμενης νομοθεσίας για πλήρη εναρμόνιση.
2. Όσον αφορά την καθυστέρηση στην εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2012/27/ΕΕ, η Δημοκρατία έκρινε ότι δεν ήταν απαραίτητη η άμεση εναρμόνιση με όλες τις διατάξεις της κατά την αρχική εναρμόνιση, αφού δεν υπάρχει αγορά φυσικού αερίου στην Κύπρο αλλά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την αιτιολογημένη γνώμη αρ. 2014/2283, ημερομηνίας 23 Οκτωβρίου 2015, ζήτησε από τη Δημοκρατία να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την πλήρη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την εν λόγω Οδηγία. Συναφώς, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνεται η διόρθωση της ελλιπούς εναρμόνισης με τις διατάξεις της εν λόγω Οδηγίας.
3. Όσον αφορά τον Κανονισμό 1227/2011, η Δημοκρατία, έπειτα από αίτημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ενημερωθεί με στοιχεία για την εφαρμογή των προνοιών του, διαπίστωσε ότι οι πρόνοιες του Κανονισμού δεν εφαρμόζονται σε ικανοποιητικό βαθμό και ως εκ τούτου δεσμεύτηκε να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για αποτελεσματικότερη εφαρμογή των προνοιών του. Για τον σκοπό αυτό η ΠΑΕΚ προχώρησε στην έκδοση σχετικής ρυθμιστικής απόφασης, ενώ παράλληλα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνεται η τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, ούτως ώστε να μεταφερθούν στην εθνική νομοθεσία οι πρόνοιες του Κανονισμού που αφορούν ποινικές διατάξεις ή/και κυρώσεις.

Σημειώνεται ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων μόλις στις 28 Σεπτεμβρίου 2018.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, ομόφωνα εισηγούνται τη ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία και αφού έτυχε των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 7Α του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 29Α. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 40 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 50 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 51 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 52 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 54 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων 54Α και 54Β. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Μόλις ολοκληρωθεί, ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες. Τριάντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 33 θέμα είναι «Ο περί της Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Να παρακαλέσω να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί της Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, ώστε να επιτευχθεί ορθότερη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με μέρος της Οδηγίας (ΕΕ) 2009/72/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Κώστας Κώστα

Μαρίνος Μουσιούτας

Αντρέας Φακοντής

Ανδρέας Κυπριανού

Χριστάκης Τζιοβάνης

Νίκος Νουρής

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Οκτωβρίου 2018. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), του ΕΤΕΚ, των εργοδοτικών οργανώσεων ΚΕΒΕ και ΟΕΒ, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, ώστε να επιτευχθεί ορθότερη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με μέρος της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουλίου 2009 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ».

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το δικαίωμα ένστασης σε κάθε θιγόμενο σχετικά με απόφαση ή ρυθμιστική απόφαση που έλαβε η ΠΑΕΚ για προτεινόμενα τιμολόγια ή μεθοδολογίες.
2. Ο καθορισμός και η δημοσιοποίηση από τη ΠΑΕΚ της διαδικασίας υποβολής της εν λόγω ένστασης.
3. Η παραχώρηση εξουσίας στη ΠΑΕΚ να καθορίζει με απόφαση ή/και ρυθμιστική της απόφαση τον ύστατο προμηθευτή για ορισμένη περίοδο, με κριτήρια αποτελεσματικά, αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα και που δεν εξαιρούν εκ των προτέρων κανένα κάτοχο άδειας προμήθειας από το να καθοριστεί ως ύστατος προμηθευτής.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η ανάγκη για τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας προέκυψε έπειτα από τη διαδικασία EU PILOT, στη βάση της οποίας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε διευκρινίσεις από τη Δημοκρατία αναφορικά με την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, ενώ παράλληλα, λόγω της καθυστέρησης στην ολοκληρωμένη εναρμόνιση με την υπό αναφορά Οδηγία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στη Δημοκρατία προειδοποιητική επιστολή, ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2017. Σημειώνεται ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων μόλις στις 28 Σεπτεμβρίου 2018.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία, και αφού έτυχε των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 106 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 34 θέμα είναι «Ο περί του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση για τη Μείωση της Οξίνισης, του Ευτροφισμού και του Όζοντος σε Επίπεδο Εδάφους (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση των τροποποιήσεων του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση για τη Μείωση της Οξίνισης, του Ευτροφισμού και του Όζοντος σε Επίπεδο Εδάφους, οι οποίες υιοθετήθηκαν στην τριακοστή συνάντηση του Εκτελεστικού Οργάνου της Σύμβασης, που πραγματοποιήθηκε στη Γενεύη της Ελβετίας από τις 30 Απριλίου μέχρι τις 4 Μαΐου 2012, και εγκρίθηκαν με την υπ' αριθμόν 83.033 και ημερομηνίας 26 Ιουλίου 2017 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση για τη Μείωση της Οξίνισης, του Ευτροφισμού και του Όζοντος σε Επίπεδο Εδάφους (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Γιώργος Λουκαΐδης

Νίκος Τορναρίτης

Άγγελος Βότσης

Στέλλα Κυριακίδου

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου και στις 13 Νοεμβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εξωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση των τροποποιήσεων του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση για τη Μείωση της Οξίνισης, του Ευτροφισμού και του Όζοντος σε Επίπεδο Εδάφους οι οποίες υιοθετήθηκαν στην τριακοστή συνάντηση του Εκτελεστικού Οργάνου της σύμβασης, που πραγματοποιήθηκε στη Γενεύη της Ελβετίας από τις 30 Απριλίου μέχρι τις 4 Μαΐου 2012, και εγκρίθηκαν με την υπ' αριθμόν 83.033 και ημερομηνίας 26 Ιουλίου 2017 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε ότι το υπό αναφορά πρωτόκολλο εισάγει δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών διοξειδίου του θείου (SO₂), οξειδίων του αζώτου (NO_x), αμμωνίας (NH₃) και πτητικών οργανικών ενώσεων (VOC) για το χρονικό διάστημα από το 2010 έως το 2020, αλλά και από το 2020 και μετέπειτα.

Η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε επιπρόσθετα ότι υιοθετούνται οριακές τιμές εκπομπών SO₂, NO_x, VOC από σταθερές πηγές και μονάδες καύσης, τα χρονοδιαγράμματα εφαρμογής τους, καθώς και οριακές τιμές για τα καύσιμα και τις νέες κινητές πηγές. Εισάγονται επίσης, δήλωσε η ίδια, οριακές τιμές σωματιδίων από σταθερές πηγές και οριακές τιμές για την περιεκτικότητα των προϊόντων σε VOCs.

Η εισαγωγή τροποποιήσεων στο κείμενο του κυρωτικού νόμου, δήλωσε η ίδια εκπρόσωπος, δεν αναμένεται να έχει οποιοσδήποτε αρνητικές επιπτώσεις στις βιομηχανικές μονάδες που λειτουργούν στην Κύπρο, επειδή οι νέες οριακές τιμές εκπομπών ήδη εφαρμόζονται με βάση τις πρόνοιες της ευρωπαϊκής Οδηγίας 2010/75/ΕΕ περί Βιομηχανικών Εκπομπών και των εναρμονιστικών περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμων του 2013 και 2016.

Τέλος, η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε ότι αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του υπό αναφορά κυρωτικού νόμου είναι η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας να διαθέτει τη βασική υποδομή, την αναγκαία τεχνογνωσία και την εμπειρία για την εφαρμογή όλων των διατάξεών του.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών δήλωσαν ότι συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι το νομοσχέδιο έτυχε νομοτεχνικού ελέγχου και ως εκ τούτου μπορεί να προωθηθεί για ψήφιση από την ολομέλεια της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση των τροποποιήσεων της σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Θέλουμε ενημέρωση πού είναι η Μιναμάτα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, είπες κάτι; Πάμε πολλά γλήγορα. Να βάλουμε καμιάν ομιλία; Αν θέλεις, να δώσω ομιλία. Ξεκινούμε!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Σε ποια χώρα βρίσκεται η Μιναμάτα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' το επόμενο!

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Προσθήκη νέου άρθρου 3Α στον βασικό νόμο. Άρθρο 3.

Προσθήκη νέων Μερών III και IV στον Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση για τη Μείωση της Οξίνισης, του Ευτροφισμού και του Όζοντος σε Επίπεδο Εδάφους (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 35 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης της Μιναμάτα για τον Υδράργυρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2018».

(Αστειεύόμενος)

Ποιοι θέλουν τον λόγο να μας εξηγήσουν πού είναι η Μιναμάτα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στην Ιαπωνία, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Πού ακριβώς;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν ξέρω!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Σύμβασης της Μιναμάτα για τον Υδράργυρο, η οποία πραγματοποιήθηκε στη Γενεύη της Ελβετίας τον Ιανουάριο του 2013, η προσχώρηση στην οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμόν 77.339 και ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2014 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης της Μιναμάτα για τον Υδράργυρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Γιώργος Λουκαΐδης

Νίκος Τορναρίτης

Άγγελος Βότσης

Στέλλα Κυριακίδου

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου και στις 13 Νοεμβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Περιβάλλοντος του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Εξωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Σύμβασης της Μιναμάτα για τον Υδράργυρο, η οποία συμφωνήθηκε στη Γενεύη της Ελβετίας τον Ιανουάριο του 2013 και η προσχώρηση στην οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμόν 77.339 και ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2014 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής η εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος δήλωσε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση υπέγραψε τη Σύμβαση της Μιναμάτα για τον Υδράργυρο στις 10 Οκτωβρίου 2013 και την έχει αποδεχτεί στις 18 Μαΐου του 2017. Μέχρι στιγμής, δήλωσε η ίδια εκπρόσωπος, έχουν υπογράψει τη σύμβαση 128 χώρες (28 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και την έχουν επικυρώσει 91, ενώ η Κύπρος έχει υπογράψει τη Σύμβαση στις 24 Σεπτεμβρίου του 2014.

Η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε περαιτέρω ότι τα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης:

1. αναγνωρίζοντας ότι ο υδράργυρος είναι μια χημική ουσία που προκαλεί παγκόσμια ανησυχία λόγω της μεταφοράς των ατμοσφαιρικών ρύπων του σε μεγάλη απόσταση, της μεγάλης διάρκειας ζωής του στο περιβάλλον εξαιτίας της ανθρωπογενούς ρύπανσης, της ικανότητας βιοσυσσώρευσής του στα

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

οικοσυστήματα, καθώς και λόγω των σημαντικών αρνητικών επιπτώσεων του στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον,

2. επισημαίνοντας την ιδιαίτερη ευπάθεια των αρκτικών οικοσυστημάτων και των ιθαγενών κοινοτήτων λόγω της βιομεγέθυνσης του υδραργύρου και της μόλυνσης των παραδοσιακών ειδών διατροφής και εκφράζοντας την ανησυχία τους για τις ιθαγενείς κοινότητες γενικότερα όσον αφορά τις επιπτώσεις του υδραργύρου,
3. αναγνωρίζοντας τα σημαντικά διδάγματα που αντλήθηκαν από τη νόσο της Μιναμάτα, ιδίως όσον αφορά τις σοβαρές επιπτώσεις της ρύπανσης από τον υδράργυρο για την υγεία και το περιβάλλον, καθώς και την ανάγκη για ορθή διαχείριση του υδραργύρου και πρόληψη ανάλογων συμβάντων στο μέλλον, συμφώνησαν ότι επιβάλλεται η κύρωση της σύμβασης αυτής, αφού ο σκοπός της είναι η προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από τις ανθρωπογενείς εκπομπές και εκλύσεις υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι το νομοσχέδιο έτυχε νομοτεχνικού ελέγχου από τη Νομική Υπηρεσία.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Υπουργείου Υγείας δήλωσαν ότι συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 3.

Αρμόδια Αρχή. Άρθρο 4.

Κανονισμοί. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ παρόντες. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης της Μιναμάτα για τον Υδράργυρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα παρόντες. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 36 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 37 θέμα είναι «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Λειτουργού Εξωσωματικής Κυκλοφορίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Τεχνικού Εξωσωματικής Κυκλοφορίας μετά την αναβάθμιση της μισθοδοτικής κλίμακας της θέσης από την κλίμακα Α5 (2^η βαθμίδα), Α7 και Α8(ii) στην κλίμακα Α8, Α10 και Α11 και την ταυτόχρονη μετονομασία της σε θέση Λειτουργού Εξωσωματικής Κυκλοφορίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Λειτουργού Εξωσωματικής Κυκλοφορίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι ρυθμίζουν σχέδια υπηρεσίας, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 και την 31^η Οκτωβρίου και την 21^η Νοεμβρίου 2018. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ) και της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ). Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν παρευρέθηκε στη συνεδρίαση αυτή.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Τεχνικού Εξωσωματικής Κυκλοφορίας μετά την αναβάθμιση της μισθοδοτικής κλίμακας της θέσης από την κλίμακα Α5 (2^η βαθμίδα), Α7 και Α8(ii) στην κλίμακα Α8, Α10 και Α11 και την ταυτόχρονη μετονομασία της σε θέση Λειτουργού Εξωσωματικής Κυκλοφορίας.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, λόγω της εξειδικευμένης εργασίας που πρέπει να εκτελούν τα πρόσωπα που κατέχουν την πιο πάνω θέση, προτείνεται η τροποποίηση των απαιτούμενων προσόντων για διορισμό στη θέση Λειτουργού Εξωσωματικής Κυκλοφορίας, έτσι ώστε να καθορίζεται ως βασικό απαιτούμενο προσόν το πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος ή ισότιμο προσόν στην εξωσωματική κυκλοφορία, αναγνωρισμένο από τον σύνδεσμο άσκησης του επαγγέλματος (perfusion society) της χώρας έκδοσης αυτού όσον αφορά χώρες μέλη του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Ειδικών Εξωσωματικής Κυκλοφορίας ή άλλου αντίστοιχου συνδέσμου εξωσωματικής κυκλοφορίας.

Κατά τη συζήτηση των κανονισμών ενώπιον της επιτροπής, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας εξέφρασε την άποψη ότι η θέση αυτή είναι πολύ σημαντική, ιδιαίτερα στα πλαίσια καρδιοχειρουργικών επεμβάσεων, αφού η παρουσία του εν λόγω λειτουργού είναι απολύτως αναγκαία για την επιτυχή έκβαση της εγχείρησης. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος ενημέρωσε την επιτροπή ότι η τροποποίηση των απαιτούμενων ακαδημαϊκών προσόντων κατέστη αναγκαία, γιατί τα προσόντα του πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλου ή ισότιμου προσόντος στην κλινική φυσιολογία, μικροβιολογία, βιοχημεία, χημεία, βιολογία ή σε άλλο συναφές θέμα, τα οποία απαιτούνται από το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας, δε θεωρούνται ικανοποιητικά για την άσκηση των πολύ εξειδικευμένων και απαιτητικών καθηκόντων της θέσης.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις των κανονισμών.

Σημειώνεται ότι οι κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Μαΐου 2018, η οποία εισηγήθηκε την περαιτέρω εξέτασή τους από την επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υποβάλλει την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα κουραστώ να επαναλαμβάνω τη θέση αρχής ότι επιτέλους ως κράτος θα πρέπει να σεβαστούμε την επίσημη γλώσσα της Κυπριακής Δημοκρατίας και πρέπει να σταματήσει το απαράδεκτο φαινόμενο να απαιτούν τα σχέδια υπηρεσίας το ίδιο επίπεδο γλώσσας, αν είναι δυνατόν, ξένης γλώσσας με την ελληνική. Κάποτε πρέπει να σταματήσει και, όποτε θα έχει τέτοιου είδους θέμα, θα υπενθυμίζω αυτή την παραδοξότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Το υπ' αριθμόν 38 θέμα είναι «Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

Ναι, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα ζητήσει αναβολή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το υπ' αριθμόν 38 θέμα να αναβληθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 38 θέμα αναβάλλεται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 39 και 40 δεν είναι έτοιμα.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Πρόεδρος Βουλής (Αλληλεγγύη), Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ, Μιχάλης Γιωργάλλας (Αλληλεγγύη), ΕΛΑΜ.

Τα θέματα με τους αριθμούς 41, 42 και 43 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και «Οι περί Καταλόγου Ποικιλιών της Πατάτας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Να διαβαστούν οι σκοποί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός των υπ' αριθμόν 41 κανονισμών είναι η τροποποίηση των περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) Κανονισμών, των περί Σπόρων (Λαχανικά) Κανονισμών και των περί Καταλόγου Ποικιλιών της Πατάτας Κανονισμών, αντίστοιχα, έτσι ώστε να επέλθει εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2018/100 για την τροποποίηση των Οδηγιών 2003/90/ΕΚ και 2003/91/ΕΚ για τη θέσπιση μέτρων για την εφαρμογή του άρθρου 7 της Οδηγίας 2002/53/ΕΚ και του άρθρου 7 της Οδηγίας 2002/55/ΕΚ, αντίστοιχα, όσον αφορά τα ελάχιστα χαρακτηριστικά που πρέπει να καλύπτονται κατά την εξέταση και τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την εξέταση ορισμένων ποικιλιών ειδών γεωργικών φυτών και κηπευτικών ειδών.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 42 κανονισμών είναι η τροποποίηση των περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) Κανονισμών, των περί Σπόρων (Λαχανικά) Κανονισμών και των περί Καταλόγου Ποικιλιών της Πατάτας Κανονισμών, αντίστοιχα, έτσι ώστε να επέλθει εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2018/100 για την τροποποίηση των Οδηγιών 2003/90/ΕΚ και 2003/91/ΕΚ για τη θέσπιση μέτρων για την εφαρμογή του άρθρου 7 της Οδηγίας 2002/53/ΕΚ και του άρθρου 7 της Οδηγίας 2002/55/ΕΚ, αντίστοιχα, όσον αφορά τα ελάχιστα χαρακτηριστικά που πρέπει να καλύπτονται κατά την εξέταση και τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την εξέταση ορισμένων ποικιλιών ειδών γεωργικών φυτών και κηπευτικών ειδών.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 43 κανονισμών είναι η τροποποίηση των βασικών περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) Κανονισμών, των περί Σπόρων (Λαχανικά) Κανονισμών και των περί Καταλόγου Ποικιλιών της Πατάτας Κανονισμών, αντίστοιχα, έτσι ώστε να επέλθει εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2018/100 για την τροποποίηση των Οδηγιών 2003/90/ΕΚ και 2003/91/ΕΚ για τη θέσπιση μέτρων για την εφαρμογή του άρθρου 7 της Οδηγίας 2002/53/ΕΚ και του άρθρου 7 της Οδηγίας 2002/55/ΕΚ, αντίστοιχα, όσον αφορά τα ελάχιστα χαρακτηριστικά που πρέπει να καλύπτονται κατά την εξέταση και τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την εξέταση ορισμένων ποικιλιών ειδών γεωργικών φυτών και κηπευτικών ειδών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Δημήτρης Δημητρίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Ονούφριος Κουλλά

Νίκος Κέττηρος

Ευθύμιος Δίπλαρος

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 27 Νοεμβρίου 2018. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας και του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της αγροτικής οργάνωσης "Παναγροτικός Σύνδεσμος". Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Φυτοπροστασίας και οι αγροτικές οργανώσεις ΕΚΑ, ΠΕΚ, "Νέα Αγροτική Κίνηση" και "Ευρωπαϊκός" δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των πρώτων και δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 6 και 14 του περί Σπόρων Νόμου, καθώς και των τρίτων κανονισμών, που εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 14 του περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) Κανονισμών, των περί Σπόρων (Λαχανικά) Κανονισμών και των περί Καταλόγου Ποικιλιών της Πατάτας Κανονισμών, αντίστοιχα, έτσι ώστε να επέλθει εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2018/100 της Επιτροπής της 22^{ας} Ιανουαρίου 2018 για την τροποποίηση των Οδηγιών 2003/90/ΕΚ και 2003/91/ΕΚ για τη θέσπιση μέτρων για την εφαρμογή του άρθρου 7 της Οδηγίας 2002/53/ΕΚ του Συμβουλίου και του άρθρου 7 της Οδηγίας 2002/55/ΕΚ του Συμβουλίου, αντίστοιχα, όσον αφορά τα ελάχιστα χαρακτηριστικά που πρέπει να καλύπτονται κατά την εξέταση και τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την εξέταση ορισμένων ποικιλιών ειδών γεωργικών φυτών και κηπευτικών ειδών».

Ειδικότερα, με τους πρώτους κανονισμούς προτείνεται η αντικατάσταση των παραρτημάτων I και II των περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) Κανονισμών, που αφορούν τον κατάλογο ειδών που πρέπει να πληρούν τους όρους των πρωτοκόλλων δοκιμών του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ) και τον κατάλογο ειδών που συμμορφώνονται με τις κατευθυντήριες γραμμές για δοκιμές της Διεθνούς Ένωσης για την Προστασία Νέων Φυτικών Ποικιλιών (ΔΕΠΝΦΠ), αντίστοιχα.

Με τους δεύτερους κανονισμούς προτείνεται η αντικατάσταση των παραρτημάτων IIIA και IIIB των περί Σπόρων (Λαχανικά) Κανονισμών, που αφορούν τον κατάλογο ειδών που πρέπει να πληρούν τους όρους των πρωτοκόλλων δοκιμών του ΚΓΦΠ και τον κατάλογο ειδών που πρέπει να ανταποκρίνονται στις κατευθυντήριες γραμμές για τη διεξαγωγή δοκιμών της ΔΕΠΝΦΠ, αντίστοιχα.

Με τους τρίτους κανονισμούς προτείνεται η επικαιροποίηση του τεχνικού πρωτοκόλλου δοκιμών του ΚΓΦΠ, σύμφωνα με το οποίο διενεργούνται οι δοκιμές διακρίτητος, ομοιομορφίας και σταθερότητας για σκοπούς εγγραφής των ποικιλιών της πατάτας στον Εθνικό Κατάλογο Ποικιλιών.

Όπως αναφέρθηκε στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν τεχνικής φύσεως ζητήματα και δεν αναμένεται να έχουν οποιαδήποτε αρνητική επίπτωση στις κυπριακές καλλιέργειες.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4 της σχετικής Οδηγίας, καθορίζεται ως προθεσμία μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο η 31^η Αυγούστου 2018, ωστόσο όλοι οι υπό συζήτηση κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 16 Νοεμβρίου 2018.

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή, κατόπιν συνεννόησης με το Τμήμα Γεωργίας, επέφερε στα κείμενα των κανονισμών επιμέρους τροποποιήσεις με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση όλων των κανονισμών του επισυνημμένου παραρτήματος, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
2. Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
3. Οι περί Καταλόγου Ποικιλιών της Πατάτας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τους σπόρους θέλει κανένας να μιλήσει;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δε χρειάζεται να ταλαιπωρείται η συνάδελφος. Δε χρειάζεται να μας εξηγήσει περισσότερο για τους σπόρους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, ευχαριστώ.

Προχωρούμε στην ψήφιση των υπ' αριθμόν 41 κανονισμών.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 41 κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην ψήφιση των υπ' αριθμόν 42 κανονισμών.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 42 κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην ψήφιση των υπ' αριθμόν 43 κανονισμών.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 43 κανονισμοί εγκρίνονται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί των Δικαιωμάτων Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Τελούν υπό Κράτηση (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.209-2018).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
2. Ο περί Δημιουργίας Μητρώου Αγροτών και Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.210-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.211-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.212-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
5. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.213-2018).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
6. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.214-2018).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
7. Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Οστεοπαθητικών και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.215-2018).	Υγείας	Υγείας
8. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.216-2018).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
9. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.217-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10. Ο περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου	Ενέργειας, Εμπορίου,	Ενέργειας, Εμπορίου,

	Τουρισμού και Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.218-2018).	Βιομηχανίας και Τουρισμού	Βιομηχανίας και Τουρισμού
11.	Ο περί Μετονομασίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.219-2018).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
12.	Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και λειτουργίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.220-2018).	Υγείας	Υγείας
13.	Οι περί Υφυπουργείου Ναυτιλίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.114-2018).	Οικονομικών	Νομικών
14.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ραδιοεξοπλισμός) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.115-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
15.	Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Στενογράφου Δικαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.116-2018).	Οικονομικών	Νομικών
16.	Οι περί Θεσπίσεως Εθνικών Μέτρων για την Υγιεινή Παραγωγή και Διάθεση στην Αγορά Ορισμένων Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.117-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
17.	Έκθεση, ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 2018, όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (Πίνακας αρ. 1 του 2018), σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2018 Νόμου του 2018 [N. 31(II)/2018]. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
18.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 46, 47, 48, 49, 50, 52, 53 και 54) του 2018 με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.001).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
19.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ διαφορετικών οικονομικών φορέων που υπάγονται στο ίδιο υπουργείο με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών με αρ. 8007, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018, σύμφωνα με τους	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου του 2016 Κανονισμών και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.004).		
20.	Ειδικά εντάλματα μεταφοράς για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ ομάδων/υποομάδων του προϋπολογισμού κάτω από το ίδιο κεφάλαιο με έγκριση του προϊσταμένου του οικονομικού φορέα, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου του 2016 Κανονισμών και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.005).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
21.	Μηνιαίες και τριμηνιαίες εκθέσεις της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018, για την Απασχόληση, την Ανεργία και την Αγορά Εργασίας: α) Νέες Θέσεις Εργασίας, Κενές Θέσεις και Ανεργία - Σεπτέμβριος 2018, β) Εγγεγραμμένοι Άνεργοι - Σεπτέμβριος 2018. (Αρ. Φακ. 09.41.002).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Προτάσεις νόμου		Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1.	Ο περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.108-2018).	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
2.	Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.109-2018).	Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών	Εσωτερικών
3.	Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.110-2018).	Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών	Εσωτερικών
4.	Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.111-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου και Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Νικόλα Παπαδόπουλο, Άγγελο Βότση και Μαρίνο Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	περιφέρειας Αμμοχώστου		
5.	Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.112-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου και Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Νικόλα Παπαδόπουλο, Άγγελο Βότση και Μαρίνο Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλω να παρακαλέσω εδώ κάτι διαδικαστικό, παρ' όλη την κούρασή σας. Όλες οι επιτροπές, όταν έχουν κανονισμούς, για να σταματήσει τούτη η μαζική απόσυρση και επανακατάθεση, να τα βάλουν σε προτεραιότητα, για να τελειώνουμε πλέον. Δε γίνεται τούτη η ιστορία! Δεν έχουμε σήμερα, είχαμε άλλες φορές και, επειδή πλησιάζουμε σε Χριστούγεννα, να μην έχουμε τα ίδια πάλε.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.331, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Παρακαλούμε όπως μας ενημερώσετε για τη συμφωνία για καταβολή αποζημιώσεων στην εταιρεία διαχείρισης των αεροδρομίων "Hermes" βάσει του όρου στη συμφωνία μεταξύ των δύο μερών από το 2006 για τους επιβάτες που ταξιδεύουν από το παράνομο αεροδρόμιο της Τύμπου.

Επιπλέον, ζητούμε όπως ο αρμόδιος υπουργός μάς ενημερώσει μεταξύ ποιων δικηγορικών γραφείων έγινε διαπραγμάτευση της συμφωνίας αυτής και συγκεκριμένα ποιο δικηγορικό γραφείο εκπροσωπούσε την εταιρεία "Hermes".

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τις ενέργειές σας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.332, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Μετά από σωρεία παραπόνων που έχουμε λάβει από τους κατοίκους των Αγίων Τριμιθιάς μετά τη θεομηνία που έπληξε τη συγκεκριμένη περιοχή, ζητούμε όπως μας ενημερώσετε σχετικά με τις ενέργειες στις οποίες έχετε προβεί προς αποκατάσταση των ζημιών.

Επιπλέον, ζητούμε όπως μας ενημερώσετε:

1. αναλυτικά για το ύψος των ζημιών όπως αυτές έχουν καταγραφεί από τους αρμόδιους λειτουργούς,
2. αν έχουν οριστεί ψυχολόγοι που θα στηρίξουν τους κατοίκους της περιοχής και κυρίως τα παιδιά της κοινότητας,
3. κατά πόσο έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες και αιτήσεις για στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση,
4. αν έχετε ανταποκριθεί στα συνεχή καλέσματα των κατοίκων της περιοχής που ζητούν επιτακτικά βοήθεια και άμεση συνάντηση, για να σας ενημερώσουν για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν,
5. αν ισχύει ότι η κυβέρνηση δε θα παράσχει καμία αποζημίωση για κατοικίες που δεν είχαν κατοικηθεί μέχρι την ημέρα της εκδήλωσης των ακραίων καιρικών φαινομένων, παρότι ήταν υπό ανέγερση ή ανεγέρθηκαν για αυτό τον σκοπό,
6. κατά πόσο η άμεση βοήθεια που αποφάσισε το Υπουργικό Συμβούλιο ύψους €2000 ως εφάπαξ προς τους κατοίκους των δύο κοινοτήτων έχει καταβληθεί.

Κλείνοντας, οφείλουμε να σας καλέσουμε όπως προχωρήσετε άμεσα σε επαναξιολόγηση των ζημιών, καθώς όπως πληροφορούμαστε η εκτίμηση των ζημιών είναι λανθασμένη και υποτιμημένη. Ως εκ τούτου, για να αποκατασταθούν οι ζημιές, πρέπει να πληρώσουν οι ίδιοι οι κάτοικοι ένα ποσό διπλάσιο ή τριπλάσιο από αυτό που έχει εγκριθεί.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τις ενέργειές σας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.333, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχει έλθει εις γνώση μου ότι κατά τη διάρκεια ανασκαφών του αποχετευτικού συστήματος Λάρνακας έχουν ανευρεθεί διάφορα αρχαία κοσμήματα από χρυσό.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Έχουν αξιολογηθεί τα πιο πάνω ευρήματα;
2. Ποια χρονική περίοδο έχουν κατασκευαστεί;
3. Να προσδιοριστεί η ιστορία και η σημασία τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.334, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχει έλθει εις γνώση μου ότι κατά τη διάρκεια των εργασιών στο αποχετευτικό σύστημα Λάρνακας έχει ανευρεθεί το Ιερό των Καμιλαρκών, καθώς επίσης ένα νέο είδος τάφου.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Να δοθούν λεπτομέρειες ως προς τη δημιουργία του Ιερού των Καμιλαρκών χρονολογικά και την αξία του.
2. Να δοθούν λεπτομέρειες ως προς τη δημιουργία των εν λόγω τάφων χρονολογικά και την αξία τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.335, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Στις 14 Νοεμβρίου 2018 στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού συζητήθηκε το θέμα της ανάδειξης του σπάνιου και μοναδικού στο είδος του ψηφιδωτού στην οδό Αγίου Νεοφύτου στη Λάρνακα. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων ενημέρωσε την επιτροπή ότι από τον Ιούνιο του 2017 έχει ολοκληρωθεί η γνωστοποίηση για απαλλοτρίωση συγκεκριμένης ακατοίκητης οικίας, με σκοπό να γίνουν ενέργειες για ανάδειξη του εν λόγω ψηφιδωτού. Εκπρόσωπος του Κτηματολογίου δήλωσε πως δεν προχώρησαν με τη διαδικασία απαλλοτρίωσης εντός δεκατεσσάρων μηνών όπως προβλέπεται λόγω του “φόρτου εργασίας”.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Γιατί το Κτηματολόγιο δεν προχώρησε στη διαδικασία απαλλοτρίωσης, αφού έγινε γνωστοποίηση για απαλλοτρίωση;
2. Να δοθεί επαρκής επεξήγηση για τη δικαιολογία του “φόρτου εργασίας” που έδωσε η εκπρόσωπος το Κτηματολογίου.
3. Πότε αναμένεται να ξεκινήσει η διαδικασία απαλλοτρίωσης και πότε θα ολοκληρωθεί;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.336, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω, το κοινοτικό συμβούλιο Ξυλοτύμβου έχει αιτηθεί την επίσπευση της κατασκευής του παρακαμπτήριου δρόμου που θα ενώνει την Ξυλοτύμβου με τον αυτοκινητόδρομο Δεκέλειας-Αγίας Νάπας, λόγω του ότι η διέλευση μεγάλων οχημάτων εντός της κοινότητας προκαλεί οχληρία και δημιουργεί προβλήματα ασφάλειας.

Το εν λόγω έργο έχει εγκριθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 54.729, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2001, ως αντισταθμιστικό μέτρο στα πλαίσια της αναβάθμισης του αυτοκινητόδρομου Δεκέλειας-Αγίας Νάπας.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Για ποιο λόγο έχει σημειωθεί τόσο μεγάλη καθυστέρηση;
2. Πότε υπολογίζεται η έναρξη του πιο πάνω έργου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.337, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω, το κοινοτικό συμβούλιο Ξυλοτύμβου έχει αιτηθεί την επίσπευση της κατασκευής του υπολειπόμενου τμήματος αντιπλημμυρικού καναλιού, το οποίο ξεκινά από τον παλαιό δρόμο Λάρνακας-Αμμοχώστου και καταλήγει στο κέντρο της κοινότητας.

Το εν λόγω έργο έχει ήδη εγκριθεί ως αντισταθμιστικό μέτρο στο πλαίσιο της αναβάθμισης του αυτοκινητόδρομου Δεκέλειας-Αγίας Νάπας.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Γιατί έχει σημειωθεί τόση καθυστέρηση στην υλοποίηση του πιο πάνω έργου;
2. Πότε υπολογίζεται η έναρξη υλοποίησης του έργου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.338, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσα συμβούλια εγγραφής επαγγελματιών υπάρχουν στην Κύπρο και για πόσα από αυτά η λειτουργία τους ρυθμίζεται νομοθετικά μέσω κανονισμών. Για ποιο λόγο καθυστερεί η κατάθεση των κανονισμών λειτουργίας του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.339, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέφανου Στεφάνου

«Έχουν έρθει ενώπιόν μας πληροφορίες ότι ακίνητα της πρώην Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας (ΣΚΤ) τα οποία είχαν μεταφερθεί στη Συνεργατική Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΣΕΔΙΠΕΣ) έχουν ήδη πωληθεί σε τρίτους.

Μια τέτοια εξέλιξη μας ανησυχεί ιδιαίτερα, αφού μέχρι στιγμής δεν έχει διασαφηνιστεί ο ρόλος των νέων νομικών προσώπων που έχουν δημιουργηθεί [ΣΕΔΙΠΕΣ και Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ)] μετά τη διάλυση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας ούτε έχει ενημερωθεί σχετικά η Βουλή για το καθεστώς των περιουσιακών στοιχείων της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας.

Παρακαλώ τον Υπουργό Οικονομικών όπως ενημερώσει τη Βουλή σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Τις αρμοδιότητες της ΣΕΔΙΠΕΣ και της ΚΕΔΙΠΕΣ.
2. Τα περιουσιακά στοιχεία της κάθε εταιρείας (ακίνητα, συμμετοχές σε άλλες εταιρείες, δάνεια, ρευστά διαθέσιμα).
3. Το αρμόδιο σώμα ή πρόσωπο που έχει την ευθύνη λήψης αποφάσεων για το χειρισμό των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων.
4. Την αποξένωση περιουσιακών στοιχείων που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα.
5. Τις προθέσεις σας σε σχέση με το χειρισμό των υπόλοιπων περιουσιακών στοιχείων.
6. Ακίνητα και άλλα περιουσιακά στοιχεία πέραν των δανείων που έχουν μεταφερθεί στα πλαίσια της συμφωνίας της ΣΚΤ-Ελληνικής στην Ελληνική Τράπεζα.

Λόγω του οικονομικού μεγέθους της εν λόγω περιουσίας αναμένουμε την άμεση ανταπόκρισή σας στα πιο πάνω ερωτήματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.340, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Σε επίσκεψή μας στον Κάμπο της Τσακίστρας διαπιστώθηκε ότι το ασθενοφόρο του χωριού μπορεί να χρησιμοποιηθεί μέχρι τις δώδεκα το μεσημέρι για το λόγο ότι ο νοσηλευτής σχολνάει και ο οδηγός είναι εθελοντής. Ως εκ τούτου, για οποιοδήποτε περιστατικό συμβεί μετά το μεσημέρι καλείται το ασθενοφόρο από την Ευρύχου, που χρειάζεται περίπου δύο ώρες για να φτάσει. Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού του χωριού είναι μεγάλης ηλικίας και η ανάγκη παροχής υπηρεσιών του ασθενοφόρου είναι επιβεβλημένη.

Παρακαλούμε όπως ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων για τυχόν ενέργειες του υπουργείου προς αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.341, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο γονείς παιδιών με καρκίνο που νοσηλεύονται δικαιούνται οποιοδήποτε επίδομα από το κράτος και σε ποια περίπτωση αυτό τους αποκόπτεται.

Εάν οι γονείς είναι λήπτες του ΕΕΕ ή άλλου δημόσιου βοηθήματος, τι πρέπει να εξασφαλίσουν, για να συνεχίσει να τους προσφέρεται η βοήθεια αυτή, νοούμενου ότι τα παιδιά τους νοσηλεύονται για μεγάλο χρονικό διάστημα και οι γονείς αναγκάζονται να αφήσουν τις δουλειές τους, με σκοπό να είναι στο πλευρό των παιδιών τους.

Αναμένουμε την απάντησή σας το συντομότερο δυνατόν λόγω και της ευαισθησίας του θέματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.342, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει για τυχόν απόφαση μετακίνησης του πεδίου βολής Τσερίου. Αν υπάρχει τέτοια απόφαση, μέχρι πού βρίσκεται η διαδικασία και τότε υπολογίζεται να υλοποιηθεί;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.343, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Η μονάδα 3 του Ηλεκτροπαραγωγικού Σταθμού Βασιλικού θα μπορούσε να λειτουργήσει κανονικά εδώ και μήνες, αλλά χωρίς τη μονάδα αποθείωσης;
2. Οι μονάδες που καλούνται (του Η/Σ Δεκέλειας) να καλύψουν τη ζήτηση είναι πολύ περισσότερο ρυπογόνες και σίγουρα πολύ πιο κοστοβόρες. Έγιναν προσπάθειες από μέρους της ΑΗΚ, για να πείσει τους καθ' ύλην αρμόδιους, έτσι ώστε να δοθεί άδεια για περισσότερες ώρες λειτουργίας της μονάδας 3 προς όφελος του καταναλωτή;
3. Σε ποιες ενέργειες έχουν προβεί τα αρμόδια υπουργεία προς την αρμόδια Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έτσι ώστε να δοθεί εξαίρεση στην ΑΗΚ και να μπορεί να λειτουργεί τη μονάδα 3 χωρίς την αποθείωση, με δεδομένο ότι η ΑΗΚ προχωρεί σε αποκατάσταση της ζημιάς στη μονάδα αποθείωσης; Τι επιχειρήματα πρόβαλε η ΑΗΚ προς τα αρμόδια υπουργεία, έτσι ώστε να μπορεί να λειτουργεί τη μονάδα 3 χωρίς την αποθείωση;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.344, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Η κυβέρνηση ορθώς έχει προωθήσει τις διαδικτυακές συναλλαγές με τους πολίτες, ώστε να μπορούν εύκολα να πραγματοποιούν τις διάφορες πληρωμές τους χωρίς ταλαιπωρία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έγινε διαπραγμάτευση για τις χρεώσεις της JCC και αν αυτές εμπίπτουν στη νομοθεσία για τις δημόσιες συμβάσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.345, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Αναγκαζόμαστε να υποβάλουμε την εν λόγω ερώτηση λόγω ενός σημαντικού προβλήματος που παρατηρείται όσον αφορά την επικινδυνότητα και την ακαταλληλότητα ορεινών δρόμων της επαρχίας Λεμεσού, πριν θρηνήσουμε θύματα. Ευελπιστούμε στην καίρια παρέμβαση του αρμόδιου υπουργού για επίλυση του συγκεκριμένου προβλήματος, που ταλαιπωρεί τους κατοίκους της περιοχής Ακρούντας, Διερώνας, Αρακαπά και Συκόπετρας και οδηγεί τις εν λόγω κοινότητες στον μαρασμό, αφού αρκετοί κάτοικοι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τα χωριά τους λόγω της ακαταλληλότητας των δρόμων, αφού, για να διανυθούν 18 χμ., χρειάζονται 40 λεπτά.

Παρά τις δεσμεύσεις του τέως υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη στην απάντησή του, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 2017, αναφορικά με την ερώτησή μας με αρ. 23.06.011.01.951 ότι το “έργο έχει προταθεί στο τριετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2018-2020 με έναρξη εργασιών το 2018”, εντούτοις οι εργασίες δεν έχουν ξεκινήσει, σύμφωνα με πληροφορίες μας.

Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει γιατί εξακολουθεί να υπάρχει κωλυσιεργία όσον αφορά τις εργασίες για τον συγκεκριμένο δρόμο, ο οποίος θα έπρεπε να είχε κατασκευαστεί από το 2014.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τις ενέργειές σας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.346, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Στις περιπτώσεις αγοράς υπηρεσιών από ιδιώτες οφθαλμιάτρους για εγχείρηση καταρράκτη παρατηρείται το φαινόμενο επιπρόσθετης χρέωσης ανάλογα με την ποιότητα του φακού. Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο στη σύμβαση με τον ιδιώτη γιατρό προκαθορίζεται το είδος του φακού που καλύπτεται από την επιδότηση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.347, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Από δημοσίευμα στην εφημερίδα ΠΟΛΙΤΗΣ, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2018, πληροφορήθηκα ότι υπάρχει η πρόθεση για ανέγερση ξενοδοχείου πέντε αστέρων και σαράντα έξι πολυτελών κατοικιών σε περιοχή μέρος της οποίας βρίσκεται εντός των ορίων περιοχής προστασίας του ευρωπαϊκού δικτύου “Natura 2000-Αλυκές Λάρνακας”. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη δημοσιογραφική πηγή, η εταιρεία THE VEGETABLES PRODUCERS AND EXPORTERS LIMITED έχει καταθέσει στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για μελέτη και γνωμάτευση σχετικά με το υπό αναφορά έργο. Η συνολική

έκταση του τεμαχίου, εντός του οποίου χωροθετείται η προτεινόμενη ανάπτυξη φαίνεται να ανέρχεται στα 88 748 τετραγωνικά μέτρα, με το ένα τέταρτο περίπου της έκτασης να εμπίπτει εντός των ορίων της αλυκής.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ισχύουν οι πιο πάνω πληροφορίες και, εάν ναι, πότε αναμένεται να εκδοθεί η περιβαλλοντική γνωμάτευση επί του θέματος. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να παρέχει στη Βουλή των Αντιπροσώπων λεπτομερή ενημέρωση τόσο για την υπό αναφορά ανάπτυξη, αλλά και για την έκδοση της περιβαλλοντικής γνωμάτευσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.348, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Ένωσης Ευρωπαϊών Κατασκευαστών Αυτοκινήτων (European Automobile Manufacturers Association), κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2018 οι συνολικές εγγραφές ηλεκτρικών επιβατικών αυτοκινήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Νορβηγία και στην Ελβετία ανήλθαν στις 273 702. Από τα στοιχεία που παρατίθενται φαίνεται ότι υπάρχει μια γενικότερη αύξηση στην αγορά ηλεκτρικών αυτοκινήτων στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι γεγονός ότι δε γίνεται καμία αναφορά στην Κύπρο ούτε παρατίθενται στοιχεία σχετικά με τις πωλήσεις ηλεκτρικών αυτοκινήτων.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων αναλυτικά στοιχεία σχετικά με την πώληση ηλεκτρικών και υβριδικών αυτοκινήτων στην κυπριακή αγορά για την περίοδο 2015-2018. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια κίνητρα δίνονται για την αγορά ηλεκτρικών και φιλικών προς το περιβάλλον αυτοκινήτων και αν εξετάζεται από τις αρμόδιες αρχές η παροχή περισσότερων κινήτρων, καθώς και η εξασφάλιση περαιτέρω διευκολύνσεων για τους κατόχους ηλεκτρικών και φιλικών προς το περιβάλλον αυτοκινήτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.349, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Κύπρος κατατάσσεται ανάμεσα στις πρώτες χώρες παγκοσμίως αναλογικά στη χρήση αντιβιοτικών φαρμάκων στην κτηνοτροφία. Αυτό προκαλεί κινδύνους για την υγεία των ανθρώπων οι οποίοι καταναλώνουν κρέας ή γάλα ή αβγά από τα ζώα ή τα πτηνά που τροφοδοτούνται με υπερβολικές ποσότητες αντιβιοτικών, γεγονός που ήδη έχει σημειωθεί από αντίστοιχες ιατρικές έρευνες.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν αληθεύουν αυτές οι πληροφορίες, πού οφείλεται αυτή η επικίνδυνη για την υγεία των ανθρώπων πρωτιά και ποια μέτρα λαμβάνονται για αντιμετώπιση του προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.350, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι κυκλοφορούν στην κυπριακή, αλλά και ευρωπαϊκή αγορά συστήματα για το μαγείρεμα των φαγητών με τη χρήση της ηλιακής ενέργειας (π.χ. ηλιακοί φούρνοι). Έχει υπολογιστεί ότι η ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται για μαγείρεμα είναι ίση, αν όχι και μεγαλύτερη, από αυτήν που καταναλώνεται για ζεστό νερό. Υπάρχουν μάλιστα και εφαρμογές που αφορούν επαγγελματικές δράσεις, όπως εστιατόρια και ταβέρνες. Γνωρίζω ότι οι Κύπριοι κατασκευαστές έχουν ήδη αποταθεί για ένταξη των εφαρμογών αυτών για χρήση της ηλιακής ενέργειας για ψήσιμο φαγητών στα προγράμματα επιχορήγησης της εξοικονόμησης ενέργειας, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει υπάρξει ανταπόκριση.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται με την προκήρυξη των νέων προγραμμάτων επιχορήγησης εξοικονόμησης ενέργειας να προωθηθεί η αγορά ηλιακών φούρνων σε οικιακό ή σε επαγγελματικό επίπεδο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.351, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι, κατόπιν επίσκεψης αντιπροσωπίας του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών στο πανεπιστήμιο του Punjab τον Δεκέμβριο του 2017, έχουν μπει τα θεμέλια για περαιτέρω συνεργασία μεταξύ του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών, του Τμήματος Γεωργίας και των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και του συγκεκριμένου πανεπιστημίου. Συγκεκριμένα, αντιλαμβανόμαστε ότι έχουν εντοπιστεί βέλτιστες πρακτικές που αφορούν την προσοδοφόρα εκμετάλλευση μικρών κλήρων για μικροϊδιοκτήτες, καινοτόμες πρακτικές βιολογικών καλλιεργειών και μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος από την υπερβολική χρήση λιπασμάτων.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες είναι οι περαιτέρω ενέργειες των τμημάτων του υπουργείου για την προώθηση συνεργασιών αμοιβαίας ωφέλειας με οργανισμούς και πανεπιστήμια στην Ινδία για ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και προώθηση της καινοτομίας και έρευνας με ένα κράτος μη μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το οποίο διατηρούμε παραδοσιακά καλές σχέσεις και το οποίο μπορεί να καταστεί στρατηγικός εταίρος της Κυπριακής Δημοκρατίας σε διεθνές επίπεδο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.352, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Σε σχέση με το νηπιαγωγείο “Λητώ Παπαχριστοφόρου”, το οποίο λειτουργεί στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να απαντήσει σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Κάτω από ποιο καθεστώς λειτουργεί το συγκεκριμένο νηπιαγωγείο, μετά τη γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2016, ότι “ελλείπει ρητής εξουσιοδοτικής νομοθετικής πρόνοιας το Πανεπιστήμιο Κύπρου και οι αξιωματούχοι του δε νομιμοποιούνται ούτε στην ίδρυση, ούτε στη συμμετοχή σε σωματεία ή ιδρύματα που λειτουργούν δυνάμει του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμου.”;

Σημειώνουμε ότι το πανεπιστήμιο είχε θέσει αίτημα να εγγραφεί το συγκεκριμένο νηπιαγωγείο ως ίδρυμα στήριξης του Πανεπιστημίου Κύπρου.

2. Υπάρχει ο ισχυρισμός ότι, παρά το γεγονός ότι το εν λόγω νηπιαγωγείο χαρακτηρίζεται ως κοινοτικό, δε λειτουργεί με τους όρους ενός κοινοτικού νηπιαγωγείου ούτε προσφέρει όρους εργοδότησης κοινοτικού νηπιαγωγείου, παρά το γεγονός ότι λαμβάνει χορηγία ύψους €9.000 ως κοινοτικό. Τελικά εξυπηρετεί μόνο τους καθηγητές του πανεπιστημίου και τις οικογένειές τους ή τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής;

Στο καταστατικό του σωματείου Νηπιαγωγείο “Λητώ Παπαχριστοφόρου” και Βρεφοκομικός Σταθμός Πανεπιστημίου Κύπρου καταγράφεται ότι το νηπιαγωγείο δέχεται μόνο 5% των παιδιών της κοινότητας. Πώς λοιπόν λειτουργεί ως κοινοτικό, εάν λειτουργεί με αυτόν τον περιορισμό; (Άρθρο 6.2 “Κριτήρια Επιλογής”).

3. Ποιοι είναι οι όροι εργασίας των εργοδοτούμενων στο συγκεκριμένο νηπιαγωγείο και τι είδους συμβάσεις απασχόλησης τους έχουν δοθεί; Είστε ενήμερος ως προς το περιεχόμενό τους;

Σημειώνεται ότι συγκεκριμένες αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας του πανεπιστημίου προέκυψαν μετά την επιστολή της γενικής διευθύντριας της Βουλής, ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2013, σύμφωνα με την οποία το νηπιαγωγείο έπρεπε να είχε αυτονομηθεί από το 2014, “ώστε να μην επιβαρύνεται οικονομικά το πανεπιστήμιο από τη λειτουργία του, λαμβάνοντας υπόψη ότι η Βουλή δεν προτίθεται να εγκρίνει οποιοδήποτε κονδύλι για αυτό τον σκοπό”.

4. Από ποια κονδύλια καλύπτονται σήμερα τα έξοδα του νηπιαγωγείου, εξαιρουμένης της χορηγίας των €9.000, ποια είναι τα έξοδά του και ποια τα έσοδά του;

Αναμένουμε λεπτομερή και ουσιαστική ενημέρωση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.353, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Τμήματος Περιβάλλοντος, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου, σε επιστολή μου αναφορικά με τις καταγγελίες για εκτεθειμένα υπαίθρια κτηνοτροφικά και ζωικά απόβλητα από εταιρεία στην Κοφίνου πληροφορήθηκα ότι, αφού διαπιστώθηκε από τους αρμόδιους λειτουργούς η ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων από την εν λόγω εταιρεία, είχε μπει σε εφαρμογή η διαδικασία μεταφοράς τους σε κατάλληλους χώρους. Επίσης, σύμφωνα με την απάντηση, επρόκειτο να εξεταστεί σε συνεργασία με άλλα τμήματα και υπηρεσίες το καθεστώς αδειοδότησης της εν λόγω εταιρείας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει ολοκληρωθεί η μετακίνηση των αποβλήτων και αν έχει εξεταστεί το καθεστώς αδειοδότησης της εταιρείας»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.354, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση της γενικής διευθύντριας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2018, σε επιστολή μου αναφορικά με τη λειτουργία των κρατικών ολοήμερων νηπιαγωγείων και δημοτικών σχολείων πληροφορήθηκα ότι το υπουργείο αποφάσισε τη μη ένταξη νέων σχολείων στον θεσμό του προαιρετικού ολοήμερου σχολείου για τη σχολική χρονιά 2018-2019, λόγω του ότι επρόκειτο να προχωρήσει στην αξιολόγηση του εν λόγω θεσμού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η αξιολόγηση της λειτουργίας των προαιρετικών ολοήμερων σχολείων και, εάν έχει ολοκληρωθεί, ποια είναι τα συμπεράσματα που εξήχθησαν από τη διαδικασία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.355, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση της γενικής διευθύντριας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2018, σε επιστολή μου αναφορικά με τη λειτουργία των Κρατικών Ινστιτούτων πληροφορήθηκα ότι το υπουργείο ανέθεσε στον όμιλο “Ernst & Young” ως ειδικό εμπειρογνώμονα την ετοιμασία μελέτης για “εξορθολογισμό των προγραμμάτων αγοράς υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης στους εκπαιδευόμενους”. Στη συνέχεια οι εισηγήσεις του εν λόγω οίκου επρόκειτο να τεθούν ενώπιον τεχνικής επιτροπής, που συστάθηκε στο υπουργείο, με στόχο

την ετοιμασία συγκεκριμένης πρότασης για εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των Κρατικών Ινστιτούτων και της παρεχόμενης εκπαίδευσης, η οποία θα κατατίθετο ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η ετοιμασία της εν λόγω πρότασης και πότε αναμένεται να κατατεθεί ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.356, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει δέκτης καταγγελιών από άτομα που κατοικούν στην περιοχή του Αμερικανικού Ραδιοσταθμού στη Μακεδονίτισσα σχετικά με τη λειτουργία των κεραιών του ραδιοσταθμού. Ειδικότερα, οι κάτοικοι ανησυχούν για τις επιπτώσεις που έχει η λειτουργία των εν λόγω κεραιών στην υγεία τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε ήταν η τελευταία φορά που έγιναν μετρήσεις για τις εκπομπές των εν λόγω κεραιών και ποια ήταν τα αποτελέσματα. Παρακαλώ όπως κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τις μετρήσεις που διενεργήθηκαν διαχρονικά για τις εν λόγω δορυφορικές κεραίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.357, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση της γενικής διευθύντριας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2018, σε επιστολή μου αναφορικά με τη λειτουργία των εσπερινών σχολείων πληροφορήθηκα ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού συνέστησε ειδικές επιτροπές (Ειδική Επιτροπή για Αναθεώρηση και τον Εκσυγχρονισμό των Ωρολόγιων Προγραμμάτων και των Κανονισμών Λειτουργίας Εσπερινών Σχολείων, Ειδική Επιτροπή Εφαρμογής του Νέου Τύπου Εσπερινών Σχολείων και Σχολών) με στόχο τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των εσπερινών σχολείων. Όπως πληροφορήθηκα, οι υπό αναφορά επιτροπές ετοίμασαν και παρέδωσαν στο υπουργείο ειδικές εκθέσεις στις οποίες συμπεριλαμβάνονται προτάσεις σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών, την κατάρτιση των αναλυτικών προγραμμάτων και τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας που διέπει τα εσπερινά σχολεία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς έχει αξιοποιήσει μέχρι στιγμής τις εισηγήσεις των υπό αναφορά επιτροπών, ποια μέτρα προβλέπεται να παρθούν στο επόμενο χρονικό διάστημα για εκσυγχρονισμό των εσπερινών σχολείων, καθώς και πότε αναμένεται να κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά νομοσχέδια ή κανονισμοί που να διέπουν τη λειτουργία των εσπερινών σχολείων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.358, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Κατά την παρουσίαση της έκθεσης του Γενικού Ελεγκτή για το Τμήμα Φορολογίας για το έτος 2016, ο Έφορος Φορολογίας κ. Γιάννης Τσαγγάρης ανέφερε ότι γίνεται επιλεκτικός έλεγχος πιθανών περιπτώσεων φοροδιαφυγής και ότι λαμβάνεται υπόψη το κόστος-όφελος μιας τέτοιας διερεύνησης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν, τουλάχιστον σε περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνεται φοροδιαφυγή στα πλαίσια διερεύνησης ποινικών υποθέσεων, υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία συνεργασίας μεταξύ της αστυνομίας και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα, ώστε να εξετάζονται υποθέσεις ασχέτως του κόστους-οφέλους, στα πλαίσια της ικανοποίησης του περί δικαίου αισθήματος των πολιτών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.359, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση της γενικής διευθύντριας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2018, σε ερώτησή μου αναφορικά με το θεσμό των σχολικών βοηθών στα κοινοτικά σχολεία και στα δημόσια νηπιαγωγεία πληροφορήθηκα ότι το υπουργείο, στα πλαίσια της ανανέωσης των συλλογικών συμβάσεων των σχολικών εφοριών με τις συντεχνίες, θα έθετε και το θέμα της αναθεώρησης των κριτηρίων επιλογής των σχολικών βοηθών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υπό αναφορά διαδικασία και ποιες είναι οι προτάσεις του υπουργείου όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής των σχολικών βοηθών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.360, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχει έλθει στην κατοχή μου η έκθεση-προσχέδιο της PwC σχετικά με τα έσοδα και τα έξοδα της Κυπριακής Ομοσπονδίας Τοξοβολίας για τα έτη 2011 και 2012. Η έκθεση παρουσιάζει σωρεία ατασθαλιών της ομοσπονδίας.

Η PwC έχει επισημάνει την ύπαρξη δύο τραπεζικών λογαριασμών. Οι τραπεζικές καταστάσεις και τα αποδεικτικά στοιχεία ενός εκ των δύο λογαριασμών απουσιάζουν από τα αρχεία της ομοσπονδίας, κάτι το οποίο απαγορεύεται στις ομοσπονδίες που αφορούν ολυμπιακά αθλήματα και επιχορηγούνται από τον ΚΟΑ. Σε συνέχεια της έρευνάς της η εταιρεία διαπίστωσε πως το 2012 ιδιωτική εταιρεία προσέφερε στην ομοσπονδία αθλητικό εξοπλισμό αξίας €10.000, ο οποίος όμως αγνοείται. Οι παρατηρήσεις δυστυχώς συνεχίζονται, αφού η ομοσπονδία εξέδωσε τιμολόγιο με τη δικαιολογία της παραμονής αθλητών της Εθνικής Ομάδας Κύπρου σε συγκεκριμένο ξενοδοχείο της πρωτεύουσας για προετοιμασία από την 1^η Ιουνίου έως και την 4^η Ιουνίου 2012, ενώ κάτι τέτοιο φαίνεται πως δεν ευσταθεί. Έχουν επιπλέον παρατηρηθεί δαπάνες για μετάβαση τεχνικού της IANSEO στη Γεωργία για προσωπικούς λόγους. Επίσης, κατά τη διάρκεια του Εθνικού Αγώνα στην Κύπρο, του Πανευρωπαϊκού Αγώνα Εφήβων Τοξοβολίας 2011 και του GRAND PRIX το 2012 διαπιστώθηκε, σύμφωνα με πληροφορίες που έχω, η απουσία τιμολογίων και αποδείξεων.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε ποιο σημείο βρίσκεται η έρευνα για εντοπισμό των τραπεζικών καταστάσεων και των αποδεικτικών στοιχείων που αφορούν τους δύο ανευρεθέντες τραπεζικούς λογαριασμούς και τα ελλιπή στοιχεία;
2. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί για το πιο πάνω θέμα, αφού θεωρείται παράνομη η ύπαρξη δύο τραπεζικών λογαριασμών, καθώς η ομοσπονδία επιχορηγείται από τον ΚΟΑ;
3. Ποιο είναι το χρηματικό ποσό που υπήρχε στους δύο τραπεζικούς λογαριασμούς;
4. Έχει ανευρεθεί ο αθλητικός εξοπλισμός αξίας €10.000 και, εάν ναι, πού βρισκόταν;
5. Εάν δεν έχει ανευρεθεί ο αθλητικός εξοπλισμός, τότε σε ποιες ενέργειες θα προβεί για την ανεύρεσή του;
6. Σχετικά με την υποτιθέμενη διαμονή αθλητών σε ξενοδοχείο για την περίοδο 1/6/2012 έως και 4/6/2012, σε ποιες ενέργειες έχει προβεί, ούτως ώστε να εξακριβωθεί ποιοι και για ποιο λόγο διέμειναν την συγκεκριμένη περίοδο στο ξενοδοχείο και επιβαρύνθηκε η ομοσπονδία;
7. Για ποιο λόγο και με ποιου την έγκριση η μεταφορά του τεχνικού για προσωπικούς λόγους στη Γεωργία έχει καλυφθεί από την ομοσπονδία;
8. Έχουν βρεθεί τα τιμολόγια και οι αποδείξεις για τον Εθνικό Αγώνα στην Κύπρο, τον Πανευρωπαϊκό Αγώνα Εφήβων Τοξοβολίας 2011 και το GRAND PRIX το 2012;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.361, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να δώσει απαντήσεις για ερωτήματα που παραμένουν ασαφή μετά την επιστολή του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2018, με την οποία απαντούσε στην κοινοβουλευτική ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.143, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018.

Στην απαντητική επιστολή (παράγραφος 3) ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υποστηρίζει ότι ήταν ο Γενικός Εισαγγελέας που εισηγήθηκε τα συγκεκριμένα κριτήρια με τα οποία τέθηκε ο ηλικιακός διαχωρισμός των 13 χρόνων για σεξουαλικά αδικήματα. Συγκεκριμένα απάντησε: “Ειδικότερα, με την ευκαιρία της εγκατάστασης του Προέδρου της Δημοκρατίας τον Μάρτιο του 2018, τα κριτήρια που είχαν τεθεί από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ήταν η μείωση της ποινής των καταδικασθέντων κατά το ¼ της, **εξαιρουμένων των ακόλουθων περιπτώσεων:**

- (α) των καταδίκων οι οποίοι εκτίουν ποινή φυλάκισης διά βίου,
- (β) των καταδικασθέντων για βιασμό ανήλικου προσώπου, για σεξουαλικά αδικήματα εναντίον προσώπου μέχρι 3^{ου} βαθμού συγγένειας και για σεξουαλικά αδικήματα εναντίον προσώπων ή με πρόσωπο ηλικίας κάτω των 13 χρόνων,
- (γ) των καταδικασθέντων για τους οποίους εκκρεμεί έφεση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σε σχέση με την ποινή που του επιβλήθηκε από το Δικαστήριο”.

Δεν έχετε απαντήσει επίσης ως προς τα κάτωθι:

Για ποια ακριβώς εγκλήματα έχουν καταδικαστεί τα επτά πρόσωπα τα οποία αναφέρονται στην επιστολή, ποιες ποινές εκτίουν και σε πόσο χρονικό διάστημα θα δικαιούνται να υποβάλουν αίτημα αποφυλάκισης, δεδομένου ότι εμπíπτον στα ηλικιακά κριτήρια που τέθηκαν;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών. Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.053, ημερομηνίας 14 Αυγούστου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με ερώτηση που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη με την οποία ζητά να πληροφορηθεί αναφορικά με τις παράνομες εκσκαφές που εκτέλεσε η εταιρεία TSA Crocorpark στο

χώρο όπου προοριζόταν η δημιουργία πάρκου κροκοδείλων στην κοινότητα Ψεματισμένου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στις 23.6.2014, υποβλήθηκε από την εταιρεία T.S.A Crocopard Ltd η πολεοδομική αίτηση με αρ. ΛΑΡ/288/2014 για δημιουργία θεματικού πάρκου κροκοδείλων στα τεμάχια με αρ. 649,638,108,532,356 και 497, Φ/Σχ. LV.05 και LV.13 στην κοινότητα Ψεματισμένου.
- (β) Η Πολεοδομική Αρχή στις 19.9.2014, κατόπιν διαπίστωσης ότι η εταιρεία είχε προβεί σε εκτεταμένης κλίμακας χωματουργικές εργασίες οι οποίες συνιστούσαν ανάπτυξη οι οποίες σχετίζονταν με την υπό αναφορά υποβληθείσα πολεοδομική αίτηση για την οποία η εξέταση ακόμα εκκρεμούσε, επέδωσε στις ιδιοκτήτριες εταιρείες A. Issa Development και T.S.A Crocopard Ltd Ειδοποίηση Επιβολής βάσει της οποίας καλούνταν σε άμεσο τερματισμό των εργασιών που συνιστούν ανάπτυξη και εν πάση περιπτώσει εντός τριών (3) ημερών μετά την επίδοση της Ειδοποίησης να μετακινηθούν όλες οι εγκαταστάσεις/μηχανήματα που αφορούσαν στην υλοποίηση της ανάπτυξης.
- (γ) Η Πολεοδομική Αρχή στις 18.4.2016 μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας μελέτης αποφάσισε την απόρριψη της αίτησης με αρ. ΛΑΡ/288/2014 για τους ακόλουθους λόγους:
- Η ανάπτυξη δεν τηρούσε τις πρόνοιες της παραγράφου 3.1 (γ) (Βασικές Αρχές που διέπουν την Ανάπτυξη) του Κεφ. 3 (Γενικές Πρόνοιες Πολιτικής) της Δήλωσης Πολιτικής και την Εντολή 1/94 του Υπουργού Εσωτερικών καθ' όσον αφορά στην "ικανοποιητική" προσπέλαση, απαραίτητη προϋπόθεση για σκοπούς ανάπτυξης. Συγκεκριμένα ο υφιστάμενος χωματόδρομος στον οποίο εφάπτεται το τεμάχιο δεν είναι εγγεγραμμένος δημόσιος δρόμος και ούτε βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία εγγραφής του.
  - Το θεματικό πάρκο που προτείνεται εκτός ορίου ανάπτυξης/υδατοπρομήθειας του Ψεματισμένου δεν τηρούσε τις πρόνοιες της παραγράφου 3.1 (δ) (Βασικές Αρχές που διέπουν την Ανάπτυξη) του Κεφ. 3 (Γενικές Πρόνοιες Πολιτικής) της Δήλωσης Πολιτικής καθ' όσον αφορά στη διασφάλιση επαρκούς, κατάλληλης και συνεχούς υδατοπρομήθειας που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για σκοπούς αδειοδότησης.
  - Σε σχέση με την υδροδότηση (για ανθρώπινη κατανάλωση) από την κοινότητα Ψεματισμένου απαιτείται η συναίνεση της οικείας κοινότητας η οποία είναι αρνητική ως προς την ανάπτυξη και συνεπώς στην υδροδότηση της ενώ για την υδροδότηση των υπόλοιπων αναγκών της ανάπτυξης από τον Κεντρικό Αγωγό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων απαιτείτο η εξασφάλιση συγκαταθέσεων των ιδιοκτητών των επηρεαζόμενων τεμαχίων καθώς και αδειών από διάφορα Κυβερνητικά Τμήματα, θέματα τα οποία δεν είχαν διευθετηθεί στα πλαίσια της αίτησης με αποτέλεσμα να μην τηρείται ούτε η Περιβαλλοντική Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής ημερομηνίας 27.1.2016 για αποδεδειγμένη εξασφάλιση των αναγκαίων ποσοτήτων νερού.
  - Η προτεινόμενη ανάπτυξη δεν τηρούσε τις πρόνοιες της παραγράφου 3.1(α) του Κεφ. 3 της Δήλωσης Πολιτικής όσον αφορά τους συντελεστές ανάπτυξης της ζώνης Ζ1 στην οποία εμπίπτει.
  - Οι αρνητικές απόψεις που είχαν διατυπωθεί από την Αρμόδια Αρχή (Έπαρχος Λάρνακας) και τις άμεσα επηρεαζόμενες κοινότητές αλλά και άλλες γειτονιάζουσες κοινότητες αποτελούσαν ουσιώδη παράγοντα για τον οποίο η ανάπτυξη δεν είναι δυνατό να επιτραπεί.
- (δ) Στις 7.8.2017 και κατόπιν σχετικής αλληλογραφίας με το Κοινοτικό Συμβούλιο Ψεματισμένου και τον Έπαρχο Λάρνακας η Πολεοδομική Αρχή επέδωσε νέα Ειδοποίηση Επιβολής στις ιδιοκτήτριες εταιρείες με την οποία τις καλούσε όπως σε διάστημα που δεν θα υπερβαίνει τον ένα μήνα από την ημερομηνία ισχύος της Ειδοποίησης προβεί στην πλήρη αποκατάσταση της ακίνητης ιδιοκτησίας στην προτέρα της κατάσταση. Η Ειδοποίηση αυτή τίθετο σε ισχύ πέντε μέρες από την ημερομηνία επίδοσης της. Η ισχύος της επιδοθείσας Επιβολής έληξε χωρίς οι αιτητές να συμμορφωθούν.
- (ε) Στις 5.12.2017 η Πολεοδομική Αρχή απέστειλε επιστολή προς τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για λήψη δικαστικών μέτρων για τη μη συμμόρφωση προς Ειδοποίηση Επιβολής που επιδόθηκε στις ιδιοκτήτριες εταιρείες σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τις πρόνοιες του άρθρου 48 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.193, ημερομηνίας 6 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση που υποβλήθηκε από τον Βουλευτή Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη, και απολογούμαι κατ' αρχήν για την καθυστέρηση που οφείλεται στη μη έγκαιρη ενημέρωσή μας επί του θέματος από τα εμπλεκόμενα τμήματα/υπηρεσίες, σε σχέση με την ανέγερση γηπέδων αντισφαίρισης σε περιοχή της ενορίας του Αγίου Λαζάρου στην Λάρνακα και κατόπιν σχετικής ενημέρωσης από το Δήμο Λάρνακας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ο Ιδιοκτήτης του τεμαχίου με αρ. 658, Φ/Σχ. XL/64.6.II και XL/64.6.I, τμήμα Β, στην ενορία Σκάλα, σε μέρος του οποίου εκτελείται το έργο “Κατασκευή Γηπέδων και Οικήματα Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας (Ο.Α.Λ.)”, είναι η Κυπριακή Δημοκρατία. Το Τμήμα Δασών, εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού (Κ.Ο.Α), σύναψαν Σύμβαση Μίσθωσης, τμήματος του εν λόγω τεμαχίου, με δικαίωμα υπεκμίσθωσης μέρους του στον Ο.Α.Λ. για κατασκευή γηπέδων αντισφαίρισης και του υπόλοιπου μέρους του τεμαχίου στο Δήμο Λάρνακας για κατασκευή Πολυδύναμου Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας και Απασχόλησης, με χρηματοδότηση του από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ε.Ε. μέσα στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος “Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020”. Ο Κ.Ο.Α, σύναψε Σύμβαση Υπομίσθωσης μέρους του τμήματος του πιο πάνω τεμαχίου, στον Ο.Α.Λ. και υπόλοιπου μέρους του στο Δήμο Λάρνακας, για κατασκευή των προαναφερόμενων έργων.
3. Ο Κ.Ο.Α., ο Ο.Α.Λ. και ο Δήμος Λάρνακας, σύναψαν Συμφωνία για κατασκευή, από το Δήμο Λάρνακας, με χρηματοδότηση από τον Κ.Ο.Α., των γηπέδων η/και αθλητικών εγκαταστάσεων του Ο.Α.Λ., έτσι ώστε να μπορέσει να μετακινηθεί ο Ο.Α.Λ. από τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις του στο χώρο του Αρχαίου Λιμανιού Λάρνακας και να αξιοποιηθεί ο χώρος αυτός από το Τμήμα Αρχαιοτήτων, με σκοπό την ανάδειξη του εν λόγω Λιμανιού.
4. Ο Κ.Ο.Α., σύναψε συμφωνία/συμβόλαιο με Μελετητές για Μελέτη και Επίβλεψη του έργου “Αναβάθμιση του Κοινοτικού Κέντρου Λάρνακας” και του έργου “Κατασκευή Γηπέδων και Οικήματος του Ο.Α.Λ.”. Με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων το εν λόγω Συμβόλαιο εκχωρήθηκε από τον Κ.Ο.Α. στο Δήμο Λάρνακας. Οι Μελετητές υπέβαλαν στο Δήμο Λάρνακας τις απαιτούμενες αιτήσεις και εξασφάλισαν τις απαιτούμενες πολεοδομικές και οικοδομικές άδειες. Σημειώνεται ότι, κατά την εξέταση των αιτήσεων έγιναν διαβουλεύσεις με όλα τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα, μεταξύ των οποίων και το Τμήμα Δασών και κανένα Τμήμα δεν έφερε ένσταση στην παραχώρηση των εν λόγω αδειών.
5. Ο Δήμος Λάρνακας σύναψε Συμφωνία με Εργολάβο για εκτέλεση και συμπλήρωση μόνο της Α΄ Φάσης του έργου “Κατασκευή Γηπέδων και Οικήματος του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας”, με βάση τους όρους του Συμβολαίου αρ. 534 (Προσφορά αρ. 89/2017). Ο Δήμος Λάρνακας, μέσω του Εργολάβου, υπέβαλε στο Τμήμα Δασών αίτηση και στις 20.02.2018 εξασφάλισε σχετική άδεια υλοτομίας και εκρίζωσης των δένδρων που επηρεάζονται από το προαναφερόμενο έργο.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.366, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σχετικά με ερώτηση που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Λευκωσίας κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου με την οποία ζητά να πληροφορηθεί αναφορικά με την ανέγερση υποστατικών στην περιοχή “Καουλάτζη” στην παραλία Σοφτάδες της κοινότητας Κιτίου στα οποία στεγάζονται τρεις σύλλογοι αετοσανίδων σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Κατόπιν διερεύνησης του θέματος σε συνεργασία με την Αρμόδια Αρχή (Έπαρχος Λάρνακας) τα υποστατικά που βρίσκονται στη συγκεκριμένη παραλιακή τοποθεσία στους Σοφτάδες, τα οποία και σχετίζονται με σωματεία ή και άτομα που ασχολούνται με το άθλημα της αετοσανίδας δεν καλύπτονται από πολεοδομική ή και οικοδομική άδεια. Το Γραφείο του Επάρχου Λάρνακας ως αρμόδια Αρχή, προωθεί ήδη τη λήψη των αναγκαίων μέτρων δυνάμει του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου.
3. Η θαλάσσια περιοχή μπροστά από τη συγκεκριμένη τοποθεσία δεν εμπίπτει στις περιοχές προστασίας των λουομένων με βάση το σχετικό διάταγμα που εκδίδει ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων σύμφωνα με τον περί Προστασίας των Λουομένων στη Θάλασσα Νόμο. Επειδή στην ευρύτερη παραλιακή περιοχή Μαζωτού και Περβολιών τα προηγούμενα χρόνια γίνονταν ανεξέλεγκτη διεξαγωγή του αθλήματος της Αετοσανίδας με αποτέλεσμα να δημιουργούνται κίνδυνοι για τους λουόμενους και τους ίδιους τους αθλούμενους ο Έπαρχος Λάρνακας συντόνισε τους εμπλεκόμενους φορείς και έγινε κατορθωτό η θαλάσσια περιοχή έναντι του κρατικού τεμαχίου 74, από την θερινή περίοδο 2014, να εξαιρεθεί από τις περιοχές προστασίας των λουομένων (ΚΔΠ 256/2014, 132/2015, 110/2018) προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να επιδίδονται στο άθλημα αυτό χωρίς να προκαλούνται τα προβλήματα που προαναφέρθηκαν. Πρόκειται για μη ελκυστική για κολύμβηση παραλιακή τοποθεσία όπου δεν παρατηρείται προσέλευση κοινού λόγω της μορφολογίας της ακτής, δεν υπάρχουν πλησίον κατοικίες ή άλλα υποστατικά και πολεοδομικά εμπίπτει σε ζώνη προστασίας Ζ1.
4. Η συγκεκριμένη θαλάσσια περιοχή που έχει εξαιρεθεί από περιοχή προστασίας λουόμενων οροθετείται με σημαντήρες από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών με βάση το εκάστοτε Διάταγμα που εκδίδει ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (ισχύον Διάταγμα για την τρέχουσα περίοδο Κ.Δ.Π. 110/2018).
5. Ο Έπαρχος Λάρνακας ως αρμόδια Αρχή Αδειών σύμφωνα με τον περί Πώλησεως Οινοπνευματωδών Νόμο, δεν εξέδωσε οποιαδήποτε άδεια πώλησης οινοπνευματωδών ποτών για τη συγκεκριμένη

περιοχή ενώ όπως αναφέρει δεν έχει περιέλθει σε γνώση του ή και οποιαδήποτε σχετική πληροφόρηση από την Αστυνομία κατά πόσο γίνεται παράνομη διάθεση οιοπνευματωδών ποτών στην συγκεκριμένη παραλιακή περιοχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.429, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας υποβάλλω τα ακόλουθα, σχετικά με την επιδιόρθωση του ελαστικού τάπητα στο στάδιο “Τάσος Μάρκου” μετά την ανακατασκευή του, βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- (α) Μέχρι στιγμής δεν έχει δοθεί κανένα ποσό από τον ΚΟΑ για την επιδιόρθωση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν μετά την ανακατασκευή του ελαστικού τάπητα στίβου στο εν λόγω στάδιο.
- (β) Όσον αφορά την ανακατασκευή του ελαστικού τάπητα στίβου, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΑ είχε εγκρίνει να επιχορηγήσει πλήρως την απαραίτητη ανακατασκευή με ποσό ύψους €434.095. Οι σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΟΑ στις συνεδρίες του ημερ.11/07/2014, 04/11/2014 και 22/07/2015, επισυνάπτονται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1**.
- (γ) Όπως διαφαίνεται από τις πιο πάνω Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΟΑ, αρχικά είχε συμφωνηθεί να δοθεί ποσό ύψους €309.095 και ακολούθως επιπρόσθετο ποσό ύψους €125.000. Μέχρι σήμερα, έχει καταβληθεί ποσό ύψους €389.095.
- (δ) Επισημαίνεται ότι, το συγκεκριμένο έργο (ανακατασκευή ελαστικού τάπητα στίβου), παρουσίασε κακοτεχνίες και αστοχίες και η θέση του ΚΟΑ καθώς και της Ελεγκτικής Υπηρεσίας είναι ότι προτού γίνει ο καθορισμός της διαδικασίας επιδιόρθωσης του συνθετικού τάπητα, θα έπρεπε να δίνονταν οδηγίες στον Εργολάβο από το Δήμο Παραλιμνίου, να προβεί στη διεξαγωγή εργασηριακών και επί τόπου ελέγχων σε όλες τις στρώσεις του συστήματος (βάση, υπόβαση, τελική στρώση), που περιγράφονται στα έγγραφα του διαγωνισμού και της σύμβασης. Αφού διεξάγονταν οι πιο πάνω έλεγχοι, οι οποίοι ενδεχομένως να καταδείκνυαν και ευθύνες/προβλήματα της μελέτης πέραν από τις κατασκευαστικές αστοχίες, θα έπρεπε να καθοριζόταν η διαδικασία επιδιόρθωσης ανακατασκευής του συνθετικού τάπητα. Σχετικές είναι οι επιστολές του ΚΟΑ προς το Δήμο Παραλιμνίου ημερ. 22/09/2016, 17/11/2016, 05/12/2016 και προς την Ελεγκτική Υπηρεσία ημερ. 26/10/2016 καθώς και οι επιστολές της Ελεγκτικής Υπηρεσίας προς τον ΚΟΑ ημερ. 12/08/2016 και προς τον Δήμο Παραλιμνίου ημερ. 17/11/2016. Οι εν λόγω επιστολές επισυνάπτονται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2** (α-στ).
- (ε) Σχετική με το εν λόγω θέμα είναι και η επιστολή του υπεργολάβου του έργου προς το Δήμο Παραλιμνίου ημερ. 27/09/2016 η οποία επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3**.
- (στ) Βάσει σχετικής πληροφόρησης που είχε ο ΚΟΑ από το μηχανικό του έργου, ο εργολάβος/υπεργολάβος του έργου, έχουν προχωρήσει σε εργασίες επιδιόρθωσης και αναμένεται η έκδοση του σχετικού πιστοποιητικού τους IAAF, χωρίς καμία οικονομική απαίτηση από τον Οργανισμό.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.503, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση, σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

- 2. Η κατασκευή του Αυτοκινητόδρομου Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς, είναι έργο που προωθείται από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων. Η διαδικασία Απαλλοτρίωσης καθορίζεται από το Άρθρο 23 του Συντάγματος και τον Περί Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης Νόμο (Ν. αρ. 15/62). Σύμφωνα με το Άρθρο 7(1) του ίδιου Νόμου προβλέπεται και η διαδικασία ανάκλησης απαλλοτρίωσης για τις περιπτώσεις που δημοσιεύτηκε απαλλοτρίωση αλλά η Απαλλοτρίωσα Αρχή δεν προτίθεται να υλοποιήσει τον σκοπό και κανένα ποσό αποζημίωσης δεν καταβλήθηκε για την επηρεαζόμενη ιδιοκτησία.
- 3. Φορέας Σχεδιασμού και Υλοποίησης του έργου αυτού είναι το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το οποίο είναι επίσης και η Απαλλοτρίωσα Αρχή. Για την κατασκευή του αυτοκινητόδρομου δημοσιεύτηκε απαλλοτρίωση στις 1.9.2006 και διάταγμα ανάκλησης στις 10.8.2012 για τη γη που δεν αποζημιώθηκε.
- 4. Έκτοτε και μετά από εισήγηση του Τμήματος Δημοσίων Έργων δημοσιεύεται σε ετήσια βάση ισχύος, για σκοπούς διασφάλισης της όδευσης του Αυτοκινητόδρομου Διάταγμα Κήρυξης Λευκής Ζώνης με βάση το άρθρο 35(1) του Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, αρχής γενομένης από τις 12.10.2012 (Κ.Δ.Π. 366/2012 ημερ. 12.10.2012, Κ.Δ.Π. 303/2013 ημερ. 29.8.2013, Κ.Δ.Π. 404/2014 ημερ. 29.8.2014, Κ.Δ.Π. 285/2015 ημερ. 04.09.2015, Κ.Δ.Π. 323/2016 ημερ. 11.11.2016, Κ.Δ.Π. 293/2017 ημερ. 1.9.2017 (το τελευταίο με ισχύ μέχρι 31.8.2018), για τα τεμάχια που δεν αποζημιώθηκαν. Στο παρόν στάδιο

αναμένονται οι θέσεις του Τμήματος Δημοσίων Έργων προκειμένου να προωθηθεί πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για έκδοση διατάγματος καθορισμού Λευκής Ζώνης σε σχέση με το διάδρομο όδευσης του Αυτοκινητόδρομου Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς για περαιτέρω περίοδο ενός έτους.

5. Σημειώνεται ότι σε σχέση με το πιο πάνω θέμα εκκρεμεί η εκδίκαση της προσφυγής 1472/2012 και άλλων 220 προσφυγών που στρέφονται εναντίον του διατάγματος ανάκλησης απαλλοτρίωσης. Το όλο ζήτημα της απαλλοτρίωσης τυγχάνει χειρισμού από το Τμήμα Δημοσίων Έργων σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία.
6. Επισημαίνεται ότι, το Ανώτατο Δικαστήριο με απόφασή του στην προσφυγή με αρ. 781/2011 εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας, σχετικά με τον επηρεασμό τεμαχίου από διάταγμα κήρυξης λευκής ζώνης απόρριψε τον ισχυρισμό ότι το καθεστώς λευκής ζώνης όπως καθορίζεται στο άρθρο 35 του Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου αποτελεί αντισυνταγματικό περιορισμό στο δικαίωμα της ιδιοκτησίας, όπως αυτό κατοχυρώνεται στο άρθρο 23 του Συντάγματος, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι δεν υπάρχει νομολογία από αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε σχέση με αγωγές βασιζόμενες σε διεκδίκηση αποζημιώσεων από περιορισμό της δυνατότητας εκμετάλλευσης ακίνητης ιδιοκτησίας λόγω επηρεασμού αυτής σε οποιοδήποτε βαθμό από σχέδιο ανάπτυξης ή πρόθεση απαλλοτρίωσης.
7. Η εμπλοκή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και του Υπουργείου Εσωτερικών στο θέμα αυτό απορρέει από τις πρόνοιες του άρθρου 35(1) του Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, με βάση το οποίο το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδώσει διάταγμα για τον καθορισμό Λευκής Ζώνης, ρύθμιση η οποία δεν προνοείται σε άλλες νομοθεσίες.
8. Αναφέρεται ότι, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξαγγείλει την προώθηση της Α΄ φάσης του έργου με στόχο την προσφοροδότησή του εντός του 2018 και κατά συνέπεια για όσα τεμάχια δημοσιεύτηκε ανάκληση με προτεραιότητα το Τμήμα του Δρόμου που εμπίπτει στην Α΄ φάση του Έργου (Αγία Μαρινούδα-Στρουμπί), θα απαιτηθεί νέα διαδικασία απαλλοτρίωσης.
9. Περαιτέρω διευκρινίσεις και πληροφόρηση σε σχέση με την υλοποίηση του Αυτοκινητόδρομου Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς, μπορεί να ζητηθεί από το Αρμόδιο Υπουργείο Επικοινωνιών και Έργων και τον Φορέα Σχεδιασμού και Υλοποίησης του έργου που είναι το Τμήμα Δημοσίων Έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.504, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα όσον αφορά αίτημα για μείωση του ποσού για τη διάθεση των πλεοναζόντων οικοπέδων που διαχωρίστηκαν στην κοινότητα Θελέτρας στα πλαίσια μετακίνησης της Κοινότητας:

2. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του με αρ. 16.057 και ημερομηνία 28.7.1977 ενέκρινε τη μετακίνηση της Κοινότητας Θελέτρας στη νέα περιοχή που βρίσκεται σήμερα, λόγω εδαφολογικών προβλημάτων. Για σκοπούς μελλοντικής ανάπτυξης της Κοινότητας, ο αριθμός των οικοπέδων που διαχωρίστηκαν ήταν μεγαλύτερος από τον αριθμό που απαιτούνταν για κάλυψη των τότε αναγκών των κατοίκων της κοινότητας.
3. Η διάθεση των πλεοναζόντων οικοπέδων διέπεται από τους όρους και τα κριτήρια που καθορίστηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του με αρ. 22.677 και ημερομηνία 6.8.1981. Σύμφωνα με σχετικό κριτήριο της εν λόγω Απόφασης, η διάθεση των οικοπέδων γίνεται στις τρέχουσες τιμές όπως αυτές καθορίζονται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.
4. Σημειώνεται ότι στις 4.10.2001 το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφασή του με αρ. 54.342 ενέκρινε μεταξύ άλλων τη μείωση της αξίας των αδιάθετων οικοπέδων σε χωριά που μετακινήθηκαν πριν το 1995, συμπεριλαμβανομένου και της κοινότητας Θελέτρας, στο 80% της τρέχουσας τιμής. Στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει πρόθεση για περαιτέρω αναθεώρηση του τρόπου υπολογισμού της αξίας των αδιάθετων πλεοναζόντων οικοπέδων στην εν λόγω Κοινότητα.
5. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.514, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Σχετικά με την εν θέματι κοινοβουλευτική ερώτηση σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (ΥΔΕΠ) άρχισε τη λειτουργία της τον Ιούλιο του 2014, βάσει των διατάξεων του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου και στις αρμοδιότητες της περιλαμβάνεται η διαχείριση του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, η διαχείριση νέων σχεδίων για κοινωνικές παροχές που εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως για παράδειγμα το Σχέδιο Παροχής Επιδόματος Πολύτεκνης Μάνας, καθώς και η διαχείριση των επιδομάτων που μέχρι το 2014 παρέχονταν από την Υπηρεσία Χορηγίων και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών, τα

οποία περιήλθαν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως αποτέλεσμα της μεταρρύθμισης του Συστήματος Κοινωνικής Πρόνοιας. Στα επιδόματα αυτά περιλαμβάνονται το Επίδομα Τέκνου και Μονογονεϊκής Οικογένειας, το Επίδομα σε Νοικοκυριά Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα, το Ειδικό Βοήθημα Τοκετού σε Άγαμες Μητέρες, το Κατά Χάριν Χορήγημα σε Βετεράνους και Χήρες Βετεράνων του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου και οι παροχές από το Ταμείο Ανακουφίσεως Παθόντων.

Το προσωπικό της ΥΔΕΠ επιλαμβάνεται της εφαρμογής των Νομοθεσιών και Σχεδίων που αναφέρονται ανωτέρω. Εκτός από την Προϊστάμενη της Υπηρεσίας, η ΥΔΕΠ στελεχώνεται σήμερα από είκοσι δύο (22) μόνιμους Δημόσιους Λειτουργούς, δεκαοκτώ (18) έκτακτους γραφείς αορίστου χρόνου και τριάντα τρία (33) μέλη ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού αορίστου χρόνου. Σημειώνεται ότι καθόσον αφορά στην οργανωτική δομή της Υπηρεσίας, έχουν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες και έχει εξασφαλιστεί η σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομικών για συμπερίληψη στον προϋπολογισμό του 2019 των 11 πρώτων οργανικών θέσεων της ΥΔΕΠ, ώστε να δημιουργηθεί μόνιμη οργανωτική δομή της Υπηρεσίας. Περαιτέρω, έχουν εξασφαλιστεί τα απαραίτητα κονδύλια από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για επιπρόσθετη πρόσληψη 7 λειτουργών και 11 βοηθών λειτουργών ορισμένου χρόνου, για 24 μήνες, και αναμένω την άμεση ολοκλήρωση της διαδικασίας, ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η στελέχωση της ΥΔΕΠ.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, προωθούνται διαδικασίες μέσω του Γενικού Λογιστηρίου με στόχο την αγορά υπηρεσιών αναφορικά με την καταχώριση των αιτήσεων, ούτως ώστε να εξοικονομηθεί σημαντικός χρόνος για τους λειτουργούς και να βελτιωθεί η ποιότητα εξυπηρέτησης για τους πολίτες, με την ταυτόχρονη σύντμηση του χρόνου εξέτασης των αιτήσεων.

Τέλος, σας ενημερώνω ότι ο συνολικός αριθμός αιτήσεων που υποβλήθηκαν από τον Ιούλιο 2014 μέχρι και σήμερα για παροχή Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος ανέρχεται στις 105.139, ενώ ο αριθμός των αιτήσεων για τις οποίες δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασης ανέρχεται σε 4.594 περίπου, με τις 1.344 να βρίσκονται στα τελικά στάδια εξέτασης. Σημειώνεται επίσης ότι ο συνολικός αριθμός ενστάσεων που έχουν υποβληθεί για το 2018 ανέρχεται σε 2.085 και ο συνολικός αριθμός ενστάσεων που υποβλήθηκαν από το 2015 μέχρι σήμερα ανέρχεται σε 10.931 ενστάσεις. Από αυτές, έχουν εξεταστεί και απαντηθεί 9.867 ενστάσεις, ενώ επί του παρόντος εξετάζονται 1.064 ενστάσεις, εκ των οποίων οι 750 περίπου υποβλήθηκαν τους τελευταίους μήνες.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.665, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις πρόνοιες της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσίας, οι κτηνοτροφικές μονάδες (χοιροστάσια, ποιμνιοστάσια, αγελαδοστάσια κ.ά.) αποτελούν χώρους εργασίας στους οποίους εφαρμόζεται η νομοθεσία αυτή. Σύμφωνα με τις πρόνοιες της εν λόγω νομοθεσίας, ο εργοδότης ή το αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο που έχει την ευθύνη για τον χώρο της κτηνοτροφικής μονάδας, οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προστασίας και πρόληψης των κινδύνων για να διασφαλίζει, ανάλογα με την περίπτωση, την ασφάλεια και υγεία των εργοδοτούμενων ή του εαυτού του και άλλων προσώπων που επηρεάζονται από τις δραστηριότητές του καθόσον είναι εύλογα εφικτό.
2. Όσον αφορά ειδικά στο θέμα της πυρασφάλειας στους χώρους εργασίας, περιλαμβανομένων και των εν λόγω μονάδων, οι διατάξεις της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσίας επιβάλλουν γενικές υποχρεώσεις στον εργοδότη και στο αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο. Οι υποχρεώσεις αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, υποχρεώσεις για τον εντοπισμό και την εκτίμηση των κινδύνων, την εφαρμογή μέτρων πρόληψης της πυρκαγιάς, διάθεσης επαρκούς και κατάλληλου εξοπλισμού και μέσω των κατάσβεσης της, καθώς και πρόνοιες για την ασφαλή διαφυγή των εργαζομένων σε περίπτωση πυρκαγιάς ή άλλου επείγοντος περιστατικού.
3. Η Συμβουλευτική Επιτροπή Ασφάλειας και Υγείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει εκδώσει Μη Δεσμευτικό Οδηγό Καλής Πρακτικής για την ασφάλεια και υγεία στις Γεωργικές Εργασίες, με σκοπό να παράσχει συμβουλές για τα θέματα ασφάλειας και υγείας στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις. Στον Οδηγό αυτό, ο οποίος είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οδηγίες για τα θέματα πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης.
4. Οι κτηνοτροφικές μονάδες επιθεωρούνται από Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, σύμφωνα με το ετήσιο Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων, για να διαπιστωθεί αν λαμβάνονται τα απαιτούμενα μέτρα, με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας για την προστασία των εργαζομένων. Μεταξύ άλλων, διενεργούνται επιθεωρήσεις στο πλαίσιο ετήσιας στοχευμένης εκστρατείας επιθεωρήσεων στις οικονομικές δραστηριότητες γεωργίας/κτηνοτροφίας, καθώς και έκτακτες επιθεωρήσεις για σκοπούς διερεύνησης ατυχημάτων ή/και επικίνδυνων συμβάντων, περιλαμβανομένων και συμβάντων πυρκαγιάς ή έκρηξης.

5. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας, στις περιπτώσεις που υποβάλλονται σχέδια και υπολογισμοί για υποστατικό που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως χώρος εργασίας (συμπεριλαμβανομένων και των κτηνοτροφικών μονάδων), για την εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας ή άδειας οικοδομής, η Αρμόδια Αρχή (π.χ. το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, οι Επαρχιακές Διοικήσεις και οι Δημοτικές Αρχές) προτού εκδώσει την αιτούμενη άδεια, ζητά τις απόψεις του Διευθυντή Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας κατά πόσον τα κτήρια και οι εγκαταστάσεις της αιτούμενης ανάπτυξης είναι κατάλληλα/ες για χρήση όπως προτείνονται στην αίτηση. Για τον σκοπό αυτό, η Αρμόδια Αρχή διαβουλεύεται με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας σχετικά με τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία και άλλα παρεμφερή θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Τμήματος αυτού.
6. Επιπρόσθετα, στην ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας υπάρχει σχετική πληροφόρηση για την απαιτούμενη διαβούλευση, καθώς και τυποποιημένοι και καθοδηγητικοί όροι, ανάλογα με την κατηγορία της αιτούμενης ανάπτυξης, που περιλαμβάνουν και όρους για τις κτηνοτροφικές μονάδες, για σκοπούς ενημέρωσης των μελετητών και των κυρίων των έργων (ιδιοκτητών) και διευκόλυνσης της συμμόρφωσης με τις σχετικές διατάξεις της Νομοθεσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.681, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω ότι οι Επόπτες του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους, διενεργούν συχνά εκστρατείες με στόχο τον εντοπισμό τυχόν ιδιωτών που διενεργούν μεταφορά επιβατών επί πληρωμή, τόσο στον αερολιμένα Λάρνακας όσο και Πάφου, καθώς και για εντοπισμό οδηγών ταξί, οι οποίοι δεν έχουν αναρτημένο ταξίμετρο, πινακίδες κομίστρων κ.α. Τέτοιους ελέγχους δύναται, με βάση τους περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμους, να διενεργεί και η αστυνομία και να επιβάλλει εξώδικο πρόστιμο νοουμένου ότι τα αδικήματα μπορούν να στοιχειοθετηθούν.

2. Σε ότι αφορά στους Επόπτες του Τμήματος Οδικών Μεταφορών και ειδικότερα τους ελέγχους που πραγματοποιούν για το θέμα της μεταφοράς επιβατών επί πληρωμή με ιδιωτικά οχήματα, οι Επόπτες καταγράφουν αριθμό ιδιωτικών οχημάτων, τα οποία παρουσιάζουν συχνότητα στην παρουσία τους στους αερολιμένες και για τα οποία υπάρχει ισχυρή υπόνοια ότι μεταφέρουν και παραλαμβάνουν πελάτες επί πληρωμή, κατά παράβαση του άρθρου 5(1) του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου, σύμφωνα με το οποίο απαγορεύεται σε οποιοδήποτε μηχανοκίνητο όχημα να χρησιμοποιείται για μεταφορά επιβατών, χωρίς να είναι εφοδιασμένο με Άδεια Οδικής Χρήσης. Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων αρχικά αποστέλλει προειδοποιητικές επιστολές στους ιδιοκτήτες οχημάτων και τους καλεί να σταματήσουν τη δράση τους και στις περιπτώσεις που εντοπίζεται ότι συνεχίζουν, τότε εξετάζεται η δυνατότητα ποινικής δίωξης τους. Συγκεκριμένα, αποστέλλονται στη Νομική Υπηρεσία τα στοιχεία των ιδιωτικών οχημάτων που εντοπίζονται, με την παράκληση για λήψη ανάλογων νομικών μέτρων.

3. Ωστόσο, όπως αντιλαμβάνεστε, το φαινόμενο της μεταφοράς επιβατών με ιδιωτικά οχήματα είναι δύσκολο να αντιμετωπιστεί λόγω της αδυναμίας στοιχειοθέτησης των καταγγελιών, αφού, σύμφωνα με τον περί Αποδείξεως Νόμο, η ποινική ευθύνη που φέρει κάποιος που μεταφέρει με το ιδιωτικό του όχημα παράνομα πελάτες επί πληρωμή θα πρέπει να αποδειχθεί με γραπτή δήλωση των επιβατών ότι κατέβαλαν κάποιο αντίτιμο/κόμιστρο. Η τεκμηρίωση των καταγγελιών στο δικαστήριο είναι σχεδόν αδύνατη είτε λόγω του ότι οι επιβάτες είναι ξένοι τουρίστες και δεν προσέρχονται ως μάρτυρες είτε λόγω του ότι είναι Κύπριοι πολίτες, οι οποίοι αρνούνται να μαρτυρήσουν τη μεταφορά τους με ιδιωτικό όχημα επί πληρωμή, για να προστατεύσουν το μεταφορέα τους. Η απόδειξη με γραπτή δήλωση ισχύει και στην περίπτωση ενός επαγγελματία οδηγού, που δρα παράνομα με το ιδιωτικό του όχημα, δηλ. για να υπάρξει η δυνατότητα πειθαρχικής δίωξης του από την Αρχή Αδειών, θα πρέπει να υπάρχει γραπτή μαρτυρία. Με βάση τα πιο πάνω ουσιαστικά περιοριζόμαστε στη γραπτή υπόδειξη για τυχόν παράνομη πράξη.

4. Σε ότι αφορά στην ενημέρωση των πολιτών και τουριστών για τα αδειούχα ταξί, σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Οδικών Μεταφορών εξέδωσε ενημερωτικό φυλλάδιο με ενδεικτικά κόμιστρα που ισχύουν από τα αεροδρόμια προς όλες τις πόλεις, με σκοπό να διανεμηθούν μέσω του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ). Και ενώ στον αερολιμένα Λάρνακας δεν υπήρξε πρόβλημα, στον αερολιμένα Πάφου, οι ιδιοκτήτες ταξί δεν επέτρεψαν στους λειτουργούς του ΚΟΤ να εφοδιάσουν τους τουρίστες με το σχετικό φυλλάδιο. Ως εκ τούτου, αναρτήθηκε ενημερωτική πινακίδα εντός του χώρου αφίξεων του αεροδρομίου, στην οποία καταγράφονται τα ενδεικτικά κόμιστρα.

5. Στη διάθεσή σας για τυχόν περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.022, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αποπεράτωση του κύριου (παλαιού) δρόμου Λεμεσού-Πάφου από τη συμβολή με το δρόμο του αεροδρομίου μέχρι την είσοδο της Κοινότητας Τίμης

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Για την κατασκευή πεζοδρομίων και την τοποθέτηση οδικού φωτισμού στο τμήμα του παλαιού δρόμου Λεμεσού-Πάφου μήκους 300μ. περίπου εκτός κατοικημένης περιοχής, πληροφορείστε ότι εξετάστηκε από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και δόθηκαν οδηγίες προς το Τμήμα Δημοσίων Έργων για προώθηση τους στη βόρεια πλευρά του παλαιού δρόμου Πάφου-Λεμεσού (Β6), αφού ετοιμαστούν οι σχετικές μελέτες και εκτιμήσεις. Το έργο θα ενταχθεί σε επόμενους προϋπολογισμούς.
3. Διευκρινίζεται ότι, λόγω του ότι η εγκατάσταση οδικού φωτισμού δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος Δημοσίων Έργων αλλά της εκάστοτε Τοπικής Αρχής, υποδείχτηκε στη Κοινότητα Τίμης να ζητήσει από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) την ετοιμασία μελέτης εγκατάστασης του οδικού φωτισμού έτσι ώστε να τοποθετηθούν οι αναγκαίες πρόνοιες στα πεζοδρόμια πριν την κατασκευή τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.027, ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Η διαδικασία εγγραφής του αγροτικού δρόμου στην περιοχή “Λούρες” στη Βορόκληνη είχε προχωρήσει στα τελικά της στάδια, ωστόσο είχε ατονήσει καθότι το Κοινοτικό Συμβούλιο Βορόκληνη δεν ολοκλήρωσε εμπρόθεσμα την καταβολή των αποζημιώσεων και τη λήψη των απαιτούμενων συγκαταθέσεων από τους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες.
3. Σημειώνεται ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο ενημέρωσε την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας για την απόφασή του, όπως η διαδικασία εγγραφής του προτεινόμενου δρόμου ξεκινήσει εκ νέου. Η Επαρχιακή Διοίκηση κάλεσε τον Επαρχιακό Κτηματολογικό Λειτουργό Λάρνακας να επαναυποβάλει περιγραφές και πίνακα ιδιοκτητών, ώστε να αρχίσει εκ νέου η διαδικασία. Όπως ισχύει σε όλες τις περιπτώσεις, η εγγραφή του εν λόγω δρόμου θα ολοκληρωθεί μόνο εάν εξασφαλισθούν οι συγκαταθέσεις από τους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες ή αναληφθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο δέσμευση για καταβολή των αποζημιώσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.032, ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αριθμό Ερ. 23.06.011.03.032 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σε σχέση με το ερώτημα (1), το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων αναγνωρίζει το κυκλοφοριακό πρόβλημα στην είσοδο της Λευκωσίας και στα πλαίσια των στρατηγικών σχεδιασμών του προωθεί συγκεκριμένα έργα. Πέραν από τις δράσεις μας στο κεφάλαιο των δημοσίων συγκοινωνιών, στους προϋπολογισμούς του κράτους υπάρχουν δύο έργα που θα βοηθήσουν ουσιαστικά στην αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού προβλήματος στην είσοδο της Λευκωσίας: α) η υλοποίηση της Α΄ Φάσης του Περιμετρικού Αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας και β) η υλοποίηση της Σύνδεσης της Λεωφόρου Ακαδημίας στην Αγλαντζιά με την Λεωφόρο Αθαλάσσης (δρόμος Φυτωρίου). Η επένδυση για τα δύο έργα θα ξεπεράσει τα €64.5 εκατομμύρια (€2.5 εκ. για Λεωφ. Ακαδημίας και €62 εκ. για τον Περιμετρικό Αυτοκινητόδρομο).
2. Με την επανεκκίνηση της οικονομίας αναμένουμε ότι θα μπορέσουμε να εντάξουμε και άλλα έργα στους προϋπολογισμούς του Τμήματος Δημοσίων Έργων, μέσα από τις διαδικασίες αξιολόγησης δημόσιων επενδύσεων (μελέτες τεχνοοικονομικής βιωσιμότητας κόστους-οφέλους) και έγκρισης του Υπουργείου Οικονομικών. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει μελετήσει διάφορα έργα που βρίσκονται σε διάφορα στάδια ωριμότητας, με απαιτούμενη δημόσια επένδυση πέραν των €150 εκ.

Πιο κάτω παρατίθενται ονομαστικά κάποια βασικά έργα:

- Κατασκευή των Λεωφόρων Ιπποκράτους-Αργυρουπόλεως στον Στρόβολο και Λακατάμεια,
- Ολοκλήρωση/αναβάθμιση της Λεωφόρου Σπύρου Κυπριανού (πρώην Τροόδους),
- Ανισόπεδος κυκλικός κόμβος Σταυρού στην είσοδο της Λευκωσίας, νότια του κόμβου Καλησπέρα,
- Αναβάθμιση επιπρόσθετων κόμβων στην είσοδο της Λευκωσίας (προτεινόμενος ανισόπεδος κυκλικός κόμβος στη συμβολή των Λεωφόρων Σπύρου Κυπριανού και Ι. Χ΄ Ιωσήφ (φώτα Ορφανίδη), αναβάθμιση του ανισόπεδου κυκλικού κόμβου Βιομηχανικής Στροβόλου με βύθιση του οδικού άξονα της Λεωφόρου Σπύρου Κυπριανού/Καλαμών, Αναβάθμιση σε κυκλικό κόμβο στην συμβολή των Λεωφόρων Ι. Χ΄ Ιωσήφ/Σταυρού).

3. Σε σχέση με το ερώτημα (2), για την ανέγερση νέων κυβερνητικών κτιρίων αξιολογείται και η κυκλοφοριακή πτυχή και καταβάλλεται ουσιαστική προσπάθεια ώστε να εξυπηρετούνται οι ανάγκες τόσο του προσωπικού όσο και των επισκεπτών-συμπολιτών μας κατά την προσέλευση και αποχώρησή τους από αυτούς τους χώρους. Τέτοια μέτρα αφορούν τη βελτίωση του παρακείμενου οδικού δικτύου, παροχή αυξημένων θέσεων στάθμευσης, εξυπηρέτηση από δημόσιες συγκοινωνίες κτλ. Πολλές φορές δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστούν όλα τα επιθυμητά και αναγκαία μέτρα, είτε λόγω των δεδομένων συνθηκών ανάπτυξης μιας περιοχής, είτε λόγω δυσανάλογα μη βιώσιμου τεχνοοικονομικού κόστους. Επιθυμία και στόχος του Υπουργείου με βάση και τις αρχές της βιώσιμης κινητικότητας, είναι μέρος του προσωπικού και των επισκεπτών-συμπολιτών μας να επιλέγουν και εναλλακτικούς τρόπους διακίνησης προς τις εγκαταστάσεις των κυβερνητικών κτιρίων, με έμφαση στις δημόσιες συγκοινωνίες. Γι' αυτό και επενδύονται σημαντικά ποσά στη λειτουργία των δημόσιων συγκοινωνιών.
4. Σε σχέση με το ερώτημα (3) φαίνεται από τα συστήματα καταμέτρησης της κυκλοφορίας στην είσοδο της Λευκωσίας [αυτοκινητόδρομος Λευκωσίας-Λεμεσού (Α1) και Λεωφόρος Λεμεσού] ότι εισέρχονται καθημερινά στην πόλη περίπου 33.000 οχήματα. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στη Λεωφόρο Λεμεσού και στις δύο κατευθύνσεις διακινούνται 50.000 οχήματα την ημέρα ενώ στον αυτοκινητόδρομο Α1 στις έξι λωρίδες 65.000 οχήματα την ημέρα. Κατά τη διάρκεια της πρωινής αιχμής (7-8 π.μ.) στην είσοδο της Λευκωσίας στον αυτοκινητόδρομο διέρχονται πέραν των 3.000 οχημάτων την ώρα και στις τρεις λωρίδες προς την είσοδο της Λευκωσίας. Στοιχεία για την ημερήσια κυκλοφορία στο οδικό δίκτυο είναι διαθέσιμα σε πραγματικό χρόνο από το Έργο Δίαυλος του Τμήματος Δημοσίων Έργων, μέσω της ιστοσελίδας <http://www.traffic4cyprus.org.cy>.
5. Σε σχέση με το ερώτημα (4), το Τμήμα Δημοσίων Έργων στα πλαίσια παλαιότερων μελετών είχε προχωρήσει στον υπολογισμό των επιπτώσεων στο περιβάλλον, περιλαμβανομένων και των αέριων ρύπων στην περιοχή της εισόδου της Λευκωσίας, αλλά και για την ευρύτερη περιοχή του αστικού συγκροτήματος. Τα στοιχεία αυτά δεν είναι πρόσφατα και ενημερωμένα στις παρούσες συνθήκες για να έχουν αξία να διατεθούν. Η παρακολούθηση των ρύπων γενικά στο οδικό δίκτυο γίνεται από το αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, μέσω του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της Ποιότητας του Αέρα με τη λειτουργία σταθερών σταθμών παρακολούθησης σε όλες τις πόλεις.
6. Σε σχέση με το ερώτημα (5), στο Τμήμα Δημοσίων Έργων δεν υπάρχουν πρόσφατα αξιοποιήσιμα στοιχεία για υπολογισμό των καθυστερήσεων που παρατηρούνται λόγω της κυκλοφοριακής συμφόρησης και κατ' επέκταση των εργατοωρών που χάνονται ανά έτος στην περιοχή του αστικού συγκροτήματος Λευκωσίας. Στα πλαίσια παλαιότερων τεχνοοικονομικών μελετών είχαν γίνει σχετικοί υπολογισμοί.
7. Σε σχέση με το ερώτημα (6), αρμοδιότητα για θέματα στέγασης κρατικών υπηρεσιών από πολεοδομικής άποψης που να περιλαμβάνει και την κυκλοφοριακή πτυχή, έχει το Υπουργείο Εσωτερικών (Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως). Η Στρατηγική για τέτοια ζητήματα καταγράφεται στα Σχέδια Ανάπτυξης (Τοπικά Σχέδια). Παράλληλα, θα ήθελα να επισημάνω ότι στα πλαίσια της ακολουθούμενης στρατηγικής της βιώσιμης κινητικότητας, ο στόχος είναι η πύκνωση των αστικών συγκροτημάτων, ώστε να μπορούν να αξιοποιηθούν καλύτερα οι διατιθέμενοι πόροι, περιλαμβανομένων των διάφορων κυκλοφοριακών πόρων με έμφαση στις δημόσιες συγκοινωνίες. Γι' αυτό και γενικά θεωρείται ότι το μοντέλο της διάσπαρτης ανάπτυξης έρχεται σε αντίθεση με το προτιμητέο μοντέλο της βιώσιμης ανάπτυξης. Είναι γενικά παραδεκτό ότι οι συνεχόμενες επεκτάσεις των αστικών συγκροτημάτων στην Κύπρο στα πλαίσια της διάσπαρτης ανάπτυξης δε μας έχει επιτρέψει να επικεντρώσουμε τις αναγκαίες επενδύσεις στα κέντρα των πόλεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.038, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση σας ενημερώνω ότι τα πτητικά μέσα της Κυπριακής Δημοκρατίας ανεφοδιάζονται στα αεροδρόμια Λάρνακας, Πάφου και Ακρωτηρίου ανάλογα με την περιοχή πυρκαγιάς στην οποία επιχειρούν.

2. Σε περίπτωση μεγάλων πυρκαγιών, όπως για παράδειγμα η πυρκαγιά της Σολέας, δημιουργούνται σταθμοί ανεφοδιασμού των ελικοπτήρων και γίνονται διευθετήσεις με ιδιωτικές εταιρείες για μεταφορά καυσίμων στο χώρο, ο οποίος είναι πλησίον της περιοχής πυρκαγιάς.

3. Όσον αφορά τη δημιουργία διαύλων για προσγείωση και απογείωση αεροπλάνου, η απάντηση θα δοθεί από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, στο οποίο έχετε ήδη αποταθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.039, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ενέργειες για τα Σχέδια Δράσης 2016 και 2018 του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Τα αντιθρομβικά πετάσματα που προνοούνταν στον Περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου (Σχέδιο Δράσης) Διάταγμα του 2016 αφορούν την τοποθέτηση πετασμάτων κατά μήκος σχολείων σε διάφορες αστικές λεωφόρους με χαμηλά όρια ταχύτητας (μέχρι 65 χλμ/ώρα). Ωστόσο για την κατασκευή των πιο πάνω αντιθρομβικών πετασμάτων δεν εξασφαλίστηκαν οι απαιτούμενες πιστώσεις.
3. Τα αρμόδια Τμήματα α) Περιβάλλοντος, β) Πολεοδομίας & Οικήσεως και γ) Δημοσίων Έργων, κατόπιν σχετικών διαβουλεύσεων, αποφάσισαν πρόσφατα τη δημιουργία ειδικής Τεχνικής Επιτροπής η οποία θα χειρίζεται, μεταξύ άλλων, θέματα που αφορούν τους ευαίσθητους ακουστικά δέκτες (π.χ. σχολεία, νοσοκομεία, κλπ.) σε αστικές λεωφόρους με κυκλοφορία άνω των 3 εκατομμυρίων οχημάτων το χρόνο και όρια ταχύτητας μέχρι 65 χλμ/ώρα. Ως εκ τούτου, στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή θα αποφασίζει τον φορέα για την ανάθεση των μελετών θορύβου και τον φορέα για την εξασφάλιση των πιστώσεων τόσο για την υλοποίηση του Έργου όσο και για την εκπόνηση των μελετών θορύβου (π.χ. Τοπική Αρχή ή αρμόδιο Υπουργείο).
4. Όσον αφορά την κατασκευή υπεραστικής γραμμής τραμ Λευκωσίας-Λεμεσού, μετά από συνεννόηση μεταξύ των αρμόδιων Υπουργείων α) Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, β) Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων το Έργο αυτό αποφασίστηκε να μην συμπεριληφθεί στο πιο πάνω Σχέδιο Δράσης.
5. Όσον αφορά το Σχέδιο Δράσης του 2018, αρμόδιο είναι το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.041, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση με αριθμό φακ. Ερ. 23.06.011.03.041 και παραθέτω την απαντητική επιστολή του Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου:

“Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση με αρ. φακ. ερ. 23.06.011.03.041 και σας ενημερώνω ότι στη σχετική απαντητική επιστολή για την ερώτηση που υπέβαλε ο κ. Περδίκης, θα πρέπει να αναφέρετε τα ακόλουθα:

Το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από σχετική εισήγηση που υποβλήθηκε από την Επιτροπή Ανθρωπιστικών Ζητημάτων, για ζητήματα που άπτονται ανθρωπιστικών λόγων, έχει εγκρίνει κατά χάριν οικονομική βοήθεια συνολικού ύψους **€3.237.000** σε 37 πρόσωπα, συγγενών των θυμάτων της αεροπορικής τραγωδίας της εταιρείας “Helios Airways Ltd”, εκ των οποίων τα 9 πρόσωπα ήταν ανήλικοι (Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. Α81.282 και 81.513, ημερ. 13/9/2016 και 26/10/2016, αντίστοιχα). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τις εν λόγω Αποφάσεις, η οικονομική βοήθεια εγκρίθηκε να δοθεί σε πέντε ισόποσες ετήσιες δόσεις αρχόμενες από το 2016 έως και το 2020, με εξαίρεση ποσών κάτω των €25.000 τα οποία καταβλήθηκαν σε μία εφάπαξ δόση εντός του 2016 και ποσών από €25.001 έως €50.000, τα οποία θα καταβλήθηκαν σε δύο ισόποσες δόσεις το 2016 και 2017.”»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.042, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Ένδειξη προς την περιοχή “Μακένζυ” Λάρνακας με κατεύθυνση από τον κυκλικό κόμβο του παλιού αεροδρομίου και πριν τα φώτα τροχαίας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ακόλουθα:

2. Στην Λεωφόρο Αρτέμιδος στη Λάρνακα με κατεύθυνση από τον κυκλικό κόμβο του παλαιού Αερολιμένα Λάρνακας προς τη φωτοελεγχόμενη συμβολή της με την λεωφόρο Τάσου Μητσόπουλου που οδηγεί στην παραλία Μακένζυ υπάρχει ήδη πληροφοριακή κατευθυντήρια πινακίδα με την ένδειξη “ΠΑΡΑΛΙΑ MAKENZY” η οποία είχε τοποθετηθεί με τη λειτουργία της φωτοελεγχόμενης συμβολής.
3. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων προτίθεται να τοποθετήσει επιπρόσθετη πληροφοριακή κατευθυντήρια πινακίδα (τουριστική σε καφέ φόντο με το σύμβολο της παραλίας) πριν την πιο πάνω φωτοελεγχόμενη συμβολή για έγκαιρη ενημέρωση των χρηστών του οδικού δικτύου που κατευθύνονται στη Παραλία Μακένζυ από τον κυκλικό κόμβο του παλαιού Αερολιμένα Λάρνακας.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.011.03.043, 23.06.011.03.044, 23.06.011.03.045 και

23.06.011.03.050, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στις πιο πάνω ερωτήσεις και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Αναγνωρίζοντας το γεγονός ότι η υφιστάμενη νομοθεσία και οι πρακτικές που ακολουθούνται στον χώρο της εκπαίδευσης των παιδιών με ειδικές ανάγκες χρειάζονται εκσυγχρονισμό, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) αποτάθηκε στην Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Structural Reform Support Service) και εξασφάλισε τεχνική βοήθεια από εμπειρογνώμονες.

Οι εμπειρογνώμονες του Ευρωπαϊκού Φορέα για την Ειδική και Ενιαία Εκπαίδευση ανέλαβαν να μελετήσουν το υφιστάμενο σύστημα παροχής ειδικής εκπαίδευσης, καθώς επίσης και την υφιστάμενη νομοθεσία με σκοπό την υποβολή εισηγήσεων για διαμόρφωση νέας πολιτικής και νέου νομοθετικού πλαισίου.

Οι εμπειρογνώμονες επισκέφθηκαν ήδη τρεις φορές την Κύπρο. Κατά τις επισκέψεις τους ενημερώθηκαν από λειτουργούς του ΥΠΠ για τη νομοθεσία και τις υφιστάμενες πρακτικές παροχής ειδικής αρωγής και εκπαίδευσης, επισκέφθηκαν σχολεία, συνάντησαν τον Πρόεδρο και τα Μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, συνάντησαν τις δύο Επιτρόπους (Επίτροπο Προστασίας και Δικαιωμάτων του Παιδιού και Επίτροπο Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρώπινων Δικαιωμάτων) και είχαν ξεχωριστές συναντήσεις με γονείς, εκπαιδευτικούς και οργανώσεις αναπήρων. Στο πλαίσιο των πιο πάνω συναντήσεων είχαν την ευκαιρία να ακούσουν τις απόψεις της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΣΟΣΔΕ), η οποία και κατέθεσε σχετικό υπόμνημα.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς είχαν την ευκαιρία να υποβάλουν υπομνήματα τόσο κατά τη διάρκεια της έναρξης της δημόσιας διαβούλευσης με το ΥΠΠ τον Ιανουάριο του 2018 όσο και κατά τη συνάντησή τους με τους Εμπειρογνώμονες.

Οι απόψεις που περιέχονται στο υπόμνημα που κατέθεσε η ΠΣΟΣΔΕ, αλλά και οι απόψεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων, οι οποίες μπορεί να αφορούν στην αλλαγή των διαδικασιών αξιολόγησης των παιδιών, το πλαίσιο φοίτησης, τον τρόπο εργοδότησης των σχολικών βοηθών/συνοδών και τα προσόντα πρόσληψής τους ή τη δημιουργία Διεύθυνσης Ειδικής Εκπαίδευσης κτλ. μελετώνται από τους εμπειρογνώμονες.

Κατά την τελευταία επίσκεψή τους στην Κύπρο, στις 2-4 Οκτωβρίου 2018, είχαν την ευκαιρία να έχουν νέες συναντήσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς καθώς επίσης και με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε άλλες πληροφορίες ή και διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.047, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Συμβούλιο Εγγραφής Κτηματομεσιτών, σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 3 του περί Κτηματομεσιτών Νόμου του 2010 [Ν.71(Ι)/2010] «αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με διηλεκτή διαδοχή και έχει όλες τις νομικές ιδιότητες που χαρακτηρίζουν τα νομικά πρόσωπα». Σύμφωνα δε με την ερμηνεία του όρου “Υπουργός” ως αναφέρεται στο άρθρο 2 του προαναφερθέντος Νόμου, σημαίνει τον Υπουργό Εσωτερικών.
3. Σύμφωνα δε, με το περιεχόμενο του προαναφερθέντος Νόμου, το Υπουργείο Εσωτερικών ή/και ο Υπουργός, δεν έχει καμία απολύτως αρμοδιότητα ελέγχου του εν λόγω Συμβουλίου, παρά μόνο εκπροσωπείται στο εν λόγω Συμβούλιο είτε διά του Γενικού Διευθυντή αυτού είτε διά εκπροσώπου του.
4. Σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 3 του εν λόγω Νόμου, το Συμβούλιο συγκροτείται από τον Πρόεδρο -ο οποίος εκλέγεται από τους αδειούχους Κτηματομεσίτες- και άλλα έξι μέλη, ήτοι τρεις (3) δημόσιοι υπάλληλοι και τρεις (3) αδειούχοι Κτηματομεσίτες οι οποίοι εκλέγονται από τους αδειούχους Κτηματομεσίτες. Είναι επίσης γεγονός, ότι οι αδειούχοι Κτηματομεσίτες έχουν την πλειοψηφία στο εν λόγω Συμβούλιο, εφόσον αυτό καθορίζει ο Νόμος.
5. Σημειώνεται ωστόσο, ότι τα όσα αναφέρονται περί εξαπόλυσης ενός “πογκρόμ” κατά κτηματομεσιτών και βοηθών κτηματομεσιτών, οι οποίοι προέβησαν σε δημόσια κριτική για τις πράξεις ή παραλείψεις του Συμβουλίου, δεν ευσταθεί, εφόσον σύμφωνα με τα όσα έχω πληροφορηθεί από τους λειτουργούς οι οποίοι εκπροσωπούν το Υπουργείο Εσωτερικών, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, οι οποιοσδήποτε αποφάσεις λαμβάνονται στα πλαίσια εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας και οι μέχρι σήμερα αποφάσεις του Συμβουλίου, τουλάχιστον ως τεκμαίρεται από τα πρακτικά των συνεδριάσεών του τα τελευταία δύο χρόνια, ήταν ομόφωνες.
6. Είμαι στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες/διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.049, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την ερώτηση Ερ. 23.06.011.03.049, του Βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη σας πληροφορώ τα παρακάτω:

2. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 28(2)(α) των περί Εθνικής Φρουράς Νόμων του 2011 έως 2018, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται με διάταγμά του να απαλλάσσει από την πρόσκληση για κατάταξη στη Δύναμη οποιοδήποτε πρόσωπο ή κατηγορία ή τάξη προσώπων, όταν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις ή λόγοι δημοσίου συμφέροντος που αιτιολογούνται στο διάταγμα.
3. Μέσα στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής για προσέλκυση ξένων επενδύσεων στην Κύπρο, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων στο παρελθόν και πιο πρόσφατα το Υφυπουργείο Ναυτιλίας, προώθησαν μέτρα πολιτικής για παροχή κινήτρων σε Κυπρίους πλοιοκτήτες προκειμένου να δραστηριοποιηθούν στην Κύπρο. Για το σκοπό αυτό έχουν θεσπιστεί φορολογικές ελαφρύνσεις με την τροποποίηση του περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου του 2002 από τις οποίες επωφελούνται, μεταξύ άλλων, και οι Κύπριοι πλοιοκτήτες.
4. Επειδή η υποχρέωση για θητεία στην Εθνική Φρουρά πλοιοκτητών κυπριακής καταγωγής και των αρρένων τέκνων τους, πιθανόν να αποτελεί σοβαρό αντικίνητρο για την εγκατάστασή τους στην Κύπρο και την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων τους που είναι επωφελείς στη Δημοκρατία κατά την παρούσα δύσκολη οικονομική περίοδο παρά τα φορολογικά κίνητρα που τους έχουν παραχωρηθεί, κρίθηκε ότι η απαλλαγή από την υποχρέωση για υπηρεσία στην Εθνική Φρουρά των προσώπων κυπριακής καταγωγής που έρχονται για εγκατάσταση στην Κύπρο και οι οποίοι είναι ιδιοκτήτες πλοίων υπό Κυπριακή Σημαία, είτε ιδιοκτήτες πλοιοδιαχειριστικής εταιρείας που έχει γραφεία στην Κύπρο, εξυπηρετεί την έννοια του δημοσίου συμφέροντος που περιέχεται στο Άρθρο 28(2) του Περί Εθνικής Φρουράς Νόμου του 2011 έως 2016.
5. Ως εκ των ανωτέρω, κατόπιν σχετικής πρότασης του Υπουργείου Άμυνας το Υπουργικό Συμβούλιο με βάση την παράγραφο 2(α) του Άρθρου 28 των Περί Εθνικής Φρουράς Νόμων του 2011 έως 2018 προχώρησε στην απαλλαγή από την πρόσκληση για κατάταξη στην Εθνική Φρουρά, για λόγους δημοσίου συμφέροντος των πιο κάτω κατηγοριών προσώπων. Σημειώνεται ότι για την απαλλαγή των εν λόγω προσώπων απαιτούνται διαζευκτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:
  - (α) Βεβαίωση του Εφόρου Φορολογίας της Δημοκρατίας ότι απαλλάσσονται από την υποχρέωση για καταβολή Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 3 των περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμων του 2002 έως 2015 και
  - (β) Βεβαίωση του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, ότι είναι κατ' ωφέλιμη κυριότητα, ιδιοκτήτες πλοίων υπό Κυπριακή σημαία ή ιδιοκτήτες πλοιοδιαχειριστικής εταιρείας που έχει γραφεία στην Κύπρο.
6. Αναφορικά με τα πρόσωπα που δεν έχουν κυπριακή καταγωγή και τα οποία πολιτογραφούνται κατ' εξαίρεση Κύπριοι ως επενδυτές/επιχειρηματίες, σύμφωνα με το Άρθρο 111 Α(2) των περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμων του 2002 έως 2013, επειδή πληρούν τους όρους και τα κριτήρια που καθορίζονται σε σχετικές Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου για κατ' εξαίρεση πολιτογράφηση αλλοδαπών/επιχειρηματιών, σας πληροφορούμε ότι σύμφωνα με την υπ' αρ. 76.973 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου τα πρόσωπα αυτά και τα τέκνα τους, απαλλάσσονται από την υποχρέωση εκπλήρωσης θητείας στην Εθνική Φρουρά για λόγους δημοσίου συμφέροντος.
7. Είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.053, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αίτημα της Κοινότητας Μενοίκου για κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σε περίπτωση που το πιο πάνω θέμα αφορά τον παρακαμπτήριο δρόμο προς το Μένοικο, ο δρόμος αυτός ήδη κατασκευάζεται και το συμβόλαιο είναι σε εξέλιξη.
3. Πιθανόν το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Μενοίκου να αφορά την διάνοιξη του παλαιού δρόμου Μενοίκου-Λευκωσίας, ο οποίος διαπερνούσε την κοίτη του ποταμού Σερράχη. Το αίτημα αυτό κοινοποιήθηκε στο Τμήμα Δημοσίων Έργων, με επιστολή του Επάρχου Λευκωσίας ημερομηνίας 5/4/2018. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων με την επιστολή του ημερομηνίας 25/5/2018, ενημέρωσε τον Έπαρχο Λευκωσίας ότι δεν έχει ένσταση στην διάνοιξη του υπό αναφορά δρόμου, νοουμένου ότι αυτό θα εγκριθεί από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων που είναι το αρμόδιο Τμήμα, λόγω του επηρεασμού της κοίτης του ποταμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.053, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Το θέμα κατασκευής παρακαμπτήριου δρόμου στην κοινότητα Μενοίκου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Λευκωσίας, κ. Γιώργο Περδίκη και επιθυμώ να σας ενημερώσω τα ακόλουθα:

1. Το θέμα της κατασκευής παρακαμπτήριου δρόμου, ώστε η διέλευση των φορτηγών οχημάτων που κατευθύνονται από και προς τη κτηνοτροφική περιοχή να παρακάμπτει την οικιστική περιοχή της κοινότητας Μενοίκου, εξετάστηκε από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας και το Υπουργείο Εσωτερικών. Ειδικότερα, έχει διαπιστωθεί ότι η εγγραφή και διεύρυνση υφιστάμενου αγροτικού δρόμου που συνδέει την κοινότητα Μενοίκου με την κοινότητα Αγίου Ιωάννη Μαλούντας, μπορεί να επιτρέψει τη χρήση του ως παρακαμπτήριου από φορτηγά οχήματα που κατευθύνονται από και προς τη κτηνοτροφική περιοχή στο Μένιοικο.

2. Το αίτημα για εγγραφή και διεύρυνση του υπό αναφορά δρόμου με σκοπό να χρησιμοποιηθεί ως παρακαμπτήριος τέθηκε και στην Περιφερειακή Σύσκεψη του Υπουργού Εσωτερικών που πραγματοποιήθηκε στις 12/09/2017 στο Ακάκι, οπότε και αποφασίστηκε να σταλεί επιστολή προς τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για περαιτέρω προώθηση των απαιτούμενων διαδικασιών απαλλοτρίωσης και κατασκευής. Ο Υπουργός Εσωτερικών έχει αποστείλει στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος σχετική επιστολή, με αρ. φακέλου 16.5.17/4 και ημερομηνία 18/05/2018, με παράκληση όπως το εν λόγω Υπουργείο προχωρήσει σε εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας που επηρεάζεται από τη σκοπούμενη εγγραφή και διεύρυνση του δρόμου και αναλάβει επίσης τις δαπάνες απαλλοτρίωσης και κατασκευής, επειδή ο δρόμος αυτός εξυπηρετεί κατά κύριο λόγο κτηνοτροφικούς και γεωργικούς σκοπούς.

3. Με επιστολή του με αρ. φακέλου 19.01.03.118 και ημερομηνία 20/09/2018, ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος απάντησε ότι λόγω των πολύ περιορισμένων πιστώσεων στους ετήσιους Προϋπολογισμούς του καθ' ύλην αρμόδιου Τμήματος Γεωργίας για εκτέλεση έργων υποδομής στις κτηνοτροφικές περιοχές και ζώνες ανά το παγκύπριο, δεν είναι δυνατή η εκτέλεση έργων οδοποιίας μεγάλης κλίμακας, όπως η ασφαλτόστρωση δρόμων. Επιπρόσθετα, κατόπιν επιτόπιας επίσκεψης Λειτουργών του Τμήματος Γεωργίας διαπιστώθηκε ότι ο υπό αναφορά δρόμος βρίσκεται σε πολύ καλύτερη κατάσταση σε σχέση με δρόμους σε άλλες κτηνοτροφικές περιοχές και ζώνες, ως εκ τούτου δεν θα προωθηθούν εργασίες βελτίωσης του οδοστρώματος του συγκεκριμένου δρόμου. Τέλος, σε ό,τι αφορά το θέμα των απαλλοτριώσεων, επισημάνθηκε ότι το Τμήμα Γεωργίας δεν προβαίνει σε απαλλοτριώσεις επηρεαζόμενων ιδιωτικών τεμαχίων, αλλά η εγγραφή και κατασκευή του δρόμου γίνεται σε περιπτώσεις στις οποίες η οικεία τοπική αρχή εξασφαλίζει τις συγκαταθέσεις των ιδιοκτητών.

4. Συναφώς αναφέρεται ότι ο Έπαρχος Λευκωσίας, με επιστολή του με αρ. φακέλου 16.05.08.118.01.4/2 και ημερομηνία 09/07/2018, έχει ζητήσει τη δημοσίευση Γνωστοποίησης Απαλλοτρίωσης για την εγγραφή του υπό αναφορά δρόμου. Εν όψει της πιο πάνω απάντησης του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το Υπουργείο Εσωτερικών θα προχωρήσει σε δημοσίευση Γνωστοποίησης Απαλλοτρίωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης Νόμου, νοουμένου ότι θα ληφθεί σχετική απόφαση από το ενδιαφερόμενο Κοινοτικό Συμβούλιο, το οποίο θα πρέπει επίσης να αναλάβει την υποχρέωση καταβολής των σχετικών αποζημιώσεων.

5. Από τα πιο πάνω, διαπιστώνεται ότι το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Μενοίκου προωθείται και σε κάθε περίπτωση καταβάλλονται προσπάθειες ώστε να ικανοποιηθεί το ταχύτερο δυνατό.

Το Υπουργείο Εσωτερικών παραμένει στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις επί του θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.054, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Διερεύνηση δυνατότητας κατασκευής νέου παρακαμπτήριου δρόμου για χρήση από τα φορτηγά των λατομείων Παρεκκλησιάς

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας ενημερώσω για τα ακόλουθα:

1. Το αίτημα για κατασκευή νέου παρακαμπτήριου δρόμου για χρήση από τα φορτηγά των λατομείων Παρεκκλησιάς εξετάστηκε παλαιότερα από τα Υπουργεία Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Εσωτερικών. Συγκεκριμένα, το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφασή του με αρ. 63.071 και ημερομηνία 21/12/2005, εξουσιοδότησε τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να διαβουλευθεί με τις εταιρείες στις οποίες είχαν παραχωρηθεί προνόμια λατομείων στην περιοχή Παρεκκλησιάς-Πραστειού Κελλακίου, για τη δυνατότητα κατασκευής νέου παρακαμπτήριου δρόμου για χρήση από μεγάλα οχήματα, ώστε να αποφεύγεται η διέλευσή τους από την κατοικημένη περιοχή της κοινότητας Πραστειού-Κελλακίου.

2. Με Σημείωμα με αρ. 189/2006 και ημερομηνία 28/06/2006, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ενημέρωσε το Υπουργικό Συμβούλιο ότι κατόπιν διαβουλεύσεων με τις εν λόγω λατομικές εταιρείες, διεφάνη ότι η κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου σε σχέση με τη κοινότητα Πραστείου-Κελλακίου δεν ήταν αναγκαία, αλλά ότι πρόβλημα εντοπίστηκε σε σχέση με την κοινότητα Παρεκκλησιάς. Περαιτέρω, το Υπουργικό Συμβούλιο ενημερώθηκε ότι εκ πρώτης όψεως η κατασκευή ενός τέτοιου παρακαμπτήριου δρόμου για την κοινότητα Παρεκκλησιάς δε δικαιολογείτο κυκλοφορικά και τεχνοοικονομικά. Ειδικότερα, αναφέρθηκε ότι το μήκος ενός τέτοιου δρόμου θα ήταν τουλάχιστον 10 χλμ. και η δαπάνη κατασκευής του £5εκ. μη περιλαμβανόμενων των δαπανών απαλλοτριώσεων. Εναλλακτικά, προτάθηκαν συγκεκριμένα μέτρα για απάμβλυνση του προβλήματος διέλευσης των φορτηγών από τον υφιστάμενο δρόμο.

3. Μετά την ενημέρωση αυτή, το Υπουργικό Συμβούλιο έλαβε Απόφαση με Αρ. 64.089 και ημερομηνία 13/07/2006 να εξουσιοδοτήσει τους Υπουργούς Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Εσωτερικών, να επιληφθούν τόσο του θέματος της κατασκευής νέου παρακαμπτήριου δρόμου για χρήση από τα φορτηγά των λατομείων Παρεκκλησιάς όσο και του θέματος ανανέωσης των προνομίων λατομείων στην περιοχή Παρεκκλησιάς-Πραστείου-Κελλακίου, και να αποφασίσουν σχετικά χωρίς να επαναφέρουν τα εν λόγω θέματα στο Υπουργικό Συμβούλιο, εκτός εάν υπάρξει διαφορά μεταξύ τους.

4. Σε συνέχεια της Απόφασης αυτής, πραγματοποιήθηκε στις 05/09/2006 διυπουργική σύσκεψη στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, στην οποία αποφασίστηκε, λαμβάνοντας υπόψη και τα αιτήματα των ενδιαφερομένων Κοινοτικών Συμβουλίων, ότι δε θα προωθείτο η κατασκευή νέου παρακαμπτήριου δρόμου, εφόσον η μελέτη των αρμόδιων Υπηρεσιών κατέδειξε ότι η κατασκευή ενός τέτοιου παρακαμπτήριου δρόμου για την κοινότητα Παρεκκλησιάς δεν ήταν δικαιολογημένη κυκλοφορικά και τεχνοοικονομικά. Προωθήθηκαν όμως συγκεκριμένα μέτρα για απάμβλυνση του προβλήματος διέλευσης των φορτηγών από τον υφιστάμενο παρακαμπτήριο δρόμο, όπως π.χ. η αστυνόμευση του εν λόγω δρόμου.

5. Έκτοτε, δεν τέθηκε ξανά το θέμα κατασκευής νέου παρακαμπτήριου δρόμου. Μάλιστα σε επόμενες συσκέψεις που πραγματοποιήθηκαν κατόπιν αιτήματος του Κοινοτικού Συμβουλίου Παρεκκλησιάς, τα αιτήματα της κοινότητας που σχετίζονται με τη λειτουργία λατομείων στην περιοχή συζητήθηκαν επανειλημμένως και ικανοποιήθηκαν. Ως εκ τούτου, δεν εκκρεμεί αυτή τη στιγμή οποιοδήποτε αίτημα για επανεξέταση της δυνατότητας κατασκευής νέου παρακαμπτήριου δρόμου για χρήση από τα φορτηγά των λατομείων της περιοχής.

Το Υπουργείο Εσωτερικών παραμένει στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις επί του θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.055, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Όσον αφορά το θέμα της οχληρίας, στο οποίο αναφέρεται το ερώτημα του κ. Πεردίκη, εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών μέσω των Τοπικών Αρχών, με βάση την περί Δήμων και περί Κοινοτήτων νομοθεσία. Το θέμα των αποστάσεων κατοικημένων περιοχών από περιοχές οχληρίας, επίσης, εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών μέσω του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.
- (β) Οι παράγοντες που επηρεάζουν τις εκπομπές στην ατμόσφαιρα και οι επιπτώσεις από τη λειτουργία κτηνοτροφικών μονάδων και μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- (γ) Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει αρμοδιότητα για την πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προέρχεται από συγκεκριμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις βάσει εξειδικευμένης νομοθεσίας [περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμοι του 2002 έως 2018 και περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμοι του 2013 και 2016], μέσω της οποίας εφαρμόζεται σύστημα πρόληψης και ελέγχου που περιλαμβάνει την αδειοδότηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων και τη συστηματική παρακολούθηση της λειτουργίας τους με επιτόπου επιθεωρήσεις και μετρήσεις αερίων εκπομπών. Επιπλέον, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του αναφορικά με τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, εφαρμόζει τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 166/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και θεσπίζει ένα Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR) υπό μορφή μιας, προσβάσιμης στο κοινό, βάσης δεδομένων.
- (δ) Παρόλο που η μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων ως ευρύτερο θέμα εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, υπάρχουν διάφορες πηγές ρύπανσης της ατμόσφαιρας που ελέγχονται από άλλες Υπηρεσίες, λόγω αρμοδιότητας/τεχνογνωσίας (π.χ. καύση αποβλήτων σε δημαρχούμενες περιοχές, εκπομπές από οχήματα).»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.078, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Επίστρωση του δρόμου μεταξύ Μοσφίλι και Παχύαμμο στην περιοχή Τηλλυρίας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σημειώνεται ότι, στο πρόγραμμα περιοδικής συντήρησης της Επαρχίας Λευκωσίας του 2018-2019 έχουν περιληφθεί τμήματα του δρόμου από Παχύαμμο προς Μοσφίλι-Κ. Πύργο συνολικού μήκους 6 χλμ. περίπου. Οι σχετικές προσφορές θα προκηρυχθούν πριν το τέλος του 2018 και οι εργασίες θα εκτελεστούν εντός του 2019.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.081, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Προκήρυξη Προσφορών για την ετοιμασία λεπτομερούς μελέτης, για την αντιμετώπιση του φαινομένου συσσώρευσης νεκρών φύλλων ποσειδωνίας στο Αλιευτικό Καταφύγιο Κάτω Πύργου Τηλλυρίας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει ολοκληρώσει τα έγγραφα προσφορών για το πιο πάνω έργο και η προκήρυξη αναμένεται περί τα τέλη του 2018 νοουμένου ότι θα έχουν εκδοθεί τα σχετικά πιστοποιητικά συμβατότητας δεδομένου ότι η συγκεκριμένη μελέτη θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσα 2017-2020.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.082, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Επιθεώρηση/Έλεγχος Γεφυρών

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Οι γέφυρες στο οδικό δίκτυο του Τμήματος Δημοσίων Έργων, επιθεωρούνται/ελέγχονται πάνω σε τακτική βάση από ομάδα εκπαιδευμένων μηχανικών και τεχνικών. Για τον σκοπό αυτό, η ομάδα είναι εξοπλισμένη με εξειδικευμένο μηχάνημα που αγοράστηκε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων με ενσωματωμένο ειδικό καλάθι για τον επιστάμενο έλεγχο κάτω από τα καταστρώματα των ψηλών γεφυρών.
3. Ιδιαίτερη προσοχή δίδεται στις ψηλές σπονδυλωτές γέφυρες του αυτοκινητοδρόμου Λεμεσού-Πάφου, οι οποίες ελέγχονται πάνω σε ετήσια βάση και συμπληρώνονται τα ανάλογα δελτία ελέγχου, τα οποία αξιολογούνται από τον Κλάδο Μελετών Γεφυρών και Ειδικών Κατασκευών του Τμήματος Δημοσίων Έργων, σε συνεργασία με Συμβούλους Μελετητές.
4. Να σημειωθεί ότι στα πλαίσια των ελέγχων αυτών, όπου κρίνεται απαραίτητο μετά και από τις ανάλογες μελέτες συντηρούνται ή ανακατασκευάζονται γέφυρες.
5. Συγκεκριμένα, τα τελευταία χρόνια έχουν αναβαθμιστεί πέντε γέφυρες στον Παρακαμπτήριο Λεμεσού/Αυτοκινητόδρομο Λεμεσού-Πάφου (Γέφυρα Πολεμιδιών, Αγίου Συλά, Ύψωνα, Φράγματος Κούρρη, Λεωφόρος Νίκαιας), τέσσερις γέφυρες στον Αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Λεμεσού (Ποταμός Αλμυρός, Αλυκός, Γυαλιάς, ποταμός Καλόγηρος).
6. Επίσης, όσον αφορά τις γέφυρες Ζυγού-Αλασσα και Πεντάσχοιου παρά το Βασιλικό έχει κριθεί σκόπιμη η ολική ανακατασκευή/αντικατάσταση τους και έχουν συμπληρωθεί οι απαιτούμενες εργασίες. Παράλληλα, προωθείται η ενίσχυση/αναβάθμιση της γέφυρας στη Μονή και στην Καλαβασό στον Αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Λεμεσού, με στόχο το έργο να υλοποιηθεί τα έτη 2019 και 2020 αντίστοιχα.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.094, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ο αρχαιολογικός χώρος Αγίου Γεωργίου στην Πέγεια

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Κατά τα έτη 2015-2016, το Τμήμα Αρχαιοτήτων, σε συνεργασία με τον ανασκαφέα του Αγίου Γεωργίου Πέγειας, προχώρησε στην εκπόνηση προκαταρκτικής Μελέτης Διαχείρισης, με στόχο την προστασία, αναβάθμιση και ανάδειξη της θέσης, μέσα από μια σειρά βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων. Η εν λόγω Μελέτη Διαχείρισης, βασίζεται στην αρχή διατήρησης της αυθεντικότητας της περιοχής και των αξιών που ο χώρος αντιπροσωπεύει, στο σύνολό τους, συμπεριλαμβανομένων των

αρχαιολογικών, ιστορικών, πολιτιστικών, θρησκευτικών και περιβαλλοντικών αξιών. Ο Άγιος Γεώργιος Πέγειας, μαζί με τον Απόστολο Ανδρέα στην κατεχόμενη Καρπασία, αποτελούν τα δύο κύρια ιστορικά προσκυνήματα στο νησί, το ένα ανατολικά και το άλλο δυτικά, και ως εκ τούτου είναι αναγκαίο όπως οι όποιες εργασίες, εντός και εκτός του χώρου, διασφαλίζουν την αυθεντικότητα της ευρύτερης περιοχής, χωρίς να είναι παρεμβατικές.

2. Επί του παρόντος, ετοιμάζεται έκθεση με πληροφοριακό και οπτικό υλικό, για τη σημασία των μνημείων και της περιοχής, η οποία θα παρουσιασθεί σε μόνιμη βάση στο εκδοτήριο του αρχαιολογικού χώρου, για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εμπλεκόμενων φορέων και του κοινού, ώστε να προωθηθεί η προστασία των μνημείων.
3. Σχετικά με τα ψηφιδωτά αναφέρεται ότι, το Τμήμα Αρχαιοτήτων οφείλει πάντα να εξετάζει το θέμα της τοποθέτησης στεγάστρων, υπό το πρίσμα ποικίλων παραγόντων, όπως, ο βαθμός στον οποίο αυτά θα αλλοιώσουν το χαρακτήρα του χώρου και οι κλιματικές συνθήκες. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, οι δυνατοί άνεμοι στην περιοχή καθιστούν αναγκαία τη δημιουργία μεγάλης κατασκευής, ώστε να είναι ανθεκτική στις καιρικές συνθήκες, με αποτέλεσμα ο χώρος να απωλέσει τα χαρακτηριστικά του και συνεπώς τη σημασία του. Όπως προαναφέρθηκε, στόχος του Τμήματος Αρχαιοτήτων και των ανασκαφικών της περιοχής είναι η διατήρηση της αυθεντικότητας του Αγίου Γεωργίου Πέγειας. Τα στέγαστρα δεν είναι η μοναδική λύση για τη διατήρηση των ψηφιδωτών ή άλλων αρχαίων καταλοίπων. Για το λόγο αυτό, στο συγκεκριμένο χώρο εφαρμόζονται άλλες ενδεδειγμένες επιστημονικές μέθοδοι, όπως η κατάχωση και η συστηματική αξιολόγηση και συντήρηση των ψηφιδωτών από την εξειδικευμένη ομάδα συντήρησης ψηφιδωτών του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Επίσης, γίνεται συστηματικός καθαρισμός των αρχαίων κατάλοιπων.
4. Συναφώς αναφέρεται ότι, ο συνολικός αριθμός των επισκεπτών στον εν λόγω χώρο, κατά τα τελευταία πέντε έτη, ανέρχεται στους 23 665 (αναλυτικά: για το 2013=4 256, για το 2014=4 124, για το 2015=5 095, για το 2016=4 850 και για το 2017=5 340).
5. Παραμένω στη διάθεσή σας για τυχόν πρόσθετες διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.103, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Η απάντηση στο ερώτημα που εγείρεται στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.103 είναι η ακόλουθη:

2. Η Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθένειας (ΕΚΑΑ) εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (Παράρτημα 1), το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2009 για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (Παράρτημα 2) και την Απόφαση αριθ. S1 της 12^{ης} Ιουνίου 2009, της Διοικητικής Επιτροπής για τον Συντονισμό των Συστημάτων Κοινωνικής Ασφάλειας, σχετικά με την ΕΚΑΑ (Παράρτημα 3).
3. Η μορφή και τα τεχνικά χαρακτηριστικά της ΕΚΑΑ καθορίζονται στην Απόφαση αριθ. S2 της 12^{ης} Ιουνίου 2009, της Διοικητικής Επιτροπής για τον Συντονισμό των Συστημάτων Κοινωνικής Ασφάλειας (Παράρτημα 4), σχετικά με τα τεχνικά χαρακτηριστικά της. Σύμφωνα με την Απόφαση, τα προτυπωμένα πεδία της ΕΚΑΑ αναγράφονται στην επίσημη γλώσσα κάθε Κράτους Μέλους (η μία από τις επίσημες γλώσσες) ενώ τα προσωπικά στοιχεία του κατόχου, αναγράφονται με λατινικούς χαρακτήρες προκειμένου να διευκολύνεται η αναγνώριση και γενικότερα ο χειρισμός των υπό αναφορά υποθέσεων. Δείγματα των ΕΚΑΑ της κάθε χώρας είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=653&langId=en>) με οδηγίες για την αναγνώριση της κάρτας.
4. Οι ίδιοι Κανονισμοί περιλαμβάνουν πρόνοιες για την εκ των υστέρων διευθέτηση αποζημιώσεων για περιπτώσεις όπου, λόγω των ιδιομορφιών του συστήματος υγείας του Κράτους Μέλους θεραπείας, ή απώλειας, ή μη αναγνώριση της Κάρτας, δεν έγινε κατορθωτή η επιτόπου αποζημίωση της νοσηλείας. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο δικαιούχος αποτείνεται στο Υπουργείο Υγείας το οποίο διερευνά το συμβάν σύμφωνα με τις πρόνοιες των πιο πάνω Κανονισμών και αποζημιώνει όπου το αίτημα κρίνεται δικαιολογημένο.
5. Κατά καιρούς γινόμαστε δέκτες μικρού αριθμού παραπόνων που αφορούν λανθασμένη χρήση της ΕΚΑΑ από τους πάροχους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που λειτουργούν στα διάφορα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνήθως, πρόκειται για μεμονωμένες περιπτώσεις όπου οι λειτουργοί του πάροχου δεν είναι πλήρως ενημερωμένοι για την ορθή χρήση της ΕΚΑΑ. Στις περιπτώσεις αυτές ενεργοποιείται η εναλλακτική διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 4, διασφαλίζοντας ότι ο πολίτης απολαμβάνει απρόσκοπτα τα δικαιώματά του.

6. Το Υπουργείο Υγείας συμμετέχει στα αρμόδια όργανα που εποπτεύουν την εφαρμογή των πιο πάνω Ευρωπαϊκών Κανονισμών. Συμβάλλει τόσο στον εντοπισμό των προβλημάτων όσο και στην επίλυση και τη συνεχή βελτίωση προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών. Βαρύτητα δίνεται στην προσπάθεια για ενημέρωση των πολιτών αλλά ιδιαίτερη προσπάθεια καταβάλλεται για την ορθή ενημέρωση των λειτουργών εξυπηρέτησης οι οποίοι θα πρέπει να γνωρίζουν τους Κανονισμούς και να είναι σε θέση να βοηθήσουν τους πολίτες να χρησιμοποιήσουν τις δυνατότητες και τις ευκολίες που τους παρέχει η Ευρωπαϊκή Νομοθεσία.
7. Το Υπουργείο Υγείας έχει εντοπίσει μεμονωμένα μικροπροβλήματα στη λειτουργία του συστήματος, τα οποία ωστόσο, επιλύονται με εναλλακτικές διαδικασίες, οι οποίες προβλέπονται στους Κανονισμούς. Παρόλα αυτά, πάντα υπάρχει περιθώριο βελτίωσης. Θεωρούμε ότι η αναγραφή στοιχείων σε διάφορες γλώσσες δεν αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα στην ορθή χρήση της ΕΚΑΑ. Οι βελτιώσεις προωθούνται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο από τα όργανα επίβλεψης της λειτουργίας των Κανονισμών στα οποία το Υπουργείο Υγείας συμμετέχει. Σύντομα (καλοκαίρι του 2019) αναμένεται να λειτουργήσει το πανευρωπαϊκό ηλεκτρονικό σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών κοινωνικής ασφάλισης, γνωστό ως EESSI (πληροφορίες στην ιστοσελίδα <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=869>) το οποίο αναμένεται να συμβάλει στον περιορισμό της λανθασμένης χρήσης των προνοιών των Κανονισμών και ενδεχομένως να αποτελέσει την βάση για την μετατροπή της ΕΚΑΑ σε ηλεκτρονική στα επόμενα χρόνια.
8. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στην βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.111, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την ερώτηση του Έντιμου Βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη, σε σχέση με τα δύο περιστατικά παρενόχλησης του αλιευτικού σκάφους “Μπουμπουλίνα”, σας πληροφορήσω τα εξής:

Το Υπουργείο Εξωτερικών ήταν ενήμερο από την πρώτη στιγμή για τα δύο περιστατικά παρενόχλησης του αλιευτικού σκάφους “Μπουμπουλίνα” στην ανοικτή θάλασσα στις 16 και 30 Αυγούστου 2018. Σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, το Υπουργείο Εξωτερικών είχε συλλέξει όλες τις σχετικές πληροφορίες με σκοπό να προβεί στις δέουσες ενέργειες.

Στη συνέχεια, με επιστολή του ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Κυπριακής Δημοκρατίας στον ΟΗΕ κατήγγειλε τα περιστατικά στον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ, η οποία κυκλοφόρησε ως Έγγραφο των Ηνωμένων Εθνών με ημερομηνία 01 Οκτωβρίου 2018, ενώ η Αναπληρώτρια Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ προέβη σε γραπτό διάβημα προς τον επικεφαλής της Γενικής Διεύθυνσης Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σημειώνεται πως οι ως άνω γραπτές καταγγελίες αναφέρονται και στο περιστατικό της σύλληψης αλιευτικού σκάφους υπό κυπριακή σημαία εντός χωρικής θάλασσας της ΚΔ ανοικτά του Κορμακίτη από τις κατοχικές αρχές την 21^η Σεπτεμβρίου 2018.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.123, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην Κοινοβουλευτική ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.123 και παραθέτω πίνακα με τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία που αφορούν σε καταγγελίες που έχουν γίνει τα τελευταία δύο χρόνια σε άτομα ή επιχειρήσεις που πωλούν αλκοόλ ή τσιγάρα:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΚΑΤΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ Ή ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Αδίκημα	2016	2017	2018 (Ιαν.-Σεπτ.)
Προμήθεια καπνού σε ανήλικο	1	-	-
Πώληση οινοπνευματωδών ποτών και τσιγάρων σε παιδιά κάτω των 14 χρονών	-	1	1
Πώληση, διάθεση ή χορήγηση ποτού σε πρόσωπο κάτω των 17 χρονών	11	20	18
Σύνολο	12	21	19

..»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.127, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Συντήρηση του δρόμου Χοιροκοιτίας-Οράς

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ο δρόμος έχει επιθεωρηθεί από αρμόδιους λειτουργούς του Τμήματος Δημοσίων Έργων και χρήζει συντήρησης. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων προγραμματίζει την ένταξη της επίστρωσης του δρόμου Χοιροκοιτίας-Οράς στο πρόγραμμα περιοδικής συντήρησης του 2019, μήκους 8,3 χλμ. (Ε133-τμήμα Βάβλα-Ορά).»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.130, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Ολοκλήρωση των πεζοδρομίων κατά μήκος του κεντρικού δρόμου της Κοινότητας Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Κατά μήκος του του κεντρικού δρόμου της Κοινότητας Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς έχουν κατασκευαστεί εντός του 2015, πεζοδρόμια συνολικού μήκους 1100 μ. συνολικής αξίας €50.000. Για την κατασκευή των υπολοίπων πεζοδρομίων μήκους 1500 μ. προωθείται σταδιακά η διαδικασία από το Τμήμα Δημοσίων Έργων ανάλογα με τις διαθέσιμες πιστώσεις.
3. Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους θα κατασκευαστεί πεζοδρόμιο μικρού μήκους από συνεργείο του Επαρχιακού Μηχανικού Πάφου του Τμήματος Δημοσίων Έργων. Εντός του 2019 προγραμματίζεται η κατασκευή πεζοδρομίων μεγαλύτερου μήκους που θα περιλαμβάνει και την τοποθέτηση αποχετευτικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.131, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.132, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Σχετικά με το θέμα της σηματοδότησης της περιοχής “Blue Lagoon” στον Ακάμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 1) Ασκώντας τις εξουσίες που μου χορηγούνται δυνάμει του άρθρου 3 των περί Προστασίας των λουομένων εν τη Θαλάσση Νόμων του 1968, του 1986 και του 2017 εκδίδω Διάταγμα με το οποίο κηρύσσονται θαλάσσιες περιοχές επιφυλαχθείσες αποκλειστικά για λουομένους. Εντός των περιοχών αυτών που σηματοδοτούνται ευκρινώς με σημαντήρες, απαγορεύεται να διέρχεται ή ελλιμενίζεται ή να σταθμεύει άκατος ή μηχανοκίνητο όχημα.
- 2) Η περιοχή “Blue Lagoon” δεν έχει ποτέ κηρυχθεί ως περιοχή λουομένων αλλά ούτε και έχει επίσημα μέχρι σήμερα υποβληθεί σχετικό αίτημα από την αρμόδια Τοπική Αρχή προς την Συμβουλευτική Επιτροπή της οποίας προεδρεύει η Έπαρχος Πάφου, για να κηρυχθεί ως τέτοια.
- 3) Η περιοχή ευρίσκεται στη χερσόνησο του Ακάμα η οποία είναι ενταγμένη στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο “Natura 2000” ως προστατευόμενη φυσική περιοχή. Ως εκ τούτου, παρόλο που το δίκτυο “Natura 2000” δεν απαγορεύει τις δραστηριότητες εντός των ορίων του, γενικά στις περιοχές αυτές πρέπει να αποφεύγονται έργα και δραστηριότητες που αναμένεται να επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στα σπάνια είδη και τους οικοτόπους.
- 4) Για να κηρυχθεί η πιο πάνω περιοχή ή μέρος αυτής ως περιοχή λουομένων και να σηματοδοτηθεί κατάλληλα, θα πρέπει να προηγηθεί διαβούλευση των αρμόδιων Κυβερνητικών Υπηρεσιών υπό την Έπαρχο Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.143, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.150, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μαρίνου Σιζόπουλου

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.162, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.162, από το αρμόδιο Τμήμα, Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, με βάση τον περί Τροφίμων (Έλεγχο και Πώληση) Νόμο του 1996 έως 2014, έχουν αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, του ελέγχου των τροφίμων μη ζωικής προέλευσης σε όλη την τροφική αλυσίδα περιλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που παρασκευάζουν και συσκευάζουν τρόφιμα και ποτά που παράγονται ή περιέχουν βιομηχανική κάνναβη.
3. Στον εν λόγω Νόμο, δεν υπάρχει οποιαδήποτε πρόνοια που να περιορίζει ή να απαγορεύει την εισαγωγή, παραγωγή, επεξεργασία ή πώληση οποιουδήποτε τροφίμου ή ποτού το οποίο προέρχεται από ή περιέχει βιομηχανική κάνναβη ή παράγωγο αυτής.
4. Ωστόσο, σημειώνεται πως τρόφιμα που παράγονται ή περιέχουν βιομηχανική κάνναβη (σπόροι, λάδι, αλεύρι, τσάι κλπ) κυκλοφορούν ελεύθερα εδώ και πάρα πολλά χρόνια τόσο στην Κύπρο όσο και σε άλλα Κράτη Μέλη/Τρίτες Χώρες.
5. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, και στην απουσία συγκεκριμένης νομοθετικής ρύθμισης, προέκυπταν συνεχώς προβλήματα ως προς τον τρόπο αντιμετώπισης των τροφίμων και ποτών που παράγονται ή περιέχουν βιομηχανική κάνναβη και επίσης τον τρόπο αντιμετώπισης των αιτημάτων επιχειρηματιών τροφίμων να παράξουν τέτοια τρόφιμα.
6. Με βάση τα πιο πάνω, το όλο θέμα είχε συζητηθεί κατ' επανάληψη στο Συμβούλιο Ασφάλειας Τροφίμων όπου αποφασίστηκε όπως καθορισθούν με Διάταγμα [με βάση τον περί Τροφίμων (Έλεγχο και Πώληση) Νόμο] ανώτατα όρια της ουσίας Τετραϋδροκανναβινόλης (THC) σε τρόφιμα. Σημειώνεται πως κατά τον καθορισμό των ανωτάτων ορίων είχαν ληφθεί σοβαρά υπόψη και τα ανώτατα όρια της ουσίας THC σε τρόφιμα και ποτά που είχαν καθορισθεί από άλλα Κράτη Μέλη.
7. Όσον αφορά την επισήμανση της παραγράφου 3, θα πρέπει να διευκρινιστεί πως τα αλκοολούχα ποτά καλύπτονται από την παράγραφο 3(γ) του Διατάγματος ("0,2 mg/Kg σε άλλα τρόφιμα και ποτά εξαιρουμένων των αναψυκτικών και των μη αλκοολούχων ποτών").
8. Ως εκ τούτου, θεωρείται ότι με την έκδοση του Διατάγματος αυτού, προστατεύεται η δημόσια υγεία καθώς θα εισαχθούν ανώτατα όρια στην ουσία THC ενώ παράλληλα θα συνεχίσουν να κυκλοφορούν νόμιμα τα προϊόντα που παράγονται ή περιέχουν βιομηχανική κάνναβη και ήδη κυκλοφορούν στην αγορά τόσο της Κύπρου όσο και άλλων Κρατών Μελών. Είναι επίσης σημαντικό να αναφερθεί πως η πλειοψηφία αυτών των προϊόντων δεν περιέχει την ουσία THC σε ποσοστά μεγαλύτερα από αυτά που καθορίζονται στο Διάταγμα.
9. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.163, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.163 και επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι στην Αστυνομία έχει καταγγελθεί μόνο μία (1) υπόθεση που αφορά παράβαση του περί Ελέγχου των Γραφείων Εγγραφής Λειτουργιών Κηδειών και Ταριχευτών Νόμου 182(Ι)/2013 και για τη λειτουργία Γραφείου Κηδειών χωρίς Άδεια. Η καταγγελία έγινε από το Σύλλογο Λειτουργιών Κηδειών και Ταριχευτών στις 28/7/2018 στον Κεντρικό Αστυνομικό Σταθμό Πάφου και είναι υπό διερεύνηση. Σημειώνεται, όμως, ότι για τα ερωτήματά σας αναφορικά με τα γραφεία που έχουν αποταθεί και εξασφαλίζει ή όχι άδεια καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο είναι το Υπουργείο Εσωτερικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.171, ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα, αναφορικά με το ερώτημα που υπέβαλε ο βουλευτής εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, κύριος Κυριάκος Χατζηγιάννης:

- (α) Στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν υπάρχει επιτροπή αξιολόγησης των παιχνιδιών ή άλλου εξοπλισμού εντός των χώρων των νηπιαγωγείων.

- (β) Υπεύθυνες για την αγορά εξοπλισμού για το κάθε νηπιαγωγείο είναι οι Σχολικές Εφορείες, οι οποίες σε συνεργασία με τις διευθύνσεις των νηπιαγωγείων, προχωρούν ακολουθώντας τις νομομισμένες διαδικασίες περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων.
- (γ) Για τον σκοπό αυτό, το Γραφείο Ασφάλειας και Υγείας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, έχει επιμορφώσει αριθμό νηπιαγωγών και προσωπικό των Σχολικών Εφορειών αναφορικά με τα πρότυπα που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αγορά εξοπλισμού εξωτερικού χώρου για τα δημόσια νηπιαγωγεία. Σχετικό υλικό μπορείτε να εντοπίσετε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στον ακόλουθο σύνδεσμο: http://www.rnoec.gov.cy/politiki_amyha/asfaleia_ygeia/epimorfotiko_yliko/asfaleia_stous_raichnidotopous.pdf. Σημειώνεται ότι, προγραμματίζεται επανάληψη των επιμορφωτικών αυτών σεμιναρίων από το Γραφείο Ασφάλειας και Υγείας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.
- (δ) Επιπλέον, το Γραφείο Ασφάλειας και Υγείας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, εφόσον κληθεί, διενεργεί εκτίμηση κινδύνου, κυρίως στους παιχνιδότοπους των δημόσιων νηπιαγωγείων και συντάσσει έκθεση, η οποία περιλαμβάνει παρατηρήσεις και εισηγήσεις για βελτίωση, συντήρηση ή απόσυρση παιχνιδιών. Οι εκθέσεις προωθούνται στις Σχολικές Εφορείες για λήψη μέτρων.
- (ε) Πρόσφατα, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού κλήθηκε σε συνεδρίαση της Επιτροπής Εσωτερικών για συζήτηση Πρότασης Νόμου που κατατέθηκε από τον κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών με τίτλο “Ο περί του Καθορισμού των Προϋποθέσεων και των Τεχνικών Προδιαγραφών για την Κατασκευή και Ασφαλή Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχο των Παιδότοπων και Παιδικών Χαρών Νόμος του 2018”.
- (στ) Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θα καταθέσει σύντομα τις απόψεις του στην Επιτροπή Εσωτερικών για τη σχετική Πρόταση Νόμου.
2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.172, ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Ολοκλήρωση του αποχετευτικού συστήματος στη Λάρνακα

Επιθυμώ ν’ αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Το κατασκευαστικό συμβόλαιο C12 του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λάρνακας, που έχει ως χώρο εκτέλεσης την ευρύτερη περιοχή Χρυσοπολίτισσας και Αγίου Ιωάννη, είχε, πράγματι, παρέλθει κατά πολύ την υπολογισθείσα ημερομηνία ολοκλήρωσής του. Η συνεχής ανεύρεση αρχαιοτήτων κατά την εκτέλεση του έργου, οφείλεται στο γεγονός ότι, η εν λόγω περιοχή αποτελεί, όχι μόνο τον πυρήνα της σύγχρονης πόλης της Λάρνακας, αλλά και του μεσαιωνικού οικισμού της και του αρχαίου Κιτίου. Για το λόγο αυτό, το Τμήμα Αρχαιοτήτων, από το 1966, με σειρά Κανονιστικών Διοικητικών Πράξεων, έχει κηρύξει τη συγκεκριμένη περιοχή ως Αρχαίο Μνημείο Β΄ Πίνακα.
2. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων, με επιστολή του προς το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2006, πληροφορούσε ότι “ένα σημαντικό μέρος της περιοχής του έργου περιλαμβάνει αρχαιότητες και Αρχαία Μνημεία”. Με την ίδια επιστολή, γνωστοποιούσε στο Συμβούλιο τις υποχρεώσεις του κατά την ανεύρεση αρχαιοτήτων, οι οποίες αφορούν τα ακόλουθα:
  - α. Η απόφαση για το μέλλον των αρχαίων καταλοίπων στην περιοχή του έργου, εναπόκειται στη διακριτική εξουσία του Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων.
  - β. Τη συμπερίληψη πρόνοιας στο συμβόλαιο, ώστε ο εργολάβος που θα αναλάβει την εκτέλεση του έργου να είναι συμβατικά υποχρεωμένος να συνεργάζεται πλήρως με το προσωπικό του Τμήματος Αρχαιοτήτων και να υπάρχει κάθε βοήθεια για επίσπευση της έρευνας.
  - γ. Τη συμπερίληψη πρόνοιας, ώστε να υπάρχει διαθέσιμο κονδύλι για υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού του Τμήματος Αρχαιοτήτων.
3. Η υπό αναφορά επιστολή του Τμήματος Αρχαιοτήτων, έγινε αποδεκτή από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας και περιλήφθηκε ως Παράρτημα στα σχετικά έγγραφα της σύμβασης. Επιπλέον, το άρθρο 1.11 του τόμου ΙΙΒ των τεχνικών προδιαγραφών της σύμβασης, σχετικά με τις αρχαιότητες, επιβάλλει την πλήρη ικανοποίηση των απαιτήσεων που αναφέρονται στην εν λόγω επιστολή.
4. Συνεπώς, θέση του Τμήματος Αρχαιοτήτων και κατ’ επέκταση και του Υπουργείου Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων, είναι ότι, αφού όλες οι ανασκαφικές και άλλες εργασίες στις οποίες εμπλέκεται το Τμήμα Αρχαιοτήτων, απαιτούνταν στα πλαίσια του κατασκευαστικού συμβολαίου, θα έπρεπε να ληφθούν από μέρους του Συμβουλίου οι ανάλογες οικονομικές και άλλες πρόνοιες επί της σύμβασης. Σχετικός είναι και ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς (Αναθεωρημένη) (Κυρωτικός) Νόμος του 2000 [Ν. 9(ΙΙΙ)/2000].

5. Λόγω των καθυστερήσεων που παρατηρήθηκαν και του αυξημένου κόστους, το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας με επιστολή του ημερ. 10 Οκτωβρίου 2018, ενημέρωσε το Τμήμα Αρχαιοτήτων ότι διέκοψε το Συμβόλαιο C12 και θα προκηρύξει εκ νέου διαγωνισμό, με αναθεωρημένους όρους. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων με τη σειρά του, ήδη εξέφρασε την ετοιμότητά του να συνεργαστεί με το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας, ώστε σ' ένα νέο συμβόλαιο, ν' αποφευχθούν παρόμοια προβλήματα και να προβλεφθούν πρόνοιες, ώστε να διασφαλιστεί η ευδόωση του Έργου. Συγκεκριμένα, η νέα σύμβαση θα πρέπει να πραγματεύεται διεξοδικά τα θέματα καθυστερήσεων και αποζημιώσεων λόγω ανεύρεσης αρχαιοτήτων και να περιλαμβάνει ανάλογες πρόνοιες (οικονομικές και τεχνικές), για διευκόλυνση του έργου του Τμήματος Αρχαιοτήτων και για ασφάλεια του προσωπικού του, αφού η ανεύρεση αρχαιοτήτων ενδεχομένως να προϋποθέτει επιπλέον διαπλάτυνσεις και άλλες εκσκαφές, πέραν της αρχικής εκσκαφής. Επιπλέον, το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας, θα πρέπει να λάβει υπόψη ότι σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων μεγάλης σπουδαιότητας (όπως το ψηφιδωτό επί της οδού Αγίου Νεοφύτου), εναπόκειται στη Διευθύντρια του Τμήματος Αρχαιοτήτων να αποφασίσει για το μέλλον τους και ενδεχόμενη απόφασή της, ίσως συνεπάγεται δραστικές αλλαγές επί της μελέτης.

6. Παραμένω στη διάθεσή σας για τυχόν πρόσθετες διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.174, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Η απάντηση στο ερώτημα που εγείρει ο έντιμος βουλευτής κ. Χρίστος Ορφανίδης, με αρ. Ερ. 23.06.011.03.174, από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

(α) Οι εργασίες που αφορούν τη νέα πτέρυγα του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας βρίσκονται σε εξέλιξη στο εσωτερικό μέρος του κτιρίου. Για λεπτομέρειες που αφορούν αναλυτικά το στάδιο εργασιών ανά Τμήμα, θα πρέπει να ερωτηθεί το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το οποίο είναι η Αναθέτουσα Αρχή του έργου.

(β) Όσον αφορά την ημερομηνία παράδοσης του έργου, σας πληροφορούμε ότι σύμφωνα πάντοτε με το Τμήμα Δημοσίων Έργων, αναμένεται να παραδοθεί πριν το τέλος Απριλίου 2019.

2. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.174, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Επέκταση Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Μέχρι στιγμής έχει αποπερατωθεί περίπου το 70% των συνολικών εργασιών που αφορούν την επέκταση του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας. Στο παρόν στάδιο εκτελούνται οι πιο κάτω εργασίες:

(α) τοποθέτηση κεραμικών και ψευδοροφών στο ισόγειο και

(β) τοποθέτηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων στον πρώτο και τρίτο όροφο.

3. Σύμφωνα με τον Φιλικό Διακανονισμό που επιτεύχθηκε στις 2/5/2018 στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) παρουσία του Εργολάβου, αναθεωρημένη ημερομηνία αποπεράτωσης του Έργου έχει οριστεί η 30^η Απριλίου 2019.

4. Τέλος επισημαίνω ότι το Τμήμα Δημοσίων Έργων και το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ούτως ώστε το Έργο να ολοκληρωθεί στη συμφωνηθείσα ημερομηνία, καθώς τα αρμόδια Τμήματα παρακολουθούν στενά την εξέλιξη του Έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.181, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Συμβάσεις που αφορούν κόψιμο, μάζεμα και απομάκρυνση χόρτων, καθώς και μάζεμα και απομάκρυνση άλλων αποβλήτων και αχρήστων αντικειμένων από το οδικό δίκτυο

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- Στις Συμβάσεις για την καθαριότητα του οδικού δικτύου υπάρχει η πρόνοια κατοχής Άδειας Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικού Καταχώρησης, σύμφωνα με τους "περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2016" και τους ισχύοντες Κανονισμούς, και περιλαμβάνει βιοαποδομήσιμα απόβλητα, χώματα και πέρτες, άλλα μη βιοαποδομήσιμα απόβλητα, που υπάρχουν στο οδικό δίκτυο π.χ. τενεκεδάκια και χαρτιά, καθώς και υπολείμματα από τον καθαρισμό δρόμων.

- Στην Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή στο Πιστοποιητικό Καταχώρησης υπάρχει όρος για παράδοση των αποβλήτων σε αδειοδοτημένες μονάδες επεξεργασίας, ενώ η πρόνοια αυτή τονίζεται ξεκάθαρα και στις συμβάσεις του Τμήματος. Επιπρόσθετα, ο επιτυχών προσφοροδότης υποχρεούται να συμπληρώνει το Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης, που υπογράφεται από τον παραγωγό, τον μεταφορέα και τον τελικό αποδέκτη των αποβλήτων, ώστε με αυτό τον τρόπο να παρακολουθείται η απόρριψή τους.
- Με τον όρο Άχρηστα αντικείμενα/απορρίμματα νοούνται όλων των ειδών τα ανόργανα υλικά (όπως πλαστικά, νάιλον και άλλα συνθετικά υλικά, χαρτιά, τενεκεδάκια ή άλλα δοχεία, γυαλιά, φθαρμένα τεμάχια ελαστικών κτλ.), και δεν υπάρχει πρόνοια στο συμβόλαιο για διαχωρισμό τους, αλλά υποχρέωση να παραδίδονται όλα μαζί, σαν υπολείμματα από τον καθαρισμό δρόμων, σε αδειοδοτημένο διαχειριστή, ΧΥΤΥ ή ΟΕΔΑ, καθότι η εργασία αυτή θεωρείται επικίνδυνη, λόγω της κυκλοφοριακής κίνησης. Παρόλα αυτά ορισμένοι εργολάβοι ξεχωρίζουν τα τενεκεδάκια και τα πλαστικά, ωστόσο οι ποσότητες που συλλέγουν είναι μικρές.
- Όσον αφορά συσκευές ηλεκτρικού ή ηλεκτρονικού εξοπλισμού, επικίνδυνα απόβλητα, ολόκληρα ελαστικά, νεκρά ζώα ή έπιπλα, έχει τεθεί πρόνοια να ειδοποιείται ο Υπεύθυνος Συντονιστής του Τμήματος Δημοσίων Έργων για τον κατάλληλο χειρισμό (π.χ. παράδοση σε αδειοδοτημένους ανακυκλωτές).
- Επίσης υπάρχει πρόνοια στο συμβόλαιο για απαγόρευση ανάμειξης επικίνδυνων με μη επικίνδυνα απόβλητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.183, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση, επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα πιο κάτω:

1. Από τις 14/7/2018, ημερομηνία εφαρμογής του τροποποιητικού νόμου περί Προστασίας και Διαχείρισης Αγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου, βάσει του οποίου όλα τα αδικήματα ρυθμίζονται με εξώδικο πρόστιμο, έχουν εκδοθεί 224 εξώδικα και το συνολικό πρόστιμο είναι €766.687.
2. Μέχρι σήμερα έχουν πληρωθεί 118 εξώδικα (ποσοστό 54%) και έχει εισπραχθεί το ποσό των €262.618.
3. 106 εξώδικα δεν έχουν πληρωθεί εκ των οποίων 37 εκκρεμούν για να πληρωθούν (ποσοστό 17%) ενώ άλλα 69 εξώδικα (ποσοστό 29%) παρουσιάστηκε ή θα παρουσιαστεί ενώπιον δικαστηρίου.
4. Κατά το μήνα Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους, έχουν εκδοθεί 27 εξώδικα με συνολικό πρόστιμο €105.266.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.186, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Βελτίωση και αναβάθμιση της Λεωφόρου Ελλάδος στον Δήμο Πάφου

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η πολιτική για κατασκευή κτιστών κεντρικών νησίδων στους κεντρικούς δρόμους βασίζεται στις πρόνοιες των Τοπικών Σχεδίων που μεταξύ άλλων, αναφέρουν την κατασκευή φυσικού διαχωρισμού των κατευθύνσεων κυκλοφορίας και τον περιορισμό των προσβάσεων.
3. Τα αρμόδια Τμήματα που εξετάζουν τα σχέδια αναβάθμισης/βελτίωσης δρόμων, που είναι το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και η Αστυνομία υποστηρίζουν την εφαρμογή του μέτρου αυτού λόγω των πολλαπλών και θετικών επιπτώσεων, ως ακολούθως:
  - (α) Το επίπεδο οδικής ασφάλειας αναβαθμίζεται αφού σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία οδικών συγκρούσεων του Αρχηγείου Αστυνομίας, μία εκ των συχνότερων αιτιών πρόκλησης οδικών συγκρούσεων είναι η διενέργεια δεξιόστροφων κινήσεων. Η κτιστή κεντρική νησίδα αποτρέπει αποτελεσματικά τις παράνομες δεξιόστροφες κινήσεις, τις παράνομες επαναστροφές, τα παράνομα προσπεράσματα, την παράνομη στάθμευση στην αντίθετη πορεία κυκλοφορίας κ.ά. Η κτιστή νησίδα αυξάνει το επίπεδο οδικής ασφάλειας και για τους πεζούς που διασταυρώνουν το δρόμο, αφού πλέον ο πεζός θα έχει τη δυνατότητα για έλεγχο και διασταύρωση του δρόμου σε δύο στάδια.
  - (β) Οι κτιστές κεντρικές νησίδες βάσει βιβλιογραφίας και εμπειριών άλλων χωρών αυξάνουν την χωρητικότητα του δρόμου. Η Λεωφόρος Ελλάδος ήδη παρουσιάζει πολύ μεγάλη κυκλοφοριακή κίνηση κατά τις ώρες αιχμής με αποτέλεσμα να υπάρχει κορεσμός στις κύριες συμβολές.
  - (γ) Η εμπορικότητα του δρόμου όχι μόνο δεν επηρεάζεται αρνητικά αλλά βελτιώνεται και αναβαθμίζεται αφού δημιουργείται μεγάλος αριθμός κόλπων στάθμευσης οχημάτων σε όλο το

μήκος του υπό μελέτη έργου. Σε καμιά περίπτωση όμως δεν πρέπει να συνδέεται η εμπορικότητα ενός δρόμου με την ανοχή για διενέργεια παράνομων δεξιόστροφων κινήσεων και παράνομη στάθμευση στην αντίθετη πορεία κυκλοφορίας. Το πιο πάνω αποδεικνύεται και με την πρόσφατη ολοκλήρωση του έργου βελτίωσης της Λεωφόρου Αγλαντζιάς και τμημάτων των λεωφόρων Λάρνακος και Αμμοχώστου, που διαλαμβάνει κτιστή κεντρική νησίδα, στο οποίο η αναβάθμιση της εμπορικότητας και η προώθηση νέων αναπτύξεων κατά μήκος των δρόμων αυτών είναι έντονη και εμφανής.

- (δ) Η προσβασιμότητα δεν επηρεάζεται από την κτιστή κεντρική νησίδα. Το έργο διαλαμβάνει 2 κυκλικούς κόμβους, 2 φωτοελεγχόμενες συμβολές, 2 σημεία όπου θα μπορούν να διενεργούνται δεξιόστροφες κινήσεις και δεκάδες σημεία όπου θα διενεργούνται αριστερόστροφες κινήσεις των οχημάτων. Καμιά διακίνηση οχημάτων από νότια ή βόρεια προς τα ανατολικά ή δυτικά δεν επιβαρύνεται λόγω των ρυθμίσεων που έχουν αποφασιστεί στο ρυθμιστικό σχέδιο. Αντιθέτως, με το μέτρο της νησίδας θα απαμβλυνθεί η υφιστάμενη κατάσταση, η οποία λόγω των πολυάριθμων συμβολών και σχηματικών προσβάσεων στις οποίες διενεργούνται όλες οι κινήσεις οχημάτων καθώς και των παράνομων δεξιόστροφων κινήσεων των οχημάτων και στάθμευση στην αντίθετη πορεία κυκλοφορίας, τα διερχόμενα οχήματα είναι αναγκασμένα να αναμένουν για τη διεκπεραίωση των κινήσεων αυτών, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται η λειτουργικότητα της Λεωφόρου.
- (ε) Η Λεωφόρος Ελλάδος ήδη διαλαμβάνει συνεχή άσπρη γραμμή στον άξονα του δρόμου η οποία απαγορεύει τις δεξιόστροφες κινήσεις οχημάτων. Ωστόσο, η πλειοψηφία των οδηγών δεν συμμορφώνεται με την υφιστάμενη σήμανση. Η εναλλακτική λύση της δημιουργίας ζωγραφιστής νησίδας δεν θα επίλυε τα προβλήματα που παρατηρούνται αφού πάλι οι οδηγοί δεν θα συμμορφώνονταν με το μέτρο αυτό. Επίσης, όπως έχει διαπιστωθεί η αστυνόμευση του δρόμου αυτού όλο το 24ωρο δεν είναι εφικτή.
- (στ) Το Αρχηγείο Αστυνομίας έχει ήδη διαβουλευτεί με την Πυροσβεστική Υπηρεσία και δεν έχουν διατυπωθεί οποιεσδήποτε αρνητικές θέσεις για την κατασκευή της νησίδας. Η διακίνηση πυροσβεστικών οχημάτων ή και άλλων οχημάτων έκτακτης ανάγκης δεν παρεμποδίζεται από την κτιστή νησίδα. Τα οχήματα αυτά και οι κατάλληλα εκπαιδευμένοι οδηγοί τους έχουν την ικανότητα για διακίνηση σε οποιοδήποτε οδικό δίκτυο.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.191, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Σημείωση: Η απάντηση της υπουργού είναι άκρως απόρρητη.

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.192, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σχετικά με την υπό αναφορά Ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με έλεγχο που έγινε στα Μητρώα του Αστυνομικού Σταθμού Ορόκλινης διαπιστώθηκε ότι μέχρι στιγμής δεν έχει καταγγελθεί περιστατικό, όπως περιγράφεται στην Ερώτηση. Ωστόσο, ο Υπεύθυνος του Αστυνομικού Σταθμού Ορόκλινης επικοινωνήσε με τον Δήμαρχο Λειβαδιών, ο οποίος τον πληροφόρησε ότι έγιναν σχετικές καταγγελίες πρόσφατα στο Δημαρχείο.
3. Στις 30/10/2018 ο Δήμαρχος Λειβαδιών είχε συνάντηση με το αρμόδιο Τμήμα Γεωργίας, το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και το Τμήμα Περιβάλλοντος. Πραγματοποίησαν επιτόπου εξετάσεις, όπου εντόπισαν ένα κουφάρι ζώου σε ανοικτό χώρο. Από κοινού αποφάσισαν να λάβουν διάφορα μέτρα, όπως επιβολή προστίμων και συνεργασία με Εταιρείες Ανακύκλωσης, για την αντιμετώπιση του προβλήματος που εντοπίστηκε. Σε κάποιες άλλες περιπτώσεις εντοπίστε καύση σκουπιδιών στην Κτηνοτροφική Περιοχή.
4. Το θέμα θα συνεχίσει να παρακολουθείται από την Αστυνομία και πάντοτε υπάρχει ετοιμότητα διερεύνησης οποιασδήποτε υπόθεσης καταγγελθεί, στα πλαίσια των εξουσιών και αρμοδιοτήτων της.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.195, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμούμε να σας πληροφορήσουμε τα ακόλουθα:

1. Στα πλαίσια της υλοποίησης της προγραμματικής δέσμευσης του Προέδρου της Δημοκρατίας για τη δημιουργία Υφυπουργείου Πολιτισμού, συστάθηκε τον Μάρτιο του 2018 ενδοϋπηρεσιακή επιτροπή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Καθήκον της Επιτροπής ήταν η ετοιμασία πρότασης για τη δημιουργία μιας αυτόνομης διοικητικής δομής για τον πολιτισμό και τις τέχνες, μέσω μιας στρατηγικής

και ολοκληρωμένης προσπάθειας ενθάρρυνσης της πολιτιστικής δημιουργίας και ανάδειξης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Η πρόταση (εισηγητικό έγγραφο) έχει ολοκληρωθεί από την Επιτροπή και έχει υποβληθεί ενώπιον του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού αρχές Οκτωβρίου 2018 για ενημέρωση και λήψη απόφασης για τα θέματα που απορρέουν από την εν λόγω μελέτη.

2. Όσον αφορά στην ερώτησή σας σχετικά με την εξέλιξη της Πλατφόρμας Σύγχρονου Χορού Κύπρου, σας πληροφορούμε ότι ο θεσμός είναι υπό αναθεώρηση και αναμένεται να ανακοινωθεί στην αναθεωρημένη του μορφή εντός του Νοεμβρίου 2018.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.206, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Οράς-Οδού

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με τα εγκεκριμένα πρότυπα του Τμήματος Δημοσίων Έργων, ο δρόμος αυτός αποτελεί το τελευταίο τμήμα του άξονα Χοιροκοιτίας-Οράς-Οδούς-Φαρμακά που δεν έχει διαπλατυνθεί. Το μήκος του δρόμου είναι 9 χλμ. περίπου και το πλάτος του 4-6,5 μ. Στην παρούσα φάση και πριν την προώθηση οποιωνδήποτε μελετών, θα πρέπει να ετοιμαστεί Σημείωμα Έργου (PCN) για αξιολόγηση βιωσιμότητας και οικονομικής προσιτότητας σύμφωνα με τον Νόμο αρ. 20(Ι)/2014. Το Σημείωμα Έργου αναμένεται να ετοιμαστεί αρχές του 2019, με στόχο την ένταξη της μελέτης στον προϋπολογισμό του 2019.
3. Ως εκ τούτου και μέχρι να καταστεί δυνατή η ολική βελτίωση του δρόμου ο Επαρχιακός Μηχανικός του Τμήματος Δημοσίων Έργων προχωρεί σε διαπλάτυνση του δρόμου με την κατασκευή χαμηλών τοίχων και ρείθρου. Σημειώνεται ότι, μέσα στο 2018 έχει ήδη βελτιωθεί τμήμα του δρόμου μήκους 1 χλμ. από την είσοδο της Οδούς προς την Ορά.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.224, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Κατασκευή παρακαμπτηρίου δρόμου Ζυγίου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η ετοιμασία των κατασκευαστικών σχεδίων για τον παρακαμπτήριο δρόμο Ζυγίου, με βάση το αρχικό ρυθμιστικό σχέδιο του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ολοκληρώθηκε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων το 2008.
3. Στη συνέχεια, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προχώρησε σε αναθεώρηση του ρυμοτομικού σχεδιασμού το 2014, λαμβάνοντας υπόψη το πολεοδομικό καθεστώς της Κοινότητας Ζυγίου και το προβλεπόμενο οδικό δίκτυο στην περιοχή του Ενεργειακού Κέντρου Βασιλικού. Ο δρόμος αυτός αναμένεται να υλοποιηθεί μελλοντικά στα πλαίσια της ανάπτυξης στην περιοχή ή μέσω πρωτοβουλίας των τοπικών αρχών.
4. Με την υλοποίηση του κύριου οδικού δικτύου στην περιοχή του Ενεργειακού Κέντρου Βασιλικού, το οποίο προγραμματίζεται να αρχίσει εντός του 2019, αναμένεται ότι θα επιλυθούν σε μεγάλο βαθμό τα υφιστάμενα κυκλοφοριακά προβλήματα. Παρ' όλα αυτά, σε περίπτωση που μετά την υλοποίηση του οδικού δικτύου διαφανεί ότι εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα, το θέμα θα μπορεί να επανεξεταστεί από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει ο παρακαμπτήριος δρόμος.
5. Σε περίπτωση που αποφασιστεί στο μέλλον η προώθηση του δρόμου αυτού και εξασφαλιστεί η έγκρισή του ως νέου έργου, ο λεπτομερής σχεδιασμός θα μπορούσε να προωθηθεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων στα πλαίσια των προτεραιοτήτων του.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.225, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Δημιουργία κυκλικού κόμβου στη συμβολή του δρόμου Ψεματισμένου-Ζυγίου με το δρόμο προς Μαρώνι

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Για το θέμα της διαμόρφωσης της συμβολής του δρόμου Ψεματισμένου-Ζυγίου με τον δρόμο προς Μαρώνι ο οποίος υπάγεται στην αρμοδιότητα του Έπαρχου Λάρνακας, έχει συζητηθεί στη συνεδρία της

Τεχνικής Επιτροπής του Κεντρικού Φορέα για την Επίλυση Κυκλοφοριακών Προβλημάτων, που έγινε στις 11/11/2013.

3. Σύμφωνα με την απόφαση της Τεχνικής Επιτροπής, το Τμήμα Δημοσίων Έργων ετοίμασε το σχέδιο με αρ. ΚΚΜ1835 το οποίο διαλαμβάνει τη δημιουργία κυκλικού κόμβου στην υπό αναφορά συμβολή. Το σχέδιο αυτό έχει υιοθετηθεί ως ρυμοτομικό σχέδιο από την Πολεοδομική Αρχή για τα υπό επηρεασμό τεμάχια περιμετρικά της συμβολής, έτσι ώστε μελλοντικά, αφού αναπτυχθούν τα τεμάχια αυτά, να είναι εφικτή η εξασφάλιση της αναγκαίας γης και η υλοποίηση του υπό αναφορά κυκλικού κόμβου.
4. Ανεξάρτητα των πιο πάνω ο κυκλικός κόμβος μπορεί να κατασκευαστεί νοουμένου ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο Ψεματισμένου εξασφαλίσει τις συναινέσεις για την παραχώρηση της αναγκαίας γης από τους ιδιοκτήτες της και ο Έπαρχος Λάρνακας λόγω αρμοδιότητας, προωθήσει τις διαδικασίες για την υλοποίηση του κόμβου αφού εξασφαλίσει και τα αναγκαία κονδύλια.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.269, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση αναφορικά με τον καταρτισμό καταλόγου στον οποίο θα καταχωρηθούν οι κάτοχοι αξιογράφων και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο καταρτισμός καταλόγου δεν φαίνεται να έχει οποιαδήποτε πρόσθετη χρησιμότητα, αφού ο όποιος κατάλογος καταρτιστεί δεν μπορεί να αντικαταστήσει τις καταστάσεις που έχουν τα δύο πιστωτικά ιδρύματα ως είναι αποτυπωμένα για τις συγκεκριμένες χρονικές στιγμές που ενδιαφέρουν τους κατόχους.

Περαιτέρω, με την κατάρτιση και τήρηση του συγκεκριμένου καταλόγου, ενδεχομένως να προκύπτουν ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων καθώς και ζητήματα τραπεζικού απορρήτου.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε σήμερα.

Επίσης να σας ενημερώσω ότι στην επόμενη συνεδρία θα έχουμε προ ημερησίας διατάξεως την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2019.

Σχετικά με τη συζήτηση του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2019, που έχει οριστεί για τις 12, 13 και 14 Δεκεμβρίου, καλείστε όπως αποστείλετε οποιοσδήποτε τροπολογίες έχετε στη γραμματεία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού το αργότερο μέχρι αυτή τη Δευτέρα, που θα είναι και η τελευταία της συνεδρίαση, όπως έχουμε συμφωνήσει, για σκοπούς έγκαιρης ετοιμασίας, αλλά και για να εφαρμόσουμε την περσινή πολύ καλή πρακτική της διαβούλευσης, μία εισήγηση που ήρθε από το ΑΚΕΛ και πρέπει να το θυμίζω και να το πιστώνω και στην οποία συμβάλατε όλοι, ώστε ο περσινός προϋπολογισμός να συζητηθεί με μία ευταξία.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Παρασκευή, 7 Δεκεμβρίου 2018, στις 10.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2019.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.115-2018).
2. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου της κ. Ελένης Μαύρου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.098-2018).
3. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Πεردίκη και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.019-2018).
4. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.206-2018).

5. Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.199-2017).
6. Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.096-2017).
7. Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.194-2017).
8. Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.066-2018).
9. Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.017-2018).
10. Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.166-2018).
11. Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.179-2018).
12. Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).
13. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.183-2018).
14. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης Νόμος (Αρ. 1) του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.201-2018).
15. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.211-2018).
16. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.217-2018).
17. Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Γιώργου Πεردίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων- Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.096-2018).
18. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Διαδικασία Είσπραξης, Καταβολής και Παρακράτησης Εισφορών) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.089-2018).
19. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συμπληρωμή, Μέγιστη Συμπληρωμή, Συνεισφορά I και Συνεισφορά II) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.090-2018).
20. Ο περί Ερευνητικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.199-2018).

21. Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.207-2018).
22. Ο περί Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.125-2018).
23. Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.126-2018).
24. Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος - Θέση Επιθεωρητή Ελέγχου Α΄ Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.026-2018).
25. Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών - Θέση Λογιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.029-2018).
26. Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Ανώτερου Ελεγκτή Μεταφορών, 2^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.086-2018).
27. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.087-2018).
28. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Υγειονομικού Λειτουργού Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.094-2018).
29. Οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.095-2018).
30. Οι περί Υπουργείου Άμυνας - Θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή και Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.097-2018).
31. Οι περί Φυλακών - Θέση Αρχιδεσμοφύλακα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.101-2018).
32. Οι περί Κτηνιατρικών Υπηρεσιών - Θέση Κτηνιατρικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.105-2018).
33. Οι περί Κτηνιατρικών Υπηρεσιών - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Χημείου Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας και Δειγματολήπτη Α΄ Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.106-2018).
34. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.088-2018).
35. Ο περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Τουρισμού και Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.218-2018).

36. Ο περί Μετονομασίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.219-2018).
37. Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.061-2018).
38. Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.013-2018).
39. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.068-2018).
40. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.133-2018).
41. Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.016-2018).
42. Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.180-2018).
43. Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.091-2018).
44. Ο περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Συμβουλίων Εργαζομένων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.162-2018).
45. Ο περί της Θέσπισης Γενικού Πλαισίου Ενημέρωσης και Διαβούλευσης των Εργοδοτούμενων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.163-2018).
46. Ο περί Ομαδικών Απολύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.164-2018).
47. Ο περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.165-2018).
48. Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.161-2018).
49. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2017 σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.
(Αρ. Φακ.13.06.001).
50. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Ιανουάριο του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.10.002.004).
51. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου του κ. Γεώργιου Προκοπίου, προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, εκ μέρους της επιτροπής).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.009-2018).

52. Οι περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.076-2018).
53. Οι περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.075-2018).
54. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διαχωρισμός Ακίνητης Ιδιοκτησίας που κατέχεται κατ' εξ Αδιαιρέτου Ιδανικές Μεριδές) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.085-2018).
55. Οι περί της Λειτουργίας της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.092-2018).
56. Οι περί Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (Διοίκηση) - Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων - Θέσεις Προϊστάμενου Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων και Διερευνητή Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.093-2018).
57. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.098-2018).
58. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Μέτρα Προστασίας Ταμιευτήρων, των οποίων το Νερό Προορίζεται και για Ανθρώπινη Κατανάλωση) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.099-2018).
59. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.100-2018).
60. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.103-2018).
61. Οι περί Ελέγχου της Ατμοσφαιράς και Επικινδύνων Ουσιών στα Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.104-2018).
62. Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.110-2018).
63. Οι περί Λειτουργίας της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.111-2018).
64. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Προσωπικοί Ιατροί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.112-2018).
65. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Ειδικοί Ιατροί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.113-2018).
66. Οι περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.069-2013).
67. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Εξαρτωμένους τους) (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.067-2014).

68. Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).
69. Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών και Λογιστικού Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.010-2016).
70. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.028-2016).
71. Οι περί Στοιχημάτων (Επιβλητέα Τέλη) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.035-2016).
72. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.049-2016).
73. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.050-2016).
74. Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για Συναφή Θέματα Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.052-2016).
75. Οι περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.082-2016).
76. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).
77. Οι περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Τεχνητοί Ύφαλοι) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.085-2017).
78. Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.086-2017).
79. Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.087-2017).
80. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.097-2017).
81. Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρόωρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.100-2017).
82. Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.018-2018).
83. Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος - Θέση Επιθεωρητή Ελέγχου Α΄ Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.026-2018).

84. Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών - Θέση Λογιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.029-2018).
85. Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.040-2018).
86. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.047-2018).
87. Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.053-2018).
88. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διδάκτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.057-2018).
89. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.058-2018).
90. Οι περί Τμήματος Δασών - Θέσεις Χειριστή Πτητικών Μέσων και Μηχανικού Πτητικών Μέσων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.060-2018).
91. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.070-2018).
92. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.071-2018).
93. Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.072-2018).
94. Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.073-2018).
95. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.074-2018).
96. Οι περί Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.082-2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Αριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Το μέλλον της Ευρώπης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν κλείσουμε, να σας ενημερώσω ότι υπάρχει αίτημα από τον βουλευτή κ. Πανίκο Λεωνίδα εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος για εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit». Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το θέμα εγγράφεται.

Υπάρχει ένσταση;

Όχι.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 14.28 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κωνσταντίνου Κώστας
Γεωργίου Γεώργιος	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Αννίτα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Κυπριανού Ανδρέας	Σταύρου Ελένη
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γεωργίου Κ. Γιώργος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Μυλωνάς Παύλος
Κουλίας Ζαχαρίας	Ορφανίδης Χρίστος
Λεωνίδα Πανίκος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Μουσιούττας Μαρίνος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
------------------	--------------------

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
--------------------------------------	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος	Χρίστου Χρίστος
-------------------	-----------------

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ανάγνωση της αναφοράς του Προέδρου της Βουλής για την Παγκόσμια Ημέρα Προωρότητας, την Ευρωπαϊκή Ημέρα για την Προστασία των Παιδιών από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση και την Παγκόσμια Ημέρα Δικαιωμάτων του Παιδιού, καθώς και για την Παγκόσμια Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών από τη γραμματέα της Βουλής κ. Αννίτα Δημητρίου.
2. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω συμμετοχής τους σε άλλες δραστηριότητες της Βουλής.
3. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Επίσημη επίσκεψη του Προέδρου της Βουλής στα Ιεροσόλυμα.
  - β. Συμμετοχή των κ. Άγγελου Βότση, Κώστα Κωνσταντίνου, Ευανθίας Σάββα και Ηλία Μυριάνθους στη συνεδρίαση της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας στο Κάιρο.
  - γ. Συμμετοχή των κ. Νίκου Τορναρίτη, Γιώργου Κ. Γεωργίου, Άγγελου Βότση και Ηλία Μυριάνθους στην 60^η Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των Κοινοβουλίων των Χωρών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Βιέννη.
  - δ. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη σε Διακοινοβουλευτική Συνάντηση της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα την Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Κληρονομιά στις Βρυξέλλες.
  - ε. Συμμετοχή των κ. Γιώργου Λιλλήκα, Νίκου Τορναρίτη και Γιώργου Λουκαΐδη στην 3^η Τριμερή Συνάντηση Προέδρων και Αντιπροσώπων των Επιτροπών αρμόδιων για Εξωτερικές Υποθέσεις των Κοινοβουλίων Ελλάδας, Κύπρου και Ισραήλ στην Αθήνα.
  - στ. Συμμετοχή των κ. Αντρέα Καυκαλιά και Μιχάλη Γιωργάλλα σε διακοινοβουλευτική διάσκεψη με θέμα τον ρόλο των κοινοβουλίων στη διαμόρφωση του μέλλοντος των τροφίμων και της γεωργίας στο Ζάγκρεμπ.
  - ζ. Συμμετοχή της κ. Στέλλας Κυριακίδου σε συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Ελσίνκι.
4. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Στέφανος Στεφάνου, Αβέρωφ Νεοφύτου, Γιώργος Πεردίκης, Άννα Θεολόγου), αποδοχή της αναπομπής και ψήφιση αναδιαμορφωμένου κειμένου νόμου.
5. Εισηγήση του κ. Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για αναβολή του νομοσχεδίου «Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) Νόμος του 2018» και της πρότασης νόμου «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», συζήτηση (Ευθύμιος Δίπλαρος, Κωστής Ευσταθίου, Νίκος Νουρής, Πρόεδρος, Ελένη Μαύρου) και απόφαση για αναβολή τους.
6. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για τις προτάσεις νόμου:
  - α. «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016»,
  - β. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2016»,
  - γ. «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017»,
  - δ. «Ο περί Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017»,αγορεύσεις και συζήτηση (Πανίκος Λεωνίδου, Χρίστος Χρίστου, Γιώργος Πεрдίκης, Νίκος Νουρής, Μαρίνος Σιζόπουλος, Μιχάλης Γιωργάλλα, Γιώργος Λιλλήκας, Ελένη Μαύρου, Άννα Θεολόγου, Λίνος Παπαγιάννης, Αβέρωφ Νεοφύτου), καταψήφιση της πρώτης, της τρίτης και της τέταρτης και απόσυρση της δεύτερης.
7. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017» και ψήφισή της σε νόμο.

8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Παιχνίδια) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2018) και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018», συζήτηση (Γιώργος Πεردίκης, Κωστής Ευσταθίου, Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης, Πρόεδρος, Άννα Θεολόγου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Ελένη Σταύρου, Αντρέας Φακοντής) και ψήφισή της σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Χρήσης των Δεδομένων που Περιέχονται στις Καταστάσεις Ονομάτων Επιβατών (PNR), για την Πρόληψη, Ανίχνευση, Διερεύνηση και Δίωξη Τρομοκρατικών και Σοβαρών Εγκλημάτων, Νόμος του 2018», αγορεύσεις (Γεώργιος Γεωργίου, Άριστος Δαμιανού, Κωστής Ευσταθίου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Πεردίκης, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Χρίστος Χρίστου) και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς:
  - α. «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»,
  - β. «Ο περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»,
  - γ. «Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»,
  - δ. «Οι περί Εταιρειών (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»,
  - ε. «Οι περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»,
  - στ. «Οι περί της Μεταφοράς Εγγεγραμμένου Γραφείου Εταιρειών εντός και εκτός της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»,
  - ζ. «Οι περί Ευρωπαϊκής Δημόσιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (SE) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»,

ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους, έγκριση των κανονισμών, δικαιολόγηση της αρνητικής ψήφου από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, δικαιολόγηση της αποχής από τον κ. Λίνο Παπαγιάννη εκ μέρους του ΕΛΑΜ και παρατηρήσεις του κ. Μαρίνου Μουσιούττα.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018», παρατηρήσεις του κ. Κώστα και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018», απόσυρση της δεύτερης και ψήφιση της πρώτης με τον τίτλο «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, Μαριέλλα Αριστείδου, Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης, Ζαχαρίας Κουλίας, Μάριος Μαυρίδης, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Πρόεδρος) και απόρριψή τους.
15. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις των κ. Μαριέλλας Αριστείδου και Σκεύης Κούτρα Κουκουμά και ψήφισή της σε νόμο.
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Καθορισμού Ανωτάτων Τιμών Χονδρικής και Λιανικής Πώλησης σε Ειδικές Περιπτώσεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
18. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση για τη Μείωση της Οξίνισης, του Ευτροφισμού και του Όζοντος σε Επίπεδο Εδάφους (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
20. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης της Μινάματα για τον Υδράργυρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
21. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Λειτουργού Εξωσωματικής Κυκλοφορίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018», παρατηρήσεις του κ. Κωστή Ευσταθίου και έγκρισή τους.

22. Έκθεση για τους κανονισμούς:
- α. «Οι περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»,
  - β. «Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και
  - γ. «Οι περί Καταλόγου Ποικιλιών της Πατάτας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και έγκρισή τους.
23. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων
24. Ερωτήσεις βουλευτών:
- Συμφωνία της Κυπριακής Δημοκρατίας για αποζημίωση της εταιρείας “Hermes” για τα ταξίδια από το παράνομο αεροδρόμιο της Τύμπου - Οι κρατικές ενέργειες για αποκατάσταση ζημιών και αποζημιώσεις της Αγίους Τριμιθιάς μετά από την πρόσφατη θεομηνία - Ανεύρεση αρχαίων χρυσών κοσμημάτων στη Λάρνακα - Ανεύρεση του Ιερού των Καμιλαρκών και τάφων κατά της εργασίες στο αποχετευτικό Λάρνακας - Αργοπορία απαλλοτρίωσης οικίας της ανάδειξη ψηφιδωτού στη Λάρνακα - Κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου στην Ξυλοτύμβου - Κατασκευή αντιπλημμυρικού καναλιού στην Ξυλοτύμβου - Συμβούλιο Εγγραφής Κτηματομεσιτών - Αρμοδιότητες και περιουσιακά στοιχεία της ΣΕΔΙΠΕΣ και της ΚΕΔΙΠΕΣ - Δυνατότητα χρήσης του ασθενοφόρου του Κάμπου Τσακκίστρας μέχρι το μεσημέρι - Επίδομα σε γονείς παιδιών με καρκίνο που νοσηλεύονται - Πιθανή μετακίνηση πεδίου βολής - Λειτουργία της μονάδας 3 του Ηλεκτροπαραγωγικού Σταθμού Βασιλικού - Οι χρεώσεις της JCC - Κατασκευή δρόμου στην ορεινή Λεμεσό - Επιδότηση εγχειρίσεων καταρράκτη - Περιβαλλοντική γνωμάτευση για αναπτυξιακά έργα στην περιοχή “Natura 2000-Αλυκές Λάρνακας” - Πώληση το 2015-2018 ηλεκτρικών και υβριδικών αυτοκινήτων και κίνητρα για αγορά της - Υψηλή χρήση αντιβιοτικών φαρμάκων στην κτηνοτροφία - Το ενδεχόμενο προώθησης της αγορά ηλιακών φούρνων - Συνεργασία κυβερνητικών τμημάτων με ξένο πανεπιστήμιο για θέματα γεωργίας - Η λειτουργία νηπιαγωγείου στο Πανεπιστήμιο Κύπρου - Μετακίνηση αποβλήτων και καθεστώς αδειοδότησης εταιρείας στην Κοφίνου - Αξιολόγηση της λειτουργίας των προαιρετικών ολοήμερων σχολείων - Πρόταση για εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των Κρατικών Ινστιτούτων - Μετρήσεις των εκπομπών των κεραίων του Αμερικανικού Ραδιοσταθμού - Εκσυγχρονισμός των εσπερινών σχολείων - Εξέταση περιπτώσεων φοροδιαφυγής - Κριτήρια επιλογής σχολικών βοηθών - Οικονομικές ατασθαλίες της Κυπριακής Ομοσπονδίας Τοξοβολίας - Μείωση ποινής σε παιδεραστές.
25. Απαντήσεις υπουργών της ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
- Εκκαφές σε χώρο κατασκευής πάρκου κροκοδείλων στον Ψεματισμένο - Εκκοπή δέντρων στη Λάρνακα - Καταγγελίες για πώληση οινόπνευματων ποτών στην παραλία “Σοφτάδες” της επαρχίας Λάρνακας - Οι επιδιορθώσεις του πλαστικού τάπητα στίβου στο στάδιο “Τάσος Μάρκου” - Απαλλοτριωθέντα τεμάχια για την κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς - Το αντίτιμο για παραχώρηση από το κράτος οικοπέδων στη Θελέτρα - Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας - Πυρασφάλεια κτηνοτροφικών μονάδων - Το πρόβλημα των παράνομων ταξί - Αποπεράτωση του παλιού δρόμου Λεμεσού-Πάφου - Εγγραφή αγροτικού δρόμου στη Βορόκληνη - Κυκλοφοριακή συμφόρηση στη Λευκωσία - Δημιουργία υποδομών για διευκόλυνση του έργου των πτητικών μέσω πυρόσβεσης - Η εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης 2018 για την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού θορύβου - Το ενδεχόμενο παροχής κατά χάριν οικονομικής βοήθειας της οικογένειας των θυμάτων του αεροπορικού δυστυχήματος της Helios Airways Ltd - Η οδική σηματοδότηση στην περιοχή “Μακένζυ” - Η πρόσληψη των σχολικών συνοδών ειδικής εκπαίδευσης - Η διαδικασία της αξιολόγησης των παιδιών με ειδικές ανάγκες στη δημοτική εκπαίδευση - Εκσυγχρονισμός του περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμου - Ενέργειες Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών κατά κτηματομεσιτών που ασκούν κριτική - Απαλλαγή πλοιοκτητών από κατάταξη στην Εθνική Φρουρά - Δημιουργία Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου στο Μένικο - Αυξημένη κυκλοφορία στον παρακαμπτήριου δρόμο Παρεκκλησίας - Νομοθετικό κενό αναφορικά με την οχηλρία από οσμές - Βελτίωση του δρόμου Μοσφιλιού-Παχυάμμου - Στάδιο μελέτης από το Τμήμα Αλιείας - Οι έλεγχοι της γέφυρες των αυτοκινητοδρόμων - Προστασία του αρχαιολογικού χώρου στον Άγιο Γεώργιο Πέγειας - Μη αποδοχή της κάρτας νοσηλείας Κυπρίων φοιτητών από νοσοκομεία του εξωτερικού - Προκλητικές ενέργειες σε βάρος κυπριακής τράτας από τουρκικό πολεμικό πλοίο - Καταγγελίες σε άτομα ή επιχειρήσεις που πωλούν αλκοόλ ή τσιγάρα σε ανηλίκους - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Οράς για επανεκτίμηση του οδικού δικτύου Οράς-Χοιροκοιτίας - Κατασκευή πεζοδρομίων στην Αγία Μαρίνα Χρυσοχούς - Παράνομη είσοδος στην Κύπρο μέσω θάλασσας και αστυνόμευση (εμπιστευτική απάντηση) - Θαλάσσια κυκλοφορία στον Ακάμα και κίνδυνος πρόκλησης ατυχημάτων - Προεδρική χάρη σε παιδεραστές (εμπιστευτική απάντηση) - Θεσμοθέτηση αδικημάτων για τα οποία παραχωρείται προεδρική χάρη (εμπιστευτική απάντηση) - Διάταγμα για τα ανώτατα όρια τετραύδροκανναβινόλης στα τρόφιμα - Εφαρμογή του περί Ελέγχου των Γραφείων Κηδείων και Εγγραφής Λειτουργών Κηδείων και Ταριχευτών Νόμου - Αξιολόγηση παιχνιδιών και άλλου σχολικού εξοπλισμού - Οικονομική επιβάρυνση δήμου

Λάρνακας λόγω καθυστερήσεων στα έργα του αποχετευτικού συστήματος - Νέα πτέρυγα του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας - Ορθολογική απόρριψη αποβλήτων του οδικού δικτύου - Εξώδικα για λαθροθηρία - Δημιουργία διαχωριστικής νησίδας στη λεωφόρο Ελλάδος στην Πάφο - Παραχώρηση τμήματος του λιμανιού Λάρνακας στο Υπουργείο Άμυνας και επιφυλάξεις (άκρως απόρρητη απάντηση) - Καταγγελίες για καύση ψόφρων ζώων στην κτηνοτροφική περιοχή Λιβαδιών - Η δομή του νέου Υφυπουργείου Πολιτισμού και η Πλατφόρμα Σύγχρονου Χορού - Αίτημα για ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Οράς-Οδού - Αίτημα Ζυγίου για επίσπευση κατασκευής παρακαμπτηρίου - Αίτημα Ψεματισμένου για δημιουργία κυκλοφοριακού κόμβου - Κατάλογος και κατηγοριοποίηση των κατόχων αξιογράφων.

26. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit» από τον κ. Πανίκο Λεωνίδα εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 7^{ης} Δεκεμβρίου 2018*

Ωρα έναρξης: 10.15 π.μ.

Αρ. 8

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας!

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Κύριοι γραμματείς, διαπιστώστε αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Υπάρχει κάποιος που θέλει να μιλήσει; Όχι.

Να προχωρήσουμε με την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2019.

Παρακαλώ τον υπουργό να έρθει στο βήμα.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ:

(ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ)

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Είμαι με πλήρη συναίσθηση της ευθύνης, αλλά και με σεβασμό, που είμαι σήμερα ενώπιόν σας, για έκτη συνεχόμενη χρονιά, για να παρουσιάσω τις βασικές κατευθύνσεις της οικονομικής πολιτικής και του κυβερνητικού προγράμματος, που αποτυπώνονται στον προτεινόμενο κρατικό προϋπολογισμό για το 2019, αλλά και στον τριετή δημοσιονομικό σχεδιασμό που έχετε ενώπιόν σας. Η ετοιμασία, η εξέταση και η ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί μια κορυφαία πολιτική διεργασία που αναδεικνύει τον θεσμικό ρόλο της Βουλής των Αντιπροσώπων, αλλά και την ανάγκη συνεργασίας και συνεννόησης μεταξύ της νομοθετικής και της εκτελεστικής εξουσίας.

Μέσα σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο, επιτρέψτε μου να αναφερθώ στην κατάσταση της κυπριακής οικονομίας, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους.

Το 2018 είναι το τέταρτο στη σειρά έτος ανάκαμψης και ανάπτυξης της οικονομίας μας. Από το 2015 μέχρι σήμερα είχαμε μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 4%, επίδοση που κατατάσσει την Κύπρο στις πιο ψηλές θέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Δεν πρέπει όμως να μας διαφεύγει το γεγονός της μακράς και παρατεταμένης ύφεσης που είχε προηγηθεί την περίοδο 2009-2014. Μια ύφεση η οποία οδήγησε στη συρρίκνωση του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος της χώρας μας σχεδόν κατά 11% και η οποία άφησε πίσω της ανεργία, διεύρυνση των ανισοτήτων, ανασφάλεια και αβεβαιότητα. Είχαμε δηλαδή χάσει σημαντικό έδαφος και αυτό είναι ακόμη αισθητό σε μερίδα συμπολιτών μας, παρά την ανάκαμψη των τελευταίων ετών.

Είναι όμως ιδιαίτερα σημαντική η δραστική μείωση της ανεργίας, που έχει περιοριστεί στο 7.5%, η σταδιακή αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος και της ιδιωτικής κατανάλωσης και η βελτίωση στους δείκτες της κοινωνικής ανισότητας και της κατανομής εισοδήματος. Είναι αδιαμφισβήτητη η αναθέρμανση της οικονομικής δραστηριότητας και η προώθηση νέων επενδύσεων. Είναι γεγονός ότι η οικονομία έχει σταθεροποιηθεί, ότι η εμπιστοσύνη έχει αποκατασταθεί, ότι η χώρα μας στέκεται ξανά στα πόδια της. Και στον βαθμό που κάποιος μπορεί να προβλέψει, εκτιμούμε ότι οι θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης θα συνεχιστούν σε ένα μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.

Και οφείλω, από αυτό το επίσημο βήμα, να αναγνωρίσω για άλλη μια φορά τους πραγματικούς πρωταγωνιστές της ανάκαμψης που είναι ασφαλώς οι συμπολίτες μας, είναι οι εργαζόμενοι, είναι οι επιχειρήσεις του τόπου μας, είναι το σύνολο των παραγωγικών δυνάμεων που με τη δουλειά, τις αντοχές και την προσπάθειά τους έχουν οδηγήσει τη χώρα μας σε στέρεο έδαφος, για να μπορούμε σήμερα να σχεδιάζουμε τα επόμενα μας βήματα, προκειμένου να εδραιώσουμε την ανάπτυξη, να ανεβάσουμε τον πήχη της ευημερίας και να διασφαλίσουμε ότι το αναπτυξιακό μέρισμα θα κατανεμηθεί όσο πιο δίκαια γίνεται, επιβραβεύοντας αυτούς που εργάζονται σκληρά, αυτούς που προσπαθούν, που παράγουν, που συνεισφέρουν, που καινοτομούν, που πετυχαίνουν, αλλά, την ίδια ώρα, φροντίζοντας και για αυτούς που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και που πρέπει πράγματι να στηριχθούν από το κοινωνικό σύνολο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Οφείλουμε σήμερα να αναλάβουμε μια κοινή δέσμευση ότι θα συνεχίσουμε την προσπάθεια, ότι δε θα επιτρέψουμε την επιστροφή στις κακές πρακτικές του παρελθόντος και ότι δε θα διστάσουμε ποτέ μπροστά στις δύσκολες αλλά καθοριστικές αποφάσεις ευθύνης. Και ξέρω πολύ καλά ότι ήταν πολιτικά δύσκολες οι αποφάσεις που τόσο η κυβέρνηση όσο και η Βουλή κλήθηκαν να λάβουν το περασμένο καλοκαίρι για τον συνεργατισμό και τα τραπεζικά. Ήταν όμως αυτές οι αποφάσεις που διασφάλισαν τη σταθερότητα της οικονομίας μας και οδήγησαν τη χώρα μας σε διαδοχικές αναβαθμίσεις και στην επενδυτική βαθμίδα.

Η επίτευξη αυτού του σημαντικού στόχου, της επενδυτικής βαθμίδας, στέλνει ένα θετικό μήνυμα στη διεθνή επενδυτική κοινότητα και αποτελεί εξέλιξη που θωρακίζει την οικονομία μας σε μια εποχή έντονης αβεβαιότητας που επικρατεί παγκοσμίως.

Και θα ήθελα να αναφερθώ στο διεθνές και στο ευρωπαϊκό περιβάλλον. Γιατί προφανώς μας επηρεάζει και μας αφορά. Δεν πρέπει να κάνουμε το λάθος να εστιάζουμε μόνο στον δικό μας μικρόκοσμο, αγνοώντας τι συμβαίνει γύρω μας. Ούτε και πρέπει να ισχυριστούμε ποτέ ξανά ότι οι διεθνείς εξελίξεις θα μας προσπεράσουν, όπως είχε κάποτε λεχθεί. Η Κύπρος είναι χώρα με μια μικρή, ανοικτή οικονομία και πρέπει συνεχώς να αξιολογούμε το περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργούμε. Και θα ήθελα να εκφράσω έντονο προβληματισμό για την εκδήλωση τάσεων προστατευτισμού στο διεθνές εμπόριο και για τη διαφαινόμενη οικονομική περιχαράκωση, τη στιγμή που οι περιστάσεις καθιστούν τη διεθνή συνεργασία επιβεβλημένη όσο ποτέ άλλοτε. Πρέπει να κατανοήσουμε ότι τις τελευταίες δεκαετίες, εκατομμύρια ανθρώπων στον τρίτο κόσμο κατάφεραν να σπάσουν τα δεσμά της ανέχειας και της υπανάπτυξης μέσα από το άνοιγμα των αγορών και το ελεύθερο εμπόριο. Κράτη της ανατολικής Ευρώπης πραγματοποίησαν άλματα, όταν κατάφεραν να απαλλαγούν από συστήματα που τα κρατούσαν πίσω. Στην ίδια τη γηραιά ήπειρο διασφαλίστηκαν συνθήκες ειρήνης, ασφάλειας και οικονομικής προόδου, μέσα από τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Αυτοί οι πυλώνες του διεθνούς συστήματος σήμερα αμφισβητούνται. Δυνάμεις του λαϊκισμού και των άκρων κατατάσσουν τη διεθνή συνεργασία και το διεθνές εμπόριο ως τις αιτίες πίσω από εσωτερικά προβλήματα και υστερήσεις, τα οποία αναπόφευκτα υπάρχουν ακόμη και στα πιο ανεπτυγμένα κράτη του κόσμου. Πρόκειται για μια ανησυχητική τάση η οποία, εάν αφηθεί και λάβει διαστάσεις, θα οδηγήσει μετά βεβαιότητας σε διεθνή οικονομική και πολιτική αποσταθεροποίηση. Ούτε και θα είναι σε θέση η ανθρωπότητα να αντιμετωπίσει την κλιματική αλλαγή ή να διασφαλίσει τη μετάβαση σε πιο καθαρές μορφές ενέργειας ή να χειριστεί τις προκλήσεις των μεταναστευτικών πιέσεων χωρίς τη διεθνή συνεργασία.

Μπροστά σε αυτά τα δεδομένα επιβάλλεται μια ανασύνταξη και μια κινητοποίηση τόσο στο εσωτερικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, για να πείσουμε ότι η οικονομική περιχαράκωση, ο οικονομικός εθνικισμός και ο προστατευτισμός δεν προσφέρουν διέξοδο και ασφάλεια για κανένα κράτος. Να πείσουμε ότι μόνο μέσα από τη διεθνή συνεργασία, τις ανοικτές αγορές και το ελεύθερο εμπόριο είναι που θα μπορέσουμε να διατηρήσουμε την προοπτική για ανάπτυξη και ευημερία. Σε αυτή την προσπάθεια η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να έχει ρόλο πρωταγωνιστικό. Κατ' ακρίβεια, αυτές οι προκλήσεις αναδεικνύουν τον ρόλο και τη σημασία που εξακολουθεί να έχει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πρέπει βεβαίως και η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση να βρει τον βηματισμό της. Πρέπει να λειτουργήσει με ακόμη μεγαλύτερη διαφάνεια και αξιοπιστία στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων. Με αδιαμφισβήτητη δημοκρατική νομιμοποίηση. Πρωθώντας πολιτικές που θα ενισχύουν την ευελιξία και την ανταγωνιστικότητα των οικονομιών μας και σίγουρα όχι πολιτικές που οδηγούν στην υπερβολική ρύθμιση, την υπερβολική κεντροποίηση και την αχρείαστη γραφειοκρατία. Εξάλλου, η πραγματικά φιλοευρωπαϊκή προσέγγιση είναι αυτή που αναγνωρίζει τα λάθη και τις αδυναμίες και προσπαθεί να τα διορθώσει. Αλλά, σε κάθε περίπτωση, η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει η καλύτερη απάντηση στις προκλήσεις της εποχής μας. Αρκεί να σκεφτούμε ποια θα ήταν η θέση των κρατών μελών χωρίς την κοινή ομπρέλα και το συλλογικό οικονομικό, εμπορικό και πολιτικό εκτόπισμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και ποια θα ήταν η θέση της Κύπρου χωρίς την ευρωπαϊκή της συμμετοχή. Αρκεί να αναλογιστούμε πού βρίσκεται η Κύπρος στον χάρτη της περιοχής.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Στη Κύπρο το 2013 και στα χρόνια που ακολούθησαν δώσαμε τη δική μας μάχη, για να παραμείνουμε στον σκληρό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό ήταν το στοίχημα. Είχαμε φτάσει σε μια κατάσταση οριακή. Δεν ήταν μόνο προσπάθεια για την σταθεροποίηση της οικονομίας μας. Ήταν και μια προσπάθεια, για να παραμείνουμε στην Ενωμένη Ευρώπη στην οποία μετέχουμε με τρόπο αξιόπιστο, χωρίς αμφιταλαντεύσεις, σε συμπόρευση με τους εταίρους μας και χωρίς να εκχωρούμε σε κανένα το δικαίωμα να παρεμβαίνει στις στρατηγικές μας επιλογές. Σε αυτό το πλαίσιο, το ευρωπαϊκό, είναι που λειτουργούμε ως κράτος και ως οικονομία. Και σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να εργαστούμε, για να διασφαλίσουμε την οικονομική σταθερότητα και τις προοπτικές ανάπτυξης.

Θα εργαστούμε για την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης. Ξέρουμε ότι πρόκειται για μια δύσκολη και απαιτητική διαδικασία, ειδικά για κράτη μέλη όπως η Κύπρος που κουβαλούν ακόμη παλιές αμαρτίες στο τραπεζικό τους σύστημα. Αλλά είμαστε πεπεισμένοι ότι μέσω της τραπεζικής ένωσης θα διασφαλιστεί οριστικά η χρηματοπιστωτική σταθερότητα και στη δική μας χώρα. Εξαιρετικά σημαντική θεωρούμε και την ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Κεφαλαιαγορών, η οποία θα επιτρέψει την αποτελεσματική κινητοποίηση κεφαλαίων προς όφελος των επενδύσεων σε κάθε κράτος μέλος. Παρακολουθούμε με προβληματισμό τη διαδικασία για την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου, με δεδομένη την επιθυμία μας για διατήρηση όσο το δυνατόν πιο στενών σχέσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο στην μετά-Brexit εποχή. Στηρίζουμε τις κοινές πρωτοβουλίες για διεύρυνση της φορολογικής βάσης και για ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών, αλλά την ίδια ώρα δηλώνουμε με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο πως θα διαφυλάξουμε τα κυριαρχικά μας δικαιώματα, τα δικαιώματα των κρατών μελών στον τομέα της φορολογικής πολιτικής. Είμαστε απόλυτα δεσμευμένοι στην προσπάθεια αντιμετώπισης του ζεπλύματος παράνομου χρήματος. Θα καθαρίσουμε οριστικά και αμετάκλητα το όνομα της Κύπρου από τις όποιες κηλίδες του παρελθόντος. Και θα στηρίξουμε αποφασιστικά τις ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες και το σχέδιο δράσης για την ενίσχυση του πλαισίου εφαρμογής κατά του ζεπλύματος στο ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα.

Στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής μας συμμετοχής είμαστε, ακόμα, αποφασισμένοι να διατηρήσουμε τη συμμόρφωσή μας προς τους κοινούς δημοσιονομικούς κανόνες. Ως χώρα που πλήρωσε ακριβώς το τίμημα της αλόγιστης διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών στο πρόσφατο παρελθόν, αναγνωρίζουμε ότι η βιώσιμη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών αποτελεί προϋπόθεση για τη μακροοικονομική σταθερότητα και για την ανάπτυξη. Παραμένουμε, συνεπώς, δεσμευμένοι στην πολιτική των ισοσκελισμένων προϋπολογισμών, την οποία από το 2014 ακολουθούμε. Κατ' ακρίβεια σημειώνω ότι από το 2016 λειτουργούμε με πλεονασματικό προϋπολογισμό, που για τη φετινή χρονιά υπολογίζεται στο 3%. Έχουμε αφήσει πίσω μας για τα καλά τις εποχές των αλόγιστων ελλειμμάτων. Με αυτό τον τρόπο έχουμε διασφαλίσει τη βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους, όπως επιβεβαιώνεται από τις αναβαθμίσεις και από την άνετη πρόσβασή μας στις διεθνείς αγορές. Το δημόσιο χρέος κλιμακώθηκε το 2014 και το 2015 στο 107.5% του ΑΕΠ. Για φέτος, και παρά την επιβάρυνσή του λόγω συνεργατισμού, θα κυμανθεί κάτω από το 104% του ΑΕΠ και από το 2019, ακολουθώντας σταθερά πτωτική πορεία, θα είναι κάτω από το 100% του ΑΕΠ.

Ο προϋπολογισμός για το 2019 κινείται στα ίδια ακριβώς πλαίσια. Προβλέπεται μια λελογισμένη αύξηση των πρωτογενών δαπανών κατά €250εκ περίπου και με τις συνολικές δαπάνες γενικής κυβέρνησης να ανέρχονται στα €7.91 δις. Προβλέπονται όμως συνολικά έσοδα €8.55 δις και με αυτό τον τρόπο, με τον αξιόπιστο σχεδιασμό και εκ των αποτελεσμάτων, απαντούμε σε όσους βλέπουν συνεχώς τον δημοσιονομικό εκτροχιασμό. Ούτε όμως από την άλλη υπάρχουν απεριόριστα περιθώρια. Υπάρχουν συγκεκριμένα περιθώρια τα οποία με υπεύθυνο τρόπο μπορούμε και πρέπει να διαχειριστούμε. Δεν μπορούν όλα να γίνουν διά μιας. Κάτι τέτοιο θα διατάρασσε τις λεπτές ισορροπίες και τη ίδια την σταθερότητα της οικονομίας. Ούτε και μπορούν να περάσουν απαρατήρητες απαιτήσεις και πιέσεις για αλόγιστη διόγκωση των δημόσιων δαπανών, κυρίως του μισθολογίου. Υπάρχουν κινήσεις που μπορεί να γίνουν, αλλά υπάρχουν και άλλες που ξεφεύγουν από τα όρια της βιωσιμότητας και της κοινής λογικής και θα μας βρουν αντίθετους. Για παράδειγμα, μέσα από τον σωστό σχεδιασμό και την αξιόπιστη υλοποίηση της κοινωνικής πολιτικής από το αρμόδιο υπουργείο, δημιουργούνται πράγματι περιθώρια που επιτρέπουν την εφαρμογή νέων μέτρων στήριξης για τους συμπολίτες μας που πραγματικά έχουν ανάγκη.

Μέσα από τη συνετή διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, όχι μόνο αποτρέπουμε το όποιο ενδεχόμενο φορολογικών επιβαρύνσεων, αλλά δημιουργούμε και τις προϋποθέσεις που μας επιτρέπουν να συνεχίσουμε να προωθούμε φορολογικά κίνητρα και ελαφρύνσεις, σε συνέχεια δηλαδή των 17 μέτρων φορολογικής ελάφρυνσης που έχουμε εφαρμόσει την τελευταία τριετία. Μόλις χθες το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε νομοσχέδιο για τη μεταρρύθμιση της φορολόγησης οχημάτων, το οποίο θα τεθεί αμέσως ενώπιόν σας. Έχει επίσης εγκριθεί το σχέδιο χορηγίας για τις περιπτώσεις ανέγερσης κατοικίας σε οικόπεδο για το οποίο καταβλήθηκε ΦΠΑ 19% και το οποίο θα εφαρμοστεί αναδρομικά με την έγκριση του προϋπολογισμού. Για το 2019 έχει προϋπολογιστεί περιθώριο άλλων €45 εκατομ. για νέες φορολογικές ελαφρύνσεις. Η θέση της κυβέρνησης είναι όπως αυτή η φορολογική ελάφρυνση αποδοθεί μέσω της μείωσης της φορολογίας επί των τόκων, από το 30% στο 17%. Πρόκειται για μια φορολογία που είναι υψηλή σε σύγκριση με το τι ισχύει στην υπόλοιπη Ευρώπη και που δεν επιβάλλεται σε ξένους παρά μόνο σε Κύπριους καταθέτες. Η ελάφρυνση της συγκεκριμένης φορολογίας, εκτός των άλλων, θα ενθαρρύνει την αποταμίευση που είναι αναγκαία για τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη. Από την άλλη, η φορολογία στα καύσιμα είναι συγκριτικά χαμηλή σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη. Οι τιμές των καυσίμων για τον καταναλωτή είναι ελαφρώς χαμηλότερες από ότι πριν 5-6 χρόνια, ενώ υπάρχουν και λόγοι περιβαλλοντικοί που πρέπει να ληφθούν υπόψη και που δεν επιτρέπουν στη κυβέρνηση να προτείνει τη μείωση αυτής της φορολογίας. Η τελική απόφαση όμως ανήκει στη Βουλή.

Θα πρέπει ταυτόχρονα να αναμένονται και κινήσεις που θα ενισχύσουν τον φορολογικό έλεγχο και που θα πατάξουν τη φοροδιαφυγή. Η υποβολή φορολογικής δήλωσης από όλους, έστω και εάν δεν προκύπτει φορολογική υποχρέωση, είναι επιβεβλημένη και θα προωθηθεί εντός του 2019. Μόνο έτσι θα υπάρχει συνολική εικόνα για τη φορολογική μας βάση. Η υποχρέωση διάθεσης τερματικού για ηλεκτρονικές πληρωμές από όλους τους παρόχους προϊόντων ή υπηρεσιών επίσης θα προωθηθεί. Η απόκτηση σύγχρονου μηχανογραφικού φορολογικού συστήματος στα πλαίσια του προγράμματος ηλεκτρονικής διακυβέρνησης είναι εξίσου σημαντική και έχει προϋπολογιστεί.

Μιλώντας για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, να αναφέρω ότι η προώθησή της αποτελεί σημαντικότερη κυβερνητική επιδίωξη και ότι έχουν προϋπολογιστεί και τεθεί σε τροχιά υλοποίησης έργα αξίας δεκάδων εκατομμυρίων που θα αλλάξουν πραγματικά το πρόσωπο της δημόσιας υπηρεσίας. Κατ' ακρίβεια, η επένδυση στην τεχνολογία και ο ψηφιακός μετασχηματισμός αποτελούν την πιο αποτελεσματική μορφή μεταρρύθμισης και βελτίωσης της παραγωγικότητας στον δημόσιο τομέα.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Η προώθηση μεταρρυθμίσεων και αλλαγών στις δομές και διαδικασίες του κράτους και της οικονομίας πρέπει να είναι εθνικός στόχος. Και πρέπει να επιδιώξουμε τη συνεννόηση κυβέρνησης και Βουλής, προκειμένου από κοινού να στηρίξουμε μια φιλόδοξη μεταρρυθμιστική προσπάθεια. Αυτό είναι το κάλεσμα που ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έχει απευθύνει στο σύνολο των πολιτικών δυνάμεων. Πρέπει από κοινού να προωθήσουμε ένα πλαίσιο πολιτικής το οποίο, μεταξύ άλλων, πρέπει να περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενέργειες:

- Τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης με δραστική μείωση στον αριθμό των δήμων, προκειμένου να καταστεί βιώσιμη και λειτουργική.
- Τη μεταρρύθμιση των δικαστηρίων, περιλαμβανομένης της σύστασης εμπορικού δικαστηρίου.
- Την αποτελεσματική εφαρμογή του ΓΕΣΥ, διασφαλίζοντας την οικονομική του βιωσιμότητα.
- Την προώθηση θεμάτων οριζόντιας μεταρρύθμισης στη δημόσια υπηρεσία που σχετίζονται με τη διαδικασία πρόσληψης, αξιολόγησης και ανέλιξης προσωπικού.
- Την περαιτέρω προώθηση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.
- Την έναρξη της εφαρμογής της Στρατηγικής για τον Τουρισμό, μέσα από την επικείμενη σύσταση του υφυπουργείου.
- Την καθιέρωση μιας νέας απλοποιημένης διαδικασίας για την αδειοδότηση έργων στη βάση ενός νέου επενδυτικού νόμου.
- Τη βελτίωση της διακυβέρνησης στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας και την προώθηση κινήσεων που θα διευρύνουν την παραγωγική μας βάση, μέσα και από την καθοδήγηση νεοσύστατων θεσμών όπως του Συμβουλίου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας, του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας και του Επικεφαλή Επιστήμονα. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και μια πρωτοβουλία που από κοινού με τον Πρόεδρο της Βουλής έχουμε αναλάβει για την ετοιμασία μιας εθνικής στρατηγικής για τα θέματα των τεχνολογιών Blockchain.
- Τη διασύνδεση της πανεπιστημιακής έρευνας στα δημόσια πανεπιστήμια με την αγορά στη βάση του νέου νομοθετικού πλαισίου για τα πανεπιστημιακά spin-offs. Στο ίδιο πλαίσιο θα έντασσα και την ανάγκη στήριξης της περαιτέρω ανάπτυξης και των ιδιωτικών πανεπιστημίων, που έχουν πραγματοποιήσει εξαιρετική πρόοδο.

- Την υλοποίηση του ενεργειακού σχεδιασμού, μέσα από συλλογικές αποφάσεις, περιλαμβανομένης και της ψήφισης του πλαισίου διαχείρισης των μελλοντικών εσόδων από το φυσικό αέριο.
- Τη σύσταση νέας ανεξάρτητης εποπτικής αρχής για τον ασφαλιστικό τομέα και τον τομέα των ταμείων προνοίας, με στόχο την ενδυνάμωση και τη σωστή ανάπτυξή τους.
- Την επανεξέταση της πρότασης για μερική αποκρατικοποίηση της CYTA, με την προσέλκυση στρατηγικού-συνεργάτη επενδυτή, προτού να είναι πολύ αργά. Στο ίδιο πλαίσιο πολιτικής περιλαμβάνεται το Χρηματιστήριο και το Κρατικό Λαχείο.
- Την προώθηση μιας περιβαλλοντικής και περιφερειακής πολιτικής που να περιλαμβάνει την προστασία του Ακάμα, αλλά και την προστασία και σωστή ανάπτυξη του Τροόδους.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Τα όσα έχω ενδεικτικά αναφέρει συνθέτουν ένα συγκεκριμένο, φιλόδοξο αλλά υλοποιήσιμο σχεδιασμό που, εάν εφαρμοστεί, θα αλλάξει τη χώρα μας. Θα εκσυγχρονίσει τις δομές και διαδικασίες στο δημόσιο, θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα και θα διευρύνει την παραγωγική βάση της οικονομίας μας. Και με αυτό τον τρόπο θα διατηρήσουμε και θα διευρύνουμε την αναπτυξιακή δυναμική.

Αφήνω τελευταία την αναφορά μου στην ανάγκη μεταρρύθμισης στις δομές διακυβέρνησης της Κεντρικής Τράπεζας, που επίσης θα θεθεί ενώπιόν σας εντός του 2019, και την οποία θεωρώ εξαιρετικά σημαντική, γιατί σχετίζεται με τον στόχο της πλήρους εξυγίανσης του τραπεζικού μας συστήματος και της απαλλαγής από τα τελευταία κατάλοιπα προβλήματα της κρίσης. Η πρόοδος που έχει γίνει σε αυτό τον τομέα είναι σημαντική. Άλλαξαν πολλά σε σχέση με την εταιρική διακυβέρνηση των τραπεζών. Ο τραπεζικός δανεισμός είναι ξανά διαθέσιμος και μάλιστα με τα χαμηλότερα επιτόκια που είχαμε ποτέ στη χώρα μας. Οι διαδικασίες ελέγχου και έγκρισης δανείων είναι πλέον πολύ πιο αυστηρές και έτσι ακριβώς πρέπει να είναι. Οι τράπεζες άντλησαν νέα κεφάλαια και αύξησαν τις προβλέψεις τους, ενώ δημιούργησαν μηχανισμούς αναδιάρθρωσεων που προηγουμένως απουσίαζαν εντελώς.

Ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο ψηφίστηκε το περασμένο καλοκαίρι. Οι αποφάσεις για τη συνεργατική οδηγούν στη σύσταση φορέα διαχείρισης που αναμένεται να ξεκινήσει κανονικά τη λειτουργία του με το νέο έτος. Υπήρξαν επίσης οι πρώτες σημαντικές πωλήσεις μη-εξυπηρετούμενων δανείων. Ο όγκος των μη-εξυπηρετούμενων δανείων που παραμένουν εντός ισολογισμού τραπεζών έχουν μειωθεί από τα €28 δις που ήταν στην κορύφωσή τους στα €11 δις. Όμως πρέπει να κατανοήσουμε ότι το τραπεζικό μας σύστημα λειτουργεί πλέον κάτω από ένα ιδιαίτερα απαιτητικό, πανευρωπαϊκό, εποπτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο. Και ότι η πίεση θα είναι συνεχής μέχρι την πλήρη και οριστική εξυγίανση. Το Σχέδιο Εστία, με την πρόσφατη έγκρισή του από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και με τις σχετικές προβλέψεις να περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό, αποτελεί άλλο ένα εργαλείο που θα συμβάλει προς αυτή ακριβώς την κατεύθυνση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Τα τελευταία χρόνια βρίσκεται σε εξέλιξη μια μεγάλη προσπάθεια διόρθωσης διαχρονικών στρεβλώσεων και παθογενειών στην οικονομία μας, στο κράτος, στο τραπεζικό σύστημα. Αυτή την προσπάθεια πρέπει να τη συνεχίσουμε. Οι αλλαγές δεν πρέπει να μας φοβίζουν, γιατί μέσα από τις αλλαγές είναι που διασφαλίζουμε την προοπτική.

Κοινός μας στόχος πρέπει να είναι η πλήρης ανάκαμψη της οικονομίας μας και η βιώσιμη ανάπτυξη προς όφελος του συνόλου των πολιτών, μέσα σε συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Στόχος απόλυτα εφικτός, αλλά κάτω από προϋποθέσεις, που περιλαμβάνουν τη διατήρηση της μακροοικονομικής σταθερότητας, τη βιώσιμη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, την εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, τη διατήρηση ευνοϊκού περιβάλλοντος για την επιχειρηματικότητα και τις επενδύσεις και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μέσα από μια συνεχή μεταρρυθμιστική προσπάθεια.

Ο κρατικός προϋπολογισμός που έχετε ενώπιόν σας, αυτόν ακριβώς τον σκοπό υπηρετεί. Είναι προϋπολογισμός που διασφαλίζει τη σταθερότητα, που υλοποιεί νέα έργα, νέες πολιτικές και σημαντικές μεταρρυθμίσεις. Είναι προϋπολογισμός χωρίς νέους φόρους και επιβαρύνσεις. Είναι προϋπολογισμός που θα διατηρήσει τη χώρα μας σε ρυθμούς ανάπτυξης και θα ενισχύσει την κοινωνική συνοχή.

Προτού ολοκληρώσω, επιτρέψτε μου να ευχαριστήσω τους συναδέλφους μου υπουργούς, τους συνεργάτες μου στο Υπουργείο Οικονομικών και τα στελέχη στα κυβερνητικά τμήματα και στη Βουλή για τη δική τους συμβολή στην ετοιμασία και εξέταση του προϋπολογισμού. Ιδιαίτερη αναφορά και θερμές ευχαριστίες οφείλω στον επί σειρά ετών Διευθυντή Προϋπολογισμού κ. Σταύρο Μιχαήλ, ο οποίος έχει αποχωρήσει πριν από μερικές μέρες μετά την ανάληψη καθηκόντων Γενικού Διευθυντή στο Υπουργείο Μεταφορών. Αλλά ιδιαίτερα να ευχαριστήσω και τον στενό μου συνεργάτη και καθοδηγητή, τον Γενικό

Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών κ. Χρίστο Πατσαλίδη, ο οποίος σε λίγους μήνες συμπληρώνει τη μακρά υπηρεσία του στη δημόσια υπηρεσία.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Τις θερμές μου ευχαριστίες και σε όλους εσάς. Τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα φέτος καταφέραμε, παρά τις διαφωνίες μας, να λάβουμε αποφάσεις ωφέλιμες και καθοριστικές. Με τον ίδιο τρόπο πρέπει να συνεχίσουμε.

Εκ μέρους της κυβέρνησης σας καλώ να ψηφίσετε τον κρατικό προϋπολογισμό για το 2019 και το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο της τριετίας σε νόμο.

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον Υπουργό Οικονομικών, τους παρόντες υπουργούς και λειτουργούς του κράτους και όλους τους βουλευτές που άκουσαν με προσοχή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την ερχόμενη Κυριακή, 9 Δεκεμβρίου, τιμούμε την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφθοράς, γιατί την ημερομηνία αυτή το 2003 η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ υιοθέτησε τη Συνθήκη κατά της Διαφθοράς. Ωστόσο, αυτά τα δεκαπέντε χρόνια τα επίπεδα διαφθοράς ανά το παγκόσμιο παρέμειναν σε υψηλά επίπεδα, με αρνητικό αντίκτυπο σε όλους τους τομείς της ζωής. Ενδεικτικά αναφέρω ότι πάνω από ένα τρισεκατομμύριο δολάρια χρησιμοποιούνται κάθε χρόνο παγκόσμια για δωροδοκίες αντί για αναπτυξιακά και κοινωνικά έργα. Σύμφωνα με τον τελευταίο Δείκτη Αντίληψης Διαφθοράς που δημοσίευσε η Διεθνής Διαφάνεια, η Κύπρος βελτίωσε σημαντικά τη θέση της. Μπορεί όμως να γίνουν ακόμα πολλά. Η Βουλή των Αντιπροσώπων επισημαίνει για άλλη μια φορά την ανάγκη να ληφθούν επιπλέον μέτρα από όλους τους αρμόδιους φορείς, πολιτεία και αξιωματούχους, για ενίσχυση του ρόλου των πολιτών και των κοινωνικών δικτύων. Μόνο έτσι θα αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της διαφθοράς και θα ενισχυθεί η δημοκρατία και η διαφάνεια στον τόπο μας.

Επιτρέψτε μου, αγαπητοί συνάδελφοι, να αναφερθώ σε ακόμα ένα θέμα προ ημερησίας διατάξεως, στην επέτειο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία υιοθετήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 1948, μετά τον εφιάλτη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Δυστυχώς, στα εβδομήντα χρόνια που έχουν μεσολαβήσει από τότε η βία, η φτώχεια, η πείνα, η τρομοκρατία, οι πόλεμοι φανερώνουν την αδυναμία της διεθνούς έννομης τάξης να προστατεύσει τα δικαιώματα του ανθρώπου. Ζωντανό παράδειγμα κατάφωρης παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί το νησί μας, με τον βίαιο εκτοπισμό χιλιάδων συμπατριωτών μας από τους Τούρκους εισβολείς, τον εποίκισμό και την καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Ως Βουλή των Αντιπροσώπων καταδικάζουμε τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπου και αν συμβαίνουν. Διακηρύσσουμε τέλος την αποφασιστικότητα μας να έχουμε ως προτεραιότητά μας την προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων του λαού μας και κυρίως των ευάλωτων ομάδων.

Θα παρακαλέσω τώρα τη γραμματέα να ενημερώσει το σώμα ποιοι βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολές στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης συμμετέχει σε συνεδρία της Υποεπιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και Δημοκρατίας της ΚΣΣΕ στη Νέα Υόρκη. Ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης συμμετέχει σε συνεδρία του Προεδρείου της Κ.Σ. ΟΑΣΕ και στην 25^η συνάντηση του Συμβουλίου Υπουργών του ΟΑΣΕ στο Μιλάνο και ο κ. Κωστής Ευσταθίου συμμετέχει σε συνεδρία της Επιτροπής Πολιτισμού, Επιστήμης και ΜΜΕ της ΚΣΣΕ στο Παρίσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τώρα επίσης τη γραμματέα να διαβάσει την αναφορά για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Νίκος Τορναρίτης, εκπροσωπώντας τον Πρόεδρο της Βουλής, συμμετείχε στο συνέδριο “Γαλάζια Οικονομία και η Ατζέντα 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη”, στο Ναϊρόμπι, από τις 26 ως τις 28 Νοεμβρίου. Σε παρέμβασή του εξήρε τις διαχρονικά φιλικές σχέσεις μεταξύ Κύπρου και Κένυας και υπογράμμισε ότι οι οικονομικοί τομείς που συνθέτουν τη Γαλάζια Οικονομία μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην ανάπτυξη νησιώτικων χωρών, όπως η Κύπρος. Επεσήμανε δε ότι η Κύπρος έχει οριστεί πρωτοπόρος χώρα στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας στα πλαίσια της Μπλε Χάρτας της Κοινοπολιτείας. Στο περιθώριο του συνεδρίου, ο κ. Τορναρίτης είχε επαφές με τον Πρόεδρο της Κένυας κ. Uhuru Kenyatta, την Υπουργό Εξωτερικών της χώρας κ. Monica Juma, καθώς και τον Πρόεδρο των Σεύχελλών κ. Wallace Cosgrow και την Πρωθυπουργό της Ναμίμπια δόκτορα Saara Kuugongelwa.

Ο κ. Άγγελος Βότσης, επικεφαλής, και ο κ. Ηλίας Μυριάνθους, μέλος της κυπριακής αντιπροσωπίας στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας (ΔΣΟ), συμμετείχαν σε συνάντηση μελών της συνέλευσης με τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίο στα πλαίσια των εκδηλώσεων για τα 25 χρόνια από την ίδρυση της ΔΣΟ. Υπογραμμίστηκε ο ρόλος της συνέλευσης στην περαιτέρω ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ κοινοβουλίων και λαών στα πλαίσια της Ορθοδοξίας. Οι Κύπριοι βουλευτές εξάλλου τόνισαν ότι η ΔΣΟ διατίθεται να συμβάλει, με το διακριτό της πολιτικό ρόλο, στην επίλυση των διαφόρων σύγχρονων ζητημάτων που απασχολούν το Πατριαρχείο.

Ο επικεφαλής της Κυπριακής αντιπροσωπίας στην Ασιατική Κοινοβουλευτική Συνέλευση (ΑΚΣ) και Πρόεδρος της Μόνιμης Επιτροπής Οικονομίας και Αειφόρου Ανάπτυξης και εκ των Αντιπροέδρων της Συνέλευσης κ. Νίκος Τορναρίτης συμμετείχε στην 11^η Σύνοδο Ολομέλειας της ΑΚΣ, στην Κωνσταντινούπολη, από τις 29 Νοεμβρίου ως τις 2 Δεκεμβρίου. Κεντρικό θέμα της συνόδου η προώθηση της οικονομικής ευημερίας και προόδου στην Ασία. Ο κ. Τορναρίτης επεσήμανε πως η Κύπρος ως η μόνη χώρα μέλος τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και της ΑΚΣ μπορεί να έχει ανεκτίμητη συμβολή στην ενίσχυση της οικονομικής ευημερίας στην Ασία, ιδιαίτερα στον ενεργειακό τομέα, χάρη στο πρόσφατα ανακαλυφθέν ενεργειακό δυναμικό της. Σημείωσε επίσης ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είναι πάντα έτοιμη να προσέλθει σε διαπραγματεύσεις για επίλυση του Κυπριακού, στη βάση των σχετικών ψηφισμάτων του ΟΗΕ και του διεθνούς δικαίου προς όφελος όλων των πολιτών της.

Η επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) κ. Στέλλα Κυριακίδου συμμετείχε σε συνεδρία της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας και Αειφόρου Ανάπτυξης της Συνέλευσης, στις 4 Δεκεμβρίου 2018, στο Παρίσι. Ως Εισηγήτρια εκ μέρους της επιτροπής η κ. Κυριακίδου παρουσίασε προσχέδιο έκθεσής της με θέμα τον τουρισμό για μεταμόσχευση οργάνων. Διαπιστώνοντας ότι το φαινόμενο λαμβάνει επικίνδυνες διαστάσεις, καθότι η προσφορά οργάνων είναι πολύ μικρότερη από την ολοένα αυξανόμενη ζήτηση, η κ. Κυριακίδου τόνισε ότι το κερδοφόρο, επικίνδυνο και παράνομο εμπόριο οργάνων θέτει τους δότες σε πολύ ευάλωτη θέση.

Η κ. Κυριακίδου συμμετείχε, επίσης στο Παρίσι, σε συνεδρία της Επιτροπής Μετανάστευσης, Προσφύγων και Εγκλωβισμένων της ΚΣΣΕ, στις 5 Δεκεμβρίου. Κατά τη συνεδρία η κ. Κυριακίδου ορίστηκε Εισηγήτρια για γνωμάτευση στο θέμα των εγκαταλελειμμένων ανηλίκων συνεπεία της οικονομικής μετανάστευσης.

Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Αβέρωφ Νεοφύτου συμμετείχε σε φόρουμ που διοργάνωσε στο Λονδίνο, στις 5 Δεκεμβρίου, το Βρετανικό περιοδικό "Economist", με θέμα "Κύπρος: Συνδέοντας την εξωστρέφεια με το όραμα". Ο κ. Νεοφύτου ήταν εκ των κύριων ομιλητών, αναπτύσσοντας το θέμα της ενεργειακής ασφάλειας σε συνάρτηση με τη διαδικασία εξερεύνησης για υδρογονάνθρακες στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι την προσεχή Δευτέρα, 10 Δεκεμβρίου 2018, έχει καθοριστεί συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού με κύριο θέμα την ολοκλήρωση της διαβούλευσης και ανταλλαγή απόψεων επί των τροπολογιών του κρατικού προϋπολογισμού του 2019 και για αυτό θα ήταν παράκλησή μου να κατατεθούν έγκαιρα οι σχετικές τροπολογίες, ώστε να εφαρμόσουμε και φέτος την καλή και σωστή πρακτική που εφαρμόσαμε και πέρσι, όσον αφορά τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού.

Γνωρίζω ότι η διαβούλευση αυτή τη βδομάδα δεν πήγε πολύ καλά για δύο λόγους. Πρώτον, δεν ήρθαν έγκαιρα οι τροπολογίες και, δεύτερον, απουσίαζαν ιδιαίτερα ηγετικά στελέχη κομμάτων στο εξωτερικό. Για αυτό η συνεδρίαση της ερχόμενης Δευτέρας, με τη συμμετοχή όχι μόνο, θα έλεγα, μελών της επιτροπής, αλλά και άλλων που έχουν άποψη για τροπολογίες, είναι πολύ σημαντική, αν θέλετε να έχουμε το ίδιο αποτέλεσμα που είχαμε πέρσι και δεν ταλαιπώρησε κανέναν και ούτε έγιναν και οτιδήποτε λάθη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τώρα θα προχωρήσουμε στο Πρώτο Κεφάλαιο.

Κυρία Σιζόπουλε, υποψιάστηκα ότι θέλετε να μιλήσετε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Προτού προχωρήσουμε στο Πρώτο Κεφάλαιο, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι η Βουλή έχει καθιερώσει την 7^η Δεκεμβρίου ως την Ημέρα Μνήμης της Δημοκρατικής Αντίστασης ενάντια στην συνταγματική εκτροπή που επιχειρήθηκε το 1974.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχουν ενστάσεις, όλες οι εκθέσεις να θεωρηθούν αναγνωσθείσες.

Τα πρώτα δύο θέματα έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) Νόμος του 2018» και «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αναβλήθηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Νομίζω έχετε δίκαιο, αλλά πρέπει να διαβάσω τον τίτλο και μετά. Έχει συμφωνηθεί αναβολή.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Περδίκη και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν πρόλαβα, όταν μιλούσατε για τον προϋπολογισμό, και, αν επιτρέπεται, μια διευκρίνιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να το κάνουμε, κατ' εξαίρεσιν βεβαίως.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Στο Κεφάλαιο Β' κατατίθεται και μια πρόταση νόμου που αφορά τους φόρους κατανάλωσης στα καύσιμα και αυτό είναι συνδεδεμένο και με την τοποθέτηση που έκαμε ο Υπουργός Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατατέθηκε ή θα το δούμε;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κατατέθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι σημερινή η πρόταση. Ναι.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Και επειδή πρέπει να είναι σε συνδυασμό με τους προϋπολογισμούς, η πρόταση της κυβέρνησης είναι μείωση κατά €45 εκατομ. σε φόρους πάνω στο έσοδο από τόκους και υπάρχει και μια άποψη εκ μέρους κάποιων κομμάτων στη Βουλή, αντί €45 εκατομ. μείωση πάνω στο συγκεκριμένο φόρο να είναι ισόποση μείωση πάνω στους φόρους κατανάλωσης και αυτό προβλέπει ο φόρος καυσίμων. Για αυτό και ενημερώνω το σώμα ότι, λόγω του ότι πρέπει να συνδυαστεί, είτε να εγκριθεί είτε να απορριφθεί, μαζί με τους προϋπολογισμούς, θα τη βάλω τη Δευτέρα και θα σταλεί συμπληρωματική ατζέντα στην επιτροπή Οικονομικών, που θα συνέλθουμε για τον προϋπολογισμό τη Δευτέρα και εκεί θα συζητήσουμε, εάν θα υπάρξει κατάληξη, να έρθει στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό νομίζω... Υπάρχει άλλος που θέλει να...

Ένα λεπτό. Κάνουμε μια συζήτηση, παρακαλώ, παρασύρθηκα λίγο, διότι κάνουμε μια συζήτηση που πρέπει να γίνει στην ώρα της κατάθεσης, όχι στην ώρα του τι θα κάνει η επιτροπή. Έχει μια σχέση με την... Άρα, αν θέλει οποιοσδήποτε να απαντήσει στον κ. Νεοφύτου ή να πει οτιδήποτε σχόλιο, θα τον παρακαλέσω να μείνουμε την ώρα των καταθέσεων. Προς το παρόν και με αυτή την πληροφόρηση, απλά να κάμω έκκληση να μην γίνει τούτο το κύριο θέμα και να αφήσουμε έξω τις τροπολογίες και τη διαβούλευση.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 3 θέμα, αν δεν κάμνω λάθος. Συμφωνούμε;

Παρακαλώ, ποιος θέλει να μιλήσει;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Με την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για ποιο θέμα;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Για το 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Ζητάτε αναβολή;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για αναβολή;

Όχι. Αναβάλλεται.

Να πάω έτσι λίγο παρακάτω γρήγορα τότε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Με την άδειά σας για το 3... Θα μπορούσε να συζητηθεί με τον νέο χρόνο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε συμφωνήσει χθες, που σας εκπροσωπούσε ο κ. Κουλίας και θεωρώ ότι είσαστε όλοι ενήμεροι, ότι οποιαδήποτε αναβολή είναι για τον νέο χρόνο.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή επίσης έχει συμφωνηθεί αναβολή για τα θέματα υπ' αριθμόν 4, 5 και 6, που τιτλοφορούνται «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018», «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017» και «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», αντίστοιχα, πάμε στο 7.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του άρθρου 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365 περί της διαφάνειας των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης και περί τροποποίησης του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 648/2012.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μάριος Μαυρίδης

Άγγελος Βότσης

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 26 Μαρτίου και 22 Οκτωβρίου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών ενώπιον της επιτροπής παρευρέθηκαν η Έφορος Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου (ΣΑΕΚ) και του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του άρθρου 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Νοεμβρίου 2015 περί της διαφάνειας των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης και περί τροποποίησης του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 648/2012.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, το άρθρο 22 του υπό αναφορά κανονισμού παρέχει τη δυνατότητα στις αρμόδιες εποπτικές αρχές να επιβάλλουν κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα που προβλέπονται στον κανονισμό προς τους χρηματοοικονομικούς αντισυμβαλλόμενους που υπόκεινται στην εποπτεία τους, περιλαμβανομένων των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων, στις περιπτώσεις παράβασης διατάξεων του εν λόγω κανονισμού.

Συναφώς, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις:

1. παρέχεται η εξουσία στον Έφορο Ασφαλίσεων να επιβάλλει κυρώσεις και διοικητικά μέτρα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365 ή οποιασδήποτε άλλης πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εφαρμογή της οποίας ο Έφορος Ασφαλίσεων ορίζεται ως αρμόδια αρχή και
2. ο Έφορος Ασφαλίσεων, με γνωστοποίηση του Υπουργού Οικονομικών, ορίζεται και εξουσιοδοτείται να ενεργεί ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή οποιασδήποτε πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένου Οδηγίας, κανονισμού ή απόφασης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος, η Έφορος Ασφαλίσεων εισηγήθηκε μικρής έκτασης τροποποιήσεις επί συγκεκριμένων προνοιών του νομοσχεδίου για σκοπούς διασαφήνισής τους. Ειδικότερα, σύμφωνα και με σχετική επιστολή της εν λόγω αξιωματούχου, ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2018, προτείνεται η τροποποίηση των προνοιών του νομοσχεδίου που προβλέπουν για την έκδοση γνωστοποίησης από τον Υπουργό Οικονομικών, ώστε να διασαφηνιστεί ότι η αρμοδιότητα του Εφόρου Ασφαλίσεων να ενεργεί ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή οποιασδήποτε πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιορίζεται μόνο σε σχέση με τις οντότητες που εποπτεύονται από τον Έφορο Ασφαλίσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Όπως αναφέρεται στην επιστολή, ο Έφορος Ασφαλίσεων δεν εξουσιοδοτείται να ενεργεί ως αρμόδια αρχή γενικά για την εφαρμογή οποιασδήποτε πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά μόνο για πράξεις που αφορούν τον ασφαλιστικό και αντασφαλιστικό τομέα και ως εκ τούτου με την πιο πάνω εισήγηση για τροποποίηση του νομοσχεδίου αποφεύγεται το ενδεχόμενο ορισμού του Εφόρου Ασφαλίσεων ως αρμόδιας αρχής για θέματα τα οποία δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εποπτείας του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με την εισήγηση της Εφόρου Ασφαλίσεων.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 412 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 432Α. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ και δύο ψήφους εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 8 και το 9 που τιτλοφορούνται «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», αντίστοιχα, αναβάλλονται.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 10 θέμα, το οποίο είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου, ώστε στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων που προωθεί η κυβέρνηση για μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, να παρασχεθεί στους υποψήφιους αγοραστές πιστωτικών διευκολύνσεων η δυνατότητα διενέργειας εκθέσεων δέουσας επιμέλειας κατόπιν άρσης του τραπεζικού απορρήτου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Μουσιούττας

Ονούφριος Κουλλά

Μαρίνος Σιζόπουλος

Στέφανος Στεφάνου

Μιχάλης Γιωργάλλας

* Υπέρ: ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Άριστος Δαμιανού
Αντρέας Καυκαλιάς

Γιώργος Περδίκης
Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15, 22 και 29 Οκτωβρίου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Διεθνών Τραπεζών, του Συνδέσμου Προστασίας Δανειοληπτών Τραπεζών (ΣΥΠΡΟΔΑΤ) και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου, ώστε στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων που προωθεί η κυβέρνηση για μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων να παρασχεθεί στους υποψήφιους αγοραστές πιστωτικών διευκολύνσεων η δυνατότητα διενέργειας εκθέσεων δέουσας επιμέλειας κατόπιν άρσης του τραπεζικού απορρήτου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις παρέχεται η δυνατότητα:

1. κατάλληλης αξιολόγησης των αδειοδοτημένων πιστωτικών ιδρυμάτων (ΑΠΙ) ή οποιουδήποτε μέρους του ενεργητικού τους σε σχέση με καλόπιστη εμπορική πράξη για πώληση από αυτά σε δυνητικό αγοραστή μέρους του εκδοθέντος κεφαλαίου ή ενεργητικού τους ή για συνομολόγηση συμφωνίας συμμετοχής μεταξύ ΑΠΙ και τρίτου προσώπου για ανάληψη μέρους ή του συνόλου των κινδύνων πιστωτικών διευκολύνσεων του ΑΠΙ ή/και για επιβάρυνση από το ΑΠΙ οποιουδήποτε μέρους του ενεργητικού του προς όφελος τρίτου προσώπου,
2. εξωτερικής ανάθεσης εργασιών, υπηρεσιών και δραστηριοτήτων από το ΑΠΙ σε συνεργάτη ή/και αγοράς και απόκτησης από το ΑΠΙ προϊόντων και υπηρεσιών που παρέχονται από συνεργάτη και
3. παροχής, κοινοποίησης ή αποκάλυψης πληροφοριών σε συγκεκριμένα πρόσωπα για σκοπούς ολοκλήρωσης ή/και εφαρμογής οποιασδήποτε των πιο πάνω αναφερόμενων πράξεων.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπεται ότι η πρόσβαση σε πληροφορίες και η διάθεση αυτών στις περιπτώσεις που αφορούν σε τραπεζικούς λογαριασμούς φυσικών προσώπων και έχουν την έννοια του όρου «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» πραγματοποιείται κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ.

Στο πλαίσιο της συζήτησης, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι οι ενδιαφερόμενοι αγοραστές πιστωτικών διευκολύνσεων προβαίνουν στη διεξαγωγή μελέτης δέουσας επιμέλειας, για να εξετάσουν κατά πόσο μια εμπορική πράξη είναι συμφέρουσα. Συναφώς, παρέχεται η δυνατότητα άρσης του τραπεζικού απορρήτου στο πλαίσιο τέτοιας εμπορικής πράξης, ώστε οι υποψήφιοι αγοραστές να αποκτήσουν πρόσβαση σε πληροφόρηση που αφορά πιστωτικές διευκολύνσεις για τις οποίες επιδεικνύουν αγοραστικό ενδιαφέρον, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς σε σχέση με τα προσωπικά δεδομένα, όπως αυτοί προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, στις περιπτώσεις που εκτελούνται τέτοιου είδους εμπορικές πράξεις, οι ενδιαφερόμενοι αγοραστές έχουν πρόσβαση στην πληροφόρηση που χρειάζονται, για να προβούν σε αγορά. Παρά ταύτα στην Κύπρο δεν παρέχεται τέτοια πρόσβαση, με αποτέλεσμα στις περιπτώσεις που υπήρξε πρόθεση για αγορά πιστωτικών διευκολύνσεων να μην ήταν δυνατό να παρασχεθεί ολοκληρωμένη πληροφόρηση στον ενδιαφερόμενο αγοραστή. Περαιτέρω, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διορθώνεται και η στρέβλωση που υπήρχε στην περίπτωση πώλησης μετοχικού κεφαλαίου ΑΠΙ ή και ολόκληρου του ΑΠΙ, καθότι με την ισχύουσα νομοθεσία δεν υπήρχε δυνατότητα διεξαγωγής μελέτης δέουσας επιμέλειας από τον υποψήφιο αγοραστή.

Η εκπρόσωπος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου ανέφερε ότι υπάρχουν διαφορετικές περιπτώσεις για τις οποίες ζητείται άρση τραπεζικού απορρήτου. Σε ό,τι αφορά την αγοραπωλησία πιστωτικών διευκολύνσεων η πρόσβαση σε τέτοιου είδους πληροφόρηση καθίσταται αναγκαία, καθότι οι ενδιαφερόμενοι αγοραστές ζητούν να ενημερωθούν για τις υπάρχουσες εξασφαλίσεις. Σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, η αποκάλυψη στοιχείων από τις τράπεζες διέπεται από τη σύμβαση εχεμύθειας και πραγματοποιείται μόνο υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής εξέφρασε τη διαφωνία του για την πρόθεση παραχώρησης στοιχείων που αφορούν στους δανειολήπτες χωρίς την εκ των προτέρων ενημέρωσή τους.

Σημειώνεται ότι ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών κατέθεσε σχετική επιστολή, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2018, στην οποία σημειώνεται ότι στο νομοσχέδιο πρέπει να περιληφθεί σχετική πρόνοια, ώστε να

δημιουργείται υποχρέωση για εκ των προτέρων ενημέρωση του κατόχου του λογαριασμού πριν την παραχώρηση σε τρίτο πρόσωπο δικαιώματος πρόσβασης στα στοιχεία του λογαριασμού.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου, την επιτροπή απασχόλησαν κυρίως ζητήματα που αφορούν στην προστασία των προσωπικών δεδομένων των δανειοληπτών, καθώς και στην εκ των προτέρων ενημέρωση του δανειολήπτη στην περίπτωση που ζητηθεί πρόσβαση από τρίτο πρόσωπο σε στοιχεία που αφορούν τον λογαριασμό του.

Συναφώς, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, καταθέτοντας σχετικό υπόμνημα, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, ανέφερε ότι η περίπτωση άρσης του τραπεζικού απορρήτου ανάλογα με την περίπτωση διαφέρει και για τον λόγο αυτό στον προτεινόμενο νόμο έχει περιληφθεί σχετική πρόνοια που παραπέμπει στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, ώστε να διασφαλιστεί η κατά περίπτωση εφαρμογή των προνοιών του εν λόγω κανονισμού αναφορικά με ενδεχόμενη κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων των πελατών ΑΠΙ σε δυνητικούς αγοραστής. Συναφώς, στην περίπτωση αγοραπωλησίας πιστωτικών διευκολύνσεων, ο ενδιαφερόμενος αγοραστής θα μπορεί να έχει πρόσβαση στην απαραίτητη πληροφόρηση, η οποία θα παραχωρείται υπό προϋποθέσεις. Όπως η ίδια αρμόδιος δήλωσε, το υποκείμενο πρόσωπο διατηρεί το δικαίωμα ένστασης, ενώ η τράπεζα πρέπει να δικαιολογήσει την αναγκαιότητα πώλησης της πιστωτικής διευκόλυνσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της παραπέμπει το νομοσχέδιο για τη λήψη τελικής απόφασης στο στάδιο της συζήτησής του από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαεννέα ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι τρεις ψήφοι υπέρ και δεκαεννέα ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ και δεκαεννέα ψήφους εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 11 και 12 που πιλοφορούνται «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018», αντίστοιχα, αναβάλλονται.

Πριν πάμε στο 13, απλώς να ανακοινώσω και να ευχαριστήσω τον ευρωβουλευτή κ. Μαυρίδη, που βρίσκεται στην ολομέλεια, που μαζί με τον κ. Συλικιώτη συνεργαστήκαμε στα πλαίσια της κοινοβουλευτικής διπλωματίας σε μια συνάντηση που είχαμε με την πρέσβειρα της Αιγύπτου και εκπροσώπους της πρεσβείας της Αιγύπτου και τους ευχαριστώ και τους δύο και θα συνεχίσουμε όσες περισσότερες συνεργασίες μπορούμε με τους ευρωβουλευτές.

Επίσης, να παρακαλέσω τα μέλη της επιτροπής επιλογής μόνο για λίγα λεπτά μετά το πέρας της συνεδρίας να έρθουν στη σύσκεψη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αν τελειώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη; Αν τελειώσει; Βεβαίως θα τελειώσει. Με τον έναν τρόπο ή τον άλλο θα τελειώσει, γιατί έχουμε δύο επείγουσες αποφάσεις να πάρουμε για αλλαγές σε συνθέσεις. Είναι μόνο δέκα λεπτά δουλειά νομίζω. Θα σας παρακαλέσω να είσαστε στην αίθουσα σύσκεψης των αρχηγών.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €149.691 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών για σκοπούς για τους οποίους η πρόβλεψη στον προϋπολογισμό του 2018 κρίνεται ανεπαρκής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Περδίκης

Αντρέας Καυκαλιάς

Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Νοεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίας παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (ΕΣΚ).

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Ηλίας Μυριάνθους (ΚΣ ΕΔΕΚ), Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Μαρίνος Σιζόπουλος (ΚΣ ΕΔΕΚ), Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €149.691 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών για σκοπούς για τους οποίους η πρόβλεψη στον προϋπολογισμό του 2018 κρίνεται ανεπαρκής.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο σκοπείται η έγκριση συμπληρωματικών πιστώσεων που αφορούν στην κάλυψη του κόστους της αναδρομικής υλοποίησης της συλλογικής σύμβασης που υπογράφηκε μεταξύ της ΕΣΚ και των συντεχνιών του ωρομίσθιου προσωπικού και αφορούσε συγκεκριμένες τροποποιήσεις στις κλίμακες μισθοδοσίας του, η οποία εκ παραδρομής δεν είχε εφαρμοστεί.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, στην εν λόγω συλλογική σύμβαση υπήρχε πρόβλεψη μεταξύ άλλων για την επέκταση κατά δύο προσαυξήσεις των μισθοδοτικών κλιμάκων Ε1, Ε2, Ε3, Ε4, Ε8, Ε9 και Ε10 και όλων των προσωπικών κλιμάκων.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι συντεχνίες του ωρομίσθιου προσωπικού, κατόπιν γραπτού αιτήματος, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2017, ενημέρωσαν την ΕΣΚ ότι, ενώ οι άλλες πρόνοιες της συμφωνίας εφαρμόστηκαν, η εν λόγω πρόνοιά της δεν έτυχε εφαρμογής. Συναφώς, το διοικητικό συμβούλιο της ΕΣΚ, σε συνεννόηση με τις συντεχνίες, αποφάσισε την αναδρομική εφαρμογή της πιο πάνω συμβατικής υποχρέωσης της ΕΣΚ. Σημειώνεται ότι η εφαρμογή της πρόνοιας της σύμβασης αναμένεται να επηρεάσει δεκατρείς υπαλλήλους και κατά την εφαρμογή της θα ληφθεί υπόψη η ισχύουσα νομοθεσία, που προέβλεπε την παγοποίηση των οποιωνδήποτε προσαυξήσεων για την περίοδο 2012-2016.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της ΕΣΚ ανέφερε ότι πρόκειται για συμβατική υποχρέωση της ΕΣΚ προς το ωρομίσθιο προσωπικό, η οποία εκ παραδρομής δεν εφαρμόστηκε και σημείωσε ότι με το υπό αναφορά νομοσχέδιο επιτυγχάνεται η σχετική διόρθωση.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι η εποπτεία εφαρμογής των συλλογικών συμβάσεων ανήκει στο Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο υποβάλλει το υπό αναφορά νομοσχέδιο για διόρθωση της στρέβλωσης που παρατηρήθηκε.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση των συμπληρωματικών πιστώσεων και των ρυθμίσεων που απαιτούνται.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της παραπέμπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο για τη λήψη τελικής απόφασης στο στάδιο της συζήτησής του από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, πάμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου ποσού ύψους €149.691 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης Νόμος (Αρ. 1) του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης συμπληρωματικών συμβολικών πιστώσεων ύψους €10 για σκοπούς αγοράς υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης για την εξέταση παραπόνων που υποβάλλονται στον φορέα, καθώς και για την αγορά επίπλων για σκοπούς επίπλωσης των νέων γραφείων του φορέα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης Νόμος (Αρ. 1) του 2018»

Παρόντες:

Μάριος Μαυριδής, αναπλ. πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούπτας

Ονούφριος Κουλλά

Μαρίνος Σιζόπουλος

Στέφανος Στεφάνου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Άριστος Δαμιανού

Γιώργος Πεردίκης

Αντρέας Καυκαλιάς

Άννα Θεολόγου

Άγγελος Βότσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2018. Στη συνεδρία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης συμπληρωματικών συμβολικών πιστώσεων ύψους €10 για σκοπούς αγοράς υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης για την εξέταση παραπόνων που υποβάλλονται στον φορέα, καθώς και για την αγορά επίπλων για σκοπούς επίπλωσης των νέων γραφείων του φορέα.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, ζητείται η έγκριση πρόσθετων πιστώσεων ύψους €121.010 έναντι ισόποσων περίπου εξοικονομήσεων (€121.000) από το άρθρο 02106 "Μισθοί Συμβασιούχου Προσωπικού".

Οι πρόσθετες πιστώσεις αφορούν τα ακόλουθα:

1. Αγορά υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης ύψους €101.000 για σκοπούς εξέτασης παραπόνων που υποβάλλονται στον φορέα, καθότι δεν κατέστη δυνατή η πρόσληψη νέου συμβασιούχου προσωπικού σύμφωνα με τους αρχικούς σχεδιασμούς.
2. Αγορά επίπλων ύψους €20.010 για σκοπούς επίπλωσης των νέων γραφείων του φορέα, καθώς και της αίθουσας συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου, το οποίο μεταστεγάστηκε από την Κεντρική Τράπεζα στο νέο κτίριο του φορέα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, πάμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης ποσού ύψους €10 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης Νόμος (Αρ. 1) του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €854.800 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών για σκοπούς για τους οποίους η πρόβλεψη στον προϋπολογισμό του 2018 κρίνεται ανεπαρκής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018»

Παρόντες:

Μάριος Μαυρίδης, αναπλ. πρόεδρος	Μαρίνος Μουσιούττας
Ονούφριος Κουλλά	Μαρίνος Σιζόπουλος
Στέφανος Στεφάνου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Άριστος Δαμιανού	Γιώργος Περδίκης
Αντρέας Καυκαλιάς	Άννα Θεολόγου
Άγγελος Βότσης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο της συνεδρίας παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, καθώς και η γενική διευθύντρια της Αρχής Λιμένων Κύπρου (ΑΛΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €854.800 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών για σκοπούς για τους οποίους η πρόβλεψη στον προϋπολογισμό του 2018 κρίνεται ανεπαρκής.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο σκοπείται η έγκριση συμπληρωματικών πιστώσεων που αφορούν την κάλυψη του κόστους απρόβλεπτων δαπανών, που προέκυψαν μεταξύ άλλων λόγω απορρευουσών υποχρεώσεων της ΑΛΚ στη βάση ευρωπαϊκών ή/και εθνικών υποχρεώσεων, δικαστικών αποφάσεων και εφαρμογής νέας νομοθεσίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, οι κυριότερες δαπάνες για τις οποίες ζητούνται πρόσθετες πιστώσεις αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Απασχόληση έκτακτου προσωπικού (€75.000).
2. Αναδρομικά (€110.000).
3. Δημοτικοί φόροι και τέλη (€200.000).
4. Καθαρισμός και συντήρηση των περιοχών των λιμανιών (€55.000).
5. Δικαστικά και δικηγορικά έξοδα (€100.000).
6. Υπηρεσιακά οχήματα (€80.000).
7. Κτίριο επιβατών (λιμάνι Λεμεσού) (€80.000).
8. Μέτρα ασφάλειας (λιμάνια Λάρνακας, Πάφου, Λατσιού) (€108.000).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι πιο πάνω αναφερόμενες δαπάνες αφορούν ειδικότερα κόστος απασχόλησης ατόμων σε έκτακτη βάση για κάλυψη έκτακτων αναγκών στο λιμάνι Λάρνακας, αναδρομική καταβολή μισθοδοτικών ωφελημάτων και υποχρεώσεων της ΑΛΚ στα διάφορα ταμεία συνεπεία συμμόρφωσης με δικαστικές αποφάσεις ή/και συμμόρφωσης με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, πληρωμή στο δήμο Λεμεσού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας για το τεμάχιο 163 στο λιμάνι Λεμεσού για τα έτη 2017 και 2018, κόστος απομάκρυνσης του ναυαγίου από την περιοχή ΣΟΔΑΠ στο λιμάνι Λεμεσού, δικαστικά και δικηγορικά έξοδα για αγωγές και προσφυγές από μέρους ή εναντίον της ΑΛΚ, αγορά σκυβαλοφόρου για το λιμάνι Λεμεσού, αμοιβή αρχιτέκτονα στο πλαίσιο φιλικού διακανονισμού για τη νέα αίθουσα επιβατών στο λιμάνι Λεμεσού, αναβάθμιση του συστήματος καμερών παρακολούθησης του λιμανιού Λάρνακας και εγκατάσταση μπαρών ασφαλείας στα λιμάνια Πάφου και Λατσιού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση των συμπληρωματικών πιστώσεων και των ρυθμίσεων που απαιτούνται.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τα μέλη της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της παραπέμπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχουν ομιλητές;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, πάμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού ύψους €854.800 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Ισχύς ορισμένων διατάξεων του περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου του 2004. Άρθρο 4.

Λειτουργίοι που ασκούν έλεγχο επί των κονδυλίων. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνονται τα άρθρα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ, τέσσερις εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ και τέσσερις εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2018».

Διαβάστε τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΚΟΑ συμβολικών συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €10 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών για σκοπούς για τους οποίους η πρόβλεψη στον προϋπολογισμό του 2018 κρίνεται ανεπαρκής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2018»

Παρόντες:

Μάριος Μαυρίδης, αναπλ. πρόεδρος	Μαρίνος Μουσιούττας
Ονούφριος Κουλλά	Μαρίνος Σιζόπουλος
Στέφανος Στεφάνου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Άριστος Δαμιανού	Γιώργος Περδίκης
Αντρέας Καυκαλιάς	Άννα Θεολόγου
Άγγελος Βότσης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο της συνεδρίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και η γενική διευθύντρια του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΚΟΑ συμβολικών συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €10 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών για σκοπούς για τους οποίους η πρόβλεψη στον προϋπολογισμό του 2018 κρίνεται ανεπαρκής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο σκοπεύεται ειδικότερα η μείωση κατά €3.500.000 του ποσού που παραχωρείται στον ΚΟΑ ως κρατική χορηγία, ήτοι από €36.403.600 στα €32.903.600, ώστε ο προϋπολογισμός του οργανισμού για το έτος 2018 να συνάδει με τις σχετικές διατάξεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Σημειώνεται ότι η εν λόγω μείωση δεν αναμένεται να επηρεάσει τη λειτουργία του ΚΟΑ, καθότι η υλοποίηση έργων για τα οποία έχουν προϋπολογισθεί αντίστοιχα κονδύλια δεν αναμένεται να πραγματοποιηθεί εντός του 2018.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με τον προτεινόμενο νόμο προβλέπεται περαιτέρω η μεταφορά κονδυλίων από την ομάδα δαπανών που απευθύνεται στα επιχορηγούμενα κατασκευαστικά έργα στην ομάδα δαπανών που αφορά στις χορηγίες αθλητικών φορέων και επιπροσθέτως γίνεται πρόβλεψη για αύξηση των εσόδων ύψους €150.000 από ευρωπαϊκά προγράμματα.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΚΟΑ ανέφερε ότι με τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό δε ζητείται η παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων, αλλά η παροχή της δυνατότητας μείωσης της κρατικής χορηγίας που λαμβάνει ο οργανισμός, καθώς και η μεταφορά κονδυλίων από μια ομάδα δαπανών του προϋπολογισμού του ΚΟΑ σε άλλη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση των συμπληρωματικών πιστώσεων και των ρυθμίσεων που απαιτούνται.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της παραπέμπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο για τη λήψη τελικής απόφασης στο στάδιο της συζήτησής του από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, πάμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού ύψους €10 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα μία ψήφοι υπέρ και μια ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ και μια εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στόχος είναι καταναλωτής του οποίου η πιστωτική διευκόλυνση έχει εξαγοραστεί από εταιρεία εξαγοράς πιστώσεων να έχει το δικαίωμα, με αναδρομική ισχύ, να υποβάλει παράπλονο κατά εταιρείας εξαγοράς πιστώσεων για σκοπούς εξέτασης από τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: Ανεξάρτητη βουλευτής.

**«Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών
Χρηματοοικονομικής Φύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»**

Παρόντες:

Μάριος Μαυριδής, αναπλ. πρόεδρος	Μαρίνος Μουσιούπτας
Ονούφριος Κουλλά	Μαρίνος Σιζόπουλος
Στέφανος Στεφάνου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Άριστος Δαμιανού	Γιώργος Περδίκη
Αντρέας Καυκαλιάς	Άννα Θεολόγου
Άγγελος Βότσης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και τον βουλευτή κ. Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Νοεμβρίου και στις 3 Δεκεμβρίου του 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε ο ορισμός του όρου “χρηματοοικονομική επιχείρηση” να διευρυνθεί, με στόχο να περιλαμβάνει και φυσικό ή νομικό πρόσωπο που λειτουργεί στη Δημοκρατία σύμφωνα με άδεια λειτουργίας χορηγηθείσας από αρμόδια εποπτική αρχή ή δυνάμει καθεστώτος ελεύθερης εγκατάστασης δυνάμει και του περί Αγοραπωλησίας Πιστωτικών Διευκολύνσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου, καθώς και του περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία Νόμου, πέραν των ήδη προβλεπόμενων στο βασικό νόμο νομοθεσιών.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη τροποποίηση της νομοθεσίας στόχος είναι καταναλωτής του οποίου η πιστωτική διευκόλυνση έχει εξαγοραστεί από εταιρεία εξαγοράς πιστώσεων δυνάμει των διατάξεων των πιο πάνω νομοθεσιών να έχει το δικαίωμα να υποβάλει παράπονο κατά της εταιρείας εξαγοράς πιστώσεων για σκοπούς εξέτασης από τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο, ο οποίος μέχρι στιγμής δε δύνατο να εξετάσει παράπονα αυτής της φύσεως, καθότι αυτό δεν προβλεπόταν στη βασική νομοθεσία.

Στο πλαίσιο της συζήτησης της πρότασης νόμου από την επιτροπή διαφάνηκε ότι η προτεινόμενη προσθήκη για εξέταση παραπόνων για εξαγορά πιστωτικής διευκόλυνσης τα οποία θα υποβάλλονται με βάση τον περί Σύμβασης Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία Νόμο ήταν αχρείαστη, καθότι στο βασικό νόμο περιλαμβάνεται ήδη πρόβλεψη για διαχείριση των περιπτώσεων αυτών με βάση το ΜΕΡΟΣ VIB αυτού. Συναφώς, κρίθηκε σκόπιμο όπως η εν λόγω πρόνοια διαγραφεί από τις προτεινόμενες διατάξεις της πρότασης νόμου.

Πέραν των πιο πάνω, με βάση τη συζήτηση που διεξήχθη, κρίθηκε σκόπιμο όπως στην πρόταση νόμου ενσωματωθούν μεταβατικές διατάξεις βάσει των οποίων ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος θα δύναται να εξετάσει και παράπονα που έχουν ήδη υποβληθεί σε αυτόν κατά εταιρείας εξαγοράς πιστώσεων πριν από την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου και τα οποία έχουν συσσωρευτεί, καθότι μέχρι στιγμής ο επίτροπος δεν είχε την εξουσιοδότηση με βάση το βασικό νόμο να εξετάσει.

Ως εκ τούτου, το κείμενο της πρότασης νόμου με βάση τα πιο πάνω και με τη σύμφωνη γνώμη τόσο των εισηγητών της όσο και των αρμόδιων εκπροσώπων του Υπουργείου Οικονομικών υποβάλλεται στην ολομέλεια του σώματος προς ψήφιση ως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί μέσα από τη συζήτηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του αναπληρωτή προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά- Νέες Δυνάμεις, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών τάσσεται υπέρ της ψήφισης της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, βουλευτής της Αλληλεγγύης, καθώς και η ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Διότι υπάρχουν και τροπολογίες, αν χρειάζεται οποιαδήποτε εξήγηση. Αν δεν υπάρχουν... Συγγνώμη;

Δεν υπάρχουν τροπολογίες, συγγνώμη!

Άρα, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και μια ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνονται τα άρθρα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ και μια ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ και μια εναντίον, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα υπ' αριθμόν 18 και 19 θέματα, που τιτλοφορούνται «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Διαδικασία Είσπραξης, Καταβολής και Παρακράτησης Εισφορών) Κανονισμοί του 2018» και «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συμπληρωμή, Μέγιστη Συμπληρωμή, Συνεισφορά I και Συνεισφορά II) Κανονισμοί του 2018», αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Ο περί Ερευνητικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Ερευνητικών Επιτροπών Νόμου, έτσι ώστε σε εξαιρετικές περιπτώσεις και υπό το φως των εκάστοτε ειδικών περιστάσεων της υπό έρευνα περίπτωσης να καθίσταται δυνατή και δεύτερη παράταση της περιόδου διορισμού ερευνητικής επιτροπής από το διορίζον όργανο για περαιτέρω χρονικό διάστημα που να μην υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Ερευνητικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: Ανεξάρτητη βουλευτής.

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος
Δημήτρης Δημητρίου
Άριστος Δαμιανού
Ευανθία Σάββα

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Πανίκος Λεωνίδου
Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η και στις 28 Νοεμβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση αυτή.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ερευνητικών Επιτροπών Νόμου, έτσι ώστε σε εξαιρετικές περιπτώσεις και υπό το φως των εκάστοτε ειδικών περιστάσεων της υπό έρευνα περίπτωσης να καθίσταται δυνατή και δεύτερη παράταση της περιόδου διορισμού ερευνητικής επιτροπής από το διορίζον όργανο για περαιτέρω χρονικό διάστημα που να μην υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία μετά από γραπτό αίτημα της Ερευνητικής Επιτροπής για τη Διεξαγωγή Έρευνας Σχετικά με την Κατάρρευση του Συνεργατικού Χρηματοπιστωτικού Συστήματος, με το οποίο η εν λόγω επιτροπή ενημέρωσε τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ως διορίζον όργανό της, ότι η έρευνα που της έχει ανατεθεί είναι αδύνατο να περατωθεί κατά ικανοποιητικό τρόπο εντός της μέγιστης προβλεπόμενης από τον νόμο περιόδου των έξι μηνών.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Κατά τη μελέτη του νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με τις συνέπειες της προτεινόμενης τροποποίησης του νόμου, οι οποίες δε θα περιοριστούν στη συγκεκριμένη ερευνητική επιτροπή, αφού οι σχετικές διατάξεις θα τυγχάνουν εφαρμογής και σε επόμενες ερευνητικές επιτροπές, καθώς και για τα μηνύματα που θα δοθούν με την τροποποίηση νομοθεσίας, ενώ είναι σε εξέλιξη οι εργασίες της ερευνητικής επιτροπής.

Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της εξασφάλισης αξιόπιστου πορίσματος από την Ερευνητική Επιτροπή για τη Διεξαγωγή Έρευνας Σχετικά με την Κατάρρευση του Συνεργατικού Χρηματοπιστωτικού Συστήματος και την ανάγκη διαφύλαξης του κύρους της ερευνητικής επιτροπής και του πορίσματος της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ζήτησε όπως κατατεθεί ενώπιόν της περαιτέρω τεκμηρίωση για την ανάγκη της παροχής δυνατότητας περαιτέρω παράτασης της περιόδου διορισμού της.

Αναποκρινόμενη στο αίτημα της επιτροπής, η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας διαβίβασε επιστολή της Ερευνητικής Επιτροπής για τη Διεξαγωγή Έρευνας Σχετικά με την Κατάρρευση του Συνεργατικού Χρηματοπιστωτικού Συστήματος, στην οποία περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

1. Οι ακροάσεις ενώπιον της ερευνητικής επιτροπής αναμένεται να ολοκληρωθούν στις 17 Δεκεμβρίου 2018 για λόγους πέραν της θελήσεως της επιτροπής, οι οποίοι σχετίζονται με τη διαθεσιμότητα είτε των προσώπων που θα κληθούν είτε του χώρου διεξαγωγής της ακρόασης.
2. Κατά τη διεξαγωγή των ερευνών της επιτροπής καθίσταται αναγκαία η κλήτευση νέων μαρτύρων ή η επανακλήτευση μαρτύρων, για να παράσχουν διευκρινίσεις επί γεγονότων τα οποία προκύπτουν στην πορεία.
3. Αναμένεται γνωμάτευση επί συγκεκριμένου τεχνικού θέματος, για την οποία έχει πρόσφατα εγκριθεί δαπάνη από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.
4. Η τρίμηνη παράταση που παραχωρήθηκε στην ερευνητική επιτροπή από τον Γενικό Εισαγγελέα εκπνέει στις 6 Ιανουαρίου 2019 και στην περίοδο της εν λόγω παράτασης περιλαμβάνονται οι γιορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς.
5. Το έργο της ερευνητικής επιτροπής ήταν τεράστιο τόσο από άποψη της χρονικής περιόδου την οποία καλύπτει η έρευνα όσο και από άποψη αριθμού και πολυπλοκότητας τεχνικών και άλλων θεμάτων τα οποία πρέπει να αναλύσει και να αποφασίσει. Με βάση τους όρους εντολής της ερευνητικής επιτροπής, η έρευνά της καλύπτει την περίοδο η οποία άρχεται από τη δεκαετία του 1980 και φθάνει μέχρι και σήμερα, για γεγονότα τα οποία βρίσκονται ακόμα σε εξέλιξη, περιλαμβανομένου του καθεστώτος λειτουργίας της ΣΕΔΙΠΕΣ και της ΚΕΔΙΠΕΣ, των δύο νομικών οντοτήτων που προέκυψαν από την πώληση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας στην Ελληνική Τράπεζα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;
Εφόσον δεν υπάρχουν, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.
Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ερευνητικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου.
Όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, να τα ανακοινώσουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμου, έτσι ώστε η ημερομηνία έναρξης της ισχύος των διατάξεών του να μεταφερθεί από ένα έτος μετά την ημερομηνία δημοσίευσής του σε τρία έτη από την ημερομηνία δημοσίευσής του, δηλαδή να μεταφερθεί από τις 22 Δεκεμβρίου 2018 στις 22 Δεκεμβρίου 2020.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Δημήτρης Δημητρίου	Πανίκος Λεωνίδου
Άριστος Δαμιανού	Κωστής Ευσταθίου
Ευανθία Σάββα	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία που πραγματοποιήθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2018. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Κρατικού Αρχείου του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, παρ' όλο που δεν εκπροσωπήθηκε στην εν λόγω συνεδρία, απέστειλε στην επιτροπή γραπτό υπόμνημα με τις θέσεις της.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμου, έτσι ώστε η ημερομηνία έναρξης της ισχύος των διατάξεών του να μεταφερθεί από ένα έτος μετά την ημερομηνία δημοσίευσής του σε τρία έτη από την ημερομηνία δημοσίευσής του, δηλαδή να μεταφερθεί από τις 22 Δεκεμβρίου 2018 στις 22 Δεκεμβρίου 2020.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής η έφορος του Κρατικού Αρχείου ενημέρωσε την επιτροπή ότι στόχος της μεταφοράς της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος των διατάξεων του βασικού νόμου είναι να δοθεί επαρκής χρόνος για τη στελέχωση του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και την κατάλληλη προετοιμασία των κρατικών υπηρεσιών για την εφαρμογή του εν λόγω νόμου.

Η Επιτροπή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, με γραπτό υπόμνημα που κατατέθηκε στην επιτροπή, ενημέρωσε ότι λόγω της πολυπλοκότητας του νόμου, αλλά και της ελλιπούς στελέχωσης του Γραφείου της εκτιμάται ότι τόσο οι υπηρεσίες του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα όσο και το Γραφείο της δε θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν πλήρως στις υποχρεώσεις τους με βάση τον νόμο στις 22 Δεκεμβρίου 2018.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει τροπολογία από τον κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Υπάρχει ανάγκη οποιασδήποτε παρέμβασης για θέματα αρχής ή για την τροπολογία;

Ζητά τον λόγο ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Να τονίσω ότι, όταν είχαμε το νομοσχέδιο ενώπιόν μας, ακριβώς πριν από έναν χρόνο, η ολομέλεια σχεδόν ομόφωνα ψήφισε την τροπολογία, η οποία τίθετο σε εφαρμογή στις 22 Δεκεμβρίου του 2018, δηλαδή έναν χρόνο, αντί τρία χρόνια που ζητούσε η κυβέρνηση. Να τονίσω ότι τούτη η νομοθεσία είναι για την πρόσβαση του κόσμου στα κείμενα τζιαι στα αρχεία του κράτους. Σε άλλες χώρες υπάρχει εδώ και δεκάδες χρόνια τζιαι μάλιστα ορισμένες χώρες τα δημοσιεύουν τζιαι στο διαδίκτυο τζιαι έχουν τζιαι χώρους που μπαίνουν τζιαι εξετάζεις τα, έχουν ολόκληρες διαδικασίες για την πρόσβαση του κοινού.

Εμείς με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούμε την κυβέρνηση μπλοκάρουμε... Τζιαι το νούμερο 1 που μπλοκάρουμε στον κόσμο είναι οι νούμερο 1 δημοσιογράφοι, που δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες, για να γράφουν σωστά τα άρθρα τζιαι βασίζονται στα κουτσομπολιά τζιαι στο τι εννά πει ο ένας τζιαι ο άλλος. Τζιαι ερχόμαστε τωρά τζιαι ξαναζητούμε παράταση, για να μην εφαρμόσουμε τον νόμο. Τζιαι διερωτάται κάποιος: Δεν πρόλαβαν να καταστρέψουν τα κείμενα, δεν πρόλαβαν να οργανωθούν; Γιατί, όταν είχαμε, για παράδειγμα, τον νόμο για την πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν το περιβάλλον, που είναι ο Νόμος αρ. 119 του 2005, τον ψήφισε η Βουλή τζιαι την άλλη μέρα μπήκε σε εφαρμογή και δεν είχαμε πρόβλημα πρόσβασης στις πληροφορίες; Τα αρχεία του κράτους έν' πολλά καλά οργανωμένα, υπάρχει ο κατάλογος, μπαίνουν μέσα, ξέρουμε όλες τις λεπτομέρειες. Γιατί να καθυστερήσουμε πάλα; Έναν χρόνο εν εκάμαμεν τίποτε! Τζιαι ξαναζητούν επέκταση. Τζιαι εμείς διούμεν τους ακόμα έναν χρόνο με την τροπολογία μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η τροπολογία θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία του βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου για το νομοσχέδιο «Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του πιο πάνω νομοσχεδίου, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 55 του βασικού νόμου, έτσι ώστε-

- α. να αντικατασταθεί στην παράγραφο (α) αυτού η φράση “τριών (3) ετών” (δεύτερη και τρίτη γραμμή) με τη φράση “δύο (2) ετών”, και

- β. να αντικατασταθεί στην παράγραφο (β) αυτού η φράση “τριών (3) ετών” (δεύτερη και τρίτη γραμμή) με τη φράση “δύο (2) ετών”.

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η μεταφορά της έναρξης της ισχύος των διατάξεων του βασικού νόμου από τις 22 Δεκεμβρίου 2018, όπως προβλέπεται στον βασικό νόμο, στις 22 Δεκεμβρίου 2019 αντί στις 22 Δεκεμβρίου 2020, όπως προβλέπεται στο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάμε σε ψηφοφορία για την τροπολογία.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, οκτώ ψήφοι υπέρ, τριάντα ψήφοι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον, οκτώ υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 55 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, ανακοινώστε τα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ, τρεις εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο.

Όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, να ανακοινωθούν.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ ψηφίστε και η κουβέντα, που εννά τελειώσουμε, κύριοι!

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

---

* Υπέρ: ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

Τα θέματα με τους αριθμούς 22 και 23 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς των υπ' αριθμόν 22 και 23 θεμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 22 θέματος είναι η τροποποίηση του περί της Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα Νόμου, έτσι ώστε αφενός οι διατάξεις του οι οποίες εφαρμόζονται, σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή της Δημοκρατίας λαμβάνει από αρμόδια αρχή ξένης χώρας έγγραφο αίτημα συνδρομής για εξασφάλιση μαρτυρίας εντός της Δημοκρατίας, σχετικά με διαδικασία που έχει αρχίσει ενώπιον δικαστηρίου ξένης χώρας ή με ποινική ανάκριση που διεξάγεται στην εν λόγω χώρα, να εφαρμόζονται και αναφορικά με αιτήματα δικαστικής συνδρομής που αφορούν την έκδοση διατάγματος δέσμευσης ή την εγγραφή και εκτέλεση διατάγματος δέσμευσης ή δήμευσης και αφετέρου να καταστεί σαφές ότι στην πιο πάνω περίπτωση ο όρος "ανάκριση" περιλαμβάνει και ανάκριση για διακρίβωση και εντοπισμό παράνομων εσόδων.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 23 θέματος είναι η τροποποίηση του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου, ώστε να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή ορισμένων διατάξεών του.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τα νομοσχέδια «Ο περί Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Σεπτεμβρίου και την 21^η και στις 28 Νοεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο αυτών των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ) και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα Νόμου, έτσι ώστε αφενός οι διατάξεις του οι οποίες εφαρμόζονται σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή της Δημοκρατίας λαμβάνει από αρμόδια αρχή ξένης χώρας έγγραφο αίτημα συνδρομής για εξασφάλιση μαρτυρίας εντός της Δημοκρατίας, σχετικά με διαδικασία που έχει αρχίσει ενώπιον δικαστηρίου ξένης χώρας ή με ποινική ανάκριση που διεξάγεται στην εν λόγω χώρα, να εφαρμόζονται και αναφορικά με αιτήματα δικαστικής συνδρομής που αφορούν την έκδοση διατάγματος δέσμευσης ή την εγγραφή και εκτέλεση διατάγματος δέσμευσης ή δήμευσης και αφετέρου να καταστεί σαφές ότι στην πιο πάνω περίπτωση ο όρος "ανάκριση" περιλαμβάνει και ανάκριση για διακρίβωση και εντοπισμό παράνομων εσόδων.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου έτσι ώστε να επενεχθούν τα ακόλουθα:

1. Να περιληφθούν στις περιπτώσεις που το δικαστήριο έχει εξουσία να εκδίδει διάταγμα δέσμευσης πριν από την έκδοση διατάγματος δήμευσης και οι περιπτώσεις που πρόσωπο έχει κατηγορηθεί μόνο για το αδίκημα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
2. Να διασαφηνιστεί ότι το δικαστήριο δύναται να εκδώσει διάταγμα δέσμευσης πριν από την έκδοση διατάγματος δήμευσης όχι μόνο σε περίπτωση που η ΜΟΚΑΣ κατέχει πληροφορία βάσει της οποίας δημιουργείται εύλογη υποψία ότι πρόσωπο δύναται να κατηγορηθεί για διάπραξη αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, αλλά και σε περίπτωση που πρόσωπο έχει ήδη κατηγορηθεί για τέτοιο αδίκημα, καθώς και σε περίπτωση που δύναται να κατηγορηθεί ή έχει κατηγορηθεί για τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος.

Εναντίον: Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

3. Να περιληφθεί στις περιπτώσεις που υπόκεινται σε έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο, με εφαρμογή κατ' αναλογία των σχετικών διατάξεων του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου και των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας, απόφαση του δικαστηρίου με την οποία απορρίπτεται η έκδοση διατάγματος δυνάμει των διατάξεων του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου. Σημειώνεται ότι στον υφιστάμενο νόμο δύναται να καταχωριστεί έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο μόνο σε περίπτωση απόφασης έκδοσης τέτοιου διατάγματος.
4. Να ενσωματωθούν στον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο οι προηγουμένως καταργηθέντες με αυτόν περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμοι του 1996 έως 2004.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των νομοσχεδίων.

Κατά τη συζήτηση του πρώτου νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής η εκπρόσωπος της ΜΟΚΑΣ ενημέρωσε την επιτροπή ότι η προτεινόμενη τροποποίηση κατέστη αναγκαία, γιατί διαπιστώθηκε κενό στον περί της Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα Νόμο, αφού, ενώ ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος περιλαμβάνει διατάξεις που προβλέπουν για την εγγραφή και εκτέλεση ξένων αποφάσεων, ο περί της Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα Νόμος δεν περιλαμβάνει σχετικές διατάξεις.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του δεύτερου νομοσχεδίου η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ενημέρωσε την επιτροπή ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις κατέστησαν αναγκαίες υπό το φως πρόσφατης απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου με την οποία το δικαστήριο αυτό αθώωσε κατηγορούμενο για το αδίκημα της παράνομης νομιμοποίησης εσόδων, διότι βάσει των υφιστάμενων διατάξεων θεώρησε ότι οι προηγούμενοι αντίστοιχοι νόμοι έχουν ακυρωθεί και ότι το εν λόγω πρόσωπο κατηγορήθηκε με βάση τον υφιστάμενο νόμο για αδίκημα που διαπράχθηκε πριν από τη θέσπισή του.

Επιπρόσθετα, η εκπρόσωπος της ΜΟΚΑΣ ενημέρωσε την επιτροπή ότι επαρκιακό δικαστήριο με απόφασή του ερμήνευσε τον νόμο, ώστε η δυνατότητα που παρέχεται στο δικαστήριο να εκδώσει διάταγμα δέσμευσης πριν από την έκδοση διατάγματος δήμευσης δεν περιλαμβάνει την περίπτωση που η ΜΟΚΑΣ κατέχει πληροφορία, βάσει της οποίας δημιουργείται εύλογη υποψία ότι πρόσωπο έχει ήδη κατηγορηθεί για διάπραξη αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Η ίδια εκπρόσωπος κατέθεσε εισήγηση για περαιτέρω τροποποίηση του βασικού νόμου, με στόχο τη διευκρίνιση ορισμένων διατάξεών του, καθώς και την προσθήκη των καζίνο στις ελεγχόμενες δυνάμει του νόμου αυτού υπόχρεες οντότητες, δεδομένου ότι ήδη προβλέπεται στον νόμο εποπτεία από την Εθνική Αρχή Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο.

Μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με το άρθρο 4 του δεύτερου νομοσχεδίου, με το οποίο προτείνεται η απόσυρση από το άρθρο 78 του βασικού νόμου οποιασδήποτε αναφοράς σε κατάργηση των περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμων του 1996 έως 2004, με αναδρομική ισχύ από την ημερομηνία έκδοσης του βασικού νόμου. Ειδικότερα, ο εκφρασθείς προβληματισμός εστιάζεται στην αναδρομική αναβίωση καταργηθείσας νομοθεσίας και των ποινικών αδικημάτων που περιλαμβάνονται σε αυτήν κατά παράβαση της βασικής αρχής "nullum crimen, nulla poena sine lege" («κανένα έγκλημα, καμία ποινή χωρίς υφιστάμενο νόμο»).

Η εκπρόσωπος της ΜΟΚΑΣ ενημέρωσε την επιτροπή ότι η εν λόγω τροποποίηση κατέστη αναγκαία, έπειτα από απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου με την οποία παραμερίστηκε καταδίκη σε κατηγορία που βασίστηκε στον υφιστάμενο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο για το λόγο ότι το άρθρο 78 αυτού καταργεί τους πιο πάνω αναφερόμενους νόμους και η αναφορά στο εν λόγω άρθρο ότι η κατάργηση δεν επηρεάζει οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια που έγινε ή άρχισε δυνάμει των καταργηθέντων περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμων του 1996 έως 2004 δεν μπορεί να σημαίνει αναδρομική εφαρμογή του υφιστάμενου νόμου, αφού αυτό θα παραβίαζε την πιο πάνω αναφερόμενη βασική αρχή "nullum crimen, nulla poena sine lege".

Συναφώς, η ίδια εκπρόσωπος εισηγήθηκε στην επιτροπή τη διαγραφή του άρθρου 4 του νομοσχεδίου, αφού ο λόγος παραμερισμού της καταδίκης στην πιο πάνω απόφαση δε θα ισχύει σε μελλοντικές υποθέσεις, νοουμένου ότι το κατηγορητήριο για κάθε τέτοια υπόθεση θα αναφέρεται στους περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμων του 1996 έως 2004 και όχι στον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή επέφερε στο κείμενο των νομοσχεδίων τροποποιήσεις, με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών τους, καθώς και τη βελτίωσή τους από νομοτεχνικής άποψης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση του πρώτου και δεύτερου νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτά έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 22 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα, ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 και 2 ομόφωνα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Αντιλαμβάνομαι ότι και για το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι η ίδια τοποθέτηση. Να δεχτούμε ότι και το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι ομόφωνο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 23 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 55 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 72 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα, ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 5 ομόφωνα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 24 μέχρι 33 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος - Θέση Επιθεωρητή Ελέγχου Α' Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών - Θέση Λογιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Ανώτερου Ελεγκτή Μεταφορών, 2^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Υγειονομικού Λειτουργού Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί Υπουργείου Άμυνας - Θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή και Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί Φυλακών - Θέση Αρχιδεσμοφύλακα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018», «Οι περί Κτηνιατρικών Υπηρεσιών - Θέση Κτηνιατρικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018» και «Οι περί Κτηνιατρικών Υπηρεσιών - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Χημείου Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας και Δειγματολήπτη Α' Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ να διαβαστούν οι σκοποί τους.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 24 θέματος είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Επιθεωρητή Ελέγχου Α' Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α8 και Α9(i).

Σκοπός του υπ' αριθμόν 25 θέματος είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λογιστικού Λειτουργού στο Γραφείο του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ), η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α8-Α10-Α11.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 26 θέματος είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Ελεγκτή 2^{ης} Τάξης στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 27 θέματος είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Λειτουργού Λογιστηρίου Α', η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής στη μισθοδοτική κλίμακα Α11(ii).

Σκοπός του υπ' αριθμόν 28 θέματος είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Υγειονομικού Λειτουργού Α' στις Υγειονομικές Υπηρεσίες, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής στη μισθοδοτική κλίμακα Α11(ii).

Σκοπός του υπ' αριθμόν 29 θέματος είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Γενικού Διευθυντή του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 30 θέματος είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή στη μισθοδοτική κλίμακα Α10(i) και Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού στη μισθοδοτική κλίμακα Α10(i), οι οποίες καθορίζονται ως θέσεις προαγωγής στο Υπουργείο Άμυνας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 31 θέματος είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Αρχιδεσμοφύλακα στις Φυλακές, η οποία είναι θέση προαγωγής στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α8 και Α9(i).

Σκοπός του υπ' αριθμόν 32 θέματος είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Κτηνιατρικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, η οποία είναι θέση προαγωγής στις συνδυασμένες κλίμακες Α8 και Α9(i).

Σκοπός του υπ' αριθμόν 33 θέματος είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Χημείου Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας στη μισθοδοτική κλίμακα Α9(ι) και Δειγματολόγητη Α' Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α8 και Α9(ι), οι οποίες καθορίζονται ως θέσεις προαγωγής στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Δημήτρης Δημητρίου	Πανίκος Λεωνίδου
Άριστος Δαμιανού	Κωστής Ευσταθίου
Ευανθία Σάββα	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους κανονισμούς του επισυνημένου παραρτήματος, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Οκτωβρίου 2018.

Σημειώνεται ότι όλοι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2018 για τους υπ' αριθμόν 3, 4, 6, 7 και 8 κανονισμούς, και σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε την 21^η Νοεμβρίου 2018 για τους υπ' αριθμόν 1, 2, 5, 9 και 10 κανονισμούς, και η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των εν λόγω κανονισμών στην ολομέλεια για έγκριση.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Επιθεωρητή Ελέγχου Α' Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α8 και Α9(ι).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η θέση αυτή μεταφέρθηκε στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος λόγω του τερματισμού της λειτουργίας του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας και της μεταφοράς του προσωπικού και των θέσεων του εν λόγω οργανισμού στη δημόσια υπηρεσία, δυνάμει των διατάξεων του περί της Μεταβίβασης των Αρμοδιοτήτων και των Λειτουργιών του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας στο Τμήμα Γεωργίας και στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες Νόμου του 2014.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 151 του περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λογιστικού Λειτουργού στο Γραφείο του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ), η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α8-Α10-Α11.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η πιο πάνω θέση δημιουργήθηκε με τον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2018 λόγω της αναμενόμενης σημαντικής αύξησης των εργασιών του Λογιστηρίου του ΓΕΡΗΕΤ, ενόψει της επικείμενης λειτουργίας της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας, και για να καταστεί δυνατή η πλήρωσή της πρέπει να εγκριθεί σχετικό σχέδιο υπηρεσίας.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το προσχέδιο του σχεδίου υπηρεσίας για την πιο πάνω θέση ετοιμάστηκε από το ΓΕΡΗΕΤ και έτυχε επεξεργασίας από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, με βάση τις γενικές αρχές που ακολουθούνται κατά τον καταρτισμό σχεδίων υπηρεσίας ανάλογων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο κρατικό τομέα.

Σκοπός των τρίτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Ελεγκτή 2^{ης} Τάξης στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών, η οποία είναι θέση προαγωγής στη μισθοδοτική κλίμακα Α9(ι), έτσι ώστε, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν υποψήφιοι για προαγωγή στη θέση αυτή που να πληρούν το απαιτούμενο προσόν για συμπλήρωση δεκαεξαετούς τουλάχιστον συνολικής υπηρεσίας στη θέση Ελεγκτή Μεταφορών με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία στην Κλίμακα Α7, να επιτρέπεται σε υπαλλήλους που έχουν συμπληρώσει δεκαοκταετή τουλάχιστον συνολική υπηρεσία στη θέση Ελεγκτή Μεταφορών να είναι υποψήφιοι για τη θέση Ανώτερου Ελεγκτή 2^{ης} Τάξης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας είναι αναγκαία, για να καταστεί δυνατή η πλήρωση πέντε θέσεων που παραμένουν κενές στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών και κατ' επέκταση να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του τμήματος, αφού τώρα δεν υπάρχουν

υποψήφιοι οι οποίοι να έχουν συμπληρώσει τα απαιτούμενα από το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας έτη υπηρεσίας.

Σκοπός των τέταρτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 19 του περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Λειτουργού Λογιστηρίου Α', η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής στη μισθοδοτική κλίμακα Α11(ii).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η θέση Λειτουργού Λογιστηρίου Α' είναι νέα θέση προαγωγής, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού του Λογιστηρίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου, με στόχο να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία ζωτικών εργασιών ενός ή περισσότερων κλάδων της Οικονομικής Διεύθυνσης της Αρχής. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η αλλαγή της οργανωτικής δομής εντός της οποίας λειτουργούσε η Αρχή Λιμένων Κύπρου κρίθηκε αναγκαία με την ανάληψη των εμπορικών δραστηριοτήτων του λιμανιού Λεμεσού από ιδιώτες ανάδοχους, οπότε η Αρχή μετατράπηκε από διαχειριστή των λιμενικών χώρων που εμπορικοποιήθηκαν σε ρυθμιστή.

Σκοπός των πέμπτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Υγειονομικού Λειτουργού Α' στις Υγειονομικές Υπηρεσίες, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής στη μισθοδοτική κλίμακα Α11(ii).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η πιο πάνω θέση προέκυψε μετά από τη συμφωνία που επιτεύχθηκε τον Ιούλιο του 2009 με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, με την οποία έχει τροχοδρομηθεί η δημιουργία επιστημονικής δομής στις Υγειονομικές Υπηρεσίες με τη μεταφορά σε αυτή του προσωπικού που κατά τον χρόνο επίτευξης της συμφωνίας κατείχε τα απαραίτητα πανεπιστημιακά προϊόντα.

Με βάση τα ίδια στοιχεία το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας καθορίστηκε ως θέση προαγωγής, σύμφωνα με την πάγια πρακτική που ακολουθείται για όλες τις ανελικτικές θέσεις αυτού του επιπέδου στη δημόσια υπηρεσία.

Σκοπός των έκτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 4 του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Γενικού Διευθυντή του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούνας, το οποίο έτυχε επεξεργασίας από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το Συμβούλιο Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούνας καθόρισε παράλληλα τους όρους εργασίας του γενικού διευθυντή, οι οποίοι έτυχαν επίσης επεξεργασίας από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών και στους οποίους μεταξύ άλλων περιέχονται όροι αναφορικά με τη διάρκεια της σύμβασης, τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του, τα ωφελήματά του μετά τη λήξη ή τον τερματισμό της σύμβασης, τις εισφορές σε διάφορα ταμεία εργοδότη και εργοδοτούμενων, την άδεια ανάπαυσης, την άδεια ασθένειας και την πειθαρχική ευθύνη του διοριζόμενου στη θέση.

Κατά την σε πρώτο στάδιο εξέταση των κανονισμών από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας μέλη της υποεπιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με τη συμπερίληψη στα απαιτούμενα προσόντα, ως πλεονέκτημα, διετούς τουλάχιστον πείρας σχετικής με τα καθήκοντα της θέσης πέραν της απαιτούμενης πείρας.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας, απαιτούμενο προσόν για διορισμό στη θέση του Γενικού Διευθυντή αποτελεί η δεκαετής τουλάχιστον πείρα σε υπεύθυνη θέση από την οποία πενταετής τουλάχιστον πείρα σε εποπτικά/διοικητικά καθήκοντα που να περιλαμβάνουν προγραμματισμό, οργάνωση, καθοδήγηση, συντονισμό και έλεγχο εργασιών.

Η Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, εισηγήθηκε στην επιτροπή όπως η πιο πάνω αναφερόμενη πρόνοια σύμφωνα με την οποία επιπρόσθετη διετής πείρα θα αποτελεί πλεονέκτημα διαγραφεί από το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας.

Σκοπός των έβδομων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή στη μισθοδοτική κλίμακα Α10(i) και Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού στη μισθοδοτική κλίμακα Α10(i), οι οποίες καθορίζονται ως θέσεις προαγωγής στο Υπουργείο Άμυνας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, και οι δύο αυτές νέες θέσεις προαγωγής δημιουργήθηκαν με την ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2018 και για να καταστεί δυνατή η πλήρωσή τους, καταρτίστηκαν από το Υπουργείο Άμυνας τα προτεινόμενα σχέδια υπηρεσίας, τα οποία εγκρίθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

Σκοπός των όγδων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87* του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Αρχιδεσμοφύλακα στις Φυλακές, η οποία είναι θέση προαγωγής στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α8 και Α9(i), έτσι ώστε να καθοριστεί ως απαιτούμενο προσόν για προαγωγή στη θέση αυτή η δεκαοκταετής υπηρεσία στην αμέσως κατώτερη θέση Δεσμοφύλακα [κλίμακα Α2, Α5, Α7(ii)], χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε υπηρεσία στην κλίμακα Α7.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η προτεινόμενη τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Αρχιδεσμοφύλακα διενεργείται στο πλαίσιο της σχετικής συμφωνίας μεταξύ του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και της ΠΑΣΥΔΥ για καθορισμό νέας γενικής πολιτικής για τις θέσεις προαγωγής στις μισθοδοτικές κλίμακες Α8 και Α9(i), οι οποίες συνιστούν τον πρώτο βαθμό προαγωγής από τις θέσεις στις μισθοδοτικές κλίμακες Α2, Α5, Α7(ii).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ως αρμόδια αρχή συμφώνησε με την εισήγηση αυτή με στόχο τη σωστή στελέχωση και την εύρυθμη λειτουργία των Φυλακών, αφού δεν υπάρχουν υποψήφιοι για προαγωγή στη θέση αυτή που να κατέχουν το απαιτούμενο με βάση το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας προσόν της δεκαεξαετούς τουλάχιστον συνολικής υπηρεσίας στη θέση Δεσμοφύλακα με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία στη μισθοδοτική κλίμακα Α7.

Σκοπός των ένατων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Κτηνιατρικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, η οποία είναι θέση προαγωγής στις συνδυασμένες κλίμακες Α8 και Α9(i), έτσι ώστε τα απαιτούμενα προσόντα για προαγωγή στη θέση αυτή να συνάδουν με τη γενικότερη πολιτική για τις θέσεις αυτές.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας τροποποιείται υφιστάμενη σημείωση στα απαιτούμενα προσόντα για προαγωγή στη θέση Κτηνιατρικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης, με βάση την οποία, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν υποψήφιοι για προαγωγή στη θέση αυτή που να κατέχουν το απαιτούμενο προσόν της δεκαεξαετούς τουλάχιστον συνολικής υπηρεσίας στη θέση Κτηνιατρικού Επιθεωρητή με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία στην κλίμακα Α7, όπως προνοείται στο υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας, θα επιτρέπεται σε υπάλληλους με δεκαοκταετή τουλάχιστον συνολική υπηρεσία στη θέση Κτηνιατρικού Επιθεωρητή να είναι υποψήφιοι για τη θέση Κτηνιατρικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης.

Σκοπός των δέκατων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καταρισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Χημείου Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας στη μισθοδοτική κλίμακα Α9(i) και Δειγματολήπτη Α΄ Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α8 και Α9(i), οι οποίες καθορίζονται ως θέσεις προαγωγής στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι θέσεις αυτές μεταφέρθηκαν στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες λόγω του τερματισμού της λειτουργίας του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας και της μεταφοράς του προσωπικού και των θέσεων του εν λόγω οργανισμού στη δημόσια υπηρεσία, δυνάμει των διατάξεων του περί της Μεταβίβασης των Αρμοδιοτήτων και των Λειτουργιών του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας στο Τμήμα Γεωργίας και στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες Νόμου του 2014.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις πιο κάτω αποφάσεις:

1. Ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπ' αριθμόν 1, 3, 4, 5, 7, 9 και 10 κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.
2. Κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπ' αριθμόν 2 κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.
Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάχθηκε κατά της έγκρισης των υπ' αριθμόν 2 κανονισμών.
3. Κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπ' αριθμόν 6 κανονισμών, όπως αυτοί έχουν αναθεωρηθεί από την επιτροπή στη βάση της σχετικής εισήγησης της υποεπιτροπής αυτής.
Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάχθηκε κατά της έγκρισης των υπ' αριθμόν 6 κανονισμών.
4. Κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπ' αριθμόν 8 κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των υπ' αριθμόν 8 κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος - Θέση Επιθεωρητή Ελέγχου Α΄ Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
2. Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών - Θέση Λογιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
3. Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Ανώτερου Ελεγκτή Μεταφορών, 2^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
4. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
5. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Υγειονομικού Λειτουργού Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
6. Οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
7. Οι περί Υπουργείου Άμυνας - Θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή και Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
8. Οι περί Φυλακών - Θέση Αρχιδεσμοφύλακα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
9. Οι περί Κτηνιατρικών Υπηρεσιών - Θέση Κτηνιατρικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
10. Οι περί Κτηνιατρικών Υπηρεσιών - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Χημείου Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας και Δειγματολήπτη Α΄ Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δαμιανού και μετά ο κ. Περδίκη.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Απλώς, να διευκρινίσω κάτι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε το, ναι.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Απλώς, να διευκρινίσω ότι στο υπ' αριθμόν 31 θέμα είμαστε και εμείς υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στα άλλα εναντίον;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Όχι, υπάρχει θέση στα υπόλοιπα, εκκρεμούσε για το υπ' αριθμόν 31 θέμα. Ενημερώνω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είσαστε σε όλα υπέρ ή όχι;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ. Ναι, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Από την πλευρά της ΕΔΕΚ, απλώς θέλω να δηλώσουμε ότι, για σκοπούς διευκόλυνσης της διαδικασίας, για το υπ' αριθμόν 25 θέμα και το υπ' αριθμόν 29 θέμα είμαστε κατά. Τα υπόλοιπα τα ψηφίζουμε κανονικά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρέπει να μπουν ξεχωριστά.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Να καταγραφεί η θέση μας από την αρχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα υπ' αριθμόν 25 και 29 θέματα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ο οποίος θα είναι κατά σε κάποια ή στο σύνολο;

Ναι, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα είμαστε εναντίον στα υπ' αριθμόν 26, 27, 28 θέματα. Ο λόγος είναι ότι είναι η γνωστή υπόθεση με την κλίμακα Α11, η οποία εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να είναι προσβάσιμη από το σύνολο των εργαζομένων και όχι μόνο για τους δημόσιους υπαλλήλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ψηφίσω και εγώ μαζί σας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να μην είναι μόνο προαγωγής, αλλά να είναι προαγωγής και πρώτου διορισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ψηφίσω και εγώ μαζί σας.

Υπάρχει άλλη δήλωση που πρέπει να ακούσω, πριν προχωρήσω στην έγκριση των κανονισμών;

Παρακαλώ, ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς είμαστε εναντίον στα υπ' αριθμόν 25, 27 και 29 θέματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Ένα ένα, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το βάζω ένα ένα;

Όχι, θα τα βρούμε.

Υπάρχει άλλη δήλωση;

Όχι.

Θα ψηφίσουμε διά χειρός για το σύνολο, αλλά να παρθεί μία σημείωση, να γίνουν διορθώσεις από τη γραμματεία. Στο υπ' αριθμόν 25 θέμα υπάρχουν τέσσερις ψήφοι εναντίον, στο υπ' αριθμόν 26 θέμα δύο ψήφοι εναντίον, που είναι των Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, στο υπ' αριθμόν 27 θέμα τέσσερις ψήφοι εναντίον από τους Οικολόγους-Συνεργασία Πολιτών και το ΕΛΑΜ και στο υπ' αριθμόν 29 θέμα τέσσερις ψήφοι εναντίον από την ΕΔΕΚ και το ΕΛΑΜ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Για το υπ' αριθμόν 28 θέμα τασσόμαστε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 28 θέμα δύο ψήφοι εναντίον από τους Οικολόγους-Συνεργασία Πολιτών.

Αν σημειώθηκαν, ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο.

Πόσοι είναι οι παρόντες; Ψηλώστε τα χέρια σας.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Αν θέλετε, τα κάμνω και ένα.

Πόσοι είναι οι παρόντες;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην έγκριση των υπ' αριθμόν 24 κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των υπ' αριθμόν 25 κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 25 κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των υπ' αριθμόν 26 κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 26 κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των υπ' αριθμόν 27 κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 27 κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των υπ' αριθμόν 28 κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 28 κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των υπ' αριθμόν 29 κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 29 κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των υπ' αριθμόν 30 κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι υπ' αριθμόν 30 κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των υπ' αριθμόν 31 κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι υπ' αριθμόν 31 κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των υπ' αριθμόν 32 κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι υπ' αριθμόν 32 κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των υπ' αριθμόν 32 κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι υπ' αριθμόν 32 κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των υπ' αριθμόν 33 κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι υπ' αριθμόν 33 κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Κύριε Αβέρωφ, εν σου απάντησα, ένενν; Διότι έσειε κάποιους που εν πατούν το κουμπί, βαρκούνται, ενώ το σιέριν εννά φανεί!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ναι, αλλά γιατί το σιέριν...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Να κάμετε τζιαι λίγη γυμναστική!

Ναι, κύριε Αβέρωφ. Δαμαί γλιτώσαμε είκοσι λεπτά. Έσειε δικαίωμα να αξιοποιήσετε τα δέκα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εγώ σημείωσα. Ό,τι πει η έδρα ακολουθούν ούλλοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

(Αστειευόμενος)

Αυτό θα πει δημοκρατία!

Το υπ' αριθμόν 34 θέμα είναι «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των προνοιών των βασικών κανονισμών που ρυθμίζουν τις άδειες ανάπαυσης κάθε έτους και τις εργάσιμες ώρες κάθε εβδομάδας των υπαλλήλων του εν λόγω οργανισμού.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Φακοντής

Μαρίνος Μουσιούπας

Χριστάκης Τζιοβάνης

Ανδρέας Κυπριανού

Ηλίας Μυριάνθους

Κώστας Κώστα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Οκτωβρίου και 6 Νοεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Κυπριακού

Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 34 του περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμου, είναι η τροποποίηση των προνοιών που ρυθμίζουν τις άδειες ανάπαυσης κάθε έτους και τις εργάσιμες ώρες κάθε εβδομάδας των υπαλλήλων του εν λόγω οργανισμού.

Σύμφωνα με τον διευθυντή του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς ρυθμίζονται τόσο οι άδειες ανάπαυσης όσο και οι εργάσιμες ώρες των υπαλλήλων του οργανισμού κατ' αναλογία με τα όσα ισχύουν για τους υπαλλήλους της δημόσιας υπηρεσίας, όπως αυτά προβλέπονται στους περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμούς και στους περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμούς, αντίστοιχα.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, παρ' όλο που δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής, απέστειλαν σε αυτή γραπτώς τη συμφωνία τους με τα προβλεπόμενα στους υπό συζήτηση κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία και αφού έτυχαν των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, αν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα οι υπ' αριθμόν 34 κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 35 θέμα είναι «Ο περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Τουρισμού και Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Θα παρακαλούσα, αν μπορεί, να μείνει στο τέλος της ημερήσιας διάταξης το συγκεκριμένο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μείνει.

Υπάρχει ένσταση το υπ' αριθμόν 35 θέμα να μείνει στο τέλος της ημερήσιας διάταξης;

Δεν υπάρχει ένσταση.

Να σημειωθεί και μέσα από το ηλεκτρονικό κέντρο ότι το υπ' αριθμόν 35 θα μείνει στο τέλος.

Πάμε τώρα στο υπ' αριθμόν 36 θέμα, που είναι «Ο περί Μετονομασίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Νόμος του 2018».

Μήπως θέλετε και αυτό να μείνει στο τέλος, κύριε...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μετονομασία του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Μετονομασίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Αντρέας Φακοντής
Μαρίνος Μουσιούπας	Χριστάκης Τζιοβάνης
Κώστας Κώστα	Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2018. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η μετονομασία του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έχει ήδη ψηφιστεί από τη Βουλή και θα τεθεί σε ισχύ στις 2 Ιανουαρίου 2019 η σχετική νομοθεσία για την ίδρυση του Υφυπουργείου Τουρισμού, το οποίο θα είναι αρμόδιο για τα θέματα του τουρισμού.

Συναφώς, η μετονομασία του εν λόγω υπουργείου κρίνεται αναγκαία, καθ' ότι οι αρμοδιότητες για τα θέματα τουρισμού θα μεταφερθούν εξ ολοκλήρου την πιο πάνω ημερομηνία από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στο Υφυπουργείο Τουρισμού.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ενημέρωσε την επιτροπή ότι η έναρξη της ισχύος του υπό συζήτηση νόμου πρέπει να μετατεθεί για τις 2 Ιανουαρίου 2019, ημερομηνία κατά την οποία ιδρύεται το Υφυπουργείο Τουρισμού, ούτως ώστε να μην υπάρξει κενό ή επικάλυψη των αρμοδιοτήτων. Ως εκ τούτου, εισηγήθηκε σχετική τροποποίηση του νομοσχεδίου, ώστε να υλοποιηθεί η εν λόγω εισήγηση.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με την πιο πάνω εισήγηση, και αφού έτυχε των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς θα ψηφίσουμε κατά, κύριε Πρόεδρε, μαζί με το υπ' αριθμόν 35 θέμα, γιατί ψηφίσαμε και ενάντια στην ίδρυση αυτού του υφυπουργείου. Άρα, για λόγους αρχής και συνέχειας και συνέπειας, για την οποία είμαστε γνωστοί, θα ακολουθήσουμε τη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Μετονομασία του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Άρθρο 2.

Κατάργηση νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μετονομασίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

(Αστειευόμενος)

Πατάτε τζιαι το κουμπί του Στέφανου τζιαμαί!

Παρανομίες εν κάμνεις, κυρία Μαύρου;

(Γέλια)

Στέφανε, σου δίνω χρόνο να ψηφίσεις.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Έχει συμφωνηθεί η αναβολή των υπ' αριθμόν 37 και 38 θεμάτων, που τιτλοφορούνται «Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018» και «Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2018».

Πάμε στο υπ' αριθμόν 39 θέμα, που είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση τελών και δικαιωμάτων που προβλέπονται στους περί Μέτρων και Σταθμών Κανονισμούς.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Φακοντής

Μαρίνος Μουσιούπας

Χριστάκης Τζιοβάνης

Ανδρέας Κυπριανού

Ηλίας Μυριάνθους

Κώστας Κώστα

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Οκτωβρίου και 6 Νοεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Οικονομικών, του Γενικού Λογιστηρίου της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων ΚΕΒΕ και ΟΕΒ, της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής και των εταιρειών πετρελαιοειδών. Το ΕΤΕΚ και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Καταναλωτών, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 68 του περί Μέτρων και Σταθμών Νόμου, είναι η αντικατάσταση των τελών ή δικαιωμάτων που καθορίζονται στο παράρτημά τους για την εξέταση και την έκδοση πιστοποιητικού έγκρισης τύπου μέτρων ή σταθμών, για την εγγραφή επιδιορθωτών μέτρων και σταθμών, δημόσιων γεφυροπλαστίγγων και ζυγιστών δημόσιων γεφυροπλαστίγγων, για την επαλήθευση οποιωνδήποτε μέτρων και σταθμών, για την έκδοση αντίγραφου οποιουδήποτε πιστοποιητικού ή οποιουδήποτε εγγράφου που δεν είναι έγγραφο εμπιστευτικής φύσης και για κάθε ιεραρχική προσφυγή που υποβάλλεται δυνάμει των διατάξεων της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με τους κανονισμούς προτείνεται αναθεώρηση των τελών που επιβάλλονται από την Υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών για τις υπηρεσίες που παρέχει, ούτως ώστε να καλύπτονται τα πραγματικά της έξοδα, τα οποία δεν καλύπτονται με τα υφιστάμενα τέλη, τα οποία ισχύουν από το έτος 2005 χωρίς οποιαδήποτε τροποποίηση του ύψους τους και θεωρούνται πολύ χαμηλά. Η εν λόγω αναθεώρηση προέκυψε έπειτα από υπόδειξη του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και ετοιμάστηκε σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας. Σημειώνεται ότι τα εν λόγω τέλη έτυχαν έγκρισης από την Τεχνική Επιτροπή Καθορισμού και Αναθεώρησης Τελών και Δικαιωμάτων.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι ενημέρωσαν την επιτροπή ότι μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους η υπηρεσία τους αναμένεται να ολοκληρώσει τους προγραμματισμένους ελέγχους της και θα ήταν πιο δίκαιο μέχρι τότε να επιβάλλονται οι υφιστάμενες χρεώσεις και να αρχίσει η επιβολή των προτεινόμενων τελών με το νέο έτος. Συναφώς, εισηγήθηκαν στην επιτροπή την τροποποίηση του κειμένου των υπό συζήτηση κανονισμών, ώστε να μετατεθεί η ημερομηνία έναρξης της ισχύος τους για την 1^η Ιανουαρίου 2019.

Οι εκπρόσωποι των εταιρειών πετρελαιοειδών, χωρίς να διαφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, σημείωσαν ότι η προτεινόμενη αύξηση στο ύψος των τελών είναι πολύ μεγάλη, αφού αγγίζει σε κάποιες περιπτώσεις το 80% και δε θεωρούν ικανοποιητική δικαιολογία το γεγονός ότι δεν υπήρξε αύξηση στα εν λόγω τέλη από το 2005.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτοί τροποποιήθηκαν σύμφωνα με την πιο πάνω εισήγηση και αφού έτυχαν των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, να τα ακούσουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται^{*}.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 40 θέμα, που είναι «Ο περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

---

^{*} **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Δυνατότητα απαλλαγής από τα τέλη κυκλοφορίας οχήματος το οποίο χρησιμοποιείται για σκοπούς διακίνησης ανήλικου προσώπου το οποίο έλαβε ή δύναται να λάβει κατά χάριν οικονομική βοήθεια από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για απόκτηση ειδικά διασκευασμένου οχήματος για διακίνηση αναπήρου ή κατά την κρίση του εν λόγω υπουργείου θα μπορούσε να λάβει κατά χάριν τέτοια οικονομική βοήθεια.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος	Ευθύμιος Δίπλαρος
Μαρίνος Μουσιούτσας, εκπροσωπώντας	Χριστάκης Τζιοβάνης
τον κ. Χαράλαμπο Πιπτοκοπίτη	Κώστας Κώστα
Δημήτρης Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Σεπτεμβρίου και στις 25 Οκτωβρίου 2018. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ), και της «Αγκαλιά Ελπίδας» Παγκύπρια Οργάνωση Γονέων και Φίλων Παιδιών με Εγκεφαλικές και Άλλες Παραλύσεις. Η Οργάνωση Παραπληγικών Κύπρου (ΟΠΑΚ), η Παγκύπρια Οργάνωση Αποκαταστάσεως Αναπήρων (ΠΟΑΑ) και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Προστασίας Σπαστικών και Αναπήρων Παιδιών, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα απαλλαγής από τα τέλη κυκλοφορίας που προβλέπονται στις διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας ενός οχήματος, το οποίο χρησιμοποιείται για σκοπούς διακίνησης ανήλικου προσώπου, για κάθε περίπτωση δικαιούχου ο οποίος έλαβε ή δύναται να λάβει κατά χάριν οικονομική βοήθεια από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για απόκτηση του ειδικά διασκευασμένου οχήματος για τη διακίνηση αναπήρου.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Οδικών Μεταφορών και τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η προτεινόμενη τροποποίηση προέκυψε έπειτα από αίτημα της «Αγκαλιά Ελπίδας» Παγκύπριας Οργάνωσης Γονέων και Φίλων Παιδιών με Εγκεφαλικές και άλλες Παραλύσεις για ρύθμιση του πιο πάνω θέματος, ώστε οι οικογένειες που κατέχουν αναπηρικά οχήματα για εξυπηρέτηση των αναγκών των ανάπηρων ανήλικων παιδιών τους που βρίσκονται σε τροχόκαθισμα να τυγχάνουν απαλλαγής από την καταβολή του καθορισμένου τέλους κυκλοφορίας των εν λόγω οχημάτων. Όπως οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν, με βάση τις διατάξεις του υφιστάμενου νόμου, απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας παραχωρείται σε όχημα που ανήκει σε άτομο με αναπηρία και χρησιμοποιείται από αυτό. Σύμφωνα δε με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οποιοδήποτε μηχανοκίνητο όχημα δε δύναται να ανήκει σε ανήλικο. Συναφώς, η εν λόγω διάταξη δεν επιτρέπει την απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας οχήματος, το οποίο, παρ' όλο που το όχημα χρησιμοποιείται για σκοπούς διακίνησης ανήλικου ανάπηρου ατόμου, δε δύναται να εγγραφεί επ' ονόματι του ανήλικου, ώστε το ανάπηρο άτομο να τύχει του ευεργετήματος της υφιστάμενης διάταξης.

Οι εκπρόσωποι της ΚΥΣΟΑ, τόσο στα πλαίσια της συνεδρίας όσο και γραπτώς, ζήτησαν όπως η προτεινόμενη απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας επεκταθεί, για να καλύπτει όλους τους ανήλικους δικαιούχους οικονομικής βοήθειας για απόκτηση αυτοκινήτου από το υφιστάμενο Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Βοήθειας σε Άτομα με Αναπηρίες του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, αφού, όπως οι ίδιοι δήλωσαν, η απαλλαγή των τελών για μικρή ομάδα ανάπηρων ανήλικων που το όχημα διακίνησής τους χρήζει ειδικής διασκευής είναι άδικη και άνιση προς τα υπόλοιπα ανάπηρα ανήλικα.

Στα πλαίσια της περαιτέρω μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου από την επιτροπή η τελευταία ομόφωνα επέφερε σε αυτό, με τη σύμφωνη γνώμη όλων των κυβερνητικών αρμοδίων και της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, μικρής έκτασης τροποποιήσεις, ούτως ώστε να είναι ξεκάθαρο ότι η προτεινόμενη απαλλαγή αφορά ανήλικο άτομο το οποίο έλαβε ή δύναται να λάβει κατά χάριν οικονομική βοήθεια από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για απόκτηση ειδικά διασκευασμένου οχήματος για διακίνηση αναπήρου ή, κατά την κρίση του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θα μπορούσε να λάβει κατά χάριν τέτοια οικονομική βοήθεια. Η εν λόγω τροποποίηση γίνεται για σκοπούς διευκρίνισης ότι στους δικαιούχους για απαλλαγή από τα τέλη

περιλαμβάνονται και τα ανήλικα πρόσωπα που ενώ δεν υπέβαλαν αίτηση για να λάβουν κατά χάριν οικονομική βοήθεια, στην περίπτωση που το έπρατταν θα δικαιούνταν να τη λάβουν.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα αποφάσισε την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού έτυχε των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί θέματος αρχής ο κ. Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Απλώς, Πρόεδρε, να αναφέρω ότι ήδη οι ανάπηροι δικαιούνται να μην πληρώνουν τέλη κυκλοφορίας στο όχημά τους και, επειδή οι ανήλικοι δεν μπορούσαν να έχουν κκοτσιάνιν πά' στο όχημα, έτσι εγκρίθηκε όλοι οι ανάπηροι και παιδιά ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ που θεωρούνται ανάπηρα να δικαιούται η οικογένειά τους ένα όχημα να απαλλάσσεται των τελών κυκλοφορίας και ήταν ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίας Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θεωρώ ότι και ως Βουλή, αλλά και η εκτελεστική εξουσία, επ' ευκαιρίας της ψήφισης του συγκεκριμένου δίκαιου νομοσχεδίου, που βάλλει στην ίδια τάξη και τους ανήλικους ανάπηρους, αλλά και τους μεγάλους, πρέπει να τροποποιήσουμε και άλλες νομοθεσίες, διότι εις τους μεγάλους υπάρχει η διαδικασία μέσω της ενσωμάτωσης, για να πάρουν αυτοκίνητο αναπηρικό, ενώ για τους ανήλικους είναι μόνο κατά χάριν. Δεν είμαστε στην εποχή του κατά χάριν σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρόταση νόμου, κύριε Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Πρέπει να το ρυθμίσουμε νομοτεχνικά με πρόταση νόμου. Απλώς επ' ευκαιρία το αναφέρουμε, ότι αυτή η αδικία εις βάρος των ανηλίκων πρέπει να τελειώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι η πρόταση νόμου που βρίσκεται ενώπιόν σας κατατεθειμένη σήμερα από το Κίνημα Οικολόγων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Επιταχύνετε την εξέταση.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Παραρτήματος Ι του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα, ανακοινώστε τα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το σύνολο ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 41 θέμα είναι «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση ορισμένων προνοιών των βασικών κανονισμών που προβλέπουν την υποχρεωτική αφυπηρέτηση των υπαλλήλων του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Χριστάκης Τζιοβάνης

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Αντρέας Φακοντής

Δημήτρης Δημητρίου

Κώστας Κώστα

Ευθύμιος Δίπλαρος

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 16 Νοεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ) και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΕΟ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 21Α και 32 του περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμου, είναι η αντικατάσταση ορισμένων προνοιών που προβλέπουν την υποχρεωτική αφυπηρέτηση των υπαλλήλων του ΕΤΕΚ στην ηλικία των 63 ετών με την αντίστοιχη ηλικία που προβλέπεται για τους κρατικούς υπαλλήλους και τους υπαλλήλους τους ευρύτερου δημόσιου τομέα και των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης στη σχετική νομοθεσία.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του ΕΤΕΚ, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό εξέταση κανονισμούς, με τους τελευταίους διορθώνεται η στρέβλωση που υπάρχει στους υφιστάμενους κανονισμούς όσον αφορά την ηλικία αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του ΕΤΕΚ στο 63^ο έτος. Ειδικότερα, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τις κοινωνικές ασφαλίσεις, σε περίπτωση που υπάλληλος κάνει χρήση του δικαιώματός του για συνταξιοδότηση στο 63^ο έτος της ηλικίας του, θα λαμβάνει μειωμένη σύνταξη εφ' όρου ζωής κατά 12% (0,5% για κάθε μήνα πριν από τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους). Με βάση τις διατάξεις της νομοθεσίας του ΕΤΕΚ, η αφυπηρέτηση για τους υπαλλήλους του είναι υποχρεωτική στο 63^ο έτος της ηλικίας τους, άρα η σύνταξη που λαμβάνουν είναι μειωμένη κατά 12%, χωρίς να έχουν δικαίωμα εργασίας μέχρι το 65^ο έτος. Συναφώς, οι ίδιοι εκπρόσωποι ζήτησαν όπως οι προτεινόμενοι

κανονισμοί ισχύσουν αναδρομικά από την 1^η Σεπτεμβρίου 2017, ημερομηνία κατά την οποία αποχώρησε συνάδελφός τους του οποίου η σύνταξη είναι μειωμένη, καθώς επηρεάζεται από την εν λόγω στρέβλωση.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΕΟ, χωρίς να διαφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, ζήτησαν όπως περιληφθεί η πρόνοια για αναδρομική ισχύ σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται πιο πάνω.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας τόσο με επιστολή της, ημερομηνίας 2 Ιανουαρίου 2018, προς τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων όσο και προφορικά ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ενημέρωσε ότι δεν είναι εφικτή η αναδρομική ισχύς των κανονισμών, αφού δεν προβλέπεται ρητά στον εξουσιοδοτικό νόμο όπως απαιτείται δυνάμει του άρθρου 30(3) του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος, του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία και αφού έτυχαν των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

Ο βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Πάμε στα υπ' αριθμόν 42 και 43 θέματα, που έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμος του 2018» και «Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση με την Οδηγία 2013/59/Ευρατόμ για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιονίζουσες ακτινοβολίες και αντικατάσταση της ισχύουσας νομοθεσίας για θέματα ακτινοπροστασίας και πυρηνικής και ραδιολογικής ασφαλείας και προστασίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμος του 2018» και τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Πεردίκης

Μαριέλλα Αριστείδου

Λίνος Παπαγιάννης

Μαρίνος Μουσιούτσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Οκτωβρίου και στις 13 και 20 Νοεμβρίου 2018.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της ΠΕΟ, της ΟΕΒ, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου (ΠΙΣ), του Συμβουλίου Εγγραφής Φυσικών Ιατρικής Κύπρου, της Ένωσης Φυσικών Κύπρου, της Ακτινολογικής Εταιρείας Κύπρου, του Συνδέσμου Ιατροφυσικής και Βιοϊατρικής Μηχανικής Κύπρου και του Παγκύπριου Συλλόγου Εγγεγραμμένων Ακτινολόγων και Τεχνολόγων Ακτινοθεραπευτών. Η ΣΕΚ, η ΔΕΟΚ, το ΚΕΒΕ, το ΕΤΕΚ, η Παγκύπρια Ένωση Επιστημόνων Χημικών, ο Παγκύπριος Οδοντιατρικός Σύλλογος και ο Παγκύπριος Κτηνιατρικός Σύλλογος, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου, καθώς και των κανονισμών οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 62 του περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμου είναι αφενός η εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με την «Οδηγία 2013/59/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιονίζουσες ακτινοβολίες και την κατάργηση των Οδηγιών 89/618/Ευρατόμ, 90/641/Ευρατόμ, 96/29/Ευρατόμ, 97/43/Ευρατόμ και 2003/122/Ευρατόμ» και αφετέρου η αντικατάσταση της ισχύουσας νομοθεσίας για θέματα ακτινοπροστασίας και πυρηνικής και ραδιολογικής ασφαλείας και προστασίας.

Ειδικότερα, με τα υπό εξέταση νομοθετήματα επιδιώκεται η θέσπιση ομοιόμορφων βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία της υγείας των ατόμων που υποβάλλονται σε επαγγελματική έκθεση, σε ιατρική έκθεση και σε έκθεση του κοινού σε κινδύνους που προκύπτουν από τις ιονίζουσες ακτινοβολίες, καθώς και η θέσπιση και διατήρηση ενός νομικού, ρυθμιστικού και οργανωτικού πλαισίου για όλα τα θέματα εφαρμογής του νόμου, περιλαμβανόμενης της προστασίας από ιονίζουσες ακτινοβολίες και της ασφαλείας και προστασίας των εγκαταστάσεων και των πηγών ακτινοβολίας.

Οι κυριότερες πρόνοιες του νομοσχεδίου περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1. Τη θέσπιση και διατήρηση εθνικού νομικού, ρυθμιστικού και οργανωτικού πλαισίου για όλα τα θέματα εφαρμογής του νόμου, περιλαμβανόμενης της προστασίας από ιονίζουσες ακτινοβολίες και της ασφαλείας εγκαταστάσεων.
2. Τη διασφάλιση της ουσιαστικής ανεξαρτησίας της αρμόδιας αρχής έναντι αθέμιτου επηρεασμού στη ρυθμιστική λειτουργία της και κατά τη λήψη των ρυθμιστικών αποφάσεών της.
3. Την ίδρυση, τον σκοπό, τα καθήκοντα και τις εξουσίες της Υπηρεσίας Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες.
4. Την εφαρμογή κλιμακούμενης προσέγγισης στον ρυθμιστικό έλεγχο, την απαγόρευση πρακτικών και την εξαίρεση ή αποδέσμευση από τον ρυθμιστικό έλεγχο.
5. Την καθιέρωση ενός συστήματος ρυθμιστικού ελέγχου υπό τη μορφή γνωστοποίησης (notification) ή παραχώρησης έγκρισης (authorisation) μέσω καταχώρισης (registration) ή αδειοδότησης (licensing).
6. Τη λειτουργία της Τεχνικής Επιτροπής Αδειοδότησης.
7. Τον διορισμό αρχιεπιθεωρητή, επιθεωρητών και συμβούλων, καθώς και τις εξουσίες αυτών και την καθιέρωση συστήματος επιθεώρησης, εξέτασης και αξιολόγησης και ενεργειών επιβολής για σκοπούς ελέγχου συμμόρφωσης των επιχειρήσεων.
8. Τον προσδιορισμό πρακτικών που περιλαμβάνουν φυσικά ραδιενεργά υλικά.
9. Τις διαδικασίες που αφορούν εγκρίσεις.
10. Τις γενικές αρχές ακτινοπροστασίας, την ευθύνη για την ασφάλεια και την ακτινοπροστασία και τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων.
11. Τη διαφάνεια και την παροχή ενημέρωσης προς το κοινό.
12. Τη δημιουργία συστήματος διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, περιλαμβανομένου σχεδίου ή σχεδίων ετοιμότητας και απόκρισης σε πυρηνικά ή ραδιολογικά περιστατικά.
13. Τη θέσπιση προγραμμάτων και στρατηγικών διαχείρισης για τις καταστάσεις υφιστάμενης έκθεσης, περιλαμβανομένου σχεδίου δράσης για το ραδόνιο.
14. Τη σύσταση και λειτουργία του Συμβουλίου Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας.
15. Αδικήματα και ποινές.

Οι προτεινόμενοι κανονισμοί προνοούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Τη θέσπιση συστήματος ακτινοπροστασίας, αποτελούμενου από περιοριστικά επίπεδα δόσεων, επίπεδα αναφοράς και όρια δόσεων και από ειδικές διατάξεις για την προστασία των μαθητευομένων και σπουδαστών και των εγκύων και γαλουχούσων εργαζομένων.
2. Τις απαιτήσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης εκτιθέμενων εργαζομένων, εργαζομένων που ενδέχεται να εκτίθενται σε έκθετες πηγές, εργαζομένων έκτακτης ανάγκης και των εργαζομένων στο πεδίο της ιατρικής έκθεσης.
3. Την αιτιολόγηση και απαγόρευση πρακτικών, περιλαμβανομένων πρακτικών που αφορούν καταναλωτικά αγαθά, και πρακτικών που περιλαμβάνουν εκούσια έκθεση ανθρώπων για λόγους μη ιατρικής απεικόνισης.
4. Τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων και εργοδοτών σχετικά με την επαγγελματική έκθεση σε ιονίζουσα ακτινοβολία και τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων και εργοδοτών στις ιατρικές εκθέσεις.
5. Την προστασία του κοινού και την εκτίμηση των δόσεων ιονίζουσας ακτινοβολίας που δέχεται το κοινό για τις εκθέσεις που αφορούν τα μέλη του κοινού, περιλαμβανομένων ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, την έκθεση σε ραδόνιο μέσα σε κτίρια και την ακτινοβολία από οικοδομικά υλικά.
6. Τις γενικές ευθύνες της αρμόδιας αρχής και άλλες απαιτήσεις ρυθμιστικού ελέγχου, περιλαμβανομένων ρυθμίσεων για την αναγνώριση υπηρεσιών επαγγελματικής υγείας και δοσιμετρίας, εμπειρογνομώνων ακτινοπροστασίας, ιατρικής φυσικής και υπευθύνων ακτινοπροστασίας, απαιτήσεις για ανοικτές και κλειστές πηγές και ειδικά απαιτήσεις για τον έλεγχο κλειστών πηγών υψηλής ενεργότητας, ρυθμίσεις για τον εντοπισμό, την ανάκτηση, τη διαχείριση, τον έλεγχο και τη διάθεση έκθετων πηγών και τη ραδιενεργό μίανση των μετάλλων, καθώς και χρηματοοικονομική ασφάλεια για τις έκθετες πηγές.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, αναφέρονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς είναι ο Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
2. Το προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο θα εφαρμόζεται σε κάθε κατάσταση σχεδιασμένης ή υφιστάμενης έκθεσης και σε κάθε κατάσταση έκθεσης έκτακτης ανάγκης που συνεπάγεται κίνδυνο λόγω έκθεσης σε ιονίζουσες ακτινοβολίες ο οποίος δε δύναται να παραβλεφθεί από άποψη ακτινοπροστασίας όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος, με στόχο τη μακροπρόθεσμη προστασία της ανθρώπινης υγείας. Ειδικότερα, το νομοθετικό πλαίσιο θα εφαρμόζεται στα ακόλουθα:
  - α. Στην κατασκευή, παραγωγή, επεξεργασία, χειρισμό, διάθεση, χρήση, αποθήκευση, κατοχή, μεταφορά, εισαγωγή και εξαγωγή ραδιενεργών υλικών, γεννητριών ακτινοβολίας ή επιταχυντών σε όλα τα στάδια της επιχειρησιακής περιόδου ζωής εγκαταστάσεων.
  - β. Στην κατασκευή και τη λειτουργία ηλεκτρολογικού εξοπλισμού που εκπέμπει ιονίζουσα ακτινοβολία.
  - γ. Στις ανθρώπινες δραστηριότητες με παρουσία φυσικών πηγών ακτινοβολίας που οδηγούν σε σημαντική αύξηση της έκθεσης των εργαζομένων ή του κοινού, όπως η έκθεση προσωπικού αεροσκαφών και διαστημικών οχημάτων στην κοσμική ακτινοβολία σε πτήσεις ή στο διάστημα.
  - δ. Στην έκθεση σε ραδόνιο εντός των κτιρίων και στην εξωτερική έκθεση σε ακτινοβολία γάμμα από οικοδομικά υλικά.
  - ε. Στη διαχείριση καταστάσεων έκθεσης έκτακτης ανάγκης που απαιτούν μέτρα για την προστασία του κοινού και των εργαζομένων.
3. Στα προτεινόμενα νομοθετήματα ενσωματώθηκαν πρόνοιες οι οποίες εναρμονίζουν την εθνική νομοθεσία με τα πρότυπα ασφαλείας (Generic Safety Requirements) του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ), καθώς και με τις προτάσεις και εισηγήσεις της ομάδας ομοτίμων της διεθνούς αξιολόγησης της αρμόδιας αρχής και του συστήματος ακτινοπροστασίας και πυρηνικής/ραδιολογικής ασφάλειας της Κύπρου που πραγματοποιήθηκε στο διάστημα από τις 13 μέχρι τις 22 Φεβρουαρίου 2017. Η διεθνής ομάδα ομοτίμων τελούσε υπό την αιγίδα του ΔΟΑΕ και οι προτάσεις/εισηγήσεις της είναι στην ουσία δεσμευτικές για την Κύπρο όχι μόνο με βάση τις διαδικασίες του ΔΟΑΕ, αλλά και με βάση τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Στην προτεινόμενη νομοθεσία λαμβάνεται πρόνοια για ομαλή μετάβαση από την υπό κατάργηση νομοθεσία στη νέα με ρυθμίσεις οι οποίες αναφέρονται μεταξύ άλλων στους κανονισμούς, στα διατάγματα, στις γνωστοποιήσεις κ.λπ., στη σύσταση και λειτουργία του Συμβουλίου Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας και της Τεχνικής Επιτροπής Αδειοδότησης, καθώς και στις άδειες ή εγκρίσεις

που έχουν χορηγηθεί ή στα έντυπα που έχουν εκδοθεί από την αρμόδια αρχή και εξακολουθούν να είναι σε ισχύ μέχρι να λήξουν, να καταργηθούν, να τροποποιηθούν ή να αποσυρθούν, κατά περίπτωση.

5. Από την εφαρμογή των προτεινόμενων νομοθετημάτων δεν αναμένεται να προκύψει σοβαρό δημοσιονομικό κόστος ή οικονομική επίπτωση για τις επιχειρήσεις/αδειούχα πρόσωπα, αναμένεται όμως ότι θα απαιτηθεί κάποια περίοδος προσαρμογής του συνολικού συστήματος ακτινοπροστασίας και πυρηνικής/ραδιολογικής ασφάλειας στις απαιτήσεις του νέου νομοθετικού πλαισίου. Επιπρόσθετα, διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας σε θέματα ακτινοπροστασίας και πυρηνικής ασφάλειας και προστασίας και η αρμόδια αρχή επιφορτίζεται με πρόσθετα καθήκοντα και ευθύνες. Συνεπώς, αναμένεται ότι η κυβέρνηση θα δώσει τη δέουσα προσοχή στις ανάγκες στελέχωσης και ανάπτυξης της εμπειρογνομosύνης και των δυνατοτήτων της αρμόδιας αρχής και των υπηρεσιών επιθεώρησης και ότι θα προβεί στις κατάλληλες ενέργειες, ώστε αυτή να μπορεί να επιτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντα που απορρέουν από τις απαιτήσεις της νομοθεσίας.
6. Το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί δε θα εφαρμόζονται στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α. Στην έκθεση σε φυσιολογικά επίπεδα ακτινοβολίας, όπως είναι τα ραδιονουκλίδια που περιέχονται στο ανθρώπινο σώμα και στην κοσμική ακτινοβολία που επικρατεί στο επίπεδο του εδάφους.
  - β. Στην έκθεση των μελών του κοινού ή των εργαζομένων, πέραν του προσωπικού αεροσκαφών και διαστημικών οχημάτων, στην κοσμική ακτινοβολία σε πτήσεις ή στο διάστημα.
  - γ. Στην υπέργεια έκθεση στα ραδιονουκλίδια που ενυπάρχουν στον αδιατάρακτο στερεό φλοιό της γης.
  - δ. Στις στρατιωτικές πυρηνικές εγκαταστάσεις.

Σημειώνεται ότι, όπως ανέφερε η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, η προθεσμία για μεταφορά της πιο πάνω Οδηγίας στο κυπριακό δίκαιο έληξε στις 6 Φεβρουαρίου 2018 και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε Προειδοποιητική Επιστολή (Παράβαση με αρ. 2018/2045 και ημερομηνία 18 Μαΐου 2018), για την οποία η Δημοκρατία ζήτησε παράταση προθεσμίας απάντησης μέχρι τις 18 Σεπτεμβρίου 2018. Όπως ανέφερε η ίδια, στις 18 Σεπτεμβρίου 2018 η Δημοκρατία πληροφόρησε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι ο νομοτεχνικός έλεγχος για τα προσχέδια των εναρμονιστικών νομοθετημάτων έχει ολοκληρωθεί και ότι τα προσχέδια θα κατατεθούν και θα εγκριθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο και ακολούθως θα κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων εντός των επόμενων τριών εβδομάδων. Σημειώνεται περαιτέρω ότι τόσο το νομοσχέδιο όσο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για εξέταση στις 12 Οκτωβρίου 2018.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών, ωστόσο κάποιοι από αυτούς εξέφρασαν επιμέρους παρατηρήσεις επί των προνοιών των προτεινόμενων νομοθετημάτων ως ακολούθως:

1. Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ιατροφυσικής και Βιοϊατρικής Μηχανικής Κύπρου εισηγήθηκαν όπως προστεθεί πρόνοια στο νομοσχέδιο, ώστε η Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες κατά την αναγνώριση ενός ατόμου ως εμπειρογνώμονα ιατρικής φυσικής να υιοθετεί τη διαδικασία αναγνώρισης εμπειρογνομώνων που εφαρμόζεται από την EFOMP (European Federation of Medical Physics).
2. Οι εκπρόσωποι του Συμβουλίου Εγγραφής Φυσικών Ιατρικής Κύπρου εισηγήθηκαν όπως προστεθεί πρόνοια στο νομοσχέδιο σύμφωνα με την οποία η αρμόδια αρχή να εκχωρεί αρμοδιότητες στον Κλάδο Ιατροφυσικής του Υπουργείου Υγείας για την εκτέλεση μέρους των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες που αφορούν το κλινικό περιβάλλον, δηλαδή τις ιατρικές εκθέσεις σε ιονίζουσα ακτινοβολία.
3. Οι εκπρόσωποι της Ακτινολογικής Εταιρείας Κύπρου εισηγήθηκαν την αποσαφήνιση ή/και την τροποποίηση ορισμών που περιλαμβάνονται στον προτεινόμενο νόμο, παραδείγματος χάριν «ιατρός», «κλινική ευθύνη» και «αξιολόγηση κλινικής πράξης».

Στο στάδιο αυτό ο πρόεδρος της επιτροπής ζήτησε από τους εκπρόσωπους του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας όπως πραγματοποιήσουν συνάντηση με τους εκπροσώπους των πιο πάνω εμπλεκόμενων φορέων, προκειμένου να εξεταστεί το ενδεχόμενο ενσωμάτωσης των εισηγήσεών τους στα νομοθετήματα.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης των προτεινόμενων νομοθετημάτων ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι έγινε συνάντηση με τους εμπλεκόμενους φορείς και μετά τις διευκρινίσεις που έδωσαν οι εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας τα περισσότερα σχόλια τους αποσύρθηκαν. Σημειώνεται ότι στο στάδιο αυτό οι πιο πάνω εμπλεκόμενοι φορείς, τοποθετούμενοι ενώπιον της επιτροπής, συμφώνησαν όπως τα υπό εξέταση νομοθετήματα προωθηθούν για ψήφιση και

έγκριση όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία λόγω των ασφυκτικών χρονοδιαγραμμάτων, εκφράζοντας την επιθυμία τους το αρμόδιο τμήμα να επανεξετάσει τις εισηγήσεις τους σε κατοπινότερο στάδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 42 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 4.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 5.

Γενικές εξουσίες και αρμοδιότητες αρμόδιας αρχής - Εθνικό πλαίσιο. Άρθρο 6.

Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες. Άρθρο 7.

Σκοπός της Υπηρεσίας Ελέγχου. Άρθρο 8.

Αρμοδιότητες και εξουσίες της Υπηρεσίας Ελέγχου. Άρθρο 9.

Γενικές αρχές ακτινοπροστασίας. Άρθρο 10.

Απαγόρευση πρακτικών. Άρθρο 11.

Κλιμακούμενη προσέγγιση στον ρυθμιστικό έλεγχο. Άρθρο 12.

Γνωστοποίηση. Άρθρο 13.

Καταχώριση ή αδειοδότηση. Άρθρο 14.

Αδειοδότηση. Άρθρο 15.

Εξαίρεση από την υποχρέωση γνωστοποίησης. Άρθρο 16.

Διαδικασία παραχώρησης έγκρισης. Άρθρο 17.

Αποδέσμευση από τον ρυθμιστικό έλεγχο. Άρθρο 18.

Προσδιορισμός πρακτικών που περιλαμβάνουν φυσικά ραδιενεργά υλικά. Άρθρο 19.

Όροι, απαιτήσεις και προϋποθέσεις έγκρισης μέσω αδειοδότησης. Άρθρο 20.

Απαγόρευση μεταβίβασης έγκρισης. Άρθρο 21.

Τέλη. Άρθρο 22.

Ανάρτηση ή έκθεση της έγκρισης μέσω αδειοδότησης και των όρων, απαιτήσεων και προϋποθέσεων της. Άρθρο 23.

Ανάκληση ή επιστροφή έγκρισης. Άρθρο 24.

Διαφοροποίηση των όρων, απαιτήσεων και προϋποθέσεων της έγκρισης μέσω αδειοδότησης και ανάκληση ή ακύρωση έγκρισης. Άρθρο 25.

Οδηγίες μετά την ανάκληση ή επιστροφή της έγκρισης. Άρθρο 26.

Αποζημίωση για ανάκληση ή ακύρωση έγκρισης ή διαφοροποίηση των όρων, απαιτήσεων και προϋποθέσεων της έγκρισης μέσω αδειοδότησης. Άρθρο 27.

Δημοσιοποίηση λήψεως αίτησης για έγκριση και τήρηση αρχείου. Άρθρο 28.

Ενστάσεις. Άρθρο 29.

Διορισμός Αρχιεπιθεωρητή, Επιθεωρητών και Συμβούλων. Άρθρο 30.

Εξουσίες Αρχιεπιθεωρητή και των Επιθεωρητών. Άρθρο 31.

Προστασία Επιθεωρητών από δίωξη. Άρθρο 32.

Εξέταση και αξιολόγηση των πληροφοριών που σχετίζονται με την ασφάλεια, την προστασία και την προστασία από ιονίζουσες ακτινοβολίες. Άρθρο 33.

Επιθεωρήσεις. Άρθρο 34.

Διεξαγωγή ανάκρισης. Άρθρο 35.

Επιβολή. Άρθρο 36.

Ειδοποίηση Βελτίωσης. Άρθρο 37.

Ειδοποίηση Απαγόρευσης. Άρθρο 38.

Ειδοποίηση Εξώδικης Ρύθμισης. Άρθρο 39.

Επίδοση Ειδοποιήσεων. Άρθρο 40.

Απόσυρση ή παράταση των Ειδοποιήσεων. Άρθρο 41.

Ενστάσεις κατά των Ειδοποιήσεων. Άρθρο 42.

Αδικήματα, ποινές και νομικές διαδικασίες. Άρθρο 43.

Πρωταρχική ευθύνη για την ασφάλεια και την προστασία εγκαταστάσεων και πηγών ακτινοβολίας και την προστασία από ιονίζουσες ακτινοβολίες. Άρθρο 44.

Υποχρεώσεις των επιχειρήσεων ή εργοδοτών, των αυτοεργοδοτούμενων προσώπων και των σχεδιαστών, κατασκευαστών, εισαγωγέων και άλλων προσώπων. Άρθρο 45.

Μετρήσεις. Άρθρο 46.

Εμπειρογνωμοσύνη και δεξιότητες. Άρθρο 47.

Αναγνώριση υπηρεσιών και εμπειρογνομόνων. Άρθρο 48.

Διαφάνεια. Άρθρο 49.

Προστασία πληροφοριών. Άρθρο 50.

Αξιολογήσεις από ομοτίμους. Άρθρο 51.

Υποβολή εκθέσεων. Άρθρο 52.

Σύστημα διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Άρθρο 53.

Ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Άρθρο 54.

Διεθνής συνεργασία στην αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Άρθρο 55.

Ραδιολογικά και πυρηνικά ατυχήματα. Άρθρο 56.

Προγράμματα για τις καταστάσεις υφιστάμενης έκθεσης. Άρθρο 57.

Στρατηγικές διαχείρισης καταστάσεων υφιστάμενης έκθεσης. Άρθρο 58.

Εφαρμογή στρατηγικών διαχείρισης καταστάσεων υφιστάμενης έκθεσης. Άρθρο 59.

Σχέδιο δράσης για το ραδόνιο. Άρθρο 60.

Συμβούλιο Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας. Άρθρο 61.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 62.

Κώδικες Πρακτικής, Πρότυπα και Προδιαγραφές. Άρθρο 63.

Κατάργηση. Άρθρο 64.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 65.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τώρα πάμε να ψηφίσουμε για τους κανονισμούς.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 44 μέχρι 47 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Συμβουλίων Εργαζομένων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», «Ο περί της Θέσπισης Γενικού Πλαισίου Ενημέρωσης και Διαβούλευσης των Εργοδοτούμενων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», «Ο περί Ομαδικών Απολύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Ο περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση της βασικής νομοθεσίας με τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1794 όσον αφορά τους ναυτικούς.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περγίκης

Μαριέλλα Αριστείδου

Λίνος Παπαγιάννης

Μαρίνος Μουσιούπας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε τα νομοσχέδια που περιλαμβάνονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 20 Νοεμβρίου 2018.

Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της ΣΕΚ και του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου. Η ΠΕΟ, η ΔΕΟΚ, η ΟΕΒ, το ΚΕΒΕ και η Κυπριακή Ένωση Πλοιοκτητών (ΚΕΠ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό εξέταση τεσσάρων νομοσχεδίων είναι η τροποποίηση του περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Συμβουλίων Εργαζομένων Νόμου, του περί της Θέσπισης Γενικού Πλαισίου Ενημέρωσης και Διαβούλευσης των Εργοδοτούμενων Νόμου, του περί Ομαδικών Απολύσεων Νόμου του 2018 και του περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων Νόμου του 2018, αντίστοιχα, ώστε οι εν λόγω νόμοι να εναρμονιστούν με τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1794, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6^{ης} Οκτωβρίου 2015, που τροποποιεί τις Οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2008/94/ΕΚ, 2009/38/ΕΚ, 2002/14/ΕΚ και τις Οδηγίες του Συμβουλίου 98/59/ΕΚ και 2001/23/ΕΚ, όσον αφορά τους ναυτικούς.

Ειδικότερα, οι κυριότερες τροποποιήσεις που επιφέρουν τα υπό αναφορά εναρμονιστικά νομοσχέδια αφορούν την ένταξη των ναυτικών στο πεδίο εφαρμογής των υπό αναφορά νομοθεσιών και συνακόλουθα την απόκτηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτά.

Συγκεκριμένα, με το πρώτο νομοσχέδιο γίνεται εισήγηση αφενός για διαγραφή της διάταξης που εξαιρεί από την εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας τα πληρώματα εμπορικών πλοίων και αφετέρου για προσθήκη νέας πρόνοιας, ώστε στις διατάξεις που ρυθμίζουν την προστασία των εκπροσώπων των εργαζομένων να περιλαμβάνονται και μέλη πληρώματος κυπριακού ποντοπόρου σκάφους.

Με το δεύτερο νομοσχέδιο γίνεται εισήγηση για διαγραφή από τη βασική νομοθεσία της διάταξης σύμφωνα με την οποία εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις της νομοθεσίας τα πληρώματα των ποντοπόρων πλοίων και με το τρίτο νομοσχέδιο αφενός προστίθεται διάταξη σύμφωνα με την οποία ο Υφυπουργός Ναυτιλίας καθίσταται αρμόδια αρχή για σκοπούς εφαρμογής του νόμου, σε περίπτωση κατά την οποία ομαδική απόλυση αφορά μέλη πληρώματος κυπριακού ποντοπόρου σκάφους, και αφετέρου γίνεται εισήγηση για προσθήκη πρόνοιας, ώστε, όταν η σχεδιαζόμενη ομαδική απόλυση αφορά μέλη πληρώματος ποντοπόρου σκάφους, ο εργοδότης να ενημερώνει γραπτώς την αρμόδια αρχή του κράτους του οποίου τη σημαία φέρει το σκάφος.

Τέλος, με το τέταρτο νομοσχέδιο γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, ώστε αυτή να εφαρμόζεται σε περιπτώσεις μεταβίβασης κυπριακού ποντοπόρου σκάφους, νοουμένου ότι ο εκδοχέας έχει την έδρα του ή η μεταβιβασθείσα επιχείρηση, εγκατάσταση ή το τμήμα επιχείρησης ή εγκατάσταση παραμένει εντός του πεδίου εδαφικής εφαρμογής της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η Κυπριακή Δημοκρατία όφειλε να είχε εναρμονιστεί με την πιο πάνω Οδηγία μέχρι τις 10 Οκτωβρίου 2017, ωστόσο τα εν λόγω νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων και παραπέμφθηκαν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις 28 Σεπτεμβρίου 2018 και ως εκ τούτου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ήδη ξεκινήσει διαδικασία παράβασης εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας. Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία προειδοποιητική επιστολή με ημερομηνία 23 Νοεμβρίου 2017.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση νομοσχεδίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση των νομοσχεδίων όπως αυτά κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Συμβουλίων Εργαζομένων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
2. Ο περί της Θέσπισης Γενικού Πλαισίου Ενημέρωσης και Διαβούλευσης των Εργοδοτούμενων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
3. Ο περί Ομαδικών Απολύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
4. Ο περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, πάμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 44 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Συμβουλίων Εργαζομένων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 45 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Θέσπισης Γενικού Πλαισίου Ενημέρωσης και Διαβούλευσης των Εργοδοτούμενων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 46 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ομαδικών Απολύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 47 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 48 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Θα ζητούσαμε αναβολή, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Έχουμε συνεννοηθεί.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό! Είναι παροχή επιδόματος για αναπήρους.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Παρέχεται με τον ίδιο τρόπο που παρέχεται μέχρι σήμερα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι βελτίωση όμως του επιδόματος αυτού ή όχι;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, όσοι είσαστε σε επιτροπές...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Είναι διαδικαστικό, αλλαγές επιτροπών κ.λπ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Αν είναι καθαρά διαδικαστικό και δεν υπάρχει ένσταση, το υπ' αριθμόν 48 θέμα αναβάλλεται για μετά τα Χριστούγεννα.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 49 θέμα, που τιτλοφορείται «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2017, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2017, όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2017.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2017, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος	Σκεύη Κούτρα Κουκουμά
Ειρήνη Χαραλαμπίδου	Γεώργιος Προκοπίου
Αννίτα Δημητρίου	Γιώργος Πεردίκης
Γεώργιος Γεωργίου	Άννα Θεολόγου
Μάριος Μαυρίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε την πιο πάνω απόφαση σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Σεπτεμβρίου και 25 Οκτωβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Σημειώνεται ότι με την εν λόγω απόφαση της Βουλής τίθεται προς έγκριση ο τελικός απολογισμός για το έτος 2017, όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2017.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, ως ο καθ' ύλην αρμόδιος, διευθύνει και επιβλέπει κάθε λογιστική εργασία η οποία είναι σχετική με τα χρηματικά διαθέσιμα και το λοιπό ενεργητικό της Δημοκρατίας και επίσης αποδέχεται και διενεργεί κάθε πληρωμή χρημάτων που αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία. Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 81 του συντάγματος, η δημοσιονομική έκθεση, που αποτελεί τον τελικό απολογισμό εκάστου οικονομικού έτους, κατατίθεται εντός τριών μηνών από τη λήξη του έτους αυτού στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

Στα πλαίσια της εξέτασης της πιο πάνω δημοσιονομικής έκθεσης η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας δήλωσε ενημερωτικά μεταξύ άλλων ενώπιον της επιτροπής ότι η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2017, η οποία κατατέθηκε ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων εντός των χρονικών πλαισίων που καθορίζει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφορά τον τελικό απολογισμό των οικονομικών συναλλαγών του δημόσιου τομέα για το έτος 2017.

Σύμφωνα με την υπό επισκόπηση έκθεση, το περιεχόμενο της δημοσιονομικής έκθεσης καθορίζεται στο άρθρο 78 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου και περιλαμβάνει παρουσίαση των εσόδων και των δαπανών που είχαν περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό σε σύγκριση με τα πραγματικά έσοδα και τις δαπάνες που αναγνωρίστηκαν κατά το ίδιο οικονομικό έτος, λαμβάνοντας υπόψη και τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς και τις τυχόν μεταφορές πιστώσεων. Πέραν του τελικού απολογισμού, η δημοσιονομική έκθεση περιλαμβάνει οποιαδήποτε άλλα θέματα καθορίζονται από τον Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας. Περαιτέρω, σύμφωνα και με τη σχετική εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τη δημοσιονομική έκθεση για το 2017, αυτή αποτελείται από το Μέρος Α', που αφορά τον τελικό απολογισμό και άλλες οικονομικές καταστάσεις, και από το Μέρος Β', που περιλαμβάνει αναλυτικές καταστάσεις για τις οικονομικές συναλλαγές που αφορούν στην υλοποίηση του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωματικών πιστώσεων που δόθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, και καλύπτει τόσο τα υπουργεία όσο και τις ανεξάρτητες υπηρεσίες του κράτους. Σημειώνεται επίσης ότι από το 2017 και έπειτα από εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, στη δημοσιονομική έκθεση περιλαμβάνονται πίνακες υλοποίησης του προϋπολογισμού των δαπανών για το κάθε υπουργείο ξεχωριστά.

Ειδικότερα, στο Μέρος Α' της δημοσιονομικής έκθεσης, που αφορά τον τελικό απολογισμό του κρατικού προϋπολογισμού, ο οποίος ετοιμάζεται με βάση τις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές, περιλαμβάνονται διάφορες καταστάσεις που παρουσιάζουν συνοπτικά την υλοποίηση του προϋπολογισμού με διάφορες μορφές και αναλύσεις. Επιπρόσθετα, στο μέρος αυτό της δημοσιονομικής έκθεσης περιλαμβάνονται καταστάσεις που αναλύουν τα καθυστερημένα έσοδα και τις εκκρεμείς οφειλές, καθώς και τις επενδύσεις και τις συνδρομές ή τη συμμετοχή του κράτους σε διεθνείς οργανισμούς. Περαιτέρω, περιλαμβάνονται καταστάσεις για τον δανεισμό, τα γραμμάτια του δημοσίου, τα μεταβιβάσιμα γραμμάτια, τις εγγυήσεις που παρέχει το κράτος, καθώς και τα δάνεια που παραχωρήθηκαν από το δημόσιο ταμείο.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το περιεχόμενο της εν λόγω δημοσιονομικής έκθεσης, καθώς και με τα συμπληρωματικά στοιχεία που τη συνοδεύουν, προκύπτουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι εισπράξεις από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν κατά το έτος 2017 στα €6.471 εκατομ., ενώ οι αντίστοιχες πληρωμές ανήλθαν στα €5.830 εκατομ. Ως εκ τούτου, το πλεόνασμα που προέκυψε από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες από τις οικονομικές πράξεις που έγιναν το

2017 ανήλθε στα €641 εκατομ. σε σύγκριση με πλεόνασμα ύψους €293 εκατομ. το 2016, ενώ είχε προϋπολογιστεί έλλειμμα ύψους €436 εκατομ. Μετά τη συμπερίληψη και των καθαρών πληρωμών για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους, δηλαδή των τόκων που ανήλθαν στα €518 εκατομ. το 2017 σε σύγκριση με €501 εκατομ. το 2016, παρουσιάζεται πλεόνασμα για το 2017 ύψους €123 εκατομ. σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους €208 εκατομ. το 2016. Λαμβάνοντας υπόψη και τις αναλήψεις και τις αποπληρωμές δανείων που έγιναν κατά τη διάρκεια του 2017, προέκυψε έλλειμμα ύψους €368 εκατομ. σε σύγκριση με πλεόνασμα ύψους €263 εκατομ. το 2016, ενώ είχε αρχικά προϋπολογιστεί έλλειμμα ύψους €1.958 εκατομ.

2. Η αύξηση του πλεονάσματος από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες του έτους 2017, που ανήλθε στα €641 εκατομ. από τα €293 εκατομ. που ήταν το 2016, οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από έμμεσους φόρους που ανήλθαν στα €3.199 εκατομ. το 2017 σε σύγκριση με €2.833 εκατομ. το 2016, ενώ επηρεάζεται αντίστροφα από την αύξηση στις επιστροφές φόρων και τελών που ανήλθαν στα €326 εκατομ. το 2017 σε σύγκριση με €257 εκατομ. το 2016.
3. Τα έσοδα από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν στα €6.471 εκατομ. (2016: €5.914 εκατομ.) σε σύγκριση με τα προϋπολογισθέντα που ήταν €6.031 εκατομ. (2016: €5.925 εκατομ.), δηλαδή σημειώθηκε ποσοστό υλοποίησης 107,3% (2016: 99,8%). Τα έσοδα ήταν αυξημένα κατά 9,4% σε σχέση με το 2016 και προέρχονταν κυρίως από έμμεσους φόρους 49% (2016: 48%) (2017: €3.199 εκατομ., 2016: €2.833 εκατομ.), από άμεσους φόρους 34% (2016: 37%) (2017: €2.218 εκατομ., 2016: €2.174 εκατομ.) και από άλλα έσοδα 17% (2016: 15%) (2017: €1.051 εκατομ., 2016: €905 εκατομ.). Σημειώνεται ότι η κύρια πηγή εσόδων του κράτους προέρχονται από τη φορολογία, η οποία ανήλθε για το έτος 2017 στο 83% των συνολικών δημόσιων εσόδων.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι οι εισπράξεις από τους έμμεσους φόρους αυξήθηκαν κατά €366 εκατομ. και ανήλθαν στα €3.199 εκατομ. σε σύγκριση με €2.833 εκατομ. το 2016. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στα αυξημένα έσοδα από την εισπράξη φόρου προστιθέμενης αξίας, στα αυξημένα τέλη μεταβιβάσεων και υποθηκών και στα αυξημένα δικαιώματα εγγραφής εταιρειών. Τα έσοδα από τον φόρο προστιθέμενης αξίας συνεχίζουν να αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των έμμεσων φόρων (2017: €2.074 εκατομ., 2016: €1.789 εκατομ.).

Οι εισπράξεις των άμεσων φόρων αυξήθηκαν κατά €44 εκατομ. και ανήλθαν στα €2.218 εκατομ. σε σύγκριση με €2.174 εκατομ. το 2016. Η μεταβολή οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των εισπράξεων εταιρικού φόρου και φόρων κεφαλαιουχικών κερδών και επηρεάζεται αντίστροφα από τη μείωση στις εισπράξεις φόρων ακίνητης ιδιοκτησίας και της έκτακτης εισφοράς.

Στα υπόλοιπα έσοδα του κράτους, που ανέρχονται στα €1.000 εκατομ. σε σύγκριση με €905 εκατομ. το 2016, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων έσοδα από προσφορά υπηρεσιών και πώληση αγαθών ύψους €230 εκατομ. (2016: €233 εκατομ.), χορηγίες που λαμβάνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ύψους €77 εκατομ. (2016: €38 εκατομ.), μίσση από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ύψους €59 εκατομ. (2016: €93 εκατομ.) και δικαιώματα διαχείρισης αερολιμένων και λιμένων ύψους €77 εκατομ. (2016: €37 εκατομ.). Επίσης, κατά το 2017 λήφθηκαν μερίσματα ύψους €26 εκατομ. (2016: €66 εκατομ.) από οργανισμούς δημόσιου δικαίου (2017: Cyta €26 εκατομ. και Αρχή Λιμένων Κύπρου €0 εκατομ., σε σύγκριση με το 2016: Cyta €50 εκατομ. και Αρχή Λιμένων Κύπρου €16 εκατομ.).

4. Οι δαπάνες για λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν στα €5.830 εκατομ. (2016: €5.622 εκατομ.) σε σύγκριση με τις προϋπολογισθείσες που ήταν €6.467 εκατομ. (2016: €6.258 εκατομ.), δηλαδή σημειώθηκε ποσοστό υλοποίησης 90% (2016: 90%). Σημειώνεται ότι οι δαπάνες αυξήθηκαν κατά 3,7%, κυρίως λόγω αυξημένων μεταβιβάσεων εσωτερικού, δηλαδή αυξημένων χορηγιών ή συνεισφορών σε διάφορους οργανισμούς, αυξημένων δαπανών σε σχέση με τα έσοδα, δηλαδή επιστροφές φόρων και μισθολογικών αυξήσεων. Ειδικότερα, οι δαπάνες για λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες του έτους αποτελούνται κυρίως από μεταβιβάσεις 36% ύψους €2.085 εκατομ. (2016: €2.064 εκατομ.), δαπάνες προσωπικού 32% ύψους €1.837 εκατομ. (2016: €1.805 εκατομ.), λειτουργικές δαπάνες 18% ύψους €1.030 εκατομ. (2016: €888 εκατομ.), συντάξεις (€535 εκατομ.) και φιλοδώρηματα (€54 εκατομ.) 10% συνολικού ύψους €589 εκατομ. (2016: €577 εκατομ.) και κεφαλαιουχικές δαπάνες 5% ύψους €289 εκατομ. (2016: €288 εκατομ.).
5. Οι μεταβιβάσεις ανήλθαν κατά το έτος 2017 στα €2.085 εκατομ. (2016: €2.064 εκατομ.) και αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία δαπανών του κράτους. Αφορούν κυρίως χορηγίες και συνεισφορές του κράτους σε διάφορους οργανισμούς, στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και σε φυσικά πρόσωπα. Ειδικότερα, οι χορηγίες προς τους οργανισμούς δημόσιου δικαίου ανήλθαν κατά το έτος 2017 στο συνολικό ποσό ύψους €273 εκατομ. και οι χορηγίες προς τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ανήλθαν στο συνολικό ποσό ύψους €121 εκατομ. Οι κοινωνικές παροχές αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία μεταβιβάσεων και ανήλθαν κατά το έτος 2017 στα €901 εκατομ. σε σύγκριση με €960 εκατομ. το 2016. Οι σημαντικότερες κοινωνικές παροχές ήταν το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα (2017: €253 εκατομ., 2016: €258 εκατομ.), το επίδομα τέκνου (2017: €113 εκατομ., 2016: €114 εκατομ.), η χορηγία σε συνταξιούχους με χαμηλά εισοδήματα (2017: €47 εκατομ., 2016: €45 εκατομ.), η κοινωνική σύνταξη

(2017: €70 εκατομ., 2016: €69 εκατομ.) και η φοιτητική χορηγία (2017: €50 εκατομ., 2016: €50 εκατομ.).

6. Οι δαπάνες προσωπικού ανήλθαν κατά το έτος 2017 στα €1.837 εκατομ. (2016: €1.805 εκατομ.) σημειώνοντας αύξηση 1,8%. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών προσωπικού αφορά το προσωπικό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ποσοστό 34%) με συνολική δαπάνη που ανήλθε στα €623 εκατομ. (2016: €609 εκατομ.), ενώ το δεύτερο μεγαλύτερο αφορά το προσωπικό του Υπουργείου Υγείας (ποσοστό 15%) με συνολική δαπάνη που ανήλθε στα €270 εκατομ. (2016: €262 εκατομ.).
7. Οι λειτουργικές δαπάνες ανήλθαν κατά το έτος 2017 σε €1.030 εκατομ. σε σύγκριση με €888 εκατομ. το 2016 σημειώνοντας αύξηση 16%. Οι κυριότερες κατηγορίες λειτουργικών δαπανών αφορούν στις επιστροφές φόρων και τελών ποσού ύψους €326 εκατομ., στις δαπάνες άμυνας και αστυνόμευσης ποσού ύψους €209 εκατομ., στις δαπάνες για αγορά φαρμάκων και ιατρικών προμηθειών ποσού ύψους €130 εκατομ. και στις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες ποσού ύψους €67 εκατομ.
8. Τα κρατικά έσοδα ανήλθαν σε ποσό ύψους €7.909 εκατομ. το 2017 σε σύγκριση με ποσό ύψους €7.718 εκατομ. το 2016, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 2,5%, ενώ τα προϋπολογισθέντα έσοδα ανήλθαν στο ποσό των €7.143 εκατομ. το 2017 σε σύγκριση με το ποσό των €7.462 εκατομ. το 2016, σημειώθηκε δηλαδή ποσοστό υλοποίησης των εσόδων ύψους 111% το 2017 σε σύγκριση με ποσοστό ύψους υλοποίησης 103% το 2016. Ειδικότερα, τα έσοδα/εισπράξεις του έτους 2017 προέρχονταν κυρίως από έμμεσους φόρους κατά ποσοστό 49% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 48% το 2016, από άμεσους φόρους κατά ποσοστό 34% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 37% το 2016 και από άλλα έσοδα κατά ποσοστό 17% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 15% το 2016.
9. Οι κρατικές δαπάνες ανήλθαν σε ποσό ύψους €8.277 εκατομ. το 2017 σε σύγκριση με ποσό ύψους €7.455 εκατομ. το 2016, αυξήθηκαν δηλαδή κατά 11%, ενώ οι προϋπολογισθείσες δαπάνες ανήλθαν στα €9.101 εκατομ. το 2017 σε σύγκριση με το ποσό των €8.254 εκατομ. το 2016, σημειώθηκε δηλαδή ποσοστό υλοποίησης των δαπανών ύψους 91% το 2017 σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό ύψους 90% το 2016. Ειδικότερα, οι δαπάνες/πληρωμές του έτους 2017 προέρχονταν κυρίως από μεταβιβάσεις κατά 36% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 37% το 2016, από δαπάνες προσωπικού κατά 32% σε σύγκριση με το ίδιο ποσοστό ύψους 32% το 2016, από λειτουργικές δαπάνες κατά 18% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 16% το 2016, από συντάξεις και φιλοδωρήματα κατά 10% σε σύγκριση με το ίδιο ποσοστό ύψους 10% το 2016 και από κεφαλαιουχικές δαπάνες κατά 5% σε σύγκριση με το ίδιο ποσοστό ύψους 5% το 2016.
10. Οι εισπράξεις από χρηματοδοτικές δραστηριότητες κατά το έτος 2017, δηλαδή οι αναλήψεις νέων δανείων, ανήλθαν στα €1.421 εκατομ. (2016: €1.787 εκατομ.), ενώ οι πληρωμές, δηλαδή οι αποπληρωμές δανείων, ανήλθαν στο €1.912 εκατομ. (2016: €1.316 εκατομ.). Το μεγαλύτερο μέρος των εισπράξεων (€850 εκατομ.) αφορούσε έκδοση Ευρωπαϊκών Μεσοπρόθεσμων Γραμματίων.
11. Ο προϋπολογισμός για το έτος 2017 προνοούσε δαπάνες συνολικού ύψους €7.137 εκατομ. (2016: €7.392 εκατομ.). Κατά τη διάρκεια του έτους εγκρίθηκαν συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους €1.964 εκατομ. (2016: €862 εκατομ.), που προήλθαν από συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, ύψους €271 εκατομ. (2016: €68 εκατομ.), και πρόσθετες πιστώσεις από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, ύψους €1.693 εκατομ. (2016: €794 εκατομ.), οι οποίες δεν απαιτούν κατάθεση συμπληρωματικών προϋπολογισμών. Κατά συνέπεια, οι συνολικές εγκριθείσες δαπάνες ανήλθαν για το 2017 στο ποσό των €9.101 εκατομ. σε σύγκριση με το ποσό των €8.254 εκατομ. το 2016.
12. Τα καθυστερημένα έσοδα σημείωσαν αύξηση από €2.303 εκατομ. μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2016 και ανήλθαν στα €2.521 εκατομ. στο τέλος του 2017, δηλαδή σημείωσαν αύξηση κατά 9,5%, και αφορούσαν κυρίως ποσό ύψους €1.857 εκατομ. στα έσοδα του Τμήματος Φορολογίας σε σύγκριση με ποσό ύψους €1.823 εκατομ. το 2016 και ποσό ύψους €142 εκατομ. στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων σε σύγκριση με ποσό ύψους €136 εκατομ. το 2016. Σημειώνεται ότι από το έτος 2014 το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας δημοσιεύει κατάλογο με τις διαγραφές που έγιναν από την Τεχνική Επιτροπή Διαγραφής Μη Εισπραξιμων Δημοσίων Χρημάτων, Αξιών και Υλικών, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμων.
Ειδικότερα, μέσω της διαδικασίας συμψηφισμού εισπράχθηκαν κατά το 2017 έσοδα συνολικού ύψους €34,8 εκατομ. (2016: €33,8 εκατομ.), τα οποία αφορούσαν κυρίως έσοδα από το Τμήμα Φορολογίας και το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σημειώνεται επίσης ότι με την έναρξη της εν λόγω διαδικασίας, μέχρι την 31^η Αυγούστου 2018 έχουν εισπραχθεί συνολικά ποσά ύψους €176,8 εκατομ.
13. Το ύψος των εκκρεμοσών οφειλών την 31^η Δεκεμβρίου 2017 ήταν €7 εκατομ. σε σύγκριση με €5,5 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2016, σημειώνοντας αύξηση κατά 27%. Επιπλέον, οι οφειλές του κράτους για επιστροφές φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) την 31^η Δεκεμβρίου 2017 ανέρχονταν στα €260 εκατομ. (31^η Δεκεμβρίου 2016: €193 εκατομ.) και οι οφειλόμενες αποζημιώσεις για απαλλοτριώσεις ανέρχονταν στα €271 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2017 (31^η Δεκεμβρίου 2016: €330 εκατομ.).

14. Το συνολικό ύψος του δανεισμού, δηλαδή του δημόσιου χρέους την 31^η Δεκεμβρίου 2017, περιλαμβανομένου του ενδοκυβερνητικού δανεισμού ύψους €7.921 εκατομ., ανήλθε στα €26.327 εκατομ. σε σύγκριση με €26.878 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2016, από τα οποία τα €15.347 εκατομ. αφορούσαν δάνεια εξωτερικού (2016: €15.311 εκατομ.). Στα πλαίσια υλοποίησης της Συμφωνίας Διευκόλυνσης Χρηματοδοτικής Στήριξης, η οποία υπογράφηκε με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας το 2013, η Κυπριακή Δημοκρατία θα λάμβανε δανειοδότηση συνολικού ύψους €8.968 εκατομ. από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και περίπου €1.000 εκατομ. από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2017 εκταμιεύτηκαν €6.300 εκατομ. από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και €1.010 εκατομ. από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Επιπρόσθετα, όσον αφορά τα δάνεια εξωτερικού, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει λάβει δάνειο ύψους €2.500 εκατομ. από τη Ρωσική Ομοσπονδία, το οποίο φέρει επιτόκιο 2,5% και είναι αποπληρωτέο σε οκτώ ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις, οι οποίες άρχισαν να καταβάλλονται από την 1^η Μαρτίου 2018.
15. Το συνολικό ύψος των κρατικών εγγυήσεων που εκκρεμούσαν την 31^η Δεκεμβρίου 2017 ήταν €2.007 εκατομ. σε σύγκριση με €2.082 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2016, σημειώνοντας μείωση κατά 1%.
16. Το ύψος των δανείων προς τρίτους το οποίο εκκρεμούσε την 31^η Δεκεμβρίου 2017 ανερχόταν στα €958 εκατομ. σε σύγκριση με €992 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2016, σημειώνοντας μείωση κατά 3,4%.
17. Το συνολικό ύψος των επενδύσεων για το έτος 2017 ανήλθε στα €1.639 εκατομ. σε σύγκριση με το ίδιο ποσό ύψους €1.639 εκατομ. το 2016.

Επιπρόσθετα, η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας δήλωσε μεταξύ άλλων ενώπιον της επιτροπής ότι μέσω του αναβαθμισμένου νομικού πλαισίου που ισχύει από το 2014 το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας έχει προχωρήσει στις ακόλουθες ενέργειες:

1. Δημοσιοποίηση/διαφάνεια των οικονομικών συναλλαγών του κράτους:

Εφαρμόζοντας τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαφάνειας, το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας προχώρησε σε αναβάθμιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που παρέχεται στο κοινό με τη δημοσιοποίηση μεταξύ άλλων των πιο κάτω στοιχείων/πληροφοριών μέσω της ιστοσελίδας του:

- α. Καταλόγου των φυσικών/νομικών προσώπων που έλαβαν ποσά πέραν του €1 εκατομ. από τη Δημοκρατία, καθώς και των συναλλαγών ύψους πέραν των €5.000 για κάθε τμήμα/υπηρεσία/ειδικό ταμείο της κυβέρνησης για το έτος 2017.
- β. Των διαγραφών από την Τεχνική Επιτροπή Διαγραφής Μη Εισπράξιμων Δημοσίων Χρημάτων, Αξιών και Υλικών.
- γ. Του συμψηφισμού εσόδων και εξόδων της Δημοκρατίας.
- δ. Καταλόγου χορηγιών που δόθηκαν κατά το 2017.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι μέσω της διαδικασίας συμψηφισμού εισπράχθηκαν κατά το 2017 έσοδα συνολικού ύψους €34,8 εκατομ., τα οποία αφορούν κυρίως τα έσοδα του Τμήματος Φορολογίας και εισφορές προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Από την έναρξη της εφαρμογής της νομοθεσίας μέχρι την 31^η Αυγούστου 2018 έγιναν συμψηφισμοί και έχουν εισπραχθεί συνολικά ποσά ύψους €176,8 εκατομ. σε σύγκριση με €134 εκατομ. μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 2017.

Η παροχή έγκαιρης και χρήσιμης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ενισχύεται και αναβαθμίζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών των ενδιαφερόμενων μερών. Τονίζεται επίσης ότι με τη δημοσιοποίηση των πιο πάνω στοιχείων εξυπηρετείται ταυτόχρονα και η ίση μεταχείριση των πολιτών.

2. Κυβερνητικές εγγυήσεις:

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 2015, ανατέθηκε στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας η αρμοδιότητα της διαχείρισης και παρακολούθησης των κυβερνητικών εγγυήσεων, της αξιολόγησης νέων αιτημάτων για παραχώρηση εγγυήσεων και της ετοιμασίας εκθέσεων αξιολόγησης των πιστωτικών κινδύνων που προκύπτουν από τις κυβερνητικές εγγυήσεις. Σημειώνεται επίσης ότι το έτος 2017 δεν παραχωρήθηκε οποιαδήποτε νέα κυβερνητική εγγύηση. Επιπρόσθετα, με την ανάληψη των πιο πάνω αρμοδιοτήτων, ετοιμάστηκε από το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας Εγχειρίδιο Διαδικασιών Παραχώρησης και Διαχείρισης Κυβερνητικών Εγγυήσεων, το οποίο έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, καθώς και εκθέσεις αξιολόγησης των πιστωτικών κινδύνων που απορρέουν από το Χαρτοφυλάκιο των Κυβερνητικών Εγγυήσεων.

Τέλος, η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας, αναφερόμενη στον εκσυγχρονισμό της λογιστικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης του κράτους, δήλωσε ότι το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, ανταποκρινόμενο στις πρωτόγνωρες συνθήκες που δημιουργήθηκαν με την οικονομική κρίση, έχει αναλάβει

πρωτοβουλία για προσφορά αναβαθμισμένης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, η οποία αναμένεται να βοηθήσει ουσιαστικά τόσο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων όσο και στη λογοδοσία στο δημόσιο. Στο πλαίσιο αυτό έχουν συσταθεί ομάδες εργασίας, οι οποίες μελετούν και υλοποιούν τα εξής:

1. Την εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων (σύστημα ERP), το οποίο θα περιλαμβάνει αριθμό εφαρμογών λογισμικού που υποστηρίζει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και λειτουργιών πέραν των λογιστικών και αποτελεί ένα εργαλείο ελέγχου, παρακολούθησης και συντονισμού των εργασιών με οριζόντια εφαρμογή σε ολόκληρο τον κρατικό τομέα. Το σύστημα αυτό θα παρέχει πιο αξιόπιστη και πλήρη εικόνα για υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και θα λειτουργεί υποστηρικτικά τόσο στη διοικητική μεταρρύθμιση όσο και στη μεταρρύθμιση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών. Σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα που τέθηκαν, έχει ήδη ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των προσφορών και επίκειται η κατακύρωση και υπογραφή του συμβολαίου με τον ανάδοχο. Το ERP σύστημα θα υποστηρίζει πέραν των 5 000 χρηστών και θα εφαρμοστεί σε φάσεις, με την τελευταία να υπολογίζεται να ολοκληρωθεί σε τέσσερα έτη από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.
2. Τη μετάβαση στη λογιστική βάση των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, η οποία θα παρέχει μεταξύ άλλων τη δυνατότητα στο κράτος να παρακολουθεί και να αξιοποιεί καλύτερα τα περιουσιακά του στοιχεία, καθώς και να γνωρίζει άμεσα τους χρεώστες και τους πιστωτές του, εξέλιξη που θα υποβοηθήσει τον στόχο της καλύτερης εισπραξιμότητας των οφειλόμενων ποσών στο δημόσιο. Παράλληλα, θα μπορεί να γίνεται καλύτερη και πιο έγκαιρη διαχείριση των κινδύνων με την παροχή όλης της οικονομικής πληροφόρησης που αφορά ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Έχουν ήδη εγκριθεί όλες οι νέες λογιστικές πολιτικές, που θα καθορίζουν τόσο την αναγνώριση όσο και την αποτίμηση της αξίας των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η ογκώδης διαδικασία συλλογής της κατάλληλης οικονομικής πληροφόρησης. Παράλληλα, ετοιμάζονται τα σχετικά εγχειρίδια τα οποία θα καθοδηγούν τους αρμόδιους λειτουργούς για τις νέες λογιστικές διαδικασίες, ώστε να παράγεται η λογιστική πληροφόρηση που απαιτείται. Με την ολοκλήρωση της πιο πάνω διαδικασίας, καθώς και με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των τεχνικών υποστηρικτικών εργαλείων που θα έχει στη διάθεσή του το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας θα καθοριστεί και ο χρόνος ετοιμασίας του αρχικού ισολογισμού στη νέα λογιστική βάση, ο οποίος υπολογίζεται να είναι έτοιμος με ημερομηνία αναφοράς την 1^η Ιανουαρίου 2020.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η οργάνωση των Ομάδων Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης των υπουργείων, ώστε να αναβαθμιστεί η παροχή οικονομικής πληροφόρησης προς τα κέντρα λήψης αποφάσεων του κάθε υπουργείου και των τμημάτων του.

Η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας δήλωσε επίσης ότι τα οφέλη για το κράτος από τις πιο πάνω εξελίξεις αναμένεται να είναι τεράστια, καθώς θα ενισχυθούν οι δυνατότητες όλων των υπουργείων και τμημάτων για βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών και γενικότερα του τρόπου εργασίας και λήψης αποφάσεων, καθώς και της οικονομικής πληροφόρησης που προσφέρεται.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά το σκέλος των δαπανών του κράτους, η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι η Κυπριακή Δημοκρατία κατά το υπό εξέταση έτος κατέβαλε προς τα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως συνεισφορά από ίδιους πόρους ΦΠΑ και από ίδιους πόρους ως ποσοστό του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος συνολικό ποσό ύψους €178 εκατομ. (2016: €160 εκατομ.). Την ίδια χρονική περίοδο έλαβε ως χορηγία από την Ευρωπαϊκή Ένωση ποσό που ανερχόταν μόλις στα €77 εκατομ. (2016: €38 εκατομ.).

Περαιτέρω, η ίδια αξιωματούχος δήλωσε ότι το ύψος του δημόσιου χρέους, εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού δανεισμού, ύψους €7.921 εκατομ., την 31^η Δεκεμβρίου 2017 ανήλθε στα €18.400 εκατομ. σε σύγκριση με €19.200 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2016, από τα οποία τα €15.347 εκατομ. είναι δάνεια εξωτερικού (€2016: €15.311 εκατομ.), για τα οποία το κράτος κατέβαλε για εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους τόκους συνολικού ύψους €518 εκατομ. (2016: €501 εκατομ.). Σήμερα, πρόσθεσε, το δημόσιο χρέος ανέρχεται στα €22.500 εκατομ. περίπου, λαμβάνοντας επίσης υπόψη και την πρόσφατη έκδοση ομολόγου ύψους €1.500 εκατομ. και των ομολόγων ύψους €3.190 εκατομ. προς τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα. Σημειώνεται επίσης ότι το μέσο επιτόκιο δανεισμού ανέρχεται στο 2,4%. Περαιτέρω, κατέληξε, τα δάνεια από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο θα αποπληρωθούν σταδιακά μέχρι τον Ιανουάριο του 2026, ενώ το δάνειο από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας μέχρι τον Οκτώβριο του 2031. Ειδικότερα, όσον αφορά το δάνειο που έχει συνάψει η Κυπριακή Δημοκρατία το 2012 από τη Ρωσική Ομοσπονδία ύψους €2.500 εκατομ., φέρει επιτόκιο ύψους 2,5% και είναι αποπληρωτέο σε οχτώ ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις ύψους €312,5 εκατομ., οι οποίες άρχισαν την 1^η Μαρτίου 2018 και θα ολοκληρωθούν την 1^η Σεπτεμβρίου 2021.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της για εκπλήρωση της συνταγματικής υποχρέωσής της που πηγάζει από το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του τελικού απολογισμού στην

ολομέλεια του σώματος. Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών υποβάλλει στην ολομέλεια της Βουλής την παρούσα έκθεσή της για έγκριση της σχετικής απόφασης που αφορά τον τελικό απολογισμό όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2017.

Με την επιφύλαξη των μελών της επιτροπής να τοποθετηθούν τελικά στην ολομέλεια της Βουλής γύρω από τον τελικό απολογισμό του 2017, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού προχώρησαν στις ακόλουθες παρατηρήσεις αναφορικά με τη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2017:

1. Η δημοσιονομική έκθεση για το 2017 καταγράφει μια ολοκληρωμένη εικόνα των δημόσιων οικονομικών της κυβέρνησης, η οποία καταγράφει πλεόνασμα στον προϋπολογισμό για τρίτη διαδοχική χρονιά. Από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας μέχρι σήμερα καμία κυβέρνηση δεν κατάφερε να έχει πλεόνασμα στον προϋπολογισμό για τρία συναπτά έτη. Όλες οι ενδείξεις είναι ότι ο προϋπολογισμός για το 2018 είναι ήδη πλεονασματικός, αλλά και ο προϋπολογισμός του 2019 προβλέπεται να είναι επίσης πλεονασματικός.
2. Η επίτευξη δημοσιονομικών πλεονασμάτων είναι διπλή επιτυχία, εάν ληφθεί υπόψη ότι δε συνοδεύονται από μείωση των δαπανών αλλά από αύξηση. Οι δαπάνες στον προϋπολογισμό κατέγραψαν αύξηση κατά το 2017 και συνεχίζουν να αυξάνονται. Οι αυξήσεις στις δαπάνες καταγράφονται τόσο σε ό,τι αφορά τη λειτουργία του κράτους όσο και για σκοπούς κοινωνικής πολιτικής. Η Κύπρος διαθέτει σήμερα ένα από τα καλύτερα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας, το οποίο είναι ολοκληρωμένο και στοχευμένο, με τις κατάλληλες ασφαλιστικές δικλίδες, που αποτρέπουν εκμετάλλευση του συστήματος όπως συνέβαινε μέχρι πρόσφατα. Αξίζει να σημειωθεί ότι το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα όπως εφαρμόζεται στην Κύπρο αποτελεί παράδειγμα και για άλλες χώρες της Ευρώπης.
3. Η υπό εξέταση δημοσιονομική έκθεση καταγράφει επίσης σημαντική αύξηση των εσόδων. Η αύξηση των εσόδων δεν είναι αποτέλεσμα φορομπηχτικών πολιτικών αλλά της διεύρυνσης της φορολογικής βάσης ως αποτελέσματος της ανάπτυξης. Η αύξηση των εσόδων επιτρέπει αύξηση των δαπανών, που στηρίζουν τόσο την ανάπτυξη όσο και την κοινωνική πολιτική, για να επιτευχθεί καλύτερη αναδιανομή του παραγόμενου πλούτου της οικονομίας.
4. Βεβαίως, όπως όλοι γνωρίζουμε, η καλύτερη κοινωνική πολιτική είναι η ανάπτυξη της οικονομίας, διότι η ανάπτυξη παράγει θέσεις εργασίας και υψηλότερα εισοδήματα. Η κυβέρνηση κατάφερε με έξυπνες κινήσεις να δημιουργήσει ανάπτυξη, η οποία συνεχίζεται για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά. Χωρίς ελλείμματα και χωρίς αύξηση του δημόσιου χρέους αλλά με κίνητρα προς τον ιδιωτικό τομέα η οικονομία δημιουργεί θέσεις εργασίας και αυξημένα έσοδα για το κράτος.
5. Τα νοικοκυρεμένα δημοσιονομικά και γενικά η δημοσιονομική πειθαρχία και σταθερότητα είναι βασικοί πυλώνες για την υγιή και βιώσιμη ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας και απαραίτητες προϋποθέσεις για την εικόνα της οικονομίας στις αγορές. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα ομόλογα της Κυπριακής Δημοκρατίας έχουν εξέλθει από την κατηγορία “σκουπίδια” μετά από αρκετά χρόνια, ενώ το κόστος δανεισμού για νέο δανεισμό έχει υποχωρήσει στο 1,6%, το χαμηλότερο ιστορικό του επίπεδο.
6. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός χαιρετίζει τις προσπάθειες της Γενικής Λογίστριας για εκσυγχρονισμό της λογιστικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης του κράτους με δύο σημαντικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες ξεκίνησαν πέρυσι και συνεχίζονται. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές αφορούν την εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων και τη μετάβαση στη λογιστική βάση των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων. Οι δύο αυτές μεταρρυθμίσεις θα επιτρέπουν στην κυβέρνηση να ασκεί καλύτερο έλεγχο στις δραστηριότητές της. Παράλληλα, η προετοιμασία των δημοσιονομικών λογαριασμών στη βάση των δεδουλευμένων θα επιτρέπει σε όλους τους εμπλεκόμενους να βλέπουν την πραγματική εικόνα των δημόσιων οικονομικών.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις διατύπωσαν τις εξής επισημάνσεις ως προς τη δημοσιονομική πολιτική που ακολουθήθηκε το 2017:

1. Οι πραγματικές δαπάνες για κοινωνικές παροχές το 2017 ανήλθαν στα €901 εκατομ., ήταν δηλαδή κατά €72 εκατομ. μειωμένες σε σχέση με το εγκεκριμένο κονδύλι στον προϋπολογισμό του έτους. Παρουσιάζεται συνεπώς μια αδυναμία πλήρους υλοποίησης και χρήσης του εν λόγω κονδυλίου από την κυβέρνηση προς όφελος των πολιτών και όσων έχουν ανάγκη κρατικής στήριξης.
2. Οι πραγματικές αναπτυξιακές δαπάνες για το 2017 περιορίστηκαν στα €579 εκατομ., ενώ ο προϋπολογισμός του έτους προέβλεπε κονδύλια ύψους €820 εκατομ. Η υλοποίηση δηλαδή των αναπτυξιακών δαπανών άγγιξε μόλις το 71% των εγκεκριμένων δαπανών. Το χαμηλό ποσοστό υλοποίησης δείχνει και την ανικανότητα ή την απροθυμία της κυβέρνησης να γίνουν έργα, έστω και αν παρουσιάζει αύξηση στα κονδύλια που περιλαμβάνει στον προϋπολογισμό. Το αντίστοιχο κονδύλι στον προϋπολογισμό του 2016 ήταν €749 εκατομ., αλλά και πάλι είχαν αξιοποιηθεί μόνο τα €524 εκατομ. (ποσοστό υλοποίησης 70%).

3. Η καταβολή μερίσματος προς το κράτος από οργανισμούς δημόσιου δικαίου μειώθηκε δραματικά και ανήλθε σε μόλις €26 εκατομ. και αυτά εξ ολοκλήρου από τη CYTA, σε σχέση με τα €66 εκατομ. που είχαν καταβληθεί το 2016.
4. Η πραγματική δαπάνη για συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες παρέμεινε και πάλι σε υψηλά επίπεδα, στα €67 εκατομ. Η κυβέρνηση εξακολουθεί να καλύπτει με αγορά υπηρεσιών τις ανάγκες για εργοδότηση μόνιμου προσωπικού, καταδεικνύοντας μια τάση απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων και υιοθέτησης ενός νέου εργασιακού καθεστώτος.
5. Οι δαπάνες υγείας παραμένουν στα ίδια χαμηλά επίπεδα των προηγούμενων ετών. Η συνολική δαπάνη για το 2017 έφθασε τα €537 εκατομ., ενώ είχαν προϋπολογιστεί €578 εκατομ. Έμειναν δηλαδή αναξιοποίητα €44 εκατομ. σε μια περίοδο που η δημόσια υγεία παρουσιάζει εικόνα κατάρρευσης. Οι δαπάνες δεν είναι ικανές να ανατρέψουν ουσιαστικά την τραγική κατάσταση που παρουσιάζει η δημόσια υγεία. Την ίδια στιγμή δαπανώνται εκατομμύρια για παραπομπή ασθενών στον ιδιωτικό τομέα, καταδεικνύοντας έτσι μια πρόθεση ενίσχυσης του ιδιωτικού τομέα εις βάρος του δημόσιου τομέα υγείας.
6. Εξακολουθεί να προβληματίζει το γεγονός ότι τα καθυστερημένα έσοδα σημείωσαν αύξηση από €2.303 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2016 σε €2.521 εκατομ. στο τέλος του 2017. Αφορούν κυρίως το Τμήμα Φορολογίας (2017: €1.857 εκατομ.) και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (2017: €142 εκατομ.). Οι υπηρεσίες του κράτους αδυνατούν ακόμη να αντιμετωπίσουν το ζήτημα, ενώ το Τμήμα Φορολογίας έχει ήδη παραδεχτεί ότι αντιμετωπίζει τεράστιο πρόβλημα να ανταποκριθεί στο έργο του λόγω της τρομερής έλλειψης προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τη σχετική απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, προνοείται ότι εντός τριών μηνών από της λήξεως του οικονομικού έτους κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση ο τελικός απολογισμός,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση που αποτελεί τον τελικό απολογισμό για το έτος 2017 κατατέθηκε εντός των χρονικών πλαισίων που καθορίζει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2017 αντικατοπτρίζει τα πραγματικά έσοδα και τις πραγματικές δαπάνες που αναφέρονται στον λογαριασμό εισπράξεων και πληρωμών που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2017,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2017 παρουσιάζει τις πραγματικές οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις που αφορούν την υλοποίηση του προϋπολογισμού για το έτος 2017,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο υπό αναφορά τελικός απολογισμός πρέπει να υποβληθεί για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων,

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει τον τελικό απολογισμό για το έτος 2017 όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρήστε σε ψηφοφορία, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται η απόφαση.

Το υπ' αριθμόν 50 θέμα πιλοφορείται «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Ιανουάριο του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εξουσιοδότηση της διενέργειας δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Ιανουάριο του 2019.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Ιανουάριο του 2019

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος	Μαρίνος Μουσιούπτας
Μάριος Μαυρίδης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Λιλλήκας
Στέφανος Στεφάνου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Άριστος Δαμιανού	Γιώργος Πεردίκης
Αντρέας Καυκαλιάς	Άννα Θεολόγου
Άγγελος Βότσης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2018.

Με την εν λόγω απόφαση της Βουλής παρέχεται σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου των οποίων δεν έχουν ακόμα εγκριθεί οι προϋπολογισμοί για το έτος 2019 εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης για τον μήνα Ιανουάριο του 2019 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2018, το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στον μήνα Ιανουάριο του 2018.

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρι να εγκριθούν από τη Βουλή και να πάρουν την τελική τους μορφή οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου για το έτος 2019.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονικά περιθώρια στα οποία υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, αριθμός προϋπολογισμών νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου δεν έχει ακόμη κατατεθεί ή εγκριθεί από τη Βουλή, γεγονός που καθιστά αναγκαία την παροχή εξουσιοδότησης για τη διενέργεια δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω απόφαση της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με βάση τα πιο πάνω, χωρίς να δεσμεύεται ως προς τις τελικές της θέσεις, που θα προκύψουν μετά τη μελέτη κάθε προϋπολογισμού ξεχωριστά, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό αναφορά απόφασης για τη διενέργεια δαπάνης, σύμφωνα με τα πιο πάνω, για τον μήνα Ιανουάριο του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Ιανουάριο του 2019

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση της διενέργειας των δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτούς,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων ή η μελέτη και έγκριση των προϋπολογισμών αυτών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2018,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

Γι' αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του έτους 2019 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του έτους 2018 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
2. Η εξουσιοδότηση αυτή δίνεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η απόφαση εγκρίνεται.

Τα θέματα από τον αριθμό 51 μέχρι 96 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Δεν τελειώνει όμως εδώ η νομοθετική εργασία, διότι πρέπει να πάμε πίσω στο υπ' αριθμόν 35 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Τουρισμού και Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαστε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί ο σκοπός τότε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταφορά των αρμοδιοτήτων που περιλαμβάνονται στην τουριστική νομοθεσία από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στο Υφυπουργείο Τουρισμού.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Τουρισμού και Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Φακοντής

Μαρίνος Μουσιούπας

Χριστάκης Τζιοβάνης

Κώστας Κώστα

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2018. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Τουρισμού και Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμου, ώστε να μεταφερθούν οι αρμοδιότητες που περιλαμβάνονται στην τουριστική νομοθεσία όπως αυτή εκτίθεται στο παράρτημα της υπό τροποποίηση νομοθεσίας από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, το υπουργείο και τον γενικό διευθυντή ή/και εκπρόσωπο του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στον Υφυπουργό Τουρισμού, στο Υφυπουργείο Τουρισμού και στον γενικό διευθυντή ή/και εκπρόσωπο του Υφυπουργείου Τουρισμού, αντίστοιχα.

Συναφώς, η υπό συζήτηση τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, καθότι με την ίδρυση του Υφυπουργείου Τουρισμού όλες οι αρμοδιότητες για τα θέματα τουρισμού θα μεταφερθούν εξ ολοκλήρου από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στο Υφυπουργείο Τουρισμού.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ενημέρωσε την επιτροπή ότι η έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου πρέπει να μετατεθεί για τις 2 Ιανουαρίου 2019,

ημερομηνία κατά την οποία θα τεθεί σε ισχύ η σχετική νομοθεσία ίδρυσης του Υφυπουργείου Τουρισμού, ώστε να μην υπάρξει κενό ή επικάλυψη των αρμοδιοτήτων. Ως εκ τούτου, εισηγήθηκε την τροποποίηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ώστε να υλοποιηθεί η πιο πάνω εισήγηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού έτυχε των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όπως είπα και πριν, κύριε Πρόεδρε, εμείς είχαμε ταχθεί ενάντια σε αυτή την ιστορία με το Υφυπουργείο Τουρισμού. Το μόνο που μαθαίνουμε για το Υφυπουργείο Τουρισμού είναι ότι ετοιμάζεται σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης των υπαλλήλων. Εκεί που μας είπαν στην επιτροπή Οικονομικών ότι δε θα υπάρχει κανένα κόστος για τα δημόσια οικονομικά για τη δημιουργία αυτού του υφυπουργείου, ξεκινούμε άνοιγμα του κοφινιού με νέες δαπάνες από τα δημόσια οικονομικά. Σχέδιο αφυπηρέτησης υπαλλήλων, θέση υφυπουργού, θέση γενικού διευθυντή... Καλό ταξίδι!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ, δύο ψήφοι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, δύο ψήφους εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Τουρισμού και Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, τρεις ψήφους εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κύριε Τορναρίτη, που είπατε ότι δε θα τελειώσουμε, τελειώσαμε δώδεκα παρά είκοσι!

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

Υπάρχει κάποιος που θέλει να σχολιάσει αυτό που είπε στην αρχή ο κ. Νεοφύτου για την κατάθεση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, γίνεται η κατάθεση και προχωρούμε.

Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.221-2018).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
2. Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.222-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3. Ο περί της Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Κυρωτικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.223-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου του 2019 Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.224-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.225-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.226-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.118-2018).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
8. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.119-2018).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
9. Οι περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά	Γεωργίας, Αγροτικής	Γεωργίας και Φυσικών

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

	Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.120-2018).	Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Πόρων
10.	Οι περί Παραγωγής και Εμπορίας Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλωπιστικών Φυτών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.121-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
Προτάσεις νόμου		Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1.	Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.113-2018).	Γιώργο Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
2.	Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευσις Οδηγών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.114-2018).	Ευθύμιο Δίπλαρο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
3.	Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.115-2018).	Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών	Εσωτερικών
4.	Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.116-2018).	Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών	Εσωτερικών
5.	Ο περί Κοινοβουλευτικών Συνεργατών Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.117-2018).	Δημήτρη Συλλούρη, Πρόεδρο Βουλής των Αντιπροσώπων, εκ μέρους όλων των κομμάτων	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
6.	Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.118-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Νικόλα Παπαδόπουλο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Στο Κεφάλαιο Δεύτερο τα υπ' αριθμόν 5 και 6 θέματα, τα νομοσχέδια περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως και περί Φόρων Κατανάλωσης, τα τελευταία νομοσχέδια που κατατέθηκαν σήμερα... Επειδή σχετίζονται και οι δύο επιτροπές, και η επιτροπή Μεταφορών και η επιτροπή Οικονομικών, και επειδή το κομμάτι που αφορά την Οικονομικών είναι μόνο ο φόρος κατανάλωσης -είναι ο φόρος των τελωνείων που καταργείται- γι' αυτό προτείνουμε να παραμείνει στην επιτροπή Μεταφορών. Νομίζω ότι συμφωνούν όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δεν μπορούμε να βλέπουμε νομοσχέδια κομμάτι ο ένας, κομμάτι ο άλλος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Είναι και τα δύο μαζί, αλλά μόνο σε ό,τι αφορά το θέμα της...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να παραμείνει όπως είναι. Να το εξετάσουν ολόκληρο το νομοσχέδιο και οι δύο επιτροπές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και οι δύο επιτροπές.

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή σίγουρα θα συζητηθεί με την επόμενη χρονιά και επειδή δε θα είμαι πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, είναι σωστό να παραμείνει στην επιτροπή Οικονομικών και με τον νέο πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι!

Δεν κατάλαβα. Δηλαδή, αντί να αλλάξουν τα θέματα, να αλλάξει ο πρόεδρος; Αυτή είναι η εισήγηση; Να αλλάξουν οι πρόεδροι; Να πάει ο κ. Προκοπίου στην Οικονομικών και ο κ. Νεοφύτου στη Μεταφορών; Εγώ αυτό κατάλαβα!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Αν θέλει, διούμεν τού το!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης έχει το λόγο, να μας τα διευκρινίσει.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Μεταβατικά μεν, αλλά θα έλεγα ότι, όπως μου το εξήγησε ο αγαπητός συνάδελφος πρόεδρος της επιτροπής Μεταφορών, δε θα χρειαζόταν να πάει στην επιτροπή Οικονομικών. Αλλά αντιλαμβάνομαι ότι τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών θέλουν να είναι κοινή. Εγώ προσωπικά είμαι γενικά εναντίον των κοινών συνεδριάσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ, απόλυτα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Είναι γενική αρχή μου, αλλά, αν επιμένουν τόσο έντονα τα μέλη... Δεν επιμένουν.

Άρα, αν δεν επιμένει ούτε ο Μαρίνος, εγώ λέω να μείνει μόνο στην επιτροπή Μεταφορών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι θέμα φιλοφρονήσεων. Αυστηρά ομιλούντες, έπρεπε να είναι μόνο στην επιτροπή Οικονομικών. Αυστηρά ομιλούντες. Το σύνολο, χωρίς να υπάρχει δεύτερη επιλογή... Δεν μπορεί... Και σας είπα εγώ τέλειωσα με την επιτροπή Οικονομικών. Θέματα που αφορούν φόρους κατανάλωσης είτε φορολογικά θέματα ή οτιδήποτε σχετικό δεν μπορεί παρά να είναι στην επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πότε θα εξεταστούν, κύριε Νεοφύτου; Πότε θα τα εξετάσετε;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Με τον νέο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ιανουάριο;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν μπορεί να εξαιρεϊται η επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριοι...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Τέλος Ιανουαρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Θα πάει στην επιτροπή Οικονομικών και θα διαβουλευτούμε στη συνέχεια.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όχι. Εγώ είμαι εναντίον των κοινών για έναν απλό λόγο. Κοιτάξετε, το “κοινή συνεδρία” σημαίνει...

Κύριε Ζαχαρίου, έχετε και πολλή πείρα, “κοινή” τι σημαίνει; Θα πρέπει να παν και οι δύο να κάμουν απαρτία, τη στιγμή που όποιος βουλευτής θέλει ή της Μεταφορών ή της Νομικών μπορεί να παρευρεθεί.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Δε γίνεται αυτό που αναφέρατε, γιατί, άμα δείτε το υπ' αριθμόν 5, είναι ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως, δηλαδή αφορά καθαρά μόνο την επιτροπή Μεταφορών. Είναι το υπ' αριθμόν 6 που αφορά τον φόρο κατανάλωσης. Ο φόρος κατανάλωσης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή να πάει το υπ' αριθμόν 5 στη μια και το υπ' αριθμόν 6 στην άλλη;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Έτσι είναι. Διότι όλα αυτά που θα συζητηθούν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το μπέρδεμα μπορεί να προκύπτει γιατί συζητούμε με μια κοινή έκθεση δύο νομοσχέδια. Το ένα αφορά το φόρο κατανάλωσης, που έχει δίκιο ο κ. Νεοφύτου ότι αφορά αποκλειστικά και μόνο την επιτροπή Οικονομικών, το δε δεύτερο νομοσχέδιο αφορά τα τέλη κυκλοφορίας, που συζητούνται πάντοτε στην επιτροπή Μεταφορών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αν όμως θα εξεταστούν από κοινού με βάση την κοινή έκθεση με την οποία κατατέθηκαν, να γίνει κοινή συνεδρία τζαι, είτε μας αρέσκει είτε όχι είτε δουλεύει είτε εν δουλεύει, να την κάμουμε να δουλέψει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω είσαι ο παλαιότερος των βουλευτών. Νομίζω είσαι ο παλαιότερος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο αρχαιότερος, όι ο παλαιότερος!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ο παλαιότερος έν' πολλά καλό σου!

Το λοιπόν, εδώ δεν υπάρχει κανένα νομοσχέδιο που δεν έχει οικονομική επιβάρυνση. Με τη λογική του κ. Νεοφύτου έπρεπε να πηγαίνουν όλα κοντά του. Ε, τούτο έν' κλασική περίπτωση... Έν' θέμα του κ. Προκοπίου, εν μπορεί να του...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Έντζιεν δικό μου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη, της επιτροπής Μεταφορών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, παρά την κοινή έκθεση, θα εξετάσει το ένα η μια επιτροπή τζιαι το άλλο η άλλη. Έκλεισε. Έν' απλά πράγματα τούτα για να χάνουμε ώρα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μόνο ο Γιώργος θα το εξετάσει αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φακοντής ζητά τον λόγο.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πρόσθετα ότι τα τέλη κυκλοφορίας ανέκαθεν ήταν στην επιτροπή Μεταφορών. Τώρα, ό,τι έχει να κάμει με οικονομικά, αν θα πρέπει να πηγαίνει στην επιτροπή Οικονομικών... Νομίζω να καταργηθούν οι άλλες επιτροπές τζιαι να τα στέλλουμε όλα στην επιτροπή Οικονομικών, να τελειώνουμε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έχει δίκιο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, παρακαλώ, κάτσετε ακόμα τρία λεπτά και τελειώνουμε.

Τελειώσαμε πολύ πιο νωρίς από ό,τι νομίζατε. Έχουμε περιθώριο άλλην ανάμιση ώρα περίπου, υπολογίζω, με δύο να συζητούμε.

Να κατατεθεί τότε -παρ' όλο που εγώ συμφωνώ με τον κ. Βότση- σε κοινή συνεδρία των δύο επιτροπών και ως τότε θα αναλάβω να κάμω και μια διαβούλευση. Μπορεί να βρούμε καλύτερη λύση.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Ζαχαρία, μπορεί να κατεβώ πάλε εγώ κάτω στην επιτροπή.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η μέθοδος που ανακάλυψες έν' πολλά καλή και ελπίζω να σου μείνει σύστημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.362, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλώ όπως ο αρμόδιος υπουργός ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Πότε έχει ξεκινήσει το πρόγραμμα εγκατάστασης ανελκυστήρων στους κυβερνητικούς οικισμούς;
2. Σε πόσες πολυκατοικίες τοποθετήθηκαν ανελκυστήρες, ανά έτος, και ποια είναι η αντίστοιχη πραγματική δαπάνη από την έναρξη του προγράμματος;
3. Πόσες πολυκατοικίες παραμένουν σήμερα χωρίς ανελκυστήρα;
4. Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση της εγκατάστασης ανελκυστήρων σε όλες τις πολυκατοικίες στους κυβερνητικούς οικισμούς;
5. Γιατί για τρία χρόνια δεν έχει ολοκληρωθεί η εγκατάσταση είκοσι ανελκυστήρων σε Λευκωσία, Λεμεσό και Λάρνακα;
6. Σε πόσες πολυκατοικίες οι ιδιοκτήτες φέρουν ένσταση στην τοποθέτηση ανελκυστήρων;

7. Πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει την άρνηση ιδιοκτητών στην εγκατάσταση ανελκυστήρων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.363, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κέρυνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Από στοιχεία τα οποία κατέχουμε φαίνεται η μείωση τόσο στον αριθμό του υπαλληλικού προσωπικού (μείον 103 άτομα) όσο και του εργατικού προσωπικού (μείον 229 άτομα) των δήμων στο τέλος του 2016 σε σχέση με το 2012. Μετά την επιβολή μορατόριουμ στις προσλήψεις, η πρόσληψη προσωπικού για κάλυψη των κενωθείσων θέσεων απαγορεύεται.

Αποτέλεσμα των πιο πάνω είναι οι δήμοι, προκειμένου να καλύπτουν μόνιμες ανάγκες τους, να χρησιμοποιούν την αγορά υπηρεσιών ως λύση σε όλο το φάσμα δραστηριοτήτων τους. Αυτό όμως όχι μόνο δεν καλύπτει όλες τις ανάγκες, αλλά δημιουργεί προσωπικό δύο ταχυτήτων και σε πολλές περιπτώσεις υπηρεσίες δύο ταχυτήτων.

Καλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει για τις ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί για την κάλυψη του κενού και των προβλημάτων στη λειτουργικότητα που δημιουργούνται στην τοπική αυτοδιοίκηση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.364, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω επισκεφθεί πρόσφατα την κοινότητα Δένειας όπου πληροφορήθηκα για το πετυχημένο πρόγραμμα ανάπτυξης του πληθυσμού των ανθρωποπουλιών (Barh owl ή Tyto-alba). Όπως έχω πληροφορηθεί από τον κοινοτάχη της κοινότητας κ. Χριστάκη Παναγιώτου, ο πληθυσμός του είδους αυτού κουκουβάγιας έχει αναπτυχθεί με την τοποθέτηση τεχνικών φωλιών, τη μεταφορά ζευγαριών στην περιοχή και κυρίως με τη συνειδητά καθολική απόφαση των κατοίκων να προστατεύσουν το είδος. Ως αποτέλεσμα τούτου, ο αριθμός των τρωκτικών, που ήταν ιδιαίτερα μεγάλος λόγω των πολλών σπηλιών και των λαξευτών τάφων της αρχαίας νεκρόπολης επί της οποίας ουσιαστικά τοποθετείται η Δένεια, έχει μειωθεί πολύ δραστικά. Πρόσφατα ειδικός από το Ισραήλ που επισκέφθηκε την περιοχή εξέφρασε το θαυμασμό του για το αποτέλεσμα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν το αρμόδιο υπουργείο έχει αξιολογήσει αυτό το πρόγραμμα ανάπτυξης του πληθυσμού των ανθρωποπουλιών στη Δένεια και αν πράγματι έχει διαπιστώσει τα θεαματικά αποτελέσματα. Έχει προβεί σε επιστημονική ανάλυση και δημοσίευση των αποτελεσμάτων σε διεθνή περιοδικά; Υπάρχουν σχέδια για επέκταση του σχεδίου και σε άλλες κοινότητες που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με την ποντίκα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.365, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει δέκτης καταγγελιών σχετικά με τη μόνιμη απουσία ενδοκρινολόγου στο Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου. Το ίδιο πρόβλημα φαίνεται να παρουσιάζεται και στο Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι των δύο επαρχιών να αναγκάζονται να μεταβαίνουν στη Λευκωσία για τη διενέργεια σχετικών ιατρικών εξετάσεων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιο λόγο παραμένει κενή η θέση του ενδοκρινολόγου και στα δύο αυτά νοσοκομεία και σε ποια μέτρα πρόκειται να προβεί για τη διευκόλυνση των κατοίκων των δύο επαρχιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.366, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Σε πρόσφατη επίσκεψή μου στην κοινότητα Μουτταγιάκας ενημερώθηκα ότι εκκρεμεί η πλήρης αντισεισμική στήριξη του δημοτικού σχολείου στη Μουτταγιάκα.

Παρακαλείται όπως ο αρμόδιος υπουργός ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των μελετών και έναρξης των εργασιών αντισεισμικής στήριξης του σχολείου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.367, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλώ όπως ο αρμόδιος υπουργός ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των υποστατικών για τα οποία εκκρεμεί η έκδοση πιστοποιητικών μίσθωσης στην κοινότητα της Μουτταγιάκας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.368, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στο νέο στεγαστικό σχέδιο, το οποίο δίνει το δικαίωμα σε πρόσφυγες να ανεγείρουν κατοικίες πάνω από τις υφιστάμενες κατοικίες των γονιών τους, ανεξάρτητα από το αν υπάρχει προς αξιοποίηση ελεύθερος συντελεστής δόμησης.

Με τη διευκόλυνση που γίνεται πιο πάνω δυστυχώς δε ρυθμίζεται και το δικαίωμα σε προσφυγική χορηγία αντίστοιχη με το υφιστάμενο σχέδιο για την ανέγερση κατοικίας σε ιδιόκτητο οικόπεδο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να ρυθμίσει το δικαίωμα των νεαρών κυρίως προσφυγικών ζευγαριών σε προσφυγική χορηγία, όταν ανεγείρουν κατοικία πάνω από τις υφιστάμενες κατοικίες των γονιών τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.369, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Στη συζήτηση που έλαβε χώρα στις 29 Νοεμβρίου 2018 στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με καλεσμένη την Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων έθιξα μεταξύ άλλων την ανάγκη για πρόσληψη επιπλέον προσωπικού στο Τμήμα Αρχαιοτήτων στην επαρχία Λάρνακας με σκοπό οι εργασίες για αποκάλυψη διάφορων αρχαιολογικών ευρημάτων να επιταχυνθούν και κατ' επέκταση οι εργασίες για την ολοκλήρωση του αποχετευτικού συστήματος στη Λάρνακα να προχωρήσουν, ούτως ώστε να ελαχιστοποιηθεί η ταλαιπωρία την οποία υφίστανται οι κάτοικοι της Λάρνακας.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες θα προβεί σχετικά με το πιο πάνω αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.370, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Στις 5 Δεκεμβρίου 2018 ενημερωθήκαμε σχετικά με την απόφαση δικαστηρίου για κατακύρωση του εμπορικού σήματος του χαλλουμιού σε ιδιωτική εταιρεία στο Ηνωμένο Βασίλειο αντί στην Κυπριακή Δημοκρατία. Αυτό είναι συνέπεια της κωλυσιεργίας και της αδιαφορίας όλων των εμπλεκομένων.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Ποιο είναι το ακριβές χρονοδιάγραμμα εργασιών που ακολουθήθηκαν για το πιο πάνω θέμα;
2. Ποιο είναι το ακριβές χρονοδιάγραμμα εργασιών που έπρεπε να ακολουθηθεί για το πιο πάνω θέμα, ούτως ώστε να κερδίσουμε το εμπορικό σήμα;
3. Ποιοι και γιατί ευθύνονται για αυτή την αρνητική εξέλιξη;
4. Ποια μέτρα θα λάβετε σχετικά με τα άτομα τα οποία ευθύνονται;
5. Σε ποιες ενέργειες θα προβείτε για το θέμα αυτό;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.371, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Όπως είναι ήδη γνωστό, η Τουρκία έχει ξεκινήσει ερευνητικές γεωτρήσεις στη θάλασσα βόρεια της Κύπρου εντός της τουρκικής ΑΟΖ, όπως αυτή θα μπορούσε να καθοριστεί στη βάση της αρχής της μέσης γραμμής. Η Τουρκία όμως απειλεί ότι θα προχωρήσει σε ερευνητικές γεωτρήσεις πλησίον της Κύπρου και εντός της κυπριακής ΑΟΖ. Πολύ πιθανόν μάλιστα να προχωρήσει και σε γεωτρήσεις προς αξιοποίηση των όποιων κοιτασμάτων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν οποιεσδήποτε διεθνείς συνθήκες που παραβιάζονται από αυτά τα σχέδια της Τουρκίας και ιδιαίτερα αν η Τουρκία είναι υποχρεωμένη να ακολουθήσει οποιεσδήποτε περιβαλλοντικές διεθνείς ή μεσογειακές συνθήκες για την προστασία του περιβάλλοντος και την πρόληψη ατυχημάτων ρύπανσης. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει το σώμα ποια μέτρα προτίθεται η Κυπριακή Δημοκρατία να πάρει προς αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων με την αξιοποίηση των όποιων εργαλείων προσφέρουν οι διεθνείς συνθήκες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.372, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στην κοινότητα Δένειας έγινα αποδέκτης καταγγελιών για οχληρία και οσμές που προέρχονται από χοιροστάσιο που λειτουργεί μεταξύ των κοινοτήτων Ακακίου-Δένειας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν ελεγχθεί οι εργασίες του χοιροστασίου που βρίσκεται μεταξύ των κοινοτήτων Ακακίου και Δένειας και αν έχει εντοπιστεί ο λόγος της οχληρίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.373, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στην περιοχή της Μονής Λεμεσού οι κάτοικοι διαμαρτύρονται για την αφόρητη δυσοσμία που προκαλεί εργοστάσιο παραγωγής ενέργειας από την επεξεργασία ζωικών αποβλήτων. Φαίνεται

ότι η διοχέτευση ποσοτήτων αποβλήτων δεν μπορεί να απορροφηθεί από το εργοστάσιο, γι' αυτό και προκύπτει δυσλειτουργία και δυσοσμία. Οι κάτοικοι των κοινοτήτων Μονής, Πύργου και Μοναγρούλλι δηλώνουν αγανακτισμένοι. Επιπλέον, οι διαμαρτυρίες για τη δυσοσμία από τα χοιροστάσια που λειτουργούν στην περιοχή συνεχίζονται. Η βρομιά και η μπόχα από τα απόβλητα των χοιροστασίων υποχρεώνουν τους κατοίκους να παραμείνουν κλεισμένοι μέσα στα σπίτια τους. Ζητούν τη λήψη αυστηρών μέτρων ελέγχου των χοιροστασίων και του εργοστασίου επεξεργασίας των ζωικών αποβλήτων και σε μεταγενέστερο στάδιο τη μετακίνηση των χοιροστασίων σε άλλη περιοχή.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει διεξαχθεί μια πλήρης μελέτη των συσσωρευτικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων από τη λειτουργία των κτηνοτροφικών μονάδων και του εργοστασίου επεξεργασίας αποβλήτων στην περιοχή, αν μπορούν να γίνουν πιο συχνοί και αυστηροί έλεγχοι και αν υπάρχει σχεδιασμός για μετακίνηση των υπό αναφορά εγκαταστάσεων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.374, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε πρόσφατη συνάντησή μου με τον πρύτανη και τον αντιπρύτανη του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου έχω πληροφορηθεί ότι το τρίτο σε μέγεθος πανεπιστήμιο της Κύπρου δε διαθέτει δική του ιδιόκτητη στέγη. Μεγάλο μέρος του ετήσιου προϋπολογισμού του, που καλύπτεται κυρίως από κρατική χορηγία, δαπανείται για τα ενοίκια κτιρίων στην ευρύτερη περιοχή Λευκωσίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το συνολικό κόστος κατ' έτος της ενοικίασης των κτιρίων για τις ανάγκες του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, πόσο στοίχισε συνολικά από την ίδρυση του πανεπιστημίου έως σήμερα ανά έτος και αν προγραμματίζεται η ανέγερση ιδιόκτητου κτιρίου για τις βασικές ανάγκες του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου. Γιατί δεν αξιοποιείται κάποιο κτίριο από αυτά που παρέλαβε η κυβέρνηση από τον πρώην συνεργατισμό;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.375, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Γνωρίζουμε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία και οι εταιρείες που έχουν αναλάβει την έρευνα για κοιτάσματα υδρογονανθράκων στην κυπριακή αποκλειστική οικονομική ζώνη (ΑΟΖ) ακολουθούν με προσήλωση τις ευρωπαϊκές Οδηγίες για την ασφάλεια και την προστασία του περιβάλλοντος. Γνωρίζουμε επίσης ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έχει εκπονήσει και μελέτη στρατηγικών επιπτώσεων στο περιβάλλον από το σχέδιο για εξερεύνηση και αξιοποίηση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων της κυπριακής ΑΟΖ, η οποία έτυχε της έγκρισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν υπογραφεί συμφωνίες ή αν έχουν αναληφθεί δεσμεύσεις από τις γειτονικές χώρες, δηλαδή τον Λίβανο, το Ισραήλ και την Αίγυπτο, ότι στις δικές τους ερευνητικές και εξορυκτικές δραστηριότητες και γενικώς σε όλα τα έργα και τις διεργασίες που θα γίνουν για την αξιοποίηση των δικών τους κοιτασμάτων θα ακολουθούν τις ίδιες αυστηρές προδιαγραφές και απαιτήσεις της ΕΕ για την ασφάλεια και την προστασία του περιβάλλοντος.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.863, ημερομηνίας 22 Μαΐου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.863 και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Πάνια πολιτική του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος είναι η στήριξη της λειτουργίας των Λαϊκών Αγορών, με στόχο την εξομάλυνση του μεγάλου χάσματος τιμών που παρατηρείται μέχρι τα προϊόντα να φτάσουν από τον παραγωγό στον καταναλωτή, προς όφελος, βεβαίως και των δύο. Γι' αυτό ήταν και παραμένει θέση του ΥΓΑΑΠ ότι οι Λαϊκές Αγορές είναι χώροι στους οποίους θα πρέπει οι ίδιοι οι παραγωγοί να διαθέτουν προϊόντα μόνο δικής τους παραγωγής. Αυτό εξάλλου διαλαμβάνεται και στο άρθρο 4 των περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας των Λαϊκών Αγορών Νόμων του 2013 έως 2015 (εφεξής Νόμος). Σε δύο άλλα σημεία όμως της νομοθεσίας αυτής περιλαμβάνονται πρόνοιες που επιτρέπουν τη διεξαγωγή του εμπορίου, δηλαδή την πώληση προϊόντων στις Λαϊκές Αγορές όχι παραγωγής των ιδίων των παραγωγών που συμμετέχουν σ' αυτές. Πιο συγκεκριμένα, (α) στο άρθρο 12(3) του Νόμου περιλαμβάνεται πρόνοια με την οποία δίδεται το δικαίωμα σε παραγωγούς που διαθέτουν τα προϊόντα τους σε Λαϊκή Αγορά, να διαθέτουν και τα προϊόντα άλλων παραγωγών, που επίσης έχουν άδεια διάθεσης των προϊόντων τους σε Λαϊκή Αγορά και (β) στο άρθρο 3(1)(β) του Νόμου [όπως τροποποιήθηκε με το Νόμο 57(Ι)/2015] περιλαμβάνεται πρόνοια με την οποία δίνεται η δυνατότητα σε έμπορο να διαθέτει προϊόντα σε Λαϊκή Αγορά υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Οι πιο πάνω πρόνοιες έχουν βρει ευρεία εφαρμογή σε όλες τις Λαϊκές Αγορές με αποτέλεσμα (α) μεγάλο μέρος των προϊόντων που πωλούνται στις Λαϊκές να διατίθεται από εμπόρους και (β) μεγάλος αριθμός παραγωγών, στην προσπάθεια τους να εξασφαλίσουν ένα ικανοποιητικό εισόδημα, στην ουσία εξαναγκάζονται να αυξήσουν την γκάμα των προς διάθεση προϊόντων τους διαθέτοντας και προϊόντα που αγοράζουν από άλλους παραγωγούς. Ως αποτέλεσμα αυτού παρατηρείται στις Λαϊκές Αγορές η δραστηριοποίηση πολλών “μικρών φρουταριών”, χωρίς να εξυπηρετείται ο βασικός σκοπός λειτουργίας τους, δηλαδή οι απευθείας πωλήσεις χωρίς μεσάζοντες και σε τιμές που να συμφέρουν τόσο τους παραγωγούς όσο και τους καταναλωτές.

Αποβλέποντας στην απάμβλυνση του όλου προβλήματος, το Τμήμα Γεωργίας απέστειλε επιστολή στις 07.06.2017 στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, ως Προέδρου της Συμβουλευτικής Επιτροπής που συστάθηκε με βάση το Νόμο, με σχετικές εισηγήσεις για θέσπιση Κανονισμών. Στους εν λόγω Κανονισμούς περιλαμβάνονται πρόνοιες που θα δίνουν τη δυνατότητα (α) στον καταναλωτή να διαχωρίσει τα προϊόντα ίδιας παραγωγής από τα προϊόντα εμπορίας, (β) στις αρμόδιες αρχές ελέγχου (οικείος Δήμος ή Κοινότητα) να διενεργούν αποτελεσματικότερους ελέγχους και (γ) στη Συμβουλευτική Επιτροπή να εποπτεύει αποτελεσματικότερα την όλη λειτουργία των Λαϊκών Αγορών, αλλά και να προωθεί διορθωτικά μέτρα.

Το Υπουργείο στηρίζει το θεσμό των Λαϊκών Αγορών και εργάζεται προς την κατεύθυνση της ορθής λειτουργίας τους προς όφελος πάντοτε τόσο των παραγωγών όσο και των καταναλωτών.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.011.02.322 και 23.06.011.03.179, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2017 και 28 Σεπτεμβρίου 2018, αντίστοιχα, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση και συγκεκριμένα με τις ερωτήσεις του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Οι ερωτήσεις σχετίζονται με την απαγόρευση της χρήσης κινητών τηλεφώνων στο σχολικό χώρο από μαθητές της Δημοτικής και της Μέσης Εκπαίδευσης μέχρι 15 ετών, την οποία προωθεί η κυβέρνηση της Γαλλίας από τον Σεπτέμβριο. Το εν λόγω μέτρο, το οποίο αποτελεί προεκλογική δέσμευση του Προέδρου Μακρόν, σκοπό έχει να βοηθήσει τους μαθητές να επικεντρωθούν στα μαθήματα, να ενισχύσει την κοινωνικοποίησή τους κατά τα διαλείμματα και να καταπολεμήσει φαινόμενα διαδικτυακού εκφοβισμού.
3. Στην Κύπρο, με βάση εγκύκλιο με αρ. φακ. 7.19.04.10 και ημερομηνία 9 Οκτωβρίου 2003, απαγορεύεται η μεταφορά και η χρήση κινητού τηλεφώνου από τους μαθητές της Δημοτικής Εκπαίδευσης στον χώρο του σχολείου. Με την έναρξη του σχολικού έτους, αποστέλλεται σχετική υπενθύμιση μέσω των Γενικών Οδηγιών για την τήρηση των προνοιών της πιο πάνω εγκυκλίου (π.χ. για το σχολικό έτος 2018-2019, με αρ. φακ. 7.11.09/17 και ημερομηνία 31 Αυγούστου 2018).
4. Για τους μαθητές της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμοί του 2017 προβλέπουν την εφαρμογή συγκεκριμένων παιδαγωγικών (πειθαρχικών) μέτρων σε περίπτωση που μαθητής/-τρια προβεί στην εμφάνιση, ενεργοποίηση και χρήση κινητού τηλεφώνου ή άλλου παρόμοιου ηλεκτρονικού μέσου σε οποιονδήποτε χρόνο εκτός ώρας διαλείμματος (Παράρτημα Ι των Κανονισμών). Υπάρχει κλιμάκωση των παιδαγωγικών μέτρων ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης. Στην περίπτωση παραβίασης προσωπικών δεδομένων ή εκφοβιστικής συμπεριφοράς περιλαμβάνεται και η αποβολή διά παντός από το σχολείο. Αντίστοιχη πρόνοια υπήρχε και στους περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμούς του 1990 έως 2011.
5. Επισημαίνεται ότι τα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης έχουν υποχρέωση να διαμορφώνουν Εσωτερικούς Κανονισμούς, όπου (στο πλαίσιο των προνοιών των προαναφερθέντων Κανονισμών) μεταξύ άλλων δίνονται διευκρινίσεις για τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις για τη χρήση κινητών τηλεφώνων από τους μαθητές.
6. Από στοιχεία που προκύπτουν από τα ίδια τα σχολεία, διαφαίνεται ότι μικρός αριθμός περιπτώσεων μαθητών/-τριών παραβαίνουν τους κανονισμούς που αφορούν κυρίως στην εμφάνιση και χρήση κινητού τηλεφώνου, όπου και εφαρμόζονται τα ανάλογα παιδαγωγικά μέτρα. Οι περιπτώσεις σοβαρών περιστατικών (π.χ. παραβίαση προσωπικών δεδομένων, κυβερνοεκφοβισμός) στο σχολικό χώρο είναι ελάχιστες. Σε έρευνα την οποία διεξήγαγε το Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο, σε συνεργασία με το Διεθνές Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο και με Επιστημονικό Σύμβουλο τον Πρόεδρο του Διεθνούς Παρατηρητηρίου Καθηγητή Eric Debarbieux και Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (ΚΕΕΑ) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, διαπιστώθηκε μεταξύ άλλων ότι ο κυβερνοεκφοβισμός (διαδικτυακός, κινητό τηλέφωνο) βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα (κάτω από 10%),

αλλά δεν διακρίνει κατά πόσον αυτός συμβαίνει κατά κανόνα εκτός σχολείου, όπως άλλα στοιχεία συνηγορούν.

7. Τέλος, σημειώνεται ότι η καθολική απαγόρευση της χρήσης κινητών τηλεφώνων προϋποθέτει τη δημιουργία χώρων ασφαλούς φύλαξής τους κατά την παραμονή των μαθητών στο σχολείο (π.χ. ατομικές θυρίδες) και την διαχείριση από το σχολείο και πιθανή αποζημίωση σε περίπτωση διάρρηξης ή ζημιάς. Επιπρόσθετα, υπάρχουν δυσκολίες στην εφαρμογή ενός τέτοιου μέτρου, αφού μαθητής/-τρια μπορεί εύκολα να μεταφέρει κινητό τηλέφωνο στον χώρο του σχολείου χωρίς αυτό να γίνει αντιληπτό. Οι προβληματισμοί αυτοί φαίνεται να απασχολούν και τα σχολεία στην Γαλλία, τα οποία καλούνται να εφαρμόσουν το συγκεκριμένο μέτρο απαγόρευσης.
8. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θα μελετήσει προσεκτικά τις διαδικασίες και τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του μέτρου στα σχολεία της Γαλλίας με στόχο τον εντοπισμό καλών πρακτικών που πιθανό να μπορούν να υιοθετηθούν και στα σχολεία της Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.542, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με τον Τρίτο Πίνακα των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων του 2010-2017, οι ασφαλιστικές προϋποθέσεις για τη χορήγηση επιδόματος μητρότητας και πατρότητας είναι όπως η ασφαλισμένη/ο ασφαλισμένος:
  - (α) έχει πραγματική βασική ασφάλιση ίση τουλάχιστον με το 0.50 της ασφαλιστικής μονάδας και έχουν παρέλθει τουλάχιστον είκοσι έξι (26) εβδομάδες από την εβδομάδα έναρξης της ασφάλισής της/του, και
  - (β) έχει πραγματική ή εξομοιούμενη ασφάλιση ίση τουλάχιστον με το 0.39 της ασφαλιστικής μονάδας μέσα στο σχετικό έτος εισφορών.
3. Τα επιδόματα μητρότητας και πατρότητας χορηγούνται στους ασφαλισμένους ανεξαρτήτως επαγγελματικής κατηγορίας, εφόσον πληρούνται οι ασφαλιστικές προϋποθέσεις που προνοούνται στην περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων νομοθεσία, ως αυτές περιγράφονται πιο πάνω.
4. Τα εν λόγω επιδόματα χορηγούνται σε ύψος ανάλογο με την εισφορά εκάστου/-ης ασφαλισμένου/-ης. Επομένως, δεν τίθεται θέμα κατηγοριοποίησης των δικαιούχων, ούτε με βάση τα εισοδηματικά τους κριτήρια, αλλά ούτε και με βάση την επαγγελματική τους κατηγορία.
5. Σημειώνεται ότι στο παρόν στάδιο εξετάζονται και για τα δύο επιδόματα οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν τον Οκτώβριο 2018.
6. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση του επιδόματος μητρότητας πραγματοποιείται μία πρώτη εξέταση από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και οι αιτήτριες πληρώνονται αρχικά για τις τρεις πρώτες βδομάδες. Παράλληλα, τους ζητούνται πρόσθετες πληροφορίες και αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον τοκετό που πραγματοποίησαν. Αφού υποβληθούν τα απαραίτητα στοιχεία, η δεύτερη εξέταση πραγματοποιείται σε διάστημα περίπου τριών εβδομάδων από την ημερομηνία παραλαβής των πρόσθετων πληροφοριών. Τη δεδομένη χρονική στιγμή γίνονται πληρωμές δικαιούχων για επίδομα μητρότητας, οι οποίες προσκόμισαν τα απαραίτητα πρόσθετα υποστηρικτικά έγγραφα τον Νοέμβριο 2018.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.606, ημερομηνίας 1^{ης} Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

- (α) Σε ό,τι αφορά τη μείωση στις λίστες αναμονής για διενέργεια αγγειογραφήματος το Υπουργείο Υγείας εφαρμόζει, πρώτον, πιλοτικό πρόγραμμα υπερωριακής απασχόλησης των κλινικών που διενεργούν αγγειογραφήματα και, δεύτερον, μέσω των προνοιών του Σχεδίου Οικονομικής Αρρωγής για Υπηρεσίες που δεν προσφέρονται στο Δημόσιο αποστέλλει περιστατικά στον ιδιωτικό τομέα.
  - (β) Με αυτά τα δύο μέτρα τα περιστατικά χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης ανάλογα με τη βαρύτητα τους και την τοποθέτηση του θεράποντος ιατρού.
2. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.633, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η Συμφωνία φιλελευθεροποίησης θεωρήσεων εισόδου μεταξύ της Δημοκρατίας της Αρμενίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γενικότερα τα θέματα θεωρήσεων, αποτελούν αρμοδιότητα του Υπουργείου Εξωτερικών.
3. Όσον αφορά το καθεστώς παραμονής των υπηκόων της Αρμενίας στην Κύπρο, αυτό διέπεται από τους Περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμους και τους σχετικούς Κανονισμούς. Το Υπουργείο Εσωτερικών δεν έχει υπογράψει διμερή συμφωνία με την Αρμενία για διευκολύνσεις ανάμεσα στις δυο χώρες ως προς τις διαδικασίες έκδοσης αδειών παραμονής. Παρόλα αυτά, παρέχονται διευκολύνσεις όπου διαπιστώνεται μακρά και εδραιωμένη παραμονή στη Δημοκρατία, στα πλαίσια της ισχύουσας μεταναστευτικής πολιτικής.
4. Όσον αφορά τα θέματα πρόσβασης στην αγορά εργασίας και πιθανές διμερείς σχέσεις, αρμόδιο Υπουργείο είναι το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.065, ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση είναι η ακόλουθη:

- (α) Η νομοθετική ρύθμιση που βρίσκεται ενώπιον του Υπουργείου Υγείας αναφορικά με το επάγγελμα του Φυσιοθεραπευτή δεν αφορά σε τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας αλλά στην κατάργησή της και στη δημιουργία ενός νέου νομοθετικού πλαισίου το οποίο να κατοχυρώνει το επάγγελμα του Φυσιοθεραπευτή και την ίδρυση και λειτουργία Φυσιοθεραπευτηρίων στη Δημοκρατία. Συγκεκριμένα, ο Παγκύπριος Σύλλογος Φυσιοθεραπευτών είχε υποβάλει προς το Υπουργείο προσχέδιο νομοσχεδίου με το οποίο καταργείται το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο και εισάγονται νέες ρυθμίσεις του εν λόγω επαγγέλματος καθώς και προσχέδιο Κανονισμών για την ίδρυση και λειτουργία Φυσιοθεραπευτηρίων.
- (β) Ο εν λόγω Σύλλογος έχει υποβάλει αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου στο Υπουργείο στις 5/7/2016. Το Υπουργείο Υγείας ζήτησε τα σχόλια του Συμβουλίου Εγγραφής Φυσιοθεραπευτών επί του αναθεωρημένου νομοσχεδίου στις 30/5/2016, τα οποία κατατέθηκαν στο Υπουργείο στις 26/9/2017 και με βάση τα οποία το Συμβούλιο Εγγραφής παραθέτει αναλυτικά τις εισηγήσεις του για τροποποιήσεις επί του προτεινόμενου αναθεωρημένου προσχεδίου νομοσχεδίου.
- (γ) Το Υπουργείο Υγείας βρίσκεται στο στάδιο της επεξεργασίας του εν λόγω νομοσχεδίου και των Κανονισμών ενόψει της ανάγκης για περαιτέρω μελέτη και διαβούλευσή του με τους εμπλεκόμενους φορείς. Ο δημόσιος διάλογος επί των εν λόγω νομοθετικών ρυθμίσεων επιβάλλεται και λόγω της πολλαπλότητας των νομικών και άλλων ζητημάτων που προκύπτουν από τα δυο νομικά κείμενα.
- (δ) Η ολοκλήρωση του εν λόγω νομοσχεδίου και των Κανονισμών έχει ιεραρχηθεί στο πρόγραμμα εργασιών του Υπουργείου εντός του 2019, λόγω του αυξημένου όγκου εργασιών που αυτό έχει αναλάβει με την ετοιμασία νομοσχεδίων που αφορούν μεταρρυθμιστικά, εναρμονιστικά και άλλα επείγουσας φύσης νομοσχέδια στον τομέα της υγείας.
- (ε) Το τελικό κείμενο του νομοσχεδίου και των Κανονισμών αφού τύχουν νομοτεχνικού ελέγχου από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας θα υποβληθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση και έγκριση αντίστοιχα.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.067, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα σε ό,τι αφορά τις αρμοδιότητες του Υπουργείου μας:

2. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες που παρέχει την Χορηγία Τυφλών σε άτομα με οπτική οξύτητα μικρότερη του 1/10 στα δύο μάτια ακόμα και με βοηθητικά μέσα, τον Οκτώβριο 2018 λάμβαναν την χορηγία τυφλών 2.052 άτομα. Από αυτά 88 ήταν κάτω των 18 ετών και 1.964 άνω των 18 ετών. Ο αριθμός των ατόμων με οπτική αναπηρία που δεν είναι τυφλοί δεν μας είναι γνωστός.
3. Το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες προσφέρει τις εξής παροχές και υπηρεσίες προς τα άτομα με οπτική αναπηρία:
  - Χορηγία Τυφλών ύψους €318 μηνιαίως

- Επίδομα Διακίνησης ύψους €102 μηνιαίως σε τυφλούς εργαζόμενους ή φοιτητές
  - Οικονομική Βοήθεια για την Αγορά Αυτοκινήτου ύψους €3.500
  - Οικονομική Βοήθεια για την Αγορά Τεχνικών Μέσων και Βοηθημάτων όπως Τηλεοράσεις κλειστού κυκλώματος, Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές, ειδικά λογισμικά προγράμματα επικοινωνίας για τυφλούς, προγράμματα μεγέθυνσης γραφής, κινητά τηλέφωνα, τάμπλετ, μηχανές φωνητικής ανάγνωσης, μηχανές γραφής Braille, ειδικά ρολόγια κ.ά. ύψους €25 έως €3.570
  - Δελτίο Στάθμευσης (Blue Badge)
  - Ευρωπαϊκή Κάρτα Αναπηρίας
  - Κοινωνικό Συνοδό μέσω της Επιχορήγησης της Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών για τη λειτουργία πέντε προγραμμάτων σε όλες τις πόλεις για τα μέλη της
  - Επιχορήγηση Μικρών Μονάδων Αυτοεργοδότησης μέχρι €8.500
  - Πιστοποίηση αναπηρίας για σκοπούς διορισμού στον ευρύτερο δημόσιο τομέα σύμφωνα με τον περί Πρόσληψης Ατόμων με Αναπηρίες στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα Νόμο.
4. Οι τυφλοί φοιτητές που φοιτούν είτε σε δημόσια, είτε σε ιδιωτικά πανεπιστήμια και κολλέγια, δικαιούνται κατά τον χρόνο της φοίτησής τους επίδομα διακίνησης, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, ύψους €102 μηνιαίως.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.069, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση που αποστάληκε στο Υπουργείο Εσωτερικών και σας ενημερώνω ότι, κατόπιν σχετικής Πρότασης του Υπουργείου Εσωτερικών, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 8.11.2017 την εξόφληση μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού των συσσωρευμένων μέχρι την 1.9.2017 οφειλών Κοινοτικών Συμβουλίων προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

2. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Εσωτερικών προχώρησε στην αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών ύψους €18,7 εκ. περίπου, αφού προηγουμένως εξασφάλισε τη γραπτή δέσμευση και των 80 επωφελούμενων Κοινοτικών Συμβουλίων ότι θα καταβάλλουν άμεσα τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, ενώ αίτημα του Υπουργού Γεωργίας, κατόπιν εξουσιοδότησής του από το Υπουργικό Συμβούλιο, για διαγραφή των τόκων ύψους €2,65 εκ. περίπου, δεν εγκρίθηκε από την αρμόδια Τεχνική Επιτροπή του Γενικού Λογιστηρίου.
3. Παρά τη δέσμευση που υπέγραψαν όλα τα επηρεαζόμενα Κοινοτικά Συμβούλια, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, 38 από αυτά δεν εξοφλούν τα τρέχοντα τιμολόγια, με αποτέλεσμα να συσσωρευθούν και πάλιν οφειλές οι οποίες ανέρχονται στο €1,8 εκ., το οποίο και τοκίζεται, ενώ παραμένουν σε εκκρεμότητα και οι μη διαγραφέντες τόκοι οι οποίοι και ανατοκίζονται. Αποτέλεσμα τούτων, 59 Κοινοτικά Συμβούλια παρουσιάζουν σήμερα καθυστερημένες οφειλές ύψους €4,5 εκ. περίπου και το Υπουργείο Εσωτερικών επεξεργάζεται τρόπους ανάκτησης των οφειλών αυτών.
4. Οι οφειλές οκτώ (8) Δήμων, σύμφωνα πάντα με πρόσφατα στοιχεία του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ανέρχονται στα €25.750.000 περίπου (€19.479.000 ληξιπρόθεσμα + €6.271.000 τόκοι). Πέντε Δήμοι υπέγραψαν συμφωνίες αποπληρωμής των οφειλών τους με το Τμήμα, ενώ για τους υπόλοιπους γίνεται συμψηφισμός με την κρατική τους χορηγία.
5. Τα ερωτήματα με αρ. 2 και 3 αναμένεται να απαντηθούν από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, προς το οποίο έχετε ήδη απευθυνθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.075, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Δράσεις σχετικές με την Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοσίων Κτηρίων

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και παραθέτω πιο κάτω τις δράσεις για ενεργειακή αναβάθμιση Κυβερνητικών Κτηρίων τις οποίες προωθεί το Τμήμα Δημοσίων Έργων:

1. Το Μάιο 2013, με οδηγίες του τότε Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων συστάθηκε Ομάδα Εργασίας υπό το συντονισμό του Τμήματος Δημοσίων Έργων, με σκοπό την ετοιμασία Σχεδίου Δράσης για την ετοιμασία Προγράμματος Ενεργειακής Απόδοσης σε Δημόσια Κτήρια.

Στην Ομάδα συμμετέχουν εκτός από το Τμήμα Δημοσίων Έργων (Τομέας Κτηρίων ως Συντονιστής), το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, η Διεύθυνση Ελέγχου, η Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Η πιο πάνω Ομάδα Εργασίας χειρίζεται και προωθεί τις διάφορες δράσεις που αφορούν την Ενεργειακή Απόδοση των Δημοσίων Κτηρίων, με στόχο η χώρα μας να εναρμονιστεί με το άρθρο 5 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για εξοικονόμηση ενέργειας ετησίως (3,316 GWh) και την εφαρμογή του άρθρου 14 των Περί Ενεργειακής Απόδοσης Νόμων του 2009 μέχρι 2015.

2. Τα εργαλεία/δράσεις μέσω των οποίων προωθείται/υλοποιείται η αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης των Δημοσίων Κτηρίων είναι συνοπτικά τα ακόλουθα:
  - i. Μέσω Διαρθρωτικών Προγραμμάτων
  - ii. Μέσω Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Διασυνοριακής Συνεργασίας
  - iii. Μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού
  - iv. Μέσω Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ) με τη Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ).

Οι τρεις πρώτες δράσεις αποτελούν συνήθη πρακτική που εφαρμόζεται εδώ και αρκετά χρόνια. Οι Συμβάσεις Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ) αποτελούν νέα πρακτική για τα Κυπριακά δεδομένα, τόσο στο Δημόσιο όσο και στον Ιδιωτικό Τομέα.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων σε συνεργασία με το Τμήμα ΗΜΥ έχει υλοποιήσει εντός του 2014 και 2015 το Στρατηγικό Έργο με την ονομασία “ΕΝΕΡΓΕΙΝ” το οποίο είχε ως στόχο την υλοποίηση πραγματικών επιδεικτικών έργων Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞΕ) & Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), σε κτίρια, χώρους και εγκαταστάσεις του δημοσίου τομέα, καθώς και στην προετοιμασία στρατηγικών σχεδίων βιώσιμης ανάπτυξης ανά περιοχή. Το Έργο έχει διάρκεια 2 έτη και συνολικό προϋπολογισμό 4.000.000 ευρώ. Το Έργο είχε στόχο την προώθηση των ΑΠΕ για την εξοικονόμηση ενέργειας, εντάχθηκε στο πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας “Ελλάδα-Κύπρος 2007-2013” και χρηματοδοτήθηκε από κοινοτικούς Πόρους (ΕΤΠΑ 80%) και εθνικούς πόρους (20%).

Για την Κύπρο ο προϋπολογισμός ήταν 1.600.000 ευρώ και έχουν αναβαθμιστεί ενεργειακά τέσσερα Κτήρια:

- **Κτίριο της Βουλής** (στοχευμένες επεμβάσεις-Τμήμα ΗΜΥ)
- **Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων** (στοχευμένες επεμβάσεις-Τμήμα ΗΜΥ)
- **Κτίριο Τομέα Νομοθεσίας Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών** (συνδυασμένες επεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης, Τ.Δ.Ε., Τμήμα Η.Μ.Υ.)

Προϋπολογισμός Έργου: 117.000,00 ευρώ

Το Κτίριο ήταν ενεργειακής κατηγορίας Γ και μετά την υλοποίηση των μέτρων ενεργειακής αναβάθμισης κατατάσσεται σε κατηγορία Β+ (ΠΕΑ). Η εξοικονόμηση Ενέργειας που επιτεύχθηκε παρουσιάζεται ως ακολούθως:

- Κλιματισμός: Εξοικονόμηση 51% (2,300 ευρώ)
  - Θέρμανση: Εξοικονόμηση 18% (400 ευρώ)
  - Φωτισμός: Εξοικονόμηση 30% (1,300 ευρώ)
  - Μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα CO₂: 43%
  - Σύνολο εξοικονόμησης Ενέργειας: 51%
  - Η συνολική αναμενόμενη εξοικονόμηση υπολογίζεται περίπου στις 4.000 ευρώ/έτος.
- **Κτίριο Υπηρεσίας Εμπορίου, ΥΕΕΒΤ** (συνδυασμένες επεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης, Τ.Δ.Ε., Τμήμα Η.Μ.Υ.)

Προϋπολογισμός Έργου: 274.847,00 ευρώ.

Το Κτίριο ήταν ενεργειακής κατηγορίας Ε και μετά την υλοποίηση των μέτρων ενεργειακής Αναβάθμισης κατατάσσεται σε κατηγορία Β (ΠΕΑ).

Η εξοικονόμηση ενέργειας που επιτεύχθηκε είναι ως ακολούθως:

- ο Κλιματισμός: Εξοικονόμηση 33% (10.000 ευρώ)
- ο Θέρμανση: Εξοικονόμηση 95% (7.000 ευρώ)
- ο Φωτισμός: Εξοικονόμηση 52% (8.500 ευρώ)
- ο Μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα CO₂: 46%

Σύνολο εξοικονόμησης Ενέργειας: 56%

Η συνολική αναμενόμενη εξοικονόμηση υπολογίζεται περίπου στις 26.500 ευρώ/έτος.

Το Έργο “ΕΝΕΡΓΕΙΝ” ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2015 (ολοκλήρωση φυσικού αντικείμενου Ιούλιος 2015, ολοκλήρωση πληρωμών Οκτώβριος 2015).

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΝΤΑΙ

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων είναι ο Φορέας Υλοποίησης για την Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοσίων Κτηρίων που θα πραγματοποιηθεί στα πλαίσια των Διαρθρωτικών Ταμείων 2014-2020.

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει συστήσει Ομάδα Εργασίας σε συνεργασία με το Τμήμα ΗΜΥ και η οποία ήδη εργάζεται για την προώθηση και υλοποίηση των Έργων, με στόχο η χώρα μας να εναρμονιστεί με το άρθρο 5 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για εξοικονόμηση ενέργειας ετησίως (3,316 GWh) και την εφαρμογή του άρθρου 14 των Περί Ενεργειακής Απόδοσης Νόμων του 2009 μέχρι 2015.

Ως πρώτο βήμα για την ενεργειακή αναβάθμιση των Δημοσίων Κτηρίων, η Υπηρεσία Ενέργειας σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοσίων Έργων και το Τμήμα ΗΜΥ έχει ετοιμάσει κατάλογο όπου καταγράφονται όλα τα Κτήρια που ανήκουν και χρησιμοποιούνται από την Κεντρική Δημόσια Διοίκηση. Ο υπό αναφορά κατάλογος έχει αποσταλεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή από την Υπηρεσία Ενέργειας ενώ είναι ανηρημένος στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ. Ο κατάλογος περιλαμβάνει 179 Δημόσια Κτίρια που ανήκουν και χρησιμοποιούνται από την Κεντρική Δημόσια Διοίκηση.

Για την περίοδο 2014-2020 υπάρχει Προϋπολογισμός 20 εκατομμυρίων για την Ενεργειακή Αναβάθμιση του Δημόσιου Τομέα, για τα οποία το Τμήμα Δημοσίων Έργων αποτελεί το Φορέα Υλοποίησης.

Σημειώνεται ότι σε ένα έτος υπάρχει η δυνατότητα να γίνουν ενεργειακές αναβαθμίσεις πέραν του 3%, και το πλεόνασμα να μεταφέρεται στα τρία προηγούμενα ή τρία επόμενα έτη.

Το Τμήμα ΗΜΥ έχει εκδώσει Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης για τα πλείστα Δημόσια Κτίρια. Σύμφωνα με τα Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης τα Κτίρια κατατάσσονται σε Ενεργειακές Κατηγορίες (πόσο ενεργοβόρα είναι).

Σύμφωνα με αυτή την κατάταξη και τις συστάσεις του εξειδικευμένου Εμπειρογνώμονα, το Τμήμα Δημοσίων Έργων προχωρεί σε Ενεργειακές Αναβαθμίσεις.

Η Ομάδα Εργασίας έχει καταγράψει τα Κριτήρια Επιλογής των Κτιρίων, και έχει γίνει η επιλογή των Κτιρίων μέσα στα πλαίσια της ένταξης τους στα πλαίσια των Διαρθρωτικών Ταμείων 2014-2020. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων θα προωθήσει τα Έργα αυτά με τη μέθοδο Μελέτη-Κατασκευή-Συντήρηση. Ήδη έχουν ετοιμαστεί τα Έγγραφα Διαγωνισμού για την Ενεργειακή Αναβάθμιση των Κυβερνητικών Γραφείων Πάφου και των Κεντρικών Γραφείων του Τμήματος Δημοσίων Έργων και αναμένεται να γίνει εντός του 2018 η προκήρυξη των πιο πάνω Διαγωνισμών.

Περαιτέρω πληροφορείστε ότι, όσον αφορά τα νέα Κυβερνητικά Κτίρια τα οποία θα προωθηθούν από την 1/1/2019, μέσα στα πλαίσια της ενεργειακής αναβάθμισης θα είναι Μηδενικής Κατανάλωσης, σύμφωνα με το άρθρο 5^Α του περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτηρίων Νόμου, Ν. 142(1)2006.

Είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.087, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα σημειώνονται τα ακόλουθα προς ενημέρωσή σας:

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 18 Φεβρουαρίου 2009 εγκρίθηκε η δημιουργία και στελέχωση των μικτών κλιμακίων επιθεωρητών με αποκλειστική ευθύνη την πάταξη της παράνομης και αδήλωτης απασχόλησης. Βάσει της εν λόγω απόφασης, τα τέσσερα μικτά κλιμάκια θα δραστηριοποιούνταν στις επαρχίες Λευκωσία, Λεμεσό, Πάφο και Λάρνακα/Αμμόχωστο.

Με νέα απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 15 Μαΐου 2017 τα Μικτά Κλιμάκια Επιθεωρητών έχουν μετονομαστεί σε Ενιαία Υπηρεσία Επιθεωρήσεων και έχει αποσπαστεί/μετακινηθεί αριθμός

Λειτουργιών/Επιθεωρητών και Ωρομίσθιου Προσωπικού στην Διοίκηση του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για σκοπούς απασχόλησης τους στην Ενιαία Υπηρεσία Επιθεωρήσεων.

Μετά από σχετικό αίτημα του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει εγκριθεί η συγχρηματοδότηση της λειτουργίας της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2021 μέσω της Μονάδας Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Στο πλαίσιο αυτό έχει υπογραφεί στις 25/06/2018 το σχετικό Τεχνικό Δελτίο Έργου.

Επιπρόσθετα, στον προϋπολογισμό του Συγχρηματοδοτούμενου Έργου έχει συμπεριληφθεί και έχει εγκριθεί κονδύλι για σκοπούς στέγασης της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στις επαρχίες Λάρνακας, Λεμεσού και Πάφου.

Σημειώνεται ότι, στην επαρχία Λευκωσίας η στέγαση της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων έχει επιτευχθεί και από το 2017 στεγάζεται σε γραφειακό χώρο που έχει παραχωρηθεί από το Κέντρο Παραγωγικότητας. Στην επαρχία Λεμεσού η Υπηρεσία Επιθεωρήσεων στεγάζεται από την 1^η Ιανουαρίου 2018 στο κτήριο των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με ενοικίαση, μετά από σχετική έγκριση.

Στις επαρχίες Λάρνακας και Πάφου βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία για εξεύρεση χώρου προς ενοικίαση με βάση τις νενομισμένες διαδικασίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.089, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρετε, από το αρμόδιο Τμήμα, Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Κατόπιν ενημέρωσης από τα Κρατικά Νοσηλευτήρια και τα Κέντρα Υγείας, διαπιστώνεται ότι παρέχεται διευκόλυνση στις εγγραφές ανηλίκων και είναι στις προτεραιότητες των διευθύνσεων των Νοσοκομείων.
3. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στην διάθεση σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.107, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.107 και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Πριν την ανανέωση έγκρισης κάθε δραστικής ουσίας φυτοπροστατευτικού προϊόντος η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μελετά ενδελεχώς και επισταμένα όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και μελέτες για την ουσία. Σε ό,τι αφορά τη συγκεκριμένη δραστική ουσία, τόσο η Γερμανία που αξιολόγησε τα στοιχεία αλλά και η EFSA (European Food Safety Authority) κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι: **«το glyphosate είναι απίθανο να συνιστά κίνδυνο καρκινογένεσης για τον άνθρωπο»**, ενώ η επιτροπή του ECHA (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων) στις 15 Μαρτίου 2017 κατέληξε ομόφωνα στο συμπέρασμα ότι η **ταξινόμηση του glyphosate ως καρκινογόνου ουσίας δεν δικαιολογείται**, και προώθησε τη γνώμη της στην Επιτροπή στις 15 Μαρτίου 2017. Ο ECHA κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι το glyphosate **δεν θα πρέπει να ταξινομείται ως μεταλλαξιογόνο ή τοξικό για την αναπαραγωγή. Στο ίδιο συμπέρασμα κατέληξε η EFSA, υποστηριζόμενη από εμπειρογνώμονες από τις αρμόδιες αρχές όλων των κρατών μελών της ΕΕ.**

Μετά την έγκριση μίας δραστικής ουσίας που γίνεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στη συνέχεια τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, που περιέχουν τις δραστικές αυτές ουσίες, εγκρίνονται από τις εθνικές αρχές σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ λαμβάνοντας υπόψη τις γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες.

Τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση να αξιολογούν όλες τις αδειοδοτήσεις για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που περιέχουν glyphosate και μπορούν να αποφασίσουν να επιβάλουν περιορισμούς ή απαγορεύσεις για κάποια ή όλα τα προϊόντα αυτά, όταν κάτι τέτοιο δικαιολογείται βάσει αποδεικτικών στοιχείων που αφορούν τις συγκεκριμένες περιστάσεις στην επικράτειά τους. Οι διάφορες αιτήσεις που υποβάλλονται στην Κύπρο, εξετάζονται λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση και τα συμπεράσματα επί των αντίστοιχων αιτήσεων, άλλων κρατών μελών της νότιας ζώνης, με τη διαδικασία της αμοιβαίας αναγνώρισης.

Επίσης, για τα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, τα κράτη μέλη οφείλουν να επιβάλλουν την ορθή χρήση τους σύμφωνα με τους όρους έγκρισής τους και την επισήμανσή τους. Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες εδαφοκλιματικές συνθήκες της Κύπρου, η δυνατότητα χρήσης αποτελεσματικών ζιζανιοκτόνων, στις περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατή η καταπολέμηση τους με άλλες μεθόδους, θεωρείται άκρως σημαντική.

Σημειώνεται επίσης, ότι πολλές από τις διαθέσιμες χημικές εναλλακτικές λύσεις που έχουν το ίδιο αποτέλεσμα με το glyphosate ενέχουν ενδεχομένως υψηλότερους κινδύνους. Υπάρχουν επίσης μη χημικές εναλλακτικές λύσεις αντί του glyphosate, αν και αυτές έχουν ορισμένους περιορισμούς και δεν αποτελούν πάντα καλύτερη επιλογή.

Λαμβάνοντας αυτά υπόψη, δεν συντρέχουν λόγοι για απαγόρευση ή περιορισμούς στη χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν τη δραστική ουσία glyphosate, πέραν αυτών που ήδη ισχύουν κατά την έγκριση της δραστικής ουσίας αλλά και από την Οδηγία για την Ορθολογική Χρήση των Φυτοφαρμάκων.

Όσον αφορά στην επανέγκριση αυτής της δραστικής ουσίας, θεωρείται ότι είναι πρόωπο να εκφέρουμε την οποιαδήποτε άποψη ή γνώμη αφού θα πρέπει να περιμένουμε τις νέες μελέτες και συμπεράσματα των επιστημονικών φορέων και αρχών.

Καταληκτικά σημειώνεται ότι τα φυτοφάρμακα αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την προστασία της φυτικής παραγωγής και εφόσον αυτά χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις οδηγίες που αναγράφονται στην ετικέτα, δεν προβλέπεται να οδηγήσουν σε κινδύνους για τον άνθρωπο, τα ζώα και το περιβάλλον και συνεπώς θα πρέπει να μπορούν να διατίθενται στην αγορά. Εξάλλου, οι διαδικασίες αξιολόγησης και αδειοδότησης περιλαμβάνουν ένα μεγάλο εύρος μελετών και πειραμάτων ώστε να διασφαλίζεται ότι τα προϊόντα δεν επιβαρύνουν με οποιοδήποτε τρόπο την ανθρώπινη υγεία, τα ζώα, το περιβάλλον και τη φυτική παραγωγή.

Πρόσθετα, σύμφωνα και με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ορθολογική Χρήση των Φυτοπροστατευτικών, που βρίσκεται ήδη σε εφαρμογή, λαμβάνονται οριζόντια μέτρα για την ελαχιστοποίηση και εξάλειψη των οποιωνδήποτε αρνητικών επιπτώσεων στη δημόσια υγεία, στα ζώα και στο περιβάλλον συμπεριλαμβανομένων μέτρων ενημέρωσης όλων των επηρεαζόμενων όπως των μελισσοκόμων, διερχομένων αλλά και άλλων που ενδέχεται να επηρεαστούν από οποιαδήποτε εφαρμογή Φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.139, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Στο πλαίσιο της προστασίας των θαλάσσιων χελωνών, το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών (ΤΑΘΕ), εφαρμόζει Σχέδιο Προστασίας/Πρόγραμμα Παρακολούθησης των θαλάσσιων χελωνών, με επίκεντρο την προστατευόμενη περιοχή Λάρας-Τοξεύτρας και την περιοχή Πόλης-Παλιάς, του Δικτύου NATURA 2000. Μέσω του εν λόγω προγράμματος, καλύπτονται και άλλες παραλίες στις οποίες παρουσιάζεται συστηματική ή περιστασιακή ωτοκία, με την επί τόπου προστασία των φωλιών. Το εν λόγω Πρόγραμμα Προστασίας των Θαλάσσιων Χελωνών, υλοποιείται από το 2010 μέσω διαδικασίας προσφορών και χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό του ΤΑΘΕ με ετήσιο κόστος περίπου 20.000 ευρώ. Η εν λόγω προσφορά γίνεται με ανοιχτή διαδικασία και δικαίωμα συμμετοχής έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εφόσον πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές και όρους (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ).

Για την περίοδο 2017-2018, το έργο είχε αυξημένο εκτιμώμενο κόστος 100.000 ευρώ (δηλαδή 50.000 ετησίως), καθώς ενόψει της συγχρηματοδότησης κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη” της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, ο Διαγωνισμός εμπλουτίστηκε με αρκετούς πρόσθετους όρους και απαιτήσεις για δράσεις, όπως είναι η γενετική ανάλυση χελωνών, η καταγραφή επιτυχίας φωλεοποίησης και ποσοστού επιτυχούς επώασης φωλέων, καταγραφή σχέσης φύλου και θερμοκρασίας φωλέων κ.ά. Το υπόλοιπο 25%, (ήτοι 12.500 ετησίως), καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό του ΤΑΘΕ.

Η ανάθεση του έργου για την περίοδο 2017 και 2018, έγινε μέσω ανοικτής διαδικασίας στον Μη-Κυβερνητικό Οργανισμό Cyprus Wildlife Society, ο οποίος ήταν και ο μοναδικός προσφοροδότης. Ο εν λόγω Διαγωνισμός και τα σχετικά έγγραφα βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα των Δημοσίων Συμβάσεων www.eprocurement.gov.cy.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.157, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Όπως έχει γίνει γνωστό, με σχετικό Διάταγμα έχει παραταθεί η απαγόρευση διέλευσης και αγκυροβόλησης σκάφους στην προστατευόμενη περιοχή της Λάρας-Τοξεύτρας κατά τους μήνες Μάιο και Οκτώβριο. Από την εν λόγω απαγόρευση εξαιρούνται σκάφη με επαγγελματική άδεια παράκτιας αλιείας. Όπως πληροφορούμαστε, μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει κάποια καταγγελία και οι ιδιοκτήτες σκαφών φαίνεται ότι συμμορφώνονται πλήρως προς τις πρόνοιες του Διατάγματος, για τις οποίες έχουν γίνει και σχετικές ενημερώσεις από το Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών στην Πάφο.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.170, ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση, από το αρμόδιο Τμήμα, Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα ψυχολογικής στήριξης και αποφόρτισης των κοινωνικών λειτουργών που πραγματοποιήθηκε το 2010, δεν ήταν υπό την εποπτεία των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας. Αρμόδιο σώμα για το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
3. Οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, δεν διαθέτουν επαρκή αριθμό κλινικών ψυχολόγων, για να καλύπτουν προγράμματα στήριξης και αποφόρτισης, και προσφέρουν μόνο θεσμική εποπτεία σχετικά με τα ζητήματα διαχείρισης και αντιμετώπισης περιστατικών που αναλαμβάνουν οι επαγγελματίες.
4. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στην διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.190, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

Σημείωση: Η απάντηση της υπουργού είναι άκρως απόρρητη.

Απάντηση ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμψιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.211, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ.φак. Ερ. 23.06.011.03.211 και σας αναφέρω τα ακόλουθα:

1. Στο πλαίσιο της πολιτικής του, όσον αφορά στα κτήρια, τα οποία δεν λειτουργούν πλέον ως Σχολεία, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) μεριμνά, ούτως ώστε να συντηρούνται, όπως επίσης και να αξιοποιούνται από τις Τοπικές Αρχές, για πολιτιστικές, εκπαιδευτικές, κοινωνικές και κοινοτικές δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι στο προβλεπτό μέλλον δεν θα προκύψει ανάγκη χρήσης των εν λόγω κτηρίων ως σχολείων ή αξιοποίησής τους άλλως πως. Επισημαίνεται ότι η οποιαδήποτε συντήρηση ή και βελτίωση του κτηρίου, γίνεται με την έγκριση των Τεχνικών Υπηρεσιών του ΥΠΠ, ενώ τη δαπάνη αναλαμβάνει η Κοινότητα ή ο Δήμος, ανάλογα.
2. Το ΥΠΠ, αφού μελετήσει τα σχετικά αιτήματα από τις τοπικές αρχές και λάβει υπόψη την πιο πάνω ακολουθούμενη πολιτική, καθώς και την ωφέλεια που θα έχει η περιοχή από το έργο και αφού συμφωνήσει με την ικανοποίηση του αιτήματος, υποβάλλει σχετική Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο στη βάση του εδαφίου (4) του Άρθρου 10 των περί Σχολικών Εφορειών Νόμων του 1997 έως 2014, το οποίο ρητά αναφέρει ότι “Χωρίς την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, δεν μπορεί να αποκτηθεί, να εκποιηθεί, να επιβαρυνθεί ή να διατεθεί με οποιοδήποτε τρόπο οποιαδήποτε ακίνητη περιουσία” που ανήκει σε οποιοδήποτε Σχολείο Δημοτικής ή Μέσης Εκπαίδευσης και βρίσκεται στην κατοχή και εξουσία της οικείας Σχολικής Εφορείας.
3. Στη βάση της πιο πάνω πολιτικής, παραχωρήθηκαν οι πιο πάνω χώροι στο Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Δρυ για αξιοποίησή τους. Απ’ εκεί και πέρα το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν αναλαμβάνει την παρακολούθηση της υλοποίησης των οποιωνδήποτε έργων, καθώς αυτά εμπίπτουν πλέον στις αρμοδιότητες των Τοπικών Αρχών που τις αναλαμβάνουν.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.218, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.227, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

Σε περίπτωση θανάτου οποιουδήποτε προσώπου, παρέχεται είτε βοήθημα κηδείας από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, είτε άλλο αντίστοιχο βοήθημα κηδείας αναλόγως της περίπτωσης, ως ακολούθως:

- (α) Βοήθημα κηδείας από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων παρέχεται αναφορικά με τον θάνατο οποιουδήποτε προσώπου εάν:

- (i) το εν λόγω πρόσωπο κατά το χρόνο του θανάτου του, ικανοποιούσε τις ασφαλιστικές προϋποθέσεις που προβλέπονται από την περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νομοθεσία ή
  - (ii) το εν λόγω πρόσωπο, κατά το χρόνο του θανάτου του δικαιούνταν θεσμοθετημένη σύνταξη, σύνταξη χηρείας, επίδομα αγνοουμένου ή παροχή λόγω θανάτου ή
  - (iii) αναφορικά με το πρόσωπο αυτό καταβαλλόταν κατά το χρόνο του θανάτου του επίδομα ορφάνιας, ή
  - (iv) πρόκειται για μισθωτό, του οποίου ο θάνατος επήλθε από σωματική βλάβη, που προκλήθηκε από επαγγελματικό ατύχημα ή από καθορισμένη ασθένεια οφειλόμενη στην απασχόλησή του, ή
  - (v) κατά το χρόνο του θανάτου του εν λόγω προσώπου αυτό ήταν εξαρτώμενο ασφαλισμένου που ικανοποιεί τις ασφαλιστικές προϋποθέσεις που προβλέπονται από την περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νομοθεσία ή εξαρτώμενο δικαιούχου μιας από τις παροχές που αναφέρονται στην παράγραφο (ii) ανωτέρω.
- (β) Για πρόσωπα αναφορικά με τα οποία δεν πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις της περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νομοθεσίας και τα οποία είναι λήπτες Δημοσίου Βοηθήματος ή του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, παρέχεται αντίστοιχο βοήθημα κηδείας βάσει των διατάξεων του περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμου και του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα των Κοινωνικών Παροχών Νόμου.
- (γ) Για πρόσωπα τα οποία βρίσκονται υπό την νομική φροντίδα της Διευθύντριας των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, τα έξοδα καλύπτονται πλήρως από το σχετικό κονδύλι στον προϋπολογισμό των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.239, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι για την κατασκευή του νέου λιμανιού στο Βασιλικό εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν 60 μήνες (5 χρόνια).

Το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του υπό αναφορά έργου έχει ως ακολούθως:

1. Διαγωνισμοί για Συμβούλους και Επενδυτή: 18 μήνες

- α) Ετοιμασία εγγράφων διαγωνισμών για παροχή υπηρεσιών συμβούλων για οικονομοτεχνικά, νομικά και ασφαλιστικά θέματα, προκήρυξη, αξιολόγηση και κατακύρωση προσφορών.
- β) Ετοιμασία εγγράφων διαγωνισμού για την ανάθεση του έργου σε επενδυτή με τη μέθοδο DBFOT (Design, Build, Finance, Operate and Transfer), προκήρυξη, αξιολόγηση και κατακύρωση.

2. Εκπόνηση μελετών για τα κατασκευαστικά έργα: 6 μήνες

Ετοιμασία μελετών για τις κατασκευαστικές εργασίες, διαβουλεύσεις και εγκρίσεις από διάφορα αρμόδια τμήματα.

3. Κατασκευαστικές εργασίες: 36 μήνες

Οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένονται να ολοκληρωθούν εντός 36 μηνών.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωάνη Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.250, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι το νομοσχέδιο με τίτλο “Ο περί Εθελοντών Πυροσβεστών Νόμος του 2018” προβλέπει δωρεάν κρατική νοσοκομειακή και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε περίπτωση τραυματισμού του εθελοντή πυροσβέστη, καθώς και χορήγηση αποζημίωσης στον ίδιο ή στους εξαρτώμενους του, σε περίπτωση θανάτου, ή αναπηρίας ή ασθένειας που δύναται να προκληθεί κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ως εθελοντή πυροσβέστη.

Σημειώνεται ότι το νομοσχέδιο αυτό, το οποίο θα κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου Δεκεμβρίου 2018, αφορά μόνο τους εθελοντές πυροσβέστες, καθότι η επικινδυνότητα των καθηκόντων του πυροσβέστη επέβαλλε τη ρύθμιση αναγκαίων προληπτικών μέτρων για σκοπούς προστασίας των εθελοντών. Για τις υπόλοιπες κατηγορίες εθελοντών πολιτών, αρμοδιότητα έχει το Υπουργείο Εσωτερικών (Πολιτική Άμυνα).»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε σήμερα στο Κεφάλαιο Τέταρτο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Τετάρτη, 12 Δεκεμβρίου 2018, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

Ο περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμος του 2018.

(Αρ. Φακ. 23.01.059.182-2018).

(Έναρξη της συζήτησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

Στις 12 Δεκεμβρίου θα έχουμε και την έναρξη της συζήτησης του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2019 με τις ομιλίες των αρχηγών ή εκπροσώπων των κομμάτων. Σας παρακαλώ, επειδή θα έχουμε και πάλι απευθείας σύνδεση -το έχετε συνηθίσει από τις Παρασκευές όμως πρέπει να είμαστε ακριβείς και για άλλους λόγους, ξεκινούν δελτία ειδήσεων κ.λπ.- να είμαστε ακριβώς στην ώρα σας. Και με μία επιφύλαξη, ότι, αν παραστεί μια μεγάλη ανάγκη και κοινή τοποθέτηση, θα έλεγα σχεδόν ομόφωνη ή κατά τεράστια πλειοψηφία, υπάρχει πιθανότητα να γίνει συνεδρία και το πρωί για νομοθετική εργασία.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 11.50 π.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυριακίδου Στέλλα
Γεωργίου Γεώργιος	Κωνσταντίνου Κώστας
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Ανδρέας	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γεωργίου Κ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Σάββα Ευανθία
Δαμιανού Άριστος	Στεφάνου Στέφανος
Καυκαλιάς Αντρέας	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Λεωνίδου Πανίκος	Προκοπίου Γεώργιος
Μουσιούπτας Μαρίνος	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Μυριάνθους Ηλίας

Σιζόπουλος Μαρίνος

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης
(Πρόεδρος Βουλής)

Γιωργάλλας Μιχάλης

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2019.
2. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφθοράς και στην επέτειο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.
3. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω συμμετοχής τους σε άλλες δραστηριότητες της Βουλής.
4. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Συμμετοχή του κ. Νίκου Τορναρίτη, εκπροσωπώντας τον Πρόεδρο της Βουλής, στο συνέδριο “Γαλάζια Οικονομία και η Ατζέντα 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη” στο Ναϊρόμπι.
  - β. Συμμετοχή των κ. Άγγελου Βότση και Ηλία Μυριάνθους σε συνάντηση των μελών της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας με τον Οικουμενικό Πατριάρχη.
  - γ. Συμμετοχή του κ. Νίκου Τορναρίτη στην 11^η Σύνοδο Ολομέλειας της Ασιατικής Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης στην Κωνσταντινούπολη.
  - δ. Συμμετοχή της κ. Στέλλας Κυριακίδου σε συνεδρία της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας και Αειφόρου Ανάπτυξης της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) στο Παρίσι.
  - ε. Συμμετοχή της κ. Στέλλας Κυριακίδου σε συνεδρία της Επιτροπής Μετανάστευσης, Προσφύγων και Εγκλωβισμένων της ΚΣΣΕ στο Παρίσι.
  - στ. Συμμετοχή του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου σε φόρουμ με θέμα “Κύπρος: Συνδέοντας την εξωστρέφεια με το όραμα”, που διοργάνωσε το περιοδικό “Economist” στο Λονδίνο.
5. Αναφορά του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου στην 7^η Δεκεμβρίου ως Ημέρα Μνήμης της Δημοκρατικής Αντίστασης.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στη συνάντηση του ίδιου και των ευρωβουλευτών κ. Κώστα Μαυρίδη και Νεοκλή Σουλκιώτη με την πρέσβειρα της Αιγύπτου.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιπρών Κύπρου του 2018 Νόμος (Αρ. 1) του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.

10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης Νόμος (Αρ. 1) του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και ψήφισή της σε νόμο.
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ερευνητικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», αγόρευση του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και ψήφισή του σε νόμο.
16. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και ψήφισή τους σε νόμους.
17. Έκθεση για τους κανονισμούς:
  - α. «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος - Θέση Επιθεωρητή Ελέγχου Α΄ Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»,
  - β. «Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών - Θέση Λογιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»,
  - γ. «Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Ανώτερου Ελεγκτή Μεταφορών, 2^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»,
  - δ. «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»,
  - ε. «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Υγειονομικού Λειτουργού Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»,
  - στ. «Οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»,
  - ζ. «Οι περί Υπουργείου Άμυνας - Θέσεις Τεχνικού Επιθεωρητή και Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»,
  - η. «Οι περί Φυλακών - Θέση Αρχιδεσμοφύλακα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»,
  - θ. «Οι περί Κτηνιατρικών Υπηρεσιών - Θέση Κτηνιατρικού Επιθεωρητή 1^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»,
  - ι. «Οι περί Κτηνιατρικών Υπηρεσιών - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού Χημείου Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας και Δειγματολήπτη Α΄ Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018»,

συζήτηση (Άριστος Δαμιανού, Μαρίνος Σιζόπουλος, Γιώργος Περδίκης, Χρίστος Χρίστου) και έγκρισή τους, των δευτέρων με τον τίτλο «Οι περί Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών - Θέση Λογιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018».
18. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και έγκρισή τους.
19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Μετονομασίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Νόμος του 2018», παρατηρήσεις του κ. Γιώργου Περδίκη και ψήφισή του σε νόμο.
20. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και έγκρισή τους.
21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις των κ. Γεώργιου Προκοπίου, Ζαχαρία Ζαχαρίου και Γιώργου Περδίκη και ψήφισή του σε νόμο.

22. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και έγκρισή τους.
23. Έκθεση για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς «Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμος του 2018» και «Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμοί του 2018», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
24. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
- α. «Ο περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Συμβουλίων Εργαζομένων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»,
  - β. «Ο περί της Θέσπισης Γενικού Πλαισίου Ενημέρωσης και Διαβούλευσης των Εργοδοτούμενων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»,
  - γ. «Ο περί Ομαδικών Απολύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»,
  - δ. «Ο περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»
- και ψήφισή τους σε νόμους.
25. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2017, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
26. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Ιανουάριο του 2019, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
27. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Τουρισμού και Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις του κ. Γιώργου Περδίκη και ψήφισή του σε νόμο.
28. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
29. Ερωτήσεις βουλευτών:
- Εγκατάσταση ανελκυστήρων στους κυβερνητικούς οικισμούς - Μείωση προσωπικού στους δήμους - Πρόγραμμα ανάπτυξης του πληθυσμού των ανθρωποπουλιών - Απουσία ενδοκρινολόγου στα Γενικά Νοσοκομεία Αμμοχώστου και Λάρνακας - Το χρονοδιάγραμμα των εργασιών αντισεισμικής στήριξης του δημοτικού σχολείου Μουτταγιάκας - Η έκδοση πιστοποιητικών μίσθωσης υποστατικών στη Μουτταγιάκα - Προσφυγική χορηγία για ανέγερση κατοικιών πάνω από υφιστάμενες κατοικίες - Ανάγκη αύξησης του προσωπικού του Τμήματος Αρχαιοτήτων Λάρνακας - Ενημέρωση για τις κυβερνητικές ενέργειες σχετικά με την κατακύρωση του εμπορικού σήματος για το χαλλούμι - Απειλές Τουρκίας για ερευνητικές γεωτρήσεις εντός της κυπριακής ΑΟΖ και αξιοποίηση διεθνών συνθηκών - Οχληρία από χοιροστάσιο μεταξύ των κοινοτήτων Ακακίου-Δένειας - Επιπτώσεις από τη λειτουργία κτηνοτροφικών μονάδων και εργοστασίου στην περιοχή Μονής Λεμεσού - Ενοικίαση κτιρίων και ανέγερση νέου κτιρίου για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο - Τήρηση των ευρωπαϊκών προδιαγραφών περιβαλλοντικής ασφάλειας στις ερευνητικές και εξορυκτικές δραστηριότητες γειτονικών χωρών.
30. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
- Η εφαρμογή του νόμου για τις λαϊκές αγορές - Απαγόρευση των κινητών στα σχολεία - Απαγόρευση της χρήσης κινητών τηλεφώνων στα σχολεία - Οι εγκρίσεις για επίδομα μητρότητας και πατρότητας και η εργασιακή κατάσταση των αιτητών - Ανάγκη παραπομπής για αγγειογραφία στον ιδιωτικό τομέα - Αίτημα Αρμενίας για διαπραγμάτευση της Συμφωνίας Φιλελευθεροποίησης Θεωρήσεων Εισόδου με την ΕΕ - Τροποποίηση της νομοθεσίας για την εγγραφή των φυσιοθεραπευτών - Άτομα με προβλήματα όρασης και η στήριξη από το κράτος - Τέλη πώλησης νερού σε τοπικές αρχές - Ενεργειακή απόδοση κτιρίων - Στέγαση της Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων επαρχίας Λάρνακας - Διαδικασία εγγραφής ανηλίκων στα νοσοκομεία - Επικίνδυνο για την υγεία ζιζανιοκτόνο και ανάγκη απαγόρευσης της χρήσης του - Πρόγραμμα διαχείρισης θαλάσσιας χελώνας στην Πόλη Χρυσοχούς - Παραβίαση διατάγματος για απαγόρευση διέλευσης και αγκυροβόλησης σκάφους σε προστατευόμενη περιοχή - Πρόγραμμα ψυχολογικής στήριξης κοινωνικών λειτουργών - Όγκος φορτίων που εξυπηρετεί το λιμάνι Λάρνακας και κόστος (άκρως απόρρητη απάντηση) - Δημιουργία πάρκου εναλλακτικών δραστηριοτήτων στον Κάτω Δρυ - Επιδιόρθωση επικίνδυνων τουρκοκυπριακών κατοικιών στον Άγιο Θεόδωρο Λάρνακας

(εμπιστευτική απάντηση) - Κήδευση προσώπων υπό την κηδεμονία των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Χρονοδιάγραμμα κατασκευής βιομηχανικού λιμανιού Βασιλικού - Ασφαλιστική κάλυψη εθελοντών περιπτώσεων εκτάκτου ανάγκης.

[Στις 11 Δεκεμβρίου 2018 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη έκτακτης συνεδρίασης του σώματος, η οποία έχει ως ακολούθως:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι η ημερήσια διάταξη της έκτακτης συνεδρίας της Βουλής για την Τετάρτη 12 Δεκεμβρίου 2018, στις 3.30 μ.μ., έχει ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Νικόλα Παπαδόπουλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).

(Αρ. Φακ. 23.02.059.118-2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

-----]

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Έκτακτη συνεδρίαση 12^{ης} Δεκεμβρίου 2018*

Ωρα έναρξης: 3.43 μ.μ.

Αρ. 9

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλό απόγευμα.

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής έκτακτης συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να διαβάσει την αναφορά για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταξύ 4^{ης} και 6^{ης} Δεκεμβρίου ο βουλευτής κ. Γιώργος Λουκαΐδης συμμετείχε σε συνεδρία της Υπεπιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) που πραγματοποιήθηκε στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη.

Στις 5 και 6 Δεκεμβρίου ο βουλευτής κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης συμμετείχε σε συνεδρία του προεδρείου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του ΟΑΣΕ στο Μιλάνο και στη συνέχεια παρακολούθησε μέρος των εργασιών της Συνάντησης του Συμβουλίου Υπουργών του ΟΑΣΕ.

Στις 6 και 7 Δεκεμβρίου ο βουλευτής κ. Κωστής Ευσταθίου συμμετείχε σε συνεδρία της Επιτροπής Πολιτισμού, Παιδείας, Επιστημών και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας της ΚΣΣΕ στο Παρίσι.

Στις 10 και 11 Δεκεμβρίου ο βουλευτής κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης συμμετείχε ως κύριος ομιλητής στο Τρίτο Παγκόσμιο Φόρουμ...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ για την προσοχή σας, κύριοι συνάδελφοι!

Συνεχίστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

...στο Τρίτο Παγκόσμιο Φόρουμ κατά του Εγκλήματος της Γενοκτονίας στο Ερεβάν, κατόπιν πρόσκλησης του Υπουργείου Εξωτερικών της Αρμενίας.

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συνήλθε στις 7 Δεκεμβρίου 2018 η Επιτροπή Επιλογής και αποφάσισε τις ακόλουθες αλλαγές στη σύνθεση των κοινοβουλευτικών επιτροπών, λαμβάνοντας υπόψη σχετικές επιστολές που στάλθηκαν από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος και τον αναπληρωτή κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού:

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας παραμένουν ως μέλη εκ μέρους του ΔΗΚΟ οι κ. Γιώργος Προκοπίου και Ζαχαρίας Κουλίας και αποχωρεί από την επιτροπή ο κ. Παύλος Μυλωνάς, ο οποίος συμμετείχε στην επιτροπή ως ανεξάρτητος και είναι τώρα μέλος του ΔΗΚΟ.

Περαιτέρω, σε υλοποίηση προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής Επιλογής και της ολομέλειας, την προεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού αναλαμβάνει από την 1^η Ιανουαρίου 2019 ο κ. Ανδρέας Κυπριανού και ως αναπληρωτής πρόεδρος ο κ. Νίκος Νουρής.

Όσον αφορά την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού από την 1^η Ιανουαρίου 2019 αναλαμβάνει την προεδρία ο κ. Άγγελος Βότσης και αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής ο κ. Μαρίνος Μουσιούττας.

Θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Β', κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, γιατί υπάρχει θέμα για το οποίο υπάρχει αίτημα να κηρυχθεί επείγον. Το θέμα τιτλοφορείται «Οι περί του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018». Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα κηρύσσεται επείγον και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας. Θα παρακαλέσω τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής να αποσυρθούν και να ετοιμάσουν σχετική έκθεση.

Υπάρχει ένσταση;

Κηρύσσεται επείγον και θα το δούμε αμέσως μετά το πρώτο θέμα που έχουμε. Τα υπόλοιπα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.227-2018).	Άμυνας	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σερβίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.228-2018).	Άμυνας	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.229-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και Άλλες Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.230-2018).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.119-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Άγγελο Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.120-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Άγγελο Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.121-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Άγγελο Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.122-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Άγγελο Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.123-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	του Δημοκρατικού Συναγερμού και Άγγελο Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος		
6.	Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.124-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Άγγελο Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.125-2018).	Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Άγγελο Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μέχρι να ολοκληρωθεί η έκθεση για το θέμα που κηρύχθηκε επείγον, προχωρούμε στο μοναδικό θέμα της ημερησίας διάταξης, που πιλοφορείται «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός (Αρ. 2) Νόμος του 2018». Θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχει ένσταση, η έκθεση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, ώστε να μειωθεί ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης με τον οποίο επιβαρύνονται η βενζίνη, το πετρέλαιο κίνησης, καθώς και το πετρέλαιο που χρησιμοποιείται για σκοπούς θέρμανσης κατά €50 το χιλιόλιτρο.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος	Μαρίνος Μουσιούπτας
Μάριος Μαυρίδης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Ονούφριος Κουλλά	Μιχάλης Γιωργάλλας
Στέφανος Στεφάνου	Γιώργος Περδίκης
Άριστος Δαμιανού	Άννα Θεολόγου
Άγγελος Βότσης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους βουλευτές κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Νικόλα Παπαδόπουλο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 2018. Στη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Τελωνείων του ίδιου υπουργείου.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, ώστε να μειωθεί ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης με τον οποίο επιβαρύνονται η βενζίνη, το πετρέλαιο κίνησης, καθώς και το πετρέλαιο που χρησιμοποιείται για σκοπούς θέρμανσης κατά €50 το χιλιόλιτρο (€0,05 το λίτρο).

Στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου ο εκ των εισηγητών της κ. Αβέρωφ Νεοφύτου δήλωσε ότι, λαμβάνοντας υπόψη την πρόθεση της εκτελεστικής εξουσίας για μείωση του συντελεστή φορολόγησης επί των τόκων των καταθέσεων, η οποία ισοδυναμεί με ποσό ύψους €45 εκατομ. και περιλαμβάνεται στον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2019, με την πρόταση νόμου προβλέπεται μείωση στον φόρο κατανάλωσης που επιβάλλεται στα καύσιμα, που αντιστοιχεί στο ίδιο περίπου ποσό.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, δήλωσε ότι, παρ' όλο που ο σκοπός της πρότασης νόμου δε συνάδει προς τη γενικότερη πολιτική για εξοικονόμηση ενέργειας, το Υπουργείο Οικονομικών δε φέρει ένσταση σε σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Όπως ο ίδιος αρμόδιος ανέφερε, η μείωση των εσόδων του κράτους από τη μείωση του συντελεστή του ειδικού φόρου κατανάλωσης κατά €0,05 το λίτρο με τον οποίο επιβαρύνονται η βενζίνη, το πετρέλαιο κίνησης και το πετρέλαιο που χρησιμοποιείται για σκοπούς θέρμανσης θα ανέλθει στα €48,4 εκατομ., χωρίς να περιλαμβάνεται ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) (€57,5 εκατομ. περιλαμβανομένου του ΦΠΑ).

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Τελωνείων δήλωσε ότι με την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων το τμήμα είναι σε θέση, αφού λάβει σχετική πληροφόρηση από τα πρατήρια καυσίμων, να προχωρήσει στην καταγραφή των αποθεμάτων για σκοπούς επιβεβαίωσης, συμβάλλοντας στην υλοποίηση του επιδιωκόμενου σκοπού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της παραπέμπει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου για λήψη τελικής απόφασης στο στάδιο της συζήτησής της από την ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο, πρέπει να τροποποιηθεί ο τίτλος του νόμου, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές. Έτσι είχαμε πει τουλάχιστον.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν;

Ε, να σας παρακαλέσω οι παρεμβάσεις σας να είναι των δύο λεπτών σύμφωνα με το ρολόι. Για να μπορέσουμε να ξεκινήσουμε στις 4, πρέπει να ολοκληρώσουμε.

Έχετε τον λόγο, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρά το γεγονός ότι η συγκεκριμένη πρόταση ουσιαστικά έχει εν μέρει μια θετική συμβολή, κυρίως όσον αφορά τη μείωση της τιμής των καυσίμων περισσότερο για τη θέρμανση των κατοίκων των ορεινών περιοχών, θεωρούμε ότι και η αρχική πρόταση της κυβέρνησης και η σημερινή πρόταση εξυπηρετεί περισσότερο τους έχοντες και όχι αυτούς που πραγματικά θα έπρεπε να είχαν εξυπηρετηθεί. Θα μπορούσαν αυτά τα €45 εκατομ. να δοθούν σε άλλες κοινωνικές δράσεις και να γίνει μια σοβαρή συζήτηση και σε βάθος... Όπως για παράδειγμα θα μπορούσε να υπάρξει αύξηση των χαμηλότερων συντάξεων, θα μπορούσε να γίνει επιδότηση του τρίτου παιδιού, θα μπορούσε να επεκταθεί το επίδομα ανεργίας από τους έξι μήνες στους οκτώ μήνες. Υπάρχουν πάρα πολλές άλλες τέτοιες δράσεις όπου θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν, δυστυχώς όμως έγινε η συγκεκριμένη επιλογή. Από την πλευρά της ΕΔΕΚ απλά δηλώνουμε παρόντες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εδώ και πάρα πολύ καιρό η επιτροπή Εμπορίου έκανε μία τεράστια προσπάθεια να πείσει την κυβέρνηση ότι, παρά το ότι οι τιμές των καυσίμων στην Κύπρο συγκριτικά με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ακόμα και σε επίπεδο φορολογίας, δεν απείχαν σοβαρά από τον μέσο όρο, τονίζαμε ότι στην Κύπρο δυστυχώς δεν υπάρχουν τα ίδια μέσα διακίνησης που υπάρχουν σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες και ο κόσμος είναι απόλυτα εξαρτημένος από τα καύσιμα. Γι' αυτό, θεωρούσαμε ότι ένας γρήγορος τρόπος να αντιμετωπίσουμε αυτό το θέμα ήταν η μείωση της φορολογίας. Η κυβέρνηση αρνείτο. Μετά από τις προσπάθειες του Δημοκρατικού Κόμματος και του προέδρου του κόμματος πείστηκε η κυβέρνηση γι' αυτό το μέτρο και σήμερα είμαστε στην ευχάριστη θέση να μπορούμε να το εγκρίνει η ολομέλεια με ημερομηνία εφαρμογής τη 18^η του μήνα, ώστε -και αυτό νομίζω είναι το πιο σημαντικό- να ξέρει ο κόσμος ότι το τελωνείο μέχρι εκείνη την ημέρα θα μπορέσει να διευθετήσει όλες τις διεργασίες, ούτως ώστε στις 18 του μήνα η τιμή να έχει διαφορά από της προηγούμενης μέρας 6 σεντ. Διότι είναι 5 σεντ ο φόρος και με το ΦΠΑ επί του φόρου γίνεται περίπου 5,95. Άρα, να έχουμε - και η κυβέρνηση και το Υπουργείο Εμπορίου- τον έλεγχο, ώστε να μην υπάρξει οποιαδήποτε αισχροκέρδεια απ' αυτή την πολύ θετική για τον κόσμο απόφαση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς θα στηρίξουμε την πρόταση, παρ' ότι πρέπει να πω ότι δεν είναι και η δικαιότερη. Και το λέω αυτό, γιατί θα μπορούσε να ήταν πιο στοχευμένη. Θα επωφεληθούν πολύ περισσότερο συμπολίτες μας όπως εμείς, ή κάποιοι από εμάς, που έχουν πιο μεγάλο κυβισμό αυτοκίνητα και διακινούνται με αυτά περισσότερο χρόνο και θα αδικηθούν τα πιο χαμηλά εισοδηματικά στρώματα, οι συνταξιούχοι, οι οποίοι δε διακινούνται με το αυτοκίνητό τους, για να επωφελούνται αυτής της μείωσης στα καύσιμα. Θέλω να πω ότι η μείωση δεν είναι και ιδιαίτερα σημαντική γιατί, αν δει κάποιος τις περσινές τιμές ακριβώς αυτή την περίοδο, η τιμή θα παραμένει με τη μείωση κατά 5 σεντ πιο ακριβή από πέρσι.

Θα ήθελα να πω ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να ασκήσει αυστηρότερο έλεγχο πάνω στις εταιρείες, κύριε Πρόεδρε. Είναι σταθερό φαινόμενο στη χώρα μας να μειώνονται οι τιμές του πετρελαίου, αλλά οι μειώσεις στην Κύπρο να μην ακολουθούν αυτή την τάση. Επίσης, θα πρέπει η κυβέρνηση να δει πιο σοβαρά, έστω για μια χρονική περίοδο, το να υπάρξει πιο σημαντική μείωση των φορολογιών πάνω στα καύσιμα, για να σταματήσει αυτή η ροή προς τα κατεχόμενα συμπολιτών μας οι οποίοι μεταβαίνουν, για να γεμίζουν τα αυτοκίνητά τους από τα κατεχόμενα, με αποτέλεσμα να χάνει το κράτος πολλά εκατομμύρια από τη φορολογία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρ' όλο ότι συμφωνώ με τον κ. Βότση ότι στην επιτροπή Εμπορίου της Βουλής είχαμε θέσει το ζήτημα των αυξημένων τιμών των καυσίμων, εντούτοις, παράλληλα, είχαμε θέσει και το θέμα της χειραγώγησης των τιμών των καυσίμων από τις εταιρείες εισαγωγής πετρελαιοειδών και τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή Ανταγωνισμού θα μπορούσε να πατάξει αυτό το ολιγοπώλιο το οποίο υπάρχει. Όμως, ακριβώς επειδή θεωρούμε ότι δυστυχώς η Επιτροπή Ανταγωνισμού δε στάθηκε μέχρι σήμερα στο ύψος των περιστάσεων να μπορέσει να σταματήσει αυτή τη χειραγώγηση των τιμών από τις εταιρείες πετρελαιοειδών, πολύ φοβούμαστε ότι και αυτή τη μείωση των τιμών θα βρουν έναν έντεχνο τρόπο οι εταιρείες πετρελαιοειδών να την απορροφήσουν και δυστυχώς θα φτάσουμε στα ίδια επίπεδα τα οποία έχουμε και πριν τη μείωση. Ως εκ τούτου, όπως έχει αναφέρει και ο πρόεδρος του κόμματός μας, θα μπορούσαν να εξευρεθούν στο παρόν στάδιο άλλες πηγές, άλλοι τρόποι με τους οποίους αυτά τα €45 εκατομ. να δοθούν στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες συμπολιτών μας. Γι' αυτό ακριβώς εμείς θα τηρήσουμε παρών σ' αυτή τη διαδικασία και ευελπιστούμε να μας διαφεύσει η όλη εξέλιξη των πραγμάτων και πραγματικά να λειτουργήσει επιτέλους προς το κοινό όφελος των καταναλωτών αυτή η μείωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα στηρίξουμε και εμείς την πρόταση νόμου. Παρ' ότι η μείωση είναι συμβολική, μπορεί να είναι σημαντική, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις του πετρελαίου θέρμανσης. Θεωρούμε πάρα πολύ θετικό ότι μία φορολογία για την οποία η θέση της κυβέρνησης ήταν απόλυτη... Έγινε μια αρχή και ελπίζουμε ότι θα υπάρξει και συνέχεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε,

Πρώτα θα συμφωνήσω ότι, αν είχαμε τη δυνατότητα ως κοινοβούλιο να επιλέξουμε πώς και σε ποιους θα δίνουμε αυτά τα €50 εκατομ., και εμείς ως ΑΚΕΛ θα επιλέγαμε πρώτα απ' όλα να στηρίξουμε τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, που έχουν περισσότερη ανάγκη. Είναι γνωστό όμως ότι ως Βουλή δυστυχώς δεν έχουμε καμία τέτοια δυνατότητα, να λάβουμε δηλαδή μέτρα τα οποία μπορεί να αυξήσουν τις κρατικές δαπάνες έστω κατά 1 σεντ, οπότεν έπρεπε να περιοριστούμε σε μια αντίστοιχη μείωση των δαπανών ισοδύναμη με αυτή που η κυβέρνηση είχε παρουσιάσει ενώπιόν μας και διατηρεί μέχρι αυτή την ώρα ως θέση και που αφορά τη μείωση των τόκων επί των καταθέσεων. Μια πρόταση η οποία είναι πολύ πιο άδικη συγκριτικά με αυτή που συζητούμε σήμερα, γιατί θα επωφελέσει πολύ περισσότερο εκείνους που έχουν εκατομμυρίων εκατομμύρια καταθέσεων στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα -εκείνοι είναι που θα επωφεληθούν περισσότερο, είναι σαφές- σε αντίθεση με αυτή την πρόταση, που έχει μια περισσότερο, όχι δίκαιη, αλλά οριζόντια κατανομή, από την οποία θα επωφεληθούν περισσότερο και οι πολίτες.

Γι' αυτό είναι και που εμείς αντιδράσαμε αμέσως και αντιπροτείναμε στην κυβέρνηση αυτό το μέτρο που συζητούμε σήμερα, το οποίο απορρίφθηκε, θέλω να θυμίσω, με τον πιο έντονο τρόπο από την κυβέρνηση και όχι μόνο! Και όχι μόνο! Βεβαίως θέλω να υποδείξω στον φίλο τον Άγγελο τον Βότση και στους φίλους του Δημοκρατικού Κόμματος ότι, επειδή ακριβώς είχαμε και έχουμε τη δυνατότητα να περικόψουμε κρατικές δαπάνες, θα μπορούσαν εύκολα ως κόμμα της αντιπολίτευσης να απευθύνονταν στο ΑΚΕΛ, που πρώτο κατέθεσε αυτή την πρόταση, για να συζητήσουμε τον καταλληλότερο τρόπο μείωσης των κρατικών δαπανών προς όφελος των πολιτών, αυτό που μπορούμε να κάμουμε και είναι εντός της συνταγματικής νομιμότητας. Επέλεξαν δυστυχώς, και δεν μπορούμε παρά να το σημειώσουμε αυτό, να απευθυνθούν στον Δημοκρατικό Συναγερμό. Και πολύ φοβόμαστε ότι αυτή η συμφωνία που έχει γίνει -και έχει παρουσιαστεί έτσι και λίγο πομπωδώς- είναι ευρύτερη συμφωνία, περιλαμβάνει και άλλα πράγματα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τους κ. Δημήτρη Δημητρίου και Ζαχαρία Κουλία)

Μακάρι να διαφευστούμε! Είπα «φοβόμαστε». Μακάρι να διαφευστούμε! Διότι το φυσιολογικό και το αναμενόμενο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήταν, επαναλαμβάνω, ένα κόμμα της αντιπολίτευσης να απευθυνθεί στα υπόλοιπα κόμματα της αντιπολίτευσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απλώς, κύριοι συνάδελφοι, έχει πολύ χρόνο στους προϋπολογισμούς να μιλήσουμε για όλα αυτά τα ζητήματα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αναφερόμαστε στο διά ταύτα βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να επεκταθώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, εντάξει. Να συγκεντρωθούμε στο διά ταύτα, διότι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αντιδρώ στις αντιδράσεις που υπήρξαν από τους συναδέλφους. Φαίνεται ότι ενόχλησαν αυτά που είπα.

Εν πάση περιπτώσει, υπάρχει η ζωή, υπάρχει η πραγματικότητα, θα μας διαψεύσει ή θα μας επιβεβαιώσει, αν αυτά που φοβόμαστε έχουν βάση ή δεν έχουν βάση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η αλήθεια λίγο-πολύ ακούστηκε. Εγώ θέλω να βάλω και στοίχημα, αν θέλετε, ότι σε χρόνο ανύποπτο αυτά τα 6 σεντ θα εξαφανιστούν μέσα στον λάκκο της κερδοσκοπίας. Να βάλω και δεύτερο στοίχημα; Να δούμε αν αυτά τα 6 σεντ εντά τα δείτε να μετακυλούνται στο ψωμί, στο γάλα, στο στεγνοκαθαριστήριο. Αύριο που εντά πάρω το παντελόνι μου να μου το στεγνοκαθαρίσει, αν θα μου βάλει 1 σεντ πιο χαμηλό το κόστος, που το 75% του κόστους του έν' τα καύσιμα του στεγνοκαθαριστηρίου. Θα δούμε, αν θα μετακυλισθεί αυτή η μείωση του κόστους στην αγορά και στον καταναλωτή. Υπάρχει όμως ένας λόγος -ακούστηκε προηγουμένως- επειδή εμείς θέλουμε να είμαστε συνεπείς... Όταν τον Σεπτέμβρη ο κ. υπουργός ήρθε στην επιτροπή Εμπορίου και τον πιάσαμε να μειώσει τον φόρο κατανάλωσης, για να σταματήσει αυτή η φρενίτιδα των συμπατριωτών μας -ή κάποιων απ' αυτούς, δεν είναι όλοι ίδιοι- να πηγαίνουν στα κατεχόμενα, για να πιάσουν, για κάποια σεντ του λίτρου πιο φτηνό πετρέλαιο τζιαι πεζίνα, ήταν ακριβώς αυτή η εισήγησή μας. Ε, δεν μπορούμε σήμερα που την έφερε την εισήγηση το Δημοκρατικό Κόμμα και ο Δημοκρατικός Συναγερμός να την αρνηθούμε και να την καταψηφίσουμε. Δεν μπορούμε να καταψηφίσουμε αυτό που ζητούσαμε πριν λίγους μήνες. Αλλά η αλήθεια είναι αυτή, ότι και αστόχευτο είναι αυτό το μέτρο και θα ευνοήσει και αυτούς οι οποίοι είναι έχοντες και κατέχοντες μαζί με τον φτωχό λαό, αλλά σίγουρα θα μπορούσε να 'ταν και πολύ πιο κοινωνικά στοχευμένο. Να σας πω μόνο τούτο που μας αφορά, γιατί είμαστε στα δικαστήρια με την κυβέρνηση: €45 εκατομ. ήταν το κόστος στα οικονομικά, για να εφαρμοστεί η νομοθεσία για τη χηρεία των ανδρών, για τους άνδρες, για τη σύνταξη χηρείας των ανδρών για είκοσι χρόνια, όχι για έναν χρόνο, για είκοσι χρόνια, τζιαι όμως η κυβέρνηση το αρνήθηκε τζιαι έστειλέν μας στο δικαστήριο! Ούτε συμφωνώ ότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος να μειώσουμε τέλη. Να μειώσουμε τα τέλη στα μικρά αυτοκίνητα, αν θέλετε, στα οικολογικά αυτοκίνητα, και θα τα ξαναπούμε σε λίγο, όταν θα 'ρθει το νομοσχέδιο για τα τέλη. Να κάμουμε εκεί παρέμβαση, εκεί πραγματικά να κόψουμε από τα έσοδα του κράτους, στοχευμένα, υπέρ της οικολογίας, υπέρ των μικρών καταναλωτών, όχι των μεγάλων καταναλωτών. Θα ξαναμιλήσουμε. Σήμερα ψηφίζουμε, για να είμαστε συνεπείς σ' αυτό που λέγαμε πριν από δύο μήνες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το πρώτο που θέλω να πω είναι ότι η μεγαλύτερη χαρά που θα δώσουμε στους πολίτες είναι να βρούμε τρόπο να συνεργαζόμαστε όλα τα κόμματα, και κυβερνώντα και αντιπολιτευόμενα, όταν είναι να υπηρετήσουμε αυτόν που όλοι θέλουμε, τον πολίτη, και αυτό έχει σημασία. Στη συγκεκριμένη τουλάχιστον, που συμφωνούμε, ως περιορίσουμε τις διαφωνίες μας.

Λεν κάποιοι ότι βοηθά τους έχοντες και τους κατέχοντες. Θεωρώ ότι ως βουλευτές ξέρουμε και τι ψηφίζουμε. Εξαιρείται οποιαδήποτε μείωση στο βιομηχανικό πετρέλαιο! Από πού εξυπηρετούνται οι έχοντες και κατέχοντες;

Δεύτερον... Λέει: «Μα, αυτοί που έχουν λιμουζίνες...». Αυτοί που έχουν λιμουζίνες, αγαπητοί μου, είναι να πηγαίνουν από το σπίτι τους στο γραφείο. Έν' ο καημένος ο Γιαννής 'πού τον Αγρό τζιαι 'πού την

Τζιυπερούντα με το διπλοκάμπινο που κάθε μέρα θέλει να 'ρκεται στη Λευκωσία ή στη Λεμεσό! Έν' τούτους που εξυπηρετούμε! Τζιαι τον επαγγελματία τον φορτηγατζήν που έν' πά' στο τιμόνι δεκαπέντε ώρες την ημέρα! Τι έχοντες και κατέχοντες; Οι λιμουζινάτοι είναι για να πααίννουν κανένα χιλιόμετρο την ημέρα. Έν' τον φτωχό τον κόσμο που εξυπηρετούμε.

Έρχομαι τώρα σε προτάσεις που άκουσα, που δε διαφωνούμε ότι πρέπει να στηρίξουμε τους χαμηλοσυνταξιούχους, τους πολύτεκνους. Βεβαίως! Απλά, συνάδελφοι, γνωρίζετε πολύ καλά ότι δεν μπορούμε να αυξήσουμε δαπάνες. Είχαμε μία μείωση φορολογίας και δείξαμε και μία δημοσιονομική πειθαρχία -δεν επηρεάζουμε τον δημοσιονομικό αντίκτυπο- και, αντί στη μείωση σε συγκεκριμένους φόρους, μειώνουμε τον φόρο επί των καυσίμων, για να βοηθήσουμε το σύνολο του λαού, εξαιρουμένων των βιομηχάνων. Εξαιρουμένων των βιομηχάνων!

Έρχομαι και σε κάτι "προφητείες". Είμαστε όλοι ειδικοί! «Θα δείτε ότι θα αυξηθεί!» Μπορεί και να αυξηθεί, όχι όμως λόγω της μείωσης των φόρων! Αν αύριο το πετρέλαιο, αντί €50 το βαρέλι, εννά πάει €70, βεβαίως εννά αυξηθεί! Εδώ μιλούμε για σταθερή μείωση που θα πληρώνει ο φορολογούμενος, ο καταναλωτής, πάνω στον φόρο, πάνω στον καταναλωτικό φόρο. Αυτός είναι δεδομένος. Να κάμνουμε προφητείες... Βεβαίως και μπορεί να αυξηθούν! Εκτός κι αν νομίζετε, επειδή εκάμαμεν μια πρόταση με τον συνάδελφο τον Νικόλα, ότι εννά καθορίσουμε εσαεί και τες τιμές του παγκόσμιου πετρελαίου τζιαι εννά 'ν' πάντα πτωτικές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οι λόγοι που προχωρήσαμε στην εισήγηση τζιαι στην κατάθεση αυτής της μείωσης είναι αυτοί που έχουν αναφερθεί προηγουμένως, δε θα τους επαναλάβω. Εγώ δέχομαι αυτό που λέχθηκε προηγουμένως, ότι αυτή η μείωση κατ' ακρίβεια είναι κάτι που προέρχεται από τις εισηγήσεις της ίδιας της επιτροπής Εμπορίου. Είναι κάτι που αντιλαμβάνομαι ήθελαν ή τουλάχιστον εсуζητούσαν και άλλες πολιτικές δυνάμεις.

Θέλω να υπενθυμίσω ότι αυτή τη στιγμή που μιλάμε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν επιβάλλουν, για παράδειγμα, 15% ή 19% ΦΠΑ στον φόρο των καυσίμων, αντίθετα, επιβάλλουν χαμηλότερες φορολογίες. Καλά, εκείνους δεν τους ενδιαφέρουν οι κοινωνικές πτυχές τέτοιων φορολογιών; Το κάμνουν, επειδή αντιλαμβάνονται αυτό που αντιλαμβάνομαστε και εμείς σήμερα και αυτό που διαπιστώνει κάθε μέρα ο καταναλωτής, ότι έχουν αυξηθεί σημαντικά οι τιμές των καυσίμων. Στην Κύπρο νομίζω όλοι οι πολίτες το καταλαβαίνουν, δε χρειάζεται να τους το εξηγήσουμε εμείς. Βλέπουμε ότι έχουμε από τις πιο ακριβές τιμές στα πρατήρια της βενζίνης και αυτό οφείλεται στα μονοπώλια και στα ολιγοπώλια, που ανέπτυξαν προηγουμένως άλλοι ομιλητές, και αυτό είναι ένα ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Αυτό που καταθέτουμε σήμερα όμως είναι ένα μέτρο αντιμετώπισης της πίεσης που νιώθουν καθημερινά τα κυπριακά νοικοκυριά και οι Κύπριοι καταναλωτές.

Ο δεύτερος λόγος που επιμέναμε στην κατάθεση αυτής της πρότασης είναι επειδή είδαμε την εισήγηση της κυβέρνησης για τη μείωση του φόρου των καταθέσεων και επιλέξαμε, αντί να υποστηρίξουμε εκείνη την πρόταση, με την οποία θα λάμβαναν όφελος κάποιοι λίγοι καταθέτες που έχουν μεγάλες καταθέσεις, προτιμήσαμε αυτή την εισήγηση, από την οποία θα δουν όφελος εκατοντάδες χιλιάδες καταναλωτές.

Καμία ευρύτερη συμφωνία δεν υπάρχει με την κυβέρνηση ή με τον Δημοκρατικό Συναγερμό, κύριε Πρόεδρε. Το πιο εύκολο πράγμα για το Δημοκρατικό Κόμμα θα ήταν σήμερα να συμμετέχει στην κυβέρνηση του κ. Αναστασιάδη. Επιλέξαμε να μη συμμετέχουμε στην κυβέρνηση του κ. Αναστασιάδη, για λόγους που έχουμε αναπτύξει ενώπιον του κυπριακού λαού. Το ότι συμφωνήσαμε το κάμαμε επίσης ενώπιον του κυπριακού λαού. Συμφωνήσαμε, ναι, να διεκδικήσουμε τροπολογίες στον προϋπολογισμό -κάποιες απ' αυτές σήμερα είναι ενώπιον του σώματος- και θεωρούμε ότι αυτές είναι ωφέλιμες, γιατί περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων και την αύξηση, για παράδειγμα, επιδομάτων στους χαμηλοσυνταξιούχους. Και δεν το κρύβουμε ότι εμείς είμαστε διατεθειμένοι να συνεργαστούμε και με το κυβερνών κόμμα και με οποιοδήποτε άλλο κόμμα, για να προωθήσουμε πολιτικές με τις οποίες θα επιφέρουμε οφέλη στους πολίτες αυτού του τόπου. Αντί για τες καρέκλες, διεκδικούμε πολιτικές θέσεις, για να κερδίζει ο κόσμος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Συνεχίζουμε με το θέμα που κηρύχθηκε επείγον και τιτλοφορείται «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018». Είναι έτοιμη η έκθεση, αντιλαμβάνομαι.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Ελένη Μαύρου

Γιώργος Κάρουλλας

Χριστάκης Τζιοβάνης

Ελένη Σταύρου

Γεώργιος Προκοπίου

Κώστας Κώστα

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε αυθημερόν τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι κατατέθηκαν στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκαν επείγοντες.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 76 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) Κανονισμών, έτσι ώστε να προνοούνται τα ακόλουθα:

1. Να μην απαιτείται η συμπλήρωση του καθοριζόμενου χρόνου διοίκησης από τις πενήντα δύο (52) πρώην εθελόντριες υπαξιωματικούς που διορίστηκαν ως μόνιμες υπαξιωματικοί στον βαθμό που κατέχουν και στον επόμενο από αυτόν βαθμό, προκειμένου να δικαιούνται κρίση από το συμβούλιο κρίσεων για σκοπούς ίσης μεταχείρισης με όλες τις υπόλοιπες κατηγορίες υπαξιωματικών για τους οποίους δεν απαιτείται, σύμφωνα με τις πρόνοιες των υπό τροποποίηση βασικών κανονισμών, η συμπλήρωση χρόνου διοικήσεως για τον βαθμό που κατείχαν κατά την έναρξη της ισχύος των βασικών κανονισμών και τον επόμενο από αυτόν βαθμό.
2. Να παρασχεθεί η δυνατότητα συμμετοχής στη διαδικασία ανέλιξης υπαξιωματικών σε αξιωματικούς που προβλέπεται να διεξάγεται κατ' έτος και στους Ανθυπασπιστές Γ', οι οποίοι εκ παραδρομής δεν καλύπτονται από τη σχετική πρόνοια των βασικών κανονισμών.

3. Σε περίπτωση που η διαδικασία διορισμού υπαξιωματικών σε αξιωματικούς δεν ολοκληρωθεί εντός του έτους έναρξής της, να διορίζεται ποσοστό 20% των αναμενόμενων να αποφοιτήσουν από τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΣΕΙ) το έτος έναρξης της εκάστοτε διαδικασίας και όχι των αναμενόμενων να αποφοιτήσουν από τα εν λόγω ιδρύματα το έτος διορισμού ως αξιωματικών των επιτυχόντων υπαξιωματικών.
4. Να μειωθούν ο χρόνος γνωστοποίησης των θεμάτων των γραπτών εξετάσεων στους υποψηφίους από τουλάχιστον έξι μήνες σε τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από τις εξετάσεις, καθώς και ο χρόνος επιλογής των αξιωματικών που θα συντάξουν ερωτήματα από δύο τουλάχιστον μήνες σε έναν τουλάχιστον μήνα πριν από τη διεξαγωγή των εξετάσεων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η κατάθεση των κανονισμών κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς ολοκλήρωσης της διαδικασίας ανέλιξης υπαξιωματικών σε αξιωματικούς για το έτος 2018.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε στο παρόν στάδιο να προωθήσει για έγκριση τις πρόνοιες των κανονισμών με εξαίρεση την πρόνοιά τους σύμφωνα με την οποία δε θα απαιτείται η συμπλήρωση του καθοριζόμενου χρόνου διοίκησης από τις πενήντα δύο πρώην εθελόντριες υπαξιωματικούς που διορίστηκαν ως μόνιμες υπαξιωματικοί. Συναφώς, σημειώνεται ότι η επιτροπή αποφάσισε να μελετήσει την εν λόγω πρόνοια σε μεταγενέστερο στάδιο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού διαμόρφωσε το κείμενο των κανονισμών σύμφωνα με την πιο πάνω απόφασή της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ψήφιση των κανονισμών.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα εγκρίνονται.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.376, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Ποιος είναι ο σχεδιασμός για την αντιμετώπιση των πλημμυρών στους δήμους και στις κοινότητες της επαρχίας Λάρνακας;
2. Πότε έχουν εκπονηθεί οι υδρολογικές μελέτες για τον κάθε δήμο και κοινότητα ξεχωριστά και πότε θα υλοποιηθούν τα μέτρα που προβλέπονται από αυτές; Πότε αναμένεται να επανεξεταστούν;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.377, ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν τηρούνται τα συμφωνηθέντα χρονοδιαγράμματα σχετικά με την ανέγερση της νέας πτέρυγας του νοσοκομείου Λάρνακας. Αν ναι, παρακαλώ να σημειωθεί η ημερομηνία παραλαβής της πτέρυγας και, αν όχι, να επεξηγηθούν οι λόγοι και οι σχετικές ενέργειες από την πλευρά των κρατικών υπηρεσιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.378, ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πότε προγραμματίζεται η κατεδάφιση των εγκαταλειμμένων πολυκατοικιών στο συνοικισμό Αγίου Αθανασίου;
2. Ποιοι σχεδιασμοί γίνονται για την ανέγερση των νέων πολυκατοικιών;

3. Ποιοι σχεδιασμοί γίνονται για μεταστέγαση του εμπορικού κέντρου που λειτουργεί στο ισόγειο των υπό κατεδάφιση πολυκατοικιών;
4. Πότε θα παραχωρηθούν τίτλοι ιδιοκτησίας στους δικαιούχους των διαμερισμάτων στις νέες πολυκατοικίες;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.379, ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι υπάρχουν ευρωπαϊκά πρότυπα ασφαλείας που αφορούν στη λειτουργία των πάρκων ψυχαγωγίας [EN 13814 Standard (Fair Ground and Amusement Park Machinery and Structure Safety)]. Ειδικότερα, το πρότυπο EN 13814 καθορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις που είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση του ασφαλούς σχεδιασμού, του υπολογισμού, της κατασκευής, της εγκατάστασης, της συντήρησης, της λειτουργίας, της εξέτασης και της δοκιμής των προσωρινών και μόνιμων συσκευών αναψυχής. Το πρότυπο καλύπτει επίσης τη λειτουργία υδάτινων πάρκων και παιδικών χαρών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν το υπό αναφορά πρότυπο εφαρμόζεται για τη λειτουργία της Παραμυθούπολης, που λειτουργεί εποχιακά στον δήμο Στροβόλου, καθώς και για άλλα πάρκα αναψυχής (amusement parks) ή υδροπάρκα (waterparks) τα οποία λειτουργούν στην Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.380, ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσιεύματα στον ημερήσιο τύπο πληροφορήθηκα ότι ερευνητές θεωρούν ότι η γεωμηχανική, τεχνική για ψεκασμό της στρατόσφαιρας, θα μπορούσε να περιορίσει τις ανοδικές θερμοκρασίες, που προκαλούν την κλιματική αλλαγή. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα μελέτης επιστημόνων στις ΗΠΑ, ο ψεκασμός χημικών που μειώνουν την ηλιακή ακτινοβολία πάνω από τη Γη ως μέθοδος για επιβράδυνση της υπερθέρμανσης του πλανήτη μπορεί να αποδειχθεί αρκετά φθηνή, στοιχίζοντας γύρω στα \$2,25 δις τον χρόνο για περίοδο δεκαπέντε ετών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του αυτή την τεχνική (γεωμηχανική) και αν έχει πληροφορίες ότι πραγματοποιούνται πειράματα γεωμηχανικής διά αεροψεκασμών πάνω από την Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.381, ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Γίνονται ενέργειες για μετακίνηση του Μουσικού Γυμνασίου και του Μουσικού Λυκείου της Λάρνακας από τα Γυμνάσιο Δροσιάς και Λύκειο Αγίου Γεωργίου, αντίστοιχα, στο Ευρυβιάδειο Γυμνάσιο και στο Παγκύπριο Λύκειο, αντίστοιχα. Ωστόσο, οι γονείς των μαθητών που φοιτούν στα μουσικά σχολεία φέρουν αντιρρήσεις για τη μετακίνησή τους, υποστηρίζοντας μεταξύ άλλων πως τα σχολεία που θα μετακινηθούν τα παιδιά τους δε φέρουν τους κατάλληλους εξοπλισμούς και αίθουσες.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το κατά πόσο ευσταθεί ο ισχυρισμός των γονέων ότι δεν είναι κατάλληλα εξοπλισμένα τα σχολεία που προτάθηκαν για τη μετακίνηση των μαθητών αναφορικά με τις υποδομές και τις αίθουσες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο κλάδο μάθησης, ειδικά από ακουστικής άποψης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.382, ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Ποιες επιπτώσεις στις εξαγωγές θα έχει η υπόθεση της απώλειας εμπορικού σήματος του χαλλουμιού στη Μεγάλη Βρετανία; Σε ποιες ενέργειες θα προβεί το αρμόδιο υπουργείο, έτσι ώστε να αποφευχθούν οι αρνητικές συνέπειες για τις εξαγωγές χαλλουμιών;
2. Ποιες είναι οι ποσότητες γαλακτοκομικών προϊόντων που εξαγάγουμε κάθε χρόνο στη Μεγάλη Βρετανία; Να δοθούν στοιχεία για τα τελευταία πέντε χρόνια.
3. Ποιες είναι οι ποσότητες γαλακτοκομικών προϊόντων που εξαγάγουμε κάθε χρόνο στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και σε άλλες χώρες; Να δοθούν στοιχεία για τα τελευταία πέντε χρόνια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.383, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Σε πόσους ελέγχους έχουν προβεί οι κρατικές υπηρεσίες για την εισαγωγή, χρήση και εμπορία της γαλακτόσκονης;
2. Πόσες αναλύσεις έχουν πραγματοποιηθεί σε τυροκομία για τη χρήση γαλακτόσκονης τα τελευταία δέκα χρόνια και ποια ήταν τα αποτελέσματα;

Παρακαλείται επίσης ο αρμόδιος υπουργός να καταθέσει το σχέδιο δράσης για τους ελέγχους εισαγωγής, χρήσης και εμπορίας γαλακτόσκονης και να δώσει τα στοιχεία για τις ποσότητες γαλακτόσκονης που έχουν εισαχθεί τα τελευταία δέκα χρόνια στην Κυπριακή Δημοκρατία, καθώς και για το πού έχουν διατεθεί αυτές οι ποσότητες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.384, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν είναι διά νόμου υποχρεωτική η κατευθείαν παροχή πόσιμου νερού στα διαμερίσματα. Σε αντίθετη περίπτωση παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε κατά πόσο το θέμα εξετάζεται από το υπουργείο σας. Η παροχή πόσιμου νερού θα μειώσει την ανάγκη αγοράς εμφιαλωμένου νερού από τους ενοίκους και θα συνεισφέρει στη μείωση της παραγωγής αποβλήτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.385, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Στην τελευταία ετήσια έκθεση του Γενικού Χημείου του Κράτους για το 2017 σχετικά με τον έλεγχο δειγμάτων τροφίμων ζωικής προέλευσης για την παρουσία υπολειμμάτων αντιβιοτικών, παρουσιάζεται σταθερή διαχρονική υπολειμματικότητα αντιβιοτικών στα προϊόντα ζωικής προέλευσης, με τα μη συμμορφούμενα δείγματα να φτάνουν περίπου το 10%. Σε αντίθεση με τα πιο πάνω, σε αναφορές που αναλύουν την πώληση κτηνιατρικών αντιμικροβιακών ουσιών σε είκοσι έξι ευρωπαϊκές χώρες (Sales of Veterinary Antimicrobial Agents in 26 EU Countries 2013, 2014 and 2015) η Κύπρος καταλαμβάνει την πρώτη θέση στις πωλήσεις αντιμικροβιακών ουσιών για χρήση σε εδώδιμα ζώα για τα έτη 2013 και 2015.

Πώς ο αρμόδιος υπουργός σχολιάζει το γεγονός ότι, ενώ σε ευρωπαϊκές έρευνες η Κύπρος φαίνεται να υπερτερεί με διαφορά άλλων ευρωπαϊκών χωρών στην κατανάλωση κτηνιατρικών φαρμάκων, η έρευνα που διεξάγεται σε εθνικό επίπεδο δεν καταδεικνύει τα οποιαδήποτε ανησυχητικά στοιχεία;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.386, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει αποδέκτης καταγγελιών σχετικά με το καθεστώς φορολόγησης των ισοτιπούτων αισθητικής και των κομμωτηρίων. Ειδικότερα, ο φόρος προστιθέμενης αξίας που επιβάλλεται για τα ισοτιπούτα αισθητικής είναι 19%, ενώ ο φόρος για τα κομμωτήρια είναι 5%. Η στρέβλωση δημιουργείται λόγω του γεγονότος ότι πολλά κομμωτήρια προσφέρουν υπηρεσίες αισθητικής (τις οποίες προσφέρουν και τα ισοτιπούτα αισθητικής) οι οποίες φορολογούνται με 5%, με αποτέλεσμα να χρεώνουν σε πιο χαμηλές τιμές τις ίδιες υπηρεσίες. Εκ πρώτης όψεως φαίνεται να δημιουργούνται συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν έρθει εις γνώσιν του οι υπό αναφορά καταγγελίες, ποια η θέση του και ποια μέτρα πρόκειται να λάβει για τη διόρθωση της εν λόγω στρέβλωσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.387, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε αναμένεται να μετακινηθεί η μονάδα παραγωγής ασφαλικού σκυροδέματος της εταιρείας "Αδελφοί Ιακώβου Λτδ", που βρίσκεται στη Μοσφιλωτή, αφού έχουν παρέλθει τα δύο χρόνια για τα οποία δόθηκε προσωρινή πολεοδομική άδεια, όπως προνοούσε σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.388, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 2018, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση (αρ. 23.06.011.01.023), αναφορικά με την αντικατάσταση λαμπτήρων φωτισμού με νέους, σύγχρονους λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας, πληροφορήθηκα ότι το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων προχώρησε στην αντικατάσταση των υφιστάμενων συμβατικών φωτιστικών με φωτιστικά τεχνολογίας LED στους αυτοκινητόδρομους Λευκωσίας-Λάρνακας και Λευκωσίας-Λεμεσού, εκτός του τμήματος από τον κυκλικό κόμβο παρά το νέο ΓΣΠ μέχρι και την Αλάμπρα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιο λόγο έχει εξαιρεθεί ο υπό αναφορά δρόμος (από τον κυκλικό κόμβο παρά το νέο ΓΣΠ μέχρι και την Αλάμπρα) και πότε πρόκειται να αντικατασταθούν τα υφιστάμενα συμβατικά φωτιστικά με φωτιστικά τεχνολογίας LED.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.389, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι έχει ακυρωθεί η συμφωνία μεταξύ Ιαπωνίας και Τουρκίας για την εγκατάσταση εργοστασίου πυρηνικής ενέργειας στην περιοχή της Σινώπης στη Μαύρη Θάλασσα. Η εν λόγω επένδυση φαίνεται να ακυρώθηκε λόγω της ραγδαίας αύξησης του κόστους της εγκατάστασης του εργοστασίου εξαιτίας της πτώσης της τουρκικής λίρας, αλλά και των αυξημένων μέτρων ασφάλειας που έπρεπε να λάβει η ιαπωνική εταιρεία μετά και την κατάρρευση του πυρηνικού σταθμού στη Φουκουσίμα το 2011. Σημειώνεται ότι μετά το πυρηνικό ατύχημα η Ιαπωνία αποφεύγει την εγκατάσταση πυρηνικών σταθμών στο έδαφός της.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Ποια η πληροφόρηση των αρμόδιων αρχών για το εν λόγω θέμα;
2. Με ποιες άλλες χώρες έχει συνάψει η Τουρκία συμφωνίες για την εγκατάσταση εργοστασίων πυρηνικής ενέργειας στο έδαφός της;
3. Ποιες είναι οι εξελίξεις γύρω από τη δημιουργία εργοστασίου πυρηνικής ενέργειας στο Άκκιουγιου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.390, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με τις πληροφορίες που κατέθεσε στη Βουλή των Αντιπροσώπων ο Υπουργός Άμυνας κ. Σάββας Αγγελίδης με την απάντησή του, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018, στην κοινοβουλευτική μου ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.049, το Υπουργικό Συμβούλιο προχώρησε πρόσφατα στην απαλλαγή από την πρόσκληση για κατάταξη στην Εθνική Φρουρά για λόγους δημοσίου συμφέροντος των προσώπων κυπριακής καταγωγής που έρχονται για εγκατάσταση στην Κύπρο και οι οποίοι είναι είτε ιδιοκτήτες πλοίων υπό κυπριακή σημαία είτε ιδιοκτήτες πλοιοδιαχειριστικής εταιρείας που έχει γραφεία στην Κύπρο. Το ίδιο αποφασίστηκε να ισχύει και για τα τέκνα τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσα πρόσωπα έχουν τύχει μέχρι στιγμής του ωφελήματος αυτού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.391, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί για το αίτημα της ομάδας πρωτοβουλίας νεφροπαθών ασθενών της περιοχής του Τροόδους για την εγκατάσταση μονάδας αιμοκάθαρσης στο Νοσοκομείο Κυπερούντας. Στην περιοχή υπάρχουν πολλοί νεφροπαθείς οι οποίοι χρήζουν τακτικής αιμοκάθαρσης, τουλάχιστον τρεις φορές την εβδομάδα, οπότε κρίνεται αναγκαία η εγκατάσταση μονάδας αιμοκάθαρσης προς εξυπηρέτησή τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς εξετάζει το πιο πάνω αίτημα και αν έχει διερευνηθεί το ενδεχόμενο εγκατάστασης κινητής μονάδας αιμοκάθαρσης προς εξυπηρέτηση των ασθενών που κατοικούν στην περιοχή του Τροόδους.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.482, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Γνωστοποιήσεις που δημοσιεύονται από τον Υπουργό Εσωτερικών, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου, ο Υπουργός Εσωτερικών, με Γνωστοποίηση που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, καθορίζει τις παραλίες, οι οποίες περιλαμβάνουν “εδάφη εντός απόστασης όχι μεγαλύτερης των εκατόν υαρδών από τη γραμμή της ανώτατης στάθμης παλίρροιας”.
2. Μετά την εκτενή διερεύνηση στα Αρχεία του Υπουργείου Εσωτερικών και των Επαρχιακών Διοικήσεων, εντοπίστηκαν τρεις (3) Γνωστοποιήσεις του Υπουργού Εσωτερικών δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου, οι οποίες δημοσιεύθηκαν το 1979 και αφορούν στις

Επαρχίες Λευκωσίας (Κ.Δ.Π. 111/79), Λεμεσού (Κ.Δ.Π. 77/79) και Πάφου (Κ.Δ.Π. 81/79). Οι εν λόγω Γνωστοποιήσεις επισυνάπτονται για ενημέρωσή σας, ως **Παρ. 1**.

3. Επισημαίνεται ότι πέραν των ανωτέρω Γνωστοποιήσεων, οι Έπαρχοι, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 3(1) της ίδιας νομοθεσίας, δύνανται με Γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να επιβάλλουν περιορισμούς και απαγορεύσεις στις “παραλίες”, ο ορισμός των οποίων επίσης ερμηνεύεται σε συνημμένο με τις εν λόγω Γνωστοποιήσεις πίνακα. Για σκοπούς ενημέρωσής σας διαβιβάζονται οι σχετικές εν ισχύι Γνωστοποιήσεις των Επαρχιών Λευκωσίας (Κ.Δ.Π. 65/2016), Λεμεσού (Κ.Δ.Π. 5/80), Λάρνακας (Κ.Δ.Π. 216/79), Αμμοχώστου (Κ.Δ.Π. 606/2003) και Πάφου (Κ.Δ.Π. 279/79) (**Παρ. 2**).
4. Με την ευκαιρία, το Υπουργείο Εσωτερικών εκφράζει απολογίες για την καθυστέρηση που μεσολάβησε μέχρι την απάντηση στην Ερώτηση του έντιμου κ. Βουλευτή.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.565, ημερομηνίας 11 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Η απάντηση στην ερώτηση με αρ. Ερ. 23.06.011.02.565 από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, είναι η ακόλουθη:

- (α) Σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με Αρ. 80.157 και ημερ. 25/1/2016, και την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με Αρ. Πρότασης 200/2018 και ημερ. 24/1/2018, η Επιτροπή Φαρμάκων αποτελεί το αρμόδιο συμβουλευτικό σώμα προς τον Υπουργό Υγείας σχετικά με την εξέταση αιτημάτων που αφορούν στην εισαγωγή νέων φαρμακευτικών προϊόντων στο Κρατικό Συνταγολόγιο, καθώς και στον τρόπο διάθεσής τους από τα κρατικά νοσηλευτήρια
- (β) Το ενδεχόμενο συμπερίληψης του φαρμάκου sacubitril/valsartan tablets (Entresto®) στο Κρατικό Συνταγολόγιο για την αντιμετώπιση περιστατικών με καρδιακή ανεπάρκεια αξιολογήθηκε από την Επιτροπή Φαρμάκων κατά τη συνεδρία της, ημερ. 19/12/2016, στο πλαίσιο σχετικών εισηγήσεων διορισμένης ad hoc Επιτροπής Καρδιολογίας.

Η εγκεκριμένη εισήγηση της Επιτροπής Φαρμάκων αφορά στη συμπερίληψη του εν λόγω φαρμάκου στο Κρατικό Συνταγολόγιο και τη διάθεσή του από τα κρατικά νοσηλευτήρια στη βάση εγκεκριμένου πρωτοκόλλου χορήγησης για 50 περιστατικά ετησίως.

Η Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών του Υπουργείου Υγείας, έπειτα από διαγωνισμό που έκανε με βάση την πιο πάνω απόφαση, υπέγραψε σύμβαση με τον ανάδοχο στις 29/6/2017.

- (γ) Ακολούθως, η Επιτροπή Φαρμάκων εξέτασε κατά τη συνεδρία της, ημερ. 2/2/2018, αίτημα για αύξηση του εκτιμώμενου αριθμού περιστατικών ανά έτος, σύμφωνα με τις κατά προσέγγιση εκτιμήσεις των Καρδιολογικών Κλινικών.

Η εγκεκριμένη εισήγηση της Επιτροπής Φαρμάκων αφορά στην αύξηση του αριθμού αυτού σε 155 περιστατικά ετησίως.

Η Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών του Υπουργείου Υγείας, έπειτα από διαγωνισμό που έκανε στο πλαίσιο της πιο πάνω απόφασης, υπέγραψε σύμβαση με τον ανάδοχο στις 27/6/2018, και οι εγκεκριμένοι ασθενείς εξυπηρετούνται από τα κρατικά νοσηλευτήρια από τα τέλη Ιουλίου του 2018.

2. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.578, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτησή σας ενημερώνω για τα κάτωθι:

Όλοι οι πολίτες ανεξαιρέτως υποχρεούνται να καταβάλλουν εισφορές στο Ταμείο του ΓεΣΥ. Το ποσό εισφοράς υπολογίζεται με ποσοστό επί των συνολικών αποδοχών κάθε φυσικού προσώπου, με ανώτατο άθροισμα αποδοχών τις 180000 ευρώ.

Το δικαίωμα στις υπηρεσίες υγείας του ΓεΣΥ είναι ανεξάρτητο από την καταβολή εισφοράς. Οι υπηρεσίες παρέχονται στη βάση των ιατρικών αναγκών και όχι στη βάση της οικονομικής δυνατότητας του δικαιούχου. Επομένως, οι δικαιούχοι χωρίς εισοδήματα (όπως άνεργοι, παιδιά, φοιτητές, στρατιώτες) έχουν ισότιμη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας.

Πέραν των εισφορών ο δικαιούχος συμμετέχει καταβάλλοντας μικρά ποσά συμπληρωμών κατά τη λήψη υπηρεσιών από Ειδικούς Ιατρούς, Εργαστήρια, Φαρμακεία, Νοσηλευτές, Μαίες, Άλλους Επαγγελματίες Υγείας και τα ΤΑΕΠ. Η πρόσβαση σε Προσωπικούς Ιατρούς και σε Ενδονοσοκομειακή φροντίδα υγείας θα είναι δωρεάν.

Σημειώνεται ότι, στο παρόν στάδιο βρίσκεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων “Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συμπληρωμή, Μέγιστη Συμπληρωμή, Συνεισφορά Ι και Συνεισφορά ΙΙ) Κανονισμοί του 2018” στους οποίους υπάρχει πρόνοια για συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού για εξαίρεσή τους από την υποχρέωση καταβολής συμπληρωμής. Οι Αιχμάλωτοι πολέμου του 1974 και οι εξαρτώμενοι τους συμπεριλαμβάνονται στις εξαιρέσεις αυτές.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.182, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.212, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω ότι η Πυροσβεστική Υπηρεσία δύναται να παραχωρήσει κατά χάριν πυροσβεστικά οχήματα σε κοινότητες, νοουμένου ότι διαθέτει τέτοια οχήματα. Στον παρόν στάδιο η Πυροσβεστική Υπηρεσία δε διαθέτει οχήματα τα οποία να διατεθούν για το σκοπό αυτό.

2. Σημειώνεται ότι η κάθε κοινότητα έχει τη δυνατότητα να αιτείται από το Υπουργείο Εσωτερικών, μέσω της οικείας Επαρχιακής Διοίκησης, χρηματικής χορήγησης/επιδότησης για την αγορά πυροσβεστικής αντλίας η οποία μπορεί να τοποθετείται σε όχημα της Κοινότητας για σκοπούς έγκαιρης παρέμβασης σε περίπτωση πυρκαγιάς.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.229, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει την ευθύνη ελέγχου μόνο των Κέντρων που εμπίπτουν στο Κρατικό Δίκτυο Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, για τα οποία εκπονήθηκε ειδική μελέτη στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων και έτυχε έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για υλοποίησή του (Αρ. Απ. 66.145, ημερ. 1611.2007).
2. Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Επισκοπής Πάφου, έχει δημιουργηθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο Επισκοπής, στο πλαίσιο του προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης για την περίοδο 2007-2013 και έχει ενημερωτικό και πληροφοριακό χαρακτήρα, ως εκ τούτου δεν εμπίπτει στην ευθύνη ελέγχου του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.
3. Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εξέφρασε πολλές φορές τις επιφυλάξεις του για τη δημιουργία και λειτουργία του συγκεκριμένου Κέντρου τόσο κατά τη διαδικασία αιτήματος της Κοινότητας παραχώρησης του δημοτικού σχολείου για την ανέγερσή του, όσο και καθόλη τη διάρκεια λειτουργίας του τόσο ως προς την αναγκαιότητά του, αφού στην Επαρχία Πάφου λειτουργούν ήδη δύο Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, [(ΚΠΕ Κρήτου Τέρρα ιδιωτικό, ΚΠΕ Σαλαμιούς Κρατικό) και προβλέπεται η λειτουργία και τρίτου στην Κοινότητα Παναγιάς], όσο και ως προς τη διασφάλιση της βιωσιμότητάς του.
4. Επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού κατά την παραχώρηση του σχολικού κτηρίου στην Κοινότητα, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, περιέλαβε στη συγκεκριμένη πρόταση, παράγραφο, στην οποία τονίζεται ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, παραχωρεί μεν το σχολικό κτήριο, αλλά δεν θα επιβαρυνθεί με οποιεσδήποτε δαπάνες που σχετίζονται με τη δημιουργία του Κέντρου της Επισκοπής, ούτε θα επωμισθεί, όποιες άλλες οικονομικές επιβαρύνσεις για τη λειτουργία του (Αρ. Απ. 1370, ημερ. 2008).
5. Τονίζεται επίσης ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν επιχορηγεί περιβαλλοντικές δράσεις ή άλλες ιδιωτικού ή κοινοτικού τύπου περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες. Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού-Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στο οποίο περιλαμβάνεται το σχετικό άρθρο για την Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη προβλέπει και αφορά αυστηρά και μόνο δαπάνες που αφορούν την υλοποίηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδιασμού για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη και την κάλυψη των αναγκών του Κρατικού Δικτύου Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

6. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ακολουθώντας πολιτική ίσων αποστάσεων προς όλα τα ιδιωτικά ή κοινοτικά περιβαλλοντικά Κέντρα, παρέχει συμβουλευτική στήριξη και καθοδήγηση όποτε του ζητηθεί, παραχωρεί άδεια επισκέψεων, μετά από αξιολόγηση σε χώρους περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, όπως και στην περίπτωση του ΚΠΕ Επισκοπής, διασαφηνίζοντας όμως ότι δεν έχει τη δυνατότητα οποιασδήποτε οικονομικής στήριξης.
7. Οι θέσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Επισκοπής έχουν διατυπωθεί και προφορικά και γραπτά με την υποβολή σχετικού υπομνήματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, ημερ. 22.3.2017 κατά την εξέταση του εν λόγω θέματος.

Στη βάση των πιο πάνω το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν είναι σε θέση να παρέχει οποιαδήποτε κρατική χορηγία στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Επισκοπής, όπως επίσης ούτε να αναλάβει το κόστος λειτουργίας του.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.302, ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Άννας Θεολόγου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι η θέση της Στενογράφου Προεδρίας [Κλ. Α2 (4^η βαθμίδα), Α5 και Α7(ii)] υφίσταται στο Νομοσχέδιο Προϋπολογισμού του 2019. Επισυνάπτεται η σελ. 2064 του Νομοσχεδίου-Προϋπολογισμού του 2019, "Παράρτημα -Μισθολογικές Θέσεις" όπου η εν λόγω θέση παραμένει κάτω από το εδάφιο 50. Όσον αφορά στην κάτοχο της θέσης, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει στη διάθεση του το Υπουργείο Οικονομικών στις 26/11/2018, είναι τοποθετημένη στην Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.314, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Φρούτα/λαχανικά, η διεξαγωγή αναλύσεων και η διαπίστευση ιδιωτικών εργαστηρίων

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα που απευθύνεται τόσο στο Υπουργείο Υγείας όσο και στο Υπουργείο τούτο, θέτω υπόψη σας ότι η μόνη πτυχή του θέματος που εγείρεται από τον Βουλευτή κ. Γιώργο Πεрдίκη και η οποία εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου είναι η διαπίστευση των εργαστηρίων τα οποία ασχολούνται με αναλύσεις τροφίμων. Η διαπίστευση εργαστηρίων διέπεται από σχετική νομοθεσία η οποία και εφαρμόζεται από τον Κυπριακό Οργανισμό Προώθησης Ποιότητας (ΚΟΠΠ).»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δεν υπάρχουν.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής έκτακτης συνεδρίας της Βουλής.

Θα ακολουθήσει ένα δεκάλεπτο διάλειμμα για τεχνικούς λόγους και θα επανέλθουμε για την έναρξη της σημερινής συζήτησης για τους κρατικούς προϋπολογισμούς, δηλαδή θα είμαστε εδώ στις 4.20 μ.μ. ακριβώς.

(Ωρα λήξης: 4.09 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυριακίδου Στέλλα
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γεωργίου Κ. Γιώργος	Κώστα Κώστας
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Λουκαΐδης Γιώργος
Δαμιανού Άριστος	Μαύρου Ελένη
Καυκαλιάς Αντρέας	Σάββα Ευανθία
Κέττηρος Νίκος	Στεφάνου Στέφανος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Μυριάνθους Ηλίας	Σιζόπουλος Μαρίνος
------------------	--------------------

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
---	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Συμμετοχή του κ. Γιώργου Λουκαΐδη στη συνεδρία της Υπεπιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στη Νέα Υόρκη.
  - β. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη στη συνεδρία του προεδρείου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του ΟΑΣΕ και παρακολούθηση μέρους των εργασιών της Συνάντησης του Συμβουλίου των Υπουργών στο Μιλάνο.
  - γ. Συμμετοχή του κ. Κωστή Ευσταθίου σε συνεδρία της Επιτροπής Πολιτισμού, Παιδείας, Επιστημών και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Παρίσι.
  - δ. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη ως κύριου ομιλητή στο Τρίτο Παγκόσμιο Φόρουμ κατά του Εγκλήματος της Γενοκτονίας στο Ερεβάν.
2. Ανακοίνωση από τον Πρόεδρο της Βουλής αλλαγών στη σύνθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.
3. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
4. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018», αγορεύσεις (Μαρίνος Σιζόπουλος, Άγγελος Βότσης, Γιώργος Λιλλήκας, Ηλίας Μυριάνθους, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Λουκαΐδης, Γιώργος Περδίκης, Αβέρωφ Νεοφύτου, Νικόλας

Παπαδόπουλος) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και έγκρισή τους.

6. Ερωτήσεις βουλευτών:

Σχεδιασμός για την αντιμετώπιση των πλημμυρών στην επαρχία Λάρνακας - Νέα πτέρυγα νοσοκομείου Λάρνακας - Κατεδάφιση και ανέγερση νέων πολυκατοικιών σε συνοικισμό - Ευρωπαϊκά πρότυπα ασφάλειας για τη λειτουργία των πάρκων ψυχαγωγίας - Η γεωμηχανική τεχνική και πειράματα πάνω από την Κύπρο - Μετακίνηση του Μουσικού Γυμνασίου και του Μουσικού Λυκείου Λάρνακας - Εξαγωγές χαλλουμιού και γαλακτοκομικών προϊόντων - Εισαγωγή, χρήση, εμπορία γαλακτόσκονης - Η παροχή πόσιμου νερού στα διαμερίσματα - Διαφορετικά αποτελέσματα ερευνών σε κρατικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για υπολειμματικότητα αντιβιοτικών σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης - Το καθεστώς φορολόγησης σε ινστιτούτα αισθητικής και κομμωτήρια - Μετακίνηση μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος από τη Μοσφιλωτή - Αντικατάσταση των φωτιστικών στον δρόμο νέου ΓΣΠ-Αλάμπρας - Εγκατάσταση εργοστασίων πυρηνικής ενέργειας στην Τουρκία - Απαλλαγή εφοπλιστών κυπριακής καταγωγής και τέκνων τους από την Εθνική Φρουρά - Αίτημα για εγκατάσταση μονάδας αιμοκάθαρσης στο Νοσοκομείο Κυπερούντας.

7. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Υπουργικές γνωστοποιήσεις για καθορισμό έκτασης παραλιών που δημοσιεύθηκαν μέχρι σήμερα - Παραχώρηση φαρμάκου σε ελάχιστους ασθενείς - Ενδεχόμενο εξαίρεσης δικαιούχων δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από τις εισφορές για το ΓΕΣΥ - Έρευνα και αποφάσεις σχετικά με την αξιοποίηση υποστατικών στην περιοχή "Μακένζυ" στη Λάρνακα (εμπιστευτική απάντηση) - Αγορά πυροσβεστικού οχήματος για τον Κάτω Δρυ - Περιβαλλοντικό Κέντρο Ενημέρωσης στην Επισκοπή - Θέση Στενογράφου Προεδρίας - Δειγματοληπτικοί έλεγχοι σε φρούτα και λαχανικά.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 12^{ης} Δεκεμβρίου 2018

Ωρα έναρξης: 4.22 μ.μ.

Αρ. 10

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλό απόγευμα.

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αρχίζουμε σήμερα τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2019. Όπως συμφωνήθηκε, σήμερα θα μιλήσουν οι αρχηγοί ή εκπρόσωποι των κομμάτων, ξεκινώντας από το μικρότερο κόμμα. Παρακαλώ επίσης όλους τους ομιλητές να περιοριστούν αυστηρά στον χρόνο που τους έχει δοθεί, όπως άλλωστε είναι η ομόφωνη απόφαση όλων των εν τη Βουλή κομμάτων.

Παρακαλώ τώρα τον αναπληρωτή πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Μάριο Μαυρίδη να καταθέσει σε συντομία -όχι πάνω από δέκα λεπτά- τα κύρια συμπεράσματα που αναδεικνύονται μέσα από την έκθεση της επιτροπής για τον κρατικό προϋπολογισμό για το 2019, που έχει ήδη κυκλοφορήσει και βρίσκεται στα χέρια όλων.

Πριν ξεκινήσουμε, αυτά που έχετε πάρει είναι οι τέσσερις τόμοι του Φακέλου της Κύπρου. Δόθηκαν σε όλους τους βουλευτές για τη βιβλιοθήκη σας.

Ο κ. Μαυρίδης έχει τον λόγο.

(Η έκθεση αποσπάσματα της οποίας ανέγνωσε ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμος του 2018»

Μέλη της επιτροπής:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούπτας

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Λιλλήκας

Στέφανος Στεφάνου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Άριστος Δαμιανού

Γιώργος Περδίκης

Αντρέας Καυκαλιάς

Άννα Θεολόγου

Άγγελος Βότσης

ΜΕΡΟΣ Α

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1. Εισαγωγή

Ο κρατικός προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2019, κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων σύμφωνα με το άρθρο 81 του Συντάγματος και ακολούθως παραπέμφθηκε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής έκθεσης προς το σώμα. Μαζί με τον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2019 κατατέθηκε επίσης το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) για τα έτη 2019-2021.

Η κατάθεση του υπό συζήτηση προϋπολογισμού έγινε στις 12 Οκτωβρίου 2018, εντός του προβλεπόμενου συνταγματικού πλαισίου, δηλαδή τρεις μήνες πριν από την έναρξη του επόμενου οικονομικού έτους.

Η εξέταση του υπό αναφορά προϋπολογισμού, άρχισε στις 29 Οκτωβρίου 2018 με την παρουσίαση της οικονομικής πολιτικής και δημοσιονομικής κατάστασης από τον Υπουργό Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη και έληξε στις 29 Νοεμβρίου 2018, με την ολοκλήρωση της παρουσίασης των επιμέρους προϋπολογισμών, καθώς και των στόχων και της πολιτικής όλων των υπουργείων και ανεξάρτητων υπηρεσιών.

Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 17 συνεδρίες της επιτροπής, ως ακολούθως:

- Δεκαπέντε συνεδρίες για τη συζήτηση των επιμέρους προϋπολογισμών των υπουργείων και ανεξάρτητων υπηρεσιών και ειδικότερα για την ανάλυση των στόχων και της πολιτικής τους.
- Μία συνεδρία, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 2018 για σκοπούς εξέτασης και έγκρισης αριθμού τροποποιήσεων¹ στον κρατικό προϋπολογισμό του 2019, οι οποίες κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών μετά την επίσημη κατάθεση του προϋπολογισμού, και για σκοπούς έγκρισης του προσχεδίου της έκθεσης της επιτροπής.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού, βάσει πάγιας πρακτικής των τελευταίων ετών, προσήλθε ενώπιον της επιτροπής η Διοικήτης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου στις 3 Δεκεμβρίου 2018 και κατέθεσε τις θέσεις και εκτιμήσεις της εποπτικής αρχής αναφορικά με τη δημοσιονομική κατάσταση και την ευρύτερη οικονομική πολιτική της κυβέρνησης.

Τέλος, ο Υπουργός Οικονομικών την 7^η Δεκεμβρίου 2018² ανέλυσε ενώπιον της ολομέλειας του σώματος τη γενική οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, τη δημοσιονομική κατάσταση, καθώς και τις προτεραιότητες και τους στόχους της κυβέρνησης για το έτος 2019, όπως διαγράφονται μέσα από τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό.

Το τελικό πρόγραμμα των συνεδριών για τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2019 περιλαμβάνεται στο Μέρος Γ της παρούσας έκθεσης.

Στο πλαίσιο των ειδικότερων διαδικασιών που ακολουθούνται κάθε χρόνο για τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού, βάσει πάγιας πρακτικής, τηρήθηκαν/κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής τα ακόλουθα:

- Πλήρη στενογραφημένα πρακτικά για όλες τις συζητήσεις, τα οποία αποστενογραφήθηκαν και βρίσκονται στη διάθεση όλων των βουλευτών.
- Ειδικό παρουσιολόγιο σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής.
- Γραπτά σημειώματα/ομιλίες των υπουργών και των προϊσταμένων των συνταγματικών εξουσιών και υπηρεσιών, καθώς και των ανεξάρτητων υπηρεσιών, με συγκεκριμένα στοιχεία αναφορικά με τις δαπάνες, τους στόχους, την πολιτική και άλλα συναφή στοιχεία, κατ' απαίτηση της επιτροπής.
- Ειδική διαδικασία υποβολής ερωτήσεων, με βάση την οποία όλοι οι βουλευτές έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν γραπτώς ερωτήσεις επί ειδικών κονδυλίων του προϋπολογισμού, οι οποίες διαβιβάζονται αρμοδίως στα αντίστοιχα υπουργεία/υφυπουργεία/υπηρεσίες για κατάθεση γραπτών απαντήσεων.

Κατατέθηκαν επίσης:

- Το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) 2019-2021, όπως εγκρίθηκε από το

¹ Μέχρι την έναρξη της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού στις 12 Δεκεμβρίου 2018, είχαν κατατεθεί συνολικά 51 τροποποιήσεις.

² Στοιχεία της ομιλίας του Υπουργού Οικονομικών ενώπιον της ολομέλειας του σώματος δεν έχουν περιληφθεί στην παρούσα έκθεση.

Υπουργικό Συμβούλιο μαζί με τον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2019.

- Στρατηγικά σχέδια της Δικαστικής Υπηρεσίας, όλων των υπουργείων (με εξαίρεση το Υπουργείο Άμυνας), του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης και του Γενικού Λογιστηρίου.
- Έκθεση συμμόρφωσης με τις παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το έτος 2016, δυνάμει του άρθρου 4Α του περί Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου.
- Έκθεση Δημοσιονομικών Κινδύνων, δυνάμει του άρθρου 58 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου, στην οποία αναγνωρίζονται και αναλύονται οι πιθανοί δημοσιονομικοί κίνδυνοι και περιλαμβάνονται μέτρα μετριασμού των εν λόγω κινδύνων.

2. Στοιχεία/Πληροφορίες

Η παρούσα έκθεση βασίζεται στα στοιχεία του κρατικού προϋπολογισμού για το 2019 και του ΜΔΠ για τα έτη 2019-2021, στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα και στα Παραρτήματα που συνοδεύουν τον υπό αναφορά προϋπολογισμό, στα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τον Υπουργό Οικονομικών κατά την έναρξη της συζήτησης³, όπως και στα στοιχεία που περιλαμβάνονται στους αναλυτικούς πίνακες για τα μεγέθη του προϋπολογισμού και τους μακροοικονομικούς δείκτες, οι οποίοι επίσης κατατέθηκαν μαζί με τον υπό αναφορά προϋπολογισμό.

Η παρούσα έκθεση συνοψίζεται στα ακόλουθα:

Μέρος Α - Ανάλυση του Υπουργού Οικονομικών αναφορικά με την ακολουθούμενη οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, το οικονομικό πλαίσιο επί του οποίου βασίζεται ο κρατικός προϋπολογισμός του 2019, οι θέσεις της Διοικητού της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και άλλα συναφή ζητήματα.

Μέρος Β - Παρατηρήσεις των κοινοβουλευτικών ομάδων και άλλων κομμάτων για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2019.

Μέρος Γ - Πρόγραμμα συνεδριών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2019.

Μέρος Δ - Πίνακες οι οποίοι κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών και αποτυπώνουν την κρατούσα δημοσιονομική κατάσταση.

Μέρος Ε - Πίνακας συγκεφαλαίωσης οφειλών και δαπανών κατά Κεφάλαιο (Υπουργεία, Συνταγματικές Εξουσίες, Συνταγματικές Υπηρεσίες, Ανεξάρτητες Υπηρεσίες).

Μέρος ΣΤ - Τροποποιήσεις στον κρατικό προϋπολογισμό του 2019, οι οποίες κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών μετά τη λήξη της κυρίως συζήτησης από την επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

1. Υπουργός Οικονομικών

α. **Οικονομικό πλαίσιο**

Ο Υπουργός Οικονομικών αναλύοντας ενώπιον της επιτροπής στις 29 Οκτωβρίου 2018, το οικονομικό πλαίσιο επί του οποίου βασίζεται ο κρατικός προϋπολογισμός του 2019, κατέθεσε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Η κυπριακή οικονομία καταγράφει για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά θετικό ρυθμό ανάπτυξης. Ειδικότερα, η κυπριακή οικονομία το 2018 καταγράφει θετικές επιδόσεις, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται η διατήρηση σταθερής πορείας ανάκαμψης, η βελτίωση στην αγορά εργασίας, η μείωση στην ανεργία, η σταδιακή αύξηση των επενδύσεων, του διαθέσιμου εισοδήματος και της ιδιωτικής κατανάλωσης και η βελτίωση των κοινωνικών δεικτών.
- Στην ανάπτυξη της οικονομίας συμβάλλουν πλέον, πέραν των παραδοσιακών οικονομικών τομέων και νέοι τομείς, όπως ο τομέας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Η θετική πορεία που καταγράφει η οικονομία προβλέπεται να συνεχιστεί και μεσοπρόθεσμα κατά τα έτη 2019-2021, με πρόβλεψη για περαιτέρω βελτίωση των οικονομικών δεικτών.
- Οι καλές επιδόσεις της οικονομίας των τελευταίων ετών είναι αποτέλεσμα της λειτουργίας του κράτους και της οικονομίας εντός των οικονομικών τους δυνατοτήτων, χωρίς την αλόγιστη

³ Επιστολή Υπουργού Οικονομικών προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2018. Παρουσίαση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, Υπουργός Οικονομικών, 29 Οκτωβρίου 2018.

πιστωτική επέκταση και χωρίς τη διενέργεια αλόγιστα ψηλών δημόσιων δαπανών και τη δημιουργία δημοσιονομικών ελλειμμάτων.

- Σημαντική εξέλιξη, η οποία επιβεβαιώνει τη συνεχιζόμενη σταθερή απόδοση της οικονομίας και το αξιόχρεο της Κύπρου, αποτελεί η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας του κράτους από διεθνείς οίκους αξιολόγησης σε επενδυτική βαθμίδα.
- Λαμβανομένων υπόψη και των προβλέψεων για το έτος 2018, η κυπριακή οικονομία για τη δεκαετία 2008-2018 αναμένεται να καταγράψει μεγέθυνση ποσοστού ύψους 4,7%. Ειδικότερα, κατά το πρώτο μισό της εν λόγω περιόδου καταγράφηκε σημαντική μείωση στο μέγεθος της κυπριακής οικονομίας, ενώ κατά το δεύτερο μισό η οικονομία παρουσιάζει ουσιαστική διόρθωση και ανάκαμψη, αντισταθμίζοντας την απώλεια του πρώτου μισού της δεκαετίας. Ωστόσο, προκειμένου να καταστούν αισθητές οι επιπτώσεις της μεγέθυνσης της οικονομίας σε όλους τους πολίτες, απαιτείται η διατήρηση της αναπτυξιακής πορείας της οικονομίας και για τα επόμενα έτη.
- Παρά τις θετικές αποδόσεις της οικονομίας, απαιτείται η συνέχιση της εφαρμογής της βασικής αρχής διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών για ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς, με την αξιοποίηση οποιωνδήποτε δημοσιονομικών πλεονασμάτων ή υπεραποδόσεων για τη μείωση του δημόσιου χρέους και η εφαρμογή του ευρωπαϊκού κανόνα δαπανών που επιβάλλει συγκράτηση στην αύξηση των δαπανών του προϋπολογισμού, ανεξαρτήτως του μεγέθους του δημοσιονομικού πλεονάσματος, στη βάση των επιδόσεων της οικονομίας μεσοπρόθεσμα.
- Παράλληλα, καταγράφονται οι ενδογενείς και εξωγενείς δυνητικοί κίνδυνοι, οι οποίοι ενδεχομένως να επηρεάσουν την πορεία της κυπριακής οικονομίας.

Βασικότεροι εσωτερικοί δυνητικοί κίνδυνοι αποτελούν οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τραπεζικός τομέας εξαιτίας του μεγέθους των Μη Εξυτηρετούμενων Χρηματοδοτήσεων (ΜΕΧ), λαμβανομένου υπόψη του συνεχώς μεταβαλλόμενου και πιεστικού ευρωπαϊκού εποπτικού πλαισίου, οι υποχρεώσεις που ενδεχομένως να προκύψουν εις βάρος της Δημοκρατίας από δικαστικές υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίων και οποιοδήποτε ενδεχόμενο χαλάρωσης της δημοσιονομικής πολιτικής.

Πέραν των εσωτερικών δυνητικών κινδύνων, το ασταθές οικονομικό περιβάλλον στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ευρωζώνη, οι εξελίξεις σε σχέση με την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και με την ιταλική οικονομία, η διεθνής τάση προστατευτισμού και οι πολιτικές επιβολής κυρώσεων στο πλαίσιο του διεθνούς εμπορίου, οι γεωπολιτικές εξελίξεις στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, η οικονομική αστάθεια και εξωτερική πολιτική της Τουρκίας ενδεχομένως να δημιουργήσουν συνθήκες αποσταθεροποίησης της κυπριακής οικονομίας.

- Βασικός στόχος της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης για τα επόμενα έτη αποτελεί η εδραίωση της ανάπτυξης, μέσω της διεύρυνσης της παραγωγικής βάσης της οικονομίας και η δημιουργία συνθηκών πλήρους απασχόλησης προς όφελος του συνόλου των πολιτών, στόχος ο οποίος κρίνεται εφικτός υπό την προϋπόθεση της διατήρησης της μακροοικονομικής σταθερότητας, της βιώσιμης διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών, της εύρυθμης λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, της διατήρησης ευνοϊκού περιβάλλοντος για την επιχειρηματικότητα και τις επενδύσεις και της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας μέσω της συνεχόμενης μεταρρυθμιστικής προσπάθειας.

Σε σχέση με την πορεία των κυριότερων μακροοικονομικών δεικτών, ο αρμόδιος υπουργός δήλωσε τα ακόλουθα:

- Ο **ρυθμός ανάπτυξης** της κυπριακής οικονομίας για το έτος 2018, με βάση το μακροοικονομικό σενάριο, αναμένεται να κυμανθεί στο 4%⁴ του ΑΕΠ, σε πραγματικούς όρους, σε σύγκριση με 4,2% του ΑΕΠ για το 2017. Στη βάση της πιο πάνω εκτίμησης, ο ρυθμός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας για το 2018 αναμένεται να είναι ψηλότερος από τον μέσο όρο της ευρωπαϊκής οικονομίας, ο οποίος αναμένεται να κυμανθεί στο 2,1% του ΑΕΠ.

Για το 2019 ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας προβλέπεται να κυμανθεί στο 3,8% του ΑΕΠ, σε πραγματικούς όρους, ενώ για τα έτη 2020 και 2021 προβλέπεται να κυμανθεί μεταξύ 3%-3,4% του ΑΕΠ, σε πραγματικούς όρους.

- Το **πρωτογενές ισοζύγιο** της γενικής κυβέρνησης αναμένεται για το 2018 να είναι θετικό, με εκτίμηση στο 5,4% του ΑΕΠ (€1.120,6 εκατομ. σε απόλυτους όρους, σύμφωνα με τις αναθεωρημένες προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών), σε σύγκριση με 4,3% του ΑΕΠ (€846,8 εκατομ. σε απόλυτους όρους) για το 2017.

⁴ Η πρόβλεψη του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας για το 2018, όπως περιλήφθηκε στο Πρόγραμμα Σταθερότητας 2018-2021 (Απρίλιος 2018) ανερχόταν στο 3,8% του ΑΕΠ.

Για την περίοδο 2019-2021, με βάση τους δημοσιονομικούς στόχους, το πρωτογενές ισοζύγιο προβλέπεται να διατηρηθεί πλεονασματικό. Ειδικότερα, για το 2019 προβλέπεται να κυμανθεί στο 5,6% του ΑΕΠ, ενώ για τα έτη 2020 και 2021 προβλέπεται στο 5,4% και 5,3% του ΑΕΠ, αντίστοιχα.

- Το **δημοσιονομικό ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης** αναμένεται για το 2018 να διατηρηθεί πλεονασματικό, ανερχόμενο στο 2,9% του ΑΕΠ (€598,7 εκατομ. σε απόλυτους όρους), σε σύγκριση 1,8% του ΑΕΠ (€344,2 εκατομ. σε απόλυτους όρους) για το 2017. Η βελτίωση που παρατηρείται στο δημοσιονομικό ισοζύγιο αποτελεί αποτέλεσμα της συνετούς δημοσιονομικής πολιτικής και της ισχυρής ανάκαμψης της οικονομίας.

Το δημοσιονομικό ισοζύγιο για το 2019, με βάση τις αναθεωρημένες μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών, προβλέπεται να βελτιωθεί περαιτέρω και να ανέλθει στο 3,1% του ΑΕΠ, ενώ για τα έτη 2020 και 2021 τέθηκε ως στόχος η επίτευξη δημοσιονομικού πλεονάσματος ποσοστού ύψους 2,9% και 2,8% του ΑΕΠ, αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι το δημοσιονομικό ισοζύγιο για το 2019 ενδεχομένως να παρουσιάσει μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη απόδοση, καθότι εντός του εν λόγω έτους αναμένονται οι πρώτες εισπράξεις από την Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, οι οποίες δεν συνυπολογίστηκαν στις προβλέψεις για το δημοσιονομικό ισοζύγιο. Συναφώς, για το 2019 αναμένεται μεγαλύτερη ενίσχυση στα ρευστά διαθέσιμα του κράτους και στη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους.

- Το **δημόσιο χρέος** για το 2018 εκτιμάται να αυξηθεί στο 104,2% του ΑΕΠ, (€21,63 δις σε απόλυτους αριθμούς), σε σύγκριση με 95,7% του ΑΕΠ για το 2017 (€18,7 δις σε απόλυτους αριθμούς). Η εν λόγω αύξηση οφείλεται στην ειδική έκδοση ομολόγων, ύψους €3,19 δις, στην οποία προέβη η κυβέρνηση στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης της συναλλαγής πώλησης μέρους των περιουσιακών στοιχείων της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας.

Με βάση το βασικό μακροοικονομικό σενάριο και την προβλεπόμενη πορεία των δημοσιονομικών μεγεθών, εκτιμάται ότι η διακοπή που παρατηρήθηκε στην πτωτική πορεία του δημοσίου χρέους κατά το 2018, δε θα διατηρηθεί στα επόμενα έτη. Ειδικότερα, από το 2019 και εντεύθεν, το δημόσιο χρέος αναμένεται να επανέλθει σε πτωτική πορεία και να μειωθεί κατά το 2019 στο 97,2% του ΑΕΠ (€21,2 δις σε απόλυτους όρους), ενώ για τα έτη 2020 και 2021 προβλέπεται περαιτέρω μείωσή του στο 90,8% του ΑΕΠ (€20,78 δις σε απόλυτους όρους) και 84,6% του ΑΕΠ (€20,34 δις σε απόλυτους όρους), αντίστοιχα.

Σε σχέση με τη **βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους**, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, το δημόσιο χρέος της Κύπρου κρίνεται βιώσιμο κάτω από όλα τα σενάρια άσκησης ευαισθησίας χρέους, σύμφωνα με την ανάλυση ευαισθησίας για την περίοδο 2018-2021 που διενεργεί το Υπουργείο Οικονομικών, και σε κάθε περίπτωση ο δείκτης του δημόσιου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ αναμένεται να ακολουθήσει πτωτική πορεία, πρόβλεψη η οποία επιβεβαιώνεται από τις διαδοχικές αναβαθμίσεις της κυπριακής οικονομίας από διεθνείς οίκους αξιολόγησης και ειδικότερα από την πρόσφατη αναβάθμιση σε επενδυτική βαθμίδα.

Σε σχέση με την αγορά εργασίας, τον πληθωρισμό και τους κοινωνικούς δείκτες ο ίδιος αξιωματούχος κατέθεσε τα ακόλουθα στοιχεία:

- Η **απασχόληση** η οποία συνδέεται άμεσα με την πορεία της πραγματικής οικονομίας και τον ρυθμό ανάπτυξης αυτής παρουσιάζει βελτίωση. Ειδικότερα, για το πρώτο εξάμηνο του έτους 2018 η απασχόληση σημείωσε αύξηση κατά 4,3% σε σύγκριση με το αντίστοιχο εξάμηνο του έτους 2017, ενώ αύξηση σημειώνεται και στις κενές θέσεις εργασίας, γεγονός το οποίο αποτυπώνεται και στην αύξηση στη ζήτηση για εργατικό δυναμικό.
- Η **ανεργία** διατηρεί πτωτική πορεία και κατά το 2018. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, η ανεργία κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2018 μειώθηκε στο 7,3%, έναντι ποσοστού ανεργίας 10,61% την αντίστοιχη περίοδο του 2017, καταδεικνύοντας τη βελτίωση στην αγορά εργασίας.

Με βάση τα ίδια στοιχεία, κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2018 το ποσοστό της μακροχρόνιας ανεργίας μειώθηκε στο 2,5% σε σχέση με 4,9% την αντίστοιχη περίοδο για το 2017. Μείωση επίσης καταγράφεται και στην νεανική ανεργία, η οποία κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2018 μειώθηκε στο 17,9% σε σχέση με 25,3% την αντίστοιχη περίοδο του 2017.

Για το 2018, η ανεργία εκτιμάται να υπερβεί οριακά το 8%, σε σχέση με 11,1% για το 2017, ενώ για τα έτη 2019-2021 προβλέπεται περαιτέρω μείωσή της στο 7%, 6,3% και 5,5%, αντίστοιχα, στη βάση της πρόβλεψης για σταθερή οικονομική ανάκαμψη την υπό αναφορά περίοδο.

- Η απόδοση των **κοινωνικών δεικτών** αντανάκλα επίσης τη βελτίωση που παρουσιάζει το

οικονομικό περιβάλλον.

Ειδικότερα, ο δείκτης κινδύνου φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού καταγράφει σημαντική βελτίωση από το έτος 2016. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, για το 2017 το ποσοστό του εν λόγω δείκτη μειώθηκε στο 25,2% σε σύγκριση με 27,7% για το 2016, ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση το εν λόγω ποσοστό κυμάνθηκε στο 22,5% για το 2017. Σημαντική βελτίωση καταγράφουν επίσης οι δείκτες που αφορούν την ανισότητα στην κατανομή του εισοδήματος. Για το 2017 ο δείκτης άνισης κατανομής του εισοδήματος (συντελεστής Gini)⁵ μειώθηκε στο 30,8 σε σχέση με το 2016 που ανήλθε στο 32,1. Ο δείκτης κατανομής εισοδήματος S80/S20⁶ κατά το 2017 μειώθηκε οριακά στο 4,6, σε σύγκριση με 4,9 για το 2016.

- Ο **πληθωρισμός** για το 2018, μετά την καταγραφή αρνητικού πληθωρισμού την περίοδο 2014-2017, αναμένεται να είναι θετικός και να ανέλθει στο 1%. Η αύξηση του γενικού επιπέδου των τιμών για το 2018 οφείλεται κυρίως στην αύξηση της μέσης τιμής του αργού πετρελαίου τύπου Μπρεντ και στις συνακόλουθες αυξήσεις των τιμών των εγχώριων ενεργειακών προϊόντων, όπως των καυσίμων και του ηλεκτρισμού.

Για τα έτη 2019, 2020 και 2021 προβλέπεται περαιτέρω άνοδος στο 1,2%, 1,5% και 2%, αντίστοιχα.

β. Στρατηγικές επιδιώξεις της κυβέρνησης

Σε σχέση με τις στρατηγικές επιδιώξεις της κυβέρνησης, ο αρμόδιος υπουργός δήλωσε ότι αυτές αντικατοπτρίζονται στον κρατικό προϋπολογισμό για το 2019 και στο ΜΔΠ 2019-2021.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία οι στρατηγικές επιδιώξεις και προτεραιότητες οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης, καθώς και το ευρύτερο πλαίσιο της αναπτυξιακής της πολιτικής για την περίοδο 2019-2021 αναλύονται στο Στρατηγικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΣΠΔΠ) 2019-2021⁷.

Ειδικότερα, με βάση το ΣΠΔΠ 2019-2021 κρίνεται απαραίτητη η διατήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας και η υλοποίηση πρόσθετων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, ώστε να επιτευχθεί βελτίωση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και να τεθούν οι βάσεις για αύξηση του δυναμικού ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Απώτερος στόχος της κυβέρνησης είναι η θωράκιση της οικονομίας απέναντι στις προκλήσεις, ώστε να διασφαλιστεί τροχιά βιώσιμης ανάπτυξης, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα και συνθήκες κοινωνικής συνοχής.

Στο πλαίσιο αυτό, το Στρατηγικό Σχέδιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2019-2021 περιγράφει τις δράσεις που αναπτύσσονται στη βάση της κοινωνικής πολιτικής και του νέου αναπτυξιακού μοντέλου της κυβέρνησης, ενώ προβλέπει και την προώθηση οριζόντων πολιτικών με στόχο τη διεύρυνση της παραγωγικής δυναμικότητας της οικονομίας και την προώθηση της ανάπτυξης και επιχειρηματικότητας.

γ. Κρατικός Προϋπολογισμός 2019 και Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) 2019-2021

Ο Υπουργός Οικονομικών παρουσιάζοντας στις 29 Οκτωβρίου 2018 στην επιτροπή τον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2019, όπως και το ΜΔΠ 2019-2021 κατέθεσε τα ακόλουθα:

- Ο προϋπολογισμός για το 2019 και το ΜΔΠ 2019-2021 βασίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές του ΣΠΔΠ 2019-2021, είναι συνυφασμένα με την επίτευξη των τεθέντων από την κυβέρνηση δημοσιονομικών στόχων και προβλέπουν τη δημιουργία δημοσιονομικών πλεονασμάτων κατά την τριετή περίοδο 2019-2021.
- Ειδικότερα, ο προϋπολογισμός για το 2019-
  - προβλέπει τη δημιουργία πλεονάσματος για τρίτο συνεχόμενο έτος,

⁵ **Δείκτης άνισης κατανομής του εισοδήματος (συντελεστής Gini)** - αποτελεί τον δείκτη ανισότητας ή συγκέντρωσης του εισοδήματος. Στην περίπτωση πλήρους ισότητας στην κατανομή των εισοδημάτων, ο συντελεστής Gini είναι 0, ενώ σε περίπτωση συγκέντρωσης των εισοδημάτων σε ένα άτομο, ο συντελεστής Gini ανέρχεται στο 100. Αύξηση στην τιμή του συντελεστή Gini συνεπάγεται αύξηση της ανισότητας.

⁶ **Δείκτης κατανομής εισοδήματος (S80/S20)** - παρουσιάζει την αναλογία του συνόλου του ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος που λαμβάνεται από το 20% του πληθυσμού με το υψηλότερο ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα ως προς το σύνολο του ανάλογου εισοδήματος που λαμβάνει το 20% του πληθυσμού με το χαμηλότερο ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα. Συγκρίνει το μερίδιο του εισοδήματος του 'πλουσιότερου' 20% του πληθυσμού με το 20% του 'φτωχότερου' πληθυσμού.

⁷ Το Στρατηγικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2019-2021 εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 21 Μαΐου 2018.

- βασίζεται στις επιδόσεις της οικονομίας και είναι προσαρμοσμένος στις τρέχουσες εξελίξεις,
- περιλαμβάνει σημαντικά νέα έργα και πολιτικές, όπως την προώθηση των επενδύσεων στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, έργων υποδομής και μεταρρυθμίσεων οι οποίες προγραμματίζεται να υλοποιηθούν στο πλαίσιο της λελογισμένης αύξησης των δημοσίων δαπανών,
- προβλέπει, στη βάση των δημοσιονομικών περιθωρίων που δημιουργούνται, την προώθηση φορολογικών ελαφρύνσεων,
- περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις αναγκαίες πιστώσεις για τη λειτουργία του Υφυπουργείου Τουρισμού και του Γραφείου Επιτρόπου Εποπτείας Υγείας, πρόνοιες για την εφαρμογή του ΓεΣΥ και για τη θεσμοθέτηση τεσσάρων θέσεων αξιωματούχων κάτω από το Κεφάλαιο Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο [Επικεφαλής Επιστήμονας (Έρευνα και Καινοτομία), Διευθυντής Γραφείου Τύπου, Αναπληρωτής Κυβερνητικός Εκπρόσωπος και Επίτροπος Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης].

Παρουσιάζοντας τις κυριότερες πτυχές του κρατικού προϋπολογισμού για το 2019, ο Υπουργός Οικονομικών κατέθεσε τα ακόλουθα:

- Ο προϋπολογισμός για το 2019, προβλέπει **έσοδα** για τη γενική κυβέρνηση ύψους €8.553,2 εκατομ. και για την κεντρική κυβέρνηση (εξαιρουμένων των χρηματοοικονομικών ροών) ύψους €6.668 εκατομ.. Τα συνολικά έσοδα της κεντρικής κυβέρνησης αντιστοιχούν κατά προσέγγιση στο 30,6% του ΑΕΠ.
Σε σύγκριση με τα αναθεωρημένα έσοδα της κεντρικής κυβέρνησης για το 2018, ύψους €6.529 εκατομ., τα προϋπολογιζόμενα έσοδα για το 2019 παρουσιάζουν αύξηση κατά 2,1% περίπου.
- Οι **κυριότερες κατηγορίες κρατικών εσόδων** για το 2019 είναι οι άμεσοι και έμμεσοι φόροι, οι οποίοι συνολικά προϋπολογίζονται στα €5.631 εκατομ. και αποτελούν το 84% των συνολικών εσόδων, ενώ το 16% των εσόδων, εξαιρουμένων των εισπράξεων από δάνεια, προέρχεται από μη φορολογικά έσοδα (πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών, μεταβιβάσεις και χορηγίες), τα οποία προϋπολογίζονται στα €1.037 εκατομ.
- Οι συνολικές **δαπάνες** για το 2019 προϋπολογίζονται για τη γενική κυβέρνηση στα €7.914,5 εκατομ. και για την κεντρική κυβέρνηση στα €6.856 εκατομ. Οι συνολικές δαπάνες της κεντρικής κυβέρνησης αντιστοιχούν στο 31,4% του ΑΕΠ, ενώ σε σύγκριση με τις αντίστοιχες δαπάνες για το 2018 οι οποίες ανήλθαν στα €6.552 εκατομ. παρουσιάζουν αύξηση κατά 4,6%.
- Οι **κυριότερες κατηγορίες δαπανών** κατά οικονομική δραστηριότητα του προϋπολογισμού για το 2019, συνοψίζονται στα ακόλουθα-
  - δαπάνες προσωπικού (απολαβές προσωπικού, συντάξεις και φιλοδωρήματα), οι οποίες προϋπολογίζονται αυξημένες κατά 5% σε σχέση με το 2018 και ειδικότερα στα €2.762 εκατομ., σε σύγκριση με €2.630 εκατομ. το προηγούμενο έτος. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην πρόβλεψη για καταβολή της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής και των προσαυξήσεων.
  - Λειτουργικές δαπάνες οι οποίες προϋπολογίζονται για το 2019 στα €845 εκατομ., σε σύγκριση με €824 εκατομ. το 2018, οι οποίες είναι αυξημένες κατά 2,6%.
  - Μεταβιβαστικές πληρωμές (κοινωνικές παροχές, χορηγίες προς ημικρατικούς οργανισμούς και αρχές τοπικής διοίκησης, συνεισφορά προς τα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης), οι οποίες προϋπολογίζονται για το 2019 στα €2.053 εκατομ., σε σύγκριση με €1.994 εκατομ. το 2018 παρουσιάζοντας αύξηση κατά 3%.
  - Κεφαλαιουχικές δαπάνες (πάγια, έργα υπό κατασκευή, συγχρηματοδοτούμενα έργα) οι οποίες προϋπολογίζονται στα €611 εκατομ., σε σύγκριση με €609 εκατομ. το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 0,3%.
  - Δαπάνες για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους (τόκοι) οι οποίες προϋπολογίζονται στα €585 εκατομ., σε σύγκριση με €495 εκατομ. το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 18%.
- Σε σχέση με το **ΜΔΠ 2019-2021**, με βάση τα κατατεθέντα στοιχεία, για τα έτη 2020 και 2021 προβλέπονται έσοδα (εξαιρουμένων χρηματοδοτικών εσόδων) ύψους €6.825,7 εκατομ. και €7.026,6 εκατομ., αντίστοιχα και δαπάνες (εξαιρουμένων αποπληρωμών δανείων) ύψους €7.025,6 εκατομ. και €7.181,2 εκατομ., αντίστοιχα.

2. Διοικητής Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου

Η Διοικήτης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου καταθέτοντας τις θέσεις της εποπτικής αρχής σε σχέση με την πορεία της κυπριακής οικονομίας δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- η κυπριακή οικονομία από το 2015 παρουσιάζει συνεχείς θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, γεγονός το οποίο οφείλεται κυρίως στις επενδύσεις και στην πορεία της ιδιωτικής κατανάλωσης,
- η μεγέθυνση του ΑΕΠ που παρατηρήθηκε κατά το 2018 οφείλεται κατά κύριο λόγο στις επενδύσεις και στην ιδιωτική κατανάλωση, οι οποίες υποστηρίζουν τη δυναμική και την αξιοπιστία της κυπριακής οικονομίας και ενισχύουν τις θετικές προοπτικές της,
- σε συνάρτηση με τις θετικές μακροοικονομικές εξελίξεις, η ανεργία έχει μειωθεί και η απασχόληση καταγράφει θετικές επιδόσεις,
- η ενίσχυση της εμπιστοσύνης στην κυπριακή οικονομία αντικατοπτρίζεται και στην πρόσφατη αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας σε επενδυτική βαθμίδα από τρεις οίκους αξιολόγησης,
- ο προϋπολογισμός για το 2019 και το ΜΔΠ 2019-2021 υποδεικνύουν τις θετικές προοπτικές της κυπριακής οικονομίας για το μέλλον, με υλοποίηση ισχυρών δημοσιονομικών πλεονασμάτων,
- οι μακροοικονομικές προβλέψεις, στις οποίες βασίζονται οι θετικές δημοσιονομικές εξελίξεις, αξιολογούνται ως ρεαλιστικές τόσο για το 2018 όσο και για τα επόμενα έτη,
- τα δημόσια έσοδα παρουσιάζουν βελτίωση, η οποία οφείλεται στην μεγέθυνση του ΑΕΠ και στην είσπραξη μη επαναλαμβανόμενων εσόδων και ενισχύουν τα αναμενόμενα δημοσιονομικά αποτελέσματα,
- η δημοσιονομική απόδοση της Κύπρου παρουσιάζεται συνετή και αποτελεί απόρροια της εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού σε συνάρτηση με αυξημένα έσοδα τα οποία προκύπτουν και λόγω της επέκτασης της οικονομικής δραστηριότητας,
- το δημόσιο χρέος παραμένει ψηλό, ωστόσο με βάση τον προτεινόμενο προϋπολογισμό αναμένεται να ακολουθήσει πτωτική πορεία, στην οποία αναμένεται να συμβάλουν οι ισχυροί ρυθμοί οικονομικής μεγέθυνσης και τα ψηλά πρωτογενή πλεονάσματα,
- παρά τη θετική πορεία των δημόσιων οικονομικών και του ΑΕΠ, η διατήρηση των συνετών δημοσιονομικών πολιτικών και η υλοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη επιβάλλονται, καθότι στηρίζουν το ρυθμό ανάπτυξης και θωρακίζουν την οικονομία από αστάθμητους παράγοντες.

Αναφερόμενη στον τραπεζικό τομέα και στις προκλήσεις που αυτός καλείται να αντιμετωπίσει, η Διοικήτης της Κεντρικής Τράπεζας κατέθεσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Οι εξελίξεις για το 2018 σε σχέση με τον τραπεζικό τομέα αφορούν κυρίως στην αντιμετώπιση των ΜΕΧ και στην εφαρμογή του νέου Διεθνούς Λογιστικού Πρότυπου IFRS9, στη βάση του οποίου οι τράπεζες πρέπει να δημιουργούν αυξημένες προβλέψεις για το σύνολο του δανειακού τους χαρτοφυλακίου.
- Οι κυριότερες εξελίξεις, για το 2018, σε σχέση με τον τραπεζικό τομέα αφορούν στα ακόλουθα:
  - στην εφαρμογή του προτύπου IFRS9, με σκοπό τη μείωση της χρονικής καθυστέρησης που παρατηρείται στην αναγνώριση ζημιών από τις τράπεζες στα χαρτοφυλάκιά τους, αποφεύγοντας, στο βαθμό που είναι εφικτό, τα αρνητικά αποτελέσματα στα ελλείμματα κεφαλαίων τους,
  - στην προσπάθεια απομόχλευσης των ισολογισμών των τραπεζών μέσω της διαδικασίας πώλησης χαρτοφυλακίων ΜΕΧ, ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα του ενεργητικού τους και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των επενδυτών και των καταθετών,
  - στην επίτευξη σημαντικής ενοποίησης του κυπριακού τραπεζικού τομέα, μέσω της απορρόφησης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας από την Ελληνική Τράπεζα και της συγχώνευσης τραπεζών.
- Παρά την πρόοδο που σημειώνεται στη διαχείριση των ΜΕΧ και τη μείωσή τους στο 30%, το ύψος αυτών παραμένει σε υψηλά επίπεδα σε σύγκριση με τα αντίστοιχα επίπεδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που κυμαίνονται κατά μέσο όρο στο 3,6%.
- Ανεξαρτήτως της αποσυμφόρησης των ισολογισμών των τραπεζών από ΜΕΧ, αυτά εξακολουθούν να αποτελούν πρόβλημα για την πραγματική οικονομία και κίνδυνο για τα νοικοκυριά, καθώς και ανασταλτικό παράγοντα ως προς την ανάληψη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων από τον ιδιωτικό τομέα.

- Οι τρέχουσες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν και αναμένεται να αντιμετωπίσουν κατά το 2019 τα τραπεζικά ιδρύματα εστιάζονται στα ακόλουθα ζητήματα:
- στο επιχειρηματικό μοντέλο που εφαρμόζουν και ειδικότερα στο μειωμένο εισόδημά τους από επιτόκια, που οφείλεται στα ψηλά επίπεδα MEX και στις προβλέψεις τους, καθώς και στο γενικότερο ζήτημα του πολύ χαμηλού επιπέδου των επιτοκίων,
- στη διαχείριση των MEX και στις απαιτήσεις του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού ως προς τις προβλέψεις που πρέπει να δημιουργούνται, ειδικότερα για τις MEX που παρουσιάζουν καθυστερήσεις στην αποπληρωμή τους για μεγάλο χρονικό διάστημα,
- στις επερχόμενες ρυθμιστικές αλλαγές σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με τη διατήρηση κεφαλαίων για απορρόφηση ζημιών στις περιπτώσεις που τα τραπεζικά ιδρύματα αποτυγχάνουν και εντάσσονται σε καθεστώς εξυγίανσης, καθώς και σχετικά με τη διατήρηση προβλέψεων για τις MEX που αναμένεται να δημιουργηθούν μελλοντικά,
- στις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η Ελληνική Τράπεζα σε λειτουργικό επίπεδο για την επιτυχή ενσωμάτωση των εργασιών που απορρόφησε από τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα.

Επιπροσθέτως, η ίδια αξιωματούχος κατέθεσε τις απόψεις της επί άλλων ζητημάτων που αφορούν στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, στην πολιτική παραχώρησης υπηκοότητας σε ξένους και στις ενδεχόμενες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία από την επικείμενη έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Καταληκτικά, η Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας εξέφρασε την αισιοδοξία της ως προς το μέλλον της κυπριακής οικονομίας, η οποία βασίζεται στην ουσιαστική και μετρήσιμη πρόοδο που καταγράφεται από το 2013 μέχρι σήμερα στον τραπεζικό τομέα, στα δημόσια οικονομικά και στην πραγματική οικονομία και επισήμανε την ετοιμότητα της Κεντρικής Τράπεζας να συμβάλει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, στη διατήρηση τροχιάς βιώσιμης ανάπτυξης, στην επίτευξη πλήρους απασχόλησης και στη βελτίωση της ευημερίας των πολιτών.

3. Συναφή Ζητήματα

α. Βαθμός υλοποίησης αναπτυξιακών δαπανών (Προϋπολογισμός 2018)

Όπως εξάγεται από τα στοιχεία που κατατίθενται στην επιτροπή επί τακτικής βάσεως από το Γενικό Λογιστήριο σε σχέση με την πορεία υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών της κυβέρνησης (ανά ομάδα δαπανών) και σύμφωνα με την τελευταία ενημέρωση που η επιτροπή είχε για την περίοδο από 1^η Ιανουαρίου 2018 μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2018⁸, προκύπτουν τα ακόλουθα:

- Το ποσοστό υλοποίησης κεφαλαιουχικών δαπανών (έργα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους, αγορά γης και κτιρίων, ανεγέρσεις, επεκτάσεις και βελτιώσεις κτιρίων, δρόμοι, έργα υποδομής κ.ά.) για την πιο πάνω αναφερόμενη περίοδο ανέρχεται στο 37%, σε σύγκριση με ποσοστό υλοποίησης για την αντίστοιχη περίοδο του 2017 ύψους 36%.
- Το ποσοστό υλοποίησης άλλων αναπτυξιακών δαπανών (συντηρήσεις και επιδιορθώσεις, εκπαίδευση προσωπικού/συνέδρια, συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες, επιχορηγήσεις, κοινωνικές παροχές κ.ά.) για την ίδια πιο πάνω αναφερόμενη περίοδο ανέρχεται σε 52%, σε σχέση με ποσοστό υλοποίησης για την αντίστοιχη περίοδο του 2017 ύψους 46%.
- Το ποσοστό υλοποίησης του συνόλου των αναπτυξιακών δαπανών ανήλθε στο 41% για την αναφορά περίοδο του 2018, έναντι 40% για την ίδια περίοδο του 2017.

β. Συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί του κρατικού προϋπολογισμού του 2018

Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους, η Βουλή ψήφισε σε νόμους δύο νομοσχέδια συμπληρωματικών προϋπολογισμών για το έτος 2018, τα οποία κατατέθηκαν εκ μέρους της κυβέρνησης.

Οι υπό αναφορά συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί αναλύονται ως ακολούθως:

- Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2018 [Αρ. Νόμου 42(II) του 2018], προβλέπει συμπληρωματική δαπάνη ύψους €25.165.000 για την κάλυψη διαφόρων δαπανών οι οποίες αφορούν παροχές κοινωνικής πρόνοιας (δημιουργία αποθεματικού Ταμείου Αλληλεγγύης), παροχές υγείας, επιδόματα ιατρών ειδικής ιατρικής, ρυθμίσεις θέσεων της Δικαστικής Υπηρεσίας, ρυθμίσεις θέσεων του κυπριακού στρατού, του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη και την καταβολή νέου επιδόματος στα μέλη του Ειδικού Αντιπρομοκρατικού Ουλαμού της αστυνομίας.

⁸ Η κατάθεση των τελικών στοιχείων για το συνολικό βαθμό υλοποίησης αναπτυξιακών δαπανών για το έτος 2018 αναμένεται έπειτα από την ολοκλήρωση του τρέχοντος έτους.

- Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2018 [Αρ. Νόμου 51(II) του 2018], προβλέπει συμπληρωματική δαπάνη ύψους €295.014.246 για την κάλυψη αναγκών σε κοινωνικές παροχές, παροχές υγείας και παιδείας, αποζημιώσεις στον γεωργικό τομέα, χορηγίες προς ημικρατικούς οργανισμούς και ειδικά ταμεία και σε δαπάνες για την αμυντική θωράκιση.

γ. Τροποποιήσεις του κρατικού προϋπολογισμού για το 2019

Ο Υπουργός Οικονομικών κατέθεσε στη Βουλή συνολικά 48 τροποποιήσεις του κρατικού προϋπολογισμού του 2019 για σκοπούς ενσωμάτωσής τους στον κυρίως προϋπολογισμό και υποβολής τους προς έγκριση από την ολομέλεια του σώματος.

Όπως σχετικά σημειώνεται, μετά την έγκριση του προϋπολογισμού του 2019 από το Υπουργικό Συμβούλιο και την κατάθεσή του στη Βουλή των Αντιπροσώπων διαπιστώθηκε η μη ενσωμάτωση στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου και του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΜΔΠ) 2019-2021 πιστώσεων αναφορικά με κάποιες ρυθμίσεις που αφορούν σε προγενέστερες ή μεταγενέστερες αποφάσεις ή στην ανάγκη διόρθωσης ορισμένων λαθών ή παραλείψεων που εντοπίστηκαν στο μεταξύ.

(Επεξηγήσεις αναφορικά με το περιεχόμενο των προτεινόμενων εκ μέρους του Υπουργείου Οικονομικών τροποποιήσεων περιλαμβάνονται στο Μέρος ΣΤ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

1. Ανάλυση του κρατικού προϋπολογισμού του 2019

Ο κρατικός προϋπολογισμός του 2019, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει δαπάνες (τακτικές και αναπτυξιακές) για τις οποίες ζητείται έγκριση πληρωμής (μη περιλαμβανομένων των δαπανών που βαρύνουν το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας) ύψους **€5.457.370.805⁹** (αρχικός προϋπολογισμός χωρίς τις τροποποιήσεις που κατατέθηκαν στο μεταξύ από το Υπουργείο Οικονομικών) και παρουσιάζει **αύξηση** δαπανών κατά 2,79% σε σύγκριση με τις αρχικά προϋπολογισθείσες και εγκριθείσες δαπάνες του προϋπολογισμού του 2018 (μη περιλαμβανομένων των δύο συμπληρωματικών προϋπολογισμών του 2018).

Τα μεγέθη του υπό συζήτηση προϋπολογισμού αναλύονται ειδικότερα ως ακολούθως:

- α. **Το ΑΕΠ (σε τρέχουσες τιμές) προβλέπεται για το 2019** σε €21.808,4 εκατομ. έναντι €20.760,9 εκατομ. (εκτίμηση) για το 2018 και €19.571 εκατομ. για το 2017.
- β. **Τα συνολικά έσοδα για το 2019** προϋπολογίζονται σε **€6.668.435.492¹⁰** (εξαιρουμένων των χρηματοοικονομικών ροών), εκ των οποίων οι κυριότερες κατηγορίες εσόδων περιγράφονται ως ακολούθως:
  - **Άμεσοι φόροι** €2.192.571.020 (24,9% των συνολικών εσόδων) έναντι €2.231.132.000 (αναθεωρημένα) για το 2018 και €2.218.561.429 (πραγματικά) για το 2017.
Με βάση το ΜΔΠ, προϋπολογίζονται για το 2020 και 2021 σε €2.222.971.020 και €2.251.271.020, αντίστοιχα.
  - **Έμμεσοι φόροι** €3.438.482.341 (39,1% των συνολικών εσόδων) έναντι €3.323.915.650 (αναθεωρημένα) για το 2018 και €3.198.680.719 (πραγματικά) για το 2017.
Στα πλαίσια του ΜΔΠ προϋπολογίζονται για το 2020 και 2021 σε €3.595.529.851 και €3.749.241.785, αντίστοιχα.
- γ. **Οι συνολικές δαπάνες που περιλαμβάνονται στον κρατικό προϋπολογισμό του 2019¹¹** (περιλαμβανομένων και των δαπανών που βαρύνουν απευθείας το Πάγιο Ταμείο όπως και των αποπληρωμών δανείων, οι οποίες δεν χρήζουν έγκρισης από τη Βουλή), προϋπολογίζονται σε €9.054.250.687 (προϋπολογισθείσες) έναντι €7.574.578.477 (προϋπολογισθείσες) για το 2018.
Για τα έτη 2020 και 2021, σύμφωνα με το ΜΔΠ 2019-2021, οι συνολικές δαπάνες προϋπολογίζονται σε €9.406.578.424 και €9.096.771.268, αντίστοιχα.

⁹ **Οι συνολικές δαπάνες** που προβλέπονται στον προϋπολογισμό του 2019 ανέρχονται σε **€9.054.250.687** και περιλαμβάνουν τις δαπάνες του Πάγιου Ταμείου (**€3.596.879.882**), οι οποίες δεν χρήζουν νομοθετικής έγκρισης. Στον ίδιο προϋπολογισμό προϋπολογίζονται **έσοδα ύψους €8.792.090.522 (περιλαμβανομένων και των χρηματοοικονομικών ροών) έναντι €7.712.348.043 (αρχικά προϋπολογισθέντα για το 2018)**.

¹⁰ Για το σκέλος των εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού δεν απαιτείται νομοθετική έγκριση.

¹¹ Ανάλυση των οφειλών και δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης και ανά Κεφάλαιο παρατίθεται στο Μέρος Ε της παρούσας έκθεσης.

- δ. Η συγκεφαλαίωση οφειλών και δαπανών κατά κατηγορία δαπάνης¹² στον προϋπολογισμό του 2019 (σε σύγκριση με τα έτη 2017 και 2018), έχει ως ακολούθως:

	2017	2018	2019	
	Πραγματική Δαπάνη €	Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός €	Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός €	Μεταβολή 2019/2018
Πάγιο Ταμείο	3.163.891.460	2.265.142.617	3.596.879.882	+1.331.737.265 +37,02%
Τακτικές Δαπάνες	4.533.151.580	4.463.515.713	4.597.795.545	+134.279.832 +2,92%
Αναπτυξιακές Δαπάνες	579.627.481	845.920.147	859.575.260	+13.655.113 +1,59%
ΣΥΝΟΛΟ	8.276.670.521	7.574.578.477	9.054.250.687	+1,479,672,210 +19,53%

- ε. **Οι δαπάνες για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους για το 2019** προϋπολογίζονται σε €585,48 εκατομ. έναντι €495,47 εκατομ. για το 2018 (προϋπολογισθείσες) και €535,03 εκατομ. για το 2017 (πραγματικές).
Για τα έτη 2020 και 2021 προϋπολογίζονται σε €595,47 εκατομ. και €596,19 εκατομ., αντίστοιχα.
- στ. **Οι δαπάνες προσωπικού για το 2019** προϋπολογίζονται σε €2.762 εκατομ. έναντι €2.630,25 εκατομ. για το 2018 (προϋπολογισθείσες) και €2.425,83 εκατομ. για το 2017 (πραγματικές).
Για τα έτη 2020 και 2021, οι δαπάνες αυτές προϋπολογίζονται σε €2.940,15 εκατομ. και €3.032,31 εκατομ., αντίστοιχα.
- ζ. **Οι λειτουργικές δαπάνες για το 2019** προϋπολογίζονται σε €844,81 εκατομ. έναντι €823,75 εκατομ. για το 2018 (προϋπολογισθείσες) και €1.030,03 εκατομ. για το 2017 (πραγματικές).
Για τα έτη 2020 και 2021 προϋπολογίζονται σε €840,55 εκατομ. και €928,52 εκατομ., αντίστοιχα.
- η. **Οι δαπάνες για μεταβιβάσεις για το 2019** προϋπολογίζονται σε €2.053,17 εκατομ. έναντι €1.993,54 εκατομ. για το 2018 (προϋπολογισθείσες) και €2.023,66 εκατομ. για το 2017 (πραγματικές).
Για τα έτη 2020 και 2021 προϋπολογίζονται σε €2.043,16 εκατομ. και €2.042,15 εκατομ., αντίστοιχα.
Στις εν λόγω δαπάνες περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και **οι δαπάνες για κοινωνικές παροχές**, οι οποίες για το 2019 προϋπολογίζονται συνολικά σε €966,152 εκατομ. έναντι €897,9 εκατομ. για το 2018 (προϋπολογισθείσες) και €900,58 εκατομ. (πραγματικές) για το 2017.
Για τα έτη 2020 και 2021 προϋπολογίζονται σε €959,28 εκατομ. και €959,35 εκατομ., αντίστοιχα.
- θ. **Οι δαπάνες για έργα υπό κατασκευή για το 2019** προϋπολογίζονται σε €266,62 εκατομ. έναντι €259,9 εκατομ. για το 2018 (προϋπολογισθείσες) και €182,56 εκατομ. για το 2017 (πραγματικές).
Για τα έτη 2020 και 2021 προϋπολογίζονται σε €280,5 εκατομ. και €265,57 εκατομ., αντίστοιχα.
- ι. **Οι δαπάνες για δάνεια για το 2019** (έκδοση δανείων, αποπληρωμές δανείων εξωτερικού και εσωτερικού, συνεισφορά στα εξοφλητικά αποθέματα) προϋπολογίζονται σε €2.198,06 εκατομ., έναντι €991,45 εκατομ. για το 2018 (προϋπολογισθείσες) και €1.911,52 εκατομ. (πραγματικές) για το 2017.

¹² Κρατικός προϋπολογισμός 2019, σελ.51.

Για τα έτη 2020 και 2021 προϋπολογίζονται σε €2.380,92 εκατομ. και €1.915,58 εκατομ., αντίστοιχα.

- ια. **Η κατάσταση μόνιμων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία** που προβλέπονται στον προϋπολογισμό για το 2019 σε σύγκριση με το 2018, σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν μέχρι τον Οκτώβριο του 2018, έχουν ως ακολούθως:

Συνοπτική Κατάσταση	2019	2018
Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας	150	145
Δημόσια Υπηρεσία	15.160	14.941
Δικαστική Υπηρεσία	361	315
Άμυνα	3.223	4.513
Εσωτερική Ασφάλεια	5.630	5.631
Παιδεία	12.320	12.306
Σύνολο	36.844	37.851

Σημειώνεται ότι, στον προϋπολογισμό του 2019 προβλέπεται:

- Η δημιουργία έξι (6) θέσεων αξιωματούχων, που αφορούν στις θέσεις Υφυπουργού Τουρισμού, Επιτρόπου Εποπτείας Υγείας, Επικεφαλής Επιστήμονα, Διευθυντή Γραφείου Τύπου, Αναπληρωτή Κυβερνητικού Εκπροσώπου και Επιτρόπου Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και η κατάργηση μίας (1) θέσης Μέλους στο Εφοριακό Συμβούλιο.
- Η δημιουργία συνολικά εκατόν ογδόντα (180) νέων μόνιμων θέσεων, οι οποίες αφορούν, μεταξύ άλλων, μία θέση γενικού διευθυντή, σαράντα έξι (46) θέσεις στη Δικαστική Υπηρεσία, τριάντα (30) θέσεις στη Νομική Υπηρεσία, τέσσερις (4) θέσεις στο Γραφείο Επιτρόπου Νομοθεσίας και Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, τέσσερις (4) θέσεις στο Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως, τέσσερις (4) θέσεις στο Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, πέντε (5) θέσεις στην Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, επτά θέσεις στο Υφυπουργείο Ναυτιλίας.
- Η κατάργηση εκατό τριάντα εννιά (139) θέσεων στη δημόσια υπηρεσία.
- Περαιτέρω προβλέπεται η στελέχωση του Υφυπουργείου Τουρισμού, με 239 υφιστάμενες θέσεις.

2. Παρατηρήσεις και Σχόλια

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις του Υπουργού Οικονομικών, όπως και της Διοικήτου της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, διαπιστώνει τα ακόλουθα:

- (α) **Σε σχέση με τη δημοσιονομική κατάσταση, την ευρύτερη οικονομική κατάσταση της Κύπρου, όπως και το πλαίσιο επί του οποίου έχει βασιστεί η κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού του 2019 –**

- Η κυπριακή οικονομία διατηρεί θετικό ρυθμό ανάπτυξης και κατά το 2018.
- Η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Κύπρου από διεθνείς οίκους σε επενδυτική βαθμίδα, η βελτίωση που σημειώνουν οι δημοσιονομικοί δείκτες, καθώς και οι κοινωνικοί δείκτες, σημειώνονται ως θετικές εξελίξεις για την πορεία της κυπριακής οικονομίας.
- Παρά το γεγονός ότι το δημόσιο χρέος κρίνεται βιώσιμο σε όλα τα σενάρια ευαισθησίας, επισημαίνεται η αύξησή του κατά το 2018 η οποία, σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, οφείλεται στην ολοκλήρωση της συναλλαγής πώλησης μέρους των περιουσιακών στοιχείων της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, ενώ παράλληλα τονίζεται η ανάγκη συνέχισης της προσπάθειας μείωσής του σε επίπεδα που δεν ξεπερνούν το 100% του ΑΕΠ.

- Με βάση τα κατατεθέντα από τον Υπουργό Οικονομικών στοιχεία, η δημοσιονομική κατάσταση για τα έτη 2017, 2018 και οι προβλέψεις για το 2019 συνοψίζονται ως ακολούθως:

	2017	2018 (εκτιμ)	2019 (προβλ)
ΑΕΠ (τρέχουσες τιμές)	€19.571 εκ.	€20.760,9 εκ.	€21.808,4 εκ.
Ρυθμός Ανάπτυξης	4,2%	4%	3,8%
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο (%ΑΕΠ)	€344,2 εκ 1,8%	€598,7 εκ 2,9%	€640 εκ 3,1%
Δημόσιο Χρέος (%ΑΕΠ)	€18.700 εκ 95,7%	€21.630 εκ 104,2%	€21.200 εκ 97,2%
Πληθωρισμός (ΕνΔΤΚ)	-2%	1%	1,2%
Ανεργία	11,1%	8,5%	7%

- Υπό το φως των πιο πάνω, συμπεραίνονται τα ακόλουθα:
  - Το ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές παρουσιάζει ανοδική τάση αντικατοπτρίζοντας τη σταδιακή αναπτυξιακή πορεία της κυπριακής οικονομίας.
  - Ο ρυθμός ανάπτυξης για το 2018, είναι μικρότερος σε σχέση με τον ρυθμό ανάπτυξης για το 2017, ωστόσο διατηρείται θετικός υπερβαίνοντας σημαντικά τον μέσο όρο ρυθμού ανάπτυξης της ευρωπαϊκής οικονομίας, ο οποίος με βάση τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναμένεται να περιοριστεί στο 2,2% του ΑΕΠ και αναμένεται να διατηρηθεί στα ίδια περίπου επίπεδα για το έτος 2019.
  - Το δημοσιονομικό ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης καταγράφει θετικό πρόσημο και για το έτος 2018, ενώ προβλέπεται περαιτέρω βελτίωσή του το 2019.
  - Το δημόσιο χρέος για το 2018 αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά, παρά τις αρχικές προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών για περιορισμό του σε ποσοστό μικρότερο του 100%. Για τα έτη 2019-2021 προβλέπεται επαναφορά του δημόσιου χρέους σε πτωτική πορεία, τόσο ως ποσοστό του ΑΕΠ όσο και σε απόλυτους όρους.
  - Ο πληθωρισμός αναμένεται, μετά τις αποπληθωριστικές πιέσεις που παρουσίασε για πέντε συνεχή έτη, να καταγράψει θετικό πρόσημο κατά το 2018. Για την τριετία 2019-2021 προβλέπεται σταδιακή αύξησή του, οι οποία υποδηλώνει την προοπτική μεγέθυνσης της οικονομίας.
  - Η ανεργία αναμένεται να μειωθεί σημαντικά το 2018 σε σύγκριση με το 2017, ενώ αναμένεται περαιτέρω μείωση το 2019. Παρά τη μείωσή της, η ανεργία εξακολουθεί να αποκλίνει από το επίπεδο ανεργίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο με βάση τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναμένεται να μειωθεί στο 6,9%. Παρατηρείται επίσης πτωτική τάση η οποία αναμένεται για το 2019 να προσεγγίσει το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, για το τρίτο τρίμηνο του 2018 ο αριθμός των ανέργων στην Κύπρο μειώθηκε στις 34.728 άτομα, σε σύγκριση με 42.720 άτομα για το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017, ενώ η απασχόληση αυξήθηκε στις 407.728 κατά το τρίτο τρίμηνο του 2018, σε σύγκριση με 386.408 άτομα κατά το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017.

Με βάση τα ίδια στοιχεία, η μακροπρόθεσμη ανεργία (ως ποσοστό στο εργατικό δυναμικό) για το τρίτο τρίμηνο του 2018 μειώθηκε στο 2,5%, σε σύγκριση με 4,3% για το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017, ενώ η ανεργία στους νέους κατ' αναλογία πληθυσμού (ηλικίες 15-24) για το τρίτο τρίμηνο του 2018 μειώθηκε στο 6,8%, έναντι 9,1% για την αντίστοιχη περίοδο του 2017.

Συναφώς, στη βάση των πιο πάνω στοιχείων επιβεβαιώνεται η θέση του Υπουργού Οικονομικών για τη βελτίωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας, ωστόσο επιβάλλεται η συνέχιση της προσπάθειας για περαιτέρω βελτίωση των δεικτών που

σχετίζονται με την αγορά εργασίας, ώστε να προσεγγίσει τις επιδόσεις της ευρωπαϊκής οικονομίας.

- Περαιτέρω, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία αναφορικά με τους κοινωνικούς δείκτες καταγράφεται:
  - μείωση στο ποσοστό κινδύνου φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού στο 25,2% για το 2017, σε σύγκριση με 27,7% το 2016,
  - βελτίωση του συντελεστή Gini ο οποίος μειώθηκε στο 30,8 για το 2017 σε σχέση με 32,1 για το 2016,
  - βελτίωση του δείκτη κατανομής του εισοδήματος S80/S20, ο οποίος μειώθηκε στο 4,6 το 2017 σε σχέση με 4,9 το 2016,

Η βελτίωση που παρουσιάζουν οι εν λόγω δείκτες, αναγνωρίζονται ως θετικές εξελίξεις ως προς την ευημερία των πολιτών. Ωστόσο, επισημαίνεται η ανάγκη λήψης μέτρων για περαιτέρω βελτίωσή τους, ώστε να ανέλθουν στα αντίστοιχα επίπεδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

- ανεξαρτήτως των θετικών εξελίξεων, η κυβέρνηση καλείται για ακόμα μία χρονιά να αντιμετωπίσει προκλήσεις που αφορούν μεταξύ άλλων στην περαιτέρω μείωση της ανεργίας και των ΜΕΧ, τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους και της μακροοικονομικής και δημοσιονομικής σταθερότητας, καθώς και της βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου των πολιτών.

(β) Σε σχέση με επιμέρους πρόνοιες του κρατικού προϋπολογισμού του 2019 με βάση τα κατατεθέντα στοιχεία διαπιστώνεται-

- αύξηση των συνολικών προϋπολογιζόμενων δαπανών και των συνολικών προϋπολογιζόμενων εσόδων,
- αύξηση των συνολικών προϋπολογιζόμενων δαπανών (εξαιρουμένων των χρηματοοικονομικών ροών) για το 2019 κατά 4,6% σε σχέση με το 2018, καθώς και των πρωτογενών δαπανών κατά 3,5%, η οποία σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών επιτρέπει την υλοποίηση σημαντικών έργων και προγραμμάτων,
- αύξηση κατά 5% των δαπανών προσωπικού (κεντρική κυβέρνηση), η οποία με βάση τα κατατεθέντα στοιχεία θα προκύψει λόγω της καταβολής της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής και των προσαυξήσεων,
- οριακή αύξηση των κεφαλαιουχικών δαπανών (συγχρηματοδοτούμενα έργα και σχέδια, πάγια/επενδύσεις, έργα υπό κατασκευή) κατά 0,3% για το 2019 σε σύγκριση με το 2018,
- αύξηση των κοινωνικών παροχών για το 2019 κατά 7,6% οι οποίες προϋπολογίζονται στα €966,15 εκατομ. σε σύγκριση με €897,9 εκατομ. για το 2018,
- αύξηση στην αποπληρωμή δανείων εξωτερικού κατά 31,7%, οι οποίες προϋπολογίζονται για το 2019 στα €912,98 εκατομ. σε σύγκριση με €693,31 εκατομ. για το 2018 και στην αποπληρωμή δανείων εσωτερικού κατά 467% οι οποίες προϋπολογίζονται για το 2019 στα €1.213,48 εκατομ. σε σύγκριση με €214,03 εκατομ. για το 2018, γεγονός το οποίο στηρίζει τις προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών για ουσιαστική μείωση του δημόσιου χρέους από το 2019 και εντεύθεν,
- μικρή αύξηση των προϋπολογιζόμενων εσόδων (εξαιρουμένων χρηματοοικονομικών ροών) κατά 2,13%, τα οποία προϋπολογίζονται για το 2019 στα €6.668 εκατομ. σε σύγκριση με τα αναθεωρημένα έσοδα ύψους €6.529 εκατομ για το 2018.

(γ) Σε σχέση με τη γενικότερη πορεία της οικονομίας και τον κρατικό προϋπολογισμό για το 2019, εκ μέρους των μελών της επιτροπής εκφράστηκαν γενικότερες απόψεις, οι οποίες συνοψίζονται ως ακολούθως:

- **Από την πλειοψηφία των μελών της επιτροπής,** αναγνωρίζεται η βελτίωση που παρουσιάζει η κυπριακή οικονομία για το 2018 και η θετική μεσοπρόθεσμη προοπτική της.
- **Περαιτέρω, από μέλη της επιτροπής** επισημαίνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:
  - Η ανισομερής κατανομή αφενός του βάρους που επωμίστηκαν οι πολίτες για την επίτευξη της ανάπτυξης της οικονομίας και των δημοσιονομικών πλεονασμάτων και αφετέρου του οφέλους που προκύπτει από την ανάπτυξη.

- Η διατήρηση εκ μέρους της κυβέρνησης ενός οικονομικού μοντέλου, βασιζόμενο σε ευάλωτους οικονομικούς τομείς. Το εν λόγω μοντέλο χρήζει αναθεώρησης, ώστε να ενισχυθούν και να αναπτυχθούν νέοι βιώσιμοι παραγωγικοί τομείς που μπορούν να συμβάλουν στην περαιτέρω ανάπτυξη της οικονομίας,
- η ανάγκη ενίσχυσης των πολιτικών του κράτους για τη στήριξη της ευημερίας των πολιτών και τη διασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσής τους, καθώς και την περαιτέρω στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων,
- η ανάγκη προώθησης αναπτυξιακών έργων ανταποδοτικού χαρακτήρα, καθώς και έργων που συμβάλλουν στην κυκλική οικονομία και στην πράσινη ανάπτυξη,
- οι αποκλίσεις που παρατηρούνται στα επίπεδα των κοινωνικών δεικτών για την Κύπρο σε σχέση με τα αντίστοιχα επίπεδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- ο μεγάλος αριθμός κυβερνητικών τροποποιήσεων που έχουν κατατεθεί μετά την επίσημη κατάθεση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2019, χωρίς να παρέχονται στην επιτροπή επαρκή χρονικά περιθώρια για ενδελεχή εξέτασή τους, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη για καλύτερο προγραμματισμό εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας, καθώς και την ανάγκη για μελλοντική αποφυγή αυτής της πρακτικής.

Η επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα έχουν κατατεθεί ενώπιόν της καταλήγει στα ακόλουθα:

- Η κυπριακή οικονομία, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών, συνεχίζει να μεγεθύνεται. Παράλληλα οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές προβλέπονται να είναι θετικές.
- Η μακροοικονομική σταθερότητα, η βιώσιμη ανάπτυξη, ο περιορισμός του δημόσιου χρέους σε βιώσιμα επίπεδα και η ευημερία των πολιτών πρέπει να αποτελούν κύριες προτεραιότητες πολιτικής της κυβέρνησης.
- Η ανάπτυξη νέων οικονομικών τομέων, η συνέχιση της προσπάθειας για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στη σωστή βάση και η ορθολογική και ουσιαστική αποκλιμάκωση των ΜΕΧ θα συμβάλουν στην περαιτέρω ανάπτυξη της οικονομίας τόσο μεσοπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα.
- Οι ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες επηρεασμού της κυπριακής οικονομίας πρέπει να συνεχίσουν να καταγράφονται και να παρακολουθούνται από την κυβέρνηση, καθώς και να προβλεφθούν δράσεις και μέτρα για μετριασμό ενδεχόμενων επιπτώσεών τους.

3. Εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Υπό το φως των πιο πάνω εκφρασθεισών θέσεων, η επιτροπή με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό στην ολομέλεια του σώματος, έχοντας ενσωματωθεί σε αυτόν οι προτεινόμενες από την κυβέρνηση τροποποιήσεις, κατόπιν απόφασης της επιτροπής η οποία λήφθηκε στη συνεδρία της ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2018, για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης σε σχέση με την έγκριση ή απόρριψη αυτού.

Ταυτόχρονα, επιφυλάσσει το δικαίωμα των μελών της, καθώς και των υπόλοιπων βουλευτών για την υποβολή τροπολογιών στο στάδιο της κατά Κεφάλαιο και ομάδα/υποομάδα δαπανών ψήφισής του σε νόμο.

Σημειώνεται ότι οι τελικές θέσεις όλων των κοινοβουλευτικών πλευρών αναμένεται να διατυπωθούν κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού στην ολομέλεια του σώματος, ενώ οι επιμέρους παρατηρήσεις των κοινοβουλευτικών πλευρών που εκπροσωπούνται στην επιτροπή, τόσο επί θεμάτων οικονομικής πολιτικής όσο και επί του υπό αναφορά προϋπολογισμού, εκτίθενται αυτούσιες στο Μέρος Β της παρούσας έκθεσης.

Τέλος, η επιτροπή σημειώνει ότι υποβάλλοντας με την παρούσα έκθεσή της τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό στην ολομέλεια του σώματος για συζήτηση, επιφυλάσσεται ως προς τα τελικά του μεγέθη, τα οποία ενδέχεται να διαφοροποιηθούν στη βάση περικοπών ειδικών κονδυλίων όπως και της διαμόρφωσης των συνολικών δαπανών, υπό το φως της έγκρισης ή απόρριψης τροποποιήσεων σ' αυτόν, οι οποίες κατατέθηκαν ή ενδέχεται να κατατεθούν εκ μέρους της κυβέρνησης ή/και βουλευτών.

ΜΕΡΟΣ Β

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΡΑΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ 2019

(Οι θέσεις όλων των κοινοβουλευτικών πλευρών που περιλαμβάνονται στο παρόν Παράρτημα δεν έχουν υποστεί γλωσσική ή άλλη επεξεργασία.)

- A. Παρατηρήσεις της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού
- B. Παρατηρήσεις της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις
- Γ. Παρατηρήσεις της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος
- Δ. Παρατηρήσεις του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ
- Ε. Παρατηρήσεις Συμμαχίας Πολιτών
- ΣΤ. Παρατηρήσεις Αλληλεγγύης
- Z. Παρατηρήσεις του Κινήματος Οικολόγων - Συνεργασία Πολιτών
- Η. Παρατηρήσεις της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου
- A. Παρατηρήσεις της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Η πλέον σημαντική εξέλιξη στον κρατικό προϋπολογισμό για το 2019 είναι η επίτευξη δημοσιονομικού πλεονάσματος για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά. Μέχρι πρότινος, ο όρος «πλεονασματικός προϋπολογισμός» ήταν άγνωστος στα δημόσια οικονομικά της κυβέρνησης. Εδώ και τρία χρόνια όμως, έχει γίνει κανόνας, και ελπίζουμε ότι θα είναι κανόνας και στο μέλλον, διότι η συνετή δημοσιονομική διαχείριση είναι απαραίτητη προϋπόθεση για μια βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη. Άλλωστε είναι και απαίτηση των διεθνών αγορών προκειμένου να συνεχίσουν να δανείζουν το κράτος.

Σύμφωνα με τον προτεινόμενο προϋπολογισμό για το 2019, τα έσοδα αναμένεται να ανέλθουν στα €8.58 δις, καταγράφοντας αύξηση 3.9% σε σχέση με το 2018. Οι δαπάνες αναμένεται να ανέλθουν στα €7.9 δις, καταγράφοντας αύξηση 3.3%. Ως αποτέλεσμα, το δημοσιονομικό πλεόνασμα αναμένεται να ανέλθει στα €670 εκ. ή 3.1% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ). Το δημοσιονομικό πλεόνασμα για το 2018 αναμένεται να ανέλθει στα €598 εκ. (2.9% του ΑΕΠ) ενώ για το 2017 το αντίστοιχο ποσό ήταν €344 εκ. (1.8% του ΑΕΠ).

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά το 2018, τα έσοδα και οι δαπάνες του κράτους σημείωσαν αύξηση κατά 8.1% και 5% αντίστοιχα. Ουσιαστικά, οι δαπάνες του κράτους αυξάνονται κάθε χρόνο και αυτό είναι κάτι που πρέπει να σημειωθεί, διότι τα έσοδα είναι ελαστικά ενώ η πλειοψηφία των δαπανών ανελαστικές. Είναι καλά γνωστό ότι αυτή την περίοδο η οικονομία αναπτύσσεται με ρυθμούς ψηλότερους από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο και ότι αυτοί οι ρυθμοί ανάπτυξης δεν μπορούν να διατηρηθούν σε βάθος χρόνου. Ενδεχόμενη μείωση στα έσοδα του κράτους μπορεί να ανατρέψει το δημοσιονομικό ισοζύγιο και να δημιουργηθούν και πάλι ελλείμματα. Η μείωση των δαπανών δεν είναι εύκολο εγχείρημα διότι ενέχει πολιτικό κόστος και συνήθως οι κυβερνήσεις δεν είναι διατεθειμένες να το αναλάβουν. Για το λόγο αυτό, η κυβέρνηση οφείλει πάντοτε να είναι φειδωλή στις αυξήσεις δαπανών, και να μην υποκύπτει στα συμφέροντα και τα κατεστημένα. Η κυβέρνηση μπορεί να περιορίσει την αύξηση των δαπανών ή ακόμα και να τις μειώσει με διάφορους τρόπους, όπως η προσφορά υπηρεσιών μέσω ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και μείωση της γραφειοκρατίας με την απλοποίηση ελέγχων και διαδικασιών.

Σε συνδυασμό με την ισχυρή οικονομική ανάπτυξη, η οποία αυξάνει το ΑΕΠ, το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του, μειώνεται αισθητά κάθε χρόνο. Αξίζει να σημειωθεί ότι αν το κράτος δεν ήταν αναγκασμένο να αγοράσει τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ) του συνεργατισμού, το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ θα ήταν κάτω από το 80%. Όμως, η αγορά των ΜΕΔ του συνεργατισμού, ως επένδυση, αναμένεται να φέρει σημαντικά έσοδα στο κράτος σε βάθος χρόνου. Ουσιαστικά, η κυβέρνηση πλήρωσε €3,5 δις για να αγοράσει ΜΕΔ ύψους €6,3 δις, με εμπράγματα εξασφαλίσεις ύψους €9.2 δις.

Παρά τη συνετή διαχείριση των δημοσίων οικονομικών, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι το δημόσιο χρέος παραμένει ψηλό και εκτός των ορίων του Συμφώνου Σταθερότητας που δεσμεύει και την Κύπρο. Η κυβέρνηση οφείλει να επικεντρώσει τις προσπάθειες της στη μείωση του δημόσιου χρέους, αποπληρώνοντας μέρος αυτού με το πλεόνασμα που παράγει ο προϋπολογισμός και με την περαιτέρω συγκράτηση των δαπανών. Ας μην λησμονούμε ότι το δημόσιο χρέος είναι χρέος που εμείς δημιουργήσαμε για τη δική μας ευημερία, εις βάρος όμως των παιδιών μας. Αποτελεί χρέος μας έναντι των επόμενων γενεών, να μειώσουμε το δημόσιο χρέος όσο περισσότερο μπορούμε.

Η ανάπτυξη της οικονομίας τα τελευταία χρόνια έχει οδηγήσει το ποσοστό ανεργίας στο 7.5% το 2018, σε σχέση με το 16% το 2013. Η πτώση της ανεργίας ήταν ραγδαία και αντικατοπτρίζει την πολύ καλή δουλειά που κάνει η κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια. Η ανεργία αναμένεται να υποχωρήσει περισσότερο κατά το 2019 αφού η ανάπτυξη αναμένεται να συνεχιστεί, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των μεγάλων διεθνών οίκων αξιολόγησης.

Οι οίκοι αξιολόγησης έχουν αναβαθμίσει την Κυπριακή οικονομία και έχουν κατατάξει πλέον τα ομόλογα της σε επενδυτική βαθμίδα. Η εξέλιξη αυτή είναι εξαιρετικά σημαντική για την μελλοντική πορεία της Κυπριακής οικονομίας, για διάφορους λόγους. Πρώτον το επιτόκιο δανεισμού της Δημοκρατίας μειώθηκε κάτω από το 2% και επιτρέπει στην κυβέρνηση να αναχρηματοδοτεί το δημόσιο χρέος που λήγει κάθε χρόνο. Η εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους (δηλαδή οι τόκοι που πληρώνει η κυβέρνηση κάθε χρόνο) έχει μειωθεί σημαντικά, και αναμένεται να μειωθεί ακόμα περισσότερο. Δεύτερον, οι αναβαθμίσεις των οίκων αξιολόγησης προσδίδουν σταθερότητα και αξιοπιστία στην οικονομία με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι άμεσες ξένες επενδύσεις, οι οποίες με τη σειρά τους δημιουργούν ανάπτυξη και νέες θέσεις εργασίας. Τρίτον, η μείωση του κόστους δανεισμού διαχέεται στο υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα με αποτέλεσμα τα επιτόκια δανεισμού να μειωθούν στα χαμηλότερα ιστορικά τους επίπεδα. Σήμερα, τα στεγαστικά επιτόκια για καινούργια και υφιστάμενα δάνεια είναι κάτω από το 2.5% και τα επιχειρηματικά κάτω από το 3.5%. Τα χαμηλά επιτόκια ενθαρρύνουν νέες επενδύσεις στην οικονομία. Τα χαμηλά επιτόκια μειώνουν τις δόσεις των δανείων, προσφέροντας ανακούφιση σε δεκάδες χιλιάδες δανειολήπτες καθιστώντας παράλληλα τα δάνεια εξυπηρετούμενα.

Οι ισχυροί ρυθμοί ανάπτυξης τα τελευταία τρία χρόνια, έχουν ευεργετικά αποτελέσματα για την κοινωνία. Πέρα από τη μείωση της ανεργίας και την αύξηση στην απασχόληση, οι μισθοί άρχισαν να ανεβαίνουν, καθώς η ζήτηση εργατικού δυναμικού είναι πλέον αισθητή σε όλους τους τομείς της οικονομίας, ιδιαίτερα στους τομείς του τουρισμού, των κατασκευών, του εμπορίου και της γεωργοκτηνοτροφία.

Η επίτευξη δημοσιονομικών πλεονασμάτων επιτρέπει στην κυβέρνηση να υλοποιεί πράγματα που δεν μπορούσε να κάνει προηγουμένως, όπως η διαχείριση των ΜΕΔ και η προστασία της πρώτης κατοικίας. Με έξυπνες κινήσεις, η κυβέρνηση κατάφερε να διασώσει τις καταθέσεις του συνεργατισμού, που ανέρχονταν σε 9.7 δις ευρώ, αγόρασε τα ΜΕΔ του συνεργατισμού και δημιούργησε το σχέδιο «Εστία». Το σχέδιο «Εστία» έχει διπλό στόχο, να προστατεύσει την πρώτη κατοικία και να ενεργοποιήσει τους δανειολήπτες επιδοτώντας τις δόσεις τους τους κάτω από προϋποθέσεις.

Το δημοσιονομικό πλεόνασμα επιτρέπει επίσης την μείωση φορολογιών, την παροχή φορολογικών κινήτρων/ εκπτώσεων, την αύξηση επιδομάτων και γενικότερα την υλοποίηση αναπτυξιακών προγραμμάτων. Αξιοσημείωτη είναι η δυνατότητα που δόθηκε για συμπερίληψη κονδυλίου στον προϋπολογισμό του 2018 ύψους €25εκ. για σταδιακή αποκατάσταση των κουρεμένων καταθετών και των κατόχων αξιογράφων.

Η πολιτεία εισήγαγε προγράμματα κατάρτισης επί πληρωμή, για επαγγέλματα στα οποία οι πτυχιούχοι χρειάζονται ένα χρόνο εξάσκηση για εξασφάλιση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, όπως για παράδειγμα τους δικηγόρους και επαγγέλματα του ΕΤΕΚ, τα οποία μέχρι πρότινος τύγγαναν εκμετάλλευσης από τους εργοδότες οι οποίοι τους εργοδοτούσαν αμισθί.

Στον φετινό προϋπολογισμό περιλαμβάνεται κονδύλι ύψους €248.5εκ. για παροχή Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ), κονδύλι το οποίο είναι αυξημένο κατά €10,5εκ από τον περσινό προϋπολογισμό. Αύξηση της τάξεως των €6,1εκ παρουσιάζει επίσης το κονδύλι κοινωνικών παροχών σε άτομα με αναπηρίες με συνολικό προϋπολογισμό €34εκ. σε σύγκριση με €28.5εκ του 2018.

Γίνονται προσπάθειες για ορθή εργασιακή απασχόληση των ληπτών γιατί σκοπός δεν είναι να έχουμε αδρανείς επιδοτούμενους πολίτες, αλλά να μειωθούν οι λήπτες όσο το δυνατό περισσότερο. Σήμερα έχουμε 25.000 λήπτες ΕΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των χαμηλοσυνταξιούχων, των αναπήρων, των παιδιών με αναπηρία και των χαμηλόμισθων.

Επανάληθε μερικώς το επίδομα μάνας (κονδύλι ύψους €3,8εκ.), θεσμοθετήθηκε το επίδομα πατρότητας, δημιουργήθηκε το σχέδιο «προϊκα του μωρού» του οποίου επωφελήθηκαν περίπου 500 οικογένειες το 2018. Θεσμοθετήθηκε επίσης το επίδομα αγωνισθέντων και αιχμαλώτων του 1974 με δαπάνη ύψους €7.1εκ. Προωθήθηκε η σύνταξη χηρείας για τις γυναίκες και γίνονται έρευνες για εφαρμογή ενιαίου κατώτατου μισθού.

Όσον αφορά τον τομέα της υγείας, βρισκόμαστε στην πορεία υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ μετά από την ομόφωνη ψήφιση των τριών μεταρρυθμιστικών νομοσχεδίων τον Ιούνιο του 2017 και η αυτονόμηση των κρατικών νοσηλευτηρίων υλοποιείται στα χρονικά πλαίσια που έχουν τεθεί. Ο φετινός προϋπολογισμός είναι ο υψηλότερος που έχει καταθέσει το υπουργείο υγείας από το 2012.

Χαιρετίζουμε τη λήψη βραχυπρόθεσμων μέτρων ως προς την απάμβλυνση των καθημερινών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς. Ένα από αυτά είναι η εφαρμογή της διαδικασίας του «κουπονιού» συμπληρωμής η οποία προσφέρεται σε δώδεκα κατηγορίες υπηρεσιών υγείας για την αντιμετώπιση των μακρών λιστών αναμονής. Το υπουργείο υγείας έχει εξασφαλίσει μειωμένα κόστη για την πλειονότητα των υπηρεσιών υγείας που παραπέμπονται στον ιδιωτικό τομέα – π.χ. μείωση περίπου 30% στο κόστος που αφορά το σύνολο των καρδιοχειρουργικών επεμβάσεων και συναφών υπηρεσιών υγείας.

Πέραν αυτού, επιτεύχθηκε μείωση του κόστους για την άμεση αντιμετώπιση πολύ σοβαρών επειγόντων περιστατικών, που δεν μπορούσαν να αντιμετωπιστούν από την Κυπριακή Δημοκρατία, με το σχέδιο αποστολής ασθενών στο εξωτερικό. Από τη σύγκριση των δαπανών των προηγούμενων ετών, 2010 – 2017, ενώ αυξήθηκε ο αριθμός των επιδοτούμενων ασθενών, έχει μειωθεί σημαντικά η δαπάνη ανά ασθενή. Συγκεκριμένα, το 2015 ο μέσος όρος δαπάνης ανά ασθενή στο εσωτερικό ήταν περίπου €9.500, το 2017 μειώθηκε περίπου στις €4.700. Αντίστοιχη μείωση παρουσιάζεται και στον μέσο όρο δαπάνης ανά ασθενή στο εξωτερικό.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το επίπεδο υγείας του πληθυσμού στη χώρα μας εξακολουθεί να είναι αρκετά ψηλό και να συγκρίνεται ευνοϊκά με τα αντίστοιχα άλλων αναπτυγμένων χωρών. Βεβαίως, αποτελεί καθολική εκτίμηση το γεγονός ότι, με την επικείμενη μεταρρύθμιση του συστήματος υγείας της Κύπρου, οι πόροι θα ανακατανεμηθούν προς όφελος της υγείας και του πληθυσμού.

Πρωθούνται μέσω του υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως σημαντικά αναπτυξιακά/ μεταρρυθμιστικά έργα τα οποία ενδυναμώνουν το αίσθημα ασφάλειας και εμπιστοσύνης καθώς και της απονομής δικαιοσύνης, με την ίδρυση νέων δικαστηρίων (Δευτεροβάθμιο, Εμπορικό και Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας) και την αναβάθμιση των υφιστάμενων δικαστηρίων ενισχύοντάς τα με δικαστικό προσωπικό. Έγιναν και γίνονται κτιριακές αναβαθμίσεις καθώς και ανεγέρσεις νέων κτιρίων που θα στεγάσουν τα επαρχιακά δικαστήρια Πάφου, Αμμοχώστου και Λευκωσίας.

Πρωθείται ταυτόχρονα η Ηλεκτρονική δικαιοσύνη (e-justice) η οποία συνεπάγεται με επιτάχυνση των διαδικασιών, μείωση του διοικητικού κόστους και καλύτερη και γρηγορότερη εξυπηρέτηση του κοινού.

Αξιοσημείωτη είναι και η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και η ταυτόχρονη ενίσχυση των Δήμων και Κοινοτήτων μέσα από την προώθηση έργων ύψους €605εκ. στην επόμενη τριετία καθώς και η ενίσχυση των κονδυλίων (συνολικό κονδύλι ύψους €63εκ) που αφορούν τις παροχές για στήριξη των προσφύγων. Επετεύχθη η αύξηση του επιδόματος ενοικίου για τους πρόσφυγες

Το υπουργείο εξωτερικών βασίζεται σε τρεις βασικούς πυλώνες πολιτικής που αφορούν την αναβάθμιση των σχέσεων της Κύπρου με την μέση ανατολή μέσω της σύστασης μόνιμης γραμματείας 3μερούς σχεδιασμού, την ανατροπή της εικόνας της Κύπρου σε Ευρωπαϊκό επίπεδο που αφορά μόνο το κυπριακό και την δημιουργία σχέσεων με χώρες της ανατολής.

Πλέον συμβάλλουν όλοι οι τομείς της οικονομίας στην ανάπτυξη, όπως η πανεπιστημιακή εκπαίδευση η οποία παρουσιάζει άνοδο τα τελευταία χρόνια και πλησιάζει το ποσοστό συμβολής της Ναυτιλίας που ανέρχεται στο 7% του ΑΕΠ.

Συμπερασματικά λοιπόν διαφαίνεται ότι υπάρχει συνέπεια λόγων και έργων. Με την ίδια σοβαρότητα χρειάζεται να συνεχίσουμε για να θωρακίσουμε περαιτέρω την οικονομία και να μπορέσουμε μέσα από συνετές πολιτικές να δώσουμε ακόμα περισσότερα στην κοινωνία.

B. Παρατηρήσεις της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κατά τη συζήτηση του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2019 σημειώνει τα πιο κάτω:

1. Η Κυπριακή οικονομία βρίσκεται σε περίοδο ανάκαμψης του συνολικού παραγόμενου προϊόντος (ΑΕΠ), ωστόσο τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας δεν επιμερίζονται προς όφελος του συνόλου της κοινωνίας.
2. Η ανισότητα μεταξύ πλούσιων και φτωχών μετά τη διεύρυνση της τα προηγούμενα χρόνια συντηρείται στα ίδια επίπεδα αφενός λόγω των οικονομικών πολιτικών που ακολουθήθηκαν, αφετέρου λόγω του αναπτυξιακού μοντέλου που υιοθετεί η Κυβέρνηση Αναστασιάδη – Συναγερμού ώστε να δημιουργήσει νέες πηγές εισοδήματος και κερδοφορίας.
3. Το αναπτυξιακό μοντέλο της οικονομίας στρέφεται ολοένα και περισσότερο σε επενδύσεις και δράσεις βραχυπρόθεσμου ορίζοντα (διαβατήρια, ανάπτυξη «πολυτελών κατοικιών», φτηνό τουρισμό). Αυτό το γεγονός αυξάνει την εξάρτηση από το εξωτερικό περιβάλλον και τις διεθνείς εξελίξεις, αφού ο τομέας των υπηρεσιών εξαρτάται από τις οικονομικές εξελίξεις στις οικονομίες των βασικών μας εμπορικών εταίρων. Ως εκ τούτου, το οικονομικό μοντέλο της χώρας είναι ακόμα πιο ευάλωτο. Την ίδια ώρα αυτή η ανάπτυξη δημιουργεί φαινόμενα φούσκας.
4. Σε σχέση με τους εργαζομένους, η αύξηση της παραγωγής μείωσε τον αριθμό των ανέργων, ωστόσο κατά τη διάρκεια της προσαρμογής επήλθε επιδείνωση των συνθηκών απασχόλησης και αντικατάσταση μόνιμων θέσεων εργασίας από ευέλικτες μορφές απασχόλησης, πλείστες εκ των οποίων δεν είναι ρυθμισμένες και είναι χωρίς προστασία και δικαιώματα.
5. Σε σχέση με τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό η ραγδαία αύξηση της περιόδου είναι το αποτέλεσμα της μείωσης του συνολικού εισοδήματος για τους εργαζόμενους και της

υποβάθμισης των πολιτικών στήριξης της μέριμνας και της κοινωνικής προστασίας από το Κράτος.

6. Οι αντιλαϊκές κοινωνικό-οικονομικές πολιτικές της κυβέρνησης θα ενταθούν μέσω της προώθησης των ούτω καλούμενων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Η νέα φάση του οικονομικού κύκλου μετά το 2016, επιδιώκει τη θεμελίωση νέων θεσμικών – διαρθρωτικών αλλαγών, που δεν κατέστη εφικτό να επιβληθούν την περίοδο του μνημονίου, με στόχο την αποδυνάμωση των εργαζομένων και την ενίσχυση των προοπτικών κερδοφορίας του κεφαλαίου.
7. Σε σχέση με τον κρατικό προϋπολογισμό και τα δημόσια οικονομικά αν και υπάρχουν σημαντικά πλεονάσματα, οι δημόσιες δαπάνες παραμένουν σχετικά αναλλοίωτες με αποτέλεσμα σημαντικά προβλήματα να μην έχουν επιλυθεί.
8. Η Κύπρος είναι η τελευταία χώρα σε δαπάνες υγείας και κοινωνικής προστασίας ενώ η υλοποίηση του αναπτυξιακού προϋπολογισμού παραμένει ασθενική. Την ίδια ώρα, οι αποφάσεις της Κυβέρνησης για την ΣΚΤ έχουν φορτώσει το βάρος στην κοινωνία.
9. Το ιδιωτικό χρέος στην Κύπρο είναι από τα πιο ψηλά παγκοσμίως και μείωση του καθίσταται πολύ δύσκολη εξαιτίας του γεγονότος ότι ένα σημαντικό μέρος των εισοδημάτων των νοικοκυριών δαπανάται για ανάγκες παιδείας και υγείας, οι οποίες έγιναν πιο πιεστικές λόγω της περιστολής του κοινωνικού κράτους.
10. Επιπλέον, η αντίληψη της Κυβέρνησης για την ανάπτυξη συνεχίζει να έχει στο επίκεντρο του την ιδιωτικοποίηση των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών και το ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου.
11. Στην πλευρά των εσόδων, η φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης εξυπηρετεί τα μεγάλα συμφέροντα και παραγνωρίζει το ευρύτερο όφελος της κοινωνίας.
12. Ταυτόχρονα, καταγράφεται η αύξηση της εξάρτησης από την έμμεση φορολογία και μειώνεται το βάρος από την άμεση φορολογία που έχει κοινωνικά πιο δίκαιο χαρακτήρα.
13. Επίσης η φοροδιαφυγή παραμένει σε υψηλά επίπεδα χωρίς να γίνονται ουσιαστικά βήματα καταπολέμησης της με αποτέλεσμα το Κράτος να έχει απώλεια εσόδων που θα μπορούσαν να επενδυθούν στην πραγματική οικονομία.
14. Ένα από τα πιο μεγάλα προβλήματα της Κυπριακής οικονομίας αποτελούν τα Μη – Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ). Η Κυβέρνηση αντί να αντιμετωπίσει έγκαιρα και σφαιρικά το πρόβλημα, αρκέστηκε απλά να διευκολύνει τις τράπεζες για να πωλούν πακέτα δανείων και να προχωρούν σε διαδικασίες εκποίησης κύριας κατοικίας ή/και μικρής επαγγελματικής στέγης, Επομένως, η Κυβέρνηση σταδιακά ξεφορτώνει το πρόβλημα από τις τράπεζες και το φορτώνει στους δανειολήπτες και την κοινωνία ευρύτερα. Δανειολήπτες, οι οποίοι εξαιτίας της οικονομικής κρίσης και της μείωσης των εισοδημάτων των νοικοκυριών δεν μπορούν να εξυπηρετούν τα δάνεια τους. Το «Σχέδιο Εστία» που έχει εξαγγελθεί από την Κυβέρνηση δεν καλύπτει αυτή τη μεγάλη κατηγορία των δανειοληπτών, οι οποίοι μένουν απροστάτευτοι και εκτεθειμένοι.
15. Το πρόβλημα με την στέγαση γίνεται ακόμα πιο οξύ, αφού η Κυβέρνηση δεν έχει διαμορφώσει κανένα πρόγραμμα για να βοηθήσει τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και δεν έχει προωθήσει κανένα πρόγραμμα κοινωνικής στέγασης ή προγράμματα που να καλύπτουν συγκεκριμένα τα νέα ζευγάρια, τις φτωχές οικογένειες και τον προσφυγικό κόσμο.

Γ. Παρατηρήσεις της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος

Η πορεία της Οικονομίας βρίσκεται σε τροχιά ανάκαμψης και οι περισσότεροι δείκτες παρουσιάζουν σημεία βελτίωσης χωρίς όμως να θεωρούμε ότι υπάρχει αντιπροσωπευτικός αντίκτυπος στην πραγματική οικονομία λόγω της απώλειας των εισοδημάτων των μικρομεσαίων νοικοκυριών συνεπεία της οικονομικής καταστροφής του 2013.

Θεωρούμε σημαντική αλλά και ουσιαστική την συμβολή του Κυπριακού Λαού ο οποίος με πολλές θυσίες συνέβαλε καταλυτικά στην αναστροφή της κάκιστης εικόνας της οικονομίας της Κύπρου. Ακόμα θεωρούμε ότι το Δημοκρατικό Κόμμα, με την υπεύθυνη στάση που έχει τηρήσει όλα αυτά τα χρόνια, έχει συμβάλει στην βελτίωση της οικονομίας.

Όμως στην πραγματικότητα δεν είναι όλα ρόδινα. Ο δείκτης ορίου φτώχειας για τα κυπριακά νοικοκυριά ανέρχεται στο πολύ υψηλό ποσοστό της τάξης του 25,2% όπου είναι εμφανές ότι τα κυπριακά νοικοκυριά έχουν σοβαρές υλικές στερήσεις. Η Κύπρος κατατάσσεται ανάμεσα στις πέντε ευρωπαϊκές χώρες με τη μεγαλύτερη φτωχοποίηση πληθυσμού καθώς πάνω από 200 χιλ. άνθρωποι βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Παράλληλα η Κύπρος βρίσκεται σχεδόν τρεις ποσοστιαίες μονάδες αυξημένο όριο φτώχειας σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου το 2017 το εισοδηματικό όριο της φτώχειας ορίστηκε για:

- Ένα άτομο στις 8,698 χιλιάδες ευρώ ετησίως. (Μηνιαία το εν λόγω άτομο λαμβάνει 669 περίπου ευρώ)
- Νοικοκυριά με δύο ενήλικες και δυο εξαρτώμενα παιδιά στις : 18,266 χιλιάδες ευρώ ετησίως. (Μηνιαία μια οικογένεια σε αυτήν την κατηγορία λαμβάνει 1,405 περίπου ευρώ)

Σημαντική απόκλιση παρουσιάζει και ο συντελεστής Gini, ο οποίος υπολογίστηκε για το 2017 στο 30,8% παρουσιάζοντας μείωση σε σχέση με το 2016 οπότεν είχε φτάσει στο 32,1%. Είναι ξεκάθαρο ότι στα χρόνια της κρίσης, η κατανομή του εισοδήματος παρουσιάζει σημαντική ανισότητα και θα πρέπει να χαραχτούν πολιτικές για άμεση σμίκρυνση της φαλίδας .

Το Υπουργείο Οικονομικών ως το καθ' ύλην αρμόδιο για την χάραξη και εφαρμογή του προγράμματος της Κυβέρνησης, παρά τα ευνοϊκά δεδομένα που προκύπτουν από τις εκτιμήσεις του, εντούτοις με την ακολουθούμενη πολιτική ,θέτει σημαντικούς τομείς της οικονομίας σε στασιμότητα και δεν φαίνεται να υπάρχει η πολιτική βούληση ώστε να δοθούν κίνητρα και σωστές κατευθυντήριες γραμμές σε τομείς όπως οι Υπηρεσίες, ο Πολυθεματικός Τουρισμός, και το Εξαγωγικό Εμπόριο. Παρά τους θετικούς δείκτες ανάκαμψης η κυπριακή οικονομία είναι ευάλωτη από ενδογενείς και εξωγενείς κινδύνους που είναι δυνατό να εκτροχιάσουν τις δημοσιονομικές εκτιμήσεις της κυβέρνησης.

Ο τομέας των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών βρίσκεται στο στόχαστρο ξένων αξιολογητών οι οποίοι προσπαθούν με κάθε τρόπο να εμποδίσουν κεφάλαια τρίτων χωρών όπως η Ρωσική Ομοσπονδία ,που διαχρονικά πραγματοποιούν επενδύσεις στην κυπριακή οικονομία. Θα πρέπει το κράτος να θωρακίσει το χρηματοοικονομικό τομέα αφού η πιθανή καθήλωση του είναι δυνατό να επιφέρει πλήγμα στην πραγματική οικονομία.

Ο ρυθμός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας για το έτος 2018, με βάση το μακροοικονομικό σενάριο, παραμένει θετικός και αναμένεται να ανέλθει στο 4%¹³ του ΑΕΠ, σε πραγματικούς όρους. Παράλληλα για το 2019 – 2021 ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να κυμανθεί από το 3% μέχρι το 3,8% . Είναι γεγονός ότι οι εκτιμήσεις της κυβέρνησης για τον ρυθμό ανάπτυξης είναι ευοίωνες, παρόλο που οι προβλέψεις θα είναι μειωμένες. Επιπρόσθετα, δεν συνυπολογίζει ότι οι γεωπολιτικές συνθήκες στην περιοχή, είναι ευάλωτες και ειδικότερα όσον αφορά το τουριστικό προϊόν της οικονομίας το οποίο αναμένεται ότι θα εισέλθει σε ένα πιο ανταγωνιστικό περιβάλλον. Κρίνεται επιτακτική ανάγκη όπως το τουριστικό μοντέλο της Κύπρου θα πρέπει να εμπλουτιστεί με νέες μορφές τουριστικών ροών προς την Κύπρο. Η πολιτική των ανοικτών αιθέρων δημιούργησε ανταγωνισμό μεταξύ των ιδιωτικών εταιρειών που είχε ως αποτέλεσμα την μείωση των τιμών και ταυτόχρονα την αύξηση των αεροπορικών δρομολογίων από διαφορετικούς προορισμούς, εντούτοις το κράτος θα πρέπει να είναι σε θέση να ασκεί αποτελεσματική εποπτεία ώστε το ξαφνικό κλείσιμο εταιρειών να μην δημιουργεί κραδασμούς στην οικονομία του τόπου.

- Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες, όπως πάγια, έργα υπό κατασκευή και συγχρηματοδοτούμενα έργα αναμένεται να αυξηθούν οριακά το 2019 κατά 0,5% και να φθάσουν στα 611 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με 609 εκατ. ευρώ το 2018, το ποσοστό υλοποίησης των δαπανών είναι πολύ χαμηλό αφού υπολογίζεται κοντά στο 36%.

Το ποσοστό υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών διαμορφώθηκε στο 41% το δεκάμηνο του 2018 , παρουσιάζοντας ανεπαίσθητη αύξηση κατά 1% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Σε σχέση με το 2016 έχει μειωθεί κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες.

Σε περιόδους οικονομικής κρίσης, θεωρούμε ότι βασικός στόχος της κυβερνητικής πολιτικής θα έπρεπε να ήταν στην αύξηση των αναπτυξιακών δαπανών και ο υψηλός βαθμός υλοποίησης τους γεγονός που θα είχε θετικό αντίκτυπο στην πραγματική οικονομία.

Η πρόβλεψη για το Δημόσιο Χρέος για το έτος 2019 έχει διαφοροποιηθεί λόγω των εξελίξεων στην Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα. Η νέα εκτίμηση ε είναι ότι θα βρίσκεται κοντά στο 104% και θεωρούμε ότι είναι αρκετά υψηλό παρά τις ευοίωνες οικονομικές προβλέψεις των επιμέρους δεικτών της οικονομίας. Το δεδομένο αυτό επηρεάζει άμεσα την Πιστοληπτική Ικανότητα της Κυπριακής οικονομίας, με αρνητικό αντίκτυπο στην πρόσβαση σε φτηνό δανεισμό. Η ατομία της κυβέρνησης και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου να εγκύψει στο μεγάλο πρόβλημα των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, οδήγησε το Δημόσιο Χρέος στα επίπεδα του 2015 όπου η Κύπρος βρισκόταν σε περίοδο δημοσιονομικής προσαρμογής.

Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια:

Παράλληλα οφείλουμε να επισημάνουμε για πολλοστή φορά, ότι υψηλός αριθμός των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων είναι ανασταλτικός παράγοντας για την ανάκαμψη ολόκληρου του φάσματος της Οικονομίας.

Ο τραπεζικός τομέας εξακολουθεί να αντιμετωπίζει έναν από τους ψηλότερους δείκτες στα μη-εξυπηρετούμενα δάνεια στην Ευρώπη ενώ τόσο ο ιδιωτικός τομέας όσο και ο κυβερνητικός διατηρούν μεγάλα χρέη.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα, χαιρετίζουμε την υιοθέτηση της πρότασης μας για την δημιουργία Φορέα Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων έτσι ώστε με την απομόχλευση των κόκκινων δανείων και τα νέα δεδομένα στο τραπεζικό σύστημα θα είναι πιο ευέλικτο με θετικές προοπτικές για την ρευστότητα του.

Παράλληλα είμαστε υποχρεωμένοι να υπογραμμίσουμε ότι εάν αυτός ο Φορέας υλοποιείτο εγκαίρως, τα προηγούμενα χρόνια, τότε πολύ μικρότερες θα ήταν οι ανάγκες σε χρηματοδότηση και πολύ αποτελεσματικότερη θα ήταν η λειτουργία του, σε βαθμό που θα επέτρεπε ενδεχομένως πολύ καλύτερη διαχείριση και αντιμετώπιση των προβλημάτων του Συνεργατισμού και των άλλων τραπεζών, λόγω των ΜΕΔ.

Σχέδιο Εστία

Στόχος του σχεδίου Εστία είναι το κράτος να εισέλθει ενεργά στη διαχείριση των ΜΕΔ με εγγυήσεις της πληρωμής μέρους των δανείων. Κάτι που θα επιτρέψει στους δανειολήπτες – μετά την αναδιάρθρωση- να προχωρήσουν σε εξόφληση των δανείων τους. Το ζήτημα βέβαια είναι ότι το κράτος δεν έχει τη δυνατότητα να εγγυηθεί όλα τα δάνεια.

Σημαντικό μέρος των ΜΕΔ αφορά σε δάνεια πρώτης κατοικίας αφού σύμφωνα με στοιχεία τα κόκκινα δάνεια των νοικοκυριών αντιστοιχούσαν στο 55,8% για το πρώτο εξάμηνο του 2018. Όλες οι πτυχές του Σχεδίου Εστία βρίσκονται υπό επεξεργασία από τους αρμόδιους φορείς και θα πρέπει η υλοποίησή του να ξεκινήσει άμεσα χωρίς χρονοτριβές.

Παράλληλα εκτός από τις θέσεις μας οι οποίες εμβολίασαν το πιο πάνω Σχέδιο, ως Δημοκρατικό Κόμμα προτείνουμε την δημιουργία ενός παράλληλου Σχεδίου το οποίο θα επιβραβεύει τους καλοπληρωτές οι οποίοι για ακόμη μια φορά καλούνται να στηρίξουν τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού που θα ενταχθούν στο Σχέδιο Εστία. Είμαστε έτοιμοι να καταθέσουμε τις προτάσεις μας για την επιβράβευση των καλοπληρωτών.

Σε σχέση με την ολιστική προσέγγιση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, θεωρούμε ότι η ύπαρξη τους έχει ως αποτέλεσμα, σημαντική μερίδα των πολιτών, να αδυνατούν να έχουν πρόσβαση σε δανεισμό και ως εκ τούτου βρίσκονται εκτός της παραγωγικής διαδικασίας που έχει σαν αποτέλεσμα την μείωση της αγοραστικής τους δύναμης.

Πληθωρισμός:

Επισημαίνουμε δε, ότι θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση της προβλεπόμενης αρνητικής τάσης του πληθωρισμού λόγω της μειωμένης ζήτησης, στον βαθμό που είναι επιτρεπτό από την εκτελεστική εξουσία, αφού η παρατεταμένη αποπληθωριστική τάση, θα επιφέρει περεταίρω στρεβλώσεις στην οικονομία. Παρά το γεγονός ότι το διεθνές οικονομικό περιβάλλον προσβλέπει σε ανοδική τάση λόγω του εμπάργκο πετρελαίου από το Ιράν όσον αφορά τον πληθωρισμό, η πιθανή αύξηση του εισαγόμενου πληθωρισμού θα δημιουργήσει σημαντικό πλήγμα στα εγχώρια νοικοκυριά. Οι μειώσεις των μισθών που δέχτηκαν οι εργαζόμενοι σε ολόκληρο σχεδόν το φάσμα της οικονομίας, δεν συνοδεύτηκαν με τις αντίστοιχες αυξήσεις μέχρι σήμερα..

Κρατικός Δανεισμός :

Η Κυβέρνηση θα πρέπει να λάβει υπόψη το ενδεχόμενο εκτροχιασμού των οικονομικών της προβλέψεων, αφού ο επιτοκιακός κίνδυνος δανεισμού από τις διεθνείς αγορές, είναι ασύμφορος μέχρι στιγμής, δεδομένου ότι μεσοπρόθεσμα θα πρέπει να αποπληρώσουμε δάνεια που προκύπτουν από τις μνημονιακές μας υποχρεώσεις όπου δανεισμός ήταν αρκετά πιο χαμηλός.

Ανεργία :

Η ανεργία για το 2018 στο σύνολο των 12 μηνών, εκτιμάται ότι θα βρίσκεται 7,4% , ενώ η ανεργία στους νέους βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο με καθοδική όμως τάση. Σοβαρό πρόβλημα προκύπτει από τους Μακροχρόνια άνεργους αλλά και στις ομάδες πληθυσμού άνω των 50 ετών όπου τα υφιστάμενα κίνητρα/προγράμματα, φαίνεται να μην επιφέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Κρίνουμε όμως θετικό, το γεγονός ότι η ανεργία βρίσκεται σε σταδιακή υποχώρηση, κάτω του 7,5%. Υπάρχουν όμως δομικά προβλήματα που δημιουργήθηκαν μέσα στην κρίση, και θα πρέπει να τύχουν επαναξιολόγησης σε σχέση με την Ανεργία. Παρατηρείται το φαινόμενο, δικαιούχοι του ΕΕΕ να απασχολούνται παράνομα σε διάφορους τομείς , ενισχύοντας την αδήλωτη εργασία.

Τομέας Υγείας :

Παρά τις προσπάθειες του ίδιου του Υπουργού να κατανείμει σωστά με βάση την επιτακτικότητα των αναγκών τις δαπάνες για την Υγεία, εντούτοις ένα τέτοιο εγχείρημα φαντάζει πλέον αδύνατο, ένεκα του γεγονότος ότι το υφιστάμενο σύστημα Υγείας, νοσεί και βρίσκεται στον αναπνευστήρα.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα, θεωρούσαμε ότι η έξοδος από το μνημόνιο, θα έδιδε την δυνατότητα στην Κυβέρνηση να αιμοδοτήσει τον Τομέα της Υγείας που είναι το υπέρτατο αγαθό για όλους τους πολίτες. Με λύπη μας παρατηρούμε, η πενιχρή αύξηση των κονδυλίων, αφορούν κατά το πλείστον, δαπάνες του Κρατικού Μισθολογίου.

Παράλληλα καλούμε την εκτελεστική εξουσία, να διαθέσει απαραίτητα πρόσθετα κονδύλια ώστε το σύστημα Υγείας να αντέξει μέχρι την διαδικασία μετάβασης στο ΓΕΣΥ. Πρέπει να δοθούν κίνητρα στο Ιατρικό και Παραϊατρικό προσωπικό για να αποφευχθούν οι περαιτέρω εκροές προς τον ιδιωτικό τομέα. Με βάση τα δεδομένα που υπάρχουν στα δημόσια νοσηλευτήρια, θεωρούμε εφικτή την μερική αναδιάρθρωση στον τρόπο λειτουργίας τους όπου οι κτιριακές υποδομές μπορούν να αξιοποιηθούν πιο παραγωγικά, εξυπηρετώντας τους πολίτες σε διευρυμένα ωράρια και χωρίς να διαταράσσεται η εργατική ειρήνη των υπαλλήλων.

Επαναβεβαιώνουμε τη θέση μας ότι παραμένουμε δεσμευμένοι να προβούμε σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για υλοποίηση της μεταρρύθμισης στον τομέα της υγείας με την εισαγωγή του ΓΕΣΥ και να πραγματοποιηθεί στα προκαθορισμένα χρονοδιαγράμματα που ως γνωστών έχουν ψηφιστεί το περασμένο έτος.

Τουρισμός :

Ως Δημοκρατικό Κόμμα, πιστεύουμε ότι η αύξηση του τουρισμού και κατ' επέκταση τα έσοδα του κράτους από το τουριστικό τομέα είναι θετική εξέλιξη, αλλά θεωρούμε ότι θα πρέπει να εφαρμοστεί η νέα ολοκληρωμένη στρατηγική για τον Τουρισμό η οποία έχει παρουσιαστεί το 2017.

Η αύξηση τόσο στις αφίξεις όσο και στα έσοδα του τουρισμού οφείλεται και στους γεωπολιτικούς παράγοντες της περιοχής για αυτό οι προσπάθειες πρέπει να εντατικοποιηθούν. Χρειάζεται ποιοτική αναβάθμιση και σε υποδομές αλλά και στην διευκόλυνση του κλάδου του τουρισμού ώστε να αντλήσουν εύκολη χρηματοδότηση από Ευρωπαϊκούς πόρους.

Μέτρα Κοινωνικής Πολιτικής:

Θεωρούμε ο τομέας των Κοινωνικών Υπηρεσιών, χρήζει σημαντικού εξορθολογισμού παρά τις διορθωτικές πολιτικές που απορρέουν από τις μνημονικές δεσμεύσεις της Κυβέρνησης.

Το Δημοκρατικό Κόμμα εισηγήθηκε μέτρα προς την κυβέρνηση τα οποία υιοθετήθηκαν από την εκτελεστική εξουσία και αναμένουμε την ένταξή τους μέσα στον προϋπολογισμό του 2019..

Πιο συγκεκριμένα τα μέτρα αυτά αφορούν:

- Τη μείωση κατά 4,5 σεντ του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα.
- Την επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης στις ορεινές περιοχές.
- Την αύξηση κατά €50 το μήνα για τους χαμηλοσυνταξιούχους.
- Το Πρόγραμμα ΕΣΤΙΑ για τους συνεπείς δανειολήπτες.
- Τη στήριξη Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και εργαζομένων λόγω της αύξησης που θα προκύψει στις εισφορές του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του ΓΕΣΥ.
- Το Δημοκρατικό Κόμμα κατέθεσε σχετικές προτάσεις νόμου με σκοπό την τροποποίηση της νομοθεσίας που αφορά το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης. Πιο συγκεκριμένα με την τροποποίηση που προτείνουμε ως Δημοκρατικό Κόμμα, στοχεύουμε στην στήριξη εκείνων που έχουν συνεισφέρει στην ανακεφαλαιοποίηση των δύο συστημικών τραπεζών με ίδιους πόρους. Δηλαδή τους πολίτες που υπέστησαν το κούρεμα των καταθέσεων τους αλλά και τους πολίτες κατόχους αξιογράφων.
- Η πρόσφατη υιοθέτηση της πρότασης μας από το Υπουργικό Συμβούλιο για μείωση του ΦΠΑ από 19% σε 5% που αφορά την αγορά πρώτης κατοικίας, αναμένεται να δώσει σημαντική στήριξη στα νέα ζευγάρια.
- Επισημαίνουμε δε, ότι παραμένει το δυσεπίλυτο πρόβλημα που αφορά τους εγκλωβισμένους αγοραστές για το οποίο η Κυβέρνηση δεν κατάφερε να βρει λύσεις. Από την πλευρά της η Βουλή των Αντιπροσώπων προσπαθεί με νομοθετική ρύθμιση να αποδώσει το κατά το δυνατόν δίκαιη θεραπεία.

Τα πιο πάνω μέτρα έχουν ως στόχο να βοηθήσουν και να στηρίξουν συγκεκριμένες κατηγορίες πολιτών, κοινωνικά ευάλωτων ομάδων, που τα προηγούμενα χρόνια δέχθηκαν ιδιαίτερα βάρη λόγω της οικονομικής κρίσης που μάστιζε την οικονομία και τον λαό μας.

Διευκρινίζουμε ότι το Δημοκρατικό Κόμμα σε καμία περίπτωση δεν θα προτείνει μέτρα που θα έθεταν σε κίνδυνο την αξιοπιστία της Κυπριακής Οικονομίας η οποία δεν πρέπει να χαθεί αφού κερδήθηκε μέσα από θυσίες και στερήσεις του λαού.

Δ. Παρατηρήσεις του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ

Αναμφίβολα οι δείκτες της κυπριακής οικονομίας έχουν παρουσιάσει βελτίωση. Επιβεβαίωση είναι και η αναβάθμιση της οικονομίας από διεθνείς οίκους αξιολόγησης σε επενδυτική βαθμίδα. Όμως την ίδια στιγμή είναι σημαντικό να αναλυθεί:

- εάν η βελτίωση είναι ουσιαστική ή επίπλαστη και αποτυπώνει με τρόπο επιστημονικό την κατάσταση της πραγματικής οικονομίας, και
- εάν η βελτίωση των αριθμών αποτυπώνεται και σε βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού, κυρίως των μικρομεσαίων εισοδημάτων.

Η οικονομία έχει αξία όταν αυτή συνδέεται με τους ανθρώπους, κυρίως με το βιοτικό-τους επίπεδο και την προστασία-τους από κινδύνους οικονομικής φύσης που ελλοχεύουν. Την προστασία αυτή την έχουν ανάγκη σε μεγαλύτερο βαθμό όσοι προέρχονται από τα εύάλωτα οικονομικά στρώματα της κοινωνίας και έχουν πληγεί περισσότερο από την οικονομική κρίση που έπληξε την πατρίδα-μας.

Δεν υπάρχει καμία αμφισβήτηση για τη μερική ανάκαμψη της οικονομίας η οποία αποτυπώνεται στη βελτίωση ορισμένων δεικτών, όχι όμως όλων ώστε να δημιουργείται κλίμα σιγουριάς και ασφάλειας. Πολύ δε περισσότερο δεν δικαιολογείται ο ενθουσιασμός που παρατηρείται. Η πραγματική βελτίωση της οικονομίας πρέπει να είναι όχι μόνο ποσοτική αλλά και ποιοτική, να προσδιορίζεται σε σταθερό και μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Η προσέγγισή-της να αφορά το σύνολο των αριθμών που καθορίζουν τους δείκτες της οικονομίας και όχι επιλεκτικά μόνο σε αυτούς που «εξυπηρετούν ή και βολεύουν»

Αναπτυξιακός ή διαχειριστικός ο Προϋπολογισμός του 2019;

Για ακόμα μία χρονιά ο προϋπολογισμός είναι κατά βάση διαχειριστικός και όχι αναπτυξιακός. Στην ουσία οι αναπτυξιακές δαπάνες καλύπτουν το 9,33% του προϋπολογισμού. Με δεδομένο ότι τα προηγούμενα χρόνια η υλοποίηση του αναπτυξιακού προϋπολογισμού κυμάνθηκε σε σχετικά χαμηλά επίπεδα (60% το 2018, 41% το 2017 και 43% το 2016) γίνεται αντιληπτό ότι με ποσοστό περίπου 9,33% του προϋπολογισμού δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως αναπτυξιακός. Πολύ δε περισσότερο όταν για μία ακόμα χρονιά στον κατάλογο των αναπτυξιακών έργων δεν συμπεριλαμβάνονται έργα ανταποδοτικού χαρακτήρα, ώστε το κράτος στο μέλλον να εξασφαλίζει εισοδήματα με τα οποία να μπορεί να χρηματοδοτεί νέα έργα.

Δημοσιονομική κατάσταση

Ο προϋπολογισμός του 2019 ουσιαστικά διαπνέεται από την ίδια φιλοσοφία των προϋπολογισμών των τελευταίων χρόνων και αποσκοπεί στην επίτευξη ποσοτικών στόχων μέσα από την παραπέρα διαχείριση των πάγιων τομέων της οικονομίας (τουριστικός, οικοδομική ανάπτυξη, υπηρεσίες). Τομείς οι οποίοι είναι ιδιαίτερα εύθραυστοι, επηρεάζονται από εξωγενείς και άρα μη ελεγχόμενους παράγοντες. Η απουσία ποιοτικών μέτρων που θα προσδώσουν στην κυπριακή οικονομία μακροοικονομική σταθερότητα είναι εμφανής.

Φορολογική πολιτική

Παρά τη βελτίωση της οικονομίας μέχρι στιγμής δεν υπήρξαν ουσιαστικές φορολογικές ελαφρύνσεις για ανακούφιση των μισθωτών, των χαμηλοσυνταξιούχων και των μικροεπαγγελματιών. Οι όποιες ελαφρύνσεις στην ουσία εξανεμίσθηκαν από την αύξηση της τιμής των καυσίμων, των ενοικίων, των τελών αποχέτευσης, του Φ.Α.Π. που καταβάλλεται στις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης λόγω αναπροσαρμογής της αξίας των ακινήτων σε τιμές 2013 και παράλειψης μείωσης των συντελεστών. Υπάρχουν πολίτες οι οποίοι πληρώνουν 20 φορές περισσότερα τέλη σε σχέση με το 2016 κ.ά.. Σε αυτές φυσικά δεν περιλαμβάνεται και η πρόσθετη φορολογία που θα επιβληθεί από το Μάρτιο του 2019 για την εισαγωγή του ΓεΣΥ. Στο νέο προϋπολογισμό και πάλι το μεγαλύτερο ποσοστό κρατικών εσόδων (5.631.000 ή 84%) θα προέλθει από φορολογίες. Οι έμμεσοι φόροι (3.438.000 ευρώ) εξακολούθησαν συγκριτικά να είναι υψηλότεροι από ότι οι άμεσοι (2.193.000 ευρώ)

Επιπρόσθετα, παρά τις συνεχείς εξαγγελίες όχι μόνο δεν παρατηρήθηκε βελτίωση, αλλά αντίθετα έχει επιδεινωθεί ακόμα περισσότερο η φοροδιαφυγή. Ακόμα το κράτος δεν κατόρθωσε να προχωρήσει στη λήψη ουσιαστικών μέτρων για την πάταξη της φοροδιαφυγής, αλλά ούτε και στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών στους πολίτες, ώστε σταδιακά να μειωθεί το οικονομικό χάσμα μεταξύ των πηλών και των χαμηλών εισοδημάτων. Αντίθετα το οικονομικό χάσμα μεταξύ των εισοδημάτων έχει

διευρυνθεί ακόμα περισσότερο. Η μεσαία τάξη παρουσιάζει ακόμα μεγαλύτερη συρρίκνωση, ώστε η μείωση κατά 2% περίπου του ποσοστού των πολιτών που βρίσκονται κάτω ή κοντά στο όριο της φτώχειας να εξανεμίζεται.

Δυστυχώς τόσο από τον προϋπολογισμό όσο και στις κατά καιρούς προτάσεις της κυβέρνησης δεν περιλαμβάνονται δράσεις προς αυτή την κατεύθυνση, ενισχύεται ακριβώς το αντίθετο. Κλασσικό παράδειγμα η παρεμπόδιση έως και στέρξη της δυνατότητας των κατοίκων της υπαίθρου για στεγαστική ανάπτυξη της περιουσίας-τους, τη στιγμή που δίνονται παρεκκλίσεις σε επιχειρηματίες για ανάπτυξη ψηλών κτιρίων στις πόλεις. Δεν διαφωνούμε φυσικά με την ανέγερση ψηλών κτιρίων. Διαφωνούμε με την ανεξέλεγκτη ανάπτυξη. Η ανάπτυξη θα έπρεπε να είναι οριοθετημένη σε συγκεκριμένες περιοχές, να μην επηρεάζει αρνητικά το περιβάλλον και τους παρακείμενους πολίτες και να διασφαλίζεται η δυνατότητα αποτελεσματικής αντιμετώπισης έκτακτης κατάστασης (φωτιά, σεισμός, εγκληματική ενέργεια) που ενδεχόμενα να προκύψει

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Ε.Ε. η Κύπρος βρίσκεται στην τελευταία θέση όσον αφορά την κατανομή του εθνικού εισοδήματος. Από την οικονομική ανάπτυξη που παρουσιάζει, ευνοείται μόνο ένα μικρό ποσοστό του πληθυσμού, ενώ το 25% περίπου του πληθυσμού βρίσκεται κάτω ή κοντά στο όριο της φτώχειας. Οι μισθοί του ιδιωτικού τομέα βρίσκονται καθυλωμένοι στα επίπεδα των πρώτων χρόνων της κρίσης και δεν έχουν παρουσιάσει την ανάλογη αύξηση, ενώ σε πολλές περιπτώσεις οι εργασιακές συμφωνίες παραβιάζονται

Η Ανταγωνιστικότητα της οικονομίας βρίσκεται στην τελευταία θέση από τις 28 χώρες μέλη της Ε.Ε., ενώ η παραγωγικότητα του δημόσιου τομέα βρίσκεται περίπου στο 75% του μ.ο. των χωρών της ευρωζώνης

Έχει τον υψηλότερο ιδιωτικό δανεισμό και το δεύτερο ψηλότερο ποσοστό Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (ΜΕΔ)

Δημόσιο χρέος (Δ.Χ.):

Οι περσινοί πανηγυρισμοί της κυβέρνησης για μείωση του Δ.Χ. κάτω από το 100% του ΑΕΠ λόγω της αποπληρωμής μέρους του δανείου προς την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ανατράπηκαν. Το 2018 το Δ.Χ. ξεπέρασε και πάλι το 100% του ΑΕΠ και ανήλθε στο 104.2%. Θα υπενθυμίσουμε όμως ότι η κυβέρνηση το παρέλαβε στο 75.5% και το ανέβασε μέχρι και το 107.8% του ΑΕΠ. Όμως το Δ.Χ. δεν είναι μόνο ποσοστό επί του ΑΕΠ, είναι και απόλυτος αριθμός. Συγκεκριμένα το 2012 ήταν 15.350 δις ευρώ 986.550, ενώ σήμερα βρίσκεται στα 22 δις ευρώ

Κοινωνική πολιτική.

Ο κος Υπουργός στην περσινή-του ομιλία αναφέρθηκε και στην πρόβλεψη για σύσταση Ταμείου Προνοίας για τους νεοεισερχόμενους δημοσίους υπαλλήλους. Πρόβλεψη προς την ορθή κατεύθυνση, όμως μέχρι της στιγμής η κυβέρνηση δεν έχει αποκαταστήσει τα μέλη των κουρεμένων Ταμείων Προνοίας που έγινε το 2013 όπως κατ' επανάληψη είχε υποσχεθεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Επιπρόσθετα αναφέρθηκε και στην περαιτέρω ενίσχυση του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης. Όμως παρέλειψε να αναφέρει ότι στις αρχές Οκτωβρίου 2017 η κυβέρνηση είχε ζητήσει την κατάργηση του Ταμείου με τη δικαιολογία ότι πια δεν εξυπηρετεί κανένα σκοπό.

Οι Ιδιωτικοποιήσεις μετατράπηκαν σε αποκρατικοποιήσεις με σαφή στροφή και εγκατάλειψη των αρχικών θέσεων της κυβέρνησης μετά την άρνηση της πλειοψηφίας της Βουλής να εγκρίνει σχέδια ιδιωτικοποίησης Δημόσιων Οργανισμών κοινής ωφέλειας.

Ανεργία:

Η κυβέρνηση αναφέρει ότι το 2018 περιορίσθηκε γύρω στο 8.5%. Υπάρχει πτωτική τάση, όμως το ποσοστό αυτό είναι πλασματικό. Σε αυτό δεν περιλαμβάνονται

- Οι 27 και πλέον χιλιάδες συμπατριώτες-μας κατά το πλείστον νέοι επιστήμονες, οι οποίοι είτε παρέμειναν στο εξωτερικό μετά τις σπουδές-τους είτε μετανάστευσαν για σκοπούς εργασίας
- Όσοι απολύθηκαν από τον τραπεζικό, τον Ημικρατικό ή τον ιδιωτικό τομέα και είναι ηλικίας άνω των 55 χρόνων και δεν είναι εγγεγραμμένοι στον κατάλογο ανέργων
- Οι λήπτες δημοσίου βοηθήματος (Ε.Ε.Ε.)
- Οι εποχιακοί άνεργοι της ξενοδοχειακής βιομηχανία λόγω της αναστολής της λειτουργίας-τους κατά την χειμερινή περίοδο

Εάν μάλιστα σε αυτούς προστεθούν και οι υποαπασχολούμενοι τότε η κατάσταση δεν είναι και τόσο θετική όσο παρουσιάζεται

Τραπεζικός τομέας.

Στο τέλος του 2017 και εν όψη του προϋπολογισμού του 2018 η κυβέρνηση υποστήριξε ότι η κεφαλαιουχική επάρκεια του κυπριακού τραπεζικού συστήματος βελτιώθηκε λόγω της ενθάρρυνσης έλευσης ξένων επενδυτών οι οποίοι διέθεσαν τα απαιτούμενα κεφάλαια. Καθυσχυαστικές ήταν και οι δηλώσεις της κυβέρνησης για τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα (ΣΚΤ). Τελικά όμως το μόνο κυπριακό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα κατέληξε και αυτό σε ιδιωτικοποίηση με την πώλησή-του στην Ελληνική Τράπεζα. Ο φορολογούμενος πολίτης κατέβαλε περίπου 1.7 δις ευρώ για να κρατικοποιηθεί η ΣΚΤ το 2013, ενώ υπήρχε η δυνατότητα με το συγκεκριμένο ποσό να αγορασθούν ΜΕΔ πολιτών πρώτης κατοικίας και μικρής επαγγελματικής στέγης για να προστατεύσει από τις εκποιήσεις περιουσιών μερικές χιλιάδες οικογένειες. Την ώρα που γίνεται δημόσια επίκληση ότι *«οφείλουμε να αναγνωρίσουμε τους κόπους και τις θυσίες των συμπολιτών μας που κράτησαν τη χώρα όρθια»*, δεν έχουμε διαπιστώσει οποιαδήποτε σοβαρή πρωτοβουλία για την έστω μερική

Στήριξη κουρεμένων καταθετών, των εξαπατημένων κατόχων αξιογράφων (αν και υπήρχε μνημονιακός όρος που δεν υλοποιήθηκε), των κουρεμένων ταμείων προνοίας.

Υπουργείο Άμυνας

Οι συνεχιζόμενες πειρατικές ενέργειες της Τουρκίας σε βάρος της Κύπρου και της Ελλάδας, με αφορμή τις έρευνες για την ανεύρεση υδρογονανθράκων στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη, επαναφέρουν στο προσκήνιο την ανάγκη ενεργοποίησης και περαιτέρω ενίσχυσης του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού χώρου μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας.

Οι ραγδαίες εξελίξεις που παρατηρούνται στην ευρύτερη περιοχή ης Αν. Μεσογείου επιβάλλουν ενίσχυση και αξιοποίηση του στρατηγικού ρόλου της Κύπρου. Γι' αυτό ως μέλος της Ε.Ε. θα πρέπει να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για τη συμμετοχή-της στις μεγάλες πολιτικές της Ένωσης.

Τα έσοδα από την έκτακτη εισφορά για την Άμυνα πρέπει να αξιοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για την περαιτέρω ενίσχυση των ενόπλων δυνάμεων της πατρίδας-μας, με την απόκτηση νέων σύγχρονων και αποτελεσματικών οπλικών συστημάτων. Εάν η κυβέρνηση εξακολουθήσει να αρνείται να υλοποιήσει την παραπάνω πρόταση τότε οφείλει για λόγους αξιοπιστίας είτε να καταργήσει τη συγκεκριμένη φορολογία, είτε να την μετονομάσει.

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

Για μία ακόμα χρονιά από το όραμα και τις βασικές επιδιώξεις του υπουργείου απουσιάζει η ουσιαστική και σε βάθος αναβάθμιση του σωφρονιστικού συστήματος. Η κατάσταση που επικρατεί στις Κεντρικές Φυλακές μπορεί εξωτερικά και για επικοινωνιακούς λόγους να εμφανίζεται «ωραιοποιημένη», όμως στην πραγματικότητα ελάχιστα έχουν γίνει για την πραγματική βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των φυλακισμένων, αλλά και τις συνθήκες εργασίας του προσωπικού

Παρά τις εξαγγελίες δεν έχει ακόμα προχωρήσει η αυτονόμηση της Πυροσβεστικής και η δημιουργία της Ακτοφυλακής

Περαιτέρω δεν έχει ακόμα υλοποιηθεί το πρόγραμμα ενίσχυσης των προληπτικών μέτρων οδικής ασφάλειας καθώς και του θεσμού των σεμιναρίων οδικής συμπεριφοράς, τα οποία θα καλούνται να παρακολουθήσουν οδηγοί που παρανομούν προς αποφυγή της καταβολής προστίμου.

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Ελπίζουμε ότι η ίδρυση του Υφυπουργείου Τουρισμού θα οδηγήσει επιτέλους στην ουσιαστική αναδιοργάνωση των υπηρεσιών που ασχολούνται με τον τουρισμό και την ενίσχυση της ποιοτικής και αποτελεσματικής λειτουργίας τους.

Η ΕΔΕΚ ανησυχεί για τη συνεχιζόμενη καθυστέρηση στην προώθηση ουσιαστικών έργων τουριστικής υποδομής με αποτέλεσμα να μην αξιοποιούνται οι δυνατότητες για ενίσχυση του εξειδικευμένου τουρισμού, όπως συνεδριακού, ναυτικού, αθλητικού, μηχανοκίνητου, ιατρικού.

Είναι ιδιαίτερα ανησυχητική η επανάπαυση που παρατηρείται λόγω της αύξησης του αριθμού των τουριστικών αφίξεων τα τελευταία χρόνια. Όμως στην ουσία θα έπρεπε η προσπάθεια να επικεντρώνεται περισσότερο στην ποιότητα παρά στους αριθμούς καθώς και στο καθαρό τουριστικό συνάλλαγμα που παραμένει στο κράτος, παρά για το ακαθάριστο εισόδημα. Επιπρόσθετα θα πρέπει στο πλαίσιο σχεδιασμού να μειωθεί η έκταση του «All inclusive» στη ξενοδοχειακή βιομηχανία, γιατί πλήττει σοβαρά άλλους τομείς της τουριστικής βιομηχανίας με συνεπακόλουθες οικονομικές απώλειες τόσο στους πολίτες όσο και στο κράτος.

Το συντομότερο πρέπει να λυθεί και το ζήτημα προμήθειας φυσικού αερίου για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας για σκοπούς μείωσης του κόστους παραγωγής και προστασίας του περιβάλλοντος

Επιπρόσθετα πρέπει να προχωρήσει η εκπόνηση προγράμματος για την κατασκευή φωτοβολταϊκών πάρκων για αύξηση του ποσοστού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Μέρος της παραγωγής

να παραχωρείται δωρεάν στους μόνιμους κατοίκους των ημιορεινών και ορεινών περιοχών ως αντισταθμιστικό μέτρο για την κατάργηση του επιδόματος θέρμανσης που παραχωρείτο στο παρελθόν.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Μπορεί η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ) να αποτελεί βασική προτεραιότητα του υπουργείου. Όμως την ίδια στιγμή πρέπει άμεσα

- να επεξεργασθεί σχέδιο στο πλαίσιο συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, για την αύξηση των κατώτατων συντάξεων σε επίπεδο πάνω από το όριο της φτώχειας.
- να μεριμνήσει στη μείωση του χρόνου που μεσολαβεί από την υποβολή αίτησης μέχρι την εξέταση από το ιατροσυμβούλιο για την παραχώρηση σύνταξης ανικανότητας, και
- η παραχώρηση στους δικαιούχους των επιδομάτων ανεργίας και ασθένειας να γίνεται άμεσα ώστε να μπορούν να καλύψουν τις ατομικές και οικογενειακές-τους ανάγκες.

Η μεγάλη αύξηση του αριθμού αστέγων συμπατριωτών-μας πρέπει να ενεργοποιήσει τις υπηρεσίες του Υπουργείου για εξεύρεση άμεσων και μεσοπρόθεσμων λύσεων στέγασης

Υπουργείο Εσωτερικών

Το υπουργείο θα πρέπει να προχωρήσει σε σειρά μέτρων ώστε να αποφεύγονται οι χρονοβόρες διαδικασίες για την προώθηση πολεοδομικών έργων, και να προχωρήσει το συντομότερο στην υλοποίηση των εξαγγελιών-του για το ίδιο θέμα.

Το κόστος απόκτησης στέγης κύρια από τα μικρομεσαία εισοδήματα είναι απαγορευτικό. Γι' αυτό θα πρέπει έγκαιρα να προχωρήσει σε δέσμη μέτρων στεγαστικής πολιτικής.

Η ΕΔΕΚ έχει καταθέσει τις προτάσεις-της για αυτό το θέμα, οι οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν

- πλήρης κατάργηση των μεταβιβαστικών τελών σε περίπτωση καταβολής ΦΠΑ
- αύξηση των πολεοδομικών ζωνών, κύρια στην ύπαιθρο
- αύξηση του συντελεστή δόμησης
- αλλαγή της δήλωσης πολιτικής για τα αγροτεμάχια
- παραχώρηση της γης στον Οργανισμό Ανάπτυξης Γης, ο οποίος αφού αναπτύξει τις οικιστικές μονάδες να τις παραχωρεί σε χαμηλές τιμές, με μακροχρόνια αποπληρωμή και με διαφανείς διαδικασίες σε άπορες δικαιούχες οικογένειες καθώς και ανάπτυξη μονάδων για παραχώρηση με χαμηλό ενοίκιο σε οικογένειες χαμηλού εισοδήματος
- Παραχώρηση ειδικού επιδόματος στα νεαρά ζευγάρια για τη διαμόρφωση του χώρου ανέγερσης κατοικίας σε ημιορεινές και ορεινές περιοχές

Δεν υπάρχει καμιά πρόβλεψη για την ανέγερση κτηρίων για τη στέγαση κρατικών υπηρεσιών αξιοποιώντας την κρατική γη, ώστε σταδιακά το κράτος να απεξαρτηθεί από την ανάγκη ενοικίασης και συνεχούς μεταστέγασης υπηρεσιών. Στη διάρκεια μιας 5ετίας το κράτος καταβάλλει περίπου 200 εκ. ευρώ σε ενοίκια. Ο καθένας μπορεί να αντιληφθεί ότι με σωστό προγραμματισμό και αποφυγή διασπάθισης χρημάτων πόσα κτήρια θα μπορούσαν να ανεγερθούν και την ίδια στιγμή μακροπρόθεσμα πόση θα ήταν η εξοικονόμηση.

Υπουργείο Εξωτερικών

Λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρή αποστολή που έχει να εκπληρώσει το Υπουργείο Εξωτερικών για την διαφώτιση και τις ευθύνες που δημιουργεί η συμμετοχή-μας στην Ε.Ε., σε διάφορους διεθνείς Οργανισμούς αλλά και η μη επίλυση του κυπριακού, είναι αδιανόητο να έχει τον μικρότερο προϋπολογισμό από όλα τα υπουργεία, ακόμα και από Ημικρατικούς Οργανισμούς.

Η ΕΔΕΚ επαναλαμβάνει για μια ακόμα φορά ότι ο προϋπολογισμός-του είναι απαράδεκτα πενιχρός και θα πρέπει να αυξηθεί δραστικά.

Υπουργείο Υγείας

Ο Τομέας της Δημόσιας Υγείας βρίσκεται σε κρίσιμη καμπή. Η μαζική αποχώρηση ιατρικού προσωπικού και οι σοβαρές ελλείψεις σε αναλώσιμα και εξοπλισμό, σε συνάρτηση με την υποχρέωση προσφοράς ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε μεγάλο τμήμα του πληθυσμού, προκάλεσαν σοβαρά προβλήματα στην προσφερόμενη περίθαλψη και συμβάλουν στην αποδόμησή-του στη συνείδηση των πολιτών.

Το Κ.Σ. ΕΔΕΚ εκφράζει τις ανησυχίες-του για τον τρόπο με τον οποίο επιχειρείται η έναρξη εφαρμογής του ΓεΣΥ. Συγκεκριμένα:

- Κατά παράβαση της σαφούς προϋπόθεσης που τίθεται στο προοίμιο της νομοθεσίας ότι θα πρέπει πριν την εφαρμογή του ΓεΣΥ να προχωρήσει η αυτονόμηση των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων σε Διοικητικό και Επιστημονικό επίπεδο το υπουργείο προωθεί τις δύο διαδικασίες παράλληλα
- Τόσο η διαδικασία διορισμού, όσο και η σύνθεση του Δ.Σ. του ΟΚΥΠΥ προκαλούν εύλογα ερωτήματα και ενισχύουν τις υπόνοιες για εξυπηρέτηση σκοπιμοτήτων
- Από το επικαιροποιημένο νομοσχέδιο για το ΓεΣΥ που ψηφίσθηκε τον περασμένο Ιούνιο, μέχρι σήμερα δεν προχώρησε καμιά μελέτη για τις ανάγκες του Δημόσιου τομέα σε εξοπλισμό και σε κλινικές ώστε να μπορεί να προσφέρει υψηλού επιπέδου ιατρική περίθαλψη σε ολόκληρη την επικράτεια.
- Η διαδικασία αναδιοργάνωσης των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων παραμένει σε εκκρεμότητα και η προοπτική ορθής και αποτελεσματικής αυτονόμησης των νοσηλευτηρίων τίθεται εν αμφιβόλω.

Δεν είναι δυνατόν να μην σημειωθεί ότι σε περίοδο εφαρμογής του ΓεΣΥ οι προβλεπόμενες αναπτυξιακές δαπάνες του υπουργείου για το 2019 είναι μόνο το 5% του προϋπολογισμού.

Το Κ.Σ. ΕΔΕΚ έχει προτείνει την άμεση υιοθέτηση αριθμού μέτρων ώστε να υπάρξει άμβλυση των προβλημάτων και σωστή εφαρμογή του ΓεΣΥ. Δυστυχώς τα μέτρα αυτά δεν υιοθετηθεί με αποτέλεσμα

- Να συνεχίζεται η συμφόρηση ασθενών στα Εξωτερικά Ιατρεία των νοσοκομείων, καθορισμός ημερομηνίας επίσκεψης σε πολλές περιπτώσεις να ξεπερνά τους 4-5 μήνες και η ταλαιπωρία των ασθενών να συνεχίζεται
- Παρά την αγορά υπηρεσιών β' βαθμίας περίθαλψης από τον ιδιωτικό τομέα, καθώς και παρακλινικών εξετάσεων, εξακολουθούν να υπάρχουν μεγάλες λίστες αναμονής με αποτέλεσμα λόγω καθυστέρησης εφαρμογής θεραπείας η υγεία των ασθενών να επιβαρύνεται και να παρατηρούνται επιπλοκές η αποκατάσταση των οποίων είναι πλέον χρονοβόρα και δαπανηρή.
- Να καθυστερεί η αναβάθμιση των περιφερειακών νοσοκομείων και των Αγροτικών Κέντρων Υγείας
- Να μην έχει ακόμα ολοκληρωθεί η κοστολόγηση των υπηρεσιών που προσφέρει ο δημόσιος τομέας με αποτέλεσμα να παρατηρείται απώλεια εσόδων από τις χρεώσεις των ασφαλιστικών εταιρειών, των ευρωπαϊών πολιτών καθώς και των πολιτών τρίτων χωρών.

Ευχόμαστε ότι όλα τα παραπάνω δεν θα οδηγήσουν τελικά είτε στην εισαγωγή του πολυασφαλιστικού συστήματος, είτε στην κατάρρευση του δημόσιου τομέα και την αναγκαστική πώλησή-του σε ξένα ιδιωτικά συμφέροντα.

E. Παρατηρήσεις Συμμαχίας Πολιτών

Ο ετήσιος Κρατικός προϋπολογισμός αντικατοπτρίζει την Κυβερνητική πολιτική ως προς το πως και που θα δαπανηθούν τα έσοδα και οι εισπράξεις από τις φορολογίες που το Κράτος επιβαρύνει τους Πολίτες και τις εταιρείες που εδράζονται στην Κυπριακή Δημοκρατία. Ο προϋπολογισμός του Κράτους δείχνει την κατεύθυνση και την πρόθεση της Κυβέρνησης όσον αφορά τις αναπτυξιακές επενδύσεις αλλά και στην αξία που προσδίδει στην καθημερινότητα και στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων της χώρας μας.

Άποψη μας είναι πως η οικονομική κρίση δεν έχει πλήξει όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας με τον ίδιο τρόπο. Κατά κύριο λόγο η κρίση έχει πλήξει τους Υπαλλήλους του ιδιωτικού τομέα και τους αυτοεργοδοτούμενους οι οποίοι έχουν πληρώσει το κόστος είτε με απώλεια της εργασίας τους είτε με μείωση των εισοδημάτων τους.

Θεωρούμε πως η Πολιτεία με την επιστροφή των αποκοπών στους υπαλλήλους του Δημοσίου έχει ολοκληρώσει την υποχρέωση της και την όποια συζήτηση γύρω από το θέμα. Θα έπρεπε βασική προτεραιότητα της Κυβέρνησης να ήταν τρόποι αποκατάστασης των εισοδημάτων και όσων εργάζονται στον Ιδιωτικό τομέα πράγμα που δυστυχώς ακόμη δεν έγινε.

Δεν έχει ακόμη προβεί σε θεσμοθέτηση Εθνικού Κατώτατου Μισθού που θα κατοχυρώνει τα ελάχιστα εισοδήματα των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα. Είναι γνωστό πως η Συμμαχία Πολιτών έχει καταθέσει Πρόταση Νόμου της οποίας η συζήτηση ξεκίνησε στην Επιτροπή Εργασίας. Η πρόταση κατοχυρώνει ελάχιστα εισοδήματα των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα τα οποία είναι ίσα με τον κατώτατο μισθό στον Δημόσιο Τομέα. Με αυτό τον τρόπο τερματίζεται η ανισότητα μεταξύ των εργαζομένων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Σήμερα η διαφορά των μέσων όρων των μισθών ιδιωτικού και δημοσίου τομέα είναι πέραν των 1000 ευρώ τον μήνα πράγμα που θεωρούμε απαράδεκτο και μη αποδεκτό. Δυστυχώς πέραν από λεκτικές αναφορές δεν έχει μέχρι στιγμής καταγραφεί εμπράκτως η βούληση της Κυβέρνησης προς αυτή την κατεύθυνση.

Η ίδια ανισότητα παρατηρείται και στο ύψος των συντάξεων των εργαζομένων. Δεν μπορούμε να έχουμε εργαζομένους που έχουν συνεισφέρει για 30 και πλέον χρόνια στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και να λαμβάνουν συντάξεις οι οποίες είναι κάτω από το όριο της φτώχειας, όπως αυτό ορίζεται από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες. Είναι κοινώς αποδεκτό πως ιδιωτικοί υπάλληλοι και αυτοεργοδοτούμενοι αδικούνται με την σημερινή κατανομή των συντάξεων από το Ταμείο.

Μια άλλη σημαντική διάσταση που αναδείχθηκε μέσα από την κρίση είναι και το πρόβλημα της στέγασης. Η αναστολή της λειτουργίας του Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Γης σε συνάρτηση με την αδυναμία των τραπεζών να δανειοδοτούν αλλά και την μείωση των εισοδημάτων των πολιτών συνέτειναν στην αύξηση των ενοικίων και την δυσκολία στην εξεύρεσης αξιοπρεπούς στέγασης τόσο για τα νεαρά ζευγάρια όσο και για τα μεσαία και χαμηλά εισοδηματικά στρώματα του πληθυσμού. Δυστυχώς το Υπ. Εσωτερικών δεν έχει ακόμη καταθέσει συγκεκριμένη στρατηγική που να επιλύει το πρόβλημα παρ' όλες τις υποσχέσεις που έχουν δοθεί. Έχουμε καταθέσει ολοκληρωμένη Εθνική Στρατηγική Στέγασης στον Υπουργό Εσωτερικών. Θεωρούμε πως το θέμα της στέγασης είναι από τα σημαντικότερα προβλήματα που θα αντιμετωπίσει το κράτος μας το 2019 και δυστυχώς δεν έχουμε λάβει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης το οποίο θα επιλύει το πρόβλημα και δεν θα το διαιωνίζει, ούτε και προβλέπονται θεραπείες στον προϋπολογισμό του 2019.

Το 2018 σηματοδεύτηκε από μια μεγάλη κρίση στην Παιδεία. Δυστυχώς το τέλος αυτή της κρίσης δεν οδήγησε στη βελτίωση του Δημοσίου Σχολείου. Ο διάλογος κατέληξε να περιστρέφεται γύρω από εργασιακά και συνδικαλιστικά θέματα. Ως εκ τούτου η σχολική χρονιά ξεκίνησε με ελλείψεις σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και ειδικότερα στην Ειδική Εκπαίδευση.

Είχαμε αποστείλει επιστολή στον Υπ. Παιδείας με την οποία του καταθέσαμε την ειλικρινή μας πρόθεση να συμβάλουμε σε ένα δημιουργικό διάλογο που η κατάληξη του θα είχε ως στόχο την πραγματική και ποιοτική βελτίωση της εκπαίδευσης και μακριά από μπαλωματικές κινήσεις να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί μια ριζοσπαστική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που στόχο θα είχε την ποιοτική βελτίωση και στήριξη του Δημοσίου Σχολείου. Μέχρι και σήμερα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γονείς και τα παιδιά στην ειδική εκπαίδευση είναι τεράστια. Μέσα από τις ατέλειωτες συζητήσεις για τα εργασιακά και τα συνδικαλιστικά αιτήματα των εκπαιδευτικών αλλά και την λογιστική λογική του λεγόμενου εξορθολογισμού από πλευράς της Κυβέρνησης δεν έχει δοθεί η ευκαιρία στο να ξεκινήσει ένας πραγματικός και δομημένος διάλογος για την χάραξη Εθνικής Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης.

Για την Συμμαχία Πολιτών βασικοί άξονες της πολιτικής μας είναι:

- Άμεση εφαρμογή του ΓΕΣΥ όπως έχει συμφωνηθεί με τις νομοθεσίες που έχουν ψηφιστεί και τα χρονοδιαγράμματα που έχουν αποφασιστεί. Η Υγεία για εμάς αποτελεί αγαθό το οποίο θα πρέπει να προσφέρεται απρόσκοπτα και ισότιμα σε όλους τους πολίτες. Για να μπορούμε να παρέχουμε σε όλους αυτό το κοινωνικό αγαθό θα πρέπει ο κάθε ένας από εμάς να συμβάλει αναλόγως των δυνατοτήτων του. Αυτή είναι η φιλοσοφία του ΓΕΣΥ και για αυτό από την πρώτη στιγμή το στηρίξαμε.
- Η Δημόσια Δωρεάν και Ποιοτική Παιδεία αποτελεί βασικό πυλώνα πάνω στον οποίο κτίζεται μια κοινωνία η οποία θέλει να λέγεται ευημερούσα. Θεωρούμε πως η Πατρίδα μας ακόμη βρίσκεται πολύ μακριά από αυτό τον στόχο. Η Κυβέρνηση οφείλει να ξεκινήσει άμεσα ένα δομημένο διάλογο με στόχο την επόμενη χρονιά να καταθέσει ένα ολοκληρωμένο σχεδιασμό. Μέχρι τότε οφείλει άμεσα να επιλύσει τα λειτουργικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι σχολικές μονάδες.
- Η Στέγαση αποτελεί τον τρίτο βασικό πυλώνα που για εμάς αποτελεί κοινωνικό αγαθό στο οποίο όλοι πρέπει να έχουν δικαίωμα στην πρόσβαση. Το φαινόμενο των αστέγων που για πρώτη φορά παρατηρείται στην Κύπρο αλλά και το γεγονός πως κυρίως νεαρά ζευγάρια δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στην στέγαση αποτελεί μείζον Εθνικό θέμα που θα πρέπει η κυβέρνηση να χαράξει επιτέλους ολοκληρωμένη στρατηγική.
- Τέλος η διασφάλιση αξιοπρεπούς εισοδήματος και αξιοπρεπούς σύνταξης για όλους τους εργαζόμενους και συνταξιούχους αποτελούν για εμάς βασικό άξονα της πολιτικής μας φιλοσοφίας.

Με βάση αυτές τις πραγματικότητες, η Συμμαχία Πολιτών απορρίπτει και τη φιλοσοφία και τη λογική που διέπει τον Προϋπολογισμό που κατέθεσε η Κυβέρνηση. Μόνο με καινοτόμα και ριζοσπαστικά μέτρα ανάπτυξης μπορεί να επέλθει η παραγωγική ανασυγκρότηση, να προστατευθεί η κοινωνική συνοχή και να τερματιστούν οι ανισότητες.

Ως εκ τούτου η Συμμαχία Πολιτών θα καταψηφίσει στο σύνολο του τον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2019 που κατέθεσε η Κυβέρνηση και θα υπερψηφίσει μόνο τους Προϋπολογισμούς των Υπουργείων Εξωτερικών, Άμυνας και Υγείας.

ΣΤ. Παρατηρήσεις Αλληλεγγύης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ο κρατικός προϋπολογισμός αποτελεί το κατ' εξοχήν το εργαλείο που διαθέτει η πολιτεία για να ασκήσει τη δημοσιονομική της πολιτική και να πετύχει τους αναπτυξιακούς και κοινωνικούς της στόχους.

Η δημοσιονομική πολιτική που άσκησε η Κυβέρνηση από το 2013 και συνεχίζει να ασκεί και με τον προϋπολογισμό του 2019, επηρέασε την κοινωνία, την επιχειρηματικότητα και γενικά την οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα στον τόπο μας. Ειδικότερα η αδυναμία του Κράτους να προστατεύσει την επιχειρηματικότητα την περίοδο της κρίσης, είχε ως αποτέλεσμα να εξαφανιστεί μια ολόκληρη μεσαία τάξη και να κλείσουν πολλές μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και να δημιουργηθεί μία οικονομία πολλών ταχυτήτων.

Ακόμα η δημοσιονομική πολιτική της Κυβέρνησης στόχευσε στον εξορθολογισμό των κοινωνικών παροχών του κράτους και στη θεσμοθέτηση του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος. Η εισαγωγή του ΕΕΕ έχει θετικές επιπτώσεις αλλά συνυπάρχει με ελλείψεις και καθυστερήσεις που απαιτούν βελτιώσεις και τομές.

Επιπρόσθετα η κυβερνητική δημοσιονομική πολιτική των τελευταίων ετών στο επίπεδο της στήριξης της οικογένειας και των γεννήσεων έχει αποτύχει παταγωδώς καθότι οι γάμοι μειώθηκαν κατακόρυφα και οι γεννήσεις λιγόστεψαν επικίνδυνα. Ενδεικτικά σημειώνεται ότι το 1980 σε κάθε συνταξιούχο αντιστοιχούσαν 3 ενεργά εργαζόμενοι, σήμερα σε κάθε συνταξιούχο αντιστοιχεί 1 ενεργά εργαζόμενος. Αν αξιολογήσουμε και τους συναφείς όρους απασχόλησης περιλαμβανομένων των συνταξιοδοτικών σχεδίων δεν θα είναι υπερβολή να λεχθεί ότι στην Κύπρο υφίσταται θεσμοθετημένη ανισότητα.

Η δημοσιονομική εξυγίανση και η οικονομική αναδιάρθρωση απαιτούν την υπέρβαση των κομματικών γραμμών και τη σύγκλιση σε ένα αναγκαίο αναπτυξιακό πρόγραμμα που να μεγεθύνει την πραγματική οικονομία και να δίδει τη δυνατότητα στο κράτος να επεκτείνει την κοινωνική του πολιτική, βελτιώνοντας το βιοτικό επίπεδο ιδίως των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.

Η Αλληλεγγύη αναγνωρίζει ότι παρά τις ιδιόμορφες συνθήκες που επικρατούν και ακόμα επηρεάζουν αρνητικά την κυπριακή οικονομία, ο προϋπολογισμός του Κράτους για το 2019 καταγράφει μια προσπάθεια ανάκαμψης και επαναφοράς στα προ της κρίσης οικονομικά μεγέθη.

Ακόμα η Αλληλεγγύη σημειώνει ότι οι δημοσιονομικοί στόχοι έχουν καλυφθεί, οι ρυθμοί οικονομικής μεγέθυνσης είναι θετικοί, το δημόσιο χρέος έχει ανέλθει στο 104% του ΑΕΠ αλλά είναι διαχειρίσιμο και αναμένεται να μειωθεί στο 72% του ΑΕΠ έως το 2023, η οικονομία παρουσιάζει πρωτογενή πλεονάσματα της τάξης του 4-4,5% του ΑΕΠ μεταξύ 2018-23 και η Κύπρος ανήλθε στη επενδυτική βαθμίδα.

1. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Για την Αλληλεγγύη η κυπριακή οικονομία σταθεροποιήθηκε αλλά δεν έχει ξεπεράσει τις απειλές και τους κινδύνους και βρίσκεται πολύ πιο κάτω από εκεί που ήταν πριν την κρίση. Ακόμα βρίσκεται πιο κάτω και από εκεί που θα μπορούσε να ήταν αν η Κυβέρνηση τολμούσε να κάνει τομές, τολμούσε να εξορθολογήσει σπατάλες και να εξαλείψει καταχρήσεις.

Η Αλληλεγγύη υποδεικνύει ότι παρά τις θετικές ενδείξεις η κυπριακή οικονομία εξακολουθεί να βρίσκεται εκτεθειμένη σε απρόσμενες αναταράξεις που την καθιστούν ευάλωτη στους πιο κάτω κινδύνους:

1. Στο ψηλό ποσοστό μη-εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ).
2. Στον ψηλό δημόσιο και ιδιωτικό δανεισμό.
3. Στην έλλειψη ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.
4. Στην εξάρτηση της οικονομίας από πεπερασμένους τομείς παραγωγής
5. Στη μεταρρυθμιστική κόπωση και ανεπάρκεια που παρουσιάζει ο κρατικός μηχανισμός.
6. Στην ανατροπή του εξωτερικού περιβάλλοντος λόγω BREXIT ή Ελλάδας.
7. Στη χαμηλή αποταμιευτική ικανότητα των Κυπρίων.
8. Στην απουσία ενός δίκαιου αποτελεσματικού συνταξιοδοτικού πλαισίου.
9. Στην επέκταση της φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού με εμφάνιση και αστέγων καθότι η Κύπρος κατατάσσεται ανάμεσα στις πέντε ευρωπαϊκές χώρες με τη μεγαλύτερη φτωχοποίηση πληθυσμού.
10. Στην αστάθεια που επικρατεί ακόμα στον τραπεζικό τομέα και στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.
11. Στην ύπαρξη δημοσιονομικών κινδύνων που απορρέουν από την επιχειρούμενη εισαγωγή του Γενικού Συστήματος Υγείας.

12. Στην υπερβολική συγκέντρωση οικονομικής δραστηριότητας στον τομέα των κατασκευών με την ταυτόχρονη ανοικοδόμηση πολλαπλών υπερύψηλων κτιρίων κυρίως στη Λεμεσό.
13. Στην αύξηση των κρατικών δαπανών λόγω απουσίας ενός ικανού μηχανισμού καθορισμού απολαβών και ανέλιξης στο δημόσιο τομέα.

2. ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η Αλληλεγγύη υπογραμμίζει ότι ο προϋπολογισμός για το 2019 είναι ένας καλός λογιστικά προϋπολογισμός, χωρίς όμως σαφή κοινωνικό ή αναπτυξιακό προσανατολισμό, από τον οποίο λείπουν οι ρηξικέλευθες, ευφάνταστες, επαναστατικές ιδέες και προτάσεις που χρειάζεται σήμερα η Κύπρος. Και σε αυτόν τον προϋπολογισμό αυτό που υπάρχει είναι μια μεγέθυνση των οικονομικών δεικτών βασικά από έσοδα από τον τουρισμό και την έκδοση διαβατηρίων.

Η Αλληλεγγύη εντοπίζει στον Προϋπολογισμό του 2019 τη διάθεση της Κυβέρνησης να επιστρέψει πίσω σε προβληματικές πρακτικές, με χαλάρωση των μέτρων και επαναφορά σε αχρείαστων δαπανών και καταχρηστικών απολαβών που είχαν αποκοπεί από προνομιούχους και όλα αυτά την ώρα που η κατάσταση στην οικονομία εξακολουθεί να είναι ρευστή και οι κίνδυνοι δεν έχουν εκλείψει.

Για την Αλληλεγγύη η εξάρτηση της οικονομίας από αμφιβόλου διάρκειας και ποιότητας σχέδια όπως αυτό των πολιτογραφήσεων ξένων υπηκόων – επενδυτών με παραχώρησης της κυπριακής υπηκοότητας, ελλοχεύει πολλούς κινδύνους και αναστέλλει την ανάπτυξη και άλλων πιο αξιόπιστων τομέων της οικονομίας. Ακόμα ο έντονος ρυθμός της οικονομικής δραστηριότητας στηρίζεται κυρίως σε τρέχοντα και προγραμματισμένα έργα ανάπτυξης των πολύ ψηλών κτιρίων και αυτό δημιουργεί μια πολύ επικίνδυνη εξάρτηση.

Επιπλέον η ανεργία, ιδιαίτερος των νέων και μακροχρόνιων ανέργων, παραμένει σε υψηλά επίπεδα και το πρόβλημα μεγαλώνει επικίνδυνα καθότι οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται είναι χαμηλής εισοδηματικής στάθμης που δεν ενδιαφέρει ιδιαίτερα τους πτυχιούχους νέους που ψάχνουν θέσεις εργασίας προστιθέμενης αξίας ακόμα και στο εξωτερικό. Το πρόβλημα της ανεργίας γίνεται ιδιαίτερα οξύ αν σε αυτό προστεθεί το ποσοστό των νέων που υποαπασχολούνται ή ετεροαπασχολούνται σε άλλα αντικείμενα από αυτά των σπουδών τους.

Σύμφωνα με τη Φθινοπωρινή Έκθεση του Δημοσιονομικού Συμβουλίου (Οκτώβριος 2018):

«Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Κυπριακή οικονομία αναδεικνύονται επανειλημμένα και από τις σχετικές έρευνες διαφόρων οργανισμών.

Συγκεκριμένα:

Σύμφωνα με τον τελευταίο πίνακα - Αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που ετοιμάζεται κατά τη Διαδικασία Μακροοικονομικών Ανισορροπιών η Κύπρος έχει το μεγαλύτερο αριθμό αρνητικών ενδείξεων, σε 7 από τους 14 δείκτες, για πιθανές ανισορροπίες. Στις εκθέσεις της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχωρεί διαχρονικά σε συστάσεις για μεταρρυθμίσεις που έχουν στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Κυπριακής οικονομίας.

Η Κύπρος, παρά τη βελτίωση που καταγράφηκε τον τελευταίο χρόνο στο δείκτη ανταγωνιστικότητας του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ παραμένει και για το 2017-2018 σε πολύ χαμηλό επίπεδο.

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας, «Doing Business Report 2018» η Κύπρος βρίσκεται στην 53η θέση ανάμεσα σε 190 χώρες παγκοσμίως. Όσον αφορά στις χώρες της ΕΕ βρίσκεται ψηλότερα μόνο από την Ελλάδα και τη Μάλτα. Το 2018 η βαθμολογία της Κύπρου επιδεινώθηκε οριακά. Βασικότεροι προβληματικοί δείκτες παραμένουν η καθυστέρηση στην έκδοση αδειών οικοδομής και στην εγγραφή της ιδιοκτησίας, όπως και η πρόσβαση σε πιστωτικές σε διευκολύνσεις.

Όσον αφορά στην διαφθορά, σύμφωνα με τον Οργανισμό Διεθνή Διαφάνεια, το 2017 η Κύπρος είχε οριακή βελτίωση από την 57η στην 55η θέση παγκοσμίως. Η Κύπρος κατατάσσεται στην 21η από τις 31 χώρες της Δυτικής Ευρώπης.

Όλα τα πιο πάνω καταδεικνύουν την αναγκαιότητα επιτάχυνσης της προσπάθειας για μεταρρυθμίσεις.» καταλήγει στην έκθεση του το Δημοσιονομικό Συμβούλιο.

3. ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Για την Αλληλεγγύη η πραγματική ανάπτυξη, η δημοσιονομική εξυγίανση και η δημοσιονομική σταθερότητα της οικονομίας, απαιτούν τον περιορισμό των κινδύνων, των απειλών και των αρνητικών επιπτώσεων από εξελίξεις που μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά την κυπριακή οικονομία.

Για να περιοριστούν οι κίνδυνοι, οι απειλές και οι αρνητικές επιπτώσεις η Αλληλεγγύη θεωρεί αναγκαία τα παρακάτω:

1. Να προωθηθούν χωρίς καθυστέρηση και να ολοκληρωθούν με γρήγορους ρυθμούς η μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας και η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Να θεσμοθετηθεί και να εφαρμοστεί ένας διαφανής μηχανισμός αξιολόγησης των υπαλλήλων του κράτους και της παραγωγικότητάς τους.
3. Να εξορθολογιστεί το κρατικό μισθολόγιο και να καθοριστούν οροφές τόσο στους μισθούς όσο και στις συντάξεις του δημοσίου.
4. Να βελτιωθεί το Σχέδιο Εστία που ενώ η φιλοσοφία του είναι απόλυτα ορθή και αφορά στην ανάγκη στήριξης ευάλωτων δανειοληπτών που δεν μπορούν να είναι αξιόχρεοι, εντούτοις οι πρόνοιες του Σχεδίου έχουν αδυναμίες. Στο σημείο αυτό υιοθετούμε τις υποδείξεις του Δημοσιονομικού Συμβουλίου για το Σχέδιο Εστία που καταγράφονται στη Φθινοπωρινή Έκθεση του Συμβουλίου (Οκτώβριος 2018) και αναφέρουν «τα κριτήρια που καταγράφονται στο Σχέδιο Εστία θα μπορούσαν να ενισχυθούν στη βάση των κριτηρίων που ισχύουν για άλλα σχέδια κοινωνικής στήριξης. Για παράδειγμα, στη συγκεκριμένη περίπτωση θα μπορούσε να ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό των κριτηρίων τόσο της μέγιστης αξίας της πρώτης κατοικίας που θα εμπίπτει στο σχέδιο όπως και του εισοδήματος, ο αριθμός ατόμων του κάθε νοικοκυριού. Όπως φαίνεται από την Πρόταση, νοικοκυριό με έξι άτομα και αξία οικίας 250 χιλ. ευρώ, χωρίς άλλη περιουσία και με συνολικά εισοδήματα 51 χιλ. ευρώ δεν θα μπορεί να συμμετάσχει στο σχέδιο, ενώ νοικοκυριό με ένα άτομο που διαμένει σε οικία 350 χιλ. ευρώ, με επιπρόσθετα καθαρά περιουσιακά στοιχεία 375 χιλ. ευρώ και με εισοδήματα 50 χιλ. ευρώ θα μπορεί να συμμετάσχει. Επιπρόσθετα, θα μπορούσε να εξεταστεί η διαφοροποίηση του βαθμού ενίσχυσης μέσω του Σχεδίου Εστία αναλόγως του διαθέσιμου εισοδήματος του νοικοκυριού μετά την αφαίρεση και των αναγκαίων δαπανών του νοικοκυριού σε συνάρτηση με το ύψος του δανείου».
5. Να λειτουργήσουν με όρους διαφάνειας και με ικανή διοίκηση οι απομένουσες οντότητες του Συνεργατισμού (ΣΕΔΙΠΕΣ και ΚΕΔΙΠΕΣ) ώστε να διαχειριστούν με επάρκεια και παραγωγικά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν παραμείνει στο κράτος μετά τη διάλυση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας.
6. Να καταγραφούν, να τυποποιηθούν και να απλοποιηθούν όλες οι διαδικασίες, οι οδηγίες εργασίας και τα σχέδια υπηρεσίας του δημοσίου.
7. Να ξεχωρίσουν οι αρμοδιότητες των Υπουργείων, να συνενωθούν ομοειδείς υπηρεσίες με στόχο οικονομίες κλίμακος.
8. Να ενοποιηθεί και να κωδικοποιηθεί η νομοθεσία, ώστε να εξαλειφθεί η πολυνομία, η κακονομία και η αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων.
9. Να εκσυγχρονιστούν ή να καταργηθούν και να απλοποιηθούν σε εύληπτη μορφή οι εγκύκλιοι του δημοσίου, ώστε αν είναι κατανοητοί οι νόμοι στους απλούς πολίτες αλλά και στους λειτουργούς του κράτους.
10. Να τυποποιηθεί η διαχείριση και ο έλεγχος των μεγάλων κρατικών συμβολαίων για να παταχθεί η διαπλοκή.
11. Να τυποποιηθεί η διαχείριση και ο έλεγχος των υλικών και άλλων προμηθειών του δημοσίου προκειμένου να μειωθούν δραστικά οι άστοχες σπατάλες.
12. Να δημιουργηθεί κουλτούρα στο προσωπικό του δημοσίου τομέα, ώστε να εξυπηρετεί και όχι να ταλαιπωρεί τους πολίτες.
13. Να θεσμοθετηθεί μια αποδεκτή κλίμακα αξιών στον δημόσιο τομέα.
14. Να εμπεδωθεί η αξιοκρατία και η διαφάνεια στους διορισμούς και τις προαγωγές.
15. Να καθιερωθεί η διαφάνεια σε όλους τους τομείς του κράτους και όλες οι αποφάσεις του κράτους σε όλα τα επίπεδα πρέπει να είναι δικαιολογημένες και προσβάσιμες από τον πολίτη.
16. Να θεσμοθετηθεί η ευθύνη των δημόσιων λειτουργών για λανθασμένες ή σκόπιμες αποφάσεις τους, που δημιουργούν κόστος στον Κράτος και τον πολίτη.
17. Να θεσμοθετηθεί η ευθύνη και η λογοδοσία για πολιτικές αποφάσεις και όλοι οι αξιωματούχοι του κράτους να λογοδοτούν και να αξιολογείται το έργο τους.
18. Να επιταχυνθεί η μεταρρύθμιση που προωθείται στον τομέα της δικαιοσύνης, ώστε να επιτευχθεί η λειτουργική αναθεώρηση του δικαστικού συστήματος της Κύπρου και να αποκτήσουμε μηχανισμούς ταχύτερης απονομής δικαιοσύνης.
19. Να προχωρήσει η εφαρμογή του ΓεΣΥ και να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα και οι στόχοι που έχουν τεθεί.

20. Να ψηφιοποιηθεί η λειτουργία του Κράτους με την εισαγωγή διαδικασιών και συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στον δημόσιο τομέα. Επιβάλλεται ο ψηφιακός μετασχηματισμός της Κύπρου ώστε η κρατική μηχανή να αποκτήσει στελέχη με ψηφιακές δεξιότητες, υπηρεσίες με τεχνολογικές εφαρμογές και τμήματα με κατάλληλο εξοπλισμό για διείσδυση των ψηφιακών τεχνολογιών στην οικονομία και την κοινωνία. Η Κύπρος βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις και συγκεκριμένα στην 22η θέση στον Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας DESI 2017 μεταξύ των 28 κρατών-μελών της ΕΕ με συνολική βαθμολογία 0,45 και συγκαταλέγεται στην ομάδα των κρατών που παρουσιάζουν μεγάλη ψηφιακή υστέρηση.

4. ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να αξιοποιήσουμε τις δυνατότητες και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κύπρου σε τομείς που έχουν υψηλή προστιθέμενη αξία για την κυπριακή οικονομία, όπως ο τουρισμός, η ναυτιλία, οι υπηρεσίες, η ενέργεια.

Οι τηλεπικοινωνιακές υποδομές της Κύπρου την καθιστούν ένα σημαντικό κόμβο μεταφοράς δεδομένων και δορυφορικό σταυροδρόμι, μπορούν να αποτελέσουν τομείς προσέλκυσης επενδύσεων.

Η ναυτιλία μπορεί να προσφέρει ακόμα περισσότερα καθότι η Κύπρος είναι αποδεδειγμένα μια ανερχόμενη ναυτιλιακή δύναμη. Ο κυπριακός στόλος βρίσκεται στα δέκα πρώτα νηολόγια στον κόσμο σε μέγεθος και είναι ο τρίτος μεγαλύτερος στην Ευρώπη. Η πλοιοδιαχειριστική βιομηχανία της Κύπρου είναι η δεύτερη μεγαλύτερη παγκοσμίως. Η Λεμεσός μάλιστα έχει καταστεί η κεντρική έδρα για μερικές από τις μεγαλύτερες ναυτιλιακές εταιρίες του κόσμου.

Η θάλασσα και το φυσικό δυναμικό της Κύπρου της επιτρέπουν να πρωταγωνιστήσει σε δραστηριότητες όπως οι ιχθυοκαλλιέργειες και ο οικοτουρισμός. Η βελτίωση και η επέκταση των τουριστικών υποδομών πρέπει να συνεχιστεί. Η Κύπρος μπορεί να εμπλουτίσει το τουριστικό της προϊόν και να καταστεί κέντρο ιατρικού, θρησκευτικού, εκπαιδευτικού και συνεδριακού τουρισμού. Σημαντικό ρόλο στην επίλυση των χρόνιων προβλημάτων (εποχικότητα, all inclusive, ποιότητα προϊόντος κ.λπ.) που μαστίζουν τον τομέα του κυπριακού τουρισμού θα παίξει το Υφυπουργείο Τουρισμού.

Η ανάπτυξη νέας τεχνολογίας και σύγχρονων καλλιεργειών στον τομέα της Γεωργίας είναι εφικτή και μπορεί να υλοποιηθεί μέσα από το πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020. Να τυποποιήσουμε τα κυπριακά αγροτικά προϊόντα και με εξωστρέφεια να τα προωθήσουμε στις ξένες αγορές. Οι πατάτες, το χαλούμι, τα φθαρτά, τα αρωματικά φυτά κ.λπ. μπορούν να κατακτήσουν τις ευρωπαϊκές αγορές και να αποφέρουν σημαντικά έσοδα.

Ο φυσικός πλούτος της Κύπρου με την ύπαρξη πλούσιων κοιτασμάτων φυσικού αερίου και πετρελαίου στην Αποκλειστική Οικονομική της Ζώνη (ΑΟΖ), της επιτρέπουν να καταστεί ένα ασφαλές ενεργειακό κέντρο που θα εξυπηρετεί όλες τις όμορες χώρες.

Το υψηλό ακαδημαϊκό και ιατρικό προσωπικό και οι σύγχρονες εγκαταστάσεις στα πανεπιστήμια και τα ιατρικά μας κέντρα, επιτρέπουν στην Κύπρο να καταστεί τόσο ακαδημαϊκό όσο και ιατρικό κέντρο.

Στην Κύπρο δεν έχουμε βαριά βιομηχανία μπορούμε όμως να αναπτύξουμε δραστηριότητες συναρμολόγησης εξυπηρετώντας τις ανάγκες μεγάλων βιομηχανιών.

Το μεγαλύτερο κεφάλαιο που αποτελεί συγκριτικό πλεονέκτημα για την Κύπρο είναι το ανθρώπινο δυναμικό της.

Τέλος το απόθεμα πολιτισμού της Κύπρου είναι ένα εργαλείο δημιουργίας, ανάπτυξης και διεθνούς παρέμβασης.

5. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Πρώτη βασική συνθήκη για την ανασυγκρότηση την ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας είναι η ανασυγκρότηση της λειτουργίας της κρατικής μηχανής με ανασχεδιασμό των διαδικασιών της και επικαιροποίηση των αρμοδιοτήτων σε όλα τα επίπεδα. Το κράτος πληρώνει κάθε χρόνο πέραν των 50 εκατομμυρίων σε μελέτες και εξωτερικούς συμβούλους. Μέρος από αυτή τη δαπάνη μπορεί να διατεθεί σε υπηρεσίες εξωτερικών συμβούλων για σχεδιασμό και ανάπτυξη σύγχρονων συστημάτων διαχείρισης σε όλα τα υπουργεία και τους οργανισμούς του δημοσίου στα πρότυπα σύγχρονων μοντέλων κατάλληλων για κρατικές υπηρεσίες και φορείς. Στόχος να μειωθεί το λειτουργικό κόστος της κρατικής μηχανής, να παταχθεί η γραφειοκρατία, να αυξηθεί η παραγωγικότητα, να αναπτυχθεί η ευελιξία και η ταχύτητα και το δημόσιο να γίνει φιλικό και προς τους πολίτες και προς του δημοσίου υπαλλήλους.

Δεύτερη βασική συνθήκη για την ανασυγκρότηση την ανάπτυξη της οικονομίας είναι η πάταξη της φοροαπαλλαγής και της φοροαποφυγής και η επίτευξη φορολογικής ανασυγκρότησης με στόχο ένα δίκαιο, απλό, σταθερό και αποτελεσματικό φορολογικό σύστημα. Απαιτούνται μέτρα έτσι ώστε το Κράτος θα μπορέσει να κλείσει τις διαρροές στα έσοδα του βελτιώνοντας σημαντικά την τόσο αναγκαία εισπρακτική του ικανότητα.

Τρίτη βασική συνθήκη για την ανάπτυξη της οικονομίας είναι η ενίσχυση της οικονομίας της γνώσης, της καινοτομίας και της έρευνας. Η παιδεία είναι το όχημα για την ανάπτυξη της οικονομίας της γνώσης. Σήμερα στον τόπο μας υπάρχουν 8 πανεπιστήμια, 40 ιδιωτικά κολέγια και 4 δημόσιες σχολές ανώτερης εκπαίδευσης. Η Κύπρος διαθέτει ένα πλούσιο επιστημονικό δυναμικό υψηλών προδιαγραφών. Υπάρχει συνεπώς η βάση, που θα μπορούσε να αποτελέσει την κινητήρια δύναμη για μια αλματώδη ανάπτυξη της καινοτομίας, της έρευνας και της οικονομίας της γνώσης. Πρέπει να επενδύσουμε στην έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη γιατί έτσι μειώνουμε την επιστημονική «ερημοποίηση» της Κύπρου που συντελείται με τη φυγή ή την παραμονή αξιόλογων κυπρίων επιστημόνων στο εξωτερικό.

Καταληκτικά η Αλληλεγγύη θεωρεί ότι η πραγματική ανάπτυξη και ευημερία της κυπριακής κοινωνίας εμπερικλείει την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, την αύξηση της ατομικής και συλλογικής ευημερίας και ασφάλειας, την εξάλειψη των ανισοτήτων, την εμπέδωση της αξιοκρατίας, της ισονομίας και της ισοπολιτείας, την παροχή ικανοποιητικής παιδείας, υγείας, την εμπέδωση του σεβασμού προς τον κάθε πολίτη, τους νόμους, τους θεσμούς, το περιβάλλον και ούτω καθ' εξής. Στόχοι που δυστυχώς δεν υλοποιούνται όλοι μέσα από τη δημοσιονομική στόχευση και πολιτική του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2019.

Z. Παρατηρήσεις του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Τα τελευταία χρόνια επιβλήθηκαν αιματηρές θυσίες που προκάλεσαν μόνιμες αναπηρίες στην κοινωνική συνοχή, στην ποιότητα ζωής και στο περιβάλλον της πατρίδας μας, για να βελτιωθούν οι δείκτες της Κυπριακής οικονομίας, γεγονός που υποτίθεται ότι θα προσέλκυε επενδύσεις που στη συνέχεια θα έφερναν θέσεις εργασίας και ευημερία.

Το καθαρό δημόσιο χρέος της χώρας έχει εκτοξευθεί στο πιο ψηλό σημείο του των τελευταίων 10 ετών, πιο ψηλά ακόμη και από το 2013, φτάνοντας το 112,3% του λόγω της έκδοσης ομολόγων ύψους €2,35 δισεκατομμυρίων στη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα. Παρά ταύτα σημειώνουμε ότι παρουσιάζεται θετικός ρυθμός ανάπτυξης για το 2018 ύψους 4,5% και ότι ο προϋπολογισμός παρουσιάζει και φέτος πρωτογενή πλεονάσματα.

Είναι γεγονός πως τα δημόσια οικονομικά βρίσκονται σήμερα σε καλύτερη κατάσταση απ' ότι ήταν μετά τις καταστροφικές αποφάσεις του Eurogroup και της Κυβέρνησης το 2013. Μετά από τόσες βαριές θυσίες των Κυπρίων πολιτών και μετά από πέντε χρόνια επώδυνης λιτότητας, είναι εν πολλοίς αναμενόμενο αυτό το αποτέλεσμα.

Εντούτοις είναι γενικά αποδεκτό και αυταπόδεικτο ότι η Κυπριακή οικονομία σήμερα, βρίσκεται πολύ μακριά τόσο από εκεί που ήταν κάποτε, όσο και από εκεί που θα έπρεπε και θα μπορούσε να είναι.

Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της χώρας μας έχει αυξηθεί κατά 1 δις ευρώ σε σχέση με το 2012 αφού από €19,5 δις ανέβηκε στα € 20,76 δις το 2018. Το κατά κεφαλή ΑΕΠ της χώρας μας έχει μειωθεί ελαφριά κατά 0,5% σε σχέση με πέρυσι αλλά, πιο σημαντικά, έχει μειωθεί κατά 25% από το 2011 (με βάση τα στοιχεία του ΔΝΤ το κατά κεφαλή ΑΕΠ της Κύπρου ήταν \$32.692,70 το 2011 και σήμερα βρίσκεται στο \$24.548,35. Το 2017 το ΔΝΤ είχε υπολογίσει το κατά κεφαλή εισόδημα στις €24.740,96). Το δε μέσο ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα έπεσε στα €17.219 το 2017 από τις €20.218 του 2012, μια μείωση της τάξης του 34,81%. Το χρηματικό όριο του κινδύνου της φτώχειας έχει υπολογιστεί στις €8.698 για τους μονήρης (μειώθηκε από τις €10.194 του 2012) και βρίσκεται στις €18.266 (μειώθηκε από τις €21,328). Όταν αυξάνεται το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν και μειώνεται το κατά κεφαλή ΑΕΠ, σημαίνει με απλά λόγια ότι αυξάνεται το χάσμα μεταξύ φτωχών και πλουσίων.

Συνολικά το 25,2% του πληθυσμού, δηλαδή 1 στους 4 συμπατριώτες μας, βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Όπως πάντα ο κίνδυνος αυτός βρίσκεται πιο ψηλά ανάμεσα στις γυναίκες (26,2%) σε σχέση με τους άνδρες (24%), καταδεικνύοντας ακόμη μια φορά τη μισθολογική διάκριση που υπάρχει ανάμεσα στα δύο φύλα. Το ποσοστό αυτό εκτοξεύεται στο 27,3% στις γυναίκες άνω των 65 ετών. Το μεν ποσοστό κινδύνου φτώχειας με βάση το χρηματικό όριο του 2008 βρίσκεται στο 28,3%. Αν λάβουμε υπόψη ότι 11,5% του πληθυσμού στερείται τουλάχιστο 4 ειδή και υπηρεσίες από τις 9 διαστάσεις της υλικής στέρησης, και ότι 6,6% βρίσκεται σε παρατεταμένο κίνδυνο φτώχειας, η εικόνα είναι ξεκάθαρα τραγική. Παραμένει σε πολύ ψηλά επίπεδα το ποσοστό του πληθυσμού που καθυστερεί στην αποπληρωμή των δόσεων του δανείου της κύριας κατοικίας ή του ενοικίου ή πάγιων λογαριασμών ή δόσεις άλλων δανείων λόγω οικονομικών δυσκολιών αφού αποτελεί το 24,8%. Έχει υπάρξει μείωση σε σχέση με το 31,5% του 2012 όμως το πρόβλημα παραμένει ιδιαίτερα οξύ. Η ανεργία – ιδιαίτέρως των νέων – παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα. Σημειώνουμε την πτωτική πορεία από το 2012 (36.296 μέσος όρος ανέργων το 2012 – 26.287 μέσος όρος ανέργων 2018), αλλά αν συνυπολογιστεί η αυξημένη ροή μετανάστευσης Κυπρίων και ξένων εργαζομένων, διαφαίνεται πως το πρόβλημα εξακολουθεί να υπάρχει.

Παρά τα δραστικά μέτρα που αποφάσισε η Κυβέρνηση και η Τρόικα, που περιλάμβαναν το κούρεμα των καταθέσεων του 2013, δεν φαίνεται να έχουν ξεπεραστεί τα προβλήματα του τραπεζικού μας συστήματος. Παρά την υπερψήφηση από την πλειοψηφία της Βουλής πιο αυστηρών νομοθετικών

προνοιών που βοηθούν στην γρηγορότερη εκποίηση ακινήτων, και το ξεπούλημα του Συνεργατισμού, φαίνεται να μην διαφοροποιείται σημαντικά ο κίνδυνος από το τεράστιο ποσοστό των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ) αποτελούν την ωρολογιακή βόμβα που απειλεί να τινάξει στον αέρα την Κυπριακή οικονομία. Πέρα από κάποιες ισχνές και ανάξιες αναφοράς κυβερνητικές προσπάθειες (π.χ. πρόγραμμα «ενοίκιο αντί εκποίησης») η Κυβέρνηση από το 2013 είχε αρνηθεί να προωθήσει τη δημιουργία Δημόσιου Φορέα Διαχείρισης των ΜΕΔ, τη μοναδική ίσως λύση για την αντιμετώπιση των ΜΕΔ, όπως απέδειξε το παράδειγμα άλλων χωρών. Αυτό όμως είναι το μέτρο που αποφάσισε να εφαρμόσει με το ξεπούλημα της Συνεργατικής Τράπεζας, δημιουργώντας την Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ), χωρίς όμως να δίνεται η δυνατότητα στις άλλες τράπεζες στην Κύπρο να μεταφέρουν και τα δικά τους ΜΕΔ σε αυτό τον οργανισμό. Αντ' αυτού, έχουμε το ξεπούλημα πακέτων δανείων σε πιστωτικά και μη πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού, με όλα τα προβλήματα που αυτό θα επιφέρει.

Ειδικότερα σημειώνεται ότι η Κύπρος κατέχει την πρωτιά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε ότι αφορά το ύψος του ιδιωτικού δανεισμού. Εξακολουθούμε να κατέχουμε τη 2η θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο ποσοστό των μη-εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) ακολουθώντας την Ελλάδα που κατέχει την 1η θέση. Συγκεκριμένα, το 2ο εξάμηνο του 2018 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υπολογίζει ότι 44,7% του ιδιωτικού χρέους ήταν Μη Εξυπηρετούμενο.

Διαπιστώνουμε με ανησυχία ότι οι αρμόδιες αρχές του κράτους δεν προώθησαν δυναμικά και αποτελεσματικά τις έρευνες για τις ευθύνες της διοίκησης των τραπεζών, συμπεριλαμβανομένου και του Συνεργατισμού, την τιμωρία των υπεύθυνων για την παράνομη παραχώρηση του ΕΛΑ στη Λαϊκή Τράπεζα, την καταδίκη των υπεύθυνων για την πώληση των καταστημάτων των Κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα, την οικτρή οικονομική κατάσταση στην οποία βρέθηκε ο Συνεργατισμός και ο συνοπτικός τρόπος ξεπουλήματος της προς την Ελληνική Τράπεζα, την ανάληψη της ευθύνης για τον ανύπαρκτο έλεγχο από την Κεντρική Τράπεζα και την πολιτική ευθύνη για την οικονομική καταστροφή.

Σε ότι αφορά τον κρατικό προϋπολογισμό εντοπίζουμε σπατάλες και μη δικαιολογημένες δαπάνες, αδικαιολόγητα ψηλά επιδόματα αξιωματούχων, εκατοντάδες προαγωγές δημοσίων υπαλλήλων, σκάνδαλα και κακοδιαχείριση του δημόσιου χρήματος και προπαντός αστόχευτες και προκλητικές δαπάνες πολλών εκατοντάδων εκατομμυρίων. Η γενική εικόνα είναι ότι όλα όσα περιγράφονται πιο πάνω απορροφούν την όποια αναιμική βελτίωση των δημοσιονομικών.

Εξακολουθεί και σε αυτόν τον προϋπολογισμό να μην δίνεται προτεραιότητα στην ενίσχυση των μέτρων δημογραφικής ανάπτυξης. Εμείς ως Κίνηση Οικολόγων – Συνεργασία Πολιτών θεωρούμε ότι το μεγαλύτερο κεφάλαιο της χώρας μας – μιας χώρας που βρίσκεται υπό κατοχή και απειλείται από δημογραφικό Απίλα – είναι ο πληθυσμός της. Εξακολουθούν τα μέτρα οικονομικής στήριξης της τεκνογονίας και της μόρφωσης των παιδιών να υπόκεινται σε υπέρμετρα αυστηρά εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, στο όνομα της ορθολογιστικής στόχευσης. Θέση μας είναι ότι τα επιδόματα για την οικογένεια και τους φοιτητές δεν είναι στοιχεία κοινωνικής πολιτικής, φιλανθρωπίας ή κοινωνικής μέριμνας, και κακώς περικόπτονται στη βάση ενός δυσνόητου και γεμάτου κενά συστήματος στόχευσης. Η λογική για «στόχευση» εφαρμόζεται δυστυχώς και στα προγράμματα στήριξης των αναπήρων, γεγονός που έχει προκαλέσει τις έντονες διαφωνίες του αναπηρικού κινήματος.

Σημειώνουμε την έλλειψη οράματος στον τομέα του περιβάλλοντος, που να χρηματοδοτείται από πραγματικά, ουσιαστικά κονδύλια τόσο από τον κρατικό προϋπολογισμό όσο και από Ευρωπαϊκά κονδύλια. Ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2019 δεν εμπεριέχει ούτε βασικές πρόνοιες για προώθηση της Πράσινης Ανάπτυξης ή έστω για την προσαρμογή στις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στο νησί. Παρά την υποχρέωση μας με βάση την Σύμβαση των Παρισίων να παρουσιάζονται οι οριζόντιες δαπάνες για το περιβάλλον, για την προώθηση της βιώσιμης πράσινης ανάπτυξης, των επενδύσεων για επίτευξη του στόχου για μείωση των συνολικών εκπομπών ρύπων σε εθνικό επίπεδο και των μέτρων για διαχείριση των επιπτώσεων του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού σφυρίζει αδιάφορα. Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος παραμένει πολύ χαμηλός σε σχέση με τις αρμοδιότητές του. Οι συνολικές δαπάνες του Υπουργείου βρίσκονται μόλις στις €238.589.663, με τις τακτικές δαπάνες €188.552.554 να αποτελούν το 79% αυτού του ποσού (αναπτυξιακές μόνο 21% €50.037.109) (839.150). Φαίνεται πως η υπουργική απόφαση για κατάρτιση Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (Αρ. Απόφασης 82.555 της 18/05/2017) είναι κενού περιεχομένου, αφού καλείται το Υπουργείο να την υλοποιήσει στα πλαίσια του ετήσιου προϋπολογισμού του.

Η Κυβέρνηση μέσω του χειρισμού των θεμάτων που αφορούν το ωράριο των γενικών καταστημάτων, δημιούργησε συνθήκες κρίσης με ανυπολόγιστες συνέπειες ακόμα και στα δημόσια οικονομικά αλλά κυρίως, στο θεσμό της οικογένειας. Θα έπρεπε να υπάρχουν μέτρα για εργοδότηση των ανέργων στις μικρές επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου, ώστε να υποστηριχθούν οι μικρές επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν τον αθέμιτο ανταγωνισμό των υπεραγορών.

Δεν υπάρχουν στον προϋπολογισμό πρόνοιες που να καλύπτουν ικανοποιητικά το έλλειμμα του ταμείου κοινωνικών ασφαλίσεων της τάξης των 7.5 δις ευρώ, παρά τις σχετικές νομοθεσίες και τις κατά καιρούς δεσμεύσεις της Κυβέρνησης. Μόνο η αποζημίωση του ταμείου κοινωνικών ασφαλίσεων και η υλοποίηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου (Απόφαση ΥΣ με Αρ. 68.643 και ημερά. 14.4.2009) για «σταδιακή κατάθεση των οφειλών της Κυβέρνησης στο ταμείο», θα επιτρέψει τον εκσυγχρονισμό του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και προστασίας, με την εισαγωγή δικαίων μέτρων, όπως η επέκταση της άδειας μητρότητας σε 20 εβδομάδες, η καθιέρωση επαρκούς γονικής άδειας, η εισαγωγή της σύνταξης χρειάς για τους άνδρες κ.ο.κ.

Δεν υπάρχουν στον προϋπολογισμό εκείνα τα κονδύλια που να υλοποιούν τη συμφωνία των πολιτικών κομμάτων με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας της 21ης Ιουλίου 2016 στη βάση της οποίας ψηφίστηκαν ομόφωνα τα νομοσχέδια για το ΓΕΣΥ, με παράλληλη όμως κάλυψη όλων των κενών σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή των δημόσιων νοσοκομείων. Για να λειτουργήσει το ΓΕΣΥ χρειαζόμαστε δυνατά αυτονομημένα νοσοκομεία, γεγονός που συνεπάγεται αυξημένες δαπάνες για την υποδομή, ιδιαίτερα τα επόμενα λίγα χρόνια. Δυστυχώς δεν αντικατοπτρίζεται αυτή η οξεία ανάγκη στον προϋπολογισμό του 2019.

Το κεφάλαιο των μεταρρυθμίσεων που ήταν πάρα πολύ σημαντικό για την εφαρμογή των μνημονιακών μας υποχρεώσεων έχει μείνει μόνο στις διακηρύξεις. Δεν αντανakλώνται ούτε ως προτεραιότητες στον προϋπολογισμό του 2019. Θέματα όπως η Μεταρρύθμιση της Δημόσιας Υπηρεσίας, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Παιδείας των Δημόσιων Συγκοινωνιών. Αναγκαία εργαλεία όπως το Ταμείο Υδρογονανθράκων, η ψηφιακή διακυβέρνηση.

Ο προϋπολογισμός δεν αντιστρέφει την κοινωνική οπισθοδρόμηση και την εργασιακή υποχώρηση που ζήσαμε τα τελευταία χρόνια. Κυρίως όμως θέλουμε να τονίσουμε πως, αντίθετα με τις συμβουλές που λαμβάνουμε από Διεθνείς Οργανισμούς και παραδείγματα άλλων χωρών, που εξήλθαν ή αντιμετώπισαν την οικονομική κρίση, δεν υπάρχουν επαρκείς πρόνοιες στον προϋπολογισμό που να δίνουν την ένδειξη, ή έστω την ελπίδα, ότι θα προκύψει κάποιας μορφής δυναμική που θα αλλάξει ριζικά το υφιστάμενο οικονομικό και αναπτυξιακό μοντέλο, που μας έφερε σε αυτό το σημείο ευθύς εξαρχής.

Εξακολουθούν οι ιθύνοντες να μιλούν για προσέλκυση ξένων επενδύσεων και καταθέσεων, για πωλήσεις ακινήτων, αδειοδότηση καζίνο, γηπέδων γκολφ και μαρίνων και για ξεπούλημα ημικρατικών οργανισμών, που θα τονώσουν τάχα την ανταγωνιστικότητα, χωρίς να προσπαθεί κανείς να βρει λύση για επανεκκίνηση της οικονομίας μας προς τα εμπρός. Θέλουμε η Κυβέρνηση μέσω του προϋπολογισμού να δώσει νέα ελπίδα και νέα κατεύθυνση. Ο προϋπολογισμός αντανakλά την αδυναμία της Κυβέρνησης να επενδύσει στην επανεκκίνηση της οικονομίας που να βασίζεται εξίσου στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, δηλαδή τη γεωργία, την κτηνοτροφία, την αλιεία, τη βιοτεχνία, την παραγωγή ενέργειας κ.ο.κ. και όχι μόνο στον τριτογενή τομέα των υπηρεσιών και των τραπεζών. Κινητήριος δύναμη δεν μπορούν να είναι αποκλειστικά τα ξένα δεκανίκια και τα δάνεια. Πρέπει να εμπιστευτούμε τις δυνάμεις της Κυπριακής οικονομίας, τις μικρές επιχειρήσεις, τους αυτοεργοδοτούμενους και τους βιοτέχνες, τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους μας και κυρίως τη νεολαία μας.

Ο προϋπολογισμός που έχουμε μπροστά μας δεν μας αφήνει καμία αμφιβολία ότι επιδιώκεται η επαναδημιουργία μιας οικονομίας βασισμένης ανισομερώς στις υπηρεσίες του τριτογενή τομέα, μιας οικονομίας που θα είναι για πάντα εξαρτημένη από εξωγενείς παράγοντες.

Εμείς θα συνεχίσουμε να υπερασπιζόμαστε την ανάγκη προώθησης ομοίμορφης ανάπτυξης που να περιλαμβάνει όλους τους τομείς της οικονομίας και οπωσδήποτε του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της οικονομίας, σε σχέση με τον τριτογενή τομέα μέσω της εφαρμογής νέων οικολογικών και πράσινων πολιτικών, βασισμένων στις νέες τεχνολογίες, στην πληροφορική και την καινοτομία. Αυτό που πραγματικά χρειάζεται η οικονομία μας και έπρεπε να αντικατοπτρίζεται στον προϋπολογισμό του 2019, είναι μια *de profundis* – δηλαδή εκ βάθρων – αλλαγή, που να αντικαταστήσει το κερδοσκοπικό σύστημα της αλόγιστης και χωρίς όρια ανάπτυξης – που θα οδηγήσει πάντα τον τόπο σε κρίσεις ύφεσης, σαν αυτή που ζούμε ακόμα – με ένα νέο πράσινο και αειφόρο μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης.

H. Παρατηρήσεις της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου

Ο προϋπολογισμός του 2019 παρουσιάστηκε ως ένα προϋπολογισμός που δεν είναι ελλειμματικός γιατί πρέπει να τηρούνται τα συμφωνημένα σημεία του μνημονίου με την Τρόικα και παρουσιάζεται από την κυβέρνηση ως ένας προϋπολογισμός που συνεχίζει το σταθερό ρυθμό ανάπτυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η βιώσιμη πορεία του Κράτους χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι συγκυριακές συνθήκες που ευνοούν αυτή την ανάπτυξη. Ωστόσο παρατηρώντας τους δυνητικούς κινδύνους που ελλοχεύουν και τα αρνητικά κοινωνικά φαινόμενα όπως το θέμα της στέγασης και του κοινωνικού αποκλεισμού που πλέον είναι πέρα για πέρα ορατά εν έτη 2018, δεν αντιλαμβανόμαστε που εντοπίζονται οι επικαλούμενες αξίες της σταθερότητας της ασφάλειας και της εμπιστοσύνης καθώς ο

ίδιος ο προϋπολογισμός δεν ωθεί την οικονομία προς ανάπτυξη και ενδυνάμωση της κατοχύρωσης των συνταγματικά αναφαίρετων ανθρωπίνων δικαιωμάτων των πολιτών της.

Κατά τα λεγόμενα του Υπουργού μας παρουσιάστηκε ένας ισοσκελισμένος προϋπολογισμός, με ένα αμιγές πλεόνασμα το οποίο στηρίζει την ανάπτυξη και την απασχόληση η οποία μέχρι το 2020 θα υφίσταται, καθώς θα φτάσουμε σε σημεία πλήρους απασχόλησης. Ας μην ξεχνάμε ότι η Τρόικα σε τελευταία της επίσκεψη ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής μας ανέφερε ότι οι παράγοντες στους οποίους στηρίζεται η επικαλούμενη ανάπτυξη είναι ανησυχητικοί και το Υπουργείο Οικονομικών από την άλλη ανέφερε ότι δεν έχει κάποια μέτρα καταπολέμησης ενδεχόμενων κινδύνων κατάρρευσης των παραγόντων αυτών. Ας μην εθελουφλούμε και όσον αφορά τις ανελαστικές δαπάνες και τη μεγάλη αύξηση του δημόσιου χρέους. Ποιο είναι το πλάνο για μείωση αυτών των ανελαστικών δαπανών και την επιβάρυνση των κοινωνικών στρωμάτων; Τι θα γίνει με την αύξηση του δημόσιου χρέους και τον αυξημένο πληθωρισμό; Όσον αφορά τους φόρους, στην ουσία η αύξηση των εσόδων από τους έμμεσους φόρους, εκμηδενίζει την μείωση των άμεσων φόρων καθώς τα έσοδα από τους έμμεσους φόρους αυξάνονται λόγω της πρόβλεψης για αύξηση στην κατανάλωση και υπολογίζεται από την κυβέρνηση ότι θα οδηγηθούμε σε θετικούς ρυθμούς πληθωρισμού.

Ενόψει των ανωτέρω θα αναφερθώ πιο κάτω επιγραμματικά στα βασικά ζητήματα που προκύπτουν κατόπιν μελέτης του εν θέματι Προϋπολογισμού 2019.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ

Όσον αφορά την κοινωνική πολιτική που ακολουθεί το Κράτος, δεν βλέπω να υπάρχει ένα κοινωνικό όραμα για να μπορούμε να επιτύχουμε το καλύτερο για τον τόπο μας. Η αύξηση του κατώτατου μισθού είναι επιτακτική για να μην μπορεί να υπάρχει συνεχής εκμετάλλευση από τον ιδιωτικό τομέα. Πως πρόκειται να επιτευχθεί ωστόσο κάτι τέτοιο όταν απουσιάζει το κοινωνικό όραμα και πλέον παρατηρούμε συνθήκες φτώχειας και αστέγους; Είναι φανερό ότι δυστυχώς η στεγαστική πολιτική του Κράτους νοσεί και θα πρέπει να ενισχυθεί έτσι ώστε να καταπολεμηθούν αποτελεσματικά τα φαινόμενα αυτά. Το θέμα των υψηλών ενοικίων οδηγεί στο φαινόμενο των αστέγων καθώς δεν μπορούν να ανταποκριθούν στα ψηλά ενοίκια. Γιατί δε μελετούν το ενδεχόμενο να ανεγείρονται χώροι για στέγαση αυτών των ευάλωτων ομάδων παρά να αναλώνουμε χρόνο και χρήμα σε μελέτες; Ενόψει των νέων αυτών φαινομένων θα πρέπει να ενισχυθούν οι κοινωνικοί λειτουργοί και παρατηρητές της γειτονιάς οι οποίοι σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο να το ενημερώνουν για άστεγους.

Περαιτέρω θα πρέπει να απασχολήσει το θέμα ανέγερσης κρατικών γηροκομείων καθώς οι συντάξεις που λαμβάνουν οι πλείστοι ηλικιωμένοι είναι πεινχρές και συνήθως συμπληρώνουν από το μισθό τους τα παιδιά τους καθώς και η ανέγερση κρατικών βρεφονηπιοκομικών σταθμών.

Όσον αφορά το θέμα της ανεργίας, θα ήταν χρήσιμο να υπάρχει σωστή στόχευση με μελέτες και ενημέρωση των μαθητών κατά την λυκειακή τους εκπαίδευση, σε συνεργασία πάντα με το Υπουργείο Παιδείας ως προς τα ποια επαγγέλματα θα τύχουν ζήτησης τα επόμενα χρόνια συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών επαγγελμάτων και επαγγελμάτων σχετικά με τους υδρογονάνθρακες.

Περαιτέρω, η Κυβέρνηση θα πρέπει να συνεχίσει να προωθεί προγράμματα της ΑΝΑΔ και θα πρέπει να υιοθετηθούν κατά την άποψή μας ακόμη περισσότερα προγράμματα που θα μπορούσαν να υποβοηθήσουν περαιτέρω την ενσωμάτωση νέων στον επιχειρηματικό τομέα. Στην προσπάθεια της η κυβέρνηση να διατηρήσει μερικώς ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς παρουσιάζει μειωμένες κοινωνικές παροχές και όχι τις επιθυμητές κοινωνικές παροχές με προβλήματα στην ουσιαστική στόχευση των παροχών, με συνεχιζόμενες ανάγκες επιπλέον συμπληρωματικών προϋπολογισμών κάθε χρόνο. Είναι όμως αυτό το ζητούμενο; Ο κυπριακός πληθυσμός δυστυχώς συνεχίζει να ζει στο όριο και κάτω από το όριο της φτώχειας και θα έπρεπε η κυβέρνηση να παρουσιάσει αυξημένες δαπάνες για κοινωνικές παροχές ούτως ώστε να σταματήσει η διάβρωση του κοινωνικού ιστού και να διατηρηθεί αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο ανάμεσα στα κοινωνικά στρώματα.

ΑΜΥΝΑ

Το κομμάτι της Άμυνας είναι ένα καίριο σημείο για τη χώρα μας, όντας ημικατεχόμενη πατρίδα. Η Άμυνα θα έπρεπε να έχει την αίγλη και τη δύναμη αποτροπής έτσι ώστε να προστατεύει αποτελεσματικά τους πολίτες της. Ωστόσο παρατηρούμε ότι τα ποσά που διατίθενται για αμυντική θωράκιση της πατρίδας μας έχουν εξευτελιστεί και η Εθνική Φρουρά να αποτελεί το ισχυρό εργαλείο της άμυνας μας και όχι να παρατηρούνται τάσεις φυγής των οπλιτών.

ΠΑΙΔΕΙΑ

Ένα ζήτημα που παρατηρώ είναι η μείωση της αξίας και του κύρους του απολυτηρίου της χώρας μας, που πλέον οι χώρες του εξωτερικού δεν του προσδίδουν τη βαρύτητα που του προσέδιδαν προηγουμένως. Αυτό είναι αποτέλεσμα του ότι οι μαθητές επέλεγαν μαθήματα άσχετα με τη σπουδή που ήθελαν να ακολουθήσουν για να βγάλουν ψηλό γενικό βαθμό. Πλέον έχει επιστρέψει ο θεσμός των κλάδων και θα πρέπει να ενισχυθεί έτσι να προσδοθεί το ανάλογο κύρος στο απολυτήριο και το ανάλογο

επίπεδο μόρφωσης για την κάθε επιδιωκόμενη σπουδή. Όσον αφορά την ασφάλεια των μαθητών, το μέτρο φρούρησης των σχολείων το πρωί μέχρι την έναρξη των μαθημάτων δεν θεωρώ ότι είναι αποτελεσματικό. Θα πρέπει να ενισχυθεί ο θεσμός του παιδονόμου και η φρούρηση να συνεχίζει καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας αλλά και της νύχτας γι' αποτροπή εισόδου στους μη έχοντας εργασία και για αποτροπή ζημιών στους σχολικούς χώρους.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Στο θέμα του επιχειρηματικού τομέα, εξακολουθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να σηκώνουν το βάρος της οικονομικής κρίσης οι οποίες βρίσκονται αντιμέτωπες με κρίσιμα ζητήματα όπως τα καταχρηστικά συμβόλαια στα οποία είναι δέσμιοι και τη διαχείριση του μεγάλου όγκου των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Πολλές επιχειρήσεις ψυχοραγούν ελέω της έκθεσης τους σε υψηλό δανεισμό αλλά παράλληλα και του πολύ ψηλού κόστους που πληρώνουν σε επιτόκια στην βάση αυτών των προβληματικών δανειακών συμβάσεων. Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να θίξω το θέμα για τις καταχρηστικές ρήτρες και τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στα καταχρηστικά συμβόλαια των Τραπεζών, με τη Νομική Υπηρεσία να καθυστερεί στην έκδοση σχετικών αποφάσεων και διαταγμάτων χωρίς να υπάρχει κάποια ασπίδα προστασίας για τις επιχειρήσεις σε ένα επικαλούμενο Κράτος Δικαίου, αφήνοντας την κατάσταση να διαιωνίζεται εις βάρος των επιχειρήσεων.

Παρατηρώ περαιτέρω ότι το δημόσιο χρέος της Κύπρου έχει εκτοξευθεί χωρίς να υπάρχουν αποτελεσματικές οικονομικές εφαρμογές πολιτών της κυβέρνησης στην αποπληρωμή του και όχι στην αναχρηματοδότηση του σε βάθος δεκαετιών. Αντιθέτως η Κυπριακή Δημοκρατία, συνεχίζει να ενισχύει τις Τράπεζες με πρόσφατο παράδειγμα την παροχή οικονομικού 'φιλοδωρήματος' δισεκατομμυρίων στην Ελληνική Τράπεζα για να αγοράσει το Συνεργατισμό μετακινώντας το χρέος στα επόμενα χρόνια. Τι θα γίνει όταν θα πρέπει να πληρώσουμε και τη σχετική απόφαση εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας για την περιβόητη υπόθεση για το ανυπόστατο κλείσιμο του υποκαταστήματος της FBME; Είμαστε σε θέση να ανταπεξέλθουμε και σε αυτό το οικονομικό πρόστιμο αυξάνοντας δραματικά το δημόσιο χρέος; Είναι ο Κύπριος πολίτης έτοιμος να αναλάβει αυτό το κόστος που θα διαμορφωθεί ή θα είμαστε απλά θεατές ενός πλέον εδραιωμένου κοινωνικού φαινομένου όπως αυτού της φτώχειας; Δυστυχώς με τις τροποποιήσεις των σχετικών Νόμων και τα προτεινόμενα λεγόμενα σχέδια στήριξης των πολιτών εκείνο που παρατηρώ μετά λύπης μου είναι τον εμπαιγμό του Κύπριου πολίτη. Το σχέδιο ΕΣΤΙΑ δεν αποσκοπεί στην αρωγή των ευαίσθητων ομάδων και κοινωνικών ομάδων που δυστυχώς δεν μπορούσαν να ανταπεξέλθουν στα δάνεια τους λόγω εισοδηματικών δεδομένων και που ούτε με το σχέδιο θα μπορούν διότι τα εισοδήματά τους παραμένουν προβληματικά. Μέσω των τροποποιήσεων του Περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Νόμου το δικαίωμα του πολίτη στη στέγη πλέον καταργείται αφού οι τράπεζες θα προχωρούν με διαδικασίες εξπρές σε ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς χωρίς να υπάρχει η πρόνοια του κράτους να παρέχει στέγαση στους πολίτες αυτούς που θα βρίσκονται εκτεθειμένοι και αντιμέτωποι με κοινωνικά φαινόμενα. Επιπρόσθετα παρατηρώ ότι σε περιπτώσεις εκκρεμοδικίας παραβιάζονται βασικά ανθρώπινα δικαιώματα όπως το δικαίωμα στη δίκαιη δίκη και στη στέγαση προτού τελεσιδικήσει το Δικαστήριο, κάτι που θεωρώ απαράδεκτο και αντισυνταγματικό.

ΥΓΕΙΑ

Η υγεία αποτελεί το ύψιστο και υπέρτατο αγαθό της ζωής και ως εκ τούτου θα έπρεπε να αντικατοπτρίζεται με αυτό τον τρόπο και να κατέχει την πρωτιά στις δαπάνες του Προϋπολογισμού του 2019. Ωστόσο παρατηρούμε μειωμένες δαπάνες και τον Κύπριο πολίτη ο οποίος καταφέρνει να επιβιώσει μετά δυσκολίας σε λίστες αναμονής. Όσον αφορά το ΓΕΣΥ, χαιρετίζω την ψήφιση των νομοσχεδίων για το ΓΕΣΥ, ωστόσο διερωτώμαι κατά πόσο θα μπορέσουν να υλοποιηθούν καθότι παρατηρούμε συμπεριφορές και ασυνεννοησίες που αποτελούν τροχοπέδη στην εφαρμογή του ΓΕΣΥ και έναν άνισο ανταγωνισμό των δημόσιων και ιδιωτικών νοσηλευτηρίων λόγω ελλιπής στελέχωσης τους. Το Υπουργείο θα πρέπει να είναι έτοιμο να αντιμετωπίσει και να δράσει ανάλογα σε οποιοδήποτε αντιδράσεις από διάφορους παρόχους υγείας για το γενικό καλό. Θα πρέπει περαιτέρω να υπάρξει ένα μελετημένο πρόγραμμα ενημέρωσης του κόσμου ως προς το τι θα ισχύει πλέον με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ γιατί θα χρειαστεί χρόνος αλλαγής της νοοτροπίας των πολιτών. Επιπρόσθετα θα πρέπει να ενισχυθούν τα προγράμματα στα σχολεία και οι δράσεις όσον αφορά την παχυσαρκία, χοληστερόλη και διαβήτη, θέματα που ταλανίζουν δυστυχώς τα παιδιά μας σήμερα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Έχοντας μελετήσει εις βάθος τον Προϋπολογισμό του 2019 που τέθηκε ενώπιόν μου, συμπερασματικά καταλήγω ότι η Κυβέρνηση δυστυχώς δεν μπορεί να ανταποκριθεί αποτελεσματικά με σωστά μελετημένα μέτρα σε σημαντικά θέματα της κοινωνίας και της οικονομίας, για να θεσπιστεί μια γερή ποιοτική ανάπτυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αν συνεχίσουμε να εθελουφλούμε και να νεφελοβατούμε προστατεύοντας και ενισχύοντας μια μερίδα πολιτών και τα Τραπεζικά Ιδρύματα δυστυχώς θα έρθουμε αντιμέτωποι με χειρότερες καταστάσεις οικονομικής εξαθλίωσης του Κύπριου πολίτη.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους θα καταψηφίσω το νομοσχέδιο για τον Προϋπολογισμό του 2019 γιατί ακριβώς δεν πετυχαίνει να εκπληρώσει μια αναπτυξιακή πολιτική αντιμετωπίζοντας όλα τα προβλήματα.

ΜΕΡΟΣ Γ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2019

Ημερομηνία Συζήτησης	Υπουργείο/ανεξάρτητη Υπηρεσία
Δευτέρα 29 Οκτωβρίου 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργός Οικονομικών<ul style="list-style-type: none"> - Ανάλυση κρατικών εσόδων - Δημοσιονομικοί δείκτες - Οικονομική πολιτική και δημοσιονομική κατάσταση <p><u>Επιμέρους προϋπολογισμοί:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Οικονομικών • Γενικό Λογιστήριο • Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης <p><i>Υπουργός Οικονομικών:</i> <i>Χάρης Γεωργιάδης</i></p>
Τετάρτη 31^η Οκτωβρίου 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού <i>Πρόεδρος Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού:</i> <i>Λουκία Χριστοδούλου</i> • Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων <i>Πρόεδρος Αναθεωρητικής Αρχής Προσφύγων:</i> <i>Χριστόδουλος Τσέλεπος</i> • Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών <i>Πρόεδρος Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών:</i> <i>Έφη Παπαδοπούλου</i>
Πέμπτη 1^η Νοεμβρίου 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Ενέργειας, Βιομηχανίας και Τουρισμού <i>Υπουργός Ενέργειας, Βιομηχανίας και Τουρισμού:</i> <i>Γιώργος Λακκοτρύπης</i> • Υφυπουργείο Τουρισμού
Δευτέρα 5 Νοεμβρίου 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού <i>Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού:</i> <i>Κώστας Χαμπιαούρης</i>
Τετάρτη 7 Νοεμβρίου 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα <i>Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα:</i>

Ημερομηνία
Συζήτησης

Υπουργείο/ανεξάρτητη
Υπηρεσία

Ειρήνη Λοϊζίδου Νικολαΐδου

- **Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων**

Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων:

Θεοφάνης Θεοφάνους

- **Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως**

Επίτροπος Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων:

Μαρία Στυλιανού Λοττίδη

Πέμπτη

8 Νοεμβρίου 2018

- **Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων**

Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων:

Ζέτα Αιμιλιανίδου

Δευτέρα

12 Νοεμβρίου 2018

- **Υπουργείο Υγείας**

Υπουργός Υγείας:

Κωνσταντίνος Ιωάννου

- **Επίτροπος Εποπτείας Υγείας**

Τετάρτη

14 Νοεμβρίου 2018

- **Νομική Υπηρεσία**

Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας:

Κώστας Κληρίδης

- **Δικαστική Υπηρεσία**

Πρόεδρος Ανωτάτου Δικαστηρίου:

Μύρων Νικολάτος

- **Γραφείο Επιτρόπου Νομοθεσίας και Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού**

Επίτροπος Νομοθεσίας και Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού:

Λήδα Κουρσουμπά

Πέμπτη

15 Νοεμβρίου 2018

- **Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως**

Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως:

Ιωνάς Νικολάου

Δευτέρα

19 Νοεμβρίου 2018

- **Υπουργείο Εσωτερικών**

Υπουργός Εσωτερικών:

Κωνσταντίνος Πετρίδης

Τετάρτη

21 Νοεμβρίου 2018

- **Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου**

Έφορος Εσωτερικού Ελέγχου:

Άννα Ζαβού Χριστοφόρου

Ημερομηνία Συζήτησης	Υπουργείο/ανεξάρτητη Υπηρεσία
Πέμπτη 22 Νοεμβρίου 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Ελεγκτική Υπηρεσία <i>Γενικός Ελεγκτής:</i> <i>Οδυσσέας Μιχαηλίδης</i> • Βουλή των Αντιπροσώπων <i>Αναπλ. Γενικός Διευθυντής Βουλής των Αντιπροσώπων:</i> <i>Σωκράτης Σωκράτους</i>
Δευτέρα 26 Νοεμβρίου 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Άμυνας <i>Υπουργός Άμυνας:</i> <i>Σάββας Αγγελίδης</i> • Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος <i>Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος:</i> <i>Κώστας Καδής</i>
Τετάρτη 28 Νοεμβρίου 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εξωτερικών <i>Υπουργός Εξωτερικών:</i> <i>Νίκος Χριστοδουλίδης</i>
Πέμπτη 29 Νοεμβρίου 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων <i>Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων:</i> <i>Βασιλική Αναστασιάδου</i> • Υφυπουργείο Ναυτιλίας <i>Υφυπουργός Ναυτιλίας:</i> <i>Νατάσα Πηλείδου</i>
Δευτέρα 3 Δεκεμβρίου 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Διοικητής Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου - Οικονομική κατάσταση και εκτιμήσεις <i>Διοικητής Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου:</i> <i>Χρυστάλλα Γιωρκάτζη</i>
Δευτέρα 10 Δεκεμβρίου 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Έγκριση τροποποιήσεων του προϋπολογισμού του 2019 που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών • Έγκριση προσχεδίου έκθεσης της επιτροπής για τον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2019.

ΜΕΡΟΣ Δ**ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΚΑΤΟΠΤΡΙΖΟΥΝ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ****ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ**

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	€ εκ.	(Εκτίμηση) € εκ.	(Πρόβλεψη) € εκ.	(Πρόβλεψη) € εκ.	(Πρόβλεψη) € εκ.	(Πρόβλεψη) € εκ.
Ακαθάριστο Εγχώριον Προϊόν (τρέχουσες τιμές)	18.490,2	19.571,0	20.760,9	21.808,4	22.888,2	24.046,3
Ρυθμός Ανάπτυξης (%)	4,8	4,2	4,0	3,8	3,4	3,0
Ανεργία ΕΕΔ (%)	12,9	11,1	8,5	7,0	6,3	5,5
Πληθωρισμός (Εναρμονισμένος Δείκτης) (%)	(3,0)	(2,0)	1,0	1,2	1,5	2,0
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο	59,0	344,2	625,7	638,7	639,8	649,3
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	0,3	1,8	3,0	2,9	2,8	2,7
Πρωτογενές Έλλειμμα/Πλεόνασμα	545,5	846,8	1.112,0	1.196,3	1.213,8	1.239,4
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	3,0	4,3	5,4	5,5	5,3	5,2
Κεφαλαιουχικές Δαπάνες	416,4	498,7	527,2	548,3	570,2	593,1
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	2,3	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Δημόσιο Χρέος	19.417,5	18.724,7	21.630,9	21.203,7	20.784,9	20.339,1
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	105,0	95,7	104,2	97,2	90,8	84,6
Δημόσιο Εξωτερικό Χρέος	15.555,1	15.588,7	16.158,7	16.769,8	17.085,1	17.573,1
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	84,1	79,7	77,8	76,9	74,6	73,1

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ 2016-2021 (σε χιλιάδες ευρώ)

	1 Πραγματικά Εσοδα 2016	2 Πραγματικά Εσοδα 2017	Μεταβολή 2:1 %	3 Αναθεωρημένα Εσοδα 2018	Μεταβολή 3:2 %	4 Προϋπολ. Εσοδα 2019	Μεταβολή 4:3 %	5 Προϋπολ. Εσοδα 2020	Μεταβολή 5:4 %	6 Προϋπολ. Εσοδα 2021	Μεταβολή 6:5 %
A. ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	2.174.471	2.218.561	2,03	2.231.132	0,57	2.192.571	-1,73	2.222.971	1,39	2.251.271	1,27
1. Φόρος Εισοδήματος- Φυσικά Πρόσωπα	472.381	514.425	8,90	856.500	66,50	856.300	-0,02	894.400	4,45	934.100	4,44
Υπάλληλοι	377.747	413.909	9,57	433.500	4,73	499.500	15,22	516.800	3,46	548.700	6,17
Υπάλληλοι - Υπεράκτιων Εταιρειών	59.899	66.536	11,08	75.000	12,72	0	-100,00	0	0,00	0	0,00
Αυτοεργοδοτούμενοι	34.735	33.980	-2,17	34.000	0,06	27.000	-20,59	37.000	37,04	39.000	5,41
Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα *	0	0	0,00	314.000	0,00	329.800	5,03	340.600	3,27	346.400	1,70
2. Φόρος Εισοδήματος -Νομικά Πρόσωπα	780.472	846.919	8,51	800.005	-5,54	835.000	4,37	865.000	3,59	885.000	2,31
Εταιρικός Φόρος	710.639	783.588	10,27	760.000	-3,01	815.000	7,24	845.000	3,68	865.000	2,37
Εταιρικός Φόρος	361.231	429.716	18,96	760.000	76,86	815.000	7,24	845.000	3,68	865.000	2,37
Εταιρικός Φόρος-Υπεράκτιες Εταιρείες	349.408	353.872	1,28	0	-100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Άλλα (Φόρος Πιστωτικών Ιδρυμάτων)	69.833	63.331	-9,31	40.005	-36,83	20.000	-50,01	20.000	0,00	20.000	0,00
3. Φόροι Περιουσίας	120.496	124.533	3,35	150.315	20,70	159.270	5,96	164.270	3,14	169.270	3,04
Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών	67.377	109.805	62,97	139.800	27,32	149.735	7,11	154.735	3,34	159.735	3,23
Άλλοι Φόροι Περιουσίας	53.119	14.728	-72,27	10.515	-28,61	9.535	-9,32	9.535	0,00	9.535	0,00
4. Φόροι Μηχανοκινήτων Οχημάτων	75.048	78.100	4,07	82.000	4,99	86.200	5,12	90.500	4,99	95.100	5,08
5. Άλλοι	726.074	654.584	-9,85	342.312	-47,71	255.801	-25,27	208.801	-18,37	167.801	-19,64
Έκτακτη Εισφορά	78.735	13.196	-83,24	500	-96,21	51	-89,80	51	0,00	51	0,00
Αμυντική Εισφορά	306.753	293.411	-4,35	0	-100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Συνεισφορά Σύνταξης Χήρων και Ορφανών	19.997	19.823	-0,87	20.000	0,89	21.000	5,00	21.000	0,00	21.000	0,00
Συνταξιοδοτική Συνεισφορά	31.274	31.420	0,47	33.000	5,03	32.500	-1,52	32.500	0,00	32.500	0,00
Μειώσεις Απολαβών	259.482	265.251	2,22	255.000	-3,86	180.000	-29,41	137.000	-23,89	94.000	-31,39
Εισφορά για Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη	26.084	26.809	2,78	28.000	4,44	6.000	-78,57	0	-100,00	0	0,00
Συν. Έναντι φιλοδωρ. Εργαζομ. Συμβασ.	3.749	4.674	24,67	5.500	17,67	5.400	-1,82	5.400	0,00	5.400	0,00
Τέλη Απώλησης Νερού	0	0	0,00	312	0,00	850	172,44	850	0,00	850	0,00
Φόρος Καζίνο	0	0	0,00	0	0,00	10.000	0,00	12.000	20,00	14.000	16,67
B. ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	2.832.703	3.198.681	12,92	3.323.916	3,92	3.438.482	3,45	3.595.530	4,57	3.749.242	4,28
Εισαγωγικοί Δασμοί	26.511	27.322	3,06	28.570	4,57	29.420	2,98	31.602	7,42	35.205	11,40
Φόροι Κατανάλωσης	631.623	652.151	3,25	666.769	2,24	691.758	3,75	720.048	4,09	743.084	3,20
Φόρος Προστιθεμένης Αξίας	1.788.886	2.073.656	15,92	2.180.000	5,13	2.249.985	3,21	2.359.985	4,89	2.471.985	4,75
Δικαιώματα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	74.181	102.385	38,02	94.000	-8,19	98.940	5,26	101.980	3,07	105.020	2,98
Φόροι Μηχανοκινήτων Οχημάτων	29.568	30.447	2,97	28.500	-6,39	29.447	3,32	30.447	3,40	31.447	3,28
Εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής	138.931	153.415	10,43	165.000	7,55	170.000	3,03	179.000	5,29	188.000	5,03
Τέλη Χαρτοσήμων	33.827	38.189	12,90	40.000	4,74	40.013	0,03	40.013	0,00	40.013	0,00
Άλλοι	109.176	121.116	10,94	121.077	-0,03	128.919	6,48	132.455	2,74	134.488	1,53

	1 Πραγματικά Έσοδα 2016	2 Πραγματικά Έσοδα 2017	Μεταβολή 2:1 %	3 Αναθεωρημένα Έσοδα 2018	Μεταβολή 3:2 %	4 Προϋπολ. Έσοδα 2019	Μεταβολή 4:3 %	5 Προϋπολ. Έσοδα 2020	Μεταβολή 5:4 %	6 Προϋπολ. Έσοδα 2021	Μεταβολή 6:5 %
Γ. ΠΩΛΗΣΗ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	232.711	230.415	-0,99	269.890	17,13	272.013	0,79	272.786	0,28	275.371	0,95
Δ. ΕΝΟΙΚΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΠΡΟΣΟΔΟΙ	190.909	301.455	57,91	162.620	-46,05	220.536	35,61	224.856	1,96	226.302	0,64
Ενοίκια και Δικαιώματα	74.876	211.573	182,56	112.702	-46,73	114.723	1,79	119.043	3,77	120.489	1,21
Άλλοι Πρόσοδοι	116.033	89.882	-22,54	49.918	-44,46	105.813	111,97	105.813	0,00	105.813	0,00
Κέρδη Κεντρικής Τράπεζας	92.845	59.395	-36,03	23.700	-60,10	25.000	5,49	25.000	0,00	25.000	0,00
Κρατικό Λαχείο	22.812	30.285	32,76	26.200	-13,49	30.350	15,84	30.350	0,00	30.350	0,00
Ε. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	277.717	280.818	1,12	277.986	-1,01	305.205	9,79	316.923	3,84	329.157	3,86
Επιβαρύνσεις Φόρων και Τελών	50.859	37.055	-27,14	30.040	-18,93	36.330	20,94	36.339	0,02	36.348	0,02
Πρόστιμα και Χρηματικές Ποινές	16.933	19.405	14,60	17.770	-8,43	17.872	0,57	18.243	2,08	18.663	2,30
Εισφορές από τα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων	37.573	37.523	-0,13	37.980	1,22	39.697	4,52	40.585	2,24	41.361	1,91
Εισφορές Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης	5.648	7.400	31,02	7.000	-5,41	19.620	180,29	20.599	4,99	21.598	4,85
Άλλες	166.704	179.425	7,63	185.185	3,21	191.674	3,50	201.145	4,94	211.175	4,99
ΣΤ. ΑΛΛΑ ΕΣΟΔΑ	181.642	179.977	-0,92	116.158	-35,46	79.919	-31,20	79.967	0,06	83.808	4,80
Έσοδα μη άλλως Κατατάξιμα	136.079	133.734	-1,72	71.732	-46,36	30.834	-57,02	30.859	0,08	30.845	-0,05
Έσοδα Αμυντικής Θωράκισης	38	139	265,79	500	259,71	100	-80,00	100	0,00	100	0,00
Άλλα Λειτουργικά Έσοδα	26.921	25.960	-3,57	28.500	9,78	35.402	24,22	35.702	0,85	39.716	11,24
Πρόσοδοι από Τόκους	16.528	17.433	5,48	13.726	-21,26	11.881	-13,44	11.604	-2,33	11.445	-1,37
Πωλήσεις Παγίων/Μετοχών	2.076	2.711	30,59	1.700	-37,29	1.702	0,12	1.702	0,00	1.702	0,00
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ Α	5.890.153	6.409.907	8,82	6.381.702	-0,44	6.508.726	1,99	6.713.033	3,14	6.915.151	3,01
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	1.828.185	1.499.133	-18,00	5.345.626	256,58	2.283.365	-57,29	2.184.826	-4,32	2.094.591	-4,13
Χορηγίες	40.782	78.317	92,04	147.623	88,49	159.710	8,19	112.649	-29,47	111.498	-1,02
Δάνεια	1.787.403	1.420.816	-20,51	5.198.003	265,85	2.123.655	-59,14	2.072.177	-2,42	1.983.093	-4,30
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	7.718.338	7.909.040	2,47	11.727.328	48,28	8.792.091	-25,03	8.897.859	1,20	9.009.742	1,26

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 2016-2021 (σε χιλιάδες ευρώ) (ποσοστιαία αναλογία)

	Πραγματικές Δαπάνες 2016	% αναλογία	Πραγματικές Δαπάνες 2017	% αναλογία	Προϋπολ. Δαπάνες 2018	% αναλογία	Προϋπολ. Δαπάνες 2019	% αναλογία	Προϋπολ. Δαπάνες 2020	% αναλογία	Προϋπολ. Δαπάνες 2021	% αναλογία
1.ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	2.382.229	32,0	2.425.827	29,3	2.630.249	34,9	2.762.001	30,5	2.940.152	31,3	3.032.312	33,3
α.Σύνολο αποδοχών	1.804.741	24,2	1.836.607	22,2	1.980.498	26,3	2.086.210	23,0	2.236.121	23,8	2.299.161	25,3
β.Συντάξεις και Φιλοδορήματα	577.488	7,7	589.220	7,1	649.751	8,6	675.791	7,5	704.031	7,5	733.151	8,1
2.ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	887.908	11,9	1.030.032	12,4	823.754	10,9	844.805	9,3	840.546	8,9	928.515	10,2
Λειτουργικές Δαπάνες	303.949	4,1	340.093	4,1	320.331	4,2	321.213	3,5	317.358	3,4	308.611	3,4
Συντηρήσεις και Επιδιορθώσεις	61.398	0,8	58.283	0,7	86.784	1,2	93.074	1,0	92.642	1,0	92.827	1,0
Εκπαίδευση Προσωπικού/Συνέδρια/Σεμινάρια και Άλλα Γεγονότα	11.678	0,2	14.792	0,2	17.955	0,2	19.982	0,2	19.333	0,2	17.487	0,2
Συμβουλευτικές Υπηρεσίες	91.699	1,2	67.439	0,8	82.090	1,1	97.390	1,1	96.895	1,0	103.599	1,1
Εκδόσεις και Δημοσιότητα	9.436	0,1	11.023	0,1	13.331	0,2	36.687	0,4	35.370	0,4	35.389	0,4
Δαπάνες Άμυνας και Αστυνόμευσης	152.722	2,0	212.688	2,6	216.314	2,9	216.041	2,4	202.414	2,2	198.430	2,2
Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό	0	0,0	0	0,0	83.507	1,1	56.801	0,6	73.607	0,8	169.255	1,9
Δαπάνες σε Σχέση με τα Έσοδα	257.026	3,4	325.714	3,9	3.442	0,0	3.617	0,0	2.927	0,0	2.917	0,0
3. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	2.010.564	27,0	2.023.663	24,5	1.993.536	26,4	2.053.173	22,7	2.043.156	21,7	2.042.154	22,4
Μεταβιβάσεις Εσωτερικού	674.942	9,1	801.379	9,7	774.934	10,3	753.758	8,3	751.613	8,0	749.372	8,2
Μεταβιβάσεις Εξωτερικού	198.011	2,7	216.813	2,6	225.441	3,0	234.874	2,6	234.478	2,5	236.504	2,6
Επιχορηγήσεις	140.460	1,9	86.995	1,1	86.967	1,2	89.583	1,0	89.009	0,9	88.143	1,0
Κοινωνικές Παροχές	959.908	12,9	900.583	10,9	897.904	11,9	966.152	10,7	959.275	10,2	959.349	10,5
Αποζημιώσεις και Έξοδα Αγωγών	37.243	0,5	17.893	0,2	8.290	0,1	8.806	0,1	8.781	0,1	8.786	0,1
4. ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ	53.093	0,7	61.719	0,7	203.825	2,7	205.010	2,3	201.676	2,1	198.474	2,2
5. ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΡΕΟΥΣ	517.311	6,9	535.031	6,5	495.469	6,6	585.483	6,5	595.468	6,3	596.188	6,6
Εξυπηρέτηση Δημοσίου Χρέους	517.311	6,9	535.031	6,5	495.469	6,6	585.483	6,5	595.468	6,3	596.188	6,6
6. ΠΑΓΙΑ/ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	110.875	1,5	106.312	1,3	145.419	1,9	139.096	1,5	124.165	1,3	117.976	1,3
7. ΕΡΓΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	177.132	2,4	182.563	2,2	259.897	3,4	266.624	2,9	280.498	3,0	265.569	2,9
8. ΔΑΝΕΙΑ	1.315.870	17,7	1.911.524	23,1	991.451	13,1	2.198.059	24,3	2.380.917	25,3	1.915.583	21,1
Εκδοση Δανείων	41.500	0,6	38.800	0,5	83.100	1,1	71.600	0,8	56.100	0,6	51.100	0,6
Αποπληρωμές Δανείων Εξωτερικού	277.557	3,7	873.246	10,6	693.311	9,2	912.975	10,1	1.415.956	15,1	890.861	9,8
Αποπληρωμές Δανείων Εσωτερικού	994.765	13,3	997.757	12,1	214.031	2,8	1.213.484	13,4	908.861	9,7	973.622	10,7
Συνεισφορά στα Εξοφλητικά Αποθέματα	2.048	0,0	1.721	0,0	1.009	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	7.454.982	100,0	8.276.671	100,0	7.543.600	100,0	9.054.251	100,0	9.406.578	100,0	9.096.771	100,0

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 2016-2021 (σε χιλιάδες ευρώ) (ποσοστιαία μεταβολή)

	1	2	%	3	%	4	%	5	%	6	%
	Πραγματικές Δαπάνες 2016	Πραγματικές Δαπάνες 2017	Μεταβολή 2:1	Προϋπολ. Δαπάνες 2018	Μεταβολή 3:2	Προϋπολ. Δαπάνες 2019	Μεταβολή 4:3	Προϋπολ. Δαπάνες 2020	Μεταβολή 5:4	Προϋπολ. Δαπάνες 2021	Μεταβολή 6:5
1.ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	2.382.229	2.425.827	1,8	2.630.249	8,4	2.762.001	5,0	2.940.152	6,5	3.032.312	3,1
α.Σύνολο αποδοχών	1.804.741	1.836.607	1,8	1.980.498	7,8	2.086.210	5,3	2.236.121	7,2	2.299.161	2,8
β.Συντάξεις και Φιλοδορήματα	577.488	589.220	2,0	649.751	10,3	675.791	4,0	704.031	4,2	733.151	4,1
2.ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	887.908	1.030.032	16,0	823.754	-20,0	844.805	2,6	840.546	-0,5	928.515	10,5
Λειτουργικές Δαπάνες	303.949	340.093	11,9	320.331	-5,8	321.213	0,3	317.358	-1,2	308.611	-2,8
Συντηρήσεις και Επιδιορθώσεις	61.398	58.283	-5,1	86.784	48,9	93.074	7,2	92.642	-0,5	92.827	0,2
Εκπαίδευση Προσωπικού/Συνέδρια/Σεμινάρια και Άλλα Γεγονότα	11.678	14.792	26,7	17.955	21,4	19.982	11,3	19.333	-3,2	17.487	-9,5
Συμβουλευτικές Υπηρεσίες	91.699	67.439	-26,5	82.090	21,7	97.390	18,6	96.895	-0,5	103.599	6,9
Εκδόσεις και Δημοσιότητα	9.436	11.023	16,8	13.331	20,9	36.687	175,2	35.370	-3,6	35.389	0,1
Δαπάνες Αμυνας και Αστυνόμευσης	152.722	212.688	39,3	216.314	1,7	216.041	-0,1	202.414	-6,3	198.430	-2,0
Δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης	151.578	208.352	37,5	209.501	0,6	208.710	-0,4	195.038	-6,6	191.054	-2,0
Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικά	0	0	0,0	83.507	0,0	56.801	-32,0	73.607	29,6	169.255	129,9
Δαπάνες σε Σχέση με τα Έξοδα	257.026	325.714	26,7	3.442	-98,9	3.617	5,1	2.927	-19,1	2.917	-0,3
3. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	2.010.564	2.023.663	0,7	1.993.536	-1,5	2.053.173	3,0	2.043.156	-0,5	2.042.154	0,0
Μεταβιβάσεις Εσωτερικού	674.942	801.379	18,7	774.934	-3,3	753.758	-2,7	751.613	-0,3	749.372	-0,3
Μεταβιβάσεις Εξωτερικού	198.011	216.813	9,5	225.441	4,0	234.874	4,2	234.478	-0,2	236.504	0,9
Επιχορηγήσεις	140.460	86.995	-38,1	86.967	0,0	89.583	3,0	89.009	-0,6	88.143	-1,0
Κοινωνικές Παροχές	959.908	900.583	-6,2	897.904	-0,3	966.152	7,6	959.275	-0,7	959.349	0,0
Αποζημιώσεις και Έξοδα Αγωγών	37.243	17.893	-52,0	8.290	-53,7	8.806	6,2	8.781	-0,3	8.786	0,1
4. ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ	53.093	61.719	16,2	203.825	230,2	205.010	0,6	201.676	-1,6	198.474	-1,6
5. ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΡΕΟΥΣ	517.311	535.031	3,4	495.469	-7,4	585.483	18,2	595.468	1,7	596.188	0,1
6. ΠΑΓΙΑ/ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	110.875	106.312	-4,1	145.419	36,8	139.096	-4,3	124.165	-10,7	117.976	-5,0
7. ΕΡΓΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	177.132	182.563	3,1	259.897	42,4	266.624	2,6	280.498	5,2	265.569	-5,3
8. ΔΑΝΕΙΑ	1.315.870	1.911.524	45,3	991.451	-48,1	2.198.059	121,7	2.380.917	8,3	1.915.583	-19,5
Εκδοση Δανείων	41.500	38.800	-6,5	83.100	114,2	71.600	-13,8	56.100	-21,6	51.100	-8,9
Αποπληρωμές Δανείων Εξωτερικού	277.557	873.246	214,6	693.311	-20,6	912.975	31,7	1.415.956	55,1	890.861	-37,1
Αποπληρωμές Δανείων Εσωτερικού	994.765	997.757	0,3	214.031	-78,5	1.213.484	467,0	908.861	-25,1	973.622	7,1
Συνεισφορά στα Εξοφλητικά Αποθέματα	2.048	1.721	-16,0	1.009	-41,4	0	-100,0	0	0	0	0
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	7.454.982	8.276.671	11,0	7.543.600	-8,9	9.054.251	20,0	9.406.578	3,9	9.096.771	-3,3

ΜΕΡΟΣ Ε**ΣΥΓΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΟΦΕΙΛΩΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ/ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2017 Πραγματική Δαπάνη €	2018 Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός €	2019 Προϋπολογισμός €	2020 ΜΔΠ €	2021 ΜΔΠ €
Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο					
Πάγιο Ταμείο	159.579	166.705	166.601	167.441	168.691
Τακτικές Δαπάνες	6.606.718	5.895.193	6.136.126	6.209.118	6.311.791
Αναπτυξιακές Δαπάνες	0	228.820	5.020	5.020	5.020
Σύνολο	6.766.297	6.290.718	6.307.747	6.381.579	6.485.502
Υπουργικό Συμβούλιο					
Τακτικές Δαπάνες	1.626.909	1.940.627	2.005.037	2.013.778	2.027.503
Αναπτυξιακές Δαπάνες	0	10	10	10	10
Σύνολο	1.626.909	1.940.637	2.005.047	2.013.788	2.027.513
Βουλή των Αντιπροσώπων					
Τακτικές Δαπάνες	22.870.883	24.982.635	25.803.504	25.121.328	26.123.012
Αναπτυξιακές Δαπάνες	381.191	9.064.640	11.864.640	19.564.640	17.764.640
Σύνολο	23.252.074	34.047.275	37.668.144	44.685.968	43.887.652
Δικαστική Εξουσία					
Πάγιο Ταμείο	4.236.838	4.313.099	3.924.895	3.935.249	3.950.735
Τακτικές Δαπάνες	22.425.014	25.565.739	29.929.686	31.844.803	32.054.501
Αναπτυξιακές Δαπάνες	2.334.220	4.484.731	4.124.200	2.775.200	279.210
Σύνολο	28.996.072	34.363.569	37.978.781	38.555.252	36.284.446

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ/ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2017 Πραγματική Δαπάνη €	2018 Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός €	2019 Προϋπολογισμός €	2020 ΜΔΠ €	2021 ΜΔΠ €
Νομική Υπηρεσία					
Πάγιο Ταμείο	11.603.851	5.665.723	3.665.690	3.666.486	3.667.678
Τακτικές Δαπάνες	20.268.591	14.803.410	16.499.060	18.117.387	18.453.608
Αναπτυξιακές Δαπάνες	0	9.070	11.060	10.060	10.060
Σύνολο	31.872.442	20.478.203	20.175.810	21.793.933	22.131.346
Ελεγκτική Υπηρεσία					
Πάγιο Ταμείο	215.668	221.621	225.239	229.318	234.002
Τακτικές Δαπάνες	4.944.811	5.522.999	5.607.492	6.723.029	6.849.627
Αναπτυξιακές Δαπάνες	3.412	5.450	5.550	5.550	5.550
Σύνολο	5.163.891	5.750.070	5.838.281	6.957.897	7.089.179
Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας					
Πάγιο Ταμείο	547.386	546.996	540.684	543.371	547.422
Τακτικές Δαπάνες	318.150	351.609	311.313	292.285	285.825
Σύνολο	865.536	898.605	851.997	835.656	833.247
Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας					
Τακτικές Δαπάνες	643.161	680.364	690.010	695.010	695.010
Αναπτυξιακές Δαπάνες	0	20	5.010	5.010	5.010
Σύνολο	643.161	680.384	695.020	700.020	700.020

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ/ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2017 Πραγματική Δαπάνη €	2018 Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός €	2019 Προϋπολογισμός €	2020 ΜΔΠ €	2021 ΜΔΠ €
Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως					
Τακτικές Δαπάνες	1.756.667	1.934.211	1.994.494	2.198.936	2.342.060
Αναπτυξιακές Δαπάνες	0	50	50	50	50
Σύνολο	1.756.667	1.934.261	1.994.544	2.198.986	2.342.110
Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού					
Τακτικές Δαπάνες	1.540.284	1.723.257	1.806.000	1.984.040	1.998.155
Αναπτυξιακές Δαπάνες	3.615	7.623	12.090	12.090	12.090
Σύνολο	1.543.900	1.730.880	1.818.090	1.996.130	2.010.245
Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα					
Τακτικές Δαπάνες	241.875	306.850	446.839	444.542	447.746
Αναπτυξιακές Δαπάνες	0	70	29.359	80	80
Σύνολο	241.875	306.920	476.198	444.622	447.826
Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων					
Τακτικές Δαπάνες	125.663	115.309	188.366	350.133	361.957
Αναπτυξιακές Δαπάνες	0	70	60	60	60
Σύνολο	125.663	115.379	188.426	350.193	362.017
Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου					
Τακτικές Δαπάνες	1.829.555	2.221.346	2.313.207	2.582.561	2.649.924
Αναπτυξιακές Δαπάνες	20.033	45.460	46.060	46.060	46.060
Σύνολο	1.849.588	2.266.806	2.359.267	2.628.621	2.695.984

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ/ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2017 Πραγματική Δαπάνη €	2018 Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός €	2019 Προϋπολογισμός €	2020 ΜΔΠ €	2021 ΜΔΠ €
Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών					
Τακτικές Δαπάνες	439.243	449.770	449.999	456.271	457.297
Αναπτυξιακές Δαπάνες	0	40	20	20	20
Σύνολο	439.243	449.810	450.019	456.291	457.317
Υπηρεσία Συνεργατικών Εταιρειών					
Τακτικές Δαπάνες	1.888.976	2.096.142	2.133.639	2.235.302	2.309.904
Αναπτυξιακές Δαπάνες	1.525	9.483	30.050	26.650	26.650
Σύνολο	1.890.501	2.105.625	2.163.689	2.261.952	2.336.554
Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων					
Τακτικές Δαπάνες	350.986	343.982	343.978	348.360	350.019
Αναπτυξιακές Δαπάνες	0	30	30	30	30
Σύνολο	350.986	344.012	344.008	348.390	350.049
Ειδικές Ανεξάρτητες Υπηρεσίες					
Τακτικές Δαπάνες	3.811.203	6.000.000	6.500.000	6.500.000	6.500.000
Σύνολο	3.811.203	6.000.000	6.500.000	6.500.000	6.500.000
Γραφείο Επιτρόπου Εποπτείας Υγείας					
Τακτικές Δαπάνες	0	0	230.852	232.940	233.872
Αναπτυξιακές Δαπάνες	0	0	10	10	10
Σύνολο	0	0	230.862	232.950	233.882

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ/ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2017 Πραγματική Δαπάνη €	2018 Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός €	2019 Προϋπολογισμός €	2020 ΜΔΠ €	2021 ΜΔΠ €
Υφυπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας					
Τακτικές Δαπάνες	0	10	10	10	10
Σύνολο	0	10	10	10	10
Υφυπουργείο Τουρισμού					
Πάγιο Ταμείο	0	0	82.105	82.105	82.105
Τακτικές Δαπάνες	0	10	47.529.885	47.680.885	47.750.875
Αναπτυξιακές Δαπάνες	0	0	388.000	237.010	167.020
Σύνολο	0	10	47.999.990	48.000.000	48.000.000
Υφυπουργείο Ναυτιλίας					
Πάγιο Ταμείο	0	0	720.000	720.000	720.000
Τακτικές Δαπάνες	0	5.810.921	7.988.312	8.652.683	8.835.736
Αναπτυξιακές Δαπάνες	0	675.060	1.165.060	990.060	1.195.060
Σύνολο	0	6.485.981	9.873.372	10.362.743	10.750.796
Υπουργείο Άμυνας					
Τακτικές Δαπάνες	345.771.356	351.785.336	358.732.990	354.931.990	354.931.990
Αναπτυξιακές Δαπάνες	3.695	68.010	120.010	68.010	68.010
Σύνολο	345.775.051	351.853.346	358.853.000	355.000.000	355.000.000

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ/ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2017 Πραγματική Δαπάνη €	2018 Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός €	2019 Προϋπολογισμός €	2020 ΜΔΠ €	2021 ΜΔΠ €
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος					
Τακτικές Δαπάνες	194.998.955	179.855.240	188.552.554	200.406.737	208.285.180
Αναπτυξιακές Δαπάνες	42.140.589	45.018.777	50.037.109	49.234.595	43.946.402
Σύνολο	237.139.544	224.874.017	238.589.663	249.641.332	252.231.582
Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως					
Τακτικές Δαπάνες	250.183.630	277.470.671	284.475.881	304.867.191	308.868.171
Αναπτυξιακές Δαπάνες	7.422.003	18.242.731	14.092.408	15.977.843	15.028.543
Σύνολο	257.605.633	295.713.402	298.568.289	320.845.034	323.896.714
Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού					
Τακτικές Δαπάνες	35.731.785	33.385.638	33.022.787	35.642.182	35.788.330
Αναπτυξιακές Δαπάνες	20.878.112	14.261.023	16.569.700	22.508.250	12.617.240
Σύνολο	56.609.897	47.646.661	49.592.487	58.150.432	48.405.570
Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων					
Πάγιο Ταμείο	153.323	175.000	175.000	175.000	175.000
Τακτικές Δαπάνες	966.211.434	915.924.305	948.748.117	948.650.609	948.250.272
Αναπτυξιακές Δαπάνες	16.063.348	14.048.186	14.727.243	15.711.875	15.556.266
Σύνολο	982.428.105	930.147.491	963.650360	964.537.484	963.981.538

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ/ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2017 Πραγματική Δαπάνη €	2018 Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός €	2019 Προϋπολογισμός €	2020 ΜΔΠ €	2021 ΜΔΠ €
Υπουργείο Εσωτερικών					
Πάγιο Ταμείο	96.584	1.076.957	5.100.000	5.100.000	5.100.000
Τακτικές Δαπάνες	284.608.682	303.575.602	312.627.399	319.874.984	329.763.319
Αναπτυξιακές Δαπάνες	174.988.825	203.620.044	202.895.242	196.607.625	189.065.088
Σύνολο	459.694.091	508.272.603	520.622.641	521.582.609	523.928.407
Υπουργείο Εξωτερικών					
Τακτικές Δαπάνες	62.451.521	72.092.483	74.160.386	75.059.322	76.401.749
Αναπτυξιακές Δαπάνες	6.215.730	10.295.356	13.350.636	11.826.660	8.965.844
Σύνολο	68.667.251	82.387.839	87.511.022	86.885.982	85.367.593
Υπουργείο Οικονομικών					
Πάγιο Ταμείο	3.144.001.298	2.249.050.496	3.576.856.648	3.818.540.248	3.390.426.488
Τακτικές Δαπάνες	709.174.005	502.568.640	451.907.649	482.089.065	571.800.783
Αναπτυξιακές Δαπάνες	13.372.734	61.093.505	57.577.872	55.505.964	75.390.047
Σύνολο	3.866.548.037	2.812.712.641	4.086.342.169	4.356.135.277	4.037.617.318
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού					
Τακτικές Δαπάνες	815.049.078	863.039.928	900.190.137	932.964.845	955.781.900
Αναπτυξιακές Δαπάνες	206.002.268	176.906.138	178.448.988	175.460.000	178.624.885
Σύνολο	1.021.051.346	1.039.946.066	1.078.639.125	1.108.424.845	1.134.406.785

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ/ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ/ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2017 Πραγματική Δαπάνη €	2018 Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός €	2019 Προϋπολογισμός €	2020 ΜΔΠ €	2021 ΜΔΠ €
Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων					
Πάγιο Ταμείο	2.800.940	3.421.000	2.823.000	2.833.000	2.833.000
Τακτικές Δαπάνες	202.241.412	230.478.846	234.589.626	241.194.648	242.705.557
Αναπτυξιακές Δαπάνες	54.410.738	47.840.474	47.373.140	45.424.519	54.465.222
Σύνολο	259.453.090	281.740.320	284.785.766	289.452.167	300.003.779
Υπουργείο Υγείας					
Τακτικές Δαπάνες	525.356.853	554.660.953	586.072.057	599.509.531	583.758.809
Αναπτυξιακές Δαπάνες	11.418.559	31.293.126	35.921.293	33.455.429	28.803.770
Σύνολο	536.775.412	585.954.079	621.993.350	632.964.960	612.562.579
Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης					
Τακτικές Δαπάνες	22.137.635	32.342.666	27.683.328	12.460.664	7.459.804
Αναπτυξιακές Δαπάνες	23.689.604	208.418.030	210.609.280	211.294.280	211.304.280
Σύνολο	45.827.239	240.760.696	238.292.608	223.754.944	218.764.084
Γενικό Λογιστήριο					
Πάγιο Ταμείο	75.992	505.020	2.600.020	2.600.020	2.600.020
Τακτικές Δαπάνες	27.546.631	45.591.021	38.124.825	38.742.297	41.943.544
Αναπτυξιακές Δαπάνες	277.289	284.120	166.060	156.060	136.060
Σύνολο	27.899.912	46.380.161	40.890.905	41.498.377	44.679.624

ΜΕΡΟΣ ΣΤ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΡΑΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ 2019, ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Σημειώνεται ότι οι τροποποιήσεις με αριθμό 49, 50 και 51 κατατέθηκαν στις 12 Δεκεμβρίου 2018, αφού κυκλοφόρησε η έκθεση της επιτροπής για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2019. Ωστόσο ενσωματώνονται στην παρούσα έκθεση για σκοπούς ενημέρωσης.

Τροποποίηση Αρ. 1

A. Κεφάλαιο: 010100.2 «Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο – Κεντρικά Γραφεία – Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02000 «Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας»

Υποομάδα Δαπανών: 02001 «Μισθοδοσία Αξιωματούχων»: €11.200

Ομάδα Δαπανών: 03000 «Λειτουργικές Δαπάνες»

Υποομάδα Δαπανών: 03001 «Οδοιπορικά»: €8.000

Υποομάδα Δαπανών: 03100 «Άλλα Λειτουργικά Έξοδα»: €2.000

Ομάδα Δαπανών: 03550 «Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/Ερευνες»

Υποομάδα Δαπανών: 03551 «Υπηρεσίες Εμπειρογνομόνων/Συμβούλων»: €76.206

Υποομάδα Δαπανών: 03580 «Σύμβαση Υπηρεσιών»: €140.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους:

- (α) €8.200, για κάλυψη της μισθοδοσίας του Εκπροσώπου της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας στη Διερευνητική Επιτροπή για τους Αγνοούμενους. Ο διορισμός του Εκπροσώπου ανανεώθηκε με ετήσιες απολαβές τις €70.600 σε σχέση με €62.400 που ήταν οι ετήσιες απολαβές του προηγούμενου συμβολαίου. Ο διορισμός του αρχίζει από την 1 Ιανουαρίου 2019 και ισχύει μέχρις ότου τερματιστεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.
- (β) €227.206 για την Ανάπτυξη των Ορεινών Κοινοτήτων. Συγκεκριμένα οι πιστώσεις θα καλύψουν:
- €3.000, για τη δημιουργία νέας θέσης Επιτρόπου Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων, ο οποίος διορίστηκε στη θέση του Επιτρόπου από 19/11/2018.
  - €76.206 για τέσσερις (4) πρόσθετους Συμβούλους του Προέδρου της Δημοκρατίας. Ήδη το ένα (1) άτομο εργοδοτείται στο γραφείο του Υφυπουργού παρά τω Προέδρω.
  - €138.000 για αγορά υπηρεσιών όπου οι:
    - €78.000 αφορούν την αγορά υπηρεσιών τριών (3) εμπειρογνομόνων από το Γραφείο του Επιτρόπου Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων
    - €60.000 για εκπόνηση εφαρμοστικών μελετών σύμφωνα με σχέδια δράσης της Εθνικής Στρατηγικής Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδου
  - €2.000 για έξοδα φιλοξενίας και
  - €8.000 για έξοδα μετακίνησης προσωπικού (οδοιπορικά).
- (γ) €2.000 για την αγορά υπηρεσιών εμπειρογνώμονα από το Γραφείο της Επιτρόπου Ισότητας των Φύλων για εκπόνηση μελέτης αναφορικά με το θεσμό του Γραφείου Επιτρόπου Ισότητας των Φύλων

B. Κεφάλαιο: 010100.2 «Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο – Κεντρικά Γραφεία – Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 03300 «Συντηρήσεις και Επιδιορθώσεις»

Υποομάδα Δαπανών: 03301 «Συντηρήσεις Κτιρίων και Γραφείων»: €350.000

Ομάδα Δαπανών: 07650 «Αγορά Εξοπλισμού»

Υποομάδα Δαπανών: 07651 «Μηχανολογικός και Ηλεκτρονικός Εξοπλισμός»: €1.200.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους €1.550.000 που αφορούν εγκατάσταση συστημάτων ασφάλειας στο Προεδρικό Μέγαρο με βάση τις υποδείξεις της Εθνικής Αρχής Ασφάλειας.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων στις πιο πάνω Υποομάδες Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 2

A. Κεφάλαιο: 010400.2 «Βουλή των Αντιπροσώπων - Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»: €500.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη δημιουργίας είκοσι δύο (22) πρόσθετων θέσεων για σκοπούς κάλυψης των αναγκών των Υπηρεσιών της Βουλής των Αντιπροσώπων ως εξής:

- δύο (2) θέσεων Ανώτερου Γραμματέα Κοινοβουλευτικών Επιτροπών (Κλ.Α13(ii)), στο εδάφιο 70,
- τριών (3) θέσεων Γραμματέα Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Α' (Κλ.Α11(ii)), στο εδάφιο 80,
- μίας (1) θέσης Ανώτερου Λειτουργού Διεθνών Σχέσεων (Κλ. Α13(ii)), στο εδάφιο 110,
- δύο (2) θέσεων Λειτουργού Διεθνών Σχέσεων Α' (Κλ. Α11(ii)), στο εδάφιο 120,
- τριών (3) θέσεων Λειτουργού Διεθνών Σχέσεων (Κλ.Α8, Α10 και Α11), στο εδάφιο 130,
- μίας (1) θέσης Πρώτου Λειτουργού Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων (Κλ. Α14(ii)), στο εδάφιο 140,
- δύο (2) θέσεων Ανώτερου Λειτουργού Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων (Κλ. Α13(ii)), στο εδάφιο 150,
- μίας (1) θέσης Λειτουργού Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων Α' (Κλ.Α11(ii)), στο εδάφιο 160, δύο (2) θέσεων Λειτουργού Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων (Κλ.Α8, Α10 και Α11), στο εδάφιο 170
- μίας (1) θέσης Λειτουργού Ευρωπαϊκών Υποθέσεων Α' (Κλ.Α11(ii)), στο εδάφιο 190
- μίας (1) θέσης Πρώτης Στενογράφου Βουλής (Κλ.Α10(i)), στο εδάφιο 210
- μίας (1) θέσης Ανώτερης Στενογράφου Βουλής (Κλ.Α8 και Α9(i)), στο εδάφιο 220
- μίας (1) θέσης Λειτουργού Επικοινωνίας Α' (Κλ.Α11(ii)), στο εδάφιο 260
- μίας (1) θέσης Βοηθού Λειτουργού Διεκπεραίωσης (Κλ.Α4 και Α7(ii)), στο εδάφιο 280

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω ρυθμίσεων που αφορούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

B. Κεφάλαιο: 010400.2 «Βουλή των Αντιπροσώπων – Κεντρικά Γραφεία - Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 03300 «Συντηρήσεις και Επιδιορθώσεις»

Υποομάδα Δαπανών: 03301 «Συντηρήσεις Κτιρίων και Γραφείων»: €2.088.000

Ομάδα Δαπανών: 03650 «Εκδόσεις και Δημοσιότητα»

Υποομάδα Δαπανών: 03651 «Εκδόσεις Βιβλίων και Εντύπων»: €100.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους €2.188.000 που αφορούν:

- €2.088.000 για την ολοκλήρωση της δυτικής επέκτασης του υφιστάμενου κτιρίου της Βουλής και την αποκατάσταση της διατηρητέας οικοδομής στην οδό Ομήρου 38.
- €100.000 για την εκτύπωση 11 τόμων του Φακέλου της Κύπρου.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων στις πιο πάνω Υποομάδες Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 3

Κεφάλαιο: 010510.2 «Δικαστική Υπηρεσία – Κοινές Υπηρεσίες – Τακτικές Δαπάνες» Ομάδα Δαπανών: 02300 «Ωρομίσθιο Κυβερνητικό Προσωπικό»

Υποομάδα Δαπανών: 02301 «Μισθοδοσία Ωρομίσθιου Κυβερνητικού Προσωπικού»: €300.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους €300.000, για τη δημιουργία δεκαεπτά (17) πρόσθετων θέσεων Αχθοφόρου/Κλητήρα/Εργάτη Αποθήκης, Κλ. Ε5, και μίας καθαρίστριας γραφείου, Κλ. Ε1 για τη Δικαστική Υπηρεσία.

Συγκεκριμένα οι θέσεις θα καλύψουν ανάγκες του:

- Σχεδίου Δράσης για το έργο της μεταρρύθμισης της Δικαστικής Υπηρεσίας,
- Ανωτάτου Δικαστηρίου,

- Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας,
- Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου.

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να συμπεριληφθούν πιστώσεις ύψους €300.000 κάτω από την Υποομάδα Δαπανών 02300 «Ωρομίσθιο Κυβερνητικό Προσωπικό» του Κεφαλαίου 010510.2 «Δικαστική Υπηρεσία - Κοινές Υπηρεσίες - Τακτικές Δαπάνες».

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων στην πιο πάνω Υποομάδα Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 4

Κεφάλαιο: 010510.2 «Δικαστική Υπηρεσία – Κοινές Υπηρεσίες – Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 03000 «Λειτουργικές Δαπάνες» Υποομάδα Δαπανών: 03300 «Συντηρήσεις και Επιδιορθώσεις»: €999.600

Ομάδα Δαπανών: 03500 «Εκπαίδευση Προσωπικού/ Συνέδρια, Σεμινάρια και Άλλα Γεγονότα» Υποομάδα Δαπανών: 03580 «Σύμβαση Υπηρεσιών»: €1.000.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους €999.600, για τη διαμόρφωση του κτηρίου «Φιλοξένια» σε Δικαστήρια (Δευτεροβάθμιο Εφετείο και Εμπορικό). Το κόστος της διαμόρφωσης ανέρχεται σε €840.000, πλέον ΦΠΑ, όπως εκτιμήθηκαν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

Επίσης απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις €1.000.000 που θα καταβληθούν για αμοιβή των εξειδικευμένων συμβούλων στα πλαίσια παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ετοιμασία εγγράφων προκήρυξης προσφορών για την ανέγερση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων στην πιο πάνω Υποομάδα Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 5

Κεφάλαιο: 010518.2 «Δικαστική Υπηρεσία – Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας – Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 03000 «Λειτουργικές Δαπάνες»

Υποομάδα Δαπανών: 03020 «Λειτουργικά Έξοδα Γραφείου»: €200.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους €200.000, για την επικείμενη ενοικίαση κτιρίου για στέγαση του Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας.

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου περιλαμβάνονται πιστώσεις ύψους €100.000 οι οποίες όμως δεν αρκούν για την καταβολή του ενοικίου και το κόστος για τις αναγκαίες διαρρυθμίσεις του κτιρίου.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων στην πιο πάνω Υποομάδα Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 6

Κεφάλαιο: 020200.2 «Ελεγκτική Υπηρεσία – Κεντρικά Γραφεία – Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 03300 «Συντηρήσεις και Επιδιορθώσεις»

Υποομάδα Δαπανών: 03301 «Συντηρήσεις Κτιρίων και Γραφείων»: €416.500

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους €416.500, για την κάλυψη του κόστους διαμόρφωσης πρόσθετων γραφειακών χώρων στον ισόγειο χώρο του κτιρίου της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, σύμφωνα με εκτίμηση του Τμήματος Δημοσίων Έργων, λόγω της πρόσληψης νέου προσωπικού εντός του 2019.

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να συμπεριληφθούν πιστώσεις ύψους €416.500 κάτω από την Υποομάδα Δαπανών 03300 «Συντηρήσεις και Επιδιορθώσεις» του Κεφαλαίου 020200.2 «Ελεγκτική Υπηρεσία - Κεντρικά Γραφεία - Τακτικές Δαπάνες».

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων στην πιο πάνω Υποομάδα Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 7

Κεφάλαιο: 030400.2 - «Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα - Κεντρικά Γραφεία - Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»: €36.000

Στο Νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη δημιουργίας τριών (3) πρόσθετων θέσεων Λειτουργού Γραφείου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) στο εδάφιο 15, για σκοπούς κάλυψης αναγκών που προκύπτουν από την εφαρμογή του νέου Ευρωπαϊκού Κανονισμού για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων ((ΕΕ) 2016/679), καθώς και της επικείμενης ανάθεσης του νέου ρόλου του Επιτρόπου Πληροφοριών.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη περίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 της πιο πάνω ρύθμισης που αφορά στο Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Τροποποίηση Αρ. 8

Κεφάλαιο: 032200.2 «Υφυπουργείο Τουρισμού-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη για περίληψη των πιο κάτω ρυθμίσεων:

- Τροποποίηση της σημείωσης του εδαφίου 20 που αφορά σε 29 θέσεις Τουριστικού Λειτουργού (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11), η οποία διαλαμβάνει τα εξής: «Είκοσι εννέα (29) νέες θέσεις. Οι θέσεις θα σημειωθούν με διπλό σταυρό μετά την πλήρωση πέντε κενών, κατά την ημερομηνία ψήφισης του Ν.123(Ι)/2018». Η τροποποίηση είναι αναγκαία λόγω του ότι η διαδικασία πλήρωσης 5 θέσεων Τουριστικού Λειτουργού (Κλ. Α8, Α10 και Α11), η οποία βρισκόταν σε εξέλιξη κατά την ημερομηνία ψήφισης του περί της ίδρυσης του Υφυπουργείου Τουρισμού, Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμου του 2018 (Ν.123(Ι)/2018) έχει ολοκληρωθεί. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω θέσεις θα πρέπει να σημειωθούν με διπλό σταυρό (++) και η σημείωση θα πρέπει να τροποποιηθεί σε «Είκοσι εννέα νέες θέσεις. Ν.123(Ι)/2018».
- Τροποποίηση του αριθμού θέσεων ++ Λειτουργού Επιθεώρησης (Κλ. Α5 (2η βαθμ.), Α7 και Α8(ι)) στο εδάφιο 105, από 7 σε 4, και του αριθμού των θέσεων ++ Λειτουργού Διασφάλισης Ποιότητας (Κλ. Α8, Α10 και Α11) στο εδάφιο 85, από 18 σε 21, λόγω της σημείωσης που υπάρχει στο εδάφιο 105, η οποία διαλαμβάνει ότι «κενούμενες οι θέσεις θα καταργούνται και θα αντικαθίστανται με ισάριθμες θέσεις Λειτουργού Διασφάλισης Ποιότητας (Κλ.Α8, Α10 και Α11) κάτω από το εδάφιο 85». Η ανάγκη για τροποποίηση παρίσταται δεδομένου ότι, από το Μάρτιο 2018 υπάρχουν 3 κενές θέσεις Λειτουργού Επιθεώρησης (Κλ. Α5 (2η βαθμ.), Α7 και Α8(ι)), οι οποίες θα πρέπει να καταργηθούν και να αντικατασταθούν με 3 θέσεις Λειτουργού Διασφάλισης Ποιότητας (Κλ. Α8, Α10 και Α11), προς υλοποίηση της προαναφερόμενης σημείωσης.

Ως εκ τούτου, παρίσταται ανάγκη περίληψης στο Νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω ρυθμίσεων.

Τροποποίηση Αρ. 9

Κεφάλαιο: 120400.2 «Κτηνιατρικές Υπηρεσίες - Κεντρικά Γραφεία - Τακτικές Δαπάνες»

Α. Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»: €200.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη για:

- αναβάθμιση και μετονομασία των δέκα έξι (16) θέσεων Κτηνιατρικού Λειτουργού Α΄ Κλίμακα Α11(ii), του εδαφίου 30, σε θέσεις Κτηνιατρικού Λειτουργού Κλίμακες Α9, Α11 και Α12, στο εδάφιο 40.
- αναβάθμιση των σαράντα (40) θέσεων Κτηνιατρικού Λειτουργού, του εδαφίου 40, από τις Κλίμακες Α8, Α10 και Α11 στις Κλίμακες Α9, Α11 και Α12.
- μετονομασία της θέσης Πρώτου Κτηνιατρικού Φαρμακοποιού Κλίμακα Α13(ii), του εδαφίου 120, σε θέση Ανώτερου Κτηνιατρικού Φαρμακοποιού Κλίμακα Α13(ii).
- αναβάθμιση και μετονομασία της θέσης Ανώτερου Κτηνιατρικού Φαρμακοποιού Κλίμακα Α11(ii), του εδαφίου 130, σε θέση Κτηνιατρικού Φαρμακοποιού Κλίμακες Α9, Α11 και Α12, στο εδάφιο 140.
- αναβάθμιση των δέκα (10) θέσεων Κτηνιατρικού Φαρμακοποιού, του εδαφίου 140, από τις Κλίμακες Α8, Α10 και Α11 στις Κλίμακες Α9, Α11 και Α12.

B. Ομάδα Δαπανών: 04000 «Μεταβιβάσεις Εσωτερικού»

Υποομάδα Δαπανών: 04080 «Συμβούλια/Επιτροπές/Οργανώσεις»: €100.000

Κάτω από την Υποομάδα αυτή περιλαμβάνονται προτεινόμενες πιστώσεις ύψους €100.000 για να καλύψουν χορηγία σε οργανώσεις για προστασία των ζώων. Οι €75.000 προορίζονται να καλύψουν τη δαπάνη για την εφαρμογή του παγκύπριου Σχεδίου Στείρωσης Γάτων σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 83.077 και ημερομηνία 2/8/2017.

Πέραν των πιο πάνω απαιτείται η περιήληψη πρόσθετων πιστώσεων ύψους €100.000 για να αυξήσουν τη χορηγία που παραχωρείται σε Οργανώσεις για Προστασία των Ζώων με βάση τα σχετικά κριτήρια επιλεξιμότητας και κατανομής της χορηγίας τα οποία εγκρίνονται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 85.125 ημερομηνίας 20/6/2018.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω ρυθμίσεων που αφορούν στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος καθώς και των πρόσθετων πιστώσεων για αυξημένη χορηγία στις Οργανώσεις για Προστασία των Ζώων.

Τροποποίηση Αρ. 10

Κεφάλαιο: 120600.2 «Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων - Κεντρικά Γραφεία - Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»: €150.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη για δημιουργία πέντε (5) πρόσθετων θέσεων για σκοπούς ενίσχυσης της μόνιμης στελέχωσης του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ως ακολούθως:

- Δύο (2) θέσεων Ανώτερου Ηλεκτρολόγου/Μηχανολόγου Μηχανικού (Κλ. Α13(ii)) στο εδάφιο 45.
- Μία (1) θέση Ανώτερου Υδρολόγου (Κλ. Α13(ii)) στο εδάφιο 30.
- Μία (1) θέση Ανώτερου Υγειονομικού Μηχανικού (Κλ. Α13(ii)) στο εδάφιο 95.
- Μία (1) θέση Τεχνικού Μηχανικού, 1ης Τάξεως (Κλ. Α9(i)) στο εδάφιο 190,

έναντι κατάργησης τουλάχιστον ισάριθμων κενών θέσεων ωρομισθίων από διάφορα Τμήματα του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Ως εκ τούτου, παρίσταται ανάγκη περιήληψης στο Νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω ρυθμίσεων.

Τροποποίηση Αρ. 11

Κεφάλαιο: 121200 «Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών - Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη για ενοποίηση των δομών θέσεων Κυβερνήτη Σκάφους 2ης Τάξης και Μηχανικού Σκάφους 2ης Τάξης, σε ενιαία δομή θέσεων Μηχανικού / Κυβερνήτη Σκάφους και αναβάθμιση των εν λόγω θέσεων από τις Κλίμακες Α5 (2η βαθμίδα), Α7 και Α8(i) και την Κλίμακα Α9(i), στις Κλίμακες Α8, Α10 και Α11, ως ακολούθως:

- αναβάθμιση και μετονομασία της θέσης Κυβερνήτη Σκάφους 1ης Τάξεως Κλίμακα Α9(i), του εδαφίου 80, σε θέση Μηχανικού/ Κυβερνήτη Σκάφους Κλίμακες Α8, Α10 και Α11, στο εδάφιο 110.
- αναβάθμιση και μετονομασία των δυο (2) θέσεων Κυβερνήτη Σκάφους 2ης Τάξεως Κλίμακες Α5 (2η βαθμ), Α7 και Α8(i), του εδαφίου 90, σε θέσεις Μηχανικού/ Κυβερνήτη Σκάφους Κλίμακες Α8, Α10 και Α11, στο εδάφιο 110.
- αναβάθμιση και μετονομασία της θέσης Μηχανικού Σκάφους 1ης Τάξεως Κλίμακα Α9(i), του εδαφίου 100, σε θέση Μηχανικού/ Κυβερνήτη Σκάφους Κλίμακες Α8, Α10 και Α11, στο εδάφιο 110.
- αναβάθμιση και μετονομασία των δυο (2) θέσεων Μηχανικού Σκάφους 2ης Τάξεως Κλίμακες Α5 (2η βαθμ), Α7 και Α8(i), του εδαφίου 110, σε θέσεις Μηχανικού/ Κυβερνήτη Σκάφους Κλίμακες Α8, Α10 και Α11.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω ρυθμίσεων που αφορούν στο Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Τροποποίηση Αρ. 12

Κεφάλαιο: 121300.2 «Τμήμα Περιβάλλοντος - Κεντρικά Γραφεία - Τακτικές Δαπάνες» Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»: €100.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη για δημιουργία τριάντα (30) πρόσθετων θέσεων για σκοπούς ενίσχυσης της μόνιμης στελέχωσης του Τμήματος Περιβάλλοντος, ως ακολούθως:

- 3 θέσεων Ανώτερου Λειτουργού Περιβάλλοντος (Κλίμακα Α13(ii)) στο εδάφιο 10
- 5 θέσεων Λειτουργού Περιβάλλοντος Α' (Κλίμακα Α11(ii)) στο εδάφιο 20
- 5 θέσεων Λειτουργού Περιβάλλοντος (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) στο εδάφιο 30
- 17 θέσεων Τεχνικών (Κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii)) στο εδάφιο 50,

έναντι κατάργησης τουλάχιστον ισαριθμών κενών θέσεων ωρομισθίων από τα διάφορα Τμήματα του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Επιπλέον παρίσταται ανάγκη για διόρθωση της ονομασίας και της μισθολογικής κλίμακας της θέσης Τεχνικού 1ης Τάξεως (Κλ.Α8 και Α9(i)), στο εδάφιο 45, σε θέση Ανώτερου Τεχνικού Κλίμακα Α9(i)).

Ως εκ τούτου, παρίσταται ανάγκη περίληψης στο Νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω ρυθμίσεων.

Τροποποίηση Αρ. 13

Κεφάλαιο: 130500 - «Κρατικό Αρχείο» – Κεντρικά Γραφεία»: €1.049.117

Κεφάλαιο: 130100.2 «Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Διοίκηση - Κεντρικά Γραφεία - Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»: -€547.393

Κεφάλαιο: 130500.2 - «Κρατικό Αρχείο - Κεντρικά Γραφεία Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»: €547.393

- A.** Το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερομηνίας 1/11/2018 αποφάσισε να εγκρίνει τη διαφοροποίηση της νομικής υπόστασης του Κρατικού Αρχείου, ώστε αυτό να καταστεί Τμήμα, που θα υπάγεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Για το λόγο αυτό, ολόκληρη η Υποδιαίρεση του Κεφαλαίου 130111 «Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Διοίκηση-Κρατικό Αρχείο» μαζί με τα εδάφια, τις ομάδες και τις υποομάδες καθώς και τις αντίστοιχες πιστώσεις θα πρέπει να μεταφερθεί στο νέο Κεφάλαιο που δημιουργείται 130500 «Κρατικό Αρχείο-Κεντρικά Γραφεία».

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να μεταφερθούν και να συμπεριληφθούν πιστώσεις ύψους €1.049.117 περιλαμβανομένου και του μισθολογίου για το 2019, €6.155.210 για το 2020 και €6.209.700 για το 2021 στο νέο Κεφάλαιο 1305 «Κρατικό Αρχείο» με αντίστοιχη μείωση των πιστώσεων του Κεφαλαίου 130111 «Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Διοίκηση-Κρατικό Αρχείο».

Ως εκ τούτου, παρίσταται ανάγκη περίληψης στο Νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω ρυθμίσεων. 5. Ελέγχων Λειτουργός του νέου Κεφαλαίου 130500 θα είναι ο Έφορος Κρατικού Αρχείου.

- B.** Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη για κατάργηση δεκατριών (13) θέσεων, από το Κεφάλαιο 130100 «Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Διοίκηση» με ταυτόχρονη δημιουργία των υπό αναφορά θέσεων στο Νέο Κεφάλαιο 1305 «Κρατικό Αρχείο», ως ακολούθως:

- Μία (1) θέση Εφόρου Κρατικού Αρχείου (Κλ.Α15(i)), κάτω από το εδάφιο 60
- Έξι (6) θέσεις Λειτουργού Κρατικού Αρχείου (Κλ.Α8,Α10 και Α11), κάτω από το εδάφιο 70
- Τρεις (3) θέσεις Συντηρητή Εγγράφων (Κλ.Α8, Α10 και Α11), κάτω από το εδάφιο 80
- Τρεις (3) θέσεις Τεχνικού (Κλ.Α2, Α5 και Α7 (ii)), κάτω από το εδάφιο 110

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη κατάργησης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 δεκατριών (13) θέσεων που αναγράφονται πιο πάνω στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και δημιουργίας τους στο νέο κεφάλαιο 1305 «Κρατικό Αρχείο».

Τροποποίηση Αρ. 14

Κεφάλαιο: 140100.2 «Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Διοίκηση - Κεντρικά Γραφεία - Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη για περίληψη των πιο κάτω ρυθμίσεων:

- Δημιουργία 2 πρόσθετων θέσεων Λειτουργού Βιομηχανικών Εφαρμογών Α' (Κλίμακα Α11(ii)) στο εδάφιο 60, με σκοπό τη σύσταση του Εθνικού Συστήματος Διακυβέρνησης για την Ενέργεια και το Κλίμα.
- Δημιουργία 8 πρόσθετων θέσεων Λειτουργού Βιομηχανικών Εφαρμογών (Κλίμακα Α8, Α10 και Α11) στο εδάφιο 80, με σκοπό τη σύσταση του Εθνικού Συστήματος Διακυβέρνησης για την Ενέργεια και το Κλίμα.
- Κατάργηση 5 κενών θέσεων Επιθεωρητή Εμπορίου και Βιομηχανίας (Κλίμακα Α2, Α5 και Α7(ii)) στο εδάφιο 280, έναντι της δημιουργίας των 2 πρόσθετων θέσεων Λειτουργού Βιομηχανικών Εφαρμογών Α' (Κλίμακα Α11(ii)) και 8 Λειτουργού Βιομηχανικών Εφαρμογών (Κλίμακα Α8, Α10 και Α11) που αναφέρονται πιο πάνω.

Ως εκ τούτου, παρίσταται ανάγκη περίληψης στο Νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω ρυθμίσεων.

Τροποποίηση Αρ. 15

Κεφάλαιο: 150100.2 «Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Διοίκηση - Κεντρικά Γραφεία - Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Υποομάδα Δαπανών: 02101 «Μισθοδοσία Κρατικών Υπαλλήλων»: €135.000

Ομάδα Δαπανών: 03550 «Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/Ερευνες»

Υποομάδα Δαπανών: 03580 «Σύμβαση Υπηρεσιών»: €165.000

Κεφάλαιο: 150100.3 «Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Διοίκηση - Κεντρικά Γραφεία- Αναπτυξιακές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 07650 «Αγορά Εξοπλισμού»

Υποομάδα Δαπανών: 07651 «Μηχανολογικός και Ηλεκτρονικός Εξοπλισμός»: €35.700

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη περίληψης πρόσθετων πιστώσεων ύψους €335.700 λόγω της ανάθεσης του ελέγχου των αιτήσεων και της διεκπεραίωσης των πληρωμών για το Σχέδιο Εστία στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Για την υλοποίηση των εν λόγω εργασιών υπάρχει ανάγκη πρόσληψης πέντε (5) εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου για εκτέλεση καθηκόντων Λειτουργού (Κλ. Α8), για περίοδο 24 μηνών καθώς και για αγορά υπηρεσιών πέντε (5) φυσικών προσώπων από τις αρχές Δεκεμβρίου 2018 για περίοδο έξι (6) μηνών, με δυνατότητα ανανέωσης για άλλους έξι (6) μήνες. Το κόστος εργοδότησης ετήσια των πέντε εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου θα ανέλθει στις €135.000 και της αγοράς υπηρεσιών στις €165.000 συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Επιπρόσθετα, για σκοπούς τροποποίησης και προσαρμογής των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων για την εφαρμογή του Σχεδίου, καθώς και της συντήρησής του, θα χρειαστούν πρόσθετες πιστώσεις ύψους €35.700 (περιλαμβανομένου του ΦΠΑ) το χρόνο, για τα επόμενα τρία χρόνια (σύνολο €107.100).

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων.

Τροποποίηση Αρ. 16

Κεφάλαιο: 150300.2 «Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 03550 «Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/Ερευνες»

Υποομάδα Δαπανών: 03580 «Σύμβαση Υπηρεσιών»: €95.200

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη περίληψης πρόσθετων πιστώσεων ύψους €95.200 για αγορά υπηρεσιών 8 φυσικών προσώπων για τη σύσταση Γραφείου

Ελέγχου Ενστάσεων έτσι ώστε να εξορθολογιστεί η υφιστάμενη διαδικασία. Η αγορά υπηρεσιών θα ισχύει για περίοδο 6 μηνών, από τις αρχές Ιανουαρίου 2019, με δυνατότητα ανανέωσης για μέγιστη περίοδο 12 μηνών. Το κόστος που θα προκύψει ανέρχεται σε €95.200 συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων.

Τροποποίηση Αρ. 17

Κεφάλαιο: 160100.2 «Υπουργείο Εσωτερικών, Διοίκηση - Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 03550 «Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/Ερευνες»

Υποομάδα Δαπανών: 03580 «Σύμβαση Υπηρεσιών» : €500.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους €500.000, για να καλύψουν την αγορά υπηρεσιών από εξειδικευμένο διεθνή οίκο, για τη βελτίωση του ελέγχου των αιτήσεων για κατ' εξαίρεση πολιτογράφηση επενδυτών.

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να συμπεριληφθούν πιστώσεις ύψους €1.499.990 κάτω από την Υποομάδα Δαπανών 03580 «Σύμβαση Υπηρεσιών» του Κεφαλαίου 160100.2 «Υπουργείο Εσωτερικών, Διοίκηση - Κεντρικά Γραφεία Τακτικές Δαπάνες».

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων στην πιο πάνω Υποομάδα Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 18

Κεφάλαιο: 160100.3 «Υπουργείο Εσωτερικών, Διοίκηση-Κεντρικά Γραφεία-Αναπτυξιακές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 04000 «Μεταβιβάσεις Εσωτερικού»

Υποομάδα Δαπανών: 04120 «Άλλες Μεταβιβάσεις Εσωτερικού»: -€499.990

Το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερομηνίας 3/7/2018 (αριθμός απόφασης 85.254) αποφάσισε την υλοποίηση του σχεδίου «ΕΣΤΙΑ» σε συνεργασία με τον ΚΟΑΓ και ως εκ τούτου παύει η ανάγκη διατήρησης του άρθρου 04145 «Σχέδιο Προστασίας κύριας Κατοικίας» στη Διοίκηση του Υπουργείου Εσωτερικών.

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να μειωθούν οι πιστώσεις του Άρθρου 04145 «Σχέδιο Προστασίας κύριας Κατοικίας» κατά €499.990 και να παραμείνει συμβολική πρόνοια €10 κάτω από την Υποομάδα Δαπανών 04120 «Άλλες Μεταβιβάσεις Εσωτερικού» του Κεφαλαίου 160100.3 «Υπουργείο Εσωτερικών, Διοίκηση - Κεντρικά Γραφεία-Αναπτυξιακές Δαπάνες» τόσο για το 2019 όσο και για τα έτη 2020 και 2021.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη μείωσης των πιστώσεων του πιο πάνω Άρθρου στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 στην πιο πάνω Υποομάδα Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 19

Κεφάλαιο: 160801.3 «Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως-Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας Λευκωσίας-Αναπτυξιακές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 08830 «Κατασκευαστικά Έργα»

Υποομάδα Δαπανών: 08920 «Άλλα Κατασκευαστικά Έργα»: €1.090.000

Κεφάλαιο: 160803.3 «Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως-Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας Αμμοχώστου-Αναπτυξιακές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 08200 «Δρόμοι»

Υποομάδα Δαπανών: 08380 «Πρωταρχικοί Δρόμοι Δήμων»: €3.399.980

Κεφάλαιο: 160803.3 «Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως-Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας Αμμοχώστου-Αναπτυξιακές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 08830 «Κατασκευαστικά Έργα»

Υποομάδα Δαπανών: 08850 «Πλατείες, Πάρκα και Εξωραϊστικά Σχέδια»:-€4.489.960

Το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερομηνίας 22/4/2015 (αριθμός απόφασης 78.700) αποφάσισε τα πολεοδομικά έργα που αφορούν τους Δήμους Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας θα χρηματοδοτηθούν, σε πρώτη φάση, από εθνικούς πόρους, με μειωμένη οικονομική συνεισφορά των

Τοπικών Αρχών, αντίστοιχη με τη συνεισφορά των τοπικών αρχών για έργα που προωθούνται ως συγχρηματοδοτούμενα.

Ως εκ τούτου τα πιο κάτω έργα που βρίσκονται κάτω τα Άρθρα 08863 «Διαμόρφωση, Ανάπλαση και Πεζοδρομοποίηση Πλατειών και Άλλων Χώρων» και 08894 «Διαμόρφωση Πάρκων» θα περιληφθούν με συμβολική πρόνοια αφού οι πιστώσεις για κάλυψη της κυβερνητικής συνεισφοράς θα παραχωρούνται από τη συγκεντρωτική πρόνοια της ΓΔ ΕΠΣΑ:

- (α) Αναβάθμιση της οδού Τεύκρου Ανθία στην Αγία Νάπα,
- (β) Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης στον πυρήνα Παραλιμνίου,
- (γ) Διαμόρφωση Κεντρικής Πλατείας και Πεζοδρομοποίηση του Πυρήνα Παραλιμνίου και
- (δ) Διαμόρφωση αστικού Πολυλειτουργικού Πάρκου στην Αγία Νάπα,

Ταυτόχρονα οι πιστώσεις των πιο πάνω έργων θα μεταφερθούν στα πιο κάτω έργα των οποίων ο σχεδιασμός έχει προχωρήσει σημαντικά και θεωρούνται ώριμα:

- (α) Βελτίωση της Οδού Σταδίου στο Παραλίμνι,
- (β) Βελτίωση του Δρόμου που συνδέει τη Δερύνεια με τη Σωτήρα,
- (γ) Βελτίωσης της Λεωφόρου Περνέρα στον Πρωταρά,
- (δ) Βελτίωση της Λεωφόρου Κάππαρη στο Παραλίμνι,
- (ε) Σχέδιο Αναζωογόνησης της Παλιάς Λευκωσίας,

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη διαφοροποίησης των προνοιών των υπό αναφορά έργων όπως αυτά περιλήφθηκαν στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021.

Τροποποίηση Αρ. 20

Κεφάλαιο: 160900.3 «Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης-Κεντρικά Γραφεία-Αναπτυξιακές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 08000 «Ανέγερση, Επεκτάσεις και Βελτιώσεις Κτιρίων»

Υποομάδα Δαπανών: 08001 «Κυβερνητικά Κτίρια»: €2.915.500

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους €2.915.500, λόγω αναθεώρησης της ταμειακής ροής για την ανέγερση νέου κτιρίου για το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης βάσει αναθεωρημένης εκτίμησης του Τμήματος Δημοσίων Έργων.

Για το λόγο αυτό για το 2019 θα πρέπει να περιληφθούν πιστώσεις ύψους €2.915.500 κάτω από την Υποομάδα Δαπανών 08001 «Κυβερνητικά Κτίρια» του Κεφαλαίου 160900.3 «Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης - Κεντρικά Γραφεία-Αναπτυξιακές Δαπάνες» ενώ οι πιστώσεις στο ΜΔΠ θα αυξηθούν κατά €1.785.000 το 2020 και θα μειωθούν κατά -€4.081.700 το 2021.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων στην πιο πάνω Υποομάδα Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 21

Κεφάλαιο: 161200.2 «Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Υποομάδα Δαπανών: 02101 «Μισθοδοσία Κρατικών Υπαλλήλων»: €200.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους €200.000 για κάλυψη της δαπάνης για την εργοδότηση δώδεκα (12) ατόμων για εκτέλεση της συσσωρευμένης εργασίας.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων στην πιο πάνω Υποομάδα Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 22

Κεφάλαιο: 180100.2 «Υπουργείο Οικονομικών, Διοίκηση-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη:

- όπως οι θέσεις Βοηθού Εφόρου Ασφαλίσεων (Κλίμακα Α13(ii)), με τους κάτοχους τους, μετονομαστούν σε θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών (Κλίμακα Α13(ii)), κάτω από το εδάφιο 90
- δημιουργίας δύο (2) πρόσθετων θέσεων Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών (Κλίμακα Α13(ii)), στο εδάφιο 90
- αντικατάστασης της υφιστάμενης σημείωσης στις «Επεξηγήσεις» στο εδάφιο 90 με την ακόλουθη: "Έναντι δύο θέσεων υπηρετούν Βοηθοί Έφοροι Ασφαλίσεων διορισμένοι με την Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 66.826 και ημερ. 6/2/2008".

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη περίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω ρυθμίσεων που αφορούν στην Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών του Υπουργείου Οικονομικών.

Τροποποίηση Αρ. 23

Κεφάλαιο: 180100.3 «Υπουργείο Οικονομικών, Διοίκηση - Κεντρικά Γραφεία- Αναπτυξιακές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 03550 «Συμβουλευτικές Υπηρεσίες / Έρευνες»

Υποομάδα Δαπανών: 03551 «Υπηρεσίες Εμπειρογνομήνων/Συμβούλων»: €150.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους €150.000, για να καλύψουν τη διεξαγωγή έρευνας δέουσας επιμέλειας (due diligence) επί της εταιρείας ΟΠΑΠ (Κύπρου) Λτδ, με σκοπό να αξιολογηθεί η καταλληλότητα της για χορήγηση σε αυτήν άδειας κατά αποκλειστικότητα, ώστε η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας να συνάψει μαζί της Σύμβαση για την οργάνωση, λειτουργία και παροχή ορισμένων τυχερών παιχνιδιών, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Ορισμένων Τυχερών Παιχνιδιών Νόμου του 2018 (Ν.52(Ι)/2018).

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να συμπεριληφθούν πιστώσεις ύψους €150.000 κάτω από την Υποομάδα Δαπανών 03551 «Υπηρεσίες Εμπειρογνομήνων / Συμβούλων» του Κεφαλαίου 180100.3 «Υπουργείο Οικονομικών, Διοίκηση - Κεντρικά Γραφεία-Αναπτυξιακές Δαπάνες».

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων στην πιο πάνω Υποομάδα Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 24

Κεφάλαιο: 180400.2 «Τμήμα Φορολογίας- Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες» Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη για δημιουργία μιας (1) πρόσθετης θέσης Λειτουργού Φορολογίας (Κλ. Α8, Α10 και Α11) κάτω από το εδάφιο 56, έναντι κατάργησης μιας (1) κενής θέσης Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Κλ. Α8, Α10 και Α11) κάτω από το εδάφιο 175. Βάσει σχετικής Σημείωσης στον Προϋπολογισμό, οι θέσεις Λειτουργού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Κλ. Α8, Α10 και Α11) κενούμενες καταργούνται και αντικαθίσταται με ισάριθμες θέσεις Λειτουργού Φορολογίας (Κλ. Α8, Α10 και Α11).

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη υλοποίησης της πιο πάνω ρύθμισης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021, βάσει σχετικής Σημείωσης του Προϋπολογισμού.

Τροποποίηση Αρ. 25

Κεφάλαιο: 180712.2 «Τμήμα Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού - Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό - Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο Νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη δημιουργίας δέκα (10) πρόσθετων θέσεων Τηλεφωνητή Α΄ Κλίμακα Α7(ii) στο εδάφιο 100.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 της πιο πάνω ρύθμισης που αφορά στο Τμήμα Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

Τροποποίηση Αρ. 26

Κεφάλαιο: 190200.2 «Γενικό Λογιστήριο - Κεντρικά Γραφεία - Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη για δημιουργία τριών (3) νέων θέσεων Πρώτου Επιθεωρητή Λογαριασμών (Κλ. Α12(ii)) κάτω από νέο εδάφιο 70, έναντι κατάργησης ισάριθμων θέσεων Ανώτερου Επιθεωρητή Λογαριασμών (Κλ. Α11(ii)) κάτω από το εδάφιο 100.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη περίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω ρυθμίσεων που αφορούν στο Γενικό Λογιστήριο.

Τροποποίηση Αρ. 27

Κεφάλαιο: 200100.2 «Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 04300 «Κοινωνικές Παροχές»

Υποομάδα Δαπανών: 04301 «Παροχές Παιδείας»: €700.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη πρόσθετων πιστώσεων ύψους €700.000 για την κάλυψη του κόστους παραχώρησης τριών πρόσθετων ωρών εβδομαδιαία για το Γραμματειακό Προσωπικό στα Δημοτικά Σχολεία, καθώς και τριών ωρών εβδομαδιαία στα Νηπιαγωγεία μέσα στα πλαίσια της μεταρρύθμισης του εκπαιδευτικού συστήματος.

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να συμπεριληφθούν πιστώσεις ύψους €700.000 κάτω από την Υποομάδα Δαπανών 04301 «Παροχές Παιδείας» του Κεφαλαίου 200100.2 «Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Διοίκηση - Κεντρικά Γραφεία Τακτικές Δαπάνες».

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων

Τροποποίηση Αρ. 28

Κεφάλαιο: 200100.2 «Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 04000 «Μεταβιβάσεις Εσωτερικού»

Υποομάδα Δαπανών: 04001 «Ημικρατικοί Οργανισμοί»: -€1.000.000

Κεφάλαιο: 200100.3 «Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού-Κεντρικά Γραφεία- Αναπτυξιακές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 04300 «Κοινωνικές Παροχές»

Υποομάδα Δαπανών: 04301 «Παροχές Παιδείας»: -€500.000

Κεφάλαιο: 200111.3 «Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού-Τεχνικές Υπηρεσίες-Αναπτυξιακές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 08000 «Ανέγερση, Επεκτάσεις και Βελτιώσεις Κτιρίων»

Υποομάδα Δαπανών: 08040 «Σχολικά Κτίρια»: €3.650.000

Κεφάλαιο: 200220.2 «Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση-Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 04300 «Κοινωνικές Παροχές»

Υποομάδα Δαπανών: 04301 «Παροχές Παιδείας»: -€2.000.000

Κεφάλαιο: 200600.2 «Παιδαγωγικό Ινστιτούτο-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 03500 «Εκπαίδευση Προσωπικού/Συνέδρια, Σεμινάρια και Άλλα Γεγονότα»

Υποομάδα Δαπανών: 03501 «Εκπαίδευση Προσωπικού»: -€25.000

Κεφάλαιο: 200600.3 «Παιδαγωγικό Ινστιτούτο-Κεντρικά Γραφεία-Αναπτυξιακές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 03500 «Εκπαίδευση Προσωπικού/Συνέδρια, Σεμινάρια και Άλλα Γεγονότα»

Υποομάδα Δαπανών: 03501 «Εκπαίδευση Προσωπικού»: -€25.000

Κεφάλαιο: 200600.2 «Παιδαγωγικό Ινστιτούτο-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 03650 «Εκδόσεις και Δημοσιότητα»

Υποομάδα Δαπανών: 03651 «Εκδόσεις Βιβλίων και Εντύπων»: -€100.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη περίληψης πιστώσεων ύψους €3.650.000 για την υλοποίηση νέων αναπτυξιακών έργων που αφορούν ανεγέρσεις, επεκτάσεις, αντισεισμικές αναβαθμίσεις σχολικών μονάδων και άλλων νέων έργων, που δεν περιλήφθηκαν αρχικά

στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού, αλλά είναι πολύ σημαντικά για την εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων.

Οι πρόσθετες πιστώσεις των €3.650.000 θα καταχωρηθούν με αντίστοιχες εξοικονομήσεις από άλλα κονδύλια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού όπως παρουσιάζονται πιο πάνω.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων.

Τροποποίηση Αρ. 29

Κεφάλαιο: 200112 «Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Διοίκηση - Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας - Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη για αναβάθμιση της μισθοδοτικής Κλίμακας σαράντα δυο (42) θέσεων Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου και δέκα (10) θέσεων Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου Α' κάτω από τα εδάφια 40 και 30, αντίστοιχα, από τις Κλίμακες Α8, Α10 και Α11 και την Κλίμακα Α11(ιι), αντίστοιχα, στις Κλίμακες Α9, Α11 και Α12, και κατ' επέκταση, όλες οι θέσεις (ήτοι 52 συνολικά θέσεις) θα ονομάζονται θέσεις Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Κλ. Α9, Α11 και Α12, κάτω από νέο εδάφιο. Η ρύθμιση είναι αντίστοιχη με την αναβάθμιση που έχει συμφωνηθεί για τους Ειδικούς Ψυχολόγους των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, η οποία προωθείται για υλοποίηση στα πλαίσια του Προϋπολογισμού 2019.

Ως εκ τούτου, παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των ρυθμίσεων που αναφέρονται πιο πάνω και αφορούν στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Τροποποίηση Αρ. 30

Κεφάλαιο: 200300.2 «Μέση Εκπαίδευση- Κεντρικά Γραφεία- Τακτικές Δαπάνες» Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Υποομάδα Δαπανών: 02101 «Μισθοδοσία Κρατικών Υπαλλήλων»: €338.740

Το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του στις 24/10/2018 μεταξύ άλλων αποφάσισε να εγκρίνει την αύξηση της οροφής του συνολικού αριθμού μόνιμων και έκτακτων εκπαιδευτικών της Μέσης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού κατά 15 εκπαιδευτικούς για τη σχολική χρονιά 2018-2019.

Στον Προϋπολογισμό του 2019 κάτω από το άρθρο 02106 «Πρόσθετες Βοηθητικές Υπηρεσίες» της Υποομάδας 02101 «Μισθοδοσία Κρατικών Υπαλλήλων» περιλήφθηκαν πιστώσεις ύψους €5.138.077 για 843,7 έκτακτο προσωπικό. Με την υπό αναφορά απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους €338.740 για κάλυψη της μισθοδοσίας των δεκαπέντε πρόσθετων εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων.

Τροποποίηση Αρ. 31

Κεφάλαιο: 200300.2 «Μέση Εκπαίδευση- Κεντρικά Γραφεία- Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 04300 «Κοινωνικές Παροχές»

Υποομάδα Δαπανών: 04301 «Παροχές Παιδείας»: €146.000

Κεφάλαιο: 200500.2 «Δημοτική Εκπαίδευση- Κεντρικά Γραφεία- Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 04300 «Κοινωνικές Παροχές»

Υποομάδα Δαπανών: 04301 «Παροχές Παιδείας»: €426.000

Το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του στις 26/9/2018 και ασκώντας τις εξουσίες που παρέχονται σ' αυτό από το άρθρο 17(2) των περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμων του 1999 έως 2014, αποφάσισε να εγκρίνει την πρόσληψη 39 πρόσθετων Σχολικών Βοηθών/Συνοδών για παιδιά με ειδικές ανάγκες στη Δημοτική Εκπαίδευση και 15 πρόσθετων Σχολικών Βοηθών/Συνοδών για παιδιά με ειδικές ανάγκες στη Μέση Γενική Εκπαίδευση και Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, από τον Σεπτέμβριο του 2018.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 πιστώσεων €572.000.

Τροποποίηση Αρ. 32

Κεφάλαιο: 210200.2 «Τμήμα Δημοσίων Έργων-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Υποομάδα Δαπανών: 02101 «Μισθοδοσία Κρατικών Υπαλλήλων»: €500.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους €500.000 για κάλυψη της δαπάνης για την εργοδότηση τριάντα έξι (36) εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου (13 Εκτελεστικών Μηχανικών (Κλ. Α9, Α11 και Α12), τριών (3) Αρχιτεκτόνων (Κλ. Α9, Α11 και Α12), δύο (2) Επιμετρητών Ποσοτήτων (Κλ. Α9, Α11 και Α12) και δεκαοκτώ (18) Τεχνικών (Κλ. Α2, Α5 και Α7(ii)) έναντι ισάριθμων κενών θέσεων) για υλοποίηση του αναπτυξιακού έργου της κυβέρνησης.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων στην πιο πάνω Υποομάδα Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 33

Κεφάλαιο: 210200.3 «Τμήμα Δημοσίων Έργων - Κεντρικά Γραφεία Αναπτυξιακές Δαπάνες

Ομάδα Δαπανών: 08200 «Δρόμοι»

Υποομάδα Δαπανών: 08201 «Υπεραστικοί»: €500.000

Κεφάλαιο: 210206.3 «Τμήμα Δημοσίων Έργων - Επαρχιακό Γραφείο Δημοσίων Έργων Πάφου - Αναπτυξιακές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 08200 «Δρόμοι»

Υποομάδα Δαπανών: 08201 «Υπεραστικοί»: -€500.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου υπάρχει ανάγκη για περίληψη πιστώσεων ύψους €500.000 για οριστικοποίηση των μελετών για τον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Παλαιχωρίου όσον αφορά το τμήμα Αναγυιών-Καλού Χωριού (Άρθρο: 08204 «Δρόμος Λευκωσίας-Παλαιχωρίου-Αγρού»).

Ισόποσες εξοικονομήσεις παραχωρούνται από το άρθρο 2102.06.08207.3 «Νέος Δρόμος Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς» για το οποίο η πρόνοια ανέρχεται σε €7.980.000.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων.

Τροποποίηση Αρ. 34

Κεφάλαιο: 210201.3 «Τμήμα Δημοσίων Έργων - Επαρχιακό Γραφείο Δημοσίων Έργων Λευκωσίας - Αναπτυξιακές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 08200 «Δρόμοι»

Υποομάδα Δαπανών: 08201 «Υπεραστικοί»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου, υπάρχει ανάγκη για περίληψη πιστώσεων ύψους €500.000 για οριστικοποίηση των μελετών για τον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας – Ανθούπολης – Κοκκινότριμιθιάς – Αστρομερίτη – Ευρύχου όσον αφορά το Τμήμα Αστρομερίτη – Ευρύχου (Άρθρο: 08212 – «Δρόμος Λευκωσίας – Ανθούπολης – Κοκκινότριμιθιάς – Αστρομερίτη – Ευρύχου»).

Ισόποσες εξοικονομήσεις παραχωρούνται από το άρθρο 2102.01.08.206.3 «Νέος Περιμετρικός Δρόμος Λευκωσίας» για τον οποίο η πρόνοια ανέρχεται σε €7.650.000.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων στα ανάλογα άρθρα.

Τροποποίηση Αρ. 35

Κεφάλαιο: 210900 «Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας - Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο Νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη δημιουργίας μιας (1) πρόσθετης θέσης Λειτουργού Επιθεώρησης Πτυχιών και Αδειών Κλίμακα Α9, Α11 και Α12 στο εδάφιο 230.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 της πιο πάνω ρύθμισης που αφορά στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Τροποποίηση Αρ. 36

Κεφάλαιο: 210900.2 «Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας – Κεντρικά Γραφεία – Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Υποομάδα Δαπανών: 02200 «Επιδόματα Θέσεως Κρατικών Υπαλλήλων»: €72.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη περίληψης πιστώσεων ύψους €72.000 για την κάλυψη της αύξησης του επιδόματος ευθύνης του τεχνικού προσωπικού της Μονάδας Ασφάλειας Πτήσεων του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας (Άρθρο 02204 «Επίδομα Ευθύνης» κάτω από την Υποομάδα Δαπανών 02200 «Επιδόματα Θέσεως Κρατικών Υπαλλήλων» της Ομάδας Δαπανών 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»), από €500 σε €1.000 μηνιαίως, έκαστος.

Το υπό αναφορά επίδομα παραχωρείται, από την 1.1.2018, στους κατόχους των θέσεων Πρώτου Λειτουργού Μονάδας Ασφάλειας Πτήσεων (Κλ. Α14(ii)), Επιθεωρητή Πτητικών Επιχειρήσεων (Κλ. Α13(ii)), Επιθεωρητή Αεροπλοϊμότητας (Κλ. Α13(ii)), Επιθεωρητή Πτυχίων και Αδειών (Κλ. Α13(ii)), Λειτουργού Επιθεώρησης Πτητικών Επιχειρήσεων (Κλ. Α9, Α11 και Α12), Λειτουργού Αεροπλοϊμότητας (Κλ. Α9, Α11 και Α12), και Λειτουργού Επιθεώρησης Πτυχίων και Αδειών (Κλ. Α9, Α11 και Α12). Προορίζεται να αποτελεί κίνητρο για στελέχωση της Μονάδας Ασφάλειας Πτήσεων, δεδομένης της ουσιαστικής διαφοράς στις απολαβές χειριστών και μηχανικών αεροσκαφών μεταξύ του δημόσιου τομέα και των αεροπορικών εταιρειών.

Οι υπό αναφορά μόνιμες θέσεις ανέρχονται στις 12 συνολικά, και οι υπηρετούντες περιορίζονται στους 4.

Η προωθούμενη αύξηση κρίνεται αναγκαία, καθότι το ισχύον επίδομα κρίνεται ανεπαρκές. Η σχετική πρόσθετη ετήσια δαπάνη ανέρχεται στις €72.000 (συνολική ετήσια δαπάνη €144.000).

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων.

Τροποποίηση Αρ. 37

Κεφάλαιο: 220100.2 «Υπουργείο Υγείας – Διοίκηση – Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη περίληψης των ακόλουθων ρυθμίσεων που προκύπτουν από την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ.82.215 και ημερ.07/03/2017 με την οποία εγκρίθηκε το Πλαίσιο Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης και των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ και ΠΑΣΥΝΟ για αναβάθμιση του νοσηλευτικού προσωπικού:

1. Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος

(α) Αναβάθμιση θέσεων:

- Εννέα (9) θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού Κλίμακα Α12(ii) στην Κλίμακα Α13(ii) κάτω από το εδάφιο 71.

(β) Αναβάθμιση και μετονομασία θέσεων:

- Τριάντα έξι (36) θέσεις Βοηθού Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακα Α11(ii)) σε Νοσηλευτικούς Λειτουργούς Α' (Κλίμακα Α11(ii)) κάτω από το εδάφιο 72.
- Εκατό σαράντα τέσσερις (144) θέσεις Πρώτου Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακα Α10(i)), τριακόσιοι τριάντα τρεις (333) θέσεις Ανώτερου Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακα Α9(ii)) και χίλιες πεντακόσιες πενήντα μία (1551) θέσεις Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8(i)) σε Νοσηλευτικούς Λειτουργούς (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11), κάτω από το εδάφιο 73.

(γ) Μετονομασία θέσεων:

- Μία (1) θέση Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακα Α12(ii)) σε Προϊστάμενο Νοσηλευτή κάτω από το εδάφιο 50.
- Δύο (2) θέσεις Βοηθού Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακα Α11(ii)) σε Βοηθό Προϊστάμενο Νοσηλευτή κάτω από το εδάφιο 55.
- Πέντε (5) θέσεις Πρώτου Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακα Α10(ii)) σε Πρώτο Νοσηλευτή κάτω από το εδάφιο 60.
- Δύο (2) θέσεις Ανώτερου Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακα Α9(ii)) σε Ανώτερο Νοσηλευτή κάτω από το εδάφιο 65.

- Τριάντα τέσσερις (34) θέσεις Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακες Α5, 2 η βαθμίδα, Α7 και Α8 (i)) σε Νοσηλευτές κάτω από το εδάφιο 70.
- (δ) Δημιουργία θέσεων:
- Μία (1) θέση Προϊστάμενου Νοσηλευτή (Κλίμακα Α12(ii)) κάτω από το εδάφιο 50.
  - Δεκατρείς (13) θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακα Α13(ii)) κάτω από το εδάφιο 71.
  - Εκατό ογδόντα εννέα (189) θέσεις Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ (Κλίμακα Α11(ii)) κάτω από το εδάφιο 72.
- (ε) Κατάργηση θέσεων:
- Δεκαοκτώ (18) θέσεις Πρώτου Νοσηλευτή (Κλίμακα Α10(ii)) κάτω από το εδάφιο 60.
  - Πενήντα πέντε (55) θέσεις Ανώτερου Νοσηλευτή (Κλίμακα Α9(ii)) κάτω από το εδάφιο 65.
  - Διακόσιες εξήντα τρεις (263) θέσεις Νοσηλευτή (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8 (i)) κάτω από το εδάφιο 70.
2. Νοσηλευτικός Κλάδος Ψυχικής Υγείας
- (α) Αναβάθμιση θέσεων:
- Τρεις (3) θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού Κλίμακα Α12(ii) στην Κλίμακα Α13(ii) κάτω από το εδάφιο 105.
- (β) Αναβάθμιση και μετονομασία θέσεων:
- Δύο (2) θέσεις Βοηθού Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακα Α11(ii) σε Νοσηλευτικούς Λειτουργούς Α΄ (Κλίμακα Α11(ii)) κάτω από το εδάφιο 110.
  - Δώδεκα (12) θέσεις Πρώτου Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακα Α10(i)), εβδομήντα δύο (72) θέσεις Ανώτερου Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακα Α9(ii)) και εκατό ογδόντα πέντε (185) θέσεις Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8(i) σε Νοσηλευτικούς Λειτουργούς (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) κάτω από το εδάφιο 115.
- (γ) Μετονομασία θέσεων:
- Ο τίτλος θέσης «Προϊστάμενος Νοσηλευτικός Λειτουργός» σε «Προϊστάμενο Νοσηλευτή» κάτω από το εδάφιο 85.
  - Μία (1) θέση Βοηθού Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακα Α11(ii) σε Βοηθό Προϊστάμενο Νοσηλευτή κάτω από το εδάφιο 88.
  - Τρεις (3) θέσεις Πρώτου Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακα Α10(ii)) σε Πρώτο Νοσηλευτή κάτω από το εδάφιο 90.
  - Δύο (2) θέσεις Ανώτερου Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακα Α9(ii)) σε Ανώτερο Νοσηλευτή κάτω από το εδάφιο 95.
  - Πέντε (5) θέσεις Νοσηλευτικού Λειτουργού (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8 (i)) σε Νοσηλευτές κάτω από το εδάφιο 100.
- (δ) Δημιουργία θέσεων:
- Είκοσι οκτώ (28) θέσεις Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ (Κλίμακα Α11(ii)) κάτω από το εδάφιο 110.
- (ε) Κατάργηση θέσεων:
- Δύο (2) θέσεις Βοηθού Προϊστάμενου Νοσηλευτή (Κλίμακα Α11) κάτω από το εδάφιο 88.
  - Μία (1) θέση Πρώτου Νοσηλευτή (Κλίμακα Α10 (ii)) κάτω από το εδάφιο 90.
  - Έξι (6) θέσεις Ανώτερου Νοσηλευτή (Κλίμακα Α9 (ii)) κάτω από το εδάφιο 95.
  - Εκατό δώδεκα (112) θέσεις Νοσηλευτή (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8 (i)) κάτω από το εδάφιο 100.
3. Κλάδος Επισκεπτριών Υγείας

- (α) Αναβάθμιση θέσεων:
- Μία (1) θέση Προϊστάμενης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας Κλίμακα Α12(ii) στην Κλίμακα Α13(ii) κάτω από το εδάφιο 275.
- (β) Αναβάθμιση και μετονομασία θέσεων:
- Τρεις (3) θέσεις Βοηθού Προϊστάμενου Επισκεπτριών Υγείας (Κλίμακα Α11(ii)) σε Λειτουργούς Επισκεπτριών Υγείας Α' (Κλίμακα Α11(ii)) κάτω από το εδάφιο 280.
  - Τέσσερις (4) θέσεις Πρώτου Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας (Κλίμακα Α10(i)), είκοσι πέντε (25) θέσεις Ανώτερου Επισκέπτριος Υγείας (Κλίμακα Α9(ii)) και είκοσι τέσσερις (24) Επισκέπτριος Υγείας (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8(i) σε Λειτουργούς Επισκεπτριών Υγείας (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) κάτω από το εδάφιο 285.
- (γ) Μετονομασία θέσεων:
- Ο τίτλος θέσης «Προϊστάμενη Λειτουργός Επισκεπτριών Υγείας» σε «Προϊστάμενη Επισκεπτριών Υγείας» κάτω από το εδάφιο 240.
  - Ο τίτλος θέσης «Πρώτη Λειτουργός Επισκεπτριών Υγείας» σε «Πρώτη Επισκέπτρια Υγείας» κάτω από το εδάφιο 250.
- (δ) Δημιουργία θέσεων:
- Δύο (2) θέσεις Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας Α' (Κλίμακα Α11(ii)) κάτω από το εδάφιο 280.
- (ε) Κατάργηση θέσεων:
- Δύο (2) θέσεις Πρώτης Επισκέπτριας Υγείας (Κλίμακα Α10 (ii)) κάτω από το εδάφιο 250.
  - Μία (1) θέση Ανώτερης Επισκέπτριας Υγείας (Κλίμακα Α9 (ii)) κάτω από το εδάφιο 260.
  - Μία (1) θέση Επισκέπτριας Υγείας (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8 (i)) κάτω από το εδάφιο 270.

Επιπλέον, δεδομένου ότι από 1/1/2019 η αρμοδιότητα διαχείρισης των κρατικών νοσηλευτηρίων και η απασχόληση του ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού μεταφέρεται στον ΟΚΥΠΥ, εκατόν εβδομήντα πέντε (175) κενές θέσεις Φροντιστή Υγείας (Κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii)) καταργούνται.

Ως εκ τούτου, παρίσταται ανάγκη περιλήψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των ρυθμίσεων που αναφέρονται πιο πάνω και αφορούν στο Υπουργείο Υγείας - Διοίκηση.

Τροποποίηση Αρ. 38

Κεφάλαιο: 220100.2 «Υπουργείο Υγείας, Διοίκηση-Κεντρικά Γραφεία- Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Υποομάδα Δαπανών: 02220 «Άλλα Επιδόματα Κρατικών Υπαλλήλων»: €75.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 παρίσταται ανάγκη δημιουργίας νέου Άρθρου 02226 με την ονομασία «Επίδομα Μελών Ιατροσυμβουλίων» με πρόνοια ύψους €75.000 για τα έτη 2019, 2020 και 2021.

Οι πιστώσεις του νέου Άρθρου 02226 ύψους €75.000 θα καλύψουν τη δαπάνη για τη χρηματική αποζημίωση των ιδιωτών γιατρών που συμμετέχουν τόσο στα Ιατροσυμβούλια των Επιτροπών Ειδικών, όσο και στα Αναθεωρητικά Ιατροσυμβούλια του Υπουργείου Υγείας.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη δημιουργίας του νέου Άρθρου 02226 «Επίδομα Μελών Ιατροσυμβουλίων» κάτω από την Υποομάδα Δαπανών 02220 «Άλλα Επιδόματα Κρατικών Υπαλλήλων» της Ομάδας Δαπανών 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» και συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων στην πιο πάνω Υποομάδα Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 39

Κεφάλαιο: 220200.2 «Υπουργείο Υγείας – Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας – Κεντρικά Γραφεία – Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη περιλήψης των ακόλουθων ρυθμίσεων που προκύπτουν από την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ.84.214 και ημερ.24/01/2018 με την οποία εγκρίθηκε το Πλαίσιο Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης και της ΠΑΣΥΔΥ για τα πιο κάτω επαγγέλματα υγείας, με στόχο την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του τομέα της υγείας και της επικείμενης λειτουργίας του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας:

1. Κλάδος Φυσιοθεραπευτών
  - (α) Αναβάθμιση και μετονομασία θέσεων:
    - Μία (1) θέση Ανώτερου Επιθεωρητή Φυσιοθεραπευτή (Κλίμακα Α12) σε Ανώτερο Φυσιοθεραπευτή (Κλίμακα Α13(ii)) κάτω από το εδάφιο 310.
    - Τέσσερις (4) θέσεις Επιθεωρητή Φυσιοθεραπευτή (Κλίμακα Α10(i)), πέντε (5) θέσεις Ανώτεροι Φυσιοθεραπευτές (Κλίμακα Α9(i)) και τριάντα εννέα (39) θέσεις Φυσιοθεραπευτή (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8(i)) σε Φυσιοθεραπευτές (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11), κάτω από το εδάφιο 312.
  - (β) Δημιουργία θέσεων:
    - Έξι (6) θέσεις Φυσιοθεραπευτή Α' (Κλίμακα Α11(ii)) κάτω από το εδάφιο 311
  - (γ) Κατάργηση θέσεων:
    - Μία (1) θέση Ανώτερου Φυσιοθεραπευτή (Κλίμακα Α9(i)) κάτω από το εδάφιο 320.
    - Πέντε (5) θέσεις Φυσιοθεραπευτή (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8 (i)) κάτω από το εδάφιο 325
  - (δ) Σημείωση με διπλό σταυρό επτά (7) θέσεων Φυσιοθεραπευτή (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) κάτω από το εδάφιο 312 έναντι δημιουργίας αντίστοιχων θέσεων στον Προϋπολογισμό του ΟΚΥΠΥ.
2. Κλάδος Ακτινογράφων – Ακτινοθεραπείας
  - (α) Αναβάθμιση και μετονομασία θέσεων:
    - Μία (1) θέση Ανώτερου Επιθεωρητή Ακτινογράφου (Κλίμακα Α12) σε Ανώτερο Ακτινογράφο Ακτινοθεραπείας (Κλίμακα Α13(ii)), κάτω από το εδάφιο 356.
    - Μία (1) θέση Επιθεωρητή Ακτινογράφου (Κλίμακα Α10(i)), μία (1) θέσης Ανώτερου Ακτινογράφου (Κλίμακα Α9(i)) και τέσσερις (4) θέσεις Ακτινογράφου (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8(i)) σε Ακτινογράφους Ακτινοθεραπείας (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11), κάτω από το εδάφιο 358.
  - (β) Δημιουργία θέσεων:
    - Μία (1) θέση Ακτινογράφου Ακτινοθεραπείας Α' (Κλίμακα Α11(ii)) κάτω από το εδάφιο 357
  - (γ) Κατάργηση θέσεων:
    - Μία (1) θέση Ακτινογράφου (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8 (i)) κάτω από το εδάφιο 355.
  - (δ) Σημείωση με διπλό σταυρό 1 θέσης Ακτινογράφου Ακτινοθεραπείας (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) κάτω από το εδάφιο 358 έναντι δημιουργίας αντίστοιχων θέσεων στον Προϋπολογισμό του ΟΚΥΠΥ.
3. Κλάδος Ακτινογράφων – Ακτινοδιαγνωστικής
  - (α) Αναβάθμιση και μετονομασία θέσεων:
    - Μία (1) θέση Ανώτερου Ακτινογράφου (Κλίμακα Α9(i)) και σαράντα οκτώ (48) θέσεις Ακτινογράφου (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8(i)) σε Ακτινογράφους Ακτινοδιαγνωστικής (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11), κάτω από το εδάφιο 398
  - (β) Δημιουργία θέσεων:
    - Μία (1) θέση Ανώτερου Ακτινογράφου Ακτινοδιαγνωστικής (Κλίμακα Α13(ii)) κάτω από το εδάφιο 396

- Έξι (6) θέσεις Ακτινογράφου Ακτινοδιαγνωστικής Α' (Κλίμακα Α11(ii)) κάτω από το εδάφιο 397

(γ) Κατάργηση θέσεων:

- Τρεις (3) θέσεις Ανώτερου Ακτινογράφου (Κλίμακες Α9 (i)) κάτω από το εδάφιο 390
- Έντεκα (11) θέσεις Ακτινογράφου (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8 (i)) κάτω από το εδάφιο 395.

Για σκοπούς μεταφοράς κενών θέσεων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό στον Προϋπολογισμό του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΥ) δεδομένου ότι από 1.1.2019 μεταφέρονται οι αρμοδιότητες διαχείρισης των κρατικών νοσηλευτηρίων στον Οργανισμό, καταργούνται οι ακόλουθες θέσεις:

- 267 Ιατρικού Λειτουργού 1ης (Κλίμακες Α13 και Α15) και 2ας τάξεως (Κλίμακες Α11 και Α13) κάτω από το εδάφιο 50
- 18 Λειτουργού Νοσοκομειακού Εργαστηρίων (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11), κάτω από το εδάφιο 110
- 1 Ιατροφυσικού (Κλίμακες Α9, Α11 και Α12) κάτω από το εδάφιο 335
- 2 Τεχνικού Ιατροφυσικού (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8 (i)) κάτω από το εδάφιο 337
- 1 Ορθοπδικού (Κλίμακες Α2, Α5 και Α7 (ii)) κάτω από το εδάφιο 580
- 1 Λειτουργού Εξωσωματικής Κυκλοφορίας (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) κάτω από το εδάφιο 620
- 7 Διασώστη/Πλήρωμα Ασθενοφόρων (Κλίμακες Α2, Α5 και Α7 (ii)) κάτω από το εδάφιο 660.

Ως εκ τούτου, παρίσταται ανάγκη περίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των ρυθμίσεων που αναφέρονται πιο πάνω και αφορούν στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

Τροποποίηση Αρ. 40

Κεφάλαιο: 220200.2 «Υπουργείο Υγείας – Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας – Κεντρικά Γραφεία – Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου, παρίσταται ανάγκη για περίληψη των πιο κάτω ρυθμίσεων, στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας:

- Δημιουργία μιας (1) νέας θέσης Ανώτερου Διαιτολόγου (Κλ.Α13(ii)), κάτω από νέο εδάφιο
- Δημιουργία μιας (1) πρόσθετης θέσης Διαιτολόγου Α' (Κλ.Α11(ii)) στο εδάφιο 410
- Σημείωση με διπλό σταυρό δυο (2) θέσεων Διαιτολόγου (Κλ.Α8, Α10 και Α11) στο εδάφιο 415

Ως εκ τούτου, παρίσταται ανάγκη περίληψης στο Νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω ρυθμίσεων.

Τροποποίηση Αρ. 41

Κεφάλαιο: 220300 «Υπουργείο Υγείας – Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας – Τακτικές Δαπάνες» Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου, παρίσταται ανάγκη περίληψης των ακόλουθων ρυθμίσεων που προκύπτουν από την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ.84.214 και ημερ.24/01/2018 με την οποία εγκρίθηκε το Πλαίσιο Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης και της ΠΑΣΥΔΥ για τα πιο κάτω επαγγέλματα υγείας, με στόχο την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του τομέα της υγείας και της επικείμενης λειτουργίας του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας:

(α) Αναβάθμιση και μετονομασία θέσεων:

- Έξι (6) θέσεις Ειδικού Ψυχολόγου (Κλίμακα Α11(ii)) και 36 θέσεις Ειδικού Ψυχολόγου (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) σε Ειδικούς Ψυχολόγους (Κλίμακες Α9, Α11 και Α12) κάτω από το εδάφιο 50.
- Μία (1) θέση Ανώτερου Επιθεωρητή Εργοθεραπείας (Κλίμακα Α12) σε Ανώτερο Εργοθεραπευτή (Κλίμακα Α13(ii)) κάτω από το εδάφιο 130
- Μία (1) θέση Επιθεωρητή Εργοθεραπείας (Κλίμακα Α10(i)), δύο (2) θέσεις Ανώτερου Εργοθεραπευτή (Κλίμακα Α9(i)) και δεκαέξι (16) Εργοθεραπευτές (Κλίμακες Α5, 2η βαθμίδα, Α7 και Α8(i)) σε Εργοθεραπευτή (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) κάτω από το εδάφιο 132

- (β) Δημιουργία θέσεων:
  - Τρεις (3) θέσεις Εργοθεραπευτή Α' (Κλίμακα Α11 (ii)) κάτω από το εδάφιο 131
- (γ) Σημείωση με διπλό σταυρό 17 θέσεων Ειδικού Ψυχολόγου (Κλίμακες Α9, Α11 και Α12) κάτω από το εδάφιο 50 και 5 θέσεων Εργοθεραπευτή (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) έναντι δημιουργίας αντίστοιχων θέσεων στον Προϋπολογισμό του ΟΚΥΠΥ.

Για σκοπούς μεταφοράς κενών θέσεων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό στον Προϋπολογισμό του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ) καταργούνται 12 Ιατρικοί Λειτουργοί 1ης (Κλίμακες Α13 και Α15) και 2ας τάξεως (Κλίμακες Α11 και Α13) κάτω από το εδάφιο 20.

Ως εκ τούτου, παρίσταται ανάγκη περιλήψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των ρυθμίσεων που αναφέρονται πιο πάνω και αφορούν στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

Τροποποίηση Αρ. 42

Κεφάλαιο: 220400.2 «Οδοντιατρικές Υπηρεσίες - Κεντρικά Γραφεία - Τακτικές Δαπάνες» Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη περιλήψης της ακόλουθης ρύθμισης η οποία προϋπήρχε και εκ παραδρομής δεν περιλήφθηκε στο νομοσχέδιο και αφορά σε ειδική μισθολογική ρύθμιση για προσωπικό που υπηρετούσε κατά την 23η Φεβρουαρίου 2001.

Εδάφιο 30 Άρθρο 14 του παρόντος Νόμου.

Ως εκ τούτου, παρίσταται ανάγκη περιλήψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 της πιο πάνω ρύθμισης.

Τροποποίηση Αρ. 43

Κεφάλαιο: 220500.2 «Υπουργείο Υγείας–Φαρμακευτικές Υπηρεσίες–Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη περιλήψης των ακόλουθων ρυθμίσεων που προκύπτουν από την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ.84.214 και ημερ.24/01/2018 με την οποία εγκρίθηκε το Πλαίσιο Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης και της ΠΑΣΥΔΥ για τα διάφορα επαγγέλματα υγείας, με στόχο την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του τομέα της υγείας και της επικείμενης λειτουργίας του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας, καθώς και της προώθησης της Εθνικής Φαρμακευτικής Αρχής:

- (α) Αναβάθμιση και μετονομασία θέσεων:
  - Είκοσι (20) θέσεις Φαρμακοποιού Α' (Κλίμακες Α11(ii)) και εκατό τρεις (103) θέσεις Φαρμακοποιού (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) σε Φαρμακοποιούς (Κλίμακες Α9, Α11 και Α12) κάτω από το εδάφιο 30.
  - 14 θέσεις Τεχνικού Φαρμακείου (Κλίμακες Α1, Α2 και Α5 (ii)) σε Τεχνικούς Φαρμακείου (Κλίμακες Α2, Α5 και Α7(ii)) κάτω από το εδάφιο 40.

Ως εκ τούτου, παρίσταται ανάγκη περιλήψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των ρυθμίσεων που αναφέρονται πιο πάνω και αφορούν στις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας.

Τροποποίηση Αρ. 44

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου παρίσταται ανάγκη τροποποίησης του Άρθρου 10 που ρυθμίζει τη μείωση των κλιμάκων εισδοχής για τους νεοπροσληφθέντες υπαλλήλους των υποπαραγράφων (β) και (γ) της επιφύλαξης του άρθρου 10 ως ακολούθως:

- «(β) έκτακτου υπαλλήλου ή με σύμβαση προσωπικού (εκτός της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας), ο οποίος, είτε προσλήφθηκε πριν την 01.01.2012, είτε προσλήφθηκε μετά την 01.01.2012 και απασχολήθηκε συνολικά για εικοσιτέσσερις μήνες σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής, και διορίζεται σε θέση, χωρίς να έχει μεσολαβήσει διακοπή μεταξύ της ημερομηνίας διορισμού και της απασχόλησης σε έκτακτη βάση ή με σύμβαση,
- (γ) έκτακτου υπαλλήλου ή με σύμβαση προσωπικού του οποίου διαφοροποιούνται οι όροι απασχόλησης, χωρίς να έχει μεσολαβήσει διακοπή στην απασχόληση, και, είτε είχε προσληφθεί πριν την 01.01.2012, είτε είχε προσληφθεί μετά την 01.01.2012 και έχει ήδη απασχοληθεί συνολικά για εικοσιτέσσερις μήνες σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής.».

Σημειώνεται ότι η υπό αναφορά τροποποίηση δεν διαφοροποιεί τις περιπτώσεις που δεν εφαρμόζεται η μείωση των κλιμάκων εισδοχής, απλά τις διασαφηνίζει με περισσότερη λεπτομέρεια ώστε να είναι πιο κατανοητές.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη περίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω ρυθμίσεων που αφορούν στο άρθρο 10.

Τροποποίηση Αρ. 45

Άρθρο 16 «Απαγόρευση προσλήψεων εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου, προσώπων σε τετράμηνη βάση, ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού και οποιασδήποτε άλλης κατηγορίας προσωπικού για κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών».

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου, παρίσταται ανάγκη τροποποίησης του Άρθρου 16 για αύξηση του ανώτατου ορίου απασχόλησης εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου και περίληψη νέων ρυθμίσεων για απασχόληση εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου, ως ακολούθως:

- Βουλή των Αντιπροσώπων – Έξι (6) εργοδοτούμενοι ορισμένου χρόνου, Στενογράφοι Βουλής Κλ. Α2(4η βαθμίδα), Α5 και Α7(ii) για σκοπούς ενίσχυσης των Υπηρεσιών της Βουλής των Αντιπροσώπων.
- Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Διοίκηση: Πέντε (5) εργοδοτούμενοι ορισμένου χρόνου Κλ.Α8, για τις ανάγκες υλοποίησης του «Σχεδίου Εστία».
- Υπουργείο Εσωτερικών - Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων: μέχρι και δώδεκα (12) εργοδοτούμενοι ορισμένου χρόνου Κλ. Α1, για τις ανάγκες υλοποίησης του Έργου «Διεκπεραίωση Συσσωρευμένων Αιτήσεων Παραχώρησης Στεγαστικής Βοήθειας».
- Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Εκπαιδευτικές Διευθύνσεις: Ο συνολικός μέγιστος αριθμός των μονίμων και των εκτάκτων εκπαιδευτικών αυξάνεται κατά δέκα πέντε (15) άτομα, ήτοι από 12588 Εκπαιδευτικούς σε 12603.
- Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων - Τμήμα Δημοσίων Έργων: πρόσληψη κατά ανώτατο όριο 36 εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου (13 Εκτελεστικών Μηχανικών (Κλ. Α9, Α11 και Α12), 3 Αρχιτεκτόνων (Κλ. Α9, Α11 και Α12), 2 Επιμετρητών Ποσοτήτων (Κλ. Α9, Α11 και Α12) και 18 Τεχνικών (Κλ. Α2, Α5 και Α7(ii)) έναντι ισάριθμων κενών θέσεων).
- Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων - Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας: απασχόληση δέκα πέντε (15) πρόσθετων Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου, ήτοι μέχρι 27 άτομα συνολικά.
- Υπουργείο Υγείας-
  - (α) Διοίκηση:
    - i. το συνολικό ανώτατο όριο μειώνεται κατά ένα (1), δεδομένου ότι διαγράφεται σχετική ρύθμιση για αντικατάσταση μίας (1) κενής θέσης Επισκέπτριας Υγείας με θέση Νοσηλευτικού Λειτουργού, ήτοι το όριο ανέρχεται σε 3412 άτομα εκ των οποίων 2993 Νοσηλευτικοί Λειτουργοί.
    - ii. Διαγράφεται η παράγραφος «Νοείται ότι, ο αριθμός των Νοσηλευτικών Λειτουργών θα προσαρμόζεται ανάλογα με τον αριθμό των Φροντιστών (Κλ. Α2, Α5 και Α7(ii)) που θα προσλαμβάνονται είτε σε μόνιμη βάση είτε σε έκτακτη βάση και το άθροισμα των Νοσηλευτικών Λειτουργών και των Φροντιστών δεν θα υπερβαίνει το ανώτατο όριο απασχόλησης των 2993 ατόμων», δεδομένου ότι οι θέσεις Φροντιστή Υγείας καταργούνται.
  - (β) Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας: το συνολικό ανώτατο όριο διορθώνεται ώστε από 1539 να ανέρχεται σε 1534 άτομα.
  - (γ) Διαγράφονται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«Νοείται περαιτέρω ότι, στο ανώτατο όριο απασχόλησης Γενικού Νοσηλευτικού Προσωπικού δεν περιλαμβάνονται 11 Νοσηλευτικοί Λειτουργοί, οι οποίοι απασχολούνται στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, με άδεια άνευ απολαβών για λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Νοείται έτι περαιτέρω ότι, στο ανώτατο όριο απασχόλησης στις Ιατρικές Υπηρεσίες περιλαμβάνονται 134 άτομα για την κάλυψη των αναγκών της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων (μόνιμοι Διασώστες/ Πλήρωμα Ασθενοφόρου/ εργοδοτούμενοι ορισμένου

χρόνου/προσωπικό για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών πάνω σε τετράμηνη βάση κατ' ανώτατο όριο/ ωρομίσθιοι Οδηγοί Ασθενοφόρου Οχήματος).

Νοείται έτι έτι περαιτέρω ότι, από την 1.1.2019 επιτρέπεται η πρόσληψη/απασχόληση εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου για κάλυψη των κενών που προκύπτουν είτε λόγω της ύπαρξης κενών θέσεων είτε αποχώρησης για οποιοδήποτε λόγο υπηρετούντων υπαλλήλων στα Τμήματα του Υπουργείου Υγείας που αναφέρονται στις παραγράφους λ(i) – λ(v) και λ(vii), μόνο στις περιπτώσεις που αφορούν στελέχωση Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας τις οποίες θα διαχειρίζεται το Υπουργείο Υγείας, εντός του εγκεκριμένου ορίου απασχόλησης και νοουμένου ότι έχουν ληφθεί οι αναγκαίες πιστώσεις στον Προϋπολογισμό του 2019.»

- (δ) Προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος: «Νοείται περαιτέρω ότι, προκειμένου για το Υπουργείο Υγείας – Διοίκηση, Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας επιτρέπεται η πρόσληψη εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου για κάλυψη των κενών που προκύπτουν είτε λόγω της ύπαρξης κενών θέσεων είτε αποχώρησης για οποιοδήποτε λόγο υπηρετούντων υπαλλήλων, μόνο στις περιπτώσεις που αφορούν σε αρμοδιότητες των οποίων η διαχείριση παραμένει στο Υπουργείο Υγείας, εντός του εγκεκριμένου ορίου απασχόλησης.»

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη περίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω ρυθμίσεων που αφορούν στο άρθρο 16.

Τροποποίηση Αρ. 46

**Κεφάλαιο: 032200.2 «Υφυπουργείο Τουρισμού-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»
Μισθοδοτικές Κλίμακες**

Στο Παράρτημα Μισθολογικές Κλίμακες προστίθεται η παράγραφος ΣΤ στο οποίο παρουσιάζονται οι μισθολογικές κλίμακες των υπαλλήλων του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ) που υπηρετούσαν κατά την 31/12/2018.

Τροποποίηση Αρ. 47

Κεφάλαιο: 180400.2 «Τμήμα Φορολογίας- Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 03900 «Δαπάνες σε Σχέση με τα Έσοδα»

Υποομάδα Δαπανών: 03920 «Επιστροφές Έμμεσων Φόρων»: €500.000

Το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερομηνίας 5/12/2018 ενέκρινε το Σχέδιο για παραχώρηση χορηγίας για αγορά οικοπέδου.

Σκοπός του Σχεδίου είναι η εξομάλυνση διάκρισης που ενδεχομένως να προκύπτει μεταξύ ατόμων που θα αγοράζουν την οικία τους από εταιρεία ανάπτυξης γης στην οποία θα περιλαμβάνεται και γη για την οποία ο Φ.Π.Α. έχει επιβληθεί και έχει εκπέσει από την εταιρεία ανάπτυξης και επί της οποίας θα επιβληθεί Φ.Π.Α. κατά την πώληση για ιδιοκατοίκηση αλλά θα μπορεί να επιβληθεί ο συντελεστής 5% με βάση τη σχετική διάταξη στην περί Φ.Π.Α. Νομοθεσία για τα πρώτα 200 τ.μ.

Το Σχέδιο, έχει ως πρόθεση την επιστροφή υπό μορφή χορηγίας του 14% του Φ.Π.Α. που επιβλήθηκε στην αξία της αγοράς γης σε δικαιούχο για την εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή πέντε τοις εκατόν (5%) για ανέγερσης κατοικίας.

Το δικαιούχο πρόσωπο, το οποίο θα είναι κάθε φυσικό πρόσωπο, το οποίο είναι δικαιούχο να υποβάλει αίτημα για την επιβολή του μειωμένου συντελεστή πέντε τοις εκατόν (5%) στην ανέγερση καινούριας κατοικίας σύμφωνα με την παράγραφο (3) του Πέμπτου Παραρτήματος των περί Φ.Π.Α. Νόμων του 2000 μέχρι 2017 θα υποβάλλει μαζί με την αίτηση για χορηγία, υπεύθυνη δήλωση σε ειδικό έντυπο.

Το κόστος του Σχεδίου υπολογίζεται να ανέλθει στο €0.5 εκ. και θα έχει αναδρομική ισχύ από 2/1/2018.

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να συμπεριληφθούν πιστώσεις ύψους €500.000 κάτω από την Υποομάδα Δαπανών 03920 «Επιστροφές Έμμεσων Φόρων» του Κεφαλαίου 180400.2 «Τμήμα Φορολογίας - Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες» καθώς και τη δημιουργία του άρθρου 03929 «Ειδική Χορηγία για την αγορά/ανέγερση Κατοικίας/Οικοπέδων».

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων.

Τροποποίηση Αρ. 48

Κεφάλαιο: 161400.2 «Υπηρεσία Ασύλου-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Υποομάδα Δαπανών: 02101 «Μισθοδοσία Κρατικών Υπαλλήλων»: €479.672

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους €479.672 για κάλυψη της δαπάνης για την εργοδότηση είκοσι ενός (21) εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου για τις ανάγκες της Υπηρεσίας Ασύλου, για την περίοδο 2018-2022, ως ακολούθως:

- (α) Δεκατριών (13) εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου, Επιστημονικούς Λειτουργούς στην Υπηρεσία Ασύλου (Κλ. Α8),
- (β) Οκτώ (8) εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου, για εκτέλεση γραφειακών καθηκόντων στην Υπηρεσία Ασύλου (Κλ. Α1).

Επιπρόσθετα θα χρειαστούν πρόσθετες πιστώσεις ύψους €482.148 για το 2020 και €500.445 για το 2021.

Ως εκ τούτου, παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω πιστώσεων στην πιο πάνω Υποομάδα Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 49

Κεφάλαιο: 180100.2 «Υπουργείο Οικονομικών, Διοίκηση-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 04300 «Κοινωνικές Παροχές»

Υποομάδα Δαπανών: 04450 «Παροχές Κοινωνικής Πρόνοιας»: €30.000.000

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις ύψους €30.000.000 για πρόσθετη χρηματοδότηση του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης. Τα €30.000.000 θα αποτελούν τη δεύτερη συνεισφορά του κράτους προς το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης.

Ως εκ τούτου, παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιστώσεων ύψους €30.000.000 στην πιο πάνω Υποομάδα Δαπανών.

Τροποποίηση Αρ. 50

Κεφάλαιο: 010400.2 «Βουλή των Αντιπροσώπων-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 03500 «Εκπαίδευση Προσωπικού/Συνέδρια, Σεμινάρια και Άλλα Γεγονότα»

Υποομάδα Δαπανών: 03520 «Συνέδρια, Σεμινάρια και Άλλα Γεγονότα»

Παρίσταται ανάγκη ανακατανομής κονδυλίου ύψους €450.000 για διάφορα συνέδρια, σεμινάρια και αποστολές στο εξωτερικό (Άρθρο 35531.2 “Συνέδρια, Σεμινάρια και Αποστολές στο Εξωτερικό”), ώστε ποσό ύψους €15.000 να διατεθεί για πραγματοποίηση ταξιδιών από τους τέως και πρώην Προέδρους της Βουλής, νοουμένου ότι ο σκοπός του ταξιδιού θα εγκρίνεται κάθε φορά από τον Πρόεδρο της Βουλής.

Συνακόλουθα, η σελίδα 10 του Επεξηγηματικού Υπομνήματος για τον Προϋπολογισμό του Έτους 2019, τροποποιείται, με την περιλήψη πρόσθετης παραγράφου (γ), ως ακολούθως:

Υποομάδα Δαπανών 03520-Συνέδρια, Σεμινάρια & Άλλα Γεγονότα

Κάτω από την υποομάδα αυτή, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται προτεινόμενες πιστώσεις ύψους €450.000 που προορίζονται να καλύψουν:

- (α) ποσό ύψους €10.000 για κάλυψη των εξόδων του Συνδέσμου πρώην βουλευτών για τη συμμετοχή τους σε συνέδρια του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου πρώην βουλευτών των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης εκ των οποίων ποσό ύψους €1.800 αφορά την πληρωμή της Συνδρομής του Συνδέσμου προς τον Πανευρωπαϊκό Σύνδεσμο,
- (β) ποσό ύψους €100.000 για επιχορήγηση των κομμάτων για σκοπούς διαφώτισης,
- (γ) ποσό ύψους €15.000 για την πραγματοποίηση ταξιδιών από τον τέως και πρώην Πρόεδρο της Βουλής. Ο Πρόεδρος της Βουλής θα εγκρίνει τόσο τον σκοπό του ταξιδιού όσο και τη διενέργεια της σχετικής δαπάνης,
- (δ) ποσό ύψους €325.000 για διάφορα συνέδρια, σεμινάρια και αποστολές στο εξωτερικό.

(Άρθρο 03531.2 «Συνέδρια Σεμινάρια και Αποστολές στο Εξωτερικό»)

Τροποποίηση Αρ. 51

Κεφάλαιο: 010400.2 «Βουλή των Αντιπροσώπων-Κεντρικά Γραφεία-Τακτικές Δαπάνες»

Ομάδα Δαπανών: 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι»

Στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου, παρίσταται ανάγκη δημιουργίας τριών (3) ακόμη νέων θέσεων επιπροσθέτως των είκοσι δύο (22) πρόσθετων θέσεων που προτείνεται να δημιουργηθούν για τις ανάγκες των Υπηρεσιών της Βουλής των Αντιπροσώπων με την Τροποποίηση Αρ. 2, οι οποίες εκ παραδρομής δεν είχαν περιληφθεί στην αρχική πρόταση η οποία είχε εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 28 Νοεμβρίου 2018, ως ακολούθως:

- (α) μίας (1) θέσης Γραμματέα Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Α΄ [Κλίμακα Α11(ii)] στο εδάφιο 80, έναντι κατάργησης μίας (1) θέσης Γραμματέα Κοινοβουλευτικών Επιτροπών (Κλίμακα Α8, Α10 και Α11) στον εισαγωγικό βαθμό με την πλήρωση της προτεινόμενης νέας θέσης,
- (β) μίας (1) θέσης Λειτουργού Ευρωπαϊκών Υποθέσεων Α΄ [Κλίμακα Α11(ii)] στο εδάφιο 190, έναντι κατάργησης μίας (1) θέσης Λειτουργού Ευρωπαϊκών Υποθέσεων (Κλίμακες Α8, Α10 και Α11) στον εισαγωγικό βαθμό με την πλήρωση της προτεινόμενης νέας θέσης,
- (γ) μίας (1) θέσης Λειτουργού Οικονομικής Διαχείρισης (Κλίμακας Α8, Α10 και Α11) στο εδάφιο 207.

Ως εκ τούτου παρίσταται ανάγκη συμπερίληψης στο νομοσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2019 και του ΜΔΠ 2019-2021 των πιο πάνω ρυθμίσεων που αφορούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Με την ευκαιρία αυτή, κύριε Πρόεδρε, να ευχαριστήσω τη γραμματεία της επιτροπής Οικονομικών, η οποία έχει εργαστεί πάρα πολύ σκληρά για την ετοιμασία αυτής της έκθεσης, αλλά και για όλη τη διάρκεια που ήμασταν στην επιτροπή τα τελευταία δυόμισι χρόνια και να ευχαριστήσω και τους συναδέλφους στην επιτροπή, οι οποίοι ήταν υποστηρικτικοί στο έργο της επιτροπής, ώστε να καταφέρουμε να φέρουμε εις πέρας αυτό το δύσκολο έργο. Να ευχαριστήσω επίσης όλους τους συναδέλφους οι οποίοι θα ψηφίσουν τον προϋπολογισμό, ακόμα και αυτούς που δε θα τον υπερψηφίσουν στέλλοντας τα δικά τους μηνύματα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ναι, πράγματι αξίζουν ευχαριστίες στην επιτροπή και θέλω να πιστεύω ότι αποτέλεσμα της καλής δουλειάς θα είναι και τι θα έχουμε ως συναίνεση, όσο μπορούσε να γίνει μέσα από διαβούλευση, ώστε την Παρασκευή θα κριθούμε αν πράγματι θα φτάσουμε στα περσινά επίπεδα, όπου είχαμε μια θαυμάσια τελική συνεδρία και ψηφοφορία, που νομίζω είναι μια πρακτική που πρέπει όλοι να κρατήσουμε.

Καλώ τώρα πρώτα στο βήμα τον πρόεδρο του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου κ. Χρίστο Χρίστου.

Έχετε μέχρι τριάντα λεπτά, κύριε Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Πριν ξεκινήσω -απλά το σημειώνω- περίμενα ότι ιδιαίτερα ο Υπουργός Οικονομικών θα βρισκόταν σήμερα στην αίθουσα, επειδή αναφέρομαι πολλές φορές στον ίδιο. Επέλεξε όμως να απουσιάζει, οπότε φαντάζομαι ότι το κυβερνών κόμμα θα αναλάβει να μεταφέρει το τι ακριβώς θα λεχθεί.

Η σημερινή συζήτηση και η ψηφοφορία η οποία θα ακολουθήσει τις επόμενες μέρες έχει θέμα τον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2019. Είναι ίσως το σπουδαιότερο νομοσχέδιο της χρονιάς, επειδή ακριβώς καθορίζεται η κυβερνητική πολιτική σε όλα τα ζητήματα. Ως Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο προσπαθούμε να μην εφαρμόζουμε ισοπεδωτική λογική -και μάλιστα επικροτούμε με καλή διάθεση οποιαδήποτε αλλαγή, μικρή ή μεγάλη, γίνεται προς το καλύτερο- όμως δημόσιες τοποθετήσεις που υποτιμούν τη νοημοσύνη μας, τόσο εμάς όσο και του κάθε πολίτη αυτού του τόπου, δεν μπορούν να μείνουν αναπάντητες. Ακούγοντας την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών την προηγούμενη Παρασκευή σε αυτή την αίθουσα πληροφορηθήκαμε μεταξύ άλλων πως οι δείκτες της οικονομίας βελτιώνονται, τα προβλήματα ανήκουν στο παρελθόν, η ανεργία μειώθηκε σημαντικά και τα τραπέζια ιδρύματα βρίσκονται σε τροχιά εξυγίανσης. Πραγματικά, μετά από αυτές τις αναφορές προβληματίζομαι έντονα για το τι πάει λάθος. Ή εμείς ζούμε σε άλλο τόπο και δεν μπορούμε να δούμε αυτές τις επιτυχίες ή ο κ. Γεωργιάδης περιέγραψε τα οικονομικά μιας φανταστικής χώρας, η οποία είναι κάτι μεταξύ του εμιράτου του Κατάρ και της μακρινής Σιγκαπούρης.

Δυστυχώς, η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική από την εικόνα που η κυβερνητική πλευρά προσπαθεί να μεταδώσει στον κόσμο. Η πλειοψηφία των συμπολιτών μας όχι μόνο δεν βλέπουν τη βελτίωση των δικών τους οικονομικών, αλλά αντιμετωπίζουν τα ίδια αν όχι και χειρότερα προβλήματα από αυτά που αντιμετώπιζαν τα προηγούμενα χρόνια. Το δημόσιο χρέος υπερβαίνει το 100% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος. Επίσης, κατέχουμε άξια την τρίτη θέση όσον αφορά τις πιο χρεωμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πιο αναλυτικά, η κατάσταση διαμορφώνεται ως εξής: Στον τραπεζικό τομέα το κλείσιμο της Συνεργατικής Τράπεζας μόλις πριν από λίγους μήνες αποτέλεσε την ταφόπλακα της ρητορικής των τελευταίων ετών για δήθεν οικονομικό θαύμα. Ο φορολογούμενος ήταν πάλι αυτός που κλήθηκε να σώσει την κατάσταση, αφού με κρατικές εγγυήσεις καταφέραμε να αποφύγουμε μια νέα τραπεζική καταστροφή που θα έβαζε τη χώρα μας σε μια παρατεταμένη οικονομική κρίση, οδηγώντας μας κατευθείαν σε νέο μνημόνιο. Αυτό επιβεβαιώνεται μέσα από τις πρόσφατες δηλώσεις της Διοικήτριας της Κεντρικής Τράπεζας, η οποία έκανε λόγο για σχέδιο νέου κουρέματος εκείνες τις μέρες, της τάξης των 2,5 δις ευρώ, των μικροκαταθετών. Οι ευθύνες για το κλείσιμο της τελευταίας κυπριακής τράπεζας βαρύνουν τόσο την κυβέρνηση όσο και τα κόμματα του κατεστημένου, ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ, που κυβέρνησαν και συγκυβέρνησαν για δεκαετίες, γνώριζαν τα πάντα και εντούτοις δεν έπραξαν τίποτε μέχρι την τελευταία στιγμή με τα γνωστά σε όλους αποτελέσματα. Οι κάτοχοι αξιογράφων, που εξαπατήθηκαν με διάφορα τεχνάσματα, περιμένουν ακόμα στη γωνιά, μέχρι η πολιτεία να αποφασίσει πότε και αν θα ασχοληθεί με το οικονομικό έγκλημα που διαπράχθηκε εις βάρος τους. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια συνεχίζουν να αποτελούν σοβαρή απειλή για την οικονομία του τόπου. Τα κόκκινα δάνεια των νοικοκυριών μειώθηκαν ελάχιστα σε σχέση με πέρσι. Παραμένουν υψηλά, κοντά στα €12 δις.

Ως κίνημα αποστείλαμε τις δικές μας προτάσεις για την αντιμετώπιση ενός τόσο κρίσιμου ζητήματος. Μάταια όμως. Κάναμε το λάθος να πιστέψουμε πως υπήρχε πολιτική βούληση να παρθούν οριστικά μέτρα. Σύντομα αντιληφθήκαμε πως τα πλάνα ήταν διαφορετικά. Η κυβέρνηση όχι μόνο δεν έπραξε κάτι προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά αντίθετα, με τη στήριξη του κυβερνώντος κόμματος και του Νικόλα Παπαδόπουλου, πέρασε νομοθεσίες που εξυπηρετούν αποκλειστικά και μόνο τους τραπεζίτες. Οι εκποιήσεις περιουσιών είναι καθημερινό φαινόμενο και για πρώτη φορά εφαρμόστηκε στην Κύπρο η διαδικασία του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού. Ήδη εκατόν ενενήντα περιπτώσεις προχωρούν με αυτή την αθέατη μέθοδο. Ορατός παραμένει επίσης ο κίνδυνος χιλιάδες συμπολίτες μας να χάσουν τα σπίτια τους από τις τράπεζες. Το 26% του πληθυσμού αδυνατεί να καλύψει τις δόσεις του στεγαστικού του δανείου ή ακόμη και να πληρώσει τους λογαριασμούς του.

Όλα όσα έχω αναφέρει συμβαίνουν γιατί πρώτοι εμείς οι βουλευτές με τη στάση μας το έχουμε επιτρέψει. Αντί να είμαστε η ασπίδα των αδυνάτων σε αυτό τον τόπο, μετατρέψαμε τη Βουλή σε γραφείο εξυπηρέτησης του κάθε τοκογλύφου τραπεζίτη.

Στα κοινωνικά και εργασιακά θέματα η ποιότητα ζωής μιας μεγάλης μερίδας πολιτών χειροτερεύει από μέρα σε μέρα. Άστεγοι έχουν αρχίσει να εμφανίζονται στις μεγάλες πόλεις και αρκετοί συμπολίτες μας ζουν σε απαράδεκτες συνθήκες και σε άθλια υποστατικά, παράγκες και αποθήκες. Τα ενοίκια στα μεγάλα αστικά κέντρα είναι πανάκριβα. Μέσα σε ένα χρόνο παρατηρήθηκε αύξηση 12,5%, ενώ σε κάποιες περιοχές η αύξηση έφτασε το 25%. Θεωρείται μήπως ανάπτυξη η συνεχής αύξηση των ενοικίων σε επίπεδα που κατατρώνε το εισόδημα της μικρομεσαίας οικογένειας; Οι στρεβλώσεις στην αγορά ακινήτων είναι προϊόν των πολιτικών αυτής της κυβέρνησης. Χωρίς ολοκληρωμένο στεγαστικό πρόγραμμα που θα ανταποκρίνεται στις υπάρχουσες ανάγκες, το πρόβλημα θα διογκωθεί περισσότερο με το πέρασμα του χρόνου.

Όσον αφορά τους μισθούς, οι εργαζόμενοι παρακολουθούν τις τιμές σε βασικά αγαθά να αυξάνονται μαζί με το ηλεκτρικό ρεύμα και τις φορολογίες που επιβάλλει το κράτος, όμως οι μισθοί παραμένουν καθηλωμένοι και η ψαλίδα μεταξύ φτωχών και πλουσίων μεγαλώνει. Η Κύπρος έχει τεράστιο χάσμα ανάμεσα στην κατώτερη και μέση μισθολογική κλίμακα, ίσως το μεγαλύτερο στην Ευρωζώνη. Δεκάδες χιλιάδες συμπολίτες μας αμείβονται αυτή τη στιγμή με μισθούς που αντιστοιχούν στα όρια της φτώχειας. Ένας στους τέσσερις εργαζόμενους αμείβεται με €500 έως €1.000, ένας στους δύο αμείβεται με μισθό μέχρι €1.200. Η ανεργία μπορεί να παρουσιάζει αισθητή μείωση ως ποσοστό, όπως μας ανέφερε και προηγουμένως ο κ. Μαυρίδης, αλλά ξέχασε να αναφέρει ότι αρκετοί νέοι άνθρωποι και νέοι επιστήμονες -δικηγόροι, γιατροί, πολιτικοί μηχανικοί, φιλόλογοι- εργάζονται αυτή τη στιγμή στις καφετέριες και στα περίπτερα, ενώ αρκετοί άλλοι έχουν φύγει στο εξωτερικό προς αναζήτηση ενός καλύτερου αύριου. Την ίδια ώρα, ακούμε τους αρμόδιους να δηλώνουν πως ο κατώτατος μισθός των €730 καλύπτει τις βασικές ανάγκες αγνοώντας σκόπιμα πως αρκετά επαγγέλματα παραμένουν εκτός του ρυθμιστικού πλαισίου. Περιμένουμε να μας εξηγήσει ο κ. υπουργός πώς μπορεί κάποιος να ζήσει και να συντηρήσει την οικογένειά του με €730.

Το ΕΛΑΜ κατέθεσε από το 2017 πρόταση νόμου με την οποία ζητούμε να εξεταστεί η αύξηση του κατώτατου μισθού με παράλληλη επέκταση του ρυθμιστικού πλαισίου εφαρμογής του, ώστε να διασφαλίζει όλους τους επαγγελματικούς κλάδους.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Η σημερινή κυβέρνηση ευαγγελίζεται πως πέτυχε εντυπωσιακή ανάπτυξη στο διάστημα των τελευταίων ετών. Φαίνεται πως από αυτή την πρόοδο έχουν αποκλειστεί μεγάλες ομάδες του πληθυσμού. Ρωτήστε τους πολύτεκνους και θα σας απαντήσουν πόση ανάπτυξη έχουν εισπράξει τα τελευταία χρόνια! Ρωτήστε τους μονογονιούς και θα σας απαντήσουν ακριβώς πόση ανάπτυξη έχουν νιώσει!

Με δεδομένο ότι το δημογραφικό πρόβλημα είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τόπος μας πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στη στήριξη των πολύτεκνων οικογενειών. Η επαναφορά του επιδόματος μάνας όπως ήταν παλαιότερα, η αύξηση της φοιτητικής χορηγίας και η κατάργηση

των εισοδηματικών κριτηρίων που έχουν τεθεί για την καταβολή του επιδόματος τέκνου είναι μόνο μερικά από τα μέτρα που θα ανακουφίσουν άμεσα την κατάσταση. Οι μονογονεϊκές οικογένειες έχουν εγκαταλειφθεί στην τύχη τους. Είναι ίσως μια από τις πιο αδικοχμένες ομάδες πολιτών αυτή τη στιγμή. Με μοναδική στήριξη ένα επίδομα της τάξης των €180 υποτίθεται πως η πολιτεία στέκεται αρωγός σε όσες προσπαθούν να μεγαλώσουν μόνες τους τα παιδιά τους. Ξέρω ότι αρκετοί από εσάς θα σπεύσουν να μου πουν πως λαϊκίζω. Όπως λέει συχνά ο υπουργός, «τα οικονομικά του κράτους είναι δεδομένα». Περίεργα πράγματα πάντως, γιατί, όταν πρόκειται να δαπανηθούν χρήματα για τους Έλληνες της Κύπρου, δεν υπάρχουν στα κρατικά ταμεία. Αντίθετα, όταν πρόκειται να δαπανηθούν τεράστια ποσά για τους παράνομους μετανάστες, για τους Τουρκοκυπρίους, για τη διάνοιξη νέων οδοφραγμάτων, για τη διάσωση τραπεζικών ιδρυμάτων ως εκ θαύματος υπάρχουν. €1,5 εκατομ. θα εγκριθεί μέσα από τον κρατικό προϋπολογισμό, για να φοιτούν Τουρκοκύπριοι σε ιδιωτικά σχολεία. Εκατομμύρια ευρώ δαπανώνται κάθε χρόνο, για να παίρνουν επιδόματα λαθρομετανάστες και αιτητές πολιτικού ασύλου. Πάνω από €2,3 εκατομ. θα στοιχίσουν οι εργασίες για τη διάνοιξη μόνο του οδοφράγματος Λεύκας-Απλικίου. Εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ διατίθενται από την τσέπη του φορολογούμενου κάθε χρόνο, για να συντηρηθούν μουσουλμανικά τεμνία. Δισεκατομμύρια έχουν χαθεί στα σκάνδαλα του χρηματιστηρίου, του παράνομου ELA, των Κυπριακών Αερογραμμών, της FOCUS, της Λαϊκής Τράπεζας, των αποχετευτικών και ο κατάλογος συνεχίζεται.

Αγρότες και γεωργοί περιμένουν να αποζημιωθούν για τις ζημιές που υπέστησαν από το 2013· κατά τα άλλα ακούμε για στήριξη του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας. Άνθρωποι που πλήγηκαν πρόσφατα από τα καιρικά φαινόμενα στις επαρχίες Λεμεσού, Αμμοχώστου και Λευκωσίας περιμένουν ακόμα από το κράτος να ανταποκριθεί. Την ίδια ώρα, η κυβέρνησή μας εμφανίζεται πανέτοιμη να παρέχει οικονομική στήριξη στους Τούρκους σφετεριστές των περιουσιών μας για τις ζημιές που προκάλεσε η πρόσφατη κακοκαιρία. Ο ρατσισμός και η αδικία εις βάρος του ίδιου του λαού μας βγάζει μάτια και γι' αυτό σταματήστε να κρύβεστε πίσω από το σλόγκαν «λεφτά δεν υπάρχουν». Αναλάβετε τις ευθύνες σας χωρίς άλλες δικαιολογίες.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Προχωρώντας στις δαπάνες για την υγεία βλέπουμε ότι θα παραμείνουν στα ίδια επίπεδα. Με το έτος 2019 να είναι έτος έναρξης της εφαρμογής του ΓΕΣΥ θα ανέμενε κανείς να υπάρξει αυξημένος προϋπολογισμός. Είχαμε προειδοποιήσει πάρα πολλές φορές πως η εφαρμογή του ΓΕΣΥ από μόνη της δεν πρόκειται να επιλύσει από μόνη της τα άμεσα προβλήματα που αντιμετωπίζει η υγεία αυτή τη στιγμή. Τα νοσοκομεία μας αντιμετωπίζουν ζητήματα που δεν μπορούν να περιμένουν την αυτονόμηση και απαιτούν άμεση αντιμετώπιση, είτε αυτά αφορούν τις κτιριακές υποδομές είτε τον εξοπλισμό είτε τις ελλείψεις σε ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό. Η φυγή των γιατρών από τα δημόσια νοσηλευτήρια έχει καταντήσει μάλιστα.

Μιλώντας για τον τομέα της άμυνας οι δαπάνες όχι μόνο δεν παρουσιάζουν σημαντική αύξηση, αλλά αντίθετα βλέπουμε μείωση κατά €10 εκατομ. Τα έσοδα από την έκτακτη φορολογία για την άμυνα συνεχίζουν να καλύπτουν άλλες ανάγκες και όχι εξοπλιστικά προγράμματα. Την ίδια ώρα, η Τουρκία έχει ξεπεράσει κάθε όριο προκλητικότητας, ενώ οι Τούρκοι πολιτικοί απειλούν με νέα εισβολή! Ο κατοχικός στρατός αναβαθμίζεται ποιοτικά και όλοι είμαστε μάρτυρες της πρόσφατης ενίσχυσής του με γερμανικά άρματα μάχης. Απέναντι στην τουρκική υπεροπλία και απέναντι στον νεοοθωμανό Ερντογάν, ο οποίος επιθυμεί ολόκληρη την Κύπρο σε τουρκικά χέρια, θα πρέπει να στηρίξουμε τη μοναδική δύναμη που διασφαλίζει την ελευθερία αυτού του κράτους και αυτή φυσικά είναι η Εθνική Φρουρά. Θα πρέπει όμως παράλληλα να κινηθούμε και σε διπλωματικό επίπεδο. Πρέπει να απευθυνθούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να ζητήσουμε το αυτονόητο. Δε γίνεται μια χώρα μέλος αυτής της ένωσης να απειλείται με ευρωπαϊκά οπτικά συστήματα. Ο δρόμος είναι ξεκάθαρος και θα πρέπει να μπει ένα εμπόριο στην πώληση όπλων στην Τουρκία. Η αναδιοργάνωση της Εθνικής Φρουράς έγινε πρόχειρα και βεβιασμένα, ενώ ο θεσμός των ΣΥΟΠ παρουσιάζει τρομερές αδυναμίες. Αρκετοί συμβασιούχοι οπλίτες έχουν ήδη παραιτηθεί, ενώ δεν υπάρχει καμία πρόνοια για το τι θα γίνει για όσους παραμένουν στο στράτευμα. Οι βουλευτές του ΕΛΑΜ ήταν οι μόνοι που στήριξαν τους ΣΥΟΠ στην πρόσφατη ψηφοφορία στη Βουλή, καταψηφίζοντας το νομοσχέδιο που αποκλείει διά παντός την επαγγελματική σταδιοδρομία αυτών των ανθρώπων στις τάξεις του στρατεύματος. Καλούμε την κυβέρνηση να επανεξετάσει τον θεσμό. Θεωρούμε πως πρέπει να δοθούν τα κατάλληλα κίνητρα, για να προσελκύσουμε νέους και ικανούς ανθρώπους. Παράλληλα, θα πρέπει να αξιοποιήσουμε τους κατάλληλους από αυτούς που υπάρχουν σήμερα.

Κύριε Πρόεδρε,

Η κοινωνία μας έχει πάψει να εμπιστεύεται σε μεγάλο βαθμό τους ίδιους τους θεσμούς. Σε όποια γωνιά αυτής της πατρίδας και αν σταθεί κάποιος, ο κόσμος φωνάζει να τιμωρηθούν οι κλέφτες και ότι κουράστηκε να τον κοροϊδεύουν οι πολιτικοί που εκλέγει τόσα χρόνια. Θα συμφωνήσω απόλυτα πως η συντεταγμένη πολιτεία πρέπει να κερδίσει ξανά τη χαμένη εμπιστοσύνη των πολιτών, όχι με ανέξοδες διακηρύξεις αλλά με πράξεις. Εις ό,τι μας αφορά ως κίνημα, θέλουμε και επιθυμούμε ένα κράτος δικαίου, ένα κράτος που δε θα διαχωρίζει τους πολίτες σε φτωχούς και πλούσιους, όταν πρόκειται να αποδοθεί δικαιοσύνη, ένα κράτος που όπως -και σωστά- τιμωρεί αυστηρά το έγκλημα ενός δολοφόνου, πρέπει να τιμωρεί το ίδιο αυστηρά και το έγκλημα ενός οικονομικού δολοφόνου. Θέλουμε ένα κράτος που όποιος εμπλέκεται σε διασπάθιση δημόσιου χρήματος, διαπλοκή και διαφθορά, ανεξάρτητα από το ποιος είναι, ποιοι είναι οι φίλοι του, ποιοι είναι οι συγγενείς του,

ποιοι είναι οι κουμπάροι του και σε ποιο πολιτικό χώρο ανήκει, να οδηγείται στα δικαστήρια με τις ανάλογες κατηγορίες. Φαινόμενα σαν αυτό που παρατηρήθηκε πρόσφατα, με τους υπαίτιους της κατάρρευσης ενός οικονομικού οργανισμού να παραθερίζουν στην Αθήνα και να μας αποστέλλουν τον λογαριασμό από το Κολωνάκι, για να τον πληρώσει ο Κύπριος φορολογούμενος, να εκλείψουν. Κάποιοι θα μας πουν: «Μα, έτσι λειτουργεί το σύστημα, δεν το μάθατε ακόμη;». Ε, αυτό το σύστημα εμείς θα το ξηλώσουμε!

Κλείνοντας θα κάνω μια ιδιαίτερη αναφορά στον Υπουργό Οικονομικών και στην κυβέρνηση, αλλά και σε άλλους που βρίσκονται σε αυτή εδώ την αίθουσα.

Πρέπει να παραδεχτώ ότι ο Υπουργός Οικονομικών την προηγούμενη Παρασκευή είπε μια μεγάλη αλήθεια, είπε ακριβώς τι φοβάται το σύστημα. Το σύστημα φοβάται την άνοδο των εθνικιστικών δυνάμεων. Το παραδέχτηκε σήμερα και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, που ταξίδεψε μέχρι το Στρασβούργο για να μιλήσει για τον εθνικισμό. Όλοι γνωρίζετε ότι αυτή η λογική ξεκίνησε από την κυπριακή αριστερά. Συνοδοιπόροι αυτής της ρητορικής, πέρα από την κυβέρνηση και τους υπουργούς, είναι και ο κ. Παπαδόπουλος, είναι και ο κ. Λιλλήκας, είναι και οι Οικολόγοι, είναι και η ΕΔΕΚ. Μας χαροποιείτε ιδιαίτερα που όλοι παραδέχεστε ότι ο μοναδικός αντίπαλος του συστήματος είναι το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο. Από τα κίτρινα γιλέκα της Λεπέν μέχρι τις μαύρες μπλουζές του ΕΛΑΜ οι εθνικιστικές δυνάμεις βρίσκονται στην πρωτοπορία ενός αγώνα που θα απαλλάξει τους ευρωπαϊκούς λαούς από το σύστημα που σήμερα τους καταδυναστεύει. Και επειδή ο υπουργός ανησυχούσε ιδιαίτερα για το ποια θα είναι τα επόμενα βήματα, προετοιμαστείτε ψυχολογικά!

Ο Μάιος πλησιάζει και στις Βρυξέλλες θα αφιχθούν δεκάδες εθνικιστές -όχι ως τουρίστες αλλά ως ευρωβουλευτές- που θα έχουν μία αποστολή, να αλλάξουν την Ευρώπη. Θα την αλλάξουν προς το καλύτερο! Θέλουμε μια Ευρώπη που πρώτα και πάνω απ' όλα θα σέβεται τους ίδιους τους πολίτες της.

Όσον αφορά τον προϋπολογισμό, κύριε Πρόεδρε, θα τα καταψηφίσουμε όλα εκτός από τις δαπάνες που αφορούν την άμυνα και τη δημόσια υγεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Είκοσι τέσσερα και μισό λεπτά.

Ο πρόεδρος του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών κ. Γιώργος Περδίκης έχει τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Θα έλεγα και κύριοι υπουργοί, αλλά οι καρέκλες είναι άδειες! Θα στείλουμε τα μηνύματά μας με πολλή αγάπη στην κυβέρνηση. Να ευχαριστήσουμε όμως με πραγματική αγάπη και σεβασμό τη γραμματεία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το έργο που έχει διεξαγάγει και θα διεξαγάγει τις επόμενες ώρες, προκειμένου να μπορέσει το κοινοβούλιο να υπερψηφίσει ή να καταψηφίσει τον κρατικό προϋπολογισμό του 2019. Ταυτόχρονα, να ευχαριστήσουμε το σύνολο της επιτροπής και για να αντιγράψω έναν παλιό πολύ συμπαθή γραμματέα της Υπηρεσίας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, τον κ. Παυλάκη, να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα το προεδρείο που φεύγει και να καλωσορίσουμε το νέο προεδρείο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Κυρίες και κύριοι,

Την περασμένη εβδομάδα από αυτό το βήμα ο κ. Γεωργιάδης, ο Υπουργός Οικονομικών της κυβέρνησης, εξήρε τις επιδόσεις της κυπριακής οικονομίας, προκειμένου να πείσει ότι η χώρα μας, όπως είπε, «στέκεται στα πόδια της γερά. Και αυτό το πιστοποιούν», είπε, «οι θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης και οι αναβαθμίσεις από τους διάφορους οίκους».

Ένα μεγάλο μέρος της ομιλίας του κ. Γεωργιάδη ήταν ένας ύμνος στον νεοφιλελευθερισμό και στην ελεύθερη οικονομία, που όπως είπε -διαβάζω επί λέξει- «επιβραβεύει αυτούς που πετυχαίνουν». Ξέρουμε ότι αυτή η οικονομική θεωρία θέτει πάνω από τον άνθρωπο τα κέρδη των επιχειρήσεων. Αυτή είναι η πολιτική ιδεολογία της κυβέρνησης. Αυτή είναι και η θεωρία που διαπνέει τον προϋπολογισμό του 2019. Εμείς ως Οικολόγοι δε συμφωνούμε με αυτή τη θεωρία. Για εμάς ο άνθρωπος και η φύση πρέπει να είναι οι κύριες αξίες που εξυπηρετούν η ανάπτυξη και η οικονομία και όχι τα κέρδη των επιχειρήσεων, των μεγάλων ελεγκτικών οίκων, των μεγαλοδικηγόρων και των developers.

Δυστυχώς, η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική από την εικόνα που ο κ. Γεωργιάδης προσπάθησε να μεταδώσει, ξεχνώντας παντελώς ότι αποδέκτες των δσων έλεγε είναι οι απλοί πολίτες, μεταξύ των οποίων υπάρχουν άνεργοι, υποαμειβόμενοι χαμηλόμισθοι, αυτοί που ζουν στο όριο της φτώχειας, κουρεμένοι καταθέτες, κάτοχοι αξιογράφων, δανειολήπτες που δυσκολεύονται να πληρώσουν τις δόσεις τους, αλλά τις πληρώνουν, δανειολήπτες που δυσκολεύονται και δεν πληρώνουν τις δόσεις τους και κινδυνεύουν να χάσουν τα σπίτια τους ή την επαγγελματική τους στέγη, χαμηλόμισθοι ιδιωτικοί υπάλληλοι, μικροί επιχειρηματίες και

βιοτέχνες που στραγγαλίζονται από τον ελεύθερο τάχα ανταγωνισμό των ευνοούμενων από την κυβέρνηση ολιγοπωλών του λιανικού εμπορίου, απολυμένοι από τις τράπεζες, τις αεροπορικές εταιρείες και άλλες πολλές επιχειρήσεις που έχουν κλείσει όλα αυτά τα χρόνια που ο κ. Γεωργιάδης έσωζε -μαζί με άλλους- την κυπριακή οικονομία.

Αυτοί είναι όσοι -κατά τον κ. Γεωργιάδη- δεν πετυχαίνουν και γι' αυτό δεν ανταμείβονται, σύμφωνα με τη φιλελεύθερη αντίληψη του Υπουργού Οικονομικών και της κυβέρνησης. Γιατί όμως δεν έχουν πετύχει, κύριε υπουργέ; Ποιοι είναι αυτοί που δε δικαιούνται να έχουν θέση στον παράδεισο του νεοφιλελευθερισμού σας; Ίσως είναι αυτοί που ατύχησαν, αυτοί που αδικήθηκαν ή ισοπεδώθηκαν από τον αχαλίνωτο και ασύδοτο ανταγωνισμό. Αυτοί που δεν πετυχαίνουν, κύριε υπουργέ, μπορεί να είναι όσοι δεν άντεξαν το βάρος των εγκληματικών αποφάσεων των πολιτικών και των κομμάτων, αλλά και της πλήρους αποτυχίας όλων των θεσμών αυτής της πολιτείας. Μπορεί να είναι όσοι δεν πέτυχαν να μπουν στο κύκλωμα με τις μίζες, τις βίζες και τους ουρανοξύστες, όσοι δεν είναι στη λίστα Λαγκάρντ, στα Panama papers και στις αγνοούμενες λίστες των πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων. Και βεβαίως δε θα τύχουν αμοιβής όσοι δεν έχουν φιλήσει τα οπίσθια της εξουσίας, δεν έμαθαν να έρπουν και να γλείφουν και να χειροκροτούν τον Καίσαρα και τους πραιτωριανούς παρακοιμωμένους του. Η πραγματικότητα στην κυπριακή οικονομία είναι τέτοια που δεν προσφέρεται για πανηγυρισμούς, παρά τη φαινομενική βελτίωση των δεικτών, τη μερική είσοδο στην επενδυτική βαθμίδα και τα χειροκροτήματα των δανειστών.

Τα περί φορολογικών ελαφρύνσεων, τα οποία ανακοινώθηκαν από τον κ. Γεωργιάδη, αλλά και από τα κόμματα ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ ως δώρο προς τους πολίτες αποτελούν υποχρέωση της κυβέρνησης προς την κοινωνία, γι' αυτό ούτε θα τα χαιρετίσουμε ούτε θα τα χειροκροτήσουμε. Η κυβέρνηση, που επαίρεται για τους πλεονασματικούς προϋπολογισμούς, αντί να αυξάνει τις δαπάνες για το κρατικό μισθολόγιο, να επαναφέρει προκλητικά επιδόματα δημοσίων υπαλλήλων και αξιωματούχων και να μοιράζει φορολογικές ελαφρύνσεις αστόχευτα και αλόγιστα, θα έπρεπε να κοιτάξει αυτούς που έχουν πραγματική ανάγκη και τι πραγματικά χρειάζονται αυτή η χώρα κι ο λαός μας, για να έχουμε μια σταθερή και με όντως γερές βάσεις οικονομία, για να έχουμε μέλλον!

Για παράδειγμα, λέχθηκαν πολλά περί πάταξης της φοροδιαφυγής, για τις μεταρρυθμίσεις που "θα" γίνουν, για την αλλαγή στον ευρύτερο δημόσιο εδώ και ούτω καθεξής. Πρόκειται για υποσχέσεις που αναμένουμε να υλοποιηθούν εδώ και πέντε χρόνια. Ειδικότερα η φοροδιαφυγή, που εμείς ως Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών ζητήσαμε να κυνηγηθεί αμείλικτα, διαπιστώνουμε ότι με τη συνενοχή κάποιων κομμάτων η κυβέρνηση την έχει νομιμοποιήσει και την έχει επιβραβεύσει.

Λέχθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών ότι «οι τράπεζες εξυγιάνθηκαν και πετύχαμε τα χαμηλότερα επιτόκια που είχε ποτέ η Κύπρος». Την εξυγίανση την οποία επικαλείται και παρουσιάζει σήμερα ως επιτυχία ο υπουργός κάποιος την πλήρωσαν ακριβά και επιτρέψτε μου να σημειώσω ότι στην ομιλία του υπουργού, μια ομιλία αποτελούμενη από 3 183 λέξεις, δε γίνεται καμία αναφορά σε αυτούς που θυσιάστηκαν για να σωθούν οι τράπεζες, οι οποίες βεβαίως -αυτές που σώθηκαν- ξεπουλήθηκαν στο άψε σβήσε στα νέα αφεντικά που κατέφθασαν ως γύπτες από το εξωτερικό που μυρίστηκαν πτώμα. Ούτε μια λέξη δε βρήκε να πει ο κ. Γεωργιάδης για τους κουρεμένους καταθέτες, τους κατόχους αξιογράφων, τους μικρομετόχους που ακόμα βρίσκονται στους δρόμους και αναζητούν δικαίωση. Αντίθετα, σε κάθε περίπτωση που μιλούμε για αποζημιώσεις, δεχόμαστε την αυστηρή παρατήρηση ότι δεν προκύπτει επ' ουδενί θέμα αποζημίωσης των κουρεμένων καταθετών, μικρομετόχων και κατόχων αξιογράφων. Αρνήθηκε για πέντε χρόνια να ασχοληθεί με το Ταμείο Αλληλεγγύης και μόνο μετά από προτάσεις τριών κοινοβουλευτικών κομμάτων και αφόρητες κοινοβουλευτικές πιέσεις κατέθεσε, πριν από λίγες μέρες, ένα αμφιλεγόμενο και προβληματικό νομοσχέδιο. Και μόλις σήμερα είδαμε να φθάνει και ένας συμπληρωματικός προϋπολογισμός με €30 εκατομ. και θα πρέπει να συγχαρώ τον νέο πρόεδρο της επιτροπής, τον κ. Βότση, για την επιμονή του να μπουν στον προϋπολογισμό του 2019 άλλα €30 εκατομ. Αντίθετα, ο κ. υπουργός επέλεξε να διαφημίσει το Σχέδιο "Εστία", το οποίο παρουσιάζεται ως σωτήρας των δανειοληπτών και της πρώτης κατοικίας, ενώ στην πραγματικότητα εξυπηρετεί πρώτα και κύρια τις τράπεζες, αφού, όπως αποκαλύφθηκε πρόσφατα, βασίστηκε σε νομικές συμβουλές κατόπιν εντολών των ίδιων των τραπεζών, της πασίγνωστης Freshfields, του ίδιου νομικού οίκου που επεξεργάστηκε τη συμφωνία για το ξεπούλημα του συνεργατισμού και πιο πριν υπερασπίστηκε τον κ. Βγενόπουλο εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μας καλούν να επιχορηγήσουμε την πληρωμή των δόσεων μιας μερίδας δανειοληπτών από δάνεια που είναι φορτωμένα με υπερχρεώσεις και καταχρηστικές ρήτρες. Το κράτος, δηλαδή οι φορολογούμενοι, καλούνται να πληρώσουν την κερδοσκοπία και την αισχροκέρδεια των τραπεζών, οι οποίες, αντί να τιμωρηθούν για την οικονομική κρίση και τη δυστυχία που προκάλεσαν, τυγχάνουν και έμμεσης κρατικής ενίσχυσης, ένα ιδιότυπο "bail out", όπως χαρακτηρίστηκε και από στελέχη της κυβερνητικής παράταξης, για να συνεχίσουν το "θεάρεστο" έργο τους.

Κυρίες και κύριοι,

Τα τελευταία χρόνια επιβλήθηκαν αιματηρές θυσίες που προκάλεσαν μόνιμες αναπηρίες στην κοινωνική συνοχή, στην ποιότητα ζωής και στο περιβάλλον της πατρίδας μας, για να βελτιωθούν οι δείκτες της κυπριακής οικονομίας. Το καθαρό δημόσιο χρέος της χώρας έχει εκτοξευθεί στο πιο ψηλό σημείο του των τελευταίων δέκα ετών, πιο ψηλά ακόμη και από το 2013, φτάνοντας το 112% του ΑΕΠ λόγω των χειρισμών της

κυβέρνησης στον συνεργατισμό, που στόχο είχαν να εξυπηρετήσουν συμφέροντα που έχουν σχέση με την ηγεσία του κυβερνώντος κόμματος και να καλύψουν την εγκληματική αποτυχία των εγκαθетен διευθυντών, όλων σχεδόν προερχόμενων από τον φιλικό κύκλο του κ. υπουργού.

Είναι γεγονός πως τα δημόσια οικονομικά βρίσκονται σήμερα σε καλύτερη κατάσταση απ' ό,τι ήταν μετά τις καταστροφικές αποφάσεις του Eurogroup και της κυβέρνησης το 2013. Μετά από τόσες βαριές θυσίες των Κυπρίων πολιτών και μετά από πέντε χρόνια επώδυνης λιτότητας, είναι εν πολλοίς αναμενόμενο αυτό το αποτέλεσμα. Εντούτοις, είναι γενικά αποδεκτό και αυταπόδεικτο ότι η κυπριακή οικονομία σήμερα βρίσκεται πολύ μακριά τόσο από εκεί που ήταν κάποτε και κυρίως μακριά από εκεί που θα έπρεπε και θα μπορούσε να ήταν. Συνολικά το 25% του πληθυσμού, δηλαδή ένας στους τέσσερις συμπατριώτες μας, βρίσκεται υπό τον κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Όπως πάντα, ο κίνδυνος αυτός βρίσκεται πιο ψηλά ανάμεσα στις γυναίκες σε σχέση με τους άνδρες, αναδεικνύοντας ακόμη μια φορά τη διάκριση που υπάρχει ανάμεσα στα δύο φύλα. Το ποσοστό αυτό εκτοξεύεται στο 27% στις γυναίκες άνω των είκοσι πέντε ετών. Αν λάβουμε υπόψη ότι 11,5% του πληθυσμού στερείται τουλάχιστον τεσσάρων ειδών υπηρεσιών από τις εννέα βασικές και ότι 6,6% του πληθυσμού βρίσκεται υπό τον παρατεταμένο κίνδυνο της φτώχειας, τότε μπορούμε να μιλούμε για μια τραγική κατάσταση. Από την άλλη, παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα το ποσοστό του πληθυσμού που καθυστερεί στην αποπληρωμή των δόσεων του δανείου της κύριας κατοικίας ή του ενοικίου ή πάγιων λογαριασμών ή δόσεων άλλων δανείων λόγω οικονομικών δυσκολιών, αφού αποτελεί το 25% του πληθυσμού. Η ανεργία, ιδιαίτερος των νέων, παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα, από τα πιο υψηλά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρά τη σημαντική μείωση των τελευταίων χρόνων.

Παρά τα δραστικά μέτρα που αποφάσισαν η κυβέρνηση και η τρόικα, που περιλάμβαναν το κούρεμα των καταθέσεων το 2013, δε φαίνεται να έχουν ξεπεραστεί τα προβλήματα του τραπεζικού μας συστήματος. Παρά την υπερψήφιση από την πλειοψηφία της Βουλής πιο αυστηρών νομοθετικών προνοιών που αφορούν την εκποίηση ακινήτων, καταπατώντας τα δικαιώματα των δανειοληπτών, και παρά το ξεπούλημα του συνεργατισμού, φαίνεται να μη διαφοροποιείται σημαντικά ο κίνδυνος από το τεράστιο ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αποτελούν την ωρολογιακή βόμβα που απειλεί να τινάξει στον αέρα την κυπριακή οικονομία. Πέρα από κάποιες ισχνές και ανάξιες αναφοράς κυβερνητικές προσπάθειες, η κυβέρνηση από το 2013 είχε αρνηθεί να προωθήσει τη δημιουργία δημόσιου φορέα διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, τη μοναδική ίσως λύση για την αντιμετώπιση των δανείων όπως απέδειξε το παράδειγμα άλλων χωρών. Αυτό όμως είναι το μέτρο που αποφάσισε τελικά να εφαρμόσει με το ξεπούλημα της Συνεργατικής Τράπεζας, δημιουργώντας την Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ), χωρίς όμως να δίνεται η δυνατότητα στις άλλες τράπεζες στην Κύπρο να μεταφέρουν και τα δικά τους μη εξυπηρετούμενα δάνεια σε αυτό τον οργανισμό. Αντί αυτού έχουμε το ξεπούλημα πακέτων δανείων σε πιστωτικά και μη πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού, με όλα τα προβλήματα που αυτό θα επιφέρει. Ειδικότερα, σημειώνεται ότι η Κύπρος κατέχει την πρωτιά στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε ό,τι αφορά το ύψος του ιδιωτικού δανεισμού. Εξακολουθούμε να κατέχουμε τη δεύτερη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων, ακολουθώντας την Ελλάδα, που κατέχει την πρώτη θέση.

Διαπιστώνουμε με ανησυχία ότι οι αρμόδιες αρχές του κράτους δεν προώθησαν δυναμικά και αποτελεσματικά τις έρευνες για τις ευθύνες για την καταστροφή, δεν έχουν οδηγήσει ενώπιον της δικαιοσύνης τις διοικήσεις των τραπεζών, τις εποπτικές αρχές και τους πολιτικούς που ευθύνονται για την οικονομική καταστροφή, εκείνους που ευθύνονται για την παράνομη παραχώρηση του ELA στη Λαϊκή Τράπεζα, την καταδίκη των υπεύθυνων για την πώληση των καταστημάτων των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα, την οικτρή οικονομική κατάσταση στην οποία βρέθηκε ο συνεργατισμός και δεν διερευνήθηκε ακόμη και δεν τιμωρήθηκε κανένας για τον ύποπτο τρόπο που ξεπουλήθηκε στην Ελληνική Τράπεζα ο συνεργατισμός.

Σε ό,τι αφορά τον κρατικό προϋπολογισμό, εντοπίζουμε σπατάλες και μη δικαιολογημένες δαπάνες, αδικαιολόγητα υψηλά επιδόματα αξιωματούχων, εκατοντάδες προαγωγές δημοσίων υπαλλήλων, λιμουζίνες, σκάνδαλα και κακοδιαχείριση του δημόσιου χρήματος και προπαντός αστόχευτες και προκλητικές δαπάνες πολλών εκατοντάδων εκατομμυρίων. Η γενική εικόνα είναι ότι όλα αυτά και όσα περιγράφονται πιο πάνω απορροφούν την όποια αναιμική βελτίωση των δημοσιονομικών. Εξακολουθεί σε αυτό τον προϋπολογισμό να μη δίνεται προτεραιότητα στην ενίσχυση των μέτρων δημογραφικής ανάπτυξης. Εμείς ως Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών θεωρούμε ότι το μεγαλύτερο κεφάλαιο της χώρας μας, μιας χώρας που βρίσκεται υπό κατοχή και απειλείται από δημογραφικό Αττίλα, είναι ο πληθυσμός της. Εξακολουθούν τα μέτρα οικονομικής στήριξης της τεκνογονίας και της μόρφωσης των παιδιών να υπόκεινται σε υπέρμετρα αυστηρά εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, στο όνομα της ορθολογιστικής στόχευσης. Θέση μας είναι ότι τα επιδόματα για την οικογένεια και τους φοιτητές δεν είναι στοιχεία φιλανθρωπίας ή κοινωνικής μέριμνας και κακώς περικόπτονται στη βάση ενός δυσνόητου και γεμάτου κενά συστήματος στόχευσης. Η λογική για στόχευση εφαρμόζεται δυστυχώς και στα προγράμματα στήριξης των αναπήρων, γεγονός που έχει προκαλέσει τις έντονες διαφωνίες του αναπηρικού κινήματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Σήμερα έχουμε 12 Δεκεμβρίου και δεν μπορούμε να μη θυμηθούμε και εγώ και ο κ. Προκοπίου ότι στις 12 Δεκεμβρίου του 2012 αυτή η Βουλή περιέκοψε με μια τεράστια χατζάρα, με μια ππάλα, τα επιδόματα μάνας, τα επιδόματα της οικογένειας, τα επιδόματα των φοιτητών και από τους πενήντα έξι βουλευτές μόνο δύο βουλευτές στάθηκαν απέναντι σε αυτό το τσουνάμι των περικοπών. 12 Δεκεμβρίου 2012! Ιστορική ημερομηνία για την οικογένεια σε αυτή τη χώρα, ιστορική ημερομηνία για το μέλλον αυτής της χώρας, που το περιέκοψαν κυβέρνηση και Βουλή, πλην δύο.

Η κυβέρνηση μέσω του χειρισμού των θεμάτων που αφορούν το ωράριο των γενικών καταστημάτων δημιούργησε συνθήκες κρίσης με ανυπολόγιστες συνέπειες. Θα έπρεπε να υπάρχουν μέτρα για εργοδότηση των ανέργων στις μικρές επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου, ώστε να υποστηριχθούν οι μικρές επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν τον αθέμιτο ανταγωνισμό των υπεραγορών.

Δεν υπάρχουν στον προϋπολογισμό εκείνα τα κονδύλια που να υλοποιούν τη συμφωνία των πολιτικών κομμάτων με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας την 21^η Ιουλίου 2016, στη βάση της οποίας ψηφίστηκαν ομόφωνα τα νομοσχέδια για το ΓΕΣΥ, δηλαδή η παράλληλη κάλυψη όλων των κενών σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή των δημόσιων νοσοκομείων. Για να λειτουργήσει το ΓΕΣΥ, χρειαζόμαστε δυνατό αυτονομημένα νοσοκομεία, γεγονός που συνεπάγεται αυξημένες δαπάνες για την υποδομή, ιδιαίτερα τα επόμενα λίγα χρόνια. Δυστυχώς, δεν αντικατοπτρίζεται αυτή η οξεία ανάγκη στον προϋπολογισμό του 2019. Τα δημόσια νοσηλευτήρια βρίσκονται -καθώς ξεκινά η αυτονόμηση- σε κατάσταση διάλυσης, παρά τις προσπάθειες του προσωπικού.

Το κεφάλαιο των μεταρρυθμίσεων που ήταν πάρα πολύ σημαντικό για την εφαρμογή των μνημονιακών μας υποχρεώσεων έχει μείνει μόνο στις διακηρύξεις. Θέματα όπως η μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της παιδείας, των δημόσιων συγκοινωνιών παραμένουν σε επίπεδο εξαγγελίας. Τα αναγκαία εργαλεία μιας άλλης πολιτικής προσέγγισης στην οικονομία όπως το Ταμείο Υδρογονανθράκων, το πράσινο ταμείο, η ψηφιακή διακυβέρνηση, το Ταμείο Αλληλεγγύης παραμένουν μόνο στα χαρτιά.

Ο προϋπολογισμός δεν αντιστρέφει την κοινωνική οπισθοδρόμηση και την εργασιακή υποχώρηση που ζήσαμε τα τελευταία χρόνια. Κυρίως όμως θέλουμε να τονίσουμε πως, αντίθετα με τις συμβουλές που λαμβάνουμε από διεθνείς οργανισμούς και παραδείγματα άλλων χωρών που εξήλθαν ή αντιμετώπισαν την οικονομική κρίση, δεν υπάρχουν επαρκείς πρόνοιες στον προϋπολογισμό που να δίνουν την ένδειξη ή έστω την ελπίδα ότι θα προκύψει κάποιας μορφής δυναμική που θα αλλάξει ριζικά το υφιστάμενο οικονομικό και αναπτυξιακό μοντέλο που μας έφερε σε αυτό το σημείο ευθύς εξαρχής.

Σημειώνουμε την έλλειψη οράματος στον τομέα του περιβάλλοντος που να χρηματοδοτείται από πραγματικά και ουσιαστικά κονδύλια τόσο από τον κρατικό προϋπολογισμό όσο και από ευρωπαϊκά κονδύλια. Ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2019 δεν εμπεριέχει ούτε τις βασικές και αναγκαίες πρόνοιες για προώθηση της πράσινης ανάπτυξης ή έστω για την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο νησί. Έχουμε υποχρέωση -πρέπει να ξέρετε, κυρίες και κύριοι- με βάση την Σύμβαση για την Προώθηση της βιώσιμης πράσινης ανάπτυξης, των επενδύσεων για επίτευξη του στόχου για μείωση των συνολικών εκπομπών ρύπων σε εθνικό επίπεδο και των μέτρων για διαχείριση των επιπτώσεων του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής. Κάτι τέτοιο δεν υπάρχει ενώπιόν μας στον προϋπολογισμό που καλούμαστε να ψηφίσουμε.

Φαίνεται πως η υπουργική απόφαση για κατάρτιση εθνικής στρατηγικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή είναι κενή περιεχομένου, αφού καλείται το υπουργείο να την υλοποιήσει στα πλαίσια του πενιχρού ετήσιου προϋπολογισμού. Οι δε πρωτοβουλίες που εξαγγέλλει σήμερα ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη κλιματική αλλαγή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ακούγονται ως έπτα πτερόεντα στα αυτιά των εταίρων μας, αφού οι επιδόσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας στον τομέα της κλιματικής αλλαγής είναι από θλιβερές μέχρι κάκιστες.

Εξακολουθούν οι ιθύνοντες να μιλούν για προσέλκυση ξένων επενδύσεων και καταθέσεων, για πωλήσεις ακινήτων, για ανέγερση κι άλλων πύργων για τους "κυπριοποιημένους" επενδυτές, για αδειοδότηση καζίνων, γηπέδων γκολφ και μαρίνων και για ξεπούλημα ημικρατικών οργανισμών. Ο προϋπολογισμός αντανάκλα την αδυναμία της κυβέρνησης να επενδύσει στην επανεκκίνηση της οικονομίας που να βασίζεται εξίσου στον πρωτογενή και στον δευτερογενή τομέα, δηλαδή τη γεωργία, την κτηνοτροφία, την αλιεία, τη βιοτεχνία, την παραγωγή ενέργειας, την προστασία του περιβάλλοντος. Κινητήριος δύναμη δεν πρέπει να είναι μόνο και αποκλειστικά τα ξένα δεκανίκια και τα δάνεια. Πρέπει να εμπιστευτούμε τις δυνάμεις της κυπριακής οικονομίας, τις μικρές επιχειρήσεις, τους αυτοεργοδοτούμενους και τους βιοτέχνες, τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους μας και κυρίως τη νεολαία μας. Δεν ξέρω αν έχετε διαβάσει πρόσφατα στην Καθημερινή μια συνέντευξη του κ. Κώστα Γαβρά, ο οποίος είπε χαρακτηριστικά: «Φτώχεια δεν είναι μόνο όταν υπάρχει απουσία των βασικών καταναλωτικών αγαθών. Φτώχεια είναι, όταν οι νέοι νιώθουν ότι δεν έχουν μέλλον στη χώρα τους». Και βγείτε από αυτή την αίθουσα και μιλάτε με τους νέους και θα πάρετε την απάντησή σας αν δίνετε την ευκαιρία και το όραμα στη νεολαία να νιώθει ότι έχει μέλλον σε αυτή τη χώρα.

Συνηθίζεται μέρος της ομιλίας των πολιτικών αρχηγών επί των προϋπολογισμών του κράτους να αφιερώνεται στο Κυπριακό. Εγώ φέτος θα αποφύγω τα πολλά λόγια. Θα πω μόνο ότι μας ανησυχεί το γεγονός ότι η Τουρκία παραμένει στις αδιάλλακτες θέσεις της που καθιστούν κάθε προσπάθεια για επανέναρξη των συνομιλιών μια ρωσική ρουλέτα. Οι συνομιλίες έχουν διακοπεί μετά το ναυάγιο στο Κραν Μοντανά και δε φαίνεται επί του παρόντος να υπάρχει ελπίδα για νέες συνομιλίες, όμως η επανέναρξη των συνομιλιών δεν μπορεί να είναι αυτοσκοπός, όπως συμβαίνει δυστυχώς για ένα μέρος της πολιτικής ηγεσίας. Οφείλουμε να προβληματιστούμε προς ποια κατεύθυνση θα κινηθούν οι διαπραγματεύσεις. Αν συνεχίσουν οι διαπραγματεύσεις να βασίζονται στις υποχωρήσεις της ελληνοκυπριακής ηγεσίας, θα οδηγηθούμε στην ουσιαστική παράδοση της Κύπρου στα τουρκικά στρατηγικά σχέδια.

Εμείς, ως Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, δεν υιοθετούμε την πολιτική των υποχωρήσεων. Δεν είμαστε οπαδοί της φιλοσοφίας της όποιας λύσης ούτε αναζητούμε τη λύση σε άγνωστα μονοπάτια που φέρουν εξωτικά ονόματα όπως “χαλαρή ομοσπονδία”, “αποκεντρωμένη ομοσπονδία”, “συνομοσπονδία” ή “δύο κράτη”. Επιμένουμε στον στόχο για μια ενιαία, δημοκρατική, ευρωπαϊκή Κύπρο, χωρίς ξένους στρατούς, εγγυήσεις, επεμβατικά δικαιώματα, βάσεις και εποίκους, χωρίς εσωτερικά σύνορα και ρατσιστικού τύπου διακρίσεις, που θα κατοχυρώνει όλα τα πολιτικά και ανθρώπινα δικαιώματα για όλους τους πολίτες της μικρής μας χώρας, Έλληνες, Τούρκους, Μαρωνίτες, Αρμενίους και Λατίνους. Δε συμφωνούμε με τη βεβιασμένη και χωρίς προετοιμασία σύγκληση πενταμερούς διάσκεψης. Κατ’ ακρίβειαν, θεωρούμε μέγα λάθος το γεγονός ότι έγινε αποδεκτή η διαδικασία των πενταμερών διασκέψεων, την οποία οφείλει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης να εγκαταλείψει αμέσως. Οφείλει να ζητήσει και να πετύχει όπως η διεθνής πτυχή του Κυπριακού, δηλαδή τα θέματα ασφάλειας, συζητηθούν σε μια διεθνή διάσκεψη με τη συμμετοχή των πέντε Μόνιμων Μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών της περιοχής μας.

Όσον αφορά στην προσεχή επίσκεψη της κ. Λουτ, είμαι υποχρεωμένος να διαμαρτυρηθώ για το γεγονός ότι για ακόμη μια φορά ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ετοιμάζεται να καταθέσει προτάσεις χωρίς να προβεί σε συνεννόηση με τις πολιτικές δυνάμεις και το Εθνικό Συμβούλιο. Συνεχίζει να καταθέτει προτάσεις προς την τουρκική πλευρά, χωρίς προηγούμενη διαβούλευση -over a cup of tea- και χωρίς προετοιμασία, όπως παραδείγματος χάριν αυτή η περίπτωση με την ομιχλώδη ιστορία της αποκεντρωμένης ομοσπονδίας. Επί της ουσίας, ως Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών δεν υιοθετούμε ως μέρος των όρων αναφοράς το πλαίσιο Γκουτέρες, γιατί περιλαμβάνει εξαιρετικά επικίνδυνες προτάσεις για το περιουσιακό, το εδαφικό, την εκτελεστική εξουσία και τα δήθεν δικαιώματα των Τούρκων πολιτών. Η αποστολή της κ. Λουτ χρειάζεται ιδιαίτερο και προσεκτικό χειρισμό, έχοντας υπόψη τις απειλές για την ΟΥΝΦΙΚΥΠ και τις απαιτήσεις της ηγεσίας των Τουρκοκυπρίων για χρονοδιάγραμμα, επιδιαιτησία και κατοχύρωση της ούτω καλούμενης “Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου”, σε περίπτωση νέου αδιεξόδου. Είναι όντως ανησυχητικό να διαπιστώνεται ότι το εσωτερικό μέτωπο έχει μετατραπεί σε μια αρένα γρονθοκοπημάτων. Τα δύο μεγάλα κόμματα και η κυβέρνηση συνεχίζουν μια άτεγκτη και στείρα δημόσια αντιπαράθεση, που συγχύζει και διχάζει τον λαό. Οι ευθύνες του Προέδρου Αναστασιάδη και των ηγεσιών των κομμάτων είναι μεγάλες. Αν μετά από όλα τούτα με ρωτήσετε τι θα ζητούσα από έναν κρατικό προϋπολογισμό, θα επέλεγα μάλλον τυχαία και θα έλεγα τα εξής: Ως Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών θέλουμε περισσότερους βρεφοκομικούς σταθμούς και λιγότερα χιλιόμετρα αυτοκινητοδρόμων. Θέλουμε περισσότερη οικονομική στήριξη στους συνταξιούχους και στις μονογονεϊκές και πολύτεκνες οικογένειες και λιγότερη στήριξη στους developers και στους εργολάβους. Θέλουμε περισσότερες δαπάνες για την παιδεία και την υγεία και λιγότερες πιστώσεις και φορολογικές απαλλαγές για τα funds και τις εταιρείες του χρηματιστηρίου. Θέλουμε περισσότερο αγορανομικό έλεγχο των βασικών προϊόντων και ασφάλεια τροφίμων, την επιβολή περισσότερων ελέγχων των προϊόντων που έρχονται από τα κατεχόμενα και την καταπολέμηση της αισχροκέρδειας, αντί να αναζητούνται μέθοδοι για περισσότερα προνόμια και μονοπώλια για τους δημόσιους υπαλλήλους και τους αξιωματούχους του κράτους. Θέλουμε κίνητρα για την εργοδότηση των αναπήρων, των νέων επιστημόνων, των γυναικών και των καλλιτεχνών και λιγότερα κίνητρα για να χριστούν νέες επαύλεις πάνω από τις Θαλασσινές Σπηλιές, γύρω από τα γήπεδα γκολφ, στον Ακάμα ή όπου καπνίσει στον κάθε developer. Θέλουμε περισσότερη κοινωνική στέγη για τους άστεγους αυτής της χώρας, για τα άτομα που δεν έχουν ικανοποιητική στέγη, για όσους βλέπουν το πενιχρό ΕΕΕ να εξανεμίζεται από τα ψηλά ενοίκια και το υψηλό κόστος διακίνησης αντί κι άλλα κίνητρα για ουρανοξύστες και μεγάλα κτίρια βιτρίνας. Θέλουμε περισσότερα κίνητρα για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τις ηλιακές στέγες σε σπίτια, εμπορικά κέντρα και βιομηχανίες, κίνητρα για απόσυρση των παλιών αυτοκινήτων και αντικατάστασή τους με ηλεκτρικά, υβριδικά ή αυτοκίνητα με υγραεριοκίνηση αντί νέες διευκολύνσεις για τα ιδιωτικά αυτοκίνητα και νέους δρόμους που τέμνουν και καταστρέφουν δάση όπως τα δάση Αθαλάσσας και Ακαδημίας στη Λευκωσία.

Αυτά είναι λίγα από αυτά που θέλουμε και δεν τα βρίσκουμε στον προϋπολογισμό που έχουμε ενώπιόν μας. Είναι πολύ λίγος για να χωρέσει τα θέλω μας, είναι πολύ μικρός για να χωρέσει την οργή και τον θυμό μας. Επιστρέφεται στον αποστολέα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Είκοσι επτά λεπτά. Και εσείς μέσα στον χρόνο σας, άνετα, και εξοικονόμηση τριών λεπτών.

Καλώ στο βήμα τον κ. Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή της Αλληλεγγύης.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Έν' για να καλύψουν το κενό, ώσπου να έρθετε στο βήμα, κύριε Γιωργάλλα. Άστους να μιλήσουν.

Θα καλωσορίσετε εσείς τον Υπουργό Οικονομικών -που τον εκάλεσεν ο κ. Πεردίκης και ήρθε- ή να τον καλωσορίσω εγώ;

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Θα τον καλωσορίσω εκ μέρους του.

Καλωσορίσατε, κύριε υπουργέ.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν προχωρήσω να αναλύσω τις θέσεις της Αλληλεγγύης για τον προϋπολογισμό, για την οικονομία και εγώ με τη σειρά μου θέλω να ευχαριστήσω τον πρόεδρο, τους συναδέλφους, τη γραμματεία της επιτροπής Οικονομικών, αλλά και όλους τους λειτουργούς του Υπουργείου Οικονομικών και ιδιαίτερα τον πρώην διευθυντή της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού τον κ. Σταύρο Μιχαήλ και να του ευχηθούμε καλή επιτυχία στα νέα του καθήκοντα που ανέλαβε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πατρίδα, εξερχόμενη από την καταστροφική οικονομική κρίση των τελευταίων χρόνων, εξακολουθεί να βρίσκεται αντιμέτωπη με απειλητικούς κινδύνους, με πολλές προκλήσεις και μπροστά σε πολύ υποσχόμενες ευκαιρίες. Ο κόσμος γύρω μας αλλάζει και πρέπει να αλλάξουμε και εμείς. Όμως πρέπει να αναζητήσουμε ευφάνταστες, καινοτόμες, ικανές λύσεις έξω από το κουτί. Πρέπει να τολμήσουμε να συγκρουστούμε με καταχρηστικές νοοτροπίες και παρασιτικά συμφέροντα, όμως πρώτιστα πρέπει να ξεβολέψουμε όλους όσους επιβαρύνουν το δημόσιο αγαθό και πλουτίζουν παράνομα εις βάρος του κράτους και αυτοί είναι πολλοί.

Η Αλληλεγγύη αναγνωρίζει ότι, παρά τις ιδιόμορφες συνθήκες που επικρατούν και επηρεάζουν αρνητικά την κυπριακή οικονομία, ο προϋπολογισμός του κράτους για το 2019 καταγράφει μια προσπάθεια να υπάρξει ανάκαμψη και επαναφορά στα προ της κρίσης οικονομικά μεγέθη. Για την Αλληλεγγύη ο προϋπολογισμός είναι ένας καλός λογιστικά προϋπολογισμός. Λόγω χρόνου δε θα σχολιάσω τα νούμερά του. Αυτό θα γίνει κατά τη διάρκεια των τριών ημερών της συζήτησης αυτής πολλές φορές σε αυτή την αίθουσα. Θα σημειώσω όμως ότι απ' αυτό τον προϋπολογισμό απουσιάζουν οι τολμηρές τομές, οι επαναστατικές προσεγγίσεις και οι καινοτόμες ιδέες, που είναι αναγκαίες, για να αλλάξουμε ολικά και καθολικά το κράτος μας και την πατρίδα μας. Και σε αυτό τον προϋπολογισμό υπάρχει μια μεγέθυνση των οικονομικών δεικτών, βασικά από έσοδα που προκύπτουν από τον τουρισμό και την έκδοση διαβατηρίων. Η Αλληλεγγύη εντοπίζει στον προϋπολογισμό τη διάθεση της κυβέρνησης να επιστρέψει πίσω σε προβληματικές πρακτικές, με χαλάρωση των μέτρων και επαναφορά αχρείαστων δαπανών και καταχρηστικών απολαβών, που είχαν αποκοπεί από προνομιούχους. Και όλα αυτά την ώρα που η κατάσταση στην οικονομία εξακολουθεί να είναι ρευστή και οι κίνδυνοι δεν έχουν εκλείψει.

Στο σημείο αυτό να μου επιτρέψετε να σας παρουσιάσω πέντε επισημάνσεις για την κυπριακή οικονομία. Πρώτον, οι ρυθμοί ανάπτυξης είναι εντυπωσιακοί. Θα βγάλουν την Κύπρο από την κρίση, ωστόσο μεσοπρόθεσμα η κυπριακή οικονομία δε θα είναι βιώσιμη, εάν δεν προωθηθούν θαρραλέες μεταρρυθμίσεις. Δεύτερον, η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας παραμένουν στάσιμες τα τελευταία έξι χρόνια στα επίπεδα του 2012. Τρίτον, το επενδυτικό περιβάλλον στην Κύπρο δεν είναι καθόλου καλό και μάλιστα αυτό χειροτερεύει και δεν είναι ελκυστικό στις σημαντικές παραγωγικές επενδύσεις που χρειάζεται η Κύπρος. Τέταρτον, η μόνη μεταρρύθμιση που έγινε στην οικονομία ήταν να καταστεί ακόμα πιο εύκολη η πώληση γης και ιδιοκτησίας σε ξένους, προκειμένου να αγοράσουν κυπριακά διαβατήρια. Και, πέμπτον, λόγω των πολιτογραφήσεων και των διαβατηρίων έχει επέλθει μια ραγδαία αύξηση των τιμών στην αγορά ακινήτων και αυτό που συμβαίνει έχει τα χαρακτηριστικά μιας νέας φούσκας, που, όταν θα σκάσει, θα δημιουργήσει μεγάλα προβλήματα.

Αυτές οι πέντε βασικές επισημάνσεις δεν ανήκουν σε μένα, παρ' όλο που τις αποδέχομαι πλήρως. Ανήκουν στον νομπελίστα μας Χριστόφορο Πισσαριδη και έγιναν προ ημερών σε μια πολύ ενδιαφέρουσα συνέντευξή του. Τις επισημάνσεις του κ. Πισσαριδη δικαιώνουν και οι τελευταίες αναφορές του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για την Κύπρο. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, έχοντας την έγνοια να πάρει πίσω όσα μας δάνεισε, υποδεικνύει στις κυπριακές αρχές να προωθήσουν τις μεταρρυθμίσεις και να αποφύγουν την υπερβολική συγκέντρωση οικονομικής δραστηριότητας στον τομέα των κατασκευών, έχοντας προφανώς κατά νουν αυτό που και ο κ. Πισσαριδης παραδέχεται. Τον νομπελίστα δικαιώνει και η Παγκόσμια Τράπεζα, που

στην τελευταία της έκθεση «Doing Business Report 2018» η βαθμολογία της Κύπρου επιδεινώθηκε ελαφρώς σε σχέση με άλλες χρονιές, γιατί το επενδυτικό περιβάλλον στον τόπο μας δεν είναι φιλικό στους επενδυτές. Μάλιστα, σε αυτό το γεροτό γίνονται συγκεκριμένες υποδείξεις για υπηρεσίες του κράτους που υστερούν. Τον Χριστόφορο Πισσαριδη δικαιώνει ακόμα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που στις εκθέσεις της η Κύπρος παρουσιάζει ενδείξεις για πιθανές ανισοροπίες σε επτά από τους δεκατέσσερις δείκτες ανισοροπιών, καταγράφοντας έτσι τον μεγαλύτερο αριθμό αρνητικών ενδείξεων από όλα τα κράτη μέλη.

Όλες αυτές οι διαπιστώσεις που σας έχω παραθέσει απλά συγκλίνουν αβίαστα στο συμπέρασμα ότι η Κύπρος δεν έχει ξεπεράσει τους κινδύνους. Έχουν γίνει αρκετά και σημαντικά, όμως, χωρίς τολμηρές τομές και επαναστατικές μεταρρυθμίσεις, η οικονομία δε θα είναι μακροπρόθεσμα βιώσιμη. Οι παραγωγικές επενδύσεις που θέλουμε δε θα έρθουν ποτέ και τα προβλήματα θα χειροτερεύουν. Για να φτιάξουμε λοιπόν ένα βιώσιμο κράτος, που να είναι σύγχρονο, ευέλικτο, οικονομικό και αποτελεσματικό, χρειαζόμαστε τόλμη. Πρώτα από όλα όμως χρειαζόμαστε ρήξη με το κακό μας παρελθόν, τη διαπλοκή, τη διαφθορά και τα καταχρηστικά παράνομα συμφέροντα, που κατατρώνε το δημόσιο πλούτο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαστε περήφανοι για το κράτος που έχουμε σήμερα; Εγώ λέω δεν είμαστε. Δεν είμαστε, γιατί η μακροχρόνια παρακμή έχει διαβρώσει τον ιστό λειτουργίας της κρατικής μηχανής και έχει καταστήσει το κράτος ανίκανο, ανήμπορο, ανάπηρο και κοστοβόρο. Οι λειτουργίες της πολιτείας υπονομεύονται εκ των έσω από τη μεγάλη διαπλοκή, την ανικανότητα, την αναξιοκρατία, την αδιαφάνεια και την εκτεταμένη διαφθορά στην πολιτική ζωή, στους θεσμούς, αλλά και στην ίδια την κοινωνία μας.

Όταν ο Γλαύκος Κληρίδης, σύμφωνα με τους αστικούς μύθους της πρωτεύουσας, χαρακτήριζε μεταξύ σοβαρού και αστείου την Κύπρο ως μπανανία -και μάλιστα επί δικής του διακυβερνήσεως, αν ισχύει- είχε ιδία αντίληψη πώς λειτουργούσε το κυπριακό κράτος. Ναι, τολμώ να πω ότι είμαστε κράτος μπανανίας, όταν θέλουμε δέκα χρόνια και βάλε, για να σχεδιάσουμε και να κατασκευάσουμε μια πλατεία, έναν δρόμο ή άλλο έργο κοινής ωφελείας. Είμαστε κράτος μπανανίας, όταν θέλουμε σαράντα χρόνια να στήσουμε ένα σύστημα υγείας και όταν πληρώνουμε δύο-τρεις φορές καθετί που φτιάχνει το κράτος, επειδή λυμαίνονται τον δημόσιο πλούτο τα τρωκτικά, οι απατεώνες και οι μεσάζοντες. Ναι, είμαστε κράτος μπανανίας, όταν θέλουμε δέκα χρόνια, για να θωρακίσουμε εμπορικά και να κατοχυρώσουμε το χαλλούμι. Και ενώ θα έπρεπε να υπάρχει μια στιβαρή υπηρεσία που να το στηρίζει και να το προωθεί εμπορικά, αυτό το τόσο σημαντικό για την οικονομία προϊόν, κάποιιο φόρτωσαν σε δύο υπαλλήλους δουλειά για δέκα, με αποτέλεσμα να γίνει το λάθος και να χαθεί το εμπορικό σήμα στη Βρετανία. Είμαστε κράτος μπανανίας, όταν η δικαιοσύνη δεν κατάφερε ποτέ να τιμωρήσει παραδειγματικά τους ενόχους όσων καταστροφών ζήσαμε τις τελευταίες δεκαετίες, ξεκινώντας από το χρηματιστήριο και φτάνοντας μέχρι το κούρεμα και τον συνεργατισμό. Είμαστε κράτος μπανανίας, όταν ακριβοπληρώνουμε την παιδεία και ερχόμαστε τελευταίοι στις κατατάξεις. Είμαστε κράτος μπανανίας, γιατί, όταν μπει κάποιος σε δημόσιο νοσοκομείο, κάνει την προσευχή και τον σταυρό του, για να μη βγει από εκεί με χειρότερα προβλήματα.

Δε ζούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε κανονικό κράτος, όταν η πολιτεία παρακολουθεί παθητικά τον καρκίνο, την άνοια και άλλες σύγχρονες ασθένειες να θερίζουν και απλά περιμένει από τους εθελοντές να παίξουν τον δικό της ρόλο στην αντιμετώπισή τους. Δεν είμαστε κανονικό κράτος, όταν τα τροχαία ξεκληρίζουν τα παιδιά μας και οι κρατικές υπηρεσίες αδυνατούν να βάλουν κάμερες στους δρόμους και έχουν διαδικασίες του 1960 για την εκπαίδευση και την εξέταση οδηγών. Δεν είμαστε κανονικό κράτος, όταν τα ναρκωτικά μπήκαν ακόμα και στα δημοτικά και ο μεγάλος στόχος της κυβέρνησης για την ασφάλεια στις σχολικές μονάδες είναι οι περιφράξεις και η μια ώρα φύλαξη των σχολείων.

Δεν είμαστε κανονικό κράτος, όταν πέντε χρόνια μετά την ολική καταστροφή ελάχιστα έχουν γίνει για τα θύματα των τραπεζών που έχασαν τις μετοχές, τα αξιόγραφα και τις καταθέσεις τους. Ελάχιστα έχουν γίνει, για να μετριαστεί το τραγικό φαινόμενο των μη εξυπηρετούμενων δανείων, αλλά και για να αποτραπεί το τραγικό φαινόμενο των αυτοκτονιών -που είναι κρυφό μυστικό- και βέβαια να αντιμετωπιστεί και το προσφάτως φαινόμενο των αστέγων, που παίρνει επικίνδυνες διαστάσεις. Αυτή η πολιτεία ελάχιστα έκαμε για τους νοικοκυραίους συμπατριώτες μας που έβαλαν λουκέτο στη δουλειά τους και το όνειρο τους έγινε εφιάλτης και ελάχιστα έκαμε, για να επουλώσει τις πληγές που άνοιξαν σε κάθε νοικοκυριό και ακόμα αυτές αιμορραγούν. Ναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαστε κράτος μπανανίας και πρέπει να το αλλάξουμε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η μεγαλύτερη αδυναμία των τελευταίων χρόνων είναι ότι η δημοσιονομική πολιτική που άσκησε η κυβέρνηση από το 2013 μέχρι σήμερα επικεντρώθηκε, λόγω συνθηκών και αδυναμιών, στη διαχείριση των προβλημάτων και όχι στην επίλυση και την εξάλειψή τους. Για παράδειγμα στο πεδίο της επιχειρηματικότητας, αντί να προστατευθούν με έκτακτα δραστικά και ουσιαστικά μέτρα και κίνητρα οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, αυτές ουσιαστικά εγκαταλείφθηκαν στο έλεος της κρίσης, με αποτέλεσμα να εξαφανιστεί μια ολόκληρη μεσαία τάξη. Μαζί της εξαφανίστηκαν χιλιάδες μικρές επιχειρήσεις και χάθηκαν χιλιάδες θέσεις

εργασίας. Στην πραγματικότητα θυσιάστηκαν χιλιάδες μικροεπιχειρηματίες, για να θησαυρίζουν σήμερα μερικοί προνομιοῦχοι δικηγόροι, λογιστές ή εργολάβοι από τα διαβατήρια και τις πολιτογραφήσεις.

Για την Αλληλεγγύη η εξάρτηση της οικονομίας από αμφιβόλου διάρκειας και ποιότητας σχέδια, όπως αυτό των πολιτογραφήσεων ξένων υπηκόων με την παραχώρηση της κυπριακής υπηκοότητας, ελλοχεύει πολλούς κινδύνους. Ο πρώτος κίνδυνος που δημιουργείται από την εξάρτηση της οικονομίας από τα διαβατήρια είναι η αναστολή ανάπτυξης των άλλων ή και άλλων πιο αξιόπιστων τομέων της οικονομίας, όπως είναι ο πρωτογενής. Ο δεύτερος σοβαρός κίνδυνος που δημιουργεί η αγορά των διαβατηρίων είναι η φρενίτιδα στην κατασκευή πολύ ψηλών κτιρίων, ειδικά στη Λεμεσό, χωρίς ιδιαίτερο προγραμματισμό για τις σοβαρές επιπτώσεις που θα επιφέρουν τα κτίρια αυτά στις τοπικές κοινωνίες και οικονομίες. Και βέβαια ο τρίτος κίνδυνος είναι η στρέβλωση που προκαλείται κυρίως στην ανεργία. Οι εταιρείες που τα κατασκευάζουν έχουν ανάγκες τεχνικού προσωπικού σε αριθμούς που δε βρίσκουν στην Κύπρο και εισάγουν εργαζομένους από το εξωτερικό, δημιουργώντας έτσι μια πλασματική εικόνα ως προς την ανεργία, γιατί φέρνουν εργαζομένους στην Κύπρο, που ίσως θα παραμείνουν εδώ.

Ανεξάρτητα από αυτό οφείλω να ομολογήσω ότι η αλήθεια είναι ότι η ανεργία μειώθηκε για πολλούς και διαφορετικούς λόγους. Όμως στην πραγματικότητα οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται είναι χαμηλής εισοδηματικής στάθμης, που δεν ενδιαφέρουν ιδιαίτερα τους πτυχιούχους νέους, που ψάχνουν θέσεις εργασίας προστιθέμενης αξίας ακόμα και στο εξωτερικό, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται, με μικρότερους ίσως ρυθμούς, η διαρροή πολύτιμου νεανικού κεφαλαίου στο εξωτερικό. Και δεν είναι μόνο ότι χάνουμε πολύτιμα μυαλά. Το καταστροφικό είναι ότι εμείς ξοδεύουμε δεκάδες χιλιάδες ευρώ να σπουδάσουμε αυτούς τους νέους, τους οποίους παίρνουν έτοιμους κάποιες άλλες χώρες, για να τους εντάξουν στην παραγωγή τους. Πολλοί από τους νέους που παραμένουν στην Κύπρο αντιμετωπίζουν το πρόβλημα των μειωμένων απολαβών στον ιδιωτικό τομέα και βιώνουν τον εφιάλητη της υποαπασχόλησης και της ετεροαπασχόλησης σε άλλα αντικείμενα απ' αυτά των σπουδών τους. Το να είσαι νέος άνθρωπος και μάλιστα πτυχιούχος, κάποτε ήταν προτέρημα στον τόπο μας! Σήμερα είναι ένα βαρύ φορτίο. Ειδικά, όταν επιχειρήσεις να φτιάξεις τη δική σου οικογένεια, το δικό σου σπίτι και να ζήσεις τη δική σου ζωή, τότε συνειδητοποιείς τον Γολγοθά που πρέπει να ανέβεις.

Ειδικά σε αυτό το επίπεδο της στήριξης της οικογένειας και των γεννήσεων η κυβερνητική δημοσιονομική πολιτική των τελευταίων ετών έχει αποτύχει παταγωδώς. Το ιδιόκτητο σπίτι είναι πολυτέλεια για τα νέα ζευγάρια, καθότι ο δανεισμός έχει καταστεί απρόσιτος. Η οικονομική ανασφάλεια με τους μισθούς πείνας του ιδιωτικού τομέα αναγκάζει τους νέους ανθρώπους να αναβάλουν επ' αόριστον την εγκατάλειψη του πατρικού τους, με αποτέλεσμα να μειωθούν κατακόρυφα οι γάμοι. Περίπου είναι εφτακόσιοι λιγότεροι ανά έτος. Και το τραγικό αυτής της μείωσης είναι να λιγοστέψουν επικίνδυνα οι γεννήσεις. Τα στοιχεία είναι μπροστά μας και είναι εφιαλτικά και η κυβερνητική αντίδραση αγγίζει τα όρια της εγκληματικής ολιγωρίας. Υπερβολικό, αλλά έτσι είναι τα πράγματα.

Ενδεικτικά σας σημειώνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ποια τραγική θέση είμαστε σήμερα. Το 1980 σε κάθε συνταξιούχο αντιστοιχούσαν τρεις ενεργά εργαζόμενοι. Σήμερα σε κάθε συνταξιούχο αντιστοιχεί ένας ενεργά εργαζόμενος. Και, αν αξιολογήσουμε και τους συναφείς όρους απασχόλησης, περιλαμβανομένων και των συνταξιοδοτικών σχεδίων, δε θα είναι υπερβολή να λεχθεί ότι στην Κύπρο υπάρχει θεσμοθετημένη ανισότητα και είμαστε μια χώρα που γεννά δυστυχώς χωρίς επιστροφή. Πριν να είναι πολύ αργά, επιβάλλεται η κυβέρνηση να εκπονήσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αναζωογόνησης του πληθυσμού, με θαρραλέα και στοχευμένα μέτρα, που θα ενθαρρύνουν και θα ενισχύσουν τις γεννήσεις. Ένα σχέδιο με αδρά οικονομικά κίνητρα, κυρίως προς τις πολύτεκνες οικογένειες, αλλά και τις νέες οικογένειες, με ηλικιακή επέκταση των χορηγιών για εξωσωματικές και άλλα χρήσιμα εργαλεία, θα μας φέρουν ελπίζω μεσοπρόθεσμα μια δημογραφική ανακούφιση. Διαφορετικά, αν δε γίνει τίποτε, θα πρέπει να δεχτούμε την τραγική μας μοίρα ότι είμαστε μια πατρίδα υπό απόσυρση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πλανάται το ερώτημα: Άραγε η κρίση δίδαξε κάτι όλους εμάς, αλλά ιδιαίτερα τους ιθύνοντες που παίρνουν τις αποφάσεις; Πολύ φοβάμαι ότι η κρίση δε μας έχει διδάξει τίποτα και ιδιαίτερα δε δίδαξε τίποτα αυτούς που παίρνουν τις αποφάσεις, γιατί δεν είδαμε να αλλάζει κάτι ουσιαστικό, είτε στις νοοτροπίες είτε στις λειτουργίες της κρατικής μηχανής. Για την Αλληλεγγύη η πραγματική ανάπτυξη, η δημοσιονομική εξυγίανση και η δημοσιονομική σταθερότητα της οικονομίας απαιτούν τον περιορισμό των κινδύνων, των απειλών και των αρνητικών επιπτώσεων που μπορούν να επηρεάσουν την κυπριακή οικονομία. Για να φτάσουμε σε μια τέτοια κατάσταση, πρέπει να εργαστούμε σκληρά να πετύχουμε αυτό που και ο κ. Πισσαρίδης, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και πολλοί πολλοί άλλοι μας υποδεικνύουν. Να φτιάξουμε, δηλαδή, ένα σύγχρονο, ασφαλές, ευρωπαϊκό κράτος δικαίου, ανταγωνιστικό σε επενδύσεις, με θέσεις εργασίας, εύρωστη οικονομία και ισχυρή άμυνα, ένα κοινωνικό κράτος συνοχής, που να διαθέτει αξιόπιστους, διαφανείς, δημοκρατικούς θεσμούς και μηχανισμούς πρόνοιας, που να σέβεται τους πολίτες του και να τους προσφέρει ασφάλεια, ποιότητα ζωής και ίσες ευκαιρίες. Μα πάνω από όλα να κάνει όλους εμάς περήφανους.

Για να αποκτήσουμε όμως μια τέτοια πατρίδα, πρέπει να ανασχεδιάσουμε και να επανιδρύσουμε το κυπριακό κράτος, το οποίο έκλεισε τον πρώτο κύκλο της ζωής του και πρέπει να αναμορφωθεί. Λόγω χρόνου δε θα μπω σε λεπτομέρειες. Τις αναλυτικές μας θέσεις θα τις βρείτε στην έκθεση της επιτροπής Οικονομικών. Είμαι όμως σίγουρος ότι πολλά θα ακουστούν αυτές τις μέρες σε αυτή την αίθουσα και που καλά κάνουν οι εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας να τα ακούσουν, να τα επεξεργαστούν, γιατί είμαι σίγουρος ότι σε αυτό συμφωνούμε όλοι, ότι χρειάζεται να φτιάξουμε το κράτος που αξίζει στους Κυπρίους πολίτες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συμπερασματικά, να πω ότι ο στόχος που μας ενώνει όλους είναι να εργαστούμε όλοι μαζί, για να φτιάξουμε τη νέα Κύπρο. Τη νέα Κύπρο που θα είναι το ευρωπαϊκό κράτος που μόλις περιέγραψα προηγουμένως. Ένα τέτοιο ανθεκτικό και σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος είναι ο ισχυρότερος πυλώνας μας, για να χτίσουμε τη στρατηγική μας για την απελευθέρωση, την άρση της κατοχής και την απομάκρυνση του κατοχικού στρατού από την Κύπρο. Είναι το ισχυρότερο πλεονέκτημά μας να πείσουμε ότι θέλουμε ένα ελεύθερο ευρωπαϊκό κράτος όπου όλοι οι Κύπριοι, ανεξάρτητα από εθνική καταγωγή, θρησκεία ή πεποιθήσεις θα συμβιώνουν, θα προσδεύουν και θα δημιουργούν ελεύθερα σε όλη την επικράτεια της πατρίδας μας, μακριά από ρατσιστικούς, θρησκευτικούς και εθνικούς διαχωρισμούς.

Όμως, για να γίνουν όλα αυτά η πραγματικότητά μας, επιβάλλεται πρώτα από όλα οι πολιτικές δυνάμεις να τα βρουν μεταξύ τους, για να υπάρξει ενότητα και η απαιτούμενη ομογνωμία στους στόχους. Και υπάρχει κοινός τόπος, για να κτιστεί η ενότητα. Είναι η ομόφωνη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου του 2009. Και αν όλοι εννοούν όλα αυτά που δηλώνουν κάθε μέρα, τότε δεν υπάρχει άλλη επιλογή από το να επαναβεβαιωθεί η εν λόγω απόφαση, στη βάση της οποίας να συμφωνηθούν οι χειρισμοί που πρέπει να γίνουν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στη νέα φάση που αρχίζουμε να μπαίνουμε.

Πρέπει να παραδεχτούμε ότι η πολιτική που έχει ακολουθηθεί τα τελευταία χρόνια όχι μόνο δεν οδήγησε σε αποτέλεσμα, αλλά αντίθετα επιδείνωσε τα δεδομένα για την πλευρά μας. Η επιδείνωση αυτή ανάγκασε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να αναδείξει τη θέση ότι είναι κρίσιμη, επιτακτική ανάγκη η λύση του Κυπριακού να είναι λειτουργική, για να είναι βιώσιμη. Είναι αλήθεια -και δεν μπορεί να το αρνηθεί κανένας- ότι, με βάση το υφιστάμενο κεκτημένο των διαπραγματεύσεων, θα οδηγηθούμε στη δημιουργία μιας νέας τρικέφαλης οντότητας από δύο ισότιμα συνιστώσα/συνιδρυτικά κράτη. Αυτή είναι η πραγματικότητα, όσο και αν θέλουμε εμείς να ερμηνεύσουμε διαφορετικά αυτά τα οποία έχουμε μπροστά μας. Με αυτή την προσέγγιση θα επέλθει ο παραμερισμός και όχι η συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Θα επέλθει η διάλυσή της και όχι η συνέχειά της. Και επειδή γίνεται πολύς λόγος τις τελευταίες μέρες για τη βάση επίλυσης του Κυπριακού και παρακολουθούμε με πολύ ενδιαφέρον την πολιτική σύγκρουση μεταξύ του ΑΚΕΛ και του Προεδρικού, οι πολίτες -και μαζί τους και εμείς- εκφράζουμε την εύλογη απορία: Τελικά, είναι ή δεν είναι αποδεκτή από όλους η βάση της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας; Και αν υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις στη δική μας πλευρά για τη διζωνική τι θα γίνει; Αν βάλουμε στο κάδρο αυτής της εικόνας και τις προσεγγίσεις της Τουρκίας και της τουρκοκυπριακής πλευράς για τη μορφή λύσης, είμαι σίγουρος ότι θα επιδεινωθεί η εικόνα που έχουμε μπροστά μας.

Όμως αφουγκραζόμαστε και συμμεριζόμαστε την ανησυχία του Προέδρου της Δημοκρατίας ότι το πολιτειακό μοντέλο που υπάρχει στο τραπέζι δεν είναι ούτε λειτουργικό ούτε βιώσιμο. Διαφωνούμε όμως με την ιδέα της χαλαρής ομοσπονδίας που προτείνει, για να κάνει λειτουργικό το σύστημα. Υπό άλλες συνθήκες και με άλλους πρωταγωνιστές, θα μπορούσε να λειτουργήσει η αποκέντρωση. Με την Άγκυρα και τους καθεστωτικούς των κατεχομένων, όχι μόνο δε θα λειτουργήσει, αλλά θα το χρησιμοποιήσουν, για να εδραιώσουν και να καλλιεργήσουν μία μελλοντική απόσχιση, υπηρετώντας τη διχοτομική τους εμμονή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρέπει να διδασκόμαστε από τον κόσμο γύρω μας. Η δική μας η θέση είναι ότι η λύση, η οποία θα εδράζεται στο διαχωρισμό, με βάση την εθνοτική προέλευση, απλά θα μετατρέψει την Κύπρο σε Βοσνία. Και έχει τονισθεί πολλές φορές με αρθρογραφία ή και με δημόσιες τοποθετήσεις από εξέχοντες και επιστήμονες και άλλους αυτής της πολιτείας ότι το κεκτημένο της μέχρις στιγμής διαπραγμάτευσης, ναι, οδηγεί σε μια νέα έκδοση του συντάγματος της Βοσνίας στην Κύπρο. Και η Βοσνία είναι εκεί, αγαπητοί συνάδελφοι. Δείτε τα τραγικά αποτελέσματα σε πολιτικό, σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο και ας αποφύγουμε να γίνουμε εμείς τα νέα θύματα μιας διεθνούς σκοπιμότητας.

Μέσα σε αυτές τις πιεστικές συνθήκες που αρχίζουν να δημιουργούνται, ένα πρέπει να προσέξουμε. Δεν πρέπει να υποκύψουμε και να κλείσουμε το Κυπριακό με μια δοτή ελλειμματική λύση. Αυτή η προσέγγιση αποτελεί μια πολιτική αυτοχειρία, η οποία απλά θα μας οδηγήσει σε εθνική αυτοκτονία. Το είπα πολλές φορές, θα το επαναλάβω ξανά σήμερα. Έχουμε μπροστά μας δύο δρόμους. Ο πρώτος δρόμος είναι ο εύκολος δρόμος. Είναι ο δρόμος μιας ψευδαίσθησης, ότι δεν έχουμε επιλογές, είμαστε οι ηττημένοι και ότι με τις τολμηρές υποχωρήσεις μπορούμε να πετύχουμε, έστω και μια κακή στρεβλή λύση, την οποία θα μπορούσαμε να την κάνουμε καλύτερη σε βάθος χρόνου, γι' αυτό ας δείξουμε εμπιστοσύνη στον κ. Έρντογαν και ας μας απειλεί και ας μας χλευάζει. Όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, ο δρόμος αυτός του κατευνασμού, των

υποχωρήσεων και της υποταγής είναι αδιέξοδος. Είναι γεμάτος αγκάθια, παγίδες. Δεν οδηγεί πουθενά, παρά μόνο στην υπονόμηση της κρατικής μας οντότητας και στην εμπέδωση των κατοχικών δεδομένων και μάλιστα στην καλλιέργεια της ιδέας ότι η λύση μπορεί να εδράζεται σε αυτά τα κατοχικά δεδομένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δύο λεπτά, κύριε Γιωργάλλα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ο άλλος δρόμος είναι ο δύσκολος. Είναι ο δρόμος μιας τολμηρής προσχεδιασμένης αλλαγής. Είναι δρόμος της σύγκρουσης με λογικές ότι πρέπει να καταστρέψουμε και να διαλύσουμε τη ζωή και την πατρίδα μας, γιατί είμαστε οι λίγοι, οι αδύναμοι, οι ηττημένοι. Είναι ο δρόμος της άρνησης μιας κακής λύσης τουρκικών προδιαγραφών, που θα διαλύσει την Κυπριακή Δημοκρατία και θα διαχωρίσει μόνιμα και τελεσίδικα τους Ελληνοκυπρίους από τους Τουρκοκυπρίους. Είναι η ώρα να πιστέψουμε στον εαυτό μας και στο δίκαιο του αγώνα μας. Να πιστέψουμε ότι τα νέα δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί στην περιοχή μας ανατρέπουν παγιωμένες ισορροπίες δεκαετιών και προσφέρουν οικονομικές, πολιτικές και γεωπολιτικές ευκαιρίες στην Κύπρο. Να πιστέψουμε ότι μπορούμε να πείσουμε τη διεθνή κοινότητα ότι η παράνομη εισβολή και η συνεχιζόμενη κατοχή είναι μια απειλή πρώτα από όλα για τα δικά τους συμφέροντα και να πιστέψουμε ότι μπορούμε να βρούμε υποστήριξη, για να πετύχουμε λύση του Κυπριακού που θα εξασφαλίζει στους Κυπρίους πολίτες όλα τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που απολαμβάνουν όλοι οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι πολίτες στις πατρίδες τους. Μα πρώτιστα είναι η ώρα να πιστέψουμε ότι έχει ισχύ και περιεχόμενο το επιχείρημα ότι μόνο η σωστή και βιώσιμη λύση του Κυπριακού μπορεί να εμπεδώσει τη σταθερότητα και την ασφάλεια στην Ανατολική Μεσόγειο, αλλά και ότι μια κακή λύση του προβλήματος μπορεί να τα τινάξει όλα στον αέρα.

Να πιστέψουμε ότι έχουμε γεωπολιτική αξία που ενδιαφέρει και την Ανατολή και τη Δύση, γι' αυτό βλέπουμε τις τελευταίες μέρες την αντιπαράθεση μεταξύ Ρωσίας και Ηνωμένων Πολιτειών με επίκεντρο την Κύπρο. Αυτή μας η γεωπολιτική αξία είναι η ασπίδα μας απέναντι στον τούρκικο επεκτατισμό και στην αδιαλλαξία της Άγκυρας. Πρώτιστα, όμως, πρέπει να πιστέψουμε ότι μπορούμε να βρούμε κοινές συνισταμένες με τους Τουρκοκυπρίους συμπατριώτες μας, μακριά από τις διχοτομικές προσεγγίσεις και τα ηγεμονικά οράματα της Άγκυρας και των καθεστωτικών στα κατεχόμενα. Προς τούτο έχει αξία να μελετηθεί η ιδέα της υιοθέτησης μιας εξελικτικής προσέγγισης που θα εδράζεται πάνω στον αλληλοσεβασμό, στην αλήθεια, στην ιστορία, στα λάθη, στην ανάγκη για συναντίληψη και συνύπαρξη. Πυλώνας βέβαια τέτοιων ενεργειών πρέπει να είναι ο κοινός τόπος Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, η Κυπριακή Δημοκρατία δηλαδή ως πλήρες και ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τελειώνοντας, επαναλαμβάνω ότι για μας ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2019 παρουσιάζει και αδυναμίες και ελλείψεις. Όμως, παρά τις ενστάσεις μας, θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, όπως θα υπερψηφίσουμε και τις τροπολογίες που έχουμε καταθέσει με άλλα κόμματα, με στόχο να καταστεί αυτός ο προϋπολογισμός πιο λειτουργικός και πιο δίκαιος.

Καλές γιορτές και σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών ο κ. Γιώργος Λιλλήκας έχει τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να καλωσορίσω και τον Υπουργό Οικονομικών στην αίθουσα. Θα καυτηρίαζα την απουσία των υπουργών, αλλά με πρόλαβε η παρουσία του.

Θα ξεκινήσω κάπως ανορθόδοξα την ομιλία μου, με ένα μικρό σχόλιο στην ομιλία και στις αναφορές του προέδρου του ΕΛΑΜ του κ. Χρίστου, για να πω ότι όσες φορές κυριάρχησε η ακροδεξιά, ο εθνικισμός και ο σοβινισμός στην Ευρώπη, η Ευρώπη γνώρισε μόνο βία, πόλεμο, αίμα και ανθρώπινο πόνο. Και να του πω επίσης να μη μπερδεύει τους απλούς εργαζομένους της Γαλλίας, "τα κίτρινα γιλέκα", που αγωνίζονται για καλύτερη ποιότητα ζωής, με μερικούς κουκουλοφόρους βάνδαλους, που συμμετέχουν στις διαδηλώσεις και οι οποίοι καίνε τα αυτοκίνητα και τις βιτρίνες και τα καταστήματα των απλών πολιτών.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση των κρατικών προϋπολογισμών προσφέρει πάντα την ευκαιρία για απολογισμό του κυβερνητικού έργου για τον χρόνο που φεύγει, αλλά και για αξιολόγηση της κυβερνητικής πολιτικής, της πολιτικής που υπόσχεται η κυβέρνηση για τη νέα χρονιά. Όπως και οι περσινόι, έτσι και οι φετινοί προϋπολογισμοί έχουν δυστυχώς καθαρά διαχειριστικό χαρακτήρα. Αναγνωρίζουμε βέβαια μια προσπάθεια απάμβλυνσης κάποιων κοινωνικών προβλημάτων ή ανισοτήτων, με αύξηση κάποιων κονδυλίων, όμως αυτή η προσπάθεια έχει δυστυχώς αποσπασματικό χαρακτήρα και δεν αποτελεί μέρος μιας ολοκληρωμένης πολιτικής. Και από το φετινό προϋπολογισμό λείπει το όραμα εκείνο που θα μπορούσε να πάρει την Κύπρο μπροστά, να δώσει θετικές και ελπιδοφόρες απαντήσεις στις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η χώρα και η κοινωνία μας.

Αναγνωρίζουμε ότι οι δημοσιονομικοί δείκτες έχουν βελτιωθεί, ότι το δημόσιο χρέος, που διογκώθηκε λόγω της κακής διαχείρισης και των λανθασμένων κυβερνητικών αποφάσεων στο ζήτημα του συνεργατισμού, φαίνεται να μπαίνει από τον χρόνο σε μια προοπτική μείωσης έναντι του ΑΕΠ. Διαπιστώνουμε με ικανοποίηση τη μείωση της ανεργίας και τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, οι οποίοι όμως -πρέπει να παραδεχτούμε- δεν αντανakλώνται στην πραγματική οικονομία και στη ζωή των ανθρώπων, όπως επίσης αναγνωρίζουμε ότι οι προϋπολογισμοί είναι πλεονασματικοί, γεγονός που θα μας επιτρέψει ως χώρα να ανταποκριθούμε στις δανειακές μας υποχρεώσεις. Βέβαια, αν υπήρχε όραμα για το πού θέλουμε να φτάσουμε την Κύπρο -ας πούμε το 2030- και στρατηγική για το πώς θα φτάσουμε εκεί, τότε μέρος αυτών των πλεονασμάτων θα μπορούσε να αξιοποιηθεί βάσει ενός σχεδίου για την υλοποίηση ενός νέου μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης, σύγχρονης διακυβέρνησης και αποτελεσματικού κράτους πρόνοιας.

Οι προϋπολογισμοί ως έχουν αποδεικνύουν ότι η κυβέρνηση δεν έχει διαμορφωμένες, ολοκληρωμένες πολιτικές, για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας. Και αναφέρομαι σε κοινωνικές, αλλά και εκσυγχρονιστικές συστημικές προκλήσεις. Η πιο μεγάλη κοινωνική πρόκληση που βιώνουμε -και στην οποία οι προϋπολογισμοί δε δίνουν ολοκληρωμένη απάντηση- είναι η διάρρηξη του κοινωνικού ιστού και της κοινωνικής συνοχής. Οι μεγάλες κοινωνικές πληγές που άνοιξαν η οικονομική κρίση και η κακή διαχείριση της κρίσης παραμένουν ακόμα ανοικτές. Συμπολίτες μας περιθωριοποιούνται. Η ανεργία, αν και μειώθηκε, παραμένει σε υψηλά επίπεδα, γεγονός που τυγχάνει εκμετάλλευσης από μια μερίδα εργοδοτών.

Οι μισθοί που προσφέρονται, ιδιαίτερα στους νέους επιστήμονές μας, είναι εξευτελιστικοί. Κάποιοι φαίνεται ονειρεύονται και προσπαθούν να καθιερώσουν στη χώρα μας την αγορά του φθηνού επιστημονικού προσωπικού. Αυτή η απαράδεκτη αντίληψη από τη μια πληγώνει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και ακρωτηριάζει τα όνειρα των νέων μας και από την άλλη ζημιώνει την ίδια τη χώρα μας, αφού αναπόφευκτα οδηγεί το επιστημονικό μας προσωπικό στη μετανάστευση. Χώρα που εξαγεί τους επιστήμονές της και εισάγει ανειδίκευτο προσωπικό δεν μπορεί να ελπίζει στην πρόοδο σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομία, η οποία ολόένα και περισσότερο στηρίζεται στη γνώση, στην έρευνα και στην καινοτομία.

Είναι γι' αυτό που ως Συμμαχία Πολιτών καταθέσαμε πρόταση νόμου για τη νομοθετική ρύθμιση εθνικού κατώτατου μισθού στα €1.100. Δηλαδή, όσο είναι ο κατώτατος μισθός στο δημόσιο τομέα. Μόνο έτσι θα τερματιστεί η εκμετάλλευση των νέων μας και θα ανατραπεί η πολιτική που καθιέρωσε εργαζομένους δύο ταχυτήτων. Δεν επιδιώκουμε να καταργήσουμε τις συλλογικές συμβάσεις, όμως αυτές θα πρέπει να ορίζουν μισθό υψηλότερο από τον κατώτατο εθνικό μισθό. Ούτε και θέλουμε να υποκαταστήσουμε το θεσμοποιημένο διάλογο μεταξύ των κοινωνικών εταίρων. Γι' αυτό είμαστε διατεθειμένοι να δώσουμε ένα λογικό χρονικό πλαίσιο τριών-τεσσάρων μηνών σε αυτό το διάλογο. Αν όμως δεν υπάρξει συμφωνία, τότε η Βουλή οφείλει να ρυθμίσει αυτό το ζήτημα, όπως το έχουν ρυθμίσει τα είκοσι δύο από τα είκοσι οκτώ μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με κανένα τρόπο ως Συμμαχία Πολιτών δε θα συναινέσουμε σ' έναν ατέρμονο διάλογο που θα συντηρήσει την εκμετάλλευση των νέων μας για μερικά ακόμα χρόνια, γιατί, ναι, σεβαστός ο διάλογος, όμως πιο σεβαστή είναι η ποιότητα ζωής και η αξιοπρέπεια των ανθρώπων.

Ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, όπως οι άνθρωποι με αναπηρίες, οι άνεργοι, οι πολυμελείς οικογένειες, οι συνταξιούχοι ζουν σε συνθήκες εξαθλίωσης που πληγώνουν την αξιοπρέπειά τους. Αυτά τα προβλήματα δεν επιλύονται με πυροσβεστικές προσεγγίσεις, με έκτακτα συμπληρωματικά επιδόματα. Αυτοί οι συνάνθρωποί μας συνέφεραν και συνεισφέρουν στον εθνικό πλούτο και έχουν δικαίωμα να ζήσουν ισότιμα και με αξιοπρέπεια. Δε ζητιανεύουν από το κράτος. Απλά, προσδοκούν ότι το κράτος τους θα νοιαστεί πραγματικά για τις ανάγκες τους και θα ανταποκριθεί στις δικές του υποχρεώσεις απέναντί τους. Και αυτό μπορεί να γίνει με μια δικαιότερη κατανομή του παραγόμενου εθνικού πλούτου, στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης και σύνθετης πολιτικής με όραμα, αλλά και με κοινωνική ευαισθησία. Σήμερα οι πολίτες νοιώθουν -δικαιολογημένα- ότι έχουν ένα κράτος που δε νοιάζεται γι' αυτούς. Εμείς θέλουμε ένα κράτος που δε θα εγκαταλείπει κανένα από τα παιδιά του. Ένα τέτοιο κράτος θα το αγαπήσουν οι πολίτες και θα το υπηρετήσουν με χαρά.

Είναι καιρός να αναθεωρήσουμε και να εκσυγχρονίσουμε το όλο συνταξιοδοτικό μας σύστημα, το οποίο από μόνο του αναπαράγει την κοινωνική ανισότητα και την άδικη μεταχείριση των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας, στους οποίους χρωστούμε τη ζωή μας και πολλά άλλα. Κανένας συνταξιούχος δε θα πρέπει να παίρνει σύνταξη κάτω από το όριο της φτώχειας. Αυτός πρέπει να είναι ο στόχος όλων μας. Πριν από δύο μόλις μέρες ο Πρόεδρος της Γαλλίας Εμμανουέλ Μακρόν εξήγγειλε μέτρα για τους συνταξιούχους που

λαμβάνουν λιγότερα από €2.000. Και αυτό σε μια χώρα που προσφέρει στους πολίτες της ένα ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Υγείας, δωρεάν παιδεία μέχρι και τις μεταπτυχιακές σπουδές, πολύ καλή δημόσια συγκοινωνία και πολλά άλλα. Η σύγκριση με τις συντάξεις των €350 και των €500 που έχουμε στην Κύπρο, όπου ακόμα δεν έχουμε Γενικό Σχέδιο Υγείας, δεν έχουμε αποτελεσματικές δημόσιες συγκοινωνίες, τα ενοίκια είναι πανάκριβα και το κόστος ζωής πολύ υψηλό, μόνο ντροπή μας κάνει να νιώθουμε. Αυτή η σύγκριση από μόνη της δείχνει πόσο δρόμο έχουμε χάσει ή πόσο δρόμο έχουμε ακόμη να διανύσουμε.

Η χώρα μας βρίσκεται στη χειρότερη θέση παγκοσμίως όσον αφορά την γεννητικότητα. Ο πληθυσμός μας έχει μειωθεί σε περίοδο ειρήνης, εξαιτίας βέβαια της σοβαρής υπογεννητικότητας. Σύντομα θα αρχίσουμε να βιώνουμε τις συνέπειες αυτού του προβλήματος που παίρνει εθνικές διαστάσεις. Σύντομα θα ανατραπεί η απαραίτητη ισορροπία ή αναλογία μεταξύ συνταξιούχων και ενεργού πληθυσμού που διασφαλίζει ένας υγιές και βιώσιμο συνταξιοδοτικό σύστημα. Αυτή η αρνητική πορεία δεν ανατρέπεται με μπαλλωματικές λύσεις, όπως η μερική αύξηση του επιδόματος τέκνου. Απαιτείται μια ολοκληρωμένη και πολυεπίπεδη πολιτική πληθυσμιακής ανάπτυξης, που θα δημιουργήσει τις υποδομές, αλλά και τις υπηρεσίες που θα μπορούν να στηρίζουν την οικογένεια.

Σε αυτά τα προβλήματα και προκλήσεις έρχεται να προστεθεί ακόμα ένα νέο πρόβλημα, πρωτόγνωρο για την πατρίδα μας, αυτό των αστέγων. Η οικονομική κρίση, η ανεργία και η σοβαρή μείωση των εισοδημάτων των εργαζομένων -ιδιαίτερα του ιδιωτικού τομέα- οδήγησε χιλιάδες συμπατριώτες μας στην αδυναμία να εξυπηρετήσουν τις δανειακές τους υποχρεώσεις. Η κρίση των μη εξυπηρετούμενων δανείων έφερε ταυτόχρονα στην επιφάνεια τις ευθύνες των ιδίων των τραπεζών, αλλά και των εποπτικών αρχών, της Κεντρικής Τράπεζας. Ποιος όμως καλείται να πληρώσει το τίμημα; Οι δανειολήπτες βέβαια, που κινδυνεύουν να χάσουν το σπίτι τους, και οι νομοταγείς φορολογούμενοι, που θα κληθούν από την κυβέρνηση, για μια ακόμα φορά, να πληρώσουν λανθασμένες κυβερνητικές πολιτικές στήριξης των τραπεζών και των στρατηγικών κακοπληρωτών που αποτελούν μέρος του συστήματος.

Το σχέδιο "Εστία" που ετοίμασε η κυβέρνηση θα είναι ιδιαίτερα ευεργετικό για τις τράπεζες και για ένα μεγάλο μέρος των στρατηγικών κακοπληρωτών, που θα τύχουν επιδότησης του δανείου τους με λεφτά του Κυπρίου φορολογουμένου. Τα πραγματικά θύματα της οικονομικής κρίσης είναι αμφίβολο πόσο θα εξυπηρετηθούν, ιδιαίτερα αυτοί που είτε λόγω ανεργίας είτε λόγω πολύ χαμηλών εισοδημάτων αδυνατούν να πληρώνουν την όποια δόση. Οι τράπεζες, που αλόγιστα και χωρίς μελέτη προέβαιναν στην παροχή δανείων που τα εισοδήματα του δανειζομένου δεν μπορούσαν να δικαιολογήσουν, τι ευθύνη αναλαμβάνουν; Καμία. Αντίθετα, η κυβέρνηση και μια πλειοψηφία δυστυχώς σε αυτό το κοινοβούλιο φρόντισαν να τις ενισχύσουν με υπερόπλα έναντι του απροστάτευτου δανειολήπτη. Η Κεντρική Τράπεζα που παρακολουθούσε παθητικά τις κακές τραπεζικές πρακτικές και που δεν ασκούσε τον εποπτικό της ρόλο τι ευθύνη αναλαμβάνει; Καμία. Τώρα πλέον απολαμβάνει και καθεστώς ασυλίας, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η οποία επιβάλλει πλέον δυστυχώς τις πολιτικές της παραβιάζοντας βασικές αρχές της δημοκρατίας, όπως η λογοδοσία και ο έλεγχος. Με το σχέδιο "Εστία" αυτή η πολιτεία για μια ακόμα φορά θα επιβραβεύσει τους παράνομους ή τους ασυνεπείς, κάνοντας τους νομοταγείς πολίτες να νιώθουν κοροίδα.

Είναι γι' αυτό που ως Συμμαχία Πολιτών καταθέσαμε πρόταση νόμου που επιβραβεύει τους συνεπείς δανειολήπτες κατά την περίοδο της κρίσης. Τους ανθρώπους εκείνους που στέρσαν από τα παιδιά και την οικογένειά τους πολλά αγαθά, για να μπορούν να πληρώνουν τη δόση τους. Αυτούς τους ανθρώπους θέλουμε να επιβραβεύσουμε. Και πρέπει επιτέλους το κράτος μας να αρχίσει να επιβραβεύει και να προσφέρει κίνητρα στους πολίτες του, για να είναι συνεπείς και υπεύθυνοι κι όχι να επιβραβεύει φοροφυγάδες με φορολογικές αμνηστίες ή τους στρατηγικούς κακοπληρωτές με επιδότηση των δανείων τους.

Οι νέοι, οι φοιτητές και ιδιαίτερα τα νεαρά ζευγάρια, μαζί με το πρόβλημα της ανεργίας και τους εξευτελιστικά χαμηλούς μισθούς, βρίσκονται σήμερα αντιμέτωποι και με τα πανάκριβα ενοίκια. Και σ' αυτό το πρόβλημα η κυβέρνηση απαντά αποσπασματικά, με μέτρα όπως είναι το επίδομα ενοικίου. Ασφαλώς το μέτρο αυτό, πρόσκαιρα, θα απαμβλύνει σε κάποιο βαθμό το πρόβλημα. Όμως η διατήρηση αυτού του επιδόματος μεσοπρόθεσμα πολύ φοβάμαι θα λειτουργήσει ως κίνητρο προς τους ιδιοκτήτες ακινήτων για περαιτέρω αύξηση των ενοικίων.

Πιο δραστικό κι αποτελεσματικό μέτρο θα ήταν η αξιοποίηση του ΚΟΑΓ -όπως ως Συμμαχία Πολιτών εισηγηθήκαμε- για ανέγερση φοιτητικών εστιών και διαμερισμάτων χαμηλού κόστους και χαμηλού ενοικίου, έτσι ώστε να δημιουργηθούν πιο υγιείς συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά. Ο ΚΟΑΓ γνωρίζουμε ότι είναι σε θέση να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κοινωνικής στέγης, ανάλογο με αυτά που υπάρχουν στις πλείστες ευρωπαϊκές χώρες. Δυστυχώς, η κυβέρνηση όχι μόνο δεν έχει σχεδιάσει ολοκληρωμένη πολιτική στέγης, αλλά δεν επέτρεψε στον ΚΟΑΓ να υλοποιήσει σχέδιά του, τα οποία -και αυτό είναι το πλέον σημαντικό- δε θα επιβαρύνουν τα δημόσια ταμεία. Ο νόμος της αγοράς, που η κυβέρνηση φαίνεται να έχει θεοποιήσει, δεν έχει κοινωνικές ευαισθησίες και δε λειτουργεί ορθολογιστικά, χωρίς τη ρυθμιστική παρέμβαση της πολιτείας. Ιδιαίτερα στις συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο, ο νόμος της αγοράς στον τομέα της στέγης μεγιστοποιεί τα ιδιωτικά κέρδη, αλλά ταυτόχρονα μεγιστοποιεί και την κοινωνική δυστυχία και τον ανθρωπινό πόνο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η παγκοσμιοποίηση έχει βάλει τη χώρα μας σ' ένα ανοικτό ανταγωνιστικό περιβάλλον. Για να μπορέσουμε να ανταπεξέλθουμε, θα πρέπει να τολμήσουμε να επιφέρουμε εκείνες τις ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις που θα επιτρέψουν στο κράτος, στην οικονομία, στην κοινωνία να γίνουμε όχι απλά καλύτεροι, αλλά οι καλύτεροι.

Μέσα στο 2018 μπορέσαμε ως κυβέρνηση και κοινοβούλιο, σ' ένα πνεύμα σύμπνοιας, να προωθήσουμε το νομοθετικό πλαίσιο για την υλοποίηση του Γενικού Σχεδίου Υγείας. Πρόκειται για μια από τις σημαντικότερες μεταρρυθμίσεις από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πρόκειται για μια υποχρέωση του κράτους απέναντι στους πολίτες του, που άργησε πολλές δεκαετίες, με αποτέλεσμα να είμαστε η μόνη χώρα της Ευρώπης που στερείται Γενικού Σχεδίου Υγείας. Όπως κάθε μεταρρύθμιση, όπως κάθε τι το νέο, έτσι και το Γενικό Σχέδιο Υγείας βρίσκει δυστυχώς αντιστάσεις. Θίγονται οικονομικά συμφέροντα, ατομικά και επιχειρηματικά. Γι' αυτό και η προσπάθεια δεν ήταν και δεν είναι καθόλου εύκολη. Κάποιοι κάτω από τη λαϊκή κατακραυγή αναγκάστηκαν να προσφέρουν φαινομενική στήριξη, αλλά δεν έπαψαν να αναζητούν τρόπους και προσχήματα, για να υποσκάψουν το Γενικό Σχέδιο Υγείας. Οι ιδέες για αναβολή της εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Υγείας δεν είναι τίποτε άλλο παρά συνταγή ακύρωσής του. Δεν έχω καμία αμφιβολία πως η υπόσκαψη θα συνεχιστεί μέχρι την πλήρη υλοποίηση του Γενικού Σχεδίου Υγείας.

Για τη Συμμαχία Πολιτών το Γενικό Σχέδιο Υγείας είναι εθνικό στοίχημα και γι' αυτό στηρίξαμε και θα στηρίζουμε την κυβέρνηση, δεδομένου ότι αυτή παραμένει αυστηρά προσηλωμένη στη φιλοσοφία του σχεδίου και στα χρονοδιαγράμματα, όπως έχουν συμφωνηθεί. Αν και η αναβάθμιση των κρατικών νοσηλευτηρίων δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας, αναμένουμε πιο αποφασιστικά βήματα από την κυβέρνηση και τον αρμόδιο νεοσύστατο οργανισμό. Αναμένουμε κι απαιτούμε από την κυβέρνηση να μας παρουσιάσει ένα τριετές σχέδιο ενίσχυσης των κρατικών νοσηλευτηρίων τόσο σε υποδομές και σύγχρονο εξοπλισμό όσο και σε ανθρωπινό επιστημονικό προσωπικό. Αυτό εξάλλου ήταν μέρος της συμφωνίας μας. Η υγεία είναι το ύψιστο αγαθό για τον κάθε άνθρωπο και η φροντίδα της υγείας των πολιτών πρέπει να είναι η πρώτη προτεραιότητα ενός σύγχρονου κράτους. Το Γενικό Σχέδιο Υγείας γίνεται για τους ασθενείς και τους εν δυνάμει ασθενείς, για όλους εμάς και για κανέναν άλλο. Αυτή η αρχή αναμένουμε να γίνει κατανοητή κι αποδεκτή από όλους σε ένα πνεύμα κοινωνικής αλληλεγγύης.

Για να καταστούμε όμως ανταγωνιστική χώρα, πρέπει να διαθέτουμε ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό κράτος. Αυτή τη διαπίστωση την ασπασζόμαστε όλοι, όμως δε διαφαίνεται να υπάρχει η αναγκαία πολιτική βούληση για ριζοσπαστική μεταρρύθμιση των δομών και των διαδικασιών του κράτους μας, που σχεδιάστηκε σε άλλες συνθήκες, με άλλα δεδομένα και που σήμερα χαρακτηρίζεται από μια δύσκαμπτη γραφειοκρατία.

Συζητήσαμε πολύ για την ηλεκτρονική, την ψηφιακή διακυβέρνηση. Όλοι βλέπουμε την ανάγκη, καθώς και τα οφέλη που θα προκύψουν από αυτή. Σχέδιο όμως της κυβέρνησης δεν είδαμε ακόμη. Και όμως υπάρχουν απλά βήματα, απλές μεταρρυθμίσεις που μπορούν να γίνουν, για να βελτιώσουν την παραγωγικότητα και να διευκολύνουν τη ζωή των πολιτών και την ανάπτυξη. Ένα τέτοιο μέτρο είναι η κατάργηση της πολεοδομικής άδειας και της άδειας οικοδομής με την ανάληψη ευθύνης από το μελετητή του έργου. Αυτό σε πρώτη φάση μπορεί να εφαρμοστεί για μικρές αναπτύξεις που δεν αιτούνται την όποια παρέκκλιση. Αυτό το πρόβλημα επιχειρεί να λύσει η πρόταση νόμου που η Συμμαχία Πολιτών κατέθεσε πριν από μερικές μέρες στο κοινοβούλιο. Μια άλλη απλή μεταρρύθμιση που κατά την άποψή μας θα συμβάλει τα μέγιστα στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας, αλλά και της κατάχρησης εξουσίας, είναι η εισαγωγή της αρχής της προσωπικής αστικής ευθύνης.

Είχαμε πριν λίγες μέρες και συζητήσαμε πολύ δημόσια το σκάνδαλο με το χαλλούμι. Τώρα διεξάγεται πειθαρχική έρευνα για το ποιος ευθύνεται. Όποιος κι αν είναι αυτός, απλός λειτουργός, διευθυντής, γενικός διευθυντής ή υπουργός τι επιπτώσεις θα έχει; Κάποιες πειθαρχικές κυρώσεις ή μια απλή ανέξοδη δήλωση ανάληψης πολιτικής ευθύνης; Το κόστος που θα επωμιστεί το κράτος, για να επαναδιεκδικήσει την εμπορική επωνυμία του χαλλουμιού στα βρετανικά δικαστήρια ή τις επιπτώσεις στις εξαγωγές χαλλουμιού ποιος θα τις επωμιστεί; Τελικά, οι πολίτες και οι παραγωγοί.

Θυμηθείτε, αγαπητοί συνάδελφοι, πόσες φορές σ' αυτή την αίθουσα καυτηριάσαμε την παγιωμένη πλέον πρακτική να κατατίθενται εναρμονιστικά νομοσχέδια με δύο χρόνια καθυστέρηση και λίγο πριν την επιβολή προστίμου από την Κομισιόν στην Κυπριακή Δημοκρατία, προστίμου βέβαια που και πάλι θα κληθεί να πληρώσει ο Κύπριος φορολογούμενος. Καμία βελτίωση δεν επήλθε επί τούτου, γιατί αυτοί που ευθύνονται για τις καθυστερήσεις ξέρουν ότι τελικά το κόστος θα πληρώσουν άλλοι. Γι' αυτούς και πολλούς άλλους λόγους ως Συμμαχία Πολιτών ετοιμάζουμε -και πολύ σύντομα θα καταθέσουμε- προτάσεις νόμου για τη νομοθετική ρύθμιση της προσωπικής αστικής ευθύνης, για εγκληματική αμέλεια, αδιαφορία ή λάθη τόσο των αξιωματούχων του κράτους όσο και των μελών των ανεξάρτητων αρχών, των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών, καθώς και των δημόσιων υπαλλήλων. Το όποιο κόστος στο δημόσιο ή στους πολίτες θα πρέπει να το αναλαμβάνουν αυτοί που ευθύνονται και όχι οι πολίτες. Αυτό σημαίνει πραγματική λογοδοσία.

Αν αυτή η αρχή ήταν θεσμοθετημένη, είμαι σίγουρος ότι ο συνεργατισμός θα τύγχανε καλύτερης διαχείρισης και δε θα οδηγείτο στο ξεπούλημα. Το κλείσιμο της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας και του συνεργατικού κινήματος αναμφίβολα είναι το γεγονός που χαρακτήρισε το 2018. Η κυβέρνηση αυτή ξεπούλησε δύο τράπεζες, που με χρήματα του δημοσίου έγιναν κρατικές, τη Λαϊκή Τράπεζα και τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα, για να σωθούν δύο ιδιωτικές τράπεζες. Το πλέον προκλητικό στην περίπτωση του συνεργατισμού είναι πως η κυβέρνηση διά του Υπουργού Οικονομικών κορόιδευε για μήνες και τη Βουλή και την κοινωνία. Πρόθεση της κυβέρνησης, όπως διαβεβαίωσε ο Υπουργός Οικονομικών, ήταν η διάσωση του συνεργατισμού. Ήταν πρόθεση της κυβέρνησης -μας είπε- να δωρίσει μετοχές στους πελάτες της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, για να καταλήξει τελικά να παραδεχθεί ενώπιον της ερευνητικής επιτροπής που εξετάζει το μεγάλο αυτό σκάνδαλο πως ο στόχος της κυβέρνησης ήταν από την αρχή η πώληση του συνεργατισμού. Πώληση που προσχεδιασμένα τροχοδρόμησαν προς μια συγκεκριμένη τράπεζα, αποκλείοντας όλους τους άλλους ενδιαφερομένους, με αποτέλεσμα η Ελληνική Τράπεζα να επιβάλει τους όρους της στην κυβέρνηση και να πετύχει μια ετεροβαρή, σε βάρος του δημοσίου, συμφωνία. Ελπίζω, το πόρισμα της ερευνητικής επιτροπής να κατανέμει ευθύνες πολιτικές, αλλά ενδεχόμενα και ποινικές, έτσι ώστε να μην προστεθεί στην ιστορία μας ακόμα μια υπόθεση ανεξιχνίαστου σκανδάλου. Η πάταξη των σκανδάλων και της διαπλοκής, η κάθαρση και η απονομή δικαιοσύνης είναι απαίτηση του λαού και ευθύνη του κράτους. Είναι και δική μας απαίτηση, γιατί μόνο έτσι θα εμπιστευτούν ξανά οι πολίτες το κράτος τους και την πολιτική.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όλα όσα έχω προαναφέρει έχουν ή αποκτούν νόημα, αν μπορέσουμε να ελευθερώσουμε την ημικατεχόμενη πατρίδα μας, να αποκαταστήσουμε την εδαφική της ακεραιότητα και κυριαρχία, να καταστήσουμε την Κυπριακή Δημοκρατία ένα σύγχρονο δημοκρατικό κράτος δικαίου πραγματικά και πλήρως ανεξάρτητο, χωρίς ξένα στρατεύματα, εποίκους και εγγυήσεις, με επεμβατικά δικαιώματα σε τρίτες χώρες. Δεν έχουμε πετύχει ακόμα αυτό τον εθνικό στόχο, αφού η πατρίδα μας παραμένει ημικατεχόμενη, οι πρόσφυγες μακριά από τα σπίτια τους και οι εγκλωβισμένοι μας συνεχίζουν να αγωνίζονται να κρατηθούν στη γη που τους γέννησε. Την ευθύνη για τη μη λύση τη φέρει η Τουρκία, η οποία είναι πλέον ξεκάθαρο πως μέσα από τη λύση επιδιώκει όχι απλά τη νομιμοποίηση της διχοτόμησης και των δεδομένων που δημιούργησε με την εισβολή, αλλά και τη διεύρυνσή τους με κατάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη δημιουργία ενός νέου κράτους το οποίο, εξαιτίας των μικρών και των μεγάλων βέτο, θα τελεί υπό παραλυσία και τελικά υπό τουρκική ομηρία. Μερίδιο όμως ευθύνης φέρουν και οι πολιτικές που εδράζοντο σε ψευδαισθήσεις και αυταπάτες, οι πολιτικές των μονομερών υποχωρήσεων που επέτρεψαν στην Τουρκία να οδηγήσει το Κυπριακό στο σημείο που ήθελε. Οι πολιτικές αυτές χρεοκόπησαν.

Τα αποτελέσματα των Διασκέψεων της Γενεύης και του Κραν Μοντανά απέδειξαν πως, ενόσω με την πολιτική μας δεν καθιστούμε ασύμφορη την κατοχή για την Τουρκία, αυτή δεν πρόκειται να λογικευτεί και να δείξει πνεύμα συναίνεσης. Δυστυχώς, η χρεοκοπία αυτής της πολιτικής θα έχει σοβαρό κόστος στην εθνική μας υπόθεση. Αυτή η πολιτική δεν αφήνει στον κυπριακό ελληνισμό την επιλογή μιας καλής και δίκαιης λύσης. Οι επιλογές που τίθενται πλέον ενώπιον του λαού μας είναι επιλογές μεταξύ του κακού και του χειριστού, μεταξύ μιας κακής και άδικης λύσης και μιας καταστροφικής λύσης. Αυτή η εξέλιξη βέβαια ήταν προβλεπτή.

Ως Συμμαχία Πολιτών από τον Οκτώβρη του 2016 προειδοποιούσαμε για τους κινδύνους που ελλοχεύουν από την αποτυχία μιας διάσκεψης. Προειδοποιούσαμε για την τακτική του Ταγίπ Ερντογάν που επίμονα ζητούσε σύγκληση διάσκεψης για το Κυπριακό εδώ και τώρα. Σε καμία στιγμή δεν πιστέψαμε ότι στόχος του Ερντογάν ήταν η αναζήτηση μιας δίκαιης λύσης μέσα από αμοιβαίους συμβιβασμούς. Προειδοποιούσαμε ότι η Τουρκία θα αξιοποιούσε το αδιέξοδο, για να πείσει τη διεθνή κοινότητα πως με την υφιστάμενη διαδικασία και μοντέλο δεν είναι εφικτή η λύση.

Δυστυχώς, όχι μόνο δεν εισακουστήκαμε, αλλά είναι με λύπη και ιδιαίτερη ανησυχία που διαπιστώνουμε πως οι πολιτικές εκείνες ηγεσίες που επένδυσαν στις διασκέψεις που είχαν προσδοκίες από την Τουρκία και την πίστωναν με καλή θέληση συνεχίζουν να τρέφουν τις ίδιες αυταπάτες. Συνεχίζουν να επενδύουν στην καλή θέληση της Τουρκίας, πιέζοντας για επανάληψη των ίδιων λαθών. Κάποιοι φαίνεται ότι δεν αντιλαμβάνονται τους κινδύνους που ελλοχεύουν από ένα νέο αδιέξοδο σε μια τρίτη διαδοχική διάσκεψη. Εμείς δεν έχουμε καμία αμφιβολία πως μια νέα διάσκεψη θα έχει ακριβώς το ίδιο αποτέλεσμα, εκτός βέβαια κι αν κάποιος μας συνιστούν να ικανοποιήσουμε την Τουρκία, για να αποφύγουμε το αδιέξοδο. Σε μια τέτοια περίπτωση όμως δε θα έχουμε αδιέξοδο, αλλά θα έχουμε μια λύση τουρκικών προδιαγραφών και ασφαλώς προδιαγεγραμμένο το τέλος του κυπριακού ελληνισμού στην Κύπρο.

Ποια είναι τα μηνύματα που εκπέμπει η Τουρκία από το Κραν Μοντανά μέχρι σήμερα, που επιτρέπουν σε κάποιους να είναι αισιόδοξοι και να έχουν προσδοκίες; Έχουμε την όποια ένδειξη ότι η Άγκυρα έχει μετακινήσει από τις θέσεις της και έχει εγκαταλείψει τους επεκτατικούς της στόχους; Το αντίθετο συμβαίνει. Ο Ερντογάν έχει υιοθετήσει μια πολεμική ρητορική, προβαίνει σε επιθετικές δράσεις στην κυπριακή ΑΟΖ και στο Αιγαίο, έχει εισβάλει στη Συρία και αναπτύσσει οράματα για διεύρυνση των συνόρων της Τουρκίας. Αυτή την Τουρκία θα συναντήσουμε στο τραπέζι των συνομιλιών σε μια νέα διάσκεψη. Σύγκληση μιας νέας διάσκεψης, με τα δεδομένα όπως έχουν πλέον διαμορφωθεί, θα μας φέρει σε ακόμα πιο δυσμενή και ευάλωτη θέση.

Δυστυχώς, στην τελευταία έκθεσή του ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ υιοθετεί τη λογική των χρονοδιαγραμμάτων, τα οποία, όπως γνωρίζουμε από τις εμπειρίες του παρελθόντος, είτε καταλήγουν σε επιδιαιτησία είτε σε αναζήτηση νέων ιδεών. Δεν είναι τυχαίο που στην ίδια έκθεση ο γενικός γραμματέας αναφέρεται και σε νέες ιδέες, τις οποίες ήδη η εκπρόσωπός του κ. Λουτ -που θα είναι σύντομα στην πατρίδα μας- δεν παρέλειψε να εγείρει στις επαφές της. Το νέο αδιέξοδο θα δικαιώσει και θα βοηθήσει εκείνους που υποστηρίζουν πως πρέπει να αναζητηθούν άλλες λύσεις στο Κυπριακό, καθώς κι εκείνους που θέλουν να το κατατάξουν στα μη επιλύσιμα προβλήματα, αποσύροντας και την ΟΥΝΦΙΚΥΠ από τη γραμμή αντιπαράταξης.

Αντί αυτή τη στιγμή να επικεντρωθούμε στους στόχους και στην τακτική της Τουρκίας, αντί να μελετήσουμε προσεκτικά και σε βάθος τα νέα δεδομένα, αντί να αξιολογήσουμε επιστημονικά τις αλλαγές στο διεθνές περιβάλλον, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην περιοχή μας, ο δημόσιος διάλογος ή καλύτερα η δημόσια αντιπαράθεση αναλώνεται στο κατά πόσο ο Πρόεδρος Αναστασιάδης σκέφτεται ή όχι την συνομοσπονδία ή τη λύση δύο κρατών. Ειλικρινά, δεν ξέρω τι σκέφτεται ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, πέραν της ατυχούς ιδέας που έθεσε στο Εθνικό Συμβούλιο για αποκεντρωμένη ομοσπονδία. Ξέρω όμως ότι αυτές και άλλες ιδέες θα τεθούν ενώπιόν μας από διάφορα ξένα κέντρα αποφάσεων, τα οποία ήδη έχουν μπει σε αυτή τη λογική και μελετούν ήδη τέτοιες ιδέες. Αν κάτι διαπιστώνω, είναι ότι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης δείχνει να έχει αντιληφθεί τους στόχους της Τουρκίας και τις καταστροφικές συνέπειες που θα είχε η υπό διαπραγμάτευση λύση.

Αυτό πιστεύω διαπίστωσαν και οι κ. Βασιλείου, Κληρίδης και Χριστόφιας που προηγήθηκαν και οι οποίοι δεν υπέγραψαν το όποιο σχέδιο λύσης. Όλοι οι Πρόεδροι της Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσα από τις εμπειρίες τους στις συνομιλίες, διαπίστωσαν ότι η λύση που η Τουρκία επιδιώκει δεν είναι απλά οδυνηρή, αλλά θα είναι καταστροφική, γι' αυτό και δε συναίνεσαν. Το λάθος τους -αν μπορώ να το επισημάνω- είναι ότι, αφού έκαναν αυτή τη σωστή διαπίστωση, δεν είχαν το θάρρος να αλλάξουν πολιτική. Αν θα το έχει αυτό το θάρρος ο κ. Αναστασιάδης, παραμένει να το δούμε. Γι' αυτό εκείνο που σήμερα επιβάλλεται είναι η εθνική ενότητα. Είναι ο νηφάλιος προβληματισμός και η μελέτη όλων των επιλογών που διαθέτουμε. Και αυτός ο προβληματισμός πρέπει να στηριχθεί πάνω σε μια συγκριτική μελέτη όλων των επιλογών από ένα σώμα, που θα συνθέτουν ακαδημαϊκοί, νυν και πρώην διπλωμάτες από την Κύπρο και την Ελλάδα που εξειδικεύονται στο διεθνές συνταγματικό δίκαιο, στη γεωπολιτική και γεωστρατηγική, έτσι ώστε για πρώτη φορά οι αποφάσεις μας να στηρίζονται σε τεκμηριωμένες αναλύσεις και δεδομένα και όχι σε ιδεοληψίες και εμμονές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δύο λεπτά, κύριε Λιλλήκα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα ολοκληρώσω. Μόνον έτσι θα πάσουμε να αυτοσχεδιάζουμε. Μόνο έτσι θα καταστούμε αποτελεσματικοί. Διαφορετικά οι νέες λεγόμενες "ιδέες" θα τεθούν ενώπιόν μας πιεστικά -για να μην πω εκβιαστικά- και εμείς για μια ακόμα φορά θα είμαστε αδιάβαστοι, απροετοίμαστοι κι ανέτοιμοι να τις αντιμετωπίσουμε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο κόσμος αλλάζει, τα δεδομένα και τα ισοζύγια δυνάμεων αλλάζουν, οι συμμαχίες αλλάζουν. Μέσα σ' ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο κόσμο δεν αποτελεί δείγμα συνέπειας ή εξυπνάδας η επιμονή μας σε κάτι που αποφασίστηκε στα μέσα του προηγούμενου αιώνα σε άλλες συνθήκες και με άλλα δεδομένα. Είναι δείγμα συντηρητισμού, στενοκεφαλιάς και ένδειξη αδυναμίας να κατανοήσουμε τις αλλαγές γύρω μας. Εξυπνάδα είναι να μπορείς να προσαρμόζεις τους στόχους και στρατηγικές σου στο νέο περιβάλλον, στα νέα δεδομένα, για να έχεις αποτελέσματα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ τον πρόεδρο του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ κ. Μαρίνο Σιζόπουλο να καταθέσει τη δική του ομιλία.

Έχετε το βήμα, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έντιμε κύριε υπουργέ,

Η έναρξη μιας νέας πενταετούς θητείας της κυβέρνησης είναι ευκαιρία, εάν και εφόσον το επιθυμεί, να εγκαινιάσει μια νέα οικονομική και κοινωνική πολιτική, μακριά από τις ιδεοληψίες του παρελθόντος, επίκεντρο

της οποίας να είναι οι πραγματικές ανάγκες των πολιτών, κυρίως αυτών που έχουν υποστεί τις μεγαλύτερες συνέπειες από την κρίση του 2012-2013.

Αναμφίβολα, οι δείκτες της κυπριακής οικονομίας έχουν παρουσιάσει βελτίωση. Επιβεβαίωση είναι και η αναβάθμιση της οικονομίας από διεθνείς οίκους αξιολόγησης, όπου πλέον την κατατάσσουν σε επενδυτική βαθμίδα, όμως την ίδια στιγμή είναι σημαντικό να διαπιστωθεί εάν η βελτίωση είναι ουσιαστική ή επίπλαστη, εάν αποτυπώνεται με επιστημονικό τρόπο η κατάσταση της πραγματικής οικονομίας και εάν η βελτίωση των αριθμών αντανάκλα και σε βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού, κυρίως των μικρομεσαίων εισοδημάτων. Η οικονομία έχει αξία, όταν αυτή συνδέεται με τους ανθρώπους, κυρίως με το βιοτικό τους επίπεδο και την προστασία τους από κινδύνους οικονομικής φύσης που ελλοχεύουν. Την προστασία αυτή την έχουν ανάγκη σε μεγαλύτερο βαθμό όσοι προέρχονται από τα ευάλωτα οικονομικά στρώματα της κοινωνίας και έχουν πληγεί περισσότερο από την οικονομική κρίση.

Δεν υπάρχει καμία αμφισβήτηση για τη μερική ανάκαμψη της οικονομίας, η οποία αποτυπώνεται στη βελτίωση ορισμένων δεικτών, όχι όμως όλων, ώστε να δημιουργείται κλίμα σιγουριάς και ασφάλειας. Πολύ δε περισσότερο δε δικαιολογείται ο ενθουσιασμός που παρατηρείται. Η πραγματική βελτίωση της οικονομίας πρέπει να είναι όχι μόνο ποσοτική, αλλά και ποιοτική, να προσδιορίζεται σε σταθερό και μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Η προσέγγισή της να αφορά το σύνολο των αριθμών που καθορίζουν τους δείκτες της οικονομίας και όχι επιλεκτικά μόνο σε αυτούς που βολεύουν. Η όποια βελτίωση της οικονομίας δε θα πρέπει να μας οδηγήσει σε εφησυχασμό. Αντίθετα, η διαπίστωση των λαθών που έγιναν στο παρελθόν είναι επιβεβλημένη. Πρέπει να μας συντείσουν και να μας βοηθήσουν να αποφύγουμε την επανάληψη των ίδιων ή παρόμοιων στο μέλλον.

Η τελευταία δεκαετία ήταν οικονομικά ίσως η χειρότερη από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η οικονομική κρίση δεν καταγραφόταν μόνο στους δείκτες και τα στατιστικά στοιχεία. Είχε άμεση αντανάκλαση και εξακολουθεί να έχει στο βιοτικό επίπεδο των πολιτών, ειδικά των μικρομεσαίων στρωμάτων. Είναι επίσης σημαντικό να καταγραφεί ότι ποσοστό περίπου 25% του πληθυσμού ζει κάτω ή κοντά στο όριο της φτώχειας. Ο αριθμός τόσο των αστέγων, των ληπτών δημοσίου βοηθήματος, αλλά και αυτών που δεν έχουν ιδιόκτητη στέγη αυξάνεται σταθερά με γεωμετρική πρόοδο. Η μεγάλη αύξηση του κόστους διαβίωσης, η απουσία κρατικής αρωγής σε βασικούς τομείς της καθημερινότητας, η μείωση των μισθών των εργαζομένων κυρίως στον ιδιωτικό τομέα, η εργασιακή απορρύθμιση, η μεγάλη αύξηση των ενοικίων, καθώς και κάποιων βασικών φορολογιών μειώνει ακόμα περισσότερο το οικογενειακό εισόδημα. Η συνέχιση αυτής της πορείας χωρίς την άμεση λήψη αποτελεσματικών μέτρων διόρθωσης θα οδηγήσει αναμφίβολα σε περαιτέρω αποδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής.

Η χάραξη όμως μιας νέας οικονομικής πολιτικής προϋποθέτει:

- προσεκτική ανάλυση των λόγων, αλλά και των αιτιών που οδήγησαν στην οικονομική κρίση του 2013 με στόχο την αποφυγή τους,
- δημιουργία συνθηκών επενδυτικής αξιοπιστίας,
- δημιουργία νέων τομέων οικονομικής ανάπτυξης, ώστε να μειωθεί η εξάρτηση από τους παραδοσιακούς τομείς, οι οποίοι είναι ευαίσθητοι σε εξωγενείς παράγοντες, και να αξιοποιηθεί το υψηλό επιστημονικό επίπεδο που διαθέτει η πατρίδα μας,
- ουσιαστική οικονομική και τεχνοκρατική στήριξη του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της οικονομίας για απόκτηση μερικής αυτάρκειας σε βασικά καταναλωτικά προϊόντα,
- καταπολέμηση της γραφειοκρατίας της δημόσιας υπηρεσίας και αύξηση της παραγωγικότητάς της,
- αξιοποίηση αλλά όχι εξάρτηση από ιδιωτικά οικονομικά συμφέροντα,
- προώθηση αναπτυξιακών έργων ανταποδοτικού χαρακτήρα.

Ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών κατά την ομιλία του στη Βουλή στις 7 Δεκεμβρίου προχώρησε σε δύο σημαντικές παραδοχές: Η πρώτη, ότι η ουσιαστική συνδρομή για την ανάκαμψη της οικονομίας οφείλεται στους πολίτες, τους εργαζόμενους, τις επιχειρήσεις, τις παραγωγικές δυνάμεις. Η δεύτερη υπέδειξε την ανάγκη διασφάλισης ότι το αναπτυξιακό μέρισμα πρέπει να κατανομηθεί όσο πιο δίκαια γίνεται. Συμφωνούμε απόλυτα με τις παραπάνω διαπιστώσεις, όμως αυτές θα έχουν πραγματική αξία, όταν η πρακτική μας μετακινηθεί από τη σφαίρα των διαπιστώσεων στη σφαίρα του σχεδιασμού και της υλοποίησης. Η οικονομία έχει αξία, όταν αυτή συνδέεται με τους ανθρώπους και κύρια με το βιοτικό τους επίπεδο και την προστασία τους από κινδύνους οικονομικής φύσης που ελλοχεύουν. Αυτή την προστασία την έχουν περισσότερο ανάγκη οι πολίτες που προέρχονται από τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και έχουν πληγεί περισσότερο από τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης.

Δεν υπάρχει καμία αμφισβήτηση για τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης, η οποία αποτυπώνεται στη βελτίωση ορισμένων δεικτών της οικονομίας, όχι όμως όλων, ώστε να δημιουργείται κλίμα ευφορίας. Η πραγματική βελτίωση της οικονομίας σε σταθερό και μακροπρόθεσμο ορίζοντα επιβάλλει η προσέγγιση της

πραγματικότητας να αφορά και την ποιοτική αναβάθμιση και όχι μόνο την ποσοτική, αλλά και το σύνολο των αριθμών που καθορίζουν τους δείκτες της οικονομίας.

Το πρώτο και βασικό ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί κατά την εξέταση ενός προϋπολογισμού είναι εάν αυτός είναι αναπτυξιακός ή διαχειριστικός. Οι αναπτυξιακές δαπάνες καλύπτουν μόλις περίπου το 9% σε σύγκριση με 11,25% του προϋπολογισμού του 2018. Με δεδομένο ότι τα τελευταία τρία χρόνια η υλοποίηση του αναπτυξιακού προϋπολογισμού κυμάνθηκε περίπου στο 48%, γίνεται αντιληπτό ότι με πραγματικό ποσοστό λιγότερο του 5% του συνολικού προϋπολογισμού δεν μπορεί ο προϋπολογισμός να χαρακτηριστεί ως αναπτυξιακός. Πολύ δε περισσότερο, όταν για μία ακόμα χρονιά στον κατάλογο των αναπτυξιακών έργων, όπως ανέφερα και πιο πάνω, απουσιάζουν τα έργα αναπτυξιακού χαρακτήρα. Ο προϋπολογισμός για ακόμα μία χρονιά είναι κατά βάση διαχειριστικός.

Ο Υπουργός Οικονομικών ανέφερε στην ομιλία του ότι ο προϋπολογισμός του 2019 θα είναι πλεονασματικός κατά €650 εκατομ. περίπου. Αναμφίβολα, ένας πλεονασματικός προϋπολογισμός είναι θετικό στοιχείο. Η διαπίστωση όμως αυτή είναι παρακινδυνευμένη. Δεν μπορείς να γνωρίζεις με ακρίβεια τα έσοδα, αλλά ούτε και τις απρόβλεπτες δαπάνες. Η κατάθεση όμως συμπληρωματικών προϋπολογισμών, που έγιναν και το 2016 και το 2017, ουσιαστικά ενδεχομένως να οδηγήσουν σε εξάνεση του πλεονάσματος, όμως είναι θετικό το ότι ο προϋπολογισμός θα παραμείνει ισοσκελισμένος.

Η απουσία ποιοτικών μέτρων που θα προσδώσουν στην κυπριακή οικονομία μακροοικονομική σταθερότητα είναι εμφανής. Ο προϋπολογισμός του 2019 ουσιαστικά διαπνέεται από την ίδια φιλοσοφία των προϋπολογισμών των τελευταίων χρόνων. Αποσκοπεί στην επίτευξη ποσοτικών στόχων μέσα από την παραπέρα διαχείριση των πάγιων τομέων της οικονομίας, τομείς οι οποίοι είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι, επηρεάζονται από εξωγενείς και άρα μη ελεγχόμενους παράγοντες.

Η βελτίωση που παρατηρείται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι αισιόδοξο μήνυμα. Το ίδιο όμως δεν μπορούμε να ισχυριστούμε για τον τουριστικό τομέα. Για πενταετίες τώρα ακούμε για αναβάθμιση και επέκταση σε νέους ποιοτικούς τομείς, όπως ο ιατρικός, ο συνεδριακός, ο αθλητικός, όμως η πραγματικότητα είναι ότι υλοποίηση δε βλέπουμε. Στον κατασκευαστικό τομέα επαναλαμβάνεται το φαινόμενο της υπερθέρμανσης όπως και στο παρελθόν. Τη στιγμή που δίνονται παρεκκλίσεις σε επιχειρηματίες για ανάπτυξη ψηλών κτιρίων στις πόλεις οι κάτοικοι της υπαίθρου στερούνται της δυνατότητας και του δικαιώματος να αξιοποιήσουν στεγαστικά την περιουσία τους. Δε διαφωνούμε με την ανέγερση ψηλών κτιρίων· διαφωνούμε με την ανεξέλεγκτη ανάπτυξη. Η ανάπτυξη πρέπει να είναι οριοθετημένη σε συγκεκριμένες περιοχές, να μην επηρεάζει αρνητικά το περιβάλλον και τους παρακείμενους κατοίκους και να διασφαλίζεται η δυνατότητα αποτελεσματικής αντιμετώπισης έκτακτης κατάστασης σε περίπτωση σεισμού, πυρκαγιάς ή εγκληματικής ενέργειας που ενδεχομένως να προκύψει.

Συνετή στεγαστική πολιτική πρέπει να ακολουθήσει και το κράτος για τις δικές του ανάγκες. Ξοδεύει δεκάδες εκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο, για να στεγάσει υπουργεία και κρατικές υπηρεσίες σε ακατάλληλα υποστατικά, αλλά, παρά τις συνεχόμενες προτάσεις μας, δεν προχωρεί στην εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για αξιοποίηση κρατικής γης και ανέγερση νέων, σύγχρονων, λειτουργικών και μειωμένης περιβαλλοντικής επιβάρυνσης κτιρίων. Ακόμα και ο τομέας της παροχής υπηρεσιών λόγω της κρατικής γραφειοκρατίας παρουσιάζει αποδόσεις μικρότερες των δυνατοτήτων του.

Η κυβέρνηση επικαλείται ότι δημιούργησε τα περιθώρια και κατέστησε εφικτές τις πολύ σημαντικές φορολογικές ελαφρύνσεις που έχει προωθήσει. Παρά τη βελτίωση της οικονομίας, μέχρι στιγμής δεν υπήρξαν φορολογικές ελαφρύνσεις που να οδηγούν σε ουσιαστική ανακούφιση από την οικονομική κρίση των μισθωτών, των χαμηλοσυνταξιούχων και των μικροεπαγγελματιών. Οι όποιες ελαφρύνσεις στην ουσία εξανεμίσθηκαν από την αύξηση της τιμής των καυσίμων, των ενοικίων, των τελών αποχέτευσης, του φόρου ακίνητης περιουσίας που καταβάλλεται στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης λόγω της αναπροσαρμογής της αξίας των ακινήτων σε τιμές 2013 και παράλειψης μείωσης των αντίστοιχων συντελεστών. Υπάρχουν πολίτες οι οποίοι σήμερα καλούνται να πληρώσουν είκοσι φορές περισσότερα τέλη σε σχέση με το 2016, γιατί έτυχε να είναι ιδιοκτήτες ενός ακινήτου σε προνομιακή αστική περιοχή.

Αντίθετα, η επιβολή ΦΠΑ στα ενοίκια και στα οικόπεδα θα επιδεινώσει ακόμα περισσότερο την κατάσταση σε βάρος των οικονομικά χαμηλότερων στρωμάτων. Το μέτρο της επιστροφής του 14% για πρώτη κατοικία μόλις τώρα οδεύει προς έγκριση. Σε αυτές φυσικά δεν περιλαμβάνεται, όσον αφορά τις φορολογίες, και η φορολογία που θα επιβληθεί από τον Μάρτιο του 2019 για την εισαγωγή του ΓΕΣΥ.

Η κυβέρνηση καλείται να δώσει λύση για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα. Το έχουμε πει πάρα πολλές φορές. Το συγκεκριμένο ποσό, το οποίο για το 2019 θα ξεπεράσει τα €300 εκατομ., είτε πρέπει να διατεθεί αποκλειστικά για τον σκοπό που επιβλήθηκε, δηλαδή για τα εξοπλιστικά προγράμματα και τη συντήρηση των οπλικών συστημάτων της Εθνικής Φρουράς, είτε θα πρέπει να καταργηθεί. Εάν η κυβέρνηση χρειάζεται αυτό το ποσό, για να χρηματοδοτεί άλλες ανάγκες, οφείλει να αλλάξει την ονομασία της συγκεκριμένης φορολογίας.

Στον νέο προϋπολογισμό και πάλι το μεγαλύτερο ποσοστό κρατικών εσόδων, 84%, θα προέλθει από φορολογίες. Οι έμμεσοι φόροι παρουσιάζουν αύξηση σε σχέση με το 2018 και θα φτάσουν το 61%. Αντίθετα, οι άμεσοι προβλέπεται να έχουν μείωση και θα αποτελούν μόνο το 39%.

Επιπρόσθετα, παρά τις συνεχείς εξαγγελίες, όχι μόνο δεν παρατηρήθηκε βελτίωση, αλλά αντίθετα έχει επιδεινωθεί ακόμα περισσότερο η φοροδιαφυγή. Οι ανείσπρακτοι φόροι ανέρχονται σε εκατοντάδες εκατομμύρια, ενώ η δυσλειτουργία του Τμήματος Φορολογίας είναι εμφανής. Ακόμα το κράτος δεν κατόρθωσε να προχωρήσει στη λήψη ουσιαστικών μέτρων για την πάταξή της. Επικεντρώνει τις προσπάθειές του προς λανθασμένες κατευθύνσεις. Η μεγάλη καθυστέρηση στην επιβεβαίωση των φορολογικών δηλώσεων οδηγεί αναπόφευκτα και σε σημαντική απώλεια εσόδων.

Επιπρόσθετα, δεν έχει προχωρήσει στη λήψη μέτρων για δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών στους πολίτες, ώστε σταδιακά να μειωθεί το οικονομικό χάσμα μεταξύ των υψηλών και των χαμηλών εισοδημάτων. Αντίθετα, το οικονομικό χάσμα έχει διευρυνθεί ακόμα περισσότερο. Η μεσαία τάξη παρουσιάζει ακόμα μεγαλύτερη συρρίκνωση. Δυστυχώς, τόσο στον προϋπολογισμό όσο και στις κατά καιρούς προτάσεις της κυβέρνησης δεν περιλαμβάνονται δράσεις προς ανατροπή αυτής της πορείας. Δυστυχώς, ενισχύεται το αντίθετο.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Κύπρος βρίσκεται στην τελευταία θέση όσον αφορά την κατανομή του εθνικού εισοδήματος. Από την οικονομική ανάπτυξη που παρουσιάζει ευνοείται μόνο ένα μικρό ποσοστό του πληθυσμού, ενώ το 25% του πληθυσμού βρίσκεται κάτω ή κοντά στο όριο της φτώχειας, παρά τη βελτίωση που παρατηρήθηκε. Οι μισθοί του ιδιωτικού τομέα βρίσκονται καθηλωμένοι στα επίπεδα των πρώτων χρόνων της κρίσης και δεν έχουν παρουσιάσει την ανάλογη αύξηση, ενώ σε πολλές περιπτώσεις οι εργασιακές συμφωνίες έχουν απορρυθμιστεί.

Η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, ενώ η παραγωγικότητα του δημόσιου τομέα βρίσκεται περίπου στο 75% του μέσου όρου των χωρών της Ευρωζώνης. Έχει τον υψηλότερο ιδιωτικό δανεισμό και το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων. Το δημόσιο χρέος εξακολουθεί να βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα τόσο σε σχέση με το ΑΕΠ όσο και σε απόλυτους αριθμούς. Ενώ την ίδια περίοδο πέρασε η κυβέρνηση πανηγύριζε για τη μείωσή του κάτω από το 100% του ΑΕΠ, φέτος έφθασε το 104,2%. Όμως το δημόσιο χρέος δεν είναι μόνο ποσοστό επί του ΑΕΠ, είναι και απόλυτος αριθμός. Η μείωση το 2017 ήταν κατά €700 περίπου εκατομ. και αφορούσε την αποπληρωμή μέρους του δανείου προς την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Το 2018, λόγω της έκδοσης των κυβερνητικών ομολόγων προς τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα για σκοπούς πώλησής της, ανήλθε στα €21,6 δις σε σύγκριση με €18,6 δις που βρισκόταν στο τέλος του 2017.

Ο κύριος υπουργός στην ομιλία του ανέφερε: «Μέσα από τον σωστό σχεδιασμό και την αξιόπιστη υλοποίηση της κοινωνικής πολιτικής από το αρμόδιο υπουργείο, δημιουργούνται πράγματι περιθώρια που επιτρέπουν την εφαρμογή νέων μέτρων στήριξης για τους συμπολίτες μας που έχουν ανάγκη». Κοινωνική πολιτική όμως σημαίνει υιοθέτηση στοχευμένων μέτρων και όχι γενικών, τα οποία κυρίως να ενισχύουν τα χαμηλά εισοδήματα και να σμικρύνουν το οικονομικό χάσμα μεταξύ χαμηλών και υψηλών εισοδημάτων. Τέτοια μέτρα θα μπορούσε να ήταν:

- η κλιμακωτή αύξηση των χαμηλών συντάξεων,
- η επέκταση του χρόνου αποπληρωμής του ανεργιακού επιδόματος,
- η ανέγερση κατοικιών για στέγαση οικογενειών με χαμηλό εισόδημα έναντι συμβολικού ενοικίου,
- η κατασκευή φωτοβολταϊκών πάρκων για την παραχώρηση δωρεάν ηλεκτρικού ρεύματος στους μόνιμους κατοίκους των ορεινών και ημιορεινών περιοχών ως αντιστάθμισμα της διακοπής του επιδόματος θέρμανσης,
- η εφαρμογή κοινωνικής πολιτικής για τον καθορισμό των τελών αποχέτευσης, της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος, της κατανάλωσης νερού και άλλων φόρων.

Την ίδια στιγμή το ποσοστό της ανεργίας παρουσιάζει μεν μείωση και όντως είναι ένας σημαντικός δείκτης της οικονομικής κατάστασης ενός κράτους. Για το 2018 η κυβέρνηση αναφέρει ότι μειώνεται στο 7,5% του ενεργού εργατικού δυναμικού. Παρά τη μείωση όμως που παρουσιάζεται, αυτό εξακολουθεί να έχει και μια πλάσματική διάσταση, γιατί σε αυτό το ποσοστό δεν περιλαμβάνονται:

- οι είκοσι επτά και πλέον χιλιάδες συμπατριώτες μας, κατά το πλείστο νέοι επιστήμονες, οι οποίοι είτε παρέμειναν στο εξωτερικό μετά τις σπουδές τους είτε μετανάστευσαν για σκοπούς εργασίας,
- όσοι αφυπηρέτησαν πρόωρα από τον τραπεζικό ή τον ιδιωτικό τομέα και τους ημικρατικούς οργανισμούς και, ενώ δε βρίσκονται σε ηλικία συνταξιοδότησης, δεν είναι εγγεγραμμένοι στον κατάλογο ανέργων,
- οι εποχιακά άνεργοι, κυρίως της ξενοδοχειακής βιομηχανίας,

- οι υποαπασχολούμενοι στον ιδιωτικό τομέα.

Η κυβέρνηση υποστηρίζει όσον αφορά τον τραπεζικό τομέα ότι η κεφαλαιουχική επάρκεια του κυπριακού τραπεζικού συστήματος βελτιώθηκε λόγω της ενθάρρυνσης έλευσης ξένων επενδυτών, οι οποίοι διέθεσαν τα απαιτούμενα κεφάλαια. Επιχειρείται έμμεσα αυτό να διασυνδεθεί και με την ιδιωτικοποίηση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας. Όμως παραβλέπεται το γεγονός ότι το χρηματοπιστωτικό σύστημα επιστρέφει και πάλι στη διπολική του κατάσταση. Η πώληση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας ουσιαστικά επέτρεψε στα ξένα κεφάλαια να ελέγχουν κατά τρόπο απόλυτο, θα μπορούσαμε να πούμε μονοπωλιακό, τις τράπεζες της πατρίδας μας.

Την ώρα που γίνεται δημόσια επίκληση, «οφείλουμε να αναγνωρίσουμε τους κόπους και τις θυσίες των συμπολιτών μας που κράτησαν τη χώρα όρθια», δεν έχουμε διαπιστώσει οποιαδήποτε σοβαρή πρωτοβουλία για την έστω μερική στήριξη των κουρεμένων καταθετών, των εξαπατημένων κατόχων αξιογράφων, των ταμείων προνοίας, την απαλλαγή των εγγυητών από τις εγγυήσεις τους, από τη στιγμή που στο κούρεμα συμπεριελήφθη και ποσό €3,6 δις για την αφερεγγυότητα των εγγυήσεων.

Επιπρόσθετα, απαιτείται η αύξηση της προστασίας των πολιτών έναντι των εκποιήσεων περιουσιών, η λήψη μέτρων για τον περιορισμό της ασυδοσίας του τραπεζικού τομέα σε βάρος των πολιτών και ειδικά αυτών των πολιτών που δεν έχουν την οικονομική άνεση, για να έχουν μια ισχυρή νομική αρωγή.

Όσον αφορά τον συνεργατισμό, το έχουμε πει πάρα πολλές φορές, θα μπορούσε το ποσό που διαθέθηκε για την κρατικοποίησή του να είχε διατεθεί από την αρχή για την αγορά μη εξυπηρετούμενων δανείων των πολιτών. Θα μπορούσαμε να είχαμε στηρίξει και τον συνεργατισμό, αλλά την ίδια στιγμή θα είχαμε προστατεύσει έναν πολύ μεγάλο αριθμό συμπατριωτών μας από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια τα οποία έχουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εκ των πραγμάτων, είμαι υποχρεωμένος να αναφερθώ και στον ιδιαίτερα ευαίσθητο τομέα της υγείας. Η εφαρμογή του ΓΕΣΥ θα αποτελέσει ίσως τη μεγαλύτερη κοινωνική κατάκτηση από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Βασικός και αμετάθετος στόχος η προσφορά υψηλού επιπέδου περίθαλψης στους πολίτες και κύρια σε αυτούς που λόγω της οικονομικής δυσπραγίας δεν έχουν τη δυνατότητα να την αποκτήσουν με άλλους τρόπους. Και επειδή κάποιιοι το επικαλούνται συχνά, τους παραπέμπω ακριβώς στις ομιλίες των προϋπολογισμών το 2003 και το 2004, για να διαπιστωθεί τι έλεγε ο καθένας μας εκείνα τα χρόνια για το ΓΕΣΥ. Η σωστή εισαγωγή του ΓΕΣΥ αποτελεί τη λυδία λίθο και η αποτελεσματική λειτουργία την ύψιστη προτεραιότητα. Η ΕΔΕΚ παλεύει εδώ και χρόνια για την εισαγωγή του και ότι φτάσαμε σε αυτό το σημείο και σε αυτό το αποτέλεσμα σήμερα είναι μέρος και των ενεργειών της ΕΔΕΚ. Να υπενθυμίσω ότι για πρώτη φορά αυτή η Βουλή συζήτησε ΓΕΣΥ το 1968 μετά από την εγγραφή του θέματος από τον Βάσο Λυσσαρίδη. Το 2001 ψηφίστηκε το πλαίσιο για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ μετά από απαίτηση της ΕΔΕΚ, για να ψηφιστούν οι προϋπολογισμοί του 1999.

Η ψήφιση του επικαιροποιημένου νομοσχεδίου τον Ιούνιο του 2017 ήταν αποτέλεσμα της συνεχούς άσκησης πολιτικής πίεσης από την ΕΔΕΚ στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας από τον Απρίλιο του 2015. Γι' αυτό και την πατρότητα ή και τη μητρότητα του ΓΕΣΥ δεν την εκχωρούμε σε κανένα και ειδικά σε κάποιους περαστικούς ή και περιστασιακούς που θέλουν να την οικειοποιηθούν. Όμως ταυτόχρονα η ΕΔΕΚ εκφράζει και τις ανησυχίες της, γιατί, παρά τη δρομολόγηση της εφαρμογής του εντός του 2019, η διαδικασία που ακολουθείται, αλλά και η ραγδαία επιδείνωση της κατάστασης στον τομέα της δημόσιας υγείας εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους.

Ο τομέας της δημόσιας υγείας βρίσκεται σε κρίσιμη καμπή. Τα τελευταία χρόνια η προσπάθεια της κυβέρνησης περιορίστηκε στην ευκαιριακή διαχείριση των προβλημάτων και απουσιάζει η ποιοτική αναβάθμιση. Η μαζική αποχώρηση ιατρικού προσωπικού είναι ιδιαίτερα ανησυχητική, αφού περισσότεροι από εκατόν γιατροί αποχώρησαν τα τελευταία τρία χρόνια. Οι σοβαρές ελλείψεις σε αναλώσιμα και εξοπλισμό, οι μεγάλες λίστες αναμονής για παροχή πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης συνέβαλαν στη μείωση της επιστημονικής αξιοπιστίας του δημόσιου τομέα και την αποδόμησή του στη συνείδηση των πολιτών.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες η κυβέρνηση προχωρεί στην εφαρμογή του ΓΕΣΥ και σε αντίθεση με τα όσα σε πολιτικό επίπεδο είχαν συμφωνηθεί και περιλάμβαναν, πρώτα, αποσυμφόρηση και αναδιοργάνωση των νοσοκομείων, στη συνέχεια αποτελεσματική αυτονόμηση σε διοικητικό, επιστημονικό και οικονομικό επίπεδο, ώστε να διασφαλιστεί η οικονομική τους βιωσιμότητα, και στη συνέχεια η εισαγωγή του ΓΕΣΥ, αρχικά της πρωτοβάθμιας και στη συνέχεια της δευτεροβάθμιας περίθαλψης.

Κατά παράβαση ακόμα και της σαφούς προϋπόθεσης που τίθεται στο προοίμιο της νομοθεσίας που ψηφίστηκε τον περασμένο Ιούνιο, ότι θα πρέπει πριν από την εφαρμογή του ΓΕΣΥ να προχωρήσει η αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων σε διοικητικό και επιστημονικό επίπεδο, το υπουργείο προωθεί τις δύο διαδικασίες, δηλαδή της αυτονόμησης και της εισαγωγής του ΓΕΣΥ παράλληλα.

Παρά την παρέλευση ενάμιση χρόνου από την ψήφιση του επικαιροποιημένου νομοσχεδίου για το ΓΕΣΥ, μέχρι σήμερα δεν προχώρησε καμιά μελέτη, για να καταγραφούν οι ανάγκες του δημόσιου τομέα σε εξοπλισμό και σε κλινικές, ώστε με την εφαρμογή του να αποτελέσει τη ραχοκοκαλιά του και να προσφέρει υψηλού επιπέδου ιατρική περίθαλψη σε ολόκληρη την επικράτεια. Ως συνέπεια της απουσίας της συγκεκριμένης μελέτης, εκτιμούμε ότι η ορθή και αποτελεσματική αυτονόμηση των νοσοκομείων θα καθυστερήσει. Το γεγονός αυτό θα θέσει σε κίνδυνο την οικονομική βιωσιμότητά τους και την ικανότητά τους να ανταγωνιστούν επί ίσοις όροις τον ιδιωτικό τομέα.

Τόσο η διαδικασία διορισμού όσο και η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ προκαλούν ερωτήματα και ενισχύουν τις υπόνοιες για εξυπηρέτηση σκοπιμοτήτων. Η πρόσφατη έκθεση του Γενικού Ελεγκτή επιβεβαιώνει τις παρατυπίες, αλλά και τις καταγγελίες που έγιναν από την ΕΔΕΚ τον περασμένο Μάρτιο και για αυτό αυτές όλες οι παρατυπίες πολλαπλασιάζουν τις ανησυχίες μας.

Ο κίνδυνος που παραμονεύει είναι μεγάλος. Μια ενδεχόμενη εξάντληση της πενταετίας κατά την οποία το κράτος θα μπορεί να καλύψει τα ελλείμματα των δημόσιων νοσηλευτηρίων, χωρίς αυτά να έχουν αυτονομηθεί σωστά και χωρίς να είναι σε θέση να αποκτήσουν την οικονομική τους βιωσιμότητα, ενδεχομένως να οδηγήσουν είτε σε συρρίκνωση του κύκλου εργασιών τους είτε σε κλείσιμο είτε, πολύ χειρότερα, σε εκποίηση στα ιδιωτικά και κύρια σε ξένα συμφέροντα. Φαίνεται ότι δεν έχουμε μέχρι στιγμής παραδειγματιστεί ούτε από την περίπτωση των Κυπριακών Αερογραμμών ούτε από την περίπτωση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, όμως το ΓΕΣΥ θα έχει τεράστιες αρνητικές επιπτώσεις στο σύνολο της κοινωνίας, γιατί δεν είναι ούτε Κυπριακές Αερογραμμές ούτε τράπεζα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα μπορούσα να κλείσω την ομιλία μου για τους προϋπολογισμούς, χωρίς να αναφερθώ και στο εθνικό μας θέμα. Σήμερα βρισκόμαστε ενώπιον μιας νέας πρωτοβουλίας από τον ΟΗΕ για διερεύνηση των προθέσεων, αλλά και των προϋποθέσεων για επανέναρξη ενός νέου γύρου συνομιλιών. Η συσσωρευμένη εμπειρία από το παρελθόν θα έπρεπε να μας κάνει πιο σοφούς τόσο για τη διαδικασία που θα πρέπει να προτείνουμε όσο και για τη βάση των συνομιλιών. Αντίθετα, φαίνεται ότι υπάρχουν σήμερα πολιτικές δυνάμεις που είναι έτοιμες να στηρίξουν την επανάληψη της ίδιας διαδικασίας, είτε αυτούσιας είτε με ανεπαίσθητες παραλλαγές. Όμως αυτή η διαδικασία που ακολουθείται εδώ και τέσσερις δεκαετίες που μας έχει οδηγήσει; Την πρώτη φορά στο διχοτομικό Σχέδιο Ανάν, το οποίο ο λαός μας απέρριψε και κάποιοι και εντός και εκτός Κύπρου επιχειρούν να μας το επαναφέρουν, και πρόσφατα στην πενταμερή διάσκεψη της Ελβετίας, η οποία στην ουσία σφράγισε ένα δεκαετή κύκλο αποτυχημένων διαπραγματεύσεων, χαρακτηριστικό του οποίου ήταν η συνεχής αναβάθμιση των απαιτήσεων της Τουρκίας και του κατοχικού καθεστώτος και οι συνεχείς υποχωρήσεις και παραχωρήσεις της πλευράς μας στη λογική ότι με αυτό τον τρόπο θα μπορούμε να φθάσουμε σε λύση, για να αποτρέψουμε τη μονιμοποίηση της διχοτόμησης. Στην ουσία όμως αυτή η λογική οδηγεί όπως επιβεβαιώνεται από τα γεγονότα στην παράταση της σημερινής κατάστασης, στη μονιμοποίηση της διχοτόμησης και αναπόφευκτα ενδεχομένως στο μέλλον και στη νομιμοποίηση.

Στο Κραν Μοντανά η τουρκική στάση δεν επέτρεψε τη λύση, όμως δεν καταλογίσθηκαν ευθύνες στην Τουρκία όπως ήταν οι φρούδες ελπίδες που κάποιοι έτρεφαν στην Κύπρο. Αντίθετα, ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ εξήρε την “εποικοδομητική” στάση της Τουρκίας και καταλόγισε συνυπευθυνότητα για τη μη κατάληξη σε συμφωνία, κατά 50% δηλαδή, στη δική μας πλευρά. Αντί αυτή η εξέλιξη να σημαίνει συναγεμρό για αλλαγή τακτικής, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δηλώνει έτοιμος να συνεχίσει από εκεί που έμεινε στο Κραν Μοντανά.

Δυστυχώς, σαράντα τέσσερα και πλέον χρόνια μετά την τραγωδία, δεν κατορθώσαμε να υιοθετήσουμε μια κοινή εθνική πολιτική για την αντιμετώπιση του τουρκικού επεκτατισμού και τη λύση του Κυπριακού. Ακόμα και το ομόφωνο ανακοινωθέν του Εθνικού Συμβουλίου του Σεπτεμβρίου του 2009, στο οποίο καταλήξαμε και με δικές μας υποχωρήσεις στην προσπάθεια για διαμόρφωση κοινής πολιτικής, παραβιάζεται με αθέτηση των προνοιών του και φυσικά όχι με υπευθυνότητα εμάς που αποκαλούμαστε “απορριπτικοί”.

Επιτέλους, είναι καιρός να μιλήσουμε με ειλικρίνεια. Επιδιώκουμε λύση δημοκρατική, λειτουργική και βιώσιμη ή λύση συγκαλυμμένης συνομοσπονδίας, που ήταν σταθερά ο πάγιος στόχος της Τουρκίας; Πρόνοιες οι οποίες περιλαμβάνονται στις λεγόμενες “συγκλίσεις”, όπως δήλωσε πρόσφατα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, δεν υπάρχουν σε κανένα κανονικό κράτος, σε κανένα σύνταγμα ούτε και σε ομοσπονδιακό κράτος. Είναι πρόνοιες που στην καλύτερη περίπτωση είναι συνομοσπονδιακές, αλλά στην ουσία είναι πρόνοιες ένωσης δύο κρατών.

Για αυτό ακριβώς και ποιες είναι αυτές οι πρόνοιες; Η ίδρυση ενός νέου συνεταιριστικού κράτους που θα προέλθει από τα δύο συνιστώσα κρατίδια. Και πρέπει να ξεχωρίσουμε τι σημαίνει “συνιστών” και “συνισταμένο”. Άλλο το συνιστών και άλλο το συνισταμένο. Εμείς επικαλούμαστε το συνιστών, ενώ θα έπρεπε να επικαλούμαστε το συνισταμένο. Ο γεωγραφικός διαχωρισμός στη βάση εθνικής προέλευσης. Σε ποιο κράτος το βρίσκουμε; Η εγγυημένη πλειοψηφία πληθυσμού και ιδιοκτησίας γης. Σε ποιο κράτος το βρίσκουμε; Ο διαχωρισμός των πολιτών σε τέσσερις διαφορετικές κατηγορίες, με διαφορετικά πολιτικά και ανθρώπινα δικαιώματα, η εκ περιτροπής προεδρία, η παραμονή του κατάλοιπου εξουσίας, η διχοτόμηση της κυριαρχίας

ως προερχόμενης εξίσου από Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους, η αναγνώριση ύπαρξης εσωτερικής ιθαγένειας, η εξίσωση της μειοψηφίας του 18% με την πλειοψηφία του 82% διά μέσου της πολιτικής ισότητας των συνιστώντων κρατιδίων, η οποία στην ουσία καταστρατηγεί την πολιτική ισότητα των πολιτών, που αυτός θα έπρεπε να ήταν ο θεμέλιος λίθος των επιλογών και των προσπαθειών μας, γιατί ακριβώς η παραβίαση της πολιτικής ισότητας των πολιτών στην ουσία οδηγεί σε παραβίαση των πολιτικών και των ανθρωπίνων τους δικαιωμάτων. Η αριθμητική εξίσωση της μειοψηφίας με την πλειοψηφία στα θεσμικά όργανα του κράτους, η θετική ψήφος της μειοψηφίας σε όλες τις αποφάσεις, η νομιμοποίηση 130 000 εποίκων, η παραχώρηση κατά προτεραιότητα του δικαιώματος ιδιοκτησίας επί των κατεχομένων περιουσιών μας στους έποικους παράνομους σφετεριστές.

Την ίδια στιγμή είναι αδικαιολόγητη η εγκατάλειψη προνοιών που περιλαμβάνονται σε αποφάσεις και ψηφίσματα του ΟΗΕ. Εάν δεν τα θέλαμε, γιατί προσφύγαμε στον ΟΗΕ και ποια είναι αυτά; Η σύγκληση διεθνούς διάσκεψης για το Κυπριακό, για να συζητηθεί κατά προτεραιότητα η διεθνής πτυχή, ο τερματισμός της κατοχής, η άμεση αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων, η επιστροφή των προσφύγων, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, σε συνθήκες ασφάλειας, η αποχώρηση των εποίκων, η άμεση επιστροφή της πόλης της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους υπό την αιγίδα του ΟΗΕ. Αυτά θα έπρεπε να στηρίζουμε ως διαδικασία και βάση συζήτησης και όχι το πλαίσιο των έξι σημείων του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ, που βρίσκεται εκτός των αποφάσεων και του καταστατικού χάρτη του διεθνούς οργανισμού και που θα έπρεπε να είχε ήδη απορριφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δύο λεπτά.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Σε ένα φυσιολογικό, κανονικό και δημοκρατικό κράτος αυτό που κατοχυρώνεται είναι η πολιτική ισότητα των πολιτών και όχι η πολιτική ισότητα των κρατιδίων. Για μας οι Τουρκοκύπριοι δεν είναι μειοψηφία, είναι ισότιμοι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας με κατοχύρωση των ίδιων δικαιωμάτων όπως και των Ελληνοκυπρίων. Για μας ο διαχωρισμός των πολιτών δεν μπορεί να στηρίζεται στη βάση της εθνοτικής ή της θρησκευτικής τους προέλευσης, αλλά της ιδεολογικής και της ταξικής τους τοποθέτησης.

Σήμερα οφείλουμε όσοι πραγματικά νοιαζόμαστε για το μέλλον της πατρίδας μας να στείλουμε ένα σαφές μήνυμα, ότι δεν πρόκειται να αποδεχθούμε και να νομιμοποιήσουμε μια λύση νατοϊκής έμπνευσης και προώθησης, μια λύση για την υλοποίηση της οποίας υπήρξαν αλληπάλληλες συνωμοσίες τη δεκαετία 1964-1974, οι οποίες κατέληξαν στο προδοτικό πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή. Δεν πρόκειται να νομιμοποιήσουμε τα δεδομένα της εισβολής. Δεν πρόκειται να επιτρέψουμε η Κυπριακή Δημοκρατία να καταλυθεί. Θα αγωνιστούμε για μια δημοκρατική λύση, η οποία να διασφαλίζει σε όλους τους πολίτες ίσα δικαιώματα και ένα ασφαλές και ειρηνικό μέλλον.

Και με αυτό θα ήθελα να ευχηθώ με την ευκαιρία των γιορτών σε όλους ειρηνικό και ευτυχές το 2019, να ευχηθώ σε όλους προσωπική, οικογενειακή υγεία και ευτυχία -και θα είναι πάρα πολύ σημαντικό να την έχουμε με όσα διακυβεύονται σήμερα- και κυρίως να ευχαριστήσω και από την πλευρά τη δική μου και τα μέλη της γραμματείας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τη στήριξη, για την προσπάθεια και τις άοκνες προσπάθειες που κατέβαλαν όλο αυτό το διάστημα, καθώς και τα μέλη συναδέλφους της επιτροπής για την εποικοδομητική συνεργασία την οποία είχαμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Νικόλας Παπαδόπουλος έχει τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Και εγώ με τη σειρά μου θέλω να ευχαριστήσω την επιτροπή Οικονομικών, τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής, για την ετοιμασία της έκθεσης του προϋπολογισμού, αλλά φυσικά να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα τη γραμματεία της επιτροπής, γιατί γνωρίζω πόσο σημαντική είναι η δική τους συμβολή σε όλη αυτή τη διαδικασία, που κλιμακώνεται σήμερα με τη συζήτηση στην ολομέλεια.

Να ευχαριστήσουμε τους απερχόμενους πρόεδρο και αναπληρωτή πρόεδρο της επιτροπής για τη θητεία τους μέχρι σήμερα και να ευχηθούμε καλές επιτυχίες στον νέο πρόεδρο και στον νέο αναπληρωτή πρόεδρο, που αναλαμβάνουν τα καθήκοντά τους από σήμερα, και να τα πάνε ακόμη καλύτερα.

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είχα πρόθεση να κάνω αναφορά σε άλλες τοποθετήσεις, όμως αναγκάζομαι να προβώ σε δύο σύντομα σχόλια για την τοποθέτηση, την ομιλία του προέδρου του ΕΛΑΜ και θέλω να πω τα εξής: Εκείνοι που λειτούργησαν σαν δούρειοι ίπποι, ώστε να επανεκλεγεί ο κ. Αναστασιάδης στις τελευταίες προεδρικές εκλογές, είναι οι τελευταίοι που πρέπει να έχουν παράπονο από τις πολιτικές της κυβέρνησης του κ. Αναστασιάδη. Και το δεύτερο που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι ως Δημοκρατικό Κόμμα δε δεχόμαστε μαθήματα δημοκρατίας από εκείνους που αρνούνται να τιμήσουν τους πεσόντες της αντίστασης, αλλά τιμούν εκείνους που τους σκότωσαν.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το 2019 θα είναι μία χρονιά προκλήσεων, μεταξύ άλλων θα είναι η χρονιά της έναρξης της εφαρμογής του ΓΕΣΥ, της μεγαλύτερης και πιο περίπλοκης μεταρρύθμισης στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Θα είναι η χρονιά που ελπίζουμε να λειτουργήσει ο Φορέας Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων σε μία προσπάθεια διαχείρισης του πιο δύσκολου προβλήματος που αντιμετωπίζει σήμερα η κυπριακή οικονομία. Δυστυχώς, προβλέπεται ότι αυτή τη χρονιά θα έχουμε τη μαζική εξαγορά δανείων από επενδυτικά ταμεία και πιθανώς μεγάλο αριθμό, αν όχι μαζικές εκποιήσεις ακινήτων.

Και παραμένει σε εκκρεμότητα και παράλληλα συνεχίζεται το ενεργειακό μας πρόγραμμα, το οποίο, αν όλα πάνε κατ' ευχήν, μπορεί να αλλάξει τα δεδομένα της κυπριακής οικονομίας. Και όλα αυτά μέσα σε ένα δύσκολο οικονομικά περιβάλλον, με σημαντικές χώρες της Ευρώπης να αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα -με χώρες όπως είναι η Ιταλία, η Γαλλία, που δυστυχώς μπορεί να συμπαράσσουν μαζί τους ολόκληρη την Ευρωζώνη- με τις διεθνείς αγορές να καταγράφουν μία περίοδο ρεκόρ σε ό,τι αφορά την άνοδο των τιμών των χρηματιστηρίων -και όλοι γνωρίζουμε ότι ό,τι πάει πάνω κάποτε έρχεται κάτω- και με τον κίνδυνο της αστάθειας από το Brexit, που επικρέμαται πάνω από ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, με ιδιαίτερες και ειδικές επιπτώσεις σε ό,τι αφορά τη δική μας οικονομία.

Είναι λοιπόν η Κύπρος έτοιμη να αντεπεξέλθει σε αυτές τις προκλήσεις; Όχι όσο θα έπρεπε και όχι όσο θα θέλαμε. Γιατί μετά από πέντε χρόνια σκληρής λιτότητας και το 2018 ήταν μία δύσκολη χρονιά, με θετικά βήματα, αλλά και με πικρές αποτυχίες. Και στα θετικά βήματα σίγουρα συγκαταλέγουμε εμείς την αναβάθμιση της κυπριακής οικονομίας από τους οίκους αξιολόγησης.

Η ένταξή μας στην επενδυτική βαθμίδα θα επιφέρει πολλαπλά οφέλη σε ό,τι αφορά την κυπριακή οικονομία. Οι συνεχιζόμενοι θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης είναι καλοδεχούμενοι και έδωσαν μία ανάσα ζωής στην κυπριακή οικονομία μετά από μια παρατεταμένη ύφεση. Η ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας, η ανάκαμψη της οικοδομικής βιομηχανίας είναι καλοδεχόμενες βελτιώσεις των οικονομικών δεδομένων. Ικανοποίηση φυσικά δημιουργεί η μείωση της ανεργίας, έστω κι αν εξακολουθούμε να διαπιστώνουμε σημαντικά ποσοστά ανεργίας στους νέους και μία συνεχιζόμενη τάση και ροή μετανάστευσης στο εξωτερικό.

Και επειδή, κύριε Πρόεδρε, στη συνέχεια θα προβώ σε κριτική του έντιμου Υπουργού Οικονομικών, που είναι μαζί μας απόψε, να μου επιτρέψετε σε αυτό το σημείο να πω ότι εμείς αναγνωρίζουμε πως κλήθηκε να επιτελέσει ένα δύσκολο έργο, κάτω από τις χειρότερες δυνατόν συνθήκες που μπορεί να αντιμετωπίσει ένας Υπουργός Οικονομικών, και, παρά τα λάθη του, στα οποία θα αναφερθώ στη συνέχεια σε έκταση, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε την προσπάθεια που έχει καταβάλει, για να βγει η χώρα από ένα επώδυνο μνημόνιο.

Κύριε Πρόεδρε,

Η ανάκτηση της αξιοπιστίας της κυπριακής οικονομίας ήταν αποτέλεσμα θυσιών και στερήσεων του λαού μας και αποτελεί απόδειξη της εργατικότητας, αλλά και του επιχειρηματικού πείσματος του κυπριακού ελληνισμού. Η έξοδος από το μνημόνιο ήταν αποτέλεσμα δύσκολων αποφάσεων και αναγκαίων επιλογών που δυστυχώς μας επέβαλαν οι περιστάσεις, αλλά και λανθασμένες πολιτικές του παρελθόντος.

Το Δημοκρατικό Κόμμα συνέβαλε με τον δικό του τρόπο στην προσπάθεια διαχείρισης της οικονομικής κρίσης του 2013. Επιλέξαμε σε κρίσιμες ώρες τον δύσκολο δρόμο της αποκατάστασης της αξιοπιστίας της οικονομίας μας και όχι τον εύκολο δρόμο του λαϊκισμού. Επιμέναμε και επιμένουμε ότι η Κύπρος έπρεπε και πρέπει να διατηρήσει την ευρωπαϊκή της πορεία. Κάναμε αυτά που έπρεπε να κάνουμε και ο λαός μας έκανε αυτά που του ζητήσαμε.

Αυτή όμως είναι η στιγμή να αξιολογήσουμε κατά πόσο το "κυπριακό πείραμα" έχει πετύχει. Δυστυχώς η δική μας εκτίμηση είναι ότι έχει επιτύχει σε ένα σκέλος, στο σκέλος των δημοσιονομικών ρυθμίσεων. Απέτυχε όμως παταγωδώς στη διαχείριση της τραπεζικής κρίσης και στην κοινωνική συνοχή του λαού μας. Για να μην έχουμε ψευδαισθήσεις για το ποιοι πλήρωσαν για να αποφύγουμε τη χρεοκοπία του 2013, απλά χρειάζεται να σημειώσουμε ότι σήμερα το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Κύπρου με τα στοιχεία του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου είναι \$25.000 περίπου, το 2008 ήταν \$35.000. Χάσαμε το ένα τρίτο (1/3) του κατά κεφαλήν ΑΕΠ μας. Από τις χώρες του μνημονίου μόνο η Πορτογαλία και η Ελλάδα είναι χειρότερες από εμάς.

Δυστυχώς, λανθασμένες αποφάσεις που μας επιβλήθηκαν από τους Ευρωπαίους εταίρους μας, το επείσχυτο κούρεμα του 2013, η απουσία της Κεντρικής Τράπεζας σε μία κρίσιμη περίοδο μαζί με την κακή

διαχείριση του τραπεζικού τομέα, όλοι αυτοί οι παράγοντες συνέβαλαν, ώστε να δυσκολέψουν αχρείαστα τα οικονομικά δεδομένα. Δεν είναι τυχαίο που πέντε χρόνια μετά την καταστροφή του 2013 η οικονομία μας και ιδιαίτερα το τραπεζικό μας σύστημα ακόμη δεν έχουν ξεπεράσει τις βασικές συστημικές τους αδυναμίες. Εξακολουθούμε να είμαστε η χώρα με το υψηλότερο ιδιωτικό χρέος στην Ευρώπη, η χώρα με τα υψηλότερα κατ' αναλογία μεγέθους της οικονομίας μας μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ). Η πρόσφατη κατάρρευση του συνεργατισμού ήταν μόνο το τελευταίο σύμπτωμα της αρρώστιας που δε λείει να περάσει.

Οφείλουμε, κύριε Πρόεδρε, να συγκρίνουμε τι έγινε με άλλες χώρες, για να δούμε αν στην Κύπρο η δική μας διαχείριση της δικής μας κρίσης ήταν η ενδεδειγμένη. Γιατί πιστεύω ότι έτσι θα καταλάβουμε το πραγματικό μέγεθος του εγκλήματος που συντελέστηκε εναντίον του κυπριακού λαού, αλλά και του δικού μας ερασιτεχνισμού.

Ξεκινώ με το παράδειγμα της Ιρλανδίας. Η οικονομία της Ιρλανδίας είναι περίπου δέκα φορές το μέγεθος της οικονομίας της Κύπρου. Η Ιρλανδία το 2011 είχε να αντιμετωπίσει ένα πρόβλημα μη εξυπηρετούμενων δανείων της τάξης των €80 δις. Η κυβέρνηση της Ιρλανδίας κατέβαλε €5 δις σε μετρητά σε ειδικό ταμείο και εγγυήθηκε ακόμη €25 δις σε δάνεια, για να χρηματοδοτήσει έναν ειδικό φορέα διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων. Δημιούργησε μία "κακή τράπεζα" και έλυσε το πρόβλημά της. Με ένα κόστος €30 δις απάλλαξε τις τράπεζές της από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και σήμερα είναι από τις καλύτερα αναπτυσσόμενες χώρες της Ευρωζώνης.

Στην Κύπρο τα αποτελέσματα της δικής μας διαχείρισης είναι τα ακόλουθα: Οι Κύπριοι φορολογούμενοι μέχρι σήμερα έχουν πληρώσει €1,5 δις για τη Λαϊκή Τράπεζα, €5,2 δις για τον συνεργατισμό, χωρίς τις εγγυήσεις, €20 δις έχουν πληρώσει οι καταθέτες, οι κάτοχοι αξιογράφων, οι μέτοχοι των δύο μεγαλύτερων τραπεζών με το κούρεμα. Σύνολο €27 δις έχουμε πληρώσει, έχουμε καταβάλει μέχρι σήμερα, για να διαχειριστούμε ένα πρόβλημα €27 δις μη εξυπηρετούμενα δάνεια, και ακόμη τραβάμε. Οι τράπεζές μας εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα. Πληρώσαμε, αλλά δε λύσαμε το πρόβλημα. Η Ιρλανδία πλήρωσε €30 δις για €80 δις ΜΕΔ, η Κύπρος πλήρωσε €27 δις για €27 δις ΜΕΔ, αλλά υπενθυμίζω ότι είμαστε το ένα δέκατο (1/10) της ιρλανδικής οικονομίας.

Θα μου πείτε βέβαια ότι οι δικές μας τράπεζες ήταν οι χειρότερες της Ευρώπης. Όπως έλεγε τότε ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας κ. Πανίκος Δημητριάδης, ήταν οι τράπεζες-καζίνο, επειδή είχαν πολλά ελληνικά ομόλογα. Ήταν άπληστες και έπρεπε να τιμωρηθεί ολόκληρος ο λαός μας με το κούρεμα. «Καλά μας έκαναν», ισχυρίζονται μέχρι σήμερα κάποιοι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κυπριακή οικονομία είναι και πάλι το ένα δέκατο (1/10) της ελληνικής οικονομίας. Αυτό που χρειάζονταν οι τράπεζές μας ως στήριξη το 2013 ήταν το ένα δέκατο (1/10) που δόθηκε στις ελληνικές τράπεζες. Στη δική μας περίπτωση όμως μας κούρεψαν, για να τιμωρηθούμε, για να πάρουν τα δικά μας χρήματα και να τα δώσουν στην Τράπεζα Πειραιώς, που είχε περισσότερα ελληνικά ομόλογα απ' όλες τις κυπριακές τράπεζες μαζί. Αλλά εκείνη δεν ήταν τράπεζα-καζίνο, μόνο οι δικές μας τράπεζες ήταν τράπεζες-καζίνο και έπρεπε να τιμωρηθούμε. Αυτό που ζήσαμε το 2013 ήταν ένα οργανωμένο έγκλημα εναντίον του κυπριακού λαού. Ένα έγκλημα για το οποίο κανείς δεν έχει ακόμη λογοδοτήσει και το έγκλημα συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Με τη μαζική εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων της κυπριακής οικονομίας που θα ακολουθήσει τα επόμενα χρόνια, το μόνο βέβαιο είναι ότι θα βγάλουν κέρδη ξένα επενδυτικά ταμεία, ξένοι επενδυτές και αυτά τα κέρδη θα φύγουν για το εξωτερικό. Από το 2013 μέχρι σήμερα η κυπριακή οικονομία έχει μετατραπεί σε μία μηχανή εξαγωγής πλούτου στο εξωτερικό προς όφελος ξένων.

Κατ' ακρίβειαν, τα πράγματα είναι πολύ χειρότερα. Γιατί πρέπει να δούμε ποιοι κατάφεραν να μειώσουν τα μη εξυπηρετούμενα δανειά τους μέχρι σήμερα. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια μειώθηκαν τα τελευταία πέντε χρόνια από €27 δις σε €23 δις περίπου, πριν από τη συμφωνία του συνεργατισμού, δεν τα υπολογίζω εκείνα. Αυτή είναι η χειρότερη επίδοση μείωσης μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ευρώπη. Ποιοι όμως κατάφεραν να μειώσουν έστω και αυτά τα €4 δις μη εξυπηρετούμενα δάνεια; Είναι πάρα πολύ απλό. Μόνο οι μεγαλύτερες εταιρείες της Κύπρου. Οι εταιρείες που είχαν φιλέτα, οι εταιρείες που ήταν πολύ μεγάλες για να κλείσουν, που μπορούσαν να ζητήσουν διαγραφή δανείων, που μπορούσαν να προχωρήσουν σε ανταλλαγή περιουσιακών στοιχείων έναντι δανείων. Οι μεγαλύτερες εταιρείες της Κύπρου μείωσαν όντως τα μη εξυπηρετούμενα δανειά τους από €5 δις που ήταν το 2013 σε λιγότερο από €1 δις που είναι σήμερα, κυρίως μέσα από την ανταλλαγή ακινήτων και τη διαγραφή δανείων. Πόσες είναι οι μεγαλύτερες εταιρείες της Κύπρου; Είναι εκατόν εταιρείες. Στην Κύπρο έχουμε ενενήντα πέντε χιλιάδες εταιρείες. Όλοι οι υπόλοιποι, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τα δανειά τους, τα στεγαστικά δάνεια, έμειναν περίπου στο ίδιο επίπεδο. Οι αναδιαρθώσεις απέτυχαν. Εκείνοι όλοι δεν έχουν να δώσουν ακίνητα μέσα, για να διαγραφούν δάνεια, και αυτούς είναι που θα κυνηγούν σήμερα οι τράπεζες και τα επενδυτικά ταμεία!

Κύριε Πρόεδρε,

Παρ' όλες τις ευθύνες που σίγουρα υπάρχουν για κακοδιαχείριση από την πλευρά του διοικητικού συμβουλίου του συνεργατισμού, τις ευθύνες της εγκληματικής απουσίας της Κεντρικής Τράπεζας, τις ευθύνες

που βαραίνουν τον ίδιο τον Υπουργό Οικονομικών, η πραγματικότητα είναι πως ο συνεργατισμός κατέρρευσε κυρίως κάτω από το βάρος των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Πριν από λίγο καιρό είχα την ευκαιρία στην Επιτροπή Οικονομικών να διατυπώσω τη θέση πως δεν έχουμε πρόβλημα συνεργατισμού, έχουμε πρόβλημα δανεισμού, πρόβλημα τραπεζών. Και δυστυχώς τα αποτελέσματα τα τελευταίων stress test των τραπεζών επιβεβαιώνουν αυτή την εκτίμηση. Διότι δε λύσαμε το πρόβλημα, διότι εμείς δεν απελευθερώσαμε τις τράπεζες από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια το 2013 δημιουργώντας μια “κακή τράπεζα”, όπως έκανε η Ιρλανδία. Τις αφήσαμε να ασφυκτούν κάτω από το ασήκωτο βάρος των ΜΕΔ.

Τρεις παράγοντες συνέβαλαν όσο τίποτα άλλο στην κυπριακή οικονομική τραγωδία του 2013, τρεις τραγικά λανθασμένες αποφάσεις: Η εγκληματική καθυστέρηση ένταξής μας στο μνημόνιο από το 2011 μέχρι το 2013, η κλοπή των καταθέσεων το 2013 με το κούρεμα και το ότι δε δημιουργήσαμε τον Φορέα Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων το 2013.

Αν δε διαπράτταμε οποιοδήποτε από αυτά τα τρία λάθη, σήμερα τα δεδομένα της κυπριακής οικονομίας θα ήταν πολύ καλύτερα. Οι παράγοντες ένα και δύο έχουν συζητηθεί κατά κόρον σε αυτό το σώμα. Δυστυχώς όμως σε ό,τι αφορά την τρίτη πτυχή, η εισήγηση του Δημοκρατικού Κόμματος και οι εκκλήσεις μας για τη δημιουργία αυτού του φορέα αγνοήθηκαν με καταστροφικά αποτελέσματα για τον Κύπριο φορολογούμενο. Μόνο για τον συνεργατισμό πληρώσαμε €5,2 δις, χωρίς τις εγγυήσεις.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα επιμένουμε ότι έστω και τώρα πρέπει σίγουρα να δημιουργηθεί και να προχωρήσει ο κρατικός Φορέας Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων. Εξάλλου, ήταν ένας από τους βασικούς όρους που είχαμε θέσει στον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για να εγκρίνουμε την εξαγορά του συνεργατισμού από την Ελληνική Τράπεζα. Αλλά η άποψή μας είναι ότι η αξιοποίηση του φορέα πρέπει να επεκταθεί και πέρα από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια του συνεργατισμού, πρέπει να επεκταθεί και στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια του υπόλοιπου τραπεζικού συστήματος, εάν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα στη ρίζα του. Δεν τελειώσαμε. Τώρα ξεκινούν τα δύσκολα. Η επέκταση του φορέα, για να καλύψει τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και των υπόλοιπων τραπεζών, πρέπει να γίνει με τη συμμετοχή των σημερινών μετόχων των τραπεζών. Θα πρέπει να δεχτούν ζημιές και ναβάλουν κεφάλαια. Μόνο έτσι θα αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τον κίνδυνο των μαζικών εκποιήσεων, σε συνδυασμό φυσικά με την προστασία του πλαισίου αφερεγγυότητας, του σχεδίου “Εστία”, που μπορεί να προσφέρει προστασία στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού μας.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα επιλέγουμε να συνεχίσουμε να διαδραματίζουμε έναν υπεύθυνο και σταθεροποιητικό ρόλο και δηλώνουμε έτοιμοι να συνεργαστούμε εντός της Βουλής των Αντιπροσώπων, για να προωθήσουμε σωστές πολιτικές. Αυτό δε σημαίνει πως απαλλάσσουμε την κυβέρνηση από τις ευθύνες της για λανθασμένους χειρισμούς ούτε και δίνουμε λευκή επιταγή στην κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη και του Δημοκρατικού Συναγερμού. Θα είμαστε αυστηροί και επικριτικοί για τα όποια κυβερνητικά λάθη, όπως έγινε και στην περίπτωση του συνεργατισμού.

Άλλο πρόσφατο τρανταχτό παράδειγμα δικαιολογημένης κριτικής το φιάσκο με το εμπορικό σήμα για το χαλλούμι στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η συγκεκριμένη υπόθεση αποτελεί μνημείο ευθυνοφοβίας, ανικανότητας και προχειρότητας από την πλευρά των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών και απόδειξη πως δυστυχώς, παρά τα όσα έχουμε περάσει τα τελευταία πέντε χρόνια, κάποιιοι δε μαθαίνουν από τα λάθη τους. Για ένα βήμα μπροστά που κάνει ο ιδιωτικός τομέας κάποιιοι μας παίρνουν δυο βήματα πίσω.

Επιμένουμε, κύριε Πρόεδρε, πως υπάρχουν πολιτικές ευθύνες γι’ αυτό το φιάσκο και αυτές οι πολιτικές ευθύνες πρέπει να αναληφθούν από τον αρμόδιο υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Δημοκρατικό Κόμμα διεκδίκησε συγκεκριμένες αλλαγές στον προϋπολογισμό του 2019. Με ικανοποίηση είδαμε κάποιες από τις εισηγήσεις μας να υιοθετούνται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την κυβέρνησή του. Πετύχαμε τροποποιήσεις στον προϋπολογισμό του 2019 όπως η αύξηση στις συντάξεις των χαμηλοσυνταξιούχων κατά €40-€50 το μήνα, αναλόγως εισοδημάτων. Αναγνωρίζουμε φυσικά πως όλες οι συντάξεις σήμερα πρέπει να επανεξεταστούν, καθώς στην πλειονότητά τους είναι ανεπαρκείς. Και έχουμε πάρει τη δέσμευση της Υπουργού Εργασίας πως θα ξεκινήσει ένας διάλογος για την ενίσχυση του δεύτερου πυλώνα κοινωνικής προστασίας για κίνητρα που πρέπει να δοθούν για την ενίσχυση των ιδιωτικών ταμείων προνοίας.

Επιπρόσθετα πετύχαμε:

- τη μείωση του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα κατά 6 σεντ,
- την επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης στις ορεινές περιοχές,
- το σχέδιο “Εστία” για την προστασία της κύριας κατοικίας και τη διαγραφή δανείων,
- ένα δεύτερο σχέδιο για συνεπείς δανειολήπτες με πρόνοια €30 εκατομ. στον προϋπολογισμό,

- τη μείωση του ΦΠΑ στο 5% για την αγορά οικοπέδου για ιδιοκατοίκηση,
- την περαιτέρω στήριξη των κουρεμένων με τη θεσμοθέτηση του Ταμείου Αλληλεγγύης και την επιπρόσθετη συνεισφορά €25 εκατομ. σε αυτό το ταμείο για το 2019.

Δεν έχουμε την ψευδαίσθηση ότι έχουμε επιλύσει όλα τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα που ταλανίζουν σήμερα την κυπριακή κοινωνία. Υπάρχουν ακόμη παρά πολλά που πρέπει να γίνουν, όμως αυτές οι αλλαγές είναι βήματα προς την ορθή κατεύθυνση.

Εμείς επιμένουμε πως το 2019 πρέπει να είναι η χρονιά της αποκατάστασης, έστω της μερικής αποκατάστασης, στο μέτρο του δυνατού και στα πλαίσια των δημοσιονομικών μας δυνατοτήτων. Δεν πρέπει ποτέ ξανά να θέσουμε σε αμφιβολία την αξιοπιστία της κυπριακής οικονομίας με παράλογο και υπερβολικό υπερδανεισμό, υπερβολικές δαπάνες και ελλείμματα.

Κύριε Πρόεδρε,

Ενόψει των προαναφερόμενων βελτιώσεων και επειδή επιλέγουμε να θέτουμε ως προτεραιότητα τη σταθερότητα της κυπριακής οικονομίας, το Δημοκρατικό Κόμμα θα υπερψηφίσει τον προϋπολογισμό του 2019.

Φυσικά, είμαστε οι πρώτοι που αναγνωρίζουμε πως σημαντικά κοινωνικοοικονομικά προβλήματα παραμένουν. Ο δείκτης φτώχειας στην Κύπρο παραμένει τρεις ποσοστιαίες μονάδες πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο 25,2%, 200 000 συμπολίτες μας αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Βρισκόμαστε ανάμεσα στις πέντε χειρότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη μεγαλύτερη φτωχοποίηση του πληθυσμού μας. Το ποσοστό υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα, τα χαμηλότερα στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι παντελώς ανεπαρκής ο προϋπολογισμός για την αμυντική θωράκιση, σε επίπεδα που γεννούν αμφιβολίες κατά πόσο ακόμα και η συντήρηση του εξοπλισμού της Εθνικής Φρουράς είναι πλέον εφικτή, πόσω μάλλον η προώθηση νέων εξοπλιστικών προγραμμάτων. Το κόστος στέγασης έχει φτάσει σε υπερβολικά επίπεδα και η πρόθεσή μας είναι σύντομα να καταθέσουμε συγκεκριμένη ολοκληρωμένη πρόταση αντιμετώπισης αυτού του καίριου προβλήματος, με εισηγήσεις όπως η μείωση του φόρου επί των ενοικίων, η προσθήκη προνοιών υποχρεωτικής στέγασης στις μεγάλες αναπτύξεις και η παροχή κινήτρων για να μειωθούν τα ενοίκια στις φοιτητικές εστίες σε λογικά επίπεδα.

Επιμένουμε πως πρέπει να προχωρήσει η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης με σημαντική μείωση του αριθμού των δήμων και με τη συμπλεγματοποίηση υπηρεσιών. Πρέπει να επανεξεταστεί ο τρόπος λειτουργίας του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, για να βελτιωθούν άδικα κριτήρια, να μειωθούν η γραφειοκρατία και οι καθυστερήσεις, αλλά και για να αντιμετωπιστούν οι καταχρήσεις από την άλλη από εκείνους που αρνούνται να δουλέψουν. Η γάγγραινα της γραφειοκρατίας και η μειωμένη παραγωγικότητα πρέπει να αντιμετωπιστούν με μία αποτελεσματική μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση πρέπει να γίνει ο κανόνας και όχι η εξαίρεση για τη διευκόλυνση των πολιτών. Πρέπει να συνδιαμορφώσουμε μια εθνική πολιτική πάταξης της διαπλοκής και της διαφθοράς. Και, όπως είπα προηγουμένως, το 2019 πρέπει να έχουμε την αποτελεσματική εφαρμογή του ΓΕΣΥ όπως έχει ψηφιστεί ομόφωνα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και την έναρξη της αυτονομίησης των νοσοκομείων. Αυτή η αυτονομίηση δεν είναι νομική υποχρέωση, είναι οικονομική υποχρέωση, ειδάλλως κινδυνεύει να πιναχθεί στον αέρα ολόκληρο το σύστημα.

Οφείλουμε να προωθήσουμε την καινοτομία και την έρευνα, για να φτάσουν σε ευρωπαϊκά επίπεδα, καθώς για χρόνια ακολουθούσαμε μία παντελώς λανθασμένη πρακτική. Νομίζαμε πως η καινοτομία είναι αποτέλεσμα κυβερνητικών κονδυλίων και επιδοτήσεων. Είχαμε λάθος! Η καινοτομία προέρχεται και επιτυγχάνεται κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα και επομένως η προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας μέσω των πανεπιστημίων και των εταιρειών καινοτομίας αποτελούν μία πολύ σημαντική και θετική εξέλιξη.

Σε ό,τι αφορά την ενέργεια, απαιτείται η άμεση απεξάρτησή μας από τα εισαγόμενα καύσιμα και τα ενεργειακά μονοπώλια. Χρειαζόμαστε την περαιτέρω προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά και την αξιοποίηση του δικού μας φυσικού αερίου. Απαιτούμε την πλήρη ελευθεροποίηση της παραγωγής ενέργειας εντός του 2019, όπως ήταν οι αρχικοί σχεδιασμοί, χωρίς αναβολές, ακόμη και αν πρέπει να ξοδέψουμε κάποια περισσότερα χρήματα, για να αγοράσουμε ένα απαραίτητο λογισμικό.

Κύριε Πρόεδρε,

Το 2019 πρέπει να είναι η χρονιά της αποκατάστασης. Αυτή είναι η μεγαλύτερη πρόκληση που έχουμε να αντιμετωπίσουμε. Η χρονιά κατά την οποία θα ξεκινήσουμε να αποδίδουμε οφέλη πίσω σε εκείνους που θυσιάσαν πολλά, για να διασωθεί το κράτος μας από τον κίνδυνο της χρεοκοπίας. Και οφείλουμε να ενισχύσουμε το κοινωνικό κράτος, να βοηθήσουμε την ανάπτυξη της οικονομίας, να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής για όλους τους πολίτες αυτού του τόπου.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε σε μία δύσκολη καμπή και μία κρίσιμη συγκυρία στο Κυπριακό. Βιώνουμε ένα παρατεταμένο αδιέξοδο μετά την κατάρρευση των διαπραγματεύσεων στο Κραν Μοντανά. Είναι αμφίβολη η επανέναρξη των διαπραγματεύσεων λόγω του ότι βρίσκεται σήμερα στο απόγειό της η τουρκική αδιαλλαξία. Παράλληλα όμως, διανοίγεται και μία τεράστια προοπτική σε ό,τι αφορά τη γεωστρατηγική αναβάθμιση της Ανατολικής Μεσογείου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ξεκίνησε να αναγνωρίζει τη σημασία της περιοχής ως μίας σημαντικής εναλλακτικής περιοχής και πηγής ενέργειας η οποία μπορεί να οδηγήσει στην απεξάρτηση της Ευρώπης από το φυσικό αέριο της Ρωσίας. Και, από την άλλη, η Τουρκία αντιδρά, επειδή βλέπει πως μένει εκτός αυτού του παιχνιδιού σε ό,τι αφορά τον ενεργειακό τομέα. Βλέπει συμφωνίες με τις χώρες της περιοχής και με τον πιο προκλητικό τρόπο αμφισβητεί τα δικά μας κυριαρχικά δικαιώματα.

Μέσα από αυτό το δύσκολο περιβάλλον, μέσα από αυτό το ναρκοπέδιο διασταυρούμενων συμφερόντων στην Ανατολική Μεσόγειο πρέπει να προχωρήσουμε, λαμβάνοντας εκείνες τις αποφάσεις που θα εξυπηρετήσουν τα δικά μας εθνικά συμφέροντα. Με προσοχή πρέπει να αποφασίσουμε τα επόμενά μας βήματα, γιατί οι προεκτάσεις και οι συνέπειες των αποφάσεών μας θα είναι δραματικές. Και οφείλουμε να προχωρήσουμε σε σωστές διαπιστώσεις, για να καταλήξουμε σε σωστές αποφάσεις.

Το Κραν Μοντανά κατέληξε σε μία παταγώδη αποτυχία. Η διαδικασία κατέληξε σε μία από τις χειρότερες εκθέσεις του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για το Κυπριακό όπου, ενώ καταλήξαμε σε αδιέξοδο, παράλληλα δίνονται συγχαρητήρια στην Τουρκία για την καλή θέληση που δήθεν έδειξε στις διαπραγματεύσεις. Σε κάθε περίπτωση, το παρατεταμένο αδιέξοδο βολεύει πλήρως την Τουρκία, καθώς συνεχίζει το δικό της σχέδιο άλφα, την αναβάθμιση του ψευδοκράτους, την υποβάθμιση της Κυπριακής Δημοκρατίας, την περαιτέρω οικονομική προσάρτηση των κατεχομένων. Και, πριν καν ακόμη στεγνώσει το μελάνι στην έκθεση του γενικού γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, ξεκίνησε το γνωστό αφήγημα από τους γνωστούς κύκλους ότι είναι οι Ελληνοκύπριοι που ευθύνονται για τη μη λύση του Κυπριακού. Και έχουν ήδη έτοιμη τη θεραπεία: Άρση της απομόνωσης των “αδικημένων” Τουρκοκυπρίων, περαιτέρω αναγνώριση του ψευδοκράτους, πάγωμα του ενεργειακού μας προγράμματος, περισσότερες πιέσεις στην ελληνοκυπριακή πλευρά. Εμείς φυσικά και απορρίπτουμε αυτό το αφήγημα. Αντίθετα, οφείλουμε, λόγω της αποτυχίας, να υποβάλουμε μια βασική ερώτηση, την πιο βασική ερώτηση που πρέπει να απαντήσουμε, αν θέλουμε να αποφασίσουμε τα επόμενά μας βήματα: Γιατί αποτύχαμε; Γιατί αποτύχαμε να λύσουμε το Κυπριακό όχι μόνο τώρα αλλά εδώ και 44 χρόνια; Η δική μας απάντηση: Οι λόγοι σίγουρα είναι πολλοί, περίπλοκοι. Ένας, ο πιο κύριος και ο πιο βασικός: Η αδιαλλαξία της Τουρκίας ευθύνεται για τη μη επίλυση του Κυπριακού. Γιατί είναι παράλογες οι απαιτήσεις της Άγκυρας, όχι μόνο τώρα αλλά διαχρονικά, και είναι αυτές οι απαράδεκτες απαιτήσεις που οδηγούν σε αδιέξοδο κάθε φορά.

Δε συμφωνούμε με εκείνους που ισχυρίζονται ότι έχουμε αποτύχει, επειδή δεν έχουμε υποχωρήσει αρκετά στο κεφάλαιο της διακυβέρνησης. Δεν πιστεύω για παράδειγμα ότι ο Γιώργος Βασιλείου, ο μακαριστός Γλαύκος Κληρίδης, ο Δημήτρης Χριστόφιας και σήμερα ο Νίκος Αναστασιάδης, αυτοί που διαχειρίζονται το Κυπριακό τα είκοσι πέντε από τα τελευταία τριάντα χρόνια, απέτυχαν, επειδή δεν είχαν εισηγήσεις ή και ευφάνταστες ιδέες στο κεφάλαιο της διακυβέρνησης. Όλοι απέτυχαν να λύσουν το Κυπριακό, επειδή οι αξιώσεις της άλλης πλευράς ήταν και είναι παντελώς παράλογες, απαράδεκτες και επικίνδυνες. Αυτές οι θέσεις είναι που έχουν οδηγήσει στα αδιέξοδα και τις αποτυχίες των τελευταίων σαράντα τεσσάρων ετών. Τούτο δε σημαίνει ότι η δική μας διαχείριση ήταν πάντα η καλύτερη, αλλά επισημαίνω ότι ο βασικός λόγος της αποτυχίας είναι αυτός.

Σημειώνω ενδεικτικά ότι για εννέα χρόνια, από το 2008, μετά την έναρξη του νέου κύκλου των διαπραγματεύσεων, μέχρι και τον Μάρτιο του 2017, στην ουσία διαπραγματευόμασταν μόνο το κεφάλαιο της διακυβέρνησης, το κεφάλαιο δηλαδή που μόνο εμείς έχουμε να δώσουμε. Γι' αυτό εξάλλου και στην τελευταία έκθεση του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών... Μάλλον η έκθεση αποτελεί μία σύνοψη δικών μας και μόνο υποχωρήσεων. Διαπραγματευόμασταν εννέα χρόνια τη διακυβέρνηση και κατέρρευσαν οι διαπραγματεύσεις μέσα σε λίγους μήνες, μόλις πήγαμε να συζητήσουμε το τι είχε να δώσει η Τουρκία, τα κεφάλαια της ασφάλειας, των εγγυήσεων και του στρατού.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα είχαμε διαφωνήσει έντονα με τους χειρισμούς του Προέδρου της Δημοκρατίας τα τελευταία χρόνια. Δε θεωρούμε όμως ότι το αδιέξοδο στο Κραν Μοντανά οφείλεται στον κ. Αναστασιάδη. Κατ' ακρίβειαν, έχουμε μία σημαντική ομολογία από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος στο τελευταίο του διάγγελμα έχει παραδεχτεί ότι η πολιτική που ακολουθήθηκε τα τελευταία χρόνια ήταν αποτυχημένη. Συμφωνούμε σε αυτό το σημείο με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τονίζω πως δεν είναι μόνο μια διαδικασία που κατέληξε σε αποτυχία. Είναι μια ολόκληρη πολιτική, μία τακτική και μία στρατηγική. Αποτύχαμε να κάμψουμε την τουρκική αδιαλλαξία. Η Τουρκία δεν έχει αλλάξει καμία από τις βασικές απαράδεκτες θέσεις της εδώ και σαράντα τέσσερα χρόνια. Επομένως, εάν συμφωνούμε ότι εκεί είναι το πρόβλημα, ότι δηλαδή αποτύχαμε να κάμψουμε την τουρκική αδιαλλαξία, τότε πρέπει να προβληματιστούμε γιατί αποτύχαμε σε αυτό τον στόχο. Και βάζω σε αυτή την αποτυχία όλες ανεξαιρέτως τις κυβερνήσεις. Όλες απέτυχαν να κάμψουν την τουρκική αδιαλλαξία. Δεν ήταν όλες το ίδιο επιτυχημένες σε ό,τι αφορά την υπεράσπιση και την προώθηση των δικών μας εθνικών συμφερόντων, αλλά τουλάχιστον ως συμφωνήσαμε σε αυτό.

Θέλω να υπενθυμίσω ότι στον τελευταίο κύκλο των διαπραγματεύσεων κάποιιοι μας έλεγαν, όπως ο κ. Άιντε για παράδειγμα, ότι τα λύσαμε όλα και έμεινε σε εκκρεμότητα μόνο το κεφάλαιο της ασφάλειας. «Έμεινε το τελευταίο μίλι», μας έλεγε. Δεν είναι έτσι τα πράγματα. Το παραδέχεται ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Και σε αυτό το σημείο συμφωνούμε με τον κ. Αναστασιάδη. Χωρίς μία λειτουργική και βιώσιμη λύση, δεν έχουμε πιθανότητες να ζήσουμε σε συνθήκες ευημερίας και ειρήνης με τους Τουρκοκυπρίους συμπατριώτες μας.

Επειδή δεν έχω αρκετό χρόνο, θα περιοριστώ στα ακόλουθα, θα σημειώσω τα εξής:

Συμφωνούμε με τις διαπιστώσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας, με τη διάγνωση του προβλήματος, διαφωνούμε όμως με τη θεραπεία. Συμφωνούμε πως σήμερα χρειαζόμαστε νέες ιδέες, όχι όμως ένα νέο μοντέλο επίλυσης του Κυπριακού. Πρέπει να προβληματιστούμε για τη στρατηγική και την τακτική μας, όχι όμως για τη μορφή της λύσης. Κατ' εμάς η στρατηγική πρέπει να εδράζεται πάνω στο συμφωνημένο πλαίσιο που έχει συνδιαμορφώσει στο Εθνικό Συμβούλιο μέσα από τις ομόφωνες αποφάσεις του. Δεν κατανοούμε τι σημαίνει αποκεντρωμένη ομοσπονδία. Διατείνομαι και ισχυρίζομαι ότι κανένας σε αυτή την αίθουσα δεν έχει καταλάβει τι σημαίνει μέχρι σήμερα η χαλαρή και αποκεντρωμένη ομοσπονδία.

Σε ό,τι αφορά τον χειρότερο κίνδυνο, που είναι το ότι έχουμε καταλήξει να συζητούμε αυτό που επιδιώκει η Τουρκία ή τουλάχιστον αυτή θα είναι η πρόθεση της Τουρκίας, να επιβάλει τις μορφές λύσης της συνομοσπονδίας και των δύο κρατών... Για μας ως Δημοκρατικό Κόμμα αυτές είναι απαράδεκτες μορφές επίλυσης του Κυπριακού. Η συνομοσπονδία δίνει τα καλά δύο κόσμων στην Τουρκία, και κράτος, αλλά και δικαίωμα παρέμβασης στον "Νότο", στην ΑΟΖ μας και επί του εδάφους. Όπως έλεγε ο μακαριστός Τάσος Παπαδόπουλος, η Τουρκία με αυτή τη διευθέτηση μετατρέπεται σε αφέντη του "Βορρά" και ισότιμο συνεταιίρο στον "Νότο". Τα δύο κράτη δε νομίζω να χρειαστεί να τα επεξηγήσουμε. Μιλούμε πλέον για μία συμφωνημένη διχοτόμηση. Τελεία.

Κύριε Πρόεδρε,

Παρακαλεί η Τουρκία να συζητήσει αυτές τις μορφές λύσης του Κυπριακού και δυστυχώς θεωρώ πως με τα υπονοούμενα που αφήνει ο ίδιος ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών με τις αναφορές της κ. Λουτ είναι πλέον φανερός αυτός ο κίνδυνος και όλοι πρέπει και οφείλουμε να είμαστε ξεκάθαροι σε τέτοιες προσεγγίσεις. Δε συζητάμε λύσεις συνομοσπονδίας και λύσεις δύο κρατών. Τελεία.

Θέλω, τέλος, να επισημάνω έναν άλλο κίνδυνο. Όταν σήμερα η Τουρκία ακούει ότι ιδανικές για την ίδια λύσεις είναι πλέον πάνω στο τραπέζι ή τουλάχιστον έτσι αντιλαμβάνεται, είναι δυνατόν να επιστρέψει ποτέ πίσω και να ξεκινήσει ξανά να συζητά λύσεις ομοσπονδίας;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα τελευταία χρόνια είχαμε έντονες διαφωνίες σε σχέση με τη διαχείριση του Κυπριακού. Όσον αφορά το Δημοκρατικό Κόμμα, αυτές οι διαφωνίες αφορούσαν την τακτική που ακολουθήσαμε, την απουσία στρατηγικής και τις δυσάρεστες απανωτές υποχωρήσεις που έθεταν σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα της λύσης. Αυτό για μας είναι θεμιτό, το να διαφωνούμε δηλαδή για επιμέρους πτυχές της λύσης, όχι όμως για τη μορφή της λύσης. Και θα πρέπει να προχωρήσουμε στην αυτοκριτική μας. Γιατί τα τελευταία χρόνια, τις τελευταίες δεκαετίες τσακωνόμαστε αναμεταξύ μας, διαπραγματεύομαστε αναμεταξύ μας, διχάζαμε τον λαό μας ανάμεσα σε αυτούς που θέλουν λύση και σε αυτούς που δε θέλουν λύση και στο μεταξύ η Τουρκία κέρδιζε επί της διαδικασίας, επί της ουσίας και διαμόρφωνε νέα τετελεσμένα επί του εδάφους. Είναι σημαντικό σήμερα να αναδείξουμε αυτά με τα οποία συμφωνούμε.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα δηλώνουμε ξεκάθαρα πως παραμένουμε πλήρως δεσμευμένοι στις ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου. Η διζωνική δικονομική ομοσπονδία με το σωστό περιεχόμενο μπορεί να αποτελέσει τη μορφή επίλυσης του Κυπριακού. Η λειτουργικότητα της λύσης για εμάς αποτελεί εξίσου σημαντικό κεφάλαιο με την ασφάλεια. Η εφαρμογή της λύσης πρέπει να γίνει σε φάσεις, όπως αποφασίστηκε με τις ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου του 1989 επί της προεδρίας του κ. Γιώργου Βασιλείου.

Είμαστε έτοιμοι να εξετάσουμε νέες ιδέες σε ό,τι αφορά την τακτική της πλευράς μας, για να μπορέσουμε επιτέλους να επιτύχουμε τον στόχο να κάμψουμε την τουρκική αδιαλλαξία. Οι ενεργειακοί μας σχεδιασμοί πρέπει να προχωρήσουν. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να ενδώσουμε στις απειλές και στους εκβιασμούς της Άγκυρας. Η ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει επιτέλους να αποτελέσει πλεονέκτημα και όχι ουδέτερο παράγοντα. Οφείλουμε με μία πολυεπίπεδη εξωτερική πολιτική να ενισχύσουμε την Κυπριακή Δημοκρατία διεθνώς. Αποτελεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δύο λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...αναγκαιότητα η αναβάθμιση και η ενίσχυση των θεσμών μας, η προστασία της ίδιας της Κυπριακής Δημοκρατίας και η αντιμετώπιση των προσπαθειών αναβάθμισης του ψευδοκράτους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτό που απαιτείται σήμερα είναι προβληματισμός για τα επόμενα βήματα, αλλά πάνω από όλα απαιτούνται συλλογικότητα και ενότητα. Να προβληματιστούμε από τις αποτυχίες μας, αλλά να συνδιαμορφώσουμε μία νέα, σωστή στρατηγική. Αυτό που χρειαζόμαστε πάνω από όλα, ιδιαίτερα αν κατ' ευχήν επαναρχίσουν οι διαπραγματεύσεις, είναι ρεαλιστική διεκδικητικότητα. Να διεκδικήσουμε το δίκαιο του λαού μας, να υπερασπιστούμε τον κυπριακό ελληνισμό, να τιμήσουμε την ιστορία μας και όλους εκείνους που έπεσαν υπερασπιζόμενοι την ελευθερία και τη δημοκρατία, να τιμήσουμε το όραμα του λαού μας για ειρήνη και ευημερία.

Καλές γιορτές σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές!

Ευχαριστούμε.

Παρακαλώ τώρα τον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ κ. Άντρο Κυπριανού να προσέλθει στο βήμα, για να καταθέσει την ομιλία του.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι υπουργοί,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πρώτα να μου επιτρέψετε να ευχαριστήσω από μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τους βουλευτές μέλη της επιτροπής Οικονομικών, αλλά και ιδιαίτερα τους λειτουργούς της για την πολύ σκληρή δουλειά που έκαναν, έτσι ώστε να μπορούμε σήμερα να συζητούμε τον κρατικό προϋπολογισμό για το 2019.

Δέκα χρόνια μετά το ξέσπασμα της διεθνούς καπιταλιστικής κρίσης δύο είναι οι τάσεις στη διεθνή οικονομία: Η αυξανόμενη στροφή στον προστατευτισμό στο διεθνές εμπόριο από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και η συνεχιζόμενη αύξηση των εισοδηματικών ανισοτήτων. Οι εξελίξεις, αγαπητοί συνάδελφοι, διαψεύδουν όλους όσοι ασπάστηκαν τυφλά το δόγμα του τέλους της ιστορίας. Δικαιώνουν όλους εμάς που προειδοποιούσαμε για τις παθογένειες και τους κινδύνους του νεοφιλελεύθερου μοντέλου ανάπτυξης και της νέας τάξης πραγμάτων.

Ως αποτέλεσμα των πολιτικών που εφαρμόζονται σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο η έκθεση της Oxfam, που δημοσιεύτηκε στις αρχές του έτους, είναι αποκαλυπτική για τις εισοδηματικές ανισότητες. Το 2017 υπήρξε η μεγαλύτερη αύξηση στον αριθμό των δισεκατομμυριούχων στην ιστορία. Ένας επιπλέον δισεκατομμυριούχος κάθε δύο μέρες. Κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους ο πλούτος τους αυξήθηκε κατά \$762 δις, ποσό ικανό να αντιμετωπίσει την ακραία φτώχεια παγκοσμίως επτά φορές. Το 1% των πιο πλουσίων κατέχει περισσότερο πλούτο από το υπόλοιπο 99%. Εξήντα ένα άτομα παγκοσμίως κατέχουν όσο πλούτο κατέχει το 50% των πιο φτωχών.

Η Κύπρος επί διακυβέρνησης Αναστασιάδη-Συναγερμού ζει ένα παρόμοιο σκηνικό. Η οικονομία του τόπου όντως μεγαλώνει. Μαζί της όμως μεγαλώνουν και οι ανισότητες. Οι λίγοι και προνομιούχοι βλέπουν τα κέρδη να φουσκώνουν και τα εισοδήματά τους να αυξάνονται. Στην απέναντι πλευρά οι πολλοί, η πλειοψηφία της κοινωνίας συνεχίζει να σηκώνει στις πλάτες της τα βάρη και τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης. Αυτό είναι και το κύριο χαρακτηριστικό του προϋπολογισμού για το 2019. Μια από τα ίδια δηλαδή. Δίχως ορθολογικό αναπτυξιακό σχεδιασμό και με κουτσουρεμένη κοινωνική ευαισθησία. Δίχως όραμα και δίχως προοπτική για τη χώρα. Οι αναπτυξιακές δαπάνες και οι κοινωνικές παροχές παραμένουν στα ίδια μειωμένα επίπεδα των προηγούμενων ετών.

Ο προϋπολογισμός του 2019 συνεχίζει να στηρίζει ένα κοινωνικό μοντέλο που χαρακτηρίζεται από άδικη κατανομή του παραγόμενου πλούτου και απορρύθμιση της εργασίας. Ένα μοντέλο που, παρά τη μείωση του ποσοστού ανεργίας, οδηγεί σε χειρότερες εργασιακές συνθήκες, σε μειώσεις μισθών, ιδιαίτερα βέβαια στον ιδιωτικό τομέα, και στη μετατροπή μόνιμων θέσεων σε θέσεις μερικής και προσωρινής εργασίας.

Ο κ. Αναστασιάδης και ο Δημοκρατικός Συναγερμός επιμένουν να στηρίζουν ένα οικονομικό μοντέλο που γεννά φούσκες, που στηρίζεται στις συνταγές που οδήγησαν στην κρίση. Μετά το 2016 η συνολική παραγωγή ακολούθησε αυξητική πορεία. Παρ' όλα αυτά, οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες συνεχίζουν να παραμένουν δύσκολες για μεγάλη μερίδα της κοινωνίας. Το αναπτυξιακό μοντέλο στρέφεται ολοένα και περισσότερο σε επενδύσεις και δράσεις βραχυπρόθεσμου ορίζοντα. Αυξάνει την εξάρτηση από το εξωτερικό περιβάλλον και τις διεθνείς εξελίξεις, με αποτέλεσμα να παραμένει ευάλωτο και επιρρεπές σε φαινόμενα φούσκας. Η οικονομία των διαβατηρίων και της αρπαχτής ούτε επωφελής για τους πολλούς είναι ούτε έχει και μέλλον.

Στον φειτό προϋπολογισμό κυριαρχούν επίσης οι ιδεολογικές και δογματικές εμμονές της κυβέρνησης. Επιμένουν στην ιδιωτικοποίηση κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών όχι από ανάγκη αλλά από δογματική αγκύλωση. Την κυβέρνηση δεν την απασχολεί ο εξορθολογισμός της λειτουργίας αυτών των οργανισμών. Αν αυτός ήταν ο στόχος, θα εκσυγχρόνιζε το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας τους και τον τρόπο διορισμού των διοικητικών συμβουλίων. Αυτό που την ενδιαφέρει είναι να ξεπουλήσει τη δημόσια περιουσία. Είναι χαρακτηριστική η περίπτωση του λιμανιού της Λεμεσού. Τα τελευταία τέσσερα χρόνια, πριν από την ιδιωτικοποίηση, η Αρχή Λιμένων Κύπρου κατέβαλε στο κράτος μέρος από κέρδη ύψους €89 εκατομ., ενώ είχε αποθεματικό περίπου €250 εκατομ. Τώρα η Αρχή παρουσιάζει τρύπα σχεδόν ενός εκατομμυρίου ευρώ, ενώ έχει ξεμείνει από έσοδα εξαιτίας της ιδιωτικοποίησης του λιμανιού Λεμεσού. Τα έσοδα για το κράτος είναι πολύ λιγότερα από ό,τι προηγουμένως, παρ' όλες τις υποσχέσεις της κυβέρνησης για το αντίθετο.

Το να διαλύει κάθε κοινωνική κατάκτηση και να φορτώνει το κόστος στον κόσμο είναι η κακή συνήθεια της κυβέρνησης Αναστασιάδη-Συναγερμού. Τρανό παράδειγμα ο συνεργατισμός. Η διάλυσή του δεν προέκυψε· μεθοδεύτηκε με μια εγκληματική συμφωνία που τον παρέδωσε με κρατική επιδότηση στην Ελληνική Τράπεζα και φόρτωσε τα δισεκατομμύρια της ζημιάς στην κοινωνία. Οι χειρισμοί τους στο θέμα του συνεργατισμού, πέρα από σκανδαλώδεις, υπήρξαν πρόχειροι, ασυνάρτητοι και εντελώς ερασιτεχνικοί. Για πέντε ολόκληρα χρόνια φλόμωσαν το λαό με ψέματα. Μας έλεγαν ότι ο επαγγελματισμός αντικατέστησε τον ερασιτεχνισμό. «Υλοποιούνται όλοι οι στόχοι. Επιλέγονται οι ικανότεροι, οι άριστοι των αρίστων». Φανταζόμαστε εννοούσαν τους φίλους, κουμπάρους και συμμαθητές του Υπουργού Οικονομικών.

Στις υπόλοιπες τράπεζες η κυβέρνηση με τη στήριξη κάποιων κομμάτων φρόντισε να δώσει και άλλα εργαλεία, για να προχωρούν με πιο γρήγορες και άμεσες διαδικασίες για εκποιήσεις και πωλήσεις δανείων. Παρά τις κατά καιρούς δεσμεύσεις της για στήριξη των ευάλωτων δανειοληπτών, τελικά προχώρησε στην εκπόνηση του σχεδίου "Εστία", ενός σχεδίου που δε στηρίζει αυτούς που έχουν ανάγκη, αλλά έμμεσα επιδοτεί τις τράπεζες. Ακόμη χειρότερα, έμμεσα στηρίζει μέρος των στρατηγικών κακοπληρωτών, τους οποίους η κυβέρνηση έλεγε, όταν ήθελε να προετοιμάσει το σχέδιο, ότι ήθελε να κυνηγήσει. Είναι ηλίου φαεινότερον, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι τα προβλήματα στον τραπεζικό τομέα δυστυχώς εξακολουθούν να υπάρχουν. Και δυστυχώς δεν μπορούμε να εμπιστευόμαστε την κυβέρνηση στο πώς θα τα χειριστεί ούτε στο πώς θα χειριστεί τα περιουσιακά στοιχεία της πρώην Συνεργατικής Τράπεζας.

Δε θα κουραστούμε να επαναλαμβάνουμε ότι η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού οδηγεί την κυπριακή κοινωνία στον γκρεμό. Θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε εντός και εκτός Βουλής, για να αποτρέψουμε αυτή την κατηφόρα, με στόχο τη συνεχή βελτίωση του βιοτικού επιπέδου της πλειοψηφίας της κοινωνίας.

Η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού πρέπει να κάνει, έστω και τώρα, ορισμένες ελάχιστες παραδοχές, εάν δε θέλει να παραδώσει συντρίμια, φεύγοντας. Πρώτον, αυτοί που θεωρούσε καλύτερους τραπεζίτες στον κόσμο κατέστρεψαν την κυπριακή οικονομία με τα εγκληματικά τους λάθη και τους σκανδαλώδεις χειρισμούς τους. Δυστυχώς, όχι μόνο δεν τιμωρήθηκαν, αλλά ούτε και έγιναν παράδειγμα προς αποφυγή για την κυβέρνηση. Δεύτερον, για να ανθίσει η οικονομία, πρέπει να βασίζεται στην ισονομία, τη δικαιοσύνη και τη χρηστή διοίκηση τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Τρίτον, η οικονομία πρέπει να προσφέρει ποιοτικές και μόνιμες θέσεις εργασίας και να σέβεται, να προστατεύει και να ενισχύει τα δικαιώματα των εργαζομένων. Αν αυτά δε γίνουν κατανοητά από τους κυβερνώντες, θα βυθίσουν ακόμα περισσότερο τον τόπο στο οικονομικό και κοινωνικό αδιέξοδο.

Ένα άλλο ταιριασμένο κεφάλαιο είναι οι μεταρρυθμίσεις. Μόνο ως ανέκδοτο ακούγονται σήμερα οι εξαγγελίες του κ. Αναστασιάδη κατά την προεκλογική εκστρατεία του 2013 για μεταρρυθμίσεις που θα πάτασσαν οριστικά τη γραφειοκρατία μέσα σε έξι μήνες από την εκλογή του. Ζήσαμε όλοι το φιάσκο της μεταρρύθμισης της δημόσιας υπηρεσίας. Στον δε εκπαιδευτικό τομέα όποιο βήμα έγινε επί διακυβέρνησης Χριστόφια ενταφιάστηκε από την κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού. Η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης ακόμα μελετάται. Η ίδια η πραγματικότητα επιβεβαιώνει ότι καμιά μεταρρύθμιση από αυτές που εξήγγειλε η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού δεν προχωρεί. Αυτό γιατί πολύ απλά δεν έχει όραμα. Έχει μόνο ιδεοληψίες και εμμονές, τις οποίες προσπαθεί να επιβάλει διά πυρός και σιδήρου με αυταρχισμό και αλαζονεία, στοιχεία που διέπουν όλη τη φιλοσοφία της διακυβέρνησής τους.

Η ιδεοληψία των κυβερνώντων δεν τους επιτρέπει να αντικρίσουν και την υγεία ως δημόσιο αγαθό. Επί διακυβέρνησής τους τα νοσοκομεία έπιασαν πάτο. Οι δαπάνες για τη δημόσια υγεία είναι από τις χαμηλότερες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο μέσος όρος σε αυτήν είναι 7% επί του ΑΕΠ, ενώ στην Κύπρο δεν ξεπερνά δυστυχώς το 3%. Σε μια χώρα που ο πληθυσμός της δεν ξεπερνά το εκατομμύριο η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού κατάφερε να δημιουργήσει ανασφάλεια, εξαθλίωση και ουρές χιλιάδων που περιμένουν περίθαλψη. Ο λόγος είναι οι περικοπές εκατοντάδων εκατομμυρίων από τη δημόσια υγεία. Δαπάνες που είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση των ασθενών, αλλά και για την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων.

Μπροστά σε αυτή την εκρηκτική κατάσταση τι κάνει η κυβέρνηση; Αρκείται σε επικοινωνιακές παραστάσεις στα μέσα ενημέρωσης. Δεν πέρασε πολύς καιρός από τότε που ο κ. Αναστασιάδης θα αναλάμβανε δήθεν δράση για τη δημόσια υγεία, που απειλούσε ότι θα βάλει το δάχτυλο επί τον τύπον των ήλων, λες και δεν κυβερνούσε ο ίδιος τα προηγούμενα χρόνια. Αποτέλεσμα; Μηδέν στο ηλίκο! Για ακόμα

μια χρονιά το αρμόδιο υπουργείο δεν έχει προγραμματίσει ουσιαστικές βελτιώσεις. Καμία επένδυση σε υποδομές και εξοπλισμό των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Ελάχιστες δαπάνες για στελέχωσή τους, την ώρα που φυλλορροούν. Πλήρης αδράνεια στην αντιμετώπιση του προβλήματος των λιστών αναμονής.

Ως ΑΚΕΛ θεωρούμε ότι το Γενικό Σύστημα Υγείας αποτελεί τη μεγαλύτερη κοινωνική κατάκτηση της εποχής μας. Είμαστε περήφανοι για το ρόλο που διαδραματίσαμε στην προώθησή του. Επιμένουμε στην εφαρμογή του. Η κυβέρνηση πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες της για υλοποίησή του και να σταματήσει να παριστάνει ότι αυτή την ευθύνη την έχουν άλλοι. Είναι προφανές, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι κάποιοι αγωνίζονται παρασκηνακά και άλλοι στο προσκήνιο, για να αλλάξει η φιλοσοφία του ΓΕΣΥ, για να οδηγήσουν σε πολυασφαλιστικό σχέδιο. Η κυβέρνηση έχει την ευθύνη να μεριμνήσει για την υλοποίησή του όπως έχει εγκριθεί ομόφωνα από τη Βουλή.

Πρόσφατα ο κ. Αναστασιάδης κατηγόρησε την αντιπολίτευση και ιδιαίτερα εμάς βέβαια ότι ζούμε σε ιδεατό κόσμο και πρέπει να ξυπνήσουμε. Μόνο μειδίαμα, να μου επιτρέψετε να πω, προκαλεί αυτή η δήλωση, αν αναλογιστεί κανείς ότι η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού, ζώντας σε μόνιμη σιέστα, ονειρεύεται ότι πέτυχε ένα success story.

Ας ξεκινήσουμε να μετρούμε "επιτυχίες": Είναι πρωτοφανής η προχειρότητα και ο ερασιτεχνισμός που η κυβέρνηση χειρίζεται σημαντικά θέματα, φορτώνοντας το κόστος στην κοινωνία. Αναφέρθηκε προηγουμένως στο θέμα του συνεργατισμού. Άλλο τρανό παράδειγμα είναι ο χειρισμός του φακέλου του χαλλουμιού.

Κεφάλαιο "Ενέργεια": Το ερευνητικό πρόγραμμα για εξεύρεση υδρογονανθράκων από τις εταιρείες οι οποίες είναι αδειοδοτημένες στην κυπριακή ΑΟΖ δεν απέφερε μέχρι στιγμής σημαντικά θετικά αποτελέσματα. Αντιθέτως, παρουσιάστηκαν επιπλέον προβλήματα με την απαράδεκτη συμπεριφορά της Τουρκίας. Σημειώνουμε επίσης το γεγονός ότι το μοναδικό επιβεβαιωμένο κοιτάσμα που διαθέτει η Κυπριακή Δημοκρατία παραμένει ακόμη αναξιοποίητο και συζητούμε εξ υπαρχής το συμβόλαιο έξι χρόνια μετά την ανακάλυψή του. Παρ' όλα αυτά, θεωρούμε ότι μια πετυχημένη γεώτρηση από την κοινοπραξία ExxonMobil-Qatar Petroleum θα δημιουργήσει νέα δεδομένα, θα δώσει ώθηση στο ερευνητικό πρόγραμμα και από άλλες εταιρείες και θα διευκολύνει την αξιοποίηση υφιστάμενων και μελλοντικών επιβεβαιωμένων κοιτασμάτων.

Από τις εξελίξεις φαίνεται ότι η θέση του ΑΚΕΛ για την ανάγκη μελέτης του ενδεχομένου κατασκευής τερματικού υγροποίησης φυσικού αερίου στην Κύπρο αξιοποιώντας και άλλα κοιτάσματα της περιοχής, είναι επίκαιρη όσο ποτέ. Και όμως η κυβέρνηση δεν έχει να παρουσιάσει κανέναν σχεδιασμό ολοκληρωμένης ενεργειακής στρατηγικής. Ό,τι έγινε επί διακυβέρνησης Χριστόφια ξηλώθηκε και από τότε μέχρι σήμερα οι κυβερνώντες περιορίζονται σε μεγάλα λόγια και μηδέν έργα.

Κεφάλαιο "Κοινωνία": Ποια ήταν η τελευταία φορά που οι κυβερνώντες επισκέφθηκαν δημόσια νοσοκομεία και χώρους εργαζομένων; Ποια ήταν η τελευταία φορά που κάποιος τους ενημέρωσε για το ύψος ή μάλλον για το βάθος του κατώτατου μισθού, το κόστος ζωής, το ύψος των ενοικίων για τους αστέγους;

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 20% περίπου των δαπανών πηγαίνει στην κοινωνική προστασία. Στην Κύπρο βρίσκεται κάτω από το 14%. Επί των ημερών του κ. Αναστασιάδη η Κύπρος κατακύλησε στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη μεγαλύτερη αύξηση της φτώχειας. Το ποσοστό των εργαζόμενων φτωχών, δηλαδή των νοικοκυριών με πολύ χαμηλά εισοδήματα που δεν μπορούν να αποπληρώσουν λογαριασμούς και δάνεια, υπερδιπλασιάστηκε τα τελευταία χρόνια. Οι εργασιακές σχέσεις έχουν κυριολεκτικά αλωθεί. Οι κυβερνώντες παριστάνουν ότι δεν καταλαβαίνουν ότι μια μεγάλη πλειοψηφία του κόσμου δουλεύει με υποκατώτατο μισθό, με συμβόλαια και ανασφάλιστη.

Το 2013 ο κ. Αναστασιάδης υποσχόταν άνοιξη. Το 2018 η Κύπρος, που ο πληθυσμός της δεν είναι μεγαλύτερος από μια συνοικία της Αθήνας, έχει αστέγους. Ενώ τα ενοίκια αυξήθηκαν μέχρι και 50%, το Ενιαίο Στεγαστικό Σχέδιο παραμένει στα συρτάρια. Για τη στέγαση των προσφύγων το 2018 απορροφήθηκε μόνο το 56% των κονδυλίων, ενώ τα κονδύλια για την ύπαιθρο πετσοκόβονται συνεχώς. Νεαρά ζευγάρια δεν μπορούν να ξεκινήσουν τη ζωή τους, γιατί δεν υπάρχει κανένα σχέδιο από πλευράς της κυβέρνησης για στέγαση. Το μόνο που αρκέστηκε να κάνει ήταν να εξαγγείλει αύξηση 10% του επιδόματος ενοικίου, μόνο για πρόσφυγες μάλιστα, δηλαδή περίπου €50. Σκέτη κοροϊδία!

Η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού δεν ενδιαφέρεται για τους ανθρώπους· απλώς βλέπει τους αριθμούς. Κανένα όραμα για κοινωνική πολιτική, καμία έγνοια για τους μισθούς που ακρωτηριάζονται, για τις άσχημες συνθήκες που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι.

Θέλουμε να επαναλάβουμε κάποιες από τις προτάσεις μας. Ελπίζουμε η κυβέρνηση να παραμερίσει τις ταξικές της παρωπίδες και να προβληματιστεί γι' αυτές. Νομοθετική ρύθμιση της υποχρέωσης των εργοδοτών για εφαρμογή των συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Διασφάλιση ελάχιστων όρων απασχόλησης για όσους εργαζομένους δεν καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις, για να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο των εργαζόμενων φτωχών. Μέτρα οικογενειακής πολιτικής που να στηρίζουν τα νεαρά χαμηλόμισθα ζευγάρια. Επενδύσεις από το κράτος σε υποδομές κοινωνικής προστασίας και στήριξη της τοπικής αυτοδιοίκησης για άσκηση κοινωνικής πολιτικής. Μελέτη για κατάργηση του 12% στις συντάξεις στους χαμηλοσυνταξιούχους και στους εργαζομένους σε βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Δημιουργία νέας ξεχωριστής νομοθεσίας για τα

άτομα με αναπηρίες, που να συνάδει με τις αρχές της σύμβασης του ΟΗΕ γι' αυτά. Αύξηση του ύψους του ενοικίου που παραχωρείται στα άτομα που λαμβάνουν ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και στους πρόσφυγες με τρόπο που να ανταποκρίνεται στα σημερινά δεδομένα. Εκπόνηση σχεδίου επιδότησης ενοικίου για χαμηλόμισθες οικογένειες. Επαναφορά των στεγαστικών προγραμμάτων που καταργήθηκαν για πρόσφυγες και αυτόχθονες κατοίκους για απόκτηση στέγης. Ενεργοποίηση των προγραμμάτων του Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Γης για τη δημιουργία σχεδίων κοινωνικής στέγασης.

Αν η κυβέρνηση πιστεύει πραγματικά αυτό που λέει, ότι δηλαδή εκτιμά τις θυσίες που έκανε ο λαός για αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης, ιδού πεδίο δόξης λαμπρόν! Ας τους το ανταποδώσει, έστω και τώρα.

Δυστυχώς, ούτε η παιδεία γλίτωσε από τις κυβερνητικές ιδεοληψίες. Το μεγαλύτερο έγκλημά της είναι ότι έξι ολόκληρα χρόνια δεν έκανε τίποτε απολύτως για την ειδική εκπαίδευση. Οι πολιτικές για τα άτομα με αναπηρίες δεν είναι επιλογή για την εκάστοτε κυβέρνηση· είναι χρέος και υποχρέωση. Ως ΑΚΕΛ καταθέσαμε ολοκληρωμένη πρόταση για την ειδική εκπαίδευση πριν από τέσσερα χρόνια. Οι κυβερνώντες μάς αγνόησαν παντελώς. Ούτε καν προβληματίστηκαν, για να διαμορφώσουν δική τους πολιτική. Στον τόπο μας βιώνουμε καθημερινά μικρές ανθρώπινες τραγωδίες για τα παιδιά με αναπηρία, λόγω της άρνησης των κυβερνώντων να εκσυγχρονίσουν και να ενισχύσουν την ειδική εκπαίδευση.

Πότε άραγε οι προβολείς από τα φαντασμαγορικά γκαλά στους κήπους του Προεδρικού και τις φιλανθρωπικές κοσμικές φιέστες θα φωτίσουν αυτές τις καθημερινές τραγωδίες με την ελπίδα να συγκινηθούν οι κυβερνώντες; Πότε θα ασχοληθούν με τα πιεστικά, τα ουσιαστικά προβλήματα της παιδείας και να σταματήσουν να δημιουργούν άλλα;

Οι εξετάσεις ανά τετράμηνο θα υποβαθμίσουν τον πραγματικό ρόλο που πρέπει να έχει το σχολείο, ενώ υποβάλλουν σε απίστευτη ταλαιπωρία και έξοδα χιλιάδες μαθητές και γονείς. Τα εσπερινά λύκεια και οι εσπερινές τεχνικές σχολές παραμένουν ξεχασμένα στις προδιαγραφές περασμένων δεκαετιών. Πολλά σχολεία αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υλικοτεχνικής υποδομής λόγω των σοβαρών περικοπών από το 2013 με μεγαλύτερο θύμα την τεχνική εκπαίδευση. Για τα θέματα ασφάλειας και υγείας στα σχολεία δεν έχει ληφθεί κανένα σοβαρό μέτρο προς το παρόν. Η έρευνα και η καινοτομία αξιολογούνται πολύ χαμηλά στις προτεραιότητες των κυβερνώντων.

Περίπου τριακόσιοι εκπαιδευτικοί οι οποίοι εργάζονταν πέρσι στα σχολεία μας βρέθηκαν στον δρόμο λόγω των αποφάσεων των κυβερνώντων. Ταυτόχρονα, επί ξύλου κρεμάμενοι παραμένουν οι εκπαιδευτικοί που εργάζονται με αγορά υπηρεσιών στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης, στα μουσικά και αθλητικά λύκεια, στα βραδινά και απογευματινά μαθήματα, στα ολοήμερα σχολεία και στα Μεταλυκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Το Νέο Σύστημα Διορισμών στην Εκπαίδευση θυματοποίησε χιλιάδες νέους πτυχιούχους, σκοτώνοντας τα όνειρά τους για αξιοπρεπή εργασία. Η φοιτητική μέριμνα έγινε κομμάτι. Αναγκάζει χιλιάδες φοιτητές να εγκαταλείπουν τις σπουδές τους.

Σε ό,τι αφορά τον πολιτισμό, τι να πούμε; Τα καταθλιπτικά κονδύλια που διαθέτει η κυβέρνηση για αυτόν επιβεβαιώνουν πως τον θεωρεί φτωχό συγγενή. Οι τέχνες και τα γράμματα, το θέατρο, ο κινηματογράφος, η Κρατική Βιβλιοθήκη και άλλα έργα υποδομής δεν εμφανίζονται ούτε στον φεινικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, η ψήφιση ή η καταψήφιση του προϋπολογισμού δε σημαίνει απλώς στήριξη ή αποδοκιμασία της κυβέρνησης Αναστασιάδη-Συναγερμού. Είναι ξεκάθαρη πολιτική τοποθέτηση. Εμείς καλούμε όλες τις δυνάμεις, εντός και εκτός Βουλής, να πάρουν θέση χωρίς υποκρισίες, σοφιστείες και υπεκφυγές απέναντι στη διεύρυνση της φτώχειας, την αύξηση των ανισοτήτων, τη συρρίκνωση της μεσαίας τάξης, την ανισοκατανομή του πλούτου, την απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και την υποβάθμιση της καθημερινότητας των πολιτών.

Να μου επιτρέψετε όμως να πω ότι υπάρχει ένας τομέας ωστόσο στον οποίο η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού διαπρέπει, ο τομέας της διαφθοράς, της διαπλοκής και των σκανδάλων. Επιχειρεί δε να συγκαλύψει τις ευθύνες της ισχυριζόμενη ότι για πρώτη φορά στέλνονται στα δικαστήρια υποθέσεις διαπλοκής και διαφθοράς. Ξεχνά η κυβέρνηση ότι συγκρούστηκε έντονα και με τους δύο θεσμούς οι οποίοι προώθησαν διάφορες υποθέσεις για διερεύνηση, και με τον Γενικό Εισαγγελέα και με τον Γενικό Ελεγκτή.

Ένα από τα σκάνδαλα που θα θυμάται ο τόπος για δεκαετίες είναι ο διορισμός του κ. Ρίκκου Ερωτοκρίτου στη θέση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα, διορισμός που είχε μέγιστη σημασία, γιατί εκείνη την περίοδο δεν υπήρχε Γενικός Εισαγγελέας. Από τον κ. Ερωτοκρίτου η κοινωνία ανέμενε απονομή δικαιοσύνης. Ο κ. Αναστασιάδης τον διόρισε, γιατί έπρεπε να ξοφλήσει προεκλογικό γραμμάτιο. Και προκαλώ τον οποιονδήποτε να πει ότι είναι διαφορετικά τα δεδομένα. Τελικά, αυτός που θα απένεμε δικαιοσύνη καταδικάστηκε σε φυλάκιση με βαριές κατηγορίες, έστω και αν τον υπερασπίστηκε στο δικαστήριο ο ίδιος ο Νίκος Αναστασιάδης.

Εκρός καταθέσεων πριν από το κούρεμα από το οικογενειακό περιβάλλον του Προέδρου. Οικόπεδο φιλέτο με ευνοϊκότατους όρους στην οικογένεια του Προέδρου από τον Αρχιεπίσκοπο. Οικογενειακές

επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ακινήτων και της πώλησης διαβατηρίων με σκανδαλώδη τρόπο, κάτι που συζητά όλη η Κύπρος. Υπόθεση συμβολαίου της κ. Χρυστάλλας Γιωρκάτζη. Διαρροές στις εξετάσεις διορισίμων. Αναξιοκρατία και βόλεμα ημετέρων από τις αντιπροσωπίες μας στις Βρυξέλλες μέχρι τον συνεργατισμό. Πολεοδομικές παρεκκλίσεις σε μεγαλοεπιχειρηματίες. Διαρροή εμπιστευτικών εγγράφων από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε λειτουργούς των μέσων ενημέρωσης. Λάθη στα συμβόλαια της ιδιωτικοποίησης του λιμανιού Λεμεσού που μας κοστίζουν εκατομμύρια ευρώ. Προαγωγές σε αστυνομικούς που εκκρεμούν εναντίον τους πειθαρχικές και ποινικές έρευνες. Η ίδια η αστυνομία ενημέρωσε υπόπτους ότι τους αναζητεί η Interpol. Αυτοκτονίες και βιασμοί στις φυλακές κατά συρροήν και βέβαια το σκάνδαλο των σκανδάλων, που φέρει πλήρως τη σφραγίδα της κυβέρνησης Αναστασιάδη και του ΔΗΣΥ: Η άλωση του συνεργατισμού και η μετέπειτα διάλυσή του.

Να σας παρακαλέσω να μου πείτε πόσο χρόνο έχω, κύριε Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχετε ακόμα δεκαπέντε λεπτά.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Άφησα λοιπόν τελευταίο το Κυπριακό. Το κορυφαίο ζήτημα για τον τόπο μας. Ζήτημα ζωής ή θανάτου για τον λαό μας. Θέλουμε να δούμε την πατρίδα μας επανενωμένη. Δε θέλουμε τα παιδιά και τα εγγόνια μας να ζουν με τον κίνδυνο ενός νέου πολέμου. Σε αυτό τον αγώνα εμείς θεωρούμε τους Τουρκοκυπρίους που θέλουν λύση φυσιολογικούς μας συμμάχους.

Η τουρκική κατοχή είναι πηγή μόνιμης αστάθειας για την Κύπρο, τον κυπριακό λαό και την ευρύτερη περιοχή. Όσο παρέρχεται ο χρόνος, ο εποικισμός απειλεί όλο και περισσότερο το μέλλον και των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων. Η Τουρκία προωθεί την οικονομική ενσωμάτωση των κατεχομένων μέσω χρηματοδοτήσεων σε διάφορους τομείς. Επιδιώκει σταθερά παρέμβαση στα κατεχόμενα. Επιχειρεί να αξιοποιήσει τη θρησκεία ως μέσο άσκησης μεγαλύτερου ελέγχου στην κοινωνία. Συνεχίζει τον στρατιωτικό έλεγχο της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Οι προοδευτικές δυνάμεις των Τουρκοκυπρίων αντιστέκονται, όμως δεν πρέπει να έχουμε αυταπάτες. Μια μικρή κοινότητα δεν μπορεί να αντιστέκεται για πάντα στην πανίσχυρη Τουρκία. Αν η ελληνοκυπριακή δεξιά και κυρίως η ακροδεξιά δεν κατανοήσουν αυτές τις πραγματικότητες, έστω και τώρα, θα πληγώσουν για δεύτερη φορά την Κύπρο και αυτή τη φορά δυστυχώς θα είναι ανεπανόρθωτη η πληγή η οποία θα γίνει.

«Η Κύπρος βρίσκεται σε ένα σημείο καμπής. Ή θα πάρουμε μαθήματα από το παρελθόν και θα ενοποιήσουμε την Κύπρο μέσα από μια ομοσπονδιακή λύση ή θα μονιμοποιηθεί η διχοτόμηση και θα έρθει μια μέρα που το νησί διά της διπλής Ένωσης θα προσαρτηθεί στην Τουρκία και την Ελλάδα». Δεν είναι δικά μου λόγια, θα πω ύστερα ποιου είναι. «Από το 1974 υπάρχει μια συγκεκριμένη διαδικασία στα βόρεια της Κύπρου. Με στόχο την εξαφάνιση του κυπριακού χαρακτήρα της "Βόρειας Κύπρου", μεταφέρθηκε και ακόμα μεταφέρεται πληθυσμός από έξω. Οι οικονομικές πολιτικές που μεταφέρονται από την Τουρκία προκαλούν την κατάρρευση της κοινότητας και την καταστροφή των κοινοτικών μας αξιών. Δολοφονείται μια ολόκληρη κοινοτική ύπαρξη, δολοφονείται μια ολόκληρη κοινοτική ταυτότητα. Θα μείνουμε μήπως απαθείς να παρακολουθούμε την πατρίδα μας να αλλάζει χέρια ή θα πούμε "αυτή η χώρα είναι δική μας και θα την υπερασπιστούμε";». Αυτά τα έλεγε ο Οζγκέρ Οζγκιούρ το 1989 και σε αυτά τα λόγια συμπυκνώνονται τα διλήμματα τα οποία εγείρει μπροστά μας το κυπριακό πρόβλημα.

Η εισβολή, η κατοχή και ο συνεχής εποικισμός απειλούν ευθέως την επιβίωση του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, στη γη που τους γέννησε. Ο εθνικισμός και ο σοβινισμός -και αυτό θα το λέμε πάντα εμείς, όσο και να ενοχλεί κάποιους- ρίχνουν το δηλητηριό τους σε ακριβείς δόσεις, με στόχο να διαιωνίσουν τη διαίρεση και να εξυπηρετήσουν τον σκοπό της διχοτόμησης.

Η ιστορία θα κρίνει πολύ αυστηρά τον κ. Αναστασιάδη, όχι μόνο γιατί δε στάθηκε αποφασιστικά απέναντι στον εθνικισμό και τον σοβινισμό στέλνοντας αυστηρά πολιτικά μηνύματα, αλλά και γιατί με την τακτική που ακολουθεί τον διευκολύνει. Από το 2011 ακόμα η εξαλλοσύνη και η υστερία που καλλιεργήθηκε στην κυπριακή κοινωνία με την ανοχή, αν όχι με την παρότρυνση του Δημοκρατικού Συναγερμού και άλλων, είχαν στο επίκεντρό τους και το Κυπριακό. Άνοιξαν τότε πόρτες που δεν έκλεισαν ποτέ. Γι' αυτό ας μην εκπλήσσει κανένας με τα κρούσματα εθνικισμού σε σχολεία, με τις επιθέσεις εναντίον Τουρκοκυπρίων, με την άνοδο της ακροδεξιάς. Το δυστύχημα είναι ότι ο κ. Αναστασιάδης και κάποιοι άλλοι νομίζουν ότι, αν συνεχίσουν να χαϊδεύουν το τέρας, θα ημερέψει και θα τους κάνει τα χατίρια.

Ναι, είναι γεγονός ότι η κύρια ευθύνη για τη συνέχιση της ντε φάκτο διχοτόμησης βαραίνει την Τουρκία με τις αδιάλλακτες θέσεις που στηρίζει, την επιθετικότητα και την προκλητικότητα που τη χαρακτηρίζει. Αυτό δεν απαλλάσσει τον κ. Αναστασιάδη ως προς τους λανθασμένους και πρόχειρους χειρισμούς που έγιναν. Πρόσφατα παραδείγματα το Μοντ Πελεράν και το Κραν Μοντανά. Δεν είναι αρκετό να λέμε το αφήγημά μας στην Κύπρο ότι η Τουρκία τίναξε στον αέρα τις διαπραγματεύσεις. Δυστυχώς, ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και η Ευρωπαϊκή Ένωση δε συμμερίζονται αυτό το αφήγημα. Ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ στην έκθεσή του το Σεπτέμβριο του 2017 αποενοχοποιεί την Τουρκία λέγοντας ότι διαπίστωσε την ετοιμότητά της να

συνεργαστεί, για να ξεπεραστούν οι διαφωνίες και να φτάσουμε σε συμφωνία. Αντιθέτως, σε εμάς διαπίστωσε έλλειψη πολιτικής βούλησης. Αν η κυβέρνηση θεωρεί ότι το αφήγημά μας είναι σωστό, γιατί δε διαμαρτυρήθηκε τότε; Γιατί σιώπησε;

Μετά την πικρή καληνύχτα που απήυθνε σε "βόρειους" και "νότιους" ο κ. Γκουτέρες, μας κάλεσε να σκεφτούμε τι θέλουμε. Επί της ουσίας απαίτησε τη συνέχιση της διαπραγματευτικής διαδικασίας από το σημείο που είχε μείνει στο Κραν Μοντανά, στη βάση των συγκλίσεων που επιτεύχθηκαν, του Πλαισίου Γκουτέρες και του άτυπου εγγράφου για την εφαρμογή της συμφωνίας. Επί της διαδικασίας είπε να συνεχίσουμε με δύο τραπέζια. Στο ένα να συζητηθούν η ασφάλεια και οι εγγυήσεις και στο άλλο τα θέματα της εσωτερικής πτυχής. Τέλος, ήθελε να τον πείσουν όλοι ότι αυτή τη φορά θα είχαν την πολιτική βούληση να πάνε μέχρι το τέλος. Μας θωρακίζει το Πλαίσιο Γκουτέρες ή πρέπει να ανησυχούμε για τις πρόνοιές του; Ο ίδιος ο κ. Αναστασιάδης είπε ότι θα ήταν παράφρων, αν το απέρριπτε. Αναλύω στο κείμενό μου τι περιλαμβάνει το Πλαίσιο Γκουτέρες. Δε θα το διαβάσω για εξοικονόμηση χρόνου. Όποιος θέλει μπορεί να τα διαβάσει.

Σε ό,τι αφορά την πρόταση του κ. Αναστασιάδη για αποκεντρωμένη ομοσπονδία, δεν είμαστε εναντίον από θέση αρχής. Διερωτόμασε όμως γιατί την έθεσε τώρα ο κ. Αναστασιάδης. Είχε κάθε ευχέρεια να θέσει ζητήματα κατά τη διάρκεια της συζήτησης του Πλαισίου Γκουτέρες. Γιατί δεν περίμενε να το κάνει εκεί; Γιατί άνοιξε ένα κλειστό θέμα; Συνειδητοποιεί ότι αυτή η κίνησή του αποπροσανατολίζει από την προσπάθεια επανέναρξης των διαπραγματεύσεων, ότι όχι απλά και μόνο δεν επιλύει κανένα ζήτημα, αλλά ανοίγει και άλλα, ότι είναι έτοιμος να προβεί σε υποχωρήσεις δίχως ανταλλάγματα; Το χειρότερο από όλα είναι ότι μέχρι σήμερα δεν έχει πει τι εννοεί. Ανησυχούμε γι' αυτή τη μυστικοπάθεια, διότι υπάρχουν αρμοδιότητες που, αν μεταφερθούν στις συνιστώσες πολιτείες, τότε δε θα μιλάμε για ομοσπονδία, αλλά για συνομοσπονδία ή για δύο κράτη ή το λιγότερο για έντονα συνομοσπονδιακά στοιχεία, όπως τα θέματα της άμυνας και αμυντικής πολιτικής, ενιαίας οικονομίας, ΑΟΖ και μετανάστευσης.

Επαναλαμβάνουμε επίσης ότι από πολλές πλευρές ακούγεται έντονα η φημολογία ότι ο κ. Αναστασιάδης κινείται προς άλλες κατευθύνσεις. Είναι οι δηλώσεις του αναπληρωτή προέδρου της Συμμαχίας Πολιτών, η δημόσια παραδοχή του Κυβερνητικού Εκπροσώπου, αρθρογραφία δημοσιογράφων που ποτέ δε διαψεύσθηκε, η κραυγή αγωνίας του κ. Χάσικου να αποφασίσουμε τι θέλουμε, την οποία έκανε viral ο κ. Νεοφύτου, τα "εθνικά τσουνάμια" του ίδιου του κ. Νεοφύτου.

Δυστυχώς, οι αλλοπρόσαλλοι χειρισμοί του κ. Αναστασιάδη και όλη η σύγχυση που προκάλεσαν έκαναν πολύ πιο γκρίζα τη λύση του Κυπριακού. Εκεί που είχαμε ένα ξεκάθαρο πλαίσιο μπροστά μας για επανέναρξη των διαπραγματεύσεων, τώρα απαιτείται να συμφωνηθούν όροι αναφοράς. Μας ζητούν δηλαδή κάτι περισσότερο: Να συμφωνήσουμε ότι έχουμε την ίδια αντίληψη για το πού βρισκόμαστε, για το πού θέλουμε να πάμε και για το πώς θα πάμε εκεί.

Ως ΑΚΕΛ θέλω να ξεκαθαρίσω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι δεν πρόκειται ποτέ να συναινέσουμε σε λύση συνομοσπονδίας ή δύο κρατών ούτε σε λύση που κάποιος θα επιχειρήσουν να παρουσιάσουν ως ομοσπονδία, αλλά θα έχει άλλο περιεχόμενο. Δεν πρόκειται ποτέ να κάνουμε το όραμα του Ραούφ Ντενκτάς πραγματικότητα. Κάτι τέτοιο συνιστά πολιτικό έγκλημα και προδοσία.

Ως ΑΚΕΛ θα εξακολουθήσουμε να αγωνιζόμαστε με όλες μας τις δυνάμεις για απελευθέρωση και επανένωση της κοινής μας πατρίδας. Και ο μόνος εφικτός τρόπος για να το πετύχουμε είναι η εμμονή στη συμφωνημένη βάση, στη λύση δικαιοδικής διζωνικής ομοσπονδίας. Λύση βασισμένη στις αρχές του διεθνούς δικαίου και του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ, στα σχετικά ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, στις συμφωνίες υψηλού επιπέδου και στις αρχές επί των οποίων εδράζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Λύση που θα οδηγήσει σε ενωμένο κράτος, συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ενωμένο κράτος με μία κυριαρχία, ιθαγένεια και διεθνή προσωπικότητα, με πολιτική ισότητα όπως ερμηνεύεται από τον ΟΗΕ. Λύση που θα μας απαλλάσσει από την κατοχή και τη δυνατότητα του οποιουδήποτε, πρωτίστως της Τουρκίας, να επεμβαίνει στα εσωτερικά μας.

Κάνω μια παρένθεση, για να πω ότι δε συμφωνούμε με την άποψη ότι απέτυχε το συγκεκριμένο πλαίσιο λύσης του Κυπριακού ή η τακτική. Οι τακτικισμοί, ναι. Αντιθέτως, αυτό που απέτυχε είναι οι αντιφατικοί χειρισμοί, οι παλινδρομήσεις του κ. Αναστασιάδη. Τυχόν επιδίωξη απόρριψης ομοσπονδιακής λύσης ή αλλαγής της τακτικής θα μας οδηγήσει με μαθηματική ακρίβεια στη διχοτόμηση. Είτε λοιπόν η διχοτόμηση συμφωνηθεί στο τραπέζι είτε έρθει ως αποτέλεσμα της παρέλευσης του χρόνου χωρίς ουσιαστικές διαπραγματεύσεις, το αποτέλεσμα θα είναι το ίδιο.

Αυτός που θα τολμήσει να ανοίξει την πόρτα στον Εφιάλη πρέπει να έχει το θάρρος να εξηγήσει στο λαό τι σημαίνει διχοτόμηση. Η τουρκοκυπριακή κοινότητα θα αφομοιωθεί πλήρως από την Τουρκία και θα εξαφανιστεί ως οντότητα. Το 40% των εδαφών και το 60% της ακτογραμμής μας θα παραχωρηθούν στην Τουρκία. Θα έχουμε σύνορα με την Τουρκία μέσα στη χώρα μας. Οι έποικοι θα παραμείνουν όλοι και θα πολλαπλασιάζονται με το πέρασμα του χρόνου. Σημαίνει να χαρίσουμε μια για πάντα στην Τουρκία τα εδάφη και τις περιουσίες μας. Σημαίνει να ζήσουν τα παιδιά και τα εγγόνια μας με τη μόνιμη απειλή της πλήρους κατάληψης της Κύπρου από την Τουρκία.

Συνεπώς, η Κύπρος δε θα τουρκοποιηθεί, αν λυθεί το Κυπριακό σωστά. Η Κύπρος θα τουρκοποιηθεί, αν δε λυθεί το Κυπριακό. Είτε λοιπόν θα καταφέρουμε να επανενώσουμε την Κύπρο με λύση διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας ή θα μας μείνει η διχοτόμηση.

Μας λυπεί ειλικρινά η προσπάθεια του κ. Αναστασιάδη να παρουσιάσει το ΑΚΕΛ ότι συμφωνεί με την όποια λύση. Έχω εδώ ένα απόσπασμα του τι έλεγε το 2017. Έλεγε ακριβώς το αντίθετο. Όταν έθεσα το θέμα στο Εθνικό Συμβούλιο, απάντησε λέγοντας ότι ουδέποτε είπε κάτι τέτοιο. Και ευτυχώς υπάρχουν τα πρακτικά, τα οποία ακυρώνουν αυτό που είπε προχθές δημόσια. Η στάση του αποτελεί καθαρή άμυνα στην αδυναμία του να απαντήσει στην ουσία της κριτικής μας. Κατηγορεί εμάς ως οπαδούς της όποιας λύσης ο μοναδικός Πρόεδρος που φλέρταρε ανοιχτά με την ιδέα της συνομοσπονδίας και των δύο κρατών. Κατηγορεί εμάς αυτός που κάποτε διαμαρτυρόταν, γιατί τάχα άλλοι δημιουργούσαν περιρρέουσα ατμόσφαιρα σε βάρος του. Εμείς τις ίδιες θέσεις που είχαμε πριν από δύο χρόνια τις έχουμε και σήμερα. Τότε έλεγε ότι το ΑΚΕΛ είναι πατριωτικό κόμμα. Σήμερα λέει ότι είμαστε οπαδοί της όποιας λύσης. Ας αναλογιστεί τι έλεγε ο ίδιος και τι λέει σήμερα. Αν το πράξει, δε θα του είναι δύσκολο να καταλήξει σε ασφαλή συμπεράσματα για το ποιος μεταμορφώθηκε.

Επιμένουν ωστόσο να επικαλούνται την ενότητα, κατηγορώντας το ΑΚΕΛ ότι την तोρπιλίζει με τη στάση του. Ενότητα σημαίνει "ομοθυμία γύρω από κοινές αρχές και στόχους, συνέπεια στις διαχρονικές θέσεις του Εθνικού Συμβουλίου". Αυτές τις αρχές, τους στόχους και τις θέσεις είναι που εγκατέλειψε ο κ. Αναστασιάδης, πλήττοντας την ενότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ακόμα ένα λεπτό.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δώστε μου δύο λεπτά, αν γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, βέβαια.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι θα εξουδετερώσουμε μια για πάντα ό,τι απειλεί την επιβίωσή μας, μόνο όταν καταφέρουμε να συμβιώσουμε στα πλαίσια μιας ομοσπονδίας, μόνο όταν ξεκινήσουμε ξανά να βάζουμε τα θεμέλια της κοινής ζωής, της κοινής κοινωνικής και πολιτικής δράσης. Γι' αυτό εξάλλου εμείς ανέκαθεν προσεγγίζαμε την ομοσπονδία ως πεδίο δημιουργικής συνεργασίας ισότιμων εταίρων και συμπατριωτών. Αυτό ασφαλώς δε σημαίνει ότι διαγράφονται οι ιστορικές σχέσεις των δύο κοινοτήτων με την Ελλάδα και την Τουρκία. Σημαίνει όμως ότι ο λαός μας, όλοι οι Κύπριοι μπορούμε να τα καταφέρουμε χωρίς κηδεμόνες, ότι Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι θα έχουμε πια χειραφετηθεί και θα μπορούμε μαζί να εργαζόμαστε για το κοινό μας μέλλον.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όσα λόγια και να πούμε, όσες ομιλίες και να γραφτούν, όσα επιχειρήματα και αν προβάλουμε, όλα καταλήγουν στο δίλημμα που έβαλε μπροστά μας το 1989 ο Οζγκέρ Οζγκιούρ, στο δίλημμα που βάζει μπροστά μας η ίδια η ζωή. Όλα καταλήγουν στο δίλημμα: Θα μείνουμε απαθείς να παρακολουθούμε την πατρίδα μας να αλλάζει χέρια ή θα πούμε ότι αυτή η χώρα είναι δική μας και θα την υπερασπιστούμε;

Ομολογώ ότι συχνά διερωτώμαι αν η παράταξη που δημιούργησε το κυπριακό πρόβλημα, η ακροδεξιά δηλαδή, θα καταφέρει ή θέλει να το λύσει, αν η παράταξη που δημιούργησε το κυπριακό πρόβλημα θυμάται ότι αναθεμάτιζε τις απόψεις του ΑΚΕΛ τη δεκαετία του '50 και τελικά μας οδήγησε στη Ζυρίχη, αν θυμάται ότι αναθεμάτιζε τις απόψεις του ΑΚΕΛ το '60 και βύθισε τον τόπο στο αίμα των δικαιοδικών ταραχών, αν θυμάται ότι αναθεμάτιζε τις απόψεις του ΑΚΕΛ το '70, έπιασε τα όπλα, για να επιβάλει τις δικές της, και έριξε τη μισή Κύπρο στον γκρεμό, γεμίζοντας την άλλη μισή με πρόσφυγες. Αν διδάχτηκε κάτι από τη σύγχρονη ιστορία του τόπου, οφείλει ως μια συμβολική συγγνώμη προς το λαό μας για τα δεινά που προκάλεσε με τις ιδεοληψίες, το φανατισμό και τις παραταξιακές της εμμονές να εργαστεί με ειλικρίνεια και συνέπεια για τη σωτηρία της Κύπρου. Αν όχι, πρέπει να θυμάται ότι η ιστορία πάντα κάνει ταμείο και όλοι θα κριθούμε στο τέλος.

Καλές γιορτές σε όλους, αγαπητοί συνάδελφοι, καλές γιορτές στον κυπριακό λαό πάνω απ' όλα και εύχομαι να ανατείλει το 2019 η Ανάσταση για την Κύπρο, παρ' όλο που θα γιορτάσουμε Χριστούγεννα και πρωτοχρονιά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ στο βήμα τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εγώ θα συμφωνήσω σε ένα πράγμα με τον συνάδελφο, τον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, ότι ο τόπος μας δεν περνά μόνο κρίσιμες στιγμές, αλλά και οριακές. Από εκεί και πέρα, πόσο βοηθά τον τόπο μας και αυτές τις κρίσιμες και οριακές στιγμές αυτό το διχαστικό κλίμα τρεις μέρες πριν την έλευση της ειδικής αντιπροσώπου του γενικού γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και η αμφισβήτηση των θέσεων της δικής μας πλευράς; Σαράντα λεπτά άκουγα μια μηδενιστική προσέγγιση. Άκουσα και για την κυβέρνηση σκανδάλων. Την κυβέρνηση που οδήγησε την κάθε πράξη διαφθοράς και διαπλοκής στη δικαιοσύνη. Θα το ξαναπώ ακόμα μια φορά από αυτό το βήμα: Η παράταξη του Δημοκρατικού Συναγερμού δε θα βρεθεί ποτέ έξω από δικαστήρια, για να χαρακτηρίζει καταδικές σε πολιτικές διώξεις. Όσα έχετε αναφέρει για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τα λέγατε τα τελευταία πεντέμισι χρόνια. Ο λαός με τη λαϊκή του ετυμολογία άκουγε και στην προεκλογική περίοδο αυτά που είπατε και σήμερα και έδωσε την απάντηση.

Είναι εδώ και χαιρετίζω την παρουσία του Υπουργού Οικονομικών, του Υπουργού Δικαιοσύνης και της Υπουργού Μεταφορών. Αλλά να μου επιτρέψετε δυο κουβέντες να πω για τον Υπουργό Οικονομικών.

Αγαπητέ υπουργέ, πρέπει να νιώθεις περήφανος. Πήρες μια οικονομία σχεδόν υπό χρεοκοπία, στην κατηγορία σκουπιδιών, με την ανεργία στο 17%, με δημοσιονομικά ελλείμματα. Σήμερα ο κυπριακός λαός ζει σε συνθήκες οικονομικής ανάπτυξης με πλεονάσματα ιστορικά. Όχι με ισολογισμένους προϋπολογισμούς αλλά πλεονασματικούς. Με την ανεργία από το 18% στο 7% και από την ύφεση του 5% και 6% σε ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης πέραν του 4% και από την κατηγορία των σκουπιδιών η οικονομία να είναι στην επενδυτική βαθμίδα. Αυτή είναι η μεγάλη εικόνα και είναι μικροψυχία για οποιονδήποτε αυτά να τα παραβλέπει!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαστε για ακόμα μια χρονιά ενώπιον της κορυφαίας πράξης του κοινοβουλίου, αυτής της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού. Μιας συζήτησης που φυσιολογικά, αν ήμασταν φυσιολογικό κράτος, θα έπρεπε να περιοριζόταν αποκλειστικά στην οικονομία, στην ανάπτυξη και στην κοινωνική συνοχή. Όμως δυστυχώς, οι καταστάσεις υπαγορεύουν εδώ και δεκαετίες η συζήτηση να περιστρέφεται, και δικαίως, πέραν του εθνικού μας προβλήματος, γιατί ακόμη η δική μας η πατρίδα είναι μοιρασμένη στα δυο και υπό κατοχή με τα οράματα του συνόλου του κυπριακού λαού, αριστερών, δεξιών, κεντρώων και σοσιαλιστών, να μένουν ανεκπλήρωτα. Για σαράντα τέσσερα χρόνια ο μαρτυρικός τόπος μας και ο κυπριακός λαός βιώνουν τις τραγικές συνέπειες της βάρβαρης τουρκικής εισβολής.

Πρόσφατα φίλος δημοσιογράφος μου έθεσε το εξής: Ήταν είκοσι οκτώ χρονών το 1974, πρόσφυγας από την Αμμόχωστο, και όντας σήμερα εβδομήντα τριών χρονών με ρώτησε αν πιστεύω ότι μπορεί να λυθεί το Κυπριακό και να ξαναπάει πίσω στην αγαπημένη μας Αμμόχωστο. Αυτή η απλή ερώτηση περιγράφει την τραγική πραγματικότητα του Κυπριακού μετά από τα σαράντα τέσσερα χρόνια βίαιης διαίρεσης της πατρίδας μας. Ταυτόχρονα αυτή η απλή ερώτηση τίθεται σε μια συγκυρία κατά την οποία τα δεδομένα όπως διαμορφώνονται αναδεικνύουν τους σοβαρότατους κινδύνους της μη λύσης, αλλά και μιας κακής λύσης.

Όσο ο χρόνος κυλά ατελέσφορα και όσο μεταξύ μας υπάρχει αυτό το κλίμα τόσο ψηλώνουν τα εμπόδια στον δρόμο της σωστής λύσης και της επανένωσης της πατρίδας μας. Η αδράνεια και η στασιμότητα μόνο τον εισβολέα βολεύει. Η Τουρκία παγιώνει τα τετελεσμένα της κατοχής: Οι έποικοι αυξάνονται, τα κατοχικά στρατεύματα ριζώνουν, οι περιουσίες των προσφύγων ξεπουλιούνται, οι γενιές που είχαν βιώματα στην κοινή συμβίωση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων φεύγουν και η τουρκοκυπριακή κοινότητα δίνει αγώνα, για να μην είναι η προέκταση της τουρκικής κοινωνίας.

Στην ελληνοκυπριακή πλευρά δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε ότι η παρούσα ευημερία και το αίσθημα ασφάλειας που βιώνουμε είναι εύθραυστα, πάρα πολύ εύθραυστα, χωρίς την επίτευξη μιας λειτουργικής λύσης του Κυπριακού. Να μη θεωρούμε τη σημερινή ασφάλεια που βιώνουμε ως μόνιμη. Στη δική μας περίπτωση η διαίρεση μπορεί να αποτελέσει μελλοντικά πηγή νέων συγκρούσεων και πιο οδυνηρών συνεπειών για τον κυπριακό ελληνισμό. Γι' αυτό αποτελεί καθήκον μας να καταλήξουμε σε μια λειτουργική και βιώσιμη λύση, η οποία όμως -και αυτό είναι ιδιαίτερα κρίσιμο- δε θα αποτελέσει πηγή νέων συγκρούσεων, αλλά πηγή ευημερίας και ειρήνης για το σύνολο του λαού μας. Μια λύση που θα επανενώνει τη χώρα και τον λαό και θα επιτρέπει να οικοδομήσουμε μια κοινή πατρίδα συνεργασίας και σταθερότητας.

Είναι γι' αυτό που ως Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύουμε ότι ο μοναδικός εφικτός δρόμος για την εξεύρεση τέτοιας λύσης είναι οι διαπραγματεύσεις στη συμφωνημένη βάση της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας. Το ξέρω, το γνωρίζω, το ζω καθημερινά. Για πολλούς Ελληνοκυπρίους και αρκετούς, πολλούς Τουρκοκυπρίους συμπατριώτες μας η διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία μπορεί να μην είναι η ιδανική λύση. Είναι όμως το μοναδικό μέχρι σήμερα συμφωνημένο πλαίσιο μέσα στο οποίο μπορούν να συναντηθούν και οι

ανησυχίες και οι προσδοκίες των δύο κοινοτήτων. Αν εγκαταλείψουμε, κύριε Πρόεδρε, αυτό το συμφωνημένο πλαίσιο, τη διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία, θα μας μείνει η παγίωση των τετελεσμένων, που θα οδηγήσει στην ολοκληρωτική τουρκοποίηση των κατεχομένων και στην ενίσχυση των κινδύνων που απειλούν την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Στον τελευταίο κύκλο συνομιλιών έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος, όπως άλλωστε καταγράφεται και στις εκθέσεις του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Μεταξύ άλλων συμφωνήσαμε ότι η λύση θα είναι συμβατή με την ευρωπαϊκή υπόσταση της Κύπρου και αναγνωρίστηκε το αναφαίρετο δικαίωμα στην περιουσία. Διασφαλίσαμε την ελεύθερη διακίνηση και εγκατάσταση σε ολόκληρη την επικράτεια της Κύπρου μετά τη λύση, ενώ βρεθήκαμε σε ακτίνα συμφωνίας στο εδαφικό με την κατάθεση χαρτών και από τις δύο πλευρές. Συμφωνήσαμε κάτι που είναι σημαντικό για την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού, αλλά και τη διασφάλιση ότι εσαεί στην Κύπρο η συντριπτική πλειοψηφία, το 80% των κατοίκων θα παραμείνουν για πάντα Έλληνες Κύπριοι. Είναι η συμφωνία 4:1. Ως επιστέγασμα είχαμε την κατάθεση του πλαισίου του γενικού γραμματέα στο Κραν Μοντανά, το οποίο αναδεικνύει τη σημασία και την ανάγκη επιτέλους να γίνει η Κύπρος ένα φυσιολογικό κράτος. Η κορύφωση των προσπαθειών στο Κραν Μοντανά δυστυχώς δεν έφερε το επιθυμητό αποτέλεσμα. Οι ειλικρινείς προσπάθειες του Προέδρου Αναστασιάδη προσέκρουσαν στην άρνηση της Τουρκίας να αποδεχθεί ότι στον 21^ο αι. δεν έχουν θέση προστάτες, ξένοι εγγυητές και κατοχικά στρατεύματα.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ορθώς επανέλαβε αρκετές φορές την ετοιμότητα να συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις από εκεί που μείναμε στο Κραν Μοντανά με το πλαίσιο Γκουτέρες. Πρέπει να συνεχίσουμε με κάθε ευκαιρία να επαναλαμβάνουμε τη βούλησή μας για επανέναρχη των διαπραγματεύσεων και να ζητούμε την ενεργοποίηση του διεθνούς παράγοντα. Και όσο για το μοντέλο της λύσης -που ακούστηκε και πριν λίγο αμφιβολία για το αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στηρίζει αυτό το πλαίσιο και τη διαδικασία- αναφέρθηκε ο φίλος γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ σε μια στιχομυθία του με τον Πρόεδρο στο Εθνικό Συμβούλιο. Επιβεβαιώνω την ορθότητα των όσων έχει πει ο Άντρος Κυπριανού. Αλλά εύχομαι να θυμάται ότι στην ίδια συνεδρία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μάς ενημέρωσε ότι στην τελευταία συνάντηση με την κ. Λουτ ήταν απαίτηση της δικής μας πλευράς στους όρους αναφοράς να γίνεται ρητή αναφορά για τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία.

Χρειάζεται ενότητα μεταξύ μας και ιδιαίτερα τώρα, που σε τρεις ημέρες αναμένεται η άφιξη της απεσταλμένης του γενικού γραμματέα Τζέιν Χολ Λουτ στην Κύπρο για τον καθορισμό των όρων αναφοράς, προκειμένου να ξεκινήσουν ξανά οι διαπραγματεύσεις. Δύσκολη αποστολή και με συγκρατημένη πάρα πάρα πολύ αισιοδοξία, παρά τη μεγάλη μας θέληση να ξεκινήσει το συντομότερο δυνατό ο διάλογος.

Η πρόσφατη έκθεση του γενικού γραμματέα επιβεβαιώνει την άποψη πως το αμέσως επόμενο διάστημα θα κριθεί η δυνατότητα επανέναρχης των διαπραγματεύσεων. Είναι κρίσιμο σ' αυτή τη συγκυρία η ελληνοκυπριακή πλευρά να επιβεβαιώσει την εκτίμηση των Ηνωμένων Εθνών πως η προοπτική επίτευξης μιας συνολικής λύσης του Κυπριακού παραμένει ακόμα ζωντανή. Είναι για αυτό τον λόγο που εμείς, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, θέσαμε ως προτεραιότητα την ενίσχυση της προσπάθειας του Προέδρου για επανέναρχη του διαλόγου. Με συνεχείς επαφές εντός και εκτός Κύπρου με διπλωμάτες, με κυβερνητικούς αξιωματούχους, αλλά και με το σύνολο της πολιτικής ηγεσίας των τουρκοκυπριακών κομμάτων. Το μήνυμά μας είναι απλό και ξεκάθαρο: Θέλουμε την επανένωση της πατρίδας μας και πιστεύουμε ακράδαντα ότι τα οφέλη από μια σωστή και λειτουργική λύση διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας μπορεί να είναι πολύ περισσότερα και για τους Ελληνοκυπρίους και για τους Τουρκοκυπρίους, αλλά και για την περιοχή ευρύτερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα παράλληλα να αναφερθώ και στην εισήγηση του Προέδρου της Δημοκρατίας για αποκέντρωση από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση στις συνιστώσες πολιτείες, κάτι που ακόμα και σήμερα από όλους τους πολιτικούς αρχηγούς αντιμετωπίστηκε από αρνητικά ως ασαφέστατη προσέγγιση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μια σημαντική μερίδα συμπολιτών μας εύλογα ανησυχούν για τη λειτουργικότητα της λύσης και για τις αλλαγές που αυτή θα φέρει στην καθημερινότητά τους. Ούτε τους αδικώ ούτε τους επικρίνω. Συγκρίνουν αυτό που βιώνουν σήμερα, όσο εύθραυστο και αν είναι, με το άγνωστο και τον φόβο μιας λύσης. Για να είμαστε πραγματιστές, μια συμφωνία στο Κυπριακό ποτέ δε θα μετατραπεί σε λύση του Κυπριακού, εάν δεν ψηφισθεί από την πλειοψηφία και των δύο κοινοτήτων. Δεν μπορούμε να έχουμε την τέλεια λύση. Αν είναι η τέλεια λύση για τους Ελληνοκυπρίους, θα είναι ένα "όχι" στην τουρκοκυπριακή κοινότητα και στο τέλος θα μείνουμε με τη διχοτόμηση.

Αυτών λεχθέντων, επιβάλλεται να δούμε το σκεπτικό της αποκέντρωσης εξουσιών. Εμείς οι Ελληνοκύπριοι για τι ανησυχούμε; Να μη συμβεί ό,τι συνέβη το 1963, όπου τα βέτο των Τουρκοκυπρίων παρέλυσαν το κράτος. Και για τι ανησυχούν οι Τουρκοκύπριοι; Ότι χωρίς την αποτελεσματική συμμετοχή εμείς

οι Ελληνοκύπριοι θα έχουμε το πάνω χέρι, επειδή θα μείνουμε εμείς με την Κυπριακή Δημοκρατία και θα μείνουν και εκείνοι όπως από το 1963 απομονωμένοι.

Εάν διατηρήσουμε λοιπόν στο ομόσπονδο κράτος εκείνες τις εξουσίες και αρμοδιότητες οι οποίες διασφαλίζουν τη μία οντότητα, δηλαδή τη μία κυριαρχία, τη μία διεθνή προσωπικότητα, τη μία ιθαγένεια, εάν διασφαλίσουμε τις βασικές ελευθερίες και το ευρωπαϊκό κεκτημένο, τη μία ΑΟΖ, το ένα FIR, τη μία οικονομία, το ένα νόμισμα, τότε η αποκέντρωση στις συνιστώσες πολιτείες των υπόλοιπων εξουσιών όχι μόνο θα ενισχύσει τη λειτουργικότητα του κράτους, αλλά θα κάνει και την ομοσπονδιακή λύση ισχυρότατη, αφού θα περιοριστούν τα σημεία τριβής, αλλά θα ενισχύσει και το αίσθημα ασφάλειας των πολιτών. Περιορίζοντας τα σημεία πιθανής τριβής, διασφαλίζεται ότι η καθημερινότητα των πολιτών δε θα διαφοροποιηθεί μετά τη λύση, που είναι ο κυριότερος φόβος τόσο των Ελληνοκυπρίων όσο και των Τουρκοκυπρίων.

Στόχος της αποκέντρωσης -και θέλω να το τονίσω- δεν είναι η αναίρεση της πολιτικής ισότητας των δύο κοινοτήτων όπως αυτή περιγράφεται στη συμφωνημένη βάση των διαπραγματεύσεων. Και θα το κάνω ξεκάθαρο: Αν αναιρέσουμε την πολιτική ισότητα, δεν μπορούμε να βρούμε λύση με ένα κράτος και μία οντότητα. Αναίρεση της πολιτικής ισότητας σημαίνει δύο κράτη και, όπως ακούσαμε από όλους τους συναδέλφους, δεν υπάρχει πολιτική δύναμη στον τόπο που θα μπορούσε να τη στηρίξει. Εμείς υιοθετούμε τη θέση στο πλαίσιο Γκουτέρες σύμφωνα με την οποία το θέμα της αποτελεσματικής συμμετοχής πρέπει να συζητηθεί περισσότερο σε ό,τι αφορά το ζήτημα της μιας θετικής ψήφου, το πότε, κάτω από ποιες συνθήκες και σε ποια ασκείται, καθώς και τους απαραίτητους, τους σχετικούς μηχανισμούς επίλυσης αδιεξόδων που έχουν συμφωνηθεί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε μπροστά στην προοπτική ανακάλυψης σημαντικών ποσοτήτων φυσικού αερίου στην κυπριακή αποκλειστική οικονομική ζώνη. Αυτή η προοπτική μπορεί να αποτελέσει ευλογία για όλο τον κυπριακό λαό, ιδιαίτερα εάν αποτελέσει το καύσιμο για την εξεύρεση λύσης του Κυπριακού. Οι βάσεις έχουν ήδη τεθεί: Στις διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό έχει συμφωνηθεί ότι τα έσοδα από το φυσικό αέριο θα ανήκουν στο κεντρικό κράτος. Έχει επίσης συμφωνηθεί και ο τρόπος που θα μεταφέρονται αυτά τα έσοδα από την κεντρική κυβέρνηση στις δύο συνιστώσες πολιτείες.

Συνεπώς, εάν εξευρεθεί λύση και ικανοποιητικές ποσότητες υδρογονανθράκων, το σύνολο του κυπριακού λαού μπορεί να ωφεληθεί και η Κύπρος να διαδραματίσει έναν σημαντικό περιφερειακό ρόλο. Θέλω να στείλω και ένα μήνυμα, γιατί είμαστε η Βουλή της Κυπριακής Δημοκρατίας, του συνόλου του κυπριακού λαού, θέλω να στείλω ένα μήνυμα από αυτό το επίσημο βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας προς τους συμπατριώτες μας Τουρκοκυπρίους: Και χωρίς λύση του Κυπριακού, τα έσοδα από το φυσικό αέριο θα ανήκουν στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Η εξεύρεση λύσης όμως δεν μπορεί να αποτελεί προϋπόθεση, για να προχωρήσουμε στους ενεργειακούς μας σχεδιασμούς. Η κυβέρνηση, όπως και οι προηγούμενες κυβερνήσεις πολύ ορθά, προχωρήσαμε και προχωρούμε κανονικά με τους ενεργειακούς μας σχεδιασμούς, παρά τις απειλές και τις παρενοχλήσεις της τουρκικής πλευράς. Η ξεκάθαρη στήριξη των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας για εκμετάλλευση των φυσικών πόρων δεν είναι φραστική, αλλά ουσιαστική και στην πράξη, με τη συμμετοχή στο ερευνητικό πρόγραμμα της Κυπριακής Δημοκρατίας κολοσσών από χώρες όπως είναι η Αμερική, η Ιταλία, η Γαλλία, που είναι η καλύτερη σφραγίδα για αναγνώριση των αναφαίρετων κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Οι παρενοχλήσεις και οι παράνομες όμως προκλήσεις της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ, γιατί παραμένω πραγματιστής, δεν πρόκειται δυστυχώς να εκλείψουν χωρίς τη λύση του Κυπριακού. Ούτε και θα πρέπει να αναμένουμε ότι η Τουρκία θα μείνει απαθής, παρακολουθώντας μας να μετατρέπομαστε σε ενεργειακό κόμβο. Θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί, να μην παρασυρθούμε στο παιχνίδι των εντάσεων που επιδιώκει η Άγκυρα. Διαφορετικά, διατρέχουμε τον κίνδυνο να μετατρέψουμε τον φυσικό μας πλούτο από μια ευλογία σε μια μεγάλη εθνική κατάρα.

Αν όλες οι πολιτικές δυνάμεις συμφωνούμε ότι βρισκόμαστε στο πιο κρίσιμο ίσως σταυροδρόμι στην ιστορία του Κυπριακού και συνεπώς στην ιστορία της πατρίδας μας, αποτελεί για μας ιστορική ευθύνη να επιδιώξουμε τη μεγαλύτερη ενότητα στο εσωτερικό. Να περιορίσουμε τις αντεγκλήσεις και τη μονοπώληση του πατριωτισμού. Τι μέλλον έχουμε αν πιστεύουμε ότι σε αυτό το κοινοβούλιο υπάρχουν πλεονέξες πατριωτικές και μειοδοτικές, λιγότερο και περισσότερο πατριώτες; Καταραμένοι θα είμαστε από την ιστορία. Σε αυτή την εθνική αποστολή για την επανένωση της πατρίδας χρειάζεται η συμβολή όλων των πολιτικών δυνάμεων, διότι κανένας Πρόεδρος δε θα μπορέσει να προχωρήσει σε διαπραγμάτευση και να επιτύχει μια συμφωνία αποδεκτή από τους πολίτες, αν δεν έχει τη στήριξη των πολιτικών δυνάμεων και του λαού.

Η πατρίδα απαιτεί αυτές τις οριακές στιγμές εθνική ενότητα. Απαιτεί να εστιάσουμε στον εθνικό στόχο και να αφήσουμε στην άκρη τα δευτερεύοντα. Θέλω να είμαι ξεκάθαρος σε αυτό. "Εθνική ενότητα" δε σημαίνει ομογλωμία. Η ειλικρινής διαφωνία με ευπρέπεια και πολιτισμένο πολιτικό λόγο, η διαφορετική άποψη μπορούν και αυτές να προσφέρουν στον αγώνα μας. Και έτσι εμείς στον Δημοκρατικό Συναγερμό αντιμετωπίζουμε την κριτική και τις διαφορετικές απόψεις.

Γιατί εν κατακλείδι η απάντηση που οφείλουμε στον φίλο δημοσιογράφο που σήμερα είναι εβδομήντα τριών χρόνων είναι ότι θα κάνουμε ότι είναι δυνατόν, όλοι, αριστεροί και δεξιοί, κεντρώοι και σοσιαλιστές, πριν αποβιώσει, να ξαναπερπατήσει στα αγιασμένα χώματα της Αμμοχώστου σε μια επανενωμένη πατρίδα. Μια Κύπρο της ειρήνης, της συνεργασίας, της ευημερίας και της προκοπής.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αφιέρωσα τον περισσότερο μου λόγο στο Κυπριακό, αλλά ενώπιόν μας βρίσκεται ο προϋπολογισμός της Κυπριακής Δημοκρατίας για το 2019. Ένας βιώσιμος, αναπτυξιακός και πλεονασματικός προϋπολογισμός. Ένας προϋπολογισμός που εκφράζει, ναι, την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης. Ναι, δέχτηκε η κυβέρνηση και απόψεις κομμάτων της αντιπολίτευσης και αναφέρομαι στο ΔΗΚΟ. Στόχος η εδραίωση της ανάπτυξης και η δημιουργία συνθηκών πλήρους απασχόλησης προς όφελος του συνόλου των πολιτών. Ένας στόχος που είναι εφικτός με την προϋπόθεση ότι θα μείνουμε σοβαροί και πειθαρχημένοι στη μακροοικονομική σταθερότητα. Σημαντικό επίσης είναι να διατηρήσουμε και να ενισχύσουμε το επιχειρηματικό περιβάλλον, να βελτιώσουμε την ανταγωνιστικότητα, αλλά να συνεχίσουμε με πολλή αποφασιστικότητα το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα.

Η εμπιστοσύνη εδραιώνεται πλέον στην κυπριακή οικονομία. Ανάφερα στην αρχή τους δείκτες και την κατάσταση της κυπριακής οικονομίας. Δε χρειάζεται να τους επαναλάβω. Η εμπιστοσύνη επέστρεψε και στις αγορές. Είπα και για τις αναβαθμίσεις που αποτελούν την ισχυρότερη ψήφο εμπιστοσύνης προς την κυπριακή οικονομία.

Υπάρχουν όμως ακόμα προβλήματα και στον χρηματοπιστωτικό τομέα με τα υψηλά ποσοστά μη εξυπηρετούμενων δανείων, αλλά υπάρχουν και προβλήματα στην κοινωνία, στους απλούς πολίτες, που πρέπει όλοι, κυβέρνηση και πολιτικά κόμματα, να δούμε πώς μπορούμε να στηρίξουμε. Όπως το σχέδιο "Εοσία", που η εφαρμογή του προβλέπεται στον προϋπολογισμό, ναι, δεν είναι το ιδανικό. Είναι όμως πέρα από αναγκαίο και για τον χρηματοπιστωτικό τομέα και για την οικονομία και για τους δανειολήπτες που δεν μπορούν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Το κράτος μας όμως έχει ξανά τη δυνατότητα να κάνει πολιτικές με πραγματικό όφελος για τον πολίτη, αφού βρισκόμαστε σήμερα σε συνθήκες ανάπτυξης, που οφείλεται πρωτίστως στις θυσίες των πολιτών, οφείλεται επίσης στην υπευθυνότητα της κυβέρνησης, αλλά και στην υπευθυνότητα που επέδειξαν κοινοβουλευτικά κόμματα. Το έλεγα, το λέω και θα το επαναλαμβάνω: Αγνώμονες δεν υπήρξαμε ποτέ και η στήριξη του Δημοκρατικού Κόμματος και του προέδρου του Νικόλα Παπαδόπουλου σε αυτή την προσπάθεια ήταν άκρως σημαντική, όπως και σε άλλες περιπτώσεις η στήριξη σε κρίσιμα νομοσχέδια για τη σωτηρία της χώρας από την ΕΔΕΚ και από το Κίνημα Αλληλεγγύη. Βρισκόμαστε σήμερα σε αυτές τις συνθήκες ανάπτυξης και έχουμε υποχρέωση, όπως βάλαμε πλάτες για τα σκληρά μέτρα, να συνεργαστούμε, ναι, σήμερα μαζί με την κυβέρνηση μας για το κοινωνικό μέρισμα που έχουμε υποχρέωση να δώσουμε πίσω στην κοινωνία. Γι' αυτό και το πακέτο των €100 εκατομ. και ευχαριστούμε την κυβέρνηση, τον Πρόεδρο Νίκο Αναστασιάδη, τον Υπουργό Οικονομικών. Ήδη ψηφίσαμε τη μείωση στον φόρο κατανάλωσης καυσίμων κατά πέντε σεντ του ευρώ στο λίτρο για ένα συνολικό όφελος του Κυπρίου πολίτη που ξεπερνά τα €50 εκατομ. Έχουμε το σχέδιο "Εοσία" για τους συνεπείς που εμπίπτουν στις κατηγορίες του "Εοσία" ύψους €33 εκατομ., καθώς και αύξηση των χαμηλών συντάξεων κατά τουλάχιστον €50 το μήνα με μια συνολική δαπάνη που θα ξεπεράσει τα €22 εκατομ.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τώρα είναι όμως η ώρα να συνεχίσουμε την πορεία των μεταρρυθμίσεων για ακόμα πιο σύγχρονο και φιλικό κράτος προς τους πολίτες. Άκουσα συναδέλφους από αυτό το βήμα να κατηγορούν την κυβέρνηση ότι δεν προέβη στη μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας. Από βουλευτές που καταψήφισαν τα κυβερνητικά νομοσχέδια για τη μεταρρύθμιση. Δε θα μείνω εκεί. Το προσπερνώ. Εγώ σημειώνω θετικά τη θέληση όλων των πολιτικών δυνάμεων να στηρίξουν τις μεταρρυθμίσεις. Γι' αυτό και καλώ την κυβέρνηση το συντομότερο δυνατό, από σήμερα -από αυτό το βήμα ακούστηκε από όλους τους πολιτικούς αρχηγούς ότι είναι έτοιμοι να στηρίξουν τις μεταρρυθμίσεις- να ξεκινήσουμε από τη μεταρρύθμιση στη δημόσια υπηρεσία. Το χρωστάμε στους πολίτες. Να πάψει το κράτος να τιμωρεί τους πολίτες, αλλά να είναι ένα κράτος υπηρέτης του λαού και των φορολογουμένων που πληρώνουν για τη συντήρησή του. Να συνεχίσουμε με τη μεταρρύθμιση στην τοπική αυτοδιοίκηση, εν γνώσει μας ότι θα υπάρξουν αντιδράσεις. Αλλά δεν μπορεί σε αυτό τον μικρό τόπο να έχουμε τριάντα δήμους στις ελεύθερες περιοχές, εννιά στις κατεχόμενες περιοχές και γύρω στις τριακόσιες οντότητες, κοινοτικές αρχές. Χρειάζεται ριζοσπαστική μεταρρύθμιση για το καλό των πολιτών. Να σταματήσουμε να βάζουμε τα μικροκομματικά, τις ψήφους και τα συμφέροντά μας, να κοιτάξουμε επιτέλους τον πολίτη. Να σταθούμε δίπλα από την κυβέρνηση στην υλοποίηση του ΓΕΣΥ, γιατί το οφείλουμε στους φορολογούμενους, αλλά και στον ασθενή. Είναι υποχρέωση του κράτους να κοιτάξει και τα μεσαία και χαμηλά

εισοδηματικά στρώματα. Είναι ώρα να δούμε μέσα από τη μεταρρύθμιση και την ψηφιακή τεχνολογία πώς μεταμορφώνουμε ένα σύστημα που μας παραδόθηκε το '60 χωρίς ουσιαστικές τομές και αλλαγές έκτοτε.

Αλλά και κάτι πάρα πολύ σημαντικό για την παιδεία: Ναι, είναι ο πιο σημαντικός τομέας και πρέπει όλοι να ενώσουμε τις δυνάμεις μας. Ναι, να ενισχύσουμε τον εκπαιδευτικό και την περηφάνια του, αλλά και την αξιοπρέπεια του. Και να πω και τη θέση του κόμματος. Εκεί που θέλεις να έχεις αποτελέσματα για την παιδεία, όπως στη Φινλανδία, οι εκπαιδευτικοί είναι από τους πιο υψηλά αμειβόμενους. Αλλά την ίδια ώρα θέλω και τη συνεργασία των εκπαιδευτικών, να κάμουμε μια ουσιαστική μεταρρύθμιση, που το παιδί του κάθε γονιού να πηγαίνει η ώρα οκτώ στο σχολείο, να σχολνάει, όπως στις χώρες που έχουν τα καλύτερα εκπαιδευτικά συστήματα, η ώρα τέσσερις και να ξέρει η μάνα και ο γονιός ότι το παιδί του πήγε, έμαθε τα σωστά γράμματα, έκανε το γεύμα του στο σχολείο, διάβασε και τα homework του και θα πάει στο σπíti, όχι για να τρέχει η μαμά από τις τρεις το απόγευμα μέχρι τις δέκα το βράδυ στα διάφορα φροντιστήρια, για να καλύψει τις αδυναμίες του συστήματος, να ταλαιπωρείται ολόκληρη η κοινωνία και την ίδια ώρα να έχουμε και τα πιο πεινιχρά αποτελέσματα. Δε μέμφομαι κανένα εκπαιδευτικό, γιατί όλοι γνωρίζουμε ότι τα πιο δυνατά μυαλά του τόπου γινόντουσαν δάσκαλοι και καθηγητές, γιατί εκεί έβρισκαν σίγουρη εργασία. Δεν μπορούμε αυτά τα πιο δυνατά μυαλά να τα κατηγορούμε για την αποτελεσματικότητα ενός συστήματος που όλοι ευθυνόμαστε για τα πεινιχρά του αποτελέσματα.

Ο Κύπριος πολίτης δικαιούται ένα σύγχρονο κράτος με σύγχρονες δομές. Σ' αυτή τη μεταρρυθμιστική προσπάθεια πρέπει να γνωρίζουμε ότι μπορεί να υποστούμε και προσωρινό πολιτικό κόστος, αλλά να είστε σίγουροι ότι θα έχει μόνιμα και εσαεί οφέλη η κοινωνία και οι πολίτες. Γι' αυτό και καλούμε την κυβέρνηση με αποφασιστικότητα να προχωρήσει σε ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις και είμαι σίγουρος, είμαι βέβαιος ότι αυτό το κοινοβούλιο θα στηρίξει αυτή τη μεταρρυθμιστική προσπάθεια.

Στόχος μας, κύριε Πρόεδρε, γιατί θέλω να είμαι ακριβώς στην ώρα μου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ακόμα τέσσερα λεπτά, τριάμισι.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...είναι να φτιάξουμε μια καλύτερη πατρίδα. Για μας η καλύτερη πατρίδα δεν μπορεί παρά να είναι μια επανενωμένη, ολόκληρη και όχι μοιρασμένη πατρίδα. Μια πατρίδα δημιουργική, παραγωγική και ευημερούσα για όλους τους πολίτες της. Πρέπει να προχωρήσουμε για την Κύπρο της ανάπτυξης και της δημιουργίας. Ενωμένοι όλοι μαζί μπορούμε να τα καταφέρουμε.

Με αυτές τις σκέψεις δηλώνω και τη θέση του κόμματός μου πως θα στηρίξουμε τον προϋπολογισμό, ευχαριστώντας το Δημοκρατικό Κόμμα και την Αλληλεγγύη για την τοποθέτησή τους για στήριξη του κρατικού προϋπολογισμού, αλλά και όλα τα υπόλοιπα κόμματα για την εποικοδομητική τους κριτική κατά την εξέταση των προϋπολογισμών.

Κλείνοντας θέλω να ευχαριστήσω θερμά τη γραμματεία της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού της Βουλής για την άποψη συνεργασία, αλλά και τη σκληρή δουλειά, αλλά και να τους ευχαριστήσω για μια εξαιρετική συνεργασία τα τελευταία δυόμισι χρόνια και να τους απολογηθώ, γιατί λόγω της έντασης πολλές φορές στην επιτροπή, αλλά και του άγχους μας για το καλύτερο της χώρας μας μπορεί άθελά μας και να στενοχωρήσαμε και να πληγώσαμε ανθρώπους που στήριξαν αυτή την προσπάθεια της επιτροπής. Θα ήταν παράλειψή μου να μην ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους στην επιτροπή Οικονομικών και όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα, τον φίλο Υπουργό Οικονομικών και τους συνεργάτες του για την άποψη συνεργασία, που ακόμα μια φορά έχουμε έναν προϋπολογισμό πλεονασματικό και αναπτυξιακό.

Σας ευχαριστώ και εύχομαι ολόψυχα καλές γιορτές και καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένο τον καινούριο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές!

Εδώ τέλειωσε η σημερινή συζήτηση. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για αύριο Πέμπτη, 13 Δεκεμβρίου 2018, στις 9.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

Ο περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.182-2018).

(Συνέχιση της συζήτησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

Η συνεδρίαση δε χρειάζεται απαρτία. Να είστε στην ώρα σας, διότι θα ξεκινήσουμε στις 9 π.μ. ακριβώς.
Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 9.04 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυριακίδου Στέλλα
Γεωργίου Γεώργιος	Κωνσταντίνου Κώστας
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κυπριανού Ανδρέας	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γεωργίου Κ. Γιώργος	Κώστα Κώστας
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Λουκαΐδης Γιώργος
Δαμιανού Άριστος	Μαύρου Ελένη
Καυκαλιάς Αντρέας	Σάββα Ευανθία
Κέττηρος Νίκος	Στεφάνου Στέφανος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
---	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμος του 2018» και αγορεύσεις (Χρίστος Χρίστου, Γιώργος Πεردίκης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Λιλλήκας, Μαρίνος Σιζόπουλος, Νικόλας Παπαδόπουλος, Άντρος Κυπριανού, Αβέρωφ Νεοφύτου).

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 13^{ης} Δεκεμβρίου 2018

Ωρα έναρξης: 9.07 π.μ.

Αρ. 11

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας!

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας. Ακόμα καλύτερα, θα έπρεπε να πούμε τη συνέχιση της χθεσινής συνεδρίας.

Δε χρειάζεται να ελεγχθεί η απαρτία, διότι είναι απλώς συνέχιση της χθεσινής συνεδρίας, και καλώ στο βήμα την κ. Στέλλα Κυριακίδου του ΔΗΣΥ για ομιλία μέχρι δεκαπέντε λεπτών.

ΣΤΕΛΛΑ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ.

Καλημέρα σας!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το να μιλά κανείς για τα ανθρώπινα δικαιώματα ίσως να φαντάζει ως κάτι το σύνηθες στις μέρες μας. Θεωρητικά, όλοι μας γνωρίζουμε τι είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα. Γνωρίζουμε πως όλοι ανεξαιρέτως οι άνθρωποι έχουν θεμελιώδη δικαιώματα και βασικές ελευθερίες, που δεν είναι απλά προνόμια τα οποία θα επικαλούμαστε μόνο, όποτε μας αφορούν, αφού είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την ανθρώπινη υπόσταση και αξιοπρέπεια, με την ίδια την ανθρώπινη ύπαρξη.

Η Οικουμενική Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών προέκυψε μέσα από τις φρικαλεότητες του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και υπογράφηκε το 1948, για να διαμορφώσει μια κοινή αντίληψη των ατομικών δικαιωμάτων του ανθρώπου. Εβδομήντα όμως χρόνια μετά παρατηρούμε πως τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν εφαρμόζονται ακόμη και σε ώριμες Δημοκρατίες. Και η πεμπτουσία της Οικουμενικής Διακήρυξης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, πως δηλαδή όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα, δυστυχώς αρκετές φορές κάθε άλλο παρά τηρείται.

Σήμερα αναγνωρίζουμε ότι ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, καθώς και των αρχών της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας και του κράτους δικαίου αποτελούν κοινές αξίες όλων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και παραπέρα. Αυτός ήταν και ο πρωταρχικός λόγος δημιουργίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, ενός οργανισμού που υπερασπίζεται μέσα από τα διάφορα όργανά του, όπως την Κοινοβουλευτική Συνέλευση, την Επιτροπή Υπουργών και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης προασπίζεται επίσης μεταξύ άλλων την ελευθερία έκφρασης των μέσων μαζικής ενημέρωσης, την ελευθερία του συνέρχεσθαι, την ισότητα, την προστασία των μειονοτήτων, των μεταναστών και των προσφύγων. Διαχρονικά δε εγκαινιάζει διάφορες εκστρατείες για σημαντικά θέματα, όπως η προστασία των παιδιών, η οικογενειακή βία, η ισότητα και η ρητορική μίσους στο διαδίκτυο, ενώ συνδράμει τα κράτη μέλη στην καταπολέμηση της διαφθοράς και της τρομοκρατίας.

Όλοι γνωρίζουμε ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης προάγει τα ανθρώπινα δικαιώματα όχι μόνο μέσω των διαχρονικών θέσεων και ενεργειών του, αλλά και μέσω διεθνών συμβάσεων, όπως η Σύμβαση για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών, η σύμβαση ενάντια στη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών και την παιδική πορνογραφία, η Σύμβαση για το Έγκλημα στον Κυβερνοχώρο.

Αδιαμφισβήτητα λοιπόν τα ανθρώπινα δικαιώματα περιλαμβάνουν ηθικές αρχές που θέτουν συγκεκριμένα πρότυπα ανθρώπινης συμπεριφοράς και ταυτόχρονα διαφυλάττονται ως νομικά δικαιώματα. Ως εκ τούτου, διαφυλάττουν μεταξύ άλλων την ισότητα, δηλαδή ίσα δικαιώματα για όλους τους ανθρώπους ανεξαρτήτως γλώσσας, θρησκείας, χρώματος, καταγωγής και σεξουαλικού προσανατολισμού.

Είναι λοιπόν με όλα αυτά τα θέματα που καταπιάστηκε κατά την τρέχουσα χρονιά η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν κάθισα να γράψω αυτή την παρέμβαση, ομολογώ πως δεν ήμουν απόλυτα βέβαιη από ποια οπτική γωνία ήθελα να καταπιαστώ με το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, γιατί για κάποιους σήμερα αυτά θεωρούνται αυτονόητα. Είναι όμως βλέπετε τόσα πολλά αυτά που θα ήθελα να θίξω, όπως για παράδειγμα το καθολικό δικαίωμα στην υγεία με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, την ανάγκη να μη γίνονται ποτέ εκπώσεις στην αντιμετώπιση του εγκλήματος της σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων, το δικαίωμα στην ενιαία εκπαίδευση για όλα τα παιδιά, την εθνική στρατηγική για τον καρκίνο, τα δικαιώματα των ασθενών και τόσα άλλα.

Σκέφτηκα πόσα θέματα έχουμε ως επιτροπή αγγίζει κατά τη χρονιά που μας αφήνει, όπως για παράδειγμα το θέμα των αμβλώσεων, τη νομική αναγνώριση φύλου, τα δικαιώματα των γονιών και παιδιών θυμάτων γονικής αποξένωσης, τα δικαιώματα των μεταναστών, των ασυνόδευτων ανηλίκων, των φυλακισμένων, των ψυχικά ασθενών, των intersex και των τρανς, των παιδιών αγνώστου πατρός.

Προσμετρώντας λοιπόν όλα τα πιο πάνω, αποφάσισα να μιλήσω μόνο για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην εποχή του σήμερα και την ανάγκη να υπάρχει σε κάθε κοινοβούλιο αυτή η ξεχωριστή φωνή της κοινωνίας των πολιτών μέσω μιας επιτροπής που πραγματεύεται δύσκολα και ευαίσθητα θέματα και έχει ως μοναδικό της στόχο την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ανοίγοντας έτσι, αρκετές φορές, δρόμους για τη νομοθετική ρύθμιση διαφόρων συναφών θεμάτων από άλλες κοινοβουλευτικές επιτροπές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ζούμε σε μια εποχή επικίνδυνου λαϊκισμού. Το Παρατηρητήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κάνει λόγο για λαϊκισμό μίσους, ξενοφοβίας και για τεράστιους κινδύνους σε ό,τι αφορά στα δικαιώματα, για παράδειγμα, των μειονοτήτων και γενικά τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων. Δυστυχώς, στην εποχή μας γινόμαστε συχνά πυκνά μάρτυρες διαφόρων εκφάνσεων λαϊκισμού, που εκφράζονται και από ηγέτες οι οποίοι χρησιμοποιούν θλιβερά, δύσκολα και ευαίσθητα για τον άνθρωπο γεγονότα, όπως την οικονομική ή τη μεταναστευτική κρίση, με στόχο να περάσουν τα δικά τους μηνύματα, εξυπηρετώντας πολιτικές σκοπιμότητες, ακόμη και παραπληροφορώντας, δίνοντας έτσι βήμα στον φόβο, τον ρατσισμό και τη μισαλλοδοξία, με αποτέλεσμα να γίνεται ολοένα και πιο δύσκολη η προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με την πλήρη έννοια του όρου.

Και, για να είμαστε και ειλικρινείς, ξενοφοβική ρητορική δυστυχώς έχουμε ακούσει και από αυτό το βήμα. Η Διεθνής Αμνηστία διαπίστωσε πρόσφατα, εκ νέου, πως οι κοινωνίες παγκοσμίως βιώνουν τις τρομακτικές συνέπειες μιας φοβερής ρητορικής μίσους και πως η παγκόσμια κοινότητα έχει ακόμη πολύ δρόμο μπροστά της να διανύσει, μιας και τα θεμελιώδη δικαιώματα δεν εφαρμόζονται ακόμη και σε ώριμες κοινωνίες.

Ζούμε λοιπόν σε εξαιρετικά επικίνδυνες εποχές. Πολλές φορές δείχνουμε να ξεχνάμε πώς και γιατί προέκυψε η Χάρτα του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Υπάρχει όμως και φως σ' αυτό το τούνελ, γιατί οι οπισθοδρομικές πολιτικές έχουν παρακινήσει πολλούς ανθρώπους να κινητοποιηθούν σε μακροχρόνιους αγώνες και να πετύχουν σημαντικές νίκες, όπως για παράδειγμα την άρση της ολικής απαγόρευσης των εκτρώσεων στη Χιλή ή το κίνημα “metoo”, το οποίο αγωνίζεται ενάντια στη βία και τη σεξουαλική παρενόχληση γυναικών και κοριτσιών.

Στη σημερινή εποχή, όπου η ρητορική μίσους καλπάζει ανεξέλεγκτα, καθώς άνθρωποι στοχοποιούνται λόγω της ταυτότητας ή των πεποιθήσεών τους, όταν βλέπουμε να δαιμονοποιούνται οι πρόσφυγες και οι μετανάστες, οφείλουμε να εγκύψουμε με προσοχή και να δούμε τι κάνει ο καθένας μας, για να αναχαιτίσει τέτοια απαράδεκτα φαινόμενα, που κανέναν μας δεν τιμούν.

Κατά την άποψή μου λοιπόν, η προσπάθεια αναχαίτισης τέτοιων φαινομένων μπορεί να επιτύχει, μόνο όταν φανούμε ειλικρινείς με τους εαυτούς μας και με τον κόσμο που μας εμπιστεύτηκε και αναγνωρίσουμε ότι αυτές οι συμπεριφορές συμβαίνουν και στον τόπο μας και πως οφείλουμε ο καθένας μας να αποτελεί μια ασπίδα προστασίας για όσους τη χρειάζονται, για να επιβιώσουν και για να διαφυλάξουν την αξιοπρέπειά τους.

Παρά ταύτα, στην Κύπρο σήμερα η προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί προτεραιότητα. Δεν μπορούμε να μην αναγνωρίσουμε την πρόσφατη θετική έκθεση της Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη των βασανιστηρίων, που μετά από δεκαετίες αρνητικών εκθέσεων διαπιστώνει πλέον θετικά βήματα από την πολιτεία στον τομέα αυτό. Ούτε μπορούμε να αγνοήσουμε τα άλματα που έγιναν τα τελευταία χρόνια σε θέματα εθνικής στρατηγικής για τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, τη βελτίωση στα θέματα αντιμετώπισης εμπορίας προσώπων, την προώθηση νομοσχεδίου για τη νομική αναγνώριση φύλου, το μηνιαίο βοήθημα για τα οροθετικά άτομα, τη διαπίστωση των βελτιώσεων, μετά από χρόνια αρνητικών αξιολογήσεων, των συνθηκών διαβίωσης των αιτητών πολιτικού ασύλου στο Κέντρο Υποδοχής και Φιλοξενίας στην Κοφίνου. Ούτε παράλληλα να μην αναγνωρίσουμε την απόφαση που πάρθηκε για τη δημιουργία ad hoc υπουργικής επιτροπής, με τη συμμετοχή των τεσσάρων υπουργών, με όρο εντολής την εμπορεία της ετοιμασίας της πρώτης για την Κύπρο Εθνικής Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης για την Προστασία και Προαγωγή των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Έχουμε όμως πολλά να κάνουμε για τους ασθενείς, τους μονογονιούς, τους πολύτεκνους, για τα άτομα με αναπηρίες, για όλες τις ευάλωτες ομάδες. Και, ναι, ο φεινός προϋπολογισμός, ένας πλεονασματικός προϋπολογισμός χωρίς ελλείμματα, δίνει επιτέλους το περιθώριο να κάνουμε σταδιακά όλα αυτά που γνωρίζουμε ότι πρέπει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καθίσταται επιτακτικό εμείς οι πολιτικοί να ξανακερδίσουμε την αξιοπιστία μας και να μην παρασυρόμαστε στην επικίνδυνη δίνη του λαϊκισμού. Να μη φοβόμαστε να διατηρούμε σταθερές θέσεις αρχών για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και προπαντός να μην οπισθοδρομούμε. Σε μια χώρα όπου τα ανθρώπινα δικαιώματα παραβιάζονται εδώ και σαράντα τέσσερα χρόνια δεν μπορούμε να έχουμε επιλεκτικές ευαισθησίες ή να υποστηρίζουμε την α λα καρτ προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η επιλεκτική πολλές φορές αναφορά σε ανθρωπίνια δικαιώματα είναι ίσως και ένας από τους λόγους που έχει πληγεί η αξιοπιστία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυτό ακριβώς τονίστηκε πρόσφατα από τον Πρόεδρο Γιούνκερ, ότι δηλαδή όλοι πρέπει να επανέλθουμε και πρέπει να ξαναδιαφυλάξουμε το άρθρο 2 της συνθήκης, που τονίζει ξεκάθαρα τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το κράτος δικαίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο εύκολος δρόμος θα ήταν ίσως να παρασυρθούμε από το ποτάμι του λαϊκισμού και να δίνουμε υποσχέσεις σε όλους για όλα. Ας μην ξεχνάμε όμως ότι ως επί το πλείστον δεν είναι μέσα από εύκολες οδούς που κατακτιούνται σπουδαία επιτεύγματα για το καλό της ανθρωπότητας.

Και, τελειώνοντας, θέλω να ευχαριστήσω τη γραμματεία και όλα τα μέλη της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την αγαστή συνεργασία που είχαμε αυτή τη χρονιά. Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλο το προσωπικό της Βουλής, τη συνεργάτιδά μου Μύρια Ιωαννίδου και ιδιαίτερες ευχαριστίες στους λειτουργούς της Υπηρεσίας Διεθνών Σχέσεων, τον κ. Πανίκο Πουργουρίδη και την κ. Γαβριέλα Μαραγκού, για όλη τη στήριξη της αντιπροσωπίας μας και τους συναδέλφους κ. Λουκαΐδη, κ. Ερωτοκρίτου και κ. Ευσταθίου για την άσφογη συνεργασία.

Εύχομαι σε όλους από καρδιάς καλές γιορτές και χρόνια πολλά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, χρόνια πολλά!

Καλώ την κ. Ευανθία Σάββα εκ μέρους του ΑΚΕΛ. Μέχρι δεκαπέντε λεπτά.

Για να μην το επαναλαμβάνω, είναι όλοι μέχρι δεκαπέντε λεπτά. Όποιος πάει κάτω από τα δεκαπέντε, καλύτερα, να του κεράσουμε!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εμάς έν' δώδεκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσείς έν' δώδεκα; Ε, να κάμνουμε λλίον αβαρία, νομίζω!

ΕΥΑΝΘΙΑ ΣΑΒΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρ' όλο που σε όσους ήρταν στην ώρα τους και μάλιστα στις κυρίες ίσως να έπρεπε να δώσουμε παραπάνω χρόνο, είκοσι λεπτά!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Επήσαν τζιαι κομμωτήριο τζιαι μετά...

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν' το σχολιάζω τούτο.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Αλόπως εν άκουσες...

ΕΥΑΝΘΙΑ ΣΑΒΒΑ:

Ούτε εγώ θα το σχολιάσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Σάββα, έχεις τον χρόνο.

ΕΥΑΝΘΙΑ ΣΑΒΒΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού δεν είναι μόνο μία ανάλυση αριθμών και οικονομικών στόχων, αλλά αποτελεί και έναν από τους βασικούς πυλώνες της νομοθετικής εξουσίας, αφού η δράση και οι πολιτικές της εκτελεστικής εξουσίας τίθενται σε κρίση. Φέτος επέλεξα να εστιάσω την ομιλία μου στον σεβασμό και στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πώς επηρεάστηκαν ή επηρεάζονται μέσα από τις κρατικές πολιτικές. Η εξέλιξη της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ως έννοια αλλά περισσότερο ως πολιτική πρακτική βρίσκονται στο επίκεντρο των όσων συζητούμε αυτές τις μέρες. Τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν το θεμέλιο κάθε Δημοκρατίας.

Κάθε άνθρωπος, ανεξαρτήτως ταυτότητας, έχει το δικαίωμα στη ζωή, στην ελευθερία, στην παιδεία, στην υγεία, στην ασφάλεια, στην αξιοπρεπή διαβίωση, στην εργασία, στη συμμετοχή στην κοινωνία και την πολιτική και απαγορεύεται η όποια διάκριση, περιορισμός ή δίωξη των δικαιωμάτων αυτών. Η Οικουμενική Διακήρυξη, που ενσωματώθηκε σχεδόν από τη γένεση του συντάγματός μας στο κυπριακό δίκαιο, αποτελεί τον φάρο στην προστασία τους και πρέπει να διέπει τις πολιτικές του κάθε κράτους. Στα ευνομούμενα κράτη, στις "σύγχρονες Δημοκρατίες" όπως τις αποκαλούμε, που θεωρητικά τα ανθρώπινα δικαιώματα προστατεύονται, δεν αρκεί η απλή μη παραβίασή τους αλλά η ουσιαστική προστασία και διασφάλισή τους.

Πώς όμως προστατεύονται και διασφαλίζονται στον δικό μας μικρό τόπο; Το να μην αφαιρούμε τη ζωή από κάποιον, αλλά να μην του παρέχουμε αξιοπρεπή διαβίωση σημαίνει ότι προστατεύουμε έμπρακτα τη ζωή του και την αξιοπρέπειά του; Το να έχουμε ένα σύστημα υγείας που υπολειτουργεί, με ουρές μηνών και χρόνων, με τις ομάδες όσων αδυνατούν να πάνε στον ιδιωτικό τομέα να υποφέρουν πραγματικά, προστατεύουμε το δικαίωμα στην υγεία; Ή μήπως οι μισθοί πείνας και η απορρυθμισμένη εργασία που κυριαρχεί στις μέρες μας διασφαλίζουν το δικαίωμα στην εργασία και στη δίκαιη αμοιβή; Η κυβερνητική πολιτική είναι άρρηκτα συνδεδεμένη και απολύτως συνυφασμένη με την προστασία και τη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η προστασία των οποίων από το 2013 και μετά, με τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές λιτότητας που εφαρμόζονται, περιορίστηκε και δέχθηκε μεγάλα πλήγματα.

Συζητάμε τον κρατικό προϋπολογισμό του 2019, ο οποίος στερείται οράματος και κοινωνικής ευαισθησίας. Πανηγυρίζει η κυβέρνηση για την οικονομία. Θεωρεί μεγάλη επιτυχία το ξεπούλημα του συνεργατισμού και τις θετικές αναβαθμίσεις των διεθνών οικονομικών οίκων, αλλά κωφεύει στο γεγονός ότι το ένα τρίτο των συμπολιτών μας βιώνει τη φτώχεια, την κοινωνική ανασφάλεια και την έλλειψη κρατικής και εργασιακής προστασίας.

Ο προϋπολογισμός του κατεχοχίν "κοινωνικού" υπουργείου, του Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που φορτώνεται με μεγαλύτερο βάρος για τη διασφάλιση θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, πάσχει. Απουσιάζουν ενέργειες για αντιμετώπιση του κινδύνου της φτώχειας, της μείωσης του χάσματος των εισοδημάτων, του προβλήματος της στέγης. Απουσιάζουν ουσιαστικές πολιτικές και δράσεις για στήριξη των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, των χαμηλών εισοδηματικά ομάδων, καθώς και των μικρομεσαίων.

Αλήθεια, πώς διασφαλίζεται το δικαίωμα της αξιοπρεπούς διαβίωσης; Μήπως το διασφαλίζει η "σπουδαία" πολιτική με την οποία διαχειρίζονται τους λήπτες ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και τους νέους αιτητές; Πώς διασφαλίζουμε το δικαίωμα στη στέγη για αυτούς που μοιραία φέρουν τον τίτλο του άστεγου, ένα

νέο κοινωνικό φαινόμενο, ξένο, αλλά και αποκρουστικό στη συνείδηση των Κυπρίων;

Το 2016, το 2017, αλλά και το 2018, σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας του κράτους, τα ενοίκια έχουν αυξηθεί περίπου κατά 13% και σε πόλεις και περιοχές όπως στη Λεμεσό υπολογίζεται ότι η αύξηση αυτή είναι πέραν του 50%. Το πρόβλημα έχει οξυνθεί ακόμα περισσότερο, γιατί η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού έχει ξηλώσει και τα όποια στεγαστικά προγράμματα υπήρχαν. Τη λύση έδωσε τηλεοπτικά συνάδελφος του ΔΗΣΥ: «Κτίστε πολυκατοικίες με πολλά μικρά διαμερίσματα ή πηγαίνετε εκτός πόλης»! Προφανώς, στον ΔΗΣΥ έτσι μεταφράζουν τη διασφάλιση της αξιοπρέπειας και την προστασία του δικαιώματος στέγης. Με όλα αυτά θεωρούμε ότι το δικαίωμα στην κοινωνική προστασία και στη στέγη το έχουμε διασφαλισμένο στη χώρα μας;

Θέλετε να μιλήσουμε για την υγεία; Δυστυχώς, η λογική του λιγότερου κράτους, οι πολιτικές της λιτότητας και των περικοπών στέρησαν από τη δημόσια υγεία αυτά τα χρόνια δαπάνες που χρειάζονται, για να επενδυθούν στα δημόσια νοσηλευτήρια. Αποτέλεσμα των πολιτικών του νεοφιλελευθερισμού είναι τα νοσοκομεία μας να βρίσκονται σε κρίσιμη κατάσταση με τραγικές τις επιπτώσεις στους ασθενείς και η εφαρμογή του ΓΕΣΥ να έχει νέες επιπλοκές.

Και επειδή αναφέρομαι στο θέμα της υγείας, δεν μπορώ να μην αναφερθώ στο “γεφύρι της Άρτας”, όπως κατάντησε η ανέγερση της νέας πτέρυγας του νοσοκομείου της Λάρνακας. Λόγω της αδυναμίας ορθής διαχείρισης του συμβολαίου, το έργο βρίσκεται ήδη ενάμιση χρόνο εκτός χρονοδιαγράμματος. Η υπόσχεση δε του Προέδρου της Δημοκρατίας, που δόθηκε τον Ιούλιο του 2017, ότι η νέα πτέρυγα θα ολοκληρωνόταν εντός του πρώτου τριμήνου του 2018 αποτελεί άλλη μια δέσμευση χωρίς αντίκρισμα.

Και τι να πω, αφού βρίσκομαι στη Λάρνακα, για την τρίτη φάση του δρόμου Λάρνακας-Δεκέλειας, από την υλοποίηση της οποίας εξαρτάται και η μετακίνηση των πυλώνων υψηλής τάσης που βρίσκονται σε περιοχή της Αραδίππου, με όλους τους κινδύνους που ελλοχεύουν για την υγεία των κατοίκων;

Η ασφάλεια και το δικαίωμα σε αυτήν είναι θεμελιώδη για την ανθρώπινη ύπαρξη και διαβίωση, καθώς και το σχετικό με αυτή δικαίωμα της δίκαιης δίκης και νομικής εκπροσώπησης. Και σε αυτό τον τομέα όμως η παρούσα κυβέρνηση χαρακτηρίζεται από “χαμηλές πτήσεις” αποτελεσματικότητας.

Σε ό,τι αφορά την ασφάλεια, παρά το γεγονός ότι υπάρχουν στατιστικές και πρέπει να διαβάζονται αντικειμενικά, υπάρχει κάτι ισχυρότερο, που μετρά την ποιότητα της παρεχόμενης ασφάλειας και προστασίας από το κράτος· είναι το πώς οι πολίτες εκλαμβάνουν αυτή την ασφάλεια. Και η αλήθεια είναι ότι δυστυχώς οι συμπολίτες μας τα τελευταία χρόνια δε νιώθουν ιδιαίτερα ασφαλείς και αυτό ανεξάρτητα από τις προσπάθειες που καταβάλλονται από την πλειοψηφία του αστυνομικού σώματος. Το 2018 σε σύγκριση με το 2017 είχαμε υπερδιπλασιασμό των φόνων και δυστυχώς είχαμε και υπερδιπλασιασμό των βιασμών. Όσον αφορά δε την εμπορία ναρκωτικών, τους πρώτους εννιά μήνες του 2017 καταγράφονται 734 περιστατικά, ενώ τους πρώτους εννιά μήνες του 2018 καταγράφονται 911 περιστατικά.

Σε ό,τι αφορά την απονομή δικαιοσύνης, το Ανώτατο Δικαστήριο σε έκθεσή του από το 2016 αποτύπωσε την τραγική κατάσταση στο σύστημα απονομής της δικαιοσύνης στην Κύπρο. Παρά τα όποια βήματα γίνονται, η μεγάλη εικόνα δεν αλλάζει. Μία μέρα πριν από τη συζήτηση του προϋπολογισμού του αρμόδιου υπουργείου το Ανώτατο Δικαστήριο επανέλαβε τη θέση του για ελλιπή στελέχωση, για μικρότερο αριθμό δικαστών κατ’ αναλογία πληθυσμού, για απηρχαιωμένες δομές, για έλλειψη μηχανογράφησης, για απηρχαιωμένους θεσμούς, που πρέπει να αλλάξουν, και μία σειρά άλλες παθογένειες, που είναι μεν διαχρονικές, πλην όμως παραμένουν ίδιες χωρίς προσπάθεια αντιμετώπισής τους μέχρι σήμερα.

Αλήθεια, πόση ισονομία και δικαιοσύνη εκπέμπει η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού που ανέχεται και στηρίζει το Συμβούλιο Αποφυλάκισης, το οποίο με περισσή σπουδή αποφυλάκισε τάχιστα επώνυμους αφήνοντας ανώνυμους στο περίμενε; Θέλω να θυμίσω ότι το ΑΚΕΛ, στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου, έχει ζητήσει επανειλημμένα το σκεπτικό της απόφασης του συμβουλίου για την αποφυλάκιση του Ρίκκου Ερωτοκρίτου. Το συμβούλιο επιδεικτικά αγνοεί τη Βουλή και αρνείται τον κοινοβουλευτικό έλεγχο. Το ίδιο και η κυβέρνηση, η οποία κατέχει το σχετικό έγγραφο.

Να μιλήσουμε για παιδεία; Η μεγαλειώδης κινητοποίηση των εκπαιδευτικών το καλοκαίρι έδωσε το στίγμα! Η παροχή ειδικής εκπαίδευσης στους μαθητές που τη χρειάζονται αντιπροσωπεύει και τον ανάλογο σεβασμό προς τα δικαιώματα αυτών των παιδιών. Ας αναλογιστούμε μόνο τις ατέλειωτες συζητήσεις τόσο στην επιτροπή Παιδείας όσο και στην Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τους σχολικούς βοηθούς και όχι μόνο.

Ο ρατσισμός, ο σοβινισμός, η ρητορική μίσους είναι σημάδια μιας κοινωνίας που νοσεί, που σταμάτησε να σέβεται τον άνθρωπο και τις ανάγκες του, που σταμάτησε να στηρίζει ελευθερίες και τα δικαιώματα που κουβαλά ο καθένας μας με τη γέννησή του. Αλλά ποια παραδείγματα η κρατική εξουσία καλλιεργεί και ποιες πρακτικές υιοθετεί, ώστε να αναχαιτίσει όλα αυτά; Μήπως η επιδότηση του γνωστού ουροδοχείου, που μειώνει κατάφωρα τη γυναικεία αξιοπρέπεια, είναι ενδεικτικό δείγμα; Η μήπως τα όσα απαξιωτικά ακούστηκαν από χείλη αξιωματούχων της κυβέρνησης, ακόμα και από τον ίδιο τον Πρόεδρο, για τους εκπαιδευτικούς; Παραδείγματα πολλά!

«Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στα δικαιώματα και στην αξιοπρέπεια», αναφέρει η ουσιαστικότερη έννοια της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ποια αξιοπρέπεια έχουν όσοι ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας την ίδια ώρα που δίνουμε απλόχερα δισεκατομμύρια να σώσουμε τράπεζες και να ξεπουλήσουμε άλλες, που κανονίζουμε φίλους και γνωστούς σε διευθυντικές θέσεις να απολαμβάνουν χλιδή και προνόμια για την ανικανότητά τους, να κάνουν απλώς τη δουλειά που ανέλαβαν; Για ποια αξιοπρέπεια πρέπει να μιλήσουμε στους χιλιάδες συμπολίτες μας που κινδυνεύουν να χάσουν τα σπίτια τους από τις τράπεζες και για ποιο δικαίωμα στη στέγη θα μιλήσουμε στους άστεγους; Σε όσους δε θα ενταχθούν στο σχέδιο "Εστία"; Σε όσους βρέθηκαν από τη μια μέρα στην άλλη χωρίς τη δυνατότητα να κρατήσουν την κατοικία τους; Ποια η αξιοπρέπεια όσων περιμένουν μήνες ολόκληρους για μια θεραπεία και ταλαιπωρούνται καθημερινά στα νοσοκομεία; Για ποιο σεβασμό των δικαιωμάτων θα μιλήσουμε σε όσους βιώνουν τον ρατσισμό, την ομοφοβία, τις διακρίσεις λόγω φύλου, χρώματος ή θρησκείας; Τι θα πούμε στα παιδιά θύματα σεξουαλικής κακοποίησης, που όλο πληθαίνουν, όταν ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απονέμει χάρες σε παιδεραστές αποφυλακίζοντάς τους νωρίτερα; Ποιο δικαίωμα τους διασφαλίζουμε;

Ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί το θεμέλιο της ελευθερίας και της δικαιοσύνης, αποτελεί την ουσιαστική διαφορά ενός κράτους δικαίου από ένα καθεστώς. Το κράτος, η κρατική εξουσία, είναι ο πρώτος θεσμός που πρέπει να προάγει, να διασφαλίζει και να εξασφαλίζει ότι καμία παραβίαση, κανένας περιορισμός, κανένας επηρεασμός δε θα γίνεται εις βάρος κανενός. Και δυστυχώς οι συνεχόμενες πολιτικές λιτότητας, η ανοχή σε ακραία στοιχεία, η αδυναμία -και το θέτω κομψά- του ελέγχου της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, η μη στήριξη των δημόσιων αγαθών της υγείας και της παιδείας που προσφέρονται στους πολίτες δεν είναι απλώς κάποια κοινωνικά φαινόμενα αλλά πολιτικές και δράσεις της παρούσας διακυβέρνησης, οι οποίες περιορίζουν, επηρεάζουν και παραβιάζουν ανθρώπινα δικαιώματα.

Βέβαια, δεν περιμέναμε να αλλάξει κάτι στους προϋπολογισμούς της παρούσας κυβέρνησης. Οι ιδεοληψίες που τη διακατέχουν, η εξυπηρέτηση των ημετέρων, το λιγότερο κράτος μαζί με τα λιγότερα δικαιώματα είναι η σημαία τους εδώ και χρόνια δυστυχώς. Σε μια χρονιά που σημαδεύτηκε από αλλεπάλληλες "επιτυχίες" στο Κυπριακό, στην παιδεία, στην υγεία, στις φυλακές, στις αποφυλακίσεις, στο ξεπούλημα του συνεργατισμού δεν αναμέναμε από την κυβέρνηση να "αποτύχει" στους προϋπολογισμούς!

Σας ευχαριστώ πολύ και θέλω να ευχηθώ σε όλους καλά Χριστούγεννα, καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα!

Ο κ. Χρίστος Ορφανίδης.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω την ομιλία μου με ένα σχόλιο: Με λυτεί βαθύτατα το γεγονός ότι και στη φετινή μου ομιλία για τον προϋπολογισμό του 2019 θα επαναλάβω εαυτόν σημειώνοντας και παραθέτοντας τις μη υλοποιημένες υποσχέσεις που δίνονται κατ' επανάληψη για έργα που αφορούν την πόλη και επαρχία μου και τα οποία παραμένουν ευχολόγια και καμία ουσιαστική ανάπτυξη και πρόοδος δεν έχει επιτευχθεί στη Λάρνακά μας. Εν πάση περιπτώσει, βρισκόμαστε και σήμερα εδώ για την έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού, η οποία είναι η εξέχουσα νομοθετική εργασία του κοινοβουλίου, αφού έχει άμεσο αντίκτυπο στους τρεις βασικούς πυλώνες της χώρας μας, την οικονομία, την κοινωνία και την πολιτική.

Όπως είπα και τις προηγούμενες χρονιές, στην πόλη και επαρχία της Λάρνακας τα έργα που εξαγγέλλονται ως καινούρια κάθε φορά είναι τα ίδια και επαναλαμβανόμενα. Δυστυχώς, τίποτα σχεδόν δεν υλοποιείται ή έστω να υπάρχει ένα φως στη σήραγγα. Διερρωτώμαι εάν δεν έχουν κουραστεί εδώ και τρία τουλάχιστον χρόνια να εξαγγέλλουν τα ίδια έργα και τα δεκάδες εκατομμύρια που αφορούν την πόλη και επαρχία μου. Η υλοποίηση των έργων ουσίας απουσιάζει, αφού αυτά που ανακοινώνονται παραμένουν εδώ και χρόνια στον οδικό χάρτη των υποσχέσεων.

Το κατασκευαστικό έργο του δρόμου Λάρνακας-Δεκέλειας, όπως η αρμόδια υπουργός δήλωσε πρόσφατα στη διάρκεια της συζήτησης του προϋπολογισμού του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων στην επιτροπή Οικονομικών, θα ξεκινήσει μετά το 2020, με αρχικό κόστος πέραν των €20 εκατομ. Να τονίσω ότι σε σχετική ερώτηση που έθεσα στον τέως Υπουργό Μεταφορών αυτός με ενημέρωσε πως στο τέλος του 2018 θα ολοκληρωθεί η μελέτη του εν λόγω έργου και ακολούθως θα ξεκινήσουν οι διαδικασίες του σχεδιασμού και των απαλλοτριώσεων. Η νυν υπουργός έκανε λόγο για το ότι ο σχεδιασμός και η διαδικασία των απαλλοτριώσεων θα ξεκινήσουν το 2020 διαψεύδοντας με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο όσους πίστευαν ότι το έργο θα ξεκινούσε πολύ πιο πριν, επιβεβαιώνοντας για πολλοστή φορά τις ανησυχίες μου για την καθυστέρηση του όλου έργου. Αυτό βέβαια προσωπικά δεν είναι κάτι που με ικανοποιεί και πιστεύω ότι με την όλη καθυστέρηση που παρατηρείται στον σχεδιασμό, και εφόσον προκύπτουν και θέματα απαλλοτριώσεων, το

έργο θα ξεκινήσει πολύ πιο αργότερα. Με λίγα λόγια, η υπουργός επιβεβαίωσε τα όσα λέω τα τελευταία χρόνια είτε σε ομιλίες προϋπολογισμού είτε γενικότερα.

Αυτονόητο το ότι η ολοκλήρωση του έργου είναι μείζονος σημασίας για τη Λάρνακα, αφού συνεπάγονται διάφορες επενδύσεις και αναπτύξεις στην περιοχή και αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Επιπρόσθετα, τα τροχαία ατυχήματα που είναι πολύ συχνά και σημειώνονται στην εν λόγω οδική αρτηρία λόγω της κακής κατάστασής της με την ολοκλήρωση του έργου θα μειωθούν δραματικά.

Πονεμένη ιστορία για τους πολίτες της Λάρνακας αποτελεί το νοσοκομείο, η νέα πτέρυγα. Όταν επισκέφθηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τη Λάρνακα τον περασμένο Μάιο, μίλησε για μια νέα ημερομηνία παράδοσης της νέας πτέρυγας του νοσοκομείου Λάρνακας, την έβδομη τελική ημερομηνία, η οποία θα ήταν ο Απρίλης του 2019. Παρεμπιπτόντως, προ ολίγων ημερών έλαβα γραπτή απάντηση σε σχετικό ερώτημά μου από την αρμόδια υπουργό, η οποία επίσης δήλωσε πως η νέα πτέρυγα θα είναι έτοιμη και θα παραδοθεί τον προσεχή Απρίλιο. Εντούτοις, σε ερώτησή μου κατά τη διάρκεια της συζήτησης με το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων στην επιτροπή Οικονομικών πρόσφατα ένιωσα ότι θα είναι αδύνατο να παραδοθεί τόσο σύντομα. Με λύπη παρατηρώ πως για ακόμη μια φορά η καθυστέρηση με βγάζει ασπροπρόσωπο στα όσα εξαρχής δηλώνω, προς απογοήτευση των οποιωνδήποτε αμελέτητα προσδοκούσαν ότι κάθε φορά θα δινότανε η ημερομηνία παράδοσης του έργου και θα ήταν η τελική.

Επί τη ευκαιρία, να επαναλάβω την απογοήτευσή μου που αποφασίστηκε να αφαιρεθεί το καρδιολογικό τμήμα, ένα τόσο σημαντικό κομμάτι, από τα σχέδια της νέας πτέρυγας, αφού αυτό έχει ως συνέπεια τη συνεχιζόμενη ταλαιπωρία των κατοίκων της Λάρνακας και της ελεύθερης Αμμοχώστου, οι οποίοι αναγκάζονται να βρίσκονται σε λίστα αναμονής και να προσφεύγουν σε παρακάλια, μέχρι να γίνει αποδεκτό το αίτημά τους, για να τύχουν θεραπείας στο νοσοκομείο Λευκωσίας. Φαντάζεστε βέβαια πως μέχρι να γίνει αποδεκτό αυτό το αίτημα ενδεχομένως ορισμένοι χάνουν ακόμη και τη ζωή τους. Εδώ να σημειώσω ότι ο απαραίτητος εξοπλισμός δεν έχει ζητηθεί και αποκτηθεί για τη λειτουργία του νοσοκομείου και για όσους πιστεύουν στην παράδοση της νέας πτέρυγας καλό θα είναι να έχουν στα υπόψη ότι δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς εξοπλισμό.

Και ο εμπαιγμός προς την πόλη μου συνεχίζεται... Κατά την περσινή επίσκεψή του το 2017 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανακοίνωσε την κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου Ζυγίου, της τάξης των €8,5 εκατομ. Από τότε είχα επισημάνει ότι αυτό το έργο δεν μπορεί να υλοποιηθεί, επειδή ο σχεδιασμός και η διαδικασία των απαλλοτριώσεων δεν είχαν ξεκινήσει. Στη συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών η υπουργός, απαντώντας μου για το πότε θα ολοκληρωθεί το έργο, είπε ότι ακόμη είναι στη διαδικασία των απόψεων από τα εμπλεκόμενα κοινοτικά συμβούλια. Αξιοσημείωτο το γεγονός ότι έλαβα γραπτή απάντηση και σε σχετικό γραπτό ερώτημά μου, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, και σας διαβάζω το εξής απόσπασμα από την απάντηση της υπουργού: «Ο δρόμος αυτός αναμένεται να υλοποιηθεί μελλοντικά στα πλαίσια της ανάπτυξης στην περιοχή ή μέσω πρωτοβουλίας των τοπικών αρχών». Αρα, αυτό μεταφράζεται ως ότι υπάρχει μακρύς δρόμος μπροστά, μέχρι να φθάσει στην ολοκλήρωσή του το έργο.

Αυτοί που δήθεν σχεδιάζουν τέτοια έργα εκθέτουν τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όταν τον ενημερώνουν, για να παρουσιάζει τέτοιες εξαγγελίες, οι οποίες βέβαια δεν υφίστανται. Αναρωτιέμαι γιατί ανακοινώνουν, αφού δεν υπάρχει τίποτα το πραγματικό για την υλοποίηση τέτοιων εξαγγελιών.

Η Λάρνακα όπως είναι γνωστό είναι κτισμένη πάνω στην ιστορία της, δηλαδή κάτω από τη σημερινή πόλη βρίσκεται όλη η ιστορία από τότε που κατοικήθηκε αρχικά η περιοχή, περίοδος η οποία υπολογίζεται να είναι η Πρώιμη Εποχή του Χαλκού. Οι εργασίες του αποχετευτικού συστήματος συνεχώς σκοντάφουν πάνω σε αρχαιολογικά ευρήματα και αυτό έχει ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση της ολοκλήρωσης των εργασιών, ενώ το Τμήμα Αρχαιοτήτων λόγω έλλειψης προσωπικού μεγεθύνει την ήδη μεγάλη καθυστέρηση που υπάρχει. Οι κάτοικοι της Λάρνακας για ακόμη μια φορά είναι υποχρεωμένοι να υποστούν όλη την ταλαιπωρία, αφού δρόμοι και πεζοδρόμια είναι εκτός λειτουργίας για χρόνια, ενώ επιπρόσθετα καλείται ο δήμος της Λάρνακας να καλύψει το επιπλέον κόστος της ολοκλήρωσης του αποχετευτικού συστήματος, που προκύπτει λόγω των πιο πάνω καθυστερήσεων και το οποίο είναι εξαιρετικά υψηλό, πράγμα δύσκολο για τον δήμο και τους δημότες αυτού, που καλούνται να πληρώσουν το συνολικό αυτό κόστος. Το κράτος οφείλει να συνδράμει οικονομικά στην κάλυψη του δυσβάσταχτου αυτού ποσού που έχει συσσωρευτεί για τον δήμο της πόλης μου. Μάλιστα, έθεσα και ερώτηση στην αρμόδια υπουργό για το συγκεκριμένο θέμα στις 27 Σεπτεμβρίου 2018, χωρίς να έχω λάβει την οποιαδήποτε απάντηση ακόμη.

Σε αυτό το σημείο όμως θα δώσω και μια άλλη διάσταση του θέματος. Η Λάρνακα έχει πολιτιστική κληρονομία τεράστια και εξίσου σημαντική. Αυτή η ιδιαιτερότητα λοιπόν οφείλει να αξιοποιηθεί σωστά με σκοπό την ανάδειξη των αρχαιοτήτων της, ούτως ώστε να προβληθεί η Λάρνακα έτσι όπως της αξίζει. Έχω εισηγηθεί προσωπικά στο αρμόδιο υπουργείο να ζητηθεί πρόσθετο εργατικό προσωπικό για το Τμήμα Αρχαιοτήτων Λάρνακας, με στόχο οι ρυθμοί εργασίας να αυξηθούν και τα αρχαιολογικά μνημεία και τα άλλα ευρήματα να προστατευθούν και να αναδειχθούν κατάλληλα και κατ' επέκταση οι εργασίες του αποχετευτικού να μπορούν να συνεχιστούν με ταχύτητα.

Παράλληλα, όπως είναι σε όλους γνωστό, στη Λάρνακα και ειδικά σε συγκεκριμένες περιοχές, όπως η περιοχή των Καμάρων, οι κάτοικοι υποφέρουν στην κυριολεξία από καταστροφικές για τις περιουσίες τους πλημμύρες, που συμβαίνουν κατ' επανάληψη. Πριν από τρία χρόνια ανακοινώθηκε η έναρξη του έργου "Αντιπλημμυρικά Φράγματα Αραδίππου". Στόχος ήταν η κατασκευή δύο φραγμάτων επί των χειμάρρων Καμμίση και Αρχάγγελου, για να συγκρατούν τις έντονες ροές νερού προς τις κατοικημένες περιοχές. Όπως και για τα υπόλοιπα έργα που εξαγγέλλονται για τη Λάρνακα έτσι και για αυτό δεν έχει γίνει καμία εργασία μέχρι στιγμής.

Κύριοι,

Αυτά τα δύο έργα είναι έργα που εξαγγέλλονται από το 2015 ως νέα έργα σε κάθε επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας στη Λάρνακα και κατ' επανάληψη και από τους αρμόδιους υπουργούς, συνολικού κόστους €14 εκατομ. Οι κάτοικοι της Λάρνακας πρέπει να λειτουργούν μόνο με τη φράση «τοίς θεοίς τίθει τα πάντα», δηλαδή αφήνέ τα όλα στη θέληση των θεών.

Εγκαταστάσεις των πετρελαιοειδών και το λιμάνι της και η μαρίνα, το χρόνιο ζήτημα αυτό. Η αναξιοπιστία σε όλο της το μεγαλείο! Μέσα από τις πράξεις των αρμόδιων εύκολα μπορεί κάποιος να αντιληφθεί πως θέλουν η Λάρνακα να άγει την ουράν. Παίζουν με την ασφάλεια των κατοίκων της γύρω περιοχής από τις εγκαταστάσεις των πετρελαιοδεξαμενών. Πέραν της καθυστέρησης που παρατηρείται εδώ και χρόνια, αφού τα χρονοδιαγράμματα έχουν ξεπεραστεί εδώ και καιρό και είναι αδύνατον να προβλέψει κανείς το πότε θα ολοκληρωθεί η μετακίνηση των εγκαταστάσεων και πρέπει όλοι να έχουμε κατά νουν ότι είναι απαραίτητο να ακολουθήσει μετά και αφαίρεση όλης της χωμάτινης γης, αφού ήδη είναι μολυσμένη.

Σχετικά με το έργο της ενιαίας ανάπτυξης του λιμανιού και της μαρίνας της Λάρνακας, συνεχώς ακούμε τη χιλιοειπωμένη πλέον ατάκα «το όλο έργο βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο». Μα, ποιο είναι αυτό το προχωρημένο στάδιο; Κανείς δεν εξηγεί. Καμία εργασία δε γίνεται. Μας κοροϊδεύουν μπροστά στα μάτια μας, μας χαϊδεύουν τα αφτιά με όμορφα λόγια και παραμύθια και νομίζουν ότι όλοι τούς πιστεύουν. Όσοι επιθυμούν να τρέφουν αυταπάτες ας τους πιστεύουν.

Οι κάτοικοι και ο δήμος Λάρνακας παλεύουν με νύχια και με δόντια, για να γίνει κάποιο έργο ανάπτυξης και προόδου, αλλά δυστυχώς φωνή βοώντος εν τη ερήμω. Πανεπιστημιακή σχολή. Συνέπεια των όσων μας υποσχέθηκαν το 2017 για την ίδρυση και λειτουργία πανεπιστημιακών σχολών στη Λάρνακα και συγκεκριμένα των Τμημάτων Θαλάσσιας Τεχνολογίας και Θαλάσσιου Περιβάλλοντος ήταν η αναμονή και η προσδοκία μας πως αυτά θα λειτουργούσαν το 2019. Εννοείται οι ελπίδες μας ναυάγησαν και σε αυτή την περίπτωση. Τον Μάιο του 2018 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανακοίνωσε πως τα δύο αυτά πρώτα τμήματα θα λειτουργήσουν το 2019 σε ενοικιαζόμενους χώρους. Παράλληλα, παραχωρήθηκε ο χώρος του παλαιού λεπτροκομείου, όπου θα ανεγερθούν νέες εγκαταστάσεις, οι εργασίες των οποίων υπολογίζεται, όπως μας είπαν, να διαρκέσουν πέντε με έξι χρόνια. Αξιοσημείωτο το γεγονός ότι, ενώ μας ενημέρωσαν ότι πρόκειται για ένα έργο ύψους €20 έως €25 εκατομ., το οποίο θα ξεκινήσει άμεσα, καμία αναφορά για το έργο αυτό δε γίνεται στον προϋπολογισμό του 2019, αφού υποτίθεται θα συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου, ο οποίος θα κατατεθεί σε μελλοντικό και αόριστο χρόνο. Πιστεύω, χωρίς να είμαι ο μάντης Κάλχας και να προμηνύω κακούς οιωνούς, πως καμία εργασία για την ανέγερση των απαραίτητων εγκαταστάσεων δε θα ξεκινήσει το επόμενο έτος. Άρα, πάμε από αναμονή σε αναμονή.

Κύριοι,

Δώστε στη Λάρνακα την ευκαιρία να προοδεύσει και να αναδειχθεί! Δώστε στη Λάρνακα την ευκαιρία που δικαιωματικά της αξίζει! Ταυτόχρονα, υπολογίστε και τους καρπούς του έργου αυτού για την Κύπρο μας, για την παιδεία μας και την οικονομία μας. Η Σχολή Επιστημών και Τεχνολογίας της Θάλασσας θα φέρει μια άλλη νοοτροπία στην κοινωνία, την παιδεία των παιδιών μας, θα εξελιχθεί και εννοείται τα οικονομικά οφέλη και οι ευκαιρίες που θα γεννηθούν θα είναι πέρα για πέρα ουσιώδη. Η Κύπρος δεν είναι μόνο η Λευκωσία και η Λεμεσός.

Στον αντίποδα, εάν επισκεφθούμε τα σχολεία της Λάρνακας, θα αντικρίσετε εικόνες που θα σας προκαλέσουν μόνο θλίψη και ντροπή. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις ορισμένων σχολείων απειλούν καθημερινά την υγεία και την ασφάλεια των μαθητών, των εκπαιδευτικών και του προσωπικού. Σε κάποιες περιπτώσεις δε γίνεται ούτε σωστή ούτε επαρκής συντήρηση κτιρίων, ενώ σε άλλες αυτή δε γίνεται καθόλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είσαστε στα δεκατέσσερα λεπτά, κύριε Ορφανίδη.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Πώς μπορούμε ως κοινωνία να απαιτούμε τη μόρφωση και την παιδεία των διαδόχων μας;

Όσον αφορά την περιοχή του Βασιλικού, όλη η βαριά βιομηχανία, διάφορες άλλες εγκαταστάσεις και απόβλητα έχουν συσσωρευτεί στη γύρω περιοχή, οι οποίες εγκυμονούν τεράστιους κινδύνους και οφείλουν κάποιος τουλάχιστον τον πυροσβεστικό σταθμό να τον θέσουν επιτέλους επί της πράξης και να υλοποιηθεί.

Παράλειψή μου θα ήταν να μην αναφερθώ και ως μέλος της επιτροπής Γεωργίας στην περίπτωση που αφορά το χαλλούμι, ότι οι λανθασμένοι χειρισμοί, η ανεπάρκεια και η προχειρότητα άλλων, η ανευθυνότητα και η σκοπιμότητα εκ μέρους κάποιων λειτουργών οδήγησαν τον φάκελο σε λάθος μονοπάτια.

Θα ήθελα εν κατακλείδι να κάνω μία αναφορά όσον αφορά την επισήμανση για κάποιες αναφορές χθες για τον Τουρκοκύπριο ηγέτη κ. Οζγκέρ Οζγκιούρ, τον πρόεδρο του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος, ότι τον Ιούνιο του 1991 στο σωματείο "Ελεύθερη Σκέψη" στην Πάφο σημείωσε εμφαντικά το εξής και ανέφερε: «Οι πολιτικοί σας ηγέτες, όπου και αν βρίσκονται, στην αριστερά ή στη δεξιά, δε σας λένε την πραγματικότητα σε ό,τι αφορά την επιστροφή των προσφύγων, δεν μπορεί να ισχύσει η αρχή της πλειοψηφίας» και άλλα πολλά και ασφαλώς δεν αναφερόταν ούτε στο Δημοκρατικό Κόμμα και στον πρόεδρό του τον Σπύρο Κυπριανού.

Να ευχηθώ επί τη ευκαιρία σε όλους τους συναδέλφους χρόνια πολλά, καλά Χριστούγεννα, καλό νέο έτος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει τώρα η κ. Ελένη Σταύρου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΕΛΕΝΗ ΣΤΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ανάλυση και ο σχολιασμός του οικονομικού σκέλους του προϋπολογισμού δεν εμπίπτει στον τομέα της ειδικότητάς μου και δε θα ήταν ούτε χρήσιμο ούτε κομψό, εάν μιλούσα μόνο για αυτό. Για το οικονομικό σκέλος ακούσαμε την περασμένη Παρασκευή τον φίλο Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος μας έκανε μια αξιόπιστη και εμπειριστατωμένη ανάλυση. Μας έχουν άλλωστε μιλήσει -και θα μας μιλήσουν- εκτενώς και συνάδελφοι ειδικοί, οικονομολόγοι, και ο πρόεδρος του κόμματός μας, που προεδρεύει και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Όπως είναι όμως γνωστό και ιστορικά αποδεδειγμένο, η οικονομία κάθε χώρας και πολύ περισσότερο της δικής μας επηρεάζεται άμεσα και καθοριστικά και από τις παραμέτρους της πολιτικής σταθερότητας και ασφάλειας, τόσο στο εσωτερικό όσο και στον περιβάλλοντα χώρο μας. Εμείς, οι Έλληνες της Κύπρου, ζούμε εδώ και δεκαετίες με την ελπίδα ότι θα καταφέρουμε να απαλλαγούμε από τον εφιάλητη της κατοχής μεγάλου τμήματος της πατρίδας μας από την Τουρκία. Σ' όλα αυτά τα χρόνια ερίζουμε μεταξύ μας για το τι επιδιώκουμε και ποιος είναι ακριβώς ο τελικός εθνικός μας στόχος. Θα ήταν χρονοβόρο, αλλά και συγχρόνως οδυνηρό να αποπειραθώ να παρουσιάσω τους κατά καιρούς προβληθέντες εθνικούς στρατηγικούς στόχους της χειμαζόμενης πατρίδας μας.

Πιστεύω ότι η μοναδική αιτία της σύγχυσης και πολυδιάσπασης των εθνικών μας δυνάμεων είναι το γεγονός ότι δεν έχουμε διαγνώσει πρώτα τον πραγματικό στόχο του εχθρού μας και φυσικά ούτε και το σχέδιο ενεργείας του. Γι' αυτό οφείλουμε να καταλήξουμε πρώτα και κύρια στο ποιος είναι σήμερα ο ξεκάθαρος τελικός στόχος της Τουρκίας στο Κυπριακό. Στη συνέχεια θα μπορέσουμε να διατυπώσουμε, κατ' εκτίμηση, και ποιο είναι το σχέδιο ενεργείας της. Όταν η εργασία αυτή ολοκληρωθεί και μόνο τότε, θα διαμορφώσουμε τον δικό μας βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο εθνικό στόχο.

Μόνο μία αντικειμενική επιστημονική μελέτη από τεχνοκράτες μπορεί να οδηγήσει σύντομα σε ασφαλή συμπεράσματα και συγκεκριμένες προτάσεις προς την πολιτική ηγεσία. Εκτιμώ ότι οι Τούρκοι απέδειξαν ότι δεν έχουν καθόλου παρεκκλίνει από τον τελικό στόχο τους, που ήταν, είναι και θα είναι η ανάκτηση της Κύπρου. Όταν εκλείψει η σύγχυση ως προς αυτό, απαραίτητα θα εκλείψει και η βασική αιτία που πλήττει την εθνική μας ενότητα και στέλλει αποδυναμωμένη την ηγεσία μας στις διαπραγματεύσεις με τον σκληρό και αδιάλλακτο αντίπαλο.

Η ιστορία του Κυπριακού κραυγάζει ότι επικαλούμαστε τον εφιάλητη της διχοτόμησης και τον μπαμπούλα της προσάρτησης των κατεχομένων από την Τουρκία, για να δικαιολογούμε τις ατελείωτες "γενναιόδωρες" παραχωρήσεις και υποχωρήσεις μας.

Προσωπικά και από χρόνια εκτιμώ και εισηγούμαι πως η Τουρκία δεν επιδιώκει πλέον διχοτόμηση με τη μορφή δύο εντελώς ανεξάρτητων μεταξύ τους κρατών. Τους στόχους αυτούς, ως αυτοτελείς και τελικούς, η Τουρκία τους έχει υπερκεράσει προ πολλού. Γιατί τότε η Τουρκία θα παραιτείτο από κάθε διεκδίκησή της εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και θα αναγνώριζε τη διεθνή της υπόσταση με όλα τα αναπόσπαστα

οργανικά συστατικά της, έδαφος, FIR, AOZ. Κατ' επέκταση, εκτιμώ επίσης πως δε σκοπεύει ποτέ να προσαρτήσει τα κατεχόμενα.

Θα τολμήσω επίσης, κύριε Πρόεδρε, στα όσα ενδιαφέροντα αναπτύχθηκαν ως τώρα να προσθέσω και τις δικές μου απόψεις ως προς τη γεωστρατηγική διάσταση και τις προοπτικές της περιοχής μας. Το κράτος μας ευτύχησε όχι μόνο να κρύβει έναν υποθαλάσσιο πλούτο ενεργειακών αποθεμάτων, αλλά και να τον διαχειριστεί σωστά. Αποδείχτηκε πολύ υπεύθυνη η κυβέρνηση της Κύπρου, όταν έγκαιρα προχώρησε στην οριοθέτηση της AOZ με την Αίγυπτο και το Ισραήλ. Μετά φανήκαμε πολύ τυχεροί, όταν το 2009 η Τουρκία, καθώς εφαρμόζε το σχέδιό της να ηγηθεί όλου του μουσουλμανικού κόσμου, διέρρηξε τις στενές στρατηγικές σχέσεις της με το Ισραήλ και αυτό με τη σειρά του αναγκάστηκε να καταφύγει στη σύναψη ανάλογων συνεργασιών με το έθνος των Ελλήνων, την Κυπριακή Δημοκρατία και την Ελλάδα. Οι καλά οργανωμένες και επιτυχείς έρευνες για την ύπαρξη εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων ακολούθησαν ως μία φυσική εξέλιξη.

Αυτό το λέω, για να καταδείξω το μέγεθος του κακού που θα αντιμετωπίζαμε, αν το Ισραήλ και εμείς βρίσκαμε μεν το φυσικό αέριο στις αλληλοεπαπτόμενες AOZ μας, αλλά το Ισραήλ είχε στενές σχέσεις με την Τουρκία.

Φανήκαμε τυχεροί για τρίτη φορά, όταν ο στρατάρχης Αλ Σίσι ανέτρεψε την κυβέρνηση των Αδελφών Μουσουλμάνων στην Αίγυπτο και ματαίωσε τα κοινά σχέδιά της με την κυβέρνηση Ερντογάν, που αποσκοπούσαν στην κύκλωση και απομόνωση όλων των χωρών της Ανατολικής Μεσογείου.

Αυτές τις ευνοϊκές για τη χώρα και το έθνος μας γεωστρατηγικές εξελίξεις αξιοποίησε η κυβέρνηση Αναστασιάδη εις το έπακρον συνάπτοντας τις γνωστές τριμερείς συμφωνίες συνεργασίας με όλες τις χώρες της περιοχής μας, πλην βέβαια της Συρίας. Με το Ισραήλ δε και την Αίγυπτο οι συνεργασίες μας έχουν επεκταθεί και περιλαμβάνουν και ζητήματα ασφάλειας μεγάλου φάσματος.

Κορυφαίο αποτέλεσμα των συμφωνιών αυτών είναι το μεγαλειώδες έργο του αγωγού EastMed. Μεγαλειώδες έργο, διότι ενυπάρχουν σ' αυτό ενεργειακές και γεωστρατηγικές διαστάσεις τεράστιας σημασίας με επίκεντρο την Κύπρο.

Ο αγωγός αυτός, με συνεταιίρους το Ισραήλ, την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία και τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο των χωρών και εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον θαλάσσιο χώρο μας και προστίθενται σε έναν εν εξελίξει μεγάλο συνασπισμό, στον οποίο έχει προστεθεί με όλη την ισχύ της και η Αμερική.

Συλλογικό κίνητρο δεν είναι μόνο η προάσπιση των αναζητούμενων ενεργειακών συμφερόντων, αλλά και η αντιμετώπιση των διαγραφόμενων απειλών από τον άξονα Ρωσία-Τουρκία-Ιράν. Αντιδρά η Τουρκία. Είναι όμως κατάμονη. Χωρίς κανένα σύμμαχο στις πειρατικές διεκδικήσεις της, χωρίς το διεθνές δίκαιο και τη διεθνή νομιμότητα, επικαλούμενη δικαιώματα είτε δικά της είτε του ψευδοκράτους, που δεν έχει. Μόνο επιχείρημά της είναι η χρήση της πολεμικής της ισχύος. Τίποτα άλλο. Με μια Ευρώπη που της έχει γυρίσει την πλάτη, που της ξέκοψε ότι τέρμα η ενταξιακή της πορεία, με ένα Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που της λέει ότι τα ευρωπαϊκά κράτη και οι λαοί τους τη θεωρούν από κάθε άποψη ξένη και εχθρική προς το σώμα και τον πολιτισμό της Ευρώπης. Αυτή η Ευρώπη, η οποία προσβλέπει πλέον στο φυσικό αέριο της Ανατολικής Μεσογείου, για να ξεφύγει από τον ασφυκτικό ρωσικό ενεργειακό κλοιό, με πηγές δικές της ή φιλικές και αξιόπιστες. Η Αμερική της έχει γυρίσει κι αυτή την πλάτη!

Θεωρώ επικίνδυνη την άποψη που πολλοί προβάλλουν ότι δεν πρόκειται ποτέ να αξιοποιήσουμε τον ενεργειακό μας πλούτο με άλυτο το Κυπριακό. Επικίνδυνο, γιατί το χρησιμοποιεί η Τουρκία. Προβάλλει εμπόδια στο ενεργειακό μας πρόγραμμα και προσθέτει νέες αξιώσεις στο Κυπριακό. Είναι πολύ επικίνδυνη η άποψη αυτή, γιατί και οι ενεργειακοί κολοσσοί είτε θα σηκωθούν να φύγουν, πριν επενδύσουν, είτε άλλοι δε θα ενδιαφερθούν να μετάσχουν είτε όλοι μαζί θα πέσουν απάνω μας, για να υποταχθούμε στην Τουρκία, για να προχωρήσουν απερίσπαστοι. Γιατί, κατά βάθος, δεν τους ενδιαφέρει πώς θα κατανέμονται τα κρατικά έσοδα από το φυσικό αέριο ούτε αν στη στεριά κατοικούν Έλληνες ή ψάχνουν τρόπο να προσφυγοποιηθούν ξανά, εκτός πατρίδας αυτή τη φορά. Αυτές είναι οι συνέπειες του συνθήματος «δώστε τα πετρέλαια, για να βρούμε λύση» ή «δώστε κάποια λύση, για να ξεκινήσουν τα πετρέλαια».

Μόνοι και πρώτοι εμείς, η κυβέρνησή μας, έσπευσε και ξεκαθάρισε πως τα έσοδα από το φυσικό αέριο ανήκουν στο κράτος και κατά συνέπεια σε όλους τους νόμιμους κατοίκους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Περιορίζομαι να προτείνω, κύριε Πρόεδρε, στο σύνολο των συναδέλφων μου πως καλό θα ήταν να αντικρίσουμε το Κυπριακό μέσα από έναν ευρυγώνιο φακό: Κυπριακό δεν είναι μόνο Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, Ελλάδα, Τουρκία και Βρετανία. Κυπριακό είναι το Ισραήλ, με τις ανασφάλειές του από τα πυρηνικά και τις δυνάμεις του Ιράν στη Συρία και τον Λίβανο και έναν πιθανό προληπτικό πόλεμο εναντίον τους, με μια Τουρκία που αποκτά αεροπλανοφόρο και οραματίζεται να εξελιχθεί σε περιφερειακή μεγάλη δύναμη με πυρηνικά όπλα. Κυπριακό είναι το Ισραήλ και διότι κατέφυγε σε Κύπρο και Ελλάδα και ταυτίζει κρίσιμα συμφέροντά του μαζί μας. Κυπριακό είναι και η μεγαλύτερη αραβική χώρα, η Αίγυπτος, που

αγωνίζεται να βγει από την αστάθεια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας μένει ένα λεπτό, κυρία...

ΕΛΕΝΗ ΣΤΑΥΡΟΥ:

...και να εκσυγχρονιστεί, ταυτίζοντας και αυτή κρίσιμα γεωστρατηγικά και ενεργειακά συμφέροντά της με Κύπρο και Ελλάδα. Κυπριακό είναι και η Ιορδανία και ο Λίβανος για τους ίδιους ακριβώς λόγους. Κυπριακό είναι και η Γαλλία, που έχει ήδη συνάψει σημαντικές συμφωνίες συνεργασίας με το κράτος μας στους τομείς της ασφάλειας και της ενέργειας. Κυπριακό είναι και η Ιταλία, που μετέχει στον EastMed και με την ENI στην ΑΟΖ μας. Κυπριακό είναι και ολόκληρη η Ευρωπαϊκή Ένωση, της οποίας αποτελούμε αναπόσπαστο μέλος στο ανατολικότερο σύνορό της, αλλά και ελπίδα της να αποκτήσει δικές της πηγές ενέργειας και δικές της οδούς μεταφοράς. Κυπριακό είναι και η κατ' εξοχήν απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διακόψει την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας και να διαπραγματευθεί την αναβάθμιση της τελωνειακής σχέσης της. Κυπριακό είναι και η Αμερική με τα ευρύτατα συμφέροντά της στον ζωτικό μας χώρο. Η Αμερική, που θεωρεί επιτέλους σημαντικό στρατηγικό της εταίρο την Κυπριακή Δημοκρατία, όπως και την Ελλάδα, διότι καλύπτουμε το κενό της αναξιόπιστης Τουρκίας. Κυπριακό είναι και η νέα στάση της Ρωσίας έναντι του προβλήματός μας, εφόσον έχει συνασπισθεί με την Τουρκία και μας εκδίδει τελεσίγραφα. Συνεπώς, καταλήγω ότι Κυπριακό είναι και όλοι αυτοί οι παράγοντες και όχι μόνο. Γι' αυτό πάντοτε στις αναλύσεις μου αναφέρομαι σε ιλιγγιώδη ρευστότητα και πολυδιάστατη περιπλοκή του εθνικού μας ζητήματος.

Η οξυδέρκεια και η πείρα του Προέδρου της Δημοκρατίας και η παρεχόμενη προς αυτόν στήριξη της ηγεσίας και του συνόλου του κόμματός μας αποτελούν εγγύα αισιοδοξίας και επιτυχιών της πατρίδας μας.

Εύχομαι σε όλους καλά Χριστούγεννα και ένα ευλογημένο νέο έτος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα!

Τον λόγο έχει ο κ. Νίκος Κέττηρος του ΑΚΕΛ.

Η γραμματεία εδώ προσπαθεί να βοηθά τους αρχηγούς των κομμάτων και τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους, με βάση το τι μας είπατε εδώ, ειδοποιώντας τους βουλευτές ότι τελειώνει ο χρόνος τους, για να μην αφαιρεθεί χρόνος από τους τελευταίους ή τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους στο τέλος.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Εμείς εννιά αφαιρέσουμε 'πού τον Τορναρίτη, εν έχουμε πρόβλημα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ούτε εγώ έχω πρόβλημα. Εσείς πέστε μου τζιαι του αφαιρώ όσο θέλετε.

Το λόγο έχει ο κ. Κέττηρος...

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...που μας είπαν ότι είναι μέχρι δεκαπέντε λεπτά.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Καλημέρα σας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Γεννήθηκα το 1974, τη χρονιά του ξεσπιτωμού μας. Ο πατέρας και η μάνα μου, τρέχοντας από την κατεχόμενη Λύση Αμμοχώστου, έφτασαν αρχικά στην Ξυλότυμπου και στη συνέχεια στη Λάρνακα, για να γλυτώσουν από τη λαίλαπα του πολέμου. Η μάνα μου έγκυος εμένα, έξι μηνών. Αναγιώθηκα στους προσφυγικούς συνοικισμούς, με τα προβλήματα, τις ανάγκες και τις αγωνίες αυτού του κόσμου. Σήμερα στέκομαι μπροστά σας ως βουλευτής και δεν μπορώ παρά να μιλήσω για τα προβλήματα αυτών των ανθρώπων.

Ο προσφυγικός κόσμος είμαστε, αγαπητοί συνάδελφοι, ένας κόσμος περήφανος. Είναι τραγικό που αυτοί οι άνθρωποι αφέθηκαν να γερνούν στους προσφυγικούς συνοικισμούς. Αυτοί που σήκωσαν εξ ολοκλήρου το βάρος της κατοχής, πληρώνοντας συνάμα και την υπεραξία των περιουσιών στις ελεύθερες

περιοχές. Ένας κόσμος που πίστεψε στις προσπάθειες για λύση και αντί λύσης βρίσκεται τώρα ενώπιον νέων ιδεών από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και πληροφοριών ότι πίσω από κλειστές πόρτες ο κ. Αναστασιάδης συζητά ακόμη και λύση συνομοσπονδίας ή και δύο κρατών.

Μέσα σε αυτά τα έξι χρόνια που κυβερνούν ξήλωσαν τα προγράμματα που παρέλαβαν για τον προσφυγικό κόσμο και μας εγκατέλειψαν στο έλεος των υψηλών ενοικίων και των εξευτελιστικών επιδομάτων. Όταν τα νέα ζευγάρια δεν έχουν τη δυνατότητα για απόκτηση κατοικίας, τότε αναγκαστικά στρέφονται στο ενοίκιο. Με αυτό τον τρόπο αυξήθηκε σημαντικά η ζήτηση και, δεδομένης της σταθερής προσφοράς, οι τιμές των ενοικίων εκτοξεύτηκαν. Πώς και ποιους θα βοηθήσει η εξαγγελία για αύξηση 10% του επιδόματος ενοικίου; Αν δηλαδή ένα ζευγάρι με εισοδήματα €600 κατά κεφαλήν έπαιρνε €153 ως επίδομα ενοικίου, τώρα που θα πάρει €168,30 σεντ πώς θα ανακουφιστεί; Όπως έλεγε πριν λίγα χρόνια ένας βουλευτής του ΔΗΣΥ, ούτε για έναν καφέ την ημέρα δε φτάνουν τα €15 τον μήνα. Πρώτον, τους ιδιοκτήτες ακινήτων θα βοηθήσουν, που με μαθηματική ακρίβεια θα επιβάλουν αυξήσεις και, δεύτερον, την πρόσκαιρη επικοινωνιακή εικόνα της κυβέρνησης. Αυτό που θα πρέπει να γίνει, κύριοι, είναι η επαναφορά των στεγαστικών σχεδίων για απόκτηση ιδιόκτητης στέγης. Ο προσφυγικός κόσμος δεν είναι υποσχέσεις που θέλει. Ουσιαστική στήριξη θέλει με ολοκληρωμένη προσφυγική πολιτική.

Στο όνομα της δημοσιονομικής πειθαρχίας, η κυβέρνηση επέλεξε να στοχεύσει τη λιτότητα εις βάρος μίας από τις πιο ευάλωτες οικονομικά ομάδες του πληθυσμού, τους πρόσφυγες. Το βάρος της εισβολής και κατοχής, το οποίο πριν σαράντα χρόνια αποφασίστηκε ότι θα το σηκώσουμε όλοι μαζί, η κυβέρνηση Αναστασιάδη-ΔΗΣΥ αποφάσισε να το φορτώσει στις αδύναμες πλάτες των προσφύγων.

Σήμερα, έξι σχεδόν χρόνια μετά, βιώνουμε τα τραγικά αποτελέσματα των αποφάσεων της κυβέρνησης, καθώς οι πλείστοι προσφυγικοί συνοικισμοί βρίσκονται σε άθλια κατάσταση και οι πρόσφυγες διαβιούν σε απαρχαιωμένες και σε πολλές περιπτώσεις ακατάλληλες πολυκατοικίες. Άνθρωποι πεθαίνουν στους τρίτους ορόφους των πολυκατοικιών, στις οποίες έχουν εγκλωβιστεί, γιατί το φορείο του ασθενοφόρου δεν μπορεί να τους μεταφέρει από τις σκάλες.

Κοιτάξε πώς διαβιούν οι άνθρωποι στις πολυκατοικίες των Λατσιών, του Στροβόλου, της Λακατάμιας. Που μπήκαν νέοι και εγκλωβίστηκαν τώρα, στα γεράματά τους, στους πάνω ορόφους των πολυκατοικιών φυλακές των κυβερνητικών οικισμών. Ας κοιτάξουν τους συνοικισμούς στη Λάρνακα, στο Τσιακκιλερό, στις Κόκκινες, στους Αγίους Αναργύρους και στα Τριφύλλια. Πρόκειται για τις πλέον υποβαθμισμένες περιοχές της πόλης. Σε κάποιες γειτονιές η εικόνα εγκατάλειψης είναι εμφανέστατη. Πρόκειται ουσιαστικά για ανοικτά γηροκομεία. Τα ίδια προβλήματα και στους συνοικισμούς της Λεμεσού. Άγιος Αθανάσιος, Πολεμίδα, Αγία Φύλα, Κάψαλος, Μακάριος, Λινόπετρα. Διερωτάται κανείς πού είναι το κράτος πρόνοιας. Κούφια λόγια και υποσχέσεις.

Με αυτή την κυβέρνηση οι πρόσφυγες ζούμε στα χρόνια της υπομονής. Αυτά που δε μας θυμήθηκε κανείς. Πότε επιτέλους οι εξαγγελίες και οι δεσμεύσεις θα γίνουν πραγματικότητα; Το success story αφορά μόνο τους αριθμούς και τους δείκτες. Η βελτίωση δεν αντανακλάται στην πραγματική οικονομία ούτε και στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων, ενώ ο παραγόμενος εθνικός πλούτος δεν κατανέμεται δίκαια, με αποτέλεσμα το ένα τρίτο του πληθυσμού να ζει κάτω ή κοντά στο όριο της φτώχειας. Αυτή η κυβέρνηση θα μείνει στην ιστορία ως η κυβέρνηση που πλούτισε τους λίγους και φτωχοποίησε τους πολλούς. Ως η κυβέρνηση που μας έμαθε νέες λέξεις. Εργαζόμενοι φτωχοί ή, ακόμη χειρότερα, άστεγοι. Πότε ξαναείχαμε στην Κύπρο άστεγους;

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα ως μέλος της επιτροπής Περιβάλλοντος να αναφερθώ στα ζητήματα που μας απασχόλησαν. Εξετάζοντας και φέτος τον προϋπολογισμό για το Τμήμα Περιβάλλοντος νιώθω ότι επαναλαμβανόμαστε. Επαναλαμβανόμαστε κάθε χρόνο για τα ίδια χιλιοειπωμένα ζητήματα. Για τα ίδια ζητήματα, με τα ίδια αδιέξοδα προβλήματα. Κανένα νέο αναπτυξιακό έργο δεν περιλαμβάνεται, ενώ τα κονδύλια που πιστώνονται αφορούν κυρίως μελέτες. Ενδεικτικά αναφέρω κάποια βασικά σημεία.

Μετά από τόσα χρόνια αναμονής και συνεδριάσεων της επιτροπής για τον περί Σκύλων Νόμο, πρόσφατα μας ενημέρωσαν οι αρμόδιοι ότι το νομοσχέδιο δεν κατέληξε σε μια κοινή γραμμή και αποσύρεται με την πρόθεση να γίνουν τροποποιήσεις σε τρία διαφορετικά νομοσχέδια, ώστε ο κάθε παράγοντας να αναλάβει τον ρόλο του γύρω από το θέμα. Αντιλαμβάνεστε όλοι πόσο χρόνο θα πάρει για να γίνουν αυτές οι αλλαγές. Ποντιοπιλατισμός και στο θέμα της ευημερίας ζώων. Λυπούμαστε, αλλά χάθηκαν ώρες εργασίας και να είστε σίγουροι ότι η επιτροπή Περιβάλλοντος δε θα περιμένει στο διηνεκές να γίνουν οι αλλαγές επί των νομοσχεδίων, διότι έξω ο κόσμος διαμαρτύρεται και υποφέρει, ενώ τα ζώα βασανίζονται, γιατί αυτό το κράτος φάνηκε ανάξιο να τα προστατεύσει.

Σε ό,τι αφορά τη διαχείριση αποβλήτων, βρισκόμαστε στις τελευταίες θέσεις μεταξύ των κρατών μελών. Και σαν να μη φτάνει αυτό, ο κόσμος παρέλαβε φέτος παραφουσκωμένους λογαριασμούς με χρεώσεις που δεν υπήρχαν ποτέ ξανά.

Άλλο ένα πολύ καλά γνωστό ζήτημα είναι αυτό των ψηλών κτιρίων, που οι αδειοδοτήσεις ανέγερσής τους συνεχίζουν με μοναδικό κριτήριο το οικονομικό κέρδος, χωρίς να συνυπολογίζεται η επιβάρυνση στο περιβάλλον και στην υγεία.

Αναντίρρητα, το νομοσχέδιο για τη μείωση των πλαστικών σακούλων επέφερε σημαντικό ποσοστό της μείωσης χρήσης τους, αλλά προκύπτουν ζητήματα κέρδους και αισχροκέρδειας, που παραμένουν άλυτα και γινόμαστε δέκτες παραπόνων καθημερινά. Τα έξι σεντ ανά πλαστική σακούλα χρησιμοποιούνται από όλους όσοι τα εισπράττουν για σκοπούς διαφώτισης ή κάποιοι βρήκαν τον τρόπο να κερδίζουν ακόμη και από αυτό; Η κυβέρνηση οφείλει να ξεκαθαρίσει τυχόν ζητήματα εκμετάλλευσης και να ρυθμίσει το θέμα άμεσα.

Καταλήγω στο διαχειριστικό σχέδιο του Ακάμα. Παρ' όλο που εγκρίθηκε από το Υπουργικό και παρουσιάστηκε στην επιτροπή Περιβάλλοντος πρόσφατα, ακόμη εκκρεμούν βασικά ζητήματα όπως δρόμοι, αποζημιώσεις, ανεγέρσεις αναψυκτηρίων σε προστατευόμενες περιοχές, συγκρούσεις με ιδιοκτήτες γης και άλλα. Εκκρεμούν πολλά και βασικά ζητήματα για τα οποία χρειάζονται πολλές ακόμα διαβουλεύσεις. Παρατηρείται αδυναμία σωστού σχεδιασμού από μέρους της κυβέρνησης. Το διαχειριστικό σχέδιο θα ολοκληρωθεί το 2019, χωρίς να έχουν ανακοινωθεί ακόμα τα τοπικά σχέδια. Τα τελευταία χρόνια το περιβάλλον βρίσκεται σε μια δεινή θέση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για την ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου δε θα κουραστούμε να επαναλαμβάνουμε ότι αποτελεί τον φτωχό συγγενή και βρίσκεται στο περιθώριο των προτεραιοτήτων της παρούσας κυβέρνησης, παρά την καθοριστική συμβολή της στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

Οι εξαγγελίες της κυβέρνησης για υλοποίηση νέων έργων στην Αμμόχωστο δεν αποτελούν παρά επικοινωνιακά πυροτεχνήματα και αρκεί να ρίξει κανείς μια ματιά στα πολεοδομικά έργα του προϋπολογισμού, για να το διαπιστώσει. Δε θα ήταν υπερβολή να πει κάποιος ότι την τελευταία εξαετία δεν έχουν υλοποιηθεί παρά ελάχιστα έργα στην Αμμόχωστο. Έργα τα οποία εξαγγέλλονται από την κυβέρνηση ως νέα βρίσκονται στους προϋπολογισμούς από το 2012, κλειδωμένα στα συρτάρια της κυβέρνησης. Έργα όπως η βελτίωση της οδού Κάππαρης, μιας από τις πλέον τουριστικές περιοχές, και η βελτίωση των οδών Κοραή και Γιωρκή Παπαδοπούλου έχουν δει την πόρτα της εξόδου από τους προϋπολογισμούς. Η ανάπλαση του παραδοσιακού πυρήνα Φρεννάρους, η βελτίωση του δρόμου που συνδέει τη Σωτήρα με τη Δερύνεια, η ανάπλαση του πυρήνα της Σωτήρας, η διαμόρφωση του αλιευτικού καταφυγίου στον ποταμό Λιοπετρίου είναι μερικά μόνο από τα έργα τα οποία είναι για χρόνια στο περίμενε. Τα πιο πάνω είναι έργα καίριας σημασίας για την αναζωογόνηση των κοινοτήτων, την οικονομική ανάπτυξη της επαρχίας στο σύνολό της και τη δημιουργία νέων ποιοτικών θέσεων εργασίας για τους πολλούς.

Στον τομέα της υγείας το Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου αποτελεί κόσμημα για την επαρχία, παραμένει ωστόσο μονίμως υποστελεχωμένο, αδυνατώντας να ανταποκριθεί στις ανάγκες των ασθενών της περιοχής και των ξένων περιηγητών, ιδιαίτερα κατά τη θερινή περίοδο.

Στην Αμμόχωστο λειτουργούν μόνο τρία γυμνάσια και μόνο δύο λύκεια. Το γεγονός ότι στην Αμμόχωστο λειτουργεί ένα από τα πολυπληθέστερα γυμνάσια παγκύπρια, με πέραν των εξακόσιων τριάντα μαθητών, είναι αδιάψευστη απόδειξη της ανάγκης για ανέγερση νέου γυμνασίου και λυκείου. Οι ανάγκες είναι πραγματικά πιεστικές.

Τα πιο πάνω αποδεικνύουν δυστυχώς την έλλειψη οράματος από την κυβέρνηση σε όλους τους τομείς. Αποδεικνύουν ότι οι διακηρύξεις για ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη, η αναβάθμιση και η διαφοροποίηση του τουριστικού μας προϊόντος αποτελούν κενό γράμμα για την κυβέρνηση. Πρέπει επιτέλους να αντιληφθούν οι κυβερνώντες ότι η πώληση διαβατηρίων και η άναρχη οικοδόμηση επαύλεων στο παραλιακό μέτωπο δεν προσφέρει παρά μόνο πρόσκαιρα υπερκέρδη στις τσέπες λίγων.

Κλείνοντας την ομιλία μου και παρά τη ζοφερή εικόνα που διαγράφεται για τις προοπτικές επίλυσης του Κυπριακού, εμείς ως πρόσφυγες δε θα μιλήσουμε ποτέ για μισές πατρίδες. Εμείς ως ΑΚΕΛ δεν πρόκειται να συμβιβαστούμε ποτέ με τη διχοτόμηση που όπως φαίνεται συμβιβάστηκαν κάποιοι άλλοι. Το ΑΚΕΛ θα εξακολουθήσει να αγωνίζεται με όλες του τις δυνάμεις για απελευθέρωση και επανένωση. Εμείς θέλουμε να επιστρέψουμε στην Αμμόχωστό μας, στη Μεσαορία μας, στην Καρπασία μας και στις άλλες κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου. Ξέρετε πόσο συγκλονιστικό ήταν το συναίσθημα, όταν έβλεπα τα μάτια των παιδιών μου την περασμένη Κυριακή που πήγαμε να λειτουργήσουμε τον Άη Γιώρκη τον Εξορινό στην εντός των τειχών πόλη της Αμμοχώστου; Που ρωτούσαν εμένα, που γεννήθηκα το '74, για την πόλη μας και δεν ήξερα να απαντήσω; Πόσες γενιές πρέπει να χάσουμε ακόμα; Χάθηκε η δική μου και η δική των παιδιών μας. Μετά; Ποιος θα νιώθει Βαρωσιώτης; Ποιοι θα μείνουν να διεκδικούν επιστροφή; Αυτοί που θέλουν από τώρα να χτίσουν τείχος;

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

Καλή χρονιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλή χρονιά.

Ανδρέας Κυπριανού του ΔΗΣΥ.

Μας είπαν μέχρι δώδεκα λεπτά. Να σε βοηθήσουμε και να σε ειδοποιήσουμε, για να μην αδικήσεις τους επόμενους συναδέλφους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Φίλε Νίκο, καταρχάς ο πόθος σου για επιστροφή είμαι σίγουρος ότι είναι πόθος όλων των Ελλήνων της Κύπρου. Αλλά επιστροφή με ασφάλεια και βιωσιμότητα μιας λύσης σε βάθος χρόνου.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Παρ' όλο που έχω επιλέξει τρία συγκεκριμένα θέματα που είναι αντικείμενο του δημόσιου διαλόγου, για να καταθέσω την προσωπική μου άποψη στη σημερινή συζήτηση των προϋπολογισμών, ακούγοντας τις χθεσινές τοποθετήσεις, με προσοχή πρέπει να πω, των πολιτικών αρχηγών, δεν μπορώ να μην κάνω δύο σχόλια.

Πρώτον, θεωρώ πως ολίγον μέχρι καθόλου στους σχολιασμούς για το Κυπριακό αναφέρθηκαν οι γενικότερες γεωπολιτικές εξελίξεις και τα συμφέροντα με βάση την ανακάλυψη σημαντικών ποσοτήτων υδρογονανθράκων και φυσικού αερίου στη λεκάνη της ανατολικής Μεσογείου, γεγονός που κατά την ταπεινή μου άποψη έχει κορυφαία σημασία σε σχέση με την προσπάθεια που καταβάλλουμε για επίλυση του εθνικού μας προβλήματος. Οι αναφορές εξαντλήθηκαν στο τι εμείς επιδιώκουμε ή δεν επιδιώκουμε, στις σοβαρότατες συνέπειες της μη επίλυσης του κυπριακού προβλήματος και όχι στο πώς οι ενεργειακές εξελίξεις στην περιοχή μπορούν να μας ενώσουν στο να ασκήσουμε πίεση στην Τουρκία και στο πώς ακριβώς ο ενεργειακός πλούτος και οι στρατηγικές μας συμμαχίες θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως καταλύτης για την επίλυση του Κυπριακού, αλλά κυρίως και σε σχέση με την ασφάλεια, τη διάρκεια και τη βιωσιμότητα της λύσης, όταν και εφόσον αυτή εξευρεθεί.

Θέλω επίσης να σχολιάσω το θέμα που είναι στη δημόσια συζήτηση για την ένταξη ή τις εγγυήσεις από το ΝΑΤΟ. Ξέρετε, μετά τον μεγάλο πόλεμο, τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η Γη είχε χωριστεί σε σφαίρες επιρροής. Η Κύπρος ανήκε σε μία σφαίρα επιρροής. Επιλέξαμε συγκεκριμένες πολιτικές, αγαπητοί φίλοι, μετά το 1960, την πολιτική του επιτήδειου ουδέτερου, που και αυτή με τη σειρά της οδήγησε σε εθνικές καταστροφές. Μετά την κατάρρευση του πρώην σοβιετικού μπλοκ, καταργήθηκε ουσιαστικά ο Ψυχρός Πόλεμος και το σιδηρούν παραπέτασμα. Σήμερα ξαναδημιουργείται. Ξαναδημιουργείται στη βάση νέων δεδομένων, αγαπητέ μου Γιώργο. Αυτά των συμφερόντων και κυρίως των ενεργειακών. Ελπίζω με συνθήματα του παρελθόντος, με ιδεολογικές αγκυλώσεις, να μην ξαναδημιουργήσουμε προϋποθέσεις εθνικών καταστροφών.

Το δεύτερο που ήθελα να σχολιάσω από τις χθεσινές ομιλίες των αρχηγών των πολιτικών δυνάμεων είναι την ομιλία του προέδρου των Οικολόγων, του κ. Περδίκη, ο οποίος, πέρα από τον εγωκεντρισμό, τη μηδενιστική και ισοπεδωτική κριτική έναντι όλων των υπολοίπων πολιτικών δυνάμεων και των συναδέλφων του... δεν άκουσα καμία αναφορά από τον πρόεδρο του πράσινου κόμματος της Κύπρου στο περιβάλλον, στην αιφόρο ανάπτυξη του περιβάλλοντος και σε αυτά τα οποία θα έπρεπε κεντρικά ένα πράσινο κόμμα να αναπτύσσει. Φαίνεται τελικά ότι το πράσινο κόμμα της Κύπρου δεν είναι τόσο πράσινο.

Όσον αφορά τα τρία θέματα που έχω επιλέξει, κύριε Πρόεδρε, ξεκινώντας και από τις επιτροπές στις οποίες συμμετέχω, το πρώτο είναι η κοινωνική πολιτική. Ξέρετε ότι ως Δημοκρατικός Συναγερμός ανήκουμε στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα και υιοθετούμε και πιστεύουμε στον κοινωνικό φιλελευθερισμό. Ο οποίος τι λέει ουσιαστικά; Λέει ότι στηρίζουμε το επιχειρείν, δημιουργούμε εθνικό πλούτο μέσα από το επιχειρείν, δημιουργούμε έσοδα για την πολιτεία, δεν έχουμε άνεργους και μέσα από αυτά τα έσοδα, τους φόρους κ.λπ. από τη δραστηριότητα και την παραγωγή ακαθάριστου εθνικού προϊόντος μπορούμε να στηρίξουμε τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού κάμνοντας κοινωνική πολιτική. Και μάλιστα όσο περισσότερο δραστηριοποιείται ο ιδιωτικός τομέας, τόσο περισσότερα είναι τα έσοδα του κράτους και τόσο μεγαλύτερες μπορεί να είναι δυναμικά οι κοινωνικές παροχές.

Δεν υπάρχει άλλη συνταγή. Η συνταγή που εφάρμοσαν οι αγαπητοί εξ αριστερών συνάδελφοι, του δίνω χωρίς να έχω, του δίνω δανειζόμενος ή υποσχόμενος οδήγησε στην ολική οικονομική καταστροφή και κατέστρεψε όχι μόνο αυτούς που έπαιρναν επιδόματα ή συντάξεις, κατέστρεψε το σύνολο του κυπριακού λαού, τους εργαζόμενους, τους μικρομεσαίους, τους μεγάλους, τα πάντα. Άρα, καλό θα είναι, αγαπητοί συνάδελφοι,

όλοι μαζί να στηρίξουμε επιτέλους τις μεταρρυθμίσεις που έχει ανάγκη ο τόπος, ούτως ώστε να καταφέρουμε να βοηθήσουμε στην παραγωγή μεγαλύτερου ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, να μειώσουμε περαιτέρω την ανεργία και τα έξοδα του κράτους, για να μπορέσουμε πραγματικά να κάνουμε την κοινωνική πολιτική που όλοι θέλουμε.

Δεν είμαστε ευχαριστημένοι εμείς, αν νομίζετε ότι είμαστε, από το ύψος του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. Θα θέλαμε πολύ μεγαλύτερο. Δεν είμαστε ικανοποιημένοι από τις συντάξεις. Θα θέλαμε πολύ μεγαλύτερες. Είμαστε πολύ πιο ευαίσθητοι από εσάς. Αλλά εμείς φροντίζουμε, επειδή γνωρίζουμε ότι δεν υπάρχει κάποιο δέντρο που παράγει χρήματα, για να τα δίνουμε, έχουμε επιλέξει το βήμα βήμα, το σταθερά στην ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας, όπως αυτή καταγράφεται και μέσα 'που τους προϋπολογισμούς, ούτως ώστε να μπορέσουμε να δώσουμε πολύ περισσότερα. Και επειδή ακούω για μεταρρυθμίσεις -ή μάλλον άκουσα και τον γενικό γραμματέα της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ να μιλά χθες για μεταρρυθμίσεις, άκουσον άκουσον- πολύ σύντομα θα είναι η ώρα που θα βάλουμε όλοι τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων.

As σχολιάσω τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Μία μεταρρύθμιση. Εννοούμε όλοι μας εδώ ότι πρέπει να γίνει συνένωση των συμβουλίων υδατοπρομήθειας και των συμβουλίων αποχετεύσεων; Και συμφωνούμε όλοι στο πώς θα γίνει; Εννοούμε πραγματικά όλοι μας ότι πρέπει να γίνει μία ενιαία αρχή αδειοδότησης που θα βοηθήσει και την ανάπτυξη; Δηλαδή συμφωνούμε ότι δεν πρέπει να υπάρχουν σημεία αδειοδότησης στους δήμους, στα επαρχιακά τμήματα του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, στις επαρχιακές διοικήσεις; Πολεοδομικά συμβούλια, συμβούλια μελέτης παρεκκλίσεων και ένα σωρό άλλα βασίλεια; Συμφωνούμε όλοι στο πώς θα εκχωρηθούν χρήματα και εξουσίες του κεντρικού κράτους; Ποιος θα τα διαχειριστεί; Πώς θα γίνουν οι συγχωνεύσεις; Πώς θα επιλυθούν τα εργασιακά που προκύπτουν; Συμφωνούμε όλοι στο ποιοι δήμοι θα συμπλεγματοποιηθούν; Στο ποιες κοινότητες; Άρα, επειδή εμείς είμαστε αποφασισμένοι να προχωρήσουμε, η διάθεσή σας για μεταρρυθμίσεις ελπίζω να μη φανεί όπως φάνηκε στην πρότασή μας για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας, που καταψηφίστηκε ως γνωστόν από εσάς, διατηρώντας το σύστημα τις βαθιές του ρίζες όπως έχετε μάθει να στηρίζετε και να υποστηρίζετε τον ασύδοτο κρατισμό, αλλά και τον ασύδοτο συνδικαλισμό. Κανένας δεν είναι εναντίον, αγαπητέ συνάδελφε, του συνδικαλισμού, όμως γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά ότι εκμετάλλευσις των συνδικαλιστικών εξουσιών οδηγεί σε παράλυση του κράτους.

Θέλω επίσης να αναφερθώ σε ένα άλλο θέμα το οποίο θίγεται ελαφρά τη καρδιά από πολλούς συναδέλφους και είναι αντικείμενο του δημόσιου διαλόγου. Αυτό των υψηλών ενοικίων. Σαφέστατα και υπάρχει πρόβλημα. Δεν έχουμε αποφασίσει ως πολιτεία τι θέλουμε. Θέλουμε οριζόντια ανάπτυξη ή θέλουμε κάθετη ανάπτυξη; Αν θέλουμε οριζόντια ανάπτυξη και μόνο και θέλουμε μόνο χαμηλά κτίρια, αγαπητοί φίλοι, συνάδελφοι, τότε θα χτίσουμε τη Λεμεσό -επειδή είμαι από τη Λεμεσό- μέχρι το Τρόδος, με οριζόντια ανάπτυξη, διαφορετικά δε θα αρκέσουν οι κατοικίες για τις ανάγκες του πληθυσμού. Άρα, θα πρέπει να επιλέξουμε πολεοδομικές αλλαγές και να είμαστε όλοι έτοιμοι να τις τιμήσουμε, που πραγματικά θα αυξήσουν τη δυνατότητα στέγασης, με βάση και τη ζήτηση, στις αστικές περιοχές ή ακόμα και στις περιφερειακές.

Ξέρετε, κάποιοι λένε -και άκουσα κάποιους συναδέλφους- «Τα ψηλά κτίρια είναι μόνο για τους επενδυτές, τους Ρώσους που αγοράζουν διαμερίσματα». Τι σχέση έχει η ανάγκη στέγασης του πληθυσμού με τα επενδυτικά σχέδια τα οποία υπάρχουν και τα ψηλά κτίρια στον παραλιακό της Λεμεσού ή αλλού; Εκείνα έχουν βοηθήσει την οικονομία και συνεχίζουν να τη βοηθούν, γιατί ακριβώς φέρνουν επενδύσεις, δημιουργούν θέσεις εργασίας, φέρνουν έσοδα στο κράτος, δουλεύουν οι επιχειρήσεις, μειώνονται οι άνεργοι κ.λπ. Αλλά το πώς θα στεγάσουμε... Και μη μου πείτε ότι ένα διαμέρισμα στον παραλιακό της Λεμεσού -των €3 εκατομ. ή των €2,5 εκατομ.- επειδή το αγοράζει ένας Κινέζος ή ένας Ρώσος ή ένας Ισραηλίτης ή ένας Αμερικανός, μειώνει τη δυνατότητα στέγασης του γηγενούς πληθυσμού. Αυτά είναι ασυναρτησίες. Αν θα κάνουμε πραγματική πολεοδομική πολιτική, πρέπει να αυξήσουμε τους συντελεστές σε συγκεκριμένες νέες υπό ανάπτυξη περιοχές, ένα διαμέρισμα να στοιχίζει πολύ λιγότερο, για να μπορεί να αγοραστεί. Και ξέρετε γιατί έχουμε οδηγηθεί εδώ; Έξι χρόνια δε χιζόταν απολύτως τίποτε. Γιατί η κρίση στην οικοδομική βιομηχανία ξεκίνησε το 2009 και τέλειωσε το 2015. Τίποτε δε χιζεται. Σήμερα κανένας δεν μπορεί να δανειστεί. Ακόμα και αν του δώσει τις €20.000 το κράτος, που έχει χιλιάδες εγκεκριμένους, δεν μπορεί να πάρει τα υπόλοιπα, για να ξεκινήσει να χτίζει.

Όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει να στεγάσουμε τους μετανάστες. Όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει οι επιχειρήσεις που θέλουν εργατικό προσωπικό και δε βρίσκουν να το εισάξουν. Το εισάγουν. Πού θα το στεγάσουν; Όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει να έχουμε δυνατότητα ελεύθερης παιδείας. Υπάρχει ανάγκη στέγασης των φοιτητών, και Κυπρίων και αλλοδαπών και Ευρωπαίων. Πού θα στεγαστούν; Άρα, παρά τον λαϊκισμό και τις εύκολες επιφανειακές προσεγγίσεις, καλό θα είναι όλοι μαζί να κάτσουμε να δούμε τα πραγματικά προβλήματα και να δούμε πώς τα αντιμετωπίζουμε μέσα από άμεσες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες λύσεις.

Τελειώνοντας, αφού άκουσα και το κουδούνι, θα πω ότι όσο επικοινωνιακό και αν είναι, δεν μπορεί να συνδέετε, αγαπητοί συνάδελφοι, τους άστεγους με το πρόβλημα των υψηλών ενοικίων. Άλλο άστεγοι, που το κράτος έχει υποχρέωση και πρέπει και να μας καταγγεληθεί οποιαδήποτε περίπτωση δεν έχει φροντίσει αυτή η

πολιτεία να στεγάσει τον οποιοδήποτε άστεγο, και άλλο είναι τα υψηλά ενοίκια, τα οποία είναι πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε μέσα από τις πολιτικές που εφαρμόζουμε και θα πρέπει επιτέλους συλλογικά όλοι μαζί να το αντιμετωπίσουμε, γιατί όντως είναι τεράστιο πρόβλημα.

Κύριε Πρόεδρε, δε μου έμεινε χρόνος να ασχοληθώ με τους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας. Μόνο μία αναφορά θα κάμω, αν έχω ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τον κ. Τορναρίτη, ρώτα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ο κ. Τορναρίτης μπορεί να πάρει λιγότερο χρόνο. Είμαι βέβαιος ότι θα είναι συνοπτική η ομιλία του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διά χρόνο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Παραδοσιακά προϊόντα. Είναι καιρός να λειτουργήσουμε προς την κατεύθυνση ταυτοποίησης των παραδοσιακών προϊόντων, αλλά και της εμπορικής τους προώθησης. Έχουμε εγγράψει το θέμα στη Βουλή, το έχουμε συζητήσει και εάν θέλουμε πραγματικά να πατάξουμε την αστυφιλία, να δημιουργήσουμε δυνατότητες αγροτικής οικονομίας και να μπορέσουμε επιτέλους να στηρίξουμε αυτό τον παραγωγικό τομέα της οικονομίας, θα πρέπει να γίνουν πάρα πολύ συγκεκριμένες πολιτικές, αν καταφέρουμε να τιμωρούμε, μέσα από αλλαγές και στον τρόπο κρίσης των δημοσίων υπαλλήλων, αυτούς τους δημόσιους υπαλλήλους και λειτουργούς οι οποίοι αντί να υπηρετούν τον πολίτη, υπηρετούν άλλα συμφέροντα.

Θέλω να ευχηθώ σε όλους καλές γιορτές, ευτυχισμένοι, με δύναμη, χαμόγελο και αντοχές. Καλά Χριστούγεννα και εύχομαι, φίλε Νίκο Κέττηρε, το 2019 να είναι η χρονιά που όλοι οι πρόσφυγες θα επιστρέψουν στις πατρογονικές τους εστίες ή τουλάχιστον όσοι είναι εν ζωή.

Καλά Χριστούγεννα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα.

Ο κ. Χριστάκης Τζιοβάνης για το ΑΚΕΛ.

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο φετινός κρατικός προϋπολογισμός δε διαφέρει από τις προηγούμενες χρονιές, αν και με τα όσα διατυμπανίζει η κυβέρνηση περί ανάπτυξης και ευημερίας αναμέναμε έναν κατά πολύ μεγαλύτερο αναπτυξιακό προϋπολογισμό. Ο Υπουργός Οικονομικών επιχείρησε να προσδώσει τελειότητα και όραμα στον προϋπολογισμό του. Ανώφελες οι προσπάθειές του. Η πραγματικότητα βρίσκεται εκεί έξω, κύριοι, στην κοινωνία, εκεί πρέπει να στρέψετε την προσοχή σας. Οφείλετε να αφουγκραστείτε τον κόσμο που υποφέρει.

Εδώ και δυο χρόνια η κυβέρνηση πανηγυρίζει ότι έχουμε βγει από την κρίση και τα μνημόνια, ότι οι δείκτες της οικονομίας καλπάζουν, η ανεργία μειώνεται, αλλά, κύριοι, αγνοείτε την πραγματικότητα. Και οι μισθοί μειώνονται. Γιατί; Και η οικονομική ανισότητα αυξάνεται. Γιατί; Και τα κοινωνικά οφέλη συρρικνώνονται. Γιατί; Τα στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα εκμηδενίζονται τόσο σε εργασιακό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Γιατί, κύριοι;

Ενώ προεκλογικά αυτή η κυβέρνηση είχε πείσει την πλειοψηφία του λαού πως θα προωθήσει ένα μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης, πως θα δημιουργήσει κράτος πρόνοιας με ίσες ευκαιρίες για όλους τους πολίτες, στην πραγματικότητα αυτό που διαπιστώνουμε είναι πως η κρίση όλο και βαθαίνει και η ψαλίδα των κοινωνικών τάξεων όλο και αυξάνεται. Δημιουργείται χάσμα ανισότητας. Οι λίγοι καρπούνται τα πολλά και οι πολλοί τα ψίχουλα. Η άλλοτε ρωμαλέα μεσαία τάξη πλήττεται ανεπανόρθωτα και εκμηδενίζεται.

Εμείς δε μηδενίζουμε τα πάντα. Είστε εσείς όμως που ωραιοποιείτε τα πάντα. Εμείς μπορούμε να αναδεικνύουμε τα προβλήματα που ταλανίζουν την κοινωνία, αφού αντικρίζουμε τον κόσμο στα μάτια, αφουγκραζόμαστε τον πόνο και τις ανησυχίες των συμπολιτών μας. Και τα φλέγοντα θέματα είναι πολλά, κύριοι. Είναι η δημόσια υγεία που καταρρέει, είναι η δημόσια παιδεία που συρρικνώνεται, είναι η ασφάλεια στο τραπεζικό σύστημα που έχει αφανιστεί.

Και κάνω αρχή με το ξεπούλημα του λιμανιού της Λεμεσού. Τον Γενάρη του 2016 ήμασταν η μοναδική πολιτική δύναμη που ταχθήκαμε ενάντια στην ιδιωτικοποίηση του λιμανιού Λεμεσού και παραθέταμε με στοιχεία και επιχειρήματα τις ζημιές που θα επέφερε μια τέτοια απόφαση στην οικονομία της Κύπρου. Από τον Απρίλη του 2016 μέχρι τον Νιόβρη του 2018 τα έσοδα από την ιδιωτικοποίηση είναι μόλις €82,3 εκατομ. Ο πρώην Υπουργός Μεταφορών δήλωνε πως τα κέρδη από την πώληση του λιμανιού Λεμεσού σε βάθος 25 χρόνων θα έφταναν τα €2,5 δις. Τελικά, οι αριθμοί δε σας βγήκαν. Η έκθεση του Γενικού Ελεγκτή αναφορικά με την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού Λεμεσού είναι κατατέλης και αναφέρει ότι για τα επόμενα 25 χρόνια τα κέρδη του κράτους θα είναι μόλις €650 εκατομ. Ακόμα και για αυτό το ποσό έχουμε τις επιφυλάξεις μας, αφού από την άστοχη συμφωνία του κράτους με τον ιδιώτη και λόγω σοβαρών ατοπημάτων και παραλείψεων το κράτος φεσώθηκε άλλα €3,5 εκατομ. τον χρόνο οφειλές προς τον ιδιώτη επενδυτή.

Δε μας έφτανε το ξεπούλημα του λιμανιού της Λεμεσού, στην ίδια συμφωνία οι κυβερνώντες φορτώσανε και το πλαφόν στο λιμάνι Λάρνακας, για να γίνουν αρεστοί στον ιδιώτη επενδυτή. Η μονομερής και μυστική απόφαση από μέρος της κυβέρνησης για επιβολή πλαφόν μέχρι 900 000 τόνους οδηγεί σταδιακά ολόκληρη την επαρχία Λάρνακας και Αμμοχώστου σε οικονομικό μαρασμό και αποκλεισμό και καθλώνει τη μικτή ανάπτυξη στο λιμάνι της Λάρνακας. Από την αδικαιολόγητη μείωση των εισαγωγών και εξαγωγών τονίζουμε για ακόμα μια φορά πως θα υπάρξουν πολυεπίπεδες ζημιές και τεράστιες οικονομικές επιπτώσεις σε κτηνοτροφία, γεωργία, τουριστική βιομηχανία και άλλους τομείς της κυπριακής οικονομίας στο σύνολό της, αφού η εξαγωγική δύναμη του λιμανιού έχει μειωθεί δραματικά. Κύριοι της κυβέρνησης, την ημέρα που θα άρετε το πλαφόν από το λιμάνι Λάρνακας, εν μέσω πανηγυρισμών, υποθέτω, να θυμηθείτε να καταθέσετε και τον λογαριασμό που θα καλεστεί να πληρώσει ο φορολογούμενος πολίτης στον ιδιώτη επενδυτή ως αποζημίωση.

Δημόσιες επιβατικές μεταφορές. Μια κοινωνική παροχή με πολλαπλά θετικά οφέλη για την κοινωνία οδεύει προς κατάρρευση. Αυτό το κοινωνικό αγαθό οφείλατε να το διαφυλάξετε, κύριοι. Συμφωνούμε στο να γίνουν βελτιωτικές τομές που θα οδηγήσουν προς την ορθότερη κατεύθυνση, όμως έξι χρόνια μετά τη δική σας διακυβέρνηση και διαχείριση του συστήματος δεν υπάρχει κανένα ελαφρυντικό και ας ρίχνετε τις ευθύνες στους προηγούμενους. Τις τελευταίες βδομάδες ζούμε με την αγωνία της διάλυσης του συστήματος και γνωρίζουμε ότι το τίμημα θα το πληρώσει ο Κύπριος πολίτης. Καθημερινά απολαμβάνουν αυτό το αγαθό χιλιάδες μαθητές, φοιτητές, στρατιώτες, συνταξιούχοι και εργαζόμενοι. Ως κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ ζητήσαμε με αυτεπάγγελτη πρόταση από την Επιτροπή Μεταφορών να συζητηθεί η αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής του συστήματος δημόσιων επιβατικών μεταφορών. Απώτερος σκοπός ήταν να επιλυθούν προβλήματα που αντιμετωπίζει το σύστημα. Αναμένουμε πως άμεσα θα εξευρεθούν λύσεις στα φλέγοντα ζητήματα και ότι θα υπάρξει ομαλή μετάβαση στα νέα συμβόλαια, τα οποία συμβόλαια αναμένουμε να κατατεθούν στην αρμόδια επιτροπή, ούτως ώστε να τα μελετήσουμε. Αυτό που τονίζουμε είναι ότι δε θα επιτρέψουμε να διαλυθεί το σύστημα. Εξυγίανση, βελτίωση, εκσυγχρονισμός, ναι.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ένα τεράστιο ζήτημα που απασχολεί την κοινωνία είναι η εγκατάσταση καμερών για έλεγχο ταχύτητας. Ένα νομοσχέδιο που εκκρεμεί εδώ και χρόνια και παρ' όλες τις παραινέσεις μας ακόμα δεν έχει κατατεθεί στην αρμόδια επιτροπή για συζήτηση και ψήφιση. Κρατάμε ακόμα την υπόσχεση του πρώην Υπουργού Μεταφορών για κατάθεση του νομοσχεδίου από το 2015. Είμαστε βέβαιοι πως ένα τέτοιο νομοσχέδιο θα βελτιώσει την οδική συνείδηση και θα μειώσει τα τροχαία, που είναι και ο απώτερος σκοπός. Την ώρα που ο μολώχ της ασφάλτου παίρνει ζωές, εμείς οφείλουμε να λαμβάνουμε δραστικά μέτρα για τη μείωση των δυστυχημάτων. Τα σοβαρά και θανατηφόρα τροχαία είναι από τις πλέον τραγικές πτυχές της κοινωνίας μας. Ευελπιστούμε πως η υπουργός θα υλοποιήσει τη δέσμευσή της και πως άμεσα θα προκηρυχθούν οι προσφορές για τις κάμερες φωτοεισήμανσης και πως εντός του 2019 θα ξεκινήσει η τοποθέτησή τους. Αυτό που έχω να καταθέσω από αυτό το βήμα είναι ότι έχουμε αργήσει πάρα πολύ, άδικα θρηνούμε θύματα και οφείλουμε να προστατέψουμε την κοινωνία από αυτή τη μάστιγα.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα κλείσω την παρέμβασή μου αναφερόμενος στην απουσία της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου από τους προϋπολογισμούς του 2019. Όπως διαπιστώνουμε, η Αμμοχώστος παίρνει πλέον ελάχιστα από τον προϋπολογισμό του κράτους. Παρ' όλες τις πομπώδεις υποσχέσεις και ανακοινώσεις των κυβερνώντων για καλύτερη μεταχείριση της Αμμοχώστου, οι αριθμοί άλλα καταδεικνύουν. Συγκεκριμένα, ο αναπτυξιακός προϋπολογισμός του κράτους ανέρχεται στα €857 εκατομ. και η ελεύθερη Αμμοχώστος παίρνει €16.846.000 ή ποσοστό 1,9% επί του προϋπολογισμού. Δε ζητάμε να ανταποδώσετε στην επαρχία ό,τι προσφέρει στο ΑΕΠ της χώρας, αλλά τουλάχιστον έργα που θα βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων, όπως είναι ο εξοπλισμός της υφιστάμενης πτέρυγας του Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου, η ανάπτυξη του ποταμού Λιοπετρίου και άλλα έργα που θα δώσουν πνοή ανάπτυξης στην επαρχία και που είναι πλέον επιβεβλημένα. Με θυμό παρατηρούμε, κύριοι της κυβέρνησης, την έλλειψη σεβασμού, έγνοιας και ευαισθησίας προς την

ημικατεχόμενη επαρχία. Θα έλεγε κανείς ότι εσκεμμένα μάς οδηγείτε σε μαρασμό και περιθωριοποίηση, αφού, αναμασσώντας το φαινόμενο της τουριστικής βιομηχανίας, θεωρείτε ότι η πλειοψηφία του κόσμου απολαμβάνει ό,τι και οι ολίγοι. Θα σας σύστηνα μία επίσκεψη στην Αμμόχωστο κατά τους χειμερινούς μήνες. Μόνο τότε θα αντικρίσετε την ωμή πραγματικότητα της εποχικότητας. Κοσμοσυρροή στα γραφεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τους αρμόδιους να μιλούν για επιδότηση εργασίας και όχι της ανεργίας. Κοσμοσυρροή στο νοσοκομείο. Κοσμοσυρροή στα τμήματα Πολεοδομίας και στο Κτηματολόγιο, που καλώς έχουν μεταφερθεί· επιτέλους, έχει ικανοποιηθεί ένα χρόνιο αίτημα όλων των παραγόντων της επαρχίας. Αυτή η μετακίνηση όμως των τμημάτων κόστισε ανθρώπινο δυναμικό στις υπηρεσίες, με αποτέλεσμα να παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην εξυπηρέτηση του κοινού.

Θα επαναλάβω κάτι, γιατί οφείλω να το κάνω. Μόνο έτσι ευελπιστώ ότι θα κατανοήσετε τις ανάγκες της επαρχίας. Μια οικονομική ανάσα, αλλά και υποχρέωση προς τα παιδιά μας είναι η δημιουργία ενός κολυμβητηρίου, η μεταφορά έστω και ενός πανεπιστημιακού παραρτήματος. Ο θρησκευτικός, ο ιατρικός, ο προσβάσιμος (άτομα με ειδικές ικανότητες) και ο αθλητικός τουρισμός θα είναι ένεση οικονομικής ενίσχυσης για τους κατοίκους της περιοχής.

Η ενδοχώρα γερνά. Το χαλασμένο οδικό δίκτυο και οι λειψές υπηρεσίες οδηγούν την περιοχή σε πτωχότητα. Ως εκ τούτου, η ανάδειξη της ενδοχώρας με στοχευμένα έργα και η σύνδεσή της με τα παράλια είναι επιβεβλημένη. Δυστυχώς, παρ' όλες τις προσπάθειες μας, καμία από τις απόψεις που εκφράζουμε εδώ και χρόνια δεν εισακούονται. Τουναντίον, αυτές ξεχνιούνται στα ντουλάπια της αδιαφορίας και για ακόμα μια χρονιά ο προϋπολογισμός σας μας έχει αφήσει έξω.

Αυτών λεχθέντων, ευελπιστώ πως επιτέλους θα κατανοήσουμε την τεράστια αδικία που δέχεται διαχρονικά η επαρχία Αμμοχώστου. Θα πρέπει να δουλέψουμε συλλογικά και μονιασμένα για την ανατροπή του αρνητικού κλίματος. Πρέπει να ανοίξουμε ορίζοντες προοπτικής και προόδου. Έχουμε χρέος απέναντι στον κόσμο που υποφέρει, που μαστίζεται από την ανεργία και απελπισμένα αναζητά σανίδα σωτηρίας.

Το χρωστάμε στη νέα γενιά και στα παιδιά μας, στους νέους επιστήμονες που διψούν να μπουν στην αγορά εργασίας και να αξιοποιήσουν τις πολύτιμες γνώσεις τους, για να κτίσουμε ένα καλύτερο αύριο.

Κλείνω την παρέμβασή μου με μια διαπίστωση και μια ευχή. Η διαπίστωση είναι πως έξι χρόνια μετά η κυβέρνηση αυτή κινείται σε ένα μοντέλο που η κοινωνική και η οικονομική διάσταση αυξάνεται. Ευχή είναι να εισακούσουμε τις ανάγκες του λαού και της κοινωνίας. Να εμβολιαστούμε με σεβασμό, αλλά και με σύνεση, με αλληλεγγύη προς τους συνανθρώπους μας, με ενσυναίσθηση και σεβασμό. Μόνο τότε θα πάμε μπροστά ως τόπος.

Σας ευχαριστώ.

Θα ήθελα να ευχηθώ καλά Χριστούγεννα, ευτυχισμένος ο καινούριος χρόνος σε μια ελεύθερη πατρίδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χρόνια πολλά!

Καλώ τον κ. Κωστή Ευσταθίου να έρθει στο βήμα, παρακαλώ.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Η κυπριακή κοινωνία αλλοιώνεται. Δέχεται συνεχή και επαναλαμβανόμενα χτυπήματα διαχρονικά από το 1974, το έτος της μεγάλης καταστροφής. Μια κοινωνία, όπως η κυπριακή, εξαναγκάστηκε τα τελευταία χρόνια να μετασηματιστεί σε κάτι ξένο και να μετατραπεί και να υιοθετήσει πρότυπα που δεν είχαν και δεν έχουν καμιά σχέση με τις πραγματικές ανάγκες ή αξίες ή προτεραιότητες της κυπριακής κοινωνίας. Είναι γι' αυτό τον λόγο που παρατηρούνται έντονα τα συμπτώματα της αλλοτρίωσης, τα συμπτώματα της διαφθοράς, της απάθειας και της αδράνειας, της έκπτωσης αξιών, όπως και της απώλειας εννοιών, αξιών και ιδανικών που ήσαν εγγενώς συνώνυμες με τον λαό μας, όπως η λεβεντιά, το φιλότιμο, ο πατριωτισμός και η προσήλωση στο σωστό και το δίκαιο.

Ως κοινωνία ανεχόμαστε πλέον την ισοπέδωση και τον μηδενισμό, ενώ έχουμε αναγάγει τον πλουτισμό σε υπέρτατη αξία. Τα κακέκτυπά του, όπως η "αρπαχτή", η "ζούλα", το "κόλπο", έχουν αναχθεί σε πρότυπο συμπεριφοράς, αφού το μόνο ζητούμενο είναι ο πλουτισμός πάση θυσία και με κάθε κόστος. Αυτή η εικόνα αναπαράγεται και εντείνεται στην καθημερινή μας ζωή, αλλά και μέσα από τη συμπεριφορά των ηγεσιών της κοινωνίας αυτής, είτε αυτή είναι η πολιτική ηγεσία είτε η οικονομική είτε η πολιτιστική ή η κατεστημένη ηγεσία, αυτή δηλαδή που έχει επικρατήσει και υφίσταται ιστορικά από την εποχή της αποικιοκρατίας μέχρι σήμερα. Γι' αυτό και δεν εκπλήσσουν πλέον πολλά πράγματα και καταστάσεις που δε συνέβαιναν ούτε και θα μπορούσαν να συμβούν σε άλλες πιο εξελιγμένες ή λιγότερο ασύδοτες κοινωνίες. Το αγγλόφρον κατεστημένο της Κύπρου, αυτό που ταυτίστηκε με την αποικιοκρατία και καταπίεζε τις εξαθλιωμένες μάζες του λαού μας, αυτό που καταδίωκε ή κατέδιδε τους αγωνιστές για την αυτοδιάθεση, την ελευθερία και τη δημοκρατία, όχι μόνο δεν

πλήρωσε οποιοδήποτε κόστος για τη στάση του, αλλά συνέχισε και μετά την ανεξαρτησία και συνεχίζει σήμερα να είναι η οικονομική ελίτ αυτού του τόπου.

Στην Κύπρο, συνάδελφοι, έγινε ένα διπλό έγκλημα το 1974 με θύμα τον κυπριακό λαό, ο οποίος έκλαψε επί ερειπίων. Μας έχουν κλέψει τη γη μας, έχουν προσφυγοποιήσει τον λαό μας, έχουν διαρρήξει ανεπανόρθωτά τον κοινωνικό ιστό και κανείς από τους πραγματικά υπαίτιους δεν έχει πληρώσει. Ατιμώρητοι εξακολουθούν να είναι οι μεταγενέστεροι υπαίτιοι της καταστροφής της οικονομίας μας διαχρονικά, την οποία έχτισε με το αίμα και τον ιδρώτα του ο Κύπριος πολίτης.

Είναι μέσα σ' αυτό το περιβάλλον που πρέπει να ιδωθεί και ο φετινός προϋπολογισμός, που θα έπρεπε να είχε επιτέλους ως πρωταρχικό μέλημα την επανασύσταση και επανίδρυση της κοινωνίας μας μέσα από φιλοσοφία και δράση κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης. Δυστυχώς, ούτε αυτό γίνεται, με αποτέλεσμα να αναπαράγονται και στο μέλλον τα ίδια φαινόμενα μιας κοινωνίας η οποία δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της κοινωνίας της αλληλεγγύης με επίκεντρο τον άνθρωπο μέσα από συνθήκες ισοπολιτείας, δημοκρατίας και ελευθερίας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Επαναλαμβάνω ότι έχουμε φτάσει σε ένα οριακό σημείο από άποψη κοινωνίας. Θα ανέμενε κάποιος ότι το κράτος και ειδικά η κυβέρνηση θα προχωρούσε σε εκείνες τις δράσεις που απαιτούνται για απαμβλυνση των φαινομένων των ανισοτήτων και των αδικιών, αλλά και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία και κατά συνέπεια η κυπριακή κοινωνία. Θα ανέμενε κάποιος ότι πέραν της διαχείρισης, δηλαδή πέραν των αναγκών δαπανών που προβλέπονται και απαιτούνται για τη λειτουργία του κράτους, τη λειτουργία των υπηρεσιών ή την καταβολή των μισθών ή την προσφορά υπηρεσιών που οφείλει το κράτος προς τον πολίτη να διενεργεί, θα παρουσίαζε ο προϋπολογισμός μια κοινωνική ευαισθησία και μια δυναμική ανάπτυξη, προκειμένου να αντιμετωπισθεί το μεγάλο πρόβλημα που υπάρχει σήμερα στην κυπριακή οικονομία και κοινωνία.

Δυστυχώς, τα πράγματα δεν είναι έτσι. Τα αίτια της οικονομικής δυσπραγίας και τα προβλήματα παραμένουν. Ποια είναι αυτά τα προβλήματα; Ασφαλώς, η ασυδοσία του μεγάλου κεφαλαίου, το στέγνωμα της αγοράς, η αδυναμία πρόσβασης σε φτηνό χρήμα, προκειμένου να ανθίσουν νέες επιχειρήσεις για παραγωγικές και νέες θέσεις εργασίας ή να βελτιωθούν οι υφιστάμενες, προκειμένου να αντέξουν στον ανταγωνισμό.

Στο θέμα αυτό να θέσουμε ξανά το κρίσιμο ερώτημα: Πώς ένας νέος άνθρωπος σήμερα θα ξεκινήσει μια επιχείρηση για την οποία ξόδεψε δεκάδες χιλιάδες ευρώ, για να σπουδάσει, και την οποία αδυνατεί να θεμελιώσει, επειδή δεν έχει πρόσβαση σε φτηνό δανεισμό; Αν και εφόσον κατορθώσει το ακατόρθωτο, να δανειοδοτηθεί δηλαδή, οι όροι θα είναι λεόντειοι εις βάρος του. Του επιβάλλονται όροι και ρήτρες καταχρηστικές και άδικες, τόκοι υπερημερίας, πανωτόκια, ειδοποιήσεις για εκποίηση και αυτά πριν καν προλάβει να παραχθεί το εισόδημα πάνω στο οποίο θα κτίσει το μέλλον του. Το ίδιο συμβαίνει και με τον υφιστάμενο επιχειρηματία, τον τεχνίτη, τον μικροβιοτέχνη. Πώς θα αντέξει τον ανταγωνισμό; Πώς θα βελτιώσει τη δουλειά του ή το προϊόν του χωρίς πρόσβαση σε φτηνό χρήμα;

Πώς επομένως μπορούμε να αντιδράσουμε στην αναπαραγωγή των προβλημάτων και των ανισοτήτων στην ευκαιρία; Τα χαρακτηριστικά της κυπριακής οικονομίας εξακολουθούν να έχουν ως εξής: Υπάρχουν χιλιάδες νοικοκυριά και μικροεπιχειρήσεις που αδυνατούν να ανταποκριθούν σε χρέη και οφειλές. Παράλληλα, υπάρχει ένα τραπεζικό δυοπώλιο, το οποίο σήμερα κατέχει πέραν του 60% της αγοράς και προς την οποία τα νοικοκυριά και οι μικροεπιχειρήσεις είναι καταχρεωμένα. Επιπρόσθετα, ο λοιπός τραπεζικός τομέας χαρακτηρίζεται από ολιγοπωλιακή κατάσταση πραγμάτων. Στην ουσία δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή ανταγωνισμός σε επίπεδο τραπεζικού τομέα. Οι τράπεζες λειτουργούν όπως θέλουν και κυριολεκτικώς δρουν ανεξέλεγκτες στην Κύπρο με θύμα τα νοικοκυριά και τις μικροεπιχειρήσεις, ενώ από την άλλη θα συνεχίσει η κατάσταση της οικονομίας με κύριο χαρακτηριστικό τη δύσκολη έως αδύνατη χρηματοδότηση, το ακριβό χρήμα και τον δανεισμό με όρους λεόντειους υπέρ των τραπεζών.

Στην Κύπρο, συνάδελφοι, ζούμε την απόλυτη και ανεξέλεγκτη χειραγώγηση της κυπριακής οικονομίας από το τραπεζικό κεφάλαιο. Φρόντισε η κυβέρνηση να εξοπλίσει τις τράπεζες με ένα απίστευτου εύρους νομικό οπλοστάσιο, το οποίο η πλειοψηφία της Βουλής πρόσφερε στα χέρια του τραπεζικού κεφαλαίου, χωρίς να το συνοδεύσει με όρους και περιορισμούς. Σήμερα μια τράπεζα μπορεί να καθορίσει η ίδια το ποσό της οφειλής, να προκαλέσει την αναγκαστική πώληση, την εκποίηση δηλαδή της ακίνητης περιουσίας του οφειλέτη, χωρίς απόφαση δικαστηρίου και χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι ενστάσεις του οφειλέτη αναφορικά με το ύψος της πραγματικής οφειλής. Η ίδια η τράπεζα πωλεί σε όποια τιμή θέλει και σε όποιον θέλει τα ακίνητα -τις περισσότερες φορές στον εαυτό της- χωρίς να δεσμεύεται από οποιονδήποτε κανόνα ή περιορισμό. Προκάλεσε η κυβέρνηση και η πλειοψηφία της Βουλής ψήφισε, ώστε να πωλούνται τα δάνεια αδιακρίτως, χωρίς περιορισμούς και χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο οφειλέτης. Πωλούνται συλλήβδην υπό μορφή πακέτου. Επιβάλλονται στους οφειλέτες απαράδεκτοι όροι και χρεώσεις. Ήδη παρατηρούνται μαζικές εκποιήσεις.

Αν η κυβέρνηση εμφορείτο από μια διαφορετική νοοτροπία, θα επεδίωκε τουλάχιστον την επιβολή προστατευτικών όρων και περιορισμών στην ανεξέλεγκτη δράση των τραπεζών. Τουλάχιστον, ώστε να αποφευχθεί η εκποίηση περιουσιών σε βάρος εκείνων των νοικοκυριών και εκείνων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους για λόγους που δε φταίνε οι ίδιοι: μείωση εισοδημάτων, αύξηση υποχρεώσεων. Από την άλλη, θα έπρεπε η κυβέρνηση να είχε προβλέψει τη χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων, προκειμένου να κινηθεί η αγορά, ώστε να αντισταθμιστεί η οικονομική κατάσταση στην οποία αναφέρθηκα πιο πάνω. Εκεί δηλαδή που η ιδιωτική επένδυση δεν επιτυγχάνει ή δεν υπάρχει, εκεί το κράτος οφείλει να προχωρήσει στις δημόσιες πλέον επενδύσεις, γιατί αυτό είναι μια από της κοινωνικές του υποχρεώσεις. Δεν το πράττει, με αποτέλεσμα να έχουμε ξανά την ίδια εικόνα με βασικό αποδέκτη και θύμα τον μέσο, συνετό νοικοκύρη, τον ανώνυμο πολίτη και φορολογούμενο αυτού του κράτους.

Δε θα κουραστώ να επαναλαμβάνω ότι αυτό που περιγράψω δεν είναι κάτι το αυθαίρετο ή το ουτοπικό. Είναι το "new deal", που επιχείρησε με επιτυχία παλαιότερα η Αμερική του Ρούσβελτ κατά το μεσοπόλεμο, μετά το κραχ. Αυτό έκανε η Ευρώπη μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, αυτό κάνει η κάθε σοβαρή κυβέρνηση, όταν εντοπίσει ότι, στα πλαίσια της κοινωνικής και οικονομικής ανισότητας, είναι αδύνατο για τον μέσο πολίτη να έχει πρόσβαση στο φτηνό χρήμα για βελτίωση της επιχειρησής του, εισαγωγή νέας τεχνολογίας και καινοτομίας. Δεν το πράττει όμως η κυβέρνηση και αυτό αποδεικνύεται μέσα από τον διαχειριστικό και λογιστικής αντίληψης προϋπολογισμό που εξετάζουμε σήμερα.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δε φαίνεται να απασχολούν επίσης η αδυναμία κατανόησης των προβλημάτων που ταλαιπωρούν τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Απουσιάζουν από τον προϋπολογισμό του κράτους μας οι παρεμβάσεις για την ειδική εκπαίδευση υπέρ των ατόμων με αναπηρία, η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Μένουμε στα λόγια, λόγια πτερόεντα. Έχουμε καταντήσει μια κοινωνία όπου τα σχολεία κινδυνεύουν να λειτουργούν μόνο ως τόποι φύλαξης των παιδιών μας, με απογοητευτικά αποτελέσματα εφ' όλης της ύλης. Δημιουργούμε ένα στρατό ημιμαθών, απειθαρχων νέων ανθρώπων, χωρίς όραμα και αυτοεκτίμηση, αναπαράγοντας τη δική μας ανεπάρκεια και ανικανότητα σε μια κοινωνία αδιαφορίας.

Και όλα αυτά σε μια κατεχόμενη πατρίδα όπου έχει απαξιωθεί το μέλλον και η αγάπη προς την πατρίδα. Μια κατεχόμενη πατρίδα χωρίς δαπάνες για άμυνα, χωρίς όραμα. Συμπεριφερόμαστε ωσάν να είμαστε το Λουξεμβούργο ή η Δανία, κράτη που δεν κινδυνεύουν να τους επιτεθούν οι γείτονές τους, ενώ κλείνουμε τα μάτια και τα αυτιά μας, προσποιούμενοι ότι δε βλέπουμε τη σημαία της κατοχής στον Πενταδάκτυλο ούτε και ακούμε τις απειλές της Τουρκίας. Καταντήσαμε μία κοινωνία φυγόστρατων, όπου ο πατριωτισμός παρουσιάζεται εσκεμμένα σαν εκδήλωση σωβινισμού και εθνικισμού, ενώ θα έπρεπε όλοι να γνωρίζουν ότι μία από τις μεγαλύτερες αρετές όλων και ένα από τα μεγαλύτερα προσόντα της αριστεράς ήταν η φιλοπατρία.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ακολουθούμε μία πορεία απάθειας και ανοχής έναντι όλων των δεινών που επισώρευσε η τουρκική κατοχή. Ανεχόμαστε τις ουρές στα οδοφράγματα, προκειμένου να επισκεφθούμε τα κατεχόμενα, για να αγοράσουμε ψεύτικες μάρκες ρούχων, να βάλουμε φτηνά καύσιμα, για να γλιτώσουμε κυριολεκτικά πέντε μπακίρες, για να αγοράσουμε φτηνά φάρμακα-δηλητήρια, ενώ αποδεχόμαστε να καταναλώνουν τα παιδιά μας προϊόντα δηλητηριασμένα από τα απαγορευμένα φυτοφάρμακα των κατεχομένων που μας έρχονται από πάνω. Τίποτα δε μας συγκινεί πλέον, ούτε καν οι στρατιές των θαμώνων των καζίνων που προσφέρουν εκατομμύρια ούτε και οι επισκέπτες στην Κερύνεια και στους χώρους όπου έπεσαν τα παιδιά μας το 1974 και σφαγιάστηκαν άμαχοι, μόνο και μόνο για να μείνουν σε φτηνά πολυτελή ξενοδοχεία δύο ή τρεις νύκτες ή να φάνε αιγυπτιακό ψάρι στα κατεχόμενα.

Είμαστε μία ημικατεχόμενη πατρίδα στην οποία τοποθετούμε σκιάχτρα, για να φυλάσσονται αυτά που καταντήσαμε να θεωρούμε σύνορα. Κανιβαλίζουμε τον οπλισμό μας ελλείψει ανταλλακτικών που δεν αγοράζουμε και την ίδια στιγμή στις ελεύθερες περιοχές έχουμε αναγάγει την εξαπάτηση, τη διαφθορά και τα κόλπα σε επιστήμη. Το κράτος θα έπρεπε να είχε πρώτιστα αντιδράσει μέσα από έμφαση στην πάταξη της διαφθοράς, στην αναπέρωση του χαμένου ηθικού, στη χρηματοδότηση του πολιτισμού και στην παροχή ίσων ευκαιριών στους πολίτες. Το αποφεύγει κατά τρόπο ακατανόητο και ο οποίος πλέον προκαλεί ερωτηματικά για τις αληθινές προθέσεις των κυβερνώντων σε αυτό τον τόπο.

Ζούμε το θέατρο του παράλογου, ακούγοντας τις πολιτικές ηγεσίες που ευθύνονται για τα αδιέξοδα του Κυπριακού όλα αυτά τα χρόνια να προσπαθούν να μας πείσουν τάχατες -λες και εμείς είμαστε το πρόβλημα- για την ανάγκη λύσης του Κυπριακού, τη στιγμή που οι ίδιοι ευθύνονται για τα αδιέξοδα της πολιτικής τους. Προσπαθούν τάχατες να λύσουν το Κυπριακό, συνομιλώντας με το εκάστοτε διορισμένο φερέφωνο της κατοχής, στο οποίο έχουν προσδώσει το ανύπαρκτο κύρος του ηγέτη που μπορεί να αποφασίζει στο Κυπριακό, τη στιγμή που ξέρουμε όλοι ότι δεν μπορεί ούτε για έναν διορισμό ή μία μετάθεση ενός στρατιώτη στα κατεχόμενα να αποφασίσει.

Έχουμε αποδεχθεί τα κατεχόμενα να μετατραπούν σε συνιστών κρατίδιο του συνεταιρισμού που οραματιζόμαστε, ο οποίος, για να λειτουργήσει, θα πρέπει να έρθουν τα πάνω κάτω και γι' αυτό θα πρέπει ο κυπριακός λαός να απωλέσει και να παραιτηθεί από τα ανθρώπινά του δικαιώματα. Έχουμε μετατραπεί σε φανατικούς οπαδούς άγνωστων σε μας όρων και εννοιών, τις οποίες δεν παύουμε να επαναλαμβάνουμε συνεχώς, χωρίς να κατανοούμε το περιεχόμενό τους. Εδώ και δεκαετίες ακούμε τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία ως λύση του Κυπριακού, χωρίς να κατανοούμε τι σημαίνει αυτή, προσπαθώντας να αποσιωπήσουμε το γεγονός ότι η μόνη φορά που τόλμησαν οι εμπνευστές της, δηλαδή οι Αγγλοαμερικανοί του Κίσινγκερ και οι Τούρκοι, να την παρουσιάσουν στον κυπριακό λαό ήταν τότε, επί Σχεδίου Ανάν.

Ζούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, σε μια κοινωνία, όπου τα προβλήματα τα αναπαράγουν οι ίδιες οι λανθασμένες μας πολιτικές. Το Κυπριακό δε λύνεται, επειδή ακριβώς δε θέλει η Τουρκία -και η Τουρκία τα θέλει όλα- και επειδή, προκειμένου να λειτουργήσει το σύστημα που μας έχει επιβληθεί μέσω της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας, θα πρέπει η μειοψηφία να μετατραπεί σε πλειοψηφία και το αντίστροφο, όπως και το άσπρο να γίνει μαύρο.

Τελειώνω με την ευχή ότι ενόψει του προϋπολογισμού η νέα γενιά αυτού του τόπου θα ζήσει μια μέρα σε μια λεύτερη πατρίδα χωρίς σύνορα, ελεύθερα χωρίς διαχωρισμούς, σε μία κοινωνία ανθρώπινη, προοδευτική, ελεύθερη, δημιουργική και παραγωγική.

Και θέλω να πω και κάτι άλλο. Όσα συστήματα και να ψηφίσουμε, όσες προβλέψεις και να γίνουν, αυτό που μετρά σε τελευταία ανάλυση είναι ο άνθρωπος. Όταν γιατροί, δημόσιοι γιατροί, δε βρίσκουν τον χρόνο να συλλυπηθούν, να παν στην κηδεία άρρωστου παιδιού το οποίο κατά τα άλλα θεράπευαν, ήταν ο άρρωστος τους, γιατί ακριβώς δεν έχουν χρόνο να χάσουν, ό,τι συστήματα και να αποφασίσουμε, αν δεν κατανοήσουμε ότι είμαστε πρώτα άνθρωποι και ότι πάνω απ' όλα είναι ο άνθρωπος, είναι η αγάπη για τον συνάνθρωπό μας, δεν πρόκειται να κατανοήσουμε τίποτα. Όταν οι γιατροί οι ίδιοι δεν βρίσκουν χρόνο να παν στην κηδεία ενός παιδιού που τους εμπιστεύτηκε τη ζωή του, όταν δεν έχουμε χρόνο να ασχοληθούμε με τα προβλήματα και με τις τραγωδίες, ανθρώπινες τραγωδίες που ζούμε καθημερινά, τι να κάμουμε τζιαι τα ΓΕΣΥ, τι να κάμουμε τους προϋπολογισμούς τζιαι τι να κάμουμε τα πλεονάσματα!

Αυτά ήθελα να σας πω, συνάδελφοι, και ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, Κώστα.

Καλά Χριστούγεννα!

Παρακαλώ την κ. Μαριέλλα Αριστείδου του ΔΗΣΥ να έρθει στο βήμα.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι από όλους παραδεκτό ότι διάγουμε ίσως την κρισιμότερη περίοδο για το μέλλον της πατρίδας μας σε σχέση με την επίλυση του Κυπριακού, καθώς η τουρκική αδιαλλαξία και οι απειλές της Άγκυρας για τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας, που αμφισβητούνται καθημερινά και εντείνονται. Δεν μπορεί κανένας να παραβλέψει τη ρητορική μίσους και επιθετικότητας που αναπτύσσει η Τουρκία του νεοσουλτάνου Ταγίπ Ερντογάν, αλλά και των εγκάθετών του στα κατεχόμενα ελληνοκυπριακά μέρη.

Παρ' όλο που η ελληνοκυπριακή πλευρά επιδεικνύει έμπρακτα καλή διάθεση και βούληση για τη διεξαγωγή ενός γόνιμου διαλόγου με στόχο την εξεύρεση μιας δίκαιης και κοινά αποδεκτής λύσης, που να διασφαλίζει τα συμφέροντα και ανθρώπινα δικαιώματα ολόκληρου του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Λατίνων και Αρμενίων, εντούτοις η άλλη πλευρά αλαζονικά και με τη δύναμη της ισχύος αναπτύσσει και προωθεί μια επεκτατική ρητορική, καλλιεργώντας το μίσος και τη διαμάχη μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Την ίδια στιγμή με λύπη μας ενημερωνόμαστε ότι η μονή του Αγίου Παντελεήμονα στην κατεχόμενη μας Μύρτου, η οποία είχε ανακαινιστεί πρόσφατα, βεβηλώθηκε και λεηλατήθηκε. Θα ήθελα από το βήμα αυτό να καταγγείλω προς κάθε κατεύθυνση με βδελυγμία και αποτροπιασμό τόσο τους βανδαλισμούς όσο και την κλοπή της καμπάνας του κατεχόμενου μας μοναστηριού. Είναι, πιστεύω, πράξεις και ενέργειες που προωθεί και ενισχύει η πολιτική μίσους που αναπτύσσεται από την Άγκυρα, μια μισαλλόδοξη πολιτική που προωθείται προεξάρχοντος του νεοσουλτάνου Ερντογάν.

Με την τακτική αυτή προκαλείται το αίσθημα ασφάλειας στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, η οποία ήδη βρίσκεται τα τελευταία χρόνια στο επίκεντρο του παγκόσμιου ενδιαφέροντος, καθώς η κρίση του πολέμου στη Συρία και ευρύτερα στην περιοχή προκαλεί αλυσιδωτά προβλήματα, με κυρίαρχο ζήτημα το

μεταναστευτικό. Εκατομμύρια άνθρωποι μετακινούνται από τις εμπόλεμες περιοχές, αναζητώντας ασφάλεια για μια καλύτερη ζωή, με πρωτεύον μέλημά τους να σώσουν τις ζωές τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η χώρα μας έχει ζήσει και εξακολουθεί να ζει εδώ και σαράντα τέσσερα χρόνια αυτό τον εφιάλτη, οπότε δεν μπορούσαμε να αδιαφορήσουμε μπροστά σε όλο αυτό το δράμα που ζουν σήμερα κάποιοι άλλοι συνάνθρωποί μας. Από την πρώτη στιγμή η χώρα μας ανταποκρίθηκε, παρά τα δικά της προβλήματα, στο μέτρο φυσικά των δυνατοτήτων της.

Αυτή η κυβέρνηση, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πέτυχε με σωστούς χειρισμούς και με σωστές αποφάσεις να φτάσει τη χώρα σε επίπεδα πλεονασμού και ανάπτυξης, με τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης να απονέμουν τα εύσημα, αναβαθμίζοντας την οικονομία της Κύπρου. Αυτοί οι ρυθμοί έδωσαν και πάλι στο κράτος τη δύναμη να προχωρήσει μπροστά και να είμαστε σε θέση σήμερα να μιλούμε για κοινωνικό κράτος και για έργα ανάπτυξης.

Είναι με μεγάλη ικανοποίηση που διαπιστώνουμε σήμερα στους προϋπολογισμούς για το 2019 δαπάνες που ενισχύουν το κοινωνικό κράτος και τις οικονομικά ασθενέστερες ομάδες του πληθυσμού μας, ομάδες όπως είναι οι χαμηλοσυνταξιούχοι, οι πολύτεκνοι και οι λήπτες βοηθημάτων, δαπάνες που θα ανακουφίσουν ομάδες του πληθυσμού που, ναι, αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα εξαιτίας πολλών παραγόντων, όπως ήταν η οικονομική κρίση.

Σε ό,τι αφορά την ανεργία, η συνεχής μείωση που παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια σίγουρα είναι ένα πολύ θετικό βήμα προς την επίτευξη των στόχων που έχει θέσει η κυβέρνηση για πλήρη απασχόληση. Την ίδια στιγμή με μεγάλη ικανοποίηση διαπιστώνουμε ότι, πέραν του ότι σταμάτησε η μετανάστευση ιδιαίτερα των νέων μας με σκοπό τη επαγγελματική απασχόληση, διαπιστώνουμε και την επιστροφή ενός μεγάλου αριθμού από αυτών που είχαν φύγει, όταν ξέσπασε η μεγάλη οικονομική κρίση.

Θα ήταν παράλειψή μου όμως να μην αναφερθούμε στην προσπάθεια που γίνεται από πλευράς της κυβέρνησης και ιδιαίτερα του Υπουργείου Εργασίας να συνεχιστεί η εφαρμογή της πολιτικής για επιδότηση της εργασίας και της κατάρτισης, εισάγοντας νέα προγράμματα και επαναπροκηρύσσοντας ιδιαίτερα επιτυχημένα προγράμματα που έχει προσφέρει.

Εξίσου μεγάλη ευαισθησία και προσοχή προσδίδει αυτή η κυβέρνηση στους πολύτεκνους και τους ηλικιωμένους, αφού αποτελεί σαφή επιλογή η ουσιαστική υλοποίηση του στρατηγικού σχεδίου που έχει τύχει επεξεργασίας και έγκρισης από τον Εθνικό Φορέα Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής. Ενδεικτικά να αναφέρω ότι στον προϋπολογισμό περιλαμβάνονται μέτρα που ενισχύουν την κοινωνική δικαιοσύνη, όπως η συνέχιση της καταβολής του επιδόματος μάνας που είχε καταργηθεί το 2012, η αύξηση του εισοδηματικού κριτηρίου για την παραχώρηση του επιδόματος τέκνου σε πολύτεκνες οικογένειες, ανάλογα και με τον αριθμό των τέκνων της κάθε οικογένειας, και η καταβολή της παροχής της Προίκας του Μωρού με σκοπό τη μείωση της υλικής στέρσης και του περιορισμού του κινδύνου του κοινωνικού αποκλεισμού των επωφελομένων οικογενειών. Μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2018 επωφεληθήκαν από το σχέδιο "Προίκα του Μωρού" πεντακόσιες τρεις οικογένειες με δαπάνη ύψους €483.283.

Δεν μπορώ φυσικά και να μην αναφερθώ και στην παραχώρηση επιδόματος σε όσους υπηρέτησαν επιπλέον στρατιωτική θητεία την περίοδο της τουρκικής εισβολής του 1974, όπως επίσης και στους αιχμαλώτους πολέμου. Σίγουρα δεν μπορώ να απαριθμήσω όλα αυτά, αφού δεν έχω και τον ανάλογο χρόνο, όμως άλλοι συνάδελφοι είμαι σίγουρη θα αναφερθούν λεπτομερώς, προκειμένου να ενημερωθεί και ευρύτερα η κοινωνία μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ θα σταθώ στην προσφυγική πολιτική της κυβέρνησης και την προσπάθεια να ενισχυθεί στο μέτρο των δυνατοτήτων του κράτους μας ο προσφυγικός κόσμος. Για εμάς το προσφυγικό πρόβλημα αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα και το έχουμε αποδείξει, όσο και εάν κάποιοι επιχειρούν να μηδενίσουν και να ισοπεδώσουν τα πάντα, νομιζόμενοι πως θα ξεγελάσουν τον κόσμο. Εμείς προχωρούμε από τα λόγια στις πράξεις. Ναι, μπορεί τα προηγούμενα χρόνια να είχαν καταργηθεί διάφορα σχέδια για βοήθεια του προσφυγικού κόσμου κατ' απαίτηση των τρωϊκανών, όμως η επιμονή της κυβέρνησης κάποια κράτησε ζωντανά και στη συνέχεια τα επανέφερε και τα ενίσχυσε με την ανάκαμψη της οικονομίας.

Ακόμη αναμένουμε την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των προσφυγικών συνοικισμών για αναβάθμιση, γιατί η πάροδος του χρόνου δημιούργησε νέα δεδομένα και πολλά πρακτικά προβλήματα στους ενοίκους. Η τοποθέτηση ανελκυστήρων σε όλες τις προσφυγικές πολυκατοικίες συνεχίζεται, παρά τις δυσκολίες που οι υπηρεσίες αντιμετωπίζουν.

Μία πολύ σημαντική εξαγγελία από τον Υπουργό Εσωτερικών είναι η περαιτέρω αύξηση της επιδότησης ενοικίου στους πρόσφυγες δικαιούχους κατά 10%. Είναι αξιοσημείωτο ότι η τελευταία αύξηση του ενοικίου είχε δοθεί μόλις την 1^η Ιανουαρίου του 2018 και αυτή ανερχόταν στο 15%. Επομένως, με τη βελτίωση των

οικονομικών του κράτους, αλλά και αντιλαμβανόμενοι και τις ιδιαιτερότητες για την αγορά μιας κατοικίας, το κράτος έρχεται αρωγός, για να διασφαλίσει την ποιότητα ζωής του δοκιμαζόμενου προσφυγικού κόσμου.

Την ίδια στιγμή προωθούμε προς εφαρμογή το μέτρο της απώλειας χρήσης που, όπως πιστεύουμε, θα διορθώσει πολλές στρεβλώσεις και αδικίες που συντελούνται εδώ και σαράντα τέσσερα και πλέον χρόνια σε βάρος μιας μεγάλης μερίδας του προσφυγικού κόσμου, οι οποίοι επωμίζονται το μεγαλύτερο βάρος της συνεχιζόμενης κατοχής. Για πρώτη φορά έχει δημιουργηθεί το Μητρώο Προσφύγων, στο οποίο καταγράφονται όλα τα στοιχεία της κατεχόμενης περιουσίας, αλλά και της βοήθειας που έλαβε ο κάθε εκτοπισμένος. Βάσει και της ενημέρωσης που είχαμε, είναι έτοιμο και στη βάση αυτών των στοιχείων θα μπορέσουμε να μελετήσουμε την εισαγωγή και του σχεδίου για την απώλεια χρήσης.

Ένα άλλο πολύ σημαντικό μέτρο βοήθειας για όσους έχουν συνάψει δάνεια από τον Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών είτε σπουδαστικά είτε στεγαστικά είτε ιατροφαρμακευτικά είναι η επιδότηση του επιτοκίου και αναμένουμε να οδηγηθεί στην ολομέλεια με το νέο έτος. Συγκεκριμένα έχει εγκριθεί από την κυβέρνηση η επιδότηση του 2% του επιτοκίου, δηλαδή ο οφειλέτης θα καταβάλλει επιτόκιο μόνο 1% από τα 3%. Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, η επιχορήγηση των δανείων ανέρχεται στα €22,5 εκατομ. Στις δαπάνες του Φορέα συμπεριλαμβάνεται επίσης ποσό ύψους €46 εκατομ. για παραχώρηση δανείων, εκ των οποίων τα €40 εκατομ. για σπουδαστικά δάνεια, €1,5 εκατομ. για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και €4,5 εκατομ. ευρώ για δάνεια επαγγελματικής δραστηριότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αρκετοί εκτοπισμένοι, όπως γνωρίζετε, ζουν μέσα σε τουρκοκυπριακές κατοικίες, τις οποίες οι ίδιοι, για να τις κάνουν λειτουργικές και ανθρώπινες, ξόδεψαν χιλιάδες ευρώ. Εντούτοις, όταν απεβίωναν, τα παιδιά ή τα εγγόνια τους, έστω και εάν ήταν δικαιούχοι, δεν μπορούσαν να τις χρησιμοποιήσουν. Μάλιστα σε αρκετές περιπτώσεις, για να ανακτηθούν από τον Κηδεμόνα, οι αρμόδιες υπηρεσίες προέβαιναν σε εξώσεις, ερχόμενες αντιμέτωπες με τους χρήστες, κάτι που γινόταν εδώ και πολλά χρόνια. Δυστυχώς, υπήρξαν και περιπτώσεις που κάποιοι έφτασαν στα άκρα. Αυτό πλέον έχει παρέλθει με νομοθετική ρύθμιση.

Για τις συντηρήσεις αυτών των κατοικιών, προκειμένου οι ένοικοί τους να ζουν υπό ανθρώπινες συνθήκες, προβλέπεται στον προϋπολογισμό του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών ποσό που ανέρχεται γύρω στα €6 εκατομ. Ποσό ύψους €3,5 εκατομ. θα διατεθεί για συντήρηση των συνοικισμών, ενώ για τα αποχετευτικά θα διατεθεί ποσό ύψους €700.000. Ακόμη, ποσό ύψους €5,5 εκατομ. θα διατεθεί στους συνοικισμούς αυτοστέγασης για τον διαχωρισμό οικοπέδων, για συντήρηση δρόμων και για έργα υποδομής.

Κύριε Πρόεδρε,

Το προσφυγικό πρόβλημα σίγουρα δεν επιλύεται με παροχές και δάνεια. Το προσφυγικό πρόβλημα θα λυθεί μόνο με την οριστική επίλυση του Κυπριακού μέσα από τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι βουλευτές, παραμένουμε στοχοπροσηλωμένοι στην επίλυση του εθνικού μας προβλήματος. Παραμένουμε προσηλωμένοι στη βάση λύσης της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας σύμφωνα με τις ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου. Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -και είναι ένα ξεκάθαρο μήνυμα αυτό ιδιαίτερα προς τους συμπολίτες μου Κερυνειώτες- δεν πρόκειται -και το υπογραμμίζω και το τονίζω- να αποδεχθούμε την όποια λύση. Εμείς και ως πρόσφυγες, αλλά και ως Κερυνειώτες θέλουμε μια λύση λειτουργική, που να διασφαλίζει τα ανθρώπινα μας δικαιώματα με εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου σε ολόκληρη την επικράτεια της Κύπρου, από την Κερύνεια, την Μόρφου ως τον Απόστολο Ανδρέα. Εμείς θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για λύση που να καταργεί την κατοχή. Εμείς θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για απελευθέρωση και για επανένωση της πατρίδας μας, γιατί μόνο έτσι θα λυθεί το προσφυγικό πρόβλημα και θα δικαιωθεί ο δοκιμαζόμενος κυπριακός λαός.

Για να επιτευχθούν όλα, αυτά χρειάζεται ομοψυχία και ενότητα όλων. Είναι γι' αυτό που όλες οι πολιτικές δυνάμεις χρειάζεται και πρέπει να επιδεικνύουν υπευθυνότητα και σοβαρότητα, αποφεύγοντας ρητορικές διχόνοιας που στόχο έχουν μικροκομματικές και μόνο σκοπιμότητες.

Κλείνοντας, Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ευχηθώ σε όλους καλά Χριστούγεννα, οικογενειακή και προσωπική ευτυχία, χαρά και υγεία και το νέο έτος 2019 να είναι το έτος λύτρωσης της πατρίδας μας!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα!

Ο κ. Κώστας Κώστα του ΑΚΕΛ.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από την πρώτη στιγμή που η προηγούμενη κυβέρνηση έβαλε την Κύπρο στον παγκόσμιο ενεργειακό χάρτη με την ανακάλυψη υδρογονανθράκων ως κόμμα τονίζουμε ότι η διαχείρισή τους πρέπει να γίνει με σοβαρότητα, με σωστό σχεδιασμό, προς όφελος του συνόλου του κυπριακού λαού.

Η υπογραφή του θεσμικού πλαισίου για τη δημιουργία αγωγού που θα μεταφέρει φυσικό αέριο από το κοιτάσμα “Αφροδίτη” στα τερματικά της Αιγύπτου αποτελεί θετική εξέλιξη, αλλά δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι η ανάπτυξη αυτή θα καθυστερήσει να υλοποιηθεί, αφού θα πρέπει να προηγηθούν πολλά.

Υπενθυμίζουμε τις σοβαρές εκκρεμότητες που εξακολουθούν να υπάρχουν, όπως είναι η συμφωνία με το Ισραήλ για συνεκμετάλλευση των κοιτασμάτων του τεμαχίου “Αφροδίτη”, η οποία εκκρεμεί εδώ και χρόνια, και οι απαιτήσεις της κοινοπραξίας Noble, Delek και Shell για σοβαρές αλλαγές στο συμβόλαιο κατανομής των κερδών από την πώληση του φυσικού αερίου. Ως κόμμα επαναλαμβάνουμε την αντίθεσή μας στην απόφαση της κυβέρνησης για διαπραγμάτευση με τις εταιρείες, κάτι το οποίο αποτελεί κακό προηγούμενο.

Δεν θα κουραστούμε επίσης ποτέ να τονίζουμε ότι, αν η κυβέρνηση Αναστασιάδη ακολουθούσε τον οδικό χάρτη της ΠΑΕΚ και της προηγούμενης κυβέρνησης και δεν τον εγκατέλειπε, τότε στα τέλη του 2015 θα είχαμε ολοκληρώσει όλες τις απαιτούμενες τεχνοοικονομικές μελέτες, για τις οποίες απαιτούνται τρία χρόνια, για να ολοκληρωθούν, και θα ήμασταν έτοιμοι για εξεύρεση στρατηγικού επενδυτή για τη δημιουργία τερματικού υγροποίησης. Μια ενδεχόμενη σημαντική ανακάλυψη μετά την ολοκλήρωση του γεωτρητικού προγράμματος της EXXON MOBIL στο Οικόπεδο 10 ελπίζουμε ότι θα επαναφέρει στο τραπέζι τη ρεαλιστική προοπτική να προχωρήσει το τερματικό υγροποίησης στο Βασιλικό, το οποίο βεβαίως πλέον λόγω των αποφάσεων της κυβέρνησης θα χρειαστεί έξι χρόνια, για να ολοκληρωθεί, και όχι τρία.

Το πολύ σοβαρό θέμα των υδρογονανθράκων, το οποίο μπορεί να αλλάξει το μέλλον του τόπου μας, δε χωρεί άλλους αυτοσχεδιασμούς, άλλες παλινδρομήσεις και άλλες καθυστερήσεις από τους κυβερνώντες. Ούτε μεγάλα λόγια χρειάζονται, αλλά χρειάζεται αποφασιστικότητα, ταχύτητα και ανάληψη πρωτοβουλιών στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης ενεργειακής στρατηγικής, για να πετύχουμε ευημερία, πολιτική και οικονομική αναβάθμιση της πατρίδας μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ενώ η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει καθορίσει ως δεσμευτικό στόχο για το 2020 τη διείσδυση των ΑΠΕ στο ηλεκτρικό ισοζύγιο σε ποσοστό 16%, ώστε να μειωθεί η παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος με συμβατικά καύσιμα, μέχρι σήμερα είμαστε στο 8,5%. Το Υπουργείο Ενέργειας σπεύδει την υστάτη και με τεράστια καθυστέρηση να εξαγγείλει νέα σχέδια, για να προωθηθούν οι ΑΠΕ. Εμείς δηλώνουμε για μια ακόμα φορά ότι η κυβέρνηση επέδειξε απίστευτη αδιαφορία και είναι αδύνατον, γνωρίζοντας τα προβλήματα, αλλά και τη γραφειοκρατία, τα νέα έργα να εξεταστούν, να αδειοδοτηθούν και να υλοποιηθούν μέσα σε ένα χρόνο.

Παράλληλα, στον τομέα των μεταφορών ο στόχος ανέρχεται στο 10% και μέχρι σήμερα είμαστε μόλις στο 2,5%, ποσοστό απαράδεκτο. Και βέβαια τη θέση του Υπουργού Ενέργειας ότι ο στόχος στις μεταφορές θα καλυφθεί με την περαιτέρω πρόσμιξη βιοκαυσίμων σε βενζίνη και πετρέλαιο κίνησης ως κόμμα την αμφισβητούμε, αφού έχουμε πληροφορηθεί ότι έχουμε ήδη φτάσει στο μέγιστο ποσοστό βιοκαυσίμων στο πετρέλαιο, ενώ δεν μπορούν να προσμειχθούν βιοκαύσιμα με τη βενζίνη που εισάγεται στην Κύπρο. Πέραν αυτού, ο ίδιος ο υπουργός ανέφερε πρόσφατα στην επιτροπή Ενέργειας ότι περαιτέρω αύξηση του ποσοστού βιοκαυσίμων στα καύσιμα σημαίνει αύξηση στην τιμή των καυσίμων κατά έξι με επτά σεντ το λίτρο, η οποία εμείς λέμε ότι θα φτάσει ίσως τα έντεκα με δώδεκα σεντ.

Είναι φανερό ότι δεν πρόκειται να καταφέρουμε να υλοποιήσουμε τους στόχους μας. Γιατί έχει καθυστερήσει τόσο πολύ η κυβέρνηση; Ποιος ευθύνεται; Γιατί θα πρέπει ο πολίτης να πληρώσει το πρόστιμο από την Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι αυτοί που ευθύνονται;

Παράλληλα, το Υπουργείο Ενέργειας διαβεβαίωσε την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή ότι η εισοδός μας στην ελεύθερη ανταγωνιστική αγορά για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, ώστε να καλύψουμε τον στόχο μας αναφορικά με τη διείσδυση των ΑΠΕ, αλλά και τον δεσμευτικό μας στόχο από την Ευρωπαϊκή Ένωση για υλοποίηση μέχρι το 2020, θα γινόταν τον Ιούλιο του 2016, κάτι το οποίο δεν έγινε. Η ΠΑΕΚ προχώρησε σε ρυθμιστική απόφαση, με οδικό χάρτη μέχρι τον Ιούλιο 2019. Οι φόβοι μας ως ΑΚΕΛ για περαιτέρω καθυστερήσεις επιβεβαιώθηκαν, αφού οι διαδικασίες τελικά θα ολοκληρωθούν το 2021, ίσως και αργότερα, με αποτέλεσμα να μας επιβληθεί βαρύτατο πρόστιμο.

Ρωτούμε ξανά: γιατί έχει καθυστερήσει τόσο πολύ η κυβέρνηση; Ποιος ευθύνεται; Γιατί θα πρέπει ο πολίτης να πληρώσει το πρόστιμο από την Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι αυτοί που ευθύνονται;

Ναι, βέβαια ελπίζουμε ότι η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος μετά το άνοιγμα της αγοράς, όποτε αυτό και αν γίνει, θα μειωθεί και δε θα αυξηθεί και ότι το άνοιγμα της αγοράς θα οδηγήσει σε αυτό που ως κόμμα ζητούμε, που είναι η μείωση της τιμής προς όφελος των πολιτών.

Ελπίζουμε επίσης ότι η κυβέρνηση θα αφήσει την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου να μπει ενδυναμωμένη και ως ένας οργανισμός δημόσιου δικαίου στην ελεύθερη ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού και δε θα την ξεπουλήσει και αυτή σε ιδιωτικά συμφέροντα.

Κύριε Πρόεδρε,

Δικαιολογημένα οι πολίτες τις τελευταίες μέρες αντιδρούν έντονα για το ηλεκτρικό ρεύμα που πληρώνουν. Ποια είναι όμως η ευθύνη της Αρχής Ηλεκτρισμού και ποιες οι ευθύνες της κυβέρνησης; Η ΑΗΚ εδώ και χρόνια ζητά από την κυβέρνηση να την προμηθεύσει με φυσικό αέριο για σκοπούς ηλεκτροπαραγωγής, έτσι ώστε να μειωθεί το κόστος αγοράς καυσίμων, αλλά και να μειωθούν οι εκπομπές των ρύπων. Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει καθορίσει ως δεσμευτικό στόχο για την Κυπριακή Δημοκρατία την εισαγωγή φυσικού αερίου για σκοπούς ηλεκτροπαραγωγής μέχρι το 2020.

Μόλις πρόσφατα το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τα έγγραφα για τον διαγωνισμό δημιουργίας των απαραίτητων υποδομών εισαγωγής υδροποιημένου φυσικού αερίου στην Κύπρο. Και είναι φανερό ότι δυστυχώς επιβεβαιώνονται οι ανησυχίες μας ότι δεν υπάρχει περίπτωση μέσα σε ένα χρόνο να προλάβουμε να ολοκληρώσουμε τις υποδομές.

Γιατί όμως η κυβέρνηση δε μελετά τις προτάσεις που έχει ενώπιόν της για ταχύτερη έλευση φυσικού αερίου; Γιατί δεν αποτάθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για να διερευνήσουν αν μπορούν αυτές οι προτάσεις να χρηματοδοτηθούν; Γιατί επιμένουν σε μια λύση η οποία θα κοστίσει πολύ περισσότερα και η οποία λόγω της τεράστιας καθυστέρησής τους δεν υπάρχει περίπτωση να είναι έτοιμη μέχρι το 2020; Αυτούς τους προβληματισμούς κατέθεσε στην επιτροπή Ελέγχου της Βουλής δύο φορές το τελευταίο διάστημα και ο Γενικός Ελεγκτής, ο οποίος διερωτήθηκε γιατί η κυβέρνηση δεν εξετάζει έστω αυτές τις προτάσεις.

Και δε φτάνει που η λύση αυτή θα κοστίσει περίπου €150 εκατομ. περισσότερα, η κυβέρνηση, για να καλύψει την απίστευτη καθυστέρηση και τις ασήκωτες ευθύνες της, έχει αναγκάσει την ΑΗΚ να προχωρήσει στην εγκατάσταση συστημάτων αποθείωσης και απονίτρωσης στις μονάδες 1 και 2 του σταθμού Βασιλικού, που θα κοστίσουν ακόμα €35 εκατομ., αλλά και σε μετακίνηση του σημείου πρόσδεσης των πλοίων που μεταφέρουν καύσιμα για τις ανάγκες της Αρχής, το οποίο εμποδίζει την προβλήτα που θα κατασκευαστεί και θα κοστίσει επιπρόσθετα περίπου €10 εκατομ.

Διερωτώμαστε ξανά γιατί θα πρέπει τα βαρύτατα πρόστιμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και όλα τα πιο πάνω δεκάδες εκατομ. ευρώ να τα πληρώσει ο καταναλωτής και όχι αυτοί που εδώ και πάνω από πέντε χρόνια, αντί να λάβουν υπόψη τις δραματικές μας εκκλήσεις για λήψη αποφάσεων, προώθηση μέτρων και υλοποίηση σχεδιασμών, δεν έκαναν σχεδόν τίποτε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρόσφατα στην επιτροπή Ενέργειας ο αρμόδιος υπουργός δήλωσε ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα με τις τιμές των καυσίμων. Την ίδια ώρα η αισχροκέρδεια από τις εταιρείες πετρελαιοειδών συνεχίζεται σε βάρος του καταναλωτή. Γιατί η κυβέρνηση δεν προχωρεί στην εφαρμογή ουσιαστικών μέτρων για την επίλυση του προβλήματος; Γιατί δεν υλοποιεί τις εισηγήσεις της δικής της μελέτης για τη δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού, που σήμερα είναι ανύπαρκτες; Γιατί η κυβέρνηση συνεχίζει να επιβάλλει ΦΠΑ και στον φόρο κατανάλωσης; Γιατί η κυβέρνηση δεν προωθεί την υγραεριοκίνηση;

Τονίζουμε για ακόμα μια φορά την ανάγκη δημιουργίας κινήτρων που να προωθούν την υγραεριοκίνηση, όπως η επιδότηση τοποθέτησης συστημάτων και η μείωση της άδειας κυκλοφορίας οχημάτων που κινούνται με υγραέριο, πρακτική που ακολουθείται σε άλλες χώρες. Κάτι τέτοιο θα δώσει την ευκαιρία στους πολίτες να προμηθεύονται πιο φθηνό καύσιμο, με φόρο κατανάλωσης μόνο επτά σεντ το λίτρο αντί σαράντα εννέα σεντ το λίτρο που επιβάλλεται στη βενζίνη και το πετρέλαιο κίνησης σήμερα.

Αυτός είναι και ο λόγος που η κυβέρνηση δεν προωθεί την υγραεριοκίνηση και την ηλεκτροκίνηση, αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η κυβέρνηση αρνείται να μειώσει την ψηλή φορολογία στα καύσιμα, με τον Υπουργό Οικονομικών να αναφέρει χαρακτηριστικά στη Βουλή ότι η φορολογία στην Κύπρο είναι χαμηλή και ίσως να έπρεπε να ήταν ψηλότερη.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αδικία της μη συμπερίληψης των ασθενών με πολλαπλή σκλήρυνση και των αιμοκαθαιρόμενων νεφροπαθών με περιτοναϊκή κάθαρση στην ειδική διατίμηση 08 στους λογαριασμούς κατανάλωσης της ΑΗΚ

ξεκίνησε από τον Δεκέμβρη του 2016 με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου και από τον Μάρτη 2017 εγγράφηκε για συζήτηση στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. Στις 7 Νοεμβρίου του 2017 και μετά από αρκετές συνεδριάσεις για το θέμα ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εμπορίου ανέφερε στα μέλη της επιτροπής ότι έχουν καταλήξει στα κριτήρια ένταξης της ειδικής διατίμησης όλων των κατηγοριών των ασθενών και ότι ήταν σε διαδικασία ετοιμασίας των έντυπων αιτήσεων. Ένα χρόνο μετά τίποτα δεν έχει γίνει, μετά την αναφορά του γενικού διευθυντή, και σχεδόν δύο χρόνια μετά την εγγραφή του θέματος, παρά τις υποσχέσεις που δόθηκαν, ακόμα και από τον ίδιο τον υπουργό ενώπιον της επιτροπής στις 15 του Μάη του 2018, ότι σε ένα μήνα θα εκδοθεί το διάταγμα στο οποίο θα προστίθεντο και οι τυφλοί, μέχρι να ετοιμάσει το υπουργείο ολιστική λύση. Γιατί έχει καθυστερήσει τόσο πολύ η κυβέρνηση; Πότε θα αρθεί η αδικία και θα σταματήσει η κοροϊδία της Βουλής;

Κύριε Πρόεδρε,

Ενώ οι εναρμονιστικές νομοθεσίες για τα πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα ψηφίστηκαν από τον Ιούνιο 2017, ακόμα ως Βουλή αναμένουμε τους σχετικούς κανονισμούς, την ίδια ώρα που σε όλες τις επιχειρήσεις, κυρίως μικρομεσαίες, καθημερινά μπαίνουν διάφοροι, άλλοι για πνευματικά, άλλοι για συγγενικά δικαιώματα, οι οποίοι ζητούν να εισπράξουν τέλη που οι ίδιοι καθορίζουν.

Χαρακτηριστικό της καθυστέρησης από μέρους της κυβέρνησης είναι το γεγονός ότι η Αρχή Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων συστάθηκε σχεδόν ένα χρόνο μετά την ψήφιση της νομοθεσίας και μετά από πιέσεις της επιτροπής Εμπορίου. Στην τελευταία συνεδρία της επιτροπής Εμπορίου διαπιστώσαμε ότι οι κανονισμοί με τους οποίους θα καθορίζονται κριτήρια για τον τρόπο υπολογισμού των τελών που θα εισπράττουν οι οντότητες διαχείρισης από τους χρήστες και το νομοσχέδιο με το οποίο θα μεταφερθεί η Οδηγία 115/06, σύμφωνα με την οποία μόνο μία οντότητα θα μπορεί να εισπράττει από τις επιχειρήσεις πνευματικά ή συγγενικά δικαιώματα, η οποία, παρακαλώ, εκκρεμεί από το 2006, ακόμα δεν είναι έτοιμα, αφού αναμένεται ο νομοτεχνικός έλεγχος από τη Νομική Υπηρεσία, στην οποία η κυβέρνηση τα έστειλε με τεράστια καθυστέρηση.

Σημειώνουμε παράλληλα ότι ως κόμμα συμφωνούμε με τη θέση της αστυνομίας ότι συγγενικά και πνευματικά δικαιώματα θα πρέπει να εισπράττονται μόνο από επιχειρήσεις οι οποίες αποκομίζουν όφελος από τη χρήση μουσικής ή εικόνας, τονίζοντας ότι εδώ και πάνω από δύο χρόνια η αστυνομία αναμένει τη θέση της Νομικής Υπηρεσίας για το θέμα.

Δυστυχώς, δεν είναι η πρώτη φορά που βλέπουμε αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, επαναλαμβανόμενες υποσχέσεις για τήρηση χρονοδιαγραμμάτων, κωλοσιεργία είτε λόγω ασυνενοησίας μεταξύ υπουργείων ή κρατικών τμημάτων είτε λόγω προχειρότητας και ο πολίτης εξακολουθεί να παραμένει χωρίς προστασία.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεσμευτικοί στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Δημοκρατία για έλευση φυσικού αερίου για σκοπούς ηλεκτροπαραγωγής, για άνοιγμα της ελεύθερης αγοράς ηλεκτρισμού, για διεύθυνση ΑΠΕ σε ηλεκτρικό ισοζύγιο και για μεταφορές δεν υπάρχει περίπτωση να καλυφθούν, με αποτέλεσμα να μας περιμένουν βαρύτατα πρόστιμα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Βεβιασμένες αποφάσεις και αποφάσεις με κόστος δεκάδες εκατομ. ευρώ για την τσέπη του φορολογούμενου, για να προσπαθήσουμε την υσάτη να καλύψουμε τους στόχους.

Συνεχιζόμενος εμπαιγμός της Βουλής εδώ και αρκετό καιρό για το θέμα της συμπερίληψης στην ειδική διατίμηση 08 της ΑΗΚ των ασθενών με πολλαπλή σκλήρυνση και των αιμοκαθαιρόμενων νεφροπαθών με περιτοναϊκή κάθαρση, για τη ρύθμιση των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων, για την καταπολέμηση της αισχροκέρδειας με τις υψηλές τιμές των καυσίμων, για να προστατευθούν οι πολίτες.

Τι συμβαίνει επιτέλους; Οι ευθύνες για αυτή τη κατάσταση ανήκουν μόνο στους δημοσίους υπαλλήλους, όπως προσπαθούν να μας πείσουν κάποιοι; Όχι! Οι ευθύνες είναι πρωτίστως πολιτικές. Και όλα αυτά, μαζί με το πρόσφατο απίστευτο φιάσκο της κυβέρνησης με το θέμα του χαλλουμιού και το διεθνές ρεζίλεμα της Κύπρου αποδεικνύουν ένα πράγμα, ότι την ανικανότητα, την προχειρότητα και την εγκληματική αδιαφορία των κυβερνώντων την πληρώνουν δυστυχώς οι πολίτες και ο τόπος.

Αυτό που δε βλέπουμε για μια ακόμα φορά είναι την πολιτική ευθιξία και την ανάληψη ευθυνών. Απλά οι κυβερνώντες σφυρίζουν και πάλι αδιάφορα, σαν να μη συμβαίνει τίποτε!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, Κώστα.

Ο κ. Ευθύμιος Δίπλαρος για τον Δημοκρατικό Συναγερμό.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κυρίες και κύριοι,

Κύπρος 2013: Οικονομική κρίση, ύφεση, ανεργία, συνωστισμός στα κοινωνικά παντοπωλεία, η Κύπρος στα όρια της φτώχειας και της εξαθλίωσης, αβεβαιότητα, στασιμότητα, ανασφάλεια, φόβος.

Κύπρος 2018: Συνεχόμενες αναβαθμίσεις της οικονομίας, ανάπτυξη, νέες ευκαιρίες εργοδότησης, στήριξη στα κατώτερα κοινωνικά στρώματα, πρόοδος, ροή, ελπίδα, ασφάλεια. Με σταθερά βήματα μπροστά ατενίζουμε σήμερα το μέλλον με αισιοδοξία.

Κανενός η μνήμη δεν πιστεύω να είναι τόσο κοντή που να μην μπορεί να ανατρέξει μόλις πέντε χρόνια πριν, όπου η μακρά και παρατεταμένη ύφεση οδήγησε στη συρρίκνωση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της χώρας μας σχεδόν κατά 11%, αφήνοντας πίσω της τη λαίλαπα της ανεργίας, τη διεύρυνση των ανισοτήτων, την ανασφάλεια, αλλά και την αβεβαιότητα. Οι επιπτώσεις μάλιστα της περιόδου αυτής παραμένουν εμφανείς ακόμη και σε μερίδα συμπολιτών μας, παρά την ανάκαμψη των τελευταίων ετών.

Από το 2014 όμως και για τέταρτη συνεχή χρόνια η αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης, η σταδιακή αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος και της καταναλωτικής δύναμης, η βελτίωση στους δείκτες της κοινωνικής ανισότητας και της κατανομής του εισοδήματος καταδεικνύουν ότι η οικονομία μας έχει σταθεροποιηθεί, η εμπιστοσύνη έχει αποκατασταθεί και η χώρα μας στέκεται ξανά στα πόδια της με τη μια αναβάθμιση της οικονομίας να διαδέχεται την άλλη.

Η έμπρακτη στήριξη σε αυτούς που πραγματικά πάλεψαν για να ορθοποδήσει αυτή η χώρα, στους εργαζομένους, στους συνταξιούχους, στις επιχειρήσεις του τόπου μας, στο σύνολο των παραγωγικών δυνάμεων, που με τη δουλειά τους, τις θυσίες τους, τις αντοχές και τις προσπάθειές τους οδήγησαν τη χώρα σε στέρεο έδαφος, δε θα μπορέσει ποτέ να επιτευχθεί, αν η οικονομία μας έχει ξύλινα πόδια.

Και, ναι, αγαπητοί συνάδελφοι της αριστεράς, τώρα μπορούμε να το πούμε με σιγουριά ότι η οικονομία του τόπου μας δεν έχει πλέον ξύλινα πόδια. Η οικονομία του τόπου μας έχει νέα και στέρεα θεμέλια που διασφαλίζουν ότι δε θα βιώσουμε ξανά εμείς και τα παιδιά μας την ίδια θλιβερή ιστορία. Δεν κτίζουμε στην άμμο ψεύτικη και επίπλαστη ευημερία. Θα συνεχίσουμε τη σκληρή προσπάθεια και δε θα διστάσουμε να πάρουμε ξανά δύσκολες αλλά καθοριστικές αποφάσεις ευθύνης, όταν η στιγμή το απαιτεί, με τη στήριξη εκείνων των πολιτικών δυνάμεων που θέτουν πάνω απ' όλα το εθνικό συμφέρον και όχι το κομματικό, που προτάσσουν το εμείς αντί το εγώ για το καλό του τόπου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πολύ καλά γνωστό σε όλους μας ότι η όλη προσπάθεια από το 2013 και έπειτα δεν αφορούσε μόνο τη σταθεροποίηση της οικονομίας μας, αλλά ήταν και μία προσπάθεια να παραμείνουμε ως χώρα εντός του σκληρού πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε αυτό το πλαίσιο, το ευρωπαϊκό, είναι που λειτουργούμε ως κράτος και ως οικονομία. Και σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να εργαστούμε, για να διασφαλίσουμε την οικονομική σταθερότητα και τις προοπτικές ανάπτυξης. Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο της ευρωπαϊκής μας συμμετοχής είμαστε αποφασισμένοι, κατά τα λεγόμενα μάλιστα και του ίδιου του Υπουργού Οικονομικών, να διατηρήσουμε τη συμμόρφωσή μας προς τους κοινούς δημοσιονομικούς κανόνες, αφού ως χώρα πληρώσαμε ακριβά το τίμημα της αλόγιστης διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών στο πρόσφατο παρελθόν.

Η βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους έχει διασφαλιστεί και, παρά την κλιμάκωσή του στο 107,5% κατά τα έτη 2014-2015, φέτος το δημόσιο χρέος θα κυμανθεί γύρω στο 104%, ενώ από το 2019, ακολουθώντας πτωτική πορεία, το δημόσιο χρέος θα είναι κάτω από το 100% του ΑΕΠ.

Είναι μέσα από τη συνετή διαχείριση των οικονομικών και εντός συγκεκριμένων ορίων και περιθωρίων που οφείλουμε να παίρνουμε αποφάσεις οι οποίες δε θα θέτουν σε κίνδυνο τα δημοσιονομικά δεδομένα. Είναι μέσα από τον σωστό σχεδιασμό που δημιουργούνται περιθώρια εφαρμογής νέων μέτρων στήριξης είτε για τους συμπολίτες μας που το έχουν ανάγκη είτε για ομάδες με συγκεκριμένα αιτήματα και οικονομικές διεκδικήσεις. Είναι μέσα από τον σωστό σχεδιασμό που δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για προώθηση φορολογικών κινήτρων και ελαφρύνσεων, κάτι που η παρούσα κυβέρνηση το έχει ήδη αποδείξει με τα δεκαεπτά μέτρα φορολογικής ελάφρυνσης, που έχει εφαρμόσει την τελευταία τριετία, ενώ για το 2019 έχει προϋπολογιστεί περιθώριο για νέες φορολογικές ελαφρύνσεις ύψους €45 εκατομ., όπως επίσης το πακέτο κοινωνικών μέτρων, αλλά και μόλις χθες η ψήφιση για τη μείωση στις τιμές στα καύσιμα, μια πρόταση που έγινε με το Δημοκρατικό Κόμμα.

Η αλόγιστη όμως διόγκωση των δημοσίων αναγκών, όπως πολλοί απαιτούν από την κυβέρνηση να πράξει, ναι, ενδεχομένως να μας κάνει κοινωνικά αγαπητούς και αρεστούς, φίλοι συνάδελφοι, αλλά στην πραγματικότητα θέτει σε μεγάλο κίνδυνο τις ευαίσθητες ισορροπίες και τη σταθερότητα της οικονομίας,

κινδυνεύοντας μάλιστα να μας παρασύρει σε νέες δυσάρεστες οικονομικές περιπτώσεις, εξανεμίζοντας τα όσα με κόπο και μόχθο ο κυπριακός λαός έκτισε την τελευταία πενταετία.

Η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη διά στόματος του Υπουργού Οικονομικών του Χάρη Γεωργιάδη, τον οποίο και συγχάριουμε για το έργο το οποίο επιτελεί, παρουσίασε από αυτό εδώ το βήμα έναν συγκεκριμένο, φιλόδοξο αλλά υλοποιήσιμο σχεδιασμό που, εάν εφαρμοστεί, θα εκσυγχρονίσει τις δομές και διαδικασίες στο δημόσιο, θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά μας και θα διευρύνει την παραγωγική βάση της οικονομίας μας, διατηρώντας και διευρύνοντας την αναπτυξιακή δυναμική της Κύπρου. Αυτό πρέπει να είναι άλλωστε το όραμα ή καλύτερα ο στόχος του καθενός που παρευρίσκεται σήμερα σε αυτή την αίθουσα.

Και μπορεί το μέσο ή η διαδικασία προς την υλοποίηση των όποιων στόχων να είναι συζητήσιμη ανάμεσα στις κομματικές δυνάμεις του τόπου -και αυτό απαιτεί άλλωστε η ίδια η δημοκρατία- αλλά η ανέξοδη κριτική, χωρίς επιχειρηματολογία, η οποία στοχεύει μόνο στον εντυπωσιασμό του πλήθους, κομματικού ή μη, δεν έχει σημασία, είναι τουλάχιστον ανέντιμη. Η κριτική οφείλει να αποσκοπεί στο κοινό όφελος και συμφέρον και όχι στην εξυπηρέτηση μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων.

Αυτός που έχει το θάρρος να πράττει κάνει και λάθη. Λάθη δεν κάνουν παρά μόνο οι αδρανείς και οι ευθυνόφοβοι, αυτοί που δεν παίρνουν αποφάσεις. Και έχοντας αυτό κατά νουν σκέφτομαι τα όσα τραγελαφικά και ανυπόστατα εκτοξεύτηκαν αυτές τις μέρες από τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ σχετικά με τους χειρισμούς του Προέδρου της Δημοκρατίας στο Κυπριακό. Κατηγορούν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι ο ίδιος εσκεμμένα υποσκάπτει τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία προτάσσοντας δήθεν τη συνομοσπονδία δύο κρατών ως την επίλυση του κυπριακού προβλήματος, ενώ οι ίδιοι γνωρίζουν ότι ο Πρόεδρος φανερά υπέβαλε στο Εθνικό Συμβούλιο ως τροφή προς σκέψη την αποκέντρωση εξουσιών και όχι οτιδήποτε άλλο το οποίο σκόπιμα καλλιεργούν, την αποκέντρωση εξουσιών που άπτονται της καθημερινότητας των πολιτών σε μια προσπάθεια να ληφθούν τα μέτρα και οι αποφάσεις εκείνες που θα κατευνάσουν τις ανησυχίες και τις αμφιβολίες και των δύο πλευρών, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, ως προς τη βιωσιμότητα του κράτους, αλλά και της ασφάλειάς τους. Στο υπόμνημα που κατέθεσε ο ίδιος ο Πρόεδρος Αναστασιάδης στα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου ήδη από το 2010 ανέφερε μεταξύ άλλων το εξής: «Θεωρούμε πως η υπερσυγκέντρωση εξουσιών στο κεντρικό κράτος, αντί της ενίσχυσης της οντότητας, πολλαπλασιάζει τους κινδύνους τριβών, αδιεξόδων και παράλυσης, ενώ θα θέτει σε άμεσο κίνδυνο τη λειτουργία και τη βιωσιμότητα του κράτους. Είναι αυτονόητο πως ανάλογα φαινόμενα θα έχουν άμεσες επιπτώσεις στην καθ' ημέραν διαβίωση και ευημερία των πολιτών, με αποτέλεσμα να ενισχύονται οι δυνάμεις που θα προτιμούσαν την απόσχιση και τη δημιουργία των δύο κρατών», αυτοί δηλαδή που αύριο σ' ένα ενδεχόμενο λύσης του Κυπριακού θα πολεμήσουν αυτή την προσπάθεια.

Οπότε, άλλο αποκέντρωση εξουσιών και άλλο χαλαρή ομοσπονδία ή συνομοσπονδία. Σε καμία περίπτωση ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν έχει φύγει από τις αρχές της μιας και μόνης διεθνούς προσωπικότητας, κυριαρχίας και ιθαγένειας του κράτους, της ενότητας εδάφους, λαού, οικονομίας και φυσικού πλούτου, της άμυνας και ασφαλείας, αλλά και της φύλαξης των συνόρων του ομοσπονδιακού κράτους, της αποκλειστικής και αποτελεσματικής εκπροσώπησης και συμμετοχής του ομοσπονδιακού κράτους στην ΕΕ, τον ΟΗΕ, αλλά και σε άλλους διεθνείς οργανισμούς. Η πρόταση αποσκοπεί σε έναν κοινό προβληματισμό, προκειμένου να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις που θα άρουν το αδιέξοδο και θα δημιουργήσουν συνθήκες επανέναρξης ενός δημιουργικού και ουσιαστικού διαλόγου.

Το λιγότερο που μπορούμε να πράξουμε και οφείλουμε να πράξουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι να προβληματιστούμε συλλογικά και υπερκομματικά, προκειμένου να αρθεί το αδιέξοδο. Να προβληματιστούμε και να καταθέσουμε εισηγήσεις που θα καθησυχάζουν τις ανησυχίες των συμπολιτών μας, προτάσεις που θα αποτελέσουν αφενός γέφυρες επικοινωνίας και αφετέρου θα οδηγήσουν προς την οριστική επίλυση του κυπριακού μας προβλήματος, χωρίς στείρα κριτική και δογματική άρνηση που μας κατατάσσει στο περιθώριο.

Το υφιστάμενο status quo είναι απαράδεκτο και εγκυμονεί πολλούς κινδύνους για την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού. Όσο η κατοχή συνεχίζεται, η Τουρκία παγιώνει τα τελεσμένα της κατοχής, οι έποικοι και τα κατοχικά στρατεύματα αυξάνονται, οι περιορισίες των προσφύγων μας ξεπουλιούνται, οι γενιές που είχαν βιώματα από την κοινή συμβίωση φεύγουν και η τουρκοκυπριακή κοινότητα μετατρέπεται σε προέκταση της τουρκικής κοινωνίας.

Ο δύσκολος αλλά μοναδικός δρόμος για επίλυση του Κυπριακού είναι οι διαπραγματεύσεις στη συμφωνημένη βάση, στο πλαίσιο των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας, αξιοποιώντας το πλαίσιο που ο ίδιος ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, ο κ. Αντόνιο Γκουτέρες, κατέθεσε στο Κραν Μοντανά και το οποίο αναγνωρίζει, κυρίες και κύριοι, την ανάγκη τερματισμού των επεμβατικών δικαιωμάτων, την κάθετη μείωση από την πρώτη μέρα των κατοχικών στρατευμάτων και πρόνοιες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε οριστικό τερματισμό της παρουσίας τους, εδαφικές αναπροσαρμογές που να ικανοποιούν τις εύλογες προσδοκίες της ελληνοκυπριακής πλευράς, ενώ ένα εκ των σημαντικών στοιχείων που επεσήμανε και αφορούσε την εύρυθμη λειτουργία του κράτους ήταν η αξίωση της τουρκοκυπριακής πλευράς για αποτελεσματική συμμετοχή. Η λύση λοιπόν του κυπριακού προβλήματος πρέπει να σέβεται την ευρωπαϊκή

ιδιότητα της Κύπρου, να δημιουργεί ένα φυσιολογικό κράτος χωρίς εγγυήσεις, παρεμβατικά δικαιώματα και κατοχικά στρατεύματα και να δημιουργεί συνθήκες ασφάλειας και ευημερίας για όλους τους Κυπρίους πολίτες.

Κλείνω, φίλε Πρόεδρε της Βουλής, αγαπητοί συνάδελφοι, με τα σοφά λόγια του αείμνηστου φίλου Τάσου Μητσόπουλου, ο οποίος, φεύγοντας τόσο νωρίς από τη ζωή, στις 22 Μαρτίου του 2014, μας άφησε παρακαταθήκη τα εξής: «Ας μετρήσουμε», είπε, «την προσφορά μας στην πατρίδα όχι από την ένταση των συνθημάτων που εκστομίζουμε και την οξύτητα των προσωπικών επιθέσεων που εξαπολύουμε, αλλά από την ευθυκρισία, το ήθος και την ποιότητα του πολιτικού πολιτισμού που διαμορφώνουμε καθημερινά και από την καθαρότητα και τη νηφαλιότητα των πολιτικών επιχειρημάτων που καταθέτουμε».

Σας ευχαριστώ, αγαπητοί συνάδελφοι.

Καλές γιορτές και καλό κι ευλογημένο το νέο έτος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές!

Ο κ. Αντρέας Καυκαλίας του ΑΚΕΛ.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Σε όλα όσα έχει αναφέρει ο συνάδελφος κ. Δίπλαρος ένα μόνο έχω να πω, ότι δυστυχώς η κοινωνία, ο κόσμος δεν αναμετρώνται με φανταστικές καταστάσεις, αλλά με τις πραγματικότητες, οι οποίες έχουν βάλει ακριβώς την κοινωνία στη μέγκενη και απαγορεύουν στον πολύ κόσμο να κάνει όνειρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε Πρόεδρε,

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τροφίμων, η ζήτηση για αγροτικά προϊόντα αναμένεται να αυξηθεί κατά 60% μέχρι το 2050 λόγω της αύξησης του παγκόσμιου πληθυσμού και λόγω αλλαγών στις διατροφικές συνήθειες. Παράλληλα, αναμένεται η αύξηση της ζήτησης σε προϊόντα υψηλής ποιότητας, ασφάλειας, με τοπική ταυτότητα, αλλά και με καλλιεργητικές πρακτικές φιλικές στο περιβάλλον.

Κύριε Πρόεδρε,

Αναμέναμε ότι φέτος στην ομιλία του ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2019, ο Υπουργός Οικονομικών θα συμπεριελάμβανε αναφορές και θα προσέδιδε μία, έστω ελάχιστη, αξία στην αγροτική οικονομία και τον πρωτογενή τομέα. Μάταια. Καμία αναφορά από τον Υπουργό Οικονομικών, αλλά πολύ περισσότερο εδραίωση της ανυποληψίας προς τον αγροτικό τομέα και την ταξική βαρύτητά του για την ανασυγκρότηση της χώρας. Βλέπετε οι αγρότες δεν κτίζουν κτίρια πύργους ούτε πουλούν διαβατήρια.

Ακόμη ένας προϋπολογισμός λοιπόν χωρίς αναπτυξιακή διάσταση, χωρίς πολιτική στόχευση, χωρίς προσανατολισμό. Μοιραία οι προκλήσεις και τα προβλήματα του αγροτικού τομέα όχι μόνο δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν, αλλά εδραιώνονται, παίρνοντας χαρακτηριστικά μονιμότητας. Διανύουμε ήδη τον έκτο χρόνο διακυβέρνησης της παρούσας κυβέρνησης και, πιστέψτε με, δεν είναι καθόλου υπερβολή να σημειώσουμε πως η κυβέρνηση δεν έχει να παρουσιάσει στον απολογισμό της έστω ένα ζήτημα από τα τόσα που έχουν αναδειχθεί και ταλαιπωρούν τον αγροτικό κόσμο στο οποίο να έχει δώσει λύση. Και ευγενικά προκαλώ τους συναδέλφους βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος να με διαψεύσουν επί τούτου. Κεφαλαιώδη προβλήματα που πιέζουν το σύνολο του αγροτικού κόσμου παραμένουν άλυτα με την κυβέρνηση να περιορίζεται σε εξαγγελίες και να ανανεώνει εκ νέου τα χρονοδιαγράμματα.

Τα παραδείγματα στα οποία μπορώ να αναφερθώ, για να τεκμηριώσω την πιο πάνω πολιτική θέση και να καταδείξω την αποτυχία της κυβέρνησης να δώσει λύσεις, είναι πολλά. Παραθέτω μερικά από αυτά:

Η δεινή θέση στην οποία έχουν περιέλθει οι ημικρατικοί οργανισμοί που συνδέονται με τον αγροτικό τομέα ως αποτέλεσμα των πολιτικών αποφάσεων της κυβέρνησης, αλλά και των προσανατολισμών της προς τις ιδιωτικοποιήσεις.

Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης: Ο αποφάσεις της κυβέρνησης πριν από πέντε χρόνια και η μη καταβολή της συνεισφοράς της στον οργανισμό έχουν οδηγήσει τον θεσμό σε δυσλειτουργία. Η διαδικασία των αποζημιώσεων εξελίσσεται σε μια μεγάλη δοκιμασία, με τους αγρότες στο τέλος να πληρώνουν τον λογαριασμό. Ελπίζουμε, οι νέες εξαγγελίες της κυβέρνησης να μην αποδειχθούν λόγια κενά περιεχομένου, όπως συμβαίνει τα τελευταία χρόνια, και αυτή τη φορά να κατατεθεί ένα σχέδιο το οποίο θα λειτουργήσει υπέρ της γεωργικής ασφάλισης, υπέρ των αγροτών.

Επιτροπή Σιτηρών: Ο μεθοδεύσεις της κυβέρνησης για κλείσιμο της επιτροπής έχουν οδηγήσει τον οργανισμό σε δεινή θέση με τις ζημιές τα τελευταία πέντε χρόνια να επαναλαμβάνονται και να αυξάνονται. Το

αποθεματικό των €18 εκατομ. που είχε στα χέρια το 2013 η Επιτροπή Σιτηρών εξαντλείται επικίνδυνα. Και, ενώ η κλεψύδρα του χρόνου αδειάζει επικίνδυνα για την Επιτροπή Σιτηρών, η κυβέρνηση δείχνει να βολεύεται με τα κακά αποτελέσματα που σημειώνονται, για να δημιουργήσει ίσως άλλοθι στους σχεδιασμούς και τις αποφάσεις της. Εδώ και τώρα απαιτείται η κατάθεση σχεδίου αναδιοργάνωσης και αποτελεσματικής λειτουργίας της επιτροπής που να τη διατηρεί στην εμπορία και διατήρηση των στρατηγικών αποθεμάτων.

Συμβούλιο Πατατών: Ένας αυτοχρηματοδοτούμενος οργανισμός ο οποίος κατά τα άλλα χαίρει της εμπιστοσύνης των παραγωγών και των πελατών του σε έναν μεγάλο αριθμό χωρών. Η κυβέρνηση να τερματίσει κάθε ενέργεια που στοχεύει στη διάλυσή του και παράλληλα να διαβουλευτεί με τα μέλη του συμβουλίου, τις αγροτικές οργανώσεις και τις ομάδες παραγωγών, ώστε να ενισχυθεί ο ρόλος και η αποστολή του.

Το Μητρώο Αγροτών, παρά τις πανηγυρικές εξαγγελίες των κυβερνώντων, παραμένει μια δυσλειτουργική νομοθεσία η οποία από εργαλείο άσκησης αγροτικής πολιτικής λειτούργησε ως ανασταλτικός παράγοντας για τη στήριξη των αγροτών. Επιτέλους, μετά από αρκετό χρόνο η κυβέρνηση, μόλις πριν από δύο εβδομάδες, κατέθεσε τροποποιημένο νομοσχέδιο στη Βουλή. Ελπίζουμε αυτή τη φορά να εισακουστούν οι εισηγήσεις μας και να διαμορφωθεί ένα μητρώο το οποίο θα λειτουργήσει προς όφελος των αγροτών και όχι να τους ταλαιπωρεί.

Υδατική Πολιτική: Ανεπάρκεια και αναβλητικότητα χαρακτηρίζουν τους χειρισμούς της κυβέρνησης στην αντιμετώπιση του υδατικού προβλήματος. Φτάσαμε στο σημείο να μην παράγουμε, γιατί δεν έχουμε νερό, ενώ η Πάφος κινδυνεύει να διψάσει. Είναι αδήριτη ανάγκη όπως υπάρξει ένας συνολικός στρατηγικός σχεδιασμός από το κράτος σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των υδάτινων πόρων. Τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα αρδευτικά τμήματα στη λειτουργία τους και η αδυναμία του κράτους να δώσει λύσεις επίσης δημιουργούν σοβαρότατους κινδύνους στο σύστημα παροχής και διαχείρισης του νερού. Το υψηλό λειτουργικό κόστος και η ανάγκη να καθιερωθεί γεωργοκτηνοτροφική ταρίφα για το νερό και τον ηλεκτρισμό.

Η απουσία σχεδίου παραχώρησης πετρελαίου κίνησης για αγροτικούς σκοπούς για τις ορεινές περιοχές. Η απουσία σχεδίων για συστήματα εκσυγχρονισμού και τεχνολογικών αναβαθμίσεων (έξυπνη γεωργία). Χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα και οι εξαγγελίες της κυβέρνησης για Σχέδια Ενίσχυσης Νέων Γεωργών, όπως και για Σχέδια Εισόδου Νέων στον Γεωργικό Τομέα, αφού στην πράξη το σχέδιο για παραχώρηση από το κράτος γεωργικής γης για εκμετάλλευση από νέους δεν απέδωσε. Η ανάγκη παροχής στοχευμένων μέτρων και κινήτρων για αποτελεσματική αντιμετώπιση της πρόκλησης της γήρανσης του αγροτικού πληθυσμού, ώστε να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της γεωργίας, προβάλλει ως επιτακτική.

Κορυφαίο κεφάλαιο αποτελεί και η ρύθμιση του θέματος της διάθεσης και της εμπορίας προϊόντων. Επιβάλλεται η διαμόρφωση νομοθετικού πλαισίου για ενδυνάμωση της διαπραγματευτικής θέσης των αγροτών και των καταναλωτών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων. Η αντιμετώπιση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, με στόχο την επίτευξη μιας ισορροπημένης αλυσίδας και τον τερματισμό της εκμετάλλευσης των παραγωγών, οι οποίοι σε πολλές περιπτώσεις λαμβάνουν μόλις το 20% έως 30% της τελικής τιμής των προϊόντων, αποτελεί ακόμη μία αναγκαιότητα. Μεταξύ των εισηγήσεων προς αυτή την κατεύθυνση είναι η υποχρεωτική συμβολαϊκή γεωργία, η υποχρεωτική εγγραφή των εμπόρων σε μητρώο, η ενίσχυση των υφιστάμενων και η δημιουργία νέων ομάδων παραγωγών, όπως και η δημιουργία δημοπρατηρίου τιμών αγροτικών προϊόντων.

Λαϊκές Αγορές: Έχει αφεθεί η λειτουργία τους χωρίς έλεγχο, χωρίς τη στήριξη του κράτους, ενώ πρόκειται για έναν θεσμό που δημιουργήθηκε για να ενισχύσει από τη μια τη θέση των παραγωγών στην αλυσίδα προώθησης γεωργικών προϊόντων και από την άλλη να φτάνουν στους καταναλωτές προϊόντα σε χαμηλότερες τιμές. Εντούτοις, η κυβέρνηση αδυνατεί να πάρει μέτρα για προστασία του θεσμού και δεν παρακολουθεί, ως όφειλε να πράξει, την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας. Ως εκ τούτου, παρουσιάζονται πολλά προβλήματα στη λειτουργία των Λαϊκών Αγορών τα οποία έχουν να κάνουν κυρίως με το ποιοι βρίσκονται στις αγορές και το τι προϊόντα διακινούνται. Στις Λαϊκές Αγορές έχουν θέση μόνο παραγωγοί, όχι έμποροι και πρέπει να διακινούνται κυπριακά προϊόντα και όχι εισαγόμενα. Αναμένουμε και για αυτό το ζήτημα διορθωτικές κινήσεις από την κυβέρνηση.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω, συγκεκριμένα στατιστικά στοιχεία-δείκτες καταδεικνύουν πως ο αγροτικός τομέας είναι υπό πίεση και η συμβολή του στην οικονομία του τόπου παραμένει καθηλωμένη. Σημειώνω μόνο τα εξής: Η συνεισφορά του αγροτικού τομέα στο ΑΕΠ της χώρας δεν ξεπερνά το 2%. Στο σύνολο του εργατικού δυναμικού μόνο 3,5% προέρχεται από τον γεωργικό τομέα. Το 1,7% των αγροτών είναι ηλικίας κάτω των τριάντα πέντε χρόνων, ενώ το 40% είναι ηλικίας άνω των εξήντα τεσσάρων χρόνων.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Σημαντικό εργαλείο στη χάραξη ενός νέου σχεδιασμού άσκησης αγροτικής πολιτικής αποτελεί η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ). Ανησυχίες προκαλούν οι προθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μειώσεις στους προϋπολογισμούς της ΚΑΠ για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027 και στους δύο πυλώνες. Οι

ενδείξεις για την Κύπρο είναι 4% μείωση στις άμεσες πληρωμές (€15 εκατομ.) και 15% μείωση στην αγροτική ανάπτυξη (€20 εκατομ.). Η κυβέρνηση πρέπει να μην αποδεχτεί τις προτεινόμενες μειώσεις της ΚΑΠ και να ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση να υιοθετήσει μια πιο ισορροπημένη προσέγγιση, ώστε να μην επηρεαστεί η αποδοτικότητα και η επάρκεια της πολιτικής αυτής. Η διαφαινόμενη ιεράρχηση άλλων τομέων, όπως η άμυνα και η ασφάλεια, πιο ψηλά στις προτεραιότητες της ΕΕ, πέραν του ότι είναι λανθασμένος προσανατολισμός, δεν πρέπει να αποβαίνει εις βάρος της βιωσιμότητας του αγροτικού τομέα.

Σε κάθε περίπτωση η κυβέρνηση οφείλει να αναζητήσει τρόπους να καλύψει τις όποιες απώλειες, όπως επίσης να προετοιμαστεί κατάλληλα, για να διαχειριστεί αποτελεσματικά την πρόκληση για μεγαλύτερο βαθμό επικουρικότητας που προβλέπεται για τα κράτη μέλη της Ένωσης στον καταρτισμό των Εθνικών Στρατηγικών Σχεδίων.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Τέσσερα χρόνια μετά την κατάθεση της αίτησης για κατοχύρωση του χαλλουμιού ως προϊόντος ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ) ο μεγάλος στόχος κινδυνεύει να γίνει μεγάλος εφιάλτης. Το μπλοκάρισμα της διαδικασίας και το παρκάρισμα του φακέλου στο Γραφείο του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προκαλούν μεγάλη ανησυχία. Ανησυχία η οποία γιγαντώνεται μετά την καταστροφική απόφαση βρετανικού δικαστηρίου που αφαιρέσε το εμπορικό σήμα από την Κυπριακή Δημοκρατία. Οι πολιτικές ευθύνες της κυβέρνησης είναι ασήκωτες και πρέπει να τις αναλάβει. Να δώσει εξηγήσεις για το πώς, ενώ δήλωνε διά του αρμόδιου υπουργού το 2016 και επαναλάμβανε το 2017 ότι η αίτηση κατοχύρωσης του χαλλουμιού ως ΠΟΠ βρίσκεται στο τελικό στάδιο και επίκειται η έγκρισή της, φτάσαμε σήμερα στην απόλυτη στασιμότητα και την απώλεια του εμπορικού σήματος. Ο φάκελος “χαλλούμι” είναι σοβαρή υπόθεση για την οικονομία του τόπου με τεράστιες εξαγωγικές δυνατότητες και απαιτούνται σοβαροί χειρισμοί. Είτε γκάφα, ρεζιλίκια, αυτοχειρία χαρακτηριστούν οι χειρισμοί της κυβέρνησης -αναφορές του Κυβερνητικού Εκπροσώπου- είτε μπορεί είτε δεν μπορεί ο Υπουργός Εμπορίου να δικαιολογήσει αυτό που έγινε -χθεσινές αναφορές του υπουργού στην επιτροπή Γεωργίας- είτε λανθασμένες πολιτικές εκτιμήσεις ή και σκοπιμότητες είτε ανεπάρκεια, πρόχειροι χειρισμοί και παραλείψεις, η κυβέρνηση απέτυχε και η ζημιά έχει γίνει. Καλούμε για ακόμα μια φορά την κυβέρνηση να πει τις αλήθειες, να δει τις πραγματικότητες και να πράξει αυτό που πρέπει, για να προχωρήσει η διαδικασία. Τούτο επιβάλλουν τα συμφέροντα του κλάδου, τούτο επιβάλλουν τα συμφέροντα του τόπου.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο αγροτικός τομέας και η ανάπτυξή του είναι σε αμφίδρομη σχέση με την ανάπτυξη της υπαίθρου. Ως εκ τούτου, η πίεση που δέχεται η ύπαιθρος, τα διογκωμένα προβλήματα και η απουσία ολοκληρωμένης πολιτικής και προγραμμάτων στήριξης εντείνουν τις πιέσεις στον αγροτικό τομέα. Τα τελευταία χρόνια η κατάσταση έχει επιδεινωθεί δραματικά, λόγω πολιτικών αποφάσεων της κυβέρνησης, πράξεων και παραλείψεων, ακύρωσης σχεδίων και προγραμμάτων και μη υλοποίησης αναπτυξιακών έργων τα οποία θα αναζωογονούσαν την ύπαιθρο. Η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στους τομείς της υγείας, της παιδείας και της κοινωνικής πρόνοιας, η αναβάθμιση του οδικού δικτύου προς τις ορεινές περιοχές, η επαναφορά στεγαστικών προγραμμάτων για νέα ζευγάρια, η παροχή φορολογικών κινήτρων για οικονομική δραστηριότητα και δημιουργία θέσεων εργασίας, η επαναφορά του επιδόματος πετρελαίου θέρμανσης αποτελούν βασικά αιτήματα των κατοίκων της υπαίθρου που πρέπει να ικανοποιηθούν.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μιλώντας κανείς για την ύπαιθρο, για την αγροτική οικονομία, για τη γεωργοκτηνοτροφία, δε θα μπορούσε να μην αναφερθεί στον στυλοβάτη τους, τον συνεργατισμό. Τον συνεργατισμό που ως ιδέα και ως αξία στήριξε τους αγρότες όσο κανένας άλλος θεσμός.

Η κυβέρνηση μέσα από μια συμφωνία-έγκλημα εις βάρος της κοινωνίας ξεπούλησε τον πιστωτικό τομέα του συνεργατισμού. Ο αγώνας αυτή τη στιγμή επικεντρώνεται στα περιουσιακά στοιχεία, τον εμπορικό τομέα και την ακίνητη ιδιοκτησία του συνεργατισμού.

Το βεβαρημένο ένοχο ιστορικό της κυβέρνησης, οι μεθοδεύσεις, οι αδιαφανείς διαδικασίες και η συσκότιση που επιχειρεί να επιβάλει διαμορφώνουν μια εικόνα γκρίζα για την τύχη των περιουσιακών στοιχείων του συνεργατισμού. Επιπρόσθετα, η διαπίστωση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρώτε χρόνο από τους συναδέλφους σας. Όση ώρα θέλετε μιλάτε.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Αν μου δώσετε ακόμα ένα λεπτό...

Ευχαριστώ.

Επήρα την έγκριση, κύριε Πρόεδρε, για ακόμα ένα λεπτό. Ολοκληρώνω και απολογούμαι.
ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Νομίζεις πως την επήρες!

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Επιπρόσθετα, η διαπίστωση ότι οι διάδοχες οντότητες του συνεργατισμού, ΣΕΔΗΠΕΣ και ΚΕΔΗΠΕΣ, νομικά στέκουν στον αέρα -χαρακτηριστική η παραδοχή της Διοικήτριας της Κεντρικής Τράπεζας ότι υπάρχουν νομικά προβλήματα στο νέο σχήμα- επιτείνουν τις ανησυχίες μας.

Καταγγέλλουμε για άλλη μια φορά το γεγονός ότι, ενώ στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού ελέγχου, αλλά και δημόσια ζητήσαμε από την κυβέρνηση να καταθέσει, πρώτον, τη συμφωνία μεταξύ Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας και Ελληνικής Τράπεζας για τη μεταφορά μέρους των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας στην Ελληνική Τράπεζα, δεύτερον, τον πλήρη κατάλογο με το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, τρίτον, τον συνολικό σχεδιασμό της κυβέρνησης αναφορικά με τη διαχείριση των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων, τέταρτον, την αποξένωση περιουσιακών στοιχείων που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα και τέλος το ποιος έχει την ευθύνη για τη λήψη αποφάσεων για τον χειρισμό των εν λόγω υποθέσεων, η κυβέρνηση δεν ανταποκρίνεται.

Έχουμε καθήκον και θα αγωνιστούμε με όλες μας τις δυνάμεις, ώστε το έγκλημα εις βάρος της κυπριακής κοινωνίας να μην ολοκληρωθεί και να αποτραπεί το ξεπούλημα των περιουσιακών στοιχείων και του εμπορικού τομέα του συνεργατισμού σε τρίτους, ιδιωτικά συμφέροντα ξένα προς τον χαρακτήρα, τον σκοπό και την αποστολή που υπηρετεί ο τομέας των εμπορικών δραστηριοτήτων του συνεργατισμού.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Σας ευχαριστώ όλους.

Καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Καλές γιορτές!

Ο κ. Δημήτρης Δημητρίου του ΔΗΣΥ.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα ξεκινήσω απαντώντας σε μερικά σημεία που ανέφερε ο κ. Καυκαλιάς. Θα τον περιμένω να καθίσει, για να με ακούσει, διότι είναι οι σκληρές πραγματικότητες, κύριε Καυκαλιά, που επιβάλλουν τη μεταρρύθμιση στον αγροτικό τομέα. Είναι οι σκληρές πραγματικότητες που επιβάλλουν έναν νέο Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, που να αποδίδει δικαιοσύνη μεταξύ των αγροτών. Είναι το νέο μοντέλο που επιβάλλει τη μεταρρύθμιση της Επιτροπής Σιτηρών.

Είναι 2% η συνεισφορά στο ΑΕΠ, σωστά, είναι 2% εδώ και χρόνια και στις σύγχρονες κοινωνίες που αναπτύσσουν νέα μοντέλα οικονομικής ανάπτυξη είναι δεδομένο ο γεωργικός τομέας να είναι εκεί όχι ως προϊόν, ως συνεισφορά.

Με τη φόρα που πήρατε περίμενα να ακούσω να φταίει ο Αναστασιάδης και για την ανομβρία, όπως μας τα λέγατε.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Αν ήταν ο Χριστόφιας, σίγουρα θα έφταιγε!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ποιος σου είπε ότι δε φταίει;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο)

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι τοποθετήσεις μας χθες και σήμερα, αλλά και η ψήφιση αύριο του κρατικού προϋπολογισμού είναι πράξεις ευθύνης. Είναι η ξεκάθαρη πολιτική τοποθέτηση του καθενός από μας και των κομμάτων μας.

Τη μεγαλύτερη ευθύνη βεβαίως την έχει η κυβέρνηση, που καταθέτει άλλωστε τον προϋπολογισμό. Είναι αυτή την πρόταση που συζητούμε και που θα ψηφίσουμε. Είναι τον συγκεκριμένο κοστολογημένο σχεδιασμό που ξεδιπλώνει τη στρατηγική για την επόμενη χρόνια, αλλά και την επόμενη τριετία της διακυβέρνησης του Νίκου Αναστασιάδη. Ο προϋπολογισμός λοιπόν που έχει ενώπιον της η Βουλή των Αντιπροσώπων αποτελεί το στίγμα μιας διακυβέρνησης προσηλωμένης στις βαθιές μεταρρυθμίσεις. Ο προϋπολογισμός και το μεσοπρόθεσμο τριετές πλάνο δείχνει την πυξίδα για τη χώρα που θέλουμε. Καταγράφει μια σειρά μεταρρυθμίσεων, που στόχο έχουν τον εκσυγχρονισμό της χώρας μας.

Ιδιαίτερα ο φετινός, που είναι ο πρώτος προϋπολογισμός που καταθέτει η κυβέρνηση μετά την επανεκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας, δείχνει έμπρακτα την πρόθεση για υλοποίηση του οράματος. Άξιο αναφοράς είναι και το τριετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Το πάντρεμα των δύο είναι ο σχεδιασμός για το αύριο, ένα σοβαρό αναπτυξιακό βήμα μετά τις δύσκολες συγκυρίες της κρίσης. Μιας κρίσης που δε θα αποτελεί πλέον μόνιμη επωδὸ στις προσδοκίες των πολιτών. Μια κυβέρνηση που στάθηκε με αποφασιστικότητα την ώρα της ευθύνης μπορεί σήμερα να σχεδιάζει το μέλλον.

Βλέπουμε πράγματι την πρόοδο στα άλλα ευρωπαϊκά κράτη, κυρία Χαραλαμπίδου, και εκφράζουμε συχνά την επιθυμία να φέρουμε όσα μας εντυπωσιάζουν στο νησί μας. Το βλέμμα δεν κατευθύνεται στον σύγχρονο δυτικό κόσμο από εμμονή ούτε έχει να κάνει με την ιδεολογία. Ο ορθολογισμός οδηγεί στο αναπόδραστο συμπέρασμα ότι οφείλουμε να προσφέρουμε ως κράτος στους πολίτες ποιότητα ζωής τέτοια που να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες τους, αλλά και να αντανάκλα ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος.

Πρέπει να δούμε την ποιότητα ζωής και στις πόλεις μας. Στη Λευκωσία χρειάζεται να δουλέψουμε πολιτεία και τοπική αυτοδιοίκηση, για να προσφέρουμε στους πολίτες μια όμορφη πόλη. Να δώσουμε κίνητρα σε νέες οικογένειες να κατοικήσουν στις παραδοσιακές γειτονιές της πρωτεύουσας από τον Άγιο Παύλο ως την Παλλουριώτισσα, να δώσουν ξανά νέα πνοή στα παλιά ακατοίκητα σπίτια και να διατηρήσουν τη ζωντάνια στο κέντρο της Λευκωσίας. Οι συνοικισμοί, ιδιαίτερα στον Στρόβολο, στην Αγλαντζιά και τη Λακατάμια, παραμένουν αιχμάλωτοι στον χαμένο χρόνο, όπως οι πρόσφυγες που τους κατοικούν. Βρίσκονται σήμερα περικυκλωμένοι από την ανάπτυξη των γύρω περιοχών, μνημείο όχι μόνο του μεγάλου εθνικού δράματος, αλλά και της αδυναμίας του κράτους να σχεδιάσει και να παράσχει πραγματική αρωγή στους πολίτες του.

Όλα αυτά χρειάζεται να αλλάξουν, για να κάνουμε την πρωτεύουσα μια όμορφη πόλη. Η ποιότητα ζωής που απολαμβάνουν οι πολίτες εξαρτάται από το αν μπορούν να περπατούν την πόλη τους ή αν μπορούν να απολαύσουν το πράσινο και τα πάρκα. Χρειάζεται να αξιοποιήσουμε την κληρονομιά της πρωτεύουσας, την πολιτιστική κληρονομιά που μένει αναξιοποίητη, σκονισμένη, κρυμμένη, να κάνουμε την πόλη μας ελκυστική. Όχι για τους τουρίστες, αλλά πρώτα για τους κατοίκους. Να συνδέσουμε την πόλη, να έχει λογική, να αναπνεύσει.

Το νέο αρχαιολογικό μουσείο πρέπει να προχωρήσει. Να προσπεράσουμε τα προσκόμματα στη μετακίνηση των δημόσιων τμημάτων από τον χώρο εδώ απέναντι από τη Βουλή και να περάσουμε στην υλοποίηση. Να γίνει ο κόμβος σύνδεσης των αρχαιοτήτων της πόλης.

Τα τελευταία χρόνια αναπτύσσεται στη Λευκωσία ένα ερευνητικό ζυμωτήρι. Με πέντε πανεπιστήμια, με ερευνητικά κέντρα, με δεκάδες χιλιάδες φοιτητές, με εκατοντάδες καθηγητές και μερικές δεκάδες εκατοντάδες ερευνητές. Είναι το προζύμι, για να μετατρέψουμε τη Λευκωσία σε κέντρο καινοτομίας, σε πόλο έλξης εταιρειών τεχνολογίας, στο σημείο επαναπατρισμού των καλύτερων μυαλών μας, που αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν. Μπορούμε να κάνουμε πράξη το *brain gain*, αξιοποιώντας τα στρατηγικά πλεονεκτήματά μας.

Στην πρωτεύουσα, που μαστίζεται από την έντονη κυκλοφοριακή συμφόρηση, αξίζει να επενδύσουμε και στις δημόσιες μεταφορές, με όραμα και χωρίς αγκυλώσεις. Με τεκμηρίωση, μελέτη και στρατηγική, για να πείσουμε πως όντως πιστεύουμε στις δημόσιες μεταφορές. Αν το τραμ ή ένας ηλεκτρικός σιδηρόδρομος που θα συνδέει τα προάστια με το κέντρο θα λύσει το πρόβλημα, περιβαλλοντικό και συγκοινωνιακό, εκεί να επενδύσουμε. Τα λάθη του παρελθόντος στις συμβάσεις των δημοσίων μεταφορών πληρώνει κυριολεκτικά και μεταφορικά ο φορολογούμενος.

Χρειάζεται την εμπειρία, αλλά και τον υψηλό προϋπολογισμό να τα μετατρέψουμε σε κεφάλαιο που θα δρα εποικοδομητικά για την υπόλοιπη οικονομία. Μελέτες έγιναν πολλές: το ζήτημα είναι να τις εφαρμόσουμε. Πολλοί ακούν για το τραμ και χαμογελούν σαρδόνια. Πιστεύουν πως αυτά δεν μπορούν να γίνουν στην Κύπρο. Εδώ είναι που χρειάζεται να προχωρήσουμε με την τόλμη που απαιτείται, για να αλλάξουμε νοοτροπία και να βγάλουμε τους πολίτες από τα αυτοκίνητα, να επιβιβαστούν στα μέσα μαζικής μεταφοράς. Να βρούμε τις λύσεις, είτε με συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα είτε με άλλες δοκιμασμένες λύσεις, να υλοποιήσουμε αυτό το έργο, που θα αναβαθμίσει σε βάθος χρόνου την ποιότητα ζωής.

Αν τα δημόσια οικονομικά το επιτρέπουν, τότε θέλουμε να δούμε ουσιαστική στήριξη για το ηλεκτρικό αυτοκίνητο και να αποφύγουμε τα αστόχευτα και επιδερμικά μέτρα στις οδικές μεταφορές. Τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα δεν αντιμετωπίζουν στην πατρίδα μας τους περιορισμούς της εμβέλειας που σίγουρα

προβληματίζουν αλλού. Οι μεγαλύτερες αποστάσεις στην Κύπρο σίγουρα δεν ξεπερνούν τις δυνατότητες των ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Σήμερα γίνονται σοβαρές σκέψεις σε άλλα κράτη να αποσύρουν τα κίνητρα, αφού αυτά έχουν πετύχει τον σκοπό τους και οι πολίτες αγαλιάζουν την ηλεκτροκίνηση. Στην πατρίδα μας έχουμε ακόμη πολύ δρόμο μέχρι εκεί.

Το ίδιο πρέπει να συμβεί και στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Να στηρίξουμε τα νοικοκυριά στην αυτοπαραγωγή. Η εξάρτηση της πατρίδας μας από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα είναι μεγάλη. Αυτό ισχύει και για την έκθεση του καθενός από εμάς στις αυξομειώσεις της τιμής των καυσίμων. Αν δε μειώσουμε την εξάρτηση αυτή, αν δε γειμίσουμε κάθε οροφή με φωτοβολταϊκά, τότε η πατρίδα μας θα συνεχίσει να είναι έρμαιο σε αυτές τις συνθήκες, ενώ ο ήλιος θα συνεχίσει να ανατέλλει κάθε μέρα και να απορεί που αφήνουμε ανεκμετάλλευτο τόσο πλούτο.

Είναι η ώρα να βρούμε χειροπιαστές λύσεις. Να ξεπεράσουμε την πολιτική θεωρία, την πολιτική ρητορεία και να περάσουμε στην εφαρμοσμένη πολιτική. Να υλοποιήσουμε πολιτικές που θα έχουν αρχή, μέση και τέλος, πολιτικές που θα έχουν πραγματικό αντίκτυπο στην καθημερινότητα των πολιτών. Την ίδια στιγμή, χρειάζεται να δώσουμε εκείνο το ειδικό βάρος που του αξίζει στον στρατηγικό σχεδιασμό για όλα όσα πρέπει να σχεδιαστούν και χρειάζονται χρόνο να εφαρμοστούν και να έχουν αντίκτυπο. Για όλα αυτά πρέπει να έχουμε υπομονή, αλλά και να εγκαταλείψουμε τον μηδενισμό και την ειρωνεία. Χρειάζεται να μάθουμε να σχεδιάζουμε μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Να κοιτάμε δέκα και είκοσι χρόνια μπροστά, να σκεφτόμαστε έξω από το κουτί και να μπορούμε να δούμε λίγο παρακάτω.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Τα μαθήματα της κρίσης εύκολα ξεχνιούνται. Η ανάγκη για συναίνεση και σύμπνοια για έναν κοινό στόχο είναι το πρώτο θύμα, όταν η πιεστική ανάγκη της κρίσης φεύγει από το κάδρο. Από το ΓΕΣΥ στις δημόσιες μεταφορές και από το Κυπριακό στον φάκελο για το χαλλούμι χρειάζεται να δουλέψουμε μαζί για τον κοινό στόχο. Να ξεπεράσουμε τις αντεγκλήσεις, να σταθούμε στα παπούτσια ο ένας του άλλου, για να αντιληφθούμε και την οπτική όσων διαφωνούν μαζί μας. Σε αυτό το κλίμα συνεργασίας χρειάζεται να ερμηνεύσουμε και την έντονη πίεση της κοινωνίας για χειροπιαστά και ουσιαστικά αποτελέσματα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου για το ΑΚΕΛ.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Υπόψη ότι πέρασι δεν μίλησα, οπότε δικαιούμαι τον χρόνο μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όσο παραπάνω μιλήσεις αφαιρείς από τους συναδέλφους σου. Ο κανόνας είναι καθαρός. Συνεννοηθείτε μεταξύ σας.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε συνάδελφε,

Πρέπει να πω ότι πιστεύω ότι το τραμ πρέπει να γίνει και αυτή η κυβέρνηση θα κάνει το τραμ όπως ακριβώς έκανε και το τελεφερίκ.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αναρωτιέμαι αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και οι υπουργοί του έχουν επαφή με την πραγματικότητα και την καθημερινότητα του Κύπριου πολίτη. Εάν αντιλαμβάνονται ποια είναι τα βασικά και απαραίτητα που θα έπρεπε να διασφαλίζουν ως κυβέρνηση, προκειμένου ο καθένας και η καθεμία να αισθάνονται αξιοπρεπείς στον τόπο τους. Αναρωτιέμαι ακόμα εάν έχουν κάνει ποτέ αυτοκριτική ή εάν απλά βολεύουν και βολεύονται ως κάτοχοι μιας εξουσίας η οποία διακατέχεται από εμμονές, θράσος, αλαζονεία και αυταρχισμό. Μια εξουσία που αναγκάζει τους πολίτες να εργάζονται, για να καλύπτουν τις μαύρες τρύπες που δημιουργούν αποφάσεις και λάθη αυτής της διακυβέρνησης, με βαριές φορολογίες που τους επιβάλλονται.

Τα ερωτήματα για άλλη μια χρονιά είναι αμείλικτα. Είναι σε θέση η κυβέρνηση Αναστασιάδη να περηφανεύεται για τις υπηρεσίες που προσφέρονται στον τομέα της υγείας; Για την εικόνα που παρουσιάζουν τα δημόσια νοσηλευτήρια σήμερα; Μήπως μπορεί να περηφανεύεται για την κατάσταση στην παιδεία, για το

επίπεδο των εγκαταστάσεων και το περιβάλλον στο δημόσιο σχολείο; Με την αυταρχική και δογματική τους προσέγγιση το μόνο που κατάφεραν ήταν να συσπειρώσουν τους εκπαιδευτικούς, με αποτέλεσμα τις μαζικότερες υπερκομματικές διαδηλώσεις εκπαιδευτικών με δεκάδες χιλιάδες στους δρόμους.

Δυστυχώς, έτσι είναι. Στους παιδεραστές χάρες, στους εκπαιδευτικούς αχαριστία.

Μήπως μπορούν να υπερηφανεύονται για τους λογαριασμούς του ρεύματος, που κτυπούν κόκκινο; Ή για τις τιμές των καυσίμων; Έπρεπε να πληγούν κάποια συμφέροντα, για να κτυπήσει το καμπανάκι!

Ή μπορούν να περηφανεύονται για την πάταξη της φοροδιαφυγής; Δε μας έλεγαν ότι θα γεμίσουν τα ταμεία του κράτους; Άφησαν ξεγυμνωμένο το τμήμα του Έφορου Φορολογίας από προσωπικό. Δεν υπάρχει επαρκές ανθρώπινο δυναμικό, είπε ο έφορος. Είναι μεγαλύτερες προφανώς οι ανάγκες στο Προεδρικό, γι' αυτό και τους μαζεύουν όλους στον λόφο.

Ή μήπως κατάφεραν να πατάξουν το έγκλημα, να εξαλείψουν τη διαφθορά, να ενισχύσουν τους θεσμούς, οι οποίοι θα συμβάλουν καθοριστικά στον περιορισμό τέτοιων φαινομένων;

Επί διακυβέρνησης Αναστασιάδη επικρατεί συγκεκριμένη κουλτούρα. «Αν έχεις μπάρμπα στην Κορώνη», αν συνδέσαι με το Προεδρικό, το οικογενειακό και επιχειρηματικό περιβάλλον του Προέδρου, τότε όλα ως δια μαγείας γίνονται, ακόμα και της φυλακής οι πύλες ανοίγουν.

Στο κυβερνητικό στρατόπεδο αναπτύσσουν μια άλλη λογική ως προς τον ορισμό της διαφθοράς. Κατηγοριοποιούν τη διαφθορά. Ακούστε πώς επιχειρηματολογούν: «Με τι ασχολείστε και σεις τώρα!» Αυτή ακριβώς η νοοτροπία μάς οδήγησε σε μεγάλες καταστροφές. Η διαφθορά είναι κουλτούρα, ένα θεσμικό καρκίνωμα. Ξέρετε, δεν υπάρχουν μικρά και μεγάλα. Είτε αφορά σε χαριστική μετάθεση ή προαγωγή είτε αφορά σε πρακτικές, για να πλουτίσουν πέντε άτομα, είτε σε φοροδιαφυγή εκατομμυρίων είτε σε τράπεζες, που εσκεμμένα κλείνουν, για να βουλευτούν συγκεκριμένοι μέτοχοι άλλης τράπεζας, είτε πρόκειται για χαριστικές αναδιρθρώσεις και μη εξυπηρετούμενα δάνεια, που συγκαλύφθηκαν με το κλείσιμο της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, αυτός που ανέχεται το ένα θα τα ανεχτεί όλα, γιατί απλώς δεν έχει ηθική, για να κατανοήσει τι είναι ηθική.

Και αφού αναφερόμαστε σε αυτά, είναι καιρός και εμείς εδώ στο κοινοβούλιο να τελειώνουμε με τα νομοσχέδια για τη σύγκρουση συμφερόντων και το ασυμβίβαστο. Ως επιτροπή Θεσμών έχουμε υποχρέωση να το θέσουμε ως άμεση προτεραιότητα. Η ψήφιση μιας σειράς νομοσχεδίων θα πείσει ότι υπάρχει ειλικρινής πρόθεση να αλλάξουμε τα πράγματα προς τη σωστή κατεύθυνση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κυβέρνηση Αναστασιάδη θα καταγραφεί στην ιστορία ως αυτή που αθέτησε πλείστες προεκλογικές δεσμεύσεις και παραπλάνησε τον λαό, για να υποκλέψει την ψήφο του. Να σας θυμίσω τις προεκλογικές τηλεοπτικές εμφανίσεις του Υπουργού Οικονομικών μαζί με τη γνωστή παρέα Χατζηγιάννη και Σταυρινίδη, οι οποίοι περιφέρονταν στα κανάλια, για να πείσουν τους αφελείς και αδαείς ως προς την εξαιρετή κατάσταση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας και τις άριστες προοπτικές που υπήρχαν, ενώ γνώριζαν ότι αμέσως μετά τις προεδρικές εκλογές θα τροχοδρομείτο η διαδικασία κλεισίματος της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας με μεγάλο όφελος για τους μετόχους της Ελληνικής Τράπεζας, ενώ ατυχώς, ή μάλλον εσκεμμένα, μας δέσμευσαν και με την Altamira. Να σημειωθεί ότι κάποιοι εκ των μετόχων της Ελληνικής προέβησαν έγκαιρα σε μεθοδεύσεις που τους απέφεραν τεράστια οικονομικά οφέλη, γεγονός που καταδεικνύει ότι γνώριζαν από προηγουμένως για τις επικείμενες εξελίξεις. Σχετική καταγγελία στείλαμε και στην Ερευνητική Επιτροπή.

Για κάποιους από εμάς τα γεγονότα όπως εξελίχθηκαν στη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα δεν ήταν έκπληξη. Ούτε και αυτά που κατατίθενται σήμερα στην Ερευνητική Επιτροπή. Τα λέγαμε, τα ξαναλέγαμε στο κοινοβούλιο και βρισκόμασταν μονίμως αντιμέτωποι με την αλαζονεία του Υπουργού Οικονομικών. Ο συγκεκριμένος υπουργός, ο κ. Χάρης Γεωργιάδης, είχε υποχρέωση όχι μόνο να παραιτηθεί για τα πεπραγμένα του, αλλά και να απολογηθεί δημόσια για μια σειρά από επιλογές ανθρώπων των οποίων το βασικότερο προσόν ήταν οι διαπροσωπικές τους σχέσεις μαζί του. Ελπίζουμε ο επόμενος Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, κύριε Νεοφύτου, να μην προέρχεται από την ίδια δεξαμενή φίλων του κ. Γεωργιάδη.

Ακόμα και το κοινοβούλιο παραμύθιαζε ο κ. Γεωργιάδης. Ένα πρόσφατο παράδειγμα τα όσα κατέθεσε ο υπουργός στις επιτροπές Ελέγχου και Οικονομικών, καθόσον αφορά στο θέμα των νομικών συμβούλων της Δημοκρατίας για την πώληση του Συνεργατισμού, τους Freshfields, τους δικηγόρους δηλαδή που αντιπροσώπευαν τα συμφέροντα Βγενόπουλου στις εξωφρενικές του απαιτήσεις εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τους ίδιους Freshfields που ετοίμασαν το Σχέδιο Εστία για λογαριασμό των τραπεζών. Ο κ. Γεωργιάδης ζήτησε αποδέσμευση ποσού ύψους €392 χιλιάδων, για να πληρώσει τον νομικό οίκο, για να ανακαλύψουμε στη συνέχεια ότι το οφειλόμενο ποσό ήταν άνω του €1 εκατομ. Μετά απέσυραν το αίτημα για αποδέσμευση και το χρέωσαν στη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα. Ο κ. Γεωργιάδης μάς είπε ότι δε γνώριζε το τελικό ποσό, ενώ αποδεικνύεται ότι όλοι στο υπουργείο του γνώριζαν, πληροφορία που έφτασε και σε μας.

Ενέργειες χαρακτηριστικές της “σοβαρότητας” με την οποία διαχειρίζονται τα ζητήματα στο Υπουργείο Οικονομικών.

Είναι η ίδια σοβαρότητα με την οποία ο Υπουργός Εμπορίου, ο κ. Γιώργος Λακκοτρύπης, δήλωνε απογοητευμένος για την καταστροφή που επήλθε στην υπόθεση “χαλλούμι”. Πώς το είπε ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, ο κ. Πρόδρομος Προδρόμου; “Αυτοχειρία”, “τεράστια οικονομική καταστροφή για την Κύπρο”, “γκάφα ολκής”, “ρεζίλι”, “εκκωφαντική ανευθυνότητα”. Μετά από αυτή την τοποθέτηση θα ανέμενε κανείς ότι ο Υπουργός Εμπορίου θα αποτελούσε παρελθόν από το Υπουργικό και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα ζητούσε την παραίτησή του. Αποδείχτηκε τελικά ότι ο κ. Προδρόμου έκανε ανέξοδη κριτική. Επί της ουσίας έριχνε άσφαιρα, για να δημιουργήσει εντυπώσεις. Ο δε κ. Λακκοτρύπης δήλωνε απογοητευμένος, από τις δικές του πράξεις προφανώς. Ή μήπως ξέχασε ποια είναι η θέση που κατέχει στο Υπουργείο Εμπορίου; Γιατί απογοητευμένοι μπορούν να δηλώνουν οι έφηβοι, κύριε Δημητρίου, για τους νεανικούς τους έρωτες, όχι ο υπουργός για μια υπόθεση «εκκωφαντικής ανευθυνότητας, αυτοχειρίας των συμφερόντων του κυπριακού λαού, για ένα ρεζιλίκι», σύμφωνα με τον κ. Προδρόμου.

Να θυμίσουμε ότι ως αντιπολίτευση ο Δημοκρατικός Συναγερμός ζητούσε παραιτήσεις κάθε μέρα. Σήμερα όχι μόνο δεν αναλαμβάνει ο οποιοσδήποτε την ευθύνη για τα όσα τραγελαφικά συμβαίνουν, αλλά βλέπουμε τους υπουργούς να κρύβονται πίσω από τους δημόσιους λειτουργούς και υπαλλήλους. Η ανικανότητα των κυβερνόντων χρεώνεται αποκλειστικά στην κρατική μηχανή. Αιωρείται έτσι στην ατμόσφαιρα μια ανίκανη κρατική μηχανή και όλα καλά, ωραία, καθαρίσαμε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Νίκος Αναστασιάδης έχει μεγάλη καρδιά. Όλα τα συγχωρεί και όλα τα ανέχεται. Δημιουργεί θέσεις συμβούλων, παρασυμβούλων, επιτρόπων, για να βολευτούν όλοι. Και σε κάποιες ακόμα πιο προκλητικές περιπτώσεις έχει επιβραβεύσει τη διαπλοκή. Ευγνώμονες οι ευεργετιθέντες, θα τον φορτώσουν ευχές τα Χριστούγεννα. Εκτός από τους προαναφερθέντες, Χάρη Γεωργιάδη, που μας φόρτωσε με €8 δις χρέη, Γιώργο Λακκοτρύπη και Κώστα Χαμπιαούρη, οι οποίοι φαίνεται να επιβιώνουν και στις ολικές καταστροφές, τις ευχαριστίες τους στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αποστέλλουν και επτά παιδεραστές. Ο Πρόεδρος, σε μια πράξη παγκόσμιας πρωτοτυπίας, άσκησε το συνταγματικό του δικαίωμα, για να δώσει προεδρική χάρη σε άτομα που έχουν καταδικασθεί για σεξουαλικά αδικήματα κατά ανηλίκων. Είπε και ένα “mea culpa”, συνήθης πρακτική των πολιτικών, όταν θέλουν να ξεπλύνουν “τάσες”. Παρέλειψε βέβαια να ξεκαθαρίσει ότι δεν είναι ένα “mea culpa” που έπρεπε να πει, αλλά επτά! Και ότι για χάρη της μίας των περιπτώσεων των παιδεραστών πιθανόν να οδηγήθηκε και στην απόφαση για τις άλλες έξι προεδρικές χάρες, αλλά και στον διαχωρισμό των ηλικιακών κριτηρίων αναλόγως με το αν το θύμα τους ήταν πάνω ή κάτω από 13 χρόνων. Μέχρι σήμερα αναμένουμε να μας εξηγήσουν πώς κατηγοριοποίησαν το δράμα και τον πόνο αθώων παιδιών.

Ευγνώμονες όμως στον Πρόεδρο είναι και όλοι αυτοί που γέμισαν τα γραφεία του λόφου, πλείστοι με κομματικές ταυτότητες. Εμείς εδώ στη Βουλή προσπαθούμε ακόμα να κατανοήσουμε για ποια ακριβώς καθήκοντά τους πληρώνει ο Κύπριος φορολογούμενος.

Να στείλουμε τους χαιρετισμούς μας και στον τέως Υπουργό Συγκοινωνιών, για να μη νομίζει ότι τον ξεχάσαμε, είτε εκείνον είτε τις συμφωνίες που έκανε για την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού Λεμεσού με τις ευλογίες του Προέδρου μας.

Η κυβέρνηση μας έχει χρεοκοπήσει ηθικά. Ζούμε σε ένα κράτος με έντονα τα στοιχεία της διαπλοκής και της διαφθοράς. Καταντήσαμε να συλλέγουμε εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα ως πιστοποιητικά της αλαζονείας και της διαφθοράς αυτής της κυβέρνησης. Με τρομάζει μόνο η σκέψη αφυπηρέτησης του νυν Γενικού Εισαγγελέα, του κ. Κώστα Κληρίδη, μα πολύ περισσότερο του πιθανού διαδόχου του, γνωρίζοντας ότι ο διορισμός είναι συνταγματικό δικαίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας με ό,τι αυτό συνεπάγεται, λαμβάνοντας υπόψη την αντίληψη που έχει περί “αρίστων”.

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Όπως απαιτείτε σεβασμό στον θεσμό που υπηρετείτε, επικαλούμενος τον ίδιο τον θεσμό, για να σταματήσετε την κριτική που σας ασκείται, τον ίδιο σεβασμό επιβάλλεται να επιδεικνύετε και εσείς σε ανθρώπους που μπορεί, ναι, να διορίσατε, αλλά πέσατε έξω, γιατί δεν κατέληξαν να είναι πιόνια μιας κυβέρνησης που λειτουργεί τόσο εσθιελικά και εξυπηρετεί τα συμφέροντα συγκεκριμένων κύκλων.

Σύντομα θα πρέπει να επιλέξετε Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας. Ελπίζουμε ότι οι “τάσες”, όπως είπε και ο πρόεδρος του κόμματός σας, που άφησαν στον λόφο προηγούμενες συμπεριφορές της κυβέρνησής σας, να μην επαναληφθούν και αυτή τη φορά. Είναι ο κυπριακός λαός στην τελική που πληρώνει τις όποιες “συναλλαγές” σας.

Έχει εξαντληθεί η υπομονή μας, όχι όμως και η επιμονή μας. Αν είναι να δεχτούμε παθητικά τις συμπεριφορές της κυβέρνησης Αναστασιάδη, καλύτερα να υποβάλουμε την παραίτησή μας. Οι "τάσεις" πολλαπλασιάζονται και το μαστίγωμα της νοημοσύνης μας με δόσεις συνταγματικής εκτροπής, όπως ορθά το έθεσε ο Γενικός Εισαγγελέας, είναι συμπεριφορές απαράδεκτες και προσβλητικές για έναν λαό.

Χρειάζεται αποφασιστικότητα. Χρειάζεται πολιτική βούληση, για να σταματήσουμε αυτή την κατρακύλα, έστω και αν η κυβέρνηση είναι παντελώς αδιάβροχη και σκληρόπετση στην κριτική που της ασκείται. Είναι το ελάχιστο που μπορούμε να κάνουμε για απογοητευμένους πολίτες που παρακολουθούν καθημερινά αυτή την κατάσταση. Για τους πολίτες και τους νέους μας, που γυρίζουν την πλάτη στην πολιτική, απαξιώνοντας τα πάντα, διότι δε βλέπουν ελπίδα και προοπτική. Αξίζουμε όλοι μας, γιατί και εμείς πολίτες είμαστε, κάτι καλύτερο. Και αυτό είναι το στοίχημα που πρέπει να παλέψουμε να κερδίσουμε τη νέα χρονιά.

Και, κύριε Πρόεδρε του κοινοβουλίου, η Βουλή έχει μεγάλη ευθύνη να υποχρεώνει την κυβέρνηση και τους υπουργούς της να δίνουν απαντήσεις σε ερωτήματα που τίθενται στις επιτροπές του κοινοβουλίου. Δεν μπορεί να ανεχτούμε άλλο τους υπουργούς να συμπεριφέρονται αλαζονικά, να περιφρονούν το ίδιο το κοινοβούλιο!

Κύριοι συνάδελφοι, ευχαριστώ πολύ.

Καλές γιορτές, καλά Χριστούγεννα σε όλους σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Καλές γιορτές!

Ο κ. Ζαχαρίας Ζαχαρίου έχει τον λόγο.

Χρόνια πολλά, Ζαχαρία. Το δώρο που σου εδώσαμεν ήταν να μιλάς μετά από την Ειρήνη!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Ειλικρινά, είχα προετοιμαστεί, για να αναπτύξω και να μπω εις βάθος στους αναπτυξιακούς και πλεονασματικούς προϋπολογισμούς που έχει καταθέσει ο Υπουργός Οικονομικών, αλλά, μετά από το μνημείο μηδενισμού, λαϊκισμού και ειρωνείας από την κ. Χαραλαμπίδου, δεν μπορώ να μην ασχοληθώ και με όλα αυτά τα οποία έχουμε ακούσει. Ένα μνημείο μηδενισμού, το οποίο εκφράστηκε με εμπάθεια και μίσος. Δεν είναι η πρώτη φορά που χαρακτηρίζεται ο λόγος της τέτοιας. Είναι και με βούλα Κακουργιοδικείου!

Δεν μπορούμε να μηδενίζουμε τα πάντα. Δεν υπάρχει πιθανότητα μια κυβέρνηση να μην έκανε τίποτα σωστό, να είναι όλα χάλια και όλα μαύρα! Δεν μπορούμε να περιφρονούμε την άποψη του κυπριακού λαού, που πριν από δέκα μήνες έδωσε ένα συντριπτικό ποσοστό στον Νίκο Αναστασιάδη, και να θεωρούμε ότι εμείς ξέρουμε τα πάντα. Ο κόσμος έχει και κρίση και μας κρίνει όλους. Δεν ήρθαν εδώ κάποιοι προλαλήσαντες, για να δώσουν μαθήματα ηθικής. Από πού πήραν τα πτυχία ηθικής και δίνουν στους άλλους μαθήματα ηθικής;

Έχει και η υπομονή τα όριά της κάποτε. Ας δούμε και ας αναλύσουμε το χθες και το σήμερα της Κύπρου. Να δούμε το χθες πώς ήταν, όταν αυτοί που σήμερα κατηγορούν κυβερνούσαν, και πώς είναι το σήμερα και πώς θα είναι το αύριο. Να ξεχάσουμε την ανεργία του 17%; Να ξεχάσουμε τα κοινωνικά παντοπωλεία; Να ξεχάσουμε ότι πιστεύαμε ότι η κρίση η οικονομική θα μας προσπεράσει; Να ξεχάσουμε ότι, όταν όλοι φώναζαν «πάρτε μέτρα», κάποιοι δεν έπαιρναν; Να ξεχάσουμε το Μαρί; Θέλετε όλα να τα ξεχάσουμε, να μας δώσετε μαθήματα ηθικής πώς να προχωρήσουμε;

Πυροβολούσατε τον Νίκο Αναστασιάδη επί δεκαπέντε λεπτά, ωσάν να είναι ο χειρότερος άνθρωπος της Κύπρου. Και είναι ο караβοκύρης που πήρε την Κύπρο, ένα βυθισμένο σχεδόν καράβι και το έβαλε στη σωστή ρότα της ανάπτυξης και της οικονομικής ευμάρειας. Πραγματικά, η Κύπρος είναι η τέταρτη χρονιά που κινείται με ρυθμούς ανάπτυξης της τάξης του 4%. Μπορείτε να θέσετε το ερώτημα «μα, έχουν λυθεί τα προβλήματα όλα;». Ασφαλώς, όχι. Έχουν καλυφθεί ήδη οι ζημιές από το 2008 μέχρι το 2014, διότι ένα φυσιολογικό κράτος κάθε χρόνο έχει έναν μικρό δείκτη ανάπτυξης. Εμείς είχαμε μία μείωση από το 2008 μέχρι το 2014 γύρω στο 11%. Όλη η ανάπτυξη που φέραμε τα τελευταία τρία χρόνια μας έχει φέρει στο σημείο μηδέν του 2008. Τώρα ουσιαστικά ξεκινά, για να πάμε μπροστά.

Έχουμε ακούσει μηδενισμούς. Αυτή η κυβέρνηση είναι 'πού τις λίγες κυβερνήσεις που φέρνουν μειώσεις φορολογιών. Τους προηγούμενους μήνες ειδικότερα η πλευρά της αριστεράς κατηγορούσε την κυβέρνηση, γιατί δε μειώνει τους φόρους κατανάλωσης στα καύσιμα. Και χθες, που τους μειώσαμε με πρόταση από το Δημοκρατικό Συναγερμό και με το ΔΗΚΟ, μας έκαναν κριτική, γιατί μειώσαμε τους φόρους και δεν πήραμε τα €50 εκατομ. από κάπου αλλού. Αποφασίστε επιτέλους τι θέλετε! Αυτός ο τόπος θα πάει

μπροστά, όση κριτική κι αν κάμνετε, όσο κι αν μηδενίζετε τα πράγματα. Ο κόσμος το νιώθει, ο κόσμος σιγά σιγά βρίσκει δουλειά. Ο κόσμος θυμάται, δεν είναι κοντή η μνήμη του. Δεν ήθελα ποτέ μου, βγαίνοντας στο βήμα το 2018, να ασχοληθώ με τα παλιά. Δεν μπορώ όμως να μην ασχοληθώ με αυτά που έχω ακούσει.

Και για ό,τι πετύχαμε πρέπει πρωτίστως να είμαστε περήφανοι για τον λαό μας. Ένας λαός ο οποίος δέχθηκε, δούλεψε αγόγγυστα, έδωσε τη μάχη, βγήκαμε από τον γκρεμό, βγήκαμε πάνω, προχωράμε με αισιοδοξία. Όλος ο ξένος κόσμος θεωρεί την Κύπρο πρότυπο για το πώς έχει ξεφύγει από την κρίση. Εμείς κριτικάρουμε. Και κριτικάρουν αυτοί που έχουν πολιτικές και ιδεολογικές θέσεις οι οποίες έχουν εξαφανιστεί από τον κόσμο εδώ και είκοσι, τριάντα χρόνια.

Πρέπει επιτέλους να δούμε το σήμερα και το σήμερα λέει ότι πρέπει να διορθώσουμε το κράτος μας, να κάνουμε ένα κράτος που να λειτουργεί. Πρέπει να ξανάρθουν στη Βουλή τα νομοσχέδια που καταψηφίσατε για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας υπηρεσίας. Πρέπει να προχωρήσει το ΓΕΣΥ, το οποίο βρέθηκε κυβέρνηση και το προχωράει. Πρέπει να αλλάξουμε την Κύπρο, να την κάνουμε πιο σύγχρονη. Η Κύπρος έχει μείνει εγκλωβισμένη στην Κύπρο του 1960, προσθέσαμε πάνω και πολλά βαρίδια και, αν θέλουμε να μην ξαναπάθουμε αυτά τα οποία πάθαμε, πρέπει να την εκσυγχρονίσουμε και πρέπει και να συγκρουστούμε με συμφέροντα, γιατί αλλιώς δεν εκσυγχρονίζεται.

Πυροβολούμε τον Νίκο Αναστασιάδη εδώ και μήνες για το Κυπριακό. Έχουμε ξεκινήσει προεκλογικά ουσιαστικά από τον περασμένο Φεβράρη και βάλλουμε εναντίον του και προσπαθούμε να φθειρούμε έναν άνθρωπο ο οποίος ανέλαβε και προσωπικό κόστος τον τζιαιρό που «τσιμεντώνετε το “ναι”, ψηφίζοντας “όχι”», ο οποίος κατάφερε μέσα από την ενεργό εξωτερική πολιτική της Κύπρου, τις συνεργασίες με τα γειτονικά κράτη και την αναβάθμιση του τόπου μας να φέρει μια προοπτική επίλυσης του Κυπριακού, να φέρει μια λύση που, όπως ο ίδιος είχε αναφέρει, όταν πρωτόβαλε υποψηφιότητα για Πρόεδρος της Δημοκρατίας, να είναι αποδεκτή από τον κυπριακό ελληνισμό και αγωνίζεται γι' αυτό. Αυτόν καθημερινά τον πυροβολούμε και υιοθετούμε ουσιαστικά το ότι η δική μας η πλευρά είναι αυτή που δε θέλει λύση. Δύο μέρες πριν έρθει ακόμα η ειδική απεσταλμένη του γενικού γραμματέα, το μεγαλύτερο κόμμα της αντιπολίτευσης θεωρεί ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δε θέλει λύση. Και ποια είναι τα μηνύματα που στέλνουμε; Υποβοηθούμε τον τόπο μας με αυτό το πράγμα ή δυσκολεύουμε την κατάσταση;

Είναι ένα να κάνεις κριτική, είναι άλλο να ισοπεδώνεις τα πάντα. Η Κύπρος του σήμερα μας χρειάζεται όλους ενωμένους έστω και με διαφορετικές απόψεις. Και είναι θεμιτό σε μια δημοκρατία οι διαφορετικές απόψεις. Όμως, το να θίγουμε προσωπικότητες, το να εκφράζουμε πολιτική και αντιπολίτευση με μίσος και εμπάθεια, αυτά είναι ξεπερασμένων εποχών, εποχών που έφεραν ουσιαστικά διχόνοιες στο λαό μας. Έχει δικαίωμα και υποχρέωση ο καθένας να έχει την άποψή του και να την εκφράζει. Έχει δικαίωμα και υποχρέωση όμως ταυτόχρονα να σέβεται και την άποψη και του άλλου και να μην προσβάλλει τον άνθρωπο που έχει διαφορετική άποψη από τον ίδιο.

Μπορούσα να πω πάρα πολλά πράγματα, θέλω όμως δύο λεπτά να αναφερθώ στην επαρχία τη δική μου, γιατί άκουσα τον κ. Ορφανίδη το πρωί που μηδένισε τα πάντα. Όντως, η Λάρνακα είναι μια επαρχία η οποία είναι παραμελημένη εδώ και δεκαετίες, εικοσαετίες. Είναι η μοναδική φορά που βρέθηκε κυβέρνηση και προσπαθεί να μας κάνει να ξεκινήσουμε, να πάμε μπροστά. Κατορθώσαμε μετά από δεκαπέντε χρόνια να πάμε τρίτοι ως επαρχία στον τουρισμό, ενώ είχαμε πάει τελευταίοι. Φέτος, στην επαρχία Λάρνακας έχουν δοθεί 113 προσφορές αξίας €12 εκατομ. με ποσοστό εκτέλεσης των έργων 85%, πράγμα που δεν υπήρχε ποτέ προηγουμένως. Για πρώτη φορά υπάρχουν χρονοδιαγράμματα και υπάρχουν και αποθηκευτικοί χώροι για μεταφορά των καυσίμων στο χώρο του Βασιλικού και απελευθέρωση του παραλιακού μετώπου της Λάρνακας.

Ο δήμος Λάρνακας είναι πλήρως ικανοποιημένος από την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων. Έχει υποβληθεί η προσφορά για το λιμάνι της Λάρνακας. Είναι στο τελευταίο στάδιο μελέτης και ελπίζουμε να καρποφορήσει και αυτή. Έχουν γίνει σημαντικά οδικά έργα και μέσα στην κρίση. Ακόμα και τον δρόμο από τον οποίο ο συνάδελφος ο Γιώργος Γεωργίου ερχόταν από τον Μαζωτό του τον έχουμε φτιάξει, εκεί που ήταν αίτημα εικοσαετίας από τις προηγούμενες κυβερνήσεις. Έχουν ολοκληρωθεί μέσα στην κρίση η “Πιαλέ Πασά”, η “Τάσου Μητσόπουλου”, η “Δώρου Χριστοδουλίδη”. Έχει ολοκληρωθεί και ολοκληρώνεται εντός του 2019 η νέα πτέρυγα του νοσοκομείου με όλες τις καθυστερήσεις, που ήταν απαράδεκτες, ένα νοσοκομείο που η νέα πτέρυγα είναι πιο μεγάλη από το υφιστάμενο νοσοκομείο. Όλα αυτά τα πράγματα είναι μία κίνηση προς τα μπρος, που έχουν γίνει μέσα από τη διακυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη. Είμαστε πίσω ακόμη. Δεν έχουμε φθάσει εκεί που θέλουμε να είμαστε, αλλά και δεν παραγνωρίζουμε την προσφορά τούτης της κυβέρνησης προς την πόλη και την επαρχία μας.

Κλείνοντας, θεωρώ ότι για τη Λάρνακα το μεγαλύτερο δώρο που έχει κάνει η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη είναι η αλλαγή της νομοθεσίας περί Ξενοδοχειακών Καταλυμάτων και Ξενοδοχείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. Και επιτρέψτε μου να εξηγήσω γιατί είναι το καλύτερο δώρο για τη Λάρνακα. Η Λάρνακα γιατί έμεινε πίσω στον τουρισμό; Γιατί κάποιιοι έξυπνοι που διοικούσαν πριν από καμιά εικοσιπενταετία έφεραν έναν νόμο που έλεγε ότι, για να έχεις πεντάστερο ξενοδοχείο, πρέπει να έχεις ένα

τεράστιο οικόπεδο, για να έχεις γήπεδα μέσα και τέτοια πράγματα. Η Λάρνακα έτσι οικόπεδα δεν είχε. Από τότε δεν ξανάχτισε πεντάστερο ξενοδοχείο και γι' αυτό πήγε τελευταία στον τουρισμό. Αυτών που φωνάζουν και κάνουν κριτική είναι δική τους η νομοθεσία η συγκεκριμένη. Η τροποποίηση της νομοθεσίας σήμερα δίνει το δικαίωμα στη Λάρνακα με τα μπουτίκ hotels πέντε αστέρων να αναβαθμιστεί και να πάρει τη θέση που της αρμόζει. Αυτό είναι το δώρο το μεγαλύτερο για τη Λάρνακα, το οποίο ήδη ξεκίνησε να φαίνεται στην πόλη της Λάρνακας, και είναι γι' αυτό που οφείλουμε ένα μεγάλο "ευχαριστώ" στην κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη για την προσφορά της στην πόλη και την επαρχία της Λάρνακας.

Τελειώνω με αυτά. Απολογούμαι, αν ήμουν σκληρός, αλλά έχω κουραστεί να βλέπω εμπάθειες στην πολιτική, έχω κουραστεί να βλέπω φανατισμούς στην πολιτική, έχω κουραστεί να βλέπω παντογνώστες που δίνουν μαθήματα ηθικής.

Καλά Χριστούγεννα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα.

Ο κ. Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης του ΔΗΚΟ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Καλημέρα, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι,

Η διαδικασία συζήτησης και ψήφισης του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί για το νομοθετικό σώμα την κορυφαία πράξη άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου στην εκτελεστική εξουσία. Στον τομέα της οικονομίας είναι βέβαιο ότι έχουμε σημάδια ανάκαμψης, αλλά, για να φτάσουν τα αποτελέσματα αυτών των εξελίξεων της οικονομίας στην τσέπη του πολίτη, που είναι και το ζητούμενο, θα χρειαστεί ακόμη μεγάλη προσπάθεια και χρόνος.

Δε λησμονούμε τους κουρεμένους καταθέτες, τους κατόχους αξιογράφων, τους απλούς μετόχους των τραπεζών που σε μία νύχτα είδαν τα περιουσιακά τους στοιχεία να εξανεμίζονται. Δε λησμονούμε ιδιαίτερα τους απλούς πολίτες και τους κάκιστους χειρισμούς τραπεζιτών, που σε συνεργασία με τις διαχρονικά πολιτικές ελίτ αυτού του τόπου οδήγησαν πολλές οικογένειες στην ανεργία, στην οικονομική ανέχεια, στη διάλυση του κοινωνικού ιστού και στην εξαθλίωση των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων του λαού μας. Δεν πρέπει επίσης να διαφεύγει κανενός ότι τα όποια κέρδη έχουν προκύψει τα τελευταία χρόνια στην οικονομία οφείλονται κατά κύριο λόγο στις θυσίες και στην αντοχή του λαού μας, ο οποίος είναι και ο πραγματικός πρωταγωνιστής της όλης προσπάθειας.

Σημαντικότερη ήταν επίσης και παραμένει η συμβολή του Δημοκρατικού Κόμματος, το οποίο με τη συνετή και πατριωτική του στάση στήριξε μέτρα, προκειμένου να διασωθεί η κυπριακή οικονομία, πληρώνοντας πολλές φορές και πολιτικό κόστος. Ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε στη Βουλή ότι η οικονομία έχει ανακάμψει και ότι όλοι οι οικονομικοί δείκτες είναι με θετικό πρόσημο. Αυτό φυσικά αποτελεί τη μισή αλήθεια. Στην ουσία η πραγματικότητα για τον απλό πολίτη είναι πολύ διαφορετική και το βλέπουμε στην καθημερινότητα, όταν μεγάλο μέρος του πληθυσμού ζει στα όρια της φτώχειας, και δεν είναι υπερβολή να ισχυριστούμε ότι ναι μεν οι αριθμοί και οι δείκτες της οικονομίας ευημερούν, αλλά πολλοί συμπολίτες μας δεινοπαθούν, με το κοινωνικό κράτος να απουσιάζει. Είναι γι' αυτό ακριβώς τον λόγο που εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα έχουμε διεκδικήσει και έχουμε πετύχει πάρα πολλά. Έχουμε πετύχει τη μείωση του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα, έχουμε πετύχει την αύξηση του επιδόματος στους χαμηλοσυνταξιούχους, έχουμε πετύχει την επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης, έχουμε πετύχει το σχέδιο "Εστία" για προστασία της πρώτης κατοικίας και έχουμε διεκδικήσει και έχουμε πετύχει ένα δεύτερο σχέδιο "Εστία" για τους συνεπείς δανειολήπτες. Υπάρχουν πάρα πολλά που ακόμα μπορούν να γίνουν και σίγουρα το Δημοκρατικό Κόμμα είναι εδώ και θα συνεχίσει την προσπάθεια και τον αγώνα.

Οι πολίτες σήμερα έχουν να αντιμετωπίσουν σοβαρά προβλήματα, όπως τα κόκκινα δάνεια και οι εκποιήσεις που απειλούν ακόμη και την πρώτη κατοικία και την επαγγελματική στέγη. Εμείς αναμέναμε ένα κράτος με πιο ανθρώπινο πρόσωπο, ένα κράτος κοντά στον πολίτη και τα καθημερινά του προβλήματα. Αντί αυτού βλέπουμε τους συνταξιούχους μας να ζουν μέσα σε συνθήκες φτώχειας, ανέχειας και εξαθλίωσης. Επιβάλλεται και πρέπει να υπάρξει βελτίωση των διαδικασιών παραχώρησης του ανεργιακού επιδόματος, καθώς και του επιδόματος ασθενείας, ούτως ώστε οι δικαιούχοι να παίρνουν τη βοήθεια που δικαιούνται, την ώρα που την έχουν ανάγκη και όχι μετά από πολλούς μήνες.

Βλέπουμε, αγαπητοί φίλοι, την ανεργία να βρίσκεται ακόμα σε υψηλά επίπεδα και ειδικότερα στους νέους να έχει χτυπήσει το κόκκινο. Η φυγή των νέων μας στο εξωτερικό για εξασφάλιση εργασίας αποτελεί για την πατρίδα μας τον τρίτο Αττίλα, αφού επιτείνει ακόμη περισσότερο το δημογραφικό μας πρόβλημα. Η φυγή

των νέων μας και ειδικότερα των πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από την πατρίδα μας και η εγκατάστασή τους στο εξωτερικό αποτελεί μια ανοικτή πληγή που πρέπει άμεσα να κλείσει.

Αλληλένδετο πρόβλημα με το προηγούμενο είναι η υπογεννητικότητα και η μη στήριξη της μητρότητας. Υπέρτατη ευθύνη κάθε ευρωπαϊκής κοινωνίας έπρεπε να είναι η θωράκιση της μητρότητας. Δυστυχώς, στην ευρωπαϊκή Κύπρο με τα τόσα προβλήματα υπογεννητικότητας και δημογραφικής υποχώρησης του κυπριακού ελληνισμού, με την ανοχή και του κράτους, μερίδα εργοδοτών θεωρούν τη μητρότητα σοβαρό κόστος για τις επιχειρήσεις και δε διστάζουν να απολύουν έγκυες γυναίκες. Εμείς το Δημοκρατικό Κόμμα λέμε ότι είναι εθνική επιταγή η στήριξη και η ενθάρρυνση της μητρότητας από το ίδιο το κράτος με συγκεκριμένα μέτρα.

Στον τομέα της προσφυγικής πολιτικής εκτιμάται η προσπάθεια της συναδέλφου κ. Αριστείδου να παρουσιάσει τα πράγματα πολύ, έτσι, θετικά και ρόδινα. Δυστυχώς για την κυβέρνηση όμως η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική. Να αναφέρουμε τη στεγαστική πολιτική της παρούσας διακυβέρνησης για τους πρόσφυγες, η οποία έχει περιοριστεί αποκλειστικά και μόνο στη διαχείριση των τουρκοκυπριακών κατοικιών, με αποτέλεσμα εκατοντάδες, αν όχι χιλιάδες δικαιούχων εκτοπισμένων οικογενειών να παραμένουν χωρίς στέγη; Ενδεικτική της πρόθεσης της κυβέρνησης όσον αφορά την αντιμετώπιση των προσφύγων, συναγωνιστή Κουλία, είναι και η πρόσφατη κατάθεση νομοσχεδίου στην επιτροπή Προσφύγων της Βουλής, με το οποίο επιχειρείτο να αφαιρεθούν και τα ελάχιστα ωφελήματα από τους πρόσφυγες, και αναφέρομαι στην πρόνοια για μειωμένο ενοίκιο για την επαγγελματική στέγη για τους πρόσφυγες. Ήρθε η κυβέρνηση με νομοσχέδιο και αυτό το μικρό ωφέλημα να το εξαφανίσει. Ευτυχώς για μας η ολομέλεια της Βουλής το καταψήφισε. Αυτή είναι η κυβερνητική πολιτική για τους πρόσφυγες.

Σημειώνουμε στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς την έλλειψη επαρκών δαπανών για τους σημαντικότερους τομείς της άμυνας, της υγείας και της παιδείας. Συγκεκριμένα, στον τομέα της υγείας οι τελευταίες έρευνες από την Ευρωπαϊκή Ένωση δείχνουν ότι είμαστε οι τελευταίοι στις δαπάνες στον τομέα αυτό και δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι τα δημόσια νοσηλευτήριά μας βρίσκονται σε πλήρη κατάρρευση.

Κάτι ανάλογο συμβαίνει και στον τομέα της παιδείας, που και εδώ οι στατιστικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης μας εμφανίζουν πάλι στην τελευταία θέση στην ποιότητα γνώσεων. Και, φυσικά, δε φταίνει ούτε οι μαθητές ούτε οι εκπαιδευτικοί, αλλά οι στρεβλώσεις, φίλε Χατζηγιάννη, που εμφανίζει το εκπαιδευτικό μας σύστημα, το οποίο χρίζει άμεσης βελτίωσης. Αγαπητοί φίλοι, όλοι μιλούμε για την ανάγκη στήριξης της τεχνικής εκπαίδευσης, αλλά πώς θα το πετύχουμε αυτό, χωρίς να έχουμε τεχνικές σχολές; Στην Πάφο, αγαπητοί φίλοι, υπάρχει μία τεχνική σχολή μόνο. Φίλε Κυριάκο, σημείωσέ το και αυτό να το πεις του φίλου σου του υπουργού, ότι κάθε χρόνο εκατοντάδες μαθητές που τελειώνουν το γυμνάσιο και θέλουν να ακολουθήσουν κάποιον κλάδο της τεχνικής σχολής απορρίπτονται, γιατί δεν υπάρχουν χώροι. Είναι χρόνια που ζητούμε ως Πάφος μία δεύτερη τεχνική σχολή, αλλά δυστυχώς φωνάζουμε και διεκδικούμε στα ώτα μη ακουόντων, κύριε Χατζηγιάννη.

Αγαπητοί φίλοι, παρ' όλο ότι έχουμε βγει από τα μνημόνια και έχουμε απαλλαγεί από την τρόικα, στο όνομα μνημονιακών δεσμεύσεων βλέπουμε να επιχειρείται ξεπούλημα δημόσιων υπηρεσιών και ειδικότερα κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών, όπως η Cyta και η ΑΗΚ. Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα στέλνουμε το ξεκάθαρο μήνυμα για ακόμη μία φορά ότι είμαστε υπέρ του εκσυγχρονισμού και της αναβάθμισης αυτών των δημόσιων οργανισμών, αλλά σε καμία περίπτωση δε θα συγκατανεύσουμε στο ξεπούλημά τους.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα επίσης μας ανησυχεί η έλλειψη αποτελεσματικών μέτρων για στήριξη του γεωργικού τομέα της πατρίδας μας, όπως είναι η δημιουργία και η τήρηση μητρών γεωργών, όπως είναι η οριστική διασφάλιση του χαλουμιού ως προϊόντος ονομασίας προέλευσης. Και σε αυτό το σημείο είχαμε το τελευταίο φιάσκο με τη δικαστική απόφαση στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου εκεί χάσαμε το εμπορικό σήμα για το χαλούμι και κανένας δεν αναλαμβάνει ευθύνες. Η πολιτική ηγεσία του υπουργείου δυστυχώς προσπαθεί να τα ρίξει στους τεχνοκράτες, τους λειτουργούς, ενώ η χρονική διάρκεια των υποτιθέμενων λαθών δε λείει αυτό. Εμείς λέμε ότι υπάρχει ανεπάρκεια εποπτικού ελέγχου στο υπουργείο και είναι γι' αυτό τον λόγο που ζητήσαμε και ζητούμε την παραίτηση του υπουργού ή, αν δεν παραιτείται, να αναλάβει ο ίδιος ο Πρόεδρος να τον παύσει.

Αυτή η προχειρότητα όσον αφορά τη διαχείριση του συγκεκριμένου θέματος, ενός θέματος που άπτεται του σημαντικού τομέα της οικονομίας και της στήριξης της αγροτικής τάξης του τόπου, δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με την ελαφρότητα ότι, ναι, ένας λειτουργός έκανε ένα λάθος. Υπάρχει πολιτική ευθύνη και πρέπει να αναληφθεί.

Επίσης, όσον αφορά τη στήριξη της υπαίθρου, επειδή όλοι στα λόγια κοπτόμαστε ότι ενδιαφερόμαστε για την ύπαιθρο, ένας άλλος σημαντικότερος τομέας που θα πρέπει να προσεχθεί είναι και το θέμα της μεμονωμένης κατοικίας και της δήλωσης πολιτικής, φίλε Αντρέα Φακοντή, που αφορά πολύ περισσότερο την ύπαιθρο της Πάφου και της Λεμεσού και τους μικροϊδιοκτήτες. Και εδώ να αναφέρω ότι είναι ασήκωτες οι ευθύνες και του ΑΚΕΛ και του Δημοκρατικού Συναγερμού σε αυτό το συγκεκριμένο θέμα, γιατί είναι οι Υπουργοί Εσωτερικών του ΑΚΕΛ και του Δημοκρατικού Συναγερμού που έχουν αφαιρέσει αυτό το πλεονέκτημα, αυτό το δικαίωμα από τους μικροϊδιοκτήτες και τους κατοίκους των κοινοτήτων και γιατί στο τέλος

της ημέρας τα σπασμένα απ' αυτή την πολιτική δεν τα πληρώνει το κεφάλαιο και οι μεγαλοκαρχαρίες, αλλά τα πληρώνει ο μικροϊδιοκτήτης κάτοικος των κοινοτήτων και είναι ξεκάθαρο αυτό και πρέπει ο καθένας μας να αναλάβει τις ευθύνες του.

Και εδώ, φίλε κύριε Τορναρίτη, να αναφέρω ότι ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επανειλημμένως, στην Πάφο τουλάχιστον που έχω προσωπική γνώση, δήλωσε και δεσμεύτηκε ότι θα επιλαμβανόταν αυτού του συγκεκριμένου θέματος. Σας παρακαλώ, μεταφέρετε του αυτή την υπενθύμιση και να αναλάβουμε επιτέλους τις ευθύνες μας σε αυτό τον τόπο.

Αγαπητοί φίλοι, με την ευκαιρία της συζήτησης των προϋπολογισμών του κράτους θα ήθελα ως βουλευτής Πάφου να μεταφέρω προς το κράτος και προς την πολιτεία την απαρέσκεια, τη δυσαρέσκεια και την αγανάκτηση των συνεπαρχιωτών μου για τον τρόπο με τον οποίο συνεχίζει το κράτος να αντιμετωπίζει τα θέματα της Πάφου. Για σημαντικότερα έργα υποδομής, αγαπητοί φίλοι, που έπρεπε να εκτελεστούν εδώ και δεκαετίες, δυστυχώς βρίσκεται πάντοτε ο τρόπος να μην κουνιέται τίποτε. Αναφέρομαι παραδείγματος χάριν στον δρόμο Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς. Μετά από πολλές προσπάθειες είχαμε εκείνη την εξαγγελία του Προέδρου της Δημοκρατίας προεκλογικά, πριν από δύο χρόνια εκεί στην Πάφο, φίλε Φακοντή, ότι επιτέλους θα ξεκινήσει αυτό το έργο και μπήκαν και €6 εκατομ. στον προϋπολογισμό του 2018 και μας διαβεβαίωσε και η υπουργός, η κατά τα άλλα φίλτατη κ. Βασιλική, ότι μέχρι τον περασμένο Σεπτέμβριο θα βγαίναμε προσφορές. Μετά πήγαμε τέλος του χρόνου, τώρα φεύγει και το 2018 και απ' ό,τι πληροφορούμαστε ούτε μέσα του 2019 δεν μπορούμε να βγούμε προσφορές, γιατί το θέμα έχει κολλήσει στο Κτηματολόγιο, το οποίο λέει «μα, ξέρεις, δεν έχουμε προσωπικό, δεν μπορούμε να προχωρήσουμε με τη διαδικασία των επανεκτιμήσεων και το θέμα είναι εκεί». Ε, αυτό κι αν είναι κοροϊδία, κύριε Τορναρίτη. Δηλαδή, ο Πρόεδρος εξήγγειλε αυτό το έργο, μπήκαν τα λεφτά στους προϋπολογισμούς του 2018, θα μπορούμε στο 2019 και τίποτα ακόμα δεν προχωρά, απλώς ήταν μία προεκλογική φούσκα, για να πάρουμε τους ψήφους των Παφίτων; Να το ερμηνεύσουμε με αυτό τον τρόπο;

Θα πρέπει επιτέλους να ληφθούν πρακτικά μέτρα. Και εγώ σας λέω, αγαπητοί φίλοι, ότι η υπομονή της Πάφου έχει φθάσει πλέον στα όριά της. Αν συνεχίσει αυτή η αντιμετώπιση, να είστε βέβαιοι ότι με την είσοδο του 2019 θα δείτε τους Παφίτες και από την άλλη πλευρά. Αυτή η κοροϊδία πλέον δεν μπορεί να συνεχίσει.

Έχουμε άλλο θέμα. Του δρόμου από το αεροδρόμιο μέχρι τον Κόλπο των Κοραλλίων το 80% του έχει αποπερατωθεί, έχει μείνει ενάμισι χιλιόμετρο, φίλε Ζαχαρία Κουλία, και δεν προχωρά, γιατί υπάρχουν περιβαλλοντικά προβλήματα και αυτά τα προβλήματα μόνο στην Πάφο παρουσιάζονται.

Επίσης, έχουμε το θέμα του Ακάμα. Μετά από τριάντα χρόνια επιτέλους έχει παρθεί μία απόφαση. Σημειώνουμε ότι ήταν ένα μικρό βήμα προς την ορθή κατεύθυνση. Φυσικά, η αξιοπιστία των κυβερνήσεων, κύριε Κουλία, και κατά πόσο θα φανούν συνεπείς με τις δεσμεύσεις τους και σε αυτό το θέμα, διότι και εδώ ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μάς υποσχέθηκε αρκετά για την περιοχή του Ακάμα, θα φανούν και θα κριθούν από το τι θα περιλαμβάνει το τοπικό σχέδιο του Ακάμα του χρόνου και κατά πόσο θα ικανοποιηθούν τα δίκαια αιτήματα των κοινοτήτων και των κατοίκων, αγαπητέ φίλε κύριε Θεοπέμπτου. Εμείς λέμε και το περιβάλλον να προστατευθεί, αλλά και οι κάτοικοι να ζήσουν στη γη των προγόνων τους.

Με αυτά τα λίγα λόγια και πάλι σας ευχαριστώ. Εύχομαι σε όλους καλά Χριστούγεννα, χρόνια πολλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα και καλό ταξίδι στην Πάφο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Κ. Γεωργίου του ΑΚΕΛ.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο δρόμος Κιτίου-Μαζωτού δεν έγινε για τον Γιώργο. Έγινε, για να αποφευχθούν τα πάρα πολλά δυστυχήματα και να περιοριστούν τα θύματα της ασφάλτου και, επειδή δεν είμαστε αγνώμονες και αμνήμονες, όντως ο Τάσος ο Μητσόπουλος είχε δεσμευτεί και, μόλις ανέλαβε ο άνθρωπος, τονδρομολόγησε και τον έκαμε. Βέβαια, επειδή ήταν προσωπικός μου φίλος ο Τάσος Μητσόπουλος, οφείλω να επιβεβαιώσω μακριά από ανέξοδες ρητορείες ότι διέθετε και ήθος και πολιτικό πολιτισμό, τον οποίο εμείς βιώνουμε από χρόνια βέβαια δεν περιμέναμε τον μακαριστό Τάσο να μας τον υποδείξει. Τον βιώνουμε σε τέτοιο βαθμό, που σίγουρα δε θα αποδώσουμε στον Νίκο Αναστασιάδη, κύριε Δημητρίου, την ανομβρία, όμως θα μπορούσε να του

αποδοθεί το όνομα του τυφώνα που μας έφερε και οδήγησε σε συντριβή την κοινωνία, ο “Νίκιος” ή ο “Αναστασιάδιος” τυφώνας! Αυτό μπορούμε να του το αποδώσουμε!

Επιπλέον, κύριε Ζαχαρίου, είναι αλήθεια ότι κάποια πράγματα προχώρησαν. Ανέμενα ότι, επειδή είστε Λαρνακάς και θα γνωρίζετε, θα αποδίδατε στη σημερινή δημοτική αρχή, στον κ. Βύρα κάποια εύσημα, όχι όλα ενδεχομένως, αλλά θα αναγνωρίζατε ότι, ενώ οι πετρελαιοδεξαμενές είναι ακόμα εκεί, ενώ ο δρόμος Λάρνακας-Δεκέλειας δεν έχει γίνει, ενώ η Τεχνική Σχολή Αγίου Λαζάρου δεν έχει μετακινηθεί, ενώ οι πανεπιστημιακές σχολές είναι στον αέρα, ενώ ο αρχικός σας προορισμός ήταν για τη Λάρνακα να καταστήσουμε σκουπιδοτενεκές της Κύπρου, εντάξει, κάποια πράγματα προχώρησαν εν πάση περιπτώσει. Αλλά όχι να έρχεστε να μας λέτε τώρα ότι ήρθε ο Αναστασιάδης και έφερε την ανάσταση στη Λάρνακα! Αυτό σίγουρα δεν έγινε, διότι πριν είκοσι πέντε χρόνια, όταν έγιναν αυτές οι νομοθεσίες που είπατε, που υπέσκαψαν την ανάπτυξη μέσα στην πόλη και άφησαν μόνο τα πεντάστερα ξενοδοχεία, εσείς κυβερνούσατε. Εσείς μετακινήσατε και τον γερανό από το λιμάνι της Λάρνακας και σκοτώσατε την εμπορικότητά του. Ήταν ξέρετε ποιος υπουργός τότε! Μείνετε ως εδώ!

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι καλή η εικόνα που έχουμε δαμάι τωρά. Είμαστε ελάχιστοι! Έπρεπε να ήταν και οι υπουργοί εδώ, να μη σας πω και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Δηλαδή, θα βγαίνει τώρα ο καθένας να λέει τα δικά του -«τι ωραία που τα είπα!»- και να κάθεται; Και περιμένουμε από τον κόσμο σεβασμό;

Εν πάση περιπτώσει, λείπει ο κ. Αβέρωφ, αλλά δε θα μπορούσα να μην τιμήσω την τόλμη τουλάχιστον κάποιων αποστροφών στην ομιλία του όσον αφορά στο Κυπριακό. Αλλά δε φοβήθηκε και δε σκέφτηκε ότι μπορεί από το Προεδρικό να τον κατατάξουν στη συνομοταξία των οπαδών της όποιας λύσης; Αυτό το καταιγιστικό να μας αποδίδουν χαρακτηριστικά προδότη -γιατί περί αυτού πρόκειται, όταν λες του «άλλου θέλεις την οποιαδήποτε λύση», του λες «είσαι προδότης»- δεν το δεχόμαστε! Το ξανακάματε χρόνια πριν, να μην το επαναλάβετε.

Δε λογάριαζα να το πω, αλλά, επειδή ακούστηκαν και χθες κάποιες εθνικιστικές ιαχές, αλλά και ο κ. Κυπριανού του Συναγερμού, που έφυγε, μας είπε για παραπετάσματα, λες και το πρόβλημα του κ. Κυπριανού είναι τα παραπετάσματα, άκουγα το πρωί που ερχόμουν μια πολύ ενδιαφέρουσα εκπομπή, “Σαν σήμερα”. Σαν σήμερα, 13 Δεκεμβρίου '43, οι ναζιστές, που κάποιοι τους λατρεύουν και προσομοιάζουν με τους χαιρετισμούς τους και τα υπόλοιπά τους, κατέστρεψαν τα Καλάβρυτα, σκοτώνοντας, σφάζοντας, εκτελώντας χίλιους εκατό δεκατρείς ανθρώπους. Αλλά, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, σαν σήμερα ακριβώς ένας πρώην συνάδελφός σας, Πρόεδρος εννοώ, με αφορμή τη δολοφονία ενός Κυπρίου συμπολίτη μας, ενέγραψε θέμα στη Βουλή, για να συζητηθεί, για τις ανεπίτες δολοφονίες του Γρίβα. Ήταν ο Αντώνης ο Ανδρονίκου και ο Μακάριος μάλιστα, κύριε Κουλία, ήταν τότε που χαρακτήρισε τον Γρίβα ως κοινό εγκληματία και δολοφόνο. Αυτά προς γνώση και συμμόρφωση, γιατί οι εποχές είναι και ύποπτες και πονηρές και επικίνδυνες.

Χαίρομαι πάρα πολύ που οι δύο πολιτικοί αρχηγοί, τουλάχιστον των μεγάλων κομμάτων, αφιέρωσαν μεγάλο μέρος της ομιλίας τους για την παιδεία. Και έχεις δίκαιο, αγαπητέ Κωστή, όταν επικεντρώθηκες στην ανάγκη να γίνουμε και να νιώσουμε άνθρωποι. Υπολειπόμεθα! Χθες άκουσα ότι έγιναν τα κρατικά βραβεία για τη λογοτεχνία και ξέρετε πόσοι πήγαν; Εξήντα! Δεν ξέρω και εμείς, αν δεν είχαμε δουλειά, πόσοι θα ήμασταν εκεί, αλλά, διερωτώμαι, πού ήταν οι λογοτέχνες, οι συγγραφείς, οι θεατράνθρωποι, οι εκπαιδευτικοί; Γιατί δε θα τους χαριστώ! Οι καθηγητάδες των πανεπιστημίων πού ήταν; Με τους παχυλούς μισθούς τους; Μόνο εξήντα άνθρωποι σε αυτό τον τόπο ενδιαφέρονται για την πνευματική πορεία μας;

Και λέω καλά έκαμαν που ασχολήθηκαν οι δύο πολιτικοί αρχηγοί με την παιδεία, διότι, αν βάλουμε -που βάλλουμε- το Κυπριακό ως πρώτο ζήτημα, η παιδεία θεωρώ, όχι καθ' υπερβολήν, ότι μπορεί να είναι και είναι το δεύτερο, για να μη δικαιώσουμε τον Παπαδιαμάντη που είπε πριν εκατόν πενήντα χρόνια δηλαδή ότι «αυτοί οι πολιτικοί και αυτοί οι βουλευτάι» -με την ιδιόζουσα καθαρευουσιάνικη γραφή του, «εκατέστρεψαν τον τόπο». Και το άλλο το οποίο λέγεται, το άκουσα, είναι ότι τα μεγάλα κακά αυτού του τόπου, τα τρία μεγάλα κακά τα συνιστούν οι πολιτικοί, οι δάσκαλοι και οι δημοσιογράφοι και, ναι, ισχυρίζομαι ότι σε αυτό τον τόπο προκάλεσαν πολύ μεγάλη ζημιά παραπάνω και από τον Γρίβα και από τους ολετήρες κάποιοι δάσκαλοι και κάποιοι καθηγητές που έσταζαν φαρμάκι μέσα στις ψυχές των παιδιών τότε. Μπορεί και σήμερα!

Η κρίση του καλοκαιριού με την παιδεία πρέπει να αναδείξει έναν προβληματισμό. Μακριά από τα συντεχνιακά του Χαμπιαούρη, που παρέσυρε ολάκερη κοινωνία να κουβεντιάζει για τη μία ώρα και για τα έτσι και για τα αλλιώς, τι παιδεία έχουμε; Τι σχολεία έχουμε; Τι παιδιά θέλουμε; Πού πάμε; Και ο απολογισμός δεν είναι καθόλου καλός. Δε θα πω ότι είμαστε σε περίοδο ρωμαϊκής παρακμής, δε φτάσαμε εκεί, οδεύουμε εκεί όμως.

Ο κ. Αβέρωφ, ο οποίος αρέσκεται -και καλά κάμνει- να μιλά...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

(Αστειεύομενος)

Βλέπω σε!

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Καλώς όρισε! Ξεκινά το αφιέρωμα σε σένα.

Λέω ότι καλά κάμνει ο κ. Αβέρωφ και μιλά ενωτικά. Βέβαια, κύριε Αβέρωφ, η ενότητα έχει συγκεκριμένο περιεχόμενο, δηλαδή πρέπει να την εμπλουτίζει και να τη χαρακτηρίζει η αλήθεια, ο ρεαλισμός και η πράξη στο τέλος της μέρας. Είπατε ότι πρέπει να ενώσουμε δυνάμεις -για την παιδεία μιλώ- να ενισχυθεί η αξιοπρέπεια του εκπαιδευτικού, να μάθουμε στα παιδιά μας σωστά γράμματα, ότι υπάρχουν πενιχρά αποτελέσματα και, μιλώντας για τη Φινλανδία, μιλήσατε για τις μαμάδες που τρέχουν τα παιδιά τους όλο το απόγευμα να τους κάμνουν μαθήματα. Να δούμε τι έγινε σε μας, αν αυτά τα οποία καταγράφετε εφαρμόζονται ή έχουμε την έννοια να τα εφαρμόσουμε.

Η κρίση του καλοκαιριού άφησε ένα μεγάλο ερώτημα: Αν τελικά έχουμε Υπουργό Παιδείας ή λογιστή! Αν έχουμε κάποιον ο οποίος απλώς διεκπεραιώνει εκείνα τα οποία του προσφέρονται ως εντολές από το ΔΝΤ, την Παγκόσμια Τράπεζα, τους Ernst & Young ή τον Γενικό Ελεγκτή. Δεν άκουσα εγώ προσωπικά τουλάχιστον τον υπουργό να λέει ποιο είναι το όραμά του για την παιδεία. Τον άκουσα και τον ακούω συνεχώς να μας λέει για τα σχολεία-φρούρια, να τους βάλει κάγκελα γύρω γύρω, για τα θυροτηλέφωνα και, όταν ήρθε στη Λάρνακα, Ζαχαρία, τον άκουσες και εσύ να μας λέει για τα ντουλαπάκια που θα βάλει στο Γυμνάσιο Δροσιάς. Μέσα στον ορυμαγδό εκείνου του παράνομου και του ύποπτου ξεπουλήματος του συνεργατισμού η κυβέρνηση ανακάλυψε έξι χρόνια μετά που κυβερνά πράγματα και θαύματα. Λίπος, στρεβλώσεις, δασκάλους με ψυχολογικά προβλήματα, ισχνά αποτελέσματα στις εξετάσεις, τεμπέληδες συνδικαλιστές που η θέση τους είναι στην έδρα. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δε με οργίλο ύφος μάς μίλησε για συνδικαλιστικά φέουδα που τυραννούν την κοινωνία. Μια αναφορά που όζει πολιτικού αυταρχισμού και πλήττει, ναι, την ίδια την ιδέα της δημοκρατίας. Δηλαδή, θα καταργήσει ο Νίκος Αναστασιάδης τον συνδικαλισμό; Ή και κάποιιο άλλο νεοφανείς αστέρες στην πολιτική θα βάλουν στον γύψο -παραπέμπει στην επταετία- τον συνδικαλισμό και το δικαίωμα της πολιτικής έκφρασης;

Το πείραμα βέβαια είχε διπλό στόχο: Να τσακίσουν τους εκπαιδευτικούς, να απαξιώσουν το δημόσιο σχολείο, πρώτον, και, δεύτερον, να γίνει η πρόβα τζενεράλε για τα άλλα, ΑΗΚ, Cyta, φυσικά αέρια, η γνωστή φιλοσοφία των ιδιωτικοποιήσεων. Άρα, μας έλεγαν «θέλουμε τέτοιους δάσκαλους». Τι δάσκαλους; Στεγνούς αναμεταδότες στείρων και αποστειρωμένων γνώσεων, όχι εμπυχωτές, όχι γαλουχητές, όχι προωθητικούς προς το ωραίο, το καλό, το αισθητικά άρτιο, το ωφέλιμο! Όχι. Θέλουμε ανθρώπους που θα λένε στα παιδιά ψέματα ή θα αποκρύβουν την αλήθεια. Δε θα τους λένε, ας πούμε, ότι ο Θεοδόσιος δεν ήταν Μέγας! Ένας στίχος που αρέσει στον κ. Καυκαλιά, «Οι δάσκαλοι της νεολαίας νταντάδες, κόβουν στα μέτρα τους τους μαθητάδες». Είναι από τον Βασίλη Παπακωνσταντίνου.

Φεύγω από όλα και μένω σε εκείνο το τρομερό του πανεπιστημιακού δασκάλου μου, του Δημήτρη Λιαντίνη. Για κάποιους λαούς, όπως είναι η Φινλανδία, που μας ανέφερε ο κ. Αβέρωφ, «η παιδεία των νέων είναι δυνατό αίμα και ο αέρας ιωδίου για το μέλλον των λαών. Όμως της δικής μας παιδείας το αίμα έχει αιματοκρίτη λευχαιμίας»!

Κύριε Αβέρωφ, τελειώνω με τούτο: Γιατί πάτε στη Φινλανδία; Ξέρετε τι κάνουν στη Φινλανδία; Αυτό το οποίο έπρεπε να κάμνουμε εμείς. Εμείς διαθέτουμε τον ελληνικό πολιτισμό, λέμε, κάποιιο τον επικαλούνται. “Ελληνικός πολιτισμός” σημαίνει νους και σώμα, ψυχή, πνεύμα και γυμναστική και θέατρο και τραγούδι. Αυτά τα πράγματα είναι εκείνα τα οποία χλεύαζε -κουνάτε το κεφάλι σας- ε, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας! Ελάτε μας για μαντολινούθκια και θεατρικά! Είναι εκείνα που χλεύαζε ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος. Λέω ότι εκείνοι που θέλουν να ψάξουν το τι γίνεται στη Φινλανδία είναι σαν αυτούς που έψαχναν να κάνουν το Βυζάντιο και γύρευαν αλλού και τους είπαν «είναι εδώ το Βυζάντιο, είναι εδώ η Επτάλοφη, εδώ να κάνετε τη δουλειά, είναι εδώ τούτα τα πράγματα».

Νιώθω όμως ότι αντί παιδεία δίνουμε στα παιδιά εκπαίδευση. Τους δίνουμε λίγες γνώσεις, στεγνές, ξερές και, όσο συνεχίζουμε έτσι, όχι μόνο οι μαμάδες και οι μπαμπάδες και οι παππούδες και οι τατάδες θα κουβαλούν τα κοπελλούθκια μας το απόγευμα στα φροντιστήρια, θα σκοτώνουμε την ψυχή των παιδιών και εν τέλει ούτε παιδεία θα έχουμε ούτε πολιτική σκέψη ούτε κριτικά μυαλά ούτε νέους οι οποίοι θα μπορέσουν να σταθούν σήμερα και αύριο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κλείνω μόνο με το εξής, αφιερωμένο στο φίλο μου τον Δημήτρη τον Δημητρίου: Έχετε το μάτι στο 2030. Να βλέπουμε μπροστά, μας είπες. Να βλέπουμε μπροστά, αλλά, για να πάμε μπροστά και να βλέπουμε στο '30, πρέπει να ζήσουμε, πρέπει να ζήσει ο κόσμος και ζωή δεν είναι μόνο ένα κομμάτι ψωμί ούτε το ΕΕΕ ούτε οι προβληματικές θέσεις εργασίας. Ζωή είναι να έχουμε και έχει ζωή ο τόπος και ψυχή, να επανέλθει εκείνο που χάθηκε, η χαρά, η αισιοδοξία, να δώσουμε του κόσμου δουλειές, να κάνουμε καλά σχολεία, να κάνουμε καλή υγεία, η οποία υποφέρει. Να υπάρξει ένα αίσθημα ασφάλειας, να περιορίσουμε τις εκτροπές από τις συνταγματικές παρανομίες οι οποίες παρατηρούνται.

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πάρα πολύ.

Και εγώ απολογούμαι, εάν ύψωσα τον τόνο της φωνής μου. Εύχομαι ειλικρινά κάθε καλό, καλές γιορτές, με τον νου μας κυρίως σε αυτούς που το έχουν παραπάνω ανάγκη από εμάς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Καλές γιορτές.

Ο τελευταίος ομιλητής πριν τη συνεδρίαση διαβούλευσης και προετοιμασίας της επιτροπής Οικονομικών, που υποθέτω θα γίνει, είναι ο κ. Γεώργιος Γεωργίου.

Εάν, κύριε Αβέρωφ, θέλετε να κινηθείτε λίγο πιο γρήγορα για την επιτροπή, για να προλάβετε, κρίνετε εσείς.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ένα τέταρτο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, ένα τέταρτο.

Κοιτάξετε, να γίνει προεργασία τουλάχιστον αυτά τα δεκαπέντε λεπτά, γιατί έχει μεγάλη σημασία αυτή η συνάντησή σας για το αύριο.

Κύριε Γεωργίου, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή συζήτηση του προϋπολογισμού για το 2019 γίνεται κάτω από νέες, πιο γόνιμες και πιο ελπιδοφόρες συνθήκες για την κυπριακή οικονομία. Έξι σχεδόν χρόνια διακυβέρνησης της χώρας από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη δεν έχουμε πια την υποχρέωση να μιλήσουμε για την οικονομική κρίση και πώς την αντιμετωπίζουμε. Δεν έχουμε την ανάγκη πια να πείσουμε για τις θυσίες που χρειάζεται να υποστούμε ως αποτέλεσμα της δραματικής κατάστασης που παραλάβαμε τον Μάρτη του 2013. Η χώρα μας έχει περάσει τα δύσκολα. Τα αντιμετωπίσαμε. Δεν το λέμε εμείς, το λένε οι θεσμοί και οι οίκοι αξιολόγησης, το λένε οι οικονομικοί αναλυτές με θαυμασμό για την Κύπρο και τις επιδόσεις της μετά την καταιγίδα που υπέστη. Έχουμε ξεπεράσει και τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις. Δεν το λέμε εμείς, το λένε οι ίδιες οι αγορές, το μεγαλύτερο κριτήριο για την πορεία και τις προοπτικές μιας οικονομίας. Δεν το λέμε εμείς, το λέει ο δείκτης ανάπτυξης, που μέχρι το τέλος του χρόνου αναμένεται να ξεπεράσει το 4%. Αυτή είναι η αλήθεια και κανείς δεν μπορεί να την παραχαράξει παρά τις προσπάθειες της ισοπεδωτικής αντιπολίτευσης. Δεν μπορεί να την επισκιάσει ούτε η μεγάλη αντίφαση την οποία βιώνουμε με την εικόνα της Κύπρου και της οικονομίας της να είναι διαμετρικά διαφορετική στο εξωτερικό, όπου μας παινούν και μας αναβαθμίζουν στην επενδυτική βαθμίδα, και στο εσωτερικό να μηδενίζονται τα πάντα.

Ερχόμενος στο κοινοβούλιο, άκουγα τις ισοπεδωτικές, γεμάτες ειρωνεία, χολή και όξος ομιλίες βουλευτών της αριστεράς. Κακόπιστη κριτική, χωρίς επιχειρήματα, χωρίς προτάσεις, με έντονες προσωπικές επιθέσεις εμπάθειας στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στους υπουργούς του. Αυτό αποδεικνύει την κενότητα του πολιτικού σας λόγου, αλλά, ναι, και τον αμοραλιστικό χαρακτήρα των λόγων και πράξεών σας. Όμως δε θα παρασυρθούμε στη μάταιη αναζήτηση μιας ευτελούς τριήμερης δημοσιότητας ελέω συζήτησης των προϋπολογισμών, που το μόνο που εξυπηρετεί είναι τη θεωρία του χάους, στην οποία μας οδήγησε ο τυφώνας "Χριστόφια", αγαπητέ προλαλήσαντα συνάδελφε και συνονόματε Γιώργο Γεωργίου. Εμείς, αγαπητέ συνάδελφε, έχουμε διαψεύσει αυτούς τους μύστες και τους κήρυκες του χάους και της καταστροφής εντός Κύπρου πανηγυρικά. Εμείς φέραμε νηνεμία, ανάπτυξη και πρόοδο. Αυτή είναι η αλήθεια. Κερδίσαμε ξανά πίσω την αξιοπρέπεια και την περηφάνια μας, αγαπητοί συνάδελφοι. Μέρα με τη μέρα η χώρα μας ανακάμει το κύρος και την αξιοπιστία της.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς και η κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη γνωρίζουμε ότι, για να ευημερήσουν οι άνθρωποι, πρέπει πρώτα να ευημερούν οι αριθμοί. Κυρίως να υπάρχει σταθερότητα και εμπιστοσύνη. Ναι, θέλουμε τις επιχειρήσεις μας να κερδίζουν, γιατί, χωρίς να κερδίζουν, ούτε νέους τομείς μπορούν να αναπτύξουν ούτε και

θέσεις εργασίας να δημιουργούν. Το λογικό κέρδος και ο ανταγωνισμός, ναι, είναι ευλογία, δεν είναι κατάρα. Κατάρα είναι η ζημιά, τα μονοπώλια και η αισχροκέρδεια. Θέλουμε τη δημιουργία ενός αξιόπιστου περιβάλλοντος προσέλκυσης επενδύσεων, γιατί χωρίς ξένες επενδύσεις δεν μπορεί να υπάρξει γρήγορη οικονομική ανάπτυξη. Θέλουμε ο λαός μας στο σύνολό του να μπορεί να βρει ξανά δουλειά.

Δαμάσαμε την ανεργία του 17%, όπως αυτή που μας παραδώσατε. Είναι 7% τα σημερινά επίπεδα με συνεχή πτωτική πορεία. Ο περήφανος Κύπριος εργαζόμενος αξιοπρεπή εργασία που να ανταποκρίνεται στις δυνατότητές του ψάχνει, δε θέλει να ζητιανεύει αναζητώντας κρατική ελεημοσύνη, όπως δανεικά για μια πενταετία του παραχωρούσαμε. Δε θέλει να είναι αργόσχολος απολαμβάνοντας την ευλογία του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. Και θα το πετύχουμε, γιατί είμαστε η πολιτική δύναμη της ριζικής μεταρρύθμισης. Αυτή είναι σήμερα η δουλειά μας και η υποχρέωσή μας και στην εκπλήρωση αυτής της υποχρέωσης δεν μπορούν να υπάρξουν άλλες καθυστερήσεις. Η δική μας κυβέρνηση, με την ξεκάθαρη ανανέωση της λαϊκής εντολής να αλλάξει τα πράγματα, δε θα υστερήσει στη μεταρρύθμιση σε όλους τους τομείς. Θα εκσυγχρονίσουμε το κράτος και τις διαδικασίες, παρά τα εμπόδια που στήνονται. Δε θα λυγίσουμε απέναντι στα συμφέροντα που δε θέλουν να αλλάξει τίποτα σ' αυτή τη χώρα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Και ο πιο κακόπιστος λοιπόν κριτής αυτής της κυβέρνησης, αποβάλλοντας τον κομματικό μανδύα της στείρας αντιπολίτευσης, δε θα αμφέβαλλε και θα συνηγορούσε ότι ο τρίτος μεταμνημονιακός πλεονασματικός προϋπολογισμός δίνει τα σταθερά οικονομικά εχέγγυα για ανάπτυξη και μεταρρύθμιση.

Σε κάθε υπουργείο, σε κάθε δημόσιο οργανισμό, στη βάση στρατηγικού σχεδιασμού τέθηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές για πρόοδο, ανάπτυξη και ευημερία. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, για το οποίο πρωτίστως θα αναφερθώ, κατευθυντήριος στόχος για το 2019-2021 είναι η εδραίωση ενός αποτελεσματικότερου συστήματος δικαιοσύνης, που θα 'ναι λιγότερο δαπανηρό και θα διασφαλίζει τη διαφάνεια και ποιότητα στην απονομή δικαιοσύνης. Θα το ομολογήσω -ζω την πολιτική ιστορία αυτής της χώρας τα τελευταία σαράντα χρόνια- είναι η πρώτη φορά που το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως χαράσσει πολιτική μεταρρυθμίσεων στο υπουργείο του σε όλους τους τομείς δραστηριότητάς του με σοβαρό και υπεύθυνο τρόπο, χωρίς φανφάρες και κλαπατσιμπάλα, χωρίς λαϊκισμούς. Στόχος χωρίς καμία διάκριση ο σεβασμός των θεμελιωδών ελευθεριών και η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών. Η ενδυνάμωση του αισθήματος ασφάλειας και εμπιστοσύνης, η αρτιότερη και ταχύτερη πρόσβαση στη δικαιοσύνη, ο σεβασμός των δημοκρατικών αρχών και της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας.

Τα νέα οικονομικά δεδομένα, μετά το χάος και τον τυφώνα που παραλάβαμε, αγαπητέ μου Γιώργο Γεωργίου, επέτρεψαν στο κράτος την προώθηση αναπτυξιακών έργων στον τομέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, όπως είναι η έναρξη και περάτωση των έργων για ανέγερση νέων εγκαταστάσεων για την Αστυνομική Διεύθυνση Αμμοχώστου, της οποίας το καλλιμάρμαρο κτίριο με όλες τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές παραδίδεται τέλος του μήνα, η έναρξη των εργασιών για την ανέγερση νέου κτιρίου για το Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου στο Παραλίμνι, κόστους €6 εκατομ., του οποίου αναμένεται η περάτωση τον Μάη του 2020, η παράδοση του πρόσθετου κτιρίου στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου, αγαπητέ συνάδελφε κ. Φακοντή, κόστους €6 εκατομ., και η ανακαίνιση και χρήση του κτιρίου του πρώην ξενοδοχείου "Φιλοξενία", για να στεγάσει το Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο και το Εμπορικό Δικαστήριο, καθώς και η ανακαίνιση κτιρίου πλησίον του Ανωτάτου Δικαστηρίου για προσωρινή στέγαση του Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας. Εντός του 2019 προκηρύσσεται διαγωνισμός για εξεύρεση επενδυτή για την ανέγερση κτιρίου για το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας.

Ιδιαίτερη μνεία στη βελτίωση των κτιριακών υποδομών στα αστυνομικά κρατητήρια, ώστε να πληρούνται οι προδιαγραφές του Συμβουλίου της Ευρώπης, ενώ παράλληλα γίνονται βελτιώσεις και ανακαινίσεις στις κτιριακές εγκαταστάσεις των Κεντρικών Φυλακών, ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπρεπή διαβίωση των κρατουμένων.

Η λειτουργία των Κεντρικών Φυλακών έχει εκσυγχρονιστεί και πλέον βασίζεται σε μια νέα φιλοσοφία, που εδράζεται στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και της ξεχωριστής προσωπικότητας του κάθε κρατουμένου.

Μέσα από μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση και βάσει των αρχών της χρηστής διοίκησης του προσωπικού και των κρατουμένων, η διεύθυνση των Φυλακών πέτυχε τα τελευταία χρόνια να αντιστρέψει την αρνητική εικόνα και ως αποτέλεσμα σήμερα βρισκόμαστε στο καλύτερο επίπεδο λειτουργίας των Φυλακών σε όλα τα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας και αυτό είναι ένα γεγονός που αναγνωρίζεται από το σύνολο της κυπριακής κοινωνίας.

Η σημερινή εικόνα των Κεντρικών Φυλακών δε θυμίζει ούτε στο ελάχιστο τις συμπεριφορές απαξίωσης της προσωπικότητας, τις απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων και την καταπίεση που επικρατούσε στον χώρο των Φυλακών στο πρόσφατο παρελθόν, παρελθόν της πενταετίας 2008-2013, με

επιλεκτικούς περιορισμούς δικαιωμάτων, με την έλλειψη σεβασμού προς τον κατάδικο και την παραγνώριση στοιχειωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα οποία οδηγούσαν στον εξευτελισμό της προσωπικότητας των καταδίκων.

Σήμερα επικρατεί ο σεβασμός, η αναγνώριση και η ανθρωπίνη αξιοπρέπεια, γνωρίσματα που διακρίνουν το δικό μας σωφρονιστικό σύστημα και έχουν επικροτηθεί τόσο από την Επιτροπή Κατά των Βασανιστηρίων του Συμβουλίου της Ευρώπης όσο και από Ευρωπαίους αξιωματούχους που επισκέφθηκαν πρόσφατα τις Φυλακές μας. Στην παρουσία όλων αυτών ούτε εντυπώσεις ούτε προσωπική προβολή έγινε ούτε και ωραιοποίηση έργου παρουσιάστηκε ούτε δημόσια εικόνα απεκρύβη ούτε ερωτήματα ηγέρθησαν, αλλά αντίθετα πήραμε τα εύσημα ως κράτος από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Πέραν των πιο πάνω, στον τομέα της σωφρονιστικής πολιτικής συμπληρώθηκε το έργο της ετοιμασίας της νέας περί Φυλακών νομοθεσίας, η οποία σύντομα κατατίθεται στο κοινοβούλιο.

Τομέας “δικαιοσύνη”: Προωθήθηκε στη Βουλή το σύνολο του νομοθετικού έργου που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα διακυβέρνησης του Νίκου Αναστασιάδη, με στοχοπροσήλωση στον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου και των δομών, την αποτελεσματική πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος, την πάταξη του σοβαρού εγκλήματος με διεθνικό χαρακτήρα, την πρόληψη της παραβατικής συμπεριφοράς, την προαγωγή της διαφάνειας, την ποινική μεταχείριση με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως επίσης και την ταχεία και απρόσκοπτη λειτουργία των δικαστηρίων, τη συμβολή στη μείωση του χρόνου απονομής της δικαιοσύνης και τη βελτίωση των δυνατοτήτων πρόσβασης των πολιτών στη δικαιοσύνη.

Εκκρεμεί μόνο για κατάθεση στη Βουλή ο περί της Ενδέκατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2013, που αφορά την ασυλία Προέδρου και Αντιπροέδρου, και ο περί της Ευθύνης του Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας. Οι μεταρρυθμίσεις και αλλαγές στον τομέα της δικαιοσύνης είναι συνεχείς με στόχο την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είσαστε στα δεκατέσσερα λεπτά, κύριε Γεωργίου. Απλά, σας πληροφορώ ότι είσαστε στα δεκατέσσερα λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τον Μάρτιο του 2018 ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε η τελική έκθεση των Ιρλανδών εμπειρογνομόνων αναφορικά με τη μεταρρύθμιση-αναδιοργάνωση της δομής και λειτουργίας των δικαστηρίων. Περαιτέρω, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως άρχισε ήδη την υλοποίηση πολλών δράσεων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης και εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του ή προωθούνται με τη δική του πρωτοβουλία και συμβολή: Δημιουργία οκτώ νέων θέσεων Δικαστών και δύο θέσεων Πρωτοκολλητή, νομοσχέδιο για την επέκταση των κλιμάκων δικαιοδοσίας του Ανώτερου Επαρχιακού Δικαστή και του Επαρχιακού Δικαστή, νομοσχέδιο για δημιουργία ειδικής δικαιοδοσίας εκδίκασης χρηματοοικονομικών διαφορών, ετοιμασία δύο νομοσχεδίων για την ίδρυση και λειτουργία της Σχολής Δικαστών, διαχωρισμός της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου με τη σύσταση ξεχωριστής δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας και βρίσκεται σε εξέλιξη έργο το οποίο χρηματοδοτείται από την Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον καθορισμό αντικειμενικών κριτηρίων για την πρόσληψη και αξιολόγηση δικαστών.

Προσλήψεις στην αστυνομία και μέτρα κατά της διαφθοράς: Με τους νέους κανονισμούς πρόσληψης υλοποιήθηκε μια διακηρυγμένη πολιτική της κυβέρνησης για αναβάθμιση των κριτηρίων πρόσληψης στην αστυνομία. Αναβαθμίσαμε ένα αναχρονιστικό και στρεβλωμένο σύστημα προσλήψεων και διορισμών στην αστυνομία, το οποίο όλοι ομολογούσαμε, όλοι αξιοποιούσαμε, αλλά κανένας δεν αποφάσιζε να αλλάξει, γιατί διαχρονικά όλους μας βόλευε.

Μέτρα κατά της διαφθοράς: Με διαβούλευση, αμφίδρομη συζήτηση και με συναίνεση, νομοθετήσαμε σχεδόν ομόφωνα δέσμη έξι νομοθετικών και άλλων κανονιστικών μέτρων με σκοπό την πρόληψη και καταπολέμηση του διαχρονικού προβλήματος της διαφθοράς στην αστυνομία. Ένα θέμα και πάλι που όλοι το αναγνωρίζαμε, όλοι το βιώναμε, αλλά δεν τολμούσαμε να ξεριζώσουμε. Αυτή η κυβέρνηση και ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως τόλμησε, γιατί είχε πολιτική βούληση, να πατάξει και να ξεριζώσει τη διαφθορά στην αστυνομία. Τα αποτελέσματα της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου στην αστυνομία μιλούν αφ' εαυτών. Η Λερναία Ύδρα της διαφθοράς στην αστυνομία χάνει ένα ένα τα κεφάλια της και αυτό αποτελεί, ναι, προσπάθεια και πολιτική επιλογή όλων μας. Τροποποιήσαμε τους νόμους και κανονισμούς της αστυνομίας με σκοπό την αναθεώρηση των πειθαρχικών ποινών, ανάλογα με τη σοβαρότητα του παραπτώματος, με την ποινικοποίηση της συγκάλυψης της διαφθοράς. Ψηφίσαμε τον περί Ρυθμίσεως Ορισμένων Ανακριτικών Εξουσιών (Υπό Κάλυψη Αστυνομικών) Νόμο, ο οποίος ρυθμίζει τις εξουσίες των υπό κάλυψη αστυνομικών και προστατεύει τους αστυνομικούς οι οποίοι ενεργούν ως υπό κάλυψη και ενισχύουν την αποτελεσματικότητα των δικτυικών αρχών.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Περαιτέρω, το νομοσχέδιο περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας, που θα παραχωρείται δυνατότητα άρσης τους δικαιώματος ιδιωτικής επικοινωνίας και που στοχεύει στην πρόληψη και καταστολή του σοβαρού εγκλήματος και στην αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης, βρίσκεται για τοποθέτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών στις 9 Ιανουαρίου 2019.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το δημόσιο καλό δεν είναι προνόμιο των συμφερόντων κανενός. Φτάνει πια να θυσιάζεται ο τόπος, για να μη γίνεται καμία αλλαγή και μεταρρύθμιση προς τη σωστή κατεύθυνση. Δε θα επιτρέψουμε στη σωφροσύνη και στον ρεαλισμό να καταστούν αμαρτήματα για χάρη της πολιτικής αρένας του λαϊκισμού και των φιλολογικών φληναφημάτων. Το επαναλαμβάνω: Η χώρα μας, αυτοτελής και ευρωπαϊκή, βρήκε και πάλι την περηφάνια και την αξιοπρέπεια που δικαιούται.

Καλά Χριστούγεννα, καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα.

Στις 3.00 μ.μ. ακριβώς ξεκινούμε και, αν τηρήσετε τους χρόνους σας, ως τις 8.00 μ.μ. θα τελειώσουμε.

Καλό μεσημέρι.

(Ωρα διακοπής: 1.26 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 3.36 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλό απόγευμα!

Να ξεκινήσουμε, παρ' όλο που η επιτροπή Οικονομικών θέλει αλλό πεντέξι λεπτά να τελειώσει. Εκείνοι τη δουλειά τους τζιαι εμείς τη δουλειά μας τζιαι κάπου θα συναντηθούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Φακοντής του ΑΚΕΛ, ο πρώτος ομιλητής του απογεύματος.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κυρία Υπουργέ Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,

Θα ξεκινήσω από εκεί που ετέλειωσε ο συνάδελφος Γεώργιος Γεωργίου του Δημοκρατικού Συναγερμού και θα του πω απλά ότι το ΑΚΕΛ δεν το διακατέχει καμιά εμπάθεια. Λέμε απλά την αλήθεια στον λαό. Τα στοιχεία που καταθέτουμε σε καμιά περίπτωση δεν είναι στοιχεία του ΑΚΕΛ, αλλά επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου, της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας και της έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το ευρωπαϊκό εξάμηνο για την Κύπρο. Και, ναι, εμάς μας ενδιαφέρει να ευημερούν οι άνθρωποι και όχι μόνο ορισμένοι δείχτες της οικονομίας, εν αντιθέσει με το δικό σας ενδιαφέρον και του κόμματός σας που γνοιάζεστε μόνο για την ευημερία των αριθμών. Η ανάπτυξη για την οποία επαίρεται η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού δεν κατανέμεται δίκαια στον λαό. Η κοινωνική και εισοδηματική ανισότητα στην Κύπρο καλά κρατεί. Όσον αφορά την αναφορά σας για τη διαφθορά, θα πω απλά τούτο: Δυστυχώς για σας και ευτυχώς για τον τόπο οι άριστοι των αρίστων κατέληξαν στις φυλακές.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο προϋπολογισμός της κυβέρνησης Αναστασιάδη-Συναγερμού για το 2019 και γενικότερα οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές λιτότητας που επιβάλλουν οι κυβερνώντες εδώ και έξι χρόνια στερούνται κοινωνικού οράματος και ουσιαστικών μέτρων για στήριξη των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, των χαμηλών εισοδηματικών ομάδων, καθώς και των μικρομεσαίων. Στερούνται ενεργειών για αντιμετώπιση του κινδύνου φτώχειας, της ακρίβιας, για τη μείωση του χάσματος των εισοδημάτων, του προβλήματος της στέγης και των υψηλών ενοικίων. Στερούνται πολιτικών που να ενισχύουν την παρέμβαση του κράτους στα ζητήματα κοινωνικής προστασίας. Στερούνται δομών και προγραμμάτων για τα άτομα με αναπηρία. Επιβεβαιώνουν δυστυχώς ότι αυτή η κυβέρνηση δεν ασχολείται με την απορρύθμιση που έχει προκληθεί στην αγορά εργασίας και δεν ενδιαφέρεται για την ανασφάλεια στα εργασιακά θέματα την οποία βιώνει το μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας. Το ενδιαφέρον της είναι μόνο για τους λίγους, τους ημέτερους και προνομιούχους και όχι για τους πολλούς και δυσπραγούντες.

Η εκκωφαντική απουσία πολιτικών πραγματικής στήριξης των ευπαθών ομάδων έχει κατατάξει την Κύπρο ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη μεγαλύτερη αύξηση της φτώχειας. Παρά τη μικρή βελτίωση παραμένει γεγονός ότι ένας στους τέσσερις κατοίκους της Κύπρου εξακολουθεί να αντιμετωπίζει τον κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια παρουσιάζεται στην Κύπρο το φαινόμενο των αστέγων, ενώ χιλιάδες άλλοι Κύπριοι ζουν σε τριτοκοσμικές συνθήκες. Αρκετά θα είναι τα νοικοκυριά που θα χάσουν την ιδιότητά τους κατοικία και τη μικρή τους επαγγελματική στέγη τους επόμενους μήνες, λόγω των νομοθετημάτων τα οποία ψήφισαν ο ΔΗΣΥ, το ΔΗΚΟ, αγαπητέ συνάδελφε κ. Πιπτοκοπίτη. Οι άστεγοι θα διπλασιαστούν και τα προβλήματα θα μεγαλώσουν.

Παρά τις προσπάθειες που συνεχώς καταβάλλει η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού να πείσει για το “success story” στην κοινωνική πολιτική και για τη λεγόμενη “επανάσταση” του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, το οποίο έλυσε τα προβλήματα στην κοινωνική προστασία, οι πραγματικότητες που βιώνουμε τα τελευταία χρόνια συνεχίζουν να είναι τραγικές. Επιβάλλεται η άμεση τροποποίηση της νομοθεσίας του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, ώστε να αυξηθούν τα επιδόματα, για να καλύπτουν τις πραγματικές σημερινές ανάγκες όλων των δικαιούχων. Λύση χτες πρέπει να δοθεί και για την αύξηση της επιδότησης του ενοικίου για λήπτες ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.

Οι κοινωνικές δαπάνες στην Κύπρο περιορίζονται μόλις στο 13%, σχεδόν στο μισό του ποσοστού που δαπανάται κατά μέσο όρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και το πιο τραγικό είναι ότι ούτε και τα μειωμένα αυτά ποσά που περιλαμβάνονται στους προϋπολογισμούς για κοινωνικές παροχές δε δαπανώνται από τους κυβερνώντες, οι οποίοι επιλέγουν να κάμουν “μαξιλαράκια”.

Στον συνάδελφό μου Ανδρέα Κυπριανού του Συναγερμού, ο οποίος μας είπε ότι θα ήθελαν να αυξήσουν τις συντάξεις και τα επιδόματα, αλλά δεν μπορούν -αυτό ανέφερε, ότι δεν έχουν χρήματα- έτσι είναι τα πράγματα; Το 2018 ποσό €72 εκατομ. έμεινε αναξιοποίητο και δε διατέθηκε για τη στήριξη των ομάδων του πληθυσμού που υποφέρουν και δυστυχούν.

Χρήματα είχατε, αγαπητοί συνάδελφοι, για στήριξη των τραπεζών. Μόλις πρόσφατα διαθέσατε εκατομμύρια ευρώ για στήριξη της Ελληνικής Τράπεζας, με τα δεκανίκια, με τη στήριξη του ΔΗΚΟ και τις ψήφους των βουλευτών του ΔΗΚΟ, αγαπητέ φίλε Πάμπο Πιπτοκοπίτη.

Ψηφίσατε νομοσχέδια που έδωσαν όλα τα εργαλεία στις τράπεζες, για να απομυζήσουν ό,τι απέμεινε σε πολλούς φτωχούς.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Αντρέα, ήρτεν τζιαι ο Πανίκκος τωρά!

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

(Γελώντας)

Ε, τζιαι ο Πανίκκος! Να μεν τον αφήσουμε πίσω να παραπονιέται!

Σταματήστε να λέτε λοιπόν ότι στηρίζετε τους ευάλωτους και τους φτωχούς. Η μονόπλευρη εστίαση των κυβερνώντων στο ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, η αναστολή των στεγαστικών σχεδίων, οι περικοπές στις κοινωνικές δαπάνες για τους χαμηλοσυνταξιούχους και τις άλλες ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, το κλείσιμο των κρατικών προγραμμάτων κοινωνικής φροντίδας έχουν ουσιαστικά οδηγήσει σε συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους και σε αύξηση της φτώχειας.

Με βάση τις εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το ευρωπαϊκό εξάμηνο, καθώς και τα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας, η χώρα μας βρίσκεται ανάμεσα στις πρώτες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της κοινωνικής ανισότητας. Σε πολύ υψηλά επίπεδα εξακολουθούν να παραμένουν το ποσοστό των εργαζόμενων φτωχών, της νέας κατηγορίας φτωχών που γέννησε η οικονομική πολιτική της κυβέρνησης Αναστασιάδη-Συναγερμού.

Την ίδια στιγμή που η κυβέρνηση επαίρεται για την πορεία ανάπτυξης, τα χαμηλά και μεσαία κοινωνικά στρώματα ασφυκτούν και αδυνατούν να τα βγάλουν πέρα. Η ανάπτυξη που καταγράφεται δεν απαντά στις εισοδηματικές και άλλες ευρύτερες ανισότητες, γιατί απλά καμία προσπάθεια δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα από μέρους των κυβερνώντων για δικαιότερη κατανομή της ανάπτυξης και του πλούτου που αυτή δημιουργεί.

Τα κέρδη σημειώνουν αύξηση, ενώ οι μισθοί παραμένουν αισθητά μειωμένοι. Ένας στους τέσσερις εργαζομένους αμείβεται με μικτό/ακάθαρτο μισθό από €500 μέχρι €1.000. Ανάμεσα σε αυτούς πολλοί νέοι, που θα ήθελαν κάποια στιγμή να αποκτήσουν οικογένεια, αλλά απογοητεύονται βλέποντας την απάθεια των κυβερνώντων μπροστά στο τεράστιο αυτό πρόβλημα που ταλανίζει δεκάδες χιλιάδες συνανθρώπους μας. Ανάμεσά τους και πολλοί χαμηλοσυνταξιούχοι, που η ακρίβια σε συνδυασμό με τις περικοπές στις συντάξεις

τους τούς έχουν τσακίσει. Ανάμεσά τους πολλά νοικοκυριά, που λόγω των κουρεμένων μισθών δεν μπορούν να καλύψουν τα βασικά αγαθά πρώτης ανάγκης.

Στην προσπάθειά μας για νομοθετική ρύθμιση του κατώτατου μισθού ο Υπουργός Οικονομικών απάντησε ότι ο κατώτατος μισθός στην Κύπρο είναι υψηλός. Ακούσατε καλά! Είναι υψηλός ο κατώτατος μισθός στην Κύπρο! Ο δε Πρόεδρος της Δημοκρατίας απαντά ότι η κυβέρνηση θα το συζητήσει, όταν η ανεργία μειωθεί κάτω από το 5%. Όταν δηλαδή δε θα χρειάζεται η ρύθμιση, διότι το πρόβλημα θα επιλυθεί από μόνο του, αφού η μείωση της ανεργίας φυσιολογικά θα επιφέρει και αυξήσεις στους μισθούς.

Η ανεργία μπορεί να σημείωσε μείωση -όντως σημείωσε μείωση- αναλύοντας όμως τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της εργασίας, η κατάσταση δε σηκώνει πανηγυρισμούς. Οι μακροχρόνια άνεργοι αποτελούν το 40,6% των ανέργων, ενώ πολύ υψηλό συνεχίζει να παραμένει και το ποσοστό στους νέους.

Στην εξαετή διακυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού η υπόσκαψη της σταθερής μισθωτής απασχόλησης έχει ενταθεί και έχει προωθηθεί η φτηνή, ευέλικτη και απροστάτευτη εργασία με δυσμενέστερους όρους εργασίας, χαμηλότερες αμοιβές, καθώς και σοβαρές ελλείψεις στα μέτρα που λαμβάνονται για προστασία των εργαζομένων από τα εργατικά ατυχήματα, τα οποία αυξάνονται συνεχώς τα τελευταία χρόνια. Το δε ποσοστό των ατόμων που εργάζονται με ευέλικτες μορφές απασχόλησης εκτοξεύτηκε στο 17%.

Οι κυβερνώντες ανέχονται και στηρίζουν σημαντική μερίδα της εργοδοσίας στον ιδιωτικό τομέα η οποία απορρυθμίζει τις εργασιακές σχέσεις και παραβιάζει συστηματικά τις συλλογικές συμβάσεις. Το δρόμο της απορύθμισης τον δείχνει και τον προωθεί και η ίδια η κυβέρνηση, αφού πλείστες θέσεις στο δημόσιο καλύπτονται είτε με έκτακτο προσωπικό είτε με τη μέθοδο της μίσθωσης υπηρεσιών, της ψεύτικης δηλαδή μετατροπής εργαζομένων σε αυτοεργοδοτούμενους. Ενθαρρύνει και υποβάλλει στην τοπική αυτοδιοίκηση και στους ημικρατικούς οργανισμούς να μετατρέψουν τους εργαζόμενούς τους που απασχολούν σε εκτάκτους ή με συμβόλαια σε αυτοεργοδοτούμενους.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, ένας στους τρεις εργαζομένους στο δημόσιο είναι έκτακτος, ενώ στον ιδιωτικό τομέα χιλιάδες εργαζόμενοι βρίσκονται εκτός συλλογικών συμβάσεων. Οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στην Κύπρο δουλεύουν πάνω από σαράντα ώρες τη βδομάδα, κατατάσσοντας τη χώρα μας στη δεύτερη πιο υψηλή θέση στην Ευρώπη σε εργατοώρες.

Στο πλαίσιο της ευρύτερης απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων, που εδώ και χρόνια απεργάζεται η κυβέρνηση, το τελευταίο διάστημα ξεκίνησε μια προσπάθεια προώθησης της απεργοσπασίας και της ποινικοποίησης του δικαιώματος της απεργίας, ενώ η δογματική εμμονή της για εργασία επτά μέρες τη βδομάδα ολόχρονα ξηλώνει το λιανικό εμπόριο και έχει οδηγήσει στο κλείσιμο χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Τα τελευταία έξι χρόνια ακούσαμε πολλές εξαγγελίες, βαρύγδουπες δηλώσεις και τελευταία συμφωνίες συνδιαλλαγής για «νέες παραχωρήσεις», όποιες κι αν είναι αυτές. Δυστυχώς, οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές που ακολουθούν και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνουν οι κυβερνώντες αποδεικνύουν ότι το ενδιαφέρον τους για τους εργαζομένους και τους χαμηλοσυνταξιούχους είναι όψιμο και ψεύτικο. Ενώ προχώρησαν σε αιματηρή αφαίμαξη των μισθών και των συντάξεων, επιχειρούν να χρυσώσουν το χάπι χορηγώντας στον βαριά ασθενή απλά ένα παυσίπονο. Ποιο το όφελος να δημιουργείς πολλούς φτωχούς με τις πολιτικές σου και κατόπιν να τους προσφέρεις ψίχουλα, κομπάζοντας ότι στηρίζεις τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού;

Θέλουμε απ' αυτό εδώ το βήμα να επαναλάβουμε ότι θα συνεχίσουμε να αντιπαλεύουμε τις πολιτικές λιτότητας και περικοπών και τις όποιες "μεταρρυθμίσεις", που και πάλι θα πλήξουν τα χαμηλά και μεσαία στρώματα του λαού μας.

Η κοινωνική ανασφάλεια ανάμεσα στους συμπολίτες μας ολοένα και μεγαλώνει. Για τους νέους, τους άνεργους, τους χαμηλά αμειβόμενους η μόνη βεβαιότητα είναι η αβεβαιότητα για το μέλλον, για το αύριο.

Κύριε Πρόεδρε,

Το ΑΚΕΛ διαχρονικά στηρίζει και παλεύει για το δικαίωμα όλων των εργαζομένων, των χαμηλοσυνταξιούχων, των πολυτέκνων, των μονογονιών, των ατόμων με αναπηρία, των ευπαθών ομάδων για αξιοπρεπή εργασία και καλή ποιότητα διαβίωσης. Θέση μας είναι ότι χρειάζεται επανασχεδιασμός της κοινωνικής πολιτικής για δημιουργία ενός πραγματικού κράτους πρόνοιας και όχι μιας αποσπασματικής κοινωνικής πολιτικής η οποία περιορίζεται μόνο στα επιδόματα. Η Κύπρος χρειάζεται μια νέα πολιτική φιλοσοφία, ένα νέο αναπτυξιακό οικονομικό μοντέλο, το οποίο να αναγεννά την ελπίδα και να δίνει προοπτική για ένα καλύτερο αύριο για τον τόπο και τον λαό μας.

Γι' αυτό και το ΑΚΕΛ θα συνεχίσει να αγωνίζεται, ώστε κανένας συμπολίτης μας να είναι χωρίς δουλειά, χωρίς στέγη, χωρίς φαί, χωρίς ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Κανένα νοικοκυριό να μην έχει μισθό ή σύνταξη

κάτω από το όριο της φτώχειας. Να τερματιστούν οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης και να αντικατασταθούν από σταθερές, ποιοτικές και μόνιμες θέσεις εργασίας. Να τεθεί φραγμός στην αρρυθμιστή εργασία και να προχωρήσουμε στη νομοθετική ρύθμιση των συλλογικών συμβάσεων και στη διασφάλιση ελάχιστων όρων απασχόλησης για όσους δεν καλύπτονται από συλλογική σύμβαση. Να προχωρήσουμε σε μέτρα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής που να στηρίζουν τα νεαρά και χαμηλόμισθα ζευγάρια, σε ουσιαστική βελτίωση των αναπηρικών επιδομάτων και δημιουργία κατάλληλων δομών και προγραμμάτων στήριξης, φροντίδας, αποκατάστασης και ενσωμάτωσης. Να προχωρήσουμε σε κατάργηση του πέναλτι του 12% τουλάχιστον για τις χαμηλές συντάξεις και για τα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα, σε σταδιακή εξόφληση των οφειλών του κράτους στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και δημιουργία πραγματικού αποθεματικού, σε ισοκατανομή του πλούτου, σε τερματισμό της λιτότητας και επένδυση στην ανάπτυξη.

Στο ενάμισι λεπτό που έχω στη διάθεσή μου θα πω κάτι και για την επαρχία μου, για την Πάφο. Η επαρχία έχει απόλυτη ανάγκη νέων έργων ανάπτυξης. Αναφορά έγινε από τον συνάδελφο τον Πάμπο τον Πιπτοκοπίτη, που σε μεγάλο βαθμό συμφωνώ. Θα επικεντρωθώ όμως στον λίγο χρόνο που απομένει στο πιο άμεσο και σημαντικό έργο που έχει η Πάφος αυτή την περίοδο, στη μονάδα αφαλάτωσης. Η Πάφος βρίσκεται προ του κινδύνου να διψάσει το επόμενο καλοκαίρι. Λόγω των εγκληματικών και σκανδαλωδών χειρισμών και αποφάσεων της κυβέρνησης Αναστασιάδη, η μονάδα αφαλάτωσης που κατασκευάστηκε από την κυβέρνηση Χριστόφια αποξηλώθηκε, με απώλεια για τα δημόσια οικονομικά €20 εκατομ. και πλέον, και τον κόσμο και τους γεωργούς να κινδυνεύουν να μείνουν χωρίς νερό. Τρέχουμε τώρα να προλάβουμε τον εφιάλτη της λειψυδρίας. Δυστυχώς, η διαδικασία της προσφοροδότησης κατασκευής νέας μονάδας αφαλάτωσης παρουσιάζει στασιμότητα, λόγω προσφυγών στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών. Το αποτέλεσμα αβέβαιο, η κατασκευή νέας μονάδας απόμακρη. Και ενώ η κυβέρνηση αποφάσισε να κατασκευάσει κινητή μονάδα αφαλάτωσης, για να καλύψει το κενό, οι προσφορές μέχρι σήμερα δεν προχώρησαν. Ο χρόνος φεύγει. Με τις πρώτες βροχές που έπεσαν, η κυβέρνηση, με βάση πληροφορίες μας, κάνει διάφορες και διαφορετικές σκέψεις. Από το επίσημο βήμα της Βουλής θέλουμε να καταγγείλουμε την κωλυσιεργία που παρουσιάζεται και την πιθανή αλλαγή στους όρους προκήρυξης των προσφορών. Καλούμε την κυβέρνηση άμεσα, χτες, να προχωρήσει στην προκήρυξη και κατακύρωση της προσφοράς για κατασκευή κινητής μονάδας αφαλάτωσης, διαφορετικά η Πάφος θα διψάσει. Οι ευθύνες της κυβέρνησης θα είναι βαριές και ασήκωτες.

Καλές γιορτές, ανάσταση στην Κύπρο μας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές!

Ο κ. Γιώργος Κάρουλλας από τον Δημοκρατικό Συναγερμό έχει τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του προϋπολογισμού και η ψήφισή του αποτελεί πάντοτε την αναγκαία και κεφαλαιώδη πράξη της κοινοβουλευτικής τακτικής. Με μια πατρίδα ημικατεχόμενη, με μια Κύπρο να καταγράφει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης συζητούμε και αναλύουμε ένα βιώσιμο, πλεονασματικό, αναπτυξιακό προϋπολογισμό με ρυθμό ανάπτυξης στο 4%. Τα στοιχεία αυτά μας επιτρέπουν να διορθώνουμε στρεβλώσεις, να αναπτύσσουμε περισσότερο τον τόπο μας και να αυξάνουμε την παραγωγικότητα. Στη σύντομη αυτή τοποθέτηση θα αναφερθώ στα θέματα άμυνας, παιδείας, προσφύγων και τοπικής ανάπτυξης.

Η αξιοπιστία και η αξιοπρέπεια ενός κράτους, μιας κυβέρνησης, κρίνεται σε ένα μεγάλο βαθμό από τη δυνατότητα των αρμόδιων υπηρεσιών να διασφαλίσουν την κρατική οντότητα, να εξασφαλίσουν το δημόσιο συμφέρον και να προστατεύσουν τους πολίτες από κάθε απειλή, αναβαθμίζοντας συνεχώς το αίσθημα ασφάλειας μέσα από την αποτρεπτική ισχύ στην όποια απειλή.

Λαμβάνοντας υπόψη τη γενική αυτή τοποθέτηση, αντιλαμβανόμαστε τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν το Υπουργείο Άμυνας και η Εθνική Φρουρά. Με ιδιαίτερη ικανοποίηση διαπιστώνουμε τα σημαντικά βήματα που γίνονται, κυρίως μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας, στα αμυντικά θέματα. Μάλιστα, θα ήταν παράλειψή μας να μη σημειώσουμε την ιδιαίτερα στενή συνεργασία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας και της ηγεσίας του Υπουργείου Άμυνας, που όντως αποδίδει σημαντικούς καρπούς μέσα σε πνεύμα αμοιβαίου σεβασμού για την επιτέλεση της αποστολής μας. Τις δύο πλευρές συνδέουν κοινοί στόχοι και ανησυχίες, αλλά και ευθύνες για τη διαχείριση ενός ιδιαίτερα σοβαρού και ευαίσθητου κεφαλαίου.

Εξετάζοντας τον προϋπολογισμό για τη νέα χρονιά διαπιστώνουμε ότι η αναβάθμιση του τρόπου λειτουργίας του Υπουργείου Άμυνας και ο εκσυγχρονισμός των ενόπλων δυνάμεων αποτελούν δύο από τα βασικά χαρακτηριστικά του προτεινόμενου προϋπολογισμού. Συγκεκριμένα, προτείνεται αύξηση στις δαπάνες της τάξης των €7 εκατομ. σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Επιπλέον, έχουν τεθεί πέντε πυλώνες

δράσης, που ανταποκρίνονται στις στρατηγικές επιδιώξεις της κυβέρνησης στον τομέα της ασφάλειας. Οι πέντε πυλώνες είναι οι ακόλουθοι:

1. Η ενίσχυση των σχέσεων αμυντικής συνεργασίας με άλλα κράτη, ενδυναμώνοντας τη σύγχρονη αμυντική πολιτική μας, που τόσο έχουμε ανάγκη στο περιβάλλον γεωπολιτικής ρευστότητας που βιώνουμε.
2. Η ενδυνάμωση της επιχειρησιακής συνεργασίας και ικανότητας της Εθνικής Φρουράς.
3. Η μεταρρύθμιση και η αναδιοργάνωση του Υπουργείου Άμυνας.
4. Η ενίσχυση της απόδοσης των οικονομικών πόρων και του προϋπολογισμού.
5. Η βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τον Στρατό της Δημοκρατίας και την Εθνική Φρουρά, τόσο για την εύρυθμη λειτουργία του όσο και για το προσωπικό, εκσυγχρονίζοντας κανονισμούς.

Ως Δημοκρατικός Συναγερμός στηρίζουμε τις προσπάθειες που καταβάλλει ο Υπουργός Άμυνας και η κυβέρνηση Αναστασιάδη, για να τεθεί σε μια νέα αναβαθμισμένη βάση ο τομέας της ασφάλειας και της θωράκισης της Δημοκρατίας. Θεωρούμε πως τα μέχρι τώρα αποτελέσματα είναι ενθαρρυντικά. Κρίνουμε πως τους τελευταίους μήνες έχει δημιουργηθεί μια πολύ θετική εικόνα, η οποία θα βελτιωθεί ακόμη περισσότερο. Ενδεικτικά, αναφέρω ότι, όσον αφορά τις δράσεις και τους σχεδιασμούς για την ενδυνάμωση της επιχειρησιακής ικανότητας της Εθνικής Φρουράς, το Υπουργείο Άμυνας έχει ήδη προχωρήσει:

1. στον καθορισμό ορθολογιστικής, μελετημένης βάσης σε σχέση με τους εξοπλισμούς, ένα πρόγραμμα με μακροχρόνιους στόχους, έγκαιρη και συνετή κατανομή κονδυλίων, με τρόπο ώστε να ενισχύεται στο μέγιστο το αξιόμαχο της Εθνικής Φρουράς, και ήδη έχουμε ορατά αποτελέσματα,
2. στην ουσιαστική βελτίωση του θεσμού της εφεδρείας, με την ανακοίνωση των νέων δράσεων από την 1^η Ιανουαρίου 2019,
3. στη διαδικασία για την εκπόνηση μελέτης για ενιαίο φορέα για τεχνική υποστήριξη των πτητικών μέσων,
4. σε ειδικές δράσεις που γίνονται για πρώτη φορά και αφορούν στην έρευνα και στην ανάπτυξη αμυντικών δυνατοτήτων και τεχνολογίας στα πλαίσια της PESCO.

Αξίζει να αναφερθεί πως με στόχο την επίλυση διαχρονικών προβλημάτων του προσωπικού για τους όρους υπηρεσίας, τις προσλήψεις και τις προαγωγές τους προωθείται η συνεχής τροποποίηση των σχετικών κανονισμών. Επίσης, προωθούνται νομικές τροποποιήσεις για τα θέματα καλύτερης λειτουργίας, όσον αφορά στους εθνοφρουρούς και στους εφέδρους. Παράλληλα, μεταξύ άλλων αναθεωρούνται οι πειθαρχικοί κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς.

Στο σημείο αυτό εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας και την αναγνώριση του έργου τόσο στον Υπουργό Άμυνας και στο επιτελείο του όσο και στην ηγεσία, στους άνδρες και γυναίκες της Εθνικής Φρουράς. Ως Δημοκρατικός Συναγερμός είμαστε εδώ, για να ακούμε και να συμβάλλουμε με όλες τις πολιτικές δυνάμεις στη συνεχή αναβάθμιση των όρων εργασίας γενικά του προσωπικού, για την επίτευξη του πατριωτικού σκοπού που επιτελούν.

Γνωρίζουμε ότι έγιναν πολλά και την ίδια στιγμή ότι υπολείπονται να γίνουν άλλα τόσα, είτε αυτά αφορούν το ωράριο εργασίας είτε τις μεταθέσεις είτε γενικά κανονισμούς των ζητημάτων που αφορούν το προσωπικό, τους αξιωματικούς, τους υπαξιωματικούς, τους συμβασιούχους οπλίτες και το πολιτικό προσωπικό. Στόχος μας πάντοτε είναι η συνεχής οικοδόμηση μιας ανθρωποκεντρικής, αποτελεσματικής ιεραρχίας της Εθνικής Φρουράς, για να επιτελεί επιχειρησιακά το μέγιστο δυνατό για την άμυνα και την ασφάλεια του τόπου.

Στην αναδιοργάνωση, που υλοποιείται επιτυχώς, μεγάλη συμβολή έχει ο νέος θεσμός των Συμβασιούχων Οπλιτών (ΣΥΟΠ), τον οποίο έχουμε υποχρέωση να στηρίξουμε. Μετά την ψήφιση για την απαγόρευση της μετατροπής τους σε αορίστου διάρκειας εργαζομένους έχουμε ως κράτος την υποχρέωση να δώσουμε τα απαραίτητα κίνητρα και διευκολύνσεις για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη επιτυχία και προσφορά, αλλά και την περαιτέρω αναγνώριση της υπηρεσίας τους για τη μελλοντική τους επαγγελματική αποκατάσταση.

Ταυτόχρονα και παράλληλα, σημειώνουμε τις στρατηγικές και αμυντικές συνεργασίες της Κύπρου που έχουν αναπτυχθεί στην περιοχή, σε μια πολύ καθοριστική περίοδο για τους ενεργειακούς μας σχεδιασμούς. Συγκεκριμένα, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει προχωρήσει σε τριμερείς και διμερείς συνεργασίες, που αναπτύσσουμε με χώρες γειτονικές μας, αλλά και με χώρες ευρωπαϊκές, και παρακολουθούμε αυτή την περίοδο την ένταση με την οποία πραγματοποιούνται ασκήσεις στο χώρο της αποκλειστικής οικονομικής μας ζώνης. Και τονίζουμε εμφαντικά την πρόθεση για διορισμό Ακόλουθου Άμυνας, ακόμα και στην Ουάσινγκτον, στα πλαίσια αύξησης του δυναμικού συνεργασίας μας.

Κυρίες και κύριοι,

Έχουν ακουστεί βολές για τον προϋπολογισμό της αμυντικής θωράκισης και ότι το ποσό είναι μειωμένο. Έχοντας μπροστά μας δεδομένα και αριθμούς και απαντούμε. Το 2018 δαπανήθηκαν €61 εκατομ. και επιπλέον με ενέργειες του Υπουργείου Άμυνας αυτά έχουν αυξηθεί συμπληρωματικά στα €108 εκατομ. και το ίδιο τροχοδρομείται και τη φετινή χρονιά. Άρα, να είμαστε αισιόδοξοι ότι και στον τομέα της άμυνας η κυβέρνηση στοχεύει για τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Βλέπετε ότι οι οροφές, όταν υπάρχει θέληση, ξεπερνιούνται, όχι για να φτάσουμε τις επιδόσεις της Τουρκίας στην αμυντική βιομηχανία, αλλά για να αυξάνουμε συνεχώς την αποτρεπτική μας ισχύ. Μέσα επίσης από τη συμμετοχή μας στην PESCO αναμένεται να έχουμε όφελος και στον τομέα των εξοπλισμών.

Ένα εξίσου σημαντικό κομμάτι του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Μετά τις φουρτούνες που βιώσαμε τους περασμένους μήνες στη δημόσια εκπαίδευση, βλέπουμε με ικανοποίηση ότι η κατάσταση ομαλοποιήθηκε και τα ενδιαφερόμενα μέρη, με θετική διάθεση, προσήλθαν στο τραπέζι του διαλόγου. Και εδώ πρέπει να πούμε κάποιες αλήθειες. Στόχος μας είναι να συμβάλουμε δημιουργικά και όχι μηδενιστικά.

Ακούσαμε χθες μια μηδενιστική πολιτική για τον τομέα της παιδείας και απαντούμε εμφαντικά ότι και στην ειδική εκπαίδευση, εντός του 2019, ολοκληρώνεται το νέο ενιαίο νομοθετικό πλαίσιο και σε θέματα ασφάλειας και υγείας. Έχει ήδη προταθεί συμπληρωματικός προϋπολογισμός και τα έργα αρχίζουν σιγά σιγά να υλοποιούνται, τόσο σε θέματα στατικής επάρκειας όσο και στα όποια άλλα θέματα αναφέρονται. Και όσον αφορά τα τετράμηνα, είναι μια αναγκαία ριζική μεταρρύθμιση που θα επιφέρει την αναγκαία ποιοτική βελτίωση και αναβάθμιση του απολυτηρίου στη μέση εκπαίδευση. Εδώ είναι που πρέπει να εγκύψουμε, για να έχουμε τα μέγιστα δυνατά αποτελέσματα για το εξωτερικό για τους μαθητές μας και όχι να ανατρέπουμε για χάρη μικροκομματικών και μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων.

Σύμφωνα με την ενημέρωση που είχαμε από τον Υπουργό Παιδείας, ο προϋπολογισμός έχει διαμορφωθεί στη βάση δύο παραμέτρων. Την πρώτη παράμετρο αποτελούν οι ανώτατες οροφές δαπανών που έχουν καθοριστεί για το επόμενο οικονομικό έτος. Και η δεύτερη πολύ βασική παράμετρος είναι η αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων, ώστε να υλοποιηθούν οι στρατηγικοί στόχοι που τέθηκαν για ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα, καθώς και για πνευματική και πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου, αθλητική καλλιέργεια και υγιή ενασχόληση της νεολαίας μας.

Υπενθυμίζουμε ότι στο πρόγραμμα διακυβέρνησης του Νίκου Αναστασιάδη προβλέπεται η δημιουργία Υφυπουργείου Πολιτισμού. Αυτό το θέμα επεξεργάζεται αυτό το διάστημα το αρμόδιο υπουργείο. Το Υφυπουργείο Πολιτισμού θα αποτελέσει μια αυτόνομη διοικητική δομή για τον πολιτισμό και για τις τέχνες, η οποία θα προωθεί την πολιτιστική δημιουργία και θα αναδεικνύει την πολιτιστική μας κληρονομιά μέσω μιας ενιαίας στρατηγικής.

Ως Δημοκρατικός Συναγερμός θεωρούμε ότι η πιο αποδοτική και πετυχημένη επένδυση είναι η παιδεία, γι' αυτό θα τη διαφυλάξουμε και θα τη στηρίξουμε με κάθε τρόπο. Προς αυτή την κατεύθυνση πιστεύουμε ότι κινείται και ο προϋπολογισμός που έχουμε ενώπιόν μας. Στόχος είναι να αξιοποιηθούν αποτελεσματικά οι πόροι του προϋπολογισμού για τη νέα χρονιά, δίνοντας έμφαση στην ποιότητα της εκπαίδευσης και στον εκσυγχρονισμό της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ένα θέμα που απασχολεί τον κόσμο τον προσφυγικό και ειδικά εμάς τους πρόσφυγες τους βουλευτές, με τη συμβολή και όλων των άλλων συναδέλφων, είναι η προσφυγική πολιτική. Έχουμε λόγο και ρόλο, μέχρι την άγια ώρα της λύσης του κυπριακού προβλήματος, να υλοποιήσουμε την εξαγγελθείσα νέα προσφυγική πολιτική, που θα δώσει λύση στην απονομή της ισότιμης κατανομής των βαρών για τους αδικημένους πρόσφυγες. Ήδη η κυβέρνηση, μέσα από τις δράσεις του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, προχωρά στην ολοκλήρωση του μητρώου των προσφύγων και των περιουσιών μας, με στόχο την προετοιμασία του εδάφους για την κατάληξη σε μια δίκαιη φόρμουλα απόδοσης της ετήσιας αποζημίωσης απώλειας χρήσης. Είμαστε σίγουροι ότι με το ριζικό αυτό αναμενόμενο μέτρο θα αρθεί οριστικά η αδικία, αν δεν γίνει εφικτή η λύση του προβλήματος μας στο μεταξύ.

Και έρχομαι σε ένα άλλο θέμα της εσωτερικής πολιτικής, τη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη. Επιτρέψτε μου να αναφερθώ στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου. Στον προϋπολογισμό του 2019 εντοπίζουμε κονδύλια ύψους €20 εκατομ. για έργα που θα τονώσουν τον τοπικό αναπτυξιακό χαρακτήρα και θα συμβάλουν στην κάλυψη των αναγκών των κατοίκων. Επιπλέον, να αναφέρω τη συνεχή ανάπτυξη της ξενοδοχειακής βιομηχανίας με τη συνεχή ανέγερση νέων ξενοδοχειακών μονάδων και την ενίσχυση υφιστάμενων στα πλαίσια των πολεοδομικών κινήτρων.

Εύχομαι ως Βουλή να καταλήξουμε στη διοικητική μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας, έτσι ώστε να αρθούν οι όποιες στρεβλώσεις και η ανάπτυξη να συνεχιστεί απρόσκοπτα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο κρατικός προϋπολογισμός που έχουμε ενώπιόν μας προς ψήφιση αποτυπώνει το όραμα της παρούσας κυβέρνησης για την πραγματική της πρόθεση να προχωρήσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσα λεπτά θέλετε από τον κ. Τορναρίτη; Διότι ετέλειωσε ο χρόνος σας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Ετέλειωσε; Μισό λεπτάκι.

Στόχος μας είναι σ' αυτό τον προϋπολογισμό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να συμβάλουμε δημιουργικά και όχι μηδενιστικά.

Καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές.

Καλείται στο βήμα ο κ. Μαρίνος Μουσιούττας του ΔΗΚΟ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός για το 2019 είναι ίσως από τους πλέον σημαντικούς προϋπολογισμούς, σε σχέση και συνδυασμό πάντοτε με την αντιμετώπιση των χρόνιων διαρθρωτικών προβλημάτων στην οικονομία. Διαρθρωτικά προβλήματα στα οποία πολιτεία και εκτελεστική εξουσία πρέπει επιτέλους να δώσουν αποτελεσματικές και μόνιμες θεραπείες. Ο λαός μας βίωσε μια βαθιά και παρατεταμένη κρίση, χωρίς όμως να λυθούν τα σοβαρά αυτά διαρθρωτικά προβλήματα που μαστίζουν την κυπριακή οικονομία και τα οποία έχουν άμεσο αντίκτυπο στα κυπριακά νοικοκυριά, τα οποία συνεχίζουν να πλήττονται από την ανεργία, τη χαμηλή αγοραστική δύναμη και τη στενότητα να ανταποκριθούν στις καθημερινές τους υποχρεώσεις.

Παρά τα θετικά βήματα που επιτελέστηκαν, ώστε να οδηγηθεί σε πορεία ανόρθωσης η οικονομία, που ομολογουμένως είχε αγγίξει τον πάτο το 2013, εντούτοις δεν έγιναν όλα όσα έπρεπε να γίνουν ή δεν μπορέσαμε να κάνουμε όσα έπρεπε να κάνουμε, ώστε ο στόχος για την αποτίναξη των κακών πρακτικών των προηγούμενων χρόνων που μας οδήγησαν στην οικονομική καταστροφή να εκλείψουν.

Θεωρούμε σημαντική, αλλά και εξ αντικειμένου ουσιαστική τη συμβολή του κυπριακού λαού, ο οποίος με τις δικές του θυσίες συνέβαλε καταλυτικά στην αναστροφή της κάκιστης εικόνας της οικονομίας της Κύπρου.

Στην πραγματικότητα όμως δεν είναι όλα ρόδινα. Ο δείκτης ορίου φτώχειας για τα κυπριακά νοικοκυριά ανέρχεται στο πολύ υψηλό ποσοστό της τάξης του 25,2%, όπου και είναι εμφανές πως τα κυπριακά νοικοκυριά έχουν σοβαρές υλικές στερήσεις. Η Κύπρος κατατάσσεται ανάμεσα στις πέντε ευρωπαϊκές χώρες με τη μεγαλύτερη φτωχοποίηση πληθυσμού, καθώς πάνω από 200 000 συνάνθρωποί μας βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Ο ρυθμός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας για το έτος 2018 με βάση το μακροοικονομικό σενάριο παραμένει θετικός και αναμένεται να ανέλθει στο 4% του ΑΕΠ σε πραγματικούς όρους. Παράλληλα, για το 2019-2021 ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να κυμανθεί από το 3% μέχρι το 3,8%. Είναι γεγονός ότι οι εκτιμήσεις της κυβέρνησης για τον ρυθμό ανάπτυξης είναι ευοίωνες, παρ' όλο που οι προβλέψεις αύξησης είναι με μειωμένο ρυθμό.

Σε περιόδους οικονομικής ύφεσης θεωρούμε ότι βασικός στόχος της κυβερνητικής πολιτικής θα έπρεπε να ήταν η αύξηση των αναπτυξιακών δαπανών και ο υψηλός βαθμός υλοποίησής τους, γεγονός που θα είχε θετικό αντίκτυπο στην πραγματική οικονομία. Και εδώ υστερούμε.

Η πρόβλεψη για το δημόσιο χρέος για το έτος 2019 έχει διαφοροποιηθεί λόγω των εξελίξεων στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα. Η νέα εκτίμηση είναι ότι θα βρίσκεται κοντά στο 104% και θεωρούμε ότι είναι αρκετά υψηλό, παρά τις ευοίωνες οικονομικές προβλέψεις των επιμέρους δεικτών της οικονομίας. Το δεδομένο αυτό επηρεάζει άμεσα την πιστοληπτική ικανότητα της κυπριακής οικονομίας.

Μη εξυπηρετούμενα δάνεια: Παράλληλα οφείλουμε να επισημάνουμε για πολλοστή φορά ότι ο μεγάλος αριθμός των μη εξυπηρετούμενων δανείων είναι ανασταλτικός παράγοντας για την ανάκαμψη ολόκληρου του φάσματος της οικονομίας. Ο τραπεζικός τομέας εξακολουθεί να αντιμετωπίζει έναν από τους υψηλότερους δείκτες στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στην Ευρώπη, ενώ τόσο ο ιδιωτικός τομέας όσο και ο κυβερνητικός διατηρούν υψηλά επίπεδα δανεισμού.

Το Δημοκρατικό Κόμμα χαιρετίζει την υιοθέτηση της πρότασής μας για τη δημιουργία Φορέα Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, έτσι ώστε με την απομόχλευση των κόκκινων δανείων και τα νέα δεδομένα στο τραπεζικό σύστημα το τραπεζικό σύστημα θα είναι πιο ευέλικτο, με θετικές προοπτικές για τη ρευστότητά του.

Παράλληλα, είμαστε υποχρεωμένοι να υπογραμμίσουμε ότι, εάν αυτός ο φορέας υλοποιούνταν εγκαίρως τα προηγούμενα χρόνια, τότε πολύ μικρότερες θα ήταν οι ανάγκες σε χρηματοδότηση και πολύ αποτελεσματικότερη θα ήταν η λειτουργία του, σε βαθμό που θα επέτρεπε ενδεχομένως πολύ καλύτερη διαχείριση και αντιμετώπιση των προβλημάτων του συνεργατισμού και των άλλων τραπεζών λόγω των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Σχέδιο “Εστία”: Οι δυσμενείς εξελίξεις του καλοκαιριού αναφορικά με το κλείσιμο της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας μας οδήγησαν για ακόμη μια φορά στο να κληθούμε να πάρουμε αποφάσεις κάτω από πολύ στενά, ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα. Δε θα ασχοληθώ τώρα με τις πολιτικές ευθύνες που έπρεπε να είχαν αναληφθεί. Θα σταθώ όμως σε αυτά που απαίτησε το Δημοκρατικό Κόμμα και έγιναν δεκτά από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας:

- Σχέδιο “Εστία”, το οποίο θα προστατεύει τις πραγματικά ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού από τις επερχόμενες εκποιήσεις. Εμβολιάσαμε με τις δικές μας εισηγήσεις, ούτως ώστε να διευκολυνθούν περισσότερες ομάδες του πληθυσμού.
- Προστασία πρώτης κατοικίας μέχρι €350.000.
- Συνεισφορά του κράτους στο 1/3 της καταβαλλόμενης μηνιαίας δόσης.
- Αναδιάρθρωση των δανείων και αποκοπή από την πλευρά της τράπεζας των τόκων υπερημερίας.
- Πλέγμα προστασίας και στα περιουσιακά στοιχεία των δανειοληπτών.

Ανεργία: Η ανεργία για το 2018 στο σύνολο των 12 μηνών εκτιμάται ότι θα βρίσκεται στο 7,4%, ενώ η ανεργία στους νέους βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο, με καθοδική όμως τάση. Σοβαρό πρόβλημα προκύπτει από τους μακροχρόνια άνεργους, αλλά και τις ομάδες πληθυσμού άνω των 50 ετών, όπου τα υφιστάμενα κίνητρα/προγράμματα φαίνεται να μην επιφέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Κρίνουμε όμως θετικό το γεγονός ότι η ανεργία βρίσκεται σε σταδιακή υποχώρηση κάτω του 7,5%. Υπάρχουν όμως δομικά προβλήματα που δημιουργήθηκαν μέσα στην κρίση και πρέπει να τύχουν επαναξιολόγησης σε σχέση με την ανεργία. Παρατηρείται δε το φαινόμενο δικαιούχοι του ΕΕΕ να απασχολούνται παράνομα σε διάφορους τομείς, ενισχύοντας την αδήλωτη εργασία. Και εδώ εμείς ως Βουλή πρέπει να δώσουμε τα εργαλεία, για να παταχθεί η αδήλωτη εργασία.

Τομέας υγείας: Παρά τις προσπάθειες του ίδιου του υπουργού να καταλείψει σωστά, με βάση την επιτακτικότητα των αναγκών τις δαπάνες για την υγεία, εντούτοις ένα τέτοιο εγχείρημα φαντάζει δύσκολο, ένεκα του γεγονότος ότι το υφιστάμενο σύστημα υγείας νοσεί και βρίσκεται στον αναπνευστήρα.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα θεωρούσαμε ότι η έξοδος από το μνημόνιο θα έδιδε την δυνατότητα στην κυβέρνηση να αιμοδοτήσει τον τομέα της υγείας, που είναι το υπέρτατο αγαθό για όλους τους πολίτες. Με λύπη μας παρατηρούμε πως η πενιχρή αύξηση των κονδυλίων αφορά κατά το πλείστον δαπάνες του κρατικού μισθολογίου.

Παράλληλα, καλούμε την εκτελεστική εξουσία να διαθέσει τα απαραίτητα πρόσθετα κονδύλια, ώστε το σύστημα υγείας να αντέξει μέχρι τη διαδικασία μετάβασης στο ΓΕΣΥ. Πρέπει να δοθούν κίνητρα στο ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό, για να αποφευχθούν οι περαιτέρω εκροές προς τον ιδιωτικό τομέα. Με βάση τα δεδομένα που υπάρχουν στα δημόσια νοσηλευτήρια, θεωρούμε εφικτή τη μερική αναδιάρθρωση στον τρόπο λειτουργίας τους, όπου οι κτιριακές υποδομές μπορούν να αξιοποιηθούν πιο παραγωγικά, εξυπηρετώντας τους πολίτες σε διευρυμένα ωράρια.

Επαναβεβαιώνουμε τη θέση μας ότι παραμένουμε δεσμευμένοι να προβούμε σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για υλοποίηση της μεταρρύθμισης στον τομέα της υγείας με την εισαγωγή και υλοποίηση του ΓΕΣΥ στα προκαθορισμένα χρονοδιαγράμματα που, ως γνωστόν, έχουμε ψηφίσει τον περασμένο χρόνο. Θεωρούμε εξίσου σημαντική και την παράλληλη προώθηση της αυτονομησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Είναι υποχρέωσή μας να εφαρμόσουμε ένα σχέδιο υγείας το οποίο θα ανταποκρίνεται στο επίπεδο διαβίωσης των πολιτών ενός σύγχρονου ευρωπαϊκού κράτους. Το οφείλουμε, έχουμε δεσμευτεί και θα είμαστε μπροστάρηδες, για να το υλοποιήσουμε.

Μέτρα κοινωνικής πολιτικής: Θεωρούμε ότι ο τομέας των κοινωνικών υπηρεσιών χρήζει περαιτέρω εξορθολογισμού, παρά τις διορθωτικές πολιτικές που απορρέουν κυρίως από μνημονιακές δεσμεύσεις της κυβέρνησης. Το Δημοκρατικό Κόμμα εισηγήθηκε μέτρα προς την κυβέρνηση τα οποία υιοθετήθηκαν από την εκτελεστική εξουσία και αναμένουμε την έναρξή τους, εντάχθηκαν στον προϋπολογισμό του 2019. Μας

ενδιαφέρει πρωτίστως η βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης των αδύναμων ομάδων του πληθυσμού. Για εμάς δεν υπάρχουν πολίτες δυο ταχυτήτων. Πιο συγκεκριμένα τα μέτρα αυτά αφορούν τα ακόλουθα:

- Μείωση κατά 6 σεντ του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα.
- Επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης στις ορεινές περιοχές.
- Αύξηση στη σύνταξη κατά €50 το μήνα για τους χαμηλοσυνταξιούχους.
- Σχέδιο “Εστία”, παράφραση του σχεδίου “Εστία”, για συνεπείς δανειολήπτες.
- Στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων και εργαζομένων λόγω της αύξησης που θα προκύψει στις εισφορές του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του ΓΕΣΥ.
- Τροποποίηση της νομοθεσίας που αφορά το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης. Πιο συγκεκριμένα, με την τροποποίηση που προτείνουμε ως Δημοκρατικό Κόμμα στοχεύουμε στη στήριξη εκείνων που έχουν συνεισφέρει στην ανακεφαλαιοποίηση των συστημικών τραπεζών με ίδιους πόρους, δηλαδή των πολιτών που υπέστησαν το κούρεμα των καταθέσεών τους, αλλά και των πολιτών κατόχων αξιογράφων.
- Μείωση του ΦΠΑ από 19% σε 5% για την αγορά οικοπέδων για πρώτη κατοικία, κάτι που αναμένεται να δώσει σημαντική στήριξη στα νέα ζευγάρια.

Επισημαίνουμε δε ότι παραμένει το δυσεπίλυτο πρόβλημα που αφορά τους εγκλωβισμένους αγοραστής, για το οποίο η κυβέρνηση δεν κατάφερε να βρει λύσεις. Από την πλευρά της η Βουλή των Αντιπροσώπων προσπαθεί με νομοθετική ρύθμιση, αν της επιτρέπεται, να αποδώσει την κατά το δυνατόν δίκαιη θεραπεία.

Τα πιο πάνω μέτρα έχουν στόχο να βοηθήσουν και να στηρίξουν συγκεκριμένες κατηγορίες πολιτών, κοινωνικά ευάλωτες ομάδες, που τα προηγούμενα χρόνια δέχθηκαν ιδιαίτερα βάρη λόγω της οικονομικής κρίσης που μάστιζε την οικονομία και τον λαό μας.

Μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας: Η πολυδιαφημισμένη μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας πέρασε από οβιδιακές μεταμορφώσεις και υποβαθμίσεις που οφείλονταν κυρίως σε προβλήματα που αγγίζουν πολυδιάστατα συμφέροντα, κομματικά και μη. Αναμένουμε από την εκτελεστική εξουσία να επανέλθει με βελτιωμένες προτάσεις, ούτως ώστε να αποκτήσουμε μια σύγχρονη, παραγωγική και ανθρώπινη δημόσια υπηρεσία. Δυστυχώς, ακόμη και μεμονωμένες νομοθεσίες που έχουμε ψηφίσει στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης έχουν τεθεί σε αχρησία λόγω της ύπαρξης κατεστημένων και καπετανάτων. Και εννοώ τη νομοθεσία για την κινητικότητα των δημόσιων υπαλλήλων. Όσο και αν ενοχλούνται κάποιοι από τις προσπάθειές μας για μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας, εμείς άλλο τόσο θα εντείνουμε τις ενέργειές μας.

Θα ήθελα να εκφράσω στο σημείο αυτό την απαρέσκειά μου για τη δημιουργία και ενδυνάμωση του συστήματος υπαλλήλων πολλαπλών ταχυτήτων που φαίνεται να προωθείται συστηματικά από την εκτελεστική εξουσία. Μόνιμοι, έκτακτοι, έκτακτοι ορισμένου χρόνου, έκτακτοι αορίστου χρόνου, συμβασιούχοι και άλλοι. Επιτέλους το κράτος πρέπει να αποφασίσει και να λειτουργήσει λαμβάνοντας υπόψη τα εργασιακά και ευρωπαϊκά δικαιώματα όλων των κατηγοριών υπαλλήλων. Και αν το κράτος αποφάσισε ότι αντί μόνιμους θα έχουμε συμβασιούχους, και αυτό θα πρέπει να το καταθέσει στην αρμόδια επιτροπή.

Παιδεία: Τα παράδοξα και τα ευτράπελα που βιώσαμε στη δημόσια παιδεία το καλοκαίρι που μας πέρασε φαίνεται ότι δεν έγιναν μάθημα σε κάποιους. Ενώ είχε συμφωνηθεί ότι μετά την “εκεχειρία” οι εμπλεκόμενοι φορείς θα έβρισκαν λύσεις με διάλογο μέχρι το τέλος του έτους, εντούτοις πολύ λίγα πράγματα έχουν συζητηθεί και ακόμη λιγότερα έχουν συνομολογηθεί. Μακάρι να διαψευστώ, αλλά πιστεύω ότι του χρόνου θα ζήσουμε πάλι τα ίδια και ίσως και χειρότερα. Καλώ την ηγεσία του υπουργείου να εγκύψει συστηματικότερα στα προβλήματα που αφορούν την παιδεία και τους εκπαιδευτικούς, για να λυθεί αυτό το πρόβλημα επιτέλους.

Τοπική αυτοδιοίκηση: Στο πλαίσιο του εξορθολογισμού της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης νιώθουμε ικανοποίηση, γιατί οι εισηγήσεις μας έχουν βρει απήχηση στην πλειονότητα των κοινοβουλευτικών κομμάτων. Πιστεύουμε ότι οι θέσεις μας αντικατοπτρίζουν τις θέσεις της πλειονότητας των πολιτών, διότι γνώμονας της όλης προσπάθειας είναι οι πολίτες να απολαμβάνουν την ποιότητας ζωής που τους αξίζει σε ένα οικονομικά βιώσιμο μοντέλο.

Σε μια ευρωπαϊκή Κύπρο, με τον πληθυσμό που διαθέτει, είναι αδιανόητο να υπάρχουν τόσο αυτοτελείς δήμοι και παράλληλα μη βιώσιμοι, γιατί κάποιοι επιθυμούν για σκοπούς ψηφοθηρικούς να συντηρούν την υφιστάμενη κατάσταση, επιβαρύνοντας τον Κύπριο φορολογούμενο με κόστος το οποίο θα μπορούσε να αποφευχθεί. Η μείωση του αριθμού των δήμων στους μισούς και οι περαιτέρω συμπλεγματοποιήσεις των υπηρεσιών τους και κατ’ αντιστοιχίαν η συμπλεγματοποίηση των κοινοτήτων, η διοικητική και οικονομική αυτονόμηση των νέων δήμων, η μεταφορά εξουσιών και αρμοδιοτήτων από το κεντρικό κράτος στην τοπική αυτοδιοίκηση, που αφορούν για παράδειγμα τη δημοτική αστυνομία, τις πολεοδομικές και οικοδομικές άδειες,

κοινωνικά θέματα, είναι μερικές από τις εισηγήσεις μας που έχουν στόχο να καταστήσουν την τοπική αυτοδιοίκηση πραγματικό υπηρέτη του δημότη, του πολίτη, εφαρμόζοντας έτσι πιστά την αρχή της επικουρικότητας, που περικλείει τη σύγχρονη φιλοσοφία της τοπικής αυτοδιοίκησης, για να είμαστε κοντά στον πολίτη πιο παραγωγικά και πιο οικονομικά.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για το Κυπριακό δε θα αναφέρω πολλά πράγματα. Όχι γιατί δε με ανησυχεί, αλλά γιατί νομίζω ότι η χθεσινή ομιλία του προέδρου του κόμματός μας τα έχει καλύψει όλα. Θα πω όμως ότι, όσον αφορά το ερώτημα τι μορφή λύσης του Κυπριακού θέλουμε, οι απαντήσεις βρίσκονται στα ψηφίσματα του ΟΗΕ. Η χθεσινή δε τοποθέτηση του Νικόλα Παπαδόπουλου μέσα σε λίγες γραμμές εκφράζει ακριβώς τις ανησυχίες όλων των Κυπρίων. Σας τη μεταφέρω με την άδειά του αυτούσια: «Είναι μέσα από την παράλυση του κράτους που θα ακολουθήσουν όλα τα δεινά που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την ίδια την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού». Ιδιαίτερα αν αυτή η παράλυση συνδυαστεί με τα επεμβατικά δικαιώματα, τις εγγυήσεις και τον στρατό που η Τουρκία θέλει να διατηρήσει και μετά τη λύση.

Λευκωσία: Η Λευκωσία για ακόμη μια χρονιά παραμένει ουραγός σε σχέση πάντα με την προσέλευση τουριστών. Το επαναλαμβάνω για ακόμη μια φορά και φέτος ότι πρέπει να καταρτιστεί στρατηγικό πλάνο με ορίζοντα δεκαετίας, με στόχο την αλλαγή του αναπτυξιακού μοντέλου της πρωτεύουσας. Στόχος μας είναι να εμπλουτιστεί με ουσιαστικά κίνητρα, ώστε να σταθμιστούν οι ανισότητες μεταξύ των παραλιακών πόλεων και της πρωτεύουσας σε σχέση με το επίπεδο ζωής των κατοίκων, που είναι πλέον ορατές. Είναι η άποψή μου ως βουλευτή Λευκωσίας ότι πρέπει και η πρωτεύουσα να συμμετέχει σε αυτό το πάρτι φιλοξενίας τουρισμού και επενδύσεων που διοργανώνεται κάθε χρόνο και η Λευκωσία δεν προσκαλείται ποτέ. Ιδιαίτερα στο επίπεδο του τουρισμού είμαστε οι φτωχοί συγγενείς.

Παράλληλα, η εκτελεστική εξουσία πρέπει να επισπεύσει τις διαδικασίες για την υλοποίηση του δρόμου Λευκωσίας-Τροόδους, το οποίο θα προσδώσει σημαντικά οφέλη στις ορεινές περιοχές της Λευκωσίας και θα υπάρξει συγκριτικό όφελος από τις εργατώρες που σπαταλούνται σήμερα λόγω της κακής ποιότητας και της επικινδυνότητας του οδικού δικτύου.

Η έξοδος από τα μνημόνια μας επιτρέπει πλέον να ζητήσουμε την επαναφορά των κινήτρων για κατοίκηση στις δυσπραγούσες περιοχές στην Πράσινη Γραμμή, κίνητρα που αναμένεται να επαναφέρουν ανάπτυξη κατά μήκος της Πράσινης Γραμμής και αναζωογόνηση των ακριτικών περιοχών.

Με λύπη μας παρατηρούμε ότι η δημιουργία του Αρχαιολογικού Μουσείου κινείται με ρυθμούς χελώνας. Η ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς είναι συυφασμένη με τη δημιουργία ενός μουσείου εφάμιλλου με την ιστορία αυτού του τόπου.

Κλείνοντας, θα ήθελα να επισημάνω ότι όσοι ζούμε στη Λευκωσία, αλλά και πλήθος επισκεπτών καθημερινά βιώνουμε το κυκλοφοριακό χάος σε όλες σχεδόν τις περιοχές της αστικής Λευκωσίας. Οι απαντήσεις που έδωσαν οι αρμόδιοι των υπουργείων για αποσυμφόρηση της κατάστασης δε μας έχουν πείσει. Χρειάζεται επανασχεδιασμός του οδικού συστήματος, δημιουργία δημόσιων μέσων συγκοινωνίας και όραμα για λιγότερη χρήση αυτοκινήτου. Να είστε σίγουροι ότι στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού ελέγχου θα είμαστε εκεί, για να ασκήσουμε τις απαραίτητες πιέσεις για την προώθηση των δίκαιων αιτημάτων των Λευκωσιτών. Οι Λευκωσιότες χρειάζονται μια Λευκωσία που να τους αξίζει.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιτρέψτε μου από το βήμα αυτό, το βήμα των εκπροσώπων του κυπριακού λαού, να κλείσω την τοποθέτησή μου με τα λόγια του ιδρυτή του Δημοκρατικού Κόμματος αείμνηστου Σπύρου Κυπριανού: «Προσβλέπουμε με αισιοδοξία προς το μέλλον. Είμαστε σίγουροι για ένα καλύτερο μέλλον. Δεν κοιτάζουμε ούτε δεξιά ούτε αριστερά, κοιτάζουμε μπροστά και προχωρούμε. Δεν κοιτάζουμε πίσω, παρά μόνο για να μην επαναλάβουμε λάθη και παραλείψεις. Η απόφασή μας να ανταποκριθούμε στις προκλήσεις των καιρών, να ανταποκριθούμε στις προσδοκίες του κόσμου είναι η δύναμή μας για το μέλλον».

Ας δουλέψουμε λοιπόν συλλογικά για το αύριο. Το αύριο του τόπου μας, το αύριο των παιδιών μας.

Σας ευχαριστώ.

Καλά Χριστούγεννα, καλό νέο έτος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα!

Ο κ. Γιώργος Τ. Γεωργίου του ΑΚΕΛ στο βήμα, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κυρία Υπουργέ Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,

Άκουσα, αλήθεια, με πολλή προσοχή τις ομιλίες από τα δεξιά έδρανα και κατανοώ την προσπάθεια να ωραιοποιήσουν την κατάσταση στην εσωτερική διακυβέρνηση. Είναι η κυβέρνησή τους, το κατανοώ. Αλλά να παρουσιάζουμε μια εικόνα ότι ζούμε σε μια κοινωνία αγγελικά πλασμένη, νομίζω είναι πολύ εξωπραγματικό. Και ειδικά όσον αφορά τον συνάδελφο τον κ. Δίπλαρο, γνώριζα ότι είναι Λεμεσιανός, αλλά ότι μετακόμισε σε άλλο πλανήτη τώρα το μαθαίνω!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ευθύμιο Δίπλαρο)

Έχετε πάρει διαζύγιο από την κοινωνική πραγματικότητα. Διακόσιες σαράντα χιλιάδες συμπατριώτες μας βρίσκονται κάτω από το όριο φτώχειας. Το “success story” της κυβέρνησης μετατρέπεται σε εφιάλη για τα νέα παιδιά, για τη νέα γενιά του τόπου. Σαράντα χιλιάδες παιδιά, δικά μας παιδιά, βρίσκονται στο εξωτερικό για επαγγελματική στέγη. Να πω για τις εκποιήσεις, για τους μονογονιούς, για τους συνταξιούχους, για τα νοσοκομεία, που βρίσκονται στον πάτο; Να πούμε για την τοπική αυτοδιοίκηση, που βρίσκεται επί ξυρού ακμής; Κατεβάζει τα ρολά!

Και ο κ. Κάρουλλας να παρουσιάζει την άμυνα της Κύπρου ως να αποκτήσαμε τέτοια στρατιωτική ισχύ, που μετατραπήκαμε από νάνοι σε γίγαντες, σε υπερδύναμη! Αγοράστε στολές και άρβυλα του κόσμου, των στρατιωτών, και να σταματήσουμε να εμπαιζουμε τον κυπριακό λαό! Ας αναμετρηθούμε επιτέλους με την αλήθεια.

Και, αγαπητέ κύριε πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού, μας είπατε χθες ότι είμαστε μικρόψυχοι. Είμαστε πολύ μεγαλόψυχοι στο να υποστηρίζουμε και να στηρίζουμε τους εργαζομένους, τη μεσαία τάξη, με προτάσεις, με νομοσχέδια, με όραμα. Είπατε ότι κουραστήκατε να στηρίζετε τις τράπεζες. Σας καλούμε το 2019 να είσαστε μαζί μας και να στηρίζουμε επιτέλους τους εργαζομένους, τον φτωχόκοσμο, που πονεί και υποφέρει, και ας αφήσουμε τον πλούτο και τις πολιτικές του λιγότερου κράτους.

Στο κρίσιμο ερώτημα για τον χαρακτήρα του προϋπολογισμού για το 2019 η απάντηση νομίζω είναι πολύ απλή: Κινείται στο πλαίσιο της συντήρησης και της νεοφιλελεύθερης πολιτικής των κυβερνήσεων που προωθούν και εφαρμόζουν τα τελευταία χρόνια. Κύρια χαρακτηριστικά οι πολιτικές της λιτότητας, του λιγότερου κράτους και των περικοπών. Απουσιάζει δυστυχώς παντελώς ο προοδευτικός εκσυγχρονισμός, η καινοτομία, η έρευνα, η πραγματική ανάπτυξη.

Κάθε Κύπριος που αγωνιά και νοιάζεται για το παρόν και το μέλλον του τόπου είναι φυσικό να βλέπει με μεγάλη αγωνία και ανησυχία τις εξελίξεις και τα τεκταινόμενα σε θέματα εσωτερικής διακυβέρνησης της χώρας μας. Είμαστε στη φάση που δυστυχώς κανένας τομέας στην εσωτερική διακυβέρνηση δε δημιουργεί προσδοκίες, αλλά ούτε και αισιοδοξία. Μας παρουσιάζεται μια πλαστή ανάπτυξη η οποία περισσότερο στηρίζεται στη βιομηχανία των διαβατηρίων, των ουρανοξυστών, των πύργων και των ψηλών κτιρίων, που τα κέρδη καρπούται μόνο μια μικρή χούφτα δικηγόρων και μεγαλοεπιχειρηματιών του τόπου, που ξέρετε πολύ καλά και το όνομα και το επίθετό τους. Ένα μοντέλο με μεγάλες πιθανότητες, σύμφωνα με ειδικούς, να καταλήξει σε φούσκα, δημιουργώντας μια νέα οικονομική κρίση στα ακίνητα, στις τράπεζες και ευρύτερα στην κοινωνία. Ναι, κύριοι κυβερνώντες. Είναι στο DNA σας να δημιουργείτε κρίσεις. Χρηματιστήριο, τραπεζικές κρίσεις, φούσκες των ακινήτων.

Αυτές οι πολιτικές του λιγότερου κράτους είναι που έφεραν και τη δημόσια υγεία στα πρόθυρα της κατάρρευσης. Η δημόσια υγεία είναι πολύτιμο αγαθό και θα έπρεπε να αποτελεί μεγάλη προτεραιότητα για τους κυβερνώντες. Δυστυχώς οι κρατούντες έμειναν σε διακηρύξεις και αοριστολογίες. Βρισκόμαστε, με βάση τη νομοθεσία που ψηφίστηκε από τη Βουλή, σε ρυθμούς αυτόνομησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων και εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας. Τα δεδομένα όμως και οι πραγματικότητες μόνο απογοήτευση προκαλούν.

Για εμάς η υγεία αποτελεί έναν από τους πιο νευραλγικούς τομείς στην άσκηση της διακυβέρνησης μιας χώρας. Για αυτό και υπήρξαμε και η ατμομηχανή, ούτως ώστε να προωθηθεί για ψήφιση το Γενικό Σύστημα Υγείας. Αποτελεί έναν από τους ισχυρότερους πυλώνες που κρίνουν το επίπεδο διαβίωσης των ανθρώπων. Η δημόσια υγεία κρίνει σε μεγάλο βαθμό τον δείκτη ευημερίας των πολιτών μιας χώρας και αναδεικνύει στην πράξη τον ίδιο τον πολιτισμό μας. Μέσα από τους αιώνες καθιερώθηκε η προσφορά υψηλών υπηρεσιών στον τομέα της υγείας από το κράτος, ως κύριο χαρακτηριστικό μιας ευημερούσας κοινωνίας που θέτει πάνω από όλα τον άνθρωπο και τις ανάγκες του.

Δυστυχώς για τον τόπο μας τα πράγματα στη δημόσια υγεία νοσούν σοβαρά και βρίσκονται σε κρίσιμη κατάσταση και αυτό επιβεβαιώνεται δυστυχώς από σειρά μελετών. Η δημοσίευση εκθέσεων της Ευρωπαϊκής

Στατιστικής Υπηρεσίας που αφορούν τις κρατικές δαπάνες για την υγεία στη χώρα μας μόνο θλίψη και απογοήτευση προκαλεί. Βεβαίως, δεν είναι η πρώτη φορά που τα τελευταία χρόνια η χώρα μας διεκδικεί πρωτεία αρνητικής εικόνας στα θέματα υγείας. Πλείστες των εκθέσεων, διεθνείς και ευρωπαϊκές, αυτό επιβεβαιώνουν. Κύριες επισημάνσεις αυτών των εκθέσεων κατατάσσουν την Κύπρο στις πρώτες θέσεις σε ό,τι αφορά το κόστος της υγείας και στις τελευταίες σε ό,τι αφορά τις κρατικές δαπάνες.

Χαρακτηριστικά αναφέρω τις εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας που παρουσιάζουν τις δημόσιες δαπάνες για την υγεία όσον αφορά την Κύπρο να είναι τρεις φορές λιγότερες από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: 7,2% στην Ευρωπαϊκή Ένωση, 2,7% στην Κύπρο. Είμαστε πιο πίσω από την Ελλάδα, τη Λετονία, τη Ρουμανία.

Σε ό,τι αφορά τον προϋπολογισμό για την υγεία για το 2019, προβλέπονται δαπάνες της τάξης των €621 εκατομ. Έχουμε μια αύξηση μόνο κατά €36 εκατομ., που αναλύεται σε τακτικές δαπάνες ύψους €586 εκατομ. και €35 εκατομ., από τις οποίες μόνο €4 εκατομ. αφορούν αναπτυξιακές δαπάνες. Εύλογα δημιουργούνται ερωτηματικά: Πού είναι τα έργα υποδομής; Πού είναι οι επεκτάσεις των νοσοκομείων; Πώς θα στηριχθούν τα δημόσια νοσηλευτήρια; Πώς θα γίνουν ικανά και επαρκή να αντιμετωπίσουν τις μεγάλες προκλήσεις για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ;

Μπορεί κάποιος να μας πει πώς όλες αυτές οι ανάγκες θα εξασφαλιστούν, όταν ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Υγείας εκ των πραγμάτων δεν μπορεί να ανταποκριθεί; Συγκριτικά σημειώνουμε ότι ο προϋπολογισμός για το 2019 είναι λιγότερος από το 2010, που προέβλεπε €644 εκατομ., ακόμα πιο μειωμένος από το 2011, ακόμα πιο μειωμένος και από τον καιρό της κρίσης. Και ρωτώ: Τα μαξιλαράκια, κύριε Δίπλαρε, που δημιουργήσατε από τις περικοπές από την υγεία, τα πληρώνουν σήμερα οι ασθενείς που κρατούν ουρά και δεν μπορούν να δουν την υγεία τους; Αυτές είναι οι πολιτικές σας και αυτό είναι που ο κόσμος ζει και βιώνει καθημερινά. Αυτά δεν τα λέμε εμείς ούτε το ΑΚΕΛ, τα καταγράφει η ίδια η τελευταία από κοινού έκθεση της Commission και του ΟΑΣΑ για το προφίλ της υγείας της Κύπρου το 2017.

Πιο συγκεκριμένα καταγράφεται: Το 2015 η Κύπρος διέθεσε €1.592 ανά κάτοικο για υγειονομική περίθαλψη, τη στιγμή που ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν €2.797. Υπάρχουν και άλλοι αριθμοί, επίσημες στατιστικές και διεθνείς και ευρωπαϊκές. Και, κύριε Δίπλαρε, αν έχετε μεγάλη απορία, επειδή δεν είσατε μέλος της επιτροπής Υγείας, ευχαρίστως θα σας τις κοινοποιήσω.

Οι κυβερνώντες πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι οι αμαρτίες τους για την υγεία είναι πολλές. Φέρατε τη δημόσια υγεία στον πάτο και δυστυχώς δεν έχετε ούτε σχεδιασμό ούτε όραμα, ώστε να αποκτήσει η χώρα μας ένα σύγχρονο, κοινωνικό και αποτελεσματικό σύστημα υγείας. Απουσιάζει παντελώς το όραμα που θα απαντούσε στις προκλήσεις μιας μεγάλης προοδευτικής μεταρρύθμισης, αυτής του Γενικού Συστήματος Υγείας. Το “success story” της κυβέρνησης Νίκου Αναστασιάδη για την οικονομία κινδυνεύει να γίνει εφιάλτης για τη δημόσια υγεία και τους ασθενείς. Δυστυχώς καταγράφεται ακόμα μια σκληρή πραγματικότητα, που, ενώ για το ξεπούλημα του συνεργατισμού υπήρχαν δισ για να σπονσάρουμε την Ελληνική Τράπεζα, δυστυχώς για τους απλούς ανθρώπους, για την υγεία του κόσμου και του λαού βγαίνουν με το τσιγκέλι.

Η δημόσια υγεία νοσεί, το σύστημα υγείας καταρρέει και δυστυχώς οι κυβερνώντες κωφεύουν. Και εξηγούμαι: Πώς είναι δυνατό με τόσο φόρτο εργασίας τα δημόσια νοσηλευτήρια να εργάζονται με μειωμένο προσωπικό, είτε είναι γιατροί είτε νοσηλευτές είτε άλλοι επαγγελματίες υγείας; Πώς μπορούν να πιστεύουν οι κυβερνώντες ότι θα εξασφαλιστεί η ποιότητα προσφοράς υγείας, όταν υπάρχουν ελλείψεις στα φάρμακα, στα αναλώσιμα, καθυστέρηση στις αναλύσεις, όταν οι λίστες αναμονής μεγαλώνουν και είναι κατά χιλιάδες; Αυτό είναι το όραμά μας;

Και σύμφωνα ακόμα και με τις εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή, που τις συζητήσαμε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, ξέρετε ποιος κίνδυνος υπάρχει; Τελικά να κάνουμε μόνιμη ιδιωτική ιατρική. Και θέλω να σας πω και το εξής: Εάν με αυτήν τη λογική θα συνεχίσουμε να επενδύουμε στην υγεία, ξέρετε, αυτό είναι συνταγή καταστροφής και μη εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας. Και θέλω με αυτήν την ευκαιρία να πω ότι είναι το ΑΚΕΛ που στάθηκε μπροστά της και πρωταγωνιστής, για να προωθηθεί το μονοασφαλιστικό σύστημα.

Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι αυτή η προσπάθεια θα είναι μετ' εμποδίων. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι τα αρπακτικά караδοκούν και δεν είναι το ΑΚΕΛ και η αριστερά που μιλήσαμε κατά καιρούς για ενδιάμεσο ΓΕΣΥ, για μίνι ΓΕΣΥ, διάφορες αλχημείες και διάφορα πολιτικά παιχνίδια, τα οποία στο τέλος ασφαλώς δεν εξυπηρετούν τον κεντρικό, τον εθνικό στόχο, που είναι η εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Αναστασιάδης και ο Υπουργός Υγείας χρειάζεται πλέον να αποδείξουν με έργα τις ευαισθησίες τους, το ενδιαφέρον τους για τη δημόσια υγεία. Οι εκλογές έχουν τελειώσει. Η αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων και το Γενικό Σύστημα Υγείας αποτελούν συλλογικό κοινωνικό όραμα. Εργαστήκαμε όλοι, για να γίνει επιτέλους πραγματικότητα η ψήφισή του σε νόμο. Τώρα είναι η ώρα των μεγάλων αποφάσεων και των έργων, των πράξεων!

Βρισκόμαστε σε αντίστροφη μέτρηση για την εφαρμογή της αυτονόμησης. Ούτε επεκτάσεις των νοσοκομείων έχουν γίνει ούτε ουσιαστική στελέχωση έχει γίνει ούτε αντιμετωπίσαμε σοβαρά τα μεγάλα

προβλήματα της υποστελέχωσης, των λιστών αναμονής. Είναι ζητήματα και μεγάλες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν το ταχύτερο δυνατόν.

Οι συζητήσεις για διάφορα ζητήματα και οι όποιες ρυθμίσεις πιθανόν να προκύψουν δεν μπορούν να είναι πέρα από το πλαίσιο που αποφασίστηκε και έξω από τον χαρακτήρα του όλου Γενικού Συστήματος Υγείας. Είναι θέση μας ότι όπως έχει αποφασιστεί το ΓΕΣΥ σε σχέση με τη φιλοσοφία και τον χαρακτήρα του έτσι πρέπει να υλοποιηθεί. Πρέπει να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα που έχουν αποφασιστεί ομόφωνα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Ο διάλογος που γίνεται πρέπει να τελειώσει σύντομα και οι αποφάσεις που θα ληφθούν μέσα από τον διάλογο δεν πρέπει να ανατρέπουν τη φιλοσοφία και τον χαρακτήρα που έχει το Γενικό Σύστημα Υγείας. Στόχος όλοι οι δικαιούχοι στο σύστημα να έχουν ισότιμη πρόσβαση και ισότιμη ποιότητα στην παρεχόμενη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Πριν ολοκληρώσω την ομιλία μου θα ήθελα να πω λίγα λόγια για την ύπαιθρο. Το κράτος δυστυχώς άφησε εντελώς ξεχασμένη την ύπαιθρο. Φθίνουν οι κοινότητές μας. Υπάρχουν ήδη κοινότητες όπως η Βίκλα, η Τρόζαινα που έχουν εγκαταλειφθεί εντελώς. Δεν υπάρχει κάτοικος. Υπάρχουν κοινότητες οι οποίες έχουν μείνει με 20 και 30 κατοίκους.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ευθύμιο Δίπλαρο)

Ναι, κύριε Δίπλαρε, ψάχναμε να βρούμε κοινοτάρχες. Και θέλω επίσης να σας πω, κύριε Δίπλαρε, όπως σας σέβονται, να σέβεστε. Είχες τον χρόνο να απαντήσεις.

Έργα για τα οποία σε κάθε εκλογές δεσμεύονται και την επομένη αποδεσμεύονται: Δρόμος Λεμεσού-Σαϊπά. Χρόνο με τον χρόνο τίθεται στους προϋπολογισμούς, κάθε χρόνο υποσχόμαστε για τον επόμενο χρόνο. Κρούομε τον κώδωνα: Η ύπαιθρος μαραίνεται καθημερινά. Βρίσκεται στο στάδιο της εγκατάλειψης και, αν δεν αναληφθούν ευθύνες, θα θρηνούμε επί των ερειπίων, γιατί δυστυχώς οι παππούδες μας, οι πατεράδες μας θα έχουν μείνει μόνοι στο έλεος του Θεού. Έχουμε δώσει ολοκληρωμένες προτάσεις που αφορούν τη στήριξη της υπαίθρου, με την παραχώρηση γης σε νέα ζευγάρια, με την παραχώρηση φορολογικών κινήτρων. Είναι και εκείνο το επίδομα θέρμανσης που κάποτε κατεβάζατε τους αγανακτισμένους και φώναζαν. Δεν ξέρω σήμερα... Κρυώνουν, δεν κρυώνουν; Πότε θα το φέρουμε στο πλαίσιο του "success story", για να ενισχυθεί αυτός ο κόσμος ο οποίος πονεί και υποφέρει; Πότε θα δώσουμε λύση στους γεωργούς, με επιχορηγήσεις στα λιπάσματα, στα καύσιμα και σε άλλα ζητήματα τα οποία τους απασχολούν;

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το ΑΚΕΛ και η κυπριακή αριστερά θα συνεχίσουν να είναι πρωταγωνιστές πάνω από όλα για την Κύπρο και τον λαό μας. Χωρίς σκοπιμότητες και υπολογισμούς. Θα καταθέτουμε ιδέες, προτάσεις, θα συνθέτουμε απόψεις, θα καταθέτουμε όραμα.

Ολοκληρώνοντας θέλω να ευχαριστήσω τη διεύθυνση της Βουλής, τους λειτουργούς και γραμματείς, όλο γενικά το προσωπικό για τη βοήθεια και τη στήριξη που μας προσφέρουν, καθώς και τους κοινοβουλευτικούς συνεργάτες. Εύχομαι ολόψυχα σε όλο τον κυπριακό λαό καλές γιορτές, χρόνια πολλά γεμάτα υγεία. Καλή χρονιά, εκπλήρωση των ονείρων και των προσδοκιών μας και επιτέλους να δούμε το συρματοπλεγμά της ντροπής να καταρρέει και να οικοδομούμε μέσα από τις στάχτες και τα ερείπια το κοινό μας σπίτι, την Κύπρο της ειρήνης, της ασφάλειας και της σταθερότητας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Καλές γιορτές!

Έφιας ένα λεπτό του κ. Λουκαϊδη, ο οποίος δε θα επαναλάβει τούτα που είπες στο τέλος, διότι ήταν ευχές κ.λπ.

Η κ. Αννίτα Δημητρίου.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ευθύμιο Δίπλαρο)

Ύστερα, στο τέλος. Τώρα, αν έχουμε χρόνο, να το κάμουμε.

Τώρα έχει τον λόγο η κ. Αννίτα Δημητρίου μέχρι δώδεκα λεπτά. Και τέσσερα 'πού τον κ. Τορνάρη, δεκαέξι. Και τέσσερα από το προεδρείο, είκοσι. Επειδή δε θα μιλήσω εγώ, να της δώκω τέσσερα λεπτά!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έχει δυόμισι χρόνια που έν' βοηθός σου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δικαιούται τουλάχιστον μισή ώρα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, δικαιολογούμαι, έτσι;

Κυρία Δημητρίου, έχετε τον λόγο.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητές συναδέλφισσες,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι μια πολύ σημαντική ημέρα σήμερα. Είναι η μέρα συζήτησης του προϋπολογισμού, της έγκρισης του κυβερνητικού προγράμματος που έχει αποφασιστεί και παρουσιαστεί. Είναι το μέσο, κυρίως για να προχωρήσουμε σε εκείνες τις μεταρρυθμίσεις και πολιτικές που διεκδικεί η κοινωνία και έχει ανάγκη ο τόπος μας, αυτές τις μεταρρυθμίσεις που θα ισχυροποιήσουν ένα σύγχρονο κράτος δικαίου, που να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις του σήμερα και να στηρίζει εμπράκτως την κοινωνική συνοχή. Δε θα μπορούσαμε ωστόσο να κάνουμε λόγο για μεταρρυθμίσεις και συγκεκριμένες πολιτικές στήριξης, αν δεν είχαμε μπροστά μας για τρίτη συνεχόμενη χρονιά έναν πλεονασματικό προϋπολογισμό, όχι απλά ισοσκελισμένο, με διασφαλισμένη τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους, με αναβαθμίσεις και ελεύθερη πρόσβαση στις διεθνείς αγορές, που να συνοδεύεται με μείωση της ανεργίας, με επενδύσεις, με σταδιακή αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος και βελτίωση στους δείκτες κοινωνικής ανισότητας και κατανομής εισοδήματος.

Έχουμε κερδίσει, αγαπητοί συνάδελφοι, τη μεγάλη εικόνα κατά κράτος. Και είμαι περήφανη πρώτα και πάνω από όλα για τους πολίτες, γιατί χάρη σε αυτούς και στις δικές τους θυσίες επανακτούμε το χαμένο έδαφος, και αυτό πρέπει να το τονίζουμε ξανά και ξανά.

Ωστόσο ερωτώ: Υπάρχει περιθώριο; Μπορούμε να πάμε ακόμη καλύτερα; Και, αν το ερώτημα φαντάζει εύκολο και η απάντηση είναι φανερά καταφατική, γιατί δεν το κάναμε παλαιότερα; Γιατί επιτρέψαμε σε συγκεκριμένες πολιτικές και μικροπολιτικές σκοπιμότητες να κοστίσουν τόσο πολύ; Γιατί θυματοποιήσαμε κράτος και πολίτες; Σε ποιον πλανήτη ζούσατε τότε, αγαπητέ μου κύριε Γεωργίου;

Χαίρομαι, γιατί αλήθεια σήμερα μπορούμε να κάνουμε λόγο για μειώσεις φόρων και επιπρόσθετα μέτρα κοινωνικής στήριξης, αλλά προφανώς έχουμε ακόμη δρόμο να διανύσουμε. Ακριβώς τώρα που το επιτρέπουν τα οικονομικά του κράτους έχουμε υποχρέωση να ακούσουμε τις φωνές των συμπολιτών μας που εξακολουθούν να περνούν δύσκολα και να φροντίσουμε ότι η ανάπτυξη θα κατανεμηθεί με δίκαιο τρόπο σε όλα τα στρώματα της κοινωνίας. Και αυτό δεν είναι υπέρ του πλούτου, κύριε Γεωργίου. Πάνω απ' όλα όμως έχουμε υποχρέωση να μην επιστρέψουμε πίσω σε πολιτικές που μας κόστισαν εις βάρος των πολιτών και της ανάπτυξης του τόπου μας. Αυτό αναμένουν από εμάς οι πολίτες, να επικεντρωθούμε σε αυτά που πρέπει να γίνουν ακόμη, σε αυτά που δεν μπορέσαμε ακόμη να ανταποκριθούμε είτε λόγω οικονομικής κρίσης, μνημονίων, προτεραιοτήτων, διαφωνιών είτε γιατί δεν ακούσαμε αυτές τις φωνές.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Η Κύπρος του αύριο χρειάζεται να δομηθεί σε γερές βάσεις και χρειάζεται να γίνει αυτό μέσα σε ένα πνεύμα ενότητας και συνεργασίας. «Ωρα μεγάλων αποφάσεων», είπε προηγουμένως ο κ. Γεωργίου -και έχει την τιμητική του, αφού ήταν πριν από εμένα!- και συμφωνώ. Οπότε αν βρούμε τους κοινούς άξονες και να συνεργαστούμε για το κράτος δικαίου που θέλουμε να οικοδομήσουμε και αν μη διεκδικούμε πατρότητες και πρωτοκαθεδρίες. Αυτό είναι το μήνυμα που πρέπει να δώσουμε σήμερα στους πολίτες. Φτάνει η μιζέρια, φτάνει η επίρριψη ευθυνών, φτάνει ο αρνητισμός. Δεν είμαστε εδώ, θεωρώ, γι' αυτό το λόγο.

Έχουμε επιλεγεί από τους πολίτες, για να εργαστούμε για ένα κράτος δικαίου, που θα δίνει ίσες ευκαιρίες στον κάθε πολίτη να συμμετάσχει, να βελτιώνει τις βιοτικές του συνθήκες, να διεκδικεί και να προοδεύει μέσα από έναν αποτελεσματικό τρόπο λειτουργίας, με κοινωνική δικαιοσύνη και συνοχή. Παράλληλα, έχουμε ευθύνη να εδραιώσουμε ένα κράτος ανταγωνιστικό, που να πρωταγωνιστεί στον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο, που να αναπτύσσει στρατηγικές συνεργασίες και να προασπίζεται τα εθνικά μας δίκαια και δικαιώματα. Όλα αυτά τα ομολογουμένως αυτονόητα, που δυστυχώς για πολλούς δεν είναι, χρειάζονται πολιτικές εφαρμογής και, για να υπάρξουν οι πολιτικές εφαρμογές, χρειάζεται βούληση, συναίνεση και αποτελεσματικότητα. Δεν είδαμε δυστυχώς αυτή την αυτονόητη προσέγγιση στην παιδεία. Δε βλέπουμε αυτή την αυτονόητη προσέγγιση στην υγεία. Δε βλέπουμε καν αυτή την αυτονόητη προσέγγιση στο Κυπριακό.

Νικηθήκαμε, αγαπητοί συνάδελφοι, επειδή βάρεσαν οι προσωπικές ατζέντες, τα κομματικά συμφέροντα και ο λαϊκισμός. Νικηθήκαμε, γιατί, ακόμα και τα θετικά που γίνονται, κυρία Μαύρου, επισκιάζονται από όλα αυτά και πραγματικά, θα πρέπει να το επαναλάβω, ακόμα και σήμερα να σκεφτούμε ποια είναι τα μηνύματα που μεταφέρουμε στους πολίτες.

Τις μέρες αυτές είδαμε όλοι τη μεγάλη σημασία που έχει, ακόμα και για το εθνικό μας θέμα η ενεργός και ισότιμη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τις μέρες αυτές, που απειλείται με τρομοκρατική βία η καρδιά της Ευρώπης, εμείς απαντάμε με πείσμα στην ελευθερία, στη δημοκρατία και την αλληλεγγύη. Γνωρίζουμε τις απειλές και τις προκλήσεις που υπάρχουν εκεί έξω, δεν εθελουφλούμε και βεβαίως μας αφορούν. Δεν ισχυριζόμαστε σήμερα ότι η όποια κρίση θα μας προσπεράσει. Μάθαμε πλέον καλά ότι η εσωστρέφεια δεν είναι επιλογή, αλλά ότι μόνο μέσα από τη συνεργασία, τις ανοικτές αγορές, την ανταγωνιστικότητα των οικονομιών μας και την αξιοπιστία μας στις πολιτικές έχουμε κύρος, πειστικότητα και πολιτικό εκτόπισμα στην ευρωπαϊκή συμμετοχή. Η Κύπρος ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και έχει αποδείξει μέσα από μια αποτελεσματική στρατηγική ότι δεν είναι η χώρα των ελλειμμάτων και της απομόνωσης αλλά μια περήφανη χώρα, που στέκεται στα πόδια της με δυσκολίες, ναι, αλλά μέσα από ένα έργο που αποδίδει καρπούς.

Άρα, όσοι και όσες περιορίζονται σε κριτική του προϋπολογισμού ή της ευρύτερης δημοσιονομικής πολιτικής αναφέροντας είτε το ένα είτε το άλλο θέμα ας δουν επιτέλους το δάσος και όχι το δέντρο και ας καταλάβουμε ότι, όταν η εφαρμοσμένη πολιτική επιφέρει αποτελέσματα, ισχυροποιείται η οικονομία, δημιουργούνται μηχανισμοί ανάπτυξης, θωρακίζονται οι παραγωγικές δυνάμεις, αποκτούνται υγιείς οικονομικές σχέσεις και μπορούμε με αυτό τον τρόπο να εγκύψουμε στα πραγματικά προβλήματα της καθημερινότητας των πολιτών, κάτι που δεν μπορούσαμε ομολογουμένως να κάνουμε πριν λίγα χρόνια. Και επιτέλους κάποιος θα πρέπει να απαντήσει: Προτιμούμε το χθες που μας κόστισε ή το σήμερα που μας οδηγεί με ασφάλεια και προοπτική στο αύριο; Και, αν λογοκρίνεται το σήμερα μέσα από όλα όσα έχουμε ακούσει αυτές τις μέρες, ποια η ευθύνη όλων που κυβέρνησαν, συγκύβερναν -και δε θα πω βεβαίως δημιούργησαν- αλλά δεν άγγιξαν κάποια θέματα, απλά τα προσπέρασαν, τα άφησαν να περάσουν;

Εμείς επιλέγουμε να κρατήσουμε και να επενδύσουμε στην προοπτική του σήμερα, μια προοπτική που μας επιτρέπει να επενδύσουμε στην παιδεία, να βάλουμε στόχο να υλοποιήσουμε την αξιολόγηση, ν' αυξήσουμε τους δείκτες επίδοσης και απόδοσης, να αναβαθμίσουμε το ανθρώπινο δυναμικό, το περιεχόμενο της εκπαίδευσης και να στηρίζουμε κάθε μαθητή με βάση τις ανάγκες του, μια προοπτική που μας επιτρέπει να προχωρήσουμε στην εφαρμογή ενός καθολικού σχεδίου υγείας με δικαίωμα στον κάθε ασθενή να επιλέξει νοσηλευτήριο και γιατρό της αρεσκείας του στη μεγαλύτερη -ναι, ορθά ακούστηκε- κοινωνική μεταρρύθμιση, που θα συμβάλει στον εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση των νοσηλευτηρίων μας και βεβαίως θα αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τα προβλήματα που υπάρχουν.

Αυτή η ίδια προοπτική θα βοηθήσει στην ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής σε όλα τα κοινωνικά στρώματα, βελτιώνοντας παροχές ειδικά για τους νέους μας και τις ευπαθείς ομάδες, μια προοπτική που θα δρα προληπτικά, όχι μόνο πυροσβεστικά στην εδραίωση πολιτικών, ευρωπαϊκών και μη, αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα ή την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Θα συμβάλει η ίδια ακριβώς προοπτική στον ψηφιακό μετασχηματισμό που επιβάλλεται για αποφυγή της γραφειοκρατίας και εναρμόνιση με την τεχνολογική εξέλιξη και τις απαιτήσεις του σήμερα, ειδικά όσον αφορά την έξυπνη διακυβέρνηση, διαφάνεια και λειτουργικότητα των υπηρεσιών προς όφελος των πολιτών και της κοινωνίας, η ίδια ακριβώς προοπτική που θα δώσει ίσες ευκαιρίες σε όλες ανεξαιρέτως τις επαρχίες της Κυπριακής Δημοκρατίας και ειδικά στη δική μου επαρχία, τη Λάρνακα, που η πραγματικότητα είναι ότι τα προηγούμενα χρόνια στερήθηκε ευκαιριών και της ανάπτυξης που της αξίζει λόγω διάφορων συμφερόντων και σκοπιμοτήτων. Και αυτοί που σήμερα κατακρίνουν να σκεφτούν μόνο ότι είχαν την ευκαιρία και δεν ανταποκρίθηκαν με αποτέλεσμα. Οπότε ο καθένας από εμάς ας κάνει τη δική του αυτοκριτική.

Και είναι αυτά τα ίδια συμφέροντα που ακόμα και τώρα παρεισφρέουν εντέχνως ή προσπαθούν να το κάνουν, θέτοντας εμπόδια ή σκορπίζοντας ψιθύρους. Φτάνουν όμως και στα δικά μας αυτιά αυτοί οι ψιθύροι και προειδοποιώ σήμερα από ετούτο το βήμα της Βουλής, κύριε Πρόεδρε, ότι όποιοι προσπαθήσουν να πλήξουν την ανάπτυξη ή τα συμφέροντα της πόλης μας θα βρουν ολόκληρη τη Λάρνακα ενωμένη απέναντί τους. Και υπάρχει συγκεκριμένος λόγος που το αναφέρω και μένω μέχρι εδώ. Και δε δέχομαι προσωπικά την εικόνα που βγάζουμε έξω για τη Λάρνακα. Είμαι σίγουρη ότι κατοικούσαμε τα προηγούμενα χρόνια στη Λάρνακα. Ας κάνουμε μια βόλτα τώρα να δούμε τη διαφορά της πόλης μας. Και, όσον αφορά τις καθυστερήσεις, ας μην ψάχνουμε αποδιοπομπαίους τράγους. Να αναλάβουμε και εμείς τη δική μας ευθύνη και να αλλάξουμε νομοθετικά το πρόβλημα των καθυστερήσεων στις δημόσιες συμβάσεις. Η Λάρνακα αλλάζει και θα αλλάξει πιο πολύ, αν μας βρει όλους ενωμένους σε αυτή την προσπάθεια.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητές συναδέλφισσες,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Από αυτό το ίδιο βήμα της Βουλής, θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ πολύ σύντομα σε κάτι που συνέβη τις προάλλες και προσωπικά με απογοήτευσε και με συγκλόνησε. Αναφέρομαι στην απόφαση του Μόνιμου Κακουργιοδικείου Λευκωσίας σε περιστατικό σεξουαλικής κακοποίησης ανήλικης, όπου επιβλήθηκε η ποινή μόνο τεσσάρων ετών, ενώ αναφέρθηκαν ξεκάθαρα οι επιβαρυντικοί παράγοντες χρήσης βίας ή και η ευάλωτη θέση του παιδιού, αφού επρόκειτο για ένα παιδί με νοητική αναπηρία και ενώ προβλεπόταν βάσει νομοθεσίας μέχρι και διά βίου φυλάκιση. Για ένα παιδί που ακριβώς λόγω της δικής του ιδιαιτερότητας έπρεπε να προστατευθεί και να ακουστεί ακόμα περισσότερο σίγουρα αυτή η ποινή είναι άδικη και απογοητευτική, ειδικά για μια τέτοια απεχθή πράξη. Έγραψα χθες προετοιμάζοντας την ομιλία μου ότι θέλω να ελπίζω στην παρέμβαση του Γενικού Εισαγγελέα και χαίρομαι που σήμερα αποτελεί θετική εξέλιξη η απόφασή του να εφεσιβάλλει αυτή την απογοητευτική ποινή και θέλω να διαβεβαιώσω σήμερα από αυτό το βήμα ότι θα κάνουμε όλοι μαζί ό,τι περνά από το χέρι μας, πολιτεία, σύνολα, θεσμοί, μη κυβερνητικές οργανώσεις, για να ακουστεί η φωνή όλων όσοι δεν ακούγονται.

Έχω την πεποίθηση, κύριε Πρόεδρε -και θέλω να είμαι ειλικρινής και να πιστεύω- ότι άλλαξαν πολλά και θα μου επιτρέψετε να χρησιμοποιήσω τα λόγια της δημοσιογράφου Κάτιας Σάββα, που είπε ότι δεν έχουμε τόσο ανάγκη από άλλες νομοθεσίες, πρωτόκολλα, στρατηγικές όσο από την πιστή τήρηση και εφαρμογή των υφισταμένων και συμφωνηθέντων. Και συμφωνώ. Αυτά που ψηφίζουμε εφαρμόζονται; Και, αν εφαρμόζονται, εφαρμόζονται πιστά και ορθά; Άρα, το πρόβλημα δεν είναι απαραίτητα οι νόμοι, αλλά ούτε και κανένας νόμος από μόνος του μπορεί να λύνει προβλήματα απλώς και μόνο με την ψήφισή του. Μπορεί να νομοθετηθεί, αγαπητοί συνάδελφοι, η πολιτική αποτελεσματικότητα ή εφαρμογή του νόμου; Σίγουρα δεν μπορεί. Αλλά είναι υποχρέωσή μας αυτά που ψηφίζουμε να ελέγχουμε ότι εφαρμόζονται ορθά και, ναι, έχουν γίνει πολλές αλλαγές και βελτιώσεις, όσο και αν κάποιος δε θέλουν να το παραδεχθούν και χωρίς να σημαίνει βεβαίως σε καμία περίπτωση ότι δεν εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αγαπητές συναδέλφισσες,

Όσες αλλαγές ή μεταρρυθμίσεις και να γίνουν -που παρεμπιπτόντως πρέπει να θυμόμαστε και πότε με τη δική μας αποχή, ανοχή, άρνηση δεν υλοποιήθηκαν μεταρρυθμίσεις και μετά να ασκούμε κριτική- δε θα είναι ποτέ αρκετές ή ικανοποιητικές, αν δε διασφαλίσουμε την ειρήνη, την ασφάλεια και ευημερία στον τόπο μας, και αυτό μπορεί να γίνει μόνο μέσα από την επίλυση του εθνικού μας προβλήματος.

Και επειδή δεν έχω τον χρόνο να αναφερθώ λεπτομερώς σε σημεία και με επιχειρηματολογία, θα αρκεστώ να αναφέρω μονάχα αυτό: Νιώθω ότι είμαστε σ' ένα καράβι τρεμάμενο που λοιδορείται, απειλείται και σείεται, αλλά πρέπει να πιάσουμε στεριά. Το γνωρίζουμε. Είναι θέμα επιβίωσης. Είναι η στεριά αυτή που θα σώσει το πλήρωμα, το πλοίο, τη συνέχειά μας. Κάποιοι πηδούν από το πλοίο, γιατί θεωρούν ότι μπάζει νερά ή γιατί άκουσαν θορύβους. Κάποιοι οραματίζονται φρεγάτες ή λιμάνια άλλης εποχής και κάποιοι παραμένουν να τραβούν κουπί σταθερά και μεθοδικά με καθαρή στόχευση. Ξέρουμε όλοι -και θα το επαναλάβουμε και σήμερα- ότι μόνο με έναν τρόπο μπορούμε να φτάσουμε στη στεριά και αυτός είναι το μοναδικό συμφωνημένο πλαίσιο, η διζωνική δικονομική ομοσπονδία. Εάν εγκαταλείψουμε το πλοίο, θα σημαίνει παγίωση των τετελεσμένων της εισβολής και κατοχής με καταστροφικές συνέπειες για το μέλλον του κυπριακού ελληνισμού.

Οπότε αν τραβήσουμε κουπί όλοι μαζί και να είστε σίγουροι ότι έτσι θα φτάσουμε γρηγορότερα και με ασφάλεια στη στεριά. Και εκεί αν στήσουμε το αύριο με πράξεις ουσίας και ασφάλειας, με ευημερία, με προοπτική. Ο διχασμός και η φυγή δεν είναι λύση, ειδικά αυτές τις μέρες.

Κεμάλ, θα σε απογοητεύσω. Θα ξημερώσει. Και αυτός ο κόσμος θα αλλάξει. Και δεν τρομάζω. Επιλέγω να εργάζομαι και να ελπίζω!

Καλές γιορτές, εύχομαι, σε όλους και όλες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές!

Η κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά για το ΑΚΕΛ.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το πρώτο που ήθελα να σχολιάσω είναι ότι, ακούγοντας προηγουμένως την αγαπητή Αννίτα, κοίταξα δυο φορές να δω αν είναι βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού ή αν προέρχεται από άλλη τάξη, γιατί απειλούσε, δεν ξέρω ποιους απειλούσε, σε ποιους έδινε οδηγίες, ποιους συμβούλευε!

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εγώ απειλούσα;

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Όμως χτες από αυτό το βήμα ακούστηκαν και άλλα. Δεν είναι εδώ το ΕΛΑΜ. Μας είχαν πει ότι οι μαύρες μπλούζες του εθνικισμού έρχονται, για να πάρουν την Ευρώπη και να την αλλάξουν. Βέβαια, οι λαοί θυμούνται ότι την προηγούμενη φορά που οι δυνάμεις του φασισμού επιχείρησαν να αλλάξουν την Ευρώπη οδήγησαν σ' ένα ατέλειωτο αιματοκύλισμα με εκατομμύρια νεκρούς, οδήγησαν στο ολοκαύτωμα και στα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Το κυριότερο όμως που πρέπει να θυμούνται όσοι δηλώνουν σπορά των ηττημένων του 1945 είναι ότι στο τέλος ο Κόκκινος Στρατός τούς κυνήγησε μέχρι το Βερολίνο και ο αρχηγός τους αυτοκτόνησε. Αυτά για την ιστορία! Βέβαια, διερωτάται κανείς: Πόσο αντισυστημικοί μπορούν να το παίξουν οι ελαμίτες, που πριν πέντε μήνες ψήφισαν το κλείσιμο του συνεργατισμού προς όφελος της Ελληνικής Τράπεζας και είναι οι ίδιοι που ψήφισαν τον Νίκο Αναστασιάδη στις προεδρικές εκλογές; Αντιλαμβάνεστε όλοι, το αίμα νερό δε γίνεται!

Προτού προχωρήσω στην ομιλία για τα θέματα γυναίκας και ισοτιμίας των φύλων, θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα ζήτημα που είναι εξαιρετικά αποκαλυπτικό και εξοργιστικό για τη νοοτροπία που διέπει την κυβέρνηση Αναστασιάδη σε αυτά τα θέματα. Εδώ και τρεις μήνες έχουμε αποκαλύψει ότι η κυβέρνηση και συγκεκριμένα το Υπουργείο Εμπορίου έχει χρηματοδοτήσει ως προϊόν καινοτομίας την κατασκευή και κυκλοφορία ενός αντρικού ουροδοχείου σε σχήμα σκυμμένης γυναίκας. Τρεις μήνες μετά ακόμα να αποσυρθεί αυτό το προϊόν. Τρεις μήνες μετά ακόμα περιμένουμε από πλευράς κυβέρνησης να λογοδοτήσουν οι υπεύθυνοι αυτής της χυδαίας πρόκλησης σε βάρος όλων των γυναικών του τόπου μας. Τι να περιμένουν οι γυναίκες της Κύπρου από μια κυβέρνηση που όχι μόνο δεν ενοχλείται από τέτοια κρούσματα, αλλά τα χρηματοδοτεί κιόλας; Τι να περιμένει από την κυβέρνηση, όταν το μόνο που πράττει σε μια περίοδο που αυξάνονται οι καταγγελίες για σεξουαλική παρενόχληση ανηλίκων, το μόνο που βλέπουμε είναι οι απονομές προεδρικής χάρης σε καταδικασμένους παιδεραστές, αγαπητή Αννίτα, και απάθεια στις ποινές-χάδι που επιβάλλουν συνεχώς τα δικαστήρια; Κομπάζουν για στρατηγικές, το Σπίτι του Παιδιού και τη Φωνή, που μέχρι τώρα την έχουμε ακούσει να διαμαρτύρεται για παραβιάσεις των δικαιωμάτων των παιδιών από το κράτος και τις πρακτικές του.

Είναι γνωστό ότι η κυβέρνηση Αναστασιάδη και η ίδια η παράταξη του Δημοκρατικού Συναγερμού διέπεται κάθετα και οριζόντια από έναν βαθύτατο συντηρητισμό και μια αντικοινωνική φιλοσοφία στα θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στα θέματα ισοτιμίας των δύο φύλων, γυναίκας και καταπολέμησης του σεξισμού. Έχει μια ιστορία, αντιλαμβάνεστε, και το θυμόμαστε όλοι. Τι αντιλήψεις έχει αυτή η κυβέρνηση για τους ρόλους άνδρα και γυναίκας στη σύγχρονη οικογένεια και κοινωνία, όταν οι κυβερνώντες έχουν στείλει στο Ανώτατο τη νομοθεσία για το επίδομα πατρότητας σε όλους τους πατέρες, ανεξάρτητα αν είναι παντρεμένοι ή όχι; Την ίδια ώρα όμως εξαγγέλλει αίολες στρατηγικές για αντιμετώπιση δήθεν το δημογραφικού προβλήματος.

Τι συμπεράσματα βγάζουμε για το τι συμβαίνει με τα κυκλώματα σωματεμπορίας γυναικών στην Κύπρο, όταν στις πρόσφατες συλλήψεις οι τρεις από τους πέντε συλληφθέντες ήταν αστυνομικοί; Πότε θα καταλάβει η κυβέρνηση Αναστασιάδη, που έχει μέχρι σήμερα κλείσει κρατικές δομές φροντίδας και έχει παραδώσει άλλες στον Αρχιεπίσκοπο, ότι με αυτές τις πολιτικές η γυναίκα και η οικογένεια των λαϊκών στρωμάτων χάνει ένα σημαντικό αποκούμπι; Γιατί στην Κύπρο της ανάπτυξης και του success story η άδεια μητρότητας είναι μόνο δεκαοκτώ εβδομάδες; Πότε θα εφαρμοστεί επιτέλους ένα σχέδιο πληρωμένης γονικής άδειας στον τόπο μας;

Δυστυχώς, τα οράματα της κυβέρνησης περιορίζονται στα καζίνο και σε πύργους χρυσοπληρωμένων διαβατηρίων! Ειδικά ως προς τα αιτήματα για την άδεια μητρότητας θα ήθελα από αυτό το βήμα να απευθυνθώ σε όλες τις γυναίκες και όλες τις γυναικείες οργανώσεις, αλλά βέβαια και στους άντρες που πιστεύουν σε αυτό το αίτημα για κοινή και δυναμική δράση, για να διεκδικήσουμε την αύξηση της άδειας μητρότητας, ένα αίτημα που, για να υλοποιηθεί, απαιτεί αναμέτρηση και με τον συντηρητισμό της κυβέρνησης, αλλά και με την τάξη των εργοδοτών και των μεγαλοεπιχειρηματιών. Πώς πρέπει να νιώθουμε, όταν η πολιτεία αποτυγχάνει...

(Στο σημείο αυτό ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου προσέρχεται προς το προεδρείο.)

(Γελώντας)

Νόμισα εννά μου κάμει παρατήρηση ο κ. Αβέρωφ!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Να στηρίξει με κοινωνικά μέτρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Εννά έρτει δαμαί να του δώκω το μικρόφωνο να σου κάμει!

(Γέλια)

Δώστε ακόμα τρία λεπτά της κ. Κουκουμά για το εύθυμο που δημιούργησε!

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Πώς πρέπει να νιώθουμε, όταν η πολιτεία αποτυγχάνει να στηρίξει με κοινωνικά μέτρα και με εκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου τις χιλιάδες γυναίκες μονογονιούς, που μεγαλώνουν μόνες τους τα παιδιά τους και με ένα εισόδημα; Έγνοια τους όμως είναι να ελέγξουν εάν η γυναίκα μονογονιός έχει σύντροφο και αν συμβιώνει μαζί του. Πόσο ικανοποιημένες μπορούμε να είμαστε με το γεγονός ότι εν έτει 2018 υποχρεωθήκαμε ως Βουλή να θεσπίσουμε ειδική νομοθεσία με πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ, ώστε να προστατεύεται μια γυναίκα που θα θηλάσει το βρέφος της σε έναν δημόσιο χώρο, αλλά και για να ενισχυθεί η προστασία της εργαζόμενης μητέρας από απόλυση κατά τη διάρκεια του θηλασμού; Να συμπληρώσω εδώ ότι ως ΑΚΕΛ έχουμε εγγράψει ως αυτεπάγγελτο θέμα τη δημιουργία και στην Κύπρο τράπεζας μητρικού γάλακτος, με σκοπό την προαγωγή και προστασία του μητρικού θηλασμού και τη διάθεσή του σε όποιο βρέφος το έχει ανάγκη.

Στα θέματα βίας κατά των γυναικών, πώς μπορεί η κυβέρνηση σήμερα να πανηγυρίζει για την κύρωση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, όταν αποδεδειγμένα την έχει κουτσουρέψει για οικονομικούς λόγους, υποσχόμενη αναδιάρθρωση, εκσυγχρονισμό, μεταρρύθμιση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας;

Γιατί η κυβέρνηση δεν καταφέρνει εδώ και τόσα χρόνια να στελεχώσει και να λειτουργήσει πραγματικά το Κέντρο Μαστού για τις χιλιάδες γυναίκες που περνούν τη δοκιμασία του καρκίνου; Την ίδια ώρα όμως πανηγυρίζουν σε πορείες και γκαλά για τις μεσοβέζικες λύσεις που δίνουν! Όλα αυτά φανερώνουν τι σημαίνει δεξιά, νεοφιλελευθερισμός και συντήρηση στην πράξη, στη ζωή και στην καθημερινότητα του καθενός και της καθεμιάς.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Προτού προχωρήσω στα ζητήματα της επιτροπής Προσφύγων, θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα ζήτημα που για εμάς έχει σημασία συμβολική, ιστορική, αλλά και ουσιαστική. Μετά από τις προσπάθειες της Επιτροπής Ανακουφίσεως Παθόντων και Αναπήρων Πολέμου και της επιτροπής Εργασίας της Βουλής, η κυβέρνηση έχει ετοιμάσει σχέδιο παραχώρησης τιμητικού επιδόματος όσων τραυματίστηκαν...

(Στο σημείο αυτό ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου επιστρέφει στα έδρανα από το προεδρείο.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Κουκουμά, εν έσειε καμία παρατήρηση ο κ. Νεοφύτου!

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Τωρά που εννά το ακούσει τούτο, εννά έσειε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άτε να δούμε! Άκου το σαν πάεις, σαν παρπατάς!

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Η κυβέρνηση έχει ετοιμάσει ένα σχέδιο...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, εγώ φταίω που εν φεύκω 'πού την ολομέλεια και ασχολείστε ούλλοι με μένα!

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Το λοιπόν, η κυβέρνησή σας, κύριε Αβέρωφ, έχει ετοιμάσει σχέδιο παραχώρησης τιμητικού επιδόματος σε όσους τραυματίστηκαν ή κατέστησαν ανάπηροι το 1974. Εντούτοις, η δική σας η κυβέρνηση, του Αναστασιάδη, έχει αποφασίσει να εξαιρέσει από αυτό το επίδομα όσους αγωνίστηκαν ενάντια στο πραξικόπημα, κύριε Αβέρωφ, όσους αγωνίστηκαν ενάντια στο πραξικόπημα της 15^{ης} του Ιούλη του 1974. Αυτή η παράλειψη δεν μπορεί να οφείλεται σε αμέλεια, γιατί ως ΑΚΕΛ το θέσαμε κατ' επανάληψη προς το Υπουργείο Εργασίας σε δύο κοινοβουλευτικές επιτροπές, ούτε μπορεί να οφείλεται στο ύψος της δαπάνης, αφού πρόκειται για μονοψήφιο αριθμό δικαιούχων. Δε νομίζω να υπάρχει ούτε και ένας πολίτης σε αυτό τον τόπο που να μην αντιλαμβάνεται ποιος είναι ο πραγματικός λόγος που η κυβέρνηση Αναστασιάδη αρνείται να τιμήσει αυτούς που αγωνίστηκαν ενάντια στο φασιστικό πραξικόπημα, αυτούς που αγωνίστηκαν για τη δημοκρατία. Νομίζω ότι σε αυτή την περίπτωση η παραχάραξη της δημοκρατικής ιστορικής μνήμης έχει

συναντήσει τη μικροπρέπεια των κυβερνώντων απέναντι σε ανθρώπους στους οποίους η πολιτεία και ο τόπος οφείλουν ευγνωμοσύνη και εκτίμηση.

Ως ΑΚΕΛ απαιτούμε από την κυβέρνηση να προβεί, έστω και τώρα, σε διόρθωση αυτής της αδικίας, καθώς και σε ό,τι αφορά την παραχώρηση του επιδόματος και στους αμάχους που συνελήφθησαν αιχμάλωτοι από τα τουρκικά στρατεύματα το 1974.

Αντίστοιχη είναι η περιφρόνηση της κυβέρνησης και προς τον προσφυγικό κόσμο, προς τους ανθρώπους που ζουν στους προσφυγικούς συνοικισμούς. Όταν στην Κύπρο του εικοστού πρώτου αιώνα ένας συμπολίτης μας κάτοικος προσφυγικού συνοικισμού χάνει τη ζωή του, επειδή δεν υπάρχει ανελκυστήρας στην πολυκατοικία του, διερωτάται κανείς αν μπορούν οι κυβερνώντες να απευθύνονται στους πρόσφυγες, χωρίς να ντρέπονται. Εξάλλου, με το πρόγραμμα που εφαρμόζει η κυβέρνηση από το 2014 με την τοποθέτηση τριών περίπου ανελκυστήρων κάθε χρόνο σε σύνολο τριακόσιων ογδόντα πολυκατοικιών μόνο όσοι ζήσουν άλλα σαράντα χρόνια θα δουν ανελκυστήρες στις πολυκατοικίες τους! Αυτός είναι ο νεοφιλελευθερισμός στην πράξη.

Η παράταξη του Δημοκρατικού Συναγερμού άλλωστε ζούσε και ζει σε έναν κόσμο πολύ μακριά από τον κόσμο και τους ανθρώπους των προσφυγικών συνοικισμών, γι' αυτό δεν μπορεί και δε θέλει να θέσει τέτοιες προτεραιότητες και ανθρώπινες προτεραιότητες.

Η πολιτική περιφρόνησης και σαρωτικών περικοπών στα προσφυγικά άρχισε από την πρώτη μέρα που ανέλαβε ο Νίκος Αναστασιάδης και κάθε χρόνο εδώ και έξι χρόνια ζητώ από τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού, εκείνους που, όταν βρίσκονταν στην αντιπολίτευση, κατηγορούσαν από αυτό το βήμα την προηγούμενη κυβέρνηση ότι δε δίνει αρκετά στους πρόσφυγες, που πραγματικά, κύριε Γεωργίου, που δεν είσαι εδώ, έβγαζαν χολή και όξος, να βρουν και να μας πουν έστω και μια λέξη για το γεγονός ότι η κυβέρνησή τους έχει καταργήσει σχεδόν ολοσχερώς την προσφυγική πολιτική. Καμιά απάντηση δεν έχουμε πάρει, εκτός από την κ. Αριστείδου, που έχει παραθέσει τα ψίχουλα της προσφυγικής πολιτικής ως μεγάλο έργο. Ζητούμε ακόμα και από τον Υπουργό Εσωτερικών να μας πει τι έκανε με την περιβόητη δέσμευση μερικές εβδομάδες πριν τις προεδρικές εκλογές για δήθεν παραχώρηση ετήσιας αποζημίωσης στους ιδιοκτήτες κατεχόμενων περιουσιών για την απώλεια χρήσης. Ούτε στον προϋπολογισμό του 2018 ούτε στον προϋπολογισμό του 2019 υπήρχε ή υπάρχει έστω και ένα σεντ!

Σήμερα βέβαια ο προϋπολογισμός του 2019 για τα προσφυγικά έχει μια ουσιαστική διαφορά από αυτόν του 2018. Απλά είναι χειρότερος! Να ληφθεί υπόψη ότι ούτε το 60% των συνολικών κονδυλίων για το 2017 δεν έχουν δαπανηθεί. Αντιλαμβάνεστε, τους περισσεύουν κονδύλια. Ο προσφυγικός κόσμος περιμένει χρόνια για εξέταση της αίτησής του για χορηγία, ενώ, ακόμη και αν εγκριθεί, δεν μπορεί να την αξιοποιήσει λόγω των χαμηλών κριτηρίων. Τα εφτακόσια πέντε οικόπεδα που ήταν υπό διαχωρισμό από το 2012 σας πληροφορώ ότι συνεχίζουν να είναι υπό διαχωρισμό. Όμως εφυράσαν και από εφτακόσια πέντε το 2015 έγιναν πεντακόσια. Τώρα είναι λιγότερα από τετρακόσια, ενώ συνεχίζουν να κοροϊδεύουν τον κόσμο ότι θα αρχίσουν τα έργα το 2016, το 2017, το 2018, το 2019, ενώ όλοι γνωρίζουν ότι ούτε το 2020 δε θα τελειώσουν! Για τις συντηρήσεις των γερασμένων πολυκατοικιών ακόμα κάμνουν μελέτες για τη στατική επάρκειά τους, τη στιγμή που η εγκατάλειψη και η επικινδυνότητα είναι οφθαλμοφανείς.

Τίτλοι ιδιοκτησίας, πιστοποιητικά μίσθωσης έχουν μπει ψηλά στα ράφια του Κτηματολογίου. Αντισταθμιστικά οικόπεδα, για να αποκτήσουν φερεγγυότητα όσοι μένουν σε τουρκοκυπριακές κατοικίες, είναι άγνωστη λέξη, που κάπου την άκουσαν! Εκσυγχρονισμός της διαχείρισης τουρκοκυπριακών περιουσιών εξαγγέλλεται εδώ και μερικά χρόνια, ενώ όλοι αναγνωρίζουν ότι γίνεται με τρόπο αναδιανομή των περιουσιών αυτών. Κάμνουν στεγαστική πολιτική με τη διαχείριση τουρκοκυπριακών κατοικιών! Είναι γι' αυτό τον λόγο που σε αρκετές περιπτώσεις έχουμε παρέμβει ως ΑΚΕΛ με προτάσεις νόμου ή τροπολογίες, για να συγκρατήσουμε τις αδικίες.

Εξήγγειλε ο υπουργός χθες αύξηση του επιδόματος ενοικίου, που ανέρχεται για ένα νεαρό ζευγάρι στα τριάντα σεντ την ημέρα ή €11 τον μήνα, ενώ τα ενοίκια έφτασαν σε αστρονομικό ύψος. Γι' αυτό καλούμε όλους για διεκδίκηση ουσιαστικής στήριξης του προσφυγικού κόσμου με την επαναφορά του σχεδίου ανέγερσης πολυκατοικιών, αλλά και του ενιαίου στεγαστικού σχεδίου για τους μη πρόσφυγες.

Όσον αφορά τον Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, έχουμε καταθέσει τροπολογίες και νομοθετικές ρυθμίσεις που έπρεπε να φέρει η κυβέρνηση. Δυστυχώς, εδώ και τρία χρόνια πιέζουμε χωρίς αποτέλεσμα, για να μειωθεί το επιτόκιο που πληρώνει ο οφειλέτης στο 1%. Απέναντι σε αυτή την κυβέρνηση και σε αυτή την πολιτική η κοινοβουλευτική επιτροπή Προσφύγων της Βουλής και η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ πραγματοποίησαν αλληπάλληλες επισκέψεις σε προσφυγικούς συνοικισμούς, πήραμε πρωτοβουλίες και πετύχαμε να γίνουν κάποιες νομοθεσίες, που ανακουφίζουν έμπρακτα τον προσφυγικό κόσμο. Οι πρόσφυγες και συνολικά οι πολίτες της Κύπρου πρέπει να γνωρίζουν αυτά τα έστω μικρά βήματα που πετυχαίνουμε, ακόμα και από τη θέση της αντιπολίτευσης. Γιατί το ΑΚΕΛ από κάθε μετερίζι, μέσα και έξω από τη Βουλή, είναι και θέλει να είναι δύναμη αποτελεσματικής υπεράσπισης των λαϊκών συμφερόντων. Και ως τέτοια θέλουμε να κρινόμαστε.

Συνοψίζοντας, υπογραμμίζω ότι ο προϋπολογισμός για το 2019 αποτελεί συνέχεια των προηγούμενων αντιλαϊκών προϋπολογισμών της κυβέρνησης Αναστασιάδη. Υπηρετεί ξεκάθαρα και αδίστακτα ταξικά συμφέροντα, συμφέροντα τραπεζιτών, καναλαρχών και μεγαλοεπιχειρηματιών, γι' αυτό δεν έχουν όραμα, προτάσεις και κονδύλια για την κοινωνία και τους εργαζόμενους.

Απευθυνόμενη ειδικότερα στον προσφυγικό κόσμο, αλλά και σε όλους τους πολίτες του τόπου μας, θέλω να υπογραμμίσω ότι σήμερα δεν έχουμε μια κυβέρνηση που είναι μόνο αντιλαϊκή, έχουμε μια κυβέρνηση που είναι επικίνδυνη, επικίνδυνη για την υπόθεση του Κυπριακού και συνεπώς για την ίδια την Κύπρο, τον λαό της και το μέλλον της. Το γεγονός ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης κρύβουν τους τρομακτικούς κινδύνους που είναι στον ορίζοντα, ένεκα της πορείας που επέλεξε ο Πρόεδρος, δε σημαίνει ότι παύουν να υπάρχουν. Ανοίγοντας την πόρτα για λύση δύο κρατών στο Κυπριακό, ο Νίκος Αναστασιάδης ανοίγει την πόρτα για μια νέα περιπέτεια στην ιστορία της Κύπρου, που θα οδηγήσει δυστυχώς σε συμφορές και ανεξέλεγκτα τετελεσμένα, τα οποία θα πληρώσουν οι επερχόμενες γενιές του τόπου.

Όλοι και όλες πρέπει να συνειδητοποιήσουμε τι βρίσκεται ενώπιόν μας. Το ΑΚΕΛ μπορεί να διαβεβαιώσει και φίλους και αντιπάλους ότι από την πλευρά του θα συνεχίσει μέχρι τέλους και με οποιοδήποτε κόστος να λείη την αλήθεια. Και θα μείνει συνεπές και αταλάντευτο στη θέση «Κύπρος: μια πατρίδα, ένας λαός».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παύλος Μυλωνάς του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Παρακολουθώντας τη συζήτηση που γίνεται για τους προϋπολογισμούς, παρακολουθούμε το αυτονόητο που συμβαίνει και ήταν αναμενόμενο να συμβεί. Από τη μια η πολιτική της κυβέρνησης, η οποία υπερασπίζεται από τον Δημοκρατικό Συναγερμό και σαφέστατα -είναι και φυσιολογικό και λογικό- αναδεικνύει τα πολύ θετικά, και από την άλλη υπάρχει ένας μηδενισμός από την πλευρά του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Επίσης, υπάρχει και μια παραδοχή την οποία βιώνει ο κόσμος καθημερινά και είναι η αλήθεια στη μέση. Υπάρχει σαφής βελτίωση πολλών δεδομένων, ανοικοδόμηση και ανόρθωση σε πολλούς τομείς της οικονομίας, αλλά από την άλλη υπάρχει και ένας καθρέφτης που μας προκαλεί μεγάλο προβληματισμό. Χιλιάδες συμπολίτες μας βιώνουν πραγματική φτώχεια. Φτώχεια την οποία αντιμετωπίζουν καθημερινά σε όλες τις δράσεις της ζωής τους, είτε στα νοσοκομεία, τα οποία δεν μπορούν να ανταποκριθούν, και αναφέρομαι στα νοσοκομεία, γιατί εκεί είναι ο ανθρώπινος πόνος, αναφέρομαι στους ανθρώπους που θέλουν να σπουδάσουν τα παιδιά τους και ακόμα δεν μπορούν να το πράξουν, αναφέρομαι στους ανθρώπους που ψάχνουν στέγη στη Λεμεσό ιδιαίτερα και δεν μπορούν να το πράξουν και ζουν μαζί νέοι άνθρωποι με τους γονείς τους. Καθ' υπερβολήν ακούσαμε και στην επιτροπή πρόσφατα ότι αρκετές δεκάδες ανθρώπων στην πόλη μας ψάχνουν σπίτια. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας με υπεράνθρωπες προσπάθειες προσπαθούν να τους βάζουν σε ξενοδοχεία. Τέλος πάντων, αυτή η εικόνα είναι η εικόνα η οποία δεν τιμά καθόλου μια ευρωπαϊκή χώρα και κυρίως δεν τιμά το σύστημα το οποίο θα έχει την υποχρέωση να ανταποκριθεί σε αυτό.

Η ανεργία είναι στο 7,5% και προφανώς έχει μειωθεί και συγχαρητήρια σε όσους το πέτυχαν και το προσπάθησαν πολύ σκληρά -είμαστε βέβαιοι γι' αυτό- αλλά από την άλλη η άλλη πλευρά του νομίσματος είναι οι χιλιάδες νέοι άνθρωποι, συγγενείς μας, φίλοι μας, γνωστοί μας που εργάζονται για €500, €600, €700 και είναι και αντικείμενο εκμετάλλευσης πολλές φορές εργοδοτών οι οποίοι κρύβονται πίσω από τη δυστυχώς αληθινή πραγματικότητα ότι δεν μπορούν να ανταποκριθούν ή δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν. Τι κάνουμε γι' αυτούς; Τους κρύβουμε κάτω από το χαλί;

Το ότι υπάρχει αναξιοκρατία, σκάνδαλα, το ρουσφέτι, η κομματοκρατία, η διαφθορά το παραδεχόμαστε όλοι, φαντάζομαι, δεξιόι, αριστεροί, κεντρώοι, σοσιαλιστές, ανεξάρτητοι, ουδέτεροι τέλος πάντων, αλλά πάνω απ' όλα πρέπει να στρέψουμε την προσοχή μας, κατά την άποψή μας, στο σύστημα υγείας. Εκεί είναι το μεγάλο πρόβλημα που αφορά χιλιάδες ανθρώπους. Είμαι βέβαιος ότι οι περισσότεροι από εσάς επισκέπτεστε τα νοσοκομεία, τα δημόσια νοσηλευτήρια, είναι η κατάσταση τραγική! Για το κομμάτι το συνδικαλιστικό, τους γιαιτρούς, τους νοσηλευτές, θα μπορούσαμε να πούμε χιλιάδες πράγματα, αλλά το ανησυχητικότερο είναι τι κάνουμε γι' αυτούς τους ανθρώπους οι οποίοι έχουν ανάγκη πραγματικά να αντιμετωπίσουν ζητήματα ζωής και θανάτου. Θα έπρεπε να ντρεπόμαστε ομαδικά με πρώτο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τελευταίο τον τελευταίο αξιωματούχο ενός κόμματος! Να ντρεπόμαστε πραγματικά!

Θα περάσω και στην παιδεία. Δε θα ισχυριστώ ότι τα αποτελέσματα είναι τραγικά και τα δημόσια σχολεία έχουν αποτελέσματα κακά. Αυτά τα ακούμε κάθε μέρα. Δεν είναι η αλήθεια, είναι ένα μέρος της αλήθειας. Η κυβέρνηση προσπάθησε και πάλι με διάφορες ευφάνταστες ιδέες. Έχω μια άποψη και θέλω να σας την καταθέσω, ότι, όταν ακούμε “αδιέξοδα” ως πολίτες, ως πολιτεία, ως αξιωματούχοι κομμάτων, σκεφτόμαστε αμέσως τη μεταρρύθμιση. Είναι τα εύχρα συνθήματα της δεκαετίας του '90, που εξέλεξαν και τον Σημίτη Πρωθυπουργό. Ο εκσυγχρονισμός. Κρύβονταν πίσω από το σπουδαίο ευρωπαϊκό όραμα, για να μας παρουσιάσουν στους επαρχιώτες χωριάτες σε Ελλάδα και Κύπρο, στην Κύπρο συγκεκριμένα, οτιδήποτε καινούριο, μεταρρυθμιστικό, σπουδαίο και εκσυγχρονιστικό. Τελικά ήταν η Ελλάδα στο μνημόνιο και η Κύπρος στη φτώχεια και το μνημόνιο.

Τα αποτελέσματα αυτών των πολιτικών στοίχισαν και στην παιδεία. Ο αποπροσανατολισμός των στόχων μας. Δηλαδή, τι θέλουμε να κάνουμε; Τι παιδιά θέλουμε να κάνουμε; Είναι έγκλημα καθοσιώσεως για το ΑΚΕΛ να γνωρίζουν ότι είναι Ελληνόπαιδα. Ο Συναγερμός από την άλλη, ενώ σκεφτόταν ότι έπρεπε να είχαν ταυτότητα τα παιδιά μας, φοβόταν, έτρεμε στη σκιά του τραπέζιου των συνομιλιών. Κρυβόταν κάτω από το τραπέζι των συνομιλιών, μήπως αυτό τρομοκρατήσει τους Τουρκοκυπρίους. Κτίζουμε δηλαδή λύση και συμβίωση πάνω στο ψέμα! Τούρκοι είναι, Έλληνες είμαστε. Σεβόμαστε ο ένας τον άλλον; Κρυβόσασταν πάντα πίσω από την ανάγκη να κτυπήσετε ή να πολεμήσετε ή να υποβαθμίσετε την ανάγκη να γνωρίζουν τα παιδιά μας, ή τουλάχιστον όσοι ενδιαφέρονται γι' αυτά, ότι η ελευθερία δεν είναι αγαθό που παραχωρείται, όπως αγοράζεται στις υπεραγορές, που μάθαμε όλοι να πηγαίνουμε εκπαιδεύοντας τα παιδιά μας να ζητούν αγορές. Η ελευθερία είναι δικδίκηση! Χρειάζεται δικδίκηση. Η ελευθερία του ατόμου, η ελευθερία της κοινωνίας, του χωριού, του πολίτη, της πατρίδας.

Τέλος πάντων, θα επιστρέψω στο θέμα των νοικοιών. Στη συζήτηση που είχαμε σκέφτηκα κάτι, το οποίο έθεσα στην αρμόδια επιτροπή την περσινή χρονιά και με ενοχλεί πολύ, γιατί κατάγομαι από την Κερύνεια, από τον Άη Αμβρόση και τον Καραβά. Είχαν ζητήσει και μάθαμε όλοι και ξέρετε όλοι ότι είναι χιλιάδες όσοι κατέχουν τουρκοκυπριακές περιουσίες και δεν είναι πρόσφυγες. Είναι παράνομο σε αρκετές περιπτώσεις πλέον. Είπα στον κ. Μαληκκίδη εκεί στο υπουργείο «δείτε ποιοι έχουν κλειδωμένα στην Επισκοπή, στην Αυδήμου, στην Καντού τα εξοχικά τους, πάρτε τους τα κλειδιά και δώστε τα στους αστέγους και δε θα έχουμε αστέγους. Εκατόν είκοσι έξι ήταν στη Λεμεσό καταγεγραμμένοι, καμιά ογδονταριά στη Λευκωσία. Είναι πολύ εύκολη λύση και είναι ντροπή, είναι και κρύο, είναι και Χριστούγεννα! Ας μη μείνει αυτό το θέμα στη φιλανθρωπία ξανά ή στο ενδιαφέρον κάποιων ατόμων ή κινημάτων, τα οποία προσπαθούν φιλότιμα να βοηθήσουν.

Τώρα για το θέμα του νοσοκομείου, των νοσοκομείων, αλλά ιδιαίτερα του νοσοκομείου Λεμεσού, το οποίο δυστυχώς είχα την ατυχία να ζήσω και να ζω τακτικά. Αλήθεια σας λέω, παρακαλώ θερμά τον κ. Παπαδόπουλο Νικόλα -ξεκινάω από τον πρόεδρο του κόμματός μου- τον κ. Άντρο Κυπριανού, τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, τον κ. Περδίκη, τον κ. Σιζόπουλο -και δεν το κάνω, για να κάνω τον έξυπνο- να παν οι ίδιοι ή να πάρουν συγγενικά τους πρόσωπα ή να παν για επίσκεψη, χωρίς να ειδοποιήσουν την κουστωδία των διευθυντών και την τμηματάρχων και κλινικαρχών, για να δουν πόσες ώρες περιμένουν οι φτωχοί γέροντες, οι φτωχοί συμπολίτες μας. Φτωχοί όχι στα λεφτά. Φτωχοί, γιατί δε γνωρίζουν κάποιον να τους πάρει από την πίσω πόρτα, όπως είχα εγώ την τύχη να με βοηθήσουν πάρα πολλές φορές. Πρέπει να ντρεπόμαστε που περιμένουν δέκα ώρες γέροντες άνθρωποι στην αναμονή!

Το κυκλοφοριακό, που είναι παγκύπριο πρόβλημα, αλλά ιδιαίτερα έντονο στη Λεμεσό, σου χαλά τα νεύρα! Πότε θα ασχοληθούμε με τους προϋπολογισμούς για τη Λεμεσό; Περάστε ένα πρωί, κ. Λεωνίδου -έτσι ενημερώνω για τη διαδρομή μας- κατεβείτε ένα πρωί, για να 'ρθούμε στη Βουλή, εκεί στον κόμβο της Αγίας Φύλας ή του Αγίου Αθανασίου της Μέσα Γειτονιάς. Δυο ώρες, λες και είμαστε στο Μανχάταν!

Να περάσω και στο σχέδιο “Εστία”. Πραγματικά, είναι εξαιρετικό και σημαντικό. Έγινε αρκετή δουλειά και δεν μπορεί να μηδενιστεί, γιατί χιλιάδες συμπολίτες μας θα πετύχουν, θα καταφέρουν να ανταποκριθούν στις ανάγκες τους και εν πάση περιπτώσει να γλιτώσουν τη στέγη τους και ελπίζουμε αυτό να μην είναι το τέλος, αλλά η αρχή των προσπαθειών μιας πολιτείας η οποία νοιάζεται ακριβώς να βοηθήσει όσους πρέπει να βοηθήσει. Ο αριθμός είναι 15 500. Και ένας να κέρδιζε το σπίτι του, θα ήταν όφελος για μας.

Σε τελική ανάλυση δεν είναι το κράτος που επωμίστηκε το βάρος της οικονομικής κρίσης, αλλά ο λαός και κυρίως όλες οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δεν μπόρεσαν να αντεπεξέλθουν στα σκληρά μέτρα. Εδώ και πέντε χρόνια ο λαός πληρώνει και ακόμα θα πληρώνει τα σπασμένα μιας πορείας η οποία ξεκίνησε, κατά την άποψή μου, γύρω στο '08 και ολοκληρώθηκε το '13, η κορύφωση. Στις πλάτες αυτού του λαού πανηγυρίζει την οικονομική ανάπτυξη η κυβέρνηση. Μπορεί να έχει δίκαιο σε ένα σημείο. Από την άλλη θα έπρεπε να είχε και μια αίσθηση ντροπής, γιατί δεν κατάφερε πολλά πράγματα, ιδιαίτερα για τους μικρομεσαίους, να ανταποδώσει αυτές τις θυσίες. Γίνεται προσπάθεια αυτή την περίοδο, ωστόσο υστερούμε σε πάρα πολλά πράγματα και κυρίως υστερούμε στο γεγονός ότι οι όσες προτάσεις κατατέθηκαν για την προστασία έγιναν, για να σκεφτούμε με ποιους τρόπους θα μειώσουμε την ντροπή που νιώθουμε και όχι πάντα γιατί στοχεύαμε το πραγματικό πρόβλημα.

Έχουμε καταθέσει πάρα πολλές προτάσεις για την επιβράβευση των καλοπληρωτών και αυτό είναι μια αλήθεια. Θα πω παράδειγμα και θα φύγω αμέσως από το θέμα, για να κερδίσω χρόνο. Ξέρετε και ξέρω πάρα πολλούς συμπολίτες μας, νοικοκυριά που ζουν με μισθό €2.000, €1.500-€2.000. Είναι χιλιάδες και αυτοί οι άνθρωποι κλειδωμένοι στο σπίτι τους, στον πόνο τους, έστελναν στο παιδί τους, πλήρωναν τη δόση τους €500-€600 για το στεγαστικό δάνειο της πρώτης κατοικίας. Όχι για το εξοχικό του Πρωταρά ή στο Λατσιό δίπλα από το Anassa, της πρώτης κατοικίας! Έφτυσαν αίμα! Δεν αγόραζαν ρούχα, δεν έβγαιναν έξω, δεν πήγαιναν διακοπές. Αυτοί οι άνθρωποι πώς θα ανταμειφθούν; Γιατί δηλαδή είναι κορόιδα ΔΗΚΟ και ΔΗΣΥ να στηρίζουμε το “Εστία”, για να γλιτώσουμε αυτούς που δεν πλήρωναν στις τράπεζες και αυτά τα κορόιδα να υπομένουν εκεί; Κάτι πρέπει να κάνουμε και νομίζω ότι θα κάνουμε, γιατί έχω ακούσει και από πλευράς κυβερνητικής, αλλά και από πλευράς Δημοκρατικού Κόμματος ότι υπάρχουν προθέσεις να ανταποδοθεί σε αυτούς τους ηρωικούς συμπολίτες μας αυτό που τους πρέπει.

Το Δημοκρατικό Κόμμα έχει πετύχει τη δημιουργία Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης για τους κουρεμένους καταθέτες. Προσθέσαμε κοινωνικά μέτρα ύψους €100 εκατομ. συνεργαζόμενοι. Και με τον διάβολο θα συνεργαστούμε, αν είναι να ανακουφιστούν συμπολίτες μας, και ας μην αποκομίζουμε οφέλη, αλλά πολιτικό κόστος!

- Μείωση του φόρου κατανάλωσης με τον οποίο επιβαρύνονται η βενζίνη, το πετρέλαιο κίνησης και το πετρέλαιο θέρμανσης κατά 6 σεντ το λίτρο.
- Αύξηση έστω €50 τον χρόνο στους χαμηλοσυνταξιούχους.
- Επιδότηση πετρελαίου θέρμανσης στις ορεινές περιοχές. Επειδή το άκουσα προηγουμένως, θα επιδοτηθεί. Πάντα κάνει κρύο στις ορεινές περιοχές.
- Υιοθέτηση της πρότασής μας για μείωση του ΦΠΑ από 19% σε 5% στην αγορά οικοπέδων για πρώτη κατοικία. Ήταν προεκλογική δέσμευση του Νικόλα Παπαδόπουλου και μπράβο στον Νίκο Αναστασιάδη που την υιοθετεί.

Σαφώς, δεν είναι αρκετά, για να ανακουφίσουν τους χιλιάδες των συμπολιτών μας. Μακάρι να ζούσαμε στον παράδεισο, μακάρι να βρίσκαμε τις λύσεις για όλα, αλλά εν πάση περιπτώσει πρέπει να αισθανόμαστε περήφανοι και να κυκλοφορούμε με τη στάση μας, τη δράση μας και τις προτάσεις μας στους συμπολίτες μας και όχι χαριεντιζόμενοι με τον πόνο των συμπολιτών μας, χωρίς να ανταποδίδουμε σε αυτούς είτε προτάσεις είτε λύση είτε να τους ακούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πέρα από το υψηλό βιοτικό επίπεδο, υπάρχει και η βαρβαρότητα που συντηρείται στην πατρίδα μας. Να μου επιτρέψετε να καταθέσω τα προσωπικά μου αισθήματα. Βολοδέρνουμε ανάμεσα σε υπερδυνάμεις οι οποίες ξεσπούν σε βάρος μας σαν σε γήπεδο του πινγκ-πόνγκ, σάμπως και έχουν να κάνουν με τον τρίτο κόσμο του 19^{ου} αι. Καμαρώνουμε πως έχουμε κράτος με πυγμή, δηλώνουμε πως θα προστατέψουμε τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας μας, την ώρα που βιώνουμε εκείνο το αλησμόνητο “χωρίς δικαίωμα λόγου διεθνώς και σε αναζήτηση κηδεμόνα” του Τάσσου Παπαδόπουλου. Σκάνε στα χέρια μας οι αποτυχίες των κυβερνήσεων και των συμπολιτευόμενων και όλων μας, οι οποίοι συνεχίζουμε το βιολί μας, λες και φταίει η γιαγιά μου ή ο Χατζηπετρός που φθάσαμε σε σημείο να συζητούμε περί δύο κρατών ή τα άλλα φαιδρά περί χαλαρής ή σκληρής ομοσπονδίας, μήπως και δικαιολογήσουμε την ομαδική μας αδράνεια, το βόλεμά μας, τη συνάφειά μας.

Δεχόμαστε αδρανώς τα χαστούκια των υπερδυνάμεων, χαρίζουμε τα χωράφια μας, την κυριαρχία μας, χαρίζουμε ολόκληρες πόλεις κι ύστερα διερωτόμαστε γιατί έχουν απαιτήσεις οι πάλαι ποτέ αυτοκρατορίες σε τούτο το ξερονήσι, που έλαχε να είναι η πατρίδα μας η αγαπημένη. Θάβουμε τις χιλιάδες των προσφύγων μας χρόνο με το χρόνο και καμαρώνουμε πως συμμετέχουμε κάποτε σε φιλανθρωπικά γκαλά ή σε ευρωπαϊκές συνόδους. Κι ας μοιάζει τούτος ο τόπος -ρίξε μια ματιά προς τον βορρά- σαν απέραντο στρατόπεδο συγκέντρωσης του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου που δημιούργησαν οι χιτλερικοί, οι ναζιστές. Συρματοπλέγματα, ξένοι στρατιώτες, μεταλλικές σημαίες, νεκρές ζώνες. Μα για ποιες μεταρρυθμίσεις θα μπορούμε να μιλούμε πλέον; Εδώ τα όρια της ανεξαρτησίας μας δεν μπορούμε να τα καθορίσουμε!

Ανοίξαμε τις πόρτες στα ρωσικά κεφάλαια και κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλο μας, όταν μας κουνούν το δάκτυλο οι Ευρωπαίοι εταίροι μας. Διαφημίζουμε την πώληση υπηκοοτήτων, χτίζουμε ουρανοξύστες -σε πολλές περιπτώσεις καλά κάνουμε- και πολυτελή διαμερίσματα. Η άλλη Κύπρος, οι δύο κόσμοι. Η Λεμεσός του παραλιακού και η Λεμεσός του Άη Γιάννη και του Άη Νικόλα. Κλείνουμε τα μάτια για τις αμερικανικές βάσεις εντός των βρετανικών και συζητούμε για την επόμενη μέρα στο Κυπριακό. Μα ποιο Κυπριακό; Αλήθεια, ποιο Κυπριακό; Εκείνο το οποίο “λύθηκε” στη Δένεια; Που γκριζάρουν οι Τούρκοι στη Νεκρή Ζώνη όποτε θέλουν και όποτε γουστάρουν και εμείς απομένουμε και παραμένουμε στα διαβήματα; Και εμάς η έγνοια μας είναι η άφιξη της Λουτ και οι όροι αναφοράς; Που θεωρούμε ότι ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών θα σπαταλήσει τον χρόνο του, όταν εμείς οι ίδιοι ικετεύουμε την κατοχική δύναμη και τον Υπουργό Εξωτερικών της να μας χαρίσει λίγα λεπτά δημοσιότητας για εσωτερική κυρίως κατανάλωση;

Βιώνουμε τραγικές καταστάσεις -κατά βαρβάρων δωρούμενοι- κι ας εγγυάται το Προεδρικό καλύτερες μέρες. Εκπυρσοκρότησε η αποτυχία των πολιτικών, εξαντλήθηκε ο φασισμός του οδυνηρού συμβιβασμού, μπήκε ταφόπλακα στους χαριεντισμούς με τον κατοχικό ηγέτη, στις συναντήσεις κοινωνικού περιεχομένου, στη βάση λύσης που οδηγούσε, με βάση το περιεχόμενο που προσέδωσαν, στη διχοτόμηση ή στη χαλαρή συνομοσπονδία. Στη χαλαρή ομοσπονδία ή συνομοσπονδία.

Αξίζει μια αλήθεια σε αυτό τον λαό. Να αναλάβει κάποιος την ευθύνη, να πει «Έχουμε αποτύχει, κύριοι. Έχουμε αποτύχει όλοι μαζί εκ δεξιών, εξ αριστερών, στο κέντρο, αριστερά και δεξιά!» Φέρουμε ακεραία την ευθύνη για το “τετέλεσται”. Πείτε και ας πούμε στον λαό την αλήθεια: η επιμονή μας στην κούφια αυτή λύση, που συγκεκριμενοποιήθηκε στις 24 Απριλίου 2004, μας έφερε σε αυτήν την κατάσταση. Τα υπόλοιπα είναι δικαιολογίες.

Πόσα ψέματα λοιπόν; Πόσα ψέματα να ακούσει τούτος ο λαός, που τώρα πρέπει να διαχειριστεί από τη μια την ουρανοκατέβατη αποκεντρωμένη ομοσπονδία και από την άλλη τις κατηγορίες για λύση δύο κρατών. Και όλα αυτά από ένα δίπολο που θαλασσοδέρνεται σε πολιτείες, βουλές και παλάτια, για να σώσει τα ανάκτορά του. Πότε, κύριοι, θα πείτε την αλήθεια στον λαό; Πότε θα του πούμε ότι οι ουρανοξύστες που κτίζονται σε όλη την Κύπρο είναι μια χάρτινη πρόσοψη μιας αγριότητας που μας περιμένει; Πότε θα του πούμε πως ο αγώνας για υψηλό βιοτικό επίπεδο είναι μια φούσκα και ένα τίποτα, ένα όνειρο απατηλό; Πότε θα του πούμε ότι οι εταιρείες πηγαινοέρχονται και ερευνούν στην ΑΟΖ μας και κινδυνεύει η απαλλοτρίωσή μας και η αλλοτρίωσή μας ως ανθρώπων; Πότε θα αρθρώσετε ένα “mea culpa” για την τραγικότητα που βιώνουμε στο Κυπριακό; Για να αποφασίσει επιτέλους αυτός ο μαραζιάρης λαός, ο δύσκολος λαός, ο περιεργος λαός, ο εύκολος λαός ότι θα πετάξει τα μπλε ή τα κόκκινα γιλέκα και θα φορέσει κίτρινα και να μας πει μια μέρα όλους «Στο καλό»!

Καλές γιορτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μάριος Μαυρίδης του ΔΗΣΥ έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Καλησπέρα σας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το πρώτο σημείο που ήθελα να θίξω είναι αυτό.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Μάριος Μαυρίδης επιδεικνύει έναν πίνακα μέσω του iPad του.)

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Μάριε, πότε πκιάννουμεν τον πίνακα;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, αυτό. Άραγε πόσα δέντρα χρειάστηκε να κοπούν και να γίνει επεξεργασία για όλο αυτό το χαρτί που βρίσκεται στα έδρανα;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ε, αφού εν εκάμετε ανακύκλωση...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Περδίκη, εγώ διαβάζω απ' αυτό, εσείς διαβάσετε από χαρτί.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

Κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω την έκκλησή μου για ηλεκτρονική διακυβέρνηση και ηλεκτρονική ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων. Κάθε χρόνο, ενόσω είμαι εδώ, θα το επαναλαμβάνω.

Ο κ. Μυλωνάς είχε μιλήσει στο πρώτο μέρος πάρα πολύ καλά και θα τον συγχαρώ. Για το δεύτερο μέρος δεν ξέρω, διότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τη Βουλή, Μάριε, να 'ρτεις αύριο πάνω να μου πεις τι δεν έκαμε τζιαι θέλεις να κάμουμε.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι, όι που το βήμα. Όι που το βήμα, διότι δεσμεύεσαι παραπάνω.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Είναι διαχρονικό το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μου πεις κατ' ιδίαν!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ωραία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πλέον σημαντική εξέλιξη στον κρατικό προϋπολογισμό για το 2019 είναι η επίτευξη δημοσιονομικού πλεονάσματος για τέταρτη διαδοχική χρονιά. Μέχρι πρότινος ο όρος "πλεονασματικός προϋπολογισμός" ήταν άγνωστος στα δημόσια οικονομικά, τουλάχιστον στην Κύπρο. Εδώ και τρία χρόνια όμως έχει γίνει κανόνας και ελπίζουμε ότι αυτός ο κανόνας θα συνεχίσει και στο μέλλον, διότι η συνετή δημοσιονομική διαχείριση είναι απαραίτητη προϋπόθεση για μια βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη. Άλλωστε, είναι και η απαίτηση των διεθνών αγορών, προκειμένου να συνεχίσουν να δανείζουν την κυπριακή κυβέρνηση.

Σύμφωνα με τον προτεινόμενο προϋπολογισμό για το 2019, τα έσοδα αναμένεται να ανέλθουν στα €8,6 δις, καταγράφοντας αύξηση κοντά στο 4% σε σχέση με το 2018, και οι δαπάνες αναμένεται να ανέλθουν στα €7,9 δις, καταγράφοντας αύξηση 3,3%. Ως αποτέλεσμα το δημοσιονομικό πλεόνασμα αναμένεται να ανέλθει στα €670 εκατομ. ή 3,1% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ). Το δημοσιονομικό πλεόνασμα για το 2018 ανήλθε στα €600 εκατομ. ή 2,9%, ενώ για το 2017 το αντίστοιχο ποσό ήταν €344 εκατομ. ή 1,8% του ΑΕΠ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά το 2018 τα έσοδα του κράτους σημείωσαν αύξηση 8,1% και οι δαπάνες 5%. Ουσιαστικά, οι δαπάνες του κράτους αυξάνονται κάθε χρόνο και αυτό είναι κάτι που πρέπει να σημειωθεί και κάτι που πρέπει να μας ανησυχεί, διότι τα έσοδα είναι ελαστικά, ενώ οι δαπάνες ανελαστικές. Είναι καλά γνωστό ότι αυτή την περίοδο η οικονομία τρέχει με ρυθμούς ανάπτυξης οι οποίοι είναι υψηλότεροι από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο και ότι αυτοί οι ρυθμοί ανάπτυξης δεν μπορούν να διατηρηθούν σε βάθος χρόνου. Ενδεχόμενη μείωση στα έσοδα του κράτους, τα οποία παρεμπιπτόντως είναι φόροι που πληρώνουν οι πολίτες και οι επιχειρήσεις, μπορεί να ανατρέψει το δημοσιονομικό ισοζύγιο και να δημιουργηθούν και πάλι ελλείμματα. Η μείωση των δαπανών δεν είναι εύκολο εγχείρημα, διότι ενέχει πολιτικό κόστος και συνήθως οι κυβερνήσεις δεν είναι διατεθειμένες να το αναλάβουν. Για το λόγο αυτό η κυβέρνηση οφείλει πάντοτε να είναι φειδωλή στις αυξήσεις δαπανών και να μην υποκύπτει στα συμφέροντα διαφόρων ομάδων, καθώς και στα κατεστημένα των συντεχνιών. Η κυβέρνηση μπορεί να περιορίσει την αύξηση των δαπανών ή ακόμα και να τις μειώσει με διάφορους τρόπους, όπως ιδιωτικοποιήσεις υφιστάμενων υπηρεσιών που σήμερα βρίσκονται στο δημόσιο, ανάθεση εργασιών σε τρίτους για διάφορα έργα και υπηρεσίες, ηλεκτρονική διακυβέρνηση και μείωση του διοικητικού φόρτου, εκσυγχρονίζοντας και απλοποιώντας διαδικασίες και ελέγχους.

Η αντιπολίτευση εκφράζει παράπονα για το ποσοστό υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών του προϋπολογισμού. Τα ίδια παράπονα εκφράζουμε και εμείς, αφού τα χαμηλά ποσοστά υλοποίησης οφείλονται κυρίως στη γραφειοκρατία και σε χρονοβόρες διαδικασίες και στην απουσία ηλεκτρονικών συστημάτων διαχείρισης. Πρέπει επιτέλους να ξεφύγουμε από τη δεκαετία του 1960, τα συστήματα χρειάζονται αλλαγές και εκσυγχρονισμό. Η κοινωνία το απαιτεί. Πρέπει να σπάσουμε τα κατεστημένα, πρέπει να σπάσουμε αυγά!

Και επειδή η κ. Κουκουμά αναφέρθηκε στο χαμηλό ποσοστό υλοποίησης του προϋπολογισμού για το κονδύλι για τους πρόσφυγες, νομίζω μας εξήγησε ο υπουργός ότι αυτό οφείλεται και στο ότι πολλοί δεν μπορούν να πάρουν δάνειο εύκολα από τις τράπεζες.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Τα κριτήρια δυστυχώς!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, οι τράπεζες είναι ιδιωτικοί οργανισμοί.

Λοιπόν, σε συνδυασμό με την ισχυρή οικονομική ανάπτυξη, η οποία αυξάνει το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της οικονομίας (ΑΕΠ), το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ μειώνεται αισθητά κάθε χρόνο. Αξίζει να σημειωθεί ότι, αν το κράτος δεν ήταν αναγκασμένο να αγοράσει τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια του συνεργατισμού, το δημόσιο χρέος, ως ποσοστό του ΑΕΠ, θα ήταν σήμερα κάτω από το 90% και σε δύο χρόνια

κάτω από το 80%. Όμως η αγορά των μη εξυπηρετούμενων δανείων του συνεργατισμού θεωρείται ως επένδυση, η οποία αναμένεται να αποφέρει σημαντικά έσοδα στην κυβέρνηση σε βάθος χρόνου. Ουσιαστικά, η κυβέρνηση πλήρωσε €3,5 δις, για να αγοράσει μη εξυπηρετούμενα δάνεια ύψους €6,3 δις, τα οποία έχουν εμπράγματος εξασφαλίσεις ύψους €9,2 δις. Άρα κάτι θα πάρει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εκάμαν μας τζαι δώρο!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, βέβαια, αλλά ελπίζουμε να πάρει τα λεφτά πίσω που έχει δώσει, γιατί είναι λεφτά του φορολογούμενου, κύριε Λουκαΐδη.

Παρά τη συνετή διαχείριση των δημοσίων οικονομικών, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι το δημόσιο χρέος παραμένει πολύ ψηλά και εκτός των ορίων του Συμφώνου Σταθερότητας που δεσμεύει και την Κύπρο. Η κυβέρνηση οφείλει να επικεντρώσει τις προσπάθειές της στη μείωση του δημόσιου χρέους, αποπληρώνοντας μέρος αυτού με τα πλεονάσματα που παράγει ο προϋπολογισμός -αυτό το κάνει ήδη- αλλά και με την περαιτέρω συγκράτηση ή και μείωση των δαπανών.

Ας μη λησμονούμε ότι το δημόσιο χρέος είναι χρέος που εμείς δημιουργήσαμε για τη δική μας ευημερία εις βάρος όμως των παιδιών μας. Αποτελεί χρέος μας έναντι των επόμενων γενεών να μειώσουμε το δημόσιο χρέος όσο περισσότερο μπορούμε και αυτή η κυβέρνηση μπορεί να το μειώσει περισσότερο, φτάνει να κλείνει τα αυτιά της στα διάφορα παράλογα αιτήματα που υποβάλλονται κατά καιρούς, τα οποία αυξάνονται. Ας αξιοποιήσουμε τις συγκυρίες προς όφελος την επόμενη γενεάς και όχι προς όφελος της δικής μας ή κάποιων ομάδων. Άλλωστε, είναι τα δικά μας χρέη και είναι δική μας ευθύνη να τα αποπληρώσουμε.

Η ανάπτυξη της οικονομίας τα τελευταία χρόνια έχει οδηγήσει το ποσοστό ανεργίας στο 8,5% σε σχέση με το 16% το 2013. Η πτώση της ανεργίας ήταν ραγδαία και αντικατοπτρίζει την πολύ καλή δουλειά που κάνει η κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια. Η ανεργία αναμένεται να υποχωρήσει περισσότερο κατά το 2019, αφού η ανάπτυξη αναμένεται να συνεχιστεί, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των μεγάλων οίκων αξιολόγησης.

Οι οίκοι αξιολόγησης έχουν αναβαθμίσει την κυπριακή οικονομία και έχουν κατατάξει πλέον τα ομόλογα της κυβέρνησης σε επενδυτική βαθμίδα. Η εξέλιξη αυτή είναι εξαιρετικά σημαντική για τη μελλοντική πορεία της κυπριακής οικονομίας για διάφορους λόγους.

Πρώτον, το επιτόκιο δανεισμού της Δημοκρατίας έχει μειωθεί κάτω από το 2% και επιτρέπει στην κυβέρνηση να αναχρηματοδοτεί το δημόσιο χρέος που λήγει κάθε χρόνο. Η εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους, δηλαδή οι τόκοι που πληρώνει η κυβέρνηση κάθε χρόνο έχουν μειωθεί σημαντικά από τα €600 εκατομ. ετησίως στα €545 εκατομ. και σύντομα θα είναι κάτω από τα €500 εκατομ.

Δεύτερον, οι αναβαθμίσεις των οίκων αξιολόγησης προσδίδουν σταθερότητα και αξιοπιστία στην οικονομία, με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι άμεσες ξένες επενδύσεις, οι οποίες δημιουργούν ανάπτυξη και νέες θέσεις εργασίας.

Τρίτον, η μείωση του κόστους δανεισμού διαχέεται στο τραπεζικό σύστημα, με αποτέλεσμα τα επιτόκια δανεισμού να μειωθούν στα χαμηλότερα ιστορικά τους επίπεδα. Σήμερα τα στεγαστικά επιτόκια για καινούρια και υφιστάμενα δάνεια είναι κάτω από το 2,5% και τα επιχειρηματικά κάτω από το 3,5%. Αυτό κι αν είναι κοινωνική πολιτική. Τα χαμηλά επιτόκια ενθαρρύνουν νέες επενδύσεις στην οικονομία, ενώ παράλληλα μειώνουν τις δόσεις των δανείων, προσφέροντας ανακούφιση σε δεκάδες χιλιάδες δανειολήπτες. Τέλος, τα χαμηλά επιτόκια έχουν επίσης μειώσει τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, αφού οι δόσεις είναι τώρα χαμηλότερες και ως αποτέλεσμα η δυνατότητα αποπληρωμής βελτιώνεται.

Οι ισχυροί ρυθμοί ανάπτυξης τα τελευταία τρία χρόνια έχουν ευεργετικά αποτελέσματα για την κοινωνία. Πέρα από τη μείωση της ανεργίας, οι μισθοί έχουν αρχίσει να ανεβαίνουν, καθώς η ζήτηση εργατικού δυναμικού είναι πλέον αισθητή σε όλους τους τομείς της οικονομίας, ιδιαίτερα στους τομείς του τουρισμού, στις κατασκευές, στο εμπόριο και τη γεωργοκτηνοτροφία. Οι επιχειρήσεις αναζητούν απεγνωσμένα προσωπικό - και αυτό δεν είναι υπερβολή, μπορεί να σας το επιβεβαιώσει και η Υπουργός Εργασίας, ήταν εδώ προηγουμένως- και προσφέρουν υψηλότερες απολαβές.

Η επίτευξη δημοσιονομικών πλεονασμάτων επιτρέπει στην κυβέρνηση να κάνει πράγματα που δεν μπορούσε να κάνει προηγουμένως, όπως η διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η προστασία της πρώτης κατοικίας. Με έξυπνες κινήσεις η κυβέρνηση κατάφερε να διασώσει τις καταθέσεις του συνεργατισμού, οι οποίες ανέρχονταν σε €9,7 δις, αγόρασε τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια του συνεργατισμού και δημιούργησε το σχέδιο "Εστία", το οποίο προστατεύει την πρώτη κατοικία. Το σχέδιο "Εστία" έχει διπλό στόχο: να προστατεύσει την πρώτη κατοικία και να ενεργοποιήσει τους δανειολήπτες επιδοτώντας τις δόσεις τους.

Η πολιτεία εισήγαγε προγράμματα κατάρτισης επί πληρωμή για επαγγέλματα στα οποία οι πτυχιούχοι χρειάζονται έναν χρόνο άσκηση για εξασφάλιση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, όπως για παράδειγμα δικηγόροι και άλλοι επαγγελματίες που είναι εγγεγραμμένοι στο ΕΤΕΚ, τα οποία μέχρι πρότινος τύγχαναν εκμετάλλευσης από τους εργοδότες, οι οποίοι τους εργοδοτούσαν σχεδόν αμισθί. Αυτό το δικαίωμα πιστεύω ότι θα πρέπει να το έχουν όλοι οι πτυχιούχοι σε όλα τα επαγγέλματα. Είναι ευθύνη της κυβέρνησης να διασφαλίσει έναν χρόνο πρακτικής εξάσκησης για όλους τους πτυχιούχους που το επιθυμούν, για ένα σωστό ξεκίνημα στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πολλές φορές λέμε ότι η ανάπτυξη της οικονομίας λύνει πολλά προβλήματα, αλλά τώρα που το σκέφτομαι δεν είμαι απόλυτα σίγουρος. Η ανάπτυξη δεν πρέπει να είναι υπέρμετρη, αλλά σε λογικά πλαίσια και αυτό που συμβαίνει σήμερα είναι υπέρμετρη ανάπτυξη. Όπως όλοι γνωρίζουμε, μετά από μια περίοδο υπέρμετρης ανάπτυξης ακολουθεί μια περίοδος επιβράδυνσης ή ακόμα και ύφεσης της οικονομίας. Το έχουμε βιώσει στο παρελθόν και μπορεί να το βιώσουμε και στο μέλλον.

Πέραν αυτού όμως, η ανάπτυξη καθυστερεί τις μεταρρυθμίσεις και πολλές φορές τις ακυρώνει, διότι η ανάπτυξη δημιουργεί το αίσθημα ότι όλα πάνε καλά, άρα δε χρειάζεται να ταρακουνήσουμε τα νερά, να αντιμετωπίσουμε τα διάφορα “βασίλεια” -τα διάφορα “βασίλεια”, κύριε Αβέρωφ, είναι δικός σας όρος αυτός και τον δανείστηκα- διότι μπορεί να υποστούμε πολιτικό κόστος. Η κυπριακή οικονομία χρειάζεται μεταρρυθμίσεις οι οποίες θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για μία βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη, η οποία θα αντέχει στον χρόνο. Μεταρρυθμίσεις στη δημόσια υπηρεσία, ιδιωτικοποιήσεις υπηρεσιών, στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, στον τομέα της παιδείας, της κοινωνικής πολιτικής, στον τομέα συνταξιοδότησης, στον τομέα της δικαιοσύνης, των δημόσιων μεταφορών, της κοινωνικής στέγης, στον τομέα της προσφυγικής πολιτικής και αλλού.

Η δημόσια υπηρεσία χρειάζεται εκσυγχρονισμό, βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρει στους πολίτες και τις επιχειρήσεις, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, αυξημένη παραγωγικότητα, περισσότερη αποτελεσματικότητα και πιο γρήγορη εξυπηρέτηση και φυσικά μείωση του κόστους λειτουργίας.

Στον τομέα της παιδείας τα προβλήματα είναι πολλά. Σε ό,τι αφορά τις επιδόσεις των δεκαπεντάχρονών μας, η Κύπρος κατατάσσεται τελευταία, ενώ στα κρατικά πανεπιστήμια παράγονται άνεργοι επιστήμονες. Οι βάσεις μειώνονται κάθε χρόνο και κάτω από το δέκα στο είκοσι, κάτω από το δέκα, για να μπορέσουν τα πανεπιστήμια να καλύψουν τις διαθέσιμες θέσεις και, επειδή η φοίτηση είναι δωρεάν, είναι εύκολο να βρεθούν φοιτητές, για να γεμίσουν οι θέσεις. Όμως στο τέλος της φοίτησής τους αντί για πτυχίο-διαβατήριο στην αγορά εργασίας αποκτούν πτυχίο-διαβατήριο στην ανεργία!

Πιστεύω ακράδαντα ότι τα προβλήματα της παιδείας μπορούν να επιλυθούν με ένα Γενικό Σχέδιο Παιδείας, το οποίο να λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο που θα λειτουργεί το Γενικό Σχέδιο Υγείας. Με την εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας, όπως όλοι γνωρίζουμε, ο ασθενής θα μπορεί να επιλέξει τον προσωπικό του ιατρό, αλλά και το νοσηλευτήριο της επιλογής του όπου θα τύχει θεραπείας. Όλα τα νοσηλευτήρια θα είναι διοικητικά και οικονομικά αυτόνομα και θα λειτουργούν υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού. Της ίδιας μεταχείρισης θα πρέπει να τυγχάνει και η παιδεία. Αυτόνομα σχολεία, από βρεφοκομικούς σταθμούς μέχρι πανεπιστήμια, θα μπορούν να λειτουργούν με τον δικό τους προϋπολογισμό και θα έχουν το κίνητρο να προσφέρουν καλύτερες υπηρεσίες και να επιτυγχάνουν καλύτερα αποτελέσματα. Η κοινωνία απαιτεί ένα Γενικό Σχέδιο Παιδείας, το οποίο θα καλύπτει όλες τις ηλικίες, από βρέφη μέχρι μεταπτυχιακούς φοιτητές, όπου το κράτος θα πληρώνει και οι γονείς θα επιλέγουν πού θα στείλουν τα παιδιά τους, όπως ακριβώς θα λειτουργεί το Γενικό Σχέδιο Υγείας. Ένα Γενικό Σχέδιο Παιδείας μπορεί να βελτιώσει σημαντικά τις επιδόσεις των μαθητών και την επαγγελματική τους πορεία, καθώς και το συνολικό κόστος της παιδείας αναμένεται να μειωθεί με αυτό τον τρόπο. Με λιγότερο κόστος μπορούμε να πετύχουμε καλύτερα αποτελέσματα.

Η αποταμίευση στην Κύπρο είναι αρνητική στο σύνολο της οικονομίας, δηλαδή οι Κύπριοι ξοδεύουν περισσότερα απ’ όσα κερδίζουν -αυτό δηλαδή συνεχίζεται- όχι μόνο δεν αποταμιεύουν, αλλά υποθηκεύουν τα μελλοντικά τους εισοδήματα. Αρνητική αποταμίευση έχει αρνητικές επιδράσεις στις επενδύσεις και στην ανάπτυξη για το μέλλον και δημιουργεί τεράστια κοινωνικά προβλήματα, όπως αυτά που βιώνουμε σήμερα με τους χαμηλοσυνταξιούχους. Το πρόβλημα μπορεί να επιλυθεί σε κάποιο βαθμό, εάν το κράτος προσφέρει κίνητρα για περισσότερες αποταμιεύσεις με τη μείωση στον φόρο από τόκους και αύξηση του ποσοστού επί του φορολογητέου εισοδήματος που απαλλάσσεται της φορολογίας στο 1/5 του φορολογητέου εισοδήματος αντί του 1/6. Δηλαδή, από το 17% στο 20% που είναι σήμερα. Είναι σήμερα 16,7% να πάει στο 20%. Επίσης, το κράτος θα πρέπει να προσφέρει προσωπικά σχέδια αποταμίευσης, να προσφέρει δηλαδή το νομοθετικό πλαίσιο, για να μπορούν όσοι επιθυμούν να κτίζουν τα δικά τους προσωπικά, ιδιωτικά σχέδια αποταμίευσης με παρόμοια φορολογικά κίνητρα. Αύξηση των αποταμιεύσεων σήμερα σημαίνει περισσότερη ανάπτυξη στο μέλλον προς όφελος όλων και λιγότερες κρατικές δαπάνες σε επιδόματα και συμπληρωματικές συντάξεις προς

τους συνταξιούχους, οι οποίοι, ειρήσθω εν παρόδω, αυξάνονται κάθε χρόνο λόγω του δημογραφικού προβλήματος.

Στον τομέα της προσφυγικής πολιτικής χρειάζεται σημαντική μεταρρύθμιση. Η στήριξη προς τους πρόσφυγες θα πρέπει να διασυνδέεται πλέον με την αξία της περιουσίας τους στις κατεχόμενες περιοχές. Αυτό θα έπρεπε να γίνει από τα πρώτα χρόνια μετά την τουρκική εισβολή, αφού είχε λυθεί πρώτα το πρόβλημα της στέγασης της πρώτης γενεάς των προσφύγων. Από εκεί και πέρα όμως η στήριξη προς τους πρόσφυγες θα έπρεπε να ήταν στη βάση της αξίας της περιουσίας που είχαν απολέσει. Θα έπρεπε να λάμβαναν κάθε χρόνο ένα επίδομα που να αποζημιώνει για απώλεια χρήσης της περιουσίας τους. Αυτό δεν έγινε για ευνόητους λόγους. Πριν επτά χρόνια είχα θέσει το θέμα αυτό από αυτό εδώ το βήμα και κάθε χρόνο το αναφέρω, διότι είναι το δίκαιο. Επτά χρόνια αργότερα η πρόταση αυτή είναι υπό μελέτη από το Υπουργείο Εσωτερικών, το Κτηματολόγιο και τον Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών. Ευελπιστούμε ότι σύντομα θα έχουμε κάποια αποτελέσματα και την έναρξη μίας νέας και δίκαιης προσφυγικής πολιτικής.

Είναι γεγονός ότι η οικονομική ανάπτυξη επιλύει πολλά προβλήματα, οικονομικά και κοινωνικά. Οι κοινωνικοί δείκτες βελτιώνονται και φαίνεται ότι η βελτίωσή τους θα έχει και συνέχεια. Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον συνημμένο πίνακα -θα πρέπει να έχετε ένα αντίγραφο όλοι σας- δείχνουν του λόγου του αληθές.

(Ο σχετικός πίνακας)

Gini Coefficient (%)										
European Union (current composition)	:	:	30.5	30.8	30.5	30.5	31.0	31.0	30.8	30.3
Cyprus	29.0	29.5	30.1	29.2	31.0	32.4	34.8	33.6	32.1	30.8
S80/S20 (φ)										
European Union (current composition)	:	:	4.9	5.0	5.0	5.0	5.2	5.2	5.2	5.1
Cyprus	4.3	4.4	4.5	4.3	4.7	4.9	5.4	5.2	4.9	4.6
People at Risk of Poverty (%)										
European Union (current composition)	:	:	23.8	24.3	24.8	24.6	24.4	23.8	23.5	22.5
Cyprus	23.3	23.5	24.6	24.6	27.1	27.8	27.4	28.9	27.7	25.2
Severe material deprivation rate (%)										
European Union (current composition)	:	:	8.4	8.8	9.9	9.6	8.9	8.1	7.5	6.9
Cyprus	9.1	9.5	11.2	11.7	15.0	16.1	15.3	15.4	13.6	11.5
In work at risk of poverty (%) * From 18 to 64 years										
European Union (current composition)	:	:	8.3	8.8	8.9	9.0	9.5	9.5	9.6	9.6
Cyprus	6.3	6.8	7.4	7.3	8.0	9.0	7.8	9.2	8.4	8.0

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν είναι αυτό που λέει!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τούντο χαρτί που μας έδωσες, για να πεις ύστερα ότι έδωσές μας χαρτί...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ε, τι να κάνω; Εν έχω projector!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ε, ναι, αλλά όι να μας παγιδεύεις τζιαι να κάμνεις ύστερα σόου που το...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Εντάξει...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ε, τούτοι οι πίνακες πάντως, φίλε Μάριε, λεν ότι ο μέσος όρος της πενταετίας Νίκου Αναστασιάδη σε όλους τους δείκτες έν' χειρότερος που τα πέντε χρόνια της προηγούμενης πενταετίας!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δκιαβάστε το, κάμετε απλές πράξεις!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Περδίκη...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Χειρότεροι! Πέντε χρόνια χειρότεροι κοινωνικοί δείκτες!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Περδίκη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ως εδώ κύριοι!

Παρακάτω. Συνέχισε, κύριε Μαυρίδη.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Περδίκη, είναι λάθος να συγκρίνουμε και να παίρνουμε μέσους όρους. Πρέπει να δεις την τάση. Όταν ανέλαβε αυτή η κυβέρνηση, οι δείκτες ήταν πολύ χαμηλά και τώρα είναι υψηλότερα, στα ίδια επίπεδα που ήταν προ της κρίσης και, επειδή η οικονομία συνεχίζει να αναπτύσσεται, οι δείκτες αυτοί για το 2018 και 2019 θα δείτε ότι θα είναι ακόμα καλύτεροι. Αυτό δεν είναι πανάκεια. Δεν είναι πανάκεια το ότι έχει μειωθεί λίγο η φτώχεια, αλλά είναι ένα βήμα προς την ορθή κατεύθυνση και είναι μία απόδειξη ότι η λύση στα προβλήματα είναι η ανάπτυξη, γι' αυτό πρέπει όλοι μας να προωθήσουμε μεταρρυθμίσεις, για να έχουμε μία βιώσιμη ανάπτυξη και όχι μία πρόσκαιρη ανάπτυξη. Είναι τώρα η ευκαιρία, είναι τώρα η ευκαιρία να δώσουμε κίνητρα στην οικονομία, αλλά με τις σωστές μεταρρυθμίσεις για μία σωστή και βιώσιμη ανάπτυξη.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε, έντζιε είμαστε σε τηλεόραση να κάμνω τον συντονιστή δαμαί!

Παρακαλώ, κύριε Περδίκη!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Εντάξει, τα στοιχεία είναι εκεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και μην προκαλείτε, κύριε Μαυρίδη, και εσείς διάλογο!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θέλετε, να πάτε τηλεόραση και οι δυο μετά, τελειώνουμε έγκαιρα, να τα πείτε στην τηλεόραση, να σας συντονίζει ένας δημοσιογράφος! Εδώ έχουμε κανονισμούς που λειτουργούμε!

Παρακαλώ.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο δείκτης "Gini" είναι δείκτης ανισότητας εισοδημάτων. Όσο πιο χαμηλά είναι τόσο πιο ίσα είναι τα εισοδήματα. Είμαστε στο 30,8%, ενώ ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι στο 30,3%, αλλά είχαμε μία σταθερή βελτίωση από το 2014, που ήταν 34,8%. Ο δείκτης S80/S20 είναι επίσης δείκτης ανισότητας και δείχνει το ποσοστό, είναι τα εισοδήματα του 20% των πλουσιότερων νοικοκυριών σε σχέση με το 20% των φτωχότερων νοικοκυριών σε όρους ισοδύναμου εισοδήματος. Αν πρέπει να εξηγήσω και αυτό τον όρο εν πάση περιπτώσει, δείχνει πόσο περισσότερο πλούσια είναι το 20% των πλουσιότερων νοικοκυριών σε σχέση με το 20% των χαμηλότερων. Στην Κύπρο ο δείκτης αυτός είναι 4,6, ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 5,1. Όσο χαμηλότερα είναι αυτός ο δείκτης τόσο το καλύτερο. Ο δείκτης των πολιτών οι οποίοι βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας, ο δείκτης σημαντικής στέρσης κάποιων προϊόντων και υπηρεσιών και ο δείκτης των φτωχών εργαζομένων, "In work at risk of poverty". Είναι όλα εκεί, μπορείτε να τα δείτε, υπάρχουν και οι επεξηγήσεις, οι οποίες βοηθούν στην καλύτερη ερμηνεία αυτών των δεικτών.

Σας εύχομαι όλους καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένο το νέο έτος.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Ελένη Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το μέρισμα από την ανάπτυξη θα κατανοηθεί όσο πιο δίκαια γίνεται «επιβραβεύοντας αυτούς που εργάζονται σκληρά, αλλά και αυτούς που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και πρέπει να στηριχθούν από το κοινωνικό σύνολο». Αυτό είπε ο Υπουργός Οικονομικών παρουσιάζοντας τον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2019 ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής. Αλλιώς φαίνεται αντιλαμβάνεται η κυβέρνηση ποιοι εργάζονται σκληρά και ποιοι χρειάζονται στήριξη κι αλλιώς οι άνεργοι, οι χαμηλόμισθοι, οι άστεγοι, όσοι ζουν στο όριο της φτώχειας, όσοι κινδυνεύουν να χάσουν τα σπίτια τους, όσοι με δυο λόγια δεν αντέχουν το βάρος των κυβερνητικών πολιτικών και τους θέλει κιάλας ο κ. Μαυρίδης να αποταμιεύουν! Κατεβείτε επιτέλους από το θρόνο σας εκεί στο λόφο του Προεδρικού να δείτε πώς ζει ο κόσμος! Το όφελος από την όποια ανάπτυξη διοχετεύεται στους λίγους και προνομιούχους. Την περίοδο 2008-2012, εργαζόμενοι και επιχειρήσεις μοιράζονταν αντίστοιχα το 39% του συνολικού εισοδήματος της οικονομίας. Την τελευταία πενταετία για μεν τους εργαζόμενους το μερίδιο μειώθηκε στο 36%, το μερίδιο όμως των επιχειρήσεων, κύριε Μαυρίδη, αυξήθηκε στο 42%. Δεν είναι λοιπόν όξος και χολή, όταν φωνάζουμε ότι οι κυβερνώντες παίρνουν από τους πολλούς και δίνουν στους λίγους! Είναι απλοί αριθμοί!

Ότε η κυβέρνηση ως στόχο τη δημιουργία συνθηκών πλήρους απασχόλησης. Εγώ πρέπει να σας πω έτσι πολύ ειλικρινά ότι μετά τη δήλωση του Υπουργού Οικονομικών ότι ο κατώτατος μισθός είναι πολύ υψηλός φοβάμαι και να σκεφτώ πώς εννοεί την πλήρη απασχόληση. Την ίδια ώρα όμως που τα λέτε τούτα, η μακροχρόνια ανεργία και η ανεργία ανάμεσα στους νέους παραμένουν σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα, η μερική απασχόληση αυξάνεται συνεχώς, οι μισθοί πήραν τον κατήφορο, τα εργασιακά δικαιώματα έχουν καταρριφθεί. Το πιο σημαντικό όμως είναι η απουσία προοπτικής για το μέλλον. Οι σημερινοί νέοι είναι, μετά από δεκαετίες, η πρώτη γενιά που δεν προσβλέπει σε καλύτερη ζωή από την προηγούμενη. Ζούμε το φαινόμενο των εργαζόμενων φτωχών, των ανθρώπων που έχουν εργασία, αλλά τα εισοδήματά τους δεν αρκούν παρά μόνο για την επιβίωση.

Μιλάτε για μεταρρυθμίσεις. Εκόλλησεν η βελόνα, συνάδελφοι, στην ιδιωτικοποίηση της Cyta και του Κρατικού Λαχείου, από τους οποίους το κράτος εισπράττει κάθε χρόνο δεκάδες εκατομμύρια και θεωρείται τούτο μεταρρυθμιστική κίνηση! Μετά το στραπάτσο του λιμανιού της Λεμεσού πραγματικά απορώ με ποιο θράσος εξακολουθείτε να επιμένετε ότι τα ξεπουλημάτα σας εξυπηρετούν την κοινωνία ή την οικονομία του τόπου! Και μετά θέλετε να τα υιοθετήσουμε ως εθνικό στόχο!

Πολλοί συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού αναφέρθηκαν σε αυξημένες αναπτυξιακές δαπάνες, σε μια σειρά έργων που θα γίνουν, αποφεύγοντας να πουν ότι το ποσοστό υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών το πρώτο δεκάμηνο του 2018 ανέρχεται μόλις στο 40%. Υπολογίζω ότι μέχρι το τέλος του χρόνου θα φθάσει το 65%, ίσως και 70% στην καλύτερη περίπτωση. Τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών για το 2019 το σίγουρο είναι ότι οι αναπτυξιακές δαπάνες μειώνονται και επίσημα! Και αυτό σ' ένα υπουργείο του οποίου ο ρόλος είναι κατ' εξοχήν αναπτυξιακός και κοινωνικός.

Ακούσαμε διακηρύξεις για την ασφάλεια και την ποιότητα ζωής των πολιτών. Στην πράξη παρατηρείται ακριβώς το αντίθετο. Πλημμυρίζουν τα κέντρα των πόλεων, όλων των πόλεων νομίζω, τουλάχιστον τις τελευταίες βδομάδες και μόλις €2,5 εκατομ. προγραμματίζεται να δοθούν για τις αποχετεύσεις των όμβριων υδάτων. Τα καταφύγια της Πολιτικής Άμυνας καλύπτουν μόλις το 35% του πληθυσμού, το σχέδιο τοποθέτησης ανελκυστήρων στους προσφυγικούς οικισμούς, που η απουσία τους κρατά εγκλωβισμένους στα διαμερίσματά τους ηλικιωμένους και άτομα με κινητικά προβλήματα, λέτε ότι θα ολοκληρωθεί το 2021 και ούτω καθ' εξής!

Για την τοπική αυτοδιοίκηση ακούσαμε για ακόμη μια φορά ότι ετοιμάζεται νέα μελέτη. Αντιλαμβάνομαι ήταν μέχρι να τα βρει ο Δημοκρατικός Συναγερμός με το Δημοκρατικό Κόμμα για το τι θα προωθήσει στη Βουλή. Στο μεταξύ όμως η εκτελεστική εξουσία συνεχίζει να αποστερεί από τις τοπικές κοινωνίες σημαντικούς πόρους και τη δυνατότητα προσφοράς ποιοτικών και αποτελεσματικών υπηρεσιών στο δημότιο. Γι' αυτό, κύριε Δημητρίου, μη μας μιλάτε για οράματα. Όραμα έχουμε. Εκείνο που περιμένουμε από τους κυβερνώντες είναι πρόγραμμα και έργα.

Ακούσαμε διακηρύξεις για τη διασφάλιση προσιτής κατοικίας για τους πολίτες. Αντί τούτου, φτάσαμε στο κατάντηνα να βλέπουμε το 2018, μετά από δεκαετίες, ανθρώπους να κοιμούνται στα παγκάκια ή σε αντίσκηνα. Και άστεγοι είναι πλέον οικογένειες με παιδιά, αγαπητοί συνάδελφοι, και όχι μόνο άτομα με ψυχοκοινωνικά προβλήματα και μετανάστες -όπως δικαιολογήθηκε η Υπουργός Εργασίας- σάμπως και αυτούς πρέπει να τους πετάξουμε στον Καιάδα!

Την ώρα που ο Υπουργός Οικονομικών δηλώνει ότι είναι υψηλός ο κατώτατος μισθός, τα ενοίκια έχουν αυξηθεί μόνο μέσα στο 2017 μέχρι και κατά 25%! Σε κάποιες περιπτώσεις μέχρι και 50%! Το κούρεμα καταθέσεων εξαφάνισε την περιουσία πολλών ή άφησε άλλους τόσους φορτωμένους με κόκκινα δάνεια. Το κούρεμα μισθών στην πλειονότητα των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα έχει καταστήσει πολύ δύσκολη την εξεύρεση στέγης είτε για αγορά είτε ακόμα και με ενοίκιο. Το πρόβλημα όμως έχει οξυνθεί ακόμα περισσότερο,

γιατί η κυβέρνηση Αναστασιάδη έχει ξηλώσει και τα όποια στεγαστικά προγράμματα υπήρχαν. Το Ενιαίο Στεγαστικό Σχέδιο παραμένει στα συρτάρια από τον Απρίλιο του 2013. Μάθαμε ότι μελετάται και αυτό. Για τη στέγαση των προσφύγων έχει απορροφηθεί το 2018 μόνο το 56% των διαθέσιμων κονδυλίων, ενώ πανηγυρίζετε για μια επουσιώδη αύξηση της τάξης των €20 στο επίδομα ενοικίου για λήπτες ΕΕΕ, για πρόσφυγες και για φοιτητές. Τα τελευταία χρόνια καταγράφεται, τα τελευταία χρόνια, το ξαναλέω, καταγράφεται, συνάδελφοι, αύξηση στον αριθμό των αστέγων. Υπερδιπλασιάστηκαν οι περιπτώσεις από το 2016 και φθάσαμε στο 2018 και ακόμα η κυβέρνηση μελετά τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος. Όσο όμως η κυβέρνηση στρουθοκαμηλίζει, το πρόβλημα θα μεγαλώνει.

Χρειάζονται άμεσες ενέργειες που θα ανακουφίσουν τις πιο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Ενοίκιαση, για παράδειγμα, πολυκατοικιών, κλινικών ή και ξενοδοχείων που δε λειτουργούν, για να στεγαστούν άστεγοι. Η άμεση και ουσιαστική επικαιροποίηση των σχεδίων επιδότησης ενοικίου. Κυρίως όμως η αποκατάσταση μιας ενιαίας, στοχευμένης στεγαστικής πολιτικής, σχέδια κοινωνικής στέγης, παροχή κινήτρων για εγκατάσταση νέων ζευγαριών σε μικρές κοινότητες, ανέγερση φοιτητικών εστιών και πολλά άλλα. Ας μην ξεχνούμε ότι το πρόβλημα αναμένεται να μεγαλώσει, αφού πολλές οικογένειες είναι αντιμετώπιες με το φάσμα των εκποιήσεων και σε πολλές περιπτώσεις, νομίζω το καταλαβαίνετε, δε θα καλύπτονται από το περιβόητο σχέδιο "Εστία", που πρωτίστως στοχεύει στην έμμεση επιδότηση των τραπεζών και πάλι! Είναι καιρός να θυμηθούμε ότι η παρέμβαση του κράτους στη στέγαση θεωρείται ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά ενός κράτους με κοινωνικό προσανατολισμό. Ενός κράτους με ανθρώπινο πρόσωπο και προς αυτή την κατεύθυνση δρούσαν όλες οι κυπριακές κυβερνήσεις στο παρελθόν. Για το ΑΚΕΛ άλλωστε πιο σημαντικό και από τον πλούτο μιας κοινωνίας είναι ο τρόπος που αυτός μοιράζεται.

Μιλούν οι κυβερνώντες για έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον, το άλλοθι για αστόχευτες φορολογικές ελαφρύνσεις, χαριστικές χαλαρώσεις, το ξεπούλημα κρατικής γης. Κίνητρα που εξυπηρετούν απλώς μια χούφτα κερδοσκόπους, όπως είναι τα πολεοδομικά κίνητρα που έχουν συμβάλει στη φούσκα των ακινήτων και το σχέδιο παραχώρησης υπηκοοτήτων για το οποίο έχουμε μπει στη μαύρη λίστα του ΟΟΣΑ. Έσπευσε βέβαια η κυβέρνηση να ανακοινώσει το Σεπτέμβρη αλλαγές στο αποκαλούμενο "Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα". Αλλαγές που η οργάνωση "Διεθνής Διαφάνεια", όχι η αντιπολίτευση, η οργάνωση "Διεθνής Διαφάνεια" χαρακτήρισε απλώς καλλωπιστικές! Δεν είναι άσχετη η κίνηση αυτή, για να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας, μετά το φαγοπότι των δισεκατομμυρίων της τελευταίας πενταετίας, με τη διαδικασία αξιολόγησης της Κύπρου που ξεκίνησε η Επιτροπή Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί αρχές του 2019.

Πότε επιτέλους θα καταλάβουμε σε αυτόν τον τόπο ότι άλλο ορθολογική και βιώσιμη ανάπτυξη και άλλο αρπαχτή; Και μην μου πείτε ότι τα σχέδια αυτά έδωσαν ώθηση στην οικοδομική βιομηχανία. Γιατί η βελτίωση στον τομέα των κατασκευών περιορίζεται στο μεγαλύτερο μέρος της -αυτά είναι τα στοιχεία που δόθηκαν πρόσφατα στη δημοσιότητα από το Σύνδεσμο Μεγάλων Αναπτύξεων- περιορίζεται, λοιπόν, στο μεγαλύτερο μέρος της στις πωλήσεις ακινήτων υψηλού κόστους, τους γινωστούς πύργους και σε παραθαλάσσιες επαύλεις, από τις οποίες επωφελούνται λίγοι επώνυμοι και όχι το σύνολο της οικοδομικής βιομηχανίας.

Η χωροθέτηση ψηλών κτηρίων, έτσι με την ευκαιρία να αναφερθούμε στα αστικά συγκροτήματα, αποτελεί ένα παγκόσμιο πολεοδομικό εργαλείο. Δυστυχώς όμως στην Κύπρο και το μέτρο αυτό εφαρμόστηκε με τρόπο που απλώς διευκολύνει μια μικρή ομάδα να μεγιστοποιήσει τα κέρδη της. Οι αδειοδοτήσεις ψηλών κτηρίων έγιναν και γίνονται απρογραμμάτιστα και αυθαίρετα. Η χωροθέτησή τους γίνεται άναρχα και παντού. Είναι ενδεικτικό το γεγονός ότι το Σχέδιο Παροχής Πολεοδομικών Κινήτρων του 2013, που και αυτό έγινε με άλλοθι την οικονομική κρίση, στηρίζεται απλώς σε αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και ποτέ δεν μπήκε στη βάση μιας στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Επιπλέον, δεν έχει μελετηθεί ο επηρεασμός γειτονικών κατοικιών, δεν υπήρξε προετοιμασία για θέματα πυρασφάλειας, δεν έχουν επιλυθεί θέματα διαχείρισης και συντήρησης των κοινόκτητων οικοδομών και βεβαίως δεν τέθηκε ποτέ στο τραπέζι θέμα ανταποδοτικών τελών που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του περιβάλλοντος χώρου και της πόλης ευρύτερα.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αύριο το βράδυ αναμένεται στην Κύπρο η απεσταλμένη του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ Τζέιν Χολ Λουτ. Οι εξελίξεις τρέχουν. Το στενό περιθώριο που έχουμε, για να συμφωνηθούν οι όροι αναφοράς, και η ανάγκη για δημιουργία κλίματος που θα επιτρέψει την επιστροφή στο τραπέζι και μια ουσιαστική διαπραγμάτευση έπρεπε να κυριαρχούν στη σκέψη του Προέδρου της Δημοκρατίας. Αντί αυτού, θολώνει τα νερά, συγχίζει κι εμάς και τη διεθνή κοινότητα για τις πραγματικές προθέσεις της ελληνοκυπριακής κοινότητας.

Ο κ. Αναστασιάδης θέλει και να θεωρείται ο ηγέτης της λύσης, αλλά την ίδια ώρα να απομακρύνεται από την προοπτική της λύσης και να μη δικαιούται κανείς του του πει τίποτε. Μιλά για ενότητα και την ίδια ώρα τη δυναμιτίζει. Μας κατηγορεί ο κ. Αναστασιάδης ως οπαδούς της όποιας λύσης. Ποιος; Ο μόνος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας που φλερτάρει ανοιχτά με την ιδέα της συνομοσπονδίας και των δύο κρατών. Και

έχετε το θράσος, συνάδελφοι, να κατηγορείτε το ΑΚΕΛ ότι συμπεριφέρεται μικροπαραταξιακά στο Κυπριακό και να μας κάνετε μαθήματα υπευθυνότητας και πατριωτισμού;

Δε φοβάμαι να πω ότι το μεγαλύτερο "επίτευγμα" του κ. Αναστασιάδη τα τελευταία έξι χρόνια είναι το πλήγμα στην ελπίδα του λαού μας για μια Κύπρο ελεύθερη και επανενωμένη. Θα επιμείνω όμως να θυμίζω το πόσα στερούμαστε από τα συνεχιζόμενα αδιέξοδα στις προσπάθειες λύσης του προβλήματος. Το πόσα έχουμε να κερδίσουμε από την επίλυσή του και την επανένωση του τόπου μας.

Αντί λοιπόν να περιοριζόμαστε σε ευχολόγια, σε καλέσματα για ενότητα, στην ανησυχία μας για την πάροδο του χρόνου και τα προβλήματα που αυτό δημιουργεί, καλό είναι να βάλουμε όλοι κάτω το χεράκι μας, για να προχωρήσει πραγματικά η προσπάθεια επίλυσης του Κυπριακού. Τότε είναι που πραγματικά θα μπορέσουμε να οικοδομήσουμε και μια αληθινή ενότητα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιώργος Προκοπίου του Δημοκρατικού Κόμματος έχει το λόγο.

Συλλυπητήρια, Γιώργο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η εξέταση και η τελική έγκριση ή απόρριψη του κρατικού προϋπολογισμού κάθε έτος αποτελούν για τη Βουλή των Αντιπροσώπων θεμελιώδη συνταγματική αρμοδιότητα, αλλά και κορυφαία νομοθετική και πολιτική πράξη.

Ο κρατικός προϋπολογισμός είναι από πλευράς της εκτελεστικής εξουσίας το ύψιστο εκείνο καθήκον που, με συνετή και ορθή μελέτη των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους, προκαθορίζει τους στόχους για τη διαχείριση εσόδων και δαπανών.

Ο φετινός προϋπολογισμός, όπως κατατέθηκε από την κυβέρνηση, είναι ισοσκελισμένος, με πλεονάσματα της τάξης του 3% περίπου και με θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Η οικονομία της Κύπρου σίγουρα έχει διαφοροποιηθεί από αυτή που ήταν πριν από πέντε χρόνια, όταν βιώσαμε τον οικονομικό όλεθρο και την καταστροφή. Βρισκόμαστε σε τροχιά ανάπτυξης, ενώ υπάρχουν θετικές εξελίξεις, τις οποίες χαιρετίζουμε και υποκλινόμαστε στην καρτερία και στις θυσίες του λαού μας.

Παράλληλα όμως, επισημαίνω για άλλη μια φορά ότι δεν μπορεί να συνεχίσει να γίνεται ανεκτό οι υπαίτιοι της οικονομικής τραγωδίας του τόπου μας να βρίσκονται ακόμη ελεύθεροι χωρίς τις οποιεσδήποτε συνέπειες. Οι ένοχοι του οικονομικού εγκλήματος πρέπει να τιμωρηθούν παραδειγματικά, ώστε να επέλθει η κάθαρση και να ικανοποιηθεί το περί δικαίου αίσθημα του λαού μας. Παρ' όλο όμως που σήμερα η πορεία της οικονομίας μας βρίσκεται σε τροχιά ανάκαμψης και οι περισσότεροι δείκτες παρουσιάζουν σημεία βελτίωσης, δεν υπάρχει αντιπροσωπευτικός αντίκτυπος στην πραγματική οικονομία. Οφείλουμε να επισημάνουμε ότι η πραγματική οικονομία, δηλαδή η οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που βίωσαν την απώλεια των εισοδημάτων τους το 2013 συνεπεία της οικονομικής κρίσης, παρουσιάζει ακόμα πολλά προβλήματα.

Η δύσκολη κατάσταση στην αγορά εργασίας εξακολουθεί να αποτελεί σοβαρό πρόβλημα. Δυστυχώς, πολλοί νέοι επιστήμονες μας έχουν μεταναστεύσει ή δεν επαναπατρίζονται μετά τις σπουδές τους. Παρά του ότι η ανεργία έχει πέσει γύρω στο 7,5%, για τα δεδομένα της Κύπρου παραμένει ακόμα σε υψηλό ποσοστό. Οι αναπτυξιακές δαπάνες, που κρίνονται απαραίτητες για την ανάκαμψη της οικονομίας, βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα, ενώ τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια παραμένουν σε υψηλά ποσοστά. Η εικόνα αυτή αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την ανάκαμψη ολόκληρου του φάσματος της οικονομίας μας. Ευελπιστούμε ότι η υιοθέτηση της πρότασης του κόμματός μας για την ίδρυση φορέα διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων σε συνδυασμό και με το σχέδιο "Εστία" θα επιφέρουν θετικές εξελίξεις και προοπτικές. Παράλληλα, ως Δημοκρατικό Κόμμα μελετάμε προτάσεις που θα επιβραβεύσουν τους καλοπληρωτές. Δηλαδή, όσους ήταν και είναι συνεπείς με τις δανειακές τους υποχρεώσεις, ώστε να υπάρχει δικαιοσύνη, αφού ως φορολογούμενοι καλούνται να συμβάλουν στο σχέδιο "Εστία". Επίσης, στοχεύοντας στη στήριξη των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων που τα προηγούμενα χρόνια δέχθηκαν τα βάρη της οικονομικής κρίσης, εισηγηθήκαμε μέτρα τα οποία υιοθετήθηκαν από την εκτελεστική εξουσία και ενσωματώθηκαν στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό.

Κύριε Πρόεδρε,

Περιορίζομαι ως εδώ για τα ευρύτερα θέματα της οικονομίας, τα οποία άλλωστε ανέπτυξε επαρκώς ο πρόεδρος του κόμματος και άλλοι συναγωνιστές. Συνεχίζοντας, θα επικεντρωθώ σε ορισμένα ζητήματα που αφορούν τις κοινοβουλευτικές επιτροπές στις οποίες μετέχω, καθώς και σε θέματα που αφορούν την εκλογική μου περιφέρεια.

ΑΜΥΝΑ

Ο προϋπολογισμός για την άμυνα βρίσκεται πιο κάτω από τα περσινά επίπεδα. Δυστυχώς, εξακολουθεί να είναι ένας προϋπολογισμός ίσα ίσα συντήρησης και όχι αναβάθμισης της αμυντικής μας θωράκισης. Αυτό φυσικά μας στεναχωρεί αφάνταστα. Η αμυντική θωράκιση της πατρίδας μας επιβάλλεται να εξελιχτεί και να επεκταθεί.

Εξακολουθούμε να βρισκόμαστε σε συνθήκες ημικατοχής, με μια Τουρκία να προκαλεί και να μας απειλεί καθημερινά, όχι μόνο με δηλώσεις, αλλά και με πράξεις. Ήδη πρόσφατα οι Τούρκικες δυνάμεις κατοχής μετέφεραν στα κατεχόμενα μία επιλαρχία σύγχρονων γερμανικών αρμάτων μάχης LEOPARD. Επίσης, όπως αναφέρθηκε στα μέσα μαζικής ενημέρωσης της Τουρκίας, σύντομα μας ετοιμάζουν και ναυτική βάση στο Τρίκωμο. Με αυτές τις πρακτικές του Τούρκου κατακτητή, επιβάλλεται άμεσα να εκσυγχρονίσουμε και να αναβαθμίσουμε την Εθνική Φρουρά, έτσι ώστε αυτή να καταστεί μια δύναμη ευέλικτη, ταχυκίνητη, ενισχυμένη με σύγχρονα οπτικά συστήματα, μια δύναμη αποτροπής.

Η Κυπριακή Δημοκρατία, ως ανεξάρτητο και κυρίαρχο κράτος που βρίσκεται υπό ημικατοχή και υπό μόνιμη απειλή, οφείλει να θωρακίζεται αμυντικά και να εκσυγχρονίζει τα αμυντικά της συστήματα. Η εικόνα της υποβάθμισης των τελευταίων χρόνων της Εθνικής Φρουράς πρέπει να αλλάξει πάραυτα.

Εμείς προτείνουμε συγκεκριμένα μέτρα για δομική αναβάθμιση της Εθνικής Φρουράς και επανεπένδυση στην άμυνα και ασφάλεια του κράτους μας. Καλούμε την κυβέρνηση να προβεί στην αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των οπλικών συστημάτων και αγορά νέων, υπερσύγχρονων για τις νέες αυξημένες ανάγκες που προέκυψαν μετά την ανεύρεση των υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ μας, δεδομένης και της προκλητικής στάσης της Τουρκίας.

Πιο συγκεκριμένα προτείνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Συγκρότηση πενταετούς εξοπλιστικού προγράμματος με ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της αεροπορίας και του ναυτικού, μέσω της αξιοποίησης και ενίσχυσης του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης για νέους εξοπλισμούς.
- Αύξηση των εξοπλιστικών δαπανών, χωρίς καμία πρόσθετη φορολογική επιβάρυνση, έτσι ώστε ο συνολικός αμυντικός προϋπολογισμός να φθάσει τουλάχιστον το 3% του ΑΕΠ.
- Άμεση επικαιροποίηση και εκ νέου ενεργοποίηση του Ενιαίου Αμυντικού Δόγματος Κύπρου - Ελλάδας.
- Αξιοποίηση της συμμετοχής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση προωθώντας ενεργά την προοπτική αμυντικής ολοκλήρωσης της Ευρώπης.
- Αναβάθμιση υφιστάμενων αμυντικών συμφωνιών συνεργασίας και με μη ευρωπαϊκά κράτη, όπως το Ισραήλ, η Αίγυπτος και η Ρωσία.
- Να δίνεται ιδιαίτερη σημασία και εκτίμηση για το έργο που επιτελούν τα μόνιμα στελέχη των ενόπλων δυνάμεών μας, διατηρώντας έτσι το ηθικό τους σε υψηλό επίπεδο, γιατί τυγχάνουν η ραχοκοκαλιά της Εθνικής Φρουράς.

ΥΓΕΙΑ

Η διαχείριση της υγείας αντικατοπτρίζει το επίπεδο της κοινωνικής πολιτικής και της ευαισθησίας ενός σύγχρονου ευρωπαϊκού κράτους. Ο τομέας της δημόσιας υγείας είναι ευθύνη του κράτους και αφορά την υγεία των πολιτών. Η παροχή υψηλού επιπέδου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, εκτός από τον οικονομικό παράγοντα, είναι θέμα κυρίως πολιτικής επιλογής. Συνεπώς, χρειάζεται στρατηγική, σχεδιασμός, προγραμματισμός και υλοποίηση αποφάσεων προς όφελος του δημόσιου συμφέροντος.

Μία από τις πιο δυσάρεστες παρενέργειες της οικονομικής κρίσης που αντιμετώπισε η χώρα μας τα τελευταία χρόνια είναι η αυξημένη ζήτηση για φροντίδα στα δημόσια νοσηλευτήρια. Το υφιστάμενο σύστημα παροχής υπηρεσιών υγείας νοσεί και βρίσκεται στον αναπνευστήρα. Είναι γι' αυτό ακριβώς τον λόγο που εμείς πιστεύουμε και στηρίζουμε τη μεταρρύθμιση του τομέα της υγείας με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, τηρουμένων των χρονοδιαγραμμάτων που ψηφίσαμε πέρσι. Παράλληλα, καλούμε την κυβέρνηση να διαθέσει κονδύλια, ώστε το σημερινό σύστημα υγείας να αντέξει, για να γίνει ομαλά η μετάβαση στο ΓΕΣΥ. Η εφαρμογή του ΓΕΣΥ θα επιφέρει εκείνες τις αλλαγές στον τομέα της υγείας που θα καθιστούν πραγματικά την υγεία ως εκείνο το κοινωνικό αγαθό που θα μπορούν να απολαμβάνουν όλοι οι πολίτες, χωρίς ταλαιπωρία, χωρίς λίστες αναμονής και καθυστερήσεις και με παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αναφορικά με το τεράστιας σημασίας έργο της επέκτασης και αναβάθμισης του νοσοκομείου Λάρνακας, εκφράζω τη δυσαρέσκειά μου, αφού το εν λόγω έργο δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη, όπως αναμένετο. Καλούμε την κυβέρνηση να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για να αντιμετωπιστούν τα όποια προβλήματα παρουσιάζονται και για να αποφευχθούν περαιτέρω καθυστερήσεις, έτσι ώστε να παραδοθεί στις 30 Απριλίου του 2019, βάσει της τελευταίας συμφωνίας που έγινε με διακανονισμό. Πρόκειται για ένα έργο πνοής, που αναμένεται να καλύψει τις ανάγκες της ευρύτερης περιφέρειας της Λάρνακας, αλλά και Αμμοχώστου. Επισημαίνω επίσης ότι στα πλαίσια της λειτουργίας της Ιατρικής Σχολής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, το Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας λειτουργεί και ως πανεπιστημιακό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως βουλευτής Λάρνακας, θέλω ακόμη μια φορά να δηλώσω την απογοήτευσή μου, γιατί μια σειρά από έργα υποδομής τα οποία μπορούσαν να υλοποιηθούν τα προηγούμενα χρόνια και παρά τις δεσμεύσεις διαχρονικά όλων των κυβερνήσεων, παρέμειναν στα λόγια, με αποτέλεσμα σήμερα, λόγω και της οικονομικής ύφεσης, να βρίσκονται στάσιμα ή στο στάδιο του προγραμματισμού. Καθηκόντως τα αναφέρω, γιατί αποτελούν πάγια αιτήματα της εκλογικής μου περιφέρειας τα οποία και διεκδικούμε. Ο παραλιακός δρόμος Λάρνακας- Δεκέλειας, Γ' και Δ' φάση. Ζητούμε από την εκτελεστική εξουσία την επίσπευση υλοποίησης του εν λόγω έργου, που βρίσκεται στο στάδιο ετοιμασίας των κατασκευαστικών σχεδίων μέσω του ιδιώτη μελετητή. Ο ημιτελής παρακαμπτήριος δρόμος Αλέξανδρου Παναγούλη ο οποίος θα ενωθεί με τον υπεραστικό δρόμο προς την Αγία Νάπα. Οι δρόμοι στην επαρχία που συνδέουν τις κοινότητες. Η ενοποίηση του παραλιακού μετώπου που θα συνδέει την περιοχή Μακένζι με την τουριστική ακτή Περβολιών μέχρι τον Φάρο Κιτίου. Η ανέγερση του περιβαλλοντικού κέντρου αλυκών, για το οποίο έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες από το αρμόδιο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Η καθυστέρηση και μη ολοκλήρωση των αντιπλημμυρικών έργων στη Λάρνακα, στις Καμάρες και Αραδίππου. Η βελτίωση του οδικού δικτύου στις αγροτικές περιοχές.

Αναφέρω με ικανοποίηση ότι στο αστικό κέντρο της Λάρνακας ήδη άρχισαν βελτιώσεις στην ασφαλτόστρωση, χωρίς όμως να καλύπτονται όλες οι περιοχές.

Παράλληλα, θέλω να αναφερθώ στην απόφαση της κυβέρνησης για ίδρυση Πανεπιστημιακής Σχολής Θαλασσιών Επιστημών και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου στο χώρο του Παλιού Λεπροκομείου στη Λάρνακα. Ευελπιστώ όπως σύντομα η κυβέρνηση εξασφαλίσει τα αναγκαία κονδύλια για υλοποίηση του έργου αυτού και να μη μείνει μόνο σε εξαγγελία.

Αναφορικά με το έργο που αφορά την ενιαία ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας, εκφράζω την πλήρη απογοήτευσή μου, γιατί αυτό το έργο έπρεπε ήδη να είχε υλοποιηθεί εδώ και χρόνια. Μια σειρά από γραφειοκρατικά προσκόμματα, νομικές διαδικασίες, αλλά και διάφορες άλλες συγκυρίες, συνέβαλαν καθοριστικά στον τερματισμό της προηγούμενης διαδικασίας με την κοινοπραξία "Ζήνων", αφού δεν κατάφερε να εκπληρώσει τις προϋποθέσεις της σύμβασης και να εξασφαλίσει τα απαραίτητα κεφάλαια για την ανάπτυξη. Σήμερα υπάρχει σε εξέλιξη νέα διαδικασία προσφορών με ισραηλινή κοινοπραξία, η οποία, μετά από διάφορες αναβολές, κατέθεσε τελικά τον περασμένο μήνα την προσφορά της, η οποία βρίσκεται στα χέρια της κυβέρνησης για αξιολόγηση. Καλωσορίζουμε την Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την παρουσία της και ευελπιστούμε σύντομα να είναι θετικότατη στο έργο αυτό. Αναμένουμε να δούμε την εξέλιξη και καλούμε την κυβέρνηση να συμβάλει εποικοδομητικά, γιατί πρόκειται για ένα μεγαλεπήβολο έργο που θα συμβάλει καθοριστικά στην ανάπτυξη της Λάρνακας, αλλά θα εμπλουτίσει και το τουριστικό προϊόν της Κύπρου. Παράλληλα, επισημαίνω ότι η επιτυχία του όλου εγχειρήματος του υπό αναφορά έργου συνδέεται καθοριστικά με τη μετακίνηση των εγκαταστάσεων υγραερίου και πετρελαιοειδών, η οποία ξεκίνησε με την αποξήλωση των εγκαταστάσεων του ΚΟΔΑΠ και ΚΕΤΑΠ. Επισημαίνω για άλλη μια φορά ότι η διαδικασία αποξήλωσης και μετεγκατάστασης των εταιρειών πρέπει να προχωρήσει με βάση τα ακριβή χρονοδιαγράμματα, διότι είναι ένας παράγοντας που κρατά την ανάπτυξη της πόλης μας καθηλωμένη και εμποδίζει την ενοποίηση του παραλιακού μετώπου της Λάρνακας από το Μακένζι μέχρι τη Δεκέλεια.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διαχρονική θέση του Δημοκρατικού Κόμματος για την οικονομία της πατρίδας μας ήταν πάντα ότι πρέπει να αντιμετωπίζεται ως εθνική υπόθεση από όλους μας. Αυτό επαναλαμβάνουμε και τώρα. Ασκώντας το ρυθμιστικό μας ρόλο και δεδομένης της υιοθέτησης από την κυβέρνηση σειράς δικών μας προτάσεων κοινωνικής πολιτικής, θα υπερψηφίσουμε τον κρατικό προϋπολογισμό του 2019.

Η κυβέρνηση πρωτίστως, αλλά και όλοι μας, ως πολιτεία, οφείλουμε περαιτέρω να μελετήσουμε μέτρα και τρόπους τόσο για τη δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης όσο και για στοχευμένη στήριξη ευπαθών ομάδων του πληθυσμού μας, όπως οι άνεργοι, οι πρόσφυγες, οι παθόντες, οι πολύτεκνοι, οι τρίτεκνοι, οι χαμηλοσυνταξιούχοι και όλοι οι άλλοι χαμηλόμισθοι της μεσαίας και μικρομεσαίας εισοδηματικής τάξης.

Κλείνοντας, με την ευκαιρία των γιορτών, εύχομαι σε εσάς και σε όλο τον κυπριακό λαό υγεία, ευτυχία και κάθε καλό. Εύχομαι επίσης ο νέος χρόνος να βρει την πατρίδα μας ελεύθερη και ευημερούσα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Προκοπίου.

Ο κ. Νίκος Νουρής.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διερωτήθηκε η κ. Χαραλαμπίδου στη θελλώδη παρέμβασή της αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και οι υπουργοί του έχουν επαφή με τον κόσμο; Ακούμε από χτες τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ να λένε ότι η κυβέρνηση εγκληματεί, όλα είναι μαύρα, βουλιάζει η χώρα, φτωχοποιείται ο πολίτης.

Άκουσα πριν λίγο τη συνάδελφο την κ. Μαύρου να λέει ότι δεν υπάρχει προοπτική για το μέλλον σ' αυτό τον τόπο. Εγώ λέω ενδεχόμενα να έμεινε στην εικόνα των κοινωνικών παντοπωλείων.

Καλά, εμάς δεν μας πιστεύετε στο Δημοκρατικό Συναγερμό. Οι αριθμοί προφανώς δε σας πείθουν. Δεν ακούσατε όμως τίποτε για τις μειώσεις των φορολογιών; Για την αύξηση των χαμηλών συντάξεων; Για το μηδενισμό της φορολογίας ακίνητης ιδιοκτησίας; Για τη μείωση της ανεργίας;

Έλλειψη στεγαστικής και κοινωνικής πολιτικής είπαν οι συνάδελφοι. Προφανώς, αναπολούν τα επιτυχημένα στεγαστικά προγράμματα της δικής τους διακυβέρνησης που φόρτωσαν μόνο χρέη στους δικαιούχους. Δεν είδαν ακόμα και δεν άκουσαν οι συνάδελφοι για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και έμειναν βεβαίως στο αναχρονιστικό δημόσιο βοήθημα.

Καθυστερεί η κυβέρνηση με τα νομοσχέδια της μεταρρύθμισης στην τοπική αυτοδιοίκηση είτε η πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών. «Δεν έχουμε όραμα». Επιτρέψτε μου να πω ότι στις 4 Σεπτεμβρίου 2012, κ. Μαύρου, όταν ήσασταν εσείς Υπουργός Εσωτερικών, δηλώνατε στο ΚΥΠΕ ότι από τις αρχές του 2011 καταθέσατε ως κυβέρνηση δύο νομοσχέδια για την επίλυση των προβλημάτων της τοπικής αυτοδιοίκησης και προωθήσατε θεσμικές αλλαγές, όπως τη δημιουργία ενιαίων πολεοδομικών αρχών. Δε θα κάνω άλλο σχόλιο σ' αυτή την αναφορά.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός ενός κράτους καθορίζεται και ετοιμάζεται ανάλογα με τις επιδόσεις της οικονομίας. Η Κύπρος δεν αποτελεί εξαίρεση στον κανόνα. Μπορεί μεταξύ 2009 και 2014, φίλοι του ΑΚΕΛ, να χάσαμε το 12,5 % του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, αλλά παρά τα όσα είπε κατά τη χθεσινή του ομιλία ο γενικός γραμματέας του κόμματός σας, είναι με τη συνετή οικονομική πολιτική της διακυβέρνησης του Προέδρου Αναστασιάδη που πετύχαμε, ναι, μέσα σε τρία μόλις χρόνια τη μεγέθυνση του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος της χώρας μας κατά έντεκα ολόκληρες μονάδες, καλύπτοντας το χαμένο έδαφος, ενώ και για φέτος, όπως ακούσατε, συνεχίζουμε να κινούμαστε με ρυθμούς ανάπτυξης 4%. Και βεβαίως είναι στη βάση αυτών των επιδόσεων που δομήθηκε ο προϋπολογισμός του 2019.

Ο απολογισμός για το 2018, κατά τη δική μας εκτίμηση, όχι μόνο ξεπέρασε τις εκτιμήσεις μας, αλλά επιβεβαίωσε ότι η συγκροτημένη δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησής μας για τα έξι τελευταία χρόνια απετέλεσε τον ακρογωνιαίο λίθο της ανάκαμψης της οικονομίας μας και της επανόδου στους πλεονασματικούς προϋπολογισμούς, αφήνοντας μια για πάντα πίσω μας τις ζοφερές εκείνες εικόνες των ελλειμμάτων και της ασύδοτης διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών.

Αλλά και στον τομέα της ανεργίας η μείωση που καταγράφεται είναι εξαιρετικά σημαντική. Από το 17% του 2013 είμαστε στο 7,5% με καθοδική τάση φέτος, καθιστώντας τον στόχο -και αυτό είναι το πιο σημαντικό- της πλήρους απασχόλησης απόλυτα εφικτό. Ήδη, δεν έχουμε πλέον μείωση του αριθμού των εργαζομένων, αλλά αύξησή τους, που για φέτος έφτασε το 4,3%.

Η αναβάθμιση της οικονομίας μας σε επενδυτική βαθμίδα μέσα στην τρέχουσα χρονιά από τρεις μάλιστα διαφορετικούς διεθνείς οίκους αξιολόγησης αποτελεί, ναι, ηχηρή επιβεβαίωση του αξιόχρεου της οικονομίας, γεγονός που μας θωρακίζει στην περίπτωση ανεπιθύμητων κρίσεων. Αξιοσημείωτη δε είναι και η επιτυχία που είχαν οι μέχρι σήμερα έξοδοι μας στις διεθνείς αγορές με την προσφορά των κρατικών ομολόγων.

Και όλα αυτά βεβαίως δεν έγιναν ως διά μαγείας. Έγιναν κατορθωτά μέσα από μια συνετή δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης, αλλά και μέσα από τη συνεργασία του Δημοκρατικού Συναγερμού με

άλλες πολιτικές δυνάμεις, που συμμεριζόμενες την κρισιμότητα των στιγμών προέταξαν το εθνικό συμφέρον πάνω από μικροπολιτικές σκοπιμότητες και πρόσκαιρα πολιτικά οφέλη και επέτρεψαν την υλοποίηση μιας σειράς απαραίτητων μεταρρυθμίσεων.

Και είναι με αυτές τις πολιτικές δυνάμεις -αυτές που προανέφερα προηγουμένως- με τις οποίες προσδοκούμε ξανά σήμερα στη συνέχιση αυτής της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας, αρχής γενομένης από την υπερπήφιση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2019.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε ήδη μπροστά στη μεγαλύτερη κοινωνική μεταρρύθμιση μετά την εφαρμογή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, αυτή του Γενικού Σχεδίου Υγείας.

Μια μεταρρύθμιση που για δεκαετίες σχεδιαζόταν, συζητείτο και αναθεωρείτο, χωρίς κανένας να έχει το πολιτικό θάρρος να συγκρουστεί με τα υπαρκτά κατεστημένα και να υλοποιήσει μια οφειλόμενη προς τους πολίτες, μέγιστης σημασίας, μεταρρύθμιση. Σε λίγους μήνες γίνεται πραγματικότητα η προσφορά στο σύνολο των πολιτών ισότιμης, ποιοτικής και ολοκληρωμένης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Δυσκολίες και ελλείμματα αναπόφευκτα θα υπάρξουν. Η μετάβαση στην εποχή της ολοκληρωμένης παροχής περίθαλψης το ξέρουμε ότι θα αντιμετωπίσει συμπληγάδες, προερχόντων βεβαίως των εργασιακών διαφορών. Η τροχοδρόμηση όμως της συμπλεγματοποίησης των κέντρων πρωτοβάθμιας φροντίδας, η επέκταση των ωραρίων λειτουργίας των κέντρων και τα απογεύματα, η ίδρυση πανεπιστημιακών κλινικών, η εισαγωγή της ηλεκτρονικής υγείας, η δραστική μείωση των λιστών αναμονής, η σταδιακή αύξηση του αριθμού των ασθενοφόρων επανδρωμένων με διασώστες δείχνουν ξεκάθαρα ότι το ποτάμι πίσω δε γυρίζει. Εμείς θα περιφρουρήσουμε τη διαδικασία υλοποίησης, ώστε να μην υπάρξει καμία εκτροπή από τις βασικές αρχές του σχεδίου.

Παράλληλα, η έναρξη της διαδικασίας αυτονόμησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων σκοπό έχει μεταξύ άλλων να δημιουργήσει συνθήκες αναβάθμισης, ώστε αυτά να καταστούν πιο λειτουργικά και αξιόπιστα, μακριά από τις βραδυκίνητες και ανελαστικές σημερινές πρακτικές, προετοιμάζοντάς τα για τον ανταγωνισμό στο νέο περιβάλλον.

Την ίδια ώρα εξίσου σημαντική και η αναθεώρηση της στεγαστικής πολιτικής. Το γεγονός και μόνο ότι οι ακολουθούμενες για τα δεκαπέντε τελευταία χρόνια πολιτικές στέγασης δημιούργησαν πέραν των €184 εκατομ. μη εξυπηρετούμενα δάνεια δείχνει ακριβώς την αποτυχία αυτών των πολιτικών, τις οποίες όμως ακούσαμε προηγούμενα να εξυμνεί και θέλει να διατηρήσει και να επαναφέρει μόνο το ΑΚΕΛ.

Χαιρετίζουμε την εξαγγελία του Υπουργού των Εσωτερικών για εκ βάθρων αναθεώρηση της στεγαστικής πολιτικής μέσα στην επόμενη χρονιά. Ήδη, μια σειρά παράλληλων αποφάσεων, όπως η επιστροφή του 14% του ΦΠΑ στις περιπτώσεις ανέγερσης κατοικίας σε οικόπεδο, η αύξηση του ενοικίου στέγασης σε πρόσφυγες ενοικιαστές, κατά 25% μέσα στη φετινή χρονιά και όχι 10% όπως ανέφερε χθες στην ομιλία του λανθασμένα ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ, αλλά και η εξαγγελία σχεδίων στέγασης σε ακριβικές περιοχές και στην ύπαιθρο, αποδεικνύουν ότι η κυβέρνηση κάθε άλλο παρά ανάληψη μπορεί να χαρακτηριστεί μπροστά στο στεγαστικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι συμπολίτες μας.

Κορωνίδα της νέας στεγαστικής πολιτικής αποτελεί η εξαγγελία για την ανέγερση κοινωνικών κατοικιών σε προσιτές τιμές με εξασφαλισμένη μια λελογισμένη χρηματοδότηση, ώστε να μπορούν τα νεαρά κυρίως ζευγάρια να αποκτούν τη δική τους ιδιόκτητη στέγη. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός συμπληρώνει τις κυβερνητικές εξαγγελίες για τη στέγαση με συγκεκριμένες προτάσεις, όπως την αναθεώρηση των πολεοδομικών απαιτήσεων, ιδιαίτερα για τα μικρά διαμερίσματα, ώστε αυτά να καταστούν ακόμη πιο προσιτά χωρίς επηρεασμό των ανέσεων των χρηστών.

Την ίδια ώρα και λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες ανάγκες του πληθυσμού, την αναγκαιότητα για ορθολογιστική ανάπτυξη, στη βάση ενός ευρύτερου, ολιστικού χωροταξικού σχεδιασμού που θα αποτυπώνει τις πολιτικές και τον έλεγχο της ανάπτυξης στο σύνολο της επικράτειας, ο Δημοκρατικός Συναγερμός ζητά από την κυβέρνηση την επίτευξη της ετοιμασίας του σχεδίου "Νήσος Κύπρος", στο οποίο θα πρέπει να στηρίζονται όλοι οι μελλοντικοί πολεοδομικοί σχεδιασμοί, πολεοδομικοί και μη. Ένα σχέδιο που θα πρέπει να καθορίζει με διαφάνεια και επακρίβως όλες τις πολιτικές, αλλά και τις περιοχές ανάπτυξης. Μόνο με αυτή τη δραστική τεχνοκρατική παρέμβαση θα δοθεί ένα τέλος στη σημερινή αταξία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά από χρόνια συζητήσεων είμαστε σε τελικό στάδιο μιας ακόμα σημαντικότητας μεταρρύθμισης, αυτής της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ζητούμενο πέραν της ποσοτικής μείωσης του αριθμού των δήμων να επιτευχθεί και η ποιοτική αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες με το χαμηλότερο δυνατό κόστος. Το προβληματικό και ξεπερασμένο μοντέλο της σημερινής τοπικής αυτοδιοίκησης, η οποία

είναι ανεπαρκή εκτεθειμένα στα πολλά οικονομικά και διοικητικά προβλήματα, πρέπει να δώσει τη θέση του σε ένα σύγχρονο, ευέλικτο, αυτόνομο και οικονομικά ανεξάρτητο αυτοδιοικητικό μοντέλο, απαλλαγμένο από γραφειοκρατικές διαδικασίες, το οποίο σε εγγύτητα με τους πολίτες θα τους υπηρετεί και όχι οι πολίτες να υπηρετούν τον θεσμό.

Οι αναγκαίες μεταρρυθμιστικές προσπάθειες στο εσωτερικό της χώρας δε σταματούν όμως στην τοπική αυτοδιοίκηση. Η σύσταση του Υφυπουργείου Τουρισμού, τη δημιουργία του οποίου ο Δημοκρατικός Συναγερμός σθεναρά στήριξε, αποτελεί τη δική μας απάντηση στην ανάγκη δημιουργίας ενός ευέλικτου οργανισμού που σκοπό και στόχο θα έχει την περαιτέρω αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της χώρας μας, συνοδευόμενου από σειρά νέων πολιτικών που θα πετύχουν τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και υποδομών, θα δημιουργήσουν νέες εναλλακτικές μορφές τουρισμού και θα επεκτείνουν την τουριστική περίοδο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προτεινόμενος πλεονασματικός προϋπολογισμός για το 2019 που έχουμε ενώπιόν μας, όσο και αν μηδενίζεται από κάποια από τα κόμματα της αντιπολίτευσης, αποτυπώνει εμπράκτως την επιτυχή οικονομική πολιτική της διακυβέρνησης. Στήριξη την ανάπτυξη δημιουργώντας συνθήκες ενίσχυσης του κοινωνικού κράτους πρόνοιας. Επιτρέπει την περαιτέρω μείωση των φορολογιών, αλλά την ίδια ώρα δημιουργεί αποταμιευτικό μαξιλάρι ασφάλειας για τις δύσκολες ώρες.

Δεν αφήνεται ο τόπος στην τύχη του όπως συνέβη στο πρόσφατο παρελθόν, όταν τα κρατικά ταμεία διέθεταν ρευστό που αρκούσε μόλις και μετά βίας για την κάλυψη ενός και μόνο μηνιαίου μισθού των δημοσίων υπαλλήλων. Αυτές οι εποχές έχουν μείνει οριστικά πίσω μας. Η καλύτερη δε απάντηση στις Κασσάνδρες και σε όσους βλέπουν δημοσιονομικές χίμαιρες είναι τα προβλεπόμενα αυξημένα έσοδα των €8,5 δισεκατομ. τα οποία υπερκαλύπτουν τις συνολικές δαπάνες των €7,9 δισεκατομ. με την αύξηση στις πρωτογενείς δαπάνες για φέτος να πλησιάζουν τα €250 εκατομ.

Και είναι αυτά τα αποτελέσματα και αυτή η συνέπεια που επιτρέπει στον Δημοκρατικό Συναγερμό από κοινού με το Δημοκρατικό Κόμμα, με το οποίο μοιραζόμαστε την ίδια φιλοσοφία στην οικονομία, να καταθέτουμε συγκροτημένες εισηγήσεις, όπως τη μείωση στο φόρο κατανάλωσης, την οποία ψηφίσαμε χθες, την ουσιαστική αύξηση των συντάξεων, αλλά και τη δημιουργία πρόσθετου, παράλληλου με το "Εστιά", σχεδίου στήριξης εκείνων των δανειοληπτών που με συνέπεια κάλυπταν τις δανειακές τους υποχρεώσεις.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Εμείς στον Δημοκρατικό Συναγερμό, σε απόλυτη συμπίεση με την κυβέρνησή μας, στέλνουμε στους πολίτες το μήνυμα πως το 2019 θα είναι η χρονιά των μεγάλων μεταρρυθμίσεων. Θα είναι η έναρξη της πορείας για μια ακόμα καλύτερη Κύπρο. Οι πολίτες θα πρέπει να αναμένουν ότι μαζί με τις παροχές θα υπάρξουν και κινήσεις ενίσχυσης του φορολογικού ελέγχου και της φοροδιαφυγής.

Θέλουμε μια Κύπρο σύγχρονη, η οποία με την εισαγωγή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης θα αναπτύσσεται με γρήγορους ρυθμούς. Τα παθήματα και μαθήματα του πρόσφατου παρελθόντος, τα λάθη, οι παραλήψεις και οι στρεβλώσεις που βιώσαμε δημιουργούν την υποχρέωση της θωράκισης της πατρίδας μας, ώστε να μην ξαναζήσουμε τις περιόδους της βαθιάς οικονομικής ύφεσης και λιτότητας. Είναι το ελάχιστο που οφείλουμε στους συμπολίτες μας, αφού είναι με τις δικές τους θυσίες που μπορέσαμε να ξεπεράσουμε τους σκοπέλους που συναντήσαμε. Είναι το λιγότερο που οφείλουμε στη νέα γενιά, που κατά κόρον απορρόφησε τους κραδασμούς των λανθασμένων χειρισμών του παρελθόντος και που πρώτη, ναι, δικαιούται να απολαύσει τους καρπούς της ανάπτυξης.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα υπερψηφίσει αυτό τον κρατικό προϋπολογισμό που υλοποιεί νέα έργα, νέες πολιτικές, σημαντικές μεταρρυθμίσεις, χωρίς νέους φόρους και επιβαρύνσεις, ακριβώς γιατί έτσι διασφαλίζουμε στον τόπο και στους συμπολίτες μας την ευημερία, τη σταθερότητα, την προοπτική και την ελπίδα.

Καταλήγω, κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την ευχή να ευοδωθούν οι προσπάθειες που αρχίζουν σε πολύ λίγο για ετοιμασία των όρων αναφοράς, ώστε να καταστεί εφικτή η επίτευξη μιας δίκαιης λύσης στο Κυπριακό.

Εύχομαι ολόψυχα σε όλους τους συναδέλφους, τις οικογένειές σας, αλλά και σε ολόκληρο τον κυπριακό λαό καλά Χριστούγεννα και σύντομη επανένωση της πολύπαθης πατρίδας μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα.

Τώρα καλώ στο βήμα τον κ. Ζαχαρία Κουλία, ο οποίος, επειδή θέλει να εφαρμόζει το σύνταγμα, γνωρίζει ότι η ολομέλεια αποφάσισε -αν το αμφισβητεί να το βάλουμε σε ψηφοφορία- ότι οι βουλευτές μιλούν από δώδεκα μέχρι δεκαπέντε λεπτά.

Θέλεις να το βάλουμε σε ψηφοφορία; Μπορούμε να το βάλουμε, κύριε Κουλία.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Νομίζω να αγορεύσω εκ της θέσεώς μου και νομίζω θα πειστούν οι συνάδελφοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γέλια)

Ωραία, έχεις το βήμα.

Φυσικά, είμαι σίγουρος ότι ο κ. Λεωνίδου εν έσει πρόβλημα να του πικιάει δκυο, τρία λεπτά, ένεν έτσι;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν θα παρθεί ο χρόνος είναι δυνάμει του συντάγματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έσεις αντίγραφο του συντάγματος να μου δώσεις να το μελετήσω;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εσύ νομίζω ξέρεις το πολλά καλά!

Δώστε τζιαι του Προέδρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω το... Όι εν καινούριο τούτο.

Έδωσες σε όλους κ. Κουλία;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Θα τα δώκουμε την ώρα που πρέπει.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έδωσε της Αννίτας να σας δώσει αντίγραφο.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έχουμε να σας δώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξεκινάτε το ρολόι, όταν ξεκινήσει ο κ. Κουlias, όχι πριν.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δικαιούμαι να σου φάω λλίον χρόνο, πριν να ξεκινήσω, εν τοιαύτη περιπτώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, πιε το νερό σου τζιαι ξεκίνα τζιαι είμαστε εντάξει.

Το λοιπόν, έχεις το λόγο.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πρόθεσή μου ήταν να ξεκινήσω από το Κυπριακό, αλλά θέλω να ξεκινήσω από ένα επιχείρημα που μου είναι πραγματικά ανυπόφορο και φαντάζομαι σε κάθε μέσο κοινό λογικό άνθρωπο.

Το επιχείρημα των τελευταίων κυβερνήτων, και όταν λέω τελευταίων κυβερνήτων εννοώ των νεότερων Προέδρων που αγγονιστήκαμεν, δηλαδή τον κ. Χριστόφια και τον κ. Αναστασιάδη. Έχουν καμπόσους οργανωμένους, ιδιαίτερα η κυβέρνηση του κ. Αναστασιάδη, με καμπόσα φυντάνια οργανωμένα και

προγραμματισμένα, να λεν ότι οι πρακτικές του παρελθόντος εκαταστρέψαν μας. Διερωτήθηκα τζαι εγώ τζαι λέω πώς θα έβρουμεν λογαριασμό με τούτους;

Ευχαριστώ τους συνεργάτες του Δημοκρατικού Κόμματος και την κ. Τασούλα Ιερωνυμίδου που μου βρήκε τους δείκτες των πρώτων τεσσάρων Προέδρων, κατά βάση των τριών, Μακάριος, Σπύρος Κυπριανού, Τάσος Παπαδόπουλος, Γλαύκος Κληρίδης. Ήταν και εκείνοι που έκτισαν το κράτος, ήταν αγωνιστές του 1955-1959 στην ΕΟΚΑ και ήταν οι άνθρωποι που είχαν την έννοια του τόπου και του λαού.

Άμα δείτε τους ρυθμούς ανάπτυξης, επετούσαν στην κυριολεξία. Οι μόνοι αρνητικοί ρυθμοί ανάπτυξης που είχαμε ήταν το 1964 με την τουρκοανταρσία, το 1973 με την ΕΟΚΑ Β' και το 1974-1975 με την τουρκική εισβολή. Έκτοτε οι ρυθμοί ανάπτυξης και το δημόσιο χρέος ευημερούσαν στην κυριολεξία. Ακόμα και στον Βασιλείου ήταν καλοί. Ε, όταν εμπίπτει η δεύτερη φουρνιά, των νέων, των σπουδασμένων, με τα δοκτοράτα, ο μεν κ. Χριστόφιας ήταν ο άριστος που μπορούσε καλύτερα και μετά αγγωνιστήκαμε τον κ. Αναστασιάδη που είχε τη φαινή ιδέα με τους άριστους των αρίστων...

Είναι αξιοπερίεργο. Έδωσά σας -έκανα διανομή- να δείτε τι επιτεύγματα είχαν αυτοί οι κύριοι. Είχαν ρυθμό ανάπτυξης αρνητικό και οι δύο. Ο κ. Χριστόφιας είχε το 2009 -2, το 2011 είχε -0,5 και -3,2 το 2012. Άμα τα σουμάρεις, ο ρυθμός ανάπτυξης της πενταετίας του κ. Χριστόφιας ήταν 1,1, αλλά έφαέν τον ο Αναστασιάδης που είχε 0,4 ρυθμό ανάπτυξης, που έβαλε και τους άριστους. Το μάξιμουμ δημόσιο χρέος ήταν του μακαρίτη του Γλαύκου Κληρίδη που έφθασε στο 63%. Ο Τάσος το κατέβασε στο 45% και ο κ. Χριστόφιας το ανέβασε στο 102% και εγέλασεν του ο Αναστασιάδης και επήρε το στο εκατό 105,6%. Δηλαδή και αυτός ο κ. Χριστόφιας ήταν καλύτερος ακόμα από τον κ. Αναστασιάδη.

Τούτων λεχθέντων, θα ξεκινήσω με το εθνικό θέμα, με το θέμα των αγνοουμένων, των εγκλωβισμένων και με τους πρόσφυγές μας. Για σαράντα τέσσερα συναπτά έτη εφτάσαμεν εδώ που φτάσαμε και δεν έγινε τίποτε απολύτως. Μάλιστα, όταν ήθελαν να κατεβάσουν τότε τον Σπύρο ή τον Τάσο έλεγαν τους «μα γύρισε κανένας πρόσφυγας πίσω;», «επεστράφη έστω και μια ίντζα γης;». Ερωτώ τώρα... Ας διαχωρίσουμε τους Προέδρους στους, κατ' εμένα, όχι απορριπτικούς, στους λογικούς και γνωστικούς και σωστούς και στους άλλους τους ουτοπικούς ή αυτούς που κατά φαντασία φαντάζονταν ότι με την Τουρκία θα φέρουν αποτέλεσμα.

Αν προσθέσω τα χρόνια του Κληρίδη, του Βασιλείου, του Χριστόφια και του κ. Αναστασιάδη περίπου έν' καμιά κοσπενταριά. Γιατί εν ήβρετε καμιά λύση, κύριοι, με τους Τούρκους; Και όχι μόνο δεν ήβρετε λύση, αλλά απεναντίας τα πράγματα χειροτέρευσαν. Έγραψε ο Κωστής ο Χατζηκωστής ένα πολλά σπουδαίο άρθρο που εισηγείτο στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον Σεπτέμβρη, τι έπρεπε να πει στη γενική συνέλευση. Σε τούτα που γράφει ο Χατζηκωστής έχει ένα σπουδαίο ψήφισμα το 32/12, από το οποίο θα επιλέξω να διαβάσω τι είναι που ψήφισε και τούτη η Τουρκία τότε. Στο 32/12 λέει "Καλούνται όλα τα κράτη να σεβαστούν την κυριαρχία, ανεξαρτησία, εδαφική ακεραιότητα και αδέσμευτο της Δημοκρατίας της Κύπρου και να απέχουν από οποιαδήποτε πράξη και επέμβαση που στρέφεται εναντίον της». Δεύτερον, ζητά την ταχεία αποχώρηση όλων των ξένων στρατευμάτων και της ξένης στρατιωτικής παρουσίας και του προσωπικού από τη Δημοκρατία της Κύπρου και τον τερματισμό οποιασδήποτε ξένης επέμβασης στις υποθέσεις της. Τρίτον, θεωρεί ότι το συνταγματικό σύστημα της Δημοκρατίας της Κύπρου αφορά την ελληνοκυπριακή και τουρκοκυπριακή κοινότητα μόνο, θεωρεί ότι όλοι οι πρόσφυγες πρέπει να επιστρέψουν στις εστίες τους σε συνθήκες ασφαλείας και καλεί τα ενδιαφερόμενα μέρη να λάβουν επείγοντα μέτρα προς τούτο. Καλεί όπως, στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, διασφαλιστεί το βασικό δικαίωμα της Δημοκρατίας της Κύπρου για ανεξαρτησία, κυριαρχία και εδαφική ακεραιότητα.

Τούτον ήταν το 32/12, ψήφισμα το οποίο όχι στο Συμβούλιο Ασφαλείας, στη γενική συνέλευση όλων των κρατών...Και εμείς εκαταλήξαμεν από αυτό το ισχυρότατο ψήφισμα και πολλά άλλα να επιλέγουμε διάφορα ψηφίσματα με τα οποία στην πορεία και με τις υποχωρήσεις και με τα συνιστώντα κρατίδια και με τα κοινά ανακοινωθέντα των διαμερισμάτων της κυριαρχίας πήγαμε στην εκ περιτροπής προεδρία, στη θετική ψήφο σε όλα, στις τέσσερις βασικές ελευθερίες των Τούρκων κ.ο.κ. Να μην τα πω τούτα, γιατί είπε τα πολλά καλά ο Νικόλας ο Παπαδόπουλος και φτάσαμε αισίως στην πενταμερή.

Θυμάστε, μάλιστα το ΑΚΕΛ νομίζω έχει και συνεδριακή απόφαση για τη διεθνή διάσκεψη. Μια ιθαγένεια, ένα κράτος και τούτα που λέτε εσείς. Και στο τέλος πискаλίζοντας επήγατε στην πενταμερή με τον κ. Αναστασιάδη και είπε ο κ. Γκουτέρες τι εποικοδομητική στάση τήρησε η Τουρκία. Αυτό είναι το κατάντημά μας ως λαός. Απεδείχθη ότι οι υποχωρήσεις μας όχι μόνο δε φέρνουν καλό αποτέλεσμα, αλλά εξαγριώνουν τους Τούρκους και κάθε φορά θέλουν και κάτι παραπάνω. Αλλά παίρνουν και τα εύσημα από τους σπουδαίους των Ηνωμένων Εθνών.

Και φθάσαμε και στην περιβόητη διζωνική, την οποία εγώ, άμαν την ακούω, δηλαδή τη διζωνική, την περιβόητη διζωνική, σηκώνονται οι τρίχες της κεφαλής μου. Αλλά θα μου πεις ότι και το κόμμα μου την υποστηρίζει. Ενώ σας πω το εξής: Ο γέρημος ο Τάσος, αφού εσείς οι πολλοί, Συναγερμός, ΑΚΕΛ λέτε "διζωνική" και ερεθίζεστε, σκέφτηκε, είπε «κύριοι εγώ δέχομαι τη διζωνική», αλλά έβαλέν σας και μια ουρά με το σωστό περιεχόμενο. Εφέρετε τη διζωνική στο Σχέδιο Ανάν, εξήγησε στον κυπριακό λαό ότι δεν είναι το σωστό περιεχόμενο και το καταψήφισαν. Και επειδή στο δημοψήφισμα κύριοι το δικό μας ψήφισαν όχι το 52% που

πήφιζαν οι Εγγλέζοι, αλλά το 76%... Είδατε τους Εγγλέζους πώς σέβονται την ετυμολογία του αγγλικού λαού; Εσείς εν κάμνετε το ίδιο. Εσείς ούτε το ελάβετε καν υπόψη και θεωρήσατε ότι η απόφαση του κυπριακού λαού ήταν ένα κουρελόχαρτο και στρέψατε την πολιτική, για να τσιμεντώσουμε το "ναι". Αυτό απεδείχθη εκ των πραγμάτων επιζήμιο για την εθνική μας υπόθεση.

Και αν θέλουν οι Αμερικάνοι να κάνουν διζωνική, είπε μου και ένας σπουδαίος κύριος προηγουμένως, ας πούμε να την κάνουν στην Αμερική. Έχουν και μαύρους και άσπρους. Είναι εύκολο να τους διαχωρίσουν. Να κάνουν οι μαύροι μια ζώνη και οι άσπροι άλλη ζώνη. Εμείς με τους Τούρκους είμαστε άσπροι όλοι τζιαι εννάν πιο δύσκολο. Με εκείνους είναι εύκολο. Ή οι Εγγλέζοι να κάνουν τριζωνική, είναι η Σκωτία, η Αγγλία και η Ουαλία. Να κάνουν τριζωνική.

Να σας θυμίσω, αγαπητοί συνάδελφοι, τι είναι που έγινε στη Βοσνία- Ερζεγοβίνη. Το Dayton έγινε το 1995, αν δεν κάμνω λάθος, και θυμάστε τον κ. Ακτισάρι, ένα χοντρό, έτσι δυνάμενο όπως ήταν ο δικός μας ο λόρδος που μας επαράτζειλεν. Αυτός ο κύριος ο Ακτισάρι εφάρμοσε την τριζωνική στη Βοσνία- Ερζεγοβίνη. Είναι καλά, κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων, να οργανώνεις ομάδες από τους συναδέλφους να πηγαίνουν να δουν τι ωραία που περνούν οι άνθρωποι. Η μιζέρια και η φτώχεια χαρακτηρίζει αυτές τις περιοχές. Ζωντανά παραδείγματα.

Για το εθνικό θέμα έκανα έτσι μια μικρή αναφορά, γιατί είναι αυτά τα ζητήματα. Θέλω να πω και κάτι για το θέμα των προσφύγων μας, των διακόσιων χιλιάδων προσφύγων. Προχθές είδαμε τον υπουργό ως Δημοκρατικό Κόμμα, τον Υπουργό Εσωτερικών, και είπε θα κάνει μητρώο, για να δει τι επήρε ο καθένας μας. Εγώ λέω ότι οι πρόσφυγές μας, οι διακόσιες χιλιάδες πρόσφυγές μας, οι αδύναμες τάξεις, στεγάζονταν και μπορούσε μια οικογένεια να πάρει και ένα σπίτι και δύο και τρία και πέντε, αφού ήταν οι φτωχοί της παρέας και έπρεπε να στεγαστούν. Δικαίως λέω εγώ.

Οι πολλοί πρόσφυγες δεν επήραν τίποτε απολύτως και όχι μόνο δεν επήραν τίποτε απολύτως -επειδή λέει ο υπουργός να καταγράψουμε τι επήραν- αλλά είναι και τι πλήρωσαν οι πρόσφυγες, π.χ. η μάζα, η κύρια μάζα των προσφύγων, εκείνοι που είχαν ανάγκη να στεγάσουν τα παιδιά τους ή να στεγαστούν οι ίδιοι, αγόραζαν ένα οικόπεδο και πλήρωναν και 20% φόρο, φόρο κεφαλαιουχικών κερδών. Όχι μόνο δεν έπαιρναν τίποτε, αλλά πλήρωναν και από πάνω. Πλήρωναν μεταβιβαστικά 8%, εγίνετον 28%. Τωρά που τους εβάλαμεν και το ΦΠΑ έγινε 47%. Εμείς δε ζητούμε να τους δώσουν βοήθεια αυτούς τους ανθρώπους, αλλά να μην τους φορολογούν τουλάχιστον, διότι υπάρχει η ρήση «με την μήλλα τους θηνίζουμεν το βλαντζίν τους». Επιβάλλεται φορολογία που μπήκε για τους πρόσφυγες και στους ίδιους τους πρόσφυγες, ιδιαίτερα ο φόρος κεφαλαιουχικών κερδών, που είναι το 20%.

Ένα άλλο θέμα που το βλέπουμε καθημερινά και πρέπει να απασχολεί όλους είναι το θέμα της εργοδοσίας μας. Οι εργοδότες έφτασαν σε επίπεδα ασυδοσίας. Σπάζουν τα ωράρια, σε παίρνουν από τις 8.00 π.μ. ως στις 12.00 το μεσημέρι και μετά παίρνουν σε και το απόγευμα. Άσε που μείωσαν τις μισθοδοσίες και τα μεροκάματα εξευτελιστικά. Και τούτο ποιος το κάμνει; Κάμνει το και το κράτος. Προσλαμβάνει η ΑνΑΔ με συμβόλαιο εργασίας και σε βάλει και πληρώνεις κοινωνικές ασφαλίσσεις και ΦΠΑ. Διά €600 ενός φοιτητή και λέει του "ισάφιν". Του αναθέτει συμβόλαιο έργου, ας πούμε. Δηλαδή το κράτος είναι πιο αιμοβόρος εργοδότης από τους υπόλοιπους εργοδότες και αυτό και αν είναι απαράδεκτο. Ζητούν θέσεις... Ζήτησαν προχθές δύο θέσεις για το θέμα των οικολόγων και έκατσαν χίλιοι νέοι επιστήμονες εξετάσεις. Μα δεν πρέπει να σκεφτούμε τι πρέπει να κάμουμεν; Είναι δυνατό να ταλαιπωρούμε χίλιους ανθρώπους, γιατί εννά πάρουμε δύο; Πρέπει να βρεθεί μια μέθοδος. Εν κανεί που δεν τους εργοδοτούμε, τουλάχιστον να μην τους βασανίζουμε από πάνω.

Και έχουμε απ' αυτά όλα κύριοι... Πετάγομαι από θέμα σε θέμα, αλλά αξίζει τον κόπο να τα πω τώρα που ήβρα την ευκαιρία. Το ΑΞΙΚ είναι δημιούργημα του Τάσσου Παπαδόπουλου. Είναι από τα σχολεία που έκανε. Ξενοδοχειακή Σχολή, Νοσηλευτική Σχολή, το ΑΤΙ, σπουδαία... Τις κοινωνικές ασφαλίσσεις ασφαλώς.

Το ΑΞΙΚ έκοψε ο νους τους να το ξηλώσουν, να το πάρουν. Ήθελε ο ένας να το πάρει στην Πάφο, ο άλλος στην Αμμόχωστο κ.ο.κ. και τελικά έμεινε εκεί. Πλην όμως σήμερα αυτή η κυβέρνηση τι έκανε; Το ξενοδοχείο που υπάρχει εκεί, έχει εκεί ένα ξενοδοχείο, το "Φιλοξενία", αντί να το συνδέσουν με την Ξενοδοχειακή Σχολή, θέλουν να το κάνουν δικαστήριο τωρά. Καλά τόσοι χώροι εννά ξηλώσουμε και το ΑΞΙΚ; Η Κύπρος που στηρίζεται πάνω στη βιομηχανία του τουρισμού, αντί να την ενισχύουμε, θέλουμε να την ξηλώσουμε; Πρέπει η κυβέρνηση να το σκεφτεί τούτο και να σταματήσει αυτή την απαράδεκτη στάση.

Θέλω να πω και δύο λόγια για το ΓΕΣΥ που είχαμε προχθές στην Επιτροπή Ελέγχου. Καταρχάς, θέλω να πω στον Γενικό Ελεγκτή ένα μεγάλο ευχαριστώ για το έργο που επιτελεί και τη βοήθεια που δίνει στην Επιτροπή Ελέγχου, μάλιστα πληρώνοντας και προσωπικό κόστος πολλές φορές που βρίσκεται έτσι εν μέσω επικρίσεων άδικων και απαράδεκτων.

Στο ΓΕΣΥ ξεκινήσαμε αξιόστραφα. Εδιορίσαμε έναν κύριο που στην Αγγλία εδιώξαν τον, εδιορίσαμε έναν εκτελεστικό διευθυντή ο οποίος καταγγέλλεται από εκατό πλευρές και τα νοσοκομεία τα οποία υποτίθεται ότι θα αναβαθμίζαμε και θα αυτονομούσαμε υποβαθμισμέν τα και τα διαλύσαμε! Ο μόνος που κρατεί την ισορροπία είναι η γενική τους διευθύντρια στο Υπουργείο Υγείας -ώρα της καλή δηλαδή- η

οποία απεδείχθη εκεί, από τα €50 εκατομ. που πληρώνουμε στο εξωτερικό έκαμεν τα €25 εκατομ., αλλά έστειλε πολλαπλάσιους ασθενείς και είναι η ομάδα της κυρίας αυτής στο Υπουργείο Υγείας, η κ. Χριστίνα Γιαννάκη, η οποία καταβάλλει τεράστιες προσπάθειες νυχθημερόν και αν δεν ήταν ούτε εκείνη εκεί, ήταν να γίνει πραγματική επανάσταση. Τα νοσοκομεία είναι μία διαλυμένη κατάσταση και ο κόσμος υποφέρει πραγματικά. Οι μόνοι οι οποίοι τους δίνουν μία ανακούφιση είναι αυτή η ομάδα στο Υπουργείο Υγείας.

Και θέλω να κάμω και μία μικρή αναφορά για τα επιδόματα. Ο κόσμος ασφαλώς στην Κύπρο έν' περήφανος και δεν είχε ανάγκη να του διά επίδομα το Υπουργείο Εργασίας. Όμως, όταν πεινάς, τι θα κάμεις; Θα κάμεις αίτηση. Ετηλεφώνησέν μου εχθές μία κυρία και μου είπε το εξής: «Κύριε Κουλία, παίρνω επίδομα, αλλά αρρώστησε η κόρη μου στην Κρήτη και πήγα να τη δω, να κάσω τρεις ημέρες». Πήγε Παρασκευή, θα επέστρεφε Τρίτη. Την Παρασκευή παίρνει την τηλεφωνο μία κυρία από τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις και λέει της: «Κυρία τάδε, να έρτεις την Τρίτη τζιαι έχουμε να κάμουμε συνέντευξη για έναν φούρνο...» -πώς τον λένε, τον Ζορπά- «να έρτεις, ηύραμέν σου δουλειά». «Ωραία!» Λαλεί της: «Δεν μπορώ να έρτω, θα επιστρέψω την Τρίτη το βράδυ, βάρ' με Τετάρτη». «Όχι, κυρία μου, δε γίνεται». Εκόψαν της το επίδομα. Αυτό και αν είναι απαράδεκτο.

Κύριε Πρόεδρε, θέλω ένα δευτερόλεπτο να πω κάτι που έν' πολλά σημαντικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχεις τρία λεπτά.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εννά σε παρακαλέσω να τα κάμεις τέσσερα και δε θα μείνει πάνω μου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τέσσερα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Πκιάε πολλά!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

(Γελώντας)

Ευχαριστώ για τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Αφού έχω την υπόσχεση ότι έθθα μείνει πάνω σου, να τα κάμουμε τέσσερα!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ο λόγος που ζήτησα αυτή την παράταση είναι πολύ σημαντικό και είναι για το εξής θέμα και νομίζω ότι θα συμφωνούμε όλοι: θέμα συνεργατισμού. Ετηλεφώνησα σήμερα και επήρα όλες τις πληροφορίες, για δεύτερη φορά, από έναν σημαντικό κύριο τον Γιώργο Ιωσήφ, για το ποια ήταν η κατάσταση του συνεργατισμού το 2014. Οι αμαρτίες όλες του συνεργατισμού, που τους κατηγορούν ότι έν' κλέφτες, αληθίριοι και εκάμναν παπταλοδουλειές! Το μάξιμουμ συμποσούται στα €70 εκατομ., από εξετάσεις που εκάμναν οι ίδιοι. Οι καταθέσεις μας τότε στον συνεργατισμό, το 2013, ήταν €15 δις, τα δάνειά μας ήταν €12 δις και μέσα στα €12 δις ήταν και οι οφειλές του κράτους που εγγυόταν τους δήμους, διάφορα έργα για τα σχολεία. Σ' αυτά τα €12 δις είναι περίπου €750 εκατομ. του κράτους. Η ρευστότητα τότε του συνεργατισμού ήταν €500 εκατομ. μετρητά στην Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα και είχε και €1.300.000.000 κατατεθειμένα εις την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Τι όφειλε το κράτος; Το κράτος όφειλε στον συνεργατισμό €3.300.000.000. Και ήρθε το κράτος -σας παρακαλώ- και έδωσε την πρώτη δόση €1,5 δις. Και θυμάστε που ξαναδώσαμε €175 εκατομ.; Δηλαδή, το κράτος έδωσε για να στηρίξει τον συνεργατισμό -υποτίθεται- €1.657.000.000 και βρέθηκε από κάτω! Πώς γίνεται τούτο το πράγμα; Ρώτησα τον υπουργό κατ' επανάληψη: «Μα, γίνεται να μου χρωστείς τρία δισεκατομμύρια, να μου δώσεις €1.675.000.000 και να μου πάρεις και το σπίτι;». Τι διάολο; Τι αριθμητική έν' τούτη; Θέλω να το ρωτήσετε και εσείς! Αυτά είναι νούμερα κάτω, αναντίλεκτα! Και μάλιστα θυμάστε που έλεγε ο υπουργός, που πήρε και τον φίλο του τον Χατζηγιάννη εκεί, και είπε ότι ο συνεργατισμός έν' πολλά καλή δουλειά και ήταν να εκδώσουν και μετοχικό κεφάλαιο και πηγαίναν όλα καλά. Μέχρι το 2013 εξέδωσε ο Υπουργός Οικονομικών ένα διάταγμα -4 Οκτωβρίου 2013- ότι ο συνεργατισμός ήταν μια χαρά. Εξέδωσε ακόμα ένα διάταγμα, 17 Δεκεμβρίου 2015, που ήταν επίσης βιώσιμος ο συνεργατισμός και αυτό το βεβαίωνε και η τρούκα. Ε, μετά είπαν, «έν' κλέφτες εις τον συνεργατισμό». Καλά, τότε έλεγαν αλήθεια; Τότε που πήγαιναν καλά ή σήμερα που τον έκλεισαν; Και τα χρέη του συνεργατισμού, τα οφειλόμενα χρέη του, τα δάνεια του ήταν €12 δις. Τα €7,5 δις ήταν βιώσιμα! Βιώσιμα δάνεια! Και μέχρι το 2013 οι πολίτες επληρώναν και

ήταν όλα διασφαλισμένα, το 80% ήταν κατοικίες και ο κόσμος επλήρωνε! Κανένα ποσό χρημάτων ή δανείων δε διεγράφη από τον συνεργατισμό! Ούτε μια δεκάρα! Έν' οι τράπεζες που διέγραφαν χρέη! Και μέχρι το 2013 ο κόσμος επλήρωνε! Μετά εκάμαμε τον περιβόητο νόμο για την πρώτη κατοικία και ήρθαν τα ανάποδα. Όμως είπε το εξής ο Κληρίδης προχθές, που κατέθεσε στην επιτροπή. Ξέρετε τι είπε; «Ο συνεργατισμός ελειπουργούσε ως ενεχυροδανειστήριο, αλλά τα χρέη του ήταν διασφαλισμένα». Και αν κάποιος καθυστερούσε, ο συνεργατισμός, αφού είχε υποθήκη το σπίτι του, έβαζε Memo, δεν μπορούσε να το αποξενώσει, και όταν ερχόταν το πλήρωμα του χρόνου, ήταν να το πουλήσει και να πληρώσει τα χρέη.

Και τώρα καταλήγω με το εξής, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω. Και θέλω να ευχαριστήσω και να χαιρετίσω τη στάση του Προέδρου της Βουλής, που ανέλαβε μία πρωτοβουλία μαζί με τις συντεχνίες για την επανασύσταση του συνεργατισμού. Και ρωτώ: Γιατί έκλεισαν το συνεργατικό του ταμειυτηρίου των στρατιωτικών, των δασκάλων, των καθηγητών, της ΠΑΣΥΔΥ; Γιατί; Αυτοί οι απαράδεκτοι! Πρέπει να βγουν να δώσουν εξηγήσεις! Τα έκλεισαν μετά λόγου γνώσεως! Και ανέλαβε μία πρωτοβουλία ο Πρόεδρος, με πέντε εκατομμύρια κεφαλαιουχική βάση μπορεί να ξαναξεκινήσει ο συνεργατισμός και να επιστρέψουν και τα κτίρια πίσω, κύριοι. Δεν είναι δικά τους. Να τα δώσουν πίσω και να ξεκινήσει. Και ανάγκη, κύριοι συνάδελφοι -λέω σε σας τους βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού- την έχει ο αγροτικός κόσμος τη συνεργατική διαδικασία. Δεν μπορούν να λειτουργήσουν οι κτηνοτρόφοι, οι γεωργοί μας χωρίς συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα. Και είναι ώρα και έχετε υποχρέωση εσείς που είσατε η κυβέρνηση να συνδράμει τον Πρόεδρο της Βουλής -εκτός από τις συντεχνίες, που τους εκάλεσαν και είναι πρόθυμοι- να βάλουμε όλοι τις πλάτες μας και να ξαναξεκινήσουμε τα σωστά, τα πρέπει και τα δέοντα τζαι οι να καμώνεστε πως εν καταλάβετε!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Καλές γιορτές, Πρόεδρέ μου.

Ευχαριστώ για τον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές.

Κυριάκος Χατζηγιάννης του ΔΗΣΥ.

(Αστειευόμενος)

Θέλετε να μείνει πάνω, να τον ρωτήσετε δκυο-τρεις ερωτήσεις, Γιώργο; Ύστερα. Να βρεθείτε μετά στη Λάρνακα, Γιώργο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε για άλλη μια φορά τον προϋπολογισμό, έναν προϋπολογισμό ο οποίος δυστυχώς μας βρίσκει χωρίς λύση του κυπριακού προβλήματος. Ορθώς αναφέρθηκε προηγουμένως σωρεία προβλημάτων που εξακολουθεί να έχει ο προσφυγικός κόσμος και σίγουρα η απόλυτη δικαίωση του προσφυγικού κόσμου δεν έρχεται μέσα από τη χρηματική ή επιδοματική προσέγγιση, αλλά μέσα από την τελική διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος. Και πραγματικά διερωτώμαι αν κάποιος αισθάνεται -κάνοντας με αυτό το ύφος και με αυτό τον τρόπο τέτοιου είδους κριτική- αν αντιλαμβάνονται περί τίνος μιλούν ή περί τίνος πρόκειται.

Τα δίκαια του προσφυγικού κόσμου σίγουρα δεν μπορεί να αντιμετωπιστούν μέσα από την παροχή επιδομάτων. Και να θυμίσω ποιος έχει κόψει τα επιδόματα και να θυμίσω τις συγκεκριμένες επιστολές που έχουν κατατεθεί από αυτό το βήμα με τότε υπουργό τον κ. Κίκη Καζαμία. Και να θυμίσω επίσης σε αυτό το σώμα ποιος οδήγησε στη χρεοκοπία αυτό το κράτος, ώστε να αδυνατεί να διασφαλίσει πόρους και για τον προσφυγικό κόσμο. Κάποιοι σήμερα έχουν αυτό το θάρρος, έχουν αυτή την πνευματική ικανότητα να ασκούν τέτοιου είδους κριτική, με ύφος μάλιστα το οποίο μπορεί κάποιος να το χαρακτηρίσει και ως ρητορική μίσους.

Δεν ένιωσα ιδιαίτερα περήφανος κατά τη χθεσινή συζήτηση των αρχηγών. Αισθάνθηκα ότι εδώ πέρα έχουν μετακινηθεί οι πολιτικές δυνάμεις, τουλάχιστον δύο εξ αυτών, προς τα δύο άκρα. Η μεν ακραία, η ακροδεξιά, στο κάτω κάτω το δηλώνει ευθαρσώς, και η άλλοτε Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, που χθες και σήμερα κινήθηκε ριζοσπαστικά προς την άκρα αριστερά. Με άλλα λόγια εγκαταλείπει το κέντρο και πάει στα άκρα μέσω του δογματισμού, μέσω του μηδενισμού, μέσω αυτής της ιδεολογικής προσέγγισης ότι τίποτα δε λειτουργεί σε αυτό το κράτος, όλα μηδενίζονται και δεν έχει γίνει τίποτα. Δεν ακούσαμε την οποιαδήποτε

πολιτική από την αριστερή πλευρά. Σίγουρα όλοι αρκέστηκαν στις τοποθετήσεις ότι έγινε περικοπή σε αυτή τη γραμμή προϋπολογισμού είτε στο άλφα πρόγραμμα είτε στο βήτα πρόγραμμα. Καμιά ολοκληρωμένη πρόταση. Εξάλλου για αυτές τις ακραίες θέσεις υπάρχουν πολλές πολιτικές δυνάμεις σε αυτή την αίθουσα ή κάποιες εξ αυτών που δοκίμασαν να κινηθούν στα άκρα και πήγαν στο κέντρο. Γιατί ο κυπριακός λαός, οι πολίτες κρίνουν και μπορούν και να αξιολογούν και την υπερβολή και το λάθος και το ορθό.

Δε λέμε ότι όλα τα κάναμε ως κυβερνώσα παράταξη και πολύ δε περισσότερο η νέα κυβέρνηση με τους εννιά μήνες, με την πολύ φρέσκια εντολή που έχει λάβει. Το να βιάζονται κάποιιοι να αξιολογούν ολοκληρωμένα κάποιες πολιτικές, μπορεί κάποιος να το χαρακτηρίσει -το λιγότερο- ως πολιτική ανωριμότητα.

Ακούσαμε για τον προσφυγικό κόσμο. Πραγματικά, ως πρόσφυγας βουλευτής, ως άτομο το οποίο έχει βιώσει την προσφυγιά, ως άτομο που η οικογένειά μου ζει καθημερινά ακόμη αυτό το δράμα και στερείται των ανθρωπίνων ή των ατομικών της δικαιωμάτων... δε μιλούμε με τη θεωρία και να είστε ιδιαίτερα προσεκτικοί κάποιιοι, όταν ασκείτε κριτικές. Βιώνουμε αυτά τα οποία μάς έχει στερήσει η Τουρκία. Και αν η Κυπριακή Δημοκρατία και αν οι πολιτικές δυνάμεις είχαν και το θάρρος, είχαν και τη θέληση, είχαν και τη βούληση όλα αυτά τα χρόνια να αποκαταστήσουν το δίκαιο και το ορθό υπέρ του προσφυγικού κόσμου, θα έπρεπε -και είχαν τον χρόνο- να ακολουθήσουν άλλες πολιτικές και να συνάψουν εκείνα τα επιδόματα με το τι έχει απολέσει κάποιος πρόσφυγας. Αντιθέτως, ακολουθήσατε πολιτικές συναρτήσεως της φτώχειας ή του οικογενειακού εισοδήματος και όχι με το τι έχει απολέσει ο πρόσφυγας, γι' αυτό δεν είστε αθώες περισσότερες στο άδικο που έχει γίνει σε βάρος του προσφυγικού κόσμου.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Σε ποιους το λέτε αυτό; Σε μας;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Θα σας απαντήσω σε δέκα λεπτά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Σε σας! Ακριβώς σε σας! Στο ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το οποίο έχει μετακινηθεί προς πολύ πιο ακραίες θέσεις προς την αριστερά πλευρά! Μέσα από τον μηδενισμό που έχουμε βιώσει. Φθάσατε να μιλάτε με ύφος ρητορικής μίσους πολύ περισσότερο από ό,τι το έχει κατορθώσει η ακροδεξιά δύναμη εδώ σε αυτή την αίθουσα! Σας το επαναλαμβάνω, έτσι για χάρη, να ακουστεί αυτό και από τον κυπριακό λαό.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Επιστέψαν σας!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κρινόμαστε, ξέρετε! Κρινόμαστε!

Οι πολιτικές μας κρίθηκαν λίγους μήνες πιο πριν. Πήρατε απάντηση!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μηδένα προ του τέλους μακάριζε!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Σε σχέση με την παιδεία. Άλλη μια ιστοπεδωτική πολιτική, άλλη μια ακραία θέση η οποία δε δικαιολογείται. Οι υποστηρικτές του κατεστημένου, αυτοί οι οποίοι στήριξαν να μην αλλάξει το εκπαιδευτικό μας σύστημα, να μην προβούμε σε διορθώσεις, έχουν σήμερα το θάρρος να έρχονται και να ασκούν κριτική, γιατί κάποια προγράμματα τα οποία χρειάζονται περισσότερους πόρους δεν μπορούν να λειτουργήσουν στη βάση του ορθολογισμού και του σωστού. Μα, δεν είστε εσείς που χέρι χέρι με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις δεν αναζητήσατε διορθώσεις στο εκπαιδευτικό μας σύστημα; Σε ένα γερασμένο εκπαιδευτικό σύστημα; Το οποίο έχει ανάγκες πάρα πολλές. Ιστοπεδώσατε την ειδική εκπαίδευση. Μα, στην εποχή σας είχατε διακόσιους συνοδούς, σήμερα υπάρχουν χίλιοι. Λύνεται το πρόβλημα με το να αυξάνουμε τον αριθμό; Σας απαντάμε στο ύφος και στη βάση της επιχειρηματολογίας σας. Άρα λοιπόν, παύει και αυτό το επιχείρημα. Ο διάλογος ο ατέλειωτος ο οποίος έχει ακολουθηθεί από πλευράς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού σε σχέση με την ειδική εκπαίδευση οδήγησε απανωτά στο να έχουμε εμπειρογνώμονες από την Ευρωπαϊκή Ένωση και σήμερα να έχουμε προσχέδιο μπροστά μας που την παλαιότερη πολιτική για την ειδική εκπαίδευση, την οποία χαρακτηρίσαμε όλοι ως κανιβαλισμό... σήμερα ή σε λίγους μήνες ενώπιόν μας η Βουλή θα έχει ολοκληρωμένο

κείμενο μίας νέας σύγχρονης πολιτικής εκπαίδευσης βασισμένης και στην παιδαγωγική επιστήμη, αλλά και στο βασικό ατομικό δικαίωμα των ατόμων αυτών ότι μπορούν να τύχουν της εκπαίδευσης εκείνης που χρειάζεται, ώστε να γίνει κατορθωτή η αυτάρκειά τους.

Και δεν είναι πολιτικές δικές σας ή αποτελέσματα δικά σας, του συντηρητισμού του δικού σας, που είχατε ποσοστά στην τεχνική εκπαίδευση 11% -και ελέγχατε αρκετά στον τομέα αυτό- και δεν κατέστη δυνατό μέχρι σήμερα αυτό το ποσοστό να ξεπεράσει το 18%. Σε μια χώρα, παρακαλώ, που έχουμε εκατόν είκοσι χιλιάδες ξένους, που έχουμε ανάγκες για τεχνίτες, που προωθούν τα σχολεία μας επαγγέλματα τα οποία είναι προς την κατεύθυνση της ανεργίας. Άρα λοιπόν, και εδώ μια καινοτομία και εδώ μια ανάγκη για μεταρρύθμιση. Και όμως, επειδή πιστεύετε στην εργασιοκεντρική εκπαίδευση στο εκπαιδευτικό σύστημα, δηλαδή έχετε αυτούς τους εκπαιδευτικούς -και προσπαθείτε πρώτα με αυτούς τους ανθρώπους να τους ρυθμίσετε- αποτυγχάνετε να τους διασφαλίσετε το εργασιακό, δεν κοιτάτε τι χρειάζεται το εκπαιδευτικό μας σύστημα, ώστε να το εμπλουτίσουμε και να το εμβολιάσουμε με σύγχρονα συστήματα.

Το ολοήμερο σχολείο δεν πρέπει να το επεκτείνουμε σταδιακά; Δε χρειάζεται η κυπριακή οικογένεια αυτή τη δυνατότητα; Χρειαζόμαστε επείγοντως πόρους για τα εσπερινά και τα άλλα προγράμματα τα οποία χρειάζονται εκσυγχρονισμό και αναδιάρθρωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο φετινός προϋπολογισμός για την εκπαίδευση είναι €1.080.000.000. Το 2021 θα είναι €1.160.000.000. Και ρωτώ: Εάν η λογική μας είναι να μη στραφούμε και προς τη διόρθωση του συστήματος, διερωτώμαι πώς μπορούμε να ταξιδεύουμε με διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες σε πόρους και εάν μπορεί να τα διασφαλίσει το κράτος μέσα από τα συνολικά του πρόσφατα εισοδήματα ή αν θα πρέπει να καταφεύγουμε σε πρόσθετους δανεισμούς ή δημιουργία ελλειμμάτων. Ευτυχώς δεν έχουμε πλέον αυτές τις πολυτέλειες και θα πρέπει να κινηθούμε με τρόπο εξισορροπητικό. Άρα λοιπόν, είναι μονόδρομος και εδώ είναι η έκκληση η μεγάλη προς όλες τις πολιτικές δυνάμεις, να προβληματιστούμε πώς επείγοντως να συνδράμουμε και να βελτιώσουμε, να διορθώσουμε το εκπαιδευτικό μας σύστημα, ούτως ώστε να τεθεί τέρμα στην αμφισβήτηση του κυπριακού απολυτηρίου.

Σε σχέση με την τριτοβάθμιά μας εκπαίδευση, προς τιμήν των συναδέλφων της επιτροπής Παιδείας της Βουλής, έχουμε προχωρήσει, έχουμε κάνει τομές, τους τεχνοβλαστούς τους έχουμε κάνει νόμο, σήμερα είναι σε εφαρμογή, τα πανεπιστήμια καλούνται να αναλάβουν πλέον τις δικές τους ευθύνες και να υλοποιήσουν και αυτό το εργαλείο το οποίο έχουν στη διάθεσή τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ζητούμενο δεν είναι τόσο η λεπτομέρεια και η ουσία όσο το πνεύμα εντός του οποίου θα πρέπει να κινηθούμε στο αμέσως επόμενο διάστημα, ώστε σε πνεύμα ενότητας, σε πνεύμα δημιουργικού διαλόγου, σε πνεύμα αλληλοσεβασμού να έρθουμε και να πετύχουμε και σχεδιασμό, αλλά και εφαρμογή νέων πολιτικών που έχουν να κάνουν με το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Εύχομαι σε όλους καλές γιορτές και ό,τι καλύτερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Άριστος Δαμιανού του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ομολογώ ότι διαφορετικά είχα προγραμματίσει να ξεκινήσω την ομιλία μου, αλλά είναι πολύ μεγάλη η πρόκληση με αυτά που ανέφερε προηγουμένως ο κ. Χατζηγιάννης. «Δεν είστε αθώες περισσότερες», είπε στο ΑΚΕΛ, «γι' αυτά που βιώνουν οι πρόσφυγες». Πρώτα πρώτα να ξεκαθαρίσω ότι δεν προσωποποιώ ποτέ μου την πολιτική αλλά μια λεπτομέρεια. Με τον συνάδελφο -κατά τα άλλα αγαπητό- εν μέρει έλκουμε την καταγωγή μας από τον Άγιο Σέργιο. Στον Άγιο Σέργιο, στις 7 Οκτωβρίου του '73, η ΕΟΚΑ Β' έκαμε τη δεύτερη ανίερη προσπάθεια δολοφονίας του Μακαρίου. Τζιαι αν πάτε στον Άγιο Σέργιο, ακόμα θα βρείτε κρησφύγετα της ΕΟΚΑ Β', γι' αυτό, όταν διανοείστε να μας λέτε εμάς ότι ευθυνόμαστε γι' αυτά που περνούν οι πρόσφυγες, είναι καλά πρώτα να βάζετε τη γλώσσα σας στον εγκέφαλό σας. Ψαρεύετε, συνάδελφε, στα απόνερα του νεοφασισμού. Αυτό κάμνετε, για να μη χάσετε ψήφους της ακροδεξιάς, αλλά όταν τρέφεις το τέρας, στο τέλος θα σε φάει. Και αυτό σάς κάμνει το τέρας σήμερα.

Κύριε Πρόεδρε,

Στις χθεσινές ομιλίες υπήρχαν κάποιες ενδιαφέρουσες αναφορές. Εν τάχει, με την άδειά σας, να σχολιάσω κάποια πράγματα. Ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ έκαμε μία προσφιλή αναφορά του -το επανέλαβε μερικές φορές, πρέπει να πούμε με κομπασμό- ότι ο ΔΗΣΥ δε θα βρεθεί ποτέ έξω από δικαστήρια, είπε, όπως κάποια άλλη παράταξη, υπονοώντας το ΑΚΕΛ. Έχει δίκαιο ο κ. Νεοφύτου. Ο τώως πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού και νυν Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας καταγράφηκε ως μοναδικό φαινόμενο στην παγκόσμια ιστορία, ως ο μόνος Πρόεδρος Δημοκρατίας του οποίου ο νομικός σύμβουλος, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ασκούσε ποινική δίωξη κατά του κ. Ρίικου Ερωτοκρίτου και ο κ. Αναστασιάδης επέλεξε να καταθέσει ως μάρτυρας υπεράσπισης του κατηγορούμενου.

Σε ό,τι αφορά στο Κυπριακό, έκαμε κάποιες ενδιαφέρουσες αναφορές ο κ. Νεοφύτου. «Στο εδαφικό», είπε, «φτάσαμε σε ακτίνα συμφωνίας με την κατάθεση χαρτών». Και πάλι έχει δίκαιο, πλην όμως παρέλειψε να μας πει γιατί δεν ολοκληρώθηκε με σύγκλιση ή σχεδόν συμφωνία στο εδαφικό. Η απόσταση που μας χώριζε, μεταξύ των δύο κοινοτήτων, ήταν μισή εκατοστιαία μονάδα. Και η αλήθεια είναι πως ο κ. Αναστασιάδης, χρησιμοποιώντας τότε στο πρώτο Μοντ Πελεράν ευτελείς δικαιολογίες, έφυγε από τις διαπραγματεύσεις. Και ας είχαμε 1% διαφορά στο εδαφικό και ας έπρεπε να μείνει, για να διεκδικήσει το υπόλοιπο της Μόρφου. Από τότε αντιληφθήκαμε προς τα πού πήγαινε ο κ. Αναστασιάδης.

Μια άλλη ενδιαφέρουσα αναφορά του κ. Νεοφύτου είναι εκείνη που αφορά τα βέτο των Τουρκοκυπρίων, που, όπως είπε, ιστορικά παρέλυσαν το κράτος. Καλά, τη Ζυρίχη εν' εμείς που την εφέραμεν τζαι εν' εμείς που πανηγυρίζαμε ή ήταν αποτέλεσμα πολιτικών επιλογών της δεξιάς; Αλλά και δεύτερο σημείο. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης τι μας είπε προσφάτως στη συνέντευξη τύπου του; Έκαμε ή δεν έκαμε αναφορά ότι εν τέλει αυτό για το οποίο κατηγορείτο προεκλογικά, ότι έχει αποδεχτεί τα βέτο της Ζυρίχης, το έχει πράξει εν κρυπτώ και παραβύστω; Επομένως, αν πρέπει να ασκήσει κριτική ο κ. Νεοφύτου, πρέπει να το κάνει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, που έχει δεχτεί αυτή την απαράδεκτη ρύθμιση.

Σε άλλη ομιλία πολιτικού αρχηγού χθες λέχθηκε κάτι επίσης σωστό. Με τη μαζική εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων της κυπριακής οικονομίας, που θα ακολουθήσει τα επόμενα χρόνια, το μόνο βέβαιο είναι ότι θα βγάλουν κέρδη ξένα επενδυτικά ταμεία, ξένοι επενδυτές. Και αυτά τα κέρδη με τη σειρά τους θα φύγουν από την Κύπρο για το εξωτερικό. Από το 2013 μέχρι σήμερα -συνεχίζει ο πολιτικός αρχηγός- η κυπριακή οικονομία έχει μετατραπεί σε μια μηχανή εξαγωγής πλούτου προς όφελος των ξένων. Μια καθόλα σωστή πολιτική διαπίστωση. Πλην όμως προέρχεται από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος, του κόμματος το οποίο χέρι χέρι με τον Δημοκρατικό Συναγερμό έχουν ψηφίσει τις νομοθεσίες που έφεραν το σύμπτωμα το οποίο πολύ ορθά καυτηριάζει ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος. Ψήφισαν μαζί τον νόμο-έκτρωμα για τις εκποιήσεις και τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς τον περασμένο Ιούλιο. Ψήφισαν μαζί το δικαίωμα πώλησης πακέτων δανείων. Ψήφισαν μαζί τη δυνατότητα λειτουργίας επενδυτικών ταμείων- γύπες στην Κυπριακή Δημοκρατία. Επομένως, αν μέμφονται κάποιους, πρέπει να κάνουν την αυτοκριτική τους, γιατί μόνο τους εαυτούς τους μπορεί να μέμφονται.

Σε μια άλλη αναφορά άλλος πολιτικός αρχηγός είπε επί λέξει: «Στο Κραν Μοντανά η τουρκική στάση δεν επέτρεψε τη λύση, όμως δεν καταλογίστηκαν ευθύνες στην Τουρκία. Αντίθετα, ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ εξήρε την "εποικοδομητική" στάση της Τουρκίας και καταλόγισε συνυπευθυνότητα για τη μη κατάληξη σε συμφωνία στην πλευρά μας». Και αυτή η πολιτική διαπίστωση είναι σωστή και προέρχεται από τον κ. Σιζόπουλο, αλλά όταν το λέει το ΑΚΕΛ, το Προεδρικό, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο και από τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο μέχρι τον Διευθυντή του Γραφείου του, μέχρι και την Πινδάρου, νυχθημερόν σπεύδουν να μας πει ότι είμαστε ψεύτες. Όταν το είπε ο κ. Σιζόπουλος, έπεσε στα μαλακά. Προφανώς, πολιτική αλλεργία ο κ. Προδρόμου, ο κ. Παπαδόπουλος και άλλοι -Βίκτωρας- έχουν μόνο με το ΑΚΕΛ και την αριστερά.

Κύριε Πρόεδρε,

Ερχόμενος στον βασικό κορμό της ομιλίας μου, στο κείμενό μου το γραπτό, θα ξεκινήσω με ένα ερώτημα. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να έχει απαραίτητως μια κυβέρνηση, για να είναι χρήσιμη στους πολίτες; Εμείς λέμε αποτελεσματικότητα, κοινωνική ευαισθησία και αξιοπιστία μαζί με συνέπεια. Διαθέτει αυτά τα χαρακτηριστικά η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Δημοκρατικού Συναγερμού;

Αποτελεσματικότητα. Παράδειγμα, ο συνεργατισμός. Ποιους αρχικούς στόχους είχε θέσει η κυβέρνηση για τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα; Την οποία -ως γνωστόν- κρατούσε στα χέρια της για πέντε χρόνια, ούσα κρατική τράπεζα. Ο αρχικός στόχος λοιπόν ήταν ο εκσυγχρονισμός του συνεργατισμού, για να καταστεί μια αποτελεσματική, σύγχρονη τράπεζα. Πού βρίσκεται σήμερα; Στα εξων συνετέθη.

Μέσα από ένα πολύ καλό deal για την Ελληνική Τράπεζα, το καλό κομμάτι χαρίστηκε στην τράπεζα για €74 εκατομ. και η τράπεζα λαμβάνει περιουσιακά στοιχεία ύψους €10,3 δις, καταθέσεις πελατών ύψους €9,7 δις, ενώ τα μισά δάνεια ύψους €2,6 δις είναι εγγυημένα από την κυβέρνηση, ουσιαστικά από τους πολίτες. Το κακό κομμάτι μένει στο κράτος, σε εμάς όλους δηλαδή, ενώ ακίνητα που χτίστηκαν από τον λαό, από τους πολίτες, από τον συνεργατισμό, από τους γονιούς και τους παππούδες μας αξίας €600 εκατομ. υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι κινδυνεύουν, βορά και αυτά της βουλιμίας κάποιων ιδιωτών και πολυεθνικών εταιρειών.

Στην ουσία το κράτος έχει δώσει πέραν των €5 δις και έχει αναλάβει σκανδαλωδώς επιπλέον υποχρέωση για μελλοντικές ζημιές της Ελληνικής μέχρι €2,6 δις. Οποία σκοπιμότητα, αλλά και αναποτελεσματικότητα.

Παράδειγμα δεύτερο: το λιμάνι Λεμεσού. Τα τελευταία τέσσερα χρόνια πριν από την ιδιωτικοποίηση, η Αρχή Λιμένων Κύπρου κατέβαλλε στο κράτος μέρος από κέρδη ύψους €89 εκατομ. και είχε αποθεματικό περίπου €250 εκατομ. Σήμερα η Αρχή Λιμένων Κύπρου παρουσιάζει ελλείμματα περίπου €1 εκατομ. και τα έσοδά της είναι ασφαλώς ανύπαρκτα, διότι τα καρπώνονται οι ιδιώτες. Άλλο ένα success story δογματισμού και ιδεοληψίας πως καθετί δημόσιο είναι ανάθεμα, αλλά καθετί ιδιωτικό είναι -κύριοι του Συναγερμού- ευλογία.

Κοινωνική ευαισθησία, το επόμενο χαρακτηριστικό. Εκποίηση πρώτης κατοικίας. Τον περασμένο Ιούλιο το γνωστό πολιτικό δίδυμο διασφάλισε την ψήφιση ενός νόμου-έκτρωμα, άδικου και αντισυνταγματικού, που επιταχύνει περαιτέρω τις εκποιήσεις και τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς. Με ιδιαίτερη σπουδή και αποφασιστικότητα -μάλλον καλύτερα με πολιτικό κυνισμό- οι κυβερνώντες δίνουν υπερρόπλα στις τράπεζες, δεν κάνουν σχεδόν τίποτα για τους δανειολήπτες και πλασάρουν ένα σκανδαλώδες σχέδιο κρατικής επιδότησης των τραπεζών και επιβράβευσης ακόμα και των στρατηγικών κακοπληρωτών, ξεχνώντας τι έλεγαν μέχρι πρότινος. Το Σχέδιο "Εστία" λοιπόν φτιάχτηκε από τις τράπεζες για τις τράπεζες και τη νύφη και πάλι την πληρώνουν οι πολίτες. Για τις δε ευάλωτες ομάδες των συνεπών και συνετών δανειοληπτών επιδεικνύουν μηδενική κοινωνική πρόνοια και ευαισθησία και αναληψία και κυνισμό. Πώς το είπε τις προάλλες ο κ. υπουργός; Θέλουμε να επιβραβεύουμε αυτούς που πετυχαίνουν! Οι υπόλοιποι, στον Καιάδα. Και βέβαια είναι ηλιού φαινότατον ότι τα μεγάλα προβλήματα των τραπεζών, αλλά και της κοινωνίας με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια είναι εκεί, αφού πολύ λίγα έχουν γίνει και πολύ ορθά είπε χτες ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος ότι, με εξαίρεση τον συνεργατισμό, από τα €27 δις κατάφεραν να αναδιαρθρώσουν €4 δις.

Χαρακτηριστικό αξιοπιστία και συνέπεια. Παράδειγμα, το Κυπριακό. Εδώ, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η λογική σηκώνει τα χέρια, ανήμπορη να ερμηνεύσει τις παλινδρομήσεις, τις παλινωδίες και τους πειραματισμούς του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Λέχθηκαν και γράφτηκαν πολλά για το ναυάγιο στο Κραν Μοντανά. Ανεξαρτήτως αφηγήματος, η ουσία είναι μία. Από τον Ιούλιο του 2017 ο ΟΗΕ, ο γενικός του γραμματέας και η διεθνής κοινότητα στο σύνολό της ανέμεναν επανεκκίνηση της διαδικασίας από εκεί που διακόπηκε, με αξιοποίηση των σημαντικών συγκλίσεων που έχουν επιτευχθεί, των παραμέτρων των έξι σημείων του πλαισίου Γκουτέρες και του άτυπου εγγράφου για την εφαρμογή της λύσης. Δε θα σταθώ στην απαράδεκτη στάση της τουρκικής πλευράς ούτε στην κορύφωση της προκλητικότητάς της με αφορμή το γεωτρηκτικό πρόγραμμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και τις τουρκικές παράλληλες έρευνες. Είναι εύκολο να αναλύουμε την τουρκική στάση, αλλά το ζητούμενο είναι εμείς τι κάνουμε.

Ο Πρόεδρος λοιπόν της Δημοκρατίας, από τον οποίο ο γενικός γραμματέας ανέμενε και αναμένει έκφραση ετοιμότητας για επανέναρξη συνομιλιών χωρίς αστερίσκους και υποσημειώσεις, την παραμονή της αναχώρησής του για να προσφωνήσει τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ζήτησε, όπως είπε, χρόνο για "καλή προετοιμασία". Καλά, τι έκανε αλήθεια από τον Ιούλιο του 2017 μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2018; Επιστρέφοντας ο κ. Αναστασιάδης επανέφερε την ιδέα του για χαλαρή και αποκεντρωμένη ομοσπονδία. Μια ιδέα επί της οποίας σε πρακτικό του Εθνικού Συμβουλίου, του Φεβρουαρίου του 2012, καταγράφεται η έκκληση του τότε Προέδρου Χριστόφια προς τον κ. Αναστασιάδη όπως δώσει περιεχόμενο στην ιδέα, αλλά, αν και πέρασαν άλλα έξι χρόνια, ακόμα αναμένουμε και εμείς και ο λαός. Ασφαλώς, στον χρόνο που διέρρευσε, στον χρόνο που μεσολάβησε, ο κ. Αναστασιάδης -ως Πρόεδρος πλέον και διαπραγματευτής- αύξησε κατά ένα τρίτο τις ομοσπονδιακές αρμοδιότητες και τριπλασίασε -αν αγαπάτε- τα ομοσπονδιακά όργανα και θεσμούς. Σήμερα αριθμούν εκατόν σαράντα τέσσερις θεσμούς. Υπάρχει ή δεν υπάρχει αντίφαση;

Επομένως, το ερώτημα που πλανάται είναι ποιες αρμοδιότητες και θεσμούς θέλει τώρα ο Πρόεδρος να αφαιρέσει από το κεντρικό κράτος και να αποδώσει στις περιφέρειες, στις ομόσπονδες μονάδες; Και αφού η ιδέα της αποκέντρωσης κρατάει χρόνια, γιατί τη θυμήθηκε σήμερα και γιατί αύξησε αντί να μειώσει αρμοδιότητες; Και βεβαίως να πω το αυτονόητο για όσους γνωρίζουν, η ομοσπονδία ούτως ή άλλως αφ' εαυτού της είναι αποκεντρωμένη. Και επίσης, για όσους γνωρίζουν, τα ζητήματα καθημερινότητας ούτως ή άλλως έχουν ήδη δοθεί στις περιφέρειες.

Στο διά ταύτα, κύριε Πρόεδρε. Η εδώ παρουσία της κ. Λούτ αποτελεί χρυσή ευκαιρία για τον κ. Αναστασιάδη να διορθώσει την πορεία του. Να αφήσει τους πειραματισμούς και τις σκοπιμότητες, στέλνοντας ξεκάθαρο μήνυμα για την ετοιμότητά μας για επανέναρξη διάλογου εντός του συμφωνημένου πλαισίου και της διαδικασίας. Και αν έχει λεγόμενες νέες "ιδέες" τις οποίες δε γνωρίζουμε, να τις καταθέσει με την αίσθηση του επείγοντος, όπως μας ζητά ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ. Με μια προειδοποίηση όμως. Το φλερτ με τη συνομοσπονδία ή λύση δύο κρατών δεν αποτελούν νέες ιδέες. Αν παρ' ελπίδα ποτέ τεθούν προς συζήτηση, θα συνιστούν καταστροφή, θα συνιστούν το τέλος, θα συνιστούν προδοσία.

Απευθυνόμενος χτες στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ο Ισπανός ευρωβουλευτής κ. Χαβιέ Ναρτ τού υπενθύμισε τα λόγια του Τσώρτσιλ: «Τα εθνικά συμφέροντα», του είπε, «τα συμφέροντα της πατρίδας πρέπει

να τίθενται πάνω από τα κομματικά συμφέροντα και από τα προσωπικά συμφέροντα». Οψόμεθα για το καλό του τόπου και του λαού μας για την υπόθεση της απελευθέρωσης και ειρηνικής επανένωσης.

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω να απευθύνω εγκάρδιες ευχές για καλές γιορτές με υγεία σε όλους τους συναδέλφους, στους λειτουργούς της Βουλής, στους συμπολίτες μας με την ευχή την επαναλαμβανόμενη και του χρόνου να μην επαναληφθεί. Να έχουμε προϋπολογισμούς σε μια επανενωμένη, απελευθερωμένη, ομόσπονδη Κύπρο.

Κάθε καλό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές.

Ο κ. Πανίκος Λεωνίδου, ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε γενικέ διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρ' όλο που δεν είχα πρόθεση να σχολιάσω οποιαδήποτε δήλωση ή τοποθέτηση συναδέλφων, εντούτοις για σκοπούς αποκατάστασης της πραγματικότητας να μου επιτρέψετε να σχολιάσω πρώτα τη δήλωση του φίλτατου κ. Νουρή, ο οποίος περίπου έχει δηλώσει ότι οι θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος στην οικονομία είναι ταυτόσημες ή παρόμοιες ή προσομοιάζουν με εκείνες του Δημοκρατικού Συναγερμού. Αν όντως έτσι ήταν τα πράγματα, κύριοι συνάδελφοι, ασφαλώς και δε θα επιχειρούσαμε όλη αυτή την περίοδο να εμβολιάσουμε με τις θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος, με το πακέτο των €100 εκατομ., για να μπορέσουμε να ενισχύσουμε τις ευάλωτες ομάδες, αποδεικνύοντας ακόμα μια φορά το κοινωνικό πρόσωπο και τις κοινωνικές ευαισθησίες του Δημοκρατικού Κόμματος.

Παράλληλα, να μου επιτρέψει ο φίλτατος Άριστος Δαμιανού να σχολιάσω επίσης τη δήλωσή του σχετικά με την τοποθέτηση του Δημοκρατικού Κόμματος στα θέματα της οικονομίας και στα θέματα που κατά κάποιον επηρέασαν τη ζωή των ανθρώπων αυτού του τόπου. Ναι, αγαπητέ κύριε Δαμιανού, η τοποθέτηση του Δημοκρατικού Κόμματος επηρέασε, αλλά επηρέασε θετικά, γιατί, εάν μέναμε και εμείς εκ του ασφαλούς να ασκούσαμε τις κριτικές μας, τα πράγματα κανείς δε θα ήξερε πού θα οδηγούνταν σήμερα. Και εμείς αυτό που επιχειρήσαμε ήταν να σταθούμε ανάχωμα ακριβώς σ' αυτή την κατολίθηση, στις λανθασμένες ενέργειες και πράξεις των δύο κυβερνήσεων κομμάτων στα θέματα του συνεργατισμού. Γι' αυτό ο Νικόλας ο Παπαδόπουλος, γι' αυτό στο Δημοκρατικό Κόμμα, θεωρώντας ότι υπερτερεί το δημόσιο συμφέρον και το εθνικό συμφέρον, αποφασίσαμε, χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη το προσωπικό και το κομματικό, να σταθούμε εκεί και να στηρίξουμε τις προσπάθειες διατήρησης της οικονομίας, για να μην κατολισθήσει ακόμα περαιτέρω.

Κύριε Πρόεδρε,

Η συνεδρίαση για τους προϋπολογισμούς μάς δίνει πάντα τη δυνατότητα για μια συζήτηση εφ' όλης της ύλης αναφορικά με την οικονομία, την κοινωνία και τις δέουσες προτεραιότητες της κυβερνητικής πολιτικής. Για τον φετινό προϋπολογισμό ασφαλώς και έχουμε πολλές παρατηρήσεις και διαφωνίες. Παρά τη βελτίωση που παρουσιάζουν οι δείκτες της οικονομίας, οι Κύπριοι πολίτες γνωρίζουν πολύ καλά ότι η κρίση είναι εδώ, γιατί πολύ απλά συνεχίζεται η αποδόμηση του κοινωνικού κράτους. Τα μικρομεσαία νοικοκυριά βιώνουν ακόμα τις συνέπειές της, μη μπορώντας να ανταποκριθούν, τη στιγμή που τα εισοδήματά τους παραμένουν καθηλωμένα, παρ' όλες τις φιλότιμες προσπάθειες της Υπουργού Εργασίας.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα καταθέσαμε όλο αυτό το διάστημα που προηγήθηκε της συζήτησης προτάσεις για βελτίωση των δημόσιων οικονομικών, μα κυρίως μέτρα και τρόπους για βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Βασική και καθοριστική προτεραιότητά μας η αποκατάσταση της μεσαίας τάξης, με παράλληλη διασφάλιση του κοινωνικού κράτους και της προστασίας των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού. Με τις προτάσεις μας αποκαθιστούμε τις αδικίες των προηγούμενων χρόνων. Ανακουφίζουμε αυτούς που σήκωσαν τα δυσβάστακτα βάρη της κρίσης, όσες και όσους βίωσαν το κούρεμα του 2013. Το Δημοκρατικό Κόμμα θα συνεχίσει τις προσπάθειες για στήριξη και ενίσχυση των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, εμβολιάζοντας με ουσιαστικά μέτρα την κοινωνική πολιτική του κράτους. Η πρόσφατη συμφωνία του Νικόλα Παπαδόπουλου και του Δημοκρατικού Κόμματος με την κυβέρνηση για ένα πακέτο κοινωνικών μέτρων ύψους €100 εκατομ. στον προϋπολογισμό του 2019 συνιστά επιτυχία, γιατί εφαρμόζονται οι προτάσεις που εδώ και καιρό είχαμε εξαγγείλει και για τις οποίες είχαμε λοιδορηθεί και κατηγορηθεί.

Σήμερα όμως είμαστε ικανοποιημένοι, διότι μεταξύ άλλων πετύχαμε μείωση κατά 6 σεντ του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα, επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης στις ορεινές περιοχές, αύξηση κατά €40 ή €50 τον μήνα για τους χαμηλοσυνταξιούχους, το πρόγραμμα "Εστία", σύσταση Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης

με την επιπρόσθετη συνεισφορά €25 εκατομ. για το 2019, μείωση ΦΠΑ στο 5% για αγορά οικοπέδου για ιδιοκατοίκηση. Τέλος, το θέμα της διαγραφής δανείων στο πλαίσιο του προγράμματος “Εστία”.

Είμαστε ικανοποιημένοι, γιατί το Δημοκρατικό Κόμμα μακριά από σκοπιμότητες και χωρίς ανταλλάγματα επιτυγχάνει την εφαρμογή μέτρων που στηρίζουν έμπρακτα τους πολίτες. Αυτό αποτελεί επιβεβαίωση της ορθότητας των προτάσεών μας και απόδειξη της δυνατότητας εφαρμογής τους. Κυρίως όμως αποτελεί όφελος για την κοινωνία, γιατί ο στόχος μας ήταν ακριβώς η εξυπηρέτηση των καλώς νοούμενων συμφερόντων των συμπολιτών μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρά τις βαρύγδουπες εξαγγελίες για μεταρρυθμίσεις στο κράτος και ιδιαίτερα στην τοπική αυτοδιοίκηση, αυτές παρέμειναν στάσιμες, αφού οι σχεδιασμοί της κυβέρνησης έχουν αποσυρθεί από τη Βουλή, με αποτέλεσμα την πρόκληση ασάφειας περί των στοχεύσεών της. Ως Δημοκρατικό Κόμμα έχουμε καταθέσει ολοκληρωμένες προτάσεις. Πρόσφατα συμφωνήσαμε με την κυβέρνηση σε κάποιες βασικές αρχές, ελπίζοντας να προχωρήσει τελικά η μεταρρύθμιση.

Ανυπαρξία στεγαστικής πολιτικής. Δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει το τεράστιο πρόβλημα που αντιμετωπίζει μεγάλη μερίδα της κοινωνίας μας για ανέγερση κατοικίας. Η ανυπαρξία στεγαστικής πολιτικής πλήττει συνεχώς τα μεσαία και χαμηλά εισοδηματικά στρώματα του λαού. Το κράτος παραλείπει να παρέμβει, με αποτέλεσμα τόσο η νέα γενιά όσο και ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού να μην μπορούν να ελπίζουν πλέον στην απόκτηση ιδιόκτητης κατοικίας. Συγχρόνως, λόγω της ραγδαίας αύξησης των ενοικίων, κάτι που επίσης οφείλεται στην έλλειψη προνοητικότητας από τους κυβερνώντες, πολλές οικογένειες αδυνατούν να ενοικιάσουν ή να αποκτήσουν στέγη.

Καθημερινά συναντάμε άστεγους συμπολίτες μας, οι οποίοι δυστυχώς αυξάνονται. Ιδιαίτερα στη Λεμεσό η κατάσταση εκτυλίσσεται δραματική. Η κυβέρνηση επιβάλλεται να καταθέσει άμεσα προτάσεις που να παρέχουν κίνητρα για εξασφάλιση στέγης. Εμείς εισηγούμαστε την αύξηση των συντελεστών δόμησης στις υφιστάμενες οικιστικές ζώνες, την παραχώρηση πολεοδομικών κινήτρων, την άμεση αλλαγή της νομοθεσίας για το ενοικιοστάσιο, την καθιέρωση της πολιτικής για τη μεμονωμένη κατοικία ως κοινωνικό μέτρο, λαμβάνοντας δε υπόψη όλες τις περιβαλλοντικές προϋποθέσεις, την ανέγερση φοιτητικών εστιών όπου είναι απαραίτητο, όπως στη Λεμεσό, την ανέγερση κατοικιών σε χαλίτικα είτε από το κράτος είτε από τους δήμους. Εδώ να μου επιτραπεί εδώ να χαιρετίσω ιδιαίτερα την πρωτοβουλία του δημάρχου Λεμεσού και του δημοτικού συμβουλίου, το οποίο αποφάσισε ανέγερση πεντακόσιων κατοικιών στο πλαίσιο του σχεδίου κοινωνικής στέγης μέσα σε δημοτική κτημοσύνη.

Η πολιτική των ψηλών κτιρίων που άρχισε να επιβάλλεται τα τελευταία χρόνια, κυρίως στη Λεμεσό, δημιουργεί επίσης τεράστια προβλήματα, με λογικές και αναμενόμενες αντιδράσεις από την κοινωνία, αφού αυτή η πολιτική ανάπτυξης φαίνεται ότι δεν εντάσσεται ομαλά στο υφιστάμενο αναπτυξιακό περιβάλλον. Τόσο η πολιτική των υψηλών κτιρίων όσο και αυτή της πολιτογράφησης αλλοδαπών δεν αποτελούν σταθερές πηγές εισοδημάτων, αφού ουσιαστικά ενισχύουν συγκεκριμένες, προνομιούχες κατηγορίες πολιτών. Το ευεργέτημα αυτό δεν το απολαμβάνουν και δε διαχέεται σε όλα τα στρώματα του λαού, για αυτό επιβάλλεται η διανομή μέρους των εσόδων προς την ύπαιθρο και στην ενίσχυση νεαρών ζευγαριών μέσω παραχώρησης κινήτρων για αγορά ή ανέγερση κατοικίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με μεγάλη απογοήτευση και αγανάκτηση παρακολουθήσαμε το καλοκαίρι την κατάρρευση του συνεργατισμού ως αποτέλεσμα των σοβαρών λαθών και παραλείψεων της εκτελεστικής εξουσίας και της Κεντρικής Τράπεζας. Ως θεσμός αποτελούσε το θεμέλιο και τη δύναμη της μικρομεσαίας τάξης για περισσότερο από μισό αιώνα, εξυπηρετώντας νοικοκυριά και επιχειρήσεις, έχοντας συγχρόνως ένα κοινωνικό πρόσωπο, το οποίο δυστυχώς σήμερα έχει χαθεί. Το κοινοβούλιο βρέθηκε για ακόμα μια φορά ενώπιον ενός σκληρού διλήμματος, αποφασίζοντας τελικά την απορρόφηση των εργασιών του συνεργατισμού από την Ελληνική Τράπεζα.

Το Δημοκρατικό Κόμμα, όπως έχω αναφέρει, για να υπερψηφίσει τότε τα επίμαχα νομοσχέδια, απαίτησε τη δημιουργία του σχεδίου “Εστία”, για να προστατεύσει τις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού από την εκποίηση της πρώτης κατοικίας, καθώς και τη δημιουργία φορέα διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων. Εμβολιάσαμε με τις δικές μας εισηγήσεις το σχέδιο “Εστία”, ώστε να διευκολυνθούν όσο το δυνατό περισσότεροι πολίτες.

Θα πρέπει όμως ακόμα να εξευρεθούν τρόποι δημιουργίας δεύτερου σχεδίου “Εστία” για τους συνεπείς δανειολήπτες. Να εξεταστεί η ενίσχυση του συνταγματικά κατοχυρωμένου ατομικού δικαιώματος της δικαστικής προστασίας και στους οφειλέτες των τραπεζών. Να επεκταθεί ο χρόνος κάλυψης των επηρεαζόμενων προσώπων μέχρι σήμερα και όχι μέχρι 30 Σεπτεμβρίου του 2017. Να ανατεθεί στον

Χρηματοοικονομικό Επίτροπο, αξιοποιώντας και τους ιδιώτες διαιτητές, η επίλυση των διαφορών μεταξύ των τραπεζών και των οφειλετών. Και τέλος, για όσες περιπτώσεις βρίσκονται ενώπιον δικαστηρίων μέχρι σήμερα, να ανασταλούν οι εκποιήσεις μέχρι την εκδίκαση των υποθέσεων που εκκρεμοδικούν.

Κυρίες και κύριοι,

Ένας άλλος τομέας που δυστυχώς η κυβέρνηση οδηγεί προς διάλυση είναι οι ημικρατικοί οργανισμοί, μεταξύ των οποίων και η Αρχή Τηλεπικοινωνιών, κάτι που διεφάνη και από την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών την περασμένη Παρασκευή εδώ σε αυτή την αίθουσα της ολομέλειας. Ως δημόσιοι οργανισμοί η Cyta και άλλοι ημικρατικοί συμβάλλουν σημαντικά στην ενίσχυση της οικονομίας του τόπου. Εκείνο που χρειάζεται όμως είναι ευελιξία στη λήψη γρήγορων και αποτελεσματικών αποφάσεων για αντιμετώπιση του ανταγωνισμού, κάτι που δε θα επέλθει με την ιδιωτικοποίηση, αλλά με τις απαραίτητες πρωτοβουλίες και αποφάσεις της κυβέρνησης.

Ένα άλλο θέμα που έθεσε ο υπουργός στην ομιλία του είναι τάχα ο περιορισμός των φόρων. Δυστυχώς αυτό, κατά την άποψή μας, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Η κυβέρνηση εξήυρε παράλληλους τρόπους, έξυπνους, για επιβαρύνσεις στα νοικοκυριά και στους πολίτες, με αυξήσεις τελών και προστίμων, τα οποία, αν συνυπολογιστούν, ξεπερνούν κατά πολύ τις φορολογικές ελαφρύνσεις. Ενδεικτική είναι η τελευταία κατάθεση νομοσχεδίου για αύξηση των τελών κυκλοφορίας.

Στην ύπαιθρο δυστυχώς παρουσιάζονται για ακόμα μια χρονιά τα ίδια φαινόμενα ερήμωσης και εξαθλίωσης, χωρίς την ουσιαστική παρέμβαση του κράτους. Απουσιάζουν όλες εκείνες οι πολιτικές όπως η παροχή κινήτρων σε νεαρά ζευγάρια να επιστρέψουν στην ύπαιθρο. Η ενίσχυση προγραμμάτων για ανάπτυξη μικρών συνεταιρισμών, η απλοποίηση των διαδικασιών για επέκταση οικιστικών ζωνών, η δημιουργία αθλητικών και πολιτιστικών υποδομών και άλλων προγραμμάτων θα μπορούσαν να συντείνουν στην απάμβλυνση των προβλημάτων στην ύπαιθρο.

Η αδιαφορία του κράτους φαίνεται επίσης και στο ότι υπάρχουν αδιάθετα οικόπεδα και κατοικίες στον Κυπριακό Οργανισμό Ανάπτυξης Γης, τα οποία για δεκαετίες παραμένουν αδιάθετα, χωρίς να παραχωρούνται σε νεαρά ζευγάρια ή σε άπορους συμπατριώτες μας.

Στην παιδεία, παρά το θετικό της κατάθεσης από τον αρμόδιο υπουργό συνολικού στρατηγικού σχεδιασμού με διάφορες δράσεις για αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος, διαπιστώνονται πολλές αδυναμίες και ελλείψεις. Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα θα είμαστε παρόντες για ενίσχυση αυτών των δράσεων. Δε θα μπορούσα να μην αναφερθώ στα γεγονότα του καλοκαιριού με τις απaráδεκτες αποφάσεις της κυβέρνησης στο πλαίσιο του εξορθολογισμού της παιδείας, οι οποίες καταστράτηγαν τον θεσμοθετημένο θεσμικό διάλογο και οδήγησαν σε μια άνευ προηγουμένου κρίση στην παιδεία. Οι εξετάσεις των τετραμήνων επίσης· θα πρέπει η κυβέρνηση να παραδώσει το συντομότερο δυνατό και να ολοκληρώσει τη μελέτη της και την πρότασή της για αξιολόγηση του μαθητή, του εκπαιδευτικού και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Επίσης, θα πρέπει να επανέλθει η πρότασή μας για αναβάθμιση των τεχνικών σχολών και δημιουργία τεχνολογικών λυκείων και επαγγελματικών σχολών. Αντικρίζουμε πολύ θετικά τους θεσμούς του μουσικού λυκείου και του αθλητικού σχολείου και θα πρέπει να διασφαλιστούν τα δικαιώματα των εκπαιδευτικών, αλλά και όλων των εκπαιδευτικών που έχουν συμπληρώσει το τριαντάμηνο, για να καταστούν αορίστου χρόνου εκπαιδευτικοί.

Επίσης, για τα άτομα με ειδικές ικανότητες θα πρέπει να προχωρήσουν επιτέλους στην υλοποίηση αυτών των περιβόητων μελετών που βρίσκονται στα συρτάρια του υπουργείου. Επίσης, είναι πολύ σημαντικό να διαμορφωθούν εκείνες οι προϋποθέσεις για δημιουργία ενός ανθρωπιστικού σχολείου και αυτό θα συντείνει με την εισαγωγή και ένταξη της πολιτικής αγωγής και της κοινωνιολογίας ως βασικά μαθήματα διδασκαλίας.

Στα θέματα του πολιτισμού να μου επιτρέψετε να αναφέρω και να σημειώσω ότι εμείς διαφωνούμε με τον τρόπο που λειτουργεί το σύστημα "Θυμέλη", αυτό το περιβόητο πρόγραμμα με το οποίο διαφωνούν τα πλείστα ελεύθερα θέατρα. Θα πρέπει επιτέλους να υλοποιηθεί το θέμα της δημιουργίας του Υφυπουργείου Πολιτισμού, που πιστεύουμε ότι μέσα σε αυτό το πλαίσιο θα μπορούν να λυθούν όλα τα θέματα του πολιτισμού. Μια άλλη πτυχή που έχει δημιουργήσει ιδιαίτερα προβλήματα είναι αυτή με τη Συμφωνική Ορχήστρα Νέων, που ελπίζουμε με τον διορισμό νέου συμβουλίου η ορχήστρα να συνεχίσει το πλούσιο, ποιοτικό και δημιουργικό της έργο.

Θα ήταν παράλειψή μου να μην αναφερθώ σε μερικά μείζονα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Λεμεσός. Το κυκλοφοριακό, όπως έχει επισημάνει και ο συνάδελφος Παύλος Μυλωνάς, οι σοβαρές ελλείψεις στο νοσοκομείο Λεμεσού, η αδυναμία περίθαλψης των ασθενών, τα ενοίκια, η αύξηση των αστέγων, η μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέντε λεπτά αφήκετε για την κοινοβουλευτική σας εκπρόσωπο. Να το ξέρετε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Μου έχει δώσει, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σου έχει δώσει, από πού σου έχει δώσει;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Μου έχει παραδώσει πέντε λεπτά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είσατε στα δεκαεπτά λεπτά.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Κλείνω.

Η μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται στην έναρξη των εργασιών του γηπέδου στη Λεμεσό. Η κατασκευή του δρόμου Λεμεσού-Σαϊπτά αργεί επίσης. Και πολλά άλλα ζητήματα.

Στο σημείο αυτό να μου επιτρέψετε να ευχαριστήσω το προσωπικό της Βουλής, τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών, τον συνεργάτη μου και τους άλλους κοινοβουλευτικούς συνεργάτες της ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για τη σημαντική συμβολή τους στη διεκπεραίωση των εργασιών του κοινοβουλευτικού μας έργου. Θέλω επίσης να συγχαρώ τον νέο πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών, τον συνάδελφο Άγγελο Βότση, και τον αναπληρωτή πρόεδρο Μαρίνο Μουσιούττα και να τους ευχηθώ καλή επιτυχία στο δύσκολο έργο τους στην επιτροπή Οικονομικών.

Εύχομαι σε όλους σας καλές γιορτές και χρόνια πολλά με υγεία.

Να 'στε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τώρα έχει τον λόγο ο κ. Κώστας Κωνσταντίνου του ΔΗΣΥ.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι κοινά αποδεκτό γεγονός ότι ο τομέας της δημόσιας υγείας στη χώρα μας έχει διαγράψει πλέον τον ιστορικό του κύκλο. Ως εκ τούτου, είναι εξαιρετικά κρίσιμο να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες μετάβασης από ένα κορεσμένο και κουρασμένο σύστημα υγείας σε ένα σύγχρονο, λειτουργικό, ευέλικτο και οικονομικά βιώσιμο σύστημα υγείας. Ένα ΓΕΣΥ που, από τη μια, θα αξιοποιεί τις δομές του δημόσιου τομέα και, από την άλλη, θα αξιοποιεί τις δυνατότητες του ιδιωτικού τομέα, παρέχοντας ολοκληρωμένη κάλυψη και υπηρετώντας τον άνθρωπο και τον ασθενή.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης των νομοσχεδίων για το ΓΕΣΥ και την αυτονόμηση, αλλά και των κανονισμών που ρυθμίζουν μια σειρά από κρίσιμα ζητήματα όπως οι εισφορές, οι συνεισφορές, οι συμπληρωμές, το καθεστώς των εργαζομένων και άλλες παραμέτρους, όλες οι εμπλεκόμενες πλευρές, τα πολιτικά κόμματα, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και οι αρμόδιοι φορείς είχαν την ευκαιρία να εκφράσουν απόψεις, να υποβάλουν ιδέες ή εισηγήσεις και να καταθέσουν παρατηρήσεις. Στα θετικά καταγράφεται και το κλίμα συναίνεσης που καταγράφηκε στις συνεδριάσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, με την υποσημείωση ότι λίγοι και πολύ συγκεκριμένοι κύκλοι εμμένουν μέχρι και σήμερα σε άτεγκτες θέσεις, οι οποίες συγκρούονται με την όλη φιλοσοφία της μεταρρύθμισης.

Παρ' όλα ταύτα, η πολιτική βούληση της κυβέρνησης, όπως αυτή εκφράστηκε τόσο διά του πρώην Υπουργού Υγείας Γιώργου Παμπορίδη όσο και διά του σημερινού Υπουργού Υγείας Κωνσταντίνου Ιωάννου, υπήρξε ακλόνητη και καταλυτική. Ως αποτέλεσμα, βρισκόμαστε σήμερα ενώπιον των καθορισμένων χρονοδιαγραμμάτων, καθώς την 1^η Ιουνίου του 2019 ξεκινά η εφαρμογή της πρωτοβάθμιας φροντίδας και την 1^η Ιουνίου του 2020 ολοκληρώνεται η διαδικασία της αυτονόμησης και ξεκινά η πλήρης εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Αλλά και στο κρίσιμο μεσοδιάστημα που διανύουμε η κυβέρνηση, ο Υπουργός Υγείας και η γενική διευθύντρια δεν έμειναν με σταυρωμένα χέρια απέναντι στα μεγάλα προβλήματα. Ενδεικτικά αναφέρω το πιλοτικό πρόγραμμα για τις λίστες αναμονής που έφερε πολύ καλά αποτελέσματα, καθώς το 2018 και μέχρι τον Αύγουστο έτυχαν εξέτασης 26 323 άτομα, ενώ παραπέμφθηκαν στον ιδιωτικό τομέα 23 000 συμπολίτες

μας, συνάνθρωποί μας. Επιπλέον, βάσει αναγκών προκηρύχθηκαν εξήντα θέσεις για φροντιστές υγείας, σαράντα πέντε για παραϊατρικό προσωπικό και είκοσι για ιατρικό προσωπικό. Την ίδια ώρα, μέτρα όπως η συμπλεγματοποίηση των περιφερειακών κέντρων υγείας, η επέκταση των ωραρίων λειτουργίας, η πρόσληψη διασωστών και η λειτουργία νέων σταθμών ασθενοφόρων, από τη μια, συμβάλλουν στην αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας και την αποσυμφόρηση του δημόσιου τομέα, ενώ, από την άλλη, προετοιμάζουν το έδαφος για μια πιο ομαλή μετάβαση σε συνθήκες ΓΕΣΥ.

Αυτός ακριβώς ο σκοπός εξυπηρετείται, και το υπογραμμίζω, μέσω του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας για το 2019. Όπως γνωρίζετε, ο φετινός προϋπολογισμός ανέρχεται σε €621,9 εκατομ., είναι δηλαδή αυξημένος κατά €36 εκατομ. σε σχέση με πέρσι, γεγονός που τον καθιστά τον υψηλότερο της τελευταίας επταετίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σε αυτό το σημείο να μου επιτρέψετε να κάνω μια σύντομη αναφορά για την επαρχία μου, την Πάφο. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι ο τίτλος της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης για το 2017 ήρθε σαν ευλογία για μια πόλη που είχε πληρώσει βαρύ τίμημα κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης. Όπως γνωρίζετε, από το 2015 έχουν δρομολογηθεί, ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε στάδιο υλοποίησης ογδόντα οκτώ συνολικά έργα στους δήμους Πάφου, Γεροσκήπου, Πέγειας και Πόλης Χρυσοχούς, καθώς και στις κοινότητες της επαρχίας Πάφου, συνολικού κόστους €254 εκατομ. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη επένδυση σε έργα υποδομής, έργα πνοής και κοινής ωφελείας που έγινε ποτέ στην Πάφο και αυτό σαφώς πιστώνεται στην κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη.

Ένα από τα σημαντικότερα έργα αφορά στην κατασκευή του δρόμου Πάφου- Πόλης Χρυσοχούς, το οποίο υπενθυμίζω -και αυτό ας το έχουν κάποιοι πολύ καλά υπόψη τους, γιατί φαίνεται ότι έχουν κοινή μνήμη- ότι εξαγγέλθηκε επί διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη και, μετά από χρόνια καθυστερήσεων, παλινδρομήσεων, αλλά και έλλειψης πολιτικής βούλησης εκ μέρους προηγούμενων κυβερνήσεων, σήμερα παίρνει επιτέλους σάρκα και οστά. Το συνολικό κόστος ανέρχεται στα €71,4 εκατομ., ενώ συν τω χρόνω θα πραγματοποιηθούν βελτιωτικά έργα στον υφιστάμενο αυτοκινητόδρομο Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς ύψους €3,7 εκατομ.

Θα ήθελα, παρ' όλα ταύτα, να εκφράσω τον προβληματισμό και την ανησυχία μου για δύο πολύ σημαντικά έργα, τα οποία δυστυχώς δεν έχουν ολοκληρωθεί και υλοποιηθεί στην Πάφο, των οποίων η κατασκευή δεν προχωρά για εντελώς διαφορετικούς λόγους. Το πρώτο αφορά τη μαρίνα Πάφου και την αρνητική τροπή που έχει πάρει το ζήτημα μετά τις δικαστικές εμπλοκές και την απόσυρση ενδιαφέροντος από την προσφοροδότρια εταιρεία. Δυστυχώς, η πιθανή επικαιροποίηση και επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού θα είναι μια χρονοβόρα διαδικασία και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο είναι σημαντικό τα επόμενα βήματα να τύχουν επίστευσης από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές.

Εδώ να σημειώσω ότι δεν είναι ευθύνη, δεν ήταν η κύρια ευθύνη του κράτους και της κυβέρνησης. Αυτή η ιστορία ξεκίνησε πριν από έντεκα χρόνια. Την κύρια ευθύνη τη φέρουν οι προσφοροδότριες εταιρείες, οι οποίες έριζαν μεταξύ τους με ενστάσεις, προσφυγές, αντιπροσφυγές και ούτω καθεξής, για να φτάσουμε εδώ που φτάσαμε σήμερα. Δυστυχώς, η Πάφος, η Κύπρος ολόκληρη στερείται ενός σημαντικού, νευραλγικού τομέα ανάπτυξης, που θα έδινε την ευκαιρία περαιτέρω ανάπτυξης όχι μόνο για την Πάφο και την περιοχή, αλλά θα ενίσχυε περαιτέρω την οικονομία της Κύπρου.

Το δεύτερο έργο αφορά στην ολοκλήρωση του δρόμου που συνδέει το αεροδρόμιο της Πάφου με την τουριστική περιοχή, έργο που δυστυχώς παραμένει στάσιμο εξαιτίας καθυστερήσεων από τα αρμόδια τμήματα και ενστάσεων από περιβαλλοντικές υπηρεσίες. Έτσι, εν έτει 2018 το διεθνές αεροδρόμιο της Πάφου, που υποδέχεται το 40% του τουριστικού ρεύματος στη χώρα μας, δεν έχει ακόμα απευθείας οδική σύνδεση με την τουριστική περιοχή, γεγονός που επιφέρει σωρεία προβλημάτων στους κατοίκους, αλλά και στον επιχειρηματικό κόσμο και στους τουρίστες.

Ακριβώς για να ολοκληρωθεί η αναγέννηση της πόλης και επαρχίας Πάφου, πρέπει επιτέλους τα δύο αυτά έργα να δρομολογηθούν και να διεκπεραιωθούν το συντομότερο δυνατό. Άλλωστε, κάτι τέτοιο θα έχει μόνο θετικές επιδράσεις στην οικονομία του τόπου γενικότερα, αναβαθμίζοντας το τουριστικό μας προϊόν και δημιουργώντας συνθήκες ανάπτυξης και ευημερίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Να μου επιτρέψετε να σχολιάσω κάποιες αναφορές που έγιναν από αγαπητούς, κατά τα άλλα, συναδέλφους. Υπήρξε μια ειρωνεία από πλευράς δυστυχώς κάποιου συμπολίτη μου, συναδέλφου βουλευτή, για τα έργα και τις δεσμεύσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας. Να πω ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για ό,τι δεσμεύτηκε για την Πάφο το υλοποίησε. Και μιλούν από μόνα τους τα έργα ανάπτυξης και υλοποίησης μέσα σε διάστημα μόλις τριών χρόνων. Από το 2015 μέχρι και το 2018 τα €254 εκατομ. που έχουν δοθεί από τον κρατικό προϋπολογισμό ήταν αποτέλεσμα ακριβώς αυτής της υλοποίησης, η οποία είναι εκεί δεδομένη και τη

βλέπουν όλοι σε συνάρτηση και σχέση με περιόδους πολλών χρόνων προηγουμένως, που κάποιων που κυβέρνησαν αυτό τον τόπο -και πέρασαν όλοι από τη διακυβέρνηση δυστυχώς εις μάτην- ακόμα οι υποσχέσεις τους είναι εκεί καταγραμμένες.

Έγινε αναφορά στη σημερινή κατάσταση. Κάποιοι ξεχνούν ότι το 2013 είχαμε συσσίπια. Συσσίπια τα οποία οργάνωναν οι δήμοι, οι κοινότητες, φορείς, οργανώσεις, οι πάντες και εμείς ήμαστε μάρτυρες των παρακλήσεων πολλών συμπολιτών και συνανθρώπων μας που είχαν σοβαρά προβλήματα, για να τους εντάξουμε εμείς σ' αυτά τα προγράμματα. Σήμερα δεν υπάρχει τέτοιο ζήτημα. Υπάρχει κάποιος από εσάς ο οποίος δέχεται σήμερα παράκληση για ένταξη σε τέτοιου είδους συστήματα;

Ξέχασα προηγουμένως να πω, και είμαστε στην ευχάριστη θέση να αναφέρουμε, ότι ένα δίκαιο αίτημα το οποίο αφορούσε τη δημιουργία μεγαλύτερου νεφρολογικού θαλάμου για τους αιμοκαθαρόμενους συμπολίτες μας ασθενείς γίνεται πραγματικότητα, με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να προωθήσει και να υλοποιήσει αυτό το έργο που θα βοηθά, επαναλαμβάνω, τα μέγιστα τους ασθενείς με τέτοιου είδους προβλήματα και ζητήματα, γιατί σήμερα πιέζονται πάρα πολύ και καθιστά την παρουσία τους στον συγκεκριμένο χώρο όχι όπως θα έπρεπε να ήταν. Θα δημιουργηθεί νέος θάλαμος μεγαλύτερος, καινούριος, με όλα τα κομφορ, όπως αυτά επιβάλλεται να υπάρχουν για τη θεραπεία και την όποια αναγκαιότητα υπάρχει, στον συγκεκριμένο χώρο δίπλα από το νοσοκομείο. Μέσα από τον προϋπολογισμό του 2019 ξεκινά η υλοποίηση αυτού του έργου του πολύ αναγκαίου.

Ο φίλος μου ο Ζαχαρίας ο Κουλιός μάς μίλησε για ρυθμούς ανάπτυξης. Ξεχνά όμως και δεν ανέφερε: Για ποιους ρυθμούς ανάπτυξης και για ποια εποχή; Στη χειρότερη εποχή από το 2013 μέχρι και σήμερα ασφαλώς, γιατί οι συνθήκες ήταν πολύ διαφορετικές και όλοι γνωρίσαμε και γνωρίζουμε κάτω από ποιες συνθήκες ανέλαβε τη διακυβέρνηση ο Νίκος ο Αναστασιάδης. Οι παχιές αγελάδες ανήκαν κάπου αλλού και έπρεπε στη σύγκριση αυτή να υπάρχει και η ανάλογη διαφοροποίηση και να φαίνεται η πραγματικότητα την οποία δεν ανέφερε ο συνάδελφος.

Κάποιοι μιλούν ωσάν και τα πενήντα οκτώ χρόνια διακυβέρνησης του τόπου από εκάστοτε κυβερνήσεις, αρχής γενομένης από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο μέχρι και σήμερα -πενήντα οκτώ χρόνια!- ωσάν η γένεση της Κυπριακής Δημοκρατίας και η διακυβέρνηση του τόπου να ξεκίνησε μόλις το 2013. Όλα τα προηγούμενα χρόνια ωσάν να μην υπήρχαν και τώρα ξεκινά η διακυβέρνηση και όλα τα κακά επαφίνονται ή επιρρίπτονται όλες οι ευθύνες στον Νίκο Αναστασιάδη! Όλα τα κακώς έχοντα, οι παθογένειες του συστήματος, αλλά και οι όποιες άλλες κακές πρακτικές τις οποίες έχουμε διεξέλθει και περάσει διαχρονικά, ανήκουν στο παρελθόν. Κανένας ούτε τις θυμάται ούτε τις αναφέρει. Όλα είναι εδώ και τώρα, με την ανάληψη της διακυβέρνησης από τον Νίκο Αναστασιάδη! Έλεος επιτέλους!

ΓΕΣΥ. Αγαπητέ Γιώργο, η ευθυνοφοβία πήγε σύννεφο. Κυβερνήσατε και αυτόνομα, κυβερνήσατε και συγκυβερνήσατε, εκτός από τα δεκαέξι χρόνια.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Και εσείς κυβερνήσατε.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Βεβαίως! Λέω και εσείς, εκτός από τα δεκαέξι χρόνια διακυβερνήσεων Γλαύκου Κληρίδη και Νίκου Αναστασιάδη. Αυτή η ιστορία ξεκίνησε, κάποιοι μας λένε, από το 1968. Τι κάνετε; Μια τρύπα στο νερό! Λόγω ευθυνοφοβίας! Λόγω μη ανάληψης ευθύνης! Δεν υπήρχαν τα προβλήματα που αφορούσαν τους ασθενείς και τους πολίτες;

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Χωρίς εμάς δε θα το ψηφίζατε.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Αναγνωρίζω τη θετική σας συμβολή και στάση, αλλά η ευθυνοφοβία πήγαινε σύννεφο μέχρι σήμερα. Ο Νίκος ο Αναστασιάδης ανέλαβε, και κάτω από αντίξοες συνθήκες, ανέλαβε την ευθύνη και έστω και με τον τρόπο αλλά και με την πολιτική δέσμευσε και κάποιους άλλους και ακολούθησαν. Κανένας δεν αμφιβάλει ότι ακολούθησατε το τελευταίο χρονικό διάστημα μια σταθερή προσέγγιση και πολιτική. Και αυτό σας το πιστώνω. Αλλά αναλάβετε και τις δικές σας ευθύνες, που τίποτε δεν κάνετε τα προηγούμενα χρόνια για πολλούς και διάφορους λόγους. Λοιπόν, γι' αυτό θα παρακαλέσω να είμαστε λίγο προσεκτικοί, όταν αποδίδουμε ευθύνες.

Εγώ τολμώ και θα πω και κάτι άλλο. Υπάρχει σίγουρα πρόβλημα και αναγνωρίζεται. Τα προβλήματα έχουν επαυξηθεί από το 2013 λόγω και της προσέγγισης που υπάρχει από τους ασθενείς, με το να καταλήγουν και να προσφεύγουν στα δημόσια νοσηλευτήρια. Σήμερα υπάρχουν όμως πολύ περισσότεροι γιατροί οι οποίοι υπηρετούν και δεν το αναγνωρίζετε. Και ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό και νοσηλευτικό προσωπικό.

Κάποιοι θα πρέπει με τη στάση και τη δική μας συμπεριφορά να μην ωθούμε, να εξωθούμε, αλλά να παροτρύνουμε έστω και τους ολίγους κακούς, γιατί υπάρχουν και κακοί. Μιλώ για γιατρούς οι οποίοι με τη συμπεριφορά τους, αντί τη δεδομένη χρονικά στιγμή να συμβάλλουν, ούτως ώστε να στηρίζουν ασθενείς, τους δημιουργούν έτι μεγαλύτερα προβλήματα, πολύ μεγαλύτερα προβλήματα, και όλα αυτά μαζί συναποτελούν ένα αίσθημα προς τα έξω, το οποίο εύκολα μεταφέρεται και μεταδίδεται, ότι τα πάντα, ξέρετε, είναι σε μια χαώδη κατάσταση. Όπως και κάποιοι οι οποίοι δυστυχώς, για να πουλούν εκδούλευση και για λαϊκισμό, πήγαν πρόσφατα στο νοσοκομείο της Πάφου, στις Πρώτες Βοήθειες, και ένας πήρε την κουρτίνα από μόνος του και, ενώ προειδοποιήθηκε από την επί καθηκοντι γιατρό «κύριε, είναι κουρτίνα, μην την πάρεις» την πήρε, έκαμε τη δουλειά του, τι έκαμε, την άλλη ημέρα κατήγγειλε ότι «χάος επικρατεί στο νοσοκομείο της Πάφου, στις Πρώτες Βοήθειες δε λειτουργούν και σκεπάζουν τους ασθενείς με σεντόνια»! Έλεος!

Ευχαριστώ πάρα πολύ τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, όλα ανεξαιρέτα, για την εποικοδομητική στάση την οποία ακολούθησαν στην προσπάθειά μας για τη διαχείριση σημαντικών νομοθετημάτων και κανονισμών, γιατί ομολογουμένως περάσαμε σημαντικούς νόμους και κανονισμούς για το ΓΕΣΥ και άλλα και τους ευχαριστώ όλους.

Εύχομαι καλές γιορτές σε όλες και όλους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές.

Ο κ. Άγγελος Βότσης για το Δημοκρατικό Κόμμα, του οποίου υπολείπονται συνολικά είκοσι ένα λεπτά, και για τον κ. Βότση και για την αυριανή ομιλήτρια.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πορεία της οικονομίας συνεχίζει και φέτος και θα συνεχίσει και το 2019 να βρίσκεται σε τροχιά ανάκαμψης και ανάπτυξης μετά τα προηγούμενα χρόνια της ύφεσης, της αβεβαιότητας και της ανασφάλειας, που ήταν αποτέλεσμα ατολμίας στη λήψη αποφάσεων και έγκαιρων δράσεων, στις κακές πρακτικές του τραπεζικού συστήματος και στο αναποτελεσματικό εποπτικό σύστημα.

Δε θα αναλύσω τους δείκτες της οικονομίας, έχουν ήδη αναλυθεί από αρκετούς συναδέλφους. Η ουσία είναι ότι σήμερα η Κύπρος βρίσκεται στην επενδυτική βαθμίδα. Η Κύπρος έχει βγει απ' τα σκουπίδια. Αυτό το ακούει ο κόσμος. Τι σημαίνει «βγήκαμε απ' τα σκουπίδια»; Σημαίνει ότι δανειζόμαστε χρήματα με χαμηλότερο επιτόκιο και αυτό μας δίνει τη δυνατότητα να έχουμε καλύτερους προϋπολογισμούς για τον κάθε φορολογούμενο, τον κάθε πολίτη. Θα πρέπει να υποκλιθούμε μπροστά στις θυσίες του κυπριακού λαού, ο οποίος άντεξε τις δυσκολίες και σήμερα έχουμε τον ευχάριστο πονοκέφαλο πώς θα μπορέσουμε να επιστρέψουμε πίσω όλα ή τα περισσότερα απ' αυτά τα οποία στερήθηκε όλα αυτά τα χρόνια.

Σε ό,τι αφορά το δικό μας κόμμα, τη δική μας παράταξη, εμείς αποφασίσαμε ότι έπρεπε να συμβάλουμε στο να αντιμετωπίσουμε την κρίση και το κάναμε. Και το κάναμε με επιτυχία και σήμερα βρισκόμαστε στο σημείο που πρέπει να δούμε πώς αντιμετωπίζουμε τα σημερινά προβλήματα που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία: τα δημόσια οικονομικά, τις τράπεζες, την αποκατάσταση των αδικημένων, την πραγματική οικονομία. Πώς το επιτυγχάνουμε αυτό;

Ξεκινούμε με τα δημόσια οικονομικά. Έχει νοικοκυρευτεί ο προϋπολογισμός. Και έχει νοικοκυρευτεί και με τη δική μας στήριξη. Και, ναι, αυτοί οι δέκα βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος, που σε λίγο θα πατήσουν το πράσινο κουμπί, για να στηρίξουν τους προϋπολογισμούς και να εγκριθούν, ναι, παίρνουν αυτή την ευθύνη και την ίδια ώρα, επειδή κακοφάνηκε λίγο στους φίλους μου της αριστεράς, την ίδια ώρα έχουμε την πολυτέλεια εμείς, που στηρίζουμε τον προϋπολογισμό, να βάλουμε και τις δικές μας πινελιές. Να βάλουμε και τη δική μας φιλολαϊκή αναπτυξιακή πολιτική και να προτείνουμε πράγματα που η κυβέρνηση, με την οποία δεν έχουμε, αγαπητέ μου Νίκο, την ίδια πολιτική, οικονομική φιλοσοφία, αναγκάζεται και αναγκάζεστε να στηρίξετε, γιατί δεν τα είχατε στους προϋπολογισμούς, γιατί δε φέρατε στους προϋπολογισμούς ούτε λύση για το ταμείο κουρεμένων, δε φέρνατε το "Εστία", δε φέρατε τον φορέα, παρά το ότι έγινε του Κουτρούλη ο γάμος με τον συνεργατισμό, για να φέρετε τον φορέα, δε φέρατε την επιστροφή του ΦΠΑ για την αγορά οικοπέδου. Έπρεπε το ΔΗΚΟ να απειλήσει, να εκβιάσει, να κάνει ό,τι περνούσε από το χέρι του και να το συνδυάσει με την ψήφιση του προϋπολογισμού, για να 'ρθουν. Άρα, δεν έχουμε την ίδια φιλοσοφία. Προσπαθούμε από κοινού σε πολλά θέματα και με άλλες πολιτικές δυνάμεις να βγάλουμε τη χώρα από τα δύσκολα που βρίσκεται.

Πάμε στις τράπεζες. Οι τράπεζες δε βγήκαν από την κρίση, γι' αυτό πρέπει να βρούμε τρόπους να λύσουμε το μεγάλο πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Γι' αυτό είπαμε ότι χρειαζόταν εδώ και πολλά χρόνια ο περιβόητος Φορέας Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, αλλά δε μας άκουγε κανείς.

Τώρα θα τον κάνετε. Θα τον κάνετε υποχρεωτικά διαλύοντας τον συνεργατισμό και παίρνοντας τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια του συνεργατισμού!

Συνεχίζουν να υπάρχουν τα μη εξυπηρετούμενα και να δημιουργούν προβλήματα, που πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Και αντί εμείς απλά να κλαυθμυρίζουμε εδώ και τέσσερα χρόνια και να πανικοβάλλουμε τον κόσμο -«θα γίνουν εκποιήσεις, θα γίνουν εκποιήσεις, θα γίνουν εκποιήσεις!»- εμείς λέμε κάτι άλλο: να προλάβουμε τις εκποιήσεις. Δεν αποκλείει κανείς ότι θα γίνουν εκποιήσεις. Αλλά μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει αυτές που φοβόμασταν ή φοβόντουσαν κάποιοι ότι θα γίνουν και εμείς λέμε το εξής: Πώς προλαβαίνουμε τις εκποιήσεις; Λέμε στον κόσμο, αντί απλά να πανικοβάλλεται, να χρησιμοποιήσει τα εργαλεία που αυτή η Βουλή του έδωσε με τα σχέδια αφερεγγυότητας -υπάρχουν εργαλεία- με τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο, είναι εκεί και μπορεί να βοηθήσει, με το σχέδιο “Εστία”, που με χίλια ζόρια πείσαμε την κυβέρνηση να κάνει τελικά και που λένε κάποιοι ότι είναι για τις τράπεζες. Ναι, βεβαίως. Οι τράπεζες, οι οποίες αποτελούνται από τους καταθέτες, όχι αυτούς που έφεραν την κρίση, νέους καταθέτες, πλείστοι εξ αυτών κουρεμένοι... Συγγνώμη, τους μετόχους αυτοούσα και τους καταθέτες, οι οποίοι είναι απλός κόσμος αρκετοί απ’ αυτούς και πρέπει, ναι, να βρούμε τη σωστή ισορροπία και για τις τράπεζες.

Οι τράπεζες λοιπόν θα ωφεληθούν από το σχέδιο “Εστία”, γιατί θα ξεφορτωθούν μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Αλλά την ίδια ώρα δε θα ωφεληθούν και αυτοί που θέλουμε να προστατεύσουμε; Όσοι έχουν πρώτη κατοικία μέχρι €350.000, που είναι η έγνοια όλων να μην προχωρήσουν σε εκποιήσεις, δε θα συμπεριλαμβανονται σ’ αυτούς που θα τους μειωθεί κατά μέσο όρο το ένα τρίτο του δανείου τους; Κούρεμα του δανείου τους δηλαδή. Αν χρωστούν €150.000, ένα παράδειγμα, θα κουρευτούν τα €50.000 και θα πληρώνουν τόκους για τα €67.000. Τα άλλα €33.000 θα τα πληρώνουν οι φορολογούμενοι. Άρα, ναι, θα ευνοηθούν και οι τράπεζες, αλλά θα ευνοηθούν και οι φορολογούμενοι. Οι φορολογούμενοι οι οποίοι θα έχουν επίσης, αν είναι δανειολήπτες, κέρδος, αλλά την ίδια ώρα, αν είναι ιδιοκτήτες του φορέα, που είναι δικός μας πλέον, γιατί δανειστήκαμε όλοι, για να πάρουμε τα δάνεια του φορέα, και αυτός θα ευνοηθεί από οποιαδήποτε δράση του σχεδίου “Εστία” και την ίδια ώρα η Κύπρος θα πάρει καλύτερη αναβάθμιση κρινόμενη από τους δείκτες. Αυτό σημαίνει φθηνότερο χρήμα για την κυπριακή οικονομία και τον Κύπριο φορολογούμενο που το πληρώνει.

Τώρα εδώ άκουσα τις τράπεζες -πήγαν να αγχωθούν- διέρρεαν στα μέσα ενημέρωσης «μπας και η Βουλή σταυρώσει το “Εστία”!». Να μην αγχώνονται οι τράπεζες, να κάμουν καλά τη δουλειά τους, που έπρεπε να την κάμουν εδώ και τρία χρόνια με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, και, ναι, θα περιμένουν τον Γενάρη να αποδεσμεύσουμε το κονδύλι που θα δεσμεύσουμε αύριο, γιατί η Βουλή πρέπει να ενημερωθεί για το τελικό σχέδιο. Και αυτά τα κόλπα οι τράπεζες να τα κόψουν! Και θα πρέπει να απαντήσουν στην επιτροπή Οικονομικών τι έκαναν με τους εγκλωβισμένους αγοραστές που δεσμεύτηκαν ότι θα αποσύρουν τις ενστάσεις από τα δικαστήρια.

Εκποιήσεις. Έχω πει πώς αποφεύγονται οι εκποιήσεις. Πάμε στην αποκατάσταση της αδικίας. Πώς αποκαθίσταται η αδικία; Έκανε μάχη αυτή η παράταξη και όλοι μας, για να μπορέσει επιτέλους να κτιστεί το περιβόητο “Ταμείο Αλληλεγγύης”. Ακόμη δεν το έχτισε η κυβέρνηση! Φέραμε προτάσεις νόμου τρία κόμματα, για να το κτίσουμε και θα το δούμε αμέσως με τη νέα χρονιά στην επιτροπή Οικονομικών. Αλλά αποδεσμεύτηκε επιτέλους το κονδύλι των €25 εκατομ. και, επειδή η κυβέρνηση, αγαπητέ Νίκο, που δεν έχουμε κοινή πολιτική, δεν το είχε στον προϋπολογισμό του 2019, μας είπαν «θα φέρουμε συμπληρωματικό». Και εμείς κάναμε μάχη, για να μην είναι συμπληρωματικός, να είναι από τώρα με τροπολογία και χθες το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εγκρίνει τροπολογία για €30 εκατομ., που θα είναι η νέα προίκα αυτού του ταμείου. Ταμείο για τους κουρεμένους, για τους κατόχους αξιογράφων, για να αρχίσει σιγά σιγά, με τα €55 εκατομ. ήδη και τα €110 εκατομ. από τα ακίνητα που θα προικοδοτήσουν το Ταμείο Αλληλεγγύης, να δημιουργείται ένα μαξιλάρι, για να πάνε πίσω χρήματα σε αυτούς που με τα χρήματά τους μπορέσαμε σήμερα να μιλούμε εδώ και να λέμε ότι είμαστε σε καλύτερα επίπεδα.

Λοιπόν, πάμε στην πραγματική οικονομία, που ακόμη ο πολίτης δεν έχει νιώσει στο πετσί του όλα αυτά που λέμε εμείς με αριθμούς. Δυστυχώς, πρέπει να δούμε και τους αριθμούς, γιατί με αυτούς μας κρίνουν αυτοί που μας παρακολουθούν και μας επιβάλλουν διάφορα πράγματα, αλλά η πραγματική οικονομία πρέπει να βοηθηθεί, πρέπει να βοηθήσουν στην πραγματική οικονομία τον απλό πολίτη και ο απλός πολίτης, ναι, με τη μείωση του φόρου στα καύσιμα έστω έξι σεντ, έχει κέρδος, σημαντικό κέρδος και θέλουμε να έχει αυτός ο πολίτης το κέρδος. Εδώ πάλι διαφωνούμε με την κυβέρνηση, που δεν έχουμε την ίδια οικονομική πολιτική. Η κυβέρνηση είχε επιλογή να μειώσει τον φόρο επί των τόκων των καταθέσεων. Εμείς είπαμε ότι κάποιοι έχουν καταθέσεις. Κάποιοι. Όλοι έχουν αυτοκίνητο. Οι πλείστοι έχουν κεντρική θέρμανση. Άρα, εκεί έπρεπε να δράσουμε, εκεί που αφορά όλους και το κάναμε. Πενήντα και τόσα πλέον εκατομμύρια θα αφαιρεθούν από τον φόρο στα καύσιμα, που είναι πολύ σημαντικό για όλο τον κόσμο.

Επιστροφή του ΦΠΑ στην αγορά οικοπέδου για πρώτη κατοικία. Το βάλαν όλα τα κόμματα. Θα το έφεραν, θα το έφεραν. Ε, δε θα το βλέπατε σήμερα, αν κάποιοι από εμάς και πάλι δε φώναζαν στην επιτροπή, δεν απειλούσαν και δυστυχώς δεν εκβίαζαν! Θα πω και αυτή τη λέξη. Αναγκαστήκαμε για κάποια θέματα να πούμε ότι δεν ψηφίζουμε προϋπολογισμούς, αν δεν έρθουν αυτά τα θέματα. Επιτέλους ήρθαν και

αυτά είναι επιτυχίες που διορθώνουν, αν θέλετε, ή βελτιώνουν το κοινωνικό περιβάλλον, για να αρχίσει σιγά σιγά ο πολίτης να νιώθει στο πετσί του αυτό που πρέπει να νιώσει.

Αύξηση της σύνταξης των χαμηλοσυνταξιούχων για €50 το μήνα. Δεν είναι ένα μέτρο που όλοι το θέλαμε και το λέγαμε; Ναι. Εμείς το πετύχαμε! Το πετύχαμε. Αυτά είναι τα πλεονεκτήματα για όσους βάζουν ράχη, για να ψηφίζουν προϋπολογισμούς. Αυτοί οι συνάδελφοι οι δέκα του Δημοκρατικού Κόμματος, που σε λίγο θα ψηφίσουν μαζί με όσους θα ψηφίσουν τον προϋπολογισμό, παίρνουν ευθύνη και δείχνουν για άλλη μια φορά τι σημαίνει “υπεύθυνη πολιτική” και αυτή η ευθύνη τούς δίνει το δικαίωμα να απαιτήσουν από τις όποιες κυβερνήσεις δε συμμετέχουν να βάλουν στους προϋπολογισμούς αυτά που εμείς θέλουμε. Και, ναι, θέλαμε να στηρίξουμε τους χαμηλοσυνταξιούχους και το έχουμε πετύχει.

Ωράριο καταστημάτων. Η γάγγραινα της μικρομεσαίας τάξης! Η κυβέρνηση δυστυχώς, με την οποία και πάλι διαφωνούμε στη φιλοσοφία, εξυπηρετεί δύο, το πολύ τρεις μεγαλοεπιχειρηματίες, αφήνοντας τη μικρομεσαία τάξη να χάνεται σε ένα δαιδαλώδες ωράριο με μια Κυριακή χαμένη. Έπρεπε ο κόσμος την Κυριακή να μπορεί να ξεκουράζεται, να είναι με την οικογένειά του, να είναι στα χωριά τους, στους γονείς τους. Τώρα είναι στα malls και στις υπεραγορές, γιατί κάποιοι πλούσιοι πρέπει να γίνουν ακόμη πιο πλούσιοι. Δεν πετύχαμε να πείσουμε σ’ αυτό τον τομέα ακόμα. Εγώ θα το πολεμώ, τουλάχιστον τα επόμενα δυο, δυόμισι χρόνια που θα με ανέχεστε ακόμη θα το πολεμώ και ελπίζω ότι θα έρθει η ώρα που θα το πετύχουμε να αλλάξουμε το αναχρονιστικό ωράριο που διαλύει οικογένειες, αλλά δεν το καταλαβαίνετε.

Το πρόβλημα της στέγης. Είχαμε τα κοινωνικά παντοπωλεία, τώρα έχουμε τους άστεγους. Περιμένουμε τώρα το περιβόητο σχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών. Είπε ο Πανίκκος κάποιες εισηγήσεις βεβαίως που θα προτείνει το Δημοκρατικό Κόμμα. Ταυτόχρονα ένα απλό πρόγραμμα για τη Λευκωσία και τη Λεμεσό: να κτίσουμε φοιτητικές εστίες. Να βάλουμε στην αγορά τριακόσιες, πεντακόσιες φοιτητικές εστίες στη Λεμεσό και πεντακόσιες στη Λευκωσία. Αυτόματα αποδεσμεύουμε πεντακόσια διαμερίσματα. Πέφτει η τιμή. Μαθηματικά. Απλά μαθηματικά, προσφορά και ζήτηση. Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών νομίζω ότι θα συμφωνούσε ότι είναι μια εύκολη και γρήγορη λύση.

Ιδιωτικοποιήσεις. Δε θα τα επαναλάβω. Δε θα περάσετε τα θέματα που θέλετε να περάσετε ιδεολογικά όσον αφορά τη Cyta. Δε θα το περάσετε. Τελεία και παύλα!

Οι προϋπολογισμοί πρέπει να υλοποιούνται. Χαμηλό ποσοστό υλοποίησης στον προϋπολογισμό. Το λέμε κάθε χρόνο, η μαγκιά για κάθε κυβέρνηση είναι να υλοποιεί τους προϋπολογισμούς, όχι να τους αφήνει με ένα μικρό ποσοστό ανεκμετάλλευτο και να χάνονται τα χρήματα ή να μπαίνουν στην άλλη χρονιά.

Να πω για άλλη μια φορά ότι αναμένουμε την παραδειγματική τιμωρία όσων ευθύνονται για το που βρεθήκαμε, το να μπλέκονται και άλλοι με τον συνεργατισμό. Ελπίζω οι έρευνες να έχουν αποτελέσματα και εδώ βάζω το καπέλο του απερχόμενου προέδρου της επιτροπής Εμπορίου και θα πω το μεγάλο μας παράπονο, ότι δυστυχώς, αφού εκεί που πρέπει να ακουμπήσουμε τις τράπεζες είναι οι λεγόμενες “καταχρηστικές τους ρήτρες” και αφού το Υπουργείο Εμπορίου, η Υπηρεσία Καταναλωτών προς τιμή της εντόπισε συγκεκριμένες καταχρηστικές ρήτρες για τις τράπεζες, η επόμενη εργασία είναι να τις πάρει η Νομική Υπηρεσία στο δικαστήριο και να αποφασίσει το δικαστήριο ότι πρέπει να αφαιρεθούν αυτές οι ρήτρες, εφόσον κρίνει ότι είναι σωστή η θέση του Υπουργείου Εμπορίου. Θα τις πάρουν ακόμα! Η Νομική Υπηρεσία θα τις πάρει ακόμα. Έχουν περάσει δύο χρόνια, τους στείλαμε δύο ή τρεις επιστολές ως επιτροπή. Καμία απάντηση!

Πάω λίγο σύντομα στα θέματα ενέργειας. Υδρογονάνθρακες. Η Κύπρος μπορεί και πρέπει να συνεχίσει τα ερευνητικά μας προγράμματα και μπορεί να έχουμε τον μεγάλο στόχο η Κύπρος να γίνει ενεργειακός κόμβος και μπορούμε να το πετύχουμε με μια καλή ανακάλυψη στο οικόπεδο της ExxonMobil και με τη δημιουργία στο τέλος της ημέρας του τερματικού υγροποίησης, που αυτό θα καταστήσει την Κύπρο ενεργειακό κόμβο.

Ελεύθερη ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού. Ένα θέμα που δεν ξέρω από πού να το ακουμπήσω, θα το δούμε ξανά στην επιτροπή. Τουρισμός. Πάει καλά, να δούμε και το υφυπουργείο πώς θα το προχωρήσει. Το καζίνο, να δούμε τα χρονοδιαγράμματα. Έχουμε προκλήσεις: ΓΕΣΥ, τοπική αυτοδιοίκηση, δημόσια υπηρεσία, έρευνα, καινοτομία. Εδώ θα κριθούν και οι κυβερνώντες και εμείς της αντιπολίτευσης.

Κλείνω με το Κυπριακό. Διαβάζω ομιλίες όλων των αρχηγών, Προέδρου και αρχηγών κομμάτων. Και τι δεν κάνει η διχόνοια! Και πόσο μας χρειάζεται η ενότητα! Και σας ακούει όλους ο κόσμος! Άσχετα ποιος φταίει, άσχετα ποιος φταίει, δεν είναι η ώρα που θα το κρίνω εγώ τουλάχιστον, εγώ ένα πράγμα ακούω από τον λαό: Έλεος! Έλεος! Έρχεται η Λουτ αύριο και το εσωτερικό μέτωπο είναι σμπαραλία! Ντροπή! Ντροπή, όποιος και να φταίει! Ο κυπριακός λαός περιμένει σαράντα τέσσερα χρόνια να βρούμε τη λύση. Την πολυπόθητη λύση που θα μας επιστρέψει στα σπίτια, στις περιουσίες, στους τάφους των γονιών και των προγόνων μας. Και εμείς αλληλοτρωγόμαστε μεταξύ μας! Άσχετο ποιος φταίει. Δεν είναι εικόνα αυτή και έχουμε απογοητεύσει. Βάζω το “έχουμε”, για να μην έχει κανένας παράπονο. Έχουμε απογοητεύσει τον κόσμο και είναι κρίμα. Ελπίζω, ελπίζω η επόμενη χρονιά να είναι η άγια χρονιά της απελευθέρωσης που θα μπορέσουμε να επιστρέψουμε στα σπίτια, στις περιουσίες και τους τάφους των γονιών και των προγόνων μας.

Καλή χρονιά σε όλους και κλείνοντας θερμές ευχαριστίες στην επιτροπή Εμπορίου, όλα τα μέλη -ξέρετε πόση δουλειά έχετε κάνει- στην υπηρεσία μας, της επιτροπής μας και της επιτροπής Οικονομικών και τους λειτουργούς μας για τους προϋπολογισμούς, τους κυβερνητικούς αξιωματούχους και την επιτροπή Εμπορίου - δεν είναι εδώ ο Αντρέας- του την παραδίδουμε χωρίς εκκρεμότητες, -Θεοδώρα, σε ευχαριστούμε πολύ, και την Κλαίρη προηγουμένως- και θεωρώ ότι και την επιτροπή Οικονομικών θα καταφέρουμε σύντομα να την αφήσουμε και αυτή χωρίς να κουβαλά από το παρελθόν πάθη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα να μου επιτρέψετε να μεταφέρω τις ευχαριστίες μου στους συνάδελφους στην επιτροπή Οικονομικών, προπαντός στη γραμματεία της επιτροπής Οικονομικών, που όντως έχουν κάνει εξαιρετική δουλειά.

Πρέπει να πω ότι μέχρι τώρα έχουμε ακούσει πολλά, ειδικά από τους κυβερνώντες. Δεν ξέρω πόσο μετρούν πλέον οι δηλώσεις των κυβερνώντων, αφού πλέον νομίζω είναι στον καθένα ξεκάθαρο ότι οι κυβερνώντες έχουν εθιστεί στο ψέμα και έχουν πάρει διαζύγιο από την αλήθεια.

Άκουσα προηγουμένως τον κ. Χατζηγιάννη να λέει ότι εμείς της αριστεράς ισοπεδώσαμε την παιδεία.

Κύριε Χατζηγιάννη, οι 15 000 των εκπαιδευτικών δεν είναι έξω από την Εζεκία Παπαϊωάννου που διαδήλωναν, έξω από το Προεδρικό διαδήλωναν! Αν δεν το έχετε αντιληφθεί αυτό, έχετε τη συμπάθειά μας, δεν μπορούμε να βοηθήσουμε!

Ακούσαμε και για μεταρρυθμίσεις που έκανε αυτή η κυβέρνηση. Μα πού έκαμε μεταρρύθμιση; Στην παιδεία; Έκαμε μεταρρύθμιση στην τοπική αυτοδιοίκηση, που παρέλαβε πριν έξι χρόνια ένα ολοκληρωμένο σχέδιο μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης, το ξήλωσε και ακόμα θα φέρει μεταρρύθμιση; Μήπως έκαμε μεταρρύθμιση στη στεγαστική πολιτική, που έστω και αυτά τα φτωχά στεγαστικά προγράμματα που υπήρχαν τα έχει ξηλώσει; Σε εποχές που η πίεση για στέγαση είναι μεγάλη!

Αναφέρεται η κυβέρνηση, αναφέρονται οι κυβερνώντες στη μεταρρύθμιση, λέει, της δημόσιας υπηρεσίας, που δεν την ψήφισε το ΑΚΕΛ. Αν δεν την ψήφιζε μόνο το ΑΚΕΛ, δε θα περνούσε; Θα περνούσε, εκτός και αν έχουμε την πλειοψηφία και δεν το ξέρουμε. Όλα τα κόμματα πλην του Συναγερμού δεν ψήφισαν τα νομοσχέδια που έφερε η κυβέρνηση. Γιατί; Γιατί ήταν ανεπαρκέστατα και δεν αντιμετώπιζαν τις στρεβλώσεις, τα προβλήματα που όντως έχει η δημόσια υπηρεσία. Ένα νομοσχέδιο πέρασε ομόφωνα για την κινητικότητα. Διερωτόμαστε πόσο και αν αξιοποίησε αυτό τον νόμο η κυβέρνηση. Ολοένα φέρνει προτάσεις για νέες προσλήψεις και νέες θέσεις. Στο Προεδρικό είμαι βέβαιος ότι κουτουλλά ο ένας πάνω στον άλλο! Έχουν γίνει τόσες πολλές προσλήψεις και φέρνουν και τη δημιουργία τεσσάρων νέων θέσεων στο Προεδρικό, γιατί τίποτε άλλο δεν κάνετε.

Σε ό,τι αφορά τα συσσίτια, αγαπητέ μου φίλε Κώστα, από τη συμπαθέστατη Πάφο, πρέπει να σου πω ότι πρόσφατα είχαμε μια επίσκεψη στη Μητρόπολη Λεμεσού, ο μητροπολίτης μάς είπε ότι καθημερινά κάνει συσσίτιο για πολλές εκατοντάδες μαθητών δημοτικών και για οκτακόσιους φοιτητές του ΤΕΠΑΚ.

Αγαπητοί φίλοι,

Ακούσαμε πολλά για την ενότητα στο Κυπριακό. Το επανέλαβε με το γνωστό σπαρακτικό ύφος ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Εδώ οφείλω να ομολογήσω ότι το ύφος του κ. Νεοφύτου από υποκριτικής άποψης είναι άσογο. Είναι φανερό ότι η Πάφος έχει ταλέντο! Εδώ όμως δε μιλούμε για ταλέντα. Εδώ μιλούμε για το παρόν και το μέλλον του τόπου μας. Περί ενότητας λοιπόν ο λόγος. Ρωτούμε τους κυβερνώντες: Αλήθεια, πώς υπηρετείται η ενότητα, όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατηγορεί το ΑΚΕΛ ότι είναι οπαδός της όποιας λύσης; Δηλαδή κατά τον Πρόεδρο και τον Συναγερμό η ενότητα καλλιεργείται, όταν κατηγορείς ένα κόμμα ότι προωθεί μια επικίνδυνη και επιζήμια λύση;

Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα προκύπτει από τη διαχρονική συμπεριφορά της δεξιάς. Η ενότητα για τους κυβερνώντες είναι απλά μια ευκαιριακή καταφυγή που εξυπηρετεί τις πολιτικές σκοπιμότητες και τους μικροπαταξιακούς στόχους της δεξιάς. Είναι γι' αυτό που ο ΔΗΣΥ και ο Αναστασιάδης το 2004 κατάγγελλαν τον Τάσσο Παπαδόπουλο στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σήμερα δηλώνει ο Πρόεδρος ότι τώρα κατανοεί τις δυσκολίες που είχε τότε ο Τάσσος. Είναι γι' αυτό που πολύ πρόσφατα, τον Δεκέμβριο του 2017 ο Πρόεδρος

δήλωνε ότι το ΑΚΕΛ είναι κόμμα πατριωτικό που υπηρετεί τη λύση, αλλά σήμερα ο Πρόεδρος το κατατάσσει στα επικίνδυνα κόμματα. Είναι γι' αυτό που επί Τάσσου ο Συναγερμός αποχωρούσε από το Εθνικό Συμβούλιο και σήμερα επικαλείται την εθνική ευθύνη. Δεν έμεινε Πρόεδρος που δεν κατηγορήθηκε από τον Συναγερμό και τον κ. Αναστασιάδη. Με εξαίρεση τον Γλαύκο Κληρίδη. Και αυτό με λίγες επιφυλάξεις.

Είναι φανερό ότι για τον Πρόεδρο και τον ΔΗΣΥ "ενότητα" σημαίνει σιωπή και συναίνεση στις αντιφάσεις, στις παλινωδίες, τους επικίνδυνους ακροβατισμούς και τακτικισμούς του Προέδρου. Είναι αυτές οι πολιτικές που απενεχοποίησαν την Τουρκία στα μάτια του γενικού γραμματέα, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του διεθνούς παράγοντα. Είναι αυτοί οι τακτικισμοί που τοποθέτησαν την ελληνοκυπριακή πλευρά σε αυτούς που οφείλεται η αποτυχία της προσπάθειας στο Κραν Μοντανά. Άδικο μεν, αλλά σημασία δεν έχει τόσο τι λέμε εμείς στο εσωτερικό μεταξύ μας, αλλά το τι καταγράφει ο διεθνής παράγοντας. Και ο κ. Αναστασιάδης κατάφερε, γιατί περί κατορθώματος πρόκειται, να αφήσει ελεύθερο το πεδίο στην Τουρκία να αλωνίζει, να προκαλεί και την ίδια ώρα να της επιδαψιλεύουν επαίνους για τη στάση της στο Κυπριακό.

Κυρίες και κύριοι,

Ποια είναι η ιδιαιτερότητα της συζήτησης του προϋπολογισμού φέτος; Γιατί υπάρχει μια σημαντική ιδιαιτερότητα. Αυτός ο προϋπολογισμός είναι ο έκτος στη σειρά που ετοιμάζει η κυβέρνηση της δεξιάς. Έξι χρόνια, αγαπητοί φίλοι του Συναγερμού, είσατε κυβέρνηση -αυτό πρέπει να το καταλάβετε- και όμως ο προϋπολογισμός είναι ένα από τα ίδια, σάμπως και δεν πέρασε μια μέρα. Έξι χρόνια η ίδια αντιαναπτυξιακή πολιτική, έξι χρόνια η ίδια κοινωνική αναισθησία, έξι χρόνια τα ίδια τα ψεύτικα τα λόγια τα μεγάλα, έξι χρόνια οι ίδιες εξαγγελίες και οι ίδιες αναφορές και η επανάληψη του γνωστού «για όλα τα κακά φταίνε οι προηγούμενοι».

Αγαπητέ μου φίλε κύριε Γεωργίου του Συναγερμού, που δεν είσαι εδώ, επειδή είπες ότι η κυβέρνηση παρέλαβε χάος και καταιγίδες, το χάος και την καταιγίδα την προκαλέσατε εσείς, αγαπητοί φίλοι του Συναγερμού, με το κούρεμα των καταθέσεων. Ήταν γι' αυτό που δεσμευόταν ο Νίκος Αναστασιάδης ότι δεν πρόκειται ποτέ να συμφωνήσει σε κούρεμα καταθέσεων, γιατί αποτελεί καταστροφή για την οικονομία και τον τόπο. Αποδεσμεύτηκε ο Αναστασιάδης, κατέστρεψε τον τόπο ο Αναστασιάδης και εφόρτωσε την ευθύνη σε άλλους, στο πιστόλι στον κρόταφο, στη Βουλή, που δε δέχτηκε το κούρεμα, στους προηγούμενους, ενδεχομένως και στους επόμενους. Διότι αυτή η κυβέρνηση έχει ένα χαρακτηριστικό: Δε φταίει για τίποτα, φταίν' μόνο οι άλλοι. Προφανώς, η κυβέρνηση είναι περιορισμένης ευθύνης, δεν έχει ευθύνη για τίποτα.

Θέλω όμως να είμαι δίκαιος και αντικειμενικός. Σε ένα πράγμα οι κυβερνώντες έχουν αλλάξει: Εξαφάνισαν από τη ρητορική τους, διέγραψαν από την ελληνική γλώσσα, αφού πρώτα το δυσφήμισαν, το ρήμα «δεσμεύομαι»... Κατέστησαν το «δεσμεύομαι» ως το πιο σύντομο ανέκδοτο και μαζί το έκαναν συνώνυμο της τραγωδίας. Τραγωδίας για τον κόσμο, για τους ανέργους, τους χαμηλοσυνταξιούχους, τις ευάλωτες ομάδες, τους νέους, την Κύπρο μας. Επαίρεται η κυβέρνηση ότι έφερε ανάπτυξη. Όντως, ανάπτυξη υπάρχει. Εμείς το αναγνωρίζουμε. Δεν είμαστε εμείς όπως εσάς τους κυβερνώντες, που μηδενίζατε και ισοπεδώνατε τα πάντα, όταν ήσασταν στην αντιπολίτευση, αλλά και εδώ μαζί με τον φίλατο τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο, που χέρι με χέρι με τον Αβέρωφ Νεοφύτου δεν άφησαν πέτρα πάνω στην πέτρα στην πενταετία του Δημήτρη Χριστόφια. Και πρέπει να πω ότι αυτό το πράγμα το θυμούνται οι πολίτες, καθώς και το γεγονός ότι και σήμερα υπάρχει μια ευκαιριακή και γεμάτη σκοπιμότητες συμπόρευση του ΔΗΚΟ με τον Συναγερμό. Θυμίζουν αυτό το γεγονός στους πολίτες, για να περνούν αντιλαϊκές πολιτικές, όπως είναι οι νόμοι που μαζί ψήφισαν για τις εκποιήσεις-εξπρές. Μετέφερε την αγωνία του χθες ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος για μαζικές εκποιήσεις το 2019 και τα επόμενα χρόνια. Μα, αλήθεια, όταν το ΔΗΚΟ στήριζε την κυβέρνηση και τον Συναγερμό, για να περάσουν οι νομοθεσίες για τις εκποιήσεις, δεν ήξερε ότι θα υπάρξουν μαζικές εκποιήσεις;

Ανάπτυξη, λοιπόν, υπάρχει. Τι είδους όμως ανάπτυξη έχουμε; Πού στηρίζεται αυτή; Ποιοι επωφελούνται από την ανάπτυξη; Πόσο σταθερή και βιώσιμη είναι; Αυτά είναι τα κρίσιμα ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν. Για το ερώτημα «Ποιοι επωφελούνται;» δε χρειάζεται να κουραστούμε να βρούμε απαντήσεις. Τις απαντήσεις τις δίνουν και οι δύσκολες συνθήκες που βιώνουν δεκάδες χιλιάδες συμπατριώτες μας, αλλά τις απαντήσεις μάς τις δίνουν και οι στατιστικές του κράτους και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κύπρος καταγράφει ευρωπαϊκές πρωτιές στην εισοδηματική ανισότητα, αποτέλεσμα της συσσώρευσης κερδών στα χέρια ολοένα και λιγότερων και στη φοβερή μείωση των μισθών και των εισοδημάτων. Η Κύπρος καταγράφει ευρωπαϊκές πρωτιές στη φτώχεια και στον κίνδυνο φτώχειας, αποτέλεσμα του κουσουρέματος του κοινωνικού κράτους και της περιστολής των δικαιωμάτων στην εργασία, του υψηλού δανεισμού.

Είπε ο κ. Γεωργίου του Συναγερμού ότι πλέον έχουμε αξιοπρέπεια στην εργασία. Μα, αλήθεια; Μπορεί κάποιος να έχει αξιοπρέπεια στην εργασία, όταν ο μισθός του είναι των €600 και €700; Όταν είναι υποχρεωμένος να εργάζεται τις Κυριακές; Όταν έχει δημιουργηθεί μία κοινωνική ομάδα των εργαζόμενων φτωχών; Παράξενη η έννοια της αξιοπρέπειας για τους κυβερνώντες! Η Κύπρος καταγράφει ευρωπαϊκές πρωτιές στην κοινωνική ανασφάλεια ως αποτέλεσμα της ακρίβιας, των υψηλών ενοικίων, της ανυπαρξίας πολιτικής στέγης, ως αποτέλεσμα του ξηλώματος της δημόσιας υγείας. Πραγματικά ο κόσμος φοβάται να αρρωστήσει, γιατί θα μείνει ξεκρέμαστος!

Επειδή ο αγαπητός μου φίλος κ. Ζαχαρίου είπε ότι η κυβέρνηση κάνει μια μεταρρύθμιση στο ΓΕΣΥ, ένα πράγμα θα πω: Αν δεν παρενέβαινε η Βουλή και η κοινωνία, η κυβέρνηση, εξυπηρετώντας τα μεγάλα συμφέροντα, θα πήγαινε στο πολυασφαλιστικό και θα έκανε την Κύπρο Αμερική, εκεί που, αν έχεις λεφτά, έχεις υγεία, αν δεν έχεις λεφτά, πεθαίνεις έξω από την πόρτα του νοσοκομείου! Αυτό θέλατε, αγαπητοί φίλοι της κυβέρνησης, και αυτό απέτρεψε η Βουλή και η κοινωνία με τις κινητοποιήσεις τους. Και κοντά σε αυτά η Κύπρος κατρακυλά στους διεθνείς δείκτες για τη διαφθορά, η Κύπρος κατρακυλά στους διεθνείς δείκτες για τη χρηστή διοίκηση και τη διαφάνεια. Στην Ευρώπη μάς κατηγορούν για ξέπλυμα χρήματος και μας φτύνουν και η κυβέρνηση ανοίγει ομπρέλες!

Συνεπής στην τακτική της, αντί να επιλύει προβλήματα, απλώς τα κρύβει. Είναι η ανάπτυξη που έχουμε βιώσιμη; Έχει στρατηγικό βάθος και είναι σταθερή; Η ανάπτυξη ούτε σταθερή είναι ούτε βιώσιμη είναι. Και δεν είναι, γιατί η ανάπτυξη είναι συγκυριακή, στηρίζεται στη σχετικά καλύτερη οικονομική κατάσταση στην Ευρώπη και στον, έστω ισχνά ανοδικό κύκλο της καπιταλιστικής οικονομίας. Στηρίζεται σε συγκυριακές περιφερειακές εξελίξεις που βοήθησαν τον τουρισμό. Η ανάπτυξη δεν είναι σταθερή και βιώσιμη, γιατί στηρίζεται στην αρπαχτή, τη φούσκα, τις μίζες και τις βίζες, όπως πολύ εύστοχα έχει πει ο συνάδελφος κ. Πεردίκης, που μπορεί να ικανοποιεί τα κατεστημένα που βρίσκονται σε τράπεζες, τζάκια, δικηγορικά γραφεία, μπορεί να ικανοποιεί το λόφο του Προεδρικού και τον σκληρό πυρήνα της Πινδάρου, αλλά αποτελεί δυναμίτη στα θεμέλια της οικονομίας.

Η ανάπτυξη δεν είναι σταθερή και βιώσιμη, γιατί τα αποτελέσματά της δε φτάνουν στην κοινωνία. Οι ανισότητες και η φτώχεια αποτελούν απειλή για την ανάπτυξη και οι τράπεζες ακόμα αναζητούν τη σταθερότητά τους. Και, επειδή ολοένα οι κυβερνώντες μιλούν για πλεονάσματα, ξεχνούν βέβαια ότι αυτά δημιουργήθηκαν πετσοκόβοντας τις κοινωνικές παροχές, φορτώνοντας τα βάρη από την κρίση στην κοινωνία και την ίδια ώρα ξεχνούν ότι έχουν απογειώσει το δημόσιο χρέος. Το παρέλαβαν στο 80% και φέτος θα κινηθεί γύρω στο 112%, ακόμα και μετά από τη στατιστική διαφοροποίηση που μείωσε το χρέος. Η ανάπτυξη και η οικονομία στέκονται σε πήλινα πόδια εξαιτίας του μεγάλου αριθμού μη εξυπηρετούμενων δανείων. Διακήρυσσαν οι κυβερνώντες ότι θα αντιμετωπίσουν το πρόβλημα μειώνοντας τα ΜΕΔ και προστατεύοντας την κύρια κατοικία των πολιτών. Τι έκαναν όμως οι κυβερνώντες με τη βοήθεια του ΔΗΚΟ; Διευκολύνουν τις τράπεζες να ξεφορτώνονται τα ΜΕΔ και τον λογαριασμό τον πληρώνουν ξανά οι φορολογούμενοι πολίτες.

Υποσχέθηκαν σχέδια για προστασία της κύριας κατοικίας και έφεραν ένα σχέδιο, το σχέδιο "Εστία", που, αντί να διευκολύνει τους δανειολήπτες, επιδοτεί ξανά τις τράπεζες. Οι κυβερνώντες στήριξαν τις τράπεζες με το κούρεμα. Οι κυβερνώντες στήριξαν την Ελληνική Τράπεζα με τον Συνεργατισμό. Οι κυβερνώντες στηρίζουν την Τράπεζα Κύπρου με το "Εστία". Να, το πρώτο δόγμα των κυβερνώντων: Οι τράπεζες über alles, οι τράπεζες πάνω απ' όλα. Και ο Γιαννης από το Κίτι, που θυμάται ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, ας βρει στέγη να βάλει πάνω από το κεφάλι του, αλλιώς θα προστεθεί και αυτός στην κατηγορία των αστέγων, που δημιούργησε η πολιτική των κυβερνώντων. Και, για να μην ξεχνιόμαστε, αυτό δε γίνεται για πρώτη φορά.

Στην Κύπρο έγιναν τρία οικονομικά εγκλήματα: Το πρώτο εγκλημα είναι το εγκλημα του χρηματιστηρίου. Το δεύτερο εγκλημα είναι το κούρεμα καταθέσεων. Το τρίτο εγκλημα είναι το κλείσιμο και το ξεπούλημα με κρατική επιδότηση του συνεργατισμού. Και στα τρία αυτά εγκλήματα πρωταγωνιστές και θύτες είναι ο Συναγερμός και η δεξιά. Και στα τρία αυτά εγκλήματα το θύμα είναι το ίδιο, οι απλοί πολίτες, οι χαμηλοσυνταξιούχοι, οι νέοι, οι ευάλωτες ομάδες, η ίδια η κοινωνία. Και στα τρία αυτά εγκλήματα αυτοί που την έκαναν, αυτοί που κερδοσκοπήσαν είναι το μεγάλο κεφάλαιο, οι τράπεζες, τα τζάκια, τα κατεστημένα. Αυτό το έργο παίζεται και τώρα. Ίδιοι οι θύτες, ίδια τα θύματα, ίδιοι και οι κερδοσκόποι. Φροντίζουν γι' αυτό η κυβέρνηση Αναστασιάδη Συναγερμού, οι κυβερνώντες, η δεξιά.

Το ΑΚΕΛ πρωτοστάτησε και έφερε νόμους στη Βουλή για προστασία της κύριας κατοικίας και της μικρής επαγγελματικής στέγης, για προστασία των εγγυητών, για κατάργηση των καταχρηστικών ρητρών και των υπερχρεώσεων των τραπεζών, για προστασία από τα ταμεία-γύπες για τους εγκλωβισμένους αγοραστές. Αυτά και διάφορα άλλα οι κυβερνώντες έσπευσαν να τα στείλουν στο Ανώτατο, για να μην εφαρμοστούν ποτέ. Έτσι είναι η κυβέρνηση. Ό,τι έχει να κάνει με τις τράπεζες και το μεγάλο κεφάλαιο με ταχύτητα φωτός τα στέλνει στη Βουλή. Ό,τι έχει να κάνει με την προστασία της κοινωνίας τα στέλνει στις ελληνικές καλένδες. Οι κυβερνώντες, εκτός από τσιλιαδόροι της τραπεζικής ληστείας, είναι και πλασιέ των τραπεζικών συμφερόντων. Κατά τα άλλα ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου λέει δημόσια ότι βαρέθηκε να ψηφίζει νόμους για τις τράπεζες. Κύριε Νεοφύτου, που δεν είσαι εδώ, φαντάζομαι τι θα γινόταν, αν δε βαριόσασταν κιόλας!

Παρεμπιπτόντως, τι γίνεται με τους στρατηγικούς κακοπληρωτές για τους οποίους οι κυβερνώντες παραπλανούσαν ξανά την κοινωνία ότι θα έφεραν νόμο, για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα; Όπως είπε και ο Υπουργός Οικονομικών, μετά βέβαια που πέρασαν οι νόμοι για τις εκποιήσεις, «δε γνωρίζουμε ποιοι είναι αυτοί και είναι πολύ δύσκολο να τους εντοπίσουμε». Για τους συνεπείς δανειολήπτες δε ο Υπουργός Οικονομικών προσγείωσε τους πάντες: «Εστία Β γι' αυτούς δεν υπάρχει.!» Φίλοι του ΔΗΚΟ, που το λέτε απ' αυτό το βήμα, το είπε από το Τρίτο Πρόγραμμα του ΡΙΚ με τον πιο πανηγυρικό και εμφαντικό τρόπο: «Εστία Β για συνεπείς δανειολήπτες; Ξεχάστε το!». Ή εσείς δεν ακούτε ή δε θέλετε να καταλάβετε. Και το βέβαιο είναι ότι δεν έχετε καταλάβει πόσο αντιλαϊκή και αντιδραστική είναι αυτή η κυβέρνηση και ζείτε στις ψευδαισθήσεις σας.

Όσον αφορά δε το λεγόμενο “κοινωνικό πακέτο”, θα πω ότι μου θυμίζει το γνωμικό «κρούσε με τζιαι βάλ' μου μίλλαν»! Το γεγονός και μόνο ότι είκοσι χιλιάδες χαμηλοσυνταξιούχοι έμειναν έξω από το ΕΕΕ και έχασαν τη μικρή επιταγή, αυτό στα χρόνια που ακολούθησαν κοστολογείται περίπου στα €100 εκατομ., όσο είναι το κοινωνικό πακέτο που λέτε ότι θα φέρετε. Και, παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις τις δικές μας και τις πιέσεις μας, για να δοθεί η δυνατότητα να περιληφθούν όλοι αυτοί, δυστυχώς η κυβέρνηση δεν έκανε τίποτε.

Η ανάπτυξη θα οδηγήσει αυτόματα σε καλύτερευση του βιοτικού επιπέδου της κοινωνίας. Αυτή είναι η αντίληψη των κυβερνήσεων. Τίποτα δεν μπορεί να προκύψει αυτόματα. Όταν τα εισοδήματα των νοικοκυριών είναι χαμηλά, όταν ο πλούτος δεν κατανέμεται δικαιότερα μέσω κοινωνικών πολιτικών και προγραμμάτων, όταν δεν προστατεύεται η κοινωνία και οι εργαζόμενοι, τότε οι δημοσιονομικοί αριθμοί μπορεί να ευημερούν, αλλά η πλειοψηφία των ανθρώπων δυσπραγεί. Εδώ είναι το δεύτερο δόγμα των κυβερνήσεων: Αύξηση των δημοσιονομικών δεικτών, αβγάτισμα των κερδών για τους λίγους και προνομιούχους και καμία έγνοια για τον απλό τον κόσμο, τον Γιαννή, τον καλουπιήν και τη θεία τη Χρυσταλλούν 'πού την Τραχυπέδουλα, τους οποίους ο Αβέρωφ Νεοφύτου και ο ΔΗΣΥ θυμούνται, όταν έχει εκλογές ή όταν είναι στριμωγμένοι στη γωνιά. Στις άλλες περιόδους τους ξεχνούν. Δεν τους θυμήθηκαν καθόλου κιόλας, όταν θα γινόταν το κούρεμα των καταθέσεων. Αυτούς τους ξεχασαν, ειδοποίησαν μόνο τους συμπεθέρους, τους συγγενείς και τους στενούς τους φίλους.

Αγαπητοί φίλοι, θέλω να κλείσω με το εξής: Οι κυβερνήτες δε χάνουν ευκαιρία να επικρίνουν και να επιτίθενται στο ΑΚΕΛ. Κατανοούμε πλήρως γιατί επιτίθενται στο ΑΚΕΛ. Ξέρουν πολύ καλά ότι το ΑΚΕΛ είναι το εμπόδιο στις αντιλαϊκές τους πολιτικές. Ξέρουμε πολύ καλά ότι το ΑΚΕΛ είναι το εμπόδιο τους στις προσπάθειές τους να ξεπουλήσουν τη δημόσια περιουσία, ότι είναι το εμπόδιο στο ξεπούλημα των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών. Και θα είμαστε εμπόδιο. Θα συνεχίσουμε να αντιστεκόμαστε σε όλα αυτά που υποβιβάζουν τους ανθρώπους και υποβιβάζουν την κοινωνία. Θα είμαστε ξανά εμπόδιο σε ό,τι παίρνει την Κύπρο δεκαετίες πίσω. Και την ίδια ώρα θα είμαστε ξανά φορείς της ελπίδας και της προοπτικής που εσείς καθημερινά σκοτώνετε με τις αντιλαϊκές, τις νεοσυντηρητικές πολιτικές και τις πολιτικές που απλώς βλέπουν στο παρελθόν και δε βλέπουν στο μέλλον.

Καλή χρονιά σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλή χρονιά!

Ο τελευταίος ομιλητής είναι ο κ. Ονούφριος Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με την ισοπεδωτική κριτική που ακούω δε μας αφήνετε να αγιάσουμε! Πρώτα απ' όλα, για το κούρεμα εκατοντάδες φορές είπαμε πως ο Πρόεδρος πρότεινε μια εφάπαξ φορολογία. Οι μαγκιές της Βουλής οδήγησαν στο κούρεμα. Οι δε τράπεζες, που ακούω συνέχεια, δεν είναι τίποτε άλλο από τους καταθέτες. Και, αν είναι κάποιος στο παγκόσμιο που έπρεπε να το ξέρουν αυτό, είναι εμείς εδώ στην Κύπρο.

Κοιτάξτε, στην οικονομία δεν υπάρχουν ελεγχόμενα πειράματα σε εργαστήριο, να αλλάξουμε μια παράμετρο και να δούμε το αποτέλεσμα. Αλλά αυτό που ζήσαμε τα τελευταία δέκα-έντεκα χρόνια εξομοιούται με ένα ελεγχόμενο πείραμα. Κυβέρνησε η δήθεν φιλολαϊκή αριστερά πέντε χρόνια και έφερε την ανασφάλεια, τον φόβο, την αβεβαιότητα, τις υποβαθμίσεις, τα υψηλά επιτόκια, την ανεργία, τη φτώχεια, τις ανισότητες, την ύφεση, τα ελλείμματα, τα κοινωνικά παντοπωλεία -ήταν πρωτοφανές- φορολογίες, αποκοπές. Και κυβερνήσαμε εμείς με τις δήθεν νεοφιλελεύθερες πολιτικές για σχεδόν έξι χρόνια και είδαμε ακριβώς τα αντίθετα: Να εμπεδώνεται η ασφάλεια, η αυτοπεποίθηση, να μειώνεται δραστικά η ανεργία, να μειώνεται η φτώχεια, οι ανισότητες, να έχουμε ανάπτυξη, να έχουμε πλεονάσματα, να βλέπουμε το μέλλον με αισιοδοξία.

Ένα άλλο ελεγχόμενο τέτοιο πείραμα στην ιστορία, όχι άσχετο με εμάς, που αναφέρεται στην οικονομική ιστορία, είναι η Γερμανία. Όταν χωρίστηκε, η Ανατολική και Δυτική Γερμανία είχαν το ίδιο βιοτικό επίπεδο, την ίδια τεχνολογία, το ίδιο μορφωτικό επίπεδο. Όταν ξαναενώθηκαν, οι μεν ήταν πλούσιοι, οι δε ήταν φτωχοί. Το αξιοσημείωτο είναι πως αυτοί που επικαλούνται ότι ενεργούν για τους φτωχούς, για τα χαμηλά εισοδήματα, τους κάνουν πάμφτωχους. Δεν είναι με τις διακηρύξεις. Τους ρίχνουν εντελώς στο βάραθρο της ανέχειας.

Και το ΑΚΕΛ, ναι, είναι το εμπόδιο, κύριε Στεφάνου, στην πρόοδο της κοινωνίας, στις μεταρρυθμίσεις, σε αυτό το καλύτερο που θέλουμε να φέρουμε για όλους τους νέους. Εμείς δεν κάναμε αποκοπές ούτε βάλουμε φορολογίες. Παραδεχόμαστε ότι στις τραγικές στιγμές του 2011 και του 2012 τα ψηφίσαμε και εμείς, γιατί έπρεπε να σώσουμε, έστω καθυστερημένα, την κατάσταση. Κάνουμε όμως σταδιακά, μεθοδικά και οργανωμένα ακριβώς το αντίθετο. Μειώνουμε φορολογίες, μειώνουμε αποκοπές, επαναφέρουμε προγράμματα. Από το 2016, όταν βγήκαμε στο μνημόνιο, επειδή λέμε για την ανάπτυξη και ότι υπερβήκαμε τους στόχους μας,

ναι, καταργήσαμε τον φόρο ακίνητης περιουσίας σε διακόσιες εβδομήντα τέσσερις χιλιάδες νοικοκυριά. Και είναι αυτοί που πλήρωναν τα εκατό και τα διακόσια και τα τρακόσια ευρώ που είχαν πρόβλημα να τον πληρώνουν.

Καταργήσαμε την έκτακτη εισφορά σε εκατό πενήντα χιλιάδες εργαζομένους. Μειώσαμε κατά πενήντα τοις εκατόν τα μεταβιβαστικά τέλη. Επαναφέραμε, μερικώς έστω, το επίδομα μάνας σε δεκαπέντε χιλιάδες πολύτεκνες μάνες. Διορθώσαμε εισοδηματικά κριτήρια για τους τριτέκνους και τους πολυτέκνους. Θεσπίσαμε την άδεια πατρότητας, μειώσαμε τη στρατιωτική θητεία, που συν τοις άλλοις είναι ένα κοινωνικό μέτρο, και προσλάβαμε τρεις χιλιάδες νέους. Θεσπίσαμε το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, για να κλείσουμε τα κοινωνικά παντοπωλεία, για να έχουν όλοι τα προς το ζην. Και τώρα θέλουμε και αυτό να το αλλάξουμε, για να έχουν όλοι, όχι επιδόματα, εργασία και μάλιστα αξιοπρεπή εργασία.

Θεσπίσαμε και εφαρμόσαμε το επίδομα σε άλλους δεκαπέντε χιλιάδες που αγωνίστηκαν το 1974. Το 2017 για πρώτη φορά δώσαμε χριστουγεννιάτικη επιταγή σε τριάντα μία χιλιάδες χαμηλοσυνταξιούχους. Τώρα λέμε να κάνουμε το επόμενο βήμα πιο αποφασιστικά. Μειώσαμε επίσης τώρα τα καύσιμα, τον φόρο, που δεν ξέρω γιατί ακούσαμε κριτική. Είχα την εντύπωση ότι ήταν και ομόφωνο στην επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Άκουσα τον κ. Κώστα να λέει: «Μα, μπαίνει και ο ΦΠΑ κ.λπ. και ζητούσαμε μείωση...». Ε, προς τι τότε χθες είχαμε αυτή την κριτική;

Θέλω να υπογραμμίσω πως εμείς απορρίπτουμε τον νεοφιλελευθερισμό, όπως απορρίπτουμε και τον κρατισμό. Πρεσβεύουμε -πολύ ορθά το είπε και ο συνάδελφός μου κ. Ανδρέας Κυπριανού- τον κοινωνικό φιλελευθερισμό. Ενισχύουμε -δεν έχουμε αλλεργία- ενισχύουμε την επιχειρηματικότητα, τις επενδύσεις, την ανάπτυξη, για να έχουμε πλούτο και αυτούς που μένουν πίσω να μπορούμε, ναι, να τους στηρίξουμε.

Δε ζούμε σε άλλον πλανήτη! Παραδεχόμαστε ότι παραμένουν προβλήματα. Ανεργία. Ακόμα δε φθάσαμε σε συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Χαμηλοί μισθοί, που είναι απότοκο της ανεργίας. Δυσκολίες στη στέγαση των νέων. Τα παραδεχόμαστε. Παραδεχόμαστε πως δε λύσαμε ακόμα όλα τα προβλήματα και λυπούμαστε που δεν ανταποκριθήκαμε στις τόσο υψηλές προσδοκίες που είχατε για μας, αλλά δεν έχουμε κανένα μαγικό ραβδί!

Και στην οικονομία, αγαπητοί συνάδελφοι, ισχύει κατά παρασάγγας η ρήση ότι είναι εύκολο να χαλάσεις, αλλά πολύ δύσκολο να ξαναχτίσεις. Ουσιαστικά, πήραμε τα πράγματα πίσω στο 2010-2011. Προσέξτε ότι οι δείκτες φτώχειας και ανισότητας, επειδή τους επικαλείστε -κατά τα άλλα δε δέχεστε τους αριθμούς, αλλά κάποιους φαίνεται ότι τους δέχεστε- είναι καλύτεροι το 2017 απ' ό,τι το 2012 που παρέλαβαν. Ήταν περισσότεροι από διακόσιες σαράντα χιλιάδες... Ο δείκτης κινδύνου φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού ήταν 27,1% το 2012 και το 2017 ήταν 25,2%. Είναι χαμηλότερος. Και, αν είχαμε για το 2018, που δεν έχουμε, θα μετρηθούν τα στοιχεία και θα τα ξέρουμε του χρόνου, θα είναι ακόμα χαμηλότερος ο δείκτης.

Ο δε δείκτης σημαντικής υλικής στέρησης -και να το δείτε- ήταν 15% το 2012, το 2017 ήταν 11,5% και το 2018, αν είχαμε τη στιγμιαία φωτογραφία σήμερα, θα ήταν ακόμα πιο κάτω. Αλλά και πάλι δεν είμαστε ευχαριστημένοι. Χρειάζεται να γίνουν πολλά. Πράγματι, δε σβήσαμε ακόμα την πενταετία Χριστόφια, δεν πήγαμε πίσω στο 2008. Δυστυχώς, θα χρειαστούν άλλα τρία και τέσσερα χρόνια, γιατί οι πληγές ήταν τεράστιες.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θέλω να πω δύο πραγματικότητες: Το πρώτο είναι ότι δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις και το δεύτερο ότι οι ανάγκες, οι επιθυμίες, οι ιδέες, οι προτάσεις είναι άπειρες, αλλά οι πόροι είναι πεπερασμένοι. Γι' αυτό θέλει μια ιεράρχηση, μια προτεραιοποίηση. Αυτή είναι η μαγκιά, αυτό είναι το δύσκολο. Το εύκολο είναι να προτείνεις για νέες δαπάνες μερικών δισεκατομμυρίων. Ενώ πράγματι χτίσαμε οικονομικές δυνατότητες, αυτές δεν είναι απεριόριστες και πρέπει να αντισταθούμε στον λαϊκισμό, για να μην ξαναπάμε πίσω στις κακές πρακτικές του παρελθόντος. Και παρενθετικά να πω ότι παραδεχόμαστε πως το 2013 και το 2014 -και αυτό πάει και στον αγαπητό μου συνάδελφο τον κ. Κουλία- τα πράγματα χειροτέρευσαν σε σχέση με τους δείκτες του 2012. Ε, γιατί δεν είχαμε και κανένα χειρόφρενο να το τραβήξουμε να σταματήσει ο κατήφορος αμέσως! Χρειάστηκε χρόνος να επαναφέρουμε την ανάπτυξη και αυτό έγινε από το 2015 και έπειτα.

Εμείς δεν κάνουμε απλώς διαπιστώσεις ούτε τάζουμε εύκολες λύσεις. Έχουμε σχέδιο, βήμα βήμα σοβαρά να άρουμε φορολογίες, να στηρίξουμε περισσότερο αυτούς που έχουν ανάγκη και να υλοποιήσουμε έργα που βελτιώνουν την καθημερινότητα των πολιτών σε όλες τις επαρχίες. Η Κύπρος δεν είναι ομοσπονδία επαρχιών, είναι ενιαίο κράτος, αλλά, αφού υπάρχουν αυτά τα αιτήματα απ' όλους, συμφωνώ πως πρέπει να είναι ισόνομα σε όλες τις επαρχίες. Αν είναι κάτι που χρειαζόμαστε τη συναίνεση όλων, αυτό είναι οι μεταρρυθμίσεις. Είναι αυτές που θα δημιουργήσουν τη νέα προοπτική για το μέλλον, για τα επόμενα είκοσι και τριάντα χρόνια. Μεταρρυθμίσεις για τη δημόσια υπηρεσία, για την τοπική αυτοδιοίκηση, να φέρουμε την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, να μεταρρυθμίσουμε τον τομέα της δικαιοσύνης με όλα αυτά τα κονδύλια που υπάρχουν μέσα στον προϋπολογισμό του 2019.

Να πω και δυο-τρία πράγματα για τον συνεργατισμό. Πράγματι ήταν μια πολιτικά δύσκολη απόφαση -και το λέγαμε- αλλά συνήθως είναι αυτές οι αποφάσεις που έχουν μακροπρόθεσμο όφελος στους πολίτες. Όταν κρύβαμε τα προβλήματα κάτω από το χαλί, μέχρι να γίνει μια μεγάλη έκρηξη, τότε ήταν που είχαμε δυσάρεστες εκπλήξεις. Και, ενώ λέγαμε πολλά πράγματα, πριν αλέκτωρ λαλήσει, οι οίκοι αξιολόγησης αναγνώρισαν πως αυτή η απόφαση θα ήταν επωφελής για την οικονομία και την κοινωνία, γιατί έφεραν και την αναβάθμιση στην επενδυτική βαθμίδα, που είναι μια περαιτέρω θωράκιση, που σημαίνει και χαμηλότερα επιτόκια και πολλά άλλα. Εμείς λέγαμε από εκείνες τις μέρες, αλλά δεν άκουε κανένας, ότι διασφαλίζουμε την τραπεζική σταθερότητα, ότι θα σώσουμε τις καταθέσεις, πως θα βγάλουμε έξω από το τραπεζικό σύστημα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Είχα την εντύπωση πως θα επιβεβαιωνόμασταν ένα-δύο χρόνια μετά: Ήρθε σε δύο μήνες και δε μας στοίχισε €5,2 δις, γιατί αυτό σημαίνει ότι αυτά που αγοράσαμε αξίζουν μηδέν. Θα μπορούσα να πάω και εγώ στο άλλο άκρο και να πω ότι, αφού δώσαμε €3,5 δις και πήραμε περιουσιακά στοιχεία €8,3 δις, βγάλαμε και €5 δις κέρδος. Και το ένα είναι ακραίο και το άλλο είναι ακραίο. Θέλουμε όμως να ανακτήσουμε μέσα από σοβαρή δουλειά αυτά που δώσαμε, τα €3,5 δις. Το €1,7 δις ήταν οι τρύπες του παρελθόντος και αυτό ήταν το πρόβλημα. Ήταν οι παλιές αμαρτίες, όλα αυτά τα δάνεια που βγαίνουν τώρα στη δημοσιότητα. Όχι ότι και στις εμπορικές τράπεζες ήταν κάτι καλύτερο, για να είμαι ειλικρινής, αλλά αυτά ήταν τα προβλήματα όλα συσσωρευμένα, που στο νέο αυστηρό εποπτικό πλαίσιο του ενιαίου ευρωπαϊκού εποπτικού μηχανισμού δεν μπορούσε πλέον να σταθεί.

Δημιουργείται ένα νέο πρόβλημα τώρα. Εμείς το έχουμε αναγνωρίσει, το έχουμε αναδείξει, έχουμε κάνει προτάσεις και ξέρουμε ότι στο Υπουργείο Εσωτερικών εκπονούνται προγράμματα, αυτό της στέγασης των νέων. Κοιτάξτε, πριν από τρία και τέσσερα χρόνια μάς λέγατε ότι, όπου πάτε θα δείτε το «πωλείται», το «ενοικιάζεται», ότι κλείνουν άπαντες. Σήμερα δεν έχουμε αυτή την εικόνα. Η αυξημένη ζήτηση, η αυξημένη ικανότητα για στέγαση, η αυξημένη ικανότητα για ενοικίαση, οι ξένες επενδύσεις έχουν φέρει, έχουν δημιουργήσει ένα νέο πρόβλημα. Το έχουμε αναγνωρίσει. Μάλιστα, στους συναδέλφους από τη Λεμεσό να τους πω ότι και πριν από μερικά χρόνια κόμπαζαν ότι η Λεμεσός έγινε επιχειρηματικό κέντρο, ότι προσελκύει επενδύσεις, ότι έχει ξένη επιχειρηματική κοινότητα. Ε, υπάρχουν και κάποιες παρεμφερείς απώλειες, όπως πάντοτε. Και έτσι είναι τα πράγματα. Καμία οικονομία δεν είναι τέλεια. Η ανάπτυξη κλείνει κάποια προβλήματα και γεννά κάποια καινούρια. Και να σας πω, αν θέλετε, και το επόμενο και το μεθεπόμενο πρόβλημα. Με αυτούς τους ρυθμούς ανάπτυξης πιθανόν να δημιουργηθεί πληθωρισμός. Σε έναν χρόνο μπορεί να μας λέτε για την ακρίβια και μετά θα αυξηθούν και τα επιτόκια. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα. Δεν υπάρχει τέλεια οικονομία. Παντού γεννιούνται και νέα προβλήματα όσο πλούσια και να είναι μια οικονομία σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Με τον προϋπολογισμό τι έχουμε μπροστά μας, αγαπητοί συνάδελφοι; Έχουμε έναν προϋπολογισμό που προβλέπει υψηλή ανάπτυξη, μείωση της ανεργίας, αύξηση της απασχόλησης, πολλά νέα έργα ανάπτυξης, πλεονάσματα, μείωση του υψηλού δημόσιου χρέους, που είναι αναγκαίο να έχουμε πλεονάσματα και στοχευμένες αυξήσεις δαπανών. Αλήθεια, το είχαμε πολλές φορές αυτό; Πώς ψηφίζαμε στο παρελθόν όλα τα αντίθετα και αυτόν κάποιος θα τον καταψηφίσουν; Ποιες είναι οι συζητήσεις που έχουμε εσχάτως; Ποιες κοινωνικές δαπάνες να αυξήσουμε; Ακούω και πολύ ωραίες ιδέες. Ποια φορολογία να μειώσουμε; Ποιος το είπε πρώτος; Μήπως να διευρύνουμε το σχέδιο "Εστία"; Ποιος είναι ο πιο ευαίσθητος για την προστασία της πρώτης κατοικίας; Πότε θα ενεργοποιηθεί το Ταμείο Αλληλεγγύης; Ποιους θα περιλαμβάνει; Να αποδεσμεύσουμε πρώτα τα ποσά και μετά να φτιάξουμε τη νομοθεσία ή μήπως το αντίθετο; Αλήθεια, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτά είναι ευχάριστα διλήμματα. Μακάρι, χίλιες φορές μακάρι να είναι μόνο αυτές οι συζητήσεις που θα έχουμε και τα επόμενα χρόνια!

Πριν κλείσω, θα ήθελα πολύ σύντομα να πω πως και για τον προσφυγικό κόσμο, ναι, κυβερνήσαμε όλοι. Δεν έγιναν όλα όσα έπρεπε να γίνουν, αλλά, παρά την κρίση, παρά την οικονομική στενότητα, παρέμειναν αρκετά προγράμματα. Έχουμε τα στεγαστικά προγράμματα. Δεν απορροφούνται, επειδή άλλαξαν οι συνθήκες και δεν υπάρχει εύκολος δανεισμός. Να αναγνωρίσουμε τις νέες πραγματικότητες. Ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών, παρά τα προβλήματα, μπορεί να χορηγεί, να εκταμιεύει €46 εκατομ. χαμηλότοκα δάνεια κάθε χρόνο. Μπορεί να επιδοτεί €22,5 εκατομ. στεγαστικά δάνεια στον ιδιωτικό τομέα. Τώρα θα αποφασίσουμε να αυξήσουμε την επιδότηση του κράτους.

Για τους γεωργούς επίσης να πω πως, παρά τα οικονομικά προβλήματα, το κράτος μέσα στις χειρότερες συνθήκες αποζημίωσε για όλες τις θεομηνίες που προέκυψαν. Αποζημιώσαμε και για θεομηνίες, κύριε Καυκαλιά, που έγιναν το 2010, το 2012, το 2013. Τώρα θα δώσουμε και πρόσθετα κονδύλια, επειδή τα έχουμε. Μακάρι, λέω, αυτοί να είναι οι πονοκέφαλοι που έχουμε. Ασφαλώς, μπορεί να γίνουν πολύ περισσότερα, πάντοτε ισχύει αυτό. Και, ναι, με τους γεωργούς αυτή η κυβέρνηση λείει θα φέρει νομοσχέδιο, που θα πατάξει τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

Με όλα αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι, επαναλαμβάνω πως έχουμε διλήμματα μπροστά μας, πως έχουμε πάντοτε δυσκολίες, πως δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις, αλλά, απευθυνόμενος στους συμπολίτες μας, θέλω να τους πω πως δεν υπάρχει μαγικός δρόμος. Υπάρχει ο δύσκολος δρόμος, ο σοβαρός, που βήμα βήμα θα βελτιώνει το βιοτικό μας επίπεδο και θα λύνει τα προβλήματα.

Θέλω να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους, την επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, θέλω να ευχαριστήσω τους συνεργάτες και τη γραμματεία στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Θέλω να ευχηθώ σε όλο τον κόσμο καλές γιορτές, καλό νέο έτος να έχουμε και εύχομαι πραγματικά το 2019 να είναι το σωτήριο έτος για την πατρίδα μας!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές!

Τώρα για τη σημερινή συνεδρία ολοκληρώσαμε. Θα συνεχίσουμε αύριο, Παρασκευή 14 του μήνα, στις τρεις το απόγευμα, με στόχο να ολοκληρωθεί η συζήτηση και να ξεκινήσει η ψηφοφορία το αργότερο η ώρα έξι. Αν όλα έγιναν καλά σήμερα στη διαβούλευση και αύριο από τις υπηρεσίες, θέλω να πιστεύω ότι θα φθάσουμε τα περσινά επίπεδα σωστής πρακτικής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αύριο, στις 3.00 μ.μ., συνεχίζουμε για τους κρατικούς προϋπολογισμούς.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Δεν υπάρχουν.

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δεν υπάρχουν.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Θα ξεκινήσουμε ακριβώς στις τρεις, γιατί δε χρειάζεται απαρτία, φθάνει να υπάρχει ένας από τους ομιλητές.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για αύριο Τετάρτη, 14 Δεκεμβρίου 2018, στις 3.00 μ.μ., με συνέχιση της συζήτησης και έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού του 2019. Η ημερήσια διάταξη έχει ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

Ο περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμος του 2018.

(Αρ. Φακ. 23.01.059.182-2018).

(Συνέχιση της συζήτησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 8.30 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα

Κυπριανού Ανδρέας

Γεωργίου Γεώργιος

Κυριακίδου Στέλλα

Δημητρίου Αννίτα

Κωνσταντίνου Κώστας

Δημητρίου Δημήτρης

Μαυρίδης Μάριος

Δίπλαρος Ευθύμιος

Νεοφύτου Αβέρωφ

Ζαχαρίου Ζαχαρίας

Νουρής Νίκος

Κάρουλλας Γιώργος

Σταύρου Ελένη

Κασίνης Σόλων

Τορναρίτης Νίκος

Κουλλά Ονούφριος

Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Κώστα Κώστας
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
---	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος	Χρίστου Χρίστος
-------------------	-----------------

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνέχιση της συζήτησης (Στέλλα Κυριακίδου, Ευανθία Σάββα, Χρίστος Ορφανίδης, Ελένη Σταύρου, Νίκος Κέττηρος, Ανδρέας Κυπριανού, Χριστάκης Τζιοβάνης, Κωστής Ευσταθίου, Μαριέλλα Αριστείδου, Κώστας Κώστα, Ευθύμιος Δίπλαρος, Αντρέας Καυκαλιάς, Δημήτρης Δημητρίου, Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης, Γιώργος Κ. Γεωργίου, Γεώργιος Γεωργίου, Αντρέας Φακοντής, Γιώργος Κάρουλλας, Μαρίνος Μουσιούττας, Γιώργος Τ. Γεωργίου, Αννίτα Δημητρίου, Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, Παύλος Μυλωνάς, Μάριος Μαυριδής, Γιώργος Περδίκης, Ελένη Μαύρου, Γεώργιος Προκοπίου, Νίκος Νουρής, Ζαχαρίας Κουλίας, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Άριστος Δαμιανού, Πανίκος Λεωνίδου, Κώστας Κωνσταντίνου, Άγγελος Βότσης, Στέφανος Στεφάνου, Ονούφριος Κουλλά) για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμος του 2018».

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 14^{ης} Δεκεμβρίου 2018*

Ωρα έναρξης: 3.10 μ.μ.

Αρ. 12

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Επειδή είναι συνέχεια της χθεσινής, δε χρειάζεται να ελεγχθεί η απαρτία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2019 και τον λόγο έχει η κ. Άννα Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ξεκινώντας την ομιλία μου θα πρέπει να σας πω ότι άκουσα τις τοποθετήσεις ορισμένων συναδέλφων και ένιωσα όπως πρέπει να νιώθει ένας πολίτης που κάθεται στο σπίτι του και, παρακολουθώντας μας, μπροστά στην κοροϊδία που του σερβίρει το πολιτικό κατεστημένο ίσως να νιώθει απέραντο θυμό, σε σημείο που πολλές φορές να θέλει να σπάσει την τηλεόραση.

Πόσα ψέματα, συνάδελφοι, χωρούν μέσα σε δεκαπεντάλεπτες ομιλίες; Πόσες ανακρίβειες και επικοινωνιακά ευφυολογήματα μπορεί να αντληφθεί και να αποδεχθεί ο ανθρώπινος νους; Όταν ο πολίτης έξι χρόνια ακούει συνεχώς για ανάπτυξη και success story και ο ίδιος διερωτάται αν ζει στην ίδια χώρα με τους κυβερνώντες και αυτούς που τους στηρίζουν.

Φυσικά, είναι αναμενόμενο η κυβέρνηση να προσπαθεί να πείσει για τις ορθές πολιτικές αποφάσεις, όμως θα πρέπει να γνωρίζουν ότι ο Κύπριος πολίτης του 2018 δεν έχει καμία σχέση με τον Κύπριο πολίτη του 2013. Με άλλα λόγια, έχει ξυπνήσει και σας πήρε χαμπάρι, επειδή είναι το θύμα των δικών σας πολιτικών αποφάσεων, οι οποίες του στοίχισαν την επιχείρησή του, τον μισθό του, τις καταθέσεις και τώρα τελευταίως τα σπίτια του και τις περιουσίες του.

Το 2018 ήταν, κατά την άποψή μου, η χειρότερη χρονιά διακυβέρνησης του τόπου, με τους αριθμούς να επισκιάζουν την πραγματική εικόνα της οικονομίας και τις υπέρμετρες ανισότητες που παρουσιάζει η κοινωνία μας. Δεν άκουσα ούτε και ένα “συγγνώμη” από την κυβέρνηση για την αχρείαστη αύξηση του δημόσιου χρέους από τότε που βγήκατε από το μνημόνιο -το 2016, όπως λένε- και όχι από τότε που άφησε το κράτος στα χέρια σας ο Δημήτρης Χριστόφιας. Το δημόσιο χρέος αυξήθηκε από €19,5 δις σε €22,6 δις τον Οκτώβρη του 2018 καθαρά από πολιτικές αποφάσεις αυτής της κυβέρνησης και όχι εξ αναγκαιότητας. Επίσης, δεν άκουσα από αυτό το σοφό κοινοβούλιο ούτε και ένα “συγγνώμη” προς όλους αυτούς που οι τράπεζες τους αρπάζουν την περιουσία τους, παραβιάζοντας θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, όταν το ίδιο αυτό σοφό κοινοβούλιο, ρίχνοντας κροκοδείλια δάκρυα, επέτρεψε στις τράπεζες, αφού τις ενίσχυσε και τις τάισε πολλά δις, να συμπεριφέρονται με αυτό τον τρόπο.

Είπε ο Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του προχθές ότι μειώθηκε η ανεργία στο 7,5%, ότι αναβαθμίστηκε η οικονομία σε επενδυτική βαθμίδα, είπε ότι έχουμε ανάπτυξη 4%, είπε ότι έχουμε πληθωρισμό μετά από τέσσερα χρόνια, είπε ότι μειώθηκαν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια από τους ισολογισμούς των

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

τραπεζών, επειδή πλέον πωλούνται σε ξένα ταμεία. Δεν είπε όμως ότι ο εργαζόμενος στον ιδιωτικό τομέα δουλεύει για €800 τον μήνα, δεν μπορεί να πληρώνει ενοίκιο, πόσω μάλλον οποιοδήποτε δάνειο, δεν είπε του άστεγου ότι η αναβάθμιση της οικονομίας σε επενδυτική βαθμίδα δεν έχει καμία σχέση με την αναβάθμιση της δικής του ζωής, της καθημερινότητας και του μέλλοντός του, δεν είπε ότι το 4% ρυθμός ανάπτυξης είναι συγκυριακός λόγω των δεδομένων της ευρύτερης περιοχής της Κύπρου στον τουριστικό τομέα, αλλά και λόγω των πολλών διαβατηρίων που πουλούν ορισμένοι, θέλοντας να μας κάνουν να πιστεύουμε ότι αυτή ίσως να πρέπει να είναι η μοναδική μας παραγωγική δραστηριότητα, πέρα από τα καζίνο, τα τουριστικά resort και την παραδεισένια φορολογική πολιτική. Ίσως θα πρέπει να σκεφτούμε να το πατεντάρουμε το κυπριακό διαβατήριο για κάθε ενδεχόμενο με τούτες τις ιδέες για αποκεντρωμένη ομοσπονδία, αφού το χαλλούμι, που απέφερε στο κράτος εδώ και χρόνια εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο έσοδα, έχει χαθεί. Επίσης, δεν είπε ότι πουλώντας τα δάνεια στα ξένα επενδυτικά ταμεία δε σημαίνει ότι εξαφανίζονται τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια από την οικονομία, που θα συνεχίσει να υποφέρει από υψηλό ιδιωτικό χρέος για ακόμη μια χρονιά και που την έκπτωση στα δάνεια από τις τράπεζες θα την επωφεληθούν αποκλειστικά τα ξένα ταμεία αντί οι δανειολήπτες, επειδή η κυβέρνηση μας αγαπά περισσότερο τους ξένους παρά τους πολίτες του κράτους που κυβερνά.

Εδώ και ένα μήνα συζητούνταν οι προϋπολογισμοί στην επιτροπή Οικονομικών. Άκουσα να μιλούν για μεταρρυθμίσεις, άκουσα να μιλούν για αναπτυξιακές δαπάνες, άκουσα να μιλούν για επιδοτήσεις και επιδόματα, άκουσα για επάνοδο στην ευημερία, άκουσα για πλεονάσματα, άκουσα για βιώσιμους προϋπολογισμούς, άκουσα για το μέλλον. Δεν άκουσα όμως κάτι πάρα πολύ σημαντικό: δεν άκουσα κανέναν να λέει ότι πρέπει να επαναφέρουμε την ορθή απονομή της δικαιοσύνη στον τόπο μας, να σεβόμαστε τα ανθρώπινα δικαιώματα και να συμμορφωνόμαστε καθολικά και απρόσωπα με τις συνταγματικές αρχές του δημοκρατικού μας πολιτεύματος.

Ζούμε σε ένα κράτος που, την ώρα που παίρνουν προεδρική χάρη για αποφυλάκιση οι παιδεραστές, την ίδια ώρα συμπολίτες μας είναι φυλακισμένοι για χρέη και μικροποσά. Την ώρα που χτίζονται πύργοι και δημιουργείται ανάπτυξη, την ίδια ώρα αρκετοί συνάνθρωποί μας κοιμούνται στον δρόμο, γιατί δεν μπορούν να πληρώσουν το ενοίκιο. Την ώρα που συνεχίζουν να δίνονται οι διπλές και οι τριπλές συντάξεις, την ίδια ώρα υπάρχουν συνταξιούχοι που ζουν με σύνταξη κάτω από €400 τον μήνα. Την ώρα που οι ξένοι αγοράζουν τα δάνεια στο 15% της αξίας τους, την ίδια ώρα οι δανειολήπτες συνεχίζουν να χρωστούν το 100%. Την ώρα που κομματικά ευνοημένοι διορίζονται στο δημόσιο με μισθούς €1800 τον μήνα, τουλάχιστον την ίδια ώρα στον ιδιωτικό τομέα οι νέοι αμείβονται με €800, αν είναι τυχεροί.

Καταχρεώσατε την οικονομία και τα κυπριακά νοικοκυριά και μιλάτε για ευημερία. Καταχρεώσατε τους φορολογούμενους, για να τα δώσετε σε πτωχευμένες τράπεζες, για να πληρωθούν τα λάθη των φίλων και συμμαθητών σας. Φορτώσατε στους ώμους των νέων τα δικά σας λάθη και επιμένετε να θέλετε να σώσετε τον τόπο! Μπορείτε να μας πείτε ποιες είναι αυτές οι σωστές πολιτικές αποφάσεις που έχετε πάρει τα τελευταία χρόνια προς όφελος ολόκληρης της κοινωνίας; Είναι το ξεπούλημα της κρατικής και ιδιωτικής περιουσίας σωστή απόφαση;

Να σας πω εγώ τι καταφέρατε! Καταφέρατε να υποχρεώσετε τους πολίτες να πληρώνουν δάνεια ακόμα και μετά τη συνταξιοδότησή τους, αλλά το χειρότερο από όλα είναι ότι με τις αποφάσεις σας καταδικάσατε πολύ κόσμο να πεθάνει φτωχός και χωρίς καμιά ελπίδα για μία καλύτερη ζωή. Αυτό είναι το μεγαλύτερό σας επίτευγμα, κύριοι, και γι' αυτό η κοινωνία δε θα σας το συγχωρέσει ποτέ.

Αν νοιαζόσασταν τον κόσμο, θα είχατε ως γνώμονα των πράξεών σας το δίκαιο και το σύνταγμα και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Δε θα εξαιρούσατε τις τράπεζες από το ποινικό αδίκημα της τοκογλυφίας, δε θα επιτρέπατε να εκποιούν τις περιουσίες των πολιτών με αναδρομική ισχύ του νόμου, δε θα ανεχόσασταν την παραβίαση του αναφαίρετου ανθρώπινου δικαιώματος της πρόσβασης στη δικαιοσύνη και στη δίκαιη δική, δε θα δεχόσασταν επ' ουδενί να μην εφαρμόζονται εδώ και τέσσερα χρόνια οι αποφάσεις της Υπηρεσίας Προστασίας του Καταναλωτή εναντίον των τραπεζών για αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και καταχρηστικές ρήτρες, δε θα ανεχόσασταν και δε θα δεχόσασταν να πληρώνει το κράτος για τους παράνομους τόκους που επέβαλαν εδώ και χρόνια οι τράπεζες. Και να μην ακούσω κανέναν σας να πει ότι οι αποφάσεις σας ίσως να μην ήταν αρεστές, αλλά ήταν ωφέλιμες για τη σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος, διότι ήδη κλείσατε τρεις τράπεζες και δε θα εκπλαγώ να κλείσετε και την τέταρτη, πριν εξαντληθεί η δεύτερή σας θητεία. Εάν νοιαζόσασταν τους πολίτες, κυβέρνηση και συγκυβέρνηση, δε θα διορίζατε τους λεγόμενους "άριστους" σας, κατ' εμένα άχρηστους, σε νευραλγικά πόστα του κράτους, που με την ανικανότητά τους απαξίωσαν κρατικούς θεσμούς στα μάτια του πολίτη.

Πουλήστε τα όλα, ξεπουλήστε κάθε περιουσία, εκποιήστε το κράτος ολόκληρο, πουλάτε τις περιουσίες στους ξένους, μην αφήσετε καμιά περιουσία και ιδιοκτησία στους Κυπρίους! Να θυμάστε όμως ότι ένα πράγμα δεν μπορείτε να εκποιήσετε και αυτό είναι το μυαλό και την ψυχή του πολίτη. Δεν μπορείτε να εκποιήσετε το μυαλό μιας ολόκληρης μορφωμένης γενιάς που κατάφερε να γλιτώσει από τη μανία της καταδίωξης που έχετε απέναντί της τα τελευταία χρόνια και που θα έρθει η μέρα που θα πληρώσετε το τίμημα, γιατί ποτέ δε λειτουργήσατε προς όφελος του μέλλοντος αυτής της γενιάς. Ποτέ δε σκεφτήκατε και δεν αποφασίσατε με γνώμονα τις απαιτήσεις αυτής της γενιάς και εγώ προσωπικά δε θέλω να σας ξανακούσω να μιλάτε για

μελλοντικούς στόχους, όταν ο μόνος στόχος που έχετε εσείς είναι να διατηρήσετε στην εξουσία και να κατασπαράξετε τον κόπο και τον μόχθο και το μέλλον αυτής της κοινωνίας, που μου θυμίζει μια φράση της αθάνατης και πάντα επίκαιρης Μαλβίνας Κάραλη. Είπε κάποτε ότι κυβέρνηση που λυσσά να μείνει στην εξουσία σε χώρα πτωχευμένη ή έχει ακόμα περιθώρια να φάει ή φοβάται τη φυλακή. Δυστυχώς, σε αυτή τη χώρα έχουμε ακόμα τη Cyta, την ΑΗΚ και το φυσικό αέριο· είναι πολλά τα λεφτά!

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο Λίνος Παπαγιάννης για το ΕΛΑΜ.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Ξεκινώντας την ομιλία μου, θα ήθελα να ευχηθώ καλά Χριστούγεννα σε όλους τους Έλληνες και καλή λευτεριά στην Κύπρο μας, αλλά και σε όλες τις σκλάβες πατρίδες.

Δυστυχώς όμως, δε θα μπορέσουν όλοι οι συμπατριώτες μας να έχουν ούτε καλά Χριστούγεννα ούτε καλές γιορτές. Ο λόγος είναι ότι, εξαιτίας των πολιτικών λιτότητας που εφαρμόζετε, δε θα έχουν τα απαραίτητα. Γι' αυτό λοιπόν την επόμενη εβδομάδα, που θα μοιράζουμε τρόφιμα, ρούχα και παιδικά παιχνίδια σε χιλιάδες συμπατριώτες μας, καλό θα ήταν να περάσετε πέντε λεπτά να δείτε πώς συμπεριφέρονται οι "ακραίοι" ελαμίτες και πώς ξοδεύεται σωστά η κομματική χορηγία. Περάστε να δείτε ότι δε χωρίζουμε τους συμπατριώτες μας σε αριστερούς ή δεξιούς, δεν τους ζητάμε κομματική ταυτότητα, αλλά ούτε και τους βάζουμε εισοδηματικά κριτήρια.

Τις τελευταίες μέρες ακούστηκαν πολλά για τους προϋπολογισμούς. Θα αναφέρω κάποια παραδείγματα, για να αντιληφθεί κάποιος τους λόγους που εμείς θα τους καταψηφίσουμε. Δεν υπάρχει ούτε και φέτος κάποια πρόνοια που να διορθώνει μια τεράστια αδικία.

Στο συνταξιοδοτικό, την ίδια στιγμή που οι χαμηλοσυνταξιούχοι λαμβάνουν €356, €400, €500 ή €600, οι βουλευτές, οι αξιωματούχοι λαμβάνουν σύνταξη στα 60 πολλών χιλιάδων ευρώ, κάτι που πριν μερικά χρόνια η συντριπτική πλειοψηφία των βουλευτών ψήφισε. Αυτό το θεωρείτε σωστό και λογικό! Την ίδια στιγμή που μια μερίδα προνομιούχων λαμβάνει πολλαπλές συντάξεις χιλιάδων ευρώ, οι πολεμιστές του 1974 παίρνουν επίδομα €8, €10, €20, €30 ή €40. Επιτρέπετε ως κυβέρνηση να υπάρχει ακόμα η τιμωρία του 12% για άτομα που είτε δεν μπορούν να εργαστούν είτε ανήκουν στην κατηγορία των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών, όταν αιτηθούν σύνταξη στα 63. Επιτρέπετε, εν έτει 2019, άτομα που έχουν κλείσει τα 68 και τα 69 να μη λαμβάνουν ούτε και καν την κατώτατη σύνταξη, επειδή έλειπαν από την Κύπρο για αρκετά χρόνια και δεν έχουν συμπληρώσει τις απαραίτητες εισφορές.

Καταφέρατε ως κυβέρνηση να χωρίσετε σε δύο κατηγορίες ακόμα και όσους έχουν χάσει τη γυναίκα τους. Η σύνταξη χρειάς για τους άντρες έχει γίνει πλέον δικαίωμα μόνο για όσους έχασαν τη γυναίκα τους πρόσφατα. Όλους τους υπόλοιπους τους αφήσατε εκτεθειμένους και αδικημένους, την ώρα που εκμεταλλεύεστε τις εισφορές των αποθανόντων συζύγων τους για άλλες ανάγκες του ταμείου.

Ένα άλλο σημαντικότατο θέμα είναι ο τομέας της γεωργίας και της κτηνοτροφίας. Τη στιγμή που ως κράτος χάνουμε το χαλλούμι, οι εισαγωγές κρέατος, γεωργικών προϊόντων και σκόνης γάλακτος αυξάνονται. Τα κόστη των γεωργών και των κτηνοτρόφων, και συγκεκριμένα η τιμή του γεωργικού πετρελαίου, του γεωργικού ρεύματος, η τιμή των φυτοφαρμάκων, αλλά και το γενικότερα το πρόβλημα που υπάρχει με το νερό τα τελευταία χρόνια, βρίσκονται σε πολύ υψηλά επίπεδα, και οι γεωργοί όσο και οι κτηνοτρόφοι δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν. Εσείς όμως συνεχίζετε το καλό σας παραμύθι για δήθεν στήριξη του πρωτογενούς τομέα παραγωγής.

Όσον αφορά την παιδεία, για ακόμα μια φορά ζητούμε τη στροφή προς την ελληνοκεντρική και ελληνορθόδοξη παιδεία και για αυτό τον λόγο με τη νέα χρονιά θα καταθέσουμε πρόταση, για να επανέλθει στο δημοτικό το εξώφυλλο με το "Δεν Ξεχνώ". Είναι ένα μέτρο ενάντια στη λύση και την υποταγή.

Και επειδή σε λίγη ώρα σχεδόν όλα τα κόμματα σ' αυτή την αίθουσα θα ψηφίσετε εκατομμύρια που αφορούν κονδύλια για την ιδιωτική φοίτηση Τουρκοκυπρίων μαθητών στην ελεύθερη Κύπρο, διερωτώμαι, και πρέπει να διερωτηθείτε και εσείς, αυτός δεν είναι ρατσισμός ενάντια στον ίδιο σας τον λαό;

Ακόμα ένα τεράστιο κεφάλαιο, που επίτηδες αφήσατε να ξεχαστεί, είναι οι κουρεμένοι καταθέτες. Ενώ κλέψατε τα λεφτά αυτού του λαού, εδώ και 6 χρόνια δεν επιστρέψατε τίποτα, δεν τους δώσατε κάποιο κίνητρο, για να δικαιωθούν, ούτε καν τους δώσατε το δικαίωμα στη φοροαπαλλαγή που θα έπρεπε να πάρουν. Στο ίδιο μήκος κύματος και η κατάσταση με τους κατόχους αξιόγραφων. Εκτός από τα λόγια που τους ταΐζατε προεκλογικά, δεν τους δώσατε ούτε και το δικαίωμα στη διατήρηση της επαγγελματικής τους στέγης αλλά ούτε ακόμα και το δικαίωμα στην πρώτη κατοικία. Κυρίες και κύριοι βουλευτές, για όσους δεν το γνωρίζετε, τις αμέσως επόμενες μέρες αρκετοί από τους κουρεμένους, αλλά και από άλλους συμπατριώτες μας θα χάσουν το

σπίτι τους και όσοι δε θα το χάσουν τις επόμενες μέρες βρίσκονται προ τους φάσματος αυτής της απειλής, να το χάσουν το επόμενο διάστημα.

Για το Κυπριακό η αναφορά μου θα είναι σύντομη και θα πω μόνο ότι μας έχει μείνει ένα όπλο και αυτό είναι η υπογραφή μας. Εμείς δεν πρόκειται ποτέ να παραχωρήσουμε ολόκληρη Κύπρο στους Τούρκους, επειδή κάποιος θέλουν να πίνουν καφέ στην Κερύνεια, επειδή κάποιος άλλος θέλουν να πηγαίνουν σε κηδείες στην κατεχόμενη μας γη και επειδή κάποιος άλλος ονειρεύονται ισότιμη εκμετάλλευση του φυσικού μας πλούτου μαζί με τους Τουρκοκυπρίους. Αυτό το δηλώνουν όχι μόνο οι κόκκινοι πολιτικοί, αλλά και οι μπλε πολιτικοί.

Τις τελευταίες μέρες ακούσαμε τους περισσότερους πολιτικούς αρχηγούς, τον Υπουργό Οικονομικών, ακόμα και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, να λένε στον κόσμο ότι το τέρας του εθνικισμού είναι η μεγαλύτερη τους απειλή. Θυμήθηκαν πολέμους και πραξικοπήματα, σκελετούς και φαντάσματα, ακόμα και τον Κόκκινο Στρατό και τη Βέρμαχτ. Ωσάν και ο Ζούκοφ, ο Στάλιν και ο Λένιν δε σφάγιασαν εκατομμύρια πολίτες, όπως έπραξε ο Ρεμ και ο Χίτλερ. Ξεχνούν όμως κάτι βασικό· ζούμε στην Κύπρο του 2018 προς 2019, αυτά δεν έχουν καμία σχέση με εμάς και το μέλλον είναι μπροστά μας. Και ευτυχώς θα ζήσετε, για να δείτε το δικό σας πολιτικό τέλος και τη δική μας άνοδο. Θα δείτε πώς καταπολεμάται η διαφθορά και οι πολιτικές λιτότητας. Θα δείτε επίσης πώς σταματά η λαθρομετανάστευση, πώς δικαιώνεται ο φτωχός και ξεχασμένος κυπριακός ελληνισμός και ευτυχώς για τον τόπο ο λαός άρχισε μέσω της ψήφου του να σας τιμωρεί.

Επίσης, χθες ακούσαμε την κ. Κουκουμά να μας κατηγορεί ως συστημικούς, γιατί στηρίξαμε τις κρατικές εγγυήσεις προς την Ελληνική Τράπεζα. Η κ. Κουκουμά όμως γνωρίζει ότι το κόμμα της ήταν βαθιά μπλεγμένο στη διαχείριση της Συνεργατικής Τράπεζας. Να σας θυμίσω άραγε τον Μουσκάλλη, τον Καζαμία και τον Πιερί; Δε γνωρίζετε ή δεν ακούσατε ότι πριν λίγες μέρες η Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας παραδέχθηκε δημόσια ότι θα ερχόταν νέο κούρεμα καταθέσεων ύψους €2,5 δις; Κάτι για το οποίο ενημέρωσε την Κύπρο με επιστολή της η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Φαίνεται ότι ούτε το κόμμα σας το άκουσε ούτε και κανένας άλλος σε αυτή την αίθουσα. Η επιθυμία σας λοιπόν ήταν να χαθούν οι καταθέσεις στον συνεργατισμό της λαϊκής και εργατικής τάξης, για να μπορείτε την επομένη μέρα να απαλλαγείτε από τις δικές ευθύνες και, όπως πράττετε συνήθως, να εξυπηρετήσετε τα συμφέροντα του ΑΚΕΛ. Το ΕΛΑΜ στη συγκεκριμένη περίπτωση ανέλαβε ευθύνες που δε μας αναλογούσαν για τα δικά σας λάθη, που έφεραν την Κύπρο μέχρι εδώ.

Όσο για τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος, που ανέφερε ότι το ΕΛΑΜ ήταν ο δούρειος ίππος για την εκλογή του κ. Αναστασιάδη, θα μεταφέρω απλώς σε όλους εσάς αυτό που όλος ο κόσμος διαπίστωσε. Στις προεδρικές εκλογές του περασμένου Ιανουαρίου δύο ήταν οι δούρειοι ίπποι, ο ίδιος ο κ. Παπαδόπουλος μαζί με τον κ. Μαλά. Δεν ήμασταν εμείς που την επομένη τρέξαμε στο Προεδρικό ή και τις επόμενες μέρες, για να πάρουμε ανταλλάγματα, δεν είμαστε εμείς που συγκυβερνούμε εδώ και έξι χρόνια, δεν είμαστε εμείς που προτεραιότητά μας είναι πώς θα εξυπηρετήσουμε τα δικά μας συμφέροντα. Και να θυμίσω σε όσους έχουν ξεχάσει ότι τη δεύτερη Κυριακή των εκλογών υπήρχαν τα συλλαλητήρια της Μακεδονίας. Εκείνη την ημέρα εκατοντάδες ελαμίτες προτίμησαν να συμμετέχουν στα συλλαλητήρια για τη Μακεδονία, δεν έλαβαν μέρος στο δικό σας θέατρο και υπάρχουν αποδείξεις για αυτό.

Άφησα τελευταίο ένα κεφαλαίωδες ζήτημα που θα το συνδέσω με την πόλη μου, την Αμμόχωστο. Εκτός από τον τουρισμό, υπάρχουν και κάποια άλλα σοβαρά προβλήματα που θα αναφέρω εν τάχει. Από αυτό το βήμα έχω ξαναπεί ότι ο Θεός μάς αξίωσε να έχουμε έναν πανέμορφο τόπο με τις ωραιότερες παραλίες στην Ευρώπη, έναν αρκετά ελκυστικό προορισμό για πολλούς ξένους επισκέπτες. Αντί όμως να υπάρχει ένα κράτος αρωγός για τη βελτίωση των υποδομών, ο στόχος της κυβέρνησης είναι η ενίσχυση των κατεχομένων. Απευθύνω λοιπόν προς την κυβέρνηση τα όσα οι κάτοικοι της επαρχίας ζητούν και, απ' ό,τι φαίνεται, δε θα εισακουστούν.

Ένα μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν πολλοί στην επαρχία Αμμοχώστου είναι η κατάσταση με τις περιοχές Περνέρα και Κάππαρη. Για ένα έργο που εδώ και τέσσερα χρόνια δεν έχει ολοκληρωθεί και ακόμα περιμένουν την πρωτοβουλία για το πότε θα τελειώσει αυτή η κατάσταση, για μια περιοχή όπως είναι ο Κάππαρης, που δεν έχει τα βασικά, ούτε δρόμους ούτε φώτα ούτε πεζοδρόμια, αντ' αυτού κάποιοι ευαγγελίζονται ανάπτυξη και στήριξη προς τις επιχειρήσεις.

Ακόμα ένα τεράστιο πρόβλημα που οι κάτοικοι στο Παραλίμνι, στην Αγία Νάπα, στο Λιοπέτρι, στο Αυγόρου και στο Ξυλοφάγου έχουν να αντιμετωπίσουν, και πλέον η κατάσταση είναι εκτός ελέγχου, είναι το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργούν εκατοντάδες τσιγγάνοι, λαθρομετανάστες, φοιτητές ή αιτητές πολιτικού ασύλου, όπως εσείς τους αποκαλείτε, που γκετοποιούν καθημερινά περιοχές. Με ανώτατες εντολές έχετε αποπλίσσει την ίδια την αστυνομία, ο κόσμος βράζει και η πολιτεία για ακόμα μια φορά απουσιάζει.

Οι επιχειρηματίες στην Αγία Νάπα και τον Πρωταρά, μικροί και μεγάλοι, ζητούν να κλείσει το οδόφραγμα της Δερύνειας. Τις συνέπειες από τη διάνοιξη θα τις ζήσουμε όλοι από τον επόμενο Απρίλιο. Την ιστορία όμως ευτυχώς κανένας δεν μπορεί να την αποφύγει και ο ιστορικός του μέλλοντος θα γράψει ότι στο σημείο όπου δολοφονήθηκαν δεκάδες άμαχοι στις 17 Αυγούστου του 1974 στα Περβόλια της Πέρτζινας κάποιοι κύριοι με γραβάτες άνοιξαν οδόφραγμα, για να μας φέρουν πιο κοντά στη διχοτόμηση. Κάποιοι άνοιξαν οδόφραγμα, κατέβασαν τις ελληνικές σημαίες, μετακίνησαν το δικό μας φυλάκιο, την ίδια ώρα που ο εχθρός

ύψωσε πολλές μεγάλες σημαίες της Τουρκίας και του ψευδοκράτους, την ίδια ώρα που έστησαν πινακίδα, ακριβώς μόλις περάσεις το οδόφραγμα, που «σας καλωσορίζει στην “τουρκική δημοκρατία της βόρειας Κύπρου”». Την ίδια ώρα που έλεγαν στον κόσμο ότι το φυλάκιο των Τούρκων έχει μετακινηθεί, με το που είδαν την μητέρα του Τάσου Ισαάκ και την αδελφή του Σολωμού Σολωμού να πλησιάζουν, για να καταθέσουν στεφάνι, οπλισμένοι Τούρκοι στρατιώτες εμφανίστηκαν, για να πιστοποιήσουν σε όλους εσάς ότι ούτε ένα μέτρο δε μετακίνησαν το φυλάκιο τους.

Όταν το 2003 ο Ντενκτάς άνοιξε τα οδοφράγματα, είχε δώσει ξεκάθαρη εντολή να γεμίσουν τα κατεχόμενα με τουρκικές σημαίες, για να μπορούν έτσι οι Έλληνες να αντιληφθούν ότι στον βορρά υπάρχει ένα “τουρκικό κράτος”.

Τα αποτελέσματα των πολιτικών σας έχουν αποδείξει ότι είστε πολύ μικροί και, επειδή ο ιστορικός του μέλλοντος δε θα παραλείψει και κάτι άλλο σημαντικό, θα γράψει, στο σημείο που δολοφονήθηκαν ο Τάσος και ο Σολωμός το 1996, ότι αυτοί οι ίδιοι κύριοι με τις γραβάτες, αντί να στήσουν αγάλματα, άνοιξαν οδοφράγματα.

Γι’ αυτό τον λόγο και για πολλούς άλλους που δεν έχω χρόνο να αναφέρω, εμείς έχουμε χρέος να μη λυγίσουμε μπροστά σας και να συνεχίσουμε τον αγώνα μας για αφύπνιση του κυπριακού ελληνισμού μέχρι την τελική δικαίωσή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου για το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το 2010 ετοιμάστηκε το Σχέδιο Κινητικότητας Λευκωσίας, το οποίο περιλάμβανε:

- διαδρομές λεωφορείων,
- εγκατάσταση συστήματος GPS, για να ξέρουμε πού είναι τα λεωφορεία,
- ηλεκτρονική ενημέρωση για την προσέλευση των λεωφορείων,
- μοντέρνες στάσεις λεωφορείων,
- ηλεκτρονικό σύστημα έκδοσης εισιτηρίων,
- προώθηση της ποδηλασίας,
- μονοδρομήσεις,
- πεζοδρομοποιήσεις και διασταυρώσεις πεζών.

Αυτά έγιναν το 2010. Το 2018 τι έχουμε κάμει; Αγοράσαμε μόνο τα λεωφορεία και τίποτε άλλο απολύτως.

Το Σχέδιο Κινητικότητας για τη Λευκωσία έγινε το 2010 και ακόμη είμαστε εδώ. Σκεφτείτε πότε θα εφαρμοστούν τα σχέδια κινητικότητας που γίνονται τώρα για Λεμεσό και Λάρνακα. Ελπίζω πριν από το τέλος του αιώνα. Φυσικά, για την Πάφο δεν ασχοληθήκαμε ακόμα. Και όσοι αμφιβάλουν για την προσήλωση της κυβέρνησης στην προώθηση του αυτοκινήτου απλώς πρέπει να κοιτάξουν τους σχεδιασμούς για τους μεγάλους κυκλικούς κόμβους αξίας €148 εκατομ. στην είσοδο της Λευκωσίας. Ο ένας, μάλιστα, τριώροφος! Χωρίς μάλιστα να προωθούμε τον περιμετρικό δρόμο της Λευκωσίας, η οποία είναι η μοναδική μεγάλη πόλη στην Κύπρο που δε διαθέτει περιμετρικό δρόμο. Σκεφτήκατε τι θα μπορούσαμε να κάνουμε για τις συγκοινωνίες, τα ποδήλατα και τους πεζούς με τόσα λεφτά;

Πέρυσι αναφέρθηκα στη λεωφόρο Αγλαντζιάς και στην επιμονή της κυβέρνησης να κάνει έναν δρόμο χωρίς ποδηλατόδρομο και με ελάχιστες διασταυρώσεις, παρά το ότι περνά δίπλα από γυμνάσιο. Φυσικά, κάναμε χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων. Ο δρόμος έκλεψε 300 τ.μ. από το Πάρκο Ακαδημίας, κόπηκαν δέντρα, άλλα δέντρα του πάρκου ξηραίνονται. Αξίζει όμως να ψάξετε και το γιατί το Τμήμα Δημόσιων Έργων έκανε λωρίδες λεωφορείου με σήμανση στον δρόμο, αλλά λεωφορεία δεν περνούν από εκεί.

Αυτού του είδους την αδιαφορία τη βλέπουμε στον ίδιο κάκιστο βαθμό και όσον αφορά τη ρύπανση της θάλασσας, εφόσον για χρόνια έχουμε συμπολίτες μας να κολυμπούν σε βόθρους και απόβλητα, χωρίς να κάνει κάποιος κάτι, ώστε να βρεθεί λύση στο πρόβλημα.

Σε αυτό προστίθεται και η παράνομη απόφαση της κυβέρνησης για ψηλά κτίρια στο παραλιακό μέτωπο της Λεμεσού και μελλοντικά της Λάρνακας. Η νομοθεσία 102/2005 επιβάλλει να γίνεται πρώτα στρατηγική μελέτη εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον για πολεοδομικές αλλαγές και σχέδια περιοχής. Αν γινόταν αυτό, θα γνώριζε η κυβέρνηση από πριν τους όρους που θα έδινε στις εταιρείες ανάπτυξης.

Αντί αυτού, βρεθήκαμε με τριάντα αιτήσεις για ψηλά κτίρια και, επειδή αυτά είναι δίπλα από το κύμα, εμφανίζονται προβλήματα με νερά στις εκσκαφές. Αποτέλεσμα; Δώσαμε ήδη δύο άδειες για απόρριψη 2 500

κυβ.μ. υγρών αποβλήτων την ημέρα στη θάλασσα από κάθε κτίριο για διάρκεια δύο χρόνων και έχουμε δεκάδες άλλα κτίρια που ετοιμάζονται. Σκεφτείτε τι θα γίνει η θάλασσα!

Δε γνωρίζω πώς θα επηρεαστεί η ποιότητα του νερού της θάλασσας, αλλά αυτό πρέπει να κτυπήσει μεγάλες καμπάνες στη Λάρνακα ιδιαίτερα, στην οποία σχεδιάζονται ψηλά κτίρια στην περιοχή των δεξαμενών. Και λέω καμπάνες, γιατί το υπέδαφος στην περιοχή είναι γεμάτο πετρέλαιο και θα πρέπει να προηγηθεί αποκατάσταση των εδαφών, προτού προχωρήσει η οποιαδήποτε ανάπτυξη.

Και η κυβερνητική επίθεση στις παραλίες συνεχίζεται και φέτος με τους υφάλους και την άρνηση εφαρμογής του Πρωτοκόλλου της Βαρκελώνης. Στην επιτροπή Περιβάλλοντος εξετάσαμε κανονισμό της κυβέρνησης για τη δημιουργία τεχνητών υφάλων από ιδιώτες. Βασικά, υποκύπτοντας και πάλι στα αιτήματα των εταιρειών, η κυβέρνηση προτείνει να επιτρέπεται σε ιδιώτες η δημιουργία τεχνητών υφάλων στη θάλασσα χωρίς κανέναν βασικό περιορισμό. Ούτε στο μέγεθος ούτε στο βάθος που θα γίνει ο ύφαλος ούτε αν θα εξέχει πάνω από τη θάλασσα με κέντρα και βεράντες ούτε αν θα συνδέεται με την ξηρά ούτε αν θα μπορούμε να περνούμε από πάνω. Και το πιο εξοργιστικό ήταν η παράκληση του εκπροσώπου του Υπουργείου Εμπορίου να μην προσθέσει η επιτροπή Περιβάλλοντος περιβαλλοντικές παραμέτρους, για να μην εμποδίζονται τα σχέδια του οποιουδήποτε επιχειρηματία.

Μια και αναφέρομαι στις παραλίες, θέλω να τονίσω ξανά ότι ούτε και το 2018 η κυβέρνηση εφάρμοσε το Πρωτόκολλο της Βαρκελώνης για τη διαχείριση της παράκτιας ζώνης, κάτι που έπρεπε να εφαρμόζουμε από το 2011. Υποψιάζομαι ότι η κυβέρνηση θα περιμένει πρώτα να δώσει μερικές παραλίες στις εταιρείες ανάπτυξης, θα κάνουν τις τουριστικές περιοχές προτεραιότητας με κλειστές παραλίες για το κοινό και θα δουν αν μείνει κάτι να το διαχειριστούν.

Στις παραλίες καταλήγουν όμως συχνά και πολλοί άστεγοι των παραλιακών πόλεων. Ο συνδυασμός της απραξίας της κυβέρνησης μαζί με τη μεγάλη στροφή των εταιρειών ανάπτυξης στις μεγάλες αναπτύξεις έχουν σχέση στενή με το γεγονός ότι έχει μειωθεί η προσφορά οικιστικών μονάδων, ιδιαίτερα για άτομα και οικογένειες χαμηλών εισοδημάτων. Τα πιο πάνω μαζί με τη συγκέντρωση φοιτητών σε Λευκωσία και Λεμεσό, που έχει στρώσει τα ενοίκια προς τα πάνω, έχουν επιδεινώσει το πρόβλημα εξεύρεσης στέγης σε βαθμό που τα τελευταία χρόνια έχουμε πλέον μεγάλο πρόβλημα με άστεγους.

Με βάση στοιχεία που πήρα από το Υπουργείο Εργασίας μετά από κοινοβουλευτική μου ερώτηση, το υπουργείο διαχειρίστηκε το 2015 26 περιπτώσεις αστέγων, το 2016 49 περιπτώσεις αστέγων και το 2017 οι αριθμοί πενταπλασιάστηκαν και έφτασαν σε δύο μόλις χρόνια στους 129 άστεγους. Παρά τη δραματική αύξηση των αστέγων, δεν είχαμε καμιά αντίδραση από τις κυβερνητικές υπηρεσίες. Ελπίζω, τώρα που έχει δοθεί δημοσιότητα, να έχουμε μια σωστή αντιμετώπιση του προβλήματος. Το θέμα των αστέγων είναι φυσικά σε στενή συνάρτηση με την παντελή έλλειψη πολιτικής για τη στέγαση, αφού από το 2013 δεν υπάρχει καμιά κυβερνητική πολιτική που να βοηθά άτομα και οικογένειες χαμηλών εισοδημάτων να εξεύρουν στέγη.

Ένα άλλο πρόβλημα σχετικό με τη στέγαση είναι αυτό της προστασίας των πολιτών από τις πλημμύρες. Ένα σοβαρό θέμα το οποίο δυστυχώς εδώ και χρόνια χειριζόμαστε με πολύ λάθος τρόπο. Το 2013 σε κατοικημένες περιοχές 270 σπίτια συμπολιτών μας πλημμύρισαν, το 2014 638 σπίτια, το 2015 390 σπίτια, το 2016 256 σπίτια και το 2017 225 σπίτια. Για όλους αυτούς τους συμπολίτες μας δε γίνεται τίποτα και σας διαβεβαιώ ότι λόγω κλιματικών αλλαγών το πρόβλημα θα γίνει ακόμη χειρότερο. Χρειάζεται να αλλάξει επείγοντως η πολιτική διαχείρισης των ομβρίων υδάτων.

Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες υπάρχουν κίνητρα, για να συλλέγεται το νερό της βροχής και είτε να επαναχρησιμοποιείται είτε να διοχετεύεται στο υπέδαφος. Αυτό σημαίνει μείωση της κατανάλωσης πόσιμου νερού και εμπλουτισμό των υπόγειων υδάτων. Εμείς φυσικά, επειδή δεν έχουμε κανένα πρόβλημα με το νερό, γι' αυτό άλλωστε κηρύξαμε και το γρασίδι των γκολφ σαν μόνιμη καλλιέργεια, το βγάζουμε έξω στον δρόμο, για να τρέχει η τοπική αρχή να το χειριστεί, και ακόμη χειρότερα σε όλες τις παραλιακές πόλεις το πετούμε στη θάλασσα.

Επιπλέον, σε άλλες χώρες οι αγοραστές ακινήτου γνωρίζουν από πριν ότι είναι σε περιοχή που κινδυνεύει από πλημμύρες και μάλιστα, όταν λόγω καιρού υπάρχει κίνδυνος, στέλνονται μηνύματα στα κινητά. Ενώ εμείς; Ούτε στους μελλοντικούς αγοραστές το αναφέρουμε ούτε στους υπάρχοντες ιδιοκτήτες το λέμε, εκτός αν από μόνοι τους τυχαία το δουν και καταλάβουν τους χάρτες του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων ή φυσικά άμα πλημμυρίσουν τα σπίτια τους.

Ίσως η καλύτερη απόδειξη των λανθασμένων προτεραιοτήτων της κυβέρνησης και της παραγνώρισης των σοβαρών προβλημάτων του νερού να βρίσκεται στους κανονισμούς που εξετάζουμε στην επιτροπή Γεωργίας για την προστασία των πηγών, της κοίτης των ποταμών και κυρίως την ποιότητα των νερών σε φράκτες από διάφορες ανθρώπινες δραστηριότητες, όπως για παράδειγμα τη λατόμηση και τις πολεοδομικές αναπτύξεις, για να διασφαλίζεται η καλή ποιότητα του πόσιμου νερού.

Και τι μας έφερε η κυβέρνηση; Με βάση τους προτεινόμενους κανονισμούς, αφού οι ειδικοί θα μας υποδείξουν τις περιοχές που θα πρέπει να προστατεύσουμε, για να διασφαλίσουμε την καλή ποιότητα του πόσιμου νερού, η Πολεοδομία, αν θέλει, τις προστατεύει και η Υπηρεσία Μεταλλείων, αν θέλει, εμποδίζει τη

δημιουργία και λειτουργία μεταλλείων και την επεξεργασία ορυκτών. Θέλετε πιο καλή απόδειξη της σύνδεσης των εταιρειών ανάπτυξης με την κυβέρνηση από αυτό;

Ένα από τα δύσκολα θέματα που είχαμε με την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού πέρα από τις απαράδεκτες ελλείψεις του συμβολαίου, που για περιέργους λόγους παραμένει εμπιστευτικό, είναι και το θέμα της ανακύκλωσης, όπως αυτό των ελαστικών. Πριν από την ιδιωτικοποίηση, οι αδειούχες εταιρείες είχαν πρόσβαση στις πληροφορίες και υποχρεωνόταν ο εισαγωγέας να πληρώνει το τέλος ανακύκλωσης των ελαστικών του. Τώρα αυτό δεν μπορεί πλέον να γίνει, οι εισαγωγές ελαστικών αυξήθηκαν, αλλά τα περισσότερα πλέον θα καταλήγουν σε χωράφια, στη θάλασσα και σε ποταμούς με όλους τους κινδύνους που αυτό εμπερικλείει. Φυσικά, αυτό είναι μόνο ένα μικρό πρόβλημα κοντά στα μεγάλα προβλήματα που έχει δημιουργήσει η κακίστη πολιτική για τη διαχείριση των αποβλήτων που εφαρμοζόταν μέχρι τώρα.

Γνωρίζαμε εδώ και πολλά χρόνια ότι έπρεπε να κλείσουμε τους σκυβαλότοπους. Ο καιρός περνούσε, αλλά εμάς δε μας απασχολούσε το θέμα, μέχρι που μας υποχρέωσε η ΕΕ να κλείσουμε το Βατί και τον Κοτσιάτη. Το αποτέλεσμα είναι ότι μια σειρά από απόβλητα, όπως αυτά των σκιπ και τα κλαδέματα, δεν έχουν πού να πάνε. Είναι σχεδόν σίγουρο ότι σε λίγους μήνες θα γεμίσει η Κύπρος από λογής λογής απόβλητα και δε θα έχει κανέναν να τα καθαρίσει.

Με τα απόβλητα της κατασκευαστικής βιομηχανίας και των εταιρειών ανάπτυξης φυσικά δεν ασχολούμαστε, για να μην τους ενοχλούμε. Ο νόμος ψηφίστηκε εδώ και χρόνια, αλλά η κυβέρνηση δεν τον εφαρμόζει, κανένας δεν επιθεωρεί τις αδειοδοτημένες μονάδες, οι οποίες, ενώ πληρώνονται να τα ανακυκλώνουν, απλά τα πετούν στις τρύπες παλιών λατομείων. Είπαμε, δεν ενοχλούμε τους φίλους μας!

Και, για να είμαι σωστός, να τονίσω ότι ο νυν Υπουργός Γεωργίας κ. Καδής ετοίμασε νομοσχέδιο που θα βελτιώσει δραματικά το θέμα της διαχείρισης τουλάχιστον των οικιακών αποβλήτων. Όμως πολύ φοβούμαι ότι αυτό θα πάρει τον ίδιο δρόμο με τα έξι νομοσχέδια για την ευημερία των ζώων, που κάθονται στη νομική υπηρεσία εδώ και πολλά χρόνια. Βλέπετε, οι κανονισμοί για τους τεχνητούς υφάλους των εταιρειών ανάπτυξης πέρασαν εύκολα και γρήγορα και μάλιστα με νομικό λάθος, αλλά, άμα είναι για τα νομοσχέδια για την ευημερία των ζώων, δυσκολεύονται! Ορισμένα από αυτά, να σας υπενθυμίσω, τα περιμένουμε πάνω από δέκα χρόνια!

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ασχολούμαι με τα περιβαλλοντικά θέματα τα τελευταία τριάντα χρόνια και έχω λάβει μέρος σε πολλούς αγώνες δίπλα από πολίτες που διαμαρτύρονταν. Σε όλες τις περιπτώσεις η κυβερνητική μηχανή είτε ήταν αμέτοχη είτε προσποιείτο ότι θα προέβαινε σε εξέταση του προβλήματος είτε έκαναν ό,τι μπορούσαν, για να καθυστερήσουν ή να αποδυναμώσουν τους κατοίκους. Βασικά, ό,τι και να 'ναι, φτάνει να ξεφορτωθούν τον μπελά!

Από τους πρώτους αγώνες μερικοί πιο γνωστοί ήταν, για να κλείσει το εργοστάσιο "Rainbow" στο Ακάκι, το εργοστάσιο στους Εργάτες, το αντίστοιχο εργοστάσιο στη Λινόπετρα και το Astrasol στα Λατσία. Τώρα έχουμε πάλι επανάληψη με ακριβώς τα ίδια τύπου προβλήματα και τις ίδιες υπηρεσίες. Φωνάζουν οι κάτοικοι στην Καλαβασό, στην Κάτω Μονή και τώρα στο Δάλι για οσμές και οχληρία. Και πάλι η κρατική μηχανή δε συγκινείται! Φυσικά, όταν τα παράπονα αυξηθούν, στέλνουν στο εργοστάσιο ειδοποίηση ότι θα κάνουν έλεγχο μια συγκεκριμένη μέρα και φυσικά, όταν πάνε, όλα είναι μια χαρά.

Πρόσφατα είδαμε την ίδια ιστορία να επαναλαμβάνεται σε μια συγκεκριμένη περιοχή στο Δάλι. Έξι χιλιάδες κάτοικοι έχουν εδώ και τέσσερα χρόνια πρόβλημα με τον αέρα που αναπνέουν. Το τοπικό σχολείο έχει επίσης πρόβλημα αρκετές μέρες την εβδομάδα. Και πώς αντέδρασε η κυβέρνηση; Όπως πάντα. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας είπε «δεν είναι ρύποι που με υποχρεώνει η ΕΕ να μετρώ, να πάτε στον έπαρχο για οχληρία». Ο έπαρχος λέει «μα, εγώ πρέπει να κάνω μελέτη». Το Υπουργείο Παιδείας δεν ήξερε ότι στάλθηκε παράπονο από το δημοτικό. Το Υπουργείο Υγείας δεν ήξερε ότι έχει πρόβλημα στην περιοχή. Η Πολεοδομία είπε «δεν είμαι εγώ που έβαλα την οικιστική κοντά στις βιομηχανικές περιοχές, έν' το Πολεοδομικό Συμβούλιο». Και όλα αυτά μετά από τέσσερα χρόνια παραστάσεων, διαδηλώσεων, συναντήσεων και δημοσιευμάτων σε έντυπα και τηλεόραση.

Μπορεί οι πολιτικοί να λεν διάφορα για το ότι νοιάζονται για τον κόσμο, αλλά για μένα ο τρόπος που αντιδρά η κυβέρνηση σε τέτοια γεγονότα με τις ανησυχίες των κατοίκων είναι ο δείκτης μέτρησης ο πραγματικός για το πόσο νοιάζεται το κράτος για τους πολίτες του.

Και, επειδή δεν έχω άλλον χρόνο, θα αναφέρω περιληπτικά τα ακόλουθα:

- Περιμένουμε για πάνω από έναν χρόνο την κυβέρνηση να αποφασίσει ποιο υπουργείο θα αναλάβει την ευθύνη για τις κοινωνικές επιχειρήσεις.
- Το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας στα σχολεία πρέπει να σχεδιάζεται από ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό.
- Τα προβλήματα με την ενιαία εκπαίδευση είναι βουνό, ακόμη και απλά πράγματα χωλαίνουν. Για παράδειγμα, αρχίζει η σχολική χρονιά, για να ανακαλύψει το Υπουργείο Παιδείας πόσα παιδιά με αναπηρίες θα χρειάζονται συνοδό.

- Από τον Γενάρη όλα τα νέα δημόσια κτίρια που θα ενοικιάζονται, ανακαινίζονται ή θα κατασκευαστούν πρέπει να είναι κατηγορίας Α΄. Υπάρχουν υπηρεσίες που δεν το γνωρίζουν.
- Έπρεπε κάθε χρόνο το 3% των δημόσιων κτιρίων να αναβαθμίζεται ενεργειακά, αλλά δεν ασχολούμαστε.
- Μείναμε πολύ πίσω στις ΑΠΕ και θα μας στοιχίσει ακριβά, πολύ ακριβά!
- Πρέπει να αλλάξει η αδιαφανής διαδικασία αλλαγής των ζωνών, για να μην έχουμε άλλα φαινόμενα Θαλασσινών Σπηλιών.
- Οι κλιματικές αλλαγές επηρεάζουν ήδη την Κύπρο. Βγάλτε τους σχεδιασμούς από τα συρτάρια, δεν έχουμε χρόνο μπροστά μας!
- Η νεολαία δεν είναι μόνο οι κομματικές νεολαίες, τους υπόλοιπους τους έχουμε εγκαταλείψει.
- Όλες οι ηλικίες βρίσκουν εύκολα αλκοόλ, ναρκωτικά και τα αναβολικά είναι παντού! Πρέπει να πάρουμε σοβαρά μέτρα, δε γίνεται να συνεχίσουμε έτσι με σχεδιασμούς στα συρτάρια.
- Η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση έμεινε πίσω, οι εκτρώσεις αυξάνονται.
- Η κουλτούρα πρόληψης είναι ανύπαρκτη. Μαθαίνουμε πώς να τρώμε, τους ελέγχους που πρέπει να κάνουμε για την υγεία μας, ότι δεν πρέπει να στέλνουμε μηνύματα, σαν οδηγούμε, όλα αυτά από το Facebook, επειδή η επίσημη, σοβαρή και επιστημονική άποψη που έπρεπε να εκφράζει η κυβέρνηση είναι απύσχα.
- Και ελπίζω να σταμάτησε η περιοδεία του πάρκου κροκοδείλων σε διάφορα χωριά.

Πριν κλείσω, θέλω να εκφράσω το θαυμασμό μου και πάλι και να πω ένα μεγάλο “ευχαριστώ” στις μη κυβερνητικές οργανώσεις που με την εθελοντική τους δουλειά συμπληρώνουν τα τεράστια κενά και ελλείψεις της δημόσιας υπηρεσίας.

Και τέλος ένα μεγάλο “ευχαριστώ” στη σούπερ Σοφία και ιδιαίτερα στην καλύτερη συνεργάτιδα, τη διευθύντρια του γραφείου, τη Χρυσάνθη. Και οι δύο με κάνουν -και το έχω πει πολλές φορές- να φαίνομαι πολύ πιο καλός από ό,τι είμαι.

Σας ευχαριστώ.

Καλά Χριστούγεννα σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα.

Ο κ. Μυριάνθους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Κύριοι, υπάρχει έτσι μια ευθυμία, η οποία εν’ καλή, αλλά να μπορούμε να ακούμε και τους ομιλητές. Ιδιαίτερα εκτός των εδράνων της Βουλής γίνεται φασαρία, είσαστε ευπρόσδεκτοι, αλλά να παρακολουθείτε μόνο.

Παρακαλώ.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν από μερικές μέρες είχαμε την ατυχία να δούμε το κτίριο της Βουλής να πλημμυρίζει και να προκαλούνται καταστροφές. Μέσα από αυτή την κατάσταση διερωτηθήκαμε ξανά πόσα χρόνια χρειάζονται ακόμα, για να προχωρήσουν τελικά οι διαδικασίες για τη βελτίωση του υφιστάμενου κτιρίου, αλλά και για την ανέγερση του νέου κτιρίου της Βουλής. Το πιο εύστοχο όμως ήταν το σχόλιο του εκπροσώπου τύπου της Βουλής που διερωτήθηκε «αν οι διαδικασίες για την ανέγερση νέας Βουλής ή ακόμα και της βελτίωσης του κτιρίου δημιουργούν τέτοια τλαιπωρία και οργή σ’ εμάς τους βουλευτές, δε θέλω να σκεφτώ τι μπορεί να βιώνουν οι πολίτες που αποτείνονται στο δημόσιο, για να εξυπηρετηθούν».

Αυτό ακριβώς είναι το πρόβλημα του κράτους μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το οποίο χρειάζεται άμεση επίλυση, γιατί από αυτό ξεκινούν τα πλείστα προβλήματα τα οποία βιώνει ο πολίτης σε οποιαδήποτε υπηρεσία του δημόσιου ή ημιδημόσιου τομέα. Όταν χάνονται χιλιάδες ανθρωποώρες σε ατέρμονες συζητήσεις και μελέτες και δεν καταλήγουμε σε αποφάσεις, όταν απαιτούνται διαδικασίες λόγω απηρχαιωμένων νόμων, κανονισμών ή διοικητικών πράξεων, όταν υπάρχει ευθυνοφοβία στην ανάληψη πρωτοβουλίας, όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στοιχίζουν. Στοιχίζουν και χρόνο και χρήμα, αλλά πολλές φορές και ανθρωπίνες ζωές. Σκεφτήκαμε καμιά φορά ποια ποσά θα μπορούσαμε να εξοικονομήσουμε στον κρατικό προϋπολογισμό και να τα διοχετεύσουμε στην ανάπτυξη και την ευημερία των πολιτών;

Αυτά λοιπόν είναι που βιώνει ο πολίτης και αγανακτεί. Αυτά είναι που βιώνει ο πολίτης και μας παίρνει όλους τηλέφωνο από γύρω, «για να βάλει μέσον», όπως λέει, για να γίνει η δουλειά του. Αυτά είναι που βιώνει ο πολίτης και αποστρέφεται τα κόμματα και τους πολιτικούς και την πολιτική ζωή, γιατί επιτρέψαμε διαχρονικά να δημιουργηθούν φέουδα και φεουδάρχες.

Κάθε χρόνο τέτοια εποχή ερχόμαστε εδώ και συζητάμε τους προϋπολογισμούς, κάνουμε όλοι μας ομιλίες υψηλής πολιτικής, πολλές φορές κρίνοντας και επικρίνοντας, κατηγορώντας και επικροτώντας οι μεν τους δε και στο τέλος δεν μπορούμε να αγγίξουμε τα καυτά προβλήματα αυτού του τόπου, τα οποία θα μπορούσαν να λυθούν μέσα από απλές προτάσεις νόμου, παρά να περιμένουμε τις κρατικές υπηρεσίες να ετοιμάσουν νομοσχέδια. Σίγουρα, αυτό σε κάποια ζητήματα το εφαρμόζουμε, αλλά υπάρχουν αρκετά από αυτά που δεν τολμούμε να τα αγγίξουμε διαχρονικά και είναι αυτά που πραγματικά καίουν τους πολίτες.

Ζώντας και ενεργώντας μέσα σε ένα έντονα μεταλλασσόμενο περιβάλλον, στο οποίο έχουν καταργηθεί πλέον τα όποια εθνικά και οικονομικά σύνορα, οι μεταλλάξεις αυτές αναμφίβολα επηρεάζουν τον τρόπο ζωής του κάθε πολίτη, ο οποίος όμως αναγκάζεται και οφείλει να προσαρμόζεται συνεχώς, για να μπορέσει να επιβιώσει.

Αυτή όμως την προσαρμογή του πολίτη στην κάθε νέα τάξη πραγμάτων οφείλει η πολιτεία να τη βάλει σε πλαίσια, θεσπίζοντας νόμους και εφαρμόζοντας πολιτικές που θα έχουν στόχο από τη μία να αποτρέψουν οποιοσδήποτε κοινωνικοοικονομικές αναταραχές που θα οδηγούν σε υποβάθμιση της ευημερίας του και από την άλλη όμως θα αναβαθμίζουν την ευημερία και την ασφάλειά του.

Έτσι λοιπόν, μετά από την παρατεταμένη οικονομική κρίση που περάσαμε, που, παρ' όλων ότι έχει ξεκινήσει να υποχωρεί, εντούτοις οι κοινωνικές της επιπτώσεις θα συνεχίσουν για πολύ καιρό να μας επηρεάζουν ακόμα, οφείλει αυτή η πολιτεία από τη μια να δώσει στήριξη στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες συμπολιτών μας και από την άλλη οφείλει να σχεδιάσει και να εφαρμόσει μια αναπτυξιακή πολιτική προσαρμοσμένη πάνω σε ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο.

Αναμφίβολα, ο τομέας του τουρισμού αποτελεί την αιχμή του δόρατος της ανάπτυξης της οικονομίας, αναμφίβολα τα έσοδα από τα διαβατήρια έχουν δώσει σημαντική ανάσα τα τελευταία χρόνια στα δημόσια ταμεία, παρ' όλα αυτά όμως δεν μπορούμε ως οικονομία να μη δώσουμε έμφαση και στήριξη στους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας, έστω και αν η συνεισφορά τους στο ΑΕΠ είναι πολύ μικρή. Δεν μπορεί το αναπτυξιακό μας μοντέλο να παραμένει ακόμα μονοδιάστατο.

Πέραν τούτου, το κράτος οφείλει να λάβει μέτρα, ώστε η ανάπτυξη και η οικονομία, ο εργοδότης και ο εργαζόμενος, η εργασία και ο μισθός, η σύνταξη και το συνταξιοδοτικό σύστημα, η υγεία και η παιδεία και άλλα κοινωνικά αγαθά να λειτουργούν όλα και να προσφέρονται στους πολίτες ισορροπημένα και δίκαια, για να εξασφαλίζουν την καθολική ευημερία των πολιτών.

Δυστυχώς όμως, όλα αυτά δε λειτουργούν αρμονικά σήμερα, με αποτέλεσμα να βλέπουμε τόσο σε εθνικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο έντονες ανισότητες οι οποίες οδηγούν τους πολίτες σε εξάρσεις εξτρεμισμού και σε άνοδο των λαϊκιστικών και φασιστικών κινημάτων, που, ενώ δημιουργούν αισθήματα ξενοφοβίας στους αγανακτισμένους πολίτες, δεν έχουν λύση στα προβλήματα αυτά.

Τα αίτια που βιώνουμε σήμερα είναι ακριβώς τα ίδια με αυτά που βίωσαν πριν από χρόνια κατά την περίοδο του μεγάλου κραχ του 1929 και την άνοδο των φασιστικών κινημάτων. Είναι τα ίδια ακριβώς προβλήματα που είχαν προκαλέσει την οικονομική ύφεση του 1929 και την οικονομική ύφεση του 2007. Μέσα λοιπόν ακριβώς από αυτή την οικονομική εξαθλίωση, εκατομμύρια ανθρώπων βρέθηκαν στην ανεργία και στην οικονομική εξαθλίωση μέσα από λανθασμένες πολιτικές, αλλά και χιλιάδες βρέθηκαν στα καμίνια του Άουσβιτς. Έτσι λοιπόν, οφείλουμε να παραδειγματιστούμε από τα λάθη του παρελθόντος και να δώσουμε στον πολίτη το μήνυμα ότι έχουμε και κράτος δικαίου, αλλά και κράτος πρόνοιας. Δεν μπορεί λοιπόν να μας λένε οι κυβερνώντες ότι οι αριθμοί ευημερούν, αλλά η πλειοψηφία των πολιτών να μην το αντιλαμβάνεται.

Τώρα λοιπόν που όλοι λέμε ότι η ατμομηχανή της ανάπτυξης παίρνει σιγά σιγά μπροστά, είναι επιβεβλημένη ανάγκη να συζητήσουμε και να ρυθμίσουμε όσο το δυνατόν καλύτερα τα διάφορα κοινωνικοοικονομικά θέματα που υπάρχουν. Πρέπει η κυβέρνηση μέσα από τους προϋπολογισμούς να διασφαλίσει επιτέλους την ευημερία του λαού μας και να ρυθμίσει ζητήματα που αφορούν τα ακόλουθα:

1. Την ελάχιστη και την ανώτατη σύνταξη της οποίας μπορεί να απολαύει κάποιος συνταξιούχος από τα δημόσια ταμεία.
2. Το ωράριο εργασίας, τις συνθήκες εργασίας, τον κατώτατο μισθό και τις μέρες ανάπαυσης του εργαζομένου.
3. Το φορολογικό σύστημα και τη δίκαιη ανακατανομή του εθνικού εισοδήματος μέσα από την παραχώρηση του κοινωνικού μερίσματος.
4. Την αναβάθμιση της ποιότητας των προσφερόμενων κοινωνικών αγαθών της υγείας και της παιδείας.
5. Την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος με έργα, όχι μόνο με διακηρύξεις, όταν από το 1995 ο δείκτης αναπλήρωσης του πληθυσμού έχει πέσει κάτω από το 2,1%, που είναι το όριο, και σήμερα βρίσκεται στο 1,3% και εμείς ακόμα ψαχνόμαστε πώς θα αντιμετωπίσουμε την υπογεννητικότητα.
6. Την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος, καθώς και τη διάσωση της πρώτης κατοικίας από τις εκποιήσεις.

7. Την πραγματική λειτουργία του ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά και την πάταξη κάθε μορφής χειραγώγησης της αγοράς.
8. Τον περιορισμό της δεσπόζουσας θέσης κάποιων εταιρειών και κυρίως των τραπεζών.
9. Τη μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας, αλλά και της τοπικής αυτοδιοίκησης.
10. Τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με σημαντικά προγράμματα επιδοτήσεων, με κύριο στόχο τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, κυρίως για τους νέους μας.
11. Τον εκσυγχρονισμό του δικαστικού συστήματος.

Δεν αρκεί λοιπόν να πανηγυρίζουμε ότι βελτιώθηκαν οι μακροοικονομικοί δείκτες της οικονομίας, χωρίς να βλέπουμε και τους μικροοικονομικούς δείκτες πώς θα βελτιωθούν. Δεν μπορεί να ψηφίζονται νόμοι, για να προστατεύεται το διατραπεζικό σύστημα και οι τράπεζες, χωρίς να υπάρχουν μέτρα προστασίας του πολίτη, ώστε να μην είναι έρμαιο σε αυτές. Η κυβέρνηση με τα άλλα νομοσχέδια που έφερε για τις εκποιήσεις προστάτευσε τις τράπεζες, δεν έφερε όμως νομοσχέδια με τα οποία να προστατεύει τον δανειολήπτη και τον εγγυητή από τις αυθαιρεσίες των τραπεζών. Ακόμα και το πολυδιαφημιζόμενο σχέδιο “Εστία” πρωτίστως εξυπηρετεί τις τράπεζες. Δεν υπάρχει πρόνοια ότι, πριν από την αναδιάρθρωση του δανείου που θα ενταχθεί στο “Εστία”, θα πρέπει η τράπεζα να αφαιρεί πρώτα απ’ όλα όλες τις αυθαίρετες υπερχρεώσεις. Πέραν τούτου, το σχέδιο αφήνει ελεύθερο το ανώτατο ύψος του επιτοκίου μετά τα επτά χρόνια και σε συνδυασμό με το Ευρίβογ υπάρχει κίνδυνος να προκύψουν πάλι, όπως και στο παρελθόν, πολύ υψηλά επιτόκια, με αποτέλεσμα να προκληθεί αδυναμία σε κάποιους να συνεχίσουν να είναι συνεπείς με τις δανειακές τους υποχρεώσεις. Γιατί οι τράπεζες έχουν το δικαίωμα να εκποιούν περιουσίες, χωρίς προηγουμένως να έχει δικαίωμα ο δανειολήπτης να διεκδικεί την αφαίρεση κάθε παράνομης χρέωσης πριν από την εκποίηση;

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι στρεβλώσεις που υπάρχουν στην οικονομία μας είναι πάρα πολλές. Η διαφθορά σήμερα αποτελεί τη μεγαλύτερη στρέβλωση και το μεγαλύτερο καρκίνωμα στο σώμα της κυπριακής κοινωνίας και δε φτάνουν μόνο οι διαπιστώσεις γι’ αυτό, αλλά πρέπει να προχωρήσουμε και σε πράξεις, θεσπίζοντας τέτοιες ποινές, ώστε ο καταχραστής του δημόσιου πλούτου να κατηγορείται για εθνική προδοσία.

Πέραν τούτου, οι κυβερνώντες επανειλημμένως επικαλούνται την ελεύθερη αγορά και τον ελεύθερο ανταγωνισμό, δε μας λένε όμως πώς αντιλαμβάνονται να λειτουργεί αυτό στην Κύπρο, όταν το μέγεθος της οικονομίας δεν επιτρέπει τη βιωσιμότητα ικανού αριθμού επιχειρήσεων που να μπορούν να λειτουργούν ανταγωνιστικά και όχι ολιγοπωλιακά. Δε μας εξηγούν γιατί είναι καλύτερα να ξεπουλούμε δημόσιους οργανισμούς, για να προχωρούμε από το κρατικό μονοπώλιο στο ιδιωτικό μονοπώλιο. Επιτέλους, το παραμύθι ότι «αυτό επιβάλλουν οι Βρυξέλλες» πρέπει να σταματήσει. Κάποιοι πρέπει να το μεταφέρουν στις Βρυξέλλες και να εξηγήσουν ότι οι κλίμακες οικονομίας στην Κύπρο είναι περιορισμένες για κάποιες υπηρεσίες και αγαθά και ως εκ τούτου κάποια κρατικά μονοπώλια μπορούν να παραμείνουν, φτάνει να διασφαλίζεται εκ των προτέρων το καλώς νοούμενο συμφέρον του πολίτη.

Κλείνω την ομιλία μου, κύριε Πρόεδρε, με κάποιες αναφορές για τα προβλήματα της επαρχίας Πάφου.

Ένα μεγάλο και σημαντικό πρόβλημα της επαρχίας Πάφου σήμερα είναι η απομόνωση από την υπόλοιπη Κύπρο που αντιμετωπίζει η περιοχή της Πόλης Χρυσοχούς λόγω του οδικού δικτύου, το οποίο την κρατά αναπτυξιακά καθηλωμένη. Είναι θετικό -και το χαιρετίσαμε πέρσι στους προϋπολογισμούς- ότι πάρθηκε η πολιτική απόφαση για έναρξη εργασιών για την κατασκευή ενός μέρους του νέου δρόμου Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς. Παρ’ όλα αυτά, θέλουμε να τονίσουμε ότι θα είμαστε ικανοποιημένοι με την κατασκευή του δρόμου, όταν αυτός ολοκληρωθεί σε όλο το μήκος των 30 χμ. και με τέσσερις λωρίδες κυκλοφορίας, όπως είναι και η καθολική απαίτηση της επαρχίας, και όχι μόνο μέχρι το μέσο της διαδρομής με δύο μόνο λωρίδες, όπως σχεδιάζεται να εκτελεστεί σήμερα. Αν πραγματικά η κυβέρνηση και ο Πρόεδρος Αναστασιάδης θέλουν να τηρήσουν τις προεκλογικές δεσμεύσεις, πρέπει να δώσουν οδηγίες από τώρα, ώστε το έργο να ξεκινήσει να σχεδιάζεται και να είναι έτοιμο να προχωρήσει και στη δεύτερη φάση, μόλις ολοκληρωθεί η πρώτη. Διαφορετικά, ο δρόμος, αν μείνει μόνο στην πρώτη φάση, δεν εξυπηρετεί κανέναν Παφίτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ζω από πρώτο χέρι τα προβλήματα της περιφέρειας, γιατί διαμένω στην περιοχή της Πόλης Χρυσοχούς. Χρειάζομαι τουλάχιστον 50 λεπτά με το αυτοκίνητο, για να πάω στην Πάφο, και χρειάζομαι ακόμα μία ώρα και 45 λεπτά από την Πάφο, για να έρθω Λευκωσία. Αυτό που ζητούμε από αυτή την πολιτεία είναι να αντιμετωπίσει τους κατοίκους που ζουν στην Πόλη Χρυσοχούς, αλλά και αυτούς που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίζονται αυτοί που κατοικούν στα αστικά κέντρα.

Όπως είπα και πέρσι, ζητούμε από την πολιτεία και την κάθε κυβέρνηση να αντιμετωπίζει την περιφέρεια όχι μετρώντας την με ψηφοφόρους, αλλά μετρώντας την με ανθρώπους και χαράσσοντας πολιτικές που θα δημιουργούν ανάπτυξη, για να τους κρατήσουν εκεί.

Δεν μπορεί αυτό το κράτος να μην αντιλαμβάνεται ότι τα νοσοκομεία της Πόλης Χρυσοχούς, του Κάτω Πύργου Τηλλυρίας, της Κυπερούνας, καθώς και άλλα περιφερειακά ιατρικά κέντρα θα πρέπει να τύχουν διαφορετικής μεταχείρισης και λειτουργίας από τα υπόλοιπα, γιατί με αυτό τον τρόπο θα κρατηθεί ο κόσμος στην περιφέρεια. Δεν μπορεί το Υπουργείο Υγείας και η κυβέρνηση να βάζουν στην ίδια ζυγαριά τις αποδόσεις των περιφερειακών νοσοκομείων με αυτά των αστικών περιοχών.

Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο θα πρέπει να στηριχθούν και τα δημόσια εκπαιδευτήρια της περιφέρειας και να δοθούν αξιόλογα κίνητρα στους εκπαιδευτικούς που καλούνται να διδάξουν εκεί. Δυστυχώς, αυτό που συμβαίνει μέχρι σήμερα είναι εκπαιδευτικοί που διορίζονται στα περιφερειακά εκπαιδευτήρια να φέρνουν ενστάσεις και δικαιολογίες, για να μην τοποθετούνται σε αυτά, γιατί είναι ταλαιπωρία για αυτούς, με αποτέλεσμα η σωστή στελέχωση των σχολείων να ολοκληρώνεται λίγο πριν από τα Χριστούγεννα. Πέραν τούτου, οι ευκαιρίες που λαμβάνει ένας μαθητής σε περιφερειακό σχολείο που θέλει να επιλέξει συγκεκριμένη κατεύθυνση στο λύκειο ή στην τεχνική είναι περιορισμένες.

Παράλληλα όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για να μπορέσουν να κρατηθούν οικογένειες στην περιφέρεια, πέραν των πολιτικών αποφάσεων για την αναβάθμιση της ποιότητας των προσφερόμενων δημόσιων αγαθών, πρέπει να υπάρχουν και πολιτικές που να βοηθούν στην οικονομική τους ευημερία.

Όταν -για παράδειγμα- παίρνουμε αποφάσεις για τη μεμονωμένη κατοικία, πρέπει το κράτος να είναι έτοιμο -κατά τους χωρμάτες- να βάλει σιέριν πούγκαν του, όπως πρέπει να κάνει και για αυτούς που θα αδικηθούν από την εφαρμογή του Σχεδίου Ακάμα, γιατί σίγουρα θα υπάρχουν αδικημένοι. Δεν μπορεί από τη μία στιγμή στην άλλη το κράτος να μηδενίζει τις αξίες των περιουσιών και να μπλοκάρει την ανάπτυξη και να θέλει αυτός ο κόσμος να δείξει κατανόηση σε αυτές τις πολιτικές.

Εδώ γνωρίζουμε ότι σε άλλες χώρες αναπτύσσουν νέες μορφές προϊόντων μέσα στα πλαίσια του αγροτουρισμού και εμείς με μία πολιτική απόφαση εγκλωβίζουμε την ανάπτυξη στην περιφέρεια. Σίγουρα θα πρέπει να μπουν όροι και προϋποθέσεις για την κάθε ανάπτυξη και το τι ανάπτυξη θα γίνει, όχι όμως με μία μονοκοντυλιά να ισοπεδώνονται τα πάντα.

Αναμφίβολα χαιρετίζουμε την πολιτική βούληση για την επίλυση του προβλήματος του Ακάμα, που διαιωνίζεται εδώ και τριάντα χρόνια σχεδόν, παρ' όλα αυτά όμως το σχέδιο αυτό θα πρέπει να αντιμετωπίσει τους κατοίκους της περιοχής με την ίδια ευαισθησία με αυτούς των κατοίκων των ορεινών περιοχών και της περιοχής Τροόδου, όπως έχει διακηρύξει πρόσφατα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Υπάρχουν πολλά που μπορούν να λεχθούν για συγκεκριμένα προβλήματα της επαρχίας. Προβλήματα για το οδικό δίκτυο, προβλήματα για τα νοσοκομεία, για τα εκπαιδευτήρια. Όλα αυτά είναι προβλήματα που απαιτούν λύσεις, αγαπητοί συνάδελφοι. Κατά καιρούς, μέσα από ερωτήσεις παίρνουμε απαντήσεις, αλλά υπάρχουν και ερωτήσεις που δεν παίρνουμε απαντήσεις.

Όπως όμως έχω πει στην εισαγωγή μου, κύριε Πρόεδρε, για όλα αυτά χρειάζεται συντονισμός, αλλαγή νοοτροπίας για την επιτάχυνση των διαδικασιών, ώστε τα έργα να γίνονται στην ώρα τους και τα κονδύλια να απορροφούνται κανονικά μέσα στο συγκεκριμένο οικονομικό έτος για το οποίο ψηφίζονται. Όχι να βλέπουμε τους προϋπολογισμούς και ιδίως τους αναπτυξιακούς να υλοποιούνται στο 70% και μετά να υπερηφανευόμαστε ότι κάναμε πλεονάσματα.

Με αυτά, εύχομαι σε όλους χρόνια πολλά, καλή χρονιά και καλή λευτεριά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χρόνια πολλά.

Η κ. Χριστίανα Ερωτοκρίτου του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το 2018 υπήρξε ένας ακόμα δύσκολος χρόνος για την κυπριακή οικονομία και για τον Κύπριο πολίτη, ένας χρόνος κατά τον οποίο ζήσαμε ξανά οικονομικά αδιέξοδα, οικονομικά διλήμματα, ένας χρόνος κατά τον οποίο νιώσαμε ξανά το οικονομικό πιστόλι στον κρόταφο, παρά τις προεκλογικές εξαγγελίες, τις υποσχέσεις, τις δεσμεύσεις και την ωραιοποίηση.

Προσγειωθήκαμε ανώμαλα αμέσως μετά τις εκλογές στην πραγματικότητα, με την κατάρρευση του συνεργατισμού να είναι από τις τελευταίες προσθήκες στη μακρά λίστα των επιτευγμάτων των άριστων των άριστων, με τον Κύπριο πολίτη να υποφέρει ακόμα από τις επιπτώσεις του κουρέματος του 2013, άμεσες και έμμεσες. Χωρίς να ενδιαφέρεται η κυβέρνηση για την αποκατάσταση των αδικιών, αφήνοντας αυτό το έργο στην πρωτοβουλία και το πείσμα της αντιπολίτευσης.

Το Δημοκρατικό Κόμμα, όντας στην αντιπολίτευση, δέχτηκε, ανέλαβε και καλωσόρισε την πρόκληση. Με συνέπεια όσον αφορά αυτά που στο παρελθόν διακηρύξαμε, ζητήσαμε, απαιτήσαμε και πετύχαμε την απόδοση €25 εκατομ. στο Ταμείο Αλληλεγγύης. Ζητήσαμε, απαιτήσαμε και πετύχαμε τον εμπλουτισμό του ταμείου με ακίνητη περιουσία δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ. Καταθέσαμε πρόταση νόμου για δημιουργία αρχείου για τους Κυπρίους κουρεμένους καταθέτες και κατόχους αξιογράφων.

Εδώ πρέπει να σημειώσω ότι πριν από λίγες μέρες ακούσαμε με απογοήτευση τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να προσφωνεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο Στρασβούργο, να αναφέρεται στις δύσκολες αποφάσεις του 2013, να χαιρετά όπως έπρεπε την ανεκτικότητα του Κυπρίου πολίτη, όμως να μη διεκδικεί τίποτα για την Κύπρο, έτσι ώστε να διορθωθούν οι αδικίες του κουρέματος. Είναι με απογοήτευση που σημειώσαμε ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αντί να δράξει την ευκαιρία και να διεκδικήσει για την Κύπρο ουσιαστική και πραγματική στήριξη, περιορίστηκε να αναφέρεται στο θάρρος του Κυπρίου πολίτη.

Κύριε Πρόεδρε,

Το Δημοκρατικό Κόμμα είναι ταγμένο να υπηρετεί τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του Κυπρίου πολίτη, του Κυπρίου μέσου πολίτη. Είναι πεποίθηση και αρχή μας ότι η μεσαία τάξη πρέπει να αποτελεί το μεγαλύτερο κομμάτι του ενεργού οικονομικά πληθυσμού. Ο ρυθμός ανάπτυξης πρέπει να συναποτελείται από ανάπτυξη πολλών και μικρομεσαίων μονάδων και όχι από υπερκέρδη λίγων και εκλεκτών. Οι ευκαιρίες πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμες για όλους εκείνους οι οποίοι τις αξίζουν και τις επιδιώκουν. Ο κρατικός πλούτος πρέπει να είναι πηγή εισοδήματος, αλλά και περιουσιακό στοιχείο του Κυπρίου πολίτη και όχι ευκαιρία για ξένους και ντόπιους στεκουλαδόρους.

Η διαφορά μεταξύ των χωρών που επιτυγχάνουν ή αποτυγχάνουν είναι η ποιότητα της κυβέρνησης, αφού όλα τα υπόλοιπα σήμερα δεν είναι σταθερά. Κεφάλαια, τεχνολογία, εργατικό δυναμικό, γνώση και τεχνολογία μετακινούνται εύκολα και αυτόματα. Το μοναδικό πλέον σταθερό σε μία χώρα είναι η διακυβέρνηση, η οποία, εάν δεν μπορεί να κινηθεί μέσα σε αυτές τις παραμέτρους, θα παραμείνει να παρακολουθεί τη φυγή όλων αυτών των στοιχείων από το έδαφος της και τη σταδιακή της φτωχοποίηση.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο προϋπολογισμός του 2019 είναι πράγματι πλεονασματικός. Προβλέπει αύξηση των πρωτογενών δαπανών και αύξηση των εσόδων. Διέπεται δε από την αρχή ότι δεν ξοδεύουμε περισσότερα από όσα εισπράτουμε. Αυτό είναι σωστό. Εάν μάλιστα το ακολουθούσαμε κατά την προηγούμενη δεκαετία, θα είχαμε αποφύγει πολλά από τα σημερινά μας προβλήματα.

Ο προϋπολογισμός όμως του 2019 υστερεί σε ένα βασικό και καίριο σημείο. Απουσιάζει το όραμα, η προοπτική, η υγιής και σύγχρονη ανάπτυξη. Απουσιάζει η ενθάρρυνση νέων παραγωγικών τομέων της οικονομίας. Απουσιάζει η προαγωγή της τεχνολογίας και της καινοτομίας. Απουσιάζουν τα ισχυρά κίνητρα για την προσέλκυση ξένων, αλλά και ντόπιων μακροχρόνιων επενδύσεων με έργα υποδομής και εξειδικευμένο προσωπικό. Απουσιάζουν τα κίνητρα για τον επαναπατρισμό των αρίστων του τόπου μας. Απουσιάζουν νέοι βιώσιμοι παραγωγικοί τομείς. Απουσιάζει η διόρθωση διαχρονικών και διαρθρωτικών στρεβλώσεων της κρατικής μηχανής. Απουσιάζει η επένδυση στην παιδεία, η επένδυση στην εκπαιδευτική τεχνολογία, σε καινούριες δεξιότητες για τα παιδιά μας. Εκείνοι που έχουν τις γνώσεις, την ευφυΐα και τα ταλέντα επιλέγουν να φύγουν από την Κύπρο.

Όλα τα πιο πάνω χρειάζονται πολιτικό όραμα και κυβερνητικό πρόγραμμα, τα οποία δυστυχώς επιδεικτικά αγνοούνται, επειδή η κυβέρνηση είτε δε θέλει είτε δεν μπορεί -είτε και τα δύο- να κάμει τομές. Αντ' αυτού, περιορίζεται σε μία λογιστική προσέγγιση του προϋπολογισμού, με μοναδική έγνοια το "συν" και το "πλην" στον ισολογισμό, ανεξαρτήτως από το αν αυτό ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα που ζουν οι πολίτες. Και η πραγματικότητα είναι ότι οι Κύπριοι πολίτες εξακολουθούν να μην τα βγάζουν πέρα και η Κύπρος εξακολουθεί να αντιμετωπίζει το ίδιο πρόβλημα, όπως και τα προηγούμενα πέντε χρόνια, το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Δε θα σταματήσουμε να πιέζουμε και να διεκδικούμε τη δημιουργία του Φορέα Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, στον οποίο θα συμμετέχουν και οι μέτοχοι των τραπεζών. Αυτός είναι ο μόνος ορθολογιστικός τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Με πρωτοβουλία του Δημοκρατικού Κόμματος πετύχαμε αλλαγές στον προϋπολογισμό προς όφελος του Κυπρίου πολίτη.

Πετύχαμε την αύξηση στις συντάξεις των χαμηλοσυνταξιούχων. Άκουσα συναδέλφους να διερωτώνται τι διαφορά θα κάμει μια αύξηση €40-50 το μήνα. Θα ήταν καλύτερα να διερωτηθούν τι πέτυχαν οι ίδιοι για τους χαμηλοσυνταξιούχους. Άκουσα συναδέλφους να διερωτώνται γιατί δε ζητήθηκε και η δική τους στήριξη. Μα, πολύ απλά, εάν συμφωνούσαν με την πρότασή μας για αύξηση των συντάξεων, μπορούσαν και οι ίδιοι να τη συνυπογράψουν.

Πετύχαμε τη μείωση του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα κατά 6 σεντ. Πετύχαμε την ενεργοποίηση του Ταμείου Αλληλεγγύης και την έναρξη της διαδικασίας έστω και μερικής δικαίωσης των κουρεμένων

Κυπρίων πολιτών του 2013. Πετύχαμε τη μείωση του ΦΠΑ στο 5% στα οικόπεδα για ανέγερση της πρώτης κατοικίας. Πετύχαμε τη δημιουργία του σχεδίου “Εστία” για την προστασία της κύριας κατοικίας, καθώς και του δεύτερου σχεδίου “Εστία” για τους συνεπείς δανειολήπτες.

Κύριε Πρόεδρε,

Ως Δημοκρατικό Κόμμα αντιλαμβανόμαστε τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν από τον κίνδυνο των εκποιήσεων. Γι’ αυτό τον λόγο επιμέναμε στη δημιουργία του πλαισίου αφερεγγυότητας και στο σχέδιο “Εστία”. Διότι θέλουμε να δώσουμε την απαραίτητη προστασία στον κόσμο, για να αντιμετωπίσει τις καταχρήσεις από τις αυθαιρεσίες των τραπεζών. Καμία από τις επιλογές μας τα τελευταία χρόνια δεν ήταν πραγματικές επιλογές. Ήταν λύσεις ανάγκης. Κάναμε αυτά που υποχρεωθήκαμε να κάνουμε, όχι αυτά που θέλαμε να κάνουμε.

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και ο κίνδυνος των εκποιήσεων είναι όντως ένα καρκίνωμα για την κυπριακή οικονομία και την κυπριακή κοινωνία. Το να μας κατηγορεί όμως σήμερα το ΑΚΕΛ για τις εκποιήσεις αποτελεί θρασύτατη προσπάθεια αποπροσανατολισμού από τις δικές του ευθύνες. Εκείνοι που σφύριζαν αδιάφορα, όταν ερχόταν το οικονομικό τσουνάμι, εκείνοι που άδειασαν τα ταμεία και άφησαν τον τόπο γυμνό και ανοχύρωτο οφείλουν να σκέφτονται διπλά, όταν αναφέρονται στο Δημοκρατικό Κόμμα, το οποίο έβαλε πλάτη, για να σωθεί ο τόπος, που βάλαμε πλάτη, για να πληρώσουμε παλιές, αλλά και πρόσφατες αμαρτίες. Και θα συνεχίσουμε να βάζουμε πλάτη, γιατί για εμάς η Κύπρος είναι πάνω από το κόμμα!

Θα συνεχίσουμε να χρησιμοποιούμε την κοινοβουλευτική μας δύναμη, για να πετύχουμε και άλλα. Θα πιέσουμε για τη γρήγορη κατάληξη της πρότασης νόμου την οποία συνυπογράφουμε με άλλα κόμματα για τον απεγκλωβισμό των εγκλωβισμένων αγοραστών και καλούμε όλα τα κόμματα να τη στηρίξουν. Θα πιέσουμε για τη γρήγορη κατάληξη της πρότασης νόμου την οποία συνυπογράφουμε με το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα. Διότι πρέπει επιτέλους η Κύπρος να αρχίσει σιγά σιγά να μπαίνει στη σύγχρονη εποχή.

Ως βουλευτής Λευκωσίας θα ήταν παράλειψή μου να μην αναφερθώ στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η επαρχία μου. Η μετακίνηση πλέον στους δρόμους της πρωτεύουσας είναι εφιάλης. Κανένας σχεδιασμός και καμία προνοητικότητα. Κέντρα υγείας κλείνουν και συμπύσσονται με άλλα αφήνοντας ολόκληρους δήμους όπως αυτός του Αγίου Δομετίου, καθώς και άλλες κοινότητες χωρίς εύκολη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας.

Η Λευκωσία μπορεί να γίνει πραγματική πρωτεύουσα φιλική προς τους Λευκωσιάτες με πρωτοπόρες και καινοτόμες δημόσιες συγκοινωνίες, με πάρκα έρευνας και καινοτομίας, με κίνητρα για τον ιατρικό τουρισμό, με τη σύμπραξη ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για την αναβάθμιση υπηρεσιών, αλλά και του βιοτικού επιπέδου των Λευκωσιτών, με ιδιαίτερη ανησυχία και φροντίδα για το περιβάλλον στη Λευκωσία, γιατί, όπως προκύπτει, οι Λευκωσιάτες αναπνέουν τον πιο μολυσμένο αέρα στην Κύπρο. Η θέα από τους ουρανοξύστες εντυπωσιάζει, πρέπει όμως κάποιος να μεριμνήσει και για τον κόσμο που περπατά στη γη.

Κύριε Πρόεδρε,

Σε ένα φυσιολογικό κράτος η συζήτηση των προϋπολογισμών περιορίζεται στις οικονομικές προοπτικές του τόπου, όμως η Κυπριακή Δημοκρατία δυστυχώς ακόμα υποφέρει από την τουρκική εισβολή και τη συνεχιζόμενη κατοχή, γι’ αυτό τέτοιος περιορισμός δε νοείται.

Οι διαπραγματεύσεις στο Κραν Μοντανά κατέρρευσαν λόγω της αδιαλλαξίας της Τουρκίας. Αυτός είναι ο κύριος και βασικός λόγος. Μαζί του όμως κατέρρευσε και η φιλοσοφία που εφαρμόστηκε τα τελευταία δέκα χρόνια στο Κυπριακό, ότι το καλό κλίμα μεταξύ των ηγετών θα επενεργούσε θετικά για τη λύση, ότι υποχωρήσεις επί της ουσίας και της διαδικασίας από την ελληνοκυπριακή πλευρά θα προκαλούσαν αντίστοιχη κίνηση υποχώρησης από την πλευρά της Τουρκίας, ότι για τη μη λύση του Κυπριακού ευθύνονται οι μαξιμαλιστές Ελληνοκύπριοι που δε θέλουν τη λύση.

Όλα αυτά κατέρρευσαν αφήνοντας πίσω τους αρνητικό πρόσημο για την πλευρά μας, αφήνοντας πίσω τους τις χειρότερες εκθέσεις του γενικού γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το Κυπριακό από το 1974 και μετά, αφήνοντας πίσω τους κεκτημένα της διαδικασίας τα οποία κατέληξαν καταγεγραμμένα κομμάτια ως “συγκλίσεις”, τις οποίες θα βρισκόμαστε μπροστά μας στο μέλλον.

Εμείς στο Δημοκρατικό Κόμμα, όταν λέμε ότι έχουμε διαχρονικές αρχές στο Κυπριακό, το εννοούμε. Και δεν τις ξεχειλώνουμε, για να ταιριάξουν στην πολιτική του εκάστοτε Προέδρου, επειδή δεν είναι αυτός ο τρόπος να πετύχουμε το σωστό αποτέλεσμα. Επιθυμούμε, επιδιώκουμε και εργαζόμαστε για τη λύση του Κυπριακού στη βάση της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας με το σωστό περιεχόμενο. Και είναι με ιδιαίτερη ικανοποίηση που άκουσα τον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ να παραδέχεται τελικά ότι σημασία έχει το περιεχόμενο και όχι ο τίτλος.

Συμφωνούμε με τη διαπίστωση του Προέδρου της Δημοκρατίας ότι πολλές από τις ρυθμίσεις-συγκλίσεις καταλήγουν σε ένα σύστημα διακυβέρνησης το οποίο θα καταρρεύσει μέσα σε πολύ λίγο χρονικό διάστημα. Άρα, θα είναι δυσλειτουργικό και κατά συνέπεια μη βιώσιμο. Και δε διορθώνεται με ρυθμίσεις που το κάμνουν ακόμα πιο δυσλειτουργικό ούτε με ρυθμίσεις που δίνουν μεγαλύτερη αυτονομία στις κοινότητες και έχουν

συνομοσπονδιακά στοιχεία. Διότι, όσο πιο αυτόνομα μπορούν να λειτουργήσουν οι δύο κοινότητες, τόσο πιο εύκολα μπορούν τελικά να πάρουν βελούδινο διαζύγιο. Αλλά αυτό θα αφήσει πίσω του δύο ισότιμα κρατίδια και όχι κράτος. Θα έχουμε κατακτήσει να είμαστε «κοινότητα σε αναζήτηση κηδεμόνα και χωρίς δικαίωμα λόγου διεθνώς», όπως προειδοποιούσε ο αείμνηστος Τάσσος Παπαδόπουλος, τα λόγια του οποίου είναι περισσότερο επίκαιρα σήμερα παρά ποτέ.

Ούτε μπορούμε να δεχτούμε οτιδήποτε άλλο εκτός από μηδέν εγγυήσεις και μηδέν στρατό. Για εμάς αυτό είναι θέση αρχής, αλλά και ελάχιστη προϋπόθεση επιβίωσης του κυπριακού λαού και όχι μαξιμαλιστική προσέγγιση, όπως κάποιοι τεχνηέντως υπονοούν. Το «μηδέν στρατός» δε σημαίνει τουρκικό άγημα των 650 στην Κύπρο, όπως κάποιοι είναι έτοιμοι να αποδεχτούν. Η νομιμοποίηση οποιουδήποτε αριθμού τουρκικών στρατευμάτων στον τόπο μας θα σημαίνει ότι το μακρύ χέρι του τουρκικού στρατού θα κρατά διά παντός το λαιμό της Κύπρου, θα τον σφίγγει και θα τον χαλαρώνει ανάλογα με τα συμφέροντα της Τουρκίας και του κ. Ερντογάν. Ούτε σημαίνει επικαιροποίηση των εγγυήσεων είτε εντός είτε εκτός του ΝΑΤΟ. Δεν επιθυμούμε «αντικατάσταση των εγγυήσεων», ως το πλαίσιο Γκουτέρες σημειώνει, αλλά κατάργηση και άλλο αντικατάσταση. Και ας μην προσπαθούν κάποιοι να ταυτίσουν τα δύο, για να δώσουν μία ψεύτικη εικόνα στον λαό.

Κύριε Πρόεδρε,

Η βιώσιμη και λειτουργική λύση του Κυπριακού στη βάση της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας με το σωστό περιεχόμενο είναι εφικτή, φτάνει να είμαστε σταθεροί, να έχουμε επιμονή στον στόχο μας, να έχουμε στρατηγική και να αξιοποιήσουμε τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, η ενέργεια και η γεωστρατηγική θέση της Κύπρου αποτελούν πολλαπλάσια όπλα συγκριτικά με το μέγεθος της χώρας μας, που μπορούν να εξασφαλίσουν την ειρήνη, την πραγματική απελευθέρωση και δικαίωση του λαού μας. Φτάνει να μην ξεστράτισουμε.

Καλά Χριστούγεννα και καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε.

Παρακαλώ τον κ. Λουκαΐδη, τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, να έρθει στο βήμα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μα είπαμε για διάλειμμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, αλλάζουμε διάφορα συστήματα, για να τελειώσουμε ακόμα πιο γρήγορα απ' ό,τι υπολογίζαμε. Έν' για καλό σας ό,τι κάμουμε, έν' για καλό σας!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν πείσεις τον κ. Τορναρίτη να μιλήσει λιλιότερον...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Κοιτάξετε, έχουμε κάποια τεχνικά θέματα και υπάρχει η πιθανότητα να σβήσουν τα μικρόφωνα, όταν θα έρθει η ώρα του κ. Τορναρίτη, επομένως θα λύσουμε το πρόβλημα άλλως πως!

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εν χρειάζεται μικρόφωνα ο Τορναρίτης!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λουκαΐδη. Έχετε τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σκόπευα να ξεκινήσω διαφορετικά την παρέμβασή μου, αλλά επιτρέψτε μου δύο μικρά σχόλια για αυτά που άκουσα από την αγαπητή Χριστιάνα Ερωτοκρίτου. «Σημασία έχει το περιεχόμενο και όχι ο τίτλος της λύσης του Κυπριακού», φαίνεται να είπε ο Άντρος Κυπριανού. Ουδέν αναληθέστερον. Έχει τεράστια σημασία. Ασφαλώς και πρωτίστως έχει σημασία το περιεχόμενο, αλλά και η μορφή της λύσης διζωνικής δικαιοδικής

ομοσπονδίας έχει ένα ελάχιστο περιεχόμενο, το οποίο προφανώς κάποιοι ηθελημένα ή άθελα παραγνωρίζουν. Έχει περιεχόμενο η μορφή της λύσης διζωνικής δικονομικής ομοσπονδίας.

Δεύτερον, συμφωνούμε ότι πρέπει να διεκδικήσουμε όχι μόνο πλήρη κατάργηση της Συνθήκης Εγγυήσεως, αλλά και κατάργηση της Συνθήκης Συμμαχίας για την παραμονή 650 Ελλήνων και 950 Τούρκων. Αλλά αναγκαζόμαστε να υπενθυμίσουμε ότι επί προεδρίας του μακαριστού Τάσσου Παπαδόπουλου...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παρακαλέσω... Δεν ξέρω τι επάθετε. Εντάξει, εννά δώσουμε κάποια έντυπα. Αυτό δε σημαίνει ότι πρέπει να διακόπτετε τον κ. Λουκαΐδη, διότι ακούεστε μέχρι εδώ. Πάμε μια χαρά. Εμείναμεν στο τελευταίο μίλι, νομίζω να μεν τα συγχύσουμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να το αντέξουμε...

Έλεγα λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, ότι επί μακαριστού Τάσσου Παπαδόπουλου -θέλω να θυμίσω- είχαμε αποδεχτεί την παραμονή πολλών χιλιάδων στρατευμάτων μετά τη λύση, μέχρι την πλήρη αποχώρησή τους μετά από έντεκα χρόνια, και ουδέποτε διεκδικήσαμε κατάργηση της Συνθήκης Συμμαχίας, πλήρη κατάργηση από την πρώτη μέρα της λύσης. Αυτά για να είμαστε συνεπείς με όσα λέμε και να μη θέτουμε νεοφανείς όρους που δε συνάδουν με την προηγούμενη τοποθέτησή μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Άκουσα τον φίλο τον Άγγελο Βότση να αγωνιά για το κλίμα διχασμού που υπάρχει ενόψει και της παρουσίας της κ. Λουτ εδώ στην Κύπρο. Άκουσαμε με προσοχή την έκκληση του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου να διασφαλίσουμε την ελάχιστη ενότητα και συναίνεση και να αποφύγουμε τη διχαστική ρητορική. Διερωτώμαι πραγματικά: Όσοι είμαστε σ' αυτή την αίθουσα τις τελευταίες μέρες, αγαπητέ κύριε Νεοφύτου, ακούσαμε βουλευτές σας να αναφέρονται στο ΑΚΕΛ με ύβρεις, αφορισμούς και χαρακτηρισμούς. Και τις δύο αυτές μέρες. Μας είπατε ότι εκπέμπουμε χολή και εμπάθεια. Μας είπατε ότι μας διακρίνει πολιτικός αμοραλισμός, ανηθικότητα δηλαδή. Μας είπατε ακροαριστερούς και ότι χρησιμοποιούμε εμείς ρητορική μίσους. Δεν το είπατε στα δεξιά από εσάς, είπατε για την αριστερά ότι χρησιμοποιεί ρητορική μίσους. Φαντάζομαι τα παρακολουθήσατε.

Με βλέπετε έτσι με μια απορία, κύριε Νεοφύτου...

Πρέπει να είστε συνεπείς, κύριοι του Δημοκρατικού Συναγερμού. Και δεν αναφέρομαι σε όλους τους συναδέλφους βουλευτές, για να είμαι δίκαιος. Αλλά πρέπει να είστε συνεπείς. Δε γίνεται τη μια μέρα να λέτε "άλφα" και την άλλη μέρα να κάμνετε "ωμέγα". Και πρέπει να είστε συνεπείς, και όταν είστε αντιπολίτευση και όταν είστε συμπολίτευση. Γιατί πολύ φοβούμαι ότι, όταν θα ξαναβρεθείτε στην αντιπολίτευση, τα ίδια θα κάνετε. Θέλω να θυμίσω ότι, όταν ήσασταν στην αντιπολίτευση, με τον κ. Αναστασιάδη που μας χαρακτήριζε παράφρονες, μας χαρακτηρίζατε επίσης λαμόγια, αχάπαρους και διάφορα άλλα τινά. Έχω φέρει τις δηλώσεις εδώ, για να τις καταθέσω, κύριε Πρόεδρε, που προέρχονται από την περίοδο που ο Δημοκρατικός Συναγερμός ήταν στην αντιπολίτευση.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης καταθέτει στη γραμματεία τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

Και, βεβαίως, όταν μιλάμε για μίσος και ρητορική μίσους, νομίζω ότι ο κάθε λογικός άνθρωπος θα ενθυμείται ότι την περίοδο μετά το 2011 ζήσαμε ένα πολιτικό σκηνικό που συγκρίνεται μόνο με την προπραξικοπηματική περίοδο. Ελπίζω να τα θυμάστε αυτά, επαναλαμβάνω, όταν θα είστε κάποια στιγμή - διότι δημοκρατία έχουμε- ξανά αντιπολίτευση, και να μην τα προτάσσετε σήμερα που είστε συμπολίτευση. Αλλά και σήμερα, που είστε συμπολίτευση, τουλάχιστον να είστε συνεπείς με αυτά που λέτε την προηγούμενη μέρα!

Βεβαίως, τούτων λεχθέντων, θέλω να ξεκαθαρίσω ακόμα μια φορά ότι εμείς, το ΑΚΕΛ, η αριστερά, δε θα σας ακολουθήσουμε απαντώντας αντίστοιχα με ύβρεις ή αφορισμούς. Ποτέ δεν ενεργήσαμε εκδικητικά ούτε και τώρα θα ενεργήσουμε εκδικητικά. Και αυτό εμείς δεν το ισχυριζόμαστε ως θεωρητική πράξη, αλλά το κάναμε έργο, το αποδείξαμε με πράξεις, με γεγονότα. Βάλαμε πλάτες στο Κυπριακό. Βάλαμε πλάτες, για να είμαστε σήμερα στο παρά πέντε της εφαρμογής του ΓΕΣΥ. Βάλαμε πλάτες και αλλού. Και μάλιστα σε μια περίοδο κατά την οποία ο κ. Αναστασιάδης είχε ήδη ξεκινήσει τους προεκλογικούς του υπολογισμούς και τακτικισμούς. Θέλω να θυμίσω ότι ήμασταν εκεί και ψηφίζαμε για το ΓΕΣΥ τον Ιούνιο, έξι μήνες πριν από τις εκλογές, ως το Κραν Μοντανά, έξι μήνες πριν από τις εκλογές. Άλλοι έβλεπαν τις επόμενες γενιές, άλλοι κοίταζαν τις επόμενες εκλογές δυστυχώς. Αλλά ήμασταν εκεί και βάζαμε πλάτες.

Βεβαίως, ό,τι κάμαμε -θέλω να το ξεκαθαρίσω- δεν το κάναμε για να πάρουμε τα εύσημα κανενός. Κανενός. Μας αποδόθηκαν τα εύσημα. Εγκωμιαστήκαμε και από τον κ. Αναστασιάδη και από την ηγεσία του

Δημοκρατικού Συναγερμού. Δεν το κάμαμε γι' αυτούς ούτε για να πάρουμε τα εύσημα κανενός, επαναλαμβάνω, που είναι αναγνώριση αυτού που έλεγα προηγουμένως. Το κάναμε, ενεργήσαμε με αποκλειστικό κριτήριο για μια ακόμα φορά τα συμφέροντα της Κύπρου, της πατρίδας, του λαού μας και των εργαζομένων. Και έτσι θα συνεχίσουμε να ενεργούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όποτε χρειαστεί και όποιο και αν είναι το πολιτικό κόστος. Όποτε χρειαστεί να στηρίξουμε χειρισμούς και πολιτικές που μπορεί να οδηγήσουν στην απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μας και πάλι θα απαντήσουμε "παρόντες" όποιος και αν είναι ο Πρόεδρος. Εάν και ο ίδιος, ο σημερινός Πρόεδρος, βέβαια επιθυμεί τη στήριξή μας, επιθυμεί τη στήριξη αυτών που είναι έτοιμοι να αποδεχτούν την όποια λύση στο πλαίσιο της ενωτικής, συναινετικής ρητορικής του.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τούτη την ώρα που συζητάμε τον προϋπολογισμό και την οικονομία της χώρας μας δεν ξεχνάμε μια αναντίλεκτη αλήθεια, ότι η καλύτερη επένδυση στην οικονομία είναι η ίδια η επίτευξη σωστής λύσης στο Κυπριακό, ιδιαίτερα μετά την ανακάλυψη υδρογονανθράκων στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κύπρου. Όχι μόνο εξαιτίας της σταθερότητας και της ασφάλειας που θα δημιουργήσει η άρση της κατοχής και των θανάσιμων κινδύνων που τη συνοδεύουν, αλλά και γιατί θα ανοίξουμε τεράστιες προοπτικές σε όλους τους τομείς της οικονομίας, αλλά και για το αντίθετο. Όσο παρατείνεται και εξελίσσεται η κατοχική πραγματικότητα, τόσο μεγαλώνει και η απειλή για όλα όσα οικοδομούμε στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας. Γιατί είναι επίσης αλήθεια πως ό,τι κτίζουμε σήμερα το κτίζουμε στην άμμο, ενόσω συνεχίζεται η κατοχή.

Πώς λοιπόν μπορούμε να υλοποιήσουμε, κάτω από ποιες προϋποθέσεις, αυτονόητες θα έλεγα, αυτό τον στόχο της ενότητας και της συναίνεσης; Εμείς λέμε ότι μπορούμε να τον υλοποιήσουμε μονάχα με τη διαμόρφωση κοινών επιδιώξεων και κοινών στρατηγικών στόχων, οι οποίοι θα προκύπτουν πάντοτε ως αποτέλεσμα της συλλογικότητας, της προδιαβούλευσης, σίγουρα όχι μέσα από τη δημιουργία τετελεσμένων και τη μονομερή εσιθελική επιβολή. Και αυτό θα ισχύει, αν αφορά γενικότερα όχι μόνο το Κυπριακό, αλλά και τα θέματα εσωτερικής διακυβέρνησης.

Δυστυχώς, οι γεμάτοι σκοπιμότητες χειρισμοί του Προέδρου Αναστασιάδη, οι τακτικισμοί, οι αντιφάσεις και οι παλινδρομήσεις του από το Μοντ Πελεράν 1 και εντεύθεν κάθε άλλο παρά ικανοποιούν στο ελάχιστο αυτές τις βασικές προϋποθέσεις, ιδιαίτερα από την ώρα που ξεκίνησε να φλερτάρει με τη λύση δύο κρατών και τη συνομοσπονδία. Από την ώρα που επιβεβαιώνεται πλήρως από τα γεγονότα ότι άλλα λέει, άλλα εννοεί και άλλα κάμνει μέχρι αυτή την ώρα που μιλούμε!

Επομένως, δεν είναι αρκετές, αγαπητέ κύριε Νεοφύτου, οι φραστικές διακηρύξεις υπέρ της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας, όποτε τον εγκალέσει η αντιπολίτευση ή επειδή το ζήτησε, όπως λέτε -και δεν έχουμε λόγο να το αμφισβητήσουμε- από την κ. Λουτ. Πρέπει να το αποδείξει μέσα από τις πράξεις του, τις επαναλαμβανόμενες πράξεις του, και τη συνέπειά του, έστω απ' εδώ και πέρα, ότι παραμένει πιστός στον στρατηγικό στόχο που έχουμε ομόφωνα καθορίσει στο Εθνικό Συμβούλιο από τον Σεπτέμβρη του 2009. Και την ίδια ώρα πρέπει να είναι συνεπής και στη δημόσια ρητορική του, αποφεύγοντας τη ρητορική που καλλιεργεί σύνδρομο φοβικά στον κυπριακό λαό για τη λύση ή για τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία, μιμούμενος άλλους, αντιγράφοντας άλλους, και καταλαβαίνετε σε ποιους αναφέρομαι.

Και διερωτώμαι... Ακόμα και εσείς εχτές από το βήμα της Βουλής μάς προειδοποιήσατε με μια σωστή γενικά ανάλυση που κάνατε για το Κυπριακό και θέλω να το ομολογήσω. Μας προειδοποιήσατε όμως για τον κίνδυνο κακής λύσης, όπως κάμνει τελευταία συνεχώς και επαναλαμβανόμενα και ο Πρόεδρος. Και διερωτώμαστε και πάλι: Μα δεν είναι ο Πρόεδρος που διαπραγματεύεται το Κυπριακό; Μα δεν είναι συμφωνημένη η λύση που θα έρθει, αν έρθει κάποια στιγμή, ενώπιον του κυπριακού λαού; Δεν είναι ο κ. Αναστασιάδης που θα συμφωνήσει την όποια λύση θα βρεθεί; Θα συμφωνήσει ο κ. Αναστασιάδης σε κακή λύση και θα τη φέρει ενώπιον του λαού; Κινδυνεύουμε από τον κ. Αναστασιάδη δηλαδή ή μήπως και με αυτόν τον τρόπο ενισχύουμε τη ρητορική του φόβου για τη λύση του Κυπριακού και μεταφέρουμε τη συζήτηση αλλού και όχι στους πραγματικούς κινδύνους;

Σε κάθε περίπτωση, θέλουμε να ξεκαθαρίσουμε ότι, αν δεν αλλάξει ρότα ο κ. Αναστασιάδης, αν η πολιτική του πιεζίδα παραμείνει χαλασμένη, αν παραμείνουμε στα αχαρτογράφητα νερά στα οποία μας έριξε, κύριε Νεοφύτου, μπροστά στα εθνικά τσουνάμια που έρχονται, μπροστά στον ορατό κίνδυνο η Κύπρος και το Κυπριακό να οδηγηθούν στα βράχια, κανένας, μα κανένας δεν έχει δικαίωμα να σιωπά. Οφείλει να προειδοποιεί και να προσπαθεί να επαναφέρει στη σωστή πορεία το Κυπριακό, αλλιώς θα είναι συνένοχος.

Αυτό εξηγεί και τη στάση μας, αγαπητέ κύριε Βότση. Εμείς συνένοχοι στο έγκλημα δεν πρόκειται ποτέ να γίνουμε! Άλλωστε, όπως έλεγε το 2009 ο κ. Νεοφύτου σε ανύποπτο χρόνο ως αντιπολίτευση -συγγνώμη που έχετε την τιμητική σας πάλι, κύριε Νεοφύτου, έχω καταθέσει και αυτή την αναφορά σας στη γραμματεία προηγουμένως- «οι ιστορικές αλήθειες λέγονται την ώρα που πρέπει για τον τόπο, όχι κατόπιν εορτής, όχι σε προεκλογικές περιόδους- την ώρα που πρέπει».

Και εμείς λέμε την αλήθεια. Όπως λέμε την αλήθεια και για την οικονομία, ανεξάρτητα από το αφήγημα που έστησε η παράταξη της δεξιάς και όχι μόνο, πρέπει να ομολογήσω, που είναι στηριγμένο στη διαστρέβλωση και στο ψέμα. Ακόμα και φέτος από το βήμα εδώ της Βουλής επαναλήφθηκαν τα ίδια ψέματα, οι ίδιες αναλήθειες, η ίδια διαστρέβλωση για τις αιτίες που οδήγησαν στην οικονομική καταστροφή. Μα, ξέρετε, έχουμε γεγονότα πλέον. Ένα ήταν να λες το 2011, το 2012 ότι είναι τα δημοσιονομικά που φταίνε ή και τα δημοσιονομικά και είναι άλλο πράμα να το λες από το ύψος του '18. Όταν έχουμε μια κρίση η οποία ξεκίνησε πολύ πριν από το '13, από την ώρα που μας είχαν αποκλείσει από τις αγορές οι επενδυτές -όχι οι οίκοι αξιολόγησης- λόγω της τεράστιας έκθεσής μας στην ελληνική οικονομία, μέχρι το κούρεμα του '13... Δημοσιονομική κρίση προκάλεσε το κούρεμα του '13; Μέχρι αυτά για τα οποία προειδοποιούσε και πάλι ο κ. Νεοφύτου για το νέο μνημόνιο που έρχεται, πριν από έξι μήνες, και πάλι εξαιτίας του τραπεζικού συστήματος. Για την κατάρρευση της οικονομίας, που μας προειδοποιούσε ο κ. Προδρόμου πριν από έξι μήνες με αφορμή τον συνεργατισμό. Αλλά και σήμερα, νομίζω, όλοι παραδέχονται ότι η τραπεζική κρίση δεν έχει ξεπεραστεί, ότι μετά από οκτώ τόσα χρόνια απειλεί την κυπριακή οικονομία και είναι ο πιο σοβαρός κίνδυνος τον οποίο συνεχίζουμε να έχουμε και είναι πραγματική απειλή -και δε χρειάζεται να πούμε περισσότερες λεπτομέρειες- η οποία ξεκινά βεβαίως πρωτίστως και κυρίως από τις μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις.

Ελπίζω και εύχομαι ότι κάποιοι δε θα συνεχίσουν μετά από τόσα τεκμήρια και γεγονότα που υπάρχουν για τις αιτίες της κατάρρευσης και για τους κινδύνους που και σήμερα υπάρχουν... Βεβαίως είχε και μία πολύ λογική εξήγηση, έστω και αν είναι απαράδεκτη και καταδικαστέα, η προσπάθεια μετατόπισης της ευθύνης στα δημόσια οικονομικά και βεβαίως στην τότε κυβέρνηση, την οποία ήθελαν να αντικαταστήσουν με αυτήν που έχουμε, αυτήν του κ. Αναστασιάδη. Ο ένας λόγος ήταν προεκλογικός. Ο άλλος λόγος για τον οποίο είχαμε αυτό το αφήγημα, που ήταν επίσης ουσιαστικός ή πιο ουσιαστικός, αφορούσε το ερώτημα ποιος θα πληρώσει. Ποιος θα πληρώσει τα σπασμένα της τραπεζικής κρίσης, των τραπεζιών, των καλύτερων τραπεζιών στον κόσμο; Έπρεπε να ενοχοποιηθούν οι μισθωτοί, οι εργαζόμενοι! Έπρεπε να ενοχοποιηθούν οι συνταξιούχοι και τα τσιεκκούδκια τους! Έπρεπε να ενοχοποιηθούν οι ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και το κράτος πρόνοιας! Έπρεπε να ενοχοποιηθούν οι δανειολήπτες, οι οποίοι έφταιγαν, γιατί έπαιρναν δάνεια, και όχι οι τράπεζες, που τους τα έδιναν! Έπρεπε να ενοχοποιηθεί η υγεία τζιαι τα λεφτά που δαπανούσαμε, η παιδεία και ούτω καθεξής. Και, αφού τους ενοχοποιήσατε, τους κουρέψατε όλους αυτούς και τους κρατείτε κουρεμένους κατά κανόνα μέχρι και σήμερα. Υπάρχουν και κάποιες εξαιρέσεις όπου έχουμε σχετική βελτίωση, όχι όμως για να πάμε πίσω, εκεί που ήμασταν. Το αφήγημά σας εξυπηρετούσε και εξυπηρετεί μέχρι αυτή την ώρα αυτόν τον σκοπό. Και είναι γι' αυτό που μεταφέρατε τα βάρη της τραπεζικής κρίσης σχεδόν εξ ολοκλήρου στους ώμους των εργαζομένων, των μισθωτών, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Να μην ξαναρχίσω να τους λέω όλους τούτους.

Ο προϋπολογισμός που βρίσκεται ενώπιόν μας χαρακτηρίζεται από αυτό που εσείς οι ίδιοι είπατε. Χαρακτηρίσατε το μνημόνιο ως το ιδεολογικό σας μανιφέστο, για να μην τα ξεχνάμε αυτά! Λοιπόν, η μνημονιακή σας ιδεολογία αποτυπώνεται και σε αυτόν τον προϋπολογισμό, γιατί είναι η ιδεολογία σας -τόσο απλά- και έχει έναν κοινό παρονομαστή: Πολλά στους ελάχιστους και ελάχιστα στους πολλούς. Να θυμίσω κάποια πράγματα;

Φορολογία ακινήτων: Στην πίσσή μας να καταργηθεί η φορολογία για τους μεσαίους και μικρούς ιδιοκτήτες και να μείνουν να φορολογούνται όσοι είχαν ακίνητη περιουσία αξίας εκατομμυρίων, καταργήσατε τη μοναδική φορολογία πλούτου που υπήρχε για εκείνες τις 8 000 που περιλαμβάνονταν στη λίστα, φυσικά και νομικά πρόσωπα, για όσους είχαν ακίνητη περιουσία αξίας εκατομμυρίων. Και υπήρχε η φορολογία πολύ πριν από το '13. Υπήρχαν δεκάδες εκατομμύρια να χαριστούν στους εκατομμυριούχους! Αλλά είχατε πολλές δυσκολίες να στηρίξετε τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, να δώσετε λεφτά για την υγεία... Να μην ξεκινήσω να τα λέω.

Ωράριο καταστημάτων: Ποιους εξυπηρετήσατε; Μια δράκα, μια χούφτα μεγάλων καταστημάτων -σας τα είπε πολύ καλά ο κ. Βότσης εχτές- σε βάρος όλων των υπολοίπων!

ΓΕΣΥ: Είδατε τζιαι επάθατε να καταργήσετε τον χαρακτήρα που ομόφωνα είχαμε αποφασίσει από το 2001 τζιαι να το κάμετε πολυασφαλιστικό. Γιατί; Για να εξυπηρετήσετε τον λαό τζιαι τους πολίτες; Και πάλι για μια χούφτα ασφαλιστικών εταιρειών τζιαι μεγάλων ιδιωτικών συμφερόντων στον χώρο της υγείας! Δε σας πέρασε. Αναγκαστήκατε να ανακρούσετε πρύμναν, είναι η αλήθεια. Και είναι αλήθεια ότι πολλοί φίλοι και από τον Δημοκρατικό Συναγερμό και απ' όλες τις παρατάξεις εργάστηκαν με σθένος και αντιστάθηκαν σ' αυτή σας την προσπάθεια, για να φτάσουμε εδώ που είμαστε σήμερα. Αλλά το επιδιώξατε, ετοιμάσατε νομοθεσίες, θέλω να θυμίσω. Πήγατε σε μίνι ΓΕΣΥ! Έθθα πω περισσότερα.

Τα ελάχιστα στους πολλούς: Αγαπητή μου Χριστιάνα, αν πιάσω τους συνταξιούχους... Πρέπει να είμαστε λίγο ενημερωμένοι. Μα δεν είναι με πρόταση του ΑΚΕΛ που παρέχεται πλέον η δυνατότητα στους συνταξιούχους μας να λαμβάνουν δωρεάν τις πρώτες βοήθειες, όταν απευθυνθούν εκεί; Ναι, το στηρίξαμε όλοι μαζί, αλλά ήταν πρωτοβουλία του ΑΚΕΛ, τα ευλοημένα! Ρωτάτε τι κάναμε για τους χαμηλοσυνταξιούχους εμείς, που είναι στους δρόμους συνέχεια οι χαμηλοσυνταξιούχοι! Θέλετε να σας θυμίσω ότι είναι με δική μας επιμονή τζιαι πρωτοβουλία και που το στηρίξαμε τελικά που δόθηκε η δυνατότητα ξανά στους χαμηλοσυνταξιούχους για το μικρό το τσιεκκούι, μετά από τρία χρόνια που αρνούσαν η κυβέρνηση να τους

δώσει τη δυνατότητα να αιτηθούν για τη μικρή επιταγή; Θέλετε να πω τζι άλλα; Θέλω να θεωρήσω ότι είναι εκ παραδρομής που λέγονται κάποια πράγματα...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όχι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επειδή λες «όχι», λυπούμαι! Λυπούμαι, είναι κρίμα. Είναι κρίμα και είναι δείγμα, θα το ξαναπώ -θα απέφευγα, εν μας αφήνετε να αγιάσουμε- διάθεσης και προδιάθεσης. Επήγετε, ηύρετέ τα με τον Συναγερμό, δεν απευθυνθήκατε σε κανένα άλλο κόμμα της αντιπολίτευσης. Και τώρα, στην προσπάθειά σας να αμυνθείτε, παραπάνω μπαίνετε στες αγκάλες του Συναγερμού! Δεν είχατε καμιά δυσκολία να απευθυνθείτε στους υπόλοιπους, για να συνεργαστούμε, για να συντονιστούμε, αν θέλατε. Επήγετε ξανά τζιαιμαί που ξέρετε, όπως πράττετε εδώ και... Από το 2011, να πω, τζιαι μετά;

Τι δόθηκε για τη στεγαστική πολιτική, άμα μιλάμε για τα ελάχιστα στους πολλούς, που είναι όνειρο θερινής νυκτός η απόκτηση κατοικίας για τα περισσότερα νεαρά ζευγάρια σήμερα; Η κ. Μαύρου, πολλοί άλλοι συνάδελφοι της αριστεράς τζιαι όχι μόνο, ο κ. Βότσης για τες φοιτητικές εστίες κατέθεσαν... Έχει καιρό, έχει πολλά χρόνια που καταθέτουμε προτάσεις. Αφήκετέ τα κουρεμένα όλα τα στεγαστικά προγράμματα. Το ίδιο κάνατε με τα προσφυγικά, σας τα είπε η κ. Κουκουμά και άλλοι συνάδελφοι. Δεν υπήρχαν λεφτά για τους πολλούς, για τους ευάλωτους, για τους ανάπηρους, για τους κατοίκους των ορεινών περιοχών τζιαι γενικά της υπαίθρου. Για όλους αυτούς δεν υπήρχαν λεφτά ή δεν υπήρχαν αρκετά λεφτά, εν πάση περιπτώσει, όπως δεν υπήρχαν λεφτά για την υγεία.

Ανάπτυξη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Πιστώνουμε τζιαι την κυβέρνηση. Είναι σε μεγάλο βαθμό ευκαιριακοί, συγκυριακοί οι παράγοντες που οδήγησαν σε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, αλλά δεν μπορεί παρά να πιστωθεί και η κυβέρνηση. Όμως δεν μπορείτε να μας λέτε “μηδενιστές”, όταν ασκούμε κριτική, γιατί αυτό το μοντέλο που έχουμε δεν αποτελεί βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης, αλλά ενέχει κινδύνους δημιουργίας και πάλι φούσκας που, άμα σκάσει, και πάλι θα τρέχουμε. Όπως είναι η φούσκα με τις πολιτογραφήσεις, όπως είναι το γεγονός της εξάρτησης από εξωγενείς παράγοντες που μπορεί να καταστρέψουν την οικονομία μας μέσα σε μερικά εικοσιτετράωρα ή να της δημιουργήσουν πραγματικά σοβαρά προβλήματα σε ευαίσθητους τομείς όπως ο τουρισμός και οι υπηρεσίες.

Κυρίως όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορείτε να μας φιμώσετε, ώστε να μην ασκούμε κριτική για το πώς κατανέμονται τα οφέλη αυτής της ανάπτυξης. Γιατί από την αρχή εμείς λέγαμε και λέμε ότι τα οφέλη της ανάπτυξης δεν καταμερίζονται δίκαια. Εξυπηρετούν και πάλι τους ελάχιστους προνομιούχους σε βάρος των πολλών.

Και τεκμηριώνουμε με αυτές τις γραφικές παραστάσεις. Νομίζω βλέπετε όλοι, ακόμα τζιαι τζιεινοί που είσατε πίσω. Το μπλε φυσιολογικά είναι το μερίδιο των κερδών από την ανάπτυξη στον τομέα των κατασκευών και στον τομέα των υπηρεσιών. Βλέπετε πόσο μεγάλο είναι το μπλε. Το κόκκινο είναι το μερίδιο της εργασίας, των εργαζομένων, από την ανάπτυξη. Τόσο δίκαια κατανέμεται ο πλούτος!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όλα μπλε!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όλα για τους ελάχιστους, αγαπητέ μου Γιώργο. Όλα για τους ελάχιστους!

Το ανάλογο δείχνει αυτό το σχεδιάγραμμα, που αφορά την αμοιβή ως ποσοστό του ΑΕΠ, που αφορά τα κέρδη και τους εργαζομένους. Και αυτά κατατίθενται.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης καταθέτει στη γραμματεία τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

Σε ό,τι αφορά τη φτώχεια, ακούσαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια ωραιοποίηση της κατάστασης. Δεν ακούσαμε μηδενισμό από την αριστερά, αλλά μια ωραιοποίηση της κατάστασης από την πλευρά σας. Μα είναι δυνατόν να λέμε ότι εκαταργηθήκαν τα κοινωνικά παντοπωλεία; Μα μπαίνετε σε κανένα σουπερμάρκετ να ψουμνίσετε; Έσκει ολόκληρους χώρους που μαζεύουν πράματα για τον κόσμο που χρειάζεται τη στήριξη των κοινωνικών παντοπωλείων! Επήγετε, επισκεφθήκατε δήμους να δείτε ότι έχουν όλοι τα κοινωνικά τους παντοπωλεία; Ζείτε σε άλλη χώρα; Διερωτώμαι: Δεν έρχεται πάνω σας κόσμος που στερείται βασικών υλικών αγαθών; Μόνο σ' εμάς έρχονται δηλαδή; Καταργήσατε τη φτώχεια; Μας το είπε ο κ. Κουλλά, ο οποίος έκαμε μία πολύ καλή ομιλία εχτές, πρέπει να πω, ανεξάρτητα από το αν διαφωνούμε. Με στοιχεία που παρουσίασε μας είπε ότι δεν υπάρχει κόσμος που στερείται! Κλείσατε τα κοινωνικά παντοπωλεία!

Και πάλιν η φτώχεια με αριθμούς. Βεβαίως όχι με συγκριτικά στοιχεία, αλλά με σταθερά στοιχεία από τη Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Έχει μια μικρή ανάκαμψη, αλλά δέστε πού μας οδηγήσατε από το '12 που αναλάβατε. Έν' σχεδόν διπλάσιο το ποσοστό από τότε. Σχεδόν διπλάσιο απ' αυτό που

παραλάβετε! Αναφέρομαι στο ποσοστό κινδύνου φτώχιας με βάση το χρηματικό όριο του 2008. Και αυτό κατατίθεται.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης καταθέτει στη γραμματεία έγγραφο με τίτλο “Φτώχια - Ποσοστό κινδύνου φτώχιας με βάση το χρηματικό όριο του 2008”. Το έγγραφο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Δε χρειάζονται πολλά για να πούμε ότι ο τρόπος με τον οποίο επιμερίζεται η ανάπτυξη είναι εντελώς άδικος εξαιτίας των δικών σας πολιτικών πρωτίστως και κυρίως. Αυτό το αισθάνεται και ο κόσμος, διότι η ανάκαμψη της οικονομίας αφορά την ανάκαμψη περισσότερο των κερδών. Ο κόσμος εις τες τσέπες του αισθάνεται ότι παραμένει καθηλωμένος στα πολύ χαμηλά επίπεδα στα οποία βρισκόταν στην αρχή της κρίσης τζιαι τούτο τεκμηριώνεται από τα στοιχεία που αφορούν τους μισθούς. Το 54% των συμπολιτών μας έχει εισόδημα μικτό κάτω από €1.500. Οι μισοί απ’ αυτούς έχουν εισόδημα κάτω από €1.000. Οι μισθοί των €600 τζιαι των €700 για όσους εργάζονται είναι...

Τζιαι ρωτώ: Πώς θα τα βγάλει πέρα ένας νέος; Να μεν πάω στον Κωστή τζι εγώ ’πού το Κίτι ή τον Γιαννή ’πού την Τραχυπέδουλα. Αλλά σκεφτείτε έναν απλό άνθρωπο ο οποίος έσκει το εισόδημα των €1.000 - και επαναλαμβάνω, η Στατιστική Υπηρεσία 27%- όταν πρέπει να πληρώσει τα πανύψηλα ενοίκια, που έγιναν φόνος, αν έσκει ενοίκιο, όταν έσκει να πληρώσει δόση, αν εγκλωβίστηκε εις την τράπεζα τζιαι καταβάλλει €300 να πω, €400! Τζιαι να μετρήσουμε απ’ εκεί και πέρα πόσα άλλα χρειάζεται να πληρώσει για νερό, ρεύμα, αποχετεύσεις. Να μετρήσουμε τα φροντιστήρια, κύριε υπουργέ, για να στείλει τα κοπελλούδκια του. Να υπολογίσουμε ότι, αν χρειαστεί κάποια ενδοοικογενειακή περιθαλψη, εννά μπει σε λίστες αναμονής τζιαι το φυσιολογικό είναι ότι εννά τρέχει να δανειστεί λεφτά, για να μεν πεθάνει το κοπελλούιν του, ο γονιός του ο συνταξιούχος. Να βάλουμε τζι άλλα κάτω; Ότι πρέπει να ντυθεί, ότι πρέπει να πάει σουπερμάρκετ; Πέστε μου πώς τα βγάλει πέρα ο κόσμος! Και όλα είναι κατ’ εσάς θαυμάσια, εξαιρετικά, περίφημα περίπου. Διότι έτσι μας τα παρουσιάσατε.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης καταθέτει στη γραμματεία δύο έγγραφα με τίτλους “Μείωση μισθών” και “Χαρακτηριστικά της εργασίας”, αντίστοιχα. Τα έγγραφα βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

Πάω στο κεφάλαιο μεταρρυθμίσεις-απορρυθμίσεις: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι μεταρρυθμίσεις που προωθείτε. Ο κανόνας είναι ότι έν’ απορρυθμίσεις! Αντιδραστικού χαρακτήρα μεταρρυθμίσεις προωθείτε. Σας είπα με εξαιρετικό τρόπο ο Στέφανος χτες τι έγινε με τα νομοσχεδία σας για τη δημόσια υπηρεσία. Είναι μεταρρύθμιση αυτό που κάμνετε με τους κερδοφόρους ημικρατικούς οργανισμούς; Είναι απορρύθμιση. Αν σας αφήναμε, θα δίνατε εκατοντάδες εκατομμύρια σε κάποιους ιδιώτες από το δυο χιλιάδες τόσο, στη μονομανία σας να ξεπουλήσετε τον εθνικό πλούτο, στον δογματισμό σας και την επιμονή σας ή την εμμονή σας καλύτερα ότι καθετί δημόσιο είναι κακό και επιλήψιμο, ενώ καθετί ιδιωτικό είναι ιδανικό.

Διερωτώμαι: Ιδιωτικές δεν ήταν οι τράπεζες που κατέστρεψαν την κυπριακή οικονομία; Το λέμε και το ξαναλέμε: Δεν ήταν η ναυαρχίδα της κυπριακής οικονομίας; Ιδιωτικές δεν ήταν; Αλλά και εκεί, στο πλαίσιο της θεραπείας που θέλατε να δώσετε -δεν έχω χρόνο να επεκταθώ, τα είπαμε πριν από έξι μήνες- τα θύματα, οι ένοχοι ήταν δανειολήπτες. Τζιαι γι’ αυτό, κύριε Παπαδόπουλε, μαζί με τον Δημοκρατικό Συναγερμό χέρι χέρι δυστυχώς δημιουργήσατε τις προϋποθέσεις να έρθουν νέα εθνικά τσουνάμια, όπως πολύ σωστά προειδοποιήσατε χτες, με εκποιήσεις, ξεπούλημα των περιουσιών μας σε ταμεία-γύπες του εξωτερικού και ούτω καθεξής. Χαίρομαι που σήμερα διαπιστώνουμε τους κινδύνους. Αλλά χτες αφήνατε απροστάτευτους με τον Συναγερμό τους μικροοφειλέτες, τα θύματα της τραπεζικής κρίσης, εντελώς απροστάτευτους, την ώρα που υπηρετούσατε τα συμφέροντα των τραπεζιτών για μια ακόμη φορά, των οποίων το έγκλημα συγκαλύπτατε, την ώρα που εξελισσόταν.

Ήταν μεταρρύθμιση αυτή που έγινε με το ωράριο των καταστημάτων, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Όχι! Απορρύθμιση ήταν, κατάργηση ήταν, πλήρης διάλυση, για να εξυπηρετηθούν αυτοί που είπαμε! Διερωτώμαι: Είναι ρυθμισμένες οι εργασιακές σχέσεις; Όταν αρνείστε μέχρι σήμερα να κατοχυρωθεί η πιο ευάλωτη ομάδα των εργαζομένων με νομοθετική ρύθμιση, ώστε να καλύπτονται από τις συλλογικές συμβάσεις εκείνοι που δεν καλύπτονται ή να υπάρχουν ελάχιστοι όροι απασχόλησης, πόσοι θα πάρουν απ’ αυτούς δέκατο τρίτο μισθό; Κανένας σχεδόν από αυτούς που δεν καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις. Ούτε κατώτατο μισθό έχουν ούτε καθορισμένες υπερωρίες έχουν ούτε καθορισμένες άδειες ούτε τίποτε! Θα αναλάβετε επιτέλους πρωτοβουλία; Γιατί κάποτε μιλούσατε για τον ιδιωτικό τομέα, αλλά προφανώς μιλούσατε για το ιδιωτικό κεφάλαιο, όχι για τους εργαζομένους στον ιδιωτικό τομέα, που υποφέρουν περισσότερο από κάθε άλλον.

Ήταν ρύθμιση αυτό που κάνατε με τους εργαζομένους στα βραδινά και απογευματινά μαθήματα του Υπουργείου Παιδείας ή μια οικτρή απορρύθμιση; Τους πιο χαμηλόμισθους στη δημόσια υπηρεσία, αυτούς των €300 και των €400, τους μετατρέψατε σε αγορά υπηρεσιών. Είναι μεταρρύθμιση που κάμνετε στην εκπαίδευση; Είναι αντιμεταρρύθμιση! Διακόπτετε την πορεία της μεταρρύθμισης που εφαρμόστηκε επί Τάσσου Παπαδόπουλου και Δημήτρη Χριστόφια τζιαι λαμβάνετε μέτρα εντελώς αντιδραστικά, όπως τα εξάμηνα τζιαι οι εξετάσεις στα εξάμηνα και όχι μόνο!

Διερωτώμαι: Προχωρήσατε σε μεταρρύθμιση σε ό,τι αφορά την υγεία, όπως συμφωνήθηκε στο Προεδρικό τότε, όταν είχαμε τους πολιτικούς ηγέτες, για αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα

υγείας ή με λόγια των υπουργών έχετε οδηγήσει στον αναπνευστήρα τον δημόσιο τομέα υγείας; Και όσοι από εμάς έχουμε έγνοια να εφαρμοστεί το ΓΕΣΥ, ναι, ανησυχούμε. Ανησυχούμε, γιατί είναι ξεκάθαρα συνδεδεμένη η κατάσταση του δημόσιου τομέα με την ομαλή εφαρμογή του ΓΕΣΥ και, όσο περισσότερα θα είναι τα προβλήματα στον δημόσιο τομέα υγείας, τόσο μεγαλύτερη θα είναι και η ανωμαλία, την ώρα που θα εφαρμόζεται το ΓΕΣΥ.

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια και αναφέρομαι στο ΓΕΣΥ και επειδή τελείωσε η ώρα μου και δε θέλω να φάω περισσότερη ώρα, έσπει ένα πράμα -τουλάχιστον εγώ έτσι το εκτιμώ- που νομίζω δημιουργεί αισιοδοξία τζιαι ελπίδα για το μέλλον και αυτό είναι η προοπτική της εφαρμογής του ΓΕΣΥ. Θέλω να αξιοποιήσω αυτή την ευκαιρία για να ξαναπώ ότι εμείς θα κάνουμε ό,τι χρειαστεί για να προχωρήσει μέχρι τέλους η εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Το αξίζουν οι παππούδες μας που εκτίσαν τούτη τη χώρα τζιαι σήμερα υποφέρουν παραπάνω απ' όλους, διότι είναι εκείνοι που χρειάζονται περισσότερο την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Το χρειάζονται τζιαι το αξίζουν οι χρόνια ασθενείς, αλλά περισσότερο απ' όλους το χρειάζονται τα παιδιά μας.

Θέλω να τελειώσω λοιπόν ευχόμενος υγεία -λείπει ο φίλος μου ο Κωστής- ειδικά στον φίλο τον Κωστή τζιαι σε όλους μας τζιαι βεβαίως καλές γιορτές στον καθένα από εσάς, οικογενειακή και προσωπική ευτυχία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές!

Καλείται στο βήμα ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΣΥ, ο κ. Νίκος Τορναρίτης, ο τελευταίος ομιλητής. Αμέσως μετά θα κάνουμε ένα δεκάλεπτο διάλειμμα, γιατί και τον χρόνο οργανώσαμε σωστά και κάποιες ανάγκες...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μπράβο, Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπράβο σε όλους σας! Ευχαριστώ πολύ για την πειθαρχία.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί φίλοι Υπουργοί Οικονομικών, Παιδείας και Εργασίας,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε για ακόμα μια χρονιά σ' αυτό το βήμα με την ευκαιρία της ψήφισης του κρατικού προϋπολογισμού, τη διαδικασία που αποτελεί την επιτομή του νομοθετικού έργου και της εξουσίας που μας έχει εμπιστευτεί ο λαός ως αντιπροσώπων του στη Βουλή.

(Στο σημείο αυτό πολίτες που βρίσκονται στον εξώστη της αίθουσας της ολομέλειας εμφανίζουν πανό με συνθήματα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, σας παρακαλώ...

Παρακαλώ οι αστυνομικοί να πάρουν τα αντικείμενα που κρατούν οι κοπέλες και οι κύριοι που ήρθαν.

Αυτό που κάμνετε είναι απαράδεκτο! Παρακαλώ τους αστυνομικούς με πολιτικά μόνο να πάρουν τα πανό και να περάσετε έξω.

Ευχαριστώ πολύ.

Συνεχίστε, κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Γ' αυτόν ακριβώς τον λόγο μάς δίνει την ευκαιρία για ανασκόπηση της μέχρι τώρα πορείας...

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Συνεχίζει την ομιλία του;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, συνεχίζουμε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...της κυπριακής πολιτείας σε όλα τα επίπεδα, το οικονομικό, το κοινωνικό και βέβαια το πολιτικό και το εθνικό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Νίκο, σταμάτα να τελειώσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Να σταματήσει ο κ. Τορναρίτης...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να σταματήσει, να αποχωρήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να αποχωρήσουν από την αίθουσα.

Να σας παρακαλέσω να περάσετε έξω από την αίθουσα.

Ευχαριστώ πολύ.

Ένα λεπτό, κύριε Τορναρίτη, σας παρακαλώ.

Μηδενίστε το ρολόι.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, κύριοι, σταματήστε τις δηλώσεις εντός Βουλής. Νομίζω ότι θα είναι λάθος από ένα περιστατικό να χαλάσουμε την πολύ ομαλή συζήτηση που κάνουμε μέχρι την τελευταία ώρα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έχουν το δικαίωμα, κύριε Πρόεδρε, οι πολίτες να διαμαρτυρηθούν όπως θέλουν. Έν' δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν έχουν το δικαίωμα, κανένας, ούτε και εσείς. Κανένας δεν έχει το δικαίωμα να μη σέβεται το πώς λειτουργεί η Βουλή και τι γίνεται εντός της ολομέλειας. Μπορεί να διαμαρτυρηθεί όποιος θέλει με τους συντεταγμένους τρόπους. Πρώτα απ' όλα το ότι έφεραν αντικείμενα μέσα... Όφειλαν να το δηλώσουν. Και είναι και ένα μήνυμα σε όλους εσάς. Θεωρείτε ότι δεν πρέπει να γίνεται περισσότερος έλεγχος στην είσοδο της Βουλής, ακόμα και για σας τους ίδιους. Όταν πάτε στο Ευρωκοινοβούλιο... Πρέπει να αντιληφθείτε ότι δε χρειαζόμαστε εμείς λιγότερα μέτρα ασφαλείας. Διότι τώρα είναι πανό, κάποια άλλη φορά μπορεί να είναι κάτι άλλο. Δεν είναι του παρόντος όμως, να μην το κάμουμε θέμα μόνοι μας.

Ο κ. Τορναρίτης ξεκινά την ομιλία του.

Ευχαριστώ.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θέλετε, κύριε Πρόεδρε, να την ξεκινήσω από την αρχή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από την αρχή, ναι.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ωραία!

Κύριοι συνάδελφοι,

Κύριοι υπουργοί,

Βρισκόμαστε για ακόμη μια χρονιά σε αυτό το βήμα με την ευκαιρία της ψήφισης του κρατικού προϋπολογισμού, τη διαδικασία που αποτελεί την επιτομή του νομοθετικού έργου και της εξουσίας που μας έχει εμπιστευτεί ο λαός ως αντιπροσώπων του στη Βουλή. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο μάς δίνει την ευκαιρία για ανασκόπηση της μέχρι τώρα πορείας της κυπριακής πολιτείας σε όλα τα επίπεδα, το οικονομικό, το κοινωνικό και βέβαια το πολιτικό και το εθνικό. Οφείλαμε ο καθένας από εμάς να κάνει τις δικές του εκτιμήσεις με όσο το δυνατόν περισσότερη νηφαλιότητα και αντικειμενικότητα. Μακριά από λαϊκίστικες εξάρσεις, μηδενισμούς και μικροκομματικές σκοπιμότητες.

Δυστυχώς, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να σας πω ότι το συγκεκριμένο δεν έχει εφαρμοστεί. Άκουγα την κ. Θεολόγου να ζητά δίκαιως συγγνώμη από τους νέους μας, γιατί πράξεις και παραλείψεις πολλών τούς έχουν θυματοποιήσει. Βεβαίως, θα ήταν καλύτερα η κ. Θεολόγου τις δυο προηγούμενες μέρες, που όλοι οι συνάδελφοι του κοινοβουλίου ήταν εδώ και άκουγε ο ένας τον άλλον και αντάλλαζαν δημοκρατικά απόψεις, να ήταν και η ίδια στο κοινοβούλιο, σεβόμενη πρώτα βεβαίως τον εαυτό της και μετά τους συναδέλφους της.

Άκουσα και τον φίλο τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ να τοποθετείται και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι ακούστηκαν πολλές και συντονισμένες, θα έλεγα, ανακρίβειες. Πρώτα και πάνω απ' όλα, ανέμιζε εδώ ορισμένα χαρτιά προσπαθώντας να αποδείξει τον δείκτη φτώχιας και προφανώς σε μια προσπάθεια να υποστηρίξει ότι τα ποσοστά επί των ημερών της διακυβέρνησης ΑΚΕΛ-Χριστόφια κινούνται σε ένα καλύτερο επίπεδο από το σημερινό. Εδώ πέρα έχω τα επίσημα στοιχεία, τα οποία μπορεί αμέσως να εξετάσει και όλο το επιτελείο του ΑΚΕΛ. Το 2008 ο δείκτης κινδύνου φτώχιας εκκινείτο στο 23,3%, το δευτερόλεπτο δηλαδή που ανελάμβανε την εξουσία το ΑΚΕΛ, το 2013, που παρέδιδε την εξουσία, ο δείκτης φτώχιας εκκινείτο στο 27,8% και σήμερα στο 25%. Άρα, το συγκεκριμένο επιχείρημα, σε μια προσπάθεια να υπαρπάσουμε έτσι τη συμπάθεια του ταλαιπωρημένου πολίτη, γιατί υπάρχουν και ταλαιπωρημένοι πολίτες, πέφτει στο κενό.

Θέλω να πω και κάτι άλλο. Μιλήσαμε και μίλησαν πολλοί τις προηγούμενες τρεις μέρες για τις αποκοπές μισθών, συντάξεων, χορηγιών, το κούρεμα ουσιαστικά των μισθών, των συντάξεων, των χορηγιών. Δε μας είπε όμως ο κ. Λουκαΐδης ότι αυτό ακριβώς το κούρεμα επισυνέβη το 2011 και το 2012 μέσα από νομοσχέδια που απέστειλε στη Βουλή για ψήφιση η διακυβέρνηση ΑΚΕΛ-Χριστόφια. Θα με ρωτήσετε, το ψηφίσατε και εσείς; Ναι, το ψηφίσαμε. Βάλαμε πλάτες, για να διασώσουμε την κυπριακή οικονομία, όμως άλλοι έστειλαν τα νομοσχέδια και εμείς απέναντι στους πολίτες τους λέμε, ναι, ψηφίσαμε και εμείς, αλλά ψηφίσαν και αυτοί που μας κατηγορούν ότι εμείς κόψαμε τους μισθούς και τις συντάξεις.

Μας κατηγορήσαν για τυφώνες, ανηθικότητες, διαπλοκές, διαφθορές, θα αναφερθώ στη συνέχεια στην ομιλία μου, όμως θέλω να πω και κάτι άλλο. Αναφέρθηκε και ο κ. Λουκαΐδης στο Κυπριακό και διερωτήθηκε πού το πάει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Θα σας πω το εξής: Το Κυπριακό δεν είναι λόγια, είναι εφαρμοσμένη πράξη και υπάρχουν δύο συγκεκριμένες ημερομηνίες, οι οποίες είμαι σίγουρος ότι κρίθηκαν και θα κριθούν και στο μέλλον αναλύοντας το κυπριακό πρόβλημα: 1978, αμερικανοκαναδοαγγλικό σχέδιο. Το ΑΚΕΛ τη μία ημέρα αποδέχτηκε πλήρως το σχέδιο. Την επόμενη ημέρα, μετά την επίσκεψη ενός πρεσβευτή στην Εζεκία Παπαϊωάννου -δεν ξέρω αν εστεγάζετον εκεί το ΑΚΕΛ τότε- άλλαξε άποψη.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ήταν Ακάμαντος.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ήταν Ακάμαντος.

2004, "όχι" στο σχέδιο του γενικού γραμματέα, για να τσιμεντώσουμε το "ναι". Το τσιμέντο προφανώς ήταν πολύ μεγάλο, κύριε Λουκαΐδη, και ακόμη αγωνίζονται κάποιοι να το αποσεισουν.

Τραπεζίτες, λέει, είμαστε εμείς, υπηρέτες των τραπεζιτών και των τραπεζών. Ουδέν αναληθέστερον! Και να εξηγήσω, γιατί είναι πολύ απλό, ακούστηκε πολλές φορές. Ποιος Πρόεδρος της Δημοκρατίας -το ξέρετε όλοι, θα το ξαναπώ- διόρισε όχι έναν, όχι δύο, τρεις τραπεζίτες; Ο ηγέτης του κόμματος του εργαζομένου λαού, ο κ. Χριστόφιας. Τα αποτελέσματα τα ζήσαμε όλοι στο πετσί μας, ειδικότερα η νέα γενιά, που θυματοποιήθηκε και, ναι, το ξαναλέω, πρέπει να ζητούμε όλοι μαζί συγγνώμη, οι ηλικιωμένοι μας, οι πενηντάρηδες, που ακόμη, έχετε δίκαιο, κύριε Λουκαΐδη, αγωνίζονται να βρουν δουλειά και για τη δουλειά που βρίσκουν δυστυχώς δεν πληρώνονται με τους μισθούς που λαμβάνουν.

Θέλω να πω ότι όποιος ζει σε γυάλινο σπίτι, είτε είναι κόκκινο στη συγκεκριμένη περίπτωση είτε είναι μπλε είτε είναι ιγκλού, δεν μπορεί να ρίχνει πέτρες. Αυτό είναι ξεκάθαρο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εξετάζοντας λοιπόν τη γενικότερη κατάσταση της πατρίδας μας, μπορούμε να πούμε πολλά. Η Κύπρος έχει αλλάξει πολύ τα τελευταία χρόνια. Η παγκόσμια οικονομική κρίση που χτύπησε και την πατρίδα μας διέλυσε μύθους με τους οποίους μάθαμε να ζούμε για χρόνια. Μας ανάγκασε δηλαδή να αναθεωρήσουμε όχι μόνο την οικονομική μας πορεία, αλλά και τον ευρύτερο τρόπο σκέψης μας.

Να θυμίσω ότι το 2013 η Κύπρος βρέθηκε στο χείλος της καταστροφής. Η χώρα μας βρισκόταν στα πρόθυρα της χρεοκοπίας, με τα ρευστά διαθέσιμα στα ταμεία του κράτους να φτάνουν μόλις για ένα μήνα. Η οικονομία ήταν ήδη σε βαθιά ύφεση. Το τραπεζικό σύστημα ήταν έτοιμο να καταρρεύσει. Ο κόσμος ήταν ανήσυχος και φοβισμένος. Η εμπιστοσύνη προς την κυπριακή οικονομία είχε χαθεί, επειδή απουσίαζαν η συγκροτημένη πολιτική και η διάθεση για τη λήψη των δύσκολων αλλά αναγκαίων αποφάσεων.

Αυτή η κατάσταση πραγμάτων -και δε θέλω να επεκταθώ περισσότερο- μετέτρεψε την Κύπρο ολόκληρη σε ένα κοινωνικό παντοπωλείο. Αυτή ήταν η πραγματικότητα. Θυμάστε; Κλείστε για λίγα δευτερόλεπτα τα

μάτια σας και θυμηθείτε την κατάσταση τότε. Θυμηθείτε τους συμπολίτες μας έξω από τις τράπεζες, που μπορούσαν να τραβήξουν μέχρι ορισμένα ευρώ κάθε ημέρα. Θυμηθείτε τους συμπολίτες μας, ουρές να προσπαθούν να δώσουν λίγο φαγητό στα παιδιά τους. Άρα, αυτό που λέω και ισχυρίζομαι είναι ότι και εμείς μπορούμε να μετέλθουμε τον λαϊκισμό και να προσπαθήσουμε μέσα από την υπαρπαγή, την ψυχολογική υπαρπαγή του συναισθήματος, να κλέψουμε την ψήφο των πολιτών. Δε θα το κάνουμε.

Σήμερα, παρά τις αδυναμίες, πιθανά λάθη και παραλείψεις, η Κύπρος βρίσκεται σε σωστή πορεία. Αυτό το νιώθει ο καθένας μας, ο κάθε πολίτης. Μέσα από τη συλλογική δράση η χώρα στάθηκε ξανά στα πόδια της και μπορεί σήμερα να συνεχίσει την προσπάθεια για την οικονομική ανάπτυξη, την ευημερία και την πρόοδο. Λειτουργούμε πλέον έχοντας αντίληψη των ορίων και των δυνατοτήτων μας, κάνουμε σταθερά βήματα βελτίωσης και η ανάπτυξη βασίζεται σε πολύ πιο στέρεα θεμέλια.

Τα τελευταία χρόνια πραγματοποιούμε ισχυρά βήματα ανάκαμψης. Από το 2015 μέχρι και σήμερα η κυπριακή οικονομία καταγράφει θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, σημαντικά πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Για το 2018 ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να κυμανθεί στο 4% του ΑΕΠ και συνολικά για την τετραετία 2015-2018 υπήρξε μεγέθυνση του ΑΕΠ κατά 15%. Το πιο μεγάλο κοινωνικό πλήγμα, η ανεργία, μειώθηκε πλέον σε επίπεδα κάτω από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Βρίσκεται σήμερα στο 7,5%, ενώ δεν πρέπει να ξεχνάμε το εφιαλτικό ποσοστό του 17% που είχε σκαρφλώσει τα προηγούμενα χρόνια.

Αυτά δεν είναι μόνο αριθμοί. Υπάρχει και πραγματικό αποτέλεσμα στην οικονομία και όλοι το αντιλαμβάνονται. Το διαθέσιμο εισόδημα και η ιδιωτική κατανάλωση σταδιακά αυξάνονται. Υπάρχει εμφανής αναθέρμανση της οικονομικής δραστηριότητας και προώθηση νέων επενδύσεων. Η θετική πορεία της οικονομίας προβλέπεται ότι θα συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια, με τον ρυθμό ανάπτυξης για το 2019 να υπολογίζεται γύρω στο 3,8%.

Η συνετή δημοσιονομική πολιτική και η ισχυρή ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας επέφεραν σημαντική βελτίωση και στο δημοσιονομικό ισοζύγιο, το οποίο τα τελευταία χρόνια μετατράπηκε από ελλειμματικό σε πλεονασματικό. Από το 2014 λειτουργούμε με ισοσκελισμένο προϋπολογισμό και από το 2016 με υγιές πλεόνασμα. Μάλιστα, φέτος αναμένεται να καταγραφεί το μεγαλύτερο δημοσιονομικό πλεόνασμα που έχει σημειωθεί ποτέ στον τόπο μας ιστορικά από τη γένεση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τα δημοσιονομικά πλεονάσματα καταδεικνύουν ότι η ανάπτυξη της οικονομίας είναι πλέον πιο υγιής και πιο βιώσιμη, ενώ με αυτό τον τρόπο διασφαλίζεται και η βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους. Το δημόσιο χρέος για το 2018, παρά την επιβάρυνσή του λόγω συνεργατισμού, εκτιμάται ότι θα κυμανθεί γύρω στο 104% του ΑΕΠ και από το 2019, ακολουθώντας σταθερά πτωτική πορεία, θα είναι κάτω από το 100%.

Όλα αυτά αντανακλώνται και στις διαδοχικές αναβαθμίσεις της Κύπρου από...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παρακαλέσω όσους δεν κάθονται στα έδρανα, αν δεν είναι ανάγκη να μιλούν για λόγους προετοιμασίας της ψηφοφορίας ή και αν χρειάζεται έτσι μεγάλη συνεννόηση, να περάσουν έξω να κάνουν τη συνεννόησή τους, γιατί νομίζω πάμε καλά, είμαστε και κουρασμένοι, οι βουλευτές δε μιλούν, πολλώ μάλλον όσοι κάθονται πίσω.

Συνεχίστε, παρακαλώ.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, που αναφέρω αντανακλώνονται και στις διαδοχικές αναβαθμίσεις της Κύπρου από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης. Από τον Σεπτέμβριο βρισκόμαστε ήδη στην επενδυτική βαθμίδα. Αυτό σημαίνει ότι η εμπιστοσύνη προς τη χώρα μας έχει ουσιαστικά ανακτηθεί και αυτό δεν πρέπει να το τοποθετούμε στο περιθώριο. Μειώνουμε τη χώρα μας, χωρίς να το αντιλαμβανόμαστε.

Συνεπώς, δικαιούμαστε σήμερα με αντικειμενικά κριτήρια και χωρίς σκοπιμότητες να πούμε ότι οι σωστές πολιτικές και η εφαρμογή τους από την κυβέρνηση και ειδικότερα από τον Υπουργό Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη έχουν φέρει χειροπιαστά αποτελέσματα. Αναμφίβολα, η συμπαράσταση της ευρύτερης κοινωνίας, η συνεργασία με τις συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις και ιδιαίτερα οι θυσίες των συμπολιτών μας ήταν αναγκαία, για να έχουμε αυτά τα αποτελέσματα. Το ίδιο και η στήριξη των πολιτικών δυνάμεων στο κοινοβούλιο, για να εγκριθούν τα απαραίτητα νομοσχέδια. Και βλέποντας απέναντί μου τον Νικόλα Παπαδόπουλο, θα συμφωνήσω με αυτό που επανέλαβε πολλές φορές και ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, ότι πράγματι ο κ. Παπαδόπουλος και το κόμμα του, όσον αφορά την οικονομία, έβαλαν πλάτες. Και τα άλλα κόμματα, διότι πρώτο, είναι αλήθεια, μνημονιακά νομοσχέδια όπως σας είπα και προηγουμένως έστειλε στη Βουλή το ΑΚΕΛ.

Στον Δημοκρατικό Συναγερμό δεν ισχυριζόμαστε βέβαια πως όλα είναι ρόδινα ούτε πως δεν υπάρχουν πλέον προβλήματα. Γνωρίζουμε ότι υπάρχουν ακόμη προβλήματα και πολλά περιθώρια βελτίωσης. Η δική μας συνεχής, σταθερή βελτιωτική πορεία πρέπει να αξιολογείται σε συνάρτηση με τον διεθνή ανταγωνισμό και την πρόοδο ανάλογων οικονομιών στο ευρωσύστημα, στην Ευρωζώνη. Γι' αυτό εμείς λέμε πολύ καθαρά ότι

πρέπει να συνεχίσουμε την προσπάθεια και να εφαρμόσουμε τώρα που βρισκόμαστε στον θετικό κύκλο ανάπτυξης ανανεωμένες στρατηγικές για αλλαγές και μεταρρυθμίσεις στο κράτος και την οικονομία. Τώρα έχουμε τη δυνατότητα να σχεδιάσουμε χωρίς μείν την πίεση αλλά με αποφασιστικότητα τη σταδιακή μετεξέλιξη της κυπριακής οικονομίας στη βάση ενός σύγχρονου μοντέλου που στοχεύει στη βιώσιμη ανάπτυξη, την απελευθέρωση των παραγωγικών δυνάμεων και τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας για το ανθρώπινο δυναμικό μας.

Όσο σημαντικό είναι να μείνουμε μακριά από τα λάθη του παρελθόντος άλλο τόσο είναι να εδραιώσουμε ακόμη περισσότερο την αναπτυξιακή προοπτική στη χώρα μας. Δεν επιτρέπεται ο εφησυχασμός. Ξέρουμε πως χρειάζεται να προχωρήσουμε με τις ριζικές μεταρρυθμίσεις που έχει ανάγκη ο τόπος στους τομείς της υγείας, της παιδείας, της δημόσιας υπηρεσίας, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της απασχόλησης ευρύτερα. Αυτό χρωστάμε στους συμπολίτες μας. Αυτό χρωστάμε και στις νεότερες γενιές, που τους αξίζει να ζήσουν και να προκόψουν σε μια καλύτερη Κύπρο.

Οι προκλήσεις είναι μπροστά μας και έχουμε την υποχρέωση να τις αντιμετωπίσουμε με συλλογικότητα και αποφασιστικότητα. Η στήριξη των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικά στρωμάτων, για να έχουν προσιτά ενοίκια και δυνατότητα απόκτησης πρώτης κατοικίας, η αύξηση των χαμηλών συντάξεων, η μείωση φορολογικών βαρών, η στήριξη των συνετών δανειοληπτών παράλληλα με όσους θα έχουν μέσω του σχεδίου "Εστία" τη δυνατότητα στήριξης είναι βασικοί πυλώνες της πολιτικής μας.

Στο πλαίσιο της ευρύτερης κοινωνικής πολιτικής θα πρέπει βεβαίως να ενταχθεί και η στήριξη του προσφυγικού μας κόσμου, που μέσα σε μια μέρα το 1974 είδε την περιουσία του να χάνεται. Όπως έχω επανειλημμένα τονίσει, έφτασε η ώρα για απονομή έστω μερικής δικαιοσύνης στους πρόσφυγές μας. Μετά από σαράντα τέσσερα χρόνια είναι επιβεβλημένη η αποζημίωση για στέρηση χρήσης της περιουσίας τους. Επαναλαμβάνω ειδικότερα, αν δεν έχουμε εξελίξεις στο Κυπριακό, είναι υποχρεωμένη η διακυβέρνηση του τόπου και όλοι οι φορείς να δικαιώσουν έστω και μερικώς αυτούς που είδαν τις περιουσίες τους να κουρεύονται ολοσχερώς το 1974. Και είμαι σίγουρος, παρά τον γέλωτα ορισμένων, ότι αυτό εκφράζει όλες τις πλευρές της Βουλής.

Την ίδια ώρα θεωρούμε ότι η πολιτεία πρέπει να σταθεί αρωγός και σε αυτούς που είδαν τις καταθέσεις τους να εξαφανίζονται μέσα σε μια μέρα, ως επίσης και σε εκείνους που καλοπροαίρετα επένδυσαν στα αξιόγραφα.

Ακολουθώντας πάντα μια ισορροπημένη δημοσιονομική πολιτική, οφείλουμε σήμερα να στηρίξουμε ακόμη περισσότερο τις πιο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και να ανεβάσουμε γενικότερα τον πήχη της ευημερίας. Σημαντικά βραχυπρόθεσμα μέτρα, όπως είναι η μείωση του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα, η επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης στις ορεινές περιοχές και η αύξηση στις συντάξεις των χαμηλοσυνταξιούχων, βρίσκονται ήδη σε πορεία υλοποίησης. Αυτή είναι μία ειλημμένη απόφαση του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Ταυτόχρονα, υπάρχουν και σημαντικές μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προκλήσεις. Η επένδυση στην έρευνα και την καινοτομία, στην εκπαίδευση, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και στην τεχνολογική εξέλιξη θα οδηγήσει στον απαιτούμενο εκσυγχρονισμό και στην αναμόρφωση της οικονομίας. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνουμε και στον ψηφιακό μετασχηματισμό, που είναι απαραίτητος τόσο για το κράτος και τις επιχειρήσεις όσο και για την κοινωνία.

Αντιλαμβανόμαστε ότι υπάρχει σημαντικό περιθώριο συναντίληψης και συνεργασίας με άλλες πολιτικές δυνάμεις εντός του κοινοβουλίου για αυτά τα σημαντικά ζητήματα. Σε αυτό το πλαίσιο είμαστε έτοιμοι να προωθήσουμε, αλλά και να στηρίξουμε στοχευμένες και συγκεκριμένες προτάσεις. Μακριά από λαϊκισμούς, με κοινωνική ευαισθησία αλλά πάντα με βάση τις δυνατότητες της οικονομίας και των δημόσιων οικονομικών.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ευχαριστώντας και τον Υπουργό Δικαιοσύνης, καλωσορίζοντάς τον που βρίσκεται στην αίθουσα, θα πω και το εξής: Η σημερινή συζήτηση μας επιβάλλει να σκεφτούμε πού θέλουμε να πάει η Κύπρος τα επόμενα δέκα, είκοσι, τριάντα χρόνια. Δυστυχώς, μια τέτοια στρατηγική συζήτηση δεν μπορεί να γίνει με πληρότητα και εγκυρότητα, όσες δυνάμεις κι αν επιστρατεύσουμε. Για να είμαστε σε θέση να κάνουμε έναν τέτοιο στρατηγικό σχεδιασμό, χρειάζεται πρώτα να απαντήσουμε τι θα γίνει με το κορυφαίο και μείζον ζήτημα για τον τόπο, τον τερματισμό δηλαδή της τουρκικής κατοχής και την απελευθέρωση της πατρίδας μας. Όλοι αναγνωρίζουν πλέον ότι η περίοδος που διανύουμε είναι καθοριστική. Από το Κραν Μοντανά και μετά υπήρξε ένα παρατεταμένο αδιέξοδο δεκαοκτώ μηνών. Όλο αυτό το διάστημα ο ΟΗΕ σε τρεις περιπτώσεις έχει υπογραμμίσει την ανάγκη επίλυσης, επισημαίνοντας ότι το στάτους κβο δεν είναι βιώσιμο. Αν παραταθεί η κατάσταση μη επίλυσης, πολλά μπορεί να συμβούν και να επηρεάσουν ανέκκλητα το μέλλον της Κύπρου.

Πρέπει να μας προβληματίσει το γεγονός ότι η Τουρκία διά στόματος του Υπουργού Εξωτερικών της Μεβλούτ Τσαβούσογλου είναι σε θέση να διατυπώνει -προσέξτε, απροκάλυπτα και χωρίς αναστολές- τη θέση για οριστική διχοτόμηση. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε να δοθεί χώρος, για να νομιμοποιηθεί σιωπηρά έστω μια

τέτοια συζήτηση. Χρειάζεται όσο ποτέ προηγουμένως να περιφρουρήσουμε το πλαίσιο της ομοσπονδιακής επίλυσης. Το έχουμε κατακτήσει άλλωστε στον ΟΗΕ με κόπους και θυσίες δεκαετιών, σας θυμίζω, στον διεθνή στίβο, ως αντίβαρο στη μονομερή απόσχιση και την επιβολή διχοτόμησης.

Η ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση μας επιτρέπει να διασφαλίσουμε ότι η λύση της ομοσπονδίας θα είναι ευρωπαϊκή και η θέση του Προέδρου Αναστασιάδη για αποκέντρωση εξουσιών διασφαλίζει ότι θα είναι και λειτουργική. Σε αυτό το πλαίσιο η διζωνική δικονομική ομοσπονδία, η ευρωπαϊκή και λειτουργική, είναι η μόνη οδός, για να αποτραπεί η διχοτόμηση και τα δύο κράτη. Αυτό αναγνώρισαν άλλωστε τόσο ο Μακάριος όσο και ο Σπύρος Κυπριανού με τις υπογραφές τους το 1977 και 1979. Αυτό έπραξαν ρητά και κατηγορηματικά όλοι οι Πρόεδροι της Δημοκρατίας που ακολούθησαν. Ελπίζω ότι κατανοούμε την αξία αυτής της επιλογής τώρα που επικρέμαται η απειλή της Τουρκίας για διχοτόμηση και δύο κράτη.

Το δίλημμα μπροστά μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πολύ συγκεκριμένο: Θα επιτύχουμε την επανένωση της πατρίδας μας στη βάση της ομοσπονδιακής λύσης ή θα δώσουμε στην Τουρκία την ευκαιρία να εκπληρώσει τους στρατηγικούς στόχους και τα οράματα του Ντενκτάς και του Νιχάτ Ερίμ; Ομοσπονδιακή λύση λοιπόν ή διχοτόμηση; Ο καθένας μας αντιλαμβάνεται ότι η επιλογή της ομοσπονδιακής επίλυσης περιέχει και ορισμένα ρίσκα. Μήπως όμως η κατάληξη στη διχοτόμηση δεν περιέχει πολλαπλάσια ρίσκα; Αυτό καλούμαστε σήμερα να απαντήσουμε!

Δεν πρέπει να κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας: Η διολίσθηση στη διχοτόμηση θα σηματοδοτήσει την όξυνση της αντιπαράθεσης με την Τουρκία κι όχι την εκτόνωσή της. Η πρόθεση της Τουρκίας είναι να κλιμακώσει την παρανομία. Δε θα περιοριστεί στα όσα κατέχει επί του εδάφους για σαράντα τέσσερα χρόνια, αλλά θα επιδιώξει να επεκταθεί αυθαίρετα και παράνομα και στις θαλάσσιες ζώνες της Κύπρου, καθορισμένες ή μη.

Η διχοτόμηση υπό οποιαδήποτε μορφή, είτε βελούδινη είτε συμφωνημένη είτε εξελισσόμενη, για μας στον Δημοκρατικό Συναγερμό είναι κατάρα για τον τόπο. Είναι ανάθεμα για τη νέα γενιά, που θα περιοριστεί για πάντα στο μισό νησί με τις μισές δυνατότητες. Είναι ντροπή για τον ελληνισμό να γίνουν οι τόποι μας ξένοι, καινούριες χαμένες πατρίδες. Η διχοτόμηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ισοδυναμεί με ολοκληρωτική εθνική ήττα. Σημαίνει οριστική απώλεια εδαφών όπου ο ελληνισμός έζησε για αιώνες. Βέβαια, η διχοτόμηση θα σημαίνει και τη μελλοντική εξαφάνιση της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Ο τελικός λογαριασμός θα σταλεί βεβαίως σε εμάς, τους Ελληνοκυπρίους, γιατί αυτό θα συνιστά την ολική αλλαγή της δημογραφικής ισορροπίας της Κύπρου.

Για όλους αυτούς τους λόγους, αγαπητοί συνάδελφοι, δε συμβιβάζομαστε με το σημερινό στάτους κβο. Επιμένουμε σε μια ομοσπονδιακή λύση στο Κυπριακό, η οποία μπορεί να έχει αδυναμίες, αλλά θα απαλλάξει οριστικά την πατρίδα μας από την τουρκική κατοχή, θα ανοίξει μια νέα σελίδα στην ιστορία των Κυπρίων μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δε θα είμαστε έρμαιο των διαθέσεων κανενός, όταν ολοκληρη η Κύπρος γίνει ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος.

Αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης θα συναντηθεί τις επόμενες ώρες με την ειδική απεσταλμένη του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ. Η συζήτηση πάνω σε όρους αναφοράς για επανεκκίνηση των διαπραγματεύσεων είναι η απόδειξη ότι παραμένει ανοιχτό το παράθυρο ευκαιρίας για λύση. Μια συμφωνία στους όρους αναφοράς θα αποτελέσει θεαματικό διέξοδο, θα έχουμε στα χέρια μας ένα ισχυρό διαπραγματευτικό κεκτημένο των συγκλίσεων Αναστασιάδη-Ακιντζί, αλλά και το πλαίσιο των έξι σημείων του Γκουτέρες.

Θυμίζω ορισμένα κεντρικά σημεία:

- Κατάργηση συστήματος εγγυήσεων και του μονομερούς δικαιώματος επέμβασης της Τουρκίας,
- αποχώρηση όλων των κατοχικών στρατευμάτων,
- χάρτης με περίληψη και της Μόρφου,
- δημογραφική ισορροπία 4 προς 1,
- κατοχύρωση τριών ελευθεριών και των τεσσάρων κοινοτικών ελευθεριών.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έχει πολλές φορές εκφράσει την ετοιμότητά του να εργαστεί για γεφύρωση των διαφορών στα έξι σημεία Γκουτέρες καταθέτοντας και νέες ιδέες, όπως τη μερική αποκέντρωση εξουσιών και οργάνων, η οποία σαφέστατα βελτιώνει τη λειτουργικότητα του ομοσπονδιακού κράτους.

Για εμάς δεν υπάρχουν δεύτερες σκέψεις ούτε σχέδια β' ή σχέδια γ', για εμάς το μόνο εφικτό σχέδιο είναι αυτό της επιτυχούς κατάληξης των διαπραγματεύσεων στη βάση των παραμέτρων των Ηνωμένων Εθνών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στους επόμενους μήνες θα χρειαστεί ίσως να λάβουμε ιστορικές αποφάσεις. Είμαι βέβαιος ότι στον χρόνο που ακολουθεί θα καταγραφούν και οι δυνατότητες δύο άλλων σημαντικών παραμέτρων για την επίλυση του Κυπριακού, που μπορεί να ανατροφοδοτήσουν την προσπάθεια του ΟΗΕ και να δώσουν λύσεις σε

εκκρεμότητες, αμοιβαία επωφελείς για όλους. Πρώτη παράμετρος είναι το ενεργειακό πρόγραμμα για τον εντοπισμό κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην κυπριακή ΑΟΖ και δεύτερη η επαναπροσέγγιση της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχουμε περιθώριο για πρωτοβουλίες που θα συγχρονίζουν τις δύο αυτές παραμέτρους και θα ενισχύουν τη διαπραγματευτική θέση του Προέδρου Αναστασιάδη στην ύστατη και κρίσιμη αυτή φάση του Κυπριακού.

Πιστεύω ότι είναι στο χέρι μας να λειτουργήσει ξανά ο ευρωπαϊκός καταλύτης, όπως συνέβη κατά την περίοδο που εργαστήκαμε για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να προσφέρει την εγγύηση της κυριαρχίας της Κύπρου, ενός κράτους μέλους της, μέσα από τη σύγχρονη αντίληψη της κατοχύρωσης της ευρωπαϊκής κυριαρχίας. Μπορεί επίσης να περιλάβει ρητά στο σύστημα ασφάλειας που θα ισχύσει στην Κύπρο μετά τη λύση τη ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής σε εξωτερική απειλή και να αναλάβει τη διοίκηση της πολυεθνικής δύναμης που θα ορίσει το Συμβούλιο Ασφαλείας. Πρόκειται για ρυθμίσεις που ενδυναμώνουν την ευρωπαϊκή ταυτότητα της Κύπρου, ενισχύουν τις σχέσεις μας γενικότερα με τη δύση, χωρίς να θέτουν σε μια αχρείαστη και αντιπαραγωγική διεκδυστίδα τις σχέσεις μας με άλλες χώρες, όπως η Ρωσία.

Εξάλλου, αυτό είναι και το συμφέρον μας, η Ευρωπαϊκή Ένωση να εφαρμόσει στην Κύπρο ένα πλήρες παράδειγμα επέκτασης και κατοχύρωσης της ευρωπαϊκής κυριαρχίας όπως την περιέγραψε πρόσφατα ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ο Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, μιλώντας για την κατάσταση της Ένωσης. Οι ενισχυμένες ευρωπαϊκές εγγυήσεις θα εμπεδώσουν το αίσθημα ασφάλειας που χρειάζονται οι Ελληνοκύπριοι συμπατριώτες μας απέναντι στη βαριά ιστορική εμπειρία που βιώνουν με την Τουρκία. Προφανώς δε, αν η Τουρκία ανταποκριθεί θετικά και υπάρξει κατάληξη σε συνολική επίλυση του Κυπριακού, θα έχει και αυτή να κερδίσει στο πεδίο των σχέσεων της με την Ευρωπαϊκή Ένωση, που τώρα βρίσκονται σε κατάσταση παράλυσης. Μια αναβαθμισμένη τελωνειακή ένωση και η απελευθέρωση των θεωρήσεων είναι ζωτικής σημασίας για την Τουρκία υπό το βάρος της οικονομικής κρίσης που βιώνει τους τελευταίους μήνες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το παρόν και το μέλλον της Κύπρου είναι απόλυτα συναρτημένα με την παρούσα συγκυρία. Ο κυπριακός λαός με τη σοφή καθοδήγηση του αείμνηστου Γλαύκου Κληρίδη πέτυχε το 2004 τον διπλωματικό θρίαμβο της ένταξης της Κύπρου στην Ενωμένη Ευρώπη. Μπορούμε να επαναλάβουμε αυτό τον θρίαμβο συνδέοντας την επίλυση του Κυπριακού με την επανασύνδεση της Τουρκίας με την Ευρώπη και την αξιοποίηση του φυσικού αερίου της Ανατολικής Μεσογείου. Για να επιτευχθεί αυτή η μέγιστη επιδίωξη, δεν υπάρχει άλλη συνταγή από την επιστράτευση των πιο κατάλληλων χειρισμών, στηριγμένων τόσο στον πολιτικό ρεαλισμό όσο και στη διεκδίκηση και αξιοποίηση του σύγχρονου ευρωπαϊκού πλαισίου στο οποίο συμμετέχουμε, είμαστε συνδημιουργοί.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κοινός στόχος όλων μας είναι η εξεύρεση μιας λύσης που θα επανενώνει την πατρίδα μας, θα σέβεται την ευρωπαϊκή της υπόσταση, θα δημιουργεί ένα φυσιολογικό κράτος χωρίς τουρκικές εγγυήσεις και κατοχικά στρατεύματα και θα δημιουργεί συνθήκες ασφάλειας και ευημερίας για όλους τους Κύπριους πολίτες. Τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο.

Η δημόσια αντιπαράθεση και πόλωση δε βοηθούν τον κοινό μας αυτό στόχο. Αυτήν ειδικά την περίοδο οφείλουμε να είμαστε μονιασμένοι, να βρούμε στο τέλος της ημέρας τα σημεία που μας ενώνουν και να τα ενισχύσουμε. Την ίδια ώρα λέω ότι αυτήν ακριβώς τη στιγμή οφείλουμε να ενισχύσουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Είναι ο διαπραγματευτής μας. Αυτός θα ηγηθεί της προσπάθειας. Αυτός θα κερδίσει ή αυτός θα χάσει για όλους μας.

Άρα, μονιασμένοι, επαναλαμβάνω, πρέπει να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία τη διαπραγμάτευση για τη συνολική επίλυση του Κυπριακού, για την απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μας. Σας διαβεβαιώ ότι εμείς στον Δημοκρατικό Συναγερμό αυτό θα πράξουμε, γιατί η επίλυση του Κυπριακού και η λειτουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας ως ενωμένης και φυσιολογικής χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα μας προσφέρει τη μοναδική ευκαιρία να δούμε την Κύπρο όπως την ονειρευόμαστε. Αυτός είναι ο κυριότερός μας στόχος. Αυτή είναι η καλύτερη Κύπρος που οραματιζόμαστε!

Σας ευχαριστώ για την αντοχή και την ανεκτικότητα σας, χρόνια πολλά σε όλους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χρόνια πολλά!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...και, κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...να ευχαριστήσω και όλα τα στελέχη της Βουλής, που έτσι άοκνα μας στηρίζουν και εντός Κύπρου και εκτός Κύπρου.

Ευχαριστώ πολύ και χρόνια πολλά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα κάνουμε δεκατέσσερα λεπτά διάλειμμα, για να ξεκινήσουμε στις 6.00 μ.μ. ακριβώς όπως έχουμε προγραμματίσει και, θεού της τεχνολογίας θέλοντος, φέτος θα ψηφιστούν οι τροπολογίες ηλεκτρονικά. Έξι παρά ένα λεπτό να είσατε μέσα, δε θα έχει κουδούνια κ.λπ., εκτός αν μας αναγκάσετε.

(Ωρα διακοπής: 5.46 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 6.06 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, πάρτε τις θέσεις σας, για να ξεκινήσουμε! Οι συνάδελφοι να κάτσουν στα έδρανά τους και οι παρευρισκόμενοι να μην κινούνται και να πάρουν τις θέσεις τους.

Καλωσορίζω και τους έντιμους υπουργούς και όσους υπηρεσιακούς είναι παρόντες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2019. Θα προχωρήσουμε τώρα στο στάδιο της ψηφοφορίας. Το σώμα έχει ενώπιόν του τον προϋπολογισμό του 2019, όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία. Στον προϋπολογισμό έχουν επίσης ενσωματωθεί μετά από συζήτηση στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού πενήντα μία τροπολογίες, τις οποίες κατέθεσε η κυβέρνηση μετά την κατάθεση του προϋπολογισμού. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην ολομέλεια έχει κατατεθεί επίσης σειρά τροπολογιών από όλα τα κόμματα και την ανεξάρτητο βουλευτή.

Θα προχωρήσουμε τώρα, θέτοντας πρώτα σε ψηφοφορία...

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να περιμένουμε τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έρχονται τώρα σε ένα δευτερόλεπτο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, θα έρθουν.

Να διαβάσω ακόμη λίγο. Θα προχωρήσουμε σε ψηφοφορία με τις τροπολογίες των κομμάτων. Υπάρχουν κοινές τροπολογίες και τροπολογίες από μεμονωμένα κόμματα και από την ανεξάρτητη βουλευτή. Οι τροπολογίες θα τεθούν σε ψηφοφορία σύμφωνα με τη σειρά που περιλαμβάνονται στο έγγραφο που σας έχει διανεμηθεί.

Σε αυτό το στάδιο θα ήθελα πραγματικά να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους βουλευτές και για τη δουλειά που έγινε, για να είμαστε σήμερα εδώ έτοιμοι, και για τις ομιλίες και για τις παρεμβάσεις και για την τήρηση των χρόνων, όπως τους συμφωνήσαμε. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους υπουργούς που βοήθησαν, τους λειτουργούς της Βουλής, αλλά και της κυβέρνησης. Θα επιχειρήσουμε, αν όλα πάνε καλά, η ψηφοφορία για τις πενήντα μία τόσες τροπολογίες να γίνει ηλεκτρονικά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εννά πετύχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω εννά πετύχει και τούτο. Έχουμε ελέγξει το σύστημα, χρησιμοποιήσαμε και τα δέκα-δεκαπέντε λεπτά διάλειμμα και είμαστε έτοιμοι να ξεκινήσουμε.

Ακόμα λίγη επεξήγηση, περισσότερη. Όπως τα έχετε, θα πάμε με τις κοινές τροπολογίες πρώτα και μετά στις τροπολογίες εκείνες που είναι για το κάθε κόμμα ξεχωριστά. Θα ζητήσω εκεί που είναι από κόμματα μεμονωμένα, αν διαφοροποιείται η τοποθέτησή σας σε οποιαδήποτε, να μου το δηλώσετε. Διότι, αν δε διαφοροποιείται, η πρώτη ψηφοφορία που θα γίνει για το πρώτο θέμα για κόμματα που έχουν πέραν των

τριών-τεσσάρων δε χρειάζεται να επαναλαμβάνεται, να πούμε ότι αυτή η ψηφοφορία ισχύει και για τις υπόλοιπες.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να κάνω και μια αρχική τοποθέτηση, για να διευκολύνω το σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή εννά κάμω τζιαι εγώ μιαν αρχική τοποθέτηση, κάμε την πρώτα εσύ και μετά τη δική μου. Προτιμώ να είναι και το ΑΚΕΛ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλεις κάτι να πεις, κύριε Λουκαΐδη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο λόγος της αργοπορίας είναι μια υποτροπολογία, που αφορά, νομίζω, την πιο σημαντική τροπολογία που έχουμε ενώπιόν μας, για τις ιδιωτικοποιήσεις, που έχει κατατεθεί από τους συναδέλφους του ΔΗΚΟ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλά για την υποτροπολογία που κατατέθηκε από το ΔΗΚΟ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Η οποία κατατέθηκε και την είδαμε τώρα, δεν την είχαμε δει προηγουμένως.

Θέλω να θυμίσω ότι τις τροπολογίες όλες τις είδαμε τζιαι στην αρμόδια επιτροπή, όμως δυστυχώς προέκυψε αυτό το ζήτημα την τελευταία στιγμή. Ανατρέπει πάρα πολλά η συγκεκριμένη τροπολογία. Είτε θα συνεχίσουμε το διάλειμμα -είναι εδώ οι συνάδελφοι- για να μπορέσουμε να διαβουλευτούμε, είτε καλύτερα να αφήσουμε τελευταία αυτή την τροπολογία και πάλι να δοθεί κάποιος χρόνος για διαβούλευση, προτού ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να την αφήσουμε τελευταία, πριν πάμε στο σύνολο.

Κύριε Λουκαΐδη, εντάξει, θα κάμουμε ακόμα ένα διάλειμμα πριν την τελική ψηφοφορία για τη συγκεκριμένη...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν έχω τον λόγο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Νεοφύτου, έχετε τον λόγο.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την τοποθέτησή μου την πολιτική νομίζω ότι ξεκαθαρίζει και το θέμα που ήγειρε ο συνάδελφος, τουλάχιστον αριθμητικά.

Κύριε Πρόεδρε, εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός για το σύνολο των τροπολογιών θα τις καταψηφίσουμε όλες εκτός από τις ακόλουθες τρεις τροπολογίες, που αφορούν μειώσεις σε συμβουλευτικές υπηρεσίες, λειτουργικές δαπάνες, συνέδρια και εκπαίδευση. Ξέρετε, είμαστε υπέρ των λιγότερων δαπανών και, αν υπήρχαν και περισσότερες τροπολογίες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν μπορείτε να μας λέτε και τη σελίδα, θα βοηθήσει τους πάντες.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Βεβαιότατα. Σελίδα τέσσερα, το μέρος α. Επίσης την τροπολογία στη σελίδα οκτώ για αποκοπή 5% στις λειτουργικές δαπάνες και την τροπολογία στη σελίδα δώδεκα για την αποκοπή 5% για συνέδρια και σεμινάρια. Θα ψηφίσουμε όμως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτές θα τις ψηφίσετε;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι. Επιπρόσθετα, θα ψηφίσουμε την υποτροπολογία του ΔΗΚΟ στη σελίδα επτά, γι' αυτό είπα ότι το θέμα που έχει εγείρει ο κ. Λουκαΐδης τουλάχιστον αριθμητικά ξεκαθαρίζει. Αν θέλει χρόνο για οτιδήποτε άλλο, απλώς θα είναι περισσότερη ταλαιπωρία του σώματος.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Έν' για να ξέρουμε τι ψηφίζουμε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εντάξει. Απλώς αριθμητικά δεν περνά, όπως έχει διατυπωθεί. Να μην ανοίξουμε πολιτική...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έκλεισε, κύριε Αβέρωφ, ευχαριστώ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εξηγώ, κύριε Πρόεδρε, ότι με το να ψηφίσουμε την υποτροπολογία του ΔΗΚΟ...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μπορεί να αλλάξει, υποτίθεται.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Με το να την ψηφίσουμε αλλοιώνεται το κείμενο της τροπολογίας, που έτσι και αλλιώς θα καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κύριε Λουκαΐδη...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ακόμα δύο λεπτά μάξιμουμ.

Υπάρχει μια τοποθέτηση πολιτική, ένα σταύρωμα, εισήγηση για τους συνεργάτες των υπουργών. Το είπα και πέρσι, θα το επαναλάβω: Εκάμαμεν μια συμφωνία με την κυβέρνηση να αυξηθούν οι κοινοβουλευτικοί συνεργάτες των κομμάτων και παράλληλα η Βουλή να θεσμοθετήσει τη δυνατότητα των υπουργών να προσλαμβάνουν συνεργάτες με ένα ποσό που να μην ξεπερνά τις €65.000 το χρόνο. Πολύ σωστά ο Πρόεδρος της Βουλής υπέβαλε μία πρόταση νόμου, για να μπει ένας κώδικας όσον αφορά τις προσλήψεις επισημοποιημένων συνεργατών των βουλευτών και των κοινοβουλευτικών κομμάτων. Θεωρώ, αν θέλουμε να είμαστε σωστοί και δίκαιοι, σ' εκείνη την πρόταση νόμου μπορούμε να συμπεριλάβουμε, σε αυτό τον κώδικα που θα καταλήξουμε, και για τους συνεργάτες των υπουργών. Να ερχόμαστε να σταυρώνουμε συνεργάτες των υπουργών τη στιγμή που ούτε και εμείς έχουμε κώδικα θεωρώ ταπεινά ότι πολιτικά τουλάχιστον εμείς δεν κρίνουμε ότι είναι σωστό.

Όσον αφορά το σχέδιο "Εστία" που είναι η πρόθεση να σταυρωθεί, όλοι είχαμε τις απόψεις μας. Το είπα και από το βήμα της Βουλής ότι δεν είναι το τέλειο αλλά αναγκαίο για την οικονομία, τους δανειολήπτες, ναι, και εν γνώσει μας ότι με αυτό τον τρόπο στηρίζεται και ο χρηματοπιστωτικός τομέας.

Δύο τελευταία: Μια έκκληση σε αυτούς που το υποβάλλουν. Να βάλλω σταυρώματα να ελέγξω την εκτελεστική εξουσία, καλώς. Να βάλλω σταυρώματα να ελέγχω τον Πρόεδρο της Βουλής και το σώμα ως βουλευτής είναι θέμα που αφήνεται στην κρίση των συναδέλφων και υπάρχει και μια τροπολογία, που θέλω να είμαι δίκαιος και σωστός, που πέρσι με συνεννόηση όλων δεν μπήκε αυτή η τροπολογία. Ήθελαν να βάλουν αυτή την τροπολογία οι συνάδελφοι του ΕΛΑΜ, να αποκόψουν μέρος συντάξεων, για να δώσουν κάπου αλλού. Και υπήρξε μία ξεκάθαρη συνεννόηση ότι πολιτικά κάποιος μπορεί να έχει αυτή τη θέση, συνταγματικά πάσχει. Είναι εξόφθαλμα αντισυνταγματική και φέτος μπήκε από τον συνάδελφο της Συμμαχίας Πολιτών, που είναι στη σελίδα σαράντα οκτώ.

Κύριε Πρόεδρε, γνωρίζουμε όλοι ότι αυτή η τροπολογία είναι άκρως αντισυνταγματική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, αλλά με την τοποθέτησή σας, κύριε Νεοφύτου, ανατρέπουμε λίγο τη συμπεφωνημένη διαδικασία. Δεν ξέρω, θα προτιμούσα οι υπόλοιποι συνάδελφοι, αν νιώθουν έντονα στα σημεία εκείνα που θέλουν να απαντήσουν στον κ. Νεοφύτου, να το κάμουν.

Να ξεκινήσουμε την ψηφοφορία, εάν όμως ο κ. Λουκαΐδης θέλει διαβούλευση για το ζήτημα στη σελίδα επτά μετά από την τοποθέτηση του κ. Νεοφύτου, να το αφήσουμε στο τέλος. Αν ικανοποιείστε ότι μπορεί να σας δώσω το χρόνο πριν από εκείνη την τροπολογία δύο-τρία λεπτά να κάμετε μία τοποθέτηση και αντί διαβουλεύσεως να γίνει μία σύντομη συζήτηση για το θέμα εδώ, αντί να κάνουμε δέκα λεπτά διάλειμμα δηλαδή ή δεκαπέντε διαβούλευσης, ας γίνει δέκα λεπτά συζήτηση εντός της ολομέλειας. Εξάλλου, δεν έχει κανέναν που θέλει να κρύψει τις θέσεις του.

Πέστε μου το διαδικαστικό μέρος, κύριε Λουκαΐδη, πρώτα και μετά να δούμε πώς θα προχωρήσουμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επαναλαμβάνω, σε ό,τι αφορά την τροπολογία που αγγίζει το θέμα των ιδιωτικοποιήσεων, είναι η πιο σοβαρή. Η αλήθεια είναι ότι ήμασταν σε μια διαβούλευση, είχαμε καταλήξει τα κόμματα της αντιπολίτευσης γι' αυτό το ζήτημα. Στείλαμε ότι θα μπορούσε να γίνει αποδεκτή μια συγκεκριμένη τροπολογία, που οι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ ήθελαν να συμπεριλάβουν, προσωπικά έστειλα αυτό το μήνυμα. Αυτή η τροπολογία έχει διαφοροποιηθεί στην πορεία και λόγω της σοβαρότητας του θέματος. Ανεξάρτητα από την τοποθέτηση του κ. Νεοφύτου -είναι σεβαστή- εμείς λέμε, ας ψηφίσουμε όλες τις υπόλοιπες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Άρα, διαδικαστικά...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να την αφήσουμε τελευταία, να δώσουμε δέκα λεπτά διαβούλευση, για να δούμε, αν μπορεί να υπάρξει κατάληξη, διαφορετικά ο καθένας θα ψηφίσει αυτό που...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Έτσι πολύ σύντομα, για να μην καταχραστώ τη διαδικασία που πρέπει να ξεκινήσει, η υποτροπολογία έγινε, γιατί ακριβώς εμείς θέλαμε να διασφαλίσουμε ότι δε θα υπάρχει κανένας κίνδυνος ούτε για το σχέδιο "Εστία" ούτε κυρίως για το Ταμείο Αλληλεγγύης, στο οποίο θα γίνει μεταφορά πόρων του κράτους και, όπως ήταν εδώ, απαγορευόταν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, να τα δείτε στη διαβούλευση...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Εγώ θεωρώ ότι, όπως είναι τα πράγματα...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Έσσει κίνδυνο για όλα τα υπόλοιπα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Όι, για τα υπόλοιπα, που αφορούν τις αποκρατικοποιήσεις των ημικρατικών οργανισμών ή ιδιωτικοποιήσεις, είμαστε υπέρ της αποκοπής του κονδυλίου. Παραμένουμε. Απλά, έπρεπε να μπει υποτροπολογία, διότι είσιεν τέσσερα κόμματα πάνω στο πρώτο σκέλος και οι υπηρεσίες της Βουλής μάς είπαν ότι έπρεπε να κάνουμε τροπολογία μόνοι μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, να το αφήσουμε στη διαβούλευση.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Εμάς μας ενδιαφέρουν τα περιουσιακά στοιχεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το αφήσουμε στη διαβούλευση, διότι είτε κάμνουμε συζήτηση στην ολομέλεια μέχρι τέλους γι' αυτό το ζήτημα στη σελίδα επτά είτε τα βλέπετε μετά.

Ο κ. Περδίκης για ποιο θέμα θα μιλήσει;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αν μας επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, να σχολιάσουμε αυτά που είπε ο κ. Αβέρωφ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ότι;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:
Σε σχέση με αυτά που τοποθετήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Ναι, να σχολιάσετε εν συντομία. Ναι, βεβαίως.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:
Θα μείνει αναπάντητο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Ναι, για να μην μιλήσετε μετά στις επιμέρους.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:
Με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Έχετε δύο επιλογές.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:
Με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Ή τώρα ή στα συγκεκριμένα ζητήματα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:
Στα συγκεκριμένα ζητήματα εννά μιλήσουμε για τις τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Συγγνώμη; Δεν έχετε τον λόγο να μιλήσετε για την κάθε τροπολογία ξεχωριστά. Τώρα, αν θέλετε να πείτε δυο...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:
Σε αυτά που ανέφερε ο κ. Αβέρωφ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Κάποιες τοποθετήσεις.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:
Με την άδειά σας, αν μου δίδετε την άδεια, να απαντήσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Έχετε την άδεια, ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:
Λοιπόν, σε σχέση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Τον λόγο, όχι την άδεια.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:
Την άδειά σας να απαντήσω σε αυτά που είπε ο κύριος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:
Λοιπόν, εγώ συμφωνώ με τον κ. Αβέρωφ ότι τα συμφωνηθέντα πρέπει να τηρούνται, αλλά όλα τα συμφωνηθέντα. Τζιαι υπάρχει συμφωνία στην επιτροπή Οικονομικών και θέλω, αν θέλετε, να το επιβεβαιώσουν και τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών, ότι, πριν να φτάσουμε στην ψήφιση των προϋπολογισμών του 2019, είχαμε συμφωνήσει ότι θα κατατεθεί κώδικας για την εργοδότηση των συμβούλων

των υπουργών. Αυτός ο κώδικας δεν έχει κατατεθεί, έκανε μία θετική προσπάθεια ο κ. Αβέρωφ να σκιαγραφήσει αυτό τον κώδικα, δεν υπάρχει ενώπιόν μας. Τουλάχιστον το δικό μας το σταύρωμα έχει, συναρτάται με αυτό τον κώδικα. Όταν αυτός ο κώδικας κατατεθεί, που να καθορίζει μισθοδοσία, προσόντα, ότι δε θα είναι συνταξιούχοι, ότι δε θα είναι συγγενείς, δεν έχουμε κανένα πρόβλημα να ξηστυρώσουμε αυτό το κονδύλι, αλλά πρέπει να κατατεθεί ένας κώδικας, για να ξέρουμε τι ψηφίζουμε. Αυτό ήταν το μόνο που ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Να υπενθυμίσω ότι, αν δεν κάνω λάθος, ομόφωνα αυτό το σώμα είχε ψηφίσει κατά της αποξένωσης κρατικών περιουσιακών στοιχείων, όταν συζητούσαμε το θέμα για την ανάπτυξη των μαρίνων. Ως εκ τούτου λοιπόν, ή θα είμαστε συμβατοί και συνεπείς με τα όσα ψηφίζουμε και μάλιστα κατά τρόπο ομόφωνο ή στη συνέχεια θα βρίσκουμε τρόπους ανατροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα σύντομο σχόλιο για την αναφορά του συναδέλφου, του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, όσον αφορά την τροπολογία μας.

Δεν είμαι σίγουρος αν είναι αντισυνταγματικό, αυτό θα κριθεί, εάν υπερψηφιστεί, αλλά η άποψή μας είναι ότι δεν μπορεί να υπάρχει τόσο μεγάλο πλέον χάσμα μεταξύ συντάξεων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και η πρότασή μας για μεταφορά κονδυλίου αποσκοπεί στο να στείλει και το μήνυμα ότι θα πρέπει επιτέλους η κυβέρνηση να προχωρήσει σε μία μεταρρύθμιση του όλου συνταξιοδοτικού συστήματος, έτσι ώστε να είναι πιο δίκαιο και όχι να διαιωνίζονται οι ανισότητες ανάμεσα στους συνταξιούχους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα τον λόγο, επειδή στο παρελθόν και στους προηγούμενους προϋπολογισμούς πέρσι δε μας δόθηκε η δυνατότητα για δύο τροπολογίες, που θεωρήθηκαν αντισυνταγματικές, να έρθουν προς ψήφιση για το ίδιο ακριβώς θέμα, δηλαδή πέρσι υπήρχε δικαίωμα να μην έρθουν οι τροπολογίες μας και φέτος θα ψηφίσουμε για τις τροπολογίες, για το ίδιο θέμα, για κάτι που ήταν πολύ αυστηρό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιο θέμα εννοείτε;

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Για το θέμα με τις συντάξεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν νομίζω να σας απαγόρευσε ποτέ κανένας να φέρετε τροπολογία!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή μπορεί να έχουμε τις συγκεκριμένες αποδείξεις...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μου εξηγήσετε.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Υπάρχει Υπουργός Εργασίας που και στην επιτροπή Εργασίας είχαμε... Ήταν πρόταση νόμου φυσικά, αλλά για τις τροπολογίες που λέμε δεν ήρθαν καν στην ολομέλεια για ψήφιση και δεν ήταν για 4%, ήταν πολύ αυστηρές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, δε θα κάνω τωρά έρευνα, αλλά το προεδρείο δε σταματά κανέναν να φέρει τροπολογία...

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Εσείς δεν το γνωρίζατε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...φτάνει να είναι έγκαιρη και με τη σωστή διαδικασία.

Μάλιστα, κύριε Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απλώς, να επιβεβαιώσω, τέθηκε στην επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Και τους ξεκαθάρισα: «Συνάδελφοι, αυτό είναι καραμπινάτο αντισυνταγματικό». Μα, δεν μπορείς να αφαιρείς κονδύλι και να προσθέσεις κάτω 'πού αλλού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αυτό είναι θέμα καθαρά διάκρισης εξουσιών και εκτελεστικής εξουσίας και υπάρχει και απόφαση Ανωτάτου Δικαστηρίου. Και ο συνάδελφος το δέχτηκε, γι' αυτό και δεν ήρθαν οι τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλο το "εδέχθη", άλλο το "απαγόρευσαν". Έν' διαφορετικό! Το λοιπόν, εντάξει, κύριε...

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, δε γνωρίζω αν θα μας δοθεί ευκαιρία στη συνέχεια να τοποθετηθούμε επί των τροπολογιών...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δε θα δοθεί. Τώρα ό,τι θέλετε να πείτε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...ένα σύντομο σχόλιο, πριν να διακόψουμε τζιαι για την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, ναι.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι για το επίμαχο ζήτημα που έχει εγερθεί για την υποσημείωση τη δική μας. Πρώτον, η δική μας η πρόθεση είναι να μην επηρεαστεί με τη συγκεκριμένη τροπολογία η διαδικασία του σχεδίου "Εστία" ή και η διαδικασία ενίσχυσης του Ταμείου Αλληλεγγύης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Από εκεί και πέρα, επειδή έχω ακούσει κάποια σχόλια για τον συνεργατισμό, καμία σχέση δεν έχει η τροπολογία για τις αποκρατικοποιήσεις με τον συνεργατισμό. Πρώτον, τα περιουσιακά στοιχεία, αντιλαμβάνομαι, έχουν ήδη μεταφερθεί στη θυγατρική του συνεργατισμού, δεύτερον, θα ήταν αντισυνταγματικό για τη Βουλή να ψηφίσει νόμο που να εμποδίζει την οποιαδήποτε πώληση περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε εταιρεία και αυτή ήταν η συμβουλή που μας έδωσαν τζιαι οι υπηρεσίες της Βουλής, ότι εδώ ψηφίζουμε για αποκοπή κονδυλίων και όχι για περιορισμό της εκτελεστικής εξουσίας, και γι' αυτό εμείς επιμένουμε ότι πρέπει να σταματήσουν οι διαδικασίες των ιδιωτικοποιήσεων, των

αποκρατικοποιήσεων. Να αποκόψουμε τα κονδύλια, αλλά από εκεί και πέρα πρέπει να είμαστε τζιαι προσεκτικοί τι ακριβώς θα βάλουμε μέσα στον προϋπολογισμό. Σημειώνεται ότι κανένα κονδύλι στον προϋπολογισμό δεν περιλαμβάνεται για τον συνεργατισμό, μηδέν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Το λοιπόν, αν ετελειώσαμεν με τις παρεμβάσεις τις εξηγηματικές, να κάνω και εγώ μία δήλωση...

Παρακαλώ, κύριε Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Λοιπόν, εδώ ακούμε πράγματα για τα οποία στην επιτροπή Οικονομικών τουλάχιστον είτε δεν ετέθηκαν είτε δεν απαντήθηκαν. Τωρά ακούμε για περιουσιακά στοιχεία και το σχέδιο "Εστία". Πέστε μου τι σχέση έσκει το σχέδιο "Εστία" με τα περιουσιακά στοιχεία. Λοαρκάζετε δηλαδή, λοαρκάζει η κυβέρνηση να αποξενώσει περιουσιακά στοιχεία όπως εννά κάμει με το Ταμείο Αλληλεγγύης, για το οποίο δεν υπάρχει γνωμοδότηση του Γενικού Εισαγγελέα, είπε το Υπουργείο Οικονομικών, όταν ήρθε στη Βουλή, και πολύ πιθανόν να έχει και αντισυνταγματικά στοιχεία τζιαι αποδεσμεύουν τζιεινίνοι που αποδεσμεύσαν τα €25 εκατομ. τζιαι εννά βάλει τζιαι άλλα €30 εκατομ. σ' ένα πράμα που δεν ξέρουμε αν είναι νόμιμο και αν δεν έχει αντισυνταγματικότητα; Τωρά ακούμε τζιόλας να μην επηρεαστεί το σχέδιο "Εστία". Εγώ ρωτώ, εννά 'ν' δαμαί το Υπουργείο Οικονομικών, μας ενημέρωσε και έχει τίποτε να κάνει το σχέδιο "Εστία" με περιουσιακά στοιχεία; Μα, τι γίνεται εδώ; Εμείς διερωτόμαστε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Τι κρύβεται πίσω από όλα αυτά που γίνονται σήμερα εδώ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στεφάνου...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Σε ό,τι αφορά στα περιουσιακά στοιχεία για τον συνεργατισμό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στεφάνου...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Συγγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Για να ξέρουμε τι ψηφίζουμε. Ήρθε η Διοικήτής της Κεντρικής Τράπεζας και παραδέχτηκε στην επιτροπή Οικονομικών -έν' γραμμένα στα πρακτικά- ότι αυτό που εγίνηκεν με τα περιουσιακά στοιχεία του συνεργατισμού και πέρασαν στο κράτος και το κράτος τα 'δωσε στη ΣΕΔΙΠΕΣ και η ΣΕΔΙΠΕΣ στην ΚΕΔΙΠΕΣ ότι έχει νομικά προβλήματα η όλη διαδικασία τζιαι προσπαθούμε να τα επιλύσουμε. Και λέω τώρα: Ελαφρά τη καρδία κάποιιοι θα παν να δώσουν όλα αυτά τα περιουσιακά στοιχεία για ενδεχομένως παράνομες και παράτυπες ενέργειες που θα γίνουν, για να αποξενωθεί η δημόσια περιουσία; Το αφήνουμε αυτό στους πολίτες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Στεφάνου.

Νομίζω να μείνουμε εδώ, κύριοι. Είχα δώσει την επιλογή να γίνει δεκάλεπτη-δεκαπεντάλεπτη συζήτηση εδώ για το υπ' αριθμόν 7 και να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία ή να γίνει διαβούλευση. Έχετε επιλέξει τη διαβούλευση. Άρα, θα το αναβάλουμε προς το τέλος, να γίνει διαβούλευση και προχωρούμε.

Πριν προχωρήσουμε, να κάμω εγώ μία δήλωση, ότι δεν πρόκειται φέτος να ψηφίσω, ανεξάρτητα τι θα κάμει ο κ. Γιωργάλλας, κανένα σταύρωμα. Για μένα είναι θέμα αρχής, τάξης και τρόπου λειτουργίας του ξησταυρώματος και τρόπου λειτουργίας του ξησταυρώματος υπό την έννοια της ενημέρωσης και της μελέτης περαιτέρω που γίνεται, που είναι η έννοια, υποτίθεται, του σταυρώματος, αλλά άπτεται και συνταγματικής

λειτουργίας, το οποίο δε θα το πάρω μέχρι εκεί προς το παρόν, αλλά προσωπικά δε θα ψηφίσω κανένα σταύρωμα. Το έχω πει και όταν παρουσίαζα το έργο της Βουλής για την περσινή χρονιά, ότι θεωρώ μία λανθασμένη διαδικασία ιδιαίτερα στην έκταση που πήραν τα σταυρώματα, αλλά και ειδικά για τον τρόπο που ξησταυρώνονται. Γίνεται ένα σταύρωμα, πάμε στην επιτροπή Οικονομικών ή δεν πάμε και από τηλεφώνου ξησταυρώνονται! Ε, αυτός δεν είναι ο έλεγχος και τουλάχιστον θα κάνω έκκληση όσους σταυρώνουν να δουν και τη διαδικασία ξησταυρώματος.

Το λοιπόν, αρχίζουμε με τις δύο κοινές τροπολογίες των κομμάτων ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, Συμμαχίας Πολιτών, Αλληλεγγύης και Οικολόγων.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την πρώτη τροπολογία.

Παρακαλώ τη γραμματέα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, της Συμμαχίας Πολιτών, της Αλληλεγγύης και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	708	18.01 Υπουργείο Οικονομικών	04330/04450	Κοινωνικές Παροχές/Παροχές Κοινωνικής Πρόνοιας	€45.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την εφαρμογή του σχεδίου "Εστία" ύψους €33.000.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για την πρώτη τροπολογία.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στη δεύτερη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	801	20.02 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	04300 04301	Κοινωνικές Παροχές Παροχές Παιδείας	€50.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας ως ακολούθως:

«Από το Κεφάλαιο 20.02-04301-Παροχές Παιδείας οποιοδήποτε μη δαπανηθέν ποσό αντιστοιχεί στις πιστώσεις ύψους €50.000.000 μετά την καταβολή της φοιτητικής χορηγίας διατίθεται για την παραχώρηση φοιτητικών επιδομάτων μέχρι εξαντλήσεως του ποσού με βάση κριτήρια και διαδικασίες που καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού προηγουμένως ενημερωθεί σχετικά η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού:

Νοείται ότι στο πλαίσιο της διάθεσης των σύμφωνα με τα πιο πάνω μη δαπανηθέντων κονδυλίων δύναται να είναι δικαιούχοι και αλλοδαποί φοιτητές υπήκοοι χωρών οι οποίες έχουν διακρατικές συμφωνίες με τη Δημοκρατία, στο πλαίσιο των οποίων τυγχάνουν αντίστοιχης στήριξης Κύπριοι φοιτητές στις χώρες αυτές.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ; Ναι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της επιτροπής Οικονομικών είχαμε συνεννοηθεί ότι οι αλλοδαποί φοιτητές που θα είναι δικαιούχοι θα είναι όσοι θα σπουδάζουν στα κρατικά πανεπιστήμια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε κάνει τέτοια συνεννόηση, κύριε Νεοφύτου;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είπε τη θέση, που είναι θέση του κ. Σιζόπουλου, αλλά...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Είχαμε συμφωνήσει εχτές...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

...και το είχαμε ξεκαθαρίσει.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μα, δεν ξέρω οι υπόλοιποι, αλλά εμείς δεν μπορούμε να συμφωνούμε για κάτι που εννά καταψηφίσουμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάμετε μια συνεννόηση επιτόπου για δύο λεπτά.

Παρακαλώ, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι αλήθεια ότι ο κ. Σιζόπουλος είχε θέσει ένα τέτοιο ζήτημα, όμως υπήρξε η εξήγηση εκεί ότι υπάρχουν άλλες νομοθεσίες που προβλέπουν σε ποιους αφορούν τζιαι είναι πολύ σαφείς αυτές οι νομοθεσίες. Δεν μπορούμε να παρέμβουμε τώρα, για να καθορίσουμε ποιος είναι φοιτητής σε αναγνωρισμένο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Με βάση τις υπόλοιπες νομοθεσίες αυτός που δικαιούται ασφαλώς και δεν μπορούμε να παρέμβουμε εδώ. Εδώ είναι άλλο που πάμε να κάνουμε, εντελώς διαφορετική η προσέγγιση. Αφορά ουσιαστικά κατά κανόνα τους Κυπρίους φοιτητές τώρα κατά τη συντριπτική πλειοψηφία οι οποίοι δεν είναι δικαιούχοι της φοιτητικής μέριμνας, γιατί, ενώ έπρεπε να έν' στις είκοσι πέντε μονάδες, για να πάρουν τη φοιτητική μέριμνα, πέφτουν στις είκοσι τέσσερις, στις είκοσι τρεις, και αυτό που κάμνουμε είναι, αν μείνουν λεφτά από τη φοιτητική χορηγία, να μεταφερθούν για τη φοιτητική μέριμνα. Τούτος έν' ο στόχος της τροπολογίας. Τίποτε με αναγνωρισμένα ή άλλα ιδρύματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Δε συζητούμε επί της ουσίας. Το θέμα που έθεσε ο κ. Σιζόπουλος είναι θέμα διαδικασίας, ότι εσυμφωνήθη κάτι που δεν υπάρχει. Κλείνει το θέμα, δεν το δέχονται οι άλλοι, κύριε Σιζόπουλε, ότι έγινε έτσι συμφωνία και από εκεί και πέρα βρέστε τα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ της σημείωσης, αλλά με την καταγραφή της θέσης μας ότι θα έπρεπε να περιλαμβάνει τα συγκεκριμένα, γιατί αύριο θα μπορούμε ακριβώς να δούμε τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν από αυτήν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, έχει καταγραφεί η θέση σας.

Προχωρούμε τώρα...

Εδιάβασές την Αννίτα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα. Στην ψήφιση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε σε ψηφοφορία.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται.

Πάμε τώρα στις κοινές τροπολογίες των κομμάτων ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύης, Οικολόγων και της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου.

Διαβάστε την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, της Αλληλεγγύης, του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου

A/A	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση
1.	Όλα	03550	Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/Έρευνες

- α. Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από την πιο πάνω ομάδα ποσοστού ύψους 5% με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν τη ΔΕΑ, τις Τεχνικές Επιτροπές, το Τμήμα Εξωτερικής Πολιτικής και Κυπριακού, το έργο της ανάπτυξης του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας, την αγορά υπηρεσιών παροχής επιστημονικής εξέτασης αστυνομικών τεκμηρίων από το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου, την αγορά υπηρεσιών για την επίδοση κλήσεων ποινικών υποθέσεων, καθώς και το πλαίσιο προώθησης και εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας.
- β. Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για όλες τις εναπομείνουσες δαπάνες, εκτός αυτών που εξαιρούνται σύμφωνα με το πρώτο μέρος πιο πάνω, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε πρώτα για το πρώτο μέρος της τροπολογίας.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα επτά ψήφοι υπέρ, τέσσερις εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα επτά ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται το πρώτο μέρος της τροπολογίας.

Μάλιστα. Να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία για το δεύτερο μέρος της τροπολογίας.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και καμία αποχή, το δεύτερο μέρος της τροπολογίας εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	364	12.01 Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	08950/ 08951	Άλλα έργα	€200.000
	483	14.01 Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού			€25.000
	513	15.01 Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων			€320.000
	570	16.01 Υπουργείο Εσωτερικών			€1.450.000
	783	20.01 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού			€70.000
	874	21.01 Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων			€500.000
	959	22.01 Υπουργείο Υγείας			€20.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από τα σχετικά κονδύλια, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Αφορά πιστώσεις οι οποίες βρίσκονται στη διάθεση των υπουργών για σκοπούς επιχορήγησης εκδηλώσεων και άλλων έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαοκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ, της Αλληλεγγύης και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
770	19.02 Γενικό Λογιστήριο	06220	Τραπεζικές επιβαρύνσεις	€6.775.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα, ώστε, αφότου δαπανηθεί το 50% του συνολικού προβλεπόμενου ποσού για το μέρος που αφορά δαπάνες που προορίζονται να καλύψουν την

προμήθεια προς την εταιρία JCC Payment Systems για εισπράξεις οφειλόμενων ποσών με πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες από τους ταμίες όλων των κυβερνητικών τμημάτων, ύψους €5.000.000, ουδεμία δαπάνη να διενεργείται για το εναπομείναν 50%, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ και δεκαοκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη. Είναι κοινή τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, της Συμμαχίας Πολιτών και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Αυτή η τροπολογία θα πάει στο τέλος. Να το σημειώσουμε και στο ηλεκτρονικό σύστημα ότι αυτή η τροπολογία θα μείνει στο τέλος και η υποτροπολογία, εννοείται, μαζί.

Πάμε στις επόμενες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, της Αλληλεγγύης και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

A/A	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση
1.	Όλα	03000	Λειτουργικές δαπάνες

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού ύψους 5% από την πιο πάνω ομάδα δαπανών, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν την αγορά ύδατος, φαρμάκων και άλλων ιατρικών προμηθειών, την καταβολή ενοικίων, «φωτισμό, θέρμανση και καύσιμα μη γραφειακών χώρων» και τον Εθνικό Μηχανισμό για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, καθώς και το πλαίσιο προώθησης και εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας. ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ και πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, πέντε ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	481	14.01 Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	03520	Συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα	€3.163.890

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την εκπαίδευση σε θέματα υδρογονανθράκων, ύψους €3.160.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Δαπάνη που αφορά την εκπαίδευση και βελτίωση των δεξιοτήτων των δημόσιων υπαλλήλων της

Δημοκρατίας ή άλλων προσώπων που ορίζει ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, περιλαμβανομένης και της αγοράς τυχόν απαραίτητου εξοπλισμού. Η ισόποση δαπάνη καταβάλλεται από τους αδειούχους έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

(Άρθρο 03528.3 «Εκπαίδευση σε Θέματα Υδρογονανθράκων»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ και δεκαεννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκαεννέα ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
3.	756	18.30 Υπουργείο Οικονομικών	07400 07580	Αγορά σταθερών και κινητών μηχανημάτων Άλλα κινητά μηχανήματα	€3.500.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται να καλύψει τις δαπάνες αγοράς νέων οχημάτων για αξιωματούχους του κράτους, καθώς και αγορά οχημάτων για κάλυψη των αναγκών της δημόσιας υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαεπτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαεπτά ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
609	16.08 Υπουργείο Εσωτερικών Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	08380	Πρωταρχικοί δρόμοι δήμων	€10

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά «Βελτίωση του κύριου δρόμου από την Πάφο προς την Πόλη Χρυσοχούς (Λεωφόρος Ελλάδας)» να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και

Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, δεκαέξι εναντίον, δύο αποχές και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, δεκαέξι ψήφους εναντίον και δύο αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη τροπολογία.

Είναι κοινή τροπολογία από ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη και θα την στηρίξει και ο ΔΗΣΥ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος και της Αλληλεγγύης

Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση
Όλα	03500	Εκπαίδευση προσωπικού/συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού ύψους 5% από την πιο πάνω ομάδα από όλα τα υπουργεία, ανεξάρτητες υπηρεσίες και γραφεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ και οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, οκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στις επόμενες τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

A/A	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
1.	Όλα τα υπουργεία/υφυπουργεία	03551	Υπηρεσίες εμπειρογνομόνων/συμβούλων

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι για το μέρος που αφορά την αμοιβή των ειδικών συμβούλων των υπουργών/υφυπουργών, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Οι πρόνοιες αφορούν πιστώσεις που προορίζονται να καλύψουν αμοιβές ειδικών συμβούλων των υπουργών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ και δεκαεννέα ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκαεννέα ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	232	01.01 Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο	03551	Υπηρεσίες εμπειρογνομώνων/ συμβούλων	€348.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο και τον Υφυπουργό παρά τω Προέδρω, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Οι προτεινόμενες πιστώσεις προορίζονται να καλύψουν την αμοιβή των ειδικών συμβούλων-συνεργατών του Προέδρου της Δημοκρατίας.

(Άρθρο 03558.2 «Αμοιβή Συμβούλων»)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ και είκοσι δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, είκοσι δύο ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
3.	486	14.01 Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	03730	Συμμετοχή σε εκθέσεις	€2.610.010

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω υποομάδας, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες.

Σημείωση:

Οι πιστώσεις αφορούν μεταξύ άλλων συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις στο εξωτερικό στις οποίες το υπουργείο συμμετέχει με κρατικό περίπτερο, διοργάνωση εμπορικών αποστολών σε συνεργασία με ΚΕΒΕ, ΟΕΒ για την προβολή και διείσδυση των κυπριακών προϊόντων σε αγορές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και σημαντικές προοπτικές, διάφορες δραστηριότητες προβολής και προώθησης των κυπριακών προϊόντων από το υπουργείο και τα εμπορικά κέντρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ και όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, ανακοινώστε τα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ και δεκαεπτά ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δεκαεπτά ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωράμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, της Αλληλεγγύης, του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου

Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση
Όλα	03025 03055	Ενοίκια

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από τα σχετικά κονδύλια, με εξαίρεση τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο, να ενημερώνεται γραπτώς η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τις γενόμενες δαπάνες. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού θα προβεί στην εξέταση αιτήματος για αποδέσμευση των εναπομεινάντων κονδυλίων για το έτος, μόνο αφότου κατατεθούν ενώπιόν της όλα τα ενοικιαστήρια συμβόλαια και ενημερωθεί γραπτώς, το αργότερο μέχρι το τέλος του μηνός Φεβρουαρίου, αναφορικά με τις προβλεπόμενες δαπάνες για το υπόλοιπο του έτους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ και όταν είναι έτοιμα, ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαεπτά ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαεπτά ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στις επόμενες τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	444	13.01 Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Διοίκηση	03100	Άλλα λειτουργικά έξοδα	€747.200

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά το «Συμβούλιο Αποφυλάκισης Κρατουμένων επ' Αδεία», ύψους €253.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, ανακοινώστε τα παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ και είκοσι ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, είκοσι ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	512	15.01 Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Διοίκηση	03550/ 03580	Συμβουλευτικές υπηρεσίες/Σύμβαση υπηρεσιών	€216.807
	520	15.03 Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων			€494.500

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την αγορά υπηρεσιών για το Κέντρο Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας ύψους €121.797, καθώς και των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύψους €150.000, αντίστοιχα, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Οι θέσεις εργασίας για τα τηλεφωνικά κέντρα πρέπει να στελεχωθούν κατά προτεραιότητα από ΑμΕΑ, ως ήταν η μέχρι πρόσφατη πρακτική στο δημόσιο τομέα και σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, παρά την αγορά υπηρεσιών από ιδιωτικές επιχειρήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Έχουμε αποτελέσματα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα. Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαοκτώ ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωράμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
3.	568	16.01 Υπουργείο Εσωτερικών	04500	Άλλες κοινωνικές παροχές	€400.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, με εξαίρεση το κονδύλι που αφορά την επιχορήγηση για την έκδοση ενημερωτικών εντύπων των θρησκευτικών ομάδων, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Κάτω από την υποομάδα αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες για κοινωνικές παροχές σε φορείς και δυσπραγούντες πολίτες, επιχορήγηση λειτουργικών εξόδων σωματείων και επιχορήγηση για την έκδοση

ενημερωτικών εντύπων των θρησκευτικών ομάδων, βάσει της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ.63.526 και ημερ. 21/3/2006, καθώς και κατά χάριν οικονομική βοήθεια για στεγαστικούς σκοπούς μέχρι €8.500 βάσει της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ.52.228 και ημερ. 7/8/2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τρεις ψήφοι υπέρ, είκοσι εννέα ψήφοι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους εναντίον, είκοσι τρεις ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
4.	882	21.01 Υπουργείο Μεταφορών και Έργων/Διεύθυνση Επιβατικών Μεταφορών	04260	Άλλες επιχορηγήσεις	€51.610.000

Γίνεται εισήγηση για-

- α. ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, για το μέρος που αφορά την προκήρυξη νέων συμβάσεων δημόσιων επιβατικών μεταφορών, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της,
- β. ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, αφότου δαπανηθεί το 50% του εναπομείναντος συνολικού κονδυλίου, ουδεμία δαπάνη να διενεργείται για το υπόλοιπο 50%, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Οι προτεινόμενες πιστώσεις προορίζονται να καλύψουν τις υποχρεώσεις του κράτους που απορρέουν από τις Συμβάσεις Παραχώρησης Δημόσιας Υπηρεσίας Τακτικών Επιβατικών Γραμμών, σύμφωνα με τον περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα Νόμο. Προορίζεται επίσης να καλύψει συμβάσεις για μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων με έκτακτες γραμμές, καθώς και την εγκατάσταση συστημάτων έκδοσης/ακύρωσης εισιτηρίων και διαχείρισης στόλου, καθώς και δαπάνες που σχετίζονται με σχετικές υποδομές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το άλφα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ, είκοσι επτά ψήφοι εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Ψηφίστε για το βήτα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι μία ψήφοι υπέρ και τριάντα ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον, είκοσι μία ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στην υπ' αριθμόν 5.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση
5.	1027	01.01 Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο	010100/02000	Θέσεις

Γίνεται εισήγηση για τη διαγραφή της πρόνοιας που αφορά τη δημιουργία θέσεων Διευθυντή Γραφείου Τύπου (€51.000) και Αναπληρωτή Κυβερνητικού Εκπροσώπου (€51.000).

Σημειώσεις:

- α. Η εισήγηση για διαγραφή της πιο πάνω πρόνοιας γίνεται με στόχο η δημιουργία των νέων οργανικών θέσεων να υλοποιηθεί μέσω θεσμοθετημένων διαδικασιών.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ και τριάντα τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και τριάντα τρεις εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στην υπ' αριθμόν 6.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
6.	1028 1315	01.03 Υπουργικό Συμβούλιο	010300/02100	Γενικοί διευθυντές	€96.491 π.μ.

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο Παράρτημα «Μισθολογικές Θέσεις» έναντι των θέσεων Γενικού Διευθυντή ως ακολούθως:

«Ουδεμία ενέργεια λαμβάνεται και ουδεμία δαπάνη διενεργείται για σκοπούς πλήρωσης της νέας θέσης Γενικού Διευθυντή για τις ανάγκες του Υφυπουργείου Τουρισμού χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της».

Σημειώσεις:

- α. Δέσμευση της νέας θέσης Γενικού Διευθυντή στο Υφυπουργείο Τουρισμού, καθώς και των αντίστοιχων πιστώσεων.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ και τριάντα τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και τριάντα τρεις εναντίον, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Πάμε στην τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ και της Αλληλεγγύης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και της Αλληλεγγύης

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
780	20.01 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού/ Διοίκηση	04000	Μεταβιβάσεις εσωτερικού	€43.277.850

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης, ώστε, από το σύνολο του ποσού που παραχωρείται από την πιο πάνω ομάδα ως χορηγία στον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για το μέρος εκείνο που αφορά το Ενιαίο Σχέδιο Χορηγιών προς όλους τους επαγγελματικούς θεατρικούς φορείς και ομάδες (Σχέδιο ΘΥΜΕΛΗ).

Σημείωση:

Στην ομάδα αυτή περιλαμβάνονται προτεινόμενες πιστώσεις ύψους €5.800.000 που προορίζονται να καλύψουν την κρατική χορηγία προς τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ και τριάντα δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και τριάντα δύο εναντίον, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Πάμε στην τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Νομίζω είναι καλυμμένοι από την προηγούμενη που ψηφίσαμε του ΑΚΕΛ, έτσι; Υπάρχει διαφορετική άποψη από το ΔΗΚΟ και τους Οικολόγους;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχουμε ψηφίσει τη δέσμευση του κονδυλίου. Στην επιτροπή μέσα τουλάχιστον είπαμε ότι, αν ψηφιστεί δέσμευση όπου μπορούμε να ελέγξουμε τα πάντα, μπορούμε να ζητήσουμε να μας υποβάλουν και τις συμβάσεις. Άρα, εμπίπτει νομίζω αυτή η τροπολογία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα... Σωστά έτσι; Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν είναι ακριβώς το ίδιο πράγμα, αλλά μπορεί να ζητηθεί και αυτό στο πλαίσιο του σταυρώματος. Ό,τι νομίζετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Θα το συζητήσουμε μέσω του σταυρώματος, αποσύρεται η τροπολογία και δε γίνεται η ψηφοφορία. Και το σύστημα μέσα να το σημειώσει που λειτουργεί τόσο καλά για πρώτη φορά. Πήγαμε καλά ως δαμαί, να μην το αμμαθκιάσουμε!

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
958	22.01 Υπουργείο Υγείας	04120	Άλλες μεταβιβάσεις εσωτερικού	€3.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω υποομάδας, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες.

Σημείωση:

Οι πιστώσεις προορίζονται να καλύψουν χορηγίες που παραχωρούνται από το Υπουργείο Υγείας, με βάση κριτήρια που έχουν καθοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, σε διάφορους συνδέσμους που επιτελούν εθελοντική εργασία και σε άλλους φορείς που σχετίζονται με τον τομέα της υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τρεις ψήφοι υπέρ και είκοσι οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ και είκοσι οκτώ εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στα κόμματα τώρα. Τροπολογίες από μεμονωμένα κόμματα.

Τώρα είναι το ΑΚΕΛ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

A/A	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	010100.2 Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο- Κεντρικά γραφεία	03300/ 03301	Συντηρήσεις και επιδιορθώσεις/ Συντηρήσεις κτιρίων και γραφείων	€350.000
		07650/ 07651	Αγορά εξοπλισμού/ Μηχανολογικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός	€1.200.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στις πιο πάνω ομάδες/υποομάδες, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Οι προτεινόμενες πιστώσεις προορίζονται να καλύψουν πρόσθετες δαπάνες ύψους €1.550.000 που αφορούν εγκατάσταση συστημάτων ασφάλειας στο Προεδρικό Μέγαρο με βάση τις υποδείξεις της Εθνικής Αρχής Ασφάλειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαέξι ψήφοι υπέρ και τριάντα μία ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαέξι ψήφους υπέρ και τριάντα μία ψήφους εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται.

Κύριοι συνάδελφοι, δώστε μου έτσι λίγη προσοχή και, αν δε διαφωνείτε...

Από τις υπόλοιπες τροπολογίες του ΑΚΕΛ υπάρχει κάποιο κόμμα που θα επιλέξει να αλλάξει την ψηφοφορία από την πρώτη; Ναι; Εντάξει, θα πάμε μια τότε. Αν υπάρχει έστω και ένα κόμμα, μια.

Πάμε όπως πάμε. Στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	388	12.05 Τμήμα Δασών	08850/ 08856	Πλατείες, πάρκα και εξωραϊστικά σχέδια/Δημιουργία του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα	€307.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι για το μέρος που αφορά την υλοποίηση της 1^{ης} Φάσης του Σχεδίου Αειφορικής Διαχείρισης και Ανάπτυξης του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα (€200.000), να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Η πρόνοια προορίζεται να καλύψει την έναρξη εργασιών και εξασφάλιση εξοπλισμού που αφορούν την ανάπτυξη βασικών υποδομών για τη διαχείριση και την εξυπηρέτηση των επισκεπτών και την προστασία της περιοχής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, ανακοινώστε τα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ και είκοσι έξι ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ και είκοσι έξι ψήφους εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
3.	420	12.10 Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	08920	Άλλα κατασκευαστικά έργα	€110.600

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την παραχώρηση στην Ιερά Μονή Σταυροβουνίου ποσού ύψους €100.000 για οχλήσεις που υφίσταται από τις δραστηριότητες των παρακείμενων λατομείων Πυργών της επαρχίας Λάρνακας, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ, τριάντα δύο εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και τριάντα δύο εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται. Δεν εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
4.	708	18.01 Υπουργείο Οικονομικών	04260	Άλλες επιχορηγήσεις	€27.100.020

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά δαπάνες που προορίζονται να καλύψουν το Σχέδιο Προώθησης Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας ύψους €1.500.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Σκοπός του σχεδίου είναι η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και η ενθάρρυνση νέων τομέων οικονομικής δραστηριότητας μέσω της προσέλκυσης επενδύσεων στον τομέα των κινηματογραφικών παραγωγών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι μία ψήφοι υπέρ και τριάντα ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι μία ψήφους υπέρ και τριάντα ψήφους εναντίον, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
5.	180100.2 Υπουργείο Οικονομικών, Διοίκηση	04300/04450	Κοινωνικές παροχές/ Παροχές κοινωνικής πρόνοιας	€30.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη αναφορικά με χρηματοδότηση του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Χρηματοδότηση του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ και τριάντα τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και τριάντα τέσσερις ψήφους εναντίον, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
6.	1026-1027	01.01 Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο	010100/ 02000	Θέσεις

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι των θέσεων Επικεφαλής Επιστήμονα (€89.637), Επιτρόπου Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (€10), και Επιτρόπου Εθελοντισμού και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (€89.637), ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

- α. Οι προτεινόμενες πιστώσεις προορίζονται να καλύψουν τις νέες θέσεις της Προεδρίας που αφορούν τον Επικεφαλής Επιστήμονα, τον Επίτροπο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και τον Επίτροπο Εθελοντισμού και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, ώστε για τις πρώτες δύο θέσεις να δοθούν σαφείς διευκρινίσεις για τη δομή στην οποία εντάσσονται, ενώ για την τρίτη θέση, σύμφωνα με την Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 1^{ης} Ιουνίου 2018, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με την Πράξη υπ' αρ. 744/13, ημερομηνίας 14/05/2018, ακύρωσε την Πράξη υπ' αρ.742/18 με την οποία είχε διοριστεί πρόσωπο στην θέση του επιτρόπου και ως εκ τούτου η διενέργεια οποιασδήποτε δαπάνης ενδεχομένως να είναι παράνομη.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα. Και είναι η τελευταία τροπολογία του ΑΚΕΛ αυτή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαεφτά ψήφοι υπέρ, τριάντα μία εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Με δεκαεφτά ψήφους υπέρ, τριάντα μία εναντίον και δύο αποχές, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Πάμε στις τροπολογίες του ΔΗΚΟ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος

Σελίδα	Κεφάλαιο	Επεξήγηση
1154	15.05 Κέντρο Παραγωγικότητας	Θέσεις

Γίνεται εισήγηση για διαγραφή των αναφορών στη στήλη των Επεξηγήσεων του πιο πάνω Κεφαλαίου για κατάργηση δύο θέσεων Λειτουργού Παραγωγικότητας (Κλ. Α8, Α10 και Α11) και κατάργηση πέντε θέσεων Εκπαιδευτών [Κλ. Α6 και Α9 (i)], καθώς και για τη διενέργεια των συνακόλουθων τροποποιήσεων.

Σημείωση:

Εισήγηση για τη μη κατάργηση των πιο πάνω θέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ, είκοσι έξι ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ. Είκοσι έξι ψήφους εναντίον και δύο αποχές, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε στις τροπολογίες της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	567	16.01 Υπουργείο Εσωτερικών	04080	Συμβούλια/επιτροπές/ οργανώσεις-Συμβούλιο Ανοικοδόμησης και Επανεγκατάστασης	€89.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, με εξαίρεση τις πιστώσεις που αφορούν τις αμοιβές του προέδρου και του προσωπικού του Συμβουλίου Ανοικοδόμησης και Επανεγκατάστασης, ύψους €5.000, και τα λειτουργικά έξοδα και εξοπλισμό ύψους €5.000, να ενημερώνεται και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Σημείωση:

Πιστώσεις που προορίζονται για να καλύψουν διάφορες δαπάνες του Συμβουλίου Ανοικοδόμησης και Επανεγκατάστασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι εναντίον, τέσσερις υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους εναντίον, τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Μισό λεπτό, κυρία Δημητρίου.

Αν δε θα υπάρχει διαφοροποίηση, να δεχθούμε αυτή την ψηφοφορία μέχρι το τέλος;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει.

Προχωρούμε μία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	571	16.01 Υπουργείο Εσωτερικών	05500	Δράσεις Ταμείων Αλληλεγγύης και Εσωτερικών Υποθέσεων	€7.040.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για το μέρος εκείνο που αφορά το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (€6.000.000).

Σημείωση:

Στόχος του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης είναι να συμβάλει στην αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών στην Ένωση, ως στοιχείο του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, σύμφωνα με την κοινή πολιτική ασύλου, επικουρικής προστασίας και προσωρινής προστασίας και με την κοινή μεταναστευτική πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι εναντίον, επτά υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους εναντίον, επτά υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
3.	663	16.11 Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών	03700	Εκστρατείες διαφώτισης	€1.158.500

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά δαπάνες για προβολή και ενημέρωση ύψους €934.500, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της:

Νοείται ότι εξαιρούνται δαπάνες για υλικά απαραίτητα για σκοπούς προβολής και ενημέρωσης, δαπάνες για την παρακολούθηση εγχώριου και διεθνούς τύπου, συνδρομές σε διεθνή ΜΜΕ, δαπάνες για διαδικτυακή ενημέρωση και απρόβλεπτες δαπάνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα έξι ψήφοι εναντίον, πέντε υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, πέντε υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
4.	765	19.01 Γενική Διεύθυνση ΕΠΣΑ	05890/ 05891	Προγράμματα χρηματοδοτούμενα από ξένους οργανισμούς ή/και άλλες πηγές	€2.100.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την υλοποίηση σχεδίων που θα χρηματοδοτηθούν από τον

Χρηματοδοτικό Μηχανισμό Νορβηγίας ύψους €1.000.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Η εν λόγω χρηματοδότηση θα προκύψει στη βάση σχετικού Μνημονίου Συνεργασίας που θα υπογράψει η Κυπριακή Δημοκρατία με τη Νορβηγία για την προγραμματική περίοδο 2014-2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι εναντίον, δεκαπέντε υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους εναντίον, δεκαπέντε υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τροπολογία 5.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Να γίνει ενιαία ψηφοφορία για το (α) και το (β).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να γίνει ενιαία ψηφοφορία για το (α) και το (β), ό,τι ψηφίσετε για το 5(α), ισχύει και για το 5(β).

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
5.	804	20.03 Μέση εκπαίδευση	04301	Παροχές παιδείας	€5.220.859

Γίνεται εισήγηση, ώστε από το μέρος που αφορά χορηγίες προς ξενόγλωσσα ιδιωτικά σχολεία ύψους €1.450.000:

- α. να αποκοπούν τα κονδύλια που αφορούν διδάκτρα και υποτροφίες Τουρκοκυπρίων μαθητών που διαμένουν στα κατεχόμενα και φοιτούν στην Αγγλική Σχολή Λευκωσίας και
- β. προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη που αφορά έξοδα φοίτησης (δίδακτρα και έξοδα εγγραφής) Τουρκοκυπρίων μαθητών που διαμένουν στις ελεγχόμενες από το κράτος περιοχές και φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία προδημοτικής, δημοτικής, μέσης και ανώτερης εκπαίδευσης, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι εναντίον, οκτώ υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους εναντίον, οκτώ υπέρ και καμία αποχή, δεν εγκρίνεται η υπ' αριθμόν 5 τροπολογία.

Προχωρούμε στην έκτη τροπολογία του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
6.	959	22.01 Υπουργείο Υγείας	03100	Άλλα λειτουργικά έξοδα	€1.075.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της

Σημείωση:

Οι πιστώσεις προορίζονται για την αναδιοργάνωση και την αυτονόμηση των νοσοκομείων στο πλαίσιο προώθησης και εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα οκτώ ψήφοι εναντίον, τρεις υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα οκτώ ψήφους εναντίον, τρεις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Αυτή ήταν η τελευταία τροπολογία του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε τώρα στις τροπολογίες των Οικολόγων. Και πάλι θα ρωτήσω, πριν ξεκινήσω την ψηφοφορία. Υπάρχει αλλαγή στις τοποθετήσεις σας;

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Εμείς είμαστε εναντίον σε όλες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ΕΛΑΜ;

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπάρχει αλλαγή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αλλαγή σε ποια; Σε πολλές ή σε μία;

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Σε αρκετές περιπτώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε αρκετές περιπτώσεις.

Προχωρούμε κανονικά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του σημείου (i) της σημείωσης 17 του «Πρώτου Πίνακα Δελτία Δαπανών 2019» (σελ. 200) ως ακολούθως:

α. Με την αντικατάσταση του ποσού «€5.100» (πρώτη γραμμή) με το ποσό «€4.590»·

β. με την αντικατάσταση του ποσού «€3.570» (δεύτερη γραμμή) με το ποσό «€3.213»· και

γ. με την προσθήκη, αμέσως μετά τη φράση «31^η Ιουλίου 1998» (τρίτη γραμμή), της φράσης «μειωμένο κατά δέκα τοις εκατόν (10%)».

Σημείωση:

Μείωση ύψους 10% του επιδόματος φιλοξενίας που παραχωρείται στους διευθυντές τμημάτων/υπηρεσιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι εναντίον, τέσσερις υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους εναντίον, τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Γίνεται εισήγηση για διαγραφή της σημείωσης 17(iii) στον «Πρώτο Πίνακα Δελτία Δαπανών 2019» (σελ. 200).

Σημείωση:

Αφορά το κατ' αποκοπήν επίδομα τηλεφώνου που δίδεται σε διευθυντές τμημάτων/υπηρεσιών με πάγιο μισθό €65.315 τον χρόνο ή με κλίμακες Α15 και Α16, καθώς και σε άλλους διευθυντές με κλίμακα Α15(i) ύψους €595 τον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι εναντίον, επτά υπέρ, καμία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους εναντίον, επτά υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Γίνεται εισήγηση για διαγραφή του σημείου (iii) της σημείωσης 17, στον «Πρώτο Πίνακα Δελτία Δαπανών 2019» (σελ. 200).

Σημείωση:

Αφορά διαγραφή της πρόνοιας για παροχή κατ' αποκοπήν επιδόματος τηλεφώνου σε διευθυντές τμημάτων/υπηρεσιών με πάγιο μισθό €65.315 τον χρόνο ή με κλίμακες Α15 και Α16, καθώς και σε άλλους διευθυντές με κλίμακα Α15(i) ύψους €595 τον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι η υπ' αριθμόν 3 τροπολογία των Οικολόγων.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι εναντίον, οκτώ υπέρ, καμία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους εναντίον, οκτώ υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της σημείωσης 33 στον «Πρώτο Πίνακα Δελτία Δαπανών 2019» (σελ. 209) ως ακολούθως:

Με την προσθήκη αμέσως μετά το τέλος της δεύτερης επιφύλαξης της υποπαραγράφου (iii) της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:

Νοείται έτι περαιτέρω ότι τα πολιτικά κόμματα καταθέτουν το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη του οικονομικού έτους στον Πρόεδρο της Βουλής ελεγμένους λογαριασμούς αναφορικά με το ποσό που λαμβάνουν για σκοπούς διαφώτισης (Κεφάλαιο 01.04, υποομάδα δαπανών 03520,

Συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα: €100.000)».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι εναντίον, δεκατέσσερις υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους εναντίον, δεκατέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Κεφάλαιο	Επεξήγηση
5.	Όλα	Επίδομα παραστάσεως

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού ύψους 10% από το «Επίδομα παραστάσεως», όπου αυτό παραχωρείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι εναντίον, τρεις υπέρ, καμία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους εναντίον, τρεις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Κεφάλαιο	Επεξήγηση
6.	Όλα	Επίδομα φιλοξενίας

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού 10% από το «Επίδομα φιλοξενίας», όπου αυτό παραχωρείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι εναντίον, πέντε υπέρ, καμία αποχή και δύο άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους εναντίον, πέντε υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
7.	321	03.22 Υφυπουργείο	03100	Άλλα λειτουργικά έξοδα	€939.000

		Τουρισμού			
--	--	-----------	--	--	--

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από τα σχετικά κονδύλια, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Αφορά πιστώσεις οι οποίες βρίσκονται στη διάθεση του Υφυπουργού Τουρισμού και προορίζονται να καλύψουν τη δαπάνη για ενέργειες φιλοξενίας κυρίως ξένων ατόμων ή και εξειδικευμένων ομάδων σχετικές με τον τουρισμό και την προώθησή του όπως εμπειρογνώμονες, δημοσιογράφοι, αρθρογράφοι, bloggers, φωτογράφοι, κινηματογραφιστές, ηθοποιοί, παρουσιαστές, αθλητές, τουριστικοί πράκτορες, οργανωτές ταξιδιών, εκπρόσωποι εταιρειών/φορέων/συνδέσμων/οργανισμών που διακινούν ομάδες τουριστών ή γενικά δραστηριοποιούνται στον τομέα ή άλλοι συνεργαζόμενοι φορείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι επτά ψήφοι εναντίον, είκοσι τρεις υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, είκοσι τρεις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
8.	322	03.22 Υφυπουργείο Τουρισμού	04080	Συμβούλια/επιτροπές/ οργανώσεις	€605.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Αφορά πιστώσεις οι οποίες θα διατεθούν από το Υφυπουργείο Τουρισμού και προορίζονται να καλύψουν τις δαπάνες για τη διοργάνωση του Ράλυ Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι εναντίον, τέσσερις υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους εναντίον, τέσσερις υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
9.	608	16.08 Υπουργείο	08380	Πρωταρχικοί δρόμοι δήμων	€3.600.110

		Εσωτερικών- Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως			
--	--	--	--	--	--

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά «Κατασκευή δρόμου πρωταρχικής σημασίας από την Αγλαντζιά μέχρι τη Διεθνή Έκθεση στην Έγκωμη» (€300.000), «Δρόμος πρωταρχικής σημασίας που αρχίζει από το Μακάρειο Αθλητικό Κέντρο και καταλήγει στον νέο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού μέσω των δρόμων Αλεξανδρουπόλεως, Πύθωνα, Ηρακλή και Σταυρού» (€200.000), «Βελτίωση κεντρικού δρόμου Πάνω και Κάτω Δευτεράς μέχρι τον Πεδιαίο ποταμό» (€500.000), «Κατασκευή δρόμου πρωταρχικής σημασίας προς τον αερολιμένα (€700.000)», να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα επτά ψήφοι εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα επτά ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
10.	608	16.08 Υπουργείο Εσωτερικών- Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	08850	Πλατείες, πάρκα και εξωραϊστικά σχέδια	€4.915.010

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την ανάπλαση της οδού Κυριάκου Μάτση στη Λευκωσία (€1.100.000), να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι εναντίον, τρεις υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους εναντίον, τρεις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
11.	707	18.01 Υπουργείο Οικονομικών	04120	Άλλες μεταβιβάσεις εσωτερικού

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το σύνολο της πιο πάνω υποομάδας δαπανών ποσού ύψους €290.000 που προορίζονται να καλύψουν ωφελήματα τα οποία παραχωρούνται στον Πρόεδρο της

Δημοκρατίας και στον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, όταν αυτοί παύσουν να ασκούν το λειτουργημά τους, και αφορούν:

- α. Επίδομα για την απασχόληση ιδιαίτερου/ιδιαιτέρας γραμματέα/έως.
- β. Υπηρεσιακό αυτοκίνητο με οδηγό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι εναντίον, έξι υπέρ, καμία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους εναντίον, έξι υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
12.	888	21.02	08200	Έργα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους/πρωταρχικοί δρόμοι δήμων	€5.538.100
	890	Υπουργείο Μεταφορών/			€9.935.100
	898	Τμήμα Δημοσίων Έργων			€7.980.070

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά:

- α. την κατασκευή δρόμου πρωταρχικής σημασίας από την Αγλαντζιά μέχρι τη Διεθνή Έκθεση στην Έγκωμη,
- β. τον δρόμο πρωταρχικής σημασίας από το Δάσος Αθαλάσσας (ΑΤΙ) μέχρι τον κυκλικό κόμβο παρά το ΣΟΠΑΖ (τέμνει τις λεωφόρους Κερύνειας, Αγλαντζιάς και Λάρνακας),
- γ. τον δρόμο πρωταρχικής σημασίας δυτικά της Πανεπιστημιούπολης,
- δ. τη διαμόρφωση μεγάλων κυκλοφοριακών κόμβων στη Λευκωσία,
- ε. τον νέο δρόμο Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς,

να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα οκτώ ψήφοι εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα οκτώ ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε τώρα με τις τροπολογίες της Συμμαχίας Πολιτών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της Συμμαχίας Πολιτών

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση
1.	406	20.01 Υπουργείο Οικονομικών	02500/02501	Συντάξεις και φιλοδωρήματα

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το πιο πάνω κονδύλι του μέρους που αναλογεί και δεν υπερβαίνει το μισό από τη μία εκ των δεκατριών συντάξεων των δημόσιων υπαλλήλων, δηλαδή ποσοστό 4% επί της συνολικής ετήσιας σύνταξης και συνακόλουθη μεταφορά των εν λόγω κονδυλίων στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για σκοπούς ενίσχυσης των κονδυλίων που θα διατεθούν ως επίδομα σε συνταξιούχους των οποίων η σύνταξη είναι κάτω από το όριο της φτώχειας, όπως αυτό ορίζεται ετησίως από το Υπουργικό Συμβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα επτά ψήφοι εναντίον, δύο υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα επτά ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Η επόμενη τροπολογία της Συμμαχίας Πολιτών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	792	20.01 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού- Υπηρεσία Εξετάσεων	02101	Μισθοδοσία κρατικών υπαλλήλων	€1.700.000

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή του σχετικού κονδυλίου, ώστε να μην καταβάλλεται αμοιβή υπερωριακής απασχόλησης σε δημόσιους υπαλλήλους για άσκηση καθηκόντων θεματοθετών, βαθμολογητών, μελών εξεταστικών επιτροπών και άλλων λειτουργών για διάφορες εξετάσεις που διεξάγονται από την Υπηρεσία Εξετάσεων. Τα καθήκοντα αυτά να ενταχθούν στα συνήθη καθήκοντα των επηρεαζόμενων λειτουργών και να μην ασκούνται κατά τα Σάββατα, τις Κυριακές και τις αργίες. Οι σχετικές εξοικονομήσεις να διατεθούν στην ειδική εκπαίδευση για πρόσληψη σχολικών βοηθών.

Σημείωση:

Αφορά προτεινόμενες πιστώσεις που προορίζονται να καλύψουν δαπάνες για την αμοιβή θεματοθετών, βαθμολογητών, μελών των εξεταστικών επιτροπών και άλλων λειτουργών για διάφορες εξετάσεις που διεξάγονται από την Υπηρεσία Εξετάσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα έξι ψήφοι εναντίον, μία υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, μία υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε τώρα στις έξι τροπολογίες του ΕΛΑΜ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	525	15.04 Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	04450	Παροχές κοινωνικής πρόνοιας	€4.000.000

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή του σχετικού κονδυλίου.

Σημείωση:

Πιστώσεις που προορίζονται να καλύψουν τις υλικές συνθήκες υποδοχής των αιτητών διεθνούς προστασίας που διαμένουν στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα εννέα ψήφοι εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	568	16.01 Υπουργείο Εσωτερικών	4540	Ειδικά Ταμεία	€10.000.000

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το σύνολο της πιο πάνω υποομάδας δαπανών ποσού ύψους €94.120 που αφορά τη συντήρηση του μουσουλμανικού τεμένους Κεπήρ στη Λεμεσό.

Σημείωση:

Άρθρο 04550.2 «Χορηγία στον Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα εννέα ψήφοι εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
3.	571	16.01	05500	Δράσεις Ταμείων Αλληλεγγύης και	€7.040.000

		Υπουργείο Εσωτερικών		Εσωτερικών Υποθέσεων	
--	--	-------------------------	--	----------------------	--

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το σύνολο του κονδυλίου του μέρους εκείνου που αφορά το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (€6.000.000).

Σημείωση:

Στόχος του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης είναι να συμβάλει στην αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών στην Ένωση, ως στοιχείο του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, σύμφωνα με την κοινή πολιτική ασύλου, επικουρικής προστασίας και προσωρινής προστασίας και με την κοινή μεταναστευτική πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα εννέα ψήφοι εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
4.	799	20.02 Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση/ Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	04000/ 04001	Μεταβιβάσεις εσωτερικού/ Ημικρατικοί οργανισμοί	€71.700.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την κρατική χορηγία προς το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου για το έτος 2019 (€34.100.0000), να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα εννέα ψήφοι εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
5.	804	20.03 Μέση εκπαίδευση	04301	Παροχές παιδείας	€5.220.859

Γίνεται εισήγηση, ώστε από το μέρος που αφορά χορηγίες προς ξενόγλωσσα ιδιωτικά σχολεία ύψους €1.450.000 να αποκοπούν τα κονδύλια που αφορούν δίδακτρα και υποτροφίες Τουρκοκυπρίων μαθητών που

διαμένουν στα κατεχόμενα και φοιτούν στην Αγγλική Σχολή Λευκωσίας, καθώς και έξοδα φοίτησης (δίδακτρα και έξοδα εγγραφής) Τουρκοκυπρίων μαθητών που διαμένουν στις ελεγχόμενες από το κράτος περιοχές και φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία προδημοτικής, δημοτικής, μέσης και ανώτερης εκπαίδευσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα εννέα ψήφοι εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
6.	888	21.02 Τμήμα Δημοσίων Έργων	08600	Άλλα οδικά έργα	€4.270.000

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το σύνολο του κονδυλίου της πιο πάνω υποομάδας του μέρους που αφορά τη συμπλήρωση των εργασιών για τη διάνοιξη του οδοφράγματος Λεύκας-Απλικίου, ύψους €200.000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα εννέα ψήφοι εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Πάμε στην τροπολογία της κ. Άννας Θεολόγου. Να διαβαστεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου

Κεφάλαιο	Επεξήγηση
Όλα	Ανέγερση νέων κτιρίων

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από όλα τα υπουργεία/ανεξάρτητες υπηρεσίες οποιωνδήποτε κονδυλίων αφορούν την ανέγερση νέων κυβερνητικών κτιρίων.

Σημείωση:

Η εν λόγω εισήγηση γίνεται, ώστε να αξιοποιηθούν υφιστάμενες κτιριακές εγκαταστάσεις της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας οι οποίες παραμένουν αχρησιμοποίητες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τρεις ψήφοι υπέρ και σαράντα επτά ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τρεις ψήφους υπέρ και σαράντα επτά ψήφους εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται.
Εδώ τελειώσαμε και πάμε πίσω... Εάν δεν υπάρχει ένσταση, θα δώσω το πολύ τρία λεπτά...
(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όχι για όλους.

Ακούω εισηγήσεις για τη διαδικασία. Για τον κάθε έναν;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Διάλειμμα, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, να κάνουμε διάλειμμα; Να πάμε διάλειμμα για πέντε λεπτά.

7.30 μ.μ. να είμαστε πίσω, κύριοι.

(Ωρα διακοπής: 7.25 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 7.37 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάρτε τις θέσεις σας, παρακαλώ.

Η διαβούλευση έληξε. Θα ακούσουμε το αποτέλεσμα και ελπίζουμε να το καταλάβουμε!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

(Αστειευόμενος)

Ε, θέλετε να ψηφίσετε, πριν το ακούσετε, και να σας το ανακοινώσουμε μετά; Μπορεί να γίνει και τούτο! Πάλι γίνεται!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ!

Αντιλαμβάνομαι, κύριοι συνάδελφοι, ότι μετά τη διαβούλευση υπάρχει μια προσέγγιση συναινετική και θα παρακαλέσω, για να μην κάνουμε λάθος εμείς στη γραμματεία, να διαβαστεί, όπως θέλετε, η τροπολογία, που με έχετε ενημερώσει προφορικά. Να παρακαλέσω ίσως τον κ. Βότση να το διαβάσει.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα δοκιμάσω να πω τι περίπου έχουμε συμφωνήσει. Νομίζω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό το "περίπου" όμως κάποια ώρα πρέπει να γίνει συγκεκριμένο, για να γραφτεί. Ας μείνουμε στο περίπου τώρα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Αν έχουμε μπροστά μας την αρχική τροπολογία ΑΚΕΛ-Συμμαχίας Πολιτών και Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, εκεί που λέει: «Γίνεται εισήγηση για αποκοπή οποιωνδήποτε δαπανών σε σχέση με αποκρατικοποίηση/ιδιωτικοποίηση δημόσιων οργανισμών και κρατικών επιχειρήσεων, κυβερνητικών τμημάτων και υπηρεσιών», παραμένει αυτό ως έχει. Και, εκεί που λέει: «καθώς και για την αποξένωση κρατικών περιουσιακών στοιχείων», έχουμε συμφωνήσει ότι πρέπει να μπει: «για την αποξένωση κρατικών περιουσιακών στοιχείων πρέπει να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεση της επιτροπής Οικονομικών». Αυτή είναι η μία αλλαγή. Και στο πρώτο «Νοείται», που λέει ποιοι εξαιρούνται από αυτό το κομμάτι, θα μπει και το Ταμείο Αλληλεγγύης μαζί με τη μαρίνα Λάρνακας, την ανάπτυξη Τροόδους, το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συμπληρωθεί και το Ταμείο Αλληλεγγύης.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Η μαρίνα Λάρνακας;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Όπως είναι εκεί. Και η υποτροπολογία μας αφαιρείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Άρα, η διαδικασία θα είναι ως εξής και ας ελπίσουμε ότι δε θα έχετε μετά πολιτικές διαφωνίες και να επικαλείστε είτε κανονισμούς είτε διαδικασίες.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Το Ταμείο Αλληλεγγύης έχει μπει στο πρώτο «Νοείται» που εξαιρείται από όλο αυτό το εγχείρημα που κάνουμε. Το επόμενο «Νοείται» σταυρώνει εκείνα του πρώτου «Νοείται» αλλά όχι το Ταμείο Αλληλεγγύης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άτε, κύριε Αβέρωφ, και εσύ!

Ποιος θα μας βοηθήσει ακόμη λίγο;

Ο κ. Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να κάνω μια διευκρίνιση. Με τη διατύπωση που γίνεται στην πρώτη παράγραφο, η όποια αποξένωση πρέπει να περάσει από την επιτροπή Οικονομικών και να έχει έγκριση γραπτή. Η όποια αποξένωση. Και τούτο το πράγμα πρέπει να είναι ξεκάθαρο στη διατύπωση που θα γίνει από τους λειτουργούς της Βουλής, για να μην υπάρχει παρανόηση μετά στην υλοποίηση της απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κύριε Αβέρωφ...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Κύριε Πρόεδρε, εννοείται ότι δεν μπορούμε να χαλάσουμε χατίρι στο ΔΗΚΟ, ειδικά απόψε! Την υποτροπολογία τους τη στηρίζουμε και θα ψηφίσουμε την τροποποιημένη τελική τροπολογία.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Βεβαίως και έχει! Διαφορετικά, είναι η σύνταξη ως έχει κατανεμηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα με δύο διευκρινίσεις... Η πρώτη διευκρίνιση είναι ότι είναι μια διαδικασία την οποία θα τη δεχτώ και ως πολιτική τοποθέτηση και απ' εκεί και πέρα η επίλυση είναι σε πολιτικό επίπεδο. Να καταγραφούν έτσι όπως τα είπε ο κ. Βότσης και ελπίζω κανένας να μην επικαλεστεί μετά είτε άρθρα είτε διαδικασίες κ.λπ. Και η δεύτερη τοποθέτηση-δήλωσή μου είναι ότι, όσο και να προσπαθήσετε να μας συγχύσετε, δε θα τα καταφέρετε. Ήταν καλή η προσπάθειά σας, φιλότιμη, αλλά νομίζω καταλάβαμε περίπου.

Πριν προχωρήσουμε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ακούω, κύριε Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμάς όμως η δική μας η ευφυΐα είναι λίγο πιο χαμηλά, γι' αυτό πραγματικά ομολογώ ότι έχουμε συγχυστεί! Πώς είναι δυνατό να δηλώνεις ότι κάνεις αποκοπή οποιασδήποτε δαπάνης και αυτή η αποκοπή να είναι με τη σύμφωνη γνώμη της Βουλής; Εξηγήστε μάς το, για να διαβάζουμε ελληνικά, γιατί δεν είναι ελληνικά που διαβάζουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Είναι δύο ξεχωριστά πράγματα. Η αποκοπή αφορά τις αποκρατικοποιήσεις και τις ιδιωτικοποιήσεις. Για τις υπόλοιπες αποξενώσεις έχουμε συμφωνήσει ότι, για να γίνει οποιαδήποτε αποξένωση, πρέπει να υπάρχει γραπτή συγκατάθεση, που σημαίνει ότι πρέπει να περάσει από την επιτροπή Οικονομικών.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Και να εγκριθεί.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Λέμε ταυτόχρονα ότι τούτα που λέμε για το λιμάνι και τη μαρίνα της Λάρνακας, την ανάπτυξη του Τροόδου, το ΧΑΚ και το Ταμείο Αλληλεγγύης τώρα δεν ισχύουν. Άρα, εξαιρούνται οι αποκοπές. Εκείνο που πρέπει να φύγει εντελώς τώρα... Το επόμενο «Νοείται», εφόσον χρειάζεται η γραπτή συγκατάθεση της επιτροπής Οικονομικών, είναι πλεονασμός. Άρα, πρέπει να φύγει το δεύτερο «Νοείται».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα μου το φέρετε στο γραφείο μου, φαντάζομαι, πριν φύγετε απόψε, έτσι;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Έτσι, έτσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

ΑΝΝΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί να διατυπωθεί, να γνωρίζουμε τι είναι τούτο που θα ψηφίσουμε; Να διατυπωθεί κατά λέξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το έχει διατυπώσει ο κ. Βότσης.

ΑΝΝΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Με όλο το σεβασμό, δεν είναι διατυπωμένο. Μπορούμε να το διατυπώσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να κάνουμε διάλειμμα ξανά;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Διάλειμμα ξανά. Κανένα πρόβλημα!

ΑΝΝΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντική η τροπολογία, που πρέπει να διατυπωθεί ξεκάθαρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πέντε λεπτά, να γραφτεί από τις υπηρεσίες, να το πάρουν οι βουλευτές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άγγελο Βότση)

Να παρακαλέσω, κύριε Βότση, κύριε Λουκαΐδη, να πάει στο γραφείο...

Δεν άκουσα, κύριε Βότση.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Να μείνει και η τρίτη παράγραφος. Να μείνει και το τρίτο «Νοείται». Είναι πλεονασμός, αλλά δε χαλά κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διατυπώστε το όμως τελικά...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βάσει αυτών που είπαμε στο Γραφείο σας, θα κάνουμε την τελική...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, η κ. Θεολόγου, θέλει να το διαβάσει, για να ξέρει τι ψηφίζει, λέει. Και ο κ. Περδίκης, αντιλαμβάνομαι.

Ωραία, πηγαίνετε σε ένα γραφείο, σας παρακαλώ. Επιτόπου διάλειμμα και το αργότερο σε δέκα λεπτά να είσατε πίσω με γραπτό κείμενο. Σας παρακαλώ. Δέκα λεπτά διάλειμμα.

(Ωρα διακοπής: 7.44 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 8.13 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, προχωρούμε.

Θα γίνει μία ψηφοφορία. Θα διαβαστεί το κείμενο, ανεξάρτητα αν ικανοποιεί οποιονδήποτε, και θα γίνει ψηφοφορία γι' αυτό το κείμενο, υπέρ ή κατά. Είναι για να δείτε πόση δουλειά χρειάζεται για μια απλή τροπολογία και τι συνεισφορά κάμνουν και οι λειτουργοί εδώ, έτσι, άλλη φορά να τα φέρνετε στην ώρα τους!

Ο κ. Βότσης έχει τον λόγο.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Να διαβάσω το κείμενο όπως έχει ολοκληρωθεί. Νομίζω είναι το ίδιο... Τέλος πάντων.

Προτεινόμενη υποτροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος

Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα
Όλα	Όλα

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή οποιωνδήποτε δαπανών σε σχέση με αποκρατικοποίηση/ιδιωτικοποίηση δημόσιων οργανισμών και κρατικών επιχειρήσεων και κυβερνητικών τμημάτων και υπηρεσιών:

Νοείται ότι από την αποκοπή εξαιρούνται οι δαπάνες που αφορούν το έργο της ανάπτυξης του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας, την ανάπτυξη της περιοχής Τροόδους, το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, καθώς και οποιαδήποτε δαπάνη αφορά το Ταμείο Αλληλεγγύης». Εξαιρούνται από την αποκοπή.

«Νοείται περαιτέρω ότι, σε σχέση με τα κονδύλια...», πάμε στο σταύρωμα τώρα, «που αφορούν την ανάπτυξη της περιοχής Τροόδους, το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, καθώς και οποιαδήποτε άλλη δαπάνη αφορά αποξένωση κρατικών περιουσιακών στοιχείων, ουδεμία δαπάνη διενεργείται, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Θα προχωρήσουμε σε ψηφοφορία. Θα δώσω τον λόγο μετά την ψηφοφορία για αιτιολόγηση ψήφου, ανεξάρτητα αν ψηφίσατε υπέρ ή κατά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η διατύπωση αυτή έγινε κάτω από πίεση. Εκάμετε την παρατήρησή σας, χρειάζεται πάρα πολλή δουλειά, αλλά θέλω να γίνει σαφές και ξεκάθαρο ότι μέσα από το Ταμείο Αλληλεγγύης πρέπει να βρούμε τρόπο, ώστε ουδένα άλλο περιουσιακό στοιχείο, όπου υπάρχει πλήρης απαγόρευση εκποίησης... Πρέπει να διαπιστωθεί αυτό το πράγμα. Εάν χρειαστεί δηλαδή πρόσθετη διαφοροποίηση, για να είμαστε καλυμμένοι, πρέπει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει τον λόγο ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, τότε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ό,τι γράφτηκε εγράφηκε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όι, έννεν ό,τι εγράφηκε! Θέλετε να ψηφίσετε χωρίς κείμενο! Θα τελειοποιηθεί το κείμενο, γιατί η πρόθεση της πλειοψηφίας της Βουλής δεν είναι να επιτρέψει με κανέναν τρόπο, διά της πλαγίου, να εκπονηθούν όλοι αυτοί οι οργανισμοί για τους οποίους γίνεται λόγος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρώτα να συγχαρώ εσάς και την ομάδα σας για το ότι είχαμε τη δυνατότητα για πρώτη φορά στη λειτουργία της Βουλής να τελειώσουμε έναν προϋπολογισμό από η ώρα 7.30 μ.μ. Συζητούμε άσκοπα και για όποιους παρακολουθούν λίγο τους νόμους που εμείς ψηφίζουμε είναι αχρείαστα όλα αυτά που γίνονται. Πρώτον, αγνοεί αυτή η Βουλή ότι ψήφισε νόμο περί Αποκρατικοποιήσεων, που έχει σαφέστατη πρόνοια ότι ουδεμία αποκρατικοποίηση γίνεται χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση της Βουλής. Δεύτερον, ανησυχούν για τα περιουσιακά στοιχεία, για το Ταμείο Αλληλεγγύης. Δε γνωρίζουμε ότι υπάρχει νομοθεσία από το 1960, ο περί Ιδιοκτησίας Νόμος, που απαγορεύει ρητά την πώληση έστω και μιας ίντσας γης; Και κάναμε μία αλλαγή από το 1960 για το οικόπεδο απέναντι από το Χίλτον, που μπήκε στον Πίνακα 2, για να μπορούσε, αν θα υπήρχε κάποια επένδυση... Ταλαιπωρούμαστε, όταν υπάρχουν νομοθεσίες οι οποίες θωρακίζουν.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλώς, έτσι, για να χαλαρώσουμε λίγο, να πω ότι δεν είναι αχρείαστα που κάνουμε τούτη τη συζήτηση.

(Αστειευόμενος)

Επειδή ξέρουμε πολύ καλά πόσο ευρηματικοί είναι στο να βρίσκουν τρόπους να ξεπερνούν τα προβλήματα, τα εμπόδια που τους θέτουν οι νομοθεσίες, προσπαθούμε να τους δυσκολέψουμε παραπάνω! Γι' αυτό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή τα "ευρηματικά" τα έχουμε ήδη δει να γίνονται πράξη και έχουμε μια εμπειρία, αυτό που γίνεται τώρα εδώ είναι το σταύρωμα ή το πάγωμα κονδυλίων που έχουν να κάμουν με την αποκρατικοποίηση.

Ο κ. Αβέρωφ αναφέρει ότι οποιαδήποτε αποκρατικοποίηση, για να γίνει, θέλει νόμο, που θα έρθει στη Βουλή. Ναι, αλλά σε κανέναν δεν απαγορεύεται από εκείνον τον νόμο, κύριε Αβέρωφ -και έτσι έγινε πολλές φορές ως τώρα- να πάει να βάλει έναν σύμβουλο, να ξοδέψει έναν σωρό λεφτά, για να μας φέρουν υποτίθεται κάποια στιγμή την αποκρατικοποίηση. Σταυρώνουμε τα τούτα τα πράγματα τώρα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν είμαι σίγουρος αν εσταυρώσατε τους συμβούλους αλλά τέλος πάντων! Τα ξεσταυρώματα εννά γίνουν πολύ εύκολα, όπως έγιναν και τα περσινά.

Θέλει άλλος να μιλήσει;

Ναι, κύριε Κουλία.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Επειδή λέει ο κ. Αβέρωφ, κύριε Πρόεδρε, να μην ανησυχείτε, γιατί έχει νόμο... Μα, κότζια σύνταγμα είχε και διασφάλιζε την περιουσία των πολιτών τζιαι εκουρέψαμέν τους μέρα μεσημέρι! Εξηχάσετέ το τούτο; Έν' καλά που έχουν έγνοια για τούτα που κάμνετε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλό και αυτό!

Το λοιπόν, κυρίες και κύριοι, προχωρούμε στην ψηφοφορία. Ψηφίστε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ και δεκαεπτά ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ και δεκαεπτά εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει συμπληρωθεί η διαδικασία της ψήφισης των τροπολογιών. Προτού προχωρήσουμε στην ψήφιση του προϋπολογισμού στο σύνολό του, να καλέσω τα κοινοβουλευτικά κόμματα τα οποία δε θα ταχθούν υπέρ της ψήφισης του προϋπολογισμού στο σύνολό του και τα οποία έχουν οποιαδήποτε διαφορετική θέση σε σχέση με επιμέρους κεφάλαιά του να δηλώσουν τη θέση τους, αν κρίνουν ότι χρειάζεται. Νομίζω δε χρειάζεται. Δόθηκαν οι θέσεις.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Από την πλευρά μας ως ΕΔΕΚ, παρά το γεγονός ότι, όπως τονίσαμε, δεν αμφισβητούμε τη βελτίωση των δεικτών της οικονομίας, όμως το γεγονός ότι αυτή η ανάπτυξη στηρίζεται σε παραδοσιακούς τομείς οι οποίοι είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι σε εξωγενείς παράγοντες, το γεγονός ότι ο αναπτυξιακός προϋπολογισμός είναι πολύ μικρός ως ποσοστό, το γεγονός επίσης ότι δε βλέπουμε να υπάρχουν αναπτυξιακά έργα σε ποιοτικούς τομείς της οικονομίας που να προσδίδουν μακροοικονομική σταθερότητα και επειδή τέλος δε διαπιστώνω να υπάρχουν ουσιαστικά στοχευμένα μέτρα κοινωνικής πολιτικής που κυρίως να αφορούν τα ευάλωτα στρώματα της κοινωνίας και να συμβάλλουν στη σμίκρυνση της οικονομικής ανισότητας μεταξύ των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού και των υψηλότερων εισοδημάτων, θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, αλλά θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Άμυνας και κατ' επέκταση και το πρόγραμμα της αμυντικής θωράκισης και εξοπλισμών, καθώς και τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για τους λόγους που είχα αναπτύξει στην ομιλία μου την πρώτη ημέρα της συνεδρίας μας, ως Συμμαχία Πολιτών θα καταψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς. Θα υπερψηφίσουμε όμως τους προϋπολογισμούς του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Άμυνας και του Υπουργείου Εξωτερικών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχουμε αναπτύξει κατά τη διάρκεια των ομιλιών μας και εγώ και ο κ. Θεοπέμπτου τους λόγους για τους οποίους το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών δεν μπορεί να ψηφίσει υπέρ του προϋπολογισμού, διότι δεν ικανοποιούνται τα δικά μας "θέλω", η δική μας ελπίδα για τον τόπο, για το μέλλον αυτού του τόπου, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την οικονομική πολιτική που πρέπει να είναι κυκλική, αειφόρος και βιώσιμη, τις κοινωνικές παροχές και τα κονδύλια για το περιβάλλον.

Παρά την αρνητική μας ψήφο για τον προϋπολογισμό, θα τοποθετηθούμε θετικά σε ό,τι αφορά στα κονδύλια για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, την αυτονόμηση των νοσοκομείων και σε ό,τι αφορά το Τμήμα Περιβάλλοντος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστος Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως ακριβώς έχουμε εξηγήσει και εμείς με τη σειρά μας μέσα από τις δημόσιες τοποθετήσεις μας, δε θα στηρίζουμε τον κρατικό προϋπολογισμό, ακριβώς γιατί διαφωνούμε με τη φιλοσοφία που τον διέπει, αλλά θα στηρίζουμε τις δαπάνες που αφορούν το Υπουργείο Άμυνας και το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για τους λόγους που και εμείς έχουμε εξηγήσει όλο το προηγούμενο διάστημα, αλλά και τις τελευταίες τρεις μέρες, δεν πρόκειται να στηρίζουμε και θα καταψηφίσουμε τον κρατικό προϋπολογισμό για το 2019. Αν ζήτησα τον λόγο, είναι για να υποδείξω, να εξηγήσω, ότι για μας δεν υπάρχει λογική στο να υπερψηφίσουμε κάποια τμήματα του προϋπολογισμού με τα οποία ούτως ή άλλως συμφωνούμε, γιατί πολύ απλά αυτό θα σήμαινε ότι θα πρέπει να συμπεριλάβουμε και κοινωνικές παροχές, έστω κι αν είναι κουρεμένες ή πολύ χαμηλές, και δαπάνες για την παιδεία και πλείστες τόσες δαπάνες που είναι σημαντικές.

Εκείνο που κάνουμε είναι να τοποθετούμαστε πολιτικά. Πρόκειται για μια πολιτική πράξη για τους λόγους που εξηγήσαμε, μια έκφραση διαφωνίας με την οικονομική φιλοσοφία της κυβέρνησης. Και αυτός είναι και ο λόγος που συνολικά καταψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου που πιλοφορείται ο περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμος του 2018.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο ποσού €5.492.294.403 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Μεταφορές πιστώσεων. Άρθρο 4.

Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο. Άρθρο 5.

Μισθολογικές θέσεις. Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 6.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο στα Έσοδα και στις Δαπάνες. Άρθρο 7.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 8.

Διάθεση ειδικώς εισπραττομένων/εμβαζομένων ποσών για υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων/σκοπών. Άρθρο 9.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 10.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 11.

Αμυντική θωράκιση. Άρθρο 12.

Επίλυση προβλημάτων και άρση ανωμαλιών. Άρθρο 13.

Ειδικές μισθοδοτικές και άλλες ρυθμίσεις. Άρθρο 14.

Αναβαθμίσεις θέσεων και μισθοδοτικές και άλλες ρυθμίσεις. Άρθρο 15.

Απαγόρευση προσλήψεων εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου, προσώπων σε τετράμηνη βάση, ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού και οποιασδήποτε άλλης κατηγορίας προσωπικού για κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 16.

Αναστολή πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού, προαγωγής και πρώτου διορισμού και προαγωγής. Άρθρο 17.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 18.

Διενέργεια Δαπάνης για Ειδικές Ανεξάρτητες Υπηρεσίες. Άρθρο 19.

Εφαρμογή προνοιών για μείωση απολαβών και μη παραχώρηση προσαυξήσεων σε υπηρετούντες σε νομικά πρόσωπα κ.λπ. που λαμβάνουν κρατική χορηγία. Άρθρο 20.

21. Εφαρμογή των προνοιών των Σημειώσεων 16 και 31 του Δελτίου Δαπανών του Πρώτου Πίνακα. Άρθρο

Απασχόληση συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 22.

Επιδόματα Παραστάσεως. Άρθρο 23.

Επιστροφές φόρων και δασμών. Άρθρο 24.

Φορολογικές δαπάνες με έτος αναφοράς το 2014. Άρθρο 25.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ και είκοσι τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ και είκοσι τέσσερις ψήφους εναντίον, τα άρθρα 1 μέχρι 25 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου και ψήφιση του προϋπολογισμού στο σύνολό του.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2019, Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρήστε στην ψηφοφορία.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ και είκοσι τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, είκοσι τέσσερις ψήφους εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Να μου επιτρέψετε, κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά να ευχαριστήσω όλους -παρ' όλη αυτή την παρένθεση, η οποία είναι πολύ χρήσιμη - και θα ξεκινήσω από αυτό. Είναι πολύ χρήσιμη, για να επιβεβαιώσει την προσέγγιση διαβούλευσης που κάναμε πέρσι και φέτος και με βοήθα πολύ στους κανονισμούς, τους οποίους θα εισηγηθούμε σύντομα να περάσουν, ότι οποιαδήποτε τροπολογία δε θα μπορεί να γίνει αποδεκτή ούτε από τον Πρόεδρο της Βουλής, όταν είναι μετά τη διαβούλευση. Αυτό δεν είναι απλώς μήνυμα, είναι καλό μάθημα, διότι πήγαμε τόσο καλά μέχρι η ώρα επτά και τέταρτο. Θα μπορούσαμε να κλείναμε στις επτά και τέταρτο και φάγαμε μία ώρα και περισσότερο, γιατί έγινε αυτή η ιστορία.

Ταυτόχρονα, θέλω να ευχαριστήσω όχι μόνον όλους εσάς που εργαστήκατε, μιλήσατε και τοποθετηθήκατε, αλλά ιδιαίτερα σήμερα και όλους τους λειτουργούς. Να ευχαριστήσω τους δύο γραμματείς, τον κ. Κώστα και την κ. Αννίτα Δημητρίου, αλλά και το ηλεκτρονικό κέντρο, που κατάφερε για πρώτη φορά να έχουμε ψηφοφορία ηλεκτρονική στις τροπολογίες. Αποτέλεσμα, μπορούμε να τελειώνουμε την ψήφιση των προϋπολογισμών μέσα σε λιγότερο από μία ώρα.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Δεν υπάρχει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Δεν υπάρχει.

Κεφάλαιο Τέταρτο: Δεν έχουμε εγγραφέντα θέματα για συζήτηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

* Υπέρ: ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την Παρασκευή, 11 Ιανουαρίου 2019, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.115-2018).
2. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου της κ. Ελένης Μαύρου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.098-2018).
3. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Περδίκη και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.019-2018).
4. Ο περί της Εκλογής των Μελών του *Ευρωπαϊκού* Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.206-2018).
5. Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.199-2017).
6. Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.096-2017).
7. Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.066-2018).
8. Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.017-2018).
9. Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.179-2018).
10. Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).
11. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Διαδικασία Είσπραξης, Καταβολής και Παρακράτησης Εισφορών) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.089-2018).
12. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συμπληρωμή, Μέγιστη Συμπληρωμή, Συνεισφορά I και Συνεισφορά II) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.090-2018).
13. Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.061-2018).

14. Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.013-2018).
15. Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.161-2018).
16. Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.181-2018).
17. Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.008-2015).
18. Οι περί της Λειτουργίας της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.092-2018).
19. Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2019 Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.200-2018).
20. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τ/Κ Περιουσιών του 2019 Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.208-2018).
21. Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.120-2018).
22. Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.053-2018).
23. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.103-2018).
24. Οι περί Ελέγχου της Ατμοσφαιράς και Επικινδύνων Ουσιών στα Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.104-2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Αριστού Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Το μέλλον της Ευρώπης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής). (Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).
3. «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος). (Αρ. Φακ. 23.05.051.006-2018).

Να ευχαριστήσω όλους για τη συνεργασία στο πλαίσιο τα συζήτησης και του φετινού προϋπολογισμού, καθώς και το προσωπικό της Βουλής για τη συμβολή και όλη την προσπάθεια, όπως και τους λειτουργούς της εκτελεστικής εξουσίας και τους υπουργούς.

Εύχομαι σε όλους και όλες καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένο τον καινούριο χρόνο και με υγεία.

[Στις 9 Ιανουαρίου 2019 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας τα Βουλής για την Παρασκευή, 11 Ιανουαρίου 2019, στις 11:00 π.μ., προστίθεται το πιο κάτω θέμα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.212-2018).]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 8.30 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα
Γεωργίου Κ. Γεώργιος
Δημητρίου Αννίτα
Δημητρίου Δημήτρης
Δίπλαρος Ευθύμιος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας
Κάρουλλας Γιώργος
Κασίνης Σόλων
Κουλλά Ονούφριος

Κυπριανού Ανδρέας
Κυριακίδου Στέλλα
Κωνσταντίνου Κώστας
Μαυρίδης Μάριος
Νεοφύτου Αβέρωφ
Νουρής Νίκος
Σταύρου Ελένη
Τορναρίτης Νίκος
Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γεωργίου Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος
Δαμιανού Άριστος
Καυκαλιάς Αντρέας
Κέττηρος Νίκος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη
Κυπριανού Άντρος
Κώστα Κώστας

Λουκαΐδης Γιώργος
Μαύρου Ελένη
Σάββα Ευανθία
Στεφάνου Στέφανος
Τζιοβάνης Χριστάκης
Φακοντής Αντρέας
Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα
Κουλίας Ζαχαρίας
Λεωνίδου Πανίκος
Μουσιούπτας Μαρίνος

Μυλωνάς Παύλος
Ορφανίδης Χρίστος
Παπαδόπουλος Νικόλας
Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής
Μυριάνθους Ηλίας

Σιζόπουλος Μαρίνος

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης
(Πρόεδρος Βουλής)

Γιωργάλλας Μιχάλης

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνέχιση της συζήτησης (Άννα Θεολόγου, Λίνος Παπαγιάννης, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Ηλίας Μυριάνθους, Χριστιάνα Έρωτοκρίτου, Γιώργος Λουκαΐδης, Νίκος Τορναρίτης, Αβέρωφ Νεοφύτου, Άγγελος Βότσης, Στέφανος Στεφάνου, Γιώργος Περδίκης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Γιώργος Λιλλήκας, Νικόλας Παπαδόπουλος, Άντρος Κυπριανού, Ζαχαρίας Κουλίας, Χρίστος Χρίστου) για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2019, Νόμος του 2018».

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 11^{ης} Ιανουαρίου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.14 π.μ.

Αρ. 13

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους έντιμους κύριους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι και παρευρισκόμενοι εντός της αίθουσας, καλή χρονιά, χρόνια πολλά, υγεία...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Και να τρώμε πιο λίγο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ό,τι είναι σωστό να το κάμνετε και ό,τι είναι κακό να το αποφεύγετε. Καλές δουλειές.

Έχουμε λιγότερα θέματα από όσα έχουν προγραμματιστεί και αυτό σημαίνει ότι θα έρθουμε και την άλλη Παρασκευή. Διαφορετικά, δε θα ερχόμασταν, διότι θα προτιμούσα να τηρούμε το δεκαπενθήμερο, για να δίδεται χρόνος την Παρασκευή και για άλλες υποχρεώσεις που έχετε, αλλά και για επιτροπές που είναι βαρυφορτωμένες να αξιοποιούν την Παρασκευή.

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να διαβάσει την αναφορά για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Πρόεδρος της Βουλής παρέστη στα εγκαίνια του μεγαλύτερου χριστιανικού ναού στη Μέση Ανατολή όπως και μεγάλου τεμένους, τα οποία τελέστηκαν από τον Πρόεδρο της Αιγύπτου Αμπντέλ Φατάχ αλ-Σίσι στις 6 Ιανουαρίου, στη νέα διοικητική πρωτεύουσα της χώρας ύστερα από σχετική πρόσκληση. Με την ευκαιρία της επίσκεψής του ο Πρόεδρος της Βουλής είχε συνάντηση με τον Αιγύπτιο ομόλογό του δρ Ααί, κατά την οποία συζητήθηκαν θέματα που αφορούν τις σχέσεις των κοινοβουλίων των δύο χωρών, καθώς και την επικείμενη πρώτη τριμερή συνάντηση των Προέδρων Κοινοβουλίων Κύπρου, Ελλάδας και Αιγύπτου, την οποία θα φιλοξενήσει η Βουλή των Αντιπροσώπων στη Λευκωσία στις 11 Φεβρουαρίου. Ο κ. Συλλούρης είχε επίσης συνάντηση με τον πρόεδρο της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και πρόεδρο της Ομάδας Φιλίας Αιγύπτου-Κύπρου στο αιγυπτιακό κοινοβούλιο κ. Karim Abdelkareem Darwish.

Ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης συμμετείχε από τις 16 μέχρι την 21^η Δεκεμβρίου υπό την ιδιότητά του ως εισηγητή της Επιτροπής για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Ανθρωπιστικά Θέματα της

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη σε διερευνητική αποστολή στην Ουκρανία, που πραγματοποίησε το προεδρείο της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Οι εκθέσεις δε θα διαβάζονται. Πριν μπούμε στα θέματα της ημερησίας διάταξης όμως, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι πολλά θέματα έχουν αναβληθεί, όπως είπα και προηγουμένως, κατόπιν συνεννόησης με τα κόμματα. Συγκεκριμένα, τα θέματα υπ' αριθμόν 1 μέχρι 8, που τιτλοφορούνται «Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) Νόμος του 2018», «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018», «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017», «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», «Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Μάλιστα, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ζητήσω την αναβολή της συζήτησης του συγκεκριμένου θέματος, γιατί ακριβώς στις 3 Δεκεμβρίου, όταν είχαμε στην επιτροπή Οικονομικών τη Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας, δεδομένου ότι η Κεντρική Τράπεζα έχει τον εποπτικό έλεγχο σε αυτό το ζήτημα, θέσαμε ένα ερώτημα για το οποίο μέχρι στιγμής δεν έχουμε πάρει απάντηση. Από τον κατάλογο των εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων που αδειοδοτήθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπάρχουν δύο εταιρείες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μην μπείτε στο θέμα, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, έχει σημασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ζητάτε αναβολή. Εάν δίδεται η αναβολή...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε θέλετε να δικαιολογήσω γιατί ζητώ την αναβολή;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πρέπει να αιτιολογηθεί ορθώς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολλές φορές, άμα αιτιολογηθεί περισσότερο, μπορεί να αλλάξουν γνώμη και να θέλουν να συζητηθεί τώρα.

Συνεχίστε, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Τέθηκε ένα συγκεκριμένο ερώτημα, εάν από τις εταιρείες που έχουν αδειοδοτηθεί υπάρχει οποιαδήποτε σύγκρουση συμφέροντος με πιστωτικά ιδρύματα. Μέχρι στιγμής, δεν έχουμε πάρει την απάντηση από την Κεντρική Τράπεζα, γι' αυτό η παράκλησή μας είναι να αναβληθεί και να ζητηθεί από την Κεντρική Τράπεζα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για αναβολή;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ουδεμία.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

...να δοθεί το συντομότερο δυνατό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Δεν υπάρχει ένσταση για αναβολή.

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε, ευχαριστώ όλους.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα τιτλοφορείται «Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018». Και πάλι υπάρχει αίτημα για αναβολή.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Διαδικασία Είσπραξης, Καταβολής και Παρακράτησης Εισφορών) Κανονισμοί του 2018», και το υπ' αριθμόν 12 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συμπληρωμή, Μέγιστη Συμπληρωμή, Συνεισφορά Ι και Συνεισφορά ΙΙ) Κανονισμοί του 2018», αναβάλλονται και αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει αίτημα να τα επεξεργαστεί η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Να παρακαλέσω να δοθούν δύο εβδομάδες, ούτως ώστε να μπορέσουμε να τα δούμε στην επόμενη συνεδρία, για να επανέλθουμε στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, βεβαίως. Είναι και λίγο έτσι η πρακτική για αρκετούς μήνες τώρα, ότι την αναβολή τη διαχειρίζεται η επιτροπή. Έχετε την ευθύνη. Νομίζω αντιπροσωπεύονται πάντα σχεδόν όλα τα κόμματα. Να προγραμματιστείτε, εφόσον κάμνουμε και προγραμματισμό τώρα από την αρχή με τις νέες προσεγγίσεις, δε θα καθορίζει η ολομέλεια τον προγραμματισμό των επιτροπών.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018», και το υπ' αριθμόν 14 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2018», αναβάλλονται για τουλάχιστον δύο εβδομάδες.

Μάλιστα, κυρία Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Για τα θέματα 13 και 14 ήταν παράκληση πολλών μελών της επιτροπής Εσωτερικών. Το σχετικό νομοσχέδιο και οι κανονισμοί, πέρα από άλλα θέματα λειτουργίας των ξενοδοχειακών μονάδων, περιλαμβάνουν και ζητήματα που έχουν να κάμουν με πολεοδομικές ρυθμίσεις. Θεωρείται λοιπόν απαραίτητο να συζητηθούν τα θέματα τουλάχιστον στην επιτροπή Εσωτερικών. Αυτή ήταν η παράκληση των συναδέλφων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Μαύρου, το συζητήσαμε, νομίζω και τηλεφωνικώς. Σε ευχαριστώ, αλλά να πω κάτι. Δεν μπορεί να ακολουθήσουμε αυτή την πρακτική, διότι, σας λέω, αν ακολουθήσουμε αυτή την πρακτική, ότι υπάρχει εξειδικευμένη επιτροπή για κάποια θέματα ή κομμάτι νομοσχεδίου, αντιλαμβάνεστε ότι πρέπει να κάθονται πέντε-πέντε οι επιτροπές. Η διαδικασία επιτρέπει σε όποιο βουλευτή έχει άποψη να παρευρεθεί στην επιτροπή που χειρίζεται το θέμα. Άρα, όποιος έχει άποψη, ή της επιτροπής Εσωτερικών είναι είτε πολεοδόμος εξειδικευμένος, αλλά είναι στην επιτροπή Εξωτερικών, να παρευρεθεί και να πει τις απόψεις του. Θα συνεχίσει η ίδια η επιτροπή, θα δώσει την ευχέρεια, είμαι βέβαιος, ο πρόεδρος της επιτροπής, να ακουστούν όλες οι απόψεις και όλα τα επιχειρήματα. Και στο τέλος είναι η ολομέλεια που αποφασίζει, όπως ξέρετε.

Παρακαλώ.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο πρόεδρος της επιτροπής Εμπορίου θα επαναφέρει το θέμα για συζήτηση και όσα μέλη ενδιαφέρονται μπορούν να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω την εντύπωση ότι με αυτά που άκουσε, ακόμα και αν είχε αντίθετη άποψη, νομίζω, θα δείξει την καλή θέληση να βάλει μια συνεδρία τουλάχιστον.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ο λόγος της αναβολής είναι πολύ συγκεκριμένος. Μιλώντας και με άλλα μέλη της επιτροπής, θεωρούν ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση στην επιτροπή Εμπορίου. Θα το θέσω στην επόμενη συνεδρία κατά τον προγραμματισμό και, αν η πλειοψηφία των μελών κρίνει ότι πρέπει να ξανασυζητηθεί, θα το ξανασυζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, αλλά λάβετε υπόψη και την παράκληση ή έκκληση από την επιτροπή Εσωτερικών, σας παρακαλώ.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους Νόμου, με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την απλοποίηση των υφιστάμενων διαδικασιών παροχής επιδόματος διακίνησης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Μαριέλλα Αριστείδου

Λίνος Παπαγιάννης

Μαρίνος Μουσιούττας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Οκτωβρίου και στις 20 Νοεμβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή και της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ). Η Οργάνωση Παραπληγικών Κύπρου (ΟΠΑΚ) και η Παγκύπρια Ομοσπονδία Συνδέσμων Γονέων Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες (ΠΟΣΥΓΟΠΕΑ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους Νόμου, με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την απλοποίηση των υφιστάμενων διαδικασιών παροχής επιδόματος διακίνησης.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Ο επανακαθορισμός του όρου “ανάπηρος”, ώστε να αναφέρεται σε “άτομο με αναπηρία” και η περιλήψη σε αυτόν των αλλοδαπών που αναγνωρίζονται ως πρόσφυγες ή με καθεστώδες συμπληρωματικής προστασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προσφύγων Νόμου.
2. Η κατάργηση της υφιστάμενης Ειδικής Επιτροπής παροχής επιδόματος διακινήσεως προς αναπήρους, όπως και του υφιστάμενου Ειδικού Ταμείου για παροχή του εν λόγω επιδόματος.
3. Ο καθορισμός νέας διαδικασίας παροχής επιδόματος διακινήσεως σε ανάπηρο, σύμφωνα με την οποία η εξέταση αίτησης και η λήψη απόφασης θα γίνεται από τον διευθυντή του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες ή από δεόντως εξουσιοδοτημένο λειτουργό.
4. Η παροχή δικαιώματος υποβολής ιεραρχικής προσφυγής σε πρόσωπο το οποίο δεν ικανοποιείται από την απόφαση του διευθυντή του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες προς τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η ανάγκη για τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας κατά τον προτεινόμενο από την εκτελεστική εξουσία τρόπο προκύπτει για τα ακόλουθους λόγους:

1. Η ισχύουσα σήμερα διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων που υποβάλλονται για όλα τα επιδόματα που παρέχονται σε πολίτες από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες (λ.χ. χορηγία τυφλών, επίδομα βαριάς κινητικής αναπηρίας, κ.λπ.) είναι ομοιόμορφη, με εξαίρεση το επίδομα διακινήσεως σε αναπήρους.
2. Η εξέταση αίτησης για παροχή επιδόματος διακίνησης από την Ειδική Επιτροπή επιφέρει αχρείαστη γραφειοκρατία, καθυστερήσεις, καθώς και διοικητικό κόστος. Ως εκ τούτου, απαιτείται απλοποίηση των υφιστάμενων διαδικασιών, με σκοπό την ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

3. Η κατάργηση του Ειδικού Ταμείου κρίνεται επιβεβλημένη, αφού ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε καλύπτεται από τον προϋπολογισμό του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, όπως και για όλα τα επιδόματα του ίδιου τμήματος. Το αποθεματικό του πιο πάνω ταμείου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2011 ήταν μηδενικό, ενώ από το έτος 2012 το Υπουργείο Οικονομικών έχει συμπεριλάβει στον προϋπολογισμό του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες ξεχωριστό κονδύλι για το συγκεκριμένο επίδομα.
4. Σύμφωνα με συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, απαιτείται άμεσα η προώθηση όλων των νομοθετικών αλλαγών που διέπουν την ίδρυση και τη λειτουργία του Ειδικού Ταμείου.
5. Σημειώνεται ότι οι πρόνοιες του νομοσχεδίου δε συνεπάγονται οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό, ενώ αντίθετα περιορίζουν το διοικητικό κόστος λόγω της απλοποίησης των ακολουθούμενων διαδικασιών της παραχώρησης του εν λόγω επιδόματος.

Οι εκπρόσωποι της ΚΥΣΟΑ κατέθεσαν τόσο προφορικός όσο και γραπτώς τις απόψεις τους, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Το ύψος του επιδόματος διακίνησης πρέπει να αυξηθεί και να καταβάλλεται σε όλα τα άτομα με αναπηρίες, ανεξαρτήτως του κατά πόσο τέτοια άτομα εργάζονται, εκπαιδεύονται ή σπουδάζουν σε οποιοδήποτε εκπαιδευτικό ίδρυμα.
2. Στους δικαιούχους του πιο πάνω επιδόματος πρέπει να περιληφθούν και τα άτομα με νοητική αναπηρία, τα άτομα με ψυχοκοινωνική αναπηρία, καθώς και όλα τα άτομα με κινητική αναπηρία η οποία υπερβαίνει το 39%.
3. Η ΚΥΣΟΑ συμφωνεί με τη συμπερίληψη στους δικαιούχους του επιδόματος διακίνησης αλλοδαπών που αναγνωρίζονται ως πρόσφυγες ή με καθεστώς συμπληρωματικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προσφύγων Νόμου.
4. Η ΚΥΣΟΑ διαφωνεί με την κατάργηση της Ειδικής Επιτροπής, η οποία πρέπει να αναβαθμιστεί, ώστε σε αυτήν να μετέχει και εκπρόσωπός της.

Η ΟΠΑΚ, παρ' όλο που δεν παρευρέθηκε στη συνεδρία της επιτροπής, απέστειλε σχετικό υπόμνημα στο οποίο μεταξύ άλλων αναφέρει ότι συμφωνεί με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Ωστόσο, εκφράζει τη διαφωνία της για την προτεινόμενη κατάργηση του Ειδικού Ταμείου και εισηγείται όπως αυτό συνεχίσει να ενισχύεται από κυβερνητικές χορηγίες και συγκεκριμένα από ποσοστό επί των φόρων καυσίμων που εισπράττονται από το κράτος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα πιο πάνω, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία των οικολόγων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την τροποποίηση του άρθρου 2 αυτού, όπως αυτό τροποποιεί το άρθρο 2 του βασικού νόμου, ως ακολούθως:
  - α. Με τη διαγραφή από την παράγραφο (α) αυτού του σημείου του κόμματος «,» και της λέξης «Επιτροπή» (πρώτη γραμμή), και
  - β. με τη διαγραφή από την παράγραφο (β) αυτού του όρου «Διευθυντής» και του ορισμού του.
2. Με την αντικατάσταση του άρθρου 3 αυτού, όπως αυτό καταργεί τα άρθρα 3 και 5 του βασικού νόμου, με το ακόλουθο νέο άρθρο 3:

“Τροποποίηση των άρθρων 3 και 5
3. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την αντικατάσταση του άρθρου 3 αυτού με το ακόλουθο άρθρο 3 και τη διαγραφή του άρθρου 5 αυτού:

του βασικού νόμου.

«Επιτροπή. 3.-(1) Καθιδρύεται Ειδική Επιτροπή παροχής επιδόματος διακίνησης προς αναπήρους, η οποία αποτελείται από τον Πρόεδρο και δύο μέλη, οι οποίοι διορίζονται από τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για περίοδο θητείας και υπό όρους που καθορίζει ο υπουργός.

Νοείται ότι ένα μέλος της Επιτροπής προέρχεται από την Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων.

(2) Η Επιτροπή ρυθμίζει τη διαδικασία λειτουργίας της.»

3. Με τη διαγραφή των άρθρων 4 και 5 αυτού, όπως αυτά τροποποιούν τα άρθρα 6 και 7 του βασικού νόμου, αντίστοιχα.
4. Με την αντικατάσταση του άρθρου 7 αυτού, όπως αυτό τροποποιεί το άρθρο 8 του βασικού νόμου, με το ακόλουθο νέο άρθρο 7:
«Τροποποίηση του 7. Το άρθρο 8 του βασικού νόμου τροποποιείται με τη διαγραφή στο εδάφιο άρθρου 8 του (1) αυτού των λέξεων «εκ του Ταμείου» (πρώτη γραμμή).».
βασικού νόμου.
5. Με τη διαγραφή του άρθρου 8 αυτού, όπως αυτό τροποποιεί το άρθρο 9 του βασικού νόμου.
6. Με την τροποποίηση του άρθρου 9 αυτού, όπως αυτό τροποποιεί το άρθρο 11 του βασικού νόμου, με την αντικατάσταση από το εδάφιο (1) του νέου άρθρου 11 των λέξεων «τον Διευθυντή» με τις λέξεις «την Επιτροπή.».

Σημειώσεις:

- α. Με τις πιο πάνω τροπολογίες σκοπεύεται η διατήρηση των ρυθμίσεων του υφιστάμενου νόμου, ώστε τα αιτήματα του επιδόματος διακίνησης να εγκρίνονται από την Ειδική Επιτροπή και όχι από τον διευθυντή του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, όπως προτείνεται στο εν λόγω νομοσχέδιο.
- β. Με την υπ' αριθμόν 2 τροπολογία σκοπεύεται η προσθήκη πρόνοιας στο νομοσχέδιο, ώστε το ένα εκ των δύο μελών της Ειδικής Επιτροπής η οποία διορίζεται από τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να προέρχεται από την Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ).
- γ. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Η εισήγησή μας, κύριε Πρόεδρε, συνάδει με τις προτάσεις της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων. Θεωρούμε ότι, όπως εκφράστηκε και στην επιτροπή, τα προβλήματα που έχει η συγκεκριμένη διαδικασία έχουν να κάμουν περισσότερο με τη χρηματοδότηση και με τη λειτουργία των μηχανισμών παροχής αυτών των επιδομάτων διακίνησης. Είδαμε πρόσφατα και παράπονα από τους τυφλούς, που τους αποκόπτουν το επίδομα διακίνησης, επειδή θεωρείται ότι οι σπουδές τους στη Σχολή Τυφλών, που είναι διά βίου σπουδές, δεν εμπίπτουν σ' αυτή τη νομοθεσία. Είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να δούμε σύντομα στην επιτροπή Εργασίας. Είδαμε ακόμα και την περίπτωση τυφλού αθλητή του οποίου αποκόπηκε το επίδομα διακίνησης, διότι, λέει «η διακίνηση είναι μόνο για εργασία, και όχι για να πηγαίνει και να ασκείται». Πρωταθλητής, τυφλός αθλητής και του έχουν αποκόψει το επίδομα διακίνησης, επειδή η διακίνηση είναι μόνο για την εργασία, όχι για τον αθλητισμό και για άλλες υποχρεώσεις. Εκεί είναι τα προβλήματα που έχει το συγκεκριμένο ταμείο και η συγκεκριμένη διάταξη, εκείνα πρέπει να αλλάξουν και όχι να αλλάξει η επιτροπή, να καταργηθεί η επιτροπή και να αποφασίζει μόνος του ο διευθυντής του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Συνεπώς, εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να παραμείνει η επιτροπή και επιπρόσθετα από αυτά τα τρία άτομα τα οποία είναι η επιτροπή, τα οποία διορίζονται από τον υπουργό, ο ένας ή η μία από τα τρία άτομα να προέρχεται μετά από σύσταση της ομοσπονδίας των αναπήρων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα στηρίξουμε την τροπολογία, συνάδελφοι, ως έχει, καθότι, πιστεύουμε, βρίσκεται στην ορθή κατεύθυνση, καθότι, ενώ υπάρχει ένα δικαίωμα σε μια κατηγορία συμπολιτών μας, συνανθρώπων μας, αυτή τη στιγμή με το νομοσχέδιο καταργείται αυτό το δικαίωμα συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων που αφορούν τους ίδιους. Εμείς πιστεύουμε ότι οι άνθρωποι αυτοί θα πρέπει να έχουν λόγο, γι' αυτό θα πρέπει αυτή η επιτροπή να διατηρηθεί και να υπάρχει ένα πρόσωπο εκ μέρους αυτού του οργανωμένου συνόλου. Παράλληλα, θεωρούμε ότι το να παρέχεται η δυνατότητα μόνο σε ένα μονομελές όργανο, όπως είναι ο διευθυντής Κοινωνικών Ασφαλίσεων, χωρίς να προσωποποιούμε, εμείς θεωρούμε ότι οργανικά θα πρέπει να μην είναι εκεί η εξουσία, αλλά θα πρέπει να είναι συλλογικά σε αυτή την επιτροπή, που θα έχει και δύο εκπροσώπους από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που θα εκπροσωπούν ουσιαστικά και τον διευθυντή. Ως εκ τούτου, η θέση μας είναι να στηρίξουμε αυτή την τροπολογία που έχει καταθέσει ο κ. Περδίκης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αντρέας Φακοντής.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να πω ότι ως ΑΚΕΛ είμαστε ιδιαίτερα ευαίσθητοι για τα ζητήματα και τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Αυτό που θα μπορούσε η κυβέρνηση να φέρει ενώπιόν μας είναι η αύξηση του επιδόματος διακίνησης αναπήρων, αλλά και η προσθήκη και άλλων κατηγοριών αναπήρων στο δικαίωμα αυτό, όπως και διεύρυνσή του, ώστε να καλύπτονται και άλλες δραστηριότητες των ατόμων με αναπηρία και όχι μόνο η διαδρομή τους προς την εργασία. Όμως, την ίδια στιγμή, πρέπει να σημειώσουμε ότι όλα τα επιδόματα τα οποία δίδονται στα άτομα με αναπηρία εγκρίνονται και δίνονται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρία και όχι από ένα άτομο, όπως έχει λεχθεί, δηλαδή από τον διευθυντή. Ο διευθυντής του τμήματος εκχωρεί την εξουσία στο συγκεκριμένο τμήμα, στο ταμείο κοινωνικής ενσωμάτωσης ατόμων με αναπηρία. Εδώ υπάρχει μια πολυθεματική ομάδα που εξετάζει αυτές τις περιπτώσεις και, όταν κρίνει ότι κάποιος είναι ανάπηρος και έχει δικαίωμα στην παροχή αυτού του επιδόματος, του επιδόματος, λέει, διακίνησης, του το δίνει. Ενώ σήμερα τι συμβαίνει; Ο διευθυντής εκχωρεί σε τρία άτομα λειτουργούς του ταμείου να εγκρίνουν αυτό το επίδομα. Εκτιμούμε ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση αυτό που γίνεται και δεν είναι αρνητικό, διότι ούτε σήμερα μετείχε εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ ή του κινήματος για αυτή την επιτροπή. Και να πω, όπως είπα και πριν, ότι όλα τα επιδόματα, το επίδομα τυφλού, το επίδομα παραπληγικών ατόμων κ.λπ. είναι μέσα από αυτή τη διαδικασία που παραχωρούνται και είναι για να υπάρχει μια ομοιόμορφη διαδικασία και να μην παρουσιάζεται καθυστέρηση στην εξέταση αυτών των αιτήσεων.

Όσον αφορά το ειδικό ταμείο, που είναι το δεύτερο κομμάτι -που εδώ και πάλι το νομοσχέδιο το καταργεί, διότι από το τέλος του '11 έχει αποθεματικό μηδέν- το ποσό αυτό έχει ήδη ενσωματωθεί στο Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρία και δίδεται από εκεί. Επίσης υπήρχαν και παρατηρήσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και γι' αυτό έχει κατατεθεί το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Γι' αυτό εκτιμούμε ότι το νομοσχέδιο κινείται στη σωστή κατεύθυνση, θα το στηρίξουμε και θα καταψηφίσουμε και την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο τομέας που αφορά τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία είναι ένας τομέας στον οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία υστερεί κατά πολύ από πάρα πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ενώ θεωρητικά όλοι τασσόμαστε υπέρ της ενσωμάτωσής τους με ενεργό τρόπο, υπέρ της αποκατάστασης των δικών τους ανθρωπίνων δικαιωμάτων που τους στέρησε κάποια αναπηρία ή τους περιορίζει κάποια αναπηρία, στην πράξη η πολιτεία μας δεν έχει ακόμη αναπτύξει εκείνες τις υποδομές, εκείνους τους μηχανισμούς που θα μπορούσαν πραγματικά να επιτρέψουν σ' αυτούς τους συμπολίτες μας να ασκούν τα δικαιώματα που έχουν και βάσει του συντάγματος, αλλά και που τους αναγνωρίζονται θεωρητικά από την πολιτεία.

Είναι πολλά που πρέπει να γίνουν, δεν είναι η ώρα να αναλυθούν, όμως αναφορικά με την τροπολογία του φίλου του Γιώργου του Περδίκη να πω ότι είναι προτιμότερο όχι γι' αυτή την περίπτωση, αλλά γενικά για όλες τις περιπτώσεις τις αποφάσεις να τις λαμβάνει ένα συλλογικό σώμα και όχι ένα μονοπρόσωπο σώμα -και αυτό αφορά ακόμα και θεσμούς- αν θέλουμε να προχωρήσουμε σε εκσυγχρονισμό των δομών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και αναφέρομαι και στους θεσμούς, όπως είναι ο Γενικός Εισαγγελέας, όπως είναι ο Γενικός Ελεγκτής, θεσμούς που μας κληροδότησαν οι Βρετανοί, οι οποίοι στην πορεία βέβαια έχουν εγκαταλείψει τα

μονοπρόσωπα σώματα και όργανα με μεγάλες εξουσίες και έχουν ουσιαστικά αξιοποιήσει πλέον τα συλλογικά όργανα για συλλογικές αποφάσεις. Γι' αυτό θα στηρίξουμε την τροπολογία των Οικολόγων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα καταψηφίσουμε τις τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, γιατί ακριβώς καταργούν το ίδιο το νομοσχέδιο, το οποίο νομοσχέδιο είναι εκσυγχρονιστικό, απλοποιεί τις διαδικασίες για τα άτομα με αναπηρίες, όπως και διευρύνει τις κατηγορίες των δικαιούχων για το δικαίωμα διακίνησης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα σε ψηφοφορία για την τροπολογία.

Ψηφίστε παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Την πρώτη. Θα μπουν σε δύο ξεχωριστές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο ξεχωριστές. Ψηφίστε για την πρώτη.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαέξι ψήφοι υπέρ και είκοσι έξι ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν εγκρίνεται η τροπολογία.

Προχωρούμε στην ψήφιση της δεύτερης τροπολογίας.

Ξανά, ψηφίστε, παρακαλώ. Δεν νομίζω να αλλάξει, αλλά εντάξει. Λογικά...

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαπέντε ψήφοι υπέρ και είκοσι πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Δεν εγκρίνεται ούτε αυτή η τροπολογία.

Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την κατάργηση των άρθρων 3 και 5 αυτού. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 7Α του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ και τέσσερις εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αποτελεσματική εφαρμογή του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/161 για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2001/83/ΕΚ με τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων σχετικά με τα χαρακτηριστικά ασφαλείας που εμφανίζονται στη συσκευασία των φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος	Γιώργος Λουκαΐδης, εκπροσωπώντας
Χρίστος Χρίστου	τον κ. Αδάμο Αδάμου
Ευθύμιος Δίπλαρος, εκπροσωπώντας	Μαρίνος Μουσιούπτας
τον κ. Νίκο Νουρή	Μαρίνος Σιζόπουλος
Γιώργος Τ. Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Νοεμβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) Νόμου, ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματική εφαρμογή του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/161 της Επιτροπής της 2^{ης} Οκτωβρίου 2015 για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2001/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων σχετικά με τα χαρακτηριστικά ασφαλείας που εμφανίζονται στη συσκευασία των φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Υγείας, στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο διαλαμβάνονται κυρίως τα ακόλουθα:

1. Καθορίζεται το Συμβούλιο Φαρμάκων ως εθνική αρμόδια αρχή για την εποπτεία, τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων του πιο πάνω κανονισμού.
2. Παρέχεται εξουσία στους εντεταλμένους επιθεωρητές που προβλέπονται στη βασική νομοθεσία να προβαίνουν στις απαραίτητες επιθεωρήσεις για τη διασφάλιση της εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού.
3. Παρέχεται εξουσία στο Συμβούλιο Φαρμάκων να εξετάζει κατά πόσο υπάρχει συμμόρφωση με τις απαγορευτικές και/ή επιτακτικές διατάξεις του εν λόγω κανονισμού, καθώς και εξουσία επιβολής διοικητικών κυρώσεων σε πρόσωπα που παραβαίνουν τις εν λόγω διατάξεις.
4. Καθορίζεται ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου η 9^η Φεβρουαρίου 2019, ημερομηνία κατά την οποία θα τεθεί σε εφαρμογή ο υπό συζήτηση κανονισμός.

Ο εκπρόσωπος των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας δήλωσε στην επιτροπή ότι η ενσωμάτωση του πιο πάνω κανονισμού στην εθνική έννομη τάξη θα συμβάλει στη διασφάλιση της αυθεντικότητας των φαρμακευτικών προϊόντων. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος σημείωσε πως η παρουσία ψευδεπίγραφων και πλαστών φαρμακευτικών προϊόντων αποτελεί επί σειρά ετών παγκόσμιο φαινόμενο που απειλεί τη δημόσια υγεία και, παρ' όλο που στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει μεγάλη έκταση, εκτιμάται ότι στο μέλλον δυνατόν να λάβει ανησυχητικές διαστάσεις, γι' αυτό και κρίθηκε αναγκαία η έγκαιρη λήψη των απαραίτητων μέτρων.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, οι κάτοχοι άδειας κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων, οι παρασκευαστές και οι διανομείς φαρμακευτικών προϊόντων πρέπει άμεσα να προμηθευτούν τον απαραίτητο εξοπλισμό για σκοπούς εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Περαιτέρω, με πρωτοβουλία των τοπικών κατόχων άδειας κυκλοφορίας και των παρασκευαστών φαρμακευτικών προϊόντων έχει ήδη συσταθεί η προβλεπόμενη σε σχετική διάταξη του υπό συζήτηση κανονισμού μη κερδοσκοπική νομική οντότητα, συγκεκριμένα ο Κυπριακός Οργανισμός Επαλήθευσης Φαρμάκων (ΚΟΕΦ), για τη δημιουργία συστήματος αποθετηρίων σχετικού με τα χαρακτηριστικά ασφαλείας που προβλέπει ο εν λόγω κανονισμός. Σημειώνεται ότι οι εμπλεκόμενοι φορείς που συμμετέχουν στον ΚΟΕΦ θα καταβάλλουν τέλη για τη λειτουργία του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου της και του κ. Ευθύμιου Δίπλαρου, εκπροσωπώντας το μέλος της κ. Νίκο Νουρή, καθώς και του μέλους της κ. Γιώργου Τ. Γεωργίου και του κ. Γιώργου Λουκαΐδη, εκπροσωπώντας το μέλος της κ. Αδάμο Αδάμου, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, αντίστοιχα, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του ΕΛΑΜ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 96 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 97 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα τιλοφορείται «Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) Νόμου, ώστε να επιτρέπεται στον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Υγείας, στον διευθυντή των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών και στον διευθυντή του Γενικού Χημείου, οι οποίοι εκ της θέσης τους είναι μέλη του Συμβουλίου Φαρμάκων, να συμμετέχουν στο Συμβούλιο Φαρμάκων διά εκπροσώπων τους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Γιώργος Λουκαΐδης,

Χρίστος Χρίστου

εκπροσωπώντας τον κ. Αδάμο Αδάμου

Ευθύμιος Δίπλaros,

Μαρίνος Μουσιούττας

εκπροσωπώντας τον κ. Νίκο Νουρή

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 23^{ης} Μαρτίου 2017 και 29^{ης} Νοεμβρίου 2018. Επισημαίνεται ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο εξετάστηκε και από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υπό την προηγούμενη σύνθεσή της σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Ιανουαρίου 2015 και την 21^η Ιανουαρίου 2016. Στο πλαίσιο όλων των πιο πάνω συνεδριάσεων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, του Συμβουλίου Φαρμάκων και του Γενικού Χημείου του Κράτους του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) Νόμου, ώστε να επιτρέπεται στον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Υγείας, στον διευθυντή των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών και στον διευθυντή του Γενικού Χημείου, οι οποίοι εκ της θέσης τους είναι μέλη του Συμβουλίου Φαρμάκων, να συμμετέχουν στο Συμβούλιο Φαρμάκων διά εκπροσώπων τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Υγείας, επειδή κατά καιρούς έχει παρουσιαστεί δυσχέρεια στον προγραμματισμό των συνεδριών του Συμβουλίου Φαρμάκων λόγω άλλων υποχρεώσεων των μελών του και ως εκ τούτου υπήρξε καθυστέρηση στη λήψη αποφάσεων, το

Υπουργείο Υγείας έκρινε σκόπιμο να καταθέσει στη Βουλή το εν λόγω νομοσχέδιο, οι πρόνοιες του οποίου εκτιμάται ότι θα διευκολύνουν σε μεγάλο βαθμό τη σύγκληση των συνεδριάσεων του Συμβουλίου Φαρμάκων και την επίτευξη της απαιτούμενης απαρτίας, ώστε να επιτευχθεί επίσπευση της λήψης αποφάσεων από το Συμβούλιο Φαρμάκων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, μέλη της εξέφρασαν επιφυλάξεις, λόγω του γεγονότος ότι το Συμβούλιο Φαρμάκων επιλαμβάνεται ζητημάτων που σχετίζονται με την άσκηση πολιτικής του Υπουργείου Υγείας και ενδεχομένως να μην είναι ορθό να απουσιάζουν από τις συνεδρίες του τα εν λόγω πρόσωπα που έχουν καθοριστικό ρόλο στη λήψη αποφάσεων, όπως είναι ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Υγείας και ο διευθυντής των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών. Συναφώς, όπως υποστήριξαν μέλη της επιτροπής, τα πιο πάνω πρόσωπα θα μπορούν να εκπροσωπηθούν, αλλά όχι ταυτόχρονα.

Τοποθετούμενοι στο πιο πάνω ζήτημα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας επισήμαναν ότι ο σκοπός του νομοσχεδίου είναι να διευκολυνθούν οι εργασίες του Συμβουλίου Φαρμάκων και διευκρίνισαν ότι οι αρμοδιότητές του είναι διοικητικής φύσεως.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, το Συμβούλιο Φαρμάκων ασκεί μεν πολιτική, ωστόσο ο κύριος ρόλος του είναι καθαρά επιστημονικός και επισήμαναν ότι τα πρόσωπα που θα εκπροσωπούν τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Υγείας και τον διευθυντή των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών θα είναι πρόσωπα που κατέχουν υψηλές θέσεις στην ιεραρχία στο Υπουργείο Υγείας.

Σε σχέση με το πιο πάνω ζήτημα που τέθηκε από μέλη της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Γενικού Χημείου διευκρίνισαν πως τις κατευθυντήριες οδηγίες ως προς τη λήψη αποφάσεων θα δίδει ο διευθυντής του Γενικού Χημείου.

Η εκπρόσωπος του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου δήλωσε ότι συμφωνεί με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου της και του κ. Ευθύμιου Δίπλαρου, εκπροσωπώντας το μέλος της κ. Νίκο Νουρή, καθώς και του μέλους της κ. Γιώργου Τ. Γεωργίου και του κ. Γιώργου Λουκαΐδη, εκπροσωπώντας το μέλος της κ. Αδάμο Αδάμου, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, αντίστοιχα, τάχθηκαν υπέρ των προνοιών του νομοσχεδίου και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Οι περί της Λειτουργίας της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανονισμοί του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών που να ρυθμίζουν τη λειτουργία της Συμβουλευτικής Επιτροπής η οποία ιδρύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Θεραπείας Κατηγορούμενων Χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων Νόμου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί της Λειτουργίας της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Γιώργος Λουκαΐδης,

Χρίστος Χρίστου

εκπροσωπώντας τον κ. Αδάμο Αδάμου

Ευθύμιος Δίπλαρος,

Μαρίνος Μουσιούττας

εκπροσωπώντας τον κ. Νίκο Νουρή

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Νοεμβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, της Συμβουλευτικής Επιτροπής και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του περί Θεραπείας Κατηγορούμενων Χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών που να ρυθμίζουν τη λειτουργία της Συμβουλευτικής Επιτροπής η οποία ιδρύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω νόμου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από την εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας της υπό αναφορά Συμβουλευτικής Επιτροπής, καθώς και οι αρμοδιότητές της. Ειδικότερα, όσον αφορά τις αρμοδιότητές της, η εν λόγω επιτροπή θα λειτουργεί συμβουλευτικά προς τα αρμόδια δικαστήρια της Δημοκρατίας και θα υποβάλλει προς αυτά γνωμάτευση για σκοπούς έκδοσης διατάγματος θεραπείας σε κατηγορούμενους χρήστες ή ουσιοεξαρτημένους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου της και του κ. Ευθύμιου Δίπλαρου, εκπροσωπώντας το μέλος της κ. Νίκο Νουρή, και του μέλους της κ. Γιώργου Τ. Γεωργίου και του κ. Γιώργου Λουκαΐδη, εκπροσωπώντας το μέλος της κ. Αδάμο Αδάμου, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, αντίστοιχα, τάχθηκαν υπέρ των προνοιών των κανονισμών και εισηγούνται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του ΕΛΑΜ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε σε ψηφοφορία.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα εγκρίνονται οι κανονισμοί.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2019 Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών για το έτος 2019, ο οποίος είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει δαπάνες ύψους €108.600.050 και έσοδα του ίδιου ύψους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2019 Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Μαριέλλα Αριστείδου

Ζαχαρίας Κουλίας

Ονούφριος Κουλλά

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο της συνεδρίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και ο πρόεδρος και εκπρόσωποι του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών.

Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και η Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, ο προϋπολογισμός του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών για το έτος 2019 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει δαπάνες ύψους €108.600.050 και έσοδα του ίδιου ύψους.

Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους €27,6 εκατομ., για την οποία έγινε σχετική πρόβλεψη στον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2019, η οποία προορίζεται να καλύψει διαχειριστικά έξοδα €2 εκατομ., τραπεζικά τέλη ύψους €3,1 εκατομ. και επιχορήγηση επιτοκίου δανείων μέσω του Σχεδίου Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας ύψους €22,5 εκατομ., καθώς και πρόβλεψη για προσόδους από τους τόκους εκδοθέντων δανείων ύψους €30 εκατομ. και για αναλήψεις δανείων εσωτερικού ύψους €46 εκατομ. (άτοκα δάνεια από το Πάγιο Ταμείο για το Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας).

Στις δαπάνες περιλαμβάνεται πρόνοια ύψους €46 εκατομ. για παραχώρηση δανείων μέσω του Σχεδίου Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας, από την οποία ποσό ύψους €40 εκατομ. θα δαπανηθεί σε δάνεια για σπουδές, ποσό ύψους €1,5 εκατομ. σε δάνεια για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και ποσό ύψους €4,5 εκατομ. για δάνεια επαγγελματικής δραστηριοποίησης. Επιπρόσθετα, με βάση το Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας, υπολογίζεται ότι θα παραχωρηθούν κρατικές εγγυήσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ύψους €1 εκατομ. Σημειώνεται συναφώς ότι το σχέδιο, το οποίο τερματίστηκε κατά το έτος 2012, αφορά αιτήσεις που έχουν εγκριθεί πριν από τον τερματισμό του και καλύπτει δάνεια για στέγαση με κυβερνητική εγγύηση.

Ο πρόεδρος του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, αναλύοντας τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό ενώπιον της επιτροπής, τόνισε ότι αυτός είναι και πάλι ισοσκελισμένος, παρά ταύτα τον επόμενο χρόνο πρέπει να υπάρξουν αυξημένες προβλέψεις, ώστε ο φορέας να μπορέσει να αντεπεξέλθει στις αυξημένες απαιτήσεις.

Ο ίδιος αξιωματούχος ανέφερε ότι ο φορέας προχώρησε σε αναδιαρθρώσεις δανείων αμέσως μετά το κούρεμα καταθέσεων του 2013, παρά ταύτα ποσοστό της τάξης του δέκα τοις εκατόν (10%) των δανειοληπτών δεν μπορεί να ανταποκριθεί, τονίζοντας εμφαντικά ότι υπάρχουν πολλοί κακοπληρωτές.

Περαιτέρω, ανέφερε ότι υπήρξε συμφωνία μεταξύ του φορέα και της Ελληνικής Τράπεζας και συνεπώς ορισμένα δάνεια του φορέα έχουν μεταφερθεί στην Ελληνική Τράπεζα, ενώ μερικά παρέμειναν στην πρώτη Συνεργατική Τράπεζα.

Τέλος, η επιτροπή ενημερώθηκε από τους αρμοδίους ότι ο φορέας αποτάθηκε σε όλες τις τράπεζες για το θέμα της επιδότησης επιτοκίου και αναμένει τις θέσεις τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ του νομοσχεδίου και εισηγούνται την ψήφισή του για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση...

Η κ. Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ψηφίσουμε φυσικά τον προϋπολογισμό, γιατί είναι τα ψίχουλα που έχουν μείνει για τον προσφυγικό κόσμο και γι' αυτό δεν έχουμε άλλη διέξοδο. Όμως δεν μπορούμε να μη θίξουμε τα θέματα που παρουσιάζονται, γιατί δεν έχουν μείνει σχέδια που πραγματικά να στηρίζουν τον προσφυγικό κόσμο, τους ιδιοκτήτες κατεχόμενης περιουσίας. Συγκεκριμένα, πέρα από τα φοιτητικά δάνεια, τα υπόλοιπα σχέδια επιδότησης και επιτοκίων αντιλαμβάνεστε ότι με τις δυσκολίες για παραχώρηση δανείων στην ουσία δεν μπορούν να τα αξιοποιήσουν και δεν μπορεί κάποιος να αιτηθεί και να επωφεληθεί. Εμείς επιμένουμε ότι θα πρέπει να μελετηθούν άλλα σχέδια, που να μπορούν να αντιμετωπίσουν περιπτώσεις δυσπραγιών, να διαμορφωθούν νέα σχέδια. Αναμένουμε να δούμε κατά πόσο η εξαγγελία του Προέδρου της Δημοκρατίας για την επιδότηση της απώλειας χρήσης θα τύχει πραγματικά εκείνης της προώθησης και να δούμε ότι στο τέλος δε θα μείνει μια εξαγγελία όπως όλες οι υπόλοιπες. Και φυσικά περιμένουμε από το Υπουργείο Οικονομικών τη δέσμευση πριν έναν μήνα περίπου ότι θα δεχτεί να μειώσει το ύψος του επιτοκίου που πληρώνει ο οφειλέτης από 2% στο 1%. Αναμένουμε ότι θα... Έπρεπε ήδη να είχε κατατεθεί, αλλά προσβλέπουμε ότι θα γίνει το συντομότερο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Μαριέλλα Αριστείδου.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να σημειώσω ότι ο προϋπολογισμός του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών είναι ισοσκελισμένος. Προβλέπει δάνεια σπουδαστικά, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, επαγγελματικούς σκοπούς. Και, επειδή πρέπει να αναφέρονται και οι επιτυχίες, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε το έργο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, ο οποίος από την πρώτη στιγμή της οικονομικής κρίσης φρόντισε να παρέχει αναδιρθρώσεις, να παρέχει διευκολύνσεις στους δανειολήπτες πρόσφυγες, προχωρώντας σε αναδιρθρώσεις των δανείων. Πολύ σημαντικό επίσης να αναφέρουμε ότι το Υπουργείο Οικονομικών ετοίμασε σχέδια για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και τα έχει ήδη διαβιβάσει στη Νομική Υπηρεσία.

Αυτό που θα ήθελα να πω όσον αφορά τα "ψίχουλα" γενικά για την προσφυγική πολιτική είναι ότι θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας το τι προηγήθηκε, πού είχαμε οδηγηθεί και πού σήμερα βρισκόμαστε. Μπορεί σε σύγκριση με πολλά χρόνια πριν, ναι, να ήταν διαφορετικά τα πράγματα, όμως θα πρέπει όλοι να μην ξεχνάμε τι έχουμε περάσει.

Θα επαναλάβω, γιατί είναι πολύ σημαντικό να θυμόμαστε, ότι τα υφιστάμενα σχέδια βοήθειας προς τους πρόσφυγές μας διατηρήθηκαν και στην πορεία ενισχύθηκαν στο μέτρο του δυνατού από την κυβέρνηση Αναστασιάδη. Κάποια καταργήθηκαν, κάποια έχουμε ακούσει παράλληλα ότι παραμένουν, ακούμε συνέχεια ότι παραμένουν αδιάθετα κονδύλια. Δε θα διαφωνήσω. Ναι, συμφωνώ, όμως γι' αυτό δεν ευθύνεται η κυβέρνηση Αναστασιάδη.

Εγώ αυτό που θα ήθελα να ρωτήσω είναι αν θέλουμε να αρθούν οι αδικίες, διότι εμείς πιστεύουμε ότι ο προσφυγικός κόσμος θα βοηθηθεί με την υιοθέτηση και εφαρμογή της απώλειας χρήσης. Και αυτό θα βοηθήσει σε μεγάλο βαθμό τον προσφυγικό κόσμο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας,

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς θα στηρίξουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, αλλά δράττομαι της ευκαιρίας να πω ότι σε τούντον τόπο υπάρχουν 200 000 πρόσφυγες. Και, τουλάχιστον από τότε που ξεκίνησε η κρίση, από το '12, για ακόμα μια φορά ο προσφυγικός κόσμος πλήρωσε το τίμημα στο πολλαπλάσιο, καθότι εκείνοι που προσφυγοποιήθηκαν το 1974 είναι εκείνοι που είναι χρεωμένοι στις τράπεζες και η μάζα των προσφύγων μας είναι εκείνοι που βρίσκονται στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Πέρασαμε από τα χίλια μύρια κύματα και αυτή η κυβέρνηση -και η προηγούμενη θα έλεγα- και η δεύτερη θητεία του κ. Αναστασιάδη ξέχασαν ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση... Εδώ για τους άλλους πρόσφυγες που μας κατεβαίνουν κάθε μέρα, ας πούμε για παράδειγμα στον Πύργο, υπάρχει ομάδα υποδοχής και τους υποδέχεται. Για τις 200 000 πρόσφυγες ετηρήθη σιγή ιχθύος! Τώρα, που λέει ο Πρόεδρος μας ότι πάν' καλά τα νούμερά του, είναι καιρός να ξαναδεί την κατηγορία τη μεγάλη, το ένα τρίτο του πληθυσμού του που βρίσκεται σε πραγματικά δεινή και δύσκολη θέση.

Ευχαριστώ πολύ, Πρόεδρέ μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λιλλήκας.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Μάριο Μαυρίδη)

Θα σου δώσω τον λόγο, κύριε Μαυρίδη, αλλά, επειδή μόλις μίλησε από το κόμμα σας...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, εντάξει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω ότι είναι κατανοητό απ' όλους ότι σε μια κοινωνική κρίση δημιουργούνται νέες ανάγκες, αυξημένες ανάγκες και λογικό είναι το ευάλωτο τμήμα του πληθυσμού μας, που είναι οι πρόσφυγες, να έχουν ακόμα ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες. Και θα συμφωνήσω με τη διαπίστωση του ίδιου του προέδρου του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, ο οποίος ο ίδιος ελπίζει ή ζητά όπως του χρόνου αυξηθούν τα κονδύλια, για να μπορεί να ανταποκριθεί ο φορέας στις αυξημένες ανάγκες και απαιτήσεις, όπως ο ίδιος διαπιστώνει. Κατά συνέπεια, αναμένουμε ότι η κυβέρνηση θα ανταποκριθεί στη διαπίστωση του ίδιου του προέδρου του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών.

Θέλω ταυτόχρονα να κατηριάζω το γεγονός ότι η Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων δεν παρουσιάστηκε -σύμφωνα με την έκθεση- για να εκφράσει τις απόψεις των προσφύγων κατά τη συζήτηση αυτού του προϋπολογισμού, και νομίζω ότι ήρθε η ώρα να προβληματιστούμε κατά πόσο οι πρόσφυγες θα συνεχίσουν να εκπροσωπούνται από μια διορισμένη ένωση και διορισμένους εκπροσώπους ή κατά πόσο οι εκπρόσωποί τους θα εκλέγονται από τους πρόσφυγες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Νιώθω την ανάγκη, ακούγοντας τους συναδέλφους... Καταρχάς, θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό. Προερχόμενος όμως από προσφυγική οικογένεια, θέλω να σημειώσω ότι αυτή η πολιτεία έκανε αυτόν τον φορέα, ο οποίος στο μέτρο του δυνατού και με τα μέσα που του έδωσε η ίδια η πολιτεία έκανε ένα αξιόλογο έργο. Όμως η πραγματικότητα, τέσσερις και πλέον δεκαετίες μετά, είναι ότι αυτή η πολιτεία δεν εκατάφερε να κατανείμει ισότιμα τα βάρη που προέκυψαν από την τουρκική εισβολή.

Απλώς, τελειώνοντας, να σημειώσω ότι δεν τιμά κανέναν το γεγονός ότι λίγο πριν από την εκπνοή του 2018 υπήρξε ένα περιστατικό σε προσφυγικό οικισμό, όπου πέθανε ένας ηλικιωμένος, γιατί δεν μπορούσαν να τον κατεβάσουν από την προσφυγική πολυκατοικία στην οποία ζούσε τα τελευταία χρόνια. Αυτά και πολλά άλλα είναι περιστατικά που καταδεικνύουν ότι οι πρόσφυγες δεν είναι μόνο πρόσφυγες, οι πολλοί από τους πρόσφυγες δεν είναι μόνο πρόσφυγες, ειδικά η γενιά εκείνη της εισβολής, αλλά είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας που εξακολουθούν να ζουν μέσα σε υποστατικά τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια για την ποιότητα ζωής που τους αναλογεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάριος Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, η ουσία είναι η ίση κατανομή των βαρών, όπως είτε και ο κ. Γιωργάλλας, και δεν έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα, όχι λόγω αυτής της κυβέρνησης, αλλά λόγω διαχρονικών πολιτικών οι οποίες βασίζονταν στο αν κάποιος είναι πρόσφυγας και όχι στο αν έχει απολέσει περιουσία. Και χαίρομαι επίσης που άκουσα την κ. Κουκουμά να συμφωνεί, αν άκουσα καλά, διότι άλλα ακούγαμε πέρσι, κυρία Κουκουμά, για το επίδομα για απώλεια χρήσης και αυτό είναι πολύ ευχάριστο. Η διαδικασία αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη και ελπίζουμε να προχωρήσει, για να μειώσει σε κάποιο βαθμό τις μεγάλες αδικίες και ανισότητες μεταξύ του προσφυγικού κόσμου, αλλά και μεταξύ προσφύγων και μη προσφύγων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η ΕΔΕΚ θα ψηφίσει τον προϋπολογισμό, απλά θα κάνουμε δύο παρατηρήσεις. Η πρώτη παρατήρηση είναι για τη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται στην εξέταση των διάφορων αιτήσεων οι οποίες γίνονται, που σε πολλές περιπτώσεις στην ουσία χάνουν και την αξία και την ουσία τους. Ειδικά, εξαρτάται κάθε φορά ποιος είναι ο λόγος για τον οποίο υποβάλλεται η συγκεκριμένη αίτηση. Και υπάρχουν περιπτώσεις όπου η συγκεκριμένη αίτηση πρέπει να εξεταστεί με συνοπτικές διαδικασίες, με ταχύτητα, για να μπορέσει να εξυπηρετηθεί αυτός που καταθέτει την αίτηση. Σε αντίθετη περίπτωση, αν θα εξεταστεί μετά από δυο χρόνια, αντιλαμβάνεστε ότι δεν έχει καμιά αξία.

Δεύτερον, μιλούμε πάντα για το θέμα της ισότιμης κατανομής των βαρών. Και είναι γεγονός ότι μετά το 1974 υπήρξαν πολλοί οι οποίοι ευνοήθηκαν. Μπορεί κάποιοι να προέρχονται και από τον προσφυγικό κόσμο, όμως η συντριπτική πλειονότητα είναι απ' αυτούς που δεν προέρχονταν από τον προσφυγικό κόσμο. Από το 1978 η ΕΔΕΚ είχε καταθέσει μια συγκεκριμένη πρόταση, ότι πάνω στις αγοραπωλησίες που γινόντουσαν στην ελεύθερη Κύπρο έπρεπε να υπάρχει μία μικρή εισφορά σε ένα ειδικό ταμείο στήριξης του προσφυγικού κόσμου για το θέμα της απώλειας χρήσης, για το θέμα, υποτίθεται, στήριξης στεγαστικής πολιτικής και όλα τα υπόλοιπα. Ακόμα και σήμερα αντιλαμβανόμαστε ότι υπάρχουν τεράστια προβλήματα όσον αφορά τα θέματα κατοίκησης προσφυγικών οικογενειών, είτε λόγω της ακαταλληλότητας που παρατηρείται σήμερα κυρίως στα τουρκοκυπριακά υποστατικά είτε κυρίως λόγω του ότι σταμάτησε η ανάπτυξη νέων οικιστικών μονάδων που να μπορούν να παραχωρηθούν σε εκτοπισθέντες, καθώς και η στήριξη της αγοράς πρώτης κατοικίας.

Ήταν ένας από τους λόγους που -θα υπενθυμίσω- στην τελευταία συνεδρία της ολομέλειας δεν ψηφίσαμε τα €45 εκατομ. για τη μείωση των 5 σεντς κατά λίτρο εις τα καύσιμα, διότι θα έπρεπε αυτά τα λεφτά να διατεθούν σε μέτρα στοχευμένης κοινωνικής πολιτικής, για να εξυπηρετηθούν ακριβώς αυτοί που είχαν πραγματική ανάγκη. Το συγκεκριμένο μέτρο μπορεί μεν να είχε θετική απήχηση, όμως την ίδια στιγμή αυτό το μέτρο το αξιοποιούσαν και οι εταιρείες πετρελαιοειδών, που δεν έχουν ανάγκη, και οιπρατηριούχοι, που δεν έχουν ενδεχομένως ανάγκη, αλλά και από τους πολίτες αρκετοί που δεν έχουν ανάγκη.

Είναι γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο που επιτέλους κάποια κυβέρνηση πρέπει να αποφασίσει ότι πρέπει να προχωρήσει στη λήψη συγκεκριμένων, στοχευμένων κοινωνικών μέτρων στήριξης του προσφυγικού κόσμου. Και, αν όντως θέλουμε να γίνει ισότιμη κατανομή των βαρών, ε ναι, τότε θα πρέπει να μετακινηθούν

εισοδήματα από αυτούς που επωφελήθηκαν προς αυτούς που απώλεσαν, αν θέλουμε να κάνουμε μια ισορροπία και έναν συμφηφισμό, κάτι το οποίο δυστυχώς μέχρι στιγμής δεν έχουμε δει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι γεγονός, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι ο προσφυγικός κόσμος έχει απολέσει εκείνο το δικαίωμα για ίσες ευκαιρίες δημιουργίας του μετά τον πόλεμο. Σαράντα πέντε ολόκληρα χρόνια στάσιμοι και αγωνιζόμαστε, για να διασφαλίσουμε το βασικό ουσιαστικά πλέον και κύριο στεγαστικό δικαίωμα του προσφυγικού κόσμου. Γιατί οι ανάγκες του ή η κατάσταση στην οποία βρίσκεται αυτήν την προτεραιότητα καθορίζουν πάντοτε. Όμως -και είναι πολύ ορθό αυτό το οποίο αναφέρθηκε και από τον κ. Σιζόπουλο- μερίδιο στην ανάπτυξη αυτού του τύπου ο προσφυγικός κόσμος δεν είχε. Γιατί, για να γίνει αυτό κατορθωτό, θα έπρεπε να έρθουμε από την όλη κοινωνία να ζητήσουμε διασφάλιση πόρων.

Θεωρώ ότι ουκ ολίγες φορές αυτή η Βουλή, αυτό το κράτος τις τελευταίες δεκαετίες έχουν αποταθεί στον φορολογούμενο ζητώντας του χρήματα για χίλιους τριάντα λόγους! Ποτέ όμως για τον προσφυγικό κόσμο! Ποτέ δεν ήρθαμε να πούμε 1% ΦΠΑ για την ίση κατανομή των βαρών. Και πολύ ορθά ειπώθηκε ή τουλάχιστον δεσμεύτηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ότι θα υπάρξει μηχανισμός, για να αποκαταστήσουμε την ίση κατανομή των βαρών. Έγινε μόνο μία πρώτη συζήτηση. Θεωρώ ότι θα πρέπει πολύ πιο έντονα να κινηθούμε όλοι, προκειμένου την ίση κατανομή βαρών ως εργαλείο να την προχωρήσουμε χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις. Χωρίς να διασφαλίσουμε όμως πόρους... Και να είμαστε ειλικρινείς. Πρέπει να τους πάρουμε από όλη την κοινωνία, είτε είναι μέσω του ΦΠΑ είτε άλλως πως, πρέπει να διασφαλιστεί αυτό και πρέπει να είμαστε ειλικρινείς με όλο τον κόσμο, για να αποκαταστήσουμε το άδικο του πολέμου της Τουρκίας, αλλά και το άδικο που εμείς όλοι ως κοινωνία επιφέραμε στον προσφυγικό κόσμο αφήνοντάς τον είτε στάσιμο είτε μέσα στους προσφυγικούς συνοικισμούς. Πρέπει έστω και τώρα να δούμε με ποιο τρόπο θα διαθέσουμε πόρους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νίκος Κέττηρος.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Ακούγοντας όλα αυτά τα επιτεύγματα της διακυβέρνησης τα τελευταία έξι χρόνια που αφορούν τη στεγαστική πολιτική, την προσφυγική πολιτική, διερωτώμαι πώς θα αισθάνονται όλοι αυτοί οι άνθρωποι, τα νεαρά ζευγάρια τα οποία αναγκάζονται να ενοικιάζουν στις τιμές των €800, €1.000 στη Λεμεσό. Διερωτώμαι πώς θα αισθάνονται αυτοί που στοιβάζονται στις λίστες για μια τουρκοκυπριακή κατοικία η οποία στις περισσότερες περιπτώσεις είναι σε άθλια κατάσταση και χρήζει επιδιορθώσεων και δεν μπορεί να ικανοποιήσει τις ανάγκες μιας οικογένειας. Διερωτώμαι πώς θα αισθάνονται αυτοί οι άνθρωποι που ανέφερε πριν από λίγο ο κ. Γιωργάλλας, που έχασαν τον συγγενή τους, γιατί δεν μπορούσε να μεταφερθεί από τις σκάλες της παλιάς πολυκατοικίας που κτίστηκε το '76, το '78 χωρίς ανελκυστήρες και ενδεχομένως να μην μπορούν να τοποθετηθούν ανελκυστήρες. Αυτοί στους οποίους πήγαμε πρόσφατα επίσκεψη στον συνοικισμό των Λατσιών και ζουν πραγματικά σε τρώγλες, όχι σε σπίτια τα οποία αρμολίζουν στην αξιοπρέπεια αυτών των ανθρώπων που σήκωσαν το βάρος της κατοχής.

Καλές οι εξαγγελίες, καλά τα "πρέπει", αλλά θα πρέπει να γίνονται και έργα από την πλευρά της κυβέρνησης. Καταργήθηκαν τα στεγαστικά προγράμματα και πρέπει, αφού περηφανευόμαστε ότι οι αριθμοί και η οικονομία έχουν μεγαλώσει, να επαναφέρουν αυτά τα στεγαστικά προγράμματα, γιατί πολλά ζευγάρια ζουν στο έλεος αυτής της κατάστασης και δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν. Πολλοί άνθρωποι αναγκάζονται να χωρίσουν ή να μην κάνουν παιδιά λόγω της κατάστασης αυτής, η οποία υπάρχει και αφορά το στεγαστικό που προκύπτει και το προσφυγικό πρόβλημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παύλος Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Ζητώ συγγνώμη που καταχρώμαι το χρόνο... Δέκα δευτερόλεπτα. Τελικά, αφού όλοι συμφωνούμε ότι τους αδικήσαμε τους πρόσφυγες... Ποιοι τους αδικούν; Εξωγήινοι; Αφού συμφωνούμε όλοι ότι πρέπει να τους δικαιώσουμε, γιατί δεν τους δικαιώνουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ποσού ύψους €108.600.050 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων ομάδων δαπανών για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων ομάδων δαπανών. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Εναλλαξιμότητα και απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων που παραμένουν κενές πέραν των πέντε ετών. Άρθρο 6.

Απαγόρευση προσλήψεων προσωπικού για κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση αντικατάστασης αποχωρούντων υπαλλήλων. Άρθρο 8.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων ωρομίσθιου προσωπικού. Άρθρο 9.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Απαγόρευση πρόσληψης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 12.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 13.

Καταβολή της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής. Άρθρο 14.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 15.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 16.

Όροι και ορολογία. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 17 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, σας παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών του 2019 Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών για το έτος 2019, ο οποίος είναι ελλειμματικός και προβλέπει δαπάνες ύψους €16.077.510 και έσοδα ύψους €15.751.141.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τ/Κ Περιουσιών του 2019 Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Σκευή Κούτρα Κουκουμά, πρόεδρος	Κυριάκος Χατζηγιάννης
Νίκος Κέττηρος	Ζαχαρίας Κουλίας
Μαριέλλα Αριστείδου	Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης
Ονούφριος Κουλλά	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο της συνεδρίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο αναπληρωτής διευθυντής της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας, του Τμήματος Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Υπουργείου Οικονομικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, η Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων, καθώς και όλες οι επαρχιακές διοικήσεις πλην της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών για το έτος 2019 είναι ελλειμματικός και προβλέπει δαπάνες ύψους €16.077.510 και έσοδα ύψους €15.751.141. Σημειώνεται ότι το έλλειμμα ανέρχεται σε €326.369, υπολογίζεται όμως να καλυφθεί από το συσσωρευθέν αποθεματικό του Ταμείου Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, το οποίο μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2017 ανερχόταν σε ποσό ύψους €2.098.052.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η νομοθεσία για τη διαχείριση τουρκοκυπριακών περιουσιών προβλέπει ότι το Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών λειτουργεί με ανεξάρτητο προϋπολογισμό, ο οποίος καταρτίζεται από τον Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και υπόκειται στην έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ο προϋπολογισμός καλύπτει το οικονομικό έτος το οποίο αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών για το έτος 2019 προβλέπει συνολικά έσοδα ύψους €15.751.141, εκ των οποίων ποσό ύψους €8.000.000 θα προέλθει από την ετήσια κρατική χορηγία, ποσό ύψους €3.825.030 υπολογίζεται να προέλθει από ενοίκια, €58.800 από διάφορα έσοδα και €3.867.311 από εκτέλεση διάφορων έργων έναντι αντίστοιχης και ισόποσης δαπάνης στον προϋπολογισμό και αφορά κυρίως στα εργατικά των συνεργείων που απασχολούνται για τη συντήρηση των τουρκοκυπριακών περιουσιών.

Σημειώνεται ότι ποσό ύψους €3.867.311 για εργατικά, το οποίο περιλαμβάνεται στα έσοδα και αντιστοίχως στις δαπάνες του προϋπολογισμού του ταμείου, αφορά λογιστικούς σκοπούς. Σημειώνεται περαιτέρω ότι τα εργατικά των συνεργείων επιδιορθώσεων των τουρκοκυπριακών περιουσιών περιλαμβάνονται στις δαπάνες των διάφορων έργων που εκτελούνται και ότι τα πραγματικά έσοδα του ταμείου με βάση την εν λόγω διευκρίνιση ανέρχονται σε €11.883.830, ενώ οι πραγματικές δαπάνες σε €12.210.199.

Ειδικότερα, οι κύριες κατηγορίες δαπανών είναι οι ακόλουθες:

	€
Ωρομίσθιο προσωπικό (αφορά εκτέλεση έργων)	4.193.033
Αντιμισθία προσωπικού για υπηρεσίες που παρέχονται στο Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών	1.990.000
Τέλη αποχετεύσεων	1.400.000
Σύνδεση με αποχετευτικά συστήματα τουρκοκυπριακών περιουσιών	218.000
Συντήρηση τουρκοκυπριακών περιουσιών -Επιδιορθωση και βελτίωση τουρκοκυπριακών κατοικιών και εγκατάσταση θερμοσιφώνων	5.875.010

Δευτερεύοντα οικοδομικά έργα - Επιδιόρθωση και βελτίωση τουρκοκυπριακών κατοικιών στις οποίες διαμένουν Τουρκοκύπριοι	220.010
Συντήρηση και λειτουργία τουρκοκυπριακών διατηρήσεων	65.000
Δευτερεύοντα έργα - Επιδιόρθωση και συντήρηση τουρκοκυπριακών κτιρίων, διατηρητέων οικοδομών και άλλων υποστατικών επαγγελματικής στέγης	705.450
Επιδιόρθωση, συντήρηση και καθαριότητα τουρκοκυπριακών αρχαίων μνημείων, τεμενών και κοιμητηρίων	390.850
Ανέγερση άλλων οικοδομικών έργων	1.040
Κέντρο υποδοχής Αθιγγάνων - Επιδιόρθωση τουρκοκυπριακών κατοικιών στο χωριό Σταυροκόβου και σε άλλες περιοχές της επαρχίας Πάφου για τη στέγαση αθιγγάνων	15.000
Καθαριότητα ανοικτών χώρων σε τουρκοκυπριακές συνοικίες εντός των πόλεων	129.000
Επιδιόρθωση κατοικιών που ανεγέρθηκαν με το σχέδιο αυτοστέγασης σε τουρκοκυπριακές περιουσίες σε χωριά	48.500
Αντικατάσταση αμιαντένιων στεγών	166.010
Έργα υποδομής κτηνοτροφικών περιοχών σε τουρκοκυπριακή γη	10
Αγορά υπηρεσιών	82.030
Διάφορα έξοδα	478.567
Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	100.000

Κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά προϋπολογισμού ο αναπληρωτής διευθυντής της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών ανέφερε μεταξύ άλλων ότι ο προϋπολογισμός για το έτος 2019 είναι ελλειμματικός, κυρίως λόγω του ότι έχει γίνει πρόβλεψη για αυξημένες δαπάνες συντήρησης κατοικιών εκτοπισθέντων. Τόνισε επίσης ότι η Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών είναι υποστελεχωμένη, γεγονός που δημιουργεί προβλήματα στην ομαλή λειτουργία της.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών για το έτος 2019.

Σημειώνεται ότι με την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο ο τίτλος του πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών του 2019 Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αφού δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών ποσού ύψους €16.077.510 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια.
Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Τ/Κ) του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 21 και 22, που τιτλοφορούνται «Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», αναβάλλονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 23 και 24 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και «Οι περί Ελέγχου της Ατμόσφαιρας και Επικίνδυνων Ουσιών στα Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πλήρης εναρμόνιση με την Οδηγία 2017/164/ΕΕ για τη θέσπιση τέταρτου καταλόγου ενδεικτικών οριακών τιμών επαγγελματικής έκθεσης, κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 98/24/ΕΚ, και για την τροποποίηση των Οδηγιών 91/322/ΕΟΚ, 2000/39/ΕΚ και 2009/161/ΕΕ.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και «Οι περί Ελέγχου της Ατμόσφαιρας και Επικινδύνων Ουσιών στα Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαριέλλα Αριστείδου

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Μαρίνος Μουσιούττας

Μάριος Μαυρίδης

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δυο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Νοεμβρίου και 4 Δεκεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και

ΔΕΟΚ και του ΚΕΒΕ. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ, ΠΑΣΥΔΥ και ΑΣΔΥΚ, καθώς και η ΟΕΒ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 38 του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου, καθώς και των δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 23 και 66 του περί Εργοστασίων Νόμου, είναι η πλήρης εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2017/164/ΕΕ της Επιτροπής της 31^{ης} Ιανουαρίου 2017 για τη θέσπιση τέταρτου καταλόγου ενδεικτικών οριακών τιμών επαγγελματικής έκθεσης, κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 98/24/ΕΚ του Συμβουλίου, και για την τροποποίηση των Οδηγιών 91/322/ΕΟΚ, 2000/39/ΕΚ και 2009/161/ΕΕ της Επιτροπής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με τους πρώτους κανονισμούς σκοπεύεται η επέκταση του καταλόγου οριακών τιμών επαγγελματικής έκθεσης για προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία τους οι οποίοι προκύπτουν ή ενδέχεται να προκύψουν λόγω της έκθεσης σε χημικούς παράγοντες και υιοθετείται ο κατάλογος οριακών τιμών επαγγελματικής έκθεσης που περιέχεται στην Οδηγία 2017/164/ΕΕ.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η τροποποίηση των δεύτερων κανονισμών κρίθηκε επιβεβλημένη, προκειμένου να μην υπάρξει αντίφαση μεταξύ των δύο νομοθεσιών, αφού στους υφιστάμενους περί Ελέγχου της Ατμόσφαιρας και Επικινδύνων Ουσιών στα Εργοστάσια Κανονισμούς περιλαμβάνονται χημικές ουσίες με διαφορετικά όρια επαγγελματικής έκθεσης.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση και τα όσα ανέφερε ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με την έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών δεν αναμένεται η ύπαρξη ουσιαστικού δημοσιονομικού κόστους, αφού ήδη εφαρμόζεται η υφιστάμενη νομοθεσία για τους χημικούς παράγοντες. Σε ό,τι αφορά τις επιχειρήσεις, αυτές θα επιβαρυνθούν με το κόστος εφαρμογής των απαραίτητων μέτρων για συμμόρφωση με τις πρόνοιες των κανονισμών, το οποίο δεν αναμένεται να είναι μεγάλο, λόγω του ότι οι πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών εφαρμόζονται ήδη εν μέρει τόσο στο πλαίσιο της γενικής νομοθεσίας για προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων όσο και στο πλαίσιο των κανονισμών για τους χημικούς παράγοντες.

Σημειώνεται ότι η προθεσμία για μεταφορά της Οδηγίας στο κυπριακό δίκαιο έληξε την 21^η Αυγούστου 2018 και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε προειδοποιητική επιστολή/παράβαση με αριθμό 2018/0246. Σημειώνεται περαιτέρω ότι οι υπό εξέταση κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για εξέταση στις 16 Νοεμβρίου 2018.

Όλοι οι προσκεκλημένοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των εν λόγω κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρήστε στην ψηφοφορία των υπ' αριθμόν 23 κανονισμών, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 23 κανονισμοί εγκρίνονται.

Πάμε στους υπ' αριθμόν 24 στην ημερήσια διάταξη κανονισμούς.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 24 κανονισμοί εγκρίνονται.

Όσον αφορά τώρα το θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», μετά από συνεννόηση και με τα κόμματα, μίλησα και με τον υπουργό, θα αναβληθεί, ελπίζοντας ότι θα είναι μόνο για μία εβδομάδα, διότι θα υπάρχουν άλλες επιπλοκές...

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Δεν μπορούμε περισσότερο, γιατί δε θα προλάβουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, υπάρχουν και εκεί λύσεις, αλλά θα είναι λίγο πολύπλοκες...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ναι, υπάρχει κάποιος που θέλει να πει κάτι; Κύριε Γεωργίου, θέλετε να πείτε κάτι; Ο κ. Λουκαΐδης;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είμαστε υπέρ της αναβολής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, η αναβολή εγκρίνεται.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Για μία εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζουμε να είναι μόνο για μία εβδομάδα. Ελπίζουμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Πάει στην επιτροπή, ναι. Έχω μιλήσει και με τον πρόεδρο της επιτροπής και θα το βάλει πρώτο στην επόμενη συνεδρία της επιτροπής, με όσο χρόνο χρειάζεται, για να ολοκληρωθεί η συζήτηση.

Θέλετε κάτι να πείτε, κύριε Γεωργίου; Πέστε.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή πρόκειται για μία πολύ κομβική αλλαγή, που θα καθορίσει σημαντικά πράγματα σε ό,τι αφορά την ποιότητα της παρεχόμενης προδημοτικής εκπαίδευσης στα παιδιά μας και επειδή θέλουμε να πιστεύουμε ότι όντως εκείνοι που εμφανίζονται ως φορείς του νέου και του ποιοτικού το εννοούν, θέλουμε και ζητούμε από τον πρόεδρο της επιτροπής να καλέσει τον Υπουργό Παιδείας να παρευρεθεί εις τη συνεδρίαση, διότι υπάρχουν κρίσιμες προϋποθέσεις που θα πρέπει να εφαρμοστούν είτε πιο πριν είτε εκ παραλλήλου, προκειμένου να γίνουμε εμείς αποδέκτες αυτής της ρύθμισης που πάει να γίνει, να παρέχουμε δηλαδή εις το Υπουργικό Συμβούλιο το δικαίωμα να καθορίζει τα ηλικιακά όρια εισδοχής των παιδιών στην προδημοτική εκπαίδευση.

Υπάρχουν ζητήματα, κύριε Πρόεδρε, παιδαγωγικά, εκπαιδευτικά, κοινωνικοοικονομικά τέτοια, για τα οποία θα πρέπει να έχουμε επεξηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, κύριε Γεωργίου, έχετε δίκαιο. Το έχω μιλήσει και με τον υπουργό -και έχω κάμει και άλλα πράγματα, πέρα από όσα είμαι υποχρεωμένος, ακριβώς γιατί είναι σημαντικό το νομοσχέδιο- και με τον πρόεδρο της επιτροπής και θέλω να πιστεύω ότι στην ερχόμενη συνεδρία θα γίνει μία ενδελεχής μελέτη του ζητήματος, ώστε να μη χρειάζεται περαιτέρω αναβολή. Εάν όχι, ο καθένας αναλαμβάνει τις ευθύνες του.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

**Νομοσχέδια, κανονισμοί,
έγγραφα, εκθέσεις**

**Κατατέθηκαν
από τους υπουργούς**

**Παραπέμπονται στις
επιτροπές**

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία του 2019 Νόμος του 2019.

Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	(Αρ. Φακ. 23.01.060.001-2019).		
2.	Ο περί Ελέγχου των Οινολογικών Πρακτικών και Επεξεργασιών Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.002-2019).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
3.	Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.003-2019).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.004-2019).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί της Μεταβίβασης των Αρμοδιοτήτων και των Λειτουργιών της Επιτροπής του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρύλλη) και Γερμασόγειας στο Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.005-2019).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
6.	Ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.006-2019).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ο περί Προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.007-2019).	Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.008-2019).	Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ο περί Ιδρύσεως Σκοπευτηρίων και Άσκησης των Αθλημάτων Σκοποβολής Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.009-2019).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
10.	Ο περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.010-2019).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
11.	Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.011-2019).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Ο περί της Συμφωνίας Συνεργασίας στο Νομικό Τομέα μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Κράτους του Κατάρ (Κυρωτικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.012-2019).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
13.	Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.013-2019).	Υγείας	Υγείας
14.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοηλεκτρικής Κύπρου του 2019 Νόμος	Εσωτερικών	Εσωτερικών

	του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.014-2019).		
15.	Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.015-2019).	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16.	Ο περί της Αναθεωρημένης Διεθνούς Συμφωνίας περί Ιδρύσεως της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο (Κυρωτικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.016-2019).	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
17.	Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού Β' (Χωρομετρίας/Χαρτογραφίας), Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού Χωρομετρίας, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού και Κτηματολογικού Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.001-2019).	Εσωτερικών	Νομικών
18.	Οι περί του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.002-2019).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
19.	Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.003-2019).	Άμυνας	Άμυνας
20.	Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.004-2019).	Άμυνας	Άμυνας
21.	Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού - Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό - Θέση Πρώτου Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.005-2019).	Οικονομικών	Νομικών
22.	Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.006-2019).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Νομικών
23.	Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέση Ανώτερου Γεωλογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.007-2019).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Νομικών
24.	Οι περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.050.069-2013).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
25.	Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Εξαρτωμένους τους) (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού

	(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.051.067-2014).		
26.	Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
27.	Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών και Λογιστικού Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.010-2016).	Οικονομικών	Νομικών
28.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.028-2016).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
29.	Οι περί Στοιχημάτων (Επιβλητέα Τέλη) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.035-2016).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
30.	Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.049-2016).	Εσωτερικών	Περιβάλλοντος
31.	Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.050-2016).	Εσωτερικών	Περιβάλλοντος
32.	Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για Συναφή Θέματα Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.052-2016).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
33.	Οι περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.082-2016).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
34.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
35.	Οι περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Τεχνητοί Ύφαλοι) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.085-2017).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Περιβάλλοντος
36.	Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.086-2017).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

37.	Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.087-2017).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
38.	Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.096-2017).	Υγείας	Υγείας
39.	Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.097-2017).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
40.	Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρώρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.100-2017).	Οικονομικών	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
41.	Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018)	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
42.	Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.013-2018).	Εσωτερικών	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
43.	Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.017-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
44.	Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.018-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
45.	Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.040-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
46.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.047-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
47.	Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.053-2018)	Οικονομικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
48.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διδάκτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.057-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
49.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.058-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
50.	Οι περί Τμήματος Δασών - Θέσεις Χειριστή Πτητικών Μέσων και Μηχανικού Πτητικών Μέσων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.060-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Νομικών

51.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.070-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
52.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.071-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
53.	Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.072-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Περιβάλλοντος
54.	Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.073-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Νομικών
55.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.074-2018).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
56.	Οι περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.075-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
57.	Οι περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) (Καταργητικοί Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.076-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
58.	Οι περί Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.082-2018).	Οικονομικών	Νομικών
59.	Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διαχωρισμός Ακίνητης Ιδιοκτησίας που κατέχεται κατ' εξ Αδιαιρέτου Ίδανικές Μεριδές) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.085-2018).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
60.	Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Διαδικασία Είσπραξης, Καταβολής και Παρακράτησης Εισφορών) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.089-2018).	Υγείας	Υγείας
61.	Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συμπληρωμή, Μέγιστη Συμπληρωμή, Συνεισφορά I και Συνεισφορά II) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.090-2018).	Υγείας	Υγείας
62.	Οι περί Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (Διοίκηση) - Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων - Θέσεις Προϊστάμενου Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων και Διερευνητή Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.093-2018).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Νομικών

63.	Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.098-2018).	Γενική Λογίστρια εκ μέρους του Υπουργού Οικονομικών	Νομικών
64.	Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Μέτρα Προστασίας Ταμιευτήρων, των οποίων το Νερό Προορίζεται και για Ανθρώπινη Κατανάλωση) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.099-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
65.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.100-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
66.	Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.110-2018).	Υγείας	Υγείας
67.	Οι περί Λειτουργίας της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.111-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
68.	Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Προσωπικοί Ιατροί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.112-2018).	Υγείας	Υγείας
69.	Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Ειδικοί Ιατροί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.113-2018).	Υγείας	Υγείας
70.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 3) του 2018 του προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2018, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4(1) του περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2018 Νόμου του 2018 [Ν. 6(II)/2018]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
71.	Τριμηνιαία έκθεση προόδου, ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 2018, από τον Έφορο Φορολογίας για την κατάσταση των οφειλόμενων φόρων για το τρίτο τρίμηνο του 2018, σύμφωνα με την παράγραφο 15 του Δέκατου Παραρτήματος του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου [Ν. 95(I)/2000]. (Αρ. Φακ. 13.36.002).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
72.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62 και 63) του 2018 με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 2018, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.001).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

73.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ διαφορετικών οικονομικών φορέων που υπάγονται στο ίδιο υπουργείο με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών με αρ. 8008, 8009 και 8010, ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 2018, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.004).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
74.	Ειδικά εντάλματα μεταφοράς για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ ομάδων/υποομάδων του προϋπολογισμού κάτω από το ίδιο κεφάλαιο με έγκριση του προϊστάμενου του οικονομικού φορέα, ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 2018, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.005).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
75.	Έκθεση, ημερομηνίας 21 ^{ης} Δεκεμβρίου 2018, όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4(3) του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2018 Νόμου του 2018 [Ν. αρ. 20(II)/2018]. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).	Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
76.	Ετήσια έκθεση του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, ημερομηνίας 2 Ιανουαρίου 2019, για το έτος 2017, σύμφωνα με το άρθρο 53(3) του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου του 2001 [Ν. αρ. 89(I)/2001]. (Αρ. Φακ. 10.01.001.025).	Υγείας	Υγείας
77.	Έκθεση του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, με ημερομηνία 8 Ιανουαρίου 2019, σχετικά με την εκμίσθωση από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας βιομηχανικών οικοπέδων σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές για την περίοδο από 1/4/2018 έως 30/9/2018, σύμφωνα με το άρθρο 18(2) του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διακατοχή, Εγγραφή και	Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

	Εκτίμηση) Νόμου αρ. 74 του 1988. (Αρ. Φακ. 06.03.003.001).		
78.	Έκθεση, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από την Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων προς την Αρχή Λιμένων Κύπρου για μεταφορά πιστώσεων, σύμφωνα με το άρθρο 4(2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2018 Νόμου του 2018 [N. 21(II)/2018]. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
79.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 65, 66, 69 και 70) του 2018 με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2019, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.001).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
80.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ διαφορετικών οικονομικών φορέων που υπάγονται στο ίδιο υπουργείο με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών με αρ. 8011, ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2019, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.004).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
81.	Ειδικά εντάλματα μεταφοράς για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ ομάδων/υποομάδων του προϋπολογισμού κάτω από το ίδιο κεφάλαιο με έγκριση του προϊσταμένου του οικονομικού φορέα, ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2019, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.005).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Εκθέσεις	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ετήσια Έκθεση της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού για το έτος 2017, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2018, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 48 του περί της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου του 2008 [Νόμος αρ. 20(I) του 2008]. (Αρ. Φακ. 10.01.001.028).	Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού	Κοινοποιήθηκε σε όλους τους βουλευτές.
2. Τριμηνιαία Έκθεση της Διοικητού της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2018, για την περίοδο από την 1 ^η Ιουλίου 2018 μέχρι την 30 ^η Σεπτεμβρίου 2018 προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 139(I) του 2014]. (Αρ. Φακ. 13.29.003.004).	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Έκθεση για την Ανάπτυξη της Πολυφωνίας και τη Συγκέντρωση Μετοχών για τα έτη 2013-2016 στους Ραδιοτηλεοπτικούς Σταθμούς σύμφωνα με το άρθρο 3(2)(η) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου [Ν. 7(I) του 1998]. (Αρ. Φακ. 13.05.001).	Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου	Εσωτερικών
4. Ετήσιος Προϋπολογισμός Δαπανών της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για το έτος 2019, δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου 2 του άρθρου 62 των περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2017 [Ν. 138(I)/2002]. (Αρ. Φακ. 13.29.003.005).	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	Κοινοποιήθηκε σε όλους τους βουλευτές.
5. Ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, για την επιλογή για διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο του μέλους του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3(2)(β) των περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμων του 1988 έως 2013. (Αρ. Φακ. 22.10.003).	Γραμματεία Υπουργικού Συμβουλίου	Κοινοποιήθηκε σε όλους τους βουλευτές.
6. Ετήσια έκθεση του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για το 2017, ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 2018, σύμφωνα με το άρθρο 26 του περί Προστασίας των Φυσικών Προσώπων έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων Αυτών Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 125(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 10.01.001.030).	Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	Κοινοποιήθηκε σε όλους τους βουλευτές.

7.	Ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 2 Ιανουαρίου 2019, για την επιλογή για διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο του διοικητικού συμβουλίου της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3(2)(β) των περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμων του 1988 έως 2013. (Αρ. Φακ. 22.10.003).	Γραμματεία Υπουργικού Συμβουλίου	Κοινοποιήθηκε σε όλους τους βουλευτές.

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Εκλογής (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.060.001-2019).	Ελένη Μαύρου και Αντρέα Φακοντή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Εσωτερικών
2. Ο περί Εννόμου Αποκαλύψεως Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.002-2019).	Γιώργο Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Νομικών
3. Ο περί Εγγραφής Σκηνοθετών Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.003-2019).	Χαράλαμπο Θεοπέμπτου, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Παιδείας και Πολιτισμού
4. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.004-2019).	Γιώργο Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί της Αστικής Ευθύνης των Ανεξάρτητων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.005-2019).	Γιώργο Λιλλήκα, βουλευτή Συμμαχίας Πολιτών	Νομικών
6. Ο περί της Αστικής Ευθύνης των Προέδρων και των Μελών των Διοικητικών Συμβουλίων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.006-2019).	Γιώργο Λιλλήκα, βουλευτή Συμμαχίας Πολιτών	Νομικών
7. Ο περί της Αστικής Ευθύνης των Προέδρων και των Μελών της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας και της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.007-2019).	Γιώργο Λιλλήκα, βουλευτή Συμμαχίας Πολιτών	Νομικών
8. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.008-2019).	Γιώργο Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Εσωτερικών
9. Ο περί Παροχής Στεγαστικής Βοήθειας σε Εκτοπισθέντες, Παθόντες και άλλα Πρόσωπα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.009-2019).	Γιώργο Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, θέλει να πει κάτι η κ. Μαύρου για την κατάθεση.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Νομίζω λανθασμένα το νομοσχέδιο με αριθμό 15 παραπέμπεται στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, είναι η επιτροπή Εσωτερικών...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι είναι το νομοσχέδιο αυτό, κυρία Μαύρου, να ακούσουμε.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2019 Νόμος του 2019», όπως και το αμέσως προηγούμενο με τον αριθμό 14, «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019», που πάει στην επιτροπή Εσωτερικών. Τώρα αν θα έπρεπε να γίνει άλλη θεσμική ρύθμιση, συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με βάση τα δεδομένα που έχουμε και τον τρόπο που λειτουργούμε έχει δίκιο η κ. Μαύρου να πάει στην επιτροπή Εσωτερικών. Όταν και εφόσον και αν αποφασίσουμε να κάμουμε άλλα πράγματα, τότε...

Ναι, παρακαλώ.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Και έχω επίσης την εντύπωση, βλέπω το υπ' αριθμόν 42, «Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019», που παραπέμπεται στην επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, θα δημιουργηθεί το ίδιο πρόβλημα. Είναι από το Υπουργείο Εσωτερικών που κατατίθενται οι κανονισμοί τούτοι...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ναι, έχετε δίκιο ότι είναι με βάση τον νόμο, αφορούν όμως κυρίως πολεοδομικές ρυθμίσεις, σπτόαν, αφού η βασική συζήτηση έγινε στην επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, θα παραμείνει και η συζήτηση των κανονισμών, με την παράκληση στον πρόεδρο της επιτροπής να ενημερωθεί η επιτροπή Εσωτερικών, όταν θα συζητηθούν, για να παρευρίσκονται τα μέλη που ενδιαφέρονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι κανονισμοί τούτοι όμως, κυρία Μαύρου, είναι από αυτούς που έχουν αποσυρθεί, έχουν επανακατατεθεί, συζητιούνταν στην επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, πολύ καλά κρούετε την ειδοποίηση, για να παρευρεθούν όσοι θέλουν.

Μάλιστα. Θα παραμείνει δηλαδή στην επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, να μη συγχυστεί η γραμματεία, αλλά όσοι ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν.

Ο κ. Περδικής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι της ώρας, είμαι βέβαιος, αλλά το λέω, για να καταγραφεί. Η πρόταση νόμου μας υπ' αριθμόν 2, «Ο περί Εννόμου Αποκαλύψεως Νόμος του 2019», που πάει στην επιτροπή Νομικών, θα ήταν παράκλησή μας να πάει στην επιτροπή Νομικών και να συζητηθεί την ερχόμενη βδομάδα μαζί με τις προτάσεις νόμου που αφορούν την προστασία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, αλλά δεν είναι η ολομέλεια που κάμνει την ημερήσια διάταξη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Το είπα. Το είπα. Μόνο το λέω, για να καταγραφεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ευχαριστώ πολύ.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.392, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Ποιες μέθοδοι αντισύλληψης παρέχονται από τα κρατικά νοσηλευτήρια;

2. Υπάρχουν μέθοδοι αντισύλληψης που παρέχονται δωρεάν και, αν ναι, σε ποιες ομάδες πληθυσμού;
3. Απαιτείται η συγκατάθεση του συζύγου/συντρόφου για την παροχή οποιασδήποτε μεθόδου αντισύλληψης;
4. Παρέχεται το coil ως μέθοδος αντισύλληψης στα κρατικά νοσηλευτήρια;
5. Υπάρχουν συγκεκριμένα πρωτόκολλα ή εσωτερικοί κανονισμοί σχετικά με τις μεθόδους αντισύλληψης που ακολουθούνται από το υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.393, ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Κώστα Κωνσταντίνου

«Έχω πληροφορηθεί ότι στην κοινότητα Στατού-Αγίου Φωτίου έχει εκριζωθεί ένα ολόκληρο δασικό πάρκο κατά παράβαση των όρων της άδειας υλοτομίας που έχει παραχωρηθεί και χωρίς οι αρμόδιοι λειτουργοί του Τμήματος Δασών να έχουν προβεί σε οποιεσδήποτε παραστάσεις για την επιβολή κυρώσεων στο κοινοτικό συμβούλιο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα κάτωθι:

1. Η παραχώρηση από το Τμήμα Δασών της άδειας υλοτομίας με αρ. Α.Υ. ΔΠΠ 98/2018, ημερομηνίας 20/7/2018, για υλοτομία των δώδεκα από τα δεκαεπτά πεύκα που βρίσκονταν στο συγκεκριμένο πάρκο κατόπιν υπόδειξης του προέδρου της κοινότητας ήταν η ενδεχόμενη και δεν υπήρχαν άλλοι τρόποι αντιμετώπισης του κινδύνου πτώσης δέντρων από δυνατούς ανέμους, όπως έγινε και στο παρελθόν, π.χ. κοπή των επικίνδυνων πεύκων κοντά σε σπίτια, αραίωση των υπολοίπων και αποκοπή των κορυφών τους;
2. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί το υπουργείο σας για την παράβαση των όρων της πιο πάνω άδειας υλοτομίας, όπου εκριζώθηκαν και τα δεκαεπτά πεύκα του πάρκου;
3. Μπορεί το υπουργείο σας και το αρμόδιο τμήμα να διασφαλίσει την απουσία κινδύνου πτώσης δέντρων και πρόκλησης ατυχημάτων στα υπόλοιπα πάρκα της κοινότητας μετά τη διαπίστωση του λειτουργού του Τμήματος Δασών ότι ο κίνδυνος πτώσης πεύκων στην κοινότητα περιοριζόταν στα δώδεκα πεύκα του συγκεκριμένου μόνο πάρκου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.394, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει αποδέκτης καταγγελιών για εκτέλεση παράνομων έργων στην τοποθεσία “Μουλιά” στον δήμο Γεροσκίπυ. Σύμφωνα με τις καταγγελίες, διενεργούνται παράνομες παρεμβάσεις εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας και της περιοχής προστασίας των λουομένων. Σημειώνεται ότι η περιοχή “Μουλιά” βρίσκεται εντός του δικτύου “Natura 2000” και αποτελεί Ειδική Ζώνη Διατήρησης, σύμφωνα με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ισχύουν οι πιο πάνω πληροφορίες και, εάν ναι, τι αφορούν τα εν λόγω έργα και αν έχει εκδοθεί η περιβαλλοντική γνωμάτευση για την εκτέλεσή τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.395, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί από δημοσίευμα της εφημερίδας “Φιλελεύθερος” για την πρόταση του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως σχετικά με τροποποίηση σχετικών νομοθεσιών, ώστε να ρυθμιστεί νομοθετικά η δυνατότητα υποχρεωτικής νοσηλείας ατόμων που βρίσκονται υπό την επίβλεψη ναρκωτικών ουσιών και που διατρέχει κίνδυνο η ζωή τους ή είναι επικίνδυνα για άλλα άτομα. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως θα θέσει το θέμα ενώπιον του Υπουργείου Υγείας για εξέταση, ώστε να ετοιμαστεί από κοινού η εν λόγω τροποποίηση.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει εξεταστεί η υπό αναφορά πρόταση και πότε αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων η σχετική τροποποιητική νομοθεσία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.396, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσίευμα της εφημερίδας “Φιλελεύθερος” πληροφορήθηκα ότι άτομα τα οποία έχουν κινητικά προβλήματα δεν μπορούν να συμμετέχουν σε κρουαζιέρες, λόγω της άρνησης των ασφαλιστικών εταιρειών να ασφαλίσουν τα πλοία, όταν σε αυτά επιβαίνουν άτομα με κινητικά προβλήματα. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον εκπρόσωπο της Παγκύπριας Οργάνωσης Παραπληγικών κ. Δημήτρη Λαμπριανίδη, αυτό συμβαίνει γιατί πολλά κρουαζιερόπλοια δεν είναι διαρρυθμισμένα, ώστε να μπορούν να μεταφέρουν με ασφάλεια άτομα με κινητικά προβλήματα και γι’ αυτό το λόγο οι ασφαλιστικές εταιρείες αρνούνται να τα ασφαλίσουν.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα άτομα με κινητικές δυσκολίες θα μπορούν να ταξιδεύουν με πλοία και να συμμετέχουν σε κρουαζιέρες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.397, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Μετά από έρευνα και αξιολόγηση καταγγελιών που δέχθηκα από κατοίκους της κοινότητας Καμπί στην επαρχία Λευκωσίας που αφορούν στην καθυστέρηση έναρξης εξωραϊστικών εργασιών, με σκοπό την εξασφάλιση ικανοποιητικής πρόσβασης σε λεωφορεία και μεγάλα οχήματα εντός του κοινοτικού πυρήνα, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η εξέλιξη του έργου, για το οποίο υπάρχει υπόσχεση εδώ και τρία χρόνια ότι θα προωθηθεί προς υλοποίηση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.398, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν οι κυνηγετικοί σύλλογοι λειτουργούν ως σωματεία και αν διέπεται η λειτουργία τους από τον περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμο του 2017 [104(Ι)/2017] όπως θα εφαρμοστεί από την 30^η Ιουνίου 2019.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.399, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Επειδή από τα στοιχεία που καταθέτει το Υπουργείο Εσωτερικών στη Βουλή φαίνεται ότι είναι αρκετά χαμηλή η αξιοποίηση των κονδυλίων για τα στεγαστικά προγράμματα της Υπηρεσίας Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Πόσες εγκεκριμένες αιτήσεις αφορούν την πρώτη εισοδηματική ομάδα για εισοδήματα μέχρι €30.000 και πόσες εξ αυτών αφορούν τη δεύτερη ομάδα για εισοδήματα από €30.000 μέχρι €45.000;
2. Πόσοι μήνες χρειάζονται για την έγκριση, την εξέταση και την καταβολή της χορηγίας από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης;

Παρακαλώ όπως επισυναφθεί κατάλογος ανά έτος από τον Ιανουάριο του 2014.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.400, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Σε συνέχεια της κοινοβουλευτικής ερώτησης με αρ. φακ. 23.06.011.02.542 και την απάντηση της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018, επισημαίνουμε ότι η ερώτηση δεν είχε σκοπό να ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων για την υφιστάμενη νομοθεσία, εφόσον αυτή βρίσκεται δημόσια αναρτημένη.

Στόχος της ερώτησης είναι να αξιολογήσει η Βουλή των Αντιπροσώπων την αξιοποίηση τόσο του επιδόματος μητρότητας όσο και του επιδόματος πατρότητας από διαφορετικές εισοδηματικές και επαγγελματικές ομάδες. Τα στοιχεία που έχουμε ζητήσει μπορούν να δοθούν από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Για τον λόγο αυτό παρακαλώ όπως ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Τον αριθμό των εγκρίσεων για επίδομα μητρότητας στη βάση των πιο κάτω εισοδηματικών κριτηρίων:
  - α. €0-500
  - β. €501-1.000
  - γ. €1.001-1.500
  - δ. €1.501-2.000
  - ε. €2.001-2.500
  - στ. €2.501-3.000.
2. Τον αριθμό των εγκρίσεων για επίδομα πατρότητας στη βάση των ίδιων πιο πάνω εισοδηματικών κριτηρίων.
3. Την εργασιακή κατάσταση των αιτητριών επιδόματος μητρότητας και των αιτητών επιδόματος πατρότητας. Συγκεκριμένα, παρακαλώ να ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των αιτητριών και των αιτητών που εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα και στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθώς και για τον αριθμό των αιτητριών και των αιτητών που δηλώνουν αυτοεργοδοτούμενες και αυτοεργοδοτούμενοι, αντίστοιχα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.401, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Τον αριθμό των ατόμων στους οποίους επιβλήθηκε επιβαρυντικό τέλος για την καθυστέρηση εγγραφής τέκνου στο ληξιαρχείο γεννήσεων, ξεχωριστά για καθυστέρηση από 15 μέρες μέχρι 3 μήνες και πέραν των 3 μηνών.
2. Το σύνολο του ποσού που εισπράχθηκε ως επιβαρυντικό τέλος τα τελευταία τέσσερα χρόνια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.402, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Σύμφωνα με το άρθρο 17 του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμου, όποιος χρησιμοποιεί εργασία ή υπηρεσίες ατόμου για το οποίο εύλογα θα μπορούσε να υποθέσει ότι είναι θύμα εμπορίας τότε είναι ένοχος αδικήματος και προβλέπονται συγκεκριμένες ποινές.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των ατόμων που έχουν καταγγεληθεί για το συγκεκριμένο αδίκημα από τη μέρα ψήφισης της συγκεκριμένης νομοθεσίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.403, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να μας ενημερώσει για τα πιο κάτω:

1. Τον αριθμό των ελέγχων που έγιναν τον τελευταίο χρόνο σε επιχειρήσεις για την εφαρμογή των νομοθεσιών που προστατεύουν τη μητρότητα και τον μητρικό θηλασμό.
2. Τον αριθμό των παραβιάσεων που έχουν σημειωθεί και τις ποινές που έχουν επιβληθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.404, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αναποτελεσματικότητα σε ό,τι αφορά την επιδότηση ενοικίου στον προσφυγικό κόσμο από την Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων. Από τη μια, παρατηρείται καθυστέρηση περίπου επτά-οκτώ μηνών για την εξέταση των αιτήσεων και την παραχώρηση του επιδόματος και, από την άλλη, στην περίπτωση λήξης του ενοικιαστηρίου συμβολαίου και ανανέωσής του, το επίδομα τερματίζεται και χρειάζονται ακόμη επτά-οκτώ μήνες για την επανεξέταση των περιπτώσεων. Είναι εύκολο να κατανοήσει κάποιος ότι στις περιπτώσεις ετήσιων συμβολαίων παρατηρείται τεράστια ταλαιπωρία για τους δικαιούχους πρόσφυγες και το συγκεκριμένο σχέδιο καταλήγει, αντί σε μηνιαία επιδότηση ενοικίου, σε καταβολή ετήσιου εφάπαξ ποσού.

Για τον λόγο αυτό παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Τους λόγους που παρατηρείται αυτή η τεράστια καθυστέρηση, αλλά και τους τρόπους με τους οποίους θα αντιμετωπιστεί το πρόβλημα.
2. Τον αριθμό των αιτήσεων για επιδότηση ενοικίου από την Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων και τον αριθμό όσων αιτήσεων έχουν εγκριθεί τα τελευταία τέσσερα χρόνια.
3. Τον αριθμό των αιτήσεων που έχουν εξεταστεί και εγκριθεί αναλόγως της σύνθεσης της οικογένειας. Παρακαλώ όπως ο συγκεκριμένος κατάλογος ετοιμαστεί κατ' έτος από το 2014.
4. Τον αριθμό των αιτήσεων που έχουν εξεταστεί και εγκριθεί αναλόγως του ποσού που επιδοτείται.
5. Το χρονικό διάστημα που χρειάζεται, για να εξεταστεί και να ξεκινήσει να παραχωρείται το επίδομα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.405, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πώς προγραμματίζεται να αντιμετωπιστεί ο υπερπληθυσμός στο Κέντρο Φιλοξενίας Αιτητών Ασύλου στην Κοφίνου;
2. Υπάρχει πρόθεση -και, εάν ναι, πότε- να αντικατασταθούν οι υποδομές φιλοξενίας μεταναστών στην Κοκκινοτριμιθιά;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.406, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ευανθίας Σάββα

«Όσον αφορά το διαχειριστικό σχέδιο της Αλυκής Λάρνακας, ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός σε ποιο στάδιο βρίσκεται και πότε προβλέπεται η ολοκλήρωσή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.407, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ευανθίας Σάββα

«Αναφορικά με τη σχεδιαζόμενη τουριστική και οικιστική ανάπτυξη στην Αλυκή Λάρνακας, ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός αν έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα για αυτού του είδους την ανάπτυξη, αν συνάδει η ανάπτυξη αυτή με τον χαρακτήρα της περιοχής και κατά πόσο έχει εκπονηθεί σχέδιο μελέτης για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις στην περιοχή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.408, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ευανθίας Σάββα

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκονται τα αντιπλημμυρικά έργα στην περιοχή "Καμάρες" στη Λάρνακα, έργα τα οποία εξαγγέλθηκαν από το 2015, και τότε προβλέπεται η ολοκλήρωσή τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.409, ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να μας απαντήσει ποιος από το υπουργείο του έχει δώσει άδεια στο ΕΛΑΜ, για να μπει στο Α΄ Δημοτικό Σχολείο Γεροσκήπου, με τρόπο που όχι μόνο περνά λάθος μηνύματα στα παιδιά, που είναι οι αυριανοί πολίτες της κοινωνίας, αλλά προσβάλλει επίσης με τέτοιες ρατσιστικές προθέσεις κάθε πολίτη αυτού του τόπου (εκτός βέβαια από αυτούς που μοιράζονται τα ίδια ιδανικά και αξίες με ρατσιστές).

Θα θέλαμε να μάθουμε επίσης αν θα γίνουν οποιεσδήποτε πειθαρχικές έρευνες, για να έχουμε πλήρη εικόνα και να πειστούμε ότι το υπουργείο έχει κατανοήσει τις ευθύνες του για αυτό που έγινε.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.410, ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων, Δεξιοτήτων και Εργασιακής Κινητικότητας κ. Marianne Thyssen σε γραπτή ερώτηση που κατέθεσαν από κοινού οι ευρωβουλευτές Δημήτρης Παπαδάκης, Λευτέρης Χριστοφόρου, Κώστας Μαυρίδης, Νεοκλής Συλικιώτης και Τάκης Χατζηγεωργίου σχετικά με την κινητοποίηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ) για τους απολυμένους εργαζομένους της αεροπορικής εταιρείας "Cobalt" πληροφορήθηκα ότι, για να κινητοποιηθεί το ΕΤΠ, πρέπει πρώτα οι κυπριακές αρχές να υποβάλουν αίτηση για χρηματοδότηση από αυτό και στη συνέχεια η επιτροπή θα εξετάσει ενδελεχώς το αίτημα στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων που ορίζονται στον κανονισμό για το ΕΤΠ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υποβάλει αίτηση στο ΕΤΠ, ώστε να αποζημιωθούν οι απολυμένοι υπάλληλοι της Cobalt. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει το σώμα αν έχει αποταθεί ξανά στο εν λόγω ταμείο και, εάν ναι, ποια ήταν η έκβαση των αιτημάτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.411, ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί για τις παρατυπίες που παρουσιάζονται στη λειτουργία των σχολικών κυλικείων κατά τη διενέργεια των σχετικών ελέγχων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον Κυπριακό Σύνδεσμο Καταναλωτών, ο οποίος συμμετέχει στους ελέγχους που διενεργούνται στα σχολικά κυλικεία ως μέλος της Επιτροπής Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων, εντοπίζονται διάφορα προβλήματα όπως τα εξής: Είδη προσφέρονται σε υψηλότερες τιμές από τις εγκεκριμένες, προσφέρονται είδη που δεν περιλαμβάνονται στους εγκεκριμένους καταλόγους σε ανεξέλεγκτες τιμές και αμφιβόλου ποιότητας, παρασκευάζονται τρόφιμα προς κατανάλωση εκτός σχολείων, σπάνια προσφέρονται προς πώληση τα βιολογικά προϊόντα του τιμοκαταλόγου, οι επιθεωρήσεις δε διενεργούνται στην καθορισμένη κατά τον νόμο συχνότητα, οι εκπαιδεύσεις των υπεύθυνων κυλικείων δε διενεργούνται όπως προνοεί η νομοθεσία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια η θέση του για τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη λειτουργία των σχολικών κυλικείων και αν εξετάζεται η αναθεώρηση του πλαισίου λειτουργίας και ελέγχου των σχολικών κυλικείων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.412, ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω ερωτήματα:

1. Ποια είναι η πολιτική του κράτους για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ποιος είναι ο στρατηγικός σχεδιασμός για τα επόμενα δεκαπέντε χρόνια;

2. Ποια κίνητρα δίνονται για εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών πλαισίων σε οικιστικές μονάδες, αλλά και σε επιχειρήσεις και ποια προγράμματα βρίσκονται σε ισχύ και ποια προγραμματίζονται στο μέλλον;
3. Υπάρχουν σχεδιασμοί για εγκατάσταση κοινών φωτοβολταϊκών συστημάτων σε διαμερίσματα και πολυκατοικίες;
4. Πόση ενέργεια παράγεται από τα φωτοβολταϊκά συστήματα που βρίσκονται σε κατοικίες;
5. Υπάρχουν κίνητρα για τους ιδιοκτήτες των οικιακών μονάδων, για να εξοικονομούν την ενέργεια που δε χρειάζονται και για ποιο λόγο διαγράφεται η επιπλέον ενέργεια που παράγεται μία φορά τον χρόνο; Υπάρχει περίπτωση αλλαγής πολιτικής;
6. Πόση ενέργεια παράγεται από παραγωγούς ΑΠΕ (αναλυτικά για κάθε κατηγορία);
7. Υπάρχει πρόγραμμα επιχορήγησης για ευάλωτες ομάδες για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πλαισίων και ποιες επιδοτήσεις έχουν δοθεί μέχρι σήμερα για αυτές τις ομάδες;
8. Ποιοι είναι οι σχεδιασμοί του κράτους στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ μέσω:
  - α. της εκμετάλλευσης αιολικής ή ηλιακής ενέργειας ή βιομάζας ή βιοαερίου,
  - β. της εκμετάλλευσης γεωθερμικής ενέργειας,
  - γ. της εκμετάλλευσης της ενέργειας από τη θάλασσα,
  - δ. της εκμετάλλευσης υδάτινου δυναμικού ή συνδυασμού των πιο πάνω;
9. Ποια μέτρα λαμβάνονται για τη μείωση των ατμοσφαιρικών ρύπων από τις μονάδες παραγωγής ενέργειας;
10. Η Κυπριακή Δημοκρατία στα πλαίσια της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ που αφορά την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έχει ξεπεράσει τους υποχρεωτικούς στόχους που μας έχουν τεθεί μέχρι το 2020;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.413, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Πρόσφατες ανακοινώσεις και δηλώσεις από τον Σύνδεσμο Κτηματομεσιτών και από το Συμβούλιο Εγγραφής Κτηματομεσιτών κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για την έξαρση της παράνομης εργασίας από μη εγγεγραμμένους κτηματομεσιτές. Από την άλλη υπάρχουν καταγγελίες για πλημμελή εκτέλεση των εργασιών του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών και για κατάχρηση εξουσίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των εγγεγραμμένων κτηματομεσιτών και βοηθών κτηματομεσιτών ανά επαρχία και πόσες εγγραφές έχουν γίνει στο μητρώο κτηματομεσιτών και βοηθών κτηματομεσιτών από το 2012.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.414, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση της Υφυπουργού Ναυτιλίας παρά τω Προέδρω κ. Νατάσας Πηλείδου, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, σε κοινοβουλευτική ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.629 αναφορικά με το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη μίσθωση ταχύπλου σκάφους για σκοπούς αναψυχής πληροφορήθηκα ότι το Υφυπουργείο Ναυτιλίας, αναγνωρίζοντας τις αδυναμίες που παρουσιάζονται είτε λόγω ασάφειας είτε λόγω ετεροχρονισμού, επεξεργάστηκε προσχέδιο νομοσχεδίου, το οποίο έθεσε από τις 24 Μαΐου 2018 σε διαβούλευση με όλες τις εμπλεκόμενες κρατικές υπηρεσίες για έκφραση θέσεων/παρατηρήσεων και εισηγήσεων για βελτιώσεις. Η διαβούλευση αυτή ολοκληρώθηκε στις 18 Ιουνίου 2018.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η επεξεργασία του υπό αναφορά νομοσχεδίου και πότε αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.415, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η έκθεση του ΟΗΕ για την Παγκόσμια Ευτυχία 2018 κατέταξε 156 χώρες σύμφωνα με τις επιδόσεις τους σε δείκτες όπως το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, η κοινωνική στήριξη, η ελευθερία, το προσδόκιμο υγιούς ζωής, η γενναιοδωρία, η απουσία διαφθοράς. Στον υπό αναφορά κατάλογο χωρών συμπεριλαμβάνεται και η ούτω καλούμενη “Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου”, η οποία κατατάσσεται στην 58^η θέση, σε σχέση με την Κυπριακή Δημοκρατία, η οποία κατατάσσεται στην 60^η.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του την εν λόγω έκθεση και την αναφορά στο ψευδοκράτος, και εάν ναι, σε ποια διαβήματα έχει προβεί για το υπό αναφορά θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.416, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η “βιομηχανική δημοκρατία” ως έννοια περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τον θεσμό της εργατικής συμμετοχής στη διοίκηση των επιχειρήσεων με δημοκρατικά εκλεγμένους αντιπροσώπους στα πλαίσια εργατικών επιτροπών. Για να είναι όμως ουσιαστική η συμμετοχή των εργατικών επιτροπών στη διοίκηση των επιχειρήσεων, πρέπει τα μέλη αυτών των επιτροπών να έχουν το δικαίωμα της αρνησικυρίας πάνω στις αποφάσεις της διοίκησης που αφορούν στην ασφάλεια, υγεία και ευημερία των εργαζομένων στον χώρο εργασίας. Το μοντέλο συμμετοχής των εργαζομένων στις επιχειρήσεις εφαρμόζεται στη Γαλλία, όπου, όταν σε μία επιχείρηση απασχολούνται περισσότεροι από πενήντα (50) μισθωτοί, ο νόμος παρέχει το δικαίωμα να αντιπροσωπεύονται με μία εργατική επιτροπή της επιχείρησης (comité d' entreprise).

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν είναι θεσμοθετημένο το δικαίωμα της συμμετοχής των εργαζομένων στη διοίκηση των επιχειρήσεων και, εάν όχι, αν υπάρχει πρόθεση από την εκτελεστική εξουσία να προχωρήσει σε σχετικές ρυθμίσεις, οι οποίες θα εκδημοκρατίσουν τη λειτουργία των επιχειρήσεων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.417, ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του τέως Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2018 σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.263 αναφορικά με τη δημιουργία Μουσείου Κυπριακής Υπαίθρου πληροφορήθηκα ότι οι προσπάθειες για τη δημιουργία του μουσείου συνεχίζονται, αφού έχει ήδη ολοκληρωθεί σχετική μελέτη, ενώ παράλληλα προωθούνται ενέργειες για την κατασκευή του.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η δημιουργία Μουσείου Κυπριακής Υπαίθρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.418, ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω παρατηρήσει ότι στα δημόσια νοσηλευτήρια δεν υπάρχουν κάδοι για ανακύκλωση οικιακών αποβλήτων. Ως εκ τούτου, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν στα δημόσια νοσηλευτήρια γίνεται ανακύκλωση οικιακών αποβλήτων και, εάν ναι, με ποια αδειούχα εταιρεία είναι συμβεβλημένα τα νοσοκομεία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.419, ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018 σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση (αρ. 23.06.011.03.109), ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, αναφορικά με την παροχή φορολογικών κινήτρων σε φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία επενδύουν σε καινοτόμες επιχειρήσεις είτε απευθείας είτε μέσω επενδυτικού ταμείου βάσει του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, καθώς και για το ύψος των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν μέσω αυτής της δυνατότητας πληροφορήθηκα ότι από την ημερομηνία εφαρμογής του σχεδίου (13 Φεβρουαρίου 2017) μέχρι σήμερα έχουν αναγνωρισθεί ως καινοτόμες έξι επιχειρήσεις, ενώ το ύψος των επενδύσεων στις οποίες προέβησαν δεν μπορούσε να διευκρινιστεί, λόγω του ότι η ημερομηνία υποβολής των φορολογικών δηλώσεων για το έτος που έληγε την 31^η Δεκεμβρίου 2017 ήταν η 31^η Οκτωβρίου 2018.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων, μιας και έχει παρέλθει η 31^η Οκτωβρίου 2018, ποιο είναι το ύψος των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν μέσω του σχεδίου παροχής φορολογικών κινήτρων σε φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία επενδύουν σε καινοτόμες επιχειρήσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.420, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι ποιο στάδιο βρίσκεται η αποπεράτωση του έργου του ποταμού Λιοπετρίου, τότε υπολογίζεται να αρχίσουν οι εργασίες και ποιο θα είναι το χρονοδιάγραμμα των φάσεων υλοποίησής του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.421, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Είχαμε πρόσφατα αποστείλει ερωτήματα προς τον Υπουργό Οικονομικών στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού ελέγχου σε σχέση με τη λειτουργία των Κέντρων Εξυπηρέτησης του Πολίτη. Ο υπουργός, απαντώντας στο παρακάτω ερώτημα, μας παρέπεμψε στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ως εκ τούτου, απευθύνουμε το ίδιο ερώτημα και ζητούμε από την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να μας ενημερώσει για τα εξής: Τι συμβόλαια δόθηκαν στην ιδιωτική εταιρεία που διαχειρίζεται το τηλεφωνικό κέντρο 22054054, Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας; Με ποια δαπάνη; Αξιολογήθηκαν οι υπηρεσίες που παρέχει η εν λόγω υπηρεσία, οι λειτουργοί της οποίας παραπέμπουν όσους τηλεφωνούν στα ΚΕΠ;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.422, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Πρόσωπα με διαβήτη που είναι δικαιούχα δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα δημόσια νοσηλευτήρια σε κάποιο στάδιο αντιμετωπίζουν προβλήματα με τα κάτω άκρα τους και χρειάζονται περίθαλψη από ποδολόγους/ποδιάρους. Στα δημόσια νοσηλευτήρια όμως δεν παρέχονται, ως φαίνεται, αυτού του είδους οι υπηρεσίες, με αποτέλεσμα τα άτομα αυτά να αναγκάζονται, με δικά τους έξοδα, να αποτείνονται στον ιδιωτικό τομέα.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα προτίθεται να λάβει ή λαμβάνει για στήριξη των επηρεαζόμενων ατόμων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.423, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Έχουμε λάβει γνώση ότι το Υπουργείο Υγείας προτίθεται να προχωρήσει στην υλοποίηση προγράμματος διακοσιών ωρών εκπαίδευσης των ιατρών που δεν κατέχουν την ειδικότητα του γενικού ιατρού.

Ερωτώ τον Υπουργό Υγείας με ποιο τρόπο θα αξιολογηθούν τα άτομα αυτά στο τέλος της εκπαίδευσης και αν η αξιολόγησή τους θα είναι στη βάση διεθνώς αναγνωρισμένων κριτηρίων για τη διασφάλιση της ποιότητας φροντίδας προς τους ασθενείς τους, δηλαδή αν η αξιολόγηση θα είναι στη βάση κριτηρίων αξιολόγησης οικογενειακών ιατρών που έχουν ολοκληρώσει την ειδικότητα σε άλλες χώρες, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, Ελλάδα κτλ.

Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη τον σημαντικό ρόλο της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας σε ένα σύστημα υγείας όπως το ΓΕΣΥ, θα ήθελα να ρωτήσω αν υπάρχει κάποιος σχεδιασμός για τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση των ιατρών με στόχο και πάλι τη διασφάλιση της ποιότητας φροντίδας του Κυπρίου ασθενή, ειδικά εκείνων των ιατρών που θα ολοκληρώσουν το πρόγραμμα εκπαίδευσης διακοσιών ωρών και οι οποίοι θα ενταχθούν στο ΓΕΣΥ χωρίς αναγνωρισμένη ειδικότητα οικογενειακού ιατρού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.424, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στην περιοχή του Προεδρικού στους Αγίους Ομολογητές (βόρεια και βορειοδυτικά του λόφου) στη Λευκωσία υπάρχει αριθμός κυβερνητικών κατοικιών οι οποίες έχουν παραχωρηθεί για στέγαση σε διάφορους οργανισμούς ή πρόσωπα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την κάθε κατοικία ξεχωριστά, το είδος των κατοικιών (π.χ. εμβαδόν), ποιες είναι οι χρήσεις τους, ποια τα χαρακτηριστικά της μίσθωσης (π.χ. αν υπάρχει ύψος ενοικίου, έναρξη και λήξη συμβολαίου κ.ο.κ.) και ποια είναι τα σχέδια της κυβέρνησης για αυτές τις κατοικίες, ορισμένες από τις οποίες προφανώς θα πλησιάζουν ήδη το όριο βιώσιμης χρησιμότητας, αφού έχουν κτιστεί οι περισσότερες από τον καιρό της αποικιοκρατίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.425, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι τα τελευταία χρόνια έχουν εισαχθεί στην Κύπρο πολλά πετρελαιοκίνητα αυτοκίνητα με σύστημα φίλτρου αιθάλης. Έχω πληροφορηθεί επίσης ότι ορισμένοι ιδιοκτήτες αφαιρούν από τα αυτοκίνητα αυτά τα φίλτρα και δεν τα αντικαθιστούν με καινούρια ή δε γίνεται καθαρισμός τους. Το ίδιο καταγγέλλεται ότι γίνεται και με τους καταλύτες των βενζινοκίνητων αυτοκινήτων. Αντιλαμβάνομαι ότι η αφαίρεση των φίλτρων αιθάλης ή του καταλύτη για την αμόλυβδη βενζίνη οδηγεί στην εκπομπή εξαιρετικά επικίνδυνων ρύπων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν το φαινόμενο αυτό έχει εντοπιστεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες και ποια είναι η έκτασή του. Ποιες είναι οι επιπτώσεις για όσους ιδιοκτήτες ή επαγγελματίες οδηγούς ή επαγγελματίες τεχνικούς εμπλέκονται σε τέτοιες είδους παρανομίες και ρυπογόνες πρακτικές;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.426, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμος ψηφίστηκε το 2014 χωρίς καμία αρνητική ψήφο από την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων, γιατί θεωρήθηκε ως μία αναγκαία μεταρρύθμιση στον τομέα των κοινωνικών παροχών, που ανταποκρινόταν στις

ανάγκες που δημιούργησε η οικονομική κρίση. Από τότε έχουν περάσει πλέον πέντε (5) χρόνια και πολλά έχουν αλλάξει. Για παράδειγμα, το "ελάχιστο καλάθι διαβίωσης", που αντικατοπτρίζει τις κατηγορίες αναγκών, καθώς και τα μηνιαία ποσά για κάλυψη των αναγκών αυτών είτε για ένα πρόσωπο είτε για τα μέλη της οικογενειακής μονάδας, έχει αλλάξει, δεδομένου του πληθωρισμού και της αύξησης των τιμών πολλών βασικών προϊόντων. Σημειώνεται ότι τα πρώτα χρόνια υπήρχαν συνθήκες αποπληθωρισμού, τώρα όμως κάτι τέτοιο δεν ισχύει. Το ίδιο συμβαίνει με το επίδομα ενοικίου και το χρονικό όριο των ελέγχων για καταθέσεις και μεταβιβάσεις. Όλα τα πιο πάνω και ίσως κι άλλα επιβάλλεται να τροποποιηθούν και τούτο αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της κυβέρνησης και του αρμόδιου υπουργείου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε αναμένεται να γίνουν αυτές οι απαραίτητες αλλαγές και επικαιροποιήσεις των ποσών που καθορίστηκαν το 2014 στον περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμο, δεδομένων των αλλαγών που επήλθαν στο ενδιάμεσο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.427, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Κατά την πρόσφατη συνάντησή μου με τον πρόεδρο της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής (ΚΟΕ) κ. Ντίνο Μιχαηλίδη ενημερώθηκα ότι, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει στις περισσότερες χώρες, από την Κύπρο απουσιάζει ειδική ξεχωριστή νομοθεσία για τη σύσταση, τον διορισμό και τη λειτουργία της εθνικής Ολυμπιακής Επιτροπής. Μέχρι σήμερα η λειτουργία ενός πολύ σημαντικού οργανισμού, που εκπροσωπεί την Κύπρο σε αντίστοιχο παγκόσμιο οργανισμό, στηρίζεται σε μία πρόνοια ενός κανονισμού λειτουργίας του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού. Επιβάλλεται η αυτονόμηση της λειτουργίας της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής μέσα από την έγκριση ενός ολοκληρωμένου νομοσχεδίου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η ετοιμασία και κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση ενός ολοκληρωμένου νομοθετικού πλαισίου για τη λειτουργία της ΚΟΕ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.428, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το εργασιακό καθεστώς (όροι και απολαβές) που διέπει τόσο το προσωπικό όσο και το διοικητικό συμβούλιο που στελεχώνουν την Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ).

Πιο συγκεκριμένα, επιθυμούμε να γνωρίζουμε κατά πόσο διέπονται από το καθεστώς δημόσιου υπαλλήλου ή από άλλους όρους εργοδότησης και, εάν ναι, από ποιους.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.288, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2016, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αξιολόγηση Έργου Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων (ΚΟΠΕ) η συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών που πραγματοποιήθηκε στις 13/7/2017

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και θέτω υπόψη σας τα ακόλουθα:

1. Η Χρηματοδότηση του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων από την κυβέρνηση από το έτος σύστασης του είναι:

Έτος	Χορηγία
2007	382,727
2008	836,000
2009	840,000
2010	1,305,325
2011	1,189,852
2012	1,150,000
2013	2,396,180
2014	1,665,827
2015	1,552,309
2016	1,923,939
2017	2,000,000 εγκεκριμένο ποσό

- Τα Αποτελέσματα εργασιών του Οργανισμού:
Σχετικά επισυνάπτεται Σημείωμα του ΚΟΠΕ με ανάλυση του έργου του για τη χρονική περίοδο από το 2011 έως το 2017.
- Έλεγχος από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας:
Ο Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Επενδύσεων ελέγχεται από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.868, ημερομηνίας 22 Μαΐου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Δενδροφυτεύσεις τελευταίας δεκαπενταετίας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και αφού καταρχάς απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή του, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- Το Τμήμα Δασών κατά τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια (2002-2016) έχει εκτελέσει έργα αναδάσωσης και δασώσεων σε όλες τις επαρχίες του νησιού, συνολικής έκτασης 4320 εκταρίων. Τα έργα εκτελέστηκαν κυρίως σε περιοχές των κρατικών δασών τα οποία πλήγηκαν από δασικές πυρκαγιές ή σε περιοχές των κρατικών δασών που υποβαθμίστηκαν από άλλους βιοτικούς/αβιοτικούς παράγοντες.
- Οι αναδάσώσεις που ακολουθούν αμέσως μετά από πυρκαγιές, περιορίζονται μόνο σε τμήματα του καμένου δάσους στα οποία η φυσική αναγέννηση του δάσους δεν αναμένεται να έχει επιτυχία. Όλα τα άλλα τμήματα του καμένου δάσους παραμένουν στη φύση για αναγέννηση μέσα από τις φυσικές διαδικασίες. Επίσης, η πρόοδος και επιτυχία της αναγέννησης παρακολουθείται τα επόμενα χρόνια, και εάν χρειαστεί, λαμβάνονται επιπρόσθετα μέτρα.
- Επισυνάπτεται σχετικός Πίνακας στον οποίο παρουσιάζονται οι αναδάσώσεις/δασώσεις που εκτέλεσε το Τμήμα Δασών τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια σε όλες τις Δασικές Περιφέρειες.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.869, ημερομηνίας 22 Μαΐου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Οι ενέργειες που έχει προβεί το Υπουργείο σε σχέση με την αύξηση του τουριστικού ρεύματος στην Κύπρο και του αγροτουρισμού στην επαρχία Λάρνακας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- Για την προβολή της τουριστικής Κύπρου στο εξωτερικό με στόχο την αύξηση του τουριστικού ρεύματος ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (ΚΟΤ) προβαίνει σε σειρά ενεργειών, οι κυριότερες από τις οποίες είναι:

A. Συνεργασία με Οργανωτές Ταξιδιών:

- A1. Η συνεργασία με τουριστικούς εταίρους του εξωτερικού θεωρείται ως μια από τις πιο αποδοτικές ενέργειες, που προσφέρει τις μεγαλύτερες άμεσες ευκαιρίες για ανάπτυξη του τουριστικού ρεύματος. Παρά την αυξανόμενη τάση των ανεξάρτητων ταξιδιωτών, επί του παρόντος το μεγαλύτερο ποσοστό του τουριστικού ρεύματος διοχετεύεται μέσω των οργανωτών ταξιδιών, έστω και αν ο τρόπος λειτουργίας τους αλλάζει για να συμβαδίζει με τις νέες τάσεις της αγοράς. Για τον λόγο αυτό η συνεργασία με Οργανωτές αποτελεί προτεραιότητα για τον Οργανισμό. Επιπρόσθετα, λαμβάνονται από κοινού ενέργειες με τους Οργανωτές γεγονός που συμπληρώνει τις διαφημιστικές προσπάθειες του Οργανισμού και έχουν αμεσότερο αποτέλεσμα.
- A2. Μέσω των συνεργασιών αυτών στόχος του ΚΟΤ είναι να ενθαρρύνει τους τουριστικούς πράκτορες/οργανωτές ταξιδιών κ.ά., μέσα στο κλίμα έντονου ανταγωνισμού που επικρατεί, να προβάλλουν και να προωθούν την Κύπρο. Επιπλέον, οι επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης φαίνεται ότι επηρεάζουν άμεσα και τους οργανωτές ταξιδιών που αντιμετωπίζουν προβλήματα στη διατήρηση ή/και αύξηση των προγραμμάτων τους για τη Κύπρο, λόγω οικονομικής δυσχέρειας ή μείωσης της σχετικής ζήτησης στις αγορές όπου δραστηριοποιούνται. Ως εκ τούτου, ο Οργανισμός επιδιώκει όπως ενθαρρύνει την εκ μέρους τους προώθηση του τουριστικού μας προϊόντος.
- A3. Κατά τον τελευταίο χρόνο, ο Οργανισμός συνεργάστηκε με πέραν των 65 Οργανωτών Ταξιδιών σε 25 διαφορετικές χώρες.

B. Συνεργασία με αεροπορικές εταιρείες:

- B1. Η περιορισμένη προσβασιμότητα και τα ψηλά αεροπορικά ναύλα είναι από τους σημαντικότερους ανασταλτικούς παράγοντες για την περαιτέρω ανάπτυξη της τουριστικής κίνησης προς την Κύπρο σε αρκετές αγορές.
- B2. Ο Οργανισμός καταβάλλει προσπάθειες με στόχο τη βελτίωση της προσβασιμότητας, την αντιμετώπιση της εποχικότητας και τη διαμόρφωση ελκυστικότερων συνθηκών για την αύξηση των προσφερομένων αεροπορικών θέσεων για την Κύπρο από σημαντικές πηγές αγορών καθώς επίσης και την προσέλκυση νέων αεροπορικών εταιρειών.
- B3. Κατά το τελευταίο έτος ο Οργανισμός διατηρεί συνεργασία μάρκετινγκ με 9 Αεροπορικές εταιρείες για σκοπούς προώθησης πέραν των δεκαπέντε νέων δρομολογίων.

Γ. Τουριστική Προβολή:

- Γ1. Τα Σχέδια Δράσης των Γραφείων Εξωτερικού του Οργανισμού περιλαμβάνουν ενέργειες δημοσιών σχέσεων οι οποίες απευθύνονται τόσο στο καταναλωτικό κοινό, όσο και στους επαγγελματίες του τουρισμού σε κάθε αγορά. Διοργανώνεται ένα μεγάλο φάσμα εκδηλώσεων όπως Κυπριακές βραδιές/Κυπριακές εβδομάδες, εκπαιδευτικά σεμινάρια (workshops), σειρά παρουσιάσεων (roadshows) σε διάφορες πόλεις στο εξωτερικό προς τους υπαλλήλους τουριστικών γραφείων, ειδικές εκδηλώσεις προβολής σε καταναλωτές, ημέρες πληροφόρησης του κοινού σε ταξιδιωτικά γραφεία, κ.ά.
- Γ2. Ο Οργανισμός επίσης ενημερώνει τα ΜΜΕ στις χώρες πηγές τουρισμού για τις εξελίξεις σε σχέση με το τουριστικό προϊόν της Κύπρου, αναπτύσσει και ενισχύει τις σχέσεις με εκπροσώπους των ΜΜΕ, προωθώντας παράλληλα το τουριστικό προϊόν της χώρας.
- Γ3. Πραγματοποιούνται επίσης ενημερωτικές επισκέψεις και επισκέψεις πωλήσεων σε τουριστικούς επαγγελματίες και άλλους φορείς.

Δ. Ηλεκτρονικά μέσα πληροφόρησης/μέσα κοινωνικής δικτύωσης και ηλεκτρονικό επιχειρείν (e-marketing):

Λειτουργεί η νέα ιστοσελίδα του Οργανισμού σε πέντε γλώσσες, η οποία παρέχει έγκυρη πληροφόρηση τόσο στο επαγγελματικό όσο και στο καταναλωτικό κοινό. Ο Οργανισμός εφαρμόζει επίσης Στρατηγική Επικοινωνίας για τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης. Σκοπός είναι η ενδυνάμωση της παρουσίας της Κύπρου στα συγκεκριμένα Μέσα σε στοχευμένες αγορές.

E. Διενέργεια διαφημιστικών εκστρατειών/ενεργειών:

Στα πλαίσια των περιορισμένων πιστώσεων του ο Οργανισμός διενεργεί μικρής κλίμακας στοχευμένες διαφημιστικές εκστρατείες. Για το 2017 ανατέθηκαν εκστρατείες ηλεκτρονικής διαφήμισης σε Βόρειες Χώρες (Σουηδία, Νορβηγία, Δανία, Φινλανδία), Πολωνία, Γαλλία, Ολλανδία, Βέλγιο και Αραβικές Χώρες (Λίβανος, Κατάρ, ΗΑΕ, Μπαχρέιν) καθώς και διαφήμιση

στον τύπο και στο ραδιόφωνο στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στόχος των εκστρατειών αυτών είναι η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

ΣΤ. Διοργάνωση εκπαιδευτικών ταξιδιών στην Κύπρο και παροχή φιλοξενίας σε δημοσιογράφους, τουριστικούς πράκτορες κ.λπ.:

ΣΤ1. Η φιλοξενία στην Κύπρο δημοσιογράφων, Οργανωτών Ταξιδιών, τουριστικών πρακτόρων, κ.ά. αποτελεί μία από τις σημαντικότερες και αποδοτικότερες ενέργειες τουριστικής προβολής. Οι φιλοξενούμενοι δημοσιογράφοι/τηλεοπτικά συνεργεία με τα δημοσιεύματα/προγράμματα τους προβάλλουν την Κύπρο στις χώρες τους ενώ οι ταξιδιωτικοί πράκτορες γνωρίζοντας το προϊόν είναι σε καλύτερη θέση να το πουλήσουν.

ΣΤ2. Η συγκεκριμένη ενέργεια αποκτά ιδιαίτερη σημασία όταν ο προορισμός αντιμετωπίζει προβλήματα δημοσιότητας που μπορεί να δημιουργήσουν αβεβαιότητα στον επισκέπτη.

ΣΤ3. Η φιλοξενία δημοσιογράφων και τουριστικών πρακτόρων είναι μια ενέργεια η οποία συνεχίζεται καθόλη την διάρκεια του χρόνου με έμφαση τους μήνες εκτός περιόδου τουριστικής αιχμής.

ΣΤ4. Κατά το 2016 ο Οργανισμός φιλοξένησε ή παρείχε διευκολύνσεις φιλοξενίας στην Κύπρο συνολικά σε 10 392 άτομα, από πέραν των 35 χωρών.

Η. Συμμετοχή σε διεθνείς τουριστικές εκθέσεις:

H1. Η συμμετοχή σε τουριστικές εκθέσεις είναι ένα συμπληρωματικό εργαλείο που προσφέρει τη δυνατότητα άμεσης επαφής με τουριστικούς επαγγελματίες και το ευρύ κοινό με στόχο την πληροφόρηση και προώθηση του προορισμού. Επιπρόσθετα, η παρουσία του προορισμού στις εκθέσεις υπενθυμίζει τη δυνατότητα επιλογής του ανάμεσα στους ανταγωνιστικούς προορισμούς. Παράλληλα με τη συμμετοχή σε εξειδικευμένες εκθέσεις στοχεύονται επιλεγμένα τμήματα αγοράς, π.χ. ποδηλασία, γάμοι κ.λπ.

H2. Ειδικότερα, σε ορισμένες αγορές που ο Οργανισμός δεν διατηρεί Γραφεία και δεν προβαίνει σε δική του διαφήμιση, οι εκθέσεις αποτελούν τον αποδοτικότερο τρόπο προσέγγισης του ταξιδιωτικού κοινού και επαφών με τους τουριστικούς πράκτορες και το καταναλωτικό κοινό.

H3. Ο Οργανισμός συμμετέχει σε περίπου 75 συνολικά εκθέσεις γενικού και εξειδικευμένου τουριστικού ενδιαφέροντος τα τελευταία χρόνια.

Θ. Ετοιμασία/Παραγωγή έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού:

Ο Οργανισμός συνεχίζει την παραγωγή εντύπων γενικού και εξειδικευμένου περιεχομένου ενώ αναβαθμίζεται η τράπεζα φωτογραφιών του Οργανισμού.

2. Όσον αφορά συγκεκριμένα την ανάπτυξη του αγροτουρισμού και ειδικότερα στην επαρχία Λάρνακας, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Ο ΚΟΤ σε στενή συνεργασία με την Κυπριακή Εταιρεία Αγροτουρισμού την οποία ίδρυσε το 1995 και της οποίας έχει την προεδρία, προωθεί το προϊόν του αγροτουρισμού σε όλες τις περιοχές της κυπριακής ενδοχώρας.

Συγκεκριμένα στην επαρχία Λάρνακας, η οποία συγκεντρώνει επί του παρόντος την πλειοψηφία των αγροτουριστικών καταλυμάτων (παραδοσιακών οικοδομών), έχουν διοργανωθεί και συνεχίζουν να διοργανώνονται εξειδικευμένα ταξίδια εξοικείωσης για δημοσιογράφους, τουριστικούς πράκτορες αλλά και bloggers από το εξωτερικό για προώθηση της περιοχής τόσο σε έντυπα μέσα όσο και ηλεκτρονικά, με κύρια έμφαση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η ιστοσελίδα της Εταιρείας Αγροτουρισμού προωθεί τα χωριά της επαρχίας, τα καταλύματα αλλά και άλλες εμπλουτιστικές δραστηριότητες ώστε να παρέχεται μία ολοκληρωμένη εμπειρία διακοπών στον επισκέπτη. Η περιοχή επίσης προβάλλεται στα πλαίσια εκστρατείας ηλεκτρονικού μάρκετινγκ σε κύριες ξένες αγορές.

Παράλληλα έχει καθιερωθεί στενή συνεργασία με την Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής Λάρνακας και συνέργειες με ομάδες τοπικής δράσης όπως π.χ. το Σύνδεσμο Γυναικών Υπαίθρου Λάρνακας, τοπικά οιοποιοεία και παρόχους υπηρεσιών για περαιτέρω ανάπτυξη και προβολή του αγροτουριστικού προϊόντος μέσω της διοργάνωσης κοινών δράσεων. Παράλληλα με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη του επαγγελματισμού για τις επιχειρήσεις της υπαίθρου διοργανώνονται εκπαιδευτικά σεμινάρια στην περιοχή σε συνεργασία με το ΑΞΙΚ και άλλους (Ιδρύματα/επαγγελματίες), με αποδέκτες επαγγελματίες του τομέα. Επιπρόσθετα, ο ΚΟΤ επιχορηγεί μέσω σχεδίων χορηγιών παραδοσιακά φεστιβάλ που διοργανώνονται στην ύπαιθρο, αριθμός των οποίων διοργανώνεται ετήσια στην Επαρχία Λάρνακας.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.885, ημερομηνίας 29 Μαΐου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή μας, επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Στα πλαίσια του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου υποβλήθηκε περιβαλλοντική μελέτη (ΜΕΕΠ) μέσω του Δήμου Λάρνακας για τις εργασίες αποξήλωσης/κατεδάφισης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων της Κυπριακής Εταιρείας Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών (Κ.Ε.Τ.Α.Π). Η υποβληθείσα ΜΕΕΠ εξετάστηκε κατά την διάρκεια συνεδρίασης της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και εκδόθηκε θετική γνωμάτευση με όρους στις 26/7/2017. Επισυνάπτεται η σχετική γνωμάτευση.

Στο πρώτο σας ερώτημα, σύμφωνα με τον όρο της γνωμάτευσης Ενότητα Β-Γενικοί Όροι 1.2, δεν έχει υποβληθεί ακόμη περιβαλλοντική μελέτη αναφοράς (Environmental Baseline Study) διότι δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί οι εργασίες αποξήλωσης και κατεδάφισης του έργου. Σύμφωνα με όρο της υπό αναφοράς γνωμάτευσης “*Εντός 12 μηνών από το πέρας των εργασιών αποξήλωσης και κατεδάφισης να υποβληθεί Έκθεση Περιβαλλοντικής Αναφοράς (Environmental Baseline Study) για το χερσαίο και το Θαλάσσιο περιβάλλον*”.

Στο δεύτερό σας ερώτημα, πληροφορείστε ότι δεν έχει υποβληθεί ακόμη σχέδιο αποκατάστασης αφού έπεται της Έκθεσης Περιβαλλοντικής Αναφοράς. Αφού εγκριθεί ή εν λόγω έκθεση, με βάση τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από το “Σχέδιο Δειγματοληψιών”, αλλά και την μελλοντική χρήση του χώρου θα εκπονηθεί Σχέδιο Αποκατάστασης του χώρου, το οποίο θα εγκριθεί από το Τμήμα Περιβάλλοντος.

Στο τρίτο σας ερώτημα, ενημερώνεστε ότι η ΚΕΤΑΠ δεν προχωρεί αποσπασματικά, αλλά με βάση τους όρους της εκδοθείσας Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης που περιλαμβάνει κυρίως τρεις (3) χρονικές και λειτουργικές φάσεις, για τις οποίες πρέπει πριν την έναρξη των εργασιών της κάθε φάσης να ενημερώνεται εγγράφως το Τμήμα Περιβάλλοντος για την ακριβή ημερομηνία έναρξης των σχετικών εργασιών. Ουσιώδης Όρος Ενότητα Α-Γενικός Όρος 1.3.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος παρακολουθεί τακτικά την εξέλιξη των εργασιών κατεδάφισης και είναι σε επικοινωνία με την εν λόγω εταιρεία για όλες τις εργασίες που διεξάγονται.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.928, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Ένταξη του Πάρκου Λέμπας σε Ζώνη Προστασίας Δα1

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και καταρχάς απολογούμαι για την καθυστέρηση στην απάντησή του και σας πληροφορώ ότι, η εν λόγω περιοχή είναι αρκετά αξιόλογη ώστε να τύχει πολεοδομικής προστασίας.

2. Το Τμήμα Δασών, μετά από σχετική έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών για μη μόνιμες κατασκευές στα τουρκοκυπριακά τεμάχια της κοιλάδας, επισκέφτηκε την κοινότητα στις 22 Ιουλίου 2003 και ετοίμασε το “Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Πάρκου Λέμπας”.

3. Στη συνέχεια το έστειλε στον Έπαρχο Πάφου και στον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου και με πιστώσεις της Επαρχιακής Διοίκησης προχώρησε με την κατασκευή σειράς έργων όπως αποχωρητήρια, γέφυρα, μονοπάτι, κίσκι κ.ά. στην περιοχή.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.975, ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑΠ) και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

(α) Όπως ήδη γνωρίζετε από προηγούμενη αλληλογραφία μας, το Τμήμα Περιβάλλοντος μετά από συναντήσεις με διάφορους εμπλεκόμενους φορείς ετοίμασε προσχέδιο νομοθετικών ρυθμίσεων για τη διαχείριση αποβλήτων φαρμάκων το οποίο και διέθεσε στους φορείς για απόψεις. Σκοπός των ρυθμίσεων αυτών είναι η δημιουργία κατάλληλου δικτύου συλλογής των αποβλήτων φαρμάκων όπου ο χρήστης θα μπορεί να τα απορρίψει χωριστά από τα υπόλοιπα απόβλητα.

- (β) Η καθυστέρηση, σε σχέση με το τι γράφτηκε σε προηγούμενη μας αλληλογραφία, οφείλεται κυρίως στη συμπερίληψη στο πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων και των κτηνιατρικών φαρμάκων, καθώς και στη διερεύνηση της πιθανότητας συμπερίληψης των διατροφικών συμπληρωμάτων. Στο παρόν στάδιο, η προώθηση του εν λόγω προσχεδίου βρίσκεται στα τελικά στάδια τροποποιήσεών του.
- (γ) Απώτερος στόχος είναι το προσχέδιο να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση εντός του 2018.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.990, ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Τραυματισμός σε παιχνίδι στο Πάρκο Ακαδημίας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και καταρχάς απολογούμαι για την καθυστέρηση στην απάντησή του, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Τα παιχνίδια στις παιδικές χαρές του Τμήματος Δασών, ελέγχονται από αρμόδιους Λειτουργούς βάσει προγράμματος που έχει καταρτιστεί. Σύμφωνα με το πρόγραμμα αυτό τα παιχνίδια επιθεωρούνται εβδομαδιαία την περίοδο Ιουλίου-Αυγούστου, κάθε δεύτερη εβδομάδα τον Μάιο, Ιούνιο και Σεπτέμβριο και μία φορά τον μήνα τις υπόλοιπες περιόδους.
3. Σε σχέση με την καταγγελία που έγινε στην αστυνομία από τον πατέρα του βρέφους κ. Χ. Χατζηγεωργίου, διευκρινίζεται ότι το περιστατικό δεν έχει συμβεί στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Ακαδημίας, αλλά στο Πάρκο “Σπύρου Κυπριανού” που βρίσκεται κάτω από τη διαχείριση του Δήμου Αγλαντζιάς και όχι του Τμήματος Δασών. Άλλωστε, ο μύλος στο Πάρκο “Σπύρου Κυπριανού” διαθέτει μεταλλικό κάθισμα (το οποίο μπορεί να θερμανθεί) σε αντίθεση με τον μύλο στο Πάρκο Ακαδημίας που δεν διαθέτει καθόλου κάθισμα. Παρά το γεγονός ότι, το ατύχημα δεν έγινε σε παιδότοπο του Τμήματος Δασών, αμέσως μετά το περιστατικό δόθηκαν οδηγίες για αυστηρότερο έλεγχο των παιχνιδιών και λήψη των δέοντων διορθωτικών μέτρων.
4. Ο μύλος στον παιδότοπο του Πάρκου Ακαδημίας έχει ελεγχθεί από την Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης (ΚΕΠ) η οποία, δεν είχε κάνει καμία εισήγηση για κάλυψη των μεταλλικών επιφανειών με άλλο υλικό (πλαστικό, ξύλο κ.λπ.). Η ΚΕΠ, στην έκθεση της είχε επισημάνει: α) την απουσία προστατευτικού δαπέδου περιμετρικά του παιχνιδιού (σε απόσταση 2m), β) την πιθανότητα εγκλωβισμού δακτύλου μεταξύ πλατφόρμας και εδάφους και γ) την παρουσία σκουριών. Όλες οι εισηγήσεις της ΚΕΠ υλοποιήθηκαν από το Τμήμα Δασών.
5. Τα πρότυπα ασφαλείας που πληρούν τα παιχνίδια των παιδικών χαρών, δεν μπορούν να αποκλείσουν εντελώς ατυχήματα που οφείλονται στην κακή ή λανθασμένη χρήση. Αυτός είναι και ο λόγος που στις παιδικές χαρές του Τμήματος Δασών, όπως και στη συγκεκριμένη, υπάρχει πινακίδα που υποδεικνύει ότι ο παιδότοπος θα πρέπει να χρησιμοποιείται υπό την επιτήρηση ενήλικα. Θα πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι, ο εν λόγω μύλος προορίζεται για παιδιά αρκετά μεγαλύτερης ηλικίας (μεγαλύτερης των τριών ετών) και οπωσδήποτε υπό την επιτήρηση ενήλικα (υπάρχει σχετική πινακίδα του Τμήματος Δασών).

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.1021, ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Εφαρμογή των έξυπνων μετρητών

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η εφαρμογή έξυπνων μετρητών αποτελεί αναγκαίο βήμα στη μετεξέλιξη του συστήματος ηλεκτρισμού, ώστε να συνεχίσει η ενσωμάτωση ολοένα και μεγαλύτερων ποσοστών από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στο ηλεκτρικό σύστημα της Κύπρου. Πέραν τούτου, οι έξυπνοι μετρητές είναι αναγκαίοι για τη μετάβαση στην αποκεντρωμένη-διεσπαρμένη παραγωγή. Σύμφωνα με τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο 122(Ι)/2003, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται (ο νόμος), αρμόδια αρχή για την παρακολούθηση της εφαρμογής ευφυών συστημάτων μέτρησης είναι η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου, ενώ αρμόδιος για την εγκατάσταση των μετρητών είναι ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ).
2. Σε ό,τι αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων, το εδάφιο 3 του άρθρου 93 του νόμου προνοεί ότι “ανεξάρτητα από το βαθμό έκτασης της χρήσης ευφυών συστημάτων μέτρησης, στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται ευφυή συστήματα μέτρησης ηλεκτρισμού, ο ΔΣΜΚ ή ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής, ανάλογα με την περίπτωση, θα πρέπει να μεριμνά ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια των έξυπνων συστημάτων μέτρησης, η ιδιωτικότητα και η ανταλλαγή των δεδομένων

εμπιστευτικού χαρακτήρα των τελικών πελατών, τηρουμένων των διατάξεων του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται”.

3. Σε ό,τι αφορά τον χρονικό προγραμματισμό για την εφαρμογή τέτοιων συστημάτων μέτρησης, η ΡΑΕΚ εξέδωσε ρυθμιστική απόφαση με αρ. 02/2018 Κ.Δ.Π. 259/2018, σύμφωνα με την οποία ο ΔΣΔ θα πρέπει να προχωρήσει με την εγκατάσταση 400,000 μετρητών μέχρι τον Ιανουάριο 2027. Το εν λόγω χρονοδιάγραμμα πιθανόν να χρήζει επανεξέτασης στη βάση του αποτελέσματος της τελικής κατάληξης της διαπραγμάτευσης Συμβουλίου-Ευρωκοινοβουλίου για την αναδιτύπωση της Οδηγίας Ηλεκτρισμού 2009/72/ΕΚ.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.041, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αύξηση των εκπομπών CO₂

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Με βάση τις ετήσιες εκθέσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου που αφορούν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου για την περίοδο 2015-2016, οι εκπομπές της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου αυξήθηκαν κατά 7%, λόγω αύξησης της ζήτησης και κατ’ επέκταση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.
- (β) Ο τομέας της ενέργειας συνεισφέρει κατά 72% στις ετήσιες εθνικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου [36% από εγκαταστάσεις ETS (Emissions Trading System-Σύστημα Εμπορίας Εκπομπών) και 36% από δραστηριότητες εκτός ETS-εκ των οποίων το 2,2% είναι από τις μεταφορές]. Ενόψει αυτού, το Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου αποτελεί βασικό εργαλείο για μείωση της εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου από τον τομέα της ενέργειας.

Σημαντική ωστόσο μείωση, επιτυγχάνεται και από στοχευμένες πολιτικές και μέτρα σε δραστηριότητες εκτός του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής. Η εφαρμογή των συγκεκριμένων πολιτικών και μέτρων συνεισφέρει σε μεγάλο βαθμό στη μείωση της εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου, ώστε να επιτυγχάνεται ο εθνικός στόχος μείωσης των εκπομπών κατά 5% μέχρι το 2020 σε σχέση με το 2005. Για περαιτέρω μελέτη τα μέτρα αυτά βρίσκονται στο διαδικτυακό σύνδεσμο:

[http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/D6FBA69F3667EC35C2258049002C4055/\\$file/PRQJ2016.pdf](http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/D6FBA69F3667EC35C2258049002C4055/$file/PRQJ2016.pdf)

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.070, ημερομηνίας 23 Αυγούστου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Εφαρμογή του Κανονισμού 1143/2014 για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών της 22^{ας} Οκτωβρίου, 2014 στην Κυπριακή Δημοκρατία

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού καταρχάς σας απολογηθώ για την καθυστέρηση της απάντησής της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει ετοιμάσει προσχέδιο νόμου για εφαρμογή του Κανονισμού 1143/2014 στην Κυπριακή Δημοκρατία, μετά από δημόσια διαβούλευση με εμπλεκόμενους φορείς και άλλες αρμόδιες υπηρεσίες. Το προσχέδιο είναι στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο.
- Συνοπτικά, το προτεινόμενο νομοσχέδιο ορίζει αρμόδιες και συναρμόδιες αρχές και ρυθμίζει θέματα σχετικά με το σύστημα αδειοδότησης, επιθεώρησης και κυρώσεων σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.
3. Πέραν της νομοθετικής ρύθμισης, το Τμήμα Περιβάλλοντος συμμετέχει ενεργά στις επιτροπές του Κανονισμού και προβαίνει σε ανάλογη ενημέρωση των εμπλεκόμενων εμπόρων και άλλων φορέων, σχετικά με τις απορρέουσες υποχρεώσεις. Επίσης τροχοδρομεί την ετοιμασία μελετών και διαχειριστικών μέτρων σε εθνικό επίπεδο για τα χωροκατακτητικά ξένα είδη ενωσιακού ενδιαφέροντος.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.364, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι ενόψει του μεγάλου αριθμού αιτημάτων που αποστάληκαν στο Υπουργείο ΕΕΒ για ένταξη στην ειδική διατίμηση ηλεκτρισμού κρίθηκε αναγκαίο όπως, μεταξύ άλλων, αναθεωρηθεί η πολιτική για ένταξη στην ειδική διατίμηση των ατόμων που πάσχουν από αναπηρία.

2. Λαμβάνοντας υπόψη:
- (α) τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 μέχρι 2017 ότι στις κατηγορίες ευάλωτων καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας δύναται να εντάσσονται άτομα με σοβαρή αναπηρία,
  - (β) το γεγονός ότι υπάρχουν από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διάφορες κατηγορίες που λαμβάνουν επιδόματα και πάσχουν από σοβαρή αναπηρία (π.χ. βαριά κινητική αναπηρία, παραπληγικοί, τετραπληγικοί, τυφλοί),
  - (γ) τη σχετική γνωμάτευση που λήφθηκε από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σύμφωνα με την οποία υπάρχει η δυνατότητα ένταξης εισοδηματικών κριτηρίων στις εν λόγω κατηγορίες για σκοπούς ένταξης στην ειδική διατίμηση ηλεκτρισμού με βάση τον ορισμό της ενεργειακής φτώχειας, στις εν λόγω κατηγορίες θα ενταχθεί εισοδηματικό κριτήριο για ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα νοικοκυριού μέχρι 31000 ευρώ για σκοπούς ένταξης τους στην ειδική διατίμηση ηλεκτρισμού με Κώδικα 08.
3. Όσοι από τους καρκινοπαθείς ή άτομα από άλλη ασθένεια που προκαλεί σοβαρή αναπηρία εμπίπτουν στις κατηγορίες ληπτών επιδόματος βαριάς κινητικής αναπηρίας, επιδόματος φροντίδας για τετραπληγικά άτομα, επιδόματος φροντίδας για παραπληγικά άτομα και πληρούν και το εισοδηματικό κριτήριο των 31.000 ευρώ θα καθίστανται δικαιούχοι για να υποβάλουν αίτηση και να ενταχθούν στην ειδική διατίμηση με Κώδικα 08.
4. Σημειώνεται ότι για τα πιο πάνω, ο Υπουργός ΕΕΒ ενημέρωσε στις 15/5/2018 την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.
5. Τα σχετικά έγγραφα βρίσκονται ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας για τον απαραίτητο Νομοτεχνικό Έλεγχο και θα κοινοποιηθούν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας για ενημέρωση.
6. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.388, ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Ο Προϊστάμενος Μηχανικός Έργων της ΚΕΤΑΠ-Κυπριακή Εταιρεία Πετρελαιοειδών μας ενημέρωσε ότι μέχρι στιγμής η πορεία των εργασιών αποξήλωσης των εγκαταστάσεων τους έχει ως ακολούθως:

- α) Αποξηλώθηκε το 67% των δεξαμενών και το 90% των σωληνώσεων, το οποίο αντιστοιχεί στο 90% του αποθηκευτικού τους χώρου.
- β) Η αφαίρεση των δύο υποθαλάσσιων αγωγών ολοκληρώθηκε κατά το 60%.
- γ) Η αφαίρεση των ελαιωδών από την επιφάνεια του υδροφόρου ορίζοντα από τον χώρο όπου βρισκόταν η δεξαμενή T-3002 έχει ολοκληρωθεί περίπου το 80%.
- δ) Ξεκίνησε η κατεδάφιση του οπλισμένου σκυροδέματος των αναχωμάτων κατακράτησης και των βάσεων των δεξαμενών που είχαν κατεδαφισθεί. Από την 1.5.2018 μέχρι τις 31.7.2018 κατεδαφίστηκαν ή αφαιρέθηκαν από το έδαφος 2971.16 τόνοι οπλισμένου σκυροδέματος και μεταφέρθηκαν σε περιοχή της ΚΕΤΑΠ για περαιτέρω επεξεργασία (σπαστήρα). Επίσης, διαχωρίστηκαν και τοποθετήθηκαν ξεχωριστά για περαιτέρω παρακολούθηση 120.58 τόνοι σκυροδέματος οι οποίοι είχαν ελαφριές ενδείξεις ρύπανσης. Από την μέχρι στιγμής κατεδάφιση έχουν διαχωριστεί 64.85 τόνοι σιδήρου τα οποία θα μεταφερθούν σε αδειοδοτημένο ανακυκλωτή μετάλλων. Κατά την ίδια χρονική περίοδο αφαιρέθηκαν 945.12 τόνοι ορυκτής ασφάλτου, οι οποίοι μεταφέρθηκαν στην Skyra Lima.

Σημειώνεται ότι μετά την αποξήλωση των εγκαταστάσεων της εν λόγω εταιρείας θα πρέπει να υποβληθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος, για έγκριση “Σχέδιο Δειγματοληψιών” με σκοπό την εκπόνηση της Έκθεσης Περιβαλλοντικής Αναφοράς (Environmental Baseline Study) και της μετέπειτα εκπόνησης Σχεδίου Αποκατάστασης του χώρου.

Μέχρι στιγμής δεν έχει υποβληθεί ακόμη περιβαλλοντική μελέτη αναφοράς (Environmental Baseline Study) διότι δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί οι εργασίες αποξήλωσης και κατεδάφισης του έργου. Σύμφωνα με όρο της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης **“Εντός 12 μηνών από το πέρας των εργασιών αποξήλωσης και κατεδάφισης να υποβληθεί Έκθεση Περιβαλλοντικής Αναφοράς (Environmental Baseline Study) για το χερσαίο και το θαλάσσιο περιβάλλον”**.

Αφού εγκριθεί η εν λόγω έκθεση, με βάση τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από το “Σχέδιο Δειγματοληψιών”, αλλά και τη μελλοντική χρήση του χώρου θα εκπονηθεί Σχέδιο Αποκατάστασης του χώρου, το οποίο θα εγκριθεί από το Τμήμα Περιβάλλοντος.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος παρακολουθεί κατά το δυνατό την εξέλιξη των εργασιών κατεδάφισης και είναι σε επικοινωνία με την εν λόγω εταιρεία για όλες τις εργασίες που διεξάγονται.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.427, ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση και σε συνέχεια της απάντησης της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων με αρ. Φακ. 5.22.2.8 και ημερομηνία 19.04.2018, σας παραθέτω τα ακόλουθα για τα ερωτήματα 2 και 3 τα οποία εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του ΥΕΕΒΤ:

1. Η μελέτη με τίτλο “Penetration of alternative fuels in Cyprus road and maritime sectors” εκπονήθηκε από το Γερμανικό Ινστιτούτο GIZ εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα πλαίσια της Τεχνικής Βοήθειας για την Κύπρο και ολοκληρώθηκε τέλος Ιουνίου του 2017. Αντίγραφο της μελέτης σε ηλεκτρονική μορφή επισυνάπτεται. Σημειώνεται ότι η μελέτη είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Υπουργείου.
2. Τον Απρίλιο του 2017, πριν την ολοκλήρωση της μελέτης, πραγματοποιήθηκε ημερίδα όπου παρουσιάστηκαν τα μέχρι τότε ευρήματα της μελέτης. Στην ημερίδα προσκλήθηκαν και συμμετείχαν διάφορα εμπλεκόμενα κυβερνητικά Τμήματα και αρχές, καθώς και οι εταιρείες πετρελαιοειδών.
3. Τα ευρήματα της μελέτης αποτελούν τη βάση του Σχεδίου Δράσης, για την επίτευξη των υποχρεωτικών στόχων του 2020, στις μεταφορές αλλά και την επίτευξη των νέων ενεργειακών και περιβαλλοντικών στόχων που τίθενται για το 2030 και το 2040 μέσω μιας σειράς νομοθετικών πράξεων που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε στο πλαίσιο της Δέσμης μέτρων “Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους”. Το Υπουργείο είναι σε συνεχή συνεργασία με το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το θέμα και αναφέρεται ότι η στρατηγική των μεταφορών θα τεθεί σε δημόσια διαβούλευση πριν την έγκριση της από το Υπουργικό Συμβούλιο.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.480, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση, σε σχέση με τις αμιαντούχες στέγες, οι οποίες υπάρχουν σε αρκετά κτίρια της κοινότητας Στρομπιού και κατόπιν σχετικής ενημέρωσης που λήφθηκε από τον Έπαρχο Πάφου, σας πληροφορώ ότι στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει κυβερνητική πολιτική για επιδότηση της δαπάνης αφαίρεσης φύλλων αμιάντου από ιδιωτικά υποστατικά.

2. Οι ιδιοκτήτες που επιθυμούν να προβούν στην αφαίρεση των φύλλων αμιάντου από τις στέγες τους, θα πρέπει να επικοινωνήσουν με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο λόγω αρμοδιότητας, μπορεί να ενημερώσει τους ιδιοκτήτες για τις ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβούν για τη μετακίνηση τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.529, ημερομηνίας 25 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα για την έκθεση προσώπων στην εργασία σε ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία από αψίδες ανίχνευσης μεταλλικών αντικειμένων:

1. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα μετρήσεων που έγιναν σε αψίδες ανίχνευσης μεταλλικών αντικειμένων στο παρελθόν, περιλαμβανομένων αψίδων που χρησιμοποιούνται στις Κεντρικές Φυλακές και τα αεροδρόμια της Κύπρου, διαπιστώθηκε ότι τα επίπεδα του ηλεκτρικού και του μαγνητικού πεδίου στις εν λόγω αψίδες δεν υπερβαίνουν:
  - (α) τα επίπεδα ανάληψης δράσης που καθορίζονται στην Οδηγία 2013/35/ΕΕ αναφορικά με την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (ηλεκτρομαγνητικά πεδία), που μεταφέρθηκε στην Κυπριακή νομοθεσία μέσω της Κ.Δ.Π. 288/2016,
  - (β) τα επίπεδα αναφοράς που καθορίζονται στη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 1999/519/ΕΚ για τον περιορισμό της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία (0 Hz-300 GHz), τα οποία είναι ταυτόσημα με τα αντίστοιχα επίπεδα αναφοράς που προτείνονται στις κατευθυντήριες

οδηγίες της Διεθνούς Επιτροπής Προστασίας από Μη-Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (ICNIRP) για το κοινό και έχουν υιοθετηθεί από το Υπουργείο Υγείας το 2012 ως εθνικά όρια έκθεσης.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας προέβη στις 19.10.2018 σε επιθεώρηση στις Κεντρικές Φυλακές με ευρήματα και συμπεράσματα που δεν έδειξαν υπέρβαση των καθορισμένων πιο πάνω επιπέδων.

2. Σημειώνεται ότι οι αφίδες αυτού του τύπου χρησιμοποιούνται παγκόσμια σε σημεία διέλευσης προσώπων για σκοπούς ελέγχου ασφάλειας, π.χ. σε αεροδρόμια, λιμάνια, δημόσια κτίρια, κ.λπ. και, με βάση την υπάρχουσα επιστημονική γνώση και εμπειρία, η διέλευση ή η συχνότητα διέλευσης προσώπων από τέτοια συστήματα δεν έχει συσχετιστεί με οποιοσδήποτε παρατηρήσιμες επιβλαβείς επιπτώσεις στην υγεία των διερχομένων προσώπων.
3. Η Οδηγία 2013/35/ΕΕ (αντίστοιχα η Κ.Δ.Π. 288/2016) για την προστασία προσώπων στην εργασία, όπως και η Σύσταση που αφορά στην προστασία του κοινού, δεν εφαρμόζονται για εικαζόμενες μακροχρόνιες επιπτώσεις, περιλαμβανομένων των πιθανών καρκινογενέσεων, που μπορεί να προκαλεί η έκθεση σε χρονικώς μεταβαλλόμενα πεδία, για τις οποίες δεν υπάρχουν μέχρι σήμερα πειστικά επιστημονικά στοιχεία που να αποδεικνύουν οποιαδήποτε συσχέτιση. Η Οδηγία και η Σύσταση καλύπτουν μόνο τις επιστημονικώς παγιωμένες σχέσεις μεταξύ των βραχυπρόθεσμων και άμεσων βιοφυσικών επιπτώσεων και της έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία.
4. Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσω του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, έχοντας ως προτεραιότητά του την ασφάλεια και προστασία της υγείας των εργαζομένων και άλλων προσώπων στην εργασία, μετά και τις τελευταίες μετρήσεις που έχει διεξαγάγει στις 19.10.2018, θα συνεχίσει να προβαίνει, στο μέτρο των δυνατοτήτων του, σε επιθεωρήσεις και λήψη μέτρων επιβολής, ώστε να διασφαλίζεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων και άλλων προσώπων.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.539, ημερομηνίας 27 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«ΘΕΜΑ: Έλλειψη προσωπικού στον ξενοδοχειακό και επισιτιστικό κλάδο

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- Η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης μερίμνησε όπως με την αύξηση της ζήτησης σε ανθρώπινο δυναμικό στην βιομηχανία επεκτείνει όχι μόνο τα Προγράμματα του Κλάδου των Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών αλλά και τις σχολικές εγκαταστάσεις. Προγραμμάτισε έγκαιρα και τα τρία τελευταία χρόνια λειτούργησαν νέες εγκαταστάσεις στην Α΄ Τεχνική Σχολή Λευκωσίας, Τεχνική Σχολή Λάρνακας, Τεχνική Σχολή Παραλιμνίου, Γ΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού και μέχρι το Σεπτέμβριο του 2019 θα λειτουργήσει στο Λύκειο Έμπας και κλάδος Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών.
- Με την έναρξη της σχολικής χρονιάς 2018-19, επιβεβαιώνω ότι, όλοι οι μαθητές και μαθήτριες που επέδειξαν ενδιαφέρον για τον Κλάδο των Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών έχουν ενταχθεί σε τμήματα που λειτουργούν στις Τεχνικές Σχολές σε όλες τις πόλεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.597, ημερομηνίας 29 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αριθμός εγγεγραμμένων εταιρειών από το 2011 μέχρι το 2018

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γ. Περδίκη και επισυνάπτω Κατάσταση με τα ζητηθέντα στοιχεία όπως αυτά τηρούνται στο Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη.

ΕΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ	Συνολικός Αριθμός Εταιρειών	Συνολικός Αριθμός Εταιρειών (Διαγραφμένες)	Αριθμός των Εταιρειών στις οποίες επιβάλλεται τέλος Εταιρειών (εγγεγραμμένες)	Αριθμός των Εταιρειών που έχουν καταβάλει το Τέλος Εταιρειών (εγγεγραμμένες) (PAID)	Αριθμός των Εταιρειών που ΔΕΝ το έχουν καταβάλει (εγγεγραμμένες) (NOT PAID)
2011	HE	279209	157265	121944	72232	49712
2012	HE	316741	173342	143399	99480	43919

2013	HE	322416	174386	148030	100725	47305
2014	HE	332848	175677	157171	105061	52110
2015	HE	343854	176903	166951	108408	58543
2016	HE	356300	177343	178957	106493	72464
2017	HE	370084	177520	192564	107700	84864
2018	HE	383362	177538	205824	20185	185639
2011	AE	2507	1861	646	203	443
2012	AE	2691	1961	730	240	490
2013	AE	2728	1980	748	271	477
2014	AE	2798	2007	791	305	486
2015	AE	2881	2027	854	351	503
2016	AE	2946	2036	910	382	528
2017	AE	3032	2046	986	406	580
2018	AE	3095	2046	1049	86	963

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.641, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- Για την εν λόγω προτεινόμενη ανάπτυξη υποβλήθηκε στο Τμήμα Περιβάλλοντος, στις 23.11.17, από την Επαρχιακό Λειτουργό του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως Πάφου, στα πλαίσια αίτησης για χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας ΠΑΦ/00762/17, Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για εξέταση της στα πλαίσια των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2005 μέχρι 2014.
- Το προτεινόμενο έργο αφορούσε την κατασκευή και λειτουργία μονάδας επεξεργασίας αποβλήτων εκσκαφών κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) σε μέρος των τεμαχίων με αριθμό 139 και 140, Φ/Σχ. 51/14 και 51/13, εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Αγίας Βαρβάρας Πάφου.
- Τα τεμάχια του προτεινόμενου έργου εμπίπτουν, σε Βιομηχανική Ζώνη Κατηγορίας Βγ3 και εντός της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Κοιλάδα Έζουσας» του Δικτύου Natura 2000. Στην εξέταση της ΜΕΕΠ από την Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, προσκλήθηκε και η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας, η οποία τοποθετήθηκε θετικά με όρους για το προτεινόμενο έργο.
- Η πλησιέστερη οικιστική ζώνη είναι αυτή της κοινότητας Αγίας Βαρβάρας, η οποία βρίσκεται σε απόσταση 1 000 μέτρων, περίπου, στα νοτιοανατολικά της προτεινόμενης εγκατάστασης.
- Η ΜΕΕΠ εξετάστηκε σε συνεδρίαση της Επιτροπής Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον στις 30.1.18, στην οποία προσκλήθηκε μεταξύ άλλων κρατικών τμημάτων και υπηρεσιών και η Τοπική Αρχή.
- Η Περιβαλλοντική Αρχή αφού έλαβε υπόψη τη ΜΕΕΠ, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και άλλων εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά δεδομένα του χώρου στο βαθμό που έχουν περιβαλλοντικές διαστάσεις, διαμόρφωσε τη θέση ότι τα προτεινόμενα έργα θα μπορούσαν να λειτουργήσουν στην περιοχή με περιβαλλοντικά αποδεκτό τρόπο, και εισηγήθηκε στην Πολεοδομική Αρχή όπως τα προτεινόμενα έργα αδειοδοτηθούν, με την προϋπόθεση της αυστηρής τήρησης των Όρων που προοιουβάνονται στο παράρτημα της γνωμάτευσης, το λεπτομερή και συνεχή τους έλεγχο σύμφωνα με την περιβαλλοντική νομοθεσία και την

κατάλληλη τοπιοτέχνηση του χώρου. Στην περίπτωση που χορηγηθεί η Πολεοδομική Άδεια πρέπει να ενσωματωθούν σε αυτή οι όροι του παραρτήματος της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης. Η εν λόγω γνωμάτευση επισυνάπτεται.

- Έχει χορηγηθεί Πολεοδομική Άδεια και Άδεια Οικοδομής για την προτεινόμενη μονάδα και ο Φορέας Εκμετάλλευσης της μονάδας έχει υποβάλει αίτηση στο Τμήμα Περιβάλλοντος για να εξασφαλίσει Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

Απολογούμαι για την καθυστέρηση της απάντησης και παραμένω στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.648, ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου ανέγερσης του νέου αρχαιολογικού μουσείου στη Λευκωσία

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας παραθέσω το αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του εν λόγω έργου:

1. Η υπογραφή της Σύμβασης μεταξύ Αρχιτέκτονα και Υπουργείου, έχει συμφωνηθεί να πραγματοποιηθεί, στις 25 Φεβρουαρίου 2019. Το έργο θα προωθηθεί με τη μέθοδο μελέτη-κατασκευή και η προκήρυξη του διαγωνισμού προγραμματίζεται στις 29 Νοέμβριου 2019. Η έναρξη εκτέλεσης των εργασιών αναμένεται στις 3 Αυγούστου 2020. Η κατασκευή του έργου θα διαρκέσει δυόμιση χρόνια και θα ολοκληρωθεί στο τέλος του 2022. Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι, θα απαιτηθεί χρόνος για την τοποθέτηση των εκθεσιακών κατασκευών και των αρχαιοτήτων.
Τονίζεται ότι, υπάρχουν και αστάθμητοι παράγοντες, που μπορεί να ανατρέψουν το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα, όπως, αίτημα για παράταση στην υποβολή προσφοράς και άσκηση προσφυγών από προσφοροδότες στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών.
2. Σημειώνεται ότι, η τήρηση του χρονοδιαγράμματος είναι άρρηκτα συνυφασμένη με την έγκαιρη μεταστέγαση του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, των Εξωτερικών Ιατρικών Λευκωσίας και των Οδοντιατρικών Υπηρεσιών, η οποία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Μαΐου του 2020, ώστε να καταστεί δυνατή η κατακύρωση του Διαγωνισμού την 1 Ιουνίου 2020. Επισημαίνεται ότι, η μεταστέγαση των πιο πάνω Τμημάτων/Υπηρεσιών θα αναληφθεί από τα αρμόδια Υπουργεία Εσωτερικών και Υγείας, αντίστοιχα.
3. Παραμένω στη διάθεσή σας για τυχόν άλλες διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.657, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην Κοινοβουλευτική Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.657 και επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι το έργο της ανέγερσης του Πυροσβεστικού Σταθμού Βασιλικού έχει κατακυρωθεί, έχει εξασφαλιστεί έγκριση πολετούς δέσμευσης και αναμένεται να καταβληθεί η προκαταβολή εντός του τρέχοντος έτους. Η ανέγερση του Πυροσβεστικού Σταθμού που θα καλύπτει το Ενεργειακό Κέντρο, αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τον Ιούλιο του 2020.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.663, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Οι χρήστες τουρκοκυπριακών κατοικιών καθώς και όσοι έχουν ανεγείρει κατοικία σε τουρκοκυπριακή γη μπορούν να προβούν στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος στις κατοικίες τους, στα πλαίσια της Κατηγορίας Α του “Σχεδίου για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για ίδια κατανάλωση”, η οποία αφορά στον Συμφηφισμό Μετρήσεων (net-metering).
2. Γενικά, για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος σε κατοικίες, εφαρμόζεται μια σχετικά απλοποιημένη και μη-χρονοβόρα διαδικασία. Για τους χρήστες τ/κ κατοικιών, όπου ο αιτητής δεν είναι ο ιδιοκτήτης της οικίας, μαζί με την αίτηση αντί να υποβληθεί συγκατάθεση από τους ιδιοκτήτες της οικίας, απαιτείται η υποβολή σχετικής εξουσιοδότησης από την αρμόδια Επαρχιακή Διοίκηση.
3. Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετικά με τα πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.005, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Το κτίριο της ΑΗΚ στη Λάρνακα

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας ενημερώνω ότι, σύμφωνα με τον Γενικό Διευθυντή της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, για την ανέγερση ιδιόκτητων σύγχρονων γραφείων για τις ανάγκες των Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ στην Περιφέρεια Αμμοχώστου-Λάρνακας προκηρύχθηκε σχετικός Διαγωνισμός (ο Διαγωνισμός με Αρ. 197/2018). Ο εν λόγω Διαγωνισμός βρίσκεται υπό αξιολόγηση και αναμένεται να κατακυρωθεί περί τα τέλη Δεκεμβρίου 2018. Τα νέα Περιφερειακά Γραφεία αναμένεται να είναι έτοιμα περί τα τέλη του 2020.

2. Στο παρόν στάδιο σε ό,τι αφορά το υφιστάμενο ενοικιαζόμενο κτίριο που στεγάζονται τα Περιφερειακά Γραφεία Αμμοχώστου-Λάρνακας, υπάρχει η απαραίτητη συνεργασία με τους ιδιοκτήτες για επίλυση οποιωνδήποτε λειτουργικών προβλημάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.007, ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση, από το αρμόδιο Τμήμα, Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες, είναι η κεντρική αρμόδια αρχή για τον έλεγχο των επιχειρήσεων τροφίμων στις οποίες περιλαμβάνονται και τα κυλικεία των σταδίων, όσον αφορά την υγιεινή και ασφάλεια των τροφίμων που παράγονται και πωλούνται από αυτά.
3. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια και για αποτελεσματικότερη εφαρμογή της Κοινοτικής και Εθνικής νομοθεσίας των τροφίμων, το Υπουργείο Υγείας έχει εξουσιοδοτήσει τις Υγειονομικές Υπηρεσίες 10 Δήμων (Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Στροβόλου, Λακατάμειας, Έγκωμης, Παραλιμνίου, Γερμασόγειας, Πάφου, Αγίου Αθανασίου) ούτως ώστε να έχουν την αποκλειστική ευθύνη του ελέγχου συγκεκριμένων επιχειρήσεων, εντός των ορίων των εν λόγω Δήμων. Σ' αυτές τις επιχειρήσεις περιλαμβάνονται και τα κυλικεία σταδίων. Όσον αφορά τα κυλικεία σταδίων που δεν εμπίπτουν στα όρια των εν λόγω συνεργαζόμενων Δήμων, την ευθύνη φέρουν οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας.
4. Έχοντας υπόψη τον προαναφερόμενο διαχωρισμό των αρμοδιοτήτων μεταξύ των Υγειονομικών Υπηρεσιών των Δήμων και των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, διενεργούνται, οι απαραίτητοι συστηματικοί έλεγχοι στα κυλικεία σταδίων με σκοπό την επιβολή της ισχύουσας νομοθεσίας. Η συχνότητα διενέργειας επίσημων ελέγχων βασίζεται στην επικινδυνότητα που φέρει το κάθε κυλικείο ξεχωριστά όσον αφορά την υγιεινή και την ασφάλεια των τροφίμων (risk based approach) και ως εκ τούτου η εν λόγω συχνότητα μπορεί να διαφέρει από κυλικείο σε κυλικείο ανάλογα με την κτηριακή κατάσταση του, τα τρόφιμα που παράγει και πωλεί, τις διαδικασίες παρασκευής των τροφίμων καθώς και τα ευρήματα από προηγούμενους ελέγχους. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση και με βάση τα στοιχεία που τηρούνται, όλα τα κυλικεία επιθεωρούνται τουλάχιστο μια φορά ανά έτος.
5. Όσον αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας στα εν λόγω κυλικεία, φαίνεται πως μέχρι σήμερα δεν έχουν εντοπιστεί σοβαρά προβλήματα υγιεινής και ασφάλειας πέραν ορισμένων μη συμμορφώσεων για τις οποίες οι υπεύθυνοι των κυλικείων έλαβαν άμεσα και ικανοποιητικά μέτρα στη βάση των εισηγήσεων των Λειτουργών των Υγειονομικών Υπηρεσιών.
6. Ως εκ τούτου, αξιολομώντας τα στοιχεία που τηρούνται από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες, η υγειονομική κατάσταση των κυλικείων των σταδίων βρίσκεται σε ικανοποιητικά επίπεδα. Εάν ωστόσο εντοπιστούν οποιεσδήποτε μη συμμορφώσεις που επηρεάζουν δυσμενώς την υγεία των καταναλωτών, θα ληφθούν άμεσα τα απαραίτητα μέτρα προς διαφύλαξη της Δημόσιας Υγείας.
7. Επισυνάπτεται σχετικός Πίνακας, στον οποίο παρουσιάζονται οι έλεγχοι που έχουν πραγματοποιηθεί το 2017 και το 2018 στα κυλικεία των σταδίων ομάδων 1^{ης} κατηγορίας ποδοσφαίρου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1).
8. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στην διάθεσή σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στη βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωάνη Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.016, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και καταρχήν σας πληροφορώ ότι το θέμα της φύλαξης και διαχείρισης των ανακυκλώσιμων ελαστικών στην περιοχή Βασιλικού αφορά, πέραν της Πυροσβεστικής

Υπηρεσίας και πολλές άλλες Υπηρεσίες, όπως το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, το Τμήμα Περιβάλλοντος, την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας κ.ά.

2. Από άποψη πυροπροστασίας, η Πυροσβεστική Υπηρεσία έχει λάβει τα ακόλουθα μέτρα:
  - α. Η Πυροσβεστική Υπηρεσία προβαίνει τακτικά σε ελέγχους στις εγκαταστάσεις του Τσιμεντοποιείου Βασιλικού.
  - β. Ένα όχημα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας βρίσκεται σε επιφυλακή στο Ζύγι, σε 24ωρη βάση, μέχρι την ολοκλήρωση της ανέγερσης του Πυροσβεστικού Σταθμού στο Βασιλικό περί τις αρχές του 2020.
  - γ. Επιθεωρήθηκαν εκ νέου όλες οι εγκαταστάσεις του Τσιμεντοποιείου Βασιλικού από άποψη πυροπροστασίας και αναπροσαρμόστηκε το Σχέδιο Δράσης της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
  - δ. Ο περιβάλλοντας χώρος επιθεωρήθηκε από όλα τα συναρμόδια Τμήματα (Πυροσβεστική Υπηρεσία, Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, Τμήμα Περιβάλλοντος και Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας) και καθαρίστηκε, με κονδύλι που διέθεσε το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.
  - ε. Έγιναν προφορικές και γραπτές συστάσεις στο Τσιμεντοποιείο Βασιλικού από την Πυροσβεστική Υπηρεσία για λήψη πρόσθετων μέτρων ασφάλειας.
  - στ. Στις 19/11/2018 πραγματοποιήθηκε συνάντηση του Διευθυντή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας με τον Εκτελεστικό Πρόεδρο του Τσιμεντοποιείου Βασιλικού, κατά την οποία ο Διευθυντής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας εισηγήθηκε επιπρόσθετα μέτρα πυρασφάλειας που πρέπει να ληφθούν από την εταιρεία. Ο Εκτελεστικός Πρόεδρος του Τσιμεντοποιείου Βασιλικού ανέλαβε να προχωρήσει στην υλοποίηση των μέτρων αυτών και να συνεργαστεί με την Πυροσβεστική Υπηρεσία σε θέματα πυρασφάλειας.
3. Στις 17/10/2018 πραγματοποιήθηκε συνεδρία όλων των συναρμόδιων Υπηρεσιών στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, από την οποία προέκυψαν αποφάσεις που αποσκοπούν στη μείωση των κινδύνων εκδήλωσης πυρκαγιάς στους χώρους αποθήκευσης υλικών που χρησιμοποιούνται ως καύσιμη ύλη στους κλίβανους του Τσιμεντοποιείου.
4. Επιπρόσθετα προς τα ανωτέρω, που αφορούν στο Τσιμεντοποιείο, σημειώνεται ότι η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας μερίμνησε για τον καθαρισμό του περιβάλλοντος χώρου της μονάδας αποθήκευσης άχρηστων μετάλλων/οχημάτων της Εταιρείας "Economides Metal Recycling Ltd", η οποία επίσης γειτνιάζει σε δεξαμενές αποθήκευσης πετρελαιοειδών στο Βασιλικό.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.017, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Οι οργανωμένες παραλίες με ειδικές ράμπες πρόσβασης στη θάλασσα για εξυπηρέτηση ατόμων με κινητικά προβλήματα (ΑμεΑ)

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Ο προγραμματισμός και η δημιουργία διευκολύνσεων σε οργανωμένες παραλίες για άτομα με κινητικά προβλήματα (ΑμεΑ) αποτελεί αρμοδιότητα των οικείων Τοπικών Αρχών, στα πλαίσια καταρτισμού των Σχεδίων Χρήσης της Παραλίας, τα οποία εξετάζονται και εγκρίνονται από την Κεντρική Επιτροπή Παραλιών.
3. Στην παρούσα φάση λειτουργούν **48** παραλίες για ΑμεΑ, εκ των οποίων 27 παραλίες με πλήρη προσβασιμότητα και 21 με μερική προσβασιμότητα.
4. Πιο συγκεκριμένα, οι **27** παραλίες με πλήρη προσβασιμότητα διαθέτουν θαλάσσιες προσβάσεις (ξύλινες ράμπες ή πλαστικούς διαδρόμους) που επιτρέπουν στο χρήστη τροχοκαθίσματος να κινηθεί μέχρι τη θάλασσα και να κολυμπήσει, καθώς και χώρους υγιεινής και στάθμευσης για χρήση από άτομα με αναπηρίες και καταγράφονται αναλυτικά πιο κάτω:

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΠΑΡΑΛΙΑ
Λευκωσία (0)	---
Λεμεσός (6)	Λεμεσός: Ακτή Ολυμπίων Α' Λεμεσός: Ακτή Ολυμπίων Β' Παρεκκλησιά: Κοινοτική Παραλία Γερμασόγεια: Δασούδι/ΚΟΤ Άγιος Τύχωνας: Βούππα

	Άγιος Τύχωνας: Καστέλλα
Πάφος (8)	Πάφος: Βρυσούδια Α/Σόδαπ Πάφος: Δημοτικά Μπάνια Γεροσκήπου: Δημοτική Παραλία Πέγεια: Κόλπος Κοραλλιών Πόλης Χρυσοχούς: Δημοτική Παραλία Νέο Χωριό: Λατσί Α΄ Νέο Χωριό: Λατσί Β΄ Νέο Χωριό: Ξυσταρόκαμπος
Λάρνακα (6)	Λάρνακα: Φοινικούδες Λάρνακα: Μακένζυ Λάρνακα: Καστέλλα Βορόκληνη: Γιαννάδες Αλαμινός: Κοινοτική παραλία Ορμήδεια: Κοινοτική παραλία
Αμμόχωστος (7)	Αγία Νάπα: Λάντα Αγία Νάπα: Πανταχού Αγία Νάπα: Βαθειά Γωνιά Σωτήρα-Αγία Νάπα: Αγία Θέκλα Παραλίμνι: Πρωταράς/Fig Tree Beach Παραλίμνι: Λούμα Παραλίμνι: Βρυσί Γ΄/Γιάννα Μαρί

5. Περαιτέρω, υπάρχουν **21** παραλίες με μερική προσβασιμότητα, δηλαδή παρέχουν προσβασιμότητα μέσω ράμπων ή διαδρόμων που επιτρέπουν στο τροχοκάθισμα να κινηθεί μέχρι ενός σημείου στην παραλία αλλά όχι μέχρι και το νερό. Διαθέτουν χώρους υγιεινής και στάθμευσης για χρήση από άτομα με αναπηρίες. Οι παραλίες μερικής προσβασιμότητας φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα:

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΠΑΡΑΛΙΑ
Λευκωσία (0)	---
Λεμεσός (10)	Πεντάκωμο: Ακτή Κυβερνήτη Πύργος: Αόρατοι Πύργος: Παναγιές Άγιος Τύχωνας: Αφροδίτη Άγιος Τύχωνας: Ονήσιμος Άγιος Τύχωνας: Αγία Βαρβάρα Άγιος Αθανάσιος: Μαϊάμι Πισσούρι: Κοινοτική Παραλία Πισσούρι: Μούντι Επισκοπή: Κούριον
Πάφος (3)	Πάφος: Φάρος Πάφος: Παχύαμμος Πέγεια: Καφίζης

Λάρνακα (1)	Πύλα: Παραλία Πύλας/ΚΟΤ
Αμμόχωστος (7)	Αγία Νάπα: Νησί Αγία Νάπα: Μακρόνησος Παραλίμνι: Περνέρα Παραλίμνι: Βρυσή Α Παραλίμνι: Βρυσή Β Παραλίμνι: Αγία Τριάδα Παραλίμνι: Μουζούρα

6. Επισημαίνεται ότι στα πλαίσια του Σχεδίου για έργα οργάνωσης και ασφάλειας παραλιών ο ΚΟΤ επιχορηγεί, μεταξύ άλλων, τις Τοπικές Αρχές για τη δημιουργία διευκολύνσεων σε οργανωμένες παραλίες για άτομα με κινητικά προβλήματα (ΑμεΑ).
7. Με την ευκαιρία, το Υπουργείο Εσωτερικών εκφράζει απολογίες για την καθυστέρηση που μεσολάβησε μέχρι την απάντηση στην Ερώτηση της έντιμης κας Βουλευτού.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.018, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το θέμα της Διανέλλειου Σχολής (Χώρος Ορφανοτροφείου και Τεχνικής Σχολής) συζητείται από τις 29.5.2014 όταν εγέρθηκε θέμα ανταλλαγής του χώρου με άλλη ισάξια κρατική γη από τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Κιτίου κ.κ. Χρυσόστομο, σε συνεδρία που έγινε στο Υπουργείο Εσωτερικών στην παρουσία των Υπουργών Εσωτερικών και Παιδείας και Πολιτισμού. Στην συνεδρία δόθηκαν οδηγίες στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας όπως εξευρεθούν κατάλληλα κρατικά τεμάχια τα οποία να υποδειχθούν στην Διαχειριστική Επιτροπή του καταπιστεύματος Δημήτρη Γ. Διανέλλου, έτσι ώστε να μπορέσει να προχωρήσει με αίτηση ανταλλαγής.
3. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας εντόπισε κρατικά τεμάχια, τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο ανταλλαγής με την υπό αναφορά ιδιοκτησία και αυτά διαβιβάστηκαν ως πρόταση του Υπουργείου Εσωτερικών στη Διαχειριστική Επιτροπή. Ο Μητροπολίτης Κιτίου, υπό την ιδιότητά του ως Πρόεδρος της Διαχειριστικής Επιτροπής του εμπιστεύματος, επέλεξε μόνο ένα ακίνητο από αυτά που προτάθηκαν, το οποίο εμπίπτει εντός εμπορικής και οικιστικής πολεοδομικής ζώνης και βρίσκεται σε μικρή απόσταση από την παραλία.
4. Παράλληλα, το θέμα της ανταλλαγής αποτέλεσε θέμα συνεδριάσεων, τόσο σε επίπεδο Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και Υπουργείου, όσο και της Επιτροπής Παιδείας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Στις 17.5.2018, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Επιτροπής Παιδείας της Βουλής των Αντιπροσώπων, πραγματοποιήθηκε σχετική σύσκεψη στο γραφείο του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού. Στη σύσκεψη συζητήθηκε το αίτημα του Μητροπολίτη Κιτίου για ανταλλαγή του υπό αναφορά τεμαχίου με κρατική γη. Έγινε επίσης αναφορά και στο γεγονός ότι το εν λόγω τεμάχιο της Διανέλλειου Σχολής αποτελεί μέρος εμπιστεύματος και ως εκ τούτου, η διαχείρισή του διέπεται από τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας. Επιπλέον, έγινε αναφορά και σε σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με την οποία καθορίζεται ο τρόπος με τον οποίο το Διαχειριστικό Συμβούλιο δύναται να αποξενώσει την περιουσία του εμπιστεύματος. Φωτοαντίγραφο της σχετικής γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα με αριθμό φακέλου Γ.Ε: 5/1950/5 και ημερομηνία 21.12.2015, επισυνάπτεται για εύκολη αναφορά.
5. Κατά τη συνάντηση εξηγήθηκε επίσης ότι το Ίδρυμα αυτό συστάθηκε με βάση τον περί Ορφανοτροφείου και Τεχνικής Σχολής (Δημητράκης Γ. Διάνελλος εκ Λάρνακος) Νόμο, Κεφ.353, φωτοαντίγραφο του οποίου επισυνάπτεται, με σκοπό την ίδρυση του Ορφανοτροφείου και Τεχνικής Σχολής, την παραχώρηση της αναφερόμενης ακίνητης ιδιοκτησίας και χρημάτων στο Ορφανοτροφείο και στην Τεχνική Σχολή και τη διαχείριση και έλεγχο αυτών. Επίσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3, το Ορφανοτροφείο και η Τεχνική Σχολή αποτελούν νομικό πρόσωπο με την επωνυμία "Ορφανοτροφείο και Τεχνική Σχολή, Δημητράκης Γ. Διάνελλος εκ Λάρνακος".

Μετά από εκτενή συζήτηση του θέματος, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού καθόρισε τις ενέργειες που έπρεπε να ακολουθηθούν, οι οποίες ήταν οι εξής:

- (i) Να εκτιμηθεί η αξία του τεμαχίου όπου είναι κτισμένη η Διανέλλειος Τεχνική Σχολή Λάρνακας.

- (ii) Να εξευρεθούν τόσο από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας όσο και από το ίδιο το Διαχειριστικό Συμβούλιο, κατάλληλα κρατικά τεμάχια για ανταλλαγή και να οριστεί συνάντηση στην παρουσία των εκτιμητών των δύο πλευρών.
  - (iii) Αφού γίνουν τα πιο πάνω, να οριστεί νέα συνάντηση στο γραφείο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού μέχρι τις 30.6.2018, για συζήτηση και κατάληξη επί του θέματος.
6. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας προχώρησε, εντός της καθορισθείσας προθεσμίας, σε επικαιροποίηση της εκτίμησης κρατικών τεμαχίων τα οποία προτείνονται για ανταλλαγή, όπως επίσης και του τεμαχίου στο οποίο υφίσταται σήμερα το κτήριο της Διανέλλειου Τεχνικής Σχολής Λάρνακας και ζήτησε από τον ιδιώτη εκτιμητή, που ενεργεί εκ μέρους του Διαχειριστικού Συμβουλίου συνάντηση για συζήτηση, τόσο τηλεφωνικώς όσο και με αποστολή μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, αποστέλλοντας και τα κρατικά τεμάχια τα οποία προτείνονται εκ μέρους μας, για ανταλλαγή.
  7. Στις 10.7.2018, ο Μητροπολίτης Κιτίου επικοινωνήσε με τον Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και του ανέφερε ότι τα κρατικά τεμάχια τα οποία τους προτάθηκαν δεν τους ικανοποιούν. Ο Διευθυντής υπενθύμισε στον Πανιερώτατο ότι μπορούν να εξεύρουν και να εισηγηθούν και οι ίδιοι κρατικά τεμάχια, τόσο στην Επαρχία Λάρνακας, όσο και σε άλλες Επαρχίες, εάν το επιθυμούν, σύμφωνα με τα όσα συζητήθηκαν στη συνάντηση, που έγινε στο γραφείο του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού.
  8. Σε συνέχεια των πιο πάνω και συγκεκριμένα στις 9.10.2018, ο ιδιώτης εκτιμητής απέστειλε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, εισήγηση όπως συμπεριληφθούν δύο κρατικά τεμάχια τα οποία όπως ανέφερε, είναι τα πλέον κατάλληλα για την ανταλλαγή.
  9. Μετά από σχετική έρευνα που έγινε στα αρχεία του Τμήματος, διεφάνη ότι τα πιο πάνω τεμάχια αποκτήθηκαν από το κράτος *δυνάμει απαλλοτρίωσης* και δεν δύναται να αποτελέσουν αντικείμενο ανταλλαγής. Για τα πιο πάνω έχει ενημερωθεί σχετικά τόσο ο Διευθυντής της Ιεράς Μητρόπολης Κιτίου, όσο και ο ιδιώτης εκτιμητής, στις 12.10.2018.
  10. Ως εκ των ανωτέρω, για να υπάρξει εξέλιξη αναμένουμε νέες προτάσεις/εισηγήσεις από το Διαχειριστικό Συμβούλιο, έτσι ώστε οι δύο πλευρές να μπορέσουν να συναντηθούν για συζήτηση και επίλυση του θέματος όπως συμφωνήθηκε στην σύσκεψη που έγινε στο γραφείο του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, στις 17.5.2018.
  11. Υπενθυμίζεται ότι, βάσει του άρθρου 14 του Κεφ.41 ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, καθίσταται αναγκαίος διάδικος σε όλες τις διαδικασίες που αφορούν σε αποξένωση της περιουσίας του εμπιστεύματος και η έγερση της διαδικασίας για την αποξένωση, απαιτείται να γίνει από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή από τους Επιτρόπους του εμπιστεύματος, εφόσον αυτοί εξουσιοδοτηθούν γραπτώς από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Επιπρόσθετα, η οποιαδήποτε ανταλλαγή/αποξένωση είναι δυνατόν να υλοποιηθεί *μόνο εάν αυτή εγκριθεί από το Επαρχιακό Δικαστήριο*, νοουμένου βεβαίως ότι αυτό ικανοποιηθεί ότι η διάθεση/ανταλλαγή είναι προς το συμφέρον και προς το όφελος του αγαθοεργού ιδρύματος. Η εξουσία για λήψη της τελικής απόφασης για την ανταλλαγή, σύμφωνα με το άρθρο 54(ε) του Συντάγματος, ανήκει στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο στα πλαίσια των εξουσιών του, αφού συνεκτιμήσει όλα τα δεδομένα που θα υποβληθούν ενώπιόν του σύμφωνα με τη σχετική Νομοθεσία και Κανονισμούς, δύναται να εγκρίνει ή να απορρίψει την αίτηση. Το Υπουργικό Συμβούλιο δεν μπορεί να δεσμευτεί εκ των προτέρων, για την όποια απόφαση, αφού ενδεχομένως η ανταλλαγή να αντιβαίνει στις πρόνοιες της κείμενης νομοθεσίας και η λήψη αποφάσεων κατά παράβαση Νόμων ή Κανονισμών δεν είναι δυνατή.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.019, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και, αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή της σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Παιδιά με προβλήματα ακοής φοιτούν τόσο σε σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης όσο και σε Σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμια και Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Επισυνάπτονται οι αριθμοί **(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α)**.
2. Στη σχολή Κωφών φοιτούν 15 παιδιά, τα οποία μεταφέρονται καθημερινά με λεωφορείο. Σε περίπτωση που υπάρχει ανάγκη υπάρχει συνοδός στο λεωφορείο. Η πλειοψηφία των παιδιών με απώλεια ακοής φοιτούν στο συνηθισμένο σχολείο και ακολουθούν τα προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Στα παιδιά αυτά παρέχονται όλες οι διευκολύνσεις για εξασφάλιση θέσης σε πανεπιστήμια

ή άλλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η επαγγελματική αποκατάστασή τους αφορά το Υπουργείο Εργασίας και πιο συγκεκριμένα το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.

3. Τα παιδιά με απώλεια ακοής, τα οποία φοιτούν στα δημόσια σχολεία, στηρίζονται στη βάση των περι Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμους 1999-2014. Η πλειοψηφία των παιδιών φοιτούν στη συνηθισμένη τάξη και εκπαιδεύονται προφορικά εκτός από αριθμό παιδιών τα οποία στηρίζονται από διερμηνέα Κυπριακής Νοηματικής Γλώσσας (ΚΝΓ).

Για την καλύτερη πρόσβαση των παιδιών στο αναλυτικό πρόγραμμα, εκτός από την παροχή διερμηνέων, διαφοροποιείται η διδασκαλία, οι στόχοι και το υλικό που χρησιμοποιείται στο μάθημα, προσαρμόζεται το εκπαιδευτικό υλικό και παρέχεται σε μορφή, η οποία είναι προσβάσιμη, χρησιμοποιούνται κατάλληλες μέθοδοι διδασκαλίας ή και εξειδικευμένα λογισμικά προγράμματα, όπου χρειάζεται και παρέχεται στήριξη από ειδικούς εκπαιδευτικούς κωφών και λογοπαθολόγους. Μετά από απόφαση της ΕΕΕΑΕ, κατά τη φοίτησή τους στα Γυμνάσια ή Λύκεια παρέχονται διευκολύνσεις κατά τα διαγωνίσματα ή εξετάσεις π.χ. μικρά διαλείμματα, επιπρόσθετος χρόνος εξέτασης, ανάγνωση και απλοποίηση της γλωσσικής διατύπωσης του εξεταστικού δοκιμίου, απαλλαγή από την ορθογραφία και τη στίξη, απαλλαγές από συγκεκριμένα μαθήματα κτλ. Παράλληλα, σε όλα τα σχολεία δημιουργείται η κατάλληλη υποδομή για ηχομόνωση, π.χ. πατάκια στις καρέκλες, πλαστικό δάπεδο, χοντρές κουρτίνες.

Η στήριξη των ατόμων με προβλήματα ακοής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση ρυθμίζεται και αυτή από την πιο πάνω νομοθεσία και σχετικούς Κανονισμούς. Σύμφωνα με τους εν λόγω Κανονισμούς (ΜΕΡΟΣ VII και VIII), τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουν υποχρέωση να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για στήριξη των φοιτητών με ειδικές ανάγκες (π.χ. βλ. Κανονισμό 55 και 56). Η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΔΑΑΕ), έχει θέσει υπόψη όλων των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Κύπρου την υποχρέωσή τους για εφαρμογή του εν λόγω νομικού πλαισίου.

Κάθε δημόσιο ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης υποχρεούται να παρέχει υπηρεσίες εξειδικευμένου προσωπικού, εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο από την Επαρχιακή Επιτροπή (Κανονισμός 57). Βάσει αυτής της πρόνοιας, η ΔΑΑΕ εκπροσωπείται στην Κεντρική Επιτροπή και στις Επαρχιακές Επιτροπές όπου εξετάζονται τέτοιου είδους αιτήματα και η Πολιτεία εγκρίνει την παροχή τέτοιων υπηρεσιών όταν κρίνεται αναγκαίο. Η Πολιτεία, μέσω του κρατικού προϋπολογισμού των Δημόσιων Πανεπιστημίων που ψηφίζεται κάθε χρόνο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, παρέχει κρατική χορηγία η οποία μπορεί να αξιοποιείται από τα Δημόσια Πανεπιστήμια και για σκοπούς στήριξης φοιτητών με ειδικές ανάγκες.

Τόσο τα δημόσια και ιδιωτικά Πανεπιστήμια όσο και οι δημόσιες και ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για στήριξη των ατόμων με προβλήματα όρασης, ακοής ή οποιαδήποτε άλλα προβλήματα. Τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης έχουν ενσωματώσει στους Κανόνες/Εσωτερικούς Κανονισμούς λειτουργίας τους πρόνοιες για στήριξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες και γενικότερα των φοιτητών που αντιμετωπίζουν προβλήματα/δυσκολίες στην ολοκλήρωση των σπουδών τους (π.χ. μαθησιακές δυσκολίες, ψυχολογικά/οικογενειακά/οικονομικά προβλήματα, κ.ά). Οι εμπλεκόμενες Υπηρεσίες των Ιδρυμάτων συνεργάζονται μεταξύ τους για την καλύτερη δυνατή στήριξη των φοιτητών (π.χ. Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας, βιβλιοθήκη, διδάσκοντες κτλ). Τα μέτρα στήριξης που παρέχονται διαφοροποιούνται σε κάθε Ίδρυμα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ανάλογα με τον αριθμό, τις περιπτώσεις φοιτητών που έχει να αντιμετωπίσει και τις δυνατότητες στήριξης που έχει το κάθε Ίδρυμα. Ενδεικτικά, ακολουθούν κάποια μέτρα στήριξης που παρέχονται σε φοιτητές με προβλήματα ακοής:

- Χρήση κασετοφώνου με τη συναίνεση του διδάσκοντα.
- Λήψη σημειώσεων στο μάθημα.
- Παράταση χρόνου στις εξετάσεις (20%-30%) του συνολικού χρόνου εξέτασης.
- Επεξήγηση άγνωστων λέξεων κατά τις εξετάσεις.
- Επεξήγηση εξεταστικού δοκιμίου.
- Επιείκεια στα συντακτικά και ορθογραφικά λάθη σε περίπτωση που δεν αποτελεί αντικείμενο της εξέτασης.
- Δυνατότητα απαλλαγής από το μέρος της ακρόασης από την προφορική εξέταση στις ξένες γλώσσες κατά την εξέταση μετά από συνεννόηση με το διδάσκοντα και τον Πρόεδρο του Τμήματος.
- Χρηματοδότηση για εργοδότηση ατόμου για τη λήψη σημειώσεων στα μαθήματα.
- Χρηματοδότηση για εργοδότηση ατόμου για φροντιστηριακή στήριξη.
- Χρηματοδότηση για εργοδότηση ατόμου για διερμηνέα νοηματικής γλώσσας στα μαθήματα και στις συναντήσεις.

- Αγορά λογισμικού που κρίνεται απαραίτητο για τον φοιτητή και εγκατάστασή του σε υπολογιστές του Πανεπιστημίου (π.χ. εργαστήρια).
  - Χρήση ειδικών ενισχυτών για δοκίμια ακρόασης-κατανόησης.
  - Άλλες διευκολύνσεις που θα κριθούν αναγκαίες.
- Άλλες δράσεις για στήριξη των φοιτητών:
- Κέντρο φοιτητών με αναπηρίες (π.χ. σχεδιασμός εξατομικευμένου προγράμματος στήριξης/διευκολύνσεων, συστηματική παρακολούθηση προόδου φοιτητών, αξιολόγηση συνεργατών που παρέχουν στήριξη στα άτομα με ειδικές ανάγκες, κτλ.).
  - Κέντρο Συμβουλευτικής (π.χ. ατομική ψυχολογική στήριξη σε φοιτητές, βιωματικά εργαστήρια για ψυχική υγεία, κτλ.).
  - Κέντρο Μάθησης (καθοδήγηση για τρόπο μελέτης, προγράμματα για προσαρμογή στο Πανεπιστήμιο, κτλ.).
  - Κέντρο Πρόληψης Χρήσης Ουσιών (ενημέρωση διάχυση υλικού, συνεργασία με το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου, κτλ.).
4. Οι διερμηνείς της ΚΝΓ είναι αναγνωρισμένοι από την Ομοσπονδία Κωφών Κύπρου, η οποία διατηρεί κατάλογο με τα ονόματα των διερμηνέων, τον οποίο αποστέλλει σε διάφορους κρατικούς φορείς και, ανάλογα με τις ανάγκες, καλούνται να εξυπηρετήσουν άτομα με ακουστική αναπηρία. Οι διερμηνείς νοηματικής γλώσσας, οι οποίοι εργοδοτούνται στα δημόσια σχολεία είναι προσοντούχοι. Το ΥΠΠ προκηρύσσει διαγωνισμό για αγορά υπηρεσιών από προσοντούχους διερμηνείς ΚΝΓ.
5. Η ΚΝΓ διδάσκεται μόνο στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης, τα οποία λειτουργούν κάτω από την ομπρέλα του ΥΠΠ.
- α) Όσοι είναι γνώστες/επαγγελματίες διερμηνείς της ΚΝΓ μπορεί είτε να έχουν απλά παρακολουθήσει τη σειρά μαθημάτων των Επιμορφωτικών Κέντρων του ΥΠΠ (χωρίς να έχουν οποιοδήποτε άλλο πτυχίο), είτε να είναι κάτοχοι άλλου πτυχίου Α.Ε.Ι. της Ελλάδας ή της Κύπρου και παράλληλα να έχουν παρακολουθήσει μαθήματα Ελληνικής ή Κυπριακής Νοηματικής Γλώσσας.
- β) Αρκετοί από τους διερμηνείς που είναι αναγνωρισμένοι από την Ομοσπονδία Κωφών Κύπρου είναι παιδιά Κωφών και έμαθαν την ΚΝΓ από τους γονείς τους.
6. Για τη σχολική χρονιά 2018-19 υποστηρίζονται με υπηρεσίες διερμηνείας ΚΝΓ δύο (2) παιδιά τα οποία φοιτούν σε δημοτικό σχολείο στη Λευκωσία, τέσσερα (4) παιδιά τα οποία φοιτούν στην Α΄ τάξη του Λυκείου της Σχολής Κωφών και ένα (1) παιδί με πολλαπλές αναπηρίες στο γυμνάσιο, ο διερμηνέας του οποίου προσλήφθηκε ως σχολικός βοηθός/συνοδός. Ο διερμηνέας είναι μαζί με τα παιδιά στην τάξη και στα διαλείμματα όπου είναι απαραίτητο.
- Η διαδικασία πρόσληψης των διερμηνέων γίνεται με προκήρυξη προσφορά για αγορά υπηρεσιών από το ΥΠΠ, ακολουθώντας τις διαδικασίες που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία. Σύμφωνα με το συμβόλαιό τους, οι διερμηνείς έχουν τα πιο κάτω καθήκοντα:
- (α) Μεταφορά στη νοηματική γλώσσα της διδασκαλίας των διδασκόντων όλων των μαθημάτων.
- (β) Μεταφορά στον προφορικό λόγο, αυτών που νοηματίζουν.
- (γ) Παροχή βοήθειας στην κοινωνική ένταξη των μαθητών με απώλεια ακοής.
- (δ) Διερμηνεία στις σχολικές εκδηλώσεις, σεμινάρια, εκδρομές, επισκέψεις, κατασκηνώσεις και άλλες δραστηριότητες του Σχολείου.
- (ε) Παραλαβή των μαθητών με απώλεια ακοής κατά την άφιξή τους και συνοδεία στα αυτοκίνητα κατά την αποχώρησή τους.
- (στ) Διερμηνεία των παιδιών και εκπαιδευτικών κατά τα διαλείμματα.
- (ζ) Διερμηνεία στη Νοηματική Γλώσσα τραγουδιών/πονημάτων/ρόλων σε θέατρα.
- (η) Διερμηνεία των διευκολύνσεων στα διαγωνίσματα και εξετάσεις.
- (θ) Διερμηνεία συνομιλιών-συζητήσεων του διευθυντικού και εκπαιδευτικού προσωπικού του σχολείου με γονείς σε περίπτωση που οι γονείς έχουν απώλεια ακοής.
- Οι διερμηνείς είναι υποχρεωμένοι να ακολουθούν το εβδομαδιαίο πρόγραμμα, το οποίο καταρτίζει το σχολείο. Το πρόγραμμα πιθανόν να διαφοροποιείται σε περίπτωση απουσίας μαθητών ή λόγω άλλου κωλύματος. Τα πιο πάνω καθήκοντα αξιολογούνται από τον διευθυντή του εκάστοτε σχολείου.

Βάσει του συμβολαίου του διαγωνισμού του ΥΠΠ, σε περίπτωση απουσίας του/της διερμηνέα λόγω ασθένειας ή άλλου κωλύματος, ο/η διερμηνέας είναι υπεύθυνος/η να ειδοποιεί έγκαιρα τη διεύθυνση του σχολείου ή της Σχολής Τυφλών καθώς και τον υπεύθυνο συντονιστή της σύμβασης. Ο τελευταίος αναλαμβάνει την ευθύνη της προσωρινής αντικατάστασης του διερμηνέα εάν αυτό κρίνεται απαραίτητο, καλώντας έναν εκ των επιλαχόντων ή άλλο άτομο εγγεγραμμένο στον κατάλογο διερμηνέων της ΚΝΓ. Το μηνιαίο εισόδημα των διερμηνέων της ΚΝΓ μπορεί να ανέρχεται μέχρι και €880, ανάλογα με τις μέρες που θα εργαστούν.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πρόσθετη πληροφορία ή και διευκρίνιση.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.025, ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη και αποστάληκε στο Υπουργείο Εσωτερικών με την επιστολή σας ημερομηνίας 03/09/2018 και επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι τα θέματα ασφαλείας στις κολυμβητικές δεξαμενές ρυθμίζονται στη βάση των "Περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Κανονισμών του 1996", και ειδικότερα στους Κανονισμούς 45-50, όπου προβλέπεται ο ορισμός υπεύθυνου προσώπου για τη λειτουργία της κολυμβητικής δεξαμενής και η παρουσία υπεύθυνων εποπτών ασφαλείας των λουσμένων.

2. Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, το άρθρο (9)(1)(α) και (β) του Περί Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμου του 1992(55(1)/1992) προνοεί:

Κάθε πρόσωπο το οποίο-

- (α) Διατηρεί ή λειτουργεί δημόσια κολυμβητική δεξαμενή χωρίς άδεια λειτουργίας ή
- (β) διατηρεί ή λειτουργεί δημόσια κολυμβητική δεξαμενή κατά παράβαση των Κανονισμών, είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τετρακόσιες πενήντα λίρες, αν όμως η παράβαση συνεχισθεί μετά την καταδίκη του, τούτο είναι ένοχο περαιτέρω αδικήματος και υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πενήντα λίρες για κάθε ημέρα κατά την οποία συνεχίζεται η παράβαση.

3. Το Υπουργείο Εσωτερικών προωθεί στο παρόν στάδιο τον εκσυγχρονισμό της σχετικής νομοθεσίας και η εισήγηση που έχει υποβληθεί από τον κ. Χατζηγιάννη θα εξεταστεί στα πλαίσια αυτά.

4. Παραμένω στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.030, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Πρόκληση ζημιών και βανδαλισμών σε πινακίδες στο οδικό δίκτυο

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 2. Το θέμα της πρόκλησης ζημιών και βανδαλισμών σε πινακίδες αλλά και σε άλλο εξοπλισμό του οδικού δικτύου, δυστυχώς είναι καθημερινό φαινόμενο. Παρόλα αυτά το Τμήμα Δημοσίων Έργων προβαίνει σε επιδιορθώσεις/αντικαταστάσεις των πινακίδων. Σε πολλές περιπτώσεις οι βανδαλισμοί γίνονται 1-2 μέρες μετά από την επιδιόρθωση/αντικατάσταση των πινακίδων.
- 3. Τα συνεργεία των Επαρχιακών Μηχανικών του Τμήματος Δημοσίων Έργων, επιθεωρούν σε καθημερινή βάση τόσο τους αυτοκινητόδρομους όσο και το υπόλοιπο οδικό δίκτυο και προβαίνουν σε συντήρηση της οδικής σήμανσης (καθαρισμό πινακίδων από γκράφιτι, βανδαλισμούς, αντικατάσταση κτυπημένων πινακίδων από δυστυχήματα κτλ.).
- 4. Όσον αφορά τους βανδαλισμούς σε πινακίδες στο οδικό δίκτυο της Επαρχίας Αμμοχώστου, συνεργεία του Επαρχιακού Μηχανικού Δημοσίων Έργων Αμμοχώστου έχουν προβεί στην αντικατάσταση αρκετών σημάτων τροχαίας ενώ θα συνεχιστούν οι εργασίες επιδιόρθωσης ή/και αντικατάστασης και πληροφοριακών/κατευθυντήριων πινακίδων.
- 5. Όσον αφορά το ετήσιο παγκόσμιο κόστος των εργασιών για την επιδιόρθωση ή/και αντικατάσταση πινακίδων από δυστυχήματα, βανδαλισμούς και φυσικές φθορές στο οδικό δίκτυο ανέρχεται περίπου στα €180.000,00, κόστος το οποίο επιβαρύνεται το Τμήμα Δημοσίων Έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.052, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος έχει αναθέσει στην Εταιρεία Π. Νικολαΐδης και Συνεργάτες Λτδ την εκπόνηση μελέτης για τη φέρουσα ικανότητα της Κτηνοτροφικής Ζώνης Μενοίκου αλλά και της ευρύτερης περιοχής με σκοπό να διερευνηθεί ο βαθμός κτηνοτροφικής αξιοποίησης της.

Για τον προσδιορισμό της φέρουσας ικανότητας λήφθηκαν υπόψη πολεοδομικά, περιβαλλοντικά, υδρογεωλογικά, μετεωρολογικά/ανεμολογικά και λοιπά κριτήρια και δεδομένα της περιοχής. Λόγω του ότι οι πιο σημαντικές επιπτώσεις που δημιουργούνται από την κτηνοτροφία στην περιοχή μελέτης είναι η οχληρία που δημιουργούν οι οσμές, η μελέτη επικεντρώθηκε στην ανάλυση της παραμέτρου των οσμών.

Τα αποτελέσματα της μελέτης θα αποτελέσουν εργαλείο για τους πολεοδομικούς σχεδιασμούς, τη χωροθέτηση και τη λειτουργία νέων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων στην περιοχή. Η λήψη της Απόφασης για το χωροταξικό σχεδιασμό αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών.

Τα Τμήματα του Υπουργείου Γεωργίας θα συνεχίσουν να επιθεωρούν συχνά τις κτηνοτροφικές μονάδες με στόχο την εφαρμογή των σχετικών νομοθεσιών για μείωση της οχληρίας στον ελάχιστο δυνατό βαθμό.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.056, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω ερώτημα και σας υποβάλλω τα ακόλουθα, που αφορούν το Εθνικό Κέντρο Υψηλού Αθλητισμού “Γλαύκος Κληρίδης” στον Αγρό, βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- α. Ο ΚΟΑ πραγματοποίησε συναντήσεις τόσο με το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγρού, όσο και με το Σωματείο Αχιλλέας Αγρού και εξετάζεται το ενδεχόμενο της παραχώρησης άδειας χρήσης του πιο πάνω αθλητικού κέντρου σε τρίτους.
- β. Παράλληλα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει ορίσει τον κο. Γιαννάκη Παπαδούρη ως Επίτροπο Ορεινών Κοινοτήτων και μέσα στις αρμοδιότητές του είναι να εξετάσει τρόπους αξιοποίησης του υπό αναφορά αθλητικού κέντρου. Για την οποιαδήποτε εξέλιξη θα σας ενημερώσουμε σχετικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.059, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω ερώτημα και σας υποβάλλω τα ακόλουθα για την εξασφάλιση έκδοσης πιστοποιητικού τελικής έγκρισης σε αθλητικούς χώρους, βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- α. Σε ό,τι αφορά τους μη ιδιόκτητους αθλητικούς χώρους του ΚΟΑ, η εξασφάλιση έκδοσης πιστοποιητικού τελικής έγκρισης αφορά αποκλειστικά τους ιδιοκτήτες των χώρων αυτών.
- β. Σε ό,τι αφορά τους 19 ιδιόκτητους χώρους του ΚΟΑ, έχει εξασφαλισθεί πιστοποιητικό τελικής έγκρισης για 10 από αυτούς.
- γ. Για τους 9 υπόλοιπους αθλητικούς χώρους, υπάρχουν νομικές και διαδικαστικές εκκρεμότητες και συγκεκριμένα:
  - Εθνικό Κέντρο Υψηλού Αθλητισμού “Γλαύκου Κληρίδη” Αγρού: Εκκρεμεί από πλευράς του Κοινοτικού Συμβουλίου η ενοποίηση των τεμαχίων. Έχει εκδοθεί μερικό πιστοποιητικό τελικής έγκρισης όσο αφορά στο Κολυμβητήριο του Κέντρου.
  - Ολυμπιακό Κολυμβητήριο Λεμεσού: Ο ΚΟΑ βρίσκεται στη διαδικασία υλοποίησης των όρων της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για Πολεοδομική Άδεια με παρέκκλιση και θα ακολουθήσει αίτηση για έκδοση της Άδειας Οικοδομής.
  - ΚΙΤΙΟΝ Αθλητικό Κέντρο & Κεντρικά Γραφεία ΚΟΑ: Εκκρεμεί νομική διαδικασία με τους μελετητές του έργου.
  - Ιστιοπλοϊκό Κέντρο: Ο ΚΟΑ έχει αποστείλει αίτημα προς το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για έκδοση Πολεοδομικής Άδειας με παρέκκλιση.
  - Στάδιο Ελευθερία, Λευκόθεο, Πολυπροπονητήριο Ευάγγελος Φλωράκης και Παλαιό ΓΣΖ: Υποβλήθηκαν από τον ΚΟΑ, το 2014, οι αιτήσεις και εξετάζονται από τις αρμόδιες αρχές (Δήμο Έγκωμης και Δήμο Λάρνακας).»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.063, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

- (α) Ο Υπουργός Εσωτερικών είναι γνώστης της οικονομικής κατάστασης του δήμου Αγίου Δομετίου, η οποία επιδεινώθηκε από την μείωση της κρατικής χορηγίας στους δήμους και τον περιορισμό των εσόδων του δήμου από την φορολογία του ιπποδρόμου, όμως δεν υπάρχει περιθώριο παραχώρησης ειδικής χορηγίας για κάλυψη του συνόλου των ελλειμμάτων του, παρά μόνο μικρές χορηγίες μπορούν να παραχωρηθούν, για έργα, από τυχόν εξοικονομήσεις στον προϋπολογισμό του Υπουργείου.
- (β) Το Υπουργείο, κατ' έτος, αντιμετωπίζει με θετική προσέγγιση την κάλυψη της δαπάνης κάποιων μικρών έργων στο δήμο, όπως π.χ. ο καθαρισμός του ποταμού Κλήμου κ.λπ., ελαφρύνοντας, στο μέτρο του δυνατού, το βάρος του δήμου.
- (γ) Παράλληλα, ο δήμος Αγίου Δομετίου έχει επωφεληθεί από την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για αποπληρωμή των εγγυημένων δανείων των δήμων από το Κράτος, με ένα ετήσιο ποσό της τάξης των €19.000 για δάνεια συνολικού ύψους €250.000 περίπου, ενώ μπορεί να αξιοποιήσει και την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για δανειοδότηση έργων του από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με χαμηλό επιτόκιο και ήδη έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών και αναμένεται και η έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, η σύναψη δανείου ύψους €600 χιλιάδων για αντικατάσταση του οδικού φωτισμού με λαμπτήρες τύπου LED και επιδιόρθωση δρόμων.
- (δ) Το Υπουργείο Εσωτερικών θα συνεχίσει να στηρίζει τις προσπάθειες που αναγνωρισμένα ο δήμος κάνει για βελτίωση των οικονομικών του, συνδράμοντας σε μικρά έργα του δήμου και αναμένοντας την όποια εξέλιξη θα υπάρξει στο ζήτημα της μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.075, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση σας ενημερώνω ότι σύμφωνα με τους περί της Ενεργειακής Απόδοσης Νόμους του 2009 έως 2015, από την 1^η Ιανουαρίου 2014 θα πρέπει να ανακαινίζεται ετησίως το 3% του συνολικού εμβαδού των κτιρίων που είναι ιδιόκτητα και χρησιμοποιούνται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές ή εναλλακτικά να εφαρμοστούν άλλα οικονομικώς αποδοτικά μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας σε επιλεγμένα ιδιόκτητα δημόσια κτίρια (που να περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τις ριζικές ανακαινίσεις και μέτρα αλλαγής της συμπεριφοράς των χρηστών), προκειμένου να επιτευχθεί έως το 2020 ισοδύναμη ποσότητα εξοικονόμησης ενέργειας. Τα μέτρα που έχουν προγραμματιστεί να ληφθούν στα κτίρια που χρησιμοποιούνται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές καταγράφονται σε σχετική έκθεση που έχει αποστείλει η Κύπρος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η έκθεση έχει δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου.

2. Από το 2013 ξεκίνησαν έργα ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων που ανήκουν και χρησιμοποιούνται από την κεντρική κυβέρνηση μέσω του συγχρηματοδοτούμενου με Ευρωπαϊκά κονδύλια έργου "ENERGEIN". Το έργο περιλάμβανε τη ριζική ανακαίνιση δύο κτιρίων και την εφαρμογή μεμονωμένων μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε άλλα δύο.

3. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 14 Απριλίου 2016, έχει συσταθεί η Επιτροπή Αναβάθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων των Κεντρικών Κυβερνητικών Αρχών που αποτελείται από εκπροσώπους του Τμήματος Δημοσίων Έργων, του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, της Διεύθυνσης Ελέγχου του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Υπουργείου μας. Στους όρους εντολής της Επιτροπής περιλαμβάνονται τόσο η ενεργειακή αναβάθμιση των υφιστάμενων κτιρίων που ανήκουν και χρησιμοποιούνται από την κεντρική δημόσια διοίκηση, όσο και η κατασκευή, από το 2019, νέων δημοσίων κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας με τον οικονομικά και τεχνικά βέλτιστο τρόπο. Για την επίτευξη του στόχου εξοικονόμησης ενέργειας που έχει τεθεί μέχρι 2020, σε κτίρια που ανήκουν και χρησιμοποιούνται από την κεντρική δημόσια διοίκηση, έχει εξασφαλισθεί χρηματοδότηση ύψους 20 εκατομμυρίων ευρώ από τα Ευρωπαϊκά και Διαρθρωτικά Ταμεία της περιόδου 2014-2020 για υλοποίηση έργων ενεργειακής αναβάθμισης. Την ευθύνη υλοποίησης του έργου έχει αναλάβει το Τμήμα Δημοσίων Έργων το οποίο μπορεί να σας ενημερώσει για τη μέχρι σήμερα πορεία υλοποίησής του. Ωστόσο, επειδή αναμένεται η υποχρέωση για εξοικονόμηση ενέργειας στα δημόσια κτίρια να επεκταθεί μέχρι το 2030, η Επιτροπή εξετάζει και άλλους εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης όπως οι Συμβάσεις Ενεργειακής Απόδοσης, που θα κινητοποιήσουν σε αυτή την προσπάθεια και την ιδιωτική χρηματοδότηση.

4. Όσον αφορά την προώθηση των κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας στον ιδιωτικό τομέα, το σχέδιο "Εξοικονομώ-Αναβαθμίζω", η πρώτη προκήρυξη του οποίου έγινε το 2015, προνοεί αυξημένη χορηγία στις περιπτώσεις κτιρίων που ανακαινίζονται σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας. Ένα ακόμα κίνητρο αποτελεί η Εντολή 1 του 2014 που έχει εκδώσει ο Υπουργός Εσωτερικών, σε συνεργασία με το Υπουργείο μας, με βάση τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο. Σύμφωνα με την Εντολή, για τα

νέα κτίρια καθώς και για τα κτίρια που ανακαινίζονται δίνεται δυνατότητα αύξησης του συντελεστή δόμησης κατά 5% σε περίπτωση που τα κτίρια είναι ενεργειακής κλάσης A και τουλάχιστον 25% του συνόλου των ενεργειακών αναγκών τους καλύπτεται από ανανεώσιμες πηγές, απαιτώντας δηλαδή να ικανοποιηθούν τουλάχιστον δύο από τα κριτήρια που καθορίζονται για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας. Ήδη το Υπουργείο μας έχει ξεκινήσει διαβούλευση με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικίσεως για αναθεώρηση της Εντολής με νέα πιο φιλόδοξα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης. Επίσης, βρισκόμαστε σε διάλογο με τη ΓΔ ΕΠΣΑ για τη δημιουργία νέων χρηματοδοτικών κινήτρων στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων.

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας παραμένει στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.086, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας αναφέρω τα ακόλουθα:

Υπάρχει εγκατεστημένος και σε χρήση ο ακόλουθος αριθμός ειδικών κουβουκλίων ασφαλείας για σκοπούς ετοιμασίας κυτταροστατικών φαρμάκων για ασθενείς με ογκολογικά προβλήματα και αιματολογικές κακοήθειες:

- Δυο στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.
- Ένα στο Νοσοκομείο NAMIII.
- Δύο στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού, από τα οποία το ένα έχει κριθεί ακατάλληλο από την Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία.
- Ένα στο Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας.

Προαπαιτούμενο για τη χρήση του εξοπλισμού αυτού, είναι η διασφάλιση της καλής λειτουργίας μέσω συστηματικών ελέγχων από την Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία. Για τον λόγο αυτό και κατά τους ελέγχους αυτούς, κρίθηκε σαν ακατάλληλο ένα από τα δυο ειδικά κουβούκλια που βρίσκονται στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού. Το δεύτερο ειδικό κουβούκλιο επίσης στη Λεμεσό παρουσίασε βλάβη, η οποία όμως είχε καταστεί δυνατόν να επιδιορθωθεί από την αρμόδια υπηρεσία.

Άμεσα μετά την έκδοση πιστοποιητικού ακαταλληλότητας για το ένα ειδικό κουβούκλιο του Γ.Ν. Λεμεσού, κινήθηκαν οι διαδικασίες για αγορά δυο νέων κουβουκλίων. Η διαδικασία αγοράς αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός των ημερών και θα ακολουθήσει η εγκατάσταση των κουβουκλίων στη Λεμεσό.

Οι Υπηρεσίες μας έδρασαν άμεσα στο μέτρο του δυνατού λόγω των ισχυουσών διαδικασιών για αντικατάσταση του ακατάλληλου κουβουκλίου, αλλά και την εγκατάσταση και τρίτου δεδομένων των προβλημάτων που παρουσίασε το δεύτερο, με σκοπό την αποτροπή της όποιας πιθανότητας να παραμείνει το Γ.Ν. Λεμεσού με μόνο ένα κουβούκλιο.

Ο εξοπλισμός αυτός λόγω της φύσης του είναι δυνατόν να χρησιμοποιείται για πολλά χρόνια, δεδομένου ότι δεν διενεργεί πολύπλοκες διαδικασίες αλλά διατηρεί την καθαρότητα του αέρα.

Στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.090, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η απάντηση στο ερώτημα με αρ. Ερ.23.06.011.03.090 από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

- α. Το Υπουργείο Υγείας αναγνωρίζοντας την ανάγκη επέκτασης του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού ανέθεσε, σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοσίων Έργων, σε ιδιώτη Σύμβουλο Νοσοκομειολόγο την ετοιμασία Γενικού Σχεδίου Επέκτασης MASTER PLAN, το οποίο ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2017.
- β. Τον Ιανουάριο του 2018 στάλθηκε αίτημα από το Υπουργείο Υγείας στο Τμήμα Δημοσίων Έργων, για να γίνει κοστολόγηση του Έργου.
- γ. Το Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας έχει συμπεριλάβει στους προϋπολογισμούς του 2018 ποσό ύψους €400,000 για την ετοιμασία Μελετών, Εγγράφων Διαγωνισμού κ.λπ. Επειδή κατά το 2018 οι Μελέτες δεν προχώρησαν, το Υπουργείο Υγείας συμπεριέλαβε και στους Προϋπολογισμούς του 2019 ποσό ύψους €400.000 για το σκοπό αυτό.
- δ. Λόγω μεγάλης στενότητας χώρων στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού και επειδή μέχρι να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες και να ξεκαθαρίσει το τοπίο ενόψει και των μεταρρυθμίσεων που υπεισέρχονται στο χώρο της υγείας, αποφασίστηκε σε επίπεδο Υπουργού Υγείας όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο Τμηματικής

Επέκτασης του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού πάντοτε όμως σύμφωνα με το πνεύμα του MASTER PLAN.

- ε. Για το σκοπό αυτό στις 29/10/2018, στάλθηκε αίτημα στο Τμήμα Δημοσίων Έργων για κοστολόγηση 3 (τριών) αναπτυξιακών έργων που αφορούν (i) επέκταση του Τμήματος Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών, (ii) η επέκταση να περιλαμβάνει το Τμήμα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών, το Ακτινολογικό και το Τμήμα Εντατικής Θεραπείας και (iii) η επέκταση να καλύψει ολόκληρο τον όροφο.
- στ. Πέραν των όσων καταγράφονται πιο πάνω, κατά το 2017-2018 έχουν γίνει εργασίες σε διάφορες Κλινικές/Τμήματα, όπως επέκταση του Νεφρολογικού Τμήματος, Αντικατάσταση Φίλτρων Βιολογικού Σταθμού, μετατροπή του χώρου Πυρηνικής Ιατρικής, μερική επέκταση του Τμήματος Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών, κόστους €100.000.
2. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.098, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι:

- (α) Ο συνολικός αριθμός των καθηγητών, που διορίστηκαν για τη σχολική χρονιά 2018-2019, είναι σύμφωνος με το προγραμματισμό που έγινε.
- (β) Οι διορισμοί εκπαιδευτικών διενεργούνται από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- (γ) Συγκεκριμένα για την ειδικότητα της Φυσικής Αγωγής έχουν διενεργηθεί 18 διορισμοί εκπαιδευτικών από τέσσερις (4) καταλόγους ως εξής:
Κατάλογος Διορισίμων	5
Κατάλογος Διοριστέων	10
Ειδικός Κατάλογος	2
Σύζυγοι Ελλαδιτών αξιωματικών	1
- (δ) Η ύπαρξη εκπαιδευτικών «αορίστου χρόνου» έχει επηρεάσει την κατανομή του αριθμού των διορισμών μεταξύ των δύο καταλόγων (αυξημένος αριθμός από κατάλογο διοριστέων σε σχέση με τον κατάλογο διορισίμων).»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.105, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Για δική σας ενημέρωση επισυνάπτεται Πίνακας Στατιστικών Στοιχείων Διδασκαλίας Τουρκικής Γλώσσας για την περίοδο 2003-2004 έως 2018-2019. Τα στοιχεία λήφθησαν σε συνεργασία με το Γραφείο Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού, Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης και τα Επιμορφωτικά Κέντρα.
- β. Σε σχέση με το ερώτημά σας για υλοποίηση δωρεάν προγράμματος εκμάθησης της Τουρκικής γλώσσας σε δημόσιους υπαλλήλους, επισημαίνεται ότι προσφέρονται σε όλους τους Ελληνοκύπριους δωρεάν μαθήματα εκμάθησης της Τουρκικής γλώσσας και ανάλογα σε όλους τους Τουρκοκύπριους δωρεάν μαθήματα της Ελληνικής γλώσσας, στο πλαίσιο λειτουργίας των Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης και των Επιμορφωτικών Κέντρων.
- γ. Αναφορικά με το σημείο που αφορά στη μείωση των καθηγητών Τουρκικών αλλά και στο θέμα της γλωσσικής πολιτικής που εφαρμόζει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σας ενημερώνουμε ότι στα πλαίσια του Ενιαίου Λυκείου που εφαρμόζονταν μέχρι τη σχολική χρονιά 2015-2016, οι μαθητές/τριες ήταν υποχρεωμένοι να επιλέξουν δύο ξένες γλώσσες για τη Β΄ και Γ΄ τάξη, από τις επτά που προσφέρονταν (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ισπανικά, Ιταλικά, Ρωσικά, Τούρκικα).
- δ. Από τη σχολική χρονιά 2016-2017, εφαρμόστηκε το Νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα (ΝΩΠ), για τη Β΄ και Γ΄ τάξη, στο οποίο καταργήθηκε η ελεύθερη επιλογή μαθημάτων και εισήχθη η επιλογή κατευθύνσεων. Στα πλαίσια του ΝΩΠ οι ξένες γλώσσες είναι ανάμεσα σε μια σειρά μαθημάτων επιλογής. Στα τρία χρόνια εφαρμογής του ΝΩΠ παρατηρήθηκε μείωση στην επιλογή του μαθήματος των Τουρκικών αλλά και άλλων ξένων γλωσσών.

- ε. Ως προς το περιεχόμενο της διδασκαλίας των Ξένων Γλωσσών σας ενημερώνουμε ότι το ΥΠΠ ακολουθεί για όλες τις γλώσσες το Κοινό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.114, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Αναφορικά με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στο κοινό (π.χ. ηλεκτρονικά περιοδικά, προσκλήσεις σε ημερίδες, κλπ), έχουν ενημερωθεί τα Τμήματα του Υπουργείου για την υποχρέωση να υπάρχει εύκολη και ορατή επιλογή διαγραφής από τη λήψη των μηνυμάτων αυτών.

Το Υπουργείο δεν διαθέτει οποιαδήποτε ηλεκτρονικά συστήματα με αυτόματη εγγραφή από το κοινό.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.114, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας ενημερώνω τα κάτωθι:

- (α) Το Υπουργείο Άμυνας ενημέρωσε σχετικά με τις πρόνοιες του Γενικού Κανονισμού της ΕΕ για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, το προσωπικό τόσο του Υπουργείου όσο και του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς.
- (β) Όσον αφορά το ζήτημα που αφορά στην αναβάθμιση των ηλεκτρονικών κυβερνητικών συστημάτων ώστε να μπορούν οι συνδρομητές να κάνουν εγγραφή/διαγραφή και ό,τι άλλο απαιτούν ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός και ο σχετικός Νόμος, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι το Υπουργείο Άμυνας, λόγω της ιδιόζουσας μορφής των πληροφοριών που χειρίζεται, δεν τηρεί ηλεκτρονικό σύστημα στο οποίο να δύνανται να είναι συνδρομητές πολίτες. Φυσικά υπάρχει ιστοσελίδα στην οποία έχει πρόσβαση κάθε πολίτης, εάν επιθυμεί, χωρίς να είναι απαραίτητο να γίνει συνδρομητής, στην οποία παρέχονται οι αναγκαίες πληροφορίες που όμως δεν σχετίζονται με θέματα άμυνας και ασφάλειας του κράτους.
- (γ) Σημειώνεται ότι, σύντομα θα τεθεί σε εφαρμογή ο Περί Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2017 [Ν. 184 (I) 2017], σύμφωνα με το οποίο κάθε Αρχή έχει την υποχρέωση να καταρτίσει “σχέδιο δημοσίευσης”. Η παράγραφος (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 19 του Νόμου, καθορίζει ότι πληροφορίες που σχετίζονται με ή παρέχονται από σώματα ασφαλείας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 22, εμπίπτουν στις απόλυτες εξαιρέσεις για τους σκοπούς του εν λόγω Νόμου και δεν παρέχονται με οποιοδήποτε τρόπο. Περαιτέρω σύμφωνα με το άρθρο 22 του Νόμου, πληροφορίες που κατέχει δημόσια αρχή είναι εξαιρούμενες πληροφορίες, αν έχουν άμεσα ή έμμεσα δοθεί στην εν λόγω δημόσια αρχή από ή σχετίζονται, μεταξύ άλλων και με την Εθνική Φρουρά.
- (δ) Επειδή όλες οι πληροφορίες που κατέχει το Υπουργείο Άμυνας σχετίζονται και/ή παρέχονται από την Εθνική Φρουρά (π.χ. επιτάξεις-απαλλοτριώσεις για σκοπούς άμυνας, διορισμοί και προαγωγές μελών του Στρατού της Δημοκρατίας, εξοπλισμός, αμυντική πολιτική/στρατηγική, κ.ά.), και ως εκ τούτου κατά την άποψή μας εμπίπτουν στις απόλυτες εξαιρέσεις του Νόμου και δεν δύνανται να παρέχονται καθ’ οποιοδήποτε τρόπο, το Υπουργείο Άμυνας με επιστολή του ημερομηνίας 22.10.2018, ζήτησε σχετική γνωμάτευση από την Επίτροπο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.
- (ε) Περαιτέρω, σας γνωρίζεται ότι το Υπουργείο Άμυνας δεν διαβιβάζει και/ή αποστέλλει πληροφορίες μέσω ηλεκτρονικών και/ή τηλεφωνικών μηνυμάτων.
2. Είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.126, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα, σχετικά με τις ερωτήσεις που έχουν υποβληθεί για τον θεσμό των Κέντρων Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ).

1. Πόσα ΚΕΠ λειτουργούν και πού; Πόσο είναι το προσωπικό σε κάθε Κέντρο; Ποιος ο αριθμός των πολιτών που εξυπηρετούνται καθημερινά;

Ο θεσμός των ΚΕΠ έχει εφαρμοστεί στο πλαίσιο υλοποίησης του στρατηγικού στόχου για αναβάθμιση της ποιότητας και της προσβασιμότητας των δημόσιων υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες. Τα

ΚΕΠ αποτελούν για την Κύπρο την πρώτη εφαρμογή της ιδέας του “One-Stop-shop” για τους πολίτες, δηλαδή, την παροχή πολλών δημοσίων υπηρεσιών από ένα και μόνο σημείο επαφής, η οποία απαλλάσσει τους πολίτες από την ταλαιπωρία της διακίνησης μεταξύ Υπουργείων και Τμημάτων. Το δίκτυο των ΚΕΠ σήμερα αποτελείται από 9 ΚΕΠ (2 στη Λευκωσία, 3 στην επαρχία Λεμεσού περιλαμβανομένων και των ΚΕΠ Κολοσσίου καθώς και Πελενδρίου, 1 στην Λάρνακα, 1 στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου και 2 στην επαρχία Πάφου, περιλαμβανομένου και του ΚΕΠ Πόλεως Χρυσοχούς) και μια Μονάδα Εξυπηρέτησης του Πολίτη η οποία λειτουργεί στην κοινότητα Κάτω Πύργου Τηλλυρίας, με προσωπικό του ΚΕΠ Πόλεως Χρυσοχούς, μια φορά τη βδομάδα. Πιο κάτω παρατίθεται Πίνακας με τον αρ. του προσωπικού του κάθε ΚΕΠ:

	Αριθμός Προσωπικού
ΚΕΠ Λευκωσίας 01 - Έγκωμη	33
ΚΕΠ Λευκωσίας 02 - Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Π	19
ΚΕΠ Λεμεσού	33
ΚΕΠ Κολοσσίου	16
ΚΕΠ Λάρνακας	27
ΚΕΠ Πάφου	16
ΚΕΠ Αμμόχωστου	17
ΚΕΠ Πόλης Χρυσοχούς	3
ΚΕΠ Πελενδρίου	3
Σύνολο	167

Σημ. Στον πιο πάνω Πίνακα δεν περιλαμβάνεται το ωρομίσθιο προσωπικό (Κλητήρες/Καθαρίστριες).

Σημειώνεται περαιτέρω ότι, σύμφωνα με στοιχεία του έτους 2017 που αφορούν στον αριθμό των παρεχόμενων υπηρεσιών, τα ΚΕΠ σε παγκύπρια βάση προσφέρουν κατά μέσο όρο περίπου 4.100 υπηρεσίες την ημέρα.

2. Πόσος είναι ο μέσος όρος χρόνου αναμονής; Έχει γίνει ποτέ αξιολόγηση του χρόνου εξυπηρέτησης και των προσφερόμενων υπηρεσιών;

Από τη μέχρι τώρα εμπειρία φαίνεται ότι υπάρχει σημαντική διακύμανση στην προσέλευση των πολιτών ανάλογα με την εποχή (π.χ. καλοκαίρι, Πάσχα, Χριστούγεννα) και τις προσφερόμενες υπηρεσίες οι οποίες έχουν συγκεκριμένες προθεσμίες που καθορίζονται από τις αρμόδιες σε κάθε περίπτωση αρχές/Τμήματα. Ως εκ τούτου, ο μέσος όρος χρόνου αναμονής κυμαίνεται με βάση τα πιο πάνω.

Η αξιολόγηση του χρόνου εξυπηρέτησης και των προσφερόμενων υπηρεσιών γίνεται σε επίσημη βάση μέσω έρευνας ικανοποίησης πολιτών από τα ΚΕΠ που διεξάγεται ανά τριετία, σύμφωνα με δείκτη που περιλαμβάνεται στο Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας που εφαρμόζεται στα ΚΕΠ. Περαιτέρω, ανατροφοδότηση δίνεται και από τους πολίτες/εξυπηρετούμενους οι οποίοι ανά πάσα στιγμή μπορούν να υποβάλουν τα παράπονα ή/και εισηγήσεις τους μέσω ειδικού εντύπου, στο κιβώτιο εισηγήσεων στον χώρο του κάθε ΚΕΠ.

Σύμφωνα με την τελευταία έρευνα ικανοποίησης πολιτών από τα ΚΕΠ που διεξήχθη το Φεβρουάριο του 2017, ο χρόνος που χρειάστηκε για τη διεύθυνση ενός αιτήματος από τον λειτουργό εξυπηρέτησης του ΚΕΠ για το 54.1% των πολιτών ήταν λιγότερο από 10 λεπτά. Το 37.5% των πολιτών δήλωσε ότι χρειάστηκαν από 10 μέχρι 30 λεπτά για να διευθετηθεί το αίτημά τους ενώ για το 3.8% των πολιτών ο χρόνος ήταν από 30 λεπτά και πάνω. Σύμφωνα με την ίδια έρευνα, όσον αφορά στον χρόνο αναμονής (χρόνος που χρειάστηκε για να εξυπηρετηθούν από λειτουργό), για την πλειονότητα των πολιτών που απευθύνθηκαν στα ΚΕΠ, κυμαίνεται από 10 λεπτά μέχρι 30 λεπτά (ποσοστό 50.8%). Σε λιγότερο από 10 λεπτά εξυπηρετήθηκε το 33.3% των πολιτών, ενώ το 12.4% χρειάστηκε να περιμένει από 30-60 λεπτά για να εξυπηρετηθεί.

Αναφορικά με τη συνολική Ικανοποίηση των πολιτών από τα ΚΕΠ, από τους 2.480 πολίτες που συμμετείχαν στην έρευνα, το 57.9% δήλωσε πολύ ικανοποιημένο συνολικά από τα ΚΕΠ, ενώ το 34,5% δήλωσε ικανοποιημένο.

3. Τι συμβόλαια δόθηκαν στην ιδιωτική εταιρεία που διαχειρίζεται το τηλεφωνικό κέντρο 22054054, Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας; Αξιολογήθηκαν οι υπηρεσίες που παρέχει η εν λόγω υπηρεσία, οι λειτουργοί της οποίας παραπέμπουν όσους τηλεφωνούν στα ΚΕΠ;

Για τη σύμβαση του τηλεφωνικού κέντρου της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (ΥΔΕΠ) αρμόδιο είναι το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Συναφώς αναφέρεται ότι, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ) έχει συνάψει σύμβαση με Ανάδοχο για την παροχή υπηρεσιών Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης (ΚΤΕ) για τη Δημόσια Διοίκηση, προς υλοποίηση σχετικής Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου. Δεδομένου ότι η σύμβαση για τη διαχείριση του τηλεφωνικού κέντρου της ΥΔΕΠ έχει λήξει, το ΚΤΕ για τη Δημόσια Διοίκηση έχει απορροφήσει, μεταξύ άλλων, τις τηλεφωνικές κλήσεις της εν λόγω Υπηρεσίας. Η σύμβαση αυτή περιλαμβάνει πρόνοιες για την αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών από τον Ανάδοχο.

4. Από το 2013 και μετά τα ΚΕΠ έχουν επιφορτιστεί και με άλλες προσφερόμενες υπηρεσίες. Ποιες είναι αυτές και τι αναβάθμιση κάνατε προκειμένου τα Κέντρα να μπορούν να ανταπεξέλθουν και να εκπληρώσουν τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκαν, δηλαδή την απρόσκοπτη εξυπηρέτηση του πολίτη;

Οι πρόσθετες υπηρεσίες που έχουν ενταχθεί στα ΚΕΠ αφορούν στις εξής: Το 2015 προστέθηκε ως νέα υπηρεσία, η επιβεβαίωση της εγγραφής χρηστών στην Κυβερνητική Διαδικτυακή Δίοδο Ασφαλείας (ΑΡΙΑΔΝΗ) που υπάγεται στις αρμοδιότητες του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής ενώ, το 2016 εντάχθηκε και η παραλαβή αιτήσεων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας. Επιπλέον, από τον Μάιο του 2017 έχει ξεκινήσει και η πιστοποίηση δημοσίων εγγράφων με τη σφραγίδα APOSTILLE, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης. Τα επόμενα βήματα επέκτασης των υπηρεσιών των ΚΕΠ θα περιλαμβάνουν την επέκταση των στρατολογικών υπηρεσιών του Υπουργείου Άμυνας, οι οποίες σήμερα παρέχονται από τα ΚΕΠ Αμμοχώστου, Πελενδρίου και Πόλεως Χρυσοχούς μόνο, και στα υπόλοιπα ΚΕΠ, με την αξιοποίηση πλέον του μηχανογραφικού συστήματος του Υπ. Άμυνας.

Το ΤΔΔΠ καταβάλλει προσπάθειες μέσα από διάφορα μέτρα που λαμβάνει, για την αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργούνται σε περιόδους αιχμής και γενικά για τη βελτίωση του θεσμού των ΚΕΠ με στόχο την αποτελεσματική εξυπηρέτηση του πολίτη, σε συνεργασία πάντοτε με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Κράτους. Τα μέτρα αυτά αφορούν στη μεταστέγαση υφιστάμενων ΚΕΠ σε μεγαλύτερους και πιο λειτουργικούς χώρους, στη λειτουργία νέων ΚΕΠ για καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και κατανομή του όγκου εργασίας σε περισσότερα σημεία εντός μιας επαρχίας (π.χ. τον Μάιο φέτος ξεκίνησε τη λειτουργία του το ΚΕΠ Κολοσσίου ενώ τροχοδρομείται και η λειτουργία 3^{ου} ΚΕΠ στη Λευκωσία-περιοχή Λατσιών) και στην ενίσχυση της στελέχωσης των ΚΕΠ στο πλαίσιο των περιορισμών που υπάρχουν (εντός Νοεμβρίου επίκειται η ενίσχυση της στελέχωσης των ΚΕΠ, στο πλαίσιο διαδικασίας που ολοκληρώθηκε πρόσφατα μέσω της εσωτερικής αγοράς εργασίας). Πρόσθετα μέτρα προς αναβάθμιση του θεσμού αφορούν στην εφαρμογή από το 2015 πιστοποιημένου Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας με βάση το πρότυπο ISO 9001, με σκοπό τη διασφάλιση της ομοιόμορφης εξυπηρέτησης των πολιτών και της ομοιόμορφης εσωτερικής λειτουργίας των ΚΕΠ, καθώς και στη συνεχή και συστηματική εκπαίδευση των λειτουργών των Κέντρων τόσο σε θέματα επαγγελματικής συμπεριφοράς και αποτελεσματικής εξυπηρέτησης πολιτών όσο και σε όλες τις προσφερόμενες από τα ΚΕΠ υπηρεσίες, ώστε να υπάρχει ευελιξία που να επιτρέπει κατά τη διάρκεια της ημέρας να αυξάνονται ή να μειώνονται τα σημεία εργασίας που προσφέρουν μια συγκεκριμένη υπηρεσία, ανάλογα με τη ζήτηση.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.134, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Το πρόγραμμα αντισεισμικής αναβάθμισης στα Δημόσια Σχολικά Κτήρια έχει ολοκληρωθεί σε ποσοστό 83% περίπου. Τα εναπομείναντα Δημόσια Σχολικά Κτήρια έχουν χαμηλό βαθμό επικινδυνότητας σύμφωνα με την ιεράρχηση που έγινε κατά την ετοιμασία του προγράμματος. Σ' αυτά περιλαμβάνονται και σχολεία για τα οποία μελετάται η αντικατάστασή τους σύμφωνα με το Μεσοπρόθεσμο Προγραμματισμό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.
3. Με βάση το πρόγραμμα αυτό εκκρεμούν έργα αντισεισμικής αναβάθμισης στα πιο κάτω Δημόσια Σχολικά Κτήρια ανά επαρχία:

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΔΕΝ ΕΓΙΝΕ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ			
	ΠΡΟΔΗΜΟΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ	ΜΕΣΗ	ΤΕΧΝΙΚΗ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	10	25	5	1
ΛΕΜΕΣΟΣ	8	23	---	2
ΛΑΡΝΑΚΑ	6	12	2	1
ΠΑΦΟΣ	6	10	1	---
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	---	3	2	---

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.137, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) επιθυμεί να αναφέρει τα ακόλουθα:

- α. Σε σχέση με τα ερωτήματα 1 και 2, σας ενημερώνουμε ότι η Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης (ΟΑΠ) Δημοτικής Εκπαίδευσης διατηρεί αρχείο για τις περιπτώσεις μαθητών/τριών με παραβατική συμπεριφορά που στηρίζει κατόπιν αιτήματος του σχολείου στο οποίο φοιτούν. Για το 2016-2017 η ΟΑΠ Δημοτικής Εκπαίδευσης στήριξε συνολικά 140 περιπτώσεις μαθητών/τριών με την εξής κατανομή ανά επαρχία: Λευκωσία: 32, Λεμεσός: 52, Λάρνακα: 31, Αμμόχωστος: 7, και Πάφος: 18 περιπτώσεις. Για το 2017-2018 η ΟΑΠ στήριξε συνολικά 140 περιπτώσεις μαθητών/τριών με την εξής κατανομή ανά επαρχία: Λευκωσία: 35, Λεμεσός: 40, Λάρνακα: 38, Αμμόχωστος: 8, και Πάφος: 19 περιπτώσεις. Όσον αφορά τα ερωτήματα 3,4,5, αυτά δεν ισχύουν για τη Δημοτική Εκπαίδευση.
- β. Παρομοίως, η ΟΑΠ Μέσης Εκπαίδευσης διαθέτει δεδομένα σχετικά με τα αιτήματα βίας και παραβατικότητας στα οποία έχει κληθεί και αφορούν σε περιπτώσεις μεμονωμένων μαθητών/τριών ή και ομάδων μαθητών/τριών. Συγκεκριμένα, στη Μέση Εκπαίδευση κατά το Σχολικό έτος 2016-2017 η ΟΑΠ ανταποκρίθηκε σε 119 αιτήματα για μαθητές ή και ομάδες μαθητών. Στη Λευκωσία ανταποκρίθηκε σε 33 αιτήματα σχολείων, συνεργαζόμενη με το 57% των σχολείων, στη Λεμεσό ανταποκρίθηκε σε 49 αιτήματα και συνεργάστηκε με το 67% του συνόλου των σχολείων, στην επαρχία Λάρνακας ανταποκρίθηκε σε 17 αιτήματα σχολείων και στο γενικό σύνολο συνεργάστηκε με το 52% του συνόλου των σχολείων της Λάρνακας, στην επαρχία Αμμοχώστου ανταποκρίθηκε σε 6 αιτήματα από το 33% των σχολείων της επαρχίας, και στην επαρχία Πάφου ανταποκρίθηκε σε 14 αιτήματα από το 41% του συνόλου των σχολείων της επαρχίας. Κατά το σχολικό έτος 2017-2018 η Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης ανταποκρίθηκε σε 131 αιτήματα Παγκύπρια για μαθητές ή και ομάδες μαθητών που παρουσιάζουν φαινόμενα βίαιης συμπεριφοράς ή παραβατικότητας. Το ποσοστό αύξησης των συνεργαζόμενων σχολείων Παγκύπρια με την ΟΑΠ στη Μέση Εκπαίδευση είναι 4% σε σχέση με το προηγούμενο σχολικό έτος. Για τα ερωτήματα 3, 4 και 5 δεν υπάρχει σχετική καταγραφή από τη Μέση Εκπαίδευση.
- γ. Το ΥΠΠ διαθέτει ηλεκτρονική πλατφόρμα στην οποία τα σχολεία καλούνται να καταχωρήσουν περιστατικά σχολικού εκφοβισμού. Για τη σχολική χρονιά 2016- 2017 καταχωρίστηκαν 46 περιπτώσεις. Οι περισσότερες περιπτώσεις καταχωρίστηκαν από σχολεία Μέσης εκπαίδευσης (37 από τη Μέση και 4 από την Τεχνική Εκπαίδευση) και πολύ λιγότερες από τη Δημοτική Εκπαίδευση (5). Δεκαεννέα (19) από τις περιπτώσεις καταγράφηκαν από σχολεία της επαρχίας Λευκωσίας, δεκαοκτώ (18) από σχολεία της επαρχίας Λεμεσού, οχτώ (8) από σχολεία της επαρχίας Λάρνακας και μία (1) από σχολείο της επαρχίας Πάφου. Για τη σχολική χρονιά 2017-2018 καταχωρίστηκαν στην πλατφόρμα 18 περιπτώσεις. Οι περισσότερες περιπτώσεις καταχωρίστηκαν από σχολεία Μέσης εκπαίδευσης (16) και πολύ λιγότερες από τη Δημοτική Εκπαίδευση (2). Οχτώ (8) από τις περιπτώσεις καταγράφηκαν από σχολεία της επαρχίας Λευκωσίας, εννέα (9) από σχολεία της επαρχίας Λεμεσού και μία (1) από σχολείο της επαρχίας Αμμόχωστου. Από τη μελέτη των περιπτώσεων διαφάνηκε ότι υπάρχει δυσκολία στην αναγνώριση του σχολικού εκφοβισμού, καθώς και στον διαχωρισμό του σχολικού εκφοβισμού από άλλες μορφές βίας και παραβατικότητας που παρατηρούνται στα σχολεία.
- δ. Το Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο εκπόνησε έρευνα το 2017 με θέμα “Έκταση και Μορφές της Βίας στο Σχολείο και η Σχέση τους με το Κοινωνικό Φύλο”. Η έρευνα θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 2018 και θα δώσει συγκεκριμένα στοιχεία για το φαινόμενο της βίας στο σχολείο.
- ε. Στα πλαίσια της Εθνικής Στρατηγικής για την Πρόληψη και Διαχείριση της Βίας στο Σχολείο (2018-2022), η οποία έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Ιανουάριο 2018, προνοούνται οι ακόλουθες δράσεις:

- i. Δημιουργία συστήματος διαχρονικής συλλογής, κωδικοποίησης και ανάλυσης δεδομένων και αναφοράς βασικών αποτελεσμάτων για τις μορφές και την έκταση της βίας στη σχολική μονάδα, τη συσχέτισή της με διάφορες παραμέτρους που καθορίζουν την ιδιαιτερότητα του σχολείου και τον βαθμό οργάνωσης της σχολικής μονάδας να προλάβει και να διαχειριστεί τη βία. Η συλλογή δεδομένων θα χρησιμοποιείται από την ίδια τη σχολική μονάδα, με στόχο την παρακολούθηση του φαινομένου και την ανάπτυξη σχεδίου δράσης για πρόληψη και διαχείρισή του.
- ii. Ανάπτυξη συστήματος διαχρονικής συλλογής, κωδικοποίησης και ανάλυσης δεδομένων και αναφοράς βασικών συμπερασμάτων για τη βία στο σχολείο, σε επίπεδο Υ.Π.Π., με στόχο τη δημιουργία τράπεζας δεδομένων.
- iii. Εκπόνηση ερευνών που αφορούν στη βία στο σχολείο, οι οποίες θα εμπλουτίσουν την τράπεζα δεδομένων (δράση 2 πιο πάνω).

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.169, ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Ο Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (Κ.Δ.Π. 263/2007) πηγάζει από τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 έως 2013 και διαμορφώθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ για την προστασία των Υδάτων από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης. Ο Κώδικας ετοιμάστηκε από το Τμήμα Γεωργίας σε συνεργασία με το Τμήμα Περιβάλλοντος και περιλαμβάνει πρόνοιες για την ορθή αποθήκευση και διάθεση λιπασμάτων και κτηνοτροφικών αποβλήτων. Καλύπτει επίσης, τη χρήση ανακυκλωμένου νερού και λάσπης από τους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος δεν προγραμματίζει στο παρόν στάδιο τροποποίηση του Κώδικα.

Όλα τα πιο πάνω θέματα, καθώς και τα θέματα συλλογής, αποθήκευσης και ορθής διάθεσης των κτηνοτροφικών αποβλήτων που προκύπτουν από κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, καλύπτονται στις περιβαλλοντικές Άδειες (Άδειες Απόρριψης Αποβλήτων και Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών) που χορηγεί ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ή / και η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε χοιροστάσια, πτηνοτροφεία και αγελαδοτροφεία.

Οι Περιβαλλοντικές Άδειες έχουν διάρκεια ισχύος για 4-5 χρόνια και σε αυτό το διάστημα μπορούν να αναθεωρηθούν, εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο για προστασία του νερού και του εδάφους. Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις επιθεωρούνται περιοδικά από Επιθεωρητές του Τμήματος Περιβάλλοντος για έλεγχο της τήρησης της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος Περιβάλλοντος όλες οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στις πρόνοιες των περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμων του 2013 και 2016 επιθεωρούνται από το Τμήμα Περιβάλλοντος τουλάχιστον μια φορά ετησίως. Επιπρόσθετα, οι Επιθεωρητές ανταποκρίνονται το συντομότερο δυνατό και εξετάζουν τυχόν παράπονα ή καταγγελίες που λαμβάνουν.

Εκεί και όπου διαπιστώνονται παραβάσεις της Νομοθεσίας λαμβάνονται όλα τα προβλεπόμενα μέτρα. Τα μέτρα περιλαμβάνουν, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παρανομίας, επιστολές συμμόρφωσης, Ειδοποιήσεις Εξώδικης Ρύθμισης Αδικήματος ή και Εκθέσεις στο Γενικό Εισαγγελέα για λήψη ποινικών μέτρων.

Σημειώνεται ότι από το 2012 μέχρι και σήμερα, με την αγορά υπηρεσιών για επιθεωρήσεις από τον ιδιωτικό τομέα, εκδόθηκαν στα κτηνοτροφικά υποστατικά συνολικά 125 ειδοποιήσεις εξώδικων ρυθμίσεων. Επίσης, 14 υποθέσεις προωθήθηκαν στο Δικαστήριο.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.180, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η απάντηση στο ερώτημα που εγείρεται στην ερώτηση με αρ. Ερ. 23.06.011.03.180, από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

- α. Το Σημείωμα Έργου που αφορά τη δημιουργία Τμήματος Πρώτων Βοηθειών στο Μακάριο Νοσοκομείο, έχει ετοιμαστεί από τη Διεύθυνση του Νοσοκομείου με τη συνεισφορά του Τμήματος Δημοσίων Έργων και έχει σταλεί στη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης (ΓΔ ΕΠΣΑ) για προκαταρκτικά σχόλια/απόψεις. Η ΓΔ ΕΠΣΑ έχει κάνει παρατηρήσεις για προκαταρκτικά σχόλια, τα οποία θα απαντηθούν και αφού συμπληρωθούν κατάλληλα τα ερωτηματολόγια θα αποσταλούν εκ νέου στη ΓΔ ΕΠΣΑ για έγκριση.

- β. Το Υπουργείο Υγείας έχει συμπεριλάβει στους Προϋπολογισμούς του 2019 και έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Οικονομικών ποσό ύψους €833.000 για τη δημιουργία Τμήματος Πρώτων Βοηθειών στο Μακάριο Νοσοκομείο, σύμφωνα με τη χρηματική ροή που ετοίμασε το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Τούτο έγινε εν αναμονή της έγκρισης του Σημειώματος Έργου από τη ΓΔ ΕΠΣΑ και για να μη χαθεί πολύτιμος χρόνος για την έναρξη εργασιών εντός του 2019.
- γ. Το ποσό των €35.700 αφορούσε τη δαπάνη για το 2018 για την ανάθεση του Έργου στον Σύμβουλο Μελετητή. Επειδή απαραίτητη προϋπόθεση για εκταμίευση οποιουδήποτε χρηματικού ποσού, ειδικά για νέο έργο, είναι η έγκριση του Διευθυντή Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών και εφόσον το ποσό αυτό μαζί με το υπόλοιπο των €2.270.000 αποτελούν χρηματική ροή του έργου, θα έπρεπε πρώτα να ετοιμαστεί και εγκριθεί το Σημείωμα Έργου, να τύχει έγκρισης της ΓΔ ΕΠΣΑ και του Υπουργείου Οικονομικών και ακολούθως να αποσταλούν τα χρήματα. Επειδή δεν υπήρχε η έγκριση αυτή, δεν στάληκε το ποσό των €35.700 στο Τμήμα Δημοσίων Έργων. Σε κάθε περίπτωση το Σημείωμα Έργου αναμένεται να υποβληθεί προς τελική έγκριση εντός των επόμενων ημερών.

Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.183, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην Κοινοβουλευτική Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.183 και επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι αρμόδια αρχή για την εξασφάλιση στοιχείων σε σχέση με εξώδικες καταγγελίες για άγρια πτηνά και θηράματα είναι η Υπηρεσία Θήρας, του Υπουργείου Εσωτερικών.

2. Ανεξάρτητα από τα ανωτέρω, παρατίθεται πίνακας με τις καταχωρημένες ποινικές υποθέσεις (RCI) για αδικήματα που σχετίζονται με το Νόμο για την προστασία και διαχείριση των άγριων πτηνών και θηραμάτων, Ν.152(Ι)/2003, για τα έτη 2017-2018.

Καταχωρημένες ποινικές υποθέσεις (RCI) για το αδίκημα του Νόμου για την προστασία και διαχείριση των άγριων πτηνών και θηραμάτων, Ν.152(Ι)/2003, για τα έτη 2017-2018

ΕΠΑΡΧΙΑ	2017 (01/07-31/12)	2018 (01/01-31/10)	ΣΥΝΟΛΟ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	1	8	9
ΛΕΜΕΣΟΣ	3	10	13
ΠΑΦΟΣ	3	9	12
ΛΑΡΝΑΚΑ	6	9	15
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	7	8	15
ΜΟΡΦΟΥ	0	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	20	45	65

Πηγή: Γραφείο Στατιστικής και Χαρτογράφησης

Σημειώσεις:

- Στα στοιχεία περιλαμβάνονται τόσο οι υποθέσεις των Μικροαδικημάτων (φάκελος 1) όσο και οι υποθέσεις των Καταγγελιών (φάκελος 2).
- Στα στοιχεία για το έτος 2017 δεν περιλαμβάνονται οι υποθέσεις που έχουν Αναβαθμιστεί σε Σοβαρές, που έχουν Καταχωρηθεί ως εκ λάθους και που έχουν ταξινομηθεί ως Ανύπαρκτες.
- Για το μήνα Σεπτέμβριο του 2018 έχουν καταχωρηθεί Παγκύπρια 7 ποινικές υποθέσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.188, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω ότι, με βάση τα στοιχεία που τηρούνται στο μηχανογραφικό σύστημα του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, διαπιστώθηκε ότι ο τελευταίος περιοδικός έλεγχος του αρθρωτού οχήματος, με αρ. εγγραφής MNX 711, διενεργήθηκε στο Κέντρο Ελέγχου Μηχανοκινήτων Οχημάτων (ΚΕΜΟ) της επαρχίας Λεμεσού στις 7 Νοεμβρίου, 2017. Το όχημα είχε κριθεί κατάλληλο για οδική χρήση και του εκδόθηκε πιστοποιητικό καταλληλότητας, με ημερομηνία λήξης στις 6 Νοεμβρίου, 2018.

2. Το ρυμουλκούμενο όχημα ωστόσο του εν λόγω αρθρωτού, με αριθμό εγγραφής 4414CT, διαπιστώθηκε από τον έλεγχο ότι είχε ληγμένο πιστοποιητικό καταλληλότητας από τις 26 Ιουλίου, 2018. Ωστόσο, στο νέο έλεγχο που υποβλήθηκε κρίθηκε κατάλληλο και του εκδόθηκε το σχετικό πιστοποιητικό καταλληλότητας στις 9 Νοεμβρίου, 2018.

3. Με την ευκαιρία αναφέρεται ότι οι τεχνικοί έλεγχοι γίνονται στη βάση της Οδηγίας 2014/45/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3^{ης} Απριλίου 2014, για τον περιοδικό τεχνικό έλεγχο των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους, με την οποία έχει εναρμονιστεί η εθνική μας νομοθεσία και συγκεκριμένα “Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμοί (Κ.Δ.Π.90/18)”.

4. Στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.193, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι από τις επιθεωρήσεις, που έχουν διεξαχθεί μέχρι σήμερα για την εφαρμογή της περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας νομοθεσίας, δεν έχουν διαπιστωθεί οποιοσδήποτε παραβιάσεις της νομοθεσίας.

2. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι ένα σημαντικό καθήκον των επιθεωρητών κατά τις επιτόπιες επισκέψεις στις επιχειρήσεις είναι η παροχή ενημέρωσης, τόσο των εργοδοτών όσο και των εργοδοτούμενων, για τις πρόνοιες της νομοθεσίας και ιδιαίτερα για τη δυνατότητα υποβολής καταγγελίας σε περίπτωση που οποιοσδήποτε εργοδοτούμενος θεωρεί ότι υπόκειται είτε σε άμεση είτε σε έμμεση διάκριση λόγω φύλου ως προς τις αμοιβές.

3. Θεωρώ πολύ σημαντικό να διευκρινιστεί ότι ένα μεγάλο μέρος του χάσματος αμοιβών μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν οφείλεται σε παραβίαση της νομοθεσίας αλλά σε ευρύτερους κοινωνικούς παράγοντες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο “Σχέδιο Δράσης της ΕΕ 2017-2019 για την Αντιμετώπιση του Μισθολογικού Χάσματος Μεταξύ των Φύλων” αναγνωρίζει ως βασικές αιτίες του συνεχιζόμενου χάσματος, τον εκτεταμένο διαχωρισμό ανά φύλο στην αγορά εργασίας, τα επίμονα στερεότυπα σε συνδυασμό με τη μη ικανοποιητική συμφιλίωση επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής, καθώς και τις διακρίσεις που οφείλονται στην αδιαφάνεια των αμοιβών¹.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.214, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Το θέμα της στοάς του μεταλλείου Καλαβασού τέθηκε από τον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου της εν λόγω κοινότητας στην περιφερειακή σύσκεψη του Υπουργού Εσωτερικών, που πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του Κοινοτικού Συμβουλίου Σκαρίνου στις 29 Ιουνίου 2017. Για το συγκεκριμένο αίτημα το Υπουργείο Εσωτερικών ενημέρωσε το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης του ΥΓΑΑΠ στις 16 Νοεμβρίου 2017.

Για την αξιολόγηση της κατάστασης της υπό αναφορά στοάς πραγματοποιήθηκαν από λειτουργούς του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης δύο επιτόπιες επισκέψεις στην περιοχή στις 7 και 12 Δεκεμβρίου 2017. Κατά την επιτόπια επίσκεψη στις 7 Δεκεμβρίου 2017, διαπιστώθηκε πιθανός κίνδυνος αποσταθεροποίησης του υπερκείμενου δημόσιου δρόμου. Στις 12 Δεκεμβρίου 2017 πραγματοποιήθηκε γεωτεχνική αξιολόγηση του πρανούς, πάνω από τη σχετική στοά.

¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Βρυξέλλες, 20.11.2017, COM(2017) 678, ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ. Σχέδιο δράσης της ΕΕ 2017-2019 Αντιμετώπιση του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων.

Από την έρευνα αυτή διαφάνηκε ότι υπάρχει σοβαρός κίνδυνος ολοκληρωτικής αποσταθεροποίησης του πρσανούς, μεταξύ του δρόμου (ανάντι) και της εισόδου της στοάς (κατάντι). Ως εκ τούτου, έγινε σύσταση για λήψη εξειδικευμένων σταθεροποιητικών μέτρων, προς αποφυγή επηρεασμού του δημόσιου δρόμου και τα οποία μπορούν να συνδυαστούν και με την πιθανή σταθεροποίηση και προστασία της εισόδου της στοάς.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρμοδιότητα για το δημόσιο δρόμο ανήκει στον Έπαρχο Λάρνακας, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης εισηγήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών, (στις 03/01/2018) όπως οι Τεχνικές του Υπηρεσίες ή ο Έπαρχος Λάρνακας, σε συνεργασία με την Τεχνική Επιτροπή Αποκατάστασης Εγκαταλελειμμένων Μεταλλείων, προγραμματίσουν, σχεδιάσουν και υλοποιήσουν τα αναγκαία έργα για την προστασία του υφιστάμενου δρόμου από τον κίνδυνο ολοκληρωτικής αποσταθεροποίησής του. Η εισηγήσή αυτή διαβιβάστηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών στην Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας για υλοποίησή της.

Στις 04/07/2018 έγινε σύσκεψη για το θέμα αυτό όπου αποφασίστηκε όπως η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας προχωρήσει άμεσα στην οριοθέτηση του κρατικού τεμαχίου όπου υφίσταται το σχετικό μεταλλείο και ετοιμάσει τα έγγραφα προσφοράς για την ανάθεση σε ιδιώτη μελετητή του σχεδιασμού και της επίβλεψης του έργου.

Πριν την προκήρυξη του διαγωνισμού τα έγγραφα θα σταλούν στο Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης και στην Υπηρεσία Μεταλλείων του ΥΓΑΑΠ για τη συνεισφορά τους σε θέματα των αρμοδιοτήτων τους. Συνεπώς αναμένονται οι σχετικές ενέργειες του Έπαρχου Λάρνακας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.228, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα εξής:

1. Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δεν διαθέτουν ξεχωριστό σχέδιο για τη στήριξη λαϊκών ποιητών. Διαθέτουν, ωστόσο, στο πλαίσιο του Προγράμματος ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ το Σχέδιο *Στήριξη Λογοτεχνικών Δραστηριοτήτων*, το οποίο απευθύνεται σε λογοτέχνες και λογοτεχνικούς φορείς και δεν διακρίνει μεταξύ των λαϊκών ποιητών και των υπόλοιπων λογοτεχνών. Η πρόνοια στον προϋπολογισμό για τον σκοπό αυτό ανέρχεται σε €100.000 ετησίως (το 2017 και το 2018). Δραστηριότητες που περιλαμβάνουν διαγωνισμούς προφορικής λαϊκής ποίησης τυγχάνουν επίσης επιχορήγησης μέσω του Σχεδίου *Στήριξη Δραστηριοτήτων Παραδοσιακού Πολιτισμού*, του οποίου η συνολική πρόνοια στον προϋπολογισμό των Πολιτιστικών Υπηρεσιών ανέρχεται σε €170.000 ετησίως (το 2017 και το 2018).
2. Δεν μπορούν να δοθούν από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στοιχεία για τις αγορές βιβλίων λαϊκής ποίησης, αφού οι αγορές βιβλίων για τις σχολικές βιβλιοθήκες γίνονται από τις Σχολικές Εφορείες.
3. Το ερώτημα υπ' αριθμόν 3. έχει ήδη απαντηθεί στο σημείο 1. πιο πάνω.
4. Η κατηγορία "Λογοτεχνικό Έργο στην Κυπριακή Διάλεκτο" περιλήφθηκε στις κατηγορίες των Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας μόνο για την περίοδο 2009-2012. Η συμπερίληψή της στις κατηγορίες των Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας αποτελούσε εισηγήση ειδικής επιτροπής που συγκλήθηκε το 2008 με οδηγίες του τότε Υπουργού για την αναδιαμόρφωση του θεσμού των Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας. Η εισηγήση προνοούσε για την ανά τριετία απονομή του βραβείου αυτού.

Προηγουμένως, αλλά και μετά την κατάργηση της κατηγορίας αυτής, τα έργα που ήταν γραμμένα στην κυπριακή διάλεκτο εξετάζονταν μαζί με όλα τα υπόλοιπα.

Οι λόγοι για τους οποίους η κατηγορία καταργήθηκε μετά από την τριετή εφαρμογή της είναι οι ακόλουθοι:

- Πολλά λογοτεχνικά έργα είναι μικτά, δηλαδή περιλαμβάνουν κείμενο τόσο στην κυπριακή διάλεκτο όσο και στην κοινή ελληνική, γεγονός που δημιουργεί σοβαρό πρόβλημα δίκαιης κατάταξης σε κατηγορίες.
- Η εκ νέου ενσωμάτωση των υποψήφιων έργων που είναι γραμμένα στην κυπριακή διάλεκτο στις υπόλοιπες κατηγορίες κρίθηκε αναγκαία, αφού ο διαχωρισμός σε ξεχωριστή κατηγορία θεωρήθηκε ότι αποτελεί πράξη απομόνωσης της κυπριακής διαλέκτου, η οποία δεν ενθαρρύνει τη χρήση της σε όλα τα λογοτεχνικά είδη, καθώς και περιθωριοποίησή της, αφού δεν ενθαρρύνει τη συνέχιση της χρήσης της ως ζωντανής γλώσσας στον γραπτό λόγο και στον πειραματισμό μαζί της.
- Ο μικρός αριθμός των εκδόσεων στην κυπριακή διάλεκτο οδήγησε στην ανά τριετία εξέταση των υποψήφιων έργων, γεγονός που μείωνε το νόημα της βράβευσης για τους συγγραφείς.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.252, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- Ο περί Ορισμένων Τυχερών Παιχνιδιών Νόμος του 2018 [Ν.52(Ι)/2018] δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερ. 13/6/18. Στα πλαίσια του εν λόγω Νόμου, Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ), απαρτιζόμενη από εκπροσώπους του Γενικού Διευθυντή του Υπ. Οικονομικών, του Υπ. Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και της Γενικής Λογιστικής, κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης του Υπ. Συμβουλίου, αναλαμβάνει την αρμοδιότητα διαχείρισης της διαδικασίας σύναψης Σύμβασης με πάροχο, με σκοπό την αποκλειστική παροχή ορισμένων τυχερών παιχνιδιών στην Κυπριακή Δημοκρατία (ΚΔ). Η εν λόγω Σύμβαση που θα υπογραφεί, καταργεί την υφιστάμενη Διακρατική Συμφωνία με την Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας, βάσει της οποίας σήμερα η εταιρεία ΟΠΑΠ (Κύπρου) Λτδ παρέχει στην ΚΔ οκτώ τυχερά παιχνίδια της ΟΠΑΠ Α.Ε.
- Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Νόμου Ν.52(Ι)/2018, το Υπ. Συμβούλιο στη συνεδρία του που πραγματοποιήσε στις 5/9/18 εξουσιοδότησε συγκεκριμένη ΣΕ για τη διαχείριση της πιο πάνω διαδικασίας. Όλα τα στάδια της διαδικασίας προβλέπονται στο άρθρο 5 του Νόμου Ν.52(Ι)/2018.
- Η ΣΕ ξεκίνησε τις εργασίες της και μέχρι στιγμής αφού εξασφάλισε τη συγκατάθεση του υφιστάμενου παρόχου για διεξαγωγή έρευνας δέουσας επιμέλειας ώστε να διαπιστωθεί η καταλληλότητα του για χορήγηση σε αυτόν της αποκλειστικής άδειας, ετοίμασε έγγραφα ανοικτού διαγωνισμού με σκοπό την εξασφάλιση των απαιτούμενων υπηρεσιών από οικονομικό φορέα με σχετική τεχνογνωσία και εμπειρία. Το Υπουργείο Οικονομικών, ως το αρμόδιο Υπουργείο για την εφαρμογή του Νόμου Ν.52(Ι)/2018, θα προκηρύξει τον σχετικό διαγωνισμό μόλις εξασφαλιστούν οι αναγκαίες πιστώσεις στον προϋπολογισμό του για το έτος 2019.
- Σύμφωνα με τα έγγραφα του διαγωνισμού που ετοίμασε η ΣΕ, ο Ανάδοχος του διαγωνισμού θα πρέπει να ολοκληρώσει και να παραδώσει την έρευνα δέουσας επιμέλειας επί της ΟΠΑΠ (Κύπρου) Λτδ, στην Αναθέτουσα Αρχή το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών από την κατακύρωση του διαγωνισμού. Ακολούθως η ΣΕ αφού λάβει υπόψη τα αποτελέσματα της έρευνας και εφόσον κρίνει τον υφιστάμενο πάροχο κατάλληλο, υποβάλλει σχετική εισήγηση προς τον Υπ. Οικονομικών, ο οποίος ακολούθως υποβάλλει το όνομα του υφιστάμενου παρόχου στο Υπ. Συμβούλιο προς επικύρωση. Στη συνέχεια και αφού πραγματοποιηθούν όλες οι ενέργειες που προβλέπονται στο άρθρο 5 του Νόμου Ν.52(Ι)/2018 ολοκληρώνεται η διαδικασία με την υπογραφή της νέας Σύμβασης και αυτόματη κατάργηση της Διακρατικής Συμφωνίας (έγκριση Κωδικών Πρακτικής βάσει των οποίων ο πάροχος θα διεξάγει τα ορισμένα τυχερά παιχνίδια από Υπ. Οικονομικών και αφού ελεγχθούν από Εθνική Αρχή Στοιχημάτων, ετοιμασία προσχεδίου Σύμβασης από ΣΕ και διαπραγμάτευση του με τον υποψήφιο πάροχο, έγκριση προσχεδίου Σύμβασης από Υπ. Συμβούλιο, υπογραφή της νέας Σύμβασης).
- Όσον αφορά την “απώλεια πολλών εκατομμυρίων ευρώ” που αναφέρεται στην επιστολή του κ. Περδίκη, πληροφορείστε ότι ο Υπουργός Οικονομικών με επιστολή του στον Γενικό Εισαγγελέα του ζήτησε να προχωρήσει εκ μέρους της ΚΔ, στη λήψη μέτρων για ανάκτηση απολεσθέντων ποσών, σε περίπτωση βέβαια που το θεωρεί νομικά εφικτό. Σχετική είναι η επιστολή του Υπουργού Οικονομικών με αρ. φακ. Υ.Ο. 13.35.011 και ημερ. 20/12/2017 που κοινοποιήθηκε, μεταξύ άλλων και στον Πρόεδρο και Μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού αλλά και της Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.259, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι το ιστορικό της υπόθεσης της κατασκευής της υπό αναφορά γέφυρας καταγράφηκε στην ταυτάριθμη επιστολή μας ημερομηνίας 15/05/2017, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται για εύκολη αναφορά.

2. Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας αναγνωρίζει την ανάγκη και τη σημασία του έργου και ως εκ τούτου θα εξετάσει το ενδεχόμενο προώθησής του ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους και ακολουθώντας τις οδηγίες του Υπουργείου Οικονομικών για προεπιλογή και αξιολόγηση Δημοσίων Επενδυτικών Έργων.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρηθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.281, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. φακ. Ερ. 23.06.011.03.281 και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (ΥΜΕΕ) κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια για ελαχιστοποίηση της ταλαιπωρίας του επιβατικού κοινού ένεκα της ξαφνικής απόφασης που έλαβε η ιδιωτική εταιρεία Cobalt Air Ltd για άμεση αναστολή του πτητικού της προγράμματος από το βράδυ της 17^{ης} Οκτωβρίου 2018.
3. Η Κυβέρνηση, κατά συνέπεια, αποφάσισε να καλύψει το κόστος επαναπατρισμού των επιβατών που επρόκειτο να ταξιδέψουν με πτήσεις της Cobalt Air από το βράδυ της 17/10/2018 μέχρι και τις 24/10/2018 και με ανακοινώσεις του το αρμόδιο Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (ΥΜΕΕ) ενημέρωσε σχετικά το επιβατικό κοινό και έδωσε συναφείς οδηγίες προς όσους έχασαν τις πτήσεις τους για το σκοπό αυτό.
4. Οι επιβάτες που θα ταξίδευαν στις 17 ή 18 Οκτωβρίου 2018, με πτήσεις της Cobalt Air Ltd που ακυρώθηκαν, κλήθηκαν να εξασφαλίσουν οι ίδιοι εισιτήρια μονής διαδρομής, σε οικονομική θέση, για τον επαναπατρισμό τους. Ζητήθηκε από τους συγκεκριμένους επιβάτες να παρουσιάσουν τα αποδεικτικά στοιχεία έκδοσης του εισιτηρίου στο Λογιστήριο του ΥΜΕΕ για την αποζημίωσή τους. Εναλλακτικά, επιβάτες που δεν πρόλαβαν να εκδώσουν εισιτήρια, κλήθηκαν να επικοινωνήσουν με δύο συγκεκριμένα ταξιδιωτικά γραφεία στην Κύπρο, με τα οποία συνεργάστηκε το ΥΜΕΕ για το σκοπό αυτό, για εξασφάλιση εισιτηρίων για τον επαναπατρισμό τους.
5. Όσον αφορά τους υπόλοιπους επιβάτες, Κύπριους ή ξένους, που θα ταξίδευαν με Cobaltair μέχρι και την 24^η Οκτωβρίου 2018 και επιθυμούσαν να επιστρέψουν στον τόπο διαμονής τους, ζητήθηκε να επικοινωνήσουν με τα συγκεκριμένα δύο ταξιδιωτικά γραφεία στην Κύπρο, για να εξασφαλίσουν εισιτήριο μονής διαδρομής για τον επαναπατρισμό τους, το κόστος του οποίου ανέλαβε το Κράτος.
6. Επιβάτες οι οποίοι αγόρασαν εισιτήρια με πιστωτικές ή χρεωστικές κάρτες κλήθηκαν να απευθύνονται στις τράπεζές τους για πληροφορίες που αφορούν τυχόν αποζημίωσή τους.
7. Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων επισημαίνει ότι οι πιο πάνω ρυθμίσεις δεν αποτελούν νομική υποχρέωση του Κράτους αλλά έγιναν για διευκόλυνση των επιβατών. Παράλληλα σημειώνεται ότι οι εν λόγω διευθετήσεις δεν απαλλάσσουν την Cobaltair Ltd από οποιοσδήποτε υποχρεώσεις έναντι των πελατών της.
8. Οι οικονομικές δυσκολίες που αντιμετώπιζε η Cobaltair Ltd, ως μια νεοσύστατη κυπριακή αεροπορική εταιρεία, μπορεί να ήταν γνωστές στην αρμόδια Αρχή Αδειών για Αεροπορικές Μεταφορές (AAAM), οφείλω όμως να τονίσω ότι, τα χρηματοοικονομικά δεδομένα της εν λόγω εταιρείας, που σημειωτέον παρακολουθείτο πολύ στενά από την AAAM, βρίσκονταν πάντοτε μέσα στα επιτρεπτά πλαίσια των προνοιών του ΕΚ 1008/2008, στην βάση και με τις πρόνοιες του οποίου εκδόθηκε η σχετική άδεια εκμετάλλευσης αερομεταφοράς στην εν λόγω εταιρεία. Επομένως, μέχρι και το βράδυ της 17/10/2018, που η εταιρεία αποφάσισε να αναστείλει επ' αόριστο το πτητικό της πρόγραμμα, δεν υπήρχε λόγος για την έκδοση οποιασδήποτε ανακοίνωσης προς το κοινό.
9. Παραμένω στη διάθεσή σας για τυχόν πρόσθετες διευκρινίσεις χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.286, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας διαβιβάζω το μέρος των πρακτικών της συνεδρίας της Σχολικής Εφορείας Λάρνακας που αναφέρεται στην απόφαση για μετονομασία του Δημοτικού Σχολείου Αγίου Λαζάρου Α΄:

“23. Επιστολή Προκόπη Γεωργίου

Ο κ. Προκόπης Γεωργίου, πρώην Ανώτερος Αστυνόμος με επιστολή του ημερ. 20/04/2017 αναφέρεται σε πρόσφατη επιστολή του και εισηγείται όπως δοθεί σε ένα από τα πολλά σχολεία της Λάρνακας, δημιουργήματα του Χριστόφορου Χριστοφίδη.

Η ολομέλεια της Σχολικής Εφορείας μετά από συζήτηση του θέματος αποφάσισε να γίνει εισήγηση στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με την αντισεισμική αναβάθμιση του Δημοτικού Αγίου Λαζάρου Α΄, η οποία αναμένεται να αρχίσει και να συμπληρωθεί σύντομα, το σχολείο να μετονομαστεί σε Δημοτικό Σχολείο Αγίου Λαζάρου ‘Χριστόφορος Χριστοφίδης’.

Αποφασίζεται για το ίδιο θέμα να γίνει ενημέρωση και στην Επαρχιακή Επιτροπή ΔΗΚΟ Λάρνακας.”

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.287, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Παύλου Μυλωνά

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτησή σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Εξωτερικών βρίσκεται σε συντονισμό με το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας και στηρίζει τις ενέργειες και πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει η Ελλάδα διεθνώς για το συγκεκριμένο θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.288, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρονται στην ερώτηση με αρ. ερ. 23.06.011.03.288, από το αρμόδιο Τμήμα, Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Στα πλαίσια της αυτονομίησης, η Υπηρεσία Ασθενοφόρων θα αποτελεί την πέμπτη Διεύθυνση του Κυπριακού Οργανισμού Υπηρεσιών Υγείας.
3. Τα προβλήματα που παρουσιάζονται σήμερα, λόγω του διπλού ρόλου των νοσηλευτών και την παράλληλη εργασία τους στα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών και στην Υπηρεσία Ασθενοφόρων, αναμένεται να επιλυθούν με την πλήρη τοποθέτηση των Νοσηλευτών στην Υπηρεσία Ασθενοφόρων.
4. Με την αυτονόμηση της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων και τις προσλήψεις των φροντιστών υγείας στα Δημόσια Νοσηλευτήρια, προγραμματίζεται η μετακίνηση των Νοσηλευτών Πληρωμάτων Ασθενοφόρων στην Υπηρεσία Ασθενοφόρων με αποτέλεσμα να επιλυθούν όλα τα προβλήματα.
5. Στόχος είναι η δημιουργία μιας ενιαίας Υπηρεσίας Ασθενοφόρων που θα μπορέσει να παρέχει αποτελεσματική προνοσοκομειακή φροντίδα υγείας σε όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.
6. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.289, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα από τις αρμόδιες υπηρεσίες, δηλαδή την Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, είναι η ακόλουθη:

- (α) Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει την αποκλειστική ευθύνη για την άμεση ανταπόκριση σε περιστατικά Έρευνας και Διάσωσης που συμβαίνουν εντός της περιοχής ευθύνης της, η οποία ταυτίζεται με την περιοχή ελέγχου πτήσεων Λευκωσίας (FIR). Οι επιχειρήσεις Έρευνας και Διάσωσης (Ε-Δ), αποσκοπούν στον εντοπισμό και την διάσωση ατόμων, στον ελάχιστο δυνατό χρόνο, των οποίων η ζωή βρίσκεται σε κίνδυνο, με την εμπλοκή όλων των διαθέσιμων Μέσων και Υπηρεσιών, τόσο της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ), όσο και άλλων φίλιων Κρατών.
  - (β) Οι επιχειρήσεις MEDEVAC της Έρευνας και Διάσωσης αποτελούν υποχρέωση του Υπουργείου Υγείας, ως Αρμόδια αρχή για θέματα Υγείας και εφόσον παραστεί ανάγκη, προσφέρει τις απαιτούμενες υπηρεσίες, ενεργοποιώντας τα διαθέσιμα μέσα και προσωπικό για να αντιμετωπίσει οποιοδήποτε περιστατικό εμπίπτει στις αρμοδιότητες του.
  - (γ) Από το 2015 η Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών έχει προβεί στη δημιουργία ομάδων Νοσηλευτών σε όλες τις επαρχίες, που ενεργοποιούνται σε περιπτώσεις κλήσεων σε πραγματικά περιστατικά. Αυξημένη ετοιμότητα υπάρχει στις επαρχίες Λάρνακας και Πάφου, που η ενεργοποίηση γίνεται, κατά το πλείστο, με επιβίβαση σε πτητικά μέσα της Κυπριακής Δημοκρατίας.
  - (δ) Όλοι οι Νοσηλευτές που συμμετέχουν σε επιχειρήσεις Έρευνας και Διάσωσης (MEDEVAC) απασχολούνται σε καίρια τμήματα (Τμήματα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών, Εντατικές κλπ) στα δημόσια νοσηλευτήρια και έχουν περάσει από όλες τις σχετικές εκπαιδεύσεις και εξειδικεύσεις.
  - (ε) Με βάση τα στοιχεία του Κέντρου Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης (ΚΣΕΔ), οι κλήσεις σε πραγματικά περιστατικά που απαιτείται η ενεργοποίηση νοσηλευτών, ανέρχονται γύρω στις 8-10 ετησίως και δεν δικαιολογεί την στελέχωση με μόνιμο προσωπικό.
2. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι τα πιο πάνω δεν είναι επαρκή ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.290, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

Σημείωση: Η απάντηση της υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.295, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα όσον αφορά τη διαβούλευση για το θέμα της σύνθεσης της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων μαζί με τη Επιτροπή Κατεχομένων Κοινοτήτων και την Ένωση Κατεχομένων Δήμων:

2. Σύμφωνα με το άρθρο 22(1) των περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμων του 2004-2014 μέχρι τη διεξαγωγή εκλογών για την ανάδειξη των μελών της Επιτροπής, το Υπουργικό Συμβούλιο διορίζει Προσωρινή Επιτροπή της ΠΕΠ, αποτελούμενη από τον Πρόεδρο της άλλα δεκαέξι μέλη. Η ανάθεση της ΠΕΠ πρέπει να αντανακλά στη δίκαιη εκπροσώπηση ολόκληρου του προσφυγικού κόσμου.

3. Μέχρι σήμερα η σύνθεση της Προσωρινής Επιτροπής της ΠΕΠ απαρτίζεται από εκπροσώπους των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων, με βάση τα ποσοστά που έχει συγκεντρώσει το κάθε κόμμα ξεχωριστά από εκποτισθέντες ψηφοφόρους στις τελευταίες Βουλευτικές εκλογές.

4. Σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών εντός του 2017 με την Επιτροπή Κατεχομένων Κοινοτήτων, ο Υπουργός Εσωτερικών ζήτησε από την Επιτροπή Κατεχομένων Κοινοτήτων να διαβουλευτεί με την Επιτροπή Κατεχομένων Δήμων και να υποδείξουν στο Υπουργείο τα αιρετά άτομα που επιθυμούν να μετέχουν στην Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων, αλλά αυτό δεν έγινε κατορθωτό λόγω έλλειψης συνεργασίας των δύο Επιτροπών.

5. Το Υπουργείο Εσωτερικών προτίθεται να συνεχίσει τη διαβούλευση για το θέμα της σύνθεσης της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων με την Επιτροπή Κατεχομένων Κοινοτήτων και την Ένωση Κατεχομένων Δήμων, προκειμένου να ετοιμαστεί και υποβληθεί εκ μέρους τους κοινή πρόταση για το θέμα της εκπροσώπησης των αιρετών μελών της ΠΕΠ.

6. Είμαστε στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.308, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση σχετικά με το χυτήριο που βρίσκεται σε Στρατόπεδο της Εθνικής Φρουράς στα Πολεμίδια και σας πληροφορώ τα εξής:

α. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας επιθεώρησε το χυτήριο την 1/11/2017.

β. Για την αποκατάσταση των παρατηρήσεων έχουν ήδη δαπανηθεί εντός του 2018, περίπου €6.300.00 και εντός του 2019 θα δαπανηθούν επιπλέον €1.000,00 για την πλήρη αποκατάσταση όλων των παρατηρήσεων.

γ. Στην έκθεση του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας δε γίνεται οποιαδήποτε αναφορά για την ανάγκη λήψης μέτρων για την προστασία των κατοίκων της περιοχής.

δ. Η λειτουργία του χυτηρίου το οποίο εξυπηρετεί τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς για την χύτευση ειδών εθιμοτυπίας (όπως εικόνες Αγίας Βαρβάρας, Αγίου Γεωργίου, Παναγίας Εθνοφρουρούσας, σταυρόσχημα, εμβλήματα κτλ), περιορίζεται κατά μέσο όρο σε δεκατέσσερις (14) φορές ετησίως, για περίπου 3 έως 5 ώρες κάθε φορά.

2. Σημειώνω ότι είμαστε έτοιμοι να μελετήσουμε τυχόν επιπλέον μέτρα που απαιτούνται για την προστασία των κατοίκων συνεργαζόμενοι με τους αρμόδιους φορείς του Δημοσίου, ώστε να ληφθούν όλα τα απαιτούμενα διορθωτικά μέτρα.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.312, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι αρμοδιότητες του περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμου του 1988 μεταφέρθηκαν στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων από το Υπουργείο Οικονομικών από 21.11.2014 με τον περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικό) Νόμο [N. 176(2)/2014].

Στον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2018 περιλήφθηκε πρόνοια ύψους €19 εκατομμυρίων. Από το διαθέσιμο υπόλοιπο θα καταβληθούν σε 1640 δικαιούχους τα επιδόματα που αφορούν τον μήνα Δεκέμβριο καθώς και το Χριστουγεννιάτικο έκτακτο επίδομα του 2018.

Σε σχέση με τα ποσά που δαπανήθηκαν και τον αριθμό των δικαιούχων, τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας αφορούν στα έτη 2003 και εντεύθεν, τα οποία σας διαβιβάζονται με τον επισυνημμένο πίνακα και στον οποίο φαίνονται οι πραγματικές δαπάνες καθώς και ο αριθμός των δικαιούχων ανά έτος.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.322, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Η αναγκαιότητα κατοχύρωσης της ιδιωτικής μουσικής εκπαίδευσης και γενικότερα της ιδιωτικής εκπαίδευσης στον τομέα των τεχνών στην Κύπρο είναι υπαρκτή. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει διαπιστώσει το κενό το οποίο υφίσταται εξαιτίας της απουσίας νομοθεσίας που να αφορά στην κατάλληλη ρύθμιση όχι μόνο της ιδιωτικής μουσικής εκπαίδευσης, αλλά ολόκληρου του τομέα της ιδιωτικής καλλιτεχνικής παιδείας.

Με στόχο την προώθηση της επίλυσης του εν λόγω ζητήματος και στη βάση σχετικών εισηγήσεων που είχαν υποβληθεί, έχουν πρόσφατα δοθεί οδηγίες εκ μέρους του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού για προώθηση της επεξεργασίας (μέσω αγοράς υπηρεσιών εμπειρογνομόνων) ενιαίου ρυθμιστικού πλαισίου (περιλαμβανόμενων και των σχετικών Κανονισμών) που θα διέπει στο σύνολό τους τα θέματα που αφορούν στην ίδρυση, λειτουργία και εποπτεία όλων των εν γένει ιδιωτικών σχολών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παροχής ερασιτεχνικής καλλιτεχνικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Παράλληλα, έχουν δοθεί οδηγίες και για τη συγκρότηση Επιτροπής στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού η οποία, ανάμεσα σε άλλα, θα έχει συμβουλευτικό ρόλο τόσο προς τον Υπουργό, όσο και προς τους εμπειρογνώμονες στους οποίους θα ανατεθεί η ετοιμασία του νομοσχεδίου και θα προσδιορίσει και τους συγκεκριμένους όρους εντολής που θα τους δοθούν.

Απώτερος στόχος είναι όλες οι προπαρασκευαστικές ενέργειες που θα οδηγήσουν στην ανάθεση της εκπόνησης του ρυθμιστικού πλαισίου από τους εμπειρογνώμονες να ολοκληρωθούν το συντομότερο και ότι το σχετικό νομοσχέδιο θα είναι ενώπιον της Βουλής για συζήτηση εντός του 2019.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.331, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Συμφωνία Παραχώρησης για την Ανάπτυξη και Διαχείριση των Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου-Αποζημίωση λόγω της λειτουργίας του ανταγωνιστικού αεροδρομίου

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στο άρθρο 4.3 της Συμφωνίας Παραχώρησης προβλέπεται ότι εάν κατά τη διάρκεια της Συμφωνίας λειτουργήσει στην Κυπριακή Δημοκρατία άλλο διεθνές πολιτικό αεροδρόμιο εκτός από τους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου και το ανταγωνιστικό αεροδρόμιο, τότε το γεγονός αυτό θα αποτελεί λόγο για αποζημίωση προς την Hermes.

Επίσης σύμφωνα με τις πρόνοιες της Συμφωνίας Παραχώρησης η Hermes δικαιούται αποζημίωση όταν οι πραγματικοί επιβάτες του ανταγωνιστικού αεροδρομίου σε έναν χρόνο, ξεπερνούν τον αριθμό των επιβατών που τέθηκε ως όριο στους όρους της Συμφωνίας, όπου ως ανταγωνιστικό αεροδρόμιο καθορίζεται το αεροδρόμιο της Τύμπου, που λειτουργεί στις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο και το οποίο θεωρείται παράνομο.

Στη Συμφωνία προβλέπεται επίσης ότι κάθε τρία χρόνια από το χρόνο έναρξης της Συμφωνίας, τα μέρη θα διαβουλεύονται ώστε να επανεξετάζουν και να συμφωνούν για την επόμενη τριετία τις μεταβλητές που περιλαμβάνονται στη φόρμουλα υπολογισμού της αποζημίωσης.

Θα θέλαμε επίσης να σας ενημερώσουμε ότι το θέμα συζητήθηκε διεξοδικά σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών στις 19 Απριλίου 2018 στην παρουσία του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Γενικού Ελεγκτή και της Hermes Airports Ltd.

Ενημερώναστε επίσης ότι στη διαδικασία ολοκλήρωσης των εγγράφων της Συμφωνίας Παραχώρησης συμμετείχε η Νομική Υπηρεσία, ενώ ο νομικός οίκος των Pinsent Masons LLC ενεργούσε ως νομικός σύμβουλος της Δημοκρατίας και ο οίκος των Norton Rose Fulbright LLP ως σύμβουλος της Εταιρείας Hermes.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019 στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.339, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέφανου Στεφάνου

Σημείωση: Η απάντηση είναι εμπιστευτική και στάλθηκε από την Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λτδ (ΚΕΔΙΠΕΣ).

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.341, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Οι γονείς παιδιών με καρκίνο που νοσηλεύονται δύνανται να υποβάλουν αίτηση για παροχή Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και να καταστούν δικαιούχοι του επιδόματος, νοουμένου ότι πληρούν τις προϋποθέσεις της περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νομοθεσίας. Επιπρόσθετα, το παιδί τους δύνανται να είναι δικαιούχος του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος σε ξεχωριστή αίτηση. Νοείται ότι αιτήσεις που υποβάλλονται για παροχή Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος σε παιδιά με καρκίνο εγκρίνονται χωρίς καθυστέρηση, με διαδικασίες που έχουν θεσμοθετηθεί στην αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας.

3. Στις περιπτώσεις γονέων που είναι δικαιούχοι Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και ενημερώνουν την αρμόδια Υπηρεσία ότι δεν μπορούν να εργαστούν λόγω νοσηλείας του παιδιού τους ή λόγω προβλημάτων υγείας που αντιμετωπίζει το παιδί τους, ενεργοποιείται αμέσως η διαδικασία της κοινωνικής παρέμβασης στη βάση των διατάξεων του άρθρου 22 της πιο πάνω Νομοθεσίας και τους παραχωρείται το επίδομα ως περιπτώσεις που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προσωπικές συνθήκες για σκοπούς παροχής Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.370, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. φακ. 23.06.011.03.370 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, κ. Χρίστου Ορφανίδη και να διευκρινίσω αρχικά τα ακόλουθα:

1. Το εμπορικό σήμα "Halloumi" ενεγράφη στο Ηνωμένο Βασίλειο (HB) το 2002 με δικαιούχο το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (ΥΕΕΒ).
2. Στις 28.11.2018, εκδόθηκε Απόφαση από το High Court of Justice, Business and Property Courts (Chancery Division) του HB, για απόρριψη της ένστασης που υπέβαλε το ΥΕΕΒ εναντίον της Απόφασης του Intellectual Property Office του Ηνωμένου Βασιλείου (UKIPO) για ακύρωση της εγγραφής του εμπορικού σήματος "Halloumi" στη χώρα αυτή.
3. Η Απόφαση του UKIPO εκδόθηκε κατόπιν αίτησης ιδιωτικής εταιρείας για ακύρωση του εμπορικού σήματος.
4. Σημειώνεται ότι το εμπορικό σήμα "Halloumi" δεν κατακυρώθηκε σε κανένα ιδιωτικό φορέα.

Αναφορικά με τα ερωτήματα που τίθενται από τον αξιότιμο βουλευτή πληροφορείστε τα ακόλουθα:

Ερώτημα 1: Ποιο είναι το ακριβές χρονοδιάγραμμα εργασιών που ακολουθήθηκαν για το πιο πάνω θέμα:

- (i) Στις 22.12.2017 ιδιωτική εταιρεία υπέβαλε τρεις αιτήσεις για ακύρωση της εγγραφής του εμπορικού σήματος "Halloumi" στο HB.
- (ii) Στις 2.2.2018 λήφθηκε στο Υπουργείο επιστολή από το UKIPO ημερ. 18.1.2018 με την οποία διαβίβαζε στο ΥΕΕΒ αντίγραφο αίτησης ιδιωτικής εταιρείας για ακύρωση της υφιστάμενης εγγραφής του Εμπορικού Σήματος "HALLOUMI" στο HB.
- (iii) Στη συνέχεια, το UKIPO, με νέα επιστολή του ημερομηνίας 26.1.2018 διαβίβασε στο ΥΕΕΒ αντίγραφο των τριών αιτήσεων της ιδιωτικής εταιρείας, δίνοντας προθεσμία στο ΥΕΕΒ μέχρι 26.3.2018 για υποβολή σχολίων.
- (iv) Το UKIPO στις 5.4.2018 απέστειλε τρεις νέες επιστολές/ειδοποιήσεις διαδικασίας ακύρωσης της εγγραφής του Εμπορικού Σήματος "HALLOUMI" στο HB, ως συνέχεια των αντίστοιχων επιστολών του ημερ. 26.1.2018. Με τις επιστολές αυτές δινόταν προθεσμία μέχρι 19.4.2018 για να υποβάλει το Υπουργείο τους λόγους για τους οποίους δεν υπερασπίστηκε τη διατήρηση της εγγραφής του Εμπορικού Σήματος "HALLOUMI" στο HB.
- (v) Οι τελευταίες επιστολές του UKIPO ημερομηνίας 5.4.2018 λήφθηκαν εκπρόθεσμα από το Υπουργείο (στις 26.4.2018 όπως φαίνεται από τη σφραγίδα λήψης). Επειδή οι εν λόγω επιστολές αναφέρονταν σε εμπορικό σήμα, διαβιβάστηκαν στο Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, το οποίο με επιστολή του ημερ. 7.5.2018, διαβίβασε ξανά στο ΥΕΕΒ τις επιστολές του UKIPO.

- (vi) Στις 2.5.2018, το UKIPO με επιστολή του η οποία λήφθηκε στο Υπουργείο στις 9.5.2018, ενημέρωσε για την απόφασή του σε σχέση με τη μία εκ των τριών αιτήσεων της ιδιωτικής εταιρείας για ακύρωση της εγγραφής του Εμπορικού Σήματος "HALLOUMI" στο HB (οι άλλες δύο αιτήσεις έχουν ανασταλεί). Στην επιστολή του το UKIPO ενημέρωσε επίσης το Υπουργείο για το δικαίωμα υποβολής ένστασης μέχρι 30.5.2018 στο Δικαστήριο του HB. Η ένσταση υποβλήθηκε στις 30.5.2018.
- (vii) Στις 28.11.2018 το Δικαστήριο εξέδωσε την Απόφασή του με την οποία απορρίφθηκε η ένσταση του YEEB.

Ερώτημα 2: Ποιο είναι το ακριβές χρονοδιάγραμμα εργασιών που έπρεπε να ακολουθηθεί για το πιο πάνω θέμα ούτως ώστε να κερδίσουμε το εμπορικό σήμα;

Το YEEB θα έπρεπε να διαβιβάσει άμεσα τις πιο πάνω επιστολές του UKIPO στη Νομική Υπηρεσία, ούτως ώστε η Νομική Υπηρεσία, σε συνεργασία με το YEEB να ετοιμάσει και να υποβάλει στο UKIPO τα σχόλιά της για την υπεράσπιση της εγγραφής του εμπορικού σήματος, εντός των προθεσμιών που αναφέρονται στις πιο πάνω επιστολές του UKIPO. Το YEEB δεν διαβίβασε τις πιο πάνω επιστολές στη Νομική Υπηρεσία εντός των χρονικών προθεσμιών, παρά το γεγονός ότι δόθηκαν οδηγίες και ότι επρόκειτο για απλή προώθηση επιστολών.

Ερώτημα 3: Ποιοι και γιατί ευθύνονται για αυτή την αρνητική εξέλιξη;

Για το θέμα αυτό έχει διαταχθεί πειθαρχική έρευνα, η οποία ολοκληρώθηκε και το πόρισμά της βρίσκεται ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα.

Ερώτημα 4: Ποια μέτρα θα λάβετε σχετικά με τα άτομα τα οποία ευθύνονται;

Το YEEB θα προχωρήσει σύμφωνα με τις υποδείξεις του Γενικού Εισαγγελέα.

Ερώτημα 5: Σε ποιες ενέργειες θα προβείτε για το θέμα αυτό;

Το YEEB προχώρησε επίσης στις πιο κάτω ενέργειες για αποφυγή παρόμοιων συμβάντων:

- (i) Δημιούργησε Μονάδα Διαχείρισης των Εμπορικών Σημάτων κάτω από την άμεση εποπτεία του Γενικού Διευθυντή.
- (ii) Πραγματοποίησε επαφές με το ΤΥΠ για επίστευση εγκατάστασης διαχείρισης των εγγράφων του Αρχείου.
- (iii) Σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία διερευνά τη δυνατότητα δημιουργίας ψηφιακού Αρχείου για όλα τα θέματα για το Χαλλούμι.
- (iv) Στις 17.5.2018, το Υπουργείο καταχώρησε νέα αίτηση στο UKIPO για εγγραφή νέου Πιστοποιούντος Εμπορικού Σήματος "HALLOUMI".
- (v) Στις 19.12.2018 το Υπουργείο καταχώρησε Έφεση εναντίον της Απόφασης του High Court of Justice, Business and Property Courts (Chancery Division) του HB, για απόρριψη της ένστασης που υπέβαλε το YEEB εναντίον της Απόφασης του Intellectual Property Office του Ηνωμένου Βασιλείου (UKIPO).»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.382, ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. φακ. 23.06.011.03.382 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. **Ποιες επιπτώσεις στις εξαγωγές θα έχει η υπόθεση της απώλειας εμπορικού σήματος του χαλλουμιού στη Μεγάλη Βρετανία; Σε ποιες ενέργειες θα προβεί το αρμόδιο Υπουργείο, έτσι ώστε να αποφευχθούν οι αρνητικές συνέπειες για τις εξαγωγές χαλλουμιών;**

Η ακύρωση του Εμπορικού Σήματος "HALLOUMI" στο Ηνωμένο Βασίλειο, αποτελεί αρνητική εξέλιξη, ωστόσο σημειώνονται τα πιο κάτω:

- i. Το Κοινοτικό Συλλογικό Εμπορικό Σήμα "HALLOUMI" της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο είναι εγγεγραμμένο από τις 14.07.2000, ισχύει σε όλη την επικράτεια της ΕΕ, περιλαμβανομένου και του Ηνωμένου Βασιλείου.
- ii. Ως εκ τούτου, η Κυπριακή Δημοκρατία διατηρεί το δικαίωμα προστασίας του Χαλλουμιού στο Ηνωμένο Βασίλειο και συνεπώς τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον παραβατών στη βάση του Κοινοτικού Συλλογικού Σήματος "HALLOUMI".
- iii. Στη βάση σχετικής πρόνοιας (Άρθρο 54) της Συμφωνίας Αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου, προνοείται η αυτόματη μετατροπή ήδη εγγεγραμμένων Ευρωπαϊκών Κοινοτικών Εμπορικών Σημάτων σε Εμπορικά Σήματα Ηνωμένου Βασιλείου για την ίδια κλάση προϊόντων με ημερομηνία εγγραφής ίδια με ημερομηνία εγγραφής τους στην ΕΕ. Επομένως, σε περίπτωση έγκρισης της

Συμφωνίας Αποχώρησης, η Κυπριακή Δημοκρατία θα συνεχίσει να διατηρεί το ίδιο δικαίωμα προστασίας του χαλλουμιού.

- iv. Επιπλέον, τονίζεται ότι στη βάση των Κανονισμών που διέπουν τα εγγεγραμμένα Εμπορικά Σήματα του Υπουργείου, του Κυπριακού Προτύπου CYS 94/1985 για το Χαλλούμι και του σχετικού Διατάγματος του Υπουργού ημερομηνίας 09.07.2014, ουδείς μπορεί να παράγει και πωλεί Χαλλούμι εκτός από τους εγκεκριμένους από το Υπουργείο, παραγωγούς.
- v. Πληροφορείστε περαιτέρω ότι, το Υπουργείο σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία και εξουσιοδοτημένους Νομικούς Συμβούλους στο εξωτερικό εξετάζει το ενδεχόμενο λήψης περαιτέρω νομικών μέτρων κατά της Απόφασης του Δικαστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου.

2. Ποιες είναι οι ποσότητες γαλακτοκομικών προϊόντων που εξάγουμε κάθε χρόνο στη Μεγάλη Βρετανία; Να δοθούν στοιχεία για τα τελευταία πέντε χρόνια.

Οι εξαγωγές γαλακτοκομικών προϊόντων στη Μεγάλη Βρετανία αφορούσαν αποκλειστικά εξαγωγές Χαλλουμιού, όπου κατά το 2017, ανήλθαν στα €68 εκ. ή 10 χιλιάδες τόνους, διατηρώντας τη σταθερή ανοδική πορεία των τελευταίων χρόνων με αυξήσεις που κυμαίνονται περίπου στο 23-27% ετησίως. Οι εξαγωγές του προϊόντος στο Ηνωμένο Βασίλειο στο σύνολο της τελευταίας πενταετίας (2013- 2017) έφθασαν τα €228 εκ. Επισυνάπτεται σχετικός Πίνακας με τις εξαγωγές Χαλλουμιού κατά χώρα την περίοδο 2013-2017.

3. Ποιες είναι οι ποσότητες γαλακτοκομικών προϊόντων που εξάγουμε κάθε χρόνο στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και σε άλλες χώρες; Να δοθούν στοιχεία για τα τελευταία πέντε χρόνια.

Οι εξαγωγές κυπριακών γαλακτοκομικών προϊόντων αφορούν εξαγωγές Χαλλουμιού, οι οποίες ακολουθούν σταθερή ανοδική πορεία τα τελευταία χρόνια. Οι εξαγωγές αυτές πραγματοποιούνται σε 22 ευρωπαϊκές χώρες, σε ποσοστά που κυμαίνονται μεταξύ 80%-85% την τελευταία πενταετία, και άλλες τρίτες χώρες. Μεταξύ των ευρωπαϊκών εξαγωγικών προορισμών, πέραν του Ηνωμένου Βασιλείου που αποτελεί παραδοσιακά τον κυριότερο προορισμό, περιλαμβάνονται η Σουηδία, η Γερμανία, η Δανία, η Ελλάδα, η Φινλανδία, το Βέλγιο, η Σλοβακία, κ.ά. Το χαλλούμι εξάγεται επίσης στην Αυστραλία σε ποσοστό 7% περίπου, και σε μικρότερα ποσοστά στη Σαουδική Αραβία (3%), στις Η.Π.Α. (2%) και στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (1%). Επισυνάπτεται σχετικός Πίνακας με τις εξαγωγές κατά χώρα για την περίοδο 2013-2017.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Παρασκευή, 18 Ιανουαρίου 2019, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.212-2018).
2. Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.115-2018).
3. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Πρόταση νόμου της κ. Ελένης Μαύρου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών). (Αρ. Φακ. 23.02.059.098-2018).
4. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Περδίκη και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

(Αρ. Φακ. 23.02.059.019-2018).

5. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.206-2018).
6. Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.199-2017).
7. Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.096-2017).
8. Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.066-2018).
9. Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.017-2018).
10. Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.179-2018).
11. Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).
12. Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.120-2018).
13. Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.053-2018).
14. Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.229-2018).
15. Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.170-2018).
16. Ο περί Προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης του 2019 Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.194-2018).
17. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων του 2019 Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.157-2018).
18. Οι περί Υφυπουργείου Ναυτιλίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.114-2018).
19. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ραδιοεξοπλισμός) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.115-2018).
20. Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Στενογράφου Δικαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.116-2018).
21. Οι περί Θεσπίσεως Εθνικών Μέτρων για την Υγιεινή Παραγωγή και Διάθεση στην Αγορά Ορισμένων Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.117-2018).

ΑΠΟΣΥΡΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Το μέλλον της Ευρώπης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής). (Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).
3. «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος). (Αρ. Φακ. 23.05.051.006-2018).

[Στις 17 Ιανουαρίου 2019 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την Παρασκευή, 18 Ιανουαρίου 2019, στις 11.00 π.μ., προστίθεται το ακόλουθο θέμα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Φεβρουάριο του 2019. (Αρ. Φακ. 23.10.002.004.)]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 12.03 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κουλλά Ονούφριος
Δημητρίου Αννίτα	Κυπριανού Ανδρέας
Δημητρίου Δημήτρης	Κωνσταντίνου Κώστας
Δίπλαρος Ευθύμιος	Μαυρίδης Μάριος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Νουρής Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γεωργίου Κ. Γιώργος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Φακοντής Αντρέας
Κώστα Κώστας	Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Μυλωνάς Παύλος
Κουλίας Ζαχαρίας	Ορφανίδης Χρίστος
Λεωνίδου Πανίκος	Προκοπίου Γεώργιος
Μουσιούπτας Μαρίνος	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
---	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Επίσημη επίσκεψη του Προέδρου της Βουλής στην Αίγυπτο μετά από επίσημη πρόσκληση του Προέδρου της Αιγύπτου Αμντέλ Φατάχ αλ-Σίσι.
  - β. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη ως εισηγητή της Επιτροπής για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Ανθρωπιστικά Θέματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη σε διερευνητική αποστολή στην Ουκρανία.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Γιώργος Περδίκης, Πανίκος Λεωνίδου, Αντρέας Φακοντής, Γιώργος Λιλλήκας, Ανδρέας Κυπριανού) και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί της Λειτουργίας της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανονισμοί του 2018» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών του 2019 Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, Μαριέλλα Αριστείδου, Ζαχαρίας Κουλίας, Γιώργος Λιλλήκας, Μιχάλης Γιωργάλλας, Μάριος Μαυρίδης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Νίκος Κέττηρος, Παύλος Μυλωνάς) και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τ/Κ Περιουσιών του 2019 Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Τ/Κ) του 2019 Νόμος του 2019».
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και «Οι περί Ελέγχου της Ατμόσφαιρας και Επικινδύνων Ουσιών στα Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και έγκρισή τους.

9. Αναβολή του νομοσχεδίου «Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και παρατηρήσεις των κ. Ευθύμιου Δίππλου, Γιώργου Λουκαΐδη, Κυριάκου Χατζηγιάννη, Γιώργου Κ. Γεωργίου και του Προέδρου.
10. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
11. Ερωτήσεις βουλευτών:
 Μέθοδοι αντισύλληψης που παρέχονται από τα κρατικά νοσηλευτήρια - Εκρίζωση δέντρων στον Στατό-Άγιο Φώτιο κατά παράβαση παραχωρηθείσας άδειας υλοτομίας - Παρεμβάσεις σε ζώνη προστασίας της παραλίας στη Γεροσκήπου - Υποχρεωτική νοσηλεία ατόμων υπό την επήρεια ναρκωτικών ουσιών - Μη δυνατότητα συμμετοχής των ατόμων με κινητικά προβλήματα σε κρουαζιέρες - Καθυστέρηση έναρξης εξωραϊστικών έργων στο Καμπί - Η λειτουργία των κυνηγετικών συλλόγων σε σχέση με τον περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμο - Αιτήσεις για τα στεγαστικά προγράμματα για εκτοπισθέντες - Οι εγκρίσεις για επιδόματα μητρότητας και πατρότητας και η εργασιακή κατάσταση των αιτητών - Καθυστέρηση εγγραφής τέκνου στο ληξιαρχείο γεννήσεων - Εργοδότηση θυμάτων εμπορίας και καταγγελίες - Εφαρμογή και παραβιάσεις των περί προστασίας της μητρότητας και του θηλασμού νόμων - Καθυστέρηση στην έγκριση και επιδότηση ενοικίου σε δικαιούχους πρόσφυγες - Δομές φιλοξενίας μεταναστών σε Κοκκινότριμιθιά και Κοφίνου - Διαχειριστικό σχέδιο Αλυκής Λάρνακας - Τουριστική και οικιστική ανάπτυξη στην Αλυκή Λάρνακας - Αντιπλημμυρικά έργα στην περιοχή "Καμάρες" στη Λάρνακα - Παραχώρηση άδειας εισόδου στο Α΄ Δημοτικό Σχολείο Γεροσκήπου σε εκπροσώπους του ΕΛΑΜ - Αποζημίωση των εργαζομένων της Cobalt από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση - Προβλήματα στη λειτουργία των σχολικών κυλικείων - Η πολιτική του κράτους για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας - Εγγεγραμμένοι κτηματομεσίτες και βοηθοί κτηματομεσίτες - Νομοσχέδιο για τη μίσθωση ταχύπλοου σκάφους για σκοπούς αναψυχής - Συμπερίληψη του ψευδοκράτους σε έκθεση του ΟΗΕ για την Παγκόσμια Ευτυχία 2018 - Το δικαίωμα συμμετοχής των εργαζομένων στη διοίκηση των επιχειρήσεων - Η δημιουργία Μουσείου Κυπριακής Υπαιθρου - Ανακύκλωση οικιακών αποβλήτων στα δημόσια νοσηλευτήρια - Επενδύσεις σε καινοτόμες επιχειρήσεις μέσω του σχεδίου παροχής φορολογικών κινήτρων - Αποπεράτωση του έργου του ποταμού Λιοπετρίου - Το τηλεφωνικό κέντρο της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας - Ανάγκη περίθαλψης των διαβητικών από ποδιάτρους στα δημόσια νοσηλευτήρια - Αξιολόγηση ιατρών που θα ενταχθούν στο ΓΕΣΥ έπειτα από πρόγραμμα εκπαίδευσής τους - Κυβερνητικές κατοικίες στην περιοχή του Προεδρικού στους Αγίους Ομολογητές - Αφαίρεση φίλτρου αιθάλης και καταλύτη από πετρελαιοκίνητα αυτοκίνητα - Ανάγκη επικαιροποίησης της νομοθεσίας περί κοινωνικών παροχών - Ανάγκη για αυτονόμηση της λειτουργίας της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής - Το εργασιακό καθεστώς του προσωπικού και του διοικητικού συμβουλίου της ΚΕΔΙΠΕΣ.
12. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
 Ενημέρωση για τη χρηματοδότηση εταιρείας από την κυβέρνηση - Οι δεντροφυτεύσεις των τελευταίων δεκαπέντε ετών - Αύξηση του τουριστικού ρεύματος - Περιβαλλοντική αποκατάσταση εγκαταστάσεων της Κυπριακής Εταιρείας Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών - Αίτημα Λέμπας για ένταξη πάρκου σε ζώνη προστασίας - Η διαχείριση αποβλήτων φαρμακευτικών σκευασμάτων - Επικίνδυνα παιχνίδια σε δημόσιους χώρους - Εφαρμογή έξυπνων μετρητών από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου - Εκπομπές CO₂ από τη χρήση ενέργειας - Εισαγωγή και εξάπλωση χωροκατακτητικών ξένων ειδών - Αίτημα καρκινοπαθών για έκπτωση στον λογαριασμό της ΑΗΚ - Αποκατάσταση και μελλοντική χρήση του χώρου των διυλιστηρίων - Σχέδιο δράσης για αγορά εναλλακτικών καυσίμων και δημόσια διαβούλευση - Αντικατάσταση των αμιαντούχων στεγών σε κτίρια στο Στρουμπί - Αψίδες ασφαλείας σε κυβερνητικά κτίρια και ενδεχόμενοι κίνδυνοι για την υγεία - Εκπαίδευση Κυπρίων για εργοδότηση στον ξενοδοχειακό και επισιτιστικό κλάδο - Εγγεγραμμένες εταιρείες το διάστημα 2011-2018 - Μονάδα επεξεργασίας αδρανών υλικών στην Αγία Βαρβάρα Πάφου - Ανέγερση του νέου αρχαιολογικού μουσείου στη Λευκωσία και η ανάπλαση του περιβάλλοντα χώρου - Αιτήματα κατοίκων της περιοχής Βασιλικού - Σχέδιο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ για ίδια κατανάλωση - Τα προβλήματα του κτιρίου της ΑΗΚ στη Λάρνακα - Έλεγχοι σε κυλικεία σταδίων - Κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς στο Βασιλικό - Πρόσβαση ατόμων με κινητικά προβλήματα σε οργανωμένες παραλίες - Αξιοποίηση του τεμαχίου της Διανελλείου Τεχνικής Σχολής - Εκπαίδευση, επαγγελματική αποκατάσταση και υποστήριξη μαθητών και φοιτητών με απώλεια ακοής - Ασφάλεια των παιδιών σε πισίνες και κολυμβητήρια - Βανδαλισμοί σε πινακίδες τροχαίας - Κτηνοτροφική ζώνη Μενίκου - Η διαχείριση του Εθνικού Κέντρου Υψηλού Αθλητισμού "Γλαύκος Κληρίδης" στον Αγρό - Λειτουργία αθλητικών χώρων χωρίς πιστοποιητικό τελικής έγκρισης - Οικονομικά προβλήματα δήμου Αγίου Δομετίου - Ενεργειακή απόδοση κτιρίων - Βλάβη σε μηχανήματα του Αιματολογικού Τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού - Προβλήματα στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού - Καταγγελίες σχετικά με τους διορισμούς εκπαιδευτικών - Προγράμματα εκμάθησης της τουρκικής γλώσσας - Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την προστασία προσωπικών δεδομένων και κυβερνητικές υπηρεσίες - Ερωτήματα σχετικά με τα ΚΕΠ - Αντισεισμική βελτίωση δημόσιων εκπαιδευτηρίων - Παραβατική συμπεριφορά μαθητών - Διαχείριση κτηνοτροφικών αποβλήτων - Δημιουργία Τμήματος Πρώτων Βοηθειών στο Μακάρειο Νοσοκομείο - Εξώδικα για λαθροθηρία - ΜΟΤ έλεγχος αυτοκινήτου που προκάλεσε δυστύχημα στον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Λεμεσού -

Επιθεωρήσεις εργασίας για την εφαρμογή του περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμου - Επιδιόρθωση της στοάς του μεταλλείου Καλαβασού - Στήριξη των λαϊκών ποιητών - Διαπραγματεύσεις μεταξύ κυβέρνησης και ΟΠΑΠ - Μη ολοκλήρωση της σύνδεσης της Βιομηχανικής Ζώνης Τρεμιθούσας με τη Βιομηχανική Περιοχή Μεσόγης - Τερματισμός των εργασιών της αεροπορικής εταιρείας "Cobalt" - Μετονομασία δημοτικού σχολείου στη Λάρνακα - Οι ενέργειες της Κυπριακής Δημοκρατίας σχετικά με τη δολοφονία ομογενή στη Βόρεια Ήπειρο - Προσωπικό της επείγουσας προνοσοκομειακής φροντίδας υγείας - Αποστολές MEDAVAC - Θρησκευτικά μνημεία στην κατεχόμενη Τρεμετουσιά και το ενδεχόμενο επιδιόρθωσής τους (εμπιστευτική απάντηση) - Διαβούλευση για παράταση διορισμών στην Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων - Ενδεχόμενο επαναλειτουργίας του χυτηρίου στο στρατόπεδο Πολεμιδιών - Το αποθεματικό και η διαχείριση του Ταμείου Ανακουφίσεως Παθόντων - Νομοθετικό πλαίσιο για τα ωδεία - Συμφωνία της Κυπριακής Δημοκρατίας για αποζημίωση της εταιρείας "Hermes" για τα ταξίδια από το παράνομο αεροδρόμιο της Τύμπου - Αρμοδιότητες και περιουσιακά στοιχεία της ΣΕΔΙΠΕΣ και της ΚΕΔΙΠΕΣ (εμπιστευτική απάντηση) - Επίδομα σε γονείς παιδιών με καρκίνο που νοσηλεύονται - Ενημέρωση για τις κυβερνητικές ενέργειες σχετικά με την κατακύρωση του εμπορικού σήματος για το χαλλούμι - Εξαγωγές χαλλουμιού και γαλακτοκομικών προϊόντων.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 18^{ης} Ιανουαρίου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.10 π.μ.

Αρ. 14

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας!

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ δηλώστε την παρουσία σας. Δηλώστε την παρουσία σας, κύριοι συνάδελφοι.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με την ευκαιρία του πρόσφατου διορισμού των προέδρων και των μελών των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών, θα ήθελα να ευχηθώ εκ μέρους του σώματος κάθε επιτυχία στο έργο που αναλαμβάνουν.

Περαιτέρω όμως θα ήθελα να επισημάνω ότι δυστυχώς και φέτος δεν έχουν κατατεθεί έγκαιρα για έγκριση οι ετήσιοι προϋπολογισμοί των περισσότερων από τους ημικρατικούς οργανισμούς, παρά τις σχετικές προς τούτο εκκλήσεις της Βουλής και από μέρους μου και από μέρους της επιτροπής Οικονομικών και παρά τη βεβαιότητα της επιτροπής Οικονομικών και την ετοιμότητα αυτοί να εξεταστούν μαζί με τους προϋπολογισμούς. Ειδικότερα, κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση σαράντα πέντε προϋπολογισμοί νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου. Από αυτούς έχουν μέχρι στιγμής κατατεθεί στη Βουλή για έγκριση μόνο δεκαοκτώ.

Να επισημάνω ακόμα ότι σήμερα καλείται η Βουλή να εγκρίνει τα τελευταία δωδεκατημόρια για τη λειτουργία των οργανισμών αυτών. Θέλω να ελπίζω ότι δε θα το επαναλάβουμε και την επόμενη χρονιά. Και να παρακαλέσω όλους και ιδιαίτερα την επιτροπή Οικονομικών να περάσουν αυτά τα μηνύματα και να πείσουν όσο περισσότερο μπορούν.

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να διαβάσει την αναφορά για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Ο τέως Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Γιαννάκης Λ. Ομήρου εκπροσώπησε τον Πρόεδρο της Βουλής στην κηδεία του πρώην Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων κ. Δημήτριου Σιούφα στην Αθήνα, στις 14 Ιανουαρίου, παρουσία της ανώτατης πολιτικής και εκκλησιαστικής ηγεσίας της Ελλάδας. Ο κ. Σιούφας διακρίθηκε κυρίως για το πολιτικό του ήθος, δεν ξεχνούσε ποτέ την Κύπρο, ακόμα και μετά την κοινοβουλευτική του θητεία, και δικαίως ανακηρύχθηκε επίτιμος δημότης Μόρφου. Συνέβαλε επίσης σημαντικά στην ανάπτυξη των σχέσεων της Βουλής των Ελλήνων με τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης συμμετείχε υπό την ιδιότητα του Εισηγητή της Επιτροπής για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Ανθρωπιστικά Θέματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη σε αποστολή του προεδρείου της επιτροπής στη Βαρσοβία, στις 15 Ιανουαρίου. Η πρόεδρος της επιτροπής και ο κ. Χατζηγιάννης είχαν συναντήσεις με την ηγεσία του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ, με σκοπό την ενημέρωση για τις πρόσφατες εξελίξεις στην εφαρμογή των δεσμεύσεων των συμμετεχόντων κρατών του οργανισμού, ώστε να περιληφθούν σε σχετικό ψήφισμα που θα συντάξει ο κ. Χατζηγιάννης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στο Πρώτο Κεφάλαιο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχει ένσταση, όλες οι εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση και έχει ετοιμαστεί αναθεωρημένο κείμενο.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) Νόμου, ώστε να επεκταθεί η υποχρεωτική προδημοτική εκπαίδευση λόγω της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για την αύξηση της ηλικίας πρώτης εγγραφής στην προδημοτική τάξη και στην Α΄ τάξη του δημοτικού σχολείου. Επιπρόσθετα, η προτεινόμενη ρύθμιση στοχεύει στην παροχή στο Υπουργικό Συμβούλιο εξουσίας για καθορισμό της ηλικίας εισδοχής στη δημοτική εκπαίδευση.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Παύλος Μυλωνάς

Γιώργος Κάρουλλας

Μιχάλης Γιωργάλλας

Αννίτα Δημητρίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αντρέας Καυκαλιάς

Γιώργος Περδίκης

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιανουαρίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού, της ΠΟΕΔ, της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης και της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων και Κηδεμόνων Δημόσιων και Κοινοτικών Νηπιαγωγείων.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) Νόμου, ώστε να επεκταθεί η υποχρεωτική προδημοτική εκπαίδευση λόγω της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για την αύξηση της ηλικίας πρώτης εγγραφής στην προδημοτική τάξη και στην Α΄ τάξη του δημοτικού σχολείου. Επιπρόσθετα, η προτεινόμενη ρύθμιση στοχεύει στην παροχή στο Υπουργικό Συμβούλιο εξουσίας για καθορισμό της ηλικίας εισδοχής στη δημοτική εκπαίδευση.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που περιέχονται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο και όσα τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, επισημαίνονται τα εξής:

1. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού μελέτησε το θέμα της ηλικίας πρώτης εγγραφής στην προδημοτική τάξη και στην Α΄ τάξη του δημοτικού σχολείου, αξιοποίησε τα στοιχεία και όλες τις απόψεις που εξέφρασαν οι εμπλεκόμενοι φορείς και προώθησε σχετική πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για επέκταση του ορίου ηλικίας πρώτης εγγραφής στα δημοτικά σχολεία. Η αλλαγή αυτή λαμβάνει υπόψη αποκλειστικά και μόνο το συμφέρον των παιδιών και αναμένεται ότι με την αύξηση της ηλικίας εισδοχής τα ποσοστά των παιδιών με μεγάλη πιθανότητα να παραμείνουν γλωσσικά και μαθηματικά

αναλφάβητα θα μειωθούν και θα αυξηθεί η σχολική επιτυχία σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό παιδιών.

2. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2018 και με αρ. 84.078 αποφάσισε τη διατήρηση του ορίου ηλικίας για υποχρεωτική φοίτηση των παιδιών στο νηπιαγωγείο στην ηλικία των τεσσάρων χρόνων και οκτώ μηνών, ως έχει σήμερα. Ταυτόχρονα όμως αποφάσισε τη σταδιακή αύξηση της ηλικίας πρώτης εγγραφής των παιδιών ως εξής:
  - α. Στην προδημοτική τάξη από τεσσάρων χρόνων και οκτώ μηνών, που είναι σήμερα, σε πέντε χρόνων.
  - β. Στην Α΄ τάξη του δημοτικού σχολείου από πέντε χρόνων και οκτώ μηνών, που είναι σήμερα, σε έξι χρόνων. Ειδικότερα, για την προδημοτική τάξη η απόφαση θα ισχύσει για τη σχολική χρονιά 2019-2020, ενώ για την Α΄ τάξη θα ισχύσει για τη σχολική χρονιά 2020-2021 και η αύξηση του ορίου ηλικίας θα γίνει σταδιακά για τις επόμενες σχολικές χρονιές, αντίστοιχα.
3. Με βάση τα πιο πάνω, κρίθηκε αναγκαία η προώθηση του τροποποιητικού νομοσχεδίου, λόγω της πιο πάνω απόφασης για την αύξηση της ηλικίας πρώτης εγγραφής και για να παρέχεται η εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο για καθορισμό της ηλικίας πρώτης εγγραφής.

Ο διευθυντής δημοτικής εκπαίδευσης στα πλαίσια της συνεδρίας ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και κατέθεσε τόσο προφορικά όσο και γραπτώς αναλυτικά στοιχεία σε σχέση με την ερευνητική και επιστημονική τεκμηρίωση για την αύξηση της ηλικίας πρώτης εγγραφής.

Με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου συμφώνησαν οι εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού, της ΠΟΕΔ και της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι της ΠΟΕΔ, αφού επισήμαναν ότι η προτεινόμενη ρύθμιση αποτελεί σημαντική μεταρρύθμιση, επισήμαναν την ανάγκη εξέτασης της δυνατότητας για μείωση προς τα κάτω της ηλικίας της υποχρεωτικής προδημοτικής εκπαίδευσης.

Ταυτόχρονα, οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημοτικής Εκπαίδευσης επισήμαναν μεταξύ άλλων την ανάγκη βελτίωσης των αναλυτικών προγραμμάτων, καθώς και την ανάγκη μείωσης του αριθμού των μαθητών στις τάξεις που θα προκύψει από την εφαρμογή του νέου μέτρου.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Γονέων και Κηδεμόνων Δημόσιων και Κοινοτικών Νηπιαγωγείων ανέφεραν ότι τον Νοέμβριο του 2017 με επιστολή τους προς το αρμόδιο υπουργείο είχαν συναινέσει στην εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης, νοούμενου ότι θα λαμβάνονταν συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία όμως δε λήφθηκαν ακόμη από πλευράς του υπουργείου και ως εκ τούτου δε συναινούν στην προώθηση της νέας αυτής ρύθμισης. Ειδικότερα, τα μέτρα αυτά αφορούν μεταξύ άλλων τη διετή υποχρεωτική φοίτηση στην προδημοτική για όλα τα παιδιά, τον καταρτισμό ενιαίου αναλυτικού προγράμματος για την προδημοτική και τις τρεις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου, τη μείωση του αριθμού των παιδιών στην προδημοτική και Α΄ τάξη δημοτικού κτλ.

Επιπρόσθετα, ομάδα γονέων που παρευρέθηκε στην επιτροπή, αφού εξέφρασε τις επιφυλάξεις της για το νομοσχέδιο και επισήμανε την ανάγκη ολιστικής αντιμετώπισης του θέματος, εισηγήθηκε μεταξύ άλλων την εξέταση της δυνατότητας όπως τα παιδιά τα οποία έχουν γεννηθεί τους μήνες Σεπτέμβρη και Οκτώβρη και τα οποία οριακά χάνουν τη χρονιά τους να έχουν το δικαίωμα οι γονείς τους να αιτηθούν στο αρμόδιο υπουργείο, ώστε μετά από εξέταση εμπειρογνομόνων να κριθεί κατά πόσο αυτά είναι μαθησιακά ώριμα ή όχι να παρακολουθήσουν την Α΄ τάξη δημοτικού ή να επαναλάβουν την προδημοτική τάξη.

Στα πλαίσια της συνεδρίας εγέρθηκαν αρκετοί προβληματισμοί από τα μέλη της επιτροπής όσον αφορά τις διάφορες παραμέτρους και πτυχές του θέματος, καθώς και τις αλυσιδωτές επιπτώσεις που ενδεχομένως θα προκύψουν από την εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης, καθώς και τον πιθανό αντίκτυπο της όσον αφορά κοινωνικοοικονομικά δεδομένα.

Ο διευθυντής δημοτικής εκπαίδευσης, αφού έδωσε τις αναγκαίες επεξηγήσεις, επισήμανε ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται στο στάδιο αυτό η εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να καθορίζει την ηλικία εισδοχής στην προδημοτική και τη δημοτική εκπαίδευση και σταδιακά θα ρυθμιστούν και όλα τα συνακόλουθα θέματα. Ήδη, όπως ανέφερε, προωθούνται τα νέα αναλυτικά προγράμματα για την προδημοτική και δημοτική εκπαίδευση. Επιπρόσθετα, όπως επισήμανε ο ίδιος, πρέπει να προωθηθεί το συντομότερο προς ψήφιση η προτεινόμενη τροποποίηση, διότι επηρεάζονται τα χρονοδιαγράμματα που αφορούν τις εγγραφές των παιδιών σε νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού άκουσε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ότι, επειδή δεν κατέστη δυνατόν να διαμορφώσει έγκαιρα τις θέσεις της, όλες οι πλευρές της θα τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου στα πλαίσια της συζήτησής του στην ολομέλεια του σώματος.

**Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο
«Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας)
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»**

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Γιώργος Τ. Γεωργίου
Γιώργος Κάρουλλας	Πανίκος Λεωνίδου
Αννίτα Δημητρίου	Παύλος Μυλωνάς
Γιώργος Κ. Γεωργίου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Αντρέας Καυκαλιάς	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Όπως είναι γνωστό, η συζήτηση του πιο πάνω νομοσχεδίου αναβλήθηκε με απόφαση της ολομέλειας της Βουλής στις 11 Ιανουαρίου 2019, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού να το επανεξετάσει. Ως εκ τούτου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού επανεξέτασε το νομοσχέδιο σε νέα συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιανουαρίου 2019. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, συνοδευόμενος από εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού, της ΠΟΕΔ και της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων και Κηδεμόνων Δημόσιων και Κοινοτικών Νηπιαγωγείων. Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρίαση.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι μεταξύ άλλων η παροχή στο Υπουργικό Συμβούλιο της εξουσίας καθορισμού της ηλικίας εισδοχής στη δημοτική εκπαίδευση. Επισημαίνεται ότι ο σκοπός και όλα τα στοιχεία που αφορούν το εν λόγω νομοσχέδιο περιλαμβάνονται αναλυτικά στη σχετική έκθεση της επιτροπής που ήδη κυκλοφόρησε στις 9 Ιανουαρίου 2019.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης του νομοσχεδίου, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν τους προβληματισμούς και τις επιφυλάξεις τους όσον αφορά τις επιπτώσεις που ενδεχομένως θα επέλθουν από την εφαρμογή του νέου αυτού μέτρου για αύξηση της ηλικίας εισδοχής στη δημοτική εκπαίδευση, κρίνοντας ότι δεν πρέπει να είναι αποσπασματική η όλη προσέγγιση. Ειδικότερα, πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση των όποιων προβλημάτων παρουσιαστούν. Συγκεκριμένα, μεταξύ των επιπτώσεων που θα προκύψουν από την εφαρμογή του νέου αυτού μέτρου θα είναι η πιθανή επανάληψη για δύο και τρία χρόνια της προδημοτικής τάξης, η οικονομική επιβάρυνση των γονέων, οι οποίοι, σε περίπτωση μη ύπαρξης θέσεων στα δημόσια και κοινοτικά νηπιαγωγεία, θα επιβαρυνθούν με το κόστος φοίτησης των παιδιών τους σε ιδιωτικά νηπιαγωγεία κ.λπ. Επίσης, θα παρουσιαστεί πρόβλημα όσον αφορά την υποδομή, όπως για παράδειγμα ο μη επαρκής αριθμός αιθουσών, η ανάγκη πρόσληψης πρόσθετου εκπαιδευτικού και γραμματειακού προσωπικού κ.λπ.

Τοποθετούμενος σχετικά, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού τόνισε ότι το νομοσχέδιο αποτελεί ένα σημαντικό μέτρο για το καλώς νοούμενο συμφέρον των παιδιών, διότι, βάσει της επιστημονικής τεκμηρίωσης που υπάρχει, αναμένεται να συμβάλει στη μείωση του αναλφαριθμητισμού και στην αύξηση της σχολικής επιτυχίας σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό παιδιών. Όπως ανέφερε ο ίδιος πρόσθετα όσον αφορά το αναλυτικό πρόγραμμα, αυτό ήδη υπάρχει και προωθείται ο εμπλουτισμός και η βελτίωση της ύλης του σε σχέση με τα παιδιά που θα χρειαστεί να επαναλάβουν την προδημοτική τάξη για δύο και τρία χρόνια. Όπως επισήμανε περαιτέρω ο ίδιος, το ενδεχόμενο να επαναληφθεί η προδημοτική τάξη για δύο και τρία χρόνια υφίσταται και σήμερα. Η εφαρμογή του νέου μέτρου θα γίνει σταδιακά και θα ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για τη σωστή εφαρμογή του και την αντιμετώπιση των όποιων επιπτώσεων παρουσιαστούν.

Σε συμπλήρωση των πιο πάνω, ο διευθυντής δημοτικής εκπαίδευσης, αφού τόνισε ότι ο εμπλουτισμός του αναλυτικού προγράμματος ήδη προωθείται, επισήμανε ότι λαμβάνονται μέτρα όσον αφορά την επιμόρφωση των νηπιαγωγών και την αντιμετώπιση των πιθανών αναγκών που θα προκύψουν για πρόσθετα τμήματα/αιθουσες. Όπως επίσης επισήμανε ο ίδιος, οι ανάγκες που θα προκύψουν και τα νέα δεδομένα θα διαφανούν από τις νέες εγγραφές παιδιών που θα γίνουν τη χρονική αυτή περίοδο. Οι ανάγκες αυτές, αφού εξεταστούν, θα τύχουν της κατάλληλης διαχείρισης από το αρμόδιο υπουργείο.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΕΔ, αφού τόνισαν ότι συνεχίζουν να τάσσονται θετικά στη σταδιακή επέκταση του ορίου εισδοχής στη δημοτική εκπαίδευση, επισήμαναν ότι θα πρέπει να προωθηθεί σταδιακά και η υποχρεωτική δίχρονη προδημοτική εκπαίδευση. Μεταξύ άλλων επισήμαναν ότι δεν πρέπει να αφαιρεθεί από την υφιστάμενη νομοθεσία ο καθορισμός της ηλικίας των τεσσάρων ετών και οκτώ μηνών για φοίτηση στην προδημοτική τάξη. Επισημαίνεται ότι οι εκπρόσωποι της ΠΟΕΔ κατέθεσαν και σχετικό υπόμνημα με τις θέσεις τους.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης και της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων και Κηδεμόνων Δημόσιων και Κοινοτικών Νηπιαγωγείων επισήμαναν ότι, παρ' όλο που δεν είναι αντίθετοι με τις αλλαγές που προωθεί το υπουργείο για την επέκταση της ηλικίας εισδοχής στη δημοτική εκπαίδευση, θεωρούν ότι η εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης δεν πρέπει να προωθηθεί άμεσα, αλλά να γίνει σταδιακή εφαρμογή της και να δοθεί χρόνος για περαιτέρω διάλογο, διότι θα υπάρξουν αρνητικές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις, οι οποίες πρέπει να ληφθούν υπόψη. Οι πιο πάνω εκπρόσωποι κατέθεσαν αναλυτικό σημείωμα με τις θέσεις/απόψεις τους.

Η επιτροπή, στα πλαίσια της συζήτησης, ζήτησε από τον υπουργό να αποστείλει επιστολή στην οποία να περιλαμβάνεται ενημέρωση σε σχέση με τα μέτρα τα οποία θα αφορούν την αντιμετώπιση των πιθανών επιπτώσεων που θα προκύψουν από την εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης, καθώς και τη σωστή διαχείρισή τους. Επισημαίνεται ότι ο υπουργός συμφώνησε να αποστείλει την πιο πάνω επιστολή στην επιτροπή πριν από την ψήφιση του νομοσχεδίου.

Επίσης, η επιτροπή, στα πλαίσια της συζήτησης του νομοσχεδίου και στη βάση των απόψεων που διατυπώθηκαν ενώπιόν της, ζήτησε από το αρμόδιο υπουργείο σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία να της αποστείλουν διαμορφωμένο κείμενο του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, με βάση τα πιο πάνω, αφού άκουσε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου στα πλαίσια της συζήτησής του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γιώργος Κ. Γεωργίου του ΑΚΕΛ.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Προλογικά λέγω ότι δεν υπήρξε οποιαδήποτε μεταρρυθμιστική προσπάθεια σ' ό,τι αφορά την εκπαίδευση και την παιδεία στην οποία να μην έχουμε συμβάλει με τρόπο εποικοδομητικό. Γουρούνι όμως στο σακί δεν μπορούμε να αγοράσουμε. Πρόκειται για μια αλλαγή κομβική, η οποία θα καθορίσει τα εκπαιδευτικά πράγματα σ' ό,τι αφορά τις πολύ κρίσιμες ηλικίες της προδημοτικής εκπαίδευσης, αλλά και την ηλικία των παιδιών μας της Α' δημοτικού με έναν τρόπο καταλυτικό. Είναι ένα θέμα το οποίο κουβεντιάζεται από το 2017 και, ενώ υπήρχε άπλετος χρόνος να ληφθούν υπόψη οι επισημάνσεις και οι προϋποθέσεις τόσο των εκπαιδευτικών οργανώσεων όσο και της ομοσπονδίας των γονιών, δεν έγινε τίποτα προς αυτή την κατεύθυνση.

Την τελευταία στιγμή, μόλις πριν από λίγες μέρες, κατατέθηκε ένα νομοσχέδιο με το οποίο εκχωρείται το δικαίωμα καθορισμού της ηλικίας, της επέκτασης δηλαδή προς τα πάνω για την εισδοχή των παιδιών στην προδημοτική και στην Α' τάξη του δημοτικού κατά τέσσερις μήνες, χωρίς να πληρείται καμιά απ' αυτές τις προϋποθέσεις...

Αναφύονται πάρα πολλά προβλήματα. Δεν υπάρχουν αναλυτικά προγράμματα για την ομαλή μετάβαση των παιδιών από την προδημοτική στο δημοτικό, δεν υπάρχουν διαφοροποιημένες προσεγγίσεις σ' ό,τι αφορά τα παιδιά τα οποία θα κάμουν δύο ή και τρία χρόνια ενδεχομένως στην προδημοτική. Προκαλούνται έντονα κοινωνικοοικονομικά προβλήματα, καθώς αυτή η πίεση προς τις χαμηλότερες ηλικίες των τριών έως τεσσάρων χρόνων θα αναγκάσει πολλές ευπαθείς οικογένειες να καταφύγουν στα ιδιωτικά νηπιαγωγεία, αντιλαμβάνεστε με πόσο κόστος. Και όσον αφορά τις ανησυχίες μας όπως κατατέθηκαν στην επιτροπή, έγινε μια προσπάθεια να απαντηθούν με επιστολή του Υπουργού Παιδείας που ήρθε μόλις χθες. Η επιστολή του Υπουργού Παιδείας δεν αναιρεί ούτε απαλύνει τις ανησυχίες μας, αντίθετα τις επιτείνει.

Παρ' όλο που νιώθουμε και θεωρούμε ότι η αύξηση του ορίου εισδοχής, η ηλικιακή ωρίμανση των παιδιών, θα αποδώσει καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα, επειδή απουσιάζουν όλες αυτές οι προϋποθέσεις και επειδή είναι μια αλλαγή η οποία γίνεται με εντελώς αποσπασματικό τρόπο, θα το καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα έχει και την επιστημονική πτυχή του, έχει και την πρακτική του πτυχή. Όσον αφορά την επιστημονική πτυχή, έχουμε μελετήσει τα στοιχεία που εδόθησαν από το Υπουργείο Παιδείας, αλλά έχουμε

μελετήσει και άλλες επιστημονικές μελέτες. Η άποψη η δική μου ως ενός ατόμου που πήγε στο δημοτικό σε ηλικία πέντε χρονών και πέντε μηνών είναι ότι τείνω να συμφωνήσω με τη θέση του υπουργείου, ότι όντως, όσο περισσότερο ωριμάζει το παιδί, τόσο δυναμώνουν, αυξάνονται, γενικά ομιλούντες και σε μέσο όρο - υπάρχουν φυσικά τζιαι οι εξαιρέσεις- οι δυνατότητές του να έχει απορροφητικότητα στις γνώσεις, γίνεται πιο ώριμο να μπει σ' αυτή τη διαδικασία της εκπαίδευσης και της παιδείας.

Ενώ λοιπόν επιστημονικά τείνουμε να συμφωνήσουμε με τη θέση της κυβέρνησης, υπάρχει η πρακτική πτυχή, η οποία έρχεται να δημιουργήσει φοβερές επιφυλάξεις. Αν δηλαδή έχει προετοιμαστεί και η ίδια η δημόσια εκπαίδευση, αν υπάρχει κατάλληλη υποδομή στην προδημοτική, αν υπάρχει το κατάλληλο προσωπικό, οι κατάλληλες εγκαταστάσεις, τι θα γίνει με τα μικρά σχολεία της υπαίθρου. Η ίδια η κοινωνία έχει προετοιμαστεί; Οι αντιδράσεις που βλέπουμε από την κοινωνία είναι αρνητικές. Οι ίδιοι οι γονιοί δεν έχουν αντιληφθεί τη σημασία αυτής της επιστημονικής άποψης.

Θα προτιμούσαμε να έμπαινε αυτή η μεταρρύθμιση, το μεταρρυθμιστικό, αν θέλετε, μέτρο σταδιακά, με έναν βηματισμό πιο μακροχρόνιο. Θα προτιμούσαμε να βλέπαμε πραγματικά να υπάρχουν σ' αυτόν τον προϋπολογισμό του '19 κονδύλια για να ενισχυθεί η προδημοτική εκπαίδευση, ακόμα τζιαι να υιοθετηθούν εισηγήσεις που παλιότερα είχαν συζητηθεί πολύ για περαιτέρω ενίσχυση της προδημοτικής. Δεν υπάρχουν δυστυχώς αυτές οι προϋποθέσεις που πρακτικά να εγγυώνται ότι μια σωστή κατά το μάλλον ή ήττον επιστημονική άποψη θα εφαρμοστεί στην πράξη κατά τρόπο αποτελεσματικό και χρήσιμο για την κοινωνία.

Γι' αυτό αποφασίσαμε μετά από πολλή σκέψη να μην ψηφίσουμε, αλλά να καταψηφίσουμε το σχετικό κυβερνητικό νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι με το παρόν νομοσχέδιο δημιουργούνται κάποια δικαιώματα και κάποιες υποχρεώσεις, αν θέλετε, οι οποίες αποτελούν κομβικής φύσεως σημείο και σταθμό για το μέλλον των παιδιών, αλλά και για την κοινωνία γενικότερα. Τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από την εκπαίδευση αυτών των παιδιών με την αλλαγή της ηλικίας ασφαλώς και θα επηρεάσουν και την κοινωνία.

Με όσα όμως έχουν λεχθεί και με όσα έχουν παρουσιαστεί ενώπιον της επιτροπής Παιδείας, έχει φανεί ότι το Υπουργείο Παιδείας έχει προετοιμαστεί σε μεγάλο βαθμό, θα έλεγα, και ήδη οι γονείς είναι ενημερωμένοι, ώστε να ξεκινήσουν μία διαδικασία την επόμενη βδομάδα για εγγραφές κ.λπ. Εάν προχωρήσουμε σήμερα, κύριοι συνάδελφοι, με μια μετατόπιση, έστω για λίγες μέρες ή για κάποιο χρονικό διάστημα, ενδεχομένως οι προσδοκίες και η προετοιμασία που έχουν κάμει οι γονείς να ανατρέψουν τους σχεδιασμούς τους και τα οικονομικά τους, αλλά και γενικότερα μπορεί να δημιουργήσουμε μία αναστάτωση. Επειδή ήδη φάνηκε εκ πρώτης όψεως ότι αυτό το νομοσχέδιο θα περάσει, εγώ νομίζω ότι θα δημιουργήσουμε μεγαλύτερα προβλήματα με το να μην εφαρμοστεί. Συνεπώς, η θέση μας είναι να εφαρμοστεί σήμερα.

Αντιλαμβανόμαστε κι εμείς τις επιφυλάξεις και τα προβλήματα που μερικώς θα υπάρξουν στο άμεσο μέλλον, αλλά θέλω να πιστώσω και το Υπουργείο Παιδείας ότι με ευαισθησία και σε συνεργασία... Το ίδιο το υπουργείο και οι αρμόδιοι λειτουργοί του σε συνεργασία με τη Βουλή, με την επιτροπή Παιδείας, θα επιστημάνουμε καταρχάς όλα τα προβλήματα και θα εξεύρουμε λύσεις για όλα αυτά τα προβλήματα, για να βοηθήσουμε σιγά σιγά στην εφαρμογή αυτού του σχεδιασμού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Από την πλευρά της ΕΔΕΚ θέλουμε να ξεκαθαρίσουμε ότι εκτιμούμε πως το συγκεκριμένο νομοσχέδιο κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, ότι όντως το να εισέρχονται στην προδημοτική και στη δημοτική εκπαίδευση τα παιδιά σε κάπως μεγαλύτερη ηλικία, αυτό θα τα βοηθήσει ακριβώς στο θέμα του μαθησιακού και του μορφωτικού τους επιπέδου. Την ίδια στιγμή δεν παραγνωρίζουμε το γεγονός ότι ενδεχομένως θα υπάρχουν σοβαρά προβλήματα. Δεν μπορούμε να είμαστε αυτή τη στιγμή απόλυτα σίγουροι και βέβαιοι για το πόσο οι υποδομές έχουν προετοιμαστεί στο σημείο εκείνο που να μπορέσει η εφαρμογή του νομοσχεδίου να γίνει κατά τρόπο ομαλό και θετικό. Όμως η οποιαδήποτε αναβολή στην ψήφιση στην ουσία θα υποβοηθήσει

στην περαιτέρω αναβολή υιοθέτησης και ψήφισης του συγκεκριμένου νομοσχεδίου και αυτό θα είναι ακόμα πιο αρνητικό.

Εδώ και πενταετίες έχουμε τονίσει κατ' επανάληψιν, λόγω των τεράστιων προβλημάτων που αντιμετωπίζει η δημόσια εκπαίδευση, ότι η όποια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στην ουσία πρέπει να ξεκινήσει από την προδημοτική εκπαίδευση με τη σωστή λειτουργία των νηπιαγωγείων, με τη σωστή στελέχωση και κυρίως με την υποχρέωση ανάπτυξης νηπιαγωγείων σε περιοχές όπου παρατηρείται μεταγενέστερα αυξημένη εφηβική παραβατικότητα. Γιατί ακριβώς η μάθηση και η εκπαιδευτική άμιλλα είναι σημαντικά στοιχεία τα οποία θα προσδώσουν μορφή πρόληψης κατά της εφηβικής παραβατικότητας.

Είναι καιρός λοιπόν το υπουργείο -και το έχουμε θέσει πάρα πολλές φορές- να ξεκινήσει την εκπαιδευτική του μεταρρύθμιση αρχίζοντας από την προδημοτική εκπαίδευση, συνεχίζοντας στη δημοτική εκπαίδευση, έτσι ώστε το μορφωτικό επίπεδο ή το χάσμα του μορφωτικού επιπέδου μεταξύ προδημοτικής και δημοτικής εκπαίδευσης και μεταξύ δημοτικής και γυμνασιακής εκπαίδευσης όσο το δυνατόν να σμικρυνθεί, σε σημείο που να υπάρχει η δυνατότητα μιας ομαλής μετάβασης του παιδιού από το ένα στάδιο στο άλλο. Αυτό θεωρούμε ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό. Επιτέλους το υπουργείο θα πρέπει στο πλαίσιο ενός χρονοδιαγράμματος να ξεκινήσει την υλοποίηση μιας ουσιαστικής και σωστής εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

Με αυτά εμείς θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο, αλλά την ίδια στιγμή ευχόμαστε και ελπίζουμε ότι από την πλευρά του υπουργείου θα ληφθούν όλα εκείνα τα αναγκαία και απαραίτητα πρακτικά μέτρα, για να υπάρξει μια σωστή, ομαλή εφαρμογή, με όσο το δυνατόν λιγότερα προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχουμε μπροστά μας ένα νομοσχέδιο που τουλάχιστον στον στόχο νομίζω συμφωνούμε όλοι. Και ο στόχος είναι η επέκταση η ηλικιακή της εισδοχής των παιδιών μας στο δημοτικό, διότι αποδεδειγμένα, πέρα από την επιστημονική τεκμηρίωση, αλλά και από την εμπειρία την εκπαιδευτική, πετυχαίνουμε την ηλικιακή ωρίμαση, η οποία οδηγεί σε καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα. Σε αυτό συμφωνούμε όλοι. Εκεί που διαφωνούμε είναι αν αυτή τη στιγμή είμαστε έτοιμοι να εφαρμοστεί αυτή η μεταρρύθμιση. Και οφείλω να ομολογήσω ότι με τον τρόπο που ήρθε και στην επιτροπή Παιδείας, με μία απαίτηση ότι εάν δεν το κάνουμε τώρα, περίπου θα καταστρέψουμε γενεές -αυτό λέχθηκε από πλευράς του υπουργείου- χωρίς να δοθεί χρόνος να υπάρξει ένας επαρκής διάλογος κοινοβουλευτικός, που θα βοηθούσε και το υπουργείο να το εφαρμόσει, παρ' όλα αυτά, εμείς θεωρούμε ότι, όποτε εφαρμοστεί αυτή η μεταρρύθμιση, θα υπάρχουν επιπλοκές και στον οικογενειακό προγραμματισμό, αλλά και στην εκπαιδευτική διαδικασία. Άρα, η αναβολή δεν είναι η λύση. Παρ' όλα τα προβλήματα, θεωρούμε ότι είναι η ώρα να το τολμήσουμε, γι' αυτό θα υποστηρίξουμε το νομοσχέδιο, βασιζόμενοι βέβαια και στις γραπτές διαβεβαιώσεις που έδωσε ο υπουργός, με μία τελευταία επιστολή χθες, ότι το υπουργείο είναι έτοιμο να δημιουργήσει και νέα τμήματα και εκεί που θα χρειαστεί θα επεκτείνει τις υφιστάμενες κτιριακές υποδομές με λυόμενες αίθουσες, ότι θα προσφέρει θέσεις εκεί που είναι τα νηπιαγωγεία μεγάλα, θα προσφέρει σε γειτονικά νηπιαγωγεία θέσεις, θα υπάρξει και προσπάθεια να εφαρμοστούν τα αναλυτικά προγράμματα στα νηπιαγωγεία και πολλά άλλα, τα οποία είναι στοιχεία βέβαια μίας δήλωσης από πλευράς του υπουργείου, την οποία όμως εμείς στην επιτροπή Παιδείας θα την παρακολουθούμε και, αν θα χρειαστεί να κάνουμε διορθωτικές αλλαγές, νομίζω είμαστε σε θέση να τις τολμήσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω ότι τα προβλήματα της δημόσιας εκπαίδευσης, τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, αλλά και τη φιλοσοφία της είναι πολυσυζητημένα. Όλοι νομίζω συμμαριζόμαστε την άποψη ότι χρειάζεται μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Τώρα, αν θα συμφωνήσουμε στο περιεχόμενο αυτής της μεταρρύθμισης και την κατεύθυνση που πρέπει να πάρει η παιδεία μας είναι ένα άλλο ζήτημα. Εμείς θα θέλαμε να δούμε κάποια στιγμή μπροστά μας από πλευράς της κυβέρνησης -και είχα την ευκαιρία να το θίξω και στον υπουργό τον οποίο συνάντησα χθες τον αρμόδιο της παιδείας- ένα ολοκληρωμένο σχέδιο πλήρους εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, για να συζητήσουμε τη φιλοσοφία, τις όποιες νέες δομές χρειάζεται να αναπτύξουμε, έτσι ώστε οι αλλαγές που θα επιφέρουμε στο εκπαιδευτικό σύστημα να γίνονται βάσει ενός προγραμματισμού, βάσει ενός σχεδίου που, αν είναι δυνατόν, θα ήταν ευχής έργον να αποτελούσε αντικείμενο διαλόγου κοινωνικού και πολιτικού, αλλά και συναίνεσης μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων, αλλά και

της κοινωνίας και των εμπλεκόμενων μερών -μαθητών, γονέων και εκπαιδευτικών, ασφαλώς- και να μη γίνονται αποσπασματικές αλλαγές.

Παρ' όλα αυτά, επειδή δεν έχουμε μπροστά μας τη μεταρρύθμιση ή το σχέδιο μεταρρύθμισης της κυβέρνησης, κρίνουμε ότι η συγκεκριμένη αλλαγή στη δημοτική εκπαίδευση με την αύξηση του ορίου ηλικίας εισδοχής είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, είναι μια αλλαγή που θα βοηθήσει πιστευούμε τα παιδιά. Γνωρίζουμε και ασπασζόμαστε όλες τις ανησυχίες που έχουν εκφραστεί από τους συναδέλφους εδώ για το κατά πόσο είναι έτοιμο το Υπουργείο Παιδείας να αντιμετωπίσει τα προβλήματα ή τις δυσκολίες που θα προκύψουν ή τις νέες απαιτήσεις που θα προκύψουν από αυτή την αλλαγή. Παρ' όλα αυτά, ταυτόχρονα εκτιμούμε ότι αυτή είναι και η ευθύνη της εκάστοτε εκτελεστικής εξουσίας.

Εμείς, ως κοινοβούλιο, κρίνουμε ότι είναι μια σωστή αλλαγή και θα τη στηρίξουμε. Από εκεί και πέρα, θα αναλάβει και ας αναλάβει -οφείλει να αναλάβει- τις ευθύνες του το Υπουργείο Παιδείας και η κυβέρνηση για την υλοποίηση της δικής της πρότασης, γι' αυτό και θα τη στηρίξουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σίγουρα όλοι οι συνάδελφοι έχουν εκφράσει κάποιες ανησυχίες ως προς την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και πιθανών προβλημάτων που ενδεχομένως να προκύψουν στη συνέχεια. Είναι και χρήσιμος αυτός ο προβληματισμός και ωφέλιμος και μας αναγκάζει σαν επιτροπή να έχουμε ένα μάτι συνεχώς πάνω στα προβλήματα τα οποία ενδεχομένως να προκύψουν.

Πέραν τούτου όμως, αν και εφόσον σε μια τέτοια μεταρρύθμιση, που όλοι στην ουσία έχουμε συμφωνήσει, στη βάση απόλυτα επιστημονικής τεκμηρίωσης που μας έχει δοθεί στη Βουλή και μάλιστα για το όφελος του παιδιού, το πραγματικό όφελος του παιδιού, που κανείς δεν αμφισβήτησε, καμιά άλλη μελέτη δεν έχει τεθεί ενώπιον της επιτροπής, θα έλεγα ότι υπήρχε ομόφωνη αποδοχή όλων των επιστημονικών αποτελεσμάτων ή της τεκμηρίωσης. Άρα λοιπόν, θα έχουμε ένα όφελος το οποίο θα έχει να κάνει θετικά ως προς τη συναισθηματική, ως προς τη μαθησιακή και ως προς την κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού. Αυτό δεν το αμφισβήτησε οποιοσδήποτε. Παράλληλα όμως, θα έχουμε και ένα τεράστιο όφελος ως προς το ότι θα δημιουργήσουμε μία σύγκλιση στο επίπεδο μέσα στην τάξη. Σήμερα είχαμε αποκλίσεις, στη βάση διαφορετικών ηλικιών ή μεγαλύτερης απόστασης των ηλικιών. Σήμερα που συγκρίνουμε τις ηλικίες των παιδιών μέσα στην τάξη, τα κενά ή οι διαφορές μεταξύ τους δε θα είναι τόσο μεγάλες. Άρα λοιπόν, είναι ένα άλλο όφελος.

Πάλι θα ήθελα να είμαι στη βάση των επιφυλάξεων και προβληματισμών των συναδέλφων. Με βάση την επιστολή και του υπουργείου, έχουμε πάρει τη δέσμευση ότι οποιεσδήποτε νέες ανάγκες προκύψουν μέσα από αυτή την αλλαγή, μέσα από αυτή τη μεταρρύθμιση, θα τις αντιμετωπίσουμε με τρόπο άμεσο, είτε αυτό αφορά πρόσθετες ανάγκες εκπαιδευτικών είτε αυτό αφορά πρόσθετες ανάγκες υποδομών είτε αυτό αφορά οτιδήποτε άλλο. Και υπάρχουν καταγεγραμμένες όλες οι πιθανές εναλλακτικές, οι οποίες ενδεχομένως να χρησιμοποιηθούν, προκειμένου κανένα παιδί να μη μείνει χωρίς εγγραφή. Μάλιστα θα ενισχυθούν και τα κοινωνικά νηπιαγωγεία, σε αντίθεση με τη μέχρι σήμερα τακτική που επικρατούσε, που υπήρχε θα έλεγα ένας σιωπηρός ανταγωνισμός μεταξύ κοινοτικών και δημοσίων νηπιαγωγείων.

Άρα λοιπόν, το γεγονός ότι για πρώτη φορά επιτέλους επεκτείνουμε και προς τα κάτω και αυτό θα πρέπει να αποτελέσει ένα όραμα για την παιδεία μας -το γεγονός ότι στη Γαλλία έχουμε έναρξη προδημοτικής από τα τρία χρόνια, και αυτό βασισμένο στην επιστημονική τεκμηρίωση- δεν μπορούμε να το κάνουμε και αντιλαμβάνομαστε όλοι τους λόγους, σήμερα όμως η προδημοτική η υποχρεωτική είναι στα τέσσερα χρόνια και οκτώ μήνες -είναι ένα βασικό βήμα προόδου, έστω κατά τέσσερις μήνες -ευχής έργων την προδημοτική να την κάνουμε υποχρεωτική, κατά δύο τάξεις μάλιστα και υποχρεωτικές τάξεις- όλα αυτά αποτελούν μία συνάρτηση της οικονομικής διάστασης. Αν και εφόσον λογαριάζουμε ή αποφασίσουμε, χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη αυτή την παράμετρο, σίγουρα τα πράγματα γίνονται πολύ πιο εύκολα. Όμως, στην πραγματικότητα θεωρώ ότι με αυτή τη σταδιακή και μάλιστα με βάση και τη μεταβατική περίοδο, την οποία έχουμε εισάξει, δύο χρόνια, ξεκινά η προδημοτική από το 2019, τούτη τη χρονιά, και τελειώνει το 2022 η δημοτική. Άρα λοιπόν, οτιδήποτε εμφανιστεί ενδιάμεσα, είναι διαχειρίσιμο και εδώ είμαστε, ακριβώς για να το αντιμετωπίσουμε.

Κάνω έκκληση σε αυτά που συμφωνούμε σίγουρα να κινηθούμε με γρηγορότερους ρυθμούς. Και θέλω να πω και κάτι άλλο και τελειώνω με αυτό. Δεν υπάρχουν γονείς, δεν υπάρχουν μαθητές, δεν υπάρχουν εκπαιδευτικοί, δεν μπορούμε να πιάνουμε αυτά τα τρία ονόματα, αυτές τις τρεις λέξεις και να λέμε "οι γονείς", "οι μαθητές", "οι εκπαιδευτικοί". Η ΠΟΕΔ συμφώνησε, οι γονείς των δημοτικών συμφώνησαν, οι γονείς της προδημοτικής συμφώνησαν με κάποιες επιφυλάξεις. Άρα λοιπόν, δεν μπορεί να λαμβάνουμε υπόψη μόνο αυτούς που κατάφεραν να εισέλθουν στο κτίριο της Βουλής και να τις εκφράσουν.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο για δυο-τρεις λόγους. Ο κύριος είναι ότι υπάρχει μια τακτική από αυτή την κυβέρνηση σε όλες τις μεταρρυθμίσεις που θέλουν να εφαρμόσουν να υπάρχουν πολλές εξαγγελίες αλλά ελάχιστες εφαρμογές. Θέλω να πω ότι δεν είναι ως θέση αρχής που θα το καταψηφίσουμε, αλλά θα μπορούσαμε με δυο-τρεις αλλαγές βασικές στο νομοσχέδιο να το στηρίξουμε. Και για να κλείσω, θα ήθελα να πω ότι το μέλλον των παιδιών μας δεν εξαρτάται από μία υποτιθέμενη μεταρρύθμιση αλλά από το γενικότερο σύστημα, έτσι καλό θα ήταν, για να μπορέσουμε να φτάσουμε τη Γαλλία ή οποιονδήποτε άλλο, να ξεκινήσουμε από τη βάση του προβλήματος και όχι αποσπασματικά από το όριο ηλικίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Διαβάζω από την ανακοίνωση της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Προδημοτικής που αφορά η εφαρμογή αυτής της μεταρρύθμισης η οποία θέλω να πω εξ υπαρχής ότι όντως κινείται παιδαγωγικά προς τη σωστή κατεύθυνση. Έχει δίκαιο ο κ. Χατζηγιάννης ότι δεν αμφισβητείται επί της αρχής η ανάγκη να προχωρήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση, γιατί υπάρχουν επιστημονικά τεκμηριωμένες μελέτες που καταδεικνύουν ότι, όταν ωριμάσουν περισσότερο τα παιδιά μας σε αυτή την πρώιμη παιδική ηλικία, έχουν περισσότερες πιθανότητες επιτυχίας και λιγότερες πιθανότητες σχολικής αποτυχίας. Όμως, σε αντίθεση με αυτά που είπε ο κ. Χατζηγιάννης, που δεν ανταποκρίνονται στην αλήθεια, οι άμεσα ενδιαφερόμενοι δεν έχουν πειστεί και διαφωνούν με την εισαγωγή του μέτρου, ενώ κατανοούν ότι πρόκειται για μια μεταρρύθμιση προς τη σωστή κατεύθυνση και όχι τυχαία. Οι οποίοι λένε βέβαια, για να λέμε την αλήθεια: «Η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Συνδέσμων Γονέων Προδημοτικής Εκπαίδευσης», από την ανακοίνωση που διαβάζω, «δηλώνει ότι δε συναινεί στην αύξηση του ορίου ηλικίας εισδοχής στην προδημοτική και ζητεί από τη Βουλή και τον Πρόεδρο...» κ.λπ. Λοιπόν, αυτή είναι η απόδοση της αλήθειας. Τι συμβαίνει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Γιατί ακόμα και ένα θετικό μέτρο ή ένα μέτρο προς τη θετική κατεύθυνση δε βρίσκει σύμφωνους αυτούς που τους αφορά; Γιατί για μια ακόμη φορά, για ακόμα μια μεταρρύθμιση η κυβέρνηση προχωρεί με τη μέγιστη δυνατή τσαπατσουλιά, προχειρότητα, πρόκειται για ένα μνημείο προχειρότητας και πάλι και κάτω από ένα πλαίσιο ιδεολογικό που είναι η απόλυτη λογική της λιτότητας. Να μην ξοδέψει ούτε ένα σεντ περισσότερο, ούτε ένα ευρώ περισσότερο, αλλά να εφαρμόσει τη μεταρρύθμιση, με αποτέλεσμα τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν να είναι τεράστια.

Και δεν αναφερόμαστε σε αυτά που σωστά είπε ο συνάδελφος ο Γιώργος ο Γεωργίου, που είναι ευρύτερα ζητήματα ανεπαρκειών που υπάρχουν σήμερα στον χώρο της προδημοτικής εκπαίδευσης και τα οποία έπρεπε επίσης να απαντηθούν ενόψει αυτής της μεταρρύθμισης. Θα σταθώ μόνο στο ένα. Τι πάμε να κάμουμε; Πάμε να δώσουμε τη δυνατότητα στην κυβέρνηση να αυξήσει το όριο εισδοχής στη δημοτική εκπαίδευση έναν πολύ μεγαλύτερο αριθμό μαθητών, την ίδια ώρα που οι υποδομές θα παραμείνουν ακριβώς οι ίδιες, διότι οι λυόμενες οι αίθουσες που θα στηθούν έχουν ήδη στηθεί. Τα παιδιά που ήταν να μετακινηθούν σε άλλα γειτονικά νηπιαγωγεία έχουν ήδη μετακινηθεί και η αλήθεια, επίσης, κύριε Χατζηγιάννη, είναι ότι και σήμερα, με τα σημερινά δεδομένα, όχι απλά δε μένει κανένα παιδί χωρίς εγγραφή, είναι χιλιάδες τα παιδιά που μένουν χωρίς εγγραφή και είναι αναγκασμένα είτε να μένουν στο σπίτι με τη γιαγιά, αν υπάρχει δυνατότητα, είτε να πληρώνουν πολύ ακριβά σε ιδιωτικά νηπιαγωγεία. Σήμερα, εάν αυξηθεί ο πληθυσμός, με τις υποδομές του κράτους να είναι οι ίδιες, πολύ περισσότερα, χιλιάδες περισσότερα παιδιά θα αναγκάζονται να προσφεύγουν στην ιδιωτική εκπαίδευση, γιατί τούτη η κυβέρνηση και πάλι δε θέλει να ξοδέψει, να προετοιμάσει, για να μπορέσει να υλοποιήσει στην πράξη αυτό το μέτρο. Επιχειρεί να το κάμει ανέξοδα για ακόμα μια φορά. Εμείς δεν πρόκειται να γίνουμε συνυπεύθυνοι λοιπόν σε αυτή τη λογική και σε αυτή την πολιτική, έστω και αν - επαναλαμβάνω- η δική μας η προσέγγιση ήταν και παραμένει ότι το μέτρο ως τέτοιο, αν εφαρμοστεί σωστά, ασφαλώς μπορεί να έχει θετικά αποτελέσματα για τα παιδιά μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Παρ' όλο που δε θα μπω στη λογική της αντιδικίας με τον συνάδελφο, όμως για χάρη της αλήθειας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απλώς έχω την επιστολή του Συνδέσμου Γονέων Προδημοτικής, της 9^{ης} Ιανουαρίου, όπου ουσιαστικά -και διαβάζω- ενημερώνομαι: «Συναινούμε στην επέκταση ηλικίας πρώτης εγγραφής στην προδημοτική τάξη και α' τάξη δημοτικού σχολείου, νοουμένου ότι θα πληρούνται οι πιο κάτω προϋποθέσεις». Και ποιες είναι αυτές; Θα γίνει διετής η υποχρεωτική φοίτηση στην προδημοτική για όλα τα παιδιά, θα γίνει καταρτισμός ενιαίου αναλυτικού προγράμματος για την προδημοτική τάξη, της α', β', γ' τάξης του δημοτικού σχολείου, θα γίνει μείωση του αριθμού των παιδιών στην προδημοτική τάξη και α' τάξη δημοτικού, από τα είκοσι πέντε παιδιά στα είκοσι δύο παιδιά ανά τάξη, και θα γίνει πρόσληψη γραμματειακών λειτουργιών στα νηπιαγωγεία και, το πέμπτο, ολοκλήρωση του διαλόγου για υπαγωγή των κοινοτικών νηπιαγωγείων στις σχολικές εφορίες.

Αυτά τα πέντε, αυτές οι πέντε προϋποθέσεις είναι προϋποθέσεις μεγαλύτερης διάρκειας και αντιλαμβάνεστε το μέγεθός τους. Άρα λοιπόν, με απόλυτο σεβασμό στο καθαυτό θέμα που αφορά τα αναλυτικά προγράμματα, πήραμε διαβεβαίωση από πλευράς του υπουργείου ότι δε θα εμφανιστεί ή δεν πρόκειται να υπάρξει το ενδεχόμενο όπου ένα παιδί στην οποιαδήποτε τάξη, ακόμα και στο ενδεχόμενο επανάληψης, θα βρίσκεται ή θα επαναλαμβάνει την ίδια ύλη. Άρα λοιπόν ο εκσυγχρονισμός των αναλυτικών προγραμμάτων με προσθήκη μάλιστα γεφύρωσης στις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου, αυτό διασφαλίζεται και αυτό εν' το στρατηγικό σημείο στο οποίο πρέπει όλοι να εγκύψουμε. Σίγουρα εδώ είμαστε να ελέγξουμε και το περιεχόμενο των αναλυτικών προγραμμάτων. Άρα λοιπόν, αγαπητέ συνάδελφε, θεωρώ ότι, ενώ συμφωνούμε στην ουσία, ενώ συμφωνούμε στο βασικό και στην αναγκαιότητα, δε χρειάζεται να διαφωνούμε σε θέματα τα οποία τίθενται στη φάση της εφαρμογής.

Είπατε νομίζω, κατά την άποψή μου, κάτι το οποίο δεν ευσταθεί. Δε μιλάμε για χιλιάδες, δε μιλάμε για χιλιάδες. Ανταποκρίνεται για κάθε μήνα περίπου εβδοκόντα παιδιά. Άρα λοιπόν το πρόβλημα για τους δύο μήνες είναι. Και δεν είναι κατά διακόσια με διακόσια πενήντα παιδιά. Υπάρχουν σχολεία όμως, αγαπητέ συνάδελφε, αυτά δεν τα αναφέρετε, τα οποία είναι άδεια και δίπλα είναι γεμάτα. Υπάρχουν όλα αυτά, όπου το capacity, το δυναμικό των τάξεων, δεν είναι ολοκληρωμένο. Άρα λοιπόν άστε να δούμε με τις εγγραφές, να εμφανιστούν οι πραγματικοί αριθμοί και, εάν και εφόσον προκύψουν ανάγκες σε εκπαιδευτικό προσωπικό, αυτές είναι διασφαλισμένες. Σε χώρους, που και πάλι είναι διασφαλισμένοι, σε κανονικές υποδομές, μπορούμε να μεταφερθούν σε γειτονικά άδεια σχολεία και να δούμε τι πρόβλημα μετά απ' όλα αυτά θα εμφανιστεί. Και να είμαστε σίγουροι ότι θα είμαστε οι πρώτοι που θα το διερευνήσουμε και καθησυχάζω ότι δε θα υπάρξει αριθμός πέραν των εκατόν ατόμων, και αν ακόμα εμφανιστεί, για να μπορέσει να εμφανιστεί ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή στα θέματα της παιδείας θα πρέπει να είμαστε ειλικρινείς και όντως εμείς εγκύπτουμε με μεγάλη ευαισθησία, γιατί μιλάμε για ηλικίες πάρα πολύ κρίσιμες. Λεν οι ειδικοί πως ό,τι είναι να γίνει ως τα οκτώ χρόνια γίνεται. Από εκεί και πέρα ελάχιστα μπορούν να γίνουν.

Κύριε Χατζηγιάννη, αυτή είναι η σημερινή ανακοίνωση της ΠΟΕΔ, η οποία λέει ότι διαφωνεί. Εσείς μας είπατε ότι συμφωνεί. Η ΠΟΕΔ διαφωνεί και με το να εκχωρηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο και να φύγει από τη Βουλή το δικαίωμα καθορισμού της ηλικίας. Αυτή είναι η επιστολή του υπουργού, ο οποίος κάνει τις εξής παραδοχές, παρακαλώ: Ότι όντως θα υπάρξουν παιδιά τα οποία δε θα μπορέσουν να παν στα δημόσια σχολεία. Και ποιες είναι οι λύσεις που δίνει; Ακούστε τις λύσεις: «Όπου μπορούμε και επιτρέπεται θα κτίσουμε νέες αίθουσες, όπου το επιτρέπουν οι συνθήκες. Όπου δεν το επιτρέπουν θα πάρουμε λυόμενες. Όπου δεν μπορούμε να πάρουμε ούτε λυόμενες», και μας το είπε στην επιτροπή, «θα μεταφέρουμε ένα παιδί από την Αγγλάντζια στα Λατσιαά». Αυτή είναι η λύση δηλαδή. Επιπλέον, σε ό,τι αφορά στα αναλυτικά, λέει ο υπουργός, θα πρέπει να τα εμπλουτίσουμε κι άλλο.

Τι σας είπαμε και προχτές και τώρα -και, σεβόμενος τον χρόνο, τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- ότι τα πράγματα δεν είναι μονοδιάστατα ούτε το κριτήριο το ηλικιακό είναι το μοναδικό. Οι χώρες όπως είναι η Ιρλανδία και η Αγγλία, όπου βάζουν τα παιδιά στην προδημοτική από τα πέντε, στον διαγωνισμό TEAMS, τον οποίο συχνά επικαλείστε, αυτούς τους διαγωνισμούς, καταλαμβάνουν την πρώτη, τέταρτη και πέμπτη θέση. Άρα, το θέμα θα πρέπει, κύριε πρόεδρε της επιτροπής Παιδείας και κύριοι συνάδελφοι, να αντιμετωπιστεί ολιστικά και πέρα από το ηλικιακό να υλοποιηθούν και άλλες προϋποθέσεις, αυτές που διαβάσατε, οι οποίες δεν τηρούνται και δεν πληρούνται και μας τις είπατε ως μέρος της συμφωνίας των γονιών. Ε, είναι γι' αυτές που διαφωνούν οι γονείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχω το καημό μεγάλο να δω μια φορά έναν προγραμματισμό σωστά. Έχουμε δαμαί μια αλλαγή. Εξηγήσαν μας με επιστημονικό κείμενο, δέχομαι το, νομίζω δεν το αμφιβάλλει κανένας, ότι έν' σωστό να γίνουν τούτες οι αλλαγές, αλλά προετοιμασία τίποτε. Δηλαδή έρκεται τζιαι λέει «αν έσαι έτσι, εννά κάμουμε λυόμενα, αν έν' τα μωρά ποδά, εννά τα πάρουμε με το λεωφορείο». Δηλαδή θέλει μας η κυβέρνηση να ψηφίσουμε τούτο το κείμενο, τούντην αλλαγή, η οποία εννά δούμε ύστερα είναι μ' που εννά γινεί; Δηλαδή εν ηξέρουμε πόσα κοπελλούδκια έχουμε στα σχολεία; Εν ηξέρουμε είναι μ' που έν' οι ανάγκες μας; Είναι μ' που έν' ο προγραμματισμός που εκάμαμεν τόσο τζιαιρό; Πριν λίον εσυζητούσαμεν να χαρίσουμε φόρους εις τες λιμουζίνες τζιαι δαμαί θα βάλουμε τα μωρά μέσα στις λυόμενες. Εγώ δεν μπορώ να ψηφίσω έτσι πράμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

Εκλείσαμε πέραν των σαράντα λεπτών για το πρώτο θέμα, έχετε υπόψη σας.

Κύριε Μυλωνά, έχετε τον λόγο.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Και τριάντα δευτερόλεπτα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Και τριάντα δευτερόλεπτα μαζί μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσύ είσαι πάντα σύντομος, δεν είναι για σένα που το λέω, έν' γενικά...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...διότι μπορεί να ζητήσει και δεύτερος και τέταρτος τωρά όπως πάμε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Φαντάζομαι έχει το δικαίωμα, εντάξει.

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή ανακυκλώνουμε το ίδιο θέμα, επειδή το μόνο επιχείρημα που ακούω συνεχώς είναι αν είναι έτοιμες οι υποδομές, αν είναι έτοιμες οι υποδομές, θα 'θελα να μου πείτε τι αναμένουμε να αλλάξουμε και να βελτιώσουμε με βάση την επιστημονικότητα. Και η επιστημονικότητα λέει ότι πρέπει να είναι πιο ώριμα τα μωρά, δεν άκουσα κανέναν να το αμφισβητεί. Ουσιαστικά λέμε στην κυβέρνηση, που έχει και την ευθύνη, όλα αυτά που ισχυρίζεστε να τα βελτιώσει, να τα προωθήσει, αλλά δεν μπορούμε να σταματούμε συνεχώς στις αλλαγές αφήνοντας πάρα πολλές χιλιάδες παιδιών να ταλαιπωρούνται ανώριμα μέσα στην προδημοτική και τη δημοτική, γιατί δεν είναι έτοιμες οι υποδομές. Αυτό είναι ευθύνη άλλων. Αυτή την ευθύνη ανέλαβαν να την εκπληρώσουν. Αν δεν την εκπληρώσουν, εδώ θα είμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος; Εννά μιλήσεις;

Η κ. Δημητρίου.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα και θα μου επιτρέψετε να χρησιμοποιήσω την ιδιότητα μου και ως πρώην εκπαιδευτικού.

Εμείς είμαστε εδώ, για να καθορίσουμε πολιτική. Όλοι συμφωνούμε στη βασική αρχή, ότι ηλικιακά ένα παιδί είναι πιο ώριμο και για το συμφέρον του θα πρέπει να ξεκινά στην ηλικία των έξι. Αυτό είναι το ζητούμενο που καλούμαστε σήμερα να ψηφίσουμε. Αν δεν είναι έτοιμες οι υποδομές ή προκύπτουν οποιαδήποτε άλλα ζητήματα, είναι ευθύνη του υπουργείου και της κυβέρνησης να τα επιλύσει και εδώ θα είμαστε, όμως πρέπει να σκεφτούμε σήμερα πόσα παιδιά ταλαιπωρούνται ή τους στερούμε το ίδιο τους το μέλλον. Όταν ένα παιδί μπαίνει πιο νωρίς, στην ηλικία των πέντε, πέντε και κάτι μηνών, και ξέρουμε ότι γνωστικά, εκπαιδευτικά δεν

είναι έτοιμο να ανταποκριθεί και έρχεται σε μια ηλικία μετά που αντιμετωπίζει διάφορα προβλήματα, ε, φέρουμε τότε την ευθύνη.

Εμείς εδώ σήμερα -και θα συμφωνήσω με τον προηγούμενο συνάδελφο που μίλησε- είμαστε εδώ σήμερα να αλλάξουμε αυτή τη βασική αρχή, που όλοι συμφωνούν σε αυτό, ότι θα πρέπει το παιδί ηλικιακά ή γνωστικά να είναι έτοιμο να ξεκινήσει τη βασική του εκπαίδευση. Εκεί διαμορφώνεται ο χαρακτήρας του, εκεί γνωστικά είναι έτοιμος να ανταπεξέλθει στα μαθήματά του. Άρα, εμείς σήμερα ας το αλλάξουμε αυτό, τουλάχιστον είναι η δική μας αυτή η θέση, στη μεγάλη εικόνα, στη βασική αρχή και, ναι, στη συνέχεια το υπουργείο, αν δεν είναι έτοιμο, θα είναι υπόλογο, όπως και εμείς θα είμαστε εκεί να παρακολουθούμε αν πράγματι όλα αυτά που πρέπει να γίνουν θα γίνουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Να προχωρήσουμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του αναθεωρημένου κειμένου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Τοποθετηθείτε για τα άρθρα.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οκτώ. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, είκοσι δύο εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι δύο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οκτώ. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, είκοσι μία εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 2 και 3 είναι εξ αναβολής και τιλοφορούνται «Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) Νόμος του 2018» και «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», πρόταση νόμου της κ. Ελένης Μαύρου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 2: Μεταφορά στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/801 σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα. Συγκεκριμένα, σκοπεύεται η θέσπιση νομοθεσίας για τον καθορισμό κανόνων και διαδικασιών για την είσοδο και τη διαμονή υπηκόων τρίτων χωρών που εμπίπτουν στο πλαίσιο της Οδηγίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 3: Κατάργηση ορισμένων διατάξεων που αφορούν την είσοδο και διαμονή υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών και τα εκπαιδευτικά προγράμματα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) Νόμος του 2018» και την πρόταση νόμου «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Κάρουλλας

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Ανδρέας Κυπριανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 Σεπτεμβρίου, στις 8 και 15 Οκτωβρίου και στις 12 Νοεμβρίου 2018. Επίσης, η ίδια μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο Επίτροπος Εθελοντισμού και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, εκπρόσωποι του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ. Η Κίνηση για Ισότητα, Στήριξη, Αντιρατσισμό, ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (Γραφείο Κύπρου) και το Future Worlds Center, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου πριν από την κατάθεσή της στη Βουλή, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Νοεμβρίου 2018, δεδομένου ότι η εν λόγω κατάθεση προέκυψε ως αποτέλεσμα της συζήτησης που διεξήχθη αναφορικά με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η μεταφορά στην εθνική έννομη τάξη της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαΐου 2016 σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών, με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα και την απασχόληση των εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pair)». Πιο συγκεκριμένα, σκοπεύεται η θέσπιση νομοθεσίας για τον καθορισμό κανόνων και διαδικασιών για την είσοδο και τη διαμονή υπηκόων τρίτων χωρών που εμπίπτουν στο πλαίσιο της πιο πάνω αναφερόμενης Οδηγίας.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Θεσμοθέτηση στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων της διαδικασίας εισόδου και διαμονής για τους υπηκόους τρίτων χωρών και τις οικογένειές τους, με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών και τα εκπαιδευτικά προγράμματα.
2. Θέσπιση της διαδικασίας που θα τυγχάνει εφαρμογής για την κινητικότητα των πιο πάνω αναφερόμενων προσώπων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Παροχή στον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της δυνατότητας ρύθμισης του όγκου εισδοχής των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών, πλην των σπουδαστών, εφόσον διατελούν ή θα διατελέσουν σε σχέση απασχόλησης.

4. Διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών με τους πολίτες της Δημοκρατίας σε συγκεκριμένους τομείς.

Σκοπός της πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, είναι η τροποποίηση του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου, έτσι ώστε να καταργηθούν ορισμένες διατάξεις του οι οποίες αφορούν την είσοδο και διαμονή στη Δημοκρατία υπηκόων τρίτων χωρών, με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών και τα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση νόμου, η προτεινόμενη κατάργηση των εν λόγω διατάξεων κρίθηκε αναγκαία από την επιτροπή στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιόν της για το νομοσχέδιο, με γνώμονα ότι αυτές ρυθμίζουν θέματα τα οποία είναι συναφή με τις πρόνοιες της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/801, οι οποίες μεταφέρονται στο εθνικό δίκαιο με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, η υπό αναφορά Οδηγία στοχεύει να απλουστεύσει και να εξορθολογίσει τις ισχύουσες ενωσιακές διατάξεις για τις πιο πάνω αναφερόμενες κατηγορίες υπηκόων τρίτων χωρών σε μία ενιαία πράξη, με απώτερο στόχο να συμβάλει θετικά στην επίτευξη του στόχου του Προγράμματος της Στοκχόλμης για την προσέγγιση των εθνικών νομοθεσιών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας εισόδου και διαμονής στα εν λόγω πρόσωπα. Όπως επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, η μετανάστευση από τρίτες χώρες αποτελεί πηγή εισροής στην Ευρωπαϊκή Ένωση προσώπων με υψηλή ειδίκευση και ειδικότερα σπουδαστών και ερευνητών οι οποίοι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής “Ευρώπη 2020”. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με την υπό αναφορά Οδηγία σκοπείται η ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας και κατ’ ακολουθίαν η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και των ρυθμών ανάπτυξης σε ενωσιακό επίπεδο, καθώς και η παροχή εγγυήσεων για τη διασφάλιση της δίκαιης μεταχείρισης των πιο πάνω αναφερόμενων κατηγοριών υπηκόων τρίτων χωρών.

Σημειώνεται ότι, με βάση τα εν λόγω στοιχεία, η χρονική δέσμευση για την υιοθέτηση των προνοιών της πιο πάνω αναφερόμενης Οδηγίας από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν η 23^η Μαΐου 2018 και επιπροσθέτως εκκρεμεί διαδικασία παράβασης κατά της Δημοκρατίας, στο πλαίσιο της οποίας έχει ήδη ληφθεί προειδοποιητική επιστολή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ωστόσο, το εναρμονιστικό νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή την 1^η Ιουνίου 2018 με επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών ημερομηνίας 24 Μαΐου 2018.

Σημειώνεται επίσης ότι το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει οποιεσδήποτε πρόνοιες για την εισαγωγή ρυθμίσεων στην εθνική νομοθεσία σε σχέση με την είσοδο και διαμονή υπηκόων τρίτων χωρών, με σκοπό την απασχόληση εσωτερικών άμισθων βοηθών, επειδή οι αντίστοιχες πρόνοιες της υπό αναφοράς Οδηγίας έχουν δυνητικό χαρακτήρα και ως εκ τούτου εναπόκειται στη Δημοκρατία τυχόν υιοθέτησή τους στην εσωτερική έννομη τάξη.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου από την επιτροπή την τελευταία απασχόλησαν ορισμένα θέματα που άπτονται της εφαρμογής του προτεινόμενου νομοθετικού πλαισίου και γι’ αυτό ζητήθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις.

Παράλληλα, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμούς και επιφυλάξεις σε σχέση με το κατά πόσο είναι νομικά ορθή η κατάργηση ορισμένων διατάξεων του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου δυνάμει των προνοιών του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αντί με τη θέσπιση σχετικού τροποποιητικού νόμου της ισχύουσας βασικής νομοθεσίας περί αλλοδαπών και μεταναστεύσεως.

Ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε στην επιτροπή ότι η μεταφορά στην εθνική έννομη τάξη της εν λόγω Οδηγίας κρίνεται επείγουσα και ότι δεν παρέχεται στην εκτελεστική εξουσία ο απαραίτητος χρόνος για τη σύνταξη και προώθηση στη Βουλή δεύτερου εναρμονιστικού νομοσχεδίου, δεδομένου ότι δεν τηρήθηκε η πιο πάνω αναφερόμενη εναρμονιστική προθεσμία και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προέβη σε εκκίνηση διαδικασίας επί παραβάσει κατά της Δημοκρατίας.

Τοποθετούμενος ο ίδιος εκπρόσωπος επί του ζητήματος που απασχόλησε την επιτροπή για τη νομική ορθότητα της κατάργησης ορισμένων διατάξεων του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου, δήλωσε ότι η προσέγγιση που υιοθετήθηκε για την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της υπό αναφορά Οδηγίας είναι νομικά επιτρεπτή και κατά τη δεδομένη στιγμή προέχει η θεραπεία της παράβασης της εναρμονιστικής προθεσμίας της Οδηγίας το συντομότερο δυνατόν.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να επιφέρει επιμέρους τροποποιήσεις και βελτιωτικές αλλαγές στο κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου. Επιπροσθέτως, η επιτροπή έκρινε σκόπιμη την κατάθεση στη Βουλή της υπό αναφορά πρότασης νόμου για σκοπούς συμβατότητας με την πάγια ακολουθούμενη νομοτεχνική προσέγγιση κατάργησης διατάξεων ισχύουσας νομοθεσίας, καθώς και για λόγους ασφάλειας δικαίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου και της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει, αντιλαμβάνομαι, ετοιμαστεί αναθεωρημένο κείμενο για το υπ' αριθμόν 2 θέμα, αναθεωρημένες τροπολογίες της ΕΔΕΚ για το υπ' αριθμόν 2, αναθεωρημένες τροπολογίες του κ. Πανίκου Λεωνίδου για το υπ' αριθμόν 2.

Και για τις τροπολογίες και για θέματα αρχής υπάρχουν ομιλητές;

Μάλιστα, ο κ. Πανίκος Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχουμε καταθέσει μια συγκεκριμένη τροπολογία, η οποία έχει δύο πτυχές, αλλά έχουν περίπου κοινό τον στόχο. Εμείς, βλέποντας και καθορίζοντας ως Δημοκρατικό Κόμμα τη στρατηγική και την πολιτική του κόμματος σε σχέση με τον ρόλο και τη λειτουργία των πανεπιστημίων, εμείς πιστεύουμε ότι θα πρέπει η Κύπρος ως χώρα που έχει και δημόσια και ιδιωτικά πανεπιστήμια να ενισχύσει ακριβώς αυτό τον ρόλο των πανεπιστημίων και να δώσει τη δυνατότητα περαιτέρω διεύρυνσης, παρέχοντας κίνητρα μέσα από ανώδυνες, αν θέλετε, καταστάσεις, έτσι που να ενισχύσουμε αυτό τον στόχο.

Εμείς θεωρούμε ότι μέσω αυτής της τροπολογίας διευρύνουμε ακριβώς κάποιες δυνατότητες και παρέχουμε κίνητρα σε δύο σημεία. Πρώτον, επειδή η ευρωπαϊκή Οδηγία, που είναι η βάση για την κατάθεση αυτής της τροπολογίας, μας έχει εξουσιοδοτήσει ουσιαστικά να διαμορφώσουμε ένα νομικό πλαίσιο που από τη μια να μπαίνουν κάποιοι περιορισμοί σε φοιτητές και ανθρώπους οι οποίοι έρχονται να σπουδάσουν στην Κύπρο, στα πανεπιστήμιά μας ή ακόμα όπως προβλεπόταν αρχικά και στα κολέγια, να παρέχεται λοιπόν αυτή η δυνατότητα φοιτητών τρίτων χωρών να είναι, να σπουδάζουν και να ζουν στην Κύπρο. Εμείς προσπαθήσαμε να διευρύνουμε μερικώς, εφόσον η ευρωπαϊκή Οδηγία μάς παρέχει αυτή τη δυνατότητα. Και όπως έχουμε συμφωνήσει και στην επιτροπή όντως παρέχεται η δυνατότητα, μέσα στο νομοσχέδιο υπάρχει η δυνατότητα, αφού ολοκληρώσουν τις σπουδές οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι διδακτορικοί φοιτητές, να παρέχεται η δυνατότητα παραμονής τους στην Κύπρο για εννιά μήνες, για να εξεύρουν εργασία και, αν εξεύρουν εργασία, θα παρέχεται η δυνατότητα πέρα από τις άλλες νομοθεσίες του κράτους, τις εργατικές νομοθεσίες, να τους δοθεί άδεια. Εμείς με την τροπολογία μας διευρύνουμε αντί εννιά μήνες να είναι δώδεκα μήνες, για να παρέχεται αυτή η δυνατότητα έτσι με μια πιο πολλή άνεση των τριών επιπρόσθετων μηνών.

Περαιτέρω, η δεύτερή μας τροπολογία, δεύτερο θέμα της τροπολογίας μας είναι η δυνατότητα διεύρυνσης και στους προπτυχιακούς φοιτητές, δηλαδή στους φοιτητές που έρχονται να σπουδάσουν στην Κύπρο για τέσσερα χρόνια στα δημόσια και στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, αυτοί οι άνθρωποι να έχουν τη δυνατότητα να έχουν ακριβώς αυτή την ίση μεταχείριση με τους άλλους φοιτητές. Αντιλαμβανόμαστε τους φόβους που μπορεί να έχουν άλλοι συνάδελφοι ή ένα μέρος της κοινωνίας μας, ότι ενδεχομένως αυτή η παροχή αυτής της δυνατότητας μπορεί να περιορίσει την αναζήτηση θέσεων εργασίας από Κύπριους πολίτες. Εμείς θεωρούμε ότι όπως εξελίσσονται τα πράγματα στον τόπο μας, επειδή ο στόχος θα πρέπει να είναι η ενίσχυση των πανεπιστημίων και το να δώσουμε κίνητρα να έρχονται όσο το δυνατόν περισσότεροι φοιτητές, ποιοτικοί φοιτητές. Και πρέπει να το εξηγήσουμε αυτό και να το δώσουμε, να κατανοήσουμε όλοι μας ότι είναι για ποιοτικούς φοιτητές και όχι για φοιτητές κατ' επίφασιν.

Ως εκ τούτου, κύριε Πρόεδρε, εμείς θεωρούμε ότι μπορούμε να συμβάλουμε με αυτή την τροπολογία, με αυτή τη γενικότερη πολιτική. Επίσης, επειδή έχει καταθέσει ο συνάδελφος Κωστής Ευσταθίου μια άλλη τροπολογία, που περιορίζει σ' ένα ευρύτερο πεδίο και καθορίζει με ακρίβεια πότε είναι δημόσιο το πανεπιστήμιο, πότε έχουμε πανεπιστήμια και πότε είναι κολέγια και περιορίζεται αυτή η δυνατότητα μόνο στους απόφοιτους πανεπιστημίων, θα ψηφίσουμε και την τροπολογία, την αναθεωρημένη, του συνάδελφου του Κωστή Ευσταθίου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Την Τρίτη που μας έρχεται στο Συμβούλιο της Ευρώπης θα συζητηθεί η υπόθεση "Magnitsky", στην οποία εμπλέκεται η Κύπρος με όχι τα καλύτερα λόγια και υπό τις καλύτερες προϋποθέσεις. Επέρχεται μετά βεβαιότητας στο Συμβούλιο της Ευρώπης το ζήτημα των διαβατηρίων τα οποία αφειδώς ή τουλάχιστον με τα

κριτήρια τα δικά της η κυπριακή κυβέρνηση παραχώρησε και σε άτομα τα οποία δε θα έπρεπε να είχαν ούτε κατά διάνοια το διαβατήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα συζητηθεί και αυτό στη μεθεπόμενη συνάντηση στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

Ήδη συγκεκριμενοποιείται η εισήγηση για τροποποίηση του ισχύοντος φορολογικού καθεστώτος, ώστε να φορολογείται η πηγή και όχι η έδρα της οποιασδήποτε επιχείρησης. Όλα αυτά αποτελούν έξωθεν κακή μαρτυρία της Κυπριακής Δημοκρατίας, κάτι για το οποίο, αν δεν προσέξουμε, θα έχουμε ακόμα ένα τέταρτο με τη συγκεκριμένη νομοθεσία. Τι εννοώ; Πρέπει να είμαστε και ειλικρινείς, όταν μιλούμε μεταξύ μας. Αυτοί οι οποίοι έχουν θησαυρίσει με τον πόνο και την εκμετάλλευση του πόνου και της φτώχειας των αποκλήρων, αν θέλετε, αυτής της παγκόσμιας γειτονιάς αυτοί επιχαιρούν με τη νομοθεσία η οποία επιχειρείται να ψηφιστεί.

Κακά τα ψέματα υπάρχουν σχολές και σχολές! Τα πανεπιστήμια της Κύπρου τα προστατεύουμε. Δεν μπορώ όμως να δεχτώ ότι κολέγια ή σχολές αμφιβόλου επιπέδου, που διακρίνονται μόνο στο να εισπράττουν τα δίδακτρα χωρίς ποτέ να βλέπουν ή να απαιτούν να βλέπουν τους φοιτητές τους... Επειδή ακριβώς συμμετέχουν σε ένα κύκλωμα εκμετάλλευσης και φτηνών εργατικών χεριών απαράδεκτων εργοδοτών, δεν μπορούμε να τους επιτρέψουμε να εκμεταλλευτούν και αυτή τη νομοθεσία, προκειμένου να θησαυρίσουν έτι περαιτέρω. Γι' αυτό έχουμε προχωρήσει στις τροπολογίες μας.

Τι λένε οι τροπολογίες μας; Το πιο απλό. Προκειμένου για τα σχολεία τα οποία θα ενταχθούν σε αυτό το σύστημα, εκτός από τα πανεπιστήμια, τα συγκεκριμένα πανεπιστήμια που υπάρχουν, τα αναγνωρισμένα, θα αποφασίσει ο αρμόδιος υπουργός, εάν και εφόσον κρίνει ότι είναι σοβαρές οι σχολές και σοβαρά τα προγράμματα. Να μην αφήσουμε επιτέλους αυτές τις σχολές-μαϊμού να καταδυναστεύουν όχι μόνο τους ξένους αποκλήρους, αλλά ακόμα και τους Κυπρίους πολίτες.

Η δεύτερη τροπολογία μας αφορά το αυτονόητο. Πώς είναι δυνατό να επιτρέψουμε σε έναν μεταπτυχιακό φοιτητή ο οποίος λαμβάνει μέρος σε ένα πρόγραμμα εθελοντικής εργασίας ή επιστημονικής μελέτης να τυγχάνει εκμετάλλευσης και να εργάζεται, παρακαλώ, ως οικιακή βοηθός, όπως προβλέπει ο νόμος, στην Κύπρο; Τι σχέση έχει η απασχόληση ως οικιακή βοηθός ή τι σχέση έχει η απασχόληση σε χοιροστάσια ή σε φάρμες με τα εθελοντικά προγράμματα της παιδείας; Γι' αυτό είτε θα είμαστε σοβαροί είτε πραγματικά δίνουμε την εντύπωση ότι δε μας ενδιαφέρει η κοινωνία ποσώς. Δεν μπορούμε να συμμετάσχουμε σε αυτό το φιάσκο και να επιτρέψουμε στους διάφορους επιτήδειους υπό μορφή είτε σχολών αμφιβόλου ποιότητας είτε με παροχή δήθεν προγραμμάτων να θησαυρίζουν στις πλάτες αυτού του λαού.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω να εξηγήσω γιατί διαφέρει η ψήφος μου από το τι θα κάνουν οι συνάδελφοί μου στο ΔΗΚΟ. Πέραν των όσων προσυπογράψω με όσες υπογραφές μπορώ τα όσα ανέφερε ο Κωστής Ευσταθίου, ιδιαίτερα για τα τελευταία κομμάτια της εκμετάλλευσης των φτωχών αυτών δηλωμένων δήθεν φοιτητών από διάφορα πανεπιστήμια ή ιδρύματα τέλος πάντων, θέλω να προσθέσω ακόμα κάτι. Μιλούμε για πολύ σημαντικούς αριθμούς. Ιδιαίτερα, για να γνωρίζετε την ευρωπαϊκή Οδηγία, την οποία κουβεντιάσαμε και στην επιτροπή Εσωτερικών, είναι δύο τα σημαντικά θέματα: Το ένα είναι η μεταπτυχιακή διδακτορική και το άλλο είναι η πτυχιακή, είναι τεσσερισήμισι χιλιάδες περίπου. Εγώ προσθέτω ακόμα κάτι το οποίο με απασχολεί. Αιμορραγούμε όσον αφορά το ζήτημα της ανεργίας και της εργασίας στην Κύπρο για τα δικά μας παιδιά! Σαφώς και η ευρωπαϊκή Οδηγία λαμβάνει υπόψη την ανάγκη να προσφέρουμε και σε αυτούς τους ανθρώπους κάποιες θέσεις εργασίας αλλά για όνομα του Θεού! Τα δύο χρόνια, οι δεκαοκτώ μήνες, οι εικοσιτέσσερις μήνες που άκουγα... Είναι δυνατό να μη σκεφτόμαστε ότι υπάρχουν δικά μας παιδιά τα οποία σπουδάζουν στην Αγγλία ή οπουδήποτε αλλού ή σε άλλα ιδρύματα; Αυτά τα παιδιά, τα δικά μας δηλαδή, είναι παιδιά ενός κατώτερου Θεού; Αντιλαμβάνομαι ότι πρέπει να ισορροπήσουμε. Σαφέστατα και να ισορροπήσουμε, αλλά η ευρωπαϊκή Οδηγία είναι σαφής: Εννέα μήνες και η βαθμίδα έξι...

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Επτά.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Επτά, συγγνώμη, κυρία Μαύρου.

Εμείς προσταθούμε να το αλλάξουμε, να βάλουμε και τεσσερισήμισι χιλιάδες πτυχιακούς! Ας αποφασίσουμε επιτέλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νουρής.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ενώπιόν μας έχουμε μία νομοθεσία η οποία, κατά τη δική μας εκτίμηση, ρυθμίζει πολλά από τα θέματα τα οποία έχουν ακουστεί, όπως για παράδειγμα τη θεσμοθέτηση κριτηρίων εισόδου γι' αυτή την κατηγορία, των υπηκόων τρίτων χωρών, την κινητικότητα, ρυθμίζει τους όγκους εισδοχής και ως εκ τούτου κάποια θέματα που τίθενται μέσω των τροπολογιών θεωρούμε ότι είναι πλεονασμός. Πέραν τούτου, ναι, εισάγονται και διατάξεις οι οποίες, αναφερόμενοι πάντα σε σπουδαστές, φοιτητές οι οποίοι προέρχονται μεν από τρίτες χώρες, αλλά έχουν υψηλή ειδίκευση, θεωρούμε ότι η αντιμετώπισή τους δεν μπορεί να είναι η ίδια με το απλό εργατικό δυναμικό, πολύ απλά γιατί θέλουμε και είναι στις πολιτικές μας να αξιοποιήσουμε αυτούς τους επιστήμονες υψηλής ειδίκευσης.

Η τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος, την οποία θα υπερψηφίσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, θεωρούμε ότι αξιοποιεί ακριβώς με τον συγκεκριμένο τρόπο σε έναν μεγαλύτερο βαθμό αυτούς τους φοιτητές με αυτή την υψηλή ειδίκευση, την οποία έχω προαναφέρει. Αφήνω κατά μέρος το γεγονός ότι κάποιος θα μπορούσε να επικαλεστεί ότι και τα έσοδα της Κυπριακής Δημοκρατίας από την τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Κύπρο είναι αυξημένα, ακριβώς επειδή προάγονται και προκρίνονται ανάλογα τέτοια προγράμματα.

Όσον αφορά τις τροπολογίες της ΕΔΕΚ, θεωρούμε ότι η τροπολογία Α, με τον τρόπο με τον οποίο διατυπώνεται ο ορισμός για το δημόσιο πανεπιστήμιο, είναι σαφής και ως εκ τούτου θα την υπερψηφίσουμε. Απ' εκεί και έπειτα όμως, τις υπόλοιπες τροπολογίες θα τις καταψηφίσουμε, κατά κύριο λόγο γιατί -με ένα γενικό σχόλιο- τις θεωρούμε περιοριστικές. Για παράδειγμα, ένα απλό παράδειγμα και μόνο, στο θέμα της εθελοντικής υπηρεσίας υπηκόων, ο συνάδελφος κ. Ευσταθίου θέτει μία συγκεκριμένη τροπολογία για την υποχρέωση του συγκεκριμένου φοιτητή να έχει καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας, παρά το γεγονός ότι θεωρούμε ότι είναι αυτονόητο κάποιος που θα εργαστεί ενδεχομένως να πρέπει να ξέρει, αν θα είναι μόνιμη η εργασία του, βεβαίως τη μητρική γλώσσα της πατρίδας μας, την ελληνική. Την ώρα όμως που θα μιλούμε για εθελοντική υπηρεσία, θεωρούμε ότι αυτό είναι άκρως περιοριστικό, γιατί πολύ απλά κάποιος ο οποίος θα αποφασίσει να εργαστεί εθελοντικά θα είναι περιοριστικό να τον υποχρεώσουμε να μάθει την ελληνική γλώσσα σε αυτό το μικρό χρονικό διάστημα.

Ως εκ τούτου, τις υπόλοιπες τροπολογίες της ΕΔΕΚ, πέραν του Α, θα τις καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Για να τηρήσω τον κανονισμό, κύριε Πρόεδρε...

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Σε ό,τι αφορά το θέμα το συγκεκριμένο που έχουμε ενώπιόν μας, νομίζω όλοι καταλαβαίνουμε ότι οι ευρωπαϊκές νομοθεσίες που ρυθμίζουν τούτα τα θέματα, την αξιοποίηση για σκοπούς έρευνας, προσέλευσης σε φοιτητικά, σε σπουδαστικά προγράμματα υπηκόων τρίτων χωρών, στοχεύουν να εξυπηρετήσουν οικονομικές σκοπιμότητες κυρίως και όχι εκπαιδευτικές ή κοινωνικές. Είναι σημαντικό λοιπόν, όταν συζητούμε τέτοια θέματα, να βρίσκουμε τις απαραίτητες ισορροπίες, λαμβάνοντας υπόψη και τα δεδομένα του τόπου μας. Γι' αυτό και η συγκεκριμένη Οδηγία αφήνει περιθώρια κινήσεων σε κάποια ζητήματα.

Πρέπει να πω, αγαπητέ κύριε Λεωνίδου, ότι με εξέπληξαν ευχάριστα οι τροπολογίες του ΔΗΚΟ. Γιατί συνήθως από τα έδρανα και από αλλού βέβαια ακούμε περισσότερο ανησυχίες για τις αυξημένες ροές μεταναστών που διαβρώνουν την κυπριακή κοινωνία, ενώ σήμερα έρχεστε πολύ γενναιόδωρα να ανοίξετε την πόρτα για παραμονή και εργασία στην Κύπρο πολλών χιλιάδων που βρίσκονται στην Κύπρο ως φοιτητές. Γιατί νομίζω πρέπει να παραδεχτείτε ότι τα πανεπιστήμια, και εκείνα που λειτουργούν σωστά, όπως είτε ο κ. Ευσταθίου, και εκείνα που δε λειτουργούν σωστά και απλώς κερδοσκοπούν, ήδη επωφελούνται από τις πρόνοιες της Οδηγίας και τον τρόπο με τον οποίο μεταφέρεται στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Πραγματικά, ήταν έκπληξη η τοποθέτησή σας.

Αντίθετα, οι τροπολογίες της ΕΔΕΚ έρχονται να βάλουν πολύ πιο αυστηρές προϋποθέσεις για μια σειρά ομάδων, κάποιες δικαιολογημένα, κάποιες νομίζω υπερβολικά. Θεωρώ, για παράδειγμα, ότι η πρόταση οι άνθρωποι που έρχονται να δουλέψουν εθελοντικά για λίγους μήνες στην Κύπρο να μαθαίνουν ελληνικά είναι υπερβολική. Τουλάχιστον από την έρευνά μας σε αυτά τα προγράμματα εθελοντισμού είτε του Οργανισμού Νεολαίας είτε άλλων οργανισμών τα άτομα που έρχονται έρχονται συνήθως την περίοδο του καλοκαιριού για δύο-τρεις μήνες. Επαναλαμβάνω: Μιλούμε για εθελοντές. Άλλες πρόνοιες ήδη ρυθμίζονται. Για παράδειγμα, είχαμε καταβάλει πολλή προσπάθεια στην επεξεργασία του νομοσχεδίου, ώστε αυστηρά να ελέγχεται η έμμισθη δραστηριοποίηση των σπουδαστών. Συμφωνούμε, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση η πρώτη τροπολογία, που κάνει τον διαχωρισμό των πανεπιστημίων. Έχω την εντύπωση όμως ότι συγκρούεται με

πρόνοιες άλλων νομοθεσιών. Και σε τελική ανάλυση δεν είναι θέμα τούτου του νόμου, αλλά θέμα αυστηρού ελέγχου των ιδρυμάτων που παρουσιάζονται ως αναγνωρισμένα πανεπιστήμια με τον έναν ή τον άλλο τρόπο και προσελκύουν εκατοντάδες, για να μην πω χιλιάδες φοιτητές από τρίτες χώρες στην Κύπρο, για αρκετούς από τους οποίους υπάρχουν καταγγελίες συγκεκριμένες ότι γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης για άλλους σκοπούς και όχι εκπαιδευτικούς.

Εμείς λοιπόν, κρατώντας τις ισορροπίες που είπαμε, θεωρώντας ότι, ναι, πρέπει να ενθαρρύνουμε φοιτητές και από τρίτες χώρες να έρχονται στην Κύπρο για σπουδές, αλλά κρατώντας βασικούς περιορισμούς για την οικονομική τους δραστηριοποίηση στην Κύπρο, θα καταψηφίσουμε όλες τις τροπολογίες πλην την πρώτη τροπολογία του ΔΗΚΟ, που θεωρούμε ότι δεν έχει μεγάλο αντίκτυπο, η οποία διευρύνει τη χρονική περίοδο κατά την οποία ένας φοιτητής, αφού τελειώσει τις σπουδές του, δικαιούται να μείνει στην Κύπρο, για να εργαστεί ή να δημιουργήσει επιχείρηση, από εννέα σε δώδεκα μήνες. Τις υπόλοιπες τροπολογίες θα τις καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Θα σας κάνω μία έκκληση, να περιορίσουμε το χρόνο. Είμαστε στο δεύτερο θέμα. Αντιλαμβάνεστε ότι, αν συνεχίσουμε έτσι, να μιλούν δέκα ομιλητές, δώδεκα...

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Ως ΕΛΑΜ θα καταψηφίσουμε τόσο το νομοσχέδιο της κυβέρνησης όσο και την πρόταση της κ. Μαύρου που αφορά τους αλλοδαπούς, ενώ θα στηρίξουμε την πρώτη τροπολογία του κ. Ευσταθίου και αυτή που απαιτεί τα ελληνικά.

Θα πω ότι διαφωνούμε τόσο με το σκεπτικό των δύο νομοθεσιών, αλλά και γενικότερα με την ευρύτερη πολιτική που εφαρμόζεται στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια. Θα αναφέρω αυτό που είπε η κ. Μαύρου, ότι για εμάς υπάρχουν όντως αυξημένες ροές μεταναστών και τον τελευταίο καιρό δυστυχώς είναι ακόμα πιο ανησυχητικές, επειδή, όπως δήλωσε χθες ο Υπουργός Εσωτερικών, υπάρχει έντονα ο φόβος ότι κάποιοι από αυτούς που έρχονται στη χώρα μας μπορεί να είναι επικίνδυνοι, ακόμα και Τζιχαντιστές. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι περισσότερο από 80% από αυτούς που έφτασαν τον τελευταίο ενάμισι μήνα στη χώρα μας είναι άντρες άνω των δεκαοκτώ ετών, ενώ τα παιδιά και οι γυναίκες είναι πολύ λίγοι.

Ως κράτος, θα έπρεπε να προστατεύσουμε τους πολίτες μας από τέτοιους κινδύνους και όσον αφορά τους «φοιτητές», επειδή γι' αυτούς μιλούμε σε αυτό το νομοσχέδιο, υπάρχουν δεκάδες παραδείγματα όπου σε διάφορες περιοχές της Κύπρου αρκετοί από τους λεγόμενους φοιτητές δεν ήταν τελικά φοιτητές, αλλά μαζί με άλλους παράνομους μετανάστες έχουν γκετοποιήσει περιοχές. Για του λόγου το αληθές, θα παραθέσω ονομαστικά αυτές τις περιοχές και όποιος έχει αμφιβολίες μπορεί να περάσει και να δει, αν όντως αυτά που λέω ευσταθούν. Περάστε ένα βράδυ από τον κυκλικό κόμβο του «Όχι» ή από τη Λήδρας ή την Πλατεία Φανερωμένης ή αν θέλετε, αφήστε τα παιδιά σας να πάνε έναν περίπατο, να δούμε πόσοι νιώθουν ασφαλείς με το τι συμβαίνει εκεί. Μπορείτε επίσης, όπως έχουν ήδη καταγγεληθεί στην αστυνομία από φοιτητές τρίτων χωρών, να δείτε τι γίνεται την Κυριακή στο Μόλο της Λεμεσού ή στον Άγιο Αντώνιο ή στην Ομόνοια, λίγο παρακάτω στην Πάφο, στην Έμπα, στη Χλώρακα ή στη Γεροσκήπου, όπου φοιτητές από τρίτες χώρες είχαν προκαλέσει εκτεταμένα επεισόδια αναμεταξύ τους.

Μία απόδειξη για το πού οδηγείται η Κύπρος με όλα αυτά τα νομοσχέδια και με αυτές τις πρακτικές είναι η κατάσταση και στον Άγιο Ιωάννη στη Λάρνακα ή ακόμα στην Κοφίνου, που είχαμε την ευκαιρία να ακούσουμε τα παράπονα του ίδιου του κοινοτικού συμβουλίου στην επιτροπή στη Βουλή λόγω και του Κέντρου Υποδοχής και Φιλοξενίας Αιτητών Διεθνούς Προστασίας. Μπορείτε επίσης όσοι είστε τόσο υπέρ αυτών των ανθρώπων να ενοικιάσετε ένα εξοχικό στην περιοχή/σύνορο στον Κάππαρη ή γύρω από το κέντρο της Αγίας Νάπας. Θα ήθελα πραγματικά να δω πόσο ασφαλείς θα νιώθετε τη νύχτα, όπου ξανά φοιτητές από τρίτες χώρες έχουν καταντήσει τις περιοχές ένα πραγματικό γκέτο.

Θα συμφωνήσω με αυτό που έχει λεχθεί, ότι υπάρχουν ιδρύματα που δε φέρνουν φοιτητές στην Κύπρο για φοίτηση, αλλά για οτιδήποτε άλλο. Υπάρχουν όμως και δικηγορικά γραφεία που αμείβονται πολύ αδρά από τον πόνο αυτών των ανθρώπων. Υπάρχουν δικηγορικά γραφεία που εκμεταλλεύονται οικονομικά όλους αυτούς που έρχονται στην Κύπρο και μαζί με αυτούς που έχουν πραγματική ανάγκη υπάρχουν και αυτοί που δεν έρχονται στην Κύπρο για καλοπέραση, αλλά άλλα έχουν στο μυαλό τους. Για όσους θα τρέξετε να πείτε ότι είμαστε ρασιιστές, όπως πράττετε συνήθως, στους πρώτους που θα εκτεθείτε είναι οι κάτοικοι των περιοχών που μόλις σας έχω αναφέρει, καθώς και στους εναπομείναντες έλληνες καταστηματαρχες και επιχειρηματίες.

Ένα πρόβλημα που υπάρχει στην ίδια νομοθεσία, αλλά δε θα εξεταστεί σήμερα, είναι αυτό που εξελίσσεται σε μάλιστα και αφορά τους αιτητές πολιτικού ασύλου. Εργάτες που τώρα παρουσιάζονται ως φοιτητές ή δουλεύουν αλλού παράνομα για πέντε ή έξι χρόνια δουλεύαν στην Κύπρο, έφευγαν το καλοκαίρι για

διακοπές, δεν υπήρχε κανένας κίνδυνος γι' αυτούς και μόλις έληγε η βίζα τους ξαφνικά παρουσιάζονταν να είναι αιτητές πολιτικού ασύλου. Κάτι τέτοιο έχει αποδειχθεί δώδεκα φορές μέχρι στιγμής. Ενώ παρουσιάζονται ως φοιτητές, δουλεύουν σε άλλη επαρχία από αυτήν που ήρθαν για εργοδότηση και σήμερα είναι δηλωμένοι στην Κύπρο ως αιτητές πολιτικού ασύλου και μέχρι να εξεταστεί η αίτησή τους αυτοί συνεχίζουν παράνομα να δουλεύουν στην Κύπρο. Υπάρχουν δηλωμένοι φοιτητές ξανά από τρίτες χώρες που, αντί να είναι φοιτητές, έχουν συλληφθεί είτε για παραεμπόριο είτε για άλλες παράνομες εργασίες. Το αναφέρω αυτό, επειδή έχει αποδειχθεί ότι είναι φοιτητές. Δεν είναι εικασίες. Ακόμη ένα παράξενο φαινόμενο είναι ότι άτομα που εγκρίνονται ως αιτητές πολιτικού ασύλου και παραμένουν στη χώρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαγιάννη, όμως μιλάτε γενικά για το πρόβλημα της μετανάστευσης. Να μπορούμε λίγο στο θέμα του τι γίνεται με αυτούς που τελειώνουν πανεπιστήμια. Όλοι τούτοι που μας λέτε, τελείωσαν πανεπιστήμιο;

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Υπάρχουν περιπτώσεις, κύριε Πρόεδρε. Αυτό έχω αναφέρει.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Είναι παρεμφερές το θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Ναι, και επειδή δεν έχουμε συχνά την ευκαιρία, κύριε Πρόεδρε... Όπως έχει συμβεί πάμπολλες φορές σε αυτή την αίθουσα πολλοί μιλούν για ένα νομοσχέδιο που αφορά παρεμφερή θέματα.

Θα ήθελα, για να τελειώνω, να πω ότι ως κράτος θα έπρεπε να πάρουμε μέτρα για αποτροπή αυτών των φαινομένων και όχι να τα ενισχύουμε. Θα έπρεπε, και αναλόγως του πληθυσμού μας, να πάρουμε μέτρα για την προστασία των ίδιων των πολιτών αυτού του κράτους και όχι για τους ξένους. Τα υπερπρονόμια ποτέ δεν ήταν λύση και για όσους επικαλείστε την Ευρώπη υπάρχουν τα παραδείγματα της Ιταλίας και άλλων μεγάλων ευρωπαϊκών χωρών που πλέον εφαρμόζουν πολύ αυστηρά μέτρα, για να αποτρέψουν αυτά τα φαινόμενα.

Θα ήθελα να αναφέρω ένα τελευταίο σημείο πριν να κλείσω. Η ίδια η πρεσβεία της Συρίας έχει δηλώσει ότι το Υπουργείο Εσωτερικών της χώρας δεν ανταποκρίνεται στα καλέσματα για επαναπατρισμό αυτών των ανθρώπων και ούτε βοηθά για την ταυτοποίησή τους. Κάνω έκκληση στο αρμόδιο υπουργείο να αλλάξει στάση και να αντιληφθείτε όλοι ότι στη Συρία ο πόλεμος έχει τελειώσει, ο ίδιος ο Πρόεδρος της Συρίας έχει ανακοινώσει ότι όλοι αυτοί πρέπει να επιστρέψουν πίσω. Όσοι αμφιβάλλουν γι' αυτά που έχω πει πριν, υπάρχουν και στατιστικές μελέτες, υπάρχουν και αποδεδειγμένες καταγγελίες στην αστυνομία ότι ήταν όλοι φοιτητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε μια χώρα που υστερούμε τόσο πολύ στα ζητήματα της έρευνας και της καινοτομίας, σε μια κοινωνία που έχουμε συνηθίσει τα τελευταία χρόνια δυστυχώς να στέλνουμε στο εξωτερικό τους επιστήμονές μας και να εισάγουμε ανειδίκευτο προσωπικό, κάτι που είναι ακριβώς η αντίστροφη πορεία από όσες χώρες είναι προηγμένες και θέλουν να έχουν ακόμη καλύτερο μέλλον, θεωρώ ότι αυτή η νομοθεσία με σωστή εφαρμογή και με σωστές δικλίδες ασφαλείας και σωστούς ελέγχους ή ελεγκτικούς μηχανισμούς μπορεί να συμβάλει και να βοηθήσει πολύ την κυπριακή κοινωνία όχι μόνο να γίνει εκπαιδευτικό κέντρο, αλλά και στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας αξιοποιώντας ή «εκμεταλλευόμενοι» φοιτητές που θα σπουδάσουν, θα αποκτήσουν τα πτυχιακά διπλώματα, που σημαίνει ώριμοι επιστήμονες για έρευνα, από τρίτες χώρες να τους αξιοποιήσουμε στη δική μας τη χώρα.

Λέω, με σωστή εφαρμογή και σωστούς ελέγχους, γιατί, ας μην κρυβόμαστε, έχουμε μια πικρή εμπειρία σε αυτό τον τομέα στη χώρα μας. Είχαμε σχολές, σε εισαγωγικά για μένα «σχολές», που ήταν νόμιμες, εγγεγραμμένες δηλαδή νόμιμα στον Έφορο Εταιρειών και στα διάφορα άλλα εκπαιδευτικά συμβούλια, που είχαν εγγεγραμμένους μερικές εκατοντάδες ξένους φοιτητές που πλήρωναν και εισέπρατταν από αυτές τις εκατοντάδες φοιτητές δίδακτρα, αλλά είχαν άδειες αίθουσες διδασκαλίας, γιατί ακριβώς ήταν -όπως σωστά είπε ο φίλος ο Κωστής ο Ευσταθίου προηγουμένως- χαρακτηριστικά σχολές-μαϊμούδες. Δεν ήταν πραγματικές σχολές. Δεν προσέφεραν παιδεία. Λειτουργούσαν ως μηχανισμοί εισαγωγής ανειδίκευτου εργατικού δυναμικού. Θα πρέπει να μην επιτρέψουμε να επαναληφθούν αυτά τα φαινόμενα αξιοποιώντας και εκμεταλλευόμενοι αυτή τη νομοθεσία. Όμως η νομοθεσία πρέπει να γίνει.

Κάποιοι από εμάς, αγαπητοί συνάδελφοι, κατάφεραν να σπουδάσουν, γιατί αξιοποίησαν τέτοιες νομοθεσίες, εθνικές νομοθεσίες, στις χώρες που σπουδάσαν και εργαζόμασταν, για να πληρώσουμε τις σπουδές μας. Χωρίς αυτή τη δυνατότητα, κάποιοι από εμάς, τουλάχιστον μιλώ για μένα, δεν ξέρω για άλλους

συναδέλφους σε αυτή την αίθουσα, δε θα είχαμε σπουδάσει. Αν δε μας έδιναν χώρες όπως η Γαλλία τη δυνατότητα παράλληλα με τις σπουδές μας να εργαζόμαστε -κάποιες ώρες, περιορισμένες ώρες- και με αυστηρούς ελέγχους όσον αφορά τη μισθοδοσία, για να μη γίνεται εκμετάλλευση των φοιτητών, δε θα είχαμε καταφέρει να αποκτήσουμε πτυχιακές σπουδές. Άρα, δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι όπως εμείς περάσαμε δύσκολα, ενδεχόμενα και κάποιοι άλλοι από άλλες χώρες που θέλουν να σπουδάσουν, μπορεί να περνούν δύσκολα, αλλά να θέλουν να αποκτήσουν γνώση και μπορούν να προσφέρουν και στη χώρα στην οποία θα σπουδάζουν.

Κατά συνέπειαν, ναι, θα στηρίξουμε και θα ψηφίσουμε αυτή τη νομοθεσία, όμως θα στηρίξουμε και τις τροπολογίες του Κωστή του Ευσταθίου. Είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, για να αποφύγουμε κακές πρακτικές του παρελθόντος. Πρακτικές που θα οδηγήσουν και σε εκμετάλλευση των ίδιων των φοιτητών, ιδιαίτερα στη χώρα μας που δεν έχουμε νομοθεσία για κατώτατο μισθό και μέσα από την εκμετάλλευση των φοιτητών με χαμηλή μισθοδοσία θα γίνεται και συμπίεση πάνω στους μισθούς και των Κυπρίων εργαζομένων, πίεση προς τα κάτω.

Γι' αυτό το λόγο είναι που θα στηρίξουμε και τις τροπολογίες του φίλου του Κωστή του Ευσταθίου και την πρώτη τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι καλοδεχούμενοι στην πατρίδα μας οι πτυχιούχοι υψηλών ακαδημαϊκών προσόντων, όπως ακούστηκε προηγουμένως. Αρκεί όμως πρώτα να τακτοποιήσουμε τους δικούς μας πτυχιούχους υψηλών ακαδημαϊκών προσόντων, που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους και να πάνε να εργοδοτηθούν στο εξωτερικό. Αυτή είναι, αν θέλετε, η τραγική ειρωνεία, να επενδύει αυτή η πολιτεία σε αυτούς τους ανθρώπους και να τους εκμεταλλεύονται ή να εκμεταλλεύονται αυτά τα υψηλά ακαδημαϊκά τους προσόντα άλλες χώρες. Είναι καλοδεχούμενοι, όμως είναι αυτό που συμβαίνει σήμερα;

Υπάρχουν και κρατικά και ιδιωτικά πανεπιστήμια τα οποία παρουσιάζουν αξιόλογες επιδόσεις ακαδημαϊκές οι οποίες αναγνωρίζονται και από το εξωτερικό. Ακόμα, υπάρχουν και αρκετά κολλέγια που επιτελούν αξιόλογο εκπαιδευτικό έργο. Όμως αυτή την εικόνα την κηλιδώνουν κάποιοι σφραγίδες-κολλέγια ή κάποια κολλέγια- σφραγίδες που είναι ακριβώς στη διάσταση όπως την περιέγραψε προηγουμένως ο Κωστής ο Ευσταθίου. Και αυτό δεν πρέπει να το θεωρούμε ως περίπου κομμάτι της αγοράς. Δεν είναι κομμάτι της αγοράς... Δυστυχώς, πολλοί φοιτητές -και το παραδέχονται και οι υπηρεσίες- καταλήγουν είτε να είναι αιτητές πολιτικού ασύλου από χώρες που δεν παρουσιάζουν και ιδιαίτερα γεγονότα που να δικαιολογούνται αυτές οι αιτήσεις ή να δικαιολογούν αυτές τις αιτήσεις, καταλήγουν να είναι αδήλωτοι, παράνομοι εργάτες ή να είναι περιθωριακοί και γκετοποιημένοι. Υπάρχει σοβαρό πρόβλημα σε αυτή τη διάσταση και δεν πρέπει η άλλη μεγάλη εικόνα να μας δημιουργεί αισθήματα εφησυχασμού ότι περίπου «εντάξει, υπάρχουν και αυτά τα κακά σημεία, ας πούμε, αυτής της πλευράς της κοινωνίας μας». Όμως τελικά αυτοί οι άνθρωποι οι οποίοι υποτίθεται είναι φοιτητές είναι τα θύματα εκμετάλλευσης αδίστακτων εργοδοτών που τους οδηγούν σε εργασιακές συνθήκες σκλαβιάς και είναι και θύματα αδίστακτων ιδιοκτητών κολλεγίων οι οποίοι ουσιαστικά τους φέρνουν ως προϊόν της δικής τους δραστηριότητας.

Γι' αυτό εμείς θα στηρίξουμε τις τροπολογίες του Κωστή του Ευσταθίου και να σημειώσω ότι για αυτό το οποίο ειπώθηκε προηγουμένως δεν είναι προϋπόθεση η ελληνική γλώσσα. Ο Κωστής στην τροπολογία του βάζει ότι προϋπόθεση είναι να παρακολουθήσει βασικά μαθήματα εισαγωγής στην ελληνική γλώσσα ο αλλοδαπός ο οποίος θα έρθει και νομίζω ότι, αντί να το θεωρούμε ότι είναι περιοριστικό αυτό το πράγμα, θα έπρεπε να το θεωρούμε απαραίτητο στο να μπορέσει αυτός ο άνθρωπος στοιχειωδώς, αφού θα μείνει για κάποιο χρονικό διάστημα σε αυτό τον τόπο, να συνεννοηθεί και για δική του ευκολία και για ευκολία αυτών που θα επικοινωνήσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καλώς ή κακώς είμαι ο πλέον αρμόδιος επί του θέματος και πρέπει να δηλώσω ότι εργάζομαι σε ιδιωτικό πανεπιστήμιο και, εφόσον θα ψηφίσω, θα πρέπει να το αναφέρω. Αυτό λέει ο κανονισμός.

Θα ήθελα πρώτα απ' όλα να πω ότι μπορεί να υπάρχει μια μικρή παρεξήγηση. Η Οδηγία αναφέρει ότι το κάθε κράτος μέλος οφείλει να δώσει χρόνο στους μεταπτυχιακούς ή στους πτυχιούχους να αναζητήσουν

εργασία, όχι απλά να εργαστούν, να αναζητήσουν εργασία και, εάν και εφόσον εξασφαλίσουν μία θέση εργασίας, τότε θα πρέπει να αποταθούν για μία βίζα, ανάλογα με το κάθε κράτος τι βίζες έχει. Δεν είναι δηλαδή στο σύνολο των εννέα μηνών ή των δώδεκα μηνών που πρέπει να αναζητήσει και να εργαστεί. Μπορεί και τώρα ένας πτυχιούχος, αν μπορέσει να εξασφαλίσει μία εργασία, να αιτηθεί για βίζα. Η Οδηγία όμως, επειδή αυτό συμβαίνει και σε όλες τις χώρες της Ευρώπης, λέει ότι πρέπει να επιτρέπεται στους φοιτητές, στους ξένους φοιτητές, να αναζητήσουν θέση εργασίας μετά την αποφοίτησή τους.

Επίσης, εκείνο που έχει σημασία να καταλάβουμε είναι ότι αυτή η πρακτική είναι μία πρακτική που ακολουθείται από όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προσφέρει και ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στις χώρες που το διαθέτουν, διότι αποτελεί πόλο έλξης για ξένους φοιτητές και μπορεί να αναπτυχθεί και η βιομηχανία της ιδιωτικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της δημόσιας, διότι δεν αφορά μόνο την ιδιωτική.

Το δεύτερο σημείο που ήθελα να αναφέρω είναι ότι η Οδηγία λέει για εννέα μήνες κατ' ελάχιστον. Μπορείς να πας όσα χρόνια θέλεις, να δώσεις τον χρόνο στον φοιτητή να ψάξει για δουλειά, τον πτυχιούχο. Και λέει επίσης ότι η βαθμίδα καθορίζεται από το κάθε κράτος μέλος. Μπορεί να επιτρέψεις από το επίπεδο του Masters, το επίπεδο 7 ή από το επίπεδο 6. Όλες οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης πλην της Ιταλίας και της Ιρλανδίας επιτρέπουν στους φοιτητές-απόφοιτους από τη βαθμίδα 6, από το πτυχίο.

Άρα λοιπόν, με αυτές τις διευκρινίσεις, να δώσω ακόμα μία διευκρίνιση: Θα στηρίξουμε την τροπολογία του ΔΗΚΟ και την πρώτη τροπολογία της ΕΔΕΚ, απλώς με μία διόρθωση, εδώ που λέει ότι το διάταγμα θα εκδοθεί από το Υπουργείο Εργασίας, πάνω πάνω, πιο κάτω λέει ότι είναι το διάταγμα του Υπουργείου Εσωτερικών. Πρέπει να διορθωθεί, διότι είναι για το Υπουργείο Εργασίας.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με αφορμή τη συζήτηση έχουν ακουστεί από το βήμα του κοινοβουλίου μισαλλόδοξα μηνύματα και πολύ σύντομα θέλω να κάνω τρία σχόλια.

Πρώτον, όταν εκφέρεται λόγος ή ομιλία που προσβάλλει ένα άτομο ή ένα σύνολο και αυτή η ομιλία δύναται να οδηγήσει στην αποστρόφη, στην αντιπάθεια ή στο μίσος, με βάση νομοθεσία που ψήφισε αυτή η Βουλή, ονομάζεται «ρητορική μίσους». Όταν λοιπόν λέει βουλευτής ότι φοβούμαστε να περπατήσουμε ενδεχομένως με τα παιδιά μας στη Φανερωμένη λόγω των αλλοδαπών φοιτητών, αυτό είναι η ετοιμολογία και ο ορισμός της ρητορικής μίσους.

Δεύτερον, θα αναμέναμε να σταθούν όλοι στα ζητήματα εκμετάλλευσης που τυγχάνουν ορισμένοι και την ανάγκη καλύτερων ελέγχων στο ποιοι αδειοδοτούνται, ποιοι δηλώνουν φοιτητές και δεν είναι, ποιοι προσελκύονται ως φοιτητές, για να βρουν φτηνή εργασία με όρους ιδιαίτερα αρνητικούς για τους εργαζόμενους. Διερωτώμαι κατά πόσο η ευαισθησία μας για τους αλλοδαπούς φοιτητές σταματά στην ώρα που στα χώματα της επαρχίας μας μπορεί να βγάζουν πατάτες παράνομα, να δουλεύουν δεκαέξι ώρες την ημέρα, να ζουν μέσα σε τρώγλες ή porta cabins, χωρίς νερό, χωρίς τουαλέτες. Αυτό δε μας ενοχλεί, αλλά εκφοβίζουμε την κοινωνία ότι ο αλλοδαπός φοιτητής είναι φορέας εγκλήματος!

Λοιπόν, το τελευταίο σημείο. Στατιστικά στοιχεία τα οποία έχουμε με αφορμή τη συζήτηση που θα ακολουθήσει για την εγκληματικότητα στην Κύπρο δείχνουν δύο πράγματα: Τα πολύ σοβαρά εγκλήματα στην Κύπρο γίνονται από Κύπριους δυστυχώς και, σε ό,τι αφορά μορφές σοβαρών εγκλημάτων, όπως για παράδειγμα οι εκτελέσεις κατά παραγγελία, και πάλι δυστυχώς για κάποιους προέρχονται από το λεγόμενο «ορθόδοξο τόξο». Γι' αυτό ας είναι διπλά προσεκτικοί, όταν φορτώνουν σε αλλοδαπούς ή αλλόθρησκους τα όποια εγκλήματα δυστυχώς γίνονται σε αυτό τον τόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θυμάμαι, όταν συζητούσαμε και στο τέλος ψηφίσαμε τον νόμο για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, υπήρχαν και τότε φοβίες, καχυποψίες, μεμψιμοιρίες για πολλά δεινά που θα έρχονταν να κατακλύσουν τον τόπο.

Τελικά, υπήρξε ακριβώς το αντίθετο. Τότε λέγαμε ότι έπρεπε να θέσουμε τις βάσεις, για να καταστήσουμε την πατρίδα μας περιφερειακό κέντρο εκπαίδευσης και περνούσαμε, πιστεύαμε, από τη θεωρία στην πράξη με την ψήφιση του νόμου για την ίδρυση των ιδιωτικών πανεπιστημίων. Θα σας πω σήμερα ότι με περηφάνια μιλούν οι ξένοι για την Κύπρο, για τα πανεπιστήμιά της, για την ακαδημαϊκή κοινότητα, για τα εργαστήρια, για τους φοιτητές της. Σήμερα ουσιαστικά γίνεται η ίδια συζήτηση με έναν άλλο μανδύα. Στην Ευρώπη, στην οποία ανήκουμε, ισχύουν ακριβώς τα αντίθετα. Εμείς θέλουμε να τα περιορίσουμε. Διερωτώμαι πραγματικά: Οι δικοί μας, όπως αναφέρθηκε εδώ πέρα στην ολομέλεια, φοιτητές που θέλουν να εργαστούν θα επέλεγαν άραγε την εργασία στην οποία οδηγούνται οι συγκεκριμένοι φοιτητές; Σας απαντώ ευθέως: Όχι, δε θα την επέλεγαν! Άλλοι είναι οι λόγοι που ώθησαν τους δικούς μας φοιτητές στο εξωτερικό και ευτυχώς οι τελευταίες μελέτες λένε...

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Αυτό δεν είναι εργασία.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Μαύρου, επιτρέψτε και σε κάποιον άλλο να ομιλήσει!

Θα πω ότι ευτυχώς οι μελέτες των τελευταίων δύο χρόνων λένε ότι επιστρέφουν πίσω και ευχόμαστε και ελπίζουμε να επιστρέφουν σε μεγάλους αριθμούς, παρ' όλο που θα σας πω ότι η Κύπρος είναι η πατρίδα μας, η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η οικογένειά μας. Δηλαδή, αν εργάζεται ένας νέος στο κέντρο της Ευρώπης, δεν πρέπει να ενοχλεί τον οποιοδήποτε από εμάς.

Τελειώνω λέγοντας ότι πρέπει να υποστηρίξουμε την ανώτατη εκπαίδευση στον τόπο μας, είναι μια σημαντικότερη υπηρεσία. Άκουσα και τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού πολύ σωστά να τοποθετείται και να λέει ότι δώδεκα τουρίστες ουσιαστικά... Δε μιλούμε οικονομίστικα εδώ πέρα, αλλά στο τέλος της ημέρας πρέπει να υποστηρίξουμε και τα δημόσια ταμεία, δεν είναι; Πρέπει να πληρωθούν οι δημόσιοι υπάλληλοι, πρέπει να γίνουν δρόμοι στον τόπο, γέφυρες και έργα υποδομής. Όλα αυτά προφανώς πρέπει να γίνουν με την κατάθεση στα δημόσια ταμεία φορολογιών και άλλων. Άρα, λέω ότι δώδεκα τουρίστες αντιστοιχούν περίπου σε έναν ξένο φοιτητή ο οποίος φοιτά στα δικά μας πανεπιστήμια. Αν πάμε πλέον και σε σχολές εξειδικευμένες, παραδείγματος χάριν στην ιατρική σχολή των πανεπιστημίων, τότε ίσως πενήντα, εξήντα τουρίστες να αντιστοιχούν σε έναν φοιτητή.

Άρα, κλείνω λέγοντας ότι πρέπει με ανοιχτά μυαλά να αντιμετωπίσουμε αυτή τη μεγάλη επένδυση που κάναμε όλοι στον τόπο μας, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του τόπου μας, και δημόσια και ιδιωτικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συμφωνούμε απόλυτα με τα ανοιχτά μυαλά σε μια ανοιχτή κοινωνία, όχι φοβική κοινωνία απέναντι στους ξένους, τους μετανάστες, πολύ περισσότερο απέναντι στους φοιτητές που προέρχονται ακόμα και από τρίτες χώρες ή ευρωπαϊκές χώρες πολύ περισσότερο. Αλλά αυτό δε σημαίνει ότι θα πρέπει να κυριαρχούν στα μυαλά μας οι σκοπιμότητες και τα όποια συμφέροντα και αυτός ο χώρος εδώ ήταν και παραμένει χώρος σύγκρουσης συμφερόντων -και πρέπει να το αποδεχόμαστε- δεν είναι θέμα απλώς ανοιχτών και κλειστών μυαλών. Ό,τι συζητάμε υποκρύπτει συμφέροντα πίσω του ή σχεδόν ό,τι συζητάμε. Σε αυτή την περίπτωση δεν είναι διαφορετικά τα πράγματα.

Το πρώτο που θέλω να πω είναι ότι εμείς θα καταψηφίσουμε και το (α) του συνάδελφου του Κωστή Ευσταθίου, το Α. (α) δηλαδή, γιατί είναι καθορισμένο σε άλλες νομοθεσίες το τι εστί «σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης» και δε θα αγγίξουμε με κανένα τρόπο έτσι ελαφρά τη καρδιά το τι είναι «ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης».

Επί της ουσίας όμως όλων αυτών που συζητήθηκαν την προηγούμενη περίοδο, θα αναφερθώ πολύ σύντομα σε κάποιους αριθμούς. Σε ό,τι αφορά τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, συνάδελφε κύριε Μαυρίδη, υπάρχει μία ισορροπία. Δηλαδή, για το 2017, από επίσημα στοιχεία, έχουμε 13 747 Ευρωπαίους φοιτητές, που προέρχονται από ευρωπαϊκές χώρες, και 2 503 που είναι αλλοδαποί, από τρίτες χώρες, και μοιράζονται περίπου εξ ημισείας όσοι σπουδάζουν σε πτυχιακό ή προπτυχιακό επίπεδο όσοι προέρχονται από τρίτες χώρες. Τι γίνεται όμως, όταν πάμε στις ιδιωτικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σε αυτά που λέμε «κολέγια»; Δε θέλω να πω με κανένα τρόπο -το έχω πει και όταν ήμουν στην επιτροπή Παιδείας, το λέω και τώρα- ότι όλα τα κολέγια είναι το ίδιο. Υπάρχουν κολέγια σοβαρά, υπάρχουν και κολέγια όμως...! Ποια είναι η εικόνα; Έχουμε, συνάδελφοι, 4 692 αλλοδαπούς και πόσους Ευρωπαίους; 151! Σας λέει κάτι τούτο; 151 Ευρωπαίους...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Είναι τα στοιχεία που έδωσε η ΔΑΑΕ. Μιλάμε για τρίτες χώρες, όταν λέμε για αλλοδαπούς. Είναι ο τρόπος που καταγράφονται από τη Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης. Είναι τρίτες χώρες. Ναι, αλλά, η ουσία τώρα δεν είναι η ονομασία που έβαλε η ΔΑΑΕ. Σημασία έχει ότι αυτοί οι αριθμοί επιβεβαιώνουν πλήρως ότι υπάρχει μια τεράστια στρέβλωση σε αυτό τον χώρο, ότι αυτοί οι φοιτητές είναι εδώ στην Κύπρο και τυγχάνουν ήδη από την περίοδο των σπουδών τους σε προπτυχιακό επίπεδο, διότι οι περισσότεροι, καταλαβαίνετε, είναι σε προπτυχιακό, άγριας εκμετάλλευσης από μια μερίδα της εργοδοσίας. Αυτό που θέλετε να κάνετε είναι πολύ απλά αυτές τις 5 000 να δώσετε τη δυνατότητα να συνεχίσουν να εργοδοτούνται και μετά τις σπουδές τους, για να συνεχίζεται η εκμετάλλευση!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Μα, το νομοσχέδιο...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Λοιπόν, αυτό είναι που επιχειρείτε να κάνετε. Είναι πολύ απλά τα πράγματα και, ξέρετε, δεν είναι 5 000 τελεία. Ανανεώνονται συνεχώς, κάθε τρία χρόνια. Ανανεώνονται συνεχώς αυτοί. Καταλαβαίνετε για ποιο ποσοστό του εργατικού δυναμικού της χώρας μας μιλάμε και ποιες επιπτώσεις θα έχει. Ας διορθώσουμε πρώτα τις στρεβλώσεις που υπάρχουν, που θα αλλάξουν και αυτή την εικόνα που επιβεβαιώνει τις στρεβλώσεις. Δε θα είναι αυτοί οι αριθμοί πλέον. Είστε κυβέρνηση, κάμετε εκείνα που πρέπει να γίνουν, για να μη λειτουργούν κάποια των κολεγίων ουσιαστικά ως γραφεία μεταφοράς φτηνού εργατικού προσωπικού από το εξωτερικό παρά ως εκπαιδευτικά ιδρύματα και στη συνέχεια να συζητήσουμε σοβαρά γι' αυτό το ενδεχόμενο. Εάν προχωρήσει και περάσει αυτή η νομοθεσία, η ζημιά θα είναι ανυπολόγιστη για την κοινωνία και για το εργατικό δυναμικό της χώρας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κρίνω ότι η συζήτηση ολοκληρώθηκε, δε θα δώσω τον λόγο σε άλλον.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θέλω να απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, εγώ θέλω να μην απαντήσετε, διότι, όταν γίνεται μία συζήτηση, δεν μπορεί να είναι αυτής της μορφής. Άμα είναι αυτής της μορφής γι' αυτό το θέμα, φανταστείτε για άλλα θέματα πόση ώρα πρέπει να συζητούμε. Δε θα δώσω τον λόγο σε κανέναν!

Προχωρούμε τώρα στις τροπολογίες.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τις αναθεωρημένες τροπολογίες της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θα τις βάλουμε ξεχωριστά, κύριε Πρόεδρε.

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) Νόμος του 2018»

A. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθεί ο ορισμός του όρου «ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης» με τον ακόλουθο νέο ορισμό:

«Ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης» σημαίνει-

- (α) δημόσιο πανεπιστήμιο, δημόσια σχολή ανώτερης εκπαίδευσης ή ιδιωτικό πανεπιστήμιο που είναι εγγεγραμμένο ή θεωρείται αναγνωρισμένο δυνάμει του κυπριακού δικαίου και το οποίο, σύμφωνα με το κυπριακό δίκαιο ή τη διοικητική πρακτική των κυπριακών αρχών, παρέχει αναγνωρισμένους τίτλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή άλλα αναγνωρισμένα προσόντα τριτοβάθμιου επιπέδου, και
- (β) οποιοδήποτε άλλο ίδρυμα ανώτερης εκπαίδευσης που είναι εγγεγραμμένο ή θεωρείται αναγνωρισμένο δυνάμει του κυπριακού δικαίου ή της διοικητικής πρακτικής των κυπριακών αρχών και το οποίο αναγνωρίζεται ως φορέας υποδοχής για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου με διάταγμα του Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο κοινοποιείται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών προς ενημέρωσή της:

Νοείται ότι στο εν λόγω διάταγμα αναφέρεται το πρόγραμμα σπουδών ή επαγγελματικής εκπαίδευσης τριτοβάθμιου επιπέδου ή επαγγελματικής κατάρτισης τριτοβάθμιου επιπέδου, ανάλογα με την περίπτωση, για τα οποία επιτρέπεται η είσοδος και η

διαμονή στη Δημοκρατία.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η συγκεκριμενοποίηση της ερμηνείας του όρου «ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης», εξαλείφοντας τη γενικότητα του όρου όπως διατυπώνεται στον προτεινόμενο νόμο, η οποία καθιστά δυνατή την καταστρατήγηση αυτού. Επιπρόσθετα, όσον αφορά την αναγνώριση οποιουδήποτε ιδρύματος ανώτερης εκπαίδευσης ως φορέα υποδοχής για τους σκοπούς του προτεινόμενου νόμου, αυτή θα ασκείται με φειδώ και για το σκοπό αυτό θα εκδίδεται σχετικό διάταγμα του Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο θα κοινοποιείται στη Βουλή.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για αυτή την τροπολογία, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα ψήφοι υπέρ, δεκαέξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ και δεκαέξι εναντίον, η τροπολογία αυτή, το άλφα, αν δεν κάμνω λάθος, εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Β. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 15 του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

- α. Με την αντικατάσταση στο τέλος της παραγράφου (α) του εδαφίου (1) αυτού της άνω τελείας με άνω και κάτω τελεία και με την προσθήκη, αμέσως μετά, της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι το πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας δε δύναται να προβλέπει την απασχόληση ή την εργοδότηση του υπηκόου τρίτης χώρας υπό όρους εξαρτημένης εργασίας οι οποίοι δε σχετίζονται ευλόγως με το αντικείμενο της εθελοντικής υπηρεσίας του.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται να μην περιλαμβάνει το πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας υπηκόων τρίτων χωρών όρους εξαρτημένης εργασίας οι οποίοι δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο της εθελοντικής υπηρεσίας. Πιο συγκεκριμένα, σκοπεύεται η αποφυγή των περιπτώσεων καταστρατήγησης του νόμου και εκμετάλλευσης του ενδιαφερόμενου προσώπου από ορισμένους εργοδότες μέσω προγράμματος εθελοντικής υπηρεσίας.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και αυτή της ΕΔΕΚ, έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, δεκατέσσερις ψήφοι υπέρ και τριάντα τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκατέσσερις ψήφους υπέρ και τριάντα τρεις εναντίον, αυτή η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνεχίζουμε με την τροπολογία Β(β).

- β. Με την αντικατάσταση στο τέλος της παραγράφου (δ) του εδαφίου (1) αυτού της τελείας με άνω τελεία και με την προσθήκη, αμέσως μετά, της ακόλουθης παραγράφου (ε):

«(ε) αποδεικτικά στοιχεία ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας έχει παρακολουθήσει ή πρόκειται να παρακολουθήσει βασικά μαθήματα εισαγωγής στη γνώση της ελληνικής γλώσσας.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η συμπερίληψη στις προϋποθέσεις για την εισδοχή υπηκόου τρίτης χώρας για σκοπούς ένταξης σε πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας της προϋπόθεσης όπως το εν λόγω πρόσωπο έχει παρακολουθήσει ή πρόκειται να παρακολουθήσει βασικά μαθήματα εισαγωγής στην ελληνική γλώσσα.

Σημειώνεται ότι η προϋπόθεση αυτή αναφέρεται στο άρθρο 14 της Οδηγίας 2016/801.

- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαέξι ψήφοι υπέρ και τριάντα ένας ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαέξι ψήφους υπέρ και τριάντα έναν εναντίον, απορρίπτεται αυτή η τροπολογία.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- Γ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 24 του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

- α. Με την αντικατάσταση στο τέλος του εδαφίου (3) αυτού της τελείας με άνω και κάτω τελεία και με την προσθήκη, αμέσως μετά, της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι η έμμισθη δραστηριότητα σπουδαστή δε δύναται να περιλαμβάνει όρους απασχόλησης ή εργοδότησης εξαρτημένης εργασίας οι οποίοι δε σχετίζονται ευλόγως με το αντικείμενο των σπουδών του.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται να μη δύναται η έμμισθη δραστηριότητα σπουδαστή, στο πλαίσιο της επιτρεπόμενης άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων από σπουδαστές, να περιέχει όρους απασχόλησης οι οποίοι δε σχετίζονται ευλόγως με το αντικείμενο των σπουδών τους, με απώτερο στόχο να αποφευχθεί ενδεχόμενη εκμετάλλευση αυτών.

- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, δεκαπέντε ψήφοι υπέρ και τριάντα δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαέξι ψήφους υπέρ και τριάντα δύο εναντίον, απορρίπτεται αυτή η τροπολογία.

Πάμε στη Γ(β).

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- β. Με τη διαγραφή του εδαφίου (4) αυτού.

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η διαγραφή της πρόνοιας του νομοσχεδίου που προβλέπει έμμισθη περιστασιακή δραστηριότητα των σπουδαστών σε ιδιωτικά νοικοκυριά για

εργασίες οικιακής φύσης, οι οποίες από τη φύση τους δε σχετίζονται με το αντικείμενο των σπουδών τους.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δώδεκα ψήφοι υπέρ και τριάντα τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δώδεκα ψήφους υπέρ και τριάντα τέσσερις εναντίον, απορρίπτεται η τροπολογία.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προχωράμε στις τροπολογίες του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος.

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Πανίκου Λεωνίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) Νόμος του 2018»

Α. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 25 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε στο εδάφιο (1) αυτού να αντικατασταθεί η φράση «εννέα (9) μηνών» (έκτη γραμμή) με τη φράση «δώδεκα (12) μηνών».

Σημειώσεις:

α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η αύξηση του χρονικού ορίου παραμονής στη Δημοκρατία σπουδαστών και ερευνητών για αναζήτηση εργασίας ή για σκοπούς επιχειρηματικότητας.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και έξι εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Β. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 25 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε στο εδάφιο (2) αυτού να αντικατασταθεί η λέξη «επτά» (τέταρτη γραμμή) με τη λέξη «έξι».

Σημειώσεις:

α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται ο καθορισμός ως ελάχιστης βαθμίδας σπουδών για να μπορεί να παραμείνει σπουδαστής στη Δημοκρατία μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του η βαθμίδα που αντιστοιχεί στο επίπεδο έξι του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι τρεις ψήφοι υπέρ και είκοσι τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ και είκοσι τέσσερις εναντίον, απορρίπτεται αυτή η τροπολογία.
Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 4.

Ευνοϊκότερες διατάξεις. Άρθρο 5.

Αρχές. Άρθρο 6.

Όγκοι εισδοχής. Άρθρο 7.

Αιτήσεις, γενικές προϋποθέσεις για άδεια και τέλη. Άρθρο 8.

Ειδικές προϋποθέσεις για τους ερευνητές. Άρθρο 9.

Έγκριση ερευνητικών οργανισμών. Άρθρο 10.

Σύμβαση υποδοχής. Άρθρο 11.

Ειδικές προϋποθέσεις για τους σπουδαστές. Άρθρο 12.

Ειδικές προϋποθέσεις για τους μαθητές. Άρθρο 13.

Ειδικές προϋποθέσεις για τους ασκούμενους. Άρθρο 14.

Ειδικές προϋποθέσεις για τους εθελοντές. Άρθρο 15.

Έγκριση ιδρυμάτων, οργανισμών ή φορέων. Άρθρο 16.

Άδειες. Άρθρο 17.

Διάρκεια άδειας. Άρθρο 18.

Πρόσθετες πληροφορίες. Άρθρο 19.

Λόγοι απόρριψης. Άρθρο 20.

Λόγοι ανάκλησης ή μη ανανέωσης της άδειας. Άρθρο 21.

Ίση μεταχείριση. Άρθρο 22.

Διδασκαλία από ερευνητές. Άρθρο 23.

Οικονομικές δραστηριότητες σπουδαστών. Άρθρο 24.

Παραμονή με σκοπό την αναζήτηση απασχόλησης ή την επιχειρηματικότητα για ερευνητές και σπουδαστές. Άρθρο 25.

Μέλη της οικογένειας ερευνητών. Άρθρο 26.

Κινητικότητα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρθρο 27.

Βραχεία κινητικότητα των ερευνητών. Άρθρο 28.

Μακρά κινητικότητα των ερευνητών. Άρθρο 29.

Κινητικότητα των μελών οικογένειας ερευνητών. Άρθρο 30.

Κινητικότητα των σπουδαστών. Άρθρο 31.

Διασφαλίσεις και κυρώσεις σε περιπτώσεις κινητικότητας. Άρθρο 32.

Κυρώσεις κατά φορέων υποδοχής. Άρθρο 33.

Διαδικαστικές εγγυήσεις και διαφάνεια. Άρθρο 34.

Διαφάνεια και πρόσβαση σε πληροφορίες. Άρθρο 35.

Συνεργασία μεταξύ σημείων επαφής. Άρθρο 36.

Στατιστικές. Άρθρο 37.

Εξουσιοδότηση. Άρθρο 38.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα όπως έχουν τροποποιηθεί.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ και δύο εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ και δύο εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.*

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 3 θέματος που είναι η πρόταση νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση διατάξεων του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα μια ψήφοι υπέρ και δυο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα μια ψήφους υπέρ και δυο εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα μια ψήφοι υπέρ και δυο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μια ψήφους υπέρ και δυο εναντίον, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.*

Το υπ' αριθμόν 4 «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Περδίκη, Χαράλαμπου Θεοπέμπτου...

Παρακαλώ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε εκ μέρους του κόμματός μας να ζητήσουμε αναβολή δεκαπέντε μέρες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για ποιο;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Για το θέμα που θα συζητήσουμε τώρα. Για το αρχείο πληθυσμού. Για το 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει ένσταση;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Καμία.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καμία ένσταση, αλλά θέλουμε να σημειώσουμε ότι η συνεχής αναβολή θεμάτων για τα οποία... Τούτο ειδικά, νομίζω είναι η τρίτη ή η τέταρτη φορά που αναβάλλεται από το καλοκαίρι. Η συνεχής αναβολή θεμάτων δε διευκολύνει την ολομέλεια. Ερχόμαστε όπως σήμερα με μια σειρά από θέματα για τα οποία χρειάζεται τοποθέτηση, οπότε, αντιλαμβάνομαι, δε θα πάει πίσω στην επιτροπή.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εγλύτωσες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται η...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, το τέσσερα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018».

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θέλω την κατανόηση της προέδρου της επιτροπής και γι' αυτό το θέμα για αναβολή. Είναι ένα θέμα, κύριε Πρόεδρε, για το οποίο το 2005 εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός είχαμε υποβάλει πρόταση με περισσότερη κάλυψη, αλλά και που συμπεριλάμβανε όλες τις εκλογικές διαδικασίες και θέλουμε...

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβολή.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...για να το συζητήσουμε με τους εισηγητές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...μέχρι την επόμενη συνεδρία χωρίς να πάει πίσω στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Εάν είναι ουσιαστικές οι αλλαγές, εν' καλά να πάει πίσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβουλευτείτε, σας παρακαλώ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να σας πω και ό,τι αποφασίσετε, κυρία Μαύρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαβουλευτείτε μεταξύ σας και νομίζω μπορεί να κρίνετε μόνοι σας. Αναβάλλεται άρα και το πέντε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα θέμα κατά πόσο θα πάει ή όχι στην επιτροπή και το αφήνω στην κ. Μαύρου. Το θέμα που θέτουμε εμείς είναι ότι κατά την άποψή μας, εάν θα το κάμουμε από το Αρχείο Πληθυσμού, θα πρέπει να ισχύει για όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις και όχι μόνο για τις ευρωεκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Δέστε το και να αποφασίσετε, όμως όχι εδώ.

Τα θέματα με τους αριθμούς 6 και 7 είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017» και «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Για το 6 και 7, κύριε Πρόεδρε, δεδομένου ότι έχει κατατεθεί μια τροπολογία από το Δημοκρατικό Συναγερμό χθες και την οποία θέλουμε να δούμε σε κάποιο χρονικό διάστημα, ζητούμε δεκαπέντε μέρες αναβολή, αλλά να μην πάει επιτροπή, να 'ρθει απευθείας ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Αναβάλλεται για δεκαπέντε μέρες.

Ο κ. Σιζόπουλος. Και να πω και το εξής όμως, κύριοι συνάδελφοι...

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ δώστε σημασία. Ναι μεν δεν ξεκίνησε η συζήτηση, αλλά με τις αναβολές να κάμουμε λίγο κράτει σας παρακαλώ. Αυτή η αναβολή είναι για δεκαπέντε μέρες και ελπίζω να μην πει κάποιος ότι θα αναβάλουμε ξανά παρακάτω.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χωρίς να έχω οποιαδήποτε ένσταση, όμως η τροπολογία την οποία κατέθεσε ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι ακριβώς η ίδια με την τροπολογία του Δημοκρατικού κόμματος. Άρα, δεν είναι μια καινούρια τροπολογία η οποία... Αλλά τις δύο κάμουν τες τέσσερις.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Όχι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ποιο;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Είδατε ότι βιάζεστε;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ποια είναι η άλλη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, αν μου επιτρέπεται να κρίνω εγώ τζιαι να πω ότι δεν είναι οι ίδιες, αν είναι αυτό το επιχείρημά σας.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, πάμε σε δεκαπέντε μέρες, κύριοι, και σας παρακαλώ να μην υπάρχει άλλη αναβολή ή αν θέλετε περισσότερες μέρες, πέστε περισσότερες μέρες από τώρα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να το δούμε μαζί σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κωνσταντίνου.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα θέμα το οποίο θα πρέπει να δούμε, γιατί έχει κάποιες λεπτομέρειες τις οποίες θα πρέπει και μπορεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, να το πάρουμε ένα μήνα, δεν έχω πρόβλημα εγώ, απλώς να μην έρθει εδώ. Να το δούμε εκ των προτέρων.

Προχωρούμε στους κανονισμούς...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Με την προϋπόθεση ότι δε θα ξεκινήσει η καλλιέργεια κάνναβης τον επόμενο μήνα. Έν' για να παράξουν και προϊόν στις φυτείες που θέλουν οι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα εγώ έχω την εντύπωση ότι τούτο γίνεται, για να τερματιστεί η παράνομη τουλάχιστον. Τώρα, αν υπάρχουν ανταγωνιστές παράνομοι, να το δούμε τζιαι τζιέινο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 8 και 9 είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Τι; Αναβολή;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μεν μου πείτε! Ποιος θέλει αναβολή;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εκ μέρους της ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, με όλο το σεβασμό, απολογούμαι που ταλαιπωρούμε και την ολομέλεια, θέλουμε αναβολή, γιατί επτροέκυψαν κάποια ζητήματα για τα οποία νομίζω ότι χρειάζονται παραπάνω διευκρινήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ για το σεβασμό, αλλά να σεβαστείτε το ότι έχουμε βάλει μια πρακτική να συνεδριάζουμε, αντί κάθε βδομάδα, κάθε δεκαπέντε μέρες, όχι για να μεν ερχόμαστε εδώ και να καθόμαστε σπίτι μας, αλλά για να δίνουμε χρόνο σε επιτροπές που έχουν βαρυφορτωθεί με προγράμματα, με νομοσχέδια, με θέματα, να χρησιμοποιούν και την Παρασκευή. Την άλλη Παρασκευή δε θα συνεδριάσουμε, σας το λέω από τώρα. Αναβάλλετε όσα θέλετε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δεν έχουμε συνεδρία την άλλη Παρασκευή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Και να βάλετε συνεδριάσεις, η επιτροπή Νομικών, παραδείγματος χάρη και άλλες, να κόψουμε στράτα.

Τι είναι, κύριε Μαυρίδη;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς... Έχετε δίκαιο για το θέμα των αναβολών, αλλά, επειδή πολλές φορές προκύπτουν τροπολογίες τελευταίας στιγμής, οι οποίες έπρεπε να είχαν μελετηθεί στην επιτροπή και έρχονται τελευταία στιγμή, για να αλλάξουν την ουσία του νομοσχεδίου ή και του οποιουδήποτε νομοσχεδίου, θεωρώ ότι ναι, χρειάζεται όποτε υπάρχει μια τροπολογία σημαντική, να πηγαίνει πίσω στην επιτροπή, διότι πρέπει να ακούσουμε τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων μερών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν τηρήσετε τους εν δυνάμει κανονισμούς που υποτίθεται ξεκινήσατε πιλοτικά και εφαρμόζετε, αυτό το φαινόμενο δε θα φαίνεται, δε θα υπάρχει.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία Νόμου, με στόχο την ορθότερη εναρμόνιση με τα άρθρα 15(2), 15(3) και 35, όπως και την εκ νέου εναρμόνιση με το άρθρο 23(1) της Οδηγίας 2014/17/ΕΕ σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των Οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μάριος Μαυρίδης	Άγγελος Βότσης
Ονούφριος Κουλλά	Μιχάλης Γιωργάλλας
Άριστος Δαμιανού	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Οκτωβρίου και στις 5 και 12 Νοεμβρίου 2018.

Στο πλαίσιο της συζήτησης κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Υπηρεσίας Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Διεθνών Τραπεζών, του Συνδέσμου Προστασίας Δανειοληπτών Τραπεζών (ΣΥΠΡΟΔΑΤ), του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία Νόμου, με στόχο την ορθότερη εναρμόνιση με τα άρθρα 15(2), 15(3) και 35, όπως και την εκ νέου εναρμόνιση με το άρθρο 23(1) της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4^{ης} Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των Οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010».

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αναφορικά με καταναλωτές που συνάπτουν συμβάσεις πίστωσης που εξασφαλίζονται με υποθήκη ή με άλλη παρόμοια εξασφάλιση και αφορούν ακίνητα που προορίζονται για κατοικία, καθώς και συμβάσεις σκοπός των οποίων είναι η απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Οι μεσίτες πιστώσεων που δεν είναι συνδεδεμένοι, αλλά λαμβάνουν προμήθεια από έναν ή περισσότερους πιστωτικούς φορείς, εφόσον το ζητήσει ο καταναλωτής, θα παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη διακύμανση των επιπέδων προμηθειών τις οποίες θα καταβάλλουν οι διάφοροι πιστωτικοί φορείς που παρέχουν τις προσφερόμενες συμβάσεις πίστωσης στον καταναλωτή. Σημειώνεται ότι ο καταναλωτής θα ενημερώνεται ότι έχει το δικαίωμα να ζητήσει τις πληροφορίες αυτές και, εάν ο μεσίτης πιστώσεων επιβαρύνει τον καταναλωτή με αμοιβή και επιπλέον εισπράττει προμήθεια από τον πιστωτικό φορέα ή τρίτο μέρος, θα έχει υποχρέωση να πληροφορήσει τον καταναλωτή κατά πόσο η προμήθεια συμψηφίζεται ή όχι με την αμοιβή, είτε κατά ένα μέρος είτε πλήρως.
2. Διασφαλίζεται το δικαίωμα του καταναλωτή, ανά πάσα στιγμή, να μετατρέψει υπό συγκεκριμένους όρους τη σύμβαση πίστωσης που αφορά δάνειο σε ξένο νόμισμα σε εναλλακτικό νόμισμα. Οι σχετικοί όροι θα προνοούν ότι κάθε εγγυητής ή πάροχος θα συγκατατίθεται γραπτώς στη μετατροπή της σύμβασης πίστωσης σε ξένο νόμισμα σε εναλλακτικό νόμισμα ή ότι ο καταναλωτής θα διασφαλίζει ότι παρέχεται στον πιστωτή ισοδύναμη ή αντίστοιχη εγγύηση ή εξασφάλιση.
3. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου θα ασκεί τις εποπτικές αρμοδιότητες και τα καθήκοντά της δυνάμει των διατάξεων της οικείας νομοθεσίας και θα είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και εποπτεία των δραστηριοτήτων των μη πιστωτικών ιδρυμάτων. Ειδικότερα, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου θα λαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των μη πιστωτικών ιδρυμάτων με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, ενώ τα μη πιστωτικά ιδρύματα θα υποχρεούνται να παρέχουν σε αυτήν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες οι οποίες ζητούνται για την εν λόγω αξιολόγηση.

Σημειώνεται ότι στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο υπενθυμίζεται ότι ο βασικός νόμος, στον οποίο έχουν μεταφερθεί οι πλείστες διατάξεις της Οδηγίας 2014/17/ ΕΕ, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 9 Μαΐου 2017 [Αρ. Νόμου 41(Ι)/2017]. Παρά ταύτα, η αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατά την εξέταση του ψηφισθέντος από τη Δημοκρατία νόμου, έκρινε ότι υπάρχει εναρμονιστικό κενό σε σχέση με τη μεταφορά των άρθρων 15.2 και 15.3 της Οδηγίας και ζήτησε από το αρμόδιο υπουργείο την άμεση κάλυψή του.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα σχετικά άρθρα της Οδηγίας είχαν αρχικά περιληφθεί στο νομοσχέδιο που είχε κατατεθεί από το Υπουργείο Οικονομικών στη Βουλή, πλην όμως κατά τη συνεδρία της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 28 Απριλίου 2017, οι εν λόγω διατάξεις αφαιρέθηκαν από το υπό ψήφιση νομοσχέδιο ύστερα από την έγκριση υποβληθείσας από μέρους βουλευτή τροπολογίας.

Συναφώς, η εκτελεστική εξουσία επισήμανε στην επιτροπή ότι η ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο το ταχύτερο και η άμεση ενημέρωση προς τούτο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι σημαντική, δεδομένου ότι, λόγω της αφαίρεσης των εν λόγω υποχρεωτικών εναρμονιστικών διατάξεων από τον ψηφισθέντα νόμο, η εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/17/ ΕΕ δε θεωρείται πλήρης. Περαιτέρω, λόγω της μη πλήρους και έγκαιρης εναρμόνισης με τη σχετική Οδηγία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στη Δημοκρατία αιτιολογημένη γνώμη, γεγονός που αποτελεί το τελευταίο στάδιο πριν από την καταχώριση προσφυγής από την ίδια στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ, σε περίπτωση μη πλήρους εναρμόνισης με τη σχετική Οδηγία και καταδίκης της Δημοκρατίας, είναι βέβαιο ότι θα επιβληθεί σημαντικό πρόστιμο στη Δημοκρατία, τόσο άπαξ σε κατ' αποκοπήν ποσό όσο και χρηματική ποινή για κάθε μέρα παράβασης.

Συναφώς, σημειώνεται ότι τα κράτη μέλη όφειλαν να είχαν θεσπίσει και δημοσιεύσει, το αργότερο μέχρι την 21^η Μαρτίου 2016, τις απαιτούμενες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προς συμμόρφωση με την υπό αναφορά Οδηγία.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έχει την υποχρέωση να ενσωματώσει στην ημεδαπή νομοθεσία τις προτεινόμενες καθ' υπόδειξιν της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ρυθμίσεις, για τους λόγους που αναλύονται πιο πάνω, ώστε να αποφευχθούν δυσάρεστες εξελίξεις για τη Δημοκρατία και η επιβολή κυρώσεων.

Περαιτέρω, οι ίδιοι πιο πάνω αρμόδιοι δήλωσαν ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις λειτουργούν προς όφελος του καταναλωτή, καθότι αφενός μεν διασφαλίζουν τα δικαιώματα που παρέχονται σε αυτούς βάσει της

σχετικής ευρωπαϊκής Οδηγίας σε σχέση με τη μετατροπή σύμβασης πίστωσης που αφορά ξένο νόμισμα σε εναλλακτικό νόμισμα, παρέχοντας παράλληλα στον καταναλωτή πρόσβαση σε πρόσθετη ενημέρωση, αφετέρου δε διασφαλίζουν τον εποπτικό ρόλο της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου επί των δραστηριοτήτων μη πιστωτικών ιδρυμάτων για σκοπούς συμμόρφωσής τους με τις απαιτήσεις του οικείου νόμου, γεγονός το οποίο επίσης λειτουργεί προς όφελος του καταναλωτικού κοινού.

Σημειώνεται ότι οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, με σημειώματα, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2018, απέστειλαν στην επιτροπή εισηγήσεις για τροποποίηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου από την επιτροπή βουλευτές μέλη της υπέδειξαν στο αρμόδιο υπουργείο ότι η προτεινόμενη διατύπωση αναφορικά με το δικαίωμα του καταναλωτή για μετατροπή της σύμβασης πίστωσης σε εναλλακτικό νόμισμα [άρθρο 3 του νομοσχεδίου με το οποίο προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 23(4) του βασικού νόμου] ενδεχομένως να πάσχει, καθότι δεν αποτυπώνει ορθά την αντίστοιχη διάταξη της ευρωπαϊκής Οδηγίας.

Ειδικότερα, όπως έχει επισημανθεί, η προτεινόμενη διατύπωση του συγκεκριμένου άρθρου ενδέχεται να περιορίζει το δικαίωμα του καταναλωτή για μετατροπή της σύμβασης κατά τη στιγμή που συνάπτεται η σύμβαση πίστωσης σε ξένο νόμισμα μόνο, καθ' ήν στιγμήν το δικαίωμα αυτό θα έπρεπε να παρέχεται, από τη στιγμή της σύναψης σύμβασης και μετά, σε οποιοδήποτε χρόνο.

Υπό το φως των πιο πάνω επισημάνσεων, η επιτροπή ζήτησε από το αρμόδιο υπουργείο όπως σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας προβεί σε επανεξέταση της προτεινόμενης ρύθμισης.

Συναφώς, το αρμόδιο υπουργείο με επιστολή του, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2018, απέστειλε αναθεωρημένο κείμενο νομοσχεδίου στο οποίο καθίσταται απολύτως σαφές ότι το δικαίωμα του καταναλωτή για μετατροπή σύμβασης σε εναλλακτικό νόμισμα δεν παρέχεται μόνο κατά τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης αλλά σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο από τη σύναψη της σύμβασης και μετά. Σημειώνεται σχετικά ότι η παρευρεθείσα εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών διευκρίνισε ότι αυτή ήταν η πρόθεση του υπουργείου ευθύς εξαρχής και ότι το συγκεκριμένο άρθρο έχρηζε όντως καλύτερης διατύπωσης.

Σημειώνεται ότι στην ίδια επιστολή γίνεται αναφορά στην ανάγκη αναθεώρησης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ως προς νομοτεχνικής φύσης διορθώσεις.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί από νομοτεχνικής πλευράς, στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι πραγματικά που παίρνω τον λόγο γι' αυτό το θέμα, αλλά η επανασυζήτηση του συγκεκριμένου ζητήματος αποτελεί εμπαιγμό για το κοινοβούλιο. Δεν τιμά το κοινοβούλιο, αλλά δεν τιμά ούτε και την εκτελεστική εξουσία γι' αυτό το οποίο συμβαίνει.

Θα υπενθυμίσω ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο για εναρμόνιση -που έπρεπε να είχε γίνει η εναρμόνιση από το 2016- ήρθε το 2017 στη Βουλή, για να ψηφιστεί. Στις 28 Απριλίου 2017 η ολομέλεια του σώματος το ψήφισε με δύο συγκεκριμένες τροπολογίες. Φαίνεται ότι οι τροπολογίες που εγκρίθηκαν σε κάποιους δεν άρεσαν και γι' αυτό ακριβώς τον λόγο, μόλις άλλαξε η περίοδος του κοινοβουλίου, τον Οκτώβρη του 2017, ήρθε ένα νομοσχέδιο, για να αναιρέσει τη μία από τις δύο τροπολογίες που εγκρίθηκαν τον Απρίλη του 2017. Αλλά φαίνεται ότι έγινε η ανáιρεση της συγκεκριμένης τροπολογίας, πάλι δεν άρεσε σε κάποιους το τελικό κείμενο του νομοσχεδίου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν άλλαξε η σύνοδος εννοείτε, έτσι;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Η σύνοδος, ναι.

Λοιπόν, και αυτή τη φορά έρχεται ξανά, δήθεν για σκοπούς πλήρους εναρμόνισης, γιατί από την αξιολόγηση που έγινε, τάχατες, δεν πληροί τις προϋποθέσεις. Και ρωτώ: Από την ώρα που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε το δικαίωμα να αναπέμψει από τον Απρίλιο του 2017 τον συγκεκριμένο νόμο, διότι δεν πληροί πλήρως τις συνθήκες εναρμόνισης με την ευρωπαϊκή Οδηγία, γιατί δεν έγινε και ερχόμαστε με αυτό τον τρόπο συνεχώς να φέρνουμε καινούρια νομοσχέδια, δήθεν για να υπάρξει η συγκεκριμένη πλήρης εναρμόνιση όπως την ήθελαν; Ως εκ τούτου, επειδή εμείς θεωρούμε ότι είναι εμπαιγμός αυτό το πράγμα, είναι κοροϊδία αυτό που γίνεται, εκθέτει αυτούς που επιμένουν -είναι φανερό πια ότι κρύβονται σκοπιμότητες πίσω από αυτή τη διαδικασία- εμείς θα αποσύρουμε και τις τροπολογίες τις οποίες έχουμε καταθέσει, που είναι τροπολογίες οι οποίες ειρήσθω εν παρόδω είναι αυτές που ενέκρινε κατά πλειοψηφία η ολομέλεια στις 28 Απριλίου του 2017, και θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Άρα, οι τροπολογίες αποσύρονται.

Εάν δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κάτι που ξέχασα, κύριε Πρόεδρε. Θα πω μάλιστα ότι για τη μία τροπολογία, για να μην πω και για τις δύο, το άρθρο 7, παράγραφος (4) της ευρωπαϊκής Οδηγίας, καθιστά τα μέλη υπεύθυνα να επιλέξουν εάν θέλουν να απαγορεύσουν τις προμήθειες που καταβάλλει ο πιστωτικός φορέας στον μεσίτη πιστώσεων. Γιατί εδώ πρέπει να γίνει υποχρεωτικά η καταβολή αυτών των προμηθειών; Αυτό δε μας το εξήγησε κανένας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 34Α του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι ψήφοι υπέρ, είκοσι πέντε ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι ψήφους υπέρ και είκοσι πέντε εναντίον, τα άρθρα απορρίπτονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες. Δεκαεννέα ψήφοι υπέρ και είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους εναντίον και δεκαεννέα ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο καταψηφίζεται*.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ, να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αναθεώρηση και εκσυγχρονισμός του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης Διευθυντή Σχολής Κωφών, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής στη μισθοδοτική κλίμακα Α12(ii).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα.

Η Σχολή Κωφών επιτελεί εξαιρετικό έργο και θέλω να το υπογραμμίσω μέσα και από προσωπική εμπειρία που έχω, παρακολουθώντας τα προηγούμενα χρόνια τα θέματα στον χώρο της εκπαίδευσης.

Εδώ πάει να γίνει όμως, σε σχέση με τα σχέδια υπηρεσίας -σε ένα νευραλγικό πόστο δηλαδή, του επικεφαλής της Σχολής Κωφών- κάτι που με κανέναν τρόπο δε δικαιολογείται, εκτός από την εξυπηρέτηση σκοπιμοτήτων, την προσπάθεια ενδεχομένως βολέματος ημετέρων. Θέλω να επιστήσω την προσοχή όλων των συναδέλφων: Σε αντίθεση με το τι γίνεται σε ολόκληρη την εκπαίδευση, όπου, για να πάει κάποιος και να μπορέσει να γίνει διευθυντής εκπαιδευτικής μονάδας απαιτείται, για να γίνει τούτο, να περάσει από διοικητικά καθήκοντα -να είναι δηλαδή, για κάποια τουλάχιστον χρόνια, βοηθός διευθυντής, να έχει προηγούμενη διοικητική πείρα, για να μπορέσει να διοικήσει ένα σχολείο- σε τούτη την περίπτωση και μόνο δε θα απαιτείται διοικητική πείρα. Θα μπορεί να πηγαίνει κατευθείαν κάποιος διευθυντής. Καταλαβαίνετε τι σημαίνει τούτο το πράμα! Μα, ευρύτερα στη δημόσια υπηρεσία ή και στον ιδιωτικό τομέα είναι παραλογοισμός αυτό το πράμα να συμβαίνει, να μην έχεις καμιά διοικητική πείρα, αλλά να σε βάλλουν να διοικείς ένα τέτοιας νευραλγικής σημασίας εκπαιδευτικό ίδρυμα και να απαιτούνται μόνο οκτώ χρόνια εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας! Λοιπόν, δε συμβαίνει πουθενά αλλού. Υπάρχουν και άλλα ζητήματα, τούτο είναι το κυριότερο.

Εάν δε θέλετε να το ψηφίσουμε -ζητούμε αναβολή εδώ και, νομίζω, δυο συνεδριάσεις- ας πάει πίσω, ας εξεταστεί. Εμείς θα καταψηφίσουμε πάντως.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Να το εξετάσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εάν μείνει σήμερα, θα καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να αναβληθεί, αν επιτρέπεται εσείς, να εξετάσουμε τούτα που λέει ο κ. Λουκαΐδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρώτα σηκωθείτε από τη θέση σας και θα σας επιτρέψω...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ναι, ναι, απολογούμαι, έχετε δίκαιο.

Παρ' όλο που άρχισε η συζήτηση, αν το επιτρέπεται, να δοθεί αναβολή, για να...

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, η συζήτηση δεν άρχισε...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θα εξετάσουμε αυτό που...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήταν αιτιολογία της αναβολής, αν κατάλαβα καλά.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Μπορεί να πήγε και στο κύριο θέμα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ήταν αιτιολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ζητάς αναβολή ή δεν...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δε ζήτησα αναβολή, αλλά, αν θέλουν οι συνάδελφοι, εμείς θα διευκολύνουμε. Αν μπορούμε να βρούμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Υπάρχει ένσταση για αναβολή;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβάλλεται.

Κύριε Ευσταθίου, θέλετε να μιλήσετε για την αναβολή; Όχι, έτσι;

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήταν επί της ουσίας.

Τα θέματα με τους αριθμούς 12 και 13 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται...

Εννά ζητήσετε αναβολή για τούτο; Να ξέρω, να μεν τα δκιαβάζω, α!

(Γέλια)

Με όλο τον σεβασμό, που λέει η κουβέντα!

Τα θέματα 12 και 13 τιτλοφορούνται «Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 12 θέματος: Τροποποίηση του περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμου, ώστε για σκοπούς έγκρισης της υποβαλλόμενης αίτησης για την παραχώρηση στεγαστικών και επαγγελματικών δανείων να λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία χορήγησης/έκδοσης του δανείου και όχι η ημερομηνία σύναψης του δανείου από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, επειδή σε πολλές περιπτώσεις οι ημερομηνίες αυτές διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους, με αποτέλεσμα να δημιουργείται πρόβλημα στους αιτητές του φορέα.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 13 θέματος: Τροποποίηση των βασικών κανονισμών, ώστε αφενός το υφιστάμενο σχέδιο δανειοδότησης για νεοδημιουργούμενα ζευγάρια να καταργηθεί, καθότι παραμένει ανενεργό

κατά τα τελευταία χρόνια, και αφετέρου να διαφοροποιηθούν συγκεκριμένοι όροι άλλων δανειοδοτικών σχεδίων και οι προϋποθέσεις παραχώρησης αυτών σε δικαιούχους, με απώτερο στόχο τον εξορθολογισμό τους και την αντιμετώπιση νέων αναγκών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και για τους κανονισμούς «Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, πρόεδρος	Ονούφριος Κουλλά
Νίκος Κέττηρος	Ζαχαρίας Κουλίας
Μαριέλλα Αριστείδου	Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 19 Ιουνίου 2018 μέχρι τις 6 Νοεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο της συζήτησης κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εσωτερικών, η Αναπληρώτρια Διευθύντρια του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, εκπρόσωποι της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ) και της Κίνησης Προσφύγων και Εκτοπισμένων Μανάδων.

Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμου, ώστε για σκοπούς έγκρισης της υποβαλλόμενης αίτησης για την παραχώρηση στεγαστικών και επαγγελματικών δανείων να λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία χορήγησης/έκδοσης του δανείου και όχι η ημερομηνία σύναψης του δανείου από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, επειδή σε πολλές περιπτώσεις οι ημερομηνίες αυτές διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους, με αποτέλεσμα να δημιουργείται πρόβλημα στους αιτητές του φορέα.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 16 του περί Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμου, είναι η τροποποίηση των βασικών κανονισμών, ώστε αφενός το υφιστάμενο σχέδιο δανειοδότησης για νεοδημιουργούμενα ζευγάρια να καταργηθεί, καθότι παραμένει ανενεργό κατά τα τελευταία χρόνια, και αφετέρου να διαφοροποιηθούν συγκεκριμένοι όροι άλλων δανειοδοτικών σχεδίων και οι προϋποθέσεις παραχώρησης αυτών σε δικαιούχους, με απώτερο στόχο τον εξορθολογισμό τους και την αντιμετώπιση νέων αναγκών.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς προτείνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Κατάργηση του υφιστάμενου σχεδίου δανειοδότησης για νεοδημιουργούμενα ζευγάρια, καθότι το εν λόγω σχέδιο δεν ανταποκρίνεται πλέον στις ανάγκες των αιτητών και από το έτος 2010 και εντεύθεν οι αντίστοιχες προβλέψεις εκταμιεύονται για την παραχώρηση στεγαστικών δανείων.
2. Διασαφήνιση ότι στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο ένας σύζυγος είναι πρόσφυγας και ο άλλος μη πρόσφυγας αλλά ιδιοκτήτης κατεχόμενης περιουσίας οποιαδήποτε αίτηση θα εξετάζεται για το χαμηλότερο ποσό δανείου στο οποίο έχουν δικαίωμα οι μη πρόσφυγες αιτητές. Σημειώνεται ότι για τους πρόσφυγες το μέγιστο ποσό δανειοδότησης ανέρχεται στις €130.000, ενώ για τους μη πρόσφυγες στις €85.000 με δικαίωμα αποκοπής από τον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ποσοστού το οποίο κυμαίνεται από είκοσι τοις εκατόν (20%) έως σαράντα τοις εκατόν (40%), ανάλογα με το ύψος των εισοδημάτων και της περιουσίας του αιτητή και της οικογένειάς του στις ελεύθερες περιοχές σε συνδυασμό με την αξία της κατεχόμενης ή απροσπέλαστης ακίνητης περιουσίας αυτού.
3. Θεσμοθέτηση μέγιστης περιόδου είκοσι (20) ετών για σκοπούς επιδότησης του επιτοκίου στεγαστικών και επαγγελματικών δανείων που συνάφθηκαν από δικαιούχους μέσω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, όπως ακριβώς ισχύει και για τα υπόλοιπα σχέδια δανειοδότησης του φορέα.
4. Παραχώρηση δικαιώματος υποβολής αίτησης για επιδότηση επιτοκίου επαγγελματικού δανείου σε δικαιούχους αιτητές στους οποίους έχει εκδοθεί επαγγελματικό δάνειο στο διάστημα που εκτείνεται μέχρι και έξι (6) μήνες πριν από την υποβολή της αίτησής τους.
5. Παραχώρηση δικαιώματος πρόσθετης δανειοδότησης ύψους €25.000 στο πλαίσιο του Σχεδίου Νέων Επιστημόνων σε αιτητή ο οποίος έλαβε ήδη το ποσό των €130.000, το οποίο αποτελεί το μέγιστο ποσό δανειοδότησης. Σημειώνεται ότι με την προτεινόμενη τροποποίηση το ύψος του δανείου που

παραχωρείται για επαγγελματική δραστηριοποίηση με απευθείας δανειοδότηση (Σχέδιο Νέων Επιστημόνων) δε θα συνυπολογίζεται για σκοπούς δανειοδότησης βάσει οποιουδήποτε άλλου σχεδίου του φορέα.

6. Απάλειψη υφιστάμενης πρόνοιας για τον τρόπο καθορισμού της επιχορήγησης του επιτοκίου στις περιπτώσεις αιτήσεων που αφορούν επαγγελματικούς σκοπούς με κεφάλαια του φορέα, σύμφωνα με την οποία η επιχορήγηση του επιβαλλόμενου επιτοκίου θα είναι τέτοια, ώστε ο δικαιούχος να επιβαρύνεται με επιτόκιο ύψους τρία τοις εκατόν (3%). Σημειώνεται συναφώς ότι, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, καταργουμένης της σχετικής πρόνοιας στους υπό αναφορά κανονισμούς, ο καθορισμός της επιχορήγησης του επιτοκίου θα καθορίζεται πλέον από το διοικητικό συμβούλιο του φορέα, το οποίο σημειωτέον είχε ήδη αποφασίσει τη μείωση της επιβάρυνσης στους πιο πάνω δικαιούχους στο ένα τοις εκατόν (1%).

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου και κανονισμών μέλη της επιτροπής εξέφρασαν ορισμένες επιφυλάξεις ως προς επιμέρους ζητήματα των οποίων προτείνεται διαφοροποίηση της ρύθμισής τους με τους προτεινόμενους κανονισμούς, ενώ κατέθεσαν επίσης εισηγήσεις για βελτίωση προνοιών των εν λόγω κανονισμών.

Σημειώνεται ότι εισηγήσεις μελών της επιτροπής βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις υιοθετήθηκαν από την πλειοψηφία των μελών της επιτροπής και ως εκ τούτου ενσωματώθηκαν στο κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων κατέληξε στις πιο κάτω θέσεις:

1. Όσον αφορά το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.
2. Όσον αφορά τους υπό συζήτηση κανονισμούς, κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τροποποιηθεί νομοτεχνικά, ώστε να ενσωματωθούν σε αυτούς οι εισηγήσεις της πλειοψηφίας της επιτροπής.
3. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προτεινόμενων κανονισμών, όπως αυτοί έχουν νομοτεχνικά τροποποιηθεί, ώστε να περιληφθούν σε αυτούς οι προτεινόμενες, σύμφωνα με τα πιο πάνω, τροποποιήσεις, στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 13 θέμα έχει κυκλοφορήσει διαμορφωμένο κείμενο.

Υπάρχουν ομιλητές;

Η κ. Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Έχετε δίκαιο, κύριε Πρόεδρε, να ανησυχείτε για τις αναβολές, γιατί είναι και αυτό εξ αναβολής.

Να πω ότι πραγματικά έχουμε αλλάξει τα φώτα αυτού του νομοσχεδίου -και για τη νομοθεσία και για τους κανονισμούς- στην επιτροπή, γιατί δυστυχώς παρουσιάζονται μεγάλες καθυστερήσεις, και η ανάγκη, για να γίνουν ακριβώς τροποποιήσεις στη νομοθεσία και στους κανονισμούς, ήταν επιβαλλόμενη. Να πω ότι ένα από τα κύρια που έχουμε κάμει είναι να καταργήσουμε την πρόθεση της κυβέρνησης να καταργήσει το σχέδιο για τα νεοδημιουργούμενα ζευγάρια, ένα σχέδιο που στις σημερινές ανάγκες προβλέπει δάνειο για αγορά οικιακού εξοπλισμού και η κυβέρνηση ήρθε να το καταργήσει. Γνωρίζουμε βέβαια ότι δεν ήταν δραστηριοποιημένο τα τελευταία χρόνια, όμως επιβάλλεται στις σημερινές συνθήκες, όπου τα νέα ζευγάρια σήμερα κυρίως στρέφονται στην ενοικίαση κατοικίας. Με το σχέδιο αυτό θα μπορούσαν ακριβώς να διαμορφώσουν την κατοικία τους. Υπάρχουν και άλλες στρεβλώσεις, που αφορούσαν τα σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και που έχουμε παρέμβει, για να κάμουμε τροποποιήσεις.

Και βέβαια το πιο σημαντικό αφορά τη δυνατότητα του Φορέα να προβαίνει σε αναδιαρθρώσεις δανείων. Δυστυχώς, η κυβέρνηση καθυστερεί πάρα πολύ και έχουμε προχωρήσει εμείς να κάμουμε τις τροποποιήσεις. Αντιλαμβάνεστε, εάν επρόκειτο για νομοθεσίες που αφορούσαν τράπεζες, τα νομοσχέδια θα ερχόντουσαν αμέσως! Αυτά που αφορούσαν κόσμο φτωχό, και ιδίως πρόσφυγες, δυστυχώς έχουν μείνει στα συρτάρια! Και το κυριότερο που θέλω και σήμερα να αναφέρω είναι την καθυστέρηση που παρουσιάζεται σε σχέση με το επιτόκιο το οποίο καταβάλλει ο οφειλέτης δανείου του Φορέα, που έχει πάρει έστω την πολιτική απόφαση η κυβέρνηση να το μειώσει στο 1% και που δυστυχώς εδώ και δύο χρόνια περίπου περιμένουμε να φτάσει κοντά μας. Δεν έχει φτάσει. Θα ψηφίσουμε όμως τους υπόλοιπους κανονισμούς και τη νομοθεσία, για να βοηθήσουμε τον κόσμο να βελτιώσει τη λειτουργία του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Αριστείδου.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο ουσιαστικά γίνονται κάποιες στοχευμένες διορθώσεις των σχεδίων παροχής βοήθειας στους πρόσφυγες στη βάση των σημερινών αναγκών και υποχρεώσεων.

Πρώτα απ' όλα, θα ήθελα να εκφράσω την ικανοποίησή μας και να χαιρετίσω την πολιτική βούληση του Υπουργού Οικονομικών για μείωση της επιδότησης επιτοκίου που θα επιβαρύνονται οι δανειολήπτες πρόσφυγες. Μπορεί να μην είναι η συγκεκριμένη αλλαγή στο παρόν νομοσχέδιο, όμως έχει εγκριθεί και ήδη βρίσκεται στη Νομική Υπηρεσία για γνωμάτευση και ελπίζουμε να έρθει σύντομα κοντά μας.

Όσον αφορά συγκεκριμένα για την κατάργηση του σχεδίου δανειοδότησης για νεοδημιουργούμενα ζευγάρια, να πω ότι το διοικητικό συμβούλιο είχε κρίνει ότι δεν ήταν χρήσιμο αυτό το πρόγραμμα και προώθησε τον προϋπολογισμό του σχεδίου αυτού στα σπουδαστικά δάνεια, όπου υπήρχε μεγαλύτερη ανάγκη, και με το σκεπτικό ότι τα ζευγάρια μπορούσαν να δανειοδοτηθούν για τον σκοπό που ήθελαν μέσα από το στεγαστικό σχέδιο. Να πω επίσης ότι είναι ανενεργό από το 2010.

Εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός δεν πρόκειται να εφησυχάσουμε για το καλό του προσφυγικού κόσμου. Ως εκ τούτου, θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς όπως έχουν διαμορφωθεί και θα ήθελα παράλληλα να εκφράσω και την ευαρέσκεια του κόμματός μου για τη δουλειά που κάνει ο Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 12 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο το νομοσχέδιο.
Προχωρούμε στους υπ' αριθμόν 13 κανονισμούς.
Ψηφίστε, παρακαλώ.
Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα εγκρίνονται και οι κανονισμοί.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2018». Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει δαπάνες ύψους €5.905.537 και έσοδα ύψους €5.909.190.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούπας	Αντρέας Καυκαλιάς
Αβέρωφ Νεοφύτου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 14 Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο πρόεδρος και ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Ο προϋπολογισμός του ΧΑΚ για το 2019 προβλέπει δαπάνες ύψους €5.905.537 και έσοδα ύψους €5.909.190, τα οποία προέρχονται από ετήσιες συνδρομές και άλλα ετήσια δικαιώματα (€3.206.516), από δικαιώματα εγγραφής και πάγια δικαιώματα (€427.352), από τέλη για αμοιβαία κεφάλαια (€88.250), από τόκους εισπρακτέους (€311.450), καθώς και από διάφορα άλλα έσοδα (€1.875.622).

Οι προβλεπόμενες δαπάνες του ΧΑΚ για το έτος 2019 αναλύονται ως ακολούθως:

1. Τακτικές δαπάνες (€5.163.137), οι οποίες αφορούν κυρίως τα εξής:
  - α. Αποδοχές προσωπικού και αντιμισθίες μελών του συμβουλίου (€3.554.224).
  - β. Διάφορα έξοδα (€1.133.366).
  - γ. Έξοδα λειτουργίας γραφείου (€245.547).
  - δ. Έξοδα δημοσίευσης, προβολής, προώθησης και δημόσιων σχέσεων (€102.000).
2. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€692.400), οι οποίες αφορούν κυρίως τα εξής:
  - α. Μηχανογραφικός εξοπλισμός και υπηρεσίες (€270.000).
  - β. Υλοποίηση στρατηγικών σχεδιασμών του ΧΑΚ (€145.000).
  - γ. Δόσεις δανείου για το νέο οίκημα του ΧΑΚ (€80.400).
  - δ. Εξοπλισμός μηχανογράφησης συστημάτων διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο λειτουργίας της Κοινής Πλατφόρμας (€144.000).
3. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€50.000).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, ο προϋπολογισμός του ΧΑΚ για το έτος 2019 συγκρινόμενος με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό για το έτος 2018 παρουσιάζει αύξηση εσόδων κατά 15% περίπου και μείωση δαπανών κατά 2,7% περίπου.

Οι τακτικές δαπάνες, εξαιρουμένου του μισθολογίου (διαχειριστικά έξοδα), ανέρχονται στα €1.6 εκατομ. σε σύγκριση με €1.4 εκατομ. τον προηγούμενο χρόνο, παρουσιάζουν δηλαδή αύξηση της τάξης του 10,3% σε σχέση με το 2018 ή σε απόλυτους αριθμούς αύξηση ύψους €0.15 εκατομ.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες ανέρχονται στα €0.7 εκατομ. σε σύγκριση με €1.2 εκατομ. τον προηγούμενο χρόνο, παρουσιάζουν δηλαδή μείωση της τάξης του 41% περίπου σε σχέση με το 2018 ή σε απόλυτους αριθμούς μείωση ύψους €0.48 εκατομ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι δυσμενείς εξελίξεις που προέκυψαν κατά τα τελευταία χρόνια στο οικονομικό και εταιρικό περιβάλλον της Κύπρου είχαν μεταξύ άλλων σημαντική αρνητική αντανάκλαση στη χρηματιστηριακή αγορά και ειδικότερα στο ΧΑΚ.

Επιπρόσθετα, το ΧΑΚ και το γενικότερο επενδυτικό κλίμα επηρεάζονται από σημαντικές εξελίξεις που συμβαίνουν σε άλλες χώρες με τις οποίες η Κύπρος διατηρεί στενές εμπορικές/επιχειρηματικές σχέσεις, όπως στην Ελλάδα, στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή.

Με βάση τα πιο πάνω, καθίσταται ιδιαίτερα δύσκολο στην παρούσα φάση να γίνουν ασφαλείς και ακριβείς προβλέψεις. Ο υπό αναφορά προϋπολογισμός, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στηρίζεται στο γεγονός ότι υπολογίζεται να προωθηθούν σειρά νέων έργων, πρωτοβουλιών και εισηγήσεων, ώστε να αποδώσουν βελτιωμένα αποτελέσματα και να προωθηθούν περαιτέρω έργα/πρωτοβουλίες του ΧΑΚ που υλοποιήθηκαν κατά τα τελευταία χρόνια, ώστε το χρηματιστήριο να μπορέσει να αναστρέψει, κατά το δυνατόν, την αρνητική οικονομική εικόνα που είχε προκύψει.

Επίσης, εκτιμάται ότι αναμένεται να υπάρξει βελτίωση του επενδυτικού κλίματος, προεξοφλώντας τις θετικότερες οικονομικές και εταιρικές εξελίξεις που έχουν αντανάκλαση σε αρκετούς τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Ως αποτέλεσμα, αναμένεται να προκύψουν νέες πηγές εσόδων από νέα προϊόντα, αγορές και υπηρεσίες, ως επίσης και λόγω της ώθησης των επενδύσεων στην κυπριακή χρηματαγορά, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικά πιο βελτιωμένες ευρύτερα μακροοικονομικές και εταιρικές εξελίξεις.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων οι ενέργειες του ΧΑΚ για συμμετοχή του στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε., διαδικασία που ολοκληρώθηκε πρόσφατα, στις 18 Δεκεμβρίου 2018, και ζητήθηκε από τους εκπροσώπους του ΧΑΚ η κατάθεση στοιχείων αναφορικά με το θέμα αυτό.

Συναφώς, σε επιστολή του ΧΑΚ, ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2019, αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι το χρηματιστήριο, στο πλαίσιο της προώθησης και υλοποίησης νέων πρωτοβουλιών, μελετά διαρκώς την εισαγωγή νέων υπηρεσιών, αγορών και προϊόντων που θα βελτιώνουν τις προοπτικές του οργανισμού και ταυτόχρονα θα διανοίγουν νέες προοπτικές σε νευραλγικούς τομείς οικονομικής ανάπτυξης. Ο τομέας της ενέργειας, σύμφωνα με την ίδια επιστολή, είναι ένας ιδιαίτερα σημαντικός τομέας για την Κύπρο, καθώς και για την ευρύτερη περιφέρεια και η σημασία του είναι ολοένα αυξανόμενη. Το ΧΑΚ αποφάσισε συνεπώς την εξ υπαρχής συμμετοχή του στην πρωτοβουλία αυτή, με στόχο μεταξύ άλλων να βρίσκεται σε καλύτερη θέση, ώστε να μπορεί μελλοντικά να αξιολογεί νέες συναφείς προοπτικές και επιχειρηματικές ευκαιρίες που θα παρουσιάζονται.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, το ΧΑΚ με δεύτερη επιστολή του, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 2019, ενημέρωσε την επιτροπή ότι έπειτα από ερώτημα μέλους της αναφορικά με τη μείωση που παρουσιάζεται στην ταμειακή ροή του χρηματιστηρίου, έχοντας προβεί σε μελέτη και επανεξέταση των σχετικών πινάκων του προϋπολογισμού, εντοπίστηκε ότι εκ παραδρομής δεν έχουν τύχει κατάλληλης προσαρμογής ορισμένα ποσά, καθώς και ορθή αποτύπωση των σχετικών άρθρων.

Συνεπώς, στην ίδια επιστολή επισυνάπτονται οι διορθωμένοι πίνακες οι οποίοι επηρεάζονται και βάσει αυτών σημειώνεται ότι η μείωση η οποία επισημάνθηκε παύει να υφίσταται. Ως εκ τούτου, το κείμενο του προϋπολογισμού έτυχε της κατάλληλης νομοτεχνικής επεξεργασίας, ώστε σε αυτό να ενσωματωθούν οι διορθωμένοι πίνακες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας τους Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης, τάσσεται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά προϋπολογισμού σε νόμο, όπως αυτός έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών τάσσεται εναντίον της ψήφισης του υπό αναφορά προϋπολογισμού σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου ποσού ύψους €5.905.537 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 8.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών και αντικατάσταση αποχωρούντος προσωπικού. Άρθρο 9.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 10.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 11.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια και λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ και τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ και τρεις εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ και τρεις ψήφους εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2019, ο οποίος προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €8.450.000 και συνολικά έσοδα ύψους €8.456.010, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από κρατική χορηγία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούττας	Αντρέας Καυκαλιάς
Αβέρωφ Νεοφύτου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 14 Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (ΙΚΥΚ).

Ο προϋπολογισμός του ΙΚΥΚ για το 2019 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €8.450.000 και συνολικά έσοδα ύψους €8.456.010, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από κρατική χορηγία.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι δαπάνες του ΙΚΥΚ για το 2019 αναλύονται ως ακολούθως:

1. Λειτουργικές δαπάνες, αντιμισθία, αγορά παγίων και άλλα έξοδα (€436.890).
2. Κοινωνικές παροχές/παροχές παιδείας (€8.003.110).
3. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€10.000).

Ειδικότερα, οι δαπάνες για υποτροφίες ανέρχονται στα €8.003.110 και προορίζονται να καλύψουν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Την παραχώρηση αριθμού υποτροφιών για πτυχιακές (€3.000 ανά έτος), μεταπτυχιακές (€3.000 σύνολο) και διδακτορικές σπουδές (€4.000 ανά έτος).
2. Την καταβολή του ποσού της υποτροφίας προς υφιστάμενους υποτρόφους του ιδρύματος για το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019.
3. Την παραχώρηση αριθμού υποτροφιών που προσφέρονται από την Κυπριακή Δημοκρατία μέσω του εθνικού γαλλικού οργανισμού "Campus France" στο πλαίσιο διακρατικής συμφωνίας σε υφιστάμενους και νέους υποτρόφους για πτυχιακές, μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές.
4. Εξαιρετικές περιπτώσεις και απρόβλεπτες δαπάνες που δεν προβλέπονται σε συγκεκριμένο κεφάλαιο του προϋπολογισμού (π.χ. ενστάσεις υποψηφίων στους οποίους δε χορηγήθηκε υποτροφία).
5. Κατά χάριν ειδικές υποτροφίες και οικονομικά βοηθήματα που παραχωρούνται μόνο κατόπιν έγκρισης του Υπουργού Οικονομικών (€100.000).

Αναλύοντας τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό ενώπιον της επιτροπής, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΙΚΥΚ δήλωσε ότι το σύνολο των υποτροφιών που παραχωρήθηκαν για την περίοδο 2018-2019 αφορούσε 721 περιπτώσεις. Όπως ο ίδιος επισήμανε, πρόθεση του ΙΚΥΚ αποτελεί η αναθεώρηση της

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

πολιτικής παραχώρησης υποτροφιών, ώστε να παραχωρούνται και υποτροφίες χωρίς εισοδηματικά κριτήρια με σκοπό την επιβράβευση της αριστείας.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος μέλη της επιτροπής έθεσαν ερωτήματα ως προς τον βαθμό υλοποίησης των στόχων που είχε θέσει το ΙΚΥΚ για το 2018 και οι οποίοι αφορούσαν μεταξύ άλλων την εισαγωγή του συστήματος της ηλεκτρονικής υποβολής αίτησης για υποτροφίες, την αναθεώρηση και επικαιροποίηση της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του ιδρύματος, τον σχεδιασμό ενημερωτικού εντύπου το οποίο θα διανέμεται στους τριτοετείς μαθητές λυκείων, την αναβάθμιση του λογισμικού συστήματος για την καταχώριση των αιτήσεων για υποτροφίες και τη διασύνδεση του ιδρύματος με όλες τις κρατικές υπηρεσίες/τμήματα, με στόχο τη μείωση των εγγράφων που απαιτείται να προσκομίζουν οι πολίτες κατά τη συμπλήρωση αίτησης για υποτροφία.

Σε σχέση με τα εν λόγω ζητήματα ο αντιπρόεδρος του ΙΚΥΚ δήλωσε μεταξύ άλλων ότι, παρ' όλο που δεν έχει ακόμα τεθεί σε εφαρμογή το σύστημα της ηλεκτρονικής υποβολής αίτησης για υποτροφίες, έχουν γίνει αρκετές ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση και το ίδρυμα βρίσκεται στο τελικό στάδιο της διαδικασίας διασύνδεσης του ηλεκτρονικού του συστήματος με το σύστημα της φοιτητικής μέριμνας, ώστε να καταστεί εφικτή η γρήγορη ανάκτηση στοιχείων. Αναφορικά με την αναθεώρηση και επικαιροποίηση της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του ιδρύματος, ο ίδιος ανέφερε ότι έχει ετοιμαστεί σχετικό νομοσχέδιο, το οποίο, αφού τύχει της κατάλληλης επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία, θα κατατεθεί στη Βουλή. Τέλος, σύμφωνα με τον ίδιο, το ΙΚΥΚ έχει προχωρήσει στην πρόσληψη προσωπικού το οποίο θα έχει την ευθύνη αναβάθμισης του λογισμικού συστήματος για την καταχώριση των αιτήσεων για υποτροφίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου, καθώς και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, τάσσεται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΙΚΥΚ για το έτος 2019.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου ποσού ύψους €8.450.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 6.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 7 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης του 2019 Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει δαπάνες ύψους €29.166.667, που αφορούν στην καταβολή δόσεων έναντι δανείου, και έσοδα ύψους €38.000.000. Τα έσοδα του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης προκύπτουν από τη μεταφορά στο εν λόγω ταμείο των 35/60 των εσόδων από την επιβολή του ειδικού φόρου στα πιστωτικά ιδρύματα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης του 2019 Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούπας	Αντρέας Καυκαλιάς
Αβέρωφ Νεοφύτου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και στις 14 Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο προϊστάμενος της Μονάδας Διαχείρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ιδιοκτησιακή Δομή Πιστωτικών Ιδρυμάτων του ίδιου υπουργείου.

Ο προϋπολογισμός του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης για το έτος 2019 είναι πλεονασματικός και προβλέπει δαπάνες ύψους €29.166.667, που αφορούν στην καταβολή δόσεων έναντι δανείου και έσοδα ύψους €38.000.000. Τα έσοδα του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης προκύπτουν από τη μεταφορά στο εν λόγω ταμείο των 35/60 των εσόδων από την επιβολή του ειδικού φόρου στα πιστωτικά ιδρύματα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το Ανεξάρτητο Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης συστάθηκε δυνάμει των διατάξεων του περί της Σύστασης και Λειτουργίας Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης Νόμου, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ τη 17^η Δεκεμβρίου 2015 με σκοπό την ανακεφαλαιοποίηση της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας (ΣΚΤ).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το Ανεξάρτητο Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης προέβη στην ανακεφαλαιοποίηση της ΣΚΤ με ποσό ύψους €175.000.000 το οποίο μεταφέρθηκε στην ΣΚΤ την 21^η Δεκεμβρίου 2015. Ειδικότερα, μέχρι τις 3 Σεπτεμβρίου 2018 το Ανεξάρτητο Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης κατείχε το 21,87% του μετοχικού κεφαλαίου της ΣΚΤ, ποσοστό το οποίο αντιστοιχεί σε 1 320 401 214 μετοχές, ονομαστικής αξίας €0,28. Μετά την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της ΣΚΤ, στις 3 Σεπτεμβρίου 2018, το

σύνολο των μετοχών μεταφέρθηκε στη Συνεργατική Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λτδ (ΣΕΔΙΠΕΣ), η οποία αποτελεί τη μετεξέλιξη της ΣΚΤ.

Όπως είναι γνωστό, για την ανακεφαλαιοποίηση συνάφθηκε σύμβαση δανείου μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης, με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία παραχώρησε στο εν λόγω ταμείο δάνειο ύψους €175.000.000.

Ο προϊστάμενος της Μονάδας Διαχείρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ιδιοκτησιακή Δομή Πιστωτικών Ιδρυμάτων δήλωσε ότι με τη λήξη του έτους 2018 έχουν αποπληρωθεί €87,5 εκατομ. από το συνολικό ποσό του δανείου και το ταμείο διαθέτει αποθεματικό ύψους €60 εκατομ. περίπου, ενώ για το 2019 το αποθεματικό του ταμείου προβλέπεται να ανέλθει στα €68 εκατομ.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του υπό αναφορά προϋπολογισμού μέλη της επιτροπής ζήτησαν την κατάθεση των οικονομικών λογαριασμών του ταμείου για τα προηγούμενα έτη, οι οποίοι κατατέθηκαν με σχετική επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2019.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου, καθώς και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης, την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης για το έτος 2019.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ανεξάρτητο Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης ποσού ύψους €29.166.667 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Άρθρο 3.

Απαγόρευση υπέρβασης κονδυλίων. Άρθρο 4.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων του 2019 Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων του 2019, ο οποίος προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €490.460 και συνολικά έσοδα ύψους €1.570.269.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων του 2019 Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούπτας	Αντρέας Καυκαλιάς
Αβέρωφ Νεοφύτου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Πεردίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 14 Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Συμβουλίου Δανειστικών Επιτροπών.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Δημόσιων Δανείων για το 2019 είναι πλεονασματικός και προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €490.460 και συνολικά έσοδα ύψους €1.570.269. Οι δαπάνες του ταμείου αφορούν κυρίως λειτουργικά έξοδα (€226.450), καθώς και αποζημιώσεις και έξοδα αγωγών (€220.000), ενώ τα έσοδα προέρχονται κυρίως από αποπληρωμή τόκων (€246.664) και αποπληρωμή δανείων (€1.323.595).

Στα κατατεθέντα στοιχεία αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Στο πλαίσιο της πολιτικής για κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και συνοχή στην Κύπρο και με βάση εγκεκριμένα κυβερνητικά σχέδια δανειοδότησης και αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, το Ταμείο Δημόσιων Δανείων παραχωρούσε μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2006 δάνεια για την εκτέλεση έργων δημόσιας ωφέλειας, καθώς και για άλλους σκοπούς που συνέβαλλαν στην ανάπτυξη της Κύπρου. Τα δάνεια παραχωρούνταν με ευνοϊκότερους όρους δανειοδότησης σε σχέση με αυτούς των πιστωτικών ιδρυμάτων του ιδιωτικού τομέα.
2. Τα διάφορα σχέδια δανειοδότησης που λειτούργησαν κατά καιρούς αφορούσαν μεταξύ άλλων το Σχέδιο Δανειοδότησης Κοινοτικών Συμβουλίων και Αρδευτικών Τμημάτων για την εκτέλεση έργων αγροτικής ανάπτυξης και ανάπτυξης υδάτων, το Σχέδιο Δανειοδότησης Επιτροπών Αναδασμού για την εκτέλεση έργων ανάπτυξης της γεωργίας, το Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Αποφοίτων Πανεπιστημίων και Ανωτέρων Σχολών για την ανάπτυξη της απασχόλησης, το Σχέδιο Συντήρησης/Αναπαλαίωσης Διατηρητέων Οικοδομών για την ανάπτυξη του πολιτισμού, το Σχέδιο Δανειοδότησης Γεωργοκτηνοτρόφων (μέσω της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας) για την ανάπτυξη της γεωργοκτηνοτροφίας, τα Σχέδια Δανειοδότησης Ξενοδοχείων για την επαναδραστηριοποίηση εκτοπισθέντων ξενοδόχων, καθώς και για την ανέγερση ξενοδοχείων στα ορεινά θέρετρα, στα παραλιακά θέρετρα κτλ., το Σχέδιο Δανειοδότησης Δήμων, Σχολικών Εφοριών, Συμβουλίων Αποχετεύσεων, Ψαράδων, Ιδιοκτητών Εστιατορίων, Φορητών, Περιφερειακών Εταιρειών Δημόσιων Οδικών Μεταφορών, το Σχέδιο Δανειοδότησης Φοιτητών για σπουδές στο εξωτερικό κ.ά.
3. Οι όροι δανειοδότησης των διάφορων σχεδίων, η περίοδος αποπληρωμής, το ύψος επιτοκίου, ο χρόνος έναρξης αποπληρωμής και η εξασφάλιση αποπληρωμής είχαν καθοριστεί με βάση τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας.

4. Η αναγκαιότητα αναθεώρησης του ρόλου του ταμείου απασχόλησε επανειλημμένα το Συμβούλιο Δανειστικών Επιτρόπων σε σχέση με τις αδυναμίες στη λειτουργία διάφορων σχεδίων δανειοδότησης και τις καθυστερήσεις στην αποπληρωμή των δανείων. Συναφώς, το συμβούλιο αποφάσισε τον σταδιακό τερματισμό της λειτουργίας των υφιστάμενων σχεδίων δανειοδότησης και το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2006, επικύρωσε την απόφαση του Συμβουλίου Δανειστικών Επιτρόπων για τη μη περαιτέρω αξιοποίηση του Ταμείου Δημόσιων Δανείων για την παραχώρηση νέων δανείων από το 2007.
5. Ως εκ τούτου, το Ταμείο Δημόσιων Δανείων παραμένει πλέον σε λειτουργία με σκοπό τη διαχείριση και είσπραξη οφειλών σε σχέση με υφιστάμενα δάνεια. Περαιτέρω, κατόπιν τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας, η οποία ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 23 Ιουνίου 2017, οι Δανειστικοί Επίτροποι έχουν πλέον τη δυνατότητα να προβαίνουν σε αναδιαρθρώσεις και ρυθμίσεις των καθυστερημένων δανείων, καθώς και σε μερική ή ολική διαγραφή χρεών, με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση των δανείων και την είσπραξη όσο το δυνατόν μεγαλύτερων οφειλών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος η Γενική Λογίστρια, εκπροσωπώντας το Συμβούλιο Δανειστικών Επιτρόπων, δήλωσε μεταξύ άλλων ότι μέχρι τον Νοέμβριο του 2018 το σύνολο των εκκρεμούντων δανείων ανερχόταν σε 363, εξαιρουμένων 379 δανείων τα οποία παραχωρήθηκαν πριν από την τουρκική εισβολή του 1974 και τα οποία είναι παγωποιημένα. Περαιτέρω, δήλωσε ότι με την εφαρμογή των νέων νομοθετικών ρυθμίσεων, οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα στους Δανειστικούς Επιτρόπους να προβαίνουν σε ρυθμίσεις οφειλών δανείων, ο αριθμός των δανείων έχει μειωθεί σημαντικά.

Στο στάδιο της εξέτασης του υπό αναφορά προϋπολογισμού μέλη της επιτροπής ζήτησαν την κατάθεση στοιχείων αναφορικά με την κατάσταση των παραχωρηθέντων δανείων και τη διαχείρισή τους, τα οποία κατατέθηκαν από την εκπρόσωπο του Συμβουλίου Δανειστικών Επιτρόπων αυθημερόν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου, καθώς και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων για το έτος 2019.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Δημόσιων Δανείων ποσού ύψους €490.460 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Καταβολή Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Τα θέματα με τους αριθμούς 18 μέχρι 21 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε τώρα στο θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, που είναι η «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Φεβρουάριο του 2019», επειδή πολλοί ημικρατικοί οργανισμοί δε μας έχουν φέρει τους προϋπολογισμούς τους.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εξουσιοδότηση της διενέργειας δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Φεβρουάριο του 2019.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Φεβρουάριο του 2019

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούτσας

Αντρέας Καυκαλιάς

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Μάριος Μαυρίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Περδίκης

Στέφανος Στεφάνου

Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 2019.

Με την εν λόγω απόφαση της Βουλής παρέχεται σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου των οποίων δεν έχουν ακόμα εγκριθεί οι προϋπολογισμοί για το έτος 2019 εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης για τον μήνα Φεβρουάριο του 2019 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2018, το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στον μήνα Φεβρουάριο του 2018.

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρι να εγκριθούν από τη Βουλή και να πάρουν την τελική τους μορφή οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου για το έτος 2019.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονικά περιθώρια στα οποία υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, αριθμός προϋπολογισμών νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου δεν έχει ακόμη κατατεθεί ή εγκριθεί

από τη Βουλή, γεγονός που καθιστά αναγκαία την παροχή εξουσιοδότησης για τη διενέργεια δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω απόφαση της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με βάση τα πιο πάνω, χωρίς να δεσμεύεται ως προς τις τελικές της θέσεις, που θα προκύψουν μετά τη μελέτη κάθε προϋπολογισμού ξεχωριστά, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό αναφορά απόφασης για τη διενέργεια δαπάνης, σύμφωνα με τα πιο πάνω, για τον μήνα Φεβρουάριο του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, να διαβαστεί η απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Φεβρουάριο του 2019

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση της διενέργειας των δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτούς,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων ή η μελέτη και έγκριση των προϋπολογισμών αυτών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 31^η Ιανουαρίου 2018,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

Γι' αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για τον μήνα Φεβρουάριο του έτους 2019 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του έτους 2018 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
2. Η εξουσιοδότηση αυτή δίνεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, η απόφαση εγκρίνεται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί, αν δεν υπάρχει παρατήρηση.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Εγγραφής Βελονιστών Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.017-2019).	Υγείας	Υγείας
2. Ο περί της Σύμβασης για τον Έλεγχο και Σήμανση των Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.018-2019).	Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

3.	Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.019-2019).	Γενική Λογίστρια εκ μέρους του Υπουργού Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4.	Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.020-2019).	Εσωτερικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
5.	Οι περί Υφυπουργείου Ναυτιλίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.114-2018).	Οικονομικών	Νομικών
6.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ραδιοεξοπλισμός) Κανονισμοί του 2018. (Αρ. Φακ. 23.03.055.115-2019).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
7.	Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Στενογράφου Δικαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.116-2018).	Οικονομικών	Νομικών
8.	Οι περί Θεσπίσεως Εθνικών Μέτρων για την Υγιεινή Παραγωγή και Διάθεση στην Αγορά Ορισμένων Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.117-2018).	Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
9.	Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων, Απολογισμός και Ισολογισμός της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2019, για το 2017 σύμφωνα με το άρθρο 25(4) των περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμων του 1999-2007. (Αρ. Φακ. 10.01.001.010).	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1.	Ο περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων (Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής και Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.010-2019).	Γιώργο Πεردίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2.	Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.011-2019).	Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών	Υγείας
3.	Ο περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείον Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.012-2019).	Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών	Υγείας
4.	Ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.013-2019).	Γιώργο Πεردίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

5. Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.014-2019). Γιώργο Πεردίκη, βουλευτή Κινήματος Νομικών Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.429, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σύμφωνα με πληροφορίες που προέκυψαν μετά από σχετική έρευνά μου αναφορικά με τη λειτουργία των Προαιρετικών Ολοήμερων Σχολείων, η οποία βασίστηκε κυρίως στη δημοσιευμένη αξιολόγηση του θεσμού από Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (Ιούλιος 2017), φαίνεται ότι ο εν λόγω θεσμός αντιμετωπίζει αρκετά προβλήματα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει αξιολογηθεί η λειτουργία του θεσμού, ποια είναι τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την απάλειψη των προβλημάτων που εντοπίζονται, καθώς και ποιες αναπροσαρμογές θα προωθηθούν στη βάση των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.430, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Στις Κ.Δ.Π. 256/94 όπου καθορίζονται τα σχέδια υπηρεσίας των σχολικών βοηθών περιλαμβάνεται ένας υπερβολικός φόρτος εργασίας, αλλά και όροι απαράδεκτοι με βάση τα σημερινά δεδομένα, όπως π.χ. ακαθόριστο ωράριο ή ακόμα και υποχρέωση να βάζουν έπιπλα.

Στις 11 Νοεμβρίου 2009, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού ανέφερε σε απάντησή του στην ερώτηση του βουλευτή κ. Νίκου Τορναρίτη με αρ. φακ. 23.06.009.03.597 ότι όσον αφορά στους σχολικούς βοηθούς οι λειτουργοί του Υπουργείου Παιδείας έκαναν διαβουλεύσεις για τα σχέδια υπηρεσίας, τα καθήκοντα και το ωράριο σχολικών βοηθών και ετοίμασαν προτάσεις για αλλαγές.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους για τους οποίους το υπουργείο δεν είχε προχωρήσει τότε με την αλλαγή των πιο πάνω όρων στα σχέδια υπηρεσίας, καθώς και ποια είναι η πρόθεση του υπουργείου σχετικά με το πιο πάνω θέμα, το οποίο επείγει εδώ και πολλά χρόνια. Τέλος, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως κοινοποιήσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων το τελικό κείμενο το οποίο στάλθηκε, όπως αναφέρεται στην απάντηση του υπουργού στην ερώτηση του κ. Νίκου Τορναρίτη, στα μέλη της επιτροπής για τους όρους εργασίας των σχολικών βοηθών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.431, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να απαντήσει. Σύμφωνα με τους περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Γενικούς Τροποποιητικούς) Κανονισμούς του 2013, οι δημόσιοι υπάλληλοι καταβάλλουν υποχρεωτική συνεισφορά ύψους 1,5% επί των ακαθάριστων απολαβών τους για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε πώς θα μετεξελιχθεί αυτή η συνεισφορά σε σχέση με την επιβάρυνση που θα επιβληθεί γενικά ως συνεισφορά από τον ερχόμενο Μάρτιο για το ΓΕΣΥ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.432, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Την Τρίτη, 27 Μαρτίου 2018, παρουσιάστηκε σε τελετή που έγινε στο Ανώτατο Δικαστήριο η έκθεση των εμπειρογνομόνων από το Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης της Ιρλανδίας (IPA).

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως γνωστοποιήσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων τις όποιες ενέργειες έγιναν μέχρι σήμερα προς υλοποίηση των αναφερομένων στην έκθεση, όπως και το εκπονηθέν σχέδιο δράσης για την ολοκλήρωσή τους με πλήρη χρονοδιαγράμματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.433, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Στο πλαίσιο του Σχεδίου "Εγκέλαδος", που έχει εκπονηθεί από την Πολιτική Άμυνα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από ενδεχόμενο σεισμό, άρχισε η εκπαίδευση πολιτικών μηχανικών που συμμετέχουν εθελοντικά στο σχέδιο για την αξιολόγηση, αλλά και την αποκατάσταση κτιρίων που επηρεάζονται από σειμούς.

Καλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει ως προς τον αριθμό των πολιτικών μηχανικών που έλαβαν μέρος στα σχετικά εκπαιδευτικά προγράμματα, κατά πόσο το υπουργείο προτίθεται να συνεχίσει τη διοργάνωση τέτοιων προγραμμάτων και τέλος πώς προτίθεται να αξιοποιήσει όλους όσοι έχουν εκπαιδευτεί σχετικά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.434, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Γνωρίζουμε ότι τα τελευταία χρόνια έχουν διατεθεί μεγάλα χρηματικά ποσά μέσω των ευρωπαϊκών ταμείων για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων. Οι σχετικές διαδικασίες όμως δε λαμβάνουν υπόψη τη στατική επάρκεια των κτιρίων, καθώς και το γεγονός ότι πολλές ευρωπαϊκές χώρες, μεταξύ των οποίων και η Κύπρος, βρίσκονται σε σεισμογενείς περιοχές.

Ως εκ τούτου, καλείται ο αρμόδιος υπουργός να μας ενημερώσει κατά πόσο το υπουργείο προτίθεται να θέσει ως προϋπόθεση σε νέα σχέδια επιχορήγησης της ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων τη βεβαίωση της στατικής τους επάρκειας και την ταυτόχρονη αντισεισμική αναβάθμισή τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.435, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει εξαγγείλει την πρόθεση της κυβέρνησης για παραχώρηση περιουσιακών στοιχείων των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων (ΣΠΙ) στα κατά τόπους κοινοτικά συμβούλια.

Καλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει αναλυτικά και ονομαστικά για όλα τα κοινοτικά συμβούλια στα οποία έχουν παραχωρηθεί ή πρόκειται να παραχωρηθούν περιουσιακά στοιχεία των ΣΠΙ. Ειδικότερα, ζητούμε να ενημερωθούμε για το αν και πότε θα προχωρήσει η παραχώρηση συγκεκριμένων τεμαχίων (τα τεμάχια 161, 163, 374, 424 και 425 του Φ/Σχ 30/1227V01) για τα οποία έχει αιτηθεί το κοινοτικό συμβούλιο Πέρα Ορεινής στο πλαίσιο των προσπαθειών του για παροχή αναβαθμισμένων υπηρεσιών στους κατοίκους της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.436, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Η απουσία αποτελεσματικών μηχανισμών για επιβολή συστηματικής συντήρησης των οικοδομών σε συνδυασμό με το γεγονός ότι μετά την τουρκική εισβολή σε πολλές οικοδομές χρησιμοποιήθηκαν ακατάλληλα αδρανή υλικά και λαμβάνοντας υπόψη τη γεωγραφική θέση της Κύπρου, η οποία βρίσκεται σε μια σεισμογενή περιοχή, επιβάλλουν τη λήψη προληπτικών μέτρων αντιμετώπισης των προβλημάτων ασφάλειας που παρατηρούνται σε αρκετά κτίρια.

Καλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει κατά πόσο το υπουργείο προτίθεται να προχωρήσει σε νομοθετική ρύθμιση για την επιβολή πιστοποιητικού τακτικής επιθεώρησης κτιρίων και αν, ναι, σε ποιο στάδιο βρίσκεται η όλη διαδικασία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.437, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Ο δρόμος Πέρα Ορεινής-Τσέρι εξυπηρετεί μια μεγάλη περιοχή της Λευκωσίας. Παρότι αποτελεί ένα σημαντικό κομμάτι του οδικού δικτύου, μέρος του είναι χαρακτηρισμένο ως αγροτικός δρόμος, με αποτέλεσμα να παραμένει υποβαθμισμένος, κάτι που δυσχεραίνει και θέτει σε κίνδυνο τη διακίνηση πολλών ανθρώπων καθημερινά.

Καλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει κατά πόσο υπάρχει πρόθεση αναβάθμισης του συνόλου του δρόμου σε δημόσιο δρόμο. Καλείται ακόμα όπως μας ενημερώσει κατά πόσο προτίθεται να προχωρήσει στην εκπόνηση μελέτης για την άμεση βελτίωση και αναβάθμισή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.438, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Την 1^η Ιανουαρίου 2012 καταργήθηκε στον περί Οδών και Οικοδομών Νόμο η πρόνοια που εξαιρούσε τον αντισεισμικό έλεγχο υφιστάμενων οικοδομών, οι οποίες είχαν κτιστεί πριν από την 1^η Ιανουαρίου 1994, ημερομηνία εφαρμογής του Κυπριακού Αντισεισμικού Κανονισμού.

Με την κατάργηση αυτή έχει προκύψει ασάφεια στην όλη διαδικασία αδειοδότησης προσθήκης ορόφου σε υφιστάμενες οικοδομές και κάθε αρμόδια αρχή απαιτεί διαφορετικές μελέτες. Σε αρκετές μάλιστα περιπτώσεις απαιτείται υποβολή πλήρους μελέτης για το σύνολο του κτιρίου, γεγονός που δυσχεραίνει την όλη προσπάθεια.

Ως εκ τούτου, καλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει για το πώς προτίθεται να προχωρήσει στη ρύθμιση του όλου θέματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.439, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέφανου Στεφάνου

«Έχουν έρθει ενώπιόν μας καταγγελίες για αποστολή επιστολής από πλευράς της Συνεργατικής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΣΕΔΙΠΕΣ), η οποία ενημερώνει για τον τερματισμό ομαδικών ασφαλιστικών συμβολαίων σε δάνεια της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (ΣΚΤ). Στη σχετική επιστολή απευθύνεται προειδοποίηση στους δανειολήπτες να αποκαταστήσουν την ασφάλιση, αφού, σε διαφορετική περίπτωση, η ΣΕΔΙΠΕΣ θα προχωρήσει στη λήψη των σχετικών νομικών μέτρων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει για το θέμα που έχει προκύψει σχετικά με την ασφάλιση των δανειοληπτών της πρώην ΣΚΤ, καθώς και για τους λόγους της άρσης των αντίστοιχων ομαδικών ασφαλίσεων.

Δεδομένου ότι η άρση των ομαδικών ασφαλίσεων είναι συνέπεια της διάλυσης της πρώην ΣΚΤ και της άρσης της τραπεζικής της άδειας, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος να αυξηθεί το συνολικό κόστος ασφαλιστικής κάλυψης ή -ακόμα χειρότερα- πολλοί δανειολήπτες να μην είναι ασφαλισμένοι, πώς προτίθεστε να αντιμετωπίσετε το πρόβλημα και πώς θα καλύψετε τους δανειολήπτες που επηρεάζονται;

Αναμένοντας τη θετική σας ανταπόκριση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.440, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χριστάκη Τζιοβάνη

«Σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων αναφορικά με την παραχώρηση οικονομικού οφέλους από τη λειτουργία του αερολιμένα Λάρνακας στους επηρεαζόμενους δήμους, ο Υπουργός Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή πως θα εκπονηθεί οικονομική μελέτη για την οικονομική ενίσχυση ή αποζημίωση των δήμων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει εκπονηθεί η μελέτη και, εάν ναι, να μας δοθούν γραπτώς τα αποτελέσματα, εάν όχι, να δοθεί χρονοδιάγραμμα για το πότε αναμένεται να ξεκινήσει η εκπόνηση της μελέτης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.441, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Στην ειδική έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για το Τμήμα Περιβάλλοντος, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2017, γίνεται αναφορά στην παράνομη αποσυναρμολόγηση συσκευών, οι οποίες καταλήγουν λανθασμένα στους διαχειριστές μεταλλικών αποβλήτων ως μεταλλικά απόβλητα και όχι ως απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΗΗΕ). Ως λύση προτείνεται η αποδοχή αποβλήτων ΗΗΕ στο δίκτυο πράσινων σημείων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αξιολογείται αυτή τη στιγμή η ανακύκλωση αποβλήτων ΗΗΕ και αν έχει υλοποιηθεί η σύσταση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για αποδοχή αποβλήτων ΗΗΕ στο δίκτυο πράσινων σημείων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.442, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Στον προϋπολογισμό του 2019 περιλαμβάνονται προτεινόμενες πιστώσεις ύψους €100.000 που προορίζονται να καλύψουν χορηγία σε οργανώσεις για προστασία των ζώων με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 51.566, 12/4/2000.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων βάσει ποιων κριτηρίων χρηματοδοτείται κάθε φιλοζωική οργάνωση. Παρακαλώ όπως κατατεθεί στο σώμα κατάλογος στον οποίο να εμφανίζεται το ύψος των χορηγιών για τα έτη 2017-2018, καθώς και οι οργανώσεις στις οποίες έχουν κατανεμηθεί. Επίσης παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε αναμένεται να κατανεμηθεί η χορηγία για το 2019.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.443, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν το επίδομα διακίνησης αναπήρων, το οποίο χορηγείται βάσει του περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους Νόμου, λαμβάνεται από σπουδαστές της Σχολής Τυφλών που τυγχάνουν διά βίου κατάρτισης. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει το σώμα αν υπάρχουν σκέψεις, ώστε να προστεθούν στους δικαιούχους του υπό αναφορά επιδόματος και οι ανάπηροι αθλητές, σε περίπτωση που δε λαμβάνουν άλλης μορφής επίδομα, για να μεταβαίνουν στους χώρους προπόνησής τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.444, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, στις κοινοβουλευτικές μου ερωτήσεις με αρ. 23.06.011.02.688, 23.06.011.02.689 και 23.06.011.02.690 αναφορικά με την υπόθεση της Λίστας Λαγκάρντ, πληροφορήθηκα ότι εξακολουθούν να υπάρχουν εκκρεμότητες για πολύ μικρό αριθμό υποθέσεων που αφορούν τη λίστα αυτή. Σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις υποθέσεων που εκκρεμούν έχουν ζητηθεί επιπρόσθετα στοιχεία που απαιτούνται για ολοκλήρωση της εξέτασης. Επίσης πληροφορήθηκα ότι για τις υποθέσεις που έχουν διευθετηθεί ταυτόχρονα έγινε και η καταβολή του βεβαιωθέντος φόρου και όλων των σχετικών επιβαρύνσεων και τόκων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Πόσες υποθέσεις έχουν διευθετηθεί μέχρι στιγμής και πόσες ακόμη εκκρεμούν;
2. Ποια είναι τα ποσά που εισπράχθηκαν ή αναμένεται να εισπραχθούν από τις υποθέσεις που έχουν διευθετηθεί;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών. Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.1028, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Τα προβλήματα που προκαλούνται από το Πεδίο Βολής στη Σια

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και αφού καταρχάς απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ ότι το Πεδίο Βολής στην κοινότητα Σιας βρίσκεται εκτός Κρατικής Δασικής Γης.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.371, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στα πλαίσια τροποποίησης του “Σχέδιου για Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για ίδια κατανάλωση”, που έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 30/05/18, η μέγιστη ισχύς κάθε φωτοβολταϊκού συστήματος που δύναται να εγκατασταθεί στα πλαίσια της κατηγορίας του συμψηφισμού μετρήσεων (net metering), έχει αυξηθεί από 5.2kW σε 10kW ανά λογαριασμό κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. Η συγκεκριμένη αύξηση ισχύει για όλους τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας.

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, και Βιομηχανίας, παραμένει στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετικά με τα πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.420, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Οι εξέδρες ανύψωσης προσωπικού που εγκαθίστανται σε οχήματα είναι εξοπλισμός εργασίας και, σύμφωνα με τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους του 1996 έως (Αρ. 2) του 2015 και τους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμούς του 2001 και 2004, οι εργοδότες οφείλουν, μεταξύ άλλων, να μεριμνούν ώστε:
  - (α) να συντηρούνται,
  - (β) να διενεργούνται σε αυτές έλεγχοι από “αρμόδια πρόσωπα” και
  - (γ) οι εργαζόμενοι που χειρίζονται τέτοιες εξέδρες να είναι εκπαιδευμένοι.

Παράλειψη συμμόρφωσης με τις πιο πάνω υποχρεώσεις αποτελεί ποινικό αδίκημα.

2. Με αφορμή πρόσφατο θανατηφόρο εργατικό ατύχημα, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έκδωσε Ανακοίνωση/υπενθύμηση για την υποχρέωση των εργοδοτών να ελέγχουν τον εξοπλισμό εργασίας που παρέχουν στους εργοδοτούμενούς τους.
3. Η συντήρηση των εξέδρων ανύψωσης προσωπικού που εγκαθίστανται σε οχήματα, η οποία περιλαμβάνει την προγραμματισμένη προληπτική συντήρηση, τη συνήθη συντήρηση και την επισκευή, πρέπει να γίνεται από εργοδοτούμενους ή άλλα πρόσωπα που έχουν ειδική αρμοδιότητα για το σκοπό αυτό και η συντήρηση γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή και τους κανόνες της μηχανικής

επιστήμης. Με βάση την ισχύουσα εργατική νομοθεσία, η εργασία της συντήρησης εξέδρων ανύψωσης προσωπικού που εγκαθίστανται σε οχήματα δεν αδειοδοτείται.

4. Οι εξέδρες ανύψωσης προσωπικού που εγκαθίστανται σε οχήματα δεν είναι “επιθεωρήτα μηχανήματα” και δεν επιθεωρούνται από τις Υπηρεσίες Επιθεώρησης του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Εργοστασίων Νόμου, Κεφ. 134.
5. Επιπρόσθετα, στον ιδιωτικό τομέα δραστηριοποιούνται προσοντούχα πρόσωπα που δύνανται να διενεργούν ελέγχους ως “αρμόδια πρόσωπα”.
6. Για την εκπαίδευση των χειριστών γερανών (mobile cranes κατά το πρότυπο CYS EN 13000:2010+A1:2014), στους οποίους δεν περιλαμβάνονται οι εξέδρες ανύψωσης προσωπικού που εγκαθίστανται σε οχήματα, τυγχάνει εφαρμογής το περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κώδικας Πρακτικής για την Εκπαίδευση Χειριστών Κινητών Γερανών) Διάταγμα του 2010 στο οποίο καθορίζεται με σαφήνεια η απαιτούμενη εκπαίδευση σε περιεχόμενο και διάρκεια. Η πιο πάνω αναφερόμενη νομοθεσία και στο σύνολο της η εργατική νομοθεσία δεν προβλέπει την έκδοση οποιασδήποτε άδειας για χειριστές ανυψωτικών εξοπλισμών.
7. Η ύπαρξη και η επάρκεια της εκπαίδευσης των χειριστών γερανών ελέγχεται κατά τις επιθεωρήσεις γερανών από τις υπηρεσίες του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας. Όλοι οι γερανοί που επιθεωρούνται καταχωρούνται σε μηχανογραφημένη βάση δεδομένων που διαθέτει και ενημερώνει το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας. Κατά το έτος 2017 μόνο, οι υπηρεσίες επιθεώρησης διενήργησαν 583 επιθεωρήσεις που αφορούσαν αποκλειστικά ανυψωτικούς εξοπλισμούς.
8. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αναγνωρίζοντας τη σημασία της πρόληψης των ατυχημάτων θα συνεχίσει, με βάση τις αρμοδιότητές του, τις επιθεωρήσεις και τους ελέγχους που αφορούν στους εξοπλισμούς ανύψωσης προσώπων και υλικών δίδοντάς τους ιδιαίτερη βαρύτητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.685, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Η συντήρηση και ανάδειξη του υπόγειου τάφου του Άγιου Θεράποντα

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων, με επιστολή του ημερ. 29/09/2017, ζήτησε από το Υπουργείο Εσωτερικών, να μην προβεί σε ανανέωση της σύμβασης μίσθωσης του Τ/Κ τεμαχίου γης επί του οποίου βρίσκεται ο σταθμός πετρελαιοειδών και στο οποίο ανευρέθηκε το εν λόγω Αρχαίο Μνημείο.
2. Λόγω του ότι η μετακίνηση του πρατηρίου ενδέχεται να πραγματοποιηθεί σε βάθος χρόνου, το Τμήμα Αρχαιοτήτων, διαβλέποντας την ανάγκη ανάδειξης του σημαντικού αυτού Μνημείου, το οποίο μέχρι σήμερα παραμένει καλυμμένο με πρόχειρες κατασκευές, ζήτησε από την διαχειρίστρια εταιρεία του πρατηρίου, να συνδράμει για την ανέγερση στεγάστρου, το οποίο θα επιτρέψει την αποκάλυψη του τάφου.
3. Η εταιρεία ανταποκρίθηκε θετικά και υπολογίζεται ότι, μέχρι τον Μάρτιο του 2019, θα ανεγερθεί το στέγαστρο, ενώ παράλληλα θα πραγματοποιηθούν και εργασίες καθαρισμού και εξωραϊσμού του χώρου, στο βαθμό που δύναται λόγω της παρουσίας του σταθμού πετρελαιοειδών. Με την νέα αυτή εξέλιξη, το Μνημείο θα είναι ορατό και επισκέψιμο, με αυστηρούς όμως όρους, για την ασφάλεια του κοινού.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.006, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Η καθυστέρηση έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων του 2014 του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ) από το Διοικητικό Συμβούλιο και εν συνεχεία καθυστέρηση να αποσταλούν οι Οικονομικές Καταστάσεις προς το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και στη Βουλή

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας διαβιβάζω την ακόλουθη απαντητική επιστολή του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού με αυτόδηλο περιεχόμενο:

“Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της επιστολής σας με ημερ. 19/9/2018 και αρ. φακ. 5.2.2.1.4 καθώς και στη συνημμένη με αυτή επιστολή του Βουλευτή κ. Γιώργου Περγίδη με ημερ. 23/7/2018, το περιεχόμενων των οποίων έχουν σημειωθεί με προσοχή.

1. Επιθυμώ περαιτέρω να σας πληροφορήσω ότι όσον αφορά την καθυστέρηση έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων του 2014 από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, αυτή οφείλεται κυρίως στη καθυστέρηση υποβολής των τελικών λογαριασμών από την Προϊσταμένη του Λογιστηρίου, η

οποία σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες της Νομοθεσίας του Οργανισμού έχει την αποκλειστική ευθύνη της εμπρόθεσμης ετοιμασίας και υποβολής τους στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Περαιτέρω το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις εξουσίες που του παρέχονται από το Νόμο, έλαβε όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες συμπεριλαμβανομένης μεταξύ άλλων διοικητικής έρευνας και πειθαρχικής διαδικασίας εναντίον της συγκεκριμένης Λειτουργού, καθώς επίσης και με ανάλογες προσωρινές μετακινήσεις προσωπικού στο Λογιστήριο του Οργανισμού ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι οι Οικονομικές Καταστάσεις θα υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο εντός των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων.

Περαιτέρω εντός των ως άνω χρονικών πλαισίων για το προηγούμενο έτος 2017, οι Οικονομικές Καταστάσεις υποβλήθηκαν στο Διοικητικό Συμβούλιο έγκαιρα και στάλθηκαν στον ιδιωτικό οίκο για τον προβλεπόμενο οικονομικό έλεγχο.

Η ετοιμασία των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος 2018 είναι εντός των ίδιων πλαισίων και χρονοδιαγραμμάτων.

2. Η καθυστέρηση υποβολής, των εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο Οικονομικών Καταστάσεων, στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού οφείλεται στο γεγονός ότι αυτές στάλθηκαν, σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία, σε ιδιωτικό οίκο για οικονομικό έλεγχο.

Περαιτέρω η οποιανδήποτε καθυστέρηση παρατηρηθεί δεν οφείλεται σε παραλείψεις του Οργανισμού αλλά στο γεγονός ότι ο έλεγχος διενεργήθηκε σύμφωνα με το πλάνο και προγραμματισμό του ιδιωτικού οίκου που ανέλαβε τον σχετικό έλεγχο.”.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.114, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

Σε ό,τι αφορά το πρώτο σημείο της ερώτησης, αποκλειστική ευθύνη για την αναβάθμιση των ηλεκτρονικών κυβερνητικών συστημάτων, έχουν τα ίδια τα Τμήματα/Υπηρεσίες που τα διατηρούν. Οι λειτουργίες των ηλεκτρονικών συστημάτων έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με τις αντίστοιχες νομοθετικές ρυθμίσεις από τις οποίες διέπονται τα Τμήματα/Υπηρεσίες. Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων στα πλείστα συστήματα γίνεται για σκοπούς δημοσίου συμφέροντος, όπου σύμφωνα με τον Κανονισμό για το GDPR αποτελεί νόμιμη διαδικασία. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις ισχύουσες Νομοθεσίες, η διαγραφή χρηστών από τα ηλεκτρονικά συστήματα της Κυβέρνησης, τις περισσότερες φορές απαγορεύεται.

Πρόσθετα, τα ηλεκτρονικά συστήματα που είναι ιδιοκτησία του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής, στην πλειονότητά τους δεν αφορούν τους πολίτες αλλά αποκλειστικά το προσωπικό της Κυβέρνησης. Εξαιρέση αποτελεί η διαδικτυακή πύλη Αριάδνη που απευθύνεται στους πολίτες, παρέχοντας τους πρόσβαση σε Κυβερνητικές υπηρεσίες και εφαρμογές. Η Αριάδνη είναι συμβατή με τον Κανονισμό για το GDPR και προσφέρει το δικαίωμα διαγραφής για όσους χρήστες το επιθυμούν.

Σε σχέση με το δεύτερο σημείο της ερώτησης, σημειώνεται ότι, για την ενημέρωση των δημόσιων λειτουργών, διοργανώθηκαν εκπαιδευτικά προγράμματα με πρωτοβουλία του γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, αρμόδιο για την εποπτεία και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων Αυτών Νόμου του 2018 [125 (I)/2018], όπου έγινε εκτενής παρουσίαση του Κανονισμού για το GDPR. Στα εν λόγω προγράμματα συμμετείχε μεγάλος αριθμός Λειτουργών συμπεριλαμβανομένων του Υπουργείου Οικονομικών και του Γενικού Λογιστηρίου. Οι Λειτουργοί ενημερώθηκαν για τον τρόπο εφαρμογής του νέου Κανονισμού στα ηλεκτρονικά συστήματα που υποστηρίζουν.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.114, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Κοινοβουλευτική Ερώτηση και επιθυμώ να σας ενημερώσω για τα ακόλουθα:

1. Με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ, λήφθηκαν από τις Υπηρεσίες/Τμήματα του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τα απαραίτητα μέτρα για συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Κανονισμού.

Μέσα στα πλαίσια αυτά, με την εφαρμογή του Κανονισμού έχει ζητηθεί από τους συνδρομητές, από τα Τμήματα/Υπηρεσίες του Υπουργείου που αυτό εφαρμόζεται, η συγκατάθεση τους για τη συνέχιση της παρεχόμενης υπηρεσίας και παράλληλα ενημερώνονται για το δικαίωμα να αποσύρουν τη σχετική συγκατάθεση όποτε οι ίδιοι το αποφασίσουν, με αποστολή μηνύματος στο διαχειριστή της ιστοσελίδας.

2. Έχουν ενημερωθεί ανάλογα οι εμπλεκόμενοι λειτουργοί σχετικά με τις πρόνοιες του Κανονισμού, τις νομικές τους υποχρεώσεις όσον αφορά το περιεχόμενο των μηνυμάτων που αποστέλλονται σε συνδρομητές, καθώς επίσης και το δικαίωμα των συνδρομητών για διαγραφή τους από το σχετικό μητρώο.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.136, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Η απάντηση από το Υπουργείο Υγείας στην πιο πάνω ερώτηση είναι η ακόλουθη:

- (α) Η αναφερόμενη στην επιστολή ανάγκη στελέχωσης του τμήματος αιμοδοσίας του Γενικού Νοσοκομείου Πάφου με ακόμη ένα βοηθό αιμοδοσίας, που να καλύπτει τις αιμοδοσίες και ταυτόχρονα να εξυπηρετήσει τα κλινικά εργαστήρια με την αιμοληψία δειγμάτων από τους ασθενείς έχει αναγνωρισθεί και το Υπουργείο Υγείας έχει προβεί σε ενέργειες για αντίστοιχη πρόσληψη.
- (β) Σημειώνεται ότι το πιο πάνω γεγονός έχει επηρεάσει σε μικρό βαθμό την αιμοδοσία, γεγονός το οποίο είναι υπό πλήρη έλεγχο. Σε μία μεμονωμένη περίπτωση (μια συγκεκριμένη ημέρα) μικρός αριθμός αιμοδοτών που είχαν επισκεφθεί την τράπεζα αίματος Πάφου εγκατέλειψαν χωρίς να εξυπηρετηθούν.

Το υφιστάμενο προσωπικό καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να μην δημιουργηθούν απώλειες αιμοδοτών που όπως όλοι γνωρίζουμε, κάθε μονάδα αίματος είναι σημαντική για την κάλυψη των καθημερινών μεταγγίσεων αίματος στους ασθενείς.

2. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.163, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Ο περί Ελέγχου των Γραφείων Κηδειών και Εγγραφής Λειτουργιών Κηδειών και Ταριχεύσεων Νόμος, παρά το κενό που παρουσιάστηκε στο διάστημα από 23.6.2018 μέχρι 24.10.2018, λόγω της λήξης της θητείας του Συμβουλίου, θεωρούμε ότι εφαρμόζεται ικανοποιητικά.
- (β) Έχουν υποβληθεί συνολικά 19 αιτήσεις για εξασφάλιση άδειας λειτουργίας γραφείου κηδειών, εκ των οποίων τα 11 έχουν αδειοδοτηθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος των αδειοδοτημένων γραφείων για ενημέρωσή σας.
- (γ) Οι υπόλοιπες 8 αιτήσεις εξετάζονται και όσες απ' αυτές, μέχρι την επόμενη συνεδρία του Συμβουλίου, ξεπεράσουν τα όποια προβλήματα παρουσιάζουν, που κυρίως αφορούν την αδειοδότηση κτιριακών τους εγκαταστάσεων, θα προωθηθούν για έγκριση.
- (δ) Στις 25.10.2018 έχει διαβιβαστεί στον Αρχηγό Αστυνομίας, για διερεύνηση σε συνεργασία και με τους κατά επαρχία εξουσιοδοτημένους λειτουργούς των Επαρχιακών Διοικήσεων, καταγγελία η οποία αναφέρεται σε 15 μη αδειοδοτημένα γραφεία, 6 εκ των οποίων περιλαμβάνονται στις υπό εξέταση αιτήσεις. Αντίγραφο της καταγγελίας επισυνάπτεται για ενημέρωσή σας.

2. Καταλήγοντας σας διαβεβαιώ ότι το Υπουργείο Εσωτερικών, παρά τα προβλήματα που αναγνωρισμένα παρουσιάστηκαν, θα συνεχίσει να εργάζεται για την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.187, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση, από το αρμόδιο Τμήμα, τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας και το Γενικό Χημείο του Κράτος είναι η ακόλουθη:

2. Η Υγειονομική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας, μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής των περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμων του 1996-2014, προβαίνει όσον αφορά τις ελιές και το ελαιόλαδο, στον επίσημο έλεγχο των ελαιοτριβείων, των εγκαταστάσεων εμφιάλωσης ελαιόλαδου, των εγκαταστάσεων επεξεργασίας και συσκευασίας ελιών και πάστας ελιών, της εισαγωγής προϊόντων ελιάς και ελαιόλαδου

από κράτη εκτός Ε.Ε., καθώς και στον έλεγχο των επεξεργασμένων ελιών και του ελαιόλαδου που προσφέρονται προς πώληση στη λιανική αγορά και τις μονάδες μαζικής εστίασης.

3. Οι έλεγχοι περιλαμβάνουν την εξέταση της φυσικοχημικής και οργανοληπτικής ποιότητας του ελαιόλαδου και των λοιπών προϊόντων της ελιάς, των συνθηκών παραγωγής και φύλαξης της ιχνηλασιμότητάς τους, καθώς και της σήμανσης αυτών. Επίσης, η Υγειονομική Υπηρεσία εφαρμόζει τις εκάστοτε οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον έλεγχο της ποιότητας και ασφάλειας του ελαιόλαδου και των άλλων προϊόντων της ελιάς.
4. Η αρμοδιότητα της Υγειονομικής Υπηρεσίας αρχίζει εκεί όπου η ελιά παύει να αποτελεί πρωτογενές προϊόν. Αυτό συμβαίνει όταν πραγματοποιούνται σε μια εγκατάσταση εργασίες που ενδέχεται να αλλοιώσουν τα πρωτογενή προϊόντα και/ή να εισάγουν νέους κινδύνους στα τρόφιμα. Τέτοιες εργασίες είναι η μεταποίηση της ελιάς σε ελαιόλαδο, πολτό ελιάς, ή σε ελιές έτοιμες για κατανάλωση. Ως εκ τούτου, η Υγειονομική Υπηρεσία δεν είναι αρμόδια να προτείνει στους πολίτες αστικών περιοχών οδηγίες όσον αφορά την ασφάλεια συγκομιδής και κατανάλωσης των παρόδων ελιών, αφού η πτυχή αυτή αφορά το πρωτογενές προϊόν.
5. Τα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα ορισμένων περιβαλλοντικών ρυπαντών στα τρόφιμα, συμπεριλαμβανομένης της ελιάς και του ελαιόλαδου, όπως είναι τα βαρέα μέταλλα και οι διοξίνες, καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1881/2006.
6. Από εργαστηριακές εξετάσεις που διεξήχθησαν στο παρελθόν για τις παρόδιες ελιές στο Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Επιβάρυνσης τροφίμων και Φυσικών Τοξινών του Γενικού Χημείου του Κράτους, τα επίπεδα των Βαρέων Μετάλλων (Μολύβδου, Καδμίου, Υδραργύρου) και άλλων χημικών στοιχείων, καθώς και άλλων τοξικών ουσιών όπως Πολυκυκλικών Αρωματικών Υδρογονανθράκων ήταν πολύ χαμηλά μέχρι και μη ανιχνεύσιμα σε σχέση με τα όρια (μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα) που θέτει η ευρωπαϊκή νομοθεσία.
7. Το Γενικό Χημείο του Κράτους έχει εκδώσει τρίπτυχο για την βιολογική αξία του ελαιόλαδου στην διατροφή του ανθρώπου που περιλαμβάνει χρήσιμες πληροφορίες και είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του.
8. Αναφορικά με το σημείο 2 στην ερώτησή σας, αυτό εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
9. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στην διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.194, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, σχετικά με τη λειτουργία Μουσείου Στρατιωτικής Ιστορίας στο διατηρητέο κτήριο επί της λεωφ. Λόρδου Βύρωνα 13, στη Λευκωσία σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την υπ. αρ. 83.236 Απόφασή του, ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2017, αποφάσισε την ίδρυση και λειτουργία Μουσείου Στρατιωτικής Ιστορίας στο κυβερνητικό κτήριο στη λεωφ. Λόρδου Βύρωνα 13, στη Λευκωσία.
  - β. Τη διαμόρφωση του χώρου και την αναπαλαίωση του κτηρίου ανέλαβε να διεκπεραιώσει το Τμήμα Δημοσίων Έργων, που από κοινού με το ΥΠΑΜ αποφάσισαν να υλοποιήσουν το έργο σε δύο φάσεις ήτοι:
    - (i) Τον εξωτερικό χώρο μέχρι τις αρχές Ιανουαρίου 2018.
    - (ii) Το κτήριο και τους εσωτερικούς χώρους εντός του 2019, εάν αυτό είναι εφικτό.
  - γ. Η πρώτη φάση του έργου ολοκληρώθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2018, οπότε μεταφέρθηκαν επτά μουσειακά εκθέματα εξωτερικού χώρου, τα οποία βρίσκονται εκεί μέχρι σήμερα.
  - δ. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκτίμησης κόστους για την αναπαλαίωση του κτηρίου από το Τ.Δ.Ε. στις αρχές του περασμένου Σεπτεμβρίου, το ΥΠΑΜ βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης των δεδομένων που προκύπτουν και αναμένεται σύντομα να ληφθούν οι αναγκαίες αποφάσεις.
2. Είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.198, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Ο Μεσαιωνικός Πύργος Αλαμινού

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Ο μεσαιωνικός πύργος/παρατηρητήριο στην κοινότητα Αλαμινού, αποτελεί ένα αξιόλογο δείγμα πύργου/παρατηρητηρίου, που εντάσσεται στο γενικότερο αμυντικό σύστημα του νησιού, σε συνδυασμό με τα άλλα παρατηρητήρια της εποχής, όπως του Κιτίου, της Πύλας και της Ξυλοφάγου. Ο πύργος είναι κηρυγμένος ως Αρχαίο Μνημείο Α΄ Πίνακα και ως εκ τούτου, αποκλειστική ευθύνη για την προστασία, συντήρηση και ανάδειξή του, έχει το Τμήμα Αρχαιοτήτων.
2. Ο πύργος έχει ήδη τύχει συντήρησης από εξειδικευμένο συνεργείο του Τμήματος Αρχαιοτήτων και στην παρούσα φάση, δεν κρίνεται απαραίτητη οποιαδήποτε επιπρόσθετη εργασία.
3. Σημειώνεται ότι, λόγω της σημαντικότητας του εν λόγω Μνημείου και για σκοπούς διασφάλισης μεγαλύτερης προστασίας του, βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία για απαλλοτρίωση των τεμαχίων που το περιβάλλουν.
4. Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.272, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση επιθυμώ να σας ενημερώσω για τα ακόλουθα:

2. Το νομοσχέδιο που εκσυγχρονίζει τον περί Υιοθεσίας Νόμο θα κατατεθεί όταν ολοκληρωθεί η εξέταση και μελέτη διαφόρων, πολυσύνθετων και ευαίσθητων ζητημάτων που επηρεάζουν τα δικαιώματα τόσο των παιδιών όσο και των γονέων.
3. Η επανακατάθεση του αναφερόμενου νομοσχεδίου θα γίνει μόλις διαμορφωθούν και συμπεριληφθούν πρόνοιες που θα διασφαλίζουν ότι οι διαδικασίες υιοθεσίας παιδιών θα προστατεύουν τα δικαιώματα των παιδιών και θα εξυπηρετούν το βέλτιστο συμφέρον και την ευημερία τους.
4. Τέλος, σε σχέση και με το τρίτο σκέλος της κοινοβουλευτικής ερώτησης, σημειώνεται ότι κύριος σκοπός του νομοσχεδίου είναι η βελτίωση του ρόλου των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ώστε να παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες καθόλη τη διάρκεια της διαδικασίας υιοθεσίας προς τους υιοθετούντες γονείς, τους φυσικούς γονείς και τα παιδιά.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.297, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω ότι όπως μας έχει πληροφορήσει ο Διευθυντής της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή του ημερ. 14.11.2018 και αρ. φακ. 5.4.02 (XII)/1.16.01(II), ο τηλεοπτικός οργανισμός Al-Arab News Channel με επιστολή ημερ. 13.7.2018 προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης δήλωσε την επιθυμία του για μεταφορά των εγκαταστάσεών του στην Κύπρο, υποβάλλοντας, μεταξύ άλλων, το ερώτημα κατά πόσον προϋπόθεση για την εν λόγω ενέργειά τους ήταν η εξασφάλιση άδειας λειτουργίας από την Αρχή. Σημειώνεται ότι είχε προηγηθεί συνάντηση κατά τον Ιούλιο 2015 στο γραφείο του τέως Υπουργού Εσωτερικών κ. Σωκράτη Χάσικου με αντιπροσωπεία του τηλεοπτικού οργανισμού Al-Arab News Channel, της οποίας επικεφαλής ήταν ο κ. Fahad Al-Sukait, Πρόεδρος και CEO του οργανισμού, ο οποίος εξέφρασε την επιθυμία και πρόθεσή του να μεταφέρει τις εγκαταστάσεις του οργανισμού στην Κύπρο, με σκοπό να εκπέμπεται το πρόγραμμά του από το έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

2. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης με απαντητική επιστολή, ημερ. 14.7.2018, ενημέρωσε τον κ. Sukait ότι με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και τις διαδικασίες που εφαρμόζει για σκοπούς χορήγησης άδειας λειτουργίας τηλεοπτικών οργανισμών, εάν η πρόθεση του οργανισμού ήταν να εγκατασταθεί στην Κύπρο και να εκπέμπει το πρόγραμμά του μόνο μέσω ανοδικής ζεύξης προς δορυφόρο (Arabsat Badr 4 και Nilesat 2) για να λαμβάνεται από τρίτες χώρες, τότε δεν απαιτείτο η χορήγηση άδειας από την Αρχή. Του επισημάνθηκε ταυτόχρονα το γεγονός ότι, στη βάση εισηγήσεων της Αρχής που είχαν περιληφθεί σε τροποποιητικό νομοσχέδιο το οποίο αναμενόταν κατά το 2015 να εξεταστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη ψήφιση του σε Νόμο, τηλεοπτικοί οργανισμοί που εδρεύουν στη Δημοκρατία και εκπέμπουν το πρόγραμμά τους μέσω δορυφόρων, θα ήταν πλέον υποχρεωμένοι να αιτούνται και να εξασφαλίζουν άδεια λειτουργίας από την Αρχή, καταβάλλοντας και σχετικό ετήσιο τέλος.
3. Όπως επισημαίνει ο Διευθυντής της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, δεν υπήρξε οποιαδήποτε ανταπόκριση στην πιο πάνω επιστολή και έκτοτε, δεν υπήρξε οποιαδήποτε επικοινωνία μεταξύ της Αρχής και εκπροσώπων του οργανισμού Al-Arab News Channel.
4. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή/και διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.311, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ως αναφέραμε με την επιστολή μας με αρ. φακέλου 5.19.10.6/9 ημερομηνίας 1.8.2018, τα προσχέδια των εν λόγω Κανονισμών αποστάλθηκαν με επιστολή μας προς τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών ημερομηνίας 11.10.2016 και έκτοτε δεν έχει ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση.
3. Από πληροφόρηση που είχαμε, το Συμβούλιο έχει διεξέλθει του κειμένου των εν λόγω Κανονισμών και τους έχει παραπέμψει εδώ και αρκετό καιρό στο Νομικό του Σύμβουλο, ο οποίος δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν ανταποκρίθηκε, παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις του.
4. Όταν και εφόσον το Υπουργείο εξασφαλίσει το κείμενο του προσχεδίου των εν λόγω Κανονισμών, αυτό θα σταλεί σε όλους τους εγγεγραμμένους Συνδέσμους οι οποίοι εκπροσωπούν τους Κτηματομεσίτες και Βοηθούς Κτηματομεσίτες για τις τυχόν απόψεις τους, στα πλαίσια του δημόσιου διαλόγου με τους άμεσα εμπλεκόμενους φορείς και αμέσως μετά θα αποσταλεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο.
5. Σημειώνεται ότι υπάρχουν εγκεκριμένοι Κανονισμοί οι οποίοι αναφέρονται ως οι περί Κτηματομεσιτών Κανονισμοί του 1988, ενώ οι προωθούμενοι Κανονισμοί αφορούν: (α) τους περί Κτηματομεσιτών (Δεοντολογία) Κανονισμούς και (β) τους περί Κτηματομεσιτών (Πειθαρχικά Παραπτώματα) Κανονισμούς.
6. Μόλις υπάρξουν νεότερες εξελίξεις θα σας ενημερώσουμε σχετικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.333, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Τα αρχαία χρυσά κοσμήματα που ανευρέθηκαν κατά τη διάρκεια των ανασκαφών για το αποχετευτικό σύστημα της Λάρνακας

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Οι ανασκαφικές εργασίες στο πλαίσιο των εργασιών για το αποχετευτικό σύστημα της Λάρνακας, έχουν αποκαλύψει πλήθος αρχαίων αντικειμένων από διάφορα υλικά. Συγκεκριμένα, έχουν βρεθεί πολλά πήλινα αγγεία, τα οποία, ως συνήθως, αποτελούν την πλειονότητα των ευρημάτων, μεταλλικά εργαλεία και αντικείμενα κύρους, όπως οστέινα εργαλεία και κοσμήματα, αντικείμενα από φαγεντιανή και από εισηγμένες πρώτες ύλες π.χ. από ημιπολύτιμους λίθους και λίγα χρυσά κοσμήματα. Τα ευρήματα κάθε ανασκαφής εξετάζονται, από ειδικούς κάθε κατηγορίας υλικού, π.χ. τα κεραμικά από ειδικούς κεραμολόγους, αλλά και κατά ομάδες εύρεσης, π.χ. τα ευρήματα ενός τάφου, ώστε να προσεγγιστούν, κατά το δυνατό, οι ιστορικές συνθήκες που διαμόρφωσαν ένα αρχαιολογικό σύνολο, κάτι που αποτελεί το βασικό ζητούμενο της επιστημονικής αρχαιολογικής έρευνας.
2. Σε ό,τι αφορά ειδικότερα στα συγκεκριμένα χρυσά κοσμήματα, ενημερωτικά αναφέρεται ότι, σε σχέση με τις υπόλοιπες κατηγορίες ευρημάτων, είναι μικρά αντικείμενα, περιορισμένα σε αριθμό, τα οποία έχουν ανευρεθεί σε τάφους των ελληνοιστικών (310 π.Χ.-58 π.Χ.) και ρωμαϊκών χρόνων (58 π.Χ.-330 μ.Χ.). Ο μικρός τους αριθμός και το γεγονός ότι έχουν βρεθεί σποραδικά σε ταφές και όχι σε μεγάλα σύνολα, μαρτυρεί ότι πρόκειται για σημαντικά αντικείμενα για τους ιδιοκτήτες τους, οι οποίοι θα ήταν απλά μέλη της κοινωνίας του αρχαίου Κιτίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.334, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Τα αρχαιολογικά ευρήματα που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια των ανασκαφών για το αποχετευτικό σύστημα της Λάρνακας

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Το λεγόμενο "Ιερό των Καμηλαρκών" εντοπίστηκε και ανασκάφτηκε το 1894, από τον Βρετανό αρχαιολόγο J.L. Myres. Η ανασκαφή του δημοσιεύτηκε στον τόμο υπ. αριθμόν 17 του επιστημονικού περιοδικού Journal of Hellenic Studies (1897). Οι ανασκαφές αυτές, εντόπισαν στην περιοχή *Καμηλάρκα* (σημερινή συμβολή οδών Τεύκρου και Νικόδημου Μυλωνά), τα θεμέλια ενός ιερού αρκετά κατεστραμμένα και έναν αποθέτη με πολλά θραύσματα, από λίθινα και πήλινα αγάλματα και ειδώλια. Τα περισσότερα από αυτά, ανήκουν σε γυναικείους τύπους απεικόνισης και παριστάνουν τη "θεά με υψωμένα χέρια", διάφορους τύπους Αστάρτης, την έγκυο θεά, κουροτρόφους, γυναίκες αναθέτες, μουσικούς και λίγες ανδρικές μορφές (μουσικούς, αναβάτες, αναθέτες κλπ). Τα ευρήματα χρονολογούν τη χρήση του χώρου ως Ιερού, από την κυπροαρχαϊκή μέχρι την ελληνοιστική περίοδο (7^{ος}-3^{ος} αιώνας

π.Χ.). Καθώς φαίνεται ότι, ο συγκεκριμένος χώρος γειτνιάζε με το τείχος της πόλης (τη βορειοδυτική του πλευρά) και πιθανώς να βρισκόταν κοντά σε μια από τις πύλες εισόδου στην πόλη, θα επρόκειτο για ένα σημαντικό Ιερό. Ακολούθως, κατά τις ανασκαφές του αποχετευτικού συστήματος στην οδό Τεύκρου, βρέθηκαν διάφορα λιθόκτιστα αρχιτεκτονικά στοιχεία (τοιχοί, δάπεδα). Δεδομένου, όμως, του αποσπασματικού χαρακτήρα που έχουν οι σωστικές ανασκαφές στο αποχετευτικό και της ανάγκης περιορισμού, κατά το δυνατόν, εντός των προγραμματισμένων τομών, δεν ήταν δυνατό να διευκρινιστεί αν αυτά τα στοιχεία ανήκουν στον ίδιο χώρο που ανασκάφτηκε το 1894. Εντούτοις, στον ίδιο χώρο, ανευρέθηκαν και αρκετά πήλινα ειδώλια γυναικείου τύπου, τα οποία είναι πιθανό να προέρχονται από το ιερό των Καμηλαρκών.

2. Σε ό,τι αφορά τον εντοπισμό τάφων κατά τις εν λόγω ανασκαφικές εργασίες, ενημερωτικά αναφέρω ότι, έχουν ερευνηθεί δεκάδες τάφοι, που χρονολογούνται από την Εποχή του Χαλκού (2300 π.Χ.-1050 π.Χ.) και την Εποχή του Σιδήρου (από το 1050 π.Χ.), μέχρι και τη ρωμαϊκή περίοδο (58 π.Χ.-330 μ.Χ.). Μέσα σε αυτό το ευρύ χρονολογικό πλαίσιο, βασικός και συνηθέστερος τύπος τάφου, υπήρξε ο λαξευτός θαλαμοειδής τάφος με βραχύ δρόμο, κατηγορία στην οποία ανήκουν και οι περισσότεροι τάφοι που ανασκάφτηκαν στο πλαίσιο των εργασιών του αποχετευτικού συστήματος. Ωστόσο, διάφοροι άλλοι τύποι τάφου, τύγγχαναν σποραδικότερης χρήσης στην αρχαιότητα (π.χ. απλός κάθετος λάκκος). Η πολυμορφία στον τύπο τάφου, πιθανώς να οφειλόταν σε γεωλογικούς παράγοντες, ή και πολιτισμικούς. Επίσης, μικρός αριθμός τάφων που εντοπίστηκαν κατά τις σωστικές ανασκαφές του αποχετευτικού, φαίνεται ότι δεν ακολουθεί το τυπικό σχήμα του λαξευτού θαλαμοειδούς τάφου. Όταν στο μέλλον προχωρήσει η επιστημονική έρευνα στα ευρήματα των ανασκαφών αυτών, πιθανώς να ερμηνευθούν και οι λόγοι επιλογής διαφορετικών τύπων τάφων.
3. Παραμένω στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.338, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ ότι στο σκέλος της ερώτησης που αφορά το Υπουργείο Εσωτερικών και ειδικότερα στο θέμα της καθυστέρησης στην κατάθεση των Κανονισμών λειτουργίας του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών, αυτό απαντήθηκε με την ταυτάριθμη επιστολή μας ημερομηνίας 4.1.2019 στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.311.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε σήμερα.

Εδώ θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι στην επόμενη συνεδρία της ολομέλειας θα συζητηθεί το πρώτο θέμα του Κεφαλαίου Τέταρτου, που πιλοφορείται «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο», θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Αριστού Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, και παρακαλώ να είστε έτοιμοι για τη σχετική συζήτηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για τη μεθεπόμενη Παρασκευή, 1^η Φεβρουαρίου 2019, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Περδίκη και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.019-2018).
2. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.206-2018).
3. Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.066-2018).
4. Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.017-2018).
5. Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).

6. Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.061-2018).
7. Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.013-2018).
8. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Διαδικασία Είσπραξης, Καταβολής και Παρακράτησης Εισφορών) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.089-2018).
9. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συμπληρωμή, Μέγιστη Συμπληρωμή, Συνεισφορά I και Συνεισφορά II) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.090-2018).
10. Ο περί Ηλεκτρονικής Υγείας Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.020-2018).
11. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.216-2018).
12. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος του 2019 Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.190-2018).
13. Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνου του 2019 Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.203-2018).
14. Ο περί Προϋπολογισμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου του 2019 Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.224-2018).
15. Ο περί Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.122-2018).
16. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.050-2016).
17. Ο περί της Συμφωνίας Ενισχυμένης Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών της αφενός και της Δημοκρατίας του Καζακστάν αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.173-2018).
18. Ο περί της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδίκων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν (Κυρωτικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.148-2017).
19. Οι περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.120-2018).
20. Οι περί Παραγωγής και Εμπορίας Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλωπιστικών Φυτών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.121-2018).
21. Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.122-2018).
22. Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.003-2019).
23. Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και

Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.004-2019).

24. Ο περί Σκύλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.057-2017).
25. Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών και Λογιστικού Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.010-2016).
26. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.118-2018).
27. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.119-2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Το μέλλον της Ευρώπης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).
3. «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.006-2018).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Ευχαριστώ.

(Ώρα λήξης: 13.18 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα
Γεωργίου Γεώργιος
Δημητρίου Αννίτα
Δίπλαρος Ευθύμιος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας
Κάρουλλας Γιώργος
Κουλλά Ονούφριος
Κυπριανού Ανδρέας

Κωνσταντίνου Κώστας
Μαυρίδης Μάριος
Νεοφύτου Αβέρωφ
Νουρής Νίκος
Σταύρου Ελένη
Τορναρίτης Νίκος
Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος

Κώστα Κώστας

Γεωργίου Κ. Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος
Δαμιανού Άριστος
Καυκαλιάς Αντρέας
Κέττηρος Νίκος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη
Κυπριανού Άντρος

Λουκαΐδης Γιώργος
Μαύρου Ελένη
Σάββα Ευανθία
Στεφάνου Στέφανος
Τζιοβάνης Χριστάκης
Φακοντής Αντρέας
Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα
Κουλίας Ζαχαρίας
Λεωνίδου Πανίκος
Μουσιούττας Μαρίνος

Μυλωνάς Παύλος
Ορφανίδης Χρίστος
Παπαδόπουλος Νικόλας
Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής

Σιζόπουλος Μαρίνος

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)

Γιωργάλλας Μιχάλης

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στον διορισμό των προέδρων και των μελών των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών και στη μη έγκαιρη κατάθεση των προϋπολογισμών των εν λόγω οργανισμών.
2. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Εκπροσώπηση του Προέδρου της Βουλής από τον τέως Πρόεδρο της Βουλής κ. Γιαννάκη Λ. Ομήρου στην κηδεία του πρώην Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων Δημήτριου Σιούφα στην Αθήνα.
  - β. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη σε αποστολή του Προεδρείου της Επιτροπής για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Ανθρωπιστικά Θέματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη στη Βαρσοβία.
3. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Γιώργος Κ. Γεωργίου, Γιώργος Περδίκης, Πανίκος Λεωνίδου, Μαρίνος Σιζόπουλος, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Λιλλήκας, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Λίνος Παπαγιάννης, Γιώργος Λουκαΐδης, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Παύλος Μυλωνάς, Αννίτα Δημητρίου) και ψήφισή του σε νόμο.

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Προϋποθέσεις Εισόδου και Διαμονής Υπηκόων Τρίτων Χωρών με σκοπό την Έρευνα, τις Σπουδές, την Πρακτική Άσκηση, την Εθελοντική Υπηρεσία, τις Ανταλλαγές Μαθητών ή τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα) Νόμος του 2018» και την πρόταση νόμου «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Πανίκος Λεωνίδου, Κωστής Ευσταθίου, Παύλος Μυλωνάς, Ελένη Μαύρου, Νίκος Νουρής, Λίνος Παπαγιάννης, Ζαχαρίας Κουλίας, Γιώργος Λιλλήκας, Μιχάλης Γιωργάλλας, Μάριος Μαυρίδης, Άριστος Δαμιανού, Νίκος Τορναρίτης, Γιώργος Λουκαΐδης) και ψήφισή τους σε νόμους.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου και καταψήφισή του.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και για τους κανονισμούς «Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», παρατηρήσεις των κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά και Μαριέλλας Αριστείδου, ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης του 2019 Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων του 2019 Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Φεβρουάριο του 2019, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
12. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
13. Ερωτήσεις βουλευτών:

Προβλήματα στη λειτουργία των Προαιρετικών Ολοήμερων Σχολείων - Οι προτάσεις για αλλαγές στους όρους υπηρεσίας των σχολικών βοηθών - Η συνεισφορά των δημόσιων υπαλλήλων στο ΓΕΣΥ - Οι ενέργειες προς υλοποίηση των αναφερομένων στην έκθεση των εμπειρογνομόνων του Ινστιτούτου Δημόσιας Διοίκησης της Ιρλανδίας - Η συμμετοχή πολιτικών μηχανικών στο Σχέδιο «Εγκέλαδος» και η αξιοποίησή τους - Ανάγκη επιβολής στατικών και αντισεισμικών προϋποθέσεων για την επιχορήγηση της ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων - Παραχώρηση περιουσιακών στοιχείων των ΣΠΙ σε κοινοτικά συμβούλια - Πιστοποιητικό τακτικής επιθεώρησης κτιρίων - Ανάγκη αναβάθμισης και βελτίωσης του δρόμου Πέρα Ορεινής-Τσέρι - Αντισεισμικός έλεγχος οικοδομών για αδειοδότηση προσθήκης ορόφου - Πρόβλημα σχετικά με την ασφάλιση των δανειοληπτών της πρώην Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας - Μελέτη για αποζημίωση επηρεαζόμενων δήμων από τη λειτουργία του αερολιμένα Λάρνακας - Αξιολόγηση ανακύκλωσης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού - Κρατική χορηγία φιλοζωικών οργανώσεων - Λήπτες του επιδόματος διακίνησης αναπήρων - Οι υποθέσεις που αφορούν τη Λίστα Λαγκάρντ που εκκρεμούν, που έχουν διευθετηθεί και τα ποσά που εισπράχθηκαν ή αναμένεται να εισπραχθούν.

14. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Χωροθέτηση πεδίου βολής κοντά στην κοινότητα Σιας - Αύξηση της σύνδεσης φωτοβολταϊκών με συμψηφισμό μετρήσεων - Η λειτουργία και ο χειρισμός των γερανοφόρων οχημάτων - Ανάγκη ανάδειξης του υπόγειου τάφου του Αγίου Θεράποντα στη Λάρνακα - Καθυστέρηση κατάθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων των οικονομικών καταστάσεων του ΚΟΤ για το 2014 - Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την προστασία προσωπικών δεδομένων και κυβερνητικές υπηρεσίες - Έλλειψη προσωπικού στην τράπεζα αίματος του Γενικού Νοσοκομείου Πάφου - Εφαρμογή του περί Ελέγχου των Γραφείων Κηδειών και Εγγραφής Λειτουργών Κηδειών και Ταριχευτών Νόμου - Συγκομιδή και κατανάλωση παρόδιων ελιών - Η ολοκλήρωση του Μουσείου Εθνικής Φρουράς - Αίτημα για αναπαλαίωση του μεσαιωνικού κάστρου στην Αλαμινό - Εκσυγχρονισμός του περί Υιοθεσίας Νόμου - Αίτηση λειτουργίας του τηλεοπτικού σταθμού «Al-Arab News Channel» στην Κύπρο - Ετοιμασία κανονισμών για τη λειτουργία του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών - Ανεύρεση αρχαίων χρυσών κοσμημάτων στη Λάρνακα - Ανεύρεση του Ιερού των Καμιλαρκών και τάφων κατά τις εργασίες στο αποχετευτικό Λάρνακας - Συμβούλιο Εγγραφής Κτηματομεσιτών.

Τιμή: €3,50

1090

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 1^ης Φεβρουαρίου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.07 π.μ.

Αρ. 15

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας. Πάρτε τις θέσεις σας, παρακαλώ.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Πάρτε τις θέσεις σας και δηλώστε την παρουσία σας, σας παρακαλώ!

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι με ιδιαίτερο σεβασμό που η Βουλή των Αντιπροσώπων τιμά σήμερα την επέτειο της απελευθέρωσης του στρατοπέδου του Άουσβιτς, στις 27 Ιανουαρίου 1945, τη μνήμη των εκατομμυρίων αθώων θυμάτων του ναζιστικού ολοκαυτώματος, ενός από τα μεγαλύτερα μαζικά εγκλήματα που συντελέστηκαν κατά τη διάρκεια του 20^{ου} αιώνα. Εξ αφορμής της ημέρας αυτής αποδίδουμε τις δέουσες τιμές στη μνήμη των εκατομμυρίων αθώων ψυχών Εβραίων, αλλά και μελών άλλων μειονοτήτων, που βασανίστηκαν και χάθηκαν στη φρίκη των στρατοπέδων συγκέντρωσης. Επιτελούμε έτσι το χρέος που έχουμε τόσο έναντι των θυμάτων όσο και έναντι των μελλοντικών γενεών. Η γνώση, που προάγουν δημόσιες εκδηλώσεις και αναφορές όπως η σημερινή, θωρακίζει τις κοινωνίες μας απέναντι στο ενδεχόμενο επανάληψης των θηριωδιών αυτών, που συγκλόνησαν την ανθρωπότητα τόσο βάνουσα.

Σήμερα, η Βουλή των Αντιπροσώπων ενώνει τη φωνή της και στέλνει ηχηρό μήνυμα για μη επανάληψη τέτοιων θηριωδιών στο μέλλον μέσω της γνώσης του παρελθόντος και της γόνιμης χρήσης της ιστορίας. Ας είναι αιώνια η μνήμη των θυμάτων και ας συνεχίσουμε να θυμόμαστε και να τιμούμε τους επιζώντες, τόσο του ολοκαυτώματος όσο και όλων των άλλων γενοκτονιών που η ανθρωπότητα έχει βιώσει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιτρέψτε μου να χαιρετίσω την παρουσία εδώ στην ολομέλεια, με την ευκαιρία της σημερινής αναφοράς, της επιτετραμμένης της πρεσβείας του Ισραήλ στην Κύπρο κ. Noga Caspi.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τη σημερινή αναφορά για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Ο Πρόεδρος της Βουλής πραγματοποίησε επίσκεψη εργασίας στο Δουβλίνο, από τις 20 ως τις 23 Ιανουαρίου, έπειτα από πρόσκληση του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων της Ιρλανδίας, για να παραστεί στις εορταστικές εκδηλώσεις για τα εκατό χρόνια από τη λειτουργία του Ιρλανδικού Κοινοβουλίου. Με την ευκαιρία αυτή είχε χωριστές συναντήσεις με τους Προέδρους της Ιρλανδικής Βουλής και Γερουσίας, καθώς και με τον συντονιστή της ομάδας φιλίας Κύπρου-Ιρλανδίας στο Ιρλανδικό Κοινοβούλιο και μέλη της ομάδας φιλίας. Ο κ. Συλλούρης απηύθυνε πρόσκληση προς την ομάδα φιλίας και τον Πρόεδρο της Βουλής, ο οποίος προεδρεύει της ομάδας, να επισκεφθούν την Κύπρο το φθινόπωρο.

Ο κ. Συλλούρης είχε εξάλλου χωριστές συναντήσεις, παρουσία και του προέδρου του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων, με τον Υπουργό Εμπορίου, Εργασίας, Επιχειρηματικότητας, Ψηφιακής Ενιαίας Αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Προστασίας Δεδομένων και με την εκτελεστική διευθύντρια του Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων της Ιρλανδίας.

Η επίσκεψη έδωσε την ευκαιρία να επαναβεβαιωθούν και να αναζωογονηθούν οι καλές κοινοβουλευτικές και γενικότερες σχέσεις Κύπρου και Ιρλανδίας και να αναζητηθούν δρόμοι περαιτέρω ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ των δύο κοινοβουλίων.

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, στο πλαίσιο πρωτοβουλιών που έχει αναλάβει για ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ κοινοβουλίων της ευρύτερης περιοχής, συγκάλεσε την Τετάρτη, 30 Ιανουαρίου, συνάντηση στη Βουλή, με θέμα την προώθηση της αραβοφωνίας και την εισαγωγή της διδασκαλίας της αραβικής γλώσσας στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα. Στη συνάντηση συμμετείχαν πρέσβεις και επιτετραμμένοι δέκα αραβικών χωρών με έδρα την Κύπρο στην παρουσία του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού. Το θέμα της διδασκαλίας της αραβικής γλώσσας σε Κύπρο και Ελλάδα θα συζητηθεί επίσης στο πλαίσιο της 1^{ης} Τριμερούς Συνάντησης των Προέδρων των Κοινοβουλίων Κύπρου-Ελλάδας-Αιγύπτου, που θα φιλοξενησει η Βουλή των Αντιπροσώπων τη Δευτέρα, 11 Φεβρουαρίου 2019.

Ο αναπληρωτής πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Νίκος Τορναρίτης συμμετείχε στη Συνάντηση των Προέδρων των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των Κοινοβουλίων των Χωρών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COSAC), στο Βουκουρέστι, στις 20 και την 21^η Ιανουαρίου, στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής διάστασης της τρέχουσας εξάμηνης Ρουμανικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά τη συνάντηση συζητήθηκαν οι προτεραιότητες της Ρουμανικής Προεδρίας, καθώς και η βελτίωση της συνοχής και η διασφάλιση της σύγκλισης στην Ένωση μέσω του Μηχανισμού του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου.

Αντιπροσωπία της Βουλής, αποτελούμενη από τους βουλευτές κ. Γιώργο Λουκαΐδη και Κωστή Ευσταθίου, συμμετείχε στις εργασίες του 1^{ου} Μέρους της Συνόδου 2019 της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) από την 21^η έως 25 Ιανουαρίου 2019 στο Στρασβούργο.

Κατά τη διαδικασία ανασύστασης των προεδρείων των επιτροπών και υποεπιτροπών της ΚΣΣΕ ο κ. Λουκαΐδης εξελέγη πρόεδρος της Υποεπιτροπής για τη Μέση Ανατολή και τον Αραβικό Κόσμο. Ως πρόεδρος της Ad Hoc Επιτροπής και της Διάσκεψης για τη Δημοκρατική Ασφάλεια στη Μεσόγειο ο κ. Λουκαΐδης παρουσίασε τα συμπεράσματα και απορρέοντα της διάσκεψης που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Νοέμβριο στο Ντουμπρόβνικ. Στην ολομέλεια ο κ. Λουκαΐδης μίλησε για το θέμα της αναθεώρησης των κατευθυντήριων γραμμών για τη διασφάλιση διεξαγωγής δίκαιων δημοψηφισμάτων στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Μίλησε επίσης για το ζήτημα της ελευθερίας των μέσων μαζικής επικοινωνίας ως προϋπόθεση για τη διεξαγωγή δημοκρατικών εκλογών και το θέμα των δημοσίων μέσων μαζικής επικοινωνίας σε σχέση με την παραπληροφόρηση και την προπαγάνδα.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου εξελέγη στο αξίωμα του αντιπροέδρου στο Προεδρείο της Σοσιαλιστικής Ομάδας της ΚΣΣΕ για το έτος 2019 και 2^{ος} αντιπρόεδρος της Επιτροπής για την Εκλογή των Δικαστών στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων. Ο κ. Ευσταθίου ορίστηκε επίσης εκπρόσωπος της Επιτροπής Πολιτισμού, Επιστημών, Παιδείας και ΜΜΕ της ΚΣΣΕ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της μη Ανεκτικότητας. Ως εισηγητής της Επιτροπής Πολιτισμού, Επιστημών, Παιδείας και ΜΜΕ της συνέλευσης ο κ. Ευσταθίου παρουσίασε στην ολομέλεια της ΚΣΣΕ γνωμάτευση εκ μέρους της επιτροπής για το θέμα της συμβατότητας του ισλαμικού νόμου «Σαρία» με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Η επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στη ΚΣΣΕ κ. Στέλλα Κυριακίδου, παρ' ότι δε συμμετείχε στη σύνοδο για λόγους υγείας, εξελέγη πρόεδρος της Υποεπιτροπής για τα Παιδιά, που ασχολείται με την προστασία και την ευημερία των παιδιών στις χώρες μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η κ. Κυριακίδου ορίστηκε επίσης για δεύτερη συνεχή χρονιά εκπρόσωπος της προέδρου της ΚΣΣΕ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη Δημοκρατία μέσω του νόμου γνωστή ως «Επιτροπή Βενετίας».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα ήθελα να σας ενημερώσω για τα ακόλουθα: Επειδή στη σημερινή ημερήσια διάταξη συμπεριλαμβάνεται και η συζήτηση του θέματος του Κεφαλαίου Δ', για

το οποίο έχει δοθεί συνολικός χρόνος εβδομήντα και πλέον λεπτών, θα ήταν παράκλησή μου όπως λάβετε υπόψη τούτο τον χρόνο, όταν θα μιλάτε για τα υπόλοιπα νομοσχέδια, για να μη βρεθείτε προ εκπλήξεως μετά ότι τελειώσαμε, αλλά να έχουμε ακόμα μιάνιση ώρα και να έχετε άλλες διευθετήσεις.

Περαιτέρω, θα ήθελα να ενημερώσω ότι στην επόμενη συνεδρία της ολομέλειας της Βουλής, που θα διεξαχθεί στις 15 Φεβρουαρίου 2019, θα περιληφθούν τα ακόλουθα θέματα που είναι σημαντικά και θα παρακαλούσα τις επιτροπές να ολοκληρώσουν οποιεσδήποτε μελέτες, οποιεσδήποτε τροπολογίες να συζητηθούν, για να είμαστε έτοιμοι.

Το ένα είναι το νομοσχέδιο για το Ταμείο Υδρογονανθράκων. Επίσης, το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί για τη φαρμακευτική κάνναβη, του οποίου η συζήτηση έχει αναβληθεί κατά την προηγούμενη ολομέλεια, μαζί με το υπ' αριθμόν 19 θέμα της σημερινής ημερησίας διάταξης που είναι συναφές.

Επιπλέον, θα ήθελα να εκφράσω τη θέληση και προθυμία της Βουλής να συνεργαστεί με την κυβέρνηση, όπως μας το ζήτησε και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας χθες, και όλους τους αρμόδιους φορείς σχετικά με τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Πρόσθετα, με την ευκαιρία της παρουσίας της αντιπροσωπίας της Greco που έχει κληθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως την προσεχή Πέμπτη, 7 Φεβρουαρίου 2019, επιθυμώ να τονίσω ότι η Βουλή θα συνεχίσει να παρακολουθεί τα θέματα που αφορούν τη δικαστική εξουσία, πάντα σεβόμενη τον διαχωρισμό των εξουσιών, και αναμένει την κατάθεση των κυβερνητικών νομοσχεδίων, καθώς και των σχετικών προτάσεων νόμου, ώστε να εξεταστούν σε βάθος από τις αρμόδιες επιτροπές της Βουλής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα μπορούμε τώρα στη νομοθετική εργασία.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου έχει κάτι να δηλώσει ή να ζητήσει.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα προ ημερησίας διάταξης να κάνω μία έκκληση στις δύο επιτροπές για το θέμα της εναλλαγής των φορολογιών για τα μηχανοκίνητα. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει ένα ζήτημα που συζητιέται στην επιτροπή Συγκοινωνιών με τις άδειες κυκλοφορίας και συγχαίρουμε τον πρόεδρο της επιτροπής που προσπαθεί μέσα από διαβούλευση να βρει μία λύση. Όμως έχει παγώσει η αγορά και μεταχειρισμένων και καινούριων αυτοκινήτων. Ενόψει του ότι γνωρίζουν ότι υπάρχουν κατατεθειμένα νομοσχέδια για κατάργηση του φόρου κατανάλωσης, δεν πάει κανένας είτε να αγοράσει καινούριο είτε μεταχειρισμένο. Παράκλησή μου και για τους Κυπρίους που έχουν ανάγκη να αγοράσουν ή μεταχειρισμένο ή καινούριο, αλλά και τους ανθρώπους που είναι στην αγορά, να μην τους «πατίσουμε» -και αφορά και τις δύο κατηγορίες- η έκκλησή μου είναι, επειδή δε διαπίστωνα να υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στο να καταργηθεί ο φόρος κατανάλωσης, η επιτροπή Οικονομικών με την επιτροπή Συγκοινωνιών να δούμε αυτό το ζήτημα του νομοσχεδίου για κατάργηση των φόρων κατανάλωσης και ας μείνει να συνεχίσει η συζήτηση, μέχρι να βρεθεί η λύση για το άλλο ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχει εν μέρει ένα δίκαιο ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ, όμως αυτό έχει περάσει στον κόσμο και είναι λάθος. Μπορούν, δεν επηρεάζει τίποτε, τίποτε απολύτως όσον αφορά το να πάει να αγοράσει κάποιος όχημα, εκτός εκείνων των καινούριων που μπορεί να πληρώσουν το φόρο κατανάλωσης. Όμως είναι ξεκάθαρος ο λόγος που δεν βάλαμε το νομοσχέδιο για το φόρο κατανάλωσης, για να καταργηθεί, διότι πρέπει να είναι την ώρα που θα καταλήξουμε με το άλλο, διαφορετικά, εάν έρθουμε και καταργήσουμε το φόρο κατανάλωσης και αν το νομοσχέδιο το άλλο που κατατέθηκε μπορεί να μην περάσει, τότε είναι €13 εκατομ. και δε δέχεται η κυβέρνηση αυτό το θέμα. Σας το λέω έτσι ξεκάθαρα.

Δεύτερον, επιδιώξαμε το ταχύτερο δυνατό να το περάσουμε. Ήδη δώσαμε μία προθεσμία να κάμουν διαβούλευση, διότι, κύριε Πρόεδρε -ήσασταν παρών στην επιτροπή και εσείς- υπάρχει μία μεγάλη αντιπαράθεση μεταξύ του συνδέσμου των εισαγωγέων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων και αυτού των καινούριων, και πιστεύω ότι σύντομα θα το τελειώσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Όμως, μόλις έρθουν, θα το βάλουμε αμέσως.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά δε θα κάμουμε Κεφάλαιο Τέταρτο γι' αυτά τα πράγματα. Να γίνει Κεφάλαιο Α' τώρα. Μα δε σου κάμνω παρατήρηση εσένα! Εδώ έκαμε μία δήλωση ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Νομίζω η λήξη του θέματος - να πω δυο λόγια και, αν θέλει, να μιλήσει και ο κ. Σιζόπουλος- είναι η εξής: Θα κάμετε μίαν προσπάθεια να συνεννοηθείτε μεταξύ σας και με την κυβέρνηση για διαχωρισμό των δύο νομοσχεδίων. Αν μπορεί να γίνει, καλώς και να προχωρήσει η επιτροπή Οικονομικών με τη μια ή να επιταχυνθεί το άλλο.

Κύριε Σιζόπουλε, θέλετε θα πείτε κάτι;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, αυτό που θα πω είναι, ναι, το συντομότερο δυνατό πρέπει να λήξει, όμως εκτιμώ ότι είναι λάθος ο διαχωρισμός. Πρέπει να πάνε ταυτόχρονα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οραία, κύριε Αβέρωφ. Κάμετε μία συνεννόηση μεταξύ σας, κύριε Νεοφύτου, με τον κ. Προκοπίου και θα εύρετε νομίζω... Αν μπορεί να γίνει και η διαδικασία και αν με χρειαστείτε, μπορεί να έχετε και την καταλυτική μου συμβολή.

Ποιος θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι για ένα άλλο θέμα, αν επιτρέπεται.

Τον περασμένο Δεκέμβριο είχαμε στείλει ως Δημοκρατικό Κόμμα μία επιστολή, για να εγγραφεί στο Κεφάλαιο Τέταρτο το ζήτημα του Brexit για συζήτηση στην ολομέλεια. Νομίζω ότι, από τη στιγμή που όλη η υφήλιος βλέπει με ανησυχία τι γίνεται στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με την πιθανότητα εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτή η χώρα που αντιμετωπίζει τις ιδιαίτερα ιδιαίτερες συνθήκες, λόγω των βρετανικών βάσεων, οφείλει να συζητήσει θεωρώ αυτό το πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, μου το αναφέρατε και χθες και έχετε απόλυτο δίκαιο. Νομίζω θα δώσω το λόγο και σε άλλους να αποφασίσουμε με ποιο τρόπο θα γίνει η συζήτηση το ταχύτερο δυνατό και όσοι θα πάρετε το λόγο να είσατε σύντομοι, αλλά να τοποθετηθείτε και επ' αυτού του σημείου, εάν θα έρθουμε εδώ σε μία συζήτηση ή αν ότι πρέπει πρώτα, χωρίς να αποκλείεται να έρθουμε και εδώ, να περάσει από κάποια επιτροπή και να μας πει και η κυβέρνηση πώς σκέφτεται, πού έχουν φθάσει τα πράγματα κτλ. χωρίς καθυστερήσεις. Η συζήτηση δε στην επιτροπή μπορεί να ξεκινήσει άμεσα από την ερχόμενη εβδομάδα. Για την ολομέλεια θα καθυστερήσουμε δύο ίσως και τρεις εβδομάδες.

Ο κ. Λουκαΐδης και μετά ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχουμε συζητήσει το θέμα.

Νομίζω να μιλήσει ο πρόεδρος της επιτροπής, επειδή ήδη έχουμε αποφασίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχαμε αποφασίσει στην επιτροπή Εξωτερικών ότι θα καλέσουμε τον Υπουργό Εξωτερικών, για να κάνουμε αυτή τη συζήτηση. Σήμερα ενημερώθηκα ότι ανταποκρίθηκε ο υπουργός και στις 5 Φεβρουαρίου, δηλαδή την ερχόμενη Τρίτη, είναι στη διάθεσή μας, θα προσέλθει στην επιτροπή, για να κάμουμε αυτή τη συζήτηση, για να έχουμε πλήρη ενημέρωση. Αυτό δεν αποκλείει βέβαια αυτό που είπε ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος να γίνει στη συνέχεια και συζήτηση στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Απλά, πιστεύω ότι θα προηγηθεί και μετά το πιο σωστό είναι να ακολουθήσει η συζήτηση στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, εδώ αν θα το συζητήσετε, να προσπαθήσετε σε επανειλημμένες ή μια έτσι εκτεταμένη συνεδρία να τελειώσετε το θέμα. Να φέρετε μια έκθεση εδώ το ταχύτερο δυνατόν και να συζητήσουμε εδώ με βάση την έκθεση και την εγγραφή του θέματος από το Δημοκρατικό Κόμμα.

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φυσικά και συμφωνούμε να συζητηθεί το συγκεκριμένο ζήτημα στην επιτροπή Εξωτερικών. Οφείλει και η κυβέρνηση να τοποθετηθεί επί του ενδεχομένου της πιθανής εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς συμφωνία. Θεωρώ όμως ότι, ανεξαρτήτως της όποιας συζήτησης στην επιτροπή Εξωτερικών, επειδή είναι ιστορικές οι στιγμές και η δική μας χώρα είναι η χώρα που θα έχει να αντιμετωπίσει τις πιο δυσάρεστες παρενέργειες από ένα τέτοιο ενδεχόμενο, γιατί, όποτε θα θέλουμε να πάμε Παραλίμνι ή Πάφο, θα πρέπει να περνάμε από σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν δε θα έχουμε συμφωνία για το Brexit, θεωρώ ότι αυτό το ζήτημα θα πρέπει να συζητηθεί στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα είναι έτσι, τέλος πάντων. Είναι βέβαιο. Είπαμε να συζητηθεί και στην ολομέλεια.

Λοιπόν, προχωρούμε στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Περδίκη και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, ώστε η τιμητική πολιτογράφηση για λόγους δημόσιου συμφέροντος και η πολιτογράφηση αλλοδαπών επιχειρηματιών και επενδυτών να επιτρέπονται υπό όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται με κανονισμούς που κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Κωστής Ευσταθίου

Ευανθία Σάββα

Μη μέλη επιτροπής:

Ανδρέας Κυπριανού

Γιώργος Περδίκης

Γιώργος Κάρουλλας

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Πανίκος Λεωνίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Γιώργο Περδίκη και Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Σεπτεμβρίου και στις 12 Νοεμβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Υπουργείου Οικονομικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στην εν λόγω συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, ώστε η τιμητική πολιτογράφηση για λόγους δημόσιου συμφέροντος και η πολιτογράφηση αλλοδαπών επιχειρηματιών και επενδυτών να επιτρέπονται υπό όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται με κανονισμούς που κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία για σκοπούς προαγωγής της διαφάνειας και του ελέγχου σε σχέση με την εφαρμογή των σχεδίων της κυβέρνησης για την κατ' εξαίρεση παραχώρηση κυπριακής υπηκοότητας. Επιπρόσθετα, η εισαγωγή της εν λόγω ρύθμισης αποτελεί αναγκαίο μέτρο για τη βελτίωση της άσκησης του δέοντος κοινοβουλευτικού ελέγχου ως προς τα υπό αναφορά σχέδια.

Στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου στην επιτροπή, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ανάμεσα σε άλλα ενημέρωσε την επιτροπή ότι τα σχέδια για την κατ' εξαίρεση παραχώρηση κυπριακής υπηκοότητας εντάσσονται στο πλαίσιο του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος, το οποίο

καταρτίστηκε με στόχο την περαιτέρω ενθάρρυνση των άμεσων ξένων επενδύσεων και την προσέλκυση φυσικών προσώπων υψηλής εισοδηματικής στάθμης για την εγκατάσταση και δραστηριοποίησή τους στην Κύπρο. Επιπρόσθετα, η ίδια εκπρόσωπος επισήμανε ότι πρόσφατα το Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα έτυχε αναθεώρησης και έχουν εισαχθεί σε αυτό ρυθμίσεις που δύναται να λειτουργήσουν ως επαρκείς ασφαλιστικές δικλίδες στην όλη διαδικασία και να διασφαλίσουν τις αρχές της διαφάνειας και την εφαρμογή του προγράμματος με τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού του εν λόγω προγράμματος δημιουργήθηκε μητρώο των διαπιστευμένων παρόχων συμβουλευτικών υπηρεσιών όσον αφορά την εφαρμογή αυτού και θεσμοθετήθηκε κώδικας συμπεριφοράς των εν λόγω προσώπων με απώτερο στόχο την ενίσχυση και τη διατήρηση της εμπιστοσύνης των αιτητών. Παράλληλα, συστάθηκε Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου με αρμοδιότητα την έγκριση της εγγραφής προσώπων στο υπό αναφορά μητρώο, καθώς και την επίβλεψη της ορθής εφαρμογής του υπό αναφορά κώδικα συμπεριφοράς.

Πέραν των πιο πάνω, η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε στην επιτροπή ότι το Υπουργείο Εσωτερικών διαφωνεί με την προτεινόμενη ρύθμιση, επειδή το υφιστάμενο καθεστώς αφενός παρέχει στην κυβέρνηση την ευχέρεια να αναθεωρεί τα κριτήρια, τους όρους και τις προϋποθέσεις εφαρμογής του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος οποτεδήποτε κρίνει σκόπιμο και αφετέρου αποτελεί εργαλείο της οικονομικής πολιτικής του κράτους. Τέλος, όπως η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε, σε περίπτωση υιοθέτησης της προτεινόμενης ρύθμισης, ενδέχεται να παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην προώθηση τυχόν βελτιωτικών αλλαγών όσον αφορά τη διαδικασία της κατ' εξαίρεση παραχώρησης κυπριακής υπηκοότητας εν γένει.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι στο παρόν στάδιο διεξάγεται από το εν λόγω υπουργείο μελέτη αντικτύπου σε σχέση με την εφαρμογή του υπό αναφορά προγράμματος, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη του έτους και να καταδείξει κατά πόσο υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω βελτιώσεις αυτού.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της συζήτησης της πρότασης νόμου από την επιτροπή, η τελευταία ζήτησε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους την κατάθεση στοιχείων σε σχέση με ποικίλα ζητήματα που άπτονται της εφαρμογής της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Η πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν πως οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες θα τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.
3. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάχθηκε εναντίον της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υποβάλλει την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια της Βουλής για λήψη τελικής απόφασης επί των προνοιών της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής και για επεξήγηση των τροπολογιών;

Ο κ. Περδίκης και μετά ο κ. Γεώργιος Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση σήμερα γίνεται για μία από τις πτυχές του πολύκροτου πλέον θέματος των τιμητικών πολιτογραφήσεων, αυτών που λαϊκιστί ονομάζονται «χρυσές βίζες», χωρίς να είναι βέβαια βίζες, γιατί πλέον μιλούμε για υπηκοότητες, για «χρυσά διαβατήρια».

Το θέμα απασχόλησε τη Βουλή πολύ νωρίς, από το 2014, με εγγραφή θέματος από εμάς, από το Κίνημα Οικολόγων, στην επιτροπή Εσωτερικών και από τότε είχε αναδειχθεί η μεγάλη ανάγκη να υπάρχει διαφάνεια. Και είχαμε προειδοποιήσει ότι θα υπάρξουν αντιδράσεις για τους γνωστούς λόγους. Και είμαστε μάρτυρες δυστυχώς της επιβεβαίωσής μας τους τελευταίους μήνες, καθώς πλέον εξελίσσεται μία κατάσταση διεθνούς δυσφήμισης της Κύπρου -«στοχοποίησης», όπως το ονόμασε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, θα αποδεχτώ τον όρο- ακριβώς επειδή υπάρχει έξαρση και εμπορευματοποίηση της διαδικασίας τιμητικής πολιτογράφησης έναντι επενδύσεων στην Κύπρο.

Εμείς είπαμε από την αρχή, κύριε Πρόεδρε, ότι η ιδέα του προγράμματος αυτή καθαυτή δεν είναι κακή. Υπάρχουν τομείς της οικονομίας που χρειάζονται ενίσχυση και δύσκολα βρίσκονται επενδύσεις. Υπάρχουν τομείς όπου τα κρατικά οικονομικά χρειάζονται ενίσχυση από ξένους επενδυτές. Τες τελευταίες ημέρες, για παράδειγμα, γίνεται συζήτηση -και είχαμε και την επίτροπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης- για την καινοτομία, έναν τομέα στον οποίο έχουμε ελάχιστες επενδύσεις κρατικές, ακόμα πιο λίγες ιδιωτικές και καθόλου ξένες. Μιλούμε συχνά για την ανάγκη επενδύσεων στον γεωργικό και τον αγροτικό τομέα εν γένει, την κτηνοτροφία, την ανάπτυξη για παράδειγμα της αιγοπροβατοτροφίας, που στηρίζει τη βιομηχανία του χαλλουμιού. Τίποτα απ' όλ' αυτά δεν υπάρχει στα σχέδια. Το μόνο πράμα που στηρίζουν τα σχέδια της κυβέρνησης ως τωρά είναι η ανέγερση πολυτελών κατοικιών. Στην αρχή ήταν η πώληση κατοικιών που υπήρχαν, που ήταν ήδη κτισμένες, τώρα είναι η ανέγερση πολυτελών κατοικιών. Και έχω την υποψία -και αναμένω σχετική απάντηση σε κοινοβουλευτική ερώτηση από τον υπουργό- ότι οι περισσότερες απ' αυτές σχετίζονται όντως με την ανέγερση των πύργων της Λεμεσού, που προκαλούν πολλά πολεοδομικά, οικοδομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα. Υπάρχει τεράστιο κόστος απ' αυτά τα σχέδια, πέρα από τα πολύ απτά οφέλη.

Για να μπορούμε λοιπόν και ως Βουλή να έχουμε τη δυνατότητα να συμβάλλουμε δημιουργικά στη διαμόρφωση αυτών των σχεδίων, σε συνεργασία πάντα με την κυβέρνηση, έχουμε καταθέσει αυτή την πρόταση, με την οποία πλέον αυτά τα σχέδια προσέλκυσης επενδυτών μέσα από την παραχώρηση της υπηρετικότητας θα περνούν μέσα από τον δημοκρατικό διάλογο του κοινοβουλίου. Εμπειριέχει εμμέσως και το στοιχείο της διαφάνειας, που τόσο έντονα προέβαλε στην πρόσφατη επίσκεψή του και ο κ. Καταίνης, ο Επίτροπος Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Λυτούμαι που θα σας θυμίσω ότι τον περασμένο Απρίλιο η Βουλή απέρριψε πρόταση νόμου των Οικολόγων που προνοούσε περισσότερη διαφάνεια στην υπόθεση αυτή και στη διαδικασία αυτή. Όταν ωριμάσει ο καιρός -όταν το επιτρέψει το σύνταγμα δηλαδή και οι νόμοι- θα επανέλθουμε με τη συγκεκριμένη πρόταση για τη διαφάνεια στην παραχώρηση των υπηρετικότητων αυτών μέσω των επενδύσεων, λαμβάνοντας υπόψη ότι και το κλίμα έχει αλλάξει. Και πολλοί απ' αυτούς που πριν από έξι μήνες ήταν ενάντια στη δική μας πρόταση για διαφάνεια, δημόσια πλέον τοποθετούνται ότι χρειάζεται περισσότερη διαφάνεια και αλλαγή των σχεδίων.

Ελπίζω λοιπόν ότι σήμερα η Βουλή θα κάμει ένα βήμα, για να ενισχύσει την εικόνα της Κύπρου στο εξωτερικό, να αποκαταστήσει το πληγέν κύρος της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό και να υπερασπιστεί την Κυπριακή Δημοκρατία έναντι των όσων αρνητικών σχολίων και εκθέσεων έχουμε εισπράξει επί του συγκεκριμένου θέματος τους τελευταίους μήνες.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, και χαριτολογώντας, θα έλεγα ότι με την απόφασή μας σήμερα τη θετική θα κλείσουμε και τα στόματα εκείνα που συνδέουν συγκεκριμένα συμφέροντα. Για παράδειγμα, συνδέουν συγκεκριμένη μάρκα πολυτελών αυτοκινήτων με τούτη τη διαδικασία της παραχώρησης των υπηρετικότητων των τιμητικών έναντι επενδύσεων ή συνδέουν το Προεδρικό μ' αυτή την ιστορία ή συνδέουν πολιτικά κόμματα με αυτή την υπόθεση. Άρα, ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να δηλώσω ενώπιον του σώματος ότι θα απέχω από την ψηφοφορία για το υπό συζήτηση θέμα. Ο λόγος είναι το ότι το γραφείο μου είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών και δραστηριοποιείται στον διεθνή χώρο για την προώθηση της Κύπρου ως επενδυτικού προορισμού και για την προώθηση και υλοποίηση του Σχεδίου Πολιτογράφησης Ξένων Επενδυτών στην Κυπριακή Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχετε υποχρέωση, το είπα πολλές φορές, διαβάστε τους κανονισμούς -είσαι και πρόεδρος της επιτροπής Νομικών- πέραν της δήλωσης, να απέχετε. Άποψή μου δε -και δεν το λέω για σας τώρα- ότι πολλές φορές η δήλωση, όταν επεκταθεί και σε αποχή από την ψηφοφορία, μπορεί να είναι εύσχημος τρόπος τοποθέτησης. Άρα, είναι πιο σωστή η φανερή τοποθέτηση. Δεν το λέω για σας, είναι ξεκάθαρος ο κανονισμός και είναι ξεκάθαρη και η άποψη του Προέδρου. Να κάμετε αυτό που νομίζετε όμως. Είναι αρκετό το να το δηλώσετε και μόνο. Διαφορετικά πολλοί, άμα δεν ήθελαν να ψηφίσουν κάτι, διότι δεν ήθελαν να υπακούσουν παραδείγματος χάριν εις τα κόμματά τους, θα εύρισκαν εύσχημο τρόπο να πουν... Δεν λέω ότι το κάμετε εσείς και είμαι βέβαιος ότι εσείς το κατανοείτε, κύριε Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Νομίζω ότι με έχετε πείσει, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Συμφωνώ απόλυτα με όσα έχει αναφέρει ο κ. Περδίκης, απόλυτα. Το ζήτημα των διαβατηρίων έχει καταντήσει να βρίσκεται στο μεταίχμιο μεταξύ απρέπειας, ατυχούς χειρισμού και σκανδάλου, δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία. Θησαυρίζουν πάρα πολλοί αναίτια και ανήθικα, δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία. Αυτό το οποίο όμως με προβληματίζει είναι ότι δυστυχώς, δυστυχώς, αυτές οι πράξεις είναι πράξεις κυβερνητικού χαρακτήρα οι οποίες δεν μπορούν να ελεγχθούν. Αποτελούν δυστυχώς προνόμιο του Προέδρου της Δημοκρατίας το οποίο δεν έτυχε χειρισμού με τον καλύτερο τρόπο από τον ίδιο ή τουλάχιστον από τον περιγύρο του.

Στην περασμένη συνεδρία είχα προειδοποιήσει γι' αυτά τα οποία θα συνέβαιναν στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, μας επρόλαβε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Έρχονται κι άλλα, να 'μαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε ως Κύπρος αδικαιολόγητο πολλές φορές θυμό, αλλά και σχόλια καλόπιστα για την απαράδεκτη συμπεριφορά της Κυπριακής Δημοκρατίας στο θέμα αυτό. Όμως αυτά αποτελούν κυβερνητικές πράξεις. Για να κατανοήσει κάποιος τη θέση μας, λέμε το εξής: Και να ψηφιστούν κανονισμοί, εάν αυτοί οι κανονισμοί τύχουν παραβίασης, αν τους παραβιάσει το ίδιο το Υπουργικό Συμβούλιο, τι γίνεται; Θα έχουμε και προσφυγή στο Διοικητικό Δικαστήριο; Είναι κυβερνητικές πράξεις, δεν μπορούν να τύχουν δυστυχώς ελέγχου. Και στο κάτω κάτω, για ποιο λόγο και η Βουλή να έχει συνυπευθυνότητα σε μια κατάσταση πραγμάτων - συνυπευθυνότητα χωρίς όμως αποφασιστική συμβολή- για ένα θέμα που, επαναλαμβάνω, κινείται μεταξύ ατυχών χειρισμών και σκανδάλων;

Γι' αυτό και η θέση μας, παρ' όλη την καλή διάθεση, τις προθέσεις τις πολύ σωστές, τις πολύ καλές και σωστές διαπιστώσεις του αγαπητού μου συναδέλφου Γιώργου Περδίκη, του συμμαθητή μου, είναι ότι δεν μπορούμε να υποστηρίξουμε την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ως Δημοκρατικό Κόμμα είμαστε υπέρ οποιασδήποτε διαδικασίας προάγει τη διαφάνεια και τη διαύγεια. Και θα συμφωνήσω με τους συναδέλφους τους προλαλήσαντες, τόσο με τον κ. Ευσταθίου όσο και με τον κ. Περδίκη. Θεωρούμε ότι η συγκεκριμένη πρόταση νόμου υποβοηθά τη σωστή αντιμετώπιση αυτού του επενδυτικού προγράμματος, επειδή -να μη μας διαφεύγει και είναι η άποψή μας- η Κύπρος δέχεται μία άδικη, μία δυσμενή επίθεση για το επενδυτικό της πρόγραμμα, τη στιγμή που υπάρχουν παρόμοια επενδυτικά προγράμματα άλλων ευρωπαϊκών χωρών ή τη στιγμή που επενδύσεις που μπορούσαν να γίνουν στην Κύπρο με διάφορες αφορμές δε γίνονται, μεταφέρονται σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα μέσω της οποίας γίνεται αυτή η εργασία, χωρίς να διαμαρτύρεται κανένας. Την ίδια στιγμή όμως αυτό δε σημαίνει ότι δεν πρέπει να διορθώσουμε τα κακώς έχοντα. Και θεωρώ ότι όλοι πρέπει να υπερασπιστούμε και το καλώς νοούμενο συμφέρον της ευρύτερης οικονομίας, παρά το γεγονός ότι όντως θησαυρίζουν πολλοί, αγαπητέ κύριε Ευσταθίου. Και έχει δίκαιο ο κ. Ευσταθίου. Παρά ταύτα όμως, κανένας δεν μπορεί να αρνηθεί ότι αυτό είναι επωφελές ευρύτερα για την κυπριακή οικονομία. Όμως πρέπει να έχουμε σωστούς, αντικειμενικούς πυλώνες, με διαύγεια, πάνω στους οποίους μπορούμε να αναπτύξουμε το οποιοδήποτε σωστό επενδυτικό πρόγραμμα.

Την ίδια στιγμή, έχει δίκαιο ο κ. Περδίκης, όταν ρωτά «πού είναι τα προγράμματα για την καινοτομία και την τεχνολογία». Εάν η ίδια η κυβέρνηση θέλει να βοηθήσει να αποσειστεί αυτή η εικόνα που έχει η Κύπρος, ότι το μόνο που μας ενδιαφέρει είναι οι πύργοι, επειδή υπάρχει πρόνοια σε αυτά τα προγράμματα ότι η επένδυση στα ακίνητα μπορεί να είναι μέχρι και μισό εκατομμύριο και τα υπόλοιπα να είναι σε άλλους τομείς, ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα! Η ίδια η κυβέρνηση να προωθήσει και να αναπτύξει και να ενθαρρύνει τις επενδύσεις, τις καλώς νοούμενες επενδύσεις, σε άλλους τομείς, εκτός από την οικοδομική βιομηχανία, έτσι ώστε να έχουμε ανάπτυξη και της καινοτομίας και της τεχνολογίας και της έρευνας, που πολύ σωστά έθεσε ο κ. Περδίκης.

Έχουμε υποβάλει μία τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, σύμφωνα με την οποία θα πρέπει η τιμητική πολιτογράφηση να γίνεται στη βάση κανονισμών που θα θεσπιστούν από το Υπουργικό Συμβούλιο. Μέχρις ότου όμως να γίνουν αυτοί οι κανονισμοί, να ισχύει το σημερινό πλαίσιο μέχρι το αργότερο την 31^η Ιανουαρίου του 2020, δηλαδή εντός δώδεκα μηνών να υποχρεούται η κυβέρνηση να θεσπίσει κανονισμούς που να διέπουν τη λειτουργία αυτού του προγράμματος.

Νοούμενου ότι θα εγκριθεί η τροπολογία μας, το Δημοκρατικό Κόμμα τάσσεται υπέρ της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νουρής.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα οι πολιτογραφήσεις εντάσσονται σ' ένα πλαίσιο επενδυτικού προγράμματος το οποίο έχει επεξηγηθεί και κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή. Έγινε για πολύ συγκεκριμένο λόγο, έγινε για την ενθάρρυνση ξένων επενδύσεων και για την προσέλκυση προσώπων τα οποία έχουν μια υψηλή οικονομική επιφάνεια.

Εμείς θεωρούμε ότι η κυβέρνηση σωστά διαχειρίζεται το συγκεκριμένο σχέδιο και θέλω εδώ να θυμίσω ότι τα τελευταία χρόνια, τα τελευταία τέσσερα χρόνια, αναθεωρήθηκε τρεις φορές το συγκεκριμένο σχέδιο, το '13, το '16 και το '18, ακριβώς για να εισαχθούν εκείνες οι ασφαλιστικές δικλίδες για τις οποίες γίνεται πολύς λόγος σήμερα. Και βεβαίως να εξασφαλίσουν τη διαφάνεια, αλλά και τον έλεγχο.

Θέλω να θυμίσω σε όλους ότι δημιουργήθηκε ένα Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών, ότι υπάρχει πλέον ένας Κώδικας Συμπεριφοράς για τους παρόχους υπηρεσιών, ότι έχει συσταθεί Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου και βεβαίως ήδη το Υπουργείο Οικονομικών διεξάγει και μια μελέτη αντικτύπου, όπως μας επεξηγήθηκε, με σκοπό και στόχο να δείξει αν και κατά πόσο χρειάζεται να γίνουν πρόσθετες βελτιώσεις για το σχέδιο.

Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι η κριτική η οποία ασκείται τόσο εντός όσο και εκτός Κύπρου για τους χειρισμούς της κυβέρνησης όσον αφορά τη διαχείριση του συγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου είναι άδικη και απλώς δίνει τροφή σε όσους θα ήθελαν να πλήξουν τα συμφέροντα της Κυπριακής Δημοκρατίας που διαχειρίζεται με αυτόν τον συγκεκριμένο τρόπο, όπως και άλλες χώρες, ένα επενδυτικό σχέδιο. Εμείς θεωρούμε ότι η πρόταση νόμου όπως έχει κατατεθεί δεν κινείται προς την κατεύθυνση της εξυπηρέτησης των συμφερόντων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Θεωρούμε ότι υπάρχει θέμα διάκρισης εξουσιών που θα έπρεπε να προβληματίσει και βεβαίως ενδεχομένως να προκύψει και θέμα αντισυνταγματικότητας.

Εκείνο το οποίο σήμερα παρατηρούμε είναι ότι δίνεται μια δυνατότητα στην εκτελεστική εξουσία με το συγκεκριμένο σχέδιο να αναθεωρεί ακριβώς τα κριτήρια του επενδυτικού σχεδίου κατά τρόπο που, όταν και αυτά θεωρείται ότι είναι σκόπιμο να γίνουν, να εξυπηρετείται το καλώς νοούμενο συμφέρον της Δημοκρατίας με ταχύτητα και με έναν τρόπο ο οποίος θα προσαρμόζεται στις συνθήκες της αγοράς. Ενδεχόμενη ψήφιση της συγκεκριμένης πρότασης νόμου εκτιμούμε ότι θα αφαιρέσει αυτό το δικαίωμα από την εκτελεστική εξουσία, κάτι που θεωρούμε ότι δεν είναι σωστό.

Πέραν τούτου, να μου επιτρέψετε να πω ότι αυτή η συζήτηση και ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζεται και ενδεχόμενη υιοθέτηση της συγκεκριμένης πρότασης θα δώσει, ναι, ξανά και λαβή σε όσους θέλουν να πλήξουν τα συμφέροντα της Δημοκρατίας, επικαλούμενοι ακριβώς ότι και η ίδια η Βουλή των Αντιπροσώπων θέλει να ασκήσει κατ' αυτόν τον τρόπο πρόσθετο έλεγχο απ' αυτόν που σήμερα ασκείται.

Ως εκ τούτου, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα καταψηφίσει τη συγκεκριμένη πρόταση, πλην όμως, επειδή αναγνωρίζουμε ότι στο ενδεχόμενο της υπερψηφίσης από την πλειοψηφία της Βουλής των Αντιπροσώπων της συγκεκριμένης πρότασης η πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος θα δώσει την ευκαιρία να υπάρξει στον χρόνο μέχρι την εφαρμογή της ένας πρόσθετος προβληματισμός, θα υπερψηφίσουμε την τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος και θα καταψηφίσουμε αυτήν του ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιώργος Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ξεκινήσω με την τοποθέτηση του αγαπητού φίλου κ. Νουρή. Το πρόβλημα είναι υπαρκτό, είναι εκεί μπροστά μας. Οι κατηγορίες έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας για διαφάνεια και για κατάχρηση είναι ενώπιόν μας. Δεν είναι η Βουλή που θα τις υπογραμμίσει ή θα τους δώσει υπόσταση. Θα τις βρούμε και στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και δε βοηθούμε ούτε την κυβέρνηση ούτε το κράτος μας με το να στρουθοκαμηλίζουμε. Αντίθετα, πιστεύω ότι, αν προβούμε σε μια ρύθμιση, τότε θα ενισχύσουμε και την κυβέρνηση και το κράτος, αποδεικνύοντας ότι, ναι, λαμβάνουμε μέτρα, ούτως ώστε να μην υπάρχει αυτή η κατάχρηση για την οποία μας κατηγορούν.

Όσοι ήμασταν στη συνεδρία και της επιτροπής Εξωτερικών και της επιτροπής Οικονομικών, που είχε έρθει ο αντιπρόεδρος της Κομισιόν, ήταν ξεκάθαρο το τι είχε πει ο επίτροπος. Μας είχε πει ότι εκείνο που

ενδιαφέρει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά και τα κράτη μέλη είναι να υπάρχει από τη μια διαφάνεια και από την άλλη συγκεκριμένα κριτήρια. Τι μας ενοχλεί αυτό να αποδείξουμε ότι από μόνοι μας προχωρούμε στο να ρυθμίζουμε αυτό το ζήτημα;

Κατανοώ ότι υπάρχουν κάποιες ανάγκες, κατανοώ κάποιες πραγματικότητες και αλήθειες, όπως είναι η μεγάλη αλήθεια ότι, ναι, η Κύπρος έχει ανάγκη από επενδύσεις. Και κατανοώ ότι σ' εκείνο το στάδιο υπήρχε αναγκαιότητα να στηριχθεί η οικοδομική βιομηχανία. Όμως υποτίθεται ότι οι προτεραιότητές μας ως Κυπριακής Δημοκρατίας, με βάση και τις διακηρύξεις της κυβέρνησης, είναι η ανάπτυξη υποδομών για την έρευνα και την καινοτομία, είναι η μετατροπή της Κύπρου σε ιατρικό και εκπαιδευτικό κέντρο. Πώς αυτά μεταφράζονται σ' ένα επενδυτικό πρόγραμμα με κίνητρα που δίνει η κυβέρνηση; Δε μεταφράζονται. Και δυστυχώς δεν επέδειξε ευελιξία η κυβέρνηση, για να προσαρμόσει τους στόχους της, με αποτέλεσμα εστιάζοντας και παραμένοντας μόνο στην οικοδομική βιομηχανία να πηγαίνουμε να δημιουργήσουμε την επόμενη φούσκα. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Τη φούσκα με τους ουρανοξύστες. Θα το βρούμε μπροστά μας. Πέρα από όλα αυτά τα προβλήματα που δημιουργούνται, που ανέφερε ο συνάδελφος ο αγαπητός Γιώργος Περδίκη, θα βρούμε και την επόμενη φούσκα που θα έχουμε δημιουργήσει με τη συμβολή αυτή τη φορά και του ίδιου του κράτους.

Είναι γεγονός και αλήθεια ότι συχνά είναι άδικη η επίθεση που δέχεται η χώρα μας και κρύβει σκοπιμότητες. Δεν υπάρχει αμφιβολία περί τούτου. Ένας λόγος παραπάνω να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί. Ένας λόγος παραπάνω να μην τους δίνουμε την ευκαιρία να στοχοποιούν την Κύπρο. Και γι' αυτούς τους λόγους εμείς συμφωνούμε με την πρόταση των φίλων Οικολόγων και θα στηρίξουμε την πρόταση νόμου. Συμφωνούμε και με την τροπολογία του ΑΚΕΛ, που δίνει μια εύλογη μικρή χρονική περίοδο προσαρμογής. Θα καταψηφίσουμε όμως την πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Κόμματος, διότι ένας χρόνος είναι πάρα πολύ μεγάλος χρόνος. Θα έχει όλη τη δυνατότητα η κυβέρνηση, εάν το επιθυμεί, πολύ σύντομα να ετοιμάσει αυτούς τους κανονισμούς.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εξ όσων γνωρίζουμε μόνο τρεις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραχωρούν με τόση μεγάλη ευκολία τις πολιτογραφήσεις. Και η δική μας θέση είναι ότι αυτό το πλαίσιο δε βοηθά τις πραγματικές επενδύσεις, για να ορθοποδήσει ο τόπος, αλλά βοηθά συγκεκριμένα δικηγορικά γραφεία και συγκεκριμένους κύκλους συμφερόντων. Ως εκ τούτου, θα στηρίξουμε την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού, ο Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Καταρχάς, να πούμε ότι δεν υπάρχει καμιά κατηγορία έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας για τις συγκεκριμένες πολιτικές ως έχει λεχθεί και διά στόματος του επιτρόπου κ. Αβραμόπουλου. Αυτό το οποίο υπάρχει είναι κάποιες παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με τρεις συγκεκριμένους άξονες, τον άξονα της φοροδιαφυγής, τον άξονα του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και τον άξονα της ασφάλειας. Είμαι βέβαιος ότι η Κυπριακή Δημοκρατία μπορεί να επιχειρηματολογήσει ότι και στις τρεις αυτές κατηγορίες έχει τα αυστηρότερα των κριτηρίων.

Χαίρομαι ιδιαίτερα για τις ευαισθησίες του κ. Περδίκη σε σχέση με το να είμαστε τα καλά παιδιά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να μη δεχόμαστε παρατηρήσεις. Θεωρώ όμως ισοπεδωτικό να θεωρούμε ότι όλες οι επενδύσεις που έχουν γίνει στην Κύπρο ή που γίνονται από αυτούς που λαμβάνουν αυτό το ευεργέτημα της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι μόνο στον τομέα των ακινήτων. Έχουν γίνει τεράστιες επενδύσεις στον τομέα του τουρισμού, της ναυτιλίας, της υγείας και της παιδείας. Και να μην ξεχνάμε ότι η βελτίωση ή η αύξηση του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, κύριε Περδίκη, είναι εξαιρετικά σημαντική και, αν δεν υπήρχε και αυτό το επενδυτικό κίνητρο, μπορεί σήμερα να μη μιλούσαμε για ρυθμούς ανάπτυξης 4%, να μην μπορούσαμε σήμερα να μιλούμε για μείωση της ανεργίας από το 17% στο 7%, να μην μπορούσαμε σήμερα να μιλούμε για κοινωνικές παροχές ή για φορολογικές ελαφρύνσεις.

Άρα, πάνω απ' όλα να βάζουμε το εθνικό καλό και να κρατούμε ισορροπίες. Και να είμαστε βέβαιοι ότι η κυβέρνηση στους τομείς που ανησυχεί η Ευρωπαϊκή Ένωση ανησυχεί διπλά και θα υπάρξουν περαιτέρω ασφαλιστικές δικλίδες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Για το λεγόμενο «Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα» δεν είναι η πρώτη φορά που δεχόμαστε κριτική από οργανισμούς στους οποίους η Κύπρος προσβλέπει και στη στήριξή τους και στη συνεργασία τους. Μπορεί η τελευταία αυστηρή κριτική να προήλθε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Κομισιόν... Μάλιστα, χαρακτηριστική, κύριε Κυπριανού, ήταν η δήλωση της Επιτρόπου για Θέματα Δικαιοσύνης, που είπε: «Διάβασα το επενδυτικό πρόγραμμα της Κύπρου και της Μάλτας και δυσκολεύτηκα να καταλάβω πού στοχεύουν»! Όμως, επαναλαμβάνω, δεν ήταν μόνο τούτη η κριτική. Πριν από μερικούς μήνες δεχτήκαμε πολύ συγκεκριμένη κριτική για «συμβολή» στο ξέπλυμα βρώμικου χρήματος μέσω αυτού του προγράμματος από τον ΟΟΣΑ, τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης. Λίγο πριν από τον ΟΟΣΑ παρόμοια κριτική είχε ασκηθεί από την Παγκόσμια Τράπεζα. Παρόμοια κριτική ασκείται από οργανώσεις, όπως είναι η Διεθνής Διαφάνεια και πολλές άλλες. Κάτι σάπιο υπάρχει στο βασίλειο της Δανιμαρκίας και πρέπει να μας προβληματίσει! Δεν είναι δυνατό όλοι τούτοι ξαφνικά να τα 'βαλαν με τη μικρή Κύπρο.

Εμείς είμαστε οι τελευταίοι που θα διαφωνήσουμε με την άποψη ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση ισχύει το «δύο μέτρα και δύο σταθμά». Στη συγκεκριμένη όμως περίπτωση είναι λάθος και είναι παραπλανητικό να ισχυριζόμαστε ότι παρόμοια προγράμματα με το κυπριακό ισχύουν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Στην πραγματικότητα η αδιαφάνεια που χαρακτηρίζει το δικό μας το πρόγραμμα, η απουσία οποιωνδήποτε δεσμών με τη χώρα που παραχωρεί την υπηκοότητα, μια σειρά άλλων προβλημάτων διαφοροποιούν το πρόγραμμα τούτο από πολλά άλλα σχετικά προγράμματα που ισχύουν σε άλλες χώρες.

Είναι φυσικό να προβληματίζει περισσότερο το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια, ενώ ξεκίνησε τούτο το πρόγραμμα με έναν σαφώς επενδυτικό χαρακτήρα, μια στόχευση επενδυτική και, ενώ η παραχώρηση υπηκοότητας γινόταν με φειδώ, τα τελευταία χρόνια έχουν εκτιναχθεί οι αριθμοί. Πριν από το 2013 παραχωρούνταν κάθε χρόνο είκοσι, τριάντα, σαράντα υπηκοότητες στα πλαίσια παρόμοιων σχεδίων. Μετά το '13 και κυρίως μετά το '14 οι αριθμοί έχουν δεκαπλασιαστεί. Το '18 έχουν παραχωρηθεί περισσότερες από εβδομήντα υπηκοότητες. Ε, είναι φυσικό λοιπόν τούτο να προκαλεί ανησυχίες, όπως προκαλούν και άλλα χαρακτηριστικά του σχεδίου. Με τις τροποποιήσεις που έγιναν το 2013 το σχέδιο ουσιαστικά έχει πάψει να είναι σχέδιο επενδύσεων. Είναι μονοδιάστατο. Έχουν αναφέρει και άλλοι συνάδελφοι ότι, αντί να στοχεύει στο να ενθαρρύνει μέσω ξένων επενδύσεων να έρθουν στην Κύπρο νέες τεχνολογίες στον τομέα της ενέργειας, του περιβάλλοντος, σε μια σειρά άλλων τομέων, το μόνο που έχει κάνει είναι να συμβάλει σε μια καινούρια φούσκα ακινήτων, την οποία ιδιαίτερα όσοι ζουν στη Λεμεσό πρέπει να τη βιώνουν καθημερινά.

Όσον αφορά τις επενδύσεις για τις οποίες μιλούμε, οι οποίες δεν είναι λίγες, είναι αλήθεια ότι στην οικονομία, όχι την πραγματική, αλλά στην οικονομία, έχουν εισρεύσει τα τελευταία χρόνια €4,8 δις περίπου. Επαναλαμβάνω όμως όχι σε τομείς παραγωγικούς, τομείς που δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας και προοπτική. Αυτές τις επιπτώσεις στην οικονομία δεν τις έχουμε συζητήσει. Χαρακτηριστικά, όταν συζητούσαμε το θέμα στην επιτροπή Εσωτερικών, λέχθηκε ότι το Υπουργείο Οικονομικών θα κάνει μια μελέτη για τις οικονομικές πιυχές και επιπτώσεις του σχεδίου. Αυτό λέχθηκε πριν από έναν χρόνο περίπου. Ούτε μελέτη είδαμε ούτε τίποτα. Λέχθηκε ότι έχουν εισαχθεί στο πρόγραμμα δικλίδες ασφαλείας. Μα, μια συγκεκριμένη δικλίδα, η απαίτηση να δίδεται due diligence για κάθε αίτηση, ακόμα δεν έχει εφαρμοστεί. Ακόμα το υπουργείο ψάχνει να προσλάβει ξένο οίκο, για να του αναθέσει αυτή τη διαδικασία. Άστε τις κοινωνικές επιπτώσεις, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τις οποίες μόλις αρχίσαμε τα τελευταία ένα-δύο χρόνια να συζητούμε. Για να μη σταθώ, αν θέλετε, και στο πιο σοβαρό, ότι ρισκάρουμε την υπόληψη της Κυπριακής Δημοκρατίας, ότι αφήνουμε να αιωρείται η υπόνοια για διαπλοκή, για ξέπλυμα βρώμικου χρήματος, χωρίς να παίρνουμε οποιαδήποτε μέτρα.

Έν' μεγάλα τα συμφέροντα και είναι φανερό ότι υπάρχει μία χούφτα δικηγορικών και άλλων γραφείων, μία χούφτα μεγαλοντιβέλοπερς που δε θα ήθελαν να δουν αυτό το σχέδιο να κλείει, να σταματά ή να γίνεται πιο αυστηρό. Εμείς όμως πρέπει να δούμε την προοπτική της οικονομίας αυτού του τόπου και όχι, όπως δυστυχώς έγινε και στο παρελθόν, να αρκούμαστε σε αρπακτές και σε φούσκες που δημιουργούν στη συνέχεια πολύ χειρότερα προβλήματα.

Δε λέω ότι η πρόταση νόμου απαντά σε όλα τούτα. Εκείνο όμως που με την πρόταση νόμου διασφαλίζουμε είναι τουλάχιστον το να υπάρχει ένας δημόσιος διάλογος για τους στόχους αυτού του προγράμματος, το να υπάρχει διαφάνεια. Γι' αυτό είναι που εμείς ως ΑΚΕΛ στηρίξαμε και θα στηρίξουμε και σήμερα στην ψηφοφορία την πρόταση νόμου που έχει κατατεθεί. Δε θα στηρίξουμε την τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος, γιατί θεωρούμε ότι οι δέκα πόσοι μήνες είναι μεγάλο χρονικό διάστημα. Θεωρούμε ότι τρεις μήνες είναι υπεραρκετοί, γι' αυτό έχουμε καταθέσει και σχετική τροπολογία, λαμβάνοντας υπόψη ότι το σχέδιο είναι εκεί, οι διαδικασίες είναι καταγεγραμμένες. Δε νομίζω ότι η εκτελεστική εξουσία χρειάζεται περισσότερο από τρεις μήνες, για να καταθέσει σχετικούς κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βλέπω τον κατάλογο να μεγαλώνει, να μακραίνει, μη λαμβάνοντας υπόψη αυτό που σας είπα από την αρχή. Απλώς, προσθέστε ακόμα μιάμιση ώρα εδώ που είμαστε και είκοσι δύο θέματα να συζητήσουμε.

Δε θα σταματήσω κανέναν να μιλήσει, αλλά μιλάτε περίπου τον χρόνο που μιλήσατε στους προϋπολογισμούς, για να ξέρετε πώς καταγράφεται.

Τον λόγο έχει ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν το είπα για σας, κύριε Γιωργάλλα! Γενικά μιλώ.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Προχθές στο Χίλτον, κύριε Πρόεδρε, ήταν ο διευθυντής της υπηρεσίας Καινοτομίας του Ισραήλ και έκαμε μια παρουσίαση για τις εμπειρίες του Ισραήλ στα θέματα καινοτομίας. Μεταξύ των πολλών χρήσιμων που είπε, μας ανέφερε ένα παράδειγμα, ότι το 2008 διαπίστωσαν στο Ισραήλ, και ειδικά η υπηρεσία του, ότι καμιά αυτοκινητοβιομηχανία δεν υπήρχε στο Ισραήλ, για να κάμνει εργασίες. Και ξεκίνησαν ένα πρόγραμμα προσέλευσης επενδύσεων, που το 2018, δέκα χρόνια μετά, που το αξιολόγησαν, διαπίστωσαν ότι σχεδόν όλες οι αυτοκινητοβιομηχανίες του κόσμου είχαν παραρτήματα στο Ισραήλ πλέον, για άλλα πράγματα. Έκαμναν συστήματα, για να στηρίζουν τις μητρικές εταιρείες και δημιούργησαν έναν τομέα ο οποίος ήταν γύρω στο €1 δις τον χρόνο έσοδα. Αυτά είναι προγράμματα επενδύσεων.

Εμείς τι εκάμαμε; Εμείς εκάμαμε ένα πρόγραμμα το οποίο είναι χρήσιμο, έφερε έσοδα, δημιούργησε αναθέρμανση στη βιομηχανία των ακινήτων, κτίζονται κάποια μεγάλα κτίρια ή άλλα μικρότερα, τα οποία κτίζονται, σημειώνω, με ξένα χέρια, διότι οι περισσότεροι εργολάβοι εισάγουν εργατικό δυναμικό από το εξωτερικό, και τα οποία στο τέλος της μέρας, αυτά τα μεγάλα κτίρια, ειδικά στη Λεμεσό, θα εισάξουν μέσα στην αγορά τουρισμού, με το Airbnb ή άλλες πλατφόρμες διαχείρισης και διάθεσης κτινών, χιλιάδες παράνομες ή παράτυπες ή μη τουριστικές κλίνες και θα πλήξουν τον τουριστικό τομέα. Αυτό μακροπρόθεσμα.

Αυτός δεν είναι σχεδιασμός επενδύσεων. Βέβαια, θα μου πείτε, τι σχέση έχει τώρα με το πρόγραμμα; Είναι για το πρόγραμμα που μιλούμε. Ναι, αλλά το πρόγραμμα ήταν εργαλείο το οποίο χρησιμοποιήθηκε προς αυτή την κατεύθυνση, υπήρξαν υπερβολές, καταχρήσεις, κάποιοι μετέτρεψαν τα ευρωπαϊκά διαβατήρια σε προϊόντα και τα πουλούσαν. Αυτά είναι πραγματικότητες, δε χρειάζεται να μας τα πουν οι ξένοι! Τα βλέπαμε εμείς σε όλα τα ξένα αεροδρόμια όπου είχε προορισμούς κατάληξης η Κύπρος.

Υπάρχουν παρατηρήσεις· πρέπει να τις δούμε. Υπάρχουν υποδείξεις· πρέπει να τις δούμε. Δεν είμαι σίγουρος... Όχι, είμαι σίγουρος ότι η πρόταση του Γιώργου του Πεردίκη γίνεται με έναν τρόπο, έτσι, ανησυχίας, αλλά δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα. Όμως ωρίμασε ο χρόνος -και αυτό είναι το μήνυμα που θέλω να στείλω-ωρίμασε ο χρόνος, για να βελτιωθεί το συγκεκριμένο πρόγραμμα, να υπάρξει διαφάνεια, γιατί ακριβώς, αγαπητέ μου Ανδρέα Κυπριανού, σκεφτόμαστε πρώτα και κύρια το καλό της κυπριακής πολιτείας και το λέμε αυτό, ώστε να μπορέσουμε να διατηρήσουμε αυτό το πρόγραμμα και παρακάτω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι ένα σοβαρό θέμα που συζητούμε. Και μπορούμε αυτά τα σοβαρά θέματα να τα συζητούμε, χωρίς να αφήνουμε να φανεί ότι από τη μια είναι οι κόκκινοι, από την άλλη οι μπλε, οι αριστεροί, οι δεξιοί, οι κυβερνώντες και οι αντιπολιτευόμενοι. Ένα πράγμα να πω, όλοι να το συνειδητοποιήσουμε. Πέρασαν οι καιροί που τα κόμματα, τα οποιαδήποτε κόμματα, εξέφραζαν συγκεκριμένη τάξη. Και αν νομίζουν οι συνάδελφοι της αριστεράς ότι οι developers ανήκουν στον Συναγερμό ή στη δεξιά, νομίζω είναι λάθος εκτίμηση.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Τι σχέση έχει;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, άστε με. Σας άκουσα με προσοχή.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Άσ' τον να τελειώσει.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ή αν έχει να κάμει με κυβερνώντες και αντιπολιτευόμενους, πάλι είναι λάθος, γιατί ιστορικά να αναφέρω ότι ο πρώτος που εισήξε αυτό το σχέδιο ήταν η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια, με Υπουργό Εξωτερικών ακελικό στέλεχος και σήμερα ευρωβουλευτή. Άρα, μην τα παίρνουμε τα πράγματα... Γίνεται κάτι. Και ξεκινώ ότι πρέπει να διορθώσουμε κάποια πράγματα. Και αν αυτός ο τόπος δεν είχε επενδυτικό πρόγραμμα, έπρεπε, επιβαλλόταν να φέρουμε επενδυτικό πρόγραμμα. Δε σημαίνει όμως ότι, επειδή έχουμε ένα επενδυτικό πρόγραμμα το οποίο από την εισαγωγή του μέχρι σήμερα έτυχε αρκετών βελτιώσεων, ότι μπορούμε να μη βλέπουμε κάποια προβλήματα που υπάρχουν. Ποιο είναι το κυριότερο πρόβλημα; Χρειάζεται να γίνει ένας σοβαρότατος έλεγχος, γιατί, αν ανησυχεί ή ο Γερμανός ή ο Σκανδιναβός μπας και γίνει ένας Κύπριος, ένας Ευρωπαίος πολίτης στην Κύπρο που κάμνει φοροδιαφυγή ή ξέπλυμα βρόμικου χρήματος, είναι τρομοκράτης, αν εκείνον τον ανησυχεί, εμένα τον Κυπραίό δεν πρέπει να με ανησυχεί; Ανησυχεί με διπλά και τριπλά! Άρα, είμαι ο πρώτος και πριν από τους Ευρωπαίους που ζητώ να βελτιώσουμε αυτό το κενό, να ξέρουμε ότι όποιος έρχεται να κάμνει την επένδυση, είτε με διαβατήριο είτε χωρίς διαβατήριο, δε θα είναι από αυτή την κατηγορία ανθρώπων.

Το δεύτερο που συζητούμε εδώ -και δε λέω ότι γνωρίζουν οι συνάδελφοι και απλώς το παραγνωρίζουν- το επενδυτικό σχέδιο δεν έχει να κάνει μόνο με τον τομέα των ακινήτων. Μπορούν να γίνουν επενδύσεις σε όλους τους τομείς. Χρειάζεται βελτίωση; Είπε κάτι πολύ σημαντικό η συνάδελφος η Χριστιάνα. Και αυτές οι συζητήσεις είναι καλό, με καλή πρόθεση να σημειώνουμε και ωραίες ιδέες. Θέλουμε τούτος ο τόπος να πάει μπροστά. Πρέπει να δώσουμε τουλάχιστον το ίδιο κίνητρο, όταν κάποιος θα κάμει μια επένδυση στις start-ups. Επιπρόσθετα, δεν είναι κάποιο κόμμα της αντιπολίτευσης, αλλά ο αρχηγός, ο πρόεδρος του κυβερνώντος κόμματος που πρώτος ήγειρε, αφού γίνονται αυτές οι επενδύσεις -έχουμε ένα πρόβλημα με την κοινωνική στέγαση, το ενοίκιο- να μπει και ένα ποσό το οποίο θα πηγαίνει για στήριξη των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων.

Επιπρόσθετα, μπορεί να μπει και ένα ποσό το οποίο να χρησιμοποιείται για start-ups ή για οτιδήποτε συζητήσουμε. Εδώ με καλή πρόθεση πρέπει να διορθώνουμε αδυναμίες και από την άλλη να βελτιώνουμε αυτά τα προγράμματα προς όφελος και της οικονομίας και των πολιτών.

Έρχομαι τώρα στο τελευταίο σημείο, που είναι ένα μήνυμα προς την οικοδομική βιομηχανία, που, επαναλαμβάνω, το σχέδιο δεν είναι μόνο για την οικοδομική βιομηχανία. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε και στην Κύπρο ότι η οικοδομική ανάπτυξη πρέπει να είναι συνδεδεμένη με παραγωγικούς τομείς της οικονομίας. Να χτίσω ένα κτίριο το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για κλινική. Να χτίσω ένα κτίριο που θα χρησιμοποιηθεί για πανεπιστήμιο. Να χτίσω δωμάτια που να χρησιμοποιηθούν για φοιτητικές εστίες. Πρέπει να συνδέσουμε την οικονομική ανάπτυξη με τους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας. Θέλουμε να χτίσουμε γραφεία; Να χτίσουμε γραφεία για τις ανάγκες των εταιρειών που θα προσελκύσουμε στην Κύπρο. Έτσι ωφελείται ο τόπος. Και μπορούμε όλοι να συμβάλουμε. Δεν κάμνω τον δικηγόρο κανενός. Επισημαίνω και τα λάθη και τις παραλείψεις και τα προβλήματα, αλλά πιστεύω ότι ωριμάσαμε σε αυτό τον τόπο. Έχοντας ένα πρόβλημα, αντί να προσπαθούμε να σκοράρουμε κυβέρνηση και αντιπολίτευση, το κάθε πρόβλημα να το μετατρέπουμε σε μεγάλη ευκαιρία, να βελτιώνουμε τα πράγματα προς όφελος του συνόλου της κοινωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αν θέλουμε να μιλήσουμε για πραγματικές επενδύσεις, να μιλήσουμε για πραγματικές επενδύσεις. Οι επενδύσεις μόνο στα ακίνητα δεν επηρεάζουν επί της ουσίας την πραγματική οικονομία στο σύνολό της. Είπε ο κ. Νεοφύτου να επενδύσουμε σε γραφεία που θα καλύψουν τις ανάγκες αυτών των εταιρειών που θα έρθουν στην Κύπρο. Να επενδύσουμε και σε νοσοκομεία που θα κρατήσουν τους νέους απόφοιτους ιατρικών σχολών στην Κύπρο. Να επενδύσουμε και σε πανεπιστήμια που θα κρατήσουν τους νέους απόφοιτους πανεπιστημιακών σχολών της Κύπρου στην Κύπρο. Να επενδύσουμε δηλαδή, μέσω του επενδυτικού προγράμματος της Κύπρου, στο ανθρώπινο κεφάλαιο τούτου του τόπου. Και το ανθρώπινο κεφάλαιο είναι αυτό το οποίο παράγει την πραγματική ανάπτυξη μέσα στην οικονομία. Να δώσουμε υπηκοότητες. Να τις δώσουμε δωρεάν κιόλας, άμα χρειάζεται, κύριε Πρόεδρε. Να μην εισπράττουν μόνο τα ιδιωτικά συμφέροντα από τις υπηκοότητες, αλλά να δίνονται δωρεάν υπό προϋποθέσεις, αυτοί οι οποίοι επενδύουν στην κυπριακή οικονομία να δημιουργούν θέσεις εργασίας για τους Κύπριους πολίτες.

Δυόμισι χιλιάδες υπηκοότητες, κύριε Πρόεδρε, που δόθηκαν τα τελευταία χρόνια, αν είχαν ως κριτήριο στην επένδυσή τους να εργοδοτούν και δέκα Κύπριους πολίτες, κύριε Πρόεδρε, αυτή τη στιγμή θα εργοδοτούνταν από τους επενδυτές είκοσι πέντε χιλιάδες μορφωμένοι, είτε νέοι είτε μεγαλύτερης ηλικίας, που θα κέρδιζαν και από τεχνογνωσία των ξένων επενδυτών, αλλά και θα δημιουργούσαν ανταγωνιστικές συνθήκες για ολόκληρη την οικονομία και θα ανέβαζαν το επαγγελματικό επίπεδο του εργαζόμενου λαού της Κύπρου. Αυτή είναι η πραγματική επένδυση. Αυτή είναι η προσέγγιση που έπρεπε να έχει ένα επενδυτικό σχέδιο για ολόκληρη την κυπριακή οικονομία. Και το θέτω αυτό προς προβληματισμό. Αν όντως θέλουμε να υποβοηθήσουμε ολόκληρη την κυπριακή οικονομία, να μπει και αυτό στο πίσω μέρος της σκέψης μας, όταν

συζητούμε για επενδύσεις που θέλουν να φέρουν την οικονομία σε μία βιώσιμη κατάσταση. Και θεωρώ ότι έχουμε πρωτοποριακές προτάσεις, γιατί και παλαιότερα είχαμε πρωτοποριακή πρόταση και αναπτύξαμε τον τομέα της ναυτιλίας στην Κύπρο. Και να θυμίσω σε όσους δε θυμούνται ή όσους δε γνωρίζουν ότι ένας λόγος που η κυπριακή ναυτιλία έχει τόσο μεγάλο εύρος και τόσο μεγάλη αναγνώριση σε παγκόσμιο επίπεδο είναι γιατί αποφασίσαμε, πρωτοποριακά και τότε, να πούμε ότι όλα τα πλοία με κυπριακή σημαία μπαίνουν δωρεάν στο λιμάνι. Και αναπτύξαμε τον τομέα της ναυτιλίας.

Ναι, φοροαπαλλαγές. Αλλά δεν είναι μόνο οι φοροαπαλλαγές. Είναι και η δημιουργία πραγματικών δεδωμένων που βελτιώνουν την οικονομία. Να δώσουμε δωρεάν υπηκοότητες με κριτήρια. Δε σημαίνει ότι πρέπει να πληρώνουν εκατομμύρια, για να παίρνουν το κυπριακό διαβατήριο. Κριτήρια που να δημιουργούν θέσεις εργασίας. Αυτό είναι, θεωρώ, για μένα το σημαντικότερο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άντρος Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το πρώτο που θα έλεγα στον κ. Νεοφύτου είναι ότι πρέπει να συνειδητοποιήσουν επιτέλους ότι κυβερνούν. Και αντί να μας κάμνει αυτά τα κηρύγματα εμάς εδώ στη Βουλή, για το πώς θα πρέπει να λειτουργούμε στον τομέα των επενδύσεων, να τα κάμει στην κυβέρνησή του ο κ. Νεοφύτου, για να τα εφαρμόσουν, να τα υλοποιήσουν.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι δε στοχεύουμε στο να σκοράρουμε ο ένας απέναντι στον άλλο. Έχουμε διαφορετικές πολιτικές θέσεις και νομίζω ότι είναι δημοκρατικό μας δικαίωμα να τις αναπτύσσουμε αυτές τις θέσεις. Και θα φέρω σε αντιδιαστολή στη μνήμη τους το πώς λειτούργησαν εκείνοι, όταν ήταν στην αντιπολίτευση. Ο τρόπος με τον οποίο ασκούμε εμείς σήμερα αντιπολίτευση δε μοιάζει καθόλου με τον ισοπεδωτικό, τον εξοντωτικό τρόπο με τον οποίο άσκησαν εκείνοι την αντιπολίτευση, όταν ήμασταν εμείς στην εξουσία. Και να πω ότι, όποτε είναι στην κυβέρνηση, θυμούνται ότι πρέπει να λειτουργούμε συναινετικά. Ελπίζω και εύχομαι να το θυμούνται και όταν θα είναι στην αντιπολίτευση, ελπίζω σύντομα.

Το άλλο που θα πω, κύριε Νεοφύτου, είναι ότι τα κόμματα προσδιορίζονται από τις πολιτικές θέσεις που διατυπώνουν, όχι με το πόσους εργολάβους ή οτιδήποτε άλλο έχουν στις τάξεις τους. Εκείνο που τα προσδιορίζει είναι οι πολιτικές θέσεις που διατυπώνουν.

Τώρα, σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο σχέδιο, τα είπε η Ελένη πολύ καλά. Απλώς θέλω να πω δύο-τρία πράγματα, για να καταλήξω με τον τρόπο που θέλω. Βοήθησε την οικονομία μας; Τη βοήθησε, μέσα από μία μονοδιάστατη προσέγγιση όμως, διότι λέχθηκε από άλλους συναδέλφους τι σημαίνει μία πραγματικά στοχευμένη επενδυτική πολιτική και δε θέλω να τα επαναλάβω. Δεν μπορεί να μας πάρει μακριά αυτός ο τρόπος προσέγγισης όμως. Και την ίδια στιγμή, πρέπει να δούμε ποιους βοήθησε αυτό το επενδυτικό σχέδιο το οποίο έχει αναπτυχθεί. Και ταυτόχρονα, να ακούσουμε και τι λέει η κοινωνία. Λέχθηκαν κάποια πράγματα προηγουμένως. Λέχθηκε και για τις σχέσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας, του δικηγορικού του γραφείου, μελών της οικογένειάς του τα οποία έχουν σχέσεις με αναπτύξεις, με ολόκληρα πακέτα. Αυτά τα πράγματα δεν πρέπει να μας προκαλούν ανησυχία και να μας προβληματίζουν; Και να λέμε γιατί αντιδρούν όλοι αυτοί που ανέφερε προηγουμένως η Ελένη; Και λένε ότι θα πρέπει να βάλετε κάποια όρια σε αυτό το επενδυτικό σχέδιο το οποίο αναπτύσσεται. Είπε ο κ. Περδίκης προηγουμένως ότι εγέμισε η Λεμεσός Maserati και αυτό κυκλοφορεί πλέον με τη μορφή του ανεκδότη. Δεν πρέπει τούτο το πράγμα να μας ανησυχεί και να πούμε επιτέλους ότι πρέπει να βάλουμε ένα όριο σε αυτά τα ζητήματα;

Υπάρχει και μια άλλη πτυχή, κύριε Πρόεδρε, στην οποία θέλω να αναφερθώ. Πρέπει να σκεφτούμε τα επενδυτικά σχέδια, είπα προηγουμένως, που κάμνουμε, πώς ωφελούν την κοινωνία. Είπε κάποια πράγματα ο κ. Νεοφύτου. Εγώ συμφωνώ και υπερθεματίζω ότι πρέπει τα επενδυτικά σχέδια να συμβάλλουν στην ανάπτυξη της καινοτομίας. Αναφέρθηκε και ο κ. Γιωργάλλας προηγουμένως. Από όλα αυτά τα έσοδα τα οποία διοχετεύονται σε μια ομάδα συγκεκριμένων ανθρώπων δε θα έπρεπε το κράτος να παίρνει ένα μερίδιο, να το βάζει σε ένα ταμείο για την ανάπτυξη, έτσι ώστε να επωφελούνται διάφοροι σημαντικοί τομείς της οικονομίας και να έχουμε μια πολύπλευρη ανάπτυξη; Γιατί δε γίνεται αυτό το πράγμα από την πλευρά της κυβέρνησης; Πώς προσεγγίζουμε τις αρνητικές συνέπειες οι οποίες προκύπτουν για πολύ κόσμο, παραδείγματος χάριν στην επαρχία της Λεμεσού, στην πόλη της Λεμεσού προς το παρόν; Οι συνέπειες για τον κόσμο είναι μεγάλες στα θέματα ενοικίων, στα θέματα απόκτησης στέγης. Πώς βοηθείται αυτός ο κόσμος;

Εδώ θέλουμε την κυβέρνηση να τα δει με προσοχή και να πάρει μέτρα. Και λυπούμαι να πω ότι, αντί να πάρουμε μέτρα, όταν μας άσκησαν κριτική οι διάφοροι, αντιδράσαμε με έναν τρόπο ο οποίος νομίζω ότι μας προσβάλλει διπλά. Δηλαδή τους είπαμε ότι «επειδή έχετε σκοπιμότητες και θέλετε να μας κατηγορήσετε, θέλετε να μας στριμώξετε στη γωνιά, έχετε κάποια σχέδια εναντίον μας». Νομίζω να δούμε τα πράγματα αντικειμενικά και αντί να μας τα λέει αυτά εμάς ο κ. Νεοφύτου, επαναλαμβάνω, να τα πει στην κυβέρνησή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία του κ. Πανίκου Λεωνίδου.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Αυτή είναι πρώτη. Γιατί του ΑΚΕΛ;

Να πάρουμε πρώτα του ΑΚΕΛ. Διαβάστε την τροπολογία του ΑΚΕΛ πρώτα, για να ψηφιστεί πρώτα η τροπολογία του ΑΚΕΛ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κ. Ελένης Μαύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πιο πάνω πρότασης νόμου, ώστε να προστεθεί, αμέσως μετά το άρθρο 2 αυτής, το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. 3. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ τρεις (3) μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται να παρασχεθεί ο αναγκαίος χρόνος στην εκτελεστική εξουσία για την ετοιμασία και την κατάθεση στη Βουλή σχετικών κανονισμών στους οποίους θα καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την πολιτογράφηση αλλοδαπών επιχειρηματιών και επενδυτών, καθώς και την τιμητική πολιτογράφηση για λόγους δημοσίου συμφέροντος.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαεννέα ψήφοι υπέρ, είκοσι οκτώ εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Να διαβάσετε την τροπολογία του ΔΗΚΟ τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Πανίκου Λεωνίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πιο πάνω πρότασης νόμου, ώστε να προστεθεί, αμέσως μετά το άρθρο 2 αυτής, το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. 3.-(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου (2), ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ την 31^η Ιανουαρίου 2020.

(2) Οι όροι υπό τους οποίους διενεργείται η πολιτογράφηση αλλοδαπών επιχειρηματιών και επενδυτών, όπως αυτοί έχουν καθορισθεί δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 111Α από το Υπουργικό Συμβούλιο πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στο εν λόγω άρθρο Κανονισμών.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται να τεθεί ο προτεινόμενος νόμος σε ισχύ την 31^η Ιανουαρίου 2020 και επιπροσθέτως μέχρι την έκδοση σχετικών κανονισμών να ισχύουν οι πρόνοιες των υφιστάμενων σχεδίων και προγραμμάτων για την πολιτογράφηση αλλοδαπών επιχειρηματιών και επενδυτών.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 111Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα όπως έχουν τροποποιηθεί.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, δεκαεννέα ψήφοι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δεκαεννέα ψήφους εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο όπως έχει τροποποιηθεί, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, δεκαεπτά ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν ορισμένες διατάξεις του, καθώς και να μεταφερθούν στην εθνική έννομη τάξη οι πρόνοιες της

---

* **Υπέρ:** Κυριάκος Χατζηγιάννης (ΔΗΣΥ), ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.
Εναντίον: ΔΗΣΥ, ΚΣ ΕΔΕΚ.

Απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/994 για την τροποποίηση της πράξης περί εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση και καθολική ψηφοφορία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος	Γιώργος Κάρουλλας
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Πάνικος Λεωνίδου
Ευανθία Σάββα	Πάυλος Μυλωνάς
Νίκος Νουρής	Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Νοεμβρίου και στις 3 Δεκεμβρίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο προϊστάμενος της Κεντρικής Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στην εν λόγω συνεδρία.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν ορισμένες διατάξεις του, καθώς και να μεταφερθούν στην εθνική έννομη τάξη οι πρόνοιες της Απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/994 του Συμβουλίου, της 13^{ης} Ιουλίου 2018, για την τροποποίηση της πράξης περί εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση και καθολική ψηφοφορία, που προσαρτάται στην Απόφαση 76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ της 20^{ης} Σεπτεμβρίου 1976 του Συμβουλίου.

Ειδικότερα, με βάση τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, προβλέπονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις στην υπό αναφορά βασική νομοθεσία:

1. Εισαγωγή σε αυτήν ορισμένων ρυθμίσεων για σκοπούς υιοθέτησης στην εθνική νομοθεσία των προνοιών της πιο πάνω αναφερόμενης απόφασης.
2. Κατάργηση σχετικής διάταξής της, η οποία κατέστη ανενεργή λόγω της κατάργησης της υποχρεωτικής άσκησης του εκλογικού δικαιώματος αναφορικά με όλες τις εκλογικές διαδικασίες που διενεργούνται στη Δημοκρατία.
3. Κατάργηση των διατάξεών της οι οποίες, σε περίπτωση μαζικής συμμετοχής στις ευρωεκλογές των Τουρκοκυπρίων που έχουν αποκτήσει δικαίωμα εκλογής, ενδέχεται να επηρεάσουν την απρόσκοπτη και ομαλή διεξαγωγή της ψηφοφορίας στα ειδικά εκλογικά κέντρα που λειτουργούν γι' αυτούς.
4. Αναθέωρηση των διατάξεών της που προβλέπουν τη δυνατότητα υποβολής από τους κοινοτικούς εκλογείς αίτησης για διαγραφή τους από τον ειδικό εκλογικό κατάλογο στον οποίο καταχωρίζονται οι κοινοτικοί εκλογείς που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ώστε η εν λόγω αίτηση να υποβάλλεται τουλάχιστον έναν μήνα πριν από τη διενέργεια των εκλογών, αντί τουλάχιστον δεκαπέντε ημέρες πριν από την εν λόγω ημερομηνία, όπως ισχύει σήμερα.
5. Αναθέωρηση της προβλεπόμενης ποινής που επιβάλλεται σε περίπτωση καταδίκης για διάπραξη αδικήματος σε σχέση με την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν ή του εκλέγεσθαι τόσο στη Δημοκρατία όσο και σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος κατά την ίδια εκλογική διαδικασία, που διεξάγεται για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
6. Εισαγωγή σε αυτήν διατάξεων σύμφωνα με τις οποίες οι διατάξεις του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου που προβλέπουν τα ειδικά εκλογικά αδικήματα και τις ποινές που επισύρει η διάπραξη αυτών να τυγχάνουν κατ' αναλογία εφαρμογής και στην περίπτωση της διενέργειας εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον προϊστάμενο της Κεντρικής Υπηρεσίας Εκλογών, οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο τροποποιήσεις κρίνονται αναγκαίες, αφενός για να εκσυγχρονιστεί η εκλογική νομοθεσία που αφορά τη διενέργεια ευρωεκλογών, λαμβανομένων υπόψη των νέων δεδομένων, και αφετέρου για σκοπούς υιοθέτησης των προνοιών της πιο πάνω αναφερόμενης απόφασης.

Στο στάδιο της μελέτης των προνοιών του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν ορισμένα θέματα για τα οποία ζητήθηκαν από τον προϊστάμενο της Κεντρικής Υπηρεσίας Εκλογών πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις. Ειδικότερα, τέθηκαν μεταξύ άλλων ερωτήματα σε σχέση με τις ισχύουσες διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας που αφορούν την εγγραφή στον ειδικό εκλογικό κατάλογο για σκοπούς ευρωεκλογών των Τουρκοκυπρίων που διαμένουν στις περιοχές στις οποίες η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο.

Η πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Διαβάζοντας την εισηγητική έκθεση, κάποιος θα θεωρήσει ότι είναι μια απλή νομοθετική διαδικασία εναρμόνισης της Κυπριακής Δημοκρατίας με μια απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τη γνωστή ως «Ευρατόμ», η οποία λήφθηκε στις 13 Ιουλίου του 2018. Τι λέει αυτή η απόφαση; Αυτή η απόφαση λέει ότι οι ευρωβουλευτές είναι αντιπρόσωποι των πολιτών της Ένωσης, ότι οι υποψηφιότητες πρέπει να υποβάλλονται τουλάχιστον τρεις εβδομάδες πριν από την εκλογική διαδικασία, αναφέρεται στη δυνατότητα τοποθέτησης του εμβλήματος του ευρωπαϊκού κόμματος δίπλα από το εθνικό κόμμα, ότι η εκλογή πρέπει να γίνεται με διαύγεια και διαφάνεια και να προάγεται η καθολική συμμετοχή. Αυτά λέει η απόφαση Ευρατόμ.

Με το συγκεκριμένο τροποποιητικό νομοσχέδιο τα βάζουμε όλα αυτά που είναι υποχρέωσή μας με βάση την απόφαση Ευρατόμ, δόθηκε όμως η ευκαιρία προφανώς και αφορμή σε κάποιους να τροποποιήσουν και ένα άλλο άρθρο, αυτό που αφορά τον τρόπο με τον οποίο Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι συμμετέχουν στη διεξαγωγή των ευρωεκλογών.

Για εμάς, κύριε Πρόεδρε, στο Δημοκρατικό Κόμμα οι δημοκρατικές μας αρχές είναι σταθερές και δεν αλλάζουν. Να θυμίσω ότι το 2014, λίγες εβδομάδες πριν από τις ευρωεκλογές, αλλάξαμε τον νόμο που διέπει την εκλογή μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το 2016, λίγες εβδομάδες πριν από τις βουλευτικές, ξαναλλάξαμε τον νόμο -όχι με συμμετοχή του Δημοκρατικού Κόμματος βεβαίως- που διέπει την εκλογή των μελών του κοινοβουλίου, αυξάνοντας το εκλογικό μέτρο, και ερχόμαστε σήμερα, πιστοί σε αυτή τη διαδικασία κάποιιοι, οι οποίοι κατά τα άλλα κόπτονται για τη δημοκρατικότητα και τη διαφάνεια, να ξαναλλάξουμε τον νόμο που διέπει την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, βάζοντας και άλλα πράγματα μέσα εκτός από αυτά που λέει η απόφαση Ευρατόμ.

Για εμάς, κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα, οι αρχές μας είναι σταθερές και δεν αλλάζουν. Αλλαγή του εκλογικού νόμου λίγες εβδομάδες ή λίγους μήνες πριν από την ψηφοφορία για εμάς είναι πολιτικά παντελώς λανθασμένο. Οι αρχές μας είναι σταθερές και γι' αυτό τον λόγο έχουμε προτείνει μία τροπολογία σύμφωνα με την οποία παραμένουν όλες οι αλλαγές που πρέπει να γίνουν με βάση την απόφαση Ευρατόμ, που περισσότερο είναι διακηρυκτικές και διαφυλάσσουν την εκλογική διαδικασία και τον εκλογικό νόμο ακριβώς όπως ήταν και ίσχυε προηγουμένως.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Χρίστος Χρίστου του ΕΛΑΜ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Πρόεδρε, εμείς θα εξηγήσουμε την τροπολογία που έχουμε καταθέσει για μια διάταξη που, κατά την άποψή μας, παραβιάζει ένα θέμα αρχής. Η τροπολογία έχει σκοπό να καταργήσει τη διάταξη σύμφωνα με την οποία εγγράφονται στον ειδικό εκλογικό κατάλογο για τις ευρωεκλογές οι Τουρκοκύπριοι που διαμένουν σε περιοχές όπου η Κυπριακή Δημοκρατία δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο, δηλαδή διαμένουν στις κατεχόμενες περιοχές. Σύμφωνα με στοιχεία της Υπηρεσίας Εκλογών, βάσει του εκλογικού νόμου, θα εγγραφούν αυτόματα στους εκλογικούς καταλόγους πέραν των 80 000 Τουρκοκυπρίων για τις προσεχείς εκλογές του Μαΐου.

Θεωρούμε απαράδεκτο το επίσημο κράτος, η Βουλή των Αντιπροσώπων και τα πολιτικά κόμματα να παραχωρούν με νομοθετική ρύθμιση το δικαίωμα συμμετοχής σε εκλογικές διαδικασίες σε αυτούς που κατέχουν παράνομα τα σπίτια των προγόνων μας και τις περιουσίες των προσφύγων μας. Η συνέχιση της εφαρμογής αυτών των διατάξεων αποτελεί για μας άμεση αναγνώριση των εγκλημάτων πολέμου του 1974. Οι παράνομοι χρήστες ακίνητης ιδιοκτησίας που ανήκει σε Έλληνες εκτοπισμένους μετατρέπονται σε νόμιμους ιδιοκτήτες με νόμο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Κατ' αυτό τον τρόπο, οι συνέπειες θα είναι ευρύτερες και στο μέλλον η τουρκική πλευρά θα επικαλεστεί ως πολιτικό και νομικό επιχείρημα την εν λόγω διάταξη, για να δικαιώσει τα τετελεσμένα της εισβολής και της κατοχής.

Αυτή τη στιγμή λοιπόν είναι στο χέρι του κάθε βουλευτή προσωπικά και της κάθε πολιτικής δύναμης, πέρα από ιδεολογικές αγκυλώσεις, να δείξουμε ότι το κοινοβούλιο δε θα επιτρέψει με κανένα τρόπο την περαιτέρω υποβάθμιση του κυπριακού προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η επίμαχη αναφορά, η αφαίρεση δηλαδή από τον υφιστάμενο νόμο, που ισχύει από το '14, της υποχρεωτικής υπογραφής υπεύθυνης δήλωσης από τους Τουρκοκύπριους που δικαιούνται να ψηφίσουν στις ευρωεκλογές είναι ουσιαστικά αυτό που αλλάζει ή που θέλει να αλλάξει η κυβέρνηση σε σχέση με τις ευρωεκλογές, για να διευκολύνει τους Τουρκοκύπριους να συμμετάσχουν στις ευρωεκλογές.

Εμείς θεωρούμε ότι -και να θυμίσουμε σε όλους και όλες- η θέση ότι οι Τουρκοκύπριοι δεν πρέπει να συμμετάσχουν σε ευρωεκλογές είναι η θέση του κατοχικού καθεστώτος. Η θέση ότι οι Τουρκοκύπριοι δεν πρέπει να συμμετάσχουν στη διαδικασία των ευρωεκλογών είναι η θέση των ακραίων εθνικιστών Τουρκοκυπρίων, είναι η θέση της Άγκυρας. Αυτό είναι που θέλει η Τουρκία και προτάσσει ως δικαίωμα αυτό το οποίο προνοούσε το Σχέδιο Ανάν, το οποίο απέρριψε η πλειοψηφία του κυπριακού λαού, που έλεγε ότι τέσσερις Ελληνοκύπριοι πάνε στο Ευρωκοινοβούλιο και δύο Τουρκοκύπριοι σε χωριστές εκλογικές διαδικασίες. Αυτό που επιχείρησε η κυβέρνηση να κάνει το '14 και επιχειρούν και σήμερα είναι να βοηθήσουν τους Τουρκοκύπριους να συμμετάσχουν σε αυτή τη διαδικασία. Ως πολιτική πράξη είναι ορθή, αλλά προσπαθούν να την κάνουν με λανθασμένο τρόπο, δημιουργώντας δύο ξεχωριστές διαδικασίες. Μία για τους Ελληνοκύπριους, οι οποίοι πρέπει να πάνε να εγγραφούν στον εκλογικό κατάλογο με βάση κάποιες απαγορευτικές -απαγορευτικές, επαναλαμβάνω- διατάξεις, εξού και υπάρχει η πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού για αυτόματη εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο, γι' αυτό και υπάρχουν και 70 000 Ελληνοκύπριοι που δεν είναι γραμμένοι. Και δεν είναι αυτές οι 70 000 οι υπερήλικες -για το επιχείρημα που θα ακουστεί- οι περισσότεροι είναι Ελληνοκύπριοι οι οποίοι δεν έχουν κάνει τον κόπο να πάνε να γραφτούν ή οι περισσότεροι είναι νέοι οι οποίοι δεν πήγαν να γραφτούν, γιατί οι εκλογικοί κατάλογοι κλείνουν στις 2 Απριλίου. Υπάρχουν 70 000 λοιπόν Ελληνοκύπριοι που θα μπορούσαν να συμμετάσχουν, εάν εφαρμοζόταν ο ίδιος τρόπος ψηφοφορίας όπως και με τους Τουρκοκύπριους, δηλαδή η χρήση του Αρχείου Πληθυσμού. Επιπλέον, θα συμμετείχαν στη διαδικασία αυτή, θα μπορούσαν να συμμετάσχουν και 20 000 Τουρκοκύπριοι οι οποίοι για τον οποιοδήποτε λόγο -και μπορώ να φανταστώ δύο, τρεις λόγους- έχουν δώσει ως διεύθυνσή τους τις ελεύθερες περιοχές και όχι στα κατεχόμενα. Ούτε αυτοί δικαιούνται να ψηφίσουν με βάση τη νομοθεσία που έχουμε ψηφίσει το '14 και με αυτή που ετοιμαζόμαστε να ξαναψηφίσουμε σήμερα. Αποκλείουμε 20 000 Τουρκοκύπριους και 70 000 Ελληνοκύπριους, ενώ, αν ψηφιστεί η δική μας τροπολογία, ψηφίζουν...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Μα διαμένουν...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Διαμένουν 20 000 Τουρκοκύπριοι. Ναι, υπάρχουν αυτοί οι οποίοι είχαν ταυτότητα, πριν πάνε στα κατεχόμενα. Υπάρχουν Τουρκοκύπριοι οι οποίοι, όταν τους κάλεσαν να πάνε να βγάλουν ταυτότητα κυπριακή, έβαλαν τη διεύθυνση του σπιτιού τους στις ελεύθερες περιοχές, γιατί θεωρούν ότι το σπίτι τους είναι στις ελεύθερες περιοχές και όχι στα κατεχόμενα.

Λοιπόν, αυτούς τους ανθρώπους τους αποκλείουμε, εάν ψηφίσουμε τη νομοθεσία χωρίς τη δική μας τροπολογία. Η δική μας τροπολογία βάζει σε ίση μοίρα Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους ψηφοφόρους, Τουρκοκύπριους και Τουρκοκυπρίους ψηφοφόρους, διότι η κυβέρνηση με αυτό που μας φέρνει ουσιαστικά εξακολουθεί να διατηρεί τον άδικο διαχωρισμό μεταξύ Τουρκοκυπρίων και μεταξύ Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων. Με τη δική μας πρόταση νόμου υπάρχει ισότητα, υπάρχει ισονομία και απέναντι στις ευρωπαϊκές Οδηγίες, ταυτιζόμαστε με αυτό που θέλει και η ευρωπαϊκή Οδηγία. Εμείς θεωρούμε ότι, αν δεν ψηφιστεί η δική μας τροπολογία, θα ακολουθήσουμε τη θέση που πήραμε και το 2014. Δεν πρόκειται να ψηφίσουμε μία νομοθεσία η οποία διατηρεί μια άνιση κατάσταση μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Μαύρου.

Ξεκινήσαμε το ίδιο μοτίβο με το προηγούμενο νομοσχέδιο!

Συνεχίστε.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Νομίζω είναι πιο συγκεκριμένα τα ζητήματα, αν και είναι εξίσου σημαντικά. Πρέπει να σημειώσουμε, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, το θέμα που έχει θίξει η κ. Ερωτοκρίτου. Το νομοσχέδιο έχει έρθει ενώπιον της Βουλής πολύ αργά, παρ' όλον ότι ως επιτροπή Εσωτερικών είχαμε απευθύνει, αν θέλετε, έκκληση, προειδοποίηση στην εκτελεστική εξουσία οποιεσδήποτε αλλαγές στον εκλογικό νόμο να έρθουν έγκαιρα, για να συζητούνται σε απόσταση χρονικά από οποιεσδήποτε εκλογές.

Να ξεκαθαρίσουμε κάτι. Οι σοβαρές αλλαγές στη νομοθεσία έγιναν το 2014, όταν έγινε μια προσπάθεια αντιμετώπισης των προβλημάτων που προκαλεί σε εκλογικές διαδικασίες η συνεχιζόμενη κατοχή και η διαίρεση του τόπου. Η τροπολογία τότε, η αλλαγή τότε της νομοθεσίας, στάθηκε στο πνεύμα της αρχής ότι κάθε πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και όχι τόσο στα διαδικαστικά ζητήματα. Άλλωστε, δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι είναι η διαίρεση και η κατοχή που στερεί τούτα τα δικαιώματα του εκλέγειν, του εκλέγεσθαι από τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας. Άρα, είχαμε καθήκον ως πολιτεία, ως Βουλή, να δώσουμε διεξόδους σε αυτό το πρόβλημα. Αυτό έγινε το 2014 όχι χωρίς πρακτικά προβλήματα. Και αυτά τα πρακτικά προβλήματα είναι που έρχεται το νομοσχέδιο να διορθώσει.

Θα στηρίξουμε λοιπόν το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Θα καταψηφίσουμε τις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί από το ΕΛΑΜ και το ΔΗΚΟ, γιατί θεωρούμε ότι συντηρούν τούτα τα προβλήματα και τις πρακτικές δυσκολίες.

Σε ό,τι αφορά την τροπολογία των οικολόγων, πρέπει να πούμε ότι εισάγει από το παράθυρο ένα πολυσυζητημένο θέμα. Δεν έχει να κάνει στην πραγματικότητα με τις ευρωεκλογές. Είναι το ευρύτερο θέμα που συζητήθηκε, της αυτόματης εγγραφής σε έναν εκλογικό κατάλογο βάσει του αρχείου πληθυσμού. Σε τούτο είχαμε τοποθετηθεί ξανά εδώ στην ολομέλεια. Δε νομίζω να υπάρχει κανείς που διαφωνεί. Σε ένα κανονικό κράτος αυτό έπρεπε να συμβαίνει, το αρχείο πληθυσμού να αξιοποιείται για όλες τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του πολίτη. Άρα, συμφωνούμε με το πνεύμα της τροπολογίας.

Γνωρίζετε βέβαια, συνάδελφοι, ότι κατά καιρούς η εκτελεστική εξουσία έχει αναφέρει ενώπιον της επιτροπής Εσωτερικών μία σειρά από σοβαρά προβλήματα που θα παρουσιαστούν σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο λόγω των κενών και των ελλείψεων που υπάρχουν στο αρχείο πληθυσμού. Ίσως είναι τούτη η ευκαιρία να σταλεί ένα πιο αποφασιστικό μήνυμα στην εκτελεστική εξουσία, ότι επιτέλους τούτα τα κενά και τις ελλείψεις πρέπει να τα αντιμετωπίσει αποφασιστικά. Εντάξει, δεν παύουμε να έχουμε την επιφύλαξη μας για το πώς θα αντιμετωπιστούν τούτα τα προβλήματα στον λίγο χρόνο που έχουμε ενώπιόν μας. Επί της αρχής όμως πρέπει να υπογραμμίσω ακόμα μια φορά ότι συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οι ευρωεκλογές αφορούν την εκπροσώπηση ουσιαστικά του νόμιμου κράτους της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Και επιβάλλεται να προσπαθήσουμε να πείσουμε και να προσελκύσουμε όσο περισσότερους Τουρκοκύπριους γίνεται να λάβουν μέρος σε αυτή τη διαδικασία. Θα λάβουν μέρος σε ευρωπαϊκές διαδικασίες για εκπροσώπηση του νόμιμου κράτους και όχι του αποσχιστικού ψευδοκράτους. Του νόμιμου κράτους της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο κατ' εντολήν της Άγκυρας δεν αναγνωρίζουν, εξ ου και δημιούργησαν την αποσχιστική παράνομη οντότητα του ψευδοκράτους.

Άρα, όχι μόνο δεν πρέπει να μας φοβίζει η συμμετοχή Τουρκοκυπρίων, πρέπει να την επιδιώξουμε. Και πολύ φοβάμαι δυστυχώς ότι το ψευδοκράτος και η Άγκυρα θα κάνουν ό,τι μπορούν, για να περιορίσουν τη συμμετοχή των Τουρκοκυπρίων. Το νομοσχέδιο θέλει από τη μια να βοηθήσει, να διευκολύνει τους Τουρκοκύπριους, από την άλλη, όπως πολύ σωστά είπε ο κ. Περδίκης προηγουμένως, συντηρεί και δημιουργεί μία σοβαρή ανισότητα ανάμεσα στους πολίτες, τους δικούς του πολίτες, της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι μεν Τουρκοκύπριοι που διαμένουν στις κατεχόμενες περιοχές θα μπορούν να εγγράφονται αυτόματα στον εκλογικό κατάλογο, οι δε Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι που είναι στις ελεύθερες περιοχές θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση. Είναι αδιανόητο ένα κράτος ευρωπαϊκό να διαχωρίζει από μόνο του τους πολίτες σε δύο κατηγορίες.

Θέλω να πω επίσης στην αγαπητή φίλη, την κ. Μαύρου, ότι από το 2016 καταθέσαμε ως Συμμαχία Πολιτών πρόταση νόμου για την αυτόματη εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο. Ναι, αλλά ξεκίνησε η συζήτηση και μετά από τρία χρόνια σχεδόν δεν έχει έρθει στην ολομέλεια. Το ότι διαφωνεί η κυβέρνηση, δικαίωμά της να διαφωνεί. Τα σοβαρά επιχειρήματα που ακούσαμε τότε στη συνεδρία ήταν ότι δεν είναι σίγουρο ότι θα βρει το κράτος την ακριβή διεύθυνση του νέου που έγινε δεκαοχτώ χρόνων, για να του στείλει ότι έχει εγγραφεί στον εκλογικό κατάλογο. Και εγώ ρωτώ, όταν ο γιος μου έγινε δεκαοχτώ χρόνων, πού βρήκε τη διεύθυνσή του το κράτος και τον κάλεσε να πάει στον στρατό; Για να τον εγγράψει στον εκλογικό κατάλογο δε θα βρει τη διεύθυνση, αλλά, για να υπηρετήσει τη στρατιωτική θητεία, βρίσκουμε τη διεύθυνση;

Αυτά είναι γελοία επιχειρήματα και αναμένω τουλάχιστον να αξιοποιήσουμε την παρούσα ευκαιρία, στηρίζοντας και ψηφίζοντας την τροπολογία των φίλων των οικολόγων, έτσι ώστε να θέσουμε σε ισότιμη μοίρα και ισότιμη μεταχείριση τους Ελληνοκύπριους και τους Τουρκοκύπριους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Όσον αφορά την τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος, των φίλων του Δημοκρατικού Κόμματος, είμαι σίγουρος ότι άθελά τους θα παρεμποδίσουν μία διόρθωση που επιχειρεί να κάνει η κυβέρνηση. Όταν οι Τουρκοκύπριοι που ζουν στις κατεχόμενες περιοχές απαιτούσαμε να υποβάλουν πιστοποιητικό της διεύθυνσής τους, από ποιες αρχές έπαιρναν αυτό το πιστοποιητικό; Τι καταχωρίζαμε στα κρατικά αρχεία του κράτους μας; Καταχωρίζαμε, με την υπεύθυνη δήλωσή του, τη διεύθυνση με το τουρκικό όνομα του χωριού ή της πόλης των κατεχομένων που αλλοίωσε ο κατοχικός στρατός. Δεν έβαζαν το ελληνικό όνομα της Κερύνειας ή της Καρπασίας ή του Καραβά. Θέλουμε να το συντηρήσουμε αυτό; Σε τι μας εξυπηρετεί; Να καταχωρίζουμε μέσα στα κρατικά μας αρχεία τα τουρκικά ονόματα, την αλλοίωση του χαρακτήρα των κατεχομένων περιοχών; Γι' αυτό θα την καταψηφίσουμε.

Όπως επίσης και την τροπολογία του ΕΛΑΜ θα την καταψηφίσουμε, για τον λόγο που ανέφερα στην αρχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νουρής.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή λέχθηκε προηγουμένως ότι το νομοσχέδιο ήρθε αργοπορημένα, απλώς να πω ότι είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο ουσιαστικά και πραγματικά διορθώνει πολλά προβλήματα που υπήρχαν από προηγούμενες αποφάσεις, που δεν ελήφθησαν στην ώρα τους, όπως για παράδειγμα το θέμα της κατάρτησης της υποχρεωτικής ψηφοφορίας, κάτι το οποίο αποφασίσαμε στο παρελθόν και όμως στο επίπεδο των ευρωεκλογών δεν είχε αποφασιστεί. Άρα, είναι μία από τις διατάξεις που διορθώνονται.

Μια άλλη δεύτερη σημαντική πρόνοια είναι το γεγονός ότι καταργείται η υποχρέωση αυτού που ονομάστηκε προηγουμένως έντυπο συμπλήρωσης από τους διαμένοντες στα κατεχόμενα Τουρκοκύπριους εκλογείς στο εκλογικό κέντρο στο οποίο θα προσέλθουν. Και επειδή υπάρχει σχετική τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος, θα ήθελα να το σχολιάσω αυτό. Να πω ότι στο στάδιο που κάποιος Τουρκοκύπριος έχει αποταθεί για έκδοση είτε ταυτότητας είτε διαβατηρίου είτε και των δύο προφανώς έχει δώσει και έχει καταθέσει όλες πληροφορίες θα ήθελε να καταθέσει τέτοιες, για να του εκδοθούν τα ταξιδιωτικά έγγραφα. Και βεβαίως, την ώρα που θα πάει να ψηφίσει, είναι καλά γνωστό ότι με το πάτημα ενός κουμπιού μπορούμε με την ταυτότητα την οποία του έχουμε παραχωρήσει ως Κυπριακή Δημοκρατία να δούμε τα συγκεκριμένα στοιχεία.

Νομίζω είναι ουτοπικό να πιστεύουμε ότι, επειδή θα συμπληρώσει το συγκεκριμένο έντυπο τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, στο οποίο θα βάλει πληροφορίες, όποιος ο ίδιος θα ήθελε να βάλει πληροφορίες, τις οποίες δεν μπορούμε να ελέγξουμε, επειδή πολύ απλά είναι στις κατεχόμενες περιοχές, ότι θα πρέπει να διατηρήσουμε ένα έντυπο το οποίο ουσιαστικά και πραγματικά το μόνο που θα καταφέρει είναι ότι, αν υπάρξει σε κάποιο εκλογικό κέντρο μια μαζική προσέλευση Τουρκοκυπρίων, θα δημιουργήσει ένα πρόβλημα στο εκλογικό κέντρο. Ως εκ τούτου, για τη συγκεκριμένη τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος, εμείς θα τοποθετηθούμε αρνητικά, θα την καταψηφίσουμε, όπως και αυτή του ΕΛΑΜ.

Όσον αφορά την τροπολογία των οικολόγων, όπως υπενθύμισε και ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού στην αμέσως προηγούμενη συνεδρία, που ήταν προς συζήτηση το συγκεκριμένο θέμα, είναι ξεκάθαρη η συνεδριακή απόφαση του Δημοκρατικού Συναγερμού, όχι τώρα, αλλά από πολύ παλιά, και μάλιστα είχαμε και ανάλογη πρόταση, ότι υποστηρίζουμε την αυτόματη εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους για όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις. Και βεβαίως αυτή συνεχίζει και παραμένει η θέση μας, με εφαρμογή, επαναλαμβάνω, για όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις.

Αναγνωρίζουμε συνειδητά ότι με αυτή την ενδεχόμενη ψήφιση της πρότασης των οικολόγων, της τροπολογίας, ναι, θα δημιουργηθεί ένα πρόβλημα στην εκλογική διαδικασία, γιατί πολύ απλά θα υποχρεωθεί η Υπηρεσία Εκλογών να εντάξει στον εκλογικό κατάλογο έναν μεγάλο αριθμό εκλογέων, που ο αριθμός τους αριθμεί γύρω στις 95 000. Και αυτό σίγουρα θα δημιουργήσει ένα πρόσθετο πρόβλημα. Παρά ταύτα, θεωρούμε ότι είναι κάτι το οποίο είναι γνωστό προ πολλού στην Υπηρεσία Εκλογών και θεωρούμε ότι θα πρέπει να βρεθεί τρόπος αντιμετώπισης. Και παρά το γεγονός ότι επιμένουμε στη θέση ότι θα πρέπει να εφαρμοστεί η αυτόματη εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους στο σύνολο των εκλογικών αναμετρήσεων -και σήμερα έχουμε αποσπασματικά μία συγκεκριμένη εισήγηση, που αφορά μόνο τη διαδικασία των ευρωεκλογών- εντούτοις, στηριζόμενοι στο θέμα αρχής, θα υπερψηφίσουμε τη συγκεκριμένη τροπολογία, ευελπιστώντας βεβαίως ότι, όταν θα επανέλθουμε με ανάλογη πρόταση για το σύνολο των εκλογών, θα έχουμε την ίδια στήριξη και από τα άλλα κόμματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα αυτό που συζητούμε αυτή τη στιγμή, το οποίο εμείς ως ΕΔΕΚ μπορούμε να το προσεγγίσουμε σε τρία διαφορετικά επίπεδα. Το πρώτο επίπεδο είναι καθαρά το διαδικαστικό. Έχουμε τονίσει πάρα πολλές φορές ότι δεν είναι δυνατό τον τελευταίο χρόνο πριν από οποιαδήποτε εκλογική αναμέτρηση, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως και από την κ. Ερωτοκρίτου, να γίνονται οποιεσδήποτε αλλαγές στον εκλογικό νόμο. Αλλαγές οι οποίες ενδεχομένως να επηρεάσουν σημαντικά και την πορεία της εκλογικής διαδικασίας και όλα τα υπόλοιπα. Υπήρξε από το 1979 μία συμφωνία μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων στο πλαίσιο μίας ηθικής δέσμευσης, ότι ακριβώς δε θα γίνεται αυτή η αλλαγή. Και να υπενθυμίσω ότι ακριβώς τον Ιούνιο του 2010 δεν ψηφίσαμε την πρόταση που κατατέθηκε για το ψηφοδέλτιο επικρατείας, γιατί ακριβώς έκλεισαν οι δώδεκα μήνες σε σχέση με τις βουλευτικές εκλογές του Μαΐου 2011. Είδαμε στη συνέχεια ότι δεν τηρήθηκε αυτός ο ηθικός κώδικας συμφωνίας των κομμάτων και υπήρξαν παρεμβάσεις, υπήρξαν παραβιάσεις και όλα τα συνεπακόλουθα. Λοιπόν, ευχόμαστε και ελπίζουμε ότι αυτό το φαινόμενο δε θα συνεχίσει να παρατηρείται.

Το δεύτερο είναι καθαρά το τεχνοκρατικό ζήτημα, το οποίο είναι εξίσου σημαντικό. Από τη στιγμή που βρίσκεσαι σε μία κοινή διαδικασία, εκλογική, από την ώρα που είσαι ένας λαός, δεν έχεις κανένα δικαίωμα να υπάρχουν δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ των εκλογέων, και μάλιστα όταν αυτή η διάκριση αγγίζει ενδεχομένως σε μεγάλο βαθμό το θέμα της θρησκευτικής ή της εθνικής προέλευσης του καθενός. Αντιλαμβάνεστε ότι αυτό πια προσλαμβάνει άλλες διαστάσεις. Άρα λοιπόν, ό,τι θα ισχύσει για τους Ελληνοκύπριους πρέπει να ισχύσει και για τους Τουρκοκύπριους. Ό,τι θα ισχύσει για τους Τουρκοκύπριους πρέπει να ισχύσει και για τους Ελληνοκύπριους. Δεν μπορεί να υπάρχει διαχωρισμός και αυτό το πράγμα πρέπει να το κατανοήσουμε, γι' αυτό ακριβώς και θα στηρίζουμε τη συγκεκριμένη τροπολογία, η οποία έχει κατατεθεί.

Το τρίτο στοιχείο είναι καθαρά το πολιτικό. Επειδή ακούσαμε διάφορα, και σήμερα ακούσαμε και κάποιες πατριωτικές κορώνες γύρω απ' αυτό το ζήτημα, ε, αυτά που ακούσαμε είναι στην ουσία συνταγή διχοτόμησης, είναι συνταγή διαίρεσης, είναι συνταγή και στοιχεία επιχειρημάτων στο κατοχικό καθεστώς για τα δύο κράτη. Αυτό σημαίνει ο διαχωρισμός του λαού. Αυτό σημαίνει ο αποκλεισμός ενός τμήματος του πληθυσμού, που είναι νόμιμοι Κύπριοι υπήκοοι, να λάβουν μέρος σε αυτή τη διαδικασία, έστω κι αν η κυπριακή κυβέρνηση δεν έχει το δικαίωμα ή τη δυνατότητα άσκησης κυριαρχικού ελέγχου στην κατεχόμενη περιοχή, έστω κι αν υπάρχουν αυτές οι έκρυθμες καταστάσεις.

Από την πλευρά τη δική μας αυτό το οποίο κυρίως πρέπει να κάνουμε είναι αυτά τα επιχειρήματα μέσα από την καθημερινή μας πρακτική να τα αποδυναμώνουμε και να ενισχύουμε ακριβώς την προοπτική του «ένα κράτος, ένας λαός» στο πλαίσιο της οποιασδήποτε μορφής διαδικασίας και περαιτέρω που θα θέλαμε για λύση του Κυπριακού.

Και τέλος, χαίρομαι ακριβώς γι' αυτή την υποστήριξη που υπάρχει και για την τροπολογία η οποία κατατέθηκε, αλλά και τη συνδρομή όλων των υπολοίπων, γιατί εδώ ακόμα τίθεται ακόμα ένα πολιτικό ζήτημα, το οποίο ουσιαστικά κάποιοι πρέπει να το απαντήσουν. Η ΕΔΕΚ το έχει απαντημένο από την αρχή. Στο πλαίσιο αυτής της λογικής θέλουμε μία απάντηση. Γιατί για την περίπτωση των ευρωεκλογών θα έχουμε ένα κοινό ψηφοδέλτιο, θα έχουμε ενδεχομένως ένα κοινό εκλογικό σώμα, για να ψηφίζει, αλλά σε μια μελλοντική λύση του Κυπριακού θα πρέπει να έχουμε δύο ξεχωριστά δημοψηφίσματα στη βάση δύο ξεχωριστών εκλογικών καταλόγων και στην εκλογή Προέδρου και Αντιπροέδρου, σε μία μελλοντική λύση πάλι, να έχουμε δύο ξεχωριστούς εκλογικούς καταλόγους με διαφορετικές διαδικασίες; Αυτό λοιπόν είναι κάτι το οποίο πρέπει να απαντηθεί και είναι κάτι το οποίο ουσιαστικά αφενός μεν υποδηλώνει αντιφάσεις σε πολιτικές γραμμές που υπάρχουν, από την άλλη όμως δικαιώνει και πολιτικές γραμμές οι οποίες υιοθετούνται από την πλευρά της ΕΔΕΚ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για άλλη μια φορά ο εκλογικός νόμος μετατρέπεται σε ελαστικό μιας χρήσης για τις ανάγκες αναλόγως της περίπτωσης και της επικαιρότητας. Η αύξηση του εκλογικού μέτρου τότε στο 3,5%, για να εξυπηρετηθούν τα μεγάλα κόμματα, η αλλαγή της εκλογικής νομοθεσίας... Παρά το γεγονός ότι και την πρόεδρο της

επιτροπής, αν και είμαι νέος βουλευτής, πολλές φορές την άκουσα να μας λέει ότι είναι απαράδεκτο να αλλάσουμε τον εκλογικό νόμο και, όταν θα έχουμε να συζητήσουμε οποιαδήποτε πράγματα... Αλλά ο φούρνος ύστερα φέρνει την πυρά, έχουμε υποψήφιο Τουρκοκύπριο. Επομένως, θα μπορούσα εύκολα να σας πω ότι η ψηφοθηρική αλλαγή της στάσης σας...

Όσον αφορά τον Δημοκρατικό Συναγερμό, ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου θα μπορούσα να πω ότι καθοδηγεί την κοινοβουλευτική του ομάδα με πολιτικές σκοπιμότητες εντάσσοντας τον εκλογικό νόμο μέσα στα πλαίσια της δικής του πολιτικής προσέγγισης της λύσης του Κυπριακού. Εκφράζεται ο λαός; Όσον αφορά την κανονικότητα του κράτους, γιατί το αποκρύβετε ότι έγινε εισβολή και κατοχή; Γιατί το αποκρύβετε ότι είτε διά της βίας είτε με τη θέλησή τους έχουν μεταβεί στις περιουσίες μας στα κατεχόμενα και ζουν στα σπίτια μας;

Ακούω για τοπωνύμια, εγκλήματα πολέμου σε άλλες περιοχές. Οι Εβραίοι -και καλά κάνουν και ήταν πριν από λίγο εδώ και τους τιμήσαμε- απαγορεύουν οποιαδήποτε αλλαγή της ιστορίας, ακόμα και ένα κόμμα που παραποιεί την έννοια της ιστορίας τους για τις διώξεις από τους Ναζί! Άμα είναι για τον δικό μας λαό, τρέχει από τα ποινάρκα σας όλους η δημοκρατικότητα! Ψηφίστε άμεσα, κύριοι, και φέρτε εσείς της κυβερνήσεως το δικαίωμα του πρόσφυγα 'πού έν' στην Αγγλία και στην Αυστραλία, γιατί εν είσιεν στον ήλιο μοίρα στην Κύπρο, να δικαιούται να ψηφίζει τζαι όι να σας πκιάννει η έννοια αν έν' στην Κύπρο νόμιμος κάτοικος έξι μήνες! Γιατί δεν τους θυμάστε τους πρόσφυγες που πετάξαμε στο Λονδίνο, στην Αυστραλία και αλλού, τετρακόσιες χιλιάδες στην Ελλάδα, και τώρα σας έπικιαν η έννοια της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσής σας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα σχόλιο απλώς στο θέμα της τροπολογίας του κ. Περδίκη για την αυτόματη εγγραφή. Διαχρονική θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού ήταν και είναι η αυτόματη εγγραφή όπως κατατέθηκε και σε προτάσεις νόμου από άλλους συναδέλφους, αλλά και από τον ομιλούντα, όταν ψηφίσαμε το δικαίωμα του ψηφοφόρου να ψηφίσει διά της ταυτότητας.

Υπάρχει ένα πρόβλημα: Ο περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμος λέει ότι ο κάθε πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας, για να αποκτήσει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, πρέπει να κάνει αίτηση διά να εγγραφεί στον Εκλογικό Κατάλογο. Σε άλλον νόμο αυτό, στον περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμο. Εδώ κάνουμε μια τροποποίηση στον περί Εκλογής Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί της συγκεκριμένης νομοθεσίας. Είναι δύο διαφορετικές προσεγγίσεις. Θα ψηφίσουμε την τροπολογία με επιφύλαξη και είμαι βέβαιος ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι επιφύλαξη; Έντζιε έσιει επιφύλαξη δαμαί.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Υπάρχει ένας νόμος, επαναλαμβάνω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είτε ψηφίζεις τζαι περνά ο νόμος είτε εν ψηφίζεις.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι, θα ψηφίσουμε, επαναλαμβάνω όμως ότι υπάρχει άλλη νομοθεσία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, καταλαβαίνω τι λέτε και πολύ σωστά το λέτε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...στον περί Αρχείου Πληθυσμού... Διατηρώντας την επιφύλαξή μας. Από εκεί και πέρα, επειδή προχωρούμε σε αυτή τη ρύθμιση, είμαι βέβαιος ότι στην πορεία, in due cost, όπως λένε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Στα αρχαία ελληνικά!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Στην αγγλική! Να θυμώσει...

Λοιπόν, είναι δεδομένο ότι θα ψηφιστεί γενικότερα η νομοθεσία γι' αυτόματη εγγραφή στους Εκλογικούς Κατάλογους, γιατί θεωρώ απαράδεκτο ένας δεκαοκτάχρονος, που κλείει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του, να χρειάζεται να πάει να υποβάλει αίτηση, για να εγγραφεί στον Εκλογικό Κατάλογο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λοιπόν, αφού ολοκλήρωσαν οι ομιλητές, παρακαλώ να διαβαστεί η τροπολογία του ΕΛΑΜ, για να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία της.

Παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 5 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθεί από το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Τροποποίηση του 5. Το άρθρο 9 του βασικού νόμου τροποποιείται με τη διαγραφή του εδαφίου (1Α) άρθρου 9 του αυτού.»
βασικού νόμου.

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η κατάργηση των διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, σύμφωνα με τις οποίες εγγράφονται στον ειδικό εκλογικό κατάλογο για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου οι Τουρκοκύπριοι που διαμένουν στις περιοχές που η κυβέρνηση της Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δύο ψήφοι υπέρ και σαράντα ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία του κ. Γιώργου Περδίκη, εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 5 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθεί από το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Τροποποίηση του 5. Το άρθρο 9 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:
άρθρου 9 του
βασικού νόμου.

- (α) Με την αντικατάσταση του εδαφίου (1) αυτού με το ακόλουθο νέο εδάφιο:
“(1) Το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης εγγράφει στον ειδικό εκλογικό κατάλογο για εκλογείς κάθε εκλογέα που κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμου του 2004 στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας είναι εγγεγραμμένος στον μόνιμο Εκλογικό Κατάλογο δυνάμει του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου.” και
- (β) με τη διαγραφή από το εδάφιο (1Α) αυτού της φράσης “των παραγράφων (α) και (β)” (πρώτη γραμμή)
- (γ) με τη διαγραφή από το εδάφιο (1Α) αυτού της φράσης “δύνатаι να” (δεύτερη γραμμή)
- (δ) με τη διαγραφή από το εδάφιο (1Α) αυτού της φράσης “σύμφωνα με τα στοιχεία που περιέχει το Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού διαμένει στις

περιοχές που η κυβέρνηση της Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο,” (τρίτη και τέταρτη γραμμή)

- (ε) με την αντικατάσταση στην επιφύλαξη του εδαφίου (1Α) αυτού της φράσης “στις περιοχές που η κυβέρνηση της Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο” (πέμπτη και έκτη γραμμή) με τις λέξεις “στη Δημοκρατία”.
- (στ) με την αντικατάσταση στο εδάφιο (3) αυτού των λέξεων “εκλογείς και κοινοτικοί” (πρώτη γραμμή) με τη λέξη “Κοινοτικοί”.
- (ζ) με την αντικατάσταση στο εδάφιο (3) αυτού της φράσης “στα εδάφια (1) και” (πέμπτη και έκτη γραμμή) με τις λέξεις “στο εδάφιο”.
- (η) με τη διαγραφή από την επιφύλαξη του εδαφίου (3) αυτού των λέξεων “εκλογείς και” (πρώτη γραμμή) και
- (θ) με την αντικατάσταση στο εδάφιο (4) αυτού της φράσης “των εδαφίων (1) και (2)” (δεύτερη γραμμή) με τη φράση “των εδαφίων (1Α) και (2)”.».

Σημείωση:

Με την τροπολογία σκοπεύεται η χρήση ενός ενιαίου ειδικού εκλογικού καταλόγου για εκλογείς που είναι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας και που αποκτούν το δικαίωμα του εκλέγειν στις εκλογές για ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ειδικότερα, σκοπός της τροπολογίας είναι να ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις εγγραφής στον ειδικό εκλογικό κατάλογο για όλους τους Κυπρίους, Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους, καθώς και να αφαιρεθούν διατάξεις της νομοθεσίας που ενέχουν την έννοια της διάκρισης και/ή εγκαθιδρύουν διάκριση μεταξύ δύο διαφορετικών κοινοτήτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ και έντεκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε τώρα στην τροπολογία του κ. Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα διαδικαστικό...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ένα λεπτό, να το εξηγήσουμε. Με τη δική μου την τροπολογία, που πέρασε, δεν υπάρχει το στοιχείο που καταργεί από το νομοσχέδιο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει το στοιχείο;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Το στοιχείο που θέλει να καταργήσει από το υφιστάμενο νομοσχέδιο της κυβέρνησης καταργείται με τη δική μου τροπολογία.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Δεν υπάρχει υπεύθυνη δήλωση.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι πλεονασμός...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι πλεονασμός. Το μόνο που ισχύει όμως στην τροπολογία είναι τζιέινο που κάμνετε τες λίρες σε ευρώ, αν θέλετε να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λεωνίδου, πέστε τι θέλετε να πείτε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Επί της ουσίας μπορεί να μην παίζει κανέναν ρόλο, κύριε Πρόεδρε. Ο συνάδελφος αναφέρθηκε στο σημείο για τη μετατροπή του νομίσματος. Εκεί, ναι, πρέπει να γίνει ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή αποσύρετε το κομμάτι ολόκληρο, εκτός από αυτό; Τη μετατροπή του νομίσματος;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Όχι, δεν την αποσύρουμε, να τεθεί σε ψηφοφορία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τεθεί σε ψηφοφορία τζιαι ο καθένας ας κάμει τζιέινο που νομίζει, που εννά δει τον νόμο. Μάλιστα, πολύ καλή πρακτική τούτη!

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά είναι λάθος. Αφαιρείται το κομμάτι της τροπολογίας που ήδη έχει καλυφθεί από την προηγούμενη τροπολογία και παραμένει προς έγκριση μόνο το κομμάτι που αφορά πια τη μετατροπή του νομίσματος.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Το οποίο έν' στο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, αυτό το εισηγήθηκα και μου είπαν «όχι», κύριε Σιζόπουλε, εν μπορώ να το επιβάλω.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Αυτό είναι το σωστό.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ΔΗΚΟ τι λέει;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Να γίνει ξεχωριστή ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορεί να είναι ξεχωριστή.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Να γίνει ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να γίνει ψηφοφορία πάνω στην τροπολογία όπως είναι κατά γράμμα και θεωρείται ότι δεν επηρεάζεται από το άλλο και μετά βλέπουμε.

Ωραία, να διαβαστεί η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 5 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθεί από το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού 5. Το άρθρο 9 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση στο εδάφιο (4) αυτού της φράσης “τις τετρακόσιες πενήντα λίρες” (όγδοη

νόμου.

και ένατη γραμμή) με τη φράση “τα οκτακόσια ευρώ”.».

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η μη κατάργηση των ισχυουσών διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας σύμφωνα με τις οποίες οι εκλογείς που διαμένουν στις περιοχές στις οποίες η κυβέρνηση της Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο και οι οποίοι εγγράφονται αυτόματα στον ειδικό εκλογικό κατάλογο υποβάλλουν κατά την προσέλευσή τους στο εκλογικό κέντρο υπεύθυνη δήλωση στην οποία καταγράφεται η διεύθυνση της συνήθους διαμονής τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δέκα ψήφοι υπέρ, είκοσι δύο εναντίον, δέκα αποχές και δύο άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι δύο ψήφους εναντίον, δέκα ψήφους υπέρ και δέκα αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται. Το θέμα της μετατροπής εις το νόμισμα ας το δει η κυβέρνηση.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Καλύφεται 'που το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 3Α. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 25Α. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, όπως έχουν τροποποιηθεί.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ και δώδεκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ και δώδεκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 3 και 4 τιτλοφορούνται «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Ο κ. Νεοφύτου κάτι θέλει να πει για τούτο.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πήραμε και μια επιστολή σήμερα που εγείρει κάποια ζητήματα πολύ σοβαρά. Νομίζω να το αφήσουμε ως τις 15 Φεβρουαρίου, να το δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ευχαριστώ.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, να αναβληθεί.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ας πάει και στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν μπορεί να το δει και η επιτροπή, καλώς.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να το δει ο πρόεδρος και να αποφασίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018», αναβάλλεται και παραπέμπεται πίσω στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή για εξέταση.

Τα θέματα με τους αριθμούς 6 και 7 είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018» και «Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2018».

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άγγελο Βότση)

Θέλει να μιλήσει ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για αναβολή, αντιλαμβάνομαι.

Υπάρχει ένσταση για αναβολή των υπ' αριθμόν 6 και 7 θεμάτων;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.
Εναντίον: ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβάλλονται.

Προχωρούμε στα υπ' αριθμόν 8 και 9 θέματα, που είναι εξ αναβολής και τιτλοφορούνται «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Διαδικασία Είσπραξης, Καταβολής και Παρακράτησης Εισφορών) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συμπληρωμή, Μέγιστη Συμπληρωμή, Συνεισφορά I και Συνεισφορά II) Κανονισμοί του 2019». Έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών με τους οποίους να καθορίζεται η διαδικασία είσπραξης, καταβολής και παρακράτησης των εισφορών για σκοπούς του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Θέσπιση κανονισμών με τους οποίους καθορίζεται η συμπληρωμή, η μέγιστη συμπληρωμή, η συνεισφορά I και η συνεισφορά II που θα καταβάλλουν οι δικαιούχοι του Γενικού Συστήματος Υγείας κατά τη λήψη υπηρεσιών φροντίδας υγείας στο πλαίσιο του Γενικού Συστήματος Υγείας.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Διαδικασία Είσπραξης, Καταβολής και Παρακράτησης Εισφορών) Κανονισμοί του 2018» και «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συμπληρωμή, Μέγιστη Συμπληρωμή, Συνεισφορά I και Συνεισφορά II) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Γιώργος Λουκαΐδης, εκπροσωπώντας

Χρίστος Χρίστου

τον κ. Αδάμο Αδάμου

Ευθύμιος Δίπλαρος, εκπροσωπώντας

Μαρίνος Μουσιούπτας

τον κ. Νίκο Νουρή

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 18 Οκτωβρίου και 29 Νοεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, ο Διευθυντής και εκπρόσωποι των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι του Τμήματος Φορολογίας του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου της Γενικής Λογίστριας, ο πρόεδρος και εκπρόσωποι του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών (ΠΑΣΥΚΙ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Νοσηλευτών (ΠΑΣΥΝΟ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών και Μαιών (ΠΑΣΥΝΜ), του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου, του Παγκύπριου Συλλόγου Φυσιοθεραπευτών, του Συλλόγου Εγγεγραμμένων Λογοπαθολόγων Κύπρου, του Συνδέσμου Φαρμακευτικών-Χημικών Βιομηχανιών (ΦΑΡΧΗΜ), του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Εταιρειών Κύπρου, της Κυπριακής Ένωσης Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης (ΚΕΦΕΑ), του Συνδέσμου Διευθυντών Κλινικών Εργαστηρίων, Βιοϊατρικών και Κλινικών Εργαστηριακών Επιστημόνων, του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων (ΠΟΣΠΦ), της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ), της Οργάνωσης Παραπληγικών Κύπρου (ΟΠΑΚ) και της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκατάστασης Παθόντων (ΠΟΑΠ).

Η Παγκύπρια Συντεχνία Ισότητα, ο Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος (ΠΙΣ), ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιωτικών Νοσηλευτριών, ο Παγκύπριος Σύλλογος Εργοθεραπευτών, ο Σύνδεσμος Ψυχολόγων Κύπρου, ο Παγκύπριος Σύλλογος Ψυχολόγων, ο Σύνδεσμος Διαιτολόγων και Διατροφολόγων Κύπρου, η Παγκύπρια Συντεχνία Κυβερνητικών Φαρμακοποιών (ΠΑΣΥΚΥΦΑ) και η Παγκύπρια Συμμαχία Σπάνιων Παθήσεων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στην επιτροπή. Σημειώνεται ωστόσο ότι ο ΠΙΣ απέστειλε γραπτώς τις απόψεις του στην επιτροπή.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 20 (13) και 64 του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών με τους οποίους να καθορίζεται η διαδικασία είσπραξης, καταβολής και παρακράτησης των εισφορών για σκοπούς του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ).

Υπενθυμίζεται ότι ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμος καθορίζει τις κατηγορίες προσώπων που έχουν υποχρέωση για καταβολή εισφορών, τον τρόπο είσπραξης, καταβολής ή παρακράτησής τους και τον

υπεύθυνο για την είσπραξη, καταβολή ή παρακράτηση ανάλογα με την περίπτωση. Συναφώς, οι εν λόγω κανονισμοί περιλαμβάνουν πρόνοιες σε σχέση με τη διαδικασία με βάση την οποία οι εν λόγω εισφορές θα καταλήγουν στο Ταμείο Ασφάλισης Υγείας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας, οι πιο πάνω κανονισμοί καθορίζουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τη διαδικασία που θα ακολουθείται σε σχέση με τα τρία εμπλεκόμενα τμήματα της κυβέρνησης που θα αναλάβουν το μεγαλύτερο μέρος της είσπραξης των εισφορών για το ΓΕΣΥ, δηλαδή τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Τμήμα Φορολογίας και το Γενικό Λογιστήριο.
2. Την προθεσμία, τον τόπο και τον τρόπο καταβολής των εισφορών.
3. Τα στοιχεία τα οποία θα προσκομίζονται στον ΟΑΥ για κάθε εισφορά.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 20Α και 64 του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών με τους οποίους καθορίζεται η συμπληρωμή, η μέγιστη συμπληρωμή, η συνεισφορά Ι και η συνεισφορά ΙΙ που θα καταβάλλουν οι δικαιούχοι του ΓΕΣΥ κατά τη λήψη υπηρεσιών φροντίδας υγείας στο πλαίσιο του ΓΕΣΥ.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Υγείας, οι εν λόγω κανονισμοί καθορίζουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τις υπηρεσίες φροντίδας υγείας οι οποίες παρέχονται στο πλαίσιο του ΓΕΣΥ για τις οποίες οι δικαιούχοι θα υποχρεούνται να καταβάλλουν συμπληρωμή ή/και συνεισφορά Ι.
2. Το ύψος της συμπληρωμής και της συνεισφοράς Ι.
3. Τον τρόπο και τον χρόνο καταβολής της συμπληρωμής και της συνεισφοράς Ι.
4. Το ύψος της ετήσιας μέγιστης συμπληρωμής ανά κατηγορία δικαιούχων.
5. Τις υπηρεσίες φροντίδας υγείας οι οποίες παρέχονται στο πλαίσιο του ΓΕΣΥ και για τις οποίες οι δικαιούχοι θα υποχρεούνται να καταβάλλουν συνεισφορά ΙΙ.
6. Τον τρόπο υπολογισμού της συνεισφοράς ΙΙ.
7. Τις περιπτώσεις όπου παροχέας υπηρεσιών φροντίδας υγείας διαπράττει ποινικό ή άλλο αδίκημα και τις συνέπειες αυτού.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη επί των προνοιών των πρώτων κανονισμών, την επιτροπή απασχόλησε το ζήτημα του επιπρόσθετου φόρτου εργασίας που θα προκύψει για τα τρία εμπλεκόμενα τμήματα της κυβέρνησης σε σχέση με τη διαδικασία είσπραξης των εισφορών.

Τοποθετούμενος στο ζήτημα αυτό ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε ότι εκπονήθηκε έγκαιρα μελέτη για τις πρόσθετες ανάγκες που θα προκύψουν για τον σκοπό αυτό, γι' αυτό και γίνονται επαφές με τους γενικούς διευθυντές των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για να καλυφθούν όλες οι ανάγκες, ώστε να είναι έτοιμα τα τμήματα να ανταποκριθούν στον αυξημένο όγκο εργασίας τον ερχόμενο Μάρτιο, οπότε και θα ξεκινήσει η καταβολή των εισφορών.

Περαιτέρω, όσον αφορά τους πρώτους κανονισμούς, ο ΠΙΣ με γραπτό του υπόμνημα που απέστειλε στην επιτροπή εισηγείται μεταξύ άλλων την ανάγκη διαμόρφωσης πλαισίου για την εποπτεία και διαχείριση των πόρων του Ταμείου Ασφάλισης Υγείας και τη συμμετοχή του ΠΙΣ σε ειδική επιτροπή η οποία να συσταθεί εντός του πλαισίου του ΟΑΥ με βάση τους παρόντες κανονισμούς και η οποία θα έχει την αρμοδιότητα να εποπτεύει την είσπραξη, καταβολή και παρακράτηση των εισφορών για λογαριασμό του Ταμείου Ασφάλισης Υγείας και τη διαχείριση των πόρων του Ταμείου Ασφάλισης Υγείας.

Σημειώνεται ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς και οργανώσεις κατέθεσαν υπομνήματα σε σχέση με τα υπό συζήτηση θέματα και υπέβαλαν τις απόψεις και εισηγήσεις τους.

Ορισμένα από τα ζητήματα που περιλαμβάνονται στα υπό αναφορά υπομνήματα αφορούν τους δεύτερους υπό συζήτηση κανονισμούς και συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Στην ανάγκη εκπαίδευσης όλων των εμπλεκόμενων φορέων στο σύστημα πληροφορικής.
2. Στο ενδεχόμενο καθορισμού κλιμακωτού ύψους της συνεισφοράς Ι στη βάση των εισοδηματικών κριτηρίων των δικαιούχων.
3. Στην παροχή της δυνατότητας εξαίρεσης από την υποχρέωση καταβολής συμπληρωμής ή συνεισφοράς Ι ή ΙΙ και άλλων κατηγοριών δικαιούχων, όπως τα άτομα με παραπληγία/τετραπληγία και τα άτομα με χρόνιες παθήσεις.

4. Στην παροχή της δυνατότητας εξαίρεσης από την υποχρέωση καταβολής συμπληρωμής στα Τμήματα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών (ΤΑΕΠ) των επαγγελματιών υγείας, στο πλαίσιο εκτέλεσης των υπηρεσιακών τους καθηκόντων.
5. Στην παροχή της δυνατότητας εξαίρεσης των αναπήρων πολέμου από την καταβολή οποιασδήποτε εισφοράς.

Τοποθετούμενοι γύρω από τα πιο πάνω ζητήματα, ο πρόεδρος και οι εκπρόσωποι του ΟΑΥ δήλωσαν ότι ο νόμος που διέπει το ΓΕΣΥ προβλέπει την καθολική συνεισφορά όλων των πολιτών στο ΓΕΣΥ. Περαιτέρω, οι ίδιοι προέβησαν στις ακόλουθες διευκρινίσεις και επισημάνσεις:

1. Σε περίπτωση που ασθενής ξεπεράσει το ποσό της μέγιστης συμπληρωμής θα συνεχίσει να λαμβάνει υπηρεσίες φροντίδας υγείας, χωρίς να καταβάλλει οποιοδήποτε ποσό.
2. Το ποσό της συνεισφοράς I καθορίστηκε, ώστε να ενθαρρύνεται ο θεσμός του προσωπικού γιατρού και ανέφεραν ότι είτε με απευθείας πρόσβαση στον ειδικό γιατρό είτε έπειτα από παραπομπή του ασθενούς από τον προσωπικό γιατρό οι υπηρεσίες υγείας που θα προσφερθούν στον ασθενή θα είναι του ίδιου επιπέδου.
3. Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς θα τύχουν εκπαίδευσης στο σύστημα πληροφορικής.
4. Το ενδεχόμενο καθορισμού του ύψους της συνεισφοράς I στη βάση εισοδηματικών κριτηρίων δεν μπορεί να υλοποιηθεί, γιατί είναι πρακτικά αδύνατο να ελέγξει ο ΟΑΥ το εισόδημα του κάθε συμπολίτη μας.
5. Όσον αφορά τις εισηγήσεις που υποβλήθηκαν για την παροχή δυνατότητας εξαίρεσης από την υποχρέωση καταβολής συμπληρωμής και άλλων κατηγοριών δικαιούχων, αρχική θέση του ΟΑΥ ήταν να μην υπάρχει εξαίρεση για κανέναν, παρ' όλα αυτά εισήχθη ο σχετικός πίνακας στους κανονισμούς. Ωστόσο, για οποιοδήποτε μελλοντικές αποφάσεις σε σχέση με τον καθορισμό και άλλων κατηγοριών προσώπων που θα εξαιρούνται από την καταβολή συμπληρωμής, την ευθύνη για την καταβολή του κόστους της συμπληρωμής θα πρέπει να αναλαμβάνει το κράτος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της κ. Ευθύμιος Δίπλαρος, εκπροσωπώντας το μέλος της επιτροπής κ. Νίκο Νουρή, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ των προνοιών των κανονισμών και γι' αυτό εισηγούνται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών.
2. Τα μέλη της επιτροπής κ. Γιώργος Τ. Γεωργίου και ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης, εκπροσωπώντας το μέλος της επιτροπής κ. Αδάμο Αδάμου, και ο κ. Μαρίνος Μουσιούττας, βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, αντίστοιχα, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του ΕΛΑΜ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η παρούσα έκθεση τίθεται ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής για τη λήψη τελικής απόφασης.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Διαδικασία Εισπραξης, Καταβολής και Παρακράτησης Εισφορών) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συμπληρωμή, Μέγιστη Συμπληρωμή, Συνεισφορά I και Συνεισφορά II) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος	Ειρήνη Χαραλαμπίδου
Νίκος Νουρή	Γεώργιος Προκοπίου
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Αδάμος Αδάμου	

Όπως είναι γνωστό, για τους υπό αναφορά κανονισμούς κυκλοφόρησε έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας την 5^η Δεκεμβρίου 2018. Ωστόσο, έπειτα από την απόφαση για αναβολή της συζήτησής τους από τις συνεδριάσεις της ολομέλειας του σώματος στις 7 Δεκεμβρίου 2018 και στις 11 Ιανουαρίου 2019, η επιτροπή επανεξέτασε τους εν λόγω κανονισμούς σε νέα συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιανουαρίου 2019. Στη νέα αυτή συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, ο πρόεδρος και εκπρόσωποι του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), καθώς και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι ο σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι απόψεις των εμπλεκομένων, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο πρώτο στάδιο της εξέτασής τους περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής.

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης των πιο πάνω κανονισμών, την επιτροπή απασχόλησαν μόνο οι πρόνοιες των δευτέρων κανονισμών με τους οποίους καθορίζεται η συμπληρωμή, η μέγιστη συμπληρωμή, η συνεισφορά I και η συνεισφορά II που θα καταβάλλουν οι δικαιούχοι του ΓΕΣΥ κατά τη λήψη υπηρεσιών φροντίδας υγείας στο πλαίσιό του.

Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησαν οι νέες πρόνοιες των κανονισμών που ενσωμάτωσε το Υπουργείο Υγείας στο αναθεωρημένο κείμενό τους, το οποίο κατέθεσε στην επιτροπή, έπειτα από τις εκ νέου διαβουλεύσεις μεταξύ του Υπουργού Υγείας, του ΟΑΥ και του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου (ΠΙΣ).

Συγκεκριμένα, όπως επεξήγησαν στην επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, στο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών έχουν περιληφθεί πρόνοιες που ρυθμίζουν την πρόσθετη συμπληρωμή, η οποία θα καταβάλλεται από τους δικαιούχους για τις υπηρεσίες φροντίδας υγείας που θα λαμβάνουν από προσωπικό ή από ειδικό ιατρό κατά τις καθημερινές από τις 8 μ.μ. μέχρι τις 8 π.μ., κατά τα Σαββατοκυριακά και κατά τις προβλεπόμενες στους κανονισμούς αργίες. Το ύψος της υπό αναφορά πρόσθετης συμπληρωμής με βάση τη σχετική πρόνοια των κανονισμών θα κυμαίνεται από €0 έως €25, θα καθορίζεται από τον ιατρό και δε θα επιστρέφεται στο ταμείο του ΟΑΥ, αλλά θα παραμένει στον ιατρό. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι οι δικαιούχοι που εξαιρούνται από την καταβολή συμπληρωμής, σύμφωνα με τις πρόνοιες των κανονισμών, δε θα εξαιρούνται από την καταβολή της πρόσθετης συμπληρωμής. Επιπρόσθετα προβλέπεται ότι, στις περιπτώσεις που θα παρέχονται υπηρεσίες φροντίδας υγείας για τις οποίες θα καταβληθεί πρόσθετη συμπληρωμή, δε θα καταβάλλεται συμπληρωμή για τις ίδιες υπηρεσίες φροντίδας υγείας. Τέλος, σημειώνεται ότι με βάση τις πρόνοιες των κανονισμών η πρόσθετη συμπληρωμή δε θα λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της μέγιστης συμπληρωμής και ο δικαιούχος θα συνεχίσει να την καταβάλλει, ανεξάρτητα αν αυτή έχει ανέλθει στο ύψος της μέγιστης συμπληρωμής.

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης των κανονισμών από την επιτροπή, ο πρόεδρος του ΟΑΥ ανέφερε στην επιτροπή ότι, κατά τις διαβουλεύσεις που προηγήθηκαν μεταξύ του Υπουργού Υγείας, του ΟΑΥ και του ΠΙΣ, υποβλήθηκε εκ νέου από τον ΠΙΣ το αίτημα να επιτραπεί η άσκηση ιδιωτικής ιατρικής. Ο πρόεδρος του ΟΑΥ δήλωσε ότι το αίτημα αυτό δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό, γιατί σε περίπτωση εφαρμογής του θα αλλάξει η φιλοσοφία και το πνεύμα του νόμου που διέπει το ΓΕΣΥ. Ως εκ τούτου, όπως δήλωσε ο ίδιος, έπειτα από μεσολαβητική πρόταση του Υπουργού Υγείας, οι τρεις πλευρές κατέληξαν στην εισαγωγή των προνοιών για πρόσθετη συμπληρωμή, όπως αυτές επεξηγήθηκαν πιο πάνω.

Στο πλαίσιο της συζήτησης στην επιτροπή των πιο πάνω πρόσθετων προνοιών που περιλήφθηκαν στους κανονισμούς από το Υπουργείο Υγείας, ο πρόεδρος του ΟΑΥ ενημέρωσε την επιτροπή ότι, πέραν των Τμημάτων Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών, θα λειτουργεί και φορέας εφημερεύοντων ιατρικών σε όλες τις επαρχίες που θα στελεχώνεται από παιδίατρος και γενικούς ιατρούς.

Εκτός από τα πιο πάνω, την επιτροπή απασχόλησε το θέμα της εκπαίδευσης των γενικών ιατρών. Για το θέμα αυτό η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας ενημέρωσε την επιτροπή ότι η εκπαίδευση για απόκτηση ειδικότητας γενικής ιατρικής είναι διάρκειας πέντε ετών. Ωστόσο, σύμφωνα με ευρωπαϊκή Οδηγία, όσοι ασκούσαν γενική ιατρική πριν από το 2004 εντάσσονται υποχρεωτικά στο σύστημα είτε παρακολούθησαν είτε δεν παρακολούθησαν εκπαίδευση. Όσοι ιατροί δεν πληρούν το τυπικό κριτήριο της ειδικότητας θα δύνανται να ενταχθούν στο σύστημα, αφού ο νόμος του ΓΕΣΥ προβλέπει συνεχή εκπαίδευση, το πλαίσιο της οποίας θα καθοριστεί σε συνεργασία με τον ΠΙΣ. Όσον αφορά ιατρούς οι οποίοι μετά το 2004 για τουλάχιστον έξι χρόνια ασκούν ιατρική στην Κύπρο, αυτοί θα παρακολουθήσουν εκπαιδευτικό πρόγραμμα, ώστε να μην κινδυνεύουν να μην ενταχθούν στο σύστημα. Συναφώς, όπως ενημέρωσε η ίδια εκπρόσωπος την επιτροπή, αυτό θα γίνει μόνο μία φορά και θα αφορά τους ιατρούς που ασκούν για έξι χρόνια τουλάχιστον την ιατρική στην Κύπρο.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο πρόεδρος του ΟΑΥ ενημέρωσε την επιτροπή για τις αμοιβές των ιατρών που έχουν προταθεί και δήλωσε πως πρόκειται για ένα ελκυστικό πλαίσιο αμοιβών, που κυμαίνεται κατά μέσο όρο στις €130.000 έως €140.000 για τους προσωπικούς ιατρούς και στις €160.000 έως €170.000 για τους ειδικούς ιατρούς, σε περίπτωση που ενταχθούν στο σύστημα όλοι οι ιατροί. Σε περίπτωση που αριθμός ιατρών αποφασίσει να μείνει εκτός του συστήματος, το σύστημα δε θα καταρρεύσει, αλλά θα είναι αυξημένες οι αμοιβές των ιατρών που θα ενταχθούν σε αυτό κατά 20%. Ωστόσο, όπως ανέφερε ο ίδιος, ο ΟΑΥ συνεχίζει να καταβάλλει προσπάθειες, ώστε να πεισθούν οι ιατροί να ενταχθούν στο σύστημα.

Τέλος, ο ίδιος ανέφερε ότι οι υπολογισμοί για τις εισφορές έγιναν στη βάση της υφιστάμενης φοροεισπρακτικής ικανότητας του κράτους και, σε περίπτωση που παρουσιαστούν ελλείμματα στον προϋπολογισμό, αυτά θα καλυφθούν από το κράτος.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής ή εξήγησης τροπολογιών;

Ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι νομίζω γνωστή και αδιαμφισβήτητη η προσήλωση, η συνέπεια και η σταθερότητα με την οποία στηρίζουμε την προοπτική να αποκτήσει η χώρα μας το δικό της Εθνικό Σχέδιο Υγείας. Όταν ήρθαν μπροστά μας αυτοί οι κανονισμοί, ασφαλώς δεν είχαμε κανένα πρόβλημα, καμιά δυσκολία να τους υπερψηφίσουμε και δεν είχαμε καμιά διαφωνία, για να έχουμε ερωτηματικό για τη στάση που θα τηρούσαμε απέναντι στους κανονισμούς.

Όμως, δυστυχώς, αυτό που έχει εισαχθεί στους κανονισμούς πραγματικά μας βρίσκει αντίθετους. Και αναφέρομαι στην απόφαση πλέον που έχει ενσωματωθεί και στους σχετικούς κανονισμούς, για να υπάρχει συμπληρωμή έξω από το πλαίσιο του Συστήματος Υγείας μέχρι €25, όταν πρόκειται κάποιος ασθενής να χρειαστεί να επισκεφτεί γιατρό μετά τις οκτώ το βράδυ ή κατά τα Σαββατοκύριακα ή αργίες. Αντιλαμβανόμαστε ότι αυτό το μέτρο λήφθηκε κάτω από την πίεση των δεδομένων που έχουν δημιουργηθεί στο πλαίσιο της προσπάθειας εφαρμογής του ΓΕΣΥ. Όμως ανοίγει ένα παράθυρο για ευρύτατη κατάχρηση, για να μην πω ότι είναι πολύ πιθανό πολλοί ασθενείς να χρειαστεί να πάνε στον γιατρό, γιατί θα αρρωστήσουν είτε βράδυ είτε πολύ περισσότερο Σαββατοκύριακο. Γιατί πρέπει να πληρώνουν από την τσέπη τους €25, όταν θα χρειαστούν περίθαλψη, να επισκεφθούν γιατρό εκείνες τις ώρες;

Από την άλλη, βλέπουμε, επαναλαμβάνω, την ανάγκη να αντιμετωπιστεί η υπερεπισκεψιμότητα. Η κατάχρηση από πλευράς των ασθενών, αλλά η λύση σε αυτό το πρόβλημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μπορούσε να ήταν να διασφαλίσουμε το δικαίωμα στην απρόσκοπτη πρόσβαση του ασθενή, που ούτως ή άλλως θα πληρώνει στον γιατρό του και για τούτες τις ώρες, αλλά το κόστος να το καταβάλλει το κράτος. Γιατί να πρέπει να το καταβάλλει ο ασθενής, που ήδη θα πληρώνει; Η λογική, έτσι, της λιτότητας και πάλι από πλευράς κυβέρνησης δεν μπορεί να μας βρίσκει σύμφωνους και δεν είναι μόνο η περίπτωση τούτη.

Δε θέλω να ανοίξουμε τη συζήτηση για το ΓΕΣΥ, μένω στους κανονισμούς, διότι έν' πολλά που θα μπορούσαμε να πούμε, όμως θέλω να καταγράψω με αυτή μου την παρέμβαση -και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, να μην καταχρώμαι και τον χρόνο- ότι το ΑΚΕΛ θα υπερψηφίσει τους κανονισμούς, γιατί θέλουμε να προχωρήσει το ΓΕΣΥ. Πλην όμως, διατηρούμε για τον εαυτό μας το δικαίωμα αναφαίρετο να παλέψουμε τζιαι με οργανωμένα σύνολα, ώστε να αναιρεθεί αυτή η πρόνοια στην προοπτική τζιαι να έρτει το κράτος αρωγός μαζί με άλλα μέτρα που μπορεί να ληφθούν, εφημερίες, ειδικές ομάδες στις Πρώτες Βοήθειες για όσους θα χρειάζονται και ούτω καθεξής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αδάμος Αδάμου.

(Αστειευόμενος)

Εκ μέρους ποιου; Του ΑΚΕΛ ή του ΓΕΣΥ;

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Εκ μέρους μου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκ μέρους σου!

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ θα διαφωνήσω με αυτά που είπε ο κοινοβουλευτικός μου εκπρόσωπος και θα εξηγήσω και γιατί. Ο προσωπικός γιατρός έχει συγκεκριμένο ωράριο. Πέρα από αυτό το ωράριο όμως, υπάρχει εφημερεύων ιατρός και εφημερεύον νοσηλεύτήριο. Εάν κάποιος ασθενής δε θέλει να πληρώσει τα €25, να πάει στον εφημερεύοντα γιατρό ή στο εφημερεύον νοσοκομείο. Όταν όμως στον χρόνο εκείνο που μου δίνεται εμένα, που είδα πενήντα αρρώστους την ημέρα... για να με σηκώσεις η ώρα έντεκα τη νύχτα, για να δω τον άρρωστο, εννά πρέπει να με αμείψεις, άσχετα αν είναι άσχημο να με αμείψεις 'πού την τσέπη του αρρώστου, που κανονικά έπρεπε να πληρώνει το ΓΕΣΥ. Άρα λοιπόν, με αυτή την έννοια καταλαβαίνω και το σκεπτικό όπως τα έβαλε ο Γιώργος Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τούτον είπα.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Τι;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τούτον είπα.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Ναι. Από την άλλη όμως, εφόσον το κράτος δεν εννοεί να αυξήσει κατά ένα σεντ τον προϋπολογισμό τον σφαιρικό του ΓΕΣΥ και όταν το κράτος δεν έρχεται να συνεισφέρει σε αυτό το πράμα, ε, είναι μ' πού θέλετε να κάμει ο γιατρός; Πρέπει να κρατούμε τον γιατρό εικοσιτέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο τζειαμαί; Έννεν σωστό, είναι λάθος. Πέστε μου έναν εργαζόμενο που πάει να δουλέψει μετά την ώρα εργασίας του και δεν αμείβεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κώστας Κωνσταντίνου.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γνωστή η προσέγγιση η οποία υπήρχε από πλευράς του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου και άλλων γιατρών, οι οποίοι ήθελαν στην ουσία να ασκούν παράλληλα ιδιωτική ιατρική. Και ήταν μια απαίτησή τους πολύ έντονη, πράγμα το οποίο καθιστούσε στην ουσία το νομοσχέδιο άνευ ουσίας και εν πάση περιπτώσει δε θα υλοποιείτο ο σκοπός για τον οποίο είχαμε υιοθετήσει μια διαδικασία η οποία θα ακολουθείτο, ώστε να είναι ένα σχέδιο καθολικό, αναλογικό και να εξυπηρετεί τους ασθενείς πρώτα και κύρια. Θα καταργούσε ακριβώς αυτό τον σκοπό.

Ως εκ τούτου, υπήρξε μια υπαναχώρηση από πλευράς του ΟΑΥ, του υπουργείου, ούτως ώστε να δοθεί ένα δικαίωμα στους ιδιώτες γιατρούς την ίδια στιγμή, αν και εφόσον το θελήσουν -και δεν είναι υποχρεωτικό- να ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο, όπως και αναφέρθηκε, Σαββατοκυρίακα από οκτώ το βράδυ μέχρι οκτώ το πρωί και κατά τη διάρκεια των αργιών. Εάν και εφόσον, επαναλαμβάνω, το θέλουν και μπορούν να ανταποκρίνονται από μόνοι τους χωρίς υποχρέωση, να έχουν το δικαίωμα είσπραξης από €0 μέχρι και €25. Ήταν μια αναγκαιότητα ακριβώς -να πω ένα δέλεαρ- τη στιγμή που υπήρχε μια άρνηση η οποία ήταν δεδομένη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Στον έντονο δημόσιο διάλογο που αναπτύχθηκε τελευταία -και καθυστερημένα θα έλεγα- κατηγορούμαστε ως πολιτικά κόμματα ότι περάσαμε τη νομοθεσία για το ΓΕΣΥ χωρίς να τροποποιήσουμε οτιδήποτε και χωρίς να παρέμβουμε δημιουργικά. Και είναι αλήθεια ότι όπως έχουν οι επαγγελματικές τάξεις τα δικά τους «θέλω» και τα συμφέροντα, αν θέλετε, τα δικαιολογημένα, τα οποία διεκδικούν, και τα πολιτικά κόμματα είχαν πολιτικές θέσεις για το ΓΕΣΥ. Και πιστεύω ότι όχι μόνο το Κίνημα των Οικολόγων, αλλά και τα υπόλοιπα πολιτικά κόμματα έκαναν υπέρβαση για να μη διεκδικήσουν αυτές τις πολιτικές τους θέσεις τζιαι να υπάρξει τριβή, προστριβή και τελικά κατάληξη σε ένα πιο διαφορετικό σχέδιο για το ΓΕΣΥ από αυτό που έχουμε. Εμείς θεωρούμε ότι αυτή η πολιτική ήταν θετική και βοήθησε στον χρόνο που έγινε. Όμως δεν είμαστε διατεθειμένοι να τη διατηρήσουμε αυτή την πολιτική και στους κανονισμούς που έρχονται τώρα και νομίζω ότι σε ορισμένα σημεία έχουμε υποχρέωση να κάμουμε καταλυτική και δημιουργική παρέμβαση.

Στο συγκεκριμένο θέμα που έχει απασχολήσει τη συζήτηση ως αυτή τη στιγμή πρέπει να πω ότι η θέση μας εμάς είναι ότι θα πρέπει να διευκολύνουμε τον ΟΑΥ και την κυβέρνηση στο διάλογό τους με τους γιατρούς και τις λογικές τους απαιτήσεις να κάμουμε ακόμα μια φορά την υπέρβαση και να τις δεχτούμε. Και αυτή η πρόσθετη που ήρθε εσχάτως στην επιτροπή Υγείας είναι μια από αυτές τις λογικές και ανεκτές υπερβάσεις που μπορούμε να κάμουμε και να τη δεχτούμε.

Όσον αφορά τις τροπολογίες μας, νομίζω ότι η μία έχει έναν πολιτικό χαρακτήρα. Θεωρούμε ότι ένα σημαντικό ζήτημα που έχει να κάμει με τον καθορισμό των κατηγοριών των δικαιούχων που μπορούν να πληρώνουν λιγότερο από το μέγιστο ύψος της συμπληρωμής, δηλαδή ο καθορισμός εκείνων των ευνοούμενων κατηγοριών ασθενών ή κατηγοριών επαγγελματιών να μην είναι στα χέρια της κυβέρνησης, αλλά να προκύπτει μέσα από κανονισμούς όπως εγκρίθηκαν οι κανονισμοί για τις κατηγορίες, να συμπληρώνονται με νέους κανονισμούς. Είναι η πάγια μας πολιτική θέση ότι πρέπει το κοινοβούλιο να ασκεί τον ρόλο του στο παιχνίδι

της δημοκρατίας. Η δεύτερη τροπολογία όμως νομίζω ότι έν' πασιφανής και εντελώς ανθρωπιστική. Αυτό που ζητούμε είναι οι επαγγελματίες υγείας την ώρα της δουλειάς τους, εάν χρειάζεται να ζητήσουν υπηρεσίες από το Τμήμα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών, από τις Πρώτες Βοήθειες, να μην πληρώνουν οι άνθρωποι τζαι 'πού πάνω.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Είναι αυτονόητο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όμως πρέπει να γραφτεί. Αυτονόητο ξεαυτονόητο, πρέπει να γραφτεί.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Είσαι στο νοσοκομείο, αρρωστάς τζαι πάεις Πρώτες Βοήθειες τζαι πρέπει να πληρώσεις;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και όμως, αν πάμε σύμφωνα με το γράμμα του κανονισμού, πρέπει να πληρώσεις και επιπλέον λένε ότι και τα σώματα ασφαλείας και οι εθελοντές και οι ομάδες διάσωσης και τα μέλη της Πολιτικής Άμυνας την ώρα του καθήκοντός τους, εάν συμβεί περιστατικό και πρέπει να παν στες Πρώτες Βοήθειες... να μην χρειαστεί να πληρώσουν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Δεν πληρώνουν.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν το γράφει μες στους κανονισμούς τούντο πράμα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Το γράφει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν το γράφει στους κανονισμούς.

Αν πάμε σύμφωνα με το γράμμα του κανονισμού, πρέπει να πληρώσουν οι άνθρωποι. Άρα, το ξεκαθαρίζουμε, αντιλαμβάνομαι ότι όλοι αντιλαμβάνεστε τη χρησιμότητα τούντου θέματος.

Αυτά μόνο ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω ότι είναι από τες λίγες συζητήσεις που όλα τα επιχειρήματα είναι βάσιμα και όλες οι ανησυχίες και αυτές που εξέφρασαν ο κ. Λουκαΐδης προηγούμενα, ο φίλος ο Αδάμος Αδάμου, ο Γιώργος Περδικής, όμως νομίζω ότι βρισκόμαστε στο παρά πέντε της εφαρμογής του ΓΕΣΥ. Εκείνο το οποίο πρέπει να προέχει στη σκέψη όλων μας είναι πώς θα διευκολύνουμε να εφαρμοστεί, να ξεκινήσει η εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Αυτή είναι η ουσία, η πεμπτούσια. Το ότι τυγχάνει βελτίωσης ή διεύρυνσης των ομάδων που δικαιούνται. Είναι και οι εθνοφρουροί, είναι και ο αντιπρομοκρατικός -τους στέλνουμε σε μια αποστολή, μπορεί να τραυματιστούν- δεν εξαιρούνται. Υπάρχουν διάφορες κατηγορίες, που έχουμε τον χρόνο να τα δούμε προσεκτικά, να το διευρύνουμε με αυτούς τους δικαιούχους, αν θέλουμε.

Έχουμε τον χρόνο και την υποχρέωση να κάνουμε αυτό που ανέφερε προηγούμενα ο αγαπητός Αδάμος Αδάμου προς την κυβέρνηση ως πίεση, δηλαδή να ενισχύσει τα κρατικά νοσηλευτήρια, τις Πρώτες Βοήθειες, να δημιουργήσει Πρώτες Βοήθειες στο Μακάρειο Νοσοκομείο με παιδιάτρους για τα παιδιά, ούτως ώστε ο πολίτης σε ώρες που είναι προχωρημένες, τις βραδινές ώρες ή τις αργίες, να έχει επιλογή, αν δε θέλει να πληρώσει ένα συμπλήρωμα, να πάει στα κρατικά νοσηλευτήρια. Γι' αυτό εμείς θα στηρίξουμε το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς όπως έχουν κατατεθεί, καθώς επίσης και τις τροπολογίες των Οικολόγων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και οι κανονισμοί είναι πάρα πολύ σοβαρά και πάρα πολύ σημαντικά. Δυστυχώς όμως στην Κύπρο έχουμε συνηθίσει όποιοι εκφράζουν ανησυχίες, όποιοι κάμνουν έγκαιρες προειδοποιήσεις για κινδύνους, για να τους αποφύγουμε, να είναι αυτοί που δε θέλουν την εφαρμογή του ΓΕΣΥ ή της όποιας άλλης νομοθεσίας, ενώ η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική: Είναι απόρροια της πρόθεσής μας και της επιθυμίας μας να εφαρμοστεί η μεγαλύτερη κοινωνική μεταρρύθμιση της πατρίδας μας κατά τρόπο σωστό. Το έχουμε πει πάρα πολλές φορές. Ένα ενδεχόμενο κατάρρευσης του Γενικού Συστήματος Υγείας... Δεν είναι ούτε Κυπριακές Αερογραμμές, δεν είναι ούτε Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα. Οι συνέπειες στους πολίτες και στην οικονομία θα είναι τρομακτικές.

Λυτούμαι να παρατηρήσω ότι υπάρχει μια συγκεκριμένη στοχοποίηση. Μάλιστα σήμερα το πρωί από ραδιοφώνου έμαθα ότι δεν ξέρω ούτε και μαθηματικά. Και θα παρακαλούσα τον συγκεκριμένο κύριο που το διατύπωσε να μας δώσει και το απολυτήριο του γυμνασίου του, για να δούμε τον βαθμό των μαθηματικών του, για να ξέρω πόσο καλύτερα εν' τα μαθηματικά του, για να μου κάμει και μαθήματα ιδιαίτερα, για να αποκτήσω κι εγώ γνώσεις μαθηματικών.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Βρέστε μου κάποιον άλλο. Είπα τζιαι στον κ. Αβέρωφ που ήταν πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών να μου παραδώσει κάποια σεμινάρια και κάποια ειδικά μαθήματα, για να αποκτήσω πρόσθετες γνώσεις στα μαθηματικά. Όμως υπάρχει προχειρότητα, τεράστια προχειρότητα, και μπορώ να τα αναφέρω ένα προς ένα και επιτρέψτε μου.

Πρώτον, δεν είμαστε εμείς που ψηφίσαμε ομόφωνα στη νομοθεσία για το ΓΕΣΥ ότι παραχωρούμε τη δυνατότητα στον ασθενή, στον πολίτη να πάει απευθείας στον ειδικό γιατρό, αν θέλει να παρακάμψει τον προσωπικό γιατρό; Το ψηφίσαμε, ναι ή όχι;

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Βέβαια.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Βεβαίως.

Από εκεί και πέρα, γιατί προσπαθούμε αυτό που ψηφίσαμε να το ανατρέψουμε με άλλες διαδικασίες;

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Γιατί να το ανατρέψουμε;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, αφού αυτό επιχειρείται.

Να υπενθυμίσω ποια ήταν η πρώτη πρόταση για τα €25 της συμπληρωμής; Ότι βάζουμε τα €25, για να παρεμποδίσουμε την απευθείας πρόσβαση στους γιατρούς και στην αρχή υπήρχε η απαίτηση τα €25 που θα παίρνει ο ειδικός γιατρός από την απευθείας πρόσβαση του ασθενή να τα επιστρέφει στο ταμείο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας. Κι εγώ ρωτώ: Ποιος ειδικός γιατρός θα δεχτεί να εξετάσει με αυτές τες προϋποθέσεις οποιοδήποτε ασθενή; Κανένας.

Να πω και κάτι, γιατί δυστυχώς κατηγορούμαστε ότι είμαστε υποτίθεται γιατροί και έχουμε συμφέροντα. Να παρατηρήσω κάτι. Αν κάποιος ασθενής κάποια στιγμή υποστεί ένα έμφραγμα, φανταστείτε να πάει πρώτα στον οικογενειακό γιατρό, να πάει στον προσωπικό γιατρό, πόση ώρα θα χρειαστεί να τον παραπέμψει στη συνέχεια στον ειδικό γιατρό και όλα τα υπόλοιπα. Με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Στο τέλος εν' έμφραγμα το ΓΕΣΥ που εννά πάθει.

Δεύτερο στοιχείο: Καθορίζουμε κάποια συγκεκριμένα ποσοστά συμμετοχής των εργαζομένων και όλων των υπολοίπων στο ΓΕΣΥ. Από την ώρα που αυτά τα λεφτά που δίνει ο ασθενής θα επιστρέφονται στον οργανισμό, σημαίνει ότι αυξάνει το ποσοστό της συμμετοχής του συγκεκριμένου πολίτη στο ταμείο του οργανισμού, στον σφαιρικό προϋπολογισμό.

Τρίτο στοιχείο, πάρα πολύ σημαντικό: Με βάση κάποιες εκτιμήσεις και μια μελέτη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, όσο μπορείτε, περιοριστείτε στο θέμα που έχουμε μπροστά μας, όχι για το ΓΕΣΥ γενικά ούτε για τα μαθηματικά σας. Εγώ πιστοποιώ ότι εν' καλά τα μαθηματικά σας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Το θέμα, Πρόεδρε, έν' τούτο ακριβώς. Με βάση κάποιες εκτιμήσεις καθορίστηκε πώς θα συγκεντρώνουμε το ποσό του σφαιρικού προϋπολογισμού. Θέσαμε ένα ερώτημα: Στο ενδεχόμενο που αυτό το ποσό δε συγκεντρωθεί, το έλλειμμα με ποιο τρόπο θα καλυφτεί; Δεν έχουμε καμία απάντηση. Στο πιο κύριο ζήτημα που πρέπει να απαντηθεί, πώς καλύπτεται το έλλειμμα, σε περίπτωση που δε συγκεντρωθεί το ποσό του σφαιρικού προϋπολογισμού, δεν έχουμε απάντηση. Θα είναι με πρόσθετη φορολογία, θα είναι από το κράτος, θα είναι με περιορισμό της παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες; Αυτό δε μας το έχουν απαντήσει.

Τέταρτο στοιχείο: Όπως έχουν καθοριστεί τα ποσοστά, επιτρέψτε μου να πω ότι θα υπάρξει σαφές πρόβλημα. Και γιατί είναι το πρόβλημα; Το πρόβλημα είναι ότι ενώ για τους μισθωτούς υπάρχει συγκεκριμένο ποσοστό...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, είπα το, εν είπα;

Κύριε Σιζόπουλε...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγγνώμη, ένεν μέσα στους κανονισμούς αυτά τα πράματα; Αυτά που συζητώ τώρα δεν είναι μέσα στους κανονισμούς; Γιατί ενοχλούνται κάπιοι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίστε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγγνώμη. Ο σφαιρικός προϋπολογισμός πώς συγκεντρώνεται; Δε συγκεντρώνεται από την εισφορά που θα δώσουν οι εργαζόμενοι και το κράτος, με τα ποσοστά που θα ψηφίσουμε; Πώς συγκεντρώνεται ο προϋπολογισμός; Πέστε μου το να το καταλάβω. Στον σφαιρικό προϋπολογισμό πώς θα παρθούν τα λεφτά, το ποσό το συγκεκριμένο;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Πού; Δεν είναι με τις συνεισφορές που σήμερα θα ψηφίσουμε; Το ποσοστό των συνεισφορών; Εάν αυτό δεν είναι μέσα στους κανονισμούς... αυτό είναι μέσα στους κανονισμούς και μόνο.

Από εκεί και πέρα, καθορίζεται ότι ακριβώς ενώ για τους εργαζόμενους, για τους μισθωτούς θα υπάρχει συγκεκριμένο ποσοστό, για τους αυτοτελώς εργαζόμενους θα είναι στη βάση του ακαθάριστου τους εισοδήματος μέχρι τις €180.000. Και εδώ ακριβώς προκύπτουν δύο σοβαρά ζητήματα τα οποία κάπιοι θέλουν να παραγνωρίσουν.

Το πρώτο σοβαρό ζήτημα: Ποιος είναι αυτός που ελέγχει ποιο είναι το ακαθάριστο εισόδημα του αυτοτελώς εργαζόμενου; Ποιος; Ο φόρος εισοδήματος; Ο φόρος εισοδήματος ενδιαφέρεται μόνο για το φορολογητέο εισόδημα. Άρα λοιπόν, ο καθένας από τους αυτοτελώς εργαζόμενους σήμερα θα μπορεί να δηλώνει κατά προσέγγιση εκείνο το ποσό του ακαθάριστου εισοδήματος που θέλει, για να μειώνονται οι εισφορές του στο ταμείο. Αυτό θα συμβεί αύριο. Γιατί από την ώρα που κάπιοι έχει ενδεχομένως €100.000 ακαθάριστο εισόδημα, αλλά τα καθαρά του εισοδήματα είναι €35.000, δεν έχει κανένα λόγο αύριο να πάει να δηλώσει τις €100.000. Θα δηλώσει €70.000 ακαθάριστο και €35.000 καθαρό. Ο φόρος εισοδήματος δε θα τον ψάξει. Άρα, δεν μπορούν ούτε οι Κοινωνικές Ασφαλίσεις να τον ελέγξουν. Άρα, αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι θα υπάρχει πάλι από ορισμένες κατηγορίες επαγγελματιών διαφυγή από την εισφορά που πρέπει να κάνουν στον σφαιρικό προϋπολογισμό του ΓΕΣΥ.

Την ίδια στιγμή θα υπάρχει ακόμα μια ανισότητα. Όλοι αυτοί που είναι αυτοτελώς εργαζόμενοι δεν έχουν το ίδιο ποσοστό καθαρού εισοδήματος σε σχέση με το ακάθαρτό τους εισόδημα. Υπάρχουν επαγγελματικοί κλάδοι που μπορεί το ποσοστό του καθαρού τους εισοδήματος να είναι 35% και κλάδοι που είναι 20%. Γιατί πρέπει να έχουν το ίδιο ποσοστό συνεισφοράς; Αυτά λοιπόν είναι στοιχεία τα οποία ουσιαστικά θα δημιουργήσουν πρόσθετα προβλήματα όσον αφορά τη σωστή διαχείριση του σφαιρικού προϋπολογισμού της συνεισφοράς με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Εμείς κάνουμε μια τελευταία έκκληση και προς την κυβέρνηση και προς το υπουργείο και προς τον ΟΑΥ. Πρέπει να κάτσουν έγκαιρα και προτού ξεκινήσει η διαδικασία της συνεισφοράς να ξαναμελετήσουν το σύστημα και να κάνουν διορθωτικές κινήσεις, γιατί αύριο θα έχουμε τεράστια προβλήματα. Εμείς οφείλουμε να τα πούμε και, αν δε δικαιωθούμε, είμαστε έτοιμοι να αναλάβουμε τις όποιες ευθύνες. Αλλά μέχρι στιγμής για ό,τι συμβαίνει στο θέμα της υγείας, όλες οι προειδοποιήσεις τις οποίες κάμαμε σε αυτή τη Βουλή και σε αυτό το σώμα έχουν επιβεβαιωθεί. Εύχομαι αυτή τη στιγμή να μην επιβεβαιωθούμε. Πολύ το φοβούμαι όμως.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας,

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ζήτησα τον λόγο για το θέμα τούτο, παρά το ότι δεν είναι στο αντικείμενο το δικό μας, που είμαι στην επιτροπή Ελέγχου, όμως είμαι υπόχρεος να καταστήσω το σώμα κοινωνό του εξής σημαντικού ζητήματος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Που έχει σχέση με τους κανονισμούς, φαντάζομαι.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όχι, έχει σχέση με το ΓΕΣΥ, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, μάλιστα. Καλά.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ακούω και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, νομίζει εννά εφαρμόσει το ΓΕΣΥ διά διαταγμάτων. Μακάρι να ήταν έτσι δηλαδή.

Επειδή η καλή μέρα φαίνεται από το πρωί, οι διορισμοί στην κεφαλή αυτού του συστήματος που έγιναν υπάρχει ο μέγας κίνδυνος να καταρρεύσουν ενώπιον των δικαστηρίων και να συμπαρασύρουν και όλους τους διορισμούς που κάνουν κάθε μέρα. Πρώτος και καλύτερος ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, ο κ. Νίκολσον. Το κατήγγειλε ο κ. Μαρίνος. Πέραν των όσων σωστών είπε ο Μαρίνος, τα οποία υιοθετώ πλήρως δηλαδή, έγινε συζήτηση εκτεταμένη. Υπάρχει νόμος περί ασυμβιβάστου. Έχουμε τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τη γνώμη του Γενικού Ελεγκτού...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία, σας παρακαλώ!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο τον σεβασμό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα πού είναι ο σεβασμός; Ο σεβασμός είναι να μιλάς τώρα για το θέμα της επιτροπής Ελέγχου, ενώ ψηφίζουμε κανονισμούς για εισφορές;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Κουλία.

Ακούστε με και απαντήστε όπως θέλετε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μεν ξεκινήσω να φωνάζω τζιαι εγώ «order, order» τωρά!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Να ξεκινήσω να φωνάζω «order, order», τωρά που είδα κάτι παραδείγματα σε άλλες Βουλές!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Α, εντάξει, κακό παράδειγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κακό παράδειγμα.

Σε ρωτώ απλώς διαδικαστικά. Όποτε ανοίξουμε ένα θέμα, γιατί είναι πολυσυζητημένο τούτο το διαδικαστικό θέμα, δηλαδή μιλούμε για το Χρηματιστήριο, γιατί θα ανοίξει μία θέση, θα ξεκινήσουμε να μιλούμε για τη χρεοκοπία του Χρηματιστηρίου του 2001; Είμαστε σε ένα συγκεκριμένο θέμα, κανονισμούς που έχουμε μπροστά μας. Γι' αυτό έχετε τίποτε να πείτε; Συνεχίστε όμως όπως θέλετε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο λόγος που εγέρθηκα... Δεν είμαι κανένας άσχετος, κύριε Πρόεδρε, με όλο τον σεβασμό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, μα γι' αυτό έπρεπε να μην εγερθείτε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρέ μου, με όλο τον σεβασμό!

Οι κανονισμοί που καλείται το σώμα να ψηφίσει είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με τη λειτουργία του ΓΕΣΥ! Δε θέλετε να πω ότι είναι ασυμβίβαστος ο διορισμός του Νίκολσον; Δε θέλετε να σας πω ότι ο κ. Πολύζος, ο εκτελεστικός διευθυντής, έχει προσφυγές εναντίον του, διότι, ενώ πλήρωσε το κράτος €92.000 να επιλέξει η ΚΡΜΓ τρία κατάλληλα στελέχη, αντί να πάρουν από τους τρεις, πήραν τον Κουλία που ήταν έξω από τη λίστα; Τούτο εν πρέπει να το πούμε; Εν θέλετε, εν το λαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι, να το πεις τώρα, αλλά να θυμάσαι, όταν εννά 'ρτει τούτο το θέμα να συζητούμε, να μεν μας το ξαναπείς.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη, τελώ υπό περιορισμό, κύριε Πρόεδρε; Είμαι βουλευτής κανονικός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Κατάλαβα ότι ο λόγος που ήθελες να μιλήσεις είναι για να μας πληροφορήσεις γι' αυτό το θέμα. Τώρα είμαστε πληροφορημένοι. Μεν μας ξαναπληροφορήσεις, διότι θα μας προσβάλλεις ότι δεν αθθυμούμαστε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν κατά την ταπεινή μου γνώμη κρίνω ότι κάποιοι ξεχνάνουν εύκολα, θα πεταχτώ τζαι την άλλη φορά να σου το ξαναπώ. Να το ξέρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Τον λόγο έχει ο κ. Λουκαΐδης τώρα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα επιμείνω στο διαδικαστικό. Υπάρχει θέμα διαδικασίας. Υπάρχει ανάγκη και αυτοσεβασμού, αλλά να σεβόμαστε και τους συναδέλφους. Δε γίνεται αυτό το πράγμα! Έχουμε μπροστά μας κανονισμούς. Το μόνο πράγμα που διαφοροποιεί τον νόμο σε σχέση με αυτούς τους κανονισμούς είναι εκείνο στο οποίο αναφέρθηκα, που είναι έξω από το πλαίσιο του νόμου. Κατά τα άλλα, οι κανονισμοί που έχουμε ενώπιόν μας καθορίζουν τις διαδικασίες εφαρμογής του νόμου, που κατά τα άλλα ψηφίσαμε ομόφωνα.

Αλλά, επιτρέψτε μου να πω, για να πάω και στην ουσία πλέον...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Μεν το πεις.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να μεν το πω; Ε, θα το πω, άτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ΜΕΝ ΤΟ ΠΕΙΣ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να μὲν τὸ πῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διότι παραβαίνεις τὸν σωστὸ πρόλογο που ἔκανες.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αγαπητέ μου Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, τὰ ἔχετε πει ὅλα πολὺ σωστά. Ἀν μιλήσετε γιὰ ἄλλα πράγματα, θὰ πατήσετε καὶ εσεῖς...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τὸ θέμα εἶναι ὅτι ζητοῦσα τὸν λόγο γιὰ διαδικαστικούς λόγους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, μείνετε σὲ αὐτό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...γιὰ νὰ προλάβουμε αὐτὴ τὴ συζήτηση. Αὐτὴ ἡ συζήτηση ἀνοίξε. Ἐντὶς ἔχουμε πρόβλημα νὰ τὴν κάμουμε, κάθε ἄλλο. Εἰσηγούμαι, ἀν θέλετε, συνάδελφοι, ἀν μπορέσουμε τζιὰ ἐννὰ εὐρομε χρόνο παρακάτω, διότι ἄρκεσα τζιὰ ἀκούω συναδέλφους -τζιὰ αὐτὸ σημαίνει νὰ δείχνουμε σεβασμὸ ὅλοι- ὅτι πρέπει νὰ ἀναβάλουμε τὸ Κεφάλαιο Τέταρτο γιὰ ἓνα σοβαρὸ θέμα που κατέστη ξανά ἐπικαίρο, ἐὰν κάμνουμε αὐτὴ τὴ συζήτηση ἢ ἀν συμπεριφερόμαστε ἔτσι, κάθε φορὰ που ξεκινούμε ἓνα θέμα, που ἔσει ἓνα ἑκατομμύριο διαστάσεις βέβαια... Διότι μπορούμε νὰ πούμε ὅτι, ἐὰν δὲν εἴχαμε οικονομικὴ κρίση, ε, μπορούσε νὰ ἔσει παραπάνω λεφτὰ τῶρὰ τζιὰ νὰ ξεκινήσουμε νὰ συζητοῦμε τζιὰ γιὰ τὴν οικονομικὴ κρίση! Ἐν' συνδεδεμένο! Ξέρετε, ἀν πικιάεις ἓνα θέμα, μπορεῖς νὰ ἀνοίξεις ἑκατὸ χιλιάδες κεφάλαια! Ἐννὰ κάμνουμε ἔτσι; Ἐν γίνεται νὰ κάμνουμε ἔτσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Συμφωνῶ. Σωστὸ.

Μείνετε σὲ τὸ διαδικαστικὸ ὅμως καὶ ἦταν πολὺ βοηθητικὴ ἡ παρέμβασή σας.

Ὁ κ. Προκοπίου.

Α, ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Γιὰ νὰ καταλάβουμε, ἡ εἰσήγηση τοῦ ΑΚΕΛ ποῖα εἶναι γιὰ τὸ συγκεκριμένο θέμα;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τὸ εἶπα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Γιὰ τὸ θέμα τοῦ συγκεκριμένου τέλους. Ἐπειδὴ ἀντιλαμβάνομαι εἶναι ἐκεῖ που...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Θὰ ψηφίσουμε τοὺς κανονισμούς καὶ θὰ διεκδικήσουμε νὰ διαφοροποιηθεῖ...

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μεταγενέστερα ἐννοεῖτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μεταγενέστερα, ἦταν καθαρὸ τούτο, ναι.

Ὁ κ. Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ευχαριστῶ, Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πάνω σε αυτή την τροπολογία του κ. Περδίκη, όσον αφορά τις εξαιρέσεις από την κατηγορία των δικαιούχων στα ΤΑΕΠ, όταν πηγαίνουν στα Τμήματα Πρώτων Βοηθειών, στις δεκατέσσερις κατηγορίες η πρώτη λέει «μέλη σωμάτων ασφαλείας στο πλαίσιο εκτέλεσης υπηρεσιακών καθηκόντων, περιλαμβανομένων των αξιωματικών και υπαξιωματικών της Ελληνικής Δύναμης Κύπρου». Όταν ρωτήσαμε στη συνεδρία, φάνηκε, άλλοι ήταν λίγο διφορούμενοι, ότι συμπεριλαμβάνονται όλα τα μέλη των σωμάτων ασφαλείας. Αν είναι έτσι, κύριε Περδίκη, σημαίνει ότι δεν πρέπει να μπουν ούτε τα μέλη της Πολιτικής Άμυνας ούτε τα μέλη ομάδων διάσωσης. Αν το έκριναν, που και εγώ το φοβάμαι τώρα, επειδή δε διευκρινίζεται, να μην τα περιλάβουν μέσα. Όμως εδώ, αν φτάσουμε σε αυτό το σημείο, πρέπει να προστεθούν και οι πυροσβέστες.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι σώματα ασφαλείας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Δεν είναι σώμα ασφαλείας οι πυροσβέστες. Η Πολιτική Άμυνα τι είναι; Τα σώματα ασφαλείας είναι μόνο η αστυνομία και ο στρατός. Η πυροσβεστική δεν περιλαμβάνεται. Αν είναι, για να μην τους βγάλουμε αύριο έξω.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Οι δασονόμοι τι είναι;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Τώρα με τους άλλους τους επαγγελματίες υγείας, ναι. Αν θα θέλουμε να το διαχωρίσουμε όπως το ξεχώρισε ο κ. Περδίκης, πρέπει να προστεθούν και οι πυροσβέστες, για να είναι κατοχυρωμένοι όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά πρέπει...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Διότι και αυτοί εν ώρα καθήκοντος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα «πρέπει» είναι με διαδικασίες της Βουλής που γίνονται, δεν είναι με λόγια. Τα «πρέπει» γίνονται με τροπολογίες κ.λπ. Και αντιλαμβάνομαι ότι μίλησες όχι εκ μέρους του ΔΗΚΟ, αλλά εκ μέρους των σωμάτων ασφαλείας τώρα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Πρόεδρε, δεν είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Και τα δύο και τα δύο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Και τα δύο, αλλά βλέπετε με τους πυροσβέστες δεν είχα καμία σχέση. Αλλά είναι κρίμα να αφήσουμε αυτή την κατηγορία των ανθρώπων. Πάνε να κατασβήσουν φωτιές, να τραυματιστούν και να θέλουν να πληρώνουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, κύριοι, βάλτε τις ορολογίες μέσα, δε θα κάνουμε τώρα ερμηνεία των ορολογιών.

Ο κ. Νουρής.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Απλώς, διαβάζοντας την τροπολογία των Οικολόγων, νομίζω έχει ένα λάθος, το οποίο είναι σημαντικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το υποδείξετε σας παρακαλώ.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Μιλά στη δεύτερή του τροπολογία για τροποποίηση του Παραρτήματος II. Θεωρώ ότι είναι το Παράρτημα III.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε σας άκουσα. Σιωπάτε, κύριοι, για να ακούσετε την παρατήρηση του κ. Νουρή.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Η τροπολογία όπως μας δόθηκε γράφει «Παράρτημα II».

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι «III» που γράφει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι είναι το λάθος; Πέστε το λάθος, μπορεί να καταλάβουν πού αναφέρεστε.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Στη δεύτερη τροπολογία, το κείμενο που κρατώ εγώ, κύριε Πρόεδρε, γράφει για την τροπολογία των Οικολόγων ότι γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Παραρτήματος II, ενώ είναι III.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει διορθωθεί, κύριε Νουρή.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Εντάξει, το δικό μου είναι αδιόρθωτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε πολύ.

Θα προχωρήσουμε τώρα στον κανονισμό υπ' αριθμόν 8.

Ψηφίστε για τον κανονισμό υπ' αριθμόν 8, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Οι τροπολογίες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη; Οι τροπολογίες είναι για το υπ' αριθμόν 9.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 8 εγκρίνονται*.

Η τροπολογία των Οικολόγων για το υπ' αριθμόν 9 θέμα.

Να τη διαβάσετε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Βεβαίως.

Θα μπουν δύο ξεχωριστές, κύριε Πρόεδρε.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συμπληρωμή, Μέγιστη Συμπληρωμή, Συνεισφορά I και Συνεισφορά II) Κανονισμοί του 2019»

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Κανονισμού 6 των πιο πάνω κανονισμών, ώστε να διαγραφεί η παράγραφος (3) αυτού.

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η διαγραφή της πρόνοιας με βάση την οποία παρέχεται η δυνατότητα στο Υπουργικό Συμβούλιο να καθορίσει με απόφασή του κατηγορίες δικαιούχων ή περιπτώσεις δικαιούχων για τους οποίους το ύψος της μέγιστης συμπληρωμής ενδέχεται να καθοριστεί χαμηλότερο από εκατόν πενήντα ευρώ (€150), καθώς και να καθορίσει τον υπόχρεο για την καταβολή στο Ταμείο Ασφάλισης Υγείας της επιβάρυνσης που δυνατόν να προκύψει από την απόφαση αυτή.
- β. Ο καθορισμός ποσού χαμηλότερου των εκατόν πενήντα ευρώ (€150) για τις συμπληρωμές για κατηγορίες δικαιούχων ή περιπτώσεις δικαιούχων πρέπει να ρυθμίζεται νομοθετικά, μέσω κανονισμών που θα εγκρίνονται από τη Βουλή.
- γ. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
2. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Παραρτήματος III των πιο πάνω κανονισμών, ώστε να περιληφθούν οι ακόλουθες κατηγορίες δικαιούχων που θα εξαιρούνται από την καταβολή συμπληρωμής στα Τμήματα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών (ΤΑΕΠ) και να γίνουν οι συνακόλουθες αναριθμήσεις:

«Επαγγελματίες υγείας (ιατροί, νοσηλευτές, μαίες) εν ώρα καθήκοντος

Μέλη της Πολιτικής Άμυνας και μέλη ομάδων διάσωσης εν ώρα καθήκοντος».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η συμπερίληψη στον πίνακα με τις κατηγορίες δικαιούχων που εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής συμπληρωμής των επαγγελματιών υγείας, των μελών της Πολιτικής Άμυνας και των μελών των ομάδων διάσωσης που βρίσκονται εν ώρα καθήκοντος, ώστε να μην καταβάλλουν συμπληρωμή, όταν επισκέπτονται τα ΤΑΕΠ εν ώρα καθήκοντος.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για την πρώτη τροπολογία για το υπ' αριθμόν 9.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και δύο αποχές.

Ψηφίστε για την επόμενη τροπολογία, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, μία εναντίον και δύο αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Ψηφίζουμε για το σύνολο των υπ' αριθμόν 9 κανονισμών τώρα.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα αναβάλλεται για δύο εβδομάδες.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου, ώστε τα τέλη που καταβάλλονται κατά την υποβολή αίτησης για την έκδοση, την τροποποίηση ή την ανανέωση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές να καθορίζονται με διάταγμα του Υπουργού Εσωτερικών αντί με βάση τις διατάξεις σχετικού παραρτήματος της εν λόγω βασικής νομοθεσίας που ισχύει σήμερα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Ανδρέας Κυπριανού

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Κωστής Ευσταθίου

Νίκος Νουρής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 2019. Στην εν λόγω συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου, ώστε τα τέλη που καταβάλλονται κατά την υποβολή αίτησης για την έκδοση, την τροποποίηση ή την ανανέωση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές να καθορίζονται με διάταγμα του Υπουργού Εσωτερικών αντί με βάση τις διατάξεις σχετικού παραρτήματος της εν λόγω βασικής νομοθεσίας, που ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία, με απώτερο στόχο την απλούστευση των υφιστάμενων διαδικασιών για τον καθορισμό και τυχόν αναθεώρηση των πιο πάνω αναφερόμενων τελών.

Όπως επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, τα καταβλητέα τέλη όσον αφορά τη ρύθμιση του καθεστώτος εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο ενδοεταίρικής μετάθεσης ή εποχιακής εργασίας σήμερα επίσης καθορίζονται με διάταγμα του Υπουργού Εσωτερικών. Συναφώς, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με την υιοθέτηση της προτεινόμενης τροποποίησης αναμένεται ότι θα επέλθει ομοιόμορφη ρύθμιση όσον αφορά τη διαδικασία καθορισμού των τελών που επιβάλλονται για τη χορήγηση αδειών παραμονής και εργασίας των υπηκόων τρίτων χωρών.

Σημειώνεται ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο έχει εναρμονιστικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι οι υπό τροποποίηση διατάξεις της πιο πάνω αναφερόμενης βασικής νομοθεσίας συνιστούν εναρμονιστικές διατάξεις, οι οποίες υιοθετήθηκαν κατά την εναρμόνιση του εθνικού δικαίου το 2014 με την Οδηγία 2011/98/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται την ψήφισή του σε νόμο.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: ΚΣ ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;
Εφόσον δεν υπάρχουν, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
Τροποποίηση του άρθρου 18ΥΕ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.
Κατάργηση του Παραρτήματος XIII του βασικού νόμου. Άρθρο 3.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.
Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.
Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και μία εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος του 2019 Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής για το έτος 2019, ο οποίος είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει συνολικές δαπάνες και έσοδα ύψους €1.000.000.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος του 2019 Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος
Μαρίνος Μουσιούπτας

Άριστος Δαμιανού
Αντρέας Καυκαλιάς

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.
Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Αβέρωφ Νεοφύτου
Μάριος Μαυρίδης
Ονούφριος Κουλλά
Στέφανος Στεφάνου

Μαρίνος Σιζόπουλος
Μιχάλης Γιωργάλλας
Γιώργος Περδίκης
Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και την 21^η Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος (ΑΔΕΕΛΕΠ).

Ο προϋπολογισμός της ΑΔΕΕΛΕΠ για το 2019 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει συνολικές δαπάνες και έσοδα ύψους €1.000.000. Τα έσοδα θα προέλθουν από κρατική χορηγία (€200.000), από τέλη από τους νόμιμους ελεγκτές και τα νόμιμα ελεγκτικά γραφεία της Δημοκρατίας που διεξάγουν υποχρεωτικούς ελέγχους σε οντότητες δημόσιου συμφέροντος (€715.000) και από τέλη από αναγνωρισμένα σώματα ελεγκτών της Δημοκρατίας (€85.000).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες της ΑΔΕΕΛΕΠ για το 2019 αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€63.107).
2. Λειτουργικές δαπάνες (€146.650).
3. Συντηρήσεις και επιδιορθώσεις (€25.000).
4. Εκπαίδευση προσωπικού/συνέδρια (€75.000).
5. Συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες (€577.500).
6. Μεταβιβάσεις εξωτερικού (€15.000).
7. Αγορά εξοπλισμού (€45.400).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, αλλά και τα όσα ανέφερε κατά τη συνεδρία η Γενική Λογίστρια υπό την ιδιότητά της ως προέδρου του διοικητικού συμβουλίου της ΑΔΕΕΛΕΠ, με βάση τις διατάξεις του περί Ελεγκτών Νόμου, η χρηματοδότηση του προϋπολογισμού της ΑΔΕΕΛΕΠ προέρχεται κατά 80% από τα αναγνωρισμένα σώματα ελεγκτών της Δημοκρατίας, τους νόμιμους ελεγκτές και τα νόμιμα ελεγκτικά γραφεία της Δημοκρατίας, ενώ το υπόλοιπο 20% προέρχεται από κρατική χορηγία, η οποία ανέρχεται στις €200.000. Περαιτέρω, ο προϋπολογισμός για το 2019 είναι ισοσκελισμένος σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, κατά το οποίο οι δαπάνες ανέρχονταν στις €889.318 και τα έσοδα στις €811.455.

Σύμφωνα με την ίδια αξιωματούχο, μεγάλη αύξηση παρουσιάζει η κατηγορία δαπανών «Συμβουλευτικές Υπηρεσίες-Έρευνες», η οποία ανέρχεται περίπου στο 100%, λόγω κάλυψης μέρους των αναγκών σε προσωπικό με αποσπάσεις και αγορά υπηρεσιών. Αύξηση παρουσιάζει επίσης η κατηγορία «Αγορά Εξοπλισμού» λόγω αγοράς διάφορων συστημάτων (τηλεφωνικό, μηχανογραφικό, πυρόσβεσης κ.λπ.), καθώς και εξοπλισμού γραφείου.

Πέραν των πιο πάνω, η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της ΑΔΕΕΛΕΠ δήλωσε ότι στο παρόν στάδιο απαιτείται η στελέχωση της Αρχής με μόνιμο προσωπικό, ώστε να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία, καθώς και η επίτευξη του στόχου της. Συναφώς, προωθούνται ενέργειες προς την κατεύθυνση αυτή με τη δημιουργία οργανικής δομής, καθώς και για τη μεταστέγασή της, καθώς στο παρόν στάδιο η Αρχή στεγάζεται προσωρινά στα γραφεία του Γενικού Λογιστηρίου.

Απαντώντας σε ερωτήματα που τέθηκαν από μέλη της επιτροπής, η ίδια αξιωματούχος δήλωσε ότι η Αρχή έχει μεταξύ άλλων την ευθύνη για την εποπτεία της έγκρισης και εγγραφής των νόμιμων ελεγκτών και των νόμιμων ελεγκτικών γραφείων στο αντίστοιχο Δημόσιο Μητρώο για σκοπούς ελέγχου της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών, καθώς και της εφαρμογής του απαιτούμενου προτύπου. Στο εν λόγω μητρώο, σύμφωνα με την ίδια, έχουν στο παρόν στάδιο εγγραφεί 1 078 μέλη, περιλαμβανομένων και 63 νόμιμων ελεγκτών οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες δυνάμει άδειας που εξασφαλίστηκε από την Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, σύμφωνα με παλαιότερες ρυθμίσεις της σχετικής νομοθεσίας. Σημειώνεται ότι όλοι οι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία είναι εγγεγραμμένα στο Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου, αποφάσισε κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης και του μέλους της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της ΑΔΕΕΛΕΠ για το έτος 2019.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος ποσού ύψους €1.000.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Απασχόληση προσωπικού του Γενικού Λογιστηρίου και αποσπασμένου προσωπικού στην ΑΔΕΕΛΕπ. Άρθρο 5.

Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή. Άρθρο 6.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 7.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 8.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 9.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 10.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 11.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 12.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, ανακοινώστε τα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζινού του 2019 Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής για το έτος 2019, ο οποίος είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει δαπάνες ύψους €6.316.731 και έσοδα του ίδιου ύψους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο του 2019 Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούπας	Αντρέας Καυκαλιάς
Αβέρωφ Νεοφύτου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Πεردίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και την 21^η Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υφυπουργείου Τουρισμού, καθώς και εκπρόσωποι του διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο (ΕΑΠΕΚ).

Ο προϋπολογισμός της ΕΑΠΕΚ για το έτος 2019 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει δαπάνες ύψους €6.316.731 και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία προέρχονται κυρίως από τέλη αιτήσεων (€137.700), ετήσια τέλη άδειας (€4.013.770) και κρατική χορηγία (€2.302.861).

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες της Αρχής για το 2019 αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€155.611).
2. Λειτουργικές δαπάνες (€345.250).
3. Εκπαίδευση προσωπικού, συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα (€125.000).
4. Συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες (€1.493.000).
5. Επιστροφή τελών και άλλων προσόδων στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας (€3.893.870).
6. Κοινωνικές παροχές (€120.000).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, η ΕΑΠΕΚ συστάθηκε με βάση τις διατάξεις του περί της Λειτουργίας και του Ελέγχου Καζίνο Νόμου και έχει ως αρμοδιότητα τη διατήρηση και τη διαχείριση συστημάτων αδειοδότησης, επίβλεψης και ελέγχου καζίνο, με σκοπό να διασφαλίζεται ότι:

1. η διεύθυνση και η λειτουργία του καζίνο-θερέτρου διεξάγονται από κατάλληλα πρόσωπα και ότι αυτό παραμένει ελεύθερο από εγκληματικές επιρροές ή εκμετάλλευση,
2. το παίγνιο στο καζίνο διεξάγεται έντιμα,
3. το ενδεχόμενο διάβρωσης του κοινωνικού ιστού, εθισμού σε τυχερά παίγνια, καθώς και οποιωνδήποτε αρνητικών για την κοινωνία επιπτώσεων και ειδικότερα επί ανηλίκων και ευάλωτων ομάδων από τη λειτουργία του καζίνο περιορίζεται και ελέγχεται και
4. ο διαχειριστής συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του, όπως αυτές προκύπτουν από τους όρους της άδειας που κατέχει για καζίνο-θέρετρο.

Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της ΕΑΠΕΚ δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο προϋπολογισμός της Αρχής για το 2019 αντικατοπτρίζει τις αυξημένες ανάγκες της ΕΑΠΕΚ, οι οποίες προκύπτουν κυρίως από την εφαρμογή των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας, σύμφωνα με τις οποίες η Αρχή μπορεί να διορίζει και να εργοδοτεί, κάτω από όρους και προϋποθέσεις που η ίδια καθορίζει, οποιουδήποτε αξιωματούχους, υπαλλήλους, συμβούλους, επιθεωρητές και αντιπροσώπους κρίνονται αναγκαίοι για την αποτελεσματική λειτουργία της και την εκτέλεση των καθηκόντων της, νοουμένου ότι οι διορισμοί γίνονται υπό το καθεστώς εργοδότησης με σύμβαση.

2. Με βάση τον περί της Λειτουργίας και του Ελέγχου Καζίνο Νόμο, η χρηματοδότηση της Αρχής για την κάλυψη των αναγκών του προϋπολογισμού της προέρχεται από κρατική χορηγία, το ύψος της οποίας αντιστοιχεί στο ύψος του ετήσιου προϋπολογισμού της.
3. Η Αρχή λειτουργεί σε ένα νέο και πολύπλοκο περιβάλλον, καθότι η χορήγηση αποκλειστικής άδειας καζίνο-θερέτρου στον διαχειριστή αποτελεί καινοτομία για τα κυπριακά δεδομένα και τοποθετεί τη χώρα στο επίκεντρο του διεθνούς σκηνικού παιγνίων. Οι ανάγκες της Αρχής, όπως προβλέπονται στον προϋπολογισμό της για το 2019, κρίνονται απαραίτητες για την εποπτεία των εγκαταστάσεων του προσωρινού καζίνο, καθώς και των δορυφορικών καζίνων.

Ο ίδιος δήλωσε ότι στο παρόν στάδιο η Αρχή στελεχώνεται με προσωπικό της δημόσιας υπηρεσίας μέσω απόσπασης, ενώ στον προϋπολογισμό για το 2019 έχει περιληφθεί πρόνοια για την αγορά υπηρεσιών, με σκοπό την επίτευξη της αποτελεσματικής λειτουργίας, την υλοποίηση των στόχων της, τη διεκπεραίωση των καθηκόντων της και την κάλυψη των αρμοδιοτήτων της.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος, μέλη της επιτροπής ζήτησαν περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με τα έσοδα της Αρχής, τη λειτουργία των καζίνων, καθώς και τις προβλεπόμενες δαπάνες σε σχέση με την αποκατάσταση εθισμένων ατόμων στον τζόγο.

Συναφώς, οι εκπρόσωποι της ΕΑΠΕΚ δήλωσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τα έσοδα της Αρχής αφορούν, πέραν της κρατικής χορηγίας, τέλη αιτήσεων, τέλη διερεύνησης, ετήσια τέλη άδειας, φόρο καζίνο και διοικητικά πρόστιμα. Τα ετήσια τέλη άδειας αποτελούν την κυριότερη κατηγορία εσόδων για την Αρχή, τα οποία προβλέπονται για το 2019 στα €4 εκατομ. και θα προέλθουν από το καζίνο-θέρετρο (€2,5 εκατομ.), από το δορυφορικό καζίνο στη Λευκωσία (€1 εκατομ.) και από τα υπόλοιπα δορυφορικά καζίνα (€0,5 εκατομ.). Το σύνολο των εσόδων που εισπράττει η ΕΑΠΕΚ αποδίδεται στο Γενικό Λογιστήριο, σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, ενώ το κράτος καλύπτει μέσω της κρατικής χορηγίας τις δαπάνες για τη λειτουργία της Αρχής.
2. Μέχρι σήμερα έχουν λειτουργήσει τρία δορυφορικά καζίνα, ένα στη Λευκωσία, ένα στη Λεμεσό και ένα στη Λάρνακα, ενώ εντός του 2019 αναμένεται η λειτουργία δύο επιπρόσθετων δορυφορικών καζίνων στην Πάφο και στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου.
3. Η Αρχή, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων της συστήνει και λειτουργεί, στη βάση ποσοστού επί των εσόδων της που εισπράττονται από τα ετήσια τέλη άδειας, ταμείο αποκατάστασης εθισμένων ατόμων στον τζόγο. Μέσω του εν λόγω ταμείου θα προωθούνται δράσεις με σκοπό την άμβλυση των αρνητικών επιπτώσεων στον κοινωνικό ιστό από το παίγνιο. Το ποσοστό επί των εσόδων της Αρχής το οποίο θα κατανεμηθεί στο εν λόγω ταμείο έχει καθοριστεί με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής στο 3%, ήτοι €120.000. Η ετοιμασία των εν λόγω δράσεων βρίσκεται σε προκαταρκτικό στάδιο και ως εκ τούτου δεν έχουν γίνει κατά το 2018 οποιεσδήποτε σχετικές δαπάνες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης, την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο για το έτος 2019.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως και πέρσι έτσι και φέτος θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, όχι εξαιτίας της γνωστής θέσης που έχουμε γύρω από το θέμα της λειτουργίας των καζίνων, που είχαμε διαφωνήσει εξ υπαρχής με αυτή την προοπτική, αλλά γιατί παραμένουν τα ζητήματα που είχαμε θέσει σε σχέση με τις εργασιακές σχέσεις που υπάρχουν στον χώρο αυτό, αλλά και δευτερευόντως γιατί, και σωστό να είναι, ακόμα πιο σημαντικό, τα μαύρα σύννεφα για τα οποία προειδοποιούσαμε, οι αρνητικές παρενέργειες, το κόστος για την κοινωνία φαίνεται ότι ήδη άρχισε να επιμετράται. Και μπορούμε να μιλούμε για σοβαρές κοινωνικές επιπτώσεις.

Δε θέλουμε να ξεκινήσει η συζήτηση εδώ τώρα, θέλουμε αυτή η πτυχή να συζητηθεί μετά από αυτεπάγγελτη εξέταση του θέματος, όπως και άλλα ζητήματα που προκύπτουν σε σχέση με τη νομοθεσία και την όλη λειτουργία των καζίνων. Όπως για παράδειγμα το γεγονός, συνάδελφοι, ότι πάμε τζαι κτίζουμε καζίνο, τώρα κάμνουμε καζίνο δίπλα 'πού εστίες ή 'πού σχολές πανεπιστημίων. Εν υπάρχει κανένα πρόβλημα! Φοιτητών εστίες! Τζαι μια σειρά από άλλα ζητήματα πολύ σοβαρά, με τα οποία πρέπει η Βουλή να ασχοληθεί.

Σε κάθε περίπτωση, το ΑΚΕΛ θα καταψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνου ποσού ύψους €6.316.731 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Απασχόληση προσωπικού. Άρθρο 5.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ και έντεκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τρεις ψήφοι υπέρ και έντεκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου του 2019 Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΕΛΑΜ.

Έγκριση του προϋπολογισμού του Συμβουλίου για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει δαπάνες ύψους €289.000 και έσοδα ύψους €289.010, τα οποία προέρχονται εξ ολοκλήρου από κρατική χορηγία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου του 2019 Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούτσας	Αντρέας Καυκαλιάς
Αβέρωφ Νεοφύτου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Ονούφριος Κουλλά	Μιχάλης Γιωργάλλας
Μάριος Μαυρίδης	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και την 21^η Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο πρόεδρος του Δημοσιονομικού Συμβουλίου.

Ο προϋπολογισμός του Δημοσιονομικού Συμβουλίου για το έτος 2019 προβλέπει δαπάνες ύψους €289.000 και έσοδα ύψους €289.010, τα οποία προέρχονται εξ ολοκλήρου από κρατική χορηγία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι προβλεπόμενες δαπάνες για το 2019 προορίζονται μεταξύ άλλων για τα ακόλουθα:

1. Μισθοδοσία αξιωματούχων (€74.742).
2. Λειτουργικές δαπάνες (€138.962).
3. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό το οποίο αποσκοπεί στην κάλυψη απρόβλεπτων εξόδων έπειτα από εξουσιοδότηση του Υπουργού Οικονομικών (€71.900).

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν οι συνολικές προβλεπόμενες δαπάνες στον προϋπολογισμό του Δημοσιονομικού Συμβουλίου για το 2019 παρουσιάζουν αύξηση ύψους €66.235 σε σχέση με τις προβλεπόμενες δαπάνες για το 2018 λόγω της περιλήψης πρόνοιας για δημιουργία μίας νέας θέσης Προϊστάμενου Δημοσιονομικού Συμβουλίου και μίας νέας θέσης Λειτουργού Δημοσιονομικού Συμβουλίου.

Κατά τη συζήτηση του θέματος ο πρόεδρος του Δημοσιονομικού Συμβουλίου δήλωσε ότι ο υπό αναφορά προϋπολογισμός δεν εμπεριέχει ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2018, με εξαίρεση τα κονδύλια που αφορούν στη δημιουργία των δύο νέων θέσεων προσωπικού. Συναφώς, η πρόσληψη μόνιμου προσωπικού στις θέσεις αυτές πριν από τη λήξη της θητείας των μελών του υφιστάμενου συμβουλίου κρίνεται αναγκαία, ώστε να διασφαλισθεί η απρόσκοπτη και ομαλή λειτουργία του συμβουλίου.

Περαιτέρω, όπως ο ίδιος αξιωματούχος ανέφερε, στην οικεία νομοθεσία προβλέπεται ότι ο ελάχιστος αριθμός προσωπικού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου πρέπει να ανέρχεται στα τρία άτομα, ενώ η δημιουργία μόνιμων θέσεων θα επιτρέψει την προσέλκυση κατάλληλα καταρτισμένου προσωπικού.

Σημειώνεται ότι αναφορικά με το θέμα της στελέχωσης του Δημοσιονομικού Συμβουλίου κατατέθηκε σχετικό σημείωμα ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 2019.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου, καθώς και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης, τάσσεται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου για το έτος 2019.

Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών τάσσονται κατά της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Δημοσιονομικού Συμβουλίου ποσού ύψους €289.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού, προαγωγής και πρώτου διορισμού και προαγωγής. Άρθρο 6.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 7.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 8.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 9.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 10.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 11.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ και δέκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δέκα εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ και έντεκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΕΛΑΜ.

Τροποποίηση του περί Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας Νόμου, ώστε αφενός να εναρμονιστεί η εθνική νομοθεσία με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου» και αφετέρου να καταστεί πιο αποτελεσματική και λειτουργική η υπό τροποποίηση νομοθεσία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρίες που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο μεταξύ 3^{ης} Οκτωβρίου 2018 και 9^{ης} Ιανουαρίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών, της Αστυνομίας Κύπρου, της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης και του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας Νόμου, ώστε αφενός να εναρμονιστεί η εθνική νομοθεσία με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου» και αφετέρου να καταστεί πιο αποτελεσματική και λειτουργική η υπό τροποποίηση νομοθεσία.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω Οδηγία θεσπίζει ελάχιστους κανόνες αναφορικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των ποινών στον τομέα των τρομοκρατικών εγκλημάτων, των εγκλημάτων που σχετίζονται με τρομοκρατική ομάδα και των εγκλημάτων που σχετίζονται με τρομοκρατικές δραστηριότητες, καθώς και μέτρα προστασίας και στήριξης των θυμάτων τρομοκρατίας.

Ειδικότερα, μεταξύ άλλων στο νομοσχέδιο:

1. ποινικοποιούνται τα ταξίδια για σκοπούς που συνδέονται με την τρομοκρατία, η χρηματοδότηση, η διοργάνωση και η διευκόλυνση τέτοιων ταξιδιών, η παροχή και η παρακολούθηση εκπαίδευσης για σκοπούς που συνδέονται με την τρομοκρατία, η παροχή κεφαλαίων για την τέλεση τρομοκρατικών πράξεων, η στρατολόγηση τρομοκρατών, η δημόσια υποκίνηση σε τέλεση τρομοκρατικού εγκλήματος μέσω του διαδικτύου ή άλλων μέσων, η συνέργεια, η ηθική αυτοουργία και η απόπειρα τέλεσης τρομοκρατικού εγκλήματος,
2. επεκτείνεται η δικαιοδοσία των δικαστηρίων αναφορικά με την εκδίκαση ποινικών αδικημάτων που προβλέπονται στον περί Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας Νόμο,
3. ρυθμίζεται η φραγή της πρόσβασης σε υλικό που αποτελεί δημόσια υποκίνηση διάπραξης αδικημάτων τρομοκρατίας στο διαδίκτυο, καθώς και η αφαίρεση τέτοιου υλικού και
4. αυξάνονται οι χρηματικές ποινές που επισύρουν τα αδικήματα της συμμετοχής σε τρομοκρατική οργάνωση, της παροχής υποστήριξης σε τρομοκρατική οργάνωση, της υποκίνησης διάπραξης αδικήματος τρομοκρατίας και της στρατολόγησης τρομοκρατών.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Στο αρχικό στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου κατατέθηκε στην επιτροπή από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως αναθεωρημένο κείμενο αυτού, με το οποίο επιφέρονται επιμέρους τροποποιήσεις ορισμένων προνοιών του.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου περαιτέρω τροποποιήσεις με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής άποψης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια της Βουλής για συζήτηση και λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχουν. Ο κ. Ευσταθίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν.

Κύριε Ευσταθίου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτό το νομοσχέδιο έχει δύο τρωτά. Το πρώτο τρωτό του είναι τι είναι πράξη τρομοκρατίας. Γιατί, με βάση αυτό που πρόκειται να ψηφιστεί, αποφασίζει ένα διευθυντήριο τι αποτελεί πράξη τρομοκρατίας, ποιες είναι οι οργανώσεις οι τρομοκρατικές και τι ενέργειες μπορεί να θεωρηθούν ως τρομοκρατικές. Και αυτό το διευθυντήριο έχει την έδρα του βεβαίως στις Βρυξέλλες και λίγο πιο κάτω στην Ουάσινγκτον. Αυτό είναι το πρώτο τρωτό. Κατά τα άλλα, πολύ ευγενές κίνητρο καταπολέμησης της τρομοκρατίας.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι υπάρχει μια πληθώρα πράξεων οι οποίες χαρακτηρίζονται ως πράξεις τρομοκρατικές. Και μάλιστα φτάνουμε σε ένα σημείο σε αυτό το νομοσχέδιο, το άρθρο 12Δ, και λέει το εξής και αυτή η Βουλή θα το ψηφίσει: «12Δ. Πρόσωπο δύναται να κριθεί ένοχο για αδίκημα που προβλέπεται στα άρθρα 7, 8, 8Α, 9, 11, 12, 12Α, 12Β και 12Γ, ανεξαρτήτως του αν έχει πράγματι τελεστεί αδίκημα τρομοκρατίας». Καταδικάζεται κόσμος ανεξαρτήτως του εάν έχει τελεστεί το αδίκημα. Ούτε καν απόπειρα δεν περιγράφει ο νόμος. Περιγράφει τη διάπραξη και προνοεί διάπραξη ενός κακούργηματος, χωρίς αυτό να λάβει ποτέ χώρα.

Γι' αυτούς τους λόγους, επειδή ακριβώς πρέπει να σεβόμαστε τα ανθρώπινα δικαιώματα, όσο και αν τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Κύπρο έχουν κατά καιρούς λοιδορηθεί και προκαλούν πολλές φορές γέλωτα στα ώτα των αδών, γι' αυτό τον λόγο και με σεβασμό προς την κυριαρχία αυτού του κράτους εμείς τουλάχιστον θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όσα έχει πει ο συνάδελφος ο Κωστής ο Ευσταθίου, τα οποία είναι ορθά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευσταθούν.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Σωστός.

Απασχολούν την επιτροπή Νομικών από την πρώτη στιγμή που ανάλογες νομοθεσίες τέθηκαν ενώπιόν της και πρέπει να πω ότι πάντα μας εξένιζε ως ΑΚΕΛ το εξής: Με βάση αυτές τις ερμηνείες για το τι συνιστά τρομοκρατική οργάνωση, που περιλαμβάνει και εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα, οι πρώτοι που θα έπρεπε να αντιδρούν είναι του Συναγερμού, ενδεχομένως και άλλοι.

Δεύτερον, ακυρώνεται μια βασική συνιστώσα του κράτους δικαίου στην Κύπρο, που είναι το τεκμήριο της αθωότητας. Δε χρειάζεται να καταδικαστεί, δε χρειάζεται να κάμεις την πράξη την παράνομη, την τρομοκρατική. Και μόνο η υποψία ότι μπορεί να την έκανες σε καθιστά τρομοκράτη με βάση αυτές τις πρόνοιες. Και διερωτώμαι πραγματικά πότε κάποιος θα νιώσουν ότι πρέπει να διαφοροποιηθούν από αυτή την Ευρωπαϊκή Ένωση, που ειρήσθω εν παρόδω, οι πρόνοιες οι συγκεκριμένες σερβίρονται στο διευθυντήριο της Ευρώπης από την Αμερική του Τραμπ, προηγουμένως του Μπους και άλλων και τις δέχονται αναντίρρητα.

Εμείς δεν μπορεί να δεχτούμε αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οι δύο νομικοί συνάδελφοι νομίζω έχουν βάλει το υπόβαθρο της δικής μας τοποθέτησης, η οποία δική μας τοποθέτηση έχει τζαι ένα στοιχείο υποκειμενικότητας. Διότι, αν ψηφίσουμε τούτο τον νόμο, οι πρώτοι που θα τον παραβιάσουμε είμαστε εμείς, αφού στηρίζουμε έμπρακτα τις δράσεις του κουρδικού κινήματος αυτονομίας στην Τουρκία, το γνωστό ΡΚΚ, το οποίο θεωρείται και από την Ευρώπη και από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως τρομοκρατική οργάνωση.

Δε θα ψηφίσουμε βέβαια ενάντια στα πιστεύω μας. Εμείς θεωρούμε ότι αυτοί οι άνθρωποι αγωνίζονται για την ανεξαρτησία τους, για το δικαίωμα της αυτοδιοίκησης, της αυτοδιαχείρισης των θεμάτων τους, της αυτοδιάθεσης των λαών και δεν μπορούμε σε καμιά περίπτωση, όπως εξήγησαν πάρα πολύ καλά οι δύο νομικοί βουλευτές, να υποστηρίξουμε μια τέτοια νομοθεσία. Θα έλεγα ότι είναι μια νομοθεσία όχι κατά της τρομοκρατίας, είναι μια νομοθεσία που προάγει την ιμπεριαλιστική κρατική τρομοκρατία εις βάρος των λαών. Γι' αυτό δε θα την ψηφίσουμε, όπως δεν ψηφίσαμε και προηγούμενες παρόμοιες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γεγονός ότι με αφορμή το τεράστιο πρόβλημα της τρομοκρατίας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης θεσπίζονται Οδηγίες που ενδεχομένως πολλοί από εμάς να νιώθουμε ότι φτάνουν πολύ πιο μακριά από όσο θα ήμασταν διατεθειμένοι να φτάσουμε, εάν εζούσαμε κάτω από διαφορετικές συνθήκες. Όμως στο τέλος της ημέρας, αν και μπορεί να συμφωνήσω και με αυτά που είπε ο κ. Δαμιανού και με αυτά που είπε ο κ. Περδίκης, στο τέλος της ημέρας όμως η ουσία είναι μία: Πρέπει να αποφασίσουμε σε αυτό τον τόπο, θέλουμε να είμαστε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ναι ή όχι; Διότι απ' εκεί και πέρα αυτό είναι μια ευρωπαϊκή Οδηγία, την οποία είμαστε υποχρεωμένοι να ακολουθήσουμε, και δυστυχώς σε αυτή την Οδηγία συμπεριλαμβάνεται και η πράξη της απειλής της διενέργειας των αξιόποινων πράξεων, «threatening to commit any of the other acts listed above». Αυτή είναι η ευρωπαϊκή Οδηγία.

Δυστυχώς, αυτά είναι που έχουμε από τις Βρυξέλλες και, είτε μας αρέσει είτε όχι, αν θέλουμε να είμαστε ρεαλιστές, πρέπει να αποφασίσουμε, είτε θα το υπερψηφίσουμε είτε θα το καταψηφίσουμε. Δεν έχουμε εύρος όμως και πρέπει να συμφωνήσω με αυτό που είπε ο κ. Δαμιανού. Αυτό το νομοσχέδιο όχι μόνο συζητήθηκε κατά κόρον στην επιτροπή Νομικών, με πρωτοβουλία της επιτροπής Νομικών πήγε πίσω στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και ξαναήρθε τροποποιημένο και διαμορφωμένο, συμπεριλαμβανομένων πολλών ανησυχιών που εξέφρασαν πολλοί συνάδελφοι στην επιτροπή Νομικών. Αυτό είναι το τελικό κείμενο, πρέπει να το υποστηρίξουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιώργος Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως έχει αναφέρει και η συνάδελφος η κ. Ερωτοκρίτου, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο είναι εναρμονιστικό, τροποποιεί και εναρμονίζουμε την εθνική νομοθεσία με την Οδηγία 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Όπως έχει λεχθεί πολύ ορθά, η εν λόγω Οδηγία θεσπίζει ελάχιστους κανόνες αναφορικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων, τον ορισμό των ποινών στον τομέα των τρομοκρατικών εγκλημάτων, των εγκλημάτων που σχετίζονται με την τρομοκρατική ομάδα -τι είναι τρομοκρατική ομάδα δηλαδή- και των εγκλημάτων που σχετίζονται με τρομοκρατικές δραστηριότητες, καθώς και τα μέτρα προστασίας των θυμάτων της τρομοκρατίας.

Όντως μας απασχόλησε στην επιτροπή Νομικών και ιδιαίτερα το αρχικό κείμενο, όπου μέσα από συζήτηση και αμφίδρομη ανταλλαγή απόψεων και θέσεων και προτάσεων κατορθώσαμε, ναι, να επιφέρουμε μεγάλες αλλαγές στο νομοσχέδιο και τροποποιήσεις με σκοπό την περαιτέρω διασαφήνισή του, ιδιαίτερα όσον αφορά τον νομικό χαρακτηρισμό θεμάτων και αρχών, που καλώς έχουν λεχθεί, είτε αφορά το τεκμήριο της

αθωότητας είτε την ποινικοποίηση κάποιων αδικημάτων που ενδεχομένως να δημιουργούν περαιτέρω προβλήματα όσον αφορά τη φύση και την ουσία που θέλει αυτό το εναρμονιστικό νομοσχέδιο εν ενεργεία να επιφέρει. Όμως μέσα από τη συζήτηση όλοι οι παρευρισκόμενοι, όλοι οι συνάδελφοι είχαμε συμφωνήσει με τους σκοπούς του νομοσχεδίου. Άρα λοιπόν, δεν υπάρχει άλλη επιλογή παρά η υπερψηφίση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υιοθετώντας αυτά που ανέφερε η κ. Ερωτοκρίτου και ο κ. Γεωργίου, θα επαναλάβω κάτι που είπα πολλές φορές και σε αυτή την αίθουσα και έξω. Δεν μπορεί και δεν είναι δυνατόν να είμαστε αλλά καρτ Ευρωπαίοι ή αν θέλετε αλλά καρτ μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θεωρώ ότι είναι προς το συμφέρον της Κυπριακής Δημοκρατίας και η ενιαία, αν υπάρξει κάποια στιγμή εξωτερική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αμυντική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ενιαία πολιτική ασφάλειας. Αυτός ήταν, θυμίζω, ο κύριος λόγος που αγωνιστήκαμε όλοι, ο λαός μας κυρίως, για να εντάξουμε την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν μπορούμε σε κάθε σημείο που έχουμε ευαισθησίες, τις οποίες αναγνωρίζω και τις σέβομαι, δεν είναι δυνατόν τη μεγάλη μας οικογένεια που είναι η Ευρώπη να την τοποθετούμε στο περιθώριο χάριν των όποιων ευαισθησιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς από αυτό το σημείο ήταν να ξεκινήσω και εγώ την τοποθέτησή μου, ότι είμαστε μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με όλα τα κακά της, και υπάρχουν πολλά, και με όλα τα καλά της. Και δεν μπορούμε να επιλέγουμε ποιες οδηγίες θα εφαρμόζουμε και ποιες θα απορρίπτουμε. Γιατί θέλω να υπενθυμίσω ότι το πρωί φάγαμε δύο ώρες να συζητάμε για απαραίτητες νομοθεσίες που πρέπει να περάσουμε και ψηφίσουμε, για να ανασκευάσουμε τις λανθασμένες εντυπώσεις που έχουν δημιουργηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την εικόνα της Κύπρου σε σχέση με την έκδοση των διαβατηρίων, αλλά θέλουμε να καταψηφίσουμε μία οδηγία που έχει σχέση με την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας.

Και εάν αύριο, κύριε Πρόεδρε, κάτι που φυσικά απεύχομαι, προκληθεί ένα επεισόδιο, έχουμε τρομοκρατικό χτύπημα κάπου στην Ευρώπη, και υπάρξει διασύνδεση με οποιοδήποτε τρόπο με την Κύπρο, με ποια μούτρα θα αντιμετωπίσουμε τους Ευρωπαίους εταίρους μας, αν εμείς έχουμε καταψηφίσει μια Οδηγία, ευρωπαϊκή Οδηγία για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει ανοίξει μία συζήτηση η οποία έχει πολλές διαστάσεις. Οι συνάδελφοι περίπου μας είπαν ότι ό,τι έρχεται από την Ευρώπη πρέπει να το υπερψηφίζουμε με κλειστά μάτια, έστω και αν έχουμε έντονη, μεγάλη διαφωνία επί της αρχής. Και μάλιστα, για ζητήματα για τα οποία ουδέποτε ερωτήθηκε η άποψή μας ή προσέξετε: Ακόμα και εκεί που ερωτήθηκε η άποψή μας, στο Ευρωκοινοβούλιο, και είχαμε αντίθετη θέση, εδώ θα πρέπει να ψηφίσουμε! Αυτή η λογική είναι παράλογη. Επιτρέψτε μου να πω. Μας καταργεί. Και δε θα έπρεπε να τίθεται καν προς συζήτηση. Κάποιοι μπορεί να τοποθετηθεί θετικά ή αρνητικά σε εκείνο που έρχεται μπροστά μας, αν είναι βάσιμο, δικαιολογημένο, αιτιολογημένο, πολιτικά σωστό, κατά την άποψή του, να τοποθετείται θετικά ή αρνητικά. Και είναι αδόκιμο και εσφαλμένο να κάμνουμε συγκρίσεις οι οποίες νομίζω ότι είναι εντελώς άσχετες.

Έχουμε την πεποίθηση ότι όλα γίνονται σωστά από πλευράς της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ό,τι αφορά τη βιομηχανία, που δυστυχώς στήθηκε, των πολιτογραφήσεων; Μα η ίδια η κυβέρνηση μετά από τις πρώτες έντονες αντιδράσεις παραδέχτηκε ότι πρέπει να διορθώσει πράγματα. Μετά από εκθέσεις του ΟΟΣΑ, μετά από αποφάσεις του Ευρωκοινοβουλίου, μετά, μετά!

Συγγνώμη, αναφέρθηκε το παράδειγμα, κύριε Κυπριανού, της πρωινής μας συζήτησης. Και ισχυρίζομαι, νομίζω είναι τεκμηριωμένο, ότι δεν έχει καμία σχέση με αυτό το θέμα που συζητούμε. Για να μην πω, κύριε Τορναρίτη, ότι η Ευρώπη, ναι, είναι πολλών ταχυτήτων. Δεν είναι μια η Ευρώπη, για να ψηφίζουμε όλοι ό,τι έρχεται από την Ευρώπη. Η Ευρώπη είναι Ευρώπη των πολυεθνικών, των μεγάλων συμπερόντων, είναι και Ευρώπη των λαών, του κόσμου της εργασίας. Για να μη συνεχίσω να κάμω τις συγκρίσεις για το πόσες Ευρώπες έχουμε. Πόση μεγάλη διαφορά έχουμε στο πώς αντιλαμβανόμαστε εμείς την Ευρώπη και πώς την αντιλαμβάνεστε εσείς. Τεράστιες οι διαφορές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Δύο δευτερόλεπτα απλά, Πρόεδρε, για να πω ότι διαβάζοντας την έκθεση και ακούγοντας τους συναδέλφους έχω την εντύπωση ότι κάτι δεν πάει καλά. Γι' αυτό είναι καλά οι επιτροπές, όταν μας στέλνουν εκθέσεις στην ολομέλεια, τουλάχιστον όσα ακούμε στην ολομέλεια να ανταποκρίνονται με τις εκθέσεις που διαβάζουμε. Ακούγοντας τη συζήτηση νόμιζα ότι μιλούσαμε για άλλο πράγμα. Όταν διαβάσουμε την έκθεση, είναι εντελώς διαφορετικό, και ανέφερέν τα ο Γιώργος προηγουμένως, το τι περιλαμβάνει. Έθθα το ανοίξω, για να συζητούμε άδιστα. Απλά, ο καθένας ας διαβάσει την έκθεση και ας κρίνει αν η συζήτηση που κάμνουμε ανταποκρίνεται στα όσα γράφει η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού Ανδρέας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δε θα μπούμε σε μια συζήτηση ιδεολογική, κύριε Πρόεδρε, κατά πόσο είναι καπιταλιστική Ευρώπη ή αμερικανοκαθοδηγούμενη. Αυτή την απόφαση την έχει πάρει από την 1^η Μαΐου του 2004 ο λαός μας και είμαστε χώρα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουμε και υποχρεώσεις. Δε νομίζω οι πεντακόσιοι τόσοι Ευρωβουλευτές να είναι λιγότερο δημοκράτες απ' ό,τι είμαστε εμείς εδώ. Η Κύπρος είναι και θα πρέπει να παραμείνει, και να στείλει και τα ανάλογα μηνύματα μέσα από τις νομοθεσίες που υπερψηφίζει, πυλώντας ασφάλειας και σταθερότητας στην περιοχή. ΕΥΤΥΧΩΣ, με κεφαλαία, δεν έχουμε ζήσει τρομοκρατικά χτυπήματα εδώ. Όμως καλά γνωρίζουν αυτοί που έχουν ζήσει τρομοκρατικά χτυπήματα ότι δεν είναι η ουσία η κατάληξη και η καταδίκη μετά από ένα τρομοκρατικό χτύπημα, αλλά σαφέστατα η πρόληψη. Και όσοι γνωρίζουν επίσης τι σημαίνει αυτά που ονομάζουν "terrorist cells", πυρήνες τρομοκρατίας, σαφέστατα και θα μπορέεις και θα πρέπει να τους καταδικάζεις ανεξάρτητα από το αν έχουν ολοκληρώσει ή όχι την τρομοκρατική τους ενέργεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 8Α. Άρθρο 8.

Αντικατάσταση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Αντικατάσταση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων 12Α, 12Β, 12Γ και 12Δ. Άρθρο 11.

Αντικατάσταση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 16Β του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 16Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Αντικατάσταση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 19Α. Άρθρο 18.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, αν είναι έτοιμα, όταν είναι έτοιμα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Αδάμο, δεν ψήφισες. Sorry, απολογούμαι, αλλά εχτύπησε το μωρό μιας κοπέλας συνεργάτιδάς μας που έφυγε άρον άρον. Να το πατήσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το δεχτούμε να πατήσει, ναι. Αν είναι... Τζιαι πήαινε στη δουλειά σου, Αδάμο.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαέξι ψήφοι υπέρ και δεκαέξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαέξι ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 19 απορρίπτονται.

Ναι, αλλά έπρεπε να μείνει μέσα για το επόμενο. Φωνάξετε τον. Διότι εννά έχουμε αντίφαση τώρα. Να 'ρτει μέσα, ναι, το μωρό να περιμένει...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξαναέγινε κάτι τέτοιο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ξαναέγινε; Να φωνάξουν γιατρό να βγει έξω και να του απαγορεύσω να ψηφίσει;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ακριβώς, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα σοβαρομιλάς; Του φωνάζουν, για να πάει σε ένα μωρό...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εγώ δε σας εμίλησα με τούτο τον τρόπο, κύριε Πρόεδρε, και σας παρακαλώ να μιλάτε με τον δέοντα τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο καθένας μιλά όπως νομίζει τη δεδομένη στιγμή αναλόγως του θέματος. Έχω μια ιδιαίτερη ευαισθησία για αυτό το ζήτημα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ένεν για τούτο τον λόγο που...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα, να ανακοινώσετε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαέξι ψήφοι υπέρ και δεκαέξι εναντίον.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δεκαέξι ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο καταψηφίζεται*.

Δεν περνά το νομοσχέδιο...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Τι; Επήες να φέρεις νερό;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εδίψασε!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ εν έχω πρόβλημα να... Τι εισηγείστε, κύριε Παπαδόπουλε; Ότι πρέπει να δεχτώ τζιαι αυτή την ψήφο; Ό,τι μου πείτε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είπα έτσι πράγμα, κύριε Πρόεδρε, απλά...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επειδή ήταν οριακή η ψηφοφορία, δεχτήκατε, και σωστά κατά την άποψή μου, έναν συνάδελφο ο οποίος απουσίαζε. Θεωρώ ότι είναι δίκαιο να δεχτείτε και την παρουσία του κ. Κουλία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λοιπόν... Παρακαλώ. Εγώ, αν δεν έχει ένσταση... Κύριε, Λουκαΐδη, εάν δεν έχετε ένσταση εσείς, εγώ, παρ' όλο που η πραγματικότητα είναι ότι το νομοσχέδιο απορρίπτεται, θα επαναλάβω την ψηφοφορία με την παρουσία του κ. Ζαχαρία Κουλία. Δεν είναι το ίδιο το πράγμα. Εν διαφορετικό με τον Αδάμο, αλλά αν θέλετε να το... Θέλω τοποθέτηση από την κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ, παρ' όλο που είναι θέμα που μπορώ μόνος μου να αποφασίσω. Αν αποφασίσω μόνος μου όμως, δε θα δεχτώ την ψήφο του κ. Κουλία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν είναι μόνο το ΑΚΕΛ που αφορά, είναι και τες υπόλοιπες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...ομάδες εδώ, αλλά καταλαβαίνετε ότι εισάγουμε καινά δαιμόνια. Εάν επιτρέψουμε να επαναληφθεί η ψηφοφορία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κυρία Ερωτοκρίτου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...όταν έχει βγει αποτέλεσμα...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Ζαχαρίου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Να μας πουν ποιο μωρό αρρώστησε. Εάν όντως αρρώστησε μωρό...

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Εχτύπησε και σχίστηκαν τα χείλη του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορούμε να πούμε προσωπικά ζητήματα τώρα. Προσωπικά ζητήματα μωρού για υγεία μες στη Βουλή... Ζαχαρία!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καταλαβαίνω ως επιχείρημα να το πείτε, αλλά ως εκεί.

Ναι, κυρία Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό. Νιώθω ότι όλοι μας πρέπει να σεβόμαστε και τους εαυτούς μας και τα κόμματά μας και τον χώρο στον οποίο βρισκόμαστε. Όλοι αναλαμβάνουμε την ευθύνη είτε της παρουσίας μας είτε της απουσίας μας και των ψήφων μας με τον τρόπο με τον οποίο επιλέγουμε να τον δίνουμε τη δεδομένη στιγμή.

Απλά, πρέπει όλοι να έχουμε υπόψη μας ότι ψηφίζουμε όπως ψηφίζουμε στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο, την ώρα όμως που ο τόπος θα έχει κόστος από τις Βρυξέλλες, το κόστος πρέπει να αναληφθεί από αυτούς που ετοποθετήθηκαν με τον τρόπο που ετοποθετήθηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι δεδομένο αυτό. Πάντα έτσι γίνεται για όλα τα θέματα που ψηφίζουμε.

Ο κ. Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σεβόμενος τις τοποθετήσεις, επειδή είναι εξαιρετικά σοβαρό το θέμα και άπτεται σοβαρών πολιτικών που εφαρμόζει αυτή η πολιτεία, για τις οποίες νομίζω συμφωνούμε όλοι, και επειδή δεν είμαι γνώστης ιδιαίτερα του κανονισμού και είμαι βέβαιος ότι είστε καλύτερος γνώστης του κανονισμού, υπάρχει, δίνεται το δικαίωμα κάποιου δηλαδή να απουσιάζει, να έχει γίνει η ψηφοφορία, να έχει βγει ένα αποτέλεσμα και ανάλογα με τον λόγο για τον οποίο απουσίαζε, να κριθεί, να κριθεί ή να μην κριθεί, αν θα επαναληφθεί η ψηφοφορία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν εκατάλαβα τι εννοείτε. Εννοείτε ότι χειρίστηκε το θέμα με τον κ. Αδάμου, για να σας πω... Και κάτι άλλο, για να ξέρετε...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Κυπριανού)

Ένα λεπτό, κύριε, ένα λεπτό! Του κ. Αδάμου του έδωσα το δικαίωμα να ψηφίσει στην ψήφιση κατά άρθρον. Αν επέστρεφε και εψήφισε μετά κατά την τρίτη ανάγνωση, θα ήταν το ίδιο το αποτέλεσμα. Και έλαβα και αυτό υπόψη. Εντάξει; Άρα, εάν θέλετε να μου πείτε ότι έκανα λάθος, να το πείτε ευθαρσώς.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δε λέω, κύριε Πρόεδρε, ότι κάνατε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το να μου πείτε αν ξέρουμε ή αν δεν ξέρουμε τους κανονισμούς και ποιος τους ξέρει... Το αποτέλεσμα θα ήταν ακριβώς το ίδιο. Θα επερνούσαν τα άρθρα με δεκαέξι, δεκαπέντε και μετά δε θα περνούσε το σύνολο του νομοσχεδίου, διότι ο κ. Αδάμου ήταν εκεί και θα επέστρεφε πίσω. Να είμαστε και πρακτικοί και ακριβείς.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίστε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...η τοποθέτησή μας ήταν... Δεν αμφισβήτησε κανένας τη γνώση σας για τον κανονισμό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δεν είναι θέμα γνώσης, είναι θέμα εφαρμογής...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εγώ δε γνωρίζω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν αμφισβητείτε... Συγγνώμη, κύριε Κυπριανού. Αν αμφισβητείτε την εφαρμογή, να το πείτε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όχι, λέω ότι απλά, αφού έχετε αποδεχτεί ξανά ψηφοφορία με βάση την απουσία του κ. Αδάμου, θεωρώ ότι θα ήταν δίκαιο...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ετρέξατε, κυρία Χαραλαμπίδου, να τον φέρετε, όταν είδατε ότι ήταν δεκαέξι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα έστεκε δύο μέτρα πίσω...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είδαμε το τι συνέβη. Λοιπόν, απόφασή σας, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννά κάμουμε...

Κύριε Παπαδόπουλε, να δοκιμάσω κάτι. Είμαστε όλοι... Έσκει κάποια πράγματα που οι αριθμοί τζιαι... Κάποιες στιγμές δεν είναι για να αναδεικνύονται μεγαλύτερες διαφορές από ό,τι στην πραγματικότητα υπάρχουν. Εγώ θέλω να κάμω μία έκκληση σε όσους ψήφισαν εναντίον, να αποδεχτούν ξανά ψηφοφορία με την παρουσία του κ. Κουλία χωρίς την παρουσία του κ. Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Γιατί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, διότι ο κ. Προκοπίου ήρθε ένα τέταρτο μετά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Δεκάλεπτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διότι ο κ. Προκοπίου ήρθε ένα δεκάλεπτο μετά. Δηλαδή...

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Καταρχάς, να μου επιτρέψετε να πω...

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Και ο κ. Λεωνίδου.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, ναι. Αν έν' έτσι...

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχετε δίκαιο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος έχει τον λόγο. Ησυχία, παρακαλώ!

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχει απόλυτο δίκαιο και το ΑΚΕΛ να εμμένει στη συγκεκριμένη θέση.

Η έκκληση η δική μου θα είναι, επειδή ακριβώς είναι προχωρημένη η ώρα, επειδή είμαστε όλοι κουρασμένοι, είχαμε σοβαρότατα νομοσχέδια και πάντα οι διαδικασίες διεξάγονται ή έστω προσπαθούμε να διεξάγονται μέσα σε ένα πνεύμα σεβασμού... Πιστεύω ότι, από τη στιγμή που προέκυψαν τα συγκεκριμένα πρακτικά ζητήματα σε ό,τι αφορά την καταμέτρηση των ψήφων, η έκκλησή μου είναι να δοθεί η ευκαιρία να επαναληφθεί η ψηφοφορία, θα σεβαστούμε όμως τη διαφορετική άποψη. Αν υπάρχει ένσταση, ανακαλούμε το αίτημα, αλλά πιστεύω ότι σε αυτό το σώμα δεν είναι απού γελάσει του άλλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι ακριβώς.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Νομίζω είναι οι πολιτικές τοποθετήσεις που έχουν σημασία. Καταγράφηκε η πολιτική διαφωνία, η θέση του ΑΚΕΛ είναι καθόλα σεβαστή, όπως και των άλλων συναδέλφων. Η πολιτική θέση η δική μας είναι ότι είναι καθαρά διαδικαστικό το θέμα. Έγινε ένα λάθος, αναλαμβάνουμε την ευθύνη εμείς για το ότι απουσίαζαν συγκεκριμένοι βουλευτές την ώρα της ψηφοφορίας. Δεν ήταν εσκεμμένο, εξήγησα τους λόγους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ταυτίσω την έκκλησή μου με την έκκληση του κ. Παπαδόπουλου και, μόνο εάν υπάρχει σοβαρότατη ένσταση, δε θα προχωρήσουμε ξανά σε ψηφοφορία, γιατί ακριβώς τα πράγματα δεν είναι να τα βλέπουμε έτσι, συγκρουσιακά, εκεί που δε χρειάζεται μάλιστα.

Ο κ. Σιζόπουλος έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι απόλυτα κατανοητό, αλλά από την άλλη πλευρά ανοίγουμε τον ασκό του Αιόλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν τον ανοίγουμε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα τον ανοίξουμε. Γιατί θα έχω κάθε δικαίωμα στο μέλλον, άμα ξανασυμβεί, να ζητήσω ξανά επανάληψη της ψηφοφορίας. Και άλλα ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δεν... Κύριε Σιζόπουλε, με συγχωρείτε που σας διακόπτω, δεν είναι αυτό που κάμνω. Εγώ δεν είπα δαμαί, τωρά, με τους παρόντες βουλευτές να ψηφίσουμε ποιοι θέλουν να ξαναγίνει η ψηφοφορία ή όχι. Έχω δώσει τον λόγο και η έκκληση και του κ. Παπαδόπουλου και η δική μου απευθύνεται σε αυτούς που δεν τους συμφέρει να γίνει ξανά ψηφοφορία. Να το βάλω έτσι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, γι' αυτό ακριβώς δεν πρέπει να επαναληφθεί η ψηφοφορία. Γιατί, από τη στιγμή που θα γίνει επανάληψη της ψηφοφορίας με νέα δεδομένα, νομιμοποιούμαι στο μέλλον, κάθε φορά που προκύπτει αυτό το ζήτημα, να ζητώ επανάληψη ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι αν σου επιτρέπουν εκείνοι που είναι αντίθετοι της άποψής σου. Ε, αν έν' τούτο που κάμνουμε...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Γιατί, αν αυτή τη στιγμή το επιτρέψουμε, τότε θα ξανασυμβεί και δε θα μπορεί κανένας να μου το απαγορεύσει, γίνεται κανόνας. Είναι σοβαρά τα ζητήματα, οφείλουμε να είμαστε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, έχετε ένσταση. Το επιχείρημά σας δεν το δέχομαι, αλλά έχετε ένσταση. Δέχομαι την ένστασή σας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ακριβώς.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ανακαλούμε το αίτημα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Κι εγώ το ανακαλώ το αίτημα.

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχει δίκαιο ο κ. Σιζόπουλος. Πρέπει να διευκρινίσουμε ότι η μόνη περίπτωση να γίνει αποδεκτή μια τέτοια διαδικασία επανάληψης ψηφοφορίας είναι, όταν συναινεί το σύνολο των παρόντων βουλευτών. Στο σύνολό τους. Έστω και ένας να μη συναινεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνώ. Εγώ είπα το σύνολο αυτών...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...δεν υπάρχει ούτε θέμα απόφασης Προέδρου του σώματος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...ούτε εξαναγκασμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όπότε αυτό το πράγμα σημαίνει ότι δεν υπάρχει περίπτωση επανάληψης στο μέλλον. Δεν προκύπτει θέμα επαναλήψεως του ίδιου, δηλαδή να ψηφίζουμε τρεις τζιαι τέσσερις φορές, μέχρι να φέρουμε όλους μας τους βουλευτές εντός της αίθουσας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, εγώ τόνισα ότι μόνο αν συναινείτε όλοι γίνεται αυτό το πράγμα. Από την ώρα που διαφωνεί ένας, δεν προχωρά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όπότε, υπό αυτή την ξεκάθαρη προϋπόθεση -καταγράφονται και πρακτικά- την αυτονόητη δηλαδή και με δεδομένο ότι εμείς αυτό που θέλαμε να πούμε το είπαμε και θα συνεχίσουμε να διατηρούμε τη θέση μας και με δεδομένο ότι αυτός ο Κανονισμός θα εφαρμοστεί αργά ή γρήγορα τελικά, δυστυχώς, πανευρωπαϊκά, αυτή η Οδηγία, εμείς συναινούμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αδάμο, πήγαινε εσύ. Πήγαινε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...συναινούμε να επαναληφθεί η ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Θα βάλω ψηφοφορία τότε διά χειρός.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αν συμφωνούν και οι υπόλοιποι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, ναι. Θα βάλω ψηφοφορία εις τη βάση...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πολλά σωστά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν υπάρχει έστω και μία ένσταση, δε θα επαναληφθεί.

Ποιοι...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς έχουμε ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ένσταση. Έθθα ψηφίσουμε!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εδώ είναι Οδηγία, δεν είναι Κανονισμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, έκλεισε. Έκλεισε, δε θα γίνει ψηφοφορία. Απορρίπτεται, έκλεισε. Έγινε και η τρίτη ανάγνωση, καταψηφίζεται το νομοσχέδιο, έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάμε στο επόμενο. Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Εντάξει, ψηφίσαμε για την τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψηφίσαμε, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίσαμε για το σύνολο.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δεν έγινε τρίτη ανάγνωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έγινε τρίτη ανάγνωση, αλλά είπα να ψηφίσουμε για το σύνολο τζαι ψηφίσαμε για το σύνολο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγινε, Πρόεδρε, κανονικά.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Έγινε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είνταλως, η δεύτερη φορά που ψηφίσατε για είντα πράμα ήταν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Έγινε, τζαι ήταν δεκαέξι δεκαέξι, γι' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μας, κυρία Δημητρίου, εξηγήστε τι έγινε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα, έγινε, το έχουμε καταγραμμένο. Και τα αποτελέσματα, κύριε Πρόεδρε, ήταν ακριβώς ως και η δεύτερη ανάγνωση, δεκαέξι υπέρ, δεκαέξι εναντίον, σύνολο τριάντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών, έτσι ώστε να ρυθμιστεί η χορήγηση των αδειών κατοχής, εκτροφής, εμπορίας και σήμανσης των εκτρεφόμενων ατόμων ειδών άγριων πτηνών ή εκτρεφόμενων ατόμων ειδών άγριας πανίδας και να καθοριστεί η διαδικασία παραχώρησης των εν λόγω αδειών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, αναπλ. πρόεδρος	Νίκος Κέττηρος
Ελένη Σταύρου	Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης
Γιώργος Κάρουλλας	Χρίστος Ορφανίδης
Αννίτα Δημητρίου	Μιχάλης Γιωργάλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε αριθμό συνεδριάσεών της, που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 29 Ιουνίου 2016 και 5 Δεκεμβρίου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η Επίτροπος Περιβάλλοντος, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας του Υπουργείου Εσωτερικών, ο προϊστάμενος των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος, του Τμήματος Δασών και των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Άμυνας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της αστυνομίας, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κυνηγίου και Διατήρησης Άγριας Ζωής, του Συνδέσμου Οπλοπωλών, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου, του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cyprica), της Κυπριακής Εταιρείας Προστασίας Ζώων, του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου, του Κόμματος για τα Ζώα Κύπρου, του Ομίλου Νιράτχααρ Κύπρου, του Ομίλου Κούρτσααρ Κύπρου, του Κυπριακού Ομίλου Αγγλικών Δεικτών, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Εκπαιδευτών Σκύλων, των Φίλων της Γης, του Συνδέσμου Αειφόρων Μεθόδων Θήρευσης, του Παγκύπριου Συνδέσμου Μελωδικών και Καλλιωπιστικών Πτηνών και του Σωματίου Φίλων Καρδερίνας Κύπρου. Ο σύνδεσμος «Φωνή για τα Ζώα της Κύπρου», η οργάνωση «Κιβωτός», ο Σύνδεσμος Προστασίας Ζώων και Πουλιών Λάρνακας-Αμμοχώστου, ο Παφιακός Σύνδεσμος Προστασίας Ζώων και ο Σύνδεσμος Προστασίας και Υιοθεσίας Ζώων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 59 και 94 του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών, έτσι ώστε να ρυθμιστεί η χορήγηση των αδειών κατοχής, εκτροφής, εμπορίας και σήμανσης των εκτρεφόμενων ατόμων ειδών άγριων πτηνών ή εκτρεφόμενων ατόμων ειδών άγριας πανίδας και να καθοριστεί η διαδικασία παραχώρησης των εν λόγω αδειών.

Ειδικότερα, οι κανονισμοί προβλέπουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τις προϋποθέσεις και τα τέλη εξασφάλισης των πιο πάνω αδειών, καθώς και τους λόγους ανάκλησης αυτών.
2. Τις υποχρεώσεις και ευθύνες των κατόχων των εν λόγω αδειών.
3. Το ηλεκτρονικό αρχείο των εκτρεφόμενων ατόμων ειδών άγριων πτηνών και εκτρεφόμενων ατόμων ειδών άγριας πανίδας, καθώς και των κατόχων των πιο πάνω αδειών.
4. Την εισαγωγή στη Δημοκρατία των πιο πάνω ειδών.
5. Τις εξουσίες των θηροφυλάκων και των μελών της αστυνομίας.

Σημειώνεται ότι οι εν λόγω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 9 Ιουνίου 2016 μαζί με το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016» και τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2016» και παραπέμφθηκαν όλα μαζί για συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Αμέσως μετά την κατάθεσή τους στη Βουλή, ο προϊστάμενος του Ταμείου Θήρας με επιστολή του, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2016, ζήτησε από τη Βουλή την επίσπευση της εξέτασής τους ένεκα της επικείμενης έναρξης κυνηγετικής περιόδου την 1^η Αυγούστου 2016.

Η επιτροπή, ανταποκρινόμενη στο πιο πάνω αίτημα, άρχισε αμέσως την εξέταση των τριών νομοθετημάτων, όμως λόγω της πολυπλοκότητας του νομοσχεδίου και του μεγάλου αριθμού των ζητημάτων που την απασχόλησαν σε σχέση με αυτό, καθώς και επειδή το νομοσχέδιο περιλάμβανε εξουσιοδοτικές προς τους πιο πάνω κανονισμούς ρυθμίσεις, αποφάσισε να συνεχίσει μόνο με την εξέταση του νομοσχεδίου σε πρώτο στάδιο και, αφού την ολοκληρώσει, τότε να μελετήσει τις ρυθμίσεις που προτείνονται με τους πιο πάνω κανονισμούς.

Σημειώνεται επίσης ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο ψηφίστηκε τελικά σε νόμο και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ως «Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017 [99(Ι)2017]», ενώ οι κανονισμοί με τίτλο «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2018» παρέμειναν σε εκκρεμότητα ενώπιον της επιτροπής, αφού κατά το στάδιο της περαιτέρω μελέτης τους διαπιστώθηκε ότι αριθμός προνοιών τους είναι αντίθετες με υφιστάμενες ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στον περί Σκύλων Νόμο και ρυθμίζουν τα ίδια ζητήματα. Η επιτροπή αποφάσισε να συνεχίσει τη μελέτη των εν λόγω κανονισμών σε μεταγενέστερο στάδιο, αφού προηγουμένως γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις σε αυτούς από την εκτελεστική εξουσία, ώστε να ξεπεραστούν τα πιο πάνω νομικά ζητήματα και να καταστεί δυνατή η έγκρισή τους από τη Βουλή.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής για τους υπό συζήτηση κανονισμούς, όλοι οι παρευρισκόμενοι κατέθεσαν προφορικά ή με γραπτά υπομνήματα τις απόψεις/εισηγήσεις τους ενώπιον της επιτροπής.

Ακολούθως, η επιτροπή, αφού ολοκλήρωσε τη μελέτη τους, προχώρησε σε αναγκαίες βελτιώσεις του κειμένου αυτών από νομικής και νομοτεχνικής άποψης, αφού προηγουμένως συμφώνησαν με αυτές τόσο η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας όσο και οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των κανονισμών, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει τροπολογία.

Να εξηγηθεί η τροπολογία, αν θέλουν αυτοί που την έχουν καταθέσει, ή να μιλήσουν επί θέματος αρχής όσοι επιθυμούν.

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Λίνος Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Απλώς είναι, για να ξεχωρίσουμε περαιτέρω αυτούς που έχουν πρόθεση να προχωρήσουν σε εμπορία των πτηνών και αυτούς που δε θέλουν να εμπορευτούν. Γι' αυτό και γίνεται εισήγηση γι' αυτή τη μείωση σε τέσσερα σημεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, διαβάστε την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Λίνου Παπαγιάννη εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας) Κανονισμοί του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Πίνακα του Παραρτήματος II των πιο πάνω κανονισμών, ο οποίος περιλαμβάνει τα καταβλητέα τέλη, με τη μείωση στο ποσό των €10 των καταβλητέων τελών που

αφορούν τα θέματα με αύξοντα αριθμό 1, 2 και 3 και στο ποσό των €20 του καταβλητέου τέλους που αφορά το θέμα με αύξοντα αριθμό 5.

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται όπως τα τέλη που αφορούν τη χορήγηση άδειας κατοχής και εκτροφής εκτρεφόμενων ατόμων ειδών άγριων πτηνών ή άγριας πανίδας μειωθούν στο ποσό των €10 και τα τέλη που αφορούν τη σήμανση των εν λόγω εκτρεφόμενων ατόμων ειδών στο ποσό των €20.

Σημειώνεται ότι στους προτεινόμενους κανονισμούς το καταβλητέο τέλος για το θέμα με αύξοντα αριθμό 1 καθορίζεται στο ποσό των €30, για το θέμα με αύξοντα αριθμό 2 τα τέλη διαβαθμίζονται στα ποσά €20, €40 και €60 ανάλογα με τον αριθμό των πτηνών, για το θέμα με αύξοντα αριθμό 3 καθορίζεται το ποσό των €200 και για το θέμα με αύξοντα αριθμό 5 το ποσό των €50.

Η μείωση που προτείνεται δεν αφορά τα καταβλητέα τέλη για χορήγηση άδειας εμπορίας των πιο πάνω εκτρεφόμενων ατόμων ειδών, τα οποία παραμένουν ως καθορίζονται στον Πίνακα του Παραρτήματος II των πιο πάνω κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Να προχωρήσουμε τώρα σε ψηφοφορία επί της τροπολογίας.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τρεις ψήφοι υπέρ και τριάντα ψήφοι εναντίον.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από λάθος ψήφισα υπέρ αντί κατά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διορθώσατε την ψήφο σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τη διορθώσατε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο ψήφοι υπέρ και τριάντα ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους εναντίον και δύο ψήφους υπέρ, απορρίπτεται η τροπολογία.

Προχωρούμε για το σύνολο των κανονισμών.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν τα έχετε έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ και τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, τρεις ψήφους εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας Ενισχυμένης Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών της αφενός και της Δημοκρατίας του Καζακστάν αφεντέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εναντίον: Χριστιάνα Ερωτοκρίτου (ΔΗΚΟ), ΚΣ ΕΔΕΚ, ΕΛΑΜ.

Κύρωση της Συμφωνίας Ενισχυμένης Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών της αφενός και της Δημοκρατίας του Καζακστάν αφετέρου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας Ενισχυμένης Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών της αφενός και της Δημοκρατίας του Καζακστάν αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Νίκος Τορναρίτης

Άγγελος Βότσης

Γιώργος Λουκαΐδης

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2019. Στην συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Συμφωνίας Ενισχυμένης Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών της αφενός και της Δημοκρατίας του Καζακστάν αφετέρου, που υπογράφηκε στην Αστάνα του Καζακστάν την 21^η Δεκεμβρίου 2015 από τους αντιπροσώπους των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον αντιπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον αντιπρόσωπο της Δημοκρατίας του Καζακστάν.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών δήλωσε ότι με το νομοσχέδιο προάγεται η διεθνής και περιφερειακή ειρήνη και σταθερότητα, καθώς και η οικονομική ανάπτυξη των μερών και η εμβάθυνση των σχέσεών τους σε όλους τους τομείς στους οποίους εφαρμόζεται.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε πως το νομοσχέδιο έτυχε νομοτεχνικού ελέγχου και ως εκ τούτου μπορεί να οδηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος προς ψήφιση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά- Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η παρούσα έκθεση τίθεται ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εάν δεν υπάρχουν ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι δύο ψήφοι υπέρ και εννέα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ και εννέα αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας Ενισχυμένης Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας του Καζακστάν, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τρεις ψήφοι υπέρ και εννέα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και εννέα αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδίκων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν (Κυρωτικός) Νόμος του 2017».

Διαβάστε τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση από την Κυπριακή Δημοκρατία της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδίκων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδίκων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν (Κυρωτικός) Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Νίκος Τορναρίτης

Άγγελος Βότσης

Γιώργος Λουκαΐδης

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και την 31^η Οκτωβρίου 2017, στις 6 Μαρτίου και 11 Σεπτεμβρίου 2018 και στις 15 Ιανουαρίου 2019. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Τμήματος Φυλακών του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου, παρ' όλο που κλήθηκε στις συνεδριάσεις της επιτροπής, δεν παρευρέθηκε.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση από την Κυπριακή Δημοκρατία της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδίκων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν, που υπεγράφη την 21^η Νοεμβρίου 2014 στη Λευκωσία. Παράλληλα, κατά την πιο πάνω ημερομηνία υπεγράφη μεταξύ των δύο μερών συμφωνία για τη μεταφορά καταδίκων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δήλωσε ότι η διαπραγμάτευση και υπογραφή της παρούσας συμφωνίας είχε εγκριθεί με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 68.852 και ημερομηνία 20 Μαΐου 2009.

Η ίδια εκπρόσωπος πρόσθεσε ότι η συμφωνία προνοεί για την υποχρέωση των συμβαλλόμενων κρατών να εκδίδουν, σύμφωνα με τις εθνικές τους νομοθεσίες και κατόπιν αίτησης άλλου κράτους, άτομα τα οποία ευρίσκονται στο έδαφός τους και τα οποία αναζητούνται από τις αρμόδιες αρχές του άλλου κράτους είτε για να διωχθούν για αδίκημα που επισύρει μέγιστη ποινή που υπερβαίνει το ένα έτος είτε για να εκτίσουν την ποινή φυλάκισης που τους επιβλήθηκε, η οποία είναι διάρκειας έξι μηνών. Η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε επίσης ότι η

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.
Αποχή: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

συμφωνία προνοεί για τη μη έκδοση υπηκόων του κράτους από το οποίο ζητείται η έκδοση για στρατιωτικά ή πολιτικά αδικήματα ή όταν το αδίκημα για το οποίο ζητείται η έκδοση επισύρει τη θανατική ποινή.

Κατά την εξέταση του νομοσχεδίου η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ήγειρε θέμα κακής μετάφρασης του ελληνικού κειμένου της συμφωνίας και ειδικότερα του άρθρου 3(1)(στ) αυτής όπου η έννοια «prescription», που θα έπρεπε να είχε αποδοθεί ως «παραγραφή», αποδίδεται με τη φράση «Όταν έχει εκδοθεί εντολή».

Η επιτροπή, έπειτα από αυτή την ενημέρωση, ζήτησε την άποψη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας επί του νομοσχεδίου, ο οποίος διά του εκπροσώπου του απέστειλε διαμορφωμένο κείμενο, το οποίο συζητήθηκε κατά την τελευταία συνεδρίαση της επιτροπής και με το περιεχόμενο του οποίου συμφώνησαν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Ειδικότερα, η επιτροπή ζήτησε τη νομική διασφάλιση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων από την Κυπριακή Δημοκρατία προσώπων για τα οποία ενδέχεται να ζητηθεί η έκδοσή τους από το Ιράν. Τοποθετούμενος σχετικά ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, με γραπτή γνωμάτευσή του, ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2018, διατύπωσε την άποψη ότι, παρ' όλων ότι η υπό κύρωση σύμβαση πρόκειται να τυγχάνει εφαρμογής σε συνάρτηση με υφιστάμενες διατάξεις για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, για λόγους ασφάλειας δικαίου, μπορεί να προστεθεί σχετική επιφύλαξη στον προτεινόμενο νόμο, ώστε να διασφαλίζονται τα πιο πάνω.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της Συμμαχίας Πολιτών, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγούνται, κατά πλειοψηφία, στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό διαμορφώθηκε με βάση τα πιο πάνω.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

Επιφυλάξεις. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να μιλήσετε.

Συγγνώμη, σταματήσατε την... Δε σας είδα.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θέλω να δικαιολογήσω την αρνητική ψήφο την οποία θα δώσουμε σ' αυτό το νομοσχέδιο, σ' αυτή την κύρωση.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι; Όχι, ζήτησε τον λόγο και δεν τον είδα. Δέχομαι ότι δεν τον είδα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δεν τέλειωσε η ψηφοφορία.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θα μπορούσα ούτως ή άλλως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, στο τέλος, ναι.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

...να καθησυχάσω τους συναδέλφους ότι μπορούσα να το πράξω και στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Η Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν εφαρμόζει κατά κόρον τη θανατική ποινή και εκτελεί τη θανατική ποινή. Παρά το γεγονός ότι στη σύμβαση προβλέπεται μία διαδικασία κατά την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία μπορεί να επιβάλει όρους, για να μην εκτελεστεί η θανατική ποινή σε περίπτωση εκδόσεως φυγοδίκου, η διατύπωση του άρθρου 3, εδάφιο (ζ) είναι τέτοια, ώστε να επιτρέπει στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν να εφαρμόσει τη θανατική ποινή για ουσιαστικούς λόγους και να αποστεί από τυχόν υπόσχεση ή δέσμευση έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας ότι δε θα εκτελεστεί, δε θα θανατωθεί ο συγκεκριμένος φυγοδίκος. Έτσι, για σκοπούς τάξης και επειδή θα πρέπει... Είμαστε μια χώρα μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπου η θανατική ποινή δεν μπορεί να εκτελεστεί. Αφ' ης στιγμής η διατύπωση είναι τέτοια, ώστε να δίνεται η ευκαιρία στο αντισυμβαλλόμενο κράτος να προχωρεί στη θανατική ποινή, ανεξάρτητα αν έχει δεχθεί ή όχι όρους, εμείς θα καταψηφίσουμε -μόνο γι' αυτό τον λόγο- τη συγκεκριμένη κύρωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση έγινε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Νομίζω ότι πρέπει να σχολιάσουμε, διότι αυτές τις επιφυλάξεις τις είχαμε εκφράσει ενώπιον της επιτροπής ως ΑΚΕΛ και μάλιστα με πολύ έντονο τρόπο. Και, παρότι υπήρχε η γενική αναφορά, ότι εφαρμογή της σχετικής συμφωνίας θα γίνεται σε πλήρη εναρμόνιση με τον σεβασμό συνολικά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των σχετικών συμβάσεων, ο Γενικός Εισαγγελέας εισηγήθηκε -η Γενική Εισαγγελία- μετά από τη δική μας απαίτηση, έκαμε την εισήγηση για προσθήκη σχετικής αναφοράς που θα ενδυναμώνει τζιαι έσει προστεθεί στο κείμενο ειδική αναφορά που ενδυναμώνει ακριβώς την προστασία, την εφαρμογή της συμφωνίας μέσα από πλήρη προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των σχετικών συμβάσεων. Έχουμε κάμει τζιαι προσθήκη δηλαδή επί τούτου, οπότε δεν προκύπτει ζήτημα τζιαι είμαστε πλήρως καλυμμένοι...

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έχει μία διαφορά. Έχει μία διαφορά, αλλά εν πειράζει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, μετά τη δεύτερη ανάγνωση που έγινε ήδη, ψηφίστε για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ και δύο εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδίκων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμοι οι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, τέσσερις ψήφους εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Εγώ δεν ψήφισα σε αυτή την ψηφοφορία, σε καμία από τις δύο ψηφοφορίες, πλην όμως στον πίνακα, δεν ξέρω πώς, καταγράφηκε η ψήφος. Το μόνο σίγουρο όμως είναι ότι δεν είχε κάποιο βουλευτή που να μη συμμετέχει στην ψηφοφορία. Επομένως, θέλω να πιστεύω ότι δε γίνεται καθ' υπολογισμό η καταγραφή των ψήφων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πατήσατε το κουμπί 1;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεν πάτησα τίποτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα σε καταγράψει ότι είσαι παρών.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Όχι, δεν πάτησα, δεν ψήφισα στις δύο ψηφοφορίες. Σε καμία. Πλην όμως δεν είχε βουλευτή εκεί που να μην καταγράφεται πουθενά. Είχε είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, τέσσερις ψήφους εναντίον. Έτσι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δαμιανού...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Πώς καταγράφεται ο άνθρωπος που δεν ψηφίζει;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ένα λεπτό. Υπάρχουν περιπτώσεις, κύριε Πρόεδρε, που η γραμματεία λέει: «Τριάντα δύο παρόντες. Ψήφισαν τριάντα και δύο δεν ψήφισαν».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Άγγελος Βότσης και Χριστιάνα Ερωτοκρίτου (ΔΗΚΟ), Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: Ζαχαρίας Κουλίας και Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης (ΔΗΚΟ), ΚΣ ΕΔΕΚ.

Ναι, πατά το κουμπί 1 και δεν πατά το άλλο. Δεν είναι ότι δεν πατάς κανένα κουμπί. Όταν δεν πατήσεις κανένα κουμπί, δε σε δέχεται το σύστημα.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεν υπάρχει έτσι διαδικασία στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Στη Βουλή δεν υπάρχει διαδικασία να δηλώνεις «παρών».

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Είναι στο σύστημα, Άριστε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το κάμνει το σύστημα. Δεν είπα ότι υπάρχει διαδικασία.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δίκαιο όσον αφορά τον κανονισμό ότι δεν έχει διαδικασία να δηλώνεται ο άλφα «παρών» ή ο βήτα.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα αναβάλλεται και θα συζητηθεί στην ολομέλεια στις 15 Φεβρουαρίου 2019 μαζί με το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς για τη φαρμακευτική κάνναβη.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Οι περί Παραγωγής και Εμπορίας Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλωπιστικών Φυτών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση με την Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2018/484 για την τροποποίηση της Οδηγίας 93/49/ΕΟΚ όσον αφορά τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρεί το πολλαπλασιαστικό υλικό ορισμένων γενών ή ειδών της οικογένειας Palmae ως προς τον *Rhynchosporium ferrugineus* (Olivier).

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Πες το ξανά τούτο!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μπορείτε να το διαβάσετε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαβάστε τα όπως τα βλέπετε εσείς!

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί Παραγωγής και Εμπορίας Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλωπιστικών Φυτών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Νίκος Κέττηρος

Ονούφριος Κουλλά

Χρίστος Ορφανίδης

Ευθύμιος Δίπλαρος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 15 Ιανουαρίου 2019. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής

Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Γεωργίας και του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, «Παναγροτικός Σύνδεσμος» και «Ευρωαγροτικός». Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Φυτοπροστασίας, ο Σύνδεσμος Καλλιεργητών Ανθέων και οι αγροτικές οργανώσεις ΕΚΑ και «Νέα Αγροτική Κίνηση», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Παραγωγής και Εμπορίας Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλωπιστικών Φυτών Κανονισμών, ώστε να εναρμονιστούν οι πρόνοιές τους με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2018/484 της Επιτροπής της 21^{ης} Μαρτίου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 93/49/ΕΟΚ όσον αφορά τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρεί το πολλαπλασιαστικό υλικό ορισμένων γενών ή ειδών της οικογένειας *Palmae* ως προς τον *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier)».

Στο πλαίσιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών από την επιτροπή η εκπρόσωπος του Τμήματος Γεωργίας επισήμανε ότι ο επιβλαβής οργανισμός των φοινικοειδών *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier) είχε θεωρηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από το 2007, ως οργανισμός καραντίνας, καθώς είχε εντοπιστεί σε αρκετά κράτη μέλη και ως εκ τούτου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε προχωρήσει στη λήψη έκτακτων μέτρων καταπολέμησής του. Σύμφωνα με την ίδια, ο εν λόγω οργανισμός θεωρείται πλέον ως συνήθης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα προαναφερόμενα έκτακτα μέτρα καταπολέμησής του έχουν αποσυρθεί. Συνεπώς, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις επιδιώκουν τη χαλάρωση του πλαισίου ελέγχων και μέτρων καταπολέμησης αναφορικά με τον υπό συζήτηση επιβλαβή οργανισμό. Ωστόσο, όπως δήλωσε η ίδια, η καταπολέμηση του εν λόγω οργανισμού θα συνεχιστεί με τον καθορισμό ειδικών απαιτήσεων, όπως αυτές προτείνονται με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, όσον αφορά συγκεκριμένες συνθήκες καλλιέργειας ή επεξεργασίας του πολλαπλασιαστικού υλικού των φοινικοειδών της οικογένειας *Palmae*, καθώς και την προϋπόθεση απαλλαγής του υλικού από τον εν λόγω επιβλαβή οργανισμό.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4 της σχετικής Οδηγίας, καθορίζεται ως προθεσμία μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο η 30^η Σεπτεμβρίου 2018, ωστόσο οι υπό συζήτηση εναρμονιστικοί κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 7 Δεκεμβρίου 2018.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Πρόεδρε, δεν εμφανίζεστε στην οθόνη στην ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, διότι πάτησα μόνο το κουμπί 1, για να εξηγήσω στον κ. Δαμιανού γιατί δεν είμαι πάνω. Γι' αυτό φαίνονται τρεις παρόντες που δεν ψήφισαν.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Εμάθαν και άλλοι την τέχνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι το δοκίμασαν εκτός από μένα;

Δύο ο κ. Δαμιανού και ο κ. Ζαχαρίου και ένας εγώ, τρεις. Εντάξει;

Ευχαριστώ.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα, ομόφωνα οι κανονισμοί εγκρίνονται.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όστε, όταν πατήσεις το κουμπί 1, δηλώνεις «παρών» μόνο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Γι' αυτό πρέπει να δηλώνεις «παρών», για να ψηφίζεις.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) Κανονισμών, έτσι ώστε να μην απαιτείται η συμπλήρωση του καθοριζόμενου σε αυτούς χρόνου διοίκησης από τις πενήντα δύο (52) πρώην εθελόντριες υπαξιωματικούς που διορίστηκαν ως μόνιμες υπαξιωματικοί στον βαθμό που κατέχουν και στον επόμενο από αυτόν βαθμό, προκειμένου να δικαιούνται κρίση από το συμβούλιο κρίσεων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά,

Γιώργος Κάρουλλας

εκπροσωπώντας την κ. Ελένη Μαύρου

Κώστας Κώστα

Γεώργιος Προκοπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Υπαρχηγός Εθνικής Φρουράς συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτοί αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 76 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, ήταν η τροποποίηση των περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) Κανονισμών, έτσι ώστε:

1. να εισαχθούν σε αυτούς πρόνοιες οι οποίες ήταν αναγκαίες για σκοπούς ολοκλήρωσης της διαδικασίας ανέλιξης υπαξιωματικών σε αξιωματικούς για το έτος 2018 και
2. να μην απαιτείται η συμπλήρωση του καθοριζόμενου σε αυτούς χρόνου διοίκησης από τις πενήντα δύο (52) πρώην εθελόντριες υπαξιωματικούς που διορίστηκαν ως μόνιμες υπαξιωματικοί στον βαθμό που κατέχουν και στον επόμενο από αυτόν βαθμό, προκειμένου να δικαιούνται κρίση από το συμβούλιο κρίσεων.

Όπως είναι γνωστό, στο πλαίσιο της συζήτησης των κανονισμών η επιτροπή αποφάσισε σε πρώτο στάδιο να προωθήσει για ψήφιση στην ολομέλεια της Βουλής μόνο το μέρος αυτών που έχρηζε άμεσου χειρισμού από το Υπουργείο Άμυνας και αποσκοπούσε στην ολοκλήρωση της διαδικασίας ανέλιξης υπαξιωματικών σε αξιωματικούς για το έτος 2018, το οποίο εγκρίθηκε από τη Βουλή στις 12 Δεκεμβρίου 2018, και να προωθήσει το εναπομείναν μέρος των κανονισμών σε μεταγενέστερο στάδιο.

Ειδικότερα, η πρόνοια των κανονισμών που δεν προωθήθηκε μέχρι σήμερα για ψήφιση αφορά την προσθήκη πρόνοιας στους υπό τροποποίηση βασικούς κανονισμούς, ώστε να μην απαιτείται η συμπλήρωση του καθοριζόμενου σε αυτούς χρόνου διοίκησης από τις πενήντα δύο (52) πρώην εθελόντριες υπαξιωματικούς που διορίστηκαν ως μόνιμες υπαξιωματικοί στον βαθμό που κατέχουν και στον επόμενο από αυτόν βαθμό, προκειμένου να δικαιούνται κρίση από το συμβούλιο κρίσεων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς ίσης μεταχείρισης των πρώην εθελοντριών υπαξιωματικών που διορίστηκαν μόνιμες υπαξιωματικοί με όλες τις υπόλοιπες κατηγορίες υπαξιωματικών για τους οποίους δεν απαιτείται, σύμφωνα με τις πρόνοιες των υπό τροποποίηση βασικών κανονισμών, η συμπλήρωση χρόνου διοικήσεως για τον βαθμό που κατείχαν κατά την έναρξη της ισχύος των βασικών κανονισμών και τον επόμενο από αυτόν βαθμό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί την πρόνοια του εναπομείναντος μέρους των κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς Κανονισμών, έτσι ώστε να παρασχεθεί επιπρόσθετο μηνιαίο χορήγημα σε στρατεύσιμους που είναι μέλη πολύτεκνων οικογενειών, λόγω του ότι απώλεσαν το δικαίωμα εκπλήρωσης μειωμένης στρατιωτικής θητείας διάρκειας δεκατεσσάρων μηνών, το οποίο είχαν πριν από την καθολική μείωση της στρατιωτικής θητείας από είκοσι τέσσερις σε δεκατέσσερις μήνες.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά,

Γιώργος Κάρουλλας

εκπροσωπώντας την κ. Ελένη Μαύρου

Κώστας Κώστα

Γεώργιος Προκοπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Υπαρχηγός Εθνικής Φρουράς, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 71 του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς Κανονισμών, έτσι ώστε να παρασχεθεί επιπρόσθετο μηνιαίο χορήγημα σε στρατεύσιμους που είναι μέλη πολύτεκνων οικογενειών, λόγω του ότι απώλεσαν το δικαίωμα εκπλήρωσης μειωμένης στρατιωτικής θητείας διάρκειας δεκατεσσάρων μηνών, το οποίο είχαν πριν από την καθολική μείωση της στρατιωτικής θητείας από είκοσι τέσσερις σε δεκατέσσερις μήνες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, με βάση τους περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας Κανονισμούς, κάθε εθνοφρουρός λαμβάνει μηνιαίο χορήγημα από την ημερομηνία κατάταξης ή επανακατάταξης του στην Εθνική Φρουρά μέχρι την ημερομηνία της προσωρινής ή οριστικής απόλυσής του από αυτή.

Το ύψος του μηνιαίου χορηγήματος που καταβάλλεται στους εθνοφρουρούς με βάση τις πρόνοιες των πιο πάνω αναφερόμενων βασικών κανονισμών κατά κατηγορία είναι το ακόλουθο:

1. Οπλίτες και υποψήφιοι έφεδροι αξιωματικοί (ΥΕΑ) €157, όπως αυτό αναθεωρήθηκε αυτόματα με βάση την τιμαριθμική αναπροσαρμογή.
2. Δόκιμοι έφεδροι αξιωματικοί (ΔΕΑ) €236, όπως αυτό αναθεωρήθηκε αυτόματα με βάση την τιμαριθμική αναπροσαρμογή.
3. Εθνοφρουροί που είναι τέκνα πολύτεκνης οικογένειας €42,72 επιπλέον του βασικού μηνιαίου χορηγήματος που δικαιούνται, δηλαδή €199,72 ή €278,72, ανάλογα με την περίπτωση.
4. Εθνοφρουροί που είναι τέκνα πενταμελούς οικογένειας €22,21 επιπλέον του βασικού μηνιαίου χορηγήματος που δικαιούνται, δηλαδή €179,21 ή €258,21, ανάλογα με την περίπτωση.

Το Υπουργείο Άμυνας, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά την απόφαση του

Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2016, για καθολική μείωση της διάρκειας της στρατιωτικής θητείας από το έτος 2016 από τους είκοσι τέσσερις στους δεκατέσσερις μήνες, οι στρατεύσιμοι μέλη πολύτεκνων/τρίτεκνων οικογενειών απώλεσαν το δικαίωμα εκπλήρωσης μειωμένης στρατιωτικής θητείας και αναγνωρίζοντας τη διαχρονική προσφορά των πολύτεκνων προς την Εθνική Φρουρά και την κοινωνία γενικότερα, κατέθεσε τους υπό συζήτηση κανονισμούς στη Βουλή, με τους οποίους προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Καταβολή επιπρόσθετου μηνιαίου χορηγήματος ύψους €50 σε κάθε εθνοφρουρό του οποίου δύο τουλάχιστον αδέρφια εκπλήρωσαν την υποχρέωση θητείας τους στην Εθνική Φρουρά.
2. Καταβολή επιπρόσθετου μηνιαίου χορηγήματος ύψους €40 σε κάθε εθνοφρουρό που υπηρετεί ταυτόχρονα τη θητεία του με αδελφό του, των οποίων ένας τουλάχιστον αδελφός εκπλήρωσε την υποχρέωση θητείας στην Εθνική Φρουρά.
3. Καταβολή επιπρόσθετου μηνιαίου χορηγήματος ύψους €40 σε κάθε εθνοφρουρό ο οποίος υπηρετεί ταυτόχρονα τη θητεία του στην Εθνική Φρουρά με δύο ή περισσότερους αδελφούς του.
4. Ο καθορισμός της διαδικασίας για την καταβολή του επιπρόσθετου μηνιαίου χορηγήματος, του εντύπου αίτησης, των απαιτούμενων δικαιολογητικών, καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας θα γίνεται με απόφαση του Υπουργού Άμυνας, μετά από εισήγηση του Αρχηγού Εθνικής Φρουράς, η οποία θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τα υπό αναφορά στοιχεία, το οποίο είναι αρμόδιο να εκδίδει τους πιο πάνω κανονισμούς, ενέκρινε τις πιο πάνω εισηγήσεις που υπέβαλε το Υπουργείο Άμυνας και παράλληλα πρόσθεσε πρόνοια σε αυτούς, με την οποία προβλέπεται η καταβολή επιπρόσθετου μηνιαίου χορηγήματος και σε όλους τους εθνοφρουρούς που είχαν πριν από τη μείωση της στρατιωτικής τους θητείας από είκοσι τέσσερις σε δεκατέσσερις μήνες δικαίωμα σε μειωμένη θητεία, ένεκα του ότι ανήκουν σε πολύτεκνη οικογένεια.

Σημειώνεται ότι όλες οι πιο πάνω αναφερόμενες πρόνοιες των κανονισμών προτείνεται να έχουν αναδρομική ισχύ από την 1^η Μαΐου 2017.

Σημειώνεται επίσης ότι οι τροποποιήσεις των βασικών κανονισμών για αύξηση του χορηγήματος που λαμβάνουν οι εθνοφρουροί οι οποίοι είναι παιδιά πολύτεκνων οικογενειών αποτελεί αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων (ΠΟΠ), το οποίο υποβλήθηκε σε συναντήσεις που πραγματοποίησε με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον Υπουργό Άμυνας.

Με βάση τα στοιχεία προηγούμενων σειρών κατάταξης εθνοφρουρών, όπως αναφέρεται στα εν λόγω στοιχεία, ο αριθμός των δικαιούχων υπολογίζεται περίπου στους τριακόσιους εθνοφρουρούς ανά σειρά κατάταξης και η ετήσια δαπάνη υπολογίζεται ότι θα ανέλθει στο ποσό των €210.000. Για το έτος 2017 η δαπάνη υπολογίζεται ότι θα ανέλθει στο ποσό των €150.000, το οποίο αντιστοιχεί στο ποσό των €60.000 για τη 2016B' ΕΣΣΟ και στο ποσό των €90.000 για τη 2017B' ΕΣΣΟ.

Η ετήσια δαπάνη που θα προέλθει από την πρόνοια των κανονισμών η οποία προστέθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, με την οποία προβλέπεται καταβολή του επιπρόσθετου μηνιαίου χορηγήματος σε όλους τους εθνοφρουρούς που είχαν πριν από τη μείωση της στρατιωτικής θητείας από είκοσι τέσσερις σε δεκατέσσερις μήνες δικαίωμα σε μειωμένη θητεία, ένεκα του ότι ανήκουν σε πολύτεκνη οικογένεια, υπολογίζεται, με βάση στοιχεία προηγούμενων σειρών κατάταξης, ότι θα ανέλθει στις €50.000 έως €70.000.

Στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών η επιτροπή εξέφρασε την ικανοποίησή της για τις προτεινόμενες με αυτούς ρυθμίσεις, διαφώνησε όμως με το γεγονός ότι δεν περιλήφθηκαν στους κανονισμούς πρόνοιες που να ρυθμίζουν την καταβολή ανάλογων επιδομάτων και σε άλλες κατηγορίες εθνοφρουρών, πέραν των πολυτέκνων, που είχαν δικαίωμα μειωμένης θητείας διάρκειας δεκατεσσάρων μηνών πριν από την καθολική μείωση της στρατιωτικής θητείας στους δεκατέσσερις μήνες. Ως εκ τούτου, η επιτροπή εισηγήθηκε στο Υπουργείο Άμυνας να καταθέσει σχετικούς τροποποιητικούς κανονισμούς στη Βουλή το συντομότερο δυνατό, ώστε να επεκταθεί η καταβολή ανάλογων χορηγημάτων και σε άλλες κατηγορίες εθνοφρουρών που είχαν δικαίωμα μειωμένης θητείας διάρκειας δεκατεσσάρων μηνών πριν από την καθολική μείωση της στρατιωτικής θητείας.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας υιοθέτησε την εισήγηση που υπέβαλε η επιτροπή και δήλωσε πως το υπουργείο θα μελετήσει το όλο θέμα, δηλώνοντας τη δέσμευσή του να καταθέσει σχετικούς τροποποιητικούς κανονισμούς στη Βουλή εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) Κανονισμών, ώστε να εξομοιωθούν οι δικαιούμενες άδειες των συμβασιούχων υπαξιωματικών με τις δικαιούμενες άδειες των μόνιμων μελών του στρατού.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Σκευή Κούτρα Κουκουμά, εκπροσωπώντας

Γιώργος Κάρουλλας

την κ. Ελένη Μαύρου

Κώστας Κώστα

Γεώργιος Προκοπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Υπαρχηγός Εθνικής Φρουράς, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 76 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) Κανονισμών, ώστε να εξομοιωθούν οι δικαιούμενες άδειες των συμβασιούχων υπαξιωματικών με τις δικαιούμενες άδειες των μόνιμων μελών του στρατού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, οι δικαιούμενες άδειες ανάπαυσης και ασθενείας των συμβασιούχων υπαξιωματικών καθορίζονται στους υπό τροποποίηση βασικούς κανονισμούς και είναι διαφοροποιημένες σε σχέση με τις δικαιούμενες άδειες των μόνιμων μελών του στρατού.

Το Υπουργείο Άμυνας, με βάση τα εν λόγω στοιχεία, αφού έλαβε υπόψη ότι το Υπουργικό Συμβούλιο με την υπ' αριθμόν 84.363 απόφασή του, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2018, εξομοίωσε τις άδειες ανάπαυσης και ασθενείας των εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου με τις άδειες που ισχύουν για τους μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους, καθώς και ότι η ηλικία υποχρεωτικού τερματισμού της απασχόλησης των συμβασιούχων υπαξιωματικών είναι το πεντηκοστό έβδομο έτος της ηλικίας τους, όπως είναι και η ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των μόνιμων υπαξιωματικών του στρατού, κατέθεσε στη Βουλή τους υπό συζήτηση τροποποιητικούς κανονισμούς, ώστε να εξομοιωθούν οι άδειες των συμβασιούχων υπαξιωματικών με τις άδειες των μόνιμων μελών του στρατού.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση των βασικών κανονισμών θα τυγχάνουν εφαρμογής οι πρόνοιες των περί Αδειών των Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμών, οι οποίοι προβλέπουν την κατ' αναλογία εφαρμογή των προνοιών των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμών.

Σημειώνεται ότι η ισχύς των προτεινόμενων ρυθμίσεων προτείνεται να αρχίσει αναδρομικά από την 1^η Ιανουαρίου 2019.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Τα θέματα με αριθμούς 24 μέχρι 27 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Θέλω να παρακαλέσω τους προέδρους των επιτροπών να βάζουν σε προτεραιότητα τους κανονισμούς, για να μην έχουμε αυτό το συνεχές φαινόμενο απόσυρσης και επανακατάθεσης από την εκτελεστική εξουσία, διότι περί αυτού πρόκειται.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Περί αυτού πρόκειται, εκτός από την απόσυρση του περί Σκύλων Νόμου, ο οποίος -αν ήταν εδώ ο κ. Αδάμου να συνηγορούσε μαζί μου- κατόντησε μία μεγάλη κοροϊδία σε σχέση με αυτό. Πριν από δεκαπέντε μέρες μάς έστειλε η εκτελεστική εξουσία επιστολή στην επιτροπή Περιβάλλοντος με τροπολογίες πάνω στον νόμο τούτο και με παράκληση να προχωρήσει η ψήφισή του και σε δεκαπέντε μέρες αποσύρεται το νομοσχέδιο, το οποίο ζήτησε πριν από δεκαπέντε μέρες να το ψηφίσουμε η εκτελεστική εξουσία! Νομοσχέδιο το οποίο το έχει αποσύρει και το έχει επαναφέρει τρεις φορές μέχρι τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, να το δείτε στις επιτροπές.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επί έξι χρόνια κοροϊδία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην το καθυστερείτε και να το προχωράτε.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εξουσία.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Όχι εξουσία, εργασία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η νομοθετική εργασία, συγγνώμη!

(Γέλια)

Θα κηρύξουμε τη διάλυση της Βουλής στο τέλος!

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον κατάλογο που έχετε πάρει ήδη.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

**Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις,
έγγραφα, εκθέσεις**

Κατάθεση από

**Παραπομπή/
κοινοποίηση σε**

1. Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.021-2019).

Υπουργό Οικονομικών

Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

2. Ο περί Ανάκαμψης ΚΕΠΕΥ και Λοιπών
Οντοτήτων υπό την Εποπτεία της Επιτροπής
Κεφαλαιαγοράς και για Συναφή Θέματα
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

Υπουργό Οικονομικών

Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

	(Αρ. Φακ. 23.01.060.022-2019).		
3.	Ο περί Εφαρμογής των Δικαιωμάτων των Ασθενών στο πλαίσιο της Διασυνωριακής Υγειονομικής Περιθάλψης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.023-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
4.	Ο περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.024-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
5.	Ο περί Εθελοντών Πυροσβεστών Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.025-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
6.	Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.026-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ο περί Εγγραφής Αισθητικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.027-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
8.	Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.028-2019).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
9.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.029-2019).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
10.	Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.030-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
11.	Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.031-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Ο περί της Πρόληψης και Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.032-2019).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
13.	Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.033-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
14.	Οι περί Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος - Θέσεις Επόπτη ΑΔΕΕΛΕπ, Λειτουργού ΑΔΕΕΛΕπ και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.008-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
15.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.009-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
16.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.010-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

17.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Προαγωγές Μελών Πυροσβεστικής εκτός Ειδικών Πυροσβεστών) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.011-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
18.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.012-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
19.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.013-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
20.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.118-2018).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
21.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.119-2018).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
22.	Οι περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.120-2018).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
23.	Έκθεση του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, για την εκμίσθωση, ανταλλαγή ή παραχώρηση άδειας χρήσεως κρατικής γης σύμφωνα με το άρθρο 18(2) του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου (Αρ. 74/88) όπως αυτή έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση με αρ. 85.477, ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2018. (Αρ. Φακ. 06.03.003.001).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
24.	Ενημερωτικοί κατάλογοι αποσταλέντες από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, που αφορούν τη δημοτική και μέση εκπαίδευση και περιλαμβάνουν επακριβή στοιχεία για τις κενωθείσες θέσεις, τη διάρκεια των αναγκών που προέκυψαν και την ημερομηνία πρόσληψης και λήξης συμβολαίου που δίδεται σε συμβασιούχο εκπαιδευτικό ή σε εργοδοτούμενο καθορισμένης διάρκειας για την κάλυψη των αναγκών αυτών για τους μήνες Σεπτέμβριο, Οκτώβριο, Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2018 σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 16 του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 [Ν. 47(II)/2016]. (Αρ. Φακ. 13.15.002).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
25.	Ετήσια Έκθεση του Τμήματος Δασών, ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 2019, αναφορικά με αδικήματα που έτυχαν συμβιβασμού (Εξώδικης Ρύθμισης) για το έτος 2018 με βάση τις διατάξεις του άρθρου 55Α του περί Δασών Νόμου του 2012 [Νόμος αρ. 25(I) του 2012]. (Αρ. Φακ. 22.12.001).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Όλους τους βουλευτές

<p>26. Ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 2019, για την επιλογή για διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο των μελών των διοικητικών συμβουλίων</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, 2. της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, 3. του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, 4. της Αρχής Λιμένων Κύπρου, 5. του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, 6. του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, 7. του Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Γης, 8. της Αρχής Αδειών, 9. του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, 10. του Πολεοδομικού Συμβουλίου, 11. των Δανειστικών Επιτροπών και 12. του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών, Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3(2)(β) των περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμων του 1988 έως 2013. <p>(Αρ. Φακ. 22.10.003).</p>	<p>Γραμματεία Υπουργικού Συμβουλίου</p>	<p>Όλους τους βουλευτές</p>
<p>27. Μηνιαίες και τριμηνιαίες εκθέσεις της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 2019, για την Απασχόληση, την Ανεργία και την Αγορά Εργασίας:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Νέες Θέσεις Εργασίας, Κενές Θέσεις και Ανεργία - Οκτώβριος 2018, 2. Εγγεγραμμένοι Άνεργοι - Οκτώβριος 2018. 3. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 3^ο Τρίμηνο 2018. <p>(Αρ. Φακ. 09.41.002).</p>	<p>Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων</p>	<p>Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων</p>
<p>28. Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 2) του 2018 του Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 2019, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4(1) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2018 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 17(II) του 2018].</p> <p>(Αρ. Φακ. 10.04.003).</p>	<p>Υπουργό Οικονομικών</p>	<p>Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού</p>
<p>29. Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου (Πίνακας αρ. 1 του 2018),</p>	<p>Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού</p>	<p>Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού</p>

ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019 σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2018 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 35(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).

30.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου (Πίνακας αρ. 2 του 2018), ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019 σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2018 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 35(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
31.	Ετήσια Έκθεση Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το 2017. (Αρ. Φακ. 05.14.007.001).	Πρόεδρο της Δημοκρατίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
32.	Έκθεση του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019, αναφορικά με την καταβολή μερίσματος από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το έτος 2017, σύμφωνα με το άρθρο 17Α του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2006 [Νόμος αρ. 117(I) του 2006]. (Αρ. Φακ. 10.01.006).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

	Κατάθεση από	Παραπομπή σε
1.	Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.015-2019).	Γιώργο Λιλλήκα, βουλευτή Συμμαχίας Πολιτών Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
2.	Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.016-2019).	Γιώργο Λιλλήκα, βουλευτή Συμμαχίας Πολιτών Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
3.	Ο περί της Αστικής Ευθύνης Δημοσίων Υπαλλήλων, Εκπαιδευτικών Λειτουργών, Δημοτικών Υπαλλήλων, Κοινοτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.017-2019).	Γιώργο Λιλλήκα, βουλευτή Συμμαχίας Πολιτών Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
4.	Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.018-2019).	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
5.	Ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.019-2019).	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
6.	Ο περί Εγγραφής Διατροφολόγων Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.020-2019).	Γιώργο Περδίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Χαράλαμπο Θεοπέμπτου, Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας

		βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και Άννα Θεολόγου, ανεξάρτητη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	
7.	Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.021-2019).	Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
8.	Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.022-2019).	Νικόλα Παπαδόπουλο, πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος, Γιώργο Περδίκη, πρόεδρο του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή της Αλληλεγγύης	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
9.	Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.023-2019).	Γιώργο Λιλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.024-2019).	Μάριο Μαυρίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας, και Ονούφριο Κουλλά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.445, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η υπερχειλίση του ποταμού Πεδιαίου κατέδειξε για ακόμη μία φορά το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί στην περιοχή, εξαιτίας των παράνομων επεμβάσεων που έγιναν στην κοίτη του ποταμού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Ποια αντιπλημμυρικά έργα έχουν γίνει στην περιοχή;
2. Υπάρχει σχεδιασμός για τη λήψη πρόσθετων μέτρων, ώστε να αποφευχθούν παρόμοια προβλήματα από μελλοντική υπερχειλίση του ποταμού;
3. Αν μετά τις πρόσφατες πλημμύρες έχει προκληθεί βλάβη στο σύστημα ηλεκτροδότησης της περιοχής και, εάν ναι, πόσο έχει στοιχίσει η αποκατάστασή της.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.446, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ασκώντας την εξουσία που του παρέχεται βάσει των περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Κανονισμών 2017 [Κανονισμός 61HA (5)], ο Υπουργός Εσωτερικών προχώρησε στην έκδοση διατάγματος, με το οποίο τροποποιεί τις πρόνοιες του Παραρτήματος III των σχετικών κανονισμών, οι οποίες αφορούν στον σχεδιασμό οδών και οικοδομών, ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση και η ασφαλής χρήση τους από όλα τα άτομα, συμπεριλαμβανομένων και των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα.

Το διάταγμα προκάλεσε την αντίδραση οργανώσεων αναπήρων αναφέροντας ότι η διαφοροποίηση των δεδομένων πρόσβασης των αναπήρων δημιουργεί διακρίσεις εις βάρος τους. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων το διάταγμα ακυρώνει την απαίτηση για δημιουργία προσβάσιμου χώρου υγιεινής σε καφετέριες, εστιατόρια, καφεενία και σνακ μπαρ, μπιραρίες, καμπαρέ και άλλες παρόμοιες χρήσεις οι οποίες έχουν εμβαδόν μικρότερο των 65 τ.μ. Επίσης, η απαίτηση για προσβάσιμο χώρο υγιεινής σε φροντιστήρια αφορά πλέον χώρους που εξυπηρετούν περισσότερα από δέκα άτομα, ενώ πριν η απαίτηση αφορούσε χώρους που εξυπηρετούν

περισσότερα από τρία άτομα. Διαγράφηκε ακόμη η απαίτηση για προσβάσιμο χώρο υγιεινής με ντους σε φυλακές, ενώ στους χώρους λατρείας μειώθηκε η απαίτηση σε έναν χώρο υγιεινής, ενώ ο κανονισμός παλαιότερα απαιτούσε την ύπαρξη δύο χώρων υγιεινής, έναν για κάθε φύλο. Οι εν λόγω πρόνοιες φαίνεται να δημιουργούν διακρίσεις εις βάρος των αναπήρων και να δυσχεραίνουν την προσβασιμότητά τους σε συγκεκριμένους χώρους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει οποιαδήποτε σκέψη για απόσυρση του εν λόγω διατάγματος λαμβάνοντας υπόψη και τις αντιδράσεις των οργανώσεων αναπήρων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.447, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Είναι ευρέως παραδεκτό ότι η εφαρμογή του σχεδίου πολιτογραφήσεων έναντι επενδύσεων έχει χρηματοδοτήσει μεγάλα οικοδομικά έργα, όπως τα πολυώροφα κτίρια στη Λεμεσό και στη Λευκωσία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το ποσοστό και τον συνολικό αριθμό των πολιτογραφήσεων που έχουν σχέση με απόκτηση κατοικίας σε πολυώροφο κτίριο σε Λεμεσό ή Λευκωσία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.448, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Κυπριακή Δημοκρατία υστερεί έναντι των υποχρεώσεών της για προώθηση της ηλεκτροκίνησης στα αυτοκίνητα. Φαίνεται ότι δεν πρόκειται να ανταποκριθεί τελικά στα όρια που έχουν τεθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την κατάσταση που υπάρχει στο θέμα των εναλλακτικών καυσίμων και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στην ηλεκτροκίνηση και, εάν υπάρχει οποιοδήποτε στρατηγικό σχέδιο, ποιο είναι αυτό και αν περιλαμβάνει ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης στην Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.449, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι από το 1994 η κοινοτική αρχή της κοινότητας Ποταμίου έχει καταγγείλει την παράνομη λειτουργία κτηνοτροφικών μονάδων (αγελαδοτροφία, χοιροτροφία κτλ.) σε τοποθεσία πλησίον της διατήρησης του αρδευτικού τμήματος Αρτεσιανού. Υπάρχουν από τότε σωρεία καταγγελιών για διοχέτευση των λυμάτων από το βουστάσιο στον γειτονικό ξεροπόταμο/χείμαρρο «Πολιάτη», που διασχίζει την οικιστική περιοχή της κοινότητας.

Η κοινοτική αρχή έχει ζητήσει επανειλημμένα και πρόσφατα τον καθαρισμό της κοίτης του ποταμού από τα λύματα με έξοδα της κυβέρνησης, η οποία ευθύνεται για την παράνομη λειτουργία του βουστασίου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν το βουστάσιο της εταιρείας "Γεωργοκτηνοτροφική Εταιρεία ΣΑΚ" ή/και οι οποιοδήποτε προηγούμενοι ιδιοκτήτες και διαχειριστές της μονάδας αυτής στο Ποτάμι λειτουργούν με βάση όλες τις άδειες από την πολεοδομική και οικοδομική αρχή, τις άδειες εκπομπής ρύπων και απόρριψης λυμάτων, αν παρακολουθείται η εφαρμογή των όρων που υπάρχουν, αν στο παρελθόν έχουν παραβιαστεί όροι και κανονισμοί και αν έχει επιβληθεί πρόστιμο ή έχει ο ιδιοκτήτης υποστεί οποιαδήποτε τιμωρία και αν η κυβέρνηση προτίθεται να θέσει τέρμα σ' αυτή την κατάσταση, αφού πρώτα αμέσως αναλάβει τον καθαρισμό των υπολειμμάτων των λυμάτων του βουστασίου από τον ποταμό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.450, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν νομοθετικές ή κανονιστικές πρόνοιες που να καθορίζουν τα προσόντα προπονητών αθλημάτων, ιδιαίτερα αυτών που ασχολούνται με ανήλικους αθλητές, και αν στα προσόντα και προαπαιτούμενα στοιχεία περιλαμβάνεται και το λευκό ποινικό μητρώο, ιδιαίτερα σε ό,τι έχει σχέση με εγκλήματα παιδεραστίας, αποπλάνησης ανηλικών κ.ο.κ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.451, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει αποδέκτης καταγγελιών και έχω πληροφορηθεί για το αίτημα της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων για τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων που εκδόθηκαν από τη διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας για παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας. Σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις που εκδόθηκαν, δεν παρέχεται οποιαδήποτε αμοιβή σε πρόσωπα τα οποία αναλαμβάνουν αποκλειστικά και μόνο τη φροντίδα του/της συζύγου/συντρόφου/συμβίου τους, των γονιών τους ή των γονιών του/της συζύγου τους στο σπίτι τους ή άλλων ατόμων με τα οποία υπάρχει μέχρι

δεύτερου βαθμού συγγένεια εξ αίματος ή εξ αγχιστείας. Σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρίες, αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα των παιδιών να φροντίζονται από τους γονείς τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να προχωρήσει με τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων που εκδόθηκαν από τη διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, έτσι ώστε να παρέχεται αμοιβή και σε πρόσωπα τα οποία αναλαμβάνουν αποκλειστικά και μόνο τη φροντίδα συγγενών τους μέχρι και τρίτου βαθμού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.452, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει αποδέκτης καταγγελιών ότι στα λιγοστά σημεία που έχουν τοποθετηθεί φορτιστές ηλεκτρικών αυτοκινήτων έχει παρουσιαστεί το φαινόμενο να καταλαμβάνονται αυτοί οι χώροι από σταθμευμένα αυτοκίνητα και έτσι να καθίσταται αδύνατο σε ηλεκτρικά αυτοκίνητα να πλησιάσουν και να φορτίσουν τις μπαταρίες τους. Ενόψει της αναμενόμενης αύξησης των σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει σκοπό να εισηγηθεί νομοθεσία που να προστατεύει τα σημεία επαναφόρτισης από παράνομη στάθμευση, κακόβουλη ζημιά κ.λπ. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι σήμερα η κατάσταση με τα σημεία επαναφόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων και, τέλος, αν, στα πλαίσια της πολιτικής ανάπτυξης των σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων, υπάρχει πρόθεση για εισαγωγή υποχρεωτικής πρόνοιας σε μεγάλες αναπτύξεις (π.χ. εμπορικά κέντρα, ξενοδοχεία κτλ.) για δημιουργία χώρων επαναφόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.453, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Κατά την πρόσφατη συνάντησή μου με τον πρόεδρο της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κολύμβησης Κύπρου (ΚΟΕΚ) κ. Ντίνιο Μιχαηλίδη πληροφορήθηκα ότι απουσιάζει από την κυπριακή νομοθεσία ένα ενιαίο νομοθετικό πλαίσιο το οποίο να αφορά τη λειτουργία των αθλητικών σωματείων και των ομοσπονδιών αθλημάτων. Μπορεί να υπάρχουν διάσπαρτοι νόμοι, κανονισμοί και διατάγματα, αλλά απουσιάζει ένα ολοκληρωμένο και συγκεντρωτικό νομικό πλαίσιο. Η ύπαρξη αυτού του πλαισίου θα μπορούσε να είναι η απάντηση σε πολλές κακοδαιμονίες του αθλητισμού, όπως ο παραγκωνισμός, η διαφθορά, η διαπλοκή κτλ. Πρόσφατα ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού (ΚΟΑ) έχει υιοθετήσει έναν κώδικα καλής πρακτικής, ο οποίος όμως δεν έχει νομική ισχύ και δεν είναι υποχρεωτικός, πάρα μόνο σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα του ΚΟΑ να περιορίζει την κρατική χορηγία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θεωρείται αναγκαία η υιοθέτηση ενός ενιαίου νομικού πλαισίου για τη λειτουργία των αθλητικών σωματείων και των αθλητικών ομοσπονδιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.454, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Είναι γεγονός ότι μεγάλη έκταση γης στον δήμο Αθηνού ευρίσκεται υπό κατοχή ή αποτελεί μέρος της Νεκρής Ζώνης. Παράλληλα, υπάρχει γη στο ελεύθερο τμήμα του δήμου που θεωρείται χαλίτικη γη.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσα δεκάρια χαλίτικης γης υπάρχουν στην ελεύθερη περιοχή της Αθηνού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.455, ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω όσον αφορά τις δίτροχες μοτοσικλές που κάνουν κατ' οίκον παράδοση φαγητού (delivery services):

1. Η τροποποίηση που γίνεται σε αυτές στην Κύπρο για τη μεταφορά του φαγητού είναι νόμιμη και, αν όχι, γιατί κυκλοφορούν τόσες πολλές χωρίς την επιβολή ποινών;
2. Έχει το υπουργείο προγραμματίσει μέτρα, για να αντιμετωπιστεί αυτό το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.456, ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει αναρτήσει στην ιστοσελίδα του ανακοίνωση σχετικά με τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του υπό εκπόνηση Σχεδίου Περιοχής για την περιοχή Εγκαταστάσεων Αποθηκών Πετρελαιοειδών και Υγραερίου στην Αστική Περιοχή Λάρνακας και Λειβαδιών, με την οποία καλεί το κοινό να υποβάλει απόψεις σχετικά με το περιεχόμενο της μελέτης.

Το άρθρο 14 του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Σχέδια και/ή Προγράμματα Νόμου 102(Ι)/2005 αναφέρει ότι πρέπει να γίνεται και δημόσια διαβούλευση όσον αφορά το

περιεχόμενο της μελέτης, προτού υποβληθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος για εξέταση. Αυτή είναι πρακτική που ακολούθησε πολλές φορές το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεων στο παρελθόν.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έγινε, και πότε, η δημόσια διαβούλευση που προβλέπει ο νόμος και ποια κυβερνητικά τμήματα, τοπικές αρχές και μη κυβερνητικές οργανώσεις καλέστηκαν και παρευρέθηκαν στη δημόσια διαβούλευση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.457, ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Το Τμήμα Δημοσίων Έργων συχνά βγαίνει σε προσφορές για τον καθαρισμό, το κλάδεμα και το μάζεμα ακακιών και δέντρων από τους αυτοκινητόδρομους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο, πέρα από την αναφορά στο κείμενο της σύμβασης, γίνεται από το τμήμα οποιοσδήποτε έλεγχος για το αν αυτά πραγματικά καταλήγουν σε αδειοδοτημένες μονάδες και ποιες είναι οι μονάδες στις οποίες καταλήγουν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.458, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Άννας Θεολόγου

«Κατόπιν εξέτασης του σχετικού προϋπολογισμού του 2019 θα ήθελα να ενημερωθώ κατά πόσο έχει συμπεριληφθεί κονδύλι στον προϋπολογισμό της Βουλής των Αντιπροσώπων για στήριξη της Παιδοβουλής και, αν ναι, να παρατεθούν τα σχετικά στοιχεία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.459, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Στη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, κατά την οποία συζητήθηκε η έκθεση του Γενικού Ελεγκτή για το ΡΙΚ για το έτος 2017, απηύθυνα ερώτηση προς τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου (ΔΣ) του ΡΙΚ σε σχέση με τη διαδικασία ανανέωσης της σύμβασης με τον νομικό σύμβουλο του ΡΙΚ.

Η ερώτησή μου παρέμεινε έκτοτε αναπάντητη.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως μας πληροφορήσει γιατί το ΔΣ του ΡΙΚ προχώρησε σε ανανέωση της συμφωνίας με τον ίδιο νομικό σύμβουλο, χωρίς να ληφθεί υπόψη η εγκύκλιος του Γενικού Λογιστηρίου ΓΛ/ΑΑΔΣ 76, ημερομηνίας 27 Απριλίου 2016, η οποία διευκρινίζει ότι θα πρέπει να ακολουθούνται οι αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης μεταξύ των οικονομικών φορέων και γιατί, αντί να προκληρυχθούν προσφορές με βάση την εγκύκλιο και ως ήταν η εισήγηση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, προχώρησε με απευθείας ανάθεση στο δικηγορικό γραφείο "Χρυσ αφίνης και Πολυβίου".»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.460, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχω διαπιστώσει ότι κάθε χρόνο παρατηρείται μείωση της έκτασης της γεωργικής γης την οποία δηλώνουν οι καλλιεργητές στον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών, με αποτέλεσμα τη μείωση των επιδοτήσεων προς αυτούς.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιο λόγο παρατηρείται αυτό το φαινόμενο κάθε έτος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.461, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Άννας Θεολόγου

«Έχει περιέλθει στην αντίληψή μου ότι το πλακόστρωτο οδόστρωμα στην πλατεία Τροόδους αντικαταστάθηκε από άσφαλτο. Παρακαλώ όπως με ενημερώσετε για τα ακόλουθα:

1. Πόσα στοίχισε η αρχική αγορά της πέτρας και κατά πόσο λήφθηκαν υπόψη οι κλιματικές συνθήκες στο Τρόδος εξαρχής;
2. Δόθηκε έγκριση από το Υπουργείο Εσωτερικών μέσω του Τμήματος Πολεοδομίας για την αντικατάσταση του οδοστρώματος λόγω του ειδικού χαρακτήρα του έργου, αφού προκύπτουν θέματα ασφάλειας, όπως η αύξηση της ταχύτητας των αυτοκινήτων;
3. Πόσα στοίχισε η αντικατάσταση του οδοστρώματος και πού έχει μεταφερθεί η πέτρα που αφαιρέθηκε;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.462, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχουν φτάσει κοντά μου παράπονα από διάφορους κατοίκους του δήμου Αθένου ότι στους φόρους αποχετευτικού που πληρώνουν συμπεριλαμβάνονται και καλλιεργήσιμα κτήματα εντός του δήμου. Οι κάτοικοι το θεωρούν άδικο προς αυτούς.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι η πολιτική του υπουργείου για τέτοιες περιπτώσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.463, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στον περιβάλλοντα χώρο του μοναστηριού της Παναγίας της Αψινθιώτισσας (γύρω στα 1 100 μ.Χ.), που βρίσκεται στην οροσειρά του Πενταδακτύλου κοντά στο κατεχόμενο χωριό Συγχαρί, έχουν πραγματοποιηθεί μεγάλης κλίμακας επεμβάσεις, όπως εκδρομικός χώρος, παιδική χαρά, εστιατόριο, τεχνητή λίμνη, αμφιθέατρο, καθώς και ανοικοδομήσεις κτιρίων της μονής, με αποτέλεσμα την παράφορη αλλοίωση του χώρου. Οι υπό αναφορά επεμβάσεις δε συνάδουν με τους διεθνείς κανόνες προστασίας των μνημείων. Σημειώνεται ότι ο ναός του μοναστηριού είναι εξαιρετικής σημασίας, αφού αρχιτεκτονικά είναι ο μοναδικός εξαγωνικός ναός σ' όλη την Κύπρο, παραλλαγή του νησιώτικου οκταγωνικού ρυθμού. Επιπλέον, στην Αψινθιώτισσα σώζεται η μοναδική βυζαντινή μοναστηριακή τράπεζα φαγητού στην Κύπρο, ενώ στον παρακείμενο κοιμητηριακό ναό του Αγίου Σάββα σώζονται κτιστά οστεοφυλάκια, σπανιότατο δείγμα για την Κύπρο. Το μοναστήρι της Αψινθιώτισσας είναι αρχαίο μνημείο και η συντήρηση/αποκατάστασή του πραγματοποιήθηκε από το Τμήμα Αρχαιοτήτων μεταξύ 1963-1967.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του τις υπό αναφορά επεμβάσεις, αν έχει προβεί σε οποιαδήποτε διαβήματα σε ευρωπαϊκά και διεθνή όργανα ή φόρα για το εν λόγω θέμα, καθώς και σε ποιες ενέργειες έχει προβεί η δικοινοτική Τεχνική Επιτροπή για την Πολιτιστική Κληρονομιά στην Κύπρο, με σκοπό την προστασία του υπό αναφορά μοναστηριού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.464, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Τον περασμένο Φεβρουάριο τέθηκε πυρκαγιά σε δύο σπίτια στο χωριό Τόχνη της επαρχίας Λάρνακας, τα οποία ανήκουν στον κοινοτάρχη του χωριού κ. Παντελή Χαραλάμπους. Η πυρκαγιά, που φαίνεται να τέθηκε κακόβουλα, κατέστρεψε ολοσχερώς τη μία κατοικία, ενώ η δεύτερη κατοικία, η οποία είναι εξοχική, υπέστη εκτεταμένες ζημιές.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει διερευνηθεί η υπό αναφορά υπόθεση, αν έχουν εντοπιστεί οι υπεύθυνοι και αν έχουν οδηγηθεί ενώπιον της δικαιοσύνης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.465, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Είχα την ευκαιρία να συναντήσω πρόσφατα αντιπροσωπία του Παγκύπριου Συνδέσμου Χαμηλοσυνταξιούχων, η οποία μου έθεσε μία σειρά θεμάτων σε σχέση με την ομάδα των συνταξιούχων που εκπροσωπούν, ιδιαίτερα μετά την πρόσφατη εξαγγελία για την αύξηση κατά €50 των χαμηλών συντάξεων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Ποιοι θεωρούνται χαμηλοσυνταξιούχοι στην Κύπρο, υπάρχει στην Κύπρο σχετική νομοθεσία που να καθορίζει τον όρο "χαμηλοσυνταξιούχος" και τι ισχύει για αυτό το θέμα από άποψη ευρωπαϊκών Οδηγιών ή συστάσεων στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης;
2. Ποιος είναι ο αριθμός των συνταξιούχων που θεωρούνται χαμηλοσυνταξιούχοι στην Κύπρο;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.466, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι επτά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου, έχασαν την προθεσμία υποβολής εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα στο πλαίσιο των συνολικών στόχων για το 2030 που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και των δεσμεύσεων που απορρέουν από τη Συμφωνία του Παρισιού.

Ειδικότερα, τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ έπρεπε να παραδώσουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2018 τα εθνικά σχέδιά τους αναφορικά με τον νέο κανονισμό για την καθαρή ενέργεια, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής απόδοσης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Δυστυχώς η Κύπρος, σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, συγκαταλέγεται στα κράτη που δεν υπέβαλαν, ως όφειλαν, εθνικό σχέδιο δράσης. Εάν ισχύει αυτή η πληροφόρηση, έρχεται σε αντίθεση με όσα υποστήριξε ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 12 Δεκεμβρίου 2018, όπου μεταξύ άλλων εξέφρασε την πρόθεσή του η Κύπρος, στο πλαίσιο του ευρύτερου περιφερειακού ρόλου που αναπτύσσει και των τριμερών συνεργασιών με χώρες της περιοχής, να αναλάβει συντονιστικό ρόλο σε περιφερειακό επίπεδο για αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και σχετικές συνέργειες με χώρες της περιοχής.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Αληθεύει ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν κατέθεσε εντός των καθορισμένων προθεσμιών εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και, εάν ναι, για ποιο λόγο υπήρξε αυτή η καθυστέρηση;
2. Ποια μέτρα έχει πάρει μέχρι στιγμής η Κυπριακή Δημοκρατία για την υλοποίηση των συνολικών στόχων για το 2030 που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και των δεσμεύσεων που απορρέουν από τη Συμφωνία του Παρισιού για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής;
3. Ποιες ενέργειες έχουν γίνει στη βάση της δήλωσης του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε σχέση με την ανάληψη από την Κυπριακή Δημοκρατία ρόλου συντονιστή των γειτονικών χωρών όσον αφορά στο θέμα της κλιματικής αλλαγής;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.467, ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Έχουμε δει στην ιστοσελίδα του Ανώτατου Δικαστηρίου ότι το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο προτίθεται να προχωρήσει στην πλήρωση 35 νέων θέσεων δικαστών (23 Επαρχιακού Δικαστή, εκ των οποίων οι 20 είναι νέες θέσεις, 5 νέες θέσεις Ανώτερου Επαρχιακού Δικαστή και 7 νέες θέσεις Προέδρου Επαρχιακού Δικαστηρίου). Οι αιτήσεις λήγουν στις 28 Φεβρουαρίου 2019.

Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, προκειμένου να προστατευτεί η ποιότητα απονομής δικαιοσύνης, θα ακολουθείτο νέα διαδικασία στις προσλήψεις δικαστών, ούτως ώστε να είναι επαρκώς εκπαιδευμένοι οι δικηγόροι που θα βρεθούν πίσω από τη δικαστική έδρα.

Είχε επίσης αναφερθεί σε “Σχολή Δικαστών”.

Αντιλαμβάνεστε την επικινδυνότητα, όταν κάποιος από νεαρός ίσως δικηγόρος “βαφτίζεται” δικαστής, δεδομένου ότι δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση δικηγόροι με περιορισμένο αριθμό χρόνων άσκησης της δικηγορίας.

Είναι παραδεκτό ότι το υφιστάμενο σύστημα διορισμού δικαστών είναι αδιαφανές και αναχρονιστικό. Δεν υπάρχουν γραπτές εξετάσεις σε συνδυασμό με την προσωπική συνέντευξη, ώστε να είμαστε βέβαιοι για την κατάρτιση των υποψηφίων και την επάρκειά τους για το δύσκολο έργο που θα κληθούν να επιτελέσουν. Επιπλέον, σχετική αναφορά υπήρχε και στο πλαίσιο των συστάσεων της GRECO, όπου καταγράφεται εισήγηση για εισαγωγή συγκεκριμένης εκπαίδευσης, πράγμα που δεν υιοθετήθηκε.

Ενώ από τα προαναφερόμενα τίποτα δεν έχει πραγματοποιηθεί, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο προχωρά στην πρόσληψη 35 νέων δικαστών. Περιμένουμε ενημέρωση ως προς τα όσα καταγράφονται και τις ενέργειες στις οποίες θα προβεί ο αρμόδιος υπουργός, για να αποτρέψει ακόμα ένα σοβαρότατο πλήγμα στη δικαιοσύνη, δεδομένων και των εξαγγελιών του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.468, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Σημείωση: Η ερώτηση του βουλευτή είναι εμπιστευτική.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.469, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει υπογράψει τη Συνθήκη της Ανταρκτικής και τις συναφείς συνθήκες, οι οποίες φέρουν την ονομασία “Σύστημα Συνθηκών Ανταρκτικής” (Antarctic Treaty System ή ATS).

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιο λόγο η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει υπογράψει και επικυρώσει την υπό αναφορά συνθήκη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.470, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσίευμα της εφημερίδας “Ο Φιλελεύθερος” που αφορά στη μεταστέγαση της Κυπριακής Βιβλιοθήκης πληροφορήθηκα ότι υπάρχει σχεδιασμός για ανέγερση νέου κτιρίου στο οποίο θα στεγάζεται η κρατική βιβλιοθήκη σε τεμάχιο επί της λεωφόρου Βύρωνος στη Λευκωσία. Σύμφωνα με το δημοσίευμα εκκρεμεί για μεγάλο χρονικό διάστημα η υπόθεση πιλοποίησης του εν λόγω τεμαχίου για το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα για την ανέγερση του νέου κτιρίου της κρατικής βιβλιοθήκης και ποιες είναι οι πιστώσεις που έχουν συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό του 2019 για το υπό αναφορά έργο, καθώς και στους επόμενους προϋπολογισμούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.471, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει δέκτης καταγγελιών σχετικά με τη λειτουργία της Επιτροπής Ανακουφίσεως Παθόντων, η οποία συστάθηκε βάσει του Περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμου. Ειδικότερα, έχω πληροφορηθεί ότι η επιτροπή σε κάποιες περιπτώσεις αντιμετωπίζει με αδιαφορία και απαξίωση τα αιτήματα των δικαιούχων. Οι καταγγελίες αφορούν επίσης τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί το ιατροσυμβούλιο και τις σχετικές του αποφάσεις. Στις υπό αναφορά καταγγελίες προστίθεται και η πρόσφατη έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας σχετικά με τη διαχείριση του Ταμείου Ανακουφίσεως Παθόντων, το οποίο διαχειρίζεται η επιτροπή. Ο Γενικός Ελεγκτής αναφέρεται μεταξύ άλλων σε μη σύννομες αποφάσεις της επιτροπής σε κάποιες περιπτώσεις καταβολής χρηματικών ωφελημάτων.

Επιπρόσθετα, έχω πληροφορηθεί για την υποβάθμιση του γραφείου εξυπηρέτησης των παθόντων, το οποίο στελεχώνεται από μία μόνο υπάλληλο, δυσχεραίνοντας την εξυπηρέτησή τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Έχει υπόψη του τις υπό αναφορά καταγγελίες και ποια είναι η θέση του;
2. Έχουν διαπιστωθεί παρατυπίες και καθυστέρηση σε αποφάσεις ιατροσυμβουλίων σε θέματα που αφορούν παθόντες πολέμου;
3. Ποια μέτρα πρόκειται να ληφθούν προς υλοποίηση των συστάσεων του Γενικού Ελεγκτή, που αφορούν στη λειτουργία της Επιτροπής και του Ταμείου Ανακουφίσεως Παθόντων;
4. Υπάρχει οποιοσδήποτε σχεδιασμός για αναβάθμιση του γραφείου εξυπηρέτησης των παθόντων προς διευκόλυνση της συγκεκριμένης ομάδας πληθυσμού;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.472, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει δέκτης καταγγελιών σύμφωνα με τις οποίες δεν έχουν τοποθετηθεί τα προβλεπόμενα κόκκινα φώτα σήμανσης ύψους πάνω από τους γεραμούς του εργοταξίου του πολυώροφου κτιρίου ONE στη Λεμεσό όπως προβλέπουν οι κανονισμοί ασφάλειας πτήσεων για τα ψηλά κτίρια. Το κτίριο σύμφωνα με τις πληροφορίες έχει ξεπεράσει το ύψος του Olympic Residence, γνωστού ως "δίδυμοι πύργοι", και γι' αυτό τον λόγο κρίνεται άμεση η τοποθέτηση φώτων σήμανσης για την ασφάλεια των πτήσεων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ευσταθούν οι υπό αναφορά καταγγελίες και, εάν ναι, ποια μέτρα πρόκειται να ληφθούν για την εφαρμογή των κανονισμών ασφάλειας πτήσεων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.473, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Στις 27 Νοεμβρίου 2017 το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε με απόφασή του (αρ. 83728) την εκπόνηση Σχεδίου για Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε Δημόσια Σχολικά Κτίρια, μετά από πρόταση του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας. Το εν λόγω σχέδιο αφορούσε την εγκατάσταση από 5,2 κιλοβάτ έως 20 κιλοβάτ σε δημόσια σχολεία. Φορέας υλοποίησης καθορίστηκε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το οποίο επρόκειτο να συνάψει σχετική συμφωνία για το θέμα με την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η σύναψη της υπό αναφορά συμφωνίας. Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό να καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων το Σχέδιο για Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε Δημόσια Σχολικά Κτίρια όπως συμφωνήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, καθώς και τη συμφωνία, εάν έχει ολοκληρωθεί, που συνάφθηκε μεταξύ Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και ΑΗΚ για το υπό αναφορά θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.474, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχουν διεξαχθεί τεχνικοί έλεγχοι από διαπιστευμένους φορείς για την αντοχή όλων των φραγμάτων νερού στην Κύπρο με σκοπό την αποφυγή πιθανού ατυχήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.475, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 19 Μαρτίου 2018, έπειτα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, την παραχώρηση προσωρινής άδειας γεωργικής χρήσης γης σε 11 300 καλλιεργητές οι οποίοι επιδοτήθηκαν από τον Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών χωρίς να έχουν άδεια χρήσης της γης.

Δεδομένου ότι η προσωρινή αυτή άδεια λήγει στις 19 Μαρτίου 2019, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν γίνει οι κατάλληλες προετοιμασίες, ούτως ώστε να

γίνεται ορθολογιστικός χειρισμός μέσα στα πλαίσια του νόμου και να επιδοτούνται πλέον οι νόμιμοι κάτοχοι της γης ή άτομα που έχουν άδεια χρήσης της γης.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολών.)

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.544, ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Το Αρδευτικό Τμήμα Πάνω Ακουρδάλειας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και αφού σας απολογηθώ για την καθυστέρηση της απάντησής του, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το εν λόγω Αρδευτικό Τμήμα εμπίπτει στα διοικητικά όρια της κοινότητας Ακουρδάλειας και δεν είναι συνδεδεμένο με το Κυβερνητικό Υδατικό Έργο (ΚΥΕ) Χρυσοχούς. Λειτουργεί με την αξιοποίηση της γεώτρησης 93/76 και καλύπτει περιοχή έκτασης 150 δεκ., με 50 γαιοκτήμονες ως μέλη με μόνιμες και εποχιακές φυτείες.
3. Σχετική με το αίτημα πρόταση για σύνδεσή του με τα φράγματα Ευρέτους ή/και Καναβιούς, θα προκύψει μετά από σχετική μελέτη άντλησης/μεταφοράς νερού σε περιοχές εκτός των ορίων των ΚΥΕ. Σημειώνεται ότι η μελέτη αυτή δεν αποτελεί άμεση προτεραιότητα αφού βρίσκονται σε εξέλιξη μελέτες έργων εντός των ορίων των ΚΥΕ.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.579, ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Στα πλαίσια του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου αναφορικά με την μετακίνηση των εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών από το παραλιακό μέτωπο της Λάρνακας στην περιοχή Βασιλικού, υποβλήθηκαν μέχρι στιγμής 4 περιβαλλοντικές μελέτες (3 ΜΕΕΠ και 1 ΠΕΕΠ) ως εξής:

- (α) ΜΕΕΠ για αποξήλωση/κατεδάφιση των εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών της **Κυπριακής Εταιρίας Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών Λτδ (ΚΕΤΑΠ)**, για την οποία εκδόθηκε Περιβαλλοντική Γνωμάτευση στις 26.7.2016. Στις εγκαταστάσεις εντοπίστηκαν αμιαντούχα υλικά (αμιαντότσιγκοι) τόσο τοποθετημένοι στις κτιριακές εγκαταστάσεις, όσο και θαμμένα σε συγκεκριμένη περιοχή εντός του τεμαχίου με αριθμό 952.

Στην Γνωμάτευση ενσωματώθηκαν όροι ότι η μεθοδολογία αποξήλωσης των αμιαντούχων υλικών, και η αποκατάσταση του χώρου θα γίνει σε συνεννόηση με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, το Τμήμα Περιβάλλοντος και το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης. Κατά τις εργασίες αφαίρεσης και διαχείρισης αμιαντούχων υλικών, ο εργοδότης (εργολάβος/υπερβολάβος) ακολουθεί τις πρόνοιες των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από Αμιάντο) Κανονισμών του 2006 και 2016 (Κ.Δ.Π.316/2006 και Κ.Δ.Π.46/2016) για την εφαρμογή των οποίων Αρμόδια Αρχή αποτελεί το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στη συνέχεια, τα απόβλητα αμιάντου θα μεταφερθούν και θα διατεθούν στο χώρο υγειονομικής ταφής αμιαντούχων αποβλήτων στο μεταλλείο του Αμιάντου.

Μετά το πέρας των εργασιών αφαίρεσης αμιάντου θα γίνουν, σύμφωνα με όρο της Γνωμάτευσης, δειγματοληψίες εδάφους και αέρα για έλεγχο, με σκοπό τον εντοπισμό τυχόν ρύπανσης από ίνες αμιάντου.

- (β) ΜΕΕΠ για αποξήλωση/κατεδάφιση μέρος των εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών της **EXXON MOBIL CYPRUS LTD**, για την οποία εκδόθηκε Περιβαλλοντική Γνωμάτευση στις 16/1/2017. Στις εγκαταστάσεις εντοπίστηκαν αμιαντούχα υλικά στις αποθήκες Νο 1-5 και 6. Σε πρώτο στάδιο θα αφαιρεθούν τα φύλλα στην οροφή των αποθηκών, στα οποία περιέχονται ίνες αμιάντου.

Για την αποξήλωση των εγκαταστάσεων με αμιαντούχα υλικά ισχύει ό,τι προαναφέρθηκε στο σημείο (α), δεύτερη και τρίτη παράγραφο.

- (γ) ΜΕΕΠ για την αποξήλωση/κατεδάφιση μιας δεξαμενής εντός των εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών της **εταιρίας Petrolina**, για την οποία εκδόθηκε περιβαλλοντική Γνωμάτευση στις 3/1/2018. Στις εν λόγω εγκαταστάσεις δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη αμιαντούχων υλικών.

- (δ) ΠΕΕΠ για αποξήλωση/ κατεδάφιση μέρος των εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών της **BP Eastern Mediterranean Ltd**, για την οποία εκδόθηκε περιβαλλοντική Γνωμάτευση στις 12/3/2018. Στον εξοπλισμό που θα αποξηλωθεί δεν υπάρχει αμίαντος, αφού εγκαταστάθηκε το 1997 και δεν είναι θερμικά μονωμένος.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.013, ημερομηνίας 27 Ιουλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- Η Κοινότητα της Τόχνης, παρουσιάζει σημαντικά αποχετευτικά προβλήματα λόγω μειωμένης απορροφητικότητας του εδάφους, το οποίο επιβεβαιώνουν και οι προκαταρκτικές αναγνωριστικές μελέτες που έγιναν από ιδιώτες μελετητές εκ μέρους του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ). Το ΤΑΥ προχώρησε στην ετοιμασία μελέτης του αποχετευτικού δικτύου συλλογής λυμάτων εντός της Κοινότητας και πρότεινε τη συμπλεγματοποίηση των Κοινοτήτων Ζυγίου και Τόχνης με την κατασκευή ενός κοινού Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων, ενέργεια που θα ήταν και πιο οικονομικά συμφέρουσα για τις δυο Κοινότητες. Το ΤΑΥ είχε προχωρήσει και στην εξεύρεση τεμαχίου για τη χωροθέτηση του Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων και έλαβε απόψεις από τα αρμόδια Τμήματα/Υπηρεσίες, ενώ παράλληλα έγινε και μελέτη σχετικά με τη διάθεση του ανακυκλωμένου νερού.
- Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2013, την οποία είχε συγκαλέσει ο Έπαρχος Λάρνακας, στα Γραφεία του Κοινοτικού Συμβουλίου Ζυγίου, συμμετείχαν οι Κοινότητες Ζυγίου, Τόχνης, Καλαβασού και Μαρί, το ΤΑΥ ανέφερε ότι αδυνατούσε να προχωρήσει σε μελέτη του αποχετευτικού δικτύου συλλογής λυμάτων για όλες τις Κοινότητες. Έγινε εισήγηση όπως η μελέτη ανατεθεί σε ιδιώτη, με έξοδα των τεσσάρων Κοινοτήτων με την τεχνική καθοδήγηση του ΤΑΥ. Η εισήγηση αυτή βρήκε σύμφωνη την Κοινότητα Τόχνης, ενώ η Κοινότητα Ζυγίου ανέφερε ότι δεν είναι διατεθειμένη να καταβάλει οποιοδήποτε ποσό και η Κοινότητα Μαρί ανέφερε ότι δεν υπάρχει ενδιαφέρον για την κατασκευή αποχετευτικού συστήματος στην Κοινότητα.
- Έκτοτε δεν έχουν γίνει οποιεσδήποτε περαιτέρω ενέργειες, δεδομένων και των σημαντικών περικοπών στον κρατικό προϋπολογισμό, στα πλαίσια των οποίων το ΤΑΥ αδυνατεί να συμπεριλάβει στους προϋπολογισμούς του, την υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου.
- Επίσης σημειώνεται ότι στα πλαίσια της δημιουργίας του Ενεργειακού Κέντρου στο Βασιλικό, εξετάστηκε το θέμα της κατασκευής αποχετευτικού συστήματος λυμάτων εντός των ορίων του Ενεργειακού Κέντρου, και αποφασίστηκε όπως το Ενεργειακό Κέντρο εξυπηρετείται από τον κοινό Σταθμό Επεξεργασίας Λυμάτων των Κοινοτήτων Τόχνης και Ζυγίου. Υπό αυτό το πρίσμα, εξετάστηκε εκ νέου η χωροθέτηση του Σταθμού καθώς το τεμάχιο που αρχικά είχε προταθεί, πιθανόν να μην έχει αρκετό διαθέσιμο χώρο για να καλυφθούν οι ανάγκες του έργου, και ως εκ τούτου εξευρέθηκε νέο τεμάχιο στην περιοχή, για την ανέγερση του Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων.
- Η υλοποίηση του αποχετευτικού συστήματος για την Κοινότητα της Τόχνης, βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, γιατί έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα από την εκπόνηση της μελέτης σχεδιασμού του αποχετευτικού δικτύου συλλογής λυμάτων και θα πρέπει να επικαιροποιηθεί. Το ίδιο θα πρέπει να γίνει και για την Κοινότητα Ζυγίου, της οποίας τη μελέτη είχε ετοιμάσει το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως εδώ και αρκετά χρόνια. Επίσης απαιτείται η εκπόνηση Μελέτης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον για να δοθεί θετική γνωμάτευση από την Περιβαλλοντική Αρχή για την υλοποίηση του Έργου. Τέλος βάσει της ισχύουσας Νομοθεσίας για Έργα τα οποία ξεπερνούν τα €500.00,00, θα πρέπει να ετοιμάζεται Σημείωμα Έργου προς τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης για να εξετάζεται το Έργο και να δίνεται η έγκριση για την υλοποίηση του και τότε θα μπορεί να συμπεριληφθεί και στους προϋπολογισμούς του Τμήματος.
- Στο παρόν στάδιο, αν και αντιλαμβανόμαστε τη σοβαρότητα του προβλήματος που αντιμετωπίζει η Κοινότητα της Τόχνης, η λύση που μπορούμε να εισηγηθούμε είναι να αναλάβει η Κοινότητα π.χ. μέσω ενοικίασης ενός βυτιοφόρου, το τακτικό άδειασμα των λάκκων από τις κατοικίες που απαιτούν συχνά εκκένωση, ώστε να αποφευχθεί το φαινόμενο υπερχείλισης των λάκκων και της διακύβευσης της Δημόσιας Υγείας, μέχρις ότου το Κράτος μπορέσει να διαθέσει τις απαιτούμενες πιστώσεις για την υλοποίηση του Έργου και την οριστική λύση του προβλήματος.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.095, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου

«Δίκτυο Υδροδότησης του Συνοικισμού Χρυσοσπηλιώτισσας στην Κάτω Δεύτερα

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και αφού καταρχάς απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή του, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Στον Προϋπολογισμό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) του 2016 είχε συμπεριληφθεί η Α' φάση του Έργου Σχέδιο Τοποθέτησης Υδρευτικού Δικτύου στην Κάτω Δευτερά €51.250 με ολική εκτίμηση δαπάνης €205.000, αλλά τότε δεν άρχισε το έργο λόγω της μη καταβολής της κοινοτικής συνεισφοράς από το Κοινοτικό Συμβούλιο. Εντούτοις, το ΤΑΥ είχε προτείνει την εκτέλεση του Έργου σε 2 φάσεις στους Προϋπολογισμούς 2017 (€51.250) και το 2018 (€153.750).
3. Στη συνέχεια το Κοινοτικό Συμβούλιο έχει καταβάλει τη συνεισφορά και το έργο ολοκληρώθηκε το 2018.
4. Αναφορικά με τις επιδιορθώσεις των βλαβών που προκύπτουν στις Κοινότητες την ευθύνη της λειτουργίας και συντήρησης των Υδρευτικών Δικτύων τους, έχουν τα ίδια τα Κοινοτικά Συμβούλια.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.209, ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Κινούσας για ανόρυξη εφεδρικής γεώτρησης για την υδατοπρομήθεια της κοινότητας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και αφού σας απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή του, σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

2. Η κοινότητα Κινούσας, υδροδοτείται αποκλειστικά από την πηγή Γλυφός που βρίσκεται στο Δάσος Πάφου, με ημερήσια ποσότητα 80 m³. Όταν απαιτείται, η υδατοπρομήθεια ενισχύεται από την κοινοτική γεώτρηση με αρ. 13/1998.
3. Μέσα στο πλαίσιο της ορθολογιστικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων παρακολουθεί τις υδρευτικές ανάγκες των κοινοτήτων και προγραμματίζει την εκτέλεση νέων έργων για ενίσχυση των πηγών υδατοπρομήθειας. Ειδικότερα, η κοινότητα Κινούσας, περιλαμβάνεται στις μελέτες του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων για την υδροδότηση του Διαμερίσματος Χρυσοχούς μέσω ενός κεντρικού Κυβερνητικού Υδατικού Έργου με μεσοπρόθεσμο ορίζοντα υλοποίησης.
4. Με βάση τα πιο πάνω, το αίτημα για ανόρυξη εφεδρικής γεώτρησης δεν κρίνεται επιβεβλημένο στο παρόν στάδιο. Ωστόσο, σε περίπτωση που οι συνθήκες διαφοροποιηθούν το αίτημα νέας γεώτρησης ως εφεδρεία, θα εξεταστεί κάτω από το πρίσμα των νέων δεδομένων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.244, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Ιδιωτικός κατασκηνωτικός χώρος στην κοινότητα Μενεού

Σχετικά με το πιο πάνω ερώτημα σας πληροφορώ ότι ο ιδιωτικός κατασκηνωτικός χώρος, που λειτουργεί στην περιοχή της παραλίας του αεροδρομίου στην κοινότητα Μενεού, δεν είχε εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού.

2. Τα ερωτήματα (3) και (4) στην επιστολή του κ. Χ. Θεοπέμπτου, δεν μπορούν να απαντηθούν εφόσον ο συγκεκριμένος κατασκηνωτικός χώρος δεν έχει υποβάλει αίτηση για να εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.341, ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και κατ' αρχάς απολογούμαι για την καθυστέρηση στην απάντησή της και σας πληροφορώ ότι μετά από υποβολή σχετικής αίτησης, επιτόπιας έρευνας και αξιολόγησης, μπορεί να επιτραπεί η μεταφορά νερού από ένα τεμάχιο σε άλλο με αγωγό.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.367, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι η ακτογραμμή της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, έκτασης 57 περίπου χιλιομέτρων, επιθεωρείται καθημερινά από δύο (2) φύλακες προστασίας της παραλίας της Επαρχιακής Διοίκησης, οι οποίοι έχουν ως καθήκον την καταγραφή

τυχόν επεμβάσεων/εργασιών σε ειδικό μητρώο, τη λήψη φωτογραφικού υλικού και την ενημέρωση των αρμόδιων Λειτουργιών για κατάλληλες ενέργειες. Η κείμενη νομοθεσία προνοεί τη λήψη δικαστικών μέτρων στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται αυθαίρετες επεμβάσεις εντός της Ζώνης Προστασίας της Παραλίας. Για σκοπούς προώθησης ποινικών διώξεων, προηγείται συνεννόηση μεταξύ του Επάρχου και της Αστυνομικής Διεύθυνσης Αμμοχώστου, κατά την οποία σταθμίζεται η έκταση των επεμβάσεων και η δυνατότητα στοιχειοθέτησης ποινικής δίωξης ενώπιον του Δικαστηρίου.

2. Τα τελευταία πέντε (5) χρόνια ο Έπαρχος Αμμοχώστου έγινε δέκτης 120 περίπου καταγγελιών για επεμβάσεις εντός της Ζώνης Προστασίας της Παραλίας. Στο παρόν στάδιο βρίσκονται σε εξέλιξη δύο (2) υποθέσεις, για τις οποίες δεν υπήρξε συμμόρφωση με τις υποδείξεις των αρμοδίων Αρχών. Η μία εναντίον της οικείας Τοπικής Αρχής για εργασίες που πραγματοποιήθηκαν έμπροσθεν του ξενοδοχειακού συγκροτήματος "ΜΑΛΑΜΑ", στην τοποθεσία "Σκούταροι", στο Παραλίμνι και η άλλη εναντίον δύο (2) φυσικών και ενός (1) νομικού προσώπου για επεμβάσεις στην τοποθεσία "Άμμος του Καμπούρη", στην Αγία Νάπα. Υπόθεση εναντίον της οικείας Τοπικής Αρχής βρίσκεται σε εξέλιξη και για εργασίες που εκτελέστηκαν στην τοποθεσία "Περνέρα", στο Παραλίμνι χωρίς την εξασφάλιση των απαραίτητων αδειών, όμως στη συγκεκριμένη περίπτωση υπήρξε συμμόρφωση με τις υποδείξεις των αρμοδίων Αρχών και οι εργασίες έχουν τερματιστεί.

3. Για τις περιοχές που παρουσιάζουν αθροιστικές επιπτώσεις λόγω των επεμβάσεων επί της παραλίας, ζητείται από τις Τοπικές Αρχές όπως προχωρούν στην εκπόνηση ειδικευμένων ακτομηχανικών μελετών. Συγκεκριμένα, ο Δήμος Αγίας Νάπας σε συνεργασία με τα αρμόδια Τμήματα/Υπηρεσίες, προχωρεί στην εκπόνηση μελέτης για την αποκατάσταση μεγάλης κλίμακας επέμβασης στην περιοχή "Άμμος του Καμπούρη". Επίσης ο Δήμος Παραλιμνίου σε δύο πρόσφατες περιπτώσεις προχώρησε στη διεξαγωγή και υποβολή στα αρμόδια Τμήματα μελετών για τις παραλίες "Κόννος" και "Fig Tree".

4. Πεζόδρομοι εντός της Ζώνης Προστασίας της Παραλίας επί του παραλιακού μετώπου Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας, έχουν αδειοδοτηθεί από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και κατασκευαστεί στα πλαίσια πολεοδομικών έργων. Η προσπάθεια που καταβάλλεται είναι όπως η επέμβαση εντός της Ζώνης Προστασίας της Παραλίας είναι ήπια, με τις ελάχιστες δυνατές αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον. Οι πεζόδρομοι χωροθετούνται στη μεγαλύτερη δυνατή απόσταση από την ακτογραμμή, επιλέγοντας υλικά κατάλληλα για τις συγκεκριμένες αναπτύξεις, με πρωταρχικό στόχο την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, της παραλίας και της ακτογραμμής της κάθε περιοχής, δημιουργώντας ένα φυσικό όριο μεταξύ των παραλιών και του χερσαίου χώρου και παρεμποδίζοντας την ελεύθερη πρόσβαση μηχανοκίνητων οχημάτων. Για τη χορήγηση πολεοδομικής άδειας απαιτείται η γνωμάτευση της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σε Προκαταρκτική Έκθεση Επιπτώσεων στο Περιβάλλον που ετοιμάζεται και υποβάλλεται για το σκοπό αυτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.389, ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Η καλύτερη αξιοποίηση της γης, η οποία αποτελεί έναν από τους κύριους συντελεστές παραγωγής, αποτελεί διαχρονικό στόχο του Υπουργείου Εσωτερικών. Ως εκ τούτου, φαινόμενα όπως η πολύ-ιδιοκτησία ή περιπλοκές μορφές συνιδιοκτησίας που εν γένει καθιστούν την αξιοποίηση της γης ακατόρθωτη, έχουν διαχρονικά αντιμετωπιστεί μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων. Κύρια προβλήματα διαίρεσης/διαχωρισμού συνιδιοκτητών, αδιανέμητων και περικλειστών ακινήτων, και κατ' επέκταση έκδοσης ξεχωριστών τίτλων ιδιοκτησίας που ταλάνιζαν αρκετούς πολίτες, ρυθμίστηκαν κατά μεγάλο βαθμό το 2015, όταν τροποποιητικά νομοσχέδια είχαν προωθηθεί και ψηφιστεί σε νόμους [N.39(I)/2015, N.40(I)/2015 N.41(I)/2015]. Παρόλο που πολλοί ιδιοκτήτες επωφελήθηκαν από τις νέες πρόνοιες της νομοθεσίας, λόγω της πολυπλοκότητας του θέματος κρίθηκε σκόπιμη η παρακολούθηση της εφαρμογής της, για βελτίωση των διαδικασιών όπου/όταν χρειαζόταν.

2. Πρόσφατα, δεδομένου ότι κρίθηκε αναγκαία η εκ νέου τροποποίηση του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224, του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, Κεφ. 96 και του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, Ν. 90/1972, αλλά και η θεσμοθέτηση Κανονισμών βάσει του άρθρου 29 του προαναφερθέντος Κεφ. 224, ετοιμάστηκαν σχετικά νομοσχέδια, τα οποία αφού ελέγχθηκαν νομοτεχνικά από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 2.10.2018.

3. Αξιοσημείωτη είναι επίσης η ύπαρξη στον περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμο, Κεφ. 224 (Άρθρο 28), εναλλακτικής πρόνοιας διαχείρισης συνιδιοκτητών ακινήτων, μέσω της οποίας σε περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατό να υλοποιηθεί οποιοσδήποτε διαχωρισμός βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, είναι δυνατή η έκδοση "Πιστοποιητικού Αδιανεμήτου", το οποίο επενεργεί ως μοχλός πίεσης για διαμοιρασμό/μεταβίβαση της ιδιοκτησίας μεταξύ των συνιδιοκτητών ή πώλησης του ακινήτου στην ελεύθερη αγορά από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.455, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Όσον αφορά την απαλλοτρίωση τεμαχίων για την κατασκευή κοινοτικού γηπέδου η διαδικασία απαλλοτρίωσης έχει ολοκληρωθεί και τα τεμάχια που χρησιμοποιήθηκαν έχουν τιτλοποιηθεί επ' ονόματι του Κοινοτικού Συμβουλίου εκτός από δύο για τα οποία γίνονται ενέργειες για καταβολή της αποζημίωσης στους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες από το Κοινοτικό Συμβούλιο. Μερικά τεμάχια που απαλλοτριώθηκαν δεν χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή του κοινοτικού γηπέδου και επειδή οι ιδιοκτήτες τους υπέβαλαν αίτηση στην Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου, να τους επιστραφούν, γίνονται ενέργειες για την επιστροφή τους.
3. Όσον αφορά την απαλλοτρίωση ιδιωτικής ακίνητης ιδιοκτησίας για τη δημιουργία κοινοτικού πάρκου σημειώνεται ότι η απαλλοτρίωση ατόνησε, επειδή το Κοινοτικό Συμβούλιο παρέλειψε να προβεί στην προσφορά αποζημίωσης στους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες εντός του καθορισμένου χρόνου (εντός 14 μηνών από την ημερομηνία της Γνωστοποίησης Απαλλοτρίωσης, δηλαδή μέχρι τις 2.10.2013). Το Κοινοτικό Συμβούλιο Σαλαμιούς αποφάσισε ομόφωνα την προώθηση νέας διαδικασίας απαλλοτρίωσης και έγιναν οι αναγκαίες ενέργειες από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου για δημοσίευση νέας Γνωστοποίησης Απαλλοτρίωσης.
4. Όσον αφορά το δρόμο προσπέλασης προς τον εξωραϊστικό χώρο "Κυπάρισσος" παρόλο που κατασκευάστηκε και προωθήθηκε διαδικασία απαλλοτρίωσης/ επίταξης εντούτοις η εγγραφή του σε δημόσιο δεν έγινε, επειδή το Κοινοτικό Συμβούλιο Σαλαμιούς παρέλειψε να καταβάλει αποζημίωση στους ιδιοκτήτες των επηρεαζόμενων τεμαχίων, αν και ανέλαβε σχετική υποχρέωση. Η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου ενημέρωσε το Κοινοτικό Συμβούλιο ότι η απαλλοτρίωση είχε ατονήσει και ότι θα έπρεπε να προσκομιστεί νέα απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου για απαλλοτρίωση για να προωθηθεί εκ νέου, εκτός κι αν εξασφαλιζονταν οι συγκαταθέσεις των ιδιοκτητών των επηρεαζόμενων τεμαχίων. Στις 20.12.2017 το Κοινοτικό Συμβούλιο σε συνεδρία του αποφάσισε ομόφωνα την προώθηση νέας διαδικασίας απαλλοτρίωσης και γίνονται ενέργειες από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου για δημοσίευση νέας Γνωστοποίησης Απαλλοτρίωσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.478, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντηση μας, επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Η πρόταση για κατασκευή αποχετευτικού συστήματος που θα κάλυπτε τόσο το Στρουμπί όσο και το Πολέμι, ώστε το έργο να ήταν βιώσιμο, δεν έτυχε αποδοχής από τις δύο κοινότητες. Αποφασίστηκε όπως το θέμα επανεξεταστεί όταν οι δύο κοινότητες θα είναι έτοιμες να προχωρήσουν στην υλοποίηση του έργου.

Επειδή όμως εγείρεται σοβαρό πρόβλημα για αριθμό οικιών στο Κάτω Στρουμπί, των οποίων οι σηπτικοί-απορροφητικοί λάκκοι δεν λειτουργούν λόγω της γεωμορφολογίας της περιοχής, το Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων σε συνεργασία με το Γραφείο Επάρχου Πάφου εισηγήθηκαν στο Κ.Σ. Στρουμπιού όπως προβεί στην κατασκευή περιορισμένου συστήματος που να διαλαμβάνει τις ενορίες όπου παρουσιάζεται οξύτερο το πρόβλημα.

Το Κ.Σ. Στρουμπιού προκήρυξε διαγωνισμό τον Μάιο του 2018, βάσει των όρων που έχουν ετοιμαστεί, έτσι ώστε να επιλεγεί μελετητής για την εκπόνηση των κατασκευαστικών σχεδίων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.481, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στο παρόν στάδιο, στην Κυπριακή Δημοκρατία, δραστηριοποιούνται τέσσερις Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕΠ). Οι εν λόγω ΟΕΠ λαμβάνουν σχετική άδεια και εποπτεύονται από το Τμήμα Γεωργίας, το οποίο αποτελεί την Αρμόδια Αρχή (ΑΑ) για σκοπούς εφαρμογής της νομοθεσίας που διέπει τη βιολογική παραγωγή.
2. Οι γεωργοί, οι μεταποιητές και οι έμποροι πρέπει να συμμορφώνονται με την Ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία που διέπει τη βιολογική παραγωγή ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν το λογότυπο της ΕΕ για το βιολογικό τρόπο παραγωγής. Το σύστημα ελέγχου της βιολογικής παραγωγής, προβλέπει τη διενέργεια ελέγχων σε κάθε στάδιο της αλυσίδας, από την παραγωγή μέχρι το βιολογικό προϊόν να

καταλήξει στη λιανική αγορά. Κάθε επιχειρηματίας (γεωργός, μεταποιητής ή έμπορος) πρέπει να ελέγχεται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο ή συχνότερα βάσει αξιολόγησης κινδύνου, από τους αναγνωρισμένους ΟΕΠ. Αντίστοιχα τα καταστήματα λιανικής πώλησης (συμπεριλαμβανομένων και των υπεραγορών) ελέγχονται από εξουσιοδοτημένους λειτουργούς του Τμήματος Γεωργίας τουλάχιστο μια φορά το έτος.

3. Οι ΟΕΠ διενεργούν χημικές αναλύσεις για διαπίστωση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία της βιολογικής παραγωγής. Οι χημικές αναλύσεις αφορούν τουλάχιστο το 5% των επιχειρηματιών με τους οποίους διατηρούν σύμβαση για σκοπούς ελέγχου και πιστοποίησης επιτόπιως. Ο αριθμός των χημικών αναλύσεων που διενεργούν οι ΟΕΠ ανέρχεται περίπου στις 60 ανά έτος. Επίσης, στα πλαίσια της εποπτείας του συστήματος ελέγχου, η Αρμόδια Αρχή διενεργεί περίπου 80 χημικές αναλύσεις ανά έτος σε όλα τα στάδια της αλυσίδας διανομής συμπεριλαμβανομένων και της λιανικής αγοράς. Οι χημικές αναλύσεις αφορούν προϊόντα κυπριακής παραγωγής, προϊόντα διακίνησης και προϊόντα εισαγωγής από τρίτες χώρες.
4. Βάσει στοιχείων που τηρούνται από το Τμήμα Γεωργίας η βιολογικά καλλιεργούμενη έκταση καλύπτει ποσοστό που ανέρχεται στο 4,57% της συνολικά καλλιεργούμενης έκτασης της Κύπρου. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος δεν διατηρεί στοιχεία που να αφορούν το ποσοστό της αγοράς που καλύπτεται από βιολογικά προϊόντα διατροφής.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.493, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και, αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Αναφορικά με την ερώτησή σας αν έχει ενημερωθεί το Γενικό Λογιστήριο, για την απαγόρευση της δωρεάν διάθεσης των πλαστικών τσαντών μεταφοράς στα ταμεία από την 1.7.18, σας ενημερώνω ότι σε συνέχεια της δημοσίευσης των περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Μείωση της Κατανάλωσης Λεπτής Πλαστικής Σακούλας Μεταφοράς) Κανονισμών του 2017 (ΚΔΠ 375/3017) έχει σταλεί επιστολή (24.5.18) σε όλα τα Υπουργεία/Τμήματα/Υπηρεσίες, μεταξύ των οποίων και το Γενικό Λογιστήριο, ώστε να εφαρμοστούν οι Κανονισμοί, όπου απαιτείται. Στην εν λόγω επιστολή τονίστηκε ιδιαίτερα το γεγονός ότι, βάσει των υπό αναφορά Κανονισμών, από την 1.7.18 απαγορεύεται η δωρεάν διάθεση της λεπτής πλαστικής σακούλας μεταφοράς, όπως αυτή ορίζεται στον περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμο, στα σημεία πώλησης προϊόντων και όπου ζητούνται από τον πελάτη οι εν λόγω σακούλες θα πρέπει να χρεώνονται 5 σ/τεμάχιο συν ΦΠΑ.
- (β) Σε ό,τι αφορά στα μέτρα που λαμβάνονται για τη μείωση της χρήσης της πλαστικής σακούλας σημειώνεται ότι το Τμήμα Περιβάλλοντος:
  - διοργάνωσε Παγκύπρια εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού, η οποία έλαβε χώρα από τις 23/6/2018 έως και τις 8/7/2018. Μέσω της εκστρατείας, διανεμήθηκε έντυπο ενημερωτικό υλικό, αφίσες σε πολίτες και μαγαζιά, καθώς και δωρεάν τσάντες επαναχρησιμοποίησιμες,
  - πραγματοποίησε εκ νέου εκστρατεία ενημέρωσης στα πλαίσια της Εβδομάδας Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2018 (17/11/2018-25/11/2018), καθώς και
  - διοργάνωσε και συμμετείχε σε περιβαλλοντικές δράσεις με θέμα τη μείωση της πλαστικής σακούλας, στα σχολεία δημοτικής, μέσης και τεχνικής εκπαίδευσης.
- (γ) Όσον αφορά τις βιοαποικοδομήσιμες σακούλες, οι προδιαγραφές που αναγράφονται στο Σχέδιο Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (ΠΔΣ) και συγκεκριμένα για την κατηγορία “σακούλια απορριμμάτων” είναι γενικές και αναφέρονται ουσιαστικά σε σακούλια βιοαποικοδομήσιμα ή κατασκευασμένα από ανακυκλωμένα υλικά ή άλλα υλικά και τεχνικές παραγωγής φιλικότερες στο περιβάλλον. Μέχρι σήμερα ως τέτοιες θεωρούνταν οι οξο-διασπώμενες. Σύμφωνα με τις νέες μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί σχετικά με τις οξο-διασπώμενες σακούλες, και ενόψει σχετικής έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Κοινοβούλιο για το θέμα αυτό, το Τμήμα Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με το Γενικό Λογιστήριο, ετοιμάζουν νέες προδιαγραφές για τον εν λόγω διαγωνισμό, ώστε αυτές να ανταποκρίνονται στα νέα δεδομένα.
- (δ) Στόχος του νέου αυτού νομοθετικού μέτρου, είναι η μείωση της πολύ υψηλής κατανάλωσης/αλόγιστης χρήσης πλαστικών σακουλών μίας χρήσης, λόγω της μεγάλης επιβάρυνσης τους στο περιβάλλον από την ακατάλληλη επεξεργασία τους στο τέλος του κύκλου ζωής τους και την ανθεκτικότητά τους στη φθορά, μέσω της εφαρμογής νέων τακτικών.

Στα πλαίσια της εφαρμογής των ΠΔΣ γίνονται συνεχείς προσπάθειες και εξετάζεται κάθε νέα πρακτική και διαδικασία ώστε τα προϊόντα που προμηθεύεται το κράτος να είναι καταρχήν σε ποσότητα η ελάχιστη απαραίτητη, προκειμένου να προωθείται η πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και κατά δεύτερο, να είναι όσο το

δυνατό φιλικότερα στο περιβάλλον. Σε αυτά τα πλαίσια θα λειτουργήσει και η προμήθεια για πλαστικές σακούλες.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.550, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την σημειωθείσα καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Τα θέματα που αφορούν στον χειρισμό ερπετών απασχολούν τα τελευταία χρόνια το Τμήμα Περιβάλλοντος, καθώς καθημερινά υπάρχουν αιτήματα από το κοινό για εντοπισμό και απομάκρυνση φιδιών. Το Τμήμα Περιβάλλοντος πραγματοποίησε το 2009 προκαταρκτικά εκπαιδευτικά σεμινάρια προς το Πυροσβεστικό Σώμα. Στις εκπαιδεύσεις έλαβαν μέρος αριθμός πυροσβεστών από όλες τις επαρχίες. Επειδή έχουν περάσει αρκετά χρόνια από τότε, πυροσβέστες και ιδιώτες εξακολουθούν να απευθύνονται στα Τμήματα Περιβάλλοντος και Δασών, ιδιαίτερα για βοήθεια σε πρακτικό επίπεδο, αφού η εκπαίδευση των πυροσβεστών δεν ήταν τόσο πρακτική, αλλά αφορούσε ενημέρωση γύρω από την αναγνώριση των ειδών φιδιών που υπάρχουν στην Κύπρο.
3. Το Τμήμα Περιβάλλοντος, αναγνωρίζοντας τα προβλήματα γύρω από το θέμα αυτό και ιδιαίτερα της ανάγκης ενός ευρύτερου δικτύου ατόμων που να είναι σε θέση να συλλαμβάνουν φίδια, πραγματοποίησε συναντήσεις με όλους τους εμπλεκόμενους, τη δεύτερη εκ των οποίων σε συνεργασία με το Γραφείο του Επιτρόπου Εθελοντισμού. Σε αυτήν παρευρέθηκε ο Επίτροπος Εθελοντισμού και ΜΚΟ και εκπρόσωποι από το Γραφείο της Επιτρόπου Περιβάλλοντος, την Αστυνομία, την Πυροσβεστική, την Πολιτική Άμυνα, τα Τμήματα Περιβάλλοντος, Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, Δασών και Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας.
4. Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων, οι εκπρόσωποι της Πυροσβεστικής, της Αστυνομίας αλλά και της Πολιτικής Άμυνας ανέφεραν ότι δεν είναι δική τους αρμοδιότητα και δεν μπορούν να ανταποκρίνονται σε τέτοια αιτήματα των πολιτών, αφού κάτι τέτοιο εμπεικλείει βαθμό επικινδυνότητας και δεν υπάρχουν εκπαιδευμένα άτομα για τον σκοπό αυτό.
5. Με βάση τα πιο πάνω, εξετάζεται πρόταση του Τμήματος Περιβάλλοντος για πρόσκληση ενδιαφέροντος από άτομα, Εταιρείες, ΜΚΟ, Σωματεία και άλλους οργανισμούς που ενδεχομένως θα ενδιαφερθούν, μέσω προκήρυξης συγκεκριμένης προσφοράς και ειδικούς όρους, για κάλυψη της ανάγκης προστασίας του κοινού από τα φίδια που εισέρχονται στις ιδιοκτησίες τους, καθώς και την προστασία της άγριας πανίδας.
6. Όσον αφορά το θέμα ενημέρωσης/εκπαίδευσης πληροφορείστε ότι, το Τμήμα Δασών τα τελευταία 3 χρόνια ανταποκρίνεται σε αίτημα της Αστυνομίας των Αγγλικών βάσεων και προβαίνει σε εκπαίδευση επιλεγμένων αστυνομικών, σε θέματα βιολογίας, αναγνώρισης και πιθανών κινδύνων από τα ερπετά, αλλά και χειρισμού των ερπετών και στη χρήση εξοπλισμού σύλληψης και απομάκρυνσης τους. Επίσης, προβαίνει κάθε χρόνο σε εξειδικευμένες παρουσιάσεις για τα ερπετά σε κυβερνητικά τμήματα (Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Τμήμα Δημοσίων Έργων, Χειριστές βιοκτόνων της Εθνικής Φρουράς). Παράλληλα, λειτουργοί και των δύο Τμημάτων πραγματοποιούν παρουσιάσεις σε οργανωμένα σύνολα, όπως κυνηγετικοί σύλλογοι, πρόσκοποι κ.ά. οι οποίες όμως περιορίζονται σε θέματα βιολογίας και αναγνώρισης των κυπριακών ειδών ερπετών και όχι σε τρόπους σύλληψης και απομάκρυνσης φιδιών. Επίσης, προβαίνουν σε ενημερώσεις των πολιτών, είτε τηλεφωνικώς ή με τη χρήση των ΜΜΕ (τηλεόραση, ραδιόφωνο, εφημερίδες, περιοδικά), για τον τρόπο που πρέπει να ανταποκρίνονται στις περιπτώσεις όπου αντιληφθούν φίδια σε κοντινή από αυτούς απόσταση.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.601, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση που αφορά τη στελέχωση του Δασικού Σταθμού "Γεφύρι Παναγιάς" καθ' όλη τη διάρκεια του εικοσιτετράωρου και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

2. Ο εν λόγω Δασικός Σταθμός την περίοδο του ψηλού κινδύνου *δασικών πυρκαγιών* (Μάιος-Οκτώβριος) είναι επαρκώς στελεχωμένος σε 24ωρη βάση με 20 δασοπυροσβέστες, 2 πυροφύλακες, 5 Δασικούς Υπαλλήλους και 2 πυροσβεστικά οχήματα (ένα μεγάλο και ένα ταχείας επέμβασης).
3. Η πυρκαγιά που ξέσπασε στις 8.4.2018 στην κοινότητα Άλωνας, φαίνεται ότι ξεκίνησε από τζάκι σπιτιού στο κέντρο της κοινότητας και στη συνέχεια επεκτάθηκε σε γειτονικές κατοικίες. Η πυρκαγιά αυτή ανήκει στην κατηγορία των *αστικών πυρκαγιών* που αφορούν κατοικίες και καταστήματα και η κατάσβεση τους

προϋποθέτει ειδικές γνώσεις και εκπαίδευση καθώς επίσης και ειδικό εξοπλισμό (ειδικές αναπνευστικές μάσκες και στολές) και υλικά (διοξειδίο του άνθρακα, τετραχλωριούχο άνθρακα, κ.λπ.) τα οποία διαθέτει και χειρίζεται με ασφάλεια μόνο το προσωπικό της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

4. Ευθύνη του Τμήματος Δασών είναι οι δασικές πυρκαγιές. Παρόλο ότι η κατάσβεση *αστικών πυρκαγιών* εγκυμονεί πολλούς κινδύνους όπως η έκρηξη καυσίμων αερίων που βρίσκονται σε φιάλες (υγραέριο) όταν αυτές βρεθούν μέσα στην φωτιά, η διαρροή και εισπνοή δηλητηριωδών αερίων, ηλεκτροπληξία από τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις λόγω χρήσης νερού αντί άλλων υλικών όπως διοξειδίο του άνθρακα κ.λπ., το Δασοπυροσβεστικό Σώμα του Τμήματος Δασών σε τέτοιες περιπτώσεις περιορίζεται στο να βοηθάει όσο μπορεί, όπως και έγινε στην περίπτωση της Άλwanας. Η κάλυψη των *αστικών πυρκαγιών* στην περιοχή εντάσσεται στους σχεδιασμούς της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
5. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.641, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση αναφορικά με την παραχώρηση πολεοδομικής άδειας για τη λειτουργία μονάδας επεξεργασίας αδρανών υλικών εντός των ορίων της κοινότητας Αγίας Βαρβάρας και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Τα τεμάχια με αρ. 139 και 140, του Φ. Σχ.: 51/14 στην Αγία Βαρβάρα εμπίπτουν εντός της Βιομηχανικής Πολεοδομικής Ζώνης Κατηγορίας Α - Βιομηχανική Ζώνη αυξημένου βαθμού οχληρίας της Κοινότητας Αγίας Βαρβάρας.
3. Συναφώς αναφέρεται ότι την 1/2/17, μέρος των εν λόγω Τ/Κ τεμαχίων, συνολικής έκτασης 21 εκταρίων, εκμισθώθηκε από τον Κηδεμόνα Τ/Κ Περιουσιών, στο Δήμο Πάφου για χρήση τους ως “Κοινοφελείς σκοπούς/μονάδα επεξεργασίας αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές, κατεδαφίσεις, Α.Ε.Κ.Κ.”. Στη συνέχεια, μετά από σχετική αλληλογραφία με την Έπαρχο Πάφου, η αρχική Σύμβαση Μίσθωσης έτυχε τροποποίησης, προκειμένου, ο Δήμος Πάφου να έχει τη δυνατότητα εκχώρησης του χώρου σε ιδιώτη για λειτουργία του χώρου, σύμφωνα με τους όρους προκήρυξης της προσφοράς, στην οποία είχε ήδη προβεί, και επιπρόσθετα να καλύπτονται χρήσεις (γραφεία, υπόστεγο μηχανημάτων και στεγασμένος χώρος αποθήκευσης υλικών προς ανακύκλωση), οι οποίες δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική Σύμβαση Μίσθωσης.
4. Στις 17/11/17, κατατέθηκε στο Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας και Οικήσεως Πάφου η πολεοδομική αίτηση με αρ. ΠΑΦ/762/17 που αφορούσε μονάδα διαχείρισης αποβλήτων εκσκαφής και κατεδαφίσεων, από τον Κηδεμόνα Τ/Κ Περιουσιών (Έπαρχο Πάφου) διά της Εταιρείας Μάκης Σαββίδης και Υιοί Λτδ, η οποία και χορηγήθηκε στις 26/07/18, αφού αυτή πληρούσε τις Πρόνοιες της ισχύουσας Πολεοδομικής Ζώνης. Σημειώνεται ότι, η Πολεοδομική Αρχή προχώρησε στη χορήγηση της εν λόγω ανάπτυξης αφού είχε προβεί σε όλες τις απαιτούμενες διαβουλεύσεις με τα εμπλεκόμενα Αρμόδια Τμήματα και Υπηρεσίες. Συγκεκριμένα, κατά τη μελέτη της πολεοδομικής αίτησης ζητήθηκαν οι απόψεις του Τμήματος Περιβάλλοντος (το οποίο ζήτησε τη διεξαγωγή ΜΕΕΠ), του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, του Τμήματος Γεωργίας, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Οι προϋποθέσεις οι οποίες επιβλήθηκαν από τα Τμήματα/Υπηρεσίες ενσωματώθηκαν υπό μορφή αναπόσπαστων όρων της χορηγηθείσας Πολεοδομικής Άδειας. Σημειώνεται ότι, για την τελική απόφαση της Πολεοδομικής Αρχής λήφθηκε υπόψη, ως ουσιώδης παράγοντας, η Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής, η οποία εξέτασε τη σχετική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.
5. Οι αρνητικές απόψεις του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίας Βαρβάρας, που εκφράστηκαν κατά τη μελέτη της εν λόγω αίτησης λήφθηκαν υπόψη της Πολεοδομικής Αρχής και έχουν επιβληθεί ειδικοί όροι (επιπρόσθετοι των όρων της ΜΕΕΠ) για τη διασφάλιση των ανέσεων των κατοίκων της περιοχής.
6. Καταληκτικά αναφέρεται ότι, η υπό αναφορά περιοχή είναι ιδιαίτερα επιβαρυνμένη καθώς εντός των διοικητικών ορίων της Κοινότητας χωροθετείται η Πολεοδομική Βιομηχανική Ζώνη αυξημένου βαθμού οχληρίας, η οποία συνορεύει στο νότιο μέρος της με τη μικτή Βιομηχανική Ζώνη [Βιομηχανική Πολεοδομική Ζώνη Κατηγορίας Β (περιορισμένου βαθμού οχληρίας) και Βιοτεχνική Πολεοδομική Ζώνη Κατηγορίας Α (αυξημένου βαθμού οχληρίας)]. Ωστόσο, η Ζώνη αυτή απέχει πέραν του 1 χλμ από την πλησιέστερη Οικιστική Ζώνη της Κοινότητας Αγίας Βαρβάρας, ενώ ενδιάμεσά της υπάρχει Ζώνη Προστασίας του ποταμού Έζουσσας, η οποία λειτουργεί ως φυσική προστατευτική ζώνη. Η πρόσβαση προς τη Βιομηχανική Ζώνη γίνεται με απευθείας σύνδεση μέσω του αυτοκινητοδρόμου Λεμεσού-Πάφου, χωρίς να επηρεάζεται η κυκλοφοριακή κίνηση της Κοινότητας Αγίας Βαρβάρας, καθώς αυτή εξυπηρετείται από ανεξάρτητη πρόσβαση η οποία επίσης συνδέεται με τον αυτοκινητόδρομο. Τέλος, σημειώνεται ότι η εν λόγω ανάπτυξη αποτελεί επιτρεπόμενη χρήση, με βάση τις Πρόνοιες της ισχύουσας Πολεοδομικής Ζώνης, ενώ παράλληλα επιλύεται ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα που αντιμετώπιζε η Έπαρχια Πάφου, καθώς μετά το κλείσιμο όλων των παράνομων αναπτύξεων τέτοιου τύπου, η κοντινότερη παρόμοια ανάπτυξη ήταν στην Έπαρχια Λεμεσού, ενώ κατά το διάστημα αυτό υπήρξε

έξαρση απόσυρσης μπαζών εντός των αργακιών, κυρίως, αλλά και ανεξέλεγκτα σε διάφορες άλλες μη εξουσιοδοτημένες περιοχές.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.653, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Ξηράνσεις δέντρων στο Εθνικό Δασικό Πάρκο της Ακαδημίας στη Λευκωσία

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή του, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Δασών τα τελευταία χρόνια έχει καταγράψει το πρόβλημα των ξηράνσεων, κυρίως της ήμερης πεύκης τόσο στο Πάρκο της Ακαδημίας, αλλά και στο γειτονικό Εθνικό Δασικό Πάρκο της Αθαλάσσης. Σημειώνεται για σκοπούς ενημέρωσης, η ήμερη πεύκη είναι ξενικό είδος φυτού για την Κύπρο με αυξημένες απαιτήσεις σε υγρασία. Την τελευταία διετία οι ξηράνσεις παρουσιάζονται αυξημένες και επιπρόσθετα παρουσιάστηκαν τοπικά και ξηράνσεις τραχείας πεύκης, ιθαγενές είδος της Κύπρου με αποτέλεσμα αρκετός κόσμος δικαιολογημένα να ανησυχεί. Σημειώνεται ότι τα πιο πάνω Πάρκα συγκροτούνται από συστάδες δέντρων που προέρχονται από φύτευση, δηλαδή δεν είναι φυσικά αλλά τεχνητά δάση και που χρησιμοποιούνται κυρίως ως αστικά δασικά πάρκα.
3. Η κυριότερη αιτία αυτών των ξηράνσεων είναι οι διαδοχικές χρονιές ξηρασίας οι οποίες προκαλούν υδατική καταπόνηση στα φυτά με αποτέλεσμα να μειώνεται δραστικά η ζωτικότητα τους. Αποτέλεσμα αυτού του γεγονότος είναι να προσβάλλονται και να νεκρώνονται τα καταπονημένα δέντρα δευτερογενώς, από φλοιοφάγα έντομα. Σημειώνεται ότι στο Πάρκο Ακαδημίας έχει εντοπιστεί σε μεγάλους πληθυσμούς το επιβλαβές φλοιοφάγο έντομο, *Orthotomicus erosus* το οποίο είναι πολύ κοινό σε ολόκληρη την Κύπρο. Το έντομο αυτό έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει πολύ μεγάλους πληθυσμούς τοπικά και χρονικά, νοουμένου ότι θα ευνοηθεί από συγκεκριμένους αβιοτικούς παράγοντες όπως η ανομβρία/ξηρασία και οι υψηλές θερμοκρασίες.
4. Το Τμήμα Δασών έχει αντιδράσει άμεσα για περιορισμό του προβλήματος με την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων τα οποία αποσκοπούν στη μείωση του πληθυσμού των φλοιοφάγων εντόμων και στη βελτίωση των εδαφικών συνθηκών. Συγκεκριμένα γίνεται υλοτομία και απομάκρυνση των ξηρών δέντρων, άροση του εδάφους και παράλληλα εγκαθίστανται ιθαγενή φυτά της ευρύτερης περιοχής όπως τραχεία πεύκη, αγριοχαρουπιτιά, αγριελιά κ.λπ., τα οποία είναι πιο ανθεκτικά είδη στη ξηρασία. Επιπρόσθετα, από φέτος έχουν τοποθετηθεί φερομονικές εντομοπαγίδες σε θέσεις όπου έχουν εντοπιστεί αυξημένοι πληθυσμοί φλοιοφάγων εντόμων για παγίδευση μέρους του πληθυσμού τους. Τα δέντρα που ξηραίνονται υλοτομούνται και απομακρύνονται άμεσα για αποτροπή επιδημιών.
5. Έχει υποβληθεί πρόταση στα πλαίσια σχετικού ευρωπαϊκού προγράμματος η οποία αποσκοπεί μεταξύ άλλων και στην βελτίωση της ζωτικότητας των δέντρων, καθώς επίσης και γενικά στην αναβάθμιση των υπηρεσιών αναψυχής που προσφέρουν τα πάρκα. Αξίζει να αναφερθεί ότι το Τμήμα Δασών προχώρησε στην ετοιμασία δικού του σχεδίου δράσης με σκοπό την επίτευξη των πιο πάνω στόχων και το οποίο μεταξύ άλλων περιλαμβάνει τη βελτίωση του πρασίνου με την αξιοποίηση των ομβρίων υδάτων, καθώς και του ανακυκλωμένου νερού. Το σχέδιο δράσης ήδη άρχισε να υλοποιείται.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.003, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Για τον υφιστάμενο δρόμο από Αλεθρικό προς Σταυροβούνι εκκρεμεί αίτημα της Κοινότητας Αλεθρικού για εγγραφή του ως δημόσιος δρόμος, ενώ θέμα για ασφαλτόστρωση του δεν εγέρθηκε κι ούτε είναι δυνατό να εξεταστεί. Με βάση την ισχύουσα πολιτική δεν ασφαλτοστρώνονται αγροτικοί δρόμοι για ευνόητους λόγους ασφάλειας και περιορισμού της διάσπαρτης και ανεξέλεγκτης οικοδομικής και άλλης ανάπτυξης.
3. Περαιτέρω αναφέρεται ότι μικρό τμήμα του δρόμου μήκους 300 μ. περίπου νότια του αυτοκινητόδρομου Α5 έχει εγγραφεί και είναι ήδη ασφαλτοστρωμένο λόγω του ότι εμπίπτει σε οικιστική ζώνη Η2. Το τμήμα βόρεια του αυτοκινητόδρομου και σε απόσταση 1,8 χλμ περίπου, το οποίο εμπίπτει σε γεωργική ζώνη Γ3 και ακολουθεί, κατά προσέγγιση, την πορεία υφιστάμενου δημόσιου μονοπατιού, δεν έχει εγγραφεί ως δημόσιος δρόμος, είτε λόγω αδυναμίας εξασφάλισης συγκαταθέσεων από τους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες είτε και λόγω της χρονοβόρας διαδικασίας ετοιμασίας ολοκληρωμένης χωρομετρικής εργασίας από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας στο πλαίσιο της οποίας θα έπρεπε να υποδειχθούν οι αναγκαίες βελτιώσεις/ευθυγραμμίσεις στην όδευση για να καταστεί δυνατή η ανακατασκευή και εγγραφή του σύμφωνα με προδιαγραφές ασφάλειας και λειτουργικότητας.

4. Το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λάρνακας με επιστολή του ημερ. 6 Ιουνίου 2018, ενημέρωσε το Κοινοτικό Συμβούλιο Αλεθρικού ότι ο σχετικός φάκελος εγγραφής του δρόμου θα αποσυρθεί σύμφωνα με την εν λόγω εγκύκλιο αρ. 1011, ημερ. 10.4.2018, του Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και το Συμβούλιο θα πρέπει να υποβάλει, εντός έξι μηνών νέα αίτηση στο πλαίσιο της τροποποιηθείσας διαδικασίας εγγραφής αγροτικών δρόμων, που καθορίζεται στην εγκύκλιο. Προς τούτο αναμένεται η λήψη σχετικής απόφασης από το Κοινοτικό Συμβούλιο Αλεθρικού.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.026, ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Το φαινόμενο της παλίρροιας (μεταβολή της Στάθμης της Θάλασσας) παρακολουθείται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (ΤΚΧ) μέσω του Συστήματος ΠΥΘΕΑΣ. Το σύστημα αποτελείται από 5 σταθμούς (Παραλίμνι, Λάρνακα, Λεμεσό, Πάφο και Πωμό), οι οποίοι είναι εξοπλισμένοι με παλιρροιοόμετρο, παλιρροιογράφο, μετεωρολογικό σταθμό και αισθητήρα θερμοκρασίας νερού. Το σύστημα συλλέγει δεδομένα όλο το 24ωρο και αποθηκεύονται σε Βάση Δεδομένων και εγκαταστάθηκε για την εγκαθίδρυση Συστήματος Αναφοράς για υδρογραφικές εφαρμογές. Παρόλα αυτά, το ΤΚΧ θέλοντας να δώσει πρόσθετη αξία στα δεδομένα, πρόκειται να συμμετέχει στην Κυπριακή Εθνική Επιτροπή Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης για Τσουνάμι στην Περιοχή του Βορείου Ατλαντικού, Μεσογείου και Γειτονικών Θαλασσών, της οποίας προεδρεύει το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης. Επίσης, όπως ενημερωθήκαμε, το ΤΚΧ στοχεύει μελλοντικά στη διάθεση των δεδομένων του συστήματος ΠΥΘΕΑΣ μέσω της Γεωπύλης για περαιτέρω αξιοποίηση και από άλλους ενδιαφερόμενους. Επιπρόσθετα, το ΤΚΧ έχει θέσει τη Γεωγραφική Βάση Δεδομένων που τηρεί, στη διάθεση των ειδικών μέσω της Γεωπύλης <http://portal.dls.moi.gov.cy/el-gr/homepage/Pages/default.aspx>. Αυτό αποτελεί σημαντικό εργαλείο για τη μελέτη και έλεγχο των επιπτώσεων από πιθανή άνοδο της Στάθμης της Θάλασσας.
2. Η κλιματική αλλαγή και η σχετιζόμενη άνοδος της στάθμης της θάλασσας μπορεί να επιφέρει σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στα οικοσυστήματα και τις κοινωνίες στις παράκτιες ζώνες της Κύπρου. Συνεπώς, η Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή που εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 18/5/2017 (Αρ. Απόφασης 82.555, Ε.Ε. 4543, ημερ. 21.7.2017, αρ. γνωστ. 699) περιλαμβάνουν το Μέτρο Γ2. Το Μέτρο αυτό προβλέπει τη διεξαγωγή έρευνας για την άνοδο της στάθμης της θάλασσας και συνυπολογισμό των αποτελεσμάτων σε υφιστάμενες και νέες παράκτιες υποδομές. Συγκεκριμένα, προβλέπει τη διεξαγωγή έρευνας για την άνοδο της στάθμης της θάλασσας στην Κύπρο, την αύξηση των σημείων παρακολούθησης και την εφαρμογή σχετικών μοντέλων προσομοίωσης λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τους χάρτες χρήσης γης. Επίσης, προκειμένου τα έργα προστασίας των ακτών να είναι αποτελεσματικά και στο μέλλον, σε μια πιθανή άνοδο της στάθμης της θάλασσας, προτείνεται να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες (π.χ. ανύψωση, επιδιόρθωση, χρήση πιο ανθεκτικών υλικών, κατάλληλος σχεδιασμός) για να προσαρμοστούν τα έργα αυτά στην υψηλότερη αναμενόμενη άνοδο της στάθμης της θάλασσας. Η εν λόγω μελέτη αναμένεται να εκπονηθεί βραχυπρόθεσμα με βασικό Φορέα Υλοποίησης το Τμήμα Περιβάλλοντος.
3. Στο Σχέδιο Δράσης για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή περιλαμβάνεται το μέτρο Γ1 το οποίο προβλέπει την εκπόνηση μελέτης για τον προσδιορισμό των ευπαθών στην κλιματική αλλαγή περιοχών. Η μελέτη αυτή θα περιλαμβάνει τον υπολογισμό των εδαφών που θα διαβρωθούν ή θα προσχωθούν μέχρι τα έτη 2050 και 2100 με βάση διαφορετικά κλιματικά σενάρια, έτσι ώστε να γίνει μια εκτίμηση των αιτιών της εξαιτίας της ανόδου της στάθμης της θάλασσας, της διάβρωσης του εδάφους και της πιθανής δράσης κλιματικών καταγίδων, σε παράκτιες περιοχές της Κύπρου οι οποίες παρουσιάζουν αυξημένη τρωτότητα (είτε λόγω χαμηλής κλίσης του εδάφους, είτε λόγω υψηλών ρυθμών διάβρωσης). Σημειώνεται ότι στα πλαίσια της μελέτης αυτής θα αναπτυχθούν κατάλληλες βάσεις δεδομένων με ψηφιακές χαρτογραφήσεις των ακτών προκειμένου να παρακολουθούνται πιο αποτελεσματικά οι πιέσεις σε αυτές. Στη συνέχεια θα γίνει αξιολόγηση των μέτρων που έχουν ήδη παρθεί και θα αναδειχθούν επιπρόσθετα απαιτούμενα μέτρα. Η εν λόγω μελέτη αναμένεται να εκπονηθεί βραχυπρόθεσμα με βασικό Φορέα Υλοποίησης το Τμήμα Περιβάλλοντος.
4. Όσον αφορά τις ευπαθείς στην κλιματική αλλαγή παράκτιες περιοχές, στο άρθρο 22 του Πρωτοκόλλου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Ζωνών προβλέπεται όπως: “Στο πλαίσιο των εθνικών στρατηγικών για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών, τα συμβαλλόμενα μέρη αναπτύσσουν πολιτικές πρόληψης των φυσικών κινδύνων. Για το σκοπό αυτό, διενεργούν εκτιμήσεις ευπάθειας και κινδύνου των παράκτιων ζωνών και λαμβάνουν μέτρα πρόληψης, μετριασμού και προσαρμογής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων φυσικών καταστροφών, ιδίως σχετικών με την αλλαγή του κλίματος”. Επίσης, όσον αφορά την έρευνα για την άνοδο της στάθμης της θάλασσας στο άρθρο 23(1) του Πρωτοκόλλου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Ζωνών προβλέπεται

όπως: “Τα συμβαλλόμενα μέρη, προκειμένου να αποτρέψουν και να μετριάσουν αποτελεσματικότερα τον αρνητικό αντίκτυπο της διάβρωσης των ακτών, αναλαμβάνουν να θεσπίσουν τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση και αποκατάσταση της φυσικής ικανότητας της ακτής να προσαρμόζεται στις αλλαγές συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προκαλούνται από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας”. Οι πολιτικές αυτές θα εφαρμοστούν με την έγκριση του Σχεδίου Δράσης για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Ζωνών. Το Σχέδιο Δράσης αναμένεται να εγκριθεί σύντομα.

5. Τέλος, σημειώνεται ότι στα πλαίσια των Μελετών Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον για θαλάσσια έργα όπως κυματοθραύστες, μαρίνες, κ.ά. καταγράφονται πληροφορίες που αφορούν, μεταξύ άλλων, τους κυματισμούς, τη στερεομεταφορά, τις τάσεις διάβρωσης/απόθεσης της περιοχής του έργου και οι οποίες θα αξιοποιηθούν κατάλληλα.

Καταληκτικά, το ενδεχόμενο της ανόδου της στάθμης της θάλασσας και των πιθανών επιπτώσεων βρίσκεται υπό παρακολούθηση και σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και προγραμματίζεται η δρομολόγηση στοχευμένων δράσεων προσαρμογής.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.058, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντηση της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στα πλαίσια υλοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων και ειδικότερα για την εφαρμογή χωριστής συλλογής αποβλήτων χαρτιού, πλαστικού, μετάλλου, γυαλιού και οργανικών αποβλήτων προωθούνται από το Τμήμα Περιβάλλοντος διάφορα προγράμματα σε συνεργασία με τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- (β) Ειδικότερα αναφέρεται ότι, το Τμήμα Περιβάλλοντος σε συνεννόηση με τη ΓΔ ΕΠΣΑ προωθεί το πρόγραμμα “Μείωση στερεών δημοτικών αποβλήτων”. Μέσα από το πρόγραμμα αυτό αναμένεται να υλοποιηθούν τρία έργα:
- Έργο “Μείωση στερεών δημοτικών αποβλήτων παραλιακών ξενοδοχειακών μονάδων και πλήσιον συναφών χώρων μαζικής παραγωγής αποβλήτων”. Το έργο αυτό σκοπό έχει να εγκαθιδρύσει συστήματα χωριστής συλλογής μέσω της προώθησης της διαλογής στη πηγή σε Τοπικές Αρχές με τουριστικό παραλιακό μέτωπο. Στο παρόν στάδιο έχει υλοποιηθεί η ΦΑΣΗ Α΄ που αφορά το παραλιακό μέτωπο Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας και Λάρνακας. Αναμένεται σύντομα η έναρξη της ΦΑΣΗΣ Β΄ που αφορά παραλιακά τουριστικά μέτωπα τοπικών αρχών των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου.
  - Σχέδιο χορηγιών για τις τοπικές αρχές που βρίσκονται σε ώριμο στάδιο να εφαρμόσουν προγράμματα προώθησης πρόληψης, χωριστής συλλογής και αξιοποίησης δημοτικών αποβλήτων.
  - Σχέδιο χορηγιών για επιχειρήσεις/ιδιωτικό τομέα που αφορά κάλυψη αναγκών σε υφιστάμενες ή νέες μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων, βιομηχανίες που επιθυμούν να εντάξουν ανακυκλώσιμα υλικά στην παραγωγική τους διαδικασία και μεγάλους παραγωγούς αποβλήτων οι οποίοι επιθυμούν να εντάξουν πρόγραμμα πρόληψης δημιουργίας και χωριστής διαλογής στην πηγή αποβλήτων.
- (γ) Το σύστημα πληρώνω όσο πετώ (pay as you throw) δεν έχει εφαρμοστεί ακόμη σε κανένα Δήμο με χρηματοδότηση από το κράτος και δεν υπάρχουν οποιαδήποτε αποτελέσματα. Πρώτιστο θέμα είναι η εξυπηρέτηση του πολίτη και η καλλιέργεια της συνείδησής του για ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων του μέσω της χωριστής συλλογής. Το σύστημα πληρώνω όσο πετώ είναι σημαντικό και θα εξεταστεί ως μέρος του ευρύτερου σχεδιασμού για τη διαχείριση των αποβλήτων λαμβάνοντας υπόψη την ετοιμότητα των Τοπικών Αρχών να προτείνουν, να οργανώσουν και να λειτουργήσουν τέτοια συστήματα.
- (δ) Δεν υπάρχει ενημέρωση για οποιεσδήποτε καταγγελίες που αφορούν μη ορθολογιστική κατανομή ποσού σε δήμους για την εφαρμογή συστημάτων πληρώνω όσο πετώ (Pay as you throw). Αν υπάρχουν διαθέσιμες οι σχετικές πληροφορίες παρακαλείσθε όπως μας τις κοινοποιήσετε για να τύχουν διερεύνησης.
- (ε) Σημαντική παράμετρο για την προώθηση των πιο πάνω αλλά και γενικότερα για την υλοποίηση του Σχεδίου Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2015-2021 αποτελούν οι προβλεπόμενοι Κανονισμοί για τη διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων από την Αρχή Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι Κανονισμοί αυτοί αποτελούν το νομοθετικό πλαίσιο για την αποτελεσματική εφαρμογή της χωριστής συλλογής και

διαλογής στην πηγή με την ενεργό εμπλοκή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ρυθμίζοντας τις υποχρεώσεις, αρμοδιότητες και εξουσίες της. Πιο συγκεκριμένα αναφέρεται ότι, οι Κανονισμοί προβλέπουν για υποχρεωτική ετοιμασία τοπικών σχεδίων δράσης, πρόληψης, δημιουργίας και διαχείρισης δημοτικών αποβλήτων, υποχρεωτική εφαρμογή προγραμμάτων διαλογής στην πηγή τόσο για ανακυκλώσιμα όσο και για οργανικά απόβλητα και συστημάτων χωριστής συλλογής και μεταφοράς τους, καθώς και για προώθηση συστημάτων πληρώνω όσο πετώ. Οι Κανονισμοί έχουν ήδη ετοιμασθεί και βρίσκονται στο στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης. Όλες οι σχετικές πληροφορίες βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.061, ημερομηνίας 27 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για τη σημειωθείσα καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η συντήρηση και η άρδευση των θάμνων που βρίσκονται στις κεντρικές νησίδες, καθώς και τα πρανή του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Λάρνακας-Αμμοχώστου και γενικά των κύριων υπεραστικών δρόμων αποτελεί αρμοδιότητα του Τμήματος Δασών.
2. Η άρδευση των κεντρικών νησίδων του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Λάρνακας - Αμμοχώστου γίνεται με τη μέθοδο "πλυμαντώ", αφού η μέθοδος αυτόματου συστήματος άρδευσης των φυτών, εγκαταλείφθηκε, λόγω σοβαρών τεχνικών προβλημάτων που παρουσιάζονται κατά την άρδευση.
3. Το Τμήμα Δασών, από το 2012 εφάρμοσε πιλοτικά τη μέθοδο άρδευσης των φυτών "πλυμαντώ", η οποία διαφάνηκε ότι υπερέχει της μεθόδου του αυτόματου συστήματος άρδευσης, γεγονός το οποίο αντικατοπτρίζεται από την αυξημένη ευρωστία και τα ψηλά ποσοστά ζωτικότητας των φυτών. Με βάση τα πιο πάνω θεωρούμε ότι η ευρωστία των φυτών μπορεί να χαρακτηριστεί ως πολύ ικανοποιητική, παρόλο που σε μεμονωμένες θέσεις μπορεί να παρουσιαστούν κάποια προβλήματα ανάπτυξης των φυτών για διάφορους λόγους.
4. Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου (Μάιο-Οκτώβριο) τα φυτά αρδεύονται ανά 20-30 ημέρες, δηλαδή 5±2 φορές, ανάλογα πάντοτε με τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες και τις διαθέσιμες πιστώσεις.
5. Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.067, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, αφού καταρχάς απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντηση της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο αριθμός των παιδιών με οπτική αναπηρία ή προβλήματα όρασης καταγράφεται στο Παράρτημα Α. Πέρα από τον αριθμό των παιδιών/ατόμων με προβλήματα όρασης που καταγράφεται στο Παράρτημα Α, υπάρχουν και άλλα άτομα με προβλήματα όρασης, με ή χωρίς πρόσθετες αναπηρίες που δεν παραπέμπονται ή δεν αποτείνονται στη Σχολή Τυφλών για εκπαιδευτικές υπηρεσίες. Τα άτομα αυτά ενδέχεται να αποτείνονται ή να παραπέμπονται από άλλες κρατικές υπηρεσίες στο Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες (ΤΚΕΑΑ) για αξιολόγηση, βάσει του Νέου Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας και Λειτουργικότητας, για σκοπούς παραχώρησης επιδομάτων. Ως εκ τούτου, ενδέχεται το ΤΚΕΑΑ να έχει μια πιο σαφή και συνολική εικόνα για τον συνολικό αριθμό των ατόμων με προβλήματα όρασης στην Κύπρο. Σημειώνεται ότι ένας από τους κύριους στόχους του Νέου Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας και Λειτουργικότητας είναι η δημιουργία μιας επιστημονικά τεκμηριωμένης βάσης δεδομένων σε σχέση με την κατάσταση της αναπηρίας και της λειτουργικότητας των ατόμων με αναπηρίες και η σταδιακή δημιουργία ενός Εθνικού Μητρώου Ατόμων με Αναπηρίες στην Κύπρο.
2. Η στήριξη των παιδιών/ατόμων με οπτική αναπηρία ή προβλήματα όρασης αφορά διάφορα Υπουργεία και Υπηρεσίες του Κράτους. Η Σχολή Τυφλών εκπαιδεύει μαθητές/τριες με προβλήματα όρασης, αλλά, παράλληλα, στηρίζει και τους/τις εκπαιδευτικούς στις διάφορες βαθμίδες εκπαίδευσης για να εκπαιδεύουν εκείνοι/ες τα παιδιά που βρίσκονται στην τάξη τους.

Η πλειονότητα των παιδιών με οπτική αναπηρία ή προβλήματα όρασης φοιτούν στο συνηθισμένο σχολείο. Η στήριξη τους διέπεται από τους περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμους του 1999 έως 2014. Οι ανάγκες των παιδιών αξιολογούνται από τις Επαρχιακές Επιτροπές

Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΕΕΑΕ) και σε αυτά παρέχονται οι απαραίτητες διευκολύνσεις ανάλογα με τις εισηγήσεις των ειδικών των πολυθεματικών ομάδων αξιολόγησης.

Η πρόσβαση των παιδιών στο αναλυτικό πρόγραμμα γίνεται με διάφορους τρόπους. Διδάσκεται στα παιδιά και χρησιμοποιείται η γραφή Braille, προσαρμόζονται τα βιβλία και άλλο υλικό (μεγάλη γραμματοσειρά, μεγέθυνση εικόνων, ανάγλυφοι χάρτες κτλ.), χρησιμοποιούνται κατάλληλες μέθοδοι διδασκαλίας, παρέχονται εξειδικευμένα λογισμικά προγράμματα και εξειδικευμένος τεχνολογικός εξοπλισμός (τηλεοράσεις κλειστού κυκλώματος, βίντεο-μεγεθυντές ηλεκτρονικοί υπολογιστές με μεγάλη οθόνη κτλ), διαφοροποιείται η διδασκαλία, οι στόχοι και το υλικό που χρησιμοποιείται στο μάθημα.

Μετά από απόφαση της ΕΕΕΑΕ, κατά τη φοίτησή τους στα Γυμνάσια ή Λύκεια παρέχονται διευκολύνσεις κατά τα διαγωνίσματα ή εξετάσεις, π.χ. μικρά διαλείμματα, πρόσθετος χρόνος εξέτασης, ανάγνωση και απλοποίηση της γλωσσικής διατύπωσης του εξεταστικού δοκιμίου, απαλλαγή από την ορθογραφία και τη στίξη, απαλλαγές από συγκεκριμένα μη εξεταζόμενα μαθήματα, ατομική στήριξη κτλ. Παράλληλα, σε όλα τα σχολεία, στα οποία φοιτούν παιδιά με οπτική αναπηρία ή προβλήματα όρασης δημιουργείται η κατάλληλη υποδομή όπως ειδική σήμανση υψομετρικών διαφορών, τοποθέτηση κουρτινών για αποφυγή αντανάκλασης κτλ.

Η φοίτηση των φοιτητών/τριών με οπτική αναπηρία ή προβλήματα όρασης σε δημόσια ή ιδιωτικά πανεπιστήμια ή σε κολλέγια διέπεται από την ίδια νομοθεσία και τους σχετικούς Κανονισμούς. Με βάση τη γενική υποχρέωση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 50, τα εν λόγω Εκπαιδευτικά Ιδρύματα οφείλουν να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εγγεγραμμένων σε αυτό φοιτητών/τριών με αναπηρίες/ειδικές ανάγκες αναφορικά με την αγωγή, εκπαίδευση, ψυχολογική και άλλη στήριξη.

Κάθε δημόσιο ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης υποχρεούται να παρέχει υπηρεσίες εξειδικευμένου προσωπικού, εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο από τις ΕΕΕΑΕ. Τόσο τα δημόσια και ιδιωτικά Πανεπιστήμια όσο και οι δημόσιες και ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για στήριξη των ατόμων με προβλήματα όρασης. Η στήριξη που προσφέρουν τα διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα ποικίλει σε μεγάλο βαθμό, με τα δημόσια πανεπιστήμια να ανταποκρίνονται πιο αποτελεσματικά στις υποχρεώσεις τους. Σε κάθε περίπτωση, η Σχολή Τυφλών, στα πλαίσια της αποστολής της, στηρίζει τους/τις φοιτητές/τριες με οπτική αναπηρία καλύπτοντας την αδυναμία κάποιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τη σχετική νομοθεσία.

Τα μέτρα στήριξης που παρέχονται διαφοροποιούνται σε κάθε Ίδρυμα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ανάλογα με τον αριθμό, τις περιπτώσεις φοιτητών/τριών που έχει να αντιμετωπίσει και τις δυνατότητες στήριξης που έχει το κάθε Ίδρυμα. Στους/στις φοιτητές/τριες με οπτική αναπηρία ή προβλήματα όρασης μπορεί να παραχωρηθούν τα ακόλουθα:

- εκπαιδευτικό υλικό σε προσβάσιμη μορφή αναλόγως των αναγκών (ηλεκτρονική μορφή, μεγαλογράμματη εκτύπωση, μεγεθύνσεις, μεταγραφή στη γραφή Braille, ηχητικά βιβλία),
- συσκευές και λογισμικά υποστηρικτικής τεχνολογίας,
- δικαίωμα για χρήση κασετοφώνου με τη συναίνεση του διδάσκοντα,
- τεχνολογικός εξοπλισμός που διευκολύνει τη μετατροπή της γραφής Braille σε γραπτό λόγο,
- υποστηρικτική τεχνολογία,
- δικαίωμα για προφορική εξέταση κατόπιν συνεννόησης με τον/την διδάσκοντα/ουσα,
- δυνατότητα εξέτασης στον ηλεκτρονικό υπολογιστή κατόπιν συνεννόησης με τον διδάσκοντα,
- μεταγραφείας στις εξετάσεις κατόπιν συνεννόησης με τον/την διδάσκοντα/ουσα,
- μετατροπή εξεταστικού δοκιμίου σε μεγαλογράμματη μορφή από τον διδάσκοντα/ουσα στο μέγεθος των γραμμάτων που επιθυμεί ο φοιτητής,
- παράταση χρόνου στις εξετάσεις κατά 20%,
- επεξήγηση άγνωστων λέξεων κατά τις εξετάσεις,
- επεξήγηση εξεταστικού δοκιμίου,
- επιείκεια στα συντακτικά και ορθογραφικά λάθη σε περίπτωση που κάτι τέτοιο δεν αποτελεί αντικείμενο της εξέτασης,
- χρηματοδότηση για εργοδότηση ατόμου για τη λήψη σημειώσεων στα μαθήματα,
- χρηματοδότηση για εργοδότηση ατόμου για φροντιστηριακή στήριξη,

- χρήση ειδικού εξοπλισμού,
- χρηματοδότηση για εργοδότηση ατόμου για συνοδεία για διακίνηση στους χώρους του Πανεπιστημίου,
- διευθέτηση προσβάσιμων χώρων ώστε να είναι εφικτή η διακίνηση στους χώρους του Πανεπιστημίου,
- η βασική βιβλιογραφία του μαθήματος αποστέλλεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα στην βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου για να μετατραπεί σε μορφή Braille ή σε μεγαλογράμματη μορφή,
- διευθέτηση μέσων για πρόσβαση στους χώρους του Πανεπιστημίου,
- αγορά λογισμικού που κρίνεται απαραίτητο για τον/τη φοιτητή/τρια και εγκατάστασή του σε υπολογιστές του Πανεπιστημίου (π.χ. εργαστήρια),
- άλλες διευκολύνσεις που θα κριθούν αναγκαίες.

Άλλες δράσεις για στήριξη των φοιτητών/τριών:

- Κέντρο φοιτητών/τριών με αναπηρίες (π.χ. σχεδιασμός εξατομικευμένου προγράμματος στήριξης/διευκολύνσεων, συστηματική παρακολούθηση προόδου φοιτητών/τριών, αξιολόγηση συνεργατών που παρέχουν στήριξη στα άτομα με ειδικές ανάγκες, κτλ).
- Κέντρο Συμβουλευτικής (π.χ. ατομική ψυχολογική στήριξη σε φοιτητές/τριες, βιωματικά εργαστήρια για ψυχική υγεία, κτλ.)
- Κέντρο Μάθησης (καθοδήγηση για τρόπο μελέτης, προγράμματα για προσαρμογή στο Πανεπιστήμιο, κτλ.)
- Κέντρο Πρόληψης Χρήσης Ουσιών (ενημέρωση διάχυση υλικού, συνεργασία με το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου, κτλ.).

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, μέσω του κρατικού προϋπολογισμού των Δημόσιων Πανεπιστημίων, που ψηφίζεται κάθε χρόνο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, παρέχει κρατική χορηγία, η οποία μπορεί να αξιοποιηθεί από τα Δημόσια Πανεπιστήμια και για σκοπούς στήριξης φοιτητών/τριών με ειδικές ανάγκες.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πρόσθετη πληροφορία ή και διευκρίνιση.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.073, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α) Σύμφωνα με τον Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμο του 1999 [Άρθρο 13, παράγραφος (ε), Ν. 13(Ι)/1999] και τους σχετικούς Κανονισμούς [Κανονισμός 23 (ζ), Κ.Δ.Π.186/2001], ο/η Συνδεδειγμένος Λειτουργός Ειδικής Εκπαίδευσης (ΣΛΕΕ) είναι υπεύθυνος/η για:

σύνταξη και υποβολή προς την Επαρχιακή Επιτροπή, μέσω του οικείου επιθεωρητή του σχολείου τουλάχιστον ανά εξαμηνία, σύντομων εκθέσεων υπό τύπο επαναξιολόγησης, αναφορικά με κάθε παιδί για το οποίο έχει ευθύνη, και οι οποίες περιλαμβάνουν αναφορές στις απόψεις του γονέα του παιδιού, της διεύθυνσης του σχολείου, του διδακτικού προσωπικού και κάθε άλλου εμπλεκόμενου στην παροχή της ειδικής εκπαίδευσης στο κάθε παιδί.

- β) Οι ΣΛΕΕ συγκαλούν πολυθεματικές συναντήσεις στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς για όλα τα εγκεκριμένα από την ΕΕΕΑΕ παιδιά. Η ίδια διαδικασία επαναλαμβάνεται στο τέλος της κάθε σχολικής χρονιάς για όλα τα εγκεκριμένα παιδιά που αλλάζουν βαθμίδα (παιδιά που φοιτούν στην προδημοτική και στην ΣΤ΄ τάξη). Επιπλέον, συγκαλούνται έκτακτες πολυθεματικές συναντήσεις όταν προκύψει πρόσθετη ανάγκη, στις οποίες παρευρίσκονται όλοι οι ειδικοί που εμπλέκονται και οι γονείς του παιδιού. Οι ΣΛΕΕ καταγράφουν πρακτικά κατά τη διάρκεια αυτών των συναντήσεων, τα οποία στέλλονται στην Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΕΕΑΕ) και μπαίνουν στον προσωπικό φάκελο του παιδιού. Στα εν λόγω πρακτικά φαίνονται οι απόψεις όλων των παρευρισκομένων και όχι μόνο του/της ΣΛΕΕ.
- γ) Η ΕΕΕΑΕ λαμβάνει υπόψη τις απόψεις και εισηγήσεις όλων των μελών της πολυθεματικής ομάδας, καθώς και των ΣΛΕΕ, για να καταλήξει στην απόφαση για τις αναγκαίες παροχές για κάθε παιδί.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.096, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και, αφού απολογηθώ καταρχάς για την καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Τα Προαιρετικά Ολοήμερα Σχολεία στελεχώνονται με μόνιμους και αδιόριστους εκπαιδευτικούς με Αγορά Υπηρεσιών. Τα σχολεία λειτουργούν για τέσσερις ή τρεις περιόδους την ημέρα (1:05-4:00 μ.μ. ή 1:05-3:05) ανάλογα, και τις πέντε μέρες της εβδομάδας.
  - β. Κατά τη φετινή σχολική χρονιά, έχει ήδη πραγματοποιηθεί σειρά σεμιναρίων Πρώτων Βοηθειών σε εκπαιδευτικούς Δημοτικής Εκπαίδευσης, οι οποίοι εργάζονται σε πρωινό ή/και σε απογευματινό χρόνο. Προγραμματίζεται παράλληλα δεύτερη σειρά σεμιναρίων, ειδικά για εκπαιδευτικούς οι οποίοι εργάζονται σε όλα τα Ολοήμερα Σχολεία.
2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε άλλη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.100, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Μαρωνίου σε συνεδρία του, που πραγματοποιήθηκε στις 17.7.2017, αποφάσισε να είναι συνδιοργανωτής μαζί με την Αθλητική Ένωση Μαρωνίου (Α.Ε.Μ.), της ετήσιας χοροεσπερίδας που έγινε τον Ιούλιο του 2018.
3. Τα συνολικά έσοδα και το συνολικό κόστος της Χοροεσπερίδας ανέρχονταν στις €26.930 και €11.131, αντίστοιχα.
4. Η Αθλητική Ένωση Μαρωνίου προτίθεται να συνεισφέρει ποσό ύψους €500 για τους πυρόπληκτους της Αττικής, η οποία δεν έγινε μέχρι σήμερα λόγω του ότι εκκρεμούν ακόμη χορηγίες που δεν έχουν εισπραχθεί.
5. Σημειώνεται ότι με βάση τη Νομοθεσία ο έλεγχος των Επαρχιακών Διοικήσεων περιορίζεται στον έλεγχο νομιμότητας των αποφάσεων των Κοινοτικών Συμβουλίων, ενώ ο οικονομικός και διαχειριστικός έλεγχος αποτελεί αρμοδιότητα του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.129, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.184, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Άντρου Κυπριανού

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας υποβάλλω τα ακόλουθα, που αφορούν την Επιτροπή Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού που προνοείται στον περί της Καταπολέμησης της Χειραγώγησης Αθλητικών Γεγονότων Νόμο του 2017 [Ν. 180(Ι)/2017], βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- (α) Ο ΚΟΑ βρίσκεται σε διαδικασία διαβουλεύσεων με άτομα τα οποία θεωρεί ότι πληρούν τις πρόνοιες του πιο πάνω Νόμου για διορισμό τους στην εν λόγω Επιτροπή.
- (β) Σύντομα ο ΚΟΑ θα είναι έτοιμος να υποβάλει την εισήγησή του όπως προνοείται στον Νόμο 180(Ι)/2017 και θα τύχετε σχετικής ενημέρωσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.213, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Καλαβασού αφορά στην δημιουργία Γραμμικού Θεματικού Πάρκου και αναβίωσης της παλαιάς σιδηροδρομικής γραμμής που λειτουργούσε παλαιότερα στην κοινότητα και χρησιμοποιείτο για τη μεταφορά μεταλλεύματος από τα Μεταλλεία Καλαβασού-Δράπιας προς τις εγκαταστάσεις της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας στην ακτή Βασιλικού. Το έργο

προτείνεται να εκτείνεται από την περιοχή των μεταλλείων στην βόρεια περιοχή της Κοινότητας και θα καταλήγει στον αρχαιολογικό χώρο της Τέντας στο Βασιλικό και το νότιο όριο Καλαβασού.

2. Σκοπός του έργου είναι η ανάδειξη της μεταλλευτικής και αρχαιολογικής ιστορικής κληρονομιάς του χωριού μέσω της δημιουργίας διάφορων διαδραστικών ενοτήτων και υποδομών οι οποίες θα προβάλλουν και θα καθιερώσουν τόσο την Κοινότητα Καλαβασού όσον και την ευρύτερη περιοχή Βασιλικού ως θεματικό τουριστικό προορισμό για επισκέπτες, τουρίστες και περιηγητές, οι οποίοι θα μεταφέρονται μέσω του τραίνου κατά μήκος του προτεινόμενου Θεματικού Πάρκου και μέχρι τον Αρχαιολογικό Χώρο της Τέντας.
3. Το πιο πάνω αίτημα τέθηκε και ενώπιόν μου σε περιφερειακή σύσκεψη όπου ανέφερα ότι θα πρέπει το Κοινοτικό Συμβούλιο να προβεί στον σχεδιασμό ωριμάζοντας το έργο, να εξασφαλιστούν οι απαιτούμενες άδειες και να ετοιμαστεί αναλυτική εκτίμηση δαπάνης, ώστε να εξεταστεί σε μελλοντικό στάδιο η δυνατότητα εκτέλεσης του ως Πολεοδομικό Έργο είτε ως συγχρηματοδοτούμενο από Ευρωπαϊκά Ταμεία.
4. Λόγω του ψηλού κόστους που συνεπάγεται η ανακατασκευή της παλαιός σιδηροδρομικής γραμμής αλλά και της υψηλής δαπάνης που θα προκόψει από τις απαλλοτριώσεις τεμαχίων και την αγορά ιδιωτικής γης, το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού αποφάσισε όπως επανεξετάσει σε μεταγενέστερο στάδιο κατά πόσον θα προωθηθούν ενέργειες για υλοποίηση του Έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.216, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Βάβλας κατόπιν ανάθεσης, ετοίμασε μελέτη λιθόστρωσης του κεντρικού οδικού άξονα στον πυρήνα του χωριού στο πλαίσιο ολοκλήρωσης της γενικότερης διαμόρφωσης του παραδοσιακού οικισμού με το ισχύον Ρυθμιστικό Σχέδιο.
2. Η Μελέτη υποβλήθηκε στην Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας στις 5.10.2018 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην αρμόδια Πολεοδομική Αρχή (Επαρχιακό Λειτουργό Πολεοδομίας και Οικήσεως Λάρνακας) για εξέταση και έκδοση Πολεοδομικής Έγκρισης. Όταν συμπληρωθούν οι σχετικές διαδικασίες αδειοδότησης, εκτίμησης δαπάνης και γενικά ωρίμανσης του έργου, αυτό θα προταθεί για υλοποίηση στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.221, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση σχετικά με τη δημιουργία Κοινοτικής Βιβλιοθήκης στην Μοσφιλωτή και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Στην κοινότητα Μοσφιλωτής οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες έχουν δημιουργήσει Κοινοτική Βιβλιοθήκη από τον Οκτώβριο του 2008. Η Κοινοτική Βιβλιοθήκη τυγχάνει τόσο οικονομικής στήριξης (με βάση το εγκεκριμένο μέτρο για ισόπωση χορηγία) όσο και παραχώρηση δωρεάν βιβλίων για εμπλουτισμό της συλλογής της από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες.
- β. Έχουμε επικοινωνήσει τηλεφωνικά με τον κοινοτάρχη Μοσφιλωτής κ. Ανδρέα Παναγιώτου και μας πληροφόρησε ότι το αίτημα αφορά ανέγερση κτιρίου για την Κοινοτική Βιβλιοθήκη και όχι δημιουργία Κοινοτικής Βιβλιοθήκης.
- γ. Για ανέγερση κοινοτικών κτιρίων αρμοδιότητα έχει το Υπουργείο Εσωτερικών και όχι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Είμαστε στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.229, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑΠ) δεν παρέχει κρατική χορηγία σε Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης.
2. Το θέμα της αναζήτησης πόρων για οικονομική στήριξη του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης Επισκοπής Πάφου, συζητήθηκε στις 23 Αυγούστου 2018 σε συνάντησή του Υπουργού ΓΑΑΠ με τον πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου Επισκοπής Πάφου και τον πρόεδρο του

Σωματείου “Φίλοι Κ.Π.Ε. και Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης Επισκοπής Πάφου”, παρουσία αρμοδίων Τμημάτων του Υπουργείου ΓΑΑΠ.

Επισημάνθηκε ότι το ΥΓΑΑΠ δεν μπορεί να παρέχει μέσω του προϋπολογισμού του κρατικές ενισχύσεις σε Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης, αλλά δύναται να στηρίξει το Κέντρο με εναλλακτικούς τρόπους ώστε να αυξηθούν τα έσοδα του. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω συμμετοχής του Κέντρου σε έργα που συγχρηματοδοτούνται από τα Ανταγωνιστικά Προγράμματα της ΕΕ ή και από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία, για προβολή του Κέντρου και του έργου που επιτελεί ώστε να αυξηθεί η επισκεψιμότητά του.

3. Προς αυτή την κατεύθυνση τα Τμήματα του Υπουργείου ΓΑΑΠ είναι στη διάθεση του Κέντρου για στήριξή του σε προτάσεις συμμετοχής σε έργα με στόχο την προστασία και ανάδειξη των περιοχών Επισκοπής Μωρού Νερού και Κοιλιάδας της Έζουσας που εμπίπτουν στο δίκτυο NATURA 2000.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019 της Υφυπουργού Ναυτιλίας παρά τω Προέδρω κ. Νατάσας Πηλείδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.242, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω ότι με την ψήφιση του περί Ίδρυσης Υφυπουργείου Ναυτιλίας και περί Διορισμού Υφυπουργού Ναυτιλίας παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμου του 2017 (Ν.123(Ι)/2017), το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας έχει μετεξελιχθεί και μετονομαστεί σε Υφυπουργείο Ναυτιλίας. Στη βάση αυτής της θεσμικής εξέλιξης και ύστερα από σχετική συμφωνία μεταξύ της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και της Υφυπουργού Ναυτιλίας παρά τω Προέδρω, αποφασίστηκε τον Μάιο του 2018 όπως η αρμοδιότητα για τον Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό (ΘΧΣ) μεταφερθεί από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων στο Υφυπουργείο Ναυτιλίας. Το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφασή του (Αρ. 85.410 ημερομηνίας 25/7/2018) ενέκρινε, μεταξύ άλλων, τη μεταφορά της αρμοδιότητας της εφαρμογής του Νόμου 144(Ι)/2017 από την Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων στην Υφυπουργό Ναυτιλίας παρά τω Προέδρω.

2. Με βάση την προαναφερθείσα συμφωνία, το Υφυπουργείο Ναυτιλίας ετοίμασε και απέστειλε στις 27 Ιουνίου 2018 (πρώτη φάση διαβούλευσης) και στις 14 Νοεμβρίου 2018 (δεύτερη φάση διαβούλευσης), στους εμπλεκόμενους κρατικούς φορείς, Τμήματα και Υπηρεσίες που συμμετέχουν στην Επιτροπή ΘΧΣ τα ακόλουθα νομοθετήματα για σκοπούς διαβούλευσης και ανταλλαγής απόψεων:

- (α) Προσχέδιο Τροποποιητικού Νομοσχεδίου με τίτλο “Ο περί Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018”,
- (β) Προσχέδιο Κανονισμών με τίτλο “Οι περί Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού (Δημόσια Διαβούλευση) Κανονισμοί του 2018” και
- (γ) Προσχέδιο Κανονισμών με τίτλο “Οι περί Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού (Γενικές Διατάξεις) Κανονισμοί του 2018”.

3. Οι φάσεις της διαβούλευσης ολοκληρώθηκαν στο τέλος Ιουλίου 2018 και Νοεμβρίου 2018 αντίστοιχα και στη συνέχεια τα εν λόγω νομοθετήματα αναθεωρήθηκαν από το Υφυπουργείο λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια, παρατηρήσεις και εισηγήσεις που λήφθηκαν από τους κρατικούς φορείς και υπηρεσίες.

4. Στη συνέχεια, το νομοσχέδιο και οι Κανονισμοί τέθηκαν σε δημόσια διαβούλευση με τους ιδιωτικούς φορείς και με το ευρύτερο κοινό. Στις 10 Δεκεμβρίου 2018 αποστάλθηκε ενημερωτική επιστολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και ταυτόχρονα έγινε σχετική ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Υφυπουργείου στην οποία έχουν επισυναφθεί τα πιο πάνω προσχέδια του Νομοσχεδίου και των Κανονισμών, καθώς και οι εισηγητικές εκθέσεις για σκοπούς καλύτερης κατανόησης των θεμάτων. Τυχόν απόψεις, προτάσεις, σχόλια ή ενστάσεις των εμπλεκόμενων ή/και ενδιαφερόμενων φορέων, καθώς και του κοινού, αναμένεται να κατατεθούν στο Υφυπουργείο Ναυτιλίας μέχρι την 31^η Ιανουαρίου 2019.

5. Ενημερωτικά αναφέρεται ότι το Υφυπουργείο Ναυτιλίας συμμετέχει ως Κύριος Δικαιούχος στο στρατηγικό έργο “Διασυνοριακή Συνεργασία για Εφαρμογή Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού” (“ΘΑΛ-ΧΩΡ 2”), το οποίο συγχρηματοδοτείται στα πλαίσια του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg Ελλάδα-Κύπρος 2014-2020.

Στόχος του έργου, για το μέρος που αφορά στην Κύπρο, είναι η εκπόνηση των εθνικών θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων. Το έργο θα παρακολουθεί πολύ στενά η Επιτροπή Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού (Επιτροπή ΘΧΣ), ιδρυθείσα σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 7 του Ν. 144(Ι)/2017, η οποία θα καθοδηγεί και θα εγκρίνει όλες τις ενέργειες/δράσεις του έργου (όπως π.χ. τη Δήλωση Πολιτικής και την ετοιμασία των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων) και ταυτόχρονα θα διασφαλίζει ότι ακολουθούνται πιστά όλες οι πρόνοιες του Ν. 123(Ι)/2017 και των εν ισχύ Κανονισμών.

Οι κύριες δράσεις που θα αναληφθούν στα πλαίσια της υλοποίησης του έργου περιλαμβάνουν:

- Επικαιροποίηση και εμπλουτισμό της βάσης δεδομένων για το θαλάσσιο χώρο.
- Βυθομετρικές αποτυπώσεις θαλάσσιου χώρου.
- Εκπόνηση διαφόρων υποβοηθητικών μελετών, όπως π.χ. προσδιορισμός παλιρροιακών επιπέδων και αποτίμηση αιολικού δυναμικού στο θαλάσσιο χώρο της Κύπρου.
- Καταγραφή παράκτιου αρχαιολογικού περιβάλλοντος.
- Δημιουργία πρόσθετης εφαρμογής στην υφιστάμενη διαδικτυακή πύλη του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας στην οποία θα διατίθενται πληροφορίες σχετικές με τα Θαλάσσια Χωροταξικά Σχέδια.
- Ετοιμασία Δήλωσης Πολιτικής (ως προβλέπεται από τον Ν. 144(Ι)/2017).
- Εκπόνηση θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων (ως προβλέπεται από τον Ν. 144(Ι)/2017).
- Διενέργεια Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Η υλοποίηση του έργου έχει διάρκεια 36 μήνες και άρχισε την 01/01/2018. Στο έργο συμμετέχουν, από πλευράς Κύπρου, το Υφυπουργείο Ναυτιλίας, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Ωκεανογραφικό Κέντρο Πανεπιστημίου Κύπρου, και από πλευράς Ελλάδας, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

6. Σημειώνεται ότι το έργο “ΘΑΛ-ΧΩΡ 2” αποτελεί συνέχεια του έργου “Διασυνοριακή Συνεργασία για Ανάπτυξη Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού” (ακρωνύμιο “ΘΑΛ-ΧΩΡ”) που υλοποιήθηκε την περίοδο 2014-2015 με Επικεφαλής Εταίρο το τότε Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας και χρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας Ελλάδα-Κύπρος 2007-2013. Στα πλαίσια του έργου “ΘΑΛ-ΧΩΡ” αναπτύχθηκε συγκεκριμένη μεθοδολογία εφαρμογής Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού και έγινε πιλοτική εφαρμογή της για την ανάπτυξη πιλοτικών θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων για τον κόλπο της Λεμεσού. Η μεθοδολογία που αναπτύχθηκε, όπως και οι εμπειρίες που αποκτήθηκαν θα χρησιμοποιηθούν στην υλοποίηση του έργου “ΘΑΛ-ΧΩΡ 2” και επί της ουσίας στην ανάπτυξη των εθνικών επίσημων θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων.

7. Η Επιτροπή ΘΧΣ συναντήθηκε δύο φορές υπό την Προεδρία του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, στις 19 Ιανουαρίου και 21 Φεβρουαρίου 2018. Κατά την 1^η συνάντηση, έγινε συζήτηση για τις αρμοδιότητες και τον τρόπο λειτουργίας της Επιτροπής ΘΧΣ, καθώς και για την υφιστάμενη κατάσταση σε σχέση με τις θαλάσσιες χρήσεις και δραστηριότητες στα θαλάσσια ύδατα της Δημοκρατίας.

8. Κατά τη 2^η συνάντηση, έγινε παρουσίαση από το τότε Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας (Υφυπουργείο Ναυτιλίας), το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών και το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, με θέμα την υφιστάμενη κατάσταση σε σχέση με τις θαλάσσιες χρήσεις και δραστηριότητες στα θαλάσσια ύδατα της Δημοκρατίας καθώς επίσης τις εργασίες που ολοκληρώθηκαν πιλοτικά σε σχέση με τον ΘΧΣ.

9. Τέλος, θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο ΘΧΣ είναι μια οριζόντια, πολύπλοκη και πολυδιάστατη διεργασία, για την εφαρμογή της οποίας απαιτείται η συμμετοχή σημαντικού αριθμού κρατικών υπηρεσιών και ιδιωτικών φορέων. Πρώτιστα, προέχει ο καθορισμός του οράματος και των στόχων του κράτους, για τον καθορισμό του οποίου απαιτείται η συλλογή, επεξεργασία και οργάνωση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών/δεδομένων σχετικά με τις υπάρχουσες και μελλοντικές δραστηριότητες και χρήσεις, καθώς και η αξιολόγηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον και στους φυσικούς πόρους. Για τους λόγους αυτούς, έχει τεθεί ως στόχος η κατάρτιση του προσχεδίου του εθνικού θαλάσσιου χωροταξικού σχεδίου ή σχεδίων μέχρι το τέλος του 2020.

10. Το Υφυπουργείο Ναυτιλίας είναι στη διάθεση σας για περισσότερες διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.262, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σας ενημερώνουμε για τα ακόλουθα:

2. Η αναβάθμιση των κτηριακών εγκαταστάσεων των σχολείων αποτελεί προτεραιότητα της πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού έτσι ώστε να καταστούν τα σχολεία μας σύγχρονοι, παιδαγωγικά αναβαθμισμένοι και ασφαλείς σχολικοί χώροι.
3. Ως εκ τούτου έχει ληφθεί η σχετική πρόνοια για να συμπεριληφθεί η ανέγερση του Νέου Δημόσιου Νηπιαγωγείου Μανδριών καθώς και η επέκταση και βελτίωση του υφιστάμενου Δημοτικού Σχολείου Μανδριών στον Προϋπολογισμό του 2022.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.284, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω ότι η αρμόδια Ενιαία Υπηρεσία Επιθεωρήσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διενήργησε επιτόπια επιθεώρηση στην Κοινότητα Καλαβασού, ώστε να διερευνηθούν όσα περιγράφονται στην επιστολή σας.

Διαβεβαιώνεται ότι έχουν ληφθεί όλες οι αναγκαίες ενέργειες από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς αντιμετώπιση των θεμάτων που προέκυψαν στη βάση των αποτελεσμάτων της επιθεώρησης και των ελέγχων που διενεργήθηκαν.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.290, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2019 του Υφυπουργού Τουρισμού κ. Σάββα Πεردίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.291, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση που υπέβαλε η αξιότιμη βουλευτής κα Αννίτα Δημητρίου, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Από τα 6 υποερωτήματα που περιλαμβάνονται στην ερώτηση, στις αρμοδιότητες του Υφυπουργείου Τουρισμού εμπίπτει μόνο το υποερώτημα 6, το οποίο αφορά στην προβολή των αρχαιολογικών χώρων.
2. Συναφώς πληροφορείστε ότι όλοι ανεξαιρέτα οι αρχαιολογικοί χώροι προβάλλονται στα έντυπα του Υφυπουργείου Τουρισμού, στην ιστοσελίδα του Υφυπουργείου, από τα Γραφεία του Υφυπουργείου, τόσο της Κύπρου όσο και του εξωτερικού και μέσω της συμμετοχής του Υφυπουργείου στις διάφορες τουριστικές εκθέσεις στο εξωτερικό.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.301, ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Άννας Θεολόγου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

A. Καταβολή Χαριστικών Αποζημιώσεων

Όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη επιστολή μου με αρ. φακ.:05.22.001, 08.05.008.001 και ημερομηνία 8 Οκτωβρίου 2018 προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων, είχε εγκριθεί από την Κυβέρνηση, η παραχώρηση χαριστικών αποζημιώσεων συνολικού εκτιμημένου ποσού €14,9 εκ. σε 930 άτομα, που περιλάμβαναν μεταξύ άλλων ποσά που θα αναλογούσαν από το Ταμείο Πρόνοιας των Υπαλλήλων των Κυπριακών Αερογραμμών, εξαιρουμένων των πιλότων, που έχει συσσωρευθεί όλα τα προηγούμενα χρόνια, καθώς επίσης και παραχώρηση πρόσθετης αποζημίωσης προς όλο το προσωπικό που είχε αποχωρήσει ή έτυχε πλεονασμού κατά τη περίοδο 2012-2015 ύψους €2,5 εκ, με εξαίρεση τους πιλότους.

Για λόγους δημοσίου συμφέροντος η καταβολή των πιο πάνω χαριστικών αποζημιώσεων προς το επηρεαζόμενο προσωπικό των Κυπριακών Αερογραμμών, προϋπόθετε την υπογραφή σχετικού Εντύπου Απόδειξη Πληρωμής και Έγγραφου Απαλλαγής με το οποίο δηλωνόταν η μη ύπαρξη οποιασδήποτε πρόσθετης απαίτησης έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Εταιρείας και του Ταμείου Πρόνοιας των Κυπριακών Αερογραμμών.

Με βάση τα πιο πάνω, πραγματοποιήθηκαν πληρωμές χαριστικών αποζημιώσεων ύψους €14.746.041 σε 923 άτομα που είχαν προβεί στην υπογραφή του Εντύπου "Απόδειξη Πληρωμής και Έγγραφο Απαλλαγής", ενώ σε 7 άτομα δεν έχουν καταβληθεί χαριστικές αποζημιώσεις επειδή ακριβώς δεν έχουν υπογράψει το σχετικό έντυπο ή δεν έχουν παρουσιαστεί.

B. Εξαίρεση Πιλότων

Το Ταμείο Πρόνοιας των Πιλότων των Κυπριακών Αερογραμμών, σε αντίθεση με το Ταμείο Πρόνοιας των υπολοίπων υπαλλήλων, δεν παρουσίαζε οποιοδήποτε έλλειμμα και με τον τερματισμό της απασχόλησης των πιλότων στα πλαίσια της διαδικασίας εκκαθάρισης της Εταιρείας έχει καταβληθεί το σύνολο των δικαιωμάτων τους από το Ταμείο Πρόνοιας τους.

Πρόσθετα, τα μέλη του Ταμείου Πρόνοιας των Υπαλλήλων των Κυπριακών Αερογραμμών, εξαιρουμένων των πιλότων, αποδέχθηκαν από την 1^η Ιανουαρίου 2014 τη μείωση της συνεισφοράς της Εταιρείας στο 1%, σε αντίθεση με τα μέλη της Παγκύπριας Συντεχνίας Πιλότων (ΠΑΣΥΠΙ), όπου δεν

αποδέχθηκαν οποιαδήποτε μείωση στις συνεισφορές της Εταιρείας. Η Εταιρεία συνέχισε να καταβάλει συνεισφορά 7% επί των ασφαλιστέων αποδοχών και 10% για οποιαδήποτε πρόσθετη αμοιβή πέραν των ασφαλιστέων αποδοχών στο Ταμείο Προνοίας Πιλότων μέχρι την ημερομηνία τερματισμού των υπηρεσιών όλων των πιλότων.

Ως εκ τούτου, δεν τους καταβλήθηκε οποιαδήποτε πρόσθετη χαριστική αποζημίωση.

Γ. Δημοσίευση Αποφάσεων Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. Ε78.287 και ημερομηνίας 4 Φεβρουάριου 2015 και με αρ. Ε78.481 και ημερομηνία 11 Μαρτίου 2015

Οι Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. Ε78.287 και ημερομηνία 4 Φεβρουάριου 2015 και με αρ. Ε78.481 και ημερομηνία 11 Μαρτίου 2015, δεν έχουν δημοσιευτεί επειδή είναι διαβαθμισμένες ως Εμπιστευτικές λόγω περίληψης προσωπικών δεδομένων του προσωπικού των Κυπριακών Αερογραμμών που είτε αποχώρησε από την εταιρεία είτε τερματίστηκαν οι υπηρεσίες του στα πλαίσια της διαδικασίας εκκαθάρισης της εταιρείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.310, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η ονομαστική αξία των δανείων που απέκτησε η Ελληνική Τράπεζα στα πλαίσια της πώλησης μέρους των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (ΣΚΤ), ανέρχεται στα € 4,458εκ.

Με βάση προκαταρκτικές εκτιμήσεις το μέγιστο ύψος δανείων του Φορέα που δυνητικά πληρούν τα κριτήρια του Σχεδίου ΕΣΤΙΑ, ανέρχεται σε €1,386εκ. Ασφαλέστερη εκτίμηση μπορεί να γίνει όταν εκδηλωθεί το ενδιαφέρον των δανειοληπτών και εξεταστούν οι αιτήσεις ως προς την ικανοποίηση των κριτηρίων. Οι προβλέψεις της πρώην ΣΚΤ για το υπό αναφορά χαρτοφυλάκιο δανείων ανέρχονταν γύρω στο 50%.

Παραμένω στη διάθεσή σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.319, ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Η λειτουργία του Ιατρικού Κέντρου Φαρμακά

Αναφορικά με το πιο πάνω ερώτημα σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

- 1) Το χωριό Φαρμακάς, με πληθυσμό σύμφωνα με την τελευταία επίσημη καταμέτρηση ήταν 480, καλύπτεται από την υπηρεσία Κατ' οίκον Νοσηλείας από Νοσηλευτικό Λειτουργό της οποίας η έδρα της βρίσκεται στο Αγροτικό Κέντρο Υγείας Παλαιχωρίου.
- 2) Επιπλέον, γίνονται περιοδικές οι οποίες ρυθμίζονται από το Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας. Στο υφιστάμενο πρόγραμμα αυτές πραγματοποιούνται κάθε Τρίτη.
- 3) Το πιο κοντινό ΑΚΥ το οποίο βρίσκεται σε καθημερινή λειτουργία είναι του Παλαιχωρίου σε 4 χμ μόνο, και Σταθμός Ασθενοφόρων στην Κλήρου.

Δεν είναι εφικτό να υπάρχει νοσηλεύτης να εργάζεται στο εν λόγω χωριό με σύστημα αναμονής.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.351, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Στις 4-13 Δεκεμβρίου 2017 πραγματοποιήθηκε επίσκεψη δύο εκπροσώπων του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών (ΙΓΕ) στο Punjab Agricultural University (PAU). Πρόκειται για ένα από τα αρχαιότερα Πανεπιστήμια της Ινδίας, με διεθνή φήμη και μακρά παράδοση στον τομέα της γεωργίας και ειδικότερα στη γενετική βελτίωση φυτών. Στα πλαίσια της επίσκεψης οι εκπρόσωποι του ΙΓΕ είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τις διεθνείς και τοπικές διακρίσεις που έχει αποσπάσει η έρευνα που διεξάγεται από το PAU, αλλά και να συζητήσουν τρόπους για την ενδυνάμωση και εμπάθυνση της συνεργασίας μεταξύ του ΙΓΕ και του PAU. Προς τον σκοπό αυτό προτάθηκε η ετοιμασία και προώθηση ενός Μνημονίου Συναντίληψης, ενώ ταυτόχρονα υπήρξε εισήγηση για τη συμμετοχή του ΙΓΕ σε επιτροπές διδακτορικών διατριβών.

Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις των εκπροσώπων του ΙΓΕ σε ορεινές κοινότητες της περιοχής, οι οποίες λόγω προβλημάτων έλλειψης νερού και με σύμμαχο τον μικρό κλήρο των αγροτών, έχουν μετατραπεί σε πλήρη συστήματα Βιολογικής Γεωργίας. Διαπιστώθηκε ότι οι κοινότητες αυτές είχαν αρκετά κοινά με τις κοινότητες του Τροόδους και υπήρξε ενδιαφέρον από την ινδική πλευρά για την

πραγματοποίηση επίσκεψης αντιπροσωπείας από την Ινδία στην Κύπρο, με στόχο την ενίσχυση της τεχνολογίας και την ανταλλαγή απόψεων σε θέματα οργάνωσης και ανάπτυξης.

Επίσης, οι εκπρόσωποι του ΙΓΕ πραγματοποίησαν επισκέψεις στο Μουσείο Βελτίωσης Φυτών, στον Κλάδο Γεωργικής Μηχανολογίας και στο Μουσείο Επιστήμης Εδάφους, όπου πέραν της σύντομης παρουσίασης που έγινε για την έρευνα που διεξάγεται στο ΙΓΕ, υπήρξε ανταλλαγή απόψεων και συζητήθηκαν ερευνητικά προγράμματα και καινοτομίες.

Επισημαίνεται ότι ένα από τα πιο ενδιαφέροντα θέματα συζήτησης, το οποίο μπορεί να βρει εφαρμογή στην Κύπρο, ήταν ένας εύχρηστος χρωματικός δείκτης για την εφαρμογή λιπάσματος στα σιτηρά, ώστε να αποφεύγεται η υπερλίπανση.

Πέραν των πιο πάνω, πληροφορείστε ότι μέσω των Σχεδίων Εργασίας που ετοιμάζονται σε διετή βάση και υλοποιούνται στα πλαίσια του Προγράμματος Συνεργασίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ινδίας στον Τομέα της Γεωργίας, που είχε υπογραφεί το 1992 και ανανεώνεται αυτόματα κάθε πενταετία, προωθούνται ή/και υλοποιούνται ενέργειες αμοιβαίας ωφέλειας με οργανισμούς και πανεπιστήμια της Ινδίας για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την προώθηση καινοτομίας και έρευνας.

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι το Τμήμα Γεωργίας βρίσκεται σε επικοινωνία με το Ινστιτούτο CIPHET, Ludhiana της Ινδίας για συνεργασία σε θέματα μετασυλλεκτικής διαχείρισης φρούτων και λαχανικών και αποστολή δύο Λειτουργών του στο εν λόγω Ινστιτούτο, για εκπαίδευση. Σχετική πρόνοια έχει συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό για το 2019.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.383, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Σε πόσους ελέγχους έχουν προβεί οι κρατικές υπηρεσίες για την εισαγωγή, χρήση και εμπορία της γαλακτόσκονης:

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (ΚΥ), στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους διενεργούν ελέγχους όσον αφορά στην υγιεινή παραγωγή και ασφάλεια του γάλακτος και κατ' επέκταση του χαλούμιου που παράγεται από αυτό. Οι συγκεκριμένοι έλεγχοι περιλαμβάνουν επί τόπου επιθεωρήσεις, σε συνδυασμό με εργαστηριακή εξέταση των προϊόντων αυτών που γίνεται από το Εργαστήριο Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης (ΕΕΤΖΠ) των ΚΥ ή σε άλλο εργαστήριο (π.χ. Γενικό Χημείο του Κράτους και Εργαστήρια του Εξωτερικού).

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες τηρούν μητρώο με τους εμπόρους τροφίμων ζωικής προέλευσης που έχουν δικαίωμα να εισάγουν οποιοδήποτε προϊόν ζωικής προέλευσης. Οι έμποροι έχουν υποχρέωση να δηλώνουν στο “έντυπο δήλωσης άφιξης προϊόντων”, το είδος και την ποσότητα του προϊόντος που πρόκειται να παραλάβουν και στη συγκεκριμένη περίπτωση, τυχόν παραλαβή γαλακτόσκονης. Με βάση τα στοιχεία που τηρούνται στα Συνοριακά Κέντρα Κτηνιατρικών Ελέγχων (ΣΥΚΚΕ) των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, τα τελευταία τρία χρόνια δεν έχει δηλωθεί καμία ποσότητα παραλαβής γαλακτόσκονης ως τρόφιμο.

Επιπρόσθετα, τα τελευταία τρία χρόνια οι ΚΥ έχουν προβεί συνολικά σε περίπου διακόσιους δέκα (210) διοικητικούς ελέγχους, σε εβδομήντα (70) εγκαταστάσεις που κατέχουν έγκριση να παράγουν χαλούμι. Από τα αποτελέσματα των εν λόγω διοικητικών ελέγχων δεν διαφάνηκε χρήση γαλακτόσκονης κατά την παραγωγή του χαλούμιου.

2. Πόσες αναλύσεις έχουν πραγματοποιηθεί σε τυροκομία για τη χρήση γαλακτόσκονης τα τελευταία δέκα χρόνια και ποια ήταν αποτελέσματα:

Οι ΚΥ δεν έχουν προβεί σε οποιοσδήποτε εργαστηριακές αναλύσεις για διαπίστωση χρήσης γαλακτόσκονης σε χαλούμι, καθώς ο εν λόγω έλεγχος αφορά αρμοδιότητα του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Όπως έχουμε πει, θα αρχίσει, αλλά δε θα ολοκληρωθεί -τούτο το λέμε τώρα- η συζήτηση...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Έχουμε μία καινούρια εισήγηση.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή εμείς έχουμε εγγράψει το θέμα... Η ώρα έχει πάει 2.30 μ.μ. Νομίζω ότι θα αδικήσουμε το θέμα και τους συναδέλφους, ακόμα και τον συνάδελφο τον Άριστο, ο οποίος θα έκαμνε εισαγωγή, αν συζητήσουμε αυτή την ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, αποδεκτό τότε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την μεθεπόμενη Παρασκευή, 15 Φεβρουαρίου 2019, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.066-2018).
2. Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.017-2018).
3. Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.061-2018).
4. Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.013-2018).
5. Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.199-2017).
6. Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.096-2017).
7. Οι περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.120-2018).
8. Ο περί Ηλεκτρονικής Υγείας Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.020-2018).
9. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.013-2019).
10. Οι περί Θεσπίσεως Εθνικών Μέτρων για την Υγιεινή Παραγωγή και Διάθεση στην Αγορά Ορισμένων Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.117-2018).
11. Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016.
(Αρ. Φακ. 23.01.057.089-2016).
12. Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για συναφή θέματα Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.052-2016).

13. Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και Μάριου Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Νικόλα Παπαδόπουλου, Αγγελου Βότση και Μαρίνου Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.111-2018).
14. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και Μάριου Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Νικόλα Παπαδόπουλου, Αγγελου Βότση και Μαρίνου Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.112-2018).
15. Ο περί Στοιχημάτων Νόμος του 2016.
(Αρ. Φακ. 23.01.057.049-2016).
16. Οι περί Στοιχημάτων (Επιβλητέα Τέλη) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.035-2016).
17. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.004-2019).
18. Ο περί Προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.007-2019).
19. Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.001-2019).
20. Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.011-2019).
21. Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.020-2019).
22. Οι περί Τμήματος Δασών - Θέσεις Χειριστή Πτητικών Μέσων και Μηχανικού Πτητικών Μέσων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.060-2018).
23. Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Στενογράφου Δικαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.116-2018).
24. Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.222-2018).
25. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.079-2018).
26. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Κωστή Ευσταθίου και Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.091-2018).
27. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Κωστή Ευσταθίου και Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.092-2018).

28. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.175-2018).
29. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.176-2018).
30. Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.177-2018).
31. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.015-2019).
32. Οι περί του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.002-2019).
33. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοηλέορασης Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.014-2019).
34. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010.
(Πρόταση νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών).
(Αρ. Φακ. 23.02.051.024-2010).
35. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.018-2019).
36. Ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.019-2019).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Το μέλλον της Ευρώπης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).
3. «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.006-2018).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 14.26 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κωνσταντίνου Κώστας
Γεωργίου Γεώργιος	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Αννίτα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κυπριανού Ανδρέας	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
---	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος	Χρίστου Χρίστος
-------------------	-----------------

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στη Διεθνή Ημέρα Μνήμης για τα Θύματα του Ολοκαυτώματος.
2. Ανακοίνωση από τον Πρόεδρο της Βουλής της παρουσίας στην αίθουσα της ολομέλειας της επιτετραμμένης της πρεσβείας του Ισραήλ στην Κύπρο κ. Noga Caspi.
3. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Επίσκεψη εργασίας του Προέδρου της Βουλής στο Δουβλίνο, κατόπιν πρόσκλησης από τον Ιρλανδό ομόλογό του, με την ευκαιρία των εορταστικών εκδηλώσεων για τα εκατό χρόνια από τη λειτουργία του Ιρλανδικού Κοινοβουλίου.
  - β. Συνάντηση του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων με πρέσβεις και επιτετραμμένους δέκα αραβικών χωρών με έδρα την Κύπρο στην παρουσία του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού με θέμα την προώθηση της αραβοφωνίας και την εισαγωγή της διδασκαλίας της αραβικής γλώσσας στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα.
  - γ. Συμμετοχή του κ. Νίκου Τορναρίτη στη Συνάντηση των Προέδρων των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των Κοινοβουλίων των Χωρών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COSAC) στο Βουκουρέστι.
  - δ. Συμμετοχή του κ. Γιώργου Λουκαΐδη και του κ. Κωστή Ευσταθίου στις εργασίες του 1^{ου} Μέρους της Συνόδου 2019 της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) στο Στρασβούργο και εκλογή του κ. Γιώργου Λουκαΐδη στο αξίωμα του πρόεδρου της Υποεπιτροπής για τη Μέση Ανατολή και τον Αραβικό Κόσμο, καθώς και του κ. Κωστή Ευσταθίου στο αξίωμα του αντιπροέδρου στο Προεδρείο της Σοσιαλιστικής Ομάδας της ΚΣΣΕ για το έτος 2019 και του 2^{ου} αντιπροέδρου της Επιτροπής για την Εκλογή των Δικαστών στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων. Ο κ. Ευσταθίου ορίστηκε επίσης εκπρόσωπος της Επιτροπής Πολιτισμού, Επιστημών, Παιδείας και ΜΜΕ της ΚΣΣΕ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της μη Ανεκτικότητας.
  - ε. Εκλογή της επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην ΚΣΣΕ κ. Στέλλας Κυριακίδου στο αξίωμα του προέδρου της Υποεπιτροπής για τα Παιδιά.
4. Συζήτηση (Αβέρωφ Νεοφύτου, Γεώργιος Προκοπίου, Μαρίνος Σιζόπουλος) για τα νομοσχέδια «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018» και «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».
5. Συζήτηση (Νικόλας Παπαδόπουλος, Πρόεδρος, Γιώργος Λουκαΐδης, Γιώργος Λιλλήκας) για το εγγραφέν θέμα στο Κεφάλαιο Τέταρτο «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit».
6. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Γιώργος Πεردίκης, Γεώργιος Γεωργίου, Πρόεδρος, Κωστής Ευσταθίου, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Νίκος Νουρής, Γιώργος Λιλλήκας, Χρίστος Χρίστου, Ανδρέας Κυπριανού, Ελένη Μαύρου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Αβέρωφ Νεοφύτου, Άννα Θεολόγου, Άντρος Κυπριανού) και ψήφισή της σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Χρίστος Χρίστου, Γιώργος Πεردίκης, Ελένη Μαύρου, Γιώργος Λιλλήκας, Νίκος Νουρής, Μαρίνος Σιζόπουλος, Παύλος Μυλωνάς, Ανδρέας Κυπριανού) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
8. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Διαδικασία Είσπραξης, Καταβολής και Παρακράτησης Εισφορών) Κανονισμοί του 2018» και «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συμπληρωμή, Μέγιστη Συμπληρωμή, Συνεισφορά Ι και Συνεισφορά ΙΙ) Κανονισμοί του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Γιώργος Λουκαΐδης, Αδάμος Αδάμου, Κώστας Κωνσταντίνου, Γιώργος Πεردίκης, Γιώργος Λιλλήκας, Μαρίνος Σιζόπουλος, Ζαχαρίας Κουλιάρης, Νικόλας Παπαδόπουλος, Γεώργιος Προκοπίου, Νίκος Νουρής) και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος του 2019 Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο του 2019 Νόμος του 2018», παρατηρήσεις του κ. Γιώργου Λουκαΐδη και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου του 2019 Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.

13. α. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Κωστής Ευσταθίου, Άριστος Δαμιανού, Γιώργος Περδίκης, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Γεώργιος Γεωργίου, Νίκος Τορναρίτης, Νικόλας Παπαδόπουλος, Γιώργος Λουκαΐδης, Άγγελος Βότσης, Ανδρέας Κυπριανού, Ειρήνη Χαραλαμπίδου) και καταψήφισή του.
- β. Συζήτηση (Νικόλας Παπαδόπουλος, Ανδρέας Κυπριανού, Γιώργος Λουκαΐδης, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Πρόεδρος, Γεώργιος Προκοπίου, Μαρίνος Σιζόπουλος) για επανάληψη της ψηφοφορίας του πιο πάνω νομοσχεδίου και απόφαση για μη επανάληψή της.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας) Κανονισμοί του 2018», παρατηρήσεις του κ. Λίνου Παπαγιάννη και έγκρισή τους.
15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας Ενισχυμένης Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών της αφενός και της Δημοκρατίας του Καζακστάν αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο με τίτλο «Ο περί της Συμφωνίας Ενισχυμένης Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας του Καζακστάν, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2019».
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδίκων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν (Κυρωτικός) Νόμος του 2017», παρατηρήσεις των κ. Κωστή Ευσταθίου και Γιώργου Λουκαΐδη και ψήφισή του σε νόμο.
17. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Παραγωγής και Εμπορίας Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλωπιστικών Φυτών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018» και έγκρισή τους.
18. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
19. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
20. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
21. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
22. Ερωτήσεις βουλευτών:

Προβλήματα από την υπερχειλίση του ποταμού Πεδιαίου - Προσβασιμότητα των αναπήρων σε συγκεκριμένους χώρους - Αριθμός πολιτογραφίσεων που έχουν σχέση με απόκτηση κατοικίας σε πολυώροφο κτίριο - Προώθηση της ηλεκτροκίνησης στα οχήματα - Καταγγελίες για παράνομη διοχέτευση λυμάτων σε ποταμό στην κοινότητα Ποταμίου - Τα προσόντα των προπονητών ανήλικων αθλητών - Τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, ώστε να δικαιούνται αμοιβή πρόσωπα που φροντίζουν αποκλειστικά συγγενείς τους - Σημεία επαναφόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων - Ενιαίο νομικό πλαίσιο για τη λειτουργία των αθλητικών σωματείων και ομοσπονδιών - Χαλίτικη γη στην Αθηνού - Τροποποίηση δίτροχων μοτοσικλετών παράδοσης φαγητού - Δημόσια διαβούλευση για τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Σχεδίου Περιοχής Εγκαταστάσεων Αποθηκών Πετρελαιοειδών και Υγραερίου στην Αστική Περιοχή Λάρνακας και Λειβαδιών - Τα κλαδέματα από τους αυτοκινητόδρομους - Κονδύλι για την Παιδοβουλή στον προϋπολογισμό του 2019 - Οι λόγοι για τη μη προκήρυξη προσφορών και για την απευθείας ανάθεση σε συγκεκριμένο δικηγορικό γραφείο της σύμβασης για νομικό σύμβουλο του ΡΙΚ - Αυξανόμενη μείωση της δηλωθείσας γεωργικής γης - Αντικατάσταση του οδοστρώματος στην πλατεία Τροόδους - Συμπερίληψη καλλιεργήσιμων κτημάτων εντός του δήμου Αθηνού στους φόρους αποχετευτικού - Επεμβάσεις στο μοναστήρι της Παναγίας της Αψινθιώτισσας - Διερεύνηση περιστατικού πυρκαγιάς στην Τόχνη - Χαμηλοσυνταξιούχοι στην Κύπρο - Οι ενέργειες της Κυπριακής Δημοκρατίας στο πλαίσιο των συνολικών στόχων της ΕΕ για την ενέργεια και το κλίμα - Ενημέρωση για τον επικείμενο διορισμό νέων δικαστών και για τις ενέργειες προς αναβάθμιση της διαδικασίας διορισμού τους - Ασφάλεια πτήσεων αεροπορικής εταιρείας (εμπιστευτική ερώτηση) - Συνθήκη της Ανταρκτικής - Το χρονοδιάγραμμα και οι πιστώσεις για την ανέγερση νέου κτιρίου της Κυπριακής Βιβλιοθήκης - Καταγγελίες για τη λειτουργία της Επιτροπής Ανακουφίσεως Παθόντων και ανάγκη αναβάθμισης του γραφείου εξυπηρέτησης των παθόντων - Καταγγελίες για μη εφαρμογή των κανονισμών ασφάλειας πτήσεων σε πολυώροφο κτίριο στη Λεμεσό - Σχέδιο για Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε Δημόσια Σχολικά Κτίρια - Τεχνικοί έλεγχοι των φραγμάτων νερού στην Κύπρο - Παραχώρηση επιδοτήσεων σε νόμιμους χρήστες γεωργικής γης.

23. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα της Πάνω Ακουρδάλειας για σύνδεση του αρδευτικού της με αυτό της Πόλεως Χρυσοχούς ή του φράγματος Κανναβιούς - Αμίαντος στις εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών στη Λάρνακα και περιβαλλοντική αποκατάσταση του χώρου - Μη ύπαρξη αποχετευτικού συστήματος στην Τόχνη - Μη ολοκληρωμένα έργα στις κοινότητες Πάνω και Κάτω Δευτεράς - Πρόβλημα ύδρευσης στην κοινότητα Κινούσας - Κατασκηνωτικός χώρος στην περιοχή της παραλίας του αεροδρομίου στην κοινότητα Μενεού - Τρόποι μεταφοράς νερού σε κτήμα από αδειοδοτημένη γεώτρηση - Αυθαίρετες επεμβάσεις σε ζώνες προστασίας της παραλίας στην επαρχία Αμμοχώστου - Διαχείριση περιουσιών με πολλούς ιδιοκτήτες - Καθυστέρηση στην ολοκλήρωση απαλλοτριώσεων στη Σαλαμιού - Κατασκευή αποχετευτικού συστήματος στην κοινότητα Στρουμπιού - Έλεγχος και πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων - Μείωση χρήσης πλαστικών - Ανεξέλεγκτη θανάτωση φιδιών - Επάνδρωση του Δασικού Σταθμού Παναγιάς - Μονάδα επεξεργασίας αδρανών υλικών στην Αγία Βαρβάρα Πάφου - Ξήρανση των δέντρων στο πάρκο Ακαδημίας - Ασφαλτόστρωση αγροτικού δρόμου στο Αλεθρικό - Άνοδος της στάθμης της θάλασσας - Η χρηματοδότηση, η αποτελεσματικότητα και η επέκταση προγραμμάτων ανακύκλωσης - Η συντήρηση του πρασίνου και η ύδρευση στους αυτοκινητοδρόμους - Άτομα με προβλήματα όρασης και η στήριξη από το κράτος - Οι εκθέσεις των συνδετικών λειτουργιών για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες προς τις Επαρχιακές Επιτροπές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης - Άτομα με γνώσεις πρώτων βοηθειών στα σχολεία - Χοροεσπερίδα στο Μαρώني και εισφορά για πυρόπληκτους της Αττικής - Θέματα υγείας εκπαιδευτικών (εμπιστευτική απάντηση) - Επιτροπή Δεοντολογίας και Προστασίας του Αθλητισμού - Ανακατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής στην Καλαβασό - Κατασκευή πλακόστρωτου στη Βάβλα - Αίτημα για δημιουργία κοινοτικής βιβλιοθήκης στη Μοσφιλωτή - Περιβαλλοντικό Κέντρο Ενημέρωσης στην Επισκοπή - Θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός - Προβλήματα λειτουργίας στο Δημοτικό Σχολείο Μανδριών - Ανάθεση εργασιών από το κοινοτικό συμβούλιο Καλαβασού - Θρησκευτικά μνημεία στην κατεχόμενη Τρεμετουσιά και το ενδεχόμενο επιδιόρθωσής τους (εμπιστευτική απάντηση) - Λειτουργία, εισπράξεις, επισκεψιμότητα και προβολή αρχαιολογικών χώρων και μουσείων - Εξαίρεση πιλότων από αποζημιώσεις για πρώην υπαλλήλους των Κυπριακών Αερογραμμών - Δάνεια του συνεργατισμού και Σχέδιο «Εστία» - Δυσλειτουργία ιατρικού κέντρου Φαρμακά - Συνεργασία κυβερνητικών τμημάτων με ξένο πανεπιστήμιο για θέματα γεωργίας - Εισαγωγή, χρήση, εμπορία γαλακτόσκονης.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 15^{ης} Φεβρουαρίου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.15 π.μ.

Αρ. 16

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας. Παρακαλώ, πάρτε τις θέσεις σας.

Παρακαλώ κύριοι, δηλώστε την παρουσία σας. Πάρτε τις θέσεις σας και δηλώστε την παρουσία σας.

Παρακαλούνται οι γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα προ ημερησίας διατάξεως να αναφερθώ σε ένα θλιβερό γεγονός, στον θάνατο ενός πρώην μέλους της Βουλής των Αντιπροσώπων, του Δάφνη Παναγίδη.

Ο Δάφνης Παναγίδης γεννήθηκε στο Καλό Χωριό Λεμεσού το 1929. Σπούδασε αρχικά λαχανοκομία και κηπουρική. Αργότερα, ως διδάκτορας Αγροτικής Οικονομίας και Διαχείρισης Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος διετέλεσε καθηγητής σε πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Υπήρξε από τους πρωτεργάτες της στελέχωσης της ΕΟΚΑ στη Λεμεσό. Τον Νοέμβριο του 1956 συνελήφθη από τους Βρετανούς και φυλακίστηκε στα κρατητήρια της Πύλας και της Κοκκινότριμιθιάς μέχρι το τέλος του αγώνα.

Μετά την ανεξαρτησία στην αναπληρωματική εκλογή που διεξήχθη στις 25 Σεπτεμβρίου 1960, έπειτα από την υπουργοποίηση του Ανδρέα Παπαδόπουλου και την συνακόλουθη κένωση βουλευτικής έδρας, εξελέγη βουλευτής εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού του Πατριωτικού Μετώπου, θέση στην οποία παρέμεινε μέχρι τον Απρίλιο του 1966. Κατά τη διάρκεια της κοινοβουλευτικής του θητείας διετέλεσε μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προϋπολογισμού και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής επί Ζητημάτων Αμύνης.

Ο Δάφνης Παναγίδης διετέλεσε επίσης ενεργό μέλος του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών από της ιδρύσεώς του.

Εκφράζοντας τα θερμά συλλυπητήριά μας προς τους οικείους του και διερμηνεύοντας τα αισθήματα όλων, σας καλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη του.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία του η μνήμη.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την αναφορά για την Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Από το 2017 καθιερώθηκε, κατόπιν κοινής απόφασης των Υπουργείων Εσωτερικών, Εξωτερικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας, η 9^η Φεβρουαρίου ως Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας. Η επιλογή της συγκεκριμένης ημερομηνίας δεν ήταν τυχαία, καθώς την ίδια ημέρα τιμάται και η μνήμη του εθνικού ποιητή της Ελλάδας Διονύσιου Σολωμού.

Η αξία και ο ιστορικός ρόλος της ελληνικής γλώσσας δεν αντικατοπτρίζονται στην περιορισμένη, όσον αφορά τον αριθμό χρηστών, διάδοσή της. Καταδεικνύονται από το γεγονός ότι στα ελληνικά αναπτύχθηκε η πρώτη ευρωπαϊκή λογοτεχνία, η φιλοσοφία, οι θεωρητικές επιστήμες και η ιατρική. Από το γεγονός ότι αποτελεί τη γλώσσα της Καινής Διαθήκης, τη γλώσσα με την οποία οι Απόστολοι και οι Ευαγγελιστές διακήρυξαν στον κόσμο τον ερχομό του Χριστού και το Λόγο του Κυρίου.

Ως μια από τις αρχαιότερες και πλουσιότερες γλώσσες, η ελληνική προσδιόρισε στη διάρκεια των αιώνων σε σημαντικό βαθμό τον τρόπο σκέψης της Ευρώπης και τον δυτικό πολιτισμό. Η γλώσσα του Ομήρου και του Σωκράτη, του Σοφοκλή και του Αριστοτέλη μέχρι και σήμερα εξακολουθεί να επηρεάζει, άμεσα ή έμμεσα, σχεδόν όλες τις γλώσσες της Ευρώπης και, μέσω αυτών, πολλές γλώσσες του πλανήτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα τώρα να διαβάσει την αναφορά για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η Βουλή των Αντιπροσώπων φιλοξένησε στις 11 Φεβρουαρίου την 1^η Τριμερή Συνάντηση των Προέδρων των Κοινοβουλίων Κύπρου-Ελλάδας-Αιγύπτου, στην οποία συμμετείχαν ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρης Συλλούρης, ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Νικόλαος Βούτσας και ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Αιγύπτου δρ Ali Abdel Aal, συνοδευόμενος από υψηλόβαθμη κοινοβουλευτική αντιπροσωπία. Θέματα της συνάντησης ήταν γενικότερα οι προοπτικές για περαιτέρω προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας και ειδικότερα ζητήματα που αφορούσαν στην ενέργεια, τον τουρισμό, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό. Οι εργασίες της συνάντησης έληξαν με την υιοθέτηση Κοινής Δήλωσης, στην οποία υπογραμμίζεται η σημασία της κοινοβουλευτικής διάστασης της τριμερούς συνεργασίας Κύπρου-Ελλάδας-Αιγύπτου, καθώς και η κοινή βούληση για ανάληψη πρωτοβουλιών και δράσεων με απτά αποτελέσματα, στους προαναφερθέντες τομείς, προς όφελος των τριών χωρών και των λαών τους και προς όφελος της ειρήνης και της ευημερίας της ευρύτερης περιοχής. Συμφωνήθηκε ότι η δεύτερη τριμερής συνάντηση θα πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα και η τρίτη στην Αίγυπτο.

Στις 8 και 9 Φεβρουαρίου ο Πρόεδρος της Βουλής συμμετείχε σε Προπαρασκευαστική Συνάντηση στη Γενεύη για την 5^η Παγκόσμια Διάσκεψη Προέδρων Κοινοβουλίων της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, που θα πραγματοποιηθεί το 2020. Στις παρεμβάσεις του ο κ. Συλλούρης αναφέρθηκε στο ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν τα εθνικά κοινοβούλια στην ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης, μέσω κοινών πρωτοβουλιών, δράσεων και συνεργειών, προς επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών και στην πρωτοβουλία του για δημιουργία ενός Φόρουμ Συνεργασίας μεταξύ των Κοινοβουλίων της Ευρύτερης Περιοχής της Μέσης Ανατολής. Σε αυτά τα πλαίσια εξάλλου ενημέρωσε τους ομολόγους του και για την πρόθεση της Βουλής των Αντιπροσώπων να προχωρήσει στο σχεδιασμό ενός Κέντρου Συνεργασίας Μέσης Ανατολής, καθώς και για την πρωτοβουλία να δημιουργήσει το Σπίτι του Πολίτη, το οποίο στοχεύει πρωτίστως στην αμεσότερη επικοινωνία των πολιτών με τη νομοθετική εξουσία.

Στις 13 Φεβρουαρίου 2019 ο Πρόεδρος της Βουλής συμμετείχε στην 6^η Σύνοδο Προέδρων Κοινοβουλίων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ένωσης για τη Μεσόγειο, που φιλοξενήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο Στρασβούργο με θέμα τη μετανάστευση. Σε παρέμβασή του ο Πρόεδρος της Βουλής τόνισε την ανάγκη η Ευρωπαϊκή Ένωση να μην αντιμετωπίζει μόνο τις συνέπειες του μεταναστευτικού και προσφυγικού προβλήματος, αλλά πρωτίστως τις γενεσιουργές αιτίες του φαινομένου. Υπογράμμισε επίσης την ανάγκη αποτελεσματικής καταπολέμησης της εμπορίας προσώπων, που για τους διακινητές είναι μια πολύ επικερδής επιχείρηση. Σε ό,τι αφορά στην Κύπρο, ο Πρόεδρος της Βουλής τόνισε ότι για το έτος 2018 η Κύπρος δέχθηκε, κατ' αναλογία πληθυσμού, τις περισσότερες αιτήσεις ασύλου. Υπογράμμισε εξάλλου το γεγονός ότι η κυπριακή κυβέρνηση δεν μπορεί να ασκήσει έλεγχο στις περιοχές της Δημοκρατίας που παραμένουν υπό τουρκική κατοχή, με αποτέλεσμα οι μεταναστευτικές πολιτικές τόσο της Κύπρου όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υπονομεύονται. Κάλεσε δε τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ένωσης να επιδείξουν αλληλεγγύη προς τα κράτη που δέχονται τους περισσότερους αιτητές ασύλου.

Παράλληλα, κοινοβουλευτική αντιπροσωπία αποτελούμενη από τους βουλευτές κ. Ανδρέα Κυπριανού, Κώστα Κώστα και Γεώργιο Προκοπίου συμμετείχε στις εργασίες της 15^{ης} Συνόδου της Ολομέλειας της Συνέλευσης της Ένωσης, που φιλοξενήθηκε επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Την ολομέλεια απασχόλησαν ομοίως οι διάφορες πτυχές του προσφυγικού και μεταναστευτικού ζητήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα -να σας παρακαλέσω να κάμετε λίγο ησυχία και οι επί των εδρών και ο περίγυρος- να ενημερώσει το σώμα ποιοι βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολές στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο βουλευτής κ. Γεώργιος Προκοπίου απουσιάζει σε αποστολή της Βουλής των Αντιπροσώπων. Συμμετέχει στην 6^η Σύνοδο Προέδρων και 15^η Σύνοδο Ολομέλειας των Μελών της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ένωσης για τη Μεσόγειο στο Στρασβούργο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να ακούσετε κάποια διαδικαστικά θέματα λόγω και του βεβαρημένου της ημερησίας διάταξης. Η καλύτερη συνεννόηση μπορεί να φέρει καλύτερα αποτελέσματα. Πρώτον, έχουν ζητηθεί κάποιες αναβολές κάποιων θεμάτων. Θα τις πούμε την ώρα που πρέπει. Δεύτερον, υπάρχει σκέψη για αναβολή του θέματος του Ταμείου Υδρογονανθράκων, αλλά μετά αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει έτσι μια συναίνεση για κάποιες κρίσιμες τροπολογίες και επομένως μάλλον θα προχωρήσουμε σήμερα, αντιλαμβάνομαι, θα το συζητήσουμε και στην ώρα του φυσικά το διαδικαστικό, για να ψηφιστεί σήμερα το ταμείο. Τρίτον, θα είναι περιορισμένος ο χρόνος σε όλα τα θέματα. Σε κάποια θέματα τα οποία θεωρούνται κρίσιμα έχω εξουσιοδοτηθεί μετά από επαφή με τα κόμματα να πάμε με μια διευθέτηση των πέντε λεπτών για ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ, τεσσάρων για ΔΗΚΟ και τρία λεπτά για τα υπόλοιπα κόμματα. Να σας παρακαλέσω να τηρήσετε τους όρους. Έχω την εντύπωση ότι δόθηκε αρκετός χρόνος και αρκετές αναβολές, για να συζητήσετε στις επιτροπές και σε διαβουλεύσεις μεταξύ σας τα ζητήματα, ώστε να είσατε σήμερα σε θέση με λίγα λόγια να πείτε τη δική σας τοποθέτηση.

Θέλει κάποιος να μιλήσει;

Ξεκινούμε;

Είμαστε έτοιμοι;

Για να αντιληφθείτε και την πίεση με τις τελευταίες τροπολογίες που είχαμε, τώρα είναι έτοιμο το ηλεκτρονικό σύστημα. Μόλις πριν ένα λεπτό ολοκληρώθηκε.

Ναι, κύριε Βότση.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Απλά, κύριε Πρόεδρε, επειδή αντιλαμβάνομαι ενδεχομένως να συζητηθεί τελικά το θέμα των υδρογονανθράκων...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αυτή είναι η πρόθεσή μου.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Αν τα καταφέρουμε, είναι καλό να κυκλοφορήσουν οι τροπολογίες, για να τις κρατούμε όλοι επίσημα, για να ξέρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν κυκλοφόρησαν οι τροπολογίες, να κυκλοφορήσουν.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ωραία, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα, η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με όλο τον σεβασμό. Δεν ξέρω πώς αποφασίστηκε ότι υπάρχει περιορισμένος χρόνος για το θέμα της συζήτησης του Ταμείου των Υδρογονανθράκων...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ότι υπάρχει;

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ότι υπάρχει περιορισμένος χρόνος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για όλα τα θέματα, όχι μόνο για αυτό.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Όμως επειδή υπάρχουν τόσες πολλές τροπολογίες, δε θεωρώ ότι ο χρόνος όπως δόθηκε είναι αρκετός, για να εξηγηθούν οι τροπολογίες ικανοποιητικά και να αντιληφθεί και ο κόσμος για ποιο λόγο θέλουμε να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, έγινε μια διευθέτηση κ. Θεολόγου. Τι να κάμουμε; Η Βουλή λειτουργεί και με συναινέσεις και αναποφάσιστες πλειοψηφίες και με μια πρακτική.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Είναι θέμα να είναι ξεκάθαρο στον κόσμο για ποιο λόγο μπαίνουν αυτές οι τροπολογίες. Μέσα σε δύο λεπτά ή σε τρία λεπτά ή σε πέντε λεπτά είναι πολύ δύσκολο να επεξηγηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καταλαβαίνω το σημείο σας, αλλά η διαδικασία που θα τηρηθεί είναι αυτή που έχω πει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα όλες οι εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 1 και 2 είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Παρακαλώ να τηρούνται αυστηρότατα οι χρόνοι. Αυτό είναι από τα θέματα που μπορεί να εμπίπτει στον αυξανόμενο χρόνο. Όλοι οι υπόλοιποι χρόνοι θα είναι κάτω των τριών λεπτών.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/97 σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων και τροποποίηση των περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/97 σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και τους κανονισμούς «Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μάριος Μαυρίδης

Άγγελος Βότσης

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Περδίκης

Άριστος Δαμιανού

Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 26^{ης} Μαρτίου και 22^{ας} Οκτωβρίου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών παρευρέθησαν η Έφορος Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου (ΣΑΕΚ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Ασφαλιστικών Διαμεσολαβητών (ΠΣΕΑΔ) και του Ασφαλιστικού Ινστιτούτου Κύπρου (ΑΙΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιανουαρίου 2016 σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 361, 383 και 394ΚΒ του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιανουαρίου 2016 σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Η Οδηγία 2016/97 αποτελεί τη νέα ευρωπαϊκή Οδηγία για τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων και υποκαθιστά την Οδηγία 2002/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με την ασφαλιστική διαμεσολάβηση.
2. Η νέα Οδηγία έχει ως κύριο στόχο την εναρμόνιση των σχετικών με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων νομοθεσιών των κρατών μελών, ώστε να εξασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο προστασίας των ασφαλισμένων στα κράτη μέλη, ανεξάρτητα αν αγοράζουν το ασφαλιστικό προϊόν απευθείας από μία ασφαλιστική επιχείρηση ή έμμεσα από ασφαλιστικό διανομέα. Περαιτέρω, αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας των πληροφοριών που παρέχονται στους πελάτες από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τους διανομείς και στη θέσπιση βελτιωμένων κανόνων δεοντολογίας για όλους τους διανομείς ασφαλιστικών προϊόντων, ρυθμίσεις οι οποίες με βάση την καταργηθείσα Οδηγία αφορούσαν μόνο τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές.
3. Με βάση τη νέα Οδηγία εισάγεται ο όρος του διανομέα, στον οποίο περιλαμβάνονται οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, καθώς και οι υπάλληλοι των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών, που είναι νομικά πρόσωπα. Όλοι οι διανομείς πρέπει να κατέχουν τις ίδιες γνώσεις και τα ίδια προσόντα, για να μπορούν να ασκούν την ασφαλιστική διανομή κατά τρόπο που τα συμφέροντα των πελατών να προστατεύονται με τον ίδιο τρόπο, όταν συνάπτουν ασφαλιστικές συμβάσεις.
4. Συναφώς, στη βάση των απαιτήσεων της νέας Οδηγίας ο προτεινόμενος νόμος και οι προτεινόμενοι κανονισμοί εισάγουν στην εθνική νομοθεσία τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την προστασία των ασφαλισμένων.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο εισάγονται ρυθμίσεις οι οποίες αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τη θέσπιση κανόνων αναφορικά με την ανάληψη και άσκηση δραστηριοτήτων διανομής ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών προϊόντων στη Δημοκρατία, την εφαρμογή των εν λόγω κανόνων και τις περιπτώσεις που εξαιρούνται.
2. Τις εξουσίες και αρμοδιότητες του Εφόρου Ασφαλίσεων αναφορικά με τη διανομή ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών προϊόντων.
3. Την άσκηση δραστηριοτήτων διανομής ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών προϊόντων.
4. Τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, τους ασφαλιστικούς πράκτορες, τους μεσίτες ασφαλίσεων, τους ασφαλιστικούς μεσάζοντες, τους ασφαλιστικούς συμβούλους, τους συνδεδεμένους ασφαλιστικούς συμβούλους και τους δευτερεύουσας δραστηριότητας διαμεσολαβητές.
5. Την εγγραφή, διαγραφή, ανανέωση και την επέκταση εγγραφής προσώπων σε μητρώα άσκησης εργασιών διαμεσολάβησης.
6. Την άσκηση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και της ελευθερίας εγκατάστασης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
7. Την επιβολή κυρώσεων και ποινών σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του νόμου.

Οι προτεινόμενοι κανονισμοί αφορούν μεταξύ άλλων τα εξής:

1. Τα προσόντα των προσώπων που ασκούν δραστηριότητες διανομής ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών προϊόντων.
2. Τα έγγραφα που συνοδεύουν την αίτηση προσώπου για εγγραφή στα μητρώα άσκησης εργασιών διαμεσολάβησης.
3. Τα τέλη εγγραφής, ανανέωσης εγγραφής, επέκτασης εγγραφής και μεταβολής στοιχείων σε μητρώα άσκησης εργασιών διαμεσολάβησης.
4. Το περιεχόμενο των συμβάσεων πρακτόρευσης, καθώς και των συμβάσεων ασφαλιστικού μεσάζοντα, ασφαλιστικού συμβούλου, συνδεδεμένου ασφαλιστικού συμβούλου και δευτερεύουσας δραστηριότητας διαμεσολαβητών.

5. Την απόδοση των ασφαλιστρων από πρόσωπα που ασκούν εργασίες διανομής ασφαλιστικών προϊόντων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος η Έφορος Ασφαλίσεων επισήμανε τη σημασία των προτεινόμενων ρυθμίσεων και δήλωσε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έπρεπε να είχε εναρμονιστεί με το ευρωπαϊκό κεκτημένο μέχρι την 23^η Φεβρουαρίου 2018, ωστόσο κατόπιν αντιδράσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο η προθεσμία εναρμόνισης μετατέθηκε για την 1^η Ιουλίου 2018.

Η γενική διευθύντρια του ΣΑΕΚ, αφού συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών, επισήμανε την ανάγκη τροποποίησης επιμέρους προνοιών αυτών για σκοπούς διόρθωσης ορισμένων λαθών, νομικής σαφήνειας και ορθότερης μεταφοράς της ευρωπαϊκής Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο. Παράλληλα, κατέθεσε αναλυτικά τις εισηγήσεις του ΣΑΕΚ επί του νομοσχεδίου και των κανονισμών με σχετικό υπόμνημα, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2018.

Οι εκπρόσωποι του ΠΣΕΑΔ δήλωσαν ότι η εφαρμογή της νέας ευρωπαϊκής Οδηγίας αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά τα μέλη του συνδέσμου, ωστόσο οι αυστηρότερες απαιτήσεις που αυτή καθορίζει αναφορικά με τα κριτήρια, τα προσόντα, τη διαφάνεια των διαδικασιών και την εκπαίδευση των επαγγελματιών είναι απαραίτητες, προκειμένου να βελτιωθεί η προστασία των καταναλωτών.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι εξέφρασαν επιφυλάξεις ως προς συγκεκριμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου και των κανονισμών, καθώς και προς διάφορα ζητήματα που αφορούν τον ασφαλιστικό τομέα και υπέβαλαν εισηγήσεις για τροποποίηση ορισμένων προνοιών τους.

Σημειώνεται ότι οι θέσεις του ΠΣΕΑΔ καταγράφονται αναλυτικά στο σχετικό υπόμνημά του, ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2018. Ειδικότερα, εκφράζονται επιφυλάξεις μεταξύ άλλων ως προς τη διατήρηση του μεγάλου αριθμού μητρώων εγγραφής προσώπων που ασκούν εργασίες διαμεσολάβησης, τον καθορισμό διαφορετικών κριτηρίων για την εγγραφή των προσώπων στα διάφορα μητρώα, τον καθορισμό των ειδικών προσόντων και των ωρών εκπαίδευσης των συνδεδεμένων διαμεσολαβητών και των δευτερεύουσας δραστηριότητας διαμεσολαβητών, τον μη καθορισμό επαγγελματικών προσόντων για την εγγραφή δευτερεύουσας δραστηριότητας διαμεσολαβητών σε μητρώο και την υποχρέωση απόδοσης ασφαλιστρων από πρόσωπα που ασκούν εργασίες διανομής ασφαλιστικών προϊόντων.

Περαιτέρω, εξέφρασαν την άποψη ότι τα πιστωτικά ιδρύματα και οι εταιρείες επενδύσεων δεν πρέπει να διεξάγουν εργασίες διανομής ασφαλιστικών προϊόντων κατά διαφορετικό τρόπο σε σχέση με τη διεξαγωγή των εν λόγω εργασιών από άλλες κατηγορίες επαγγελματιών διανομής ασφαλιστικών προϊόντων και ως εκ τούτου πρέπει να εγγράφονται σε μητρώο στο οποίο θα εγγράφονται και οι άλλοι διανομείς ασφαλιστικών προϊόντων, στη βάση ίδιων κριτηρίων και προσόντων. Η συνέχιση της εγγραφής των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ξεχωριστό μητρώο ασφαλιστικών διαμεσολαβητών ενδεχομένως να αντίκειται στις διατάξεις της νέας ευρωπαϊκής Οδηγίας.

Η εκπρόσωπος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, αφού συμφώνησε με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις σε σχέση με το ζήτημα της διεξαγωγής εργασιών διανομής ασφαλιστικών προϊόντων από τα πιστωτικά ιδρύματα, κατέθεσε σχετικό υπόμνημα, ημερομηνίας 22 Ιουνίου 2018, δηλώνοντας τα ακόλουθα:

1. Η παροχή τραπεζοασφαλιστικών υπηρεσιών (bancassurance) αποτελεί συνήθη και νόμιμη πρακτική που εφαρμόζεται σε όλα τα χρηματοπιστωτικά συστήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και παρέχεται από τα πιστωτικά ιδρύματα των κρατών μελών.
2. Με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, τα πιστωτικά ιδρύματα λαμβάνουν ειδική άδεια από την Έφορο Ασφαλίσεων, για να ασκούν δραστηριότητες διανομής ασφαλιστικών προϊόντων κάτω από συγκεκριμένη κατηγορία συνδεδεμένου ασφαλιστικού συμβούλου (διαμεσολαβητή), στη βάση σχετικής διαδικασίας αδειοδότησης και ελέγχου.
3. Η νέα ευρωπαϊκή Οδηγία δεν απαγορεύει στα πιστωτικά ιδρύματα να ενεργούν ως ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές κάτω από την κατηγορία που προβλέπεται στο άρθρο 2, εδάφιο 1, παράγραφος 3 αυτής.

Η εκπρόσωπος του ΣΑΕΚ, προσθέτοντας στα πιο πάνω, δήλωσε ότι η ευρωπαϊκή Οδηγία απαγορεύει στα πιστωτικά ιδρύματα να εγγράφονται ως δευτερεύουσας δραστηριότητας διαμεσολαβητές, ωστόσο δεν απαγορεύει την εγγραφή τους σε άλλο μητρώο διαμεσολαβητών. Σε περίπτωση που υπήρχε η πρόθεση, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, απαγόρευσης άσκησης εργασιών διαμεσολάβησης από τα πιστωτικά ιδρύματα, αυτό θα προβλεπόταν ρητώς στην ευρωπαϊκή Οδηγία. Συναφώς, δεν κρίνεται ότι παραβιάζονται οι διατάξεις της Οδηγίας.

Ο εκπρόσωπος του ΑΙΚ, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών, δήλωσε ότι το Ινστιτούτο, με βάση την αρμοδιότητά του που αφορά στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση των προσώπων που δραστηριοποιούνται στον ασφαλιστικό τομέα, προέβη σε συμφωνία με τους επηρεαζόμενους φορείς ως προς τις νέες σχετικές απαιτήσεις που προκύπτουν από τη νέα ευρωπαϊκή Οδηγία.

Το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολή του, ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018, κατέθεσε στην επιτροπή τις απόψεις του επί των θέσεων και εισηγήσεων του ΠΣΕΑΔ, στην οποία αναφέρονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το υπουργείο υιοθετεί μόνο την εισηγήση του συνδέσμου που αφορά στη δυνατότητα εγγραφής των δευτερεύουσας δραστηριότητας διαμεσολαβητών και κάτω από εταιρείες ασφαλιστικής διανομής, πέραν της εγγραφής τους κάτω από ασφαλιστικές εταιρείες.
2. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι εταιρείες επενδύσεων θα συνεχίσουν να εγγράφονται στο Μητρώο Συνδεδεμένων Ασφαλιστικών Συμβούλων, καθότι αποτελεί το μόνο μητρώο στο οποίο μπορούν να εγγράφονται όσοι διαμεσολαβητές, φυσικά και νομικά πρόσωπα, δεν έχουν ως κύρια δραστηριότητα τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα όσα κατέθεσαν οι εκπρόσωποι του ΣΑΕΚ, του ΠΣΕΑΔ και του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, κάλεσε το Υπουργείο Οικονομικών όπως μελετήσει τις εισηγήσεις τους και καταθέσει ενώπιόν της νέα κείμενα σχεδίου νόμου και κανονισμών.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών, με σχετική επιστολή του, ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 2018, κατέθεσε τελικά κείμενα σχεδίου νόμου και κανονισμών, στα οποία ενσωματώθηκαν οι εισηγήσεις του ΣΑΕΚ, καθώς και η εισηγήση του ΠΣΕΑΔ η οποία υιοθετήθηκε σύμφωνα με την επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των νέων κειμένων νομοσχεδίου και κανονισμών, η Έφορος Ασφαλίσεων και οι εκπρόσωποι του ΣΑΕΚ και του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου δήλωσαν ότι συμφωνούν με το περιεχόμενό τους, ενώ ο ΠΣΕΑΔ κατέθεσε εκ νέου υπόμνημα, ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 2018, παραθέτοντας τις απόψεις του επ' αυτών και επί άλλων εισηγήσεών του οι οποίες δεν υιοθετήθηκαν στο στάδιο της διαβούλευσης.

Σημειώνεται ότι, σε σχέση με το νέο υπόμνημα του ΠΣΕΑΔ, ο ΣΑΕΚ απέστειλε στην επιτροπή σχετική επιστολή, ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 2018.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο και υπέρ της έγκρισης των προτεινόμενων κανονισμών, όπως διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτικής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτικής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου και των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αντρέας Καυκαλιάς.

Θα είναι ο μόνος από το ΑΚΕΛ;

Προσπαθήστε να περιοριστείτε στα τρία λεπτά.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Είναι για να αναφερθώ και στην τροπολογία μας, κύριε Πρόεδρε, και να πω το εξής: Υπάρχει ευρωπαϊκή Οδηγία που αφορά στον τομέα της άσκησης ασφαλιστικής δραστηριότητας η οποία εισάγει την κατηγορία δευτερεύουσας δραστηριότητας διαμεσολαβητές, κατηγορία στην οποία μπορούν να ενταχθούν άτομα ή και εταιρείες που δεν έχουν αποκλειστική δραστηριότητα την ασφαλιστική. Αυτή η οδηγία εξαιρεί ρητώς τις τράπεζες και επενδυτικές εταιρείες. Ωστόσο, η υφιστάμενη νομοθεσία, διά μέσω της κατηγορίας του συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή σε αντίθεση προφανώς με την ευρωπαϊκή Οδηγία, από το παράθυρο, βάζει τις τράπεζες και τους δίνει τη δυνατότητα να ασκούν ασφαλιστική δραστηριότητα σε κατηγορία και μητρώα που δε θα έπρεπε. Με την τροπολογία μας, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς, διορθώνουμε αυτή την αβάρια που υπάρχει, αυτή την αδικία που υπάρχει, αν θέλετε, και διαγράφουμε τη συγκεκριμένη κατηγορία. Παράλληλα, θέλουμε να διασφαλίσουμε την ομαλότητα στη βιομηχανία και θέτουμε μεταβατική

διάταξη η οποία προβλέπει ότι η συγκεκριμένη κατηγορία δε θα καταργηθεί αμέσως με την ψήφιση της σχετικής νομοθεσίας, αλλά όταν θα λήγει η άδεια σε κάθε ίδρυμα που έχει εκδοθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Είναι για να εξηγήσω την τροπολογία μου, κύριε Πρόεδρε. Βέβαια, είναι στους κανονισμούς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Είναι στο υπ' αριθμόν 2 θέμα της ημερήσιας διάταξης.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Αφού πάνε μαζί. Η δική μου η τροπολογία αφορά τη ρύθμιση στην περίπτωση μετακίνησης ενός ασφαλιστικού συμβούλου από μια εταιρεία σε άλλη, εάν υπάρχουν οικονομικές εκκρεμότητες μεταξύ των δύο, τότε να υπάρχει γραπτή συμφωνία η οποία θα εξασφαλίζει ότι ο ασφαλιστικός σύμβουλος κατά τη μετακίνησή του θα μπορεί και ο ίδιος ή μέσα από την καινούρια του σύμβαση να εξυπηρετεί τα οφειλόμενα. Ο στόχος είναι απλά, για να εξαιρεθούν τα φαινόμενα κακοδιαχείρισης ή οικονομικών εκκρεμοτήτων που υπάρχουν μεταξύ των ασφαλιστικών συμβούλων και των εταιρειών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα συνεχίσω από εκεί που έμεινε ο συνάδελφος ο κ. Καυκαλιάς, γιατί ακριβώς το θέμα αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό. Είναι σημαντικό από την άποψη ότι δεν είναι δυνατό να δίνουμε μια δεσπόζουσα θέση σε αυτό τον κρίσιμο τομέα της οικονομίας και πάλι στο τραπεζικό πιστωτικό σύστημα, γιατί ακριβώς έχουμε διαπιστώσει, όπως και στην περίπτωση των αξιογράφων, ότι οι τράπεζες, αξιοποιώντας μη εξειδικευμένα και μη αδειοδοτημένα άτομα, προωθούσαν διαφορετικές διαδικασίες, οι οποίες στη συνέχεια δημιούργησαν τεράστια προβλήματα. Εδώ αυτό το οποίο επιχειρούμε ακριβώς είναι ότι θα πρέπει στον συγκεκριμένο τομέα να υπάρχει ένας κατάλογος όλα τα άτομα τα οποία ασχολούνται με το συγκεκριμένο θέμα να τυχάνουν των ίδιων κριτηρίων αδειοδότησης και έτσι με αυτό τον τρόπο θα υπάρχει προστασία τελικά των πολιτών και δε θα υπάρχει αξιοποίηση μιας δεσπόζουσας θέσης την οποία έχουν σήμερα οι τράπεζες, κυρίως όσον αφορά τη δανειοδότηση των πολιτών, για να προωθούν ταυτόχρονα και άλλα ασφαλιστικά προϊόντα και κυρίως από άτομα τα οποία δεν είναι αδειοδοτημένα. Η ευρωπαϊκή Οδηγία μας το επιτρέπει να το πράξουμε αυτό το πράγμα και να ενισχύσουμε ακόμα πιο πολύ τη διαφάνεια και τη σωστή και χρηστή ακριβώς προώθηση αυτών των ζητημάτων.

Από την άλλη πλευρά πρέπει να δηλώσουμε τη διαφωνία μας με την επιστολή την οποία έστειλε το Υπουργείο Οικονομικών, γιατί ακριβώς θεωρούμε ότι δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και ότι είναι μια επιστολή η οποία δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες για κάποιους. Για αυτό και η έκκλησή μας προς το σώμα είναι ακριβώς να στηρίξουμε τις τροπολογίες που παραδόθηκαν από κοινού μαζί, ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ, γιατί δημιουργούν συνθήκες ισοτιμίας, διαφάνειας και πάνω από όλα συνθήκες προστασίας των πολιτών, του καταναλωτή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βλέπω τρεις ομιλητές από το ΔΗΚΟ. Αν θα δώσετε τρεις διαφορετικές απόψεις, να δώσω το λόγο και στους τρεις.

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Η επίσημη θέση η οποία θα υποστηρίξει η ομάδα μας είναι ότι θα υποστηρίξουμε τις τροπολογίες ΑΚΕΛ, ΕΔΕΚ και του κ. Γιωργάλλα της Αλληλεγγύης. Θεωρούμε ότι, ναι, δεν πρέπει να έχει και αυτό το πλεονέκτημα η τράπεζα μεταξύ όλων των άλλων που έχει. Είναι ευκαιρία με αυτό τον τρόπο να αρχίσουν επιτέλους να

νοιώθουν ότι αντιμετωπίζονται και αυτοί δίκαιως σε αυτό τον τόπο και δεν έχουν υπερπρονόμια, άρα θα υποστηρίξουμε και την τροπολογία των δύο κομμάτων, αλλά και της Αλληλεγγύης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ορφανίδης.

Η επόμενη άποψη.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Είναι η ίδια κύριε Πρόεδρε. Απλά, να επισημάνω ότι συμφωνούμε ακριβώς με το λεκτικό το οποίο χρησιμοποίησε ο κ. Καυκαλιάς για την τροπολογία του κ. Γιωργάλλα. Απλά, να συμπληρώσω ότι είναι πολύ σημαντικό αυτό το μέρος, διότι ουσιαστικά οι ασφαλιστές είναι οι κερδισμένοι στις εταιρείες και με την τροπολογία του κ. Γιωργάλλα ξεκαθαρίζει αυτό το σκηνικό και διασφαλίζονται και οι εταιρείες. Εάν οι ασφαλιστές έχουν συνάψει οποιαδήποτε δάνεια με τις εταιρείες τους, αυτά, ναι, είναι υπόχρεοι να τα ξεκαθαρίσουν και να βρουν τον τρόπο πώς να τα εξοφλήσουν. Όσον αφορά το δεύτερο μέρος, το οποίο ουσιαστικά αφαιρείται, είναι το σημείο που αφορά το αν έχουν οποιοσδήποτε άλλες διαφορές ή εκκρεμότητες μεταξύ τους οι ασφαλιστές και οι ασφαλιστικές εταιρείες. Γι' αυτό υπάρχει και η νομική οδός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς, η τροπολογία υπογράφεται από τρία κόμματα και όχι από δύο. Από το ΑΚΕΛ, την ΕΔΕΚ και τη Συμμαχία Πολιτών. Είναι αναγκαία να υπάρξει αυτή η τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, πέρα από τους λόγους που ανέφερε ο κ. Καυκαλιάς και ο κ. Σιζόπουλος, και για ακόμα ένα λόγο. Οι τράπεζες δεν μας έχουν πείσει ότι αντιμετωπίζουν πραγματικά με σεβασμό τους πολίτες. Έγιναν πάμπολλες αναφορές και σε αυτή την αίθουσα για την καταχρηστική συμπεριφορά των τραπεζών, για τον τρόπο που καταχρώνται τη δύναμη που έχουν και την υπεροχή απέναντι στον δανειολήπτη, όταν ζητά ένα δάνειο. Αυτό το νομοσχέδιο όπως έχει έρθει, δυστυχώς η κυβέρνηση έδειξε μια υπέρμετρη ευαισθησία να προστατεύσει ακόμα μια φορά τις τράπεζες, να τους προσδώσει κάποια προνόμια και πάλι, στην ουσία, αν περάσει ως έχει, θα αφήσει καθηλωμένους και ευάλωτους τους δανειολήπτες ουσιαστικά απέναντι στις τράπεζες που τους ωθούν προς ασφαλιστικά πακέτα στα οποία έχουν και οι ίδιες οι τράπεζες συνήθως όφελος. Άρα, υπερψηφίζοντας την τροπολογία -και χαίρομαι γιατί θα το πράξει και το Δημοκρατικό Κόμμα- ουσιαστικά ενισχύουμε τους δανειολήπτες και τηρούμε και το πνεύμα της ίδιας της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα στηρίξουμε επίσης και την τροπολογία του κ. Γιωργάλλα, γιατί είναι σωστή και έτσι προστατεύουμε όλους τους ασφαλιζομένους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μάριος Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Απλά, να αναφέρω ότι κάποια από τα σχόλια που έχουν ειπωθεί σήμερα δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Το μητρώο για τους συνδεδεμένους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές, κυρίως αυτοί που εργάζονται στις τράπεζες και προσφέρουν υπηρεσίες στους πελάτες, ισχύει από το 2005 χωρίς κανένα πρόβλημα. Η Οδηγία η οποία καλούμαστε τώρα να ψηφίσουμε, να ενσωματώσουμε στο εθνικό μας δίκαιο, επιτρέπει αυτή τη δημιουργία του μητρώου. Το λέει ρητά και η Οδηγία και το είπε ρητά και ο Πρόεδρος της ΕΙΟΡΑ με σχετική επιστολή που έχει αποστείλει, κύριε Πρόεδρε, προς εσάς, την οποία όμως δεν έχουμε πάρει στα χέρια μας. Ο Πρόεδρος της ΕΙΟΡΑ έχει δηλώσει ρητά ότι όχι μόνο...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Μας την κοινοποίησε η έφορος χθες. Την έχουμε εδώ να την διαβάσουμε.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ δεν την έχω πάρει, αλλά ενημερώθηκα. Αυτό που πρέπει να έχουμε υπόψη μας είναι η καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών στις τράπεζες, όπου μπορούν να συνάψουν και ασφαλιστικά συμβόλαια για κάλυψη. Οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές επιμένουν ότι δεν πρέπει να έχουν αυτό το δικαίωμα οι τράπεζες μέσω τραπεζικών υπαλλήλων. Οι τραπεζικοί υπάλληλοι οι οποίοι ασχολούνται με το θέμα τυγχάνουν της

κατάλληλης εκπαίδευσης και για αυτό και τους επιτρέπει η Οδηγία να εγγραφούν στο μητρώο. Άρα λοιπόν, δεν μπορείς... Βεβαίως, έχουν και τα προσόντα τα οποία χρειάζονται για αυτή τη δραστηριότητα. Εκείνο το οποίο δεν αρέσει στους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές και στο ΑΚΕΛ και σε αυτούς οι οποίοι θα υποστηρίξουν αυτό είναι ότι δε θα είναι full time, δε θα είναι η κύρια δραστηριότητά τους. Έχουμε καταργήσει το θεσμό του part time εδώ. Δηλαδή δεν μπορεί κανένας να δουλεύει σε αυτή την οικονομία με μερική απασχόληση. Εκείνο που πρέπει να καταλάβουμε είναι ότι προέχει η εξυπηρέτηση των πελατών και η εξυπηρέτηση της οικονομίας. Εμείς δε θα στηρίζουμε τις τροπολογίες, μετά και από την επιστολή που έχει αποστείλει και το Υπουργείο Οικονομικών. Δε θα υποστηρίξουμε τις τροπολογίες που έχουν τεθεί ενώπιόν μας και θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο ως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είμαστε με την εντύπωση ότι περιορίζουμε τα τραπεζικά ιδρύματα με την τροπολογία των συναδέλφων από το ΑΚΕΛ, περιορίζουμε την άσκηση των δραστηριοτήτων τους, και με αυτό τον τρόπο προστατεύουμε και τον ασφαλισμένο και την αγορά. Είναι το αντίθετο αποτέλεσμα το οποίο, κατά την άποψή μου, θα έχουμε, σε περίπτωση έγκρισης αυτής της τροπολογίας, για τον απλούστατο λόγο, κύριε Πρόεδρε, ότι σήμερα, με τη σημερινή Οδηγία ως ισχύει, υπάρχει η δυνατότητα διατήρησης πέντε μητρώων κάτω από τα οποία εγγράφονται και αδειοδοτούνται οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές. Όλοι οι διαμεσολαβητές, ανεξαρτήτως σε ποιο μητρώο είναι εγγεγραμμένοι, πρέπει να έχουν τα ίδια προσόντα, να περάσουν τις ίδιες εξετάσεις, δηλαδή έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις αναφορικά με την αρχή που τους αδειοδοτεί. Η μοναδική διαφορά του πέμπτου μητρώου είναι ότι με αυτό το πέμπτο μητρώο, στο οποίο είναι εγγεγραμμένοι αρκετοί, μεταξύ αυτών και κάποιοι τραπεζικοί υπάλληλοι, δικαιούνται να κάμνουν την εργασία αυτή πάνω σε δευτερεύουσα εργασία, πρώτον, και, κατά δεύτερο λόγο, έχουν έναν περιορισμό στα προϊόντα τα οποία μπορούν να πουλούν.

Η κατάργηση του πέμπτου μητρώου στην ουσία αυτό που θα κάνει είναι να αναγκάσει τα τραπεζικά ιδρύματα -διότι δεν έχει κανέναν νόμο που απαγορεύει στις τράπεζες να έχουν ασφαλιστικές εταιρείες- θα αναγκάσει στα τραπεζικά ιδρύματα να επανεγγράψουν όλους αυτούς που είναι εγγεγραμμένοι στο πέμπτο, να τους γράψουν στα υπόλοιπα τέσσερα, δημιουργώντας διοικητικό κόστος, το οποίο, να είστε σίγουρος ότι θα μετακυλισθεί στο ασφάλιστρο και σε τελική ευθεία στον καταναλωτή, τον οποίο, κατά τα άλλα, προσπαθούμε να προστατεύσουμε. Κατά δεύτερο λόγο, θα απαγορεύσει στον οποιοδήποτε συμπολίτη μας που δε δουλεύει σε τράπεζα και το κάμνει ως δεύτερη εργασία, για να κερδίσει δεύτερο εισόδημα, θα του απαγορεύσει να το κάνει αυτό το πράγμα. Θα πρέπει να ενταχθεί κάτω από το ανθρώπινο δυναμικό της τράπεζας και διερωτώμαι κατά πόσο δίνει και τη δυνατότητα τελικά σε τραπεζικό ίδρυμα να πείσει ορισμένους υπαλλήλους λέγοντας «ξέρετε, τώρα δεν μπορείτε να γραφτείτε σε μητρώο, δεν μπορώ να συνεχίσω να σας εργοδοτώ».

Αυτά είναι τα τρία σημεία. Θα φέρουμε το αντίθετο αποτέλεσμα από αυτό που επιδιώκει, καλή τη πίστει, λέω εγώ, η τροπολογία των συναδέλφων στο ΑΚΕΛ να πετύχει και γι' αυτό τον λόγο, κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσω εναντίον της τροπολογίας του ΑΚΕΛ. Θα υπερψηφίσω την τροπολογία του συνάδελφου του κ. Γιωργάλλα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λίνος Παπαγιάννης, ο τελευταίος ομιλητής, και μετά ο κ. Ορφανίδης για μια σύντομη τοποθέτηση για άλλο θέμα.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Καταρχάς, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι υπάρχει όντως βάση στα όσα είπε η κ. Ερωτοκρίτου, επειδή πρωτίστως με αυτό που θα πράξουμε τώρα θα παραβλέψουμε το γεγονός ότι υπάρχουν χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που, βάσει αυτής της Οδηγίας, έχουν εφαρμόσει τη συγκεκριμένη μέθοδο με τα νέα μητρώα. Και όταν θα εφαρμοστεί το νέο μητρώο, δε θα μπορούμε να σταματήσουμε τις τράπεζες. Εμείς διαφωνούμε με το νομοσχέδιο και τον κανονισμό για παράδειγμα. Αλλά θα δώσουμε ένα περαιτέρω βήμα στις τράπεζες, εμείς που λέμε ότι δε θέλουμε να τους υποστηρίξουμε, για να έχουν ακόμα ένα βήμα, για να χειραγωγήσουν περισσότερο την αγορά. Και αυτό έχει ήδη γίνει δίπλα μας, στις γείτονες χώρες. Ποιος θα τους σταματήσει;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ορφανίδης για πέντε δευτερόλεπτα.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παράλειψή μου ήταν προηγουμένως που δε δήλωσα ότι διατηρώ και ασκώ το επάγγελμα του ασφαλιστή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ.

Πάμε τώρα στην κοινή τροπολογία ΑΚΕΛ-ΕΔΕΚ-Συμμαχίας Πολιτών για το υπ' αριθμόν 1 θέμα.

Να διαβαστεί η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

**Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας
ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και της Συμμαχίας Πολιτών για
το νομοσχέδιο «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»**

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 4 του νομοσχεδίου, με το οποίο προτείνεται η αντικατάσταση του Μέρους VIII του βασικού νόμου με νέο Μέρος VIII, ώστε στο νέο προτεινόμενο άρθρο 394ΛΓ να προστεθεί το ακόλουθο εδάφιο:

«(3) Οι συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί σύμβουλοι και οι εταιρείες συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων ασκούν τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, μέχρι τη λήξη της χρονικής ισχύος της εγγραφής τους στο Μητρώο Συνδεδεμένων Ασφαλιστικών Συμβούλων και στο Μητρώο Εταιρειών Συνδεδεμένων Ασφαλιστικών Συμβούλων, αντίστοιχα:

Νοείται ότι, με τη λήξη της ισχύος της εγγραφής των συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων και των εταιρειών συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων στα εν λόγω Μητρώα, τα εν λόγω πρόσωπα δε δύναται να επανεγγραφούν στα ίδια Μητρώα και, σε περίπτωση που αυτά επιθυμούν να συνεχίσουν να ασκούν τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων, οφείλουν να εγγραφούν σε ένα από τα άλλα Μητρώα που προβλέπονται στο άρθρο 383, τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου:

Νοείται περαιτέρω ότι, διατάξεις του παρόντος Νόμου, καθώς και οποιοσδήποτε αναφορές στους δυνάμει αυτού εκδιδόμενους κανονισμούς, οι οποίες αφορούν στους συνδεδεμένους ασφαλιστικούς συμβούλους και στις εταιρείες συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων με τη λήξη της ισχύος της εγγραφής του τελευταίου συνδεδεμένου ασφαλιστικού συμβούλου και της τελευταίας εταιρείας συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων, καταργούνται:

Νοείται έτι περαιτέρω ότι, για τους σκοπούς του παρόντος εδαφίου “τελευταίος συνδεδεμένος ασφαλιστικός σύμβουλος” και “τελευταία εταιρεία συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων” σημαίνουν τα τελευταία πρόσωπα που είχαν εγγραφεί στο Μητρώο Συνδεδεμένων Ασφαλιστικών Συμβούλων και στο Μητρώο Εταιρειών Συνδεδεμένων Ασφαλιστικών Συμβούλων, αντίστοιχα, αμέσως πριν από την έναρξη της ισχύος του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2019.».

Σημειώσεις:

1. Οι συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί σύμβουλοι και οι εταιρείες συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων να συνεχίσουν να ασκούν τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων στη βάση της υφιστάμενης εγγραφής τους στο Μητρώο Συνδεδεμένων Ασφαλιστικών Συμβούλων και στο Μητρώο Εταιρειών Συνδεδεμένων Ασφαλιστικών Συμβούλων, αντίστοιχα, αλλά μόνο για περίοδο μέχρι τη λήξη της εν λόγω εγγραφής.

Με τη λήξη της ισχύος της εγγραφής τους, τα εν λόγω πρόσωπα οφείλουν, εφόσον επιθυμούν να συνεχίσουν να ασκούν τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων, να εγγραφούν σε ένα από τα άλλα μητρώα, στη βάση των προνοιών του νομοσχεδίου.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση τα εν λόγω μητρώα θα καταργηθούν αμέσως μετά τη λήξη της εγγραφής σε αυτά του τελευταίου συνδεδεμένου ασφαλιστικού συμβούλου και εταιρείας συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων, αντίστοιχα, γεγονός το οποίο θα επέλθει κατά το μέγιστο εντός χρονικού ορίζοντα τριών ετών, καθότι οι εγγραφές στα εν λόγω μητρώα έχουν τριετή διάρκεια.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη τροπολογία:

α. Διασφαλίζονται οι εργασίες των υφιστάμενων συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων και εταιρειών συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων μέχρι τη λήξη της εγγραφής τους.

- β. Διασφαλίζονται οι παρεχόμενες προς τους καταναλωτές υπηρεσίες.
- γ. Επιτυγχάνεται η εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο ως προς την τήρηση των ασφαλιστικών μητρώων.

2. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για την τροπολογία, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ, είκοσι ψήφοι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 347 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του Μέρους VIII. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 416 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του Πρώτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου παραρτήματος. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ και δύο εναντίον, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Και αν μπορείτε να μιλάτε μεταξύ σας πιο σιγά ή και καθόλου, καλύτερα. Παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα οκτώ ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα οκτώ υπέρ και δύο ψήφους εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωρούμε τώρα με την τροπολογία του κ. Γιωργάλλα πάνω στο δεύτερο θέμα.

Παρακαλώ, αναγνώστε την.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Μιχάλη Γιωργάλλα για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Κανονισμού 2 των πιο πάνω Κανονισμών, με τον οποίο προτείνεται η αντικατάσταση των Κανονισμών 32 έως 45 των βασικών Κανονισμών ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση από την παράγραφο (4) του Κανονισμού 34 της φράσης «ή/και οποιαδήποτε άλλα ποσά συνδεδεμένα με την παραγωγή του τα οποία του παραχωρήθηκαν από τις εν λόγω ασφαλιστικές επιχειρήσεις είτε ως δάνεια είτε ως προκαταβολές στη βάση των μεταξύ τους υπογραφεισών συμφωνιών συνεργασίας» (δέκατη πέμπτη έως εικοστή γραμμή) με τη φράση «, νοουμένου ότι ο αιτητής έχει συμφωνήσει γραπτώς και συνδέσει την επέκταση ή εγγραφή του με άλλη ασφαλιστική εταιρεία με την εξόφληση των οφειλόμενων ποσών των δανείων που έχει συνάψει με αυτή.».
2. Με την αντικατάσταση από την υποπαράγραφο (β) της παραγράφου (2) του Κανονισμού 35 της φράσης «ή και οποιαδήποτε άλλα ποσά συνδεδεμένα με την παραγωγή του που του παραχωρήθηκαν από τις εν λόγω ασφαλιστικές επιχειρήσεις είτε ως δάνεια είτε ως προκαταβολές στη βάση των μεταξύ τους υπογραφεισών συμφωνιών συνεργασίας» (δωδέκατη μέχρι δέκατη ένατη γραμμή) με τη φράση «, νοουμένου ότι ο αιτητής έχει συμφωνήσει γραπτώς και συνδέσει την επέκταση ή εγγραφή του με άλλη ασφαλιστική εταιρεία με την εξόφληση των οφειλόμενων ποσών των δανείων που έχει συνάψει με αυτή.».
3. Με την αντικατάσταση από την υποπαράγραφο (δ) της παραγράφου (1) του Κανονισμού 38 της φράσης «ή και οποιαδήποτε άλλα ποσά συνδεδεμένα με την παραγωγή του που του παραχωρήθηκαν από τις εν λόγω ασφαλιστικές επιχειρήσεις είτε ως δάνεια είτε ως προκαταβολές στη βάση των μεταξύ τους υπογραφεισών συμφωνιών συνεργασίας» (δέκατη τέταρτη μέχρι δέκατη έβδομη γραμμή) με τη φράση «νοουμένου ότι ο αιτητής έχει συμφωνήσει γραπτώς και συνδέσει την επέκταση ή εγγραφή του με άλλη ασφαλιστική εταιρεία με την εξόφληση των οφειλόμενων ποσών των δανείων που έχει συνάψει με αυτή.».

Σημειώσεις:

1. Η προτεινόμενη τροπολογία διέπεται από το πνεύμα της ευρωπαϊκής Οδηγίας και στοχεύει στο να αποτρέψει και να εξαλείψει φαινόμενα κακοδιαχείρισης που υπάρχουν σήμερα στην ασφαλιστική αγορά και να διασφαλίσει ότι οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές αποδίδουν στις ασφαλιστικές εταιρείες τα ποσά που εισπράττουν από τους ασφαλισμένους πελάτες τους.
2. Ο ρόλος του εκάστοτε Εφόρου είναι ο έλεγχος του επαγγελματικού επιπέδου και η εποπτεία της αγοράς ασφαλιστικών εργασιών και όχι η ανάμειξη σε οικονομικές διαφορές που έχουν μεμονωμένοι διαμεσολαβητές με τις ασφαλιστικές τους εταιρείες.
3. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι η τροπολογία επί των κανονισμών.

Ψηφίστε για την τροπολογία, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, δεκαεπτά ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπέρ: ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και δύο αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.
Ψηφίστε για το σύνολο των κανονισμών, όπως έχουν τροποποιηθεί.
Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ και δύο ψήφους εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Τα θέματα με αριθμούς 3 και 4 αναβάλλονται.

Προχωρούμε με τα θέματα με αριθμούς 5 και 6, που είναι εξ αναβολής. Έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017» και «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019». Τα θέματα αυτά θα συζητηθούν με το υπ' αριθμόν 7 θέμα, που είναι συναφές και τιτλοφορείται «Οι περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018». Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το υπ' αριθμόν 7 δεν έχει σχέση με το 5 και το 6 και είναι ξεχωριστή η έκθεσή του.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Είναι και αυτό της επιτροπής Γεωργίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στη συζήτηση, αν θέλετε, να το καλύψετε και αυτό. Δεν έχει σχέση επί της ουσίας. Έτσι το έβαλαν, κοινή συζήτηση. Αν θέλετε να το αλλάξουμε, να γίνει άλλη συζήτηση για εκείνο, γίνεται. Εντάξει;

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Είναι γεωργικοί κανόνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, είναι γεωργικοί. Γεωργικά θέματα. Όλα τα γεωργικά θέματα.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Καυκαλιάς ζητά τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά στο γεωργικό θέμα, οι περί Σπόρων Κανονισμοί δεν περιορίζονται μόνο σε γεωργικά ζητήματα. Να θυμίσω ότι πριν από δεκαπέντε μέρες δώσαμε αναβολή, για να έρθουν πακέτο αυτοί οι κανονισμοί και με τα δύο προηγούμενα θέματα που συζητούμε. Επειδή, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά στο ΑΚΕΛ, έχουμε κάμει μια σύνδεση, θέλουμε να έρθουν μαζί.

***Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.
Εναντίον: ΕΛΑΜ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Δεν αλλάζει τίποτε, παιδιά. Να προχωρήσουμε κανονικά.

Κύριε Περδίκη, αν θέλεις τον λόγο, ορίστε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εντάξει, δε θα επιμένω. Αλλά νομίζω ότι άλλο είναι οι σπόροι για τη βιομηχανική κάνναβη και άλλο είναι οι σπόροι για την ιατρική κάνναβη και για τη θεραπεία. Άλλο το ιατρικό και άλλο το... Αλλά τέλος πάντων, κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως ήδη αναφέρατε για τα τρία θέματα, έχει καθοριστεί...

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τη διαδικασία;

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Ναι, για τα δύο θέματα, τους σπόρους για τη γεωργική καλλιέργεια και για τους σπόρους για την ιατρική κάνναβη. Αυτό το νομοσχέδιο είπαμε να συζητηθεί, γιατί η διαδικασία αδειοδότησης των σπόρων είναι η ίδια. Όταν πρόκειται να ζητήσεις άδεια να καλλιεργήσεις κάνναβη, θα πρέπει να ζητήσεις συγκεκριμένα ήδη σπόρων. Το ίδιο συμβαίνει και με τη βιομηχανική κάνναβη. Άρα, είναι η διαδικασία που είναι η ίδια, δεν είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, κύριοι, δε θα λυθεί αυτό το πρόβλημα εδώ. Είχατε την έκθεση. Αν το εγείρατε προηγουμένως, θα το.... Εφόσον δεν υπάρχει ομοφωνία, να προχωρήσουμε όπως τα βάλαμε.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5 θέματος: Τροποποίηση του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου, ώστε να εισαχθούν σε αυτόν πρόνοιες που να επιτρέπουν τη ρύθμιση με κανονισμούς της εισαγωγής στη Δημοκρατία σπόρων κάνναβης και φυτών κάνναβης, καθώς και την επιβολή τελών αδειοδότησης και διοικητικών κυρώσεων, σε περίπτωση παραβίασης προνοιών των κανονισμών που θα εκδοθούν δυνάμει αυτού.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 6 θέματος: Θέσπιση του νομοθετικού πλαισίου που θα ρυθμίζει την καλλιέργεια, την παραγωγή, την εισαγωγή και την εξαγωγή φαρμακευτικής κάνναβης, καθώς και τη χρήση της για τη διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας για ιατρικούς σκοπούς, για την προετοιμασία γαληνικών σκευασμάτων από τα φαρμακεία για ιατρική χρήση ή την παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων και τη διαδικασία δωρεάν παροχής φαρμακευτικής κάνναβης στους δικαιούχους πάσχοντες ασθενείς.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 7 θέματος: Πληρέστερη εναρμόνιση με ορισμένες πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017» και τους κανονισμούς «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούπτας

Μάριος Μαυρίδης, εκπροσωπώντας

Μαρίνος Σιζόπουλος

την κ. Στέλλα Κυριακίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Άγγελος Βότσης

Γεώργιος Προκοπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεών της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 30^{ης} Νοεμβρίου 2017 και 8^{ης} Νοεμβρίου 2018.

Σημειώνεται ότι τα υπό αναφορά νομοθετήματα κατατέθηκαν στη Βουλή έπειτα από την απόσυρση προηγούμενων ομότιπλων νομοθετημάτων, τα οποία απασχόλησαν την επιτροπή σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 14, την 21^η και στις 28 Σεπτεμβρίου 2017.

Στο πλαίσιο όλων των συνεδριάσεων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο διευθυντής των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών και του Γενικού Χημείου του Κράτους (ΓΧΚ) του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Υπηρεσίας Εμπορίου του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (πρώην Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου), της Υπηρεσίας Καταπολέμησης Ναρκωτικών (ΥΚΑΝ), του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), του Φορέα Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου (ΠΙΣ), του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων (ΠΟΣΠΦ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων, του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου, της Κυπριακής Ένωσης Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης (ΚΕΦΕΑ), του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων (CIPA) και του Σωματείου Φίλοι της Κάνναβης.

Το Γραφείο της Επιτρόπου Περιβάλλοντος, το Γραφείο της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η ΟΕΒ, ο Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Εταιρειών Κύπρου, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Παρασκευαστών Φαρμάκων και ο Σύνδεσμος Φαρμακευτικών-Χημικών Βιομηχανιών, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στην επιτροπή. Ωστόσο, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα απέστειλε υπόμνημα στην επιτροπή, εκφράζοντας την ικανοποίησή της για την ενσωμάτωση από το αρμόδιο υπουργείο τόσο των εισηγήσεών της που υπέβαλε για τροποποίηση του κειμένου των υπό συζήτηση κανονισμών όσο και ορισμένων νομοτεχνικής φύσεως παρατηρήσεών της. Περαιτέρω, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Παρασκευαστών Φαρμάκων πληροφόρησε γραπτώς την επιτροπή ότι συμφωνεί με τα προτεινόμενα νομοθετήματα.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου, ώστε να εισαχθούν σε αυτόν πρόνοιες που να επιτρέπουν τη ρύθμιση με κανονισμούς της εισαγωγής στη Δημοκρατία σπόρων κάνναβης και φυτών κάνναβης, καθώς και την επιβολή τελών αδειοδότησης και διοικητικών κυρώσεων, σε περίπτωση παραβίασης προνοιών των κανονισμών που θα εκδοθούν δυνάμει αυτού.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 8, 11, 28, 28Α και 36 του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου, είναι η θέσπιση του νομοθετικού πλαισίου που θα ρυθμίζει την καλλιέργεια, την παραγωγή, την εισαγωγή και την εξαγωγή φαρμακευτικής κάνναβης, καθώς και τη χρήση της για τη διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας για ιατρικούς σκοπούς, για την προετοιμασία γαληνικών σκευασμάτων από τα φαρμακεία για ιατρική χρήση ή την παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων και τη διαδικασία δωρεάν παροχής φαρμακευτικής κάνναβης στους δικαιούχους πάσχοντες ασθενείς.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τα υπό αναφορά νομοθετήματα, η αναθεώρηση του κειμένου του προηγούμενου νομοσχεδίου με τον ίδιο τίτλο κρίθηκε αναγκαία, ώστε να περιληφθούν σε αυτό επιπρόσθετες πρόνοιες σε σχέση με τη φαρμακευτική κάνναβη και την εξουσία έκδοσης κανονισμών.

Επισημαίνεται ότι η εν λόγω αναθεώρηση του νομοσχεδίου αφορά καθαρά επεξεργασία νομοτεχνικής φύσεως η οποία δεν επιφέρει ουσιαστική αλλαγή στον σκοπό και στην εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων για τα οποία έχει ήδη προηγηθεί διαβούλευση μεταξύ των εμπλεκόμενων πλευρών. Περαιτέρω, με βάση την εν λόγω εισηγητική έκθεση, η τροποποίηση του κειμένου των προηγούμενων ομότιπλων κανονισμών κρίθηκε σκόπιμη, ώστε οι πρόνοιές τους που αφορούν τον καθορισμό των προσώπων που είναι κατάλληλα να υποβάλουν αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραγωγού να συνάδουν με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Υγείας, η υφιστάμενη νομοθεσία και οι κανονισμοί που διέπουν τα ναρκωτικά φάρμακα και τις ψυχοτρόπες ουσίες κατατάσσουν την κάνναβη και τα παράγωγά της, τα οποία περιέχουν τετραϋδοκανναβινόλη, στα ελεγχόμενα φάρμακα για τα οποία απαγορεύεται η καλλιέργεια, η εισαγωγή, η κατοχή και η χρήση, εκτός εάν κατ' εξαίρεση παραχωρηθεί άδεια από τον Υπουργό Υγείας. Ως εκ τούτου, η συνταγογράφηση φαρμακευτικής κάνναβης σε ασθενείς με συγκεκριμένες παθήσεις, η οποία αποτελεί καθιερωμένη διεθνή πρακτική, δεν είναι νομοθετικά κατοχυρωμένη στη Δημοκρατία, με αποτέλεσμα οι ασθενείς αυτοί είτε να παραμένουν χωρίς θεραπεία είτε να καταφεύγουν στην παράνομη αγορά για εξασφάλιση της φαρμακευτικής κάνναβης.

Συναφώς, το Υπουργείο Υγείας στο πλαίσιο της προώθησης της έρευνας και της ανάπτυξης στην Κύπρο και θέτοντας ως στόχο την προσέλκυση ξένων επενδυτών, κατέθεσε τα προτεινόμενα νομοθετήματα στη Βουλή, τα οποία αποσκοπούν να καταστήσουν την Κύπρο κέντρο καινοτομίας στην ιατρική έρευνα, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδανικές κλιματολογικές συνθήκες για καλλιέργεια και παραγωγή κάνναβης, καθώς και να ρυθμίσουν τη χορήγηση φαρμακευτικής κάνναβης. Σημειώνεται ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται ότι θα αναδείξουν την Κύπρο ως κέντρο έρευνας και ανάπτυξης και θα προσελκύσουν σημαντικές επενδύσεις, οι οποίες θα δημιουργήσουν αρκετές νέες θέσεις εργασίας με θετικό αντίκτυπο στην οικονομία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, όπως αναφέρεται περαιτέρω στα εν λόγω στοιχεία, ρυθμίζεται η διαδικασία αδειοδότησης δύο παραγωγών φαρμακευτικής κάνναβης, λαμβάνοντας υπόψη ότι η σταθερή ποιότητα και η σταθερή αναλογία των συστατικών της κάνναβης σε κάθε παρτίδα προϋποθέτει επένδυση αρκετών πόρων, εξειδίκευση και αριστεία και ως εκ τούτου δε θα δύναται οποιοσδήποτε να εμπλακεί σε αυτού του είδους την εργασία. Σύμφωνα με τα πιο πάνω, ο λόγος περιορισμού της αδειοδότησης σε δύο μόνο παραγωγούς φαρμακευτικής κάνναβης, οι οποίοι, όπως προβλέπεται στους κανονισμούς, θα πληρούν υψηλές προδιαγραφές, προτείνεται τόσο για σκοπούς παροχής κινήτρων στις αδειοδοτημένες εταιρείες, όπως είναι η μερική αποκλειστικότητα καλλιέργειας και παραγωγής, όσο και για λόγους ασφάλειας και αποτελεσματικού ελέγχου της, ώστε να μην καταλήγει στην παράνομη αγορά ή στην παράνομη χρήση. Συναφώς, επισημαίνεται ότι στην Ολλανδία και στη Τσεχία αδειοδοτείται ένας μόνο παραγωγός, ενώ στην Ιταλία η παραγωγή φαρμακευτικής κάνναβης ανατέθηκε στον στρατό.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ταυτόχρονα με τους υπό συζήτηση κανονισμούς και κατά τη συζήτησή τους όλες οι τοποθετήσεις, θέσεις, απόψεις και προβληματισμοί που υποβλήθηκαν από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και οργανώσεις αφορούσαν πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, ο διευθυντής των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας αναλύοντας επιμέρους πτυχές των υπό συζήτηση κανονισμών δήλωσε ότι με αυτούς εισάγονται πρόνοιες για τη ρύθμιση της καλλιέργειας, της παραγωγής, της εισαγωγής, της εξαγωγής, της προμήθειας και της συνταγογράφησης της φαρμακευτικής κάνναβης σε ασθενείς για την αντιμετώπιση ιατρικών παθήσεων. Περαιτέρω, ο ίδιος δήλωσε ότι οι κανονισμοί περιλαμβάνουν πρόνοιες οι οποίες αποσκοπούν στην αποτροπή της κατάχρησης και της εκτροπής της φαρμακευτικής κάνναβης στην παράνομη αγορά ή στην παράνομη χρήση, αφού για την προμήθειά της προβλέπεται ότι θα απαιτείται ιατρική συνταγή, η οποία θα εκτελείται από τα φαρμακεία, όπου θα ελέγχεται η μέγιστη ποσότητα φαρμακευτικής κάνναβης ανά ασθενή και ανά μήνα.

Αναφερόμενος ο ίδιος στη φαρμακευτική κάνναβη δήλωσε πως, για να διασφαλιστεί η επαρκής προμήθειά της, πρέπει να επιτραπεί η καλλιέργειά της για ιατρικούς σκοπούς στην Κύπρο, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις της Ενιαίας Σύμβασης για τα Ναρκωτικά του 1961. Περαιτέρω, δήλωσε πως η κάθοδος ενδιαφερομένων για να επενδύσουν στον τομέα αυτό στην Κύπρο αναμφίβολα θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας, γεγονός που θα έχει θετικό αντίκτυπο στην οικονομία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ειδικότερα, ενημερώνοντας περαιτέρω ο ίδιος την επιτροπή για τις πρόνοιες των κανονισμών που αφορούν τη φαρμακευτική κάνναβη, δήλωσε τα πιο κάτω:

1. Η καλλιέργειά της θα γίνεται σε ειδικά αδειοδοτημένες μονάδες και κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες.
2. Η συνταγογράφησή της σε ασθενείς με συγκεκριμένες παθήσεις θα μπορεί να γίνει από ειδικούς ιατρούς καθορισμένων ειδικοτήτων, όταν δε θα υπάρχει εναλλακτική θεραπευτική επιλογή, ή, σε περίπτωση που υπάρχει, όταν αυτή έχει δοκιμαστεί χωρίς κανένα αποτέλεσμα.

Συγκεκριμένα, οι παθήσεις για τις οποίες θα μπορεί να συνταγογραφείται η φαρμακευτική κάνναβη είναι οι ακόλουθες:

- α. Χρόνιος επίμονος πόνος, κυρίως πόνος που συνδέεται με καρκίνο, εκφυλιστικές παθήσεις του κινητικού συστήματος, συστηματική ρευματοπάθεια και ανοσοπαθολογικές καταστάσεις, νευροπάθεια και γλαύκωμα.
- β. Σπαστικότητα και σχετιζόμενος πόνος με πολλαπλή σκλήρυνση.
- γ. Ναυτία, έμετος, διέγερση της όρεξης αναφορικά με τη θεραπεία κατά του καρκίνου και του HIV.
- δ. Μετατραυματική αγχώδης διαταραχή, χρόνιος ψυχοσωματικός πόνος, νόσος Αλτσχάιμερ, νευρογενής ανορεξία.
- ε. Σύνδρομο Τουρέτ.
- στ. Νόσος του Crohn, ελκώδης κολίτιδα.

3. Οι ασθενείς θα την προμηθεύονται από τα φαρμακεία με συνταγή ειδικού ιατρού και η διαδικασία αυτή θα διασφαλίζει ότι οι ασθενείς θα λαμβάνουν ποιοτική κάνναβη απαλλαγμένη μεταξύ άλλων από μικρόβια, μύκητες, βάρεια μέταλλα, φυτοφάρμακα, υπό την παρακολούθηση ειδικού ιατρού, αποφεύγοντας την προμήθεια κάνναβης αμφιβόλου ποιότητας από την παράνομη αγορά.
4. Οι ασθενείς θα μπορούν να προμηθεύονται τριάντα γραμμάρια φαρμακευτικής κάνναβης ανά μήνα. Ο περιορισμός αυτός έχει τεθεί, επειδή η φαρμακευτική κάνναβη θα προσφέρεται δωρεάν από το κράτος, ώστε να μην υπάρχει ο κίνδυνος η πλεονάζουσα ποσότητα από αυτή που χρειάζεται ο ασθενής να καταλήγει στην παράνομη αγορά. Περαιτέρω, θα επιτρέπεται στον θεράποντα ιατρό να συνταγογραφεί ποσότητα κάνναβης πέραν των τριάντα γραμμάρων ανά μήνα σε συγκεκριμένο ασθενή ή για ένδειξη που δεν περιλαμβάνεται στους κανονισμούς ή σε ασθενή ηλικίας μικρότερης των δεκαοκτώ ετών, αφού προηγουμένως λάβει έγκριση από την αρμόδια αρχή.
5. Η ιατρική χρήση της σε οποιοδήποτε δημόσιο χώρο θα απαγορεύεται.
6. Η δυνατότητα εξαγωγής της διασφαλίζεται δυνάμει σχετικών άρθρων της Ενίαίας Σύμβασης για τα Ναρκωτικά του 1961, γεγονός που θα έχει θετικό αντίκτυπο στην οικονομία της Κυπριακής Δημοκρατίας.
7. Προβλέπεται η τήρηση αυστηρών μέτρων ασφάλειας στις εγκαταστάσεις καλλιέργειας και παραγωγής της, που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την υποχρέωση του αδειοδοτούμενου παραγωγού να συμβληθεί με ιδιωτικό γραφείο παροχής υπηρεσιών ασφάλειας, τον σχεδιασμό, ώστε να μην είναι δυνατή η μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση, την οπτική παρακολούθηση της περιμέτρου της εγκατάστασης, την εγκατάσταση συστήματος εντοπισμού παρείσδυσης περιμέτρου συνδεδεμένου με την αστυνομία, τον έλεγχο του συστήματος από προσωπικό επί εικοσιτετραώρου βάσεως, την οπτική παρακολούθηση εσωτερικών χώρων επί εικοσιτετραώρου βάσεως, την τοποθέτηση ηλεκτρονικού συστήματος ελέγχου πρόσβασης στις πόρτες εισόδου και εξόδου, αρχείο ταυτοποίησης επισκεπτών και περίφραξη.
8. Ο αδειοδοτημένος παραγωγός θα έχει υποχρέωση να παρέχει προς την αρμόδια αρχή, την τοπική αρχή, την αστυνομία και την Πυροσβεστική Υπηρεσία πληροφόρηση σχετική με τις δραστηριότητες και την εγκατάσταση στην οποία θα διεξάγονται οι δραστηριότητές του.
9. Η αρμόδια αρχή έχει υποχρέωση να παρέχει πληροφόρηση σε σχέση με την καλλιέργεια και την παραγωγή φαρμακευτικής κάνναβης προς την αστυνομία, το Τμήμα Τελωνείων και προς διεθνείς οργανισμούς.
10. Ο Υπουργός Υγείας θα διορίζει επιθεωρητές για την επιθεώρηση και τον έλεγχο της εφαρμογής των προνοιών των κανονισμών.

Περαιτέρω, ο διευθυντής των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών ενημέρωσε την επιτροπή ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί συντάχθηκαν έπειτα από επαφές που είχε ο ίδιος με τις αρμόδιες αρχές της Ολλανδίας, της Τσεχίας και του Ισραήλ και αφού λήφθηκε υπόψη η εμπειρία και το θεσμικό πλαίσιο των πιο πάνω χωρών στο θέμα αυτό. Επιπρόσθετα, ενημέρωσε την επιτροπή ότι διεξήχθη δημόσια διαβούλευση και ζητήθηκε η γνώμη όλων των αρμόδιων κυβερνητικών τμημάτων, υπηρεσιών και εμπλεκόμενων φορέων και λήφθηκαν υπόψη τα σχόλια και οι εισηγήσεις τους.

Σημειώνεται ότι στην επιτροπή κατατέθηκε μεγάλος αριθμός υπομνημάτων με τις θέσεις όλων των εμπλεκόμενων πλευρών, τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης από την επιτροπή, τα οποία είναι αρχειοθετημένα στη Βουλή και βρίσκονται στη διάθεση του κάθε μέλους της.

Οι θέσεις, απόψεις, προβληματισμοί και οι εισηγήσεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων και οργανώσεων σε σχέση με τις πρόνοιες των κανονισμών, όπως κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, σκιαγραφούνται συνοπτικά ως ακολούθως:

1. Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ)

Η εκπρόσωπος του ΓΧΚ δήλωσε ότι, στο πλαίσιο της βελτίωσης της ιατροφαρμακευτικής φροντίδας των ιδιαίτερα σοβαρά πασχόντων ασθενών συμφωνεί με τη συνταγογράφηση σκευασμάτων φαρμακευτικής κάνναβης, η οποία θα γίνεται μόνο στις περιπτώσεις που υπάρχουν ουσιώδη επιστημονικά τεκμήρια για την αποτελεσματικότητα της ανακουφιστικής της δράσης. Για τον σκοπό αυτό το ΓΧΚ θεωρεί ότι θα ήταν ορθότερη η εισαγωγή σκευασμάτων φαρμακευτικής κάνναβης από το εξωτερικό, γιατί η καλλιέργειά της, παρ' όλο που θα αποτελεί πηγή εσόδων για το κράτος, θα απαιτεί την εφαρμογή αυστηρών μηχανισμών ελέγχου που να διασφαλίζουν τη μη εκτροπή της. Συναφώς, οι εν λόγω μηχανισμοί ελέγχου δεν πρέπει να περιορίζονται μόνο στους χώρους παραγωγής της φαρμακευτικής κάνναβης, αλλά πρέπει να επεκταθούν και κατά τον ποιοτικό έλεγχο του προϊόντος, τη συνταγογράφηση, την πώληση, τη διάθεση και την καταστροφή της με την εφαρμογή αυστηρών πρωτοκόλλων. Περαιτέρω, ανέφερε ότι απαιτείται όπως η επιτήρηση, η προστασία, η φύλαξη των εγκαταστάσεων, η ασφαλής φύλαξη, η μεταφορά και η διανομή της φαρμακευτικής κάνναβης, καθώς και

η παρακολούθηση της λειτουργίας μηχανημάτων ασφάλειας, συναγερμού και άλλων αναληφθεί από το κράτος.

Επιπρόσθετα, η εκπρόσωπος του ΓΧΚ επισήμανε τα ακόλουθα:

- α. Η συνταγογράφηση της φαρμακευτικής κάνναβης πρέπει να περιοριστεί μόνο σε ιατρικά σκευάσματα (ταμπλέτες, σταγόνες) με τυποποιημένα χαρακτηριστικά.
- β. Η προβλεπόμενη στους κανονισμούς μηνιαία ποσότητα ξηρής κάνναβης σε μορφή γαληνικού σκευάσματος που μπορεί να συνταγογραφηθεί είναι υπερβολική και μπορεί να οδηγήσει σε κατάχρηση.
- γ. Το ΓΧΚ δε θα είναι σε θέση να ανταποκριθεί πλήρως στους απαιτούμενους με τους κανονισμούς αυξημένους αριθμούς ελέγχων διασφάλισης της ποιότητας, της ασφάλειας και της καταλληλότητας των σκευασμάτων που είναι για χρήση από τους ασθενείς.

2. Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

Οι εκπρόσωποι της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου δήλωσαν πως σύμφωνα με σχετική βιβλιογραφία υπάρχει ουσιώδης τεκμηρίωση ότι η φαρμακευτική κάνναβη αποτελεί αποτελεσματική αγωγή για τη θεραπεία του χρόνιου πόνου και για τη βελτίωση των συμπτωμάτων της σπαστικότητα της κατά πλάκα σκλήρυνσης. Επιπροσθέτως, με βάση την εν λόγω βιβλιογραφία, όπως οι ίδιοι δήλωσαν, υπάρχουν πειστικά τεκμήρια από τυχαίες δοκιμές ελέγχου ότι η φαρμακευτική αγωγή κάνναβης διά του στόματος αποτελεί αποτελεσματική αντιμετώπιση της ναυτίας και των εμετών που προκαλεί η χημειοθεραπεία. Συναφώς, δήλωσαν πως τόσο για τις ασθένειες που αναφέρονται στην πιο πάνω βιβλιογραφία όσο και για τις ιατρικές ενδείξεις που περιλαμβάνονται στους κανονισμούς δεν υπάρχουν πειστικά και τεκμηριωμένα αποτελέσματα από μελέτες τα οποία να υποστηρίζουν ή να αντικρούουν την αποτελεσματικότητα της κάνναβης ως φαρμακευτικού σκευάσματος. Περαιτέρω, όπως οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν στην επιτροπή, η λήψη μέτρων ελέγχου πώλησης της φαρμακευτικής κάνναβης, μηχανογράφησης των φαρμακείων, των ιατρείων και των συνταγών, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου που διέπει τα προσωπικά δεδομένα, κρίνεται αναγκαία, ώστε να αποφευχθεί η επιπόλαιη συνταγογράφηση που δυνατόν να επιφέρει κατάχρηση και εκτροπή της στον γενικό πληθυσμό. Αναφορικά με το εύρος των ειδικοτήτων των ιατρών που θα συνταγογραφούν τη φαρμακευτική κάνναβη όσο και των ασθενειών που έχουν συμπεριληφθεί στους κανονισμούς για την αντιμετώπιση των οποίων θα μπορεί αυτή να χρησιμοποιηθεί αυτά είναι υπερβολικά.

Επιπρόσθετα, οι εκπρόσωποι της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου επισήμαναν τα ακόλουθα:

- α. Η προβλεπόμενη στους κανονισμούς μηνιαία ποσότητα ξηρής κάνναβης σε μορφή γαληνικού σκευάσματος που μπορεί να συνταγογραφηθεί είναι υπερβολική και δυνατόν να οδηγήσει σε κατάχρηση.
- β. Οι υπό συζήτηση κανονισμοί πρέπει να διασφαλίζουν την εφαρμογή καλών ιατρικών πρακτικών, την ασφάλεια των εγκαταστάσεων καλλιέργειας και παραγωγής φαρμακευτικής κάνναβης με όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα και τη συστηματική πληροφόρηση του κοινού και των επαγγελματιών αναφορικά με τη χρήση της φαρμακευτικής κάνναβης, έτσι που να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος κακής συνταγογράφησης ή εκτροπής της.
- γ. Η χρήση της κάνναβης με τη μορφή καπνίσματος για ιατρικούς σκοπούς δεν επιτρέπεται σε κανένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- δ. Με βάση το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας δεν παρατηρείται χρήση νωπής κάνναβης για ιατρική χρήση.

Τέλος, οι εκπρόσωποι της εν λόγω Αρχής υπέβαλαν τις ακόλουθες εισηγήσεις:

- α. Την ανάθεση της επιτήρησης, προστασίας, φύλαξης εγκαταστάσεων, ασφαλούς φύλαξης, μεταφοράς και διανομής της φαρμακευτικής κάνναβης, καθώς και την παρακολούθηση της λειτουργίας των μηχανημάτων ασφάλειας, συναγερμού και κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης στο κράτος.
- β. Την ανάγκη εκπόνησης κατευθυντήριων γραμμών για σκοπούς διασφάλισης της ποιότητας της φαρμακευτικής κάνναβης και ασφάλειας των ασθενών, καθώς και της δημιουργίας μηχανισμού καταγραφής και παρακολούθησης των διαδικασιών και των πρακτικών συνταγογράφησης της.
- γ. Το κράτος πρέπει να περιοριστεί επί του παρόντος στην εισαγωγή της ιατρικής κάνναβης, εφόσον τυχόν καλλιέργειά της θα επιφέρει σε αυτό επιπλέον δαπάνη όσον αφορά κυρίως την εφαρμογή επαρκών μηχανισμών ελέγχου που θα διασφαλίζουν τη μη εκτροπή της.

- δ. Την ανάγκη διασαφήνισης στους κανονισμούς των μέτρων ελέγχου και ασφάλειας των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται από τον αδειοδοτημένο παραγωγό για την άσκηση των δραστηριοτήτων του.
- ε. Η συνταγογράφηση της ιατρικής κάνναβης να επιτραπεί στις περιπτώσεις ιατρικών σκευασμάτων που εμπεριέχουν ακριβή και μετρήσιμα συστατικά σε κάθε μονάδα και να περιοριστεί στις περιπτώσεις για τις οποίες βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο η βιβλιογραφία και για τις οποίες υπάρχουν ουσιώδη ή πειστικά τεκμήρια.
3. Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών (ΥΚΑΝ)
- Ο διοικητής της ΥΚΑΝ εξέφρασε επιφυλάξεις σε σχέση με τα ακόλουθα:
- α. Για το γεγονός ότι καμία χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία έχει επιτρέψει την καλλιέργεια, την παραγωγή και τη χρήση της φαρμακευτικής κάνναβης για ιατρικούς σκοπούς δεν κατέταξε την ξηρή κάνναβη στα φάρμακα. Ως εκ τούτου, από τη στιγμή που θα χορηγείται ξηρή κάνναβη στα φαρμακεία, πρέπει να ληφθούν μέτρα για τη μείωση του κινδύνου εκτροπής της.
- β. Για το ότι, με βάση τις πρόνοιες των διεθνών συμβάσεων, η διαχείριση της καλλιέργειας φαρμακευτικής κάνναβης ανήκει στο κράτος. Ως εκ τούτου, απαιτείται όπως η διάθεση της φαρμακευτικής κάνναβης γίνεται από μία κρατική αρχή.
- γ. Για το εύρος των ειδικότητων των ιατρών που προτείνεται στους κανονισμούς να συνταγογραφούν τη φαρμακευτική κάνναβη, καθώς και των ασθενειών για την αντιμετώπιση των οποίων θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί.
- δ. Για το ότι η δυνατότητα χορήγησης φαρμακευτικής κάνναβης σε ασθενείς ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών δεν υιοθετήθηκε σε άλλες χώρες, γι' αυτό ενδεχομένως να απαιτείται όπως θεθούν ανάλογοι περιορισμοί στις σχετικές πρόνοιες των κανονισμών.
4. Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος (ΠΙΣ)
- Οι εκπρόσωποι του ΠΙΣ δήλωσαν ότι ο σύλλογός τους στηρίζει την προσπάθεια που καταβάλλει η πολιτεία για αποποινικοποίηση της χρήσης ιατρικής/φαρμακευτικής κάνναβης. Ωστόσο, υποστήριξαν πως απαιτείται να θεθούν από την πολιτεία αυστηροί κανόνες και συγκεκριμένα ιατρικά πρωτόκολλα που να θέτουν αυστηρά κριτήρια όσον αφορά τη διάθεση της φαρμακευτικής κάνναβης, ώστε να προσφέρεται μόνο σε περιπτώσεις που αποδεδειγμένα μπορεί να βοηθήσει τον ασθενή. Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως θέση του ΠΙΣ είναι ότι πρέπει να επαναξιολογηθούν οι ειδικότητες των ιατρών που θα μπορούν να συνταγογραφούν κανναβινοειδή σκευάσματα, ώστε να συμπεριληφθούν όλες οι ειδικότητες ιατρών που είναι σχετικές με τις παθήσεις που έχουν περιληφθεί στους υπό συζήτηση κανονισμούς. Επιπρόσθετα, υποστήριξαν πως πρέπει να δοθεί έμφαση στην ασθένεια και στην κατάσταση του ασθενούς, για να διασφαλιστεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό ότι θα τον βοηθήσει η χορήγηση των κανναβινοειδών ουσιών. Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν όπως η χορήγηση τέτοιων ουσιών εγκρίνεται από ad hoc επιστημονική επιτροπή που θα συστήνεται για κάθε περίπτωση ξεχωριστά και να θεσμοθετηθεί ειδική ελεγχόμενη διαδικασία συνταγογράφησης.
5. Παγκύπριος Φαρμακευτικός Σύλλογος (ΠΦΣ)
- Οι εκπρόσωποι του ΠΦΣ δήλωσαν πως θέση τους είναι ότι κάθε κράτος πρέπει να διασφαλίζει την υγεία και την ασφάλεια των πολιτών του μέσα από την αδειοδότηση και την κυκλοφορία ασφαλών, αποτελεσματικών και ποιοτικών φαρμακευτικών προϊόντων. Περαιτέρω, ανέφεραν ότι η τεκμηριωμένη φαρμακευτική και ιατρική πρακτική αποτελεί το θεμέλιο για την ασφάλεια, την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα των φαρμάκων. Η κάνναβη, παρ' όλο που ενδεχομένως να διαθέτει ορισμένες δράσεις και να είναι αποτελεσματική έναντι ορισμένων παθήσεων, διαθέτει, όπως και όλες οι ουσίες, αρκετές ανεπιθύμητες αντιδράσεις ή εκδηλώσεις που δυνατό να στρέψουν το ισοζύγιο οφέλους-κινδύνου προς την πλευρά του κινδύνου. Παρ' όλο που η κάνναβη θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως "προϊόν καλώς καθιερωμένης χρήσης", υπάρχουν αρκετά δεδομένα που δημιουργούν αμφιβολίες για την αποτελεσματικότητα και την ασφάλειά της ειδικά σε χρόνιους και όχι σε περιστασιακούς χρήστες. Παλαιότερα επιστημονικά δεδομένα καταδείκνυαν ότι η κάνναβη προκαλούσε μόνο ψυχολογική εξάρτηση, ωστόσο κάποια νεότερα στοιχεία αποδεικνύουν ότι φαίνεται να αναπτύσσεται και κάποιας μορφής σωματική εξάρτηση και να οδηγεί στην ανάπτυξη ψυχωτικών καταστάσεων. Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι κατέθεσαν στην επιτροπή ορισμένες εισηγήσεις και προβληματισμούς επί των προνοιών των κανονισμών τονίζοντας ότι απαιτείται σοβαρή ρύθμιση της κάνναβης και όχι δαιμονοποίησή της, αλλά ούτε άκριτη απελευθέρωσή της.
6. Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) και Φορέας Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και του Φορέα Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου δήλωσαν ότι η προώθηση των προτεινόμενων νομοθετημάτων αναμένεται να επιφέρει θετικά αποτελέσματα στην προσπάθεια που καταβάλλεται, για να καταστεί η Κύπρος ένα αξιόλογο ιατρικό κέντρο και προορισμός τουρισμού υγείας. Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι του Φορέα Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας σε γραπτό υπόμνημα που κατέθεσαν στην επιτροπή αναφέρουν ότι συμφωνούν με τη χρήση και καλλιέργεια της φαρμακευτικής κάνναβης για ιατρικούς λόγους και θεωρούν ότι μελλοντικά θα υπάρξει εισροή ιατρικού τουρισμού στην Κύπρο. Περαιτέρω, τονίζουν ότι απαιτείται να περιληφθούν στους κανονισμούς αυστηρές ρυθμίσεις και έλεγχοι σε σχέση με την καλλιέργεια, την εισαγωγή και τη διανομή της φαρμακευτικής κάνναβης και διαφωνούν με την παραχώρηση άδειας σε δύο μόνο παραγωγούς, γιατί, όπως υποστηρίζουν, τέτοια ρύθμιση θα δημιουργήσει μονοπώλιο το οποίο θα αποτελέσει αποτρεπτικό παράγοντα για τους ξένους να επενδύσουν στη χώρα μας. Για τους πιο πάνω λόγους, εισηγήθηκαν όπως τόσο η καλλιέργεια όσο και η εισαγωγή και διανομή της φαρμακευτικής κάνναβης μην περιοριστούν σε συγκεκριμένο αριθμό επιχειρηματιών, αλλά να είναι ελεύθερες κάτω από αυστηρότατες προδιαγραφές και ελέγχους και να είναι εναρμονισμένες με τις σχετικές οδηγίες και κανονισμούς της ΕΕ.

7. Παγκύπρια Ομοσπονδία Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων (ΠΟΣΠΦ)

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΣΠΦ χαιρέτισαν την κατάθεση των υπό συζήτηση κανονισμών, γιατί, όπως ανέφεραν, με την έγκρισή τους θα επέλθει θετική εξέλιξη στα ζητήματα της υγείας, όπως επήλθε και σε πολλές άλλες χώρες και θα βοηθήσει πολλούς ασθενείς. Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως η ΠΟΣΠΦ, έχοντας ως κύριο μέλημά της την εξυπηρέτηση του ασθενούς, θεωρεί ότι πρέπει να θεσμοθετηθούν διαδικασίες που να επιτρέπουν την πρόσβαση σε φαρμακευτική κάνναβη οποιοδήποτε ασθενούς έπειτα από επιστημονική τεκμηρίωση. Τέλος, εισηγήθηκαν τη συμμετοχή της ομοσπονδίας την οποία εκπροσωπούν στη συντονιστική επιτροπή που θα καταρτιστεί, για να αξιολογεί τις αιτήσεις για την παραχώρηση άδειας παραγωγών.

8. Κυπριακή Ένωση Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης (ΚΕΦΕΑ)

Οι εκπρόσωποι της ΚΕΦΕΑ δήλωσαν πως οι προτεινόμενοι κανονισμοί αναμένεται ότι θα συμβάλουν θετικά στην ενίσχυση των ερευνητικών δραστηριοτήτων στην Κύπρο, γι' αυτό και χαιρετίζουν την προσπάθεια που καταβάλλεται προς την κατεύθυνση αυτή. Περαιτέρω, υπέβαλαν εισηγήσεις για τροποποίηση ορισμένων προνοιών των κανονισμών.

9. Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Επενδύσεων (CIPA)

Ο εκπρόσωπος του CIPA συμφώνησε με τις ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στους κανονισμούς αυτούς, γιατί, όπως ανέφερε, με την έγκρισή τους από τη Βουλή αναμένεται η προσέλκυση σημαντικών και καινοτόμων επενδύσεων στη χώρα μας.

10. Σωματείο Φίλοι της Κάνναβης

Οι εκπρόσωποι του Σωματείου Φίλοι της Κάνναβης ενημέρωσαν την επιτροπή πως το σωματείο τους συμμετέχει ενεργά στο ευρύτερο κίνημα νομιμοποίησης σε τοπικό και σε διεθνές επίπεδο της ιατρικής χρήσης της κάνναβης. Οι εν λόγω εκπρόσωποι κατέθεσαν εκτενές υπόμνημα στην επιτροπή στο οποίο περιλαμβάνονται οι θέσεις, οι απόψεις, οι προβληματισμοί και οι προτάσεις τους κυρίως επί της βασικής φιλοσοφίας των κανονισμών, της επιστημονικής τεκμηρίωσης και νομιμότητας της χρήσης της κάνναβης, της εγκαθίδρυσης κρατικού μονοπωλίου και του προτύπου αδειοδότησης. Ειδικότερα, υποστηρίζουν πως διαχρονική θέση του σωματείου τους είναι ότι οι ασθενείς πρέπει να έχουν νόμιμη, εύκολη και ασφαλή πρόσβαση στη φαρμακευτική κάνναβη και σε σκευάσματα κάνναβης για ιατρική χρήση, δεδομένου ότι η επιστήμη έχει αποδείξει ότι η κάνναβη είναι ένα ασφαλές και αβλαβές φυτό με πολλαπλές φαρμακευτικές ιδιότητες. Αναφερόμενοι οι ίδιοι εκπρόσωποι στις πρόνοιες των κανονισμών που προβλέπουν την παραχώρηση δύο μόνο αδειών ανέφεραν ότι αυτές παραβιάζουν νομοθεσίες που αφορούν την προστασία των δικαιωμάτων των ασθενών, καθώς και τη βασική ευρωπαϊκή οικονομική πολιτική που προστατεύει την οικονομία από τα μονοπώλια. Ειδικότερα, υποστήριξαν πως οι πρόνοιες των κανονισμών συμβάλλουν στη σύσταση, προστασία και λειτουργία μονοπωλίου και αποτελούν κατάφωρη παραβίαση νόμων που διέπουν τις οικονομικές επιχειρήσεις, καθώς και τη σχέση μεταξύ κράτους και ιδιωτικών επιχειρήσεων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε σχέση με την αδειοδότηση παραγωγής της φαρμακευτικής κάνναβης, οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν τα πιο κάτω:

- α. Την παραχώρηση αδειών για ελεγχόμενη καλλιέργεια κάνναβης σε όσους ασθενείς επιθυμούν ή μπορούν να αξιοποιήσουν τέτοια επιλογή.
- β. Την υποστήριξη μικρομεσαίων γεωργών και παραγωγών και των συνεργασιμών τους, ώστε να επιδοθούν σε καλλιέργειες και στην παραγωγή σκευασμάτων σε επίπεδο βιοτεχνίας.

Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι διαφώνησαν με ορισμένες πρόνοιες των κανονισμών που αφορούν κυρίως το ανώτατο όριο φαρμακευτικής κάνναβης που δικαιούται να προμηθεύεται ο ασθενής κάθε μήνα, τον περιορισμό στη χορήγηση φαρμακευτικής κάνναβης σε ανήλικους, τη χρήση αυτής μόνο για

συγκεκριμένες παθήσεις και τη συνταγογράφησης της μόνο από συγκεκριμένες ειδικότητες ιατρών, καθώς και την απαγόρευση της συνταγογράφησης της με τη μορφή του καπνίσματος.

Στο πλαίσιο της μελέτης των υπό συζήτηση νομοθετημάτων, τα κυριότερα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή αφορούσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το εύρος των ασθενειών για την αντιμετώπιση των οποίων θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί η φαρμακευτική κάνναβη. Συγκεκριμένα, εκτός από τις ενδείξεις του χρόνιου πόνου, της σπαστικότητας και της ναυτίας λόγω υποβολής σε χημειοθεραπεία, για όλες τις άλλες ασθένειες που έχουν περιληφθεί στους κανονισμούς δε φαίνεται να έχει αποδειχθεί και/ή τεκμηριωθεί ότι απαιτείται η χρήση της φαρμακευτικής κάνναβης.
2. Το γεγονός ότι άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχουν υιοθετήσει πρόνοιες για καλλιέργεια της φαρμακευτικής κάνναβης.
3. Τα προβλεπόμενα στους κανονισμούς μέτρα ασφάλειας που θα λαμβάνονται στις εγκαταστάσεις καλλιέργειας και παραγωγής φαρμακευτικής κάνναβης και η ανάγκη αύξησής τους.
4. Η προβλεπόμενη στους κανονισμούς παροχή υπηρεσιών ασφάλειας από ιδιωτικά γραφεία.

Ο διευθυντής των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, σχολιάζοντας τα πιο πάνω ζητήματα που τέθηκαν από μέλη της επιτροπής, δήλωσε τα πιο κάτω:

1. Στο κείμενο των κανονισμών περιλαμβάνεται μεγάλος αριθμός προνοιών οι οποίες παρέχουν ασφαλιστικές δικλίδες, ώστε να αποτρέπεται η εκτροπή σε παράνομη χρήση της φαρμακευτικής κάνναβης, οι οποίες προβλέπουν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:
  - α. Την παραχώρηση αδειών μόνο σε δύο παραγωγούς για λόγους ασφάλειας και αποτελεσματικού ελέγχου.
  - β. Τη συνταγογράφηση από ειδικό ιατρό της φαρμακευτικής κάνναβης με μέγιστη ποσότητα τα τριάντα (30) γραμμάρια μηνιαίως.
  - γ. Τον καθορισμό προδιαγραφών για τις αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις.
  - δ. Τη μεταφορά της φαρμακευτικής κάνναβης στα φαρμακεία μόνο από τους αδειοδοτημένους παραγωγούς και όχι από μεσάζοντες και με μέσα που να διασφαλίζουν την ασφαλή διανομή της στα φαρμακεία.
2. Η αδειοδότηση των δύο εταιρειών παραγωγής φαρμακευτικής κάνναβης θα γίνει από φορέα που θα οριστεί, ο οποίος θα παραλαμβάνει και θα σφραγίζει τις παραγόμενες ποσότητες και θα εξουσιοδοτεί τον αδειοδοτημένο παραγωγό να τις διανέμει απευθείας στα φαρμακεία και να διεκπεραιώνει τις εξαγωγές εκ μέρους του κράτους. Η αρμόδια αρχή που θα εγκρίνει την εξαγωγή θα είναι ο Υπουργός Υγείας στο όνομα της Κυπριακής Δημοκρατίας.
3. Όλες οι ενδείξεις για ασθένειες, καθώς και οι ειδικότητες ιατρών για συνταγογράφηση της φαρμακευτικής κάνναβης οι οποίες περιλήφθηκαν στους κανονισμούς έχουν υιοθετηθεί στη βάση μελετών από πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πλην της Γερμανίας.
4. Αναφορικά με τις πρόνοιες των κανονισμών που προβλέπουν τη χορήγηση φαρμακευτικής κάνναβης σε ασθενείς ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών, σύμφωνα με σχετική βιβλιογραφία, κανένα φάρμακο δεν έγινε κατορθωτό να θεραπεύσει την επιληψία σε παιδιά ηλικίας τεσσάρων-πέντε ετών, παρά μόνο η κάνναβη.
5. Όσον αφορά τις πρόνοιες των κανονισμών με τις οποίες προβλέπεται η παροχή υπηρεσιών ασφάλειας των αδειοδοτημένων εγκαταστάσεων από ιδιωτικά γραφεία, πρέπει να σημειωθεί ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις θα έχουν σύστημα το οποίο θα είναι συνδεδεμένο με την αστυνομία επί εικοσιτετράωρου βάσεως και, ως εκ τούτου, η φύλαξή τους δε θα ανατίθεται μόνο σε ιδιώτες, αλλά θα υπάρχει άμεση εμπλοκή της αστυνομίας σε εικοσιτετράωρη βάση.

Υπό το φως των ζητημάτων που απασχόλησαν την επιτροπή και τους εμπλεκόμενους φορείς, το Υπουργείο Υγείας, σε συνεργασία με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, κατέθεσε στην επιτροπή τροποποιήσεις επί του κειμένου των υπό συζήτηση κανονισμών, με σκοπό να διασαφηνιστούν ορισμένες πρόνοιές τους, για να καταστεί πιο κατανοητό το κείμενό τους και να συμπληρωθούν ορισμένα κενά που διαπιστώθηκαν όσον αφορά την επικείμενη εφαρμογή τους, ώστε να καταστεί δυνατή η ορθή εφαρμογή τους.

Περαιτέρω, η επιτροπή επέφερε στο αναθεωρημένο στη βάση των πιο πάνω κείμενο των κανονισμών επιπρόσθετες τροποποιήσεις νομοτεχνικής φύσεως.

Στο πλαίσιο της κατ' άρθρον μελέτης των κανονισμών, την επιτροπή απασχόλησαν περαιτέρω τα ακόλουθα:

1. Η πρόνοια των κανονισμών με βάση την οποία ο αδειοδοτημένος παραγωγός θα συμβάλλεται με αδειοδοτημένο ιδιωτικό γραφείο παροχής υπηρεσιών ασφάλειας, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών ασφάλειας που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων επιτήρηση, προστασία ή φύλαξη περιουσίας ή εγκαταστάσεων, φύλαξη, μεταφορά και διανομή φαρμακευτικής κάνναβης στα φαρμακεία και παρακολούθηση λειτουργίας μηχανημάτων ασφάλειας. Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησε η άποψη που εκφράστηκε τόσο από εμπλεκόμενους φορείς όσο και από μέλη της επιτροπής σύμφωνα με την οποία την ευθύνη για την παροχή των πιο πάνω υπηρεσιών ασφάλειας πρέπει να επωμιστεί εξ ολοκλήρου το κράτος.
2. Η πρόνοια των κανονισμών με βάση την οποία η συνολική ποσότητα κάνναβης που θα συνταγογραφείται δεν πρέπει να υπερβαίνει τα τριάντα (30) γραμμάρια ξηρής κάνναβης ανά μήνα. Συγκεκριμένα, για το ζήτημα αυτό η επιτροπή προβληματίστηκε σε σχέση με διάφορες απόψεις που εκφράστηκαν για τον πιο πάνω ποσοτικό προσδιορισμό, οι οποίες αφορούν είτε αύξηση της εν λόγω ποσότητας είτε μείωσή της είτε διαγραφή της είτε λήψη της με δόσεις, ώστε να αποφευχθεί τυχόν εκτροπή. Περαιτέρω, κατατέθηκε η άποψη ότι η ποσότητα φαρμακευτικής κάνναβης που θα συνταγογραφείται πρέπει να αποτελεί ευθύνη του γιατρού που τη συνταγογραφεί, ως αποτέλεσμα επιστημονικής έρευνας για το ζήτημα αυτό.

Αναφορικά με το πρώτο ζήτημα που απασχόλησε την επιτροπή, τοποθετούμενη η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας διαβεβαίωσε ότι όλες οι διαδικασίες που έχουν περιληφθεί στις πρόνοιες των κανονισμών και αφορούν τα μέτρα ασφάλειας, ενσωματώθηκαν έπειτα από σχετικές υποδείξεις της αστυνομίας. Το Υπουργείο Υγείας, ανέφερε η ίδια, εμμένει στην αρχική του θέση, όπως αυτή αποτυπώνεται στις σχετικές πρόνοιες των κανονισμών, με βάση την οποία ο αδειοδοτημένος παραγωγός θα συμβάλλεται με ιδιωτικό γραφείο παροχής υπηρεσιών ασφάλειας και η αστυνομία θα έχει εποπτικό ρόλο, αφού οι αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις θα διαθέτουν σύστημα παρακολούθησης από αυτήν επί εικοσιτετράωρου βάσεως.

Για το ίδιο ζήτημα, ο διοικητής της ΥΚΑΝ δήλωσε ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της αστυνομίας η φύλαξη της φαρμακευτικής κάνναβης, δεδομένου ότι δεν είναι ορθό το ίδιο σώμα να έχει παράλληλα την ιδιότητα του φύλακα και του επόπτη.

Αναφορικά με το δεύτερο ζήτημα που απασχόλησε την επιτροπή, ο διευθυντής των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας επανέλαβε τις θέσεις του όπως αυτές αναφέρονται και πιο πάνω και δήλωσε πως, σε περίπτωση που οποιοσδήποτε ιατρός επιθυμεί και θεωρεί σκόπιμη τη συνταγογράφηση μεγαλύτερης ποσότητας φαρμακευτικής κάνναβης, μπορεί να αποστείνεται στην αρμόδια αρχή, για να λάβει σχετική έγκριση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και ο κ. Μάριος Μαυρίδης εκπροσωπώντας το μέλος της επιτροπής κ. Νίκο Νουρή βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ των προνοιών του νομοσχεδίου και των κανονισμών και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η παρούσα έκθεση τίθεται ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής για τη λήψη τελικής απόφασης.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά Φυτά) (Τροποιοιτικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Νίκος Κέττηρος

Ονούφριος Κουλλά

Χρίστος Ορφανίδης

Ευθύμιος Δίπλαρος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 15 Ιανουαρίου 2019. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής

Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Γεωργίας και του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, "Παναγροτικός Σύνδεσμος" και "Ευρωαγροτικός". Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Φυτοπροστασίας (ΚΥΣΥΦ), ο Σύνδεσμος Καλλιεργητών Ανθέων και οι αγροτικές οργανώσεις ΕΚΑ και "Νέα Αγροτική Κίνηση", παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 14 του περί Σπόρων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά Φυτά) Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί πληρέστερη εναρμόνιση των προνοιών τους με τις ακόλουθες πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. «Οδηγία 2002/57/ΕΚ του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουνίου 2002 περί εμπορίας των σπόρων προς σπορά των ελαιούχων και κλωστικών φυτών».
2. «Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2017/478 της Επιτροπής της 16^{ης} Μαρτίου 2017 για την απαλλαγή ορισμένων κρατών μελών από την υποχρέωση εφαρμογής σε ορισμένα είδη των Οδηγιών του Συμβουλίου 66/401/ΕΟΚ, 66/402/ΕΟΚ, 68/193/ΕΟΚ, 1999/105/ΕΚ, 2002/54/ΕΚ, 2002/55/ΕΚ και 2002/57/ΕΚ για την εμπορία σπόρων προς σπορά κτηνοτροφικών φυτών, σπόρων δημητριακών προς σπορά, υλικών αγερούς πολλαπλασιασμού της αμπέλου, δασικού πολλαπλασιαστικού υλικού και σπόρων προς σπορά τεύτλων, κηπευτικών, καθώς και ελαιούχων και κλωστικών φυτών αντίστοιχα, καθώς και για την κατάργηση της απόφασης 2010/680/ΕΕ της Επιτροπής».

Ειδικότερα, σκοπός των προτεινόμενων τροποποιητικών κανονισμών είναι η προσθήκη του είδους *Cannabis Sativa L.* στο πεδίο εφαρμογής των βασικών κανονισμών λόγω της άρσης της απαλλαγής που είχε εξασφαλίσει η Κυπριακή Δημοκρατία από την εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας 2002/57/ΕΚ σε σχέση με το υπό αναφορά είδος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που συνοδεύουν τους κανονισμούς, η Κυπριακή Δημοκρατία είχε απαλλαγεί από την υποχρέωση εφαρμογής των διατάξεων της Οδηγίας 2002/57/ΕΚ αναφορικά με το είδος *Cannabis Sativa L.*, κατόπιν σχετικού αιτήματός της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ασκώντας το σχετικό δικαίωμα που παρέχεται σε κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 28 της εν λόγω Οδηγίας. Ωστόσο, μετά την ψήφιση του περί Παραγωγής και Εμπορίας της Βιομηχανικής Κάνναβης Νόμου του 2016, οι διατάξεις του οποίου επιτρέπουν την καλλιέργεια του υπό αναφορά είδους στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας, η τελευταία ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την άρση της εν λόγω απαλλαγής και το αίτημα αυτό έγινε αποδεκτό με την έκδοση της Εκτελεστικής Απόφασης (ΕΕ) 2017/478, η οποία, ανάμεσα σε άλλα κράτη μέλη, απευθύνεται και στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της μελέτης των κανονισμών από την επιτροπή διαπιστώθηκε ότι για την εισαγωγή του είδους *Cannabis Sativa L.* στο πεδίο εφαρμογής των βασικών κανονισμών είναι ορθότερο, για σκοπούς σαφήνειας, να αντικατασταθεί ο υφιστάμενος ορισμός του όρου «πιστοποιημένοι σπόροι δεύτερης γενεάς», αντί, όπως προτείνεται, να προστεθεί νέος ταυτόσημος όρος και ορισμός αυτού. Ως εκ τούτου, η εκτελεστική εξουσία έκρινε αναγκαίο να υποβάλει αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών στο οποίο περιλήφθηκαν οι απαιτούμενες διορθώσεις.

Σημειώνεται επίσης ότι στο κείμενο των κανονισμών επισημάνθηκαν τεχνικές αδυναμίες στο μέρος που αφορά την τροποποίηση των παραρτημάτων των βασικών κανονισμών. Ωστόσο, η επιτροπή εκτιμά ότι οι αδυναμίες αυτές οφείλονται σε αντίστοιχες συναφείς αδυναμίες στη δομή των υφιστάμενων παραρτημάτων που καθιστούν δυσχερή και ατελέσφορη την προσπάθεια βελτίωσης του εν λόγω μέρους των τροποποιητικών κανονισμών. Ως εκ τούτου, η επιτροπή επισημαίνει την ανάγκη το αρμόδιο υπουργείο σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας να προβούν στις δέουσες διορθώσεις, προκειμένου να διευκολυνθεί τυχόν μελλοντική τροποποίηση των εν λόγω παραρτημάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτοί έχουν αναθεωρηθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων «Οι περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Ευθύμιος Δίπλαρος

Χρίστος Ορφανίδης

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Νίκος Κέττηρος

Όπως είναι γνωστό, για τους πιο πάνω κανονισμούς έχει ήδη κυκλοφορήσει στην ολομέλεια της Βουλής σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019. Ωστόσο, η συζήτηση των κανονισμών αναβλήθηκε από την ολομέλεια του σώματος στη συνεδρία της την 1^η Φεβρουαρίου 2019, προκειμένου να επανεξεταστεί η συνάφειά τους με τις ρυθμίσεις που αφορούν τη φαρμακευτική κάνναβη και κατά συνέπεια να προωθηθούν στην ολομέλεια ταυτόχρονα με τα σχετικά σχέδια νομοθετικών ρυθμίσεων που εξετάζει η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, τα οποία πιλοφορούνται «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017» και «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Σημειώνεται ότι ο σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι απόψεις των εμπλεκομένων, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο πρώτο στάδιο της εξέτασής τους περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής. Συνοπτικά, υπενθυμίζεται ότι σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι η προσθήκη του είδους *Cannabis Sativa L.* στο πεδίο εφαρμογής των βασικών κανονισμών, λόγω της άρσης της απαλλαγής που είχε εξασφαλίσει η Κυπριακή Δημοκρατία από την εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας 2002/57/ΕΚ σε σχέση με το υπό αναφορά είδος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων επανεξέτασε τους υπό συζήτηση κανονισμούς σε νέα συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Υγείας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας διευκρίνισαν ότι με τους υπό συζήτηση κανονισμούς επιδιώκεται η ρύθμιση της παραγωγής και της διάθεσης στην αγορά των σπόρων του είδους *Cannabis Sativa L.*, έτσι ώστε αυτοί να υπόκεινται στους σχετικούς ελέγχους που διεξάγει το Τμήμα Γεωργίας δυνάμει των υφιστάμενων κανονισμών και του νόμου που εξουσιοδοτεί την έκδοσή τους. Περαιτέρω, οι ίδιοι δήλωσαν ότι οι πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών συμπληρώνουν τις πρόνοιες των νόμων που αφορούν τη βιομηχανική κάνναβη και τη φαρμακευτική κάνναβη και σε καμιά περίπτωση δε συγκρούονται με αυτές. Συνεπώς, όπως οι ίδιοι υποστήριξαν, η έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών δε διαφοροποιεί ουδόλως οποιεσδήποτε απαγορεύσεις περιλαμβάνονται στις πρόνοιες των νόμων που αφορούν τη βιομηχανική κάνναβη και τη φαρμακευτική κάνναβη ούτε θα επιτρέψει σε πρόσωπα να ασκούν δραστηριότητες που οι πρόνοιες των εν λόγω νόμων απαγορεύουν.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα Γεωργίας κατέθεσε σχετικό αναλυτικό υπόμνημα στο οποίο μεταξύ άλλων αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Μετά την ψήφιση του περί Παραγωγής και Εμπορίας της Βιομηχανικής Κάνναβης Νόμου του 2016 κρίθηκε αναγκαία η άρση της απαλλαγής που είχε εξασφαλίσει η Κυπριακή Δημοκρατία από την εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας 2002/57/ΕΚ σε σχέση με το είδος *Cannabis Sativa L.* Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις παρέχεται η δυνατότητα παραγωγής σπόρων προς σπορά βιομηχανικής κάνναβης στο έδαφος της Δημοκρατίας, αφού η εν λόγω δραστηριότητα περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής του προαναφερόμενου νόμου.
2. Το ενωσιακό νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τους σπόρους προς σπορά δεν προβλέπει ανώτατο όριο σχετικά με την περιεκτικότητα σε THC, δηλαδή τη ψυχοτρόπο ουσία «τετραϋδροκανναβινόλη», για το είδος της κάνναβης. Ωστόσο, σε εθνικό επίπεδο, στον περί Παραγωγής και Εμπορίας της Βιομηχανικής Κάνναβης Νόμο, τίθεται ως ανώτατο όριο περιεκτικότητας σε THC το 0,2%. Περαιτέρω, η εγγραφή ποικιλιών, η παραγωγή και η διάθεση στην αγορά σπόρων προς σπορά ποικιλιών κάνναβης με περιεκτικότητα σε THC πέραν του 0,2% στο παρόν στάδιο απαγορεύονται ρητά, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 7Α του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου.
3. Σε ενωσιακό επίπεδο επιδοτείται η καλλιέργεια βιομηχανικής κάνναβης η οποία προκύπτει από σπόρους ποικιλιών που πληρούν τις διατάξεις του σχετικού ενωσιακού νομοθετικού πλαισίου και της οποίας η περιεκτικότητα σε THC δεν υπερβαίνει το 0,2%.
4. Με τους προτεινόμενους κανονισμούς επιδιώκεται η εφαρμογή ενός αυστηρού συστήματος ελέγχων οποιουδήποτε επιθυμεί στο μέλλον να ασχοληθεί με την εγγραφή ποικιλιών βιομηχανικής κάνναβης στον Εθνικό Κατάλογο Ποικιλιών, την παραγωγή (πιστοποίηση) σπόρων προς σπορά βιομηχανικής κάνναβης, καθώς και με την εμπορία των εν λόγω σπόρων στο έδαφος της Δημοκρατίας, των οποίων η περιεκτικότητα σε THC δε θα υπερβαίνει το 0,2%.
5. Σε περίπτωση μη προώθησης νομοθετικής ρύθμισης η οποία να υιοθετεί την άρση της απαλλαγής που είχε εξασφαλίσει η Κυπριακή Δημοκρατία από την εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας 2002/57/ΕΚ σε σχέση με το είδος *Cannabis Sativa L.*, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενδεχομένως να προωθήσει διαδικασία

επιβολής κυρώσεων κατά της Δημοκρατίας.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας δε διαφώνησε με τον σκοπό και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών και υποστήριξε ότι η έγκρισή τους δε θα επηρεάσει το εκάστοτε καθεστώς σε σχέση με τη ρύθμιση της φαρμακευτικής κίνησης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης έχει τον λόγο. Μέχρι τρία λεπτά, κύριε Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εντάξει. Το θέμα είναι πολύ μεγάλο και βαθύ, κύριε Πρόεδρε.

Υπάρχει μια προκατάληψη βαθιά διαδεδομένη στη χώρα μας εναντίον της κίνησης. Αποδείχτηκε ότι - και το έχουν αποδείξει με οδηγίες, πρώτα η Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και πολλές άλλες χώρες - ότι πρέπει να εγκαταλειφθεί αυτή η προκατάληψη, για να χρησιμοποιηθεί η κίνηση για όλα τα θετικά στοιχεία για τα οποία χρησιμοποιείται για αιώνες από την ανθρώπινη κοινότητα. Είναι τα συμφέροντα της βιομηχανίας του πετρελαίου που έχουν ποινικοποιήσει την κίνηση.

Η κίνηση είναι ένα φυτό το οποίο έχει προσφέρει στην ανθρωπότητα από αιώνες τα καλά της όσον αφορά τη βιομηχανία, τη βιοτεχνία αλλά και την ιατρική. Ευτυχώς, έφτασε η ώρα και στην Κυπριακή Δημοκρατία να εισάσουμε τη δυνατότητα σε χιλιάδες ασθενείς να τυγχάνουν των θετικών στοιχείων που προσφέρουν τα παρασκευάσματα από την κίνηση. Με πολύ αυστηρές βέβαια προϋποθέσεις. Θα μπου και κάποιες τροπολογίες που θα κάμουν ακόμα πιο αυστηρές τις προϋποθέσεις.

Εμείς θεωρούμε ότι είναι υπερβολικές αυτές οι προϋποθέσεις που μπαίνουν. Αλλά, επειδή μπαίνουν προς την πλευρά της ασφάλειας και για να διευκολύνουν την εισαγωγή αυτού που ζητούσαμε από το 2014 με θέματα που είχαμε εγγράψει στη Βουλή και συζητήθηκαν και αντιμετωπίσαν φοβερή εχθρότητα τότε, θα υποστηρίξουμε τις τροπολογίες, διότι βοηθούν στην καλλιέργεια ενός κλίματος εμπιστοσύνης. Παρ' όλο που είναι, πιστεύουμε, υπερβολικές, στηρίζουν την επένδυση σοβαρών κεφαλαίων στην παραγωγή ιατρικής κίνησης. Θα θέλαμε να μπορούσαν και απλοί παραγωγοί με λιγότερο ισχυρό βαλάντιο να μπου να μπου σε αυτή τη διαδικασία. Θα επανέλθουμε ίσως στο μέλλον, αφού ξεκινήσουμε με προσεκτικά βήματα.

Εκεί που επιμένουμε όμως και θέλουμε πραγματικά τη στήριξη και των άλλων κοινοβουλευτικών ομάδων και βουλευτών είναι στο θέμα της ιατρικής παρέμβασης και στο να δώσουμε το δικαίωμα στους ασθενείς όσο γίνεται πιο ανοιχτά, χωρίς προκατάληψη, γιατί ήδη γίνεται χρήση της κίνησης και φοβάμαι να πω ότι δε γίνεται με το σωστό τρόπο. Αν βάλουμε πολύ αυστηρούς όρους, σαν αυτούς που έχουν το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί, τότε θα συνεχίσει αυτή η κατάσταση της παράτυπης και παράνομης χρήσης της κίνησης ως ιατρικού προϊόντος.

Γι' αυτό εμείς θεωρούμε ότι με τρεις-τέσσερις τροπολογίες που έχουμε θέσει μπου να γίνει πιο σωστή η διαδικασία της νομιμοποίησης της πρόσβασης από τους ασθενείς σε αυτό το παρασκεύασμα, στα παρασκευάσματα από κίνηση, για να δώσουμε την ευκαιρία σε πολλούς ασθενείς να βρουν θεραπεία, λένε κάποιιοι, ανακούφιση λένε άλλοι· δε θα ανοίξουμε αυτή τη συζήτηση εδώ, ο χρόνος είναι περιορισμένος, κύριε Πρόεδρε και το σέβομαι. Αλλά, ό,τι και να ναι, αφού υπάρχει αυτή η δυνατότητα και αξιοποιείται και η...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ολοκληρώνετε, κύριε Περδίκη, σας παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να συνεχίσουμε με έναν πιο δημοκρατικό και πιο ανθρώπινο κυρίως τρόπο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο κ. Γιώργος Τ. Γεωργίου.

Έχετε μέχρι τρία λεπτά, κύριε Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο αφορά την καλλιέργεια κανναβιδιόλης για ιατρικούς σκοπούς στην Κυπριακή Δημοκρατία. Η κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο Υγείας, καταθέτοντας το νομοσχέδιο αυτό, το χαρακτήρισε κυρίως αναπτυξιακό και ότι θα συμβάλει στην ενίσχυση της κυπριακής οικονομίας. Λυπούμαι, αλλά τους ασθενείς οι οποίοι το έχουν ανάγκη τούς χρησιμοποίησαν απλώς για δόλωμα.

Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι εμείς είμαστε υπέρ της εισαγωγής για ιατρικούς σκοπούς, με σκοπό την ανακούφιση των ασθενών που οι θεράποντες ιατροί τούς το συστήνουν. Ταυτόχρονα, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι αναγνωρίζουμε και υποστηρίζουμε το δικαίωμα των ασθενών για την κάλυψη των αναγκών τους με κανναβιδιόλη για ιατρικούς σκοπούς μέσα από τη διάθεση φαρμακευτικών σκευασμάτων τα οποία εμπεριέχουν ακριβή, συγκεκριμένα και μετρήσιμα συστατικά σε κάθε μονάδα, ώστε να επιτρέπει στους ιατρούς τον καθορισμό της κατάλληλης δόσης. Αυτή η σταθερότητα επιτρέπει στους ιατρούς να καθορίσουν τη δοσολογία και τη συχνότητα ενός φαρμάκου. Τα φυτά της κάνναβης περιέχουν εκατοντάδες χημικές ουσίες, οι οποίες μπορεί να επιφέρουν διαφορετικά αποτελέσματα, τα οποία διαφέρουν από φυτό σε φυτό. Ως εκ τούτου, το ΑΚΕΛ υποστηρίζει ότι στην παρούσα φάση οι κανονισμοί θα πρέπει να περιοριστούν στην εισαγωγή σκευασμάτων κανναβιδιόλης και όχι στην καλλιέργεια κάνναβης.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Η κυβέρνηση με πρόσχημα την καλλιέργεια κανναβιδιόλης για ιατρικούς σκοπούς οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στη νομιμοποίησή της. Εμμέσως πλην σαφώς, εισάγονται τα ναρκωτικά από την πίσω πόρτα. Επιδιώκεται με τον τρόπο αυτό να αμβλυνηθεί το κριτήριο της χρήσης απέναντι στη νέα γενιά, σε μια εποχή που της αφαιρείται το δικαίωμα στη μόρφωση, στην υγεία, στον πολιτισμό, στον αθλητισμό, στην εργασία, στον ελεύθερο χρόνο, μ' ένα μέλλον χωρίς προοπτική, μ' ένα μέλλον με άνεργους.

Το νομοσχέδιο αυτό ούτε αναπτυξιακό είναι ούτε επενδυτικό ούτε και θα λύσει κανένα λαϊκό ή ιατρικό πρόβλημα. Όλες οι συζητήσεις και η επιχειρηματολογία που αναπτύσσεται για την υπεράσπισή του, ανεξάρτητα από προθέσεις, διευκολύνουν στην αθώωση και στην αποδοχή της χρήσης της κάνναβης, αλλά και την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων οικονομικών συμφερόντων και των εκπροσώπων τους στην Κύπρο. Πριονίζονται έτσι τα θεμέλια κάθε προσπάθειας για ουσιαστική και αποτελεσματική πρόληψη. Η διαθεσιμότητα, η προσβασιμότητα και η κοινωνική αποδοχή είναι παράγοντες που αυξάνουν τη χρήση και αυτό ισχύει και στο θέμα της κάνναβης.

Ολοκληρώνοντας, τονίζω ότι το νομοσχέδιο αυτό πρέπει να αποσυρθεί, αντί να ψηφιστεί, γιατί ακριβώς μόνο ζημιά θα προκαλέσει στην κοινωνία. Δεν υπάρχει κανένα θετικό στοιχείο ή απόδειξη ότι θα συμβάλει θετικά είτε στην οικονομία είτε στην ιατρική ή στην ανακούφιση των ασθενών.

Εν κατακλείδι, σημειώνουμε τα ακόλουθα: Η νομιμοποίηση της κανναβιδιόλης για ιατρικούς σκοπούς στην πολιτεία του Κολοράντο στην Αμερική μεταξύ άλλων είχε τις ακόλουθες συνέπειες: Αύξηση των περιστατικών που επισκέπτονται τα τμήματα Πρώτων Βοηθειών λόγω τοξίκωσης από τη χρήση κάνναβης. Οι ασθενείς επισκέπτονται τις Πρώτες Βοήθειες με συμπτώματα αγχώδους διαταραχής, κρίσεις πανικού, δημόσια τοξίκωση, εμετούς ή άλλα συμπτώματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα αφήσεις χρόνο για τον κ. Αδάμου, κύριε Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κλείνω, αγαπητέ Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι.

Το ΑΚΕΛ θα συνεχίσει να παλεύει για μια κοινωνία χωρίς ναρκωτικά και όχι με ελεύθερα ναρκωτικά. Είμαστε αντίθετοι στη νομιμοποίηση της χρήσης και καλλιέργειας της κάνναβης, γι' αυτό στηρίζουμε τις πολιτικές που θα ενισχύσουν τη μείωσή της και όχι τη μείωση της βλάβης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Λεωνίδου.

Έμεινε μόνο ένα λεπτό για τον κ. Αδάμου, αλλά ξέρει να τα πει πιο γρήγορα, εν έσει θέμα.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Να μείνω τελευταίος, κύριε Πρόεδρε. Έχει σημασία η τοποθέτηση που θα κάμω, πάρα πολλή σημασία, και θέλω να την ακούσουν. Με την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πράγματι, συζητάμε σήμερα ένα πολύ σημαντικό θέμα, που αφορά πολλές εκφάνσεις της κοινωνίας μας, ένα θέμα που αφορά την υγεία, την έρευνα και την οικονομία. Η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς είναι πλήρως κατατοπιστική και απεικονίζει με σαφήνεια ακριβώς όλες τις απόψεις, θετικές ή αρνητικές, τις επιφυλάξεις και γενικά τους προβληματισμούς, που εστιάζονται κυρίως στο εάν πρέπει να επιτραπεί ή όχι η καλλιέργεια και παραγωγή φαρμακευτικής κάνναβης στην Κύπρο.

Το θέμα ακριβώς της καλλιέργειας και παραγωγής της είναι αυτό που μας προβλημάτισε και εμάς ως Δημοκρατικό Κόμμα και οφείλω να ομολογήσω πως εκφράζουμε ακόμα αρκετές επιφυλάξεις. Ο λόγος αφορά κυρίως τα ζητήματα ασφάλειας, που έχουν σχέση με την επιτήρηση, προστασία, ασφαλή φύλαξη και παρακολούθηση, έτσι που ο κάθε αδειοδοτημένος παραγωγός να μπορεί ανά πάσα στιγμή να ελέγχεται και να διασφαλίζονται οι σκοποί και πρόνοιες της νομοθεσίας.

Παράλληλα, ως Δημοκρατικό Κόμμα λάβαμε τις τελικές μας αποφάσεις εστιάζοντας σε μια πολύ σημαντική, τη σημαντικότερη ίσως πτυχή του όλου θέματος: την απαίτηση της κοινωνίας και ιδιαίτερα των πασχόντων συνανθρώπων μας, που αναζητούν ευκολότερη πρόσβαση στα σχετικά με την κάνναβη φαρμακευτικά σκευάσματα, που αποτελούν για αυτούς σε κάποιες περιπτώσεις σανίδα σωτηρίας. Η κάνναβη άλλωστε σύμφωνα με τεκμηριωμένες ιατρικές γνωματεύσεις αποτελεί, φαίνεται, ένα ασφαλές και αβλαβές φυτό με πολλαπλές φαρμακευτικές ιδιότητες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λεωνίδου, αν εμοιράσετε τον χρόνο, τελειώνει ο χρόνος σας εδώ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Τέσσερα λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, εν θα μιλήσει ο κ. Βότσης;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Τριάντα δευτερόλεπτα ο κ. Βότσης μού είπε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Δημοκρατικό Κόμμα κατέθεσε μια σειρά από τροπολογίες, αφού πρώτα έλαβε υπόψη τις επιφυλάξεις και εισηγήσεις των διαφόρων φορέων και Αρχών σε θέματα που έχουν σχέση τόσο με την καλλιέργεια και την παραγωγή όσο και με τη χρήση της από πάσχοντες συνανθρώπους μας. Συγχρόνως, δώσαμε ιδιαίτερη έμφαση στο απομακρυσμένο για μας αλλά υπαρκτό σενάριο κατάχρησης και/ή εκτροπής της φαρμακευτικής κάνναβης στην παράνομη αγορά ή στην παράνομη χρήση. Για αυτό τον λόγο κρίναμε απαραίτητη την εισαγωγή περισσότερων ασφαλιστικών δικλίδων.

Από τη μελέτη που έχουμε διεξαγάγει είναι φανερό ότι μέσα από τη συνολική προτεινόμενη νομοθεσία συστήνονται τρία διαφορετικά όργανα, τα οποία θα έχουν την ευθύνη αδειοδότησης, παρακολούθησης και ελέγχου όλων των διαδικασιών, από την καλλιέργεια μέχρι τη διάθεση. Δημιουργείται αρμόδια αρχή, που θα είναι το Υπουργείο Υγείας, συστήνονται Συμβουλευτική Επιτροπή, με περιορισμένες θα λέγαμε εξουσίες, και Συντονιστική Επιτροπή, η οποία έχει την ευθύνη και αρμοδιότητα να επιλέξει τους αδειούχους.

Με τις τροπολογίες που βρίσκονται ενώπιόν σας επιδιώκουμε τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος, την ενίσχυση της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης. Αυτό επιτυγχάνεται σε μεγάλο βαθμό κατά την άποψή μας με τη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Συγκεκριμένα, προτείνουμε όπως οι αδειούχοι, οι επιθεωρητές και το ιδιωτικό γραφείο παροχής υπηρεσιών ασφαλείας και όλοι όσοι εμπλέκονται στις διαδικασίες και στην ασφάλεια υποβάλλουν τριμηνιαίες εκθέσεις ενημέρωσης και αξιολόγησης προς τη Συμβουλευτική Επιτροπή με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον νόμο.

Περαιτέρω, για όλους τους πιο πάνω λόγους εισηγούμαστε την ενίσχυση της σύνθεσης της Συμβουλευτικής Επιτροπής με συμμετοχή του Γενικού Εισαγγελέα, του Γενικού Ελεγκτή και του Γενικού Λογιστή ή εκπροσώπων τους. Προτείνουμε επίσης αντικατάσταση του διευθυντή Φαρμακευτικών Υπηρεσιών από τη θέση του προέδρου της Συντονιστικής Επιτροπής από τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Υγείας.

Είναι η άποψή μας ότι με την ψήφιση και συμπερίληψη αυτών των τροπολογιών στον κορμό της νομοθεσίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώνετε, κύριε Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

...διασφαλίζονται ακόμα καλύτερα τόσο οι σκοποί του νόμου όσο και η διαφάνεια και η χρηστή διοίκηση. Κυρίως όμως ενισχύουμε την προσπάθεια για βελτίωση της ποιότητας ζωής των πασχόντων συνανθρώπων μας και προσφέρουμε ένα όπλο, αν θέλετε, που ενδέχεται να ανακουφίσει χιλιάδες ασθενείς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λεωνίδου.

Ο κ. Χρίστος Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο διάλογος γύρω από το θέμα της ιατρικής κάνναβης διαρκεί εδώ και αρκετά χρόνια, χωρίς να έχουμε καταλήξει σε ασφαλή συμπεράσματα. Γενικότερα, στη δική μας προσέγγιση αντιμετωπίζουμε θετικά την εισαγωγή οποιουδήποτε φαρμακευτικού σκευάσματος που αποδεδειγμένα βοηθά στην καταπολέμηση κάθε μορφής ασθένειας ή νόσου. Όμως στην προκειμένη περίπτωση η επιστημονική κοινότητα είναι σαφής: Η ινδική κάνναβη δεν είναι φάρμακο. Καμία σοβαρή μελέτη δεν κατάφερε να αποδείξει ότι η χρήση της έχει θεραπευτικά αποτελέσματα. Έχουμε μόνο ενδείξεις πως η κάνναβη σε κάποιες περιπτώσεις χρόνιων παθήσεων έχει ανακουφιστικές ιδιότητες. Απεναντίας, μια πρόσφατη έρευνα της Πανεπιστημιακής Ψυχιατρικής Κλινικής του Bochum στη Γερμανία έδειξε ότι η χρήση κάνναβης, φαρμακευτικής ή μη, ενέχει σοβαρούς κινδύνους για την υγεία. Στατιστικά, ένας στους έντεκα που καπνίζει τακτικά μαριχουάνα αναπτύσσει φοβικά σύνδρομα, κατάθλιψη και προβληματική συμπεριφορά. Σημειώστε επίσης πως η κάνναβη έχει την ικανότητα να ενεργοποιήσει νευροδιαβιβαστές του εγκεφάλου που προκαλούν σχιζοφρένεια σε άτομα με αυτή την προδιάθεση.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Οι ασθενείς που δυνητικά θα έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιήσουν κάνναβη στην Κύπρο με συνταγή γιατρού ανέρχονται περίπου στις τρεις χιλιάδες. Αυτές οι ανάγκες πολύ εύκολα μπορεί να καλυφθούν με εισαγωγές ανάλογων ποσοτήτων από το Υπουργείο Υγείας και έτσι θα εξασφαλιστεί και το θέμα της ασφάλειας. Στην πραγματικότητα, με τα όσα συζητούμε σήμερα μέσα από τις εν λόγω τροποποιήσεις προσχηματικά εκμεταλλευόμαστε τους ασθενείς, για να καθοριστεί το πλαίσιο δημιουργίας βιομηχανίας παραγωγής ναρκωτικών ουσιών. Ο στόχος είναι αποκλειστικά το οικονομικό όφελος που θα προκύψει από τις επενδύσεις κυρίως αμερικανικών και ισραηλινών εταιρειών σε αυτό τον τομέα.

Επίσης, κάτι το οποίο θέλουμε να σημειώσουμε, οποιοδήποτε νομοσχέδιο φωτογραφίζει εταιρείες, περιορίζει τον αριθμό των εταιρειών που μπορεί να ασχοληθούν σε ένα εξειδικευμένο τομέα μάζ θέτει μεγάλους προβληματισμούς και δεν μπορούμε να αποκλείσουμε τα εμπλεκόμενα οικονομικά συμφέροντα.

Την ίδια στιγμή που η μάζστιγα των ναρκωτικών απειλεί την κυπριακή νεολαία και κάθε μέρα ακούμε όλοι μας για νέα κρούσματα σε πιο νεαρές ηλικίες, ακόμα και σε μαθητές, η πολιτεία μέσα από το κοινοβούλιο θα στείλει ένα λάθος μήνυμα, ότι η χρήση κάνναβης είναι φαρμακευτική και με αυτό τον τρόπο όποιος την καταναλώνει δεν έχει να φοβάται τίποτε για την υγεία του.

Θέλοντας να εμποδίσουμε τις όποιες αρνητικές εξελίξεις, το ΕΛΑΜ θα καταψηφίσει τις τροποποιήσεις αυτού του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ολοκληρώνω, Πρόεδρε.

Πάνω από την κερδοφορία των καρτέλ που θέλετε κάποιοι να στήσετε προέχει η υγεία όλων των πολιτών και ειδικότερα η προστασία των νέων ανθρώπων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα συμφωνήσω ότι έχουμε ενώπιόν μας ένα σημαντικό νομοσχέδιο σήμερα. Ομολογώ ότι το θέμα, καλώς ή κακώς, κουβαλά μαζί του πολλά αρνητικά παράγωγα, όμως είναι παραδεκτό ότι την ίδια ώρα η ψήφιση της εν λόγω νομοθεσίας θα δώσει λύση στην αγωνία πολλών ασθενών στην πατρίδα μας, οι οποίοι είναι πολύ περισσότεροι από τις τρεις χιλιάδες που ακούστηκαν.

Συμμερίζομαι τους φόβους, τις αμφιβολίες και τις επιφυλάξεις όλων και ιδιαίτερα τους φόβους εάν η Κυπριακή Δημοκρατία, το κυπριακό κράτος μπορεί να διαχειριστεί με ασφάλεια το θέμα της κάνναβης. Όμως η θέση μου είναι ότι μπορούμε. Μπορούμε να δανειστούμε από την τεχνογνωσία μεγάλων οργανισμών που σίγουρα θα ενδιαφερθούν να κάμουν επενδύσεις στην Κύπρο αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα του νησιού και βέβαια μπορούμε να δανειστούμε από την εμπειρία άλλων χωρών που ήδη έχουν προχωρήσει στη νομοθετική ρύθμιση για την παραγωγή και χρήση φαρμακευτικών προϊόντων με βάση την κάνναβη, για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις και τις ανάγκες των πασχόντων πολιτών τους. Χώρες όπως η Ισπανία, η Γερμανία, η Ιταλία, το Ισραήλ, οι Ηνωμένες Πολιτείες, ο Καναδάς και προσφάτως η Ελλάδα σίγουρα έχουν έγνοια για τους πολίτες τους και δε θα προχωρούσαν να φτιάξουν όλα αυτά τα οποία ακούστηκαν προηγουμένως, βιομηχανίες παραγωγής ναρκομανών και ναρκωτικών. Αυτές και πολλές άλλες χώρες υιοθετούν την επιστημονική άποψη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και της παγκόσμιας ιατρικής κοινότητας ότι η κάνναβη sativa, η υψηλή σε περιεκτικότητα τετραϋδροκανναβινόλης, το γνωστό «THC» δεν ανήκει στα οπιούχα και μπορεί να λειτουργήσει ως φυσικό φαρμακευτικό προϊόν για παρηγορική θεραπευτική αγωγή για μια σειρά από ασθένειες. Άρα, την ώρα που χιλιάδες ασθενείς συμπατριώτες μας χρήζουν αγωγής με προϊόντα φαρμακευτικής κάνναβης, οφείλουμε να θεσπίσουμε αυτό το νομοθετικό πλαίσιο, ώστε να βρίσκουν τα προϊόντα αυτά σε προσιπή τιμή με τη φροντίδα του κράτους και όχι να ξοδεύουν πολλά λεφτά, για να εξασφαλίσουν αυτά τα προϊόντα μέσα από διαδρομές αμφίβολης νομιμότητας.

Τίθεται ευλόγως το ερώτημα αν μπορούμε με ασφάλεια να προχωρήσουμε σ' αυτό το εγχείρημα. Ε, μη φανταστείτε, αγαπητοί μου συνάδελφοι, ότι θα ξεριζώσουμε τις πατάτες και τα σιτηρά και θα γεμίσουμε τους κάμπους και τα χωράφια της πατρίδας μας με κάνναβη! Οι μονάδες καλλιέργειας της κάνναβης απαιτούν υψηλή τεχνολογία, είναι στεγανές, απόλυτα κλειστές, καθετοποιημένες μονάδες, οι οποίες έχουν συστήματα ασφαλείας με σύγχρονη τεχνολογία και ό,τι απαιτείται, για να διασφαλίζεται ότι αυτή η δραστηριότητα υλοποιείται με όλα αυτά τα οποία η νομοθεσία προβλέπει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώνετε, κύριε Γιωργάλλα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Θέλω απλά να σας δώσω την εικόνα αυτής της αγοράς σχετικά με τις φαρμακευτικές εφαρμογές της κάνναβης, η οποία φτάνει το 2021 γύρω στα €32 δις, έχει έναν ρυθμό ανάπτυξης 60% ετησίως και θα φτάσει στην επόμενη δεκαετία τα €200 δις. Ε, εύλογα θα έλεγε κανείς, όπως ακούστηκε, ότι για ακόμη μια φορά το κεφάλαιο θα πολλαπλασιαστεί και θα γιγαντωθεί. Ε, δε διαφωνώ, κάποιοι θα κερδίσουν. Όμως την ίδια ώρα στην παγκόσμια κοινότητα των ασθενών κάποιοι εξασφαλίζουν αναβαθμισμένη ποιότητα ζωής -ανάμεσά τους ελπίζω και οι Κύπριοι ασθενείς- οι οποίοι πάσχουν από χρόνιους πόνους, ναυτίες, καχεξία, ανορεξία, επιληψίες, καρκίνους και πολλές πολλές άλλες αρρώστιες, οι οποίες τους ταλαιπωρούν. Εύχομαι και ελπίζω ότι σήμερα μπορούμε να θεσπίσουμε το νομοθετικό πλαίσιο που θα κατοχυρώνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα ασφαλείας και θα μπορεί να εξασφαλίσει στους Κυπρίους ασθενείς μία ποιότητα ζωής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου έχει τον λόγο.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ουδείς αμφιβάλλει για τις ιδιότητες τις θεραπευτικές ή τις ανακουφιστικές της κάνναβης. Αλλά εγώ θα θέσω ένα ερώτημα: Πιστεύουμε ειλικρινά ότι αυτό το κράτος, όταν αδυνατεί να ελέγξει την Πράσινη Γραμμή,

αδυνατεί να ελέγξει ποιοι κάμνουν λαθρεμπόριο ψαρικών, λαθρεμπόριο λαχανικών, λαθρεμπόριο πυροτεχνημάτων, φαρμάκων, όταν δεν μπορεί να ελέγξει την αδήλωτη εργασία, πιστεύουμε πραγματικά σοβαρά ότι αυτό το κράτος είναι σε θέση να ελέγξει τις καλλιέργειες της ινδικής κάνναβης, όταν παίζονται συμφέροντα εκατοντάδων χιλιάδων ίσως και εκατομμυρίων ευρώ; Για αυτό τον λόγο «ναι» στην εισαγωγή, «ναι» στη διάθεση με προσοχή. Υιοθετούμε πλήρως και τη θέση της ΥΚΑΝ, των πλέον αρμοδίων, και λέμε «για όνομα του Θεού»! Εφόσον η διαφθορά στην Κύπρο ξεκινά από το κεφάλι, είναι δυνατό να πιστεύουμε ότι το κεφάλι, οι αρμόδιες αρχές θα πατάξουν αυτό το φαινόμενο της λαθρεμπορίας και της λαθραίας διακίνησης των ναρκωτικών;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τον λόγο έχει ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Απλά να συμπληρώσω, κύριε Πρόεδρε, γιατί σε καμιά περίπτωση δεν αμφισβητούμε τη χρήση της κάνναβης για ιατρικούς σκοπούς και θα πρέπει να γίνει, όμως έχουμε να υποδείξουμε τρία σημαντικά στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται και στο νομοσχέδιο. Το πρώτο, ότι η άδεια εισαγωγής θα παραχωρείται σε αυτούς που θα έχουν και την άδεια καλλιέργειας. Είναι δύο σε ένα στην ουσία. Αυτό επιτρέψτε μου να πω ότι μας βάζει σε σοβαρές ανησυχίες. Το δεύτερο, στις υπόλοιπες χώρες δεν επιτρέπεται η διάθεση της ξηρής κάνναβης όπως αυτή τη στιγμή θα επιτραπεί εις την Κύπρο. Ακόμα μια πρωτοτυπία! Και το τρίτο, είμαστε υποχρεωμένοι να λάβουμε σοβαρά υπόψη τις υποδείξεις τριών ουσιαστικών υπηρεσιών του κράτους, του Κρατικού Χημείου, της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων και της ΥΚΑΝ, οι οποίες στην ουσία είναι αντίθετες με την καλλιέργεια της κάνναβης εις την Κύπρο, είναι υπέρ της εισαγωγής.

Γι' αυτό και από την πλευρά της ΕΔΕΚ θα στηρίζουμε το θέμα της εισαγωγής και της σωστής ιατρικής διάθεσης της κάνναβης σε αυτούς που έχουν πραγματική ανάγκη μέσα σε ένα σωστό πλαίσιο ελέγχου, αλλά δεν πρόκειται να στηρίξουμε και να ψηφίσουμε την αδειοδότηση παραγωγών κάνναβης στην Κύπρο, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Προηγούνται άλλοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, προηγούνται οι άλλοι, αλλά εμιλήσαν τα κόμματά τους τζιαι είπα να μιλήσει ένας 'πού τον Συναγερμό.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θα επαναλάβω αυτά που έχουν λεχθεί και θα υιοθετήσω αυτά που έχει πει κύρια ο συνάδελφος ο Μιχάλης Γιωργάλλας, για να μην επαναλαμβάνω εαυτόν.

Απασχόλησε την επιτροπή για ένα έτος περίπου, από τον Νοέμβριο του 2017 μέχρι και τον Νοέμβριο του 2018, σε αλληπάλληλες και επαναλαμβανόμενες συνεδρίες στην παρουσία πενήντα τόσων προσκεκλημένων από υπουργεία, τμήματα, φορείς, οργανώσεις. Όλοι έδωσαν το «παρών» τους και όλοι εξέφρασαν τις δικές τους απόψεις. Μπορώ να πω ότι η συντριπτική πλειοψηφία υιοθέτησε και συμφώνησε με τους προτεινόμενους νόμους και τους προτεινόμενους κανονισμούς.

Τώρα, επειδή δε θέλω να επαναλαμβάνω, απλά στην προσέγγιση και στην αναφορά του αγαπητού συναδέλφου του Κωστή Ευσταθίου θα ήθελα να πω ότι, ναι, υπάρχει Πράσινη Γραμμή και εκεί εύκολα κάποιος διέρχεται, εισέρχεται, μπαίνει, καταφέρνει με τον δικό του τρόπο να μεταφέρει παράνομες ουσίες ή οτιδήποτε άλλο σχετικό. Εδώ όμως είναι το στοίχημα. Εδώ υπάρχει συντεταγμένο κράτος, υπάρχουν τα όργανα του κράτους. Υπάρχουν παράλληλα και την ίδια στιγμή ακριβώς οι προτεινόμενοι κανονισμοί, οι οποίοι είναι απόλυτα αυστηροί και δεν επιδέχονται οποιασδήποτε παρέκκλισης, και αυτό θα πρέπει να το λάβουμε σοβαρότατα υπόψη. Αυτός ο οποίος θα πάρει την άδεια ή αυτοί που θα την πάρουν είναι υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν απόλυτα και αυστηρά τη διαδικασία που προβλέπεται μέσα από τον νόμο και τους κανονισμούς. Ενδεχόμενη παρέκκλιση συνεπάγεται την ίδια στιγμή αυστηρότατες ποινές, στην τελευταία ανάλυση μέχρι και την αφαίρεση της άδειας. Ε, δεν μπορεί κάποιος ο οποίος θα προβεί σε τέτοιου είδους διαδικασίες, ενέργειες,

σε ένα τόσο μεγάλο πρότζεκτ, το οποίο σίγουρα κοστίζει πάρα πολλά εκατομμύρια, να έρθει ελαφρά τη καρδιά να αφήσει ανεξέλεγκτες διαδικασίες και ρυθμίσεις και να είναι ελεύθερη Κέρκυρα για τον οποιονδήποτε ή την ίδια στιγμή να δώσει το δικαίωμα παρέκκλισης από τους αυστηρότατους όρους διαδικασιών που έχουν να κάνουν με την εισαγωγή σπόρων, την καλλιέργεια, την παραγωγή, τη διάθεση, τη συσκευασία, τα πάντα. Ε, είναι εδώ που το κράτος, ως συντεταγμένο όργανο, έχει και τη δύναμη και τη θέληση και τη βούληση -και αυτό διαφαίνεται μέσα από τον ίδιο τον νόμο και τους κανονισμούς- ναι, να τα εφαρμόσει πιστά.

Έχοντας κατά νουν τις διαβεβαιώσεις όλων των αρμοδίων και δη της κυβερνητικής πλευράς, είμαστε πεπεισμένοι ότι, ναι, παράλληλα με όλα εκείνα τα οποία θα αποβαίνουν προς όφελος κύρια των ασθενών που τόσο ανάγκη έχουν -και που σήμερα δυστυχώς δεν υπάρχει ρύθμιση και μάλιστα η όποια εισαγωγή και διάθεση προς όφελός τους είναι μέσα από απαγορευτικές πρόνοιες, στην ουσία παράνομες διαδικασίες, ανεξάρτητα αν ο υπουργός έχει το δικαίωμα και δίνει αυτή την άδεια σ' εκείνους που έχουν ανάγκη- την ίδια στιγμή θα επωφελείται το ίδιο το κράτος μας με τους δασμούς ή και τις άλλες πτυχές που έχουν να κάνουν με το οικονομικό θέμα, αλλά και την ίδια στιγμή θα δώσει το δικαίωμα να εργοδοτηθούν πάρα πολλοί Κύπριοι άνεργοι και ασφαλώς και σε αυτό τον τομέα θα είναι επωφελές μέσα από την όλη διαδικασία η οποία προβλέπεται.

Είμαστε πεπεισμένοι ότι μέσα από την αυστηρή τήρηση των κανονισμών δε θα υπάρχει κανένα πρόβλημα και ως εκ τούτου καλούνται οι συνάδελφοι και η ολομέλεια να ταχθούν υπέρ.

Εμείς, ως κοινοβουλευτική ομάδα, θα στηρίξουμε τους προτεινόμενους νόμους, θα στηρίξουμε τις τροπολογίες του ΔΗΚΟ που έχουν κατατεθεί μέσω του συνάδελφου του Άγγελου Βότση και του Πανίκου Λεωνίδου και θα στηρίξουμε και τις τροπολογίες εκτός από τη Γ του συνάδελφου του Γιώργου Πεردίκη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότση.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Απλά να εξηγήσω τις δικές μας τροπολογίες. Συμπληρωματικά των όσων έχει αναφέρει προηγουμένως ο φίλος Πανίκος και αφού έλαβα υπόψη ότι η επιτροπή Υγείας -διαβάζω στα πρακτικά- «είχε ενδιαφέρει και κατέληγε να εγκρίνει αυτό το νέο εγχείρημα που θα έχει και τα επενδυτικά οφέλη για τον τόπο», εθεώρησα καλό να προτείνω προς την ολομέλεια τις άδειες, αντί δύο, να τις κάμει τρεις, τις €15.000 του τέλους αδειάς να τις κάμουμε €500.000. Το πιο σημαντικό για μένα είναι ότι εισηγούμαι η συντονιστική επιτροπή, όταν θα κάμει την πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος, να γνωστοποιεί εκ των προτέρων τη βαρύτητα της βαθμολόγησης έκαστου εγγράφου που αναφέρεται κ.λπ. κ.λπ., ούτως ώστε να ξέρουν οι όποιοι επίδοξοι επενδυτές από πριν τι έχουν να αντιμετωπίσουν, για να αποφύγουμε οποιαδήποτε φαινόμενα διαπλοκών κ.λπ. Επίσης, η ανανέωση της άδειας, από €2.000, η πρόταση είναι να γίνει €30.000. Θεωρώ ότι αντιμετωπίζονται και με το νομοσχέδιο, αλλά και με τις τροπολογίες που ανέφερε προηγουμένως ο φίλος Πανίκος- είναι καλό και για το κράτος να έχει τα περισσότερα δυνατά έσοδα απ' αυτό το εγχείρημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Θέλετε από το ΑΚΕΛ και ο κ. Λουκαΐδης και ο κ. Αδάμου να μιλήσετε;

Κύριε Λουκαΐδη, θέλετε να μιλήσετε;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον βουλευτή κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Ναι, θα 'θελα να τον αφήσω τελευταίο, κύριε Λουκαΐδη, τζιαι να του δώκω όσο χρόνο θέλει μάλιστα!

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ τον Πρόεδρο και εσάς για την ανοχή που εζήτησα να μιλήσω τελευταίος και θέλω να με ακούσετε με προσοχή.

Δεν υπάρχει κανένας σ' αυτή την αίθουσα που δε θέλει την ιατρική κάρναβη ως φαρμακευτικό προϊόν για τις ασθένειες. Κανένας! Πρέπει να ξέρετε ότι είναι ένα πεδίο γκρίζο ακόμα, παρότι έχει τις ενδείξεις του και τις αντενδείξεις του και πρέπει να λαμβάνετε πάντα υπόψη τις παρενέργειές τους. Είδατε τις δημοσιεύσεις τελευταίων μελετών που λεν ότι η κάρναβη στους εφήβους, όταν καταναλώνεται, αυξάνει κατά 37% τις αυτοκτονίες; Φυσικά, ήρθε και χθες το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ενέκρινε την κάρναβη για ιατρικούς σκοπούς.

Εμείς εδώ σ' αυτό τον τόπο εμπειρία απ' αυτό το πράμα δεν έχουμε. Αφού να σκεφτείτε έχει τροπολογίες συναδέλφων που καθορίζουν και τη δόση! Αφού είναι ένα πεδίο ακόμα άγνωστο για τους συναδέλφους μας, έν' δυνατό να κάμνουμε τροπολογίες τζαι να λέμε «η κάνναβη έθθα 'νι δεκαπέντε γραμμάρια, αλλά τριάντα γραμμάρια»; 'Η τζείνο που λέει ο Γιώργος Περδίκης -είπα το τζαι 'γω τούτο στην επιτροπή- ότι με τα δεδομένα τα επιστημονικά έν' ο γιατρός που αποφασίζει τη δόση. Έχουμε εμείς εμπειρία από τη χρήση της ιατρικής κάνναβης στην Κύπρο, για να μπορούμε να καθορίζουμε τζαι τες δόσεις μέσα στα νομοσχέδια; Αυτά δεν είναι σωστά πράματα.

Επίσης, μίλησε ο αγαπητός Κώστας για την αυστηρότητα του ελέγχου. Προχτές εδώκαμεν και άδεια για την κλωστική κάνναβη σε συγκεκριμένη περιοχή της επαρχίας Λεμεσού. Όταν επήεν ο έλεγχος, η μισή ήταν κάνναβη κανονική τζαι η άλλη μισή ήταν κλωστική κάνναβη.

Λοιπόν, μίλησε και ο συνάδελφος Γιώργος Καυκαλιάς, να τα συσχετίσει με το επόμενο θέμα, που αφορά τους σπόρους. Εκείνοι οι σπόροι είναι βιομηχανικής και κλωστικής κάνναβης. Εξήγησα και σας είπα και προηγουμένως ότι είναι οι διαδικασίες... Διότι εκείνος που θα πάρει άδειες εννά πρέπει να πει τζαι ποια είναι τα είδη των σπόρων κάνναβης που θέλει να παραγάγει, για να παραγάγει ιατρική κάνναβη. Και αυτή η διαδικασία στο Υπουργείο Γεωργίας παίρνει χρόνια, για να γίνει. Αυτό, μετά που είχαμε μιλήσει και με το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Άρα, μήπως απλώνουμε το σιέριν μας εκεί που δεν έχουμε καμία εμπειρία και εγκρίνουμε κάτι που δεν ξέρουμε τις παρενέργειες; Εκατό τοις εκατό χρήση της ιατρικής κάνναβης, εκεί και όπου ενδείκνυται. Και δεν είναι πολλές οι ενδείξεις που ενδείκνυται, είναι τρεις-τέσσερις. Είναι οι αναγούλες και οι εμετοί στους καρκινοπαθείς από τις χημειοθεραπείες, είναι η κατά πλάκα σκλήρυνση και είναι και ορισμένα νευρολογικά νοσήματα που προκαλούν κινητικές δυσκολίες μέχρι στιγμής.

Επίσης, ένα άλλο σημαντικό πράμα, το οποίο πρέπει να δούμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αδάμου, συντομεύετε...

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

..είναι και η εισαγωγή της κάνναβης, όχι μόνο γι' αυτόν τον σκοπό, για τους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα παραπάνω που λέτε, έσιετε υπόψη σας, εν τα καταλάβουμε!

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Καταλάβουν τα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' πολλά ιατρικά!

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Εγώ πιστεύω ότι τα καταλάβουν πάρα πολύ καλά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνέχισε να δούμε!

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Έν' απλά που τα λέω, εν τα λέω επιστημονικά.

Είναι και η έρευνα. Το προϊόν τούτο μπορεί να εισαχθεί κάλλιστα, πέρα από τη συνταγογράφηση, αφού εκπαιδευτούν οι γιατροί να καθορίζουν τις δοσολογίες τους. Δεν τες ξέρουν σήμερα και δεν είναι σωστό εμείς να πηαίνουμε να κάμνουμε τροπολογίες, να καθορίζουμε δόσεις. Εν είμαστε ιατρικό σώμα δαμέσα!

Άρα, να πάμε βήμα. Το πρώτο βήμα είναι να την επιτρέψουμε για χρήση στους ασθενείς, το πρώτο βήμα, να δούμε πως θα δουλέψει αυτό, σιγά-σιγά αποκτούμε και γνώση και εμπειρίες, για να πάμε αύριο να εγκρίνουμε την καλλιέργεια της κάνναβης. Έτσι έν' τα σωστά πράματα!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τριάντα δευτερόλεπτα ο κ. Λουκαΐδης και είκοσι δευτερόλεπτα ο κ. Μυλωνάς.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε συνέχεια όσων έχουν πει οι συνάδελφοι που έχουν εκφράσει τις θέσεις του κόμματος, απλώς θέλω να πω το εξής: Δυστυχώς υπάρχει σοβαρή υποτίμηση των κοινωνικών επιπτώσεων όχι από τη χρήση ιατρικής κάνναβης, αλλά από την καλλιέργεια στην Κύπρο και από την αποδεδειγμένη ανεπάρκειά μας να ελέγξουμε τις φυτείες κάνναβης που θα δημιουργηθούν. Η επίκληση δε οικονομικών οφελών από την καλλιέργεια κάνναβης στην Κύπρο πραγματικά μας λυπεί! Δυστυχώς, κάποιων το όραμα εξαντλείται στην οικονομία, με την οικονομία των καζίνων, την οικονομία των χρυσών διαβατηρίων και τώρα την οικονομία των φυτειών κάνναβης. Πραγματικά λυπούμαστε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς και προχωρούμε σε ψηφοφορία αμέσως μετά.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Σε σχέση με όλα τα νέα φάρμακα που κυκλοφορούν, κύριε Πρόεδρε, θα έπρεπε να περνούν πάρα πολλά χρόνια, για να τα χρησιμοποιήσουμε, αναμένοντας προφανώς την ενημέρωση ή την κατάρτιση των γιατρών μας, που φαντάζομαι ότι και οι ίδιοι θα αναλάβουν δράση, γιατρέ μου, σύντομα να γνωρίζουν και τις ποσότητες. Και έχετε δίκαιο, είναι αστείο να βάλουμε δεκαπέντε ή τριάντα γραμμάρια οι νομοθέτες και όχι οι ειδικοί γιατροί.

Το δεύτερο και πολύ σημαντικό, ακόμα και η ανακούφιση, συνάδελφοι, των καρκινοπαθών είναι τεράστιο επίτευγμα, εάν περάσουμε αυτό το νομοσχέδιο. Η ανακούφιση των χιλιάδων καρκινοπαθών οι οποίοι δε βρίσκουν ανταπόκριση πολλές φορές -και το γνωρίζετε- διότι δεν υπάρχουν κλίνες στην Αροδαφνούσα ή αλλού, στις άλλες επαρχίες. Επομένως, ακόμα και αν ανακουφιστικά ακουμπούσαμε το θέμα και όχι θεραπευτικά, γιατρέ μου, θα ήταν μια σπουδαία δουλειά για μας και θα ήταν καλό όλοι να το σκεφτούμε, ψηφίζοντας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Μυλωνά.

Τώρα, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 10Α του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 28Α. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, αν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ και είκοσι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, είκοσι ψήφους εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ και είκοσι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, είκοσι ψήφους εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019, και αρχίζουμε με τις τροπολογίες.

Να παρακαλέσω τη γραμματέα να διαβάσει την πρόταση τροπολογίας της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για τους κανονισμούς «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των πιο πάνω κανονισμών, ώστε να απαλειφθούν όλες οι πρόνοιές τους με τις οποίες παρέχεται η δυνατότητα καλλιέργειας και παραγωγής φαρμακευτικής κάνναβης.

Σημειώσεις:

- α. Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι η παροχή δυνατότητας μόνο εισαγωγής φαρμακευτικής κάνναβης.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για την τροπολογία της ΕΔΕΚ.

Αν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, ανακοινώστε τα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαεννέα ψήφοι υπέρ και τριάντα δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους εναντίον, με δεκαεννέα ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Να διαβαστούν τώρα οι τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για τους κανονισμούς «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

- A. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Κανονισμού 92 των πιο πάνω κανονισμών, ώστε να διαγραφεί από αυτόν η φράση «σε συνολική ποσότητα που να μην υπερβαίνει τα τριάντα (30) γραμμάρια ξηρής κάνναβης ανά μήνα» (πέμπτη και έκτη γραμμή).

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η απάλειψη του καθοριζόμενου στους κανονισμούς ανώτατου ορίου φαρμακευτικής κάνναβης που δύναται να χορηγείται σε ασθενείς ανά μήνα, ώστε η ποσότητα

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, ΕΛΑΜ.

λήψης αυτής να μην καθορίζεται με νόμο ή με κανονισμούς, αλλά να αποτελεί ευθύνη των ιατρών που συνταγογραφούν τη φαρμακευτική κάνναβη, ανάλογα με τα δεδομένα του κάθε ασθενούς.

- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
- Β. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Κανονισμού 94 των πιο πάνω κανονισμών ως ακολούθως:
  - α. Με την αντικατάσταση από την παράγραφο (1) αυτού της φράσης «για ενδείξεις που αναφέρονται στο Πρώτο Παράρτημα από ιατρό με ειδικότητα που αναφέρεται στο Πρώτο Παράρτημα και μόνο για ενήλικους ασθενείς, σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν εναλλακτικές θεραπευτικές επιλογές ή, εάν υπάρχουν, έχουν δοκιμαστεί χωρίς κανένα αποτέλεσμα» (τρίτη έως όγδοη γραμμή) με τη φράση «μόνο για ενήλικους ασθενείς από τον εκάστοτε ιατρό, όταν αυτός το κρίνει σκόπιμο».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται όπως η χορήγηση φαρμακευτικής κάνναβης επιτρέπεται όχι μόνο σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν εναλλακτικές θεραπευτικές επιλογές, αλλά και όταν ο εκάστοτε ιατρός το κρίνει σκόπιμο για την υγεία του ασθενούς του.
- β. Η παρούσα τροπολογία συναρτάται άμεσα με την τροπολογία Δ και ως εκ τούτου τυχόν έγκριση της παρούσας τροπολογίας συνεπάγεται και έγκριση της τροπολογίας Δ.
- γ. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
  - β. Με την αντικατάσταση της παραγράφου (2) αυτού με την ακόλουθη νέα παράγραφο:

«(2) Για τη χορήγηση φαρμακευτικής κάνναβης σε ασθενή ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών υποβάλλεται από τον θεράποντα ιατρό επαρκώς και επιστημονικά αιτιολογημένο αίτημα στην αρμόδια αρχή για εξέταση και έγκριση ή απόρριψη του.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η απάλειψη της προϋπόθεσης που περιλαμβάνεται στους πιο πάνω κανονισμούς, σύμφωνα με την οποία ο θεράπων ιατρός κατέχει μία από τις ειδικότητες που περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα.
- β. Η παρούσα τροπολογία συναρτάται άμεσα με την τροπολογία Δ και ως εκ τούτου τυχόν έγκριση της παρούσας τροπολογίας συνεπάγεται και έγκριση της τροπολογίας Δ.
- γ. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
- Γ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (2) του Κανονισμού 95 των πιο πάνω κανονισμών, ώστε να διαγραφούν οι υποπαράγραφοι (α) έως (ε) αυτής και να αντικατασταθεί η υποπαράγραφος (ζ) με την ακόλουθη νέα υποπαράγραφο και να γίνουν οι συνακόλουθες αναριθμήσεις:

«(ζ) για άλλους σκοπούς, πέραν της ιατρικής χρήσης.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται όπως η χρήση φαρμακευτικής κάνναβης από τους ασθενείς γίνεται όπου και όποτε οι ίδιοι το θεωρήσουν σκόπιμο ανάλογα με τις ανάγκες τους, όπως συνηθίζεται με όλα τα φάρμακα, ώστε να μη δημιουργηθεί κλίμα κοινωνικού αποκλεισμού για ομάδα ασθενών.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
- Δ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των πιο πάνω κανονισμών, ώστε να διαγραφεί το Πρώτο Παράρτημα αυτών.

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται όπως η φαρμακευτική κάνναβη συνταγογραφείται από ιατρούς οποιασδήποτε ειδικότητας, εάν οι ίδιοι το θεωρούν αναγκαίο, και για οποιαδήποτε πάθηση/ένδειξη, όπως συνταγογραφούν τα υπόλοιπα φάρμακα, και όχι μόνο από ιατρούς των καθοριζόμενων στο Πρώτο Παράρτημα ειδικοτήτων και για τις καθοριζόμενες σε αυτό παθήσεις/ενδείξεις. Σημειώνεται ότι οι ιατροί οι οποίοι θα χορηγούν τη φαρμακευτική κάνναβη θα έχουν πρώτα εκπαιδευτεί από την αρμόδια αρχή, όπως προβλέπεται στην παράγραφο (5) του Κανονισμού 6 των πιο πάνω κανονισμών.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τρίτη τροπολογία αποσύρεται.

Έχετε τέσσερις ή τρεις;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά παραμένουν η Α, η Β και η Δ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ναι.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, θα γίνει ψηφοφορία ξεχωριστά για τις Α, Β, Δ, έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρέπει να μπουν ξεχωριστά.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' τρεις. Την πρώτη.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο)

Όχι, έχει διαφοροποιήσεις, κύριε Παπαδόπουλε.

Προχωρούμε στην ψήφιση για την τροπολογία Α των Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τροπολογία Β(α).

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, ανακοινώστε τα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Η επόμενη τροπολογία...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εδώ, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Περιμένετε, η επόμενη τροπολογία, διορθώστε με, αν κάμνω λάθος, αποσύρεται. Και πάμε στην παρακάτω.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ναι, Αννίτα, διευκρινίστε το με τον κ. Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Η Γ είναι που αποσύρεται, κύριε Πρόεδρε. Η Β(β) και Δ παραμένουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσες έσσει; Πέντε ή τέσσερις;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τωρά πρέπει να ψηφιστεί η Β(β).

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι, η σημείωση που έχω εδώ, κύριε Πρόεδρε, από τις υπηρεσίες της Βουλής είναι: «Η παρούσα τροπολογία συναρτάται άμεσα με την τροπολογία Δ και ως εκ τούτου τυχόν έγκριση της παρούσας τροπολογίας συνεπάγεται και έγκριση της τροπολογίας Δ».

Είναι αυτήν την οποία αποσύρετε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όχι, είναι η Γ που αποσύρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, νομίζω να μπουν μαζί, σε μία ψηφοφορία.

Ψηφίστε τη Β(β) και τη Δ μαζί.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ψηφίζουμε μόνο τη Β(β). Ξανά από την αρχή, να ψηφίσουμε μόνο για τη Β(β).

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επεξηγήστε την, κύριε Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με τη Β(β) διαγράφεται ο πίνακας, με τη Δ λέμε ότι διαγράφουμε τον πίνακα. Ξαναλέμε το δηλαδή. Έν' η ίδια τροπολογία βασικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί τις έβαλες; Για να μας συγχύσεις;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Διότι πρέπει να γράψω ότι διαγράφεται ο πίνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Να ψηφίσουμε για τη Β(β) παρακαλώ και μετά να ψηφίσουμε και για τη Δ. Και βκάρτε λοαρκασμόν! Εν εκατάλαβα!

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να κατανοήσουμε καλύτερα την τροπολογία του κ. Περδίκη: Η νομοθεσία λέει ότι έν' συγκεκριμένος αριθμός ειδικοτήτων που δικαιούται να συνταγογραφεί. Ο κ. Περδίκης λέει να μην υπάρχει αυτός ο κατάλογος. Ο κάθε γιατρός να δικαιούται, κατά την κρίση του, να συνταγογραφεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αφού περάσει όμως ειδικής εκπαίδευσης, όπως λέει το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ωραία!

Ψηφίστε για τη Β(β) τροπολογία, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, αν είμαστε έτοιμοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαοκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η Β(β) τροπολογία εγκρίνεται.

Η Γ τροπολογία αποσύρεται και πάμε στη Δ τροπολογία.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δε χρειάζεται, εκαλύφθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πειράζει, να την κάμουμε.

Προχωρούμε σε ψήφιση για τη Δ τροπολογία.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαοκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η Δ τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε τώρα στις τροπολογίες των βουλευτών κ. Μαρίνου Μουσιούττα και Άγγελου Βότση, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Μαρίνου Μουσιούττα και Άγγελου Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για τους κανονισμούς «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Α. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των πιο πάνω κανονισμών, ώστε-

- α. να αντικατασταθεί από τον Κανονισμό 6 η λέξη «δύο», όπου αυτή απαντά, με τη λέξη «τρεις»·
- β. να αντικατασταθεί από τον τίτλο του Μέρους XV η λέξη «δύο», όπου αυτή απαντά, με τη λέξη «τρεις» και
- γ. να αντικατασταθεί από τον Κανονισμό 109 η λέξη «δύο», όπου αυτή απαντά, με τη λέξη «τρεις».

Σημειώσεις:

- α. Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι η αύξηση του αριθμού των προβλεπόμενων στους κανονισμούς αδειών παραγωγού φαρμακευτικής κάνναβης, που δύναται να χορηγηθούν δυνάμει των προνοιών των υπό αναφορά κανονισμών από δύο σε τρεις, καθώς και του αριθμού των κατάλληλων υποψηφίων που θα επιλεγούν για κατάθεση αιτήσεων για άδεια παραγωγού από δύο υποψηφίους, που προβλέπεται, σε τρεις.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για την τροπολογία Α.

Όταν είστε έτοιμοι, ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και τρία άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τροπολογία Β.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- Β. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της υποπαραγράφου (β) της παραγράφου (5) του Κανονισμού 17 των πιο πάνω κανονισμών, ώστε να αντικατασταθεί η φράση «δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ (€15.000)» (δεύτερη γραμμή) με τη φράση «πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (€500.000)».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η αύξηση του ύψους του προτεινόμενου τέλους που απαιτείται να καταβάλλεται για την έκδοση άδειας παραγωγού από τις δεκαπέντε χιλιάδες ευρώ (€15.000), που προτείνεται, στις πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€500.000).
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ, δεκαεφτά εναντίον και τρία άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκαεφτά ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία Β εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τροπολογία Γ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- Γ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Κανονισμού 110 των πιο πάνω κανονισμών, ώστε να προστεθεί αμέσως μετά την παράγραφο (3) αυτού η ακόλουθη νέα παράγραφος (4):

«(4) Η Συντονιστική Επιτροπή, μαζί με την πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος που αναφέρεται στην παράγραφο (1) του Κανονισμού 109, γνωστοποιεί εκ των προτέρων τη βαρύτητα της βαθμολόγησης εκάστου εγγράφου που αναφέρεται στις υποπαραγράφους (α) έως (ε) της παραγράφου (3).».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η προσθήκη πρόνοιας με βάση την οποία η Συντονιστική Επιτροπή μαζί με την πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος για άδεια παραγωγού να γνωστοποιεί και τη βαρύτητα που θα αποδίδεται στη βαθμολόγηση κάθε εγγράφου (κριτηρίου) που λαμβάνεται υπόψη για την κρίση της ως προς την καταλληλότητα του κάθε ενδιαφερομένου.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και τρία άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τροπολογία Δ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- Δ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Κανονισμού 17 των πιο πάνω κανονισμών, ώστε να αντικατασταθεί από την υποπαραγράφο (γ) της παραγράφου (5) αυτού η φράση «τέλος ύψους δύο χιλιάδων ευρώ (€2.000)» (δεύτερη γραμμή) με τη φράση «τέλος ύψους τριάντα χιλιάδων ευρώ (€30.000)».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η αύξηση του ύψους του προτεινόμενου τέλους που απαιτείται να καταβάλλεται κάθε έτος για την άδεια παραγωγού από €2.000, που προτείνεται, στις €30.000.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ, δεκαεφτά εναντίον και τρία άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκαεφτά ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε τώρα στις τροπολογίες του κ. Πανίκου Λεωνίδου.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για τους κανονισμούς «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη)(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

- A. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (3) του Κανονισμού 16 των πιο πάνω κανονισμών, ώστε να προστεθεί στο τέλος αυτής η ακόλουθη επιφύλαξη:

«Νοείται ότι οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στις υποπαραγράφους (α), (β) και (γ) εξετάζονται και αξιολογούνται από τη Συμβουλευτική Επιτροπή.».

Σημείωση:

Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της Συμβουλευτικής Επιτροπής, ώστε να διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον και να ενισχύονται οι αρχές της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και τρία άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- B. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (2) του Κανονισμού 36 με την προσθήκη στο τέλος αυτής της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι κάθε αδειοδοτημένο ιδιωτικό γραφείο παροχής υπηρεσιών ασφάλειας με το οποίο συμβάλλεται ο αδειοδοτημένος παραγωγός ετοιμάζει ανά τριμηνία έκθεση για τα μέτρα ασφάλειας που λαμβάνει, την οποία υποβάλλει στη Συμβουλευτική Επιτροπή.».

Σημείωση:

Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι αφενός ο αποτελεσματικότερος έλεγχος των μέτρων ασφάλειας που λαμβάνει το αδειοδοτημένο ιδιωτικό γραφείο παροχής υπηρεσιών ασφάλειας και αφετέρου ο εποπτικός έλεγχος από τη Συμβουλευτική Επιτροπή για τις παρεχόμενες από το εν λόγω γραφείο υπηρεσίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα ψήφοι υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και τρία άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκαεννέα ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (2) του Κανονισμού 98 των πιο πάνω κανονισμών, ώστε να προστεθεί στο τέλος αυτής η ακόλουθη επιφύλαξη:

«Νοείται ότι ο Επιθεωρητής ετοιμάζει και υποβάλλει έκθεση αξιολόγησης προς τη Συμβουλευτική Επιτροπή.».

Σημείωση:

Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι ο αποτελεσματικότερος έλεγχος των εγκαταστάσεων από τον επιθεωρητή, ο οποίος υποβάλλει έκθεση με τις παρατηρήσεις του στη Συμβουλευτική Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα ψήφοι υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και τρία άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκαεννέα ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τέταρτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (2) του Κανονισμού 105 των πιο πάνω κανονισμών ως ακολούθως:

α. Με την αντικατάσταση από αυτή της φράσης «δέκα (10) μέλη» (δεύτερη γραμμή) με τη φράση «δεκατέσσερα (14) μέλη» και

β. με την προσθήκη στο τέλος αυτής των ακόλουθων υποπαραγράφων:

«(κ) τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή εκπρόσωπό του

(λ) τον Γενικό Ελεγκτή ή εκπρόσωπό του

(μ) τον Γενικό Λογιστή ή εκπρόσωπό του και

(ν) τον Αρχηγό της Αστυνομίας ή εκπρόσωπό του.».

Σημείωση:

Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι η διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος και η ενίσχυση των αρχών της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον, μία αποχή και τρία άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και μία αποχή.
Έχουμε ακόμα μία και τελειώνουμε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ακόμα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακόμα δύο, μάλιστα.
Προχωρούμε στην πέμπτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ε. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Κανονισμού 106 των πιο πάνω κανονισμών, ώστε το υφιστάμενο κείμενο αυτού να αριθμηθεί σε παράγραφο (1) και να προστεθεί αμέσως μετά η ακόλουθη νέα παράγραφος:

«(2) Η Συμβουλευτική Επιτροπή, μέσω της αρμόδιας αρχής, δύναται να ζητά από τον αδειοδοτημένο παραγωγό να της υποβάλλει κάθε τρεις (3) μήνες έκθεση για τα διαλαμβανόμενα στις υποπαραγράφους (α) έως (στ) της παραγράφου (1).».

Σημείωση:

Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι ο αποτελεσματικότερος έλεγχος των εργασιών του αδειοδοτημένου παραγωγού από τη Συμβουλευτική Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.
Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και τρία άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή.
Πάμε στην τελευταία τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΣΤ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (2) του Κανονισμού 108 των πιο πάνω κανονισμών, ώστε να αντικατασταθεί η υποπάργραφος (α) αυτής με την ακόλουθη νέα:

«(α) Τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Υγείας, ως πρόεδρο».

Σημείωση:

Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι η αντικατάσταση του διευθυντή των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας από τη θέση του προέδρου της Συντονιστικής Επιτροπής από τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.
Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα μία ψήφοι υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και τρία άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και καμία αποχή.
Πάμε στο σύνολο των κανονισμών. Ψηφίστε για...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Συγγνώμη;

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δικαιολόγηση ψήφου, επειδή έχουμε καταψηφίσει όλες τις τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κάνουμε και την ψηφοφορία του κανονισμού...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν αφορά το σύνολο των κανονισμών, είναι για τις τροπολογίες. Διαφωνούμε με την καλλιέργεια κάνναβης και ως εκ τούτου, ενώ υπήρχαν και τροπολογίες που ήταν προς τη σωστή κατεύθυνση, δεν μπήκαμε στη συζήτηση να βελτιώσουμε το κείμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλά από την πλευρά της ΕΔΕΚ ψηφίζουμε θετικά μόνο το κομμάτι που αφορά την εισαγωγή και τη διάθεση ιατρικής κάνναβης. Όλα τα υπόλοιπα τα καταψηφίζουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι καθαρό και από την πρότασή σας.

Τώρα προχωρούμε στην ψηφοφορία για τους κανονισμούς.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή.*

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή.

Προχωρούμε τώρα στην ψηφοφορία του υπ' αριθμόν 7 θέματος στην ημερήσια διάταξη, που είναι κανονισμοί και πάλι.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα ψήφοι υπέρ και δεκαοκτώ εναντίον.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΕΛΑΜ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται**.

Ευχαριστώ.

Αγαπητοί συνάδελφοι, έχω μία παράκληση από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού. Επειδή ήρθε ο κ. Κασίνης, που τον ενδιαφέρει και ιδιαίτερα και λόγω της προϋστορίας του ως τεχνοκράτη, να πάμε στο θέμα για το ταμείο υδρογονανθράκων πρώτα και μετά να επανέλθουμε στο θέμα υπ' αριθμόν 8.

Υπάρχει πρόβλημα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα θέματα με τους αριθμούς 11 και 12 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016» και «Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για συναφή θέματα Κανονισμοί του 2019».

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ξέρω ότι κάνατε μεγάλη προσπάθεια -από ό,τι μαθαίνω δηλαδή, δεν ενημερώθηκα κατ' ιδίαν- αλλά νομίζω ότι ένα τόσο σοβαρό θέμα με τόσες πολλές τροπολογίες δεν μπορεί να συζητηθεί σήμερα. Έχω την άποψη ότι πρέπει να πάρει μια αναβολή μία βδομάδα, δεκαπέντε μέρες. Πρέπει να πάρει μια αναβολή. Βάζω θέμα αναβολής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη, επί της ουσίας της τοποθέτησής σας συμφωνώ απόλυτα. Έκανα προσπάθεια και με τις κοινοβουλευτικές ομάδες, μίλησα και με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για τους ειδικούς πολιτικούς λόγους, τους οποίους εσείς γνωρίζετε όλοι. Φαίνεται ότι μπορεί να το κάνουμε σήμερα ή πρέπει να το κάνουμε σήμερα. Έχω την εντύπωση ότι, αν ήταν μία βδομάδα η αναβολή, πιθανό να ήταν πιο ανεκτό από όσους δε συμφωνούν με την αναβολή, αλλά για δύο βδομάδες φαίνεται ότι υπάρχει ζήτημα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εγώ βάζω θέμα αναβολής για δύο βδομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βάζεις θέμα αναβολής για δύο βδομάδες.

Ο κ. Κυπριανού έχει τον λόγο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι θα είμαστε πολύ πιο σοβαροί, ειλικρινά, παρ' όλο που, εντάξει, εμείς δε ζητούμε αναβολή, ως ΑΚΕΛ, αλλά θα είμαστε πολύ πιο σοβαροί, αν παίρναμε μία αναβολή, για να δούμε όλα τα ζητήματα τα οποία τέθηκαν την τελευταία στιγμή, τις τροποποιήσεις εννών, με κάποια άνεση χρόνου. Έχουμε δύο επιλογές, κατά την άποψή μου. Η μία επιλογή είναι να περάσουμε το κυρίως σήμερα, που είναι η δημιουργία του ταμείου, παραχωρώντας στον εαυτό μας το δικαίωμα να έρθουμε σε ένα μεταγενέστερο στάδιο και να βάλουμε κάτω όλες τις τροπολογίες να τις συζητήσουμε. Τουλάχιστον εμείς έτσι θα κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όχι, να ξεκαθαρίσω τι επιλογές έχουμε.

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΕΛΑΜ.

Αν θα γίνει συζήτηση σήμερα, εμείς θα αποσύρουμε τις τροπολογίες μας τζιαι θα τις επαναφέρουμε σε ένα μεταγενέστερο στάδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκλέψετε από το μυαλό μου την εισήγηση που θα έλεγα και καλά κάνετε! Έχει και μεγαλύτερη σημασία που το λέτε εσείς που έχετε και τροπολογίες. Αν αποσυρθούν όλες οι τροπολογίες σήμερα, μπορούμε να το... Έχουμε χρόνο μέχρι την πρώτη καταβολή των εισοδημάτων στα ταμεία του κράτους.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εγώ λέω ότι είτε τούτο θα πρέπει να γίνει είτε το άλλο. Να δώσουμε δύο εβδομάδες αναβολή, να συζητηθούν στην επιτροπή οι τροπολογίες και να έρθουμε οργανωμένα να κάνουμε τη συζήτηση. Εφόσον έχουμε το περιθώριο της μιας βδομάδας, νομίζω ότι μπορούμε να πάρουμε και δυο βδομάδες. Από εκεί και πέρα βέβαια καταλαβαίνω την παράκληση του Προέδρου. Εγώ θα έλεγα να επικοινωνήσουμε έστω και τώρα μαζί του και να του πούμε να μας δώσει δυο βδομάδες, να είμαστε σοβαροί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Εμείς θα αποφασίσουμε, δε θα επικοινωνήσουμε με κανέναν.

Ένα λεπτό, κύριε Αβέρωφ, ακούστε.

Να ρωτήσω πρώτα, να κάνουμε μία διαβούλευση δημοσίως.

Έχει κανέναν που δεν αποδέχεται να αποσύρει τις τροπολογίες του, να ψηφίσουμε το αρχικό κείμενο και να επανέλθουμε, εγώ δε λέω σε...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να γίνει μία διευκρίνιση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα πάμε σε αναβολή δεκαπέντε ημερών και ο καθένας... Αναλαμβάνω εγώ την ευθύνη. Τώρα, αν για μια βδομάδα αλλάξει όλο το σύστημα, έχω την εντύπωση ότι ούτε και εκείνες οι πολιτικές σκοπιμότητες που θέλουμε να εξυπηρετήσουμε θα εξυπηρετηθούν. Αν υπάρχει κακή πίστη απ' αυτούς που θα αναλάβουν, που θα εισπράξουν αυτή την κίνηση, νομίζω εν το λύουμεν με μια βδομάδα.

Εισηγούμαι αναβολή δεκαπέντε ημερών.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αβέρωφ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εγώ δε διαφωνώ μαζί σας ότι δεν είναι θέμα μίας εβδομάδας ή δύο. Όμως θα κάνω μία εισήγηση και μία εκτίμηση. Όχι δύο εβδομάδες, δύο χρόνια να αφήσουμε, εννά 'ρτουμε πάλε δαμαί να συζητούμε καμιά πενηνταρικά τροπολογίες. Η εισήγηση ποια είναι; Σήμερα να ψηφίσουμε με μία τροπολογία που θεωρώ ότι μας βρίσκει όλους σύμφωνους. Ποια είναι η τροπολογία που μας βρίσκει όλους σύμφωνους;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα να δούμε. Αν μας βρίσκει όλους σύμφωνους, βοηθά.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αν δε μας βρίσκει... Ή τουλάχιστον τη συντριπτική πλειοψηφία, θεωρώ, όταν μιλούμε για το ενενήντα τοις εκατό των συναδέλφων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είναι μία τροπολογία που την έχει παρόμοια ο κ. Λιλλήκας, ο κ. Περδίκης, την άκουσα από τον Νικόλα Παπαδόπουλο, άκουσα ότι σε αυτή την τροπολογία συμφωνεί και το ΑΚΕΛ, ήταν και πάγια θέση τους, και είναι και τροπολογία που είναι υπογραμμένη από τον Δημοκρατικό Συναγερμό. Ποια είναι αυτή; Ότι δε χρησιμοποιούνται λεφτά του ταμείου για το δημόσιο χρέος, μένουν για τις μελλοντικές γενιές. Τα χρέη που

δημιουργήσαμε εμείς να κουμαντάρουμε να τα ξοφλήσουμε τζιαι να μεν πκιάννουμεν 'πού τα λεφτά του φυσικού αερίου. Αυτή είναι η τροπολογία για πολλούς άλλους λόγους, που μπορούν να επεξηγηθούν, και πολιτικούς, γι' αυτό πιστεύω -και δε θεωρώ ότι κάμνω λάθος- και το ΔΗΚΟ σε αυτή την εισήγηση συμφωνεί και το ΑΚΕΛ και ο κ. Λιλλήκας και το Κίνημα Οικολόγων. Απ' αυτούς που έχω μιλήσει. Δεν μπορώ να μιλώ για άλλους. Ε, μα αυτοί όλοι είναι η συντριπτική πλειοψηφία. Να το ψηφίσουμε σήμερα με αυτή την τροπολογία και, όταν είναι έτοιμος ο πρόεδρος της επιτροπής, ας το βάλει. Όλες αυτές τις τροπολογίες παρεμπιπτόντως έχει δύο χρόνια που τις συζητούμε στην επιτροπή Οικονομικών, με ευθύνη δική μου, με ευθύνη δική μου, που είμαι ο πρόεδρος. Τώρα που έχουμε καλύτερο πρόεδρο μπορεί να βρει και λύση!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριοι, σας παρακαλώ!

Νομίζω να μείνουμε στην αναβολή των δεκαπέντε ημερών, να μην το κάνουμε κομμαθκιαστά. Δε φτάνει που το κάμνουμε μέσα σε διάφορες...

Διότι αυτά τα δύο χρόνια, κύριε Νεοφύτου, αν ερχόμασταν εδώ πριν έξι μήνες, θα γλυτώναμε τζιαι πέντε μήνες.

Λοιπόν, κύριε Σιζόπουλε, δε σας ικανοποιεί η αναβολή δεκαπέντε ημερών;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Με ικανοποιεί, κύριε Πρόεδρε, η αναβολή των δεκαπέντε ημερών υπό μία προϋπόθεση, ότι δε θα έρθουν και δε θα δεχθούμε άλλες τροπολογίες. Καθαρές κουβέντες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνώ απόλυτα! Νοείται και το εξής: Ότι καμία άλλη τροπολογία δε γίνεται αποδεκτή και με απόφαση της ολομέλειας.

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να πω το εξής, για να μη διαφωνούμε για κάτι το οποίο, νομίζω, μπορεί να μη χρειάζεται: Οι τροπολογίες, εκτός της τελευταίας, η οποία φαίνεται ότι αντιμετωπίζει το πολιτικό πρόβλημα που εν τη σοφία σας όλοι, αρχηγοί κομμάτων και Πρόεδρος της Δημοκρατίας, εστείλετέ το στη Βουλή, για να το λύσει την Παρασκευή, δηλαδή σήμερα, κατ' εντολήν σας, κύριε Πρόεδρε, οι τροπολογίες, λέω λοιπόν, οι άλλες ετέθησαν γραπτώς απ' όλα τα κόμματα, απαντήθηκαν γραπτώς από την κυβέρνηση, την Κυπριακή Δημοκρατία, που τις απέρριψε όλες εκτός από μία, και σήμερα είναι ενώπιόν μας, για να τοποθετηθεί ο καθένας.

Αν η τροπολογία του κ. Νεοφύτου, που φαίνεται να στηρίζεται από την πλειοψηφία του σώματος, τη συντριπτική πλειοψηφία, απαντά στο πολιτικό ερώτημα που ήθελε να απαντήσει το Εθνικό Συμβούλιο, θεωρώ ότι είναι πολύ σωστό να το κλείσουμε σήμερα. Όλες οι άλλες τροπολογίες, που ενδεχομένως θα απορριφθούν, λέω, στη συζήτηση, έχουν να κάνουν κυρίως με έσοδα και διαχείριση, που εννά τα κάμουμεν τζιαι εννά τα έβρουμεν μετά από -δε θα πω δεκάδες χρόνια- πολλά χρόνια και θεωρώ ότι είναι για να περιμένουμε εκείνες τις τροπολογίες να τις ξαναξεκαθαρίσει η επιτροπή, που τις έχει ξεκαθαρίσει. Η επιτροπή έχει ξεκάθαρη θέση επί των τροπολογιών και μάλιστα και γραπτώς επί αυτών από την κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ κάνω έκκληση σε όλους να δεχτείτε την αναβολή. Δε θέλω να μπω στην πολιτική συζήτηση, αλλά με αναγκάζετε και θα μπω. Εάν υπάρχει κακόβουλη αποδοχή, ποιος αντιμετωπίζει την επίθεση που θα έχει η κυπριακή πολιτεία ή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αφού θέλετε να με βάλετε σε πολιτική συζήτηση; Ότι εκάμαν το μεν έτσι, ύστερα ήρταν τζιαι αλλοιώσαν το! Άρα, πρέπει να βγει μια εικόνα ολική, τελεσίδικη και να την αντιμετωπίσουμε όλοι. Από εκεί και πέρα, εσείς αποφασίζετε, κάνετε ό,τι θέλετε.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ξέρουμε τις θέσεις. Δεν υπάρχει λόγος να ξαναμπεί στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς, πρέπει να διορθώσουμε κάποια πράγματα. Δεν είναι όλες οι τροπολογίες που έχετε ενώπιόν σας, μπροστά σας, τροπολογίες που τέθηκαν πριν από τρία χρόνια ή δύο χρόνια. Έγιναν τροπολογίες και την τελευταία στιγμή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έγιναν, ναι. Γι' αυτό και δεν είναι στο ηλεκτρονικό σύστημα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...τις οποίες ούτε εμείς είδαμε ούτε η κυβέρνηση τις είδε. Είπατε εσείς ο ίδιος ότι ακόμα και λίγα λεπτά πριν ξεκινήσει η ολομέλεια κατατίθεντο τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Γι' αυτό και δεν είναι ηλεκτρονικά και θα ψηφίσουμε διά χειρός.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Άρα, πρέπει να δούμε τις τροπολογίες, να τις μαζέψουμε τις τροπολογίες, να τις ομαδοποιήσουμε. Υπάρχουν κοινές.

Να πω και κάτι άλλο, το οποίο είναι πάρα πολύ σοβαρό. Για την τροπολογία που λέει ο κ. Αβέρωφ ότι συμφωνούμε δε συμφωνούμε, γιατί ο κ. Αβέρωφ λέει στην τροπολογία του όλα τα έσοδα του ταμείου να πηγαίνουν στην παρακαταθήκη. Τα περισσότερα κόμματα έχουν τροπολογίες για ένα μικρό ποσοστό, το οποίο πρέπει να αξιοποιείται και στις τρέχουσες σημερινές ανάγκες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνετε στην ουσία. Παρακαλώ!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ναι. Και για αυτό που λέει ο κ. Αβέρωφ στην τροπολογία του στους κανονισμούς λέει άλλα πράγματα. Αν ψηφίσουμε τον νόμο και τον κανονισμό σήμερα, θα ψηφίσουμε δύο νομοθετήματα τα οποία το ένα κτυπά το άλλο. Διότι άλλα λέει στον κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριοι, σας παρακαλώ! Τώρα θα αρχίσουμε να μιλούμε για το Κυπριακό. Είμαι βέβαιος ότι σε τρία λεπτά 'που τα τωρά θα αρχίσουμε να μιλούμε για τις θέσεις μας στο Κυπριακό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να τελειώσω, Πρόεδρέ μου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τελειώσεις.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Άρα, συνεπώς, θεωρώ ότι η πιο σοβαρή δουλειά είναι να δούμε ξανά τις τροπολογίες -συμφωνώ με τον κ. Σιζόπουλο- να μην ξαναβάλουμε άλλες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε χάνεται ο κόσμος για δεκαπέντε μέρες τώρα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...να συζητήσουμε αυτές που υπάρχουν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ή, αν θέλετε, να έρθουμε την άλλη εβδομάδα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...να μην κάνουμε καμιά γκέλα σοβαρή. Είναι σοβαρό θέμα. Σε δεκαπέντε μέρες θα είμαστε εδώ να το τελειώσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, βάζω θέμα ψηφοφορίας για αναβολή. Εισηγούμαι αναβολή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μπορεί να πάμε ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πάμε ομόφωνα. Μάλιστα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Με ένα ξεκαθάρισμα, ότι οι τροπολογίες που θα τεθούν ενώπιον της επιτροπής θα είναι αυτές που υπάρχουν αυτή τη στιγμή. Όχι οποιαδήποτε άλλη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι. Όχι μόνο αυτό, κύριε Κυπριανού, εγώ θα έλεγα αυτό που είπε ο κ. Σιζόπουλος, το είπαμε και άλλη φορά: Δε θα επιτραπούν άλλες τροπολογίες και να γίνει μία διαβούλευση. Μπορεί να καταλήξουμε και ομόφωνα στο τέλος και θα είναι πολύ πιο καλή η εικόνα από το να μαλώνουμε στη διαδικασία και ύστερα να μαλώνουμε και να δούμε το θέμα. Και θα είναι λιγότερο αξιόπιστη η θέση μας, αν με τούτα τα πράγματα τσακωνόμαστε, διότι οι διαδικασίες αλλάσσουν με επόμενες πλειοψηφίες.

Τον λόγο έχει ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι πραγματικά, διότι είναι πρωτοφανής αυτή η διαδικασία που πάμε να εισάξουμε στο κοινοβούλιο, στην ολομέλεια. Να ψηφίσουμε ένα νομοσχέδιο με μια τροπολογία συγκεκριμένη και εμείς που έχουμε υποβάλει σωρεία τροπολογιών -ακόμα και σε σχέση με τη συγκεκριμένη που αναφέρθηκε ο φίλος πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι διαφοροποιημένη η δική μας τροπολογία- να δεχτούμε εμείς να αποσυρθούν οι δικές μας τροπολογίες και να έρθουν στο μέλλον. Ε, αυτό εμείς δεν το δεχόμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι είναι, έτσι είναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ή θα πάμε σε δεκαπέντε ημερών αναβολή και να κάνουμε σοβαρή δουλειά και, αγαπητέ πρόεδρε της επιτροπής Οικονομικών, η κυβέρνηση δεν τις δέχεται, πρόβλημά της. Εδώ θα αναλάβει ο καθένας τις ευθύνες του, τι θα ψηφίσει για κάθε τροπολογία. Η κυβέρνηση είναι άλλο πράγμα, δε μας αφορά εμάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριοι, πρώτα απ' όλα, εγώ μίλησα και με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και το κάνουμε πιο πολιτικό, ότι μία εβδομάδα δεν έχει πρόβλημα σήμερα. Τώρα μου είπατε για δεκαπέντε μέρες. Εν θα ξαναπαίρνω τηλέφωνα. Να το κάνουμε...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, κύριοι!

Θα το κάνουμε για δεκαπέντε τζιαι, αν πράγματι υπάρχει τόσο μεγάλη ανάγκη, θα κάνουμε συνεδρία την άλλη Παρασκευή.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, σας παρακαλώ να προχωρήσουμε με τα θέματα όπως τα είχαμε.

Κύριε Κασίνη, σε καλωσορίζω στη Βουλή, φίλε μου. Αν θέλεις να έρθεις και σε δεκαπέντε μέρες, θα είναι καλύτερα.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα τώρα, έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιο είναι το υπ' αριθμόν 8; Διάβασέ το, Αννίτα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου, κύριε Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απλώς, θέλω την κατανόηση και των συναδέλφων. Ο συνάδελφος ο Κασίνης ήρθε γι' αυτό το σοβαρό θέμα, η θέση του είναι δεδομένη προς τη στήριξη του ταμείου, αντιλαμβάνεστε ότι σε δύο εβδομάδες δε θα είναι παρών ο άνθρωπος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, ναι. Αυτό είπα, περίπου υπονοούσα και εγώ ότι, αν δεν είναι εδώ...

Ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου.

Λοιπόν, πάμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Τιλοφορείται «Ο περί Ηλεκτρονικής Υγείας Νόμος του 2018».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα αναβάλλεται και παραπέμπεται για επανεξέταση στην επιτροπή Υγείας, κύριε Κωνσταντίνου. Στέλνουμε σας το πίσω το υπ' αριθμόν 8, λέει δαμαί.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του ΟΚΥΠΥ για το έτος 2019, ο οποίος είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει έσοδα συνολικού ύψους €68.729.480 και δαπάνες του ίδιου ύψους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Αδάμος Αδάμου

Νίκος Νουρής

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Γεώργιος Προκοπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 και την 31^η Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ) και του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΟΚΥΠΥ για το οικονομικό έτος 2019.

Ο προϋπολογισμός του ΟΚΥΠΥ για το έτος 2019 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει έσοδα συνολικού ύψους €68.729.480 και δαπάνες του ίδιου ύψους.

Τα έσοδα του ΟΚΥΠΥ προέρχονται από κρατική χορηγία ύψους €66.000.000, καθώς και από αποζημίωση από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ) για τα νοσήλια εξωτερικών ασθενών ύψους

€2.729.480. Σημειώνεται ότι από την 1^η Ιανουαρίου 2019, ημερομηνία κατά την οποία οι διευθύνσεις των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων, της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, της διεύθυνσης Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων έχουν υπαχθεί στη διοίκηση του ΟΚΥΠΥ, όλα τα έσοδά τους λογίζονται ως έσοδα του ΟΚΥΠΥ.

Ειδικότερα, οι δαπάνες του ΟΚΥΠΥ αφορούν τα ακόλουθα:

1. Ετήσιους μισθούς υπαλλήλων ύψους €54.862.150 για-
  - α. τις θέσεις που είναι απαραίτητες να στελεχώσουν σε πρώτο στάδιο τα κεντρικά γραφεία του ΟΚΥΠΥ,
  - β. νέες θέσεις, όπως γραφείς, ιατρικοί λειτουργοί, νοσηλευτικοί λειτουργοί και φροντιστές υγείας και
  - γ. τις θέσεις του υφιστάμενου προσωπικού που θα παραιτηθεί από τη δημόσια υπηρεσία και θα υπογράψει συμβόλαιο με τον ΟΚΥΠΥ.

Σημειώνεται ότι για την πλήρωση των εν λόγω θέσεων θα απαιτείται η έγκριση του Υπουργού Υγείας μετά από αίτημα του ΟΚΥΠΥ και ταυτόχρονη κατάργηση των θέσεων αυτών στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας.
2. Ετήσιους μισθούς υπαλλήλων ύψους €730.570 για τους διευθυντές των διεύθυνσεων νοσοκομείων, τον διευθυντή Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και τον προϊστάμενο της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων.
3. Την παροχή κινήτρων ύψους €5.200.000.

Ειδικότερα, το πιο πάνω ποσό κατανέμεται ως ακολούθως:

- α. Ποσό ύψους €1.200.000 για την παροχή κινήτρων στους προσωπικούς ιατρούς που θα υπηρετούν στον ΟΚΥΠΥ, για να προσελκύσουν και να εγγράψουν ικανοποιητικό αριθμό δικαιούχων, ώστε να έχει έσοδα ο ΟΚΥΠΥ από τον ΟΑΥ, διασυνδέοντας παράλληλα την παραγωγικότητα με την αντιμισθία των προσωπικών ιατρών.
  - β. Ποσό ύψους €4.000.000 που θα διατεθεί ως κίνητρο σε όλο το υφιστάμενο προσωπικό που θα υπογράψει συμβόλαιο με τον ΟΚΥΠΥ. Ειδικότερα, ποσό ύψους €2.000.000 θα διατεθεί ως αντιστάθμισμα, για να διατηρήσουν οι υπάλληλοι τον σημερινό τους μισθό, εάν υπερβεί τη μισθοδοσία της θέσης που κατέχουν, και το υπόλοιπο ποσό ύψους €2.000.000 θα διατεθεί στους ειδικούς ιατρούς ως επιπρόσθετο κίνητρο προσέλκυσής τους, ώστε να υπογράψουν συμβόλαιο με τον ΟΚΥΠΥ.
4. Λειτουργικές δαπάνες του ΟΚΥΠΥ ύψους €55.000 για κάλυψη των αεροπορικών εισιτηρίων, της διαμονής, της διατροφής και των οδοιπορικών των μελών του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ των οποίων η μόνιμη κατοικία είναι εκτός Κύπρου.
  5. Λειτουργικά έξοδα γραφείου ύψους €708.000.
  6. Δαπάνες ύψους €320.000 για αγορά υπηρεσιών.
  7. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό ύψους €30.000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Υγείας, οι πρόνοιες για αποδοχές προσωπικού αφορούν τις θέσεις που απαιτούνται τόσο για την κεντρική διεύθυνση όσο και για τις διευθυντικές ομάδες των διεύθυνσεων του ΟΚΥΠΥ.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι οι λειτουργικές δαπάνες των δημόσιων νοσηλευτηρίων, των κέντρων υγείας, των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας και θα μεταφέρονται σταδιακά στον προϋπολογισμό του ΟΚΥΠΥ.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις πρόνοιες του υπό εξέταση προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΟΚΥΠΥ.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Καταρχάς, υπάρχει ένα τυπικό θέμα, πριν πω τη θέση μου για τον ΟΚΥΠΥ γενικά. Νομίζω η τροπολογία μας συμπίπτει με αυτήν της ΕΔΕΚ τζιαι, αν δε συμπίπτει, εγώ λέω ότι είναι η ίδια, κύριε Πρόεδρε, τζιαι, αν δεν υπάρχει αντίρρηση με την ΕΔΕΚ, να μπουν μαζί οι δύο τροπολογίες, να μην ψηφίζουμε δκυο φορές.

Τώρα, όσον αφορά την ουσία, εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να ψηφιστεί ο προϋπολογισμός για τον ΟΚΥΠΥ, πρέπει να στηριχθεί σε αυτή την πολύ δύσκολη κατάσταση, έχει πάρα πολύ σημαντικό έργο να κάνει. Η κατάσταση σήμερα στα κρατικά νοσοκομεία είναι απαράδεκτη, με κεφαλαία γράμματα και με bold. Χρειάζεται οπωσδήποτε να προχωρήσει με γρηγορότερους ρυθμούς. Το χρονοδιάγραμμα που έχει ανακοινωθεί εμάς δε μας καλύπτει, πρέπει να προχωρήσει με γρηγορότερους ρυθμούς στην αυτονόμηση των νοσοκομείων και την ενίσχυση των νοσοκομείων μας, τα οποία χρειάζονται πραγματικά στήριξη και σε υποδομές και σε προσωπικό. Γι' αυτό όσες τροπολογίες ενδεχομένως θα επηρεάσουν την εξέλιξη του οργανισμού και την εφαρμογή των σχεδίων του δε θα τις υποστηρίζουμε.

Υπάρχει όμως ένα θεσμικό ζήτημα, που έχει να κάνει με τον διορισμό του κ. Νικόλσον, του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ. Εμείς θεωρούμε ότι θα έπρεπε να τεθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο και να πάρει απόφαση από εβδομάδες, έπρεπε να είχε ήδη πάρει απόφαση το Υπουργικό Συμβούλιο για απόσυρση του διορισμού του. Υπάρχει θέμα και για τον διευθυντή του ΟΚΥΠΥ. Θέματα για τα οποία η κυβέρνηση φαίνεται ότι δεν παίρνει απόφαση, θέτοντας σε κίνδυνο το υψηλής σημασίας έργο το οποίο θα πρέπει να διεκπεραιώσει αυτός ο οργανισμός. Δεν είναι τα πρόσωπα που στηρίζουμε, είναι τους οργανισμούς που στηρίζουμε. Γι' αυτό και σήμερα εμείς βάζουμε νέα τροπολογία για δέσμευση του μισθού, της αποζημίωσης του κ. Νικόλσον, μέχρι να αποφασίσει η κυβέρνηση, όπως σωστά λέει και η τροπολογία της ΕΔΕΚ, για την παραίτησή του, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη. Ευχαριστώ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα που συζητάμε είναι πάρα πολύ σημαντικό και είναι πάρα πολύ σημαντικό, γιατί ουσιαστικά η λειτουργία του συγκεκριμένου οργανισμού άπτεται της σωστής εφαρμογής του γενικού σχεδίου υγείας, της μεγαλύτερης κοινωνικής μεταρρύθμισης που επιτρέψαμε να κάνουμε σε αυτό τον τόπο.

Από εκεί και πέρα όμως είμαστε υποχρεωμένοι να κάνουμε κάποιες διαπιστώσεις. Το έχουμε πει πάρα πολλές φορές, το θέσαμε και στη Βουλή τον περασμένο Μάρτιο, υπήρξαν παρασπονδίες όσον αφορά τη διαδικασία για την έγκριση των μελών του συγκεκριμένου διοικητικού συμβουλίου, αλλά αυτό που έχουμε να διαπιστώσουμε είναι το εξής: Από τον Δεκέμβριο του 2017, όταν ορίστηκε αυτό το διοικητικό συμβούλιο, με αρκετά υψηλούς μισθούς για κάποιους από τους συμμετέχοντες, έχουμε διαπιστώσει ότι μέσα σε δεκατέσσερις μήνες η μόνη ουσιαστική δουλειά που έγινε από πλευράς του συμβουλίου είναι ο διορισμός της διευθυντικής ομάδας.

Το δεύτερο στοιχείο. Θα υπενθυμίσω ότι στο προοίμιο της νομοθεσίας που ψηφίσαμε τον Ιούνιο του 2017 προβλέπεται ότι για την έναρξη εφαρμογής του γενικού σχεδίου υγείας προϋπόθεση έπρεπε να ήταν η θετική αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων σε διοικητικό και σε οικονομικό επίπεδο. Την ίδια στιγμή όμως τον περασμένο μήνα έχουμε ακούσει από τον πρόεδρο του συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ ότι η αυτονόμηση των νοσοκομείων θα ολοκληρωθεί σε τέσσερα με πέντε χρόνια. Δηλαδή, ενώ θα ξεκινήσει ήδη η εφαρμογή του ΓΕΣΥ, θα τρέχει ακόμα η αυτονόμηση των νοσοκομείων. Αυτό λοιπόν δημιουργεί τεράστια προβλήματα όσον αφορά τις υπηρεσίες που θα προσφέρει ο δημόσιος τομέας, αλλά πολύ περισσότερο τους κινδύνους που ελλοχεύουν από την πιθανότητα πια να έχουμε οικονομικά προβλήματα και ελλείμματα στον δημόσιο τομέα. Δεδομένου μάλιστα ότι τα ελλείμματα αυτά θα μπορούν να καλυφθούν μόνο τα πέντε πρώτα χρόνια από την έναρξη εφαρμογής του ΓΕΣΥ, ο κίνδυνος στη συνέχεια το κράτος να αδυνατεί να καλύψει αυτά τα ελλείμματα είναι πάρα πολύ μεγάλος, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Από την άλλη πλευρά, έχουμε διαπιστώσει και το έχουμε πει πάρα πολλές φορές ότι υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων του προέδρου του ΟΚΥΠΥ με τη θέση την οποία έχει. Επιβεβαιώθηκαν οι καταγγελίες μας και από τον Γενικό Ελεγκτή. Φαίνεται να υπάρχει θετική γνωμάτευση από τον Γενικό Εισαγγελέα. Θα αναμέναμε κάτω από αυτές τις συνθήκες, από την ώρα που ο ίδιος δεν επιδεικνύει την ευαισθησία να παραιτηθεί, ότι θα έπρεπε τουλάχιστον η κυβέρνηση να προχωρήσει με γρήγορους ρυθμούς και

να ξεκαθαρίσει την υπόθεση. Ή τον παραιτά ή, αν θα συνεχίσουμε να έχουμε αυτά τα ζητήματα, να γνωρίζουμε τι μέλλει γενέσθαι παρακάτω.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, ενώ θα στηρίξουμε μεν τον προϋπολογισμό για τους λόγους που είναι πολύ καλά γνωστοί, γιατί πρέπει ακριβώς να τρέξει το θέμα της αυτονόμησης των νοσοκομείων, η ενίσχυση των νοσοκομείων σε προσωπικό, σε εξοπλισμό, σε κλίνες, για να μπορέσει να ανταποκριθεί ο δημόσιος τομέας στις αυξημένες υποχρεώσεις που αναλαμβάνει έναντι του γενικού σχεδίου υγείας, δηλώνουμε ότι έχουμε σοβαρές αμφιβολίες εάν και κατά πόσο αυτό το διοικητικό συμβούλιο με αυτή τη σύνθεση την οποία έχει είναι ικανό να εκπληρώσει αυτή την τεράστια αποστολή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σε σχέση με τις τροπολογίες που έχουμε ενώπιόν μας, να πω ότι θα υπερψηφίσουμε την τροπολογία που προέρχεται και από τους Οικολόγους και από την ΕΔΕΚ και αφορά τη δέσμευση του ποσού της αποζημίωσης του προέδρου του ΟΚΥΠΥ, του κ. Νικόλσον, και αυτή η πράξη μας δε θα είναι πράξη που στοχεύει στον κ. Νικόλσον ούτε και, πολύ περισσότερο, τον ΟΚΥΠΥ, του οποίου προεδρεύει. Είναι μια πράξη άσκησης πίεσης προς την κυβέρνηση, για να επιλύσει το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο της νομιμότητας, γιατί προφανώς εκ των πραγμάτων, μέσα πλέον από γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας του κράτους, προκύπτει ζήτημα νομιμότητας. Και η Βουλή δεν μπορεί να σφυρίζει αδιάφορα, όταν προκύπτει ένα τέτοιο σοβαρό ζήτημα, ακόμα και όλοι όσοι εργαζόμαστε σκληρά, για να επιτύχει στο έργο του ο ΟΚΥΠΥ, και θέλουμε να προχωρήσουν τα πράγματα.

Δε θα πράξουμε το ίδιο για τις υπόλοιπες τροπολογίες -όχι όλες, για τις περισσότερες- οι οποίες, επιτρέψτε μου να πω, στην πράξη, αυτό που θα φέρουν ως αποτέλεσμα θα είναι να εμποδίσουν τον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας να λειτουργήσει ομαλά. Θα θέσουν τεράστια εμπόδια στην ομαλή λειτουργία του, την ώρα που είναι αλήθεια ότι υπάρχουν σημαντικές εκκρεμότητες και προβλήματα τα οποία καλείται ετεροχρονισμένα και αργοπορημένα ο ΟΚΥΠΥ να τα αντιμετωπίσει. Όμως, αν θέλεις το ΓΕΣΥ -και εμείς το θέλουμε και εμείς θέλουμε να προχωρήσει η διαδικασία αναβάθμισης των δημόσιων νοσηλευτηρίων- δεν προσθέτεις και άλλα προβλήματα στη λειτουργία του ΟΚΥΠΥ, για να τα επικαλείσαι στη συνέχεια, όταν θα έρθεις και θα πεις «δεν πρέπει να προχωρήσουμε με το ΓΕΣΥ». Και νομίζω ότι είμαι σαφής σε αυτά που αναφέρω.

Απ' εκεί και πέρα, θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, υποβάλλοντας ότι θα συνεχίσουμε να παρακολουθούμε στενά τα κενά και τις ανεπάρκειες που παρουσιάζονται, γιατί όλοι όσοι αγωνιούμε, για να πετύχει αυτή η μεταρρύθμιση στην υγεία, δεν μπορούμε να σφυρίζουμε αδιάφορα στις καθυστερήσεις και στα προβλήματα που υπάρχουν, γιατί θα είμαστε συνένοχοι στην υπονόμηση υλοποίησης του ΓΕΣΥ και με όλους όσοι όχι απλώς θέλουν να εκμεταλλευτούν τα προβλήματα που υπάρχουν, αλλά προσπαθούν και να μεγιστοποιήσουν, ώστε να μην μπορέσει να πετύχει η μεταρρύθμιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Βρισκόμαστε στο παρά πέντε για να τεθεί σε εφαρμογή η πρώτη φάση του ΓΕΣΥ· και ακόμα και στο παρά πέντε, μετά από χίλια μύρια κύματα, κάποιοι δεν έπαψαν να υποσκάπτουν την ιδέα του ΓΕΣΥ, κάποιοι δεν έπαψαν να φλερτάρουν με το πολυασφαλιστικό. Μπορεί να μην το λένε ευθέως, αλλά έχουμε ακούσει και βλέπουμε τι γίνεται με προσπάθειες για αναβολή, είτε των εισφορών των πολιτών είτε της έναρξης της εφαρμογής του ΓΕΣΥ, με διάφορα προσχήματα. Και έχουμε ταυτόχρονα και την ηγεσία του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, που αρνείται κάθε διάλογο για να εξευρεθεί μια συμβιβαστική λύση.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια όλοι είμαστε μάρτυρες ταυτόχρονα και των τεράστιων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα κρατικά νοσηλευτήρια. Και όλοι σε αυτή την αίθουσα έχουμε κατά καιρούς φέξει την κυβέρνηση -ακόμα και οι βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος- για τις καθυστερήσεις στη στελέχωση, στον εξοπλισμό, στις υποδομές που χρειάζονται τα κρατικά νοσηλευτήρια. Όλοι λέμε και επικρίνουμε την

κυβέρνηση ότι έπρεπε να προχωρήσει με πιο γρήγορους ρυθμούς στη δημιουργία νέων υποδομών, στη στελέχωση με ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, στην αγορά νέων εξοπλισμών, για να μπορέσουν τα κρατικά νοσηλευτήρια όχι απλά να εξυπηρετήσουν τους υφιστάμενους ασθενείς που προσφεύγουν στα κρατικά νοσηλευτήρια, αλλά για να αποτελέσουν τη ραχοκοκαλιά του ΓΕΣΥ. Και επικρίναμε την κυβέρνηση, γιατί δεν προχώρησε με ταχύτητα, όπως και ο ΟΚΥΠΥ, στην αυτονόμηση. Ε, δεν μπορεί, ενώ τα διαπιστώνουμε όλα αυτά και ενώ λέμε ότι θέλουμε την ταχύτερη αυτονόμηση, την πιο γρήγορη αυτονόμηση των κρατικών νοσηλευτηρίων και την ενίσχυσή τους, ταυτόχρονα, με τις τροπολογίες μας, να δεσμεύουμε κονδύλια δημιουργώντας επιπρόσθετα προβλήματα στον ΟΚΥΠΥ για την υλοποίηση αυτού για το οποίο τον επικρίνουμε ότι καθυστερεί να υλοποιήσει. Αυτή είναι μια μεγάλη πολιτική αντίφαση.

Γι' αυτό εμείς, κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι ύψιστο εθνικό στοίχημα για μας η εφαρμογή του ΓΕΣΥ, θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, θα τηρήσουμε αποχή στην τροπολογία των Οικολόγων για δέσμευση του κονδυλίου που αφορά τον πρόεδρο του ΟΚΥΠΥ -όχι γιατί... ούτε καν προσωπικά τον έχουμε συναντήσει ή έχουμε οποιαδήποτε προτίμηση για το συγκεκριμένο πρόσωπο, αλλά θεωρώ ότι δε θα κρίνουμε εμείς εδώ, όσον αφορά τουλάχιστον προσόντα και ικανότητες των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών ή άλλων οργανισμών, είναι δουλειά αυτών που τους διορίζουν και θα κριθεί η κυβέρνηση από τους διορισμούς της και από τα αποτελέσματα που θα φέρουν- και θα καταψηφίσουμε όλες τις υπόλοιπες τροπολογίες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας έχει τον λόγο.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω δε θα ανέμενε κανείς ότι μία τόσο πολύπλοκη και σημαντική αλλά δύσκολη μεταρρύθμιση όπως είναι το ΓΕΣΥ θα μπορούσε να ξεκινήσει χωρίς προβλήματα. Υπάρχουν πάρα πολλά προβλήματα για να τρέξει η αυτονόμηση, στα δημόσια νοσηλευτήρια επικρατούν απαράδεκτες συνθήκες, οι οποίες ελλοχεύουν πάρα πολλούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία και ενδεχομένως να δημιουργούν και πρόβλημα στην εφαρμογή του ίδιου του συστήματος που επιχειρούμε να εφαρμόσουμε.

Υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων. Αυτό έχει αποδειχθεί ήδη, δε χρειάζεται να προσπαθούμε να το αποδείξουμε, όμως δεν είμαι σίγουρος, ειδικά αυτή τη στιγμή, αν είναι το σταύρωμα των κεφαλαίων του προϋπολογισμού του ΟΚΥΠΥ που βοηθά να βελτιώσουμε ή να διορθώσουμε την κατάσταση. Σίγουρα αυτό που χρειάζεται να γίνει είναι αυτή η ανάπηρη κατάσταση, έτσι όπως διαμορφώνεται, να μπορέσει να τρέξει με ταχύτητα όλα αυτά τα αναγκαία που θα την κάνουν ικανή.

Γι' αυτό εμείς, για λόγους αρχής και για να στείλουμε ένα μήνυμα ότι για τα λάθη και τις παρατυπίες που ενδεχομένως κάποιοι επικαλούνται, ειδικά σε τέτοιους σημαντικούς διορισμούς όπως είναι του κ. Νίκολσον, θα υπερψηφίσουμε την τροπολογία για δέσμευση της αντιμισθίας του, αλλά θα καταψηφίσουμε όλες τις υπόλοιπες τροπολογίες με το σκεπτικό ότι δεν είναι ο τρόπος με τον οποίο μπορούμε να βοηθήσουμε αυτή την κατάσταση να διορθωθεί και να λειτουργήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, βεβαίως θα υποστηρίξουμε και θα εγκρίνουμε τον προϋπολογισμό του ΟΚΥΠΥ. Θεωρούμε ότι κτίζεται επιτέλους -με όσες καθυστερήσεις- μια νέα τάξη πραγμάτων στον τομέα της υγείας, η οποία εμείς βεβαίως θεωρούμε ότι είναι απαραίτητο να κτιστεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο -ο ΟΚΥΠΥ θα είναι ένας ουσιαστικός παίκτης στο όλο εγχείρημα- όπως επίσης βεβαίως πρέπει να προχωρήσει τάχιστα το ΓΕΣΥ και σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να μπαίνουν όποια προσκόμματα. Άρα, βεβαίως θα υποστηρίξουμε τον προϋπολογισμό. Όσον αφορά τις τροπολογίες, θα υποστηρίξουμε μόνο την τροπολογία του κ. Περδίκη, η οποία στέλλει ένα πολιτικό μήνυμα σε σχέση με τις αδυναμίες της κυβέρνησης να εξηγήσει κάποια πράγματα τα οποία εξακολουθούν να προκαλούν και την κοινή γνώμη, αλλά και όλους εμάς, αν θέλετε. Όσον αφορά τις τροπολογίες του κ. Σιζόπουλου, θεωρώ ότι δε θα στείλουν το μήνυμα το οποίο θέλουμε να στείλουμε. Ψηφίζουμε την τροπολογία του κ. Περδίκη, είναι αρκετή η τροπολογία του κ. Περδίκη για το συγκεκριμένο θέμα, γι' αυτό θα καταψηφίσουμε τις τροπολογίες του φίλου του Μαρίνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα το πω ακόμα μια φορά. Είχαμε διαφορετικές απόψεις για το ΓΕΣΥ, που ανήκουν στο παρελθόν. Ψηφίσαμε το νομοσχέδιο για το μονοασφαλιστικό και όλους τους κανονισμούς. Θα συνεχίσουμε να ψηφίζουμε όπως και θα ψηφίσουμε σήμερα τον προϋπολογισμό του ΟΚΥΠΥ, οποιουσδήποτε κανονισμούς, νομοθεσίες, προϋπολογισμούς, τα πάντα που η πολιτεία χρειάζεται για να δώσουμε αυτό που οφείλουμε στον πολίτη: ποιοτικές υπηρεσίες υγείας και να έχει ο καθένας, πλούσιος ή φτωχός, το δικαίωμα της επιλογής του γιατρού της προτίμησής του. Ούτε τροπολογίες θα στηρίζουμε ούτε διασαγμούς έχουμε και λέμε ένα μεγάλο όχι και για αναβολές και για αναστολές. Όμως θα το πω για πολλοστή φορά: Είμαστε εδώ, γιατί ο πολίτης σε λίγες μέρες θα αρχίσει να πληρώνει, από την 1^η του Μάρτη, και τον Ιούνιο θα πρέπει να πάρει αυτά που του υποσχέθηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο κ. Νεοφύτου -επειδή πρόκειται για πολύ σοβαρό ζήτημα- επανέλαβε εαυτόν, αυτά που επαναλαμβάνει τις τελευταίες βδομάδες. Θα τον παρακαλούσα να μας εξηγήσει και να εξηγήσει και στον κυπριακό λαό και στους πολίτες που θέλουν το Γενικό Σύστημα Υγείας τι έχει πράξει ως ηγέτης της κυβερνώσας παράταξης για να πάρουν αυτά που πρέπει οι πολίτες την 1^η του Ιούνιου. Δεν ξέρω σε ποιον απευθύνει -πραγματικά- αυτή την προειδοποίηση-απειλή. Σε ποιον την απευθύνει άραγε; Στον εαυτό του έπρεπε να την απευθύνει, εκτός και αν θεωρεί ότι η αντιπολίτευση είναι που θα κάμει αυτά που ούτως ή άλλως κάμνει, γιατί η αντιπολίτευση -το βασικό κόμμα της αντιπολίτευσης, για παράδειγμα- έχει γυρίσει όλη την Κύπρο δύο φορές, για να εξηγήσει και να δώσει στην πραγματική τους διάσταση τα δεδομένα γύρω από το περιβάλλον του Γενικού Συστήματος Υγείας. Πόσες φορές το έκαμε η ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού αυτό το πράγμα;

Τους ιδιώτες γιατρούς. Έδωσε και δίνει μάχη, για να στηθεί η τσακισμένη ραχοκοκαλιά του δημόσιου τομέα, που θα είναι η ραχοκοκαλιά του ΓΕΣΥ, όπως όλοι συμφωνήσαμε. Τι έχει γίνει; Πώς ενεργείτε για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα στον ΟΚΥΠΥ και οι προκλήσεις με τις τεράστιες καθυστερήσεις; Από ποιον αναζητείτε να είναι όλα έτοιμα; Ή μήπως δε θέλουμε να είναι όλα έτοιμα ή να είναι όσο γίνεται περισσότερα τα προβλήματα, για να τα επικαλεστούμε τζιαι να τσουμπάρουμε το ΓΕΣΥ; Τα μηνύματα που φεύγουν είναι κάτι περισσότερο από σαφή και ξεκάθαρα, κατά την άποψή μου, με ανάλογες τοποθετήσεις. Οι πρώτοι που αναδεικνύουν τα προβλήματα είμαστε εμείς, αλλά εμείς εργαζόμαστε για να γίνει το ΓΕΣΥ τζιαι να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα, όχι για να μεγιστοποιηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε και οι τέσσερις δευτερολογία;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Επί της διαδικασίας μπορώ να ρωτήσω κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Αυτό που είπατε στην αρχή για τέσσερα λεπτά ισχύει για όλα τα θέματα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τρία λεπτά.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Για τρία λεπτά. Ισχύει για όλα τα θέματα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, βέβαια.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Το εφαρμόζουμε ή απλώς να το λέμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι, να το εφαρμόζουμε.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ωραία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρα, θέλετε δευτερολογία ή είναι επί της διαδικασίας;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ναι, αλλά καλύφθηκε ο χρόνος προηγουμένως, νομίζω, του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή επί της ουσίας όλοι θα κριθούμε από τα αποτελέσματα, έθθα κριθούμε τώρα, επί της διαδικασίας, επειδή ήδη από τις αγορεύσεις των συναδέλφων φαίνεται ότι οι τροπολογίες της ΕΔΕΚ δε θα εγκριθούν, παραμένουν κατατεθειμένες και εκτός από την πρώτη τροπολογία, που είναι η ίδια με την τροπολογία των Οικολόγων, οι υπόλοιπες ζητούμε να μην τεθούν σε ψηφοφορία. Απλά παραμένουν ως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολιτική τοποθέτηση. Αποσύρονται. Ωραία.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ένα δευτερόλεπτο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δε θεωρώ ότι όσα λέχθηκαν από τον κ. Λουκαΐδη χρειάζονται οποιαδήποτε απάντηση. Είναι απαντημένα από την τοποθέτησή μου στην πρωτολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στις τροπολογίες.

Περιμένετε, ένα λεπτό.

Κυρία Δημητρίου, διαβάστε την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας του 2019 Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Λεπτομέρειες δαπανών	Ποσό
24	1.0	03104	Αντιμισθία προέδρου και μελών συμβουλίου	€145.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος του που αφορά την αντιμισθία του προέδρου του συμβουλίου που αντιστοιχεί σε ποσό ύψους €40.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

- Δέσμευση του σχετικού κονδυλίου το οποίο προορίζεται να καλύψει τη δαπάνη που αφορά την αμοιβή του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ εναντίον του οποίου εκκρεμεί διερεύνηση υπόθεσης ασυμβιβάστου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μπουν και οι δύο τροπολογίες μαζί, η ίδια τροπολογία είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Οι τροπολογίες και οι δύο είναι οι ίδιες, άρα στην ουσία η τροπολογία είναι τροπολογία της ΕΔΕΚ και των Οικολόγων ταυτόχρονα. Δε χρειάζεται να μπει η μια τροπολογία και μετά να μπει η δεύτερη τροπολογία. Ήταν μια τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν περάσει τούτη, να μην μπει η άλλη και τη θεωρείτε ότι είναι μαζί.

Εντάξει.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχει σημασία να ανακοινωθεί ότι είναι και οι δύο τροπολογίες ταυτόχρονα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Αυτή η τροπολογία είναι από κοινού των Οικολόγων και της ΕΔΕΚ.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, δεκαεφτά εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, δεκαεφτά εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη τροπολογία.

Η επόμενη ποια είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η επόμενη είναι του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή αποσύρεται, διότι ψηφίστηκε μαζί με την τροπολογία του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Υπάρχει άλλη από άλλον; Δεν υπάρχει.

Άρα, οι υπόλοιπες αποσύρονται και δε χρειάζεται να τις δούμε μία μία νομίζω, κύριε Κώστα.

Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας ποσού ύψους €68.729.480 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 5.

Μειωμένος μισθός εισδοχής. Άρθρο 6.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 7.

Απαγόρευση πρόσληψης εργοδοτούμενων καθορισμένης διάρκειας. Άρθρο 8.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 9.

Απαγόρευση διενέργειας δαπάνης. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Θεσπίσεως Εθνικών Μέτρων για την Υγιεινή Παραγωγή και Διάθεση στην Αγορά Ορισμένων Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των υφιστάμενων κανονισμών, έτσι ώστε να επιτευχθεί πληρέστερη εφαρμογή προνοιών Ευρωπαϊκών Κανονισμών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί Θεσπίσεως Εθνικών Μέτρων για την Υγιεινή Παραγωγή και Διάθεση στην Αγορά Ορισμένων Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Ονούφριος Κουλλά

Ηλίας Μυριάνθους

Ευθύμιος Δίπλaros

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και

Περιβάλλοντος, των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και «Οικοαγροτικός».

Το ΚΕΒΕ, ο Σύνδεσμος Τυροκόμων Κύπρου, η Παγκύπρια Οργάνωση Ποιμινοτρόφων, η Παγκύπρια Οργάνωση Αιγοπροβατοτρόφων, ο Μ-Παγκύπριος Οργανισμός Αιγοπροβατοτρόφων (Μ-ΠΟΑΙ), η Παγκύπρια Εταιρεία Αιγοπροβατοτρόφων (ΠΕΑΠ), η Παγκύπρια Οργάνωση Ποιμένων, η Παγκύπρια Ένωση Ποιμένων, ο Παγκύπριος Οργανισμός Αγελαδοτρόφων (ΠΟΑ) Δημόσια Λτδ, η Ένωση Αγελαδοτρόφων Κύπρου, ο Σύνδεσμος Αγελαδοτρόφων Αθιναίου Λτδ και οι αγροτικές οργανώσεις «Παναγροτικός Σύνδεσμος», «Νέα Αγροτική Κίνηση» και «Ευρωαγροτικός», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 16 του περί της Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσής τους στην Αγορά Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Θεσπίσεως Εθνικών Μέτρων για την Υγιεινή Παραγωγή και Διάθεση στην Αγορά Ορισμένων Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης Κανονισμών, έτσι ώστε να επιτευχθεί πληρέστερη εφαρμογή των προνοιών των ακόλουθων πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 για την υγιεινή των τροφίμων».
2. «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης».

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται η περαιτέρω ρύθμιση της λειτουργίας των εγκαταστάσεων παραγωγής τροφίμων ζωικής προέλευσης που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω ευρωπαϊκών κανονισμών, παρέχοντας στους παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος τη δυνατότητα που ήδη παρέχεται στους παραγωγούς αιγοπρόβειου γάλακτος για επεξεργασία, κατόπιν σχετικών ελέγχων, του γάλακτος ίδιας παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων τους απευθείας στους καταναλωτές ή μέσω λαϊκών αγορών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που συνοδεύουν τους κανονισμούς, οι αναφερόμενοι πιο πάνω ευρωπαϊκοί κανονισμοί προβλέπουν ότι τα κράτη μέλη θεσπίζουν εθνικά μέτρα, προκειμένου να ρυθμίσουν τη λειτουργία ορισμένων εγκαταστάσεων στις οποίες τυγχάνουν χειρισμού τρόφιμα ζωικής προέλευσης και οι οποίες εξαιρούνται από τις πρόνοιες των εν λόγω κανονισμών.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των κανονισμών, η εκπρόσωπος των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών επισήμανε ότι οι πρόνοιες των υφιστάμενων εθνικών κανονισμών μεταξύ άλλων ρυθμίζουν σαφώς τη λειτουργία εγκαταστάσεων παραγωγής μικρών ποσοτήτων ζωικών προϊόντων τα οποία προκύπτουν από επεξεργασία αιγοπρόβειου γάλακτος που δεν ξεπερνά τα 150 λίτρα ημερησίως, παρέχοντας τη δυνατότητα στους παραγωγούς αιγοπρόβειου γάλακτος για επεξεργασία του γάλακτος ίδιας παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων τους απευθείας στους καταναλωτές ή μέσω λαϊκών αγορών, κατόπιν σχετικών ελέγχων που διεξάγουν οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Συναφώς, η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε ότι, μετά από την έναρξη ισχύος της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των Κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου», η οποία έχει άμεση εφαρμογή στο εθνικό δίκαιο, δημιουργήθηκε κενό όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής των προαναφερόμενων προνοιών των υφιστάμενων εθνικών κανονισμών και ειδικότερα επισημάνθηκε ασάφεια κατά πόσο αυτό εκτείνεται και στους παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος.

Ωστόσο, η ίδια διευκρίνισε ότι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους διεξάγουν τους σχετικούς ελέγχους και σε ό,τι αφορά τα προϊόντα που παράγονται με βάση το νωπό αγελαδινό γάλα, παρά το γεγονός ότι το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο δεν προβλέπει ρητά τη διεξαγωγή αυτών των ελέγχων. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, κρίθηκαν αναγκαίες οι προτεινόμενες τροποποιήσεις, έτσι ώστε το πεδίο εφαρμογής των προαναφερόμενων προνοιών να διευρυνθεί και να ρυθμιστεί ρητά ότι σ' αυτό εμπίπτουν και τα παραγόμενα προϊόντα που έχουν ως βάση το νωπό αγελαδινό γάλα.

Ο εκπρόσωπος της αγροτικής οργάνωσης ΠΕΚ εξέφρασε επιφυλάξεις κατά πόσο οι προτεινόμενες τροποποιήσεις θα αποβούν εις βάρος της παραγωγής χαλλουμιού με βάση το καθορισμένο πρότυπο και κατ' επέκταση της κατοχύρωσης του χαλλουμιού ως προϊόντος Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης.

Σχολιάζοντας τις επιφυλάξεις αυτές, η εκπρόσωπος των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών διευκρίνισε ότι η παραγωγή χαλλουμιού με βάση την καθορισμένη ποσότητα προβλέπεται από το σχετικό εν ισχύ διάταγμα του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και ότι σε καμιά περίπτωση η εν λόγω ποσότητα δεν αλλοιώνεται με τις ρυθμίσεις των υπό συζήτηση κανονισμών. Επιπρόσθετα, η ίδια υποστήριξε ότι η προτεινόμενη διεύρυνση του ορισμού του όρου «προϊόντα με βάση το νωπό γάλα» θα συμβάλει στην

περαιτέρω προστασία της παραγωγής χαλλουμιού με βάση την καθορισμένη ποσόστωση και θα διεξάγονται πιο αποτελεσματικοί έλεγχοι για οποιαδήποτε τυριά παράγονται και τα οποία δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του εν λόγω διατάγματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρήστε σε ψηφοφορία.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ, μία αποχή και ένας δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ και μία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Τα θέματα 13 και 14, τα οποία τιτλοφορούνται «Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018», αντίστοιχα, δεν είναι έτοιμα.

Τα θέματα με τους αριθμούς 15 και 16, τα οποία τιτλοφορούνται «Ο περί Στοιχημάτων Νόμος του 2016» και «Οι περί Στοιχημάτων (Επιβλητέα Τέλη) Κανονισμοί του 2019», αντίστοιχα, αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €35.937.500 και συνολικά έσοδα ύψους €34.11.000.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούτσας

Αντρέας Καυκαλιάς

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Ονούφριος Κουλλά

Άννα Θεολόγου

Στέφανος Στεφάνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η και στις 28 Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑνΑΔ).

Ο προϋπολογισμός της ΑνΑΔ για το έτος 2019 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €35.937.500 και συνολικά έσοδα ύψους €34.110.000, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από το τέλος ανάπτυξης ανθρώπινου

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: ΕΛΑΜ.

δυναμικού (€31.066.000), από τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (€1.559.130) και από επενδύσεις (€1.309.500).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι συνολικές δαπάνες της Αρχής για το οικονομικό έτος 2019 ανέρχονται στις €35.937.500, σε σύγκριση με δαπάνες ύψους €35.073.000 που είχαν προϋπολογισθεί στον αντίστοιχο προϋπολογισμό του 2018. Οι εν λόγω δαπάνες κατανέμονται σε τρέχουσες δαπάνες ύψους €7.907.470, αναπτυξιακές δαπάνες ύψους €27.830.030 και μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό ύψους €200.000.

Σημειώνεται ότι το προϋπολογιζόμενο έλλειμμα ύψους €1.827.500 αναμένεται να καλυφθεί από τα πλεονάσματα προηγούμενων ετών, τα οποία κατά την 1^η Ιανουαρίου 2019 υπολογίζονται σε €56.675.448 (περιλαμβανομένου του ποσού που είναι διαθέσιμο για σκοπούς του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων στους υπαλλήλους της ΑνΑΔ και καταβολής φιλοδωρήματος σε εργοδοτούμενους που απασχολούνται με σύμβαση).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ο προϋπολογισμός της ΑνΑΔ για το έτος 2019 προβλέπει για τον τομέα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού συνολικές δαπάνες ύψους €26.730.000, σε σύγκριση με €26.200.000 στον προϋπολογισμό του έτους 2018, δηλαδή ποσοστό 74,4% του συνόλου του προϋπολογισμού δαπανών, οι οποίες προορίζονται να καλύψουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Δραστηριότητες κατάρτισης - προγράμματα αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης (€24.500.000).
2. Ειδικές αναπτυξιακές δραστηριότητες (€373.150).
3. Σχέδια συγχρηματοδοτούμενα από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (€1.801.850).
4. Έρευνες και μελέτες (€55.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο πρόεδρος της ΑνΑΔ δήλωσε ότι ο προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2019 βασίζεται στους στόχους της για το έτος 2019, οι οποίοι έχουν προσδιοριστεί με σκοπό την επιτέλεση του ρόλου και της αποστολής του οργανισμού, καθώς και την επίτευξη των στρατηγικών επιδιώξεών του.

Σύμφωνα με τον ίδιο αρμόδιο, οι στρατηγικές επιδιώξεις της ΑνΑΔ για το έτος 2019 αφορούν τα ακόλουθα:

1. Την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού με τη συνεχή και διά βίου κατάρτιση και επιμόρφωση των εργαζομένων, των ανέργων, του αδρανούς δυναμικού με έμφαση στους νέους και στα άτομα χαμηλής ειδίκευσης και μεγαλύτερης ηλικίας, καθώς και στους μακροχρόνια ανέργους.
2. Τη βελτίωση της παραγωγικότητας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων μέσα από την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού τους και τη βελτίωση της προσαρμοστικότητάς του.
3. Την ενίσχυση της διασφάλισης της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του συστήματος κατάρτισης και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού μέσα από την αξιολόγηση και πιστοποίηση της παρεχόμενης κατάρτισης, καθώς και των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο αρμόδιο, για την επίτευξη των πιο πάνω στρατηγικών επιδιώξεων για το έτος 2019 έχουν καθοριστεί οι ακόλουθοι στόχοι προτεραιότητας:

1. Ένταξη των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού στην απασχόληση.
2. Προώθηση της διά βίου μάθησης των απασχολούμενων.
3. Διασφάλιση της ποιότητας του Συστήματος Κατάρτισης και Ανάπτυξης του Ανθρώπινου Δυναμικού.
4. Προώθηση της έρευνας και της ανάπτυξης.
5. Αποτελεσματική διακυβέρνηση.

Ως προς την υλοποίηση του πρώτου στόχου η ΑνΑΔ έχει θέσει ως προτεραιότητα τη συμβολή στην ένταξη των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού στην απασχόληση με επικεντρωμένες δραστηριότητες κατάρτισης για ενεργητική στήριξη της απασχόλησης και μείωση της ανεργίας, με έμφαση στη στελέχωση επιχειρήσεων και στην κατάρτιση μέσα στις ίδιες τις επιχειρήσεις, στην τοποθέτηση ανέργων σε επιχειρήσεις και οργανισμούς για απόκτηση εργασιακής πείρας και στην κατάρτιση για βελτίωση της απασχολησιμότητας.

Σε ό,τι αφορά το δεύτερο στόχο, προτεραιότητα για την ΑνΑΔ αποτελεί ο συνεχής εμπλουτισμός των γνώσεων και των δεξιοτήτων των απασχολούμενων για προσαρμογή τους στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες, με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων.

Αναφορικά με τον τρίτο στόχο η ΑνΑΔ έχει θέσει ως προτεραιότητα την προώθηση της ποιοτικής διάστασης της κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού μέσα από την αποτελεσματική λειτουργία του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων και του Συστήματος Αξιολόγησης και Πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης.

Ως προς τον τέταρτο στόχο η ΑνΑΔ επικεντρώνεται στις προβλέψεις της απασχόλησης και της προσφοράς ανθρώπινου δυναμικού στην κυπριακή οικονομία, στις εκτιμήσεις των αναγκών απασχόλησης και κατάρτισης, στην παρακολούθηση των τάσεων στην αγορά εργασίας, καθώς και στην αξιολόγηση των επιδράσεων των δραστηριοτήτων της Αρχής στην κυπριακή οικονομία.

Σε σχέση με τον πέμπτο στόχο η Αρχή ενισχύει τα συστήματα και τους μηχανισμούς διακυβέρνησής της, καθώς και των εταίρων της, ώστε να επιτύχει τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας μέσα από την προώθηση του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος της ΑνΑΔ και τη βέλτιστη διαχείριση και αξιοποίηση των διαθέσιμων οικονομικών και ανθρώπινων πόρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού, ομόφωνα εισηγείται την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της ΑνΑΔ για το έτος 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού ποσού ύψους €35.937.500 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 5.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 6.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 8.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 9.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 10.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 11.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 12.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 13.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 14.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 15.

Αντικατάσταση μισθοδοτικών κλιμάκων και πάγιων μισθών. Άρθρο 16.

Εξουσία άρσης ανωμαλιών και επίλυσης προβλημάτων. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είστε έτοιμοι, ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 17 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της ΡΑΕΚ για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει δαπάνες ύψους €2.968.436 και έσοδα ύψους €3.139.642.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούτσας

Αντρέας Καυκαλιάς

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Ονούφριος Κουλλά

Άννα Θεολόγου

Στέφανος Στεφάνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η και στις 28 Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Ο προϋπολογισμός της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) για το έτος 2019 προβλέπει δαπάνες ύψους €2.968.436 και έσοδα ύψους €3.139.642, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από την επιβολή ετήσιων τελών για την παραχώρηση άδειας λειτουργίας σταθμού παραγωγής ηλεκτρισμού για εμπορικούς σκοπούς (€1.161.906), άδειας προμήθειας ηλεκτρισμού σε τελικούς πελάτες (€844.988), άδειας εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων του ιδιοκτήτη συστήματος διανομής (€98.910), άδειας εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων του διαχειριστή συστήματος διανομής (€98.910), άδειας εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων του ιδιοκτήτη συστήματος μεταφοράς (€98.910), άδειας εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς (€123.638), άδειας λειτουργού αγοράς (€123.638) και από εισπρακτέους τραπεζικούς τόκους (€60.000).

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες της Αρχής για το έτος 2019 αναλύονται ειδικότερα ως ακολούθως:

1. Αποδοχές προσωπικού (€1.409.015).
2. Δαπάνες λειτουργίας (€318.800).
3. Άλλες δαπάνες (€1.025.622), οι οποίες αφορούν κυρίως τα εξής:

- α. Μίσθωση υπηρεσιών (€500.000).
  - β. Ναύλα και άλλα έξοδα για συνεδρία και αποστολές για υπηρεσιακούς λόγους στο εξωτερικό (€115.000).
  - γ. Ειδικό αποθεματικό σύνταξης μελών ΠΑΕΚ και προσωπικού Γραφείου ΠΑΕΚ (€170.927).
4. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€210.000).
5. Απρόβλεπτες δαπάνες (€5.000).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, οι συνολικά προϋπολογιζόμενες δαπάνες για το 2019 παρουσιάζονται αυξημένες κατά €144.026 σε σχέση με τις αντίστοιχες δαπάνες για το έτος 2018, ενώ αύξηση κατά €207.784 παρουσιάζουν και τα προϋπολογιζόμενα έσοδα για το έτος 2019 σε σχέση με τα αντίστοιχα έσοδα για το έτος 2018.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του υπό αναφορά προϋπολογισμού την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων εκφρασθείσα από βουλευτές θέση, σύμφωνα με την οποία η ΠΑΕΚ έχει απαγορεύσει τη δραστηριοποίηση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), καθώς και θέματα που αφορούν τον αριθμό των αιτήσεων που υποβλήθηκαν από ιδιωτικές εταιρείες για δημιουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρισμού.

Προς απάντηση των πιο πάνω θεμάτων η ΠΑΕΚ κατέθεσε σχετική επιστολή, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2019, στην οποία αναφέρεται ότι, απαντώντας σε σχετικό ερωτηματολόγιο που της είχε αποσταλεί από την ΑΗΚ τον Οκτώβριο του 2017 και ενόψει της λειτουργίας της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού τον Ιούλιο του 2019, έδωσε διευκρινίσεις για τους τομείς δραστηριοποίησης της ΑΗΚ, χωρίς σε καμία περίπτωση να απαγορεύει με οποιαδήποτε απόφασή της οποιαδήποτε δραστηριοποίηση της ΑΗΚ στον τομέα των ΑΠΕ. Σημειώνεται περαιτέρω ότι η ΑΗΚ ήδη δραστηριοποιείται στον τομέα των ΑΠΕ.

Σύμφωνα με την ίδια επιστολή, έχει υποβληθεί αίτηση για άδεια κατασκευής συμβατικής μονάδας από την ΑΗΚ στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού, η οποία βρίσκεται στο τελικό στάδιο αξιολόγησης από τη ΠΑΕΚ. Αναφορικά με τους ανεξάρτητους παραγωγούς, σημειώνεται ότι η ΠΑΕΚ έχει χορηγήσει τέσσερις άδειες κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της ΠΑΕΚ για το 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου ποσού ύψους €2.968.436 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Απαγόρευση προσλήψεων για την κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 6.

Αναστολή πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού, πρώτου διορισμού και προαγωγής και προαγωγής. Άρθρο 7.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 8.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 9.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 10.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 11.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 12.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ και μία εναντίον, τα άρθρα 1 έως 13 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είστε έτοιμοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ και μία εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία του 2019 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει δαπάνες ύψους €97.900 και έσοδα ύψους €11.010.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούπας

Αντρέας Καυκαλιάς

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Ονούφριος Κουλλά

Άννα Θεολόγου

Στέφανος Στεφάνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η και στις 28 Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία (ΚΕΑΑ).

Ο προϋπολογισμός του Ειδικού Ταμείου του ΚΕΑΑ για το έτος 2019 προβλέπει δαπάνες ύψους €97.900 και έσοδα ύψους €11.010, τα οποία προέρχονται κυρίως από τόκους επί των καταθέσεων. Σημειώνεται ότι η

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

διαφορά ύψους €86.890 που προκύπτει μεταξύ των προϋπολογιζόμενων εσόδων και εξόδων θα καλυφθεί από το αποθεματικό του ταμείου, το οποίο αναμένεται μέχρι το τέλος του έτους 2019 να ανέλθει στις €780.000.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι δαπάνες του εν λόγω ταμείου για το έτος 2019 προορίζονται να καλύψουν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Κοινωνικές παροχές (€90.000).
2. Συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες (€6.500), οι οποίες αφορούν την αγορά υπηρεσιών φροντιστή για την κάλυψη των αναγκών πρώην οικοτρόφων του ΚΕΑΑ.
3. Λειτουργικές δαπάνες (€1.370), οι οποίες αφορούν κυρίως την ενίσχυση πρώην οικοτρόφων του ΚΕΑΑ σε σχέση με την αποϊδρυματοποίηση και την υποστηριζόμενη διαβίωσή τους.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες για κοινωνικές παροχές αφορούν στην επαγγελματική αποκατάσταση των αναπήρων και αναλύονται ως ακολούθως:

1. Σχέδιο Λειτουργίας και Δημιουργίας Μικρών Μονάδων Αυτοεργοδότησης, το οποίο στηρίζει τα άτομα με αναπηρίες, με σκοπό τη δημιουργία της δικής τους επιχείρησης (€50.000).

Το εν λόγω σχέδιο προβλέπει την επιχορήγηση της δημιουργίας και λειτουργίας πέντε έως οκτώ μικρών μονάδων για την αυτοεργοδότηση ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία Νόμου.

2. Δύο σχέδια παροχής χορηγίας σε οργανώσεις για προγράμματα κατάρτισης ατόμων με αναπηρίες και για προγράμματα κατάρτισης επαγγελματιών για την αναπηρία, τα οποία εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του ημερομηνίας 27 Απριλίου 2016 (€40.000).

Ειδικότερα, τα σχέδια αφορούν:

- α. στην επιχορήγηση εθελοντικών οργανώσεων για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης επαγγελματιών που σχετίζονται ή παρέχουν υπηρεσίες σε άτομα με αναπηρίες (φροντιστές, φυσικοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, ψυχολόγοι κ.ά.) (€10.000) και
- β. στην επιχορήγηση εθελοντικών οργανώσεων για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης ατόμων με αναπηρίες σε δεξιότητες που βελτιώνουν την απασχολησιμότητά τους ή και την κοινωνική τους ενσωμάτωση (€30.000).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου, καθώς και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου ΚΕΑΑ για το έτος 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία ποσού ύψους €97.900 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων και λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία του 2019, Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε, είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων του 2019 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει δαπάνες ύψους €22.987.479 και έσοδα ύψους €23.120.000.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούπτας

Αντρέας Καυκαλιάς

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Ονούφριος Κουλλά

Άννα Θεολόγου

Στέφανος Στεφάνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η και στις 28 Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων (ΕΑΣ).

Ο προϋπολογισμός της ΕΑΣ για το έτος 2019 είναι πλεονασματικός και προβλέπει δαπάνες ύψους €22.987.479 και έσοδα ύψους €23.120.000, τα οποία προέρχονται κυρίως από Φόρο Στοιχηματικής Δραστηριότητας (€15.400.000), Επιβεβλημένο Τέλος (€3.000.000) και Εισφορά Στοιχηματικής Δραστηριότητας (€4.600.000).

Οι κυριότερες δαπάνες της ΕΑΣ για το 2019 αφορούν μισθοδοσία αξιωματούχων (€70.106), μισθοδοσία υπαλλήλων (€261.236), λειτουργικές δαπάνες (€422.600), εκπαίδευση προσωπικού/συνέδρια σεμινάρια και άλλα γεγονότα (€80.000), συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες (€1.178.000), επιστροφές έμμεσων φόρων (€15.400.000), επιστροφή τελών και άλλων προσόδων (€3.107.000), κοινωνικές παροχές (€1.000.000) και αγορά εξοπλισμού (€1.199.258).

Σύμφωνα με την πρόεδρο της ΕΑΣ, κύριες αρμοδιότητες της Αρχής αποτελούν η ρύθμιση, η εποπτεία και ο έλεγχος της στοιχηματικής δραστηριότητας που διεξάγεται στη Δημοκρατία. Ο στρατηγικός σχεδιασμός

της ΕΑΣ αποτελεί το θεμέλιο των δράσεων και των ενεργειών της και καθορίζει τους στόχους και τις προτεραιότητές της για την πενταετία 2018-2022. Η στρατηγική κατεύθυνση της ΕΑΣ λαμβάνει υπόψη τις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες στον τομέα της στοιχηματικής δραστηριότητας, τις τεχνολογικές εξελίξεις και την προστασία του κοινού και εστιάζει στους ακόλουθους κύριους άξονες:

1. Αναβάθμιση της λειτουργίας της ΕΑΣ.
2. Αναβάθμιση του ρυθμιστικού και νομοθετικού πλαισίου.
3. Προστασία και ενδυνάμωση των παικτών και του κοινού.
4. Διαφανές δίκαιο και ασφαλές παιχνίδι.

Οι στρατηγικές επιδιώξεις της ΕΑΣ για την περίοδο 2018-2022 αναλύονται ως ακολούθως:

1. Βελτιστοποίηση της εσωτερικής οργανωσιακής λειτουργίας της ΕΑΣ.
2. Αναβάθμιση του ρυθμιστικού πλαισίου.
3. Αναβάθμιση του εποπτικού ρόλου της ΕΑΣ.
4. Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός του κλάδου.
5. Διασφάλιση της προστασίας των παικτών και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου.

Αναφορικά με τον στόχο αναβάθμισης του εποπτικού ρόλου της Αρχής, η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε ότι τροχοδρομούνται διάφορες δράσεις, όπως είναι μεταξύ άλλων η λειτουργία συστήματος παρακολούθησης κανονισμών παροχής υπηρεσιών στοιχήματος σε επίγειο και διαδικτυακό επίπεδο, η ολοκλήρωση της ανάπτυξης μηχανογραφημένου συστήματος για παρακολούθηση της στοιχηματικής δραστηριότητας και ανάλυσης δεδομένων, η αναβάθμιση του συστήματος ελέγχου συμμόρφωσης με τους όρους έκδοσης των αδειών σε τριμηνιαία και ετήσια βάση.

Στο πλαίσιο της συζήτησης τα μέλη της επιτροπής απασχόλησαν θέματα που αφορούν τον τρόπο υπολογισμού της εισφοράς που λαμβάνει η ΕΑΣ από τη στοιχηματική δραστηριότητα, καθώς και οι προωθούμενες δράσεις της ΕΑΣ για την προστασία των παικτών και του κοινωνικού συνόλου.

Η πρόεδρος της ΕΑΣ, απαντώντας στα τεθέντα ερωτήματα, δήλωσε ότι το ύψος της εισφοράς της στοιχηματικής δραστηριότητας προέρχεται από εισφορά που καταβάλλουν στην Αρχή αδειούχοι αποδέκτες Κλάσης Α (επίγειο στοιχείο) και Κλάσης Β (διαδικτυακό στοιχείο) και ανέρχεται στο 3% επί των καθαρών αποδοχών από το στοιχείο. Από το ποσοστό αυτό το 2% καταβάλλεται στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, ενώ το υπόλοιπο 1% παραμένει στην ΕΑΣ για σκοπούς ενίσχυσης των μηχανισμών και των προγραμμάτων προστασίας νεαρών ατόμων και παθολογικών παικτών. Αναφορικά με την προστασία των παικτών και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου, η ίδια πιο πάνω αρμόδιος ανέφερε ότι η ΕΑΣ, σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, εργάζεται για την ολοκλήρωση της Εθνικής Στρατηγικής για το Υπεύθυνο Παιχνίδι και την Παθολογική Ενασχόληση, ενώ παράλληλα έχουν προγραμματιστεί διάφορες εκστρατείες ενημέρωσης και διαφώτισης, καθώς και εκπαιδευτικά σεμινάρια για το υπεύθυνο παιχνίδι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και του μέλους της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων για το έτος 2019.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λουκαΐδης. Έχει και τροπολογίες νομίζω το ΑΚΕΛ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχουμε τροπολογία, για αυτή την τροπολογία θα μιλήσω. Θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, κύριε Πρόεδρε, όμως θέλουμε να θέσουμε ενώπιον του σώματος ένα πολύ σημαντικό ζήτημα, για το οποίο εξ υπαρχής, πρέπει να πω, είχαμε καταγράψει τη δική μας ένσταση/διαφωνία, όπως και για την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, το γνωστό πρώην Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου, του οποίου έχουμε διαφοροποιήσει το όνομα.

Η Εθνική Αρχή Στοιχημάτων είναι ο μόνος οργανισμός του δημοσίου -και σε αυτούς συμπεριλαμβάνονται και τα υπουργεία, αλλά και μη κυβερνητικές οργανώσεις- που δε χρειάζεται αδειοδότηση, για να αναπτύσσει προγράμματα θεραπείας και πρόληψης κατά του τζόγου, της εξάρτησης από τον τζόγο σε αυτή την περίπτωση. Όλα, όλες οι υπόλοιπες οργανώσεις του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα χρειάζονται αδειοδότηση. Θυμάστε τη συζήτηση που είχαμε και πρόσφατα στην επιτροπή Παιδείας, που δεν υπήρχε αδειοδότηση. Εδώ μιλάμε για ένα τεράστιο ποσό, που ανέρχεται στις €600.000, που εισπράττεται κατ' αποκοπήν για αυτό τον σκοπό. Μιλούμε για τεράστιο κονδύλι. Θέλουμε να το δεσμεύσουμε, να έρθει η Αρχή και να συζητήσουμε, γιατί παρουσιάζονται σοβαρά προβλήματα κατά την άποψή μας και, αν διασαφηνιστούν μέσα από τη συζήτηση μετά τη δέσμευση, η εισήγησή μας θα είναι βεβαίως να διαφοροποιήσουμε την κατάσταση. Αλλά, επί του παρόντος, αυτό που ζητούμε είναι η δέσμευση του συγκεκριμένου κονδυλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε με τις τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων του 2019 Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:					
A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1.	19	01	03932	Επιστροφή Εισφοράς 2% προς ΚΟΑ	€3.077.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά τρίμηνο για το μέρος του κονδυλίου που καταβάλλεται στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού.

Σημείωση:

Ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού ανά τρίμηνο για το ποσό που εισπράττεται από την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων κατά τη διάρκεια του έτους από την εισφορά των αποδεκτών επί των αποδοχών από στοίχημα και το οποίο αποδίδεται στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού σε τριμηνιαία βάση.

Είναι δύο ξεχωριστές, θα τις βάλουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για αυτήν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

...με τη σειρά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για αυτήν.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

(Αστειευόμενος)

Τι γίνεται; Κουράστηκε το σύστημα ηλεκτρονικής ψηφοφορίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλλον. Να ξαναψηφίσουμε νομίζω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, γιατί έχουμε πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε πρόβλημα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχω τα αποτελέσματα. Να ρωτήσουμε αν έχουν ψηφίσει όλοι, για να ξέρουμε αν θα προχωρήσουμε στην ανακοίνωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Έχετε ψηφίσει όλοι;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν μπορώ να ψηφίσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορείς να ψηφίσεις.

Ψηφίστε διά χειρός.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

(Αστειευόμενος)

Εν το 'πίστευκε το μηχάνημα ότι ήταν ομόφωνη. Δαμαί έν' το πρόβλημα νομίζω.

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν έχουμε τελειώσει το μέτρημα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, εν πειράζει, εννά σας το κανονίσω εγώ!

Πόσοι εναντίον; Πόσοι εναντίον;

Κανένας.

Αποχές;

Κανένας.

Μετράτε το σύνολο των παρευρισκομένων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνείτε και οι δύο; Τριάντα οκτώ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Η επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
2.	19	01	04393	Κοινωνική Ευθύνη - 1%	€1.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

1. Δέσμευση του κονδυλίου που αφορά ποσό που εισπράττεται από την ΕΑΣ κατά τη διάρκεια του έτους από την εισφορά των αποδεκτών επί των καθαρών αποδοχών από το στοίχημα και το οποίο προορίζεται για σκοπούς ενίσχυσης των μηχανισμών και προγραμμάτων προστασίας των νεαρών ατόμων και παθολογικών παικτών από το στοίχημα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
2. Να γίνουν οι συνακόλουθες τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, ηλεκτρονικά, να δούμε αν είμαστε εντάξει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ας ελπίσουμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει πρόβλημα, ρε παιδιά; Υπάρχει πρόβλημα.

Διά χειρός.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ, κύριε Πρόεδρε, είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, ουδεμίαν εναντίον και ουδεμίαν αποχή, η δεύτερη τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων ποσού ύψους €22.987.479 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή. Άρθρο 6.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 8.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 9.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 10.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 11.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 12.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 13.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζετε υπέρ διά χειρός;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, ουδεμίαν εναντίον και ουδεμίαν αποχή, τα άρθρα 1 έως 14 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το σύνολο του νομοσχεδίου ψηφίστε ηλεκτρονικά, να κάνουμε ακόμα μια δοκιμή.

Ψηφίστε όλοι, σας παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ, είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της ΠΕΠ για το έτος 2019, ο οποίος είναι ισοσκελισμένος και προνοεί δαπάνες ύψους €339.011 και έσοδα ίδιου ύψους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, πρόεδρος

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Μαριέλλα Αριστείδου

Άννα Θεολόγου

Ονούφριος Κουλλά

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιανουαρίου και 5 Φεβρουαρίου του 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και ο πρόεδρος και ο οικονομικός σύμβουλος της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ). Το Υπουργείο Οικονομικών και η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία.

Ο προϋπολογισμός της ΠΕΠ για το έτος 2019 είναι ισοσκελισμένος και προνοεί δαπάνες ύψους €339.011 και έσοδα ίδιου ύψους, τα οποία προέρχονται από την ετήσια κρατική χορηγία ύψους €291.031 και από εισφορές για τις συντάξεις και συντάξεις χηρών, ύψους €47.980.

Οι κυριότερες δαπάνες που προνοούνται στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό είναι οι ακόλουθες:

1. Μισθοδοσία υπαλλήλων	€125.429
2. Επίδομα παραστάσεως	€1.280
3. Συντάξεις	€97.614
4. Ενοίκια	€12.000
5. Αντιμισθία προέδρου και μελών επιτροπής	€17.900
6. Αντιμισθία για δύο υπαλλήλους που θα αποσπασθούν στην ΠΕΠ	€44.478
7. Εκπαίδευση προσωπικού/συνέδρια/σεμινάρια	€4.010
8. Αγορά μηχανογραφικού εξοπλισμού	€3.000
9. Επιστροφές συντάξεων χηρών και ορφανών	€4.330
10. Άλλες δαπάνες	€26.970
11. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	€2.000

Αναλύοντας τον προϋπολογισμό, ο πρόεδρος της ΠΕΠ τόνισε ότι είναι ισολογισμένος και ότι έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών. Συναφώς, ενημέρωσε την επιτροπή ότι εντός ολίγων ημερών θα τοποθετηθούν δύο λειτουργοί με απόσπαση για την πλήρωση δύο κενών θέσεων λειτουργών της ΠΕΠ στις επαρχίες της Λάρνακας και της Πάφου, σύμφωνα με πάγιο αίτημα της ΠΕΠ.

Κατά τη συζήτηση του θέματος ο πρόεδρος της ΠΕΠ, σχολιάζοντας τις προτεραιότητες των μελών της ΠΕΠ, ανέφερε ότι σε αυτές συγκαταλέγεται το θέμα της απώλειας χρήσης των κατεχόμενων περιουσιών και η δημιουργία νέων οικιστικών μονάδων για στέγαση προσφύγων, καθότι, όπως ανέφερε, οι παρούσες πολυκατοικίες δεν είναι πλέον λειτουργικές.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, αναλύοντας τα κονδύλια εξόδων «Άλλες δαπάνες», ανέφεραν ότι αυτές προνοούν για αναλώσιμα περίπου €1.000, για γραφική ύλη περίπου €1.000, για αγορά μικροσυσκευών περίπου €500 κλπ.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και η ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων για το οικονομικό έτος 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η κ. Κουκουμά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Μια κουβέντα μόνο, γιατί θέλω να εκφράσω την ανησυχία μου για την κατάσταση που επικρατεί στο θέμα της ΠΕΠ. Πρέπει να πούμε ότι υπάρχει μια διαχρονική μείωση των προϋπολογισμών. Το 2014 είχαν προϋπολογισμό €535.000, φέτος έχουμε €339.000. Δεν είναι μόνο οικονομικά που δε στηρίζεται, αλλά και με άλλους τρόπους και υπάρχει ξεκάθαρη προσπάθεια της κυβέρνησης, για να υποβαθμίσει και να καταργήσει στην ουσία την ΠΕΠ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου και όσο μπορώ πιο σύντομα, παρ' όλο που δεν ξέρω και πώς θα εκφράσω αυτό που νιώθω για αυτό το θέμα, γιατί είμαι και εμπλεκόμενος, διότι πριν από πάρα πολλά χρόνια - κόντευα να ξεχάσω πότε- τούτη η Βουλή εψήφισε ότι αυτή η λεγόμενη ΠΕΠ, που παίρνει €300.000 και διαχειρίζεται κάθε χρόνο, θα πρέπει με κάποιον τρόπο να εκλέγεται και να εκπροσωπεί τους πρόσφυγες. Εψηφίσαμεν νόμο. Εβάλαμεν ένα παραθυρούι 'πού κάτω, ότι, μέχρι να αποφασίσουμε με ποιον τρόπο θα εκλέγεται, θα διορίζεται από την κυβέρνηση. Πέρασαν δεκαπέντε χρόνια. Εμείς συνεχίζουμε να ψηφίζουμε προϋπολογισμούς μιας διορισμένης, αν μου επιτρέπεται να πω τη φράση, χωρίς να έχω κανένα πάθος ή αντίθεση, «εγκάθετης από τα κόμματα». Στέλλει επιστολή ο Υπουργός Εσωτερικών τζιαι λέει στα κόμματα: «Διορίστε μου ποιον θα έχουμε στην ΠΕΠ». Εμείς έχουμε αρνηθεί και θα συνεχίσουμε να αρνούμαστε, όπως και να ψηφίζουμε προϋπολογισμούς ενός οργάνου το οποίο κομματικά εκπροσωπεί, ελέω Υπουργού Εσωτερικών, τους πρόσφυγες, είτε παίρνει €300.000 είτε παίρνει €150.000 είτε παίρνει €400.000.

Επιμένουμε και ξαναφέρνουμε την εισήγηση ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής -υπάρχει και πρόταση νόμου, η οποία δε συζητείται για χρόνια- να υπάρξει σύστημα δημοκρατικής εκπροσώπησης των προσφύγων στην Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Προσθέτοντας στα όσα είπε ο κ. Περδίκης, προσθέτω την ανυπαρξία της ΠΕΠ. Ποια είναι η ΠΕΠ; Τι κάμνει η ΠΕΠ για τους πρόσφυγες δηλαδή; Τα τελευταία χρόνια; Και θα πληρώνει €339.000,11 σεντ για ποιον λόγο; Για τους μισθούς; Για τα επιστολόχαρτα; Για τη δράση της; Για τι; Συντηρούμε -δεν ευθύνονται αυτοί, η κριτική μου είναι για την πολιτεία- μια ΠΕΠ για τα μμάθκια του κόσμου, για να νομίζουν οι πρόσφυγες ότι τους εκπροσωπούν κάποιοι, που είναι τζιαι διορισμένοι μάλιστα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε, ότι στο παρελθόν υπήρξε ένας προβληματισμός και, για να μην υπάρξει οποιαδήποτε πρόοδος, σημαίνει ότι αυτός ο προβληματισμός και η συνέχιση του δημοκρατικού κενού το οποίο υπάρχει ως προς την εκπροσώπηση του προσφυγικού κόσμου είναι γεγονότα αναγνωρίσιμα.

Άρα λοιπόν, το πρόβλημα δεν είναι γιατί δεν περάσαμε εκείνο τον προβληματισμό και να τον κάνουμε νόμο. Αντίθετα, σήμερα είναι επίκαιρο το ερώτημα πώς και ποιος θα αντιπροσωπεύει τον προσφυγικό κόσμο. Υπάρχουν εκπρόσωποι του προσφυγικού κόσμου. Οι τοπικές αρχές εκλέγονται πλέον. Άρα λοιπόν, καλό είναι να δούμε πώς σημειώνουμε πλέον μία σύγκλιση, προκειμένου οι εκλεγμένοι τοπικοί άρχοντες κάθε δήμου και κοινότητας προσφυγικής να έχουν στα χέρια τους και τη διοίκηση της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων, η οποία, ειρήσθω εν παρόδω, είναι ένα υφιστάμενο εργαλείο, με τον δικό του προϋπολογισμό και, εάν και εφόσον κάνουμε αυτή τη μεταρρύθμιση, αύριο θα είμαστε πανέτοιμοι να συνεχίσουμε μια εφαρμογή μιας νέας μεταρρύθμισης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων ποσού το οποίο δεν υπερβαίνει τις €339.011 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 5.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής και μισθολογικές κλίμακες. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 8.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού, προαγωγής και πρώτου διορισμού και προαγωγής. Άρθρο 9.

Τιμαριθμική αναπροσαρμογή και ετήσιες προσαυξήσεις. Άρθρο 10.

Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία. Άρθρο 11.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 12.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 13.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 14.

Μηχανοκίνητα οχήματα. Άρθρο 15.

Προκαταβολή για αγορά μηχανοκίνητου οχήματος. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα, να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 22 και 23 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Δασών - Θέσεις Χειριστή Πτητικών Μέσων και Μηχανικού Πτητικών Μέσων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Στενογράφου Δικαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστούν οι σκοποί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 22 θέματος είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Χειριστή Πτητικών Μέσων και Μηχανικού Πτητικών Μέσων με την προσθήκη πρόνοιας για τον καθορισμό ανώτατου ορίου ηλικίας των υποψηφίων, το οποίο καθορίζεται στο τεσσαρακοστό (40^ο) έτος της ηλικίας τους, στη μείωση των ωρών πτητικής εμπειρίας των υποψηφίων από χίλιες (1 000) σε οκτακόσιες (800) ώρες και στην αλλαγή του αρμόδιου οργανισμού για την ασφάλεια στην πολιτική αεροπορία με την αντικατάσταση των Συνδυασμένων Αρχών Πολιτικής Αεροπορίας (JAA) από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας (EASA).

Σκοπός του υπ' αριθμόν 23 θέματος είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Στενογράφου Δικαστηρίου στη Δικαστική Υπηρεσία, ώστε αφενός να απαλειφθεί από τα καθήκοντα και τις ευθύνες της θέσης αυτής η υποχρέωση του κατόχου της για στενογράφηση/αποστενογράφηση κειμένων στα αγγλικά και αφετέρου από τα απαιτούμενα προσόντα να απαλειφθεί η απαίτηση για επιτυχία σε σχετικές εξετάσεις στην αγγλική στενογραφία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Δασών - Θέσεις Χειριστή Πτητικών Μέσων και Μηχανικού Πτητικών Μέσων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Στενογράφου Δικαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Κώστας Κωνσταντίνου

Πανίκος Λεωνίδου

Αριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιανουαρίου 2019.

Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω κανονισμοί αφορούν σχέδια υπηρεσίας και εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών είναι η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Χειριστή Πτητικών Μέσων και Μηχανικού Πτητικών Μέσων στο Τμήμα Δασών.

Ειδικότερα, όσον αφορά το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Χειριστή Πτητικών Μέσων οι προτεινόμενες τροποποιήσεις συνίστανται στην προσθήκη πρόνοιας για τον καθορισμό ανώτατου ορίου ηλικίας των υποψηφίων, το οποίο καθορίζεται στο τεσσαρακοστό (40^ο) έτος της ηλικίας τους, στη μείωση των ωρών πτητικής εμπειρίας των υποψηφίων από χίλιες (1 000) σε οκτακόσιες (800) ώρες και στην αλλαγή του αρμόδιου οργανισμού για την ασφάλεια στην πολιτική αεροπορία με την αντικατάσταση των Συνδυασμένων Αρχών Πολιτικής Αεροπορίας (JAA) από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας (EASA).

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το όριο ηλικίας για τους χειριστές πτητικών μέσων αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την επιτυχή ολοκλήρωση της προβλεπόμενης εκπαίδευσής τους και παράλληλα με τον καθορισμό ανώτατου ορίου ηλικίας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης από το κράτος του μεγάλου κόστους που συνεπάγεται η εκπαίδευση των χειριστών. Περαιτέρω, η μείωση των ωρών πτητικής εμπειρίας κρίθηκε αναγκαία έπειτα από τη διαπίστωση ότι ο αριθμός των υποψηφίων με βάση το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας είναι και θα παραμείνει περιορισμένος, λόγω της σημαντικής διαφοράς που παρατηρείται στις αμοιβές των χειριστών μεταξύ ιδιωτικού και κυβερνητικού τομέα. Τέλος, η ανάγκη αντικατάστασης του αρμόδιου οργανισμού προέκυψε έπειτα από την οριστική διάλυση του οργανισμού JAA το 2009 και την αντικατάστασή του από τον EASA, ο οποίος ανέλαβε τον ρόλο του JAA.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Αποχή: Παύλος Μυλωνάς (ΔΗΚΟ), Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Όσον αφορά το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Μηχανικού Πτητικών Μέσων, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις συνίστανται στην προσθήκη πρόνοιας για τον καθορισμό ανώτατου ορίου ηλικίας των υποψηφίων, το οποίο καθορίζεται στο πενήτηκοστό (50^ο) έτος της ηλικίας τους και στη μείωση της απαιτούμενης εμπειρίας των υποψηφίων στη συντήρηση πτητικών μέσων από τρία (3) σε δύο (2) έτη, καθώς και στη διασαφήνιση ως προς τον τρόπο απόκτησης της εμπειρίας αυτής.

Συγκεκριμένα, ο καθορισμός ανώτατου ορίου ηλικίας για τους υποψήφιους για τη θέση Μηχανικού Πτητικών Μέσων κρίθηκε αναγκαίος για τους ίδιους λόγους με αυτούς που επεξηγήθηκαν πιο πάνω ως προς τους χειριστές πτητικών μέσων. Περαιτέρω, ο χρόνος εμπειρίας στη συντήρηση πτητικών μέσων μειώθηκε από τρία (3) σε δύο (2) έτη για τους ίδιους λόγους για τους οποίους κρίθηκε αναγκαία η μείωση των ωρών πτητικής εμπειρίας των χειριστών πτητικών μέσων. Τέλος, ο τρόπος απόκτησης της εν λόγω εμπειρίας διασαφηνίστηκε, ώστε να συνάδει με τις σχετικές απαιτήσεις του EASA.

Αναφορικά με τους πρώτους υπό συζήτηση κανονισμούς επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με σχετική πρόνοια στον κρατικό προϋπολογισμό του 2019, η μισθοδοτική κλίμακα των θέσεων στις οποίες αφορούν οι εν λόγω κανονισμοί αναβαθμίστηκε από τις συνδυασμένες κλίμακες Α8, Α9 και Α10 στις συνδυασμένες κλίμακες Α9, Α11 και Α12. Ως εκ τούτου, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού κατέθεσε στην επιτροπή αναθεωρημένα κείμενα των πρώτων κανονισμών στα οποία περιλήφθηκε η νέα κλίμακα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του προϋπολογισμού του 2019.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Στενογράφου Δικαστηρίου στη Δικαστική Υπηρεσία, ώστε αφενός να απαλειφθεί από τα καθήκοντα και τις ευθύνες της θέσης αυτής η υποχρέωση του κατόχου της για στενογράφηση/αποστενογράφηση κειμένων στα αγγλικά και αφετέρου από τα απαιτούμενα προσόντα να απαλειφθεί η απαίτηση για επιτυχία σε σχετικές εξετάσεις στην αγγλική στενογραφία.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε ότι οι αναφερόμενες πιο πάνω πρόνοιες του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Στενογράφου Δικαστηρίων δεν είναι απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία των δικαστηρίων και την εκτέλεση των καθηκόντων των κατόχων των εν λόγω θέσεων, δεδομένου ότι όλες οι διαδικασίες που ακολουθούνται στα κυπριακά δικαστήρια διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα, περιλαμβανομένης της στενογράφησης και αποστενογράφησης των αποφάσεων των δικαστηρίων.

Περαιτέρω, με βάση τα ίδια στοιχεία το ζήτημα αυτό απασχόλησε και την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών σε συνεδρία της, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017, η οποία και επισήμανε την ανάγκη επικαιροποίησης του εν λόγω σχεδίου υπηρεσίας. Σημειώνεται ότι τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της αρμόδιας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για σχέδια υπηρεσίας.

Σημειώνεται επίσης ότι όλοι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιανουαρίου 2019, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των εν λόγω κανονισμών στην ολομέλεια για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τις πρόνοιες όλων των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται την έγκρισή τους από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να δικαιολογήσω ακόμα μια φορά την αρνητική μου ψήφο στο σχέδιο υπηρεσίας για τον λόγο ότι εξακολουθεί η ελληνική γλώσσα να υποβαθμίζεται σε αυτό το κράτος και να απαιτεί τον ίδιο βαθμό γνώσης της ελληνικής γλώσσας με ξένη γλώσσα και ειδικά με τα αγγλικά.

Με την ευκαιρία υπενθυμίζω ότι αποτελεί επιτυχία η τροποποίηση των σχεδίων των στενογράφων. Εκεί πραγματικά επιδείχθηκε μία σύνεση και είπαμε ότι επιτέλους τα αγγλικά είναι ξένη γλώσσα. Η γλώσσα της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι η ελληνική και η τουρκική και επιτέλους ας το σεβαστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θέλω να σας απογοητεύσω εξηγώντας σας γιατί έγινε... Έγινε, διότι δε βρισκόταν καμιά να...

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Όχι, ήταν μετά από παρότρυνση, ήταν μετά από διαμαρτυρίες των υφιστάμενων στενογράφων, οι οποίες είχαν πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ.

Προχωρούμε σε ψηφοφορία για το υπ' αριθμόν 22 θέμα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ και μία εναντίον, οι υπ' αριθμόν 22 κανονισμοί εγκρίνονται*.

Προχωρούμε στην ψήφιση του υπ' αριθμόν 23 θέματος.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, οι υπ' αριθμόν 23 κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμου, ώστε να επεκταθεί η χρονική προθεσμία απαγόρευσης τερματισμού απασχολήσεως θετής μητέρας μέχρι πέντε μήνες από το τέλος της περιόδου της παρεχόμενης άδειας μητρότητας, όπως ισχύει και στις περιπτώσεις φυσικής μητέρας, όπως και μισθωτής που αποκτά παιδί μέσω παρένθετης μητέρας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Γιώργος Πεردίκης

Μάριος Μαυριδής

Λίνος Παπαγιάννης

Μαριέλλα Αριστείδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Οικονομικών, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΔΕΟΚ και ΠΑΣΥΔΥ και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΕΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμου, ώστε να επεκταθεί η χρονική προθεσμία απαγόρευσης τερματισμού απασχολήσεως θετής μητέρας μέχρι πέντε μήνες από το τέλος της περιόδου της παρεχόμενης άδειας μητρότητας, όπως ισχύει και στις περιπτώσεις φυσικής μητέρας και μισθωτής που αποκτά παιδί μέσω παρένθετης μητέρας.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε ο εκπρόσωπος των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενώπιον της επιτροπής, η περίπτωση της θετής μητέρας εκ παραδρομής δεν έχει περιληφθεί στις διατάξεις του περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικού) Νόμου του 2018 με τον οποίο είχε επεκταθεί η χρονική προθεσμία απαγόρευσης τερματισμού απασχολήσεως μέχρι πέντε μήνες από το τέλος της περιόδου της άδειας μητρότητας για τη φυσική μητέρα και τη μισθωτή που αποκτά παιδί μέσω παρένθετης μητέρας.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, τα άρθρα ομόφωνα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα είναι «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου, ώστε να εισαχθεί πρόνοια σε αυτόν η οποία να ρυθμίζει την εκλογή Κοσμήτορα και Αναπληρωτή Κοσμήτορα στη Σχολή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Γιώργος Τ. Γεωργίου
Γιώργος Κάρουλλας	Πανίκος Λεωνίδου
Αννίτα Δημητρίου	Παύλος Μυλωνάς
Γιώργος Κ. Γεωργίου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Αντρέας Καυκαλιάς	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 12 Σεπτεμβρίου 2018 και στις 23 και 30 Ιανουαρίου 2019. Στις συνεδρίες κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Πανεπιστημίου Κύπρου και του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου, ώστε να εισαχθεί πρόνοια στον υφιστάμενο νόμο η οποία να ρυθμίζει την εκλογή Κοσμήτορα και Αναπληρωτή Κοσμήτορα στη Σχολή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση ο Κοσμήτορας της Σχολής Μεταπτυχιακών Σπουδών θα εκλέγεται μεταξύ των καθηγητών των διάφορων σχολών του Πανεπιστημίου Κύπρου, ενώ ο Αναπληρωτής Κοσμήτορας θα εκλέγεται μεταξύ των καθηγητών και αναπληρωτών καθηγητών του πανεπιστημίου. Επιπλέον, ο Κοσμήτορας και ο Αναπληρωτής Κοσμήτορας της Σχολής Μεταπτυχιακών Σπουδών θα εκλέγονται από τα μέλη των συμβουλίων των σχολών του πανεπιστημίου και θα προέρχονται από διαφορετικές σχολές.

Επισημαίνεται ότι η ανάγκη για προώθηση της πιο πάνω τροποποίησης προκύπτει από το γεγονός ότι παρατηρείται σύγκρουση μεταξύ του άρθρου 16(1) του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου, το οποίο αφορά την εκλογή Κοσμήτορα της Σχολής Μεταπτυχιακών Σπουδών, και του Κανονισμού 5(2) των περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Λειτουργία Σχολής Μεταπτυχιακών Σπουδών) Κανονισμών. Σύμφωνα με το άρθρο 16(1) του υφιστάμενου νόμου, προβλέπεται ότι ο Κοσμήτορας κάθε σχολής εκλέγεται μεταξύ των καθηγητών και αναπληρωτών καθηγητών της σχολής, ενώ στους προαναφερόμενους κανονισμούς προβλέπεται ότι ο Κοσμήτορας της Σχολής Μεταπτυχιακών Σπουδών εκλέγεται μόνο μεταξύ των καθηγητών.

Σύμφωνα με όσα τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου, η Σχολή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου διαφοροποιείται από τις υπόλοιπες σχολές του πανεπιστημίου τόσο ως προς το επίπεδο των προγραμμάτων σπουδών που προσφέρει όσο και ως προς το ότι σε αυτήν συμμετέχουν όλες οι σχολές του πανεπιστημίου. Γι' αυτό και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εισηγήθηκε προς το Πανεπιστήμιο Κύπρου όπως ο Κοσμήτορας της Σχολής Μεταπτυχιακών Σπουδών προέρχεται από την υψηλότερη ακαδημαϊκή βαθμίδα, δηλαδή αυτήν του καθηγητή, έτσι ώστε να διασφαλίζεται το απαιτούμενο κύρος για τη θέση και να διασφαλίζεται περαιτέρω η εύρυθμη λειτουργία της εν λόγω σχολής. Σημειώνεται ότι η πολιτική αυτή ισχύει και στην περίπτωση της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής, εγέρθηκαν διάφοροι προβληματισμοί λόγω του ότι η διατύπωση της πρόνοιας στο νομοσχέδιο παρουσίαζε ορισμένες ασάφειες και δεν απέδιδε σωστά και ολοκληρωμένα τη διαδικασία εκλογής Κοσμήτορα και Αναπληρωτή Κοσμήτορα όπως αυτή προβλέπεται ήδη αναλυτικά στους πιο πάνω ισχύοντες κανονισμούς. Ως εκ τούτου, η επιτροπή ζήτησε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία να διαμορφώσουν κατάλληλα το κείμενο του νομοσχεδίου.

Το αρμόδιο υπουργείο, ανταποκρινόμενο στο αίτημα της επιτροπής, απέστειλε σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία διαμορφωμένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο εισάγεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία προβλέπεται συγκεκριμένα ότι ο Κοσμήτορας και ο Αναπληρωτής Κοσμήτορας της Σχολής Μεταπτυχιακών Σπουδών εκλέγονται όπως προβλέπεται στους περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Λειτουργία Σχολής Μεταπτυχιακών Σπουδών) Κανονισμούς.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του διαμορφωμένου κειμένου του νομοσχεδίου στα πλαίσια της συζήτησής του στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 26 και 27 έχουν κοινή έκθεση και τιλοφορούνται «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018», πρόταση νόμου των κ. Κωστή Ευσταθίου και Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018», πρόταση νόμου των ιδίων.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 26 θέματος είναι η επέκταση της προβλεπόμενης προθεσμίας υποβολής της έκθεσης αναφορικά με τις εκλογικές δαπάνες των υποψήφιων δημάρχων, καθώς και των υποψήφιων δημοτικών συμβούλων από δύο μήνες, που ισχύει σήμερα, σε τρεις μήνες από τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας του αποτελέσματος της οικείας εκλογικής διαδικασίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 27 θέματος είναι η επέκταση της προβλεπόμενης προθεσμίας υποβολής της έκθεσης αναφορικά με τις εκλογικές δαπάνες των υποψήφιων κοινοταρχών, καθώς και των υποψήφιων κοινοτικών συμβούλων από δύο μήνες, που ισχύει σήμερα, σε τρεις μήνες από τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας του αποτελέσματος της οικείας εκλογικής διαδικασίας και εξαίρεση από την υποχρέωση υποβολής στον Έφορο Εκλογής της υπό αναφορά έκθεσης των υποψηφίων για εκλογή σε κοινότητες με αριθμό εκλογέων που δεν υπερβαίνει τους εκατό.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Κάρουλλας

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα
Νίκος Νουρής

Παύλος Μυλωνάς
Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Κωστή Ευσταθίου και Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και την 21^η Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στην εν λόγω συνεδρία.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, ώστε να επεκταθεί η προβλεπόμενη σε αυτόν προθεσμία εντός της οποίας διαβιβάζεται από τους εκλογικούς αντιπροσώπους των υποψηφίων δημάρχων και δημοτικών συμβούλων προς τον Έφορο Εκλογής έκθεση σε σχέση με τις εκλογικές τους δαπάνες από δύο μήνες, που ισχύει σήμερα, σε τέσσερις μήνες από τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας του αποτελέσματος της οικείας εκλογικής διαδικασίας.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Κοινοτήτων Νόμου, ώστε να επεκταθεί η προβλεπόμενη σε αυτόν προθεσμία εντός της οποίας διαβιβάζεται από τους εκλογικούς αντιπροσώπους των υποψηφίων κοινοταρχών και κοινοτικών συμβούλων προς τον Έφορο Εκλογής έκθεση σε σχέση με τις εκλογικές τους δαπάνες από δύο μήνες, που ισχύει σήμερα, σε τέσσερις μήνες από τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας του αποτελέσματος της οικείας εκλογικής διαδικασίας. Επιπρόσθετα, σκοπεύεται όπως εισαχθεί στην εν λόγω βασική νομοθεσία διάταξη σύμφωνα με την οποία θα εξαιρούνται από την υποχρέωση υποβολής στον Έφορο Εκλογής της υπό αναφορά έκθεσης οι υποψήφιοι για εκλογή σε κοινότητες με πληθυσμό που δεν υπερβαίνει τους πεντακόσιους κατοίκους.

Σύμφωνα με τον εκ των εισηγητών των υπό αναφορά προτάσεων νόμου και μέλος της επιτροπής βουλευτή κ. Κωστή Ευσταθίου, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν τον έλεγχο των εκλογικών δαπανών των υποψηφίων στις τοπικές εκλογές και κρίνονται αναγκαίες, ώστε να παρέχεται επαρκής χρόνος σε αυτούς για την έγκαιρη ετοιμασία και υποβολή στον Έφορο Εκλογής της σχετικής έκθεσης. Όπως ο ίδιος δήλωσε, στις πλείστες των περιπτώσεων τα εν λόγω πρόσωπα δε λαμβάνουν από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή τα κόμματα τα οποία εκπροσωπούν την απαιτούμενη πληροφόρηση, ώστε να διεκπεραιώσουν τις διαδικασίες για την υποβολή των εκθέσεων σε σχέση με τις εκλογικές τους δαπάνες εγκαίρως. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τον ίδιο, με την υιοθέτηση της προτεινόμενης ρύθμισης που αφορά την εξαίρεση από την όλη διαδικασία ορισμένων υποψηφίων κοινοταρχών και κοινοτικών συμβούλων αναμένεται να επέλθει μείωση του διοικητικού κόστους που συνεπάγεται ο μηχανισμός ελέγχου των εκλογικών δαπανών που διενεργούνται όσον αφορά τις τοπικές εκλογές.

Στο στάδιο της συζήτησης των εν λόγω προτάσεων νόμου από την επιτροπή, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε ότι το εν λόγω υπουργείο δεν ενίσταται στην υιοθέτηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων στην υπό αναφορά βασική νομοθεσία. Ωστόσο, η ίδια εκπρόσωπος, εξέφρασε την άποψη ότι η προτεινόμενη επέκταση της χρονικής περιόδου υποβολής της έκθεσης για τις εκλογικές δαπάνες στους τέσσερις μήνες ενδεχομένως να είναι υπερβολική.

Ο εκπρόσωπος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε στην επιτροπή ότι οι ισχύουσες διατάξεις που διέπουν τον μηχανισμό διενέργειας ελέγχου των δαπανών κάθε υποψηφίου από τον Γενικό Ελεγκτή χρήζουν γενικότερου εκσυγχρονισμού. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος σημείωσε ότι το όλο ζήτημα της μη έγκαιρης υποβολής των εκθέσεων των υποψηφίων αναφορικά με τις εκλογικές τους δαπάνες θα μπορούσε να επιλυθεί με την έγκαιρη πληροφόρησή τους όσον αφορά τις υποχρεώσεις τους, κατά το στάδιο υποβολής της υποψηφιότητάς τους, από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες και με την έκδοση και διανομή σχετικού ενημερωτικού υλικού.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση προτάσεων νόμου.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της μελέτης των προτάσεων νόμου από την επιτροπή, η τελευταία ζήτησε από την εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών την κατάθεση στοιχείων σε σχέση με τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων των κοινοτήτων στις ελεύθερες περιοχές, όπως αυτά προκύπτουν με βάση τον ισχύοντα εκλογικό κατάλογο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να επιφέρει στα κείμενα των προτάσεων νόμου τροποποιήσεις, ώστε αυτά να διαλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1. Επέκταση της προβλεπόμενης προθεσμίας υποβολής της έκθεσης αναφορικά με τις εκλογικές δαπάνες των υποψηφίων δημάρχων και κοινοταρχών, καθώς και των υποψηφίων δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων από δύο μήνες, που ισχύει σήμερα, σε τρεις μήνες από τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας του αποτελέσματος της οικείας εκλογικής διαδικασίας.
2. Εξαίρεση από την υποχρέωση υποβολής στον Έφορο Εκλογής της υπό αναφορά έκθεσης των υποψηφίων για εκλογή σε κοινότητες με αριθμό εκλογέων που δεν υπερβαίνει τους εκατό.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτάσεων νόμου, όπως αυτές έχουν αναθεωρηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, αφού τροποποιηθούν οι τίτλοι τους, ώστε να αναφέρονται ως «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλων ότι είναι ομόφωνη από την επιτροπή Εσωτερικών αυτή η πρόταση νόμου, θα ήθελα να αναφέρω τα εξής: Στην πρόταση νόμου την αρχική, όπως την είχαμε καταθέσει με τον συνάδελφο τον Κωστή τον Ευσταθίου, ουσιαστικά προενοείτο μια περαιτέρω επέκταση τεσσάρων μηνών της υποχρέωσης υποβολής των εκθέσεων των υποψηφίων για τις δαπάνες τους, η οποία έχει πάει τώρα με την απόφαση της επιτροπής στους τρεις μήνες. Θα έλεγα ότι αυτό είναι δεκτό, κανένα πρόβλημα.

Εκεί που υπάρχει ένα σημείο το οποίο θα ήθελα να θίξω είναι στο γεγονός ότι στην πρόταση νόμου είχαμε βάλει μία πρόνοια, ώστε στις κοινότητες που έχουν μέχρι 500 κατοίκους να απαλλάσσονται οι υποψήφιοι από αυτή την υποχρέωση. Και ουσιαστικά τι σήμαινε αυτό; Αν το δούμε ανά επαρχία -που ο κάθε βουλευτής που έρχεται από τη συγκεκριμένη επαρχία μπορεί να αντιληφθεί- ουσιαστικά εμείς θέλαμε κάποιος υποψήφιος από τη Βυζακιά, που έχει 413 ψηφοφόρους εγγεγραμμένους, να μην έχει τούτη την υποχρέωση ή κάποιος υποψήφιος από τη Λάρνακα, από τα Κελιά, που έχουν 332 ψηφοφόρους, ή από την Ακρούντα ή από τον Πομό. Αυτοί ουσιαστικά δε θα είχαν την υποχρέωση, επειδή ήταν το όριο που είχαμε βάλει 500 ψηφοφόροι. Αυτή τη στιγμή το κατεβάζουμε στους 100 ψηφοφόρους, όπως έχω πει, με τη σύμφωνη, ομόφωνη γνώμη της επιτροπής.

Ουσιαστικά όμως τι συμβαίνει; Για παράδειγμα, στο Καμπί στον Φαρμακά τώρα, που είναι 134 οι ψηφοφόροι, θα έχουν οι υποψήφιοι την υποχρέωση να υποβάλουν τούτο το χαρτί, τούτη την έκθεση των εξόδων τους. Αντιλαμβάνεστε όσοι προέρχετε από επαρχίες και ξέρετε τις μικρές τις κοινότητές σας τι φόρτος εργασίας θα προκύπτει για την υπηρεσία του Εφόρου Εκλογής από τη μια, αλλά και τι φασαρία για τους υποψηφίους από την άλλη. Ως εκ τούτου, θα ήταν και παράκληση προς εσάς, κύριε Πρόεδρε, αν το επιτρέπετε, να έμπαινε μια προφορική τροπολογία, ώστε, εκεί που είπαμε 500 και αποφάσισε η επιτροπή ομόφωνα να πάμε στους 100, να κάνουμε τουλάχιστον 200 ή 250 το όριο, τουλάχιστον να απαλλάξουμε από αυτή την ταλαιπωρία μεγάλο όγκο κοινοτήτων, που ουσιαστικά, όπως έχω πει, είναι ταλαιπωρία.

Αυτά είχα να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, και παρακαλώ, αν μπορεί να γίνει δεκτή αυτή η πρόταση για την προφορική τροπολογία, να αυξηθεί έστω και στους 200 ψηφοφόρους ανά κοινότητα, για να απαλλάσσονται από αυτή την υποχρέωση οι υποψήφιοι. Κάτι τέτοιο θα ήταν καλό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει καμία ένσταση, να το δεχτώ. Καμία απολύτως ένσταση.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση. Ωραία, έκλεισε.

Δε συζητήθηκε, είναι της τελευταίας στιγμής. Κάμετε δεύτερη προσπάθεια του χρόνου.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Θέλω να πω κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Πολύ σύντομα.

Η πρόταση νόμου πέρασε ομόφωνα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών στην παρουσία και του ενός από τους εισηγητές. Πρέπει να σας πω, συνάδελφοι, ότι έχουμε δει, έχουμε διεξέλθει τον κατάλογο των κοινοτήτων με τον πληθυσμό και τον αριθμό των εκλογέων τους. Ένα μεγάλο μέρος των κοινοτήτων έχει πληθυσμό κάτω των 500 κατοίκων, όπως ανέφερε ο συνάδελφος, και μάλιστα αρκετές από αυτές τις μικρές κοινότητες είναι κοινότητες που διαχειρίζονται εκατομμύρια κάθε χρόνο.

Θεωρούμε ότι η υποβολή των εκλογικών εξόδων είναι υποχρέωση όλων. Δεν είναι μια δύσκολη διαδικασία. Εξαιρέσαμε τις πολύ μικρές κοινότητες, αλλά νομίζω δεν πρέπει να ανοίξουμε άλλο τούτη την υποχρέωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχουμε συζητήσει διεξοδικά το συγκεκριμένο θέμα και θα συμφωνήσω με την πρόεδρο της επιτροπής ότι η διαφάνεια είναι κορυφαίας σημασίας για όλους μας. Είχαμε καταλήξει στις πολύ μικρές κοινότητες, στις οποίες ισχύουν αυτά τα οποία έχει πει ο συνάδελφος, αλλά απ' εκεί και πέρα θεωρώ ότι στις κοινότητες με πάνω από 100 κατοίκους θα πρέπει να υποβάλλουν κανονικά τις καταστάσεις των εξόδων τους αυτοί οι οποίοι έχουν θέσει υποψηφιότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμού 26 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είσαστε έτοιμοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα ομόφωνα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμού 27 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, τα άρθρα ομόφωνα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 28, 29 και 30 θέματα είναι «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018», «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018» και «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018».

Εντάξει, είχε ζητηθεί καταρχάς αναβολή. Τώρα άλλαξε γνώμη το ΔΗΚΟ, οπότε προχωρούμε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Μάλιστα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 28 θέματος: Τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, ώστε να εκσυγχρονιστούν οι διατάξεις της που ρυθμίζουν τη διαδικασία διαίρεσης και διαχωρισμού συνιδιόκτητων ακινήτων, με απώτερο στόχο την επίλυση των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν σε σχέση με την εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας, έπειτα από την εισαγωγή σχετικών ρυθμίσεων στην εν λόγω βασική νομοθεσία το 2015.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 29 θέματος: Τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, ώστε οι διατάξεις του να συνάδουν με τις ρυθμίσεις για τροποποίηση του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου σε σχέση με τον αναγκαστικό διαχωρισμό συνιδιόκτητης ακίνητης ιδιοκτησίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 30 θέματος: Τροποποίηση του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, ώστε οι διατάξεις του να συνάδουν με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις για τροποποίηση του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου σε σχέση με τον αναγκαστικό διαχωρισμό συνιδιόκτητης ακίνητης ιδιοκτησίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος	Πανίκος Λεωνίδου
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Παύλος Μυλωνάς
Ευανθία Σάββα	Κωστής Ευσταθίου
Νίκος Νουρής	Λίνος Παπαγιάννης
Γιώργος Κάρουλλας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 29^{ης} Οκτωβρίου 2018 και 28^{ης} Ιανουαρίου 2019. Στις τρεις πρώτες συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και εκπρόσωποι του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του ίδιου υπουργείου, καθώς και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών. Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Ακινήτων, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν οι διατάξεις του που ρυθμίζουν τη διαδικασία διαίρεσης και διαχωρισμού συνιδιοκτητών ακινήτων, με απώτερο στόχο την επίλυση των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν σε σχέση με την εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας, έπειτα από την εισαγωγή σχετικών ρυθμίσεων στην εν λόγω βασική νομοθεσία το 2015.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, τροποποιούνται οι διατάξεις της υπό αναφορά βασικής νομοθεσίας που διέπουν τον αναγκαστικό διαχωρισμό ακίνητης ιδιοκτησίας που κατέχεται εξ αδιαιρέτου κατά ιδανικές μερίδες, έτσι ώστε μεταξύ άλλων:

1. κατά τη διαδικασία του διαχωρισμού της ακίνητης ιδιοκτησίας να είναι δυνατό να διενεργείται κλήρωση για σκοπούς αναγκαστικής διανομής οποιασδήποτε κατοικίας η οποία δε συνιστά μόνιμη κατοικία·
2. κατά την εν λόγω διαδικασία κάθε μόνιμη κατοικία να είναι δυνατό να διανέμεται, ανεξαρτήτως της λήψης της συγκατάθεσης των συγκυρίων του ακινήτου, υπό αυστηρές προϋποθέσεις και νοουμένου ότι υποβάλλονται συγκεκριμένα τεκμήρια στον διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, τα οποία καθιστούν προφανή τη διαίρεση και τη διανομή της ακίνητης ιδιοκτησίας·
3. στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο διαχωρισμός αφορά ακίνητη ιδιοκτησία που εμπίπτει σε περιοχές ανάπτυξης, να παρέχεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης μόνο στους συγκυρίους της ακίνητης ιδιοκτησίας που κατέχεται κατ' εξ αδιαιρέτου ιδανικές μερίδες οι οποίοι κατέχουν τουλάχιστον το εβδομήντα πέντε τοις εκατόν (75%) του συνολικού συμφέροντος στο όλο ακίνητο, ήτοι στους εγγεγραμμένους ιδιοκτήτες του εβδομήντα πέντε τοις εκατόν (75%) τουλάχιστον της εν λόγω ακίνητης ιδιοκτησίας·
4. να διασφαλίζεται ότι οι συγκύριοι των πιο πάνω αναφερόμενων ακινήτων θα έχουν τη δυνατότητα να εφεισβάλουν πριν από την υλοποίηση των κατασκευαστικών έργων την απόφαση του διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για αναγκαστικό διαχωρισμό·
5. κάθε συγκύριος ο οποίος αιτείται τον κάθετο διαχωρισμό οικοδομής να δύναται να προσκομίζει πιστοποιητικό έγκρισης με σημειώσεις ή πιστοποιητικό μη εξουσιοδοτημένων εργασιών, αντί πιστοποιητικό έγκρισης, αναφορικά με το τμήμα της οικοδομής το οποίο ο ίδιος κατέχει και καρπώνεται, προκειμένου να τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις για αναγκαστικό διαχωρισμό ακίνητης ιδιοκτησίας·
6. να παρασχεθεί η δυνατότητα στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει κανονισμούς για σκοπούς εφαρμογής των πιο πάνω αναφερόμενων διατάξεων σε σχέση με τον διαχωρισμό ακίνητης ιδιοκτησίας η οποία κατέχεται εξ αδιαιρέτου κατά ιδανικές μερίδες και για τον καθορισμό της διαδικασίας που θα ακολουθείται για τον σκοπό αυτό.

Σκοπός του δεύτερου και του τρίτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου και του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, αντίστοιχα, ώστε οι διατάξεις τους να συνάδουν με τις πιο πάνω αναφερόμενες προτεινόμενες ρυθμίσεις για τροποποίηση του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου σε σχέση με τον αναγκαστικό διαχωρισμό συνιδιοκτητών ακίνητης ιδιοκτησίας.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του δεύτερου νομοσχεδίου προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Υποβολή αίτησης από οποιονδήποτε εκ των συνιδιοκτητών για τη χορήγηση άδειας για διαίρεση ακίνητης ιδιοκτησίας, νοουμένου ότι η διαίρεση είναι σύμφωνη με προηγούμενη απόφαση του διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για αναγκαστικό διαχωρισμό.
2. Παροχή δυνατότητας καταχώρισης έφεσης εναντίον της απόφασης του διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας πριν από την υποβολή της αίτησης άδειας διαίρεσης.

Με τις πρόνοιες του τρίτου νομοσχεδίου, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Υποβολή αίτησης από οποιονδήποτε εκ των συνιδιοκτητών για τη χορήγηση πολεοδομικής άδειας για διαίρεση ακίνητης ιδιοκτησίας, νοουμένου ότι η διαίρεση είναι σύμφωνη με προηγούμενη απόφαση του διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για αναγκαστικό διαχωρισμό.
2. Παροχή δυνατότητας καταχώρισης έφεσης εναντίον της απόφασης του διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας πριν από την υποβολή αίτησης άδειας διαίρεσης στην αρμόδια πολεοδομική αρχή.
3. Υποβολή της αίτησης για χορήγηση πολεοδομικής άδειας για διαίρεση ακίνητης ιδιοκτησίας μετά την παρέλευση τριάντα (30) ημερών και πριν από την παρέλευση εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης στους συνιδιοκτήτες της σχετικής απόφασης του διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και των εμπλεκόμενων τμημάτων του εν λόγω υπουργείου ενημέρωσαν την επιτροπή ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίθηκαν αναγκαίες, επειδή κατά την εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων που διέπουν τον αναγκαστικό διαχωρισμό συνιδιοκτητών ακινήτων διαπιστώθηκαν ορισμένα κενά και αδυναμίες.

Όπως οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, κατά τη διενέργεια διαχωρισμού ακίνητης ιδιοκτησίας που κατέχεται εξ αδιαρέτου κατά ιδανικές μερίδες η ιδιοκτησία διανέμεται σύμφωνα με τις επιθυμίες των συγκυρίων ή με κλήρο. Επιπρόσθετα, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, δεν υφίσταται διάκριση μεταξύ των υποθέσεων που αφορούν οικοδομή η οποία χρησιμοποιείται ως κατοικία από οποιονδήποτε συγκύριο της ακίνητης ιδιοκτησίας και οικοδομή η οποία συνιστά εξοχική ή άλλου τύπου κατοικία και ως εκ τούτου, στην περίπτωση οποιασδήποτε κατοικίας, δεν μπορεί να διενεργηθεί ο προβλεπόμενος διαχωρισμός χωρίς την εξασφάλιση της απαιτούμενης συναίνεσης των συγκυρίων από τους οποίους οι κατοικίες χρησιμοποιούνται.

Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι ενημέρωσαν την επιτροπή ότι οι συνιδιοκτήτες σήμερα δύνανται να αποταθούν για τη χορήγηση αδειών για διαίρεση ακίνητης ιδιοκτησίας, νοουμένου ότι έχουν υποβάλει αίτηση αναγκαστικού διαχωρισμού. Συναφώς, δύνανται ακολούθως να προβούν στην υλοποίηση των κατασκευαστικών έργων πριν από την κοινοποίηση σε τυχόν ενδιαφερόμενα μέρη της απόφασης του διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ώστε η τελευταία να είναι δυνατό να εφεσιβληθεί δυνάμει των ισχυουσών διατάξεων του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις προβλέπεται ότι οι εν λόγω συνιδιοκτήτες θα μπορούν να προβαίνουν στην υλοποίηση των κατασκευαστικών έργων, μόνο εφόσον έχει ληφθεί σχετική απόφαση από τον διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για διαχωρισμό της ακίνητης ιδιοκτησίας.

Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις θεσμοθετείται η λήψη απόφασης για διαχωρισμό της ακίνητης ιδιοκτησίας, σύμφωνα με τη βούληση της πλειοψηφίας των ιδιοκτητών, χωρίς να καταπατούνται τα δικαιώματα της μειοψηφίας των ιδιοκτητών της ακίνητης ιδιοκτησίας.

Στο στάδιο της μελέτης των νομοσχεδίων από την επιτροπή, την τελευταία απασχόλησαν επιμέρους ζητήματα σε σχέση με την εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας και ιδιαίτερα η πρόνοια του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου σύμφωνα με την οποία για τον διαχωρισμό της συνιδιοκτητικής ακίνητης ιδιοκτησίας παρέχεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης για διαχωρισμό από συγκύριο ο οποίος κατέχει τουλάχιστον το εβδομήντα πέντε τοις εκατόν (75%) του συνολικού συμφέροντος στο όλο ακίνητο.

Παράλληλα, εισηγήσεις, παρατηρήσεις και επιφυλάξεις σε σχέση με τις πρόνοιες των νομοσχεδίων διατυπώθηκαν από τους ενδιαφερόμενους φορείς οι οποίοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής και εξέθεσαν τις απόψεις τους.

Στη βάση των όσων λέχθηκαν κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών εισηγήθηκαν την τροποποίηση του πρώτου και του τρίτου νομοσχεδίου, ώστε αυτά να διαλαμβάνουν ανάμεσα σε άλλα τα ακόλουθα:

1. Στην περίπτωση δύο συνιδιοκτητών, αίτηση για αναγκαστικό διαχωρισμό ακίνητης ιδιοκτησίας που εμπίπτει σε περιοχές ανάπτυξης θα δύνανται να υποβάλουν οι εγγεγραμμένοι ιδιοκτήτες του πενήντα τοις εκατόν (50%) τουλάχιστον της ακίνητης ιδιοκτησίας.

2. Στην περίπτωση τριών συνιδιοκτητών και άνω, αίτηση για αναγκαστικό διαχωρισμό ακίνητης ιδιοκτησίας που εμπίπτει σε περιοχές ανάπτυξης θα δύνανται να υποβάλουν οι εγγεγραμμένοι ιδιοκτήτες του εξήντα πέντε τοις εκατόν (65%) τουλάχιστον της ακίνητης ιδιοκτησίας.
3. Εισαγωγή ερμηνείας για τον όρο «μόνιμη κατοικία», ώστε να διευκρινιστεί ότι πρόκειται για οικοδομή η οποία κατά τη γνώμη του διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας χρησιμοποιείται για σκοπούς διαμονής του συνιδιοκτήτη για μία ή περισσότερες περιόδους που υπερβαίνουν στο σύνολο τις εκατόν ογδόντα τρεις (183) ημέρες κατ' έτος.
4. Αναθέωρηση του χρονικού περιθωρίου εντός του οποίου κάθε συνιδιοκτήτης μπορεί να αποταθεί για την υποβολή αίτησης για χορήγηση πολεοδομικής άδειας διαίρεσης, έτσι ώστε η εν λόγω αίτηση να υποβάλλεται πριν από την παρέλευση ενενήντα (90) ημερών από την ημέρα κοινοποίησης της απόφασης για αναγκαστικό διαχωρισμό στους συνιδιοκτήτες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της επιτροπής βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο του πρώτου νομοσχεδίου, ώστε για σκοπούς αναγκαστικού διαχωρισμού συνιδιοκτητής ακίνητης ιδιοκτησίας να παρέχεται η δυνατότητα υποβολής της σχετικής αίτησης από οποιονδήποτε συγκύριο ή από οποιουσδήποτε συγκυρίου είναι εγγεγραμμένοι ιδιοκτήτες του είκοσι πέντε τοις εκατόν (25%) τουλάχιστον της εν λόγω ιδιοκτησίας. Επιπρόσθετα, η επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να επιφέρει στα κείμενα των υπό συζήτηση νομοσχεδίων τροποποιήσεις στη βάση των εισηγήσεων που υποβλήθηκαν ενώπιόν της από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, με στόχο τη βελτίωση της διατύπωσης ορισμένων προνοιών τους, ώστε να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών διατύπωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια της Βουλής, διατηρώντας ταυτόχρονα το δικαίωμα κατάθεσης σχετικών τροπολογιών.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης των νομοσχεδίων σε νόμους όπως αυτά έχουν αναθεωρηθεί σύμφωνα με τις προαναφερθείσες θέσεις της επιτροπής.
3. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου δήλωσε ότι θα τοποθετηθεί επί των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια της Βουλής.

Συναφώς, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της επιτροπής βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά νομοσχεδίων όπως έχουν αναθεωρηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018.
2. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
3. Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Υπάρχουν τροπολογίες.

Ναι, κυρία Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Μόνο να σημειώσω, κύριε Πρόεδρε, για ενημέρωση όχι τόσο των συναδέλφων όσο των πολιτών, ότι με την αλλαγή της νομοθεσίας που συζητούμε σήμερα εν πολλοίς αντιμετωπίζεται ένα σοβαρό πρόβλημα που ταλαιπωρεί πολλούς πολλούς συμπολίτες μας. Δεν υπάρχει χρυσή τομή. Το συζητήσαμε εξαντλητικά. Πρέπει να σας πω ότι συζητούσαμε ποσοστά από 75%, που ήταν το αρχικό νομοσχέδιο, μέχρι και 10%. Υπάρχουν επιχειρήματα και από τη μια και από την άλλη πλευρά. Πρέπει να προστατεύσεις και τη μειοψηφία, πρέπει να προστατεύσεις όμως πιθανόν και την αδύναμη πλειοψηφία. Γι' αυτό είναι η συγκεκριμένη τελική πρόταση που έχετε ενώπιόν σας.

Πρέπει να πω ότι ως ΑΚΕΛ θα στηρίξουμε την τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος για την προσφυγή στο Διοικητικό Δικαστήριο, σε περίπτωση διαφωνίας με την απόφαση του διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Θα καταψηφίσουμε όμως την τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος, της Συμμαχίας Πολιτών και του Κινήματος Οικολόγων, με την οποία ουσιαστικά αφαιρείται οποιοσδήποτε έλεγχος από τη διαδικασία διαχωρισμού. Δεν είναι αρκετό κάποιος να έχει τα οικονομικά μέσα, για να προχωρήσει στον διαχωρισμό. Έχω την εντύπωση ότι με τούτη την τροπολογία απλώς ευνοούμε εκείνους που έχουν την οικονομική δυνατότητα, παραγνωρίζοντας τις δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίζουν πολλοί άλλοι συμπολίτες μας. Άστε που και πολεοδομικά και κοινωνικά θα 'πρεπε να ενθαρρύνουμε τη διαφύλαξη μεγάλων τεμαχίων γης αντί της ενθάρρυνσης του κατακερματισμού της γης για πολλούς αναπτυξιακούς και πολεοδομικούς λόγους. Ανεξάρτητα, επαναλαμβάνω, η συγκεκριμένη τούτη πρόταση είναι διάκριση με βάση την οικονομική επιφάνεια κάποιου πολίτη και δεν μπορούμε να τη δεχτούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Και εγώ με τη σειρά μου θα πω ότι είναι μια πολύ σημαντική νομοθεσία, επιλύεται ένα διαχρονικό πρόβλημα που ταλαιπωρεί τους συμπολίτες μας, τους εγκλωβισμένους ουσιαστικά μειοψηφούντες σε σχέση με την ιδιοκτησία συμπολίτες μας. Με την ψήφιση της συγκεκριμένης νομοθεσίας απελευθερώνονται οι ιδιοκτησίες, αλλά και δικαιώματα πολιτών.

Θεωρούμε ότι η πρώτη τροπολογία, όσον αφορά στην ενάσκηση του δικαιώματος προσφυγής στο Διοικητικό Δικαστήριο, κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση. Όσον αφορά στη δεύτερη, είναι αλήθεια ότι, αν ανοίξουμε ακόμη περισσότερο τα ποσοστά σε σχέση με τις ιδιοκτησίες, από τη μια και θα επιβαρύνουμε την όλη κατάσταση και δε θα φέρουμε αποτέλεσμα όσον αφορά στον φόρτο εργασίας και από την άλλη πλευρά βεβαίως θα κατατεμαχίσουμε ίσως με τη δική μας, αν θέλετε, ψήφο και υπογραφή τη γη, με τρόπο τέτοιο που θα είναι ασύμφορη και, εν πάση περιπτώσει, εκεί που θα προσπαθούμε να επιλύσουμε ένα πρόβλημα, ίσως δημιουργήσουμε κάποια άλλα.

Άρα, καταλήγω λέγοντας ότι εμείς υπερψηφίζουμε βεβαίως το νομοσχέδιο, γιατί πραγματικά επιλύει ένα διαχρονικό, σοβαρότατο πρόβλημα, που απασχολεί χιλιάδες συμπολίτες μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πράγματι, η παρούσα νομοθεσία, η προτεινόμενη νομοθεσία είναι μια πολύ σημαντική εξέλιξη στο να απαμβλύνει και να λύσει αρκετά προβλήματα συνιδιοκτησιών. Αρχικά η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος, κύριε Πρόεδρε, ήταν να παρέχεται το δικαίωμα στον οποιονδήποτε συνιδιοκτήτη, έστω και με 1%, να μπορεί να υποβάλει το αίτημα προς τον διευθυντή του κτηματολογίου, με σκοπό να επιλυθεί το πρόβλημα. Βεβαίως, κατά τη συζήτηση που είχαμε κάνει στην επιτροπή Εσωτερικών καταλήξαμε, χωρίς να θεωρούμε ότι το ποσοστό του 25% που προτείνουμε είναι ένα αντικειμενικό κριτήριο, αλλά αξιολογήσαμε όλοι ομόφωνα ότι πρόκειται περί ενός δίκαιου ενδεχομένως δικαιώματος, ενός δικαιώματος που παρέχεται και φαίνεται εκ πρώτης όψεως ότι είναι δίκαιο. Όμως της τροπολογίας της πρώτης, της δικής μας, ο σκοπός της είναι να δώσει ακριβώς την ευκαιρία και σε περιπτώσεις που είναι κάτω από το 25% να μπορούν... Μπορεί κάποιος να είναι 24,5%, δε θα δικαιούται να μπει σε αυτή την ευεργετική διαδικασία; Επομένως, προσπαθήσαμε να βρούμε έναν τρόπο να παρέχεται και αυτή η δυνατότητα, νοουμένου ότι θα καταβάλλονται τα έξοδα από εκείνους οι οποίοι είναι μειοψηφία.

Όσον αφορά στο θέμα του Διοικητικού Δικαστηρίου, με αυτή την πρόταση δίδουμε τη δυνατότητα να εξετάζονται οι αποφάσεις του διευθυντή από το Διοικητικό Δικαστήριο και όχι από επαρχιακό δικαστήριο, όπως είναι η υπόλοιπη νομοθεσία του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας, του Κεφ. 224, και ο λόγος είναι, γιατί όλες οι αποφάσεις, σχεδόν όλες οι αποφάσεις του διευθυντή είναι εκτελεστές διοικητικές πράξεις, είναι πράξεις που προέρχονται από μονομελές όργανο της διοίκησης και οι διευθυντές υπέχουν ευθύνη ως διοικητικά όργανα να ασκούν διοικητικές πράξεις. Συνεπώς, και ο έλεγχος, ο οποίος θα είναι ακυρωτικός, δηλαδή ο έλεγχος της νομιμότητας των πράξεων, θα αφορά το Διοικητικό Δικαστήριο. Γι' αυτό προτείνουμε ως κατ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο το Διοικητικό Δικαστήριο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Δε θα επαναλάβω τους συναδέλφους, με τους οποίους συμφωνώ απόλυτα. Απλώς, το 75% έχει τον χαρακτήρα της ειδικής πλειοψηφίας, η οποία και αναγνωρίζεται ως τέτοια σε διάφορους νόμους, όπως ο περί Εταιρειών Νόμος, να υπάρχει τουλάχιστον μια αναλογία εκεί όπου υπάρχουν πλείονες των δύο συγκυρίων. Ασφαλώς και θα συμφωνήσω με την προσφυγή στο Διοικητικό Δικαστήριο, καθότι δε θέλουμε το επαρχιακό ή οποιοδήποτε άλλο δικαστήριο να υπεισέρχεται και να υποκαθιστά τον διευθυντή του κτηματολογίου -εκείνος αποφασίζει επί της ουσίας- αλλά δεν μπορούμε να κάμουμε αποδεκτή την τροπολογία για το ποσοστό κάτω από το 25%, διότι τότε πιθανότατα θα φτάσουμε σε ακραίες περιπτώσεις, οι οποίες πιθανόν να δημιουργήσουν προβλήματα, παρά να τα επιλύσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ο κάθε Κύπριος πολίτης, κύριε Πρόεδρε, έχει το δικαίωμα να αξιοποιήσει την περιουσία του, έστω και αν δεν είναι ιδιοκτήτης κατά 100%. Η ανάπτυξη μιας περιουσίας επωφελεί ή βοηθά όλους τους συνιδιοκτήτες. Αυτό το οποίο συνέβαινε μέχρι σήμερα είναι ότι κάποιοι, κατέχοντας ένα πολύ μικρό ποσοστό επί της ιδιοκτησίας, ουσιαστικά εκβίαζαν αυτούς που είχαν την πλειοψηφία των ποσοστών και ζητούσαν ανταλλάγματα, για να αναπυχθεί μια συγκεκριμένη περιουσία. Νομίζω η συγκεκριμένη νομοθεσία επιλύει πάρα πολλά προβλήματα, επιτρέπει να αξιοποιηθεί μεγάλος αριθμός περιουσιακών στοιχείων. Το 75% που έχουμε θέσει ως όριο σχεδόν ομόφωνα στην επιτροπή είναι ένα εξαιρετικά καλό και υψηλό ποσοστό. Θα στηρίξουμε, όπως είπε και ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, το δικαίωμα προσφυγής στο Διοικητικό Δικαστήριο. Δε θα υποστηρίξουμε την τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος, του κ. Λεωνίδου, ότι από 1% ουσιαστικά ποσοστό θα δικαιούται κάποιος να διεκδικήσει διανομή ή ανάπτυξη της περιουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στην πρώτη τροπολογία.

Παρακαλώ να διαβαστεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για το νομοσχέδιο «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί αμέσως μετά το εδάφιο (10) που περιλαμβάνεται στην παράγραφο (στ) αυτού το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(11) Οποιοσδήποτε συγκύριος ο οποίος δεν ικανοποιείται από την απόφαση του Διευθυντή δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (9) δύναται να προσφύγει κατά της εν λόγω απόφασης στο Διοικητικό Δικαστήριο.»

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η παροχή δυνατότητας σε οποιονδήποτε συγκύριο ακίνητης ιδιοκτησίας που κατέχεται εξ αδιαιρέτου κατά ιδανικές μερίδες, ο οποίος διαφωνεί με την απόφαση του διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για αναγκαστικό διαχωρισμό της ακίνητης ιδιοκτησίας, να προσφύγει στο Διοικητικό Δικαστήριο κατά της εν λόγω απόφασης.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Η επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, της Συμμαχίας Πολιτών και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί στο τέλος του εδαφίου (9) που περιλαμβάνεται στην παράγραφο (ε) αυτού η ακόλουθη επιφύλαξη:

«Νοείται ότι η πιο πάνω αναφερόμενη αίτηση για διαχωρισμό δύναται να κατατεθεί και από οποιονδήποτε συγκύριο που είναι εγγεγραμμένος ιδιοκτήτης μικρότερου ποσοστού από το είκοσι πέντε τοις εκατόν (25%) της ακίνητης ιδιοκτησίας, νοουμένου ότι με ένορκη δήλωσή του αναλαμβάνει τα έξοδα που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας του διαχωρισμού.»

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η παροχή δυνατότητας και στους συγκυρίους ακίνητης ιδιοκτησίας που κατέχεται εξ αδιαιρέτου κατά ιδανικές μερίδες, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι ιδιοκτήτες ποσοστού μικρότερου του είκοσι πέντε τοις εκατόν (25%) της εν λόγω ακίνητης ιδιοκτησίας, να υποβάλουν αίτηση στον διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για αναγκαστικό διαχωρισμό της ακίνητης ιδιοκτησίας, νοουμένου ότι ταυτόχρονα υποβάλουν ένορκη δήλωση σε αυτόν ότι αναλαμβάνουν τα έξοδα που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας του διαχωρισμού.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Οκτώ ψήφοι υπέρ και είκοσι τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους εναντίον, οκτώ ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 28 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.
Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 29 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το υπ' αριθμόν 29 νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 30 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 91 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το υπ' αριθμόν 30 νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 31 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2019 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει δαπάνες ύψους €2.602.049 και έσοδα του ίδιου ύψους.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο
«Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2019 Νόμος του 2019»**

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Πάυλος Μυλωνάς

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Νίκος Νουρής

Λίνος Παπαγιάννης

Γιώργος Κάρουλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η και στις 28 Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (ΚΥΠΕ).

Ο προϋπολογισμός του ΚΥΠΕ για το έτος 2019 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει δαπάνες ύψους €2.602.049 και έσοδα του ίδιου ύψους.

Οι δαπάνες του ΚΥΠΕ αφορούν κυρίως αποδοχές προσωπικού, αμοιβές και άλλα ωφελήματα και λοιπές διοικητικές δαπάνες, οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων δαπάνες για ενοίκια, ανέγερση κτιρίου, τεχνολογική αναβάθμιση, συνδρομές, συντήρηση εξοπλισμού, καθώς και δαπάνες για ναύλα και άλλα έξοδα συνεδρίων και αποστολών για υπηρεσιακούς λόγους στο εξωτερικό.

Τα έσοδα του ΚΥΠΕ προέρχονται κυρίως από τη δημόσια ενίσχυση, από συνδρομές εφημερίδων, ραδιοτηλεοπτικών σταθμών, πρακτορείων ειδήσεων, ξένων πρεσβειών, της Βουλής των Αντιπροσώπων και του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, από κρατικές συνδρομές για την πρόσβαση όλων των υπηρεσιών και όλων των κρατικών και πολιτειακών φορέων στις υπηρεσίες του ΚΥΠΕ, καθώς και από τη διάθεση στον εγχώριο τύπο της φωτογραφικής υπηρεσίας του ΚΥΠΕ.

Σημειώνεται ότι ο προϋπολογισμός του ΚΥΠΕ για το έτος 2019 έχει καταρτιστεί με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές και τις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών και κατόπιν υποδείξεων του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η κρατική χορηγία που περιλαμβάνεται στον κρατικό προϋπολογισμό του 2019 για το ΚΥΠΕ υπολείπεται κατά €27.049 της χορηγίας που προβλέπεται στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό ως δημόσια ενίσχυση και η διαφορά αυτή πρέπει να καλυφθεί από εξοικονομήσεις του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το ΚΥΠΕ, ο εν λόγω οργανισμός παραμένει προσηλωμένος στην αποστολή του για έγκαιρη, έγκυρη και αμερόληπτη δημοσιογραφία και μεταξύ των κυριότερων προτεραιοτήτων του για το έτος 2019 περιλαμβάνονται τα εξής:

1. Αναθεώρηση της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει το ΚΥΠΕ.
2. Τεχνολογικός εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων υποδομών του ΚΥΠΕ και η καλύτερη δυνατή λειτουργία του στη βάση των σύγχρονων αναγκών της κοινωνίας.
3. Ανάπτυξη πολιτικών για ενδυνάμωση της δημόσιας εικόνας του ΚΥΠΕ στην Κύπρο και στο εξωτερικό.
4. Ενίσχυση του προσωπικού και στελέχωση των υφιστάμενων τμημάτων του ΚΥΠΕ.
5. Παροχή νέων υπηρεσιών με την αξιοποίηση των υπηρεσιών διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, καθώς και με την ανάπτυξη τηλεοπτικών παραγωγών.
6. Δημιουργία νέας ιστοσελίδας του ΚΥΠΕ, η οποία θα είναι πιο σύγχρονη και φιλική προς τον χρήστη.
7. Αντικατάσταση του πεταλαιωμένου ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης ειδήσεων.
8. Στήριξη κοινωνικών και φιλανθρωπικών εκδηλώσεων ως χορηγός επικοινωνίας και ανάδειξη της κοινωνικής προσφοράς του ΚΥΠΕ.
9. Ενεργή συμβολή στην τήρηση της δημοσιογραφικής δεοντολογίας και του σεβασμού στα πνευματικά δικαιώματα.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του προϋπολογισμού του ΚΥΠΕ η επιτροπή ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις σε σχέση με ορισμένες πρόνοιές του, καθώς και πληρέστερη ενημέρωση για τη λειτουργία του υπό αναφορά οργανισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΥΠΕ για το έτος 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων ύψους €2.602.049 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 8.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 9.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 10.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 11.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 12.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 13.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, τριάντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 14 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 32 θέμα είναι «Οι περί του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών, ώστε να εισαχθεί σε αυτούς πρόνοια για κατ' αναλογία εφαρμογή των ισχυόντων στη δημόσια υπηρεσία, στην περίπτωση κατά την οποία για ορισμένα ζητήματα του υπαλληλικού προσωπικού δεν υπάρχει ρητή πρόνοια στους υπό τροποποίηση βασικούς κανονισμούς.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς «Οι περί του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Νίκος Νουρής

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Γιώργος Κάρουλλας

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η και στις 28 Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 15Α και 49 του περί Αποχeteυτικών Συστημάτων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών, ώστε να εισαχθεί σε αυτούς πρόνοια για κατ' αναλογία εφαρμογή των ισχυόντων στη δημόσια υπηρεσία, στην περίπτωση κατά την οποία για ορισμένα ζητήματα του υπαλληλικού προσωπικού δεν υπάρχει ρητή πρόνοια στους υπό τροποποίηση βασικούς κανονισμούς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η προτεινόμενη ρύθμιση κατά κύριο λόγο αφορά τις απολαβές, τα επιδόματα και άλλα οικονομικά ωφελήματα των υπαλλήλων του συμβουλίου και κρίθηκε αναγκαία κατόπιν σχετικής εισήγησης του Γενικού Ελεγκτή.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ παρόντες, είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, ομόφωνα εγκρίνονται οι κανονισμοί.

Για το υπ' αριθμόν 33 θέμα, το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019», υπάρχει αίτημα για αναβολή. Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, να το αναβάλουμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να το αναβάλουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 33 θέμα αναβάλλεται.

Τα υπ' αριθμόν 34, 35 και 36 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010», «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019». Είναι προτάσεις νόμου εκ μέρους της επιτροπής Εσωτερικών.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Δήμων νόμου, ώστε να παρασχεθεί η εξουσία στα συμβούλια των δήμων όπως ιδρύουν ή συμμετέχουν σε μη κερδοσκοπικές εταιρείες δι' εγγυήσεως ή ιδρύματα, οι σκοποί ή οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν την εφαρμογή προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για αξιοποίηση διαθέσιμων κονδυλίων της, την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας, την παροχή υπηρεσιών, την ανάπτυξη και διοργάνωση πολιτιστικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων και την παροχή συναφών υπηρεσιών που στόχο έχουν την ανάπτυξη.

Τροποποίηση του περί Κοινοτήτων Νόμου, ώστε να παρασχεθεί η εξουσία στα συμβούλια των κοινοτήτων όπως ιδρύουν ή συμμετέχουν σε μη κερδοσκοπικές εταιρείες δι' εγγυήσεως ή ιδρύματα, οι σκοποί ή οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν την εφαρμογή προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για αξιοποίηση διαθέσιμων κονδυλίων της, την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας, την παροχή υπηρεσιών, την ανάπτυξη και διοργάνωση πολιτιστικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων και την παροχή συναφών υπηρεσιών που στόχο έχουν την ανάπτυξη.

Τροποποίηση του περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους Νόμου, ώστε να εισαχθεί σε αυτόν σχετική πρόνοια σύμφωνα με την οποία να αίρεται τυχόν ασυμβίβαστο, σε περίπτωση που οποιοδήποτε συμβούλιο δήμου ή κοινότητας ιδρύει ή συμμετέχει στις πιο πάνω αναφερόμενες μη κερδοσκοπικές εταιρείες δι' εγγυήσεως ή ιδρύματα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Κάρουλλας

Γιώργος Τ. Γεωργίου
Ευανθία Σάββα
Νίκος Νουρής

Πανίκος Λεωνίδου
Πάυλος Μυλωνάς
Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τις προτάσεις νόμου που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα, οι οποίες κατατέθηκαν στη Βουλή από την ίδια, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου και στις 4 Φεβρουαρίου 2019. Σημειώνεται ότι, πέρα από τις εν λόγω συνεδρίες, η επιτροπή μελέτησε αρχικά την πρώτη πρόταση νόμου σε αριθμό προηγούμενων συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 16^{ης} Οκτωβρίου 2017 και 7^{ης} Ιανουαρίου 2019.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Διερεύνησης Ασυμβιβάστου, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου.

Σημειώνεται ότι η Αναπτυξιακή Εταιρεία Λάρνακας-Αμμοχώστου, η Αναπτυξιακή Εταιρεία Λεμεσού, η Αναπτυξιακή Εταιρεία Πάφου και η Αναπτυξιακή Εταιρεία Τροόδους, παρ' όλο που δεν κλήθηκαν να εκπροσωπηθούν στις συνεδρίες της επιτροπής, με επιστολή τους προς την επιτροπή διατύπωσαν τις θέσεις τους αναφορικά με τις πρόνοιες των προτάσεων νόμου.

Όπως είναι γνωστό, η πρώτη πρόταση νόμου κατατέθηκε στη Βουλή στις 6 Μαΐου 2010 και παρατέμφθηκε για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών της τότε Βουλής, η οποία άρχισε τη μελέτη της στην παρουσία και άλλων εμπλεκόμενων φορέων. Ωστόσο, επειδή η μελέτη της δεν κατέστη δυνατόν να ολοκληρωθεί πριν από τη λήξη της Θ' Βουλευτικής Περιόδου, λόγω της επικείμενης τότε διάλυσης της Βουλής για τη διεξαγωγή των βουλευτικών εκλογών της 22^{ης} Μαΐου 2011, τη μελέτησε στη συνέχεια η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών της Ι' Βουλευτικής Περιόδου. Η εξέταση της πρότασης νόμου από την εν λόγω επιτροπή επίσης δεν κατέστη δυνατόν να ολοκληρωθεί πριν από τη λήξη της υπό αναφορά Βουλευτικής Περιόδου και ως εκ τούτου αυτή μελετήθηκε εξ' υπαρχής από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών με τη νέα της σύνθεση.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, ώστε να παρασχεθεί η εξουσία στα συμβούλια των δήμων όπως, μετά από έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Οικονομικών, ιδρύουν ή συμμετέχουν σε εταιρείες, συνεταιρισμούς, σωματεία ή ιδρύματα, οι σκοποί ή οι στόχοι ή οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν στην εφαρμογή προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για αξιοποίηση διαθέσιμων κονδυλίων της, στην εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας, στην παροχή υπηρεσιών, στην ανάπτυξη και στη διοργάνωση πολιτιστικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, καθώς και στην παροχή συναφών υπηρεσιών που στόχο έχουν την ανάπτυξη.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρώτη πρόταση νόμου, η εισαγωγή της προτεινόμενης ρύθμισης κρίθηκε αναγκαία, επειδή η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει μόνο την ίδρυση ή συμμετοχή δήμου σε εταιρείες που έχουν σχέση με την αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης ιδιοκτησίας.

Στο στάδιο της συζήτησης επί των προνοιών της πρώτης πρότασης νόμου, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν στην επιτροπή ότι το εν λόγω υπουργείο δεν ενίσταται στην υιοθέτηση της προτεινόμενης ρύθμισης. Ωστόσο, σύμφωνα με τους ίδιους, η εν λόγω εξουσία θα πρέπει να ασκείται αποκλειστικά από αρχές τοπικής διοίκησης μεμονωμένα ή κατόπιν σύμπραξης με άλλες αρχές τοπικής διοίκησης.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου διατύπωσαν την άποψη ότι με την υιοθέτηση της προτεινόμενης ρύθμισης παρέχεται η ευχέρεια στα συμβούλια των δήμων να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στο έργο που πρέπει να επιτελούν και στον ρόλο που διαδραματίζουν όσον αφορά στην παροχή υπηρεσιών και στην εκτέλεση έργων σε τοπικό επίπεδο. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν ότι με την παροχή δυνατότητας στους δήμους για άσκηση της πιο πάνω αναφερόμενης εξουσίας ενισχύεται το υφιστάμενο πλαίσιο ανάπτυξης διαδημοτικής συνεργασίας. Περαιτέρω, οι ίδιοι ανέφεραν ότι σήμερα ούτως ή άλλως παρέχεται από τους δήμους ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών προς τους δημότες μέσα από τη λειτουργία σωματείων, ιδρυμάτων και αναπτυξιακών εταιρειών, στα οποία συμμετέχουν τα οικεία δημοτικά συμβούλια και τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων στην παροχή φροντίδας σε παιδιά και ηλικιωμένους, στην ανάπτυξη πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων, καθώς και στην υλοποίηση δράσεων που στοχεύουν στην προβολή του τουριστικού προϊόντος.

Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Διερεύνησης Ασυμβιβάστου δήλωσαν στην επιτροπή ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, η οποία καθορίζει ορισμένα ασυμβίβαστα κατά την άσκηση του έργου ορισμένων αξιωματούχων της Δημοκρατίας, η άσκηση της προβλεπόμενης με την προτεινόμενη ρύθμιση εξουσίας των συμβουλίων των δήμων συνιστά λόγο ασυμβιβάστου. Ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμο όπως εισαχθούν στην εν λόγω νομοθεσία σχετικές διατάξεις, ώστε να μην τυγχάνει εφαρμογής το καθιερούμενο σε αυτήν ασυμβίβαστο για πρόσωπο που είναι μέλος στο συμβούλιο οποιασδήποτε τοπικής αρχής η οποία

δυνάμει του προτεινόμενου νόμου έχει ιδρύσει οποιαδήποτε από τις προβλεπόμενες σε αυτόν οντότητες ή συμμετέχει στις εν λόγω οντότητες.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη για την πρώτη πρόταση νόμου, την επιτροπή απασχόλησε κυρίως η ανάγκη εισαγωγής σε αυτήν προνοιών όσον αφορά στην προτεινόμενη εξουσία των δήμων, οι οποίες θα συνιστούν κατάλληλες ασφαλιστικές δικλίδες, προκειμένου να επιτυγχάνεται η άσκησή της με τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο και ο αποκλεισμός κατά το δυνατόν της διάπραξης παράνομων πράξεων. Παράλληλα, την επιτροπή απασχόλησε το κατά πόσο θα έπρεπε για σκοπούς ίσης μεταχείρισης των τοπικών αρχών να εισαχθεί ανάλογη ρύθμιση και στον περί Κοινοτήτων Νόμο, καθώς και το κατά πόσο, σε περίπτωση άσκησης της εν λόγω εξουσίας, όντως υφίσταται ασυμβίβαστο όσον αφορά στους αιρετούς αξιωματούχους. Συναφώς, ως αποτέλεσμα της εν λόγω συζήτησης, σε μεταγενέστερο στάδιο η επιτροπή κατέθεσε στη Βουλή τη δεύτερη και την τρίτη πρόταση νόμου του επισυνημένου παραρτήματος.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Κοινοτήτων Νόμου, ώστε να παρασχεθεί η εξουσία στα συμβούλια των κοινοτήτων όπως ιδρύουν ή συμμετέχουν σε μη κερδοσκοπικές εταιρείες δι' εγγυήσεως ή ιδρύματα, οι σκοποί ή οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν στην εφαρμογή προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για αξιοποίηση διαθέσιμων κονδυλίων της, στην εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας, στην παροχή υπηρεσιών, στην ανάπτυξη και στη διοργάνωση πολιτιστικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, καθώς και στην παροχή συναφών υπηρεσιών που στόχο έχουν την ανάπτυξη.

Σκοπός της τρίτης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους Νόμου, ώστε να εισαχθεί σε αυτόν σχετική πρόνοια σύμφωνα με την οποία αίρεται τυχόν ασυμβίβαστο, σε περίπτωση που οποιοδήποτε συμβούλιο δήμου ή κοινότητας ιδρύει ή συμμετέχει στις πιο πάνω αναφερόμενες μη κερδοσκοπικές εταιρείες δι' εγγυήσεως ή ιδρύματα.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ενώπιον της επιτροπής για τις πρόνοιες της δεύτερης πρότασης νόμου, ο εκπρόσωπος της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου διατύπωσε προβληματισμούς και επιφυλάξεις για τις πρόνοιες της και υποστήριξε ότι η υιοθέτησή τους ενδέχεται να επηρεάσει σημαντικά τη λειτουργία υφιστάμενων εταιρειών, στις οποίες συμμετέχουν οι τοπικές αρχές μαζί με άλλους τοπικούς φορείς.

Πέραν των πιο πάνω, σε μεταγενέστερο στάδιο, με επιστολή που απέστειλαν στην επιτροπή οι πιο πάνω αναφερόμενες αναπτυξιακές εταιρείες εξέφρασαν τη διαφωνία τους με τις πρόνοιες των υπό αναφορά προτάσεων νόμου για πρακτικούς και άλλους λόγους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο της πρώτης πρότασης νόμου, ώστε να διαλαμβάνει ότι η πιο πάνω αναφερόμενη εξουσία των συμβουλίων των δήμων θα αφορά στην ίδρυση ή συμμετοχή μόνο σε μη κερδοσκοπικές εταιρείες δι' εγγυήσεως ή ιδρύματα, οι σκοποί ή οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν στην εφαρμογή προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για αξιοποίηση διαθέσιμων κονδυλίων της, στην εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας, στην παροχή υπηρεσιών, στην ανάπτυξη και στη διοργάνωση πολιτιστικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, καθώς και στην παροχή συναφών υπηρεσιών που στόχο έχουν την ανάπτυξη.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο της πρώτης πρότασης νόμου, όπως αυτή έχει αναθεωρηθεί σύμφωνα με την προαναφερθείσα θέση της, όσο και της δεύτερης και της τρίτης πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της πρώτης και της δεύτερης πρότασης νόμου, ώστε να αναφέρονται ως «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019», αντίστοιχα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010.
2. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
3. Ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών δεν είναι εναντίον στο να μπορούν οι δήμοι και οι κοινότητες να δημιουργούν μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εταιρείες, ιδιαίτερα για να μπορούν να

διεκδικούν ευρωπαϊκά προγράμματα. Αυτό που δεν αντιλαμβανόμαστε είναι γιατί σε αυτές τις εταιρείες πρέπει οπωσδήποτε να εργοδοτούνται δημοτικοί σύμβουλοι ή κοινοτικοί σύμβουλοι ή να συμμετέχουν στα διοικητικά συμβούλια, εξ ου και υπάρχει και ανάγκη της ψήφισης της τροπολογίας του ασυμβίβαστου. Εάν δεν υπήρχε αυτή η διευθέτηση, δηλαδή η δυνατότητα δημοτικών συμβούλων και κοινοτικών συμβούλων είτε να εργοδοτούνται είτε να μετέχουν στα συμβούλια αυτών των εταιρειών, δε θα υπήρχε και η ανάγκη της τροποποίησης του νόμου περί του Ασυμβίβαστου.

Εμείς θα ψηφίσουμε μεν τα υπ' αριθμόν 34 και 35 θέματα, όχι όμως το υπ' αριθμόν 36 θέμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, οι προτάσεις νόμου που έχετε ενώπιόν σας ουσιαστικά νομιμοποιούν μια υφιστάμενη πρακτική. Οι τοπικές αρχές ήδη λειτουργούν με τη μορφή των σωματείων, των ιδρυμάτων, των εταιρειών, πολυδύναμων κέντρων που παρέχουν υπηρεσίες στήριξης σε οικογένειες, σε ηλικιωμένους, σε παιδιά, λειτουργούν αναπτυξιακές εταιρείες, λειτουργούν μια σειρά από μηχανισμούς που τους επιτρέπουν είτε να διεκδικούν προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε να ανταποκρίνονται στις καθημερινές απαιτήσεις των πολιτών τους. Άρα, δε φέρνουμε κάτι το καινούριο, νομιμοποιούμε μια καλή πρακτική που υφίσταται εδώ και χρόνια στις τοπικές αρχές.

Νομίζω υπάρχει κάποια παρανόηση. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η εργοδότηση δημοτικών ή κοινοτικών συμβούλων σε αυτά τα σωματεία ή τις εταιρείες ή τα ιδρύματα. Το γεγονός ότι συμμετέχουν στα συμβούλια προκύπτει από το γεγονός ότι τούτοι οι οργανισμοί ανήκουν αποκλειστικά στις τοπικές αρχές και τα συμβούλια είναι εκείνα που παίρνουν πολιτικές αποφάσεις. Δεν κάνουν την καθημερινή διαχείριση, η οποία στις περισσότερες περιπτώσεις γίνεται από λειτουργούς.

Θεωρούμε λοιπόν σημαντικό και να προωθήσουμε την τροποποίηση της νομοθεσίας, αλλά να καλύψουμε και τους ανθρώπους που εν πολλοίς είναι από τον ελεύθερό τους χρόνο που συμμετέχουν και συμβάλλουν στην καλή λειτουργία τούτων των οργανισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Πανίκος Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ απόλυτα με την πρόεδρο της επιτροπής Εσωτερικών όπως τα έχει αναλύσει. Πράγματι, χάσαμε αρκετό χρόνο να συζητούμε αυτό το θέμα και πραγματικά έχουμε βάλει κάποιους περιορισμούς, έτσι που να διασφαλίζεται και η χρηστή διοίκηση και η διαφάνεια. Εμείς πιστεύουμε ότι από το γεγονός και μόνο ότι είναι οργανισμούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δημιουργούμε αυτόματα αυτό δηλώνει τη μη κερδοσκοπία και απλώς είναι συμμετοχή προς όφελος του οργανισμού.

Περαιτέρω, εκείνο που πρέπει να επισημάνουμε είναι ότι μέχρι σήμερα δεν υπήρχε νομικό καθεστώς. Λειτουργούσε μια πρακτική σε όλους τους δήμους και υπό την ανοχή, αν θέλετε, των οργάνων του κράτους. Επομένως, ερχόμαστε σήμερα να νομιμοποιήσουμε μια παράτυπη διαδικασία.

Όσον αφορά τα πρόσωπα κατά πόσο εργάζονται ή όχι, δε θα εργάζονται, γιατί δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα συμμετοχής στην άσκηση της διοίκησης. Ναι, αγαπητέ μου Γιώργο, είναι απλώς ο ρόλος τους διοικητικός και όχι εργασιακός, διότι ουσιαστικά κάποιος πρέπει να διοικεί αυτές τις εταιρείες. Πώς θα διοικούνται; Θα διοικούνται έμμεσα από τα μέλη είτε του δημοτικού συμβουλίου είτε του κοινοτικού συμβουλίου είτε από υπαλλήλους αυτών των οργανισμών.

Εμείς πιστεύουμε ότι με αυτό τον τρόπο, κύριε Πρόεδρε, ενισχύεται η τοπική αυτοδιοίκηση και είναι μια εξέλιξη θετική.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλώς νομιμοποιούμε μια υφιστάμενη κατάσταση, κύριε Πρόεδρε, και σπρώχνουμε με αυτή τη νομοθεσία και άλλους να εμπλακούν ακριβώς σε αυτές τις διαδικασίες. Δεν μπορεί να μιλούμε για την τοπική αυτοδιοίκηση και να μη δίνουμε στην τοπική αυτοδιοίκηση αυτή την ελάχιστη ευελιξία. Αυτή η ευελιξία δε σημαίνει σε καμία απολύτως των περιπτώσεων ότι δεν υπάρχουν όλοι οι έλεγχοι που χρειάζονται για πιθανή διασπάθιση δημοσίου χρήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 34 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 85 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, αν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 35 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 83 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες, τριάντα ένας ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 36 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ παρόντες, είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα δύο ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ και δύο ψήφους εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε
1. Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.034-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
2. Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.035-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
3. Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.036-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.037-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.038-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.039-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.014-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
8. Οι περί Προδιαγραφών Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.015-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
9. Οι περί Προδιαγραφών Ιδρύσεως και Λειτουργίας Νοσοκομειακών Φαρμακείων Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.016-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
10. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.017-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
11. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Πειθαρχικός Κώδιξ) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.018-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
12. Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.019-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
13. Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.020-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων

14.	Ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 2019, για την επιλογή για διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο μελών των διοικητικών συμβουλίων 1. του Πολεοδομικού Συμβουλίου, 2. του Συμβουλίου των Δανειστικών Επιτρόπων, 3. της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και 4. της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3(2)(β) των περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμων του 1988 έως 2013. (Αρ. Φακ. 22.10.003).	Γραμματεία Υπουργικού Συμβουλίου	Όλους τους βουλευτές
15.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 1) του 2018 του Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4(1) του περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2018 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 2(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16.	Εξαμηνιαία έκθεση του Πανεπιστημίου Κύπρου όσον αφορά τη λειτουργία ερευνητικών μονάδων, ημερομηνίας 1^{ης} Φεβρουαρίου 2019, επισυνάπτοντας σε παράρτημα: 1. ερευνητικά έργα βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας, 2. συμβουλευτικές υπηρεσίες, 3. συμφωνίες συνεργασίας με άλλα πανεπιστήμια, 4. συμφωνίες συνεργασίας με τοπικούς φορείς, 5. συμφωνίες συνεργασίας με διεθνείς φορείς και 6. συμφωνίες συνεργασίας σχολής μεταπτυχιακών σπουδών, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (6) του άρθρου 20 του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 58(I) του 2018]. (Αρ. Φακ. 07.15.001).	Πρύτανη Πανεπιστημίου Κύπρου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
17.	Μηνιαίες και τριμηνιαίες εκθέσεις της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2019, για την Απασχόληση, την Ανεργία και την Αγορά Εργασίας: 1. Νέες Θέσεις Εργασίας, Κενές Θέσεις	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

και Ανεργία - Νοέμβριος 2018.

2. Εγγεγραμμένοι Άνεργοι - Νοέμβριος 2018.

(Αρ. Φακ. 09.41.002).

18. Εξαμηνιαία έκθεση (περίοδος Ιουλίου - Δεκεμβρίου 2018) όσον αφορά την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας σε πρόσωπα τα οποία δε λαμβάνουν ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και βρίσκονται σε εξαιρετικά επείγουσα ή/και έκτακτη ανάγκη από την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 2019, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου του 2014. [Νόμος αρ. 109(II) του 2014]. (Αρ. Φακ. 11.06.002).
- Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Προτάσεις νόμου	Κατάθεση από	Παραπομπή σε
1. Ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.025-2019).	Γιώργο Πεردίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
2. Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.026-2019).	Γιώργο Πεردίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3. Ο περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης έναντι Τρίτου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.027-2019).	Γεώργιο Προκοπίου, Χαράλαμπο Πιπτοκοπίτη και Άγγελο Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
4. Ο περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.028-2019).	Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.029-2019).	Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.030-2019).	Γιώργο Πεردίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.031-2019).	Γιώργο Πεردίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
8. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.	Πάνικο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής	Κοινοβουλευτική

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.476, ημερομηνίας 31^{ης} Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Έχω γίνει δέκτης παραπόνων ότι τα πρότυπα EN15288-1 και EN15288-2, που αφορούν τη λειτουργία των κολυμβητικών δεξαμενών, δεν έχουν ενσωματωθεί ακόμα στην εθνική νομοθεσία.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα αν όντως δεν έχουμε ως κράτος υιοθετήσει τα πρότυπα αυτά. Σε τέτοια περίπτωση, πότε αναμένεται να προωθηθούν στη Βουλή;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.477, ημερομηνίας 31^{ης} Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Για να ετοιμαστεί ο φάκελος και να προωθηθεί, ώστε να χαρακτηριστεί ένα κυπριακό παραδοσιακό προϊόν ως ΠΟΠ (προϊόν ονομασίας προέλευσης) ή ΠΓΕ (προϊόν γεωγραφικής ένδειξης), πρέπει να αναλάβουν πρωτοβουλία οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί, οι οποίοι επωμίζονται και όλα τα σχετικά έξοδα για τη διαδικασία αυτή.

Πολλές φορές το κόστος αυτό ουσιαστικά αποτρέπει τους παραγωγούς από το να προβαίνουν σε τέτοιες ενέργειες, με αποτέλεσμα αυτό να αποβαίνει ενάντια στα συμφέροντα της εθνικής οικονομίας.

Με βάση αυτά ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει το αίτημα για την εκπόνηση σχεδίου σύμφωνα με το οποίο να επιδοτεί το κράτος το συγκεκριμένο κόστος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.478, ημερομηνίας 31^{ης} Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Το ενετικό γεφύρι του Σκάρφου, που βρίσκεται στον ποταμό που καταλήγει στο φράγμα της Ευρέτου, μετά τις τελευταίες έντονες βροχοπτώσεις και την έντονη ροή του νερού, έχει υποστεί σημαντική διάβρωση, με αποτέλεσμα να απαιτείται άμεσα η λήψη μέτρων, για να αντιμετωπιστεί η πιθανότητα επιδείνωσης του προβλήματος.

Πέραν τούτου, πρέπει να γίνει μελέτη και έκθεση από ειδικούς, για να διαπιστωθεί η στατικότητα του γεφυριού αυτού και αναλόγως να γίνουν οι σχετικές επιδιορθώσεις.

Με βάση αυτά ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το θέμα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.479, ημερομηνίας 31ης Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Μετά τις τελευταίες έντονες βροχοπτώσεις έχει διαπιστωθεί ότι μεγάλες ποσότητες νερού καταλήγουν ανεκμετάλλετες στη θάλασσα.

Μία από αυτές τις περιπτώσεις είναι το νερό που ρέει από τον ποταμό που διασχίζει τις κοινότητες Γιόλους και Μηλιούς και καταλήγει στον κόλπο της Πόλης Χρυσόχους, ενώ με την κατασκευή κάποιου αγωγού θα μπορούσε το νερό αυτό να διοχετευτεί στο φράγμα της Ευρέτους.

Με βάση αυτά, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τα πιο κάτω:

1. Σε ποιες ενέργειες και σχεδιασμούς προβαίνει, για να μπορέσει να αξιοποιηθεί η ποσότητα αυτή του νερού που καταλήγει στη θάλασσα.
2. Σε ποιες ενέργειες και σχεδιασμούς προβαίνει, για να συνδέσει με αγωγούς μεταφοράς νερού όλα τα φράγματα της Κύπρου.
3. Τι σχεδιασμοί υπάρχουν για τη δημιουργία άλλων φραγμάτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.480, ημερομηνίας 31ης Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να απαντήσει.

Έχουμε ενημερωθεί και επιβεβαιώσε ότι στα δημόσια νηπιαγωγεία με δυο τάξεις (σύνολο 50 παιδιά) κατά τις πρωινές ώρες, που οι γονείς παραδίδουν τα παιδιά τους στους επαγγελματίες του υπουργείου, υπάρχει μόνο μία σχολική βοηθός, για να παραλαμβάνει και να προσέχει αυτά τα παιδιά (ηλικιών τεσσάρων-πεντέμισι χρόνων).

Αντιλαμβάνεστε ότι οι συγκεκριμένες ηλικίες απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή, πράγμα που στην προκειμένη περίπτωση δε φαίνεται να υπάρχει, αφού μόνο ένα άτομο βρίσκεται στον σχολικό χώρο τη δεδομένη στιγμή.

Εγείρεται θέμα ασφάλειας των παιδιών. Αναμένουμε τη θέση σας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.481, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Έχουμε ενημερωθεί από βιοτέχνες της κοινότητας Μάμμαρι για τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζουν στη βιομηχανική περιοχή.

Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει σχετικά με τα έργα υποδομής της συγκεκριμένης βιοτεχνικής περιοχής με αφορμή διάφορα αιτήματα βιοτεχνών στους οποίους εκμισθώθηκε οικόπεδο, αλλά δεν μπόρεσαν μέχρι σήμερα να το αξιοποιήσουν εξαιτίας της μη ολοκλήρωσης των έργων αυτών. Έχει καταβληθεί το ποσό των €50.000 για ολοκλήρωση του οδικού δικτύου εντός της βιοτεχνικής ζώνης, όπως αναφέρθηκε από το 2017; Η κατασκευή οδικού δικτύου είναι μείζονος σημασίας, αφού, για να εγκατασταθούν τηλεφωνικές και άλλες υπηρεσίες, χρειάζεται, όπως γνωρίζετε, να αποπερατωθεί το δίκτυο. Δεν αποτελούν λύσεις οι προσωρινές παροχές ηλεκτρικού ρεύματος. Επιπλέον, οι ταχυδρομικές υπηρεσίες είναι ανέφικτες.

Επίσης, ζητούμε ενημέρωση σε σχέση με την αδικαιολόγητη αύξηση των ενοικίων, η οποία έγινε χωρίς καμία ενημέρωση και καμία διαπραγμάτευση, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται σημαντικά οι βιοτέχνες. Στην απόφαση για επιπλέον επιβάρυνση έχουν ληφθεί υπόψη οι οικονομικές συνθήκες, αλλά και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν σήμερα τα νοικοκυριά; Παρακαλούμε όπως οι τόκοι διαγραφούν, ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την κυπριακή επιχειρηματικότητα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.482, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Το τελευταίο διάστημα έγινα δέκτης παραπόνων από δικαιούχους του Δελτίου Στάθμευσης για άτομα με αναπηρίες. Όπως εξηγούν, ο αριθμός του εν λόγω δελτίου αποτελείται από έναν αύξοντα ή τυχαίο αριθμό και τον αριθμό ταυτότητας έκαστου δικαιούχου.

Το παράπονο αφορά στην ανάγκη προστασίας των προσωπικών δεδομένων των ατόμων με αναπηρία και δη των δικαιούχων του Δελτίου Στάθμευσης. Με την ανάρτηση του Δελτίου Στάθμευσης σε εμφανές σημείο εντός του οχήματος ο κάθε περαστικός μπορεί να διαβάσει τον αριθμό ταυτότητας του ατόμου με αναπηρία.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν όντως ένα μέρος του αριθμού δελτίου στάθμευσης αποτελείται από τον αριθμό ταυτότητας του δικαιούχου και κατά πόσο θα μελετηθεί το ενδεχόμενο αντικατάστασης του αριθμού ταυτότητας του δικαιούχου, ο οποίος αποτελεί μέρος του αριθμού δελτίου στάθμευσης, με έναν προσωπικό τυχαίο αριθμό για έκαστο δικαιούχο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.483, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω όσον αφορά τα λατομεία της περιοχής Σταυροβουνίου:

1. Πόσα χρόνια λειτουργούν τα λατομεία στην περιοχή;
2. Ποιο είναι το ύψος του ποσού που εισπράχθηκε ετησίως τα τελευταία πέντε χρόνια;
3. Ποια έργα έχουν γίνει στην περιοχή μέχρι τώρα με το 25% των εισοδημάτων, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2(β) του όγδου Παραρτήματος των Κανονιστικών Διοικητικών Πράξεων 108/2011;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.484, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Λαμβάνοντας υπόψη τα διάφορα δημοσιεύματα που εμφανίζονται όλο και πιο συχνά για τη διαφθορά, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν εξετάζεται η εφαρμογή

μέτρων καταπολέμησης της διαφθοράς, όπως για παράδειγμα η εφαρμογή, τουλάχιστον σε ορισμένα ευάλωτα τμήματα, του προτύπου ISO 37001:2016.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.485, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Έχω γίνει δέκτης αρκετών παραπόνων από πολίτες στον δήμο Πάφου ότι τοποθετούνται και λειτουργούν ανεξέλεγκτα κεραιές κινητής τηλεφωνίας. Με βάση αυτά ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τα πιο κάτω:

1. Τι άδειες απαιτούνται και από ποιες αρχές για την εγκατάσταση κεραιών κινητής τηλεφωνίας;
2. Πόσες κεραιές κινητής τηλεφωνίας έχουν εγκατασταθεί στον δήμο Πάφου;
3. Πόσες από αυτές βρίσκονται πλησίον οποιωνδήποτε εκπαιδευτηρίων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.486, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Στην πρόσφατη πυρκαγιά που ξέσπασε στο λιμάνι του Λατσιού και κατά την οποία καταστράφηκαν δύο σκάφη έχει διαπιστωθεί ότι παρά την έγκαιρη επέμβαση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας τα πυροσβεστικά σημεία που υπάρχουν στο Λατσιό δε χρησιμοποιήθηκαν.

Ως εκ τούτου, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τα πιο κάτω:

1. Υπάρχουν υπεύθυνα άτομα τα οποία πρέπει να χρησιμοποιούν τα πυροσβεστικά σημεία;
2. Έχουν εκπαιδευτεί κάποια άτομα στο λιμάνι για το πώς θα χρησιμοποιούν τα πυροσβεστικά σημεία, αλλά και πώς θα κατασβήνουν πυρκαγιές σε σκάφη;
3. Εκτός από τα σημεία πυρόσβεσης με νερό πρέπει να υπάρχουν και σημεία πυρόσβεσης με άλλα υλικά (π.χ. αφρός). Πώς προσεγγίζει το υπουργείο αυτό το ζήτημα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.487, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Κατά διαστήματα δίνονται χορηγίες σε επενδυτικά σχέδια στον πρωτογενή τομέα και υπεύθυνοι για τη διαχείριση είναι το Τμήμα Περιβάλλοντος, το Τμήμα Γεωργίας και ο ΚΟΑΠ.

Έχει υποπέσει στην αντίληψή μου ότι χορηγίες οι οποίες δόθηκαν για τον προαναφερόμενο σκοπό και αφορούσαν τη δημιουργία βιολογικών σταθμών σε χοιροστάσια δεν αξιοποιήθηκαν βάσει του σκοπού με τον οποίο παραχωρήθηκαν χρηματικά ποσά.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Γνωρίζετε περιπτώσεις που όντως δεν αξιοποιήσαν τις χορηγίες για τον πιο πάνω σκοπό;
2. Σε τι ενέργειες προτίθεστε να προβείτε σε περιπτώσεις όπου δε χρησιμοποιήθηκε το χρηματικό ποσό για τον ενδεικνυόμενο σκοπό, ούτως ώστε να ανακτηθούν τα χρηματικά ποσά;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.488, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Όπως είναι γνωστό, με το πέρας της συνεδρίας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού, στις 30 Ιανουαρίου 2019, ξέσπασε ντόρος σχετικά με την οργάνωση “Drug Free World” και συγκεκριμένα με την προέλευσή της.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Έχει προσκληθεί η οργάνωση “Drug Free World” σε οποιαδήποτε εκδήλωση, ημερίδα, συνέδριο ή οτιδήποτε παρόμοιο από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού;
2. Η εν λόγω οργάνωση έχει επισκεφθεί σχολεία; Εάν ναι, ποια σχολεία, σε ποιες ημερομηνίες, με ποιο σκοπό και ποιες της έδωσε την άδεια;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.489, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Το EMWIS (Euro-Mediterranean Information System on the know-how in the Water Sector) αποτελεί μία πρωτοβουλία της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης (Euro-Mediterranean Partnership) και ένα στρατηγικό εργαλείο για την ανταλλαγή πληροφοριών και γνώσεων στον τομέα των υδάτων μεταξύ των χωρών της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης. Όπως έχω πληροφορηθεί, στην ιστοσελίδα της εν λόγω πρωτοβουλίας

παρατίθεται η έκδοση των μηνών Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2018 (EMWIS Flash n°141-November-December 2018), η οποία κάνει αναφορά στο έργο που ανέλαβε η Τουρκία για υδροδότηση των κατεχομένων και ονομάζει τα κατεχόμενα “Βόρεια Κύπρο”.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του αυτή την έκδοση και σε ποια διαβήματα αναμένεται να προβεί, ώστε να μην επαναληφθούν τέτοια φαινόμενα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.490, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του τέως Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2017, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση (αρ. 23.06.011.01.855) αναφορικά με τα τοξωτά γεφύρια πληροφορήθηκα ότι το 2018 θα συνεχίζονταν και θα ολοκληρώνονταν οι εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης στο γεφύρι του Σκάρφου. Παρ’ όλα αυτά, όπως έχω πληροφορηθεί από πρόσφατη δημοσιογραφική έρευνα, το γεφύρι βρίσκεται σε άσχημη κατάσταση και κινδυνεύει να καταρρεύσει λόγω της φετινής πολυομβρίας και της ροής του χειμάρρου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες εργασίες έγιναν εντός του 2018 για τη συντήρηση του υπό αναφορά μνημείου και ποια μέτρα πρόκειται να ληφθούν για την άμεση αποκατάστασή του, ώστε να αποφευχθεί τυχόν κατάρρευσή του. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει το σώμα ποιες εργασίες έγιναν εντός του 2018, καθώς και ποιες προβλέπονται εντός του 2019 για την αποκατάσταση και συντήρηση των τοξωτών μεσαιωνικών γεφυριών της Κύπρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.491, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Στις 11 Ιανουαρίου 2019 έχασε τη ζωή του ένας τριανταεξάχρονος μοτοσικλετιστής στη λεωφόρο Νίκου Παττίχη στη Λεμεσό. Αιτία στάθηκε η παράνομη δεξιά στροφή που επιχείρησε όχημα, όταν ο οδηγός του οχήματος ανέκοψε την πορεία του άτυχου μοτοσικλετιστή. Έχω πληροφορηθεί ότι γίνονται πολλά τροχαία ατυχήματα στο συγκεκριμένο σημείο, γιατί προφανώς η έλλειψη νησίδας δεν εμποδίζει τις παράνομες δεξιές στροφές προς την οδό Χριστοφή Εργατούδη, στο σημείο δηλαδή όπου έχασε τη ζωή του ο άτυχος μοτοσικλετιστής. Αντιλαμβάνομαι ότι η λεωφόρος Νίκου Παττίχη θεωρείται δρόμος πρωταρχικής σημασίας και εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων η υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί, ενώ έχει παρθεί απόφαση εδώ και δέκα χρόνια από τον Κεντρικό Φορέα για την Επίλυση Κυκλοφοριακών Προβλημάτων για δημιουργία νησίδας στο συγκεκριμένο δρόμο, αυτή δεν έχει ακόμα υλοποιηθεί. Επιπλέον, παρακαλώ όπως πληροφορηθεί η Βουλή αν, μετά και το τελευταίο θανατηφόρο τροχαίο δυστύχημα στη συγκεκριμένη οδό, θα δούμε επιτέλους την υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου, ούτως ώστε να αποτραπούν μελλοντικά ατυχήματα και απώλεια ζωών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.492, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι ισχύει όσον αφορά την πυρασφάλεια των συστημάτων φωτοβολταϊκών. Υπάρχουν κάποιοι κανόνες πυροπροστασίας που να διέπουν τις υπό αναφορά μονάδες; Εάν ναι, διενεργούνται σχετικοί έλεγχοι, για να διαπιστωθεί ότι εφαρμόζονται τα απαιτούμενα μέτρα; Κατά τη διάρκεια της μελέτης του σχεδίου τίθενται όροι πυρασφάλειας; Οι πυροσβέστες λαμβάνουν την απαιτούμενη εκπαίδευση και διαθέτουν τον απαιτούμενο εξοπλισμό για την κατάσβεση πυρκαγιών σε συστήματα φωτοβολταϊκών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.493, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι τα ηλεκτρικά μοντέλα αυτοκινήτων απαιτούν άλλου τύπου προσέγγιση για την κατάσβεση φωτιάς και βέβαια γνώση των κατάλληλων χειρισμών από πλευράς των πυροσβεστών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν οι πυροσβέστες λαμβάνουν την απαιτούμενη εκπαίδευση και τον απαιτούμενο εξοπλισμό για την κατάσβεση φωτιάς σε ηλεκτρικά αυτοκίνητα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.494, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί για την άρνηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) να καταθέσει ενώπιον της ερευνητικής επιτροπής για τον συνεργατισμό σε σχέση με την κατάρρευση του συνεργατικού πιστωτικού συστήματος.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας μετά την οριστική άρνηση της ΕΚΤ να δώσει προφορική μαρτυρία

ενώπιον της ερευνητικής επιτροπής σε σχέση με την κατάρρευση του συνεργατικού πιστωτικού συστήματος εξετάζει το ενδεχόμενο να προβεί σε αίτημα/αίτηση ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και/ή ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό την άρση της ασυλίας της ΕΚΤ, που δημιουργεί κώλυμα στην αποτελεσματική διεκπεραίωση του έργου της ερευνητικής επιτροπής σχετικά με τα γεγονότα, τις αποφάσεις, πράξεις ή παραλείψεις που σχετίζονται με τους λόγους και τα αίτια που οδήγησαν στην κατάρρευση του συνεργατισμού, ιδιαίτερα σχετικά με την περίοδο 2013-2018.

Η απουσία προφορικής μαρτυρίας εκ μέρους του πλέον αποφασιστικού παράγοντα (της ΕΚΤ) στις εξελίξεις κατά την εν λόγω περίοδο αναπόφευκτα καθιστά εκ των προτέρων το αναμενόμενο πόρισμα της ερευνητικής επιτροπής ελλιπές και αφήνει να συνεχίζει να αιωρείται έντονη η αμφιβολία ως προς τη μετά το πόρισμα εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων σχετικά με τα πραγματικά αίτια και τις ευθύνες που πρέπει να αποδοθούν από άλλα αρμόδια όργανα της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και από την πολιτική ηγεσία και την κοινωνία των πολιτών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.495, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πρόσφατα γίνει αποδέκτης παραπόνων από καταστηματαρχές της Λευκωσίας οι οποίοι παραπονιούνται ότι έχουν υποστεί ζημιές από τη μακροχρόνια διάρκεια της ανάπλασης/εκσυγχρονισμού οδών, π.χ. Στασικράτους/Καλλιπόλεως κ.ο.κ. Παλαιότερα είχε τεθεί το θέμα αυτό σε ανάλογες περιπτώσεις και είχε αναγνωριστεί η ανάγκη δημιουργίας ενός ταμείου αποζημιώσεων για τέτοιες περιπτώσεις, όπως δηλαδή μακροχρόνια οδικά έργα τα οποία επηρεάζουν καθοριστικά τη βιωσιμότητα μιας επιχείρησης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Υπάρχει κάποια πρόνοια για αποζημίωση των καταστηματαρχών που επηρεάζονται από τις εργασίες για νέα πολεοδομικά έργα;
2. Με την επανάκαμψη των δημόσιων οικονομικών και την έναρξη νέων μεγάλων πολεοδομικών έργων υπάρχει ακόμη σκέψη για δημιουργία του ταμείου αποπληρωμής των επηρεαζόμενων από πολεοδομικά έργα και, εάν ναι, ποιος είναι ο σχετικός σχεδιασμός;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.496, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Επειδή τις τελευταίες μέρες σε αλληλογραφία μου με διάφορες κρατικές υπηρεσίες μαθαίνω ότι διάφορα έργα π.χ. γήπεδα γκολφ, κεραιές εκπομπής κτλ. θεωρούνται ως έργα “κοινής ωφελείας”, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει κάποια διαδικασία μέσω της οποίας ορίζονται κάποια έργα ή κατηγορίες ως “έργα κοινής ωφελείας” και τι είδους ιδιαίτερης διαχείρισης τυγχάνουν από τις κρατικές υπηρεσίες τα έργα αυτά. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικό κατάλογο με τα “έργα κοινής ωφελείας”.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.497, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Σε σχετικό ερώτημά μου με αριθμό φακ. 23.06.011.03.284 έλαβα απάντηση, ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019, από την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία με ενημέρωσε για την επιτόπου επιθεώρηση που πραγματοποίησε η Υπηρεσία Επιθεωρήσεων του υπουργείου.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα αποτελέσματα της επιτόπου επιθεώρησης που πραγματοποίησε η Υπηρεσία Επιθεωρήσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.498, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Έχω πληροφορηθεί ότι στον Πίνακα Παθήσεων και Νοσημάτων, ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 31 του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, δεν περιλαμβάνεται μια σοβαρή πάθηση που ονομάζεται “αντίσταση στην ινσουλίνη”. Η πάθηση αυτή θεωρείται από ιατρικής πλευράς κεντρική μεταβολική διαταραχή που, αν δεν ελεγχθεί, οδηγεί αναπόφευκτα σε αθηρωμάτωση, καρδιαγγειακή νόσο και είναι πρόδρομος του σακχαρώδους διαβήτη. Τα άτομα που πάσχουν από αυτήν, πρέπει να λαμβάνουν αυστηρά ειδική και συγκεκριμένη διατροφή με πολλούς περιορισμούς σε είδη τροφών. Σε περίπτωση που δεν ακολουθούν με συνέπεια αυτή τη διατροφή, τίθεται σε κίνδυνο η υγεία τους. Επίσης πρέπει να ακολουθούν εξειδικευμένο πρόγραμμα γυμναστικής, μέτριας έντασης, σε καθημερινή βάση.

Λαμβάνοντας υπόψη παρόμοια περίπτωση, την ασθένεια της κοιλιοκάκης, για την οποία οι πάσχοντες στρατεύσιμοι απαλλάσσονται από την υποχρέωση να υπηρετήσουν στρατιωτική θητεία λόγω του ότι η Εθνική Φρουρά αδυνατεί να παράσχει την απαιτούμενη ειδική διατροφή, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως μας πληροφορήσει σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Κατά πόσο τα άτομα που πάσχουν από αντίσταση στην ινσουλίνη δικαιούνται απαλλαγής από την υποχρέωση να υπηρετήσουν στρατιωτική θητεία.
2. Αν όχι, κατά πόσο η Εθνική Φρουρά είναι σε θέση να παράσχει την απαιτούμενη ειδική διατροφή στους πάσχοντες από αυτή την πάθηση, ούτως ώστε να μπορεί να κριθεί ότι μπορούν να υπηρετήσουν στην Εθνική Φρουρά χωρίς να τίθεται η υγεία τους σε κίνδυνο.
3. Αν η Εθνική Φρουρά δεν είναι σε θέση να παρέχει την πιο πάνω εξειδικευμένη διατροφή, σε ποιες ενέργειες θα προβεί το αρμόδιο υπουργείο, ώστε οι πάσχοντες από αντίσταση στην ινσουλίνη να δικαιούνται απαλλαγής από την υποχρέωση υπηρεσίας στρατιωτικής θητείας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.499, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω όσον αφορά τη διακίνηση ελαστικών των οχημάτων:

1. Ποια είναι η ποσότητα των ελαστικών που εισάγεται στην Κύπρο ετησίως τα τελευταία δέκα χρόνια και ποια είναι η ποσότητα των ελαστικών αυτών που επανεξάγεται;
2. Υπάρχουν ξεχωριστές στατιστικές για εισαγωγή μεταχειρισμένων ελαστικών και, εάν ναι, πόσα εισάχθηκαν;
3. Είναι ενήμερη η κυβέρνηση ότι με τη συμφωνία ιδιωτικοποίησης των λιμανιών οι ανακυκλωτές δεν είναι σε θέση να συλλέγουν στοιχεία αναφορικά με το πότε και ποιος έχει εισαγάγει ελαστικά και ότι ως εκ τούτου δυσχεραίνεται η διαδικασία της ανακύκλωσης ελαστικών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.500, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Στην ερώτησή μου με αρ. 23.06.011.03.304 έλαβα απάντηση, ημερομηνίας 31^{ης} Ιανουαρίου 2019, από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο οποίος με ενημέρωσε σχετικά με τον πρώην Αστυνομικό Σταθμό Καλαβασού και τη χρήση του για πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Έχει διερευνηθεί και εξακριβωθεί η δήλωση του κοινοτικού συμβουλίου Καλαβασού ότι ο σταθμός χρησιμοποιείται όντως για πολιτιστικές εκδηλώσεις;
2. Πότε πραγματοποιήθηκαν εκδηλώσεις και τι αφορούσαν;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.501, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στο χωριό Λυθροδόντας της επαρχίας Λευκωσίας λειτουργεί “σκουπιδοτόπος”, όπου οι κάτοικοι της περιοχής απορρίπτουν διάφορων ειδών απόβλητα. Ο “σκουπιδοτόπος” φαίνεται να λειτουργεί μετά από άδεια του κοινοτικού συμβουλίου ως λεγόμενο “πράσινο σημείο”. Έχω επισκεφθεί τον χώρο πρόσφατα και έχω διαπιστώσει ότι δεν υπάρχει καμία οργανωμένη διαλογή των στερεών αποβλήτων για προώθηση σε επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση. Δεν υπάρχει φύλαξη ούτε έλεγχος των ειδών που απορρίπτονται εκεί.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν γνωρίζει την ύπαρξη του υπό αναφορά “σκουπιδοτόπου”, αν έχει εγκρίνει τη λειτουργία του και, εάν όχι, ποια μέτρα έχει λάβει για το κλείσιμό του και την αποκατάσταση της περιοχής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.502, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2019, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση (αρ. 23.06.011.03.247) αναφορικά με την αγορά πυροσβεστικών οχημάτων από τις κοινότητες, πληροφορήθηκα ότι από το 2010 μέχρι σήμερα εβδομήντα εννέα κοινοτικά συμβούλια έχουν αποκτήσει πυροσβεστικά οχήματα ή έχουν τύχει επιχορήγησης για αγορά πυροσβεστικού εξοπλισμού, με το συνολικό ποσό που διατέθηκε σε χορηγίες από το Υπουργείο Εσωτερικών να ανέρχεται περίπου στις €846.000.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Διενεργούνται έλεγχοι, και κάθε πόσο, σχετικά με τη χρήση των υπό αναφορά οχημάτων; Δηλαδή χρησιμοποιούνται μόνο για πυρόσβεση ή και για άλλες εργασίες;

2. Διενεργούνται έλεγχοι, ώστε να διασφαλιστεί ότι όλα τα πυροσβεστικά οχήματα είναι διαθέσιμα σε περιόδους υψηλού κινδύνου έκρηξης πυρκαγιών;
3. Έχει αξιολογηθεί η δαπάνη σχετικά με την αγορά πυροσβεστικών οχημάτων;

Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων κατάλογο με τις εβδομήντα εννέα κοινότητες οι οποίες αιτήθηκαν επιχορήγησης και απέκτησαν πυροσβεστικά οχήματα (ποιες κοινότητες αιτήθηκαν επιχορήγησης, πόσα πυροσβεστικά οχήματα αγοράστηκαν και τότε).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.503, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί για την αποχώρηση του γενικού παθολόγου από το νοσοκομείο της Πόλεως Χρυσοχούς, η οποία οδήγησε στο κλείσιμο των θαλάμων των ασθενών, αφήνοντας εκτεθειμένους πολλούς συμπατριώτες μας. Σύμφωνα με την πληροφόρησή μου, αν και ο ιατρός είχε δώσει προειδοποίηση δεκαπέντε ημερών στη διοίκηση του νοσοκομείου, δεν κατέστη δυνατή η αντικατάστασή του, με αποτέλεσμα το κλείσιμο των θαλάμων. Το νοσοκομείο της περιοχής, το οποίο εξυπηρετεί πολλές κοινότητες της επαρχίας Πάφου, φαίνεται να αντιμετωπίζει σειρά προβλημάτων. Όπως έχω πληροφορηθεί, εδώ και δύο μήνες δεν έχει επισκεφθεί το νοσοκομείο οφθαλμίατρος ή ορθοπεδικός, ενώ εδώ και τέσσερα χρόνια δεν προσφέρονται υπηρεσίες από γυναικολόγο. Πολλές φαίνεται να είναι οι ελλείψεις και σε είδη πρώτης ανάγκης, όπως σεντόνια και κουβέρτες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε ποιες ενέργειες έχει προβεί για την άμεση επαναλειτουργία των θαλάμων των ασθενών του νοσοκομείου Πόλεως Χρυσοχούς;
2. Ευσταθούν οι πληροφορίες για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το νοσοκομείο και, εάν ναι, σε ποιες ενέργειες έχει προβεί για την επίλυση των προβλημάτων αυτών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.504, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια λαμβάνουν χώρα εργασίες για νέα πολεοδομικά έργα όπως π.χ. η ανάπλαση του κέντρου της Λευκωσίας. Το τελευταίο διάστημα μάλιστα πολλοί δρόμοι παραμένουν κλειστοί (λεωφόρος Ομήρου, οδός Ζήνας Κάνθερ, μέρος της οδού Μνασιάδου, οδός Αφροδίτης κ.ά.) λόγω αυτών των έργων, με αποτέλεσμα τις ώρες αιχμής να δημιουργείται μεγάλη κυκλοφοριακή συμφόρηση.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα λαμβάνει για την αποσυμφόρηση της κίνησης, ιδιαίτερα κατά τις ώρες αιχμής, και αν υπάρχουν σκέψεις για λήψη περαιτέρω μέτρων προς εξυπηρέτηση του κοινού. Επίσης, παρακαλώ όπως καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των έργων ανάπλασης του κέντρου της Λευκωσίας, στο οποίο να αναφέρεται τότε αναμένεται να ολοκληρωθούν τα πολεοδομικά έργα, καθώς και ποιοι δρόμοι πρόκειται να κλείσουν στο προσεχές διάστημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.505, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Όσοι πρόσφυγες απέκτησαν κατοικία ή διαμέρισμα μέσω των διάφορων στεγαστικών προγραμμάτων και τους έχει παραχωρηθεί πιστοποιητικό μίσθωσης ή είναι δικαιούχοι πιστοποιητικού μίσθωσης είχαν ενημερωθεί ότι με την εγγραφή της μίσθωσης στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας θα έχουν το δικαίωμα της μεταβίβασης, υπομίσθωσης και υποθήκευσης με κρατική εγγύηση.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα σημερινά δικαιώματα των δικαιούχων πιστοποιητικών μίσθωσης.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.180, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Το αίτημα των κοινοτήτων Πάνω και Κάτω Πύργου στην αξιοποίηση των Πηγών Τζηνούρκου

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και αφού σας απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ ως ακολούθως:

2. Το κράτος διασφαλίζει την επαρκή κάλυψη των υδατικών αναγκών των δύο κοινοτήτων μέσω γεωτρήσεων εντός του ποταμού Φλέβα που ανορύχθηκαν και εξοπλίστηκαν μέσω κρατικών πιστώσεων και των αντίστοιχων κοινοτικών συνεισφορών.
3. Η ανάγκη των πιο πάνω γεωτρήσεων προέκυψε μετά από αιτήματα των κοινοτήτων για αντικατάσταση της τότε πηγής υδατοπρομήθειας τους που ήταν οι πηγές Τζηνούρκου των οποίων το σύστημα μεταφοράς νερού δεν διασφάλιζε την απρόσκοπτη και επαρκή παροχή νερού προς αυτές. Το μεγάλο μήκος του αγωγού μεταφοράς που ξεπερνά τα 13 km παρουσίαζε συχνές βλάβες και φθορές λόγω της ιδιαιτερότητας της όδευσης που ακολουθούσε (εντός δάσους και ποταμού) με αποτέλεσμα η συντήρησή του να είναι δύσκολη και οικονομικά ασύμφορη.
4. Με βάση τα πιο πάνω, το αίτημα των κοινοτήτων για ετοιμασία μελετών και επίβλεψης του Έργου επαναξιοποίησης των πηγών Τζηνούρκου αφορά σε Έργο που δεν κρίνεται δικαιολογημένο και ως εκ τούτου δεν μπορεί να αναληφθεί από τις υπηρεσίες του κράτους.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.241, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Κανονισμοί των Κατασκηνωτικών Χώρων

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση, και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ ως ακολούθως:

2. Το Τμήμα Δασών ετοιμάζει σχετικό νομικό πλαίσιο, στη βάση της υφιστάμενης δασικής νομοθεσίας, με τίτλο «Κανόνες Λειτουργίας των Κατασκηνωτικών Χώρων».
3. Εκτιμάται ότι, το νέο νομικό πλαίσιο θα υποβληθεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνική επεξεργασία και νομικό έλεγχο εντός του 2019. Η σημειωθείσα καθυστέρηση ολοκλήρωσης του νέου νομικού πλαισίου οφείλεται σε επείγουσες υποχρεώσεις που προέκυψαν στο μεσοδιάστημα για το Τμήμα Δασών, όπως είναι η αντιμετώπιση των πυρκαγιών του 2016 και των συνεπειών τους, η εκπόνηση της Στρατηγικής για την Ανάπτυξη των Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους και η εκπόνηση και η υλοποίηση του Σχεδίου για την Αειφόρο Ανάπτυξη του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα.
4. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.242, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Η δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου στα Λουτρά της Αφροδίτης

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και, αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή του, σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

2. Η αξιολόγηση του έργου που αφορά τον κατασκηνωτικό χώρο στα “Λουτρά της Αφροδίτης” έγινε στα πλαίσια υποβολής Προκαταρκτικής Έκθεσης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΠΕΕΠ) σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου περί της Εκτίμησης στο Περιβάλλον Νόμοι αρ. 140(I)/2005 καθώς και Μελέτης Δέουσας Εκτίμησης Επιπτώσεων στην προστατευόμενη περιοχή του Δικτύου NATURA 2000 “Χερσόνησος Ακάμα” σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 16 του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου αρ. 153(I)/2003.
3. Η Μελέτη Δέουσας Εκτίμησης Επιπτώσεων δεν κατεδείκνυε αρνητικές μη αναστρέψιμες επιπτώσεις στην περιοχή NATURA 2000 “Χερσόνησος Ακάμα” από την υλοποίηση του έργου. Στα πλαίσια αξιολόγησης της ΠΕΕΠ εντοπίστηκαν ανάγκες σημαντικών συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων και περαιτέρω αξιολόγησης σε αυτή, για διάφορα θέματα. Ως εκ τούτου, ζητήθηκε, κατατέθηκε και εξετάστηκε Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ).
4. Η Περιβαλλοντική Αρχή ακολούθως προχώρησε σε θετική γνωμάτευση για το εν λόγω έργο με όρους οι οποίοι διασφαλίζουν την προστατευόμενη περιοχή και τα αντικείμενα προστασίας της, τόσο όσον αφορά το σχεδιασμό κατά την κατασκευή όσο και την λειτουργία του, όπως η μείωση της έντασης της ανάπτυξης και η μη παρέμβαση στη ζώνη προστασίας της παραλίας, κ.ά.
5. Τέλος, σημειώνεται ότι αρμόδια αρχή για την αδειοδότηση του έργου, είναι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Επίσης, για τα παράνομα υποστατικά στο χώρο, αρμόδια Αρχή για την λήψη μέτρων είναι η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου.
6. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.622, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2018 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Στην Κύπρο δεν γίνεται παραγωγή βιοντίζελ. Τα μαγειρικά έλαια (τηγανέλαια), συλλέγονται, αποθηκεύονται/τυγχάνουν επεξεργασίας, σε 5 αδειοδοτημένες μονάδες και εξάγονται για παραγωγή βιοντίζελ. Σύμφωνα με στοιχεία των αδειοδοτημένων μονάδων, το έτος 2017, έχουν εξαχθεί περίπου 1.923 τόνοι τηγανελαιών για παραγωγή βιοντίζελ.
- (β) Οι ποσότητες αποβλήτων μηχανέλαιων που παραλαμβάνονται ανά έτος από τις 2 αδειοδοτημένες εταιρείες είναι συνολικά περίπου 6.000 τόνοι. Τα απόβλητα μηχανέλαια τυγχάνουν επεξεργασίας για την παραγωγή δευτερογενούς καυσίμου τύπου LFO.
- (γ) Οι ποσότητες μαγειρικών ελαίων που παράχθηκαν στην κυπριακή αγορά, σύμφωνα με τα στοιχεία της μοναδικής εγκατάστασης παραγωγής μαγειρικών ελαίων στην Κύπρο για το έτος 2017, ήταν περίπου 9.000 τόνοι.

Όσον αφορά την εισαγωγή μαγειρικών ελαίων και μηχανέλαιων, το Υπουργείο δεν έχει οποιαδήποτε στοιχεία στη διάθεσή του. Για τα στοιχεία αυτά θα μπορούσατε να απευθυνθείτε στη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.700, ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 2. Είναι γεγονός ότι σε περιοχές που εκτελούνται οδικά έργα παρατηρούνται ξηράνσεις ορισμένων δέντρων, κυρίως κωνοφόρων (πεύκων και κυπαρισσιών), λόγω των ζημιών στο ριζικό σύστημα. Τα δέντρα που επηρεάζονται βρίσκονται πολύ κοντά στις εκσκαφές και τα συμπτώματα παρουσιάζονται, είτε άμεσα μετά τις εκσκαφές, είτε μετά από παρέλευση κάποιου χρόνου. Αυτό μπορεί να αποδοθεί είτε στην αθέτηση/μερική εφαρμογή των τεχνικών συμβουλών που δίδονται από το Τμήμα Δασών, είτε στη μεγάλη ευαισθησία που παρουσιάζει το ριζικό σύστημα, ειδικά στα κωνοφόρα, που παρόλο που ακολουθείται η σωστή διαδικασία συντήρησης, η σωτηρία τους είναι ανέφικτη.
- 3. Επειδή κάθε περίπτωση (έργου αλλά και δέντρου) είναι ιδιαίτερη και χρήζει διαφορετικής αντιμετώπισης, δεν είναι εύκολο να καταρτιστεί κώδικας καλής πρακτικής που να εφαρμόζεται καθολικά στις περιπτώσεις εργασιών δίπλα από τα δέντρα. Αντί αυτού, όταν οι αρμόδιες υπηρεσίες το ζητήσουν, λειτουργοί του Τμήματος Δασών μεταβαίνουν επί τόπου και δίνουν τις ενδεδωγμένες τεχνικές συμβουλές/οδηγίες. Όμως, σημειώνεται ότι το Τμήμα δεν μπορεί και ούτε έχει την αρμοδιότητα να βρίσκεται σε συνεχή βάση μέσα στο εργοτάξιο για επίβλεψη των εργασιών.
- 4. Το Τμήμα Δασών αναγνωρίζοντας το πρόβλημα, και λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις άλλων ενδιαφερομένων πολιτών και φορέων, προγραμματίζει τα ακόλουθα για αντιμετώπιση του προβλήματος:
  - (i) Κατά την εξέταση από την Περιβαλλοντική Αρχή αιτημάτων που αφορούν κατασκευαστικά έργα, θα λαμβάνονται υπόψη και τα δέντρα που θα επηρεαστούν έμμεσα από την κατασκευή. Έτσι, τα εν λόγω δέντρα θα συμπεριλαμβάνονται από την αρχή σε αυτά που θα υλοποιηθούν, ή εκεί που υπάρχουν σαφείς ενδείξεις για τη δυνατότητα διάσωσης τους, θα μπαίνουν αυστηροί όροι κατά τη Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής, θέτοντας έτσι ενώπιον των ευθυνών τους τα επιβλέποντα Τμήματα/Υπηρεσίες ή και κατασκευαστές.
  - (ii) Το Τμήμα Δασών, στο σύντομο μέλλον θα προχωρήσει στη διοργάνωση ενός σύντομου στοχευμένου σεμιναρίου για το προσωπικό των Δημοσίων Έργων με σκοπό τη μετάδοση των βασικών γνώσεων επί του θέματος, έτσι ώστε το προσωπικό να είναι σε θέση για καλύτερη παρακολούθηση κατασκευαστικών έργων που επηρεάζουν δέντρα.
- 5. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.004, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση, και αφού καταρχάς απολογηθώ για την καθυστέρηση ανταπόκρισής μας έναντί της, να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- α. Όσον αφορά στις εγκαταστάσεις του Δημοτικού Σχολείου Βορόκληνης έγιναν εργασίες συντήρησης, όπως βάψιμο κτηρίων και περιφραξής, διαμόρφωση αίθουσας οικοκυρικών σε αίθουσα διδασκαλίας και μεταφορά νέας λυόμενης αίθουσας. Οι εργασίες συντήρησης έγιναν το καλοκαίρι, πριν από την έναρξη της σχολικής χρονιάς από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, με υπεύθυνη αρχιτέκτονα για το έργο την κ. Ιωάννα Πελεκάνου.
  - β. Όσον αφορά στις σχολικές εγκαταστάσεις του Δημόσιου Νηπιαγωγείου Βορόκληνης, αυτές κρίνονται ότι βρίσκονται σε καλή κατάσταση, νοουμένου ότι έγιναν/γίνονται έργα προς τον σκοπό της συντήρησης, βελτίωσης και εμπλουτισμού του εκεί παιχνιδότοπου.
2. Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.039, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου Νόμου του 2004 [Ν.224(Ι)/2004], εκπονεί στρατηγικούς χάρτες θορύβου και σχέδια δράσης, ανά πέντε έτη.

Ο πρώτος κύκλος της χαρτογράφησης του θορύβου ολοκληρώθηκε το 2008 και ο δεύτερος τον Μάιο 2015. Συγκεκριμένα ο πρώτος κύκλος αφορούσε τα ανώτατα όρια, για οδικούς άξονες όπου καταγράφεται κυκλοφορία άνω των 6 εκατομμυρίων οδικών κινήσεων ανά έτος, για τα πολεοδομικά συγκροτήματα Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου. Αντίστοιχα, ο δεύτερος κύκλος αφορά τα κατώτατα όρια, για οδικούς άξονες όπου καταγράφεται κυκλοφορία άνω των 3 εκατομμυρίων οδικών κινήσεων ανά έτος, για τα Πολεοδομικά Συγκροτήματα Λευκωσίας και Λεμεσού με πληθυσμό μεγαλύτερο των 100.000 κατοίκων.

Στα πλαίσια του δεύτερου γύρου χαρτογράφησης θορύβου ετοιμάστηκε το περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου (Σχέδια Δράσης) Διάταγμα του 2016 βάσει του άρθρου 9(1) του Νόμου, και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 24 Μαρτίου 2016 ως Κ.Δ.Π. 93/2016. Στο εν λόγω Διάταγμα περιλαμβάνονταν δράσεις όπως η εφαρμογή αντιθρομβικών πετασμάτων κυρίως σε ευαίσθητους δέκτες στα πολεοδομικά συγκροτήματα Λευκωσίας και Λεμεσού. Στη Λευκωσία προτείνονται αντιθρομβικά πετάσματα σε σχολεία όπως στη Λεωφόρο Ηρώων, Λεωφόρο Γρίβα Διγενή, Λεωφόρο Αρχαγγέλου, Λεωφόρο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ΙΙΙ και Λεωφόρο Καλλιπόλεως και Λεωφόρο Λάρνακας. Στη Λεμεσό προτείνονται αντιθρομβικά πετάσματα σε σχολεία στη Λεωφόρο Σπύρου Κυπριανού και οδό Πέτρου Τσίρου, Λεωφόρο Σπύρου Κυπριανού, Λεωφόρο Σπύρου Κυπριανού και Λεωφόρο Αγίου Αθανασίου και Κολωνακίου. Για την υλοποίηση των δράσεων του Σχεδίου Δράσης, μέχρι το 2018, πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις με αρμόδιους φορείς στις 8 Μαρτίου 2017 και στις 15 Ιανουαρίου 2018. Η εφαρμογή των ηχοπετασμάτων δεν έγινε λόγω της έλλειψης κονδυλίων, ένεκα των οικονομικών συνεπειών που προκάλεσε η οικονομική κρίση στη χώρα.

Στα πλαίσια του τρίτου γύρου χαρτογράφησης θορύβου για τα πολεοδομικά συγκροτήματα Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας που ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο 2018, επικαιροποιήθηκαν τα Σχέδια Δράσης του δεύτερου γύρου χαρτογράφησης. Οι δράσεις του τρίτου γύρου αφορούν τη διαχείριση των προβλημάτων και των επιδράσεων του θορύβου στο κάθε Πολεοδομικό Συγκρότημα. Παράλληλα, το σχετικό Διάταγμα δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 25/1/2019. Στο εν λόγω Διάταγμα περιλαμβάνονταν οι ίδιες δράσεις για την εφαρμογή αντιθρομβικών πετασμάτων στα πολεοδομικά συγκροτήματα Λευκωσίας και Λεμεσού. Για το πολεοδομικό συγκρότημα Λάρνακας προτάθηκαν νέες δράσεις για την εφαρμογή αντιθρομβικών πετασμάτων κυρίως σε ευαίσθητους δέκτες. Με τη δημοσίευσή τους προγραμματίζονται συσκέψεις με τους αρμόδιους φορείς ώστε να επιτευχθεί η υλοποίησή τους μέχρι το 2022.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.040, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Υπουργείο Οικονομικών συμπεριέλαβε στους προϋπολογισμούς του για την τριετία 2017-2019 πρόνοια ύψους €3.650.000 για την αγορά 8 μεγάλων και 13 μικρών πυροσβεστικών οχημάτων, 3 πυροσβεστικών οχημάτων τα οποία να διαθέτουν τον απαιτούμενο εξοπλισμό για να χρησιμοποιούνται και ως εκχιονιστικά, 2 προωθητών γης και 2 βαρέων φορητών για αντικατάσταση αντίστοιχου αριθμού υπερηλικών οχημάτων και μηχανημάτων του Τμήματος Δασών.

Στα μέσα του 2017 προκηρύχθηκαν ανοικτοί διαγωνισμοί για την αγορά των πιο πάνω οχημάτων και μηχανημάτων, με εξαίρεση τον διαγωνισμό για την αγορά των πυροσβεστικών/εκχιονιστικών οχημάτων, ο οποίος ακυρώθηκε, καθότι οι 3 προσφορές που υποβλήθηκαν παρουσίαζαν αποκλίσεις από τις προδιαγραφές. Οι υπόλοιποι διαγωνισμοί ήταν γόνιμοι και υπογράφηκαν σχετικές συμβάσεις για την προμήθεια των εν λόγω οχημάτων και μηχανημάτων. Μέσα στο 2018 παραλήφθηκαν οι 2 πρωτοητές γης, τα 2 βαρέα φορτηγά οχήματα, τα 4 μεγάλα και τα 13 μικρά πυροσβεστικά οχήματα. Τα άλλα 4 μεγάλα πυροσβεστικά αναμένεται να παραληφθούν μέχρι τον Απρίλιο του 2019.

Όσον αφορά την αγορά των 3 πυροσβεστικών/εκχιονιστικών οχημάτων το θέμα θα επανεξεταστεί από το Υπουργείο Οικονομικών και, ανάλογα με τις διαθέσιμες πιστώσεις στον προϋπολογισμό του 2019, θα αποφασισθεί κατά πόσο θα επαναπροκηρυχθεί διαγωνισμός για την αγορά των. Όμως από την πληροφόρηση που δόθηκε στο Τμήμα Δασών από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, λήφθηκε καταρχήν απόφαση για να προχωρήσει η αγορά τους εντός του 2019.

3. Το Τμήμα Δασών διαθέτει σήμερα 209 υπηρεσιακά οχήματα μεταφοράς προσωπικού από τα οποία 12 είναι ακινητοποιημένα και 105 είναι ηλικίας από 15 μέχρι 24 χρόνων, με τα 84 από αυτά να έχουν διανύσει απόσταση πέραν των 200.000 χιλιομέτρων, με ένα μεγάλο ποσοστό σε δασικούς χωμάτινους δρόμους, με αποτέλεσμα τόσο η μηχανική όσο και η γενικότερη κατάσταση τους να μην είναι καλή.

Το Υπουργείο Οικονομικών μετά από εισήγηση του Τμήματος Δασών ενέκρινε τη μεταφορά ποσού €250.000 από το άρθρο 12.05.11.08.562-Μείζονες βελτιώσεις και ανακατασκευή δρόμων και γεφυριών στο άρθρο 12.05.00.07.589-Αγορά άλλων οχημάτων και κινητών μηχανημάτων του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως του 2018 και το Τμήμα προχώρησε στην αγορά 8 οχημάτων μεταφοράς προσωπικού (2 οχήματα τύπου SUV και 6 διπλοκάμπινα οχήματα), για κάλυψη άμεσων αναγκών του.

Η βελτίωση της κατάστασης του στόλου των οχημάτων μεταφοράς προσωπικού θα γίνει μέσα από σταδιακή αντικατάσταση όλων των υπερηλικών οχημάτων, μέσα στα επόμενα χρόνια.

4. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.064, ημερομηνίας 28 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

2. Το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, είναι αρμόδιο για τους κατασκηνωτικούς χώρους που βρίσκονται εντός των Κρατικών Δασών, όπως παρουσιάζονται στους συνημμένους Πίνακες.
3. Καταβάλλεται συνεχής προσπάθεια αναβάθμισης και βελτίωσης των συνθηκών αναψυχής εντός των κρατικών δασών με παροχές υπηρεσιών, ειδικές κατασκευές, ετοιμασία χαρτών, ενημερωτικό υλικό και τέλος τη δημιουργία νέων χώρων αναψυχής (περιλαμβάνονται και οι κατασκηνωτικοί χώροι) εκεί και όπου χρειάζεται.
4. Οι συγκεκριμένες απαντήσεις στα ερωτήματά που έθεσε η βουλευτής ακολουθούν πιο κάτω:

(α) Ποιο ακριβώς είναι το νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου λειτουργούν οι εν λόγω κατασκηνωτικοί χώροι (νόμοι, κανονιστικές πράξεις);

Τη λειτουργία των κατασκηνωτικών χώρων διέπει ο Κανονισμός 8, των Περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Οδών και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) Κανονισμών του 2012. Σημειώνεται ότι, το Τμήμα Δασών ετοιμάζει νέο νομικό πλαίσιο, στη βάση της υφιστάμενης δασικής νομοθεσίας, με τίτλο "Κανόνες Λειτουργίας των Κατασκηνωτικών Χώρων".

(β) Ποιος είναι ο κατά νόμο υπεύθυνος κάθε κατασκηνωτικού χώρου;

Ο διοικητικά υπεύθυνος του κάθε κατασκηνωτικού χώρου που διαχειρίζεται το Τμήμα Δασών είναι ο εκάστοτε Περιφερειακός Δασικός Λειτουργός.

(γ) Υπάρχουν σχεδιασμοί ασφάλειας και υγείας σε οποίους πρέπει να τηρούνται στους συγκεκριμένους χώρους; Ποιοι είναι οι αρμόδιοι για την εφαρμογή τους;

Πέραν από τα συστήματα πυρασφάλειας που έχουν εγκατασταθεί σε όλους τους κατασκηνωτικούς χώρους, των οποίων η χρήση επεξηγείται με ειδικά σχεδιαγράμματα και κείμενα, δίδονται επιπρόσθετα και προφορικές οδηγίες από τους αρμόδιους Δασικούς Λειτουργούς, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την ομαλή λειτουργία και ασφάλεια των κατασκηνωτικών χώρων.

(δ) Πώς στελεχώνεται κάθε οργανωμένος κατασκηνωτικός χώρος και ποιος είναι ο αρμόδιος φορέας ελέγχου;

Η στελέχωση των κατασκηνωτικών χώρων είναι συνδεδεμένη ευρύτερα με τη στελέχωση του Τμήματος Δασών στα πλαίσια της οποίας ανατίθενται τα συγκεκριμένα καθήκοντα σε αρμόδιους λειτουργούς. Η αρμοδιότητα του ελέγχου ξεκινά από τον ίδιο τον Διευθυντή του Τμήματος Δασών και καταλήγει ιεραρχικά και μέσω των Περιφερειακών Δασικών Λειτουργιών στους άμεσα προϊστάμενους αλλά και τους ίδιους τους αρμόδιους Δασικούς Λειτουργούς, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την ομαλή λειτουργία και ασφάλεια των κατασκηνωτικών χώρων.

(ε) Πόσοι κατασκηνωτικοί χώροι λειτουργούν σήμερα και πόσα άτομα μπορούν να φιλοξενηθούν σε αυτούς;

Όπως φαίνεται και στους πίνακες που επισυνάπτονται, σήμερα, εντός των Κρατικών Δασών, λειτουργούν τρεις κατασκηνωτικοί χώροι συνολικής χωρητικότητας 1.050 ατόμων. Υπάρχουν και άλλοι δύο κατασκηνωτικοί χώροι (χωρητικότητας 1.350 ατόμων) που ευρίσκονται και αυτοί εντός των Κρατικών Δασών, των οποίων η διαχείριση όμως έχει παραχωρηθεί σε άλλους φορείς.

5. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.080, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Το θέμα διενέργειας μελετών για κατασκευή παραλιακού πεζόδρομου και ποδηλατόδρομου στην κοινότητα Κάτω Πύργου Τηλλυρίας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και επιθυμώ να σας ενημερώσω τα ακόλουθα:

1. Δεν έχει συμπεριληφθεί οποιοδήποτε κονδύλι στον Προϋπολογισμό του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για το έτος 2019, το οποίο να προορίζεται για τη διενέργεια μελετών σχετικά με την κατασκευή παραλιακού πεζόδρομου και ποδηλατόδρομου στην κοινότητα Κάτω Πύργου Τηλλυρίας από το αλιευτικό καταφύγιο μέχρι την τοποθεσία "Κρουονέρι".
2. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι δεν εκκρεμεί οποιοδήποτε αίτημα στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για το πιο πάνω έργο. Όπως αναφέρω και στην ταυτάριθμη επιστολή μου ημερομηνίας 17/01/2018 σχετικά με το θέμα αυτό, το αίτημα φαίνεται να εγείρεται για πρώτη φορά και σε πρώτο στάδιο θα πρέπει να εξεταστεί και να καθοριστεί από την κοινότητα, σε συνεργασία με τον Έπαρχο Λευκωσίας, η περιοχή της μελέτης ώστε να εξασφαλιστεί ο απαραίτητος χώρος για το προτεινόμενο έργο.
3. Τονίζεται ότι σε περίπτωση χρηματοδότησης του Έργου ως Πολεοδομικού, η συνεισφορά του Κράτους θα είναι τα 2/3 του κόστους του Έργου και το 1/3 της Τοπικής Αρχής. Συνεπώς, θα πρέπει το Κοινοτικό Συμβούλιο να είναι σε θέση να επωμιστεί το 1/3 του κόστους του Έργου.
4. Επισημαίνεται ότι υπάρχει ήδη εξαιρετικά μεγάλος αριθμός εγκεκριμένων Πολεοδομικών Έργων που αφορούν διαμορφώσεις, αναπλάσεις εξωτερικών χώρων, τα οποία λόγω περιορισμένων κονδυλίων των Προϋπολογισμών του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, είτε περιελήφθησαν στους Προϋπολογισμούς με σχετικά μικρά κονδύλια τα οποία θα χρησιμοποιηθούν κυρίως για δαπάνες μελετών, είτε δεν περιελήφθησαν καθόλου στους Προϋπολογισμούς, γιατί δεν υπήρχε τέτοια δυνατότητα λόγω άλλων προτεραιοτήτων. Οι μελέτες σε πολλές περιπτώσεις έχουν ολοκληρωθεί αλλά λόγω περιορισμένων κονδυλίων έχει ανασταλεί η υλοποίησή τους. Συνεπώς, προτεραιότητα για μελέτη και υλοποίηση έχουν τα ήδη εγκριθέντα Πολεοδομικά Έργα και οποιοδήποτε νέο έργο εγκριθεί ως Πολεοδομικό θα υλοποιηθεί με εξαιρετικά μεγάλη καθυστέρηση.
5. Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα θα διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης του Έργου, είτε από τις αναπτυξιακές δαπάνες της Επαρχιακής Διοίκησης, είτε από άλλα προγράμματα όπως είναι τα ευρωπαϊκά.

Το Υπουργείο Εσωτερικών παραμένει στη διάθεσή σας για οποιοδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις επί του θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.101, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Προειδοποιητική επιστολή Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς την Κυπριακή Δημοκρατία αναφορικά με την παράβαση αρ. 2017/4086 - Παραβίαση της εθνικής νομοθεσίας με την κοινοτική Οδηγία 2005/36/ΕΚ

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ως αποτέλεσμα της προειδοποιητικής επιστολής, όπως αναφέρεται στο θέμα, και μετά από μελέτη του θέματος σε συνεννόηση με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες, έχει ενημερωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι η Κυπριακή Δημοκρατία αποδέχεται τη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι η Οδηγία 2005/36/EK εφαρμόζεται σε όλους τους πολίτες κρατών μελών, περιλαμβανομένων και των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας.
3. Η Κυπριακή Δημοκρατία, με τροποποιήσεις τόσο του περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμου, Ν224/1990 όσο και του περί Αναγνώρισης των Επαγγελματικών Προσόντων Νόμου, Ν31(Ι)/2008 θα συμμορφωθεί πλήρως με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2005/36/EK και ετοιμάζει σχετικά τροποποιητικά νομοσχέδια, τα οποία θα κατατεθούν προσεχώς στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.115, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση αναφορικά με την απόσυρση όλων των αποφάσεων επιβολής φορολογίας και επανέκδοσης τους, που έγιναν από τον τέως Έφορο Φορολογίας κ. Γιαννάκη Λαζάρου ή από λειτουργό του Τμήματος Φορολογίας εξ ονόματος του από τον Ιούνιο 2014, που ανέλαβε τα καθήκοντα του, μέχρι το Μάρτιο 2016, και σας πληροφορώ ότι δεν ισχύει κάτι τέτοιο.

Είναι γεγονός ότι υπάρχουν κάποιες υποθέσεις στις οποίες ο διορισμός του κου Γ. Λαζάρου ως Έφορο Φορολογίας κρίθηκε αντισυνταγματικός, ενώ ταυτόχρονα υπάρχει και η αντίθετη απόφαση από το Διοικητικό Δικαστήριο.

Μέχρι στιγμής, δεν έχει προκύψει οποιοδήποτε πρόβλημα από τις διάφορες αποφάσεις επιβολής φορολογίας από τον τέως Έφορο Φορολογίας.

Καταληκτικά, η πληροφόρηση περί διαδικασίας που αφορά χιλιάδες φορολογικές υποθέσεις με ανάλογο διοικητικό κόστος δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Παραμένω στη διάθεσή σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.236, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Γεφύρι στον ποταμό Κοτσιάτη, στη Γεροσκήπου

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Ο Δήμος Γεροσκήπου, αφού ολοκληρώθηκε η απομάκρυνση του όγκου χώματος και αποκαλύφθηκε ολόκληρο το γεφύρι, ανέθεσε σε ομάδα μελετητών, την ετοιμασία μελέτης, η οποία περιελάμβανε την αποτύπωση του γεφυριού και του περιβάλλοντα χώρου του, καθώς και πρόταση για τη συντήρηση του εν λόγω Μνημείου. Η μελέτη ολοκληρώθηκε και υποβλήθηκε στο Τμήμα Αρχαιοτήτων. Εντός του 2019, αναμένεται ότι, με βάση και το πρόγραμμα ιεράρχησης των εργασιών του Τμήματος για συντήρηση των Μνημείων, γενικότερα, θα πραγματοποιηθούν και οι εργασίες συντήρησης του γεφυριού, οι οποίες θα διεξαχθούν από συνεργείο του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Σημειώνεται ότι, το κόστος των εργασιών θα καλυφθεί από σχετικό κονδύλι του Τμήματος, που αφορά στη συντήρηση των Μνημείων, στο οποίο υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις. Το ίδιο συνεργείο, θα συνεργαστεί με το Δήμο Γεροσκήπου, για την εκπόνηση μεθοδολογίας συντήρησης και στερέωσης της όχθης, με τρόπο που να μην είναι επεμβατικός, ώστε να μην αλλοιωθεί το φυσικό περιβάλλον του Μνημείου. Οι εργασίες αυτές θα πρέπει να αναληφθούν από το Δήμο Γεροσκήπου.
- (β) Για μείωση του κινδύνου διάβρωσης των θεμελίων, έγιναν εργασίες για απόφραξη της κοίτης του ποταμού, με σκοπό την εξασφάλιση της ροής του νερού, ώστε να μη λιμνάζει στη βάση του γεφυριού. Παράλληλα, για την ενίσχυση των θεμελίων του γεφυριού, λήφθηκαν μέτρα, τα οποία δεν είναι εμφανή, για να μην επηρεάσουν αισθητικά το Μνημείο.

Παραμένω στη διάθεσή σας για τυχόν πρόσθετες διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.247, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Η αγορά πυροσβεστικών οχημάτων από τις κοινότητες

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι η αγορά πυροσβεστικών οχημάτων από τα Κοινοτικά Συμβούλια δεν εμπίπτει εντός των πλαισίων θεσμοθετημένου προγράμματος, αλλά επιχορηγείται από πιστώσεις που έχει στη διάθεση του ο Υπουργός Εσωτερικών. Οποιαδήποτε, τέτοιας φύσης αιτήματα, αξιολογούνται από τους οικείους Επάρχους και νοουμένου ότι πληρούνται τα κριτήρια και υπάρχει οικονομική διαθεσιμότητα και αφού ακολουθηθεί η νόμιμη διαδικασία, τότε η αγορά οχημάτων και πυροσβεστικού εξοπλισμού επιχορηγείται από τον Υπουργό Εσωτερικών κατά 50% της συνολικής δαπάνης.

2. Από το 2010 μέχρι σήμερα, στη βάση των πιο πάνω, 79 Κοινοτικά Συμβούλια έχουν αποκτήσει πυροσβεστικά οχήματα ή έχουν τύχει επιχορήγησης για αγορά πυροσβεστικού εξοπλισμού, με τις συνολικές χορηγίες που διατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών να ανέρχονται περίπου στις €846.000.00.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.257, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας διαβεβαιώνω ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού επιδεικνύει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία όλων των σχολείων μας, είτε αυτά βρίσκονται σε μεγάλα αστικά κέντρα, είτε βρίσκονται στην επαρχία.

2. Σε ό,τι αφορά το πρώτο ερώτημά σας, σας ενημερώνουμε ότι:

2.1. Ο κρατικός προϋπολογισμός, ο οποίος έχει εγκριθεί για το Δημοτικό Σχολείο Τρεμιθούσας για το σχολικό έτος 2018-2019, ανέρχεται στο ποσό των €30,050 παρά το γεγονός ότι μέχρι την 1^η Μαΐου 2018 δεν είχαν υποβληθεί οι ανάγκες της σχολικής μονάδας από την αρμόδια εφορεία. Το ποσό αυτό δύναται να καλύψει τα έξοδα της Σχολικής Εφορείας Τρεμιθούσας για τις ανάγκες του σχολείου και είναι ανάλογο του αριθμού των παιδιών (35).

2.2. Επιπρόσθετα, για το συγκεκριμένο σχολείο έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και καταβληθεί στη Σχολική Εφορεία τα εξής κονδύλια:

€2,000 για ασφάλεια και υγεία

€18,000 για περίφραξη και θυροτηλέφωνο

€5,000 για έλεγχο των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων

€1,375 για περιφρόρηση του σχολείου

2.3. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει μάλιστα παραχωρήσει μεγαλύτερη ευελιξία διαχείρισης του προϋπολογισμού των σχολικών μονάδων από τις Σχολικές Εφορείες, ώστε να αξιοποιούνται όσο γίνεται καλύτερα τα διαθέσιμα κονδύλια.

2.4. Επομένως, οποιεσδήποτε ανάγκες σε γραφική ύλη και άλλα αναλώσιμα υλικά θα έπρεπε να καλυφθούν από τους παρεχόμενους από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού οικονομικούς πόρους.

3. Σε ό,τι αφορά το δεύτερο ερώτημά σας, σας πληροφορούμε ότι δεν υπάρχουν σχέδια για ανέγερση περιφερειακού δημοτικού σχολείου στην Τρεμιθούσα. Ο μικρός αριθμός των μαθητών και το γεγονός ότι έχει ήδη κτισθεί το Περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Μεσόγης (Μέσα Χωριού), με πρόνοια ώστε μελλοντικά να μπορούν να φοιτήσουν εκεί και οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Τρεμιθούσας, δεν συνηγορούν στην ανέγερση ενός καινούριου περιφερειακού σχολείου.

4. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία η διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.270, ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σας ενημερώνω για τα κάτωθι:

Σύμφωνα με τους περί Γενικού Συστήματος Υγείας, οι υπηρεσίες των άλλων επαγγελματιών υγείας, συμπεριλαμβανομένων των κλινικών ψυχολόγων, θα ενταχθούν στο ΓεΣΥ την 1^η Ιουνίου 2020, δηλαδή στη δεύτερη και τελική φάση εφαρμογής του Συστήματος.

Με βάση τον Οδικό Χάρτη εφαρμογής του ΓεΣΥ η οριστικοποίηση των καταλόγων δραστηριοτήτων των άλλων επαγγελματιών υγείας, συμπεριλαμβανομένων των κλινικών ψυχολόγων, θα ολοκληρωθεί προς το τέλος του 2019. Για την επεξεργασία και οριστικοποίηση τους, ο ΟΑΥ έχει προχωρήσει σε σύσταση ad hoc επιτροπών/ομάδων εργασίας με συμμετοχή από τον ΟΑΥ και των άλλων αρμόδιων φορέων, δηλαδή το Υπουργείο Υγείας, τα Συμβούλια Εγγραφής του κάθε επαγγέλματος και τους Συνδέσμους ή Συλλόγους που τους εκπροσωπούν. Ειδικά για τον καθορισμό των υπηρεσιών των Κλινικών Ψυχολόγων στο ΓεΣΥ προγραμματίζονται συναντήσεις της ομάδας εργασίας εντός Φεβρουαρίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.273, ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο μας δεν έχει αρμοδιότητα για την αδειοδότηση εγκαταστάσεων ανεμογεννητριών σε κατοικημένες περιοχές.

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας παραμένει στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετικά με τα πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.285, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.285 και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Η αναβάθμιση των κτηριακών εγκαταστάσεων των σχολείων αποτελεί προτεραιότητα της πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού έτσι ώστε να καταστούν τα σχολεία μας σύγχρονοι, παιδαγωγικά αναβαθμισμένοι και ασφαλείς σχολικοί χώροι. Ως εκ τούτου έχει ληφθεί η σχετική πρόνοια για να συμπεριληφθεί η επέκταση και βελτίωση του Δημοτικού Σχολείου Ψεματισμένου - Μαρωνίου στον Προϋπολογισμό του 2019. Η υλοποίηση του έργου προγραμματίζεται να αρχίσει το 2^ο εξάμηνο του 2019 και θα ολοκληρωθεί σε 12 μήνες περίπου.
3. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το κτηριολογικό πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού καθορίζεται στη βάση της παγκύπριας ιεράρχησης των αναγκών και των πόρων που έχει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στη διάθεσή του, σας ενημερώνω ότι το πρόγραμμα ανέγερσης αιθουσών πολλαπλής χρήσης στα Δημοτικά Σχολεία έχει ανασταλεί στο παρόν στάδιο. Ως εκ τούτου δεν μπορεί να ικανοποιηθεί το αίτημα για ανέγερση αίθουσας πολλαπλών χρήσεων σε αυτή τη φάση.
4. Το αίτημα σας για ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης και στο Δημοτικό Σχολείο Μαρωνίου-Ψεματισμένου θα μελετηθεί εκ νέου το 2021-22.
5. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.294, ημερομηνίας 31ης Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Τοποθέτηση Ηχοπετασμάτων στην Λεωφόρο Σπύρου Κυπριανού

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η τοποθέτηση ηχοπετασμάτων λόγω του υψηλού κόστους που συνεπάγεται, προωθείται κατά προτεραιότητα σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των αρμόδιων Τμημάτων, Πολεοδομίας και Οικήσεως, Περιβάλλοντος και Δημοσίων Έργων. Τα κριτήρια αυτά, αφορούν κάλυψη περιοχών μεγάλων πυκνοτήτων πληθυσμού και ευαίσθητων ακουστικά δεκτών (π.χ. σχολείων, νοσοκομείων, κλπ.) που γειτνιάζουν με δρόμους ταχείας κυκλοφορίας, (με όριο ταχύτητας πέραν των 80 χλμ/ώρα) και ξεπερνούν τα επιτρεπόμενα επίπεδα θορύβου.
3. Η Λεωφόρος Σπύρου Κυπριανού δεν είναι δρόμος ταχείας κυκλοφορίας και με βάση τα προαναφερθέντα κριτήρια, στον παρόν στάδιο, δεν αποτελεί προτεραιότητα για τοποθέτηση ηχοπετασμάτων.
4. Σημειώνεται ότι, σε περιπτώσεις δρόμων με όρια ταχύτητας μέχρι 65 χλμ/ώρα, όπως ο εν λόγω δρόμος, η τοποθέτηση ηχοπετασμάτων για σκοπούς μείωσης θορύβου εξετάζεται μόνο όπου υπάρχουν ευαίσθητοι δέκτες (π.χ. σχολεία, νοσοκομεία, κ.λπ.).
5. Ως εκ τούτου, ο αρμόδιος Δήμος θα πρέπει να διερευνήσει άλλα μέτρα αντιμετώπισης του θορύβου εκτός των ηχοπετασμάτων, όπως αστυνόμευση για έλεγχο του ορίου ταχύτητας, δενδροφύτευση σε συστάδες, κ.λπ.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.296, ημερομηνίας 31ης Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω Κοινοβουλευτική Ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας είναι αρμόδιες, σύμφωνα με τον περί Κέντρων Ενηλίκων Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς για την έγκριση, επιθεώρηση και τερματισμό της λειτουργίας των Κέντρων

Ενηλίκων, τα οποία παρέχουν ημερήσια φροντίδα, προστασία, απασχόληση, ψυχαγωγία, φαγητό και άλλες υπηρεσίες.

3. Οι πρόνοιες των πιο πάνω νομοθεσιών διασφαλίζουν τα κατώτατα επίπεδα λειτουργίας των προσφερόμενων υπηρεσιών, μεταξύ άλλων, στους τομείς των προσόντων του προσωπικού, της καταλληλότητας των υποστατικών, του ελέγχου της υγείας και ασφάλειας των ατόμων που εξυπηρετούνται, τις αναλογίες ατόμων με προσωπικό, κ.ά.
4. Για σκοπούς βελτίωσης και αναβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών στα Κέντρα Ενηλίκων έχει ετοιμαστεί προσχέδιο τροποποιητικού νομοσχεδίου, το οποίο θα προωθηθεί το πρώτο τρίμηνο του 2019 στους εμπλεκόμενους φορείς για διαβούλευση.
5. Όσον αφορά τη συμμετοχή ατόμων με ειδικές ανάγκες ή εκπροσώπων τους στα διοικητικά συμβούλια των Κέντρων Ενηλίκων τα οποία λειτουργούν από Οργανώσεις, αυτή δεν ρυθμίζεται ούτε εμπίπτει στις πρόνοιες των πιο πάνω αναφερόμενων νομοθεσιών. Σημειώνεται ότι στα διοικητικά συμβούλια των Κέντρων Ενηλίκων η πλειοψηφία των μελών τους είναι συγγενικά πρόσωπα των ατόμων που εξυπηρετούνται στο κάθε Κέντρο. Με τον τρόπο αυτό έχουν τη δυνατότητα να διεκδικήσουν οτιδήποτε έχει σχέση με τους εξυπηρετούμενους στα Κέντρα Ενηλίκων.
6. Περαιτέρω, ενημερωτικά αναφέρεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 4(3) της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες που κυρώθηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία το 2011, "κατά την ανάπτυξη και εφαρμογή της νομοθεσίας και των πολιτικών για εφαρμογή της Σύμβασης και των άλλων διαδικασιών και αποφάσεων που αφορούν ζητήματα που σχετίζονται με τα άτομα με αναπηρίες, τα Κράτη Μέρη διαβουλεύονται στενά και εμπλέκουν ενεργά τα άτομα με αναπηρίες, περιλαμβανομένων των παιδιών με αναπηρίες, μέσω των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων τους".
7. Η Σύμβαση δεν καθορίζει ειδικά του τρόπους διαβούλευσης και ενεργού εμπλοκής των ατόμων με αναπηρίες και των οργανώσεων τους και επαφίεται στα Κράτη Μέρη πως θα εφαρμόσουν πρακτικά τη διάταξη αυτή. Στα διάφορα παραδείγματα, ωστόσο, που δίνουν οι κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες η ενεργός εμπλοκή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και στα σώματα που διαμορφώνουν, πολιτικές, νομοθεσίες και γενικά μέτρα και όχι σε σώματα που λαμβάνουν αποφάσεις για ατομικές αιτήσεις και περιπτώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.304, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (1) Η απόφαση για επαναλειτουργία του Αστυνομικού Σταθμού Καλαβασού, που είχε κλείσει το 1999, λήφθηκε το 2011, λόγω των προβλημάτων που υπήρχαν με τον Αστυνομικό Σταθμό Ζυγίου. Συγκεκριμένα, ο Σταθμός στεγαζόταν σε λυόμενα υποστατικά που είχαν τοποθετηθεί σε ενοικιαζόμενο τεμάχιο στο Ζύγι. Ο ιδιοκτήτης του τεμαχίου είχε ζητήσει από το 2009 την αποχώρηση της Αστυνομίας από την ιδιοκτησία του, και μάλιστα είχε προχωρήσει και στην καταχώρηση αγωγής στο δικαστήριο για έξωση. Παρά τις πολλές προσπάθειες που είχαν γίνει για εξεύρεση άλλου κατάλληλου υποστατικού στο Ζύγι για μεταστέγαση του Αστυνομικού Σταθμού, αυτό δεν κατέστη δυνατό.
- (2) Ως εκ των πιο πάνω, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υπέβαλε Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, η οποία εγκρίθηκε στη συνεδρία του ημερομηνίας 5/1/2012, για αποκατάσταση του παλαιού Αστυνομικού Σταθμού Καλαβασού, με την ανάληψη των εργασιών από το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού και την καταβολή χορηγίας από το κράτος ύψους €150.000.
- (3) Η Κοινότητα εκτέλεσε τις εργασίες, σε συνεννόηση με την Αστυνομία και τον Έπαρχο Λάρνακας, ο οποίος και επιβεβαίωσε ότι όλες οι εργασίες εκτελέστηκαν με βάση τις ενδεδειγμένες διαδικασίες. Όλες οι αρμόδιες Υπηρεσίες είχαν δώσει τις απόψεις τους αναφορικά με το έργο. Το Κοινοτικό Συμβούλιο αφού υπέβαλε όλα τα τιμολόγια και αποδείξεις πληρωμής προς την Αστυνομία, έλαβε ολόκληρο το ποσό της χορηγίας. Η συνεισφορά της Κοινότητας ανήλθε στο ποσό των €36.398. Το κτίριο ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο 2014.
- (4) Στη συνέχεια, αφού επαναξιολογήθηκαν οι ανάγκες αστυνόμευσης της περιοχής, και οι δυνατότητες αυτές να εξυπηρετηθούν από τον Αστυνομικό Σταθμό στην Καλαβασό, κρίθηκε αναγκαίο όπως παραμείνει ο Αστυνομικός Σταθμός στην κοινότητα Ζυγίου, λόγω της ανάπτυξης της ίδιας της κοινότητας, της δημιουργίας αλιευτικού καταφυγίου και της αυξημένης τουριστικής κίνησης, όσο και λόγω της προγραμματιζόμενης λειτουργίας του Ενεργειακού Κέντρου στο Βασιλικό και της ανάπτυξης λιμενικών εγκαταστάσεων και εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών σε πολύ κοντινή απόσταση.
- (5) Περαιτέρω, κρίθηκε ότι το κτίριο στην Καλαβασό δεν εξυπηρετεί τις επιχειρησιακές ανάγκες της Αστυνομίας, λόγω της δύσκολης προσβασιμότητας μέσω ενός στενού και απότομου δρόμου που

χρειαζόταν διαπλάτυνση και της απόστασης από τους χώρους υψηλού κινδύνου. Το κτίριο εμβαδού 73 τ.μ. με βοηθητικό χώρο 36 τ.μ., που ως διατηρητέο δεν υπήρχε δυνατότητα να τροποποιηθεί ριζικά, δεν θα μπορούσε να ικανοποιήσει τις αυξημένες ανάγκες της Αστυνομίας στην περιοχή Ζυγίου-Βασιλικού.

- (6) Παράλληλα, το Υπουργείο Άμυνας είχε λάβει απόφαση για αποδέσμευση του Στρατοπέδου Ν. Ιωάννου, το οποίο βρίσκεται σε κεντρικό δρόμο στο Ζύγι, και κρίθηκε ότι είναι ιδανικό για τη δημιουργία Αστυνομικού Σταθμού, λόγω της τοποθεσίας. Περαιτέρω, το υφιστάμενο κτίριο διαθέτε όλες τις απαραίτητες υποδομές. Το τεμάχιο στο οποίο βρίσκονταν οι εγκαταστάσεις του στρατοπέδου ήταν ιδιοκτησίας της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Λτδ που το είχε παραχωρήσει για αποκλειστική χρήση από την Εθνική Φρουρά, και ως εκ τούτου, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, προχώρησε σε ανταλλαγή του τεμαχίου της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Λτδ. με άλλο κρατικό τεμάχιο αντίστοιχου εμβαδού. Το 2015 ξεκίνησαν οι διαδικασίες ανακαίνισης του στρατοπέδου και διαμόρφωσης του σε Αστυνομικό Σταθμό. Οι εργασίες κόστισαν €190.000 και ολοκληρώθηκαν τον Ιούλιο 2016, οπότε και λειτούργησε ο νέος Αστυνομικός Σταθμός Ζυγίου.
- (7) Ο παλιός Αστυνομικός Σταθμός στην Καλαβασό, ιδιοκτησία της Κυπριακής Δημοκρατίας, παραχωρήθηκε στην Κοινότητα Καλαβασού στις 28/12/2017, και σύμφωνα με πληροφόρηση από το Κοινοτικό Συμβούλιο, αξιοποιείται για πολιτιστικές χρήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Ιανουαρίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.308, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ ότι, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν έχει επίσημη πληροφόρηση για επαναλειτουργία χυτηρίου στο στρατόπεδο Πολεμιδιών. Σε περίπτωση επαναλειτουργίας του χυτηρίου το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας θα εφαρμόσει όλες τις πρόνοιες της νομοθεσίας για την οποία έχει αρμοδιότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.314, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Η απάντηση στο ερώτημα που εγείρετε στην ερώτηση με αρ. ερ. 23.06.011.03.314 από το αρμόδιο Τμήμα, τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Σύμφωνα με τη νομοθεσία τροφίμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των δραστηριοτήτων τους με τη νομοθεσία για την αγροδιατροφική αλυσίδα. Είναι δε υπόχρεοι να θεσπίζουν και να εφαρμόζουν σύστημα ιδίων ελέγχων, το οποίο συμπληρώνεται από ένα ειδικό σύστημα επίσημων ελέγχων που συντηρείται από τις αρμόδιες αρχές κάθε κράτους μέλους της ΕΕ για να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς σε όλη την αγροδιατροφική αλυσίδα.

3. Το σύστημα ιδίων ελέγχων που εφαρμόζει κάθε επιχείρηση τροφίμων είναι ανάλογο της φύσης των δραστηριοτήτων που εκτελεί, του μεγέθους της, καθώς και άλλων παραμέτρων. Ο υπεύθυνος κάθε επιχείρησης τροφίμων, είναι υπόχρεος να καταβάλλει την εύλογη επιμέλεια που αναλογεί για το μέγεθος, τη φύση κτλ. της επιχείρησης του, ώστε τα τρόφιμα που προσφέρει προς πώληση να συμμορφώνονται με όλες τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας τροφίμων. Αυτό σημαίνει ότι ο υπεύθυνος της επιχείρησης πρέπει να παίρνει όλες τις εύλογες προφυλάξεις που στην πράξη συνεπάγονται την εφαρμογή μέτρων ελέγχου της ασφάλειας των τροφίμων, καθώς και διαδικασιών διαχείρισης που έχουν τεθεί σε ορισμένα έγγραφα-πλαίσια, όπως οι Κώδικες Πρακτικής για την Ορθή Υγιεινή, και το σύστημα Ανάλυσης Κινδύνων και Κρίσιμων Σημείων Ελέγχου (HACCP).

4. Εφόσον ο υπεύθυνος μιας επιχείρησης τροφίμων αποδείξει ότι δεν μπορούσε, καταβάλλοντος εύλογη επιμέλεια για το σκοπό αυτό, να διαπιστώσει ότι η πώληση τροφίμου έγινε κατά παράβαση οποιοσδήποτε διάταξης της νομοθεσίας τροφίμων, αυτός, ως προνοεί το άρθρο 26 των περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμων του 1996-2014, δεν μπορεί να καταδικασθεί για ποινικό αδίκημα αναφορικά με την πώληση τροφίμων.

5. Η Υγειονομική Υπηρεσία των Ιατρικών Υπηρεσιών & Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, του Υπουργείου Υγείας, ως η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της νομοθεσίας τροφίμων σε επιχειρήσεις λιανικής πώλησης τροφίμων (εξαιρουμένων των κρεοπωλείων) και επιχειρήσεις παρασκευής ή/και συσκευασίας τροφίμων εξαιρουμένων των τροφίμων ζωικής προέλευσης (γαλακτοκομεία, αλλαντοποιεία, και παρόμοιες επιχειρήσεις), προέβη στην ετοιμασία Οδηγού για τις υποχρεώσεις των υπεύθυνων επιχειρήσεων τροφίμων όσον αφορά την δειγματοληψία και εργαστηριακή εξέταση τροφίμων, ο οποίος διανεμήθηκε στις επιχειρήσεις τροφίμων τον Ιανουάριο του 2017. Σε αυτόν, όσον αφορά συγκεκριμένα τους ιδίους ελέγχους από τις επιχειρήσεις τροφίμων στα νωπά φρούτα και λαχανικά, δίδεται έμφαση στην αναγκαιότητα εργαστηριακών αναλύσεων για κατάλοιπα φυτοφαρμάκων, νιτρικά και βαρέα μέταλλα στο στάδιο που προηγείται της λιανικής πώλησης, δηλαδή στο στάδιο των κέντρων συσκευασίας (“συσκευαστήρια”) φρούτων και λαχανικών.

6. Η αναγκαιότητα και συχνότητα των εν λόγω εργαστηριακών αναλύσεων από τα συσκευαστήρια, καθορίζεται σε συνάρτηση με την αξιοπιστία των παραγωγών και τις εργαστηριακές αναλύσεις που αυτοί τυχόν παρουσιάζουν, καθώς και με τον βαθμό ιχνηλασιμότητας κάθε προϊόντος ξεχωριστά, όπως και βέβαια με την επικινδυνότητα κάθε είδους ξεχωριστά. Για παράδειγμα, τα μαρούλια έχουν πολύ μεγαλύτερη επικινδυνότητα από τα καρπούζια όσον αφορά τα επίπεδα κατάλοιπων φυτοφαρμάκων.

7. Όσον αφορά τις υπεραγορές και τις φρουταρίες, οι υπεύθυνοι αυτών καθοδηγούνται από την Υγειονομική Υπηρεσία όπως είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί όσον αφορά τα φρούτα και λαχανικά που τυχόν προμηθεύονται απευθείας από παραγωγούς, αντί από καταχωρημένα συσκευαστήρια. Στην περίπτωση τέτοιων παραγωγών που δεν παρουσιάζουν καμία τεκμηρίωση, είτε ιδίων ελέγχων είτε επισήμων ελέγχων από τις αρμόδιες αρχές, οι υπεύθυνοι των υπεραγορών και φρουταριών δεν θα πρέπει να παραλαμβάνουν από αυτούς καμία ποσότητα φρούτων ή λαχανικών. Για την συγκεκριμένη αυτή πτυχή της απευθείας προμήθειας υπεραγορών και φρουταριών από παραγωγούς και τη διενέργεια σχετικών επισήμων ελέγχων ή και την αναγκαιότητα απαίτησης επιπρόσθετων ιδίων ελέγχων είτε από τους παραγωγούς είτε από τους υπεύθυνους των υπεραγορών και φρουταριών, η Υγειονομική Υπηρεσία συνεργάζεται με το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

8. Η Υγειονομική Υπηρεσία συνεργάζεται με το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και όσον αφορά την πτυχή της ενημέρωσης και εκπαίδευσης των παραγωγών, συσκευαστών, χονδρέμπορων και λιανοπωλητών για την τήρηση του Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής και των διατάξεων της νομοθεσίας τροφίμων που αφορούν στην υγιεινή και ασφάλεια των φρούτων και λαχανικών. Αυτό είναι κάτι που ενεργεί προδραστικά στην επίτευξη της ασφάλειας και ποιότητας των φρούτων και λαχανικών. Ως εκ τούτου, αποτελεί μια πολύ σημαντική δράση.

9. Η διενέργεια εργαστηριακών αναλύσεων από τους ίδιους τους υπεύθυνους των υπεραγορών και φρουταριών στα φρούτα και λαχανικά όσον αφορά τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων, νιτρικά και βαρέα μέταλλα, στα πλαίσια των ιδίων ελέγχων που αυτοί υποχρεούνται να εφαρμόζουν, δεν μπορεί, με βάση τη νομοθεσία τροφίμων τόσο της ΕΕ όσο και της Κυπριακής Δημοκρατίας, να απαιτηθεί ως υποχρεωτική. Νοείται ότι η εθελοντική εφαρμογή προγράμματος τακτικής υποβολής δειγμάτων φρούτων και λαχανικών από τις υπεραγορές και φρουταρίες σε συνεργαζόμενα ιδιωτικά εργαστήρια είναι ένα επιπρόσθετο μέτρο το οποίο μπορεί να συντελέσει στο να ανεβεί το επίπεδο της ποιότητας των τροφίμων, ο επαγγελματισμός των γεωργών και η αξιοπιστία της αγοράς, και ενθαρρύνεται από την αρμόδια αρχή ιδιαίτερα όσον αφορά τις μεγάλες υπεραγορές.

10. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεση σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμψιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.318, ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.318 σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Το έργο ανέγερσης της νέας Τεχνικής Σχολής Αγίου Λαζάρου στη Λάρνακα συμπεριλαμβάνεται στους προϋπολογισμούς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα επόμενα έτη 2019-2022. Αποτελεί ένα φιλόδοξο και απαιτητικό έργο με εκτιμώμενο κόστος €7.815.000 συν Φ.Π.Α.
3. Οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού έχουν ολοκληρώσει τα έγγραφα προκήρυξης διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών από ομάδα μελετητών που θα έχουν και την επίβλεψη του έργου, τα οποία εγκρίθηκαν από την Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων.
4. Το έργο ανέγερσης της νέας Τεχνικής Σχολής Αγίου Λαζάρου στη Λάρνακα αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2022.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμψιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.320, ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Σε επί τόπου συνάντηση εκπροσώπων των Τεχνικών Υπηρεσιών με το Σύνδεσμο Γονέων του Λυκείου Βεργίνας καθώς και με τη Σχολική Εφορεία Λάρνακας το Νοέμβριο 2018 συζητήθηκαν κτηριακά προβλήματα. Όσον αφορά το ερώτημά σας με αρ. 1 σας πληροφορούμε ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν εκδίδει πιστοποιητικά καταλληλότητας σχολικών κτηρίων. Σχετικά με τα ερωτήματα αρ. 2, 3, 4 ακολουθεί η επιστολή που αποστάλθηκε από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού προς τη Σχολική Εφορεία Λάρνακας:

“Στατική επάρκεια Λυκείου Βεργίνας

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια επίσκεψής μας στο σχολείο και μετά από έρευνα στο αρχείο της υπηρεσίας μας και έλεγχο των στατικών σχεδίων σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1. Μετά από οπτικό έλεγχο στο φέρων οργανισμό των κτιρίων δεν διαπιστώθηκαν αστοχίες ή ενδείξεις που να υποδηλώνουν τον κίνδυνο αστοχίας του σκελετού των κτιρίων.
  2. Παρατηρούνται προβλήματα οξειδωσης οπλισμού στον σκελετό που οφείλονται σε υγρασίες εδάφους και στην ελλιπή συντήρηση των οικοδομών.
  3. Παρατηρούνται καθιζήσεις στις πλάκες βεραντών και στα περιθώρια κτιρίων, λόγω του υποστρώματός τους, που δεν έχουν όμως σύνδεση με το φέρων οργανισμό των κτιρίων.
  4. Παρατηρούνται σαθροί σοβάδες και μπογιές, αποτέλεσμα και πάλι της έλλειψης συντήρησης.
  5. Σημειώνεται πως με τον έλεγχο στα στατικά σχέδια των κτιρίων διαπιστώθηκε πως η μελέτη έγινε σύμφωνα με τα πρότυπα και τον κυπριακό αντισεισμικό κανονισμό της εποχής.
  6. Το γεγονός επίσης πως κατασκευάστηκαν θεμέλια σε βάθος 4 μέτρων συνδεδεμένα μεταξύ τους με πεδιλοδοκούς, αποδεικνύει πως λήφθηκε υπόψη το υπέδαφος και η αποφυγή διαφορικών καθιζήσεων των θεμελίων.”.
3. Στο σχολείο ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη βελτιωτικές εργασίες συντήρησης που περιλαμβάνουν επισκευή βλαβών από οξειδωση οπλισμού, επιδιόρθωση ρωγμών τοιχοποιίας και εξωτερική βαφή του κτηρίου, αφαίρεση πλακόστρωτων που έχουν υποστεί καθίζηση και κατασκευή νέων πλακόστρωτων καθώς και βελτιωτικές εργασίες για την αντιμετώπιση της υγρασίας εδάφους. Το έργο υλοποιείται από τη Σχολική Εφορεία Λάρνακας και το ποσό του συμβολαίου ανέρχεται στις €180.000.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.321, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η διαδικασία μετεγγραφών Κυπρίων φοιτητών στα Ελληνικά ΑΑΕΙ διέπεται από την Υπουργική Απόφαση 52596/Ζ1/27-03-2017 (ΦΕΚ 1241 Β΄) του Έλληνα Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων κ. Κωνσταντίνου Γαβρόγλου.
2. Απαραίτητη προϋπόθεση για υποβολή αίτησης μετεγγραφής αποτελεί η εγγραφή του φοιτητή στο Τμήμα ή Σχολή επιτυχίας του, η οποία οριστικοποιείται συνήθως αρχές Οκτωβρίου κάθε έτους.
3. Την όλη διαδικασία (αιτήσεις, υποβολή και έλεγχος δικαιολογητικών, μοριοδότηση, ανακοίνωση αποτελεσμάτων κλπ) ελέγχει πλήρως το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας.

Με βάση τα πιο πάνω, ως Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου, δεν έχουμε οποιανδήποτε εμπλοκή στη διαδικασία μετεγγραφών Κυπρίων φοιτητών στα Ελληνικά ΑΑΕΙ.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.325, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι ο περί Γονικής Άδειας και Άδειας για Λόγους Ανωτέρας Βίας Νόμος του 2012 περιλαμβάνει ειδικά πρόνοια αναφορικά με τους γονείς παιδιών με αναπηρίες. Συγκεκριμένα, το άρθρο 5 του Νόμου προνοεί ότι στην περίπτωση παιδιού με αναπηρία, η γονική άδεια μπορεί να λαμβάνεται μέχρι το δέκατο όγδοο (18^ο) έτος ηλικίας του παιδιού [και όχι μέχρι το όγδοο (8^ο) έτος, που είναι το γενικό όριο ηλικίας που καθορίζει η νομοθεσία].

2. Πέραν των θεμάτων αναπηρίας, ο πιο πάνω νόμος προνοεί και για τις περιπτώσεις σοβαρής ασθένειας/πάθησης. Συγκεκριμένα, το άρθρο 6 του νόμου προνοεί ότι, στις περιπτώσεις σοβαρής ασθένειας/πάθησης του παιδιού, η διάρκεια της γραπτής προειδοποίησης που οφείλει να δώσει ο/η εργοδοτούμενος/η προς τον εργοδότη του/της, μειώνεται από τρεις (3) σε μία (1) εβδομάδα. Ο νόμος καθορίζει τις σοβαρές ασθένειες/παθήσεις ως εξής:

1. Ογκολογικές παθήσεις.
2. Συγγενείς καρδιοπάθειες.
3. Σοβαρές κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις και κατάγματα οστών.
4. Γενετικά και μεταβολικά σύνδρομα.

5. Σοβαρές νευρολογικές διαταραχές.
6. Μεσογειακή αναιμία, δρεπανοκυτταρική αναιμία, ιδιοπαθής Θρομβοπενική πορφύρα, αιμορροφιλία και άλλες συναφείς παθήσεις.
7. Σηψαιμία, μηνιγγίτιδα και άλλες σοβαρές μικροβιακές λοιμώξεις.
8. Εγκεφαλίτιδες.
9. Χρόνιες παθήσεις του αναπνευστικού.
10. Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια.
11. Χρόνια ανοσοποιητική ανεπάρκεια.
12. Υποφυσιακή ανεπάρκεια ή έλλειψη αυξητικής ορμόνης.
13. Σακχαρώδης διαβήτης.
14. Κυστική ίνωση.
15. Ασθένειες/παθήσεις λόγω πρόωρης γέννησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.326, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Καθίζηση του αυτοκινητόδρομου μεταξύ της εξόδου Λειβαδιών και του κυκλικού κόμβου Ριζοελιάς

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση με αριθμό Ερ. 23.06.011.03.326 και σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Δημοσίων Έργων, αρχές Δεκεμβρίου 2018, επιδιόρθωσε το συγκεκριμένο τμήμα του αυτοκινητόδρομου.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.347, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στα πλαίσια του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου στις 21.3.2018, υποβλήθηκε Μελέτη Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) από την εταιρεία "THE VEGETABLES PRODUCERS & EXPORTERS LIMITED", μέσω της Διευθύντριας του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τον περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμο 153(1)2003, κατατέθηκε Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης αφού το έργο δύναται να επηρεάσει την Ειδική Ζώνη Διατήρησης "Αλυκές Λάρνακας- CY6000002", του Δικτύου Natura 2000. Η Δέουσα υποβλήθηκε περί τα μέσα Οκτωβρίου 2018.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος προχωρεί στην αξιολόγηση των εν λόγω μελετών, στο πλαίσιο των προνοιών των σχετικών νομοθεσιών.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.356, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Λειτουργία των κεραιών του Αμερικάνικου Ραδιοσταθμού στη Μακεδονίτισσα

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω ότι οι δορυφορικές κεραιές που είναι τοποθετημένες εντός των εγκαταστάσεων της αμερικάνικης πρεσβείας στη Μακεδονίτισσα, είναι κεραιές λήψης μόνο (receive only), συνεπώς δεν τίθεται θέμα εκπομπών. Η μη ύπαρξη εκπομπών, επιβεβαιώθηκε και με τις πρόσφατες μετρήσεις που διενεργήθηκαν στις 07/01/2019. Σχετική είναι και η απάντηση του τέως Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ημερομηνίας 26/05/2017, σε συναφή ερώτηση του κ. Γιώργου Περδίκη, με αρ. 23.06.011.01.531 και ημερομηνία 09/02/2017.

Παραμένω στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.358, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση αναφορικά με τον τρόπο επιλογής των υποθέσεων που τυγχάνουν διερεύνησης από το Τμήμα Φορολογίας, και σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Φορολογίας εφαρμόζει τις διεθνείς πρακτικές που αφορούν την εν λόγω δραστηριότητα.

Πιο συγκεκριμένα, γίνεται κατ' αρχάς ανάλυση κινδύνου και ακολούθως λαμβάνεται υπόψη το υπολογιζόμενο κόστος-όφελος που μπορεί να προκύψει από μια διερεύνηση.

Επισημαίνεται ότι, η φορολογική διερεύνηση μιας υπόθεσης αποτελεί πρακτική η οποία εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις όπου τα δεδομένα συνηγορούν ότι υπάρχει μεγάλη πιθανότητα για ύπαρξη μεγάλης έκτασης φοροδιαφυγής· σε προηγούμενα στάδια μπορεί να πραγματοποιηθεί ένας απλώς φορολογικός έλεγχος είτε από το γραφείο, είτε με επίσκεψη στα υποστατικά της επιχείρησης.

Κατά τη διεξαγωγή της φορολογικής διερεύνησης, ακολουθείται στις πλείστες περιπτώσεις ανακριτικό έργο από τους ανακριτές του Τμήματος Φορολογίας και αν κριθεί σκόπιμο, τότε όλο το ανακριτικό έργο μπορεί να σταλεί στη Νομική Υπηρεσία για να αποφασιστούν οι περαιτέρω ενέργειες.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι μέσα στα πλαίσια της εισπρακτικής πολιτικής του Τμήματος Φορολογίας, όλες σχεδόν οι υποθέσεις συμβιβάζονται με την επιβολή αρκετά ψηλού συμβιβαστικού πρόστιμου επί του βεβαιωθέντος φόρου.

Παραμένω στη διάθεσή σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.358, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. φακ. Ερ. 23.06.011.03.358 και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

2. Ο Αρχηγός Αστυνομίας με Εγκύκλιο ημερομηνίας 31/7/2013 έδωσε οδηγίες στους Αστυνομικούς Διευθυντές των Επαρχιών όπως ενημερώνουν τον Έφορο Φορολογίας όταν κατά τη διερεύνηση ποινικών υποθέσεων προκύπτουν στοιχεία για μη δήλωση πραγματικών εισοδημάτων.
3. Περαιτέρω, ακόμα και κατά τη διαβίβαση ποινικών φακέλων, σε περίπτωση που διαπιστωθεί μη δήλωση των πραγματικών εισοδημάτων, ενημερώνεται ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο οποίος αποφασίζει εάν οι εξετάσεις θα συνεχιστούν από την Αστυνομία στα πλαίσια της υφιστάμενης διερεύνησης, ή εάν τα διαθέσιμα στοιχεία θα αποσταλούν στον Έφορο Φορολογίας ή θα συνεχιστούν οι εξετάσεις επί του συγκεκριμένου θέματος με συνεργασία των δύο υπηρεσιών δηλαδή Αστυνομίας και Εφόρου Φορολογίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.364, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Γεωργίας στα πλαίσια του Σχεδίου Καταπολέμησης της πόντικας, σε μια προσπάθεια προώθησης της βιολογικής καταπολέμησης της πόντικας, τοποθετεί τεχνητές φωλιές του ανθρωποπουλιού σε περιοχές όπου υπάρχουν ενδείξεις ύπαρξής του. Μέχρι τώρα και σε διάστημα 3 χρόνων το Τμήμα Γεωργίας σε συνεργασία με την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας και το Τμήμα Δασών έχει τοποθετήσει 72 τεχνητές φωλιές του ανθρωποπουλιού σε όλες τις επαρχίες εκ των οποίων οι 12 έχουν εγκατασταθεί. Απώτερος στόχος της μεθόδου είναι η διακοπή της εφαρμογής της χημικής μεθόδου καταπολέμησης της πόντικας, σε περιοχές που οι πληθυσμοί της ελέγχονται μέσω της εφαρμογής της βιολογικής μεθόδου.
2. Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση εγκατάστασης μίας τεχνητής φωλιάς από ανθρωποπούλι, η εφαρμογή της χημικής καταπολέμησης (τρωκτικοκτόνα δολώματα) διακόπτεται τουλάχιστο σε ακτίνα 4 χιλιομέτρων που είναι και η ακτίνα "περιοχής κυνηγίου του θηρευτή".
3. Στην περιοχή της Δένειας, έχουν τοποθετηθεί σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση, συνολικά περί τις 16 τεχνητές φωλιές ανθρωποπουλιού κατά μήκος της νεκρής ζώνης κατά το έτος 2016. Οι εν λόγω φωλιές έδωσαν εξαιρετικά αποτελέσματα, καθώς το ποσοστό εγκατάστασης (από το εν λόγω αρπακτικό) ήταν αρκετά υψηλό (εγκατάσταση των 9 από τις 16) ιδιαίτερα κατά το πρώτο έτος της τοποθέτησής τους. Ως αποτέλεσμα της έντονης δραστηριότητας του ανθρωποπουλιού στην περιοχή της νεκρής ζώνης και μετέπειτα σε όλη την περιοχή της κοινότητας έχει διακοπεί η χημική καταπολέμηση των τρωκτικών από το 2016, χωρίς να παρουσιαστούν μέχρι τώρα οποιαδήποτε προβλήματα κυρίως στον γεωργοκτηνοτροφικό τομέα από τη δράση των τρωκτικών.
4. Με βάση τα πιο πάνω και μετά από την επίσκεψη των ειδικών από το Ισραήλ, την Ελβετία και την Ελλάδα στην Κύπρο, το Υπουργείο Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος αποφάσισε την κατάρτιση ενός "Εθνικού Σχεδίου Δράσης" για τη βιολογική καταπολέμηση των τρωκτικών, στο οποίο θα

συμμετέχουν όλα τα εμπλεκόμενα Τμήματα/Υπηρεσίες αλλά και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που ασχολούνται με το αντικείμενο. Στα πλαίσια του εν λόγω Σχεδίου θα διερευνηθεί το ενδεχόμενο επιστημονικής ανάλυσης και δημοσίευσης των αποτελεσμάτων όχι μόνο για την περιοχή της Δένειας αλλά και για όλη την έκταση της εφαρμογής της μεθόδου, που αναμένεται να επεκταθεί σε μεγαλύτερη κλίμακα.

5. Καταληκτικά σας αναφέρω ότι ο τρόπος εφαρμογής της βιολογικής καταπολέμησης της πόντικας (οπτικοακουστικό υλικό), καθώς και η έκβαση και αξιολόγηση της εν λόγω μεθόδου παρουσιάζεται σε ξεχωριστή ενότητα στην ιστοσελίδα του Τμήματος Γεωργίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.366, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.366 και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

Η αναβάθμιση των κτηριακών εγκαταστάσεων των σχολείων αποτελεί προτεραιότητα της πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού έτσι ώστε να καταστούν τα σχολεία μας σύγχρονοι, παιδαγωγικά αναβαθμισμένοι και ασφαλείς σχολικοί χώροι. Ως εκ τούτου έχει ληφθεί η σχετική πρόνοια για να συμπεριληφθεί η αντισεισμική αναβάθμιση και μερική αντικατάσταση του Δημοτικού Σχολείου Μουτταγιάκας στον Προϋπολογισμό του 2019. Η υλοποίηση του έργου προγραμματίζεται να αρχίσει το 2^ο εξάμηνο του 2019 αφού εξασφαλιστεί η προαπαιτούμενη άδεια από το Υπουργείο Εσωτερικών ως Κηδεμόνας Τουρκοκυπριακών Περιουσιών αφού το συγκεκριμένο σχολείο είναι κτισμένο σε Τουρκοκυπριακή περιουσία.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.374, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας, ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2018, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και να σας αποστείλω, σε συνεργασία με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, αναλυτική κατάσταση (επισυνάπτεται), με τις πληροφορίες που ζητήσατε αναφορικά με το κόστος ενοικίασης των κτηρίων του Πανεπιστημίου.

Στο πλαίσιο της διερεύνησης για εξεύρεση μόνιμης στέγης για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΑΠΚΥ), η Διοίκηση του Ιδρύματος σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έκανε πολλές προσπάθειες. Συγκεκριμένα, έχουν γίνει διαβουλεύσεις με εκπροσώπους Υπουργείων, Δημάρχους, εκπροσώπους της Εκκλησίας της Κύπρου και με το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Υπήρξε μια σοβαρή προσπάθεια για επίτευξη συμφωνίας με το Πανεπιστήμιο Κύπρου για ανέγερση κτηριακών εγκαταστάσεων στην Πανεπιστημιούπολη και χρήση τους από το ΑΠΚΥ, προσπάθεια που, επίσης, βρίσκει σύμφωνο το ΥΠΠ. Το θέμα προσέκρουσε σε νομικά σημεία για τα οποία αναμένονται οι απόψεις της Νομικής Υπηρεσίας.

Η μόνιμη στέγαση του ΑΠΚΥ αποτελεί στόχο του ΥΠΠ, γιατί εκτός από τα οικονομικά οφέλη που θα αποφέρει μακροπρόθεσμα, θα ενδυναμωθεί και η παρουσία του Πανεπιστημίου στον χώρο της Ανώτερης Εκπαίδευσης. Ως εκ τούτου, η εισήγησή σας για αξιοποίηση κτηρίων του πρώην Συνεργατισμού, τα οποία περιήλθαν στη διαχείριση της Κυβέρνησης, θα τύχει της δέουσας διερεύνησης από το ΥΠΠ και θα λάβετε σχετική ενημέρωση.

Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρηθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.377, ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

- (α) Η συμφωνηθείσα ημερομηνία ολοκλήρωσης και παράδοσης του έργου, μεταξύ του Εργολάβου και της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων ήταν η 30^η Απριλίου 2019. Με πρόσφατη επιστολή του το Τμήμα Δημοσίων Έργων μας ενημερώνει ότι, λαμβάνοντας υπόψη την σημερινή εικόνα Έργου και τον παρατηρούμενο ρυθμό προόδου, το έργο ενδεχομένως να μην αποπερατωθεί μέχρι την πιο πάνω συμφωνηθείσα ημερομηνία.
- (β) Ο Αντιπρόσωπος του Εργοδότη (Υπουργείο Υγείας), δηλαδή το Τμήμα Δημοσίων Έργων, έχει ενημερώσει με επιστολή του, ημερομηνίας 21/1/2019, τον Εργολάβο του Έργου επισύροντας την προσοχή του στο γεγονός ότι το Έργο βρίσκεται εκτός χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης και τον καλεί

όπως λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα και διαθέσει όλους τους πόρους για να υλοποιηθεί το έργο στα συμφωνηθέντα χρονοδιαγράμματα.

Περισσότερες λεπτομέρειες θα μπορούσαν να δοθούν από την Αναθέτουσα Αρχή που είναι το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.385, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρετε στην ερώτηση με αρ. ερ. 23.06.011.03.385, από το αρμόδιο Τμήμα, το Γενικό Χημείο του Κράτους, είναι η ακόλουθη:

2. Το Γενικό Χημείο του Κράτους σε συνεργασία με την αρμόδια αρχή ελέγχου, τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, εφαρμόζει Εθνικό Πρόγραμμα για τον έλεγχο υπολειμμάτων αντιβιοτικών σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης. Το Πρόγραμμα βασίζεται στις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Οδηγία 96/23/ΕΚ), στην οποία καθορίζεται επ' ακριβώς ο αριθμός και το είδος των δειγμάτων ζωικής προέλευσης, τα οποία θα πρέπει να ελέγχονται για αντιβιοτικά από το κάθε Κράτος Μέλος και είναι ανάλογος του αριθμού των σφαγέντων ζώων του προηγούμενου έτους.
3. Η Κύπρος εφαρμόζει τους απαραίτητους αλλά και ακόμη πιο αυξημένους ελέγχους. Το σχετικά χαμηλό ποσοστό των μη συμμορφούμενων δειγμάτων για αντιβιοτικά, οφείλεται στους συστηματικούς ελέγχους, τα μέτρα τα οποία λαμβάνονται από την Αρμόδια Αρχή σε περιπτώσεις μη συμμορφούμενων δειγμάτων και κατ' επέκταση στη συμμόρφωση των παραγωγών ως προς την τήρηση των χρόνων αποχής. Χρόνος αποχής είναι η αναγκαία περίοδος μεταξύ της τελευταίας χορήγησης του αντιβιοτικού και της παραγωγής των ζωικών προϊόντων, ώστε να μην περιέχουν κατάλοιπα σε ποσότητες που υπερβαίνουν τα ανώτατα όρια.
4. Ως εκ τούτου, τα ευρήματα/αποτελέσματα του ελέγχου των αντιβιοτικών σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης από το Γενικό Χημείο του Κράτους, δεν είναι απαραίτητα ανάλογα των πωλήσεων Κτηνιατρικών Αντιμικροβιακών ουσιών.
5. Αρμόδια Αρχή για τον έλεγχο των πωλήσεων Κτηνιατρικών Αντιμικροβιακών ουσιών στην Κύπρο είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.
6. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στην διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.386, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ ότι:

- 1) Το Τμήμα Φορολογίας δεν έγινε δέκτης τέτοιας καταγγελίας.
- 2) Με βάση την περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας νομοθεσία, οι υπηρεσίες αισθητικής υπόκεινται στον κανονικό συντελεστή 19% ανεξάρτητα από το πρόσωπο που τις παρέχει και τον τόπο όπου πραγματοποιείται η συναλλαγή.

Παραμένω στη διάθεσή σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Ιανουαρίου 2019 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.390, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι μέχρι στιγμής δεν έχει υποβληθεί οποιοδήποτε αίτημα για απαλλαγή από την πρόσκληση για κατάταξη στην Εθνική Φρουρά από πρόσωπα κυπριακής καταγωγής, που έρχονται για εγκατάσταση στην Κύπρο ή τέκνα τους και οι οποίοι είναι είτε ιδιοκτήτες πλοίων υπό κυπριακή σημαία είτε ιδιοκτήτες πλοιοδιαχειριστικής εταιρείας που έχουν γραφεία στην Κύπρο, δυνάμει της σχετικής Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.

2. Είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.403, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Κατά το έτος 2018 υποβλήθηκαν στο Τμήμα Εργασίας ένδεκα (11) καταγγελίες, οι οποίες σχετίζονται με την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία της Μητρότητας. Οι δύο (2) εξ αυτών διευθετήθηκαν εξώδικα, ενώ οι υπόλοιπες εκκρεμούν για εκδίκαση ενώπιον των Επαρχιακών Δικαστηρίων.
3. Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2018 εκδικάστηκαν τέσσερις (4) υποθέσεις και επιβλήθηκαν ποινές προστίμου από €50 μέχρι €300.
4. Επισημαίνεται ότι κατά τα έτη 2016 και 2017 εκδικάστηκαν οκτώ (8) υποθέσεις και επιβλήθηκαν ποινές προστίμου από €250 μέχρι €8000.
5. Όσον αφορά στην εφαρμογή της νομοθεσίας για τον Μητρικό Θηλασμό, δεν υποβλήθηκε στο Τμήμα Εργασίας καταγγελία για διερεύνηση.
6. Σημειώνεται ότι οι έλεγχοι διενεργούνται τόσο μέσα στο πλαίσιο διερεύνησης των καταγγελιών από Επιθεωρητές του Τμήματος Εργασίας, όσο και μέσα στο πλαίσιο των εκστρατειών που διενεργούνται από τα κλιμάκια Επιθεωρητών του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.415, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έκθεση για την Παγκόσμια Ευτυχία 2018

Σε συνέχεια ερώτησης την οποία μας έχετε αποστείλει αναφορικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ ότι από έρευνα την οποία έχουμε διεξάγει προκύπτει ότι η εν λόγω έκθεση αποτελεί πρωτοβουλία ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων οι οποίοι ενεργούσαν υπό την προσωπική τους ιδιότητα και ότι οι εκφρασθείσες σε αυτήν απόψεις δεν αντιπροσωπεύουν την άποψη οποιουδήποτε οργανισμού, αρχής ή προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών (βλ. συνημμένο).

Παρόλα αυτά το Υπουργείο Εξωτερικών βρίσκεται σε επαφή με τους συντάκτες της έκθεσης για αφαίρεση των όποιων προβληματικών αναφορών.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.423, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Εκπαίδευση ιατρών χωρίς ειδικότητα που εργοδοτούνται στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα για συμμετοχή τους στο ΓεΣΥ ως Προσωπικοί Ιατροί

Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση είναι η ακόλουθη:

- (α) Το Υπουργείο Υγείας σε συνεργασία με τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο και τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας και με την έγκριση του Ιατρικού Συμβουλίου Κύπρου στη βάση και του σχετικού νόμου (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**) προχώρησαν στην ετοιμασία ειδικού εκπαιδευτικού προγράμματος για τους ιατρούς οι οποίοι δεν πληρούν τις απαιτήσεις μιας εκ των κατηγοριών που αναφέρονται στο άρθρο 23(2)(α)(i)-(vi) των περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμων του 2001 έως 2017, και επιθυμούν να παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας υγείας προσωπικού ιατρού σε δικαιούχους που έχουν συμπληρώσει το 15^ο έτος της ηλικίας τους στα πλαίσια του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓεΣΥ).
- (β) Με σκοπό τη συμφωνία υλοποίησης του προαναφερόμενου προγράμματος, έχει πραγματοποιηθεί από το Σεπτέμβριο 2018 μέχρι και σήμερα αριθμός συναντήσεων με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος, Ιατρικό Συμβούλιο Κύπρου, Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας) με την ολοκλήρωση των οποίων επιβεβαιώθηκε το περιεχόμενο της εκπαίδευσης και συμφωνήθηκε η διαδικασία η οποία θα ακολουθείται και αφορά στα εξής:
  - i. Προϋποθέσεις συμμετοχής στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα
  - ii. Αξιολόγηση των αιτήσεων
  - iii. Περιεχόμενο και διάρκεια εκπαίδευσης
  - iv. Υλοποίηση του προγράμματος
  - v. Τελική αξιολόγηση
- (γ) Το περίγραμμα και η διάρκεια του προγράμματος είχε προταθεί από τον καθηγητή Γενικής Ιατρικής και Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης και Πρόεδρο Ομάδας Εργασίας για την Ειδικότητα της Γενικής Ιατρικής στο ΚΕ.Σ.Υ κ. Λιονή. Ο καθ. Λιονής καθοδηγεί

επιστημονικά και στηρίζει το όλο πρόγραμμα. Το θεωρητικό μέρος θα υλοποιηθεί σε συνεργασία με Ακαδημαϊκά Ιδρύματα και αντίστοιχα Επαγγελματικά Σώματα της Κύπρου, η δε υλοποίηση της κλινικής εκπαίδευσης θα γίνει στα πλαίσια της αναγνωρισμένης από το ΚΕΣΥ Ελλάδος κλινικής άσκησης ειδικευομένων ιατρών γενικής ιατρικής στη χώρα μας.

- (δ) Η ενεργός συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων, με βάση τη σχετική Νομοθεσία, Φορέων για την υλοποίηση του προγράμματος, Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων (στην υλοποίηση του θεωρητικού μέρους της εκπαίδευσης) και αντίστοιχων Επαγγελματικών Σωμάτων κάτω από την καθοδήγηση του καθ. Λιονή και η κλινική άσκηση στα πλαίσια της παρεχόμενης ειδικότητας Γενικής Ιατρικής κρίνεται ότι θα διασφαλίσει υψηλού επιστημονικού επιπέδου εκπαίδευση και αντίστοιχα παροχή ποιοτικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε όσους ολοκληρώσουν το πρόγραμμα με επιτυχία.
- (ε) Η προκήρυξη για εκδήλωση ενδιαφέροντος ολοκληρώθηκε στις 18/1/2019 και έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον 112 ιατροί. Η αξιολόγηση των αιτήσεων από εκπροσώπους των τεσσάρων μερών αναμένεται να ολοκληρωθεί στις επόμενες μέρες και η έναρξη της εκπαίδευσης θα γίνει το πρώτο δεκαήμερο Φεβρουαρίου 2019.
- (στ) Σημειώνεται τέλος ότι, η επιτυχής ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού προγράμματος δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση αναγνώριση τίτλου ειδικότητας Γενικής Ιατρικής, αλλά απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορέσουν οι ιατροί χωρίς ειδικότητα να συμβληθούν στο ΓεΣΥ ως Προσωπικοί Ιατροί για ενήλικες.
2. Αναφορικά με τη διασφάλιση της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης των ιατρών με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας φροντίδας του Κυπρίου ασθενή, υπάρχει σχετική πρόνοια στον Περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμο του 2017, Άρθρο 32B, όπου ο Οργανισμός (ΟΑΥ) δύναται να απαιτεί από όλους τους παροχείς υπηρεσιών φροντίδας υγείας όπως αυτοί ή/και το προσωπικό τους:
- (α) διασφαλίζουν ότι παρακολουθούν εκπαιδευτικά προγράμματα που αφορούν στην αποτελεσματική εφαρμογή και λειτουργία του Συστήματος, όπως καθορίζεται με εσωτερικούς κανονισμούς,
- (β) διασφαλίζουν ότι παρακολουθούν επιμορφωτικά σεμινάρια, τα οποία κατά καιρούς οργανώνονται από τον Οργανισμό ή το Υπουργείο Υγείας ή τους οικείους συνδέσμους/συλλόγους ή/και σε συνεργασία μεταξύ τους ή/και σε συνεργασία με εγκεκριμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα.
3. Εάν για οποιονδήποτε λόγο κρίνετε η ως άνω απάντηση δεν είναι επαρκής ή χρήζει διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.428, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση με την οποία ο κ. Μαρίνος Μουσιούττας, βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, ζητεί από τον Υπουργό Οικονομικών να πληροφορηθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων, αναφορικά με το εργασιακό καθεστώς (όροι και απολαβές) που διέπει τόσο το προσωπικό όσο και το διοικητικό συμβούλιο που στελεχώνουν την Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ). Πιο συγκεκριμένα, επιθυμεί να γνωρίζει κατά πόσο διέπονται από το καθεστώς του δημοσίου υπαλλήλου ή από άλλους όρους εργοδότησης και αν ναι από ποιους.

2. Συναφώς σας πληροφορώ ότι μετά από εξέταση του θέματος σε συνεργασία με την Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ), το Υπουργείο Οικονομικών έχει πληροφορηθεί τα ακόλουθα:

A) Για το Προσωπικό

1. Οι όροι εργοδότησης και οι απολαβές που διέπουν το προσωπικό της ΚΕΔΙΠΕΣ/εναπομένουσας οντότητας (280 συνολικά άτομα), καθορίζονται και απορρέουν από τις Συλλογικές Συμβάσεις μεταξύ της πρώην ΣΚΤ και των Συντεχνιών ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΕΤΥΚ¹.

Συγκεκριμένα:

- Για τα στελέχη της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (ΣΚΤ) εφαρμόζεται η Σύμβαση η οποία είχε υπογραφεί με την ΕΤΥΚ το Δεκέμβριο του 2011 και αφορούσε την περίοδο 2011-2013 και η οποία συνεχίζει να εφαρμόζεται και σήμερα εν τη απουσία νέας.
- Για τα στελέχη τα οποία αποτελούσαν το προσωπικό των πρώην Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (ΣΠΙ), εφαρμόζονται οι Συλλογικές Συμβάσεις και Σχέδια Υπηρεσίας τα οποία είχαν συμφωνηθεί με τις συντεχνίες ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΠΑΣΥΔΥ.

¹ Η ΠΑΣΥΔΥ δεν έχει μέλη στη ΚΕΔΙΠΕΣ.

- Συνεπώς ακολουθούνται και οι αντίστοιχες μισθολογικές κλίμακες κάθε Σύμβασης. Σημειώνεται περαιτέρω ότι σε ότι αφορά στις μισθολογικές κλίμακες της ΕΤΥΚ ισχύουν οι όροι του Τραπεζικού Τομέα, ενώ στις κλίμακες των ΣΠΙ υπάρχουν περιπτώσεις που ισχύουν οι κλίμακες του Δημόσιου Τομέα.
- Διευκρινίζεται ότι, στελέχη των πρώην ΣΠΙ τα οποία μεταφέρθηκαν στη ΣΚΤ μεταξύ 2013 και 2016 κάτω από καθεστώς απόσπασης, συνέχισαν τότε, και όσοι παρέμειναν στην ΚΕΔΙΠΕΣ συνεχίζουν και σήμερα, να διέπονται από τους όρους και τους κανονισμούς των δικών τους Συλλογικών Συμβάσεων, ήτοι ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΠΑΣΥΔΥ. Δηλαδή, τα μέλη του προσωπικού της ΚΕΔΙΠΕΣ είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι και όχι δημόσιοι υπάλληλοι.
- Κάθε μέλος του προσωπικού της ΚΕΔΙΠΕΣ, μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής με την Ελληνική Τράπεζα διατήρησε όλα τα δικαιώματα και ωφελήματα του όπως αυτά απορρέουν από τη Συλλογική του Σύμβαση. Αυτό θα συνεχίσει να ισχύει μέχρι τη συνομολόγηση νέας ενιαίας Συλλογικής Σύμβασης με όλες τις προαναφερόμενες συντεχνίες οπότε και θα ισχύσουν τα ίδια ωφελήματα για όλο ανεξαιρέτα το προσωπικό και ανεξαρτήτως της συντεχνίας στην οποία ανήκουν¹.
- Μέσα στα πλαίσια των διαβουλεύσεων για την συνομολόγηση ενιαίας Συλλογικής Σύμβασης θα τύχουν διαπραγμάτευσης τα οποιαδήποτε ωφελήματα των υπαλλήλων, ήτοι Ταμείο Προνοίας, ΑΤΑ, προσαυξήσεις, συμβατικά δάνεια, Ταμείο Υγείας, Ασφάλεια Προσωπικού, Ταμείο Ευημερίας, Ετήσιες Άδειες, Άδειες Ασθενείας, Μηνιαία Επιδόματα κ.λπ.

B) Για το Διοικητικό Συμβούλιο

- Σε ό,τι αφορά τα πέντε (5) μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΙΠΕΣ, [τρία (3) μη Εκτελεστικά και δυο (2) Εκτελεστικά], διευκρινίζεται ότι δεν λαμβάνουν οποιαδήποτε αντιμισθία για τη συμμετοχή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο. Νοείται ότι τα δυο (2) Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνουν την αντιμισθία τους ως εργοδοτούμενοι υπάλληλοι της ΚΕΔΙΠΕΣ, ως αυτή τους καταβάλλετο ως μέλη του προσωπικού της πρώην ΣΚΤ.

3. Το Υπουργείο Οικονομικών παραμένει στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειάζεστε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα συζητήσουμε σήμερα. Ελπίζω την επόμενη φορά σίγουρα να ολοκληρώσουμε το θέμα που είναι εγγεγραμμένο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για τη μεθεπόμενη Παρασκευή, 1^η Μαρτίου 2019, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη. Και το λέω κατά κόρον και σήμερα προσθέτω και κάτι άλλο, ότι η Παρασκευή που μένει κενή αξιοποιείται για τις επιτροπές για περισσότερη δουλειά. Σήμερα είχαμε ένα θαυμάσιο αποτέλεσμα με τριάντα πέντε θέματα και για διαβούλευση ιδιαίτερα για το θέμα του Ταμείου, αν μπορεί να γίνει διαβούλευση, χωρίς να έρθουν νέες τροπολογίες. και οι υφιστάμενες να μειωθούν.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Σχεδόν καταλήξαμε κάτω και για τους ρύθπους και για τις άδειες κυκλοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.059.206-2018). (Αναπομπή).
2. Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016. (Αρ. Φακ. 23.01.057.089-2016).

¹ Αδιαπραγμάτευτη θέση της Διεύθυνσης και Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού.

3. Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.061-2018).
4. Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.013-2018).
5. Ο περί Στοιχημάτων Νόμος του 2016.
(Αρ. Φακ. 23.01.057.049-2016).
6. Οι περί Στοιχημάτων (Επιβλητέα Τέλη) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.035-2016).
7. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.014-2019).
8. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.225-2018).
9. Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.226-2018).
10. Ο περί Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Άγγελου Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.119-2018).
11. Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Άγγελου Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.120-2018).
12. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Άγγελου Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.121-2018).
13. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Άγγελου Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.122-2018).
14. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Άγγελου Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.123-2018).
15. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού

Συναγερμού και Άγγελου Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.124-2018).

16. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Άγγελου Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.125-2018).
17. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου των κ. Μάριου Μαυρίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας, και Ονούφριου Κουλλά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.024-2019).
18. Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.036-2019).
19. Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Καταργητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.196-2018).
20. Ο περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.204-2018).
21. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.031-2019).
22. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.026-2019).
23. Ο περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.008-2019).
24. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.202-2018).
25. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.100-2018).
26. Ο περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της Πρόληψης, Διερεύνησης, Ανίχνευσης ή Δίωξης Ποινικών Αδικημάτων ή της Εκτέλεσης Ποινικών Κυρώσεων και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων αυτών, Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.172-2018).
27. Οι περί Υφυπουργείου Ναυτιλίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.114-2018).
28. Ο περί Θέσπισης, Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών Ορκωτού Μεταφραστή Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.082-2018).
29. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Λουκαΐδη, Γιώργου Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργου Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.025-2018).

ΑΠΟΣΥΡΣΕΙΣ

30. Ο περί Δημόσιων Οργανισμών και Κρατικών Επιχειρήσεων Νόμος του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.01.056.078-2015).
31. Ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2016.
(Αρ. Φακ. 23.01.057.057-2016).
32. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.146-2017).
33. Ο περί της Πρόληψης και Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.160-2017).
34. Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.200-2017).
35. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.029-2019).
36. Ο περί Παροχής Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας Νόμος του 2016.
(Αρ. Φακ. 23.01.057.130-2016).
37. Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016.
(Αρ. Φακ. 23.01.057.131-2016).
38. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011.
(Πρόταση νόμου του κ. Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.02.052.029-2011).
39. Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για συναφή θέματα Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.052-2016).
40. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.097-2017).
41. Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρόωρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.100-2017).
42. Οι περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.075-2018).
43. Οι περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.076-2018).
44. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Μέτρα Προστασίας Ταμιευτήρων, των οποίων το Νερό Προορίζεται και για Ανθρώπινη Κατανάλωση) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.099-2018).
45. Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.040-2018).
46. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.074-2018).
47. Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί)

- Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).
48. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διαχωρισμός Ακίνητης Ιδιοκτησίας που κατέχεται κατ' εξ Αδιαιρέτου Ιδανικές Μεριδες) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.085-2018).
49. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).
50. Οι περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.069-2013).
51. Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).
52. Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.073-2018).
53. Οι περί Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.082-2018).
54. Οι περί Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (Διοίκηση) - Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων - Θέσεις Προϊστάμενου Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων και Διερευνητή Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.093-2018).
55. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.098-2018).
56. Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού Β' (Χωρομετρίας/Χαρτογραφίας), Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού Χωρομετρίας, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού και Κτηματολογικού Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.001-2019).
57. Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού - Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό - Θέση Πρώτου Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.005-2019).
58. Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.006-2019).
59. Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέση Ανώτερου Γεωλογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.007-2019).
60. Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.086-2017).
61. Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.087-2017).
62. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Εξαρτημένους τους) (όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.

- (Αρ. Φακ. 23.03.051.067-2014).
63. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.028-2016).
  64. Οι περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.082-2016).
  65. Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.018-2018).
  66. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.047-2018).
  67. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Δίδακτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.057-2018).
  68. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.058-2018).
  69. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.070-2018).
  70. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.071-2018).
  71. Οι περί Λειτουργίας της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.111-2018).
  72. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.049-2016).
  73. Οι περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Τεχνητοί Ύφαλοι) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.085-2017).
  74. Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.072-2018).
  75. Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.110-2018).
  76. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Προσωπικοί Ιατροί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.112-2018).
  77. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Ειδικό Ιατροί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.113-2018).
  78. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ραδιοεξοπλισμός) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.115-2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της*

κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).

2. «Το μέλλον της Ευρώπης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλήκα εκ μέρους της επιτροπής).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).
3. «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.006-2018).

[Στις 28 Φεβρουαρίου 2019 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την Παρασκευή, 1^η Μαρτίου 2019, στις 11.00 π.μ., προστίθεται το ακόλουθο θέμα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου των κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.032-2019).]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 14.24 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυπριανού Ανδρέας
Γεωργίου Γεώργιος	Κυριακίδου Στέλλα
Δημητρίου Αννίτα	Κωνσταντίνου Κώστας
Δημητρίου Δημήτρης	Μαυρίδης Μάριος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κασίνης Σόλων	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κουλλά Ονούφριος	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Κώστα Κώστας
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
---	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος	Χρίστου Χρίστος
-------------------	-----------------

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στον θάνατο του πρώην βουλευτή Δάφνη Παναγίδη και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
2. Ανάγνωση της αναφοράς του Προέδρου της Βουλής για την Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας από τη γραμματέα της Βουλής κ. Αννίτα Δημητρίου.
3. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. 1^η Τριμερή Συνάντηση των Προέδρων των Κοινοβουλίων Κύπρου-Ελλάδας-Αιγύπτου, στην οποία συμμετείχαν ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρης Συλλούρης, ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Νικόλαος Βούτσης και ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Αιγύπτου δρ Ali Abdel Aal, στη Λευκωσία.
  - β. Συμμετοχή του Προέδρου της Βουλής σε Προπαρασκευαστική Συνάντηση στη Γενεύη για την 5^η Παγκόσμια Διάσκεψη Προέδρων Κοινοβουλίων της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, που θα πραγματοποιηθεί το 2020.
  - γ. Συμμετοχή του Προέδρου της Βουλής στην 6^η Σύνοδο Προέδρων Κοινοβουλίων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ένωσης για τη Μεσόγειο, που φιλοξενήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο Στρασβούργο.
  - δ. Συμμετοχή κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας αποτελούμενης από τους βουλευτές κ. Ανδρέα Κυπριανού, Κώστα Κώστα και Γεώργιο Προκοπίου στις εργασίες της 15^{ης} Συνόδου της Ολομέλειας της Συνέλευσης της Ένωσης, που φιλοξενήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο Στρασβούργο.
4. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω συμμετοχής τους σε άλλες δραστηριότητές της.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», συζήτηση (Αντρέας Καυκαλιάς, Μιχάλης Γιωργάλλας, Μαρίνος Σιζόπουλος, Άγγελος Βότσης, Χρίστος

- Ορφανίδης, Γιώργος Λιλλήκας, Μάριος Μαυριδής, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Λίνος Παπαγιάννης), ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017» και για τους κανονισμούς «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019», καθώς και έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Γιώργος Πεردίκης, Γιώργος Τ. Γεωργίου, Πανίκος Λεωνίδου, Χρίστος Χρίστου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Κωστής Ευσταθίου, Μάριος Σιζόπουλος, Κώστας Κωνσταντίνου, Άγγελος Βότσης, Αδάμος Αδάμου, Γιώργος Λουκαΐδης, Παύλος Μυλωνάς), ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», παρατηρήσεις των κ. Γιώργου Λουκαΐδη και Μάριου Σιζόπουλου και έγκριση των κανονισμών, των πρώτων με τον τίτλο «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) Κανονισμοί του 2019».
  7. Εισήγηση του κ. Γιώργου Πεردίκη για αναβολή του νομοσχεδίου «Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016» και των κανονισμών «Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για συναφή θέματα Κανονισμοί του 2019», συζήτηση (Πρόεδρος, Άντρος Κυπριανού, Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριος Σιζόπουλος, Άγγελος Βότσης, Γιώργος Λιλλήκας) και απόφαση για αναβολή τους.
  8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας του 2019 Νόμος του 2019», αγορεύσεις (Γιώργος Πεردίκης, Μάριος Σιζόπουλος, Γιώργος Λουκαΐδης, Γιώργος Λιλλήκας, Μιχάλης Γιωργάλλας, Άγγελος Βότσης, Αβέρωφ Νεοφύτου) και ψήφισή του σε νόμο.
  9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Θεσπίσεως Εθνικών Μέτρων για την Υγιεινή Παραγωγή και Διάθεση στην Αγορά Ορισμένων Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
  10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
  11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
  12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία του 2019 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
  13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων του 2019 Νόμος του 2019», παρατηρήσεις του κ. Γιώργου Λουκαΐδη και ψήφισή του σε νόμο.
  14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2019 Νόμος του 2019», συζήτηση (Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, Γιώργος Πεردίκης, Παύλος Μυλωνάς, Κυριάκος Χατζηγιάννης) και ψήφισή του σε νόμο.
  15. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Δασών - Θέσεις Χειριστή Πτητικών Μέσων και Μηχανικού Πτητικών Μέσων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Στενογράφου Δικαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», παρατηρήσεις του κ. Κωστή Ευσταθίου και έγκρισή τους.
  16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
  17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
  18. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018» συζήτηση (Ηλίας Μυριάνθους, Ελένη Μαύρου, Ανδρέας Κυπριανού) και ψήφισή τους σε νόμους με τους τίτλους «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», αντίστοιχα.
  19. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
    - α. «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018»,
    - β. «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»,

- γ. «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»,
αγορεύσεις και συζήτηση (Ελένη Μαύρου, Νίκος Τορναρίτης, Πανίκος Λεωνίδου, Κωστής Ευσταθίου, Ανδρέας Κυπριανού) και ψήφισή τους σε νόμους με τους τίτλους:
- α. «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»,
- β. «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»,
- γ. «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»,
αντίστοιχα.
20. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2019 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
21. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας (Διάβρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
22. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου:
- α. «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010»,
- β. «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»,
- γ. «Ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»,
συζήτηση (Γιώργος Πεردίκης, Ελένη Μαύρου, Πανίκος Λεωνίδου, Ανδρέας Κυπριανού) και ψήφισή τους σε νόμους, της πρώτης με τον τίτλο «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και της δεύτερης με αρ. 2.
23. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
24. Ερωτήσεις βουλευτών:
Ενσωμάτωση προτύπων για κολυμβητικές δεξαμενές στην κυπριακή νομοθεσία - Επιδότηση από το κράτος του κόστους χαρακτηρισμού ενός προϊόντος ως προϊόντος ονομασίας προέλευσης ή γεωγραφικής ένδειξης - Διάβρωση του ενετικού γεφυριού του Σκάρφου - Ροή ανεκμετάλλευτου νερού στη θάλασσα και ανάγκη σύνδεσης και αύξησης των φραγμάτων - Σχολικοί βοηθοί στα δημόσια νηπιαγωγεία - Προβλήματα στη βιομηχανική περιοχή του Μάμμαρι - Αριθμοί ταυτότητας σε δελτία στάθμευσης ατόμων με αναπηρίες - Λατομεία της περιοχής Σταυροβουνίου - Μέτρα καταπολέμησης της διαφθοράς - Ανεξέλεγκτη εγκατάσταση κεραιών κινητής τηλεφωνίας στην Πάφο - Η λειτουργία των πυροσβεστικών σημείων στο λιμάνι Λατσιού - Χορηγίες για επενδυτικά σχέδια στον πρωτογενή τομέα και αξιοποίησή τους - Πληροφορίες για τυχόν συμμετοχή της οργάνωσης «Drug Free World» σε εκδηλώσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και για επισκέψεις της σε σχολεία - Αναφορά σε «Βόρεια Κύπρος» σε ευρωμεσογειακό ενημερωτικό δελτίο - Συντήρηση του γεφυριού του Σκάρφου και γενικά των τοξωτών γεφυριών της Κύπρου - Παράνομη δεξιά στροφή οχημάτων στη λεωφόρο Νίκου Παττίχη στη Λεμεσό και ανάγκη δημιουργίας νησίδας - Πυρασφάλεια συστημάτων φωτοβολταϊκών - Η κατάσβεση φωτιάς σε ηλεκτρικά αυτοκίνητα - Άρνηση κατάθεσης ενώπιον της ερευνητικής επιτροπής για τον συνεργατισμό από την ΕΚΤ - Αποζημίωση καταστηματαρχών που επηρεάζονται από πολεοδομικά έργα - Έργα κοινής ωφελείας - Αίτημα για ενημέρωση σχετικά με τα αποτελέσματα επιθεώρησης από κρατική υπηρεσία - Στρατιωτική θητεία για τους πάσχοντες από αντίσταση στην ινσουλίνη - Διακίνηση ελαστικών των οχημάτων - Πολιτιστικές εκδηλώσεις στον πρώην Αστυνομικό Σταθμό Καλαβασού - Παράτυπη λειτουργία σκουπιδότοπου στον Λυθροδόντα - Η αγορά και χρήση πυροσβεστικών οχημάτων σε κοινότητες - Τα προβλήματα του νοσοκομείου Πόλεως Χρυσοχούς και οι ενέργειες για την επίλυσή τους - Κυκλοφοριακή συμφόρηση και ολοκλήρωση των έργων ανάπλασης του κέντρου της Λευκωσίας - Τα δικαιώματα των προσφύγων δικαιούχων πιστοποιητικών μίσθωσης.
25. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
Αξιοποίηση των πηγών Τζινούρκου στον Κάτω Πύργο - Κανονισμοί για τη λειτουργία κατασκηνωτικών χώρων - Δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου στα Λουτρά της Αφροδίτης - Χρήση, συλλογή και ανακύκλωση μαγειρικών ελαίων και μηχανέλαιων - Ξήρανση δέντρων από εργασίες δημόσιων έργων - Συντήρηση των εγκαταστάσεων σχολείου στη Βορόκληνη - Η εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης 2018 για την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού θορύβου - Η έγκριση της αγοράς νέων οχημάτων και το ενδεχόμενο αντικατάστασης των οχημάτων μεταφοράς προσωπικού του Τμήματος Δασών - Η

λειτουργία των κατασκηνωτικών χώρων - Μελέτη για κατασκευή πεζόδρομου και ποδηλατόδρομου στον Κάτω Πύργο Τηλλυρίας - Μη αναγνώριση της επαγγελματικής κατάρτισης στη μηχανική και αρχιτεκτονική σε κράτη μέλη της ΕΕ - Απόσυρση αποφάσεων επιβολής φορολογίας - Αποκατάσταση και συντήρηση μεσαιωνικού γεφυριού στη Γεροσκήπου - Πρόγραμμα χορηγίας για αγορά πυροσβεστικών οχημάτων από τις κοινότητες - Μειωμένος προϋπολογισμός του δημοτικού σχολείου Τρεμιθούσας και αίτημα κατασκευής νέου περιφερειακού δημοτικού - Καθορισμός των υπηρεσιών των ψυχολόγων στα πλαίσια του ΓΕΣΥ - Εγκατάσταση ανεμογεννητριών σε κατοικημένες περιοχές - Αιτήματα Συνδέσμου Γονέων Δημοτικού Σχολείου Μαρωνίου-Ψεματισμένου - Τοποθέτηση ηχοπετασμάτων σε λεωφόρο στον Στρόβολο - Συμμετοχή ΑμεΑ στη διαμόρφωση πολιτικών και αποφάσεων σχετικών με το κέντρο διαμονής τους - Αστυνομικός σταθμός στην Καλαβασό - Ενδεχόμενο επαναλειτουργίας του χυτηρίου στο στρατόπεδο Πολεμιδιών - Δειγματοληπτικοί έλεγχοι σε φρούτα και λαχανικά - Νέα Τεχνική Σχολή Αγίου Λαζάρου - Ζήτημα καταλληλότητας του Λυκείου Βεργίνας - Μετεγγραφή φοιτητών κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής τους θητείας - Πρόνοιες ευημερίας για γονείς και κηδεμόνες ΑΜΕΑ στην κυπριακή νομοθεσία - Καθίζηση του αυτοκινητοδρόμου μεταξύ της εξόδου Λειβαδιών και του κυκλικού κόμβου Ριζοελιάς - Περιβαλλοντική γνωμάτευση για αναπτυξιακά έργα στην περιοχή «Natura 2000-Αλυκές Λάρνακας» - Μετρήσεις των εκπομπών των κεραίων του Αμερικανικού Ραδιοσταθμού - Εξέταση περιπτώσεων φοροδιαφυγής - Πρόγραμμα ανάπτυξης του πληθυσμού των ανθρωποπουλιών - Το χρονοδιάγραμμα των εργασιών αντισεισμικής στήριξης του δημοτικού σχολείου Μουπταγιάκας - Ένοικιαση κτιρίων και ανέγερση νέου κτιρίου για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο - Νέα πτέρυγα νοσοκομείου Λάρνακας - Διαφορετικά αποτελέσματα ερευνών σε κρατικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για υπολειμματικότητα αντιβιοτικών σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης - Το καθεστώς φορολόγησης σε ινστιτούτα αισθητικής και κομμωτήρια - Απαλλαγή εφοπλιστών κυπριακής καταγωγής και τέκνων τους από την Εθνική Φρουρά - Εφαρμογή και παραβιάσεις των περί προστασίας της μητρότητας και του θηλασμού νόμων - Συμπερίληψη του ψευδοκράτους σε έκθεση του ΟΗΕ για την Παγκόσμια Ευτυχία 2018 - Αξιολόγηση ιατρών που θα ενταχθούν στο ΓΕΣΥ έπειτα από πρόγραμμα εκπαίδευσής τους - Το εργασιακό καθεστώς του προσωπικού και του διοικητικού συμβουλίου της ΚΕΔΙΠΕΣ.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 1^{ης} Μαρτίου 2019*

Ωρα έναρξης: 12.13 μ.μ.

Αρ. 17

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας. Παρακαλώ, πάρτε τις θέσεις σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Την ερχόμενη Κυριακή τιμούμε την επέτειο της ηρωικής θυσίας του Σταυραετού του Μαχαιρά Γρηγόρη Αυξεντίου. Κυριακή ήταν και η μέρα που έπεσε μαχόμενος ο υπαρχηγός της ΕΟΚΑ, παραδίδοντας από το κρησφύγετό του στο Μαχαιρά μαθήματα ηρωισμού και αυτοθυσίας σε όλη την οικουμένη. Η συνειδητή του θυσία συνιστά ίσως την πιο φωτεινή συνεισφορά της Κύπρου στον τότε αντιαποικιακό αγώνα πολλών λαών και η προσήλωσή του στα ύψιστα ιδανικά της ελευθερίας και της δικαιοσύνης αποτελούν διαχρονικά πηγή έμπνευσης για κάθε άνθρωπο. Ταυτόχρονα, υποδεικνύει σε όλους εμάς σήμερα το χρέος μας να συνεχίσουμε τη δύσκολη προσπάθεια, ώστε να καταστεί η πατρίδα μας ελεύθερη, ανεξάρτητη και ευημερούσα.

Και τώρα σας καλώ να τηρήσουμε, ως Βουλή των Αντιπροσώπων, μονόλεπτη σιγή στη μνήμη του ήρωα ως ελάχιστη απόδοση τιμής.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία του η μνήμη!

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα ήθελα επίσης προ ημερησίας διατάξεως να αναφερθώ στην Παγκόσμια Ημέρα Σπάνιων Παθήσεων, η οποία καθιερώθηκε προ δεκαετίας και έκτοτε τιμάται την τελευταία ημέρα του Φεβρουαρίου. Σπάνιες θεωρούνται οι νόσοι που πλήττουν λιγότερα από πέντε άτομα στα δέκα χιλιάδες. Ο αριθμός αυτός μπορεί να ακούγεται μικρός, αλλά ανέρχεται στα τριακόσια εκατομμύρια παγκοσμίως. Σήμερα καταγράφονται έξι έως οκτώ χιλιάδες σπάνια νοσήματα, που είναι χρόνια, συχνά κληρονομικά, με σοβαρότατες επιπτώσεις στην υγεία και την ποιότητα ζωής των ασθενών. Ως Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων απευθύνω έκκληση προς

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

όλους τους αρμόδιους φορείς, ερευνητές, πανεπιστήμια και ιατρικά κέντρα, να επενδύσουν περαιτέρω στην έρευνα, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι δεν έχει ακόμη βρεθεί οριστική θεραπεία για τις σπάνιες αυτές νόσους. Θα ήθελα επίσης να συγχαρώ τον Πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής Υγείας για το ενδιαφέρον που έδειξαν για το θέμα αυτό.

Την Παρασκευή, 8 Μαρτίου, θα τιμήσουμε την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας. Οι γυναίκες μέσα από τους μακροχρόνιους αγώνες τους για χειραφέτηση και ισότητα έχουν πετύχει άλματα καταξίωσης σε όλους τους τομείς της ζωής. Τα δικαιώματά τους, που άλλοτε ήταν υπό αμφισβήτηση, τώρα στις περισσότερες χώρες είναι νομικά κατοχυρωμένα και επιτρέπουν πλέον την ευημερία και την πρόοδο εκατομμυρίων γυναικών. Δυστυχώς όμως, εξακολουθούν να υπάρχουν εκατομμύρια γυναίκες που υφίστανται την αδικία και τις επιπτώσεις της άνισης μεταχείρισης τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο βίο σε πολλά οπισθοδρομικά καθεστώτα ή ακόμα και σε φιλελεύθερα κράτη λόγω παρωχημένων αντιλήψεων. Ως κράτος οφείλουμε να ενισχύσουμε τον ρόλο των γυναικών στα κέντρα λήψεως αποφάσεων και να διασφαλίσουμε την έμπρακτη και όχι απλώς νομικά κατοχυρωμένη ισοτιμία τους στην οικογένεια, στην εργασία, στην κοινωνία, στην πολιτική.

Εκ μέρους όλων των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων απευθύνω θερμό χαιρετισμό προς όλες τις γυναίκες της Κύπρου και σας διαβεβαιώνω ότι θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε τον αγώνα σας για πλήρη κατοχύρωση των δικαιωμάτων σας σε όλους τους τομείς.

Παρακαλώ, τη γραμματέα να διαβάσει την αναφορά για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Άγγελος Βότσης, ο αναπληρωτής πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Νίκος Τορναρίτης και η αναπληρώτρια πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά συμμετείχαν στην Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα, τη Διάσκεψη για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2019 και τη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για τη Σταθερότητα, τον Οικονομικό Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), στις Βρυξέλλες, στις 18 και 19 Φεβρουαρίου. Συζητήθηκαν μεταξύ άλλων οι μελλοντικές προκλήσεις στην ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης, οι νέες μορφές απασχόλησης και το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027.

Οι κ. Στέφανος Στεφάνου, Γεώργιος Γεωργίου και Χρίστος Ορφανίδης μετείχαν στη 13^η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου, στο Βελιγράδι, στις 20 και 21^η Φεβρουαρίου. Συζητήθηκαν μεταξύ άλλων οι πολιτικές εξελίξεις στην περιοχή της Μεσογείου, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η μετανάστευση. Ο κ. Στεφάνου υπογράμμισε την ανάγκη πραγματικού διαμοιρασμού της ευθύνης όλων των χωρών για το θέμα των προσφύγων και υιοθέτησης πολιτικών ενσωμάτωσης των μεταναστών και καταπολέμησης της ξενοφοβίας, του φασισμού και του ρατσισμού στις τοπικές κοινωνίες.

Την 21^η και 22 Φεβρουαρίου η κ. Άννα Θεολόγου συμμετείχε σε Κοινοβουλευτική Ακρόαση στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών, στη Νέα Υόρκη, που διοργάνωσε η Διακοινοβουλευτική Ένωση, με κύριο θέμα «Αναδυόμενες προκλήσεις για τον πολυμερισμό: Η κοινοβουλευτική ανταπόκριση». Η κ. Θεολόγου αναφέρθηκε στην ανάγκη ύπαρξης ενός αποτελεσματικού πολυμερούς συστήματος με τον ΟΗΕ στον πυρήνα του και στενής συνεργασίας μεταξύ του οργανισμού και των κρατών μελών, ώστε να αντιμετωπιστούν οι σημερινές και αναδυόμενες προκλήσεις και να επιτευχθούν οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης. Τόνισε επίσης τη σημασία της ειρηνικής επίλυσης διαφορών και επεσήμανε ότι οι ειρηνευτικές επιχειρήσεις του ΟΗΕ προάγουν πρωτίστως τον πολιτικό διάλογο, που οδηγεί σε λύσεις βιώσιμες, αποκαθιστώντας την τάξη στη βάση του διεθνούς δικαίου.

Οι βουλευτές κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου (επικεφαλής), κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης και κ. Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης συμμετείχαν στις εργασίες της 18^{ης} Χειμερινής Συνάντησης της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ), την 21^η και στις 22 Φεβρουαρίου, στη Βιέννη. Τα μέλη της αντιπροσωπίας έκαναν παρεμβάσεις σε κοινές και χωριστές συνεδρίες των τριών Γενικών Επιτροπών της Συνέλευσης. Σε συνεδρία της Μόνιμης Επιτροπής η κ. Χαραλαμπίδου παρενέβη σε συζήτηση για κατευθυντήριες γραμμές για βουλευτές που μετέχουν σε αποστολές παρακολούθησης εκλογών της ΚΣ ΟΑΣΕ. Αναφερόμενη σε δήλωση του επικεφαλής της αντιπροσωπίας των ΗΠΑ, που εξέφρασε την ελπίδα ότι οι διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό θα επαναρχίσουν σύντομα, η κ. Χαραλαμπίδου τόνισε ότι η άμεση επανέναρξή τους εντός του συμφωνημένου πλαισίου αποτελεί επιθυμία και της δικής μας πλευράς.

Ο κ. Χατζηγιάννης, ως εισηγητής της τρίτης επιτροπής, παρουσίασε προσχέδιο έκθεσής του, η οποία θα συζητηθεί, για τους σκοπούς έγκρισης σχετικού ψηφίσματος, κατά την 28^η Ετήσια Σύνοδο της Συνέλευσης τον προσεχή Ιούλιο. Συμμετείχε επίσης σε συνάντηση της Ad Hoc Επιτροπής για τη Μετανάστευση.

Ο κ. Πιπτοκοπίτης σε παρέμβασή του αναφέρθηκε στο ζήτημα της χρηστής διακυβέρνησης στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς, του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στην περιοχή του ΟΑΣΕ.

Ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης συμμετείχε ως εκπρόσωπος της Ομάδας της Ενωμένης Ευρωπαϊκής Αριστεράς στην Ad Hoc Επιτροπή της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την παρακολούθηση των βουλευτικών εκλογών στη Μολδαβία, στις 24 Φεβρουαρίου. Προηγουμένως, τα μέλη της επιτροπής συναντήθηκαν με αρχηγούς και εκπροσώπους πολιτικών κομμάτων, τον πρόεδρο της Κεντρικής Επιτροπής Εκλογών, εκπροσώπους των μέσων μαζικής επικοινωνίας και της κοινωνίας των πολιτών. Ο κ. Λουκαΐδης παρακολούθησε τη διαδικασία σε δέκα εκλογικά κέντρα στην περιφέρεια της πρωτεύουσας.

Τέλος, οι κ. Δημήτρης Δημητρίου, Νίκος Κέττηρος, Πανίκος Λεωνίδου και Κωνσταντίνος Ευσταθίου συμμετείχαν στις εργασίες της 4^{ης} Συνάντησης της Μικτής Ομάδας Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Ευρωπόλ, στο Βουκουρέστι, στις 24 και 25 Φεβρουαρίου. Η αντιπροσωπία έθεσε μεταξύ άλλων ερωτήματα που αφορούσαν στην ανάγκη εισαγωγής μετρήσιμων δεικτών για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της Ευρωπόλ στον τομέα απόσυρσης τρομοκρατικής προπαγάνδας από το διαδίκτυο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Θα ήθελα σε αυτό το σημείο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να απολογηθώ στους μαθητές από το 26^ο Γυμνάσιο Αθηνών, αλλά και από το Γυμνάσιο Διανέλλου και Θεοδότου που μας περίμεναν η ώρα 11.00 π.μ. για την έναρξη της ολομέλειας. Λόγω του Εθνικού Συμβουλίου και την καθυστέρηση που είχαμε, θέλω έτσι διπλά να τους απολογηθώ, ιδιαίτερα που ήταν και εξ Αθηνών. Είμαστε πάντα στη διάθεσή τους για επόμενες επαφές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχουν δύο νομοσχέδια και μια πρόταση νόμου τα οποία θα κατατεθούν σήμερα και για τα οποία υπάρχει εισήγηση να κηρυχθούν επείγοντα και να ψηφιστούν σήμερα κατά προτεραιότητα.

Τα νομοσχέδια τιτλοφορούνται «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών 2019 Νόμος του 2019» και «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2019 Νόμος του 2019».

Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, θα ήθελα αυτά να κηρυχθούν επείγοντα.

Αλλά νομίζω και ο κ. Λεωνίδου έχει και μια καινούρια τρίτη πρόταση, για να κηρυχθεί επείγουσα. Να τα βάλουμε όλα μαζί.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ακριβώς και εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα ζητούμε προ ημερησίας διατάξεως να τεθεί το θέμα της ψήφισης της πρότασης νόμου της δικής μας που αφορά τον περί Δήμων Νόμο για εκλογή ή σε περίπτωση κενωθείσας θέσης να μπορεί να συμπληρώνεται με παρόμοιο τρόπο όπως στους βουλευτές και όχι να γίνονται εκλογές. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τα θέματα αυτά κηρύσσονται επείγοντα και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, με την παράκληση να συνέλθουν και να τα μελετήσουν και να ετοιμάσουν τη σχετική έκθεση.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε
1. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.040-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.041-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί της Συγκρισιμότητας των Τελών, της Αλλαγής Λογαριασμού Πληρωμών και της Πρόσβασης σε Λογαριασμούς Πληρωμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.042-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

4.	Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.043-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Εγγραφής Δερματοστικτοποιών και Διαπερνητών Σώματος και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.044-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
6.	Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για συνεργασία στον τομέα των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.045-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
7.	Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.047-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.049-2019).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.050-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.051-2019).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Ο περί Παροχής Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.052-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
12.	Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.053-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
13.	Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.054-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
14.	Ο περί της Μεταφοράς του Προσωπικού του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.055-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
15.	Ο περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.056-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
16.	Ο περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.057-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
17.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2019 Νόμος του	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών

	2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.058-2019).		και Προϋπολογισμού
18.	Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.059-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
19.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.060-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
20.	Ο περί των Δικαιωμάτων Ύποπτων Προσώπων, Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Προσώπων που Τελούν υπό Κράτηση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.061-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
21.	Ο περί Νομικής Αρωγής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.062-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
22.	Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.063-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
23.	Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση κατά του Εγκλήματος μέσω Διαδικτύου, αναφορικά με την Ποινικοποίηση Πράξεων Ρατσιστικής και Ξενοφοβικής Φύσης που Διαπράττονται μέσω Συστημάτων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.064-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
24.	Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.065-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
25.	Ο περί της Διακρατικής Συμφωνίας Αναφορικά με Απευθείας Υποθαλάσσιο Αγωγό Φυσικού Αερίου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου (Κυρωτικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.066-2019).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
26.	Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.067-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
27.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.068-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
28.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.069-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

29.	Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Σκύλων και Γατών σε Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Φύλαξης) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.021-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
30.	Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.022-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
31.	Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Τηλεπικοινωνιακές, Ραδιοφωνικές και Τηλεοπτικές ή Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες που παρέχονται από Μη Εγκατεστημένα Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.023-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
32.	Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Διοίκηση) - Τεχνικές Υπηρεσίες - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.024-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
33.	Οι περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.050.069-2013).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
34.	Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Εξαρτημένους τους) (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.051.067-2014).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
35.	Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
36.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.028-2016).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
37.	Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.049-2016).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
38.	Οι περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.082-2016).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
39.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

	(Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).		
40.	Οι περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Τεχνητοί Ύφαλοι) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.085-2017).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
41.	Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.086-2017).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
42.	Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.087-2017).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Οικονομικών και Προϋπολογισμού
43.	Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.097-2017).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
44.	Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρόωρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.100-2017).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
45.	Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
46.	Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.018-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
47.	Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.040-2018).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
48.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.047-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
49.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Δίδακτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.057-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
50.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.058-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
51.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.070-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
52.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.071-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
53.	Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος

	(Αρ. Φακ. 23.03.055.072-2018).		
54.	Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.073-2018).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
55.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.074-2018).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
56.	Οι περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.075-2018).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
57.	Οι περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.076-2018).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
58.	Οι περί Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.082-2018).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
59.	Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διαχωρισμός Ακίνητης Ιδιοκτησίας που κατέχεται κατ' εξ Αδιαιρέτου Ιδανικές Μεριδές) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.085-2018).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
60.	Οι περί Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (Διοίκηση) - Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων - Θέσεις Προϊστάμενου Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων και Διερευνητή Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.093-2018).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
61.	Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.098-2018).	Γενική Λογίστρια εκ μέρους του Υπουργού Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
62.	Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Μέτρα Προστασίας Ταμιευτήρων, των οποίων το Νερό Προορίζεται και για Ανθρώπινη Κατανάλωση) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.099-2018).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
63.	Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.110-2018).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
64.	Οι περί Λειτουργίας της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.111-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
65.	Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική

	(Προσωπικοί Ιατροί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.112-2018).		Επιτροπή Υγείας
66.	Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Ειδικό Ιατροί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.113-2018).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
67.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ραδιοεξοπλισμός) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.115-2018).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
68.	Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού Β' (Χωρομετρίας/Χαρτογραφίας), Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού Χωρομετρίας, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού και Κτηματολογικού Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.001-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
69.	Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού - Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό - Θέση Πρώτου Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.005-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
70.	Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.006-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
71.	Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέση Ανώτερου Γεωλογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.007-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
72.	Ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019, για την επιλογή για διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο μέλους του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3(2)(β) των περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμων του 1988 έως 2013. (Αρ. Φακ. 22.10.003).	Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου	Όλους τους βουλευτές
73.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 1) του 2019 του προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2019, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4(1) του περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2019 Νόμου του 2019. [N. 6(II)/2019]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
74.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 71 και 72) του 2018 με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019, σύμφωνα με τους	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.001).
75. Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 1, 2, 3, 4, 5 και 6) του 2019 με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 59(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 13.04.001).
- Υπουργό Οικονομικών
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
76. Ειδικά εντάλματα πληρωμής για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ διαφορετικών οικονομικών φορέων που υπάγονται στο ίδιο υπουργείο με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών με αρ. 8012 του 2018, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.004).
- Υπουργό Οικονομικών
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
77. Ειδικά εντάλματα μεταφοράς για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ ομάδων/υποομάδων του προϋπολογισμού κάτω από το ίδιο κεφάλαιο με έγκριση του προϊσταμένου του οικονομικού φορέα, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.005).
- Υπουργό Οικονομικών
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

78.	Έκθεση, ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019, για μεταφορά πιστώσεων από τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4(3) του περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμου του 2018. [Ν. 11(II)/2018]. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).	Επίτροπο Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

Κατάθεση από

Παραπομπή σε

1.	Ο περί Ρύθμισης των Υπηρεσιών των Ναυαγοσωστών Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.033-2019).	Ευανθία Σάββα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
2.	Ο περί της Διαδικασίας Ρύθμισης Ληξιπρόθεσμων Φορολογικών Οφειλών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.034-2019).	Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3.	Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.035-2019).	Αννίτα Δημητρίου, Γιώργο Κάρουλλα και Ελένη Σταύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
4.	Ο περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.036-2019).	Αννίτα Δημητρίου, Γιώργο Κάρουλλα και Ελένη Σταύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πληροφορήσω και να υπενθυμίσω ότι για νομοθετήματα που αφορούν το Εθνικό Ταμείο Επενδύσεων, τη λειτουργία των ξενοδοχείων κ.ά. που μπορεί να υπάρχει τάση να εκφύγουμε από τα δύο, τρία λεπτά για το κάθε κόμμα, θα εφαρμόσω την προσέγγιση των πέντε, τέσσερα, τρία λεπτά. Το έχουμε ξανακάνει. Να σας παρακαλέσω να τηρήσετε τον χρόνο, αφού είμαστε και ουσιαστικά πέραν της μιας ώρας αργοπορημένοι.

Επίσης, λόγω της συζήτησης ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής των πιο πάνω σημαντικών νομοθετημάτων, αλλά και λόγω του μεγάλου αριθμού θεμάτων που θα συζητηθούν στη σημερινή συνεδρία το Κεφάλαιο Τέταρτο θα αναβληθεί και πάλι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες. Θα ήθελα εδώ, αν υπάρχουν τοποθετήσεις, όπως έχω πληροφορηθεί προφορικά, για κάποιες αλλαγές στην ημερησία διάταξη, να λεχθούν τώρα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όταν λέτε αλλαγές, κύριε Πρόεδρε, τι εννοείτε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τη σειρά, όχι για την αναβολή. Η αναβολή στην ώρα της, αλλά έχω την εντύπωση ότι κάποια κόμματα με ενημέρωσαν προφορικά ότι θα θέσουν θέμα αλλαγής της σειράς της ψήφισης. Να παρακαλέσω, ποιος θα μας ενημερώσει; Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως το πρώτο θέμα να πάνε προς το τέλος, γιατί όλοι θέλουμε να δούμε διάφορες πτυχές. Και για το τρία και για το τέσσερα η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα ήθελε λίγο περισσότερο χρόνο, όχι για αναβολή, αλλά να πάνε και το θέμα που αφορά τα ξενοδοχεία, τα υπ' αριθμόν 3 και 4 θέματα, προς το τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα; Πέστε μας τα ποια είναι όμως και με αριθμούς και εάν είναι δυνατόν και τίτλους, για να τους διαβάσει και η κ. Αννίτα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Η αναπομπή και το τρία και το τέσσερα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Τα υπ' αριθμόν 1, 3 και 4 θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα υπ' αριθμόν 1, 3 και 4 να πάνε στο τέλος.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, να παρακαλέσω και τη γραμματεία μέσα να διορθώσει το ηλεκτρονικό σύστημα και αν υπάρχει πρόβλημα να μας ενημερώσει. Άρα, «Ο περί Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» αναβάλλεται και πάει στο τέλος μαζί με τα υπ' αριθμόν 3 και 4 θέματα. Θα τα πω με τους τίτλους την ώρα που θα φτάσουμε.

Τώρα πάμε άρα στο θέμα που κηρύχθηκε και επείγον, στον «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2019 Νόμο του 2019». Σωστό ή όχι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στο δύο, κύριε Πρόεδρε, στον «Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό να δούμε. Ε μα ξεκινούμε, εγώ τα έχω έτσι.

Διορθώστε τη σειρά σας εσείς.

Θα ξεκινήσουμε με την πρόταση νόμου, για να ψηφιστεί κατά προτεραιότητα. Είναι η πρόταση νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» του κ. Λεωνίδου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Νίκος Νουρής

Γιώργος Κάρουλλας

Πανίκος Λεωνίδου

Πάυλος Μυλωνάς

Κωστής Ευσταθίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Ζαχαρίας Κουλίας

Μιχάλης Γιωργάλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε σε σημερινή συνεδρία της την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Ένωσης Δήμων Κύπρου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, έτσι ώστε να αναθεωρηθούν οι διατάξεις του που προβλέπουν τη διαδικασία πλήρωσης κενής θέσης δημοτικού συμβούλου.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Σε περίπτωση κατά την οποία ο σύμβουλος του οποίου η θέση κενώθηκε δεν ανήκει στο ίδιο κόμμα στο οποίο ανήκε όταν εξελέγη, η θέση αυτή θα πληρούται από τον αμέσως επόμενο κατά σειρά επιτυχίας και μη εκλεγέντα υποψήφιο του κόμματος με το οποίο εξελέγη ο σύμβουλος του οποίου η θέση κενώθηκε.
2. Σε περίπτωση κατά την οποία ο σύμβουλος του οποίου η θέση κενώθηκε δεν ανήκει στο ίδιο κόμμα στο οποίο ανήκε όταν εξελέγη και επιπροσθέτως ο αμέσως επόμενος κατά σειρά επιτυχίας και μη εκλεγείς υποψήφιος δε βρίσκεται στη ζωή ή δεν εξακολουθεί να ανήκει στο ίδιο κόμμα κατά το χρόνο κατά τον οποίο η θέση του συμβούλου κενούται, η θέση αυτή θα πληρούται από τον αμέσως επόμενο κατά σειρά επιτυχίας και μη εκλεγέντα υποψήφιο του κόμματος με το οποίο εξελέγη ο σύμβουλος του οποίου η θέση κενώθηκε.
3. Σε περίπτωση κατά την οποία ο σύμβουλος του οποίου η θέση κενώθηκε δεν ανήκει σε κόμμα και αυτός εξελέγη ως ανεξάρτητος, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση κατά την οποία η πλήρωση της θέσης συμβούλου που κενώθηκε δεν είναι δυνατό να γίνει κατά τον προβλεπόμενο τρόπο, η θέση αυτή θα πληρούται με αναπληρωματική εκλογή.

Εισάγοντας την υπό αναφορά πρόταση νόμου στην επιτροπή, οι εισηγητές της δήλωσαν πως οι προτεινόμενες με αυτή ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες για σκοπούς εφαρμογής στην πράξη της λαϊκής βούλησης ως έκφρασης της δημοκρατικής αρχής, καθώς και για σκοπούς αποφυγής των πρόσθετων δαπανών που προκύπτουν από τυχόν διενέργεια αναπληρωματικών εκλογών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Ένωσης Δήμων Κύπρου συμφώνησαν με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της επιτροπής βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ- Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσε πως η κοινοβουλευτική της ομάδα θα τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, γιατί τα είχαμε με διαφορετική σειρά. Δώστε μου ένα λεπτό μόνο σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Περιμένω ναι, σε κατανοώ απολύτως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ζητά κάποιος το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ποιος θέλει να μιλήσει;

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, παρ' όλο που επί της πρότασης του κ. Λεωνίδου, επί βάσης αρχής, είμαστε θετικοί, εντούτοις για το γεγονός ότι το θέμα έρχεται κατ' επείγον και για το λόγο ότι αντιβαίνει τους κανονισμούς εμείς θα τηρήσουμε αποχή για αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, έχω πληροφορηθεί από την κ. Μαύρου, η οποία απουσιάζει λόγω της εκδήλωσης του δήμου Λευκωσίας.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα. Όταν είστε έτοιμοι, ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, μια ψήφος εναντίον και δεκαέξι αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, μια ψήφο εναντίον και δεκαέξι αποχές τα άρθρα 1 έως 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, τριάντα μία ψήφοι υπέρ, μια ψήφος εναντίον και δεκαεφτά αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, μια ψήφο εναντίον και δεκαεφτά αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.*

Ερχόμαστε τώρα στα θέματα που κηρύχθηκαν κατ' επείγοντα.

Το πρώτο είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2019 Νόμος του 2019».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μαρίνος Μουσιούτσας

Μαρίνος Σιζόπουλος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Γιώργος Λιλλήκας

Μάριος Μαυρίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Περδίκης

Στέφανος Στεφάνου

Άννα Θεολόγου

Άριστος Δαμιανού

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: Ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχές: ΑΚΕΛ, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος και κηρύχθηκε επείγον.

Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (ΟΑΠ) για το έτος 2019 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €11.777.620 και συνολικά έσοδα ύψους €11.401.200, τα οποία προέρχονται κυρίως από χορηγίες ύψους €10.900.000 και από τόκους ύψους €458.000.

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες για το έτος 2019 αναλύονται ειδικότερα ως ακολούθως:

1. Δαπάνες προσωπικού (€8.888.650).
2. Λειτουργικές δαπάνες (€2.207.790).
3. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€681.180).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που συνοδεύουν τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, αποστολή του οργανισμού είναι η διαχείριση των κονδυλίων που διατίθενται στον τομέα της γεωργίας στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Στα κονδύλια αυτά περιλαμβάνονται τα ποσά που αναλογούν στην κοινοτική χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Επενδύσεων, το μερίδιο της εθνικής συγχρηματοδότησης όπως προνοείται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, για παράδειγμα συγχρηματοδότηση στα Μέτρα Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, καθώς επίσης οι τυχόν συμπληρωματικές ενισχύσεις που δύναται να καταβάλλει η Κυπριακή Δημοκρατία από εθνικούς πόρους.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στο πλαίσιο της άσκησης των δραστηριοτήτων και αρμοδιοτήτων του ΟΑΠ κατά το έτος 2019 θα καταβάλει τις ακόλουθες πληρωμές:

1. Ποσό ύψους €8 εκατομ. για τη στήριξη των Κοινών Οργανώσεων Αγοράς, από το οποίο ποσοστό ύψους 91% περίπου θα χρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ το υπόλοιπο 9% από εθνικούς πόρους.
2. Ποσό ύψους €54 εκατομ. περίπου για την καταβολή άμεσων ενισχύσεων στο πλαίσιο του Σχεδίου Ενιαίας Εκταρικής Επιδότησης, καθώς και των άμεσων ενισχύσεων για την κτηνοτροφία, το οποίο χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
3. Ποσό ύψους €64,7 εκατομ. περίπου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης στο πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, το οποίο θα συγχρηματοδοτηθεί από την ΕΕ κατά ποσοστό 53% και το υπόλοιπο 47% από εθνικούς πόρους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, υποβάλλει το υπό αναφορά νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης σε σχέση με την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών για το έτος 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων του Ταμείου Λειτουργίας του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών ποσού ύψους €11.777.620 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων του προϋπολογισμού κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 8.

Διάθεση ειδικώς εισπραττομένων ή εμβαζόμενων ποσών προς υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων ή/και σκοπών. Άρθρο 9.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 10.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 11.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 12.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχικών αναγκών. Άρθρο 13.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων Πρώτου Διορισμού, θέσεων Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής και θέσεων Προαγωγής. Άρθρο 14.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματά, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα επτά ψήφους υπέρ τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2019 Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, πάνω στον πίνακα γράφει άλλα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού ψηφίσατε ομόφωνα όλοι, τι άλλα και άλλα;

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Ψηφίσαμε άλλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ανεξάρτητα, εμείς ξέρουμε τι κάνουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καταγράφονται και γραπτός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καταγράφονται και γραπτός. Έχε εμπιστοσύνη του Κώστα και της Αννίτας και των παιδιών μέσα και της γραμματείας κάτω. Μην ανησυχείτε.

Το λοιπόν, ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Άλλα γράφει το σύστημα κ. Σκεύη μου, διότι του αλλάξαμε δέκα φορές τη σειρά. Δεν μπορεί τελευταίο λεπτό το σύστημα να αλλάζει. Μην ανησυχείτε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

(Κτυπά τη σφύρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα που κηρύχθηκε επείγον είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2019 Νόμος του 2019».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ανδρέας Κυπριανού, πρόεδρος	Άγγελος Βότσης
Νίκος Νουρής	Μαρίνος Μουσιούπτας
Κώστας Κώστα	Ηλίας Μυριάνθους
Αντρέας Φακοντής	Άννα Θεολόγου
Χριστάκης Τζιοβάνης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος και κηρύχθηκε επείγον.

Σημειώνεται ότι νομοσχέδιο που ρύθμιζε το ίδιο θέμα κατατέθηκε στη Βουλή την 1^η Φεβρουαρίου 2019 και παραπέμφθηκε για συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Η επιτροπή μελέτησε το εν λόγω νομοσχέδιο όπως αυτό κατατέθηκε αρχικά από την εκτελεστική εξουσία σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 26 Φεβρουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Οικονομικών, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων και της Ένωσης Βιομηχάνων Ηλιακής Ενέργειας Κύπρου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή για το νομοσχέδιο όπως αυτό κατατέθηκε αρχικά, ο προϋπολογισμός του Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας (ταμείο) για το έτος 2019 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €64.969.687 και συνολικά έσοδα ύψους €49.285.957.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα έσοδα του ταμείου συνοψίζονται μεταξύ άλλων στα ακόλουθα:

1. Τέλος ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) (€43.707.918).
2. Κυβερνητική χορηγία (€4.800.000).
3. Αντισταθμιστικά οφέλη (€778.009).

Οι κυριότερες δαπάνες του ταμείου αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Επιχορηγήσεις (€58.610.768).
2. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες (€291.233).
3. Αντισταθμιστικά οφέλη (€778.009).
4. Άλλα δάνεια (€529.677).

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, το ταμείο αποτελεί το κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο της Δημοκρατίας για την προώθηση των ΑΠΕ και της εξοικονόμησης ενέργειας (ΕΞΕ), με σκοπό την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται με βάση ευρωπαϊκές Οδηγίες. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ, οι στόχοι της Δημοκρατίας για το έτος 2020, όπως αναφέρεται και στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΑΠΕ, για τον τομέα του ηλεκτρισμού είναι 16%, για τη θέρμανση-ψύξη 23,5% και για τις μεταφορές 10%. Με βάση τα σημερινά δεδομένα όσον αφορά τον τομέα του ηλεκτρισμού το ποσοστό φτάνει στο 9%, ο στόχος για τη θέρμανση-ψύξη έχει καλυφθεί, ενώ ο στόχος για τις μεταφορές δεν έχει καλυφθεί ακόμη.

Σύμφωνα με τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα έσοδα του ταμείου θα προέλθουν αφενός από την επιβολή του τέλους κατανάλωσης (€43.707.918), το οποίο υπολογίζεται σε ευρώσέντ ανά κιλοβατώρα επί της

αναγεγραμμένης στον σχετικό λογαριασμό ή τιμολόγιο κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που εκδίδεται από τον παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας, και αφετέρου από κρατική χορηγία (€4.800.000).

Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, από το συνολικό ποσό των δαπανών του ταμείου ποσό ύψους €58.610.768 θα διατεθεί για την επιδότηση και χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που στοχεύουν στην ενθάρρυνση της χρήσης ΑΠΕ, καθώς και για την κάλυψη υποχρεώσεων προς αιτητές οι οποίες δεν είχαν πληρωθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Ειδικότερα, από το εν λόγω κονδύλι ποσό ύψους €28.800.000 θα διατεθεί στον τομέα της ΕΞΕ και της χρήσης ΑΠΕ για θέρμανση και ψύξη.

Συγκεκριμένα, όπως ο ίδιος ανέφερε, ποσό ύψους €25.000.000 θα διατεθεί εντός του έτους για την επιχορήγηση τεσσάρων νέων σχεδίων παροχής χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης ΑΠΕ και της ΕΞΕ, καθώς και για προώθηση της χρήσης ΑΠΕ στις μεταφορές. Παράλληλα, ποσό ύψους €2.000.000 θα διατεθεί για τη χρηματοδότηση των υφιστάμενων αιτήσεων του σχεδίου «Εξοικονομώ-Αναβαθμίζω», που αφορούν την ενεργειακή αναβάθμιση μεγάλης κλίμακας για υφιστάμενες κατοικίες και δεν πληρώθηκαν, λόγω εξάντλησης του διαθέσιμου κονδυλίου που περιλαμβάνονταν στον προϋπολογισμό του 2018, ενώ ποσό ύψους €1.300.000 θα διατεθεί για υποχρεώσεις που προκύπτουν γενικά από σχέδια προηγούμενων χρόνων. Τέλος, ποσό ύψους €300.000 θα διατεθεί για το σχέδιο εγκατάστασης ή αντικατάστασης ηλιακών συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού για χρήση στις κατοικίες.

Όπως ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε, κονδύλι ύψους €529.677 από τον προτεινόμενο προϋπολογισμό θα χρησιμοποιηθεί για τη σταδιακή αποπληρωμή προς την ΑΗΚ της συνολικής χρηματοδότησης που έχει χορηγηθεί προς το ταμείο κατά το 2016, η οποία κρίθηκε αναγκαία λόγω της μείωσης του κόστους αποφυγής, που περιόρισε τους πόρους χρηματοδότησης του ταμείου.

Στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή η επιτροπή εισηγήθηκε όπως το προϋπολογιζόμενο κονδύλι ύψους €300.000 το οποίο αναμένεται να διατεθεί για το σχέδιο εγκατάστασης ή αντικατάστασης ηλιακών συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού για χρήση στις κατοικίες αυξηθεί στο διπλάσιο, ήτοι σε €600.000, ώστε να δοθεί ευκαιρία σε περισσότερους καταναλωτές να αξιοποιήσουν το εν λόγω σχέδιο, ενώ παράλληλα θα διατηρηθούν πράσινες θέσεις εργασίας και θα βελτιωθεί η ενεργειακή απόδοση προϊόντων που κατασκευάζονται στην Κύπρο, γεγονός που θα ενισχύσει την οικονομία της χώρας.

Οι κυβερνητικοί αρμόδιοι, αφού συμφώνησαν με τους σκοπούς και τη φιλοσοφία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και αναγνωρίζοντας τα οφέλη που προκύπτουν στην κυπριακή οικονομία και κοινωνία από την προώθηση εγκαταστάσεων ηλιακών συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού για χρήση στις κατοικίες, ενημέρωσαν την επιτροπή ότι, προκειμένου να είναι εφικτή η εν λόγω τροποποίηση στο κείμενο του προϋπολογισμού, πρέπει να ενημερωθεί το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο, αφού εγκρίνει το αναθεωρημένο κείμενο, θα εξουσιοδοτήσει το υπουργείο να το καταθέσει εκ νέου στη Βουλή.

Σε κατοπινό στάδιο το αρμόδιο υπουργείο με την επιστολή του ημερομηνίας 21^{ης} Φεβρουαρίου 2019 ενημέρωσε τη Βουλή ότι το αναθεωρημένο κείμενο, όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με την εισήγηση της επιτροπής, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019. Συναφώς, με την ίδια επιστολή ζήτησε όπως κατατεθεί το αναθεωρημένο κείμενο του εν λόγω προϋπολογισμού στη Βουλή και παράλληλα αποσυρθεί από την ολομέλεια του σώματος το νομοσχέδιο όπως αυτό είχε αρχικά κατατεθεί.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού πραγματοποίησε σήμερα έκτακτη συνεδρία προς εξέταση του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, το οποίο κηρύχθηκε από τη Βουλή επείγον και το οποίο τροποποιήθηκε, κατά τρόπο ώστε να περιλάβει την εισήγησή της για αύξηση του διαθέσιμου κονδυλίου για το σχέδιο εγκατάστασης ή αντικατάστασης ηλιακών συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού για χρήση στις κατοικίες.

Σύμφωνα με τα νεότερα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, τα πιο πάνω δεδομένα διαφοροποιούνται όσον αφορά τις συνολικές δαπάνες κατά €300.000 με το ποσό που αρχικά προϋπολογίστηκε για το έτος 2019 από €64.969.687 να ανέρχεται σε €65.269.687. Τα συνολικά έσοδα του ταμείου δεν επηρεάζονται από την εν λόγω τροποποίηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου όπως αυτό αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κώστας Κώστα.

Όχι πέραν των δύο λεπτών, κύριε Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θεωρούμε ως θετικό το γεγονός ότι στον φετινό προϋπολογισμό του Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞΕ έχει συμπεριληφθεί συνολικό ποσό €25 εκατομ., το οποίο προέρχεται βασικά από το αποθεματικό του ταμείου και άρα τον φορολογούμενο πολίτη, ο οποίος καταβάλλει το σχετικό αυξημένο τέλος, και αφορά τέσσερα νέα σχέδια εξοικονόμησης ενέργειας. Αυτά τα σχέδια όμως έχουν αποφασισθεί πολύ καθυστερημένα από την κυβέρνηση και δεν υπάρχει περίπτωση να ολοκληρωθούν μέχρι τα τέλη του τρέχοντος έτους. Μετά τη συζήτηση του προϋπολογισμού στην επιτροπή Ενέργειας έχουν ενισχυθεί οι έντονοι φόβοι και οι ανησυχίες μας ότι δε θα καλύψουμε τους στόχους που μας έθεσε η Ευρωπαϊκή Ένωση για τη διείσδυση των ΑΠΕ στο ηλεκτρικό ισοζύγιο και στις μεταφορές στο 2020 και ότι, αν οι στόχοι αυτοί καλυφθούν, αυτό θα γίνει σε βάρος του καταναλωτή, ο οποίος θα κληθεί να καλύψει το κόστος. Αντί εκπόνησης ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού βλέπουμε, μετά από απίστευτη καθυστέρηση και αδράνεια και αφού φθάσαμε στο παρά πέντε, πρόχειρες και σπασμωδικές κινήσεις.

Αναφέρθηκε και πάλι στην επιτροπή από τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Ενέργειας ότι θα καλυφθούν οι στόχοι του 16% για την ηλεκτρική ενέργεια και του 10% στις μεταφορές μέχρι το 2020. Ποια όμως είναι η πραγματική εικόνα; Στις μεταφορές είμαστε μόλις στο 2,5% της κάλυψης του στόχου.

Τα κίνητρα που ζητήσαμε από την κυβέρνηση αναφορικά με την ηλεκτροκίνηση, όπως η ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων, η παροχή κινήτρων αγοράς ηλεκτροκίνητων οχημάτων, η παροχή φορολογικών κινήτρων χρήσης ηλεκτροκίνητων οχημάτων από τοπικές αρχές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δε γίνονται αποδεκτά από το Υπουργείο Οικονομικών. Στην υγραεριοκίνηση, την οποία με εντονότερες πιέσεις τα τελευταία πέντε χρόνια καταφέραμε ως επιτροπή να προωθήσουμε, η κυβέρνηση αρνείται να υιοθετήσει την παροχή κινήτρων, όπως η επιδότηση, η τοποθέτηση συστημάτων υγραεριοκίνησης, η μείωση της άδειας κυκλοφορίας σε αυτοκίνητα που κινούνται με υγραέριο κ.τ.λ.

Αφού ο Υπουργός Οικονομικών, απαντώντας σε επιστολή της επιτροπής, μας ανέφερε ότι η κυβέρνηση διαφωνεί με τα κίνητρα αυτά και κυρίως με τη μείωση του ΦΠΑ Α' στην υγραεριοκίνηση. Είναι ξεκάθαρο πλέον ότι ο στόχος του 10% στις μεταφορές δε θα καλυφθεί και ως αποτέλεσμα θα μας επιβληθούν τεράστια πρόστιμα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ, αν θα καλυφθεί, αυτό θα γίνει, σύμφωνα με τον Υπουργό Ενέργειας, με την αγορά βιοκαυσίμων και την πρόσμιξή τους με βενζίνη και πετρέλαιο, αλλά και την αγορά των διεθνών πιστοποιητικών, κάτι το οποίο θα αυξήσει πάρα πολύ τις ήδη πολύ υψηλές των καυσίμων στην Κύπρο. Όσον αφορά τη διείσδυση των ΑΠΕ στο ηλεκτρικό ισοζύγιο, είμαστε μόλις στο 8,6% του στόχου του 16%. Η κυβέρνηση καθυστέρησε πάρα πολύ να εξαγγείλει το σχέδιο για την παραγωγή ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με τελική κατάληξη την ένταξη των έργων στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού, για το οποίο έχουν υποβληθεί 203 αιτήσεις για συνολικά 376 μεγαβάτ.

Εμείς ρωτούμε και σήμερα πώς είναι δυνατό να υλοποιηθούν αυτά τα έργα, που πολλές από τις αιτήσεις είναι συσσωρευμένες σε περιοχές που το δίκτυο είναι αδύνατο να ανταποκριθεί, οι τράπεζες δυσκολεύονται πάρα πολύ να χρηματοδοτήσουν τα έργα και παρατηρούνται σοβαρά προβλήματα και καθυστερήσεις στην έκδοση των σχετικών πολεοδομικών αδειών και αδειών οικοδομής. Είναι ξεκάθαρο και σε αυτή την περίπτωση ότι, αν δεν καλυφθεί ο στόχος, τότε ο φορολογούμενος θα κληθεί να πληρώσει τα βαρύτερα πρόστιμα.

Ρωτούμε ξανά την κυβέρνηση και για τα ακόλουθα:

Ο νόμος για την προώθηση και ενθάρρυνση των ΑΠΕ αναφέρει ότι θα πρέπει να συσταθεί και να λειτουργήσει η βουλευτική επιτροπή για τις ΑΠΕ και τα βιοκαύσιμα στις μεταφορές, για να καταρτίσει, αλλά και να εκσυγχρονίζει σχέδιο και στρατηγική και να θέτει στόχους που θα εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Γιατί δεν έγινε αυτό;

Στον νόμο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού αναφέρεται ότι η κυβέρνηση πρέπει να αποστείλει στη ΡΑΕΚ τις κατευθυντήριες γραμμές για ένα δεκαετές πλάνο για τον ηλεκτρισμό. Γιατί δεν το έκανε μέχρι σήμερα το Υπουργείο Ενέργειας, παρ' όλο που η ΡΑΕΚ έχει στείλει τρεις επιστολές ζητώντας την εφαρμογή του νόμου; Ποιος ο ρόλος του Συμβουλίου Ενεργειακής Πολιτικής που συστάθηκε το 2014; Λειτουργεί; Παράγει πολιτική; Εισακούονται οι εισηγήσεις του, αν υπάρχουν;

Η κυβέρνηση δεν έχει ολοκληρωμένο ενεργειακό σχεδιασμό και ειδικότερα στον τομέα των ΑΠΕ δεν έχει ούτε σχέδιο ούτε ολοκληρωμένη πολιτική, με αποτέλεσμα οι πολίτες για μια ακόμα φορά να πρέπει να φορτωθούν την αδράνεια, την αδιαφορία, την ανικανότητα και την προχειρότητα των κυβερνώντων. Το Υπουργείο Ενέργειας φέρει βαρύτερες ευθύνες για τη σημερινή κατάσταση, αφού δεν ήθελαν καν να ακούσουν τις προειδοποιήσεις μας και δεν μπορεί τις παραλείψεις, τα λάθη και τις αδυναμίες τους να τα πληρώσει και πάλι ο καταναλωτής.

Θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και εμείς, κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, αλλά κανένας δεν μπορεί να μη σταματήσει και να μη σχολιάσει ορισμένα πολύ σημαντικά θέματα που αφορούν αυτό τον προϋπολογισμό. Αυτός ο προϋπολογισμός είναι ανεπαρκέστατος, εάν θέλουμε να πετύχουμε τους στόχους μας, τους στόχους που έχει θέσει η Κυπριακή Δημοκρατία ενώπιον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι ως στόχοι είναι ήδη πάρα πολύ χαμηλοί. Είμαστε πάρα πολύ πίσω στην ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά και στην εξοικονόμηση ενέργειας και είμαστε στον πάτο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την εισαγωγή και χρήση στην Κύπρο ηλεκτρικών αυτοκινήτων.

Η πολιτική μας είναι αυτό που συζητούμε τις τελευταίες ημέρες. Να φτηνίσουμε το ρυπογόνο αυτοκίνητο. Να φτηνίσουμε το αυτοκίνητο που κινείται με ορυκτά καύσιμα. Κανένα, μα απολύτως κανένα κίνητρο για τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα! Κανένα απολύτως κίνητρο ουσιαστικά για βιομηχανικές στέγες. Κτίζουμε γήπεδα, κτίζουμε mall και δεν τοποθετούμε στις στέγες υποχρεωτικά ηλιακές φωτοβολταϊκές στέγες. Τα φωτοβολταϊκά τα βάζουμε μέσα στο φυσικό περιβάλλον! Να κόψουμε χίλια δέντρα, για να κάμουμε φωτοβολταϊκό πάρκο στο ένα χωριό, και 17 000 δέντρα στην Αλυκή του Ακρωτηρίου, για να κάμουμε φωτοβολταϊκό! Φωνάζουν δικαιολογημένα οι περιβαλλοντικές οργανώσεις. Δεν είναι αυτή η περιβαλλοντική πολιτική που έχει σχέση με την ανάπτυξη των ΑΠΕ που έχουμε.

Η κυβέρνηση σε αυτό τον προϋπολογισμό που ψηφίζουμε μειώνει τη δική της συνεισφορά στο ταμείο και φορτώνει τα έξοδα του ταμείου στους καταναλωτές. Αυτή δεν είναι μια ευφάνταστη πολιτική και, για να τελειώσω, για ένα θέμα το οποίο το πολυχρησιμοποιεί η παρούσα κυβέρνηση, σε αυτό το σχέδιο που ψηφίζουμε σήμερα, όπως και στα προηγούμενα, απαγορεύεται, απαγορεύεται η καινοτομία! Χρηματοδοτούνται μόνο ώριμες και ήδη εμπορικά εφαρμοσμένες τεχνολογίες. Δεν υπάρχει το στοιχείο της καινοτομίας και της επινόησης μέσα σε αυτό το πρόγραμμα ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Εμείς θα ψηφίσουμε με πολλές επιφυλάξεις αυτό το πρόγραμμα, διότι υπάρχουν υποχρεώσεις, κάποιιοι πρέπει να πληρωθούν από αυτό το ταμείο και είναι κρίμα να πληρώσουν την κρατική ανεπάρκεια, αλλά πρέπει να ειπωθούν σοβαρά αυτά τα πράγματα που έχουν να κάνουν με την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κύπρο και ειδικά την ανάπτυξη του ηλεκτρικού και μη ρυπογόνου αυτοκινήτου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Καταρχάς, να εκφράσω την ικανοποίησή μου, κύριε Πρόεδρε, γιατί και το πράσινο κίνημα των οικολόγων αντιλήφθηκε, έστω λίγο καθυστερημένα, ότι χρειάζεται στρατηγικός χωροταξικός σχεδιασμός των πάρκων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όταν το είχαμε θέσει εμείς προ πολλού. Όσον αφορά το Ταμείο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας πρέπει να πω ότι για πρώτη φορά παρουσιάζει πλεόνασμα, μετά από χίλια μύρια κύματα που πέρασε, πλεόνασμα €25 εκατομ., τα οποία διατίθενται σε πάρα πολλά προγράμματα τόσο εξοικονόμησης ενέργειας, αλλά και προώθησης συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τόσο σε κατοικίες για το net metering σε βιομηχανικές μονάδες και ούτω καθεξής.

Επίσης, έχουμε καταφέρει μέσα από παρεμβάσεις της επιτροπής, κύριε Πρόεδρε, να διπλασιάσουμε για φέτος τον προϋπολογισμό και τα κίνητρα που δίνονται για την εγχώρια βιομηχανία, αν θέλετε, μέσα από τους ηλιακούς θερμοσίφωνες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Η δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο ποσού ύψους €65.269.687 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 3.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 4.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 5.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 6.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για την έγκριση των άρθρων, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες. Σαράντα τέσσερις υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ και δύο εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.

Πάμε στην τρίτη ανάγνωση και ψηφοφορία επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ και δύο εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τώρα προχωρούμε στην αναπομπή, η οποία σύμφωνα με το αίτημα, αναβάλλεται και πάει προς το τέλος. Άρα, θα ασχοληθούμε με το θέμα της αναπομπής στο τέλος.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016». Είχε κυκλοφορήσει σε κοινή έκθεση με το θέμα «Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για συναφή θέματα Κανονισμοί του 2019», το οποίο ωστόσο αποσύρθηκε από την εκτελεστική εξουσία, αφού είχε ήδη κυκλοφορήσει η ημερήσια διάταξη.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για τη σύσταση και λειτουργία του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕ), το οποίο συστάθηκε δυνάμει των διατάξεων του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου.

(Η σχετική έκθεση)

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΛΑΜ.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016» και τους κανονισμούς «Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για συναφή θέματα Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μαρίνος Μουσιούπτας	Μαρίνος Σιζόπουλος
Αβέρωφ Νεοφύτου	Γιώργος Λιλλήκας
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Άριστος Δαμιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 19 Σεπτεμβρίου 2016 και 11 Φεβρουαρίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς του υπουργείου του, εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, του Γενικού Λογιστηρίου, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και ο πρόεδρος του Δημοσιονομικού Συμβουλίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η δημιουργία στη βάση διεθνώς αναγνωρισμένων αρχών και βέλτιστων πρακτικών του αναγκαίου θεσμικού πλαισίου που θα καταστήσει δυνατή την αποτελεσματική λειτουργία του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕ), το οποίο συστάθηκε δυνάμει των διατάξεων του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 112 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου, είναι η εφαρμογή των διατάξεων του υπό αναφορά νόμου που προβλέπουν για τις χρηματοοικονομικές ροές που προέρχονται κυρίως από την εκμετάλλευση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο εισάγονται ρυθμίσεις σύμφωνα με τις οποίες καθορίζονται τα ακόλουθα:

1. Οι κανόνες που σχετίζονται με τη σύσταση, τη συγκρότηση και τη λειτουργία του ΕΤΕ, καθώς και οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των οργάνων διαχείρισης αυτού.
2. Οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του αρμόδιου υπουργού σε σχέση με το ΕΤΕ και τα όργανα διαχείρισης αυτού.
3. Οι γενικές αρχές που διέπουν τις επενδύσεις και τα αποθέματα του ταμείου.
4. Το πλαίσιο εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου της διαχείρισης και των επενδύσεων του ταμείου.
5. Η διασφάλιση διαφανών διαδικασιών ως προς τη λήψη αποφάσεων και τη διαχείριση του ταμείου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η ετοιμασία του νομοθετικού πλαισίου για τη διαχείριση των μελλοντικών πόρων από την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων, αλλά και των περιουσιακών στοιχείων της Δημοκρατίας πραγματοποιήθηκε με την παροχή τεχνικής βοήθειας από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) σε συνεργασία με ομάδα έργου στην οποία συμμετείχε το Υπουργείο Οικονομικών, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, η Ελεγκτική Υπηρεσία, η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στους στόχους του ΕΤΕ περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών και η συνεισφορά στην αποπληρωμή του δημόσιου χρέους στη βάση της αρχής της βιωσιμότητας και της αποτελεσματικής εφαρμογής της δημοσιονομικής και μακροοικονομικής πολιτικής, καθώς και η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των μελλοντικών γενεών, ώστε τα έσοδα από την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων της Κύπρου να έχουν διαρκή και ευεργετικά αποτελέσματα στην κυπριακή οικονομία και την κοινωνία.

Σημειώνεται ότι τα κύρια χαρακτηριστικά και ο σχεδιασμός της διαχείρισης του ΕΤΕ, η διάρθρωση, οι δομές ελέγχου και λογοδοσίας, καθώς και η διαχείριση της επενδυτικής πολιτικής του εδράζονται κατά κύριο

λόγο στις Αρχές του Σαντιάγο, οι οποίες αφορούν διεθνώς αναγνωρισμένες βέλτιστες πρακτικές για τη διαφάνεια, την ανεξαρτησία και τη διαχείριση παρόμοιας φύσεως ταμείων.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι στο στάδιο που το ΕΤΕ θα διαθέτει επαρκή κεφάλαια, που αντιστοιχούν στο 3% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος (ΑΕΠ) σε τιμές αγοράς, ιδρύεται ειδικός οργανισμός με την ονομασία «Κυπριακός Οργανισμός Διαχείρισης Επενδύσεων» (ΚΟΔΕ), που θα έχει την ευθύνη της επενδυτικής πολιτικής του ταμείου.

Με τους υπό αναφορά προτεινόμενους κανονισμούς επιτυγχάνονται ειδικότερα τα ακόλουθα:

1. Κωδικοποίηση των εισροών που προκύπτουν από την εκμετάλλευση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, καθώς και από άλλα έσοδα που πιθανόν να προκύψουν από οποιοσδήποτε επενδύσεις και άλλες προσόδους.
2. Κωδικοποίηση της μεθοδολογίας των εκροών του ΕΤΕ, ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους, η δημιουργία αποθεματικού του ταμείου, καθώς και η αποτελεσματική διαχείριση των αποδόσεων και επενδύσεων αυτού.
3. Εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας και της βέλτιστης χρήσης των πόρων του ταμείου, διασφαλίζοντας μεταξύ άλλων τις μελλοντικές γενεές.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ο Υπουργός Οικονομικών, παρουσιάζοντας στην επιτροπή τα προτεινόμενα σχέδια νόμου, ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για τη σύσταση και λειτουργία του ΕΤΕ πριν από την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική, καθότι η Δημοκρατία θα στείλει μήνυμα τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό ότι προσεγγίζει το ζήτημα της διαχείρισης των υδρογονανθράκων και των εσόδων που προκύπτουν από τέτοια δραστηριότητα με υπεύθυνο τρόπο. Μια τέτοια εξέλιξη θα υποβοηθήσει στην παρουσίαση της Κύπρου ως αξιόπιστου επενδυτικού προορισμού.
2. Τα έσοδα από το επιβεβαιωμένο κοίτασμα στην κυπριακή αποκλειστική οικονομική ζώνη (ΑΟΖ), εφόσον ξεκινήσει η πλήρης αξιοποίησή του, αναμένεται ότι θα κυμαίνονται μεταξύ €500-€600 εκατομ. ετησίως σε οριζόντα δωδεκαετίας και ως εκ τούτου επιβάλλεται η θέσπιση λεπτομερούς και αξιόπιστου πλαισίου για τη διαχείριση των εσόδων αυτών.
3. Ο στόχος της προώθησης του νομοσχεδίου και των σχετικών προτεινόμενων κανονισμών είναι διπλός, καθότι αφενός διασφαλίζεται η μακροπρόθεσμη διαχείριση των εσόδων από την εκμετάλλευση υδρογονανθράκων προς όφελος των μελλοντικών γενεών και αφετέρου επιτυγχάνεται η μείωση του δημόσιου χρέους με άμεσο όφελος προς την κυπριακή κοινωνία και την οικονομία. Στο πρώτο στάδιο δίδεται προτεραιότητα στη χρήση μέρους των ετήσιων εσόδων από υδρογονάνθρακες για τη μείωση του δημόσιου χρέους σε βιώσιμα επίπεδα. Ως εκ τούτου, ως ελάχιστο επίπεδο στόχου ορίζεται η σταδιακή και επαρκής μείωση του δημόσιου χρέους σε ποσοστό 60% του ΑΕΠ. Ειδικότερα, σε περίπτωση που το δημόσιο χρέος υπερβαίνει το 80% του ΑΕΠ, ποσοστό ύψους 50% των ετήσιων εισροών θα χρησιμοποιείται για μείωση του δημόσιου χρέους, ενώ, σε περίπτωση που το ποσοστό του δημόσιου χρέους κυμαίνεται μεταξύ 60% και 80% του ΑΕΠ, ποσοστό 25% των ετήσιων εισροών θα χρησιμοποιείται για τον ίδιο σκοπό. Σε κάθε περίπτωση, το εναπομείναν ποσοστό των εισροών θα χρησιμοποιείται για τη δημιουργία αποθεματικού του ΕΤΕ. Στο δεύτερο στάδιο, το οποίο ενεργοποιείται μετά την επίτευξη του στόχου για μείωση του δημόσιου χρέους στο 60% του ΑΕΠ και για διασφάλιση ικανοποιητικού αποθεματικού του ΕΤΕ, το ταμείο θα λειτουργεί ως φορέας χρηματοδότησης των επενδυτικών δαπανών της γενικής κυβέρνησης με τη χρήση των αποδόσεων του ταμείου κατ' ανώτατο επίπεδο έως 1% του ονομαστικού ΑΕΠ ετησίως.
4. Στους προτεινόμενους κανονισμούς περιλαμβάνεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία σε περιόδους κρίσης και αποσταθεροποίησης της οικονομίας δύναται να κριθεί σκόπιμη η αξιοποίηση αποθεμάτων του ΕΤΕ ή των εισροών αυτού για αντιμετώπιση των εν λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου μετά από σύσταση του Υπουργού Οικονομικών, ο οποίος λαμβάνει υπόψη σύσταση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και του Δημοσιονομικού Συμβουλίου.
5. Μικρότερα έσοδα τα οποία πιθανόν να προκύψουν στο μεσοδιάστημα μέχρι την πλήρη εκμετάλλευση των κοιτασμάτων, που θα προέλθουν κυρίως από τις αδειοδοτήσεις, θα χρησιμοποιούνται για τη μείωση του δημόσιου χρέους.
6. Το διοικητικό συμβούλιο του ΚΟΔΕ θα διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και θα αποτελείται από πρόσωπα που θα υποδεικνύει η επιτροπή υπόδειξης, όπως αυτή συστήνεται βάσει των προνοιών του νομοσχεδίου, και η οποία θα έχει την ευθύνη υπόδειξης προσώπων ικανών, για να στελεχώσουν το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού. Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου θα είναι τετραετής με δικαίωμα ανανέωσης μόνο για μία φορά και θα λειτουργεί κάτω από ένα πολύ αυστηρό πλαίσιο ελέγχου,

αφού στο προτεινόμενο νομοσχέδιο περιλαμβάνεται ειδική πρόνοια για τη διεξαγωγή εσωτερικού ελέγχου από ανεξάρτητη επιτροπή ελέγχου, η οποία θα διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και θα λειτουργεί πέραν των διαδικασιών εξωτερικού ελέγχου που θα διενεργούνται από την Ελεγκτική Υπηρεσία.

7. Ο ΚΟΔΕ θα έχει την ευθύνη για την επενδυτική πολιτική του ΕΤΕ μέσω αγοράς υπηρεσιών από επαγγελματίες διαχειριστές επενδύσεων, ενώ θα απαγορεύεται η διενέργεια επενδύσεων στο εσωτερικό για σκοπούς διασποράς κινδύνου και αποφυγής οποιασδήποτε διαπλοκής ή πολιτικής επιρροής ως προς τη λήψη τέτοιων αποφάσεων.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των σχεδίων νόμου, οι εκπρόσωποι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και του Δημοσιονομικού Συμβουλίου εξέφρασαν σωρεία επιφυλάξεων ως προς τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, που αφορούσαν μεταξύ άλλων τις εισροές του ταμείου, τους κανόνες εκταμίευσης, τη διάρκεια της θητείας και τη σύγκρουση συμφερόντων των μελών του διοικητικού συμβουλίου των μελών του ΚΟΔΕ, τον τερματισμό διορισμού του προέδρου ή μέλους του διοικητικού συμβουλίου του ΚΟΔΕ, το πλαίσιο αμοιβής του προσωπικού του ΚΟΔΕ, τη σύνθεση της επιτροπής υπόδειξης, τη σύσταση της επιτροπής ελέγχου και τη λογοδοσία αυτής, τον επικεφαλής εσωτερικού ελέγχου, την απαγόρευση λήψης δανείου ή παραχώρησης εγγυήσεων από τον ΚΟΔΕ, τον διορισμό ιδιωτικών οίκων ως λειτουργικών διαχειριστών του ταμείου, την παραχώρηση έγκρισης για χρήση των πόρων του ταμείου σε εξαιρετικές περιπτώσεις, τη σύγκριση της απόδοσης του ταμείου με το κόστος χρηματοδότησης του δημόσιου χρέους, τη διάρκεια χρήσης των πόρων του ταμείου για αποπληρωμή του δημόσιου χρέους, καθώς και τη διασύνδεση της σύστασης του ΕΤΕ με τη νομοθεσία που αφορά τους Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων. Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω εμπλεκόμενοι φορείς κατέθεσαν σειρά υπομνημάτων με τις παρατηρήσεις και τις εισηγήσεις τους επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Συναφώς, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού κάλεσε τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών όπως προβούν σε περαιτέρω διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, ώστε να μελετηθούν περαιτέρω τα τυχόν ζητήματα.

Στο στάδιο της εκτενέστερης εξέτασης των σχεδίων νόμου την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων ζητήματα που αφορούν τους σκοπούς του ΕΤΕ, την ευελιξία του ΚΟΔΕ, την ενημέρωση της Βουλής ως προς τη διαχείριση κρατικών περιουσιακών από τον ΚΟΔΕ, τα επίπεδα ελέγχου του ταμείου, τη χρήση των εσόδων του ΕΤΕ για ανάπτυξη των υποδομών υδρογονανθράκων, το ποσοστό επί των εσόδων του ΕΤΕ το οποίο θα κατανέμεται για αποπληρωμή του δημόσιου χρέους και για κάλυψη των αναπτυξιακών δαπανών του κράτους, τον έλεγχο της επενδυτικής πολιτικής του ΚΟΔΕ, τη σύνθεση της επιτροπής υπόδειξης, τη λειτουργία της επιτροπής ελέγχου, καθώς και τον διορισμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου του ΚΟΔΕ. Στο στάδιο αυτό τα μέλη της επιτροπής κατέθεσαν μεγάλο αριθμό τροπολογιών, οι οποίες απεστάλησαν στο Υπουργείο Οικονομικών για περαιτέρω εξέταση.

Επιπλέον, με επιστολή της τέως γενικής διευθύντριας της Βουλής, ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 2017, ζητήθηκε από την επιτροπή η άποψη της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας για το κατά πόσο η συμμετοχή του Εφόρου Εσωτερικού Ελέγχου στην επιτροπή υπόδειξης αντίκειται στις αρχές λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου. Σημειώνεται ότι η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέφερε για το εν λόγω ζήτημα ότι, παρ' όλο που η νομοθεσία δεν απαγορεύει την συμπερίληψη του Εφόρου Εσωτερικού Ελέγχου στην επιτροπή υπόδειξης, μια τέτοια απόφαση δεν αποτελεί καλή πρακτική και συναφώς εναπόκειται στη Βουλή να αποφασίσει κατά πόσο θα περιληφθεί τέτοια ρύθμιση.

Αναφορικά με το θέμα της σύστασης ανεξάρτητης επιτροπής ελέγχου, ο Υπουργός Οικονομικών με επιστολή του, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2017, ενημέρωσε την επιτροπή ότι η δημιουργία πρόσθετου ανεξάρτητου επιπέδου ελέγχου, πέραν των μηχανισμών εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου, είναι συμβατή με τις βέλτιστες πρακτικές και την Οδηγία 2014/56/Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και επιβεβλημένη, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία του ΕΤΕ.

Στη βάση των πιο πάνω απόψεων και εισηγήσεων από τους εμπλεκόμενους φορείς το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε σειρά αναθεωρημένων κειμένων του νομοσχεδίου και των προτεινόμενων κανονισμών, τα οποία συνοδεύονταν από σχετικές επιστολές, στις οποίες αναφέρεται ότι ενσωματώθηκαν πλήρως οι παρατηρήσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του Δημοσιονομικού Συμβουλίου, καθώς και μέρος των εισηγήσεων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας. Περαιτέρω, ζητήθηκε εκ μέρους του Υπουργείου Οικονομικών όπως η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αποφασίσει για το τρίτο μέλος της επιτροπής υπόδειξης που θα πλαισιώνει τον Γενικό Λογιστή και τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία και κατέληξε στον καθορισμό του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας. Συναφώς, στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου περιλήφθηκε η πιο πάνω ρύθμιση.

Αναφορικά με τις τροπολογίες που κατατέθηκαν από τα κοινοβουλευτικά κόμματα, το Υπουργείο Οικονομικών απέστειλε σχετικές επιστολές, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2018 και 7 Φεβρουαρίου 2019, στις οποίες αναφέρεται ο αριθμός των τροπολογιών που υιοθετήθηκαν και ενσωματώθηκαν στα αναθεωρημένα κείμενα,

καθώς και ο αριθμός των τροπολογιών οι οποίες δεν υιοθετήθηκαν, επεξηγώντας παράλληλα τους λόγους της μη υιοθέτησής τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των θεμάτων στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα έχουμε μία σειρά τροπολογιών, που θα επιδιώξουμε και πάλι στις τοποθετήσεις, αν πρέπει να γίνουν επεξηγήσεις, και να περιοριστούμε στους χρόνους που είπαμε.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στα πλαίσια και της συζήτησης που έγινε στη σύσκεψη των Αρχηγών ή Εκπροσώπων των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων εμείς είμαστε διατεθειμένοι να αποσύρουμε τις δικές μας τροπολογίες, δεδομένου ότι σήμερα όμως θα ληφθεί μια απόφαση από την ολομέλεια που θα είναι δεσμευτική, ότι θα μπουν οι τροπολογίες που θα αποσυρθούν στην ατζέντα της επιτροπής Οικονομικών το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και δε θα σταλούν σε βάθος χρόνου. Αν υπάρξει αυτή η ρύθμιση, εμείς είμαστε έτοιμοι να αποσύρουμε τις δικές μας τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λιλλήκα, εντάξει, εγείρετε κάπως θα έλεγα περισσότερο διαδικαστικό θέμα παρά ουσιαστικό. Όμως θα το δούμε στην εξέλιξη το πράγμα, οπότε πάρτε και εσείς τις αποφάσεις σας.

Ναι, ο κ. Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Στη σύσκεψη είχαμε αποφασίσει, όσοι συμφωνούμε, ότι θα μπορούσαν να αναβληθούν οι τροπολογίες, με τη δέσμευση της ολομέλειας ότι το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου θα τις συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Και να παραμείνει μόνο η μια τροπολογία, ξεκαθαρίζοντας ότι, εάν κάποιος επιμένουν και θέλουν να θέσουν τις δικές τους τροπολογίες στην ολομέλεια, έχουν κάθε δικαίωμα να το κάνουν, βέβαια. Εγώ νομίζω ότι πρέπει η ολομέλεια να πει ότι, όσοι δε θα θέσουν τις τροπολογίες τους υπόψη σήμερα της ολομέλειας, να δεσμευτεί η ολομέλεια ότι θα τις συζητήσει ως πρώτο θέμα προτεραιότητας το Σεπτέμβριο και, αν κάποιος επιμένουν, να δούμε τις δικές τους σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι μια πολύ εποικοδομητική η εισήγηση, νομίζω, τούτη και αναλαμβάνω προσωπικά να επαναφέρω το θέμα στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών τον Σεπτέμβριο, όπου εκεί θα κατατεθούν και θα συζητηθούν όλες οι τροπολογίες, οι οποίες σήμερα θα αποσυρθούν. Όχι εκείνες που θα καταψηφιστούν. Εκείνες που θα αποσυρθούν.

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εγώ στην ίδια γραμμή θα είμαι. Και θα παρακαλούσα τους συναδέλφους που έχουν σωρεία τροπολογιών, εάν πράγματι θέλουν κάποιες από αυτές να ληφθούν σοβαρά υπόψη, να υπάρχει κάποια πιθανότητα κάποιες από αυτές να ληφθούν υπόψη, να είναι οι πρώτοι -τους παρακαλώ- που θα τις αποσύρουν σήμερα. Γιατί σήμερα, πραγματιστικά λέω, εκτός από την κύρια τροπολογία, τουλάχιστον το δικό μου κόμμα έχει πάρει απόφαση να καταψηφίσει όλες τις υπόλοιπες. Αντιλαμβάνομαι ότι το ίδιο θα πράξει και η πλειοψηφία του σώματος σήμερα. Άρα, είναι για να μείνουν εκεί να συζητούμε δύο ώρες και στο τέλος, αν έχει και κάποια που πρέπει να λάβουμε υπόψη με παραπάνω μελέτη, να την καταψηφίσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατανοητό.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Γι' αυτό, μιας και έχω και τον λόγο, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μη λύσουμε τούτο το πρόβλημα, να το αφήσουμε προς το τέλος;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εντάξει, Πρόεδρέ μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θέλετε το αφήνω, δεν έχω πρόβλημα και πριν ξεκινήσουμε την ψηφοφορία.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όπως νομίζετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας πω κάτι. Νομίζω το εξής, επειδή θεωρώ δίκαιο, ιδιαίτερα αυτοί που θα αποσύρουν τις τροπολογίες, να κάμουν τη δική τους πολιτική τοποθέτηση τώρα. Θα συνεχίσουμε και όποιος θέλει μιλά και για το διαδικαστικό και επί της ουσίας. Πριν ξεκινήσουμε ψηφοφορία για τροπολογίες, θα ρωτήσω ποιοι θέλουν να τις αποσύρουν.

Άρα, συνεχίζουμε τη συζήτηση. Συνεχίστε, κύριε Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταθέσαμε μία τροπολογία που ποια είναι η ουσία της; Το κατατεθέν από την κυβέρνηση νομοσχέδιο προέβλεπε ότι με κάποιες προϋποθέσεις θα είναι συνδεδεμένα τα έσοδα με το δημόσιο χρέος, ότι, όταν το δημόσιο χρέος είναι πάνω από 80% και συσσωρευτεί ένα 30% επί του ΑΕΠ, τότε μέχρι 50% να πηγαίνει στην αποπληρωμή χρέους και, σε περίπτωση που το δημόσιο χρέος έπεφτε από 60% ως 80%, ένα 25% του ταμείου να πήγαινε από τις αποδόσεις στη μείωση του δημόσιου χρέους. Κρίναμε ότι, από τη στιγμή που τα έσοδα του φυσικού αερίου είναι για τις μελλοντικές γενιές, τις μελλοντικές γενιές του συνόλου των Κυπρίων, είναι πιο σοφό και είναι και πιο κοντά προς το νορβηγικό μοντέλο να μη δίδουμε λεφτά που ανήκουν στις μελλοντικές γενιές, για να ξοφλούμε τα χρέη που δημιουργήσαμε εμείς.

Όμως η τροπολογία η γραπτή που έχουμε υποβάλει -κάμνουμε όλοι λάθη!- μπορεί κάποιος να ερμηνεύσει ότι παραπέμπει στο δημοσιονομικό πλαίσιο. Από τη μια ξεκαθαρίζουμε ότι δε θα πληρώνεται το δημόσιο χρέος, αλλά έστω και -γκρίζα ζώνη- ότι παραπέμπεται στο δημοσιονομικό πλαίσιο, το οποίο καθορίζει ότι προτεραιότητα είναι το δημόσιο χρέος, ουσιαστικά είναι σαν να ακυρώνει την αρχή την πολιτική που είπα. Το διευκρινίζω, θα χρειαστεί ενδεχομένως μία λεκτική τροποποίηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να την ετοιμάσετε, σας παρακαλώ, ώσπου να έρθει η ώρα;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Την ώρα που θα γίνεται η ψηφοφορία, να μας την πείτε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να γίνει σαφέστατο ότι δε γίνεται ουδεμία παραπομπή στο δημοσιονομικό πλαίσιο και η αρχή εφαρμόζεται όπως την έχω εξηγήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, αν μπορούμε, να την έχουμε, πριν ξεκινήσει η ψηφοφορία.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Γιωργάλλας.

Πάω με τον κατάλογο.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Λίγες ώρες μετά τα ενθαρρυντικά και εμπορεύσιμα αποτελέσματα στο τεμάχιο 10 και λαμβάνοντας υπόψη τις πειρατικές ενέργειες αμφισβήτησης της Τουρκίας, επαναλαμβάνουμε με έμφαση ότι τα σημερινά και τα μελλοντικά έσοδα από την εκμετάλλευση και τις επενδύσεις στον ενεργειακό τομέα ανήκουν στην Κυπριακή Δημοκρατία και στους πολίτες της, είτε αυτοί είναι Ελληνοκύπριοι, Τουρκοκύπριοι, Μαρωνίτες, Αρμένιοι, Λατίνοι.

Επειδή έχει γίνει πάρα πολύς λόγος, θέλω να ξεκαθαρίσω ότι οι Τουρκοκύπριοι θα ωφεληθούν όπως θα ωφεληθεί και ο κάθε Κύπριος πολίτης, σημερινός και αυριανός. Το νομοσχέδιο που εξετάζουμε διασφαλίζει τα δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων όχι όμως ως χωριστή, ξέχωρη και αποσπασμένη οντότητα, αλλά ως μέρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ο ενεργειακός πλούτος της Κύπρου μπορεί να βοηθήσει να εξομαλυνθούν οι διαφορές, να σμικρυνθούν οι αποστάσεις, να απαλλαγούμε από την κατοχή και να δημιουργήσουμε ένα ελεύθερο φυσιολογικό κράτος, που θα μας επιτρέπει να συμβιώνουμε υπό καθεστώς ισοτιμίας και ισοπολιτείας με ασφάλεια σε όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Γίνεται λόγος πως στοχεύουμε να μιμηθούμε τους Νορβηγούς και το μοντέλο τους. Να έχουμε υπόψη ότι...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παιδιά, σας παρακαλώ, λίγη ησυχία!

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

...το πρώτο πράγμα που αναγνώρισαν οι Νορβηγοί ήταν πως οι υδρογονάνθρακες τους είναι μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Δηλαδή, οι Νορβηγοί έγκαιρα αποδέχθηκαν ότι τα κοιτάσματά τους κάποτε θα τελειώσουν. Με αυτό το δεδομένο πήραν αποφάσεις και έφτιαξαν ένα αξιόπιστο επενδυτικό ταμείο, το οποίο η Παγκόσμια Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο θεωρούν ως πρότυπο και παράδειγμα για χώρες όπως η Κύπρος, που τώρα μπαίνουν στην εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων τους. Στη Νορβηγία σήμερα περίπου το 45% των συνολικών αποθεμάτων σε πετρέλαιο και φυσικό αέριο έχουν πλέον εξαντληθεί. Όμως η σημερινή αξία αγοράς του ταμείου στη Νορβηγία είναι περίπου 943 δις δολάρια και απ' αυτά τα 863 δις δολάρια προέρχονται από επενδύσεις και συμμετοχές του ταμείου στο μετοχικό κεφάλαιο σε περισσότερες από εννιά χιλιάδες εταιρείες σε εβδομήντα οκτώ χώρες. Δηλαδή, σήμερα τα έσοδα του νορβηγικού ταμείου από τις επενδύσεις που έγιναν μέχρι τώρα είναι περισσότερα από τα έσοδα και τις εισροές στο ταμείο των υδρογονανθράκων ή των εσόδων από τους υδρογονάνθρακες.

Μετά και τα χθεσινά αποτελέσματα λοιπόν στο τεμάχιο 10 έρχεται πολύ πιο κοντά μας η στιγμή της εισροής χρημάτων στο ταμείο που σήμερα συζητούμε. Όμως πρέπει να γνωρίζουμε ότι οι σοβαρές εισροές στο δικό μας ταμείο δεν πρέπει να αναμένονται πριν από τα επόμενα οκτώ με εννέα χρόνια και αυτό γιατί, για να υπάρξει εκμετάλλευση των διαπιστωμένων κοιτασμάτων, πρέπει πρώτα να προηγηθεί ο σχεδιασμός, η χρηματοδότηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γιωργάλλα...

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να ολοκληρώνετε.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

...και η κατασκευή των εγκαταστάσεων άντλησης και διανομής του φυσικού αερίου. Τα κυπριακά κοιτάσματα «Γλαύκος», «Αφροδίτη» και «Καλυψώ» διαθέτουν διαπιστωμένα περίπου δεκατρία με δεκαέξι τρις κυβικά πόδια φυσικού αερίου. Είμαστε όλο και πιο κοντά στον στόχο του κυπριακού τερματικού.

Ως Αλληλεγγύη στηρίζουμε τη θέση ότι μόνο με ένα αξιόπιστο διαφανές λειτουργικό ταμείο μπορούν να λειτουργήσουν οι υδρογονάνθρακες ως ευχή και όχι κατάρα για τις σημερινές και μελλοντικές γενιές και, σε ό,τι αφορά τις τροπολογίες, εμείς θα μείνουμε σ' αυτό που συμφωνήθηκε στη σύσκεψη των αρχηγών καταψηφίζοντας, εάν θα τεθούν σε ψηφοφορία, όλες τις τροπολογίες πλην τις συμφωνημένες.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, η κ. Θεολόγου.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται, με την άδεια της συναδέλφου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, βέβαια.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή θα μιλήσω για καθαρά διαδικαστικά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή κι εμείς σκοπεύουμε να υπερψηφίσουμε μόνο την τροπολογία όπως θα διαμορφωθεί μετά από την τοποθέτηση του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού, θα καταψηφίσουμε τις υπόλοιπες ή τουλάχιστον, αν τεθούν ενώπιόν μας, θα τις καταψηφίσουμε, η δική μας έκκληση προς το σώμα είναι, εάν είναι δυνατόν, για να μην αναγκαστούμε να καταψηφίσουμε οτιδήποτε άλλο, να αποσυρθούν. Εμείς πιστεύουμε -εξακολουθούμε να το πιστεύουμε και θα το λέμε- ότι όσο λιγότερα λέμε για το ζήτημα που αφορά το φυσικό αέριο τόσο καλύτερα, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη τις εχθρικές ενέργειες της Τουρκίας που διαπιστώνουμε την τελευταία περίοδο. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο εμείς αποποιούμαστε του δικαιώματος σήμερα να τοποθετηθούμε. Δε θα ζητήσουμε τον λόγο. Θα ψηφίσουμε απλά το σχετικό νομοσχέδιο με την τροπολογία όπως έχει διαμορφωθεί. Αυτή είναι και η ταπεινή μας εισήγηση και έκκληση προς το σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Τον λόγο έχει ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν υπάρχει πρόθεση να τοποθετηθούμε επί της ουσίας αναλυτικά γύρω από τη φιλοσοφία, το πλαίσιο του νομοσχεδίου ενώπιόν μας. Ασφαλώς, θεωρούμε ότι κινείται στη σωστή κατεύθυνση και γι' αυτό και θα υπερψηφίσουμε τη σχετική νομοθεσία. Την ίδια ώρα όμως είναι αλήθεια επίσης ότι είχαμε και έχουμε την πρόθεση να εμπλουτίσουμε αυτό το πλαίσιο και γι' αυτό και έχουμε καταθέσει συγκεκριμένες τροπολογίες, τις οποίες όμως έχουμε αποσύρει, ώστε να εξελιχθεί η διαδικασία με τον τρόπο που την παρουσίασε προηγουμένως ο Άντρος Κυπριανού. Εφόσον θα υπάρχει η δέσμευση από αυτό το σώμα να συζητήσουμε τον Σεπτέμβρη, θα καταθέσουμε σ' εκείνο το στάδιο τις προτάσεις μας, για να συζητηθούν ολοκληρωμένα.

Αν έχω ζητήσει τον λόγο, είναι για να απευθύνω κι εγώ έκκληση προς τα υπόλοιπα κόμματα που έχουν καταθέσει τροπολογίες, αρκετές τις οποίες είναι πολύ πιθανό να στηρίξουμε, γιατί είναι παρόμοιες με τις δικές μας, να μη μας αναγκάσουν να πάμε σε καταψήφιση και επί τροπολογιών που θα μπορούσαμε είτε να ψηφίσουμε είτε να βρούμε κοινές τροπολογίες με τα υπόλοιπα κόμματα. Εάν όμως δε γίνει αποδεκτή αυτή η παράκληση -και έχει κάθε δικαίωμα το κάθε κόμμα να επιλέξει πώς θα ενεργήσει- τότε εμείς, όχι για λόγους ουσίας επί των τροπολογιών, αλλά για λόγους διαδικαστικούς, θα αναγκαστούμε να τοποθετηθούμε αρνητικά. Και η έκκληση, επαναλαμβάνω, είναι όπως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έγινε η έκκληση και με την ευκαιρία της τοποθέτησης του κ. Παπαδόπουλου επαναλαμβάνεται. Η έκκληση είναι εκεί και ο καθένας τοποθετείται. Είπαμε ότι έχουν και κάθε δικαίωμα και ιδιαίτερα αυτοί που θα αποσύρουν τις τροπολογίες να κάμουν την πολιτική τους τοποθέτηση.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Θεολόγου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι μπόνους υπακοής τούτο; Εν εκατάλαβα δηλαδή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν εκατάλαβα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι μπόνους υπακοής τούτο; Για να ξέρουμε τζιαι 'μείς...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ποιος είπε «κανεί, ρε Γιώργο»;

Όι, έννεν «κανεί, ρε Γιώργο»! Ο καθένας εκπροσωπεί εδώ κάποιες απόψεις, τις οποίες έχει υποχρέωση και καθήκον να υποστηρίξει. Δεν μπορούν να εφαρμόζονται μπόνους υπακοής. Σας παρακαλώ πολύ!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο καθένας μπορεί να ερμηνεύει και να χαρακτηρίζει αυτά που λέω όπως νομίζει.

Τον λόγο έχει η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι τραγικό αυτό που συμβαίνει για το θέμα του ταμείου των υδρογονανθράκων, ως σε βαθμό που μπορεί κάποιος να πει ότι τίθεται θέμα εκβιασμού κιόλας ότι, εάν μπουν οι τροπολογίες, θα καταψηφιστούν. Το θέμα αυτό είναι θέμα των συναδέλφων, αν θα αποφασίσουν να καταψηφίσουν οποιοσδήποτε τροπολογίες. Αλλά να πω ότι παρουσιάζεται το εξής παράδοξο με την τροπολογία η οποία έχει ήδη τεθεί ενώπιον όλων και υπάρχει η πρόθεση να ψηφιστεί από την πλειοψηφία των μελών του κοινοβουλίου όσον αφορά τη διασύνδεση του δημόσιου χρέους με το ταμείο των υδρογονανθράκων: Κύριε Πρόεδρε, μες τον νόμο όπως είναι επιτρέπεται το ταμείο να γίνει εγγυητής. Αυτό το πράγμα δεν έχει διασύνδεση του δημόσιου χρέους με τα έσοδα του ταμείου υδρογονανθράκων; Αυτό το πράγμα γιατί δε φεύγει από πλευράς του συγκεκριμένου νομοσχεδίου ως τροποποίηση που έχει μπει από εμένα και από τον κ. Περδίκη; Γιατί δε συζητείται αυτή η τροποποίηση, αφού δε θέλουμε να διασυνδέσουμε το δημόσιο χρέος με τα έσοδα του ταμείου των υδρογονανθράκων; Είναι όντως επί της ουσίας ή επί της διαδικασίας που θα σταυρωθούν οι τροπολογίες από τους υπόλοιπους; Εγώ δεν το αντιλαμβάνομαι με αυτό τον τρόπο. Γιατί να μη συζητηθούν και να ολοκληρωθεί το σχέδιο για το συγκεκριμένο ταμείο, να ξέρουμε τουλάχιστον στον μεγαλύτερο βαθμό που μπορούμε να πούμε ότι σχεδιάστηκε σωστά. Υπάρχουν ζητήματα τα οποία δε σχετίζονται με το δημόσιο χρέος ούτε με την οποιαδήποτε εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων. Υπάρχουν ζητήματα, κύριε Πρόεδρε, που αφορούν τη διαχείριση καθαρά του ταμείου και αφορούν τις ποινές. Αυτές οι ποινές έχουν να κάμουν με τα άτομα που θα διαχειρίζονται αυτό το ταμείο. Δεν έχει καμία σχέση με το ποιος θα εκμεταλλευτεί ή όχι τους πόρους του ταμείου.

Αυτά τα θέματα εγώ δε θεωρώ ότι, από τη στιγμή που συζητείται ο νόμος, δεν μπορούν να συζητηθούν ως τροπολογίες. Και δεν ξέρω ποιος άλλος μέσα σ' αυτή την αίθουσα ή από τον κόσμο που μας παρακολουθεί εμπιστεύεται το γεγονός ότι θα έρθουν οι τροπολογίες με προτάσεις νόμου τον Σεπτέμβριο και δε θα γίνει τροποποίηση πάνω στον νόμο και δε θα αναπεμφθεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Διότι πολλές φορές έγιναν προτάσεις νόμου πάνω σε υφιστάμενα νομοσχέδια που, ενώ γίνονταν διαβεβαιώσεις ότι δε θα υπήρχε οποιοδήποτε πρόβλημα, αναπέμπονταν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ε, εδώ έχουμε τον νόμο να τον ψηφίσουμε. Να συζητήσουμε τζιαι τις τροπολογίες. Τον Σεπτέμβρη κανένας δε μας εγγυάται ότι θα γίνει τροποποίηση και θα γίνει δεκτή οποιαδήποτε τροποποίηση από την κυβέρνηση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, αντιλαμβάνομαι ότι πρέπει να απαγορεύω σε κάποιους να κάμνουν διαδικαστικές εισηγήσεις. Ε, δε θα το κάμω!

Προχωρούμε στον επόμενο ομιλητή.

Ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό πρώτα πρώτα να ξεκαθαρίσουμε μερικά ζητήματα. Πρώτον, να υπενθυμίσω ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι σταθμευμένο εδώ και πάρα πολύ καιρό, χωρίς να γίνει οποιαδήποτε συζήτηση. Δεύτερον, υπήρχε μια συγκεκριμένη πρόνοια που αφορά το δημόσιο χρέος, που ήταν αποτέλεσμα ουσιαστικά μιας μνημονιακής υποχρέωσης την οποία ανέλαβε η κυβέρνηση. Εάν τώρα λόγω της θεωρητικής εξόδου από το μνημόνιο σταματούν να υπάρχουν μνημονιακές υποχρεώσεις, αυτό το πράγμα το γνωρίζουμε και άρα θα πρέπει να το επεκτείνουμε και σε άλλους τομείς της οικονομίας ή της κοινωνικής μας πολιτικής. Τρίτον, στις 8 του Φλεβάρη, στη συνάντηση που είχαμε με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, έγινε μία

έκκληση απλά για τη σύσταση του ταμείου, για να διευκολυνθεί ο Πρόεδρος σε ορισμένες διαδικασίες που ήθελε να ακολουθήσει σε διάφορα πεδία, που νομίζω ότι δεν είναι της παρούσης να το αναφέρουμε.

Απ' εκεί και πέρα, υπήρξε η συζήτηση, υπάρχουν οι προβληματισμοί, υπάρχουν οι τροπολογίες, οι οποίες κατατίθενται με κύριο στόχο όχι να ανατρέξουμε τους στόχους του ταμείου, αλλά ενδεχομένως, όπως το κάθε κόμμα το αντιλαμβάνεται, να μεγιστοποιήσουμε την απόδοση του ταμείου και κυρίως να συνεισφέρουμε προς την κατεύθυνση του πώς αυτό το ταμείο θα αξιοποιηθεί στον καλύτερο δυνατό βαθμό προς όφελος του λαού.

Υπάρχει μια καταρχήν συμφωνία να αποσύρουμε τις τροπολογίες, για να μην μπούμε σε αυτή τη διαδικασία. Την ίδια στιγμή όμως η αποδοχή της τροπολογίας του συναδέλφου Αβέρωφ Νεοφύτου στην ουσία δημιουργεί τετελεσμένα όσον αφορά τροπολογίες τις οποίες ενδεχομένως θα θέσουμε στους κανονισμούς. Άρα λοιπόν, από την ώρα που θα γίνει αποδεχτή η συγκεκριμένη τροπολογία, αντιλαμβάνεστε ότι στη συνέχεια, για να μπορέσουν οι κανονισμοί να εναρμονιστούν με τις τροπολογίες τις οποίες θα καταθέσουμε, θα είναι αδύνατο... Θα πρέπει να ξανάρθουμε πίσω και να ξαναλλάξουμε τη νομοθεσία. Εάν αυτή είναι η θέση μας, να το ξέρουμε. Γιατί, από την ώρα που η νομοθεσία σε περιορίζει όσον αφορά τη διαδικασία αξιοποίησης του συγκεκριμένου ταμείου, τότε δεν μπορείς να καταθέσεις τροπολογίες αντίθετες με τη νομοθεσία στο πλαίσιο των κανονισμών.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο οι επιλογές είναι δύο: Ή αφαιρείται και η τροπολογία η οποία κατατέθηκε από τον Δημοκρατικό Συναγερμό και ψηφίζεται όπως είναι και πάμε στη συνέχεια στους κανονισμούς και συζητούμε τους κανονισμούς και μπαίνουν οι τροπολογίες με χρονικό διάστημα τέτοιο που να μας επιτρέπει να κάμουμε σωστούς συνειρμούς, σωστές διαβουλεύσεις και να πετύχουμε το καλύτερο δυνατόν ή, αν η τροπολογία αυτή παραμένει, τότε αναγκαστικά πρέπει να μπουν όλες οι τροπολογίες σήμερα, να συζητηθούν και να ληφθούν οι τελικές αποφάσεις, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Και την ευθύνη ουσιαστικά θα την έχουν όλοι όσοι θα ακολουθήσουν τη συγκεκριμένη διαδικασία, είτε τη μία διαδικασία είτε την άλλη διαδικασία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Τρώτε περισσότερο χρόνο να εξηγήτε μια διαδικασία η οποία... Έγινε μία διαδικαστική εισήγηση που συζητήθηκε και στη Σύσκεψη των Αρχηγών. Πέστε τες θέσεις σας επί της ουσίας -έν' πιο χρήσιμο, πιστεύω- χωρίς να απαγορεύω σε κανέναν ή να υποδεικνύω σε κανέναν πώς θα μιλήσει. Απ' εκεί και πέρα, δεν υποχρεώνεται κανένας να αποσύρει καμιά τροπολογία. Αν θέλουν, θα την αποσύρουν την ώρα που θα τις διαβάζουμε.

Τον λόγο έχει ο κύριος...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, αλλά αυτό θα συμβεί, αν υποστηρίξουν τις τροπολογίες μου... Αν γίνει αποδοχή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, ένα λεπτό. Η πρακτική που ακολουθούμε είναι ότι επί θέματος αρχής καλύπτεις και την πολιτική σου θέση για τις τροπολογίες. Και μάλιστα τόνισα ότι ιδιαίτερα εκείνες οι τροπολογίες που θα αποσυρθούν αξίζει, είναι πιο χρήσιμο να εξηγηθούν ως πολιτική τοποθέτηση και αυτό εκλήφθηκε και ως εκβιασμός. Εν ηξέρω αν μιλούμε και καταλαβαίνουμε τα ίδια. Επαναλαμβάνω, δε θα δώσω άλλη σειρά λόγου. Όποιος μίλησε μίλησε και τελειώνουμε εδώ. Θέλετε περισσότερο χρόνο να εξηγήσετε...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, δεν είναι θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το αν θα τις αποσύρετε ή όχι θα το αποφασίσετε την ώρα που πρέπει.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Απολογούμαι, αλλά λόγω κάποιου έκτακτου γεγονότος είχα απουσιάσει για λίγο από την ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Το λέω τούτο, ώστε, αν θέλετε ένα-δύο λεπτά να εξηγήσετε...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, δεν είναι θέμα να τις εξηγήσω· το θέμα είναι ακριβώς ότι η αποδοχή της συγκεκριμένης τροπολογίας αλλάζει όλη τη διαδικασία παρακάτω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εάν λοιπόν η πλειοψηφία... Και εγώ λέω να μπει κατά προτεραιότητα: Αποδεχόμαστε η τροπολογία η συγκεκριμένη να ενσωματωθεί; Τότε ακριβώς θα πρέπει να συνεχίσουμε στις τροπολογίες τις υπόλοιπες, για να υποστηριχθούν. Αυτή είναι η διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι,

Πρέπει να σας πω ότι το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών μπορεί να είναι το μοναδικό κόμμα πρασίνων και οικολόγων στην Ευρώπη που υποστηρίζει πρόγραμμα εξόρυξης υδρογονανθράκων. Τζιαι οι λόγοι, πέρα από τους εθνικούς, νομίζω ότι είναι εύκολο να εξηγηθούν και οικολογικά: Γιατί με το φυσικό αέριο θα απελευθερωθούμε το συντομότερο από τα εξαιρετικά ρυπογόνα καύσιμα του μαζούτ και του πετρελαίου και γιατί εμείς πιστεύαμε, είχαμε την ελπίδα ότι με το φυσικό αέριο, εάν χρηματοδοτήσουμε, όπως λέγαμε μόλις πριν, στο προηγούμενο θέμα, γρήγορα, κοστοβόρα προγράμματα ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, θα απελευθερωθούμε από τα καύσιμα, από τους υδρογονάνθρακες, και θα μπορούμε στην εποχή των πράσινων και οικολογικών καυσίμων.

Και γι' αυτό εμείς σ' εκείνο το σημείο που αναφερόταν ότι 1% θα πηγαίνει στις τρέχουσες δαπάνες είχαμε τροπολογίες που έλεγαν ότι όχι μόνο 1%, αλλά και 4% και 5% -και ίσως και περισσότερο, λεν κάποια κόμματα- να δοθούν στις τρέχουσες δαπάνες με προτεραιότητα, πρώτον, γρήγορη ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, κοινωνική στέγαση, κοινωνικές παροχές, Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με την τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού όλα αυτά εξαφανίζονται, η ελπίδα σκοτώνεται. Εμείς δεν έχουμε κανένα λόγο να ψηφίσουμε ένα τέτοιο Ταμείο Υδρογονανθράκων, συν το ότι έχει μέσα πρόνοιες οι οποίες είναι καραμπινάτες παραβιάσεις της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας, του ελέγχου της Βουλής... Δεν μπορούμε να ψηφίσουμε τέτοιες καραμπινάτες παραβιάσεις των αρχών μας, και των κοινωνικών και των πολιτικών και των οικολογικών μας αρχών.

Εάν έμπαιναν τα θέματα ως πακέτο... Και εμείς, αγαπητέ Πρόεδρε, δεν είμαστε αυτοί οι οποίοι μπορούμε να κατηγορηθούμε για καθυστερήσεις. Καταθέτω στο Αρχείο της Βουλής από το 2015 σειρά επιστολών προς τους υπουργούς και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για επίστευση της συζήτησης του Ταμείου Υδρογονανθράκων. Εθθυμηθήκαν τώρα να επισπεύσουν την ψήφιση του Ταμείου Υδρογονανθράκων για πολιτικούς λόγους, για να έχει επικοινωνιακά επιχειρήματα η κυβέρνηση. Εγώ αμφισβητώ καταρχήν ότι θα υπάρχουν επικοινωνιακά κέρδη απ' αυτή τη σημερινή ψήφιση. Το αμφισβητώ βάσιμα και θα το δείτε στη συνέχεια.

Θεωρώ ότι για μένα πιο σημαντικό είναι να κρατήσω τις αρχές μας ως οικολογικού, πράσινου κινήματος και να στηρίξουμε τη θέση ότι οι υδρογονάνθρακες και η αξιοποίησή τους πρέπει να υπάρχουν μόνο όταν υπάρχει κοινωνική συνοχή, κοινωνική στήριξη και περιβαλλοντική ανάπτυξη. Η τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού δυστυχώς μηδενίζει αυτή την ελπίδα και δεν πρόκειται να τη στηρίξουμε.

Όσον αφορά την εισήγηση να έρθουμε να τα διορθώσουμε τον Σεπτέμβρη και τον Οκτώβρη, θέλω να θυμίσω σε κάποιους απ' αυτή την αίθουσα τι έγινε με το πλαίσιο για τις εκποιήσεις και την αφερεγγυότητα τζιαι θέλω επίσης να βάλω κάποιους άλλους να σκεφτούν αν τα πολιτικά επιχειρήματα μιας ψήφισης σήμερα του ταμείου θα ισχύουν, όταν κάθε λίγο θα το φέρνουμε το θέμα στην ολομέλεια, για να το συζητούμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Γιώργος Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι ευχάριστο το γεγονός ότι αυτή η συζήτηση γίνεται ή συμπίπτει με τις πολύ ενθαρρυντικές και αισιόδοξες ανακοινώσεις της Exxon Mobil για ένα νέο κοίτασμα στην κυπριακή ΑΟΖ, όμως είναι δυσάρεστο, γιατί συμπίπτει και με τις απειλές της Τουρκίας και τους εκβιασμούς της για χρήση όλων των μέσων, περιλαμβανομένων και στρατιωτικών, αλλά και με παραβίαση της κυπριακής ΑΟΖ.

Αυτών λεχθέντων, θα 'λεγα ότι αποδεικνύεται και από τις χθεσινές ανακαλύψεις ότι είναι σωστή η πολιτική μας να επιμένουμε στην υλοποίηση του ενεργειακού μας προγράμματος και να μην επιτρέψουμε από κυριαρχικό δικαίωμα της Κυπριακής Δημοκρατίας να μετατραπεί σε δικαιονομικό ζήτημα ή να αναγνωρίζουμε το όποιο δικαίωμα διαφοράς στην Τουρκία. Και με σωστό προγραμματισμό ελπίζω ότι πολύ σύντομα, όχι στα επτά ή δέκα χρόνια αλλά πολύ σύντομα, τουλάχιστον από το κοίτασμα «Αφροδίτη» η Κυπριακή Δημοκρατία και το Ταμείο Υδρογονανθράκων θα έχουν τα πρώτα σημαντικά έσοδα.

Θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι εμείς ως Συμμαχία Πολιτών είχαμε καταθέσει και στη Σύσκεψη του Προέδρου και των Αρχηγών ή Εκπροσώπων των Κομμάτων... Ακολούθησε και η επιστολή μου προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όπου ζητούσαμε την αποσύνδεση του δημόσιου χρέους από τα έσοδα του Ταμείου Υδρογονανθράκων. Η θέση μας είναι ότι το δημόσιο χρέος θα πρέπει να αποσβεστεί από την ανάπτυξη και όχι από το Ταμείο Υδρογονανθράκων.

Το Ταμείο Υδρογονανθράκων θα πρέπει όντως να αξιοποιηθεί βάσει των βέλτιστων πρακτικών και η βέλτιστη πρακτική στον τομέα αυτό είναι το νορβηγικό μοντέλο, το οποίο όλοι επικαλούμαστε. Όμως λυτούμαι να πω ότι απέχει σημαντικά το νομοσχέδιο από το νορβηγικό μοντέλο. Γι' αυτό εμείς είχαμε ετοιμάσει τροπολογία που είναι στο ένα σκέλος της ταυτόσημη με αυτή που καταθέτει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, αποσύνδεση δηλαδή των εσόδων του Ταμείου Υδρογονανθράκων από την αποπληρωμή του δημόσιου χρέους. Την αποσύρουμε, άρα θα υπερψηφίσουμε αυτή την τροπολογία, όμως έχουμε τη θέση ότι, δεδομένων των ιδιαίτερων συνθηκών που επικρατούν στη χώρα μας, αλλά και των μεγάλων στοιχημάτων που έχουμε μπροστά μας ως κράτος, αλλά και ως κοινωνία, μπορεί και πρέπει να διαφυλάξουμε τον κύριο όγκο των λεφτών και στη συνέχεια όλα τα έσοδα για τις μελλοντικές γενιές, όμως, σ' αυτή τη φάση που βρίσκεται η κυπριακή κοινωνία και το κυπριακό κράτος, για μια μεταβατική περίοδο δέκα-δεκαπέντε χρόνων θα μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε ένα μέρος των εσόδων, ίσως το 15%, για να στηρίξουμε το ΓΕΣΥ, που είναι ένα εθνικό στοίχημα, με ενίσχυση και αναβάθμιση των κρατικών νοσηλευτηρίων, να στηρίξουμε τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας γενναιόδωρα, για να πετύχουμε και τους εθνικούς μας στόχους, αλλά ταυτόχρονα να αξιοποιήσουμε αυτά τα έσοδα, ένα μέρος αυτών των εσόδων για την επίλυση των μεγάλων κοινωνικών προβλημάτων και κοινωνικών ανισοτήτων που δημιουργήθηκαν από την οικονομική κρίση και τον τρόπο διαχείρισης της οικονομικής κρίσης από την κυβέρνηση. Αυτές είναι μερικές από τις τροπολογίες που θα καταθέσουμε τον Σεπτέμβρη, για να συζητήσουμε στην επιτροπή Οικονομικών.

Θέλω να πω όμως ότι έχουμε και κάποιες τροπολογίες που θεωρούμε σημαντικές, που έχουν να κάνουν με τη φιλοσοφία, τη δομή, τον τρόπο λειτουργίας αυτού του ταμείου. Είπα και πριν ότι φοβάμαι ότι απέχει πολύ από το νορβηγικό μοντέλο ως προς τη δομή, τον τρόπο λειτουργίας και διαχείρισης. Πιο πολύ η φιλοσοφία του μοιάζει και με παραπέμπει στα διοικητικά συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών, με όλες τις κακές εμπειρίες που είχαμε αυτά τα χρόνια. Και αυτές τις τροπολογίες θα τις καταθέσουμε τον Σεπτέμβρη για συζήτηση, εναρμονισμένες απόλυτα με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και κυρίως τις επιτυχημένες πρακτικές επενδυτικών ταμείων αυτής της εμβέλειας, γιατί σε μερικά χρόνια, σε δέκα-είκοσι χρόνια, αυτό το ταμείο θα είναι ένα τεράστιο ταμείο, εάν το χρησιμοποιήσουμε και το αξιοποιήσουμε σωστά. Έχουμε τροπολογίες που αφορούν την εισαγωγή της προσωπικής αστικής ευθύνης. Κάποιοι άνθρωποι που θα διοριστούν εκεί, ελπίζω επαγγελματίες... Ελπίζω να υιοθετηθούν οι τροπολογίες που θα υποχρεώνουν την κυβέρνηση να το αναθέσει σε επαγγελματίες και, όπως είπα και στον Πρόεδρο, αλλά το είπα και σε συνέντευξή μου δημόσια, το επαναλαμβάνω και εδώ, όσον με αφορά προσωπικά, θα ένιωθα πολύ πιο ασφαλής τα πρώτα χρόνια να αναθέσουμε τη διαχείριση σε κάποιους που αποδεδειγμένα έχουν υπηρετήσει με επιτυχία στο νορβηγικό ταμείο υδρογονανθράκων. Δεν το λέω υποτιμητικά για οποιοδήποτε Κύπριο ή γιατί δεν εμπιστεύομαι Κυπρίους εμπειρογνώμονες ή τεχνοκράτες. Κανένας όμως απ' όσους γνωρίζω στην Κύπρο δεν έχει την εμπειρία διαχείρισης δεκάδων δισεκατομμυρίων ευρώ. Για δεκάδες δισεκατομμύρια θα μιλούμε σε λίγα χρόνια σε αυτό το ταμείο. Υπάρχει το θέμα της προσωπικής αστικής ευθύνης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συντομεύουμε, κύριε Λιλλήκα, σας παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Υπάρχει το θέμα της προσωπικής αστικής ευθύνης. Για ακόμα μια φορά για ένα ταμείο και για ένα διοικητικό συμβούλιο και διευθυντή που θα διαχειρίζονται ή θα έχουν ευθύνη διαχείρισης δεκάδων δισεκατομμυρίων ευρώ δεν υπάρχει η έννοια της προσωπικής αστικής ευθύνης για τις όποιες εγκληματικές αμέλειες επιδείξουν ή για τα όποια εγκληματικά λάθη διαπράξουν.

Τελειώνω λέγοντας, κύριε Πρόεδρε, ότι εμείς όσες τροπολογίες συμπίπτουν με τις δικές μας που αποσύρουμε ή είναι ταυτόσημες θα τις στηρίξουμε για λόγους συνέπειας. Και διατηρούμε το δικαίωμά μας βεβαίως να τις επαναφέρουμε τον ερχόμενο Σεπτέμβριο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άντρος Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Από την αρχή θέλω να ξεκαθαρίσω ότι απόψεις σε ό,τι αφορά την ουσία του νομοσχεδίου για το ταμείο έχουμε και εμείς και είχαμε ετοιμάσει και πολλές τροποποιήσεις. Συνεπείς όμως σε αυτό που δήλωσε προηγουμένως ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της ομάδας μας, δεν πρόκειται να τοποθετηθώ στην ουσία του θέματος. Θα παραμείνω στο διαδικαστικό σκέλος, γιατί ελέγχθησαν κάποια πράγματα τα οποία θεωρώ ότι πρέπει να απαντηθούν.

Είναι γεγονός ότι αυτό το νομοσχέδιο ήταν παρκαρισμένο στην επιτροπή Οικονομικών εδώ και δύο χρόνια περίπου και όταν αποφασίσαμε να το φέρουμε στην ολομέλεια της Βουλής, ανταποκρινόμενοι σε μια παράκληση του Προέδρου της Δημοκρατίας, ετοιμάστηκαν πάρα πολλές τροποποιήσεις. Τώρα, σε ό,τι αφορά την παράκληση του Προέδρου, να πω ότι ο καθένας από εμάς μπορεί να έχει άποψη για το πώς θα ενισχυθεί η διαπραγματευτική του θέση. Κρίνει ο ίδιος ό,τι θέλει και έχει αυτό το όπλο στα χέρια του. Εγώ λέω να του το δώσουμε αυτό το όπλο, παρ' όλο που μπορεί να έχουμε απόψεις, επαναλαμβάνω.

Θέλω να ξεκαθαρίσω από την αρχή ένα πράγμα, κύριε Πρόεδρε. Συζητούμε λες τζαι έχουμε τα λεφτά έτοιμα τζαι περιμένουν μας να δούμε πώς θα τα αξιοποιήσουμε. Λέχθηκε προηγουμένως ότι, για να μπορέσουμε να ξεκινήσουμε να αξιοποιούμε λεφτά από αυτό το ταμείο, πρέπει να έχει μέσα αυτό το ταμείο τουλάχιστον το 30% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, δηλαδή περίπου €6 δις με τα σημερινά δεδομένα. Και θα καταφέρνουμε να βάλουμε λεφτά σε αυτό το ταμείο μετά από περίπου δέκα χρόνια, δηλαδή είναι ένα ταμείο το οποίο θα μπορούμε να αξιοποιήσουμε τα λεφτά τα οποία θα είναι κατατεθειμένα σε αυτό μετά από έντεκα, δώδεκα, δεκατρία χρόνια, δεκατέσσερα, ενδεχομένως, και συζητούμε μπας τζαι εν ψηφίσουμε σήμερα τις τροπολογίες και αλίμονο και θα καταστραφεί το ταμείο, αν πάμε το Σεπτέμβρη να τα συζητήσουμε τζαι να τα αποφασίσουμε. Ποιος λέει ότι, ακόμα και σήμερα, αν αποφασίσουμε τροποποιήσεις, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εννά τες δεχτεί, αλλά εννά τες απορρίψει το Σεπτέμβρη, δηλαδή; Ποιος το λέει αυτό το πράμα; Ποιος το λέει ότι δεν πρόκειται να τις αναπέμψει και τώρα, εάν κάποιες από τις τροπολογίες υιοθετηθούν από την ολομέλεια της Βουλής; Τζαι σε ό,τι αφορά τους κανονισμούς, επειδή λέχθηκε προηγουμένως, ξεκαθαρίσαμε ότι οι κανονισμοί παν για συζήτηση τον ερχόμενο Σεπτέμβρη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποσύρθηκαν οι κανονισμοί, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αποσύρθηκαν, μάλιστα! Δεν υπάρχουν, δηλαδή, οι κανονισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ως εκ τούτου, εγώ θα απευθύνω την έκκληση σε όλους να δούμε την ουσία του ζητήματος. Επαναλαμβάνω ότι δεν υπάρχουν λεφτά, για να αξιοποιήσουμε σήμερα είτε για τον ένα είτε για τον άλλο σκοπό. Λεφτά θα μπορούμε να αξιοποιήσουμε μετά από περίπου δεκαπέντε χρόνια και συζητούμε λες και είναι το τέλος του κόσμου, εάν δεν εγκρίνουμε σήμερα τες τροπολογίες τζαι εννά τες συζητήσουμε το Σεπτέμβρη ή τον Οκτώβρη. Έν' δικαίωμά τους, θέλω να το ξεκαθαρίσω, όλων όσοι επιμένουν να τες βάλουν να συζητηθούν και να τοποθετηθεί η ολομέλεια. Απλώς, νομίζω να μην δίνουμε στο θέμα διαστάσεις που δεν έσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και είναι αυτός ο λόγος, κύριε Κυπριανού -απολογούμαι που τοποθετούμαι πολιτικά, το έκαμα και αλλού- που εγώ δε θα ψηφίσω καμία, μα καμία τροπολογία.

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τα όσα παρακολουθούμε να διαδραματίζονται στο κοινοβούλιο έχω την εντύπωση ότι είναι αποτέλεσμα της πίεσης που ασκήθηκε, για να ψηφιστεί σήμερα το εν λόγω νομοσχέδιο. Θεωρώ ότι η κυβερνητική πλευρά, ελλείπει πλέον άλλων επιχειρημάτων, θέλει να περάσει εσπευσμένα το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, απλά και μόνο, για να το χρησιμοποιήσει για προεκλογικούς σκοπούς, ενόψει των επερχόμενων ευρωεκλογών. Θα παρελάσουν πάλι τα στελέχη του Δημοκρατικού Συναγερμού από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, θα μιλήσουν για νορβηγικό μοντέλο, επόμενες γενεές, ενώ ο νόμος γράφει άλλα πράγματα.

Η χώρα μας εισέρχεται με σταθερά βήματα στον παγκόσμιο ενεργειακό χάρτη. Λαμβάνοντας υπόψη και τα νέα δεδομένα που έχουν προκύψει από το κοίτασμα «Γλαύκος» στο τεμάχιο δέκα, θεωρούμε πως η διαχείριση της όλης κατάστασης από την κυβέρνηση και τους εμπλεκόμενους φορείς απαιτεί σοβαρότητα και υπευθυνότητα, γιατί θα επηρεάσει σε καθοριστικό βαθμό τις μελλοντικές εξελίξεις.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Η δημιουργία του ταμείου είναι απαραίτητη, για να μπορέσει να υπάρξει ορθότερη αξιοποίηση των εσόδων που θα προκύψουν από το φυσικό αέριο. Μέχρι εδώ συμφωνούμε απόλυτα. Όμως οι βεβιασμένες κινήσεις και η ψήφιση ενός νόμου χωρίς κανονισμούς αρχίζουν να μας δημιουργούν έντονες ανησυχίες ως προς το τελικό αποτέλεσμα του εγχειρήματος. Εμείς δεν πρόκειται να συμμαχήσουμε με κανέναν, για να πουλήσουμε ξανά ψέματα στους πολίτες.

Το νορβηγικό μοντέλο, που ευαγγελίζεται η κυβέρνηση ότι χρησιμοποιήθηκε ως οδηγός και στη δική μας περίπτωση, χρειάστηκε δέκα χρόνια διαβουλεύσεων, για να πάρει την τελική μορφή του και να τεθεί σε εφαρμογή. Αντίθετα, εμείς προσπαθούμε σε σύντομο χρονικό διάστημα να εφαρμόσουμε ένα νομοθετικό πλαίσιο με αδυναμίες και ασάφειες για ένα θέμα που θα καθορίσει την οικονομική ανάπτυξη του τόπου για τα επόμενα τριάντα με σαράντα χρόνια. Επίσης, το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που αφορά το νορβηγικό μοντέλο είναι η δομή του. Τα πολλαπλά επίπεδα ελέγχου δεν επιτρέπουν παρεμβάσεις από την εκάστοτε κυβέρνηση. Υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός και για σημαντικές αλλαγές χρειάζεται ομοφωνία από το κοινοβούλιο, πράγμα το οποίο απουσιάζει πλήρως στη δική μας περίπτωση, αφού το δικό μας νομοσχέδιο δίδει υπερεξουσίες στον Υπουργό Οικονομικών και ελαχιστοποιεί τις εξουσίες του κοινοβουλίου.

Είναι αντιληπτό ότι ένα καλά σχεδιασμένο ταμείο μπορεί να βοηθήσει τα μέγιστα μία χώρα, μέσω μιας σωστής, σοφής και ορθής ενεργειακής πολιτικής για μακροπρόθεσμη διαχείριση του ορυκτού μας πλούτου. Από την άλλη όμως, ένα πρόχειρα σχεδιασμένο ταμείο μπορεί να προκαλέσει περισσότερη ζημιά από τα οφέλη που μπορεί να αποφέρει. Η Κύπρος με τα σκληρά μέτρα λιτότητας, με τους κουρεμένους καταθέτες, τις συντάξεις των €350 και το εξωτερικό χρέος πάνω από το 110% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος δεν μπορεί να συγκριθεί σε καμία περίπτωση με τις άριστες υποδομές, το επίπεδο διαβίωσης και το κοινωνικό κράτος της Νορβηγίας.

Ως εκ τούτου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι κοινωνικές πραγματικότητες, όπως και οι ιδιαιτερότητες που πηγάζουν από το εθνικό μας ζήτημα. Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε, απλά πρέπει να αναφέρω ακόμα ένα σημείο.

Ένα άλλο σημείο με το οποίο διαφωνεί το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο -και αν και δεν περιλαμβάνεται στον νόμο έχει στην ουσία υιοθετηθεί από τα πλείστα κόμματα ως φιλοσοφία και ορθή πολιτική πρακτική- είναι η δημιουργία ξεχωριστού ταμείου, για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του κατοχικού ηγέτη που ζητά μοίρασμα, όσον αφορά τα έσοδα του φυσικού αερίου. Δεν υπάρχει πουθενά στον κόσμο αντίστοιχο παράδειγμα όπου μία χώρα μοιράζεται τον φυσικό της πλούτο με μία μειονότητα. Η πρωτοφανής σε σύλληψη πρακτική διαχωρίζει με ρατσιστικούς όρους το λαό μας και μάλιστα αυτό θα γίνει εις βάρος της πλειοψηφίας των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, εμείς θα καταψηφίσουμε τον νόμο και όλες τις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί, εκτός από την τροπολογία της κ. Θεολόγου και μια τροπολογία των Οικολόγων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχουμε πει ότι δε θα τοποθετηθούμε ως Δημοκρατικό Κόμμα, όπως είπε ο πρόεδρος μας, απλά καθηκόντως θέλω να πω δύο απλά πράγματα σε όσους δε θα εγκρίνουμε τις τροπολογίες τους σήμερα, γιατί ο καθένας μπορεί να βγάλει όποια συμπεράσματα... Απλά να πω ότι... Και καλώ όλους τους συναδέλφους να διαβάσουν το άρθρο 43, που είναι η μεταβατική περίοδος και λέει ότι... Διαβάζω τα άρθρα που είναι περίπου 80% με 85% των τροπολογιών...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τα διαβάσουν. Δεν είναι ανάγκη να τους τα διαβάσεις.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Όχι, θα διαβάσω το εξής: Τα άρθρα 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22, 23, 24 και 33, που είναι η πλειοψηφία των άρθρων που σκοπούν να αλλάξουν οι συνάδελφοι, αναφέρονται στη μεταβατική περίοδο και δεν ισχύουν μέχρι το ταμείο να πικιάσει €600 εκατομ. που είναι το πρώτο. Διότι η μεταβατική περίοδος είναι €600 εκατομ., για να μη το διαχειρίζεται η Κεντρική Τράπεζα και να πάει σε αυτά που πρέπει να διορθώσουμε, ας το πούμε, και αν κάμει €6 δις, τότε μπορεί να αρχίσει να επενδύει.

Άρα, είναι ξεκάθαρο ότι θα έχουμε το χρόνο, εκτός αν αλλάξει ο κόσμος και γίνουμε δισεκατομμυριούχοι το επόμενο τρίμηνο, το φθινόπωρο να κάτσουμε να δούμε όλες τις τροπολογίες την ώρα που θα πλησιάζουμε σε εκείνα τα ποσά που θα έχουν σημασία να τα συζητούμε. Άρα, για να μην υπάρχει αυτή η εικόνα, χωρίς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα διευκρινίσω κάτι. Εκτιμώ ότι οι συνάδελφοι δεν έχουν κατανοήσει την τροπολογία που κάμνουμε, διαφορετικά δε θα ακούαμε κάποια πράγματα που δε στέκουν στη βάση της απλής λογικής. Δηλαδή, αν δεν περάσει η τροπολογία μας και μείνει το νομοσχέδιο ως έχει, που θα είναι υποχρέωση, μετά από το 30% του ΑΕΠ, όταν θα είναι ως απόθεμα, πρέπει να πηγαίνει το 50%, για να ξοφλούμε δημόσιο χρέος, αν εν' πάνω που 80%, και 25%, αν είναι μεταξύ 60% και 80%. Αν αφήσουμε ούλλα τα λεφτά, για να αποφασίσουμε που εννά επενδύονται, έχει πρόβλημα για κάποιους. Αλλά, αν μείνει το νομοσχέδιο, που σημαντικό ποσό εννά πηγαίνει στο χρέος, τους δημιουργεί πρόβλημα. Είναι δύσκολο να ακολουθήσω τέτοια λογική του παραλόγου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Νομίζω να προχωρήσουμε τώρα με την ψηφοφορία για τες τροπολογίες. Έχει διανεμηθεί το νέο λεκτικό των τροπολογιών, που ουσιαστικά είναι κοινές μεταξύ, αν δεν κάμνω λάθος, ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ. Αποσύρεται η άλλη και μένουν μόνο αυτές από ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ. Το ΔΗΚΟ δεν έχει καμία τροπολογία, αντιλαμβάνομαι. Άρα, ψηφίζουμε πρώτα αυτές με το καινούριο λεκτικό και μετά να προχωρήσουμε με τις υπόλοιπες.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τις τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την τροποποίηση του άρθρου 4 αυτού ως ακολούθως:

- (α) Με τη διαγραφή από το εδάφιο (2) αυτού της φράσης «δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (4) του άρθρου 74 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου,» (πρώτη έως τρίτη γραμμή)
- (β) με τη διαγραφή από την παράγραφο (γ) του εδαφίου (2) αυτού της φράσης «, τηρουμένων των διατάξεων των παραγράφων (α) και (β) του εδαφίου (4) του άρθρου 74 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου» (πέμπτη έως όγδοη γραμμή)

και

(γ) με την προσθήκη αμέσως μετά το εδάφιο (3) αυτού του ακόλουθου νέου εδαφίου:

«(4) Το Ταμείο δε χρησιμοποιείται για κανένα άλλο σκοπό, εκτός από τον σκοπό που προβλέπεται στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (2) του παρόντος άρθρου.».

2. Με την προσθήκη στο τέλος του άρθρου 6 αυτού της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι εκροές από το Ταμείο δύναται να διενεργούνται σύμφωνα μόνο με τις διατάξεις του εδαφίου (4) του άρθρου 4.».

Σημειώσεις:

α. Η δημιουργία του Ταμείου πρέπει να θεσμοθετηθεί με τρόπο που να διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία και απόδοσή του μέσω επενδύσεων προς όφελος του συνόλου του κυπριακού λαού.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ.

Άμα είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, να ανακοινωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και εννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, εννέα εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία του κ. Σιζόπουλου και του κ. Περδίκη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και συναφή θέματα Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 12 του πιο πάνω νομοσχεδίου με την προσθήκη στην παράγραφο (ιγ) του εδαφίου (3) αυτού, αμέσως μετά τη λέξη «περιουσίας» (δεύτερη γραμμή), της φράσης «, με εξαίρεση την αποξένωση αυτής, καθώς».

Σημειώσεις:

α. Απαγόρευση της δυνατότητας του διοικητικού συμβουλίου του οργανισμού για αποξένωση περιουσίας που ανήκει σε αυτόν.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Έξι ψήφοι υπέρ, σαράντα πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους εναντίον, έξι ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στις επόμενες τροπολογίες που είναι του κ. Σιζόπουλου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για το νομοσχέδιο «Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την τροποποίηση του άρθρου 33 αυτού, ώστε στο τέλος της επιφύλαξης του εδαφίου (5) να προστεθεί η φράση «και κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων προς έγκριση.».

Σημειώσεις:

- α. Οι όροι και προϋποθέσεις που καθορίζονται με οδηγία του υπουργού βάσει των οποίων ο εκτελεστικός διευθυντής ή το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού διορίζει εξωτερικό διαχειριστή επενδύσεων να κατατίθενται στη Βουλή προς έγκριση.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για την πρώτη τροπολογία του κ. Σιζόπουλου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Έξι ψήφοι υπέρ, σαράντα επτά εναντίον, σύνολο πενήντα τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα επτά ψήφους εναντίον, επτά υπέρ και καμία αποχή, η πρώτη τροπολογία της ΕΔΕΚ απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία του κ. Σιζόπουλου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Με τη διαγραφή από το άρθρο 43 της παραγράφου (δ) του εδαφίου (5) αυτού.

Σημειώσεις:

- α. Διαγραφή του δικαιώματος του υπουργού κατά τη μεταβατική περίοδο να διατηρεί οποιουσδήποτε λογαριασμούς δημιουργούνται για το ταμείο και να ετοιμάζει τις οικονομικές καταστάσεις του ταμείου, ώστε η αρμοδιότητα αυτή να παραμείνει στο Γενικό Λογιστή.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τη δεύτερη τροπολογία του κ. Σιζόπουλου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Έξι ψήφοι υπέρ και σαράντα έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, έξι ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών και του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων- Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την προσθήκη στο άρθρο 12 αυτού αμέσως μετά το εδάφιο (2) του ακόλουθου νέου εδαφίου:

«(3) Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου υπέχουν αστική και προσωπική ευθύνη για αποζημιώσεις σχετικά με οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη κατά την άσκηση των δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου αρμοδιοτήτων ή καθηκόντων τους, η οποία αποδεδειγμένα δεν έγινε καλή τη πίστει ή είναι αποτέλεσμα βαριάς αμέλειας.».

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

2. Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (1) του άρθρου 18 αυτού της φράσης «δύο (2) μέλη» (τρίτη και τέταρτη γραμμή) με τη φράση «το ένα τρίτο των μελών».

Σημειώσεις:

- α. Οι συνεδρίες του Συμβουλίου να συγκαλούνται, εφόσον ζητηθεί από το ένα τρίτο των μελών του αντί από δύο μέλη.
β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, οκτώ ψήφοι υπέρ, σαράντα πέντε εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους εναντίον, οκτώ υπέρ και καμία αποχή, οι τροπολογίες απορρίπτονται.

Προχωρούμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Με τη διαγραφή από το εδάφιο (2) του άρθρου 22 αυτού της φράσης «και στον Εκτελεστικό Διευθυντή» (δεύτερη και τρίτη γραμμή).

Σημειώσεις:

- α. Ο επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου να μην αναφέρεται στον εκτελεστικό διευθυντή.
β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, επτά ψήφοι υπέρ, σαράντα έξι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, επτά υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4. Με την αντικατάσταση από την παράγραφο (β) του εδαφίου (4) του άρθρου 24 της φράσης «είκοσι τοις εκατόν (20%)» με τη φράση «ένα τοις εκατόν (1%)».

Σημειώσεις:

- α. Το ποσοστό συμμετοχής μέλους του συμβουλίου σε εταιρεία η οποία διαχειρίζεται επενδύσεις του ταμείου ή που το ταμείο επενδύει σε προϊόντα της δεν πρέπει να ξεπερνά το 1%.
β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, επτά ψήφοι υπέρ, σαράντα τέσσερις εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους εναντίον, επτά υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στις επόμενες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την τροποποίηση του άρθρου 12 αυτού ως ακολούθως:
  - α. Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (1) της φράσης «πενταμελές και απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και άλλα τέσσερα μέλη» με τη φράση «ενδεκαμελές και απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και εννιά (9) άλλα μέλη».
  - β. Με την προσθήκη στο τέλος της παραγράφου (ιε) του εδαφίου (3) αυτού της ακόλουθης επιφύλαξης:
«Νοείται ότι στις υποεπιτροπές περιλαμβάνονται Υποεπιτροπή Αξιολόγησης Ρίσκου και Επενδύσεων και Υποεπιτροπή Μισθοδοσίας.».

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

2. Με την τροποποίηση του άρθρου 13 αυτού ως ακολούθως:
  - α. Με την αντικατάσταση του εδαφίου (3) αυτού με το ακόλουθο νέο εδάφιο:
«(3) Η θητεία του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου δεν περιορίζεται χρονικά.».
  - β. Με τη διαγραφή των εδαφίων (4), (5) και (6) αυτού.

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

3. Με τη διαγραφή από το εδάφιο (1) του άρθρου 20 αυτού της φράσης «με πενταετή θητεία και με μέγιστη σωρευτική διάρκεια θητείας όχι μεγαλύτερη των δέκα (10) ετών» (δεύτερη και τρίτη γραμμή).

Σημειώσεις:

- α. Να μην υφίσταται περιορισμός στα χρόνια υπηρεσίας του διορισθέντος εκτελεστικού διευθυντή, καθότι πρόκειται για επαγγελματία που, εφόσον συμβάλλει με αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των στόχων του ταμείου, ο οργανισμός θα έχει όφελος να τον εργοδοτεί όσο πιο πολύ γίνεται.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

4. Με τη διαγραφή από το εδάφιο (1) του άρθρου 23 αυτού της φράσης «από το Συμβούλιο.» (πρώτη και δεύτερη γραμμή).

Σημειώσεις:

- α. Οι διορισμοί του προσωπικού του οργανισμού δεν πρέπει να γίνονται από το συμβούλιο, το οποίο πρέπει να ασχολείται με θέματα πολιτικής και στρατηγικής.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποσύρονται;

Αυτές αποσύρονται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άνας Θεολόγου για το νομοσχέδιο «Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την προσθήκη στο εδάφιο (2) του άρθρου 5 αυτού, μετά τη φράση «μετά την αφαίρεση των εξόδων για δραστηριότητες υδρογονανθράκων» (δεύτερη και τρίτη γραμμή), της φράσης «, εφόσον αυτά ελεγχθούν από τον Γενικό Ελεγκτή βάσει των σχετικών συμβολαίων του Ταμείου,».

Σημειώσεις:

- α. Να διασφαλιστούν τα πραγματικά έσοδα του ταμείου.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, οκτώ ψήφοι υπέρ, σαράντα δύο εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους εναντίον, οκτώ υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Με τη διαγραφή από το άρθρο 27 αυτού της φράσης «ή να παραχωρεί εγγυήσεις» (δεύτερη και τρίτη γραμμή).

Σημειώσεις:

- α. Διαγραφή της δυνατότητας παραχώρησης εγγυήσεων από το ταμείο, καθότι δεν υπάρχει έλεγχος στις κρατικές εγγυήσεις.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές ρυθμίσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

Κάποιοι παρόντες δεν εμήφισαν. Ψηφίστε ξανά, για να μη γίνει λάθος.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, έξι ψήφοι υπέρ, τριάντα έξι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους εναντίον, έξι υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στις επόμενες τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Με την προσθήκη στο εδάφιο (2) του άρθρου 29 αυτού αμέσως μετά την παράγραφο (γ) της ακόλουθης νέας παραγράφου:

«(δ) μετοχικό κεφάλαιο και ομόλογα της ίδιας εταιρείας ταυτόχρονα.».

4. Με την προσθήκη αμέσως μετά το εδάφιο (1) του άρθρου 30 αυτού της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι ο Οργανισμός δε δύναται να επενδύει τα περιουσιακά στοιχεία του Ταμείου ταυτόχρονα σε μετοχικό κεφάλαιο και ομόλογα της ίδιας εταιρείας.».

Σημειώσεις:

- α. Απαγόρευση ταυτόχρονης επένδυσης των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου σε μετοχικό κεφάλαιο και ομόλογα της ίδιας εταιρείας.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, έξι ψήφοι υπέρ, σαράντα εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους εναντίον, έξι υπέρ και καμία αποχή, οι τροπολογίες απορρίπτονται.

Προχωρούμε στις επόμενες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5. Με την προσθήκη στο τέλος του εδαφίου (1) του άρθρου 33 αυτού της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:

«Νοείται ότι πρόσωπο ή πρόσωπα που διορίζονται ως εξωτερικοί διαχειριστές επενδύσεων δεν έχουν οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο συμφέρον το οποίο μπορεί να επηρεάσει ή επηρεάζει την αμερόληπτη και αντικειμενική εκτέλεση των καθηκόντων τους.».

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

6. Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (4) του άρθρου 40 αυτού της λέξης «αδικήματος» (δεύτερη γραμμή) με τη λέξη «κακουργήματος» και την αντικατάσταση της φράσης «δύο (2) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000) ή και στις δύο αυτές ποινές» (τέταρτη έως έκτη γραμμή) με τη φράση «δεκατέσσερα (14) έτη».

Σημειώσεις:

α. Καθορισμός αυστηρότερης ποινής για άτομα που διαχειρίζονται τους πόρους του ταμείου, ώστε οι ποινές που προβλέπονται να αντιστοιχούν σε ποινές που επιβάλλονται για ποινικά αδικήματα σε ποινές κακουργήματος.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, επτά ψήφοι υπέρ, σαράντα πέντε εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους εναντίον, επτά υπέρ και καμία αποχή, οι τροπολογίες απορρίπτονται.

Προχωρούμε στις επόμενες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Γιώργου Περγίδη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την προσθήκη στο άρθρο 8 αυτού, αμέσως μετά την επιφύλαξη του εδαφίου (1) αυτού, της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:

«Νοείται περαιτέρω ότι οι οδηγίες του Υπουργού αφορούν τη διασφάλιση της ευελιξίας για θέματα πολιτικής της εκτελεστικής εξουσίας στον βαθμό που είναι απαραίτητες για την επίτευξη της αποστολής του Οργανισμού και την εύρυθμη καθημερινή λειτουργία του:

Νοείται έτι περαιτέρω ότι ο καθορισμός της μακροπρόθεσμης επίδοσης του Ταμείου αποτελεί αρμοδιότητα του Συμβουλίου στη βάση του άρθρου 29 του παρόντος νόμου».

Σημειώσεις:

α. Εφόσον η τοποθέτηση του Υπουργείου Οικονομικών ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής

Οικονομικών και Προϋπολογισμού διευκρίνισε πως είναι αναγκαίο το συγκεκριμένο άρθρο, για να μπορούν να λαμβάνονται γρήγορα αποφάσεις υπό κάποιες έκτακτες περιστάσεις, θεωρούμε πως οι αποφάσεις για τη μακροπρόθεσμη επίδοση του ταμείου πρέπει να λαμβάνονται από το συμβούλιο που δημιουργείται από τον νόμο.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πέντε ψήφοι υπέρ, σαράντα έξι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, πέντε υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Με την τροποποίηση της παραγράφου (δ) του εδαφίου (2) του άρθρου 10 ως ακολούθως:

α. Με την προσθήκη αμέσως μετά τη φράση «τις επαγγελματικές ασχολίες» (τέταρτη γραμμή) της φράσης «και τυχόν επενδυτικές δραστηριότητες ή συμμετοχή σε διοικητικά συμβούλια εταιρειών».

β. Με την αντικατάσταση της φράσης «την ύπαρξη οιασδήποτε σχέσης, η οποία δυνατόν να επηρεάσει το αμερόληπτο της κρίσης τους» (έβδομη έως ένατη γραμμή) με τη φράση «στοιχεία ούτως ώστε να μπορεί να διαπιστωθεί η ύπαρξη οποιασδήποτε σχέσης η οποία δύναται να επηρεάσει το αμερόληπτο της κρίσης τους».

Σημειώσεις:

α. Να διασφαλίζεται ότι θα κατατίθενται όλες οι πληροφορίες που αφορούν συνδεδεμένα πρόσωπα των μελών του συμβουλίου και θα κρίνεται τυχόν ασυμβίβαστο από το αρμόδιο όργανο και όχι το ίδιο το μέλος του συμβουλίου.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, επτά ψήφοι υπέρ, σαράντα έξι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, επτά υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Με την τροποποίηση του άρθρου 11 αυτού ως ακολούθως:

α. Με την προσθήκη στο τέλος του εδαφίου (2) αυτού της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι, προτού ληφθεί τελική απόφαση για έκδοση οδηγίας για προσδιορισμό περιουσιακών στοιχείων της Δημοκρατίας για τα οποία θα παρέχονται υπηρεσίες διαχείρισης επενδύσεων από το Συμβούλιο, ο Υπουργός Οικονομικών διαβουλεύεται με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.».

Σημειώσεις:

α. Να πραγματοποιείται διαβούλευση με τη Βουλή των Αντιπροσώπων, προτού ληφθεί η τελική απόφαση από τον Υπουργό Οικονομικών για τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων που θα παραχωρηθούν στο ταμείο.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, έξι ψήφοι υπέρ, σαράντα τρεις εναντίον, καμία αποχή και δύο άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους εναντίον, έξι υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

β. Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (6) της φράσης «ο Υπουργός δύναται με οδηγία του να καθορίζει» με τη φράση «Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου δύναται να καθορίζουν».

Σημειώσεις:

α. Οι όροι και προϋποθέσεις σύμφωνα με τα οποία μπορεί ο οργανισμός να αναθέσει σε τρίτους εργασίες διαχείρισης κινδύνων του οργανισμού, τις διαδικασίες για την αξιολόγηση της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων του οργανισμού, τους όρους κάτω από τους οποίους η μονάδα διαχείρισης κινδύνων θεωρείται ως λειτουργικά και ιεραρχικά διαχωρισμένα από τις επιχειρησιακές μονάδες του οργανισμού, καθώς και διασφαλίσεις έναντι συγκρούσεων συμφερόντων πρέπει να περιλαμβάνονται σε κανονισμούς αντί να εκδίδονται απλά ως οδηγίες του υπουργού.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, έξι ψήφοι υπέρ, σαράντα έξι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, έξι υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στις επόμενες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4. Με την τροποποίηση του άρθρου 12 αυτού ως ακολούθως:

α. Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (1) της φράσης «πενταμελές και απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και άλλα τέσσερα μέλη» με τη φράση «εννεαμελές και απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και επτά (7) άλλα μέλη».

β. Με την προσθήκη αμέσως μετά το εδάφιο (4) των ακόλουθων νέων εδαφίων:

«(5) Ως μέλη του Συμβουλίου διορίζονται πρόσωπα ανώτατου ηθικού επιπέδου, εγνωσμένου κύρους, εντιμότητας και εγνωσμένης πείρας και κατάρτισης στη χρηματαγορά και την κεφαλαιαγορά, τα οποία να είναι ικανά να συμβάλουν στην πραγμάτωση των σκοπών του παρόντος Νόμου και στην προστασία και ευημερία του Ταμείου.

(6) Δεν επιτρέπεται ο διορισμός στο Συμβούλιο προσώπου το οποίο έχει καταδικαστεί για αδίκημα ενέχον έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχροσύνη ή το οποίο έχει πτωχεύσει σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Πτωχεύσεως Νόμου.

(7) Δεν επιτρέπεται ο διορισμός προσώπων που δε συμμορφώνονται με τις διατάξεις του περί του Ασυμβίβαστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους Νόμο ή του περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) Νόμου ή του περί των Πολιτικών Δικαιωμάτων Δημόσιων

Υπαλλήλων, Εκπαιδευτικών Λειτουργών, Δημοτικών Υπαλλήλων, Κοινοτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.».

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

5. Με την προσθήκη στο εδάφιο (1) του άρθρου 13 αυτού της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, πριν προβεί στον πιο πάνω διορισμό, ενημερώνει σχετικά τη Βουλή των Αντιπροσώπων καταθέτοντας ενώπιόν της κατάλογο με τα ονόματα των προσώπων που επέλεξε να διορίσει, καθώς και τα αντίστοιχα προσόντα τους.».

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

6. Με την τροποποίηση του εδαφίου (2) του άρθρου 15 ως ακολούθως:

α. Με την προσθήκη στην παράγραφο (α) αμέσως μετά τη λέξη «φυλάκισης» (δεύτερη γραμμή) της φράσης «ή για αδίκημα ατιμωτικό ή που ενέχει ηθική αισχρότητα, το οποίο συνιστά κώλυμα διορισμού στη δημόσια υπηρεσία ή σε περίπτωση επιβολής της ποινής της φυλάκισης για την τέλεση οποιουδήποτε αδικήματος».

β. Με την αντικατάσταση στην παράγραφο (στ) του εδαφίου (2) της φράσης «σύζυγος, γονέας, αδελφός, αδελφή, άμεσος απόγονος ή σύζυγος του άμεσου απόγονου» (πρώτη και δεύτερη γραμμή) με τη φράση «συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι τέταρτου βαθμού συγγένειας».

Σημειώσεις:

α. Διεύρυνση του ασυμβίβαστου διορισμού ατόμων μέχρι τον τέταρτο βαθμό υφιστάμενων ή πρώην μελών του συμβουλίου.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, επτά ψήφοι υπέρ, σαράντα έξι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, επτά υπέρ και καμία αποχή, οι τροπολογίες απορρίπτονται.

Προχωρούμε στις επόμενες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7. Με την τροποποίηση του άρθρου 16 ως ακολούθως:

α. Με την προσθήκη στο εδάφιο (2) αμέσως μετά την παράγραφο (δ) αυτού της ακόλουθης νέας παραγράφου:

«(ε) σε περίπτωση που διαπιστωθεί ασυμβίβαστο δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 15 του παρόντος Νόμου».

β. Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (5) και στην επιφύλαξη αυτού της φράσης «δύο (2) μηνών» με τη φράση «ενός μηνός».

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

8. Με την προσθήκη στο εδάφιο (2) του άρθρου 20 μετά τη φράση «άρθρου 23» της φράσης «και δεν υπερβαίνει την ανώτερη βαθμίδα της Κλίμακας Α16 του κρατικού μισθολογίου.».

Σημειώσεις:

α. Η αμοιβή του εκάστοτε εκτελεστικού διευθυντή δεν πρέπει να υπερβαίνει την ανώτερη βαθμίδα

της Κλίμακας Α16 του κρατικού μισθολογίου.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, έξι ψήφοι υπέρ, σαράντα πέντε εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους εναντίον, έξι υπέρ και καμία αποχή, οι τροπολογίες απορρίπτονται.

Και η τελευταία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9. Με την τροποποίηση του άρθρου 24 ως ακολούθως:

α. Με την προσθήκη στο εδάφιο (4) αμέσως μετά την παράγραφο (β) αυτού της ακόλουθης νέας παραγράφου:

«(γ) πρόσωπο, το οποίο κατά την κρίση του Υπουργικού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου τελεί σε σχέση εξάρτησης ή έχει κοινά, σε ουσιώδη βαθμό, συμφέροντα με μέλος του Συμβουλίου ή τον Εκτελεστικό Διευθυντή ή το ανώτερο προσωπικό του οργανισμού».

β. Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (9) της φράσης «των εδαφίων (6), (7) ή (8)» (δεύτερη και τρίτη γραμμή) με τη φράση «των εδαφίων (5), (6), (7) ή (8)».

Σημειώσεις:

α. Η χρήση εμπιστευτικών πληροφοριών να θεωρείται ασύγγνωστη αμέλεια.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, επτά ψήφοι υπέρ, σαράντα τρεις εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους εναντίον, επτά υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Και η τελευταία της κ. Θεολόγου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι τελευταίες τροπολογίες είναι της κ. Άννας Θεολόγου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφήσαμε καμιά πίσω, κύριε Περδίκη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όχι, όχι, είναι εντάξει. Μία μόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποια; Πέστε την.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψηφίστηκε μαζί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάμε στην κ. Θεολόγου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

... αυτές οι τροπολογίες, που δυστυχώς απορρίφθηκαν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Οι τροπολογίες της κ. Θεολόγου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κ. Άννας Θεολόγου για το νομοσχέδιο «Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (1) του άρθρου 8 αυτού της λέξης «οδηγίες» με τη λέξη «κανονισμούς».

Σημειώσεις:

- α. Οι οδηγίες, που μπορεί να είναι ενδεικτικής φύσης, να αντικατασταθούν με κανονισμούς που θα θεσπίζουν την υποχρέωση τήρησής τους.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, έξι ψήφοι υπέρ, τριάντα επτά εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους εναντίον, έξι υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Με την αντικατάσταση του άρθρου 14 αυτού με το ακόλουθο νέο άρθρο:

«14. Η αμοιβή του Προέδρου και μελών του Συμβουλίου καθορίζεται βάσει των αντίστοιχων μισθοδοτικών κλιμάκων που ισχύουν στη Δημόσια Υπηρεσία.».

Σημειώσεις:

- α. Η αμοιβή του προέδρου και μελών του συμβουλίου να είναι ανάλογη της μισθοδοσίας αντίστοιχων θέσεων της δημόσιας υπηρεσίας, αντί να καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, οκτώ ψήφοι υπέρ, σαράντα τρεις εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους εναντίον, οκτώ υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Η επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Με την προσθήκη στο εδάφιο (3) του άρθρου 23 αυτού αμέσως μετά τη φράση «πλαίσιο αμοιβής»

(πρώτη γραμμή) της φράσης «το οποίο καθορίζεται κατ' αντιστοιχία των μισθοδοτικών κλιμάκων του προσωπικού της Δημόσιας Υπηρεσίας».

Σημειώσεις:

- α. Η αμοιβή του προσωπικού του οργανισμού να είναι ανάλογη αντίστοιχων θέσεων προσωπικού της δημόσιας υπηρεσίας, αντί να καθορίζεται από το συμβούλιο.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, έξι ψήφοι υπέρ, σαράντα πέντε εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους εναντίον, έξι υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4. Με την προσθήκη στο τέλος του εδαφίου (3) του άρθρου 24 αυτού της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι κανένα από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο εδάφιο (1) δε διορίζεται στον οργανισμό, εφόσον διαπιστωθεί ότι αυτό έχει οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο συμφέρον το οποίο μπορεί να επηρεάσει ή επηρεάζει την αμερόληπτη και αντικειμενική εκτέλεση των καθηκόντων του.».

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

5. Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (3) του άρθρου 43 της φράσης «κατόπιν εισήγησης του Υπουργού και τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 51 του περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου διορίζει την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου,» (δεύτερη έως πέμπτη γραμμή) με τη φράση «ορίζει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου».

Σημειώσεις:

- α. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου διαθέτει την εμπειρία και μπορεί να ανταποκριθεί δεόντως σε σχέση με τις επενδυτικές δραστηριότητες του ταμείου.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, πέντε ψήφοι υπέρ, σαράντα δύο εναντίον και δύο άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους εναντίον, πέντε υπέρ και καμία αποχή, οι τροπολογίες απορρίπτονται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός. Άρθρο 3.

Σύσταση και στόχοι του Ταμείου. Άρθρο 4.

Εισροές στο Ταμείο. Άρθρο 5.

Κανόνες εκροών. Άρθρο 6.

Αρμοδιότητες και εξουσίες του Υπουργού. Άρθρο 7.
Οδηγίες Υπουργού. Άρθρο 8.
Κυπριακός Οργανισμός Διαχείρισης Επενδύσεων. Άρθρο 9.
Ανεξαρτησία Οργανισμού. Άρθρο 10.
Αρμοδιότητες Οργανισμού. Άρθρο 11.
Διοικητικό Συμβούλιο Οργανισμού. Άρθρο 12.
Διορισμός του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου. Άρθρο 13.
Αποζημίωση. Άρθρο 14.
Προσόντα επιλεξιμότητας και αποκλεισμού. Άρθρο 15.
Κένωση θέσης. Άρθρο 16.
Παραίτηση Προέδρου ή μέλους του Συμβουλίου. Άρθρο 17.
Συνεδρίες, απαρτία και λήψη αποφάσεων. Άρθρο 18.
Επιτροπή Υπόδειξης. Άρθρο 19.
Εκτελεστικός Διευθυντής του Οργανισμού. Άρθρο 20.
Επιτροπή ελέγχου. Άρθρο 21.
Εσωτερικός έλεγχος του Οργανισμού. Άρθρο 22.
Προσωπικό. Άρθρο 23.
Σύγκρουση συμφερόντων. Άρθρο 24.
Ευθύνη σε νομικές διαδικασίες. Άρθρο 25.
Κεφάλαια, αρχείο και λογαριασμοί του Οργανισμού. Άρθρο 26.
Απαγόρευση λήψης δανείου ή παραχώρησης εγγυήσεων. Άρθρο 27.
Προϋπολογισμός του Οργανισμού. Άρθρο 28.
Γενικές αρχές. Άρθρο 29.
Περιορισμοί στη συμμετοχή σε μετοχικό κεφάλαιο. Άρθρο 30.
Δήλωση Επενδυτικής Πολιτικής. Άρθρο 31.
Χρήση μόχλευσης και παραγώγων. Άρθρο 32.
Εξωτερικοί Διαχειριστές Επενδύσεων. Άρθρο 33.
Θεματοφύλακες. Άρθρο 34.
Οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου και του Οργανισμού. Άρθρο 35.
Εξωτερικός έλεγχος του Ταμείου και του Οργανισμού. Άρθρο 36.
Ετήσια Έκθεση Ταμείου. Άρθρο 37.
Ενημέρωση Υπουργού. Άρθρο 38.
Παρουσία στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Άρθρο 39.
Τήρηση απορρήτου και εμπιστευτικότητας. Άρθρο 40.
Εξουσία έκδοσης Κανονισμών. Άρθρο 41.
Διάλυση του Ταμείου. Άρθρο 42.
Μεταβατική περίοδος. Άρθρο 43.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 44.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ και επτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, επτά εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 44 εγκρίνονται όπως τροποποιήθηκαν με τη μόνη μία τροπολογία που εγκρίθηκε.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ και επτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, επτά εναντίον και καμία αποχή*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 3 και 4 στην ημερήσια πάνε στο τέλος, όπως έχουμε συμφωνήσει στο ξεκίνημα, και πάμε στα θέματα με τους αριθμούς 5 και 6 στην ημερήσια διάταξη.

Τα θέματα με τους αριθμούς 5 και 6 στην ημερήσια διάταξη έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Στοιχημάτων Νόμος του 2016» και «Οι περί Στοιχημάτων (Επιβλητέα Τέλη) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5 θέματος είναι η επαναθέσπιση του νόμου που ρυθμίζει το στοίχημα, ώστε να επιτευχθεί ενοποίηση του υφιστάμενου περί Στοιχημάτων Νόμου και των προνοιών δύο σχετικών νομοσχεδίων, τα οποία εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρίες του, ημερομηνίας 14 Μαΐου 2014 και 25 Ιουνίου 2014, όπως αυτά διαμορφώθηκαν, αφού λήφθηκαν υπόψη οι εμπειριστατωμένες γνώμες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που εξέφρασε στο πλαίσιο κοινοποίησής τους σε αυτή ως σχέδια τεχνικού κανόνα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Σεπτεμβρίου 2015 για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 6 θέματος είναι η θέσπιση κανόνων που να προβλέπουν για τα επιβεβλημένα τέλη που καταβάλλονται στην Εθνική Αρχή Στοιχημάτων για σκοπούς έκδοσης ή ανανέωσης άδειας αποδέκτη Κλάσης «Α» ή «Β» ή άδειας εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου για την παροχή υπηρεσιών στοιχήματος.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Στοιχημάτων Νόμος του 2016» και τους κανονισμούς «Οι περί Στοιχημάτων (Επιβλητέα Τέλη) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούτσας

Αντρέας Καυκαλιάς

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 28^{ης} Νοεμβρίου 2016 και 28^{ης} Ιανουαρίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ), της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, του Γενικού Λογιστηρίου, της αστυνομίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ), η πρόεδρος της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων (ΕΑΣ), καθώς και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου, του Συνδέσμου Αντιμετώπισης Κοινωνικών Προβλημάτων (ΣΑΚΟΠ), του Οργανισμού Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου (ΟΠΑΠ Κύπρου Λτδ), του Συνδέσμου Εταιρειών Στοιχημάτων Κύπρου και των εταιρειών στοιχημάτων.

Σημειώνεται ότι το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Μάρτιο του 2016 και αρχικά παραπέμφθηκαν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού άρχισε την εξέτασή τους, αποφάσισε ομόφωνα σε συνεδρία της, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2016, όπως τα εν λόγω σχέδια νόμου παραπεμφθούν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η επαναθέσπιση του νόμου που ρυθμίζει το στοιχήμα, ώστε να επιτευχθεί ενοποίηση των υφιστάμενων περί Στοιχημάτων Νόμων του 2012 και των προνοιών δύο σχετικών νομοσχεδίων, τα οποία εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρίες του, ημερομηνίας 14 Μαΐου 2014 και 25 Ιουνίου 2014, όπως αυτά διαμορφώθηκαν, αφού λήφθηκαν υπόψη οι εμπειριστατωμένες γνώμες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εξέφρασε στο πλαίσιο κοινοποίησής τους σε αυτήν ως σχέδια τεχνικού κανόνα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Σεπτεμβρίου 2015 για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 90 των περί Στοιχημάτων Νόμων του 2012, είναι η θέσπιση κανονισμών που να προβλέπουν για τα επιβλητέα τέλη που καταβάλλονται στην ΕΑΣ για σκοπούς έκδοσης ή ανανέωσης άδειας αποδέκτη Κλάσης «Α» ή «Β» ή άδειας εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου για την παροχή υπηρεσιών στοιχήματος.

Σημειώνονται τα εξής:

1. Με βάση την Οδηγία 2015/1535, η οποία αντικατέστησε την Οδηγία 98/34/ΕΚ, με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία εναρμονίστηκε με τον περί της Διαδικασίας Πληροφόρησης Αναφορικά με Ορισμένους Τεχνικούς Κανόνες Νόμο, τα κράτη μέλη έχουν υποχρέωση να κοινοποιούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχέδια τεχνικού κανόνα (κείμενα τεχνικών προδιαγραφών ή άλλων απαιτήσεων ή κανόνων) που σχετίζονται με τις υπηρεσίες.
2. Μετά την κοινοποίηση ενός σχεδίου τεχνικού κανόνα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα κράτη μέλη δεν μπορούν να προβούν στην έγκριση ή υιοθέτησή του, προτού παρέλθει περίοδος τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
3. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη μπορούν να απευθύνουν προς το κράτος μέλος που κοινοποιεί σχέδιο τεχνικού κανόνα παρατηρήσεις, τις οποίες το κράτος μέλος λαμβάνει υπόψη του, στο μέτρο του δυνατού, κατά την τελική διατύπωση του τεχνικού κανόνα.
4. Το κράτος μέλος που προβαίνει στην κοινοποίηση σχεδίου τεχνικού κανόνα δεν έχει υποχρέωση να απαντήσει σε οποιεσδήποτε ληφθείσες παρατηρήσεις επί σχεδίου τεχνικού κανόνα που κοινοποιεί.
5. Η διατύπωση παρατηρήσεων, σύμφωνα με τα πιο πάνω, δεν έχει ως αποτέλεσμα την παράταση της τρίμηνης περιόδου αναμονής και το κράτος μέλος που κοινοποιεί το σχέδιο τεχνικού κανόνα μπορεί να εγκρίνει το κοινοποιούμενο μέτρο μετά το πέρας της εν λόγω περιόδου.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, το νομοσχέδιο αποσκοπεί μεταξύ άλλων:

1. στον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα στοιχήματα και στη ρύθμιση της διενέργειας στοιχήματος, είτε αυτό γίνεται σε υποστατικά στοιχημάτων είτε μέσω διαδικτύου,
2. στη λειτουργία της ΕΑΣ ως ανεξάρτητης εποπτικής αρχής, η οποία μεταξύ άλλων αδειοδοτεί και εποπτεύει τη λειτουργία του στοιχήματος, στο πλαίσιο του στόχου της Δημοκρατίας για πάταξη της παρανομίας και εξάλειψη της εγκληματικότητας στον ευρύτερο χώρο του στοιχήματος,
3. στον καθορισμό αυστηρών διαδικασιών για την αδειοδότηση και για τον έλεγχο των αποδεκτών στοιχήματος, καθώς και στην επιβολή αυστηρών ποινών σε περίπτωση παράβασης της νομοθεσίας,

4. στην απαγόρευση της χρήσης παιγνιομηχανημάτων περιορισμένου οφέλους και των διάφορων παιχνιδιών τύπου «καζίνο», τα οποία διεξάγονται μέσω διαδικτύου, καθώς και των ανταλλακτηρίων στοιχημάτων και του εκτεινόμενου στοιχήματος, με στόχο την ουσιαστική προστασία των πολιτών από το έγκλημα και την ασφάλεια των συναλλαγών,
5. στην επιβολή τελών για τη χορήγηση άδειας αποδέκτη Κλάσης «Α» (παροχή στοιχήματος με δελτίο) ή εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου και στην επιβολή φόρου στοιχήματος,
6. στην αντικατάσταση της απαίτησης που προβλέπεται στον υφιστάμενο νόμο αναφορικά με την εξασφάλιση άδειας αποδέκτη Κλάσης «Β» (διαδικτυακή παροχή στοιχήματος), για την ύπαρξη παραρτήματος στη Δημοκρατία από πλευράς αιτητή που συνιστά νομικό πρόσωπο, με μία λιγότερο περιοριστική απαίτηση, σύμφωνα με την οποία η σχετική αίτηση να υποβάλλεται μόνο από εταιρεία διά μετοχών η οποία είτε συστάθηκε στη Δημοκρατία είτε συστάθηκε εκτός Δημοκρατίας και συμμορφώνεται με το Μέρος VIII του περί Εταιρειών Νόμου,
7. στην παροχή γενικής εξουσίας στην ΕΑΣ για την επιβολή διοικητικών προστίμων και
8. στην παροχή δυνατότητας στην ΕΑΣ και στην αστυνομία να εξασφαλίζουν δικαστικό διάταγμα απαγόρευσης διενέργειας στοιχήματος ή παροχής υπηρεσιών στοιχήματος ή αναστολής λειτουργίας υποστατικού υπό προϋποθέσεις, καθώς και στην ποινικοποίηση της παράλειψης συμμόρφωσης με το εν λόγω διάταγμα.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η προώθηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου κρίθηκε αναγκαία κατόπιν σύστασης της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας για σκοπούς θεραπείας παράβασης που υπέδειξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω διαρθρωμένου διαλόγου. Συγκεκριμένα, μέσα από τη διαδικασία «EU Pilot» υποδείχθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη Δημοκρατία ότι ο νόμος που προβλέπει για τη ρύθμιση στοιχήματος, ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Ιούλιο του 2012, παρουσίαζε ουσιαστικές αλλαγές σε σχέση με το εν λόγω κείμενο νομοσχεδίου που αρχικά της κοινοποιήθηκε κατά το έτος 2010 ως σχέδιο τεχνικού κανόνα. Ως εκ τούτου, το εν λόγω κείμενο όπως διαμορφώθηκε από τη Βουλή έπρεπε να κοινοποιηθεί εκ νέου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν από την ψήφισή του σε νόμο, ωστόσο αυτό δεν έγινε. Συναφώς, σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, για σκοπούς συμμόρφωσης με τις παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κρίθηκε αναγκαία η ετοιμασία και προώθηση νέου νομοσχεδίου που να περιλαμβάνει τις διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας, καθώς και τις πρόνοιες των δύο νομοσχεδίων που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου και των κανονισμών οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το νομοσχέδιο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τις πλείστες των διατάξεων του υφιστάμενου νόμου, ορισμένες εισηγήσεις της ΕΑΣ, οι οποίες αφορούν κυρίως στη λειτουργία της, καθώς και ορισμένες νομοτεχνικές διορθώσεις κατόπιν υποδείξεων της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.
2. Το νομοσχέδιο διατηρεί τις διατάξεις του υφιστάμενου νόμου που απαγορεύουν τα παιγνιομηχανήματα περιορισμένου οφέλους, τα τυχερά παιχνίδια παρεχόμενα σε απευθείας σύνδεση, τη διεξαγωγή στοιχημάτων μέσω ανταλλακτηρίων στοιχημάτων, το εκτεινόμενο στοιχίωμα και τη διεξαγωγή στοιχημάτων σε κυνοδρομίες. Η λειτουργία παιγνιομηχανημάτων επιτρέπεται μόνο υπό προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Λειτουργίας και του Ελέγχου Καζίνο Νόμου.
3. Με βάση τις διατάξεις του υφιστάμενου νόμου το ύψος των τελών για χορήγηση άδειας αποδέκτη Κλάσης «Α» ή «Β» ή εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου καθορίζεται προσωρινά σε αυτόν μέχρι την έκδοση σχετικών κανονισμών. Ως εκ τούτου, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας καταρτίστηκαν οι υπό συζήτηση κανονισμοί και απαλείφθηκαν οι αντίστοιχες διατάξεις του βασικού νόμου από το νομοσχέδιο.
4. Το νομοσχέδιο συνιστά σχέδιο τεχνικού κανόνα και για τον λόγο αυτό, μετά την ολοκλήρωση της εξέτασής του από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή και πριν από την ψήφισή του σε νόμο, πρέπει να κοινοποιηθεί εκ νέου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2015/1535, στη μορφή που η Βουλή των Αντιπροσώπων προτίθεται να το ψηφίσει σε νόμο. Σε περίπτωση που αυτό υποστεί σημαντικές αλλαγές, η Δημοκρατία έχει υποχρέωση να κοινοποιήσει εκ νέου το τροποποιημένο κείμενο νομοσχεδίου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της αστυνομίας δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και εισηγήθηκαν την περίληψη πρόνοιας στο νομοσχέδιο αναφορικά με τα μαχητά τεκμήρια και τις νομικές εικασίες, οι οποίες να μπορούν να ενεργοποιούνται υπό προϋποθέσεις στο πλαίσιο άσκησης των εξουσιών της αστυνομίας, με στόχο την καλύτερη εκτέλεση του έργου και των καθηκόντων της σε σχέση με την αντιμετώπιση του παράνομου τζόγου. Σημειώνεται ότι η αστυνομία κατέθεσε σχετικό υπόμνημα στο οποίο αιτιολογεί την εν λόγω εισήγησή της.

Ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επισήμανε την ανάγκη ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο το συντομότερο δυνατό, ώστε να συμμορφωθεί η Δημοκρατία με τις παρατηρήσεις που εκφράστηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας EU Pilot, τονίζοντας ότι με οποιαδήποτε καθυστέρηση στην ψήφισή του σε νόμο ελλοχεύει ο κίνδυνος έναρξης διαδικασίας παράβασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εναντίον της Δημοκρατίας.

Η εκπρόσωπος της ΜΟΚΑΣ κατέθεσε γραπτώς απόψεις, δηλώνοντας ότι συμφωνεί με το νομοσχέδιο.

Ο εκπρόσωπος της ΚΤΚ, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό μελέτη νομοσχεδίου και των κανονισμών, κατέθεσε στην επιτροπή σχετική επιστολή, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2017, στην οποία εκφράζονται οι απόψεις της ΚΤΚ επί συγκεκριμένων προνοιών του νομοσχεδίου, οι οποίες αφορούν μεταξύ άλλων ζητήματα διατήρησης τραπεζικών λογαριασμών παικτών και πίστωσης λογαριασμών παικτών.

Η πρόεδρος της ΕΑΣ δήλωσε ότι συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών και κατέθεσε μέσω επιστολών, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2016 και 20 Φεβρουαρίου 2017, σειρά εισηγήσεων για βελτίωση του νομοσχεδίου, οι οποίες αφορούν κυρίως τη λειτουργία της ΕΑΣ, την υποβοήθηση της διεκπεραίωσης του ρόλου και του έργου της, καθώς και τη διαδικασία αδειοδότησης των αποδεκτών Κλάσης «Α» και «Β», των εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων και των υποστατικών για σκοπούς διαφάνειας. Περαιτέρω, κατέθεσε εισηγήσεις νομοτεχνικής φύσεως και ορθότερης εναρμόνισης με ευρωπαϊκές Οδηγίες.

Ο εκπρόσωπος του Γενικού Λογιστηρίου συμφώνησε με το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς, καθώς και με τις εισηγήσεις της ΕΑΣ.

Η εκπρόσωπος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου δήλωσε ότι ο σύνδεσμος δεν έχει οποιαδήποτε σχόλια επί των προτεινόμενων νομοθετημάτων.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Εταιρειών Στοιχημάτων Κύπρου κατέθεσε επίσης γραπτώς τις απόψεις του, επισημαίνοντας ταυτόχρονα την ανάγκη ρύθμισης της αγοράς που σχετίζεται με το στοίχημα, με σκοπό τη βελτίωση του ελέγχου της και την αποτροπή στρεβλώσεων κατά την εφαρμογή του νόμου. Περαιτέρω, εισηγήθηκε το άνοιγμα της αγοράς με την εισαγωγή επιπρόσθετων μορφών στοιχήματος, ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των εταιρειών στοιχήματος.

Ο εκπρόσωπος του ΣΑΚΟΠ, αφού κατέθεσε τις απόψεις του με γραπτό υπόμνημά του, δήλωσε ότι είναι αναγκαία η λήψη μέτρων για την προστασία των ανηλίκων και των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού και επισήμανε την ανάγκη αύξησης των ποσών που διατίθενται από την ΕΑΣ για σκοπούς ενίσχυσης των μηχανισμών και των προγραμμάτων προστασίας των εν λόγω προσώπων.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, στο στάδιο της εξέτασης των εισηγήσεων που υποβλήθηκαν επί του νομοσχεδίου, δήλωσαν σε σχέση με τις εισηγήσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της αστυνομίας και της ΕΑΣ ότι, παρ' όλο που αυτές δεν έχουν ελεγχθεί νομοτεχνικά από τη Νομική Υπηρεσία, το υπουργείο, κατόπιν σχετικής μελέτης τους, συμφωνεί με αυτές. Περαιτέρω, σε σχέση με τις απόψεις του Συνδέσμου Εταιρειών Στοιχημάτων Κύπρου δήλωσαν ότι αυτές αφορούν ζητήματα πολιτικής και ενδεχόμενη έναρξη της συζήτησής τους στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου θα προκαλέσει περαιτέρω καθυστέρηση στη συμμόρφωση της Δημοκρατίας με τις ευρωπαϊκές της δεσμεύσεις.

Η πρόεδρος της ΕΑΣ, προσθέτοντας στα πιο πάνω, δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι εισηγήσεις της ΕΑΣ έχουν τύχει εξέτασης όσον αφορά τη νομική και τη νομοτεχνική τους πτυχή από τους νομικούς συμβούλους της Αρχής και υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Οικονομικών για μελέτη και ενσωμάτωσή τους στο νομοσχέδιο, νοουμένου ότι το υπουργείο συμφωνεί με αυτές.
2. Οι εισηγήσεις της ΚΤΚ χρήζουν περαιτέρω μελέτης και ως εκ τούτου, λαμβανομένης υπόψη της επιτακτικής ανάγκης κοινοποίησης του νομοσχεδίου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το συντομότερο δυνατό, κρίνεται σκόπιμο όπως αυτές εξεταστούν ενδελεχώς σε μεταγενέστερο στάδιο.
3. Το άνοιγμα και η βελτίωση της αγοράς στοιχήματος αποτελούν ζητήματα πολιτικής τα οποία τυγχάνουν μελέτης. Προγραμματίζεται η διεξαγωγή διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς, με σκοπό την ετοιμασία ολοκληρωμένης πρότασης επί του ζητήματος. Στο παρόν στάδιο είναι αναγκαία η προώθηση του υπό εξέταση νομοσχεδίου ως έχει διαμορφωθεί και σε μεταγενέστερο στάδιο η υποβολή εισηγήσεων για τροποποίηση της νομοθεσίας, με σκοπό τη ρύθμιση ζητημάτων πολιτικής που σχετίζονται με την αγορά για το στοίχημα.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου, η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη θέση του Υπουργείου Οικονομικών επί των εισηγήσεων που τέθηκαν ενώπιόν της, κάλεσε το υπουργείο να καταθέσει σχετικό τροποποιημένο κείμενο σχεδίου νόμου. Περαιτέρω, μέλη της επιτροπής ζήτησαν την κατάθεση στοιχείων αναφορικά με τον παράνομο τζόγο και τα έσοδα του κράτους από τον φόρο στοιχήματος.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών στις 18 Ιανουαρίου 2017 κατέθεσε τροποποιημένο κείμενο νομοσχεδίου στο οποίο ενσωματώθηκαν οι εισηγήσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της αστυνομίας και της ΕΑΣ, καθώς και τα ζητηθέντα από μέλη της επιτροπής στοιχεία, ενώ την 21^η Φεβρουαρίου 2017 κατέθεσε δεύτερο τροποποιημένο κείμενο νομοσχεδίου, στο οποίο ενσωματώθηκαν συμπληρωματικές εισηγήσεις της ΕΑΣ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη της το τελικό τροποποιημένο κείμενο νομοσχεδίου που κατέθεσε το Υπουργείο Οικονομικών, αποφάσισε στη συνεδρία της ημερομηνίας 13 Μαρτίου 2017 την κοινοποίηση του νομοσχεδίου, σύμφωνα με τη δέουσα διαδικασία, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως σχεδίου τεχνικού κανόνα, το οποίο, με βάση τα κατατεθέντα στοιχεία, κοινοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 28 Ιουνίου 2017.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του, ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2018, ενημέρωσε τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Η περίοδος αναμονής των τριών μηνών, μετά την κοινοποίηση του νομοσχεδίου ως σχεδίου τεχνικού κανόνα, εντός της οποίας το κοινοποιούν κράτος μέλος δεν μπορεί να υιοθετήσει το νομοσχέδιο παρήλθε, ενώ λήφθηκαν ορισμένες παρατηρήσεις που διατύπωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της Οδηγίας 2015/1535.
2. Το Υπουργείο Οικονομικών μελέτησε τις ληφθείσες απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και, αφού έλαβε υπόψη του τις σχετικές θέσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της αστυνομίας και του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, καθώς οι παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αφορούν ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους, ετοίμασε σε συνεργασία με την ΕΑΣ σχετική απάντηση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επιπρόσθετα, αποφάσισε να υιοθετήσει την εισήγηση της επιτροπής, ώστε να διευκρινιστεί ότι το διάταγμα που εκδίδεται από το δικαστήριο για την απαγόρευση διενέργειας στοιχήματος ή παροχής υπηρεσιών στοιχήματος ή αναστολή λειτουργίας υποστατικού αποτελεί προσωρινό διάταγμα.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί του νομοσχεδίου, για τις οποίες το Υπουργείο Οικονομικών απέστειλε τεκμηριωμένη απάντηση, αφορούν τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται από αιτητή για τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας αποδέκτη Κλάσης «Α» ή «Β», καθώς και τη δυνατότητα υποβολής από την ΕΑΣ ή την αστυνομία ενώπιον δικαστηρίου μονομερούς αίτησης, προκειμένου να εκδοθεί διάταγμα απαγόρευσης διενέργειας στοιχήματος ή παροχής υπηρεσιών στοιχήματος ή αναστολής λειτουργίας υποστατικού.

Σε σχέση με το ζήτημα αυτό, ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι η Νομική Υπηρεσία δε συμμετείχε στη διαδικασία ετοιμασίας απάντησης επί των παρατηρήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ωστόσο η απάντηση του Υπουργείου Οικονομικών προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενδεχομένως να διασκεδάξει τις επιφυλάξεις της.

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης του νομοσχεδίου από την επιτροπή, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι, μετά την κοινοποίηση του νομοσχεδίου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ελεγκτική Υπηρεσία υπέβαλε νομοτεχνικής φύσεως εισηγήσεις για τροποποίηση των προνοιών του που αφορούν την ετοιμασία και την υποβολή ετήσιας έκθεσης, οικονομικών καταστάσεων και ετήσιου προϋπολογισμού από την ΕΑΣ, ώστε αυτές να είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου.

Οι ίδιοι κυβερνητικοί αρμόδιοι δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις εισηγήσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και επισήμαναν ότι αυτές δε θεωρούνται ουσιαστικές αλλαγές και για τον λόγο αυτό δεν απαιτείται να ακολουθηθεί η διαδικασία κοινοποίησής τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Συναφώς, ενημέρωσαν την επιτροπή ότι το κείμενο του νομοσχεδίου πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να ενσωματωθούν οι παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που υιοθετήθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών αναφορικά με το προσωρινό διάταγμα δικαστηρίου και της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, το οποίο κατατέθηκε με σχετική επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2019.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου και των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.
Εθνική Αρχή Στοιχημάτων. Άρθρο 3.
Απαγόρευση συμφερόντων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής. Άρθρο 4.
Διάρκεια θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής. Άρθρο 5.
Όροι υπηρεσίας, αντιμισθία του Προέδρου και αμοιβή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής. Άρθρο 6.
Χηρεία θέσης του Προέδρου. Άρθρο 7.
Έκπτωση Προέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής. Άρθρο 8.
Γραφείο και προσωπικό της Αρχής. Άρθρο 9.
Οικονομικό έτος. Άρθρο 10.
Τήρηση λογαριασμών. Άρθρο 11.
Ετήσια έκθεση και οικονομικές καταστάσεις. Άρθρο 12.
Ετήσιος προϋπολογισμός. Άρθρο 13.
Λειτουργία της Αρχής. Άρθρο 14.
Αρμοδιότητες της Αρχής. Άρθρο 15.
Άδεια παροχής υπηρεσιών στοιχήματος. Άρθρο 16.
Τύπος άδειας. Άρθρο 17.
Αίτηση για έκδοση ή ανανέωση άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β και άδειας εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Άρθρο 18.
Προϋποθέσεις έκδοσης και ανανέωσης άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β και άδειας εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Άρθρο 19.
Απόφαση της Αρχής επί αίτησης. Άρθρο 20.
Τροποποίηση όρων άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β και άδειας εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Άρθρο 21.
Κοινοποίηση στα πιστωτικά ιδρύματα και δημοσιοποίηση. Άρθρο 22.
Απαγόρευση μεταβίβασης ή εκχώρησης άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β και άδειας εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Άρθρο 23.
Πρόθεση αλλαγής περιστάσεων αδειούχου αποδέκτη Κλάσης Α ή Β και εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Άρθρο 24.
Αναστολή άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β και εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Άρθρο 25.
Ανάκληση άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β και εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Άρθρο 26.
Διαδικασία αναστολής ή ανάκλησης άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β και εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Άρθρο 27.
Ισχύς άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β και εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Άρθρο 28.
Μητρώο αδειών αποδέκτη Κλάσης Α ή Β και εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Άρθρο 29.
Επιβλητέα τέλη. Άρθρο 30.
Καταβολή και επιστροφή επιβλητέων τελών. Άρθρο 31.
Αίτηση για χορήγηση ή ανανέωση άδειας αποδέκτη Κλάσης Α ή Β. Άρθρο 32.
Ικανότητα και καταλληλότητα αποδέκτη Κλάσης Α ή Β. Άρθρο 33.
Εξέταση έκδοσης ή ανανέωσης άδειας αποδέκτη Κλάσης Α. Άρθρο 34.
Παράλειψη πληρωμής φόρου στοιχήματος ή εισφοράς. Άρθρο 35.
Αίτηση για άδεια εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Άρθρο 36.
Παύση της ισχύος άδειας εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Άρθρο 37.

Συμφωνία αδειούχου αποδέκτη Κλάσης Α και εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Άρθρο 38.

Φύση και τύπος άδειας υποστατικού. Άρθρο 39.

Αίτηση για άδεια υποστατικού. Άρθρο 40.

Προϋποθέσεις έκδοσης ή ανανέωσης άδειας υποστατικού. Άρθρο 41.

Έγκριση ή απόρριψη αίτησης άδειας υποστατικού. Άρθρο 42.

Όροι άδειας υποστατικού. Άρθρο 43.

Ισχύς άδειας υποστατικού. Άρθρο 44.

Υποχρεώσεις κατόχου άδειας υποστατικού. Άρθρο 45.

Αναστολή άδειας υποστατικού. Άρθρο 46.

Ανάκληση άδειας υποστατικού. Άρθρο 47.

Διαδικασία αναστολής ή ανάκλησης άδειας υποστατικού. Άρθρο 48.

Μεταβίβαση άδειας υποστατικού. Άρθρο 49.

Μητρώο αδειών υποστατικών. Άρθρο 50.

Διενέργεια και αποδοχή στοιχημάτων με μηχανογραφημένο σύστημα σήμανσης δελτίων. Άρθρο 51.

Αίτηση για έγκριση συστήματος μηχανογράφησης για σήμανση δελτίων. Άρθρο 52.

Υποχρέωση αδειούχου αποδέκτη Κλάσης Α για διατήρηση δελτίων. Άρθρο 53.

Αδίκημα για παράβαση των διατάξεων του άρθρου 51, 52 ή 53. Άρθρο 54.

Έλεγχος συστήματος μηχανογράφησης. Άρθρο 55.

Εξέταση αίτησης για έγκριση συστήματος μηχανογράφησης από την Αρχή. Άρθρο 56.

Έγκριση αίτησης για σύστημα μηχανογράφησης. Άρθρο 57.

Δικαίωμα συμμετοχής σε ηλεκτρονικό στοιχείο. Άρθρο 58.

Αδίκημα για παράβαση του άρθρου 58. Άρθρο 59.

Εγγραφή παίκτη. Άρθρο 60.

Λογαριασμός παίκτη. Άρθρο 61.

Αποδοχή στοιχήματος παίκτη. Άρθρο 62.

Πληρωμή κερδών. Άρθρο 63.

Συναλλαγή ποσού από αδειούχο αποδέκτη Κλάσης Β. Άρθρο 64.

Ειδικός τραπεζικός λογαριασμός πελατών. Άρθρο 65.

Ανάληψη υποχρεώσεων από πιστωτικό ίδρυμα. Άρθρο 66.

Ιστοσελίδα αδειούχου αποδέκτη Κλάσης Β για υπηρεσίες ηλεκτρονικού στοιχήματος. Άρθρο 67.

Διεύθυνση πρόσβασης. Άρθρο 68.

Υποχρέωση παροχέων διαδικτυακών υπηρεσιών για εφαρμογή συστήματος φραγής και υποχρέωση της Αρχής για ενημέρωση. Άρθρο 69.

Αδικήματα για παράβαση των άρθρων 62, 63, 64, 65, 67, 68 ή 69. Άρθρο 70.

Ετήσιοι λογαριασμοί και ετήσιες εκθέσεις. Άρθρο 71.

Τήρηση βιβλίων και αρχείων. Άρθρο 72.

Διατήρηση βιβλίων και αρχείων σε ηλεκτρονική μορφή. Άρθρο 73.

Φόρος στοιχήματος. Άρθρο 74.

Προθεσμία καταβολής φόρου στοιχήματος και εισφοράς. Άρθρο 75.

Χρηματική επιβάρυνση για καθυστέρηση πληρωμής. Άρθρο 76.

Ανάκτηση φόρου στοιχήματος, εισφοράς, τόκου ή/και χρηματικής επιβάρυνσης. Άρθρο 77.

Επιστροφή φόρου στοιχήματος και εισφοράς. Άρθρο 78.
Παροχή υπηρεσιών στοιχήματος χωρίς άδεια. Άρθρο 79.
Παροχή υπηρεσιών στοιχήματος κατά παράβαση των όρων της άδειας. Άρθρο 80.
Συμμετοχή σε στοίχημα κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 81.
Αδικήματα σε σχέση με λειτουργία υποστατικού. Άρθρο 82.
Απαγόρευση παιγνιομηχανημάτων περιορισμένου οφέλους. Άρθρο 83.
Απαγόρευση τυχερών παιχνιδιών καζίνο παρεχομένων με απευθείας σύνδεση. Άρθρο 84.
Απαγόρευση ανταλλακτηρίων στοιχημάτων. Άρθρο 85.
Απαγόρευση εκτεινόμενου στοιχήματος. Άρθρο 86.
Απαγόρευση στοιχήματος επί κυνοδρομιών. Άρθρο 87.
Δόλια εξαπάτηση. Άρθρο 88.
Απαγόρευση συγκεκριμένων μορφών διαφήμισης. Άρθρο 89.
Αδίκημα σε σχέση με την παροχή πληροφοριών στην Αρχή. Άρθρο 90.
Αδίκημα σε σχέση με τη συμμετοχή ανηλίκων σε στοίχημα. Άρθρο 91.
Νομικές εικασίες. Άρθρο 92.
Ένταλμα έρευνας. Άρθρο 93.
Διάταγμα απαγόρευσης διενέργειας στοιχήματος ή παροχής υπηρεσιών στοιχήματος ή αναστολή λειτουργίας υποστατικού. Άρθρο 94.
Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 95.
Εκτέλεση συμφωνιών στοιχήματος. Άρθρο 96.
Κανονισμοί Υπουργικού Συμβουλίου. Άρθρο 97.
Μεταβίβαση εξουσιών και καθηκόντων του Υπουργού. Άρθρο 98.
Κανονισμοί Αρχής. Άρθρο 99.
Κατάργηση νόμων. Άρθρο 100.
Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 101.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 101 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Στοιχημάτων Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε, καμία εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή.

Ψηφίζουμε τώρα για τους κανονισμούς.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή*.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €1.950.950 και δαπάνες ύψους €1.730.781.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο
«Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2019
Νόμος του 2019»**

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Νίκος Νουρής

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Κωστής Ευσταθίου

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η Ιανουαρίου, στις 28 Ιανουαρίου και στις 4 Φεβρουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για το έτος 2019 προβλέπει έσοδα ύψους €1.950.950 και δαπάνες ύψους €1.730.781.

Τα έσοδα της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου προέρχονται κυρίως από τα τέλη που εισπράττει η Αρχή για την εξέταση αιτήσεων παραχώρησης άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών, από τα τέλη επί των εσόδων των εν λόγω οργανισμών που εισπράττονται από τις διαφημίσεις, καθώς και από τα διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται για παραβάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών.

Οι δαπάνες της Αρχής αφορούν κυρίως αποδοχές προσωπικού, λειτουργικά έξοδα, αποζημίωση του προέδρου και των μελών της Αρχής, αγορά εξοπλισμού, έξοδα για υπηρεσιακά ταξίδια, συνδρομές σε διεθνείς και τοπικούς οργανισμούς, δικηγορικά έξοδα, μίσθωση υπηρεσιών συμβούλων και εμπειρογνομόνων, μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, ο προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2019 είναι πλεονασματικός, δεδομένου ότι τα έσοδα υπερβαίνουν τις

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: Παύλος Μυλωνάς (ΔΗΚΟ).

δαπάνες κατά €220.169. Περαιτέρω, ο εν λόγω προϋπολογισμός παρουσιάζει συνολική αύξηση των εσόδων της Αρχής κατά €119.300 σε σχέση με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό της για το έτος 2018. Ειδικότερα, τα έσοδα της Αρχής προβλέπονται αυξημένα κυρίως λόγω της αύξησης των εσόδων της από τα πιο πάνω αναφερόμενα τέλη για την παραχώρηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ο προϋπολογισμός παρουσιάζει συνολική αύξηση των δαπανών της Αρχής κατά €27.816 σε σχέση με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό της για το έτος 2018, κυρίως λόγω της αύξησης των αποδοχών του προσωπικού της Αρχής.

Στο στάδιο της εξέτασης του προϋπολογισμού από την επιτροπή ο διευθυντής της Αρχής ενημέρωσε την επιτροπή για διάφορα ζητήματα που άπτονται της λειτουργίας της. Παράλληλα, κατέθεσε γραπτό υπόμνημα στο οποίο μεταξύ άλλων αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Η Αρχή, ως ανεξάρτητο θεσμικό όργανο της Κυπριακής Δημοκρατίας αρμόδιο για την αδειοδότηση και την εποπτεία των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών, αυτοσυντηρείται οικονομικά και ο ετήσιος προϋπολογισμός της δεν επιβαρύνει τον εκάστοτε κρατικό προϋπολογισμό.
2. Η Αρχή υλοποιεί επιτυχώς ένα στρατηγικό σχέδιο του οποίου πρωταρχικός στόχος είναι η μείωση των εξόδων και η αύξηση της παραγωγικότητας με βάση τους ακόλουθους βασικούς άξονες:
  - α. Συστηματικός και αυστηρός έλεγχος των δαπανών.
  - β. Αναβάθμιση της τεχνολογικής υποδομής της Αρχής με άμεσο αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγικότητας.
3. Η Αρχή συμμετέχει ενεργά στον εκσυγχρονισμό της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει τη ραδιοτηλεόραση, με απώτερο στόχο να καλυφθεί νομοθετικά ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που αφορούν τη λειτουργία των ραδιοτηλεοπτικών μέσων και να εναρμονιστεί η εθνική νομοθεσία στον τομέα αυτό με το ενωσιακό κεκτημένο.

Συναφώς, η επιτροπή ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις σε σχέση με ορισμένες πρόνοιες του προϋπολογισμού, καθώς και πληρέστερη ενημέρωση για τη λειτουργία της Αρχής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του προϋπολογισμού κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε βλέπω ομιλητές.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν είναι για να μιλήσω που θέλω, αλλά είναι για να σας θυμίσω ότι εδώ πρέπει να κάνετε μία παρέμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Διότι πρόκειται για προϋπολογισμό ημικρατικού οργανισμού, ο οποίος ήρθε πάρα, πάρα, πάρα, πάρα πολύ αργοπορημένα! Και είχαμε πει ότι θα κάμνατε ακόμα μία φορά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν έπρεπε να κάμω παρέμβαση, κύριε Περδίκη, που έκαμα τις παρεμβάσεις μου -μπορεί να σε ενημερώσει ο κ. Βότσης- έπρεπε να το κάνω από το πρώτο που ψηφίσαμε και κατεπίγουν και είμαι ενημερωμένος από τον κ. Βότση, για να σου αποδείξω, αν το αμφισβητείς, ότι παρακολουθώ βήμα με βήμα, ότι τώρα έχουμε οκτώ και έμειναν μόνο τρεις. Εθεωρήσαμε ότι αυτή η πίεση ήταν αρκετή, για να έχουμε μόνο δύο μήνες καθυστέρηση εν αντιθέσει με άλλες χρονιές και ότι δε θα ανεχθούμε καθυστέρηση την επόμενη χρονιά. Έστω και η βελτίωση όμως που έγινε, νομίζω, ήταν αρκετή και είναι πανέτοιμη η επιτροπή Οικονομικών από τον προηγούμενο πρόεδρο να τα συζητήσει μαζί με τους προϋπολογισμούς.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής ποσού που δεν υπερβαίνει το €1.730.781 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 8.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 9.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 10.

Απασχόληση συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 11.

Μισθοί αξιωματούχων και εργοδοτούμενων και συντάξεις συνταξιούχων. Άρθρο 12.

Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία. Άρθρο 13.

Τρόπος υπολογισμού υπερωριακής αποζημίωσης. Άρθρο 14.

Αγορά μηχανοκίνητου οχήματος από υπάλληλο, αξιωματούχο ή ωρομίσθιο προσωπικό. Άρθρο 15.

Χρησιμοποίηση μηχανοκίνητων οχημάτων. Άρθρο 16.

Πρόσληψη ωρομίσθιου προσωπικού. Άρθρο 17.

Απαγόρευση αντικατάστασης υπαλλήλων και ωρομίσθιου προσωπικού. Άρθρο 18.

Αναθεώρηση επιδομάτων. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 19 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πενήντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018». Το θέμα αυτό θα το συζητήσουμε μαζί με το υπ' αριθμόν 9 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Αντιλαμβάνομαι ότι για το υπ' αριθμόν 9 υπάρχει αίτημα για αναβολή.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η δική μας η πρόθεση ήταν αναβολή για το υπ' αριθμόν 9 θέμα, αλλά, επειδή έχουμε ακούσει ότι τα δύο νομοσχέδια πρέπει να πάνε πακέτο, γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και επειδή υπάρχουν σοβαρές τροπολογίες οι οποίες γίνονταν μέχρι την τελευταία στιγμή -πρέπει να πούμε ότι είναι ένα νομοσχέδιο ιδιαίτερα περίπλοκο, οφείλω να πω και με σκοπιμότητες, τη βασική ευθύνη την έχει το Τμήμα Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών- γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο εμείς θέλουμε δύο εβδομάδες αναβολή, για να μπορέσουμε να συνεννοηθούμε. Υπάρχει το ενδεχόμενο να υπάρξουν είτε τροπολογίες οι οποίες θα αποσυρθούν είτε τροπολογίες οι οποίες θα ενοποιηθούν με τροπολογίες άλλων κομμάτων, ούτως ώστε να διευκολυνθεί η διαδικασία της συζήτησης, αλλά την ίδια στιγμή, επειδή θεωρούμε ότι είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό ζήτημα, το οποίο άπτεται των καταναλωτών από τη μια και από την άλλη άπτεται σε πολύ μεγάλο βαθμό του θέματος της ρύπανσης της ατμόσφαιρας και του περιβάλλοντος, ζητούμε ακριβώς αυτή την αναβολή για δύο εβδομάδες. Ο λόγος της αναβολής για δύο και όχι για μία εβδομάδα είναι γιατί την ερχόμενη Παρασκευή θα απουσιάζω σε αποστολή στο εξωτερικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι και αλλιώς δεν έχουμε ολομέλεια την ερχόμενη εβδομάδα.

Ποιος θέλει να μιλήσει;

Άλλος με αντίθετη άποψη;

Ποιος θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Δίπλαρος.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι ένα θέμα το οποίο συζητήθηκε και εξαντλήθηκε. Εδώ και τρεις μήνες το συζητήσαμε και στην επιτροπή Μεταφορών και στην επιτροπή Οικονομικών και δημόσια έχουμε αναφέρει όλοι τις απόψεις μας. Θεωρούμε ότι η αγορά έχει νεκρώσει, μπορούν να μας το πουν και οι καθ' ύλην αρμόδιοι και αυτοί που επηρεάζονται, είτε είναι οι εισαγωγείς μεταχειρισμένων είτε είναι οι εισαγωγείς καινούριων αυτοκινήτων. Εμείς καταψηφίζουμε την πρόταση για αναβολή και θεωρούμε ότι πρέπει να προχωρήσουμε σήμερα στην ψήφιση ή στην καταψήφιση των νομοσχεδίων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος που θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεδομένου ότι υπάρχει αυτό το αίτημα, εμείς δε θα είχαμε καμία δυσκολία να αποδεχτούμε την αναβολή και να έρθουμε σε δύο εβδομάδες να συζητήσουμε. Όντως, είναι αλήθεια ότι οι τροπολογίες κατατέθηκαν εμπρόθεσμα μεν, αλλά κατατίθονταν μέχρι και την τελευταία στιγμή. Και θα μπορούσε να συμβεί αυτό που έχει περιγράψει σωστά ο κ. Σιζόπουλος, η δυνατότητα εξεύρεσης συγκλίσεων σε κάποιες τροπολογίες, ώστε να έρθουμε και πιο ενημερωμένοι ως προς το τι ψηφίζουμε, αλλά θα προσπαθήσουμε να βρούμε και συμβιβασμούς, για να υπάρξει καλύτερη προετοιμασία ενόψει και της ολομέλειας. Οπότεν εμείς δεν έχουμε δυσκολία, δεν έχουμε πρόβλημα να γίνει αποδεκτό το αίτημα για αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά το γεγονός ότι η τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος κατατέθηκε και έγκαιρα και νομίζω ότι έχει επεξηγηθεί σε όλους τους συναδέλφους και όλα τα πολιτικά κόμματα με πάσα λεπτομέρεια, είναι πολιτική θέση του Δημοκρατικού Κόμματος ότι, όταν κάποιος συναδέλφους ζητούν αναβολή για τον οποιοδήποτε λόγο, μια δεκαπενθήμερη αναβολή, εφόσον δε θα δημιουργήσει ιδιαίτερο πρόβλημα, δεν έχουμε ένσταση στην έγκριση του αιτήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς είμαστε έτοιμοι να τοποθετηθούμε σήμερα, αλλά, όπως είπα και στη σύσκεψη των αρχηγών το μεσημέρι, παίρναμε τροπολογίες η ώρα 11.15 π.μ., λίγο πριν την ολομέλεια. Είναι αδιανόητο νομίζω να μπορέσουμε να μελετήσουμε τροπολογίες λίγη ώρα πριν την ολομέλεια και να τοποθετηθούμε υπεύθυνα, γι' αυτό θα συναινέσω στην αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν και είμαστε έτοιμοι να τοποθετηθούμε και τώρα, αν θέλετε, θα σεβαστούμε το αίτημα και συνηγορούμε για την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Νιώθω την ανάγκη, κύριε Πρόεδρε, να υπερασπιστώ λίγο τις υπηρεσίες της Βουλής. Τουλάχιστον για τον φόρο κατανάλωσης, επειδή ήταν της γραμματείας της επιτροπής Οικονομικών και ήταν όλος ο φόρτος εργασίας σε όλα τα υπόλοιπα σημαντικά θέματα που είχαν τα παιδιά, δικαιολογημένα φτάνουν οριακά κάποια στιγμή οι τροπολογίες κοντά μας. Από εκεί και πέρα, δεν έχω κανένα πρόβλημα με την αναβολή, δεδομένου ότι δίνεται χρόνος για να γίνει μία καλύτερη συνεννόηση, διότι όλες οι τροπολογίες είναι προς την ίδια κατεύθυνση, και ενδεχομένως όταν θα ξανάρθει το θέμα, να είναι πολύ λιγότερες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε...

Εντάξει, να πω τζιαι εγώ ότι εμείς είμαστε έτοιμοι να τοποθετηθούμε και επί της ουσίας του νομοσχεδίου και επί των τροπολογιών. Σεβόμαστε όμως την έκκληση, το δικαίωμα άλλων κομμάτων να μελετήσουν τις τροπολογίες. Σίγουρα έγινε πάρα πολλή δουλειά από τη γραμματεία της επιτροπής Οικονομικών και δε θεωρώ ότι, δεδομένου ότι στα νομοσχέδια υπάρχει και μεταβατική περίοδος είναι τόσο ανάγκη να ψηφιστούν αμέσως αυτά τα νομοσχέδια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σεβόμαστε τον κανόνα της πλειοψηφίας, αλλά θέλω να τοποθετηθώ επί ενός θέματος που είμαστε παγκόσμια πρωτοτυπία, με πρώτη την ευθύνη της κυβέρνησης. Δε νοείται και δεν υπάρχει κοινοβούλιο στον κόσμο όπου κατατίθεται θέμα για κατάργηση φόρου κατανάλωσης ή τροποποίηση φόρου κατανάλωσης ή αύξηση φόρου κατανάλωσης και δε ζητείται να κηρυχθεί κατεπείγον. Οι στρεβλώσεις που δημιουργούνται στην αγορά και τα παίγνια που παίζονται είναι πρωτοφανή. Τα θύματα παραμένουν οι χιλιάδες συμπατριώτες μας που παράγγειλαν αυτοκίνητα από τον Δεκέμβρη και είναι εγκλωβισμένοι και περιμένουν τότε θα δεήσει η Βουλή -δε θα μπω στην ουσία- τότε θα δεήσουμε να ψηφίσουμε ή να καταψηφίσουμε ή να τροποποιήσουμε.

Κάνουμε ύστατη έκκληση: σκεφτείτε το ξανά, ό,τι και αν αποφασίσετε, τροποποιήστε τον φόρο κατανάλωσης, καταψηφίστε τη μείωση, μην το αναβάλετε. Τιμωρούμε χιλιάδες συμπολίτες μας. Είναι από τις αρχές του Δεκέμβρη, συμπλήρωσαν τρεις μήνες και θέτω ένα απλοϊκό ερώτημα: Πέστε ότι ένας απ' εδών παράγγειλε αυτοκίνητο τον Δεκέμβρη, έμαθε ότι κατατέθηκε νομοσχέδιο για κατάργηση του φόρου που αφορά τα excise taxes και έχει να πληρώσει €5.000 ή €10.000 ή €3.000. Δε νομίζω να έχει κανέναν βλάκα εδών που ήταν να πάει να το εκτελωνίσει. Είναι μέσα στις μάντρες εδών και μήνες. Να ψηφίσουμε να τελειώνουμε.

Βλέπω ότι έχουμε αγαπητούς και στα θεωρεία και άλλους που δεν ήρθαν. Αν περιμένουμε ότι εννά τα εύρουμε μεταξύ των εισαγωγών μεταχειρισμένων και των εισαγωγών καινούριων, εκατό χρόνια να το αναβάλλετε, δε θα βρετε τη λύση. Επιτέλους τούτο το σώμα να πάρει αποφάσεις και όχι για χάρη είτε δεκαπέντε που εισάγουν καινούρια είτε θκιακόσιων που εισάγουν μεταχειρισμένα, να τιμωρούμε εν γνώσει μας χιλιάδες συμπατριώτες μας. Σέβομαι την πλειοψηφία, αλλά θεώρησα υποχρέωσή μου να αναφέρω αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως είπα και προηγουμένως, η τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος, η οποία κατατέθηκε προ ημερών, είναι πολύ ουσιαστική και ρυθμίζει όλα τα θέματα και όλα τα ερωτήματα που μπορεί να προκύπτουν από τα παρόντα νομοσχέδια. Έχει δίκαιο ο κ. Νεοφύτου ότι δεν μπορεί να βρεθεί η κοινή συνισταμένη μεταξύ των εισαγωγών των καινούριων και των εισαγωγών των μεταχειρισμένων. Κατά τη δική μας άποψη όμως, αυτό που μας ενδιαφέρει είναι το συμφέρον του μέσου Κύπριου πολίτη. Ούτε των εισαγωγών των καινούριων αυτοκινήτων ούτε των εισαγωγών των μεταχειρισμένων. Εμάς αυτό που μας ενδιαφέρει είναι να έχει ο Κύπριος φορολογούμενος πολίτης της μεσαίας τάξης πιο φθηνό και πιο ασφαλές αυτοκίνητο και να είναι οικονομικά πιο συμφέρον για τον ίδιο. Και εάν μπορούμε με δεκαπέντε μέρες... δεν νομίζω ότι θα χρεοκοπήσει κάποιος ούτε θα πάθει ανεπανόρθωτη ζημιά κανένας άλλος, αν το όφελος κάποιου έρθει σε δεκαπέντε μέρες ή αν έρθει σήμερα, αν και καλύτερο θα ήταν -συμφωνώ- να είχαμε σήμερα ένα αποτέλεσμα. Εάν όμως οι δεκαπέντε μέρες μπορούν να επενεργήσουν, έτσι ώστε να υπάρχει το κατά το δυνατόν καλύτερη και μεγαλύτερη συναίνεση -με οδηγό, επαναλαμβάνω, τον Κύπριο καταναλωτή και όχι τους εισαγωγείς των αυτοκινήτων- τότε νομίζω ότι δεν είναι και κάτι το τόσο τραγικό για το οποίο θα πρέπει να συζητούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Λοιπόν, επειδή δεν κατάλαβα ακριβώς αν θέλουμε αναβολή ή όχι, θα κάνω ψηφοφορία και θα την κάνω ξεχωριστά για το υπ' αριθμόν 8 και για το υπ' αριθμόν 9.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εγώ συμφωνώ απόλυτα με την κ. Ερωτοκρίτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Για ένα πράγμα θέλω να την καθησυχάσω. Επειδή είναι πολύ σοβαρές οι τροπολογίες του ΔΗΚΟ, η απόφαση της ομάδας μας είναι να τις στηρίξουμε. Άρα, διασφαλίζεται ότι τα μέσα νοικοκυριά, η μικρομεσαία οικονομικά οικογένεια καλύπτεται. Η αναβολή προς τι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Εγώ βάζω την αναβολή, διότι περί αυτού πρόκειται και όχι τι θα ψηφίσει ο καθένας.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα. Αναβολή ή όχι;

Ψηφίστε.

Και μετά το υπ' αριθμόν 9. Ξεχωριστά, όχι μαζί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψηφίζουμε υπέρ ή εναντίον της αναβολής, κύριε Πρόεδρε, σωστά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, έτσι είναι.

Υπέρ ή εναντίον της αναβολής για το υπ' αριθμόν 8 θέμα και μετά θα κάνω ψηφοφορία και για το υπ' αριθμόν 9 θέμα. Όσο και να συνδυάζονται, μπορεί να είναι και ξεχωριστά.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ της αναβολής, δεκαοκτώ εναντίον της αναβολής, δύο αποχές και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και δύο αποχές, το υπ' αριθμόν 8 θέμα αναβάλλεται.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 9 θέμα.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ της αναβολής, δεκαοκτώ εναντίον της αναβολής, μία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και μία αποχή, το υπ' αριθμόν 9 θέμα αναβάλλεται.

Τα θέματα με αριθμούς 10 μέχρι 16 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και είναι πρόταση των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Άγγελου Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος...

Κύριε Νεοφύτου, θέλεις να μιλήσεις; Είναι κατά λάθος που το πάτησες ή θέλεις να μιλήσεις;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θέλω, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μιλήσεις, αλλά ένα λεπτό.

Έχω την εντύπωση ότι από την ΕΔΕΚ υπήρχε κάποια απαίτηση. Βάλτε το κάτω.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Όχι πλέον, γιατί έχουμε συνεννοηθεί με τον κ. Νεοφύτου για τον περαιτέρω χειρισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όσον αφορά την τροπολογία, θα τη βάλετε ή όχι;

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα ζητήσετε.

Άρα, προχωρούμε κανονικά.

«Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018», «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018», «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2018», «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018», «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018» και «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018». Είναι των ίδιων εισηγητών όλες αυτές οι προτάσεις νόμου, να μην επαναλάβω, μέχρι και το υπ' αριθμόν 16.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός και των επτά προτάσεων νόμου είναι η τροποποίηση των αντίστοιχων βασικών νομοθεσιών, ώστε ο όρος δανειολήπτης να καλύπτει και συνδεδεμένα με αυτόν πρόσωπα, στην περίπτωση που γίνεται μεταβίβαση και διάθεση ακίνητης περιουσίας προς όφελος του δανειστή, στο πλαίσιο διαδικασίας αναδιάρθρωσης δανείου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Μαρίνος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Μάριος Μαυριδής

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Πεردίκης

Άριστος Δαμιανού

Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος, οι οποίες κατατέθηκαν στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυριδής και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και κ. Άγγελο Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η Ιανουαρίου και στις 11 και 18 Φεβρουαρίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριών της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, εκπρόσωποι του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Διεθνών Τραπεζών Κύπρου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Ελεγκτών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Σκοπός των προτάσεων νόμου όπως αυτές είχαν αρχικά κατατεθεί στη Βουλή είναι η τροποποίηση των αντίστοιχων βασικών νομοθεσιών, ώστε ο όρος «δανειολήπτης» να καλύπτει και συνδεδεμένα με αυτόν πρόσωπα, στην περίπτωση που γίνεται μεταβίβαση και διάθεση ακίνητης περιουσίας προς όφελος του δανειστή στο πλαίσιο διαδικασίας αναδιάρθρωσης δανείου.

Σύμφωνα με τους εισηγητές των προτάσεων νόμου, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις σκοπείται η μη καταβολή φόρων και μεταβιβαστικών τελών από συνδεδεμένα με τον δανειολήπτη πρόσωπα, στην περίπτωση που αυτά μεταβιβάζουν ή διαθέτουν ακίνητη ιδιοκτησία που βρίσκεται στην κατοχή τους έναντι του οφειλόμενου ποσού του δανειολήπτη στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης ή εξόφλησης δανείου.

Οι ίδιοι εισηγητές δήλωσαν περαιτέρω ότι με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, στην περίπτωση που συνδεδεμένο με τον δανειολήπτη πρόσωπο δεν αποτελεί πρωτοφειλέτη ή εγγυητή, αλλά επιθυμεί να μεταβιβάσει περιουσιακό στοιχείο προς αναδιάρθρωση ή εξόφληση του οφειλόμενου από τον δανειολήπτη ποσού, υποχρεούται να καταβάλει φόρους και τέλη μεταβίβασης. Το γεγονός αυτό αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα για τα συνδεδεμένα πρόσωπα και επηρεάζει αρνητικά την προσπάθεια για αναδιάρθρωση και εξόφληση δανείων.

Συναφώς, με τις υπό αναφορά προτάσεις νόμου καταργούνται οι φορολογικές επιβαρύνσεις και τα μεταβιβαστικά τέλη και διευκολύνονται οι δανειολήπτες να προχωρούν σε αναδιάρθρωση ή εξόφληση των δανείων τους, μεταβιβάζοντας σε αδειοδοτημένο πιστωτικό ίδρυμα ακίνητα που βρίσκονται στην κατοχή συγγενικών τους προσώπων. Τα εν λόγω μέτρα κρίνονται από τους εισηγητές επωφελή τόσο για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όσο και για τους δανειζομένους, καθότι συμβάλλουν στον περιορισμό των προβληματικών δανείων, στην υποβοήθηση της διαδικασίας αναδιάρθρωσης και κατ' επέκταση στην ενδυνάμωση της οικονομίας.

Σημειώνεται ότι οι εκπρόσωποι των εμπλεκόμενων φορέων που παρέστησαν στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής εξέφρασαν τη σύμφωνη γνώμη τους με τις προτεινόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των προτάσεων νόμου τα μέλη της επιτροπής απασχόλησαν ζητήματα που αφορούν στο εύρος των προσώπων που καλύπτει ο όρος συνδεδεμένο πρόσωπο, καθώς και στην ανάγκη επιβολής φορολογίας και μεταβιβαστικών τελών σε εκείνο μόνο το μέρος του ποσού της τιμής πώλησης, το οποίο υπερβαίνει την αξία της σχετικής οφειλής.

Στη βάση των πιο πάνω η εκπρόσωπος του Τμήματος Φορολογίας επισήμανε ότι η αναφορά στις προτάσεις νόμου στον όρο «συνδεδεμένα πρόσωπα» μπορεί να παραπέμπει στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο, στον οποίο υπάρχουν σχετικές διατάξεις, που προβλέπουν τα ακόλουθα:

1. Ένα άτομο είναι συνδεδεμένο με άλλο άτομο, αν το πρώτο άτομο είναι σύζυγος ή συγγενής του δεύτερου ατόμου ή είναι σύζυγος συγγενή του δεύτερου ατόμου ή είναι συγγενής του συζύγου ή της συζύγου του δεύτερου ατόμου.
2. Ένα πρόσωπο είναι συνδεδεμένο με οποιοδήποτε πρόσωπο με το οποίο διατηρεί συνεταιρισμό και με τον σύζυγο ή τη σύζυγο ή συγγενή οποιουδήποτε ατόμου με το οποίο διατηρεί συνεταιρισμό.
3. Μια εταιρεία είναι συνδεδεμένη με άλλη εταιρεία-
  - α. αν το ίδιο πρόσωπο έχει τον έλεγχο και των δύο ή αν ένα πρόσωπο έχει τον έλεγχο της μιας και πρόσωπα συνδεδεμένα μαζί του ή ο ίδιος και πρόσωπα συνδεδεμένα μαζί του έχουν τον έλεγχο της άλλης· ή
  - β. αν μια ομάδα δύο ή περισσότερων προσώπων έχει τον έλεγχο καθεμίας εταιρείας και οι ομάδες είτε αποτελούνται από τα ίδια πρόσωπα είτε θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι αποτελούνται από τα ίδια πρόσωπα, θεωρώντας (σε μια ή περισσότερες περιπτώσεις) ένα μέλος είτε της μιας είτε της άλλης ομάδας ότι αντικαθίσταται από άλλο πρόσωπο με το οποίο είναι συνδεδεμένο.
4. Μια εταιρεία είναι συνδεδεμένη με άλλο πρόσωπο, αν το πρόσωπο αυτό έχει τον έλεγχό της ή το πρόσωπο αυτό και πρόσωπα συνδεδεμένα μαζί του έχουν τον έλεγχό της.
5. Οποιαδήποτε δύο ή περισσότερα πρόσωπα που ενεργούν μαζί, για να εξασφαλίσουν ή να ασκήσουν τον έλεγχο μιας εταιρείας θεωρούνται σε σχέση με την εν λόγω εταιρεία ότι είναι συνδεδεμένα το ένα με το άλλο και με οποιοδήποτε πρόσωπο που ενεργεί με τις οδηγίες οποιουδήποτε από αυτά, για να εξασφαλίσει ή να ασκήσει τον έλεγχο της εταιρείας.

Αναφορικά με τις περιπτώσεις που η αξία του ακινήτου είναι μεγαλύτερη της αξίας του δανείου, η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε ότι επαφίεται στην επιτροπή να αποφασίσει κατά πόσο θα περιληφθεί σχετική ρύθμιση, ώστε να μην επιβάλλονται φόροι και μεταβιβαστικά τέλη για ολόκληρη την αξία του ακινήτου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η επιτροπή σε συνεννόηση με το αρμόδιο υπουργείο κατέληξαν σε αναθεωρημένα κείμενα προτάσεων νόμου στα οποία περιλήφθηκαν ρυθμίσεις σύμφωνα με τις οποίες δανειολήπτης θα θεωρείται και οποιοδήποτε συνδεδεμένο πρόσωπο του πρωτοφειλέτη, όπως ο όρος αυτός ερμηνεύεται στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο, νοουμένου ότι η διάθεση και μεταβίβαση της ακίνητης ιδιοκτησίας, καθώς και η μεταβίβαση δικαιωμάτων δυνάμει πωλητήριου εγγράφου που έχει κατατεθεί στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας πραγματοποιείται προς όφελος του δανειστή. Περαιτέρω, περιλήφθηκε σχετική πρόνοια για την επιβολή φορολογίας και μεταβιβαστικών τελών, στην περίπτωση που η αξία του ακινήτου είναι μεγαλύτερη της αξίας του δανείου κατά τρόπο που τέτοια φορολογία να αφορά μόνο την υπερβάλλουσα αξία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης των προτάσεων νόμου σε νόμο.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει τις προτάσεις νόμου που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
2. Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
3. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018.
4. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2018.
5. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018.
6. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018.
7. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θα κάνω μία...

Κύριε Πρόεδρε...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εντός και εκτός εδράνων, παρακαλώ λίγη ησυχία.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θέλω πρώτα να πω ότι αυτές οι προτάσεις νόμου μπορεί να κατατέθηκαν εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού, αλλά είναι σε συμπλήρωση με προτάσεις νόμου που κατατέθηκαν από την ολότητα των κοινοβουλευτικών κομμάτων, για να βοηθηθούν οι δανειολήπτες στην αναδιάρθρωση των δανείων τους. Όμως, υπήρχαν και περιπτώσεις που δεν καλύφθηκαν.

Με αυτές τις επτά προτάσεις τι καλύπτουμε επιπρόσθετα; Εάν σήμερα κάποιος έχει ένα δάνειο €1 εκατομ. και η αξία του ενυπόθηκου που έχει υπερβαίνει έστω και κατά €1 και είναι €1.000.001, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, θα πρέπει να πληρώσει και τέλη μεταβίβασης και ΦΠΑ, αν υπάρχει, και φόρο κεφαλαιουχικών κερδών, αν υπάρχουν, από το πρώτο ευρώ. Μα, η θέση μας είναι να διευκολύνουμε τους δανειολήπτες. Και ποια είναι η τροπολογία που γίνεται; Στις περιπτώσεις εκείνες που το ακίνητο, είτε πωληθεί από τον ίδιο τον δανειολήπτη είτε δοθεί στην τράπεζα για εξόφληση, έχει αξία που είναι περισσότερη από το χρέος, θα πληρώνει τέλη και φόρο για το ποσό που υπερβαίνει το ποσό του δανείου.

Δεύτερον, μπορεί ένας δανειολήπτης σήμερα να έχει το σπίτι του που δεν καλύπτεται από το «Εστία» ή από άλλους νόμους που μπορεί να είναι €600.000 ή €700.000 το σπίτι του. Και μπορεί αυτός ο άνθρωπος λόγω συναισθηματικών δεσμών να θέλει να δώσει ένα άλλο ακίνητο, που δεν είναι υποθήκη. Ή, αν είναι εταιρεία, να δώσει κάποια assets της εταιρείας, έστω και αν δεν είναι η εταιρεία στην οποία είναι το χρέος. Με τις σημερινές νομοθεσίες θα πρέπει να πληρώσουν και φόρους και τέλη και ΦΠΑ. Άρα, και με αυτή τη δεύτερη προσέγγιση πάλι βοηθούμε τους δανειολήπτες να προχωρήσουν στη διευθέτηση και στην αναδιάρθρωση των οφειλών τους.

Όμως έχω έναν διαχρονικό φίλο και έγκριτο νομικό και απ' όλους αγαπητό, τον Κωστή Ευσταθίου, και μου υπέδειξε ένα πράγμα. Καλά, τι γίνεται σήμερα με τις περιουσίες που μια τράπεζα προχωρεί στην εκποίηση τους, αφού δεν βρήκαν λύση με τον δανειολήπτη; Ή τι γίνεται στις περιπτώσεις που το ακίνητο βγαίνει σε δημοπρασία; Είχα απάντηση, ότι πληρώνει φόρους. Και έχει δίκαιο ο κ. Ευσταθίου. Απλά, το δηλώνω εδώ, ότι τις προσεχείς δύο εβδομάδες, σε συνεργασία και με την εκτελεστική εξουσία, είτε θα έρθει νομοσχέδιο είτε πρόταση νόμου, για να καλύψουμε και αυτές τις περιπτώσεις.

Δεν είμαστε τέλειοι, μας ξεφεύγουν πράγματα, αλλά, όταν εντοπίζονται, οφείλουμε να τα λαμβάνουμε υπόψη και να τα διορθώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Η κ. Θεολόγου θέλει να μιλήσει.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η εισήγηση που γίνεται μέσα από τις επτά προτάσεις νόμου για τη διαδικασία υποβοήθησης των αναδιρθρώσεων είναι για να επωφεληθούν οι δανειολήπτες στη μεταβίβαση της περιουσίας αποκλειστικά και μόνο στα πιστωτικά ιδρύματα. Γιατί, κύριε Νεοφύτου, να μην επωφελείται ο δανειολήπτης, αν πουλήσει κιάλας;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΔΗΣΥ:

Επωφελείται.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Δεν επωφελείται.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Άσ' την να τελειώσει.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Δεν επωφελείται. Να ξεκαθαρίσει, δεν επωφελείται.

Γιατί να μην επωφελείται στον βαθμό που αντί να το δώσει στην τράπεζα και να φορτώνουμε τις τράπεζες με περιουσιακά στοιχεία... διότι αυτή είναι η λογική που ακολουθείται τα τελευταία τέσσερα χρόνια, να φορτώνουμε τις τράπεζες με περιουσιακά στοιχεία, οι τράπεζες να μην μπορούν να απομακρύνουν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία από τους ισολογισμούς τους. Και το χρονικό περιθώριο που τους επιτρέπει η νομοθεσία για να διατηρούν περιουσιακά στην κατοχή τους θα φθάσει ένα συγκεκριμένο σημείο που θα έρθουμε πάλι εδώ στη Βουλή και θα συζητούμε πώς θα απαλλάξουμε τις τράπεζες από όλα αυτά τα περιουσιακά στοιχεία που θα έχουν στην κατοχή τους.

Εγώ θεωρώ ότι θα έπρεπε με αυτές τις προτάσεις νόμου να επιτρέπεται και αυτή η διαδικασία στην περίπτωση που ο δανειολήπτης βρει επιτέλους κάποιον να πουλήσει την περιουσία του και πρέπει να πληρώσει κεφαλαιουχικούς φόρους, όπως πολύ καλά είπατε, ΦΠΑ, οποιοσδήποτε άλλες φορολογίες, μεταβιβαστικά τέλη, τα οποία θα έπρεπε να πληρώσει σε περίπτωση που υπήρχε η ίδια διαδικασία.

Άρα, θα έπρεπε, αν θέλουμε να θεωρούμε ότι αυτή η τροποποίηση έχει ενιαία εφαρμογή, να μην είναι αποκλειστικά μόνο στις περιπτώσεις που τα περιουσιακά στοιχεία θα καταλήξουν στην τράπεζα για αναδιάρθρωση των δανείων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Πολύ σύντομα, Πρόεδρε, να πω ότι επίσης σκοπός της πρότασης είναι να περιλαμβάνει και συνδεδεμένα πρόσωπα με τον δανειολήπτη. Είναι σημαντικό ότι θα μπορούν πλέον και συνδεδεμένα πρόσωπα να έχουν αυτό το ωφέλημα. Στόχος είναι, όπως έχουν πει και οι προλαλήσαντες, να εξυπηρετηθούν οι αναδιρθρώσεις στον μεγαλύτερο βαθμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή, απαντάτε στην κ. Θεολόγου ότι υπάρχει στην πρόταση...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Όχι, όχι, είναι άλλο θέμα. Απλά δεν αναφέρθηκε ότι κύριος στόχος ήταν τα συνδεδεμένα πρόσωπα να δικαιούνται και αυτά αυτό το ωφέλημα. Στην πορεία εντοπίστηκε αυτό που ανέφερε ο κ. Νεοφύτου προηγουμένως, που εντόπισε ο Μάριος ο Μαυρίδης, ότι για το επιπλέον ποσό έχανε όλο το δικαίωμα, οπότε διορθώθηκε. Τις υπόλοιπες δύο εισηγήσεις μπορούμε να τις δούμε στην επιτροπή και να τις προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου είναι ο τελευταίος ομιλητής; Επειδή προηγουμένως έβλεπα και άλλους. Αποσύρθηκαν;

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η συνάδελφος έχει απόλυτο δίκαιο ως προς το επιχείρημά της. Και να σας πω και ένα περιστατικό που βίωσα. Γιατί καλύψαμε αυτό που πολύ σωστά λέει η κ. Θεολόγου; Διότι ήταν ένα μεγάλο κενό και οδηγήσαμε τον κόσμο στο να δέχεται την πίεση 'πού τες τράπεζες. Το αλλάξαμε πριν μερικούς μήνες. Και ύστερα από δύο, τρεις εβδομάδες, ήρθε στο γραφείο μου μια ανθοδέσμη από μια άγνωστη κυρία με ένα σημείωμα. Με ένα σημείωμα -ευτυχώς που υπήρχε το σημείωμα, για να μην έχουμε και προβλήματα στο σπίτι- «Ευχαριστούμε και εσένα και όλους τους συναδέλφους σου, γιατί, ενώ η τράπεζα εκτιμούσε το κτήμα μας μάξιμουμ €300.000, καταφέραμε και το πουλήσαμε €800.000, ξοφλήσαμε και το χρέος μας, έμειναν λεφτά και για τα παιδιά μας, χωρίς να χρειαστεί να πληρώσουμε». Αυτά που λέει η κ. Θεολόγου. Και όταν τελειώσει η συνεδρία, θα πω στον συνάδελφο τον Άντρο ότι τυγχάνει να είναι ένας κοινός μας φίλος ο σύμβουλος της κυρίας που έτυχε αυτού του ευεργετήματος λόγω αυτής της ευαισθησίας του σώματος.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Ναι, αλλά δεν έστειλε του Άντρου ανθοδέσμη! Έστειλε σου μόνον εσένα!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θέλω να διευκρινίσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνομεύετε, κύριε Νεοφύτου. Μου αρέσουν οι ιστορίες, αλλά να έρθουμε στο διά ταύτα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να διευκρινίσω, κύριε Πρόεδρε, γιατί δημιουργείται αυτή η εύλογη ανησυχία της συναδέλφου. Είναι γιατί μιλά για νόμους που είναι δις ψηφισμένοι και καλύπτονται από τους νόμους που έχουμε ήδη ψηφίσει. Τώρα τι κάμνουμε; Αλλάζουμε μόνο για συνδεδεμένα πρόσωπα ή περιουσίες που δεν είναι collateral. Δε σημαίνει ότι ακυρώνεται η προηγούμενη νομοθεσία μας που δίνει στον δανειολήπτη το δικαίωμα να το πουλά και στην ελεύθερη αγορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Άρα, τελειώσαμε με αυτό. Αν θα κάμετε άλλες αλλαγές, δέστε τες. Είναι καλό το ότι η κυβέρνηση, η εκτελεστική εξουσία συμφωνεί κάποια πράγματα να έρχονται μέσω αυτής της οδού και ελπίζω να συμφωνήσει και με άλλα που έχουμε και επηρεάζουν προϋπολογισμό σύντομα, ιδιαίτερα για τους κοινοβουλευτικούς συνεργάτες, και να μην έχουμε πρόβλημα. Και πρέπει να σκεφτείτε και κάτι, κύριε Νεοφύτου, όταν λέτε ότι έχουμε παραδείγματα ότι οι τράπεζες πιέζουν κόσμο στις €300.000 και μπορούν ως τις €800.000, τα μέτρα και τις ενέργειες που πρέπει να προωθήσει αυτή η πολιτεία, για να κόψει τούτο το σχοινί των τραπεζών.

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 10 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις εναντίον, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις ψήφους εναντίον, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 11 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις εναντίον, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις ψήφους εναντίον, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο**.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 12 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Κίνημα Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

****Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Κίνημα Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις εναντίον, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις ψήφους εναντίον, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 13 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις εναντίον, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Κίνημα Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις ψήφους εναντίον, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 14 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις εναντίον, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις ψήφους εναντίον, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο**.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 15 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις εναντίον, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις ψήφους εναντίον, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 16 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις εναντίον, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Κίνημα Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις ψήφους εναντίον, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019».

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού προχωρήσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Έχουμε εντοπίσει με τους τεχνοκράτες συνεργάτες μας ένα σημείο το οποίο θέλουμε να αποσαφηνίσουμε και με τα υπόλοιπα κόμματα. Θα παρακαλούσαμε για μια αναβολή. Μέχρι την ερχόμενη ολομέλεια θα είμαστε έτοιμοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλάτε για το 17. Κάμνετε καλά, γιατί είναι και λίγο λανθασμένα γραμμένο κοντά μου και παρ' ολίγον να συγχυστώ. Οπότε το αναβάλλουμε και για τούτο τον λόγο το 17. Να προσέξει η γραμματεία λίγο πώς είναι γραμμένο στο σενάριο.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δε συμφωνούμε με την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε συμφωνείτε! Με συγχωρείτε. Απολογούμαι.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δε συμφωνούμε και, αν έχει έντονη άποψη ο συνάδελφος, θα μπορούσα να του δώσω κάποιες εξηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δαμιανού, υπάρχει ένσταση. Νόμιζα ότι συνεννοηθήκατε με όλα τα κόμματα. Είχα αντιληφθεί ότι υπήρχε συνεννόηση.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι. Απλά θέλω την κατανόησή σας ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό να το δούμε. Πάρα πολύ σημαντικό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Θέλετε να τον διακόψετε; Μπορεί να σας διακόψει, κύριε Νεοφύτου;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όχι, απλώς θα έλεγα, κύριε Νεοφύτου, ότι δεν είναι εξ αναβολής το θέμα. Είναι η πρώτη φορά που ζητούμε αναβολή. Και πραγματικά δεν κατανοούμε γιατί υπάρχει τόσο μεγάλο πρόβλημα να εφαρμοστεί η

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Κίνημα Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

πρακτική που ακολουθείται πάντα σε τέτοιες περιπτώσεις. Να δοθεί ο χρόνος που πρέπει να δοθεί, για να διευκρινίσουμε ζητήματα που θέλουμε να διευκρινίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, όμως έχει ένσταση. Δικαιούται να κάμει την ένστασή του.

Έλα, κύριε Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι ο τελευταίος που δε θα δείξει κατανόηση, αλλά θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό για τη σταθερότητα της οικονομίας να τελειώνουμε με αυτό το θέμα σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι θέλετε να κάμουμε τώρα; Θα το βάλω σε ψηφοφορία, έτσι; Δεν έχω άλλη επιλογή.

Κύριοι, κυρίες, ψηφίζουμε υπέρ ή εναντίον....

Κύριε Νεοφύτου...

Κύριε Νεοφύτου, παρακαλώ.

Κύριε Νεοφύτου, με ακούτε;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφήσατε με έναν γενικό τρόπο ένα υπονοούμενο. Αν υπάρχει περιθώριο να εξηγήσετε...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι για αναβολή, να εξηγήσετε περαιτέρω για ποιο λόγο. Εξαρτάται από εσάς...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αν μου δώσετε δύο λεπτά, θα εξηγήσω στους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας δώσω.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννοείτε σε διάλειμμα.

Ένα λεπτό, ένα λεπτό. Επειδή το εκάμετε σήμερα και λίγο μόδα και μου άρεσε, το 17 να το πάρουμε στο τέλος. Εξηγηθείτε και πάμε στο 18.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να το πάρουμε λίγο πιο πίσω.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δεν μπορεί να εγείρεται και να αιωρείται ένα τέτοιο ζήτημα επικινδυνότητας...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν είπα κάτι τέτοιο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Τέλος πάντων, κάποια...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ρε παιδιά...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

...να γίνει κατ' ιδίαν συνεννόηση. Πρέπει να γίνει στην ολομέλεια η συνεννόηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λιλλήκα, το κατ' ιδίαν εννοώ ότι θα περιλαμβάνει και τους υπόλοιπους. Δεν είναι μόνο για ένα κόμμα.

Κύριε Αβέρωφ, βοηθήστε με, σας παρακαλώ, στο εξής.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Νομίζω μας έχετε βοηθήσει, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Να πάμε στο τέλος, να κάμετε τη διαβούλευσή σας στο μεταξύ και αν υπάρχουν οποιεσδήποτε παρατηρήσεις, κύριε Λιλλήκα, να τις πείτε την ώρα που θα ζητηθεί ή όχι αναβολή ή συζήτηση.

Κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω είναι λίγο νεοφανής αυτή η διαδικασία. Ζητά ένα κόμμα για πρώτη φορά μία αναβολή σε ένα άκρως τεχνοκρατικό ζήτημα που αφορά τις αναβαλλόμενες φορολογίες και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Τώρα -εγώ ο νομικός- θα μου εξηγήσει ο κ. Νεοφύτου, για να πείσουμε την κοινοβουλευτική μας ομάδα; Έχουμε τους τεχνοκράτες μας. Οι τεχνοκράτες μας έχουν εντοπίσει κάποια σημεία, ήθελαν χρόνο για να τα μελετήσουν. Και δεν είναι θέμα προσωπικό ημών των παρευρισκομένων. Αν υπάρχει ένσταση όμως, τότε να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Έχετε ένσταση στο να αφήσω τη συζήτηση στο τέλος; Θέλετε να βάλω...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δε δηλώνουμε παντογνώστες εμείς, κύριε Πρόεδρε. Έχουμε και επιστήμονες που μας συμβουλεύουν για κάποια θέματα. Δεν είναι θέμα πολιτικής διαχείρισης, για να το λύσουμε επιτόπου αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Δαμιανού. Απλώς να μου πείτε αν αποδέχεστε να γίνει η συζήτηση και για αναβολή...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Γιατί να μείνει στο τέλος; Να αποφανθεί η ολομέλεια για την αναβολή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Να ψηφίσετε για αναβολή ή όχι.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ψηφίστε, παρακαλώ, για την αναβολή.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Δεν είσαστε ως θέση αρχής υπέρ του...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβολή ή όχι. Ψηφίστε τώρα, σας παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι ψήφοι υπέρ της αναβολής και είκοσι τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, η αναβολή δεν περνά.

Προχωρούμε με τη συζήτηση του υπ' αριθμόν 17 θέματος.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε οποιαδήποτε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση η οποία έχει δημιουργηθεί ή δημιουργείται σε πιστωτικό ίδρυμα, λόγω φορολογικών ζημιών που έχουν μεταφερθεί ή μεταφέρονται από άλλο πιστωτικό ίδρυμα το οποίο έχει αναδιοργανωθεί ή εξυγιανθεί με βάση τις διατάξεις του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου του 2013 ή/και τις διατάξεις του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου του 2016 και αποκτηθεί από το προγενέστερο ίδρυμα, να μπορεί να πιστωθεί έναντι συγκεκριμένων φόρων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Μαρίνος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Μάριος Μαυρίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Πεردίκης

Άριστος Δαμιανού

Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους βουλευτές κ. Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 18 Φεβρουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Έφορος Φορολογίας, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ), του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε οποιαδήποτε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση η οποία έχει δημιουργηθεί ή δημιουργείται σε πιστωτικό ίδρυμα, λόγω φορολογικών ζημιών που έχουν μεταφερθεί ή μεταφέρονται από άλλο πιστωτικό ίδρυμα το οποίο έχει αναδιοργανωθεί ή εξυγιανθεί με βάση τις διατάξεις του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου του 2013 ή/και τις διατάξεις του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου του 2016 και αποκτηθεί από το προγενέστερο ίδρυμα, να μπορεί να πιστωθεί έναντι συγκεκριμένων φόρων.

Επεξηγώντας την πρόταση νόμου οι εισηγητές της δήλωσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η προτεινόμενη μεταχείριση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης αποτελεί κοινή πρακτική, η οποία ήδη εφαρμόζεται από κράτη μέλη της Ευρωζώνης όπως η Ιταλία, η Ελλάδα, η Πορτογαλία και η Ισπανία.
2. Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιτυγχάνεται ισομερής φορολογική μεταχείριση του τραπεζικού τομέα της Κύπρου σε σχέση με τους υπόλοιπους ευρωπαϊκούς τομείς που συμμετέχουν στην Τραπεζική Ένωση.
3. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν τόσο πιστωτικά ιδρύματα τα οποία έχουν ήδη τεθεί υπό εξυγίανση ή συγχωνευτεί όσο και ιδρύματα που ενδεχομένως να τεθούν υπό εξυγίανση ή να συγχωνευθούν στο μέλλον. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν στον χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων από λογιστικής πλευράς και δεν επηρεάζουν το ύψος της φορολογίας που θα καταβάλλεται στο κράτος.

Περαιτέρω, οι ίδιοι επισήμαναν ότι στο κείμενο της πρότασης νόμου πρέπει να επέλθουν μικρής έκτασης νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες δεν αλλοιώνουν την ουσία της.

Ο Έφορος Φορολογίας συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου δηλώνοντας ότι δεν αναμένεται να επέλθουν οποιεσδήποτε απώλειες στα έσοδα του κράτους.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησε με την πρόταση νόμου και δήλωσε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δε θα έχουν οποιαδήποτε δημοσιονομική επίπτωση. Περαιτέρω, ενημέρωσε την επιτροπή ότι το Υπουργείο Οικονομικών έχει καταθέσει στη Βουλή σχετικό με την πρόταση νόμου νομοσχέδιο, επισημαίνοντας ωστόσο ότι η πρόταση νόμου υπερκαλύπτει τις πρόνοιες του νομοσχεδίου. Συναφώς, κατόπιν οδηγιών της επιτροπής, το Υπουργείο Οικονομικών ζήτησε την απόσυρσή του, με σχετική επιστολή, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 2019.

Οι εκπρόσωποι της ΚΤΚ, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του ΣΕΛΚ και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου συμφώνησαν επίσης με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει την πρόταση νόμου στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 9Δ. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Αναδρομική ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, οκτώ ψήφοι εναντίον, έντεκα αποχές και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, οκτώ ψήφους εναντίον και έντεκα αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, οκτώ ψήφοι εναντίον και έντεκα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, οκτώ ψήφους εναντίον και έντεκα αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι προφανής ο λόγος για τον οποίο δεν εμπορούσαμε να κάμουμε κάτι διαφορετικό, κάτι πέραν του να δηλώσουμε αποχή επί της συγκεκριμένης πρότασης νόμου, αλλά πραγματικά, με αφορμή την καταστρατήγηση των συμφωνηθέντων, θέλω μόνο ένα πράγμα να πω: Αν ήταν τόσο σοβαρό αυτό το θέμα και τόσο επείγον, διερωτώμαι πραγματικά γιατί δεν είχαμε ενημερωθεί επί τούτου και κυρίως γιατί δεν ήρθε με νομοσχέδιο και ήρθε με πρόταση νόμου. Πραγματικά, διερωτώμαι! Ενός τόσο σοβαρού ζητήματος και ενός τόσο επείγοντος ζητήματος δεν του επιλαμβάνεται η κυβέρνηση με την Κεντρική Τράπεζα, με τη Νομική Υπηρεσία και έρχεται ως πρόταση νόμου. Ελπίζω ότι υπάρχει κάποια λογική εξήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 18 θέμα, που είναι «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ορθότερη εναρμόνιση με τα άρθρα 15.2, 15.3 και 35 και η εκ νέου εναρμόνιση με το άρθρο 23.1 της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4^{ης} Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των Οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 1093/2010».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούπας

Αντρέας Καυκαλιάς

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Μάριος Μαυρίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Περδίκης

Στέφανος Στεφάνου

Άννα Θεολόγου

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: Κίνημα Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2019.

Στη συνεδρία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Υπηρεσίας Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) και του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η ορθότερη εναρμόνιση με τα άρθρα 15.2, 15.3 και 35 και η εκ νέου εναρμόνιση με το άρθρο 23.1 της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4^{ης} Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των Οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 1093/2010».

Ειδικότερα, σε σχέση με καταναλωτές που συνάπτουν συμβάσεις πίστωσης που εξασφαλίζονται με υποθήκη ή με άλλη παρόμοια εξασφάλιση και αφορούν ακίνητα που προορίζονται για κατοικία, καθώς και συμβάσεις, σκοπός των οποίων είναι η απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας, το νομοσχέδιο προβλέπει:

1. την υποχρέωση του μη συνδεδεμένου μεσίτη αφενός για ενημέρωση του καταναλωτή, εφόσον το ζητήσει, σε σχέση με πληροφορίες για τη διακύμανση των επιπέδων προμηθειών που καταβάλλουν στους εν λόγω μεσίτες οι διάφοροι πιστωτές που παρέχουν συμβάσεις πίστωσης και αφετέρου για επεξήγηση, την οποία παρέχει ο μη συνδεδεμένος μεσίτης για τυχόν συμψηφισμό, στην περίπτωση που ο ίδιος λαμβάνει προμήθεια από τον πιστωτή και παράλληλα χρεώνει αμοιβή τον καταναλωτή,
2. την υποχρέωση του πιστωτή για μετατροπή σε εναλλακτικό νόμισμα δανείου εκπνερασμένου σε ξένο νόμισμα, όταν αυτό ζητηθεί από καταναλωτή, καθώς και τις προϋποθέσεις στις οποίες υπόκειται το δικαίωμα αυτό του καταναλωτή και
3. τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας των μη πιστωτικών ιδρυμάτων από την ΚΤΚ για σκοπούς διασφάλισης της εφαρμογής των διατάξεων του βασικού νόμου.

Κυριότερος στόχος του νομοσχεδίου είναι η κάλυψη του εναρμονιστικού κενού που έχει εντοπιστεί από το νομικό τμήμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, λόγω της παράλειψης ενσωμάτωσης στην εθνική νομοθεσία υποχρεωτικών διατάξεων της ως άνω Οδηγίας, για τις οποίες σημειώνεται ότι έχει ζητηθεί από τη Δημοκρατία η λήψη διορθωτικών μέτρων προς θεραπεία του εναρμονιστικού αυτού κενού.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, τα άρθρα 15.2 και 15.3 της Οδηγίας, τα οποία περιλαμβάνονταν στο αρχικό νομοσχέδιο που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών στη Βουλή των Αντιπροσώπων, είχαν διαγραφεί από το κείμενο του τελικά ψηφισθέντος νόμου με απόφαση της ολομέλειας της Βουλής, έπειτα από έγκριση σχετικής τροπολογίας.

Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, αυτό έγινε κατά παράβαση της Οδηγίας 2014/17/ΕΕ και του άρθρου 288 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Τα διαγραφέντα άρθρα αφορούν:

1. την ενημέρωση του καταναλωτή για τις διακυμάνσεις των προμηθειών, όταν τέτοιες προμήθειες λαμβάνονται από μη συνδεδεμένο μεσίτη πιστώσεων και που καταβάλλονται από έναν ή περισσότερους πιστωτές, και
2. την ενημέρωση του καταναλωτή, όταν ο μεσίτης πιστώσεων λαμβάνει αμοιβή και προμήθεια από τον πιστωτή, για τυχόν συμψηφισμό των εν λόγω αμοιβών και προμηθειών.

Σημειώνεται πρόσθετα ότι η κοινοτική Οδηγία 2014/17/ΕΕ δεν παρέχει ευχέρεια στα κράτη μέλη να απαγορεύσουν τις προμήθειες που λαμβάνουν οι μεσίτες πιστώσεων για τις υπηρεσίες που παρέχουν. Αντίθετα, όταν οι μεσίτες πιστώσεων παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες, η κοινοτική Οδηγία παρέχει στα κράτη μέλη την ευχέρεια για απαγόρευση καταβολής τέτοιων προμηθειών. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Οικονομικών κατά τη σύνταξη του νομοσχεδίου απαγόρευσε [άρθρο 7(4) του βασικού νόμου] την εκ μέρους του πιστωτή καταβολή προμήθειας για συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Υπενθυμίζεται ότι το νομοσχέδιο είχε τεθεί ενώπιον της ολομέλειας του σώματος προς ψήφιση κατά τη συνεδρία ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, οπότε και καταψηφίστηκε.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, το Υπουργείο Οικονομικών θεώρησε ότι αυτό καθιστούσε την εναρμόνιση με την κοινοτική Οδηγία μη πλήρη και συνεπώς ζήτησε νομική γνώμη από τον Γενικό Εισαγγελέα ως προς τις διαδικασίες που θα έπρεπε να ακολουθηθούν.

Συναφώς, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με επιστολή του, ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 2019, προς το αρμόδιο υπουργείο τονίζει και αναφέρει τα ακόλουθα:

1. Η Βουλή των Αντιπροσώπων καταψήφισε το νομοσχέδιο κατά παράβαση των νομικών της υποχρεώσεων που απορρέουν από την Οδηγία 2014/17/ΕΕ και το άρθρο 288 της ΣΛΕΕ, η οποία παράβαση εκθέτει τη Δημοκρατία σε νομικές επιπτώσεις.

2. Σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) επιβάλλει σε όλες τις κρατικές αρχές το καθήκον αφενός να λαμβάνουν όλα τα γενικά ή ειδικά μέτρα που είναι κατάλληλα, για να επιτευχθεί το αποτέλεσμα που προβλέπει μια Οδηγία, και αφετέρου να λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα προς εξάλειψη των παράνομων συνεπειών της παράβασης του ενωσιακού δικαίου.
3. Δεν επιτρέπεται να γίνει ανεκτή η άρνηση της Βουλής των Αντιπροσώπων να εκπληρώσει τη νομική της υποχρέωση προς ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο διατάξεων της Οδηγίας από την εκτελεστική εξουσία και συνεπώς η εκτελεστική εξουσία οφείλει να επανυποβάλει το ήδη νομοτεχνικά ελεγμένο τροποποιητικό νομοσχέδιο στη Βουλή των Αντιπροσώπων.
4. Η επανυποβολή του νομοτεχνικά ελεγμένου νομοσχεδίου στη Βουλή των Αντιπροσώπων μπορεί να γίνει διά της εμπλοκής του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σημειώνεται ότι το νομικό τμήμα της ΕΕ, αφού πληροφορήθηκε για την καταψήφιση του νομοσχεδίου από την ολομέλεια του σώματος, πληροφόρησε στις 29 Ιανουαρίου 2019 το υπουργείο ότι, δεδομένης της διατήρησης του εναρμονιστικού κενού, θα αποφασίσει ως προς τα επόμενα βήματα που πρέπει να ληφθούν, υποβάλλοντας σχετική εισήγηση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με τη συνεχιζόμενη διαδικασία παράβασης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην εισηγητική έκθεση, αλλά και τα όσα δήλωσαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, το εναρμονιστικό κενό που παρατηρήθηκε με τη διαγραφή από τη Βουλή των σχετικών άρθρων που μεταφέρουν τα άρθρα 15(2) και 15(3) της Οδηγίας αφορά τους μεσίτες πιστώσεων και πιο συγκεκριμένα την ενημέρωση των καταναλωτών ως ακολούθως:

1. Όταν μεσίτης πιστώσεων είναι μη συνδεδεμένος και λαμβάνει προμήθεια από έναν ή περισσότερους πιστωτές, οφείλει να ενημερώνει ανάλογα τον καταναλωτή για τις διακυμάνσεις τέτοιων προμηθειών που λαμβάνει (άρθρο 15.2).
2. Όταν μεσίτης πιστώσεων λαμβάνει αμοιβή και προμήθεια από τον πιστωτή, οφείλει να ενημερώνει τον καταναλωτή για τυχόν συμψηφισμό της αμοιβής και των προμηθειών (άρθρο 15.3).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, πρόθεση των κοινοβουλευτικών κομμάτων που τάχθηκαν εναντίον της ψήφισης του νομοσχεδίου ήταν ότι δεν πρέπει να λαμβάνονται καθόλου προμήθειες από τους μεσίτες πιστώσεων, γεγονός όμως που κατά την άποψή του αρμόδιου υπουργείου δεν ανταποκρίνεται στην Οδηγία 2014/17/ΕΕ.

Συναφώς, με βάση την Οδηγία 2014/17/ΕΕ επισημαίνονται για τους μεσίτες πιστώσεων τα ακόλουθα:

1. Μπορούν να λαμβάνουν αμοιβή από τους πιστωτές για υπηρεσίες που παρέχουν. Οι υπηρεσίες του μεσίτη πιστώσεων αφορούν:
  - α. πρόταση ή προσφορά συμβάσεων,
  - β. βοήθεια σε καταναλωτές στις προπαρασκευαστικές εργασίες ή άλλες προσυμβατικές διοικητικές διαδικασίες και
  - γ. σύναψη συμβάσεων πίστωσης με καταναλωτές.
2. Δεν υπάρχει διάταξη που να αναφέρει ότι οι μεσίτες μπορούν να εισπράττουν και προμήθεια για τις πιο πάνω υπηρεσίες, αλλά ούτε και που να το απαγορεύει. Εντούτοις, όταν και εφόσον εισπράττουν προμήθεια, θα πρέπει να ενημερώνουν τον καταναλωτή.
3. Όταν οι μεσίτες πιστώσεων παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες, δεν αμείβονται. Αυτό ήταν ευχέρεια που ασκήθηκε από πλευράς της Δημοκρατίας με απαγορευτική διάταξη στο νόμο.

Τη θέση ότι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τα εν λόγω άρθρα της ευρωπαϊκής Οδηγίας αποτελεί υποχρέωση της Δημοκρατίας υποστήριξε και η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας. Συναφώς, πιο κάτω παρατίθεται αυτούσιο απόσπασμα της επιστολής του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας προς τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών:

«Το Άρθρο 42 της Οδηγίας 2014/17/ΕΕ επιβάλλει τη νομική υποχρέωση στα κράτη μέλη να είχαν προβεί σε (πλήρη και ορθή) ενσωμάτωση της Οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο έως την 21.3.2016.

Η άνω εναρμονιστική προθεσμία δεν τηρήθηκε από τη Δημοκρατία, πρωτίστως εξ υπαιτιότητας του Υπουργείου σας το οποίο ολοκλήρωσε τη σύνταξη του συνόλου των σχετικών εναρμονιστικών νομοσχεδίων μετά τη λήξη της προθεσμίας αυτής.

Δεδομένης της παρατηρούμενης καθυστέρησης στην εναρμόνιση του κυπριακού δικαίου με την Οδηγία 2014/17/ΕΕ και μετά την παρέλευση της εναρμονιστικής προθεσμίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκκίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά της Δημοκρατίας, η οποία κατέληξε στην αιτιολογημένη γνώμη της-παράβαση

αριθ. 2016/0262 διά της οποίας απαιτήσε από τις κυπριακές αρχές να μεριμνήσουν για την ολοκλήρωση της εναρμόνισης με την Οδηγία έως την 18.1.2017.

Όπως η Νομική Υπηρεσία σας ενημέρωσε με διαδοχικές επιστολές, η έκδοση της αιτιολογημένης γνώμης συνιστά το τελευταίο στάδιο πριν την καταχώρηση προσφυγής, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά της Δημοκρατίας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ("το ΔΕΕ"), στα πλαίσια της οποίας η Νομική Υπηρεσία δεν έχει την παραμικρή νομική υπεράσπιση να προβάλει υπέρ της Δημοκρατίας, συνεπώς, το ΔΕΕ δύναται απρόσκοπτα να επιβάλει στη Δημοκρατία άπαξ κατ' αποκοπήν ποσό ή και περιοδική χρηματική ποινή. Τέτοιες ενδεχόμενες οικονομικές κυρώσεις ενδέχεται να είναι υψηλές, ενόψει του ήδη μεγάλου χρονικού διαστήματος για το οποίο εκκρεμεί η ελλιπής εναρμόνιση μετά τη λήξη της προθεσμίας της Οδηγίας 2014/17/ΕΕ (21.3.2016), αλλά και της αιτιολογημένης γνώμης αριθ. 2016/0262 (18.1.2017).

Σε παράβαση των άνω νομικών προθεσμιών, το Υπουργείο σας ολοκλήρωσε τη σύνταξη ενός εκ των εναρμονιστικών νομοσχεδίων, ήτοι αυτό με τίτλο "Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε Σχέση με Ακίνητα που Προορίζονται για Κατοικία Νόμος του 2016", μετά την παρέλευση και της δεύτερης προθεσμίας.

Ενόψει της άνω παράβασης, η Νομική Υπηρεσία προέβη σε άμεσο και συνοπτικό νομοτεχνικό έλεγχο ορισμένων μόνο διατάξεων του άνω νομοσχεδίου, ώστε να καταστεί δυνατή η συντομότερη δυνατή προώθηση και ψήφισή του σε νόμο, προς θεραπεία της εκπρόθεσμης εναρμόνισης και προς αποφυγή των προαναφερόμενων νομικών επιπτώσεων κατά της Δημοκρατίας.

Μετά το νομοτεχνικό έλεγχο, το άνω νομοσχέδιο εγκρίθηκε άμεσα από το Υπουργικό Συμβούλιο την 27.1.2017 και, στη συνέχεια, προωθήθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση σε νόμο, εν τω μεταξύ όμως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε, περί την 27.4.2017, την καταχώρηση προσφυγής στο ΔΕΕ κατά της Δημοκρατίας διά της οποίας να ζητεί την επιβολή στη Δημοκρατία χρηματικής ποινής €4.773.60 (για κάθε ημέρα μη ολοκλήρωσης της εναρμόνισης), γεγονός για το οποίο ενημερώσαμε τις Κοινοβουλευτικές Υπηρεσίες της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρά την άνω ενημέρωσή της, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε -στη βάση του προαναφερόμενου νομοσχεδίου- τον περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία Νόμο του 2017 (εφεξής "ο Νόμος 41(I) του 2017"), χωρίς να περιλάβει σε αυτόν τις διατάξεις του νομοσχεδίου που ενσωμάτωναν το (υποχρεωτικό για τα κράτη μέλη) Άρθρο 15(2) και (3) της Οδηγίας 2014/17/ΕΕ, διατηρώντας έτσι εναρμονιστικό κενό που επιτρέπει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταχωρήσει βάσιμη προσφυγή κατά της Δημοκρατίας στο ΔΕΕ, σε συνέχεια της προαναφερόμενης αιτιολογημένης γνώμης-παράβασης αριθ. 2016/0262.

Ατυχώς, αυτό το εναρμονιστικό κενό δεν διαπιστώθηκε εξ αρχής από το ίδιο το Υπουργείο σας με τη θέσπιση και δημοσίευση (κατά την 9.5.2017) του Νόμου 41(I) του 2017, παρότι είναι αντικειμενικά αυτονόητη η νομική υποχρέωση έκαστου Υπουργείου να αντιπαραβάλλει το κείμενο ψηφισθέντος εναρμονιστικού νόμου με αυτό του προηγθέντος εναρμονιστικού νομοσχεδίου, ώστε να εντοπίζει εναρμονιστικές ελλείψεις ή σφάλματα και να προτείνει την άμεση θεραπεία τους διά της σύνταξης και προώθησης τροποποιητικού νομοσχεδίου.

Εξ ου και με υπαιτιότητα του Υπουργείου σας, οι κυπριακές αρχές ενημέρωσαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη θέσπιση του Νόμου 41(I) του 2017, υπονοώντας εσφαλμένα ότι αυτός μεταφέρει όλες τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/17/ΕΕ τις οποίες το προηγθέν αυτού νομοσχέδιο ενσωμάτωνε.

Η ελλιπής εναρμόνιση του Νόμου 41(I) του 2017 με το Άρθρο 15(2) και (3) της Οδηγίας 2014/17/ΕΕ εντοπίστηκε τελικά από τις Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και, ως προς αυτό, η Νομική Υπηρεσία αμέσως σας επεσήμανε την υποχρέωση του Υπουργείου σας για προώθηση τροποποιητικού -του Νόμου 41(I) του 2017- νομοσχεδίου που να ενσωματώνει το άνω Άρθρο 15(2) και (3), ώστε το εναρμονιστικό κενό να θεραπευτεί.

Καθηκόντως, το Υπουργείο σας μερίμνησε για τη σύνταξη, έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και τελικώς κατάθεση (κατά την 5.10.2018) τροποποιητικού εναρμονιστικού νομοσχεδίου, το οποίο όμως καταψηφίστηκε από την Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων περί την 18.1.2019, σε παράβαση των νομικών της υποχρεώσεων που απορρέουν από την Οδηγία 2014/17/ΕΕ και το Άρθρο 288 ΣΛΕΕ, η οποία παράβαση εκθέτει τη Δημοκρατία στις προαναφερόμενες νομικές επιπτώσεις.

Δεδομένης της νομολογίας του ΔΕΕ που επιβάλλει σε όλες τις κρατικές αρχές το καθήκον αφενός να λαμβάνουν όλα τα γενικά ή ειδικά μέτρα που είναι κατάλληλα, για να επιτευχθεί το αποτέλεσμα που προβλέπει μια Οδηγία, και αφετέρου να λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα προς εξάλειψη των παρανόμων συνεπειών της παράβασης του ενωσιακού δικαίου, η άρνηση της Βουλής των Αντιπροσώπων να εκπληρώσει τη νομική υποχρέωσή της, προς ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο του υποχρεωτικού Άρθρου 15(2) και (3) της Οδηγίας 2014/17/ΕΕ, δεν επιτρέπεται να γίνει παθητικά ανεκτή από την εκτελεστική εξουσία, αντιθέτως η τελευταία οφείλει να επαναυποβάλει το ήδη νομοτεχνικά ελεγμένο τροποποιητικό νομοσχέδιο (ομού με την υπογεγραμμένη αιτιολογική του έκθεση) στη Βουλή των Αντιπροσώπων».

Σχετική με το θέμα είναι και η επιστολή του Υπουργού Οικονομικών προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 2019, στην οποία αναλύονται οι λόγοι για τους οποίους θεωρείται αναγκαία η άμεση ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, καθώς και οι λόγοι οι οποίοι δικαιολογούν την επανεξέταση του ίδιου νομοσχεδίου κατά την ίδια βουλευτική σύνοδο, οι οποίοι έγκεινται στο γεγονός ότι έχουν προκύψει νέα στοιχεία, βάσει των οποίων το νομικό τμήμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πληροφόρησε το Υπουργείο Οικονομικών ότι έχει εισηγηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προχωρήσει με καταχώριση προσφυγής εναντίον της Δημοκρατίας στο ΔΕΕ, το οποίο δύναται να επιβάλει στη Δημοκρατία ένα κατ' αποκοπήν ποσό για την καθυστέρηση που θα έχει παρατηρηθεί μέχρι τη συγκεκριμένη δικαστική απόφαση, όσο και χρηματική ποινή μέχρι την πλήρη μεταφορά της Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο. Σημειώνεται ότι η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά πόσο θα προχωρήσει με καταχώριση προσφυγής αναμένεται να ληφθεί στις 7 Μαρτίου 2019.

Η ίδια επιστολή καταλήγει ότι, δεδομένης της θέσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για επανακατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή των Αντιπροσώπων, των νέων στοιχείων που έχουν προκύψει από πλευράς του νομικού τμήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και λαμβάνοντας υπόψη το σοβαρό ενδεχόμενο επιβολής χρηματικής ποινής στη Δημοκρατία από το ΔΕΕ για τη μη έγκαιρη και πλήρη εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/17/ΕΕ, είναι ιδιαίτερη παράκληση όπως το υπό αναφορά νομοσχέδιο συζητηθεί το συντομότερο δυνατό στα πλαίσια συνεδρίας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και τεθεί ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής για ψήφισή του σε νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστά τα διαμειφθέντα για το συγκεκριμένο θέμα. Από την πλευρά της ΕΔΕΚ δηλώνουμε ότι θα απέχουμε και από τη συζήτηση και από την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 34Α του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, τέσσερις εναντίον, δεκαοκτώ αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και δεκαοκτώ αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, τέσσερις εναντίον, δεκαοκτώ αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και δεκαοκτώ αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Καταργητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάργηση του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμου, καθότι οι διατάξεις του εν λόγω νόμου καλύπτονται από τον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο, στον οποίο περιλαμβάνεται διάταξη σύμφωνα με την οποία οι οικονομικές καταστάσεις κάθε οντότητας της γενικής κυβέρνησης, στις οποίες περιλαμβάνονται και τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, υπόκεινται στον έλεγχο του Γενικού Ελεγκτή.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Καταργητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούπας

Αντρέας Καυκαλιάς

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Πεردίκης

Ονούφριος Κουλλά

Άννα Θεολόγου

Στέφανος Στεφάνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η και στις 28 Ιανουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κατάργηση του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμου, καθότι οι διατάξεις του εν λόγω νόμου καλύπτονται από τον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο, στον οποίο περιλαμβάνεται διάταξη σύμφωνα με την οποία οι οικονομικές καταστάσεις κάθε οντότητας της γενικής κυβέρνησης, στις οποίες περιλαμβάνονται και τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, υπόκεινται στον έλεγχο του Γενικού Ελεγκτή. Περαιτέρω, οι λοιπές διατάξεις του εν λόγω νόμου καλύπτονται από τις διατάξεις του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και στη Βουλή των Αντιπροσώπων Νόμο.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, μετά από την ψήφιση και εφαρμογή του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου δεν υφίσταται πλέον καμία αμφιβολία κατά πόσο δικαιούται ή όχι ο Γενικός Ελεγκτής να ελέγχει τις οικονομικές καταστάσεις νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, καθότι ο εν λόγω νόμος περιλαμβάνει όλες τις οντότητες της γενικής κυβέρνησης, στις οποίες περιλαμβάνονται και τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, και συναφώς προτείνεται η κατάργηση του υπό εξέταση νόμου.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με επιστολή του δικαιολογεί την κατάργηση του νόμου για σκοπούς ασφάλειας δικαίου, καθώς και για αποφυγή οποιασδήποτε σύγχυσης.

Σε επιστολή του Γενικού Ελεγκτή προς τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2018, η οποία κατατέθηκε στην επιτροπή, αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι λόγω της απουσίας στο

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχές: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ.

παρελθόν ενιαίας νομοθεσίας αναφορικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου από τον Γενικό Ελεγκτή κρίθηκε αναγκαία η θέσπιση του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμου (Ν. 40/1983). Βάσει των διατάξεων του εν λόγω νόμου οι λογαριασμοί τέτοιων προσώπων, παρά τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου και στην απουσία ειδικής διάταξης σε οποιονδήποτε άλλο νόμο, ελέγχονται από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Σημειώνεται ότι, με βάση τον νόμο αυτό, επιτρέπεται η ανάθεση από το νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου του ελέγχου των λογαριασμών του σε ιδιώτες εγκεκριμένους ελεγκτές, νοουμένου ότι η ανάθεση αυτή, ο διορισμός και η αμοιβή των ελεγκτών θα τυγχάνει της έγκρισης του Γενικού Ελεγκτή. Στην περίπτωση αυτή οι λογαριασμοί και η σχετική έκθεση των ιδιωτών ελεγκτών υποβάλλονται στον Γενικό Ελεγκτή μέχρι τις 30 Απριλίου του επόμενου έτους για έγκριση και ενσωμάτωση στην ετήσια έκθεσή του.

Η ίδια επιστολή καταλήγει ότι, κατά την άποψη της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, η ψήφιση του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου και η επακόλουθη άρση οποιωνδήποτε αμφιβολιών ως προς την αρμοδιότητα για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου καθιστούν πλέον αχρείαστη την ύπαρξη άλλου νόμου ο οποίος, όπως προαναφέρθηκε, εξυπηρετούσε κυρίως την κάλυψη του κενού στην υφιστάμενη νομοθεσία και ως εκ τούτου προτείνεται η κατάργησή του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων του 1983 έως 2007. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες. Σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Καταργητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες. Σαράντα επτά ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Ο περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών Νόμου, ώστε να επιτευχθεί ορθότερη εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Νοεμβρίου 2015 σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των Οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1093/2010 και την κατάργηση της Οδηγίας 2007/64/ΕΚ και να καθοριστεί η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου ως αρμόδια αρχή για τη διασφάλιση της εφαρμογής των διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μαρίνος Μουσιούπτας	Γιώργος Λιλλήκας
Αβέρωφ Νεοφύτου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Μάριος Μαυρίδης	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Αντρέας Καυκαλιάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου και στις 4 Φεβρουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών Νόμου, ώστε:

- να επιτευχθεί ορθότερη εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Νοεμβρίου 2015 σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των Οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1093/2010 και την κατάργηση της Οδηγίας 2007/64/ΕΚ και
- να καθοριστεί η ΚΤΚ ως αρμόδια αρχή για τη διασφάλιση της εφαρμογής διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Η ανάγκη τροποποίησης του βασικού νόμου για σκοπούς ορθότερης εναρμόνισης με την Οδηγία 2015/2366 προέκυψε κατόπιν διόρθωσης της ελληνικής εκδοχής της, η οποία δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 23 Απριλίου 2018.
- Με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, αρμόδια αρχή για τη διασφάλιση της εφαρμογής διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών καθορίζεται η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας. Συναφώς, με το νομοσχέδιο προτείνεται όπως η αρμοδιότητα αυτή μεταφερθεί στην ΚΤΚ.

Η εκπρόσωπος της ΚΤΚ, αφού συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, δήλωσε ότι η ΚΤΚ θα καταστεί η αρμόδια αρχή που θα διασφαλίζει ότι κάθε πάροχος υπηρεσιών πληρωμών διαθέτει τους απαραίτητους μηχανισμούς, προκειμένου να εφαρμόζονται οι διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. Περαιτέρω, δήλωσε ότι η ΚΤΚ θα προβεί σε σχετική ενημέρωση των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών σχετικά με τις υποχρεώσεις τους, όπως αυτές προκύπτουν από τη νομοθεσία.

Ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού συμφώνησε με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, δήλωσε ότι η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή έχει επίσης με βάση τις διατάξεις του περί Εναλλακτικής Επίλυσης Καταναλωτικών Διαφορών

Νόμου την αρμοδιότητα να εποπτεύει και να ρυθμίζει τη λειτουργία των φορέων οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες επίλυσης διαφορών μέσω διαδικασίας εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. Επιπροσθέτως, δήλωσε ότι μέχρι στιγμής έχουν πιστοποιηθεί τέσσερις φορείς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και οι υπηρεσίες τους καλύπτουν όλους τους τομείς της οικονομίας.

Στο στάδιο της εξέτασης του θέματος, μέλη της επιτροπής ζήτησαν από τον εκπρόσωπο της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή περαιτέρω στοιχεία σε σχέση με τις υπηρεσίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, τα οποία κατατέθηκαν στην επιτροπή με σχετική επιστολή, ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2019.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Συμμαχίας Πολιτών, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 52 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 61 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 62 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 89 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 92 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 101 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών του 2019 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €21.812.800 και δαπάνες ύψους €29.186.423.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μαρίνος Μουσιούτσας

Μαρίνος Σιζόπουλος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Γιώργος Λιλλήκας

Μάριος Μαυριδής

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Περδίκης

Στέφανος Στεφάνου

Άννα Θεολόγου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και στις 11 Φεβρουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και η αντιπρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (ΕΣΚ).

Ο προϋπολογισμός της ΕΣΚ για το 2019 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €29.186.423 και συνολικά έσοδα ύψους €21.812.800, τα οποία προέρχονται από τη μεταπώληση σιτηρών (€21.600.000), την παροχή υπηρεσιών (€70.000), ενοίκια και δικαιώματα (€74.300), έσοδα μη άλλως κατατάξιμα (€38.500), καθώς και από τόκους (€30.000).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, οι συνολικές δαπάνες της ΕΣΚ για το οικονομικό έτος 2019 ανέρχονται στα €29.186.423, σε σύγκριση με δαπάνες ύψους €38.368.732 που είχαν προϋπολογισθεί στον αντίστοιχο προϋπολογισμό του 2018. Οι εν λόγω δαπάνες αφορούν, μεταξύ άλλων, μισθοδοσία υπαλλήλων (€2.878.228), μισθοδοσία ωρομίσθιου προσωπικού (€3.001.045), λειτουργικές δαπάνες (€1.468.450), λειτουργικά έξοδα μη γραφειακών χώρων (€1.249.350), αγορά σιτηρών (€20.070.000) και αγορά σταθερών και κινητών μηχανημάτων (€212.500).

Σημειώνεται ότι το προϋπολογιζόμενο έλλειμμα ύψους €7.373.623 αναμένεται να καλυφθεί από το ταμειακό απόθεμα της ΕΣΚ, το οποίο κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 υπολογίστηκε στα €8.980.016.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εναντίον: ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στον προϋπολογισμό της ΕΣΚ έχει περιληφθεί δέσμευση για αριθμό κονδυλίων που αφορούν στο σχέδιο εθελούσιας εξόδου υπαλλήλων, στο σχέδιο εθελούσιας εξόδου ωρομίσθιου προσωπικού, στα δευτερεύοντα οικοδομικά έργα, στη μεταρρύθμιση/μετεξέλιξη της επιτροπής, στην αγορά εξοπλισμού και στην αγορά διπλοκάμπινων οχημάτων, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ληφθεί η έγκριση του Υπουργού Οικονομικών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος, τα μέλη της επιτροπής απασχόλησαν ζητήματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην αποτελεσματική λειτουργία της ΕΣΚ στην αγορά σιτηρών, στο αναλογιστικό έλλειμμα του σχεδίου σύνταξης των υπαλλήλων, στο σχέδιο εθελούσιας αφυπηρέτησης του προσωπικού, στη μεταρρύθμιση και στη μετεξέλιξη της ΕΣΚ και στη διαχείριση της αποθήκευσης σιτηρών και των περιουσιακών στοιχείων της ΕΣΚ σε περίπτωση ιδιωτικοποίησής της. Ζητήθηκε περαιτέρω η κατάθεση στοιχείων από την ΕΣΚ για αριθμό ζητημάτων που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην οικονομική κατάσταση της επιτροπής την τελευταία πενταετία, καθώς και στο κόστος εκφόρτωσης στο λιμάνι Λεμεσού, πριν και μετά την ανάληψη της διαχείρισής του από ιδιώτη επενδυτή, τα οποία κατατέθηκαν στην επιτροπή με επιστολή της ΕΣΚ, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 2019.

Συναφώς, η αντιπρόεδρος της ΕΣΚ δήλωσε σε σχέση με τα πιο πάνω θέματα ότι η επιτροπή αδυνατεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά στην ανταγωνιστική αγορά και τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει μείωση στις πωλήσεις σιτηρών. Όπως η ίδια επισήμανε, το διοικητικό συμβούλιο της επιτροπής έχει λάβει όρους εντολής κατόπιν σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για μεταρρύθμιση και μετεξέλιξη της ΕΣΚ. Συναφώς, στον προϋπολογισμό της ΕΣΚ για το 2019 περιλαμβάνονται σχετικές πρόνοιες για σχέδια εθελούσιας εξόδου τόσο του μόνιμου όσο και του ωρομίσθιου προσωπικού.

Σύμφωνα με την ίδια, σε περίπτωση ιδιωτικοποίησης της ΕΣΚ, η ακίνητη περιουσία της επιτροπής θα μεταβιβαστεί στο κράτος, ενώ η διαχείριση της αποθήκευσης σιτηρών (silo) θα την αναλάβει ιδιώτης επενδυτής. Αναφορικά με το σχέδιο σύνταξης των υπαλλήλων της ΕΣΚ, η ίδια ανέφερε ότι αυτό παρουσιάζει αναλογιστικό έλλειμμα ύψους €19,4 εκατομ. με έτος αναφοράς το 2016, το οποίο αναμένεται να καλυφθεί από το αποθεματικό της επιτροπής, αλλά και από ενδεχόμενα έσοδα που θα προκύψουν από τη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και τα μέλη της βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου για το έτος 2019.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Συμμαχίας Πολιτών, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υποβάλλει με την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος το νομοσχέδιο για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η κυβέρνηση με τις πολιτικές της θέσεις, τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, αλλά και ντε φάκτο επιχειρεί το κλείσιμο της Επιτροπής Σιτηρών, την οποία βεβαίως φρόντισε, κατά την προσφιλή της τακτική, να φέρει σε δεινότατη οικονομική θέση, για να δικαιολογήσει και την απόφασή της, τη θέση της για το κλείσιμο της επιτροπής.

Δύο μόνο στοιχεία θα πω. Το 2012 αυτή η επιτροπή κατέγραφε κερδοφορία. Το 2018 €3 εκατομ. ζημιές. Το 2013 παρέλαβε αυτή η κυβέρνηση μίαν Επιτροπή Σιτηρών με αποθεματικό €18 εκατομ. Το συγκεκριμένο αποθεματικό αρκεί και δεν αρκεί για έναν χρόνο ακόμα. Πενήντα τοις εκατόν μερίδιο αγοράς το 2013, μόλις το ένα πέμπτο σήμερα το μερίδιο αγοράς της Επιτροπής Σιτηρών.

Με τις τροπολογίες που καταθέτουμε από κοινού με το Κίνημα Οικολόγων επιχειρούμε στο να προστατεύσουμε ακριβώς την Επιτροπή Σιτηρών από την πορεία που της έχει προδιαγράψει αυτή η κυβέρνηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Πολύ απλά, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι είναι ο ανταγωνισμός και οι συνθήκες της αγοράς που την οδηγούν σε αυτή τη δεινή οικονομική θέση. Δεν είχαμε πριν πολύ έξυπνα διοικητικά συμβούλια και ξαφνικά σήμερα είναι κάποιοι οι οποίοι δεν κατέχουν το αντικείμενο. Απλώς, είναι οι συνθήκες της αγοράς. Και το συντομότερο που θα κάναμε αυτό που φοβάται το ΑΚΕΛ, δηλαδή να κάμουμε μια μεταρρύθμιση, να αλλάξει ο ρόλος εντελώς της Επιτροπής Σιτηρών, θα γλυτώναμε και κάποιο από το αποθεματικό που, πώς δημιουργήθηκε; Ε, όταν ήταν μονοπώλιο! Μαζεύτηκε ένα αποθεματικό, όταν υπήρχε μονοπώλιο. Σταδιακά χάνεται μερίδιο αγοράς και καταλήγει εκεί που καταλήγει.

Άρα, το ζητούμενο δεν είναι να παρακλώσουμε τη μεταρρύθμιση, μάλλον η κριτική πρέπει να είναι ότι πρέπει να την επιταχύνουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Βέβαια, εγώ θα επρότεινα, αφού υπάρχει η λογική του «ό,τι είναι δημόσιο και ζημιόγνο να το κλείσουμε», να κλείσουμε τζιαι την κυβέρνηση, διότι φέτος η κυβέρνηση έν' ζημιόγνο. Έσκει έλλειμμα!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Έσκει έλλειμμα, διαβάστε τες σημερινές εφημερίδες! Άμα βάλεις τζιείνα που πκιέρωσεν για τον συνεργατισμό, έσκει €1 δις έλλειμμα. Διαβάστε σήμερα τι γράφουν οι εφημερίδες. Συνεπώς, τούτη η λογική του «ό,τι είναι δημόσιο και δουλεύκει έλλειμματικά κλείεται» είναι καταστροφική.

Να σας πληροφορήσω ότι ένας από τους λόγους που δεν υπήρχε υγιής ανταγωνισμός μεταξύ της Επιτροπής Σιτηρών και των ιδιωτών -και το μάθαμε και εμείς πρόσφατα και ομολογώ, λάθος μας- είναι, γιατί η Επιτροπή Σιτηρών τελευταία εισήγαγε μιν εξαιρετικά δαπανηρή, μη ρυπογόνα, περιβαλλοντικά σωστή καταπολέμηση των ζιζανίων με το άζωτο. Εφορτώθηκε δηλαδή ένας δημόσιος οργανισμός έναν περιβαλλοντικό, καινοτόμο τρόπο καταστροφής των μικροβίων, ενώ οι άλλοι αγοράζουν εκατομμυρίων φτηνά φυτοφάρμακα -ξέρετε από πού- βομβαρδίζουν τα σιτηρά μας με φυτοφάρμακα, γεμώννουν τη φύση μας με φυτοφάρμακα τζιαι φυσικά έχουν ελεύθερο ανταγωνισμό. Αν αυτός έν' ο ελεύθερος ανταγωνισμός σας, ευχαριστώ πολύ, δε θα πάρουμε. Εκατέστρεψεν τον πλανήτη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολλά μεγάλο το ενδιαφέρον για ομιλητές. Είμαι βέβαιος ότι, μετά που θα ακούσετε τον κ. Μαυρίδη, θα αποσυρθείτε, που θα εξηγήσει στον κ. Περδίκη ότι μιν επιλογή είναι να κλείσει η κυβέρνηση, άλλη να ιδιωτικοποιηθεί!

Έχεις τον λόγο.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Και να ήθελε να ιδιωτικοποιηθεί, δεν μπορεί!

(Γέλια)

Δεν μπορεί να ιδιωτικοποιηθεί, όπως και οι άλλοι ημικρατικοί οργανισμοί, διότι κανένας δε θα τους αγοράσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ούτε την κυβέρνηση!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

...διότι έχουν πολύ υψηλό κόστος!

(Γέλια)

(Μη ευκρινή σχόλια)

Αλλά, μου άρεσε πολύ ο τρόπος με τον οποίο ο φίλος μου ο Αντρέας έχει θέσει το θέμα, ότι το 2012 είχε κέρδος, ενώ το 2018 έχει ζημιά. Με την ίδια λογική όμως μπορούμε να πούμε ότι το 2007 η κυβέρνηση είχε πλεόνασμα και το 2009 είχε €1 δις έλλειμμα. Δεν είναι αυτός ο τρόπος με τον οποίο αναλύεις μίαν οικονομική κατάσταση μίας επιχείρησης. Πολύ ευχαρίστως να σας την αναλύσω, αν θέλετε.

Αλλά, δυστυχώς, κύριε Πρόεδρε, μακάρι να μπορούσε να επιβιώσει η Επιτροπή Σιτηρών. Απλώς, δεν μπορεί, διότι έχει ανταγωνισμό, δεν έχει ευελιξία στις αποφάσεις της. Όντως, δεν είναι δίκαιος ο ανταγωνισμός, διότι οι κρατικές επιχειρήσεις έχουν περισσότερο έλεγχο και δεν μπορούν να αποφασίσουν ελεύθερα. Και αυτό είναι ένα παράπονο που έχω και ένα επιχείρημα για τους ημικρατικούς οργανισμούς, για το ότι δεν μπορούν να επιβιώσουν, ένας λόγος είναι και αυτός. Αλλά, είναι και το υψηλό κόστος. Δεν μπορείς να κτυπήσεις τον ανταγωνισμό. Οι άλλες εταιρείες και στον τομέα αυτό, αλλά και σε άλλους τομείς έχουν χαμηλότερο κόστος, καλώς ή κακώς επιβιώνουν πιο καλά και έχουν πλεονέκτημα.

Άρα, τουλάχιστον να βλέπουμε τα πράγματα τεχνοκρατικά και αντικειμενικά και όχι για σκοπούς πολιτικής σκοπιμότητας. Αυτό δεν το θεωρώ σωστό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τοποθετούμαστε επί των τροπολογιών. Θα υποστηρίξουμε τις τροπολογίες, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση ελέγχου του περίφημου σχεδίου εθελούσιας εξόδου, αλλά και της περίφημης μετεξέλιξης, μεταρρύθμισης, να δούμε ακριβώς στην επιτροπή τι ακριβώς σκοπούν να κάμουν και αναλόγως θα τοποθετηθούμε στην επιτροπή.

Άρα, είμαστε υπέρ των τροπολογιών του ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα πρέπει να πούμε ότι για χρόνια η Επιτροπή Σιτηρών λειτουργούσε στη βάση εκείνου του προσάτη του ολιγοπωλίου των εμπόρων. Στη βάση του υψηλού κόστους, του λειτουργικού ανά τόνο, πλήρωναν οι κτηνοτρόφοι μας τεράστια ποσά, απλώς για να προστατεύουν και το κέρδος όλων των υπολοίπων. Και υπήρχε εκείνη... Νομίζω είναι ξεκάθαρο πού βασιζόταν η κερδοφορία της Επιτροπής Σιτηρών.

Άρα λοιπόν, το λειτουργικό κόστος συγκριτικά με την ελεύθερη αγορά, με τους λοιπούς άλλους παίκτες της αγοράς ήταν αδικαιολόγητα υψηλό και επιβάρυνε δυσανάλογα τους κτηνοτρόφους μας. Και ρωτήστε τους κτηνοτρόφους πόσο πλήρωναν συγκριτικά με το τι μπορούσαν να αγοράζουν από την αγορά. Η διεθνής αγορά των σιτηρών είναι μία, το ίδιο πλήρωνε και η Επιτροπή Σιτηρών και οι λοιποί έμποροι. Στη συνέχεια όμως, λόγω του υπερβολικά υψηλού λειτουργικού κόστους ανά τόνο, ακολουθούσαν και οι έμποροι προς τα πάνω για σειρά ετών.

Το ερώτημα εδώ είναι ένα: Θα προσαρμοστούμε στις ανάγκες της αγοράς, προκειμένου να επωφεληθούν και οι κτηνοτρόφοι μας -και νοούμενου ότι δεν υπάρχει πλέον πρόβλημα από το προσωπικό της Επιτροπής Σιτηρών, καθώς όλοι έχουν συνειδητοποιήσει ότι θα πρέπει να μπουν σε μια λογική διευθέτησης αυτού του προβλήματος- προκειμένου να προστατεύσουμε και τις τιμές της αγοράς στη βάση, επαναλαμβάνω, του ανταγωνισμού; Δυστυχώς, όσοι υποστηρίζουν τη διατήρηση αυτής της κατάστασης, της τρελής αυτής και άδικης κατάστασης, μιλούν εναντίον των κτηνοτρόφων μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Οι οποίοι κτηνοτρόφοι μας και ο αγροτικός κόσμος, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σύσσωμος μέσα από τις αγροτικές οργανώσεις θέλει τη διατήρηση και τον εκσυγχρονισμό της Επιτροπής Σιτηρών, σε αντίθεση με τις ενέργειες και τις επιβολές της κυβέρνησης, σε αντίθεση με την ιδεοληψία που υπάρχει στην κυβέρνηση, αλλά και στην ηγεσία δυστυχώς του Δημοκρατικού Συναγερμού, η οποία θεωρεί πως

οτιδήποτε είναι ιδιωτικό είναι και ιδανικό και ό,τι είναι δημόσιο είναι κακό. Αυτός ο αφορισμός κυριαρχεί στις επιλογές και, όταν ακούμε για μεταρρύθμιση, εννοούμε πάντα απορρύθμιση.

Αυτή είναι η πολιτική που εφαρμόζεται, που σε ό,τι αφορά ανάλογους οργανισμούς είτε σημαίνει κλείσιμο είτε σημαίνει ιδιωτικοποίηση. Σε κάθε περίπτωση ο στόχος είναι η δημιουργία ιδιωτικών μονοπωλίων ή ολιγοπωλίων, για να εξυπηρετηθούν τα κέρδη σε βάρος του αγροτικού κόσμου και σε αυτή την περίπτωση. Αυτό είναι που θα γίνει. Και όποτε έπαψε στο παρελθόν να έχει τον ρυθμιστικό της ρόλο η Επιτροπή Σιτηρών, αυτό συνέβη, είχαμε εκτόξευση στις τιμές. Και είναι εκεί τα γεγονότα.

Είναι απλό να λέμε ότι κάτω από τον ανταγωνισμό περίπου έχει συνθλιβεί η Επιτροπή Σιτηρών, αγαπητέ συνάδελφε, κύριε Κουλλά. Αλλά είναι αυτή η αλήθεια; Μήπως και σε αυτή την περίπτωση είναι από το 2004 που έχουμε ανταγωνισμό; Αλλά τα αποτελέσματα ήταν εντελώς διαφορετικά από αυτά που εσείς έχετε οδηγήσει την Επιτροπή Σιτηρών; Τα στοιχεία έχουν παρουσιαστεί από τον συνάδελφο τον Άντρο Καυκαλιά σε συνθήκες ανταγωνισμού και πάλι.

Αλλά έχουμε τζαι καλύτερα παραδείγματα, όπου ο ανταγωνισμός είναι ακόμα πιο ανελέητος, οι τηλεπικοινωνίες, που θα συνθλιβόταν η Cyta -να μην το επεκτείνουμε- όπως λέγατε και «προβλέπατε» τότε, πίσω στις αρχές τις χιλιετίας. Αλλά, αντί να συνθλιβεί, έχει δώσει πίσω στο κράτος κοντά τόσα €800 εκατομ. πέρα από την κοινωνική συνεισφορά της και πέρα από όλα τα άλλα. Όμως επιμένετε και εκεί όπως επιμένετε παντού. Επιμένετε να απαξιώνετε οτιδήποτε είναι δημόσιο και να ενεργείτε με αυτή την προσέγγιση, η οποία, επαναλαμβάνω, είναι απαράδεκτη.

Ελπίζουμε και ευχόμαστε, γιατί υπάρχει ακόμα η δυνατότητα, ότι θα ανακρούσετε πρύμνη και θα υλοποιήσετε αυτό για το οποίο σας καλούμε από το 2013, τον εκσυγχρονισμό, αγαπητέ συνάδελφε, κύριε Μαυρίδη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη συντομεύετε, διότι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...γιατί μπορεί πραγματικά να επιτευχθεί εκσυγχρονισμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παύλος Μυλωνάς.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όι, έθθα σας δώσω άλλο τον λόγο.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πάρα πολύ σύντομα.

Τώρα που μιλούμε και ακούμε τες διάφορες ιδεολογικές εμμονές, οι κτηνοτρόφοι μας αγοράζουν €400 τον τόνο, πανάκριβα δηλαδή. Σαφώς και υπάρχει πρόβλημα με την ιδιωτική πρωτοβουλία και τους ιδιώτες, αλλά υπάρχει και ένα διεφθαρμένο δυστυχώς δημόσιο, που προκάλεσε όλα αυτά τα στρεβλά και τα προβλήματα τα οποία υποχρεώνουν τους φτωχούς κτηνοτρόφους σε αυτές τες πανάκριβες αγορές.

Τα υπόλοιπα στη συνέχεια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Η Επιτροπή Σιτηρών κατά το παρελθόν είχε τη λειτουργία του κρατικού μονοπωλίου αναφορικά με τα σιτηρά. Μετά την απορρύθμιση φτάσαμε η Επιτροπή Σιτηρών στην ουσία να μην είναι παρά ένα εμπόδιο στην πλήρη φιλελευθεροποίηση και αυτού του τομέα, ο οποίος από τη φύση του είναι ευαίσθητος.

Σε καμιά χώρα της Ευρώπης δεν υπάρχει...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα δώσω τον λόγο σε άλλους ομιλητές.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

...πλήρης απορρύθμιση ή φιλελευθεροποίηση του τομέα των σιτηρών, ειδικά στην Κύπρο που είμαστε ένα νησί και εισάγουμε τα πάντα μέσω θαλασσίων οδών. Επομένως, θα πρέπει να την προστατεύσουμε, θα πρέπει η Επιτροπή Σιτηρών να συνεχίσει τουλάχιστον να ανταγωνίζεται τους ιδιώτες, γιατί άμα αφεθεί και σε αυτό τον τομέα ο ιδιωτικός να μην ελέγχεται ή τουλάχιστον να δρα με τον τρόπο που δρα, ολιγοπωλιακά, θα συνεχίσουμε να έχουμε τις τιμές των σιτηρών τις οποίες έχουμε και τώρα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Διαβάστε την τροπολογία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να τεθούν όλες μαζί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί όλες μαζί; Η τοποθέτηση είναι σε όλες η ίδια;

Ναι; Καμία ένσταση; Εντάξει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών του 2019 Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1.	22	01	02116	"+" Σχέδιο Εθελούσιας Εξόδου Υπαλλήλων	€2.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στη στήλη των Επεξηγήσεων έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το εν λόγω κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Δέσμευση του κονδυλίου που αφορά το σχέδιο εθελούσιας εξόδου του μόνιμου προσωπικού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
2.	23	01	02316	"+"Σχέδιο Εθελούσιας Εξόδου Ωρομίσθιου Προσωπικού	€2.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στη στήλη των Επεξηγήσεων έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το εν λόγω κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Δέσμευση του κονδυλίου που αφορά το σχέδιο εθελούσιας εξόδου του ωρομίσθιου προσωπικού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
3.	25	01	03559	"+"Μεταρρύθμιση/ Μετεξέλιξη Επιτροπής	€100.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στη στήλη των Επεξηγήσεων έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το εν λόγω κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

1. Δέσμευση του κονδυλίου που αφορά τη μεταρρύθμιση/μετεξέλιξη της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
2. Να γίνουν οι συνακόλουθες τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ και δεκαεφτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δεκαεφτά εναντίον και καμία αποχή, οι τροπολογίες εγκρίνονται.

Πάμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Λειτουργίας της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου ποσού ύψους €29.186.423 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσέυματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Απαγόρευση πλήρωσης θέσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο στα έσοδα και τις δαπάνες. Άρθρο 6.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 7.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 8.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 9.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 10.

Απαγόρευση πρόσληψης ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 11.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού, προαγωγής και πρώτου διορισμού και προαγωγής. Άρθρο 12.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €10.517.042 και δαπάνες ύψους €10.755.148.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μαρίνος Μουσιούπτας	Μαρίνος Σιζόπουλος
Αβέρωφ Νεοφύτου	Γιώργος Λιλλήκας
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Άριστος Δαμιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 11 Φεβρουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και η πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ).

Ο προϋπολογισμός της ΕΚΚ για το 2019 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €10.755.148 και συνολικά έσοδα ύψους €10.517.042, τα οποία προέρχονται από κρατική χορηγία (€5.000.000) και άλλα έσοδα (€5.517.042).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, τα έσοδα της ΕΚΚ για το 2019, χωρίς την περίπτωση της κρατικής χορηγίας, θα προέλθουν κυρίως από ετήσιες εισφορές και δικαιώματα από τις Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ), ύψους €3,8 εκατομ., από ετήσιες εισφορές από εκδότες με εισηγμένους τίτλους στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, ύψους €0,41 εκατομ., από ετήσιες εισφορές και αιτήσεις από Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ), ύψους €0,46 εκατομ., από εισηγμένες εταιρείες ύψους €0,2 εκατομ. και άλλα έσοδα ύψους €0,7 εκατομ.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι συνολικές δαπάνες της ΕΚΚ για το έτος 2019 παρουσιάζουν αύξηση κατά 16% σε σχέση με τις προϋπολογιζόμενες δαπάνες για το 2018 ή, σε απόλυτους αριθμούς, αύξηση ύψους €1,5 εκατομ.

Ειδικότερα, οι συνολικές δαπάνες της ΕΚΚ για το 2019 αναλύονται ως ακολούθως:

1. Αντιμισθία ΕΚΚ και αποδοχές προσωπικού (€5.591.097). Οι συνολικές δαπάνες για την αντιμισθία της ΕΚΚ ανέρχονται σε €0,3 εκατομ., περιλαμβανομένων των εισφορών στα διάφορα ταμεία, και παραμένουν περίπου στα ίδια επίπεδα με το 2018.

Οι αποδοχές προσωπικού ανέρχονται στα €5,3 εκατομ., περιλαμβανομένων των εισφορών στα διάφορα ταμεία σε σύγκριση με €4,9 εκατομ. το 2018, παρουσιάζεται δηλαδή αύξηση της τάξης του 8% λόγω κυρίως της περίληψης προσαυξήσεων στους μισθούς, της αναβάθμισης θέσεων και της περίληψης νέων θέσεων.

2. Λειτουργικές δαπάνες (€4.415.272) σε σύγκριση με €3,6 εκατομ. περίπου κατά το προηγούμενο έτος.
3. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€691.779) σε σύγκριση με €0,4 εκατομ. το 2018.
4. Μη προβλεπόμενες δαπάνες αποθεματικού (€57.000).

Σημειώνεται ότι το έλλειμμα που παρατηρείται στον προϋπολογισμό της ΕΚΚ για το 2019, ύψους €0,2 εκατομμυρίων περίπου, θα καλυφθεί από το αποθεματικό που διαθέτει η ΕΚΚ, το οποίο ανέρχεται στο €1,1 εκατομ. περίπου.

Κατά τη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού η πρόεδρος της ΕΚΚ αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στην επικείμενη μεταστέγαση της ΕΚΚ σε νέο κτίριο, το οποίο θα καλύπτει καλύτερα τις αυξημένες ανάγκες, στην προώθηση νέων τεχνολογικών καινοτομιών για ανάπτυξη της αγοράς, οι οποίες αυξάνουν την ταχύτητα των συναλλαγών με ασφάλεια και χαμηλότερο κόστος, καθώς και στην αύξηση του μισθολογίου, η οποία οφείλεται στην αύξηση του προσωπικού της ΕΚΚ που ανέρχεται συνολικά σε εκατό μόνιμους υπαλλήλους και τριάντα συμβασιούχους.

Στο πλαίσιο της συζήτησης, την επιτροπή απασχόλησαν κυρίως τα ακόλουθα θέματα για τα οποία ζητήθηκε περαιτέρω ενημέρωση από τους αρμόδιους εκπροσώπους:

1. Τα νέα καθήκοντα που έχουν αναληφθεί από την ΕΚΚ και η επαρκής στελέχωσή της, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις αυξημένες απαιτήσεις.
2. Το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και οι αντίστοιχες συνεισφορές.
3. Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων της ΕΚΚ.
4. Το ύψος των προστίμων που έχουν επιβληθεί και εισπραχθεί, καθώς και οι υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.
5. Η ανάλυση ευαισθησίας εσόδων της ΕΚΚ και οι μελλοντικές προοπτικές.
6. Η αύξηση του κονδυλίου για αγορά οχημάτων.

Σημειώνεται ότι η πρόεδρος της ΕΚΚ, με επιστολή της, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019, απάντησε αναλυτικά σε όλα τα τεθέντα κατά τη συνεδρία θέματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της ΕΚΚ για το έτος 2019.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Συμμαχίας Πολιτών, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, η επιτροπή με την παρούσα έκθεση της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Υπάρχει μια πρόνοια στον προϋπολογισμό, κύριε Πρόεδρε, που προνοεί μία δαπάνη €40.000 για την αγορά αυτοκινήτου για την πρόεδρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να έρθουν στη Βουλή να μας εξηγήσουν τι σκέφτονται να κάμουν γι' αυτή την αγορά. Και με συμβατικούς όρους βρίσκω ότι είναι υπερβολικό το νούμερο, αλλά, αν το πάρουμε και με εναλλακτικούς και οικολογικούς όρους, είναι ακόμα πιο υπερβολικό το νούμερο των €40.000, δεδομένων αυτών που έχουμε συζητήσει και προηγουμένως.

Γι' αυτό καλώ την ολομέλεια να δεσμεύσει το κονδύλι, για να εξηγηθούν πριν την αποδέσμευσή του οι λόγοι και ο τρόπος που θα γίνει στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα υποστηρίξουμε την τροπολογία του κ. Περδίκη. Είναι λογική και το ποσό που έχει τεθεί στον προϋπολογισμό σε καμιά περίπτωση ούτε συμβατικά... Ούτε οι ίδιοι έχουν πρόβλημα, φαίνεται ότι ήταν εκ παραδρομής, αλλά να το σταυρώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο

«Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του 2019 Νόμος του 2019»

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	21	1	7500/7551	Αγορά υπηρεσιακού αυτοκινήτου	€40.000

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου με την ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το εν λόγω κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Δέσμευση του ποσού που αφορά στην αγορά αυτοκινήτου για τις υπηρεσιακές ανάγκες της προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για την τροπολογία, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ και δεκατέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται η τροπολογία.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Κεφαλαιαγοράς Κύπρου ποσού ύψους €10.755.148 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Απαγόρευση προσλήψεων για την κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 7.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 8.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 9.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 10.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 11.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €7.781.000 και δαπάνες ύψους €7.404.000.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Μαρίνος Μουσιούττας

Γιώργος Λιλλήκας

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Στέφανος Στεφάνου

Άννα Θεολόγου

Αντρέας Καυκαλιάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου και 4 Φεβρουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ), της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) και της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ).

Ο προϋπολογισμός του ΔΣΜΚ για το έτος 2019 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €7.404.000 και συνολικά έσοδα ύψους €7.781.000, τα οποία προκύπτουν κυρίως από διατίμηση Δ-ΔΣΜ (€7.570.000) και από ανάκτηση διοικητικών εξόδων από συνδέσεις στο Σύστημα Μεταφοράς (€100.000).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του ΔΣΜΚ για το 2019 αφορούν στα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€105.000).
2. Δαπάνες λειτουργίας (€7.149.000), οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:
  - α. απασχόληση προσωπικού της ΑΗΚ για τη λειτουργία του ΔΣΜΚ (€4.791.000),
  - β. αμοιβές τρίτων (νομικοί σύμβουλοι, συμβουλευτικές υπηρεσίες, ελεγκτικά δικαιώματα, μελέτες) (€1.065.000),
  - γ. χρεώσεις από ΑΗΚ για τη χρήση παγίων (€151.000),
  - δ. συντήρηση συστημάτων και υποδομών (€137.000).
3. Άλλες δαπάνες (€80.000), οι οποίες αφορούν κυρίως εισφορά για την άμυνα (€54.000) και τόκους δανείων (€25.000).
4. Απρόβλεπτες δαπάνες (€70.000).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, για το 2019 προβλέπονται για το ΔΣΜΚ κεφαλαιουχικές δαπάνες ύψους €3.507.000, οι οποίες μεταφέρονται στα στοιχεία πάγιου ενεργητικού της ΑΗΚ. Ειδικότερα, οι εν λόγω δαπάνες αφορούν κυρίως στην αναβάθμιση των συστημάτων του ΔΣΜΚ (€3.460.000), στη βελτίωση και ανέγερση κτιρίων και υποστατικών (€35.000) και στην αγορά επίπλων, σκευών και γραφειακού εξοπλισμού (€11.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος ο διευθυντής του ΔΣΜΚ δήλωσε ότι ο προϋπολογισμός του ΔΣΜΚ για το 2019 περιλαμβάνει τα απαραίτητα κονδύλια για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που η πολιτεία έχει αναθέσει στον ΔΣΜΚ και παρουσιάζει πλεόνασμα ύψους €378.000, το οποίο ενδέχεται να διαφοροποιηθεί, καθότι τα έσοδα του ΔΣΜΚ είναι άμεσα συνδεδεμένα με τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο ίδιος αρμόδιος δήλωσε σε σχέση με τη λειτουργία του Ηλεκτρικού Συστήματος και τη λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού, οι οποίες αποτελούν τις δύο βασικές δραστηριότητες του ΔΣΜΚ, μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο τομέας της λειτουργίας και ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς βρίσκεται σε πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία, διασφαλίζοντας την απρόσκοπτη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στους καταναλωτές, κάτω από συνθήκες ασφάλειας, αξιοπιστίας και οικονομίας.
2. Στο πλαίσιο της αποκλειστικής αρμοδιότητας του ΔΣΜΚ για τη λειτουργία και διαχείριση της εμπορίας του ηλεκτρισμού ο ΔΣΜΚ, από την 1^η Σεπτεμβρίου 2017, λειτουργεί μεταβατικά την Αγορά Ηλεκτρισμού, η οποία είναι ανοικτή στο πλαίσιο ρυθμιστικής απόφασης της ΡΑΕΚ για μεταβατική λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού με διμερή συμβόλαια, μέχρι το άνοιγμα της λειτουργίας της Αγοράς Ηλεκτρισμού με βάση τους νέους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού. Για τον σκοπό αυτό ο ΔΣΜΚ έχει αναπτύξει δικό του λογισμικό και είναι σε θέση να ικανοποιήσει τα ενδιαφερόμενα για ένταξη στην Αγορά Ηλεκτρισμού στη βάση της μεταβατικής ρύθμισης πρόσωπα.
3. Σε σχέση με το νέο λογισμικό της Αγοράς Ηλεκτρισμού που θα αναπτυχθεί για τη λειτουργία της Αγοράς σύμφωνα με το ολοκληρωμένο μοντέλο που έχει καθορίσει με ρυθμιστική απόφαση η ΡΑΕΚ, αναμένεται σύντομα η προκήρυξη νέου διαγωνισμού.

Τέλος, ο διευθυντής του ΔΣΜΚ επισήμανε την ανάγκη προώθησης τροποποιήσεων στον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο, ώστε ο ΔΣΜΚ να αποκτήσει την αναγκαία ανεξαρτησία και το απαραίτητο νομικό υπόβαθρο, προκειμένου να μπορεί να εκτελεί όλες τις αρμοδιότητές του με δικό του προσωπικό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Συμμαχίας Πολιτών, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου ύψους €7.404.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Προσωπικό για τη λειτουργία του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου που παραχωρείται από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

Εναλλαξιμότητα, απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων και απαγόρευση πρόσληψης εργοδοτούμενων καθορισμένης διάρκειας. Άρθρο 8.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχου προσωπικού. Άρθρο 9.

Προκαταβολή για την αγορά μηχανοκινήτου οχήματος. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου για την απλοποίηση διαδικασιών του Κεντρικού Αποθετηρίου και Κεντρικού Μητρώου Αξιών του ΧΑΚ και τη μείωση της γραφειοκρατίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μαρίνος Μουσιούτσας	Μαρίνος Σιζόπουλος
Αβέρωφ Νεοφύτου	Γιώργος Λιλλήκας
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Άριστος Δαμιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 11 Φεβρουαρίου 2019.

Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και του Συνδέσμου Δημοσίων Εταιρειών Κύπρου (ΣΥΔΕΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου με στόχο την απλοποίηση των διαδικασιών του Κεντρικού Αποθετηρίου και Κεντρικού Μητρώου Αξιών (ΚΑΚΜ) του ΧΑΚ και τη μείωση της γραφειοκρατίας.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, αλλά και τα όσα ανέφερε η εκπρόσωπος του υπουργείου κατά τη συνεδρία της επιτροπής, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις:

1. παρέχεται η ευχέρεια στο ΚΑΚΜ του ΧΑΚ να αναλαμβάνει την εκκαθάριση συναλλαγών που καταρτίζονται σε άλλες πλατφόρμες διαπραγμάτευσης,
2. απλοποιείται η διαδικασία ανακοίνωσης προς το επενδυτικό κοινό των αποφάσεων του συμβουλίου του ΧΑΚ προς καταχώριση μιας αξίας στο ΚΑΚΜ,
3. παραχωρείται στο συμβούλιο του ΧΑΚ η ευχέρεια να καθορίζει με κανονιστική απόφασή του τη διαδικασία, τους όρους και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ονομαστικές ή ανώνυμες κινητές αξίες που δεν είναι εισηγμένες στο ΧΑΚ, αλλά έχουν καταχωρισθεί στο ΚΑΚΜ μπορούν να διαγράφονται από αυτό με απόφαση του συμβουλίου ή του εκδότη αυτών,
4. παραχωρείται στο συμβούλιο του ΧΑΚ η ευχέρεια να καθορίζει με κανονιστική απόφασή του τη διαδικασία, τους όρους και τις συνέπειες υπό τις οποίες ονομαστικές και ανώνυμες κινητές αξίες οι οποίες δεν είναι εισηγμένες στο ΧΑΚ, αλλά έχουν καταχωρισθεί στο ΚΑΚΜ μπορούν να τεθούν υπό τον έλεγχο θεματοφύλακα ή γενικού εκκαθαριστικού μέλους.

Σημειώνεται ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις συμφώνησαν τόσο οι εκπρόσωποι του ΧΑΚ όσο και οι εκπρόσωποι του ΣΥΔΕΚ και αυτές έχουν τύχει της δέουσας νομοτεχνικής επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Συμμαχίας Πολιτών, το

μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων η επιτροπή με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το υπό αναφορά νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 24B του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επικαιροποίηση του Πρώτου Πίνακα του Κανονισμού 3, στον οποίο αναφέρονται τα τμήματα, οι υπηρεσίες και τα γραφεία που υπάγονται σε υπουργείο, με τη διαγραφή από αυτόν του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων λόγω της μετεξέλιξης και μετονομασίας του τμήματος σε Υφυπουργείο Ναυτιλίας από την 1^η Μαρτίου 2018.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μαρίνος Μουσιούτσας	Γιώργος Λιλλήκας
Αβέρωφ Νεοφύτου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Μάριος Μαυρίδης	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Αντρέας Καυκαλιάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου και 4 Φεβρουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών, ώστε να επικαιροποιηθεί ο προβλεπόμενος στον Κανονισμό 3 Πρώτος Πίνακας, στον οποίο αναφέρονται τα τμήματα, οι υπηρεσίες και τα γραφεία που υπάγονται σε υπουργείο, με τη διαγραφή από αυτόν του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων λόγω της μετεξέλιξης και μετονομασίας του τμήματος σε Υφυπουργείο Ναυτιλίας από την 1^η Μαρτίου 2018 δυνάμει των διατάξεων του περί Ίδρυσης Υφυπουργείου Ναυτιλίας και περί Διορισμού Υφυπουργού Ναυτιλίας παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 3 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών τα τμήματα, οι υπηρεσίες και τα γραφεία που υπάγονται σε υπουργείο για τους σκοπούς του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου θεωρούνται τα αναφερόμενα στον Πρώτο Πίνακα των εν λόγω κανονισμών. Ως εκ τούτου, ο Πρώτος Πίνακας κρίνεται αναγκαίο όπως τροποποιηθεί με τη διαγραφή του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων λόγω της μετεξέλιξης και μετονομασίας του εν λόγω τμήματος από την 1^η Μαρτίου 2018 σε Υφυπουργείο Ναυτιλίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Συμμαχίας Πολιτών, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της έγκρισης των υπό αναφορά κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει τους παρόντες κανονισμούς στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Ο περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της Πρόληψης, Διερεύνησης, Ανίχνευσης ή Δίωξης Ποινικών Αδικημάτων ή της Εκτέλεσης Ποινικών Κυρώσεων και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων αυτών, Νόμος του 2018».

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αν δεν υπάρχει κάποιος λόγος και είναι επείγον, θα θέλαμε, αν συμφωνεί η ολομέλεια, να μας δώσετε λίγο χρόνο με μια αναβολή, να το δούμε καλύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για αναβολή;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 27 θέμα είναι «Οι περί Υφυπουργείου Ναυτιλίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή στο Υφυπουργείο Ναυτιλίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Υφυπουργείου Ναυτιλίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Δημήτρης Δημητρίου

Ευανθία Σάββα

Κώστας Κωνσταντίνου

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 2019.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή στο Υφυπουργείο Ναυτιλίας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για την εν λόγω θέση κρίθηκε αναγκαίος, για να καταστεί δυνατή η πλήρωση δύο θέσεων Διευθυντή [Κλίμακα Α15(i)], οι οποίες δημιουργήθηκαν με τον κρατικό προϋπολογισμό του 2018 με σκοπό την εύρυθμη, λειτουργική δομή και επαρκή οργανωτική διάρθρωση του Υφυπουργείου Ναυτιλίας.

Περαιτέρω, με βάση τα ίδια στοιχεία λόγω της φύσης και της ευρύτητας των αρμοδιοτήτων του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, στο οποίο υπηρετούν τόσο επιθεωρητές πλοίων όσο και λειτουργοί ναυτιλίας, στα απαιτούμενα προσόντα για την εν λόγω θέση περιλήφθηκαν διαζευκτικά προς τα ακαδημαϊκά προσόντα σε προκαθορισμένα επιστημονικά πεδία το πιστοποιητικό ικανότητας Πλοιάρχου Α΄ Τάξης ή Μηχανικού Α΄ Τάξης, καθώς και δεκαετής σχετική πείρα. Επιπρόσθετα, έπειτα από σχετική υπόδειξη του Υπουργικού Συμβουλίου, περιλήφθηκε διαζευκτικά προς την κατοχή μεταπτυχιακού διπλώματος ή τίτλου ως πλεονεκτήματος η ιδιότητα του μέλους οποιουδήποτε σώματος ελεγκτών αναγνωρισμένου από το Υπουργικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ελεγκτών Νόμου, αφού στα απαιτούμενα προσόντα για την εν λόγω θέση περιλαμβάνονται πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος στα οικονομικά και τη διοίκηση επιχειρήσεων.

Σημειώνεται ότι το υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της αρμόδιας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για σχέδια υπηρεσίας.

Σημειώνεται επίσης ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιανουαρίου 2019, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των εν λόγω κανονισμών στην ολομέλεια για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Το υπ' αριθμόν 28 θέμα είναι «Ο περί Θέσπισης, Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών Ορκωτού Μεταφραστή Νόμος του 2018».

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εννά ζητήσουμε κι εδώ μια αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

Αν δεν υπάρχει ένσταση για την αναβολή, το θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 29 θέμα είναι εξ αναβολής, τιλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και είναι πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Λουκαΐδη, Γιώργου Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργου Τ. Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι αυτό που μας είπε ο κ. Χατζηγιάννης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι το θέμα που μας ζήτησε και ο Υπουργός Παιδείας να το αναβάλουμε και θέλω να αποδεχθείτε την πρότασή μου για αναβολή για δεκαπέντε μέρες.

Υπάρχει ένσταση;

Αναβάλλεται για δεκαπέντε μέρες.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Παρακαλώ; Ναι. Ε, αφού αναβάλλεται.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Ναι, αλλά θέλω να πω κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Να μιλήσει πρώτα ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας, κύριε Λουκαΐδη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε, θέλετε να πείτε κάτι; Έχετε ανοιχτό το... Όχι. Μάλιστα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κατά λάθος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Γίνεται αποδεκτή η αναβολή και από εμάς, θέλω όμως να πω δύο πράγματα, για να γνωρίζει και η ολομέλεια σε σχέση με το συγκεκριμένο ζήτημα όχι επί της ουσίας, διαδικαστικά.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας έχει δεσμευθεί σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχαμε μαζί του και ενημερώθηκε και η σχετική επιτροπή. Θέλω να είμαστε σαφείς και ξεκάθαροι ότι σε δεκαπέντε μέρες είτε θα έχουμε κανονισμούς από πλευράς της κυβέρνησης -που ελπίζω να έχουμε, που δεν είχαμε όλη την προηγούμενη χρονιά- είτε τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου θα την έχουμε ενώπιόν μας και θα αποφασίσουμε σε δυο βδομάδες.

Από πλευράς της η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας έχει αναλάβει την ευθύνη από τώρα να προετοιμαστεί, για να διορθώσει τον κατάλογο διορισίμων με βάση αυτό που κατά τα άλλα λέχθηκε ότι συμφωνούμε όλοι, για να αναγνωρίσουμε ως εκπαιδευτική προϋπηρεσία την υπηρεσία εκπαιδευτικών σε πανεπιστημιακά ιδρύματα. Οπότεν δεχόμαστε την αναβολή, αλλά δεσμεύεται το σώμα ότι θα ψηφίσει είτε έτσι είτε αλλιώς σε δεκαπέντε μέρες, είτε τους κανονισμούς είτε την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε συνέχεια των όσων ο κ. Λουκαΐδης ανέφερε, εκτός από την προϋπηρεσία των εκπαιδευτικών εις τα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, που είναι η πρόταση του ΑΚΕΛ, υπάρχει και δική μας πρόταση για την προϋπηρεσία των εκπαιδευτικών δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης, σε αναγνωρισμένα βεβαίως σχολεία, στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή γενικότερα, η οποία επίσης εμπεριέχεται μέσα στα στοιχεία που είναι ανάγκη να διορθωθούν, διότι στον κατάλογο διοριστέων αναγνωρίζεται αυτή η προϋπηρεσία, στον κατάλογο διορισίμων όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μπαίνουμε στην ουσία, κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, όμως, εφόσον έδωσα τον λόγο, κύριε... Κύριε Κυπριανού, έδωκα τον λόγο, μένει μόνο ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας, δεν μπορώ να μεν του τον δώσω έστω για ένα λεπτό.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Μίλησε ο κ. Λουκαΐδης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι! Κύριε Χατζηγιάννη...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα μιλήσω, κύριε Κυπριανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε τον λόγο, κύριε Χατζηγιάννη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα μιλήσω, απλώς...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ο κ. Λουκαΐδης...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δε θα μπω στην ουσία, κύριε...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ο κ. Λουκαΐδης, αποδεχόμενος την αναβολή, εξήγησε τη θέση του ΑΚΕΛ, ότι δεν πρόκειται να δεχθεί άλλη αναβολή. Εσείς τώρα θα τοποθετηθείτε στην ουσία;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Κυπριανού...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θέλετε με το έτσι θέλω να τοποθετηθείτε τώρα; Να συζητήσουμε ένα θέμα που αναβλήθηκε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, νομίζω ότι τρώμε περισσότερο χρόνο. Ένα λεπτό ο κ. Χατζηγιάννης.

(Αστειευόμενος)

Εκλάππων σε ο Νικόλας, Αβέρωφ;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, πάντως σαν να είδα κάτι κινήσεις τζεϊαμαί.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όλοι εκτός τον Νικόλα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Οκέι, συνέχισε. Κάμνε 'πού τούτες τες δηλώσεις τζι εννά δούμε πού εννά πάμει!

Κύριε Χατζηγιάννη, έχετε τον λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για μεγάλη περίοδο, λόγω ακριβώς της περιπλοκότητας αυτού του θέματος, υπήρξε μία διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Και αυτή η διαβούλευση έχει ολοκληρωθεί μόλις πριν από περίπου τρεις εβδομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, συμφωνάτε και εσείς ότι μπορούμε να το τελειώσουμε σε δεκαπέντε μέρες;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν ξέρω αν μπορούμε να το τελειώσουμε σε δεκαπέντε μέρες. Πρέπει κάποια στιγμή να ολοκληρώσουμε αυτό το θέμα, βρίσκεται ενώπιον της Γενικής Εισαγγελίας και πρέπει οπωσδήποτε να έρθει και ενώπιόν μας για συζήτηση. Άρα λοιπόν, η οποιαδήποτε δέσμευση σήμερα, αντιλαμβάνεστε, παρ' όλη τη βούληση ολονών μας, ότι πρέπει να τελειώνουμε επιτέλους με αυτό το θέμα, με δεδομένο ότι υπήρξε και διαβούλευση... Μάλιστα, πήραμε και δέσμευση στο πλαίσιο συζήτησης αυτού του θέματος με όλους τους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, θα το δούμε και μαζί, κύριε Χατζηγιάννη...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...με όλους τους φορείς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...να δούμε πώς θα το επιταχύνουμε, για να μην υπάρχει...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Η πρόθεσή μας είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Να μην υπάρχει σύγκρουση χωρίς λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...για να ξεπεράσουμε και να μη δημιουργηθεί και κάποιο πρόβλημα, το οποίο να δημιουργεί άλλα, περαιτέρω προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ή μπορεί να ακολουθήσουμε την πρακτική που εκάναμε από το 2010 μέχρι το 2016 σήμερα. Δηλαδή δεν είναι επιλεκτικά αυτές οι πρακτικές που πρέπει να γίνονται και θέλω να είμαι δίκαιος για όλους.

Το λοιπόν. Τα θέματα από τον αριθμό 30 μέχρι τον αριθμό 78 αποσύρονται.

Όμως εδώ θέλω να αναδείξω, παρ' όλο το θέμα της ώρας -και έχουμε ακόμα τρία θέματα- αυτό το ζήτημα, για να επιλύεται και τούτο το ζήτημα. Ήρθε ο καιρός να το αναδείξουμε και αυτό. Αυτή η μαζική απόσυρση σημαίνει ότι, επειδή κατά κανόνα είναι κανονισμοί, δεν τους επεξεργαζόμαστε έγκαιρα. Να παρακαλέσω και τη διεύθυνση της Βουλής και των κοινοβουλευτικών επιτροπών και τους προέδρους των επιτροπών και όλους μας να μπαίνουν οι κανονισμοί, για να μη χρειάζονται αυτές οι συνεχείς αναβολές, μαζί με τη νομοθετική εργασία, πριν να προχωρούμε σε αυτεπάγγελα κ.λπ.

Πάμε τώρα στο πρώτο θέμα, το οποίο αφήσαμε για το τέλος.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Επειδή αναφέρατε κάτι για τις αναβολές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Απλώς, να πάρω την ευκαιρία να πω πόσο ταλαιπωρούμε και τους συναδέλφους, αλλά κυρίως τις υπηρεσίες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Απλώς, να σημειώσω -και θέλω να το πω πρώτα για τους συναδέλφους, αλλά κυρίως για τους λειτουργούς της επιτροπής Οικονομικών- ότι σήμερα από τα είκοσι εννέα νομοσχέδια και προτάσεις νόμου τα είκοσι ένα ήταν της επιτροπής Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Τζαι, για να είναι ενώπιόν μας, αντιλαμβάνεστε τι φόρτο εργασίας είχαν οι επιτροπές της Βουλής και οφείλουμε να τους ευχαριστήσουμε, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Το λοιπόν. Πάμε τώρα στο πρώτο θέμα, που ήταν...

Να διαβάσεις, κυρία Δημητρίου, και τον τίτλο για το πρώτο θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019». Είναι η αναπομπή, κύριε Πρόεδρε, που εξετάζουμε σήμερα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Κάρουλλας

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Λίνος Παπαγιάννης

Ευανθία Σάββα

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Κυπριανού

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών επανεξέτασε σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2019, τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων την 1^η Φεβρουαρίου 2019 και ο οποίος αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο προϊστάμενος της Κεντρικής Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Όπως είναι γνωστό, με το σχετικό νομοσχέδιο που αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, πριν από την ψήφιση του αναπεμφθέντος νόμου, εσκοπείτο η τροποποίηση του περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν ορισμένες διατάξεις του, καθώς και να μεταφερθούν στην εθνική έννομη τάξη οι πρόνοιες της Απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/994 του Συμβουλίου, της 13^{ης} Ιουλίου 2018, για την τροποποίηση της πράξης περί εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση και καθολική ψηφοφορία, που προσαρτάται στην Απόφαση 76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ της 20^{ης} Σεπτεμβρίου 1976 του Συμβουλίου.

Σημειώνεται ότι στις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου, πριν από την ψήφιση του αναπεμφθέντος νόμου, είχε περιληφθεί και η προτεινόμενη κατάργηση ορισμένων ισχυουσών διατάξεων της υπό αναφορά βασικής νομοθεσίας, οι οποίες, σε περίπτωση μαζικής συμμετοχής στις ευρωεκλογές των Τουρκοκυπρίων που έχουν αποκτήσει δικαίωμα εκλογής, υπήρχε το ενδεχόμενο να επηρεάσουν την απρόσκοπτη και ομαλή διεξαγωγή της ψηφοφορίας στα εκλογικά κέντρα.

Υπενθυμίζεται ότι κατά την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από την ολομέλεια του σώματος η Βουλή υιοθέτησε σχετική τροπολογία που υποβλήθηκε ενώπιόν της, διαφοροποιώντας το αρχικό νομοσχέδιο, έτσι ώστε να εισαχθούν στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία ορισμένες ρυθμίσεις, σύμφωνα με τις οποίες θα ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις εγγραφής στον ειδικό εκλογικό κατάλογο των ευρωεκλογών για όλους τους Κυπρίους, είτε είναι Ελληνοκύπριοι είτε είναι Τουρκοκύπριοι. Πιο συγκεκριμένα, με την υιοθέτηση της εν λόγω τροπολογίας αναθεωρήθηκε το νομοσχέδιο, ώστε να τυγχάνει εφαρμογής ένας ενιαίος ειδικός εκλογικός κατάλογος για όλους τους εκλογείς που είναι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας και που αποκτούν το δικαίωμα του εκλέγειν στις εκλογές για ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Οι λόγοι της αναπομπής του υπό αναφορά νόμου, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2019, οι οποίοι παρατίθενται αυτούσιοι και κατά το δυνατό αυτολεξεί, είναι οι ακόλουθοι:

«1. Ο αναπεμπόμενος νόμος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων την 1^η Φεβρουαρίου 2019 στη βάση κυβερνητικού νομοσχεδίου, αλλά μετά από τροπολογία με την οποία τροποποιείται το εδάφιο (1Α) του άρθρου 9 του βασικού νόμου, κατά τρόπο που-

(α) επεκτείνεται η αυτόματη εγγραφή στον ειδικό εκλογικό κατάλογο των ευρωεκλογών όλων των πολιτών της Δημοκρατίας που έχουν αποκτήσει δελτίο ταυτότητας της Δημοκρατίας εκδιδόμενο

από το Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού και έχουν καταχωρισμένη επίσημη διεύθυνση στο εν λόγω αρχείο και

- (β) επεκτείνεται η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης αναφορικά με τη διεύθυνση των εκλογέων σε όλα τα εκλογικά κέντρα για όσους αυτόματα θα εγγραφούν στον ειδικό εκλογικό κατάλογο των ευρωεκλογών.

Σημειώνεται ότι οι προηγούμενες διατάξεις του εδαφίου (1Α) θεσπίστηκαν με τον τροποποιητικό νόμο υπ' αριθμόν 35(Ι) του 2014 και με αυτές αποκτούσαν αυτόματα εκλογικά δικαιώματα οι πολίτες της Δημοκρατίας "που σύμφωνα με τα στοιχεία που περιέχει το Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού διαμένουν σε περιοχές που η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο [...] και κατέχουν δελτίο ταυτότητας το οποίο εκδόθηκε από το Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού". Ο εν λόγω νόμος ουσιαστικά χορηγούσε εκλογικά δικαιώματα σε Τουρκοκυπρίους που πληρούσαν τις πιο πάνω πρόνοιες, αφού οι Ελληνοκύπριοι εγκλωβισμένοι στις κατεχόμενες περιοχές έχουν εκλογικά δικαιώματα σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις που διενεργεί η Δημοκρατία.

2. Σύμφωνα με την επεξεργασία των δεδομένων που περιέχονται στο Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού, σε περίπτωση εφαρμογής του αναπεμπόμενου νόμου, προκύπτουν τα ακόλουθα:
- (α) Πέραν των ογδόντα χιλιάδων (80.000) περίπου Τουρκοκυπρίων που θα περιλαμβάνονταν εν πάση περιπτώσει στον ειδικό εκλογικό κατάλογο των ευρωεκλογών δυνάμει του νόμου υπ' αριθμόν 35(Ι) του 2014, θα περιληφθούν αυτόματα ακόμη εκατό δύο χιλιάδες (102.000) περίπου περιπτώσεις Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων που γεννήθηκαν μεταξύ του 1911 και του 2001 [ογδόντα πέντε χιλιάδες (85.000) Ελληνοκύπριοι και δεκαεπτά χιλιάδες (17.000) Τουρκοκύπριοι], δηλαδή θα εγγραφούν στον εκλογικό κατάλογο πρόσωπα από δεκαοκτώ (18) μέχρι εκατόν οκτώ (108) χρονών
- (β) αυτές οι εκατό δύο χιλιάδες (102.000) περιπτώσεις αφορούν πρόσωπα που έχουν καταχωρισμένη επίσημη διεύθυνση στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας
- (γ) από αυτές τις εκατό δύο χιλιάδες (102.000) περιπτώσεις πολιτών της Δημοκρατίας, περίπου εντεκάμισι χιλιάδες (11.500) αφορούν πρόσωπα που έχουν διεύθυνση στις δημαρχούμενες περιοχές και δεν έχουν καταχωρισμένη ενορία και οδό, ώστε να μπορεί να γίνει κατανομή τους στα ορθά εκλογικά κέντρα
- (δ) είναι άγνωστο για τις υπόλοιπες ενενήντα χιλιάδες πεντακόσιες (90.500) περίπου περιπτώσεις πολιτών της Δημοκρατίας κατά πόσο οι υπάρχουσες στο Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού διευθύνσεις ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα
- (ε) είναι βέβαιο ότι, πέρα από τους εξακόσιους πενήντα επτά (657) ήδη εγγεγραμμένους στον εκλογικό κατάλογο Τουρκοκυπρίους, δεν μπορεί να βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές δεκαεπτά χιλιάδες (17.000) Τουρκοκύπριοι και προφανώς στη συντριπτική τους πλειοψηφία είτε βρίσκονται στα κατεχόμενα ή στο εξωτερικό είτε έχουν αποβιώσει
- (στ) από αυτές τις εκατό δύο χιλιάδες (102.000) περιπτώσεις πολιτών, η μεγαλύτερη μερίδα αναλογεί στην ηλικιακή κατηγορία δεκαοκτώ (18) με τριάντα (30) χρονών, καταλαμβάνοντας περίπου το σαράντα τοις εκατόν (40%) αυτού του αριθμού, ένα μερίδιο της τάξης του δέκα τοις εκατόν (10%) περίπου καταλαμβάνει η κατηγορία πολιτών που διαχρονικά δεν εγγράφονται στον εκλογικό κατάλογο, ένα άλλο μερίδιο της τάξης του δεκαεπτά τοις εκατόν (17%) περίπου αφορά τους Τουρκοκυπρίους με διεύθυνση στις ελεύθερες περιοχές και το υπόλοιπο προφανώς αφορά πολίτες που διαμένουν στο εξωτερικό οι οποίοι απέκτησαν δελτίο ταυτότητας της Δημοκρατίας δηλώνοντας ως διεύθυνση τη διεύθυνση κάποιου οικείου τους στην Κύπρο ή θανόντες των οποίων δεν έχει καταχωρισθεί ο θάνατος, χωρίς να είναι δυνατό να διαχωριστούν τα ποσοστά που τους αναλογούν
- (ζ) για να εξυπηρετηθούν αυτές οι εκατό δύο χιλιάδες (102.000) πολιτών, θα χρειαστεί να λειτουργήσουν τουλάχιστον εκατόν (100) πρόσθετα εκλογικά κέντρα, κυρίως στις δημαρχούμενες περιοχές.
3. Το Υπουργείο Εσωτερικών και η Κεντρική Υπηρεσία Εκλογών, λαμβάνοντας υπόψη και τα πολύ στενά χρονικά περιθώρια μέχρι τις 2 Απριλίου 2019 που οριστικοποιείται ο εκλογικός κατάλογος, έχουν έντονες επιφυλάξεις για την αυτόματη εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους ενός τόσο μεγάλου αριθμού εκλογέων, από τους οποίους μετά βεβαιότητας ένα σημαντικό μέρος δε βρίσκεται εν ζωή. Το γεγονός αυτό δημιουργεί σοβαρά πρακτικά προβλήματα.
4. Σημειώνεται ότι προς την κατεύθυνση της διόρθωσης λανθασμένων καταχωρίσεων στο Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού έχουν δρομολογηθεί συγκεκριμένες ενέργειες, όπως-

- (α) η καταχώριση από τις επαρχιακές διοικήσεις των θανάτων με βάση τα ληξιαρχικά αρχεία που είχαν πριν από την εφαρμογή του Συστήματος Αρχείου Πληθυσμού
  - (β) η αξιοποίηση στοιχείων από το αρχείο των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων και η διαγραφή από τον εκλογικό κατάλογο των τριών χιλιάδων πεντακόσιων (3.500) θανόντων
  - (γ) η λήψη πολιτικών αποφάσεων για τη διαγραφή από τον εκλογικό κατάλογο χιλίων τετρακοσίων εξήντα επτά (1.467) προσώπων πέραν των εκατό (100) χρονών και τη σημείωση άλλων εβδομήντα τεσσάρων χιλιάδων τετρακόσιων ενενήντα επτά (74.497) προσώπων πέραν των εκατό (100) χρονών ως θανόντων, που δεν έχουν πάρει οποιοδήποτε έγγραφο από το Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού.
5. Οι προσπάθειες για βελτίωση των καταχωρίσεων στο Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού συνεχίζονται, με οδηγίες προς τους λειτουργούς που εξυπηρετούν πολίτες οι οποίοι απευθύνονται κοντά τους για αντικατάσταση του δελτίου ταυτότητας ή του διαβατηρίου τους για επικαιροποίηση των διευθύνσεων τους στο σύστημα.
6. Στόχος του Υπουργείου Εσωτερικών είναι η εφαρμογή της αυτόματης εγγραφής στον εκλογικό κατάλογο των νέων, κατά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου (18^{ου}) έτους της ηλικίας τους, έχοντας στη διάθεσή του όμως τις ορθές διευθύνσεις τους, αφού η ορθή διεύθυνση επηρεάζει τον αριθμό των βουλευτών κατά εκλογική περιφέρεια ή των συμβούλων κατά δήμο ή κοινότητα. Εκτιμάται ότι μπορεί να γίνει σε επόμενη εκλογική αναμέτρηση, αφού δοθεί χρόνος στις υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών να προβούν σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες προς την κατεύθυνση αυτή.
7. Πέραν των όσων αναφέρονται πιο πάνω, η αναπομπή ερείδεται στους ακόλουθους λόγους:
- (α) Υπάρχει αυξημένος κίνδυνος διπλής ψήφου για τα πρόσωπα με διπλή ιθαγένεια, κυρίως παιδιά από γάμο πολίτη της Δημοκρατίας με πολίτη ενός άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως της Ελλάδας.
  - (β) Με την επιχειρούμενη με τον πιο πάνω τρόπο αυτόματη εγγραφή στον ειδικό εκλογικό κατάλογο των ευρωεκλογών και την εν γνώσει μας συμπερίληψη σε αυτόν χιλιάδων Κυπρίων του εξωτερικού, ερχόμαστε σε αντίθεση με τη διαχρονική θέση της πολιτείας, η οποία εκφράζεται μέσα από τις διατάξεις του άρθρου 92 του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου οι οποίες προνοούν ότι "...δικαίωμα του εκλέγειν έχει κάθε πολίτης της Δημοκρατίας [...] ο οποίος έχει τη συνήθη διαμονή του στην Κύπρο για περίοδο (6) μηνών αμέσως προ της κτήσεως των εκλογικών προσόντων...".
  - (γ) Πρόσθετα σημειώνεται, παρ' όλο που αυτό αποτελεί πρωτίστως πολιτικό θέμα, η εικονική διόγκωση του εκλογικού καταλόγου, η οποία εκτιμάται πως θα εκτοξεύσει την αποχή σε ποσοστά της τάξης του εβδομήντα τοις εκατό (70%), με τις όποιες συνέπειες θα έχει το φαινόμενο αυτό και στις υπόλοιπες εκλογικές αναμετρήσεις.
  - (δ) Σημειώνεται και το ζήτημα της επιβάρυνσης του κρατικού προϋπολογισμού με ένα ποσό της τάξης πέραν των διακοσίων χιλιάδων ευρώ (€200.000) περίπου, το οποίο θα χρειαστεί για τις δαπάνες λειτουργίας των πρόσθετων εκλογικών κέντρων και την εκτύπωση πρόσθετων εκατό χιλιάδων (100.000) ψηφοδελτίων.
8. Με βάση τα προαναφερόμενα, εισηγούμαι όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μη εμμένει στην απόφασή της, αποδεχόμενη την αναπομπή.».

Κατά την εξέταση του αναπεμφθέντος νόμου ο προϊστάμενος της Κεντρικής Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών αναφέρθηκε στους λόγους για τους οποίους κρίθηκε σκόπιμη η αναπομπή του νόμου, στη βάση της πιο πάνω επιστολής του Προέδρου της Δημοκρατίας, επαναλαμβάνοντας ότι η ψηφισθείσα νομοθεσία αναμένεται να επιφέρει σημαντικά λειτουργικά προβλήματα όσον αφορά τη διεξαγωγή των επερχόμενων ευρωεκλογών.

Ο εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε ότι, με βάση το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, η αναπομπή οποιουδήποτε νόμου από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας δε γίνεται μόνο για συνταγματικούς λόγους, αλλά για να επανεξεταστεί από τη Βουλή, εφόσον η εκτελεστική εξουσία διαφωνεί με τις πρόνοιές του. Συναφώς, η υπό συζήτηση αναπομπή βασίστηκε κυρίως σε λόγους για τους οποίους διαφωνεί η εκτελεστική εξουσία με τον νόμο που ψήφισε η Βουλή, οι οποίοι αφορούν κυρίως τα προβλήματα που θα προκύψουν από την εφαρμογή του.

Πέραν των πιο πάνω, ο ίδιος εκπρόσωπος, αναλύοντας τη νομική πτυχή του θέματος και ειδικότερα το γεγονός ότι μέρος του αναπεμφθέντος νόμου αφορά τη μεταφορά στην εθνική έννομη τάξη των προνοιών της Απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/994, επισήμανε στην επιτροπή ότι, σε περίπτωση αποδοχής των λόγων της αναπομπής όπως αυτοί εκτίθενται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας, η Βουλή οφείλει,

διαφοροποιώντας το κείμενο του αναπεμφθέντος νόμου, να θεσπίσει νέα νομοθεσία η οποία δε θα περιλαμβάνει τις διατάξεις με τις οποίες διαφωνεί η κυβέρνηση είτε θα εμπεριέχει τροποποιημένες τις εν λόγω διατάξεις. Επ' αυτού ο ίδιος εκπρόσωπος σημείωσε ότι δεν πρέπει να υπάρχει διάσταση απόψεων με την κυβέρνηση όσον αφορά τυχόν τροποποιήσεις που θα περιληφθούν στο κείμενο του αναπεμφθέντος νόμου στο στάδιο της εξέτασής του από τη Βουλή, καθότι σε τέτοια περίπτωση η κυβέρνηση θα δύναται να εγείρει ζήτημα συμβατότητας του νόμου με το σύνταγμα ως προς τη νομοθετική διαδικασία με την οποία ψηφίστηκε και απόφαση για το όλο θέμα θα λάβει το Ανώτατο Δικαστήριο, εφόσον αυτή παραπεμφθεί με αναφορά του Προέδρου της Δημοκρατίας για εκδίκαση.

Τέλος, ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι η πιο πάνω αναφερόμενη Απόφαση δεν έχει μέχρι σήμερα τεθεί σε ισχύ, επειδή δεν κατέστη δυνατό να εγκριθεί από όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως εκ τούτου, ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε όπως οι εναρμονιστικές διατάξεις του αναπεμφθέντος νόμου παραμείνουν ανενεργές, μέχρις ότου τεθεί σε ισχύ η εν λόγω Απόφαση, δεδομένου ότι ορισμένα κράτη μέλη ενδέχεται να μην εγκρίνουν την εν λόγω Απόφαση πριν από τη διενέργεια των επόμενων ευρωεκλογών, καθώς και ενόψει του γεγονότος ότι η Νομική Υπηρεσία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ήδη εισηγηθεί την προσθήκη σχετικής διάταξης στην εθνική εναρμονιστική νομοθεσία των κρατών μελών, σύμφωνα με την οποία η υιοθέτηση της Απόφασης από όλα τα κράτη μέλη συνιστά προϋπόθεση για την εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας. Πιο συγκεκριμένα, η εν λόγω εισήγηση αφορά την εισαγωγή στο κείμενο του αναπεμφθέντος νόμου σχετικής διάταξης, ώστε συγκεκριμένες πρόνοιες αυτού να τεθούν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της εν λόγω Απόφασης, αντί κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Σε περίπτωση δε που δεν υιοθετηθεί η εν λόγω εισήγηση στο στάδιο αυτό, ο ίδιος εκπρόσωπος σημείωσε ότι ανάλογη διάταξη θα πρέπει να εισαχθεί στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία πριν από τη διεξαγωγή των επόμενων ευρωεκλογών, στη βάση προνοιών νέου κυβερνητικού νομοσχεδίου ή πρότασης νόμου.

Στο στάδιο της εξέτασης του αναπεμφθέντος νόμου από την επιτροπή υποβλήθηκαν από τους βουλευτές ερωτήσεις σε σχέση με τους λόγους της αναπομπής και ζητήθηκαν πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις σε σχέση με την επικαιροποίηση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στο Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του αναπεμφθέντος νόμου στην ολομέλεια της Βουλής.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που η Βουλή δεν εμμένει στην αρχική της απόφαση σε σχέση με τον ψηφισθέντα νόμο, αποδεχόμενη τους λόγους της αναπομπής του Προέδρου της Δημοκρατίας επ' αυτού, οι οποίοι αφορούν την αυτόματη εγγραφή εκλογέων στον ειδικό εκλογικό κατάλογο των ευρωεκλογών, η επιτροπή εισηγείται την επαναθέσπιση του αναπεμφθέντος νόμου, υποβάλλοντας στην ολομέλεια του σώματος για ψήφιση νέο κείμενο, το οποίο θα διαλαμβάνει τις πρόνοιες που περιλάμβανε το σχετικό νομοσχέδιο που αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, πλην των προνοιών του οι οποίες αφορούν την τροποποίηση ισχυουσών διατάξεων της υπό αναφορά βασικής νομοθεσίας οι οποίες ρυθμίζουν την αυτόματη εγγραφή στον ειδικό εκλογικό κατάλογο των ευρωεκλογών των Τουρκοκυπρίων που έχουν αποκτήσει δικαίωμα εκλογής και διαμένουν στις περιοχές στις οποίες η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές για την αναπομπή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η κ. Μαύρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ναι.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όχι επί της ουσίας του θέματος, αλλά διαδικαστικά, θέλω να έχετε υπόψη σας ότι, σε περίπτωση που η αναπομπή γίνει αποδεκτή, θα πρέπει στη συνέχεια να γίνει δεύτερη ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα πρέπει να γίνει δεύτερη;

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Δεύτερη ψηφοφορία. Και ο νόμος που θα ψηφίσουμε θα πρέπει να διαφοροποιηθεί, έτσι ώστε το άρθρο 5, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 9 του βασικού νόμου, να περιλαμβάνει μόνο την τροποποίηση που ήταν στο αρχικό νομοσχέδιο, εκείνο δηλαδή όπου οι λίρες γίνονται ευρώ.

Άρα, σε ό,τι αφορά τους Τουρκοκυπρίους θα ισχύουν οι διατάξεις που ίσχυαν με τη νομοθεσία του 2014. Τούτο διευκρινιστικά. Θα πρέπει δηλαδή να κάμουμε και δεύτερη ψηφοφορία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, είμαστε έτοιμοι, έτσι το έχουμε, αλλά ήταν χρήσιμη η παρέμβασή σας, για να δοθεί η επεξήγηση, να μην τη δίνουμε εμείς απ' εδώ.

Όμως έχει και άλλους ομιλητές.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή ρωτήθηκε για αυτή τη διαδικασία η Νομική Υπηρεσία, κύριε Πρόεδρε, στην επιτροπή Εσωτερικών, πρέπει να σας πω ότι η άποψή της είναι ότι είναι θολό κατά πόσο είναι αυτό σωστό που κάμνουμε. Εγώ το έχω ξαναπεί αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πειράζει. Ναι, ναι, εν πειράζει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι γκριζο το αν δικαιούμαστε, απορρίπτοντας μία αναπομπή ή αποδεχόμενοι μία αναπομπή, να τροποποιούμε ξανά τον νόμο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορεί να συμβουλευτεί ο Πρόεδρος, να κάμει άλλη αναπομπή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι ένα γκριζο... Έθθα κάμει, γιατί εν του συμφέρει, κύριε Πρόεδρε, έν' πολλά σαφές. Δαμαί είναι τα καλά και συμφέροντα, η πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Λοιπόν. Επί της ουσίας. Μελετήσαμε την αναπομπή. Ένα είναι ξεκάθαρο: Δεν υπάρχει καμία αντισυνταγματικότητα στον νόμο που ψήφισε η Βουλή. Και δεν αναπέμπει τον νόμο ο Πρόεδρος, επειδή υπάρχει αντισυνταγματικότητα, ξεκαθαρίστηκε.

Δεύτερον, δεν υπάρχει κανένα πολιτικό ζήτημα. Δεν αμφισβητείται δηλαδή ο πολιτικός σκοπός για τον οποίο η Βουλή επέκτεινε το δικαίωμα σε άλλες εκατό χιλιάδες ψηφοφόρους, Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους, να ψηφίσουν με βάση το Αρχείο Πληθυσμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τρίτον, επικαλείται η αναπομπή πρακτικά ζητήματα. Πρακτικά ζητήματα, τα οποία εμείς θεωρούμε ότι μπορούν να λυθούν με την αύξηση του αριθμού των ψηφοφόρων ανά κάλπη, που μπορεί να γίνει πολύ εύκολα και με τη δημιουργία ελάχιστων καινούριων κέντρων εκλογής. Η κυβέρνηση επέλεξε, αντί να κάμει αυτές τις πρακτικές μετατροπές και να παρέχει το δικαίωμα σε ογδόντα πέντε χιλιάδες Ελληνοκυπρίους ψηφοφόρους και άλλες δεκαπέντε χιλιάδες Τουρκοκυπρίους ψηφοφόρους να συμμετάσχουν στις ευρωεκλογές, να τους αφήσει εκτός εκλογικής διαδικασίας, εγκαθιστώντας και τσιμεντώνοντας μία σαφή, εθνοτική, φυλετική διάκριση: Οι Ελληνοκύπριοι ψηφοφόροι να μην μπορούν να ψηφίσουν με βάση τον κατάλογο του Αρχείου Πληθυσμού και οι Τουρκοκύπριοι ψηφοφόροι να μπορούν να ψηφίσουν με βάση τον κατάλογο του Αρχείου Πληθυσμού.

Αυτή η φυλετική διάκριση πιστεύω ότι ενέχει και το στοιχείο της αντισυνταγματικότητας, μπορεί οποιοσδήποτε να προσφύγει, με τα όποια τυχόν επακόλουθα αυτής της ιστορίας. Εμείς δεν πρόκειται να δεχτούμε αυτή την επικίνδυνη εκτροπή και δεν πρόκειται να ψηφίσουμε την αναπομπή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νουρής.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Όταν τέθηκε μπροστά μας το εναρμονιστικό νομοσχέδιο, κρίθηκε από όλους ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό, γιατί πολύ απλά διόρθωνε μια σειρά από στρεβλώσεις, και έτσι το αντιμετωπίσαμε. Στη συνέχεια ο Δημοκρατικός Συναγερμός στήριξε την τροπολογία για την αυτόματη εγγραφή όχι περιστασιακά, γιατί ήρθε τη δεδομένη χρονική στιγμή, αλλά γιατί είναι μια δική μας πάγια πολιτική θέση αρχής, την οποία είχαμε ξανά υποστηρίξει πολλά χρόνια πριν ξανά με την υποβολή πρότασης νόμου στο κοινοβούλιο γύρω στο 2005.

Αντιλαμβανόμαστε από την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας και μελετώντας ακριβώς την αναπομπή, σε αντίθεση με αυτά που ο κ. Περδίκης έχει πει, ότι υπάρχει μια σειρά από τεχνικής φύσεως προβλήματα, τα οποία είναι δύσκολο να αντιμετωπιστούν όχι στο διηνεκές, αλλά στο σύντομο χρονικό περιθώριο που έχουμε ενώπιόν μας ως τις 2 Απριλίου.

Ως εκ τούτου και επειδή η δική μας πρόθεση δεν είναι να δημιουργήσουμε ένα προβληματικό σύστημα εκλογών, αλλά να προχωρήσουμε σε πραγματικό εκσυγχρονισμό του συστήματος εκλογών, εμείς θα αποδεχθούμε την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας, αλλά θα σημειώσουμε ότι όσα στην παράγραφο 6 της αναπομπής αναφέρονται, ότι δηλαδή ήδη οι υπηρεσίες του κράτους θα ασχοληθούν με την αντιμετώπιση αυτών των πολλών προβλημάτων, ώστε σε ένα μεταγενέστερο στάδιο να καταστεί εφικτή και να εφαρμοστεί η αυτόματη εγγραφή στους καταλόγους, σπηριζόμενοι ακριβώς σε αυτή τη θέση αρχής, την οποία είπα ότι έχουμε, είναι και δική μας πρόθεση -και δε θα το αφήσουμε να πάει στο διηνεκές- να επανέλθουμε με πρόταση νόμου ακριβώς για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, για να υιοθετήσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνομιλείτε, κύριε Νουρή, σας παρακαλώ.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

...την αυτόματη εγγραφή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Παπαδόπουλος Νικόλας.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για τους λόγους ακριβώς που αναπτύσσονται στην αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας, εμείς θα αποδεχθούμε αυτή την αναπομπή, γιατί όντως προκύπτουν πολλά πρακτικά και τεχνικά ζητήματα από τον νόμο που έχει ψηφιστεί και όπως είχε τροποποιηθεί τότε.

Οφείλω να επισημάνω ότι εμείς διαδικαστικά δε συμφωνούμε με αυτό που λέχθηκε προηγουμένως από τη συνάδελφο την κ. Μαύρου, ότι πρέπει να θεθούν δύο ψηφοφορίες. Αναπέμπεται ο νόμος στην ολότητά του. Εάν η κυβέρνηση επιθυμεί να επανέλθει και να καταθέσει μια άλλη πρόταση για το πώς θα διαμορφωθεί ο νόμος ή αν ο οποιοσδήποτε άλλος συνάδελφος έχει πρόταση για το πώς πρέπει να τροποποιηθεί η συγκεκριμένη νομοθεσία, τότε αυτό πρέπει να ακολουθήσει τη νόμιμη διαδικασία, δηλαδή να κατατεθεί είτε νομοσχέδιο είτε πρόταση νόμου, να εξεταστεί στην αρμόδια επιτροπή και να επανέλθει το σώμα. Ειδάλλως, κινδυνεύουμε σήμερα, κύριε Πρόεδρε, να πάμε σε εκλογές και να μη γνωρίζουμε ποιος νόμος και ποιο κείμενο θα τεθεί σε εφαρμογή. Γι' αυτό εμείς δε συναινούμε στο να τεθεί αυτή η νομοθεσία ενώπιον του σώματος τμηματικά. Είτε θα ψηφίσουμε στην ολότητά του τον νόμο είτε θα τον καταψηφίσουμε. Εμείς την προηγούμενη φορά είχαμε καταψηφίσει για τους λόγους που είχαμε αναπτύξει.

Άρα, διαδικαστικά δεν πιστεύω ότι μπορεί να γίνει αυτό που έχει εισηγηθεί η πρόεδρος της επιτροπής Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρέπει να πω ότι η βασική επιχειρηματολογία που επισυνάπτει ο Πρόεδρος στην αναπομπή του είναι αυτή που ακούσαμε. Αναφορικά με την έναρξη της συζήτησης για την πρόταση νόμου μας πριν από τρία χρόνια, το 2016, στην επιτροπή Εσωτερικών -εκκρεμεί στην επιτροπή Εσωτερικών για τρία χρόνια τώρα- για την αυτόματη εγγραφή όλων των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας που κλείνουν τα δεκαοκτώ τους χρόνια στον Εκλογικό Κατάλογο, είναι πρακτικά ζητήματα, αδυναμίες των αρμόδιων υπηρεσιών να αφαιρέσουν τους νεκρούς που είναι πάνω από εκατό χρόνων ή έχουν πεθάνει και δεν τους έχουν αφαιρέσει ακόμα από τον Εκλογικό Κατάλογο. Είναι το ζήτημα τάχατες ότι δεν ξέρουν σε ποιες διευθύνσεις ζουν και κατοικούν οι νέοι μας που κλείνουν τα δεκαοκτώ τους χρόνια. Και, όπως είπα και στην προηγούμενη συζήτηση που είχαμε στην ολομέλεια, για να βρούμε τους στρατεύσιμους, ξέρουμε σε ποια κατοικία, σε ποια διεύθυνση κατοικούν, για να πάρουν πρόσκληση να υπηρετήσουν τη θητεία τους, αλλά, για να εγγραφούν στον Εκλογικό Κατάλογο, δεν τους βρίσκουμε.

Πρέπει να πω ότι δεν υπάρχει πολιτική βούληση, κύριε Πρόεδρε. Το να μας λείπει μέσα στην επιστολή ο Πρόεδρος ότι αυτές οι υπηρεσίες θα διεκπεραιώσουν αυτή την εργασία αλλά όχι τώρα, στο μέλλον, ε, δεν είναι το μήνυμα που πήραμε στην επιτροπή Εσωτερικών από τις αρμόδιες υπηρεσίες, όταν ξεκίνησε η συζήτηση. Αντίθετα, υπάρχει έλλειψη πολιτικής βούλησης.

Υπάρχει ένα πολύ σοβαρό ζήτημα στο οποίο δεν αναφέρεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και μας κάνει εντύπωση. Παραβιάζεται σαφέστατα το σύνταγμα, παραβιάζεται σαφέστατα η βασική αρχή του συντάγματος για ισονομία, για ίση μεταχείριση από το κράτος όλων των πολιτών του. Εδώ χωρίζονται όχι σε δύο κατηγορίες σε τρεις κατηγορίες οι Κύπριοι πολίτες με το κυβερνητικό νομοσχέδιο. Πρώτης κατηγορίας είναι οι Τουρκοκύπριοι συμπατριώτες μας που είναι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας και ζουν στα κατεχόμενα. Αυτοί είναι οι πολίτες πρώτης κατηγορίας σε αυτό το νομοσχέδιο. Δεύτερης κατηγορίας είναι οι Τουρκοκύπριοι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας που ζουν στις ελεύθερες περιοχές και τρίτης κατηγορίας οι Ελληνοκύπριοι που ζουν στις ελεύθερες περιοχές.

Κύριε Πρόεδρε,

Διερωτώμαι: Αν ένας Ελληνοκύπριος ή ένας Τουρκοκύπριος που ζει στις ελεύθερες περιοχές προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο μετά τις Ευρωεκλογές, είμαστε τόσο σίγουροι, ο Πρόεδρος και η κυβέρνηση είναι τόσο σίγουροι ότι δε θα κερδίσει τη δίκη για παραβίαση των συνταγματικών του δικαιωμάτων για ισονομία; Θεωρώ, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν υπάρχουν βάσιμα επιχειρήματα, δεν επικαλείται κανένα συνταγματικό επιχείρημα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ούτε σοβαρό πολιτικό επιχείρημα, για να τεκμηριώσει την αναπομπή του, γι' αυτό και εμείς θα την καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Μοιραία αυτού του είδους τα ζητήματα οδηγούνται σε νομικές έννοιες οι οποίες είναι κάπως εξειδικευμένες. Εκ πρώτης όψεως η αναπομπή μπορεί να μην αναφέρεται σε συνταγματικά ζητήματα, αλλά υπάρχει πληθώρα αποφάσεων τόσο από το ΕΔΑΔ όσο και από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, ότι η αποδοχή τουλάχιστον, η ύπαρξη τεχνικών εμποδίων στην άσκηση συνταγματικών ή ανθρωπίνων δικαιωμάτων από μόνη της θεωρείται ως παράβαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και μόνο υπό αυτή την έννοια μπορούμε να κάνουμε αποδεκτή την αναπομπή, υπό την έννοια ότι, εάν αφεθεί ο νόμος όπως έχει, πιθανότατα να δημιουργηθούν προβλήματα εφαρμογής της αρχής της ισονομίας.

Επομένως, αν και τα επιχειρήματα του κ. Λιλλήκα με βρίσκουν σύμφωνο, αν και πιστεύω ότι σε αυτή την υπόθεση οι Έλληνες Κύπριοι βρίσκονται σε δυσμενέστερη θέση έναντι όλων των υπολοίπων πολιτών του κράτους αυτού, λαμβανομένων υπόψη των ζητημάτων που υποστηρίζονται στην αναπομπή, θα την υποστηρίξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα υιοθετήσουμε το επιχείρημα του φίλτατου, ευπαίδευτου νομικά καταρτισμένου Κωστή Ευσταθίου...

(Μη ευκρινή σχόλια από τους βουλευτές της πτέρυγας του Δημοκρατικού Συναγερμού)

(Αστεειύμενος)

Θα με πληρώσει μετά, εννά με τζιεράσει!

Έχει βάση, αλλά την ίδια ώρα θα δεχτούμε και το επιχείρημα του Νικόλα Παπαδόπουλου, ότι δεν μπορούμε να δεχτούμε δεύτερη ψηφοφορία, δεδομένου ότι πραγματικά δεν ξέρουμε τι θα ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Μαύρου.

Κυρία Μαύρου, μιας και παίρνετε τον λόγο, εξηγήστε μας γιατί η ανάγκη να έρθει δεύτερη ψηφοφορία, πώς το είδατε και αν...

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Πρώτα επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, να επαναλάβουμε ως ΑΚΕΛ τη στήριξη της θέσης που ουσιαστικά υιοθετήθηκε την προηγούμενη φορά από την ολομέλεια σε ό,τι αφορά το δικαίωμα όλων των πολιτών να συμμετέχουν στις εκλογικές διαδικασίες, άρα, στη διαδικασία της αυτόματης εγγραφής. Είναι ένα πολυσυζητημένο θέμα. Και η πρόταση του κ. Λιλλήκα και άλλες παρόμοιες προτάσεις έχουν συζητηθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών στο παρελθόν, τα προβλήματα τα οποία αναφέρονται και στο κείμενο της αναπομπής του Προέδρου είχαν μπει και στο παρελθόν και σε εκείνο το στάδιο δεν υπήρξε κατάληξη σε ό,τι αφορά άλλες προτάσεις νόμου.

Αν θυμάστε, στην τελευταία ολομέλεια και ως θέση αρχής και για να ασκηθεί επιτέλους πίεση στην εκτελεστική εξουσία να λύσει τα προβλήματα του Αρχείου Πληθυσμού ψηφίσαμε με τον τρόπο που ψηφίσαμε.

Εμείς εξακολουθούμε να έχουμε τη θέση αρχής, θεωρούμε ότι το δικαίωμα συμμετοχής στις εκλογικές διαδικασίες πρέπει να διασφαλίζεται για κάθε πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας, αντιλαμβανόμαστε τα πρακτικά προβλήματα, και, αφού αυτά επικαλείται ο Πρόεδρος στην αναπομπή του, δεν είμαστε εμείς εκείνοι που θα επιμένουμε να προχωρήσουμε σε μια διαδικασία με τυχόν προβλήματα. Αυτό δεν απαλλάσσει την εκτελεστική εξουσία από τις αδυναμίες, γι' αυτό και στην αναπομπή θα τηρήσουμε αποχή.

Τώρα, σε ό,τι αφορά τα διαδικαστικά, η Νομική Υπηρεσία, με την οποία αφιερώσαμε πολύ χρόνο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλάτε για τη νέα πρόταση;

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Ναι.

Η Νομική Υπηρεσία του κράτους, με την οποία αφιερώσαμε πολύ χρόνο στην τελευταία συνεδρία, δεν εντόπιζε γκριζες ζώνες, έδωσε διαφορετικές επιλογές στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ρωτήσω κάτι, παρ' όλο που σας διακόπτω. Η κυβέρνηση αποδέχεται το περιεχόμενο αυτής της πρότασης;

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Μια επιλογή θα ήταν αυτή που έχουν αναφέρει οι ίδιοι συνάδελφοι. Γίνεται αποδεκτή η αναπομπή, το κείμενο του νόμου ως ήρθε ενώπιον της Βουλής παύει να υφίσταται και μένει ο νόμος του 2014. Η άλλη επιλογή, τουλάχιστον αυτή ήταν η ερμηνεία, ότι η αναπομπή αναφέρεται σε ένα μόνο άρθρο της νομοθεσίας, το 9 (1Α), και με αυτό το σκεπτικό τα υπόλοιπα άρθρα, τα οποία είναι τεχνικής φύσης και εναρμονιστικής φύσης κυρίως, μπορεί να επαναβεβαιωθούν από την επιτροπή. Αν η ολομέλεια δε θέλει να ξαναψηφίσει, θα μείνουμε με τον νόμο του 2014 ως έχει και πιθανόν σύντομα να έρθουμε ως επιτροπή να καλύψουμε τουλάχιστον τις εναρμονιστικές διατάξεις.

Η εισήγησή μας όμως, για να διευκολύνεται και η δουλειά, είναι τις πρόνοιες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καθαρό, μην προχωρήσετε. Θα προχωρήσουμε με την αναπομπή, για να δούμε αν υπάρχει αντικείμενο, και θα κάνουμε, πριν πάμε σε ψηφοφορία για το νέο κείμενο ή όχι, αν χρειαστεί, διαδικαστική συζήτηση.

Ψηφίστε τώρα για την αναπομπή.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ, πέντε εναντίον, δεκαεπτά αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και δεκαεπτά αποχές, η αναπομπή γίνεται αποδεκτή*.

Άρα, είμαστε ενώπιον του διαδικαστικού ζητήματος όπως το υπονόησε ο κ. Περδίκης και όπως το ανέδειξε πιο συγκεκριμένα ο κ. Παπαδόπουλος.

Πριν δώσω τον λόγο, να πω το εξής: Εάν η κυβέρνηση δεν έχει ένσταση με αυτή τη διαδικασία και αυτό το περιεχόμενο, οποιαδήποτε ένσταση διαδικαστική, κύριε Παπαδόπουλε, για αλλαγή θα μπορούσε να λυθεί με πρόταση νόμου η οποία θα κηρυσσόταν κατεπείγουσα τώρα, ακόμα και να ψηφιστεί. Άρα, είναι για μένα κρίσιμο, ώστε να το συνδέσουμε και με το διαδικαστικό.

Δύο πράγματα για τα οποία θέλω η πρόεδρος πάλι να πάρει τον λόγο, να μας εξηγήσει: Πρώτον, αν αυτό το περιεχόμενο είναι αποδεκτό από την κυβέρνηση και δε θα έχουμε άλλα προβλήματα και, δεύτερον, αν θέλουμε να είμαστε απόλυτα σωστοί, να το μετατρέψουμε σε πρόταση νόμου ή τώρα ή σε δεκαπέντε μέρες, εάν δε δημιουργείται πρόβλημα με τον χρόνο όσον αφορά τις εκλογές και να ψηφιστεί.

Θέλω να ξέρω τη θέση της κυβέρνησης επί της ουσίας.

Η κ. Μαύρου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Να μιλήσει η κυβέρνηση.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μας εκφράσει τη θέση της κυβέρνησης η πρόεδρος της επιτροπής, όχι το ΑΚΕΛ, είναι διαφορετικό.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Εξ όσων έχουν λεχθεί στη συνεδρία της επιτροπής μπορεί να γίνει και το πρώτο και το δεύτερο. Μπορεί δηλαδή σήμερα απλώς να αποδεχτούμε ή να απορρίψουμε την αναπομπή -είναι κάτι που το συζητήσαμε άλλωστε- και να έρθουμε άμεσα με πρόταση νόμου από πλευράς της επιτροπής Εσωτερικών, για να καλύψουμε τα υπόλοιπα θέματα. Η άλλη επιλογή είναι να κάνουμε σήμερα δεύτερη ψηφοφορία. Αν οι συνάδελφοι δε νιώθουν άνετα με αυτή τη διαδικασία, θα επανέλθουμε με πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, πριν εγείρετε οποιαδήποτε διαδικαστικά θέματα, αντιλαμβάνεστε ότι μπορεί να γίνουν τρία πράγματα: Ή ψηφοφορία, όπως το έβαλα, ή να κηρυχθεί ως πρόταση νόμου το περιεχόμενο τώρα και να ψηφιστεί κατεπείγοντως τώρα ή να γίνει μια πρόταση νόμου που θα έρθει σε δεκαπέντε μέρες, νοουμένου ότι δε δημιουργεί πρόβλημα στη διαδικασία των εκλογών.

Έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ο κ. Περδίκης, νομίζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, τελειώστε εσείς πρώτα και μετά ο κ. Περδίκης.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω συμφωνώ και όλοι θεωρώ ότι συμφωνούμε στην κατάληξη. Από τη στιγμή που έχει γίνει αποδεχτή η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας, παραμένουμε στη νομοθεσία και στον νόμο του 2014 και,

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Χρίστος Χρίστου (ΕΛΑΜ), ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Λίνος Παπαγιάννης (ΕΛΑΜ).

για να αλλάξει αυτό το πράγμα, πρέπει να κατατεθεί ένα νέο κείμενο. Εξάλλου, αυτό εισηγείται και η ίδια η επιτροπή Εσωτερικών. Τώρα, αν θα είναι πρόταση νόμου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ή τούτο που έχουμε τώρα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το τι έχει παραμείνει, κάτι άλλο.

Επειδή έχουμε να κάνουμε με ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα, τον τρόπο που θα διεξαχθούν εκλογές μέσα σε λίγους μήνες, θεωρώ ότι θα ήταν καλύτερα, παρά να σπεύσουμε σήμερα με τη μορφή του κατεπείγοντος να παρουσιάσουμε ένα κείμενο ή να ετοιμαστεί ένα κείμενο και να το αναλύουμε, καλύτερα να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μην κουραστείτε περισσότερο. Εγώ εισηγούμαι αυτό το κείμενο, κυρία Μαύρου, να το πάρετε τη Δευτέρα στην επιτροπή ως πρόταση νόμου της επιτροπής, να φέρετε και την κυβέρνηση, να είμαστε πιο καλά μελετημένοι σε δεκαπέντε μέρες.

Άρα, αυτό αναβάλλεται. Αυτή η ψηφοφορία αναβάλλεται και τα ευκόλως εννοούμενα παραλείπονται.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάμε τώρα στο επόμενο θέμα, που αφήσαμε προς το τέλος, που είναι το υπ' αριθμόν 3 θέμα. Να παρακαλέσω το υπουργείο να έχει υπόψη του ότι το πιο πιθανόν να γίνει η αλλαγή αυτή σε δεκαπέντε μέρες, να μη μας πουν ότι ξεκίνησαν διαδικασίες.

Τα υπ' αριθμόν 3 και 4 θέματα, τα οποία είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018» και «Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019».

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ναι, ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Θέλουμε να ζητήσουμε αναβολή, κύριε Πρόεδρε. Αν θέλει κάποιος να το αιτιολογήσω, μπορώ. Επειδή είναι η τρίτη φορά, αν δεν κάνω λάθος, που θα αναβληθεί το θέμα. Τις τελευταίες μέρες έχουμε δεχτεί πολλά τηλεφωνήματα, προφανώς όλοι σε αυτή την αίθουσα, από αρκετούς ξενοδοχοϋπαλλήλους και, επειδή αυτό που πρόκειται να γίνει θεωρώ ότι θα έχει πολύ αρνητικό αντίκτυπο στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, καλύτερα θα ήταν να αναβληθεί το θέμα, ελπίζοντας ότι κάποιοι από εδώ θα αλλάξουν στάση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνούμε όλοι με την αναβολή ή υπάρχει ένσταση;

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και μετά ο κ. Βότσης.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Φτάσαμε στα όρια της ξενοδοχειακής βιομηχανίας! Λόγω αυτής της εκκρεμότητας, δεν μπορούν να προγραμματιστούν για την τουριστική περίοδο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Άρα, υπάρχει ένσταση.

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τούτο το θέμα πήγε και ήρθε αρκετές φορές. Δηλαδή είναι ολόκληρο το πακέτο των κανονισμών, που όλοι οι εμπλεκόμενοι συμφώνησαν και κατέληξαν, για να μπουν τα ξενοδοχεία σε μια νέα

τάξη πραγμάτων, πιο σύγχρονη, με όλα τα θετικά συνεπακόλουθα. Έμεινε ένα σημείο τριβής, το οποίο μεγαλοποιήθηκε εν πάση περιπτώσει και καλύπτεται με διάφορες τροπολογίες το συγκεκριμένο σημείο, όταν θα κληθούμε να τοποθετηθούμε. Εκατό φορές να το ξαναφέρουμε, ο καθένας έχει την άποψή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μας, αναβολή ή όχι;

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Δε δεχόμαστε την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, ευχαριστώ, δε χρειάζεται περισσότερο.

Το ΑΚΕΛ. Ποια είναι η θέση του για το θέμα της αναβολής;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, ένα «ναι» ή «όχι» αρκεί, δε θέλει πολλή επεξήγηση.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Θέλω δέκα δευτερόλεπτα, για να σχολιάσω κάτι. Ναι, είμαστε αρνητικοί για την αναβολή, είμαστε έτοιμοι, για να προχωρήσουμε. Οι συνεχείς αναβολές δεν μπορεί να συνεχιστούν. Ήρθε από αναρμόδιο υπουργείο αυτή η νομοθεσία. Για ένα τέτοιο σοβαρό ζήτημα θα έλεγα ότι το λιγότερο θα έπρεπε, αφού κάναμε και Υφυπουργείο Τουρισμού, να είχαμε μια νομοθεσία που θα ερχόταν από το σχετικό υφυπουργείο. Όλα έγιναν με έναν τρόπο πολύ παράξενο εν πάση περιπτώσει και είμαστε ενώπιος ενωπίω, όμως σε αυτό συμφωνούμε, για να αποφασίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή δεν εγκρίνετε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λιλλήκα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ζήτησα τον λόγο, κύριε Πρόεδρε, για να πω και τη δική μας θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για την αναβολή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι, είμαστε και σήμερα έτοιμοι να το συζητήσουμε. Βεβαίως, δεν απορρίπτουμε την αναβολή, απλώς θέλω να επισημάνω ότι, όταν επικαλούμαστε κάποιες αρχές για τις τοποθετήσεις μας, οι ίδιες αρχές πρέπει να ισχύουν για όλα τα θέματα. Εδώ αυτή η ολομέλεια, μια συγκεκριμένη πλειοψηφία, ανέβαλε πέρσι το νομοσχέδιο για τον ενιαίο μηχανισμό επιθεωρητών για έναν ολόκληρο χρόνο, επανήλθε μετά από ένα χρόνο στην ολομέλεια, το αναβάλαμε για δεύτερη φορά με αόριστο χρόνο προσδιορισμού, τότε θα ξαναγίνει η συζήτηση, αλλά γι' αυτό το θέμα λέμε ότι επίκειται η τουριστική περίοδος και τα ξενοδοχεία πρέπει να ετοιμαστούν, λες και πέρσι και πρόπερσι περίμεναν το νομοσχέδιο, για να προετοιμαστούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Η αναβολή όμως δεν εγκρίνεται, προχωρούμε.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό των νομοθετημάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου για την αδειοδότηση και κατηγοριοποίηση των ξενοδοχείων και των τουριστικών καταλυμάτων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018» και τους κανονισμούς «Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Κώστας Κώστα

Μαρίνος Μουσιούτσας

Αντρέας Φακοντής

Ανδρέας Κυπριανού

Χριστάκης Τζιοβάνης

Νίκος Νουρής

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 12^{ης} Ιουνίου και 23^{ης} Οκτωβρίου 2018. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ), του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης της Ποιότητας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ), του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου (ΣΤΕΚ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής (ΠΑΣΙΚΑ), του ΕΤΕΚ, του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ. Η Ομοσπονδία Συνδέσμων Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής (ΟΣΙΚΑ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 19 του περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμου, είναι η αντικατάσταση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου για την αδειοδότηση και κατηγοριοποίηση των ξενοδοχείων και των τουριστικών καταλυμάτων με νέο απλοποιημένο πλαίσιο.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, στο πλαίσιο της αναπτυξιακής μεταρρύθμισης του κράτους τέθηκε ως προτεραιότητα η απλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου, η μείωση της γραφειοκρατίας και η κατάργηση αναχρονιστικών και επιβαρυντικών διαδικασιών που διέπουν την αδειοδότηση ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων. Προς επίτευξη των πιο πάνω, καταρτίστηκε από το κράτος σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη και την ολοκληρωμένη πολιτική για διευκόλυνση του επιχειρείν, αλλά και για να εμπλουτιστεί το τουριστικό προϊόν και να προσελκυσθούν νέες επενδύσεις στη Δημοκρατία. Το εν λόγω σχέδιο υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αποτελεί πλέον σύσταση για τη Δημοκρατία σε κάθε έκθεσή της. Για την ετοιμασία του αναθεωρημένου νομοθετικού πλαισίου μελετήθηκαν από τους αρμοδίους οι καλές πρακτικές άλλων τουριστικών χωρών, καθώς και η εμπειρογνωμοσύνη από την εγχώρια αγορά.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο προωθούνται οι ακόλουθες μεταρρυθμίσεις:

1. Η κατάργηση αχρειάστων διαδικασιών και επιτροπών, αφού κάθε θέμα θα τυγχάνει χειρισμού από την καθ' ύλην αρμόδια αρχή για αποφυγή επικαλύψεων.
2. Ο χαρακτηρισμός ξενοδοχειακών μονάδων ως αστικών ξενοδοχείων, boutique hotels και suite hotels.
3. Η έκδοση άδειας λειτουργίας τριετούς διάρκειας από το Υφυπουργείο Τουρισμού με την προσκόμιση μόνο των απαραίτητων πιστοποιητικών τα οποία διασφαλίζουν την ασφάλεια του υποστατικού.
4. Η θεσμοθέτηση του mystery shopping, δηλαδή υποχρεωτικής επιθεώρησης των ξενοδοχειακών μονάδων από εξωτερικούς φορείς, έτσι ώστε να αξιολογείται το επίπεδο των υπηρεσιών που προσφέρονται.
5. Η θεσμοθέτηση νέου συστήματος κατηγοριοποίησης των ξενοδοχείων και των τουριστικών καταλυμάτων με έμφαση στην ποιότητα, στην εξυπηρέτηση και την ποικιλομορφία, ανάλογα με τις

απαιτήσεις του πελάτη και το προφίλ του ξενοδοχείου, το οποίο περιλαμβάνει υποχρεωτικά κριτήρια-μέσα με τα οποία διασφαλίζεται η συμμόρφωση με κανόνες ασφάλειας και υγείας και προαιρετικά κριτήρια-μέσα με τα οποία δίνεται η ευελιξία και η ευχέρεια στον επενδυτή να επιλέξει τον τύπο της ανάπτυξής του.

6. Η κατάργηση αναχρονιστικών υποχρεωτικών προνοιών, καθώς και σωρείας τεχνικών κριτηρίων και ο καθορισμός κριτηρίων που διασφαλίζουν την ποιότητα του τουριστικού προϊόντος, καθώς και του επιπέδου εξυπηρέτησης των πολιτών.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών, ενώ παράλληλα αρκετοί από αυτούς κατέθεσαν εισηγήσεις τόσο γραπτώς όσο και προφορικά για βελτίωση του νέου πλαισίου.

Συγκεκριμένα, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τα υποχρεωτικά και προαιρετικά κριτήρια που προτείνεται να λαμβάνονται υπόψη για την κατηγοριοποίηση των ξενοδοχείων και των τουριστικών καταλυμάτων, π.χ. προσόντα για διευθυντές ξενοδοχείων, απαραίτητη γνώση ελληνικής γλώσσας, εμβαδά των διάφορων χώρων.
2. Η έκδοση άδειας λειτουργίας με την προσκόμιση της άδειας οικοδομής αντί του πιστοποιητικού τελικής έγκρισης, όπως προβλέπεται στον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο.
3. Οι περιπτώσεις κατά τις οποίες ανακαλείται μια άδεια λειτουργίας.
4. Η αυτόματη ανανέωση κάθε τρία χρόνια της άδειας λειτουργίας χωρίς την υποχρέωση υποβολής συγκεκριμένων εν ισχύ πιστοποιητικών, τα οποία λήγουν νωρίτερα από την άδεια λειτουργίας.
5. Η μη συμπερίληψη των αρχαίων μνημείων στις παραδοσιακές οικοδομές.
6. Η διαδικασία πραγματοποίησης μυστικών επισκέψεων.
7. Τα απαραίτητα πιστοποιητικά που προσκομίζονται για τις κολυμβητικές δεξαμενές.
8. Οι προδιαγραφές και ο αριθμός των χώρων στάθμευσης.
9. Η ρύθμιση του θέματος της προστασίας των καταναλωτών και οι σχέσεις τους με τα ξενοδοχεία και τα τουριστικά καταλύματα.
10. Η προσβασιμότητα των ξενοδοχείων και των τουριστικών καταλυμάτων σε άτομα με αναπηρίες.
11. Η διασφάλιση των δικαιωμάτων των υπαλλήλων των ξενοδοχείων και των τουριστικών καταλυμάτων.
12. Η δυνατότητα υπενοικίασης χώρων των ξενοδοχείων και ειδικότερα των εστιατορίων.
13. Η μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, ούτως ώστε να συμπίπτει με αυτήν της ίδρυσης του Υφυπουργείου Τουρισμού, δηλαδή τη 2^η Ιανουαρίου 2019.

Στα πλαίσια της περαιτέρω μελέτης του νέου νομοθετικού πλαισίου από την επιτροπή και προς ικανοποίηση των εισηγήσεων που έγιναν τόσο από τους εμπλεκόμενους φορείς όσο και από βουλευτές μέλη της επιτροπής, κατατέθηκε στην επιτροπή από την εκτελεστική εξουσία, με τη σύμφωνο γνώμη της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, αριθμός αναθεωρημένων κειμένων, ούτως ώστε να περιληφθούν σε αυτά όσες εισηγήσεις έγιναν αποδεκτές από τους κυβερνητικούς αρμοδίους.

Συγκεκριμένα, στα τελικά κείμενα, όπως αυτά διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η συμπερίληψη στις παραδοσιακές οικοδομές των κτιρίων που έχουν χαρακτηριστεί ως αρχαία μνημεία σύμφωνα με τον περί Αρχαιοτήτων Νόμο.
2. Η προσκόμιση κατά την ανανέωση της άδειας λειτουργίας, πέραν από την καταβολή του καθορισμένου τέλους, και αριθμού εν ισχύ πιστοποιητικών.
3. Η υποχρέωση του Υφυπουργείου Τουρισμού να δίνει προκαταρκτική κατάταξη στη βάση της άδειας οικοδομής μέχρι την έκδοση της τελικής κατάταξης.
4. Η ενημέρωση του Υφυπουργείου Τουρισμού από τις αρμόδιες αρχές που επιλαμβάνονται παραπόνων πελατών για καταγγελίες που γίνονται από πελάτες οποιασδήποτε ξενοδοχειακής επιχείρησης.
5. Η μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου και των κανονισμών στην ημερομηνία που θα τεθεί σε ισχύ ο περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμος.

6. Η διαφοροποίηση των προδιαγραφών των τουριστικών κατασκηνώσεων, των τουριστικών επαύλεων και των τουριστικών καταλυμάτων εντός παραδοσιακών οικοδομών.
7. Η διαφοροποίηση των κριτηρίων οργανωμένων διαμερισμάτων και τουριστικών χωριών.
8. Η διαφοροποίηση των απαραίτητων πιστοποιητικών και εγγράφων για εξασφάλιση άδειας λειτουργίας ξενοδοχείου, ξενοδοχείου εντός παραδοσιακής οικοδομής και τουριστικών καταλυμάτων.
9. Τα προβλεπόμενα για τους χώρους στάθμευσης, ούτως ώστε να συμμορφώνονται με τα εκάστοτε διατάγματα που εκδίδει ο Υπουργός Εσωτερικών για το θέμα.
10. Η μίσθωση ή υπεκμίσθωση εστιατορίων ή άλλων κατηγοριών κέντρων σε πρόσωπα ξένα προς την επιχείρηση.
11. Η υποχρεωτική τήρηση στατιστικών στοιχείων για τους πελάτες του ξενοδοχείου συνολικά, αλλά και ξεχωριστά για τα άτομα με αναπηρίες.
12. Η διαφοροποίηση κριτηρίων κατάταξης ξενοδοχείων, οργανωμένων διαμερισμάτων και τουριστικών χωριών.

Σημειώνεται ότι, λόγω του αυξημένου φόρτου εργασίας της επιτροπής πριν τη διακοπή των εργασιών της Βουλής των Αντιπροσώπων για τις εορτές των Χριστουγέννων, σε συνάρτηση με τον μεγάλο όγκο των κειμένων, καθώς και των πολλαπλών αναθεωρήσεων που αυτά υπέστησαν σύμφωνα με τα πιο πάνω από την εκτελεστική εξουσία, δεν ήταν δυνατόν οι υπηρεσίες της Βουλής στο παρόν στάδιο να διεξέλθουν τα κείμενα στον ελάχιστο χρόνο που είχαν στη διάθεσή τους, προκειμένου να επιφέρουν σε αυτά τυχόν πρόσθετες νομοτεχνικές βελτιώσεις στο πλαίσιο της επεξεργασίας που τυγχάνουν τα προς ψήφιση/έγκριση κείμενα. Η επιτροπή κρίνει ότι υπό τις περιστάσεις αυτές και δεδομένου ότι τα προτεινόμενα κείμενα χρήζουν άμεσης προώθησης στην ολομέλεια του σώματος οι νομοτεχνικές/νομικές και επί της ουσίας παρεμβάσεις της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας στα κείμενα είναι αρκούντως ικανοποιητικές, ώστε αυτά να προωθηθούν στην ολομέλεια της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των κανονισμών, όπως διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κώστας Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν κατατέθηκαν πριν από εννέα περίπου μήνες στη Βουλή το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί για την ίδρυση και τη λειτουργία ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων, ως κόμμα τονίσαμε ότι θέλουμε να συμβάλουμε εποικοδομητικά στη συζήτηση που θα ξεκινούσε με στόχο την ανάπτυξη ενός εκσυγχρονισμένου, αποτελεσματικού και ευέλικτου κανονιστικού πλαισίου, το οποίο θα οδηγήσει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την εδραίωση της Κύπρου ως ενός ποιοτικού αιεφόρου τουριστικού προορισμού.

Χρειάστηκαν ειλικρινά μερικές μέρες και πολλές ώρες, για να μελετήσουμε σε βάθος και με προσοχή τα προτεινόμενα πολυσέλιδα νομοθετήματα. Όταν ξεκίνησε η συζήτηση στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής Τουρισμού τον περασμένο Σεπτέμβρη, καταθέσαμε τις δεκάδες εισηγήσεις μας για αλλαγές. Στις συνεδρίες της επιτροπής που ακολούθησαν ως ΑΚΕΛ καταφέραμε να πετύχουμε να γίνουν αποδεκτές από το Υπουργείο Εσωτερικών αρκετές από τις εισηγήσεις μας, αλλαγές που είχαν να κάνουν με τις επιπτώσεις στην κατάταξη μετά τις μυστικές επισκέψεις, τις σχέσεις πελάτη και ξενοδόχου και ειδικότερα την ενημέρωση του Υφυπουργείου Τουρισμού για τις καταγγελίες στην Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή, την ένταξη και των αρχαίων μνημείων στις παραδοσιακές οικοδομές, τις επιπτώσεις από την κατ' εξακολούθηση παραβίαση της νομοθεσίας. Επίσης, την κατάταξη των ξενοδοχείων μετά από άδεια λειτουργίας, τις ευθύνες σε περίπτωση ατυχήματος, τις επαληθεύσεις των εγκεκριμένων τεχνικών σχεδίων από το υφυπουργείο, την παροχή προγεύματος σε όλα τα ξενοδοχεία, την παρουσία βοηθού υποδοχής σε όλα τα ξενοδοχεία, την προσθήκη στα κριτήρια αξιολόγησης πιστοποιητικών ISO, όπως για παράδειγμα για την ασφάλεια πληροφοριών και άλλα.

Οι δύο όμως εισηγήσεις μας που έγιναν αποδεκτές και τις οποίες θεωρούμε ως τις πιο σημαντικές είναι αυτές της ένταξης για πρώτη φορά στα προαιρετικά κριτήρια κατάταξης των ξενοδοχείων της αποδεδειγμένης γνώσης της ελληνικής γλώσσας από το 75% του προσωπικού πρώτης γραμμής και της πιστοποίησης των

πρότυπων επαγγελματικών προσόντων με τους βαθμούς να πολλαπλασιάζονται επί κάθε διατιθέμενου πιστοποιητικού. Η αλήθεια είναι ότι ως κόμμα προσπαθήσαμε να πετύχουμε όπως αυτά τα δύο κριτήρια ενταχθούν στα υποχρεωτικά κριτήρια. Θεωρούμε όμως το γεγονός ότι για πρώτη φορά εντάσσονται στα κριτήρια και το ότι οι ξενοδόχοι οι οποίοι θα τα αξιοποιούν θα βαθμολογούνται με επιπρόσθετους βαθμούς ως μια σημαντική επιτυχία.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πρώτη μας τροπολογία έχει ως σκοπό να επαναφέρει στη νομοθεσία το άρθρο 12(1) της υφιστάμενης νομοθεσίας, το οποίο δεν αναφέρεται στο νομοσχέδιο που κατέθεσε η κυβέρνηση και το οποίο είναι το ακόλουθο: «Κάθε ξενοδοχείο απασχολεί το απαιτούμενο προσωπικό διάφορων ειδικοτήτων για την παροχή ικανοποιητικού βαθμού υπηρεσιών στους πελάτες του και για την εν γένει κανονική λειτουργία του ξενοδοχείου». Θεωρούμε αδιανόητο, τη στιγμή που στα κριτήρια των κανονισμών για την αδειοδότηση των ξενοδοχείων καθορίζονται κριτήρια όχι τόσο σημαντικά, να διαγράφεται το άρθρο που λέει ότι θα πρέπει οι ξενοδόχοι να έχουν το απαραίτητο προσωπικό, για να εξυπηρετούν ικανοποιητικά τους πελάτες τους, και δε θα εξαναγκάζουν κάποιους από τους υπαλλήλους τους να εργάζονται εξοντωτικά ωράρια, για να βγάλουν όλη τη δουλειά, επειδή δε θέλουν να εργοδοτήσουν το απαιτούμενο προσωπικό.

Η δεύτερη τροπολογία μας διαγράφει την παράγραφο (1) του Κανονισμού 11, η οποία προβλέπει το δικαίωμα του επιχειρηματία ή του διευθυντή του ξενοδοχείου να μισθώνει ή υπεκμισθώνει εστιατόρια ή άλλες κατηγορίες κέντρων που πιθανώς να δουλεύουν στο ξενοδοχείο σε πρόσωπα ξένα προς την επιχείρηση. Είναι αυτή η παράγραφος η οποία προκάλεσε την έντονη αντίδραση του συνδικαλιστικού κινήματος, το οποίο προχώρησε σε μεγάλες εκδηλώσεις διαμαρτυρίας, αφού θεωρεί ότι αυτή η προσθήκη θα ανοίξει την πόρτα σε μαζικές απολύσεις ξενοδοχοϋπαλλήλων. Θα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι στο πρώτο κείμενο που κατατέθηκε στη Βουλή δεν υπήρχε αυτή η παράγραφος. Μάλιστα στον Κανονισμό 11(2)(στ) αναφερόταν αυτό που ισχύει μέχρι και σήμερα, δηλαδή ο επιχειρηματίας ή ο διευθυντής του ξενοδοχείου απαγορεύεται να μισθώνει ή υπεκμισθώνει εστιατόρια ή άλλες κατηγορίες κέντρων που πιθανόν να λειτουργούν στο ξενοδοχείο σε πρόσωπα ξένα προς την επιχείρηση. Στη συνέχεια και ξεκάθαρα και μετά από παρεμβάσεις κάποιων αυτή η παράγραφος εξαφανίστηκε και προστέθηκε η νέα παράγραφος.

Θέλω να τονίσω με έμφαση ότι ως ΑΚΕΛ είχαμε εντοπίσει από την πρώτη στιγμή αυτή την αλλαγή και την αναφέραμε στην επιτροπή στην πρώτη συνεδρία τον περασμένο Σεπτέμβριο και σε κάθε συνεδρία ζητούσαμε τη διαγραφή της. Ως κόμμα, όταν είδαμε την άρνηση του υπουργείου να διαγράψει αυτή την πρόνοια, εισηγηθήκαμε τουλάχιστον να προστεθεί μια ασφαλιστική δικλίδα, ότι αυτός που θα ενοικιάζει τους χώρους θα εργοδοτεί το προσωπικό που ήδη εργοδοτείται στο ξενοδοχείο, εισήγηση η οποία δεν έγινε αποδεκτή. Εισηγηθήκαμε στη συνέχεια οι υπάλληλοι του χώρου που θα ενοικιαστεί να εργοδοτούνται με βάση τον νόμο περί ξενοδοχοϋπαλλήλων, για να μην υπάρχουν δύο ταχυτήτων υπάλληλοι στον ίδιο χώρο εργασίας, εισήγηση η οποία επίσης δεν έγινε αποδεκτή.

Δε θα στηρίξουμε τις σχετικές τροπολογίες του συνάδελφου Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ, αλλά και του ΔΗΚΟ με τις οποίες θα επιτρέπεται η μίσθωση ή υπεκμισθωση μόνο ενός εστιατορίου ή και ενός κέντρου άλλης κατηγορίας σε κάθε ξενοδοχείο, νοουμένου ότι αυτό δε θα είναι το κυρίως εστιατόριο ή μπαρ όπως επιπρόσθετα αναφέρει αυτή του ΔΗΚΟ.

Δε θα στηρίξουμε επίσης την τροπολογία του συνάδελφου Κωστή Ευσταθίου της ΕΔΕΚ με την οποία θα επιτρέπεται η εκμίσθωση, νοουμένου ότι η συμφωνία δε θα επηρεάζει τα δικαιώματα των εργοδοτούμενων στο ξενοδοχείο.

Θα στηρίξουμε τις τροπολογίες του συνάδελφου Ηλία Μυριάνθους και του ΔΗΚΟ για επέκταση της υποχρεωτικής κατοχής πτυχίου ή διπλώματος από ανώτερη ή ανώτατη σχολή, πανεπιστήμιο και στα ξενοδοχεία τριών αστέρων και δε θα στηρίξουμε την τροπολογία του ΔΗΚΟ με την οποία καθορίζονται οι τίτλοι σπουδών του διευθυντή ξενοδοχείων τριών, τεσσάρων και πέντε αστέρων.

Επίσης, θα στηρίξουμε την τροπολογία του κ. Μυριάνθους για ενσωμάτωση των υφιστάμενων εγγεγραμμένων τουριστικών διαμερισμάτων με την υφιστάμενη δυναμικότητα στην κατηγορία «οργανωμένα διαμερίσματα» και για εξαίρεσή τους από τις διατάξεις του άρθρου 26.

Δε θα στηρίξουμε επίσης τις δύο τροπολογίες του συνάδελφου Κωστή Ευσταθίου για απαίτηση πιστοποιητικού τελικής έγκρισης των ξενοδοχείων ή τουριστικών καταλυμάτων, προτού δοθεί η άδεια λειτουργίας, ούτε αυτήν που μειώνει την περίοδο συμμόρφωσης στις πρόνοιες του νόμου από τα πέντε χρόνια στους πέντε μήνες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν η τροπολογία μας για τη μίσθωση ή υπεκμίσθωση εστιατορίων ή άλλων κέντρων καταμηφιστεί, τότε θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς.

Ολοκληρώνοντας, θα θέλαμε ως κόμμα να τονίσουμε από το βήμα της Βουλής ότι θα παρακολουθούμε από κοντά την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας και των κανονισμών, γιατί η ειλικρινής μας έγνοια είναι η διασφάλιση της ποιότητας του τουριστικού μας προϊόντος, η οποία δε θα επιτρέψουμε να υποβιβαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όταν κάποιος πάει να ψωνίσει από online καταστήματα, θα δείτε ότι έχει την ευχέρεια να διαλέγει πράγματα και να τα βάζει σε ένα wish list, έναν κατάλογο επιθυμιών. Το νομοσχέδιο που ήρθε στη Βουλή δεν είναι τίποτε άλλο από έναν κατάλογο επιθυμιών των ίδιων των ξενοδόχων. Ήρθε ένα νομοσχέδιο για το οποίο ο ΚΟΤ, όταν έγινε η διαβούλευση, είχε υποβάλει έντεκα σελίδες σχόλια, επτά σελίδες με παρατηρήσεις και μάλιστα έκαμε και ένα simulation του τι θα συμβεί, αν περνούσε αυτό το νομοσχέδιο.

Όταν ήρθε το νομοσχέδιο στη Βουλή, οι ξενοδοχοϋπάλληλοι δεν είχαν λεπτομερή γνώση του τι περιείχε μέσα το νομοσχέδιο και θέλω να αναφερθώ ξεκάθαρα σε ορισμένα μόνο από τα πολλά θέματα που υπάρχουν στο νομοσχέδιο. Έχει καταργηθεί εντελώς ο κανονισμός που περιείχε όλες τις αναφορές για τις κρατήσεις, το onerbooking, δικαιώματα ξενοδόχου και πελάτη και πολλά άλλα. Στην ερώτηση τι θα κάνει π.χ. ένας τουρίστας, όταν έρθει και δε βρει δωμάτιο, η απάντηση που δόθηκε ήταν να απευθυνθεί στην Υπηρεσία Καταναλωτών, η οποία μετά θα ενημερώνει το Υφυπουργείο Τουρισμού.

Να πούμε για το όνομα. Το Υφυπουργείο Τουρισμού θα εξετάσει την καταλληλότητα του ονόματος χωρίς αυστηρούς περιορισμούς...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, ακούγεστε μέχρι εδώ που μιλάτε!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Γι' αυτό τον λόγο να μην εκπλαγείτε, αν σύντομα έχουμε και στη Λευκωσία ένα Nicosia Beach Hotel.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Αν είναι πάνω στον ποταμό, Χαράλαμπε...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ε, μπορεί, ναι. Γι' αυτό λέω, είναι πιθανό, πολύ πιθανό με αυτό το νομοσχέδιο, αν περάσει, να έχουμε ένα ξενοδοχείο στη Λευκωσία που να ονομάζεται «Nicosia Beach Hotel», γιατί δε θα παραβιάζει το όνομα ούτε τα χρηστά ήθη ούτε τη δημόσια τάξη.

Το καυτό θέμα με τα εστιατόρια. Για την επίμαχη παράγραφο έγινε πολλή συζήτηση στην επιτροπή, αλλά δυστυχώς έμεινε όπως ήταν. Να υπενθυμίσω ότι όλοι οι ξενοδοχοϋπάλληλοι εργάζονται κάτω από συλλογική σύμβαση, που μάλιστα είναι και νομοθετημένη. Με την παράγραφο δηλαδή, το να δικαιούται ένας ξενοδόχος να δώσει τα ξενοδοχεία του σε ιδιωτική εταιρεία να τα διαχειρίζεται, θα μπορεί να συστήσει ένας ξενοδόχος μια εταιρεία, να αναθέσει στην εταιρεία αυτή να διαχειρίζεται τα εστιατόρια και με προσωπικό και χώρους που θα επιλέξει ο ίδιος. Το αποτέλεσμα είναι σχεδόν βέβαιο: Κόσμος θα χάσει τη δουλειά του, γιατί θα απολύεται, για να προσληφθεί κόσμος με πιο χαμηλό εισόδημα.

Να δούμε ένα κομμάτι το οποίο, ναι, είναι πολύ ενδιαφέρον -πρώτη φορά το βλέπω σε νομοθεσίες- το κομμάτι με τα προαιρετικά. Ακόμη και πεντάστερα ξενοδοχεία δεν είναι ανάγκη να έχουν τραπέζι, καρέκλα, κομοδίνα ή πάγκο αποσκευών στα δωμάτια, επειδή κι αυτά ακόμη είναι προαιρετικά. Πρώτη φορά βλέπω νόμο με προαιρετικά που δεν αξιολογούνται καθόλου. Τι έννοια έχει δηλαδή το «αν θέλει βάζει τραπέζακι στο δωμάτιο του ξενοδοχείου» σε έναν νόμο ο οποίος δεν το αξιολογεί; Άμα όμως ούτε το πρόγευμα δεν είναι

υπόχρεος να παρέχει ένας ξενοδόχος, γιατί να περιμένω να έχει καρέκλα να κάτσει ο επισκέπτης, για να δουλέψει ή να ξεκουραστεί;

Να δούμε τα προσόντα: Ο διευθυντής πεντάστερου και τετράστερου ξενοδοχείου πρέπει να έχει σχετικές σπουδές. Για ξενοδοχεία τριών αστέρων και κάτω δεν είναι ανάγκη να σπούδασε κάτι και, ακόμα πιο σοβαρό, δεν είναι ούτε ανάγκη να μιλά ελληνικά. Και γιατί να μιλά ελληνικά, αφού κανένα μέλος του προσωπικού δεν είναι ανάγκη να μιλά ελληνικά ή να έχει σπουδάσει κάτι σχετικό; Και δεν ξέρω γιατί θα συνεχίσουμε να έχουμε το ΑΞΙΚ ή ακόμα και τουριστικά επαγγέλματα σε τεχνικές σχολές! Είναι φανερό ότι με αυτή την πρόνοια προγραμματίζουν να λειτουργούν τα ξενοδοχεία τους με προσωπικό το οποίο θα φέρουν από Βουλγαρία, Ρουμανία κτλ. και ίσως ακόμα και οι διευθυντές να γνωρίζουν αυτές τις γλώσσες, για να επικοινωνούν με το προσωπικό τους!

Για τους υποστηρικτικούς χώρους... Δε ρυθμίζονται πλέον οι διαστάσεις ορισμένων χώρων. Δεν καθορίζονται χώροι για το προσωπικό ή χώροι υγιεινής και αποδυτήρια σε κοινόχρηστους χώρους όπως η πισίνα.

Το συμπέρασμα; Για όλα αυτά, συνάδελφοι, εμείς θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο, γιατί δε θέλουμε να οδηγήσουμε Κυπρίους εργαζομένους στην ανεργία, να μειωθούν οι θέσεις εργασίας στον τομέα -παρά το ότι έχουμε κρατικές σχολές τουριστικών επαγγελμάτων- και να προσελκύουμε μαζικό τουρισμό. Ως κίνημα θα υποστηρίξουμε τις τροπολογίες που βελτιώνουν το πρόβλημα, αλλά το νομοσχέδιο δεν μπορεί να σωθεί με τροπολογίες, γιατί έχει πάρα πολλά τεχνικά θέματα για τα οποία χρειάζεται εξωτερική βοήθεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συντομεύετε όμως, παρακαλώ, διότι επήλθε και η κόπωση.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Βέβαια.

Και επίσης να τονίσω ότι, παρά να έχουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο αποκαλούμε «εκσυγχρονιστικό», καλύτερα να μείνουμε με τον νόμο που έχουμε τώρα.

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Θέλω να μιλήσω από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, να διευκολύνουμε λίγο τη διαδικασία και τους ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ευχαριστώ πολύ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ακούω διάφορα. Προήδρευα της επιτροπής, όταν ξεκίνησε η συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου, φέραμε όλους τους ειδικούς επί των θεμάτων, για να ξεκαθαρίσω ότι δεν επηρεάζεται κανένα δικαίωμα των εργαζομένων. Είπαμέν τους το δέκα φορές, κάποιιο εν θέλουν να το καταλάβουν. Έγινε «του Κουτρούλη ο γάμος» κατά πόσο θα δικαιούνται -άκουσον άκουσον, τι έγκλημα θα έκαμαν!- να μπορούν μες στα ξενοδοχεία να φέρουν έναν διεθνή οίκο είτε έναν σεφ ο οποίος εννά αναλάβει το κομμάτι εκείνο και να έσει μια εξειδίκευση στον τομέα ή κάποιιο κκαφέ το οποίο θα βάλει το franchise του στον χώρο του ξενοδοχείου, κάτι που όλοι, όλοι, βλέπουμε, όταν πάμε στο εξωτερικό! Είναι μια προστιθέμενη αξία για τα ξενοδοχεία. Έγινε επανάσταση: «Παναγία μου, εννά απολυθεί κόσμος!» Ε, δε θα απολυθεί κόσμος, όπως δεν απολύεται κόσμος, όταν δίνουν υπηρεσίες τα ξενοδοχεία μας για τους κήπους τους, για τα τζάμια τους, για τα κοσμηματοπωλεία τους, εκτός του ότι εν' τζιαι παράνομο να απολύσουν οποιοδήποτε εργαζόμενο. Υπάρχουν οι νομοθεσίες.

Λοιπόν, εμείς, για να ευκολύνουμε την κατάσταση, εκάμαμε μια τροπολογία που λέει να δικαιούνται μεν, αλλά να δικαιούνται μέχρι ένα εστιατόριο ή και ένα μπαρ και να μην είναι και το κυρίως μπαρ ή εστιατόριο, για να κατευνάσουμε τα πράματα. Θέλω να πω εδώ ότι κάναμε πολλή δουλειά πάνω στο νομοσχέδιο, με πρώτο και καλύτερο συνάδελφο τον Κώστα τον Κώστα. Απ' όλους μας στην επιτροπή ο πιο διαβασμένος επί του θέματος, με τις περισσότερες εισηγήσεις, ήταν ο Κώστας, οι οποίες στη συντριπτική τους πλειοψηφία υιοθετήθηκαν μες στο κείμενο τζιαι εξού πετύχαμε, όλη η επιτροπή πλέον, αυτά τα οποία ανέφερε ο Κώστας προηγουμένως. Τζιαι για τα επαγγελματικά προσόντα, τα πρότυπα, που τα κάμνουμε, κάμνουμε, κάμνουμε...

Ε, δαμαί εβάλαμεν επιτέλους να προσμετρώνται, όπως και η γλώσσα επίσης. Δεν είναι υποχρεωτικό μιν, αλλά πιάνεις μονάδες γι' αυτά τα πράματα. Καταλήξαμε πού καταλήξαμε, παίρνουμε τζιαι φέρνουμεν το...

Ακούω κάτι προσεγγίσεις, λες τζιαι θεωρούμεν ότι ο επιχειρηματίας είναι ή χαζός ή ηλίθιος τζιαι πρέπει εμείς να 'ρτουμεν να του υποδείξουμε την κάθε λεπτομέρεια, λες τζιαι ο ίδιος δεν μπορεί να κάμει τούτη τη δουλειά. Έχω την εντύπωση ότι πήγαμε στο άλλο άκρο, στην προσπάθεια να περισώσουμε κάποια πράματα που νομίζουμε ότι χάνουμε. Δε χάνονται! Τζι είμαστε δαμαί τζιαι, αν δούμε ότι υπάρχει κατάχρηση εις βάρος των εργαζομένων μας, σε καμία περίπτωση δε θα το ανεχτούμε, για όνομα του Θεού! Θέλει κανένας οι εργαζόμενοι σε μια βιομηχανία που σήμερα προσπαθεί τζιαι βρίσκει τα πόδια της να παν πίσω; Μπροστά πρέπει να παν τζι οι εργαζόμενοι μας. Αλλά εν μπορώ να καταλάβω τούτο το «έν' εργαζόμενος στο ξενοδοχείο»... Αν έρτει τωρά μια αλυσίδα διεθνής, ένας σεφ με την ομάδα του... Πρέπει να του βάλω με το ζόρι ότι τον υπάλληλό του τζιεινού που εννά μου φέρει να κάμνει το εξειδικευμένο προϊόν -που έσει προστιθέμενη αξία- πρέπει σώνει και καλά να τον κάμω υπάλληλο του ξενοδοχείου, που δεν το κάμνω σήμερα ούτε για τον κοσμηματοπώλη του ούτε για την μπουτίκ του;

Λοιπόν, εμείς θα υποστηρίξουμε την πρώτη τροπολογία του ΑΚΕΛ, εκείνη που ήθελε να επανέλθει το παλιό κομμάτι που αφορά τους εργαζομένους. Δε θα υποστηρίξουμε την τροπολογία που λέει να μη δικαιούνται αυτά τα franchise να έχουν συμμετοχή σ' αυτά τα ξενοδοχεία. Θα υποστηρίξουμε τη μια τροπολογία του Ηλία, αλλά την ώρα που θα έρθουν οι τροπολογίες ενώπιόν μας, να μη σας μπλέξω περισσότερο, θα τοποθετηθούμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λίνος Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Καταρχάς, θα ήθελα να πω ότι από τη μέρα που μπήκαμε στη Βουλή ζητήσαμε δύο φορές αναβολή, κύριε Πρόεδρε, και κανένας δε σήριξε αυτό το αίτημα, ενώ σήμερα είχαμε ακούσει ότι σέβονται κάποιοι το δικαίωμα των συναδέλφων, όταν ζητούν αναβολή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Όπως συμφέρει του καθενός... Έτσι είναι!

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Ναι, ακριβώς, επί της περιστάσεως αλλάζουν...

Όσον αφορά το νομοσχέδιο, θα ψηφίσουμε και το νομοσχέδιο και τις τροπολογίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καταρχάς να πούμε ότι το νομοσχέδιο έχει τύχει ενδελεχούς συζήτησης και με τις αναβολές, κύριε Πρόεδρε, που δόθηκαν για διάφορες επιφυλάξεις που είχαν κατατεθεί κατά τη διαδικασία στην ολομέλεια έχει ήδη συζητηθεί διεξοδικά. Πέραν τούτου, οι ανησυχίες οι οποίες έχουν εκφραστεί, ότι πιθανότατα το προσωπικό να θυματοποιηθεί λόγω της αλλαγής, που έρχεται το νομοσχέδιο να δώσει το δικαίωμα στον ξενοδόχο να μπορεί να ανοικιάζει ή να υπενοικιάζει το κατάλυμά του -και εδώ πιθανότατα να βρεθούν σε δυσμενή θέση εργαζόμενοι- να πω ότι μέχρι σήμερα, που συζητούμε για την ψήφιση της συγκεκριμένης νομοθεσίας... Το προηγούμενο νομοσχέδιο ουσιαστικά επέτρεπε να γίνεται αυτό. Άρα, αν υπήρχε οποιαδήποτε περίπτωση κάποιος ξενοδόχος να προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση, θα το έκανε σε όλα τα επίπεδα. Παρ' όλα αυτά, βλέπουμε σε παγκύπριο επίπεδο να υπάρχουν τρεις-τέσσερις το πολύ περιπτώσεις. Άρα, αυτές οι φοβίες οι οποίες έχουν εκφραστεί εδώ δεν ισχύουν. Από την άλλη, μέσα από την προσπάθεια να κατευνάσουμε τον φόβο ότι θα θυματοποιηθούν οι ξενοδοχοϋπάλληλοι, έχουμε βάλει συγκεκριμένη τροπολογία στην οποία λέμε, ναι, να δίνεται το δικαίωμα αυτό στον επιχειρηματία να μπορεί να ανοικιάζει ένα εστιατόριο και ένα μπαρ, αλλά όχι το κυρίως εστιατόριο και το κυρίως μπαρ. Με αυτό τον τρόπο ουσιαστικά, αν ένα ξενοδοχείο έχει ένα μόνο εστιατόριο και ένα μόνο μπαρ, δε θα μπορεί να τα υπενοικιάσει. Ως εκ τούτου, όλη αυτή η ανησυχία και η επιχειρηματολογία που έχει γίνει νομίζω ότι είναι άνευ αντικειμένου.

Πέραν τούτου, να πω ότι έχουμε καταθέσει δύο άλλες τροπολογίες. Η μία αφορά κάποια διαμερίσματα τα οποία την περίοδο της δεκαετίας του '80 είχαν αδειοδοτηθεί με συγκεκριμένα ειδικά κριτήρια. Στη συζήτηση που έγινε στην επιτροπή Εμπορίου ουσιαστικά είχαν γίνει δεχτές αυτές οι προτάσεις που είχαμε κάνει, παρ' όλα αυτά μέσα στο κείμενο όπως έχει διαμορφωθεί έρχεται να ζητήσει μετά από τρία χρόνια να μπουν όλα αυτά τα τουριστικά καταλύματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά συντομεύετε. Αν θα μιλήσει και ο κ. Ευσταθίου, που ζητά τον λόγο, συντομεύετε.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Είναι για να μην προχωρήσω στην ανάλυση μετά των τροπολογιών μας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δε θα δώσω τον λόγο για ανάλυση τροπολογιών μετά.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ε, ως εκ τούτου, να το κάνω τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, εντάξει. Βάζουμε ώρα για τεράστια ζητήματα -και αυτό είναι μεγάλο ζήτημα- ε, τουλάχιστον να τηρούμε αυτό τον χρόνο.

Ναι, συνεχίστε.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ως εκ τούτου, όπως έχω αναφέρει, αυτά τα τουριστικά διαμερίσματα, τα οποία αδειοδοτήθηκαν με ειδικά κριτήρια τη δεκαετία του '80, ουσιαστικά μετά από τρία χρόνια θα βρίσκονταν μετέωρα. Σε ό,τι αφορά αυτό το συγκεκριμένο ζήτημα, να πω ότι το 90% των τουριστικών διαμερισμάτων που είναι αδειοδοτημένα σήμερα στον δήμο Πόλεως Χρυσοχούς θα είχαν αυτό το πρόβλημα, σημαντικός αριθμός όμως θα υπήρχε και σε ολόκληρη την Κύπρο και κυρίως στις περιοχές οι οποίες είχαν αναπτυχθεί σε πρώτο στάδιο, όπως η Αγία Νάπα, το Παραλίμνι κτλ. Άρα, με αυτό τον τρόπο δίνουμε ακριβώς το δικαίωμα της συνέχισης της αδειοδότησης αυτών των διαμερισμάτων.

Και, τέλος, με την τροπολογία μας για το θέμα του διευθυντή, να έχει ειδικά προσόντα και πτυχία, ερχόμαστε να το συμπεριλάβουμε και στη λειτουργία των ξενοδοχείων τριών αστέρων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μία πολύ σοβαρή μεταρρύθμιση, που έχει να κάνει με τον εκσυγχρονισμό της αδειοδότησης και της κατηγοριοποίησης των τουριστικών μας καταλυμάτων, των ξενοδοχείων μας, έχει γίνει μπαλάκι ουσιαστικά για δύο συγκεκριμένα θέματα. Το ένα θέμα είναι το θέμα της δυνατότητας του ξενοδόχου να υπενοικιάζει ή να ενοικιάζει, καλύτερα, να μισθώνει, αν κρίνει ότι χρειάζεται, σε συγκεκριμένη αλυσίδα εστιατορίων πιθανώς εστιατόρια του ξενοδοχείου του. Και εμείς κρίνουμε ότι θα υποδείξουμε στον ξενοδόχο, στον επενδυτή, στον ιδιοκτήτη πώς θα χρησιμοποιήσει την περιουσία του. Θέλουμε να του απαγορεύσουμε αξιοποίηση και εκμετάλλευση των περιουσιακών του στοιχείων, της επένδυσής του, με βάση το πώς ο ίδιος κρίνει ότι θα αναβαθμιστεί το ξενοδοχείο του!

Το δεύτερο θέμα είναι σε σχέση με τον ικανοποιητικό αριθμό υπαλλήλων που πρέπει να υπάρχουν σε κάθε ειδικότητα στο ξενοδοχείο, γενικά και αόριστα. Και πάλι ο πρώτος που ενδιαφέρεται, κύριε Πρόεδρε, να είναι το ξενοδοχείο σωστό, για να θέλει ο πελάτης να επανέλθει μετά που θα διαμείνει εκεί, είναι ο ίδιος ο ξενοδόχος, όχι η Βουλή των Αντιπροσώπων! Ουαί και αλίμονο, αν ένας ξενοδόχος υποβάθμιζε τις υπηρεσίες του, υποβαθμίζοντας την ιδιά του την επένδυση! Θέλουμε επίσης, μέσα από τις τροπολογίες που έχω δει, να του υποδεικνύουμε και ποιον θα κάνει διευθυντή και τι ικανότητες πρέπει να έχει ο διευθυντής του. Αν ένας διευθυντής, παραδείγματος χάριν, δεν είναι πτυχιούχος, είναι εμπειρικός, αλλά κάμνει σε έναν ιδιοκτήτη, σε έναν επενδυτή τεράστια κέρδη, «όχι, δεν είναι καλός αυτός, πρέπει να βάλεις κάποιον άλλον!» Αυτά είναι

πρωτοφανή πράγματα τα οποία ακούσαμε σε σχέση με τα συγκεκριμένα σημεία και όλα έχουν να κάνουν με τον συνδικαλισμό, απ' ό,τι αντιλαμβάνεστε.

Υπάρχει και ένα εξαιρετικά σοβαρό θέμα. Θα είμαι πολύ προσεκτικός, αγαπητέ φίλε Κωστή Ευσταθίου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όμως να συντομεύετε, διότι θέλει και ο αρχηγός σας τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ολοκληρώνω. Δεν ήθελα να βγω στο βήμα, κύριε Πρόεδρε. Αντιλαμβάνεστε, ως πρόεδρος να πω μια κουβέντα παραπάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ.

Το πιστοποιητικό τελικής έγκρισης. Αντιλαμβανόμαστε τη σοβαρότητα του θέματος, αλλά είμαστε ενώπιον πολύ σοβαρών μεταρρυθμίσεων σε σχέση με το κατά πόσο θα χρειάζεται ή δε θα χρειάζεται πιστοποιητικό τελικής έγκρισης για όλες τις οικοδομές. Τώρα μιλάμε πλέον για ενιαία αρχή αδειοδότησης, για μία άδεια, για πολεοδομικό έλεγχο, και αντιλαμβανόμαστε όλοι τις συνέπειες για όλα τα οικοδομήματα στην Κύπρο, αν από όλα ζητούμε, για να μπορούν λειτουργήσουν, πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

Αυτά είχα να πω, κύριε Πρόεδρε. Θεωρώ τις ανησυχίες αδικαιολόγητες και μένω μέχρι εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές, καθώς και τα βαθμολογούμενα κριτήρια ήταν και είναι μια αναγκαιότητα για το τουριστικό προϊόν της Κύπρου. Και δεν είναι θέμα ότι η πολιτεία υποχρεώνει ή υποδεικνύει στους επιχειρηματίες του τουρισμού να συμμορφωθούν με ένα πλαίσιο προδιαγραφών. Αυτό είναι, αν θέλετε, αναγκαιότητα συμμόρφωσης και τυποποίησης του τουριστικού προϊόντος. Έχει γίνει σημαντική δουλειά, θα συμφωνήσω με αυτό το οποίο λέχθηκε, όμως δεν είμαι σίγουρος αν τελικά πετυχαίνουμε τον στόχο της ποιότητας. Παραδείγματος χάριν, υιοθετώντας είκοσι τέσσερα υποχρεωτικά και άλλα εκατό δεκατέσσερα προαιρετικά κριτήρια, δεδομένου ότι το σύστημα που έχει διαμορφωθεί και είναι ενώπιόν μας απέχει πάρα πολύ από τον ευρωπαϊκό οδηγό αστεριών που υποδεικνύει η Ευρωπαϊκή Ένωση και βέβαια απέχει αρκετά αυτό το σύστημα από τον τρόπο με τον οποίο κατανέμουν τα αστέρια άλλες κοντινές μας και θα έλεγα ανταγωνιστικές αγορές, όπως π.χ. της Μάλτας.

Καταλήγω λέγοντας ότι εμείς θα ψηφίσουμε τις τροπολογίες οι οποίες ελαχιστοποιούν τους κινδύνους για τους εργαζόμενους, αλλά και όλες τις άλλες οι οποίες λειτουργούν βελτιωτικά στο να πετύχουμε τη διασφάλιση του στόχου της ποιότητας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ευχαριστώ, φίλε Πρόεδρε.

Καταρχάς, θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος, η οποία μου έχει επιτρέψει να διαφοροποιηθώ στο συγκεκριμένο θέμα και συγκεκριμένα στην τροπολογία που επιτρέπει στους ιδιοκτήτες ή διευθυντές ξενοδοχείων να εκμισθώνουν εστιατόρια είτε μπαρ των ξενοδοχείων σε τρίτα πρόσωπα. Στο συγκεκριμένο θέμα εγώ θα στηρίξω την τροπολογία του ΑΚΕΛ, γιατί πιστεύω ότι με αυτό τον τρόπο προστατεύουμε όχι μόνο τους ξενοδόχους, οι οποίοι έχουν πάρει αρκετά και πλουσιοπάροχα και καλά τα πήραν, αλλά με την τροπολογία του ΑΚΕΛ, επαναλαμβάνω, πιστεύω ότι προστατεύουμε και τους εργαζόμενους, οι οποίοι με πρόφαση την οικονομική κρίση και ύφεση έχουν υποστεί πάρα πολλά τα τελευταία χρόνια και έχουν χάσει πολλά από τα ωφελήματά τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Άκουσα με προσοχή τον συνάδελφο Ανδρέα Κυπριανού, με τον οποίο συμφωνώ απόλυτα και πρόθεση δεν είναι κανενός να φέρουμε εμπόδια σε μεταρρύθμιση ή στην ανάπτυξη ή στην πρόοδο του συγκεκριμένου τομέα, όμως θέλω να δικαιολογήσω τις τροπολογίες τις οποίες έχω καταθέσει, που αφορούν μόνο το πρόσωπό μου, όχι κατ' ανάγκην το κόμμα μου, και να εξηγήσω για ποιο λόγο θα πρέπει να υποστηριχθούν.

Αποτελεί σκάνδαλο να επιτρέπουμε τη λειτουργία ξενοδοχείων στα οποία καταλήγουν οικογένειες, επισκέπτες, Κύπριοι και ξένοι, χωρίς πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, τη στιγμή που απαιτούμε πιστοποιητικό τελικής έγκρισης για ένα καφενείο στο τελευταίο χωριό της Κύπρου, απαιτούμε πιστοποιητικό τελικής έγκρισης για μια πέργκολα σε ένα συνοικισμό ή σε ένα δήμο. Φαίνεται όσο μεγαλύτερη είναι η παρανομία πολλές φορές δίνεται η εντύπωση ότι είναι μεγαλύτερη και η ανοχή και λέω το εξής: Δεν μπορείς να εκδώσεις πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, διότι σε ταλαιπωρεί η Πολεοδομία, που πολλές φορές η Πολεοδομία ταλαιπωρεί; Μάλιστα. Ένα πιστοποιητικό ότι έχεις κτίσει σύμφωνα με τα σχέδια, με τους ορόφους και τη στατική μελέτη και το εμβαδό. Γιατί έχουμε δει πάρα πολλές φορές διώροφες κατοικίες τετρακόσια μέτρα από τη θάλασσα να μετατρέπονται σε πενταώροφα ξενοδοχεία ογδόντα μέτρα από τη θάλασσα. Να υπάρχει άδεια οικοδομής για κατοικία 100 τ.μ. και να έχουμε ένα ξενοδοχείο 2 000 τ.μ. Αυτά θέλουμε, αυτά θέλω, αυτά προτείνω στο σώμα να ρυθμίσουμε με το να μιλάμε για ένα πιστοποιητικό από τον αρχιτέκτονα ότι έχει κτιστεί σύμφωνα με την άδεια οικοδομής ως προς το εμβαδό, τον συντελεστή δόμησης, τη χωροθέτηση και τη στατική αυτού μελέτη. Αυτό είναι το πρώτο.

Η δεύτερη τροπολογία αφορά στο ζήτημα της λειτουργίας των εστιατορίων. Πολύ σωστά τα έχει πει ο κ. Κυπριανού. Δεν υπάρχει πρόθεση ούτε υπάρχει σκοπός να απαγορεύσουμε να εκμισθωθούν ή να ενοικιαστούν ή να παραδοθούν εστιατόρια, να ενοικιαστούν σε τρίτους, φτάνει να προστατεύονται οι εργαζόμενοι. Και η τροπολογία είναι σαφής ότι η πράξη αυτή, την οποία μπορεί να την κάνει ο ξενοδόχος ανεξαρτήτως ποσοτήτων ή τουλάχιστον αριθμού εστιατορίων, να μη συγκρούεται με τις διατάξεις του περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων Νόμου. Υπάρχει συγκεκριμένος νόμος.

Το τελευταίο στο οποίο θα ήθελα να αναφερθώ είναι ότι επιτέλους δεν μπορώ να δεκτώ ότι επί πέντε χρόνια θα λειτουργούν ξενοδοχεία χωρίς άδεια, πέντε χρόνια για να κατατεθεί μια αίτηση. Προσέξτε, είμαστε ένα τουριστικό κράτος, εάν ξεκινήσουμε, εάν ακούσουν οι ξένοι, οι πράκτορες ότι αυτά τα ξενοδοχεία στα οποία καλούνται να φιλοξενηθούν οι επισκέπτες μας δεν έχουν πιστοποιητικό τελικής έγκρισης ή εν πάση περιπτώσει κλείνουμε τα μάτια επί πέντε χρόνια, τότε δεν ξέρω πού πάμε.

Και ένα τελευταίο σχόλιο. Επιτέλους, αυτό το παραμύθι με την ανάπτυξη πρέπει να έχει και ένα τέλος, μπορεί να είναι και αίσιο τέλος. Επιτέλους, δεν μπορούμε εν ονόματι της ανάπτυξης όλα να μετατρέπονται στον τάφο του Αγίου Νεοφύτου. Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε λειτουργία ξενοδοχείων χωρίς άδεια λειτουργίας, χωρίς πιστοποιητικό τελικής έγκρισης. Αυτό είναι τουλάχιστον το ελάχιστο το οποίο θα μπορούσαμε να ζητήσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

Εάν δεν περάσουν οι τροπολογίες μου, εγώ θα καταψηφίσω το νομοσχέδιο, διότι, ούτως ή άλλως, περιέχει τόσες πολλές αντιφάσεις και ένα συνταγματικό ζήτημα, το οποίο προφανώς και έχει διαλάβει της προσοχής των συντακτών του. Σαφώς και δεν μπορεί να ελεγχθεί εάν και κατά πόσο μια οικία μπορεί να λειτουργεί ως κατάλυμα. Γιατί, ξέρετε, προσκρούει και πάνω σε συνταγματικά ζητήματα και στο ανθρώπινο δικαίωμα του ασύλου της κατοικίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αν η κυπριακή Βουλή ήταν το αμερικάνικο κογκρέσο, η καλύτερη εταιρεία στον κόσμο, η «Apple», θα είχε κλείσει, γιατί ο Steve Jobs, ο chief executive της Apple, δεν είχε ποτέ πτυχίο. Πού φτάσαμε; Για ένα ξενοδοχείο εκατό δωματίων ο νομοθέτης να καθορίσει στον ιδιοκτήτη ή στον διαχειριστή ποιον να βάλει διευθυντή; Φέρτε μια νομοθεσία να βάλουμε και για τις άλλες επιχειρήσεις. Γιατί ο διευθυντής των υπεραγορών, που έχει χιλιάδες υπαλλήλους, να μην έχει μάστερ; Εάν θέλουμε να ρυθμίσουμε ποιον θα βάζει διευθυντή ο καθένας, φέρτε να το ρυθμίσουμε για όλους. Είναι δουλειά του νομοθέτη να υποδεικνύει αυτού

που κάνει επενδύσεις δεκάδων εκατομμυρίων ποιον θα βάλει διευθυντή; Και φτάσαμε στο σημείο ο ικανός, όποιος έχει πτυχίο, αλλά καθορίζουμε και τι πτυχίο, συγκεκριμένο.

Έρχομαι στο δεύτερο. Έχει άλλη χώρα στον κόσμο που έχει ξενοδοχειακή βιομηχανία που ο νομοθέτης καθορίζει πώς θα λειτουργήσει τον χώρο του; Να μην δικαιούται, λέει, να υπενοικιάζει. Αφού το ξενοδοχείο είναι, για να υπενοικιάζει. Να κάνουμε και καμιά τροπολογία να παίρνουν άδεια από τη Βουλή, όταν θα ενοικιάζουν τα δωμάτια!

Κύριε Πρόεδρε,

Ειλικρινά, δεν είναι ιδεολογικό το θέμα, είναι πραγματιστικό. Αντιλαμβάνομαι τους συναδέλφους ότι εγείρουν θέματα συντεχνιών και εργαζομένων. Μα, είναι εναντίον των εργαζομένων τούτα που κάμνουν. Καλά, αν θα υπενοικιαστεί ένα εστιατόριο ή ένα μπαρ ή ένα καφέ σε έναν που είναι η δουλειά του, εννά είναι πιο πετυχημένος και εννά δουλεύουν παραπάνω, διότι άλλο ο ξενοδόχος, άλλο αυτός που είναι εξειδικευμένος στην καφετέρια και άλλος είναι ο εξειδικευμένος στα εστιατόρια, που μπορεί να έχει και αστέρια «Michelin», ένα, δύο, τρία, μπορεί να είναι εξειδικευμένος σε ειδικό φαγητό, που δεν μπορεί το ξενοδοχείο να προσφέρει.

Καλά, ο εξειδικευμένος εστιατορας εννά δουλεύει με τα ρομπότ; Ο μάγειρας εννά είναι ρομπότ; Ο σερβιτόρος εννά είναι εξωγήινος; Δεν είναι με εργαζόμενους; Άρα, γιατί είναι ενάντια στους εργαζόμενους; Σας λέω, με μαθηματική ακρίβεια, εάν αφήσουμε να γίνεται αυτό το πράγμα, θα έχει πολλές παραπάνω θέσεις εργασίας, διότι θα δημιουργηθούν τέτοιας ποιότητας εστιατόρια και εντός των ξενοδοχείων, που εκτός των τουριστών θα πηγαίνουν και οι Κύπριοι. Και υπάρχει συγκεκριμένο ξενοδοχείο στη Λεμεσό που οι Κύπριοι, επειδή έχει ένα εστιατόριο που μας έκαμε όλους περήφανους, ο Μαυρομάτης, στη Γαλλία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε χρειάζεται.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, να το πω. Να απαγορεύσουμε διά νόμου να ανοίγει μέσα στα ξενοδοχεία. Αυτά συζητούμε εδώ!

Έρχομαι όμως και σε κάτι, που ας κοιτάξουμε τι γράφουμε, διότι είναι ενάντια και σε αυτό που, έστω και αν διαφωνώ κάθετα με την προσέγγισή σας, όπως τα γράψατε έχει μια τροπολογία η οποία ζητούν να ψηφιστεί. Τι λέει: «(1) Χωρίς επηρεασμό των προνοιών της παραγράφου (1) του Κανονισμού 3, ο επιχειρηματίας ή ο διευθυντής του ξενοδοχείου δύναται να μισθώνει ή υπεκμισθώνει ένα (1) εστιατόριο» -και ένα κέντρο άλλης κατηγορίας, που πιθανόν να λειτουργεί σε ξενοδοχείο- «σε πρόσωπα ξένα προς την επιχείρηση». Καλά, αν θέλετε να περιορίσετε, γιατί δεν αφαιρείτε τόσο απλά και είστε λίγο συντηρητικοί, λίγο φιλελεύθεροι. Δε γίνεται μισή έγκυος. Εάν είστε επί της αρχής ότι ο ξενοδόχος πρέπει να τα λειτουργεί όλα, διαγράψατε τον κανονισμό, από τον κανονισμό το άρθρο 11, που λέει: «Χωρίς επηρεασμό των παραγράφων 1 του Κανονισμού 3, ο επιχειρηματίας ή ο διευθυντής του ξενοδοχείου δύναται να μισθώνει ή υπεκμισθώνει ένα (1) εστιατόριο». Αφαιρέστε τούτη την παράγραφο.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είναι η θέση του ΑΚΕΛ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Το ΑΚΕΛ έχει έτσι πρόταση; Να αφαιρέσουμε τούτο; Διαβάστε καλά την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λοιπόν, εγώ κρίνω ότι ολοκληρώθηκε η συζήτηση, αλλά θα δώσω το πολύ δύο λεπτά στους επόμενους δύο ομιλητές, δε θα δεκτώ άλλο ομιλητή και πάμε σε ψηφοφορίες των τροπολογιών.

Ο κ. Λεωνίδου, λιγότερο από δύο λεπτά.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο λόγος που πήρα τον λόγο είναι για το γεγονός ότι θέλω να εξηγήσω γιατί στηρίζουμε την τροπολογία για τα πτυχία. Εμείς σε αυτό το κράτος έχουμε δημιουργήσει ένα πανεπιστήμιο που λέγεται ΤΕΠΑΚ και μια από τις κύριες σχολές που έχει είναι η Διοίκηση Ξενοδοχείων. Συνεπώς, όλα αυτά τα παιδιά που σπουδάζουν και βγαίνουν επιστήμονες από αυτό το πανεπιστήμιο κάπου πρέπει να βρουν δουλειά. Άμα εμείς η πολιτεία, άμα εμείς η Βουλή δε μεριμνήσουμε για αυτούς τους άνεργους αύριο επιστήμονες, διερωτώμαι ποιος θα μεριμνήσει. Και ιδιαίτερα όταν το κυβερνών κόμμα δεν έχει έγνοια για τους πτυχιούχους του συγκεκριμένου πανεπιστημίου, πραγματικά διερωτώμαι ποιος άλλος θα πρέπει να έχει την έγνοια τους. Για αυτό έχουμε βάλει αυτή την τροπολογία και πιστεύαμε και πιστεύουμε ότι όλοι θα υποστήριζαν αυτή την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο μικρά σχόλια: Το πρώτο αφορά το ζήτημα στο οποίο αναφέρθηκε και ο κ. Λεωνίδου. Πλείστα όσα επαγγέλματα είναι ρυθμισμένα και απαιτούνται προσόντα, για να μπορεί κάποιος να ασκήσει ένα επάγγελμα, ένα σοβαρό επάγγελμα, που δεν αφορά μόνο το δημόσιο. Και είναι το λιγότερο το να τίθενται προϋποθέσεις που αφορούν κάποια ελάχιστα βασικά προσόντα, για να μπορέσεις να διοικήσεις μια ξενοδοχειακή μονάδα, κάτι που δεν είναι κυπριακό φαινόμενο, όπως το έχει παρουσιάσει ο κ. Νεοφύτου βέβαια. Δεν είναι αποκλειστικά δικό μας δηλαδή εφεύρημα αυτό το πράγμα, για να είμαστε και σωστοί. Η υφιστάμενη νομοθεσία, την οποία τροποποιούμε, προέβλεπε όχι μόνο την κατοχή προσόντων, αλλά προέβλεπε και την κατοχή προσόντων συνδεδεμένων με τα ξενοδοχειακά. Τώρα αφαιρούνται ουσιαστικά πλήρως και παραμένει η ανάγκη, η προϋπόθεση με τον τρόπο που έχει κατατεθεί τροπολογία να υπάρχουν κάποια ελάχιστα ακαδημαϊκά προσόντα, πέραν της λυκειακής βαθμίδας.

Το δεύτερον: Είναι ένα πράγμα να είσαι φιλελεύθερος, είναι άλλο πράγμα να είσαι νεοφιλελεύθερος.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Η διαφορά;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχει κάποια μεγάλη διαφορά, καταλαβαίνετε. Αυτό που αποσκοπείται μέσα από την εκ των υστέρων τροποποίηση της νομοθεσίας από πλευράς κυβέρνησης είναι για να εξυπηρετηθούν για μια ακόμη φορά μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα στον χώρο του ξενοδοχειακού τομέα όλων εκείνων -και δεν είναι όλοι, θέλω να το υπογραμμίσω- που πιστεύουν και ενεργούν στο πλαίσιο της οικονομίας της αρπαχτής. Γιατί υπάρχουν και ξενοδόχοι οι οποίοι σέβονται αυτό που κάμνουν και που επιδιώκουν και με νομοθετική ρύθμιση τώρα να δημιουργήσουν προϋποθέσεις, για να έχουν υπαλλήλους δύο ταχυτήτων. Από την αρχή κατατέθηκαν από πλευράς μας τρόποι και εργαλεία, ώστε, ακόμα και αν φιλοξενήσεις...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, συντομεύσετε το λίγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...τον κ. Μαυρομμάτη ή έναν σπουδαίο σεφ, να υπάρχουν ελάχιστοι όροι απασχόλησης στη βάση της συλλογικής σύμβασης για όλους τους εργαζομένους που θα εργάζονται σε μια ξενοδοχειακή μονάδα και όχι πολλών ταχυτήτων εργαζόμενοι, με στόχο και πάλι τη συμπίεση του εργασιακού κόστους σε βιομηχανία η οποία ήδη υποφέρει περισσότερο από κάθε άλλη από ανάλογα φαινόμενα. Και συνειδητά αυτό είναι που επιλέγετε να κάνετε προφανώς όσοι θα καταψηφίσετε την τροπολογία που έχει καταθέσει το ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε με τις τροπολογίες, παρακαλώ.

Ξεκινούμε με την πρώτη προτεινόμενη τροπολογία των βουλευτών Κώστα, Αντρέα Φακοντή και Χριστάκη Τζιοβάνη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Διαβάστε την, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Κώστα, Αντρέα Φακοντή και Χριστάκη Τζιοβάνη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 10 του νομοσχεδίου με την προσθήκη αμέσως μετά το εδάφιο (2) αυτού του ακόλουθου νέου εδαφίου (3):

«(3) Κάθε ξενοδοχείο απασχολεί το απαιτούμενο προσωπικό διάφορων ειδικοτήτων για την παροχή ικανοποιητικού βαθμού υπηρεσιών στους πελάτες του και για την εν γένει κανονική λειτουργία του ξενοδοχείου.»

Σημείωση:

Με την τροπολογία γίνεται εισήγηση για προσθήκη στο νομοσχέδιο της υποχρέωσης των ξενοδοχείων να απασχολούν προσωπικό διάφορων ειδικοτήτων ανάλογα με τις ανάγκες των πελατών τους, αλλά και για την καλή λειτουργία του ξενοδοχείου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα μία ψήφοι υπέρ και δεκαέξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ και δεκαέξι εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη τροπολογία, που είναι εκ μέρους του κ. Κωστή Ευσταθίου.

Διαβάστε την, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ κ. Κωστή Ευσταθίου για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την προσθήκη στο εδάφιο (1) του άρθρου 6 αυτού αμέσως μετά τη λέξη «ξενοδοχείου» (πρώτη γραμμή), της φράσης «, για το οποίο έχει ήδη εκδοθεί και εξασφαλιστεί πιστοποιητικό τελικής έγκρισης από την αρμόδια αρχή ή στην απουσία αυτού πιστοποιητικό το οποίο εκδίδεται από τον επιβλέποντα μηχανικό του υποστατικού ή του χώρου ότι το ξενοδοχείο και τα κτίρια ή οι ανεγερθέντες χώροι αυτού έχουν συμπληρωθεί και έχουν ανεγερθεί συμφώνως προς την άδεια οικοδομής ως προς το εμβαδόν και τον συντελεστή δόμησης και τη χωροθέτηση επί του γηπέδου και τη στατιστική αυτού δόμηση,».
2. Με την προσθήκη στο εδάφιο (1) του άρθρου 13 αυτού αμέσως μετά τη λέξη «καταλύματος» (πρώτη γραμμή) της φράσης «, για το οποίο έχει ήδη εκδοθεί και εξασφαλιστεί πιστοποιητικό τελικής έγκρισης από την αρμόδια αρχή,».

Σημείωση:

Με την πρώτη και δεύτερη τροπολογία γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να απαιτείται πιστοποιητικό τελικής έγκρισης των ξενοδοχείων ή των τουριστικών καταλυμάτων, προτού δοθεί άδεια λειτουργίας αυτών, ώστε για σκοπούς ισονομίας με τα αντίστοιχα υποστατικά στην Κύπρο αυτά να λειτουργούν με βάση τα ελάχιστα απαιτούμενα από τον νόμο με τον ίδιο ή ανάλογο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να διαβάσω και την τρίτη τροπολογία, κύριε Πρόεδρε. Να μπει μαζί, κύριε Πρόεδρε, για τροποποίηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, γιατί να μπει μαζί; Είναι η ίδια;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επειδή μαζί μάς τα ετοίμασαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δε θα μπει μαζί, είναι ξεχωριστό τούτο.

Το άλλο θέμα τι είναι;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είναι μία διαφορετική εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι εντελώς διαφορετική.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τις τροπολογίες για την άδεια τελικής εγκρίσεως.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Είναι για το αναθεωρημένο κείμενο των τροπολογιών, γιατί είναι ελλείπει της άδειας του πιστοποιητικού τελικής έγκρισης, είναι αυτό το οποίο είχα πει προηγουμένως. Τουλάχιστον στην απουσία αυτού λέει η τροπολογία μου: «πιστοποιητικό το οποίο εκδίδεται από τον επιβλέποντα μηχανικό του υποστατικού ή του χώρου ότι το ξενοδοχείο και τα κτίρια ή οι ανεγερθέντες χώροι αυτού έχουν συμπληρωθεί και έχουν ανεγερθεί συμφώνως προς την άδεια οικοδομής ως προς το εμβαδόν και τον συντελεστή δόμησης και τη χωροθέτηση επί του γηπέδου και τη στατιστική αυτού δόμησης». Αυτή είναι η τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, να γίνει ψηφοφορία πάνω σε τούτη.

Φυσικά δε θέλω να τοποθετηθώ, αλλά, άμαν εύρεις μηχανικό να σου δώσει πιστοποιητικό ότι δεν παρανόμησε ο ξενοδόχος, να μου τον φέρεις, να φύγω εγώ από το ΕΤΕΚ!

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αυτό είναι το δράμα στην Κύπρο! Ξέρουμε ότι όλοι παρανομούν και κλείνουμε τα μάτια μας! Γι' αυτόν τον λόγο έχει γίνει τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, να μην μπούμε σε συζήτηση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψηφίστηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, σαράντα τέσσερις ψήφοι εναντίον και τέσσερις υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους εναντίον και τέσσερις υπέρ, οι τοπολογίες απορρίπτονται.

Η επόμενη τροπολογία του κ. Ευσταθίου.

Διαβάστε την.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του βουλευτή του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ κ. Κωστή Ευσταθίου για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

Με την αντικατάσταση στο άρθρο 18 αυτού της λέξης «ετών» (πέμπτη γραμμή) με τη λέξη «μηνών».

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να περιοριστεί ο χρόνος που παραχωρείται από πέντε χρόνια σε πέντε μήνες για συμμόρφωση προσώπου που λειτουργεί ξενοδοχείο ή τουριστικό κατάλυμα κατά την ημερομηνία έναρξης του νόμου με τις διατάξεις αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, σαράντα τέσσερις ψήφοι εναντίον και τέσσερις υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους εναντίον και τέσσερις υπέρ, η τροπολογία απορρίπτεται.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έχουμε ακόμα μία τροπολογία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι άλλο; Πέστε το.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Σύμφωνα με το αναθεωρημένο κείμενο, μπορεί ο ξενοδόχος να συμφωνήσει ως προς τη λειτουργία αδειούχων εστιατορίων ή κέντρων άλλων κατηγοριών στο ξενοδοχείο, όχι μόνο να εκμισθώνει ή υπεκμισθώνει. Ό,τι θέλει να κάμει δηλαδή, νοουμένου ότι αυτή η συμφωνία δεν επηρεάζει τα δικαιώματα των εργοδοτούμενων στο ξενοδοχείο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ευσταθίου, αυτή η τροπολογία είναι μετά.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αυτή είναι αναθεωρημένη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μη συγχυστούμε. Οι τροπολογίες απερρίφθησαν. Πάμε τώρα σε επόμενη τροπολογία που έχετε και, όταν θα έρθει η ώρα, θα σας πούμε.

Η επόμενη τροπολογία είναι του κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Διαβάστε την, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της δεύτερης επιφύλαξης της παραγράφου (β) του άρθρου 12 του πιο νομοσχεδίου με την αντικατάσταση της φράσης «με την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου ενσωματώνονται ως έχουν στην κατηγορία "οργανωμένα διαμερίσματα" και εφαρμόζεται σε αυτά το άρθρο 26 του νόμου» (έβδομη μέχρι εντέκατη γραμμή) με τη φράση «με την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου ενσωματώνονται ως έχουν, με την υφιστάμενη δυναμικότητα στην κατηγορία "οργανωμένα διαμερίσματα", και δεν εφαρμόζεται σε αυτά το άρθρο 26 του νόμου».

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία γίνεται εισήγηση όπως τα υφιστάμενα εγγεγραμμένα τουριστικά διαμερίσματα ενσωματωθούν με την υφιστάμενη δυναμικότητα στην κατηγορία «οργανωμένα διαμερίσματα» και εξαιρεθούν από τις διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, αν είμαστε έτοιμοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, σαράντα ψήφοι υπέρ, πέντε εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ και πέντε εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η επόμενη τροπολογία είναι για τους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Διακρίσεις ξενοδοχείων. Άρθρο 3.

Τάξεις ξενοδοχείων. Άρθρο 4.

Καθορισμός περιοχών ξενοδοχειακής ανάπτυξης. Άρθρο 5.

Άδειες ξενοδοχείων. Άρθρο 6.

Κατάταξη ξενοδοχείων. Άρθρο 7.

Διάκριση ξενοδοχείων σε boutique και suites. Άρθρο 8.

Όνομα ξενοδοχείου. Άρθρο 9.

Σχέσεις με τους πελάτες. Άρθρο 10.

Ευθύνη ξενοδοχείων και προστασία αυτών. Άρθρο 11.

Τουριστικά καταλύματα. Άρθρο 12.

Άδεια λειτουργίας τουριστικού καταλύματος. Άρθρο 13.

Τάξεις οργανωμένων διαμερισμάτων και τουριστικών χωριών. Άρθρο 14.

Κατάταξη τουριστικών καταλυμάτων. Άρθρο 15.

Όνομα τουριστικού καταλύματος. Άρθρο 16.

Τέλη. Άρθρο 17.

Ειδικές διατάξεις για μη αδειούχα τουριστικά καταλύματα. Άρθρο 18.

Κανονισμοί. Άρθρο 19.

Κανονισμοί για προσωπικό. Άρθρο 20.

Αυτεπάγγελτος έλεγχος ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων από το Υφυπουργείο Τουρισμού.
Άρθρο 21.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 22.

Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 23.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 24.

Κατάργηση νόμων και κανονισμών. Άρθρο 25.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νόμου όπως τροποποιήθηκε με την έγκριση της τροπολογίας του κ. Μυριάνθους.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ και δεκαοκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ και δεκαοκτώ εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Πάμε τώρα στις τροπολογίες για τους κανονισμούς.

Πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η πρώτη τροπολογία είναι των βουλευτών...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είπα τη θέση μου τη φιλελεύθερη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Τώρα θα πεις τη νεοφιλελεύθερη! Άτε να δούμε!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μεταξύ των δύο τροπολογιών του άρθρου 11 των κανονισμών προτιμώ την καθαρή θέση. Το λλίον ποτζίει τζιαι λλίον ποδά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπες τη θέση σου τούτην, αλλά ο καθένας εισηγείται ό,τι θέλει, έντζιε μπορούμε να τους πούμε!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Γι' αυτό προ των δύο προτιμότερη η καθαρή θέση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ξεκινούμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

(Αστειευόμενος)

Ένεψέν μου ο κ. Λουκαΐδης ότι δε θα στενοχωρηθεί! Ποιος στενοχωρκιέται τωρά;

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, Τζιοβάνης Χριστάκης (ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις), ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Ναι, κύριε Μυριάνθους, πέστε μου να δούμε.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειεύομενος)

Νομίζω πάντα να καθυστερούμε καμιά-δύο ώρες να ξεκινούμε, να μπαίνουμε απόγευμα, να μας έρχεται και κέφι, να μιλούμε ως τα μεσάνυχτα!

Έχετε τον λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι λίγες ποτζιές ούτε λίγες ποδά! Περιορίζει από τον ανεξέλεγκτο τρόπο ενοικίασης, για να κατευθάσει τα πνεύματα και τις ανησυχίες ότι μόνο ένα μπαρ δικαιούται και ένα ξενοδοχείο. Από το καθόλου δε δικαιούται. Αυτή είναι η διαφορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ξεκινούμε. Τροπολογίες.

Ξεκινούμε με την τροπολογία των βουλευτών Κώστα Κώστα, Αντρέα Φακοντή και Χριστάκη Τζιοβάνη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Διαβάστε την, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Κώστα Κώστα, Αντρέα Φακοντή και Χριστάκη Τζιοβάνη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για τους κανονισμούς «Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του κανονισμού 11 των πιο πάνω κανονισμών με τη διαγραφή της παραγράφου (1) αυτού και τη διενέργεια όλων των συνακόλουθων νομοτεχνικών αλλαγών.

Σημείωση:

Με την τροπολογία γίνεται εισήγηση για διαγραφή από τους προτεινόμενους κανονισμούς της πρόνοιας αυτών που προβλέπει το δικαίωμα του επιχειρηματία ή του διευθυντή του ξενοδοχείου να μισθώνει ή υπεκμισθώνει εστιατόρια ή κέντρα άλλων κατηγοριών που πιθανόν να λειτουργούν στο ξενοδοχείο σε πρόσωπα ξένα προς την επιχείρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ, έντεκα εναντίον, μία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Η επόμενη τροπολογία είναι των βουλευτών κ. Πανίκου Λεωνίδου και Άγγελου Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Διαβάστε την, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Πέρασε η δική μας, δε χρειάζεται.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, δε χρειάζεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δε χρειάζεται να μπουν, γιατί πέρασε η πρώτη τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, αυτή η τροπολογία δεν μπαίνει σε ψηφοφορία, ουσιαστικά αποσύρεται.

Πάμε στην επόμενη τροπολογία.

Κύριε Βότση, πέστε μας τι θέλετε.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και το δεύτερο σημείο αποσύρεται, γιατί θα υποστηρίξουμε την τοπολογία του Ηλία Μυριάνθους, που είναι συναφής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, οι τροπολογίες του ΔΗΚΟ αποσύρονται.

Πάμε τώρα στην επόμενη τροπολογία του Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άγγελο Βότση)

Παρακαλώ!

Ναι, κύριε Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν οι τροπολογίες του ΔΗΚΟ και η τροπολογία ΔΗΚΟ-ΕΔΕΚ. Οι πρώτες ουσιαστικά είναι άνευ αντικειμένου, από τη στιγμή που έχει ψηφιστεί τροπολογία του ΑΚΕΛ, άρα αποσύρονται. Η άλλη είναι αυτή που προϋποθέτει πτυχίο διευθυντή στα τρίαστερα ξενοδοχεία, η οποία παραμένει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Διαβάστε την τροπολογία ΔΗΚΟ-ΕΔΕΚ, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Πανίκου Λεωνίδου και Άγγελου Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ κ. Ηλία Μυριάνθους για τους κανονισμούς «Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του σημείου 9.1 του Τρίτου Παραρτήματος των πιο πάνω κανονισμών με την αντικατάσταση από την πέμπτη στήλη αυτού των γραμμάτων ΠΡ με το γράμμα Υ.

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία γίνεται εισήγηση, ώστε οι διευθυντές των ξενοδοχείων κατηγορίας τριών αστέρων (3*) να έχουν υποχρεωτικά, αντί προαιρετικά, ως προσόν πτυχίο ή δίπλωμα από ανώτερη ή ανώτατη σχολή ή πανεπιστήμιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για την τροπολογία ΔΗΚΟ-ΕΔΕΚ, για να υποχρεούνται να έχουν πτυχίο για τα τρίαστερα ξενοδοχεία, όπως είναι γραμμένη.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ και είκοσι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ και είκοσι εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται για το πτυχίο για τα τρίαστερα.

Πάμε σε επόμενη. Υπάρχει άλλη τροπολογία;
Κύριε Ευσταθίου, τώρα μπαίνει η δική σας τροπολογία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Το πιστοποιητικό τελικής έγκρισης και στους κανονισμούς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού απορρίφθηκε στον νόμο, δεν μπορεί να μπει εδώ, άρα αποσύρεται και αυτή η τροπολογία.
Υπάρχουν άλλες τροπολογίες; Όχι.
Προχωρούμε στην ψήφιση του συνόλου των κανονισμών όπως έχουν τροποποιηθεί.
Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα μία ψήφοι υπέρ και πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ και πέντε εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.
Έχουμε ολοκληρώσει τη νομοθετική εργασία.
Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Έχει ήδη γίνει.
Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.506, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχω υπόψη μου ότι στο παρελθόν είχαν διεξαχθεί στην Κύπρο ευρωπαϊκοί αγώνες beach volley, τους οποίους διοργάνωσε η Κυπριακή Ομοσπονδία Πετόσφαιρας στο Παραλίμνι. Εξ όσων γνωρίζω, τα γήπεδα τα οποία κατασκευάστηκαν για να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες της διοργάνωσης έχουν εγκαταλειφθεί και δεν έχουν αξιοποιηθεί έκτοτε.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το συνολικό κόστος της κατασκευής αυτών των γηπέδων και μας πληροφορήσει για τα αναλυτικά έξοδα που έγιναν για το έργο αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.507, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω, ο δήμος Δερύνειας έχει πραγματοποιήσει συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Νίκο Αναστασιάδη με θέμα τη δημιουργία περιφερειακού κολυμβητηρίου Αμμοχώστου στη Δερύνεια. Κατά τη συνάντηση αυτή συμφωνήθηκε ότι ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού θα καλύψει τα έξοδα της μελέτης βιωσιμότητας του έργου.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η μελέτη βιωσιμότητας του προαναφερόμενου έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.508, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω, ο δήμος Δερύνειας έχει αποταθεί στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (ΚΟΑ), με σκοπό να λάβει επιχορήγηση για τη δημιουργία γηπέδων beach volley, κάτι το οποίο έχει συμφωνηθεί μεταξύ τους.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η δημιουργία του πιο πάνω έργου και αν ο δήμος Δερύνειας έχει υποβάλει τα αναγκαία στοιχεία που ζητήθηκαν από τον ΚΟΑ, συμπεριλαμβανομένων των πιο κάτω:

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

1. Στοιχεία που αποδεικνύουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς.
2. Αντίγραφο πολεοδομικής άδειας.
3. Αντίγραφο οικοδομικής άδειας.
4. Αναθεωρημένη προεκτίμηση της δαπάνης των εργασιών από μελετητή εγγεγραμμένο στο ΕΤΕΚ.
5. Εγκεκριμένα σχέδια.
6. Συμπληρωμένη αίτηση επιχορήγησης από τον ΚΟΑ.
7. Βεβαίωση για την καταβολή χρηματοδότησης που αναλογεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.509, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει αποδέκτης καταγγελιών σχετικά με τη λειτουργία παράνομης κτηνοτροφικής μονάδας εντός γεωργικής ζώνης, η οποία βρίσκεται σε απόσταση 100 μέτρων από την οικιστική ζώνη Καλαβασού, πλησίον κατοικιών, χωραφιών και της αρχαιολογικής περιοχής “Τέντα” και η οποία προκαλεί έντονη δυσοσμία και οχληρία. Η εν λόγω υπόθεση χρονολογείται από το 2005, όταν ομάδα κατοίκων της περιοχής κατήγγειλαν την παράνομη χρήση των υποστατικών στην Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας, η οποία κάλεσε τον ιδιοκτήτη να κατεδαφίσει τα υποστατικά, εκτός εάν εξασφάλιζε ειδική άδεια, αυτός όμως δεν ανταποκρίθηκε σε καμία σύσταση. Με το υπό αναφορά θέμα έχει ασχοληθεί και η πρώην Επίτροπος Διοικήσεως κ. Ηλιάνα Νικολάου, η οποία σε έκθεσή της το 2009 εισηγείτο στην Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας τη λήψη άμεσων μέτρων για τον τερματισμό της λειτουργίας της κτηνοτροφικής μονάδας. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα δεν έχουν παρθεί οποιαδήποτε μέτρα εναντίον του ιδιοκτήτη, με αποτέλεσμα η κτηνοτροφική μονάδα να λειτουργεί μέχρι σήμερα και να αριθμεί πολύ περισσότερα ζώα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του την υπό αναφορά υπόθεση και ποια μέτρα έχει ή πρόκειται να λάβει προς συμμόρφωση του ιδιοκτήτη των υποστατικών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.510, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσίευμα στην εφημερίδα “Ο Φιλελεύθερος” πληροφορήθηκα ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε επιστολή της προς την Περιβαλλοντική Αρχή υποστήριξε ότι συνέβησαν σοβαρά λάθη και παραλείψεις κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής εκτίμησης και έγκρισης της μαρίνας Μακρονήσου στην Αγία Νάπα, εντός της περιοχής του Δικτύου “Natura 2000”, Ζώνη Ειδικής Προστασίας, Αγία Θέκλα-Λιοπέτρι. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην επιστολή της αναφέρεται μεταξύ άλλων στην ανεπαρκή εκτίμηση των συσσωρευτικών επιπτώσεων του έργου, σε συνδυασμό με αρκετά άλλα υφιστάμενα ή σχεδιαζόμενα έργα και δραστηριότητες στην περιοχή, στην ανεπαρκή αξιολόγηση εναλλακτικών επιλογών για τις περιοχές όπου εξεταζόταν η χωροθέτηση της μαρίνας, στην ανεπαρκή τεκμηρίωση υπέρτερων λόγων σημαντικού δημόσιου συμφέροντος για τη δημιουργία της μαρίνας. Επίσης, στην επιστολή της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισείει την προσοχή της και σε άλλα έργα μεγάλης κλίμακας τα οποία θα διενεργηθούν στην περιοχή. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το δημοσίευμα, οι συμπληρωματικές πληροφορίες που έχουν αποστείλει οι κυπριακές αρχές προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα πλαίσια προηγούμενης αλληλογραφίας δεν ήταν ικανοποιητικές, αφού δεν παρείχαν οποιαδήποτε νέα στοιχεία σχετικά με τα κενά που είχε ήδη υποδείξει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Ποια η απάντηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην επιστολή που απέστειλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το υπό αναφορά θέμα; Παρακαλώ όπως κατατεθεί η σχετική επιστολογραφία.
2. Ποια αντισταθμιστικά μέτρα και μέτρα αποκατάστασης της περιοχής έχει ή πρόκειται να λάβει;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.511, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει αποδέκτης καταγγελιών αναφορικά με επεμβάσεις στην παραλία Αγίου Θεοδώρου. Ειδικότερα, σε απόσταση περίπου ενός χιλιομέτρου από το ξενοδοχείο Altiana προς τα δυτικά φαίνεται ότι έχουν γίνει κάποιες επεμβάσεις στην παράλια με την τοποθέτηση ογκολίθων εντός της θάλασσας που επεκτείνονται μέχρι και μερικά μέτρα στο χερσαίο μέρος της παραλίας και την κατασκευή κάθετου και παράλληλου κυματοθραύστη.

Επιπλέον, φαίνεται να μεταφέρθηκε μεγάλος όγκος φυσικού υλικού (χαλίκια) από τη συγκεκριμένη παραλία μπροστά από οικία που βρίσκεται εκεί, περιμετρικά της παραλίας, δυσκολεύοντας την πρόσβαση προς τους λουομένους. Για την όλη αλλοίωση της συγκεκριμένης παραλίας, σύμφωνα με τις πληροφορίες μας, πολύ πιθανόν να είναι υπεύθυνος ο ιδιοκτήτης του τεμαχίου στο οποίο βρίσκεται και η οικία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν είναι γνώστης των υπό αναφορά καταγγελιών, αν έχει διερευνηθεί η υπόθεση και ποια μέτρα πρόκειται να λάβει αν η επέμβαση είναι όντως παράνομη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.512, ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει ενταχθεί στον προγραμματισμό του υπουργείου η ανέγερση της αίθουσας πολλαπλής χρήσης για το Δημοτικό Σχολείο Μοσφιλωτής και, εάν ναι, πότε αναμένεται να ολοκληρωθεί. Να σημειωθεί ότι υπήρχαν υποσχέσεις για έναρξη των εργασιών ανέγερσης πολλαπλής αίθουσας από το 2010. (Επισυνάπτονται σχετικές επιστολές.)

Επίσης, ερωτάται ο υπουργός πότε αναμένεται να λειτουργήσει ο ανελκυστήρας στο συγκεκριμένο σχολείο για τις ανάγκες των εκπαιδευτικών και των μαθητών. (Επισυνάπτονται σχετικές επιστολές.)»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.513, ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σύμφωνα με πρόσφατη ενημέρωση που έχουμε λάβει, κεντρικός αγωγός ύδρευσης της περιοχής Αυγόρου διασχίζει σε πολύ μικρό βάθος τον χώρο κάτω από τον παιχνιδότοπο του Β΄ Δημόσιου Νηπιαγωγείου Αυγόρου. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων σε επικοινωνία του πριν από έναν χρόνο με το σχολείο το ενημέρωσε πως η ύπαρξη της οποιασδήποτε υποδομής στον συγκεκριμένο χώρο αποτελεί δημόσιο κίνδυνο και πως πρέπει να προχωρήσει άμεσα σε θωράκιση του αγωγού, ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος και η πιθανότητα έκρηξής του.

Παρακαλώ όπως ο αρμόδιος υπουργός ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την υφιστάμενη κατάσταση και για οποιεσδήποτε ενέργειες έχουν πραγματοποιηθεί ή προγραμματίζονται να γίνουν για ρύθμισή της.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.514, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Σε σχέση με τα νέα πολυώροφα κτίρια που ανεγείρονται στη Λεμεσό, θα θέλαμε να ενημερωθούμε για τα εξής:

1. Δεδομένης της σημαντικής σεισμικής δραστηριότητας που παρατηρείται νότια της Κύπρου, κατά πόσο οι ισχύοντες αντισεισμικοί κανονισμοί που αφορούν στη στατικότητα των κτιρίων είναι επαρκείς για την ασφάλεια των νέων πολυώροφων κτιρίων που ανεγείρονται;
2. Έχετε ερευνήσει κατά πόσο σε αντίστοιχες σεισμογενείς περιοχές εκτός Κύπρου ανεγείρονται αντίστοιχου ύψους κτίρια;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.176, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίκη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.039, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή μας επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων προχώρησε στον επανασχεδιασμό του αποχετευτικού συστήματος του Συμπλέγματος Σολέας σύμφωνα με τον οποίο θα κατασκευαστεί αποχετευτικό δίκτυο συλλογής λυμάτων για τις κοινότητες: Κακοπετριά, Γαλάτα, Σινά Όρος, Τεμβριά και Ευρύχου. Στις κοινότητες Καλλιάνια, Κοράκου, Φλάσου και Λινού θα κατασκευαστεί κεντρικό αποχετευτικό δίκτυο μόνο σε κάποιες γειτονιές, ενώ τα υποστατικά τα οποία δεν θα εξυπηρετούνται από το κεντρικό αποχετευτικό δίκτυο θα εξυπηρετούνται από βυτιοφόρο το οποίο θα ανήκει στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Σολέας.

Στην Κοινότητα Κατύδατων λόγω της περιορισμένης έκτασης του προβλήματος αλλά και του γεγονότος ότι η κατασκευή δικτύου θα επέφερε δυσβάστακτο ύψος τελών σε μια ουσιαστικά φτωχή κοινότητα, δεν θα

κατασκευαστεί αποχετευτικό δίκτυο ωστόσο το σύνολο της κοινότητας θα εξυπηρετείται από το βυτιοφόρο όχημα του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Σολέας.

Στο παρόν στάδιο έχουν ήδη κατασκευαστεί τα αποχετευτικά δίκτυα των κοινοτήτων Κακοπετριά, Γαλάτα, Σινά Όρος, Καλλιάνια καθώς επίσης και μέρος του δικτύου στις κοινότητες Τεμβριά και Κοράκου. Για την κατασκευή του υπόλοιπου αποχετευτικού δικτύου, καθώς επίσης και του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων βρίσκονται σε εξέλιξη οι απαιτούμενες διαδικασίες για κατακύρωση προσφορών. Σημειώνεται ότι όλες οι κοινότητες του Συμπλέγματος Σολέας με γραπτή ενυπόγραφη επιστολή τους προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έχουν συμφωνήσει με τον επανασχεδιασμό που έχει γίνει.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.321, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντηση της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η αξιολόγηση της αίτησης του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού για έκδοση Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων για τον σταθμό επεξεργασίας λυμάτων δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Όταν ολοκληρωθεί η αίτηση θα ετοιμαστεί προσχέδιο για να προωθηθεί στην Τεχνική Επιτροπή για Προστασία του Περιβάλλοντος.

Εργαστηριακές αναλύσεις διεξάγονται τόσο από την συντηρήτρια εταιρεία όσο και από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και ενημερώνεται το Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού. Σε περίπτωση που είναι εκτός αποδεκτών ορίων οι παράμετροι, λαμβάνονται μέτρα σύμφωνα με την νομοθεσία.

Σημειώνεται ότι οι Ηλεκτρομηχανολογικές Υπηρεσίες και η Διοίκηση του Νοσοκομείου έχουν την ευθύνη για τη λειτουργία και συντήρηση του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.498, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι σε συνέχεια της υπογραφής της Συμπληρωματικής Συμφωνίας με τον Διαχειριστή της ΟΕΔΑ Κόσιης για παραλαβή των σύμμεικτων δημοτικών αποβλήτων της επαρχίας Λευκωσίας, η κυβέρνηση έχει προχωρήσει στο κλείσιμο του σκυβαλότοπου Κοτσιάτη για όλα τα δημοτικά απόβλητα, εκτός από μια μικρή ροή ανάμεικτων αποβλήτων προερχόμενη από την καθαριότητα των δήμων ή εργασίες οικιών (σκίπς). Η ποσότητα αυτή εκτιμάται στους 1000 τόνους και θα συνεχιστεί η εναπόθεσή της στον σκυβαλότοπο μέχρι και το τέλος Φεβρουαρίου 2019. Με τον πλήρη τερματισμό της λειτουργίας του χώρου θα ξεκινήσουν οι διαδικασίες αποκατάστασής του.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις η πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.574, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντηση της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα, σε σχέση με τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος:

- (α) Στην εν λόγω τοποθεσία, έχει διαπιστωθεί πως έγιναν επιπρόσθετες επεμβάσεις, πέραν όσων περιλαμβάνονται στα σχέδια και στην Προκαταρκτική Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον που κατατέθηκαν από πλευράς του Δήμου Παραλιμνίου και με βάση τα οποία εκδόθηκε η Περιβαλλοντική Γνωμάτευση με ημερ. 23 Μαρτίου 2015 και αρ. φακ. 02.10.011.009.001. Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται επέκταση των έργων της παραλίας στη Σειρήνα, με εκσκαφές και κατασκευή αναβαθμιδών με τη χρήση ογκολίθων.
- (β) Το Τμήμα Περιβάλλοντος, αφού διαπίστωσε τα πιο πάνω, απέστειλε σχετική επιστολή προς τον Έπαρχο Αμμοχώστου, με ημερ. 4/5/2016, με την οποία τον ενημέρωσε αναφορικά με την επέκταση των έργων της παραλίας στη Σειρήνα και ζήτησε πληροφόρηση για τις περαιτέρω ενέργειες από μέρους του, ως η αρμόδια αρχή.
- (γ) Στις 27/5/2016 ο Έπαρχος Αμμοχώστου, απέστειλε σχετική επιστολή προς τον Δήμαρχο Παραλιμνίου αναφέροντας πως διαπιστώνονται έργα πέραν των αδειών που είχαν εκδοθεί, καλώντας τον Δήμο να υποβάλει σχέδια και λεπτομέρειες για τις προθέσεις του. Έκτοτε, δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε τις ενέργειες επί τούτου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.048, ημερομηνίας 21^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στις 25/06/2012, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως απέστειλε προς το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, αίτηση συνοδευόμενη με Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για το προτεινόμενο μεταλλευτικό έργο της εταιρείας Hellenic Copper Mines Ltd, στην περιοχή Απλίκι στην κοινότητα Καλοπαναγιώτη της επαρχίας Λευκωσίας.
2. Στα πλαίσια εξέτασης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ζητήθηκε επιπρόσθετα η υποβολή Μελέτης Δέουσας Εκτίμησης, αφού η περιοχή βρίσκεται εντός των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 (ΤΚΣ) “Κοιλάδα Κέδρων-Κάμπος” και (ΖΕΠ) “Δάσος Πάφου”. Η Μελέτη Δέουσας Εκτίμησης υποβλήθηκε στις 26/1/2012 και ακολούθησε η υποβολή τριών Συμπληρωματικών Μελετών στις 11/5/2012, 14/5/2013 και 10/7/2013 για επιπρόσθετα στοιχεία τα οποία ζητήθηκαν κατά την εξέτασή της.
3. Στις 4/3/2014 η Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων εξέτασε τη Μελέτη Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, όπου παρουσιάστηκαν και τα αποτελέσματα εξέτασης της Δέουσας Μελέτης και εκδόθηκε σχετική γνωμάτευση στις 27/5/2014 στην οποία συμπεριλαμβάνονταν διαχειριστικοί όροι για τις πιο πάνω προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου Natura 2000.
4. Στις 13/11/2015 το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως απέστειλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος αίτηση για επέκταση του συγκεκριμένου μεταλλευτικού έργου συνοδευόμενη με ΜΕΕΠ για τις εργασίες εκχύλισης χαλκούχου μεταλλεύματος και εξορυγμένου χαλκούχου αποθέματος της εταιρείας HELLENIC COPPER MINES, στην περιοχή Απλίκι, στην κοινότητα Καλοπαναγιώτη της επαρχίας Λευκωσίας. Η εν λόγω επέκταση αφορά μεταλλευτικά απόβλητα που είναι εναποθεμισμένα εντός της πράσινης γραμμής.

Η εν λόγω επέκταση δεν εντάσσεται ούτε επηρεάζει οποιαδήποτε προστατευόμενη περιοχή του Δικτύου Natura 2000 και για το λόγο αυτό δεν ζητήθηκε πρόσθετη Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση.

Οι απόψεις των αρμοδίων τμημάτων (Τμήμα Δασών, Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας) ήταν θετικές με σχετικούς όρους για το εν λόγω έργο. Η αίτηση εξετάστηκε στην Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στις 12/6/2018 και εκδόθηκε σχετική γνωμοδότηση στις 18/9/2018.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.093, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη με την οποία ζητά να πληροφορηθεί αναφορικά με την αναξιοποίηση δύο διατηρητέων κτιρίων στον εμπορικό πυρήνα της Πάφου στην οδό Αθηνάς, που ανήκουν στο Κράτος και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Τα θέματα που αφορούν στο κτήριο του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων επιλαμβάνεται το Τμήμα Δημοσίων Έργων το οποίο επιλήφθηκε και στο παρελθόν μεταξύ άλλων και των εργασιών στήριξης της οικοδομής.
2. Η Διευθύντρια Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως απέστειλε κατ' επανάληψη επιστολές τόσο προς τον Διευθυντή Τμήματος Δημοσίων Έργων όσο και προς τον Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων επισημαίνοντας τη μεγάλη αξία της οικοδομής και τονίζοντας την ανάγκη ουσιαστικής στήριξης και ετοιμασίας μελέτης συνολικής συντήρησης/αποκατάστασης της. Έχει επίσης χορηγήσει τη συγκατάθεση της για την εκτέλεση σωστικών εργασιών στην οικοδομή και έχει περιλάβει στη σχετική έγκριση όρους και προϋποθέσεις για την εκτέλεση των εργασιών αυτών.
3. Όσον αφορά τις αρμοδιότητες του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως που απορρέουν από τον περί Διατηρητέων Οικοδομών Νόμο και τις πρόνοιες του Τοπικού Σχεδίου Πάφου σε σχέση με τις αναπτύξεις που διενεργούνται από Κυβερνητικά Τμήματα, το Τμήμα αυτό θα εξετάσει τυχόν αίτηση που θα υποβληθεί για ανάπτυξη του διατηρητέου τεμαχίου και τη συντήρηση/αποκατάσταση της πολύ αξιόλογης διατηρητέας οικοδομής παραχωρώντας τις απόψεις της Διευθύντριας του καθώς και τη Συναίνεση του Υπουργού Εσωτερικών η οποία απαιτείται για την εκτέλεση εργασιών σε διατηρητέα οικοδομή.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.114, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σε ό,τι αφορά το πρώτο σημείο της ερώτησης σημειώνεται ότι για τον καθορισμό πολιτικής σε θέματα ηλεκτρονικών κυβερνητικών συστημάτων, αρμόδιο είναι το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, του Υπουργείου Οικονομικών. Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Εξωτερικών τηρεί κατάσταση με τα **υπηρεσιακά** ηλεκτρονικά ταχυδρομεία των Λειτουργών (@mfa.gov.cy) στα οποία αποστέλλονται οδηγίες/εγκύκλιοι της Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου και εγκύκλιοι της Δημόσιας Υπηρεσίας, στο πλαίσιο πάντα των καθηκόντων τους και ό,τι άλλο μπορεί να τους αφορά.

Σε σχέση με το δεύτερο σημείο της ερώτησης, σημειώνεται ότι για την ενημέρωση των λειτουργών στα Υπουργεία υλοποιήθηκε συγκεκριμένο πρόγραμμα εκπαιδευτικών σεμιναρίων, με πρωτοβουλία του γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, στο οποίο έλαβαν μέρος Λειτουργοί του Υπουργείου Εξωτερικών. Σκοπός των σεμιναρίων, ήταν ο καταρτισμός και η επιμόρφωση των λειτουργών αναφορικά με τις υποχρεώσεις που προκύπτουν για τη Δημόσια Υπηρεσία σύμφωνα με το νέο Κανονισμό, ώστε να είναι σε θέση η ευρύτερη Δημόσια Υπηρεσία να εφαρμόσει ορθά και αποτελεσματικά τις διατάξεις του Κανονισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.159, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. φακ. Ερ. 23.06.011.03.159 και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση σας αναφέρω τα ακόλουθα:

Οι Σχολικές Εφορείες, ως μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές, είναι υποχρεωμένες να ακολουθούν τις πρόνοιες του περί Ρυθμίσεως των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Νόμου Ν. 73(I)/2016 και, γι' αυτό αποστέλλονται στις Σχολικές Εφορείες, κατά καιρούς, από την Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, οι σχετικές εγκύκλιοι, για συμμόρφωση. Οι Σχολικές Εφορείες από μόνες τους είναι υπεύθυνες για τους διαγωνισμούς που προκηρύσσουν. Παράλληλα, κάθε χρόνο υποβάλλονται, με βάση τους περί Σχολικών Εφορειών Νόμους 1997 έως 2014, στον έλεγχο του Γενικού Ελεγκτή.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.200, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας ενημερώσω τα πιο κάτω:

2. Με την ερώτηση ζητείται ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων αναφορικά με αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Αλεθρικού για την διαμόρφωση/διαπλάτυνση τμήματος της Λεωφόρου Ομονοίας που οδηγεί προς την Αναφωτία.
3. Πρόκειται για ένα πολύ επικίνδυνο τμήμα του συνδετικού δρόμου Αλεθρικού-Αναφωτίας το οποίο βρίσκεται εντός της οικιστικής περιοχής Αλεθρικού, στη δυτική πλευρά της εκκλησίας του Αγίου Επιφάνειου. Καταβάλλονται προσπάθειες εδώ και πολλά χρόνια προκειμένου να γίνουν οι κατάλληλες βελτιώσεις και να καταστεί ασφαλής στο μέγιστο δυνατό βαθμό για διερχόμενα οχήματα και πεζούς. Κατόπιν διαβούλευσης που είχε η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας με τα αρμόδια Τμήματα (Πολοδομίας και Οικίσεως και Δημοσίων Έργων), ετοιμάστηκε ρυθμιστικό σχέδιο το 2014. Ακολούθησε διαβούλευση με το Τμήμα Δημοσίων Έργων, προκειμένου να ετοιμαστεί ολοκληρωμένη μελέτη με τα αναγκαία κατασκευαστικά σχέδια και, κυρίως, για να αναληφθεί από το Τμήμα αυτό η διαχείριση και συντονισμός λόγω της εξειδικευμένης εμπειρογνωμοσύνης που απαιτείται για την υλοποίηση ενός τέτοιου έργου.
4. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων με επιστολή του με ημερ. 11 Αυγούστου 2017 προς τον Έπαρχο Λάρνακας, ανέφερε ότι λόγω ειλημμένων υποχρεώσεων και έλλειψη προσωπικού δεν μπορούσε να αναλάβει την προκήρυξη προσφορών και υλοποίηση της μελέτης, σημειώνοντας ότι είναι σε θέση να παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες.
5. Με νεότερη επιστολή του προς τον Έπαρχο, με ημερ. 30/10/2017, το Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Δημοσίων Έργων, τον ενημέρωσε ότι το Τμήμα μπορεί να προβεί στην προκήρυξη του σχετικού διαγωνισμού, νοουμένου ότι οι σχετικές πιστώσεις θα καταβληθούν από το Γραφείο του Έπαρχου και εξασφαλιστούν προηγουμένως οι απαιτούμενες εγκρίσεις, περιλαμβανομένης και περιβαλλοντικής γνωμοδότησης.
6. Ο έπαρχος Λάρνακας θα προχωρήσει, με κονδύλι του Προϋπολογισμού 2019, σε τμηματική παραγγελία προς το Τμήμα Δημοσίων Έργων, προκειμένου να προβεί σε προκήρυξη του σχετικού διαγωνισμού για

ετοιμασία μελέτης/κατασκευαστικών σχεδίων στη βάση της οποίας θα προγραμματιστεί η υλοποίηση των αναγκαίων εργασιών βελτίωσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.223, ημερομηνίας 5. Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Διαμόρφωση του παραλιακού δρόμου Ζυγίου-Μαρωνίου-Ψεματισμένου-Αγίου Θεοδώρου

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και μετά από σχετική ενημέρωση που έλαβα για την πιο πάνω Ερώτηση από το αρμόδιο Τμήμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Για τη διαμόρφωση του πιο πάνω παραλιακού δρόμου, ώστε να περιλαμβάνει πεζόδρομο, ποδηλατόδρομο και υπηρεσίες, οι Τοπικές Αρχές έχουν αναλάβει να προσεγγίσουν τους ιδιοκτήτες των επηρεαζόμενων τεμαχίων για να δώσουν τη συγκατάθεσή τους για την εξασφάλιση της αναγκαίας γης για να μπορέσει το Κράτος να προχωρήσει στις απαραίτητες διαδικασίες για την υλοποίηση του έργου. Το θέμα τυγχάνει συντονισμού από το Υπουργείο Εσωτερικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.244, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφορικά με το πιο πάνω ερώτημα σας πληροφορώ ότι:

- i. το χρονικό πλαίσιο για το οποίο θα εφαρμοστούν οι νέες ρυθμίσεις για την ώρα καθορίζονται στην Πρόταση Οδηγίας της Ε. Επιτροπής. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατόπιν αντίδρασης από τα πλείστα ΚΜ επί των ιδιαίτερα φιλόδοξων χρονοδιαγραμμάτων που είχαν αρχικά τεθεί για εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων από το 2019, η Προεδρία ετοίμασε αναθεωρημένη Πρόταση Οδηγίας σύμφωνα με την οποία τα χρονοδιαγράμματα εφαρμογής τροποποιούνται από το 2019 στο 2021.
  - ii. η τελική θέση της Κύπρου θα διαμορφωθεί κατόπιν διαβούλευσης με όλα τα Υπουργεία, τους φορείς τους οποίους συνεργάζονται ή είναι υπό την εποπτεία του κάθε Υπουργείου καθώς και άλλους εμπλεκόμενους φορείς (π.χ. ΚΕΒΕ, ΟΕΒ) ενόψει της οριζόντιας φύσης του θέματος. Συναφώς αναφέρεται ότι στις 25/9/2018 πραγματοποιήθηκε συνάντηση στο Υπουργείο στην οποία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι από όλα τα Υπουργεία, της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ όπου έτυχαν ενημέρωσης για τις τελευταίες εξελίξεις.
2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινήσεις χρειαστείτε σχετικά με τα πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.258, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

- (α) Σύμφωνα με πληροφορίες που εξασφαλίστηκαν από την Αν. Γενική Διευθύντρια του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Πάφου, το Κοινοτικό Συμβούλιο Μέσα Χωρίου με σχετική επιστολή του προς το Συμβούλιο, αιτείται την ένταξη συγκεκριμένης προβληματικής οικιστικής περιοχής (νότια περιοχή) στα όρια του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Πάφου.
- (β) Το θέμα συζητήθηκε σε συνεδρία της ολομέλειας του Συμβουλίου, όπου αποφασίστηκε ότι το εν λόγω αίτημα δεν μπορεί να εξεταστεί, επειδή αφορά ένταξη μεμονωμένης περιοχής της Κοινότητας Μέσα Χωρίου.

Τυχόν ικανοποίηση του αιτήματος, προϋποθέτει την καταβολή αποχτετευτικού τέλους από τους ιδιοκτήτες ιδιωτικών περιουσιών της περιοχής, το οποίο θα καλύπτει το κατασκευαστικό κόστος επέκτασης της υφιστάμενης υποδομής, τον επιμερισμό της δαπάνης κατασκευής της κύριας υποδομής του αποχτετευτικού συστήματος (συλλογή, μεταφορά και επεξεργασία) και την αναλογία του λειτουργικού κόστους του οργανισμού. Ως εκ τούτου, απαιτείται σχετική εκπόνηση οικονομοτεχνικής μελέτης που να καταδεικνύει τη βιωσιμότητα του έργου επέκτασης.

- (γ) Για αντιμετώπιση της υφιστάμενης κατάστασης, η Τοπική Αρχή σε συνεργασία με τα εμπλεκόμενα Τμήματα/Υπηρεσίες του κράτους, θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο εκτέλεσης μικρού αποχτετευτικού έργου/βιολογικού σταθμού, για εξυπηρέτηση της προβληματικής περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.260, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ καταρχάς να φέρω εν γνώσει σας τα πιο κάτω:

1. Σύμφωνα με τον περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμο του 2003, και μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ως ανοικτή περίοδος κυνηγίου καθορίστηκε η περίοδος από τις 16 Αυγούστου μέχρι τις 28 ή 29 Φεβρουαρίου κάθε έτους. Για να παραχωρηθεί οποιαδήποτε άδεια κυνηγίου σε κλειστή περίοδο θα πρέπει αυτή να παραχωρηθεί κατά παρέκκλιση, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, κατόπιν γραπτής γνωμοδότησης από την Επιστημονική Επιτροπή¹ και σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 12.
2. Προς προστασία των περιουσιών των γεωργοκτηνοτρόφων κάθε χρόνο παραχωρούνται άδειες κυνηγίου κορακοειδών κατά παρέκκλιση από τις 15/5 μέχρι τις 15/8.
3. Το πιο πάνω μέτρο περιλαμβάνεται στα μέτρα που εισηγείται η Επιστημονική Επιτροπή για έλεγχο του αριθμού των κορακοειδών στις περιοχές όπου παρουσιάζεται υπερπληθυσμός, κυρίως σε αγροτικές και κτηνοτροφικές περιοχές όπου προκαλούν σοβαρές ζημιές σε φυτείες, στην κτηνοτροφία αλλά και στην άγρια πανίδα.
4. Η επέκταση της εφαρμογής του μέτρου του ελέγχου του πληθυσμού των κορακοειδών μπορεί να γίνει μέσω έκδοσης σχετικού διατάγματος του Προϊστάμενου της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας βάσει των προνοιών του άρθρου 27 του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου 2003-2017, μετά από έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών.
5. Και τα δύο πιο πάνω μέτρα μπορούν να εφαρμοστούν από γεωργοκτηνοτρόφους όπου τεκμηριωμένα υπόκεινται ζημιές από τα κορακοειδή, έχουν εν ισχύ άδεια κυνηγίου και η χρήση της άδειας γίνεται σε επιτρεπόμενες περιοχές κυνηγίου. Ο έλεγχος του πληθυσμού των κορακοειδών εντός των απαγορευμένων περιοχών κυνηγίου είναι δυνατό να γίνει μόνο από θηροφύλακες.

¹ Η Επιστημονική Επιτροπή αποτελείται από τον Διευθυντή της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος ως Πρόεδρο, τον Προϊστάμενο του Ταμείου Θήρας, το Διευθυντή του Τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών, το Διευθυντή του Τμήματος Δασών, το Διευθυντή του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών, το Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ένα μέλος της Ένωσης Δήμων, ένα μέλος της Ένωσης Κοινοτήτων, ένα εκπρόσωπο της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων, ένα εκπρόσωπο της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κυνηγίου και Διατήρησης Άγριας Ζωής και δύο άτομα με εξειδικευμένες γνώσεις που διορίζονται από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.265, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Μανδριών υπέβαλε στις 6.9.2017 αίτηση με αρ. φακέλου ΑΔΧ 35/2017 για να του εκμισθωθεί το κρατικό τεμάχιο με αριθμό 153 του Κτηματικού Σχεδίου 51/46 της κοινότητας Μανδριών, με σκοπό την ανέγερση καφεστιατορίου/snack bar και υποδομών λουσιμένων.
3. Ακολούθως, στο πλαίσιο εξέτασης της αίτησης, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ζήτησε, στις 11/10/2017, τις απόψεις των αρμοδίων Τμημάτων και Υπηρεσιών. Μέχρι σήμερα έχουν εξασφαλισθεί οι απόψεις των Αν. Γενικού Διευθυντή του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος, Προϊσταμένου Θήρας και Πανίδας, Επάρχου Πάφου και Επαρχιακού Λειτουργού Πολεοδομίας και Οικήσεως Πάφου. Αναμένονται οι απόψεις του Επαρχιακού Μηχανικού Τμήματος Δημοσίων Έργων Πάφου. Σημειώνεται ότι εκτός από τις απόψεις του Αν. Γενικού Διευθυντή του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, όλες οι υπόλοιπες απόψεις είναι αρνητικές όσον αφορά το αίτημα για εκμίσθωση της κρατικής γης με σκοπό την ανέγερση καφεστιατορίου/snack bar. Αντικρίζεται δε θετικά το αίτημα για εκμίσθωση του χώρου για κατασκευή υποδομών για εξυπηρέτηση των λουσιμένων.
4. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας μελετώντας το αίτημα έχει την άποψη ότι δεν μπορεί να ικανοποιηθεί, καθότι το ζητούμενο κρατικό κτήμα είναι περικλειστο και ως εκ τούτου δεν μπορεί να επιτευχθεί ο σκοπός για τον οποίο ζητείται.
5. Μόλις εξασφαλισθούν οι απόψεις του Επαρχιακού Μηχανικού Τμήματος Δημοσίων Έργων Πάφου, θα ετοιμασθεί αιτιολογημένη έκθεση και θα προωθηθεί στην αρμόδια Υπουργική Επιτροπή για τη διάθεση κρατικής γης και μετά στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.275, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Ασφαλτόστρωση των Λεωφόρων Γρίβα Διγενή και Γρηγόρη Αυξεντίου στη Λάρνακα

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και μετά από σχετική ενημέρωση που έλαβα για την πιο πάνω Ερώτηση από το αρμόδιο Τμήμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Εντός του 2019, προγραμματίζεται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων η επίστρωση με πρέμιξ του τμήματος της Λεωφόρου Γρίβα Διγενή από τα φώτα τροχαίας του Πυροσβεστικού Σταθμού μέχρι τον κυκλικό κόμβο παρά το Νέο ΓΣΖ ως επίσης και της Λεωφόρου Γρηγόρη Αυξεντίου από την Αστυνομική Διεύθυνση Λάρνακας μέχρι τον Δημοτικό Κήπο.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.291, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και μετά από σχετική ενημέρωση που έλαβα από το αρμόδιο τμήμα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Αυτή την περίοδο είναι κλειστά λόγω έργων αναβάθμισης, το Αρχαιολογικό Μουσείο της Επαρχίας Λάρνακας και το Αρχαιολογικό Μουσείο της Επαρχίας Πάφου. Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Επαρχίας Λάρνακας προβλέπεται να ανοίξει για το κοινό μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2019, ενώ το Αρχαιολογικό Μουσείο της Επαρχίας Πάφου θα είναι έτοιμο για το κοινό στο τέλος του 2019.
2. Σε ό,τι αφορά στα ωράρια λειτουργίας των Αρχαιολογικών Χώρων και Μουσείων, επισυνάπτεται σχετικός πίνακας ως **Παράρτημα 1**. Σημειώνεται ότι, οι μεγάλοι αρχαιολογικοί χώροι (Κουρίου, Απόλλωνα Υλάτη, Αμαθούντας, Κουκλιά, Ψηφιδωτά Πάφου, Τάφοι των Βασιλέων, Πέγεια), είναι οι χώροι που δέχονται τους περισσότερους επισκέπτες και λειτουργούν όλες τις μέρες, συμπεριλαμβανομένου του Σαββατοκύριακου, με ωράριο το οποίο εξυπηρετεί απόλυτα τις ανάγκες των ντόπιων και ξένων επισκεπτών. Κατά τον ίδιο τρόπο, λειτουργούν και τα μεγάλα σημαντικά Μνημεία, όπως το Κάστρο/Πύργος Κολοσσίου, το Κάστρο Λεμεσού, το Κάστρο Πάφου και το Κάστρο/Φρούριο Λάρνακας. Μικρότεροι αρχαιολογικοί χώροι, όπως το Κίπιοι στη Λάρνακα και η Μάα-Παλαιόκαστρο στην Πάφο, δεν λειτουργούν το Σαββατοκύριακο.

Σε ό,τι αφορά τα Αρχαιολογικά Μουσεία, σημειώνεται ότι το Κυπριακό Μουσείο λειτουργεί όλες τις μέρες, πλην της Δευτέρας, τα Αρχαιολογικά Μουσεία Λάρνακας και Πόλης Χρυσοχούς, όλες τις μέρες, πλην της Κυριακής, ενώ τα Αρχαιολογικά Μουσεία των Επαρχιών Λεμεσού και Πάφου, λόγω έλλειψης προσωπικού, δε λειτουργούν τα Σαββατοκύριακα. Όπου υπάρχει δυνατότητα, μικρότερα μουσεία, όπως των Λευκάρων και της Γεροσκήπου, λειτουργούν όλες τις μέρες, συμπεριλαμβανομένου του Σαββατοκύριακου.

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων επιθυμεί να επεκταθεί το ωράριο της λειτουργίας τόσο των μικρότερων αρχαιολογικών χώρων, όσο και των Αρχαιολογικών Μουσείων, ωστόσο, αυτό θα γίνει κατορθωτό όταν οι δημοσιονομικές συνθήκες του κράτους, επιτρέψουν την πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού. Από πλευράς του, το Τμήμα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, για πλήρωση, τουλάχιστον, των υφιστάμενων κενών θέσεων και ει δυνατόν, πριν την ημερομηνία επαναλειτουργίας των Μουσείων στις επαρχίες Λάρνακας και Πάφου.

3. Σχετικά με τις εισπράξεις και την επισκεψιμότητα, επισυνάπτονται αναλυτικοί πίνακες με τα έσοδα του Τμήματος Αρχαιοτήτων (**Παράρτημα 2**) και την κατάσταση επισκεπτών (**Παράρτημα 3**), των τελευταίων πέντε χρόνων, για κάθε Αρχαιολογικό Χώρο και Μουσείο ξεχωριστά.
4. Αναφορικά με τα Δελτία Εισόδου, παρόλο που έχουν εκδοθεί αρκετά για περίοδο μίας (1) ημέρας, τριών (3) ημερών και (7) ημερών, κυρίως από Τουριστικά Γραφεία, το Τμήμα Αρχαιοτήτων δεν διατηρεί καταστάσεις των πωλήσεων.
5. Σε ό,τι αφορά στα στοιχεία για τον τουρισμό στην Κύπρο, αυτά περισυλλέγονται από το Υφυπουργείο Τουρισμού, το οποίο είναι ο αρμόδιος φορέας για τον υπολογισμό του ποσοστού τουριστών που επισκέπτονται τους Αρχαιολογικούς Χώρους, τα Μνημεία και τα Μουσεία.
6. Πέραν των ενεργειών του Υφυπουργείου Τουρισμού για προβολή των αρχαιολογικών χώρων της Κύπρου, το Τμήμα Αρχαιοτήτων διατηρεί ιστοσελίδα στο διαδίκτυο, μέσω της οποίας ο επισκέπτης μπορεί να έχει μια πρώτη επαφή με τους Αρχαιολογικούς Χώρους, τα Μουσεία και τα Μνημεία της χώρας μας. Η εν λόγω ιστοσελίδα, ενημερώνεται καθημερινά με πληροφορίες που αφορούν εκδηλώσεις και άλλες ειδήσεις, σχετικά με τις αρχαιοτήτες μας. Επιπλέον, το Τμήμα Αρχαιοτήτων είναι ιδιαίτερα ενεργό στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (facebook και Instagram). Συγκεκριμένα, την ιστοσελίδα του Τμήματος Αρχαιοτήτων στο facebook την ακολουθούν πάνω από 5000 Κύπριοι και ξένοι.
7. Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινήσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.298, ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Έχει γίνει η κατακύρωση της σύμβασης για τη μελέτη και επίβλεψη της αποκατάστασης των είκοσι (20) σκυβαλότοπων (Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων-ΧΑΔΑ) της επαρχίας Λευκωσίας στην κοινοπραξία Συμβούλων/Μελετητών “Π. Νικολαΐδης και Συνεργάτες-PASECO Μονοπρόσωπη ΕΠΕ”, στις 11 Οκτωβρίου 2017 (Αρ. σύμβασης: ΤΑΥ 27/2016). Οι προκαταρκτικές μελέτες εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον (ΜΕΕΠ) που αφορούν το εν λόγω Έργο έχουν υποβληθεί στις 18 Οκτωβρίου 2018 από τους Συμβούλους/Μελετητές στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) για σχόλια και παρατηρήσεις. Μετά τη διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε μεταξύ των Συμβούλων/Μελετητών και του ΤΑΥ, θα ετοιμαστούν και υποβληθούν οι τελικές ΜΕΕΠ στο Τμήμα Περιβάλλοντος (ΤΠ), για να τεθούν σε δημόσια διαβούλευση. Με το πέρας αυτής της διαβούλευσης, το ΤΠ θα εκδώσει την τελική του Γνωμάτευση για τις ΜΕΕΠ.
- (β) Στους Όρους Εντολής-Τεχνικές Προδιαγραφές της σύμβασης των Συμβούλων/Μελετητών (αρ. ΤΑΥ 27/2016), καθορίζονται τρεις κατηγορίες μέτρων αποκατάστασης των ΧΑΔΑ, αναλόγως του εκτιμώμενου βαθμού επικινδυνότητας. Αυτά τα μέτρα περιλαμβάνουν:
- Κατασκευή έργων παρεμπόδισης πλευρικής εισροής ομβρίων, όπου αυτό απαιτείται.
  - Κατασκευή έργων συλλογής και μεταφοράς ομβρίων από την επιφάνεια των ΧΑΔΑ.
  - Επιφανειακή κάλυψη με συμπυκνωμένα γαιώδη υλικά κατάλληλα για φύτευση, πάχους τουλάχιστον 1.0 m., λαμβανομένου υπόψη του σχεδιασμού για τις μετέπειτα χρήσεις.
- (γ) Τα πιο πάνω μέτρα έχουν καθοριστεί προκειμένου τα όμβρια ύδατα που θα απορρέουν από την επιφάνεια των αποκατεστημένων ΧΑΔΑ, να μην επηρεάζονται από τα υφιστάμενα απόβλητα και να χρησιμοποιούνται για άρδευση της φυσικής χλωρίδας που θα καλύπτει τον κάθε ΧΑΔΑ.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.317, ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφορικά την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν προτίθεται στο παρόν στάδιο να αποσπάσει εκπαιδευτικούς για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα για την ετοιμασία διδακτικών βιβλίων για τις ανάγκες της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Το Υπουργείο μελετά άλλους τρόπους εκμίσθωσης μάχιμων και άλλων εκπαιδευτικών για τη συγγραφή διδακτικών βιβλίων. Είναι επίσης σημαντικό να αναφερθεί ότι η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης έχει εφοδιαστεί με εκπαιδευτικό υλικό από την Ελλάδα για κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών, ενώ αξιολογεί και άλλο υλικό το οποίο παρέλαβε πρόσφατα.

Το εκπαιδευτικό υλικό που αξιολογήθηκε καλύπτει σημαντικό μέρος της ύλης των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων της Τεχνικής Εκπαίδευσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.324, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ καταρχάς να φέρω εν γνώση σας τα πιο κάτω:

1. Η κόκκινη αλεπού (*Vulpes vulpes*) είναι το μεγαλύτερο και το πιο κοινό είδος από όλα τα είδη των αλεπούδων ενώ παράλληλα θεωρείται το πιο διαδεδομένο σαρκοφάγο θηλαστικό του πλανήτη (*Laviriere and Pasitschniak, 1996*). Απαντάται σχεδόν σε όλο το βόρειο ημισφαίριο καθώς επίσης και σε άλλες περιοχές του πλανήτη όπου έχουν εισαχθεί στο παρελθόν από τον άνθρωπο όπως στην Αυστραλία, όπου θεωρείται από τις μεγαλύτερες απειλές της άγριας ζωής, με καταστρεπτικές συνέπειες, αφού είναι υπεύθυνες για την εξάλειψη αρκετών ιθαγενών ειδών πανίδας. Η εξάπλωση του είδους, αυξήθηκε δραματικά τη σύγχρονη εποχή λόγω της απότομης αύξησης του ανθρώπινου πληθυσμού και της αλλαγής της χρήσης της γης (*Lloyd 1980, Nowak 1991*). Επιπρόσθετα η ευκολία με την οποία προσαρμόζεται το είδος στις αλλαγές της χρήσης της γης, του παρέχουν μεγάλο πλεονέκτημα έναντι άλλων ειδών.

2. Ως καιροσκοπικό ζώο, εκμεταλλεύεται την οποιαδήποτε παρουσία διαθέσιμης τροφής. Αυτό έχει ως συνεπακόλουθο, σε περιοχές με ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα όπου υπάρχει περισσότερη διαθέσιμη τροφή (σκουπίδια, νεκρά ζώα, κτηνοτροφικές περιοχές, γεωργικές καλλιέργειες κ.λπ.), ο αριθμός των αλεπούδων να είναι μεγαλύτερος από τη ζωοχωρητικότητα της περιοχής για το είδος, με μεγάλες αρνητικές επιπτώσεις στα άλλα είδη πανίδας.
3. Στην Κύπρο η κόκκινη αλεπού επηρεάζει αρνητικά όλα σχεδόν τα είδη εδαφόβιων πτηνών (δηλ. των πτηνών που φωλιάζουν στο έδαφος) όπως είναι τα περδίκια και οι φραγκολίνες καθώς και τους λαγούς. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι από σχετικές μελέτες που έχουν γίνει ανά το παγκόσμιο έχει διαφανεί ότι, σε περιοχές που ο πληθυσμός της αλεπούς δεν ελέγχεται, παρουσιάζεται απώλεια της ετήσιας παραγωγής των λαγών της τάξης του 70-100% ενώ σε περιπτώσεις περιοχών όπου δεν υπήρχαν αλεπούδες ο πληθυσμός των λαγών αυξανόταν από 300-600%.
4. Παράλληλα η μείωση των εδαφόβιων πτηνών καθώς και των λαγών επηρεάζει αρνητικά και τους πληθυσμούς άλλων ειδών όπως π.χ του περτικοσιάχινου, του διπλοσιάχινου και άλλων μεγάλων αρπακτικών πτηνών.
5. Επιπρόσθετα η αλλαγή χρήσης της γης και η εγκατάλειψη της παραδοσιακής γεωργίας, που παρουσιάζεται στην Κύπρο τις τελευταίες δεκαετίες σε συνδυασμό με την πρώιμη και αυτοματοποιημένη σανοποίηση λειτουργούν αρνητικά για τα κύρια θηράματα αφού μέσω αυτής καταστρέφονται φωλιές, θανατώνονται λαγοί και εδαφόβια πτηνά ενώ μειώνεται σημαντικά η κάλυψη και η προστασία των ειδών από τους φυσικούς τους εχθρούς κάτι που ευνοεί σημαντικά τις αλεπούδες και τα κορακοειδή. Όλα αυτά λειτουργώντας συσσωρευτικά και συνδυαζόμενα με το αυξημένο οδικό δίκτυο (αστικό, αγροτικό, δασικό) που έχει αναπτυχθεί στην Κύπρο τα τελευταία είκοσι χρόνια μαζί με το μεγάλο αριθμό αντιπυρικών λωρίδων που έχουν κατασκευαστεί ακόμα και σε περιοχές που δεν προσφέρονται, έχουν δημιουργήσει ένα πολύ αρνητικό περιβάλλον σχεδόν για όλα τα είδη πανίδας της Κύπρου.
6. Τα παράπονα και οι αναφορές από κτηνοτρόφους για απώλειες νεογνών αιγοπροβάτων και πουλερικών, λόγω της αλεπούς, να έχουν αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια κάτι που επιβεβαιώνει ότι ο πληθυσμός της αλεπούς έχει αυξηθεί σημαντικά.
7. Ενδεικτικές για το μέγεθος της αύξησης του πληθυσμού του είδους στην Κύπρο είναι δύο πρόσφατες μελέτες που αφορούν την αρπακτικότητα και καταστροφή φωλιών παρυδάτιων πτηνών στην λίμνη της Ορόκλινης, αλλά και φωλιών των χελωνών στις Βρετανικές Βάσεις Ακρωτηρίου.
  - 7.1. Σύμφωνα με τον Delargy, 2014, ο αριθμός των φωλιών των θαλάσσιων χελωνών στις Βρετανικές Βάσεις Ακρωτηρίου, που είχαν επηρεαστεί από τις αλεπούδες, αυξήθηκε δραματικά μεταξύ 2012 και 2013 και πλέον η καταστροφή των φωλιών και του περιεχομένου τους λόγω του συγκεκριμένου είδους, μπορεί να θεωρηθεί ως κύρια απειλή για το είδος στην περιοχή (Delargy, 2012). Συγκεκριμένα, το 2012, ποσοστό 33% του αριθμού των φωλιών των χελωνών είχε επηρεαστεί από τις αλεπούδες, ενώ το 2013 το ποσοστό ανέβηκε στο 71%. Στην κυριότερη παραλία φωλαιωποίησης εντός των Βρετανικών Βάσεων και συγκεκριμένα στην παραλία των χελωνών Ακρωτηρίου, 84% των φωλιών είχε επηρεαστεί από αλεπούδες το 2013.
 Η Κύπρος, ως κράτος μέλος της Ε.Ε. έχει υποχρέωση να υιοθετήσει και να εφαρμόσει όλες τις σχετικές πρόνοιες και οδηγίες οι οποίες αφορούν την προστασία ειδών πανίδας και των βιοτόπων τους. Οι θαλάσσιες χελώνες προστατεύονται σύμφωνα με τη Συνθήκη της Βέρνης (Bern convention) και τη συνθήκη για την προστασία των μεταναστευτικών ειδών (CMS-Convention on the Migratory Species). Υπό το φως της πιο πάνω μελέτης και σύμφωνα με τις οδηγίες τις οποίες υιοθετήσαμε ως κράτος μέλος, ο πληθυσμός της αλεπούς στις περιοχές όπου φωλιάζουν οι χελώνες, θα πρέπει να τυγχάνει διαχείρισης.
  - 7.2. Επίσης, σύμφωνα με μελέτη η οποία πραγματοποιήθηκε για να εκτιμηθεί η επίδραση των θηρευτών στα αναπαραγόμενα παρυδάτια πτηνά της Λίμνης Ορόκλινης, οι αλεπούδες είχαν το μεγαλύτερο ποσοστό σε σχέση με τα άλλα είδη θηρευτών (κοράκια, αρουραίοι). Κατά τη διάρκεια της μελέτης, τοποθετήθηκαν κάμερες σε διάφορα σημεία και πλησίον φωλιών με απώτερο σκοπό να καταγραφούν πιθανοί θηρευτές φωλιών αλλά και η επισκεψιμότητα του χώρου από συγκεκριμένα είδη. Όπως και στη μελέτη των Χελωνών στο Ακρωτήριο, έτσι και στην Ορόκλινη, η αύξηση των τελευταίων δύο χρόνων είναι μεγάλη. Στην περιοχή της λίμνης Ορόκλινης, το 2012 είχαν καταγραφεί μέσω των καμερών 4 φορές αλεπούδες, το 2013 9 φορές, και το 2014 79 φορές! Από τις φωλιές που καταστράφηκαν, ποσοστό 33% καταστράφηκε λόγω των αλεπούδων, 22% λόγω των Κορώνων, 11% λόγω των αρουραίων, 22% λόγω άγνωστης αιτίας, και 11% λόγω ανθρώπινης παρουσίας και όχλησης (Κασίνης, 2014).
8. Επιπρόσθετα, μέσα από καταμετρήσεις των ειδών της πανίδας της Κύπρου και τις επιστημονικές έρευνες που η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας διεξάγει συστηματικά, έχει διαπιστωθεί ότι σε ορισμένες

περιοχές της υπαίθρου, ιδιαίτερα αυτές οι οποίες έχουν έντονη παρουσία οικόσπιτων ζώων, ο αριθμός των αλεπούδων έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα αυτό να έχει αρνητικό αντίκτυπο στους πληθυσμούς άλλων ειδών πανίδας.

Όσον αφορά τα ερωτήματα που προκύπτουν από την Ερώτηση του έντιμου Βουλευτή σημειώνω τα πιο κάτω:

1. Η θανάτωση αλεπούς από κυνηγούς ή άλλο πρόσωπο απαγορεύεται. Σύμφωνα με το σχετικό διάταγμα του Υπουργού Εσωτερικών που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 8/1/2016 δύναται να ληφθούν τα πιο κάτω μέτρα βάσει των προνοιών του άρθρου 26^Α. Σημειώνεται ότι πριν την έκδοση του σχετικού διατάγματος ο Υπουργός Εσωτερικών έλαβε σχετική γνωμοδότηση από την Επιστημονική Επιτροπή. Ακόμα επισημαίνεται ότι η προσθήκη του άρθρου 26^Α στον περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμο έγινε μετά από σχετική πρόταση Νόμου Βουλευτή και απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων το Νοέμβριο του 2014.

Μέτρα που δύναται να ληφθούν σύμφωνα με το σχετικό διάταγμα.

- i. Τα μέλη της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας χρησιμοποιούν παγίδες για σύλληψη αλεπούδων:
  - σε περιοχές όπου θα παρατηρείται αυξημένος αριθμός αλεπούδων,
  - σε περιοχές όπου θα υφίστανται έντονα παράπονα από πολίτες για ζημιές σε οικόσιτα ζώα,
  - σε περιοχές όπου ο έλεγχος του πληθυσμού της αλεπούς επιβάλλεται για σκοπούς προστασίας της άγριας ζωής.
- ii. Ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας εκδίδει άδειες χρήσης εγκεκριμένων ειδών παγίδων σε:
  - μέλη κυνηγετικών συλλόγων ή άλλων οργανωμένων συνόλων,
  - γεωργοκτηνοτρόφους που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα,
  - φυσικά και νομικά πρόσωπα, για σύλληψη αλεπούδων υπό όρους οι οποίοι θα καθορίζονται στην άδεια.
- iii. Τα μέλη της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας που είναι κάτοχοι ανανεωμένης άδειας κυνηγίου δύναται να θηρεύουν αλεπούδες με τη χρήση πυροβόλων ή αεροβόλων όπλων:
  - σε περιοχές όπου θα παρατηρείται αυξημένος αριθμός αλεπούδων,
  - σε περιοχές όπου θα υφίστανται παράπονα από πολίτες για ζημιές σε οικόσιτα ζώα,
  - σε περιοχές όπου ο έλεγχος του πληθυσμού της αλεπούς επιβάλλεται για σκοπούς προστασίας της άγριας ζωής.
- iv. Ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας εκδίδει άδειες θήρευσης αλεπούδων υπό όρους, με τη χρήση πυροβόλων όπλων, σε
  - μέλη κυνηγετικών συλλόγων ή άλλων οργανωμένων συνόλων,
  - γεωργοκτηνοτρόφους που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα, ή σε άτομα τα οποία θα υποδείξουν,
  - φυσικά και νομικά πρόσωπα, νοουμένου ότι είναι κάτοχοι ανανεωμένης άδειας κυνηγίου και θα συνοδεύονται από θηροφύλακα.

Η μέχρι τώρα εμπειρία μας, από την εφαρμογή των πιο πάνω μέτρων, έχει δείξει ότι τα πιο πάνω μέτρα είναι αναποτελεσματικά αφού εκεί και όπου παρουσιάζονται προβλήματα αυτά δυστυχώς δεν επιλύονται με αποτέλεσμα να υπάρχει δυσαρέσκεια και οικονομικό κόστος στους επηρεαζόμενους.

2. Η αναφορά των προβλημάτων που δημιουργεί η αλεπού στα θηράματα στο δελτίο τύπου που εξέδωσε η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας πριν την έναρξη του κυνηγίου έγινε μέσα στα πλαίσια της ολοκληρωμένης και αντικειμενικής ενημέρωσης που οφείλει η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας να προσφέρει στους κυνηγούς και σε καμία περίπτωση δεν έγινε με σκοπό να ωθήσει τους κυνηγούς να πυροβολούν αλεπούδες κάτι το οποίο, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω είναι παράνομο.

3. Η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας κάθε χρόνο διεξάγει καταμετρήσεις όλων των ειδών πανίδας και σε αυτό περιλαμβάνονται και οι αλεπούδες. Από τις καταμετρήσεις αυτές εκτιμώνται οι τάσεις των πληθυσμών και εξάγονται χρήσιμα συμπεράσματα για τη διαχείριση των ειδών. Από αυτές τις καταμετρήσεις φαίνεται ότι η τάση του πληθυσμού της αλεπούς είναι αυξητική κάτι που αποδεικνύει ότι τα μέτρα που λαμβάνονται σήμερα είναι αναποτελεσματικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.335, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων, ως Απαλλοτριώνουσα Αρχή, δημοσίευσε στις 23/11/2018 νέα γνωστοποίηση απαλλοτρίωσης για το τεμάχιο 207 του Φ/Σχ. 40/64 3 II του τμήματος 8 στην Ενορία Χρυσοπολίτισσας στη Λάρνακα. Εάν μέσα σε ένα μήνα από την εν λόγω δημοσίευση δεν έχουν υποβληθεί ενστάσεις από τους ιδιοκτήτες, τότε η Απαλλοτριώνουσα Αρχή μπορεί να προχωρήσει στην έκδοση διατάγματος απαλλοτρίωσης.
3. Παρ' όλ' αυτά, ενόψει του επείγοντος του όλου θέματος, όπως αυτό έχει αναδειχθεί στη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας στις 14/11/2018, σε περίπτωση που το Τμήμα Αρχαιοτήτων κρίνει αναγκαία την είσοδο στο τεμάχιο για έναρξη των εργασιών, μπορεί να δημοσιεύσει άμεσα διάταγμα επίταξης, σύμφωνα με τον περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμο 21/62, ενέργεια η οποία μέχρι σήμερα δεν έγινε για τους λόγους τους οποίους ο εκπρόσωπος του Τμήματος Αρχαιοτήτων εξήγησε κατά την ίδια πιο πάνω συνεδρία.
4. Επισημαίνεται ότι, ο σάλος που έχει δημιουργηθεί και τα δημοσιεύματα στον τύπο για κωλυσιεργία του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ότι δεν απέστειλε εμπρόθεσμα την έντυπη προσφορά για το ποσό της αποζημίωσης στους ιδιοκτήτες, οφείλεται τόσο στον όγκο εργασίας που το Τμήμα καλείται να φέρει σε πέρας καθημερινά, αλλά και στο γεγονός ότι η ίδια η Απαλλοτριώνουσα Αρχή δεν επέδειξε το ανάλογο ενδιαφέρον για ένα τόσο σημαντικό θέμα.
5. Οι ερωτήσεις του κ. Ορφανίδη έχουν απαντηθεί τόσο κατά την πιο πάνω αναφερόμενη συνεδρία της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, αλλά και με την επιστολή του Διευθυντή του Τμήματος, με αρ. φακ. ΚΧΤ 377/16 ημερ. 28/11/2018, προς τη Διευθύντρια του Τμήματος Αρχαιοτήτων, η οποία κοινοποιήθηκε και στον Πρόεδρο της Επιτροπής (αντίγραφο επισυνάπτεται). Πέραν τούτου, οι ιδιοκτήτες του απαλλοτριωθέντος ακινήτου έχουν ήδη ενημερωθεί προσωπικά για το ύψος του ποσού της αποζημίωσης, με το οποίο δεν συμφωνούν και διαφαίνεται ότι η μόνη οδός θα είναι ο καθορισμός του ποσού από το Δικαστήριο και μόνο η ενεργοποίηση του μέτρου της επίταξης μπορεί να εξασφαλίσει στο κράτος κατοχή του ακινήτου για έναρξη εργασιών.
6. Τέλος και σε σχέση με την επεξήγηση που ζητήθηκε από τον κ. Ορφανίδη για το φόρτο εργασίας του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, είναι γνωστή η ύπαρξη χιλιάδων καθυστερημένων υποθέσεων, αλλά ειδικότερα, σε σχέση με το θέμα των απαλλοτριώσεων, η εργασία που διενεργείται από το Τμήμα, αφορά το μεγαλύτερο μέρος της όλης διαδικασίας (ετοιμασία καταλόγων ιδιοκτησίας, σχεδίων, εκτίμηση αποζημίωσης, διαπραγματεύσεις, χειρισμό παραπομπών στο Δικαστήριο, πληρωμές αποζημίωσης και εγγραφή ακινήτου) για όλα τα Υπουργεία τα οποία ενεργούν ως Απαλλοτριώνουσες Αρχές. Επιπλέον, το Τμήμα έχει, παρά το μειωμένο προσωπικό, επιφορτιστεί επίσης με μεγάλο όγκο εργασίας σε σχέση με αναδιρθώσεις δανείων, την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας εγκλωβισμένων αγοραστών και βεβαίως, τη νέα Γενική Εκτίμηση σε τιμές 1.1.2018, έργο το οποίο σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, διενεργείται κάθε τρία χρόνια.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.336, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Ξυλοτύμβου για επίσπευση της κατασκευής του παρακαμπτήριου δρόμου που θα ενώνει την Ξυλοτύμβου με τον αυτοκινητόδρομο Δεκέλειας-Αγίας Νάπας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και μετά από σχετική ενημέρωση που έλαβα για την πιο πάνω Ερώτηση από το αρμόδιο Τμήμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων βρίσκεται σε επικοινωνία με την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας αλλά και με την Κοινότητα και αναμένει τις τελικές προτάσεις της Κοινότητας για περαιτέρω εξέταση των αιτημάτων της.

3. Σημειώνεται ότι κατά καιρούς έχουν γίνει διαβουλεύσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών (Κοινότητα-Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας-Τμήμα Δημοσίων Έργων) αλλά δεν έγινε κατορθωτό να συμφωνηθεί η τελική όδευση του δρόμου.
4. Όταν υποβληθούν οι τελικές εισηγήσεις/προτάσεις, θα μελετηθούν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, και το Τμήμα θα προγραμματίσει συνάντηση μεταξύ των πιο πάνω εμπλεκόμενων μερών, για να ληφθούν τελικές αποφάσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.341, ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση από το αρμόδιο Τμήμα, τον Τομέα Καρτών Νοσηλείας, είναι ότι το Υπουργείο Υγείας δεν παρέχει οποιοδήποτε επίδομα σε γονείς παιδιών με καρκίνο που νοσηλεύονται σε ιατρικά Ιδρύματα.

2. Εντούτοις, το Υπουργείο Υγείας, προχώρησε σε Συμφωνία Μίσθωσης του κτιρίου του πρώην Κέντρου Αποκατάστασης Παραπληγικών στην Λευκωσία, στο Φιλανθρωπικό Ίδρυμα Ronald McDonald House Charities of Cyprus για την ανέγερση ξενώνων φιλοξενίας για ικανοποίηση των αναγκών διαμονής των γονέων των παιδιών που νοσηλεύονται στο Νοσοκομείο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος III και άλλων νοσοκομείων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.
3. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.345, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Βελτίωση του δρόμου Ακρούντας-Διερώνας-Αρακαπά-Συκόπετρας

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και μετά από σχετική ενημέρωση που έλαβα για την πιο πάνω Ερώτηση από το αρμόδιο Τμήμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων, μετά από αίτημα της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού, έχει αναλάβει την ετοιμασία των κατασκευαστικών σχεδίων για τη βελτίωση του δρόμου μεταξύ Γερμασόγειας και Αρακαπά μήκους 18 χλμ. Η σχετική μελέτη ανατέθηκε σε ιδιώτες μελετητές, με ημερομηνία έναρξης 13/1/2010, έναντι του ποσού ύψους €106.300,00 συν ΦΠΑ και ολοκληρώθηκε στα μέσα του 2018.
3. Κατόπιν αιτήματος του Κοινοτικού Συμβουλίου Διερώνας, αποφασίστηκε να προωθηθεί κατά προτεραιότητα η βελτίωση του τμήματος Ακρούντας-Διερώνας, μήκους 8 χλμ, έναντι του ποσού των €5,4 εκ. συν ΦΠΑ. Το έργο εγκρίθηκε στον Προϋπολογισμό του Τμήματος Δημοσίων Έργων και έγινε η γνωστοποίηση απαλλοτρίωσης. Αρχές Φεβρουαρίου 2019, ζητήθηκαν προσφορές για την εκτέλεση του έργου, οι οποίες θα υποβληθούν αρχές Μαρτίου 2019. Σημειώνεται ότι, η διάρκεια της υλοποίησης του έργου αναμένεται να είναι δύο χρόνια περίπου.
4. Σημειώνεται ότι το έργο δεν προωθήθηκε τα προηγούμενα έτη, λόγω της δύσκολης δημοσιονομικής κατάστασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.350, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στη νέα Δέσμη Σχεδίων που ετοιμάζεται από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας για την ενθάρρυνση της χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας, δεν συμπεριλαμβάνεται η επιχορήγηση της αγοράς ηλιακών φούρνων.

Στα εν λόγω Σχέδια δίδεται οικονομική στήριξη για τεχνολογίες (π.χ. ηλιακά, φωτοβολταϊκά συστήματα) και μέτρα τα οποία, σύμφωνα με μελέτες που έχουν διεξαχθεί από το Υπουργείο σε συνεργασία με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, αποτελούν τα πιο οικονομικά αποδοτικά μέτρα για την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας και της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κύπρο.

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας παραμένει στη διάθεσή σας για οποιοδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετικά με τα πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπαίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.354, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση με αρ. φακ. Ερ. 23.06.011.03.354 και αφού απολογηθώ κατ' αρχάς για την καθυστέρηση στην απάντησή της, να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Όσον αφορά στο ερώτημα για την αξιολόγηση του θεσμού των Προαιρετικών Ολοήμερων Σχολείων (ΠΟΣ), που διεξήχθη τη σχολική χρονιά 2017-2018, τα κυριότερα αποτελέσματά της είναι:

- (i) Ο θεσμός εξυπηρετεί ιδιαίτερα τους εργαζόμενους γονείς, τις μονογονεϊκές οικογένειες και γενικά τους γονείς που δεν έχουν την ευχέρεια παροχής άλλων επιλογών στα παιδιά τους.
- (ii) Ως προς τις διαδικασίες, μετά από αίτημα των απασχολούμενων εκπαιδευτικών, κατά τη φετινή σχολική χρονιά 2018-2019, απασχολούνται λιγότεροι/ες αδιόριστοι/ες εκπαιδευτικοί, με περισσότερες ώρες για τον/την κάθε εκπαιδευτικό.
- (iii) Ως προς τις διαδικασίες αξιολόγησης του θεσμού, καταγράφηκε, επίσης, η απουσία μηχανισμών αξιολόγησης των εκπαιδευτικών που απασχολούνται με αγορά υπηρεσιών στα ΠΟΣ. Για τον σκοπό αυτό, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προχωρεί στην ετοιμασία Αναλυτικών Προγραμμάτων για τα ΠΟΣ και παράλληλα, εντείνει τις επισκέψεις λειτουργιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στα σχολεία.
- (iv) Οι γονείς φαίνονται γενικά ικανοποιημένοι από τη διεκπεραίωση της κατ' οίκον εργασίας και την αποφόρτιση του προγράμματος των μαθητών/τριών.
- (v) Η λειτουργία των ΠΟΣ προσφέρει στους γονείς μια οικονομική λύση έναντι άλλων επιλογών και διευκολύνει ιδιαίτερα γονείς με χαμηλά εισοδήματα ή μονογονιούς, αφού το μοναδικό κόστος που έχουν είναι το κόστος σίτισης. Η σίτιση παιδιών που προέρχονται από οικογένειες με Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ) επιχορηγείται.
- (vi) Αναφέρεται επίσης, το πρόβλημα της μη απασχόλησης επιπλέον εκπαιδευτικού κατά τις ώρες λειτουργίας των ΠΟΣ. Με βάση την παρατήρηση αυτή, από τη σχολική χρονιά 2018-2019 απασχολείται σε όλα τα ΠΟΣ, ένας/μία επιπλέον εκπαιδευτικός χωρίς καθήκοντα διδασκαλίας, ο/η οποίος/α παρέχει βοήθεια στους/στις εκπαιδευτικούς οι οποίοι/ες διδάσκουν, με αποτέλεσμα να αυξάνεται ο βαθμός ασφάλειας.

2. Όσον αφορά στο ερώτημα για τη δυνατότητα ένταξης νέων σχολείων, σας πληροφορούμε ότι, στις 21-23 Ιανουαρίου 2019 έγιναν σε όλα τα ΠΟΣ εγγραφές παιδιών, για τη σχολική χρονιά 2019-2020. Στη συνέχεια, η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης, ανάλογα με τις εγγραφές των παιδιών, θα αποστείλει σχετική εγκύκλιο, με την οποία θα ενημερώνονται οι γονείς των υπόλοιπων σχολείων, για τη δυνατότητα ένταξής τους στον θεσμό.

3. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε άλλη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.369, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρήστου Ορφανίδη

«Θέμα: Στελέχωση του Τμήματος Αρχαιοτήτων στην Επαρχία Λάρνακας

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Η περιοχή στην οποία εκτελούνται οι εργασίες από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας, διαπιστώνεται ότι αποτελεί, τόσο τον πυρήνα της σύγχρονης πόλης της Λάρνακας, αλλά και του αρχαίου Κιτίου και του μεσαιωνικού οικισμού της, με αποτέλεσμα, κατά τη διάρκεια των εκσκαφών, να έρχονται στο φως πλήθος αρχαιοτήτων. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων, αναγνωρίζοντας τη σημαντικότητα των ευρημάτων αυτών, αλλά και την αναγκαιότητα για όσο το δυνατόν πιο σύντομη ολοκλήρωση των εργασιών του αποχετευτικού συστήματος, έχει διοχετεύσει πέραν του μισού εργατικού προσωπικού (εποχικούς και μόνιμους εργάτες και έναν επιστάτη) του Τμήματος Αρχαιοτήτων, της Επαρχίας Λάρνακας, αποκλειστικά στο έργο αυτό. Επιπλέον, με το έργο απασχολείται πλήρως και μία αρχαιολογικός λειτουργός. Σημειώνεται ότι, πριν από την έναρξη εργασιών του αποχετευτικού συστήματος, δεν υπήρχε σταθερή ομάδα εργατών, αποκλειστικά για τις επαρχίες Λάρνακας και ελεύθερης Αμμοχώστου.
- (β) Για την επίσπευση των εργασιών διέλευσης του αποχετευτικού δικτύου, αλλά και για την ομαλότερη διεξαγωγή των λοιπών εργασιών του Τμήματος Αρχαιοτήτων, ζητήθηκε από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας, να συμπεριλάβει στα νέα συμβόλαια και την πρόσληψη του απαραίτητου εξειδικευμένου και ανειδίκευτου προσωπικού, για τη διενέργεια των σωστικών ανασκαφών. Το αίτημα αυτό, βασίζεται τόσο σε πρόνοιες Διεθνών Συμβάσεων για την Προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς, όσο και στις αντίστοιχες πρακτικές που υιοθετούνται σε μεγάλα αναπτυξιακά έργα, σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- (γ) Σημειώνεται ότι, η αποκλειστική απασχόληση πέραν του μισού εργατικού προσωπικού της επαρχίας, με τις σωστικές ανασκαφές στα πλαίσια του αποχετευτικού δικτύου, λειτουργεί ανασταλτικά στη σωστή διαχείριση και συντήρηση άλλων Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και Μουσείων των επαρχιών Λάρνακας και ελεύθερης Αμμοχώστου. Παράλληλα, αναπόφευκτα προκαλεί καθυστέρηση στην ανταπόκριση του Τμήματος Αρχαιοτήτων σε μεγάλα αναπτυξιακά έργα και σε πολεοδομικές αιτήσεις, στις εν λόγω επαρχίες.

Συναφώς αναφέρεται ότι, παρόλο που η ενίσχυση του προσωπικού του Τμήματος Αρχαιοτήτων είναι αναγκαία και δικαιολογημένη, λόγω της δημοσιονομικής κατάστασης του κράτους, κατά την ετοιμασία του Προϋπολογισμού, δεν εγκρίνονται οποιεσδήποτε πρόσθετες ανάγκες, ειδικότερα σε εποχικό προσωπικό, το οποίο θα πρέπει να διατηρείται αυστηρά στα επίπεδα των προηγούμενων χρόνων.

2. Παραμένω στη διάθεσή σας για τυχόν πρόσθετες διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.372, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Σας πληροφορούμε ότι η απάντησή μας με ημερομηνία 22 Νοεμβρίου 2018 στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.055 καλύπτει και τα ερωτήματα που τίθενται στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.372. Πιο κάτω παρατίθεται αυτούσια η απάντηση:

“Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. αρ. 23.06.011.03.055 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Όσον αφορά το θέμα της οχληρίας, στο οποίο αναφέρεται το ερώτημα του κ. Πεрдίκη, εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών μέσω των Τοπικών Αρχών, με βάση την περί Δήμων και περί Κοινοτήτων νομοθεσία. Το θέμα των αποστάσεων κατοικημένων περιοχών από περιοχές οχληρίας, επίσης, εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών μέσω του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.
- (β) Οι παράγοντες που επηρεάζουν τις εκπομπές στην ατμόσφαιρα και οι επιπτώσεις από τη λειτουργία κτηνοτροφικών μονάδων και μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- (γ) Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει αρμοδιότητα για την πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προέρχεται από συγκεκριμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις βάσει εξειδικευμένης νομοθεσίας [περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμοι του 2002 έως 2018 και περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμοι του 2013 και 2016], μέσω της οποίας εφαρμόζεται σύστημα πρόληψης και ελέγχου που περιλαμβάνει την αδειοδότηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων και τη συστηματική παρακολούθηση της λειτουργίας τους με επιτόπου επιθεωρήσεις και μετρήσεις αερίων εκπομπών. Επιπλέον, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του αναφορικά με τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, εφαρμόζει τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 166/2006/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και θεσπίζει ένα Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR) υπό μορφή μιας, προσβάσιμης στο κοινό, βάσης δεδομένων.
- (δ) Παρόλο που η μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων ως ευρύτερο θέμα εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, υπάρχουν διάφορες πηγές ρύπανσης της ατμόσφαιρας που ελέγχονται από άλλες Υπηρεσίες, λόγω αρμοδιότητας/τεχνογνωσίας (π.χ. καύση αποβλήτων σε δημαρχούμενες περιοχές, εκπομπές από οχήματα).”»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.375, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα εξής:

Οι συμφωνίες που έχουν υπογραφεί μέχρι στιγμής ή αυτές που βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση μεταξύ της Κύπρου και των γειτονικών χωρών και αφορούν σε δραστηριότητες υδρογονανθράκων περιέχουν πρόνοιες οι οποίες δημιουργούν υποχρεώσεις στα συμβαλλόμενα μέρη που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος.

Κατωτέρω παρουσιάζεται συνοπτική περιγραφή των προνοιών που εμπεριέχονται σε κάθε συμφωνία:

1. **Διακρατική Συμφωνία για την Πόντιση Υποθαλάσσιου Αγωγού Μεταφοράς Φυσικού Αερίου από την Κύπρο στην Αίγυπτο** (υπογραφή 19 Σεπτεμβρίου 2018-δεν έχει ακόμα τεθεί σε ισχύ)

Κατόπιν σχετικής εισήγησης της ΚΔ, η οποία αντανάκλα πάγια πολιτική της Κυβέρνησης, η εν λόγω Συμφωνία προνοεί για την εφαρμογή προδιαγραφών και πρακτικών οι οποίες **δεν θα είναι λιγότερο αυστηρές από αυτές που εφαρμόζονται από τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**

Επιπλέον, διά της Συμφωνίας, τα δύο κράτη δεσμεύονται να εκπονούν διασυνοριακές εκτιμήσεις επιπτώσεων στο περιβάλλον για έργα στον τομέα της ενέργειας και των υδρογονανθράκων και, ειδικότερα σε σχέση με το σύστημα του αγωγού, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη των Ηνωμένων Εθνών για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο (Σύμβαση ESPOO). Υποχρεώνει, επίσης, τα κράτη να συμμορφώνονται με τη Σύμβαση για την Προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης κατά της Ρύπανσης και Συναφών Πρωτοκόλλων (Σύμβαση της Βαρκελώνης), και ειδικότερα το Πρωτόκολλο για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση που προκαλείται από την εξερεύνηση της υφαλοκρηπίδας και την εκμετάλλευση του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του (Offshore Protocol), καθώς και με τις περιβαλλοντικές πρόνοιες της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS). Σημειώνεται ότι η Αίγυπτος δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος στη Σύμβαση ESPOO ούτε στο Offshore Protocol, εντούτοις συμφώνησε να δεσμεύεται από τις πρόνοιες αυτών σε σχέση με το συγκεκριμένο έργο.

Η συμφωνία, επίσης, προβλέπει για τη δημιουργία σχεδίων δράσης για επείγουσα ανάγκη και προετοιμασία για επείγοντα περιστατικά που θα αφορούν όλες τις εγκαταστάσεις φυσικού αερίου και συνδεδεμένες υποδομές, καθώς και περιοχές στο έδαφος ή τη θάλασσα εντός της κυριαρχίας/δικαιοδοσίας των κρατών που ενδεχομένως να επηρεαστούν.

Το κυρωτικό νομοσχέδιο, μαζί με το κείμενο της Συμφωνίας, θα τεθεί πολύ σύντομα ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων, όπου θα έχετε την ευκαιρία να μελετήσετε εις βάθος τις λεπτομέρειες των προνοιών που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος.

2. Προσχέδιο Διακυβερνητικής Συμφωνίας Κύπρου-Ελλάδας-Ισραήλ-Ιταλίας για τον αγωγό EastMed

Το κείμενο του προσχεδίου της συμφωνίας έχει διαβιβασθεί και εξετάζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να διαπιστωθεί η συμβατότητα του με το κεκτημένο. Σε κάθε περίπτωση, το κείμενο διαλαμβάνει πρόνοιες για την εφαρμογή και συμμόρφωση με προδιαγραφές για την προστασία του περιβάλλοντος και ασφάλεια, οι οποίες είναι κατάλληλες για τις συνθήκες και το περιβάλλον κάθε γεωγραφικής περιοχής που θα περνά ο αγωγός. Η συμφωνία θα προνοεί ότι αυτές οι προδιαγραφές **δεν θα είναι λιγότερο αυστηρές από αυτές που εφαρμόζονται από τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**

Η συμφωνία, επίσης, θα προβλέπει για την εκπόνηση σχεδίων δράσης για επείγουσα ανάγκη και προετοιμασία για επείγοντα περιστατικά που θα αφορούν όλες τις εγκαταστάσεις που σχετίζονται με το σύστημα του αγωγού και συνδεδεμένες υποδομές, καθώς και περιοχές στο έδαφος ή τη θάλασσα εντός της κυριαρχίας/δικαιοδοσίας των δύο κρατών που ενδεχομένως να επηρεαστούν.

Πέραν των πιο πάνω συμφωνιών που αφορούν σε συγκεκριμένα έργα υδρογονανθράκων, τον Νοέμβριο του 2017 υπογράφηκε **Εφαρμοστική Συμφωνία μεταξύ Κύπρου, Ελλάδας και Ισραήλ αναφορικά με το υπο-περιφερειακό σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση θαλάσσιας ρύπανσης από πετρελαιοειδή.** Η Συμφωνία, μαζί με το σχέδιο δράσης, προνοούν για την αντιμετώπιση θαλάσσιας ρύπανσης από πετρελαιοειδή και η οποία προκύπτει από πλοία ή εγκαταστάσεις στις θαλάσσιες περιοχές ευθύνης και ενδιαφέροντος των τριών αυτών χωρών (π.χ. Χωρική Θάλασσα, ΑΟΖ). Η συμφωνία περιλαμβάνει εκτενές σχέδιο έκτακτης ανάγκης, στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου Πρόληψης και Εκτάκτων Αναγκών (Prevention and Emergency Protocol), της Σύμβασης της Βαρκελώνης, και δημιουργεί μηχανισμό για αμοιβαία συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών των τριών χωρών για αντιμετώπιση της θαλάσσιας ρύπανσης. Η εν λόγω Συμφωνία και το σχέδιο δράσης έγιναν υπό την αιγίδα του REMPEC.

Η Κυβέρνηση προωθεί παρόμοια συμφωνία και με Αίγυπτο-Ελλάδα.

Πέραν των πιο πάνω, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως το κατ' εξοχήν αρμόδιο υπουργείο, προωθεί συνεργασία με τις γειτονικές χώρες στα θέματα της ασφάλειας και της προστασίας του περιβάλλοντος από τις υπεράκτιες δραστηριότητες υδρογονανθράκων. Σας παραπέμπω στη σχετική επιστολή του Υπουργείου Γεωργίας η οποία επίσης θα σας αποσταλεί ως απάντηση στην υπό αναφορά ερώτηση του Έντιμου Βουλευτή κ. Περδίκη.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.384, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι η κατευθείαν παροχή πόσιμου νερού στα διαμερίσματα και κατ' επέκταση σε όλες τις οικοδομές εντός ορίου υδατοπρομήθειας των Δήμων ή των Κοινοτικών Συμβουλίων, είναι διά Νόμου υποχρεωτική στη βάση των προνοιών του άρθρου 9(1)(β)(χι) του Περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου (κεφ. 96).

Αναφέρεται συναφώς ότι παρόμοιες ρυθμίσεις προβλέπονται και στον περί Κοινοτήτων Νόμο του 1999 στο άρθρο 83 (κλ) καθώς και στους Κανονισμούς 210 μέχρι 221 των περί Διοίκησης των Τοπικών Υποθέσεων (Γενικών) Κανονισμών του Κοινοτικού Συμβουλίου Κοκκινότριμιθιάς.

2. Παραμένω στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.395, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση, από το αρμόδιο Τμήμα, τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Αναφορικά με την πρόταση του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως σχετικά με τροποποίηση σχετικών νομοθεσιών, ώστε να ρυθμιστεί νομοθετικά η δυνατότητα παροχής υποχρεωτικής νοσηλείας ατόμων που βρίσκονται υπό την επήρεια ναρκωτικών ουσιών και που διατρέχει κίνδυνο η ζωή τους ή είναι επικίνδυνα για άλλα άτομα, αυτό ήδη εφαρμόζεται από τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας.
3. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα άτομο κρίνεται ως επικίνδυνο για τον εαυτό του ή για τους άλλους, βάσει του Περί Ψυχιατρικής Νοσηλείας Νόμου, εκδίδεται διάταγμα υποχρεωτικής νοσηλείας ανεξαρτήτως της χρήσης ουσιών.
4. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.411, ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε απάντηση της πιο πάνω ερώτησής σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

2. Σύμφωνα με τους περί Σχολικών Κυλικίων Νόμους του 2000 έως 2005, οι Τοπικές Επιτροπές Ελέγχου Σχολικών Κυλικίων (ΤΕΕΣΚ) διενεργούν τους νενομισμένους ελέγχους και σημειώνουν σε συγκεκριμένο έντυπο, το οποίο αποτελεί παράρτημα των υπό αναφορά Νόμων, τις παρατηρήσεις τους ως προς τα είδη, την ποιότητα, τις τιμές κ.ά. των προϊόντων, τις συνθήκες προετοιμασίας των σάντουιτς (καθαριότητα και καταλληλότητα χώρων και σκευών, κ.ά.). Το έντυπο, συμπληρωμένο και υπογραμμένο από τα μέλη της ΤΕΕΣΚ καθώς και από τον διαχειριστή κυλικείου, αποστέλλεται στην οικεία Σχολική Εφορεία και στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) για ενημέρωση.
3. Αναφέρεται σχετικά ότι “εργοδότης” των διαχειριστών κυλικίων είναι οι Σχολικές Εφορείες για τις περιπτώσεις Δημοτικών σχολείων, Γυμνασίων και Λυκείων και ο Γενικός Διευθυντής του ΥΠΠ για τις Τεχνικές Σχολές. Σύμφωνα με το άρθρο 16 των Νόμων η Σχολική Εφορεία ή ο Γενικός Διευθυντής μπορεί να επιβάλει ποινές. Επισυνάπτεται αντίγραφο της Νομοθεσίας.
4. Πληροφορείστε, παράλληλα, ότι το ΥΠΠ, με εγκυκλίους τόσο προς τα σχολεία όσο και προς τις Σχολικές Εφορείες, παροτρύνει να γίνονται αιφνιδιαστικοί έλεγχοι αλλά και να επιβάλλονται κυρώσεις όπου παρατηρούνται παρατυπίες με στόχο τη συμμόρφωση των διαχειριστών κυλικίων. Επίσης, οι διαχειριστές κυλικίων είναι σαφώς υποχρεωμένοι να προσφέρουν όλα τα είδη του τιμοκαταλόγου, κάτι το οποίο επίσης έχει τονιστεί επανειλημμένα στο Σύνδεσμο Κυλικειάρχων.
5. Για το θέμα των εκπαιδεύσεων των διαχειριστών κυλικίων, το ΥΠΠ γνωρίζει ότι οι Σχολικές Εφορείες διοργανώνουν κατά καιρούς εκπαιδευτικά σεμινάρια. Ωστόσο, θα γίνει σχετική υπενθύμιση της πρόνοιας της Νομοθεσίας προς το Υπουργείο Υγείας.
6. Εν όψει των προβλημάτων που παρουσιάζονται σε σχέση με τη λειτουργία των σχολικών κυλικίων, το ΥΠΠ θα προχωρήσει σε τροποποίηση της νομοθεσίας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.421, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Σχετικά με την υπό αναφορά ερώτησή σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Η Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής των Αντιπροσώπων, σε συνεδρία της ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2017, έχει εγκρίνει την αποδέσμευση κονδυλίου από τον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με σκοπό τη λειτουργία Κέντρου Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης για την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας.
3. Στη βάση των ανωτέρω, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προχώρησε, σύμφωνα με τις πρόνοιες της περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νομοθεσίας, στη διενέργεια διαγωνισμού (Αρ. Διαγ. 3/2017) για την αγορά υπηρεσιών Κέντρου Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης. Τον Αύγουστο 2017 υπογράφηκε Σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου και της εταιρείας Omnitouch για την παροχή υπηρεσιών Κέντρου Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης για περίοδο έξι (6) μηνών, με δικαίωμα μηνιαίας ανανέωσης με μέγιστη συνολική περίοδο δώδεκα (12) μηνών. Η συνολική αξία της Σύμβασης για περίοδο δώδεκα (12) μηνών καθορίστηκε στις €102.350 πλέον Φ.Π.Α.
4. Με την έναρξη λειτουργίας του Κέντρου Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης για όλη τη Δημόσια Υπηρεσία τον Οκτώβριο 2018, όλες οι υπηρεσίες που προσφέρονταν από το Κέντρο Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (22054054) μεταφέρθηκαν στο νέο Κέντρο Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης (1434) της Δημόσιας Διοίκησης, το οποίο διαχειρίζεται το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού με ανάθεση υπηρεσιών σε Ανάδοχο.
5. Επισημαίνεται ότι οι παρεχόμενες από το Κέντρο Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης υπηρεσίες για την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας αξιολογούνταν από την αρμόδια Υπηρεσία κατά την περίοδο λειτουργίας του, ως ικανοποιητικές.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.435, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύειας κ. Ελένης Μαύρου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας διαβιβάζω αντίγραφο της γραπτής πληροφόρησης προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την οποία δίνονται απαντήσεις στα ερωτήματα που έχουν τεθεί.

Το Υπουργείο Οικονομικών είναι στην διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες χρειάζεστε.

“Θέμα: Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας Λτδ (ΣΚΤ)”

Αναφέρω στην επιστολή σας ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019, σε σχέση με το πιο πάνω θέμα και σας αναφέρω τα ακόλουθα:

Το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερομηνίας 31^{ης} Ιουλίου 2018, μεταξύ άλλων αποφάσισε:

- (α) να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Οικονομικών να εξασφαλίσει και διαβιβάσει, μετά την ολοκλήρωση της συμφωνίας μεταξύ της ΣΚΤ και της Ελληνικής Τράπεζας, σε όλα τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου και στην Υφυπουργό Ναυτιλίας, αναλυτικό κατάλογο με όλα τα διαθέσιμα κτίρια της ΣΚΤ ή/και της νομικής οντότητας μετεξέλιξη της ΣΚΤ, τα οποία έχουν δεσμευθεί για το Κράτος, και τα οποία είναι ελεύθερα προς χρήση, ούτως ώστε να ελέγξουν κατά πόσο τα διαθέσιμα κτίρια δύνανται να αξιοποιηθούν για στέγαση του προσωπικού των Υπουργείων/Τμημάτων/Υπηρεσιών τους, ενημερώνοντας σχετικά τον Υπουργό Οικονομικών.
- (β) να καλέσει τον Υπουργό Οικονομικών να παρουσιάσει ολοκληρωμένη Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

Μετά από την ολοκλήρωση της καταγραφής των ακινήτων και την υποβολή σχετικής Πρότασης από τον Υπουργό Οικονομικών, το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του ημερομηνίας 31^{ης} Ιανουαρίου 2019, αποφάσισε σε σχέση με την Πολιτική για την απόκτηση από τη Δημοκρατία ακινήτων της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας Λτδ (ΣΚΤ):

- (α) Να εγκρίνει την σύσταση Τεχνικής Επιτροπής αποτελούμενης από τους Γενικούς Διευθυντές των Υπουργείων Οικονομικών (Πρόεδρος), Εσωτερικών και Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ή εκπροσώπους τους, με τους ακόλουθους όρους εντολής:
  - (i) Να επιβεβαιώσει την διαθεσιμότητα των ακινήτων και την διαδικασία απόκτησης τους από το κράτος, σε συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο της Κυπριακής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λτδ (ΚΕΔΙΠΕΣ).
  - (ii) Να αξιολογήσει τα αιτήματα που έχουν υποβληθεί από κρατικές υπηρεσίες, Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες οντότητες της Γενικής Κυβέρνησης, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την αξία του ακινήτου, τις προοπτικές πώλησης ή εμπορικής αξιοποίησής του, τον προτεινόμενο

σκοπό χρήσης, την ύπαρξη εναλλακτικών επιλογών και την ενδεχόμενη ιδιαίτερη σημασία για την τοπική κοινωνία.

- (iii) Να υποβάλει μέχρι τις 30/4/2019 σχετική εισήγηση στον Υπουργό Οικονομικών προκειμένου το θέμα να υποβληθεί εκ νέου στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη τελικών αποφάσεων.
- (β) Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Οικονομικών:
- (i) Να υποβάλει εκ νέου Πρόταση στο Συμβούλιο συνοδευόμενη από έκθεση της Τεχνικής Επιτροπής.
- (ii) Να ενημερώσει την Βουλή των Αντιπροσώπων για τα διαθέσιμα ακίνητα της πρώην ΣΚΤ και την πολιτική απόκτησης τους.

Σημειώνεται ότι, στα περιουσιακά στοιχεία της Συνεργατικής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λτδ (ΣΕΔΙΠΕΣ), που αποτελεί την μετεξέλιξη της ΣΚΤ, καθώς και της θυγατρικής Κυπριακής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λτδ (ΚΕΔΙΠΕΣ), περιλαμβάνονται 2.815 ακίνητα (τίτλοι ακινήτων), στις ελεγχόμενες από την Δημοκρατία περιοχές, συνολικής αξίας περίπου 600 εκ. Περιλαμβάνεται επίσης το σύνολο της ακίνητης περιουσίας της πρώην ΣΚΤ στις κατεχόμενες περιοχές.

Τα πιο πάνω ακίνητα δεν ανήκουν μεν στην Κυπριακή Δημοκρατία, έχουν όμως δεσμευτεί προς την Δημοκρατία έναντι της κρατικής ενίσχυσης ύψους €3.5 δις που προσφέρθηκε προκειμένου να διευκολυνθεί ο διαχωρισμός του χαρτοφυλακίου της πρώην ΣΚΤ. Σύμφωνα με τους όρους έγκρισης της κρατικής ενίσχυσης, αυτή θα αποπληρωθεί μέσα από την διαχείριση και μεγιστοποίηση της αξίας του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων της ΣΕΔΙΠΕΣ/ΚΕΔΙΠΕΣ, περιλαμβανομένων των ακινήτων.

Στη βάση των πιο πάνω, η απόκτηση ή μεταβίβαση ακινήτων της πρώην ΣΚΤ προς το κράτος μπορεί να πραγματοποιηθεί με όρους αγοράς (τρέχουσα εκτιμημένη αξία), χωρίς την καταβολή χρηματικού ποσού αλλά με ανάλογη μείωση της οφειλής προς το κράτος.

Η κατηγοριοποίηση των ακινήτων που βρίσκονται στις ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές είναι η ακόλουθη:

Είδος Ακινήτου	Συνολικός Αρ. Ακινήτων	Αξία Ακινήτων	% επι των ακινήτων	% επι της αξίας
Χωράφια μη Οικιστικά	844	42.361.189	29,98	7,06
Οικόπεδα	1030	158.968.011	36,59	26,50
Ακίνητη γεωργικής χρήσης (αποθήκες, συσκευαστήρια, οινοποιεία κλπ)	53	36.183.342	1,88	6,03
Εμπορικά Ακίνητα (γραφεία, καταστήματα)	606	320.964.590	21,53	53,51
Οικιστικά Ακίνητα (οικίες, διαμερίσματα)	282	41.339.434	10,02	6,89
Σύνολο	2815	599.816.567	100,00	100,00

Ουσιαστικά, τα χωράφια και οικόπεδα αποτελούν το 66% των ακινήτων και το 33.6% της αξίας, ενώ τα εμπορικά ακίνητα αποτελούν το 21.5% των ακινήτων και το 53.5% της αξίας (επισυνάπτεται ως **Παράρτημα Α** συγκεντρωτικός κατάλογος ακινήτων, τόσο σε Παγκύπρια βάση όσο και ανά επαρχία/Δήμο/κοινότητα. Ως **Παράρτημα Β** επισυνάπτεται αναλυτικός ονομαστικός κατάλογος όλων των ακινήτων).

Από τα πιο πάνω ακίνητα, 113 κυρίως εμπορικά ακίνητα και καταστήματα αξίας περίπου €150εκ, είναι στην επιλογή της Ελληνικής Τράπεζας να τα αποκτήσει μέχρι τις 3/9/2019. Ήδη η Ελληνική Τράπεζα με την ολοκλήρωση της συμφωνίας έχει αποκτήσει 12 ακίνητα (13 τίτλους ακινήτων) συνολικής εκτίμησης €47εκ.

Το Υπουργείο Οικονομικών είναι στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες χρειάζεστε.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.439, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέφανου Στεφάνου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας επισημαίνω ότι η ΚΕΔΙΠΕΣ με βάση την έκθεση, την οποία σας επισυνάπτω, έχει προβεί σε όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για άμβλυση των συνεπειών προς τους δανειολήπτες ως απόρροια της απόσυρσης της τραπεζικής άδειας της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας Λτδ.

Επισημαίνω επιπλέον ότι αναφορικά με την επισήμανση για τη λήψη νομικών μέτρων εκ μέρους της ΣΕΔΙΠΕΣ σε περίπτωση μη ασφάλισης των δανειοληπτών, σημειώνεται ότι η οποιαδήποτε ασφαλιστική κάλυψη είναι αναγκαία και επιβάλλεται να γίνει καθώς αυτό είναι προς όφελος των δανειοληπτών.

Παραμένω στη διάθεσή σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.442, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Η κρατική χορηγία σε Οργανώσεις για Προστασία και Ευημερία Ζώων για το έτος 2018 έχει ολοκληρωθεί τέλος του 2018. Με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 85.125 ημερομηνίας 20/06/2018, το ανώτατο όριο της κρατικής χορηγίας καθορίστηκε στις €100.000.

Για το έτος 2018, είχαν υποβάλει σχετική αίτηση για λήψη χορηγίας δεκαεννέα (19) φιλοζωικές οργανώσεις. Από την αξιολόγηση των αιτήσεων κρίθηκαν επιλέξιμες μόνο δεκατέσσερις (14), οι οποίες πληρούσαν τα προκαθορισμένα κριτήρια όπως αυτά είχαν δημοσιευτεί με σχετικές προκηρύξεις που δημοσιεύτηκαν στις ιστοσελίδες του Υπουργείου και των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών στις 29/6/2018 και στις 8/8/2018 (αντίγραφα επισυνάπτονται).

Συνοπτικά, η κατανομή της χορηγίας στηρίχθηκε: α) στο κατά πόσον οι Οργανώσεις πληρούσαν τους όρους συμμετοχής υποβάλλοντας μαζί με την αίτηση όλα τα σχετικά δικαιολογητικά που ζητήθηκαν, β) στο εύρος των δράσεων με ιδιαίτερη έμφαση στην αναλυτική περιγραφή της δράσης της ενδιαφερόμενης οργάνωσης για το προηγούμενο έτος (2017) και την παρουσίαση του προγράμματος δράσης για το έτος 2018, γ) στην έκταση δραστηριοποίησης (σε επαρχιακό ή σε παγκύπριο επίπεδο), δ) στο εάν διαθέτουν και λειτουργούν καταφύγιο όπου φιλοξενούνται αδέσποτα ζώα και στη δυναμικότητα αυτού του καταφυγίου, ε) στο εάν έχουν χρηματοδότηση και ανάκτηση πόρων από άλλες πηγές και στ) στο ύψος του αποθεματικού που διαθέτουν.

Στη βάση των πιο πάνω, η χορηγία παραχωρήθηκε ως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	Έτος 2018	ΠΟΣΟ ΧΟΡΗΓΙΑΣ
1.	Σύνδεσμος Καταφυγίου των Σκύλων (Nicosia Dog Shelter)	€5.600
2.	Σύνδεσμος Προστασίας και Ευημερίας των Γάτων	€5.000
3.	P.A.W.S Protection of Animals Without Shelter	€4.000
4.	Human for dogs	€4.100
5.	DOG Rescue Cyprus - Dali Organized Group	€6.800
6.	Κυπριακός Οργανισμός Διάσωσης Σκύλων K9	€4.850
7.	Σύνδεσμος Προστασίας Ζώων Επαρχίας Λεμεσού SIRIUS	€5.800
8.	MALCOM Sanctuary» Cat Protection Society	€4.550
9.	The Donkey Sanctuary - CyprusLtd	€5.800
10.	Dog Valley Rescue Center	€5.400
11.	Roberts Dog Sanctuary	€3.400
12.	“ARGOS” Οργανισμός Διάσωσης και Προστασίας Ζώων Λάρνακας-Αμμοχώστου	€6.950
13.	Cyprus Association for the Protection and Care of Animals C.A.P.C.A.	€6.100
14.	Peyia Animal Rescue Club	€3.100
ΣΥΝΟΛΟ		€71.450

Επιπλέον, παρατίθεται ο πιο κάτω πίνακας, στον οποίο παρουσιάζεται η κατανομή της χορηγίας για το έτος 2017, το ποσό της οποίας ανερχόταν συνολικά στις €50.000.

	Έτος 2017	ΠΟΣΟ ΧΟΡΗΓΙΑΣ
1.	Σύνδεσμος Καταφυγίου των Σκύλων (Nicosia Dog Shelter)	€3.600
2.	Σύνδεσμος Προστασίας και Ευημερίας των Γάτων	€4.000
3.	P.A.W.S Protection of Animals Without Shelter	€2.000
4.	Human for dogs	€3.100
5.	DOG Rescue Cyprus - Dali Organized Group	€1.600
6.	Σύνδεσμος Προστασίας Ζώων Επαρχίας Λεμεσού SIRIUS	€3.300
7.	MALCOM Sanctuary» Cat Protection Society	€2.900
8.	The Donkey Sanctuary - CypmsLtd	€3.500
9.	Dog Valley Rescue Center	€2.900
10.	Περιβαλλοντικός & Φιλοζωικός Σύνδεσμος Κύπρου	€1,600
11.	CYDRA(Cyprus Dogs Rehoming Association)	€1,600
12.	Pets 2 adopt	€1,100
13.	“ARGOS” Οργανισμός Διάσωσης και Προστασίας Ζώων Λάρνακας-Αμμοχώστου	€4.400
14.	Σύνδεσμος Προστασίας Ζώων και Πουλιών Λάρνακας-Αμμοχώστου	€4.600
15.	Σύνδεσμος Ευημερίας Ζώων Ελεύθερης Αμμοχώστου	€1,600
16.	Cyprus Association for the Projection and Care of Animals C.A.P.C.A.	€3.600
17.	Peyia Animal Rescue Club	€2.100
18.	Animal Rescue Cyprus (ARC)	€2.500
ΣΥΝΟΛΟ		€50.000

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Είπαμε δε θα γίνει, εκτός αν αλλάξατε ιδέα. Ο Άριστος πάντως είναι έτοιμος και ο Γιώργος.

Κύριοι, είσαστε να προχωρήσουμε με το Κεφάλαιο Τέταρτο;

Ναι, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ πιθανόν να μας υποχρεώσετε να αποσύρουμε και το θέμα στο τέλος, όπως πάμε, γιατί πάει να κλείσει ενός έτους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για τη μεθεπόμενη Παρασκευή, 15 Μαρτίου 2019, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

- (Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.01.059.066-2018).
2. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.225-2018).
  3. Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.226-2018).
  4. Ο περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της Πρόληψης, Διερεύνησης, Ανίχνευσης ή Δίωξης Ποινικών Αδικημάτων ή της Εκτέλεσης Ποινικών Κυρώσεων και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων αυτών Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.172-2018).
  5. Ο περί Θέσπισης, Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών Ορκωτού Μεταφραστή Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.082-2018).
  6. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Λουκαΐδη, Γιώργου Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργου Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.025-2018).
  7. Ο περί Κοινοβουλευτικών Συνεργατών Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου του κ. Δημήτρη Συλλούρη, Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων εκ μέρους όλων των κομμάτων).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.117-2018).
  8. Ο περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργου Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.040-2018).
  9. Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Νικόλα Παπαδόπουλου, Άγγελου Βότση και Μαρίνου Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.111-2018).
  10. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Νικόλα Παπαδόπουλου, Άγγελου Βότση και Μαρίνου Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.112-2018).
  11. Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Πεردίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.075-2018).

12. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.047-2019).
13. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.049-2019).
14. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.050-2019).
15. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.059-2019).
16. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας και του Εθνικού CSIRT του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.058-2019).
17. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.038-2019).
18. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.039-2019).
19. Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.037-2019).
20. Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.060-2019).
21. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.051-2019).
22. Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.063-2019).
23. Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.068-2019).
24. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.069-2019).
25. Ο περί της Μεταβίβασης των Αρμοδιοτήτων και των Λειτουργιών της Επιτροπής του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδίων (Γαρύλλη) και Γερμασόγειας στον Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.005-2019).
26. Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.220-2018).
27. Ο περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.198-2018).
28. Ο περί Διαμεσολάβησης σε Οικογενειακές Υποθέσεις Νόμος του 2014.

(Αρ. Φακ. 23.01.055.240-2014).

29. Οι περί Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (Διοίκηση) - Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων - Θέσεις Προϊστάμενου Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων και Διερευνητή Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.093-2018).
30. Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.006-2019).
31. Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέση Ανώτερου Γεωλογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.007-2019).
32. Οι περί Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος - Θέσεις Επόπτη ΑΔΕΕΛΕπ, Λειτουργού ΑΔΕΕΛΕπ και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.008-2019).
33. Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.020-2019).
34. Ο περί Προσβασιμότητας των Ιστότοπων και των Εφαρμογών για Φορητές Συσκευές των Οργανισμών του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.158-2018).
35. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ραδιοεξοπλισμός) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.115-2018).
36. Ο περί Επιτροπής Σιπηρών Κύπρου Νόμος του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.01.055.168-2014).
37. Ο περί Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2012.
(Αρ. Φακ. 23.01.053.222-2012).

Αποσύρσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Αριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις)*.
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Το μέλλον της Ευρώπης». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής)*.
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).
3. «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος)*.
(Αρ. Φακ. 23.05.051.006-2018).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα

«Εξέταση θεμάτων που αφορούν τους διορισμούς του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), καθώς και το ασυμβίβαστο που προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών).

(Αρ. Φακ. 23.04.035.181-2018).

[Στις 13 Μαρτίου 2019 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την Παρασκευή, 15 Μαρτίου 2019, στις 11.00 π.μ., προστίθενται τα ακόλουθα θέματα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.01.059.175-2018).
2. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.009-2019).
3. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.010-2019).
4. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Προαγωγές Μελών Πυροσβεστικής εκτός Ειδικών Πυροσβεστών) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.011-2019).
5. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.012-2019).
6. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.013-2019).
7. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.118-2018).
8. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.119-2018).]

Αποσύρσεις

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω να έγινε μάθημα ότι δεν πρέπει να καθυστερούμε. Είναι καλύτερα να αναβάλλουμε την ολομέλεια, παρά να την καθυστερούμε, έστω και πέντε λεπτά.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 16.23 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα

Κυριακίδου Στέλλα

Γεωργίου Γεώργιος

Κωνσταντίνου Κώστας

Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλaros Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κυπριανού Ανδρέας	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Κώστα Κώστας
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης	Γιωργάλλας Μιχάλης
(Πρόεδρος Βουλής)	

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος	Χρίστου Χρίστος
-------------------	-----------------

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)
Μαχτεσιάν Βαρτέκς (Αρμενίων)
Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην επέτειο της θυσίας του Γρηγόρη Αυξεντίου και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
2. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην Παγκόσμια Ημέρα Σπάνιων Παθήσεων, καθώς και στην Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας.
3. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Συμμετοχή των κ. Άγγελου Βότση, Νίκου Τορναρίτη και Σκεύης Κούτρα Κουκουμά στην Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα, τη Διάσκεψη για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2019 και τη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για τη Σταθερότητα, τον Οικονομικό Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση στις Βρυξέλλες.
  - β. Συμμετοχή των κ. Στέφανου Στεφάνου, Γεώργιου Γεωργίου και Χρίστου Ορφανίδη στη 13^η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου στο Βελιγράδι.
  - γ. Συμμετοχή της κ. Άννας Θεολόγου σε Κοινοβουλευτική Ακρόαση της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης με θέμα «Αναδυόμενες προκλήσεις για τον πολυμερισμό: Η κοινοβουλευτική ανταπόκριση» στη Νέα Υόρκη.
  - δ. Συμμετοχή των κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου, Κυριάκου Χατζηγιάννη και Χαράλαμπου Πιπτοκοπίτη στις εργασίες της 18^{ης} Χειμερινής Συνάντησης της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη στη Βιέννη.
  - ε. Συμμετοχή του κ. Γιώργου Λουκαΐδη ως εκπροσώπου της Ομάδας της Ενωμένης Ευρωπαϊκής Αριστεράς στην Ad Hoc Επιτροπή της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την παρακολούθηση των βουλευτικών εκλογών στη Μολδαβία.
  - στ. Συμμετοχή των κ. Δημήτρη Δημητρίου, Νίκου Κέττηρου, Πανίκου Λεωνίδου και Κωνσταντίνου Ευσταθίου στις εργασίες της 4^{ης} Συνάντησης της Μικτής Ομάδας Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Ευρωπόλ στο Βουκουρέστι.
4. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
5. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», δικαιολόγηση αποχής του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις από τον κ. Γιώργο Τ. Γεωργίου και ψήφισή της σε νόμο με αρ. 3.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2019 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2019 Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Κώστας Κώστα, Γιώργος Πεردίκης, Ανδρέας Κυπριανού) και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Κυπριακών Επενδύσεων και για συναφή θέματα Νόμος του 2016» και τους κανονισμούς «Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για συναφή θέματα Κανονισμοί του 2018», συζήτηση και αγορεύσεις (Γιώργος Λιλλήκας, Άντρος Κυπριανού, Πρόεδρος, Αβέρωφ Νεοφύτου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Νικόλας Παπαδόπουλος, Γιώργος Λουκαΐδης, Γιώργος Πεردίκης, Άννα Θεολόγου, Μαρίνος Σιζόπουλος, Χρίστος Χρίστου, Άγγελος Βότσης), ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2019» και απόσυρση των κανονισμών.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Στοιχημάτων Νόμος του 2016» και τους κανονισμούς «Οι περί Στοιχημάτων (Επιβλητέα Τέλη) Κανονισμοί του 2019», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019», παρατηρήσεις του κ. Γιώργου Πεردίκη και του Προέδρου και ψήφισή του σε νόμο.
11. Εισήγηση του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για αναβολή των νομοσχεδίων «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018» και «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», συζήτηση και αγορεύσεις (Ευθύμιος Δίπλαρος, Γιώργος Λουκαΐδης, Χριστίανα Ερωτοκρίτου, Γιώργος Λιλλήκας, Λίνος

Παπαγιάννης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Πεردίκης, Αβέρωφ Νεοφύτου) και απόφαση για αναβολή τους.

12. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου:
  - α. «Ο περί Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»,
  - β. «Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»,
  - γ. «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018»,
  - δ. «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2018»,
  - ε. «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018»,
  - στ. «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018»,
  - ζ. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»,αγορεύσεις και συζήτηση (Αβέρωφ Νεοφύτου, Άννα Θεολόγου, Άγγελος Βότσης, Πρόεδρος) και ψήφισή τους σε νόμους, της δεύτερης με τον τίτλο «Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», της τρίτης με τον τίτλο «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», της τέταρτης με τον τίτλο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», της πέμπτης με τον τίτλο «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», της έκτης με τον τίτλο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και της έβδομης με τον τίτλο «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
13. Συζήτηση (Άριστος Δαμιανού, Αβέρωφ Νεοφύτου, Γιώργος Λουκαΐδης, Γιώργος Λιλλήκας) για αναβολή της πρότασης νόμου «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019», η σχετική έκθεση, ψήφισή της σε νόμο και δικαιολόγηση αποχής από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη.
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές σε σχέση με Ακίνητα που προορίζονται για Κατοικία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», παρατηρήσεις του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου και ψήφισή του σε νόμο.
15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Καταργητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών του 2019 Νόμος του 2019», συζήτηση και αγορεύσεις (Αντρέας Καυκαλιάς, Ονούφριος Κουλλά, Γιώργος Πεردίκης, Μάριος Μαυρίδης, Άγγελος Βότσης, Κυριάκος Χατζηγιάνης, Γιώργος Λουκαΐδης, Παύλος Μυλωνάς, Κωστής Ευσταθίου) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».
18. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του 2019 Νόμος του 2019», παρατηρήσεις των κ. Γιώργου Πεردίκη και Άγγελου Βότση και ψήφισή του σε νόμο.
19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
20. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
21. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
22. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υφυπουργείου Ναυτιλίας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
23. Αναβολή της πρότασης νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και συζήτηση (Γιώργος Λουκαΐδης, Παύλος Μυλωνάς, Κυριάκος Χατζηγιάνης).
24. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», συζήτηση και αγορεύσεις (Γιώργος Πεردίκης, Νίκος Νουρής, Νικόλας Παπαδόπουλος, Γιώργος Λιλλήκας, Κωστής Ευσταθίου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Ελένη Μαύρου) και αποδοχή της αναπομπής.

25. Εισηγήηση του κ. Λίνου Παπαγιάννη εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου για αναβολή του νομοσχεδίου «Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 2018» και των κανονισμών «Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019», συζήτηση (Αβέρωφ Νεοφύτου, Άγγελος Βότσης, Ηλίας Μυριάνθους, Γιώργος Λουκαΐδης, Γιώργος Λιλλήκας), απόφαση για μη αναβολή τους, η σχετική έκθεση, αγορεύσεις και συζήτηση (Κώστας Κώστα, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Άγγελος Βότσης, Λίνος Παπαγιάννης, Γεώργιος Προκοπίου, Ηλίας Μυριάνθους, Ανδρέας Κυπριανού, Μιχάλης Γιωργάλλας, Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης, Κωστής Ευσταθίου, Αβέρωφ Νεοφύτου, Πανίκος Λεωνίδου, Γιώργος Λουκαΐδης), ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
26. Ερωτήσεις βουλευτών:
Το κόστος κατασκευής των γηπέδων beach volley στο Παραλίμνι - Η μελέτη βιωσιμότητας περιφερειακού κολυμβητηρίου Αμμοχώστου στη Δερύνεια - Επιχορήγηση του ΚΟΑ για τη δημιουργία γηπέδων beach volley στον δήμο Δερύνειας - Παράνομη λειτουργία κτηνοτροφικής μονάδας στην Καλαβασό - Λάθη και παραλείψεις στην περιβαλλοντική εκτίμηση της μαρίνας Μακρονήσου στην Αγία Νάπα - Καταγγελίες για επεμβάσεις στην παραλία Αγίου Θεοδώρου - Αίθουσα πολλαπλής χρήσης και ανελκυστήρας για το Δημοτικό Σχολείο Μοσφιλωτής - Ενέργειες για την αντιμετώπιση του κινδύνου από κεντρικό αγωγό ύδρευσης σε πολύ μικρό βάθος στην κοινότητα Αυγόρου - Ζητήματα στατικότητας και ασφάλειας των πολυώροφων κτιρίων στη Λεμεσό.
27. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
Τα χρέη της τουρκοκυπριακής κοινότητας προς την ΑΗΚ και η προοπτική διασύνδεσης των ηλεκτρονικών δικτύων των ελεύθερων περιοχών και των κατεχομένων (εμπιστευτική απάντηση) - Μη συμπερίληψη Κατουδάτων στο αποχετευτικό Σολέας - Άδεια απόρριψης αποβλήτων στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού - Κλείσιμο του σκυβαλότοπου στον Κοτσιάτη - Περιβαλλοντικές και πολεοδομικές παρατυπίες σε έργα στην παραλία «Σειρήνα» - Αδειοδότηση μεταλλευτικής εκμετάλλευσης στο Απλίκι - Αξιοποίηση διατηρητέων κρατικών κτιρίων στην Πάφο - Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την προστασία προσωπικών δεδομένων και κυβερνητικές υπηρεσίες - Σχολικές εφορίες και δημόσιες συμβάσεις - Διαμόρφωση/διαπλάτυνση τμήματος λεωφόρου στο Αλεθρικό - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Μαρωνίου για δημιουργία πεζοδρόμου και ποδηλατοδρόμου - Αλλαγή της ώρας - Αίτημα Μέσα Χωριού για ένταξη στο δίκτυο του ΣΑΠΑ - Ζημιές σε καλλιέργειες από κορακοειδή - Παραχώρηση κρατικής γης στα Μαντριά Πάφου για κατασκευή τουριστικού περιπτέρου - Προκήρυξη προσφορών για ασφαλοστρωση λεωφόρων στη Λάρνακα - Λειτουργία, εισπράξεις, επισκεψιμότητα και προβολή αρχαιολογικών χώρων και μουσείων - Σύμβαση με συμβούλους μελετητές για την αποκατάσταση των σκυβαλότοπων - Διδακτικά βιβλία για τα τεχνολογικά και εργαστηριακά μαθήματα τεχνικής εκπαίδευσης - Η κατάσταση με τις αλεπούδες στην Κύπρο - Αργοπορία απαλλοτρίωσης οικίας προς ανάδειξη ψηφιδωτού στη Λάρνακα - Κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου στην Ξυλοτύμβου - Επίδομα σε γονείς παιδιών με καρκίνο που νοσηλεύονται - Κατασκευή δρόμου στην ορεινή Λεμεσό - Το ενδεχόμενο προώθησης της αγοράς ηλιακών φούρνων - Αξιολόγηση της λειτουργίας των προαιρετικών ολοήμερων σχολείων - Ανάγκη αύξησης του προσωπικού του Τμήματος Αρχαιοτήτων Λάρνακας - Οχληρία από χοιροστάσιο μεταξύ των κοινοτήτων Ακακίου-Δένειας - Τήρηση των ευρωπαϊκών προδιαγραφών περιβαλλοντικής ασφάλειας στις ερευνητικές και εξορυκτικές δραστηριότητες γειτονικών χωρών - Η παροχή πόσιμου νερού στα διαμερίσματα - Υποχρεωτική νοσηλεία ατόμων υπό την επήρεια ναρκωτικών ουσιών - Προβλήματα στη λειτουργία των σχολικών κυλικείων - Το τηλεφωνικό κέντρο της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας - Παραχώρηση περιουσιακών στοιχείων των ΣΠΙ σε κοινοτικά συμβούλια - Πρόβλημα σχετικά με την ασφάλιση των δανειοληπτών της πρώην Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας - Κρατική χορηγία φιλοζωικών οργανώσεων.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 15^{ης} Μαρτίου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.18 π.μ.

Αρ. 18

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Να σας παρακαλέσω, κύριοι συνάδελφοι, να δηλώσετε την παρουσία σας. Δηλώστε την παρουσία σας, σας παρακαλώ. Πατήστε και το κουμπί σας και για λόγους πρακτικών.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα ήθελα προ ημερησίας διατάξεως να αναφερθώ σε ένα θλιβερό γεγονός, στον θάνατο ενός διακεκριμένου πρώην μέλους της Βουλής, του Ανδρέα Μούσκου, ο οποίος απεβίωσε την περασμένη Παρασκευή. Ο εκλιπών γεννήθηκε στη Λάρνακα το 1940 και διακρίθηκε για την πλούσια προσφορά του στον δημόσιο βίο της Κύπρου, αφού υπηρέτησε με υπευθυνότητα και εντιμότητα από διάφορες επάλξεις τον τόπο. Ο αποβιώσας διετέλεσε βουλευτής εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας του Δημοκρατικού Συναγερμού για μία δεκαετία, από το 1991 έως το 2001. Υπήρξε επίσης πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης από το 1988 έως το 1991 και πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως από το 2002 έως το 2008, καθώς και πρόεδρος και μέλος διάφορων άλλων οργανισμών. Εκφράζοντας τα ειλικρινή συλλυπητήριά μας προς την οικογένειά του και διερμηνεύοντας τα αισθήματα όλων, σας καλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη του.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία του η μνήμη!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφερθώ και στο γεγονός ότι σύντομα θα γιορτάσουμε την επέτειο έναρξης της ελληνικής επανάστασης του 1821, καθώς και την έναρξη του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα του 1955-59. Οι Έλληνες, μετά από τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς, οκτώ χρόνια αγώνα και πολλές θυσίες, κατάφεραν να πετύχουν τον στόχο τους, που δεν ήταν άλλος από την αποτίναξη της οθωμανικής κυριαρχίας και τη δημιουργία ανεξάρτητου κράτους. Στην ένοπλη εξέγερση του 1821 σημαντική ήταν και η συμβολή των Κυπρίων, οι οποίοι, εκτός από την άμεση ένταξή τους στον ένοπλο αγώνα, ενίσχυσαν υλικά και οικονομικά την επανάσταση.

Εκ μέρους της Βουλής των Αντιπροσώπων εκφράζω στον ελληνικό λαό τις θερμές ευχές μας για πρόοδο και ευημερία, καθώς και την ευγνωμοσύνη του κυπριακού λαού για τη συμπαράσταση της Ελλάδας

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

στον αγώνα μας για απαλλαγή από την τουρκική κατοχή και για διασφάλιση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων.

Η 1^η Απριλίου του 1955 σηματοδοτεί την εξέγερση των Ελλήνων Κυπρίων εναντίον του βρετανικού αποικιακού ζυγού για την ελευθερία της πατρίδας τους. Έχουμε σήμερα υποχρέωση να αγωνιστούμε εναντίον της τουρκικής κατοχής, για να επικρατήσει το κράτος δικαίου και το διεθνές δίκαιο.

Να παρακαλέσω τώρα τη γραμματέα να διαβάσει τις αναφορές για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Ιορδανίας κ. Άτεφ Αλ Ταράουε πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο από τις 6 ως τις 9 Μαρτίου επικεφαλής κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ο κ. Ταράουε και η αντιπροσωπία έγιναν δεκτοί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και είχαν χωριστές συναντήσεις με τον Πρόεδρο της Βουλής, τον πρόεδρο και τα μέλη της ομάδας φιλίας Κύπρου-Ιορδανίας στη Βουλή των Αντιπροσώπων, καθώς και με τον Υπουργό Εξωτερικών. Κατά την επίσκεψη δόθηκε ακόμη μεγαλύτερη ώθηση στις άριστες σχέσεις των κοινοβουλίων Κύπρου-Ιορδανίας και αποφασίστηκε σε συντονισμό και με τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων η πραγματοποίηση της πρώτης τριμερούς συνάντησης των Προέδρων των Κοινοβουλίων Ιορδανίας-Κύπρου-Ελλάδας στις 15 ερχόμενου Απριλίου στην Ιορδανία.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου συμμετείχε σε συνεδρία της Επιτροπής Πολιτισμού, Παιδείας, Επιστημών και ΜΜΕ της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) στις 3 και 4 Μαρτίου στη Γρανάδα της Ισπανίας. Συζητήθηκαν μεταξύ άλλων το θέμα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των συνεπειών τους για τα ανθρώπινα δικαιώματα και το ζήτημα της εβραϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης συμμετείχε σε συνεδρία της Επιτροπής Πολιτικών Υποθέσεων και Δημοκρατίας της ΚΣΣΕ στις 5 Μαρτίου στο Παρίσι. Ο κ. Λουκαΐδης έκανε παρέμβαση για την πολιτική κατάσταση στη Συρία.

Αντιπροσωπία της Βουλής, αποτελούμενη από τους κ. Άριστο Δαμιανού, Γιώργο Κάρουλλα και Ζαχαρία Κουλία, συμμετείχε στη 14^η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας στο Βουκουρέστι, από τις 6 μέχρι τις 8 Μαρτίου 2019, στα πλαίσια της τρέχουσας Ρουμανικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην καθιερωμένη συντονιστική συνάντηση των αντιπροσωπιών των μεσογειακών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο κ. Δαμιανού ενημέρωσε για τις εξελίξεις στον τομέα της ενέργειας.

Σε συζήτηση για τη Μόνιμη Διαρθρωμένη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι και κύριοι παρευρισκόμενοι, δεν ακούω εγώ, που είμαι δίπλα στην κ. Δημητρίου! Σας παρακαλώ, ησυχία!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μακάρι. Να το δούμε στη συνέχεια τότε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σε συζήτηση για τη Μόνιμη Διαρθρωμένη Συνεργασία (PESCO) ο κ. Κάρουλλας τόνισε την ανάγκη η PESCO να στηρίζει και να προωθεί συμφωνίες μεταξύ κρατών που στοχεύουν στην ενεργειακή ασφάλεια, περιφερειακή σταθερότητα και αλληλεγγύη.

Η αναπληρώτρια πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών κ. Μαριέλλα Αριστείδου συμμετείχε στις Βρυξέλλες στις 7 Μαρτίου σε διακοινοβουλευτική συνάντηση στο Ευρωκοινοβούλιο με θέμα τη δύναμη των γυναικών στην πολιτική. Η κ. Αριστείδου αναφέρθηκε στα εμπόδια που δυσχεραίνουν την ενεργό εμπλοκή των Κυπρίων γυναικών στην πολιτική και τόνισε τον καταλυτικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν τα κοινοβούλια στην προώθηση της ισότητας των δύο φύλων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Να μου επιτρέψετε δύο μικρά θέματα να σας πω προφορικά. Το ένα, θέλω να κάμω έκκληση. Η έστω και μικρή στρέβλωση των δεκαπέντε λεπτών δεν είναι ανεκτή. Θα σας παρακαλέσω, θα ξεκινούμε 11.00 π.μ. ακριβώς, ό,τι και να συμβαίνει. Υπάρχουν διευθετήσεις με τα συστήματά μας, με το ΡΙΚ. Όταν καθυστερούμε, έχει μία αλυσίδα επιπτώσεων.

Το δεύτερο, η πρακτική που άρχισε και πάλι να αναπτύσσεται τελευταίως με τελευταίας στιγμής τροπολογίες δημιουργεί πρόβλημα. Εξού και σήμερα τουλάχιστον τέσσερις τροπολογίες δεν προλάβαμε να τις περάσουμε στο σύστημα, οι τεχνικοί μέσα δεν πρόλαβαν και θα τις ψηφίσουμε διά χειρός. Δεν είναι τραγικό, αλλά αυτό δείχνει πλέον ότι αρχίζουμε να πηγαίνουμε πίσω στα παλιά. Και, άμα αρχίσουμε και δεχόμαστε τις τρεις και τις τέσσερις και τις πέντε, μετά θα γίνει κανόνας.

Ακόμα κάτι να σας πω...

Παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δε γνωρίζω ακριβώς για ποιες τροπολογίες μιλάμε, αλλά τουλάχιστον για τις τροπολογίες που αφορούν προϋπολογισμούς ημικρατικών οργανισμών η αποκλειστική ευθύνη είναι της κυβέρνησης, η οποία έστειλε τους προϋπολογισμούς εκπρόθεσμα. Έχουμε παραβιάσει και τον σχετικό κανονισμό της Βουλής, φέρνοντάς τες σήμερα στην ολομέλεια, οπότε αν δόθηκε η δυνατότητα από την επιτροπή ουσιαστικά να έρθουν οι τροπολογίες. Και δεν αναφέρομαι σε δική μας τροπολογία, πήραμε και τροπολογία από τον Δημοκρατικό Συναγερμό, για την ΑΤΗΚ, νομίζω, σήμερα το πρωί, πριν λίγο. Δε δικαιολογώ τον εαυτό μας δηλαδή, αλλά δόθηκε αυτή η δυνατότητα μετά από συνεννόηση, γιατί έπρεπε να συζητήσουμε τους προϋπολογισμούς σήμερα για τους γνωστούς λόγους των δωδεκατημορίων. Αλλά, δεν είναι με δική μας ευθύνη και συμφωνούμε μαζί σας. Προσθέτω ότι σίγουρα σε ό,τι αφορά αυτά για τα οποία εμείς έχουμε ευθύνη δεν πρέπει να έχουμε τέτοιου είδους φαινόμενα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε οποιαδήποτε σωστή λειτουργία οργανισμού, κράτους, οποιουδήποτε, ένα κακό φέρνει και άλλα. Επειδή η Βουλή ανέχθηκε να έρχονται καθυστερημένα από την κυβέρνηση οι προϋπολογισμοί των ημικρατικών οργανισμών, έχουμε... Απλώς, με την παρέμβασή σας προσθέτετε σε αυτό που είπα, ότι έχουμε αλυσιδωτές επιπτώσεις. Είμαι συνεννοημένος, είχα συνεννοηθεί και με τον πρώην πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών και προς τιμήν του ήταν πανέτοιμος να εξετάσει τους ημικρατικούς οργανισμούς μαζί με τους προϋπολογισμούς. Έχω συνεννοηθεί και με τον νυν πρόεδρο και λέω ότι οποιαδήποτε καθυστέρηση χρειάζεται να γίνει, έστω κι αν μείνουν άνθρωποι απλήρωτοι ή υποχρεώσεις συμβατικές, δε θα περνούν οι προϋπολογισμοί, αν δε δοθεί αρκετός χρόνος στη Βουλή για τη μελέτη. Πέραν τούτου, θα επαναλάβουμε τις ενέργειες που κάμαμε και πέρσι και πρόπερσι, αλλά φέτος πρέπει να είμαστε ξεκάθαροι ότι δε θα δεχθούμε συζήτηση, για να κατατίθενται οι προϋπολογισμοί των ημικρατικών οργανισμών μαζί με τους προϋπολογισμούς του κράτους.

Θέλει κάτι να πει ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, αντιλαμβάνομαι.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είχα σκοπό να κάμω παρέμβαση, πριν ξεκινήσει η συζήτηση των προϋπολογισμών, αλλά με όσα έχετε πει και εσείς και ο Γιώργος προηγουμένως για άλλη μια φορά είμαστε μάρτυρες αυτού του ευτράπελου, να παραβιάζεται στην ουσία το σύνταγμα, διότι τα δύο δωδεκατημόρια έχουν λήξει και διότι η Βουλή για άλλη μια φορά κάμνει τη χάρη στην κυβέρνηση να συζητά το θέμα με τον τρόπο που το συζήτησε. Είναι προς τιμήν των συναδέλφων της επιτροπής και των κομμάτων που ανέχτηκαν αυτή την κατάσταση, διότι αλλιώς θα είχαμε σοβαρότερα προβλήματα, αλλά είναι η τελευταία φορά και το λέμε επίσημα, για να το ακούσουν. Τους το είπαμε, και όταν ήρθαν δηλαδή και οι ημικρατικοί και τα υπουργεία μαζί, αλλά επίσης θέλω να θίξω ακόμα ένα πράγμα: Σήμερα, για δεύτερη ολομέλεια, δεκαοχτώ από τα τριάντα τέσσερα θέματα είναι της επιτροπής Οικονομικών. Μέχρι εψές αργά το βράδυ να γνωρίζετε ότι οι γραμματείς της επιτροπής Οικονομικών κάθονταν, για να κάμουν τούτη τη δουλειά. Εγώ απλά το αναφέρω, γιατί πρέπει να το πει κάποιος για τούτους τους ανθρώπους που εκάμαν τούτη την υπέρβαση, διότι, για να έρθουν δαμαί δεκαοχτώ θέματα, σημαίνει εδουλεύκαν μέρα-νύχτα, για να κάμουν τις εκθέσεις. Εμείς τελειώνουμε και φεύκουμεν, κάποιος δουλεύκουν πίσω. Είναι η τελευταία φορά. Θα στείλετε, όπως είχαμε συμφωνήσει, όπως μας ενημερώσατε, επιστολή από τον Ιούνιο, για να τα φέρουν μαζί με τους προϋπολογισμούς και να υπάρχει η θέση όλων μας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι μόνο τούτο. Θα κάμουμε και άλλα. Θα τα πούμε στη Σύσκεψη των Αρχηγών και μαζί, κύριε πρόεδρε. Ο πρόεδρος ο περσινός ήταν πανέτοιμος να κάμει αυτή τη δουλειά. Και το μεταφέραμε. Απ' εκεί και πέρα, φέτος θα βάλατε στην ημερήσια διάταξη τους ημικρατικούς, είτε κατέθεσαν είτε όχι, να έρχονται εκεί να δίδουν εξηγήσεις, γιατί δεν κατάθεσαν. Ένας ένας.

Ακόμα κάτι, κύριοι συνάδελφοι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντζιεν οι ημικρατικοί, είναι η κυβέρνηση που φταίει. Εάν παραβιάζει το σύνταγμα η κυβέρνηση, κάποιος πρέπει να κινήσει τη διαδικασία, αγαπητέ κύριε Βότση, για να τιμωρηθούν εκείνοι που είναι υπεύθυνοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη, νομίζω η αποφασιστικότητά μας θα φέρει αποτελέσματα.

Θέλω επίσης να σας ενημερώσω -όχι δικήν παραπόνου, αλλά για να γνωρίζετε τα γεγονότα- ότι προ ημερών η κ. Ιωάννα Παναγιώτου, η Επίτροπος Περιβάλλοντος, μου είπε ότι θα έρθουν μαθητές έξω από τη Βουλή και με παρακάλεσε, παρ' όλο που είναι Παρασκευή και πιεσμένη μέρα, να κατεβώ κάτω, για να παραλάβω τις εισηγήσεις τους, ένα ψήφισμα και να τους πω έναν χαιρετισμό. Αυτό έκαμα και μαθαίνω ότι απασχολήθηκαν αρκετά οι κάμερες έξω, γι' αυτό και καθυστέρησαν να μπουν μέσα, και ότι έξω η συγκέντρωση με βρίζει προσωπικά. Απλώς, ο καθένας να αναλαμβάνει τις ευθύνες του. Μπορεί να με βρίζει προσωπικά ή στο πρόσωπό μου όλους μας ή όλους σας, αλλά δεν εκατάλαβα γιατί, όταν ακούσεις τα αιτήματα και παρευρεθείς, για να σου δώσουν τις εισηγήσεις τους και να τους πεις και δυο λόγια, αυτός είναι λόγος να σε βρίζουν και μάλιστα σε προσωπικό επίπεδο. Το λέω απλώς, για να το ξέρετε, διότι θα το δείτε, φαντάζομαι, απόψε στις ειδήσεις, μπορεί να είναι και το πρώτο θέμα, μπορεί να μην έχουμε τίποτε άλλο καλύτερο να συζητήσουμε, αλλά δεν μπορώ να μην ενημερώσω με αυτό τον τρόπο την ολομέλεια.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ποιο είναι το αντικείμενο της παρουσίας, για να καταλάβουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι για τις κλιματικές αλλαγές.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι, αλλά και της κριτικής ποιο είναι το αντικείμενο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν κατάλαβα. Με πληροφορήσαν. Δεν ήμουν εκεί, να το ακούσω. Απ' εκεί και πέρα, είμαι βέβαιος ότι και με την παρέμβασή μου θα μπορείτε απόψε να το δείτε στις τηλεοράσεις σας, για να καταλάβουν και κάποιοι που έχουν την ευθύνη αν πράγματι κάμνουμε εποικοδομητική δουλειά ή αν κάμνουμε προσπάθεια επικοινωνιακής πολιτικής.

Λοιπόν, προχωρούμε τώρα. Ξεκινούμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Υπάρχουν κάποια θέματα τα οποία κατατίθενται σήμερα και για τα οποία υπάρχει η εισήγηση να κηρυχθούν επείγοντα και να ψηφιστούν σήμερα. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019», «Ο περί Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», πρόταση νόμου από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, «Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», πρόταση νόμου από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019» και «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019», πρόταση νόμου των βουλευτών Γιώργου Περδίκη και Άννας Θεολόγου.

Κύριε Περδίκη, αντιλαμβάνομαι ότι το τελευταίο θέμα είναι αυτό με τα αυτοκίνητα;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ακριβώς σήμερα είναι στην ατζέντα και θα ψηφιστεί ένα πακέτο με νομοθεσίες που ουσιαστικά μηδενίζει το πλεονέκτημα που έχουν τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα με την κατάργηση του φόρου κατανάλωσης, με την πρότασή μας, η οποία θέλουμε να συζητηθεί και να ψηφιστεί σήμερα, δίδουμε ένα άλλο πλεονέκτημα στα ηλεκτρικά αυτοκίνητα, που είναι η κατάργηση του φόρου προστιθέμενης αξίας, όπως συμβαίνει σε περίπου δεκαπέντε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θεωρούμε ότι συνδέεται, είναι επείγον, αλλά, όπως είχαμε πει και στη Σύσκεψη των Αρχηγών, εάν υπάρχει δέσμευση ότι το θέμα αυτό θα συζητηθεί διεξοδικά στην αρμόδια επιτροπή μέσα σε καθορισμένο χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε ημερών -θα μας πει ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών που είναι παρών- να αποσύρω την αίτηση σχετικά με το ΦΠΑ και εγώ και η κ. Θεολόγου, για να είναι επείγον, αλλά να συζητηθεί μέσα στις επόμενες εβδομάδες το θέμα. Είναι σοβαρό και συνάδει και με το προηγούμενο που αναφέρατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, δε θα συζητηθεί σήμερα, να τηρηθεί περίπου η συμφωνία που κάναμε, συνδέεται μεν, αλλά θέλει και μελέτη δε. Άρα, αυτό δεν είναι για σήμερα, εγγράφεται.

Αν δεν υπάρχει...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

Το ταχύτερο, ναι. Είπαμε, ποτέ δεν μπορούμε να βάλουμε στην ολομέλεια να κάμνουμε τζαι την ατζέντα των επιτροπών. Αν θέλετε να ακολουθήσουμε αυτή την πρακτική, να το δούμε.

Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, εκτός από το τελευταίο που είπαμε, τα θέματα αυτά κηρύσσονται επείγοντα και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, με την παράκληση να συνέλθουν, για να τα μελετήσουν και να ετοιμάσουν τις σχετικές εκθέσεις στη βάση και της προεργασίας που έγινε.

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μόλις πριν λίγο έχουμε ενημερωθεί ότι έχει κατατεθεί ένα νομοσχέδιο με τη μορφή του κατεπείγοντος για την τροποποίηση του σχετικού νόμου που θα ρυθμίσει κάποια ζητήματα που αφορούν τα πτυχία για την τριτοβάθμια εκπαίδευση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τις συνεργασίες της τριτοβάθμιας, ναι.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...ενόψει της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ορθές προτάσεις, όμως οφείλουμε...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ακόμα δεν έχει αποφασιστεί κατά πόσο θα υπάρξει αναβολή και παράταση για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, αυτό θα εξαρτηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχουμε εδώ και αρκετές μέρες ζητήσει όπως το συγκεκριμένο θέμα συζητηθεί στη Βουλή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Brexit γενικότερα εννοείτε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...τόσο στην επιτροπή Εξωτερικών όσο και στην ολομέλεια, γιατί πολύ φοβούμαι ότι, όπως αυτές τις προτάσεις νόμου και τα νομοσχέδια που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας, θα έχουμε πολλά άλλα και θα τρέχουμε, σε περίπτωση μη αποδοχής της παράτασης, να ψηφίζουμε κάτω από ένα καθεστώς πανικού παρόμοια νομοσχέδια, που θα έχουν να κάμουν με τις άδειες παραμονής συγκεκριμένων πολιτών, με τα δικαιώματα που έχουν φοιτητές μας στην Αγγλία και πολλά άλλα. Αυτό είναι η μία πτυχή.

Η δεύτερη πτυχή, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι προκύπτουν πολιτικά ζητήματα από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου. Είμαστε η χώρα που θα έχει να αντιμετωπίσει τις μεγαλύτερες συνέπειες μετά το Ηνωμένο Βασίλειο από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου λόγω των βάσεων, λόγω πολλών άλλων γνωστών λόγων. Θεωρώ ότι αυτό το ζήτημα πρέπει να συζητηθεί σε αυτή τη Βουλή, πριν αποφασιστεί η παράταση που επιζητεί και ζητά το Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς αυτό αποτελεί εξόχως πολιτικό ζήτημα και αυτή η Βουλή, που εκπροσωπεί φυσικά τον λαό και τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα πρέπει να έχει λόγο και άποψη για το συγκεκριμένο ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, πολύ χρήσιμη η παρέμβασή σας και πολύ σωστή. Και ο κοινοβουλευτικός σας εκπρόσωπος χθες ήγειρε το θέμα στη σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων, αλλά είχαμε πει ότι, εφόσον θα έρθει ο Υπουργός Εξωτερικών στην επιτροπή Εξωτερικών, ο κ. Λιλλήκας μπορεί να μας ενημερώσει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να πω ότι δεν είχαμε ολιγωρήσει ως κοινοβούλιο. Είναι ένα σημαντικό ζήτημα που σίγουρα πρέπει να απασχολήσει το κοινοβούλιο. Είχαμε ήδη προγραμματίσει συνάντηση στην επιτροπή

Εξωτερικών με τον Υπουργό Εξωτερικών και άλλες υπηρεσίες και τη Γενική Εισαγγελία, για να συζητήσουμε το Brexit. Αναβλήθηκε η συνάντηση λόγω ταξιδιού του Υπουργού Εξωτερικών. Ορίστηκε όμως νέα συνάντηση την ερχόμενη Πέμπτη. Η επιτροπή Εξωτερικών θα έχει αυτή τη συνάντηση με τον Υπουργό Εξωτερικών, οπότε εμείς θα είμαστε έτοιμοι, και νομίζω ότι μπορεί να συζητηθεί και στην ολομέλεια ως ένα θέμα ξεχωριστό για όλες τις διαστάσεις και θα έχουμε, νομίζω, και τεκμηριωμένα πλέον τις θέσεις της κυβέρνησης και πού προετοιμάστηκε και πού ολιγώρησε, γιατί φοβάμαι ότι ολιγώρησαμε πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, εντάξει. Όλ' αυτά είναι σωστά, είναι σοβαρότατο το θέμα, θα το δείτε στην επιτροπή Εξωτερικών, να γίνει και συζήτηση εδώ, αν προλάβουμε...

Ναι, παρακαλώ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Απλώς, πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, έχει δίκαιο ο κ. Λιλήκας σε αυτό που λέει, όμως να έχουμε υπόψη μας ότι η συζήτηση, η οποία ήταν ορισμένη στην επιτροπή Εξωτερικών για τις 5 Μαρτίου, αναβλήθηκε και μπήκε την 21^η Μαρτίου και βεβαίως όλοι ξέρουμε ότι από την 21^η Μαρτίου μέχρι τις 29, οι οκτώ μέρες που μεσολαβούν, αμφιβάλλω αν είναι αρκετός χρόνος, για να προετοιμαστεί έστω και κατά το ελάχιστον η πορεία αυτού του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Ερωτοκρίτου, έχω και προσωπικά συζητήσει αυτό το θέμα και με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και με τον Υπουργό Εξωτερικών και ήταν και πρωτοβουλία δική μας αυτό που συμβαίνει σήμερα στην επιτροπή Παιδείας και θέλω να συγχαρώ τον πρόεδρο και την επιτροπή Παιδείας που το αντιμετώπισαν με τόση μεγάλη ταχύτητα και νομίζω και αποτελεσματικότητα. Δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε άλλο. Με το να ξεκινήσουμε να συζητούμε τώρα μεταξύ μας το Brexit χωρίς πληροφόρηση από την εκτελεστική εξουσία δε θα πετύχουμε πολλά πράγματα, νομίζω.

Ναι, κύριε Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θέλω να συγχαρώ εσάς προσωπικά, διότι εσείς ήταν που αναλάβατε την πρωτοβουλία και φέρατε το θέμα στην επιτροπή Παιδείας. Δεν μπορούμε να κουβεντιάσουμε τώρα ούτε το Brexit ούτε τις παραμέτρους που αφορούν στο ποιες επιδράσεις θα έχουμε στην παιδεία, γιατί δεν είναι μόνο αυτό το οποίο θα κουβεντιάσουμε σήμερα για τα πανεπιστήμια, είναι και άλλα θέματα που αφορούν στα διδάκτρα, στον πολιτισμό, στην αναγνώριση πτυχίων, στα ζητήματα νεολαίας κ.λπ. Το θέμα είναι να το λύσουμε τώρα αυτό το πράγμα -είναι ένα μικρό κομμάτι της όλης εικόνας- και είπαμε ότι η όποια ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου θα αρχίσει να τρέχει, όταν κριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο ότι ήρθε η ώρα. Είναι ένα μικρό κομμάτι της όλης εικόνας και θεωρώ ότι μπορούμε να το αγγίξουμε. Δεν ήταν ευθύνη δική μας εν πάση περιπτώσει, αλλοιών ήταν ευθύνη, άλλοι έπρεπε να είχαν ως Προμηθείς προβλέψει αυτά τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε
1. Ο περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.070-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
2. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.071-2019).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3. Ο περί της Απόκτησης και Διατήρησης Δικαιωμάτων Συμπληρωματικής Συνταξιοδότησης Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.072-2019).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών

4.	Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.074-2019).	Υπουργό Υγείας	Ασφαλίσεων Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
5.	Ο περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.075-2019).	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
6.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.076-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
7.	Οι περί Αρχαιοτήτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.025-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
8.	Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Φαρμακοποιοί, Φαρμακευτικά Προϊόντα, Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα και Υγειονομικά Είδη) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.026-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
9.	Οι περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Χρήση Υδατικών Έργων για Ναυταθλητισμό με Πλωτά Μέσα) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.027-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
10.	Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.029-2019).	Υπουργό Άμυνας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
11.	Οι περί Σπόρων (Σιτηρά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.030-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
12.	Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.031-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
13.	Οι περί Αποχετεύσεων Ιδαλίου Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.032-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
14.	Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικό Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.033-2019).	Υπουργό Εξωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών
15.	Οι περί Γενικού Λογιστηρίου - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γενικού Λογιστηρίου και Πρώτου Επιθεωρητή Λογαριασμών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.034-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
16.	Οι περί Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος - Θέσεις Επόπτη ΑΔΕΕΛΕπ, Λειτουργού ΑΔΕΕΛΕπ και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.008-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

17.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.009-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
18.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.010-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
19.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Προαγωγές Μελών Πυροσβεστικής εκτός Ειδικών Πυροσβεστών) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.011-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
20.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.012-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
21.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.013-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
22.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.118-2018).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
23.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.119-2018).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
24.	Ετήσια έκθεση και λογαριασμοί χρήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το έτος 2016, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2019, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 28(2) και 27(2) του περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμου του 1980. (Νόμος αρ. 42 του 1980). (Αρ. Φακ. 10.01.001.016).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
25.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 1) του 2019, ημερομηνίας 1 ^{ης} Μαρτίου 2019, του Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4(1) του περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2019 Νόμου του 2019 [Νόμος αρ. 5(II) του 2019]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
26.	Έκθεση του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2019, προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο από την 1 ^η Ιουλίου 2018 μέχρι την 31 ^η Δεκεμβρίου 2018. (Αρ. Φακ. 11.06.001).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
27.	Ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 7 Μαρτίου 2019, για την επιλογή για διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο μέλους του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών, Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3(2)(β) των περί Ορισμένων Νομικών	Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου	Όλους τους βουλευτές

Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμων του 1988 έως 2013.
(Αρ. Φακ. 22.10.003).

Προτάσεις νόμου	Κατάθεση από	Παραπομπή σε
1. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.038-2019).	Ελένη Μαύρου, Γιώργο Τ. Γεωργίου και Ευανθία Σάββα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
2. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.039-2019).	Ζαχαρία Κουλία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
3. Ο περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.040-2019).	Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
4. Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.041-2019).	Γιώργο Πεрдίκη και Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και Άννα Θεολόγου, ανεξάρτητη βουλευτή	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
5. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.044-2019).	Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
6. Ο περί του Προέδρου, των Υπουργών και των Βουλευτών της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.046-2019).	Γιώργο Πεрдίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων- Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
7. Ο περί Ερευνητικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.047-2019).	Γιώργο Πεрдίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων- Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
8. Ο περί Χωροθέτησης των Σταθμών Βάσης Κινητής Τηλεφωνίας Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.048-2019).	Γιώργο Πεрдίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων- Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
9. Ο περί Επαρχιακών Κτηματολογικών Γραφείων Αμμοχώστου και Κυρηνείας (Προσωρινά Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.049-2019).	Γεώργιο Γεωργίου, Κυριάκο Χατζηγιάννη, Γιώργο Κάρουλλα, Ονούφριο Κουλλά, Μάριο Μαυρίδη και Μαριέλλα Αριστείδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων- Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων- Παθόντων
10. Ο περί του Προέδρου, των Υπουργών και των Βουλευτών της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.	Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες, εκτός αν υπάρξει απαίτηση για ανάγνωση κάποιας έκθεσης. Θα αρχίσουμε με τα θέματα τα οποία έχουμε κηρύξει επείγοντα. Το πρώτο θέμα είναι «Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Νίκος Νουρής, προεδρεύων

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Γεώργιος Προκοπίου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Μαρίνος Μουσιούττας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι κατατέθηκαν στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκαν επείγοντες, πριν από την κατάθεσή τους στην ολομέλεια σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαρτίου 2019. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο γενικός γραμματέας της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), εκπρόσωπος της Παγκύπριας Συντεχνίας Ισότητα, ο πρόεδρος της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών (ΠΑΣΥΚΙ) και εκπρόσωπος της Παγκύπριας Συντεχνίας Νοσηλευτών (ΠΑΣΥΝΟ). Η Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε ενώπιον της επιτροπής.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 3 του περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Ρύθμισις και Τέλη) Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Γενικών) Κανονισμών, ώστε να μειωθεί το ύψος του ποσοστού συνεισφοράς των κρατικών αξιωματούχων, των δημόσιων υπαλλήλων και των ειδικευόμενων και ασκούμενων ιατρών για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη από το 1,5% που ισχύει σήμερα στο 0,1% του μισθού ή του εκπαιδευτικού επιδόματος αναφορικά με τους ειδικευόμενους και ασκούμενους ιατρούς.

Η ισχύς των προνοιών των κανονισμών προτείνεται να αρχίσει την 1^η Μαρτίου 2019.

Σημειώνεται ότι το εν λόγω ποσοστό συνεισφοράς θα αποκόπτεται επιπρόσθετα του ποσοστού συνεισφοράς ύψους 1,7% επί των αποδοχών των πιο πάνω προσώπων, το οποίο θα αποκόπτεται με βάση τις διατάξεις του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας διευκρίνισε ότι ο λόγος για τον οποίο τα πιο πάνω πρόσωπα θα συνεχίσουν να καταβάλλουν ένα ποσοστό συνεισφοράς για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη με βάση τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών συνίσταται στο γεγονός ότι τα εν λόγω πρόσωπα θα συνεχίσουν να είναι δικαιούχοι και ενδονοσοκομειακής φροντίδας υγείας, η οποία μέχρι την πλήρη υλοποίηση του Γενικού Συστήματος Υγείας την 1^η Ιουνίου 2020 δε θα παρέχεται σε άλλες κατηγορίες πολιτών.

Ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ ανέφερε ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι ήταν δικαιούχοι δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και, όταν το 2012 τους επιβλήθηκε η συνεισφορά ύψους 1,5% για σκοπούς ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, η ΠΑΣΥΔΥ διαφώνησε με την εν λόγω επιβάρυνση και προσέφυγε στο Ανώτατο Δικαστήριο, από το οποίο και αναμένει την έκδοση απόφασης. Ωστόσο, ο ίδιος πρόσθεσε ότι η ΠΑΣΥΔΥ επιθυμεί την υλοποίηση της εφαρμογής του νόμου για το Γενικό Σύστημα Υγείας.

Ο πρόεδρος της ΠΑΣΥΚΙ και ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΝΟ δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις προτεινόμενες με τους κανονισμούς ρυθμίσεις.

Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Συντεχνίας Ισότητα δήλωσε πως θεωρεί ότι ως θέση αρχής δε θα έπρεπε οι δημόσιοι υπάλληλοι να επιβαρύνονται με οποιοδήποτε ποσοστό συνεισφοράς, γιατί πριν από το 2012 είχαν δικαίωμα δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Ο προεδρεύων και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ έχω κάποιες απορίες, επιτρέψτε μου, αναφορικά με το συγκεκριμένο. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μία συγκεκριμένη νομοθεσία που αφορά το ποσοστό συνεισφοράς των πολιτών όσον αφορά τη συμμετοχή τους στο Γενικό Σύστημα Υγείας, το οποίο ποσοστό έχει καθοριστεί σε δύο φάσεις. Η μία φάση είναι η πρώτη, που θα αρχίσει από την 1^η Ιουνίου, η οποία ουσιαστικά αφορά την εξωνοσοκομειακή περίθαλψη και θα είναι περίπου στο 1,7% του ακαθάριστου εισοδήματος, και στη συνέχεια, από τον Ιούνιο του 2020, όταν θα εισαχθεί ολόκληρο το Γενικό Σύστημα Υγείας και κυρίως το θέμα της ενδονοσοκομειακής, αυτό το ποσοστό για τους εργαζομένους θα γίνει νομίζω 2,6%, 2,7%. Αυτή τη στιγμή οι δημόσιοι υπάλληλοι θα απολαμβάνουν και το ένα και το άλλο. Θα απολαμβάνουν και την ενδονοσοκομειακή περίθαλψη και θα ήθελα κάποιον να μου εξηγήσει γιατί θα είναι 0,1% η επιπλέον συνεισφορά.

Και το δεύτερο που θα ήθελα να εξηγηθεί είναι αν από τον Ιούνιο του 2020 και μετά θα διαφοροποιηθεί αυτή η διαδικασία, για να πάμε ακριβώς στο ποσοστό που θα πληρώνουν όλοι οι υπόλοιποι εργαζόμενοι.

Είναι δύο ζητήματα τα οποία δεν έχουν διευκρινιστεί και πολύ φοβούμαι ότι μια βεβιασμένη αυτή τη στιγμή ψήφιση ενδεχομένως να δημιουργήσει άλλα προβλήματα, γιατί δικαιολογημένα οι υπόλοιποι εργαζόμενοι θα αντιδράσουν, γιατί ενδεχομένως να υπάρχει ζήτημα δυσμενούς διάκρισης. Δεν είμαι νομικός, για να μπορέσω να λύσω αυτό το ζήτημα, αλλά οφείλω να το θέσω, για να μην κατηγορηθούμε και πάλι ότι προσπαθούμε να υπονομεύσουμε την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας, γιατί στην ουσία τέτοιες ενέργειες είναι που υπονομεύουν την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας και δημιουργούν προβλήματα στη σωστή του εφαρμογή από την αρχή. Γι' αυτό, εκείνο που θα πρέπει να γίνει θα πρέπει να γίνει κατά τρόπο σαφέστατο, κατά τρόπο δίκαιο, ούτως ώστε να μην υπάρχουν οποιαδήποτε άλλα προβλήματα. Οφείλω αυτούς τους προβληματισμούς να τους θέσω ενώπιον του σώματος και είναι στη διακριτική ευχέρεια του σώματος να αποφασίσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σεμνυνόμαστε και ως ΑΚΕΛ, που πήραμε το ζήτημα στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή και συζητήθηκε, αλλά νομίζω και ως κοινοβούλιο, γιατί ενεργήσαμε με τέτοιο τρόπο, ώστε να λυθεί αυτό το ζήτημα που μπορούσε να δημιουργήσει πρόβλημα στην ομαλή εφαρμογή του ΓΕΣΥ, σε σχέση και με μια μεγάλη κατηγορία εργαζομένων που ανήκουν στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Πρόκειται για την υλοποίηση της συμφωνίας της κυβέρνησης μαζί με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις σε σχέση με αυτό το πολύ σημαντικό και λεπτό θέμα σε ό,τι αφορά στο μεταβατικό στάδιο μέχρι και την ολοκληρωμένη εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Κανένας, καμιά πολιτική δύναμη, ουδεμία πολιτική δύναμη θα ήθελε ειδική μεταχείριση για τους δημόσιους υπαλλήλους και αυτό το ξεκαθάρισαμε, από την ώρα που συζητούσαμε τη σχετική νομοθεσία στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, και έτσι αποφασίσαμε και στην ολομέλεια και αυτό είναι που θα γίνει.

Πλην όμως, κάποια στιγμή ο Υπουργός των Οικονομικών θεώρησε ότι θα έπρεπε να επιβληθεί σ' αυτό το μεταβατικό στάδιο τρία και πλέον τοις εκατόν, τρία και πλέον τοις εκατόν συνεισφορά των δημόσιων υπαλλήλων από το τέλος του μήνα, για να λαμβάνουν υπηρεσίες που δε θα συμπεριλαμβάνουν την ενδονοσοκομειακή. Σήμερα με το 1,5% έχουν και ενδονοσοκομειακή και εξωνοσοκομειακή, ενώ στο μεταβατικό στάδιο θα έπρεπε να πληρώνουν πέραν του 3%, για να λαμβάνουν μόνο εξωνοσοκομειακή. Πιστώνουμε στον υπουργό ότι έφυγε απ' αυτή τη θέση τζιαι φρόντισε να βρεθεί αυτή η λύση για το μεταβατικό στάδιο, να κρατήσει μέχρι και την ολοκληρωμένη εφαρμογή του ΓΕΣΥ η αυξημένη συνεισφορά κατά 0,1% ουσιαστικά συγκριτικά με τους υπόλοιπους συμπολίτες μας συνεισφορές -αντί 1,7% θα πάει στο 1,8% δηλαδή η συνεισφορά των δημόσιων υπαλλήλων- για να συνεχίσουν να λαμβάνουν τις ίδιες υπηρεσίες που ελάμβαναν με 1,5%, επαναλαμβάνω, με 1,5%.

Αυτή είναι η όλη υπόθεση και πολύ καλά έπραξε το συνδικαλιστικό κίνημα με την κυβέρνηση που τα βρήκαν και ο Υπουργός Υγείας που εσπευσμένα έφερε αυτό το θέμα, μετά από δικές μας εκκλήσεις, επιστολές, για να συζητηθεί και να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, Γιώργο. Νομίζω έν' αρκετά, έν' καθαρή η άποψή σας.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οι προβληματισμοί του συναδέλφου του Σιζόπουλου σωστοί και τους ασπάζομαι και θέλω να στείλω κι εγώ ένα μήνυμα προς όλους τους αποδέκτες: Εργαζομένους δύο ταχυτήτων δε θα δεχτούμε από την 1^η Ιουνίου 2020. Δεν υπάρχουν οι μεν και οι δε. Απ' εκεί και πέρα, θα το στηρίξουμε αυτό και δε δημιουργείται -και απευθύνομαι στον συνάδελφο τον Σιζόπουλο- διάκριση, γιατί μέχρι την 1^η Ιουνίου του '20 θα εφαρμοστεί η πρωτοβάθμια περίθαλψη. Ήδη οι δημόσιοι υπάλληλοι και ο ευρύτερος δημόσιος τομέας πληρώνουν 1,5%, τους αποκόπτεται εδώ και χρόνια, για αυτές τις υπηρεσίες. Συν το 0,1% πάει στο 1,6% και όχι στο 1,8%, συνάδελφε.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

1,7% λέει ο νόμος, συν 0,1%.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφήστε τα νούμερα, το επιχείρημα έχει σημασία, η τοποθέτηση.

Συνεχίστε, κύριε Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

1,6%. Θέσατε διαφορετική ερμηνεία, μπορεί να έχετε εσείς δίκαιο. Πληρώνουν ήδη 1,5%.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη διακόπτετε, παρακαλώ, να ολοκληρώσει ο συνάδελφος.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να το ξαναπώ, έν' λεπτομέρειες αυτά τα πράγματα, αλλά, αφού επιμένετε και στις λεπτομέρειες, θα επιμένω και 'γώ. Πληρώνουν ήδη 1,5% συν 0,1%. Όμως, το μήνυμα είναι ξεκάθαρο. Από 1^η Ιουνίου του 2020 όλοι στην ίδια κατηγορία. Όσα θα πληρώνουν οι εργαζόμενοι, οι καλουπιήδες, οι κτιστάδες, οι άλφα και οι βήτα θα πληρώνουν και οι εργαζόμενοι του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Με αυτή την εξήγηση θεωρώ ότι καθυστερούνται και οι ανησυχίες και οι προβληματισμοί του συναδέλφου του Μαρίνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Πολύ σύντομα, κύριε Λουκαΐδη, διότι θέλω να τηρήσουμε τζιαι κάποιους χρόνους.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επί της αρχής έχουμε συμφωνήσει και έχουμε ψηφίσει από τα πέρσι, από το '17, ότι δε θα υπάρχει καμιά άνιση μεταχείριση, θα υπάρχει ίση μεταχείριση όλων. Για το συγκεκριμένο, για να ξέρει τζιαι ο κόσμος τι ψηφίζουμε, είναι 1,8% που ψηφίζουμε. Θα συνεισφέρουν κανονικά, όπως και οι υπόλοιποί μας, οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι εργαζόμενοι στον ευρύτερο δημόσιο τομέα το 1,7% και από το 1,5%, που πλήρωναν ως τώρα, θα μείνει το 0,1%, οπότε συνολικά 1,8%. Θα πληρώνουν περισσότερα δηλαδή απ' ό,τι θα πληρώνουν όλοι οι υπόλοιποι. Απλώς, για να ξέρουμε τι ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, εντάξει.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όντως σε ό,τι αφορά τους δημόσιους υπαλλήλους, συμφωνούμε με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Ορθά πρέπει να αυξηθεί η συνεισφορά, για να συμβαδίζει με τις υπόλοιπες που πληρώνουν και οι άλλοι πολίτες. Σε αυτό το σημείο μπορεί να μην είναι επί της παρούσης, αλλά οφείλουμε να το αναφέρουμε, είναι πολύ περιέργες οι συζητήσεις που ακούμε, για να δοθούν επιπρόσθετα ωφέληματα σε άλλους υπαλλήλους του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σε ημικρατικούς οργανισμούς και σε δήμους, οι οποίοι στο τέλος της ημέρας δε θα καταβάλλουν αυτή τη συνεισφορά, αν προχωρήσουν αυτοί οι σχεδιασμοί. Τζιαι γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο τζιαι σήμερα επιζητείται η σταύρωση κονδυλίων για την εφαρμογή του συγκεκριμένου ζητήματος, για να μας ξεκαθαρίσει η κυβέρνηση ποια τελικά θα είναι η αντιμετώπιση αυτών των εργαζομένων, γιατί δεν είναι δυνατό να υπάρχουν δικαιούχοι δύο ταχυτήτων για το ΓΕΣΥ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στην ψηφοφορία, παρακαλώ.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, ανακοινώστε τα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα εγκρίνονται οι κανονισμοί.

Τα επόμενα δύο θέματα που κηρύξαμε επείγοντα είναι οι δύο προτάσεις νόμου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού και τιτλοφορούνται «Ο περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και έχουν κοινή έκθεση.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για τις προτάσεις νόμου «Ο περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Κάρουλλας

Παύλος Μυλωνάς

Αννίτα Δημητρίου

Κωστής Ευσταθίου

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Αντρέας Καυκαλιάς

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού μελέτησε αυθημερόν τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν από την ίδια στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος και κηρύχθηκαν επείγουσες.

Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω προτάσεις νόμου έτυχαν εξέτασης ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού και ως προσχέδια στο πλαίσιο εξέτασης γενικότερου θέματος που αφορούσε την ενημέρωση αναφορικά με τις συνέπειες του Brexit στην ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση και ειδικότερα τις αναγκαίες ενέργειες που πρέπει να γίνουν όσον αφορά υφιστάμενες εκπαιδευτικές συνεργασίες/συμφωνίες μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Κύπρου και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του Ηνωμένου Βασιλείου.

Ειδικότερα, η επιτροπή πραγματοποίησε συνεδριάσεις στη βάση των πιο πάνω στις 6, 7, 8, 13 και 15 Μαρτίου 2019, στο πλαίσιο των οποίων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εξωτερικών, η αναπληρώτρια γενική διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η πρόεδρος του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας, καθώς και των δημόσιων πανεπιστημίων, των ιδιωτικών πανεπιστημίων και των κολεγίων.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα Νόμου, ώστε στο εδάφιο (1) του άρθρου 11 αυτού να προστεθεί μετά τις λέξεις «κρατών μελών» η φράση «ή του Ηνωμένου Βασιλείου». Ειδικότερα, η προσθήκη αυτή συμβάλλει στο να μην επηρεαστεί το κύρος των υφιστάμενων εκπαιδευτικών συνεργασιών/συμφωνιών, όπως οι συμβάσεις δικαιόχρησης (franchise agreements), και επίσης επεκτείνει τη δυνατότητα σύναψης συμφωνιών με ιδρύματα του Ηνωμένου Βασιλείου και μετά την αποχώρησή του από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νόμου, με την προσθήκη στο εδάφιο (3) του άρθρου 14 σχετικής επιφύλαξης, ώστε η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση να μην επηρεάζει το κύρος των υφιστάμενων εκπαιδευτικών συνεργασιών/συμφωνιών, όπως οι συμβάσεις δικαιόχρησης που έχουν

συνομολογηθεί μεταξύ ιδιωτικών σχολών της Κύπρου και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του Ηνωμένου Βασιλείου για απονομή τίτλων σπουδών, καθώς και μελλοντικών συμφωνιών για ανανέωση, τροποποίηση ή αντικατάσταση των υφιστάμενων συμφωνιών, στην περίπτωση αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη για το θέμα η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον Υπουργό Εξωτερικών για τους τομείς της παιδείας που ενδεχομένως θα επηρεαστούν στην περίπτωση του Brexit. Όπως επισήμανε ο υπουργός, τα θέματα παιδείας δεν εμπίπτουν στη σφαίρα του αυστηρού κοινοτικού κεκτημένου, αλλά αποτελούν θέματα εθνικής αρμοδιότητας του κάθε κράτους μέλους. Ειδικότερα, όπως τόνισε ο ίδιος, στο πλαίσιο του συντονιστικού ρόλου του Υπουργείου Εξωτερικών και της συνεργασίας που υπάρχει με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχουν εξεταστεί όλες οι ενδεχόμενες επιπτώσεις του Brexit στους επιμέρους τομείς της παιδείας, κυρίως σε σχέση με την περίπτωση μιας άτακτης αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι τομείς αυτοί περιλαμβάνουν, ανάμεσα σε άλλα, θέματα που αφορούν το Erasmus+, την Κυπριακή Εκπαιδευτική Αποστολή (ΚΕΑ) στο Ηνωμένο Βασίλειο, την τριτοβάθμια εκπαίδευση, τον πιθανό επηρεασμό του ύψους των διδάκτρων, την παραχώρηση φοιτητικών δανείων, τις διμερείς διαπανεπιστημιακές συμφωνίες, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, τα υφιστάμενα προγράμματα δικαιώρησης που λειτουργούν στην Κύπρο κ.λπ. Επίσης, στους τομείς της παιδείας, όπως τόνισε ο ίδιος υπουργός, εμπίπτουν και τα θέματα πολιτισμού, αθλητισμού και νεολαίας.

Περαιτέρω, όπως επισήμανε ο υπουργός, η Κύπρος έχει προετοιμαστεί για την περίπτωση ενός άτακτου Brexit και για πολλούς άλλους τομείς που δεν αφορούν την παιδεία και ήδη εκκρεμούν σχετικές ρυθμίσεις ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ενημέρωσαν την επιτροπή για όλες τις ενέργειες στις οποίες έχουν προβεί, αλλά και για τις συναντήσεις που είχαν με αξιωματούχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με τις επιπτώσεις του Brexit σε θέματα εκπαίδευσης. Οι ίδιοι επίσης ενημέρωσαν την επιτροπή για θέματα που αφορούν την ενδεχόμενη διαφοροποίηση των διδάκτρων, την παραχώρηση φοιτητικών δανείων, το πρόγραμμα Erasmus+, την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων κ.λπ. Όσον αφορά τις συμφωνίες/συνεργασίες μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Κύπρου και του Ηνωμένου Βασιλείου και ειδικότερα σε σχέση με τα προγράμματα δικαιώρησης, σημειώθηκε ότι ενδεχομένως αυτά να επηρεαστούν, αφού το Ηνωμένο Βασίλειο δε θα θεωρείται πλέον κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως επίσης επισήμαναν οι ίδιοι εκπρόσωποι, το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο έχει προετοιμαστεί για το ενδεχόμενο άτακτης αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και βρίσκεται ήδη σε ετοιμότητα για λήψη συγκεκριμένων μέτρων. Οι ενέργειες και οι προγραμματισμοί του υπουργείου αφορούν τόσο τη μεταβατική περίοδο όσο και την περίοδο που θα επακολουθήσει. Όπως επίσης επισημάνθηκε στην επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Ένωση κάλεσε τα κράτη μέλη να αποφεύγουν να προβαίνουν σε διμερείς συμφωνίες με το Ηνωμένο Βασίλειο, ώστε να μην αποδυναμώνεται η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πρόεδρος του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης τοποθετούμενη σχετικά ανέφερε μεταξύ άλλων ότι αρκετά από τα υφιστάμενα προγράμματα που προσφέρονται στην Κύπρο και αφορούν συμφωνίες δικαιώρησης πρέπει να τυγχάνουν αξιολόγησης και πιστοποίησης από τον φορέα, ώστε να διασφαλίζεται το επίπεδο και η ποιότητα των προγραμμάτων αυτών.

Επιπρόσθετα, η ίδια υπέδειξε ότι στην υφιστάμενη νομοθεσία που διέπει τη διασφάλιση και πιστοποίηση της ποιότητας της ανώτερης εκπαίδευσης υπάρχει σχετικό άρθρο για τη διασυνοριακή εκπαίδευση, στο οποίο προβλέπεται η παροχή της δυνατότητας σε εκπαιδευτικά ιδρύματα που δε βρίσκονται στην Κύπρο να απονέμουν αυτά τους δικούς τους τίτλους στη Δημοκρατία με τη μέθοδο της δικαιώρησης, εφόσον όμως πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Ως εκ τούτου, εισηγήθηκε την τροποποίηση του συγκεκριμένου άρθρου για τη δυνατότητα συνέχισης των υφιστάμενων συμφωνιών.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επισήμανε ότι οι πρόνοιες του συγκεκριμένου άρθρου 14(3) του υφιστάμενου νόμου για τις τριτοβάθμιες σχολές οι οποίες αφορούν την παροχή προγραμμάτων με τη μέθοδο της δικαιώρησης προέκυψαν μετά από σχετική προειδοποιητική επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο πλαίσιο παραβίασης συγκεκριμένης ευρωπαϊκής Οδηγίας για την παροχή υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά. Ως εκ τούτου, όπως δήλωσε, επειδή το άρθρο αυτό αφορά μόνο κράτη μέλη, πρέπει και αυτό να τύχει σχετικής τροποποίησης.

Οι εκπρόσωποι των κολεγίων και των ιδιωτικών πανεπιστημίων που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής υπέδειξαν την ανάγκη συνέχισης των υφιστάμενων εκπαιδευτικών συνεργασιών/συμφωνιών με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα του Ηνωμένου Βασιλείου, επισημαίνοντας ότι από τη λειτουργία των προγραμμάτων αυτών επηρεάζονται σήμερα περίπου 5 500 φοιτητές. Επομένως, υφίσταται άμεση ανάγκη για προώθηση σχετικών νομοθετικών ρυθμίσεων, ώστε να μην αφεθεί η επίλυση του θέματος στο πλαίσιο διμερών συμφωνιών μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων Κύπρου και Ηνωμένου Βασιλείου.

Με βάση τα πιο πάνω, κρίθηκε αναγκαία η κατάθεση και προώθηση των δύο προτάσεων νόμου για ψήφισή τους σε νόμο, ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα συνέχισης, ανανέωσης ή και τροποποίησης των

υφιστάμενων πιο πάνω συμφωνιών μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Κύπρου και του Ηνωμένου Βασιλείου.

Σημειώνεται ότι η επεξεργασία των κειμένων των προτάσεων νόμου έγινε σε συνεργασία με το αρμόδιο υπουργείο, τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, καθώς και την πρόεδρο του πιο πάνω αναφερόμενο φορέα. Ειδικότερα, όσον αφορά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των διατάξεων των δύο προτάσεων νόμου, κρίθηκε σκόπιμο, επειδή οι ρυθμίσεις αυτές θα προηγηθούν της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου, να τεθεί διάταξη σύμφωνα με την οποία η έναρξη της ισχύος τους να καθοριστεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, που θα δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με επιστολή του, ημερομηνίας 15 Μαρτίου 2019, που απέστειλε στη Βουλή, δηλώνει ότι συμφωνεί με τη φιλοσοφία και το περιεχόμενο του κειμένου και των δύο προτάσεων νόμου, καθώς και ότι συμφωνεί με την προώθησή τους με τη διαδικασία του κατεπιείγοντος στην ολομέλεια της Βουλής.

Υπό το φως των πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί των δύο προτάσεων νόμου στο πλαίσιο της συζήτησής τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μισή κουβέντα μόνο, τριάντα δευτερόλεπτα. Θα υπερψηφίσουμε. Απλώς, για να μη δικαιολογώ ψήφο στη συνέχεια, για να μπορέσουμε να εξηγήσουμε τη στάση μας, είχαμε από την ώρα που ψηφίζονταν τα franchise μια ουσιαστική διαφωνία. Είχαμε καταθέσει τροπολογίες· δεν υιοθετήθηκαν από την πλειοψηφία του σώματος. Αφορούσαν οι τροπολογίες στην ανάγκη αξιοποίησης και εδώ στην Κύπρο όλων των προγραμμάτων σπουδών ξένων πανεπιστημίων που προσφέρονται από ιδρύματα στην Κύπρο, που είναι και η ανάλογη θέση και της κ. Κουτσελίνη, του φορέα. Ψηφίζουμε για σκοπούς ίσης μεταχείρισης όσων έχουν τέτοια σχέση με τα βρετανικά πανεπιστήμια σε σχέση με τα υπόλοιπα πανεπιστήμια στην Ευρώπη, για να μην υπάρχει άνιση μεταχείριση, και σωστά πράττουμε. Όμως διατηρούμε τη θέση αρχής ότι θα πρέπει όλα αυτά, και βρετανικά και άλλα πανεπιστήμια που προσφέρουν προγράμματα στην Κύπρο, να αξιολογούνται και εδώ στην Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι πέρα από τα ακαδημαϊκά προσόντα που έχουμε στα πανεπιστήμια, υπάρχει και η άλλη νομοθεσία, η οποία είναι η αμοιβαία αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων, την οποία χειρίζεται το Υπουργείο Εργασίας. Και είναι σημαντικό να βεβαιωθούμε ότι δε θα έχουμε προβλήματα σε αυτό τον τομέα για εκπαιδευτικά προγράμματα που δεν οδηγούν σε πανεπιστημιακό τίτλο, αλλά σου δίνουν ένα επαγγελματικό προσόν. Τζιαι έχουμε ακόμα πολλή δουλειά να κάμουμε πάνω σε τούτον τον τομέα. Να δούμε τα κολέγια που προσφέρουν, αν προσφέρουν μαθήματα σε συνεργασία με βρετανικά πανεπιστήμια ή σχολές. Για παράδειγμα, ένας που σπουδάζει σεφ, όταν εννά 'ρτει στην Κύπρο, εννά του το αναγνωρίσουμε ή όχι; Έχουμε πολλή δουλειά να κάμουμε ακόμα τζιαι πρέπει τούτον το κομμάτι να το εξετάσουμε επίσης με την ίδια κατεπιείγουσα διαδικασία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δίκαιο. Αυτό έχει τονιστεί και με την παρέμβαση που έκαμε ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος προηγουμένως και η κ. Ερωτοκρίτου και ο Γιώργος Γεωργίου της Λάρνακος του ΑΚΕΛ και στην επιτροπή, που συζητήσαμε ότι, επειδή βρήκαμε τούτο, δε θα καθησυχάσουμε. Αντίθετα, θα πρέπει να χτυπήσει καμπανάκι -ήταν και η φράση που χρησιμοποιήθηκε- για πολλά άλλα.

Όμως από την άλλη, όσες πρωτοβουλίες και αν δείξει η Βουλή, δεν μπορεί η Βουλή... Πρέπει και οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι και η κυβέρνηση και ούτω καθεξής.

Αλλά, αν έχετε οτιδήποτε εισηγήσεις, κύριε Θεοπέμπτου, πιο συγκριμένες, να τις κουβεντιάσουμε και μαζί. Έχω και προσωπικό ενδιαφέρον, γιατί θα φταίμε αύριο και εμείς, ανεξάρτητα ποιοι θα κάμουν το λάθος. Αυτή είναι η συνήθης πρακτική στην κυπριακή πολιτεία.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Αυτό που θέλω να σημειώσω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι η πρόταση νόμου που έχουμε μπροστά μας απλώς ρυθμίζει την εκκρεμότητα που μπορεί να προκύψει με την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου και διασφαλίζει ότι τα υφιστάμενα προγράμματα θα συνεχίσουν με τους ίδιους όρους να παραδίδονται ή να υλοποιούνται στην Κύπρο, ανεξάρτητα από την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου.

Στην ανησυχία του συναδέλφου του Γιώργου Λουκαΐδη, ο οποίος έχει απόλυτο δίκαιο σε αυτό που επισημαίνει ως προς την αξιολόγηση, επειδή μας απασχόλησε στην επιτροπή, είπαμε ότι αυτό το θέμα θα μπορεί να ρυθμιστεί μέσα από τον νέο νόμο του φορέα ποιότητας που αξιολογεί τα ιδρύματα και τα προγράμματα, ο οποίος αναμένεται. Να έρθουν οι τροποποιήσεις αυτού του νόμου και μέσα σε αυτή τη βελτιωτική προσέγγιση των τροποποιήσεων που θα παρουσιαστούν θα αντιμετωπιστεί και το θέμα αξιολόγησης αυτών των προγραμμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Χατζηγιάννης, ο πρόεδρος της επιτροπής που έκαμε και τη συγκεκριμένη δουλειά και τους ευχαριστώ ξανά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Καταρχάς, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να ευχαριστήσουμε εσάς για την τόσο γρήγορη, αλλά και ουσιαστική ενασχόληση με αυτό το θέμα, καθώς και τους συναδέλφους της επιτροπής και πολύ δε περισσότερο την ίδια τη γραμματεία, που μέσα και από τις τακτικές συνεδριάσεις, αλλά και έκτακτες συνεδριάσεις έγινε κατορθωτό, σε απόλυτη συνεργασία με τον Υπουργό Εξωτερικών και με το Υπουργείο Παιδείας, να καταλήξουμε σ' ένα κείμενο το οποίο ουσιαστικά διασφαλίζει πλήρως ότι δε θα δημιουργηθεί ούτε ένα λεπτό κενό στη βάση οποιασδήποτε εξέλιξης και αν ακολουθήσει στις αμέσως επόμενες εβδομάδες. Άρα λοιπόν, πολύ σωστή δουλειά έχει γίνει και θεωρώ ότι για τις πτυχές οι οποίες ορθά έχουν αναφερθεί προηγουμένως, είτε για τις αξιολογήσεις είτε για τα επαγγελματικά προσόντα είτε για τις επιπτώσεις στον πολιτισμό, στον αθλητισμό, στην εκπαίδευση, ναι, υπάρχουν και άλλες παρενέργειες. Αντιλαμβάνεστε για όλα αυτά θα πρέπει να υπάρξει περαιτέρω μελέτη. Σίγουρα γίνεται δουλειά, πάρα πολλή δουλειά και σίγουρα θα εμφανιστεί και στην πορεία όγκος από υποχρεώσεις, αν και εφόσον ακολουθήσει αυτή η εξέλιξη με το να απολέσει το Ηνωμένο Βασίλειο την ιδιότητα του κράτους μέλους.

Άρα λοιπόν, κλείνω λέγοντας ότι για όλες αυτές τις πτυχές θα πρέπει να υπάρξει πραγματική μελέτη. Και γίνομαι πιο συγκεκριμένος, π.χ. οι ειδικότητες στην ιατρική και πολλές άλλες, για να μην μπαίνουμε σε άλλα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο κ. Μάριος Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Απλώς, δηλώνω ότι εργάζομαι σε πανεπιστήμιο τοπικό, αλλά θα ψηφίσω το συγκεκριμένο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννά πιάσουμε τούντην μόδα τωρά.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ε, τι να κάμουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Να δηλώσετε και ποιοι έχετε αυτοκίνητο μετά, διότι εννά ψηφίσουμε και για τα αυτοκίνητα! Ε, διότι ή εννά γίνουμε Βουλή που θα τηρούμε τους κανονισμούς μας ή θα παρασυρόμαστε από τα διάφορα κουτσομπολιά. Σας παρακαλώ!

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ναι, αλλά τα κουτσομπολιά θυματοποιούν κάποιους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετά να το δηλώσετε αν έχετε αυτοκίνητο, αν έχετε ποδήλατο, πόσα άλογα έν' το αυτοκίνητό σας, αν εχάλασεν εχτές, αν περιμένετε να αγοράσετε αυτοκίνητο ή εσείς ή η οικογένειά σας! Εντάξει;

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, πενήντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση για το επόμενο θέμα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θεωρώ ότι και σε αυτό η τοποθέτησή σας θα είναι η ίδια, είναι συναφή, αλληλένδετα.

Ομόφωνα τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Και αυτή η πρόταση νόμου ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Το τέταρτο θέμα που κηρύξαμε επείγον τιλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μαρίνος Μουσιούπτας	Μαρίνος Σιζόπουλος
Αβέρωφ Νεοφύτου	Γιώργος Λιλλήκας
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Άριστος Δαμιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος και κηρύχθηκε επείγον.

Σημειώνεται ότι για σκοπούς διευκόλυνσης των εργασιών της η επιτροπή εξέτασε τις προτεινόμενες ρυθμίσεις πριν από την επίσημη κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο καλλιτεχνικός διευθυντής του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (ΘΟΚ).

Ο προϋπολογισμός του ΘΟΚ για το 2019 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €6.953.880 και έσοδα του ίδιου ύψους. Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, τα έσοδα του ΘΟΚ θα προέλθουν από χορηγίες και συνεισφορές (€6.140.000), παραστάσεις και περιοδείες (€641.980), ενοίκια (€64.000) και διάφορες εισπράξεις (€107.900).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι συνολικές δαπάνες του ΘΟΚ αφορούν στα ακόλουθα:

1. Διαχειριστικά έξοδα (€1.002.450).
2. Λειτουργία σκηνών (€4.124.594).
3. Θεατρική ανάπτυξη (€1.506.515).
4. Αποπληρωμή δανείων (€60.000).
5. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€260.321).

Σύμφωνα με τα όσα δήλωσε η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΘΟΚ, ο προϋπολογισμός του ΘΟΚ έχει καταρτιστεί με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Υπουργείου Οικονομικών. Τη βασικότερη πηγή εσόδων του οργανισμού συνεχίζει να αποτελεί η κρατική χορηγία, η οποία ανέρχεται στα €5.800.000, ενώ, σε ό,τι αφορά στις δαπάνες, ποσό ύψους €1.506.515 προβλέπεται να διατεθεί για τη θεατρική ανάπτυξη.

Όπως η ίδια αξιωματούχος δήλωσε, μέσω της υλοποίησης του προϋπολογισμού του οργανισμού αναμένεται να επιτευχθεί εξορθολογισμός της λειτουργίας του ΘΟΚ, καθώς και η ολοκλήρωση των ακόλουθων στόχων:

1. Πλήρωση της θέσης του γενικού διευθυντή του ΘΟΚ.
2. Δημιουργία οργανογράμματος και επικαιροποίηση της νομοθεσίας που διέπει τον ΘΟΚ.
3. Επίτευξη συμφωνίας για το νέο καθεστώς των ηθοποιών.
4. Βελτίωση του σχεδίου επιχορηγήσεων «Θυμέλη».
5. Συμπαράγωγή ΘΟΚ-Εθνικού Θεάτρου της Ελλάδας.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί των προνοιών του προϋπολογισμού την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων η επάρκεια της κρατικής χορηγίας που παραχωρείται στον οργανισμό και η αποτελεσματικότητα του σχεδίου επιχορηγήσεων των ιδιωτικών θεάτρων «Θυμέλη».

Τοποθετούμενη αναφορικά με το σχέδιο «Θυμέλη», η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΘΟΚ δήλωσε ότι με την εφαρμογή του σχεδίου επιτυγχάνεται καλύτερη διαχείριση στην κατανομή των επιχορηγήσεων προς τους δικαιούχους. Όπως η ίδια επισήμανε, παρατηρείται συνεχής αύξηση της ιδιωτικής θεατρικής δημιουργίας, καθότι περισσότερες ομάδες και θεατρικά σχήματα εξασφαλίζουν επιχορήγηση μέσω απόλυτα μετρήσιμων κριτηρίων.

Σε σχέση με το ύψος της κρατικής χορηγίας, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ανέφερε ότι το αίτημα εκ μέρους του οργανισμού αφορούσε κρατική χορηγία ύψους €6,3 εκατομ., αλλά το υπουργείο έκρινε ότι το ποσό των €5,8 εκατομ., που τελικά παραχωρήθηκε στον οργανισμό, είναι ικανοποιητικό για την αποτελεσματική λειτουργία του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του θέματος κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, χωρίς να αρχίσουμε τα όσα είπαμε στην αρχή για τις καθυστερήσεις; Τα είπαμε για όλους. Ισχύουν και γι' αυτούς.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο πολύ σύντομες παρατηρήσεις. Η πρώτη παρατήρηση είναι αυτή που έχουμε κάνει πάρα πολλές φορές, ότι δεν μπορεί πια ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου να είναι ο υπεύθυνος για τις χρηματοδοτήσεις των ιδιωτικών θεάτρων. Θα πρέπει επιτέλους αυτή η ευθύνη να τεθεί κάπου αλλού, ενδεχομένως στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Λοιπόν, δεν μπορεί να χρηματοδοτεί ανταγωνιστές όσο δίκαιη και σωστή ενδεχομένως και αν είναι η διαδικασία την οποία ακολουθεί για τη χρηματοδότηση.

Το δεύτερο στοιχείο είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια η ΕΔΕΚ καταψήφισε τον προϋπολογισμό του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, όχι γιατί διαφωνούσε με τη θεατρική δραστηριότητα την οποία επιδείκνυε, αλλά γιατί ακριβώς το προηγούμενο συμβούλιο, κατά την άποψή μας, είχε εκφύγει του ρόλου του και προχωρούσε σε ενέργειες οι οποίες είχαν πολιτικές και όχι μόνο διαστάσεις, που ήταν εκτός των καθηκόντων του και των αρμοδιοτήτων του.

Αυτή τη στιγμή έχει διοριστεί ένα καινούριο διοικητικό συμβούλιο στον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου. Εμείς θα δώσουμε πίστωση χρόνου. Γι' αυτό και για φέτος θα δώσουμε αποχή όσον αφορά την ψήφιση του προϋπολογισμού, αναμένοντας ακριβώς να δούμε με τη συμπεριφορά του καινούριου διοικητικού συμβουλίου και τις δραστηριότητές του, εάν πια νομιμοποιείται στο μέλλον η θετική ψήφος ή αν θα συνεχίσει να είναι αρνητική η ψήφος μας έναντι του θεατρικού οργανισμού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς ως κοινοβουλευτική ομάδα και άλλοι συνάδελφοι πρέπει να πω έχουμε εγείρει το θέμα που αφορά το πρόγραμμα «Θυμέλη», αλλά και ευρύτερα τη στήριξη του μη κρατικού θεάτρου, να το ονομάσω έτσι. Και η αλήθεια είναι ότι μέσα από τις ερωτήσεις έχει προκύψει αυτό που ως πολιτική εκτίμηση κάνουμε εδώ και μερικά χρόνια, ότι δυστυχώς συνεχίζει να παραμένει ο πολιτισμός, όπως και ο αθλητισμός, φτωχοί συγγενείς σ' αυτή την πολιτεία. Ειδικότερα, για το θέμα του θεάτρου και του προγράμματος «Θυμέλη», έχει προκύψει ότι ο ίδιος ο ΘΟΚ, αναγνωρίζοντας τις αυξημένες ανάγκες που υπάρχουν, είχε αιτηθεί ένα επιπρόσθετο κονδύλι ύψους μισού εκατομμυρίου από το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας, για να μπορέσει ακριβώς να ενισχύσει το ανεξάρτητο θέατρο και δυστυχώς κουρεύτηκε αυτή η προοπτική μέσα από την πολιτική λιτότητας που εφαρμόζει και το Υπουργείο Οικονομικών και κατ' επέκταση το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας. Άρα, θέλουμε να καυτηριάσουμε αυτή την εξέλιξη. Υπάρχουν ανάγκες και δεν είναι ο πολιτισμός εκείνο το κομμάτι από το οποίο πρέπει να γίνονται περικοπές προς όφελος των όποιων φιλοσοφιών περί λιτότητας έχει αυτή η κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκη.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Επί της διαδικασίας με την άδεια του κ. Περδίκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, πέστε μου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Λόγω του κατεπείγοντος με το οποίο τέθηκε ο συγκεκριμένος προϋπολογισμός, και επειδή εμείς έχουμε κάποιες αμφιβολίες κατά πόσο είναι σταυρωμένο το κονδύλι που αφορά το «Θυμέλη», γιατί πέραν της θεωρητικής τοποθέτησής μας που όλοι συμφωνούμε, εμείς είχαμε εκφράσει και στο παρελθόν, αλλά θέλουμε να γνωρίζουμε κατά πόσο είναι σταυρωμένο το κονδύλι ή όχι, γι' αυτό ζητώ πέντε λεπτά, αν είναι δυνατό, να διευκρινιστεί, για να μπορέσουμε να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέντε λεπτά να διευκρινιστεί με ποια διαδικασία; Οι ομιλητές να το διευκρινίσουν. Να διακόψουμε, για να ρωτούμε ποιον;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με κάποιο τρόπο πρέπει να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, εύρετε έναν να μιλά πέντε λεπτά, ώσπου να συνεννοηθείτε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μπορέσουμε να ψηφίσουμε ενόψει του...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λεωνίδου, καταλαβαίνω, αλλά κάμετε τη συνεννόησή σας.

Τωρά μιλά ο κ. Περδίκης.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να μιλώ πέντε λεπτά;

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν έχουμε πρόβλημα με το πρόγραμμα «Θυμέλη». Το μόνο πρόβλημα που έσκει το πρόγραμμα «Θυμέλη», το οποίο δεν μπορεί να διορθωθεί, είναι ότι πρέπει να αυξηθεί το κονδύλι τζιαι έννεν στο χέρι της Βουλής να το αυξήσει. Κατά τα άλλα, το πρόγραμμα «Θυμέλη», για να καταρτιστεί, πέρασε μέσα από τη Βουλή, γράφτηκε όπως το ζήτησε η Βουλή, η προηγούμενη Βουλή, και λειτουργεί με τον καλύτερο τρόπο. Το μόνο πρόβλημα που έχει, επαναλαμβάνω, είναι ότι δεν έχει τα απαιτούμενα κονδύλια, για να μπορέσει να καλύψει τη θεατρική παραγωγή εκτός του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, συν αυτό που αναφέρθηκε ο κ. Σιζόπουλος, ότι έχουμε μία δέσμευση, ότι αυτή τη δουλειά δεν πρέπει να την κάμνει ο ΘΟΚ, αλλά ένας άλλος οργανισμός, το οποίο δε θα γίνει πάλι μέσα από τον προϋπολογισμό.

Το χειρότερο πράγμα, κύριε Πρόεδρε, τζιαι επικαλούμαι τη δική σας την εμπειρία, που έν' πιο μεγάλη που τη δική μου... Εγώ είμαι δεκαοκτώ χρόνια βουλευτής, πρώτη φορά θεωρώ να έρκεται προϋπολογισμός ημικρατικού οργανισμού με τη μορφή του κατεπείγοντος. Πρώτη φορά, μα τον Θεό! Εκτός αν με απατά η μνήμη μου. Είναι κατάντημα της δημοκρατίας. Τζιαι εν ξέρω αν θα μας προσβάλλει, αν θα μας το λαλούν δεκαπεντάχρονα πόξω που τη Βουλή -το λέω εγώ ο ίδιος μες τη Βουλή- είναι κατάντημα της δημοκρατίας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη, νομίζω ότι έχετε υπόψη σας την προσπάθεια που έκαμε η Βουλή εδώ και δύο χρόνια, για να διορθωθεί ακριβώς αυτή η στρέβλωση. Ήσασταν χθες στο γραφείο μου, δίπλα, ως εκπρόσωπος του κόμματός σας, όπου είχε λεχθεί και είχα πει ότι ανεξάρτητα επιπτώσεων όποιο θέμα θέλετε να το αναβάλετε, για να το μελετήσετε -και το είπα νομίζω και στο ξεκίνημα σήμερα της συνεδρίας- ανεξάρτητα αν θα μείνουν συμβατικές υποχρεώσεις ακάλυπτες, μισθοί ή οτιδήποτε, ενοίκια κτιρίων ή οτιδήποτε για τη λειτουργία του οργανισμού, αυτό να βαραίνει αυτούς που καθυστέρησαν να τους φέρουν και να μην είναι εις βάρος της σωστής λειτουργίας και μελέτης από μέρους της Βουλής. Άρα, όλα αυτά που είπατε έχω την εντύπωση ότι δεν προσθέτουν στην τοποθέτηση ολόκληρου του σώματος και δεν ξέρω γιατί τα είπατε και μάλιστα με αυτό το ύφος. Αλλά είμαι περιέργος· να έρθετε στο βήμα της Βουλής μετά, για να αιτιολογήσετε τις ύβρεις που ακούστηκαν έξω από τη Βουλή.

Ποιος άλλος θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή υπήρξε μια... Εκφράστηκε από τον Γιώργο: «Μα, είνταλως τζαι ήρτεν ο προϋπολογισμός;». Επειδή είναι μέλος της επιτροπής, ξέρει ότι ο λόγος που ήρθε ως κατεπείγον είναι ότι δεν ήταν κατατεθειμένος ενώπιον της ολομέλειας στην προηγούμενη συνεδρίαση που είχαμε, για να πάρει και αυτό τη σειρά του στην ημερήσια διάταξη. Και η επιλογή που είχε η επιτροπή ήταν ή να τον αφήνε πίσω, με όσα αναφέραμε προηγουμένως, ή να τον έφερναν σήμερα κατεπειγόντως και πάλι καταχρηστικά. Η επιτροπή τον συζήτησε τη Δευτέρα μαζί με τους πέντε άλλους. Τα ξέρει ο Γιώργος, γιατί είναι μέλος της επιτροπής.

Τώρα, εντάξει, αν είναι να ανεβάσουμε όλοι τον πήχη... Εγώ λέω ανεβάζουμέν τον, να καταψηφίσουμε σήμερα όλους τους προϋπολογισμούς! Μαγκιά μας! Να το κάμουμε! Πού τζιαμαί τζαι τζιει, να βουρούμεν πίσω... Διότι η Βουλή, ευτυχώς η Βουλή πρέπει να είναι πιο σοβαρή από την κυβέρνηση. Διότι, ναι, έχει δίκαιο ο Γιώργος, στο 90% των περιπτώσεων είναι η κυβέρνηση που φταίει, δεν είναι οι ημικρατικοί, διότι στέλλουν τους τους 'πού τον Ιούνιο, πάρε φέρε, πάρε φέρε, πάρε φέρε, τζιαι έρκουνται τον Φεβράρη να τους καταθέσουν!

Λοιπόν, όσον αφορά το «Θυμέλη», υπάρχει η εντύπωση, επειδή θυμούμασταν ότι μπήκε μια τροπολογία, για να σταυρωθεί το κονδύλι στον κρατικό προϋπολογισμό, η οποία δεν πέρασε τελικά, δεν είναι σταυρωμένο το κονδύλι, εμείς προτιθέμεθα, αν δεν γίνει αποδεκτό, να σταυρωθεί τώρα, εκ των υστέρων, να γράψουν αυτεπάγγελο θέμα, να έρθουν στην επιτροπή να το κουβεντιάσουμε. Έχει τρόπους η Βουλή να εξασκήσει την πίεσή της. Αν ο Πρόεδρος επιτρέπει να κάμουμε τροπολογία προφορική αυτή τη στιγμή λόγω των καταστάσεων και να σταυρώσουμε το κονδύλι που αφορά το «Θυμέλη», πάλι εμείς θα είμαστε ικανοποιημένοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή θα βάλετε τώρα προφορική τροπολογία;

Θα τη δεχτώ, θα τη δεχτώ! Δεν υπάρχει περίπτωση. Λόγω των συνθηκών θα τη δεχτώ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο. Είχαμε τη συζήτηση χθες στη Σύσκεψη των Αρχηγών των κομμάτων και είχαμε πει στο τέλος, μετά από την κριτική που ασκήθηκε από όλους, για να συνεχίσω απ' εκεί που έμεινε ο φίλος ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, δεν ακούγεται καθόλου ο κ. Λιλλήκας! Καθόλου, πραγματικά!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Για λόγους υπευθυνότητας και σοβαρότητας της Βουλής θα δεχθούμε τις τροπολογίες της τελευταίας στιγμής, που τις παίρνουμε ακόμα και μέσα στην ολομέλεια. Αλλά ταυτόχρονα πολύ φοβάμαι ότι με αυτό που έγινε σήμερα, ενώ πάμε να συμπεριφερθούμε πιο υπεύθυνα και σοβαρά από την κυβέρνηση, για να μην προκληθεί πολιτικό ζήτημα, ή πολιτειακό, καλύτερα, ζήτημα, φοβάμαι ότι πλήττουμε και τη δική μας την υπευθυνότητα και σοβαρότητα. Ψηφίζουμε και θα ψηφίζουμε προϋπολογισμούς που δεν τους έχουμε μελετήσει σε βάθος, που αναγκαζόμαστε να φέρνουμε τροπολογίες της τελευταίας στιγμής, ακόμα και προφορικές· και δεν είναι κριτική προς το ΔΗΚΟ. Γι' αυτό εγώ εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, τουλάχιστον για τον προϋπολογισμό του ΘΟΚ, που δεν τον είχαμε καν χθες, να πάμε για αναβολή. Και να πάρει το μήνυμα η κυβέρνηση, διότι εγώ δεν πιστεύω ότι θα διορθωθούν με τις παροτρύνσεις και τις επισημάνσεις που τους κάνουμε κάθε χρόνο. Κάθε χρόνο! Από το 1996, που εκλέχθηκα πρώτη φορά βουλευτής σε αυτό το κοινοβούλιο. Να αναβάλουμε τη συζήτηση του προϋπολογισμού για τον ΘΟΚ, που μας ήρθε σήμερα, και να αναλάβει η κυβέρνηση τις ευθύνες της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορεί να γίνει αναβολή, όταν ξεκινήσει η συζήτηση, εκτός αν είσαστε διατεθειμένοι να έρθετε αύριο. Μόνο για είκοσι τέσσερις ώρες αναβάλλεται ένα θέμα. Αν θέλετε, να έρθετε αύριο, αύριο το πρωί ιδιαίτερα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μια χαρά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Νεοφύτου, αύριο το πρωί ιδιαίτερα δεν έβαλα πολλές δουλειές.

Μπορούμε να έρθουμε η ώρα οκτώ το πρωί αύριο να συνεχίσουμε. Έχουμε και πολλά θέματα.

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα γενικό θέμα που αφορά την επιτροπή Οικονομικών και τη συζήτηση των προϋπολογισμών και το ειδικό που μπαίνει τώρα.

Αυτό το οποίο είχαμε συνεννοηθεί στην επιτροπή Οικονομικών, πέρα από αυτά που έχουν λεχθεί για την πίεση που βάζουν πάνω στη Βουλή, ότι με πολλή ταχύτητα πρέπει να δούμε πράγματα, να ρωτήσουμε, να κάμουμε, να βκιάσουμε, με φόβο να κάνουμε και λάθος ή να περάσουν και πράγματα που ενδεχομένως να μην τα ελέγξουμε όπως θα έπρεπε να τα ελέγξουμε, είχαμε πει κιόλας ότι δε θα δεχθούμε να συζητήσουμε προϋπολογισμό για τον οποίο ερωτήσεις καίριας και μεγάλης σημασίας που θέσαμε δε θα πάρουμε απαντήσεις, για να μπορούμε να ξέρουμε αν αυτό που ψηφίζουμε είναι όντως τζιένο που νομίζουμε ότι είναι. Πήραμε αρκετές απαντήσεις όντως με την πολύ σκληρή δουλειά που έκαμε η γραμματεία της επιτροπής Οικονομικών. Νιώθω την ανάγκη να τους συγχαρώ για τη δουλειά που έχουν κάμει.

Έρχομαι στο ειδικό που συζητούμε τώρα. Αν έχει ένα κόμμα το οποίο έθεσε με ιδιαίτερη ζέση το θέμα τούτο που συζητούμε τώρα... Τι γίνεται με τη στήριξη που παρέχει ο ΘΟΚ σε ερασιτεχνικά θεατρικά σχήματα, στην προώθηση του πολιτισμού, την καλλιέργεια της πολιτιστικής κουλτούρας κλπ. Και μάλιστα μεταφέραμε και ένα παράπονο, αν θέλετε, στο Υπουργείο Παιδείας, από το οποίο περιμέναμε μια απάντηση σε επιστολή του γενικού γραμματέα του κόμματος από τον Νιόβρη για το τι λογαριάζει να κάμει η κυβέρνηση, για να στηρίξει έμπρακτα την ερασιτεχνική δημιουργία, ζητώντας και την αύξηση του προϋπολογισμού κατά ένα εκατομμύριο ευρώ. Φωνή βώντος εν τη ερήμω!

Είπαμε ότι θα περιμένουμε από το Υπουργείο Παιδείας. Δε βάζουμε εμείς προϋπόθεση τώρα αν θα υποστηρίξουμε ή όχι τον προϋπολογισμό. Θεωρούμε δεδομένο ότι, άμα έχουμε έναν προϋπολογισμό για τον πολιτισμό, πρέπει να τον υποστηρίξουμε, κάμνοντας και την κριτική μας και ασκώντας και την πίεσή μας. Τώρα, θεωρώ, να πάμε να σταυρώσουμε τούτο το κονδύλι έτσι, άρον άρον, θα δυσκολέσουμε ανθρώπους που ασχολούνται με τον πολιτισμό, την ώρα που εμείς κάμνουμε και κριτική ότι έπρεπε να στηρίζονται παραπάνω. Και αν θέλετε να δεσμεύσουμε την κυβέρνηση, ότι θα έρθει να συζητήσουμε αυτό το πράγμα, να το συζητήσουμε με έναν τρόπο που δε θα προκαλεί πρόβλημα σε αυτούς που περιμένουν έστω και αυτά τα ψίχουλα από το κράτος, για να μπορέσουν να συνεχίσουν τη δράση τους. Δεν ξέρω, θα είναι ένθεση σημείωσης; Θα πούμε να γράψουμε αυτεπάγγελο; Θα συμφωνήσουμε δαμαί τι θα κάμουμε; Αλλά έχω την εντύπωση ότι με το σταύρωμα θα δυσκολέσουμε εκείνους που θέλουμε να βοηθήσουμε. Και γι' αυτό νομίζω δεν πρέπει να επιμένει το ΔΗΚΟ σ' αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι μια ενδιαφέρουσα συζήτηση από την έναρξη της σημερινής ολομέλειας. Προϋπολογισμοί ημικρατικών καθυστερημένοι, συζητήσεις για τον ρόλο τους... Νομίζω ότι πρέπει να ασχοληθούμε πολύ ουσιαστικά. Δομές περασμένων δεκαετιών. Ρωτώ...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Μην τα χλευάζετε όλα!

Να συζητήσουμε σοβαρά. Δηλώνω μη ειδικός για τα του πολιτισμού, αλλά με ευαισθησίες στον πολιτισμό. Θεωρώ ότι χρειάζεται ο Θεατρικός Όμιλος Κύπρου...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ο οργανισμός!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ο οργανισμός.

Γιατί χρειάζεται; Θέλουμε κρατικό θέατρο. Και το ακούτε από κάποιον υποστηρικτή του ιδιωτικού τομέα. Είναι όμως ρόλος του κρατικού θεάτρου, γιατί είναι κρατικό θέατρο, να επιδοτεί και να κάμνει πολιτιστική πολιτική, για να δώσει βοήθεια σε ένα ιδιωτικό θέατρο; Αυτές οι στρεβλώσεις είναι εκεί δεκαετίες. Και συζητούμε εδώ για σειρά δεκαετιών αυτές τις στρεβλώσεις. Δεν είναι δουλειά και πρέπει να μετατραπεί όχι σε θεατρικό οργανισμό. Να γίνει όπως στις σύγχρονες χώρες, το κρατικό θέατρο Κύπρου. Εκεί να ανεβάζει στη σκηνή ποιοτικές θεατρικές παραστάσεις. Και στοχευμένες, ποιοτικές, που να στέλνουν κοινωνικά και

πολιτιστικά μηνύματα σε μια εποχή που καταρρέουν τα πάντα. Δεν είναι ο ρόλος του κρατικού θεάτρου να επιχορηγεί και να αξιολογεί ένα θέατρο που είναι και ανταγωνιστικό του.

Αυτά τα ουσιαστικά ζητήματα πρέπει να συζητούμε στη Βουλή. Και με αυτή τη συζήτηση για όλους ανεξάρτητα τους ημικρατικούς πρέπει να τα συζητήσουμε. Εκείνοι που θα αποφασίσουμε ότι παραμένουν να τους εκσυγχρονίσουμε με τον ρόλο που πρέπει να έχουν το 2019. Μείναμε σε νοοτροπίες του '60 και του '70 σε όλα σε αυτό τον τόπο.

Επί της τροπολογίας του ΔΗΚΟ, εμείς θα την ψηφίσουμε για σταύρωμα. Αν ήταν τροπολογία για κονδύλι για το κρατικό θέατρο, θα έλεγα στους συναδέλφους όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ομολογώ ότι άκουσα με πολύ ενδιαφέρον τις επισημάνσεις του κ. Νεοφύτου και, αν πράγματι θέλουμε να εκσυγχρονίσουμε τους ημικρατικούς οργανισμούς, πρέπει να τους απεγκλωβίσουμε από τη νοοτροπία των κομματικών διορισμών, διότι έχουν κατακτήσει να είναι φέουδα των κομματικών φίλων ανεξαρτήτως ικανοτήτων, με αποτέλεσμα να περιορίζεται η δυνατότητά τους να παίξουν τον σημαντικό ρόλο που μπορούν να παίξουν στην κοινωνία. Αυτό για τα γενικά.

Για το ειδικό οφείλω να εκφράσω την έκπληξή μου, γιατί, αν υπάρχει πραγματικά κάτι να γίνει, αυτό είναι το Υπουργείο Παιδείας που πρέπει να το κάμει. Ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου δεν επιδοτεί. Του ανέθεσαν να επιδοτεί. Και είναι δύο χρόνια τώρα που τουλάχιστον και στην επιτροπή Παιδείας και στην επιτροπή Οικονομικών οι βουλευτές φωνάζουν αυτή η αρμοδιότητα να φύγει από τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου και να επιστρέψει πίσω στο Υπουργείο Παιδείας. Το Υπουργείο Παιδείας ως το αρμόδιο υπουργείο πρέπει να αξιολογεί τις προτάσεις όλων των θεάτρων, κρατικών, ιδιωτικών, και να επιχορηγεί ή να επιδοτεί τα έργα τους.

Όμως οφείλω να αναγνωρίσω στον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου μια αλλαγή στην ποιότητα των θεατρικών έργων που αναλαμβάνει, διότι υπάρχει μια ουσιαστική διαφορά τα τελευταία χρόνια. Ξεφύγαμε από τους διορισμούς των ηθοποιών και άνοιξε ο κύκλος με συμβόλαια, με αποτέλεσμα πολλοί και ιδιαίτερα νέοι ταλαντούχοι ηθοποιοί να εργοδοτούνται στον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου. Και πράγματι, ναι, είναι αξιόλογα τα έργα τα οποία ανεβάζει ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου. Όμως στο συγκεκριμένο κομμάτι του ανταγωνισμού, ναι, συμφωνώ είναι στρέβλωση αυτό το οποίο γίνεται και πρέπει να σταματήσει, αλλά αυτή την πρωτοβουλία δεν είναι η Βουλή που θα πρέπει να την αναλάβει να την υλοποιήσει, αλλά το ίδιο το υπουργείο, το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πάρα πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή είναι κοινή διαπίστωση και επειδή έχει πάρα πολλά χρόνια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πράγματι, κύριε Σιζόπουλε, όλοι προσπαθήστε να συντομεύετε και να μιλά ένας από κάθε κόμμα, διότι...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ξέρετε, είμαι από τους πιο σύντομους πάντα στις τοποθετήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ξέρω το. Απλώς, επειδή είπατε ότι είσατε σύντομος, να σας ακολουθήσουν και άλλοι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Η πρόταση είναι η ολομέλεια της Βουλής αναλαμβάνει την ευθύνη να καταθέσουμε, όλες οι πολιτικές δυνάμεις, κοινή πρόταση, ούτως ώστε η παραχώρηση των επιδοτήσεων να γίνεται από το Υπουργείο Πολιτισμού, το τμήμα Πολιτισμού. Να την καταθέσουμε, να την ψηφίσουμε, άμεσα -άμεσα!- και ο ΘΟΚ να γίνει μόνο για τον ΘΟΚ, ούτως ώστε πριν από τον Ιούνιο, που θα ετοιμάσουν τους προϋπολογισμούς οι ημικρατικοί οργανισμοί, ήδη αυτή η νομοθεσία να έχει εγκριθεί. Και έχω την εντύπωση ότι υπάρχει συναίνεση από όλες τις πολιτικές δυνάμεις για μία κοινή πρόταση που να ρυθμίζει αυτό το ζήτημα άμεσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιβεβαιώνεται το αρχαίο ρητό που λέει ότι ενός κακού μύρια έπονται. Είμαστε ήδη στα μέσα του Μάρτη. Κάποιοι όμιλοι... Και εκείνοι είναι όμιλοι, κύριε πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι όμιλοι, που θα πω τώρα, ιδιωτικοί όμιλοι. Κάποια σχήματα, κάποιοι θίασοι έχουν ήδη ανεβάσει έργα, τα οποία λειτούργησαν, δούλεψαν οι άνθρωποι αυτοί στη λογική και στην προϋπόθεση ότι θα είχαν από τον Φεβρουάριο τις χορηγίες τους. Έστησαν παραστάσεις, δούλεψαν άνθρωποι οι οποίοι, αν σταυρωθεί το κονδύλι, δε θα πληρωθούν. Δε θα πληρωθούν, γιατί περιμένουν τη χορηγία, για να πληρωθούν. Λέτε ότι δεν ξέρετε τα θεατρικά τόσο καλά. Νομίζω ότι δεν τα ξέρετε τα θεατρικά θέματα ιδιαίτερα των ανεξάρτητων θιάσων.

Το θεωρώ λοιπόν εξαιρετικά προβληματικό για φτωχούς ανθρώπους, μεροκαματιάρηδες, ανθρώπους του θεάτρου, οι οποίοι ξαφνικά θα βρεθούν απλήρωτοι. Όχι υπαλλήλους του ΘΟΚ, όχι μόνιμους υπαλλήλους του ΘΟΚ, οι οποίοι δε θα χάσουν σχεδόν τίποτε, αν τους σταυρώσουν όλο τον προϋπολογισμό τους ή αν το καθυστερήσουμε δεκαπέντε μέρες. Μιλούμε για φτωχό κόσμο, ο οποίος περιμένει να πιάσει πέντε πενταροδεκάρες, που δούλεψε, για να ανεβάσει ένα θεατρικό έργο σε έναν μικρό θίασο. Είναι λάθος το να σταυρώσουμε το κονδύλι και να γίνεται όλη αυτή η συζήτηση για ένα πολύ σημαντικό ζήτημα, που το συζητά η επιτροπή Παιδείας -να μη σας πω 'που πότε, πριν να βγω βουλευτής- και δεν το έλυσε ακόμα η κυβέρνηση -τρεις κυβερνήσεις!- και θα το λύσω εγώ μέσα σε μια ολομέλεια της Βουλής μέσα σε πέντε λεπτά. Να αναλάβει το Υπουργείο Παιδείας να κάμνει τις χορηγίες. Δεν είναι τόσο απλό, πιστέψτε με. Ελέγχονται τα θεατρικά, ελέγχεται η σύστασή τους. Τούτο που το παρουσιάζουν, ποιοι το παρουσιάζουν, πόση δουλειά είναι; Γίνεται καλλιτεχνικός έλεγχος. Πάει υπεύθυνος του ΘΟΚ, ορισμένος, σε παραστάσεις και ελέγχει την παράσταση πριν τη χορηγήσουν. Είναι πολλή δουλειά. Δεν μπορεί να γίνει μέσα σε πέντε λεπτά ολομέλειας.

Είμαστε κατά του σταυρώματος του προγράμματος «Θυμέλη».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, τι θέλετε; Έχει σειρά ομιλητών. Είναι για διαδικασία;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για να μη διακόψω άλλο συνάδελφο, διακόπτω τον σύντροφό μου τον Στέφανο.

Η διαδικαστική μου εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, είναι, πρώτον, να θέσετε όριο στον χρόνο ομιλιών των κομμάτων, γιατί έχουμε πολλά και σοβαρά θέματα στη συνέχεια, τα οποία θα μας απασχολήσουν πάρα πολύ, και μαζί ακόμα καμιά δεκαριά, δώδεκα, αν δεν κάμνω λάθος, άλλους προϋπολογισμούς ημικρατικών οργανισμών.

Και η δεύτερη εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, επειδή πραγματικά η ώρα που συνεδριάζουμε δε βολεύει ιδιαίτερα για μεγάλες, μακρές συνεδριάσεις, ό,τι και να συμβαίνει, στις 2.00 μ.μ. θα πρέπει να κάμουμε, δεν ξέρω, είκοσι λεπτά, μισή ώρα διάλειμμα, όσο εσείς κρίνετε, για να μη δίνουμε και μια εικόνα, διότι σε λίγο θα ξεκινήσει να δίνεται μια εικόνα χάους εδώ στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ναι. Ωραία, να το βάλω...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Οπότε, 2.00 μ.μ. να ξέρουμε ότι τερματίζεται η συζήτηση και συνεχίζεται, έστω και αν έχουμε ή δεν έχουμε ψηφοφορία, γιατί προβλέπω ότι θα πάμε απόγευμα. Αργά το απόγευμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, είναι από το χέρι μας. Υπάρχουν πέντε ομιλητές. Πράγματι, θέλουν να μιλήσουν και οι πέντε; Να συμπληρώσετε από ένα λεπτό ο καθένας όσοι θέλετε να μιλήσετε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υιοθέτησα την εισήγηση του κόμματός σας, κύριε Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, και απολογούμαι που δευτερολογώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βάλτε χρόνο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Απόψεις για το τι πρέπει να γίνει με την προώθηση της θεατρικής παιδείας, ποιος πρέπει να δίνει τα λεφτά, πόσα, αν θα έχει φορέα, αν είναι ο ΘΟΚ, αν είναι το Υπουργείο Παιδείας, νομίζω έχουν όλα τα κόμματα. Δεν είναι αυτό που συζητούμε τώρα εδώ. Συζητούμε αν θα δοθούν τα κονδύλια, με τον τρόπο που μέχρι σήμερα ισχύει, σε ανθρώπους οι οποίοι από τα υστερήματά τους, από τον ελεύθερό τους χρόνο, από την όρεξη που έχουν να ασχοληθούν με τον πολιτισμό, να τους στερήσουμε τα λεφτά, τα ελάχιστα που περιμένουν από το κράτος, για να μπορέσουν να καλύψουν όσα μπορούν από τα έξοδα που έχουν κάμει. Και νομίζω ότι πρέπει να επικεντρωθούμε εδώ τώρα σε αυτή τη συζήτηση. Για την παιδεία, για το θέατρο και ποιος θα χρηματοδοτεί ως το δούμε μετά. Δεν είναι τούτο που συζητούμε τώρα. Για να μη χάσουμε και το ουσιαστικό και να μείνει κόσμος τελικά επί ξύλου κρεμάμενος, που περιμένει έστω και κάποια βοήθεια από το κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λεωνίδου για ένα λεπτό.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν αμφισβητούμε καθόλου τον ρόλο που έχει διαδραματίσει διαχρονικά ο ΘΟΚ και που διαδραματίζει σήμερα. Όμως αυτή τη στιγμή, πέραν του ότι υπάρχει σωρεία από παράπονα από φορείς ιδιωτικών θεατρικών οργανισμών που νιώθουν ότι αδικούνται, με τον τρόπο που συμπεριφέρεται σε αυτούς ο ΘΟΚ στη διανομή και κατανομή των κονδυλίων, έχουμε εισηγηθεί να σταυρωθεί το κονδύλι τη συγκεκριμένη στιγμή, για να μπορέσει και το σώμα να γνωρίζει επακριβώς ποια είναι η αλήθεια των πραγμάτων.

Δεν είναι ο σκοπός μας ούτε να ενοχλήσουμε κανέναν ούτε να ενοχλήσουμε τη δράση κάποιου θεατρικού οργανισμού ιδιωτικού ούτε να αφήσουμε κανέναν απλήρωτο. Εξάλλου, διερωτώμαι ο κ. Περδίκης πώς λέει από τη μια να ψηφίσουμε ή να μη σταυρώσουμε και από την άλλη εισηγείται να μην ψηφίσουμε καθόλου τούτους τους προϋπολογισμούς. Πώς συνάδει το ένα με το άλλο;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε.

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Η σύγχυση η δική μου -και γι' αυτό πήρα το λόγο- ήταν με τα λεγόμενα του κ. Περδίκη. Φαίνεται ότι σε τούτη τη Βουλή κάποιοι νιώθουν εκ του ασφαλούς ότι θα περάσει ένας προϋπολογισμός, κάνουν κριτικές και παλληκαριές ότι θα τον καταψηφίσουν και άμα βλέπουν ότι ένα κομμάτι που θέλουν οι ίδιοι να περάσει μπορεί να μην περάσει και να δεσμευτεί, κάνουν μια τοποθέτηση εντελώς αντίθετη με την αρχική τους τοποθέτηση. Δε γίνεται να τοποθετείται το Κίνημα των Οικολόγων ότι θα καταψηφίσει τον συγκεκριμένο προϋπολογισμό, γιατί είναι κατεπείγον και μετά να μας κάμνει μαθήματα για τους ανθρώπους του ιδιωτικού τομέα στο θέατρο και ότι πρέπει εμείς να ψηφίσουμε. Αποφασίστε επιτέλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχουμε παραβιάσει τη διαδικασία και επειδή υπάρχουν διαφορετικές απόψεις, απευθύνω θερμή έκκληση, ιδιαίτερα στους συναδέλφους του ΔΗΚΟ που κατέθεσαν την πρόταση, να πάμε ομόφωνα, αν είναι δυνατόν, να δεσμεύσουμε το 50% της δαπάνης, ώστε να μπορούν να καλύψουν ανάγκες που θα είναι άμεσες της επόμενης περιόδου...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποδεκτή η εισήγηση, δεύτερη ανάγνωση τότε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ποιος έχει τροπολογία; Ένα λεπτό...

Εξηγήστε μας, κύριε Βότση, τι λάθος κάμνουμε.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Απλώς, έγινε έγκριση, κύριε Πρόεδρε, αντί να επιμένουμε στο σταύρωμα ολόκληρου του κονδυλίου, να είναι το 50%, να μην αγωνιά και ο κ. Περδίκης που πριν λίγο έλεγε μας να πετάξουμε τον προϋπολογισμό του ώμου μας... Λοιπόν, οπότε αν δεχόμαστε το 50%, για να ολοκληρωθεί η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, μπαίνει σε ψηφοφορία η τροπολογία πρώτα, έτσι; Για σταύρωμα του 50% του κονδυλίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εκτός αν θα μπει απευθείας το κείμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εκτός αν θα αλλάξει το κείμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, εντάξει, να αλλάξει το κείμενο, αλλά πρέπει να γίνει ψηφοφορία, για να αλλάξει το κείμενο.

Άρα, είναι η τροπολογία.

Ψηφίστε διά χειρός.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

«...του συγκεκριμένου προγράμματος».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

«...του συγκεκριμένου προγράμματος». Ψηφίστε και τη διατύπωση θα την κανονίσετε μετά με τη γραμματεία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της εν λόγω τροπολογίας, για να σταυρωθεί το 50%;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και τρεις αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Να διαμορφωθεί το κείμενο.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ποσού ύψους €6.953.880 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Εμβάσματα και εισπράξεις κονδυλίων. Άρθρο 5.

Υπερωριακή αποζημίωση. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 8.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 9.

Προκαταβολή για την αγορά μηχανοκίνητου οχήματος. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή. Άρθρο 12.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 13.

Απαγόρευση πρόσληψης έκτακτου προσωπικού. Άρθρο 14.

Απασχόληση συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 15.

Υπηρεσιακά οχήματα. Άρθρο 16.

Απασχόληση ωρομίσθιου προσωπικού. Άρθρο 17.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 18.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ. Όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, ανακοινώστε τα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον, τρεις αποχές και δύο άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και τρεις αποχές, τα άρθρα 1 έως 19 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα μία ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωρούμε τώρα στο πρώτο θέμα της ημερησίας διάταξης που είναι η αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του νόμου «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούτσας	Αντρέας Καυκαλιάς
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επανεξέτασε σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 2019, τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων στις 15 Φεβρουαρίου 2019 και αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθησαν η Έφορος Ασφαλίσεων, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Όπως είναι γνωστό, με τον αναπεμφθέντα νόμο σκοπείται η εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιανουαρίου 2016 σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων.

Ο λόγος της αναπομπής, όπως αυτός αναφέρεται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 7 Μαρτίου 2019, παρατίθεται αυτούσιος και είναι ο ακόλουθος:

«1. Ασυμβατότητα του αναπεμπόμενου Νόμου με το Σύνταγμα της Δημοκρατίας και την Οδηγία (ΕΕ) 2016/97:

Το αντικείμενο της Αναπομπής είναι το νέο άρθρο 394ΛΓ(4) του βασικού νόμου, ως αυτό το άρθρο παρατίθεται στο άρθρο 4 του αναπεμπόμενου Νόμου, το οποίο προβλέπει τα εξής:

«(4) Οι συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί σύμβουλοι και οι εταιρείες συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων ασκούν τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, μέχρι τη λήξη της χρονικής ισχύος της εγγραφής τους στο Μητρώο Συνδεδεμένων Ασφαλιστικών Συμβούλων και στο Μητρώο Εταιρειών Συνδεδεμένων Ασφαλιστικών Συμβούλων, αντίστοιχα:

Νοείται ότι, με τη λήξη της ισχύος της εγγραφής των συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων και των εταιρειών συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων στα εν λόγω Μητρώα, τα εν λόγω πρόσωπα δεν δύναται να επανεγγραφούν στα ίδια Μητρώα και, σε περίπτωση που αυτά επιθυμούν να συνεχίσουν να ασκούν τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων, οφείλουν να εγγραφούν σε ένα από τα άλλα Μητρώα που προβλέπονται στο άρθρο 383, τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου:

Νοείται περαιτέρω ότι, διατάξεις του παρόντος Νόμου, καθώς και οποιεσδήποτε αναφορές στους δυνάμει αυτού εκδιδόμενους Κανονισμούς, οι οποίες αφορούν στους συνδεδεμένους ασφαλιστικούς συμβούλους και στις εταιρείες συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων, με τη λήξη της ισχύος της εγγραφής του τελευταίου συνδεδεμένου ασφαλιστικού συμβούλου και της τελευταίας εταιρείας συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων καταργούνται:

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, ανεξάρτητη βουλευτής.
Εναντίον: ΕΛΑΜ.
Αποχή: ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

... (I) του 2019.

Νοείται έτι περαιτέρω ότι, για τους σκοπούς του παρόντος εδαφίου «τελευταίος συνδεδεμένος ασφαλιστικός σύμβουλος» και «τελευταία εταιρεία συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων» σημαίνουν τα τελευταία πρόσωπα που είχαν εγγράφει στο Μητρώο Συνδεδεμένων Ασφαλιστικών Συμβούλων και στο Μητρώο Εταιρειών Συνδεδεμένων Ασφαλιστικών Συμβούλων, αντίστοιχα, αμέσως πριν από την έναρξη της ισχύος του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2019.».

Εκ πρώτης όψεως, το άνω νέο άρθρο 394ΛΓ(4) -ειδικά διά της εισαγωγικής διάταξης και της πρώτης επιφύλαξης αυτού- υπονοεί ότι οι συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί σύμβουλοι και οι εταιρείες συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων θα δικαιούνται να συνεχίσουν να ασκούν τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων ως εγγεγραμμένοι σε Μητρώα τα οποία προβλέπονται στο νέο άρθρο 383¹ του βασικού νόμου και τα οποία είναι άλλα από το Μητρώο Συνδεδεμένων Ασφαλιστικών Συμβούλων, και το Μητρώο Εταιρειών Συνδεδεμένων Ασφαλιστικών Συμβούλων, στα οποία καθίσταται αδύνατη η επανεγγραφή προσώπων μετά τη λήξη της χρονικής ισχύος της εγγραφής τους σε αυτά.

Εντούτοις, το άνω εκ πρώτης όψεως συμπέρασμα δεν ευσταθεί, διότι το άνω νέο άρθρο 394ΛΓ(4) κατ' ακρίβειαν καθιστά την διανομή ασφαλιστικών προϊόντων, από εταιρείες συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων, πιο δύσκολη ή -κατά περίπτωση- αδύνατη, σε παράβαση του Συντάγματος της Δημοκρατίας ή/και της υπό εναρμόνιση Οδηγίας 2016/97/ΕΕ², για τους ακόλουθους λόγους:

Σύμφωνα με το νέο άρθρο 370(1)² του βασικού νόμου, ο συνδεδεμένος ασφαλιστικός σύμβουλος είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που (μεταξύ άλλων) προβαίνει στη διανομή ορισμένων ασφαλιστικών προϊόντων πέραν της κύριας επαγγελματικής δραστηριότητάς του και συμπληρωματικά προς αυτήν, για λογαριασμό μιας ασφαλιστικής επιχείρησης έναντι προμήθειας ή αμοιβής δύναμι σύμβασης συνδεδεμένου ασφαλιστικού συμβούλου.

Αφού, λοιπόν, φυσικό ή νομικό πρόσωπο ενεργεί ως συνδεδεμένος ασφαλιστικός σύμβουλος μόνο όταν διανέμει ασφαλιστικά προϊόντα πέραν της κύριας επαγγελματικής δραστηριότητάς του και συμπληρωματικά προς αυτήν, συνάγεται ότι -εν αντιθέσει με το τι υπονοεί το άνω νέο άρθρο 394ΛΓ(4)- ο συνδεδεμένος ασφαλιστικός σύμβουλος δεν δύναται να εγγραφεί σε Μητρώα τα οποία προβλέπονται στο άνω νέο άρθρο 383 και τα οποία αφορούν πρόσωπα που προβαίνουν στην διανομή ασφαλιστικών προϊόντων ως κύρια επαγγελματική δραστηριότητά τους.

Συγκεκριμένα, οι συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί σύμβουλοι δε δικαιούνται να συνεχίσουν τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων ως εγγεγραμμένοι στα ακόλουθα Μητρώα, αφού τα τελευταία αφορούν πρόσωπα που προβαίνουν σε τέτοια διανομή στα πλαίσια της κύριας επαγγελματικής δραστηριότητάς τους³:

- το Μητρώο Ασφαλιστικών Πρακτόρων, Ασφαλιστικών Μεσαζόντων και Ασφαλιστικών Συμβούλων·
- το Μητρώο Μεσιτών Ασφαλίσεων·
- το Μητρώο Εταιρειών Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης, Εταιρειών Ασφαλιστικών Μεσαζόντων και Εταιρειών Ασφαλιστικών Συμβούλων·
- το Μητρώο Εταιρειών Ασφαλειομεσιτών.

Πέραν των προαναφερόμενων Μητρώων, τα μόνα άλλα Μητρώα που προβλέπονται στο άνω νέο άρθρο 383 και αφήνονται ανοιχτά από το άνω νέο άρθρο 394ΛΓ(4) είναι το Μητρώο Δευτερεύουσας Δραστηριότητας Διαμεσολαβητών και το Μητρώο Εταιρειών Δευτερεύουσας Δραστηριότητας Διαμεσολαβητών.

Σε αυτά τα δύο τελευταία Μητρώα εγγράφονται φυσικά ή νομικά -κατά περίπτωση- πρόσωπα που είναι δευτερεύουσας δραστηριότητας διαμεσολαβητές ήτοι, σύμφωνα με το νέο άρθρο 371(1)⁴ του βασικού νόμου, πρόσωπα που (μεταξύ άλλων) αναλαμβάνουν ή ασκούν επ' αμοιβή δραστηριότητες διανομής ασφαλιστικών προϊόντων ως δευτερεύουσα (μη κύρια) επαγγελματική δραστηριότητα.

Το άνω νέο άρθρο 371(1) ενσωματώνει το -υποχρεωτικό για τα κράτη μέλη- Άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο 4) της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/97, οπότε δεν μπορεί να τύχει τροποποίησης, και ρητά εξαιρεί (από τους δευτερευούσης δραστηριότητας διαμεσολαβητές) πιστωτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις επενδύσεων, όπως

¹ Ως αυτό το άρθρο παρατίθεται στο άρθρο 4 του αναπεμπόμενου Νόμου.

² Οδηγία (ΕΕ) 2016/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιανουαρίου 2016 σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων.

³ Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στα νέα άρθρα 364(1), 366(1), 368(1) και 369(1) του βασικού νόμου, ως αυτά τα άρθρα παρατίθενται στο άρθρο 4 του αναπεμπόμενου Νόμου.

⁴ Ως αυτό το άρθρο παρατίθεται στο άρθρο 4 του αναπεμπόμενου Νόμου.

ορίζονται στο Άρθρο 4, παράγραφος 1, σημεία 1) και 2) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013⁵.

Συνάγεται τελικώς ότι -εν αντιθέσει με το τι υπονοεί το άνω νέο άρθρο 394ΛΓ(4)- πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων, που συνιστούν συνδεδεμένους ασφαλιστικούς συμβούλους, εγγράφονταν ως τέτοιοι στα σχετικά Μητρώα και διένειμαν νόμιμα ασφαλιστικά προϊόντα, στερούνται πλέον -δια του άνω άρθρου- το δικαίωμα διανομής ασφαλιστικών προϊόντων⁶ αφού δεν δύνανται να εγγραφούν ούτε και στα Μητρώα τα οποία προβλέπονται στο άνω νέο άρθρο 383(1) και τα οποία αφορούν τους δευτερεύουσας δραστηριότητας διαμεσολαβητές.

Η προαναφερόμενη στέρηση του δικαιώματος διανομής ασφαλιστικών προϊόντων σε πιστωτικά ιδρύματα και εταιρείες επενδύσεων καταστρατηγεί το Άρθρο 25 του Συντάγματος της Δημοκρατίας, αφού το κείμενο το αναπεμπόμενου Νόμου και η σχετική κοινοβουλευτική έκθεση⁷ δεν παραθέτουν επαρκή ή βάσιμη τεκμηρίωση περί τούτου.

Συγκεκριμένα, στη σχετική κοινοβουλευτική έκθεση σημειώνεται απλά η θέση του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματικών Ασφαλιστικών Διαμεσολαβητών (ΠΣΕΑΔ) περί του ότι η διατήρηση της εγγραφής των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ξεχωριστό μητρώο ασφαλιστικών διαμεσολαβητών ενδεχομένως να αντίκειται στις διατάξεις της «*νέας ευρωπαϊκής Οδηγίας*» (προφανώς της υπό εναρμόνιση Οδηγίας (ΕΕ) 2016/97), χωρίς όμως αυτή η θέση να τεκμηριώνεται με παραπομπή σε συγκεκριμένες διατάξεις της Οδηγίας, η δε αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή περιορίζεται να αναφέρει ότι «*έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της*».

Περαιτέρω, η στέρηση από τα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων, του δικαιώματος διανομής ασφαλιστικών προϊόντων, άνευ επαρκούς ή βάσιμης τεκμηρίωσης που να καταδεικνύει ότι αυτές οι οντότητες διαφοροποιούνται εύλογα και αντικειμενικά από τις λοιπές οντότητες που συνεχίζουν να έχουν αυτό το δικαίωμα, συνιστά αυθαίρετη διάκριση που καταστρατηγεί την Αρχή της Ισότητας η οποία προβλέπεται στο Άρθρο 28 του Συντάγματος της Δημοκρατίας.

Ενόψει των ανωτέρω, το άνω νέο άρθρο 394ΛΓ(4), στην έκταση που στερεί το δικαίωμα διανομής ασφαλιστικών προϊόντων σε πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων, τελεί σε παράβαση των Άρθρων 25 και 28 του Συντάγματος της Δημοκρατίας.

Κατά προέκταση, το άνω νέο άρθρο 394ΛΓ(4) τελεί σε παράβαση και του Άρθρου 35 του Συντάγματος της Δημοκρατίας, που υποχρεώνει τη Βουλή των Αντιπροσώπων να σέβεται -στα πλαίσια των νομοθετικών της αρμοδιοτήτων- το Μέρος ΙΙ του Συντάγματος της Δημοκρατίας (στο οποίο τα άνω Άρθρα 25 και 28 εντάσσονται).

Επιπροσθέτως -εν αντιθέσει με τα αναφερόμενα στην σχετική κοινοβουλευτική έκθεση- είναι η στέρηση του δικαιώματος διανομής ασφαλιστικών προϊόντων σε πιστωτικά ιδρύματα που αντιβαίνει την Οδηγία (ΕΕ) 2016/97, για τους ακόλουθους λόγους:

Κατά την αιτιολογική σκέψη (5) του προοιμίου της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/97, «*τα ασφαλιστικά προϊόντα μπορούν να διανέμονται από διάφορες κατηγορίες φυσικών ή νομικών προσώπων, όπως πράκτορες, μεσίτες και φορείς παροχής τραπεζασφαλιστικών υπηρεσιών, ασφαλιστικές επιχειρήσεις, πρακτορεία ταξιδιών και εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων. Για την ίση μεταχείριση των φορέων και την προστασία των καταναλωτών απαιτείται η κάλυψη όλων αυτών των προσώπων με την παρούσα οδηγία.*».

Η άνω αιτιολογική σκέψη σαφώς προνοεί την διανομή ασφαλιστικών προϊόντων από -μεταξύ άλλων- φορείς παροχής τραπεζασφαλιστικών υπηρεσιών (στους οποίους εύλογα εντάσσονται τα πιστωτικά ιδρύματα) και, εν συνεχεία, το Άρθρο 3 παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της Οδηγίας προβλέπει την εγγραφή όλων των κατηγοριών προσώπων που διανέμουν ασφαλιστικά προϊόντα σε μητρώο αρμόδιας αρχής στο κράτος μέλος καταγωγής τους.

Συνάγεται ότι η Οδηγία (ΕΕ) 2016/97 χορηγεί το δικαίωμα διανομής ασφαλιστικών προϊόντων σε κυπριακά πιστωτικά ιδρύματα που εγγράφονται σε μητρώο που τηρεί ο Έφορος Ασφαλίσεων σύμφωνα με το βασικό νόμο, αυτό δε το δικαίωμα αναιρείται από το άνω νέο άρθρο 394ΛΓ(4) διότι -όπως προαναφέρθηκε- δεν επιτρέπει την εγγραφή των πιστωτικών ιδρυμάτων σε κανένα από τα Μητρώα τα οποία προβλέπονται στο άνω νέο άρθρο 383 και τα οποία το άνω νέο άρθρο 393ΛΓ(4) αφήνει ανοιχτά.

Αφού το άνω νέο άρθρο 394ΛΓ(4) είναι ασύμβατο με το Άρθρο 3, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της Οδηγίας

⁵ Ο εν λόγω Κανονισμός ορίζεται, στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, στο νέο άρθρο 356(1) του βασικού νόμου, ως αυτό το άρθρο παρατίθεται στο άρθρο 4 του αναπεμπόμενου Νόμου.

⁶ Η εγγραφή προσώπου σε Μητρώο είναι προϋπόθεση για τη νόμιμη διανομή ασφαλιστικών και ανασφαλιστικών προϊόντων, σύμφωνα με τα άρθρα 361(1), 394ΚΓ και 394ΚΕ του βασικού νόμου, ως αυτά παρατίθενται στο άρθρο 4 του αναπεμπόμενου Νόμου.

⁷ Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού ημερ. 14.11.2018, η οποία επισυνάπτεται στην επιστολή του Αν. Γενικού Διευθυντή Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. 23.01.059.066-2018 και ημερ. 21.2.2019.

(ΕΕ) 2016/97, σε συνάρτηση με την αιτιολογική σκέψη (5) και άλλες⁸ του προοιμίου αυτής, έπεται ότι-

(α) εκθέτει τη Δημοκρατία σε εκκινούμενη εναντίον της διαδικασία επί παραβάσει και σε καταδίκη της από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωση, και

(β) καταστρατηγεί το Άρθρο 179.2⁹ του Συντάγματος της Δημοκρατίας, που απαγορεύει στη Βουλή των Αντιπροσώπων να νομοθετεί σε αντίθεση με υποχρέωση που επιβάλλεται στη Δημοκρατία ως αποτέλεσμα της συμμετοχής της ως κράτους μέλους στην Ευρωπαϊκής Ένωση.

Εάν η Βουλή των Αντιπροσώπων δε διαγράψει το άνω νέο άρθρο 394ΛΓ(4), τότε -στην έκταση που αυτό το άρθρο συγκρούεται με τη Οδηγία (ΕΕ) 2016/97- η Έφορος Ασφαλίσεων οφείλει να το αφήσει ανεφάρμοστο¹⁰, με αποτέλεσμα να συνεχίσει να εγγράφει πιστωτικά ιδρύματα στο Μητρώο Εταιρειών Συνδεδεμένων Ασφαλιστικών Συμβούλων ώστε αυτά να συνεχίσουν να δικαιούνται να διανέμουν ασφαλιστικά προϊόντα ως συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί σύμβουλοι.»

Συναφώς, με βάση τους λόγους που παρατίθενται πιο πάνω, με την εν λόγω επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας διαβιβάζεται εισήγηση όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μη εμμένει στην απόφασή της ως προς τη θέσπιση του νέου άρθρου 394ΛΓ(4) και αποδεχτεί την αναπομπή.

Στο πλαίσιο της εξέτασης της αναπομπής, ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας δήλωσε ότι αυτή δεν αφορά ολόκληρο τον αναπεμφθέντα νόμο, αλλά μόνο το εδάφιο (4) του νέου άρθρου 394ΛΓ και ανέλυσε τους λόγους για τους οποίους υποβάλλεται η αναπομπή.

Σε συνέχεια της επεξήγησης των λόγων της αναπομπής, οι οποίοι αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι με την εισαγωγή του εδαφίου (4) στο νέο άρθρο 394ΛΓ τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων στερούνται του δικαιώματος διανομής ασφαλιστικών προϊόντων ως δευτερεύουσας εργασίας, με αποτέλεσμα να καταστρατηγούνται:

1. η επιχειρηματική ελευθερία, η οποία προστατεύεται από το άρθρο 25 του συντάγματος,
2. η αρχή της ισότητας, η οποία διασφαλίζεται από το άρθρο 28 του συντάγματος, καθότι με το εν λόγω εδάφιο διενεργείται αυθαίρετη διάκριση εις βάρος των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων, αφού δεν υπάρχει επαρκής ή βάσιμη τεκμηρίωση ως προς την εισαγωγή της ρύθμισης για στέρηση του δικαιώματος διανομής ασφαλιστικών προϊόντων από τα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων έναντι των υπόλοιπων προσώπων που εξακολουθούν να δικαιούνται να ασκούν την εν λόγω δραστηριότητα,
3. το άρθρο 35 του συντάγματος που υποχρεώνει τη Βουλή των Αντιπροσώπων να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και
4. το άρθρο 179 του συντάγματος που υποχρεώνει τη Βουλή των Αντιπροσώπων να σέβεται το ενωσιακό δίκαιο, όταν επιβάλλει υποχρεώσεις στα κράτη μέλη, καθότι το εν λόγω εδάφιο καταστρατηγεί την υπό εναρμόνιση Οδηγία σε σχέση με τα πιστωτικά ιδρύματα, αφού, με βάση το άρθρο 3 και το προοίμιο αυτής, καθίσταται σαφές ότι η Οδηγία δίνει το δικαίωμα στα πιστωτικά ιδρύματα να διανέμουν ασφαλιστικά προϊόντα άπαξ και εγγραφούν σε μητρώο του κράτους μέλους καταγωγής τους.

Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος επισήμανε ότι η Βουλή δύναται:

1. να απορρίψει την αναπομπή και διατηρώντας στο κείμενο του νόμου το εδάφιο (4) του άρθρου 394ΛΓ να αποστείλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για δημοσίευση τον αναπεμφθέντα νόμο ή
2. να αποδεχθεί την αναπομπή, και αφού διαγράψει το επίμαχο εδάφιο, να αποστείλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για δημοσίευση τον αναπεμφθέντα νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Αντρέας Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

⁸ Όπως τις αιτιολογικές σκέψεις (16) και (17).

⁹ Όπως τροποποιήθηκε από τον περί της Πέμπτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμο του 2006 (Ν.127(Ι) του 2006).

¹⁰ Όχι μόνο τα εθνικά δικαστήρια αλλά και, αυτοτελώς, η εθνική Διοίκηση οφείλει να αφήνει ανεφάρμοστη κάθε εθνική νομοθετική διάταξη που είναι ασύμβατη με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Απόφαση ημερ. 4.12.2018 Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Υπόθεση C-378/17, σκέψεις 38-39.

Ο λόγος της αναπομπής, κύριε Πρόεδρε, είναι η προσθήκη νέου άρθρου στο νομοσχέδιο όπως είχε κατατεθεί από την κυβέρνηση, το οποίο προβλέπει την κατάργηση της κατηγορίας των συνδεδεμένων ασφαλιστικών συμβούλων. Μια κατηγορία που δημιουργήθηκε, για να βολευτούν οι τράπεζες ουσιαστικά εις βάρος των καταναλωτών και του υγιούς ανταγωνισμού. Μια κατηγορία που είναι σε αντίθεση με την ίδια την ευρωπαϊκή Οδηγία, η οποία ρητά εξαιρεί από τους δευτερευούσης δραστηριότητας διαμεσολαβητές τα πιστωτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις επενδύσεων.

Είναι οξύμωρο ο Πρόεδρος, για να στηρίζει την αναπομπή του, να επικαλείται την Οδηγία η οποία ξεκάθαρα και κατηγορηματικά δεν επιτρέπει στις τράπεζες που δεν έχουν αποκλειστική δραστηριότητα την ασφαλιστική να εγγραφούν στην εν λόγω κατηγορία.

Την ίδια στιγμή, κύριε Πρόεδρε, η επίκληση του Προέδρου της αρχής της ισότητας και ότι αυτή καταστρατηγείται εις βάρος των τραπεζών, επιτρέψτε μου να πω ότι προκαλεί. Προκαλεί, διότι οι τράπεζες που όλοι γνωρίζουμε ότι έχουν τη δεσπόζουσα θέση και σ' αυτό το ζήτημα, και πιστωτές και ασφαλιστές και διανομείς ασφαλιστικών προϊόντων, που συνδέονται με πιστωτικές διευκολύνσεις, να παρουσιάζονται και αδικημένες!

Ένα τελευταίο, κύριε Πρόεδρε! Εντύπωση προκαλεί πραγματικά και η προτελευταία, αν δεν κάνω λάθος, παράγραφος στο κείμενο της αναπομπής, που σημειώνει, διαβάζω: «Εάν η Βουλή των Αντιπροσώπων δε διαγράψει το νέο άρθρο, τότε στην έκταση που αυτό το άρθρο συγκρούεται με την Οδηγία 2016/97...». Δεν είναι τελικά βέβαιος ο Πρόεδρος, διότι μιλά στο βαθμό που συγκρούεται... «... η Έφορος Ασφαλίσεων οφείλει...», λέει το κείμενο της αναπομπής, «...να το αφήσει ανεφάρμοστο». Δεν μας έχει πείσει, προφανώς με όλα όσα έχω σημειώσει, κύριε Πρόεδρε, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για την αναπομπή του και ασφαλώς θα καταψηφίσουμε την αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι αρκετά παράδοξο όσες αναπομπές υπήρξαν από πλευράς του Προέδρου της Δημοκρατίας να αναπέμπουν ολόκληρο το νόμο και στη συγκεκριμένη περίπτωση να αναπέμπεται μόνο το συγκεκριμένο άρθρο το οποίο αφορά τούτη την τροπολογία. Δεν ξέρω αν οι συναδέλφοι θέλουν να δημιουργήσουν προηγούμενο με το να δεχθούν μια αναπομπή που αφορά μόνο τη συγκεκριμένη τροποποίηση του άρθρου. Η σωστή διαδικασία θα έπρεπε να αναπεμφθεί ολόκληρος ο νόμος και να ξαναγίνει η ψήφιση. Απ' εκεί και πέρα θεωρώ ότι δε θα έπρεπε να υπάρξει αυτό το προηγούμενο, διότι μπορεί να υπάρξουν και άλλες τροποποιήσεις νόμων που να επικαλούνται την τροποποίηση μόνο συγκεκριμένων ρητρών και όχι ολόκληρης της νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι προφανές ότι η αναπομπή του Προέδρου δυστυχώς είναι ακόμα μία ενέργεια η οποία επιχειρεί να κατοχυρώσει κεκτημένα ευνοϊκά δικαιώματα στις τράπεζες σε βάρος όλων των υπολοίπων. Και κυρίως να δημιουργήσει ή να διαιωνίσει συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, όσον αφορά τα ασφαλιστικά προϊόντα.

Γι' αυτό ακριβώς το λόγο η ΕΔΕΚ θα καταψηφίσει την αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ονούφριος Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, μου κάνει εντύπωση, είναι ωσάν να μην έγινε τίποτε από την αναπομπή μέχρι προχθές. Αυτά που είπε ο κ. Καυκαλιάς μας τα είπε η Νομική Υπηρεσία στην επιτροπή Οικονομικών. Έρχεται η Νομική Υπηρεσία και μας λέει: Καταστρατηγούνται τέσσερα, πέντε άρθρα του συντάγματος και μας τα κατονομάζει. Καταστρατηγείται η Οδηγία και παραβιάζουμε το κοινοτικό κεκτημένο. Ήρθε αιτιολογημένη γνώμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και μας λεν ότι βασικά εμείς εγγράψαμε αυτήν την αναπομπή και η Νομική Υπηρεσία την τεκμηρίωσε. Δεν μπορεί να λέμε ότι διαφωνούμε με όλους τους θεσμούς οι οποίοι είναι οι καθ' ύλην αρμόδιοι να σου πουν. Και εμείς ερωτήσαμε: «Παραβιάζεται η Οδηγία;», «Παραβιάζεται το σύνταγμα;». Ήταν ξεκάθαρη η Νομική Υπηρεσία. Δεν τα λέει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Τα λέει ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κινδυνεύουμε, κύριε Πρόεδρε, να γίνουμε οι βουλευτές, να μην πω γενικά, οι πολιτικοί του ad hoc. Ό,τι μας συμφέρει ο καθένας. Τζιαι όποτε μας συμφέρει. Εννά αποφασίσουμε; Ακούμε του Εισαγγελέα ή εν του ακούμε; Είναι ο νομικός μας σύμβουλος ή δεν είναι; Ορκιζόμαστε στο σύνταγμα, όταν εκλεγόμαστε βουλευτές ή εν ορκιζόμαστε; Έντζιε γίνεται τη μια έν' ο Εισαγγελέας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι ο νομικός μας σύμβουλος. Είναι όργανο της κυβέρνησης. Αυτό είναι καθαρό.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ναι, αλλά, θεωρώ ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό αποφασίστηκε. Δε χρειάζεται να το αποφασίσουν.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Εννά συνεχίσω τζιαι για...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δεν είναι εναντίον του επιχειρήματος σας, απλά...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Θα συνεχίσω τζιαι για τους δικούς μας συμβούλους. Στην επιτροπή η γνώμη και των νομικών συμβούλων της Βουλής... Ακόμα, δεν έχουμε μεν εκείνη τη δομή που θα θέλαμε, αλλά έχουμε λειτουργούς εξέχοντες νομικούς που είχαν την ίδια θέση όπως και η Νομική Υπηρεσία -ο κ. Λυσάνδρου εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα- αλλά και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τζιαι είμαστε προ του κινδύνου να ξεκινήσει η διαδικασία της αιτιολογημένης γνώμης με σοβαρά πρόσημα. Μας λένε ότι εκ των πραγμάτων ό,τι και να αποφασίσουμε η έφορος είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει την Οδηγία, δηλαδή να φάμε το πρόστιμο τζιαι να μεν γίνει τζιαι η δουλειά μας. Ας πούμε ότι η δουλειά μας ήταν που ήταν... Εψήφισαμε στην αρχή εμείς να μη δικαιούνται οι τράπεζες να κάμνουν τη δουλειά τους. Ε, δεν μπορεί να εφαρμοστεί.

Άρα, εκ των πραγμάτων, εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα θα αποδεχόμαστε την αναπομπή του Προέδρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος ο κ. Καυκαλιάς έχει επεξηγήσει πλήρως τους λόγους για τους οποίους δε θα έκαμνε αποδεκτή την αναπομπή. Αν επήρα το λόγο είναι για δύο σημεία: Πρώτον, είναι πολύ ενδιαφέρουσα η προσήλωση του Συναγερμού και της κυβέρνησης Αναστασιάδη στις γνωματεύσεις, στις απόψεις της Νομικής Υπηρεσίας και του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και κολλά γάντι με μια νοθεσία του προέδρου του Συναγερμού ότι δεν πρέπει να δεχόμαστε αλά καρτ κάποια πράγματα. Είναι τον ίδιο τον Γενικό Εισαγγελέα που τον εξανάγκασαν να πει το γνωστό «Ντροπή».

Δεύτερον, να θυμηθούμε πού στεκόμαστε σήμερα. Είμαστε η Βουλή των Αντιπροσώπων, έχουμε μια αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας της κυβέρνησης, της οποίας νομικός σύμβουλος της κυβέρνησης είναι ο Γενικός Εισαγγελέας, της οποίας Νομικής Υπηρεσίας κατατέθηκε μια νομική άποψη. Εδώ είμαστε ένα πολιτικό σώμα. Εμείς θεωρούμε ότι αυτή η γνωμάτευση συνάδει και με την πολιτική στόχευση της κυβέρνησης να εξυπηρετήσει τις τράπεζες. Εμείς απορρίπτουμε αυτήν την πολιτική στόχευση, η οποία σε πολύ μεγάλο βαθμό επηρεάζει μία πολύ μεγάλη μερίδα εργαζομένων που ασχολούνται αποκλειστικά με τις ασφάλειες, των οποίων δεν είναι πάρεργο οι ασφάλειες όπως για τους τραπεζίτες, αλλά είναι το κύριο βιοποριστικό επάγγελμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν ολοκληρώσαμε τις ομιλίες, να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία υπέρ ή εναντίον της αναπομπής.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Έχουμε αποτέλεσμα;

Ανακοινώστε το.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ της αναπομπής, δεκαοκτώ εναντίον της αναπομπής και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και μία αποχή, η αναπομπή γίνεται αποδεκτή*.

Πάμε τώρα στη δεύτερη αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας, η οποία είναι το πρώτο θέμα στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη και αφορά τον περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικό) Νόμο του 2019.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Νίκος Νουρής

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών επανεξέτασε σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαρτίου 2019, τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων την 1^η Μαρτίου 2019 και ο οποίος αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Όπως είναι γνωστό, με το σχετικό νομοσχέδιο που αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, πριν από την ψήφιση του αναπεμφθέντος νόμου, εσκοπείτο η τροποποίηση του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν οι διατάξεις του που ρυθμίζουν τη διαδικασία διαίρεσης και διαχωρισμού συνιδιόκτητων ακινήτων, με απώτερο στόχο την επίλυση των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν σε σχέση με την εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας έπειτα από την εισαγωγή σχετικών ρυθμίσεων στην εν λόγω βασική νομοθεσία το 2015.

Υπενθυμίζεται ότι κατά την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από την ολομέλεια του σώματος η Βουλή υιοθέτησε σχετική τροπολογία που υποβλήθηκε ενώπιόν της διαφοροποιώντας τις πρόνοιες του αρχικού νομοσχεδίου που αφορούν τον αναγκαστικό διαχωρισμό ακίνητης ιδιοκτησίας που κατέχεται εξ αδιαίρετου κατά ιδανικές μερίδες. Πιο συγκεκριμένα, με την υιοθέτηση της εν λόγω τροπολογίας αναθεωρήθηκε το νομοσχέδιο, ώστε οποιοσδήποτε συγκύριος ακίνητης ιδιοκτησίας που κατέχεται εξ αδιαίρετου κατά ιδανικές μερίδες δεν ικανοποιείται από την απόφαση του διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για αναγκαστικό διαχωρισμό ακίνητης ιδιοκτησίας που εμπίπτει σε περιοχές ανάπτυξης να δύναται να προσφύγει κατά της εν λόγω απόφασης στο Διοικητικό Δικαστήριο.

Οι λόγοι της αναπομπής του υπό αναφορά νόμου, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019, οι οποίοι παρατίθενται αυτούσιοι και κατά το δυνατόν αυτολεξεί, είναι οι ακόλουθοι:

«1. Με την πρόταση νόμου που ψηφίσθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 15 Φεβρουαρίου 2019, ο βασικός νόμος τροποποιήθηκε με την προσθήκη του εδαφίου (10) στο υπό τροποποίηση άρθρο 29 του βασικού νόμου, το οποίο ορίζει τα εξής [άρθρο 2(στ) τροποποιητικού Νόμου]:

“(10) Οποιοσδήποτε συγκύριος ο οποίος δεν ικανοποιείται από την απόφαση του Διευθυντή δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (9) δύναται να προσφύγει κατά της εν λόγω απόφασης στο Διοικητικό Δικαστήριο.”.

Κρίνεται ότι οι ως άνω διατάξεις διαταράσσουν θεμελιωδώς την νομική αλλά και τη δικαιοδοτική δομή του νομοσχεδίου, με την εισαγωγή αντικρουόμενων και αντιφατικών διατάξεων κατά τρόπο που όχι μόνο

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: ΔΗΚΟ (Παύλος Μυλωνάς).

δεν θα εξυπηρετούνται οι ίδιοι οι σκοποί του νόμου, αλλά τουναντίον, κατά τρόπο παρελκυστικό οι επηρεαζόμενοι θα παροτρύνονται σε ατέρμονες δικαστικές διαδικασίες χωρίς αποτέλεσμα, ενώ κυριότερον, σημειώνεται η παραβίαση συνταγματικών διατάξεων.

2. Συγκεκριμένα σε ό,τι αφορά στο άρθρο 2(στ) του τροποποιητικού νόμου με το οποίο γίνεται προσθήκη νέου εδαφίου (10) στο άρθρο 29, αναφέρεται στην ουσία ότι οποιοσδήποτε συγκύριος ο οποίος δεν ικανοποιείται από την απόφαση του Διευθυντή δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 29(9), δύναται να προσφύγει κατά της εν λόγω απόφασης στο Διοικητικό Δικαστήριο. Κρίνεται ότι η πιο πάνω πρόνοια έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 80 του Νόμου, Κεφάλαιο 224, καθώς και των περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Κανονισμών του 1956 (Κ.Δ.Π. 622/1956) που ρυθμίζουν όλες τις αποφάσεις του Διευθυντή βάσει του βασικού νόμου, Κεφάλαιο 224. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 80, κάθε πρόσωπο το οποίο έχει παράπονο κατά οποιασδήποτε απόφασης του Διευθυντή δύναται εντός 30 ημερών να υποβάλει έφεση στο Δικαστήριο, το οποίο σύμφωνα με το άρθρο 2 του βασικού νόμου, Κεφάλαιο 224, σημαίνει το Επαρχιακό Δικαστήριο της επαρχίας που βρίσκεται η ιδιοκτησία. Σε περίπτωση που παραμένει η υπό αναφορά πρόνοια του τροποποιητικού Νόμου, όλες οι αποφάσεις του Διευθυντή θα εφεσιβάλλονται στο οικείο Επαρχιακό Δικαστήριο συμπεριλαμβανομένου και του άρθρου 29 (π.χ. γεωργικά τεμάχια), ενώ μόνο για τις αποφάσεις που θα λαμβάνονται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (9) του άρθρου 29, προβλέπεται προσφυγή στο Διοικητικό Δικαστήριο. Σημειώνεται ότι είναι δυνατό δε, να υπάρξουν περιπτώσεις αποφάσεων του Διευθυντή που να αφορούν συνδυασμό τεμαχίων που διαιρούνται με το άρθρο 29 γενικά (π.χ. γεωργικά τεμάχια) και το εδάφιο (9) του άρθρου 29 για τις οποίες δεν θα είναι ξεκάθαρος ο τρόπος δικαστικής αμφισβήτησής τους.
3. Ειδικότερα, η ως άνω τροποποίηση του βασικού νόμου κρίνεται ως ασύμβατη με τις διατάξεις του Συντάγματος καθότι αφενός, αναθέτει μία πρόσθετη δικαιοδοσία Επαρχιακού Δικαστηρίου και ελέγχου ουσίας στο Διοικητικό Δικαστήριο, χωρίς αναθεωρητική τροποποίηση του οικείου Άρθρου 146 του Συντάγματος που προσδιορίζει το εύρος της δικαιοδοσίας του Διοικητικού Δικαστηρίου και χωρίς να γίνονται οι απαραίτητες λειτουργικές τροποποιήσεις στους οικείους νόμους, τον περί Ίδρυσης και Λειτουργίας του Διοικητικού Δικαστηρίου Νόμο του 2015 [Νόμος 131(Ι)/2015] και/ή τον περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) Νόμο [Νόμος 33/1964, τροποποιητικός Νόμος 132(Ι)/2015].
4. Υπενθυμίζεται ότι βάσει του Άρθρου 146.4, παράγραφος (δ), το πλαίσιο άσκησης έλεγχου ουσίας του Διοικητικού Δικαστηρίου, δυνάμει των διατάξεων του περί της Όγδοης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου [Ν.130(Ι)/2015], είναι περιοριστικά καθορισμένο επί φορολογικών διαφορών και διαφορών διεθνούς προστασίας:
  - “4. Επί τοιαύτης προσφυγής το Διοικητικό Δικαστήριο δύναται διά της αποφάσεως αυτού:
    - (α) να επικυρώση, εν όλω ή εν μέρει την τοιαύτην απόφασιν ή πράξιν ή παράλειψιν, ή
    - (β) να κηρύξη την απόφασιν ή την πράξιν εν όλω ή εν μέρει άκυρον και εστερημένην οιουδήποτε αποτελέσματος, ή
    - (γ) να κηρύξη την παράλειψιν εν όλω ή εν μέρει άκυρον και ότι παν το παραλειφθέν έδει να είχαν εκτελεσθή, ή
    - (δ) να τροποποιεί εν όλω ή εν μέρει την απόφαση ή την πράξη ως νόμος για Διοικητικό Δικαστήριο ήθελε ορίσει, νοουμένου ότι αυτή αφορά φορολογικό ζήτημα ή είναι απόφαση αφορώσα σε διαδικασία διεθνούς προστασίας κατά το δικαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.”.

Συνάγεται επομένως ότι η διεύρυνση του πλαισίου δικαιοδοσίας ενός Δικαστηρίου απαιτεί περίσκεψη και προηγούμενης άσκησης ελέγχου συνταγματικότητας.

5. Αφετέρου, διευκρινίζεται δε, ότι η υφιστάμενη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 80 του βασικού περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου αναφέρεται σε εφέσεις που κατατίθενται στο Επαρχιακό Δικαστήριο, ώστε οι αποφάσεις αυτές να εξεταστούν στην ουσία τους και όχι μόνο ως προς την τήρηση της αρχής της νομιμότητας, διότι με τον τρόπο αυτό είναι δυνατόν να επιλυθούν οι διαφορές αυτές ουσιαστικά και οριστικά, προς όφελος των επηρεαζομένων και της αποκατάστασης της νομικής ομαλότητας και ειρήνης. Το άρθρο 80 του βασικού νόμου προνοεί τα εξής:

“80. Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει παράπονο κατά οποιασδήποτε διαταγής, ειδοποίησης ή απόφασης του Διευθυντή, που διενεργήθηκε, δόθηκε ή λήφθηκε δυνάμει των διατάξεων του Νόμου αυτού δύναται, εντός τριάντα ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτόν της διαταγής αυτής, ειδοποίησης ή απόφασης να υποβάλει έφεση στο Δικαστήριο και το Δικαστήριο δύναται να εκδώσει επί αυτής τέτοιο διάταγμα ως ήθελε είναι δίκαιο αλλά, κανένα Δικαστήριο δεν επιλαμβάνεται οποιασδήποτε αγωγής ή διαδικασίας επί οιοιοδήποτε ζητήματος σε σχέση με το οποίο ο Διευθυντής έχει εξουσία να ενεργεί δυνάμει των διατάξεων του Νόμου αυτού, εκτός με έφεση όπως προνοείται στο άρθρο αυτό.

Νοείται ότι το Δικαστήριο δύναται, αν ικανοποιηθεί ότι λόγω απουσίας από τη Δημοκρατία, ασθένειας ή άλλης εύλογης αιτίας το παραπονούμενο πρόσωπο εμποδίζεται από του να υποβάλει έφεση εντός της περιόδου των τριάντα ημερών, να παρατείνει την προθεσμία εντός της οποίας δύναται να υποβληθεί έφεση υπό τέτοιους όρους όπως αυτό ήθελε θεωρήσει σκόπιμο.”.

6. Πρόσθετα δε της διαπίστωσης ότι το προτεινόμενο εδάφιο (9) στο άρθρο 29 συγκρούεται ευθέως με το πιο πάνω άρθρο, γεγονός που αναδεικνύει τη προβληματικότητά του από νομοτεχνικής και ουσιαστικής άποψης, υπάρχει και μία άλλη σημαντική πτυχή που θα πρέπει να αναδειχθεί. Η απόδοση στην κρίση του Διευθυντή επί των νομικών αυτών διαφορών, του χαρακτήρα εκτελεστής διοικητικής πράξης, πέραν των όσων προβληματικών πτυχών που έχουν ήδη αναφερθεί πιο πάνω, στερεί από τους επηρεαζόμενους τη δυνατότητα ουσιαστικής κρίσης και διάγνωσης των δικαιωμάτων τους εξουδετερώνοντας το δικαίωμα πρόσβασής τους στην ουσιαστική απονομή της δικαιοσύνης -που μέχρι πριν την προτεινόμενη τροποποίηση κατείχαν-, στο πεδίο που μας αφορά. Υπενθυμίζεται ότι στο πλαίσιο της άσκησης της ακυρωτικής διαδικασίας ο δικαστικός έλεγχος αναφέρεται μόνο στη νομιμότητα της διαδικασίας, χωρίς το Δικαστήριο να μπορεί να υπεισέλθει στην ουσιαστική κρίση -εν προκειμένω- του Διευθυντή, αφού δυνάμει της πάγιας νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δεν είναι επιτρεπτή η κρίση του ακυρωτικού δικαστηρίου επί τεχνικών θεμάτων. Άλλωστε έχει επίσης νομολογηθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο ότι η εξουσία αναγνώρισης ποιες πράξεις αποτελούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις εμπίπτει στην αποκλειστική του δικαιοδοσία. Ενδεικτική αναφορά μπορεί να γίνει στην ενδιάμεση απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Προσφυγή αρ. 629/1996, C.M.P. Αρχιτέκτονες και Άλλοι ν. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, ημερομηνίας 16.12.1998, στην οποία το Ανώτατο Δικαστήριο απεφάνθη ως ακολούθως:

“Έχω όμως υπόψη το σύνολο των ισχυρισμών που, αναντίρρητα, έχουν ως υπόβαθρο τεχνικές διαπιστώσεις του τύπου που έχω παραπάνω επισημάνει. Στην ακόλουθη περικοπή από τα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, σελ. 257, συμπυκνώνεται η εμπειρία του Συμβουλίου της Επικρατείας:

‘Το Συμβούλιον της Επικρατείας, ελέγχον την νομιμότητα πράξεως προσβαλλομένης δι’ αιτήσεως ακυρώσεως, απέχει του ελέγχου της ουσιαστικής κρίσεως της Διοικήσεως. Μέγας είναι ο αριθμός των επί του θέματος τούτου σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου, δι’ ών χαρακτηρίζεται ως ανέλεγκτος η υπό της διοικήσεως εκτίμησις των πραγματικών περιστατικών ή του αποδεικτικού υλικού ή της κρίσεως περί συνδρομής λόγων σκοπιμότητος ή της κρίσεως επί ζητημάτων τεχνικής φύσεως ή ειδικών γνώσεων. Ταύτα όμως, εφ’ όσον δεν συντρέχη πλάνη περί τα πράγματα, κακή χρήσις διακριτικής εξουσίας ή δεν προκύπτει έλλειψις αιτιολογίας. Το Σ.Ε. ελέγχει, ουχ ήττον, εάν τα γενόμενα δεκτά πραγματικά περιστατικά υπήχθησαν ορθώς εις τον νομικόν κανόνα.’.

Στα ίδια θέματα το Ανώτατο Δικαστήριο ακολουθεί μια παράλληλη γραμμή πλεύσεως: Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 1175, I. & G. Electrical Services Ltd. ν. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (1996) 4 Α.Α.Δ. 975 και Ανδρέας Θεοδουλίδης κ.ά. ν. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (1998) 3 Α.Α.Δ. 742.”.

Ενώ χαρακτηριστικά σημειώνεται ότι στην απόφαση του στην Χωριτική Αρχή Πραστειού Κελλακίου ν. Δημοκρατίας (1994) 4 Α.Α.Δ. 1979, το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

“Δεν υπάρχει χώρος επέμβασης του Δικαστηρίου. Η διοίκηση ενήργησε με τον πιο ορθό τρόπο για να καταλήξει στην επίδικη απόφαση. Το θέμα άπτεται καθαρά τεχνικού ζητήματος. Σχετική είναι η υπόθεση ‘Οπτικός Οίκος Θεοφανίδη Λτδ ν. Κυπριακής Δημοκρατίας’. Παρατίθεται δε ξανά η σχετική περικοπή από το σύγγραμμα του Μιχ. Δ. Στασινόπουλου ‘Δίκαιον των Διοικητικών Πράξεων’:

[...] Εκ πρακτικών όμως λόγων, ο έλεγχος του διά τεχνικών γνώσεων ενεργουμένου νομικού χαρακτηρισμού πρέπει να είναι επιφυλακτικός, [*1980] διότι, αφού ο δικαστής δεν δύναται, διά της ίδιας αυτού αντιλήψεως, ν’ αντικαταστήση την επί του νομικού χαρακτηρισμού κρίσιν του οργάνου, η προσφυγή εις τας γνώσεις ετέρου τεχνικού προσώπου δεν είναι βέβαιον ότι θ’ αποδώση αποτέλεσμα κρείσσον του προελθόντος εκ της τεχνικής πείρας των διοικητικών οργάνων’.”.

7. Παράλληλα και σε αντίθεση και/ή ασυμφωνία με το Σύνταγμα και κατά παραβίαση και του Άρθρου 179 του Συντάγματος, επιχειρείται τροποποίηση του Άρθρου 146 του Συντάγματος, χωρίς να τηρούνται οι σχετικές συνταγματικές διατάξεις, γεγονός που καθιστά την παρούσα επέμβαση της Βουλής των Αντιπροσώπων στο πεδίο της δικαστικής εξουσίας αντισυνταγματική ως παραβιάζουσα και την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, καθότι συνιστά ενέργεια που εκφεύγει του πεδίου της συνταγματικής νομοθετικής της αρμοδιότητας. Καίτοι η νομοθετική εξουσία ανήκει κατά τεκμήριο στη Βουλή των Αντιπροσώπων, η αναθεωρητική δικαιοδοσία επιβάλλεται να ασκείται ως το ίδιο το Σύνταγμα της Δημοκρατίας ορίζει, διαφορετικά ενδέχεται να αποτελέσει, όπως εν προκειμένω, εργαλείο αθέμιτης επέμβασης στο πεδίο της δικαστικής εξουσίας. Συνάγεται επομένως, ότι διαπιστώνεται παραβίαση της αρχής της διάκρισης των εξουσιών, αφού κατά παράβαση των προνοιών του Συντάγματος, ως

κατωτέρω επεξηγείται, η Βουλή των Αντιπροσώπων, ανέλαβε αντισυνταγματικά πρωτοβουλία διαχείρισης της δικαιοσύνης, ήτοι ενός τομέα που εκφεύγει εντελώς του πεδίου αρμοδιότητάς της, με τον καθορισμό του δικαστικού οργάνου που η ίδια κρίνει ως ορθότερο να είναι αρμόδιο για την εκτέλεση μέρους της δικαστικής δικαιοδοσίας που καθορίζει ο βασικός νόμος, κατά τρόπο αντισυνταγματικό.

8. Ειδικότερα υπογραμμίζεται, ότι η ρύθμιση που επιδιώχθηκε εν προκειμένω, με πρόταση νόμου από μέρους της Βουλής των Αντιπροσώπων, κρίνεται ότι συνιστά αθέμιτη επέμβαση στο πεδίο δράσης της εκτελεστικής εξουσίας και, ως εκ τούτου, συνιστά παραβίαση της αρχής της διάκρισης των εξουσιών. Το Ανώτατο Δικαστήριο στη νομολογία του έχει αναγνωρίσει το συνταγματικό υπόβαθρο της αρχής της διάκρισης των εξουσιών στην Πρόεδρος της Δημοκρατίας v. Βουλή των Αντιπροσώπων [Αρ. 3, (2011) 3 ΑΑΔ 777] και ότι, ειδικότερα, η αρχή της διάκρισης των εξουσιών, εκπορεύεται αδιαμφισβήτητα εκ του Κυπριακού Συντάγματος. Όπως έχει λεχθεί και πρόσφατα από την Ολομέλεια του Ανώτατου Δικαστηρίου στην Αναφορά 2/2017 Πρόεδρος της Δημοκρατίας v. Βουλή των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 5.2.2018:

“Έχοντας εξετάσει το αναφερόμενο ζήτημα, υπενθυμίζεται ότι η διάκριση των εξουσιών είναι όχι μόνο διάχυτη στο συνταγματικό σκελετό της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά έχει πλειστάκις αναγνωρισθεί και επιβεβαιωθεί ως η αναγκαία υποστυλώση αυτής τούτης της πολιτειακής λειτουργίας, [Πρόεδρος της Δημοκρατίας v. Βουλή των Αντιπροσώπων (Αρ. 1) (2009) 3 Α.Α.Δ. 23 και Πρόεδρος της Δημοκρατίας v. Βουλή των Αντιπροσώπων, Αναφορά Αρ. 3/2014, ημερ. 31.10.2014]. Η αρχή της διάκρισης των εξουσιών απαγορεύει και αποκλείει την άσκηση ή την ανάληψη εξουσίας εκτός της σφαίρας της αντίστοιχης αρμοδιότητας εκάστης εκ των τριών πολιτειακών εξουσιών, [Πρόεδρος της Δημοκρατίας v. Βουλή των Αντιπροσώπων (Αρ. 3) (1994) 3 Α.Α.Δ. 93].”.

9. Ενώ επίσης είναι σχετική η Γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις Αναφορές 1/94 κ.ά, Πρόεδρος της Δημοκρατίας v. Βουλής των Αντιπροσώπων (Αρ. 3), (1994) 3 Α.Α.Δ. 93, ημερομηνίας 28.2.1994:

“Η απόφαση ευρίσκεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του Συντάγματος που περιορίζουν την αρμοδιότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων για τη θεσμοθέτηση κανόνων δικαίου στην άσκηση της Νομοθετικής λειτουργίας -Άρθρο 61- και αποκλείουν επέμβαση στον τομέα της Εκτελεστικής λειτουργίας που κατανέμεται από το Σύνταγμα στα όργανα ή τις αρχές της Εκτελεστικής Εξουσίας και, κατά κύριο λόγο, στο Υπουργικό Συμβούλιο -Άρθρο 54- και παραβιάζει την αρχή της διάκρισης των Εξουσιών.

Οι λόγοι για τους οποίους αγόμεθα σ' αυτή την κατάληξη είναι, συνοπτικά, οι εξής:

- (Α) Η αρχή της διάκρισης των Εξουσιών απαγορεύει και αποκλείει την άσκηση ή την ανάληψη εξουσίας έξω από τη σφαίρα των αρμοδιοτήτων της κάθε μιας από τις τρεις Εξουσίες της Πολιτείας. Οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση άσκηση αρμοδιότητας έξω από το καθορισμένο πεδίο των λειτουργιών της κάθε Εξουσίας, αντίκειται στην αρχή της διάκρισης των Εξουσιών και προσκρούει στις διατάξεις του Συντάγματος που κατανέμουν την κρατική εξουσία στους αντίστοιχους φορείς της.

[..] Η απόφαση ευρίσκεται έξω από το νομοθετικό πεδίο..[.].”.

10. Πέραν των όσων έχουν ήδη αναφερθεί, η συγκεκριμένη διάταξη κρίνεται ως νομοτεχνικά δυσλειτουργική, καθότι με βεβαιότητα αναμένεται να προκαλέσει σύγχυση, ως προς τον τρόπο εφαρμογής της προτεινόμενης τροποποίησης έναντι άλλων διατάξεων του βασικού νόμου, όπως αυτές του άρθρου 80, υπό το φως και των συνταγματικών διατάξεων του Άρθρου 146.4.

11. Τέλος, επισύρεται η προσοχή στο ότι στην Απολογική Έκθεση που συνοδεύει το τροποποιητικό νομοσχέδιο, μεταξύ άλλων ως σκοπός της τροποποίησης οριζόταν ότι: “...με την προτεινόμενη τροποποίηση διασφαλίζεται η τήρηση των προνοιών των εδαφίων (1) έως (7) του άρθρου 29, ώστε οι συγκύριοι να έχουν τη δυνατότητα να εφεισβάλουν την απόφαση αναγκαστικού διαχωρισμού του Διευθυντή, πριν την υλοποίηση των προαναφερόμενων κατασκευαστικών έργων”, γεγονός που ενισχύσει τη θέση ότι η ένταξη του εδαφίου (10) στο άρθρο 29 του βασικού νόμου, θα καταστήσει δυσλειτουργικό το νόμο, δημιουργεί ζητήματα αντιφατικότητας στις ρυθμίσεις του, ενώ παραβλέπει το όλο σύστημα δικαιοδοτικής προστασίας που καθορίζεται στον ισχύοντα νόμο.».

Κατά την εξέταση του αναπεμφθέντος νόμου, ο διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επανέλαβαν τους νομικούς και συνταγματικούς λόγους για τους οποίους κρίθηκε σκόπιμη η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας και ζήτησαν όπως αυτή τύχει αποδοχής από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα αποφάσισε να εισηγηθεί στη Βουλή να μην εμμένει στην αρχική απόφασή της σε σχέση με τη συμπερίληψη της υπό αναφορά τροπολογίας στον ψηφισθέντα νόμο, αποδεχόμενη την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Συναφώς, υποβάλλεται στην ολομέλεια του σώματος για ψήφιση νέο κείμενο νόμου, το οποίο διαλαμβάνει τις πρόνοιες που περιλάμβανε το σχετικό νομοσχέδιο στο στάδιο που προωθήθηκε για ψήφιση σε νόμο την 1^η Μαρτίου 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αποδοχής της αναπομπής και της ψήφισης του αναδιαμορφωμένου κειμένου νόμου;

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο υπέρ της αναπομπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Γίνεται ομόφωνα αποδεκτή η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας και το αναδιαμορφωμένο κείμενο ψηφίζεται σε νόμο.

Επειδή είμαστε στα θέματα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, να σας ενημερώσω ότι τα θέματα με τους αριθμούς 2 μέχρι και 8 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Επανερχόμαστε τώρα στα θέματα της κανονικής ημερήσιας διάταξης. Τώρα ξεκινούμε την κανονική ημερήσια διάταξη, έτσι για να κοιτάζετε και τα ρολόγια σας.

Για τα θέματα 2 και 3 στην ημερήσια διάταξη η συζήτηση θα διεξαχθεί από κοινού, επειδή είναι συναφή. Τα θέματα αυτά είναι εξ αναβολής και τιτλοφορούνται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018» και «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, ώστε να αναθεωρηθεί ο τρόπος καθορισμού των τελών κυκλοφορίας μηχανοκίνητων οχημάτων κατηγορίας M1 και N1, τα οποία θα εγγραφούν για πρώτη φορά στη Δημοκρατία. Σημειώνεται ότι οι πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου δεν επηρεάζουν τα μηχανοκίνητα οχήματα τα οποία είναι ήδη εγγεγραμμένα και κυκλοφορούν στη Δημοκρατία ούτε όσα οχήματα έχουν εισαχθεί ή μεταφερθεί στη Δημοκρατία και δεν έχουν εγγραφεί ή έχουν φορτωθεί με προορισμό νόμιμο λιμάνι της Δημοκρατίας.

Τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, με στόχο την επιβολή μηδενικού συντελεστή φόρου κατανάλωσης σε σχέση με τα οδικά μηχανοκίνητα οχήματα.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ.5) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος	Χριστάκης Τζιοβάνης
Ζαχαρίας Κουλίας, εκπροσωπώντας	Αντρέας Φακοντής
τον κ. Χαράλαμπο Πιπτοκοπίτη	Κώστας Κώστα
Δημήτρης Δημητρίου	Ηλίας Μυριάνθους
Ευθύμιος Δίπλαρος	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Ιανουαρίου και στις 18 και την 21^η Φεβρουαρίου 2019. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Τελωνείων και του Τμήματος Φορολογίας του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του ΕΤΕΚ, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, της ΠΟΒΕΚ, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Μηχανοκινήτων Οχημάτων (ΣΕΜΟ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Εμπορίας Αυτοκινήτων (ΠΑΣΕΑ), του Συνδέσμου Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Βραχυπρόθεσμης και Μακροπρόθεσμης

Ενοικίασης Οχημάτων (CVRLA), του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Αυτοκινήτων Ενοικίασεως (CCRA), του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής. Ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ενοικίασεως Αυτοκινήτων Κύπρου (ΣΕΕΑΚ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι το υπό εξέταση νομοσχέδιο κατατέθηκε μαζί με το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», που προβλέπει την κατάργηση των φόρων κατανάλωσης σε όλα τα μηχανοκίνητα οχήματα, και παραπέμφθηκαν στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και Οικονομικών και Προϋπολογισμού για από κοινού εξέτασή τους. Τα δύο νομοσχέδια εξετάστηκαν μαζί σε μια κοινή συνεδρία των δύο επιτροπών, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2019, ενώ οι υπόλοιπες συνεδρίες των επιτροπών για τα εν λόγω νομοσχέδια πραγματοποιήθηκαν ξεχωριστά.

Σκοπός του νομοσχεδίου, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, ώστε να αναθεωρηθεί ο τρόπος καθορισμού των τελών κυκλοφορίας μηχανοκίνητων οχημάτων κατηγορίας M1 και N1 τα οποία θα εγγραφούν για πρώτη φορά στη Δημοκρατία. Σημειώνεται ότι οι πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου δεν επηρεάζουν τα μηχανοκίνητα οχήματα τα οποία είναι ήδη εγγεγραμμένα και κυκλοφορούν στη Δημοκρατία ούτε όσα οχήματα έχουν εισαχθεί ή μεταφερθεί στη Δημοκρατία και δεν έχουν εγγραφεί ή έχουν φορτωθεί με προορισμό νόμιμο λιμάνι της Δημοκρατίας.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Αύξηση του τέλους κυκλοφορίας οχημάτων κατηγορίας M1 με υψηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂).
2. Αύξηση του τέλους κυκλοφορίας οχημάτων κατηγορίας M1 και N1 ανάλογα με την ηλικία του οχήματος που εγγράφονται για πρώτη φορά στη Δημοκρατία.
3. Παροχή κινήτρων για απόσυρση παλαιών οχημάτων.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Οδικών Μεταφορών και τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, οι φόροι κατανάλωσης και τα τέλη κυκλοφορίας των οχημάτων κατηγορίας M1 υπολογίζονται από την 1^η Ιανουαρίου 2014 με βάση την παράμετρο του διοξειδίου του άνθρακα. Η χρήση αυτής μόνο της παραμέτρου στον καθορισμό των τελών κυκλοφορίας διαπιστώθηκε ότι δε βοηθά στην αντιμετώπιση του προβλήματος που δημιουργείται από άλλες ρυπογόνες ουσίες που εκπέμπονται ή/και δημιουργούνται από τα καυσαέρια των αυτοκινήτων, όπως είναι τα οξείδια του αζώτου, τα μικροσωματίδια και οι οργανικές πτητικές ουσίες, που επηρεάζουν άμεσα την ανθρώπινη υγεία, αφού προκαλούν αναπνευστικά, καρδιακά και άλλα προβλήματα, καθώς και το τοπικό περιβάλλον.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, πολλά κράτη έλαβαν τα τελευταία χρόνια δραστικά μέτρα για περιορισμό της χρήσης οχημάτων παλαιάς αντιρρυπαντικής τεχνολογίας, με ιδιαίτερη στόχευση τα πετρελαιοκίνητα οχήματα, τα οποία θεωρούνται υπεύθυνα για υψηλές εκπομπές οξειδίων του αζώτου και μικροσωματιδίων. Ως επακόλουθο τα εν λόγω μέτρα μείωσαν κατακόρυφα τις τιμές των οχημάτων μεγάλης ηλικίας στα κράτη αυτά, ιδιαίτερα των πετρελαιοκίνητων, με αποτέλεσμα τα οχήματα αυτά να πωλούνται και να μεταφέρονται σε άλλα κράτη, μεταξύ αυτών και στην Κύπρο. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία που αφορούν την εγγραφή οχημάτων στην Κύπρο, τα τελευταία χρόνια αυξάνεται με ραγδαίο ρυθμό ο μέσος όρος ηλικίας των οχημάτων που εγγράφονται για πρώτη φορά, το ποσοστό εγγραφών μεταχειρισμένων οχημάτων στο σύνολο των εγγραφών και το ποσοστό μεταχειρισμένων πετρελαιοκίνητων οχημάτων στο σύνολο των εγγραφών.

Πέραν των πιο πάνω στοιχείων, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τα αποδεκτά ανώτατα όρια στις εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων (π.χ. οξείδια του αζώτου, αιωρούμενα σωματίδια) και θερμοκηπιακών ρύπων (π.χ. CO₂) έχουν αναθεωρηθεί προς τα κάτω σε μεγάλο βαθμό και για να επιτευχθούν οι στόχοι, χρειάζεται να ληφθούν μέτρα για περιορισμό τους. Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει προβεί σε πλήρη αναθεώρηση των κανονισμών/προδιαγραφών που ρυθμίζουν τις εκπομπές και τους ρύπους για τα καινούρια οχήματα, γεγονός που οδήγησε μεταξύ άλλων στην αύξηση του καταγεγραμμένου για τα καινούρια οχήματα διοξειδίου του άνθρακα, το οποίο αποτελεί την παράμετρο υπολογισμού των φόρων και τελών στη Δημοκρατία με βάση το υφιστάμενο καθεστώς. Συναφώς, σε περίπτωση που δεν αλλάξει ο τρόπος υπολογισμού των τελών κυκλοφορίας με παραμέτρους πέραν αυτής του διοξειδίου του άνθρακα, τα τέλη κυκλοφορίας των καινούριων οχημάτων κατηγορίας M1 θα αυξηθούν ουσιαστικά με σοβαρές επιπτώσεις στην αγορά αυτοκινήτου και στον ρυθμό ανανέωσης του στόλου.

Στο νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπεται ο καθορισμός των τελών κυκλοφορίας ως ακολούθως:

1. Για τα οχήματα κατηγορίας M1, με βάση τις εκπομπές CO₂, με την ισχύουσα παράμετρο αλλά με αυξημένη χρέωση για οχήματα με υψηλές και πολύ υψηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

2. Για τα οχήματα κατηγορίας N1, με βάση τον κυβισμό της μηχανής του οχήματος, ως η ισχύουσα παράμετρος χωρίς οποιαδήποτε διαφοροποίηση.
3. Επιπρόσθετα των όσων αναφέρονται πιο πάνω, για τα οχήματα και των δύο κατηγοριών, με βάση τις εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων, με νέα παράμετρο που θα διαφοροποιεί τα τέλη κυκλοφορίας των οχημάτων που θα εγγράφονται για πρώτη φορά, ανάλογα με την ηλικία τους κατά την ημερομηνία εγγραφής τους, ούτως ώστε να λαμβάνεται υπόψη η αντιρρυπαντική τεχνολογία που χρησιμοποιείται κατά την περίοδο κατασκευής του οχήματος.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Τελωνείων και του Τμήματος Φορολογίας του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή.

Ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, ανέφερε ότι η οργάνωσή του δεν ικανοποιείται πλήρως από το περιεχόμενο του νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος του ΚΕΒΕ, αφού συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις του νομοσχεδίου, εισηγήθηκε τροποποίηση αυτού, ώστε να περιληφθεί σε αυτό ξεχωριστή κατηγορία για τα ηλεκτρικά και υβριδικά οχήματα.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ διαφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις του νομοσχεδίου υποστηρίζοντας ότι οι πρόνοιές του δε θα βοηθήσουν στην επίτευξη των στόχων της Δημοκρατίας, όσον αφορά τις εκπομπές των ρύπων.

Ο εκπρόσωπος του ΣΕΜΟ συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΕΑ κατέθεσαν γραπτό υπόμνημα για τις επιμέρους θέσεις τους. Ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με την αρχή «Ο ρυπαίνω πληρώνω», όμως διαφώνησαν με τον τρόπο που αυτή διαπνέει το νομοσχέδιο. Οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν μεταξύ άλλων όπως διευρυνθούν τα κριτήρια του καθορισμού του τέλους κυκλοφορίας πέραν της ηλικίας του οχήματος.

Οι εκπρόσωποι του CVRLA και του CCRA, αφού συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις του νομοσχεδίου, εισηγήθηκαν μεταξύ άλλων όπως δοθούν κίνητρα για απόσυρση παλαιών οχημάτων και αγορά νέων, υβριδικών οχημάτων. Για τις επιμέρους θέσεις τους οι εκπρόσωποι του CVRLA κατέθεσαν γραπτό υπόμνημα.

Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, ανέφερε μεταξύ άλλων ότι η κυβέρνηση θα έπρεπε να ρυθμίσει σε όλους τους τομείς το θέμα της μείωσης των ρύπων και όχι αποσπασματικά για τα οχήματα μόνο μέσω της αύξησης των τελών κυκλοφορίας, ενώ αναφέρθηκε και στις περιπτώσεις κρατών που έχουν εξαγγείλει την απαγόρευση εισαγωγής οχημάτων που χρησιμοποιούν συμβατικά καύσιμα μετά το 2030.

Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου από την επιτροπή, την τελευταία απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα εξής ζητήματα:

1. Ο καθορισμός του τέλους κυκλοφορίας με βάση την ηλικία του οχήματος.
2. Η ενδεχόμενη ανισότητα που θα δημιουργηθεί από την πιθανή χρέωση διαφορετικών τελών κυκλοφορίας για ίδια οχήματα, με ίδιους ρύπους, αλλά με διαφορετική ημερομηνία εγγραφής τους.
3. Το προτεινόμενο σχέδιο απόσυρσης παλαιών οχημάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, εισηγήθηκε στους κυβερνητικούς αρμοδίους όπως, αφού διαβουλευτούν εκ νέου με όλους τους εμπλεκόμενους και αφού μελετήσουν τους προβληματισμούς της επιτροπής, καταθέσουν σε αυτή αναθεωρημένο κείμενο για συνέχιση και ολοκλήρωση της συζήτησης του όλου θέματος.

Υλοποιώντας τις πιο πάνω εισηγήσεις της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, αφού διαβουλευτήκαν με τους ενδιαφερόμενους φορείς, κατέθεσαν στην επιτροπή, με τη συναίνεση της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, αναθεωρημένο κείμενο, στο οποίο περιλήφθηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός της επιπρόσθετης χρέωσης στο τέλος κυκλοφορίας λαμβάνοντας υπόψη την παράμετρο της εκ κατασκευής αντιρρυπαντικής τεχνολογίας του οχήματος (πρότυπα EURO) αντί της ηλικίας του οχήματος κατά την ημερομηνία εγγραφής του.
2. Πίνακας αντιστοιχίας των προτύπων EURO με άλλα διεθνή και εθνικά πρότυπα (π.χ. ιαπωνικό πρότυπο για τις εκπομπές).

3. Διαφοροποίηση της προτεινόμενης μεταβατικής διάταξης που προβλέπει ότι τα νέα τέλη δε θα εφαρμόζονται σε οχήματα που ήδη βρίσκονται στην Κύπρο και δεν έχουν ακόμη εγγραφεί, καθώς και σε οχήματα που έχουν ήδη φορτωθεί με προορισμό τη Δημοκρατία.
4. Επιμέρους τροποποιήσεις των προνοιών του που αφορούν τη μάζα εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα.

Συναφώς με τα πιο πάνω, στο αναθεωρημένο κείμενο δεν περιλήφθηκαν πρόνοιες για σχέδιο απόσυρσης παλαιών οχημάτων.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας εξέφρασε κάποιες επιφυλάξεις όσον αφορά πιθανή σύγκρουση της εθνικής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό δίκαιο, όχι σε σχέση με τη συγκεκριμένη τροποποίηση, αλλά γενικότερα σε σχέση με τις διαχρονικές τροποποιήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας που αφορούν τον τρόπο καθορισμού των τελών κυκλοφορίας. Συγκεκριμένα, όπως η ίδια ανέφερε, πιθανόν να αποτελεί δυσμενή διάκριση η διαφορά που προκύπτει στο τέλος κυκλοφορίας που θα καταβάλλει κάποιος αγοραστής, σε περίπτωση αγοράς οχήματος από άλλο κράτος μέλος και όχι από την Κύπρο, εάν αυτό θα είναι υψηλότερο για το ίδιο όχημα που θα αγοραστεί στην Κύπρο.

Ο εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ, ο οποίος παρευρέθηκε κατά τη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής, συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και εισηγήθηκε όπως προωθηθεί από την εκτελεστική εξουσία σχέδιο απόσυρσης παλαιών οχημάτων και σχέδιο ενίσχυσης της αγοράς υβριδικών οχημάτων.

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΕΑ κατέθεσαν γραπτό υπόμνημα με τις επιμέρους θέσεις τους επί του αναθεωρημένου κειμένου.

Στο πλαίσιο της μελέτης του αναθεωρημένου κειμένου από την επιτροπή, την τελευταία απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Ο καθορισμός του τέλους κυκλοφορίας με βάση τα πρότυπα εκπομπών EURO. Σημειώνεται ότι η επιτροπή είχε προτείνει όπως το τέλος κυκλοφορίας καθορίζεται με βάση τους ρύπους εκάστου οχήματος.
2. Το ύψος των τελών κυκλοφορίας οχημάτων για κατηγορίες πέραν των M1 και N1.
3. Η μη συμπερίληψη στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου προνοιών αναφορικά με το σχέδιο απόσυρσης παλαιών οχημάτων. Σημειώνεται ότι η επιτροπή ζήτησε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους όπως ετοιμάσει και καταθέσει στη Βουλή ολοκληρωμένο σχέδιο για το εν λόγω ζήτημα.
4. Η προαναφερόμενη επιφύλαξη της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας για ενδεχόμενη δυσμενή διάκριση αναφορικά με την καταβολή τελών κυκλοφορίας.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, διασκεδάζοντας τις ανησυχίες μελών της επιτροπής για ενδεχόμενη ανισότητα στο ύψος των τελών κυκλοφορίας όμοιων οχημάτων, ενημέρωσαν την επιτροπή ότι το εν λόγω ζήτημα έχει κριθεί με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε προηγούμενες τροποποιήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας για το εν λόγω θέμα και δε θεωρήθηκε ότι αποτελεί δυσμενή διάκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος, του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, να τροποποιήσει τον πίνακα που καθορίζει τους συντελεστές των μερών της μάζας εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα (συνδυασμένος κύκλος) σε γραμμάρια ανά χιλιόμετρο του μηχανοκίνητου οχήματος, ώστε για μέρος μάζας μεγαλύτερο των 150 (gr/km) και μικρότερο ή ίσο των 180 (gr/km) ο συντελεστής να είναι €5/(gr/km), αντί €6/(gr/km), και για μέρος μάζας μεγαλύτερο των 180 (gr/km) ο συντελεστής να είναι €10/(gr/km), αντί €12/(gr/km).
2. Κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, να τροποποιήσει τον πίνακα που καθορίζει τα ποσά που θα προστίθενται στο τέλος κυκλοφορίας και θα υπολογίζονται ανάλογα με τα πρότυπα εκπομπών EURO που πληροί το όχημα εκ κατασκευής του, ώστε για τα πετρελαιοκίνητα ή διπλής προώσεως με μία εκ των πηγών ενέργειας το πετρέλαιο με πρότυπο εκπομπών EURO 5 να αυξηθούν από €200 σε €250, για τα πετρελαιοκίνητα ή διπλής προώσεως με μία εκ των πηγών ενέργειας το πετρέλαιο με πρότυπο εκπομπών EURO 4 και προγενέστερο ή εκτός προτύπου EURO να αυξηθούν από €500 σε €600 και για τα βενζινοκίνητα ή διπλής προώσεως με μία εκ των πηγών ενέργειας τη βενζίνη με πρότυπο εκπομπών EURO 4 και προγενέστερο ή εκτός προτύπου EURO να αυξηθούν από €250 σε €300.

3. Ομόφωνα να υιοθετήσει τις υπόλοιπες πρόνοιες του νομοσχεδίου όπως αυτές κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, αφού προηγουμένως επιφέρει νομοτεχνικής φύσεως βελτιώσεις για σκοπούς πληρέστερης σαφήνιάς τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο σύμφωνα με τις ομόφωνες ή κατά πλειοψηφία θέσεις της, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούπτας	Αντρέας Καυκαλιάς
Αβέρωφ Νεοφύτου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11, 18 και 25 Φεβρουαρίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας και του Τμήματος Τελωνείων του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του ΕΤΕΚ, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, της ΠΟΒΕΚ, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Μηχανοκινήτων Οχημάτων (ΣΕΜΟ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Εμπορίας Αυτοκινήτων (ΠΑΣΕΑ), του Συνδέσμου Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Βραχυπρόθεσμης και Μακροπρόθεσμης Ενοικίασης Οχημάτων (CVRLA), του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Αυτοκινήτων Ενοικίασεως (CCRA), του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής.

Σημειώνεται ότι το υπό εξέταση νομοσχέδιο κατατέθηκε μαζί με το νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018» και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για από κοινού εξέτασή τους. Τα δύο νομοσχέδια εξετάστηκαν μαζί σε μία κοινή συνεδρία των δύο επιτροπών, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2019, ενώ οι υπόλοιπες συνεδρίες των επιτροπών για τα εν λόγω νομοσχέδια έγιναν ξεχωριστά.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, με στόχο την κατάργηση του φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα οδικά μηχανοκίνητα οχήματα.

Σημειώνεται ότι σκοπός του νομοσχεδίου με τίτλο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018» είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να αναθεωρηθεί ο τρόπος καθορισμού των τελών κυκλοφορίας μηχανοκινήτων οχημάτων κατηγορίας M1 (οχήματα μεταφοράς μέχρι οκτώ επιβατών μη περιλαμβανομένου του οδηγού) και N1 (οχήματα μεταφοράς εμπορευμάτων με μέγιστη μιστή μάζα 3 500 κιλά) τα οποία θα εγγραφούν για πρώτη φορά στη Δημοκρατία.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τα υπό αναφορά νομοσχέδια:

1. Οι φόροι κατανάλωσης και τα τέλη κυκλοφορίας των οχημάτων κατηγορίας M1 υπολογίζονται, από την 1^η Ιανουαρίου 2014, με βάση την παράμετρο του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂). Η χρήση μόνο αυτής της παραμέτρου στον καθορισμό των τελών κυκλοφορίας διαπιστώθηκε ότι δε συμβάλλει στην αντιμετώπιση του προβλήματος που δημιουργείται από άλλες ρυπογόνες ουσίες που εκπέμπονται ή/και δημιουργούνται από τα καυσαέρια των αυτοκινήτων, οι οποίες επηρεάζουν άμεσα την ανθρώπινη υγεία και το τοπικό περιβάλλον.
2. Αριθμός κρατών έχει λάβει τα τελευταία χρόνια δραστικά μέτρα για τον περιορισμό της χρήσης οχημάτων παλαιάς αντιρρυπαντικής τεχνολογίας, με ιδιαίτερη στόχευση τα πετρελαιοκίνητα οχήματα, τα οποία θεωρούνται υπεύθυνα για υψηλές εκπομπές οξειδίων του αζώτου και μικροσωματιδίων. Τα μέτρα αυτά οδηγούν στην κατακόρυφη μείωση των τιμών των οχημάτων μεγάλης ηλικίας στα κράτη αυτά, ιδιαίτερα των πετρελαιοκινήτων, με αποτέλεσμα να πωλούνται και μεταφέρονται σε άλλα κράτη, μεταξύ αυτών και στην Κύπρο.

3. Με βάση τα στατιστικά στοιχεία εγγραφής οχημάτων στην Κύπρο, παρατηρείται ότι τα τελευταία χρόνια αυξάνονται ραγδαία ο μέσος όρος ηλικίας των οχημάτων που εγγράφονται για πρώτη φορά, το ποσοστό εγγραφών μεταχειρισμένων οχημάτων στο σύνολο των εγγραφών και το ποσοστό μεταχειρισμένων πετρελαιοκινήτων οχημάτων στο σύνολο των εγγραφών.
4. Τα ανώτατα όρια εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων και τα ανώτατα όρια θερμοκηπιακών εκπομπών που αναλογούν στη Δημοκρατία έχουν αναθεωρηθεί προς τα κάτω σε μεγάλο βαθμό και ως εκ τούτου είναι απαραίτητη η λήψη μέτρων για τον περιορισμό τους.
5. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει προβεί σε πλήρη αναθεώρηση των κανονισμών/προδιαγραφών που ρυθμίζουν τις εκπομπές και τους ρύπους για τα καινούργια αυτοκίνητα, γεγονός το οποίο οδήγησε, μεταξύ άλλων, σε αύξηση του καταγεγραμμένου CO₂ για καινούργια οχήματα, το οποίο αποτελεί την παράμετρο υπολογισμού των φόρων και τελών. Η εξέλιξη αυτή, σε περίπτωση μη λήψης οποιωνδήποτε μέτρων εκ μέρους της Δημοκρατίας για αναθεώρηση της εθνικής νομοθεσίας, θα οδηγήσει σε ουσιαστικές αυξήσεις στους φόρους κατανάλωσης και στα τέλη κυκλοφορίας των καινούργιων οχημάτων κατηγορίας M1, με αποτέλεσμα να επέλθουν σοβαρές επιπτώσεις στην αγορά αυτοκινήτων και στον ρυθμό ανανέωσης του στόλου οχημάτων στην Κύπρο. Ως εκ τούτου, κρίθηκε αναγκαία η τροποποίηση των σχετικών νομοθεσιών, προκειμένου να ρυθμιστεί το ζήτημα.

Περαιτέρω, σε σχέση με τον φόρο κατανάλωσης και με βάση τα ίδια στοιχεία αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Η κατάργηση του φόρου κατανάλωσης αποτελεί ένα εκ των τριών βασικών μέτρων που προωθούνται με τα νομοσχέδια και αποσκοπεί στη διόρθωση των στρεβλώσεων που δημιουργεί ο εν λόγω φόρος στην αγορά, όπως και στην απλοποίηση του φορολογικού συστήματος οχημάτων και των διαδικασιών, καθώς και στη μείωση του διοικητικού κόστους για την εγγραφή οχημάτων.
2. Ο φόρος κατανάλωσης αποτελεί για τα καινούργια οχήματα πρόσθετη επιβάρυνση, αυξάνοντας την αρχική τιμή αγοράς τους, ενώ για τα μεταχειρισμένα οχήματα είναι μικρότερος συγκριτικά με τα καινούργια οχήματα, αφού το ύψος του μειώνεται αναλόγως, μεταξύ άλλων, της ηλικίας του οχήματος. Επιπροσθέτως, στις περιπτώσεις που το όχημα είναι πολύ μεγάλης ηλικίας, ο φόρος κατανάλωσης σχεδόν εξαλείφεται. Συναφώς, ο τρόπος με τον οποίο επιβάλλεται ο φόρος κατανάλωσης έχει ως αποτέλεσμα την αργή ανανέωση του στόλου των οχημάτων στην Κύπρο, με αρνητικές συνέπειες τόσο στα επίπεδα εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων όσο και στην οδική ασφάλεια.
3. Με την εφαρμογή του προτεινόμενου μέτρου αναμένεται να προκύψει απώλεια κρατικών εσόδων, η οποία όμως προβλέπεται να αντισταθμιστεί σταδιακά μέσω των εσόδων που θα προκύπτουν από τα νέα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων που θα εγγράφονται για πρώτη φορά.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε, μεταξύ άλλων, ότι με βάση την ισχύουσα νομοθεσία ο φόρος κατανάλωσης υπολογίζεται στη βάση των επιπέδων εκπομπών CO₂ των οχημάτων σε κλιμακωτή βάση, ενώ στην περίπτωση των μεταχειρισμένων οχημάτων ο φόρος απομειώνεται με βάση τον τύπο, την ηλικία και τα διανυθέντα χιλιόμετρα του οχήματος. Στόχος του Υπουργείου Οικονομικών είναι η προώθηση φιλικότερης προς το περιβάλλον φορολόγησης των οχημάτων, η οποία θα επιτευχθεί με την προώθηση των δύο νομοσχεδίων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του εν λόγω νομοσχεδίου η επιτροπή ζήτησε από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών περαιτέρω ενημέρωση αναφορικά με τους επιδιωκόμενους σκοπούς, καθώς και τα πλεονεκτήματα που θα προκύψουν από την κατάργηση του φόρου κατανάλωσης.

Συναφώς, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι η κατάργηση του φόρου κατανάλωσης θα επιφέρει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Απλοποίηση του φορολογικού πλαισίου που διέπει τα μηχανοκίνητα οχήματα.
2. Εξάλειψη της κριτικής που δέχεται η Δημοκρατία σε ευρωπαϊκό επίπεδο αναφορικά με την ελεύθερη διακίνηση των οχημάτων.
3. Μείωση του διοικητικού κόστους για το κράτος.

Σημειώνεται ότι η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών κατέθεσε επίσης σημείωμα στο οποίο αναλύονται επιπρόσθετα τα ζητήματα που αφορούν τον φόρο κατανάλωσης.

Επί του ίδιου ζητήματος εκπρόσωπος του Τμήματος Φορολογίας, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, επισήμανε ότι με την κατάργηση του φόρου κατανάλωσης στα οχήματα ενδεχομένως να δημιουργηθεί πρόβλημα όσον αφορά τη διαδικασία είσπραξης του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) για καινούργια κοινοτικά οχήματα που θα εισάγονται από ιδιώτες και συναφώς, πρόσθεσε η ίδια εκπρόσωπος, πρέπει να εξευρεθεί εναλλακτική διαδικασία αποτελεσματικής είσπραξης του ΦΠΑ.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε επ' αυτού ότι πρόθεση της εκτελεστικής εξουσίας είναι να διασφαλιστούν τα έσοδα του κράτους από τον ΦΠΑ και για τον σκοπό αυτό βρίσκεται ήδη υπό μελέτη,

σε συνεργασία με το Τμήμα Φορολογίας και το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, η διαδικασία εισαγωγής των αναγκαίων μηχανισμών ελέγχου.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία των μελών της αποφάσισε όπως το κείμενο του νομοσχεδίου τροποποιηθεί, ώστε, αντί της προτεινόμενης κατάργησης του φόρου κατανάλωσης, εφαρμοστεί η επιβολή μηδενικού συντελεστή φόρου κατανάλωσης, κατά τρόπο που να διασφαλίζεται ο αποτελεσματικότερος έλεγχος της όλης διαδικασίας.

Σημειώνεται ότι μέλη της επιτροπής υποστήριξαν όπως αντί της επιβολής μηδενικού συντελεστή φόρου κατανάλωσης επιβληθεί κλιμακωτή φορολόγηση, καθότι αυτή κρίνεται ως δικαιότερη πρακτική, επιβαρύνοντας περισσότερο τα πιο ρυπογόνα οχήματα, και συναφώς επιφυλάχθηκαν ως προς την κατάθεση σχετικών τροπολογιών επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών αποφάσισε κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης να εισηγηθεί την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 2 θέμα μέρος του νομοσχεδίου είναι ομόφωνο και ένα μέρος του, που αφορά την τροποποίηση του πίνακα, έχει διαμορφωθεί κατά πλειοψηφία. Υπάρχουν τροπολογίες ΔΗΚΟ-ΑΚΕΛ, Οικολόγων, ΕΔΕΚ, ΑΚΕΛ και ΑΚΕΛ-Οικολόγων. Η πρώτη και η τελευταία είναι από δύο κόμματα.

Για το υπ' αριθμόν 3 θέμα ΔΗΚΟ-ΔΗΣΥ-Αλληλεγγύη. Εντάξει, αυτό δε μας αφορά, θα φανεί τώρα. Τροπολογία ΑΚΕΛ-Οικολόγων, τροπολογία ΕΔΕΚ, τροπολογία Οικολόγων.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, φαντάζομαι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα γίνει ταυτόχρονη συζήτηση και για τα δύο θέματα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Θα γίνει ταυτόχρονα η συζήτηση και για τα δύο και θα πάμε σε χρόνο όχι περισσότερο των πέντε λεπτών για τον ΔΗΣΥ και το ΑΚΕΛ, όχι περισσότερο των τεσσάρων για το ΔΗΚΟ και τρία λεπτά οι υπόλοιποι.

Ποιος θέλει να μιλήσει;

Ο πρόεδρος της επιτροπής.

Απολογούμαι, αλλά εσείς που με πιάσατε λάθος τώρα πρέπει να δεχτείτε να μιλήσει εκ μέρους όλων σας ο πρόεδρος της επιτροπής και να τελειώνουμε!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Νομίζω εννά δεχτούν!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα απ' όλα νιώθω την υποχρέωση να ευχαριστήσω θερμά όλους τους συναδέλφους -να κάνουν λίγη ησυχία οι συνάδελφοι- μέλη της επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την άψογη συνεργασία τους, που, μετά από έντονες συζητήσεις και ανταλλαγή απόψεων σε θεαλλώδεις συνεδριάσεις για το πολύ δύσκολο νομοσχέδιο που αφορά τα τέλη κυκλοφορίας για τα νεοεισερχόμενα οχήματα στη Δημοκρατία, καταφέραμε να βρούμε συναίνεση σε πολλά σημεία και να φέρουμε σήμερα τα νομοσχέδια ενώπιον της ολομέλειας για ψήφιση. Ευχαριστίες επίσης εκφράζω στις υπηρεσίες της Βουλής και ιδιαίτερα στις γραμματείες της επιτροπής μας, τη Μαρία Κινάνη και τη Θεοδώρα Βασιλείου.

Δεύτερον, θέλω να ξεκαθαρίσω για ακόμη μια φορά, για να καταλάβει και ο κόσμος που μας ακούει, ότι οι πρόνοιες των υπό συζήτηση νομοσχεδίων δεν επηρεάζουν τα μηχανοκίνητα οχήματα τα οποία είναι ήδη εγγεγραμμένα και κυκλοφορούν στην Κυπριακή Δημοκρατία ούτε όσα οχήματα έχουν εισαχθεί ή μεταφερθεί στη Δημοκρατία και δεν έχουν εγγραφεί ή έχουν φορτωθεί με προορισμό νόμιμο λιμάνι της Δημοκρατίας. Επομένως, αυτά τα οχήματα που κατέχει ο κόσμος δεν επηρεάζονται καθόλου.

Τώρα, όσον αφορά την τροπολογία που εισηγούμαστε ως Δημοκρατικό Κόμμα και που έχει υιοθετηθεί από το ΑΚΕΛ και προτείνεται από κοινού, έχει ως στόχο την τροποποίηση των τιμών στα πρότυπα εκπομπών στο EURO 6 και EURO 5B, τα οποία περιλαμβάνουν οχήματα που λόγω της τεχνολογίας των κινητήρων τους εκπέμπουν χαμηλούς ρύπους και είναι σχετικά μικρής ηλικίας οχήματα. Ήτοι, με την προτεινόμενη τροπολογία επιδιώκουμε να επιφέρουμε τις εξής αλλαγές: Πρώτον, στο EURO 6, στο πετρελαιοκίνητο, από εκατόν ευρώ σε μηδέν ευρώ και, δεύτερον, διαχωρίζουμε το EURO 5 σε EURO 5A και EURO 5B, όπου το EURO 5B, το βενζινοκίνητο, από εκατόν ευρώ το μηδενίζουμε και το πετρελαιοκίνητο από €250 το μειώνουμε στα €50. Έτσι, με αυτή μας την τροπολογία επιδιώκουμε τα μεσαία και χαμηλά εισοδηματικά στρώματα του λαού μας, που δεν έχουν τη δυνατότητα να αγοράσουν καινούρια οχήματα, να μπορούν να αγοράζουν μεταχειρισμένα οχήματα πέντε με έξι χρόνων, τα οποία, λόγω της τεχνολογίας τους, είναι φιλικά προς το περιβάλλον, αφού εκπέμπουν χαμηλούς ρύπους, και φθηνότερα.

Τέλος, επισημαίνω για ακόμη μια φορά και ενώπιον της ολομέλειας -και το τονίζω- την ανάγκη όπως η κυβέρνηση μεριμνήσει άμεσα και φέρει ένα γενναίο δωρο και ελκυστικό πακέτο για απόσυρση των παλιών οχημάτων, τα οποία εκπέμπουν υψηλές τιμές ρύπων. Εδώ βρίσκεται το κλειδί που θα λύσει σε μεγάλο βαθμό το πρόβλημα των ρύπων και θα επιτρέψει και στα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα του λαού μας να αποσύρουν τα παλιά τους, ρυπογόνα αυτοκίνητα τα οποία είναι ηλικίας δεκαπέντε χρόνων και άνω και να τα αντικαταστήσουν με οχήματα νέας τεχνολογίας, φιλικά προς το περιβάλλον. Με αυτό τον τρόπο από τη μια θα σταματήσει η Κύπρος να αποτελεί νεκροταφείο παλιών αυτοκινήτων και από την άλλη θα επιτύχουμε συμμόρφωση με τις ευρωπαϊκές Οδηγίες για τη μείωση των ρύπων και την καλύτερευση του ατμοσφαιρικού αέρα, όπως επίσης θα σταματήσουμε να πληρώνουμε ως κράτος μεγάλα πρόστιμα λόγω των πολλών ρύπων και θα ενθαρρύνεται η εισαγωγή οχημάτων νέας τεχνολογίας, πιο φιλικών προς το περιβάλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, άλλο ένα λεπτό. Τώρα, όσον αφορά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι άλλο ένα λεπτό. Αν αρχίσουμε έτσι, φεύγουμε από τους στόχους μας. Ένα λεπτό ο ένας, ένα λεπτό ο άλλος, θα πάμε μεσάνυκτα. Μιλήσατε τεσσεράμισι λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Είναι η τοποθέτησή μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακόμα να κάμεις τοποθέτηση;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό. Τώρα, όσον αφορά τις προτεινόμενες τροπολογίες, εκτός από τη δική μας, που είναι από κοινού με το ΑΚΕΛ και θα τη στηρίξουμε, όλες τις άλλες που κατατέθηκαν από τα άλλα κόμματα θα τις καταψηφίσουμε.

Τέλος, και τα δύο νομοσχέδια, που έχουν αύξοντες αριθμούς -τελειώνω, δευτερόλεπτα- 2 και 3 στην ημερήσια διάταξη και αφορούν τον τρόπο καθορισμού των τελών κυκλοφορίας και την επιβολή μηδενικού συντελεστή φόρου κατανάλωσης, αντίστοιχα, θα τα υπερψηφίσουμε όπως έχουν διαμορφωθεί από τις κοινοβουλευτικές επιτροπές και την τροπολογία μας που είναι ενώπιόν σας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Δίπλαρος. Μέχρι τρία λεπτά ο κ. Δίπλαρος, διότι ένευκέν μου 'πού κάτω «δώς' του δκυο λεπτά 'πού μένα». Τώρα να δούμε αν τηρήσει τη δέσμευσή του!

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι αλήθεια ότι πριν από τον στρατηγό πρόεδρο της επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων δεν μπορεί κανένας άλλος να μιλήσει, γι' αυτό μιλούμε μετά. Θα είμαι πολύ σύντομος. Είναι αλήθεια ότι είχαμε όλοι πολύ διαφορετικές απόψεις και θέσεις όσον αφορά τα συγκεκριμένα νομοσχέδια, πλην όμως χάρη στο κλίμα συναίνεσης... Ως Δημοκρατικός Συναγερμός γνωρίζετε πολύ καλά ότι τα τελευταία χρόνια έχουμε

συνηθίσει στη γραμμή της σύνθεσης των απόψεων, ούτως ώστε να εξυτηρηθεί ο απλός πολίτης και στην προκειμένη περίπτωση ο αγοραστής αυτοκινήτου είτε μεταχειρισμένου είτε καινούριου. Έχουμε καταλήξει και θεωρούμε ότι μπορούσαμε και πριν από δεκαπέντε μέρες και πριν από δύο μήνες να είχαμε καταλήξει σε αυτά τα νομοσχέδια όπως έχουν διαμορφωθεί, για να μη νεκρώσει και το παζάρι και η αγορά, όπως δυστυχώς έχει γίνει. Τέλος πάντων, δεν έχει σημασία. Σημασία έχει ότι «κάλλιον αργά παρά ποτέ» προχωρούμε στην ψήφιση, στην καταψήφιση -να δούμε ανάλογα με το αποτέλεσμα- των δύο νομοθετημάτων.

Ως Δημοκρατικός Συναγερμός θα πούμε αυτό το οποίο και ο πρόεδρος της παράταξης είχε πει πριν από δεκαπέντε μέρες: Πρώτον, στηρίζουμε σίγουρα τον φόρο κατανάλωσης τον μηδενικό, όπως έχει διαμορφωθεί το νομοσχέδιο από την ίδια την επιτροπή Οικονομικών και έχει έρθει στην ολομέλεια. Δεύτερον, θα στηρίξουμε μόνο την τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος, όπως το είχαμε προαναφέρει, επαναλαμβάνω, πριν από δεκαπέντε μέρες. Γι' αυτό είχα πει, αγαπητέ φίλε Γιώργο Προκοπίου, ότι μας αρέσει το κλίμα σύνθεσης απόψεων και συναίνεσης. Στην πορεία ήρθε και προστέθηκε και το ΑΚΕΛ. Κανένα απολύτως πρόβλημα.

Ξεκαθαρίζω, κύριε Πρόεδρε -και κλείνω στα τριάντα δευτερόλεπτα- πως θα καταψηφίσουμε όλες ανεξαιρέτως τις τροπολογίες τις υπόλοιπες, και των Οικολόγων και της ΕΔΕΚ και του ΑΚΕΛ και όλες ανεξαιρέτως. Παραμένουμε όμως και υποστηρίζουμε την τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος που αναφέρεται στην κατηγορία 5B στα πετρελαιοκίνητα οχήματα και στα €50, όπως έχει διαμορφωθεί η ίδια τροπολογία.

Σας ευχαριστώ και εύχομαι σήμερα να λάβουμε εκείνες τις σοφές αποφάσεις, που επιτέλους θα βοηθήσουν τα θύματα όλου αυτού του διαστήματος, που ήταν οι χιλιάδες πολίτες που ανέμεναν να πάρουν το αυτοκίνητό τους και δυστυχώς τους είχαμε καθυστερήσει.

Να είστε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Φακοντής.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να λάβει μέτρα για αντιμετώπιση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας από τα καυσαέρια των αυτοκινήτων. Ως εκ τούτου, πολλά κράτη μέλη πήραν δραστικά μέτρα για περιορισμό της χρήσης ρυπογόνων οχημάτων και κυρίως πετρελαιοκινήτων. Η Κύπρος συγκαταλέγεται στις χώρες όπου η ρύπανση της ατμόσφαιρας από τους ρύπους των οχημάτων είναι υψηλή και εγκυμονεί ο κίνδυνος να καταβάλει υψηλά πρόστιμα. Η κυβέρνηση με αφορμή τα ως άνω κατέθεσε δύο νομοσχέδια τα οποία στοχεύουν, όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τα νομοσχέδια, στην εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και συνακόλουθα στη λήψη μέτρων για περιορισμό των ατμοσφαιρικών και θερμοκηπιακών ρύπων που εκπέμπουν τα αυτοκίνητα. Ιδιαίτερο βάρος δίνουν στους εκπεμπόμενους ρύπους στη βάση του προτύπου EURO, καθώς αυτοί είναι που επηρεάζουν την ανθρώπινη υγεία προκαλώντας αναπνευστικά, καρδιακά και άλλα προβλήματα. Δυστυχώς όμως, αυτή η σωστή αρχή δεν τηρείται και στα δύο νομοσχέδια. Στο νομοσχέδιο για τα τέλη κυκλοφορίας σωστά επιβάλλεται αύξηση στα ρυπογόνα οχήματα, ενώ στο νομοσχέδιο για τον φόρο κατανάλωσης αυτή η αρχή δεν εφαρμόζεται.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή, να δούμε το κάθε νομοσχέδιο ξεχωριστά. Η κυβέρνηση κατέθεσε αρχικά νομοσχέδιο για αύξηση των τελών κυκλοφορίας για τα νεοεγγραφέντα οχήματα, το οποίο συνέδεε την ηλικία του οχήματος με το τέλος κυκλοφορίας. Αυτό έπληττε σοβαρά τόσο τα μεσαία και χαμηλά εισοδηματικά στρώματα όσο και τους εισαγωγείς μεταχειρισμένων οχημάτων, αφού με το αρχικό κυβερνητικό νομοσχέδιο που είχε κατατεθεί επιβαλλόταν ένα πολύ υψηλό πρόσθετο τέλος κυκλοφορίας, αναλόγως της ηλικίας του οχήματος. Μετά την έντονη αντίδραση του ΑΚΕΛ, αλλά και της πλειοψηφίας των κοινοβουλευτικών κομμάτων, η κυβέρνηση κατέθεσε ένα αναθεωρημένο κείμενο, με το οποίο εισάγεται ένα πρόσθετο τέλος για τα νεοεγγραφέντα οχήματα στη βάση του προτύπου εκπομπών EURO.

Και επειδή πρέπει να λέμε όλη την αλήθεια, όχι τη μισή αλήθεια, πρέπει να πούμε ότι κατά τη συζήτηση στην επιτροπή τόσο ο Δημοκρατικός Συναγερμός όσο και το ΔΗΚΟ διαμόρφωσαν το νέο κείμενο αυξάνοντας περαιτέρω το πρόσθετο τέλος, με αποτέλεσμα να αυξάνεται σημαντικά το τέλος κυκλοφορίας των μεταχειρισμένων οχημάτων, ιδιαίτερα των οχημάτων ηλικίας μεταξύ τεσσάρων και οκτώ ετών, ανεξαρτήτως αν αυτά ήταν ρυπογόνα ή όχι.

Υπήρξαν επίσης εισηγήσεις από μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού οι οποίες ανέβαζαν τα τέλη κυκλοφορίας για κάποιες κατηγορίες οχημάτων στο εξωφρενικό ποσό των €2.500. Μάλιστα, κάποιοι πανηγύριζαν κατά το τέλος της συνεδρίας ότι πέτυχαν κάτι πάρα πολύ σημαντικό. Εκ του αποτελέσματος

φαίνεται ότι κάποιοι προωθούν συγκεκριμένα συμφέροντα μιας μικρής ομάδας σε βάρος των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων.

Ως ΑΚΕΛ, στην προσπάθειά μας να διατηρήσουμε τις ισορροπίες στη βάση της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», καταθέσαμε τις εισηγήσεις και τις τροπολογίες μας. Με ικανοποίηση είδαμε ότι και το Δημοκρατικό Κόμμα έχει τελικά αντιληφθεί την ανάγκη διατήρησης της ισορροπίας μεταξύ της προστασίας του περιβάλλοντος και της παροχής της δυνατότητας στα μεσαία και χαμηλά εισοδηματικά στρώματα να μπορούν να αποκούν μεταχειρισμένο μη ρυπογόνο όχημα χωρίς να τους επιβάλλεται ένα πολύ υψηλό πρόσθετο τέλος.

Οι τροπολογίες που αρχικά καταθέσαμε τα δύο κόμματα κινούνταν στην ίδια φιλοσοφία, με μικρές διαφοροποιήσεις. Ως εκ τούτου, τελικά καταλήξαμε σε κοινή τροπολογία, η οποία έχει τον ίδιο στόχο, να βελτιώσει την υφιστάμενη νομοθεσία. Επιπρόσθετα, ως ΑΚΕΛ έχουμε καταθέσει είτε από μόνοι μας είτε με άλλα κόμματα και μία σειρά από άλλες τροπολογίες, όμως λόγω έλλειψης χρόνου δε θα αναφερθώ επί τούτου. Αν χρειαστεί, θα επανέλθω κατά την ώρα της ψήφισης των συγκεκριμένων τροπολογιών.

Όσον αφορά τον φόρο κατανάλωσης, ως ΑΚΕΛ έχουμε την έντονη άποψη ότι η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» θα πρέπει να διατηρηθεί και σε αυτό το νομοσχέδιο. Δεν μπορεί για τα τέλη κυκλοφορίας η κυβέρνηση ή το κυβερνών κόμμα να επικαλούνται τις εκπομπές ρύπων και την ανάγκη προστασίας τόσο του περιβάλλοντος όσο και της ανθρώπινης υγείας, αλλά στον φόρο κατανάλωσης αυτή η αρχή να ρίχνεται στον κάλαθο. Η κυβέρνηση και ο Δημοκρατικός Συναγερμός στο νομοσχέδιο για την επιβολή φόρου κατανάλωσης βγάζουν εκτός της εξίσωσης τις εκπομπές ρύπων, προσφέροντας στην ουσία ένα μεγάλο δώρο αρκετών χιλιάδων ευρώ σε ενδιαφερόμενους αγοραστές, αλλά και πωλητές οχημάτων με μεγάλες εκπομπές ρύπων.

Το νομοσχέδιο αυτό συγκρούεται ακόμη και με αυτό που ο ίδιος ο ΣΕΜΟ (Σύνδεσμος Εισαγωγέων Μηχανοκίνητων Οχημάτων) είχε εισηγηθεί. Και διαβάζω από δικό του κείμενο: «Ως ΣΕΜΟ θα συνεχίσουμε να ενδιαφερόμαστε για την εισαγωγή και εμπορία αυτοκινήτων με μειωμένους ρύπους και θα συμβάλουμε με κάθε τρόπο στο να διαθέτει η Κύπρος αυτοκίνητα που δεν επηρεάζουν τη δημόσια υγεία και το φυσικό περιβάλλον». Και καταλήγουν: «Το μήνυμα που θέλουμε ως ΣΕΜΟ να στείλουμε σήμερα προς την κυπριακή κοινωνία είναι ότι η ζωή είναι καλύτερη με αυτοκίνητα με μειωμένους ρύπους».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συντομεύετε, παρακαλώ. Τελειώνετε, μάλλον.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Από την πρόταση της κυβέρνησης για μηδενικό συντελεστή στον φόρο κατανάλωσης για όλα τα οχήματα θα προκύψει μια απώλεια της τάξης των €16 εκατομ. το χρόνο, η οποία, όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση, θα αντισταθμίζεται σταδιακά από τα τέλη κυκλοφορίας, που θα εγγράφονται για πρώτη φορά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είσατε προς το τέλος, Αντρέα; Διότι πρέπει να τελειώσουμε...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Τελειώνω σε μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε παρακαλώ!

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Δηλαδή δίνουμε ένα δώρο πλουσιοπάροχο στους πλούσιους και φορτώνουμε το κόστος στους φτωχούς. Και υπάρχουν παραδείγματα οχημάτων τα οποία θα εξοικονομήσουν €80.000, €50.000, €20.000 απ' αυτή τη νομοθεσία.

Ως ΑΚΕΛ έχουμε καταθέσει κοινή τροπολογία με το Κίνημα Οικολόγων με την οποία εισηγούμαστε την κλιμακωτή συνέχιση της παραχώρησης της φορολόγησης οχημάτων με βάση τους ρύπους. Απ' αυτή την πρόταση θα εισπραχθούν περίπου €5 εκατομ., με τα οποία εισηγούμαστε στην κυβέρνηση να καταθέσει ένα σχέδιο γενναιόδωρο, ώστε να υπάρξει πραγματική δυνατότητα απόσυρσης των παλιών, ρυπογόνων οχημάτων από την κυκλοφορία στην κυπριακή αγορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Τηράτε τους χρόνους σας, διότι δε θα φτάσει ένα διάλειμμα, δε θα είναι αρκετό ένα διάλειμμα. Φανταστείτε, αν ξεκινούσαμε απόγευμα, τι θα γινόταν. Τώρα ήταν να θέλετε να φύουμε, φαντάζομαι!

Λοιπόν, ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Σήμερα έχουμε τούτη την ένταση για τις άδειες κυκλοφορίας και για τις εισαγωγές, είχαμε την ένταση στην επιτροπή, γιατί αποτύχαμε εντελώς και παντελώς να έχουμε δημόσιες συγκοινωνίες. Γιατί έπρεπε οι πολίτες, αν θέλουμε να τους εξυπηρετήσουμε και να βοηθήσουμε τους ανθρώπους με χαμηλά εισοδήματα, να έχουν τρόπο να πηγαίνουν και να έρχονται στη δουλειά τους, χωρίς να χρειάζονται αυτοκίνητα, όπως κάνουν όλες οι πολιτισμένες χώρες του κόσμου. Εμείς προσπαθούμε να τους δώσουμε αυτοκίνητα να πηγαίνουν.

Έπρεπε να τους προστατεύσουμε και από την κακή ποιότητα του αέρα. Εξακόσια με οκτακόσια άτομα πεθαίνουν από τον ένα ρύπο κάθε χρόνο στην Κύπρο πρόωρα. Οι Λευκωσιάτες χάνουν πρόωρα έναν χρόνο από τη ζωή τους, γιατί ζούμε σε ένα περιβάλλον που η ποιότητα του αέρα δεν είναι καλή.

Έχουμε και υποχρεώσεις όσον αφορά τις κλιματικές αλλαγές, αλλά δε συγκινείται κανένας. Έχουμε διαδήλωση έξω για τις κλιματικές αλλαγές. Οι ρύποι για τους οποίους μιλούμε είναι δύο μορφών, οι ρύποι που επηρεάζουν την υγεία και οι ρύποι οι οποίοι επηρεάζουν το κλίμα, για το οποίο η κυβέρνηση το 2020 θα έχει να απαντήσει και δε θα ξέρει τι να πει. Δέκα χρόνια δεν κάναμε τίποτε για τις δημόσιες συγκοινωνίες. Δέκα χρόνια πιάσαμε τα λεφτά για τη Λευκωσία και κάναμε μόνο τα λεωφορεία, που τα έχουμε πριν δέκα χρόνια και δεν κυκλοφορεί τίποτε.

Έχουμε ακόμα να κάνουμε σχέδια για το πώς θα προχωρήσουν οι δημόσιες συγκοινωνίες στη Λεμεσό, πώς θα προχωρήσουν στη Λάρνακα. Στην Πάφο δεν ασχολούμαστε, στο Παραλίμνι δε μας απασχολούν. Θα φτάσουμε στο τέλος του αιώνα, για να συζητούμε ακόμα δημόσιες μεταφορές. Ούτε ασχολούμαστε να προωθήσουμε τα ποδήλατα, που έπρεπε, ούτε τα πεζοδρόμια ούτε έχουμε τόπους όπου τα ρυπογόνα αυτοκίνητα θα απαγορεύεται να πηγαίνουν. Τούτα τα πράγματα τα έχουν στην Ευρώπη. Έχουν ζώνες χαμηλών ρύπων, έχουν περιορισμούς στα αυτοκίνητα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεοπέμπτου, έχετε αφήσει μόνο ένα λεπτό για τον κ. Περδίκη. Να σας παρακαλέσω να συντομεύετε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Εντάξει.

Έχουμε όλα αυτά τα πράγματα, τα οποία έπρεπε να εφαρμόζουμε. Άρα, έπρεπε να έχουμε όλα αυτά τα πράγματα μπροστά μας και όχι να τσακωνόμαστε για τους ρύπους και να κάνουμε το φθινό αυτοκίνητο και να αφαιρέσουμε και από τα πολυτελή αυτοκίνητα τούτη όλη τη φορολογία.

Γι' αυτό τον λόγο να ξέρετε ότι κάποια στιγμή οι επόμενες γενιές θα μας βρίσκουν πρόβλημα και θα μας θεωρούν και σωστά... Να ξέρετε ότι αυτή την εποχή λένε ότι οι παλιοί δεν ήξεραν τι έκαναν και χαλούσε το κλίμα. Εμείς είμαστε στην εποχή που ξέρουμε τι κάμνουμε και είναι με τη δική μας τη βοήθεια που θα προχωρήσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Η αλήθεια, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι για πολλά σοβαρά ζητήματα πάντα υπάρχει περιορισμός χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, εσείς αποφασίζετε, εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα, είμαι καθημερινώς εδώ από τις εφτά το πρωί μέχρι όποια ώρα θέλετε. Θέλετε να αφήσω ελεύθερη τη συζήτηση; Αν είναι η εισήγησή σας, εγώ θα το δεχτώ και προχωρούμε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ πιστεύω ότι για κάποια ζητήματα πρέπει να υπάρχει κάπως ελεύθερη συζήτηση, αλλά πάντα σε πλαίσιο, ας πούμε, το οποίο να μη δημιουργεί παρεκτροπές. Θα ήταν ίσως σκόπιμο κάποια στιγμή να υπάρχει κλειστός κατάλογος των ομιλητών από την αρχή, για να μην προστίθενται συνέχεια ομιλητές στην πορεία του χρόνου, και όσοι θέλουν να πάνε σε δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε πει πολλές φορές ότι θα τηρείται τούτο, εκτός αν υπάρχει απαίτηση από κάποιο κόμμα να συζητείται στη Σύσκεψη Αρχηγών και να αποφασίζεται. Είχαμε Σύσκεψη Αρχηγών χθες και κανένας δεν έκαμε έτσι αίτημα. Αν θέλετε όμως, για να τελειώνουμε τα θέματα, όχι απλώς να τα μιλούμε -και ξέρω πόσο καλοπροαίρετα το λέτε- και σήμερα ακόμα αφήνω ελεύθερη τη συζήτηση για όλα τα θέματα και όση ώρα πάμε! Δεν έχω κανένα πρόβλημα! Και ακυρώνω όλες τις εκδηλώσεις που έχω από τις τρεις και μετά.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη δική μας πλευρά υπήρχε, υπάρχει και θα συνεχίσει να υπάρχει σεβασμός χρόνου στις τοποθετήσεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Προχωρήστε τότε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Γι' αυτά τα συγκεκριμένα ζητήματα κατά την άποψή μας τρία είναι τα βασικά θέματα τα οποία έπρεπε να αγγίξουμε. Το πρώτο είναι να δώσουμε τη δυνατότητα στον μέσο Κύπριο πολίτη να αποκτήσει ένα ασφαλισμένο αυτοκίνητο, καινούριο ή μεταχειρισμένο. Το δεύτερο είναι να προστατεύεται όσο το δυνατό το περιβάλλον προσφέροντας κίνητρα στους πολίτες για την απόκτηση όσο το δυνατό μη ρυπογόνου αυτοκινήτου και την ίδια στιγμή να προσφέρουμε αντικίνητρα για την απόκτηση ρυπογόνου αυτοκινήτου. Τέλος, αυτοί οι οποίοι θέλουν να έχουν μεγάλο κυβισμό ρυπογόνα αυτοκίνητα, λόγω της οικονομικής κατάστασης που διαθέτουν, να έχουν να πληρώσουν και να επιβαρυνθούν με πρόσθετο κόστος.

Πρέπει να τονίσουμε δυστυχώς ότι τα συγκεκριμένα νομοσχέδια όπως ήλθαν στην αρχή, παρά το ότι έγιναν προσπάθειες βελτίωσης, εξακολουθούν να είναι νομοσχέδια σκοπιμότητας, εξυπηρέτησης συμφερόντων και, παρά τις τροπολογίες που έχουν γίνει, θα το δούμε πάρα πολύ σύντομα και θα επιβεβαιωθεί από τα στατιστικά στοιχεία ότι τα αποτελέσματα θα είναι εντελώς διαφορετικά από αυτά που φραστικά θέλουμε να παρουσιάσουμε.

Το κράτος, ενώ έχει τη δυνατότητα από τους έχοντες να πάρει έσοδα και να τα αξιοποιήσει προς άλλες κατευθύνσεις, τους τα χαρίζει. Την ίδια στιγμή θα εξωθεί τους πολίτες που έχουν την οικονομική δυνατότητα να αγοράσουν μεγάλο κυβισμού καινούρια αυτοκίνητα, γιατί θα έχουν μια μείωση στην τιμή τους, που μπορεί να αγγίξει μέχρι και τις €20.000 ή €25.000 και ίσως και περισσότερο. Αυτοί που δεν έχουν όμως θα μπορούν σήμερα να αγοράζουν φθηνά μεγάλο κυβισμού αυτοκίνητα από την Ευρώπη των €2.500, των €3.000, των €4.000, τα οποία όμως είναι και ρυπογόνα, είναι και μεγάλου κυβισμού και δε θα τους ενδιαφέρει αν θα πληρώσουν ενδεχομένως μόνο τέλη κυκλοφορίας. Την ίδια στιγμή η μείωση στα καινούρια πολυτελή αυτοκίνητα θα μειώσει δραστικά και την αξία του μεταχειρισμένου κυπριακού αυτοκινήτου.

Αυτά όλα λοιπόν στο τέλος της ημέρας θα έχουν αντίθετα αποτελέσματα. Η πολυπλοκότητα του συστήματος με την εισαγωγή των EURO, που αύριο, αν θα αλλάξουν τα EURO, θα αλλάξει αναγκαστικά πάλι η νομοθεσία, αυτό που θα κατορθώσει να κάνει είναι να κλείσει από τη μια κάποια παράθυρα και να ανοίξει από την άλλη καμαρόπορτες. Γιατί όσοι έχουν ασχοληθεί με το θέμα του μηχανοκίνητου αθλητισμού και του αυτοκινήτου γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά όλα αυτά τα στοιχεία, τα οποία είναι μεν λεπτομέρειες, αλλά είναι πάρα πολύ ουσιαστικές.

Γι' αυτό και από την πλευρά της ΕΔΕΚ καταθέσαμε συγκεκριμένες τροπολογίες με κύριο στόχο την απόλυτη απλοποίηση του συστήματος φορολογίας, να υπάρχουν φόροι κατανάλωσης για τα κίνητρα και τα αντικίνητρα που πρέπει να δοθούν, να υπάρχει συγκεκριμένος δομημένος τρόπος για τα τέλη κυκλοφορίας για τον ίδιο ακριβώς λόγο και την ίδια στιγμή να μπορεί αυτή η νομοθεσία να εφαρμοστεί δίκαια προς όφελος των πολιτών και όχι προς όφελος άλλων συμφερόντων.

Επειδή οι συνάδελφοι έχουν τοποθετηθεί για την καταψήφιση των διαφόρων τροπολογιών, είναι δικαίωμά τους, εγώ όμως θέλω να τους επιστήσω την προσοχή σε δύο από τις τροπολογίες της ΕΔΕΚ.

Η πρώτη τροπολογία αφορά τα δίκυκλα. Από τη μια θέλουμε να μειώσουμε τους ρύπους, αλλά από την άλλη τα δίκυκλα τα θέτουμε σε άλλη κατηγορία και τα φεύγουμε από τη νομοθεσία που πρέπει να βρίσκονται ακριβώς και να αντιμετωπίζονται τα δίκυκλα με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που αντιμετωπίζονται και τα υπόλοιπα μηχανοκίνητα οχήματα. Αυτό το λέει κάποιος ο οποίος δεν είναι δικυκλιστής και κάποιος ο οποίος έχει σοβαρές επιφυλάξεις απέναντι στα δίκυκλα. Αλλά αυτό είναι η ισότητα των πολιτών.

Η δεύτερη τροπολογία είναι στις περιπτώσεις εκείνες που ήδη από την Κύπρο έχει αγοραστεί κάποιο αυτοκίνητο ενός κυβισμού, ενδεχομένως μεγάλου κυβισμού, το οποίο σήμερα πληρώνει υψηλά τέλη κυκλοφορίας. Υπάρχει το ενδεχόμενο με τις καινούριες ρυθμίσεις το ίδιο αυτοκίνητο που σήμερα θα εισάγεται είτε ως καινούριο είτε ως μεταχειρισμένο να πληρώνει λιγότερα τέλη κυκλοφορίας. Δεν είναι δίκαιο σε αυτή την περίπτωση να μειωθούν τα τέλη κυκλοφορίας και του αντίστοιχου παλαιότερου αυτοκινήτου με βάση τους καινούριους κανονισμούς; Εάν θέλετε να το απορρίψετε και να υπάρχει αυτή η δυσμενής διάκριση, είναι στη διακριτική σας την ευχέρεια. Όμως όλοι θα κριθούμε από το αποτέλεσμα αυτής της ψηφοφορίας που γίνεται

και αυτών των νομοσχεδίων που ψηφίζουμε από τα στατιστικά στοιχεία. Εδώ θα είμαστε και θα τα ξανα συζητήσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Εγώ θέλω να σταθώ στο θέμα της απόσυρσης των παλαιάς τεχνολογίας αυτοκινήτων, γιατί ακριβώς πρέπει να αποσυρθούν λόγω των ρύπων τους οποίους εκπέμπουν, και της αναγκαιότητας αυτού του σχεδιασμού, διότι όλοι εδώ λέμε ότι είναι άμεση ανάγκη να έρθει το σχέδιο για απόσυρση, αλλά για τρεις μήνες και βάλτε που συζητούμε το θέμα στην επιτροπή Μεταφορών η κυβέρνηση δεν έφερε οποιοδήποτε σχέδιο, δεν έφερε σχέδιο το οποίο θα είναι σωστά ρυθμισμένο όσον αφορά την απόσυρση. Έφερε αρχικά εκείνη τη ρύθμιση που ήταν πολύ χαμηλής τιμής όσον αφορά την απόσυρση και θα ήταν άνευ ουσίας, αλλά επί τρεις μήνες δεν έφερε ολοκληρωμένο σχέδιο για απόσυρση και διερωτώμαι με την ψήφιση αυτής της νομοθεσίας αυτή τη στιγμή πόσο καιρό θα πάρει στην κυβέρνηση να φέρει σχέδιο απόσυρσης.

Επίσης, να πω ότι συμφωνώ με αυτά που ανέφερε ο πρόεδρος της επιτροπής Μεταφορών, ο κ. Προκοπίου, αλλά εντούτοις, όσον αφορά το κομμάτι των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων του λαού που θα μπορούν να αγοράζουν πλέον, όπως ανέφερε ο κ. Προκοπίου, καινούρια αυτοκίνητα ή μεταχειρισμένα, θα μπορούν να τα αγοράσουν, υπό την προϋπόθεση ότι μπορούν να πουλήσουν τα δικά τους τα υφιστάμενα, τα οποία κρατούν στα χέρια τους. Αν με τη νέα νομοθεσία όπως έχει, ακριβώς όπως ανέφερε ο κ. Σιζόπουλος, ιδίου τύπου οχήματα με τα ίδια χαρακτηριστικά τα οποία ήδη κινούνται στη Δημοκρατία θα πληρώνουν υψηλότερα τέλη κυκλοφορίας από αυτά που θα εισάγονται, είτε καινούρια είτε μεταχειρισμένα, τότε θα υπάρχει θέμα αν μπορούν αυτά τα οχήματα να πωληθούν, για να μπορούν να αγοράσουν νέα αυτοκίνητα, είτε είναι καινούρια είτε είναι μεταχειρισμένα. Άρα, ναι, θα έπρεπε αυτή η ρύθμιση των τελών κυκλοφορίας να γίνει και στα υφιστάμενα οχήματα που κυκλοφορούν ήδη στη Δημοκρατία. Θεωρώ προσωπικά ότι θα υπάρχει θέμα δυσμενούς διάκρισης στους πολίτες που θα κατέχουν ιδίου τύπου αυτοκίνητα, οχήματα, που στο τέλος της ημέρας θα πληρώνουν διαφορετικά τέλη κυκλοφορίας.

Θέλω να πιστεύω ότι οι συνάδελφοι θα το σκεφτούν πιο σωστά για τις τροπολογίες της ΕΔΕΚ, με τις οποίες συμφωνώ και θα τις ψηφίσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα ξεκινήσω, κύριε Πρόεδρε, με το ότι τα νομοσχέδια που έχουμε μπροστά μας ήρθαν, για όσους θυμούνται, με τον τίτλο «Ο ρυπαίνων πληρώνει». Η ουσία είναι ότι σε καμία περίπτωση ο ρυπαίνων δε θα πληρώνει και εξακολουθούμε κάποιοι να θεωρούμε ότι με το να λέμε του κόσμου ότι αυτό είναι ένα περιβαλλοντικό νομοσχέδιο, που θα εξυπηρετήσει πολύ σωστά το περιβάλλον, θα γίνουμε πιστευτοί. Θα ξεκαθαρίσω ότι, εάν υπήρχε έστω και μια περίπτωση να συμβεί αυτό, τότε εμείς θα στηρίζαμε τα νομοσχέδια. Τη στιγμή που καμία κίνηση δεν έχει γίνει από την κυβέρνηση, έτσι ώστε να υπάρχει κίνητρο απόσυρσης, να υπάρχουν οι οποιοσδήποτε άλλες περιβαλλοντικές ενέργειες που θα βοηθούσαν -δεν έχουμε δει καμία ενέργεια όσον αφορά τις δημόσιες συγκοινωνίες- η κυβέρνηση ευαγγελίζεται ότι θα εξυπηρετήσουμε τις περιβαλλοντικές ανάγκες. Μάλλον άλλες ανάγκες θα εξυπηρετήσουμε και γι' αυτό τον λόγο δεν πρόκειται εμείς να στηρίξουμε ούτε το πρώτο νομοσχέδιο ούτε το δεύτερο.

Όσον αφορά τις επιμέρους τροπολογίες, θεωρώ ότι θα υπάρχει πρόβλημα ακόμα και να στηρίξουμε τις τροπολογίες, επειδή για ακόμη μια φορά η χώρα μας θα γίνει ένα πειραματόζωο. Κάτι που πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες θα εφαρμόσουν το 2020 ερχόμαστε εμείς πειραματικά να το δοκιμάσουμε. Γι' αυτό τον λόγο θεωρώ ότι θα ήταν πιο σοφό αν περιμέναμε τουλάχιστον για κάποια σημεία του νομοσχεδίου μέχρι το 2020. Θα καταψηφίσουμε λοιπόν και τις τροπολογίες και τα νομοσχέδια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαγιάννη, και για το σύντομο της παρέμβασής σου.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Εμείς, ως Αλληλεγγύη, κύριε Πρόεδρε, ο μοναδικός στόχος που έχουμε είναι να διασφαλιστεί μέσα από την ψήφιση των νομοσχεδίων σήμερα το δικαίωμα του Κύπριου πολίτη που δεν του περισσεύουν τα χρήματα να έχει πρόσβαση σε μια αγορά που θα υπάρχουν αυτοκίνητα μεταχειρισμένα και καινούρια, νέας τεχνολογίας, χαμηλών ρύπων, τα οποία θα είναι σε προσιτές τιμές και θα μπορεί να τες αντέξει το πορτοφόλι του.

Τα νομοσχέδια που έχουμε ενώπιόν μας λέχθηκε ήδη ότι θα αφορούν τα καινούρια οχήματα τα οποία θα αγοράστούν. Δεν αφορούν τον παλιό γερασμένο στόλο των ρυπογόνων οχημάτων που κυκλοφορούν ήδη στους κυπριακούς δρόμους και συμβάλλουν στην επιβάρυνση των ατμοσφαιρικών ρύπων στο περιβάλλον μας.

Συμπέρασμα: Εάν ο στόχος πραγματικά είναι η μείωση των ρύπων, τότε θα πρέπει η κυβέρνηση να προχωρήσει με γοργούς ρυθμούς στον καταρτισμό ενός συγκεκριμένου σχεδίου απόσυρσης, το οποίο θα δίνει κίνητρα, αλλά ιδιαίτερα θα μπορεί να χρηματοδοτεί αδρά την αγορά αυτοκινήτων με χαμηλούς ρύπους νέας τεχνολογίας. Θα μπορέσει να βοηθήσει με αυτό τον τρόπο η κυβέρνηση τους κατόχους όλων των παλαιών ρυπογόνων αυτοκινήτων να τα αλλάξουν.

Η Αλληλεγγύη, ως προς τις τροπολογίες που έχουμε ενώπιόν μας, για το πρώτο νομοσχέδιο θα στηρίξει την κοινή τροπολογία του ΑΚΕΛ με το ΔΗΚΟ και στο δεύτερο νομοσχέδιο θα παραμείνουμε σε αυτό που ψηφίσαμε και στην επιτροπή για μηδενικό συντελεστή φόρου κατανάλωσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν μετατρέπεις το «ο ρυπαίνων και πληρώνει» σε «ο πληρώνων και ρυπαίνει», που σημαίνει με άλλα λόγια να δικαιούνται να ρυπαίνουν μόνο όσοι έχουν λεφτά, όταν με την κατάργηση του φόρου κατανάλωσης καταργούνται όλα τα κίνητρα για αγορά μικρού μη ρυπογόνου αυτοκινήτου, τα υβριδικά, τα υγραεροκίνητα και τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα, όταν αρνείσαι να δώσεις νέα κίνητρα για την αγορά και κυκλοφορία ηλεκτρικού αυτοκινήτου, όταν δε δίνεις κίνητρα για την απόσυρση των παλιών ρυπογόνων αυτοκινήτων και την αγορά ηλεκτρικών αυτοκινήτων, όταν με τον νόμο κάμνεις πιο συμφέρον να αγοράζεις ένα καινούριο, μεγάλο, ακριβό, ρυπογόνο αυτοκίνητο από του να αγοράζεις ένα μεταχειρισμένο, μικρότερο, πιο φτηνό, μη ρυπογόνο αυτοκίνητο, όταν η Κύπρος είναι η τελευταία χώρα στην Ευρώπη στην αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών και στη χρήση των ηλεκτρικών αυτοκινήτων, όταν είμαστε αντίθετα πρωταθλητές στην ατμοσφαιρική ρύπανση και όταν, αγαπητέ μου φίλε Πρόεδρε, οι ευνοούμενοι από όλη αυτή τη ρύθμιση θα είναι οι φίλοι και οι συγγενείς του Προέδρου της Δημοκρατίας και πάλι, ε, τότε, αγαπητέ μου φίλε, δίνεις το δικαίωμα σε μια διαδήλωση δεκαπεντάχρονων να μας λένε ότι παίρνουμε κουλούρι, δηλαδή μηδέν, στην περιβαλλοντική πολιτική και στα μέτρα για αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών. Το αν το κάμνουν ομοιοκαταληξία με το «Περδίκης» ή με το «Συλλούρης» είναι θέμα σύμπτωσης. Σε αυτή την εξίσωση που περιέγραψα πιο πάνω δε μας φταίνε, κύριε Πρόεδρε, τα δεκαπεντάχρονα!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Σε συγχαίρω για την ανάλυση, ήταν αξιόλογη πράγματι, δυσκολεύομαι να την κατανοήσω όμως. Θα χρειαστώ τη βοήθειά σου μετά!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς καταγράφω τον κατήφορο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Προχωρούμε τώρα με την ψήφιση των τροπολογιών και, επειδή υπάρχουν και κάποιοι συνδυασμοί, θέλω να δώσετε λίγη προσοχή, για να βοηθήσουμε την ψηφοφορία.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εννά τεθούν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα σας πω πώς θα τεθούν. Θα σας τα πω τώρα.

Θα τεθεί η κοινή τροπολογία ΔΗΚΟ-ΑΚΕΛ μαζί με τη δεύτερη τροπολογία των Οικολόγων. Σημειώνετε, αν θέλετε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ξανά από την αρχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θα τις διαβάσω μια μια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα σας κάμω έναν πρόλογο, για να είμαστε σίγουροι και να τα ξαναδιαβάσετε εσείς.

Η κοινή τροπολογία ΔΗΚΟ-ΑΚΕΛ θα τεθεί μαζί με την υπ' αριθμόν 2 τροπολογία των Οικολόγων. Η πρώτη τροπολογία των Οικολόγων θα τεθεί μαζί με τη δεύτερη τροπολογία της ΕΔΕΚ και την πρώτη τροπολογία του ΑΚΕΛ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλά μια μια να τελειώνουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ναι, πέστε μου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Εννά μας συγχύσετε τωρά.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να βάλουμε σε ψηφοφορία πρώτα την τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος με την οποία ήρθε τζιαι το ΑΚΕΛ τζιαι συμφωνεί τζιαι έν' κοινή τζιαι εννά την υποστηρίξουμε τζιαι μετέπειτα μια μια τες υπόλοιπες, για να μεν έχουμε κανένα μπέρδεμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί να έχετε; Έγινε ολόκληρη προεργασία. Οι υπηρεσίες, που τους εδιούσετε συγχαρητήρια προηγουμένως, έκαμαν αυτή τη διεύθετη κατόπιν συνεννόησης. Έχουμε οργανώσει και το ηλεκτρονικό σύστημα μέσα. Τώρα θα ξεκινήσουμε από την αρχή και να ψηφίζουμε με το χέρι και ούτω καθεξής; Δεν υπάρχει καμιά σύγχυση. Σας τα είπα σχεδόν όλα και έμεινε ακόμα μια τροπολογία. Θα σας τα διαβάξει και η γραμματέας και δε νομίζω ότι θα γίνει σύγχυση.

Ναι, κυρία Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Επειδή γίνεται αντικατάσταση των πινάκων στις διάφορες τροπολογίες, δεν μπορεί να μπει η μια μετά την άλλη. Πρέπει να αποφασίσετε με ποια θα ξεκινήσουμε πρώτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Σιζόπουλε.

MARINOS ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως καταλαβαίνω είναι μια προσπάθεια συμβολής. Νομίζω ότι υπάρχουν δύο βασικές τροπολογίες. Επιλέξτε εσείς αυτές που συγκεντρώνουν τις περισσότερες πιθανότητες έγκρισης, για να φύγουν όλες οι υπόλοιπες στη συνέχεια και να μην μπουν καθόλου σε ψηφοφορία, και να μπουν στη συνέχεια μόνο αυτές που είναι ξεχωριστές.

Η δική μου η πρόταση είναι πρώτα να μπουν ακριβώς οι τροπολογίες που έχουν σχέση με τα τέλη κυκλοφορίας. Αν εγκριθεί η συγκεκριμένη που υποστηρίζεται από τρία κόμματα, τότε σημαίνει ότι όλες οι υπόλοιπες οι τροπολογίες που αφορούν τέλη κυκλοφορίας φεύγουν. Βάλτε στη συνέχεια την τροπολογία που αφορά τον φόρο κατανάλωσης, αν θα πάμε στον μηδενικό φόρο κατανάλωσης. Άρα, φεύγουν όλες οι τροπολογίες του φόρου κατανάλωσης και απ' εκεί και πέρα μένουν ακριβώς τρεις άλλες τροπολογίες, οι οποίες θα μπουν στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριοι, αφήστε μας να κάμουμε τη δουλειά μας όπως νομίζουμε και, αν γίνει λάθος, να μας διορθώσετε μετά εσείς που παρακολουθείτε.

Ξεκίνα, κυρία Δημητρίου, σε παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει γίνει μια προσεκτική προεργασία, νομίζω θα ικανοποιηθούν όλοι.

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Γεώργιου Προκοπίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και των κ. Χριστάκη Τζιοβάνη, Αντρέα Φακοντή και Κώστα Κώστα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του νομοσχεδίου με την αντικατάσταση του πίνακα που περιλαμβάνεται στην παράγραφο 8(γ) της παραγράφου (γ) του άρθρου 2 αυτού με τον ακόλουθο πίνακα:

«Πρότυπο εκπομπών EURO	Βενζινοκίνητο ή διπλής προώσεως με μία εκ των πηγών ενέργειας τη βενζίνη	Πετρελαιοκίνητο ή διπλής προώσεως με μία εκ των πηγών ενέργειας το πετρέλαιο
EURO 6d	€0	€0
EURO 6c	€0	€0
Άλλο EURO 6	€0	€0
EURO 5b	€0	€50
EURO 5a	€100	€250
EURO 4 και προγενέστερο ή εκτός προτύπου EURO	€300	€600

Σημειώσεις:

α. Με την τροπολογία γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του νομοσχεδίου, ώστε να διαφοροποιηθούν οι τιμές του πίνακα στο πρότυπο εκπομπών «Άλλο EURO 6» και να καθοριστεί με μηδενική ένδειξη στα πετρελαιοκίνητα. Περαιτέρω, να διαχωριστεί το πρότυπο εκπομπών «EURO 5» σε «EURO 5a» και «EURO 5b» και να διαφοροποιηθούν οι τιμές του πίνακα όπως αυτές αναγράφονται πιο πάνω σε αυτόν.

Τα πρότυπα εκπομπών «Άλλο EURO» και «EURO 5b» περιλαμβάνουν οχήματα των οποίων η τεχνολογία των κινητήρων τους εκπέμπει χαμηλούς ρύπους και είναι σχετικά μικρής ηλικίας οχήματα.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ, επτά εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, επτά εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η έγκριση αυτή, κύριε Πρόεδρε, συνεπάγεται και έγκριση της δεύτερης τροπολογίας των Οικολόγων.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, μη μιλάτε μεταξύ σας. Είμαι έτοιμος να ακούσω οποιαδήποτε εισήγηση.

Ένα λεπτό, κύριε Γιωργάλλα.

Για τη δεύτερη τροπολογία των Οικολόγων έχει κάποιον που ψήφισε προηγουμένως που, αν τη βάλω σε ψηφοφορία, θα ψηφίσει διαφορετικά από την προηγούμενη φορά;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Περιμένετε, κύριοι.

Θα τη βάλω διά χειρός, για να μη γίνει σύγχυση.

Ναι, κυρία Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή τη στιγμή, αν πάμε να ψηφίσουμε τον ίδιο πίνακα, είναι σαν να αντικαθιστούμε τον προηγούμενο που ψηφίστηκε!

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Δε θα περάσει, γι' αυτό δε θα...

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Πού το ξέρεις, κυρία Δίπλαρε;

Ρωτά ο Πρόεδρος αν θα αλλάξει η ψηφοφορία αυτή τη στιγμή.

Κύριε ελέησον!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διά χειρός.

Συγγνώμη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε το, να το διορθώσουμε, αν κάμνουμε λάθος.

Να σας ακούσω.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Θεωρώ ότι έχει δίκαιο η κ. Θεολόγου. Από την ώρα που ψηφίστηκε ο προηγούμενος κατάλογος, πλέον εκπίπτει αυτός ο κατάλογος. Δηλαδή είναι άλλος κατάλογος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Από τη στιγμή που ψηφίστηκε αυτή η τροπολογία, όλες οι υπόλοιπες τροπολογίες φεύγουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριοι, αλλά δεν μπορώ να μην τη βάλω σε ψηφοφορία όπως είναι εδώ. Αν είναι αυτό που λέτε σωστό, όσοι πιστεύετε ότι είναι τούτο το προηγούμενο καταψηφίζετε την τούτη.

Ναι, κυρία Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Να αποσύρουν οι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν άκουσα.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Θα έπρεπε να τεθεί θέμα αν θα αποσυρθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποια να αποσυρθούν;

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Αυτοί οι πίνακες που εμείναν, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να αποσυρθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, εκείνος που την εισηγήθηκε μπορεί να την αποσύρει. Δε θα του επιβάλω εγώ να την αποσύρει, ανεξάρτητα τι θεωρείτε λογικό εσείς.

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Οι διαδικασίες που ακολουθούμε, όταν ψηφίζουμε τροπολογίες, περιλαμβάνουν και αυτή τη διαδικασία. Δηλαδή, από την ώρα που ψηφίζεται μια τροπολογία και υπάρχει συναφής άλλη τροπολογία διαφορετική στο ίδιο ακριβώς θέμα, όχι σε διαφορετικό θέμα, τότε εκπίπτει αυτόματα. Δε χρειάζεται να ξαναψηφίζουμε. Έτσι λειτουργούμε. Δε χρειάζεται να ψηφίζουμε. Έχουμε τζαι 'μείς τροπολογία για τον φόρο κατανάλωσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι σας πειράζει τούτο που λέτε να το μεταφράσετε σε ψήφο, για να πηγαίνουμε πάρα κάτω;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Χάνουμε χρόνο. Έν' απλό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χάνουμε χρόνο με τες ομιλίες. Ήταν να γίνει η ψηφοφορία πριν δέκα λεπτά!

Ναι, κύριε Θεοπέμπτου, εξηγήστε μας.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Έν' σωστά που λένε. Εν υπάρχει πρόβλημα.

Παραμένει όμως το γεγονός ότι στην τροπολογία τη δική μας έχουμε και δεύτερο μέρος, το οποίο δεν έχει ψηφιστεί ακόμα και θα πρέπει να μπει σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι για τη δεύτερη τροπολογία που λέμε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για το σχέδιο απόσυρσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παρακαλέσω την κ. Δημητρίου να διαβάσει τη δεύτερη τροπολογία των Οικολόγων.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Είναι η υπ' αριθμόν 3 τροπολογία των Οικολόγων, όχι η 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Θα σας δώσω τον λόγο μετά που θα τελειώσει η κ. Δημητρίου.

Ορίστε, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

- Με την αντικατάσταση του πίνακα που περιλαμβάνεται στην παράγραφο 8(γ) της παραγράφου (γ) του άρθρου 2 αυτού με τον ακόλουθο πίνακα:

«Πρότυπο εκπομπών EURO	Βενζινοκίνητο ή διπλής προώσεως με μία εκ των πηγών ενέργειας τη βενζίνη	Πετρελαιοκίνητο ή διπλής προώσεως με μία εκ των πηγών ενέργειας το
---------------------------	---	--

			πετρέλαιο
EURO 6d	€0		€100
EURO 6c	€0		€100
Άλλο EURO 6	€0		€100
	Για μέρος της μάζας εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (συνδυασμένος κύκλος) σε γραμμάρια ανά χιλιόμετρο (gr/Km) του μηχανοκίνητου οχήματος μικρότερο ή ίσο των 120 (gr/Km)	Για μέρος της μάζας εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (συνδυασμένος κύκλος) σε γραμμάρια ανά χιλιόμετρο (gr/Km) του μηχανοκίνητου οχήματος μεγαλύτερο των 120 (gr/Km)	
EURO 5b	€0	€100	€250
EURO 5a	€0	€100	€250
EURO 4 και προγενέστερο ή εκτός προτύπου EURO	€125	€250	€600 ».

Σημειώσεις:

- Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι η διαφοροποίηση των τιμών του πίνακα, προκειμένου να καταστεί αποτρεπτική η αγορά παλαιών, ρυπογόνων και πετρελαιοκίνητων οχημάτων.
- Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

Ναι, κύριε Λουκαΐδη, ακούω.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, ακριβώς για αυτό το θέμα αποφασίσαμε. Μπορούμε να ψηφίσουμε τώρα για την τρίτη, που είναι το σχέδιο απόσυρσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ νομίζω θα προκαλέσετε περισσότερη σύγχυση, διότι έτσι τα έχουν συμφωνημένα, αλλά να ξεκινήσουμε μία μία και θα ψηφίζουμε διά χειρός. Ξεχάστε το σύστημα μέσα.

Τελειώσαμε με την τροπολογία ΔΗΚΟ-ΑΚΕΛ, η οποία εγκρίθηκε, πάμε στην επόμενη, Αννίτα, αν τα έχεις σωστά. Αν θέλεις βοήθεια, πες μου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν τα κόμματα που τους αφορά, για να το ξεκαθαρίσουμε, αφού δεν μπορούμε να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, μπορείτε να την αποσύρετε, κύριε Περδίκη, να μας ευκολύνετε, διότι δε θα ψηφιστεί έτσι κι αλλιώς;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει ένα κομμάτι στο οποίο σας ήθελα να δώσετε λίγη προσοχή. Είχαμε έναν πίνακα για τις τιμές. Υπάρχει ακόμα ένας δεύτερος πίνακας, δεν ξέρω αν τον έχετε δει προσεκτικά, στον οποίο στα EURO 5 αυτοκίνητα μειώνουμε το στο μηδέν τη φορολογία, ενώ της πεζίνιας και χαμηλών ρύπων πάει στο μηδέν. Είναι δαμαί η διαφορά του δεύτερου πίνακα η οποία υπάρχει μέσα στην πρότασή μας. Και η τρίτη τροπολογία που έχουμε είναι για ένα σχέδιο απόσυρσης, το οποίο είναι τούτο που υπάρχει στο υπ' αριθμόν 3. Υπάρχουν τρεις τροπολογίες.

Είναι για τα πιο ακριβά ντζελ που δέχουμαι ότι ψηφίστηκε, κύριε Προκοπίου. Δέχομαι ότι ψηφίστηκε και η πρώτη μας τροπολογία δε θα μπει για ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, αποσύρετε την πρώτη τροπολογία;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Την πρώτη μας τροπολογία, η δεύτερη όμως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά η τροπολογία σας που έχει σχέση με τούτο είναι η υπ' αριθμόν 2, όχι η υπ' αριθμόν 1;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Δεν ξέρω, εμένα γράφει «1» η τροπολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι η υπ' αριθμόν 2, σωστά, κύριε Περδίκη;

Μάλιστα, άρα μιλούμε για την υπ' αριθμόν 2, για να μη συγχυστούμε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, αποσύρεται η υπ' αριθμόν 2 τροπολογία.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Εμείς όμως μέσα στην τροπολογία έχουμε πιο...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Καταψηφίστηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε και υπ' αριθμόν 1 και υπ' αριθμόν 3. Εντάξει.

Ένα λεπτό. Θα ξεκινήσω ως εξής: Θα βάλω πρώτα τις τροπολογίες των Οικολόγων.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, διαφωνούμε. Από την ώρα που ψηφίστηκε ο προηγούμενος πίνακας, ο πίνακας αυτός είναι άνευ αντικειμένου. Τέλειωσε. Να αποσυρθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, καλά, γιατί κουράζεστε, αφού την απέσυρε;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εκείνο που θα πρέπει να μπει τώρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό σας είπε, αποσύρθηκε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εκείνο που θα πρέπει να μπει τώρα είναι η τρίτη τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποσύρθηκε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή μας λείπει ο κ. Θεοπέμπτου ότι για το EURO 5a είναι μηδέν. Αφού ψηφίστηκε προηγουμένως ότι για το EURO 5a είναι €100. Άρα, δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Σωστό, σωστό.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Για το όνομα του Θεού!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Έχει δίκαιο ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Άρα λοιπόν, τελειώνουμε. Από τους Οικολόγους η πρόταση η οποία μπορεί να τεθεί αυτή τη στιγμή σε ψήφιση είναι η τρίτη τροπολογία, ότι στα πλαίσια εφαρμογής κυβερνητικού σχεδίου απόσυρσης, εκείνο και το μηδενικό όσον αφορά τα τέλη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Απόσυρσης των παλιών αυτοκινήτων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ναι, αλλά υπόψιν ότι δεν έχουμε ούτε σχέδιο απόσυρσης ακόμα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν έχει καμία σχέση, καμία απολύτως.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Άμα εννά κάμουν, δε χρειάζεται να ξανάρθουν.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, σας άκουσα όλους.

Προχωρούμε τώρα με την πρώτη τροπολογία των Οικολόγων.

Να παρακαλέσω την κ. Δημητρίου να μας τη διαβάσει, για να γίνει ψηφοφορία διά χειρός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση του πίνακα που περιλαμβάνεται στην παράγραφο 8(α) της παραγράφου (γ) του άρθρου 2 αυτού με τον ακόλουθο πίνακα:

«

ΠΙΝΑΚΑΣ	
Μέρος της μάζας εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα-CO ₂ (συνδυασμένος κύκλος) σε γραμμάρια ανά χιλιόμετρο (gr/Km) του μηχανοκίνητου οχήματος:	Συντελεστής ευρώ ανά γραμμάριο/ανά χιλιόμετρο (gr/Km)
Για μέρος μάζας μικρότερο ή ίσο των 120 (gr/Km)	0,50
Για μέρος μάζας μεγαλύτερο των 120 (gr/Km) και μικρότερο ή ίσο των 150 (gr/Km)	3,00
Για μέρος μάζας μεγαλύτερο των 150 (gr/Km) και μικρότερο ή ίσο των 180 (gr/Km)	6,00
Για μέρος μάζας μεγαλύτερο των 180 (gr/Km)	12,00

».

Σημειώσεις:

- α. Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι η επαναφορά των προνοιών του πίνακα όπως αυτός κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία, προκειμένου να εφαρμόζεται αποτελεσματικότερα η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα, για να έχουμε -αν τα καταφέρουμε να συνηγορήσουμε, νομίζω θα τα καταφέρουμε στο τέλος- για τον ίδιο πίνακα υπάρχει η δεύτερη τροπολογία της ΕΔΕΚ...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Την αποσύραμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Την αποσύρατε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Αφού ψηφίστηκε η προηγούμενη...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν ψηφίστηκε, τώρα ψηφίζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν την αποσύρατε, την αποσύρετε τώρα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Αφού το είπα προηγουμένως, ότι, από την ώρα που ψηφίστηκε η προηγούμενη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, ανεξαρτήτως του επιχειρήματός σας προηγουμένως, λέω ότι τώρα την αποσύρετε. Και τον ίδιο πίνακα καλύπτει και η πρώτη τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Πώς θα το προχωρήσουμε τώρα;

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Να διευκρινίσουμε κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διευκρινίσουμε.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Αυτό που ψηφίσαμε έχει να κάνει με τα EURO. Σε αυτό τον πίνακα αυτό που συζητούμε έχει να κάνει με το CO₂. Άρα, είναι διαφορετικό και πρέπει να ψηφίσουμε. Τους Οικολόγους μόνο η υπ' αριθμόν 2 αποσύρεται. Τις υπ' αριθμόν 1 και 3 πρέπει να ψηφίσουμε. Και η δική μας πρόταση όμως διαφέρει από αυτήν των Οικολόγων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ωραία! Αυτό είχα πει. Ότι των Οικολόγων και του ΑΚΕΛ όπως τις είπα, να μην τις επαναλαμβάνω, καλύπτουν το ίδιο ζήτημα, το ίδιο θέμα. Η ΕΔΕΚ αποσύρει την πρότασή της γι' αυτό το συγκεκριμένο θέμα. Να διαβαστεί και του ΑΚΕΛ τώρα...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν περάσει η τροπολογία των Οικολόγων, εκπίπτει η δική μας, θα έχουμε αποφανθεί για τα CO₂. Εάν δεν περάσει, μπαίνει και η δική μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ψηφίστε τώρα για την πρώτη τροπολογία των Οικολόγων, όπως σας την εξήγησε η κ. Δημητρίου προηγουμένως, διά χειρός.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα έχουν ηλεκτρονικά τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, δοκιμάστε ηλεκτρονικά να δούμε αν θα βγει.

Ψηφίστε για την τροπολογία των Οικολόγων.

Τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, δέκα υπέρ, τριάντα επτά εναντίον και δύο δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε τώρα στην πρώτη τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Να διαβαστεί παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Χριστάκη Τζιοβάνη, Αντρέα Φακοντή και Κώστα Κώστα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση του πίνακα που περιλαμβάνεται στην παράγραφο 8(α) της παραγράφου (γ) του άρθρου 2 αυτού με τον ακόλουθο πίνακα:

«

ΠΙΝΑΚΑΣ	
Μέρος της μάζας εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα-CO ₂ (συνδυασμένος κύκλος) σε γραμμάρια ανά χιλιόμετρο (gr/Km) του μηχανοκίνητου οχήματος:	Συντελεστής ευρώ ανά γραμμάριο/ανά χιλιόμετρο (gr/Km)
Για μέρος μάζας μικρότερο ή ίσο των 120 (gr/Km)	0,50
Για μέρος μάζας μεγαλύτερο των 120 και μικρότερο ή ίσο των 150 (gr/Km)	3,00
Για μέρος μάζας μεγαλύτερο των 150 (gr/Km) και μικρότερο ή ίσο των 180 (gr/Km)	5,00
Για μέρος μάζας μεγαλύτερο των 180 (gr/Km) και μικρότερο ή ίσο των 200 (gr/Km)	10,00
Για μέρος μάζας μεγαλύτερο των 200 (gr/Km)	15,00

».

Σημειώσεις:

- α. Σκοπός της τροπολογίας είναι η επιβολή αυξημένου τέλους κυκλοφορίας ύψους €15 gr/Km για κάθε μέρος της μάζας εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα-CO₂ άνω των 200 gr/km.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, να δοκιμάσουμε το σύστημα αν είναι εντάξει.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, διαμαρτύρομαι έντονα! Αυτό το πράγμα δεν είναι κατάσταση. Εγώ δεν ψηφίζω και δεν πρόκειται να ψηφίσω! Σας παρακαλώ πάρα πολύ να έρχονται εδώ και να ξέρουμε τι μας γίνεται! Δεν ξέρουμε τι μας γίνεται!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να έρχεστε εδώ και τις τροπολογίες σας να τις φέρνετε έγκαιρα, για να μπορεί να γίνεται σωστή δουλειά, διότι ακόμα και στο σύστημα έχετε δημιουργήσει πρόβλημα. Αυτό σας είπα στην αρχή, όταν ξεκινήσαμε και με ένα τέταρτο καθυστέρηση, ότι, αν δεν τηρούμε τα ωράριά μας και όλα αυτά, θα έχουμε προβλήματα. Τώρα μας έφταιξε το σύστημα; Όποιος θέλει ας ψηφίσει, όποιος θέλει ας μην ψηφίσει όμως!

Παρακαλώ, ψηφίστε με το σύστημα.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει άλλη τροπολογία στην οθόνη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είπτετε να ψηφίσουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ, αλλά το σύστημα δείχνει την τρίτη τροπολογία των Οικολόγων. Οπότε, πρέπει να ξεκαθαρίσουμε τι ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε διά χειρός, κύριοι.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ για το ίδιο θέμα;

Έτσι κι αλλιώς είναι η μοναδική που έμεινε για το ίδιο θέμα.

Μετράτε πόσοι ψηφίζουν υπέρ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

Δύο αποχές.

Με τριάντα ψήφους εναντίον, δεκαπέντε υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Άρα, αποσύρθηκαν ή απορρίφθηκαν οι τροπολογίες υπ' αριθμόν 1 των Οικολόγων, υπ' αριθμόν 2 της ΕΔΕΚ και υπ' αριθμόν 1 του ΑΚΕΛ.

Τώρα θα πάμε στην τρίτη τροπολογία των Οικολόγων.

Κυρία Δημητρίου, έχετε τον λόγο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

3. Με την προσθήκη αμέσως μετά την παράγραφο 8(η) της παραγράφου (γ) του άρθρου 2 της ακόλουθης υποπαραγράφου (θ):

«(θ) Στα πλαίσια εφαρμογής κυβερνητικού σχεδίου απόσυρσης παλαιών οχημάτων και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται σε αυτό, τα τέλη κυκλοφορίας στην περίπτωση αγοράς καινούριου οχήματος για αντικατάσταση παλαιού οχήματος είναι μηδενικά για περίοδο ως ήθελε καθοριστεί από το σχέδιο.».

Σημειώσεις:

α. Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι η τροποποίηση του νομοσχεδίου, ώστε στα πλαίσια εφαρμογής κυβερνητικού σχεδίου απόσυρσης παλαιών οχημάτων τα τέλη κυκλοφορίας στην περίπτωση αγοράς καινούριου οχήματος για αντικατάσταση παλαιού οχήματος να είναι μηδενικά για περίοδο ως ήθελε καθοριστεί από το σχέδιο.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε ηλεκτρονικά, παρακαλώ.

Είναι η τρίτη τροπολογία του κ. Θεοπέμπτου, των Οικολόγων.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οχτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τέσσερις ψήφοι υπέρ και σαράντα τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους εναντίον, τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην πρώτη τροπολογία της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση από την παράγραφο 8(α) της παραγράφου (γ) του άρθρου 2 αυτού της φράσης «κατηγορίας Μ1 ή κατηγορίας Ν1 προερχόμενο από όχημα κατηγορίας Μ1, το οποίο κατατάσσεται στην κατηγορία ελαφρού φορτηγού μηχανοκίνητου οχήματος τύπου VAN» (έβδομη μέχρι δέκατη γραμμή) με τη φράση «δίκυκλο, τρίκυκλο, σαλούν εμπορικό ή οποιοδήποτε άλλο τροχοφόρο όχημα».

Σημειώσεις:

- α. Σκοπός της τροπολογίας είναι στο στάδιο της εφαρμογής του νόμου να συμπεριληφθούν όλα τα τροχοφόρα οχήματα.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πέντε ψήφοι υπέρ, τριάντα δύο εναντίον και πέντε άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους εναντίον και πέντε υπέρ, η τροπολογία απορρίπτεται.

Η δεύτερη τροπολογία του κ. Σιζόπουλου αποσύρθηκε.

Πάμε στην τρίτη τώρα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο)

Συγγνώμη;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Οι δικές μας οι τροπολογίες με τα όσα ψηφίστηκαν προηγουμένως στην ουσία είναι άνευ αντικειμένου, για να τεθούν για έγκριση. Αυτή η οποία διαφοροποιείται είναι η τροπολογία υπ' αριθμόν 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, όλες οι άλλες εκ των πραγμάτων λέτε αποσύρονται.

Μάλιστα. Μπαίνει τώρα η έβδομη τροπολογία σε ψηφοφορία.

Ψηφίζουμε για την έβδομη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7. Με την προσθήκη αμέσως μετά το άρθρο 2(γ) αυτού της ακόλουθης νέας παραγράφου (δ) και τον αναγραμματισμό της υφιστάμενης παραγράφου (δ) σε (ε):

«(δ) Με την προσθήκη στην παράγραφο 10(α) του Μέρους Ι αυτού, μετά την υποπαραγράφο (iv) και πριν από την επιφύλαξη αυτής, της ακόλουθης νέας υποπαραγράφου (v):

- (v) Το ετήσιο τέλος κυκλοφορίας μηχανοκίνητου οχήματος το οποίο είναι εγγεγραμμένο στη Δημοκρατία κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικού) Νόμου του 2019, το οποίο είναι μεγαλύτερο από το ετήσιο τέλος κυκλοφορίας ίδιου τύπου μηχανοκίνητου οχήματος που θα εγγραφεί στη Δημοκρατία μετά την έναρξη της ισχύος του πιο πάνω αναφερόμενου νόμου, μειώνεται στο ποσό του τέλους κυκλοφορίας που καθορίζεται για το ίδιου τύπου μηχανοκίνητο όχημα:».

Σημειώσεις:

- α. Η πρόνοια αυτή εισάγεται για να μην υπάρχει δυσμενής διάκριση μεταξύ παλαιών και νέων κατόχων ίδιου τύπου μηχανοκίνητου οχήματος, αλλά και για να μην υπάρχει πρόσθετη επιβάρυνση σε παλαιούς κατόχους λόγω των νέων τελών κυκλοφορίας.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τέσσερις ψήφοι υπέρ, σαράντα δύο εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους εναντίον, τέσσερις υπέρ και τρεις αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Τώρα προχωρούμε με την κανονική σειρά.

Είναι η δεύτερη τροπολογία του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Διαβάστε την, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Χριστάκη Τζιοβάνη, Αντρέα Φακοντή και Κώστα Κώστα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

2. Με την προσθήκη αμέσως μετά τον πίνακα που περιλαμβάνεται στην παράγραφο 8(γ) της παραγράφου (γ) του άρθρου 2 αυτού της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι για οχήματα προτύπου εκπομπών EURO 5, EURO 4 και προγενέστερο ή εκτός προτύπου EURO με μάζα εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα-CO₂ μικρότερης ή ίσης των 120 (gr/km) επιβάλλεται πρόσθετο τέλος ανάλογα με το πρότυπο EURO μειωμένο κατά 50%.».

Σημειώσεις:

- α. Σκοπός της τροπολογίας είναι η επιβολή μειωμένου κατά 50% πρόσθετου τέλους, το οποίο επιβάλλεται αναλόγως του προτύπου EURO για οχήματα με μάζα εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα-CO₂ μικρότερης ή ίσης των 120 (gr/km).
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δώδεκα ψήφοι υπέρ, τριάντα πέντε εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον, δώδεκα υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε τώρα στην τρίτη τροπολογία του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Διαβάστε την, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Με την αντικατάσταση από τις παραγράφους 8(η)(i)(αα) και 8(η)(ii)(αα) της παραγράφου (γ) του άρθρου 2 αυτού του αριθμού «1.30» (τέταρτη και τρίτη γραμμή, αντίστοιχα) με τον αριθμό «1.20».

Σημειώσεις:

- α. Σκοπός της τροπολογίας είναι η μείωση από το 1.30 στο 1.20 του αριθμού που προβλέπεται στις παραγράφους 8(η)(i)(αα) και 8(η)(ii)(αα) για σκοπούς δικαιότερης μεταχείρισης των οχημάτων των

οποίων ο αριθμός που καταγράφεται ως «μάζα εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα-CO₂ (συνδυασμένου κύκλου)» μετριέται με τη νέα μέθοδο WLTP.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ, είκοσι οκτώ ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Και μένει η τελευταία, που είναι η τροπολογία του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και των Οικολόγων σύμφωνα με το σημειώμά μου.

Διαβάστε την, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Χριστάκη Τζιοβάνη, Αντρέα Φακοντή και Κώστα Κώστα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

Με την προσθήκη αμέσως μετά το άρθρο 2(γ) αυτού της ακόλουθης νέας παραγράφου (δ) και τον αναγραμματισμό της υφιστάμενης παραγράφου (δ) σε παράγραφο (ε):

«(δ) Με την προσθήκη στην παράγραφο 10(α) του Μέρους Ι αυτού, μετά την υποπαραγράφο (iv) και πριν από την επιφύλαξη αυτής, της ακόλουθης νέας υποπαραγράφου (v):

(v) Το ετήσιο τέλος κυκλοφορίας μηχανοκίνητου οχήματος του οποίου ο κινητήρας μετατρέπεται από εγκεκριμένο/διαπιστευμένο κέντρο για καύση υγραερίου μειώνεται κατά 50% του καθορισμένου σύμφωνα με το παρόν Μέρος τέλους:».

Σημειώσεις:

α. Σκοπός της τροπολογίας είναι η παραχώρηση έκπτωσης 50% επί του ετήσιου τέλους κυκλοφορίας οχήματος του οποίου ο κινητήρας μετατρέπεται, ώστε να χρησιμοποιεί ως καύσιμο το υγραέριο.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι μία ψήφοι υπέρ και είκοσι επτά ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, είκοσι μία υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Παραρτήματος Ι του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ, πέντε εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα μία ψήφοι υπέρ, πέντε ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο όπως έχει τροποποιηθεί*.

Προχωρούμε στις τροπολογίες για το υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η πρώτη προτεινόμενη τροπολογία είναι από το ΑΚΕΛ και το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Βεβαίως.

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Αντρέα Φακοντή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε το νέο «Τέταρτο Παράρτημα», που προτείνεται με το άρθρο 2 αυτού, να αντικατασταθεί με το ακόλουθο Παράρτημα:

«ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (Άρθρο 100)	
Προϊόντα	Συντελεστής Φόρου Κατανάλωσης
ΜΕΡΟΣ Α΄ (ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΝΤΑΙ Ή ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ)	
(Α) Μηχανοκίνητα οχήματα τα οποία υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 870321 έως 870390 (εξαιρουμένων των ασθενοφόρων,	(α) Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (συνδυασμένος κύκλος) είναι μικρότερη ή

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: ΚΣ ΕΔΕΚ.

νεκροφόρων, μηχανοκινήτων οχημάτων τύπου «rick-up» με μία σειρά καθισμάτων, καθώς και των οχημάτων για τα οποία οι συντελεστές φόρου κατανάλωσης καθορίζονται στην παράγραφο (Β) ή στην παράγραφο (Γ) του παρόντος Μέρους Α', ή στο Μέρος Γ' του παρόντος Παραρτήματος) και μηχανοκίνητα οχήματα τύπου «van», τα οποία υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 8704 με μικτό βάρος το οποίο δεν υπερβαίνει τα 2032 χιλιόγραμμα και καθαρό χώρο φορτίου ο οποίος δεν υπερβαίνει τα 2 κυβικά μέτρα.		ίση των 150 γραμμαρίων ανά χιλιόμετρο (γρ./χλμ.): Ατελώς.
	(β)	Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (συνδυασμένος κύκλος) είναι μεγαλύτερη των 150 γρ./χλμ. και μικρότερη ή ίση των 180 γρ./χλμ.: €25 ανά γρ./χλμ. εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα πέραν των 150γρ./χλμ.
	(γ)	Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (συνδυασμένος κύκλος) είναι μεγαλύτερη των 180 γρ./χλμ. και μικρότερη ή ίση των 200γρ/χλμ.:
	(i)	€750 και
	(ii)	€200 ανά γρ./χλμ. εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (συνδυασμένος κύκλος) πέραν των 180γρ./χλμ.
	(δ)	Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (συνδυασμένος κύκλος) είναι μεγαλύτερη των 200 γρ./χλμ.:
	(i)	€4.750 και
	(ii)	€400 ανά γρ./χλμ. εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα πέραν των 200 γρ./χλμ.
		Για σκοπούς εφαρμογής των πιο πάνω συντελεστών, απαιτείται η προσκόμιση βεβαίωσης, η οποία εκδίδεται από τον Έφορο Μηχανοκινήτων Οχημάτων και η οποία πιστοποιεί τη μάζα εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (συνδυασμένου κύκλου) σε γραμμάρια ανά χιλιόμετρο (γρ./χλμ.).
		Σε περίπτωση που δεν προσκομισθεί η πιο πάνω βεβαίωση, ο συνολικός φόρος κατανάλωσης υπολογίζεται στη βάση του συντελεστή, ο οποίος αντιστοιχεί σε εκπομπή 450 γρ./χλμ.
		Για τα οχήματα της παραγράφου (Α) η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (συνδυασμένου κύκλου) σε γραμμάρια ανά χιλιόμετρο (γρ./χλμ.), καθορίζεται ως ακολούθως:
	(i)	ο αριθμός που καταγράφεται ως «Συνδυασμένος» (Combined), στο σημείο 49.4 του Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης ΕΚ,

		διαιρούμενος με τον αριθμό 1.20 και στρογγυλοποιημένος προς τα κάτω σε ακέραιο αριθμό ή
	(ii)	εφόσον στο Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ΕΚ δεν περιλαμβάνεται αναφορά στο σημείο 49.4 ή εφόσον δεν υφίσταται σημείο 49.4 σε αυτό, ο αριθμός που καταγράφεται ως «Συνδυασμένος» (Combined), στο σημείο 49.1 του Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης ΕΚ.
(B)	Μηχανοκίνητα οχήματα τα οποία υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 8703 και 8704 με δύο σειρές καθισμάτων, γνωστά ως «διπλοκάμπινα», με μέγιστη μάζα η οποία δεν υπερβαίνει τους 3,5 τόνους.	Ατελώς.
Ανεξαρτήτως των διατάξεων του Μέρους Α΄, οι οποίες αφορούν τα προϊόντα της παραγράφου (Α) και της παραγράφου (Β) ή οποιωνδήποτε άλλων διατάξεων, οι οποίες αφορούν απαλλαγές από φόρους κατανάλωσης ή άλλες εκπτώσεις ή απομειώσεις, επιβάλλεται πρόσθετος φόρος κατανάλωσης προς 2 σεντ (€0,02) ανά κυβικό εκατοστό της μηχανής του οχήματος, ο οποίος κατατίθεται σε ειδικό Άρθρο Εσόδων του Προϋπολογισμού.		
(Γ)	Άλλα οχήματα:	
(α)	Μηχανοκίνητα οχήματα τύπου «κάρτινγκ» (go-karts), τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά σε κλειστούς ή/και περιφραγμένους χώρους για ψυχαγωγικούς σκοπούς.	Ατελώς.
(β)	Μηχανοκίνητα οχήματα, αμφίβια, με μικτό βάρος που δεν υπερβαίνει τα 1000 χιλιόγραμμα, με τρεις σειρές τροχών και κίνηση σε όλους τους τροχούς, τα οποία χρησιμοποιούνται για ψυχαγωγικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς και τα οποία μπορούν να μεταφέρουν δύο έως τέσσερα πρόσωπα.	Ατελώς.
(γ)	Μηχανοκίνητα οχήματα τύπου «χόβερκραφτ», τα οποία είναι κατασκευασμένα για να κινούνται τόσο πάνω από το νερό όσο και στο έδαφος.	Ατελώς.
(δ)	Αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, τα οποία υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 8703.	Ατελώς.
(ε)	Παλαιά οχήματα, όπως καθορίζονται στους περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμους του 1972 έως 2013.	Ατελώς.
(στ)	Οχήματα με τρεις (3) ή περισσότερους τροχούς, τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο (Θ) του Μέρους Γ΄ του παρόντος Παραρτήματος και τα οποία δεν εγγράφονται για σκοπούς κυκλοφορίας στους δημόσιους δρόμους:	Ατελώς.
Νοείται ότι στα οχήματα τα οποία αναφέρονται στο παρόν Μέρος Α΄ τα οποία κινούνται αποκλειστικά με ηλεκτρικό κινητήρα δεν επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης:		
Νοείται περαιτέρω ότι ο φόρος κατανάλωσης που επιβάλλεται σε καινούρια και μεταχειρισμένα οχήματα τα οποία κινούνται με υγραέριο μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%).		
ΜΕΡΟΣ Β΄		

(ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ Ή ΕΙΣΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΕ)	
(Α) Μηχανοκίνητα οχήματα, τα οποία υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 870321 έως 870390 (εξαιρουμένων των ασθενοφόρων, νεκροφόρων, μηχανοκινήτων οχημάτων τύπου «pick-up» με μία σειρά καθισμάτων, καθώς και των οχημάτων για τα οποία οι συντελεστές φόρου κατανάλωσης καθορίζονται στην παράγραφο (Β) ή στην παράγραφο (Γ) του παρόντος Μέρους Β΄ ή στο Μέρος Γ΄ του παρόντος Παραρτήματος) και μηχανοκίνητα οχήματα τύπου «van», τα οποία υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 8704 με μικτό βάρος το οποίο δεν υπερβαίνει τα 2032 χιλιόγραμμα και καθαρό χώρο φορτίου ο οποίος δεν υπερβαίνει τα 2 κυβικά μέτρα.	<p>(α) Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO₂ (συνδυασμένος κύκλος) είναι μικρότερη ή ίση των 150 γραμμαρίων ανά χιλιόμετρο (γρ./χλμ.): Ατελώς.</p> <p>(β) Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO₂ (συνδυασμένος κύκλος) είναι μεγαλύτερη των 150 γρ./χλμ. και μικρότερη ή ίση των 180 γρ./χλμ.: €25 ανά γρ./χλμ. εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα πέραν των 150γρ./χλμ.</p> <p>(γ) Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO₂ (συνδυασμένος κύκλος) είναι μεγαλύτερη των 180 γρ./χλμ. και μικρότερη ή ίση των 200γρ/χλμ.: (i) €750 και (ii) €200 ανά γρ./χλμ. εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα πέραν των 180γρ./χλμ.</p>
	<p>(δ) Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO₂ (συνδυασμένος κύκλος) είναι μεγαλύτερη των 200 γρ/χλμ.: (i) €4.750 και (ii) €400 ανά γρ/χλμ. εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα πέραν των 200γρ/χλμ.</p>
	Για σκοπούς εφαρμογής των πιο πάνω συντελεστών, απαιτείται να προσκομίζεται-
	(α) σε περίπτωση νέων οχημάτων, το πιστοποιητικό συμμόρφωσης του οχήματος, όπως αυτό ορίζεται στους περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων (Κατηγορίες M, N και O), των Κατασκευαστικών Στοιχείων, Συστημάτων και Χωριστών Τεχνικών Μονάδων τους Κανονισμούς του 2010, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται
	Για τα οχήματα αυτά η μάζα εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα-CO ₂ (συνδυασμένου κύκλου) σε γραμμάρια ανά χιλιόμετρο (γρ./χλμ.) καθορίζεται ως ακολούθως:
	(i) ο αριθμός που καταγράφεται ως «Συνδυασμένος» (Combined), στο σημείο 49.4 του Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης ΕΚ, διαιρούμενος με τον αριθμό 1.20 και στρογγυλοποιημένος προς τα κάτω σε ακέραιο αριθμό ή
	(ii) εφόσον στο Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ΕΚ δεν περιλαμβάνεται αναφορά στο σημείο 49.4 ή εφόσον δεν υφίσταται σημείο 49.4 σε αυτό, ο αριθμός που

			καταγράφεται ως «Συνδυασμένος» (Combined), στο σημείο 49.1 του Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης ΕΚ
	(β)		σε περίπτωση οχημάτων τα οποία έχουν εγγραφεί ή ταξινομηθεί σε άλλο κράτος, η βεβαίωση η οποία εκδίδεται από τον Έφορο Μηχανοκινήτων Οχημάτων δυνάμει της παραγράφου 6Γ του Μέρους Ι του Παραρτήματος Ι των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμων του 1972 έως 2013
			Για τα οχήματα που προέρχονται από κράτος μέλος της ΕΕ η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO ₂ (συνδυασμένου κύκλου) σε γραμμάρια ανά χιλιόμετρο (γρ./χλμ.) καθορίζεται ως ακολούθως:
		(i)	ο αριθμός που καταγράφεται στο πιστοποιητικό εγγραφής ως «Συνδυασμένος» (Combined) διαιρούμενος με τον αριθμό 1.20 και στρογγυλοποιημένος προς τα κάτω σε ακέραιο αριθμό, εφόσον ο αριθμός αυτός λαμβάνεται ή αντιστοιχεί στον αριθμό που καταγράφεται στο σημείο 49.4 του Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης ΕΚ του οχήματος ή
		(ii)	εφόσον ο αριθμός εγγραφής που καταγράφεται στο πιστοποιητικό εγγραφής λαμβάνεται ή αντιστοιχεί στον αριθμό που καταγράφεται στο σημείο 49.1 του Πιστοποιητικού Συμμόρφωσης ΕΚ του οχήματος, ο αριθμός που καταγράφεται στο πιστοποιητικό εγγραφής ως «Συνδυασμένος» (Combined).
			Σε περίπτωση που δεν προσκομισθεί η πιο πάνω βεβαίωση, ο συνολικός φόρος κατανάλωσης υπολογίζεται στη βάση του συντελεστή, ο οποίος αντιστοιχεί σε εκπομπή 450 γρ./χλμ.
(B)	Μηχανοκίνητα οχήματα τα οποία υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 8703 και 8704 με δύο σειρές καθισμάτων, γνωστά ως «διπλοκάμπινα», με μέγιστη μάζα η οποία δεν υπερβαίνει τους 3,5 τόνους.		Ατελώς.
Ανεξαρτήτως των διατάξεων του Μέρους Β', οι οποίες αφορούν τα προϊόντα της παραγράφου (Α) και της παραγράφου (B) ή οποιωνδήποτε άλλων διατάξεων, οι οποίες αφορούν απαλλαγές από φόρους κατανάλωσης ή άλλες εκπτώσεις ή απομειώσεις, επιβάλλεται πρόσθετος φόρος κατανάλωσης προς 2 σεντ (€0,02) ανά κυβικό εκατοστό της μηχανής του οχήματος, ο οποίος θα κατατίθεται σε ειδικό Άρθρο Εσόδων του Προϋπολογισμού.			
(Γ)	Άλλα οχήματα:		
(α)	Μηχανοκίνητα οχήματα τύπου «κάρτινγκ» (go-karts), τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά σε κλειστούς ή/και περιφραγμένους χώρους για ψυχαγωγικούς σκοπούς.		Ατελώς.
(β)	Μηχανοκίνητα οχήματα, αμφίβια, με μικτό βάρος που δεν υπερβαίνει τα 1000 χιλιόγραμμα, με τρεις σειρές τροχών και		Ατελώς.

	κίνηση σε όλους τους τροχούς, τα οποία χρησιμοποιούνται για ψυχαγωγικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς και τα οποία μπορούν να μεταφέρουν δύο έως τέσσερα πρόσωπα.	
(γ)	Μηχανοκίνητα οχήματα τύπου «χόβερκραφτ», τα οποία είναι κατασκευασμένα για να κινούνται τόσο πάνω από το νερό όσο και στο έδαφος.	Ατελώς.
(δ)	Αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, τα οποία υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 8703.	Ατελώς.
(ε)	Παλαιά οχήματα όπως καθορίζονται στους περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμους.	Ατελώς.
(στ)	Οχήματα με τρεις (3) ή περισσότερους τροχούς, τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο (Θ) του Μέρους Γ' του παρόντος Παραρτήματος και τα οποία δεν εγγράφονται για σκοπούς κυκλοφορίας στους δημόσιους δρόμους.	Ατελώς.
Νοείται ότι στα οχήματα τα οποία αναφέρονται στο παρόν Μέρος Β' τα οποία κινούνται αποκλειστικά με ηλεκτρικό κινητήρα δεν επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης:		
Νοείται περαιτέρω ότι ο φόρος κατανάλωσης που επιβάλλεται σε καινούρια και μεταχειρισμένα οχήματα τα οποία κινούνται με υγραέριο μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%).		
ΜΕΡΟΣ Γ' (ΛΟΙΠΑ)		
(Α)	Οχήματα τα οποία υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 8702 και τα οποία εγγράφονται από τον Έφορο Μηχανοκινήτων Οχημάτων ως οχήματα για τη μεταφορά μέχρι και εννέα προσώπων περιλαμβανομένου του οδηγού.	Ποσό ίσο με τη διαφορά του εισαγωγικού δασμού, ο οποίος καταβάλλεται κατά την εισαγωγή τους δυνάμει των προνοιών του κωδικού Σ.Ο. 8702 και του εισαγωγικού δασμού και του φόρου κατανάλωσης, που υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 8703.
(Β)	Αεροπλάνα, υδροπλάνα και ελικόπτερα, με εξαίρεση τα επιβατικά και φορτηγά αεροπλάνα, με απόβαρο το οποίο υπερβαίνει τα 15000 χιλιόγραμμα.	Ατελώς.
(Γ)	Θαλαμηγοί και άλλα πλοία και πλοiάρια αναψυχής, τα οποία υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 8903, με εξαίρεση τα αγωνιστικά ιστιοφόρα, τα αγωνιστικά κωπηλατικά και τα σκάφη τα οποία χρησιμοποιούνται στη διεθνή ή παράκτια ναυσιπλοiα για τη μεταφορά επιβατών και τα οποία έχουν εξασφαλίσει σχετική άδεια από το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας.	Ατελώς.
(Δ)	Εξωλέμβιες μηχανές ή συνδυασμός εξωλέμβιας με εσωλέμβια μηχανή εσωτερικής καύσης.	Ατελώς.
(Ε)	Μοτοσικλέτες:	
(α)	με κυβισμό μηχανής ο οποίος υπερβαίνει τα 600 κυβικά εκατοστά, αλλά δεν υπερβαίνει τα 1000 κυβικά εκατοστά με ή χωρίς πλάγιο κιβώτιο.	Ατελώς.
(β)	με κυβισμό μηχανής που υπερβαίνει τα 1000 κυβικά εκατοστά με ή χωρίς	€1,28 ανά κυβικό εκατοστό.

	πλάγιο κιβώτιο.	
(ΣΤ)	Καπνιστός σολομός και καπνιστός οξύρρυγχος (περιλαμβανομένων και των φιλέτων).	€5,13 το κιλό.
(Ζ)	Χαβιάρι. Υποκατάστατα χαβιαριού, εκτός εκείνων που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή ταραμά.	30% επί της αξίας του.
(Η)	Είδη από κρύσταλλο, τα οποία υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 7010, 7013, 7018 και 9405, με περιεκτικότητα σε μονοξείδιο του μολύβδου (PbO) ίση ή ανώτερη του 24% κατά βάρος, και είδη από πορσελάνη, τα οποία υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 6913 και 6914	20% επί της αξίας τους.
(Θ)	Οχήματα με τρεις (3) ή περισσότερους τροχούς, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων (Κατηγορίας L1e μέχρι L7e), των Κατασκευαστικών Στοιχείων, Συστημάτων και Χωριστών Τεχνικών Μονάδων τους Κανονισμών του 2005 και 2008 (Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (I): 16.06.2005, 25.07.2008.), όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται και για τα οποία εκδίδεται σχετική βεβαίωση από τον Έφορο Μηχανοκινήτων Οχημάτων.	Ατελώς.
(Ι)	Υγρό για χρήση σε ηλεκτρονικά τσιγάρα, ανεξάρτητα από το κατά πόσο περιέχει νικοτίνη:	€0,12 ανά χιλιοστόλιτρο.
<p>Νοείται ότι στα οχήματα τα οποία αναφέρονται στο παρόν Μέρος Γ' τα οποία κινούνται αποκλειστικά με ηλεκτρικό κινητήρα δεν επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης:</p> <p>Νοείται περαιτέρω ότι ο φόρος κατανάλωσης που επιβάλλεται σε καινούρια και μεταχειρισμένα οχήματα που εισάγονται στη Δημοκρατία και τα οποία κινούνται με υγραέριο μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%).</p>		
ΜΕΡΟΣ Δ'		
(Α)	<p>Για τα μεταχειρισμένα μηχανοκίνητα οχήματα ο συνολικός φόρος κατανάλωσης διαφοροποιείται σύμφωνα με τα ποσοστά απομείωσης, τα οποία θα καθορίζονται σε γνωστοποίηση η οποία εκδίδεται από τον Διευθυντή.</p> <p>Για την κατάρτιση των ποσοστών απομείωσης, ο Διευθυντής λαμβάνει υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα αντικειμενικά κριτήρια: την παλαιότητα, τα διανυθέντα χιλιόμετρα, τη γενική κατάσταση, το σύστημα προώθησης, το σήμα και τον τύπο του οχήματος.</p> <p>Ανεξάρτητα από οποιοδήποτε άλλες διατάξεις της τελωνειακής ή άλλης νομοθεσίας, μεταχειρισμένα οχήματα, για τους σκοπούς του παρόντος Παραρτήματος, σημαίνει τα εγγεγραμμένα ή ταξινομημένα σε οποιοδήποτε κράτος μέλος ή σε τρίτες χώρες μηχανοκίνητα οχήματα.</p>	
(Β)	<p>(1) Με σκοπό να διασφαλίζεται η πραγματική οικονομική αξία, οι συντελεστές Φόρου Κατανάλωσης των μηχανοκινήτων οχημάτων που αναφέρονται στην παράγραφο (Α), στην παράγραφο (Β) και στα σημεία (δ) και (ε) της παραγράφου (Γ) του Μέρους Α', στην παράγραφο (Α), στην παράγραφο (Β) και στα σημεία (δ) και (ε) της παραγράφου (Γ) του Μέρους Β' και στην παράγραφο (Ε) του Μέρους Γ', θα επαναξιολογηθούν εντός του δεύτερου τριμήνου του έτους 2016 και στη συνέχεια ανά τριετία, εντός του δεύτερου τριμήνου του εν λόγω έτους, εκτός εάν προκύψουν απρόβλεπτοι λόγοι που να δικαιολογούν την αναθεώρησή τους σε συντομότερο χρονικό διάστημα.</p> <p>Η αναθεώρηση θα εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο κατόπιν υποβολής σχετικής πρότασης από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων και τον Υπουργό Οικονομικών, στη βάση σχετικής έκθεσης η οποία θα ετοιμάζεται από τον Διευθυντή του Τμήματος Οδικών Μεταφορών σε συνεργασία με τον Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων, εντός του πρώτου</p>	

	τριμήνου του αντίστοιχου έτους.
(2)	Τα αποτελέσματα της επαναξιολόγησης και η έκθεση που αναφέρεται πιο πάνω κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων από τον Υπουργό Οικονομικών εντός του τρίτου τριμήνου του έτους εντός του οποίου γίνεται η επαναξιολόγηση, μαζί με το σχετικό νομοσχέδιο προς ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.
(Γ)	Για τα μηχανοκίνητα οχήματα τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο (Α) του Μέρους Α' και στην παράγραφο (Α) του Μέρους Β', τα οποία έχουν εισαχθεί ή μεταφερθεί στη Δημοκρατία και δεν έχουν τεθεί σε καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας ή/και ανάλωσης μέχρι και την ημερομηνία έναρξης του περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικού) (Αρ. 4) Νόμου του 2013 ή είχαν φορτωθεί με προορισμό νόμιμο λιμάνι της Δημοκρατίας μέχρι και την ημερομηνία έναρξης ισχύος του περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικού) (Αρ. 4) Νόμου του 2013, οφειλόμενος φόρος είναι το μικρότερο ποσό που προκύπτει μετά από σχετικό υπολογισμό που γίνεται:
(α)	με βάση τις διατάξεις των περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμων του 2004 έως (Αρ. 3) του 2013, περιλαμβανομένων και των απομειώσεων του φόρου επί των μεταχειρισμένων μηχανοκίνητων οχημάτων, οι οποίες προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές γνωστοποιήσεις, ή
(β)	με βάση τις διατάξεις των περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμων του 2004 έως (Αρ. 4) του 2013, περιλαμβανομένων και των απομειώσεων του φόρου επί των μεταχειρισμένων μηχανοκίνητων οχημάτων, οι οποίες προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές γνωστοποιήσεις.
(Δ)	Για τη διάθεση των μηχανοκίνητων οχημάτων, τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο (Α) του Μέρους Α' και στην παράγραφο (Α) του Μέρους Β', τα οποία τέθηκαν σε καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας ή/και ανάλωσης:
(i)	με πλήρη ή μερική απαλλαγή, ή
(ii)	για τα οποία παραχωρήθηκε φορολογική ελάφρυνση με επιστροφή του φόρου κατανάλωσης, οφειλόμενος φόρος κατανάλωσης είναι το μικρότερο ποσό που προκύπτει μετά από σχετικό υπολογισμό που γίνεται:
(α)	με βάση τις διατάξεις των περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμων του 2004 έως (Αρ. 3) του 2013, περιλαμβανομένων και των απομειώσεων του φόρου επί των μεταχειρισμένων μηχανοκίνητων οχημάτων, οι οποίες προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές γνωστοποιήσεις, ή
(β)	με βάση τις διατάξεις των περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμων του 2004 έως (Αρ. 4) του 2013, περιλαμβανομένων και των απομειώσεων του φόρου επί των μεταχειρισμένων μηχανοκίνητων οχημάτων, οι οποίες προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές γνωστοποιήσεις.».

Σημειώσεις:

- α. Αναθεώρηση της υφιστάμενης επιβολής κλιμακωτού φόρου κατανάλωσης στα μηχανοκίνητα οχήματα, ώστε αυτός να επιβάλλεται κλιμακωτά σε μηχανοκίνητα οχήματα με εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα που υπερβαίνει τα 150 γραμμάρια ανά χιλιόμετρο και τα όποια έσοδα για το κράτος να αξιοποιούνται από την εκτελεστική εξουσία για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου σχεδίου απόσυρσης παλαιών οχημάτων, παραχωρώντας κίνητρα για απόσυρση των παλαιών, ρυπογόνων και μη ασφαλών οχημάτων και αντικατάστασή τους με νέα οχήματα αντιρρυπαντικής τεχνολογίας.
- β. Ο φόρος κατανάλωσης που επιβάλλεται σε καινούρια και μεταχειρισμένα οχήματα τα οποία κινούνται με υγραέριο να μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%).
- γ. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί και η τροπολογία της ΕΔΕΚ, διότι, αν ψηφιστεί τούτη... Αν ψηφιστεί αυτή του ΑΚΕΛ-Οικολόγων, δεν μπορεί να ισχύσει εκείνη της ΕΔΕΚ.

Σωστά τα λέμε, κύριε Σιζόπουλε;

Να διαβαστεί εκείνη της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Βεβαίως.

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε το νέο «Τέταρτο Παράρτημα» που προτείνεται με το άρθρο 2 αυτού να αντικατασταθεί με το ακόλουθο Παράρτημα:

«ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (Άρθρο 100)	
Προϊόντα	Συντελεστής Φόρου Κατανάλωσης
ΜΕΡΟΣ Α΄ (ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΝΤΑΙ Ή ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ)	
(Α) Μηχανοκίνητα οχήματα τα οποία υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 870321 έως 870390 (εξαιρουμένων των ασθενοφόρων, νεκροφόρων, μηχανοκίνητων οχημάτων τύπου «rick-up» με μία σειρά καθισμάτων, καθώς και των οχημάτων για τα οποία οι συντελεστές φόρου κατανάλωσης καθορίζονται στην παράγραφο (Β) ή στην παράγραφο (Γ) του παρόντος Μέρους Α΄, ή στο Μέρος Γ΄ του παρόντος Παραρτήματος) και μηχανοκίνητα οχήματα τύπου «van», τα οποία υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 8704 με μικτό βάρος το οποίο δεν υπερβαίνει τα 2032 χιλιόγραμμα και καθαρό χώρο φορτίου ο οποίος δεν υπερβαίνει τα 2 κυβικά μέτρα.	(α) Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (συνδυασμένος κύκλος) είναι μικρότερη ή ίση των 150 γραμμαρίων ανά χιλιόμετρο (γρ./χλμ.): Ατελώς. (β) Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (συνδυασμένος κύκλος) είναι μεγαλύτερη των 150 γρ./χλμ. και μικρότερη ή ίση των 180 γρ./χλμ.: €50 ανά γρ./χλμ. εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα πέραν των 150γρ./χλμ.
	(γ) Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (συνδυασμένος κύκλος) είναι μεγαλύτερη των 180 γρ./χλμ. και μικρότερη ή ίση των 200γρ/χλμ.: (i) €1.500 και (ii) €200 ανά γρ./χλμ. εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (συνδυασμένος κύκλος) πέραν των 180γρ./χλμ.
	(δ) Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO2 (συνδυασμένος κύκλος) είναι μεγαλύτερη των 200 γρ./χλμ.: (i) €5.500 και (ii) €400 ανά γρ./χλμ. εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα πέραν των 200 γρ./χλμ.
(Β) Μηχανοκίνητα οχήματα τα οποία υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 8703 και 8704 με δύο σειρές καθισμάτων, γνωστά ως «διπλοκάμπινα», με μέγιστη μάζα η οποία δεν υπερβαίνει τους 3,5 τόνους.	Ατελώς.
(Γ) Άλλα οχήματα:	
(α) Μηχανοκίνητα οχήματα τύπου «κάρτινγκ» (go-karts), τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά σε κλειστούς ή/και περιφραγμένους χώρους για ψυχαγωγικούς σκοπούς.	Ατελώς.

(β) Μηχανοκίνητα οχήματα, αμφίβια, με μικτό βάρος που δεν υπερβαίνει τα 1000 χιλιόγραμμα, με τρεις σειρές τροχών και κίνηση σε όλους τους τροχούς, τα οποία χρησιμοποιούνται για ψυχαγωγικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς και τα οποία μπορούν να μεταφέρουν δύο έως τέσσερα πρόσωπα.	Ατελώς.
(γ) Μηχανοκίνητα οχήματα τύπου «χόβερκραφτ», τα οποία είναι κατασκευασμένα για να κινούνται τόσο πάνω από το νερό όσο και στο έδαφος.	Ατελώς.
(δ) Αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, τα οποία υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 8703.	Ατελώς.
(ε) Παλαιά οχήματα, όπως καθορίζονται στους περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμους του 1972 έως 2013.	Ατελώς.
(στ) Οχήματα με τρεις (3) ή περισσότερους τροχούς, τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο (Θ) του Μέρους Γ' του παρόντος Παραρτήματος και τα οποία δεν εγγράφονται για σκοπούς κυκλοφορίας στους δημόσιους δρόμους:	Ατελώς.
Νοείται ότι στα οχήματα τα οποία αναφέρονται στο παρόν Μέρος Α' τα οποία κινούνται αποκλειστικά με ηλεκτρικό κινητήρα δεν επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης:	
Νοείται περαιτέρω ότι στα οχήματα που κινούνται με πετρελαιοκινητήρα τα οποία αναφέρονται στο παρόν Μέρος, πέραν του φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Μέρους, επιβάλλεται επιπρόσθετος φόρος κατανάλωσης ύψους 10%.	
ΜΕΡΟΣ Β'	
(ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ Ή ΕΙΣΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΕ)	
(Α) Μηχανοκίνητα οχήματα τα οποία υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 870321 έως 870390 (εξαιρουμένων των ασθενοφόρων, νεκροφόρων, μηχανοκινήτων οχημάτων τύπου «pick-up» με μία σειρά καθισμάτων, καθώς και των οχημάτων για τα οποία οι συντελεστές φόρου κατανάλωσης καθορίζονται στην παράγραφο (Β) ή στην παράγραφο (Γ) του παρόντος Μέρους Β' ή στο Μέρος Γ' του παρόντος Παραρτήματος) και μηχανοκίνητα οχήματα τύπου «van», τα οποία υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 8704 με μικτό βάρος το οποίο δεν υπερβαίνει τα 2032 χιλιόγραμμα και καθαρό χώρο φορτίου ο οποίος δεν υπερβαίνει τα 2 κυβικά μέτρα.	<p>(α) Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO₂ (συνδυασμένος κύκλος) είναι μικρότερη ή ίση των 150 γραμμαρίων ανά χιλιόμετρο (γρ./χλμ.): Ατελώς.</p> <p>(β) Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO₂ (συνδυασμένος κύκλος) είναι μεγαλύτερη των 150 γρ./χλμ. και μικρότερη ή ίση των 180 γρ./χλμ.: €50 ανά γρ./χλμ. εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα πέραν των 150γρ./χλμ.</p> <p>(γ) Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO₂ (συνδυασμένος κύκλος) είναι μεγαλύτερη των 180 γρ./χλμ. και μικρότερη ή ίση των 200γρ/χλμ.: (i) €1.500 και</p>

	(ii) €200 ανά γρ./χλμ. εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα πέραν των 180γρ./χλμ.
	(δ) Για οχήματα των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα-CO ₂ (συνδυασμένος κύκλος) είναι μεγαλύτερη των 200 γρ/χλμ.: (i) €5.500 και (ii) €400 ανά γρ/χλμ. εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα πέραν των 200γρ/χλμ.
	Για σκοπούς εφαρμογής των πιο πάνω συντελεστών, απαιτείται να προσκομίζεται-
	(α) σε περίπτωση νέων οχημάτων, το πιστοποιητικό συμμόρφωσης του οχήματος, όπως αυτό ορίζεται στους περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων (Κατηγορίες M, N και O), των Κατασκευαστικών Στοιχείων, Συστημάτων και Χωριστών Τεχνικών Μονάδων τους Κανονισμούς του 2010, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται
	(β) σε περίπτωση οχημάτων τα οποία έχουν εγγραφεί ή ταξινομηθεί σε άλλο κράτος, η βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον Έφορο Μηχανοκινήτων Οχημάτων δυνάμει της παραγράφου 6Γ του Μέρους Ι΄ του Παραρτήματος Ι των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμων του 1972 έως 2013.
(B) Μηχανοκίνητα οχήματα τα οποία υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 8703 και 8704 με δύο σειρές καθισμάτων, γνωστά ως «διπλοκάμπινα», με μέγιστη μάζα η οποία δεν υπερβαίνει τους 3,5 τόνους.	Ατελώς.
(Γ) Άλλα οχήματα:	
(α) Μηχανοκίνητα οχήματα τύπου «κάρτινγκ» (go-karts), τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά σε κλειστούς ή/και περιφραγμένους χώρους για ψυχαγωγικούς σκοπούς.	Ατελώς.
(β) Μηχανοκίνητα οχήματα, αμφίβια, με μικτό βάρος που δεν υπερβαίνει τα 1000 χιλιόγραμμα, με τρεις σειρές τροχών και κίνηση σε όλους τους τροχούς, τα οποία χρησιμοποιούνται για ψυχαγωγικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς και τα οποία μπορούν να μεταφέρουν δύο έως τέσσερα πρόσωπα.	Ατελώς.
(γ) Μηχανοκίνητα οχήματα τύπου «χόβερκραφτ», τα οποία είναι κατασκευασμένα για να κινούνται τόσο πάνω από το νερό όσο και στο έδαφος.	Ατελώς.
(δ) Αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, τα οποία υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 8703.	Ατελώς.

(ε)	Παλαιά οχήματα όπως καθορίζονται στους περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμους.	Ατελώς.
(στ)	Οχήματα με τρεις (3) ή περισσότερους τροχούς, τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο (Θ) του Μέρους Γ' του παρόντος Παραρτήματος και τα οποία δεν εγγράφονται για σκοπούς κυκλοφορίας στους δημόσιους δρόμους:	Ατελώς.
Νοείται ότι στα οχήματα τα οποία αναφέρονται στο παρόν Μέρος Β' τα οποία κινούνται αποκλειστικά με ηλεκτρικό κινητήρα δεν επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης:		
Νοείται περαιτέρω ότι στα οχήματα που κινούνται με πετρελαιοκινητήρα τα οποία αναφέρονται στο παρόν Μέρος, πέραν του φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Μέρους, επιβάλλεται επιπρόσθετος φόρος κατανάλωσης ύψους 10%.		
ΜΕΡΟΣ Γ' (ΛΟΙΠΑ)		
(Α)	Οχήματα τα οποία υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 8702 και τα οποία εγγράφονται από τον Έφορο Μηχανοκινήτων Οχημάτων ως οχήματα για τη μεταφορά μέχρι και εννέα προσώπων περιλαμβανομένου του οδηγού.	Ποσό ίσο με τη διαφορά του εισαγωγικού δασμού, ο οποίος καταβάλλεται κατά την εισαγωγή τους δυνάμει των προνοιών του κωδικού Σ.Ο. 8702 και του εισαγωγικού δασμού και του φόρου κατανάλωσης, που υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 8703.
(Β)	Αεροπλάνα, υδροπλάνα και ελικόπτερα, με εξαίρεση τα επιβατικά και φορτηγά αεροπλάνα, με απόβαρο, το οποίο υπερβαίνει τα 15000 χιλιόγραμμα.	Ατελώς.
(Γ)	Θαλαμηγοί και άλλα πλοία και πλοiάρια αναψυχής, τα οποία υπάγονται στον κωδικό Σ.Ο. 8903, με εξαίρεση τα αγωνιστικά ιστιοφόρα, αγωνιστικά κωπηλατικά και τα σκάφη τα οποία χρησιμοποιούνται στη διεθνή ή παράκτια ναυσιπλοΐα για τη μεταφορά επιβατών και τα οποία έχουν εξασφαλίσει σχετική άδεια από το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας.	Ατελώς.
(Δ)	Εξωλέμβιες μηχανές ή συνδυασμός εξωλέμβιας με εσωλέμβια μηχανή εσωτερικής καύσης.	Ατελώς.
(Ε)	Μοτοσικλέτες:	
(α)	με κυβισμό μηχανής ο οποίος υπερβαίνει τα 600 κυβικά εκατοστά, αλλά δεν υπερβαίνει τα 1000 κυβικά εκατοστά με ή χωρίς πλάγιο κιβώτιο.	Ατελώς.
(β)	με κυβισμό μηχανής που υπερβαίνει τα 1000 κυβικά εκατοστά με ή χωρίς πλάγιο κιβώτιο.	Ατελώς.
(ΣΤ)	Καπνιστός σολομός και καπνιστός οξύρρυγχος (περιλαμβανομένων και των φιλέτων).	€5,13 το κιλό.
(Ζ)	Χαβιάρι. Υποκατάστατα χαβιαριού, εκτός εκείνων που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή ταραμά.	30% επί της αξίας του.
(Η)	Είδη από κρύσταλλο, τα οποία υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 7010, 7013, 7018 και 9405, με περιεκτικότητα σε μονοξείδιο του μολύβδου (PbO) ίση ή ανώτερη του 24% κατά βάρος, και είδη από πορσελάνη, τα οποία υπάγονται στους κωδικούς Σ.Ο. 6913 και 6914.	20% επί της αξίας τους.

(Θ) Οχήματα με τρεις (3) ή περισσότερους τροχούς, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων (Κατηγορίας L1e μέχρι L7e), των Κατασκευαστικών Στοιχείων, Συστημάτων και Χωριστών Τεχνικών Μονάδων τους Κανονισμών του 2005 και 2008 (Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (I): 16.06.2005, 25.07.2008.), όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται και για τα οποία εκδίδεται σχετική βεβαίωση από τον Έφορο Μηχανοκινήτων Οχημάτων.	Ατελώς.
(I) Υγρό για χρήση σε ηλεκτρονικά τσιγάρα, ανεξάρτητα από το κατά πόσο περιέχει νικοτίνη:	€0,12 ανά χιλιοστόλιτρο.
<p>Νοείται ότι στα οχήματα τα οποία αναφέρονται στο παρόν Μέρος Γ' τα οποία κινούνται αποκλειστικά με ηλεκτρικό κινητήρα δεν επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης:</p>	
<p>Νοείται περαιτέρω ότι στα οχήματα που κινούνται με πετρελαιοκινητήρα τα οποία αναφέρονται στο παρόν Μέρος, πέραν του φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Μέρους, επιβάλλεται επιπρόσθετος φόρος κατανάλωσης ύψους 10%.</p>	

Σημειώσεις:

- α. Να διατηρηθεί η επιβολή κλιμακωτού φόρου κατανάλωσης και να επιβάλλεται υψηλότερος φόρος κατανάλωσης σε πιο ρυπογόνα οχήματα.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για την τροπολογία ΑΚΕΛ-Οικολόγων.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι ψήφοι υπέρ, είκοσι εννέα ψήφοι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους εναντίον, είκοσι υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Άρα, προχωρούμε στην ψηφοφορία τώρα για την τροπολογία της ΕΔΕΚ.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαεπτά ψήφοι υπέρ, τριάντα ψήφοι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον, δεκαεπτά υπέρ και καμία αποχή, απορρίπτεται και αυτή η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχει ακόμα μία τροπολογία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει ακόμα μια τροπολογία, αυτή του κ. Περδίκη.

Διαβάστε την.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου με την προσθήκη σε αυτό νέου άρθρου ως ακολούθως:

«Τροποποίηση του άρθρου 100 του βασικού νόμου.

3. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την αρίθμηση του υφιστάμενου κειμένου του άρθρου 100 σε εδάφιο (1) και την προσθήκη αμέσως μετά του ακόλουθου νέου εδαφίου:

“(2) Με την έναρξη της ισχύος του περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικού) Νόμου του 2019, στο πλαίσιο εφαρμογής κυβερνητικού σχεδίου απόσυρσης παλαιών οχημάτων και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται σε αυτό, ο φόρος κατανάλωσης στην περίπτωση αγοράς καινούριου οχήματος για αντικατάσταση παλαιού οχήματος είναι μηδενικός”.».

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τέσσερις ψήφοι υπέρ, τριάντα δύο εναντίον, δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους εναντίον, τέσσερις υπέρ και δεκατέσσερις αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του Τέταρτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, είκοσι εναντίον, τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και τρεις αποχές, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, είκοσι εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τώρα πάμε στο υπ' αριθμόν 4 θέμα, αλλά η ώρα είναι 1.55 μ.μ., γι' αυτό να κάνουμε τώρα το διάλειμμα μέχρι τις 2.30 μ.μ...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Γιατί; Ζητήσαμε διάλειμμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, το ζητήσατε εσείς προηγουμένως.

Εν εκατάλαβα καλά πάλε; Εν εζητήσετε διάλειμμα;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω να το αποσύρει το αίτημα για διάλειμμα το ΑΚΕΛ και να συνεχίσουμε, διότι όλοι έχουμε υποχρεώσεις. Γνωρίζαμε ότι η ολομέλεια είναι εδώ, θα συνεχίσουμε και όποιος κουράστηκε να πάει να ξεκουραστεί τζιαι να επιστρέψει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι, αλλά είχαμε θέσει το ζήτημα, κατανόησα ότι, από την ώρα που δεν υπήρξε αντίδραση αρνητική, συμφωνήσαμε και συνεχίσατε εσείς τη διαδικασία. Μέχρι τις 2.00 μ.μ. είπαμε να κάνουμε ένα διάλειμμα. Δεν ξέρω αν πρέπει να το πω και αυτό, εμείς παραγγείλαμε τζιαι να φάμε θέμας, οργανωθήκαμε. Να συνεχίσουμε νούσιμα στις 2.30 μ.μ. το πρόγραμμα της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή ήταν, κύριε Τορναρίτη, η διευθέτηση στο ξεκίνημα, για να είμαστε δίκαιοι. Όμως ξέρετε ότι δε χρειάζεται απαρτία η συνέχεια, εγώ 2.29 μ.μ. θα είμαι εδώ και θα ξεκινήσω ακριβώς, δε θα ειδοποιήσω κανέναν.

(Ωρα διακοπής: 1.55 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 2.36 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίζουμε, παρακαλώ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Πρόεδρε, γίνεται να ψηφίσουμε άνευ συζήτησης;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξαναπές μου...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Γίνεται να ψηφίσουμε χωρίς συζήτηση για το επόμενο θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Γίνεται, γίνεται!

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της Πρόληψης, Διερεύνησης, Ανίχνευσης ή Δίωξης Ποινικών Αδικημάτων ή της Εκτέλεσης Ποινικών Κυρώσεων και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων αυτών Νόμος του 2018».

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών.

Να παρακαλέσω τη γραμματέα να διαβαστεί τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Απόφασης-Πλαισίου 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της Πρόληψης, Διερεύνησης, Ανίχνευσης ή Δίωξης Ποινικών Αδικημάτων ή της Εκτέλεσης Ποινικών Κυρώσεων και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων αυτών Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Οκτωβρίου 2018, καθώς και στις 9, 14, 28 και 30 Ιανουαρίου και 13 Φεβρουαρίου 2019. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Απόφασης-Πλαισίου 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου».

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, στόχος της πιο πάνω Οδηγίας είναι η διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των αρμόδιων αρχών για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένης της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας, καθώς και η κυκλοφορία τέτοιων δεδομένων προς τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς. Παράλληλα, τίθενται ασφαλιστικές δικλίδες που διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις πιο πάνω αρχές, ώστε κάθε επεξεργασία τέτοιων δεδομένων να είναι σύννομη, θεμιτή και διαφανής σε σχέση με τα φυσικά πρόσωπα τα οποία αφορά και να πραγματοποιείται μόνο για συγκεκριμένους σκοπούς που προβλέπονται σε νόμο.

Ειδικότερα, για σκοπούς μεταφοράς των διατάξεων της εν λόγω Οδηγίας στο νομοσχέδιο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθορίζονται η Αστυνομία Κύπρου, το Τμήμα Τελωνείων, η Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης και το Τμήμα Φορολογίας ως αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς του προτεινόμενου νόμου.
2. Καθορίζονται οι αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων.
3. Καθορίζονται οι αρχές που διέπουν τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρμόδιες αρχές προς τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς.
4. Θεσπίζονται μέτρα προστασίας και καθορίζονται τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυχάνουν επεξεργασίας, όπως προβλέπεται στον προτεινόμενο νόμο.
5. Ρυθμίζεται η συνεργασία των αρμόδιων αρχών με το Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Περαιτέρω, στο αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου, καθόσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του, προβλέπεται ότι αυτό δε θα εφαρμόζεται στις δραστηριότητες των υπηρεσιών ή μονάδων της Δημοκρατίας που ασχολούνται με θέματα εθνικής ασφάλειας. Σημειώνεται ότι στο τελευταίο αναθεωρημένο κείμενο η εν λόγω πρόνοια διαμορφώθηκε, ώστε ο προτεινόμενος νόμος να μην εφαρμόζεται στις δραστηριότητες της Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΚΥΠ), καθώς και της Αστυνομίας Κύπρου, όταν αυτή επιλαμβάνεται υποθέσεων σχετικών με την προστασία της εθνικής ασφάλειας.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Στο αρχικό στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου κατατέθηκε στην επιτροπή από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως αναθεωρημένο κείμενο αυτού, το οποίο περιελάμβανε επιμέρους τροποποιήσεις σε ορισμένες προνοιές του. Επιπρόσθετα, με την ολοκλήρωση της μελέτης του νομοσχεδίου από την επιτροπή το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κατάθεσε δεύτερο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου στη βάση αριθμού επιμέρους παρατηρήσεων των μελών της επιτροπής.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με την έκταση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που θα τυγχάνουν επεξεργασίας με βάση τις προνοιές του νομοσχεδίου, καθώς και για τον τρόπο ρύθμισης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων αυτών. Ιδιαίτερα εκφράστηκε ανησυχία για το ενδεχόμενο η εφαρμογή των εν λόγω προνοιών είτε να μην προστατεύει επαρκώς τα δεδομένα αυτά κατά την επεξεργασία τους για τους σκοπούς που προβλέπονται στο νομοσχέδιο είτε καταχρηστικά να επιτρέψει την επεξεργασία τους για σκοπούς άλλους από τους προβλεπόμενους.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου περαιτέρω τροποποιήσεις, με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής άποψης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού πρώτα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα από Αρμόδιες Αρχές για τους Σκοπούς της Πρόληψης, Διερεύνησης, Ανίχνευσης ή Δίωξης Ποινικών Αδικημάτων ή της Εκτέλεσης Ποινικών Κυρώσεων και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων αυτών Νόμος του 2019».
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάχθηκαν κατά της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.
3. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια της Βουλής για συζήτηση και λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχει λεχθεί πολλές φορές στο παρελθόν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα πολλές φορές στα κράτη είναι ο φτωχός συγγενής. Και δυστυχώς αυτό είναι η πραγματικότητα, διότι τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι όπως τα οικονομικά συμφέροντα, για να κάνουν λόμπι, να διαμαρτυρηθούν, να διεκδικήσουν, όπως καλή ώρα είχαμε στο προηγούμενο θέμα.

Έχουμε μπροστά μας εναρμόνιση εθνικής νομοθεσίας με κοινοτικό κεκτημένο και όχι μόνο, έχουμε και προνοιές που προσθέτει αυτή η κυβέρνηση σε ένα νομοσχέδιο που κατά τα άλλα ονομάζεται «Ο περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων έναντι της Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές...» Αλλά, όταν κανείς διαβάσει το νομοσχέδιο ξεκινώντας από την εισηγητική έκθεση, ποια είναι η πραγματικότητα; Είναι πολύ διαφορετική. Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση λοιπόν, στόχος της Οδηγίας και του νομοσχεδίου είναι η διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των αρμόδιων αρχών. Όχι η προστασία, αλλά η διευκόλυνση της κυκλοφορίας με τη σταθερή πλέον επίκληση της προστασίας της δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Πάνω στο ίδιο το κείμενο του νομοσχεδίου υπάρχουν αντιφατικές πρόνοιες που είναι ενδεικτικές και για τις σκοπιμότητες της δικής μας κυβέρνησης. Ενώ λοιπόν αφορά, υποτίθεται, την προστασία των φυσικών προσώπων, το άρθρο (4) του νόμου, στο πεδίο εφαρμογής, λέει ότι οι διατάξεις εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς που καθορίζονται και παραπέμπει στο άρθρο 3, το οποίο έχει μία σελίδα εξαιρέσεις.

Ακόμα χειρότερα, υπάρχουν ακόμα δύο στοιχεία που θέλω να θέσω ενώπιον του σώματος. Το γνωρίζω ότι οι συνάδελφοι στην επιτροπή Νομικών τα έχουμε συζητήσει κατά κόρον. Εξαιρείται ρητά, αν είναι δυνατόν, αν είναι δυνατό να συζητείται αυτή η διάσταση, η Κυπριακή Υπηρεσία Πληροφοριών από την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και η αστυνομία. Και πείτε μου, αν αγαπάτε, αν είναι εναρμονιστική αυτή η πρόνοια για την ΚΥΠ. Δεύτερον, μία πρόνοια που εμάς μας προκαλεί ιδιαίτερη ενόχληση και όσοι ασχολούνται με αυτά τα ζητήματα είτε σε πλαίσιο ευρωπαϊκό είτε Συμβουλίου της Ευρώπης θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη έμφαση σε αυτό που θα διαβάσω τώρα: «Η εξαίρεση», η δυνατότητα λοιπόν επεξεργασίας, «περιλαμβάνει την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική εθνική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, την επεξεργασία γενετικών δεδομένων, βιομετρικών δεδομένων για την αποκλειστική ταυτοποίηση ενός φυσικού προσώπου», και γίνεται ακόμα χειρότερο, «ή δεδομένων που αφορούν την υγεία, τη σεξουαλική ζωή ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό».

Αν αυτό δεν είναι φασιστική πρόνοια -και κυριολεκτώ- δεν ξέρω τι άλλο μπορεί να είναι φασιστική πρόνοια. Κάμνουμε έκκληση προς τους συναδέλφους. Πρέπει κάποια στιγμή να μπει μια τελεία στην ισορροπία που πρέπει να βρεθεί μεταξύ της προστασίας της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και της περιστολής, της αλλοίωσης, της κατάργησης δικαιωμάτων των πολιτών που είναι και συνταγματικά κατοχυρωμένα στην Κυπριακή Δημοκρατία. Γι' αυτό τον λόγο και για πολλούς άλλους δεν μπορούμε να ψηφίσουμε αυτή τη νομοθεσία, όχι μόνο γιατί δεν είναι εναρμονιστική, όχι μόνο γιατί και οι ίδιες οι εναρμονιστικές πρόνοιες είναι αρνητικές και ανάλογα πράξαμε και στο Ευρωκοινοβούλιο καταψηφίζοντας, αλλά διότι και οι προσθήκες που έκαμε η κυβέρνηση Αναστασιάδη καθιστούν ακόμα πιο αντιδραστική αυτή τη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γεώργιος Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο είναι εναρμονιστικό. Όπως ανέφερε και ο συνάδελφος, σκοπός της εναρμονιστικής αυτής νομοθεσίας είναι η προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, περιλαμβανομένης της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας, καθώς και της κυκλοφορίας τέτοιων δεδομένων προς τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς. Το νομοσχέδιο έτυχε ενδελεχούς νομοτεχνικής επεξεργασίας σε έξι συνεδριάσεις της επιτροπής Νομικών. Αυτό υποδηλεί, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη σοβαρότητα και την έντονη προσπάθεια αυτό το νομοσχέδιο να τύχει της καλύτερης επεξεργασίας και συζήτησης.

Ναι, όντως εκφράστηκαν προβληματισμοί κατά τη διάρκεια της συζήτησης αυτού του νομοσχεδίου και μάλιστα έντονοι αναφορικά με την έκταση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τις προνοιές του που θα τυγχάνουν επεξεργασίας, ιδιαίτερα για το ενδεχόμενο η εφαρμογή αυτών των προνοιών να μην προστατεύει τα δεδομένα αυτά κατά την επεξεργασία τους για τους σκοπούς που προβλέπονται στο νομοσχέδιο ή να γίνεται καταχρηστική επεξεργασία τους για σκοπούς άλλους από τους προβλεπόμενους στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Αυτοί οι προβληματισμοί και ανησυχίες είχαν ως αποτέλεσμα να επιφέρουμε σημαντικές, αγαπητέ συνάδελφε, τροποποιήσεις και διασαφήνιση πάρα πολλών προνοιών του νομοσχεδίου ως επιτροπή Νομικών, αλλά και το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, το οποίο αναθέωρησε δύο φορές αυτό το νομοσχέδιο και το έφερε ενώπιόν μας ενσωματώνοντας ακριβώς αυτές τις αλλαγές τις οποίες έχουμε επιφέρει. Βελτιώσαμε νομοτεχνικά το νομοσχέδιο, θέσαμε ασφαλιστικές δικλίδες ως εχέγγυα που να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ώστε η επεξεργασία αυτή να είναι και νόμιμη, να είναι σύννομη, να είναι θετική και διαφανής για τα φυσικά πρόσωπα τα οποία θα αφορά. Περαιτέρω, η επεξεργασία των δεδομένων αυτών να γίνεται μόνο για τους συγκεκριμένους σκοπούς που προβλέπονται στη σχετική νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Πρώτα απ' όλα, θα ήθελα να αναφέρω ότι, όπως η κυβέρνηση συμπεριφέρθηκε με τους προϋπολογισμούς για τους ημικρατικούς οργανισμούς τους οποίους έχουμε σήμερα ενώπιόν μας καθυστερημένα, με τον ίδιο τρόπο συμπεριφέρθηκε και με το παρόν νομοσχέδιο. Απλώς, ενδεικτικά να αναφέρω ότι έπρεπε όλα τα κράτη μέλη να συμμορφωθούν μέχρι τις 6 του Μάη του 2018. Το νομοσχέδιο συζητήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο στις 13 Σεπτεμβρίου 2018 και κατατέθηκε στη Βουλή στις 28 Σεπτεμβρίου 2018, δηλαδή η κυβέρνηση κατέθεσε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο στη Βουλή τρεις μήνες μετά την ημερομηνία που έπρεπε η Κυπριακή Δημοκρατία να συμμορφωθεί.

Αυτό το κείμενο του νομοσχεδίου που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας, κύριε Πρόεδρε, απέχει κατά πολύ από το αρχικό κείμενο το οποίο είχε κατατεθεί ενώπιόν μας και είναι αλήθεια, όπως έχουν πει και οι συνάδελφοι κ. Δαμιανού και κ. Γεωργίου, ότι η επιτροπή Νομικών έχει επιφέρει σωρεία αλλαγών στο κείμενο του νομοσχεδίου και το έχει καταστήσει πολύ πιο αποτελεσματικό, πολύ πιο δημοκρατικό, πολύ πιο αντικειμενικά σωστό έναντι των δικαιωμάτων του πολίτη από αυτό το οποίο προνοείτο αρχικά. Και είναι αλήθεια ότι οι αρχές οι οποίες θα έχουν το δικαίωμα, το προνόμιο, αλλά και την ευθύνη να επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα, δηλαδή η Αστυνομία Κύπρου, το Τμήμα Τελωνείων και οι φορολογικές αρχές, έχουν ξεκάθαρα αυστηρά νομικά πλαίσια μέσα στα οποία μπορούν και πρέπει να κινηθούν, αλλά και αυστηρές ποινές και κυρώσεις, σε περίπτωση που ξεφύγουν από τον αρχικό σκοπό σύμφωνα με τον οποίο και με βάση το συγκεκριμένο νομοσχέδιο επιτρέπεται να επεξεργαστούν τα δεδομένα.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Πρέπει να κατανοήσουμε και είναι και η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος ότι δυστυχώς στην εποχή που ζούμε θα πρέπει να αποφασίσουμε -και αυτό είναι μια θλιβερή διαπίστωση, αλλά είναι η πραγματικότητα- αν θέλουμε να είμαστε ρεαλιστές. Μέσα στο πλαίσιο το οποίο ζούμε το σημερινό έχουμε να αντιμετωπίσουμε διάφορες μορφές και διάφορους τρόπους επεξεργασίας εγκληματικών ιδεών, που δυστυχώς δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε με το υφιστάμενο συγκεκριμένο σημερινό νομοθετικό πλαίσιο που έχουμε. Συμφωνώ και επαυξάνω με αυτά που είπε ο κ. Δαμιανού, ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι πάνω απ' όλα, όμως την ίδια στιγμή είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα ολόκληρου του συνόλου της κοινωνίας, όχι μόνο αυτών που επηρεάζονται δυσμενώς από την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, αλλά και τα δικαιώματα αυτών που επηρεάζονται ευμενώς από την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, που ενδεχομένως να οδηγήσουν στην αποτροπή εγκληματικών στοιχείων. Με αυτές τις επισημάνσεις, κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα τάσσεται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε διαφωνούμε ως προς τις διαπιστώσεις αναφορικά με τη φύση του νομοσχεδίου. Αυτό το οποίο όμως προκαλεί τουλάχιστον αμφιβολίες και η θέση μας είναι ότι δε θα πρέπει να ψηφιστεί είναι η ανεπάρκεια του ελέγχου της επέμβασης που γίνεται στα προσωπικά δεδομένα και κατά συνέπεια στα ανθρώπινα δικαιώματα των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Βλέποντας κάποιος τις ποινές για τις οποίες θα τιμωρηθεί ο οποιοσδήποτε επέμβει παράνομα ή μεταφέρει παράνομα προσωπικά δεδομένα διαπιστώνει ότι οι ποινές αυτές είναι μικρότερες από τις ποινές που προβλέπονται για τη χρήση οχήματος με τροποποιημένα ελαστικά. Ένα παράδειγμα λέω, για να καταδείξω ότι η ποινή φυλάκισης του ενός έτους η οποία προβλέπεται φαντάζει τόσο ανεπαρκής σ' αυτή την υπόθεση, που, αν τη συγκρίνει κάποιος με άλλες ποινές, καταδεικνύει και την ελαφρότητα με την οποία κολάζονται αυτού του είδους τα αδικήματα.

Το δεύτερο σημείο το οποίο μας απασχολεί είναι το εύρος των προσωπικών δεδομένων τα οποία γίνονται αντικείμενο αυτής της παραβίασης, της επέμβασης υπό τον μανδύα της προστασίας και βεβαίως τα τρία όργανα τα οποία μπορούν ανά πάσα στιγμή, χωρίς στην ουσία να τους αποδοθούν ευθύνες, να κάμουν την παράνομη επέμβαση σε προσωπικά δεδομένα και κατά συνέπεια ανθρώπινα δικαιώματα.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι ατομικά και δεν μπορεί να είναι συλλογικά και δεν μπορεί να συμφωνήσουμε τουλάχιστον με την εισήγηση ότι προσβάλλονται ανθρώπινα δικαιώματα κάποιων, για να επωφεληθούν κάποιοι άλλοι. Αυτού του είδους οι προσεγγίσεις δεν μπορούν να βρουν έδαφος σε μια ευνομούμενη πολιτεία. Τα ατομικά δικαιώματα του καθενός ονομάζονται «ατομικά», διότι αφορούν το άτομο και όχι το σύνολο.

Τέλος, θέλω να αναφέρω και μία άλλη παράμετρο η οποία θα πρέπει να μας προβληματίσει, ότι στην ουσία αυτό το οποίο μπορεί να προκύψει, όταν κάποιος ο οποίος προσβάλλεται ως προς τα ανθρώπινα δικαιώματα, είναι να κάνει, λέει, προσφυγή στο Διοικητικό Δικαστήριο, για να αποφασίσει εάν έχει γίνει

επέμβαση στα δικαιώματά του. Ανεπάρκεια επομένως του ελέγχου, εύρος μεγάλο της επέμβασης, το οποίο δε μας επιτρέπει να υπερψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο και υιοθετώ όλα τα θαυμάσια τα οποία έχει πει ο κ. Δαμιανού αναφορικά με την ανάγκη προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αντικείμενο και στόχοι του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 4.

Αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Άρθρο 5.

Προθεσμίες αποθήκευσης και επανένταξης. Άρθρο 6.

Διάκριση μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών υποκειμένων των δεδομένων. Άρθρο 7.

Διάκριση μεταξύ των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Άρθρο 8.

Επαλήθευση της ποιότητας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Άρθρο 9.

Νομιμότητα της επεξεργασίας. Άρθρο 10.

Ειδικοί όροι επεξεργασίας. Άρθρο 11.

Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Άρθρο 12.

Αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων. Άρθρο 13.

Γνωστοποίηση και τρόπος άσκησης των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων. Άρθρο 14.

Ενημέρωση που διατίθεται ή δίδεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Άρθρο 15.

Δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από το υποκείμενο των δεδομένων. Άρθρο 16.

Περιορισμοί του δικαιώματος πρόσβασης. Άρθρο 17.

Δικαίωμα διόρθωσης ή διαγραφής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και περιορισμού ως προς την επεξεργασία. Άρθρο 18.

Άσκηση δικαιωμάτων από το υποκείμενο των δεδομένων και επαλήθευση από τον Επίτροπο. Άρθρο 19.

Δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων σε ποινικές έρευνες και διαδικασίες. Άρθρο 20.

Υποχρεώσεις του υπεύθυνου επεξεργασίας. Άρθρο 21.

Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από το σχεδιασμό και εξ ορισμού. Άρθρο 22.

Από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας. Άρθρο 23.

Εκτελών την επεξεργασία. Άρθρο 24.

Επεξεργασία υπό την εποπτεία του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία. Άρθρο 25.

Αρχεία των δραστηριοτήτων επεξεργασίας. Άρθρο 26.

Καταχωρήσεις. Άρθρο 27.

Εκτίμηση ανικτύπου στην προστασία των δεδομένων. Άρθρο 28.

Συνεργασία με τον Επίτροπο. Άρθρο 29.

Προηγούμενη διαβούλευση με τον Επίτροπο. Άρθρο 30.

Διαβίβαση και συνδυασμός συστημάτων αρχειοθέτησης. Άρθρο 31.

Ασφάλεια επεξεργασίας. Άρθρο 32.

Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον Επίτροπο. Άρθρο 33.

Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο υποκείμενο των δεδομένων. Άρθρο 34.

Ορισμός του υπευθύνου προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Άρθρο 35.

Θέση του υπευθύνου προστασίας δεδομένων. Άρθρο 36.

Καθήκοντα του υπευθύνου προστασίας δεδομένων. Άρθρο 37.

Γενικές αρχές που διέπουν τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Άρθρο 38.

Διαβιβάσεις με απόφαση περί επάρκειας. Άρθρο 39.

Διαβιβάσεις που υπόκεινται σε κατάλληλες εγγυήσεις. Άρθρο 40.

Παρεκκλίσεις για ειδικές καταστάσεις. Άρθρο 41.

Διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς αποδέκτες εγκατεστημένους σε τρίτες χώρες. Άρθρο 42.

Διεθνής συνεργασία Επιτρόπου για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Άρθρο 43.

Αρμοδιότητα και ανεξαρτησία Επιτρόπου. Άρθρο 44.

Καθήκοντα Επιτρόπου. Άρθρο 45.

Εξουσίες του Επιτρόπου. Άρθρο 46.

Αμοιβαία συνδρομή. Άρθρο 47.

Δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στον Επίτροπο. Άρθρο 48.

Δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προσφυγής κατά του Επιτρόπου. Άρθρο 49.

Δικαίωμα προσφυγής κατά υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία. Άρθρο 50.

Εκπρόσωπη υποκειμένων των δεδομένων. Άρθρο 51.

Δικαίωμα αποζημίωσης. Άρθρο 52.

Εμπιστευτική αναφορά παραβάσεων στις αρμόδιες αρχές. Άρθρο 53.

Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 54.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 55.

Κανονισμοί. Άρθρο 56.

Σχέση με προηγουμένως συναφθείσες διεθνείς συμφωνίες στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας. Άρθρο 57.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι έξι ψήφοι υπέρ και είκοσι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι ψήφους εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα από Αρμόδιες Αρχές για τους Σκοπούς της Πρόληψης, Διερεύνησης, Ανίχνευσης ή Δίωξης Ποινικών Αδικημάτων ή της Εκτέλεσης Ποινικών Κυρώσεων και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων αυτών Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, σας παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ και είκοσι μία ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι επίσης εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Θέσπισης, Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών Ορκωτού Μεταφραστή Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθεσίας για την εισαγωγή του θεσμού του ορκωτού μεταφραστή, με απώτερο στόχο να αποκεντρωθεί η παροχή της υπηρεσίας χορήγησης επίσημα πιστοποιημένων μεταφράσεων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Θέσπισης, Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών του Ορκωτού Μεταφραστή Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Ανδρέας Κυπριανού

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Γιώργος Κάρουλλας

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πολλές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 21^{ης} Μαΐου 2018 και της 25^{ης} Φεβρουαρίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, η διευθύντρια του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών του ίδιου υπουργείου, καθώς και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, των Συνεργατών Μεταφραστών του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, της Παγκύπριας Ένωσης Πτυχιούχων Μεταφραστών και Διερμηνέων και του Παγκύπριου Συνδέσμου Διερμηνέων Συνεδρίων. Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι το Γραφείο Λευκωσίας της Γενικής Διεύθυνσης Μετάφρασης στην Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο, παρ' όλο που δεν κλήθηκε να εκπροσωπηθεί στις συνεδρίες της επιτροπής, με επιστολή του διατύπωσε τις θέσεις του αναφορικά με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου. Επιπρόσθετα, η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου, παρ' όλο που δεν εκπροσωπήθηκε στις εν λόγω συνεδρίες, ενημέρωσε γραπτώς την επιτροπή ότι δεν επιθυμεί να προβεί σε οποιοδήποτε σχόλιο όσον αφορά τη θέσπιση του νόμου που προτείνεται.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθεσίας για την εισαγωγή του θεσμού του ορκωτού μεταφραστή, με απώτερο στόχο να αποκεντρωθεί η παροχή της υπηρεσίας χορήγησης επίσημα πιστοποιημένων μεταφράσεων, η οποία σήμερα παρέχεται από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπονται ανάμεσα σε άλλα τα ακόλουθα:

1. Η σύσταση του Συμβουλίου Εγγραφής Ορκωτών Μεταφραστών, το οποίο θα είναι αρμόδιο για την εγγραφή σε σχετικό μητρώο των ορκωτών μεταφραστών, καθώς και για την άσκηση οποιωνδήποτε άλλων εξουσιών και αρμοδιοτήτων που χορηγούνται σε αυτό δυνάμει των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου.
2. Ο καθορισμός των προσόντων που απαιτείται να πληροί πρόσωπο, προκειμένου να δύναται να εγγραφεί στο Μητρώο Ορκωτών Μεταφραστών.
3. Η κατάρτιση και η τήρηση Μητρώου Ορκωτών Μεταφραστών, καθώς και η διαδικασία εγγραφής σε αυτό των προσώπων που επιθυμούν να παρέχουν υπηρεσίες ορκωτού μεταφραστή στη Δημοκρατία.
4. Η θεσμοθέτηση της υποχρέωσης των κρατικών υπηρεσιών, των δικαστηρίων και των ανεξάρτητων αρχών της Δημοκρατίας όπως χρησιμοποιούν επ' αμοιβή αποκλειστικά υπηρεσίες ορκωτών μεταφραστών για σκοπούς ικανοποίησης των αναγκών τους σε πιστοποιημένες μεταφράσεις.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

5. Η κατάρτιση λεπτομερούς καταλόγου, ο οποίος θα περιλαμβάνει τις ενδεικτικές χρεώσεις για τη διενέργεια πιστοποιημένων μεταφράσεων.
6. Η σύσταση πειθαρχικής επιτροπής για την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας στους ορκωτούς μεταφραστές και ο καθορισμός των πειθαρχικών διαδικασιών και των πειθαρχικών ποινών που θα δύναται να επιβληθούν.
7. Η ίδρυση του Συλλόγου Ορκωτών Μεταφραστών, του οποίου μέλη θα είναι τα εγγεγραμμένα στο υπό αναφορά μητρώο πρόσωπα τα οποία θα παρέχουν υπηρεσίες στη Δημοκρατία.
8. Ο καθορισμός των αδικημάτων για τα οποία θα ασκείται ποινική δίωξη εναντίον ορκωτών μεταφραστών και των ποινών που θα επισύρει η διάπραξη αδικήματος σε περίπτωση καταδίκης.
9. Η έκδοση κανονισμών για τη ρύθμιση οποιουδήποτε θέματος το οποίο δυνάμει του προτεινόμενου νόμου χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού, καθώς και για την καλύτερη εφαρμογή του εν λόγω νόμου.
10. Η θέσπιση μεταβατικών προνοιών όσον αφορά την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου, ώστε να παρασχεθεί ο αναγκαίος χρόνος για τη μετάβαση από την εφαρμογή του υφιστάμενου συστήματος παροχής πιστοποιημένων μεταφράσεων από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών στην εφαρμογή των ρυθμίσεων που προβλέπονται στον προτεινόμενο νόμο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίθηκαν αναγκαίες, ώστε οι υπηρεσίες χορήγησης επίσημα πιστοποιημένων μεταφράσεων να μην παρέχονται από μία κρατική υπηρεσία, όπως ισχύει σήμερα, αλλά από ορκωτούς μεταφραστές, με απώτερο στόχο την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Παράλληλα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ο προτεινόμενος θεσμός του ορκωτού μεταφραστή θα τελεί υπό τη στενή εποπτεία του κράτους.

Επιπρόσθετα, όπως επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών δεν είχε διαχρονικά στη διάθεσή του το κατάλληλο προσωπικό για την παροχή των πιο πάνω αναφερόμενων υπηρεσιών, με αποτέλεσμα η ποιότητα εξυπηρέτησης των πολιτών να μην είναι σήμερα στα επιθυμητά επίπεδα και το εν λόγω γραφείο να στερείται την αξιοποίηση των λειτουργιών του σε άλλους τομείς της αρμοδιότητάς του. Περαιτέρω, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιδιώκεται τόσο να καταστεί η παροχή των υπηρεσιών μετάφρασης πιο αποτελεσματική όσο και να διασφαλιστεί η επαγγελματική επάρκεια των μεταφραστών και η υψηλή ποιότητα των διενεργούμενων από αυτούς μεταφράσεων. Τέλος, αναμένεται ότι η ψήφιση του νομοσχεδίου θα έχει θετικό αντίκτυπο στα οικονομικά του κράτους, λαμβάνοντας υπόψη τη μείωση που θα επέλθει στο διοικητικό κόστος που προκύπτει από τη λειτουργία της Υπηρεσίας Μεταφράσεων του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου από την επιτροπή, την τελευταία απασχόλησαν επιμέρους ζητήματα σε σχέση με την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου και συναφώς ζητήθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις. Συγκεκριμένα, την επιτροπή απασχόλησαν ιδιαίτερα μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η σύνθεση του Συμβουλίου Εγγραφής Ορκωτών Μεταφραστών.
2. Οι γραπτές εξετάσεις που θα διεξάγονται από το εν λόγω συμβούλιο για σκοπούς εγγραφής στο Μητρώο Ορκωτών Μεταφραστών των ενδιαφερόμενων προσώπων, καθώς και η δυνατότητα εξαίρεσης από την υποχρέωση επιτυχίας σε σχετική γραπτή εξέταση, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, των υφιστάμενων συνεργατών μεταφραστών του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών και των πτυχιούχων με τίτλο σπουδών που έχει ως αντικείμενο τη μετάφραση οποιασδήποτε γλώσσας.
3. Η παροχή δυνατότητας στον Υπουργό Εσωτερικών να επιτρέπει κατ' εξαίρεση την εγγραφή για ορισμένη χρονική περίοδο στο πιο πάνω αναφερόμενο μητρώο προσώπων τα οποία δεν είναι πολίτες της Δημοκρατίας ή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Η ανάγκη διενέργειας ελέγχων ποιότητας όσον αφορά τις πιστοποιημένες μεταφράσεις.
5. Η υποχρέωση δικηγόρου ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο υπό αναφορά μητρώο, καθώς και του δικηγορικού γραφείου στο οποίο εργάζεται να απέχουν από τον χειρισμό οποιασδήποτε υπόθεσης συνδέεται με έγγραφα που αυτός έχει μεταφράσει.
6. Οι μεταβατικές πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου, καθώς και ορισμένα ζητήματα αναφορικά με την παράταση της εφαρμογής του υφιστάμενου συστήματος παροχής πιστοποιημένων μεταφράσεων.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο της μελέτης του νομοσχεδίου διατυπώθηκαν και από τις ενδιαφερόμενες πλευρές, που είτε παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής είτε απέστειλαν γραπτώς σε αυτήν τις θέσεις τους, απόψεις, εισηγήσεις, επιφυλάξεις, αλλά και διαφωνίες τόσο σε σχέση με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου όσο και σε σχέση με ορισμένες πρόνοιές του.

Στη βάση των όσων λέχθηκαν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, κατέθεσε διαδοχικά ενώπιον της επιτροπής δύο αναθεωρημένα κείμενα του νομοσχεδίου, στα οποία περιλήφθησαν μεταξύ άλλων τροποποιήσεις, ώστε ο προτεινόμενος νόμος να διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Η Υπηρεσία Εξετάσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για σκοπούς διεξαγωγής των γραπτών εξετάσεων για την εγγραφή προσώπων στο Μητρώο Ορκωτών Μεταφραστών θα συνεργάζεται με πανεπιστημιακούς καθηγητές μετάφρασης.
2. Ο Υπουργός Εσωτερικών σε εξαιρετικές περιπτώσεις θα δύναται να επιτρέψει σε μη εγγεγραμμένο στο υπό αναφορά μητρώο πρόσωπο να διεκπεραιώσει πιστοποιημένη μετάφραση εντός καθορισμένης χρονικής περιόδου, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο λόγω του εξειδικευμένου περιεχομένου του γραπτού κειμένου ή του εγγράφου ή λόγω επείγουσών συνθηκών.
3. Τα μέλη του Συμβουλίου Εγγραφής Ορκωτών Μεταφραστών δε θα δύναται σε καμία περίπτωση να παρέχουν υπηρεσίες ορκωτού μεταφραστή.
4. Ο Υπουργός Εσωτερικών ή ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας θα δύναται να επιτρέπουν σε μη εγγεγραμμένο στο υπό αναφορά μητρώο πρόσωπο για το οποίο υφίσταται ασυμβίβαστο ως προς την ιδιότητα του ορκωτού μεταφραστή τη διεκπεραίωση πιστοποιημένης μετάφρασης μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον κρίνεται απαραίτητο λόγω του εξειδικευμένου περιεχομένου του γραπτού κειμένου ή εγγράφου προς μετάφραση ή λόγω επείγουσών συνθηκών, στο πλαίσιο συγκεκριμένης ανάθεσης ή εντός καθορισμένης χρονικής περιόδου.
5. Πρόσωπα τα οποία ασκούν το επάγγελμα του δικηγόρου και δεν είναι εγγεγραμμένα στο υπό αναφορά μητρώο θα δύναται να διενεργούν μεταφράσεις οι οποίες θα αφορούν μόνο υποθέσεις που χειρίζονται τα ίδια ή το δικηγορικό γραφείο στο οποίο εργάζονται και οι εν λόγω μεταφράσεις θα δύναται κατ' εξαίρεση να γίνονται αποδεκτές ως πιστοποιημένες μεταφράσεις από τα δικαστήρια και τις αρχές της Δημοκρατίας, εφόσον συνοδεύονται από ένορκο δήλωση.
6. Πρόσωπα τα οποία έχουν διαγραφεί από το υπό αναφορά μητρώο θα δικαιούνται να υποβάλουν εκ νέου αίτηση για εγγραφή σε αυτό, αφού παρέλθει χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε χρόνων από την ημερομηνία διαγραφής τους.
7. Κάθε ορκωτός μεταφραστής θα ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές για οποιαδήποτε παραποίηση ή πλαστογράφηση γραπτού κειμένου ή εγγράφου ή οποιαδήποτε τέλεση παράνομης πράξης υποπέσει στην αντίληψή του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.
8. Το Γραφείο του Επιτρόπου Νομοθεσίας θα εξαιρείται από την υποχρέωση να χρησιμοποιεί αποκλειστικά υπηρεσίες ορκωτών μεταφραστών για την ικανοποίηση των αναγκών του σε πιστοποιημένες μεταφράσεις.
9. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου μέχρι τον τερματισμό της ισχύος του υφιστάμενου συστήματος παροχής πιστοποιημένων μεταφράσεων, ο οποίος θα επέλθει δυνάμει σχετικής γνωστοποίησης η οποία θα εκδοθεί από τον Υπουργό Εσωτερικών, θα ισχύει για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες το ειδικό μητρώο συνεργατών μεταφραστών που σήμερα τηρείται από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επαναδιατύπησε μεγάλο μέρος του κειμένου του νομοσχεδίου, ώστε να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου και να επέλθει βελτίωσή του από νομοτεχνικής άποψης. Επ' αυτού σημειώνεται ότι το τελικό αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου διαλαμβάνει μεταξύ άλλων ότι θα απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής τους σε γραπτή εξέταση του Συμβουλίου Εγγραφής Ορκωτών Μεταφραστών ορισμένα πρόσωπα που αιτούνται την εγγραφή τους στο Μητρώο Ορκωτών Μεταφραστών, νοουμένου ότι:

1. κατέχουν τίτλο σπουδών που έχει ως αντικείμενο τη μετάφραση οποιασδήποτε γλώσσας και κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου ασκούν ήδη το επάγγελμα του μεταφραστή για συνεχή περίοδο δύο ετών ή
2. περιλαμβάνονται στο ισχύον σήμερα ειδικό μητρώο συνεργατών μεταφραστών που τηρείται από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου όπως αυτό έχει αναθεωρηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών Ορκωτού Μεταφραστή Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει και τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει και τροπολογία. Να καλυφθεί και η τροπολογία.

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Βεβαίως, θα αναφερθεί στην τροπολογία και ο συνάδελφός μου ο κ. Λεωνίδου. Απλούστατα, με την τροπολογία γίνεται προσπάθεια να εφαρμοστεί κατά το μάλλον ή ήττον, όσο το δυνατό δηλαδή πιο κοντά, το τι ισχύει στις περιπτώσεις όπου υπάρχει ισοψηφία στα δικαστήρια. Δεν μπορεί ένα πρόσωπο, ειδικά όταν αυτό το πρόσωπο είναι διορισμένο από την κυβέρνηση, ένας δημόσιος υπάλληλος καθόλα εξαιρετος, να έχει δύο ή νικώσα ψήφο σε περίπτωση ισοψηφίας, προκειμένου να ελεγχθεί κατά πόσο υπάρχει διάπραξη πειθαρχικού αδικήματος από κάποιο μεταφραστή. Προτιμότερο, σε περίπτωση που δεν υπάρχει πλειοψηφία, να ισχύσει αυτό το οποίο ισχύει στα δικαστήρια της δικαιοσύνης, ότι, αφ' ης στιγμής δεν υπάρχει απόφαση περί ενοχής, το πρόσωπο αυτό θα πρέπει να αθωωθεί. Δεν μπορεί κάποιος να έχει νικώσα ψήφο, ειδικά σε πειθαρχικά συμβούλια. Κατά τα άλλα, αντιλαμβάνομαι ότι θα αναπτύξει και την κοινή θέση ο κ. Λεωνίδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς και με έχει καλύψει πλήρως ο συνάδελφος με το σκεπτικό της συγκεκριμένης τροπολογίας. Δε θέλω να προσθέσω κάτι περισσότερο. Απλώς, θεωρούμε ότι σιγά σιγά πρέπει σε όλα τα πειθαρχικά συμβούλια των διοικητικών οργάνων να υπάρχει ακριβώς αυτή η κατ' αναλογίαν εφαρμογή των κανόνων που υπάρχουν στις ποινικές υποθέσεις, έτσι για να αποκαθίσταται πλήρως η ισορροπία στα πράγματα. Ιδιαίτερα, επειδή οι πειθαρχικές επιτροπές συνήθως μπορεί να είναι τριμελείς, σε περίπτωση που υπάρχουν δύο, αντιλαμβάνεστε πόσα προβλήματα μπορεί να δημιουργηθούν. Γι' αυτό είναι πολύ σωστή, κατά την άποψή μας, αυτή η τροπολογία και θα παρακαλούσαμε όπως το σώμα την υιοθετήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στις τροπολογίες.

Να διαβαστεί η πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, εκ μέρους των βουλευτών κ. Πανίκου Λεωνίδου και Κωστή Ευσταθίου. Αφορά την απάλειψη της πρόνοιας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μες στο σημείωμά μου εδώ λέει ότι υπάρχει μια τροπολογία και από το ΔΗΚΟ. Είναι τούτη και τη συγχωνεύσατε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μαζί, κύριε Πρόεδρε.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για το νομοσχέδιο «Ο περί Θέσπισης, Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών Ορκωτού Μεταφραστή Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθεί στο εδάφιο (7) του άρθρου 20 αυτού η φράση «σε περίπτωση δε ισοψηφίας, ο πρόεδρος της ή το μέλος που ασκεί καθήκοντα προέδρου έχει δεύτερη ή νικώσα ψήφο» (δεύτερη μέχρι τέταρτη γραμμή) με τη φράση «σε περίπτωση δε

ισοψηφίας, η απόφαση είναι υπέρ του προσώπου εναντίον του οποίου διερευνάται η ενδεχόμενη διάπραξη πειθαρχικού αδικήματος».

Σημειώσεις:

1. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η απόλειψη της πρόνοιας του νομοσχεδίου σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση ισοψηφίας κατά τη λήψη απόφασης της Πειθαρχικής Επιτροπής, ο πρόεδρος ή ο προεδρεύων έχει δεύτερη ή νικώσα ψήφο. Σε τέτοια περίπτωση, η απόφαση θα είναι υπέρ του προσώπου εναντίον του οποίου διερευνάται η ενδεχόμενη διάπραξη πειθαρχικού αδικήματος.
2. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκατρείς ψήφοι υπέρ, τριάντα τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκατρείς ψήφους υπέρ, τριάντα τρεις ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Συμβούλιο. Άρθρο 3.

Πρώτη συγκρότηση του Συμβουλίου. Άρθρο 4.

Μητρώο Ορκωτών Μεταφραστών. Άρθρο 5.

Προσόντα για εγγραφή στο Μητρώο. Άρθρο 6.

Εξετάσεις. Άρθρο 7.

Διαδικασία εγγραφής στο Μητρώο. Άρθρο 8.

Χρονική ισχύς και ανανέωση εγγραφής στο Μητρώο. Άρθρο 9.

Διαδικασία ορκωμοσίας και διαβεβαίωσης. Άρθρο 10.

Διαγραφή από το Μητρώο. Άρθρο 11.

Παροχή υπηρεσιών ορκωτού μεταφραστή. Άρθρο 12.

Εχεμύθεια. Άρθρο 13.

Ασυμβίβαστο. Άρθρο 14.

Πιστοποιημένες μεταφράσεις. Άρθρο 15.

Έλεγχος ποιότητας μεταφράσεων. Άρθρο 16.

Υποχρεωτική μίσθωση υπηρεσιών. Άρθρο 17.

Καταχώριση ξενόγλωσσων επίσημων εγγράφων σε δημόσια μητρώα και αρχεία. Άρθρο 18.

Χρεώσεις για πιστοποιημένες μεταφράσεις. Άρθρο 19.

Πειθαρχική Επιτροπή. Άρθρο 20.

Πειθαρχική δίωξη. Άρθρο 21.

Πειθαρχική έρευνα. Άρθρο 22.

Πειθαρχική διαδικασία. Άρθρο 23.

Πειθαρχικές ποινές. Άρθρο 24.

Ίδρυση Συλλόγου. Άρθρο 25.

Γενική συνέλευση του Συλλόγου. Άρθρο 26.

Θητεία και οργάνωση του διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου. Άρθρο 27.

Έκτακτη γενική συνέλευση του Συλλόγου. Άρθρο 28.

Ετήσια συνδρομή. Άρθρο 29.

Άλλες αρμοδιότητες και εξουσίες του διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου. Άρθρο 30.

Δόλιες ή λανθασμένες καταχωρίσεις. Άρθρο 31.

Ποινικά αδικήματα και ποινές. Άρθρο 32.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 33.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 34.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών Ορκωτού Μεταφραστή Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Λουκαΐδη, Γιώργου Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργου Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Παρακαλώ, ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσαμε το θέμα αυτό να αναβληθεί μέχρι την επόμενη συνεδρίαση του σώματος, ενόψει του γεγονότος ότι ολοκληρώνονται την Τρίτη στη Γενική Εισαγγελία οι κανονισμοί. Την Τετάρτη θα έχουμε ενώπιόν μας ως επιτροπή το τελικό, ολοκληρωμένο, διαμορφωμένο κείμενο, ελεγμένο και από τη Γενική Εισαγγελία ως προς όλες τις διαστάσεις του προβλήματος. Ζητώ την κατανόηση των συναδέλφων μάλιστα του ΑΚΕΛ, γιατί όντως είναι η δεύτερη και τρίτη αναβολή, όμως τα πράγματα έχουν έτσι. Υπήρξε μια μακρά διαβούλευση, ένας προβληματισμός βαθύτερος, ήταν περίπλοκη η πρόταση νόμου και ως εκ τούτου θεωρώ ότι, εάν πάμε με τα βήματα αυτά, θα είμαστε όλοι πολύ πιο σωστοί και θα διασφαλίσουμε και το ζητούμενο της πρότασης νόμου στην ολότητά του στην επόμενη συνεδρίαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ο κ. Λεωνίδου. Να ακούσω τι έχει να πει για το αίτημα για αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, μετά από αυτή την τοποθέτηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού, θα συμφωνήσουμε με την αναβολή, αλλά να μου επιτρέψετε να επισημάνω δύο πράγματα. Πρώτον, η βάση της πρότασης νόμου του ΑΚΕΛ είναι δικαιολογημένη και το γεγονός ότι κατ' επανάληψη έχουμε αναβάλει αυτό το θέμα, με σκοπό το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού να παρουσιάσει ολοκληρωμένους κανονισμούς και ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο που να επιλύει αυτό το κενό που έχουν δημιουργήσει τόσο η κυβέρνηση όσο δυστυχώς και η Βουλή κατά την έγκριση τότε των κανονισμών που αφορούσαν και του νομοθετικού πλαισίου που αφορούσε τους καταλόγους διορισίμων. Ασφαλέστατα, με τη διατήρηση αυτού του κενού, μια κατηγορία εκπαιδευτικών που εργάζονται σε εκπαιδευτικά ιδρύματα ανώτερης ή ανώτατης εκπαίδευσης αδικούνται. Όμως, σε περίπτωση που προχωρήσουμε σήμερα βεβιασμένα να πάρουμε μία απόφαση μεμονωμένα για ένα συγκεκριμένο θέμα, πιστεύω ότι θα ανατρέψουμε τον υφιστάμενο κατάλογο και θα δημιουργήσουμε αλυσιδωτές αδικίες εις βάρος μιας άλλης κατηγορίας. Είναι πάρα πολύ δύσκολη απόφαση, το αντιλαμβανόμαστε και έχουν δίκαιο οι συνάδελφοι που αγωνιούν για εκείνη την κατηγορία, όμως υπάρχουν και από την άλλη πλευρά οι άλλοι συμπολίτες μας, οι οποίοι αυτή τη στιγμή αναμένουν τις επόμενες μέρες με την ανακοίνωση του τελικού καταλόγου να διοριστούν.

Θεωρούμε δηλαδή ότι σε αυτή τη φάση εμείς, ως νομοθετικό σώμα, παρεμβαίνουμε σε μια διοικητική ενέργεια, γι' αυτό χρειάζεται να παρθεί και η εξής απόφαση, κατά την άποψή μας, από μέρος της εκπαιδευτικής υπηρεσίας: ενόψει του ότι ενδεχομένως να δοθεί αυτή η αναβολή, θα καλέσουμε, με όλη τη σοβαρότητα, την εκπαιδευτική υπηρεσία να μην προχωρήσει στην ανάρτηση του καταλόγου για λίγες μέρες, μέχρι να γίνει και η συζήτηση ενώπιον της επιτροπής Παιδείας, που θα μπορέσουμε εκεί να ολοκληρώσουμε όλα τα ζητήματα που αφορούν αυτή την κατηγορία των εκπαιδευτικών. Με αυτό τον τρόπο πιστεύω θα είμαστε δίκαιοι απέναντι όλων των πλευρών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

Έν' για την αναβολή που εννά μιλήσετε τζαι ήρτετε πάνω, κύριε Λουκαΐδη; Επί της ουσίας ή...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για την αναβολή. Επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί της ουσίας...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι, διότι...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Υπάρχει πρόταση για αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη; Αφού υπάρχει πρόταση για αναβολή, να ψηφίσουμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Πολύ καλά!

Θα μιλήσω από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Θα τοποθετηθώ επί της ουσίας και θα το πράξω, γιατί καταλαβαίνετε ότι, με βάση τα όσα συμφωνήσαμε εδώ, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αναβολή είναι η ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Λουκαΐδη. Εδώ υπάρχει...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να σας εξηγήσω τι εννοώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Συγγνώμη, να είμαστε σωστοί. Και με εκπλήττει η τοποθέτησή σας ότι θέλετε να μιλήσετε επί της ουσίας. Για να δείξετε ότι δεν πρέπει να γίνει αναβολή;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Άλλο είπα, κύριε Πρόεδρε. Είπα ότι η αναβολή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κάμετε κάποια αναφορά σε σημεία που θεωρείτε ότι η αναβολή θα επηρεάσει, το αντιλαμβάνομαι, όχι να μιλήσουμε επί της ουσίας όμως.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είναι σεβαστή η υπόδειξή σας, αλλά ήταν αχρείαστη, γιατί, επαναλαμβάνω, η αναβολή είναι η ουσία. Η αναβολή ακυρώνει για δεύτερη φορά, συνεχόμενη, την ουσία της πρότασης νόμου που έχουμε καταθέσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αυτό είναι. Είναι τόσο απλό. Και αυτό επιδιώκεται από τα κόμματα που ζητούν αναβολή για δεύτερη φορά. Και επιτρέψτε μου να πω τι συμφωνήσαμε εδώ και διαδικαστικά και για τι πράγμα συζητούμε, για να ξέρει ο κυπριακός λαός πώς πολιτεύονται κάποιες πολιτικές δυνάμεις και πόσο συνεπείς και αξιόπιστες είναι στα όσα συμφωνούν και στην επιτροπή Παιδείας και εδώ στην ολομέλεια. Επειδή είχαμε έγνοια ακριβώς ως προς την αξιοπιστία ορισμένων.

Πήγαμε στην επιτροπή Παιδείας, στη δική σας παρουσία, και συμφωνήσαμε ότι ό,τι και να συμβεί στις 15 του Μάρτη θα τοποθετηθεί αυτό το σώμα είτε θετικά είτε αρνητικά στη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, είτε φέρει κανονισμούς σχετικά με το ζήτημα η κυβέρνηση -που δεν τους έφερε εδώ και έναν χρόνο, συνειδητά και σκόπιμα- είτε δε φέρει κανονισμούς. Και επί τούτου μάλιστα ενώπιον της επιτροπής επικοινωνήσα με τον πρόεδρο της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, γιατί δώσαμε αναβολή για να έρθουμε στις 15 -όταν ήταν ξανά στην ολομέλεια, στην ατζέντα της το θέμα- για να διασφαλίσουμε ότι η επιτροπή θα ξεκινήσει να εργάζεται -να εργαζόταν από τότε- να διορθώσει τον κατάλογο, για να αποκαταστήσει την αδικία, ώστε, επειδή θα πηγαίναμε τέλος του μήνα, να δημοσιοποιηθεί στην Επίσημη Εφημερίδα η σχετική νομοθεσία, να είναι έτοιμη τέλος του μήνα να προβεί στην ανακοίνωση του καταλόγου διορισίμων ως ορίζει η νομοθεσία. Διότι πρέπει μέχρι τέλος του Μάρτη η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, για να είναι σύννομη, να ανακοινώσει τον νέο κατάλογο διορισίμων, διαφορετικά παρανομεί, θα είναι άκυρος ο κατάλογος διορισίμων. Αναλήφθηκε αυτή η δέσμευση -και ενημέρωσα την επιτροπή- από όλους. Το έθεσα και εδώ στην ολομέλεια, «Μην έλθετε να μας πείτε, συνάδελφοι, στις 15 του μηνός αναβολή ή οτιδήποτε άλλο, πρέπει να τοποθετηθούμε» ενώπιόν σας όλων. Και αυτή η δέσμευση αναλήφθηκε, «Αποδεχόμαστε αναβολή, αλλά θα αποφασίσουμε στις 15». Και, ω του θαύματος, είμαστε ξανά μπροστά στο ίδιο σκηνικό, στο ίδιο έργο θεατές, των σκοπιμοτήτων, αλλά και της αναξιπιστίας, της πλήρους αναξιπιστίας και της ασέβειας απέναντι σ' αυτά που συμφωνούμε!

Γιατί γίνεται αυτό το ζήτημα, κύριε Πρόεδρε; Αναφερόμαστε σε μια κατηγορία εκπαιδευτικών οι οποίοι διδάσκουν σε πανεπιστημιακά ιδρύματα, σε σχολές ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνετε στην ουσία όμως, πιο μέσα στην ουσία ακόμα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα εξηγήσω τι είναι που πάμε να κάμουμε, αν ψηφιστεί η αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είναι πολύ απλό. Μα, δε γίνεται διαφορετικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οκεί.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Η αναβολή σημαίνει συγκεκριμένα πράγματα. Τι σημαίνει η αναβολή; Είχαμε έλθει πέρσι, πριν να κλείσει η Βουλή το καλοκαίρι, με αντίστοιχη τροπολογία, με αντίστοιχη πρόταση νόμου, γιατί νομίζαμε εκ παραδρομή, έτσι νομίζαμε... Στον κατάλογο διορισίμων δε γίνεται τζιένο που γίνεται στον κατάλογο διοριστέων, το αυτονόητο, να αναγνωρίζεται ως εκπαιδευτική προϋπηρεσία η υπηρεσία όσων διδάσκουν σε πανεπιστημιακά ιδρύματα. Υπήρχε θέμα άνισης μεταχείρισης και τεράστιας αδικίας. Και ενώ έπρεπε να πιστωθούν με μονάδες για την εκπαιδευτική προϋπηρεσία τους αυτοί οι εκπαιδευτικοί από τα πέρσι και ενώ υπήρχε αυτή η δυνατότητα από τα πέρσι και εξ υπαρχής να γίνει αυτό που έπρεπε να γίνει, το σωστό και το δίκαιο, η Βουλή και πάλι, τα ίδια κόμματα, με την αναβολή απέτρεψαν την εφαρμογή του ορθού και του δίκαιου και παρέπεμψαν τη ρύθμιση του ζητήματος στην επόμενη χρονιά με διαβεβαιώσεις ότι την επόμενη χρονιά θα ρυθμιζέτο το θέμα με κανονισμούς από πλευράς του Υπουργείου Παιδείας. Τα υπόλοιπα τα είπα. Οι κανονισμοί δεν ήρθαν ποτέ τζιαι υπήρξε η διαδικασία και η συμφωνία που κάμαμε. Και το αποτέλεσμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα είναι μέσα από τη νέα αναβολή για δεύτερη χρονιά να αποστέρηθούν αυτοί οι άνθρωποι το δικαίωμα διορισμού μέσω του καταλόγου διορισίμων. Να αδικηθούν για δεύτερη συνεχή χρονιά!

Ας προσέξουμε τζιαι το επόμενο: Εφόσον συμβεί και τούτο τζιαι πάμε και σε δεύτερη χρονιά, όσοι έχουν διοριστεί στη θέση τους άδικα, θα πιστώνονται με μονάδες για την εκπαιδευτική προϋπηρεσία πλέον εντός των σχολείων της Δημοκρατίας και άρα ενδεχομένως σε κάποιες των περιπτώσεων να αναιρέσουν πλήρως τον κατάλογο διορισίμων, ακόμα τζιαι αν πιστωθούν του χρόνου -που πολύ το αμφιβάλλω- αυτά που έπρεπε να πιστωθούν από την αρχή, όσους θα αποκλείσουν οι συνάδελφοι με την αναβολή που ζητούν σήμερα. Πολύ απλά, αυτό είναι που θα γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Και διερωτώμαι και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Αυτό το πράγμα είναι ή όχι νομοθετικό ρουσφέτι, ρουσφέτι υπέρ κάποιων, εξυπηρέτηση κάποιων συγκεκριμένων; Ελπίζω να μεν μάθουμε τζιαι ονόματα τζιαι διευθύνσεις! Ελπίζω να μη μάθουμε! Διότι στην πράξη είτε όνομα, πρόσωπα και διευθύνσεις έχει είτε όχι είναι ρουσφέτι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, ευχαριστώ πολύ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...σε βάρος κάποιων που είχαν το δικαίωμα να είναι στον κατάλογο και δεν είναι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μιλούμε για μια αναβολή για έναν κανονισμό ο οποίος θα μπει σε εφαρμογή το '20. Εδώ μιλούμε για μια τροπολογία την οποία θέλουμε τωρά! Έχουμε ένα σύστημα καταλόγων διοριστέων και διορισίμων. Στον έναν κατάλογο η διδασκαλία στα πανεπιστήμια αναγνωρίζεται σαν υπηρεσία, στον άλλον δεν αναγνωρίζεται. Θέλουμε να τα κάμουμε ίσια! Ποιο έν' το πρόβλημα, γιατί να το αναβάλουμε; Θέλουμε να είμαστε δίκαιοι τζιαι έχουμε τζιαι μια ημερομηνία που πρέπει να προλάβουμε. Σωστά όσα είπε ο κ. Λουκαΐδης. Πρέπει να προχωρήσει, να τελειώνουμε, να είμαστε δίκαιοι. Δε γίνεται να παίρνουμε θέσεις οι οποίες θα δημιουργήσουν πρόβλημα εις τον κόσμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουν απόλυτο δίκαιο το ΑΚΕΛ, ο κ. Θεοπέμπτου, αλλά υπάρχει και μια άλλη αλήθεια, δίκαιη αλήθεια η οποία δε λέγεται, ότι, μέσα στη βιασύνη να ικανοποιήσουμε, παραμονές εκλογών, φτιάχνοντας καταλόγους διορισίμων, διοριστέων και μια σειρά από κατηγορίες εκπαιδευτικών, τρέχουμε εκ των υστέρων να μπαλώσουμε τα αμπάλωτα. Αδόκιμος ο όρος, αλλά δε βρίσκω καταλληλότερο. Διότι κι εγώ απέσυρα μια τροπολογία δική μας, του Δημοκρατικού Κόμματος, που αφορούσε μια σειρά άλλων δεκάδων εκπαιδευτικών, οι οποίοι επίσης αδικούνται και οι οποίοι είναι στη μέση εκπαίδευση ή στη δημοτική εκπαίδευση με σημαντική εμπειρία στη Γαλλία, στην Αγγλία, στην Ελλάδα, οι οποίοι επίσης μοριοδοτούνται μεν στον κατάλογο διορισίμων, αλλά στον κατάλογο διοριστέων απολαμβάνουν αντιμισθίες και προαγωγές, ενώ στον κατάλογο

διορισίμων καμία ακριβώς ανταπόκριση δεν υπάρχει από την πολιτεία. Κατά συνέπεια, αν θέλουμε να τα πάρουμε από την αρχή, περιμένουμε το υπουργείο να φέρει τους κανονισμούς, να δούμε αν περιλαμβάνονται όλες αυτές οι αδικίες, τις διορθώσεις που πρέπει να κάνουμε, και, αν δεν το πράξουν, αναλόγως να το πράξουμε άπαντες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Παρ' όλο που δεν πρέπει να δημιουργούμε κλίμα αντιπαράθεσης, κύριε Πρόεδρε, λέχθηκαν πολύ σοβαρά πράγματα. Ζητώ πραγματικά -και θα το ζητήσω επίσημα να ξεκινήσει- να γίνει μια έρευνα ποιοι είναι προετοιμασμένοι, χωρίς νόμο, να μπορέσουν να μοριοδοτηθούν για την προϋπηρεσία τους, για να υπάρχει διαφάνεια πλήρης. Αυτό να κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποια είναι η εισήγησή σου, κύριε Χατζηγιάννη;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αν είναι έτσι τα πράγματα, να το κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν εκατάλαβα την εισήγησή σας.

Τι να κάμουμε;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κάποιοι έγκαιρα έχουν υποβάλει τα αναγκαία στοιχεία, προκειμένου αυτή η προϋπηρεσία να αναγνωρίζεται. Κάποιοι άλλοι όμως δε γνώριζαν, γιατί δεν ήταν κοντά σε κάποιους, ώστε να υποβάλουν αυτά τα οποία σήμερα έχουν και κατέχουν ως τεκμήριο. Άρα λοιπόν, αν είναι με αυτή τη λογική, ναι, να τα ερευνήσουμε. Δεν έχουμε κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Νομίζω ο πρόεδρος της επιτροπής δεν έχει μελετήσει την πρότασή μας. Δεν έχει μελετήσει την πρότασή μας και λυπούμαι που το λέω. Διότι η πρότασή μας ρητά αναφέρει και περιλαμβάνει παράταση συγκεκριμένου χρονικού περιθωρίου, ούτως ώστε να δοθεί η ευκαιρία σ' αυτούς που δεν τους είπαμε εμείς, το ΑΚΕΛ, τους φίλους μας, τούτους που «σάζουμεν» ούλλους, να απευθυνθούν στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και να γίνει νομότυπα η δουλειά που πρέπει να γίνει.

Και σ' ό,τι αφορά στον φίλο μου τον Παύλο Μυλωνά, ε, να πούμε -και έχει ήδη αναφερθεί τούτο- ότι η συγκεκριμένη πρότασή μας έχει κατατεθεί πριν ένα χρόνο. Δεν είναι παραμονή των εκλογών που έχουμε καταθέσει την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε τώρα σε ψηφοφορία υπέρ ή εναντίον της αναβολής.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ψηφίστε για την αναβολή, παρακαλώ, και, όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, ανακοινώστε τα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ της αναβολής και είκοσι δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παρακαλέσω να μετρηθούν ξανά οι παρόντες βουλευτές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Βεβαίως.

Σαράντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή ήταν οριακή, ήθελα να είμαι βέβαιος και είμαστε εντάξει.

Άρα, εγκρίνεται η πρόταση για αναβολή.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Κοινοβουλευτικών Συνεργατών Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου του Προέδρου της Βουλής κατόπιν συνεννόησης άμεσα ή έμμεσα με όλα τα κόμματα.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Νομοθετική ρύθμιση του καθεστώτος των κοινοβουλευτικών συνεργατών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την πρόταση νόμου «Ο περί Κοινοβουλευτικών Συνεργατών Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Ζαχαρίου, πρόεδρος

Ελένη Σταύρου

Γιώργος Περγίκης

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Μάριος Μαυρίδης

Παύλος Μυλωνάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους όλων των κομμάτων, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 Ιανουαρίου και 6 Μαρτίου 2019. Σημειώνεται ότι στις συνεδρίες της επιτροπής παρευρέθηκε και ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκε και παρευρέθηκε ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η θέσπιση νομοθετικού πλαισίου που να διέπει το καθεστώς εργασίας και τους όρους εργοδότησης των κοινοβουλευτικών συνεργατών, ώστε να καλυφθεί το σχετικό κενό, αφού άρχισαν οι πρώτες προσλήψεις κοινοβουλευτικών συνεργατών από το 2001 και συνεχίζονται έκτοτε.

Ειδικότερα, με την πρόταση νόμου όπως αυτή αρχικά είχε κατατεθεί ρυθμίζονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθορίζεται ότι η σύμβαση με βάση την οποία εργοδοτείται έκαστος κοινοβουλευτικός συνεργάτης είναι σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου που συνάπτεται μεταξύ του κοινοβουλευτικού συνεργάτη και του κοινοβουλευτικού κόμματος ή βουλευτή ή αντιπροσώπου που τον εργοδοτεί, ανάλογα με την περίπτωση.
2. Καθορίζονται τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα για την πρόσληψη προσώπου ως κοινοβουλευτικού συνεργάτη.
3. Καθορίζονται οι όροι εργοδότησης κοινοβουλευτικού συνεργάτη και προβλέπεται ότι οι απολαβές του και οι όροι εργοδότησής του περιλαμβάνονται στη σύμβαση εργασίας και υπόκεινται στην έγκριση του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων.
4. Προβλέπεται ότι η αντιμισθία έκαστου κοινοβουλευτικού συνεργάτη καταβάλλεται απευθείας στον ίδιο από τη Δημοκρατία, έπειτα από εξουσιοδότηση του εργοδότη του και αφού διενεργηθούν οι προβλεπόμενες στον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο αποκοπές, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες αποκοπές προβλέπονται σε νόμο.
5. Προβλέπεται η καταβολή φιλοδωρήματος σε κοινοβουλευτικό συνεργάτη κατά τη λήξη ή τον τερματισμό της σύμβασης εργοδότησής του ή την οικειοθελή αποχώρησή του, καθώς και σε περίπτωση θανάτου του.

Σημειώνεται ότι, προτού η επιτροπή αρχίσει την εξέταση της πρότασης νόμου, ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, διαπιστώνοντας ότι ορισμένες πρόνοιες της χρήζουν βελτίωσης, κατέθεσε αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης νόμου, στο οποίο μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

1. Διαγραφή της πρόνοιος που προβλέπει ότι πρόσωπο δε δύναται να εργοδοτηθεί ως κοινοβουλευτικός συνεργάτης, εάν έχει συμπληρώσει την ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης ή λαμβάνει θεσμοθετημένη σύνταξη.

2. Τροποποίηση των προνοιών που αφορούν την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, έτσι ώστε να διευκρινιστεί ότι οι κοινοβουλευτικοί συνεργάτες θα δικαιούνται σε τέτοια περίθαλψη όμοια με τους εν ενεργεία δημόσιους υπαλλήλους.
3. Προσθήκη πρόνοιας που προβλέπει ότι οι κοινοβουλευτικοί συνεργάτες δικαιούνται άδεια ασθενείας με πλήρεις απολαβές, η οποία δεν υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες ανά ημερολογιακό έτος.
4. Τροποποίηση της πρόνοιας που αφορά το φιλοδώρημα, έτσι ώστε να διευκρινιστεί ότι κάθε κοινοβουλευτικός συνεργάτης ο οποίος εργοδοτείται για τουλάχιστον τρία (3) έτη έχει δικαίωμα να του καταβληθεί εφάπαξ φιλοδώρημα.
5. Τροποποίηση της πρόνοιας που αφορά τον τρόπο υπολογισμού του φιλοδωρήματος των κοινοβουλευτικών συνεργατών, έτσι ώστε αυτό, αντί να υπολογίζεται με βάση συντελεστή τρία τοις εκατό (3%) επί του μέσου όρου των συνολικών μηνιαίων απολαβών του κοινοβουλευτικού συνεργάτη πολλαπλασιαζόμενο επί τους μήνες υπηρεσίας του, να υπολογίζεται:
  - α. για τη χρονική περίοδο εργοδότησής του πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νόμου με βάση συντελεστή ενός δωδέκατου (1/12) επί των τελευταίων μηνιαίων απολαβών του για κάθε μήνα εργοδότησής του και
  - β. για τη χρονική περίοδο εργοδότησής του μετά από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νόμου με βάση συντελεστή ενός δωδέκατου (1/12) επί του μέσου όρου των συνολικών μηνιαίων απολαβών του για κάθε μήνα εργοδότησής του.
6. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία κοινοβουλευτικό κόμμα, βουλευτής ή αντιπρόσωπος που εργοδοτεί κοινοβουλευτικό συνεργάτη καταθέτει στην υπηρεσία της Δημοκρατίας που εντέλλεται να διενεργήσει την καταβολή των απολαβών του κοινοβουλευτικού συνεργάτη και τη διενέργεια των απαραίτητων αποκοπών αντίγραφο της σύμβασης απασχόλησης, αντίγραφο της εξουσιοδότησης για την καταβολή των εν λόγω απολαβών του και για τη διενέργεια των εν λόγω αποκοπών και αντίγραφο της βεβαίωσης ότι πληρεί τις προϋποθέσεις εργοδότησής του.

Στο πλαίσιο της εξέτασης της υπό αναφορά πρότασης νόμου από την επιτροπή ο εισηγητής της πρότασης νόμου, αφού εξήρε τον ρόλο που επιτελούν οι κοινοβουλευτικοί συνεργάτες για υποστήριξη του κοινοβουλευτικού έργου των βουλευτών εδώ και αρκετά χρόνια, επισήμανε ότι οι πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι αποτέλεσμα διαβούλευσης με τον Υπουργό Οικονομικών, τη Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας και τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, στη βάση σχετικών τους εισηγήσεων και παρατηρήσεων, καθώς και της σύμφωνης γνώμης των κοινοβουλευτικών κομμάτων και εκπροσώπων των κοινοβουλευτικών συνεργατών.

Ο Υπουργός Οικονομικών συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, ωστόσο εξέφρασε τις επιφυλάξεις του όσον αφορά επιμέρους διαδικαστικά ζητήματα που αυτή πραγματεύεται.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη σύμφωνη γνώμη της εκτελεστικής εξουσίας επί της φιλοσοφίας της πρότασης νόμου, αλλά παράλληλα αναγνωρίζοντας την ανάγκη επανεξέτασης επιμέρους προνοιών της, εξουσιοδότησε τον εισηγητή της πρότασης νόμου, σε συνεργασία με τεχνοκράτες της Βουλής, να διαβουλευτεί περαιτέρω με τον Υπουργό Οικονομικών, τη Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας και τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και να επανέλθει στην επιτροπή με νέο αναθεωρημένο κείμενο.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω διαβουλεύσεων ο εισηγητής της πρότασης νόμου κατέθεσε στην επιτροπή δεύτερο αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης νόμου, στο οποίο περιλαμβάνονται επιμέρους τροποποιήσεις για σκοπούς διασαφήνισης των προνοιών της και βελτίωσής τους από νομοτεχνικής άποψης.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του δεύτερου αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου από την επιτροπή η τελευταία αποφάσισε όπως τροποποιήσει περαιτέρω το κείμενο της εν λόγω πρότασης νόμου, έτσι ώστε μεταξύ άλλων:

1. να περιλαμβάνει πρόνοια η οποία προβλέπει ότι θα αποκόπτεται από κάθε κοινοβουλευτικό συνεργάτη ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό ίσο με τρία τοις εκατό (3%) επί των μηνιαίων απολαβών του, με σκοπό την ενίσχυση του ταμείου από το οποίο θα καταβάλλεται το φιλοδώρημα των κοινοβουλευτικών συνεργατών, και
2. να περιλαμβάνει πρόνοια η οποία προβλέπει ότι οποιοδήποτε φιλοδώρημα έχει κερδηθεί ως αποτέλεσμα απασχόλησης από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νόμου και μετά και καταβάλλεται σύμφωνα με τις πρόνοιες αυτής θα υπόκειται στην επιβολή φόρου εισοδήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έν' καλά να λέγονται, επειδή ακουστήκαν τζιαι κάποια πράγματα σήμερα για τον Πρόεδρο, εγώ οφείλω να πω κάτι. Είναι ο δωδέκατος χρόνος που είμαι στο κοινοβούλιο τζιαι για δώδεκα χρόνια προσπαθούσε τούτο το κοινοβούλιο, με πρωτοβουλίες που έπρεπε να είχαν πάρει οι Πρόεδροί του που πέρασαν, να αντιμετωπίσει αυτό το θέμα, που όλοι νιώθαμε ότι ήταν μια αδικία εις βάρος των συνεργατών μας τζιαι κανένας Πρόεδρος δεν κατάφερε να λύσει αυτό το θέμα. Εγώ θέλω δημόσια να συγχαρώ τον Πρόεδρο της Βουλής, γιατί κατάφερε με την επιμονή του να πετύχει μια όσον το δυνατό δικαιότερη εξέλιξη του αιτήματος των συνεργατών μας τζιαι ήθελα δημόσια να το πω, κύριε Πρόεδρε, και πάλι ευχαριστούμε για όλη την προσπάθεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πέρα από τα εύσημα στον Πρόεδρο της Βουλής, εγώ πρέπει να πω ότι εμείς στο δικό μας το κομμάτι, κουτσά στραβά, μπορεί να δεχτούμε κριτική για ό,τι κάμνουμε σήμερα, όμως το κάνουμε.

Η κυβέρνηση αυτό που υποσχέθηκε εν το έκαμε όμως ακόμα. Υποσχέθηκε ότι για τους συμβούλους και τους συνεργάτες των υπουργών θα κάμει κανονισμούς, θα μας φέρει σχέδια τζιαι με βάση αυτή την υπόσχεση η πλειοψηφία της επιτροπής Οικονομικών, κακώς κατά την άποψή μου, έσει αποδεσμεύσει τα κονδύλια, για να μπορούν οι κύριοι υπουργοί όχι μόνο αυτής της κυβέρνησης, της οποιασδήποτε κυβέρνησης, να μπορούν να προσλαμβάνουν συμβούλους, με την ίδια περίπου διαδικασία που συνέβαινε και στη Βουλή μέχρι σήμερα. Τζιαι, για να χαριτολογήσω λίον έτσι, θα έλεγα ότι έν' καλά ο Πρόεδρος της Βουλής να αναλάβει τζιαι μια πρωτοβουλία, για να σισταρίσει λίον τζιαι την κυβέρνηση στον τομέα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εγώ με τη σειρά μου θέλω να σας ευχαριστήσω τζιαι να σας συγχαρώ για την πρωτοβουλία να ρυθμιστεί αυτό το ζήτημα, το οποίο ρυθμίζεται με έναν τρόπο που ικανοποιεί και παρατηρήσεις που είχαν υποδειχθεί από τον Γενικό Ελεγκτή σε σχέση με τους κοινοβουλευτικούς συνεργάτες. Θέλω να ευχαριστήσω και τους συναδέλφους των υπόλοιπων πολιτικών κομμάτων, γιατί καταλήγουμε ομόφωνα. Αλλά νομίζω ότι πρέπει να πιστώσουμε -και νομίζω αποκτά ιδιαίτερη σημασία, όταν το κάμνουμε εμείς- και τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος επίσης συνέβαλε, ώστε να καταλήξουμε σε αυτό το αποτέλεσμα, που θέτει κριτήρια πλέον, που ρυθμίζει μια σειρά από ζητήματα που ήταν στο κενό στο παρελθόν και βελτιώνει σημαντικά τα πράγματα σε σχέση με το υπό συζήτηση θέμα των κοινοβουλευτικών συνεργατών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Να πω κι εγώ δυο λόγια.

Οι ευχαριστίες πρέπει να είναι προς τον Υπουργό Οικονομικών, πολύ σωστά είπε ο κ. Λουκαΐδης, προς τους κοινοβουλευτικούς συνεργάτες, που δεν το παρουσίασαν ως αίτημα, αλλά ως διαδικασία στήριξης του θεσμού -και περί αυτού πρόκειται και έτσι το είδα- του κοινοβουλευτικού συνεργάτη, ενός θεσμού που εξυπηρέτησε πάρα πολύ τη Βουλή και έχει καλύψει πολλές αδυναμίες και σε ατομικό και σε γενικό επίπεδο της λειτουργίας της Βουλής. Δεν το συνδυάζω καθόλου φυσικά με το τι συμβαίνει είτε με τους συμβούλους των υπουργών ή με το τι συμβαίνει αλλού. Ο θεσμός του κοινοβουλευτικού συνεργάτη είναι κάτι άλλο και διαφορετικό. Και η μετεξέλιξη στο μέλλον, όταν θα τολμήσουμε να πούμε πώς πρέπει να λειτουργεί η Βουλή και με μελέτες που έχουμε έτοιμες και σύντομα θα σας παρουσιάσουμε και για την πλήρη ηλεκτρονική αναβάθμιση της Βουλής και μεταξύ άλλων τους νέους κανονισμούς, την παράλληλη Βουλή και όλα τούτα, δείχνει ότι πρέπει να αυξηθούν οι κοινοβουλευτικοί συνεργάτες, αν θέλουμε να έχουμε σωστή λειτουργία της Βουλής. Και αυτό που λέγεται, ότι δεν είμαστε μελετημένοι κτλ., έχω την εντύπωση πλέον, ε, τουλάχιστον, ότι δε συγκρίνεται με το τι υπήρχε πριν τη σύσταση ή τη λειτουργία αυτού του θεσμού.

Ευχαριστώ όλους όσοι εργαστήκατε.

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε κι εμείς με τη σειρά μας να εξάρουμε τζιαι να τοποθετήσουμε θετικό πρόσημο στην απόφαση που είχε ληφθεί την ώρα που είχε ληφθεί, για να υπάρξουν, να ισχυροποιηθούν, αν θέλετε, τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τα αποτελέσματά της οι επιστημονικοί συνεργάτες. Να πω ότι παράγουν και προσφέρουν σημαντικό έργο, όχι μόνο προς τους βουλευτές και τις κοινοβουλευτικές ομάδες, αλλά και στις ίδιες τις υπηρεσίες της Βουλής και την κοινωνία ευρύτερα.

Θα συμφωνήσω μαζί σας, κύριε Πρόεδρε, ότι σε άλλα κοινοβούλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αλλού υπάρχουν περισσότεροι επιστημονικοί συνεργάτες, γιατί είναι αλήθεια, παρ' όλο που περνούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, ώρες και μέρες απαξίωσης για πολλούς λόγους, ότι και η Βουλή και οι επιστημονικοί συνεργάτες, αλλά και οι βουλευτές παράγουμε και θετικό έργο, προσφέρουμε στην κοινωνία, άσχετα αν πολλά μικρά μπορεί πολλές φορές να αμαυρώνουν τη συγκεκριμένη προσπάθεια και προσφορά. Θα πω ότι οι επιστημονικοί συνεργάτες είναι ένα από τα σημαντικότερα κομμάτια, για να πετύχουμε στους στόχους μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με τους προλαλήσαντες γι' αυτή την πρωτοβουλία σας. Και από μέρους της δικής μας πλευράς τα συγχαρητήρια για την πρωτοβουλία. Θα το ψηφίσουμε.

Θα κάμω δυο μικρές παρατηρήσεις. Σωστό για ανθρωπιστικούς λόγους το ότι υπάρχει μια μεταβατική διάταξη για κάποιους που υπηρετούν σήμερα και δεν έχουν τα προσόντα που σωστά έχουν μπει στην παράγραφο 4, αλλά θα διορθωθεί μετά το '21. Υπάρχει όμως κάτι που θα πρέπει και έχουμε χρόνο να το διορθώσουμε και δεν πιστεύω να ήταν η πρόθεσή μας. Αφήσαμε ανοικτό και μετά το '21 να εργοδοτούνται συνταξιούχοι. Καθορίζεται πιο είναι το ελάχιστο έτος...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Είναι γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελίας. Δεν μπορούσαμε...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αγαπητοί μου, έχει τρόπο η Βουλή να το ρυθμίσει.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Πολιτικά συμφωνούμε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αν πολιτικά συμφωνούμε, να το δούμε.

Κύριε Πρόεδρε, με αυτά που λέω δεν αφαιρώ ούτε ένα νι για την πρωτοβουλία που έχει αναληφθεί και έτσι πρέπει να λειτουργούμε όλοι μας σε συνεργασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε ζητώ τον λόγο, για να πω ότι έν' καλή η δουλειά που έκαμες, διότι πάντα κάμνεις καλή δουλειά...

Πού εβλαστήσαν οι συνεργάτες στη Βουλή; Όταν ήρθα στη Βουλή τον Αύγουστο του '99, στη Βουλή που παραίτησε ο Γαλανός τζιαι ήμουν πάνω στον πάγκο αναπληρωματικός, η μόνη συνεργάτιδα που υπήρχε ήταν η κ. Ανδρούλα. Και ρωτούσα ποια είναι η κυρία; Λέει μου έν' συνεργάτιδα. Αλλά κανένας άλλος. Ήταν ορφανά τα έδρανα. Και ο μισθός του βουλευτή ήταν κάτω από του λοχία της αστυνομίας.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Μεν προβάλλεις την ηλικία της Ανδρούλας!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όι, δεν είπα ότι έν' μεγάλη! Εξάλλου ούτε εγώ είμαι μεγάλος.

Έγραψα σε διάφορα κοινοβούλια και οι μισθοδοσίες ήταν οι τριπλάσιες ή τετραπλάσιες σε κράτη σαν το δικό μας. Και διαπίστωσα ότι υπήρχαν και συνεργάτες. Τότε οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι της εποχής εκείνης ήταν έτσι πολύ παραγωγικοί κύριοι -νομίζω εμάς ήταν ο μακαρίτης ο Νίκος Πιπτοκοπίτης-

συνεργάστηκαν και άμεσα θεσπίστηκε ο θεσμός των συνεργατών. Και χαίρομαι που όλοι αναγνωρίζουν το έργο αυτών των ανθρώπων και ευελπιστώ ότι θα επεκταθεί.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δέκα δευτερόλεπτα. Επιδιώξαμε να εντάξουμε στα κριτήρια τον αποκλεισμό όλων όσοι είναι συνταξιούχοι, αλλά ήταν αρχικά εντός της νομοθεσίας. Με υπόδειξη της Νομικής Υπηρεσίας ότι είναι αντισυνταγματικό έχει εξέλθει. Δεν είναι μέρος των κριτηρίων και θέλω να ενημερώσω επί τούτου, γιατί οι εργαζόμενοι αυτοί, οι κοινοβουλευτικοί συνεργάτες, δε θα είναι δημόσιοι υπάλληλοι, θα είναι εργαζόμενοι ιδιωτικού δικαίου, κάτω από καθεστώς ιδιωτικού δικαίου και άρα προκύπτει θέμα συνταγματικότητας. Αν βρεθεί τρόπος έννομος, συνταγματικά ορθώς, βεβαίως συμφωνούμε πλήρως με τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Μπορεί τούτο να συζητηθεί και με την αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης.

(Γελώντας)

Να το κάμουμε εβδομήντα, οπότε να καλυφτούμε όλοι!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μαζί σου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σύμβαση εργασίας. Άρθρο 3.

Προϋποθέσεις εργοδότησης. Άρθρο 4.

Καθήκοντα και υποχρεώσεις. Άρθρο 5.

Απολαβές. Άρθρο 6.

Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Άρθρο 7.

Άδεια ανάπαυσης και άδεια ασθενείας. Άρθρο 8.

Χρηματοδότηση και καταβολή απολαβών. Άρθρο 9.

Φιλοδώρημα. Άρθρο 10.

Κατάθεση αντίγραφου σύμβασης εργασίας, εξουσιοδότησης και βεβαίωσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Άρθρο 11.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 έως 12 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοβουλευτικών Συνεργατών και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργου Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Εδώ υπάρχει και επιστολή του υπουργού, αλλά δε σημαίνει τίποτε για μένα, αν δεν το ζητήσει βουλευτής ή κόμμα... Η αναβολή, δεν ξέρω, την έχω τώρα εδώ.

Ο κ. Χατζηγιάννης, αντιλαμβάνομαι, θα μεταφέρει τους λόγους.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητάμε αναβολή μέχρι την επόμενη συνεδρίαση. Σήμερα το Υπουργικό Συμβούλιο ήδη έλαβε σχετική απόφαση. Το είδαμε και στην επιτροπή, μάλιστα στην παρουσία τη δικιά σας, όπου έχουμε πει εκεί ότι είναι πολύ ορθότερο να δούμε ολοκληρωμένα και πάλι εδώ πέρα τις ρυθμίσεις και πέραν αυτών που συμπεριλαμβάνονται στην πρόταση νόμου, αλλά και άλλων, ώστε να πάμε πάλι ολοκληρωμένα να διευθετήσουμε ένα επίμαχο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν ο κ. Χατζηγιάννης, ό,τι για τίποτε άλλο δηλαδή, για να μπορούμε να κάμουμε τρίχινο που κάμαμε την προηγούμενη φορά, δεσμεύεται ότι αυτός ο κόσμος θα καλυφθεί για φέτος, ο επηρεαζόμενος κόσμος θα αξιοποιήσει τη σχετική νομοθεσία φέτος, είτε με τούτη πρόταση νόμου είτε με κανονισμούς της κυβέρνησης, καμία απολύτως ένσταση να γίνει αποδεκτή η αναβολή, αλλά εν' καλά να μας το πουν. Εννά φροντίσουν όπως τζαι για το προηγούμενο ζήτημα να καλύψουν τον κόσμο;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον βουλευτή κ. Πανίκο Λεωνίδου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή είναι απευθείας ερώτηση, κύριε Λεωνίδου, στον κ. Χατζηγιάννη, θα δώσω για δευτερολογία.

Κύριε Χατζηγιάννη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Νομίζω ήμαστε ξεκάθαροι και στην επιτροπή, αγαπητέ συνάδελφε, ότι πρόθεσή μας είναι να συμπεριλάβουμε τις ημερομηνίες τόσο για τις αιτήσεις όσο και για τη χρονιά. Να συμπεριληφθούν στο νομοσχέδιο -και ήταν και δέσμευση της εκτελεστικής εξουσίας- να διασφαλιστούν και για τη χρονιά, αλλά και μέσω της διαδικασίας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τη χρονιά τη φετινή.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Τη χρονιά τη φετινή. Ειρήσθω εν παρόδω, κάνουμε αίτηση φέτος και παίρνουμε της προηγούμενης χρονιάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν τηρηθούν αυτά που έχει πει ο συνάδελφος ο κ. Χατζηγιάννης... Εάν δεν τηρηθούν όμως μέχρι την επόμενη συνεδρίαση, εμείς είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε όπως είναι η πρόταση του ΑΚΕΛ. Θα δεχτούμε την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, γίνεται δεχτή η αναβολή...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Αλλά, αν τυχόν και δε γίνει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, χρειάζεται να μιλήσετε, αφού γίνεται αποδεχτή η αναβολή;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να επαναλάβω ότι επί της ουσίας της πρότασης συμφωνούμε απολύτως. Ζητούμε απλά δεκαπέντε μέρες αναβολή, γιατί επάρθηκαν συγκεκριμένες αποφάσεις σήμερα από το Υπουργικό Συμβούλιο, που έχουν άμεση σχέση και συνάφεια με την πρόταση των συναδέλφων. Πολύ απλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Καυκαλιά.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Επειδή ακούστηκε τούτο το σημείο στον διάλογο και στη συζήτηση, ότι, σε περίπτωση που σήμερα δε θα ψηφίσουμε, θα είμαστε εκτός των χρονικών ορίων για κατάθεση αιτήσεων για φοιτητική χορηγία, άρα η δέσμευση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει είτε αναδρομικότητα είτε νέα όρια, χρονικά περιθώρια, για να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Καυκαλιά, το διευκρινίσατε, αλλά έχω αντιληφθεί από την τοποθέτηση του κ. Λουκαΐδη ότι αυτό εννοούσε και απάντησε θετικά ο κ. Χατζηγιάννης.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Πολύ καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα αναβάλλεται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 9, 10 και 11 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018», πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Νικόλα Παπαδόπουλου, Άγγελου Βότση και Μαρίνου Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018», πρόταση νόμου των ιδίων, να μην τους επαναλάβω, και «Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», πρόταση νόμου του Γιώργου Περγίδη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση και επανακαθορισμός του τρόπου λειτουργίας, του σκοπού ίδρυσης και των πόρων του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τις προτάσεις νόμου του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούττας

Αντρέας Καυκαλιάς

Μάριος Μαυρίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά
Στέφανος Στεφάνου

Γιώργος Περδίκη
Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τις προτάσεις νόμου του επισυνημμένου παραρτήματος σε οκτώ συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 29^{ης} Νοεμβρίου 2018 και 12^{ης} Μαρτίου 2019. Σημειώνεται ότι οι δυο πρώτες προτάσεις νόμου κατατέθηκαν στη Βουλή από τους κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Νικόλα Παπαδόπουλο, Άγγελο Βότση και Μαρίνο Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου. Η τρίτη πρόταση νόμου κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και είχε τεθεί ξανά προς συζήτηση στην επιτροπή σε προγενέστερο στάδιο παράλληλα με συναφή πρόταση νόμου η οποία τροποποιούσε τον ίδιο βασικό νόμο και είχε κατατεθεί στη Βουλή από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Στο πλαίσιο των εν λόγω συνεδριάσεων ενώπιον της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, εκπρόσωποι του Εφόρου Ταμείων Προνοίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Διεθνών Τραπεζών, του Συνδέσμου Καταθετών Λαϊκής Τράπεζας (ΣΥΚΑΛΑ), του Συνδέσμου Παλαιών Μετόχων της Τράπεζας Κύπρου και του Συνδέσμου Κατόχων Τραπεζικών Αξιογράφων. Σημειώνεται ότι για το εν λόγω ζήτημα η επιτροπή έλαβε ενημέρωση και από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος παρέστη ενώπιόν της κατά τη συνεδρία ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2018, στο πλαίσιο της συζήτησης συναφών θεμάτων.

Σκοπός όλων των προτάσεων νόμου είναι η τροποποίηση και ο επανακαθορισμός του τρόπου λειτουργίας, του σκοπού ίδρυσης και των πόρων του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης. Σημειώνεται ότι οι δύο πρώτες υπό εξέταση προτάσεις νόμου του επισυνημμένου παραρτήματος έχουν ετοιμαστεί σε συνεργασία της νομοθετικής με την εκτελεστική εξουσία και συναφώς φέρουν τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου υπουργείου.

Ειδικότερα, με την πρώτη πρόταση νόμου σκοπείται η τροποποίηση του βασικού νόμου για τη δημιουργία αποθεματικού, με στόχο τη στήριξη φυσικών προσώπων που έχουν συνεισφέρει στην κεφαλαιοποίηση των δύο συστημικών τραπεζών από ίδιους πόρους για σκοπούς διασφάλισης της κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου για την εκχώρηση ακίνητης ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας προς το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης για σκοπούς ενίσχυσης των πόρων του ταμείου.

Σκοπός της τρίτης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του σκοπού του ταμείου, ώστε σκοπός του να είναι η αποζημίωση:

1. Κυπρίων πολιτών οι οποίοι απώλεσαν καταθέσεις τους σε τραπεζικά ιδρύματα ύψους πέραν των πρώτων εκατό χιλιάδων ευρώ (€100.000),
2. ταμείων προνοίας και ταμείων συντάξεων που απώλεσαν καταθέσεις και
3. μη επαγγελματιών κατόχων καλυμμένων αξιογράφων όπως καθορίζονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες της πρώτης πρότασης νόμου, το ταμείο είναι νομικό πρόσωπο με διαρκή διαδοχή, το οποίο δύναται να αποκτήσει, κατέχει, διαχειρίζεται και διαθέτει περιουσία στη βάση του σκοπού ίδρυσής του, θεωρείται οντότητα γενικής κυβέρνησης και υπόκειται σε όλες τις υποχρεώσεις που πηγάζουν για τις οντότητες αυτές σύμφωνα με τον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο.

Οι πόροι του ταμείου προτείνεται όπως προέρχονται από τα ακόλουθα:

1. Κρατική χορηγία.
2. Έσοδα που ενδέχεται να προκύψουν από την εκμετάλλευση κινητής ή ακίνητης περιουσίας που έχει αποκτηθεί/εκχωρηθεί στο ταμείο.
3. Απόκτηση, διαχείριση ή/και διάθεση μετοχών ή/και ομολόγων ή/και χρεογράφων ή/και αξιογράφων ή/και άλλων τίτλων αξιών οποιασδήποτε εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου.
4. Δωρεές ή/και εισφορές που γίνονται προς το ταμείο από οποιοδήποτε πρόσωπο.
5. Οποιαδήποτε άλλη πηγή.

Σημειώνεται ότι οι πόροι που αναφέρονται στα σημεία 3 και 4 πιο πάνω αποτελούν υφιστάμενες πηγές εσόδων για το ταμείο βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι από τις πηγές εσόδων του ταμείου προτείνεται όπως διαγραφεί υφιστάμενη διάταξη της βασικής νομοθεσίας για έσοδα του ταμείου από την εκμετάλλευση υδρογονανθράκων. Επ' αυτού ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε ότι στην ουσία όλα τα κρατικά έσοδα, από οποιαδήποτε πηγή και αν αυτά προέρχονται, καταλήγουν στο Πάγιο Ταμείο και διατίθενται ανάλογα. Συναφώς, δεν αποκλείεται η ενίσχυση του ταμείου και από έσοδα που προέρχονται από την εκμετάλλευση υδρογονανθράκων, ενώ αυτό διασφαλίζεται περαιτέρω από τα σημεία 1 και 5 που αναφέρονται πιο πάνω ως πηγές εσόδων του ταμείου, δηλαδή μέσω κρατικής χορηγίας ή/και από οποιαδήποτε άλλη πηγή.

Περαιτέρω, με την υπό αναφορά πρόταση νόμου προτείνεται η καθίδρυση επταμελούς Επιτροπής Διαχείρισης του ταμείου, η οποία αποτελείται από τον πρόεδρο, ο οποίος προτείνεται να είναι ο εκάστοτε γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, και έξι μέλη, τα οποία αποτελούνται από εκπρόσωπο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τον εκάστοτε Γενικό Λογιστή ή εκπρόσωπό του, έναν οικονομικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών που ορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, πρόσωπο το οποίο έχει τα απαιτούμενα προσόντα όπως αυτά περιγράφονται στην πρόταση νόμου και δύο πρόσωπα τα οποία προέρχονται από τους επηρεαζόμενους συνδέσμους μέλη των οποίων έχουν υποστεί απώλειες από την απομείωση καταθέσεων.

Η εν λόγω επιτροπή προτείνεται όπως έχει την ευθύνη του καταρτισμού και υλοποίησης «Σχεδίου Αναπλήρωσης», το οποίο εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και έχει την ευθύνη διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου. Το εν λόγω ταμείο προτείνεται όπως καταρτίσει προϋπολογισμό, ο οποίος θα υποβάλλεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων προς ψήφιση, τηρεί οικονομικές καταστάσεις βάσει διεθνών λογιστικών προτύπων και ελέγχεται από τον Γενικό Ελεγκτή.

Περαιτέρω, με βάση τις πρόνοιες της δεύτερης υπό εξέταση πρότασης νόμου προτείνεται για σκοπούς ενίσχυσης του ταμείου το Υπουργικό Συμβούλιο να δύναται να εκχωρήσει και να αποξενώσει ακίνητη ιδιοκτησία της Δημοκρατίας, υπό όρους τους οποίους το ίδιο θα αποφασίσει και αφού προηγηθεί ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε ο Υπουργός Οικονομικών ενώπιον της επιτροπής κατά τη συνεδρία ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2018, η τροποποίηση αυτή είναι απαραίτητη, ώστε να μπορέσει να εκχωρηθεί ακίνητη ιδιοκτησία της Δημοκρατίας στο ταμείο και συνακόλουθα να αξιοποιηθεί αναλόγως.

Σύμφωνα με αναθεωρημένο κείμενο, το οποίο στάλθηκε στη Βουλή στις 6 Δεκεμβρίου 2018, στον πίνακα που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου περιλαμβάνονται δεκατέσσερα τεμάχια ακίνητης ιδιοκτησίας που ανήκουν στη Δημοκρατία, η αξία των οποίων ανέρχεται περίπου στα €100 εκατομ. και τα οποία το ταμείο θα μπορεί να αξιοποιήσει για την εξυπηρέτηση του σκοπού για τον οποίο έχει ιδρυθεί, σύμφωνα πάντα με τις διατάξεις των σχετικών νομοθεσιών που διέπουν τη διαχείριση κρατικής περιουσίας.

Σημειώνεται ότι με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019, έχει αποσταλεί στην επιτροπή αναλυτική ενημέρωση για τα εν λόγω τεμάχια, καθώς και για την αντίστοιχη αξία του καθενός εξ αυτών, η οποία ανέρχεται συνολικά στα €103.248.060 βάσει της γενικής εκτίμησης σε τιμές 1^{ης} Ιανουαρίου 2013.

Συναφώς, αναμένεται ότι στο ταμείο, αφού συνυπολογιστούν €25 εκατομ. τα οποία έχουν περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό του 2018 και €30 εκατομ. τα οποία έχουν περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό του 2019, θα περιλαμβάνονται πιστώσεις και ακίνητη ιδιοκτησία συνολικού ύψους €155 εκατομ. περίπου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των προτάσεων νόμου την επιτροπή απασχόλησαν κυρίως τα ακόλουθα θέματα:

1. Η συνταγματικότητα και η νομιμότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεων.
2. Οι δικαιούχοι προς αναπλήρωση απωλειών τους από τους πόρους του ταμείου και ειδικότερα κατά πόσο πρέπει πέραν των φυσικών προσώπων να καλύπτονται και νομικά πρόσωπα/εταιρείες.
3. Η σύνθεση της Επιτροπής Διαχείρισης του ταμείου.
4. Η αποξένωση/πώληση ακίνητης ιδιοκτησίας που θα περιέλθει στο ταμείο.

Αναφορικά με το πρώτο πιο πάνω θέμα, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν έντονες επιφυλάξεις κατά πόσο οι προτεινόμενες ρυθμίσεις πληρούν τα κριτήρια συνταγματικότητας, ειδικότερα εφόσον αυτές προωθούνται υπό τη μορφή προτάσεων νόμου και υπόκεινται στους γνωστούς συνταγματικούς περιορισμούς.

Ζήτησαν παράλληλα να ενημερωθούν κατά πόσο το περιεχόμενο αυτών έχει ελεγχθεί από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, καθώς και διαβεβαιώσεις από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις ευσταθούν σε νομικό και συνταγματικό επίπεδο και θα παραμείνουν νομικά αδιάβλητες τόσο στο παρόν στάδιο όσο και σε μελλοντικό χρόνο, ώστε να διασφαλιστούν στο διηνεκές και κατ' απόλυτο τρόπο τα δικαιώματα των επηρεασθέντων.

Επ' αυτού ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι έχει καταβληθεί μεγάλη προσπάθεια της εκτελεστικής εξουσίας όπως σε συνεργασία με τη νομοθετική εξουσία προχωρήσουν από κοινού στην αναγκαία νομοτεχνική επεξεργασία των εν λόγω προτάσεων νόμου και αποτελεί θέση του υπουργείου ότι αυτές συνάδουν τόσο με το σύνταγμα όσο και με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και το νομικό πλαίσιο που διέπει τις κρατικές ενισχύσεις. Συναφώς, δήλωσε ότι οι προτάσεις νόμου έχουν τη δέουσα νομική βάση και φέρουν τη σύμφωνη γνώμη της εκτελεστικής εξουσίας, χωρίς να αναμένεται να δημιουργηθεί οποιοδήποτε πρόβλημα και/ή νομικό κώλυμα. Ο ίδιος αρμόδιος σημείωσε ότι, από τη στιγμή που οι προτεινόμενες ρυθμίσεις προωθούνται υπό τη μορφή προτάσεων νόμου και όχι νομοσχεδίων, αυτές δεν έχουν καταλήξει στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο.

Αναφορικά με το δεύτερο πιο πάνω σημείο, μέλη της επιτροπής υποστήριξαν τη θέση ότι πρέπει στις πρόνοιες της σχετικής πρότασης νόμου να περιληφθούν και να καλύπτονται πέραν των φυσικών προσώπων και νομικά πρόσωπα/εταιρείες οι οποίες υπέστησαν απώλειες, καθώς και Κύπριοι απόδημοι.

Με την εν λόγω θέση σημειώνεται ότι συμφώνησε και ο Σύνδεσμος Κατόχων Αξιογράφων, θέση η οποία διατυπώθηκε και γραπτώς σε σχετικό υπόμνημα του συνδέσμου, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2019, στο οποίο παρατίθενται και άλλες εισηγήσεις του συνδέσμου για διαμόρφωση της σχετικής πρότασης νόμου.

Επί του ειδικού αυτού σημείου ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι η πολιτική βούληση της εκτελεστικής εξουσίας εκφράζεται μέσα από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, οι οποίες επικεντρώνονται μόνο σε αναπλήρωση απωλειών που υπέστησαν φυσικά πρόσωπα, με στόχο την αποφυγή οποιωνδήποτε κινδύνων είναι ενδεχόμενο να προκύψουν στα πλαίσια εφαρμογής του κοινοτικού κεκτημένου, ιδιαίτερα όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις. Συνεπώς, πρόσθεσε, η εισαγωγή οποιασδήποτε αναφοράς η οποία θα καλύπτει και νομικά πρόσωπα θα καταστήσει τον προτεινόμενο νόμο ευάλωτο και τρωτό.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο ίδιος κυβερνητικός αρμόδιος εξέφρασε τη διαφωνία του Υπουργείου Οικονομικών ως προς την υποβληθείσα σχετική εισήγηση, τονίζοντας ότι οι σκοποί του προτεινόμενου νόμου πρέπει να περιοριστούν στα φυσικά πρόσωπα, ώστε η όποια στήριξη να εκλαμβάνεται ως κοινωνικό μέτρο. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος διασαφήνισε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις καλύπτουν και τους Κυπρίους απόδημους.

Επιφυλάξεις ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα εξέφρασε και ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ο οποίος δήλωσε ότι εκ πρώτης όψεως η συγκεκριμένη εισήγηση ενδεχομένως να αντίκειται στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις σε σχέση με νομικά πρόσωπα και συνεπώς καθεμιά από τις περιπτώσεις αυτές πρέπει να εξετάζεται ξεχωριστά.

Επί του ίδιου θέματος εκπρόσωπος του Γραφείου του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων σημείωσε ότι θα μπορούσε να ελεγχθεί κατά πόσο αυτό θα αποτελούσε συμβατή κρατική ενίσχυση, υποβάλλοντας σχετικό αίτημα στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού όμως προηγουμένως το Γραφείο του εφόρου έχει ενώπιόν του ολοκληρωμένο σχέδιο, τονίζοντας ότι σε τέτοια περίπτωση θα απαιτείτο η παρέλευση χρονικού διαστήματος τουλάχιστον δύο μηνών μέχρι τη λήψη τελικής απάντησης.

Για το ίδιο θέμα άποψη εξέφρασε και η πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, η οποία σημείωσε ότι ορισμένες εταιρείες υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις ενδεχομένως να μπορούν να εκλαμβάνονται ως ιδιώτες επενδυτές, αναλόγως του κύκλου εργασιών τους, και να εξαιρούνται συναφώς από την κατηγορία των επαγγελματιών επενδυτών όπως αυτοί καθορίζονται με βάση τις ευρωπαϊκές Οδηγίες MiFID.

Επί του ως άνω σημείου διαφώνησε τόσο ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος δήλωσε ότι τα πρόσωπα αυτά εξακολουθούν να αποτελούν εταιρείες, ανεξαρτήτως αν με βάση τις Οδηγίες MiFID ενδεχομένως να θεωρηθούν ιδιώτες επενδυτές, όσο και ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ο οποίος δήλωσε ότι το επίμαχο ζήτημα είναι κατά πόσο τα εν λόγω πρόσωπα αποτελούν φορείς που ασκούν οικονομική δραστηριότητα και όχι ο κύκλος εργασιών της εταιρείας. Εκ πρώτης όψεως, συμπλήρωσε ο ίδιος εκπρόσωπος, φαίνεται ότι τα εν λόγω πρόσωπα συνιστούν φορείς άσκησης οικονομικής δραστηριότητας και εκλαμβάνονται ως επιχειρήσεις κατά το δίκαιο του ανταγωνισμού.

Σημειώνεται ότι αναφορικά με το εν λόγω ζήτημα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την επιθυμία όπως αυτό μελετηθεί ενδελεχέστερα, επιφυλάσσοντας το δικαίωμά τους ως προς την κατάθεση σε μεταγενέστερο στάδιο σχετικής πρότασης νόμου, η οποία θα επιλαμβάνεται του θέματος.

Αναφορικά με το τρίτο πιο πάνω σημείο που απασχόλησε την επιτροπή, το οποίο αφορά στη σύνθεση της Επιτροπής Διαχείρισης του ταμείου, ο εκπρόσωπος του αρμόδιου υπουργείου δήλωσε ότι στα μέλη της έχουν περιληφθεί τόσο κρατικοί εκπρόσωποι όσο και εκπρόσωποι των συνδέσμων που επηρεάζονται, ήτοι του Συνδέσμου Κατόχων Τραπεζικών Αξιογράφων και του ΣΥΚΑΛΑ.

Στο σημείο αυτό σημειώνεται ότι έχει κατατεθεί με επιστολή, ημερομηνίας 1^{ης} Φεβρουαρίου 2019, εκ μέρους του Συνδέσμου Παλαιών Μετόχων Τράπεζας Κύπρου αίτημα για εκπροσώπησή του στην εν λόγω επιτροπή.

Επί του ίδιου σημείου ο πρόεδρος του Συνδέσμου Κατόχων Τραπεζικών Αξιογράφων ζήτησε όπως καθοριστούν σαφώς οι σύνδεσμοι των οποίων εκπρόσωποι θα συμμετέχουν στην Επιτροπή Διαχείρισης του ταμείου, ενώ ζήτησε όπως, στην περίπτωση που στην επιτροπή προστεθεί και εκπρόσωπος τρίτου συνδέσμου, να αφαιρεθεί ένας εκ των υπόλοιπων μελών, εξαιρουμένων των άλλων δύο εκπροσώπων συνδέσμων, ώστε η εν λόγω επιτροπή να παραμείνει επταμελής.

Αναφορικά με το εν λόγω αίτημα, αλλά και γενικότερα όσον αφορά τη σύνθεση της Επιτροπής Διαχείρισης, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι η επιτροπή αυτή θα έχει εκτελεστικό ρόλο και συναφώς η πλειοψηφία των μελών της πρέπει αδιαπραγμάτευτα να παραμείνει κρατική.

Σημειώνεται ότι επί του ίδιου ζητήματος, με απόφαση της πλειοψηφίας της επιτροπής, το κείμενο της πρότασης νόμου τροποποιήθηκε, ώστε η Επιτροπή Διαχείρισης να απαρτίζεται από εννέα αντί από επτά μέλη και σε αυτή να συμμετέχουν επίσης ο Βοηθός Γενικός Λογιστής, καθώς και τρίτο μέλος από τους επηρεαζόμενους συνδέσμους.

Τέλος, αναφορικά με το ζήτημα που αφορά στην εισαγωγή πρόνοιας για απαγόρευση αποξένωσης/πώλησης της ακίνητης ιδιοκτησίας που θα περιέλθει στο ταμείο, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι με βάση τις προτεινόμενες πρόνοιες αυτή θα είναι δυνατή υπό όρους, που θα καθοριστούν από το Υπουργικό Συμβούλιο και μόνο αφού προηγηθεί ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Στο τελικό στάδιο της συζήτησης των προτάσεων νόμου, καθώς και κατά το στάδιο της τοποθέτησης μέλη της επιτροπής ήγειραν και άλλα επιμέρους ζητήματα επιφυλάσσοντας το δικαίωμά τους για κατάθεση σχετικών τροπολογιών.

Ειδικότερα, τα θέματα αυτά αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τη διαχείριση και την απαγόρευση αποξένωσης κρατικής περιουσίας η οποία θα εκχωρηθεί στο ταμείο.
2. Τη διασφάλιση και σαφέστερη αναφορά ότι βασικός στόχος του ταμείου θα είναι η επίτευξη κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής.
3. Την εξάλειψη οποιασδήποτε τυχόν διαπλοκής, εμπλεκόμενων συμφερόντων ή ασυμβίβαστου των συμμετεχόντων στην Επιτροπή Διαχείρισης του ταμείου.
4. Την ενδεχόμενη συμβολή των πιστωτικών ιδρυμάτων στους πόρους του ταμείου, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί στο πλαίσιο των νομοθεσιών που τροποποιούνται.
5. Τον αποκλεισμό συγκεκριμένων ομάδων φυσικών προσώπων από τους δικαιούχους προς αναπλήρωση απωλειών από το ταμείο, όπως για παράδειγμα πρόσωπα που ανήκουν στην κατηγορία των επαγγελματιών επενδυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Αναφορικά με τις δύο πρώτες προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος:
  - α. ο πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης τάσσονται υπέρ της ψήφισης των προτάσεων νόμου σε νόμο όπως αυτές έχουν τελικά τροποποιηθεί και
  - β. τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Αναφορικά με την τρίτη πρόταση νόμου του επισυνημένου παραρτήματος, σημειώνεται ότι αυτή αποσύρεται από τον εισηγητή της με τη σύμφωνη γνώμη της επιτροπής, καθότι καλύπτεται από τις πρόνοιες των προαναφερθέντων προτάσεων νόμου, και παράλληλα ο εισηγητής επιφυλάσσεται ως προς την κατάθεση σχετικών τροπολογιών κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει τις δύο προτάσεις νόμου στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης και, σε περίπτωση ψήφισής τους σε νόμους, ο τίτλος τους πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρονται ως «Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», αντίστοιχα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

2. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018.
3. Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές ή για επεξήγηση των τροπολογιών ή επί θέματος αρχής;

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν θα σεβαστούμε όλοι τον χρόνο, να μιλήσω από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, δείξε το καλό παράδειγμα. Υπάρχει μια μικρή πιθανότητα να σε ακολουθήσουν.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Θα δοκιμάσω, αλλιώς θα ζητήσω δευτερολογία, αν δεν ακολουθηθεί το παράδειγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Λοιπόν, υπενθυμίζω ότι είναι το γνωστό «ταμείο για τους κουρεμένους», όπως επεκράτησε να λέγεται. Υπενθυμίζω ότι η νομοθεσία που θα αλλάξουμε αφορά ταμείο ενίσχυσης των τραπεζών και έπρεπε κατεπειγόντως -επέρασε τζιαι ενάμιση χρόνος 'πού τον τζιαιρό που ήταν κατεπείγον- να αλλάξει ο σκοπός αυτού του ταμείου.

Με τεράστιες προσπάθειες τζιαι του δικού μας του κόμματος, αλλά και των υπολοίπων κομμάτων, που φαίνεται να συμφωνούν, επείστηκε η κυβέρνηση να προικοδοτήσει αυτό το ταμείο με €55 εκατομ. μέχρι σήμερα και επιπλέον με τη δεύτερη πρόταση νόμου, με συμφωνία βεβαίως της κυβέρνησης, να προικοδοτηθεί το ταμείο και με ακίνητα αξίας €103 εκατομ.

Να πούμε ότι έχουν κατατεθεί σήμερα από διάφορες πολιτικές δυνάμεις διάφορες τροπολογίες. Η γενική θέση -και κάμνω γενική τοποθέτηση για τες τροπολογίες- είναι ότι δεν μπορούμε να τις στηρίξουμε -και είναι η θέση μας για όλες τις τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε- γιατί ακριβώς, όπως είναι μπροστά μας οι συγκεκριμένες προτάσεις νόμου, η κυβέρνηση έχει δηλώσει ότι θεωρεί ότι μπορούν να προχωρήσουν και δεν τίθεται θέμα αντισυνταγματικότητας ή όχι, γιατί δεν έχουμε μπροστά μας κυβερνητικό νομοσχέδιο. Είναι προτάσεις νόμου. Εμείς δε θέλουμε να ρισκάρουμε σε καμία περίπτωση να δώσουμε το δικαίωμα σε οποιονδήποτε -είτε κυβέρνηση είτε οποιονδήποτε άλλον το σκεφτεί- να δημιουργήσει πρόβλημα στη νομοθεσία τζιαι να 'χουμε ένα ταμείο που να μην μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε.

Εκκρεμεί επίσης το αίτημα να συμπεριλάβει και εταιρείες, μικρές εταιρείες, οι οποίες ενδεχομένως να είχαν θέμα με τούτο το... Να δικαιούνται τζιαι αυτές από το ταμείο. Έχουμε δεσμευτεί ενώπιον των εμπλεκόμενων ότι, αφού περάσει σήμερα η συγκεκριμένη νομοθεσία που αφορά μόνο φυσικά πρόσωπα, θα 'ρτούμε να κάμουμε πρόταση νόμου για τροπολογία επί αυτών των νομοθετημάτων, εφόσον εγκριθούν, που θα έχουμε την ευκαιρία να ταλανιστούν, να ερωτηθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο Έφορος Κρατικών Ενισχύσεων και, αν μπορούμε να τις βάλουμε, χωρίς να χαλάσουμε αυτό το οικοδόμημα, θα το κάνουμε.

Άρα, κοντολογίς, για να είμαι σύντομος, θεωρούμε ότι είναι μία μεγάλη επιτυχία να περάσουν σήμερα αυτά. Δε λύνουν το πρόβλημα στους κουρεμένους, στους κατόχους αξιογράφων, ακόμα και στους μετόχους. Δε λύνουν το πρόβλημα, αλλά είναι μία πρώτη, αν θέλετε, αντιμετώπιση από αυτό το κράτος αυτών των ανθρώπων που με τα χρήματά τους έχει σωθεί η κυπριακή οικονομία. Μια αρχή, αν μη τι άλλο, και απ' εκεί και πέρα εμείς τις εξουσίες τις αφήνουμε... Το σχέδιο να εκπονηθεί από την επιτροπή, στην οποία συμμετέχει και εκπρόσωπος του Γενικού Ελεγκτή και του Γενικού Λογιστηρίου και των εμπλεκόμενων, να εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο το όποιο σχέδιο και η Βουλή έχει βεβαίως το δικαίωμα μέσω του προϋπολογισμού να κάμει τον δικό της έλεγχο.

Όλα αυτά θα καλύπτονται από τις πρόνοιες του περί Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου και αυτός ο φορέας που δημιουργούμε είναι σαν να είναι ακόμα ένας κυβερνητικός φορέας ο οποίος θα χειρίζεται δημόσιο χρήμα και ό,τι χρειαστεί αναλόγως είμαστε έτοιμοι να το κάνουμε στην πορεία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Στεφάνου. Θα ακολουθήσεις τον κ. Βότση...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Δε θα τον ακολουθήσω!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης έρχεται να στηρίξει όλους όσοι είχαν συνέπειες από το εγκληματικό κούρεμα καταθέσεων, το οποίο πρότεινε και συμφώνησε ο Νίκος Αναστασιάδης, για το οποίο έλεγε προεκλογικά και μετ' επιτάσεως το 2013 «εγώ ο Νίκος Αναστασιάδης δεν πρόκειται ποτέ να αποδεχθώ το καταστροφικό κούρεμα καταθέσεων». Βέβαια, από τότε μάθαμε ότι οι κυβερνώντες -και κυβέρνηση και κυβερνών κόμμα- πήραν διαζύγιο από την αλήθεια! Έχουν εθιστεί στο ψέμα! Και το βλέπουμε και στις μέρες με όσα λεν για τον συνεργατισμό. Είναι απ' αυτό εδώ το βήμα που ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού έλεγε χωρίς περιστροφές «όποιο κι αν είναι το πόρισμα του συνεργατισμού, εμείς θα το αποδεχθούμε». Εάν το αποδέχεται, ο λαός μας κρίνει.

Στο θέμα μας. Τι προβλέπουν οι προτάσεις νόμου που έχουν καταθέσει τα τρία κόμματα για το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης; Πρώτον, προβλέπουν ότι το κράτος -δηλαδή οι φορολογούμενοι πολίτες- κάθε χρόνο θα προικοδοτεί το ταμείο με πολλά εκατομ. ευρώ. Όπως είπε ήδη ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών θεωρητικά το ταμείο μέσα έχει €55 εκατομ., τα οποία δόθηκαν από το κράτος σε δύο δόσεις και, όταν και εφόσον συστηθεί, όταν ιδρυθεί το ταμείο, θα μπουν μέσα. Δεύτερον, το κράτος θα εκχωρήσει αριθμό τεμαχίων του δημοσίου, για να διαχειριστεί αυτά τα τεμάχια το ταμείο, όπως θέλει, να επενδύσει, να τα πουλήσει και τα λεφτά που θα βγουν να μπουν στο ταμείο. Η συνολική αξία, όπως έχει πει πάλι ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, σύμφωνα με την εκτίμηση που μας εκατέθεσε η κυβέρνηση, είναι περίπου €100 εκατομ. με 103 εκατομ. Δηλαδή με τις προτάσεις νόμου, που ασμένως και εκ των προτέρων δέχτηκε η κυβέρνηση, γνωρίζουμε ποιοι θα πληρώνουν και ποιοι θα υφίστανται το κόστος, που είναι οι φορολογούμενοι πολίτες και το δημόσιο από το οποίο θα αποξενωθεί η περιουσία.

Τι δε γνωρίζουμε όμως; Από τα λεφτά που θα βάζει το κράτος και ο φορολογούμενος πολίτης δε γνωρίζουμε ποιοι, πόσοι, πώς, με ποια προτεραιότητα, σε ποιο ποσοστό των απωλειών, με ποια διαδικασία θα στηρίζονται τα θύματα του κουρέματος. Αυτό αφήνεται στην επιτροπή που θα συσταθεί και στο Υπουργείο Οικονομικών. Κανένας λόγος και κανένας έλεγχος στη Βουλή. Δε θα ξέρουμε τι λογαριάζει να κάνει αυτή η επιτροπή και τι θα κάνει η κυβέρνηση με λεφτά των φορολογούμενων πολιτών και με εκποίηση περιουσίας του δημοσίου.

Και επειδή έχει αναφέρει ο αγαπητός φίλος πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών ότι στην επιτροπή θα συμμετέχουν και εκπρόσωποι συνδέσμων που έχουν επηρεαστεί και θυματοποιηθεί από το κούρεμα, όταν ρωτήσαμε «έχετε νομική συμβουλή και μπορεί να σταθεί αυτό το πράγμα;» -γιατί οι ίδιοι που είναι επηρεαζόμενοι θα αποφασίζουν για τον εαυτό τους- «πόσα, πώς, με ποια προτεραιότητα θα αποζημιώνονται;», ξέρετε τι μας είπε η κυβέρνηση; Λίγο πολύ μας είπε το εξής: «Μα εν' γί' αυτό που επιλέξαμε τον δρόμο να έρθουν τα κόμματα να καταθέσουν πρόταση νόμου, για να μην είμαστε υποχρεωμένοι ως κυβέρνηση να πάμε στον νομικό μας σύμβουλο και να μας κάνει γνωμάτευση, αν αυτό το πράγμα μπορεί να σταθεί στα δικαστήρια». Τέτοια συμπαγνία! Και άστε που αυτή η χωρίς έλεγχο διαχείριση των λεφτών πραγματικά θα ανοίξει τις καμαρόπορτες στην όποια κυβέρνηση να χρησιμοποιεί το ταμείο κατά το δοκούν και ανάλογα με τις όποιες μικροπολιτικές ή άλλες σκοπιμότητες. Σκεφτείτε τι πλιάτσικο έχει να γίνει ή που μπορεί να γίνει ειδικά σε προεκλογικές περιόδους.

Θέσαμε επανειλημμένα το καίριο, το καθοριστικό ζήτημα, πού θα πηγαίνουν τα λεφτά. Οι απαντήσεις που πήραμε σε πολλές περιπτώσεις ήταν αντιφατικές, αλληλοσυγκρουόμενες και μεταξύ των εισηγητών των προτάσεων νόμου, αλλά και μεταξύ των εισηγητών και της κυβέρνησης. Να σας πω ένα πολύ βασικό ζήτημα που εκτέθηκε και το έχει αναφέρει πάλι ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών. Ποιοι θα αποζημιώνονται; Μόνο φυσικά πρόσωπα ή και νομικά πρόσωπα; Ο εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ υποστήριζε ότι πρέπει να μείνουμε στα φυσικά πρόσωπα. Ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού εδώ και τώρα έθελγε και τα νομικά πρόσωπα, τις εταιρείες δηλαδή, και ποια ήταν η συνεννόηση; Ο εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ υποστήριζε ότι πρέπει να μείνουμε στα φυσικά πρόσωπα, ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού εδώ και τώρα ήθελε και τα νομικά πρόσωπα, τις εταιρείες δηλαδή, και ποια ήταν η συνεννόηση; Να ψηφίσουμε τώρα, να βάλουμε τα εκατομμύρια μέσα, να πκιάμε την περιουσία του δημοσίου τζαι εννά έρτουμε πάλε πίσω να δούμε αν θα βάλουμε τζαι τα νομικά πρόσωπα.

Ρωτώ: Είναι σοβαρή προσέγγιση αυτή από τη Βουλή; Να βάλλουν οι φορολογούμενοι πολίτες εκατομμύρια σε ένα ταμείο που δεν ξέρει κανένας πώς θα τα πάρει, τι θα πάρει, ποιος θα αποζημιωθεί και ποιος όχι; Δηλαδή θα πληρώνουν οι φορολογούμενοι πολίτες και κανείς δε γνωρίζει τι θα γίνει με τα λεφτά. Εάν αυτό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στεφάνου...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

...-τελειώνω σε λίγο- είναι υπεύθυνη και ορθολογική διαχείριση του δημοσίου χρήματος και της δημόσιας περιουσίας, αυτό το αφήνω στους πολίτες. Πρόσφατα ο Υπουργός Οικονομικών είπε ότι «άλλο η ευθύνη και άλλο η υπευθυνότητα». Η ευθύνη όμως επιβάλλει υπευθυνότητα. Και αυτό που πάει να γίνει να μου επιτρέψετε να πω ότι είναι ανεύθυνο. Και είναι και προκλητικό. Είναι προκλητικό, γιατί τελικά θα πληρώνουν χαμηλόμισθοι και χαμηλοσυνταξιούχοι, θα πληρώνουν όλοι, για να στηρίζονται και πολυεκατομμυριούχοι.

Κατανοούμε την ανάγκη να στηριχθεί κόσμος που έχασε καταθέσεις τζιαι τα εφάπαξ του τζιαι οικονομίες μιας ζωής, τη δουλειά μιας ζωής, αλλά αυτό που επιχειρείται να γίνει είναι με πολύ λανθασμένο τρόπο. Αυτό που τίθεται σήμερα στην κρίση της Βουλής δεν είναι και τόσο βέβαιο ότι αντέχει στον συνταγματικό και νομικό έλεγχο και εδώ αν είναι αλλά καρτ που όσοι προτείνουν να γίνει αυτό το πράγμα, προσεγγίζουν το θέμα της νομιμότητας το οποίο έθιξε στην αρχή της συζήτησης εδώ στην ολομέλεια για άλλο θέμα ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών. Και εγώ λέω ναι, τελικά είναι αλλά καρτ που κάποιιοι προσεγγίζουν τα ζητήματα της συνταγματικότητας και της νομιμότητας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στεφάνου, περάσατε τα οκτώ λεπτά. Αν θα ακολουθήσουμε τούτη την πρακτική, δεν έχω πρόβλημα, αλλά να μου το επιβεβαιώσετε, για να μη διακόπτω κάποιους και άλλους όχι.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Εντάξει. Εγώ εννά πω τζιείνα που έχω να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Η κυβέρνηση σε συνεργασία -για να μην πω σε συμπαιγνία- με τους εισηγητές των προτάσεων νόμων επιμελώς και μετά επιτάσεως απέφυγε να συμβουλευθεί τον νομικό της σύμβουλο, γι' αυτό και νομικά οι προτάσεις στέκουν στον αέρα. Το παραδέχθηκαν κιάλας σε κάποιες περιπτώσεις στις συζητήσεις που κάναμε στην επιτροπή Οικονομικών.

Απευθυνόμαστε στους επηρεαζόμενους, για να τους πούμε το εξής: Μπορεί τώρα τα κόμματα και η κυβέρνηση που φέρνουν τις συγκεκριμένες προτάσεις νόμου να σας χαϊδεύουν τα αυτιά, αλλά μπορείτε να φανταστείτε τι θα γίνει εάν τελικά στα δικαστήρια ανατραπεί η νομοθεσία. Μπας και τελικά αυτή είναι η επιδίωξη; Απλά διερωτώμαι. Και επειδή οι καιροί είναι πονηροί, να μου επιτρέψετε να σκέφτομαι και εγώ με αρκετή υποψία.

Εμείς διαφωνούμε με αυτό που πάει να γίνει, γι' αυτό και υποβάλαμε συγκεκριμένες τροπολογίες, για να μειώσουμε τα αρνητικά στοιχεία των προτάσεων νόμου και όσο μπορεί να τις βελτιώσουμε. Θέσαμε τροπολογία, για να υπάρχουν κοινωνικοοικονομικά κριτήρια στη στήριξη που θα παρέχεται. Δεν μπορεί ο εκατομμυριούχος, ο έχων, να έχει την ίδια μεταχείριση με τον μη έχοντα, τον μεροκαματιάρη, τον χαμηλόμισθο και τον χαμηλοσυνταξιούχο. Θέτουμε επίσης τροπολογία, για να υπάρχει οροφή στη στήριξη. Ένας δηλαδή που κουρεύτηκε €50 εκατομ., που ήρθε, εκμεταλλεύτηκε το προνομιακό καθεστώς που έχει η Κύπρος, που είχε και έχει ακόμα, στο καταθετικό επιτόκιο, επήρε είναι μ' που πήρε, εκουρεύτηκε, εννά του τα δώκουμε πίσω; €50 εκατομ. από τον φορολογούμενο πολίτη; Ίπου την εκποίηση της δημόσιας περιουσίας; Υποβάλλουμε τροπολογία, για να μην επιτρέπεται η εκχώρηση δημόσιας περιουσίας στο ταμείο. Βρήκαμε τη λύση τώρα, να πιάνουμε 'πού το δημόσιο, να τα πουλούμε τζιαι να αρχίζουμε να αποζημιώνουμε. Άστε που δεν ξέρουμε ποιους θα αποζημιώσουμε. Υποβάλλουμε τροπολογία, για να συνεισφέρουν στο ταμείο οι τράπεζες που στηρίχθηκαν από το κούρεμα. Μια έμεινε, αλλά σας ρωτώ: Όποτε κινδυνεύει μια τράπεζα, τρέχουν, ειδικά το κυβερνών κόμμα, που προχθές δεν εδέχτηκαν αναβολή, ενώ σήμερα όλο αναβολές ζητά, για να πιάσει €280 εκατομ. η Τράπεζα Κύπρου, έστω και λογιστικά, για να βγει ο κ. Χούρικαν τη Δευτέρα τζιαι να πει τα αποτελέσματα της Τράπεζας Κύπρου και να απογειωθεί η μετοχή της Τράπεζας Κύπρου στο χρηματιστήριο του Λονδίνου την Παρασκευή 20%. Σήμερα δε δέχονται αναβολές. Εστηρίχθηκε 'πού τον ιδρώτα, τον κόπο, τες θυσίες του πολίτη τζιαι εν δεχόμαστε να συνεισφέρει η τράπεζα για τζιείνο που έκαμε η κοινωνία για την τράπεζα. Αυτό είναι κοινωνική δικαιοσύνη; Κατ' αναλογίαν αυτού που συζητούσαμε προηγουμένως, ότι ο ρυπαίνων πληρώνει, ε, πρέπει και ο καταστρέφων να πληρώνει. Διότι η τράπεζα κατέστρεψε την οικονομία. Υποβάλλουμε επίσης τροπολογία, για να στηρίζονται από το ταμείο η κοινωνική συνοχή και η αλληλεγγύη που εξαφανίστηκαν από τον αρχικό νόμο. Εφάμεν μεν τη χρηματοδότηση των τραπεζών, είχε όμως μέσα και στήριξη της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης. Γιατί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στεφάνου...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ετέλειωσα, έν' το τελευταίο μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, μα...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Διότι δεν επλήγησαν μόνο αυτοί που εκουρεύτηκαν. Ο κόσμος, ούλλους που μειώθηκαν οι μισθοί τους, που έχασαν τες δουλειές τους, που έμειναν με μη εξυπηρετούμενα δάνεια ποιος θα τους φυσήσει στα μμάθκια; Το εξαφανίσαμε και αυτό.

Είναι γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο που λέω ότι πάει να γίνει ένα πράγμα με μεγάλη σκοπιμότητα, να ξέρουμε ποιος πληρώνει, αλλά να μην ξέρουμε ποιος θα βοηθηθεί. Αυτό θεωρούμε ότι δεν είναι υπεύθυνο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, όμως να πω κάτι. Δεν ξαναβάλλει ρολόι η γραμματεία εδώ, μιλάτε όση ώρα θέλετε, διότι...

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Α, έν' πολλά ωραία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπράβο, πολύ ωραία τότε, εφόσον σας αρέσει και καλύτερα.

Τον λόγο έχει ο κ. Περδίκης.

Ναι, ναι, κανένα πρόβλημα, ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Απλώς, να θυμούμαστε τη σειρά, ότι μετά είναι ο κ. Περδίκης, έτσι;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος και χωρίς μένος. Μένος κατά των θυμάτων μιας διακυβέρνησης των μεγάλων θυμάτων. Αυτών που κουρεύτηκαν οι καταθέσεις τους. Ένα μένος απ' αυτούς που στο ενεργητικό τους έχουν μόνο κουρέματα χρεών και διαγραφές χρεών. Και μη με προκαλέσετε. Και αφού είσατε τόσο μάγκες, γιατί δεν καταψηφίσατε το νομοσχέδιο για το deferred tax και τηρήσατε αποχή; Εγώ ξέρω. Μένω ως εδώ. Είπα, είπα, μην προκαλείτε. Μην προκαλείτε τον Αβέρωφ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Όχι, πείτε το. Πείτε το, επειδή εγώ εζήτησα...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είπα και κάτι προηγουμένως. Όταν θα έχω απαντήσει συνολικά σε αυτά που είπα και θέλω, θα σας τα επαναλάβω: Τέτοιο μένος κατά των θυμάτων μιας συγκεκριμένης διακυβέρνησης των κουρεμένων καταθετών πρώτη φορά το έζησα. Απ' αυτούς που πρέπει να είναι προσεκτικοί, γιατί στο ενεργητικό τους έχουν κουρέματα χρεών και χαριστικές διαγραφές σχεδόν στο σύνολο του τραπεζικού συστήματος.

Και να πω και μια τελευταία κουβέντα. Τα πορίσματα τα σεβόμαστε. Οι τελευταίοι που θέλουμε να δεχτούμε και οι τελευταίοι που έχουν λόγο να κάνουν μαθήματα για σεβασμό πορισμάτων είναι αυτοί που κατέβηκαν από το βήμα. Και ήταν και κυβερνητικοί εκπρόσωποι συγκεκριμένης κυβέρνησης.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Τώρα δικαιούμαι να του απαντήσω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Δικαιούσαι, επειδή...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εννά βκαίνουμεν εκατό φορές πάνω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Κύριε Στεφάνου, επειδή είναι επί προσωπικού, μπορείτε, αν θέλετε. Ή τώρα ή μετά. Όπως θέλετε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Όχι, πραγματικά δε νιώθω την ανάγκη να πω κάτι, επειδή ο τόπος είναι μικρός και ο καθένας γνωρίζει τον καθένα και ποιοι είναι πίσω του, αν είναι πίσω του, και ποιους εξυπηρετεί. Εγώ που έκανα πέντε χρόνια Κυβερνητικός Εκπρόσωπος στην κυβέρνηση Χριστόφια δε νιώθω την ανάγκη να καλύψω κανέναν ούτε να δώσω εξηγήσεις. Άλλοι θα πρέπει να δώσουν εξηγήσεις και για άλλους λένε τι συμφέροντα και ποιοι τραπεζίτες κρύβονται πίσω τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης, αν θυμούμαι τη σειρά καλά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εσείς είσαστε ίσως από τους λίγους που θα θυμούνται τότε δημιουργήθηκε αυτό το ταμείο. Ήταν μεταξύ των δύο κουρεμάτων τζιαι έγινε ουσιαστικά σε μία προσπάθεια να αποφευχθεί το κούρεμα. Προσπαθούσαμε να βρούμε τρόπο να αντιμετωπιστεί μία μεγάλη απειλή για το τραπεζικό σύστημα και την οικονομία της χώρας, γι' αυτό και το κείμενο, όπως επέρασεν τότε άρον άρον στη Βουλή, μιλούσε για ενίσχυση των τραπεζικών ιδρυμάτων κυρίως. Κάτι που βεβαίως ουδέποτε έγινε, γιατί μεσολάβησε το κούρεμα.

Πολύ αργότερα, όταν αναδείχθηκαν οι κοινωνικές επιπτώσεις των αποφάσεων του Eurogroup και της κυβέρνησης, αλλά και της πλειοψηφίας της Βουλής, αναδείχθηκε και η ανάγκη αποζημίωσης. Εγώ θα πω τη λέξη τζιαι ας την απαγορεύει ο μόλις σήμερα παραιτηθείς με αναστολή. Το ζήσαμε και αυτό, παραίτηση με αναστολή. Ούτε εγκυμοσύνη να ήταν. Ελπίζουμε να είναι φυσιολογικός ο τοκετός τζιαι να μην είναι καισαρική στο τέλος. Απαγορεύει να λέμε τη λέξη «αποζημίωση». Εγώ τολμώ να την πω, είναι αποζημίωση, γιατί έχουν υποστεί αυτοί οι άνθρωποι ζημιές από ευθύνη άλλων. Και εγώ θεωρώ ότι πρέπει να αποζημιωθούν. Τζιαι θα ψηφίσουμε το Ταμείο Αλληλεγγύης, παρ' όλο που όπως έχει μετατραπεί -με ευθύνη των δύο κομμάτων που το εισηγούνται- έχει σοβαρές επικινδυνότητες. Να σας θυμίσω ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μετά το κούρεμα emίλησε για αποζημίωση των κουρεμένων με ομόλογα του φυσικού αερίου;

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Έν' τρία τα κόμματα, κύριε Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Η εισήγηση... Αν θέλετε να πάρετε εσείς την ευθύνη, πάρτε την, κύριε Γιωργάλλα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Έν' τρία πάνω στην πρόταση.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είπα να σας βοηθήσω.

Λοιπόν, πριν δυο βδομάδες τα ίδια τα κόμματα εκαταψήφισαν πρώτα τροπολογίες που υλοποιούσαν αυτό που εξήγγειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αποζημίωση των παθόντων με ομόλογα του φυσικού αερίου. Το καταψήφισαν. Αλλά είμαστε σε μια χώρα που το πιο σύντομο ανέκδοτο έν' το «δεσμεύομαι». Μπορούν να συνεχίσουν και άλλα ανέκδοτα με πιο πολλές λέξεις όπως και το σημερινό. Και ρωτώ: Είναι δυνατόν ο ξένος μεγιστάνας, ο οποίος έτυχε στην πρώτη έκδοση του περίφημου σχεδίου για προσέλκυση επενδυτών να πάρει το ωφέλημα της κυπριακής υπηκοότητας με μόνη επένδυση που έκαμε το κούρεμά του -αυτό έλεγε το πρώτο σχέδιο προσέλκυσης επενδυτών, να πάρει κυπριακή υπηκοότητα με μόνη επένδυση το κούρεμά του- να είναι δικαιούχος αυτού του ταμείου; Αυτό είναι παραλογισμός! Είναι έγκλημα ενάντια στη λογική! Είναι δυνατόν κάποιον ο οποίος ήταν επαγγελματίας σύμβουλος επενδύσεων τζιαι επήε τζιαι αγόρασε αξιόγραφα, ήξερε τι έκαμνε, να τον δικαιώνει η νομοθεσία τζιαι να διεκδικήσει αποζημίωση; Μα, πόθεν έπιασε την αποζημίωση; Έν' 'που τα ομόλογα του φυσικού αερίου; Αφού τζιείνα εβκάλετε τα έξω. Έν' 'που τα λεφτά του φορολογούμενου. Είναι δυνατόν να μην υπάρχουν κριτήρια τζιαι να μου λεν οι φίλοι ότι θα το αφήσουμε σε σχέδιο που εννά κάμουν κάποιιοι που θα είναι επίτροποι σε μια επιτροπεία; Αν είναι δυνατόν!

Τζιαι θα φθάσω στο τελευταίο και θα είμαι και αμείλικτος. Εμείς έχουμε αξίες τζιαι αρχές, αγαπητοί κύριοι και κυρίες, τζιαι, άμα λέμε ότι η κρατική περιουσία δεν πρέπει να ιδιωτικοποιείται, άμα το γράφουμε σε προγράμματα και διακηρύξεις, άμα βάλλουμε την πλαθκιά μας κάτω που τούντη διακήρυξη, εννοούμε το! Δεν ερχόμαστε για πρώτη φορά στα χρονικά της Κυπριακής Δημοκρατίας να αποκρατικοποιούμε δεκατέσσερα φιλέτα. Το ξανακάμε για ένα τζιαι πάλοι ήμασταν εναντίον της, της προηγούμενης κυβέρνησης. Δεκατέσσερα φιλέτα αποκρατικοποιούνται και δίνεται η εξουσία σε αυτή την επιτροπή να τα πουλήσει. Πού θα φτάσει αυτή η ιστορία; Αύριο θα θέλει και το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θα θέλει το άλλο ταμείο, η άλλη δουλειά. Αφού το κάμαμε μια φορά, θα το κάμουμε πολλές φορές. Μπορεί η επόμενη κυβέρνηση. Οι αρχές, όταν είναι αρχές, πρέπει να κρατιούνται. Τζιαι η αρχή ότι είμαστε κατά της ιδιωτικοποίησης κρατικής περιουσίας ισχύει.

Γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε μεν το Ταμείο Αλληλεγγύης με τις τροπολογίες που έχουμε θέσει και ελπίζουμε να περάσουν και καταγράφοντας την αντίρρησή μας και τη διαφωνία μας, θα καταψηφίσουμε όμως και με τα είκοσι μας νύχια το νομοσχέδιο το οποίο προνοεί ουσιαστικά ιδιωτικοποίηση κρατικής περιουσίας. Τζιαι ξέρουν κάποιιο για ποιους λέω ότι σήμερα καταπατούν τις πατροπαράδοτες παραδοσιακές τους και ιστορικές τους αρχές.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γνωστά τα γεγονότα, είναι γνωστές οι ευθύνες. Θα πω ότι κάλλιο αργά παρά ποτέ! Ένας νόμος ο οποίος ψηφίστηκε με πολλές προσδοκίες τότε δυστυχώς έμεινε ανενεργός για έξι χρόνια. Επιχειρούμε σήμερα -έστω με την προσέγγιση που κάνουμε, που μπορεί να μην είναι η ολοκληρωμένη και η τέλεια που θα ήθελαν οι συνάδελφοι- επιτέλους αυτός ο νόμος να εφαρμοστεί τροποποιημένος μεν, αλλά με έναν συγκεκριμένο στόχο, να δώσει αυτό που η πολιτεία οφείλει σε αυτούς οι οποίοι με τις καταθέσεις και τα αποθέματά τους απέτρεψαν τα χειρότερα, αν και δεν το ήθελαν. Αν τους ρωτούσαμε, νομίζω, δε θα υπήρχε ούτε ένας να μας πει «πάρτε τα λεφτά μου, για να τα χρησιμοποιήσετε για το κούρεμα».

Το ερώτημα που τίθεται και θα πρέπει να απαντήσουν όλοι με ειλικρίνεια είναι «θέλουμε ή δε θέλουμε να αποζημιώσουμε αυτούς τους ανθρώπους;». Αν δε θέλουμε, να το πούμε ευθαρσώς ότι δε θέλουμε, διότι το κράτος, οι φορολογούμενοι, η κρατική περιουσία δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για τέτοιους σκοπούς. Αν θέλουμε όμως -και εμείς θέλουμε- θα πρέπει να παραδεχτούμε ότι το κυρίαρχο που πρέπει να υπάρξει, για να γίνει αυτό, είναι ένα αποθεματικό. Δε θα ξυπνήσουμε ένα πρωί και να βρέχει ευρώ. Άρα, θα πρέπει από τη μια το κράτος να αναλάβει το μερίδιο της δικής του ευθύνης και να διαθέσει τα απαιτούμενα χρήματα, για να δημιουργηθεί αυτό το αποθεματικό, και από την άλλη, ναι, εγώ συμφωνώ με την εισήγηση του ΑΚΕΛ ότι και οι τράπεζες θα πρέπει να συνεισφέρουν. Γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ τη συγκεκριμένη, διότι με τα λεφτά των φορολογούμενων πολιτών οι τράπεζες ή κάποιες από αυτές επέζησαν.

Τώρα είχαμε δύο επιλογές μπροστά μας, τουλάχιστον εμείς που είμαστε εισηγητές των συγκεκριμένων προτάσεων: Ή να αφήσουμε τα πράγματα ως έχουν ή να ενδιαφερθούμε και να κάνουμε μια αρχή, για να δημιουργηθεί αυτό το αποθεματικό. Τώρα το πώς, το πότε, σε τι ποσά, με ποια προτεραιότητα, αν θα πάρουν οι μεγιστάνες ή οι εταιρείες, αυτά είναι ερωτήματα τα οποία ευλόγως τίθενται σήμερα, αλλά θα τα απαντήσει η επιτροπή που θα αναλάβει τη διαχείριση. Την επιτροπή δεν τη θέλουμε να είναι εκεί, για να κόφκει τσιέκκια απλά. Θα πρέπει να καθορίσει όλα αυτά τα κριτήρια που θα απαντούν στα ερωτήματα των συναδέλφων, ώστε να πετύχουμε τον τελικό στόχο στοιχειωδώς -διότι αποκλείεται να επιστραφούν όλα αυτά που κουρεύτηκαν πίσω στους δικαιούχους- αυτή η πολιτεία να τους αποζημιώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Εγώ θα ξεκινήσω από το τελευταίο του συναδέλφου. Θέλουμε να αποζημιωθούν και θέλουμε να πάρουν τα νόμιμα. Πρέπει να θυμίσω στους συναδέλφους τις φωνές του συνδέσμου των κουρεμένων καταθετών και των κατόχων αξιογράφων για την κακοδιαχείριση των υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων της πρώην Λαϊκής Τράπεζας από μια αυτού του είδους επιτροπή, όπως την επιτροπή που θέλουμε να διαχειρίζεται το εν λόγω ταμείο. Στο τέλος της ημέρας, μετά από έξι χρόνια πλέον του κούρεματος, εξανεμίστηκαν οι αξίες των περιουσιακών στοιχείων της πρώην Λαϊκής Τράπεζας, δε λήφθηκαν ποτέ υπόψη οι απόψεις του συνδέσμου των καταθετών της πρώην Λαϊκής Τράπεζας και των μετόχων πλέον της Τράπεζας Κύπρου και δικαίως αναμένουν και περιμένουν ότι αυτή η επιτροπή θα συμπεριφερθεί διαφορετικά.

Εγώ δεν ξέρω πώς θα συμπεριφερθεί διαφορετικά, από τη στιγμή που μέσα στο διοικητικό συμβούλιο θα έχει πλειοψηφία που θα αποφασίζει κατά πόσο θα πρέπει να αποζημιωθούν είτε ξένοι επενδυτές είτε και θεσμικοί επενδυτές. Διότι τους θεσμικούς επενδυτές τους επιτρέπει αυτό το νομοσχέδιο και οι προτάσεις νόμου να αποζημιώνονται, από τη στιγμή που είναι άτομα τα οποία γνωρίζουν τον κίνδυνο της επένδυσής τους. Κατά την άποψή μου αυτό ανοίγει τον ασκό του Αϊόλου, διότι, έχουμε που έχουμε το συνήθιο σε αυτό το κράτος να κλείνουμε τράπεζες, μπορεί να κλείσει τζιαι άλλη τράπεζα και τα ομόλογα και τα αξιόγραφα αυτής της τράπεζας να πρέπει να αποζημιώσουν -και να μου επιτρέψετε να θέσω τον όρο στα αγγλικά- non preferential bond holders, που τα συζητούσαμε πριν κάποιες βδομάδες στην επιτροπή Οικονομικών στη διαδικασία αποζημιώσεων. Άρα, οι τροπολογίες όπως τίθενται είναι για να προστατεύσουν ακριβώς αυτό το ταμείο στο θέμα της διαχείρισης των πόρων που θα μπουν μέσα σε αυτό το ταμείο.

Η κρατική ενίσχυση των εταιρειών που συζητούσαν, για να μπουν στο ταμείο, η αποζημίωση δηλαδή των νομικών προσώπων είναι ένα σοβαρό θέμα. Αυτές οι εταιρείες έπρεπε να ελεγχθούν πρώτα φορολογικά, να διαφανεί αν έχουν πληρώσει τις φορολογικές τους υποχρεώσεις και, αφού διαφανεί ότι έχουν πληρώσει τις φορολογικές τους υποχρεώσεις, να μπουν στη διαδικασία αποζημίωσης των φορολογιών. Διότι τίθεται θέμα κρατικής ενίσχυσης και τέθηκε το θέμα από τον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων. Δεν μπορεί να συζητείται θέμα αποζημίωσης νομικών προσώπων. Το αν είναι σωστό ή όχι είναι άλλο θέμα, αλλά είναι κρατική ενίσχυση.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με το να πω ότι εγώ είμαι υπέρ όλων των τροπολογιών. Εάν δεν ψηφιστούν οι τροπολογίες και δεν τροποποιήσουν τις υφιστάμενες προτάσεις νόμου, εγώ θα καταψηφίσω όλες τις προτάσεις νόμου γι' αυτούς τους λόγους τους οποίους έθεσα και τις ανησυχίες τις οποίες μέχρι σήμερα έχω για τη διαχείριση αυτού του ταμείου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βλέποντας τον κατάλογο των ομιλητών και τη διάθεση, θέλω να μου πείτε πότε θέλετε να είναι το επόμενο διάλειμμα ή αν θα αναβάλουμε θέματα για την άλλη Παρασκευή. Διότι το δεκαπενθήμερο γίνεται... Είπαμε, όταν μέσα σε μια αλυσίδα σπάσεις έναν κρίκο, τέλειωσε η ιστορία. Πρέπει να γίνονται όλα στην ώρα τους και με τον τρόπο που είπαμε. Εάν ο καθένας αποφασίζει και καθορίζει χρόνο όπως θέλει, όπως κάμνουμε τώρα, δύο πράγματα μπορεί να συμβούν στη σημερινή συνεδρία, για να είναι παράδειγμα για το μέλλον: Είτε θα κάνουμε διάλειμμα ξανά η ώρα έξι ή ώρα επτά, αποφασίστε, ή θα πάμε συνέχεια, ώσπου να τελειώσουμε, ή θα αναβάλουμε κάποια θέματα για την άλλη Παρασκευή. Παρ' όλο που δεν ήταν πρόθεση να κάνουμε συνεδρία, να έρθουμε. Σκεφτείτε το και έτσι με μια διαβούλευση, όχι με συζήτηση, πέστε μου πού καταλήγετε.

Τον λόγο έχει ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Τιμητές δεν είμαστε κανενός ούτε επιδιώκουμε να γίνουμε ποτέ μας ούτε είμαστε από αυτούς που θα υποστηρίξουμε ότι κατέχουμε την απόλυτη αλήθεια ή είμαστε αυθεντίες γι' αυτή την αλήθεια, η οποία καταταλαιπωρείται τα τελευταία χρόνια ιδιαίτερα στην Κύπρο.

Βεβαίως, ακούγοντας όμως την ξύλινη γλώσσα που ακούστηκε προηγουμένως, διερωτάται κάποιος αν αξίζει τον κόπο σε τελευταία ανάλυση να σπαταλά φαιά ουσία για τροπολογίες ή για βελτιώσεις νομοσχεδίων. Ειλικρινά! Θα εξηγήσω βεβαίως τις τροπολογίες μας και όποιος θέλει να ακούσει αντιλαμβάνομαι είναι ελεύθερος. Αν και νομίζω ότι ερχόμαστε να συζητήσουμε στη Βουλή ήδη με προειλημμένες αποφάσεις. Ου με πείσεις καν με πείσεις! Αυτή είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων, τουλάχιστον από την εμπειρία μου που έχω αυτά τα τρία χρόνια δυστυχώς. Ξέρετε, είναι πολύ εύκολο να καταμεριστούν και να αποδοθούν ευθύνες, ειδικά για το θέμα που συζητούμε. Μια απλή ιστορική αναδρομή των γεγονότων καταδεικνύει του λόγου το αληθές. Φτάσαμε στο κούρεμα και τι ήταν το κούρεμα και ποιοι πλήρωσαν για το κούρεμα. Γι' αυτό θα προχωρήσω στις τροπολογίες μας και να εξηγήσω και όσοι επιθυμείτε να ακούσετε σοβαρά μπορείτε να το κάμετε.

Η πρώτη τροπολογία της ΕΔΕΚ είναι ότι ακριβώς, ακούγοντας και τους συναδέλφους, κάποιους οι οποίοι ασχολήθηκαν σοβαρά με το θέμα, η ακίνητη περιουσία από τη Δημοκρατία η οποία θα περιέλθει σε αυτό το ταμείο -το οποίο, ειρήσθω εν παρόδω, συμπεριφερόμαστε λες και υπάρχει και είναι έτοιμο πλέον να αρχίσει να ξοδεύει εκατομμύρια δεξιά, αριστερά και δεν ξέρω τι πέτυχε στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια και δε μιλώ μόνο γι' αυτή τη διακυβέρνηση, για να είμαστε τόσο σίγουροι ότι θα πετύχει και αυτό το ταμείο, έξι χρόνια ακόμα συζητούμε τη μορφή του- επομένως η ακίνητη περιουσία της Δημοκρατίας η οποία θα περιέλθει σε αυτό το ταμείο για σκοπούς επένδυσης δε θα πρέπει ποτέ να επιτρέψουμε να αποξενωθεί. Αυτή είναι η πρώτη τροπολογία. Γιατί μέσα από τον χαρακτηρισμό «ανάπτυξη» έχουν δημιουργηθεί πάρα πολλά φιλέτα, τα οποία και ήταν ή είναι προς πώληση.

Η δεύτερη τροπολογία αφορά τον Βοηθό Γενικό Λογιστή, ο οποίος δε χρειάζεται να συνδράμει τον λογιστή στη σύνθεση της επιτροπής και αντί αυτού προτείνουμε τον γενικό διευθυντή του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων, γιατί θεωρούμε ότι το ταμείο θα είναι επενδυτικό κυρίως.

Η τελευταία τροπολογία είναι ότι οι κανονισμοί που εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο που αφορούν τη λειτουργία θα πρέπει να περνούν από τη Βουλή. Όσο μπορεί να βοηθήσει η Βουλή -με αυτό το επίπεδο που έχουμε δυστυχώς και βάζω και τον εαυτό μου μέσα- να βοηθήσουμε στην καλή λειτουργία. Αυτές είναι οι τροπολογίες.

Ευχαριστώ που μας ακούσατε.

Θέλουμε να πούμε και το εξής: Εάν ειδικά η τροπολογία που αφορά τη μη αποξένωση της ακίνητης περιουσίας γίνει αποδεκτή, τότε θα ψηφίσουμε τα νομοσχέδια, αλλιώς θα τα καταψηφίσουμε. Βεβαίως, θα

ψηφίσω με τη διευκρίνιση ότι το ταμείο, όσο και αν αυτό είναι τρωτό με βάση τις πρόνοιες που έχουμε συζητήσει και που έχουν ακουστεί, είναι ένα θετικό βήμα μπροστά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω πρώτα να δηλώσω πως είμαι κουρεμένος καταθέτης της Λαϊκής Τράπεζας. Δεν ξέρω αν είμαι ο μόνος που έχω αυτή τη ιδιότητα σε αυτό το σώμα, ίσως να υπάρχουν και άλλοι. Θέλω επιπρόσθετα να δηλώσω ότι θα αποποιηθώ προσωπικά οποιαδήποτε έσοδα προέλθουν από αυτό το ταμείο και μακάρι να υπάρχουν έσοδα για να δοθούν στους καταθέτες που έχουν κουρευτεί. Έχω ακούσει πάρα πολλούς προβληματισμούς από ευπαιδευτους συναδέλφους και ευπαιδευτες συναδέλφισσες για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει αυτό το ταμείο -είτε για την επιτροπή είτε για τις διαδικασίες είτε για τη διαχείριση- και ειλικρινά σφείλω να υποβάλω την ακόλουθη ερώτηση: Είχαμε επτά χρόνια σχεδόν από το κούρεμα. Γιατί δεν κατατέθηκε κάποια άλλη πρόταση σε αυτό το σώμα -άλλη από τη δική μας- μέχρι σήμερα, καλύτερη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι καλύτερη η δική σου.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι. Υπάρχει άλλη καλύτερη πρόταση; Έχει δίκαιο ο κ. Περδίκης. Εμείς καταθέσαμε δύο προτάσεις, αυτή είναι η δεύτερη. Υπάρχει άλλη καλύτερη εισήγηση ή θα περιοριστούμε μόνο στο να βρίσκουμε κενά σε αυτή την πρόταση; Και εγώ θα δηλώσω, κύριε Πρόεδρε, ότι συμφωνώ για κάποια από αυτά τα κενά που έχουν υποδειχθεί προηγουμένως. Δεν είναι τέλεια πρόταση, δεν είναι τέλεια διευθέτηση, δεν υπάρχει τέλεια διευθέτηση, για να λύσουμε αυτό το ζήτημα, γιατί είναι περίπλοκο. Πολύπλοκο και στην ιδιομορφία του και στα οικονομικά δεδομένα που έχουμε μπροστά μας.

Λέχθηκε προηγουμένως ότι θα προικοδοτήσουν αυτό το ταμείο οι φορολογούμενοι και το δημόσιο και αυτό είναι αλήθεια. Υπάρχει λόγος όμως. Γιατί αυτοί οι κουρεμένοι καταθέτες πριμοδότησαν το δημόσιο, το κράτος, για να αποφύγει τη χρεοκοπία. Και όχι μόνο να αποφύγει τη χρεοκοπία, να καλύψει τις υποχρεώσεις του, γιατί ήταν υποχρέωση του κράτους να εγγυηθεί τις καταθέσεις κάτω από €100.000. Δεν είχε τα χρήματα το κράτος να εγγυηθεί τις €100.000, άρα ποιους βρήκαν για να πληρώσουν αυτά τα χρήματα που δεν είχε το κράτος που είχε νομική υποχρέωση να εγγυηθεί αυτές τις καταθέσεις; Τους εύκολους στόχους, που ήταν οι υπόλοιποι καταθέτες που πλήρωσαν τις υποχρεώσεις του κράτους. Αυτό έγινε το 2013.

Δε λέω ότι είχαμε άλλη επιλογή. Εμείς επιμένουμε ότι υπήρχαν άλλες επιλογές, για να αποφευχθεί και το κούρεμα και να διασωθούν τράπεζες, αλλά εκείνη τη στιγμή αυτό έγινε, για να αποφύγει τη χρεοκοπία το κράτος. Έχει δίκαιο ο κ. Στεφάνου όμως που λέει ότι δε γνωρίζουμε τη διαδικασία παροχής των αποζημιώσεων. Αυτό όντως είναι ένα μεγάλο κενό σε αυτή την πρόταση νόμου και γι' αυτό εμείς επιδιώκουμε και επιθυμούμε να συνεχίσουμε τη συζήτηση μετά τη δημιουργία του συγκεκριμένου ταμείου, τη μεταμόρφωση αυτού του ταμείου, γιατί ήδη υπάρχει και απλά αλλάζει μορφή, και έχει δίκαιο ότι αφήνουμε μέχρι στιγμής πολλές εξουσίες στην επιτροπή. Στην επιτροπή όμως θα συμμετέχουν εκπρόσωποι των κουρεμένων καταθετών, των αξιογράφων, ο Γενικός Ελεγκτής. Η πώληση των όποιων περιουσιακών στοιχείων θα γίνει με βάση τη νομοθεσία που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις, τουλάχιστον αυτή είναι η δική μας η αντίληψη.

Έχει δίκαιο ο κ. Περδίκης που λέει ότι ξεφεύγουμε από πρακτικές τις οποίες τουλάχιστον το δικό μου κόμμα υποστήριζε στο παρελθόν, ότι δεν πρέπει να εκποιείται δημόσια περιουσία με μεγάλη ευκολία. Αυτή είναι μια από τις εξαιρέσεις για τις ιδιόμορφες συνθήκες που δημιουργήθηκε αυτό το ηθικό χρέος αυτής της πολιτείας προς τους συγκεκριμένους δικαιούχους και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο εμείς ως κόμμα είμαστε διατεθειμένοι να ξεφύγουμε από αυτή τη βασική αρχή την οποία θεωρώ ακολουθούσαμε με συνέπεια μέχρι σήμερα, γιατί πιστεύουμε ότι στην προκειμένη περίπτωση, ναι, πρέπει να βρούμε τους τρόπους έστω και κάποια χρήματα να επιστρέψουν σε εκείνους που είχαν αδικηθεί το 2013.

Γι' αυτό ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, επιμένουμε ότι η συζήτηση πρέπει να συνεχίσει. Εμείς είμαστε έτοιμοι να αποδεχτούμε εισηγήσεις για περαιτέρω βελτίωση της διαδικασίας, όμως θέλω να υπενθυμίσω κάτι. Αυτό το ταμείο δημιουργήθηκε, όπως πολύ σωστά ανέφερε προηγουμένως ο συνάδελφος ο κ. Περδίκης, μεταξύ των δύο κουρεμάτων σε μια προσπάθεια να αποφύγουμε το κούρεμα -δεν πέτυχε- με ψήφους -αν δεν απατώμαι- και του ΑΚΕΛ, για να στηριχθούν οι τράπεζες. Ο στόχος και ο σκοπός του ταμείου, όταν δημιουργήθηκε, ήταν να στηριχθούν οι τράπεζες και αυτό είναι που αλλάζουμε σήμερα. Αφαιρούμε τις τράπεζες μέσα από τα αντικείμενα στήριξης και περιορίζεται η στήριξη στους κουρεμένους καταθέτες και στους κατόχους αξιογράφων. Θα ευνοηθούν ευκατάστατοι εκατομμυριούχοι -και είναι γεγονός- γιατί αυτοί είναι που κουρεύτηκαν, που είχαν καταθέσεις πάνω από €100.000. Η εισήγηση για να τους αποκλείσουμε με έναν συνταγματικό τρόπο ποια

είναι; Γιατί, όταν ρωτήσαμε κατά πόσο μπορούμε να διαφοροποιήσουμε τις αποζημιώσεις, όταν το κράτος θα δημιουργήσει, όταν η Βουλή θα δημιουργήσει αυτό το δικαίωμα για τους καταθέτες, είναι ότι μπορεί να προκύπτουν νομικά, συνταγματικά ζητήματα, όταν διαχωρίζεις τους καταθέτες με οποιοδήποτε άλλο τρόπο. Κάποιοι από αυτούς που θα ευνοηθούν θα είναι και οι κάτοχοι των αξιογράφων. Είναι εισήγηση και εκείνους να τους περιορίσουμε με βάση τις οικονομικές τους περιστάσεις;

Να σημειώσω επίσης, κύριε Πρόεδρε, μια αντίφαση. Έχει δίκαιο ο κ. Στεφάνου ότι ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού κακώς δεν αποδέχεται τα ευρήματα και τα συμπεράσματα του πορίσματος Αρέστη για την κατάρρευση του συνεργατισμού. Όμως ο κ. Στεφάνου δεν αποδέχεται τα συμπεράσματα του πορίσματος της Ερευνητικής Επιτροπής του κ. Πική η οποία επιτροπή σημειώνει τους λόγους για τους οποίους οδηγηθήκαμε στην οικονομική καταστροφή του 2013. Δεν μπορεί λοιπόν, κατά τη δική μου άποψη, να θεωρεί ότι ο κ. Νεοφύτου πρέπει να αποδεχθεί εκείνα τα συμπεράσματα χωρίς ο ίδιος να αποδέχεται τα συμπεράσματα της Ερευνητικής Επιτροπής του κ. Πική. Ειδάλλως, είναι ανακόλουθος.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι το ερώτημα που έχουμε μπροστά μας είναι πάρα πολύ απλό και το έχει θέσει πάρα πολύ ξεκάθαρα ο συνάδελφος ο κ. Γιωργάλλας. Θέλουμε ή δε θέλουμε να αποζημιώσουμε τους κουρεμένους καταθέτες και τους κουρεμένους κάτοχους αξιογράφων; Εμείς θέλουμε, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό καταθέσαμε την πρόταση, γι' αυτό τη στηρίζουμε, γι' αυτό είμαστε διατεθειμένοι να συνεχίσουμε τη συζήτηση με κάθε καλή διάθεση, για να βρούμε τους τρόπους έστω και εν μέρει να αποζημιώσουμε εκείνους που διέσσωσαν το κυπριακό κράτος το 2013.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν ξέρω αν θα πρέπει να δηλώνουμε όλοι πλέον ότι ανήκουμε στην κατηγορία των κουρεμένων. Ανήκω σε αυτή την κατηγορία, αλλά θεωρώ ότι δε φέρω και καμία ευθύνη για το κούρεμα ούτε το δικό μου ούτε και των συμπολιτών μου και μακάρι να μην υπήρχαν κουρεμένοι σε αυτόν τον τόπο που να υποφέρουν τόσα χρόνια και να μη βλέπουν ακόμη φως στην άκρη της σήραγγας με τα συσσωρευμένα προβλήματα που τους δημιούργησε το κούρεμα και όχι μόνο βέβαια. Και δυστυχώς υπήρχαν επιλογές και δυστυχώς κάποιοι από εμάς κατέθεταν σωρεία προτάσεων. Ακόμα και ξένοι ενδιαφέρθηκαν τότε και κατέθεσαν σωρεία εναλλακτικών επιλογών, για να αποφευχθεί το κούρεμα. Κάποιοι επτέμεναν δυστυχώς δογματικά να γίνει το κούρεμα. Και δεν είναι το κράτος μας που σώθηκε από το κούρεμα. Είναι οι τράπεζες που σώθηκαν από το κούρεμα. Όπως και από το ξεπούλημα του συνεργατισμού δε σώθηκε το κράτος, δε σώθηκε το δημόσιο, σώθηκε η Ελληνική Τράπεζα. Ας είμαστε τουλάχιστον ειλικρινείς με τον εαυτό μας. Αυτά που ξέρουν οι απλοί πολίτες ας έχουμε το κουράγιο τουλάχιστον να τα παραδεχθούμε σε αυτή την αίθουσα, γιατί αυτούς υποτίθεται εκπροσωπούμε σε αυτό το κοινοβούλιο. Ήταν τόσο πετυχημένο το μοντέλο και η φόρμουλα του κούρεματος των καταθέσεων, που δεν εφαρμόστηκε σε καμία άλλη ευρωπαϊκή χώρα που αντιμετώπισε τραπεζικά προβλήματα μεγαλύτερα από αυτά της Κύπρου.

Ως Συμμαχία Πολιτών υποστηρίζαμε πάντοτε την αποζημίωση των θυμάτων και του κούρεματος, αλλά και των πολιτών εκείνων που εξαπατήθηκαν από πρακτικές των τραπεζών με τα αξιόγραφα. Και αναφέρομαι σε πολίτες που εξαπατήθηκαν, γιατί δεν είναι όλοι οι κάτοχοι αξιογράφων που θεωρούμε ότι εξαπατήθηκαν. Εμείς δε θεωρούμε και δεν αποδεχόμαστε ότι πρέπει να αποζημιωθούν κάτοχοι αξιογράφων που γνώριζαν τι είναι τα αξιόγραφα, γνώριζαν τους κινδύνους και αγόραζαν. Προτιμούσαν αντί να έχουν κατάθεση στην τράπεζα, να αγοράζουν αξιόγραφα, για να παίρνουν 6% ή και περισσότερα ως κέρδος από τις τράπεζες αντί των καταθέσεων. Τα κέρδη που έκαναν από τα αξιόγραφα μήπως τα επέστρεψαν στο δημόσιο; Μήπως τα μοιράστηκαν με την υπόλοιπη κοινωνία των πολιτών; Όχι. Γιατί δηλαδή θα πρέπει το κράτος και οι φορολογούμενοι σήμερα να αποζημιώσουν αυτή την κατηγορία των πολιτών;

Να γίνει το Ταμείο Αλληλεγγύης; Ασφαλώς να γίνει. Γιατί είναι ίσως ο μόνος τρόπος για να τύχουν μιας μερικής αποζημίωσης αυτοί που κατά την άποψή μας δικαιούνται και πρέπει να πάρουν αποζημίωση από αυτή την μεγάλη ληστεία που έγινε στις οικονομίες τους. Να συμβάλει το κράτος; Ασφαλώς να συμβάλει το κράτος. Και όταν λέμε να συμβάλει το κράτος, έτσι, για να είμαστε και πάλι ειλικρινείς, εννοούμε να συνεισφέρουν οι Κύπριοι φορολογούμενοι, γιατί το κράτος δεν είναι κάτι το αόριστο. Τα έσοδα του κράτους προέρχονται κατά κύριο λόγο από τους φορολογούμενους. Δεχόμαστε, ναι, και λέμε να συνεισφέρουν και οι Κύπριοι φορολογούμενοι σε αυτή την προσπάθεια αποζημίωσης αυτών των θυμάτων. Αλλά να συνεισφέρει το κράτος μέσα από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ναι, να συνεισφέρει το κράτος, δίνοντας, αν θέλετε, περιουσιακά στοιχεία από την κρατική περιουσία σε αυτό το ταμείο. Εκείνο που δεν κατανοώ είναι γιατί θα πρέπει να μπορεί αυτό το ταμείο αυτή την περιουσία την κρατική, που ανήκει σε όλους τους πολίτες, να την πουλήσει, ιδιαίτερα στις σημερινές οικονομικές συνθήκες του τόπου. Ποιοι θα αγοράσουν αυτά τα φιλέτα; Ποιοι θα τα αγοράσουν; Σε τι τιμές θα τα αγοράσουν; Με αυτές τις συνθήκες. Είναι γι' αυτό που στο συγκεκριμένο ζήτημα

έχουμε καταθέσει μαζί με τους φίλους Οικολόγους τροπολογία, για να μη δικαιούται το ταμείο να πουλήσει, να αποξενώσει την κρατική περιουσία.

Αυτή η κρατική περιουσία ανήκει στον λαό. Ένα σωστό διοικητικό συμβούλιο μπορεί κάλλιστα να την αξιοποιήσει με κοινοπραξίες, με συνεταιρισμούς, με τον ιδιωτικό τομέα, να αναπτύξει αυτή την περιουσία, έτσι ώστε το κράτος, αυτό το ταμείο να έχει διαχρονικά και συνεχή έσοδα και όταν εξυπηρετήσει το σκοπό του, να συνεχίσει να έχει το κράτος -που του ανήκει η περιουσία- τα έσοδα από την αξιοποίησή της.

Λείπει παντελώς από τα νομοσχέδια η συνεισφορά εκείνων που θα έπρεπε να είναι πρώτοι πάνω στις πηγές εσόδων αυτού του ταμείου, οι τράπεζες. Οι τράπεζες που διασώθηκαν από τις καταθέσεις, από το κούρεμα των καταθέσεων και από τα αξιόγραφα. Δε θα έπρεπε οι τράπεζες, που σώθηκαν από τις θυσίες αυτών των πολιτών, να συνεισφέρουν ένα μέρος της αποζημίωσης σε αυτούς τους ανθρώπους; Γι' αυτό καταθέτουμε την τροπολογία που προβλέπει ειδική φορολογία 2% πάνω στα ακάθαρτα λειτουργικά κέρδη των τραπεζών, εκείνων των τραπεζών που επωφελήθηκαν από τα αξιόγραφα και από το κούρεμα των καταθέσεων. Και να μου επιτρέψουν οι φίλοι του ΑΚΕΛ να πω ότι η δική τους τροπολογία είναι πολύ γενικής φύσεως και δεν καθορίζει το ποσοστό συμμετοχής των τραπεζών. Και δε θα έρθουν οικειοθελώς οι τράπεζες, αν δεν το καθορίσουμε εμείς και με άλλες νομοθεσίες που πρέπει να γίνουν -τροπολογίες σε άλλες νομοθεσίες- να συνεισφέρουν, να στηρίξουν τη δική μας την πρόταση. Εάν περάσουν οι τροπολογίες μας, θα στηρίξουμε και αυτές του ΑΚΕΛ, τότε θα ψηφίσουμε τα δύο νομοσχέδια. Και αφού υπάρχει η καλή διάθεση, όπως την εξέφρασε ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος, τότε αναμένουμε και από τους φίλους του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού να ακούσουν και να δουν θετικά αυτές τις τροπολογίες, που δεν αποδυναμώνουν το ταμείο, δεν αποδυναμώνουν τους σκοπούς του ταμείου, να τις υιοθετήσουν, έτσι ώστε να μπορέσουμε όλες οι πολιτικές δυνάμεις να στηρίξουμε αυτά τα δύο νομοσχέδια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μέσα από τη βασική τοποθέτηση της κοινοβουλευτικής μας ομάδας, όπως την εξήγησε ο Στέφανος Στεφάνου, καταθέσαμε μία σειρά από παράγοντες οι οποίοι καταλήγουν σε ένα βασικό συμπέρασμα. Ασφαλώς και δεν έχουμε μένος για τους ανθρώπους που καταταλαιπωρούνται απ' αυτή την κυβέρνηση. Αντιθέτως, έχουμε αγωνία -και αυτή είναι η ουσία του ζητήματος- ότι με αυτό που πρόκειται να ψηφιστεί δεν πρόκειται να δικαιωθεί κάτι για τη συντριπτική πλειοψηφία αυτών των ανθρώπων.

Μπορεί, κύριε Πρόεδρε, να είναι λίγο προχωρημένη η ώρα και να είμαστε κουρασμένοι, αλλά λέχθηκαν κάποια πράγματα ιδιαίτερα βαριά, τα οποία δεν μπορεί να μην απαντηθούν. Και λυπούμαι που ίσως να μη γίνω και πολύ αρεστός σε κάποιους συναδέλφους, αλλά, όταν περίπου το υπονοούμενο προς τον Στέφανο Στεφάνου ήταν ότι, επειδή υπηρέτησε στην κυβέρνηση Χριστόφια, δε δικαιούται να τοποθετείται, έχουμε το ηθικό έρεισμα να τοποθετούμαστε.

Εγώ θέλω να πω ότι στα δικά μας έδρανα, αν μη τι άλλο, κάθονται άνθρωποι που διαχρονικά υπηρέτησαν κυβερνήσεις που εκλέχθηκαν. Δεν μπορεί ο Συναγερμός να πει το ίδιο για το παρελθόν του. Είχατε και συναδέλφους που υπηρέτησαν σε πολύ βραχύβιες κυβερνήσεις, οκτώ ημερών φερ' ειπείν. Αυτή τη στιγμή σε δικαστήρια της Κυπριακής Δημοκρατίας εκδικάζονται ποινικές υποθέσεις κοινοταρχών και κοινοτικών συμβούλων οι οποίοι κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους έδωσαν ένα έργο των €1.000, των €2.000, σε ανίψια τους, σε αρφοτέκνιά τους, παιδικιά τους και διώκονται ποινικώς. Και έρχεστε σήμερα και μας λέτε ότι είναι νόμιμο να συμμετέχουν οι ίδιοι που κουρεύτηκαν, οι ίδιοι οι οποίοι θα προσποριστούν προσωπικό ίδιον όφελος και θα αποφασίσουν, για να πάρουν οι ίδιοι λεφτά του Κύπριου πολίτη. Και ισχυρίζεστε βάσιμα εδώ τάχατες ότι αυτό το πράγμα ενέχει ψήγματα νομιμότητας. Εγώ ννά καταθέσω τα πτυχία μου, αν τούτο το πράγμα έν' νόμιμο! Τζιαι που μέσα σας ξέρετέ το. Είναι γι' αυτό που με νύχια και δόντια φροντίσατε να μην είναι παρούσα η Νομική Υπηρεσία.

Και, ναι, επαραθέσαμεν και άλλους παράγοντες αντισυνταγματικότητας ή μη νομιμότητας. Υπάρχει ίση μεταχείριση; Είναι το ίδιο μία εταιρεία, η οποία με στόχο το κέρδος ασχολείται με τα αξιόγραφα, με έναν πολίτη που πήγε τζιαι εμετατρέψαν του τα, εκάμαν του τα αξιόγραφα τζιαι έμεινέν του το δάνειο τζιαι έφαιεν τζιαι το κούρεμα; Υπάρχει ισονομία σε αυτή τη λογική; Υπάρχει νομιμότητα, υπάρχει νομική βάση στη θέση σας για εκποίηση κρατικής περιουσίας, που απαγορεύεται από το σύνταγμα; Ερωτήματα που θέσαμε και στην επιτροπή Οικονομικών δεν έχουν απαντηθεί. Λοιπόν, όλα αυτά τα ερωτήματα, αν τα κωδικοποιήσει ένας ικανός δικηγόρος, θα σας ρίξει τον νόμο στο δικαστήριο και πάλι θα μείνουν με δκυο σιείλη καμένα αυτοί οι άνθρωποι! Θα είναι η τρίτη φορά που θα τους κοροϊδέψει η κυβέρνηση Αναστασιάδη, Συναγερμού με μία διαφορά, με την πολιτική συνέργεια και του ΔΗΚΟ και της Αλληλεγγύης τούτη τη φορά.

Έχουμε ερωτήσει κατ' επανάληψη, το θέτουν -έχω την επιστολή του Συνδέσμου Κατόχων Τραπεζικών Αξιογράφων- το ρωτούν και οι άνθρωποι. Οι εκατοντάδες αγωγών στα δικαστήρια τι θα γίνουν; Θα τους εξαναγκάσουν, για να δικαιούνται σε αποζημίωση, να αποσύρουν αγωγές; Αυτοί που έχουν δρομολογήσει υποθέσεις που κατά το μάλλον ή ήττον μπορεί να κερδίσουν θα πρέπει να τις αποσύρουν; Είναι κράτος δικαίου αυτό; Υπό τον εκβιασμό του να λάβεις κόκκους σινάπεως «απόσυρε υπόθεση από τα δικαστήρια»; Και υπάρχει και το μείζον ζήτημα. Μιλούμε για ποσά που συμποσούνται σε αρκετά δισεκατομμύρια. Είναι ερώτημα που έβαλαν και οι ίδιοι οι επηρεαζόμενοι. Προϊκοδοτείται με €55 εκατομ. Ποιος θα πάρει, ποιος δε θα πάρει; Ποιος θα προλάβει, ποιος δε θα προλάβει; Θα πάρουν οι ημέτεροι;

Και ένα τελευταίο σημείο, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Νομίζω δεν ήταν πολύ δόκιμο να προστρέξει προς υποστήριξη του Αβέρωφ Νεοφύτου ο Νικόλας ο Παπαδόπουλος, ο οποίος έχει να λογοδοτήσει ως ηγέτης του κυβερνώντος κόμματος αυτή την ώρα για τη μη ανάληψη πολιτικής ευθύνης για την καταστροφή του συνεργατισμού και να παραπέμψει στο κάτω κάτω σε άλλους που εκρίθηκαν. Αλλά θέλω να πω και τούτο για το πόρισμα Πική, επειδή λέχθηκε. Ε, δεν είμαστε εμείς που είπαμε ότι είδαμε ανέκδοτο. Είναι υποψήφιος του Συναγερμού που το αποκάλυψε «ανέκδοτο» το πόρισμα εκείνο και έφυγε πυροβολώντας ο άνθρωπος! Και βεβαίως δεν είμαστε μόνο εμείς που αμφισβητήσαμε τη νομιμότητα ενός πορίσματος, που έκανε τι; Άρον άρον συστάθηκε επιτροπή απ' αυτή την κυβέρνηση, για να εξετάσει τους προηγούμενους με ρητή ντιρεκτίβα «μη μας εξετάσετε εμάς». Και αναμένετε αυτό το πόρισμα ή εκείνο το πόρισμα να συγκριθεί με ένα πόρισμα ογκοδέστατο, τεκμηριωμένο, επιστημονικά τεκμηριωμένο, που δεν έχει μέχρι στιγμής επιδεχθεί οποιασδήποτε αμφισβήτησης παρά μόνο από μια διακήρυξη του Συναγερμού ότι κατάρτισε μία τριμερή επιτροπή; Έχει δώδεκα μέρες, εννιά δούμε την απόφασή της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Θα προσπαθήσω από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, με λίγη κατάχρηση της...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάμε άλλη μια προσπάθεια, πέρκι επανέλθουμε στα ρολόγια!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Λοιπόν, ξεκαθάρισμα. Δεν έχει καμία σχέση αυτό το ταμείο με το τι δικαιούται ο κάθε πολίτης να κάνει στα δικαστήρια. Είπαμέν το δέκα φορές! Εν θέλουμε να το καταλάβουμε. Ξέρετε, όσοι μας βλέπουν, 'πού τους κουρεμένους, τους κατόχους αξιογράφων, έχουν πειστεί για το τι θέλει να κάνει ο καθένας μας, έχουν πειστεί. Και ερώτησεν και ο Μιχάλης: «Θέλουμεν ή εν θέλουμεν;» Εν' φανερό ότι κάποιιοι εν θέλουν, χωρίς να λέω ότι εμείς που θέλουμεν βεβαίως έχουμε λύσει τα προβλήματα σε μία νομοθεσία που η κυβέρνηση δεν την έφερνε, δεν έφερνε νομοσχέδιο, αναγκαστήκαμε να φέρουμε με πρόταση νόμου, εφόσον το κράτος, η κυβέρνηση, το Υπουργείο Οικονομικών δηλώνει στην επιτροπή ότι «ως έχει το αποδέχομαι» και δεν τίθεται θέμα αναπομπής.

Και έχω πει και επαναλαμβάνω, πλείστες από τις τροπολογίες που έχουν μπει δε σημαίνει ότι είναι λάθος. Απλώς, λέμε ότι δε θέλουμε σε καμία περίπτωση με μία τροπολογία που πρέπει να περάσουμε να δώσουμε δικαίωμα στην όποια κυβέρνηση να αναπέμψει τον νόμο και να περιμένω άλλα δκυο χρόνια όσοι είναι δικαιούχοι να τα πάρουν.

Έβαλεν πρόταση ο Γιώργος ο Λιλλήκας στην επιτροπή και λέει: «Να βάλουμε για τις τράπεζες 2%». Πολύ καλή ιδέα. Εγώ λαλώ να βάλουμε 3%. Αλλά είπαμεν μαζί στην επιτροπή ότι δεν πρέπει να μπει σήμερα, γιατί ξέρουμε ότι, αν μπει τώρα -δε θα πω τις πιθανότητες να πέσει ως αντισυνταγματικό- είπαμε μαζί ότι εν' καλά να φέρουμε μία πρόταση νόμου, να φέρουμε έναν άλλο νόμο -υπήρξαν και εισηγήσεις και από τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ- τι μπορούμε να εύρουμε και να κάνουμε τούτη τη δουλειά.

Άρα, εμείς λέμε, χωρίς να είμαστε αρνητικοί, να περάσουμε τις συγκεκριμένες προτάσεις νόμου σήμερα. Φεύγουμε τους σκοπούς του ταμείου, που είναι η ενίσχυση των τραπεζών, και κάμνουμε να είναι η ενίσχυση των κουρεμένων, των αξιογράφων κ.λπ., κ.λπ., της κρίσης του 2013, και έχουμε τον χρόνο όλο να δούμε, χωρίς να διακυβεύεται η συνταγματικότητα ή η δυνατότητα του Προέδρου για αναπομπή της οποιασδήποτε πρότασης.

Λέει πάλι ο Γιώργος ο Λιλλήκας: «Να είμαστε ειλικρινείς», λέει, «έν' τες τράπεζες που έσωσαν τούτοι οι άνθρωποι». Ε, καλά, Γιώργο μου, οι τράπεζες που δεν είχαν τις €100.000 σε ταμείο προστασίας καταθέσεων, διότι ακόμα η Ευρωπαϊκή Ένωση αρνείται τον τρίτο πυλώνα της τραπεζικής ενοποίησης να τον κάνει, τι θα έκαμαν; Θα ερχόταν το κράτος, όπως έκαμε και με τον συνεργατισμό, εφόσον δεν έτυχε κάποιος να εγγυηθεί €100.000, να τις δώσει το κράτος. Ναι, ενισχύθηκαν οι τράπεζες, διότι αλλιώς έπρεπε να εύρει το κράτος δισεκατομμύρια να καλύψει τις €100.000 του κόσμου, που όλοι θέλουμε να προστατεύσουμε.

Λοιπόν, άρα, ναι, οι κουρεμένοι κάτοχοι αξιογράφων, μετόχοι, με τα χρήματά τους έσωσαν τις τράπεζες και την κυπριακή οικονομία. Και δεν τους κάμνουμε χάρη σήμερα, δεν τους κάμνουμε χάρη. Ναι, με διαφορετική ευθύνη του καθενός. Άλλη η ευθύνη του μετόχου, άλλη του αξιογράφου, άλλη του απλού καταθέτη. Όμως είναι υποχρέωσή μας να αρχίσουμε να εντοπίζουμε το πρόβλημα, που, ναι, είναι δισεκατομμύρια. Είπα από την πρώτη στιγμή ότι έντζιε λύομεν τους το πρόβλημα με €55 εκατομ. τζιαι €103 εκατομ. Είναι όμως μία αρχή. Κακοφαίνεστέ μας γιατί, λέμε, να δώκουμεν περιουσία; Την ώρα που την ίδια περιουσία θα τη δώσομεν στους, ξέρω 'γώ, ποιους εμίρηδες, είμαστε καλά. Σήμερα λέμε όχι στην εκποίηση. Ναι, σήμερα είναι από τις περιπτώσεις που επιτρέπεται, μας επιτρέπει και η θέση μας και η συνείδησή μας, να διατεθούν κάποια ακίνητα, για να βρεθούν χρήματα, να μπορέσει το ταμείο να αρχίσει να καλύπτει κάτι. Και οι παράμετροι που έχετε βάλει, οι κοινωνικές παράμετροι, ή ότι «α, εννά ξεκινήσω 'πού τους πενήντα εκατομμυρίων κατόχους»... Εγώ λέω όχι, ο καθένας έσει τον τρόπο του τζιαι την εισήγησή του, αλλά είπαμε ότι έννεν δουλειά τούτου του νόμου. Είναι δουλειά της επιτροπής, που θα ετοιμάσει το σχέδιο, θα πάει Υπουργικό Συμβούλιο και ακολούθως η Βουλή έχει τον προϋπολογισμό που μπορεί να ελέγξει.

Αν θέλετε να κάτσει η Βουλή, αν νομίζετε ότι είναι σωστό, μάλλον, να κάτσει η Βουλή τζιαι να αποφασίσει τι θα δώσει ποιου και πώς να το δώσει, αν έχουμε ή την τεχνογνωσία ή τι είναι το πιο ορθόδοξο, προτείνετέ το, εμείς θα το απορρίψουμε.

Λοιπόν, όσον αφορά όσους πήραν διαβατήριο, είναι σωστό και εμείς, ναι, θεωρούμε ότι η επιτροπή αύριο, αν δεν έρθει να το λάβει υπόψη, θα είναι μία παράμετρος που εμείς εννά τοποθετηθούμε αρνητικά στον προϋπολογισμό τους. Έχουμε τρόπο να βάλουμε το στόπερ. Αλλά, αν βάλουμε σήμερα ότι αποκλείονται από τρίτες χώρες κ.λπ., πάλι θα έχει πρόβλημα συνταγματικότητα και ξέρουμέν το, έθθα το το κάμουμεν.

Λοιπόν, ολοκληρώνοντας, Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Βότση, πάντως, αντί να τους μιήσεις, σε αφομοίωσε το σύστημα! Αντί να τους μιήσεις στο να είμαστε πιο λακωνικοί, σε αφομοίωσε το σύστημα. Επής στην Αθήνα, επής στην Αθήνα!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Εμίλησα πρώτος και προσπάθησα να μιήσω σε μείωση χρόνου. Δεν το σεβάστηκε κανένας τζιαι είπα να πιάσω τον χρόνο που εδικαιούμουν τζιαι εν τον έπιασα στην αρχή. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, και πάλι, για να μιήσουν, διακόπτω εδώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι, συνέχισε.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Επαναλαμβάνω, δε θα υποστηρίξω τις τροπολογίες, ενώ κάποια θέματα έχουν τη θέση τους την ώρα που θα έρθει η ώρα τους. Τωρά είμαστε στη δημιουργία του ταμείου, να ξεκινήσει το ταμείο. Δε θα εκταμιεύσει αύριο χρήματα και έχουμε χρόνο, αν θέλετε, και ωραίες εισηγήσεις που μπήκαν υπό τη μορφή τροπολογιών να τις δούμε στην ώρα τους και εκεί που πρέπει και με τις ανάλογες νομοθεσίες που πρέπει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καταρχάς για τη συζήτηση που έγινε προηγουμένως, επειδή αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Νεοφύτου έχει προβεί σε σοβαρές κατηγορίες, θέλω να υπενθυμίσω ότι, όταν προβαίνεις σε τέτοιου είδους σοβαρές κατηγορίες, στον βαθμό που δεν τις τεκμηριώνεις, και ο καθένας μας έχει υποχρέωση να τις τεκμηριώνει, δεν μπορεί αυτές οι κατηγορίες να συνιστούν απλώς λάσπη και συκοφαντία. Και επειδή εμείς είμαστε τεκμηριωμένοι σε ό,τι αφορά τις σχέσεις του ΑΚΕΛ με το τραπεζικό σύστημα, παραπέμπω σε άρθρο του κ. Νεοφύτου πολύ πριν να εμφανιστεί η τραπεζική κρίση που κατέστρεψε την κυπριακή οικονομία, ο οποίος κατηγορούσε δημόσια το ΑΚΕΛ -ακούστε το έγκλημα του ΑΚΕΛ- γιατί τόσο καλή έν' η σχέση του με τις τράπεζες, που δεν πάει στις συνελεύσεις τις γενικές των τραπεζών ένας εκπρόσωπός του. Έγραψε ολόκληρο άρθρο, για να μας καταδικάσει γι' αυτό το έγκλημα. Μπορώ να το καταθέσω στη...

Όταν μιλούμε για σχέσεις με τις τράπεζες ως σταθεροί, συνεπείς συνήγοροι των συμφερόντων των τραπεζιτών, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί, γιατί υπάρχουν τεκμήρια, γεγονότα για τον καθένα από εμάς, ποιος εξυπηρετεί τι. Και είναι δικαίωμα βεβαίως να εξυπηρετείς τα συμφέροντα των λίγων προνομιούχων, αν αυτή είναι η ιδεολογία σου, ή των πολλών μη προνομιούχων, αν και πάλι αυτή είναι η ιδεολογία σου. Αλλά είμαστε στο ίδιο έργο θεατές εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Και βεβαίως, έντζιεν κυπριακό φαινόμενο τούτο, για

να μην... Είναι έτσι, αυτή είναι η δεξιά! Υπηρετεί μια συγκεκριμένη τάξη κοινωνική με πολλούς και διάφορους τρόπους. Αυτό γίνεται και στην Κύπρο, μπορεί λίγο πιο ξεσίπωμα κάποτε ή, επειδή είχαμε και την κρίση, να ήταν πολύ πιο φανερά που γίνονταν.

Τούτων λεχθέντων είμαστε εδώ, για να συζητήσουμε για τα αποτελέσματα της θεραπείας, που είχε επιβληθεί το 2013 από την κυβέρνηση Αναστασιάδη, Συναγερμού και την τρόικα. Για να φθάσουμε όμως στην ανάγκη αυτής της θεραπείας, που ήταν καταστροφική βέβαια, επροηγήθηκαν γεγονότα. Το πρόβλημα ήταν οι τεράστιες τραπεζικές ζημιές που κάποιοι δημιούργησαν. Τεράστιες τραπεζικές ζημιές στις μεγαλύτερες τράπεζες της χώρας, δισεκατομμυρίων! Ποιοι αποσιωπούσαν την τραπεζική ληστεία; Ποιοι συγκάλυπταν; Ποιοι εσθίριζαν μέχρι εσχάτων; Μέχρι πλέον που τα πράγματα δεν μπορούσαν να αποκρυβούν, γιατί ήρθε η καταστροφή και ήρυν μας. Και ενοχοποιούσαν μισθωτούς, ενοχοποιούσαν συνταξιούχους, δαπάνες για την κοινωνική πρόνοια, δαπάνες για την υγεία· να μη συνεχίσω. Από του βήματος εδώ κατηγορούμασταν ότι αυξήσαμε τον προϋπολογισμό για την υγεία· στα χρόνια της κρίσης τώρα! Και εκεί είναι τα πρακτικά και πάλι να τα βρούμε!

Να μην το επεκτείνω περισσότερο, τα γεγονότα είναι γνωστά. Κάποιοι κουρεύτηκαν, είτε αξιόγραφα είχαν είτε καταθέσεις είχαν. Εμείς κατανοούμε πλήρως και στηρίζουμε την ανάγκη όσους από τους συμπολίτες μας καταστράφηκαν οικονομικά, είτε από το κούρεμα είτε επειδή αγόρασαν αξιόγραφα, όχι επαγγελματικά εν πάση περιπτώσει, βεβαίως να βρούμε τρόπους να τους στηρίξουμε. Αυτό είπαμε και λέμε από την αρχή. Προσέξτε όμως τις λέξεις, συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε· «όσους καταστράφηκαν οικονομικά». Εγώ ρωτώ ένα απλό πράγμα, το οποίο τέθηκε στη συζήτηση και έχουμε παραδοχή και από τον αγαπητό συνάδελφο τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο. Κάποιος ο οποίος είδε να κουρεύονται οι καταθέσεις του σ' αυτές τις τράπεζες κατά πέντε εκατομμύρια, αλλά έχει ακόμα είκοσι πέντε εκατομμύρια καταθέσεις, έχετε φροντίσει να μην πάρουμε λεφτά από τον χαμηλοσυνταξιούχο των τετρακοσίων ευρώ, που πληρώνει επίσης ΦΠΑ, για να τα δώσουμε σε εκείνον που έχει είκοσι εκατομμύρια μέσα στις τράπεζες; Ναι, αλλά ψηφίζουμε έναν νόμο, ψηφίζετε, συγγνώμη, έναν νόμο, ο οποίος αυτό το πράγμα θα κάμει! Ακούστε τώρα, νομίζω, το παγκόσμιας αποκλειστικότητας... Θα κάμουμε, αγαπητέ μου κύριε Παπαδόπουλε, ένα ταμείο αλληλεγγύης -προσέξτε τη λέξη, «αλληλεγγύης»- για τους εκατομμυριούχους! Μα, είναι σοβαρά πράγματα αυτά; Ή μήπως πρόκειται για ένα μνημείο λαϊκισμού, για ένα μνημείο ασυναρτησίας, για ένα μνημείο ασάφειας και αντιφάσεων; Αυτό πάτε να κάμετε! Πρόκειται, πολύ φοβούμαστε, ότι θα αποδειχθεί έτσι -μακάρι να μην αποδειχθεί έτσι- για μια επιταγή χωρίς αντίκρισμα, γιατί ούτε νομικά στέκει ούτε επί της ουσίας στέκει αυτό το πράγμα που πάτε να κάμετε. Και έχουμε καταθέσει τροπολογία να μπουν κοινωνικο-οικονομικά κριτήρια, ώστε τα λεφτά του χαμηλοσυνταξιούχου να πάνε σε εκείνον που έχει πραγματική ανάγκη! Με ποια προτεραιότητα θα δίνονται τα λεφτά των φορολογουμένων;

Ή το άλλο εγκληματικό -επιτρέψτε μου να πω, πολιτικά- την εκποίηση, την αποξένωση κρατικής περιουσίας, που η τρόικα δεν κατάφερε να μας την αποξενώσει, αλλά θα την αποξενώσετε εσείς τώρα! Πουλάς τα «μάλια» σου, όταν πλέον δεν έχεις τίποτε άλλο. Να τα πουλήσεις τα «μάλια» σου, για να τα δώσεις σε εκατομμυριούχους; Έχετε αποκλείσει τους εκατομμυριούχους και θα περιοριστούμε όντως σε αυτό που και εμείς στηρίζουμε πραγματικά; Το κούρεμα τους έχει καταστρέψει; Όχι. Δεν ενδιαφερθήκατε. Ενδεχομένως τους εμπαίζετε. Τους λέγατε, τι τους λέγατε, προεκλογικά για την υφαρπαγή της ψήφου και έπρεπε κάτι να κάμετε μετεκλογικά, σταθεί δε σταθεί, συνταγματικό είναι ή όχι. Θα πάμε να διαχωρίσουμε τώρα και ο καθένας μπορεί να διερωτηθεί πόσο θα σταθεί με την πρώτη προσφυγή με βάση την εθνικότητα των καταθετών. Θα στέκει νομικά; Είπετέ μας δεν το έφερε η κυβέρνηση, για να μην τίθεται ζήτημα συνταγματικότητας, επειδή είναι αντισυνταγματικό εν τέλει. Ναι, άμα προσφύγει κάποιος, θα πέσει βέβαια. Πουλούμε αέρα τελικά στον κόσμο; Και μάλιστα λέμε ότι θα κάμουμε και διάκριση ανάμεσα σε εκείνους που έχουν και υπηκοότητα. Συνταγματικό, νόμιμο!

Τούτων λεχθέντων, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλη τούτη η εικόνα είναι που μας αναγκάζει να τοποθετούμαστε με τον τρόπο που τοποθετούμαστε. Μακάρι να ήταν διαφορετικά τα πράγματα, μακάρι να επιχειρείτο συνεννόηση μεταξύ ημών, για να θέσουμε ασφαλιστικές δικλίδες όπως τις θέτουμε με τροπολογίες, για να γίνει μια δουλειά σωστή, για να μπορέσουμε και αυτή την κατηγορία, αλλά και άλλες κατηγορίες συνανθρώπων μας που πραγματικά χρειάζονται αλληλεγγύη, να μπορέσει τούτο το κράτος να τους στηρίξει. Έχουμε προφανώς διαφορετικές προτεραιότητες. Εμείς την αλληλεγγύη δεν την κατανοούμε ως αλληλεγγύη προς εκατομμυριούχους, αλλά προς δεινοπαθόντες, προς ευπαθείς ομάδες, για τις οποίες δεν υπάρχει σεντ πλείστες τόσες φορές από αυτό το κράτος τζιαι είμασταν σφιχτοί όσον τίποτε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάντως, τον λόγο έχει ο κ. Νεοφύτου, αλλά διαμορφώνονται συνθήκες να συνεχίσουμε και με τον συνεργατισμό ίσως σήμερα, μιας και δεν έχετε διάθεση να φύγουμε 'πού δαμαί.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Και με διάλειμμα η ώρα 7.00 μ.μ., κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διάλειμμα η ώρα 12 τα μεσάνυχτα. Γιατί η ώρα 7.00 μ.μ.;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Διακοπή και να συνεχίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

Κύριε Νεοφύτου, έχετε τον λόγο.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απλώς, ο χρόνος των δύο σύντομων τοποθετήσεών μου είναι κλάσμα της τοποθέτησης ενός εκ των τριών ομιλούντων του ΑΚΕΛ.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ομιλούντων.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ομιλούντων του ΑΚΕΛ.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ομιλησάντων.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ομιλησάντων. Πάτε να μου κόψετε τον ειρμό της σκέψης μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφήστε τη γραμματική για μετά!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ο αγαπητός Γιώργος μου δίδει πολλά επιχειρήματα, αλλά θα είμαι πολύ σύντομος και περιεκτικός. Έχει δίκαιο για το άρθρο μου, κύριε Πρόεδρε, έχει δίκαιο. Και πρέπει να γράψω ένα νέο, για να το διορθώσω. Γιατί το ΑΚΕΛ δεν πήγαινε σε συνελεύσεις των τραπεζών; Διότι έκαμνε τους τραπεζίτες Υπουργούς Οικονομικών.

Το δεύτερο. Έπρεπε να γίνει το ΑΚΕΛ κυβέρνηση, για να συγχύσουν την ιδεολογία τους. Γιατί, πριν γίνουν κυβέρνηση, η ιδεολογία τους τι έλεγε; Δεν μπορούμε να κρατικοποιούμε τις ζημιές -κεντρική ιδεολογία του κομμουνισμού- και να ιδιωτικοποιούμε το κέρδος. Όταν ήταν κυβέρνηση, εφορτώσαν στον λαουτσικό δύο δισεκατομμύρια ζημιές της Λαϊκής. Δεν έχει άλλη κομμουνιστική κυβέρνηση σε ούλλον τον κόσμο η οποία να φέρνει νομοσχέδιο που να κρατικοποιεί τις ζημιές του ναού του καπιταλισμού. Αν έχει άλλο αριστερό κόμμα στον κόσμο, πτέτε μου το, να το μελετήσουμε!

Και ένα τελευταίο. Περιμένετε, δεν τέλειωσα! Για να κρατικοποιήσουμε τις ζημιές του ναού του καπιταλισμού, μιας τράπεζας, της Λαϊκής, έφεραν νομοσχέδιο. Για να σώσουμε τις καταθέσεις του λαουτσικού, εκατό πενήντα χιλιάδες καταθέτες προς τον συνεργατισμό, ψήφισαν εναντίον. Που, αν δεν βρίσκονταν οι συνάδελφοι δεξιά να ψηφίσουν, ήταν να τους κουρέψετε 'πού το πρώτο ευρώ!

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τους κουρέψατε €8 δις, πρόεδρε. Και το δημόσιο χρέος πήγε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας Γιώργος έχει τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω καμία πρόθεση και διάθεση να εμπλακώ στο ποια διακυβέρνηση ευθύνεται περισσότερο, αν είναι η προπροηγούμενη, η προηγούμενη, η νυν. Νομίζω ότι όλοι γνωρίζουν το μερίδιο ευθύνης του καθενός. Απλώς, η παρέμβασή μου είναι για να απαντήσω μονολεκτικά στον φίλο τον Άγγελο τον Βότση, υπενθυμίζοντάς του ένα απλό παράδειγμα. Πόσες υποσχέσεις έχετε πάρει από αυτή την κυβέρνηση και ψηφίζετε νομοσχέδια σε αυτή την αίθουσα και δεν ήρθε η κυβέρνηση να σας ικανοποιήσει, με αποτέλεσμα να διαμαρτύρετε δικαίως δημόσια; Πάμπολλα, πάμπολλα, πάμπολλα! Μην τα απαριθμήσω. Γι' αυτό, αν υπάρχει καλή διάθεση, αν υπάρχει, όπως λέτε, καλή διάθεση, τουλάχιστον κάποιες βασικές από αυτές τις πρόνοιες που δεν αλλοιώνουν τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου, δε μειώνεται η δυναμικότητα ή, αν θέλετε, οι πηγές του ταμείου, αν, αντί να πουλήσει σε αυτές τις οικονομικές ειδικά συνθήκες, κρατική περιουσία, την αξιοποιήσει με τον ιδιωτικό τομέα, για να είναι συνέταιρο το ταμείο και να έχει σταθερά έσοδα. Μη μου πείτε ότι θα του στερήσει έσοδα.

Αν λοιπόν υπάρχει καλή βούληση, όπως είπατε, όπως έχουμε κάμει και σε άλλα νομοσχέδια, που αυτό το σώμα έχει βάλει κάποιες αρχές κάποια κριτήρια, γενικά, κοινωνικού χαρακτήρα, εισοδηματικού χαρακτήρα - τα κάναμε σε αυτή την αίθουσα- γιατί να μην μπουν εδώ τώρα και να τα δούμε στη συνέχεια; Ξέρετε τι μου θυμίζει; Πραγματικά, και το λέω με λύπη. Μου θυμίζει, όταν γινόταν εδώ η συζήτηση για τον νόμο των εκπονήσεων, έγιναν επτά τροπολογίες, υπήρχε μία μεγάλη πλειοψηφία, για να περάσουν αυτές οι τροπολογίες, οι επτά, μέσα στον νόμο για τις εκπονήσεις, τελικά πεισθήκατε ως σώμα -γιατί δεν ήμασταν τότε βουλευτές εμείς- αφαιρέσατε τις τροπολογίες, για να μη γίνει αναπομπή από τον Πρόεδρο, με τη δέσμευση να κάμετε επτά προτάσεις νόμου. Ψηφίστηκε ο νόμος για τις εκπονήσεις, τον υπέγραψε ο Πρόεδρος, ψηφίσατε τις επτά προτάσεις νόμου σε νόμους και ανέπεμψε και τους επτά. Αυτό θα γίνει και με αυτό το ταμείο, αν σήμερα δεν πάμε -που έχουμε τη δυνατότητα να το κάνουμε- να το βελτιώσουμε σε αυτές τις αδυναμίες, που και εσείς αναγνωρίζετε ότι έχει αδυναμίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα πάμε στον κ. Στεφάνου.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Ναι, θεωρείται πρωτολογία τούτη.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Θέλω να μείνω στην ουσία. Ήταν επί προσωπικού, απάντησα του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Ούτε έχω στόχο να απαντήσω στον κ. Νεοφύτου, γλιστρά όπως το χέλι, με ό,τι θυμάται χαίρεται, απλώς θα ήθελα να πω ότι το βράδυ που στηρίχθηκε η Λαϊκή Τράπεζα αυτός που μοίραζε συγχαρητήρια σε όλους ήταν ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Είναι γραμμένο στα πρακτικά.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι, βέβαια.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ότι εκάμαμεν ιδεολογική υπέρβαση.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Σωστό!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Δεύτερον, δε θα του πω ότι ακουστά έχει τον Μαρξ, αλλά με εκείνα που είπε περί μαρξισμού, ε, δεν έχει καμία σχέση! Δε θα χρησιμοποιήσω το βήμα του αστικού κοινοβουλίου να μιλήσω για μαρξισμό, αλλά θα πω το εξής, για να μείνω στην ουσία. Με ό,τι ελέγχθη εδώ θα βάζουμε λεφτά...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Είναι δημοκρατία που έχουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Χαλαρά, χαλαρά!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

...οι φορολογούμενοι πολίτες, θα εκποιούμε δημόσια περιουσία -είναι εκεί τα εκατομμύρια- και λέτε ότι οι κανονισμοί, τα κριτήρια, οι τρόποι, ποιοι, πόσα, θα αποφασίζονται από ποιους; Από μία επιτροπή που θα συμμετέχουν μέσα και άνθρωποι που έχουν ίδιον συμφέρον. Μα, καλά, με τούτο τον καβγά που κάμνουμε για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, που δε δηλώνουν ποιοι βουλευτές έχουν ή έχουν και κάμνουμε συζητήσεις και ψηφίζουμε για νόμους εκπονήσεων -άσχετο αν δήλωνε ο Υπουργός Οικονομικών ότι ήταν πλήρης η εργαλειοθήκη, για να μην ξεχνούμε είναι που λέει ο καθένας- τώρα θα πάμε να βάζουμε λεφτά του δημοσίου και των φορολογουμένων πολιτών και θα αφήσουμε σε μία εννεαμελή επιτροπή, που θα συμμετέχουν, επαναλαμβάνω, μέσα άνθρωποι με ίδιον συμφέρον, για το πόσα θα παίρνει ο καθένας, με ποια προτεραιότητα θα παίρνει ο καθένας και πόσα θα πάρει ο καθένας, όταν θα βάζουμε με το σταγονόμετρο, και πόσα είναι το κούρεμα; Ε, κάποιος μπορεί να πει «ε, καλά, γιατί δε μου δίνεις εμένα και πιάνεις εσύ που είσαι μέσα στην επιτροπή;». Πέστε μου σε ποιο δικαστήριο θα σταθεί αυτή η υπόθεση. Δεν έχει τον τρόπο η Βουλή, λέει ο κ. Βότσης, να κάμει κριτήρια κ.λπ. Και σας ρωτώ: Γιατί να μην περνά λοιπόν η όποια απόφαση για κριτήρια της επιτροπής στη Βουλή, για να την ελέγχει για παράδειγμα; Το προτείναμε αυτό. Όλα τα αφήνουμε για μετά.

Κλείνω με αυτό που είναι ερώτηση και την έθεσα και από το βήμα της Βουλής. Πόσο υπεύθυνο είναι αλήθεια για τη Βουλή να δίνει από τις τσέπες των φορολογουμένων πολιτών εκατομμύρια και για το ποιοι θα τα πάρουν και πώς θα τα πάρουν τα αφήνουμε σε άλλους; Αυτό είναι υπεύθυνο; Είναι ορθολογικό; Λυτούμαι πάρα πολύ. Στη δική μας την αντίληψη, που θέλουμε να είμαστε υπεύθυνοι με το δημόσιο χρήμα και με τα λεφτά των πολιτών, θέλουμε να ξέρουμε, να ελέγχουμε και να καθορίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν έχω σκοπό να μιλήσω για πολλή ώρα, διότι δεν μπορώ, είναι ο χαρακτήρας μου να είμαι πολύ σύντομος, αλλά απλώς να σχολιάσω κάποια πράγματα των συναδέλφων. Καλλιεργείτε την αντίληψη ότι οι τράπεζες κατέστρεψαν αυτό τον τόπο. Πρέπει να καταλάβετε ένα πράγμα, που, αν δεν το καταλάβετε, θα συνεχίσει αυτή η καταστροφή, όχι όμως από τις τράπεζες. Οι τράπεζες δεν είναι απλά τράπεζες, είναι οι καταθέσεις του κόσμου.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Είναι είδηση τούτο!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, δεν το καταλαβαίνετε. Δηλαδή, πραγματικά εδιερωτούμεν γιατί δεν το καταλαβαίνετε και ακόμα...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Είναι οι καταθέσεις του κόσμου η τράπεζα και, όταν λέει ο φίλος ο Γιώργος ότι ο ρυπαίνων πληρώνει ή μάλλον... Ο Γιώργος ή ο Στέφανος το είπε; Ο καταστρέφων πληρώνει, ο ρυπαίνων πληρώνει; Εντάξει. Και γιατί να μην πληρώσουν οι τράπεζες σε αυτό το ταμείο; Μα, οι τράπεζες, στις οποίες αναφέρεστε, είναι οι μέτοχοι, οι οποίοι έχουν γίνει μηδέν. Έχουν γίνει μηδέν! Οι άνθρωποι ήταν οι μέτοχοι, ήταν οι ιδιοκτήτες των τραπεζών και έχουν γίνει μηδέν. Οι τραπεζίτες έφυγαν, άρα ποιος θα πληρώσει; Θα βάλεις τον καταθέτη, που είναι η τράπεζα, να πληρώσει; Τον καταθέτη, που τον κουρέψαμε, να πληρώσει και από πάνω; Οι τράπεζες είναι οι καταθέσεις του κόσμου. Εσείς είπατε να πληρώσουν...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Η Τράπεζα Κύπρου ανήκει και στους καταθέτες της.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Εσείς είπατε να πληρώσουν και οι τράπεζες. Να πληρώσουν τι; Αφού οι μέτοχοι των τραπεζών, που είναι οι διαχειριστές, ήταν οι ιδιοκτήτες της εταιρείας, της τράπεζας, έγιναν μηδέν. Καλλιεργείτε την αντίληψη ότι, και αυτό οφείλω να σας πιστώσω στο θέμα της προπαγάνδας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Μαυρίδη, αρέσκει σου να σε διακόπτουν, αντιλαμβάνομαι, να μην τους σταματήσω.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, βέβαια αρέσκει μου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, συνέχισε.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Καλλιεργείτε την αντίληψη ότι αυτή η κυβέρνηση οδήγησε τον συνεργατισμό στην καταστροφή.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όχι μόνο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Είναι παρεξήγηση.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, έν' παρεξήγηση.

Για ποιον συνεργατισμό μιλάτε; Γι' αυτόν που υπήρχε πριν το 2013 με το κοινωνικό πρόσωπο a la carte; Ή τον συνεργατισμό που υπήρχε μετά το 2013, που λειτουργούσε ως τράπεζα κάτω από την εποπτεία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρώτη τοποθέτηση για τον συνεργατισμό. Νομίζω σε τούτο το θέμα καλύπτουμε και την έκθεση.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Για ποιον συνεργατισμό μιλάτε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έν' για τον συνεργατισμό στην...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Συνεχίστε, κύριε Μαυρίδη, να δούμε είνταλως εννά πάμεν. Έχετε κκέφκια σήμερα, να τα αξιοποιήσουμε!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, επειδή εγώ σέβομαι τον χρόνο των συναδέλφων, που έχουν και άλλες υποχρεώσεις, δε θα συνεχίσω. Αλλά θα ήθελα να συμμετέχω στη συζήτηση που θα γίνει για τον συνεργατισμό, γιατί έχω πολλά να σας πω πάνω σε αυτό το θέμα. Θα σας κάμω και μια διάλεξη περί τραπεζικών θεμάτων!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Θεολόγου.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Νικόλα.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Και εγώ επί της διαδικασίας θέλω να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος πρώτα, σας παρακαλώ.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι πέντε η ώρα. Και είμαστε στο θέμα 9. Γίνεται να αυτοπεριορίσουμε τις τοποθετήσεις μας; Νομίζω ότι εξαντλήθηκε το θέμα. Να προχωρήσουμε. Έχουμε και άλλα ζητήματα που πρέπει να δούμε. Γιατί νομίζω ότι απλώς πλέον επαναλαμβάνουμε τους εαυτούς μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου για τη διαδικασία.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, διότι νομίζω ότι πρέπει να αντιληφθούμε όλοι μας ότι περιμένουν ακόμα είκοσι πέντε νομοσχέδια και προϋπολογισμοί, για να συζητήσουμε. Αλλά επίσης πρέπει να θυμόμαστε ότι παρακολουθούν και πολίτες τούτη τη συζήτηση μέσα στη Βουλή και μπορούν να αντιληφθούν και μόνοι τους αν τούτα που λέγονται είναι επί της ουσίας ή είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλούμε για διαδικασία. Δεν είναι διαδικασία τούτη.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει να περιορίσουμε τούτη τη συζήτηση, γιατί ξεφύγαμε από το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ.

Συμφωνούμε όλοι να προχωρήσουμε με την ψηφοφορία;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε τώρα με τις τροπολογίες.

Να διαβάζεται μία μία και, επειδή ήρθαν αρκετά αργά, θα ψηφίζουμε διά χειρός. Ξεκινούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Γιώργου Περγίδη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών για την πρόταση νόμου «Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πιο πάνω πρότασης νόμου ως ακολούθως:

1. Με την αρίθμηση του υφιστάμενου κειμένου του άρθρου 2 αυτής σε παράγραφο (α) και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης παραγράφου (β):

«(β) Με την προσθήκη στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά του ακόλουθου νέου όρου και ορισμού:

«Επαγγελματίες κάτοχοι αξιογράφων» σημαίνει πρόσωπα που θεωρούνται επαγγελματίες πελάτες σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου.»

Σημειώσεις:

- α. Εξαιρέση των θεσμικών επενδυτών, καθώς και προσώπων που κατέχουν εξειδικευμένα προσόντα από την αναπλήρωση απωλειών που θα γίνεται από το ταμείο.

Σημειώνεται ότι με βάση τον πιο πάνω νόμο επαγγελματίας πελάτης είναι ο πελάτης που διαθέτει την εμπειρία, τις γνώσεις και την εξειδίκευση, ώστε να λαμβάνει τις δικές του επενδυτικές αποφάσεις και να εκτιμά δεόντως τον κίνδυνο που αναλαμβάνει. Για να θεωρηθεί επαγγελματίας, ο πελάτης πρέπει να πληρεί συγκεκριμένα κριτήρια που καθορίζονται στον εν λόγω νόμο.

- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

2. Με την προσθήκη στο άρθρο 4 αυτής αμέσως μετά την παράγραφο (γ) της ακόλουθης νέας παραγράφου (δ) και την αναρίθμηση της υφιστάμενης παραγράφου (δ) σε (ε):

“(δ) Με την προσθήκη αμέσως μετά την παράγραφο (ε) αυτού της ακόλουθης νέας παραγράφου:

«(στ) από την καταβολή προς το ταμείο από κάθε πιστωτικό ίδρυμα που επωφελήθηκε είτε από την εφαρμογή του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών Νόμου είτε έλαβε χρηματική στήριξη από την Κυπριακή Δημοκρατία μέσω ειδικής συμφωνίας πάγιας ετήσιας εισφοράς ύψους 2% επί των λειτουργικών ακαθάριστων κερδών τους, σύμφωνα με διάταγμα που εκδίδει ο Υπουργός Οικονομικών μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή Διαχείρισης του ταμείου.»

Σημειώσεις:

- α. Προτείνεται η καταβολή εισφορών προς το ταμείο από πιστωτικά ιδρύματα που επωφελήθηκαν από την εξυγίανση για σκοπούς ενίσχυσης του ταμείου. Η διακριτική ευχέρεια για εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων παραμένει στον εκάστοτε Υπουργό Οικονομικών.

- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

3. Με την τροποποίηση του άρθρου 5 αυτής, ώστε αμέσως μετά το τέλος του εδαφίου (1) του προτεινόμενου νέου άρθρου 5 προστεθούν οι ακόλουθες επιφυλάξεις:

«Νοείται ότι άτομα που θεωρούνται επαγγελματίες πελάτες ή κατέχουν τα προσόντα που απαιτούνται, ώστε να θεωρούνται θεσμικοί επενδυτές, δεν τυγχάνουν αναπλήρωσης απωλειών από το Ταμείο Αλληλεγγύης.

Νοείται περαιτέρω ότι άτομα που έχουν τύχει αποζημίωσης για τις απώλειές τους ή έχουν επωφεληθεί των διατάξεων του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου που αφορούν την τιμητική πολιτογράφηση αλλοδαπού για λόγους δημοσίου συμφέροντος δεν μπορούν να τύχουν αναπλήρωσης απωλειών από το ταμείο.»

Σημειώσεις:

- α. Σκοπείται η απαγόρευση αναπλήρωσης απωλειών φυσικών προσώπων που έτυχαν ειδικής μεταχείρισης με την παραχώρηση υπηκοότητας έναντι των χρηματικών απωλειών που είχαν.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διά χειρός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διά χειρός, ναι. Δεν τις έχω στο σύστημα, άργησαν, είναι τούτα που λέγαμε στην αρχή.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και μία αποχή, η πρώτη τροπολογία απορρίπτεται.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Να εξηγήσω την αποχή. Αν και είναι πολιτικά ορθή η πρόταση, θεωρώ ότι είναι συνταγματικά λανθασμένη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε με την ψήφιση για τη δεύτερη τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν θα μείνει η δική μας ή τζιέινη του ΑΚΕΛ, πρέπει να αποφασίσουμε ποια από τις δύο εννά ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Αποσύρθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποσύρεται η τροπολογία αυτή.

Πάμε στην επόμενη.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Ποιος την απέσυρε; Ένεν του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, δεν είναι του ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' του Περδίκη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είμαστε στις τροπολογίες του κ. Περδίκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Κώστα.

Τούτη που διάβασες ποιου είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι του κ. Περδίκη, των Οικολόγων, και της Συμμαχίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και αποσύρεται αυτή, έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έτσι είπε.

Έχεις άλλες; Εγώ έχω άλλη σειρά δαμαί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεννοηθείτε.

Άρα, αποσύρεται η δεύτερη τροπολογία του κ. Περδίκη και της Συμμαχίας Πολιτών και πάμε στην τρίτη.

Ψηφίστε για την τρίτη τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με έξι ψήφους εναντίον, είκοσι έξι υπέρ και δεκατέσσερις αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Οι επόμενες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πάμε τώρα στις τροπολογίες του ΑΚΕΛ.

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για την πρόταση νόμου «Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πιο πάνω πρότασης νόμου ως ακολούθως:

1. Με την προσθήκη στο άρθρο 4 αυτής, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 4 του βασικού νόμου, αμέσως μετά την προτεινόμενη νέα παράγραφο (β) του εδαφίου 1 αυτού της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι δεν επιτρέπεται η προικοδότηση του ταμείου με πόρους οι οποίοι προέρχονται από αποκρατικοποίηση/ιδιωτικοποίηση δημόσιων οργανισμών και κρατικών επιχειρήσεων ή/και οποιοσδήποτε εκποιήσεις κινητών ή ακίνητων περιουσιακών στοιχείων της Κυπριακής Δημοκρατίας.».

Σημειώσεις:

- α. Να μην παρέχεται η δυνατότητα στο ταμείο να αποκτά διά της εκποίησης κρατικής περιουσίας πόρους που θα χρησιμοποιούνται για σκοπούς αναπλήρωσης απωλειών φυσικών προσώπων.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ σε περίπτωση μη έγκρισης της πιο πάνω τροπολογίας να τεθεί προς ψήφιση η ακόλουθη τροπολογία:

- 1Α. Με τη διαγραφή από την παράγραφο (α) του άρθρου 3 αυτής, με την οποία προτείνεται η αντικατάσταση του εδαφίου (2) του άρθρου 3 του βασικού νόμου, της φράσης «και να διαθέτει» (τρίτη γραμμή).

Σημειώσεις:

- α. Να μην παρέχεται η δυνατότητα στο ταμείο να αποκτά διά της εκποίησης κρατικής περιουσίας πόρους που θα χρησιμοποιούνται για σκοπούς αναπλήρωσης απωλειών φυσικών προσώπων.
  - β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
2. Με την προσθήκη στο άρθρο 4 αυτής αμέσως μετά την παράγραφο (γ) της ακόλουθης νέας παραγράφου (δ) και την αναρίθμηση της υφιστάμενης παραγράφου (δ) σε (ε):

«(δ) Με την προσθήκη αμέσως μετά την παράγραφο (ε) αυτού της ακόλουθης νέας παραγράφου:

“(στ) από συνεισφορές που καταβάλλονται από αδειοδοτημένα πιστωτικά ιδρύματα (ΑΠΙ), τις οποίες η Κυπριακή Δημοκρατία επιβάλλει και εισπράττει σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10:

Νοείται ότι οι εν λόγω συνεισφορές καταβάλλονται μόνο από ΑΠΙ έναντι των οποίων φυσικά πρόσωπα έχουν υποστεί απώλειες κατά την εφαρμογή του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών Νόμου.”».

Σημειώσεις:

- α. Να επιβληθεί η υποχρέωση σε ΑΠΙ να συμβάλλουν στην προσπάθεια της πολιτείας για την επίλυση προβλημάτων συγκεκριμένης κατηγορίας φυσικών προσώπων που είναι δικαιούχοι με βάση τους σκοπούς ίδρυσης του Ταμείου Αλληλεγγύης. Τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα, καταθέτες, κάτοχοι τραπεζικών αξιογράφων και μέτοχοι λόγω της εξυγίανσης σε συγκεκριμένα ΑΠΙ έχουν υποστεί απώλειες και συναφώς θα αποζημιωθούν από πόρους του Ταμείου Αλληλεγγύης. Με στόχο την επίτευξη κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής, θεωρείται εύλογο και σκόπιμο το κόστος να επιμεριστούν και τα συγκεκριμένα ΑΠΙ.
  - β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
3. Με την τροποποίηση του άρθρου 5 αυτής ως ακολούθως:

- α. Με την προσθήκη στο τέλος του εδαφίου (1) του προτεινόμενου νέου άρθρου 5 αυτής αμέσως μετά τη φράση «κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή» (δέκατη γραμμή) της φράσης «όπως οι έννοιες αυτές απαντούν στη σχετική νομοθεσία που εφαρμόζεται από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων».

- β. Με την προσθήκη αμέσως μετά το εδάφιο (2) του προτεινόμενου νέου άρθρου 5 αυτής των ακόλουθων νέων επιφυλάξεων:

«Νοείται ότι κατά τον καταρτισμό του Σχεδίου Αναπλήρωσης λαμβάνονται υπόψη εισοδηματικά, κοινωνικά και άλλα αντικειμενικά μετρήσιμα κριτήρια για τον καθορισμό ανώτατου ποσού αναπλήρωσης απωλειών που έχουν υποστεί φυσικά πρόσωπα σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1):

Νοείται περαιτέρω ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ενημερώνεται ανά εξάμηνο για την υλοποίηση του Σχεδίου Αναπλήρωσης.».

Σημειώσεις:

- α. Ορισμός γενικού πλαισίου αναφορικά με τους όρους «κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή», με βάση αναφορές σε νομοθεσία που εφαρμόζεται από το ΥΕΠΚΑ, του οποίου βασικός ρόλος είναι να έχει στο επίκεντρο της πολιτικής του τον άνθρωπο και τις επιπτώσεις που είχε στη ζωή του η οικονομική και τραπεζική κρίση στην Κύπρο.
- β. Δεδομένου ότι μεταξύ άλλων το Ταμείο Αλληλεγγύης σκοπό έχει μέσα από το Σχέδιο Αναπλήρωσης την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, πρέπει στο εν λόγω σχέδιο να καθοριστούν κριτήρια ως προς το ανώτατο ποσό αναπλήρωσης απωλειών συνδεδεμένα με την κοινωνικοοικονομική κατάσταση των φυσικών προσώπων που διεκδικούν αποζημίωση.

γ. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

4. Με την προσθήκη αμέσως μετά το άρθρο 9 αυτής του ακόλουθου νέου άρθρου:

«Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου.

10. Το άρθρο 10 του βασικού νόμου αντικαθίσταται από το ακόλουθο νέο άρθρο:

10. Το Υπουργικό Συμβούλιο εκδίδει κανονισμούς, τους οποίους καταθέτει στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου.».

Σημειώσεις:

α. Αντικατάσταση της εξουσίας που παρέχεται στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει διατάγματα για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής των διατάξεων του νόμου με υποχρέωση για έκδοση κανονισμών για τη ρύθμιση των εν λόγω θεμάτων, οι οποίοι θα κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους εναντίον, είκοσι ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εδώ, κύριε Πρόεδρε, επειδή είχαμε μη έγκριση αυτής της τροπολογίας, πρέπει να τεθεί προς ψήφιση, όπως σημείωσαν οι υπηρεσίες της Βουλής, η τροπολογία 1Α, η οποία έχει ακριβώς την ίδια επεξήγηση. Φαντάζομαι μπορεί να μην έχει διαφοροποίηση το αποτέλεσμα, αλλά πρέπει να τη βάλουμε σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους εναντίον, είκοσι υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους εναντίον, είκοσι μία ψήφους υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Να επεξηγήσω την αποχή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, η αποχή δεν επεξηγείται.

Προχωρούμε στην 3α τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους εναντίον, δεκαεννέα ψήφους υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην 3β τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην τέταρτη τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους εναντίον, είκοσι υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στις επόμενες τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πάμε στις τροπολογίες της ΕΔΕΚ.

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για την πρόταση νόμου «Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πιο πάνω πρότασης νόμου ως ακολούθως:

1. Με την τροποποίηση της παραγράφου (β) του άρθρου 4 αυτής, με την οποία αντικαθίσταται η παράγραφος (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 4 του βασικού νόμου, ώστε μετά τη λέξη «περιουσίας» (τρίτη γραμμή) να προστεθεί η φράση «με εξαίρεση την αποξένωση ακίνητης περιουσίας».

Σημειώσεις:

α. Η ακίνητη περιουσία της Δημοκρατίας η οποία εκχωρείται στο ταμείο δε δύναται να αποξενωθεί.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

2. Με την τροποποίηση της παραγράφου (α) του άρθρου 6 αυτής, με το οποίο αντικαθίσταται το εδάφιο (1) του άρθρου 6 του βασικού νόμου, ώστε η παράγραφος (iii) να αντικατασταθεί από την ακόλουθη παράγραφο:

«(iii) ο γενικός διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων».

Σημειώσεις:

α. Να αντικατασταθεί ο βοηθός γενικού λογιστή ως μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης του ταμείου από τον γενικό διευθυντή του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

3. Με την τροποποίηση της παραγράφου (β) του άρθρου 6 αυτής, με το οποίο αντικαθίσταται το εδάφιο (2) του άρθρου 6 του βασικού νόμου, ώστε μετά τη φράση «Υπουργικό Συμβούλιο» (τρίτη γραμμή) να προστεθεί η φράση «και οι οποίοι εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων».

Σημειώσεις:

- α. Οι κανονισμοί που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και αφορούν τη λειτουργία του ταμείου να εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας της ΕΔΕΚ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε με την ψήφιση για τη δεύτερη τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον, μία ψήφο υπέρ και δεκατέσσερις αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε με την ψήφιση για την τρίτη τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.
Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 9 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.
Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.
Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.
Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.
Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.
Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.
Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.
Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.
Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ και δεκαοκτώ ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 9 εγκρίνονται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.
Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ και δεκαοκτώ ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Τώρα παρακαλώ να διαβαστούν οι τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και της Συμμαχίας Πολιτών για την υπ' αριθμόν 10 πρόταση νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Γιώργου Πεрдίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών για την πρόταση νόμου «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 5)

* Υπέρ: ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πιο πάνω πρότασης νόμου ως ακολούθως:

1. Με την προσθήκη αμέσως μετά το άρθρο 2 αυτής του ακόλουθου νέου άρθρου:
«Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. 3. Το άρθρο 18 του βασικού νόμου τροποποιείται με τη διαγραφή του εδαφίου (4) αυτού.».

Σημειώσεις:

- α. Το συγκεκριμένο εδάφιο προνοεί για την αποξένωση των δύο κρατικών τεμαχίων επί της λεωφόρου Μακαρίου που βρίσκονται δίπλα από την Τεχνική Σχολή Α΄ στη Λευκωσία. Η συγκεκριμένη επενδυτική προσπάθεια ναυάγησε, οπότεν γίνεται εισήγηση όπως αφαιρεθεί η πρόνοια για δικαίωμα αποξένωσης των εν λόγω τεμαχίων.
  - β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
2. Με την αντικατάσταση στο άρθρο 2 αυτής, με το οποίο προτείνεται η προσθήκη νέου εδαφίου (5) στο άρθρο 18 του βασικού νόμου, της φράσης «και να αποξενώσει» (τέταρτη γραμμή) με τη φράση «με συμβόλαιο μακροχρόνιας μίσθωσης» και με την προσθήκη στο τέλος αυτού της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:

«Νοείται ότι το ταμείο δεν παραχωρεί ούτε προχωρεί σε αποξένωση της κρατικής ακίνητης ιδιοκτησίας που εκχωρείται σε αυτό και περιλαμβάνεται στον Πίνακα Γ του παρόντος Νόμου.

Σημειώσεις:

- α. Αντί της αποξένωσης κρατικής περιουσίας, προτείνεται η εισαγωγή πρόνοιας για μακροχρόνια μίσθωση των τεμαχίων που περιλαμβάνονται στον Πίνακα Γ.
  - β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
3. Με την προσθήκη αμέσως μετά το άρθρο 2 αυτής του ακόλουθου νέου άρθρου:

«Τροποποίηση του βασικού νόμου με τη διαγραφή του Πίνακα Β. 3. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με τη διαγραφή του Πίνακα Β αυτού.

Σημειώσεις:

- α. Συνακόλουθη τροπολογία της τροπολογίας Α1.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους εναντίον και είκοσι ψήφους υπέρ, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε με την ψήφιση για την επόμενη.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με έξι ψήφους εναντίον, είκοσι έξι υπέρ και δεκατέσσερις αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε με την ψήφιση για την επόμενη.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν έχει τροπολογία. Αφού δεν επέρασεν η Α1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου; Τι τροπολογία είναι τούτη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνακόλουθη τροπολογία της τροπολογίας Α1. Αφού απορρίφθηκε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να θεωρήσουμε ότι απορρίπτεται και τούτη; Είμαστε σύμφωνοι, για να μην μπλεκόμαστε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 10 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου πίνακα. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε ηλεκτρονικά για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι έξι ψήφοι υπέρ και είκοσι ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ και δεκαεννέα ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Η υπ' αριθμόν 11 πρόταση νόμου αποσύρεται από τον εισηγητή της.

Κύριοι συνάδελφοι, ακούστε, θα κάνω μια ερώτηση, εισήγηση, εισήγηση με ερώτημα. Ένα σενάριο είναι να τα τελειώσουμε όλα απόψε. Δεύτερο σενάριο είναι να τελειώσουμε μόνο τους προϋπολογισμούς απόψε και οτιδήποτε άλλο υπάρχει να αναβληθεί για την επόμενη συνεδρία της Βουλής. Τρίτο σενάριο είναι να αναβληθούν όλα τα υπόλοιπα, αλλά να κάνουμε συνεδρία την Παρασκευή, διότι για τους προϋπολογισμούς...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Το πρώτο, να το συνεχίσουμε.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2019 Νόμος του 2019».

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μια παράκληση μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ακούσουμε την παράκληση.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εάν μπορούμε, το υπ' αριθμόν 20 να το φέρουμε στη σειρά του υπ' αριθμόν 13. Για το ΡΙΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είντα μ' που είναι το υπ' αριθμόν 20;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Το υπ' αριθμόν 20 είναι το ΡΙΚ. Να το φέρουμε τώρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποια είναι η αναγκαιότητα, αν επιτρέπεται;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είναι παράκλησή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού είπατε ότι εννιά κινηθούμε γρήγορα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πρόεδρε, να εξηγήσω γιατί. Έχω μια σοβαρή τοποθέτηση να κάνω επί του θέματος. Μπορεί ως το υπ' αριθμόν 20... Έχω μια υποχρέωση που μπορεί να πάω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ναι, κυρία Θεολόγου.

---

* Υπέρ: ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Μπορούμε να θέσουμε όλοι τις υποχρεώσεις που έχουμε εδώ ενώπιον του σώματος, για να ξέρουμε πόσοι θα φύγουν και πόσοι θα κάθονται εδώ μέχρι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορούμε, αλλά έθεσε ο κ. Νεοφύτου...

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο τον σεβασμό, αλλά υπάρχουν και υπάλληλοι στη Βουλή, δεν είναι μόνο το θέμα να συζητούμε εμείς δαμαί τζαι να γίνει δώδεκα τα μεσάνυχτα, πρέπει να σκεφτούμε τζαι λίον τους υπαλλήλους της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Μπορεί να γίνει αναβολή όλων των ζητημάτων και να έρθουμε τη Δευτέρα να κάνουμε ολομέλεια, έντζε χάθηκε ο κόσμος.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απολογούμαι, αποσύρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποσύρεται η παράκληση. Μάλιστα.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 12.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 12 θέματος είναι η έγκριση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €40.698.770 και δαπάνες ύψους €40.698.770.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούττας	Αντρέας Καυκαλιάς
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 12 Μαρτίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και η γενική διευθύντρια του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ).

Ο προϋπολογισμός του ΚΟΑ για το οικονομικό έτος 2019 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει δαπάνες ύψους €40.698.770 και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από κρατική χορηγία (€34.903.600), από ιδιόκτητους και άλλους αθλητικούς χώρους (€1.018.040), από την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων (€2.500.000) και από άλλες πηγές (€2.227.080).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι κυριότερες δαπάνες του ΚΟΑ στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό αναλύονται ως ακολούθως:

1. Διαχειριστικά έξοδα/συντήρηση (€13.550.590).
2. Χορηγίες (€14.302.010).
3. Δημιουργία και βελτιώσεις αθλητικών χώρων (€10.271.140).

4. Αποπληρωμή δανείων και άλλων υποχρεώσεων (€2.175.000).
5. Μη προβλεπόμενες δαπάνες (€400.000).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι βασικότερες παράμετροι στις οποίες στηρίζεται ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός είναι οι ακόλουθες:

1. Χρηστή διακυβέρνηση του ΚΟΑ και των αθλητικών ομοσπονδιών.
2. Κατάρτιση στρατηγικού σχεδιασμού.
3. Συμμετοχή σε μεγάλο αριθμό ευρωπαϊκών προγραμμάτων.
4. Υπογραφή πρωτοκόλλων με άλλα κράτη.
5. Αναβάθμιση του γνωσιολογικού επιπέδου των προπονητών, των αθλητικών διοικητικών αξιωματούχων και των λειτουργών των ομοσπονδιών μέσω της Ακαδημίας Αθλητισμού.
6. Βελτίωση του προγράμματος για την παραχώρηση γυμναστών στην Εθνική Φρουρά.
7. Προώθηση του αθλητικού τουρισμού.

Σημειώνεται ότι η κρατική χορηγία προς τον ΚΟΑ ανέρχεται στα €34.903.600 και προορίζεται για την κάλυψη των δαπανών που αφορούν μεταξύ άλλων την ανέγερση νέου ποδοσφαιρικού γηπέδου στη Λεμεσό (€6.263.600), τη συντήρηση του Τσιρείου Σταδίου (€2.000.000) και την εφαρμογή της νομοθεσίας για την πρόληψη και την καταστολή της βίας στους αθλητικούς χώρους, κυρίως για βελτίωση των υποδομών των ποδοσφαιρικών γηπέδων (€500.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΚΟΑ δήλωσε ότι ο προϋπολογισμός του οργανισμού αντικατοπτρίζει το όραμα και χαράζει την πολιτική του διοικητικού συμβουλίου, λαμβάνοντας υπόψη τα στενά οικονομικά πλαίσια και την οικονομική περισυλλογή. Σημείωσε περαιτέρω ότι ο ΚΟΑ θα επανέλθει με συμπληρωματικό προϋπολογισμό εντός του 2019 που θα αφορά την κάλυψη των δαπανών για την υλοποίηση διάφορων έργων σε κοινότητες.

Στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης του προϋπολογισμού τα μέλη της επιτροπής υπέβαλαν σειρά ερωτημάτων που αφορούσαν μεταξύ άλλων τη στήριξη του κοινωνικού αθλητισμού, την κάρτα φιλάθλου, την ανέγερση νέου γηπέδου στη Λεμεσό, τη συντήρηση του Τσιρείου Σταδίου, τον οικονομικό έλεγχο των ομοσπονδιών, την καταλληλότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων των σταδίων, τη διαδικασία έκδοσης δελτίων υγείας των αθλητών, την πολιτική για πρόληψη και καταστολή της βίας στα γήπεδα και τη στήριξη των προσφυγικών σωματείων.

Σημειώνεται ότι αναφορικά με τα πιο πάνω θέματα, καθώς και άλλα επιμέρους ζητήματα που τέθηκαν κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού, η επιτροπή αναμένει την κατάθεση σχετικού γραπτού υπομνήματος από τον ΚΟΑ.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού και λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΟΑ για το έτος 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, θέλετε να μιλήσετε.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ναι, θέλω να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, για τον προϋπολογισμό του ΚΟΑ.

Είδαν το φως της δημοσιότητας, μέσα από τη συζήτηση που υπήρξε στην επιτροπή Ελέγχου σχετικά με θέματα άσκησης ελέγχου διαχειριστικού από πλευράς του ΚΟΑ, ζητήματα που αφορούσαν τις ομοσπονδίες, διαχρονικά θέματα, των οποίων δεν επιλήφθηκε ποτέ το διοικητικό συμβούλιο του ΚΟΑ. Ενώ τίθεντο τα θέματα αυτά κάθε χρόνο στους προϋπολογισμούς ενώπιον της ολομέλειας, εντούτοις δεν προέκυψε κανένα διορθωτικό μέτρο από πλευράς του ΚΟΑ.

Μπήκαν στενά χρονοδιαγράμματα όσον αφορά τούτα όλα τα ζητήματα, ώστε να δει η επιτροπή Ελέγχου πρόοδο και διόρθωση σε μεγάλο βαθμό σε θέματα οικογενειοκρατίας, σε θέματα διασπάθισης δημόσιου χρήματος, καταγγελίες που αφορούν τα ταμεία προνοίας των υπαλλήλων, ταξίδια αναψυχής...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, σας παρακαλώ! Θα αρχίσω ονομαστικά να κάμνω παρατήρηση.

Συγγνώμη, κυρία Θεολόγου.

Θα αρχίσω να κάμνω παρατηρήσεις ονομαστικά!

Κυρία Θεολόγου, έχετε τον λόγο.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ταξίδια αναψυχής, κύριε Πρόεδρε, υπαλλήλων του ΚΟΑ, χορηγίες που δίνονται χωρίς διαφανείς διαδικασίες και χωρίς κριτήρια κατ' εξαίρεσιν σε αθλητές μη ολυμπιακών αθλημάτων, παράπονα από αθλητές που αιτούνται για χορηγίες υψηλού επιπέδου αθλητών και δεν παίρνουν οποιαδήποτε χορηγία από τον ΚΟΑ.

Θέλω να πιστεύω ότι με την ψήφιση του προϋπολογισμού σήμερα όντως ο ΚΟΑ θα μείνει στα χρονοδιαγράμματα που τεθήκαν από την επιτροπή Ελέγχου, στην πρόοδο και στη διαμόρφωση καλύτερων πλαισίων και διόρθωση εκεί και όπου παρουσιάστηκαν αυτά τα προβλήματα διαχρονικά, γιατί επιτέλους πρέπει να μπει ένα όριο και ένα τέρμα σε όλα αυτά που συμβαίνουν μέσα στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού.

Είναι, κύριε Πρόεδρε, πολύ σημαντικό...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από εδώ, από τον Συναγερμό σας ακούω τι λέτε μεταξύ σας! Όχι μόνο κάμνετε ενόχληση, αλλά σας ακούω και τι λέτε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ε, έν' προσωπικά δεδομένα δυστυχώς.

Συνεχίστε.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι πολύ σημαντικό, κύριε Πρόεδρε, να αντιληφθεί ο ΚΟΑ ότι είμαστε σε θέση να ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, γιατί δίνουμε ακόμα λίγη πίστωση χρόνου. Εάν ήσασταν παρών, δεν ήσασταν παρών στην επιτροπή Ελέγχου, όλοι οι συνάδελφοι που ήταν παρόντες στην επιτροπή Ελέγχου μπορούν να σας επιβεβαιώσουν ότι το κλίμα ήταν πάρα πολύ έντονο, γιατί φτάνουμε σε σημεία κοροϊδίας της Βουλής από πλευράς του ΚΟΑ σε πολλά θέματα. Τα χρονοδιαγράμματα είναι στενά και εύχομαι σε ένα μήνα που θα ξανασυζητηθεί το θέμα στην επιτροπή Ελέγχου να έχουμε τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Θα ήταν καλά ο προϋπολογισμός να πήγαινε για ψήφιση μετά από ένα μήνα. Τουλάχιστον να ξέρουμε ότι προχώρησαν να κάνουν κάποιες διαδικασίες, πριν να ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, αλλά είναι ένα θέμα το οποίο δυστυχώς δεν μπορεί να αλλάξει. Εύχομαι ότι θα αντιληφθούν τη σοβαρότητα της κατάστασης και ότι θα προκύψουν και άλλα ζητήματα διερεύνησης, κύριε Πρόεδρε, όχι μόνο από την επιτροπή Ελέγχου, αλλά και από τον ίδιο τον Γενικό Ελεγκτή, καταγγελίες που αφορούν ακόμα και ποινικά αδικήματα για διασπάθιση δημόσιου χρήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Καυκαλιάς.

Ο κ. Προκοπίου και ο κ. Πανίκος Λεωνίδου, αν γίνεται, να παρακολουθούν.

ANTPEΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ελπίζουμε ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, οι δεσμεύσεις που έχουν δοθεί από τον νέο πρόεδρο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και στην επιτροπή Ελέγχου, αλλά και στην επιτροπή Οικονομικών και τα χρονοδιαγράμματα τα οποία έχουν τεθεί να τηρηθούν και μία φορά.

Υπάρχει σοβαρότατο πρόβλημα σε ό,τι αφορά στη νομοθεσία του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού. Έχει μερικά χρόνια που επαναλαμβάνουμε κάθε χρόνο τα ίδια πράγματα σε σχέση με την ανάγκη να ενισχυθεί η νομοθεσία, να εκσυγχρονιστεί η νομοθεσία του ΚΟΑ, για να μπορεί να διαδραματίζει τον ρόλο που απαιτείται στα νέα δεδομένα.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στεφάνου, σας παρακαλώ! Έν' τζαι δικός σας βουλευτής που μιλά!

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Να μπορεί να ελέγχει, να μπορεί να παρεμβαίνει, να μπορεί να διορθώνει πράγματα που συμβαίνουν κύρια στις ομοσπονδίες. Έχει αναφερθεί προηγουμένως και η συνάδελφος και όντως συμβαίνουν πράγματα και θάματα στις αθλητικές ομοσπονδίες' βασιλεία, μόνιμοι, αναντικατάστατοι πρόεδροι και συμβούλια, φέουδα, κάποιος συμπληρώνει, συνδεδεμένες οικονομικές δραστηριότητες μελών αυτών των συμβουλίων, σύγκρουση συμφερόντων. Κυριαρχούν, με μια λέξη, οι σκοπιμότητες στη λειτουργία αυτών των ομοσπονδιών.

Ο κώδικας χρηστής διακυβέρνησης που εκπόνησε το προηγούμενο συμβούλιο του ΚΟΑ είναι προφανές ότι δεν έπιασε τόπο. Χρειάζεται μια δυνατή νομοθεσία και ελπίζουμε μέσα στα χρονοδιαγράμματα που έχουν τεθεί να την έχουμε μπροστά μας.

Και μια τελευταία κουβέντα σε σχέση ειδικά με την Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου, όπου εκεί μας λένε ξεκάθαρα όλοι «κάτω τα χέρια, δεν μπορείτε να ασκήσετε κανένα έλεγχο». Και θέλω να τονίσω κατηγορηματικά: Άλλο ανεξαρτησία και αυτονομία μιας ομοσπονδίας, ενός οργανισμού, ενός φορέα και άλλο ασυδοσία! Και λυπούμαι να πω ότι στην ΚΟΠ ισχύει το δεύτερο, η ασυδοσία. Είναι αδιανόητο για μας, από τη στιγμή που η ΚΟΠ παίρνει σημαντικά κονδύλια από το κράτος, από τον Κύπριο φορολογούμενο, να μην ελέγχεται. Πρέπει να βρεθεί τρόπος. Εκτός και αν η ΚΟΠ θέλει να μετεξελιχθεί σε Premier League και να κάμνει μια διαχείριση από μόνη της.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, ποσού ύψους €40.698.770 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

Κατάργηση θέσεων. Άρθρο 6.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 8.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 9.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 10.

Απαγόρευση πρόσληψης για την κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 11.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 12.

Εναλλαξιμότητα. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, τριάντα επτά ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 13 θέματος είναι η έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €904.022.000 και δαπάνες ύψους €1.312.624.000.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούπας	Αντρέας Καυκαλιάς
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 12 Μαρτίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, ο γενικός διευθυντής και άλλοι εκπρόσωποι της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), καθώς και εκπρόσωποι της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου.

Ο προϋπολογισμός της ΑΗΚ για το 2019 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €1.312.624.000 και έσοδα ύψους €904.022.000, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας (€853.700.000), την πώληση νερού από αφαλάτωση (€15.000.000), τόκους εισπρακτέους (€5.000.000), την ανάκτηση δαπανών από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) (€4.942.000) και διάφορα έσοδα από μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες (€17.470.000).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες της ΑΗΚ για το 2019 αφορούν τα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€120.599.000).
2. Δαπάνες λειτουργίας (€101.412.000).

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

3. Δαπάνες καυσίμων και αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (€563.892.000).
4. Φορολογία και έξοδα χρηματοδότησης (€15.385.000), όπου περιλαμβάνεται εταιρικός φόρος και εισφορά για την άμυνα (€9.000.000).
5. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€359.736.000).
6. Απρόβλεπτες δαπάνες (€151.600.000).

Σημειώνεται ότι, με βάση τα ίδια στοιχεία, από τις πιο πάνω δαπάνες ποσό ύψους €4.942.000 θα ανακτηθεί από τον ΔΣΜΚ και ποσό ύψους €3.507.000 από τις κεφαλαιουχικές δαπάνες που αφορούν τον ΔΣΜΚ.

Στο στάδιο της συζήτησης του εν λόγω θέματος βουλευτές μέλη της επιτροπής έθεσαν σωρεία ερωτημάτων τα οποία απαντήθηκαν με επιστολή της ΑΗΚ, ημερομηνίας 7 Μαρτίου 2019.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της τοποθέτησης της επιτροπής επί του υπό συζήτηση προϋπολογισμού αποφασίστηκε κατά πλειοψηφία των μελών της όπως δεσμευτούν κονδύλια του προϋπολογισμού που αφορούν τα ακόλουθα:

1. «Επενδύσεις σε Θυγατρικές Εταιρείες» (Κεφάλαιο 5, άρθρο 5435). Δαπάνες που αφορούν επενδύσεις στην Εταιρεία Υποδομών Φυσικού Αερίου Λτδ (ΕΤΥΦΑ), η οποία είναι θυγατρική εταιρεία της Δημόσιας Επιχείρησης Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ) και έχει την ευθύνη για τη δημιουργία υποδομής φυσικού αερίου για σκοπούς εισαγωγής, αποθήκευσης και απούγροποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου (τερματικό Βασιλικού), συνολικού ύψους €43.000.000.
2. «Ανακοινώσεις και Δημόσιες Σχέσεις» (Κεφάλαιο 2, άρθρο 2030). Δαπάνες που αφορούν διαφημίσεις και ενημερωτικές εκστρατείες στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, καθώς και προβολή νέων υπηρεσιών της ΑΗΚ για θέματα εξοικονόμησης ενέργειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της ΑΗΚ για το έτος 2019, όπως αυτό έχει τελικά τροποποιηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, η επιτροπή με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στεφάνου.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Όχι, νομίζεις ή ελπίζεις;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Λυτούμαι που θα μιλήσω, βλέπω την απογοήτευση, αλλά θεωρώ ότι με την ευκαιρία της συζήτησης προϋπολογισμών τόσο σημαντικών ημικρατικών οργανισμών, όπως είναι η ΑΗΚ, όπως είναι η ΑΤΗΚ, όπως είναι η Αρχή Λιμένων Κύπρου, δεν μπορεί να μην κάνουμε κάποια σχόλια και να αναφέρουμε κάποια πράγματα, που είναι καλό να τα γνωρίζουν και οι πολίτες και θα έλεγα και η ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ένας από τους λόγους, κύριε Στεφάνου, που πρέπει να έρχονται έγκαιρα και να γίνονται και μελέτη και συζήτηση και ξέρω 'γω.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Αλλά, επειδή έχουμε τζιαι μια βαρυφορτωμένη ατζέντα, έντζιε πρόκειται να αυτοφιμωθούμε ή να φιμωθούμε τζιαι να μην πούμε τζιείνα που κατά την άποψή μας είναι σημαντικά για τη χώρα μας, για τον ημικρατικό οργανισμό, για τον κοινοβουλευτικό έλεγχο που ασκεί η Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τα πείτε, να τα πείτε όλα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Πρέπει να πω ότι ήταν πολύ ενδιαφέρουσα η συζήτηση που είχαμε κάνει στην επιτροπή Οικονομικών με το νεοδιορισθέν συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και με τη νέα πρόεδρο. Βγήκαν κάποια συμπεράσματα, το πιο βασικό είναι ότι οι πολίτες πληρώνουν ακριβά το ρεύμα λόγω λανθασμένων επιλογών πολιτικών, αλλά λόγω και της αναβλητικότητας ειδικά της παρούσας κυβέρνησης. Υπάρχουν και πιο παλιές αμαρτίες, για να μην τα ρίχνουμε όλα μόνο σ' αυτή την κυβέρνηση.

Δύο τρόποι υπάρχουν, για να μειωθεί η τιμή του ρεύματος. Ο ένας τρόπος είναι η ΑΗΚ να αυξήσει σημαντικά στο μείγμα παραγωγής της το μερίδιο παραγωγής των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Θα πρέπει να πούμε ότι η ΑΗΚ δεν μπήκε αποφασιστικά στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και αυτό κυρίως εξαιτίας του γεγονότος ότι η κυβέρνηση και ο Ρυθμιστής προβάλλουν προσκόμματα και εμπόδια στην ΑΗΚ, για να μπει αποφασιστικά στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Να σας πω ότι συνολικά παράγονται τρακόσιες κιλοβατώρες από τους ιδιώτες και η ΑΗΚ παράγει μόνο τρεις από συνολικό φορτίο χιλίων τετρακόσιων κιλοβατώραν. Ποια είναι η διαφορά όμως; Οι ιδιώτες χρεώνουν, πωλούν το ρεύμα από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σήμερα δεκάμισι σεντ την κιλοβατώρα -η ΑΗΚ θα μπορούσε να πωλεί έξι σεντ την κιλοβατώρα- με αποτέλεσμα να κάνουν υπερκέρδη οι ιδιώτες και το κόστος να το πληρώνουν οι πολίτες. Επομένως, η ΑΗΚ στο επόμενο διάστημα πρέπει να μπει δυναμικά στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πράγμα για το οποίο χρειάζεται να επενδύσει. Μας είπε το διοικητικό συμβούλιο ότι θέλει να επενδύσει και αυτό είναι καλό.

Ο δεύτερος τρόπος να μειωθεί η τιμή του ρεύματος είναι η ηλεκτροπαραγωγή με φυσικό αέριο. Πονεμένη ιστορία, δε θα πάω στο παρελθόν, διότι θα αναξέσω και πληγές και μπορεί να θυμώσει πάλι ο φίλος μου ο Αβέρωφ Νεοφύτου. Θα πω ότι είχε αποφασιστεί να φέρουμε φυσικό αέριο για μεταβατική λύση, μέχρι να φέρουμε το δικό μας, για να παράγουμε ρεύμα. Ο υπουργός ο αρμόδιος, ο κ. Λακκοτύπης, σε συνέντευξή του, που έγινε και εξώφυλλο, είχε πει ότι το 2015 θα πουλούμε το δικό μας φυσικό αέριο και θα το χρησιμοποιούμε για ηλεκτροπαραγωγή.

Όταν ρωτήθηκε προχθές ο Πρόεδρος από τη Χαραυγή «μα, έχει αυτή τη δέσμευση ο υπουργός», ο Πρόεδρος είπε «μα, εν την είδα, εν πρέπει να την είπε». Μα, εν' γραμμένη η μαυρογέρμη! Τέλος πάντων, έχουμε 2019, φυσικό αέριο δε φέραμε ούτε καν για ηλεκτροπαραγωγή! Πρέπει να πω ότι έδωσε μια νέα χρονολογία η κυβέρνηση για έλευση φυσικού αερίου το 2020, ούτε και αυτό θα επιτευχθεί και δε θα επιτευχθεί, διότι ακόμα είμαστε στη διαδικασία των προσφορών. Εάν πετύχει η διαδικασία, θα ολοκληρωθεί τέλος του Απριλίου, μέχρι να γίνουν τα συναφή και μέχρι να δημιουργηθεί η υποδομή -ένα πλωτό τερματικό απούργοποίησης, για να μπορεί να χρησιμοποιείται από την ΑΗΚ για παραγωγή φυσικού ηλεκτρικού ρεύματος- θα αργήσουμε πάρα πολύ.

Και εδώ θα πρέπει να πω ότι η κυβέρνηση ελέγχεται πάρα πολύ. Η κυβέρνηση ερήμην της ΑΗΚ αποφάσισε ότι η ΑΗΚ θα είναι συνέταιρος στο έργο τζιαι ότι πρέπει να βάλει το ανάλογο ποσό, που στην υπολογιζόμενη επένδυση των €300 εκατομ. είναι €43 εκατομ. Το διορισθέν διοικητικό συμβούλιο από την κυβέρνηση μας είπε ότι διαφωνεί σε δύο πράγματα με την κυβέρνηση. Πρώτον, ότι, ενώ συμφωνεί ότι πρέπει να μπει στην επένδυση -τζιαι εμείς λέμε εν' καλά να μπει η ΑΗΚ στην επένδυση- θεωρεί ότι έπρεπε να αφηθεί στην ΑΗΚ να καθορίσει τους όρους και τον τρόπο. Και είναι λογικό αυτό που λέει το διοικητικό συμβούλιο της ΑΗΚ. Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι ήρθε η κυβέρνηση τζιαι είπεν της ΑΗΚ τα €43 εκατομ. που εννά βάλει τζιαι εννά είναι 30% στο όλο έργο συνέταιρος θέλει η κυβέρνηση η ΑΗΚ να τα βάλει τωρά, χωρίς να έχουμε προσφορές, χωρίς να έχουμε έργο, χωρίς να έχουμε τίποτε, και αυτό θα βάλει πάρα πολύ μεγάλη πίεση πάνω στη ρευστότητα της ΑΗΚ. Και λέει η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, εκφράζοντας το διοικητικό συμβούλιο, «αυτό το πράγμα δεν μπορεί να γίνει, εμείς θα βάλουμε τα λεφτά, αλλά θέλουμε να τα βάλουμε ανάλογα με την εξέλιξη της επένδυσης». Ακούγοντας αυτή τη θέση, εκάμαμε τζιαι την απαραίτητη αλλαγή στη συζήτηση της επιτροπής Οικονομικών και έρχεται με αυτό τον τρόπο στον προϋπολογισμό, έτσι ώστε η ΑΗΚ ασφαλώς να συμμετέχει στην επένδυση, αλλά τα λεφτά να δίνονται ανάλογα με την εξέλιξη του έργου, όταν και εφόσον αρχίσει.

Θα κλείσω με το εξής: Βρισκόμαστε σε ένα πολύ καίριο σημείο, σε ένα μεταίχιμο σε σχέση με την ηλεκτροπαραγωγή. Η ΑΗΚ χρειάζεται να κάνει σοβαρότατες και δαπανηρές επενδύσεις, απαραίτητες όμως επενδύσεις. Η κυβέρνηση αποφάσισε να βάλει χέρι στο αποθεματικό της ΑΗΚ, να τα πάρει ως μέρος και αυτό θα στραγγάλισι την ΑΗΚ και δε θα της δώσει το δικαίωμα να κάνει τις επενδύσεις, θα μαράνει και στο τέλος θα πεθάνει και ο τομέας ο καίριος, ο στρατηγικά σημαντικός, της ηλεκτροπαραγωγής, θα καταληφθεί από τους ιδιώτες. Σε αυτή την απόφαση επίσης διαφωνεί το διοικητικό συμβούλιο της ΑΗΚ. Και όταν και εφόσον έρθει αυτό το θέμα στη Βουλή, εμείς θα βρεθούμε απέναντι και θα πολεμήσουμε αυτή την απόφαση της κυβέρνησης.

Το ΑΚΕΛ όπως πάντα θα υπερψηφίσει τον προϋπολογισμό της ΑΗΚ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παύλος Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Όταν θέλουν να αποχαιρετήσουν κάποιον σε διάφορες εταιρείες ή εν πάση περιπτώσει σε κόμματα, τον τάδε επίτιμο πρόεδρο, αισθάνομαι ότι στην ΑΗΚ και τη Cyta ουσιαστικά κάμνουμε μνημόσυνα, πριν καν διαλυθούν ή ξεπουληθούν.

Θα συνεχίσω από εκεί που έμεινε ο κ. Στεφάνου και θα πω ότι υπάρχουν δύο θέματα τα οποία θέλω να αναδείξω, για να είμαι συγκεκριμένος. Το πρώτο είναι μια σειρά από προαγωγές οι οποίες θα γίνουν το αμέσως επόμενο διάστημα και η πληροφόρηση που λαμβάνουμε ελπίζουμε να μην είναι σωστή, ότι οι ημέτεροι και πάλι και μάλιστα σε μια περίπτωση άνθρωπος ο οποίος έχει καταδικασθεί για κλοπή δημόσιου πλούτου θα πάρει την προαγωγή σε βάρος άλλου. Εγώ το καταθέτω. Και το δεύτερο είναι το εξής οξύμωρο: Η ΑΗΚ χρειάζεται φυσικό αέριο για την παραγωγή φτηνότερης ενέργειας. Ωστόσο, η ΑΗΚ θα οδηγηθεί στην ανάγκη να αγοράζει από ιδιώτες που πήραν άδεια να εισάγουν και όχι η ΑΗΚ. Είναι ένα θέμα που πρέπει να δούμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Θεοπέμπτου, για το σύντομο ιδιαίτερα.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Ένα σημαντικό κομμάτι για το οποίο έπρεπε να έχουμε άλλη λύση 'πού τη λύση που έδωσαν στην ΑΗΚ τζιαι στη ΡΑΕΚ είναι οι χρεώσεις του ηλεκτρισμού. Επεράσαμεν ένα δύσκολο χειμώνα, ο κόσμος πιάνει λογαριασμούς τους οποίους δεν μπορεί να πληρώσει, γιατί είναι ψηλοί. Και γιατί είναι ψηλοί, Πρόεδρε; Επειδή είχαμε την Οδηγία που έπρεπε να ανακτάς το κέρδος τζιαι, αντί να κάμουμε τούτο που κάμαμε στο νερό, όπου πηγαίνουμε τζιαι για λόγους περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς βάζουμε χαμηλή χρέωση στις πρώτες καταναλώσεις τζιαι υψηλή χρέωση στις μεγάλες καταναλώσεις, στην περίπτωση του ηλεκτρισμού εβάλαμε μια κατανάλωση, είτε είναι πολλά είτε είναι λίγα. Με τούτο τον τρόπο ο φτωχός ο κόσμος δυσκολεύεται να πληρώσει τους ψηλούς λογαριασμούς, ιδιαίτερα μετά 'πού ένα δύσκολο χειμώνα, που είσιεν πολύ κρύο, πολλές νύχτες κρύου.

Το δεύτερο κομμάτι είναι οι ρύπτοι. Έχουμε πρόβλημα με τις εκπομπές αερίου του θερμοκηπίου και έχουμε και πρόβλημα με τις εκπομπές μηχανών μεγάλης καύσης. Ε, δεν έπρεπε να έχουμε τούτα τα προβλήματα και τα έχουμε, επειδή εμείναμε πίσω στις ΑΠΕ. Έπρεπε η κάθε στέγη στην Κύπρο να έχει φωτοβολταϊκά, έπρεπε να βάλλουν τα κυβερνητικά κτίρια, έπρεπε να βάλλουν τα σχολεία, έπρεπε να είναι υποχρεωτικό σε κάθε καινούριο κτίριο που κτίζεται να βάλλουμε ΑΠΕ, έπρεπε να έχουμε ΑΠΕ από τα απόβλητα των σπιθκιών, τα οικιακά απόβλητα να τα συλλέγουμε. Έσιει πολλά πράματα που έπρεπε να κάμουμε, δεν τα κάμαμε, ούτε ΑΠΕ ούτε εξοικονόμηση, και καταλήξαμε να είμαστε δαμαί. Τζιαι θέλω να πω ότι θα συνεχίσουμε να πληρώνουμε τους ρύπτους έτσι όπως πάμε και του χρόνου και τον επόμενο χρόνο οι τιμές των ρύπτων θα εκτοξευθούν και διερωτώμαι ποιο σπίτι θα αντέχει τούτες τις χρεώσεις τις οποίες ετοιμάζονται να μας βάλουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δυστυχώς, προκαλούμαστε συνέχεια από το ΑΚΕΛ και θέλει να πάρει και σκληρές απαντήσεις νομίζω, ίσως εν' τούτη τζιαι η επιδίωξη. Λέει το ΑΚΕΛ ότι πολιτικές αποφάσεις αύξησαν τις τιμές του ρεύματος. Ε, ξέρω, ναι, μία περίπτωση πολιτικών ενεργειών ή αδράνειας που εκτόξευσε τις τιμές του ρεύματος στην Κύπρο τζιαι τούτο ήταν η μεγαλύτερη συμβατική έκρηξη που έγινε στον πλανήτη και εμπήκε χαράτσι στους πολίτες, για να μπορέσει να επιβιώσει η ΑΗΚ, γιατί ανατινάξαν το!

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Μα, εν' δωρεάν; Σωστά είτε ο κ. Στεφάνου, πληρώνουν το κόστος οι πολίτες. Ε, πώς θα φτηνύσει το ρεύμα, εάν κάνουμε ένα σωρό τέτοιες επενδύσεις; Γιατί το ταμείο ΑΠΕ θέλει

€45 εκατομ.; Πόθεν τα παίρνουμε; Φτηνύζουν οι ΑΠΕ, αλλά θέλει χρόνο ακόμα. Δεν πρέπει να βιαστούμε σε τέτοιο βαθμό, γιατί έν' πάνω που εννά παν οι τιμές του ρεύματος, αν τα κάμει η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Το φυσικό αέριο. Πρέπει να γίνουν προσφορές. Αν λαμβάνονταν κάποιες αποφάσεις, ήταν να πάει πάνω πάλε...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι κάμνετε συνεννόηση για το παρακάτω με την εισήγηση που σας έκαμα, αλλά πάλι μιλάτε πιο σιγά μεταξύ σας.

Απολογούμαι, διότι εγώ φταίω, για να δημιουργήσω τούτη τη φασαρία.

Κύριε Κουλλά, συνεχίστε.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Μπαίνει ένα κριτήριο για το φυσικό αέριο, εν υπάρχει μαγικός τρόπος να έρθει στην Κύπρο, χρειάζονται ειδικές μονάδες, ειδικές υποδομές. Και λέμε μόνο εάν είναι βέβαιο ότι εννά μειωθεί η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος πρέπει να έρθει και πολύ σωστά.

Και κάτι τελευταίο, με τα αποθεματικά. Αν υπάρχουν αποθεματικά €1 δις και σε ποιους ανήκουν. Ποιοι πλήρωσαν αυτά τα χρήματα δηλαδή και δημιουργήθηκαν τόσα αποθεματικά €1 δις; Οι πολίτες. Ε, δεν πρέπει να τους επιστρέψουμε και κάτι πίσω;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Απλώς, να πούμε, εξ αφορμής του συγκεκριμένου προϋπολογισμού, τη δική μας θέση όσον αφορά την ΑΗΚ, γιατί πράγματι το διοικητικό συμβούλιο που παρουσίασε τον προϋπολογισμό ήρε υποστήριξη στα όσα έλεγε 'πού την αντιπολίτευση αντί από την κυβέρνηση. Τζαι πρέπει να φύει το μήνυμα προς την κυβέρνηση ότι οποιαδήποτε σχέδια έχει, είτε για τη Cyta είτε για την ΑΗΚ, πρέπει να κάμει δεύτερες σκέψεις, διότι δε θα μπορέσει να τα επιβάλει με τον τρόπο που σκέφτεται. Ναι, βεβαίως να ανοίξει η αγορά, αλίμονο, παλεύουμε για τούτο του ηλεκτρισμού, να υπάρξει υγιής ανταγωνισμός, να μην υπάρχει μονοπώλιο μεν, αλλά εμείς θέλουμε τον ημικρατικό οργανισμό που λέγεται ΑΗΚ να είναι ισχυρός σε αυτή τη νέα τάξη πραγμάτων και όποιες κινήσεις έχουν στόχο να κάμουν, για να μην είναι τόσο ισχυρός στην ένταξη πραγμάτων, όσο μας αφορά, δε θα αφήσουμε να προχωρήσουν.

Αυτά ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Γιατί είναι ψηλές οι τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος στην Κύπρο; Γιατί ήταν υψηλά τα κόστη της κρατικής τηλεόρασης; Γιατί ήταν ακριβή η τηλεφωνία; Γιατί είχαμε δημιουργήσει όλοι μαζί ένα υδροκέφαλο κράτος και έπρεπε να επιβάλουμε φορολογίες, για να μπορέσουμε να το συντηρήσουμε. Αυτή είναι η αλήθεια. Και επειδή δε θέλαμε να αυξήσουμε τον φόρο εισοδήματος, είπαμε «βάλτε τα ως έμμεσες φορολογίες είτε στο ρεύμα το μονοπωλιακό είτε στην τηλεφωνία τη μονοπωλιακή είτε στην κρατική τηλεόραση», για να μπορέσουμε να αντέξουμε τους προϋπολογισμούς, το κόστος που εμείς δημιουργήσαμε μέσα από την πελατειακή σχέση και χρησιμοποιώ το πρώτο πληθυντικού. Αυτή είναι η μόνη αλήθεια. Χρεώναμε τους πολίτες, για να έχουμε αρκετούς υπαλλήλους στο κράτος μέσα από την πελατειακή σχέση, για να έχουμε αρκετούς υπαλλήλους στους ημικρατικούς οργανισμούς μέσα από την πελατειακή σχέση και ούτω καθεξής.

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Κύριε Πρόεδρε,

Το περιβάλλον στοιχίζει, έτσι; Και τα πράσινα συμφέροντα ανά το παγκόσμιο, αλλά και στην Κύπρο άρχισαν να βασιλεύουν. Θα συμφωνήσω απόλυτα με τον κ. Θεοπέμπτου, που είπε ότι θα έπρεπε, αν είχαμε τη γνώση ενωρίς -στερνή μου γνώση να σε είχα πρώτα- αντί να πάμε στα μεγάλα πάρκα των επιχειρηματιών,

είτε αυτά ήταν αιολικά είτε αυτά ήταν ξέρω 'γώ θερμοδυναμικά ή φωτοβολταϊκά κ.λπ., ο κάθε πολίτης να έβαζε με βάση το net metering, το οποίο ανακάλυψαν στην πορεία, πηγή ενέργειας το σπίτι του. Και πιο χαμηλό ρεύμα θα πλήρωνε και δε θα καταστρέφαμε φυσικό περιβάλλον.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου να απαντήσει στον κ. Κυπριανού ή στον κ. Κουλλά, σε όποιον θέλει.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα ειλικρινά είναι η μέρα που με εμπνέει ο Στέφανος!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Ε, αφού όπου σηκώσουμε πέτρα είσαι 'πού κάτω!

(Γέλια)

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ε, ναι, γιατί όντως ήταν πολύ μελετημένος και σε αυτό το θέμα. Με τις διάφορες ταρίφες για τις ΑΠΕ που 'γοράζει η ΑΗΚ απόλυτα σωστός και διαβασμένος και έχει και λόγο γιατί ήταν διαβασμένος, διότι έν' τα συμβόλαια του φίλου μου του Σουλκιώτη τότε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τελειώσατε; Μάλιστα.

Ωραία!

Δεύτερη ανάγνωση.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν ξέρω αν θέλετε να τελειώσετε, έχω ένα θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, να τελειώσει το θέμα τούτο και μετά, κύριε Λουκαΐδη.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων ύψους €1.312.624.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

Κατάργηση θέσεων. Άρθρο 6.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 7.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 8.

Απαγόρευση προσλήψεων εκτάκτων υπαλλήλων και πρόσθετου έκτακτου προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 9.

Απαγόρευση σύναψης σύμβασης ή συμφωνίας για σκοπούς παροχής άτοκου δανείου για απόκτηση ιδιωτικού οχήματος από το προσωπικό της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Άρθρο 10.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 11.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 12.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 13.

Απαγόρευση αντικατάστασης υπαλλήλων που αποχωρούν. Άρθρο 14.

Απαγόρευση αντικατάστασης ωρομίσθιου προσωπικού που αποχωρεί. Άρθρο 15.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 16.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα έξι ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ και δύο αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα επτά ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαστε λίγο πριν από τις 6.00 μ.μ. Δεν μπορώ να πω ότι δεν είμαστε παραγωγικοί και σίγουρα είμαστε ομιλητικοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και έχετε και κέφια, καταλαβαίνω το και τώρα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επειδή εκάμαμε διάλειμμα και ανανεωθήκαμε, έχουμε διάθεση αρκετή, όμως είναι σχεδόν 6:00 μ.μ., οπότε η εισήγηση, μετά και από κάποια διαβούλευση, είναι να διακόψουμε τη συνεδρία για την ερχόμενη Παρασκευή με μόνο ένα θέμα εξαίρεση, επειδή υπήρξε η παράκληση από πλευράς του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Και επειδή αντιλαμβάνομαι συνεχίζει να υφίσταται αυτή η παράκληση, να το συζητήσουμε σήμερα, διότι θα απουσιάζει την άλλη βδομάδα, όπως ενημερώθηκα, να δούμε αυτό το θέμα, έστω και αν είναι πιο πίσω στην ατζέντα. Να δούμε το ΡΙΚ και να ολοκληρώσουμε τη συνεδρία και όλα τα επόμενα θέματα να πάνε την ερχόμενη Παρασκευή. Αν γίνεται αποδεκτό, νομίζω, γιατί έχει θέματα τα οποία χρήζουν συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει κάποιον που έχει ένσταση; Βασικά, ήταν η εισήγηση που σας έκαμα προηγουμένως και φαίνεται ότι, όπως έλεγαν κάτι παλιοί του ΑΚΕΛ, αποδεικνύει η ζωή ότι καλά κάμνουμε. Να συζητήσουμε, εφόσον υπάρχει αυτή η απαίτηση και υπάρχει και ένας συμβιβασμός, μόνο το ΡΙΚ και όλα τα άλλα να αναβληθούν για την άλλη Παρασκευή, η ώρα 11:00 π.μ. Όσοι διευθέτησαν επιτροπές να προσπαθήσουν να τελειώσουν 10:45.

Το λοιπόν, προχωρούμε τώρα στο ΡΙΚ, που είναι ο αριθμός 13, αν δεν κάνω λάθος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Το 20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Πάμε στο υπ' αριθμόν 20 θέμα. Να το διευθετήσουν και μέσα το σύστημα. Πάμε στο υπ' αριθμόν 20 θέμα, που είναι ο προϋπολογισμός του ΡΙΚ. Είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €34.360.000 και δαπάνες ύψους €34.360.000.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούπας	Αντρέας Καυκαλιάς
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ).

Ο προϋπολογισμός του ΡΙΚ για το οικονομικό έτος 2019 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €34.360.000 και συνολικά έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από κρατική χορηγία (€33.260.000) και από άλλες δραστηριότητες (€1.100.000).

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του ΡΙΚ για το έτος 2019 αφορούν δαπάνες για το μόνιμο προσωπικό (€13.956.500), γενικά έξοδα και υπηρεσίες (€1.595.000), έξοδα προγραμμάτων (€14.992.500), συντήρηση και λειτουργία μηχανημάτων και άλλων εγκαταστάσεων (€1.916.000), κεφαλαιουχικές δαπάνες (€850.000), καθώς και μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€240.000).

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων θέματα που αφορούν τα ακόλουθα:

1. Το εργασιακό καθεστώς, καθώς και το νέο οργανόγραμμα υπαλλήλων του ιδρύματος.
2. Το έλλειμμα στο Ταμείο Συντάξεων του ΡΙΚ.
3. Η απεξάρτηση της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης από εμπορικές δραστηριότητες, καθώς και η συζήτηση της κρατικής χορηγίας προς το ίδρυμα, γεγονός τα οποία ενδεχομένως να οδηγούν σε αυξημένη πολιτική εξάρτηση του ιδρύματος από την εκάστοτε κυβέρνηση.
4. Το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που παρέχεται σε υπαλλήλους του ιδρύματος.

Σημειώνεται ότι με επιστολή του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΡΙΚ, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2019, η επιτροπή έλαβε ενημέρωση τόσο για τα πιο πάνω όσο και για άλλα θέματα τα οποία είχαν εγερθεί κατά την εν λόγω συνεδρία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΡΙΚ για το έτος 2019.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, η επιτροπή με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Νεοφύτου και ο κ. Παπαδόπουλος μόνο. Μάλιστα, έν' καλό τούτο.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολλές φορές είπα από αυτό το βήμα ότι θέλουμε μια κρατική ραδιοτηλεόραση τύπου BBC, ένα μικρό BBC.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μιλά μόνο για Brexit δηλαδή!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Στην πληροφόρηση, στην εγκυρότητα, στη σοβαρότητα. Ένα κρατικό ίδρυμα που να προάγει τον πολιτισμό μας, τα ήθη, τα έθιμα, τις παραδόσεις μας και όχι έναν ακόμα σταθμό στον ανταγωνισμό του ποιος θα παρουσιάζει παραπάνω σαπουνόπερες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ίσως να είναι και ένας από τους λόγους για το ότι δε μας μεταδίδει από μία ώρα και μετά, διότι έχει άλλες προτεραιότητες.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν μπορούμε και πολλές φορές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι είναι. Τώρα δε μεταδίδει το ΡΙΚ, έχει αρκετή ώρα που δε μεταδίδει. Ξέχασα να σας το πω, για να μιλάτε λιγότερο. Συγγνώμη, κύριε Νεοφύτου, απολογούμαι.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πολλές φορές με αυτά τα επιχειρήματα καταψηφίσαμε τον προϋπολογισμό. Όντως, τα προηγούμενα χρόνια ψηφίσαμε τον προϋπολογισμό, εκτιμώντας ότι κάτι θα άλλαζε. Δυστυχώς, τα πράγματα όχι μόνο δε βελτιώθηκαν, αλλά χειροτέρευσαν και αυτό είναι ένα μήνυμα και προς το συμβούλιο και προς τη διεύθυνση: Δεν πρόκειται να ψηφίζουμε λεφτά του φορολογουμένου, για να μετατρέπουν τον ρόλο μιας κρατικής ραδιοτηλεόρασης σε ένα ίδρυμα σαπουνόπερας.

Δεύτερον, αντί τόσο καιρό οι ανισότητες, που ήταν θέμα αυτού του σώματος, μεταξύ των εργαζομένων στο ΡΙΚ να διορθωθούν και να έρθουν προτάσεις, δημιουργούνται τώρα άλλες κατηγορίες εργαζομένων που δημιουργούν περισσότερες ανισότητες.

Για αυτούς τους λόγους εμείς θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ με σαφέστατο το πολιτικό μας μήνυμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ξεκινήσω πρώτα με το ζήτημα που αφορά τις διαφημίσεις στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, καθώς εμείς θα υπερψηφίσουμε τροπολογία που έχει καταθέσει το ΑΚΕΛ και θα εξηγήσω τον λόγο. Θεωρούμε ότι, αν η πρόθεση είναι να μειωθούν οι διαφημίσεις, αλλά θα αυξάνονται οι δαπάνες στο ΡΙΚ, για να καλυφτεί η απώλεια των διαφημίσεων, αυτό σημαίνει ότι απλά με έναν έμμεσο τρόπο επιδοτούμε τα ιδιωτικά κανάλια. Εάν πραγματικά η κυβέρνηση θεωρούσε ότι δε θα έπρεπε το ΡΙΚ να παίρνει διαφημίσεις, θα έπρεπε οι δαπάνες να μειωθούν κατ' αντίστοιχο ποσό και όχι να προστεθούν δαπάνες σε αυτόν τον προϋπολογισμό.

Έρχομαι τώρα στην ουσία, που είναι το ζήτημα της ψήφισης του προϋπολογισμού. Ομολογώ ότι, εντάξει, δηλώνω την έκπληξή μου για αυτά που έχει αναφέρει προηγουμένως ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, όχι επειδή θα καταψηφίσουν τον προϋπολογισμό, αλλά επειδή στην ουσία λέει αυτά που εμείς

λέμε εδώ και τέσσερα χρόνια, που εμείς καταψηφίζουμε τον προϋπολογισμό του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου εδώ και τέσσερα χρόνια, γιατί αυτό που διαπιστώνουμε καθημερινά είναι μια κακοδιαχείριση, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στη μη ανάληψη πρωτοβουλιών για τον εξορθολογισμό του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

Θέλω να υπενθυμίσω και να σημειώσω ότι εδώ και πέντε χρόνια υπάρχει στα συρτάρια της διεύθυνσης, του διοικητικού συμβουλίου μάλλον του ιδρύματος σχετική μελέτη εμπειρογνομόνων, που η ίδια η διεύθυνση και το διοικητικό συμβούλιο είχαν διορίσει, για να τους συμβουλευθούν πώς μπορούν να βελτιώσουν τα οικονομικά δεδομένα του ιδρύματος. Αυτή η μελέτη παραμένει στα συρτάρια. Όχι μόνο δεν έχει υλοποιηθεί ποτέ, όχι μόνο προβλέπει τη μείωση του αριθμού του προσωπικού, αλλά έχει αυξηθεί ο αριθμός του προσωπικού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου τα τελευταία πέντε χρόνια με αδιαφανείς διαδικασίες, με περιεργές συμβάσεις, που δεν υπήρχαν στο παρελθόν.

Για όλους αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, θα υπερψηφίσουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ και θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να παρουσιάσω τις τροπολογίες μας. Με έχει καλύψει σε μεγάλο βαθμό ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ, ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος, ως προς τη μια τροπολογία που έχουμε καταθέσει και αφορά το πακέτο των διαφημίσεων. Υπάρχει και μια δεύτερη τροπολογία, μέσα από την οποία θελήσαμε, ψάχνοντας ενδελεχώς και επισταμένα τον προϋπολογισμό, να στείλουμε ένα σαφές μήνυμα προς τη διεύθυνση, τη διοίκηση του ΡΙΚ, αλλά και προς την ίδια την κυβέρνηση, η οποία δεν είναι άμοιρη ευθυνών για την απουσία της απαιτούμενης αντικειμενικότητας και αμεροληψίας από πλευράς του ιδρύματος σε ό,τι αφορά στην ίση κάλυψη των πολιτικών δυνάμεων. Είναι και αυτή η τροπολογία κατατεθειμένη και ελπίζω ότι θα τύχει στήριξης.

Βεβαίως, είναι με έκπληξη που έχω ακούσει τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου να λέει ότι θα καταψηφίσει έναν προϋπολογισμό ενός οργανισμού για τον οποίο η κυβέρνησή τους έχει την ευθύνη, την αποκλειστική ευθύνη διαχείρισης και τον οποίο, αν αντιλαμβάνομαι σωστά, έχοντας υπόψη και την τοποθέτηση των φίλων του Δημοκρατικού Κόμματος, οδηγούμε σε κλείσιμο, από την ώρα που θα καταψηφιστεί ο προϋπολογισμός του.

Εγώ θέλω να ξεκαθαρίσω ότι με κανέναν τρόπο δε μας βολεύει το κλείσιμο του ΡΙΚ. Ξεκάθαρα δεν πιστεύω ότι θα εξυπηρετήσει και τη χώρα το κλείσιμο του ΡΙΚ. Αυτό που απαιτείται είναι η διόρθωση του ΡΙΚ και ο σωστός προσανατολισμός του, ώστε να υπηρετεί σωστά τον ρόλο που του ανατέθηκε από την πολιτεία. Αν υπήρχε κάποιος που θα έπρεπε να προβληματιστεί για την καταψήφιση του προϋπολογισμού εξαιτίας του λόγου που είπα προηγουμένως, προφανώς είναι το ΑΚΕΛ ως το βασικότερο κόμμα της αντιπολίτευσης, αλλά δεν έχουμε την πολυτέλεια να συμπεριφερθούμε ανεύθυνα. Αυτοί που κυβερνούν και έχουν την ευθύνη φαίνεται ότι έχουν και την πολυτέλεια να συμπεριφέρονται, επιτρέψτε μου να πω, ανεύθυνα, εκτός και αν είναι αυτός ο σκοπός: Να κλείσουμε το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, διότι θα είναι βολικότερο το ραδιοτηλεοπτικό τοπίο με τους υπόλοιπους ιδιωτικούς σταθμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι το ΡΙΚ είχε και εξακολουθεί να έχει αρκετά προβλήματα. Τουλάχιστον τα τρία χρόνια που είμαι στη Βουλή ζητούμε να έρθει ένα οργανόγραμμα αυτού του οργανισμού. Είναι ο τρίτος χρόνος που δεν κατάφεραν ακόμα να παρουσιάσουν ένα οργανόγραμμα και όσοι γνωρίζουν τι μπορεί να είναι ένα οργανόγραμμα σε έναν οργανισμό ξέρουν ότι είναι η καρδιά που καταγράφει ακριβώς τη θέση του κάθε εργαζομένου, τις αρμοδιότητες, σε ποιον αναφέρεται και πώς καταγράφονται οι διαδικασίες, οι διεργασίες που διέπουν τη λειτουργία του.

Όμως, την ίδια ώρα είναι και ένας οργανισμός ο οποίος ταλαιπωρήθηκε όπως όλοι οι ημικρατικοί οργανισμοί, διότι ειπώθηκαν πάρα πολλά τις προηγούμενες ώρες για την ανάγκη εκσυγχρονισμού τους. Είναι ένας ημικρατικός οργανισμός, ναι, που κομματικά οι εκάστοτε κυβερνώντες τον ταλαιπώρησαν. Για αυτό, αν αναζητούν κάποιοι ευθύνες για τη σημερινή κατάσταση, νομίζω καλύτερα να κοιτάζουν στον καθρέφτη και όχι να τις αναζητούν αόριστα προς άλλες κατευθύνσεις.

Εμείς θα υπερψηφίσουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ, γιατί θεωρούμε ότι εξυπηρετεί μια ανάγκη που υπάρχει, ώστε να μη γίνει αυτό που είπε προηγουμένως ο κ. Παπαδόπουλος, δηλαδή με έναν έμμεσο τρόπο ουσιαστικά να επιδοτηθούν οι ιδιωτικοί οργανισμοί οι τηλεοπτικοί. Θα υπερψηφίσουμε και τον προϋπολογισμό, γιατί θεωρούμε ότι αυτή τη στιγμή δεν είναι η λύση να δημιουργηθούν άλλα προβλήματα σε έναν οργανισμό που μπορεί να έχει πολλά προβλήματα, αλλά πίσω από τους αριθμούς του προϋπολογισμού που έχουμε

μπροστά μας βρίσκονται εργαζόμενοι, έτσι θα λειτουργήσουμε υπεύθυνα, θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό και ως καταψηφιστεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου, διότι, κύριε Στεφάνου, δε θα μιλήσετε τώρα, αφού μίλησε προηγουμένως ο κ. Λουκαΐδης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα απλά να υπενθυμίσω ότι στην Αγγλία κάθε υποστατικό πληρώνει 150 λίρες το χρόνο TV license. Εάν θα εφαρμόσουμε και εμείς στην Κύπρο τούτο το σύστημα, με 400 000 υποστατικά που υπάρχουν μιλούμε για έναν προϋπολογισμό των €60 εκατομ. τον χρόνο και όχι έναν προϋπολογισμό των €34 εκατομ. τον χρόνο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς θα ήμασταν οι τελευταίοι που θα λέγαμε ότι το ΡΙΚ δεν έχει προβλήματα σε όλα τα επίπεδα. Στην αντικειμενικότητα; Σε πρόσφατη συνάντηση που κάναμε με το διοικητικό συμβούλιο το προηγούμενο, πριν να διοριστεί το καινούριο, παρουσιάσαμε αριθμητικά και ποιοτικά στοιχεία πώς από τον καιρό που ανέλαβε αυτή η κυβέρνηση -είναι στον έβδομο χρόνο αυτή η κυβέρνηση- πώς μεταποπίστηκε η προβολή σε σχέση με προηγούμενες κυβερνήσεις και πώς η μετατόπιση ήταν υπέρ αυτής της κυβέρνησης. Θα φτάσουμε, αν δε φτάσαμε, στην εποχή που ξεκίναν το δελτίο ειδήσεων και ελάλεν «ο κ. Πρόεδρος» και ετέλειωνε με το «καληνύχτα, κύριε Πρόεδρε» και επαναλαμβάνω ότι αυτό το πράγμα το έχουμε τεκμηριώσει με συγκεκριμένη μελέτη. Έχουμε σοβαρότατες ενστάσεις για το πώς η δημόσια ραδιοτηλεόραση λειτουργεί προς τη κατεύθυνση της προώθησης κουλτούρας, στην προώθηση όλων εκείνων των ζητημάτων που θα πρέπει μια δημόσια ραδιοτηλεόραση να προωθεί, που δεν μπορεί να το κάνει η ιδιωτική ραδιοτηλεόραση και δεν πρόκειται να το κάνει, διότι η ιδιωτική ραδιοτηλεόραση ψάχνει τηλεθέαση, διαφήμιση, λεφτά.

Η δημόσια ραδιοτηλεόραση έχει και κώδικες, έχει αποστολή και εμείς έχουμε απαιτήσεις 'πού τη δημόσια ραδιοτηλεόραση, τις οποίες κάθε φορά θέτουμε, όταν ερχόμαστε και υπερψηφίζουμε τον προϋπολογισμό. Αλλά πραγματικά με ξενίζει. Όταν τον περασμένο Δεκέμβρη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκοβε τη βασιλόπιτα στο ΡΙΚ και είπε: «Επειδή όλα τα κόμματα υπερψηφίζετε ομόφωνα τον προϋπολογισμό, αυτό το εκλαμβάνω ότι λίγο πολύ είσαστε όλοι ευχαριστημένοι που τον ψηφίζετε.», πράγμα που δεν ισχύει βεβαίως, αλλά ρωτώ: Η κυβέρνηση επτά χρόνια τι έκανε, για να λύσει όντως τα προβλήματα τα σοβαρά που υπάρχουν στη στελέχωση, στους εργαζομένους δύο, τριών και τεσσάρων κατηγοριών; Μα, έν' εφτά χρόνια που κυβερνάτε! Έν' δικά σας τα διοικητικά συμβούλια τα τελευταία χρόνια! Έν' δικός σας τζι ο διευθυντής! Εάν λοιπόν έρχεστε τώρα και λέτε εννά καταψηφίσετε -δικαιώμά σας- να βγείτε και να κάνετε κριτική στην κυβέρνησή σας, που όλα αυτά τα χρόνια δεν έκαμε τίποτε. Και όχι μόνο δεν έκαμε τίποτε· ουσιαστικά υποβίβασε και τον ρόλο της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης. Εμείς, κάθε φορά που υπερψηφίζουμε τον προϋπολογισμό, έχουμε πολλή κριτική να κάμουμε. Και τώρα θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό με πολλή κριτική.

Θέλω να κλείσω με το εξής: Σκεφτήκαμε τωρά τους φορολογούμενους πολίτες! Καλά, η πρόταση, η απόφαση της κυβέρνησης ποια είναι; Να φορτώσει τζι άλλο βάρος εις τους φορολογούμενους πολίτες, ακόμα δκυόμισι εκατομμύρια, για να κόψει τη διαφήμιση 'πού το ΡΙΚ! Ε, εννά πρέπει να αποφασίσουμε τζιαι να κρατούμε ένα μέτρο. Τους φορολογούμενους πολίτες τους σκεφτόμαστε, ανάλογα με το τι μας συμφέρει; Το να απαγορεύσουμε τη διαφήμιση στο ΡΙΚ είναι έμμεση χρηματοδότηση των ιδιωτικών ραδιοσταθμών, ραδιοτηλεοπτικών σταθμών, είναι παιχνίδι της κυβέρνησης με καναλάρχες. Αλλά και αυτό που κάνουν τώρα, «να καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό της ραδιοτηλεόρασης», ποιος τελικά θα έχει κέρδος απ' αυτή την υπόθεση; Ασφαλώς πάλε τα ιδιωτικά κανάλια.

Δεν πείθετε, αγαπητοί φίλοι. Εμείς θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, παρότι χωρίς διαταγμό θα 'λεγα ότι θα ήμασταν οι πρώτοι που θα δικαιολογούμασταν να καταψηφίσουμε, αλλά, επειδή σεβόμαστε, θέλουμε και θα επιδιώξουμε να προωθηθεί ο ρόλος της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης. Θα συνεχίσουμε με την κριτική μας στάση να υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο τελευταίος ομιλητής είναι ο κ. Ευσταθίου.

(Αστειευόμενος)

Δε θα δώσω σε άλλον τον λόγο, διότι μπορεί να τον ζητήσει ο κ. Μάριος Μαυρίδης τζαι, επειδή ξέρω τι θα πει αν ζητήσει τον λόγο, να μείνουμε δαμαί!

(Γέλια)

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Ακούγοντας τον αγαπητό μου Στέφανο, θέλω να διαφωνήσω μαζί του ως προς το ότι... Μάλλον, η πρώτη που θα έπρεπε να καταψηφίσει τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ θα ήταν η ΕΔΕΚ. Είναι διαχρονικές οι ενστάσεις μας για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί δυστυχώς η δημόσια ραδιοτηλεόραση και ιδιαίτερα στην κοιλτούρα της αποεθνοποίησης και του κοσμοπολιτισμού α λα αμερικέν, το οποίο εδώ και πάρα πολλά χρόνια επιδιώκει να εισάγει στην Κύπρο, πέραν βεβαίως του αποκλεισμού της άλλης φωνής, όπως έχει περιγραφεί προηγουμένως. Όμως, έχοντας υπόψη ότι η δημόσια ραδιοτηλεόραση στην Κύπρο, παρά το γεγονός ότι έχει ξεφύγει από τον ρόλο της, κινδυνεύει από μία κατάσταση πραγμάτων, την οποία έχουμε διαπιστώσει σήμερα με την πρόθεση του κυβερνώντος κόμματος να καταψηφίσει, θα ψηφίσουμε κριτικά και εμείς τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ, μόνο και μόνο για να διατηρηθεί ένας διάλογος, ένας δημόσιος διάλογος για το ότι αυτή η ραδιοτηλεόραση που θέλουμε να ονομάζουμε «δημόσια» πρέπει επιτέλους να ανταποκριθεί στον ρόλο και στον σκοπό της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε τώρα με τις τροπολογίες. Να μπαίνουν με τη σειρά, για να γίνεται ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο Κεφάλαιο 02-Άρθρο 220.01-Αντιμισθία προέδρου και μελών (€31.000), ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε τώρα για την τροπολογία ΑΚΕΛ-ΔΗΚΟ. Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι δύο ψήφοι υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, δεκαεννέα ψήφους εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η δεύτερη προτεινόμενη τροπολογία είναι της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για δημιουργία νέου άρθρου 22 στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό ως ακολούθως:

«Δέσμευση ποσού ύψους δύο εκατομμυρίων και πεντακοσίων

22. Από το σύνολο των προϋπολογισθεισών δαπανών ύψους €34.360.000, ποσό ύψους δύο εκατομμυρίων και πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (€2.500.000), το οποίο κατανέμεται στα κονδύλια του προϋπολογισμού από την κρατική χορηγία ως αντιστάθμισμα απολεσθέντων εσόδων από διαφημίσεις, δεσμεύεται, ώστε, προτού

χιλιάδων ευρώ
(€2.500.000),
κατανεμηθέντος στα
κονδύλια του
προϋπολογισμού.

διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της:

Νοείται ότι από την ως άνω δέσμευση εξαιρούνται όλα τα κονδύλια που αφορούν μισθούς, συντάξεις και άλλα ωφελήματα του μόνιμου προσωπικού, των συνεργατών ορισμένου χρόνου και των συνεργατών αορίστου χρόνου:

Νοείται περαιτέρω ότι για την εκάστοτε ζητούμενη αποδέσμευση είτε του συνόλου του είτε μέρους του ως άνω αναφερόμενου ποσού όπως αυτό κατανέμεται και/ή θα κατανεμηθεί στα κονδύλια του προϋπολογισμού κατατίθεται ενώπιον της επιτροπής η μέχρι του χρονικού σημείου της ζητούμενης αποδέσμευσης κατάσταση είσπραξης και κατανομής των προϋπολογισθέντων εσόδων στα αντίστοιχα κονδύλια του προϋπολογισμού.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαοκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή, και αυτή η τροπολογία εγκρίνεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου ποσού ύψους €34.360.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 5.

Εναλλαξιμότητα. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων για την κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 8.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 9.

Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή. Άρθρο 10.

Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία. Άρθρο 11.

Επιδόματα, αποζημιώσεις, οικονομικά ωφελήματα. Άρθρο 12.

Τρόπος υπολογισμού ωφελημάτων και αποζημιώσεων. Άρθρο 13.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 14.

Αμοιβή συνεργατών. Άρθρο 15.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 16.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 17.

Χρήση μηχανοκίνητων οχημάτων. Άρθρο 18.

Προκαταβολή για αγορά ιδιωτικού μηχανοκίνητου οχήματος. Άρθρο 19.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 20.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 21.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ, είκοσι τρεις εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τρεις ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και μία αποχή, τα άρθρα απορρίπτονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαεπτά ψήφοι υπέρ, είκοσι τέσσερις εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τέσσερις ψήφους εναντίον, δεκαεπτά ψήφους υπέρ και μία αποχή, το νομοσχέδιο καταψηφίζεται*.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ευθύμιο Δίπλαρο)

Συγγνώμη; Όι, ρε παιδιά! Εν γίνεται! Αφού το συμφωνήσαμε, εν ξαναστρεφόμαστε πίσω!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ήταν απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και, Ευθύμιε, περίμενε να δεις τι θα γίνει παρακάτω. Μη νομίζεις ότι εννά φύεις σε πέντε λεπτά! Τώρα να δεις, έχουμε ακόμα, αν προβλέπω σωστά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Έχουμε Κεφάλαιο Τέταρτο ακόμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε Κεφάλαιο Τέταρτο...

Τα θέματα με τους αριθμούς 36 και 37 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία μόνο.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Έχει ήδη γίνει.

Η κ. Μαύρου θέλει τον λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Πολύ σύντομα.

---

* **Υπέρ:** ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Μιχάλης Γιωργάλλας (Αλληλεγγύη), Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.
Εναντίον: ΔΗΣΥ, Νίκος Κέττηρος (ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις), ΔΗΚΟ.
Αποχή: Πρόεδρος Βουλής (Αλληλεγγύη).

Βλέπω την πρόταση νόμου που έχουν καταθέσει οι συνάδελφοι Γιώργος Γεωργίου, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Γιώργος Κάρουλλας, Ονούφριος Κουλλά, Μάριος Μαυρίδης, Μαριέλλα Αριστείδου για τα Επαρχιακά Κτηματολογικά Γραφεία Αμμοχώστου και Κυρηνείας. Γνωρίζω το θέμα και ότι αφορά βασικά τους πρόσφυγες, αλλά δεν είναι σωστό να βλέπουμε τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν τμήματα του κράτους αποσπασματικά. Εισηγούμαι λοιπόν, αντί στην επιτροπή Προσφύγων, να πάει στην επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση γι' αυτό ή άλλη άποψη; Νομίζω είναι σωστή η εισήγηση της προέδρου της επιτροπής Εσωτερικών να πάει στην επιτροπή Εσωτερικών.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Καμία ένσταση να πάει στην επιτροπή Εσωτερικών, με μία παράκληση. Επειδή η επιτροπή Εσωτερικών έχει πολύ μεγαλύτερο όγκο εργασιών από την επιτροπή Προσφύγων...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν έχει.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είμαι σίγουρος ότι η πρόεδρος θα του δώσει την προτεραιότητα που πρέπει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αβέρωφ, σας λέω ότι η επιτροπή Εσωτερικών έχει φτάσει σε στάδια τα οποία... έθθα έχει νομοθετήματα σε λίγο και γι' αυτό να τους συγχαρούμε!

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.515, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η κυπριακή μαρωνίτικη αραβική γλώσσα ή αλλιώς “sanna” θεωρείται γηγενής γλώσσα της Κύπρου, αφού ομιλείται μόνο στην Κύπρο. Πρόκειται συγκεκριμένα για μία μορφή καθαρά αραβικής γλώσσας με πολλές επιρροές από την κυπριακή ελληνική και με αρκετά αρχαϊκά στοιχεία από την αραμαϊκή. Η εν λόγω γλώσσα δυστυχώς συμπεριλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο Απειλούμενων Γλωσσών της Unesco με τις γλώσσες που κινδυνεύουν να χαθούν.

Επιπρόσθετα, το θέμα των μειονοτικών γλωσσών απασχόλησε και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο έχει εγκρίνει ψήφισμα με το οποίο καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη το θέμα των γλωσσών που απειλούνται με εξαφάνιση και να δεσμευθούν για την προστασία και την προώθηση της γλωσσικής ποικιλομορφίας και πολιτιστικής κληρονομιάς στην ΕΕ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες δράσεις έχει αναλάβει για την προστασία της μαρωνίτικης αραβικής γλώσσας. Έχουν αξιοποιηθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία τα εργαλεία που προσφέρει η ΕΕ για την προστασία των μειονοτικών γλωσσών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.516, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα έσοδα της Κυπριακής Δημοκρατίας από το προσφυγόσημο για την περίοδο 2000-2018, για το πώς αξιοποιούνται τα χρήματα τα οποία εισπράττονται από την πώληση του προσφυγόσημου και εάν αξιοποιούνται σε δράσεις που αφορούν στους πρόσφυγες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.517, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει αποδέκτης καταγγελιών από τον Σύνδεσμο για Άτομα με Αυτισμό Κύπρου σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης από κρατικές υπηρεσίες των ατόμων στο φάσμα του αυτισμού που είναι βίαια, αυτοκαταστροφικά ή/και επικίνδυνα για τον εαυτό τους και το περιβάλλον τους. Επίσης, σύμφωνα με τον σύνδεσμο, δεν υπάρχουν χώροι για τη φιλοξενία των υπό αναφορά ατόμων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Έχει υπόψη του τις υπό αναφορά καταγγελίες του Συνδέσμου για Άτομα με Αυτισμό Κύπρου;
2. Έχει υπόψη του καταγγελίες σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης των ατόμων με αυτισμό από τις κρατικές υπηρεσίες;
3. Ποιες υπηρεσίες προσφέρει η Κυπριακή Δημοκρατία για την εν λόγω ομάδα ατόμων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.518, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Σε συνέχεια της απάντησης του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019, σε σχετικό ερώτημά μου, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2018 και με αριθμό 23.06.011.03.335, όπως είναι από όλους αντιληπτό, η συνέχιση της ταλαιπωρίας που υφίστανται οι κάτοικοι της περιοχής και όχι μόνο και σε συνδυασμό με την αναγκαιότητα της ανάδειξης του ψηφιδωτού στη Λάρνακα επιβάλλει το θέμα να προχωρήσει άμεσα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το εξής:

1. Αν το Τμήμα Αρχαιοτήτων κρίνει αναγκαία την είσοδο στο τεμάχιο για την έναρξη των εργασιών για την ανάδειξη του ψηφιδωτού.
2. Εάν ναι, τότε πότε θα προχωρήσει σε διάταγμα επίταξης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.519, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Ενεκα της παρέλευσης δέκα μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης της ερώτησης με αριθμό 23.06.011.02.572 χωρίς ανταπόκριση από τον αρμόδιο υπουργό, επανακαταθέτουμε τα πιο κάτω ερωτήματα:

1. Ποιος ο αριθμός των αντισταθμιστικών οικοπέδων που δόθηκαν σε χρήστες τουρκοκυπριακών κατοικιών από το 2008 μέχρι σήμερα ανά έτος;
2. Ποιος ο αριθμός των αντισταθμιστικών οικοπέδων που έχουν διαχωριστεί ανά έτος;
3. Ποιες οι αρχικές πρόνοιες του σχεδίου παροχής αντισταθμιστικού οικοπέδου; Συγκεκριμένα, θέλουμε να ενημερωθούμε για το ιδιοκτησιακό καθεστώς των εν λόγω οικοπέδων για το ποιες επιλογές αξιοποίησης έχουν οι δικαιούχοι.
4. Ποιος ο αριθμός των αντισταθμιστικών οικοπέδων τα οποία εκκρεμούν προς διαχωρισμό;
5. Ποιος ο αριθμός των τίτλων ιδιοκτησίας που έχουν εκδοθεί για αντισταθμιστικά οικοπέδα;
6. Ποια η δυνατότητα ή οι σχεδιασμοί της κυβέρνησης όσον αφορά την *επαναλειτουργία του συγκεκριμένου σχεδίου, με δεδομένο ότι οι χρήστες τουρκοκυπριακών κατοικιών συνεχίζουν να είναι οι πιο αδικημένοι εκ των προσφύγων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.520, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Σύμφωνα με το άρθρο 67(1) του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμου του 2014, ο Υπουργός Εσωτερικών ως εθνικός συντονιστής πρέπει να επιλέξει ανεξάρτητο εξωτερικό αξιολογητή.

Συγκεκριμένα, στην πιο πάνω νομοθεσία αναφέρονται τα ακόλουθα για τον ανεξάρτητο εξωτερικό αξιολογητή:

“67.- (1) Ο Εθνικός Συντονιστής αναθέτει κάθε τρία χρόνια και για περίοδο τριών ετών σε ανεξάρτητο εξωτερικό αξιολογητή, ο οποίος αποτελεί ισοδύναμο μηχανισμό του εθνικού εισηγητή που καθορίζεται στο άρθρο 19 της Οδηγίας 2011/36/EK, ο οποίος καθορίζεται μετά από προκήρυξη σχετικών προσφορών για την άσκηση των λειτουργιών που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

- (2) Οι όροι και οι προϋποθέσεις των προσφορών, καθώς και οι συγκεκριμένοι όροι εντολής του ανεξάρτητου εξωτερικού αξιολογητή συζητούνται και αποφασίζονται στο πλαίσιο της πολυθεματικής συντονιστικής ομάδας.
- (3) Ο ανεξάρτητος εξωτερικός αξιολογητής είναι ανεξάρτητος θεσμός ή οργανισμός ή πρόσωπο με εξειδίκευση και δέουσα εμπειρία στα θέματα εμπορίας προσώπων ο οποίος-
  - (α) διεξάγει εκτιμήσεις σχετικά με τις τάσεις ως προς την εμπορία προσώπων τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο·

- (β) σταθμίζει και αξιολογεί τα αποτελέσματα των ενεργειών της Δημοκρατίας κατά της εμπορίας προσώπων κατά την εφαρμογή του παρόντος Νόμου και την υλοποίηση του σχεδίου δράσης, μέσω, μεταξύ άλλων, της συγκέντρωσης στατιστικών στοιχείων σε στενή συνεργασία με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και σχετικούς μη κυβερνητικούς οργανισμούς.
- (γ) υποβάλλει αναφορές με τα αποτελέσματα των αξιολογήσεών του και τις εισηγήσεις του αναφορικά με επιπρόσθετα ή άλλα μέτρα που πρέπει να ληφθούν”.

Στη βάση της πιο πάνω νομοθεσίας παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ακολουθήθηκαν οι προβλεπόμενες διαδικασίες και σε ποιο στάδιο βρίσκονται για την επιλογή ανεξάρτητου εξωτερικού αξιολογητή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.521, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Το 2013 σε απάντηση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σχετικά με τον εκσυγχρονισμό του περί Παιδιών Νόμου (αρ. 23.06.010.02.626) αναφέρεται ότι “Η διαδικασία τροποποίησης και εκσυγχρονισμού του περί Παίδων Νόμου από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο. Συγκεκριμένα, έχει ολοκληρωθεί η διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και έχουν ετοιμαστεί αναθεωρημένα προσχέδια με βάση τις απόψεις που λήφθηκαν. Εντός του Οκτωβρίου θα οριστικοποιηθεί το τελικό προσχέδιο από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, το οποίο θα προωθηθεί από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνική επεξεργασία. Ακολούθως θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και στη συνέχεια θα κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση”.

Το 2017 σε παρόμοια ερώτηση (αρ. 23.06.011.01.437) αναφέρεται ότι “έχουν ολοκληρωθεί 2 νομοσχέδια που τιτλοφορούνται ‘Νόμος που προβλέπει για την Επιμέλεια, Φροντίδα και Προστασία των Παιδιών και για Συναφή και Παρεμφερή Θέματα με αυτά’ και ‘Ο περί Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας Νόμος’, καθώς και προσχέδια τριών σχετικών Κανονισμών, τα οποία βρίσκονται ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας για σκοπούς νομοτεχνικής επεξεργασίας”.

Επειδή ακόμη δεν έχουν κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων οποιαδήποτε νομοσχέδια που να τροποποιούν την υπό αναφορά νομοθεσία, παρακαλώ όπως η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Για τις ενέργειες σχετικά με την τροποποίηση της συγκεκριμένης νομοθεσίας, καθώς και τους λόγους που έχουν οδηγήσει σε αυτή την τεράστια καθυστέρηση.
2. Ποια είναι τα καινούρια χρονοδιαγράμματα που θέτει το εν λόγω υπουργείο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.522, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει ληφθεί απόφαση να μειωθεί η επιχορήγηση του ΚΟΑ που αφορά τη χρήση κλειστών αιθουσών από σωματεία προς τις σχολικές εφορίες και, εάν ναι, τους λόγους για τους οποίους έχει ληφθεί αυτή η απόφαση. Εάν δεν έχει ληφθεί τέτοια απόφαση, τότε θα καταβληθεί το ποσό της εν λόγω επιχορήγησης;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.523, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Έχω ενημερωθεί ότι υπάρχει καθυστέρηση στην καταβολή της επιδότησης ενοικίου στους πρόσφυγες.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους που καθυστερεί η καταβολή της επιδότησης, σε ποιο σημείο βρίσκεται η διαδικασία όσον αφορά στις αιτήσεις και τότε υπολογίζεται να διεκπεραιωθούν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.524, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το ποιος είναι ο μελλοντικός σχεδιασμός του κράτους όσον αφορά την Επιτροπή Σιτηρών και με ποιο τρόπο θα εξασφαλίσει το μέλλον του υπάρχοντος προσωπικού της.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.525, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Με αφορμή τις πρόσφατες εξελίξεις στην Τράπεζα Κύπρου και ειδικά μετά την επίσημη παραίτηση του διευθύνοντος συμβούλου της κ. Τζον Χούρικαν, παρακαλούμε όπως μας ενημερώσετε σχετικά με την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το συγκεκριμένο τραπεζικό ίδρυμα, αν τυχόν υπάρχουν οποιαδήποτε

προβλήματα, καθώς και αν υπάρχουν σκέψεις για απολύσεις προσωπικού, οδηγώντας περισσότερους συμπατριώτες μας στην ανεργία.

Είναι άλλωστε νωπά στη μνήμη μας τα γεγονότα από την κατάρρευση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, αλλά και από το κλείσιμο της Λαϊκής Τράπεζας.

Αναμένουμε να ενημερωθούμε και θα επανέλθουμε σχετικά, αν υπάρξουν περαιτέρω ερωτήματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.526, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στο χωριό Ποτάμι διαπίστωσα ότι τα λύματα από γειτονικό βουστάσιο διοχετεύονται στην κοίτη του χείμαρρου που διέρχεται από τον οικιστικό πυρήνα της κοινότητας. Ήδη φέτος, λόγω της πολυομβρίας σε όλο το μήκος του χείμαρρου «Κούμμαρος», δίπλα από τα σπίτια έχουν δημιουργηθεί λίμνες από νερά, οι οποίες μεταφέρουν και λύματα. Αντιλαμβάνομαι ότι το πρόβλημα χρονολογείται εδώ και δεκαετίες. Πρόσφατα, στις 23 Ιανουαρίου 2019, το θέμα συζητήθηκε και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος και συμφωνήθηκε ότι θα εφαρμοστούν όλες οι νομοθεσίες, θα επιβληθούν τα σχετικά εξώδικα και θα προωθηθεί η κατεδάφιση του υποστατικού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Έχει γίνει έρευνα σχετικά με τα επίπεδα ρύπανσης του εδάφους και των νερών στην κοινότητα Ποταμίου εξαιτίας της πολύχρονης παράνομης δραστηριότητας του βουστασίου;
2. Έχει ελεγχθεί η συγκεκριμένη κτηνοτροφική μονάδα από την άποψη της ευημερίας των ζώων, καθώς υπάρχουν μαρτυρίες ότι τα παραγωγικά ζώα, αγελάδες και πρόβατα, ταλαιπωρούνται από τις ανθυγιεινές συνθήκες που επικρατούν στη συγκεκριμένη κτηνοτροφική μονάδα;
3. Πότε θα κατεδαφιστούν τα παράνομα υποστατικά;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.527, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στην κοινότητα Ποτάμι της επαρχίας Λευκωσίας πληροφορήθηκα ότι λόγω της φετινής πολυομβρίας έχει υποστεί σοβαρές φθορές το αγροτικό οδικό δίκτυο της περιοχής. Η κοινοτική αρχή έχει καταθέσει αίτημα για οικονομική βοήθεια στις αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν, καθώς και πότε θα ικανοποιηθεί το δίκαιο αίτημα της κοινότητας Ποτάμι.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.528, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει πρόθεση από την κυβέρνηση για κατασκευή φράγματος στον ποταμό Γιαλιά για αξιοποίηση των νερών του ποταμού προς άρδευση των καλλιεργειών των κοινοτήτων της γύρω περιοχής. Εάν υπάρχει αυτή η πρόθεση εκ μέρους της κυβέρνησης, παρακαλώ όπως υπάρξει ενημέρωση και για το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.529, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψη στο χωριό Δελίκηπος έχω πληροφορηθεί από τον πρόεδρο του κοινοτικού συμβουλίου κ. Χριστάκη Νικολάου ότι έχει ζητήσει την αναστήλωση και την ανάδειξη τριών γεφυριών που βρίσκονται εντός της δασικής περιοχής από το Τμήμα Δασών, όπως έχει γίνει και σε άλλες περιπτώσεις σε άλλες περιοχές του νησιού. Έχω επισκεφθεί και εξετάσει αυτά τα σημαντικά στοιχεία οδοποίας, τα οποία έχουν κηρυχθεί σε διατηρητέα από το Τμήμα Πολεοδομίας, και όντως κρίνω ότι απαιτείται η άμεση εκτέλεση έργων στήριξης και ανάδειξης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν το Τμήμα Δασών προωθεί την αναστήλωση και ανάδειξη των διατηρητέων γεφυριών στην κοινότητα Δελίκηπου και πότε σχεδιάζεται να υλοποιηθεί αυτό το έργο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.530, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι κοινότητες Βυζακιά και Ποτάμι υδροδοτούνται από πηγή που βρίσκεται παρά τον υδατοφράκτη Βυζακιάς και εξαρτάται η απόδοσή της από τη συσσώρευση νερού στο φράγμα. Έμαθα ότι υπάρχει εισήγηση να αξιοποιηθεί ο ποταμός "Παλεύρος" που σήμερα ρέει παραπλεύρως του φράγματος χωρίς να διοχετεύεται νερό σ' αυτό. Επίσης εκτιμάται ότι ο αγωγός εκτροπής του ποταμού Ελιά στο φράγμα θεωρείται μη ικανοποιητικής διατομής.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του το θέμα και τις προτάσεις για βελτίωση της απόδοσης της πηγής ύδρευσης των δύο κοινοτήτων και ποια είναι τα σχέδια του υπουργείου για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ύδρευσης των δύο κοινοτήτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.531, ημερομηνίας 13 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την εξέλιξη της διαδικασίας για αποκατάσταση και οικονομική κάλυψη των ζημιών που προκλήθηκαν από τα έντονα καιρικά φαινόμενα του περασμένου Ιανουαρίου στην περιοχή της Μαραθάσας και πιο συγκεκριμένα στις κοινότητες Γερακιών, Καλοπαναγιώτη, Μουτουλλά, Οίκου και Πεδουλά.

Εξ όσων έχω πληροφορηθεί, έχει ήδη γίνει σύσκεψη στον Μουτουλλά, παρόντος του Υπουργού Γεωργίας, όλων των κοινοταρχών της περιοχής Μαραθάσας και πολλών εμπλεκόμενων κρατικών υπηρεσιών, κατά την οποία δόθηκε το πράσινο φως για αποκατάσταση και οικονομική κάλυψη των ζημιών από το κράτος, αλλά προς το παρόν φαίνεται να υπάρχει κάποια κωλυσιεργία στο όλο θέμα.

Σας επισυνάπτω σχετική επιστολή που μου έχει σταλθεί από τον πρόεδρο του κοινοτικού συμβουλίου Μουτουλλά εκ μέρους όλων των κοινοτήτων Βόρειας Μαραθάσας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.532, ημερομηνίας 13 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει κατατεθεί στο εν λόγω υπουργείο αίτηση για λειτουργία κοιμητηρίου ζώων και κατά πόσο θα εξέταζε θετικά την αδειοδότηση λειτουργίας κοιμητηρίων ζώων.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019 του Υφυπουργού Τουρισμού κ. Σάββα Περγίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.244, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ ότι το υπό αναφορά ερώτημα απαντήθηκε ήδη από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας με σχετική επιστολή ημερομηνίας 18.01.2019, κατόπιν ενημέρωσης που έτυχε από τον ΚΟΤ πριν την λειτουργία του Υφυπουργείου και παρατίθεται πιο κάτω:

“Ιδιωτικός κατασκηνωτικός χώρος στη κοινότητα Μενεού

Σχετικά με το πιο πάνω ερώτημα σας πληροφορώ ότι ο ιδιωτικός κατασκηνωτικός χώρος, που λειτουργεί στην περιοχή της παραλίας του αεροδρομίου στην κοινότητα Μενεού, δεν είχε εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού.

2. Τα ερωτήματα (3) και (4) στην επιστολή του κ. Χ. Θεοπέμπτου, δεν μπορούν να απαντηθούν εφόσον ο συγκεκριμένος κατασκηνωτικός χώρος δεν έχει υποβάλει αίτηση για να εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού.”»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.440, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αναδιούς (πρώην Τ/Κ Κοινότητα) συστάθηκε το 2007 και υπέβαλε αίτηση στην ΑΗΚ για οδικό φωτισμό, όμως λόγω της τότε οικονομικής αδυναμίας του Κοινοτικού Συμβουλίου, δεν έγινε επέκταση του οδικού φωτισμού σε όλα τα σημεία της Κοινότητας. Η Κοινότητα αριθμεί γύρω στις 60 Τ/Κ κατοικίες, οι πλείστες των οποίων χρησιμοποιούνται περιοδικά.
3. Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου αφορά στην εγκατάσταση ηλεκτρικού πασσάλου (οδικό φωτισμό) στην είσοδο της Κοινότητας, όπου επηρεάζονται τρεις Τ/Κ κατοικίες, οι οποίες παραχωρήθηκαν για εξοχικούς σκοπούς.
4. Η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου συμβούλευσε τον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου να υποβάλει σχετική αίτηση στην ΑΗΚ ώστε να γίνει εκτίμηση της απαιτούμενης δαπάνης. Το υπόλοιπο του ταμείου του Κοινοτικού Συμβουλίου ανέρχεται στις €10.000 και ανάλογα θα μπορούσαν να αναλάβουν και κάποιο κόστος. Διευκρινίζεται ότι το ποσό των €2.500, που αναφέρεται στην πιο πάνω Ερώτηση,

αφορά εκτίμηση που έγινε πριν χρόνια από την ΑΗΚ σε παλιά αίτηση που υπέβαλε το Κοινοτικό Συμβούλιο, συνεπώς θα αναμένεται πρόσφατα εκτίμηση της απαιτούμενης δαπάνης από την ΑΗΚ.

5. Το αίτημα για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για το σκοπό αυτό, θα επανεξεταστεί με βάση τα νέα δεδομένα που θα προκύψουν.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.458, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντηση της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το σύστημα επεξεργασίας των οικιακών αποβλήτων της κοινότητας Χολετριών παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα λειτουργίας. Το Κοινοτικό Συμβούλιο (Κ.Σ.) Χολετριών σε συνεργασία με άλλους φορείς, συμπεριλαμβανομένου και του ΤΕΠΑΚ έχουν πετύχει να εντάξουν το έργο στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα INTERREG BALKAM DOMUS-CW Decentralized Domestic Wastewater Treatment Via Wet Lands. Μέσα από το πρόγραμμα αυτό προβλέπεται η αναβάθμιση του συστήματος προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα των επεξεργασμένων αποβλήτων. Το ΤΕΠΑΚ ετοιμάζει τα σχέδια αναβάθμισης και αναμένεται σύντομα να δοθούν προσφορές για την ανακατασκευή του.
- (β) Η υδατοπρομήθεια της κοινότητας Νικόκλειας στηρίζεται σε γεωτρήσεις που βρίσκονται στον υδροφορέα του ποταμού Διαρίζου. Η ποιότητα του νερού των γεωτρήσεων δεν μπορεί να επηρεασθεί από το σύστημα επεξεργασίας οικιακών αποβλήτων των Χολετριών λόγω της μεγάλης μεταξύ τους απόστασης αλλά κυρίως λόγω της γεωμορφολογίας της περιοχής.
- (γ) Η μικροβιολογική μόλυνση που παρουσιάζεται κατά καιρούς στην υδατοπρομήθεια της κοινότητας Νικόκλειας δύναται να οφείλεται στην γεινίαση των κοινοτικών γεωτρήσεων με την οικιστική ανάπτυξη αλλά και την κατάσταση των υδατοδεξαμενών τους.

Το πρόβλημα θα παρακολουθείται και αναλόγως, σε συνεργασία με το Κ.Σ. Νικόκλειας και τις Υγειονομικές Υπηρεσίες, θα παρθούν τα ενδεικνυόμενα μέτρα.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.037, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση σας διαβιβάζονται στατιστικά στοιχεία αναφορικά με τις εξώδικες καταγγελίες και τις ποινικές διώξεις για αδικήματα που διαπράχθηκαν κατά παράβαση των περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο Νόμο και τον περί Αποφυγής της Ρύπανσης Δημόσιων Δρόμων και Δημόσιων Χώρων Νόμο για τα έτη 2010-2018.

Εξώδικες Καταγγελίες με βάση τον περί Πρόληψης και Κατάσβεσης Πυρκαγιών στην Ύπαιθρο Νόμο αρ. 220 του 1988 για τα έτη 2010-2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Σύνολο
Άναμμα φωτιάς χωρίς άδεια	65	101	85	77	50	39	36	23	44	520
Άκυρη	1									1
Δικαστήριο Φάκελος Εκκρεμής								1		1
Δικαστήριο Φάκελος Συμπλ.	9	13	10	9	12	4	4	2	8	71
Πληρωμένη	55	88	75	68	38	35	32	20	36	447
Απόρριψη αναμμένου σπύρτου ή τσιγάρου ή άλλου αντικειμένου	15	10	16	11	5	7	10	15	15	104
Δικαστήριο Φάκελος Συμπλ.	1	1	3	7		1	1	2	3	19
Πληρωμένη	14	9	13	4	5	6	9	13	12	85
Παράβαση όρων	0	7	10	5	1	5	4	4	1	37

αδειας										
Δικαστήριο Φάκελος Συμπλ.						1				1
Πληρωμένη		7	10	5	1	4	4	4	1	36
Εγκατάλειψη άσβεστης φωτιάς	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Πληρωμένη					1					1
Σύνολο	80	118	111	93	57	51	50	42	60	662

Πηγή: Γραφείο Στατιστικής και Χαρτογράφησης

Ημερομηνία άντλησης στοιχείων: 20/02/2019

Στοιχεία από: Σύστημα Εξώδικων Καταγγελιών

Πρόσωπα που ενέχονται σε ποινικές υποθέσεις με βάση τον περί Πρόληψης και Κατάσβεσης Πυρκαγιών στην Ύπαιθρο Νόμο αρ. 220 του 1988 κατά αποτέλεσμα, για τα έτη 2010-2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Σύνολο
Αθώωση και απαλλαγή	1	1		1						3
Άλλως διατεθείσα	2	3	5	2		4	1	1	1	19
Αναστολή ποινικής δίωξης με οδηγίες Γ.Ε	3			2					1	6
Απορρίφθηκε (ανεπίδοτη)	1	4	5				1	1		12
Εγγύηση					3					3
Κηδεμονευτικό διάταγμα				1						1
Πρόστιμο	5	6	12	7	2	4	4	1	1	42
Φυλάκιση με αναστολή				1						
Υπό εκδίκαση				1			2	2	7	12
Υπό εξέταση									7	7
Σύνολο	12	14	22	15	5	8	8	5	17	105

Πηγή: Γραφείο Στατιστικής και Χαρτογράφησης

Ημερομηνία ενημέρωσης στοιχείων: 31/12/2018

Στοιχεία από: Αστυνομικούς Σταθμούς

Ανεξιχνίαστες Υποθέσεις με βάση τον περί Πρόληψης και Κατάσβεσης Πυρκαγιών στην Ύπαιθρο Νόμο αρ. 220 του 1988, για τα έτη 2010-2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Σύνολο
Υποθέσεις	9	14	11	20	3	7	8	2	2	76

Πηγή: Γραφείο Στατιστικής και Χαρτογράφησης

Ημερομηνία ενημέρωσης στοιχείων: 31/12/2018.»

Στοιχεία από: Αστυνομικούς Σταθμούς

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.051, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

2. Ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός για την Πυροσβεστική Υπηρεσία (περιλαμβανομένου του κόστους μισθοδοσίας προσωπικού) για τα έτη 2017 και 2018, ανέρχονταν σε €36.071.876 και €40.084.320, αντίστοιχα, ενώ για το έτος 2019, ανέρχεται σε €41.123.316.
3. Η αύξηση των δαπανών για την πυρόσβεση είναι αποτέλεσμα της αύξησης των μέτρων που λαμβάνει η Κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια με σκοπό την πρόληψη και την αντιμετώπιση των πυρκαγιών.
4. Επισυνάπτεται Πίνακας, στον οποίο φαίνονται οι δαπάνες που έγιναν από την Πυροσβεστική Υπηρεσία για την πρόληψη πυρκαγιών, τις εκπαιδεύσεις προσωπικού, την αγορά και συντήρηση εξοπλισμού κ.ά.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.114, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση αναφορικά με την εφαρμογή του ευρωπαϊκού Κανονισμού για το GDPR, με βάση τον οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία συμμορφώθηκε και με την πρόσφατη ψήφιση του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων Αυτών Νόμου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σε ό,τι αφορά το πρώτο θέμα της ερώτησης σας, για την αναβάθμιση των ηλεκτρονικών κυβερνητικών συστημάτων, το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών που είναι και το αρμόδιο Τμήμα θα δώσει απάντηση.
3. Σε σχέση με το δεύτερο θέμα της ερώτησης σας, πληροφορείστε ότι οι υπεύθυνοι Λειτουργοί του Υπουργείου Εσωτερικών έχουν ενημερωθεί σχετικά, κατά την διάρκεια ημερίδων που οργανώθηκαν με την πρωτοβουλία του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.196, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων, εδώ και αρκετά χρόνια καταβάλλει προσπάθεια για δημιουργία νέου Κοιμητηρίου ή/και επέκταση του υφιστάμενου, προκειμένου να καλυφθούν οι αυξημένες ανάγκες λόγω πληρότητας του υφιστάμενου. Μετά από διαβουλεύσεις και αξιολόγηση αιτημάτων για παραχώρηση κρατικής γης, εκτός οικιστικών περιοχών, οι οποίες απέβησαν άκαρπες για διάφορους λόγους (οικονομικούς, τεχνικούς, ακαταλληλότητας εδάφους), οι προσπάθειες επικεντρώθηκαν στην επέκταση του υφιστάμενου Κοιμητηρίου, στα δυτικά, με την προσάρτηση ιδιωτικού τεμαχίου το οποίο όμως ήταν τ/κ ιδιοκτησίας. Οι αρχικές προσπάθειες δεν είχαν θετική κατάληξη, λόγω της ισχύουσας πολιτικής περί Διαχείρισης τ/κ Περιουσιών. Ωστόσο, μετά από εκ νέου διαβουλεύσεις και σε συνεννόηση με το Υπουργείο Εσωτερικών, ο Έπαρχος Λάρνακας συγκάλεσε Συντονιστική Σύσκεψη με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και το Κοινοτικό Συμβούλιο και ετοιμάστηκε ολοκληρωμένη πρόταση ανταλλαγής του παρακείμενου στο Κοιμητήριο τ/κ τεμαχίου με αρ. 730, Φ/Σχέδιο 50/26, με αντίστοιχη ίσης αξίας κρατική γη.
3. Το θέμα τέθηκε και ενώπιόν μου κατά τη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 17.7.2017, όπου έδωσα οδηγίες για προώθηση της διαδικασίας ανταλλαγής του Τ/Κ τεμαχίου με αντίστοιχη ίσης αξίας κρατική γη, προκειμένου να καταστεί δυνατή η επέκταση του Κοιμητηρίου στο τεμάχιο αρ. 730.
4. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας προχώρησε στις δέουσες διαδικασίες και η υπό αναφορά ανταλλαγή υλοποιήθηκε με έγκριση του Κηδεμόνα προς το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εγγραφής του τεμαχίου αρ. 730 ως κρατικό, το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων υπέβαλε αίτηση για παραχώρησή του, προκειμένου να επεκταθεί το υφιστάμενο Κοιμητήριο. Η σχετική διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη και αναμένεται η λήψη απόφασης από την αρμόδια Υπουργική Επιτροπή.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.204, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο Οράς σε συνεδρία του ημερ. 29.3.2017, αποφάσισε την απαλλοτρίωση τεμαχίων γης για τη δημιουργία πλατείας και πολυθεματικού χώρου. Το θέμα τέθηκε και ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών στην Περιφερειακή σύσκεψη στη Σκαρίνου στις 23.6.2017, όπου δόθηκαν οδηγίες για επίσπευση της διαδικασίας απαλλοτρίωσης και γίνονται ενέργειες από τα αρμόδια Τμήματα για ετοιμασία σχεδίου και πίνακα για σκοπούς απαλλοτρίωσης.

2. Στο παρόν στάδιο δεν είναι εφικτός ο καθορισμός χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του εν λόγω έργου, το οποίο θα χρηματοδοτηθεί από τον Αναπτυξιακό Προϋπολογισμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.205, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση που αποστάληκε στο Υπουργείο Εσωτερικών και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Οράς, αφορά τη συντήρηση, αναστήλωση και μετατροπή σε Μουσειακό Χώρο της οικίας όπου σκοτώθηκε ο ήρωας του απελευθερωτικού αγώνα 1955-1959 Πετράκης Κυπριανού.
3. Η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας αξιολόγησε το αίτημα και κατόπιν διαβούλευσης με την Ελεγκτική Υπηρεσία κάλεσε το Κοινοτικό Συμβούλιο να υπογράψει εκ νέου Σύμβαση με το Σ.Ι.Μ.Α.Ε, καθώς επίσης να προβεί σε σειρά άλλων ενεργειών προκειμένου να καταστεί εφικτή και συμβατή η συμπερίληψη του έργου στον Αναπτυξιακό Προϋπολογισμό της Κοινότητας.
4. Το αίτημα τέθηκε στην περιφερειακή σύσκεψη, που πραγματοποιήθηκε στις 29.6.2017 όπου μετά από οδηγίες του Υπουργού Εσωτερικών αποφασίστηκε όπως το έργο υλοποιηθεί με δαπάνη που θα επιμεριστούν το Κοινοτικό Συμβούλιο (€20.000), το Σ.Ι.Μ.Α.Ε (€30.000) και η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας μέσω του Αναπτυξιακού Προϋπολογισμού της Κοινότητας (€50.000). Η μελέτη έγινε με φροντίδα του Σ.Ι.Μ.Α.Ε και η εκτίμηση δαπάνης (€100.000) έγινε σε συνεργασία των Τεχνικών Υπηρεσιών της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας, με το Μελετητή του Έργου.
5. Σημειώνεται ότι έχουν ολοκληρωθεί τα έγγραφα του διαγωνισμού, καθώς επίσης αναμένεται η κατάθεση των ποσών που έχουν καθοριστεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο Οράς και το Σ.Ι.Μ.Α.Ε και εκτιμάται ότι εντός του πρώτου εξαμήνου του 2019 θα προκηρυχτεί ο διαγωνισμός, ούτως ώστε να γίνει ανάθεση και έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.210, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Κρατικό τεμάχιο με αρ. 224 είχε προταθεί στο παρελθόν, από το Κοινοτικό Συμβούλιο, για διαχωρισμό και διάθεση οικοπέδων σε οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα. Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου απορρίφθηκε στο πλαίσιο αξιολόγησης από όλα τα εμπλεκόμενα Τμήματα/Υπηρεσίες, αφού διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρχε άμεση ανάγκη για διαχωρισμό και παραχώρηση οικοπέδων, έχοντας υπόψη ότι στην Κοινότητα Λάγιας διαμένουν περίπου 25 μόνιμοι κάτοικοι, στην πλειονότητα τους συνταξιούχοι, ενώ και στις άμεσα γειτονικές κοινότητες τα δημογραφικά δεδομένα είναι τα ίδια.
3. Στη συνέχεια το Κοινοτικό Συμβούλιο στις 3.7.2017 υπέβαλε αίτηση με αρ. ΑΔΧ 90/2017 στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, για εκμίσθωση μέρους του κρατικού τεμαχίου με αρ. 224, Φ/Σχ. 49/24, με σκοπό τη δημιουργία πάρκου και αναμένεται η εξέταση της αίτησης.
4. Σημειώνεται ότι μετά την έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο της αίτησης για εκμίσθωση μέρους της κρατικής γης, το Κοινοτικό Συμβούλιο θα πρέπει να προβεί σε εκδήλωση ενδιαφέροντος για αγορά υπηρεσιών μελετητή, με σκοπό την εκπόνηση σχεδίων για το έργο που θα υλοποιήσει. Αφού εκπονηθεί η μελέτη, θα πρέπει να εξασφαλιστεί από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως πολεοδομική έγκριση και σε περίπτωση προβλέπεται η ανέγερση οικοδομών, τότε θα πρέπει να εξασφαλιστεί από την αρμόδια οικοδομική αρχή σχετική άδεια οικοδομής. Στη συνέχεια και ανάλογα με την έκβαση της υπόθεσης, το έργο θα προταθεί για υλοποίηση στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Προϋπολογισμού.
5. Υπό το φως των πιο πάνω, δεν μπορεί να οριστεί χρονικά, επί του παρόντος η έναρξη υλοποίησης του υπό αναφορά έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.211, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Κάτω Δρυ αφορά τη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου των παλαιών δημοτικών σχολείων και τη μετατροπή του σε πάρκο εναλλακτικών καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων.
3. Η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας μετά από σχετικό διαγωνισμό προχώρησε σε κατακύρωση της προσφοράς στην εταιρεία Χαράλαμπος Στρατουρά Λτδ. Η υπογραφή της σύμβασης έγινε στις 8.1.2018 και η έναρξη υλοποίησης του έργου στις 12.2.2018. Η διάρκεια της Σύμβασης είναι 18 μήνες και το ποσό της δαπάνης ανέρχεται στα €655.999,00 + ΦΠΑ.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.215, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω ότι το αίτημα της Κοινότητας Βάβλας για τη δημιουργία Πολυκέντρου Νεότητας και χώρου Αναψυχής βρίσκεται σε εξέλιξη.

2. Το έργο υλοποιείται σε εκκλησιαστική γη, η οποία εκμισθώθηκε μακροχρόνια στο Κοινοτικό Συμβούλιο Βάβλας. Στις 10.8.2017 προκηρύχθηκε η προσφορά και στις 20.9.2017 έχει υπογραφεί το Συμβόλαιο, με χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του 18 μήνες, δηλαδή τον Απρίλιο του 2019. Το ποσό της δαπάνης ανέρχεται στα €389.000 (χωρίς ΦΠΑ) και είναι χρηματοδοτούμενο από τον Αναπτυξιακό Προϋπολογισμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.220, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Μοσφιλωτής αφορά την ανέγερση Πολυδύναμου Κέντρου εντός της Κοινότητας. Το Κοινοτικό Συμβούλιο το 2011 κατακύρωσε προσφορά σε γραφείο μελετητών για παροχή υπηρεσιών για την εκπόνηση μελέτης και επίβλεψης της ανέγερσης Πολυδύναμου Κέντρου σε κρατική γη, η οποία εκμισθώθηκε στο Κοινοτικό Συμβούλιο το 2008.
3. Η μελέτη η οποία ολοκληρώθηκε το 2012, προβλέπει την υλοποίηση του έργου σε δύο φάσεις και περιλαμβάνει αρχιτεκτονικά σχέδια, καθώς και εκτίμηση δαπάνης, σύμφωνα με την οποία το συνολικό κόστος του έργου ανέρχεται σε €1.030.000 για την Α΄ φάση. Το έργο είναι ώριμο, καθώς το Κοινοτικό Συμβούλιο εξασφάλισε πολεοδομική άδεια και άδεια οικοδομής, πλην όμως δεν έχουν εξευρεθεί οικονομικοί πόροι για την χρηματοδότηση του. Το έργο περιλαμβάνει αίθουσα πολλαπλής χρήσης, αίθουσα χορού, μουσικής και γυμναστικής, αποθηκευτικούς χώρους, γήπεδο αθλοπαιδιών, κολυμβητήριο και χώρο στάθμευσης.
4. Το αίτημα τέθηκε και ενώπιόν μου στην περιφερειακή σύσκεψη, που έγινε στο Ψευδά τον Ιούλιο του 2017 όπου έδωσα οδηγίες στο Κοινοτικό Συμβούλιο να προχωρήσει σε επεξεργασία των αρχιτεκτονικών σχεδίων με σκοπό να υποβάλει τροποποιημένη πρόταση με μειωμένο αναθεωρημένο κόστος, η οποία να περιλαμβάνει σε πρώτο στάδιο μόνο τις βασικές αναγκαίες χρήσεις.
5. Παρά τις προσπάθειες που έχει καταβάλει το Κοινοτικό Συμβούλιο, έχει διαφανεί ότι η Α΄ φάση του έργου περιλαμβάνει αναπόσπαστες χρήσεις που δεν είναι εφικτό να μην κατασκευαστούν στην Α΄ φάση υλοποίησης του έργου. Δεδομένης της αδυναμίας κάλυψης της υλοποίησης του έργου, στα αμέσως επόμενα τουλάχιστο χρόνια, από τα αναπτυξιακά κονδύλια που διαθέτει το Υπουργείο Εσωτερικών, η Επαρχιακή Διοίκηση συμβούλευσε το Κοινοτικό Συμβούλιο να εξετάσει εναλλακτικές επιλογές χρηματοδότησης, όπως και τη δυνατότητα σταδιακής και τμηματικής ανέγερσης του έργου.
6. Σημειώνεται, ότι η Επαρχιακή Διοίκηση υποστηρίζει την αναγκαιότητα του έργου, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος του πληθυσμού της κοινότητας που ανέρχεται στους 1365 κατοίκους βάσει της απογραφής του 2011, τη κομβική γεωγραφική θέση της Κοινότητας ως κέντρο περιφερειακής εξυπηρέτησης και την έλλειψη άλλων κατάλληλων για κοινοτική δραστηριοποίηση υποδομών αυτού του είδους.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.223, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Μαρωνίου για τη διαμόρφωση του παραλιακού δρόμου Ζυγίου-Μαρωνίου-Ψεματισμένου-Αγίου Θεοδώρου, τέθηκε για πρώτη φορά ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών κατά την περιφερειακή σύσκεψη που έγινε στις 5.7.2017, όπου ως Υπουργός Εσωτερικών έδωσα οδηγίες όπως τα τέσσερα Κοινοτικά Συμβούλια αναλάβουν να εξασφαλίσουν τις αναγκαίες συγκαταθέσεις από τους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες, προκειμένου να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη λωρίδα γης για υλοποίηση του προτεινόμενου έργου πράγμα που ο Πρόεδρος της Ένωσης Κοινοτήτων Λάρνακας και οι Πρόεδροι των Κοινοτικών Συμβουλίων Ψεματισμένου και Μαρωνίου, ανέλαβαν όπως διευθετήσουν.
3. Μέχρι σήμερα το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως δεν έχει ενημερωθεί για οποιαδήποτε εξέλιξη από τους πιο πάνω. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως θα προχωρήσει σε ενέργειες αφού, διευκρινιστεί το τμήμα του δρόμου για το οποίο γίνεται η σχετική αναφορά και εφόσον ενημερωθεί από τα εμπλεκόμενα Κοινοτικά Συμβούλια για το θέμα των συγκαταθέσεων των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών. Στη συνέχεια θα μελετήσει το αίτημα και θα το ιεραρχήσει σε σχέση με όλα τα έργα που έχει ενώπιον του για χειρισμό.
4. Η σχετική διαδικασία από τα Κοινοτικά Συμβούλια βρίσκεται σε εξέλιξη και αναμένεται ενημέρωση από μέρους τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.304, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Η διαδικασία για την ανακατασκευή του παλαιού αστυνομικού σταθμού Καλαβασού ξεκίνησε μετά από Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 5.1.2012 και στόχο είχε την επίλυση του προβλήματος στέγασης του Περιφερειακού Αστυνομικού Σταθμού που είχε έδρα το Ζύγι. Βάσει της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, η υλοποίηση του Έργου ανατέθηκε στο Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού το οποίο για σκοπούς επίσπευσης των βελτιωτικών εργασιών που απαιτούνταν για επαναλειτουργία του κτιρίου, προχώρησε σε όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες/διαδικασίες ανακατασκευής του κτιρίου, υπό την επίβλεψη/καθοδήγηση της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας. Σημειώνεται ότι προτού προωθηθούν οι εργασίες προκήρυξης και κατακύρωσης του έργου από την Τοπική Αρχή, εξασφαλίστηκαν οι γραπτές απόψεις του Τμήματος Δημοσίων Έργων, της Αστυνομίας, του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, ενώ παράλληλα πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, στο Αρχηγείο Αστυνομίας, στο Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού και στην Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας για να συζητηθεί η εκτέλεση και χρηματοδότηση του έργου.
3. Η ανακαίνιση του κτιρίου ξεκίνησε στις αρχές Οκτωβρίου του 2012 και ολοκληρώθηκε περί τα μέσα του 2013 με κονδύλια που διατέθηκαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης ύψους €150.000 και του Κοινοτικού Συμβουλίου ύψους €36.398 προκειμένου να λειτουργήσει ως περιφερειακός αστυνομικός σταθμός. Στην πορεία, και αφού οι εργασίες είχαν ήδη ολοκληρωθεί, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης ενημέρωσε το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού ότι η επαναλειτουργία του Αστυνομικού Σταθμού θα αποφασιστεί στα πλαίσια της ολοκλήρωσης της μελέτης για σύμπτυξη των Αστυνομικών Σταθμών σε παγκύπρια βάση. Στη συνέχεια, ενώ το κτίριο συνέχιζε να παραμένει αναξιοποίητο, το αρμόδιο Υπουργείο, σε απάντηση προηγούμενων επιστολών της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας στις οποίες παρατίθετο το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου για παραχώρηση του κτιρίου και χρήση του για κοινοτικούς σκοπούς όπως κοινοτική βιβλιοθήκη, μουσείο και αίθουσα εκδηλώσεων, ενημέρωσε γραπτώς στις 6 Απριλίου 2016 την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας ότι το αίτημα της Τοπικής Αρχής θα εξεταστεί σε μεταγενέστερο στάδιο και αφού ολοκληρωθεί η ανακαίνιση του κτιρίου της Διοίκησης στο Στρατόπεδο Ν. Ιωάννου στο Ζύγι όπου θα στεγαστεί εκεί ο Αστυνομικός Σταθμός Ζυγίου.
4. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης ενημέρωσε την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας καθώς και το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού στις 28.12.2017 για την παραχώρηση με μίσθωση του κτιρίου του Αστυνομικού Σταθμού Καλαβασού στην Τοπική Αρχή. Στις 24.5.2018, το Κοινοτικό Συμβούλιο πληροφόρησε το αρμόδιο Υπουργείο για την απόφαση του που λήφθηκε σε συνεδρία του ημερ. 23.5.2018 για τη χρήση του κτιρίου ως βιβλιοθήκη και παράλληλα για την διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων.
5. Αναμένεται η ετοιμασία και υπογραφή των σχετικών εγγράφων μίσθωσης του κτιρίου από τον Κεντρικό Φορέα Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.306, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγγελου Βότση

«Σχετικά με την εν θέματι ερώτηση σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχουν στοιχεία μόνο για τον αριθμό των περιπτώσεων που διαχειρίστηκαν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου για παροχή στήριξης στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Σε αυτό το πλαίσιο, οι υπηρεσίες του Υπουργείου έχουν προσφέρει στήριξη σε πρόσωπα τα οποία ήταν σε διαδικασία αναζήτησης στέγασης σε αρκετές περιπτώσεις.

Οι περιπτώσεις που χρειάζονται στήριξη κατά τη διαδικασία αναζήτησης στέγης τυγχάνουν διαχείρισης είτε αυτεπαγγέλτως από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είτε μετά από αίτημα των ίδιων των προσώπων που χρειάζονται στήριξη. Οι περιπτώσεις που τυγχάνουν διαχείρισης από τις υπηρεσίες του Υπουργείου αφορούν κατά κύριο λόγο είτε αλλοδαπούς με σημαντικό αριθμό αιτητών ασύλου, είτε άλλα πρόσωπα τα οποία βρίσκονται εκτεθειμένα ως προς την στέγαση τους.

Όσον αφορά στις διαδικασίες που ακολουθούνται, αμέσως μόλις οι Υπηρεσίες του Υπουργείου ενημερωθούν ή εντοπίσουν περιπτώσεις προσώπων που χρειάζονται βοήθεια προς αναζήτηση στέγης, προβαίνουν στις ακόλουθες ενέργειες για τη παροχή κάθε δυνατής βοήθειας και στήριξης:

- Επίσκεψη στο χώρο που βρίσκεται το πρόσωπο ή η οικογένεια για μια άμεση εκ πρώτης όψεως αξιολόγηση των συγκεκριμένων του αναγκών και περιστάσεων.
- Διερεύνηση του καθεστώτος παραμονής του στην Κύπρο (εάν πρόκειται για αλλοδαπό) σε συνεργασία με την Αστυνομία, το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης ή/και Υπηρεσία Ασύλου για να γίνουν ανάλογες ενέργειες με βάση τις σχετικές Νομοθεσίες.

- Διερεύνηση κατά πόσον υπάρχει οικογενειακό ή υποστηρικτικό κοινωνικό περιβάλλον για την άμεση φιλοξενία του.
- Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι υπάρχει άμεση ανάγκη στέγασης, διευθετείται αυθημερόν από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας η προσωρινή διαμονή σε κατάλυμα ή/και ξενοδοχείο, μέχρι να διερευνηθούν όλα τα δεδομένα και να γίνουν ενέργειες για εξεύρεση μόνιμου χώρου διαμονής. Περαιτέρω, ο επηρεαζόμενος καθοδηγείται να υποβάλει αίτηση για παροχή Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος στην Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, ώστε να διερευνηθεί κατά πόσον είναι δικαιούχος επιδόματος για κάλυψη των βασικών και ειδικών αναγκών του, περιλαμβανομένης παροχής στέγασης.

Όσον αφορά στα μέτρα που λαμβάνονται για την ουσιαστική στήριξη των ευάλωτων περιπτώσεων ώστε να διευκολυνθεί η επανένταξη τους στον κοινωνικό ιστό είναι:

- Ετοιμασία εξατομικευμένου προγράμματος φροντίδας και στήριξης με βάση τις κοινωνικό-οικονομικές του ανάγκες και δεδομένα.
- Παροχή συμβουλευτικής καθοδήγησης με σκοπό τη στήριξη και ενδυνάμωση.
- Διασύνδεση με άλλες κρατικές ή μη κυβερνητικές υπηρεσίες και πηγές στήριξης στην κοινότητα (π.χ. Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, Δήμοι, ΣΚΕ, Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης κ.ά.).

Τέλος, σημειώνεται ότι στα πλαίσια του Σχεδίου Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων παρέχεται η δυνατότητα σε Φορείς όπως λειτουργήσουν προγράμματα εξυπηρέτησης προσώπων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξασφάλιση Στέγης και μπορεί να υποβληθεί σχετική αίτηση από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο Φορέα για επιχορήγηση τέτοιων προγραμμάτων. Για παράδειγμα, υπήρξε πρόσφατα ενδιαφέρον από το Δήμο Λεμεσού και το Δήμο Γερμασόγειας για τη λειτουργία Κέντρου Προσωρινής Φιλοξενίας και οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας βρίσκονται σε διαβούλευση με τους Δημάρχους Λεμεσού και Γερμασόγειας για την εφαρμογή των δύο προγραμμάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.349, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τα δεδομένα των εν λόγω εκθέσεων, η Κύπρος, όπως και οι άλλες μεσογειακές χώρες κατατάσσεται ανάμεσα στις πρώτες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με τις πωλήσεις αντιβιοτικών σκευασμάτων. Αυτό καταγράφεται μέσα από το πρόγραμμα ESVAC στο οποίο συμμετέχουμε ως Κύπρος και αφορά τα κράτη μέλη.

Όσον αφορά στο θέμα δημόσιας υγείας, μέσω των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου καταλοίπων αντιμικροβιακών ουσιών στα ζωοκομικά προϊόντα, διασφαλίζεται η ελαχιστοποίηση του κινδύνου εισόδου τέτοιων παραγόντων στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης. Τονίζεται πως εφόσον τηρούνται οι χρόνοι αναμονής από την τελευταία χορήγηση αντιβιοτικών, προτού το ζώο ή το γάλα προωθηθεί στην παραγωγή ζωοκομικών προϊόντων, δεν υπάρχει κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Συνεπώς ένεκα και μόνο του υψηλού επιπέδου πωλήσεων δεν συνάγεται ότι υπάρχει θέμα δημόσιας υγείας.

Αναγνωρίζοντας ωστόσο το πρόβλημα της υψηλής κατανάλωσης των αντιβιοτικών στην Κύπρο και το γεγονός ότι η κατάχρηση των αντιβιοτικών, όχι μόνο στην κτηνοτροφία, φαίνεται ότι σχετίζεται με τη μικροβιακή ανθεκτικότητα στα αντιβιοτικά, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες έχουν προχωρήσει σε ετοιμασία Σχεδίου Δράσης για την αντιμετώπιση του φαινομένου και κατ' επέκταση της αντιμικροβιακής αντοχής. Στο πλαίσιο του εν λόγω Σχεδίου αξιολογούνται διάφοροι παράγοντες και πτυχές, με επίκεντρο την υφιστάμενη διαδικασία συνταγογράφησης κτηνιατρικών φαρμάκων. Επί τούτου σας αναφέρω ότι υπάρχει επαφή με αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών που αντιμετώπισαν παρόμοιο πρόβλημα, με στόχο να υπάρξει η αναγκαία πληροφόρηση για την εγκαθίδρυση μηχανογραφημένου συστήματος συνταγογράφησης, εξέλιξη που θεωρούμε θα συμβάλει στον καλύτερο έλεγχο της χορήγησης αντιβιοτικών και στην στόχευση των συναφών δράσεων.

Σημειώνεται τέλος ότι ο νέος ευρωπαϊκός Κανονισμός σχετικά με τα κτηνιατρικά φάρμακα, ο οποίος αναμένεται να τεθεί σε ισχύ μέσα στα επόμενα τρία χρόνια, περιλαμβάνει πρόνοιες οι οποίες θα ενισχύσουν τις προσπάθειες για πρόληψη και αντιμετώπιση της αντιμικροβιακής αντοχής.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.371, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι απόρρητη.

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαρτίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.388, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση, που αφορά στην αντικατάσταση λαμπτήρων φωτισμού με νέους και σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών προχώρησε στην αντικατάσταση των υφιστάμενων συμβατικών φωτιστικών, με φωτιστικά τεχνολογίας LED, στους αυτοκινητόδρομους Λευκωσίας-Λάρνακας και Λευκωσίας-Λεμεσού.

Τα φωτιστικά από τον κυκλικό κόμβο παρά το νέο ΓΣΠ μέχρι και την Αλάμπρα, δεν αντικαταστάθηκαν λόγω της καλής κατάστασης λειτουργίας τους. Αναμένεται όμως η συμπερίληψη του απαιτούμενου κονδυλίου και προκήρυξη του σχετικού διαγωνισμού, εντός του 2020.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.391, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Για να λειτουργήσει μία Μονάδα Αιμοκάθαρσης στο Νοσοκομείο Κυπερούντας η οποία θα εξυπηρετεί 20 ασθενείς χρειάζεται να γίνουν τα πιο κάτω:

- Οκτώ σταθμοί αιμοκάθαρσης με σύστημα αντίστροφης ώσμωσης,
- Τοποθέτηση πέντε μηχανών αιμοκάθαρσης οι οποίες θα λειτουργούν πρωί και απόγευμα για την κάλυψη 20 ασθενών,
- Τρεις εφεδρικές μηχανές,

Στελέχωση:

- Ένας Νεφρολόγος,
- Οκτώ Νοσηλεύτες.

3. Στο παρόν στάδιο, φαίνεται ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα λειτουργίας Μονάδας Αιμοκάθαρσης στο Νοσοκομείο Κυπερούντας και οι λόγοι συνοψίζονται ως ακολούθως:

- (α) Μια μονάδα αιμοκάθαρσης θα πρέπει να λειτουργεί μέσα στα πλαίσια ενός Νοσηλευτικού Ιδρύματος που να έχει τη δυνατότητα άμεσης αντιμετώπισης τυχόν σοβαρών επιπλοκών που μπορεί να προκύψουν. Το Νοσοκομείο Κυπερούντας δεν παρέχει αυτή την κάλυψη στην παρούσα φάση.
- (β) Χρειάζεται κατάλληλη κτιριακή υποδομή και σωστός προγραμματισμός εγκατάστασης των μηχανών. Στο πλαίσιο αναβάθμισης και κτιριακής επέκτασης του Νοσοκομείου, δεν λήφθηκε πρόνοια για τη δημιουργία Μονάδας Αιμοκάθαρσης. Σε περίπτωση που αποφασιστεί αυτό θα πρέπει να γίνει κατάλληλος σχεδιασμός.

4. Όσον αφορά στη λύση της Κινητής Μονάδας, δεν δύναται να εφαρμοσθεί, αφού δεν υπάρχει προηγούμενο σε καμία άλλη χώρα.

5. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.405, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, επιθυμώ να σας ενημερώσω πως σε σχέση με την πληρότητα του Κέντρου Υποδοχής και Φιλοξενίας Αιτητών Διεθνούς Προστασίας (ΚΥΦΑΔΠ) Κοφίνου έχει γίνει πρόσφατα νέα απογραφή πληθυσμού και εκτύπωση κάρτας διαμένοντα και με βάση τα αποτελέσματα που έχουν προκύψει θα γίνει ανακατανομή δωματίων, ώστε να δημιουργηθούν διαθέσιμες κλίνες. Επίσης, γίνονται ενέργειες για έξοδο των ατόμων, που έχουν ήδη λάβει διεθνή προστασία και συνεχίζουν να διαμένουν στο Κέντρο, και για τον σκοπό αυτό θα γίνει προσπάθεια δημιουργίας σχεδίου διευκόλυνσης εξόδου των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, αλλά και των αιτητών ασύλου, που διαμένουν πέραν των έξι μηνών στο Κέντρο, το οποίο να συγχρηματοδοτείται από τα ευρωπαϊκά ταμεία.

2. Σε ό,τι αφορά στο ερώτημά σας για αντικατάσταση των υποδομών στο Κέντρο Πρώτης Υποδοχής "Πουρνάρα" στην Κοκκινότριμιθιά, έχει προγραμματιστεί ήδη η αντικατάσταση των σκηνών με προκατασκευασμένες οικιστικές μονάδες για 580 άτομα. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων προτίθεται να

προκηρύξει σχετικό διαγωνισμό εντός των αμέσως επόμενων μηνών. Στόχος είναι το έργο να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος 2019 αρχές 2020.

3. Πέραν τούτου, η Υπηρεσία Ασύλου έχει έρθει σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης Ασύλου (EASO), η οποία θα προσφέρει προκατασκευασμένες μονάδες για στέγαση επιπλέον 30-40 ατόμων, που θα χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία ασφαλούς χώρου φιλοξενίας ευάλωτων ατόμων εντός του Κέντρου. Επισημαίνεται ότι το Κέντρο Πρώτης Υποδοχής "Πουρνάρα" θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά ως χώρος πρώτης υποδοχής για το απαραίτητο χρονικό διάστημα που χρειάζεται για την ολοκλήρωση των ιατρικών εξετάσεων, των δακτυλοσκοπήσεων και της υποβολής αιτήσεων διεθνούς προστασίας και όχι ως χώρος φιλοξενίας. Το διάστημα που οι αιτητές διεθνούς προστασίας θα μένουν στο Κέντρο υπολογίζεται σε 4-5 ημέρες.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019 της Υφυπουργού Ναυτιλίας παρά τω Προέδρω κ. Νατάσας Πηλείδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.414, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Το Υφυπουργείο Ναυτιλίας, στο πλαίσιο αναμόρφωσης και απάλειψης αντιφάσεων και κενών στις διατάξεις των περί Ταχυπλόων Σκαφών Νόμων του 1992-2001 (Ν. 56(1)/1992 όπως τροποποιήθηκε με Ν. 60(Ι)/1999 και 73(Ι)/2001) και των σχετικών Κανονισμών τους (ΚΔΠ 121/1999), με στόχο την αποτελεσματική αντιμετώπιση των δυσλειτουργιών που αυτές δημιούργησαν, προχώρησε στην ετοιμασία προσχεδίου νομοσχεδίου με τίτλο "ο περί Ναυσιπλοΐας Αναψυχής στη Δημοκρατία Νόμος".
2. Προκειμένου να βελτιωθούν οι διατάξεις του νομοσχεδίου, το Υφυπουργείο, κάλεσε τον Μάιο του 2018, σε πρώτη φάση, όλους τους εμπλεκόμενους κρατικούς φορείς, Τμήματα και Υπηρεσίες σε δημόσια διαβούλευση, ανταλλαγή απόψεων και από κοινού προβληματισμό επί των διατάξεων του νομοσχεδίου με αντικείμενο τη διατύπωση σχολίων και την υποβολή προτάσεων. Η εν λόγω διαβούλευση ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2018. Τα σχόλια, οι προτάσεις και οι απόψεις που υποβλήθηκαν στο ΥΦΥΝ, αξιολογήθηκαν από το Υφυπουργείο και τον **Οκτώβριο του 2018** ετοιμάστηκε νέο Βελτιωμένο και αναθεωρημένο προσχέδιο νομοσχεδίου υιοθετώντας (στο μέτρο του δυνατού) τα σχόλια και τις εισηγήσεις που λήφθηκαν από τους εμπλεκόμενους κρατικούς φορείς και Υπηρεσίες.
3. Μετά την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης διαβούλευσης με τις κρατικές αρχές, Υπηρεσίες και Τμήματα, διαφάνηκε λόγω καλύτερης και αποτελεσματικότερης εφαρμογής των προτεινόμενων διατάξεων του σχετικού νομοσχεδίου, η ανάγκη για την ετοιμασία συναφούς δευτερογενούς νομοθεσίας (Κανονισμοί). Θεωρείται καίριας σημασίας η υλοποίηση και ορθή εφαρμογή του προτεινόμενου νομοσχεδίου μέσω συμπληρωματικής δευτερογενούς νομοθεσίας, καθότι η ναυσιπλοΐα αναψυχής παρουσιάζει σημαντικές δυνατότητες για Βιώσιμη γαλάζια ανάπτυξη και ως εκ τούτου καθιστά αναγκαίο τον εκσυγχρονισμό του σχετικού νομοθετικού πλαισίου στην ολότητά του. Για το λόγο αυτό, το Υφυπουργείο άρχισε να επεξεργάζεται από τον **Νοέμβριο του 2018** προσχέδιο σχετικών Κανονισμών για την αποτελεσματική υλοποίηση του προτεινόμενου νομοσχεδίου.
4. Μόλις ολοκληρωθούν και οι προτεινόμενοι Κανονισμοί (τώρα βρίσκονται στο στάδιο της σύνταξης), μαζί με το νομοσχέδιο (ως ενιαίο νομοθετικό πλαίσιο) θα τεθούν σε δημόσια διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους κρατικούς φορείς και φορείς του ιδιωτικού τομέα με σκοπό τη συλλογή εποικοδομητικών παρατηρήσεων και σχολίων. Ήδη, σε συναντήσεις που είχε το Υφυπουργείο με εμπλεκόμενους φορείς του ιδιωτικού τομέα την 1^η Μαρτίου 2019 έγινε μια πρώτη παρουσίαση και επεξήγηση της φιλοσοφίας και των κυριότερων προνοιών του νομοσχεδίου.
5. Λόγω της πολυπλοκότητας του νομικού πλαισίου, τα σχετικά νομοθετήματα (ως σύνολο) θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του ΥΦΥΝ για ολοκληρωμένη διαβούλευση, καταβάλλοντας προσπάθεια για τη μεγαλύτερη και ευρύτερη δυνατή συμμετοχή. Με την ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης με τους φορείς του δημοσίου/ιδιωτικού τομέα, αλλά και με το κοινό γενικότερα, το Υφυπουργείο θα προωθήσει τα προσχέδια στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για τον απαραίτητο νομοτεχνικό έλεγχο. Στη συνέχεια, θα κατατεθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και ακολούθως στη Βουλή των Αντιπροσώπων για συζήτηση και ψήφιση **εντός του 2020.**»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.432, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Αναφέρομαι στην ως άνω Ερώτηση αναφορικά με τις ενέργειες για τη μεταρρύθμιση των δικαστηρίων, και σας αναφέρω ότι η παρακολούθηση των διαδικασιών απονομής της δικαιοσύνης και εφαρμογής των σχετικών νομοθεσιών είναι συνεχής διεργασία που αποσκοπεί στην προώθηση και/ή ενίσχυση μέτρων που συμβάλλουν στην ομαλή και απρόσκοπτη απονομή της δικαιοσύνης, στα πλαίσια πάντοτε των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και με απόλυτο σεβασμό στη συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξαρτησία και αυτονομία της Δικαστικής Εξουσίας.

2. Προς το σκοπό αυτό επιδιώκεται συνεχής και στενή συνεργασία με τους εταίρους του Υπουργείου αυτού (Ανώτατο Δικαστήριο, Νομική Υπηρεσία, Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο), ώστε οι νομοθετικές ρυθμίσεις που προωθούνται να συγκεντρώνουν τον υψηλότερο βαθμό αποδοχής.

3. Από το 2013 και εντεύθεν, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως έθεσε σε θεσμοθετημένη τακτική και συχνή βάση συναντήσεις με την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με στόχο τη συζήτηση και προώθηση θεμάτων που αφορούν στο σύστημα απονομής της δικαιοσύνης, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων και εξουσιών. Στο πλαίσιο αυτό προωθήθηκαν διάφορα μέτρα, όπως η οριοθέτηση του δικαιώματος έφεσης επί αποφάσεων σε ενδιάμεσες αιτήσεις, η εισαγωγή της υποκατάστατης επίδοσης ποινικής κλήσης, η επέκταση των περιπτώσεων βεβαίωσης ομολογίας ενοχής επί ποινικών κλήσεων, όπου δεν είναι απαραίτητη η παρουσία του κατηγορουμένου στο δικαστήριο, η εφαρμογή συστήματος αυτόματης καταγραφής των πρακτικών των δικαστηρίων, κ.ά.

4. Όπως αναφέρετε και στην επιστολή σας, τον Μάρτιο του 2018 ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε η τελική έκθεση των Ιρλανδών εμπειρογνομόνων αναφορικά με τη μεταρρύθμιση-αναδιοργάνωση της δομής και λειτουργίας των Δικαστηρίων. Η έκθεση καλύπτει τρεις άξονες, την επισκόπηση των λειτουργιών και την αποτελεσματικότητα/αποδοτικότητα του Ανωτάτου Δικαστηρίου, των Επαρχιακών Δικαστηρίων και τη διαχείριση του δικαστικού συστήματος, και περιλαμβάνει 21 εισηγήσεις προς επίλυση των διαφόρων προβλημάτων, καθώς και 3 βραχυπρόθεσμες λύσεις, θέτοντας μάλιστα και σχετικά χρονοδιαγράμματα. Ήδη στο πλαίσιο της μελέτης αυτής και των αποφάσεων για προώθηση της μεταρρύθμισης των Δικαστηρίων, ετοιμάστηκε Σχέδιο Δράσης, στο οποίο καταγράφονται οι δράσεις/ενέργειες που πρέπει να υλοποιηθούν και τροχοδρομήθηκε η υλοποίηση τους στη βάση συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, με ορίζοντα τις αρχές του 2020.

5. Ταυτόχρονα διορίστηκε Επιτροπή Μεταρρύθμισης των Δικαστηρίων, αποτελούμενη από εκπροσώπους όλων των άμεσα εμπλεκόμενων στη μεταρρύθμιση φορέων, η οποία εργάζεται με ταχείς ρυθμούς για την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης.

6. Πιο κάτω καταγράφονται συνοπτικά τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που έχουν ληφθεί, καθώς και όσα βρίσκονται υπό εξέλιξη ή θα προωθηθούν στο άμεσο μέλλον ως προτεραιότητα, βάσει του Σχεδίου Δράσης:

- (α) **Έργο της εκκαθάρισης των καθυστερημένων υποθέσεων στα Δικαστήρια:** Μια εκ των εισηγήσεων των εμπειρογνομόνων, στην οποία έχει δοθεί άμεση προτεραιότητα, είναι το έργο της εκκαθάρισης των καθυστερημένων υποθέσεων στα Δικαστήρια. Για το σκοπό αυτό συγκροτήθηκε ομάδα παρακολούθησης του έργου, αποτελούμενη από Δικαστές όλων των βαθμίδων, διορίστηκε υπεύθυνος του έργου για τη διασφάλιση της καθημερινής εύρυθμης λειτουργίας του έργου και συμφωνήθηκε με το Ανώτατο Δικαστήριο και το Υπουργείο Οικονομικών η πρόσληψη απαραίτητου αριθμού Δικαστών για την εκδίκαση εντός δύο ετών όλων των υποθέσεων, που εκκρεμούν ενώπιον όλων των Επαρχιακών Δικαστηρίων για περίοδο πέραν των τεσσάρων χρόνων. Οι 26 νέες θέσεις Δικαστών, αλλά και του ανάλογου υποστηρικτικού προσωπικού, περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό 2019.
- (β) **Αναθεώρηση και συγγραφή Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας:** Βρίσκεται σε εξέλιξη ευρείας κλίμακας αναθεώρηση των θεσμών Πολιτικής Δικονομίας. Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κατά τις αρχές Μαρτίου 2018 διορίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο η Επιτροπή Θεσμών (Rules Committee) αποτελούμενη από Δικαστές, Πρωτοκολλητή και Δικηγόρους, η οποία μελετά τις κατά καιρούς εισηγήσεις των εμπειρογνομόνων και προβαίνει σε παρατηρήσεις. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τον Μάιο 2019.
- (γ) **Νομοσχέδιο για τη δημιουργία Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου:** Ήδη περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό της Δικαστικής Υπηρεσίας για το 2019, οι πέντε θέσεις Δικαστών.
- (δ) **Ίδρυση Σχολής Δικαστών:** Έχει διοριστεί εδώ και δύο χρόνια ο Διευθυντής Μεταρρύθμισης και Επιμόρφωσης. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ετοίμασε δύο νομοσχέδια για την ίδρυση και λειτουργία της Σχολής Δικαστών, βάσει των εισηγήσεων της μελέτης του εμπειρογνώμονα, τα οποία στάληκαν στον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου και στον Διευθυντή Μεταρρύθμισης και Επιμόρφωσης, για σχόλια/παρατηρήσεις, με σκοπό την οριστικοποίηση και περαιτέρω προώθηση τους.
- (ε) **Διαχωρισμός της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου με τη σύσταση ξεχωριστής δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας:** Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ετοίμασε τα σχετικά νομοσχέδια, τα οποία αυτή την περίοδο είναι υπό διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς.
- (στ) **Καθορισμός αντικειμενικών κριτηρίων για την πρόσληψη και αξιολόγηση Δικαστών:** Το έργο, το οποίο χρηματοδοτείται από την Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ε.Ε., έχει ήδη ξεκινήσει και αναμένεται η ολοκλήρωση και παράδοση της μελέτης των εμπειρογνομόνων περί τον Μάρτιο 2019.
- (ζ) **Αγορά Υπηρεσιών Πληροφοριακού Συστήματος Διοίκησης Δικαστηρίων μέσω Στρατηγικού Επενδυτή (Σύστημα η-Δικαιοσύνης):** Η Επιτροπή Αξιολόγησης έχει ξεκινήσει την εκ νέου αξιολόγηση

των προσφορών, μετά την ακύρωση της απόφασης του Συμβουλίου Προσφορών από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, για τυπικούς λόγους.

- (η) **Έργο για Ακουστική Ψηφιακή Καταγραφή Πρακτικών Συνεδριάσεων Δικαστηρίου (Digital Audio Recording of Court Proceedings (DAR)):** Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σκοπός του έργου είναι να εξετασθεί κατά πόσο μπορεί να βελτιωθεί η αποδοτικότητα των δικαστικών διαδικασιών με την ηχογράφηση τους, με σκοπό την απλοποίηση της λήψης των πρακτικών, πράγμα που θα συμβάλει στη μείωση των καθυστερήσεων στην ετοιμασία των πρακτικών. Το έργο ξεκίνησε περί τα μέσα Φεβρουαρίου 2019 και θα ολοκληρωθεί μέσα σε έξι μήνες.
- (θ) **Προώθηση εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών:** Ολοκληρώθηκε η μελέτη, που ανατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κατόπιν δημόσιου διαγωνισμού, η οποία περιλαμβάνει εισηγήσεις για τους τρόπους αναβάθμισης του θεσμού της διαμεσολάβησης και βέλτιστες πρακτικές, ειδικότερα στα θέματα εκπαίδευσης, ποιότητας και ελέγχου των παρεχόμενων υπηρεσιών, ώστε να ενισχυθεί το επίπεδο εμπιστοσύνης στους διαμεσολαβητές και η δυνατότητα αποδοχής της ως μέτρου που πραγματικά προσφέρεται για την επίλυση διαφορών. Τα συμπεράσματα/εισηγήσεις της μελέτης είναι υπό διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.
- (ι) **Δημιουργία ανεξάρτητης Υπηρεσίας Δικαστηρίων** για τη διοίκηση των Δικαστηρίων. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως προχώρησε στην ετοιμασία ενός πρώτου νομοσχεδίου που να ρυθμίζει το θέμα.

7. Ταυτόχρονα, προωθήθηκαν/προωθούνται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και άλλα μέτρα που δεν περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Δράσης, αλλά αποσκοπούν παράλληλα στην απρόσκοπτη λειτουργία των δικαστηρίων και τη μείωση του χρόνου απονομής της δικαιοσύνης:

- (α) **Ίδρυση και Λειτουργία Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας:** Για να διαφυλαχθεί ο πολύ θετικός αντίκτυπος της λειτουργίας του Διοικητικού Δικαστηρίου προωθήθηκε η δημιουργία ξεχωριστού Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας, με τρεις Δικαστές, που θα αναλάβει την εκδίκαση κάθε προσφυγής από αιτητές ασύλου, με αρμοδιότητα ελέγχου και της ουσίας, όπως προνοεί το κεκτημένο. Ο ιδρυτικός νόμος **έχει ψηφισθεί** και γίνονται με ταχείς ρυθμούς όλες οι διαδικαστικές και πρακτικές διευθετήσεις για τη συγκρότηση και λειτουργία του Δικαστηρίου. Στον Προϋπολογισμό 2019 περιλαμβάνονται οι 3 θέσεις Δικαστών.
- (β) Κατάθεση στη Βουλή και συζήτηση νομοσχεδίου για τροποποίηση του Άρθρου 111 του Συντάγματος, ώστε στην περίπτωση **δίκης διαζυγίου, η σύνθεση του Οικογενειακού Δικαστηρίου να είναι μονομελής** και όχι τριμελής όπως ισχύει σήμερα. Ταυτόχρονα κατατέθηκαν και συζητούνται 7 νομοσχέδια με σκοπό τον **εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου**.
- (γ) **Ετοιμασία νομοσχεδίου για ανακατανομή της καθ' ύλην δικαιοδοσίας των Επαρχιακών Δικαστηρίων** στις βαθμίδες Επαρχιακού Δικαστή και Ανώτερου Επαρχιακού Δικαστή, κατά τρόπον ώστε να εξυπηρετείται η καλύτερη διαχείριση του δικαστικού χρόνου.
- (δ) Κατάθεση στη Βουλή και συζήτηση **νομοσχεδίου** αναφορικά με τη συμμόρφωση **της διοίκησης στις αποφάσεις του Διοικητικού Δικαστηρίου**.
- (ε) **Δημιουργία, στα πλαίσια του Επαρχιακού Δικαστηρίου, δικαιοδοσίας επίλυσης μικρών διαφορών:** Πραγματοποιήθηκε μελέτη από το Υ.Δ.Δ.Τ., σύμφωνα με την οποία προκρίνεται η δημιουργία νέας ειδικής δικαιοδοσίας εκδίκασης υποθέσεων μικρών διαφορών, εντός της δομής του Επαρχιακού Δικαστηρίου. Στο πλαίσιο αυτής της δικαιοδοσίας δεν θα ακολουθούνται οι ίδιοι Διαδικαστικοί Κανονισμοί, αλλά μια πολύ πιο απλουστευμένη διαδικασία. Ετοιμάζεται σχετικό νομοσχέδιο από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

8. Όσον αφορά στο θέμα της κτιριακής υποδομής των Δικαστηρίων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως έχει εκπονήσει πλάνο για τον εκσυγχρονισμό των κτιριακών εγκαταστάσεων των Δικαστηρίων, το οποίο προωθεί σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, το Ανώτατο Δικαστήριο και το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Στα πλαίσια αυτά, προωθείται η υλοποίηση σημαντικών αναπτυξιακών έργων:

- (α) **Ανέγερση πρόσθετου κτιρίου για το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου**
Το κτίριο έχει ολοκληρωθεί και το κόστος ανήλθε σε €6.092.800. Περιλαμβάνει υπόγειους χώρους στάθμευσης και 10 αίθουσες Δικαστηρίου.
- (β) **Αποκατάσταση του παλαιού κτιρίου του Ανωτάτου Δικαστηρίου**
Η σύμβαση του έργου, κόστους €4.911.130, υπογράφηκε τον 5/2018 και αναμένεται ολοκλήρωση του κτιρίου τον 1/2020. Στο κτίριο θα στεγαστεί το Διοικητικό Δικαστήριο.
- (γ) **Ανέγερση κτιρίου για το Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου στο Παραλίμνι**

Η σύμβαση του έργου, κόστους €5.929.770, υπογράφηκε τον 5/2018, οι εργασίες ανέγερσης βρίσκονται σε εξέλιξη και αναμένεται η ολοκλήρωση του κτιρίου τον 5/2020.

(δ) Ανέγερση κτιρίου για το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας

Η ανέγερση του νέου Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας αποτελεί προτεραιότητα, καθώς θα επιλύσει πολλά στεγαστικά προβλήματα της Δικαστικής Υπηρεσίας. Στο νέο Επαρχιακό Δικαστήριο, θα στεγαστούν όλα τα δικαστήρια ειδικής δικαιοδοσίας, μεταξύ άλλων, το Οικογενειακό Δικαστήριο και το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών.

Έχει ολοκληρωθεί η Μελέτη Βιωσιμότητας από την Παγκόσμια Τράπεζα, η οποία κατέδειξε ότι το έργο δύναται να υλοποιηθεί με τη μέθοδο Σύμπραξης Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων θα προχωρήσει κατά το 2019 στην προκήρυξη του διαγωνισμού για εξεύρεση επενδυτή. Οι εργασίες θα διαρκέσουν δύο με τρία χρόνια περίπου. Η εκτιμώμενη αξία του έργου ανέρχεται στα €45 εκ.+ ΦΠΑ.

(ε) Πρόσθετα κτίρια για κάλυψη αναγκών της Δικαστικής Υπηρεσίας

(i) Αξιοποίηση Πρώην Ξενοδοχείου Φιλοξενία για Στέγαση του Δευτεροβάθμιου Δικαστηρίου και του Εμπορικού Δικαστηρίου

Μετά από Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 1.11.2018, το κτίριο του πρώην ξενοδοχείου Φιλοξενία παραχωρήθηκε στη Δικαστική Υπηρεσία με σκοπό τη στέγαση των δύο νέων Δικαστηρίων που θα δημιουργηθούν, του Δευτεροβάθμιου Δικαστηρίου (Εφετείου) και του Εμπορικού Δικαστηρίου. Το κόστος των εργασιών ανακαίνισης του κτιρίου εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο €1 εκ. και θα ολοκληρωθούν εντός του 2019.

Σημειώνεται ότι για τις ανάγκες του Εμπορικού Δικαστηρίου θα δημιουργηθούν υποδομές και στη Λεμεσό (2 Δικαστές).

(ii) Αγορά Ιδιωτικού Κτιρίου για Στέγαση του Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας

Μετά από Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 18.12.2018, τα Υπουργεία Οικονομικών και Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, θα προβούν σε διαπραγμάτευση με τον ιδιοκτήτη του κτιρίου "Άστρα" (πλησίον του Ανωτάτου Δικαστηρίου), για επίτευξη συμφωνίας αγοράς του κτιρίου, για τη στέγαση του Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας και γραφείων Δικαστών για εξέταση των καθυστερημένων υποθέσεων. Η προκαταρκτική εκτίμηση της αξίας του κτιρίου κυμαίνεται γύρω στα €3 εκ.

Τα απαιτούμενα κονδύλια για την υλοποίηση των πιο πάνω έργων περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό της Δικαστικής Υπηρεσίας για το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο 2019-2021.

9. Με την ευκαιρία, θεωρώ αναγκαίο να επαναλάβω ότι ο εκσυγχρονισμός και η μεταρρύθμιση των Δικαστηρίων, που θα συμβάλουν στην εύρυθμη λειτουργία τους και την ταχεία απονομή της δικαιοσύνης, αποτελούν προτεραιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.436, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Απουσία αποτελεσματικών μηχανισμών για επιβολή συστηματικής συντήρησης των οικοδομών

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ ότι το αρμόδιο Υπουργείο που θα μπορούσε να προχωρήσει σε νομοθετική ρύθμιση για την επιβολή υποχρεωτικής εξασφάλισης Πιστοποιητικού Τακτικής Επιθεώρησης Κτιρίων, είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, στη δικαιοδοσία του οποίου ανήκουν οι Έπαρχοι, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και τα Δημαρχεία, που είναι οι κατά νόμο υπεύθυνοι για την έκδοση Αδειών Οικοδομής. Για το λόγο αυτό, η Ερώτηση διαβιβάζεται με αντίγραφο της παρούσας, στο Υπουργείο Εσωτερικών για περαιτέρω χειρισμό.

2. Στο μεταξύ, όσον αφορά τα δημόσια κτίρια (κυβερνητικά κτίρια), με βάση την ενημέρωση που έλαβα από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, κλιμάκια των Επαρχιακών Γραφείων του Τμήματος Δημοσίων Έργων προβαίνουν σε συντήρηση και τακτική επιθεώρηση τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.443, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με το άρθρο 7Α των περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους Νόμους του 1980 μέχρι 2011 το εν λόγω επίδομα παρέχεται:

- (α) σε αναπήρους για τη διακίνησή τους για σκοπούς εργασίας εντός της Δημοκρατίας;
  - (β) σε ανάπηρους σπουδαστές ή μαθητές για τη διακίνησή τους εντός της Δημοκρατίας για σκοπούς επαγγελματικής εκπαίδευσης ή απόκτησης ειδικών γνώσεων σχετικών με την επαγγελματική τους αποκατάσταση. Το εν λόγω επίδομα διακίνησης δεν μπορεί να παραχωρείται για περίοδο που υπερβαίνει την κανονική χρονική διάρκεια που απαιτείται για την απόκτηση ενός μόνο τίτλου/διπλώματος σε κάθε κύκλο σπουδών και
  - (γ) σε τετραπληγικά άτομα.
3. Περαιτέρω, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 8, το επίδομα καθορίζεται με απόφαση της Επιτροπής κατόπιν λεπτομερούς έρευνας της δαπάνης διακίνησης του δικαιούχου αναπήρου για σκοπούς εργασίας ή, σε περίπτωση σπουδαστή ή μαθητή, της δαπάνης διακίνησης του στη Δημοκρατία για σκοπούς επαγγελματικής εκπαίδευσης ή απόκτησης ειδικών γνώσεων σχετικών με την επαγγελματική του αποκατάσταση.
  4. Στη βάση των προαναφερθέντων προνοιών της σχετικής νομοθεσίας, το επίδομα διακίνησης μπορεί να παρέχεται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες που το διαχειρίζεται, σε άτομα που φοιτούν σε αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένης και της Σχολής Τυφλών. Το πρόγραμμα φοίτησης πρέπει να έχει καθορισμένη χρονική διάρκεια και να στοχεύει στην προετοιμασία των ατόμων για την επαγγελματική τους αποκατάσταση. Συγκεκριμένα, όσον αφορά τη Σχολή Τυφλών, παραδείγματα προγραμμάτων για τα οποία παρέχεται το επίδομα διακίνησης στους δικαιούχους αιτητές που φοιτούν σε αυτά, είναι το Πρόγραμμα Επαγγελματικής Κατάρτισης Τηλεφωνητών και το Πρόγραμμα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.
  5. Το συγκεκριμένο επίδομα στοχεύει κυρίως στην κάλυψη μέρους του κόστους διακίνησης των ατόμων με αναπηρίες που φοιτούν σε προγράμματα για την απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων με σκοπό την επαγγελματική τους αποκατάσταση ή τα οποία εργάζονται με σκοπό την υποβοήθησή τους για την ένταξη και εμπλοκή τους στην αγορά εργασίας. Η παροχή του επιδόματος για τη μετάβαση σε προπονήσεις ή για συμμετοχή σε κοινωνικές και αθλητικές δραστηριότητες δεν εμπίπτει στις πρόνοιες του συγκεκριμένου Νόμου.
  6. Σημειώνεται επίσης ότι, πέραν των πιο πάνω κατηγοριών δικαιούχων, το Υπουργικό Συμβούλιο στις 17/11/2015 ενέκρινε την εφαρμογή του Νέου Σχεδίου για την παροχή Επιδόματος Διακίνησης σε Αιμοκαθαιρόμενους Νεφροπαθείς, δηλαδή άτομα τα οποία είναι ενταγμένα σε μόνιμο και τακτικό πρόγραμμα αιμοκαθάρσεων στα δημόσια νοσηλευτήρια. Στις 18/12/2018 το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την εφαρμογή και του Νέου Σχεδίου Παροχής Επιδόματος Διακίνησης σε Άτομα με Θαλασσαιμία, τα οποία είναι ενταγμένα σε μόνιμο και τακτικό πρόγραμμα μεταγγίσεων στα δημόσια νοσηλευτήρια. Τα εν λόγω σχέδια στοχεύουν στην υποβοήθηση των ατόμων με την κάλυψη μέρους των εξόδων διακίνησής τους προς και από τα δημόσια νοσηλευτήρια για σκοπούς λήψης της απαραίτητης για την επιβίωσή τους, θεραπείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.464, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. φακ. επ. 23.06.011.03.464 και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

2. Στις 27/2/2018 και ώρα 19.10 έγινε αντιληπτή πυρκαγιά σε δύο κατοικίες στο χωριό Τόχνη. Η πρώτη κατοικία ανήκει στον κοινοτάρχη Τόχνης και η δεύτερη στον σύγαμπρο του. Στη σκηνή μετέβηκε ομάδα της ειδικής μονάδας αντιμετώπισης καταστροφών (ΕΜΑΚ) στην Κοφίνου, και η πυρκαγιά κατασβέσθηκε. Από τις εξετάσεις διαπιστώθηκε ότι επρόκειτο για κακόβουλη ενέργεια.
3. Κατά την εξέταση των κατοικιών παραλήφθηκαν διάφορα τεκμήρια τα οποία στάληκαν στο Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής και στο Κρατικό Χημείο για επιστημονικές εξετάσεις. Από τα αποτελέσματα των επιστημονικών εξετάσεων δεν προέκυψε ταυτοποίηση με κάποιο από τα πρόσωπα που ο Κοινοτάρχης Τόχνης είχε αναφέρει σε σχετική κατάθεση του. Κατά διαστήματα ο Κοινοτάρχης εξέφρασε υποψίες και για άλλα πρόσωπα, τα οποία εντοπίστηκαν και ανακρίθηκαν, χωρίς να προκύψει οτιδήποτε το επιλήψιμο εναντίον τους.
4. Κατόπιν οδηγιών της Νομικής Υπηρεσίας η υπόθεση ταξινομήθηκε στις 8/8/2018 ως “ΑΝΕΞΙΧΝΙΑΣΤΗ”.
5. Ο Κοινοτάρχης Τόχνης τηρείτο συνεχώς ενήμερος για την πορεία των εξετάσεων της υπόθεσης και σε επιστολή του ημερομηνίας 5/1/2019 προς τον Αστυνομικό Διευθυντή Λάρνακας διέψευσε δημοσίευμα ότι δεν έτυχε της δέουσας προσοχής η υπόθεσή του και εξέφρασε τις ευχαριστίες του για τον χειρισμό της υπόθεσης καθώς και την προσδοκία του για διευκόλυνση της υπόθεσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.467, ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην ως άνω Ερώτηση της Βουλευτού Λευκωσίας κας Ειρήνης Χαραλαμπίδου, αναφορικά με την πρόσληψη μεγάλου αριθμού Δικαστών, και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

(α) Αυτό το διάστημα βρίσκεται σε εξέλιξη το μεγάλο έργο της μεταρρύθμισης/αναδιοργάνωσης της δομής και λειτουργίας των Δικαστηρίων, βάσει Σχεδίου Δράσης που ετοιμάστηκε μετά από μελέτη που παραδόθηκε τον Μάρτιο του 2018 από εμπειρογνώμονες αναφορικά με τη μεταρρύθμιση των Δικαστηρίων, με ορίζοντα υλοποίησης των διαφόρων δράσεων που καταγράφονται σε αυτό, τις αρχές του 2020.

(β) Η πρόσληψη μεγάλου αριθμού Δικαστών όλων των βαθμίδων κρίθηκε απαραίτητη για να αντιμετωπισθεί το δύσκολο έργο της εκκαθάρισης των καθυστερημένων υποθέσεων στα Δικαστήρια, το οποίο αποτελεί μια εκ των εισηγήσεων των εμπειρογνώμωνων για τη μεταρρύθμιση των δικαστηρίων, στο οποίο μάλιστα έχει δοθεί άμεση προτεραιότητα. Παρακαλώ σημειώστε ότι ο αριθμός των Δικαστών που θα προσληφθούν συμφωνήθηκε με το Ανώτατο Δικαστήριο και το Υπουργείο Οικονομικών, για την εκδίκαση εντός δύο ετών, όλων των υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον όλων των Επαρχιακών Δικαστηρίων για περίοδο πέραν των τεσσάρων χρόνων.

Ο διορισμός τόσο μεγάλου αριθμού Δικαστών δημιουργεί προβληματισμό και στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, γι' αυτό και το θέμα αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με το Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο με τη σειρά του ξεκαθάρισε ότι δεν προτίθεται να προβεί σε διορισμό Δικαστών, οι οποίοι δεν θα κριθούν ως κατάλληλα πρόσωπα για να διοριστούν ως Επαρχιακοί Δικαστές, και δεν θα επιτρέψει σε οποιαδήποτε περίπτωση να εκπέσει το ψηλό επίπεδο απονομής της δικαιοσύνης που υπάρχει σήμερα στον τόπο μας.

(γ) Παράλληλα με το έργο της εκκαθάρισης των καθυστερημένων υποθέσεων στα Δικαστήρια, έχουν ληφθεί ή λαμβάνονται διάφορα νομοθετικά και άλλα μέτρα, μεταξύ των οποίων είναι ο καθορισμός αντικειμενικών κριτηρίων για την πρόσληψη και αξιολόγηση Δικαστών. Το έργο, το οποίο χρηματοδοτείται από την Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ε.Ε., έχει ήδη ξεκινήσει και αναμένεται η ολοκλήρωση και παράδοση της μελέτης των εμπειρογνώμωνων περί τον Μάρτιο 2019.

Μάλιστα, και σε σύνδεση με το υπό (α) ανωτέρω, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως εισηγήθηκε στο Ανώτατο Δικαστήριο όπως αναμένονται τα πορίσματα της πιο πάνω μελέτης, ώστε αυτά να ενσωματωθούν και να αποτελέσουν μέρος της διαδικασίας διορισμού των νέων Δικαστών.

(δ) Ταυτόχρονα, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, στα πλαίσια της μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού ειδικότερα των δομών και της λειτουργίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ετοίμασε τρία (3) νομοσχέδια, τα οποία, μεταξύ άλλων, περιέχουν πρόνοιες για την αλλαγή της σύνθεσης του Δικαστικού Συμβουλίου ως έχει σήμερα, διευρύνοντας την, ώστε πλέον το Δικαστικό Συμβούλιο να απαρτίζεται από Δικαστές διαφόρων βαθμίδων, με την ταυτόχρονη συμμετοχή σε αυτό και του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Προέδρου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και ενός δικηγόρου που ασκεί τη δικηγορία για τουλάχιστον είκοσι πέντε (25) έτη και ο οποίος δεν θα είναι μέλος του Συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Σύμφωνα επίσης με τις πρόνοιες των νομοσχεδίων, η απόφαση του Δικαστικού Συμβουλίου, θα ελέγχεται από Δευτεροβάθμιο Δικαστικό Συμβούλιο. Η προετοιμασία των νομοσχεδίων άρχισε από το περασμένο καλοκαίρι και στο παρόν στάδιο τα νομοσχέδια είναι υπό διαβούλευση, με σκοπό την οριστικοποίησή τους και υπολογίζεται να κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων το συντομότερο δυνατό.

(ε) Πρόσθετα, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως από τον περασμένο Ιούνιο ετοίμασε δύο νομοσχέδια για την ίδρυση και λειτουργία Σχολής Δικαστών, βάσει των εισηγήσεων της μελέτης του εμπειρογνώμονα Καθηγητή Cooper, τα οποία στάληκαν στον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου και στον Διευθυντή Μεταρρύθμισης και Επιμόρφωσης, για σχόλια/παρατηρήσεις, με σκοπό την οριστικοποίηση και περαιτέρω προώθησή τους.

2. Τα πιο πάνω αναφέρθηκαν από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στους εκπροσώπους της GRECO, κατά την πρόσφατη συνάντηση που είχαν στις 7 Φεβρουαρίου 2019, στην οποία συζητήθηκαν ειδικότερα οι συστάσεις της GRECO όσον αφορά στα δικαστήρια.

3. Με την ευκαιρία, επιθυμώ να αναφέρω ότι ο εκσυγχρονισμός και η μεταρρύθμιση των Δικαστηρίου, που θα συμβάλουν στην εύρυθμη λειτουργία τους και την ταχεία απονομή της δικαιοσύνης, αποτελούν προτεραιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, το οποίο ενεργεί πάντοτε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του και με απόλυτο σεβασμό στη συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξαρτησία και αυτονομία της Δικαστικής Εξουσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.483, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- Τα δύο λατομεία τα οποία λειτουργούν περί τα 2,1 χιλιόμετρα βόρεια της Μονής Σταυροβουνίου εντός των κοινοτικών ορίων Πυργών είναι:
  - το λατομείο της εταιρείας ΣΚΥΡΑ ΛΙΜΑ ΛΤΔ (κοντά στα κοινοτικά όρια Κόρνου) το οποίο λειτουργεί από το 1973, και
  - το λατομείο της εταιρείας ΛΑΤΟΜΕΙΟ ΠΥΡΓΩΝ ΛΤΔ το οποίο λειτουργεί από το 1983.
- Οι συνολικές ετήσιες εισπράξεις και η διάθεση των λατομικών δικαιωμάτων από τις παραγωγές των δύο λατομείων παρατίθενται στον πιο κάτω πίνακα:

Έτος	Ποσά €				
	Εισπραχθέν	75% σε Κοιότητες Πυργών και Κόρνου	25% σε πάγιο ταμείο	Μονή Σταυροβουνίου από πάγιο ταμείο	Υπόλοιπο στο πάγιο ταμείο
2014	210.406,00	157.804,50	52.601,50	39.451,13	13.150,37
2015	220.620,00	165.465,00	55.155,00	41.366,25	13.788,75
2016	418.528,40	313.896,30	104.632,10	78.474,08	26.158,02
2017	518.626,80	388.970,10	129.656,70	97.242,53	32.414,17
2018	529.604,80	397.203,60	132.401,20	99.300,90	33.100,30
ΣΥΝΟΛΟ	1.897.786,00	1.423.339,50	474.446,50	355.834,89	118.611,61

- Στην παράγραφο 2(β) του Όγδου Πίνακα των Περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικών) Κανονισμών του 2011 αναφέρονται τα ακόλουθα:

“Το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των δικαιωμάτων αυτών διατίθεται από τη Δημοκρατία για τη βελτίωση ή την αποκατάσταση του περιβάλλοντος από ζημιές που έχουν προκληθεί σε αυτό, ως αποτέλεσμα της λειτουργίας μεταλλείων ή λατομείων, νοουμένου ότι οι ζημιές αυτές δεν μπορούν να καλυφθούν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, όπως και για τη διεξαγωγή ερευνών για την αειφόρο εκμετάλλευση των μεταλλευμάτων και των λατομικών υλικών της”.

Συναφώς αναφέρεται ότι το 25% που κατατίθεται στο πάγιο ταμείο χρησιμοποιείται για τις περιπτώσεις αποκατάστασης εγκαταλειμμένων μεταλλείων/λατομείων χωρίς τοπικό περιορισμό. Στην αναφερόμενη περιοχή δεν υπάρχουν τέτοιες περιπτώσεις και τα ποσά σήμερα χρησιμοποιούνται κυρίως για την αποκατάσταση του Μεταλλείου Αμιάντου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.484, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σχετικά με την υπό αναφορά Ερώτηση σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

- Όπως είναι γνωστό, το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφασή του αρ. 82.896 και ημερ. 28/6/2017 ενέκρινε την Εθνική Στρατηγική κατά της Διαφθοράς, η οποία ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (αντίγραφο σχετικής έκδοσης επισυνάπτεται). Η Στρατηγική έχει αναρτηθεί επίσης στην ιστοσελίδα <http://www.mipo.gov.cy>.
- Με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής κατά της Διαφθοράς επιδιώκεται η εδραίωση ενός αποτελεσματικού πολιτικού συστήματος που θα χαρακτηρίζεται από διαφάνεια και λογοδοσία και θα διασφαλίζει την ακεραιότητα των κρατικών πολιτικών και την κοινωνική συνοχή, μέσω ενός Οριζόντιου Σχεδίου Δράσης. Το Οριζόντιο Σχέδιο Δράσης στοχεύει στη βελτίωση του πολιτικού, οικονομικού, κοινωνικού και νομοθετικού περιβάλλοντος μέσα από συντονισμένες δράσεις στους ακόλουθους 6 βασικούς πυλώνες: την πρόληψη, την εκπαίδευση, την ευαισθητοποίηση, τον νομοθετικό εκσυγχρονισμό, την καταστολή και την παρακολούθηση. Στα πλαίσια του μέρους που αφορά

“Πρόληψη, Εκπαίδευση, Ευαισθητοποίηση”, η Δράση 14 προβλέπει την “Εφαρμογή των απαιτήσεων του προτύπου ISO 37001 τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα”.

4. Σημειώνεται ότι το Οριζόντιο Σχέδιο Δράσης έχει τεθεί σε διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς συμπεριλαμβανομένης και της Βουλής των Αντιπροσώπων και όταν ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των διαφόρων σχολίων, το Οριζόντιο Σχέδιο Δράσης θα οριστικοποιηθεί και θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.»

Σημείωση: Η επισυνημμένη έκδοση έχει καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίτυπό της δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπούμε.

Θα συνεδριάσουμε την ερχόμενη Παρασκευή, ανεξάρτητα από την επιστολή που σας έστειλα, όπως έχουμε συμφωνήσει τώρα, 22 Μαρτίου 2019, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.029-2019).
2. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Λουκαΐδη, Γιώργου Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργου Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.025-2018).
3. Ο περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργου Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.040-2018).
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.050-2019).
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.059-2019).
6. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.058-2019).
7. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.038-2019).
8. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.039-2019).
9. Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.037-2019).
10. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.051-2019).
11. Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων του 2019 Νόμος του 2019.

- (Αρ. Φακ. 23.01.060.063-2019).
12. Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.068-2019).
  13. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.069-2019).
  14. Ο περί της Μεταβίβασης των Αρμοδιοτήτων και των Λειτουργιών της Επιτροπής του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας στο Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.005-2019).
  15. Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.220-2018).
  16. Ο περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.198-2018).
  17. Ο περί Διαμεσολάβησης σε Οικογενειακές Υποθέσεις Νόμος του 2014. (Αρ. Φακ. 23.01.055.240-2014).
  18. Οι περί Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (Διοίκηση) - Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων - Θέσεις Προϊστάμενου Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων και Διευθυντή Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.093-2018).
  19. Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.006-2019).
  20. Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέση Ανώτερου Γεωλογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.007-2019).
  21. Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.020-2019).
  22. Ο περί Προσβασιμότητας των Ιστότοπων και των Εφαρμογών για Φορητές Συσκευές των Οργανισμών του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.158-2018).
  23. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ραδιοεξοπλισμός) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.115-2018).
  24. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.074-2019).
  25. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.076-2019).
  26. Ο περί Εφαρμογής των Δικαιωμάτων των Ασθενών στο πλαίσιο της Διασυνοριακής Υγειονομικής Περίθαλψης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.023-2019).

Αποσύρσεις

27. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.065-2019).
28. Ο περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.01.055.168-2014).
29. Ο περί Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2012.
(Αρ. Φακ. 23.01.053.222-2012).
30. Οι περί Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος - Θέσεις Επόπτη ΑΔΕΕΛΕπ, Λειτουργού ΑΔΕΕΛΕπ και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.008-2019).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Το μέλλον της Ευρώπης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).
3. «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.006-2018).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα «Εξέταση θεμάτων που αφορούν τους διορισμούς του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), καθώς και το ασυμβίβαστο που προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών).
(Αρ. Φακ. 23.04.035.181-2018).

Πριν κλείσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδερφοι, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι υπάρχει αίτημα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις όπως εγγραφεί στο Κεφάλαιο Τέταρτο θέμα με τίτλο «Το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής για τον συνεργατισμό».

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται.

Περαιτέρω, σας ενημερώνω ότι στη σημερινή Σύσκεψη Αρχηγών ή/και Εκπροσώπων των Κομμάτων αποφασίστηκε όπως το θέμα αυτό συζητηθεί σε ειδική συνεδρία της ολομέλειας την Πέμπτη, 4 Απριλίου 2019, από τις 4.00 μέχρι τις 8.00 μ.μ. Όμως, επειδή κάποιος έχετε αντίθετη άποψη, δε θα αφήσω αυτό το θέμα να αιωρείται και θέλω τώρα να γίνει τοποθέτηση από την ολομέλεια για το πότε θα γίνει η συζήτηση.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου πρώτα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα βρούμε τον τρόπο να διευκολύνουμε... Εάν ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ θα είναι στην Κύπρο την Παρασκευή, που θα έχει ολομέλεια... Έχω μια υποχρέωση στο εξωτερικό εγώ· θα την ακυρώσω, να είμαι εδώ. Αν δεν μπορεί, θα συνεννοηθώ και μαζί του, όπως ήταν στη Σύσκεψη, για μία ημερομηνία και δε θα ταλαιπωρήσουμε το σώμα. Έθθα το κάμουμε Μεσανατολικό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά...

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Πρόεδρε, δεν έχω αντίρρηση σε αυτά που λέει ο κ. Νεοφύτου, με μια υπόμνηση. Στη Σύσκεψη Αρχηγών...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακούστε, είναι σημαντικό!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Στη Σύσκεψη Αρχηγών όλα τα κόμματα, εξαιρουμένου του Δημοκρατικού Συναγερμού, έχουμε συμφωνήσει να γίνει αυτή η συνεδρία, η ειδική ουσιαστικά, να μην έχει νομοθετικό έργο, για να υπάρχει τζιαι χρόνος -να μην πάθουμε χειρότερα από σήμερα- να συζητήσουμε νούσιμα, οργανωμένα ένα απόγευμα σε ειδική συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γιωργάλλα, με τον κ. Προκοπίου κάμνετε πολλήν παρέα τζιειαμαί, αλλά να τα πείτε μετά!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Απ' όλα τα υπόλοιπα κόμματα έγινε αποδεκτό να είναι η 4^η Απριλίου, στις 4 το απόγευμα μέχρι και τις 8 το απόγευμα. Εάν βρεθεί κάτι άλλο εκείνη την εβδομάδα, διότι αντιλαμβάνομαι την προηγούμενη θα απουσιάσετε εσείς στο εξωτερικό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ναι, το είπαμε εκείνο, το καθορίσαμε από την αρχή. Είπαμε είτε πριν είτε μετά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αν βρεθεί κάποια άλλη ημερομηνία τζιειαμαί, εμείς δεν έχουμε κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος Νικόλας.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είτε στις 4 είτε την Παρασκευή εμείς δεν έχουμε πρόβλημα, αλλά θεωρούμε ότι, ακριβώς επειδή είναι σοβαρό θέμα, ίσως πρέπει να γίνει μια ειδική συνεδρία. Απλώς, επαναλαμβάνω ξανά το αίτημά μας, κύριε Πρόεδρε, ότι πρέπει να οριστεί και μία ημερομηνία για τη συζήτηση για το Brexit πριν από τις 29 του Μάρτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάντως, επειδή αυτή την άποψη, ότι έπρεπε να ασχοληθούμε με το Brexit, κύριε Παπαδόπουλε, την είχα από πολύ καιρό, γι' αυτό έκαμα και κάποιες ενέργειες. Εάν φέρεις νέα στοιχεία ότι με τη συζήτηση εδώ θα βρούμε τον τρόπο να καταλήξουν οι Εγγλέζοι, θα το βάλω το σαββατοκύριακο!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Μπορεί να έν' μια λύση να πάμε εμείς στις Βρυξέλλες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Να τους δείξουμε τι πρέπει να κάμουν!

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πρόεδρε, απλώς να επαναφέρω τζιαι να υπενθυμίσω ότι δεν εσυμφωνήσαμεν. Παρέμεινε αιωρούμενο, όπως πολύ σωστά είπατε εσείς στην πρωτολογία σας τζιαι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Συμφώνησε η πλειοψηφία...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...στις 22 του μήνα είναι η καλύτερη ημερομηνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι... Κατανώ το εξής, κύριε Αβέρωφ... Τελειώνουμε τωρά, σε τρία λεπτά... Ότι, εάν δεν εύρετε τρόπο συνεννόησης, θα πάμε στις 4.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Ελπίζω να εύρετε!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Απλώς, θέλω να πω ότι στις 4 του Απρίλη θα είναι στην Κύπρο η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας, που φιλοξενείται στην Κύπρο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Να έρθετε εδώ να προσευχηθούμε!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ειδικά εκείνη την ημέρα θα είναι η συνάντηση μαζί σας το απόγευμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, μάλιστα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Μετά θα έχει έκθεση στην Αρχιεπισκοπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα τα διευθετήσουμε τούτα. Μακάρι να βρεθεί τρόπος...

Αγαπητοί συνάδελφοι, πριν κλείσουμε, θα ήθελα επίσης να σας ενημερώσω ότι ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας ζητά την εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορούν να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας». Υπάρχει εισήγηση όπως το θέμα απασχολήσει κατά προτεραιότητα και σε πρώτο στάδιο την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τη Μελέτη του Δημογραφικού Προβλήματος και ακολούθως το θέμα να συζητηθεί στην ολομέλεια της Βουλής.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται.

Εδώ τελειώνει η σημερινή συνεδρία της Βουλής.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίασης της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.15 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυριακίδου Στέλλα
Γεωργίου Γεώργιος	Κωνσταντίνου Κώστας
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κυπριανού Ανδρέας	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Σάββα Ευανθία
Δαμιανού Άριστος	Στεφάνου Στέφανος
Καυκαλιάς Αντρέας	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παπαδόπουλος Νικόλας
Κουλίας Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Λεωνίδου Πανίκος	Προκοπίου Γεώργιος
Μουσιούττας Μαρίνος	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
------------------	--------------------

Συμμαχία Πολιτών

Λιλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης	Γιωργάλλας Μιχάλης
(Πρόεδρος Βουλής)	

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στον θάνατο του πρώην βουλευτή Ανδρέα Μούσκου και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
2. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην επέτειο της 25^{ης} Μαρτίου 1821 και στην επέτειο της 1^{ης} Απριλίου 1955.
3. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Επίσημη επίσκεψη του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων της Ιορδανίας κ. Άτεφ Αλ Ταράουε στην Κύπρο.
  - β. Συμμετοχή του κ. Κωστή Ευσταθίου σε συνεδρία της Επιτροπής Πολιτισμού, Παιδείας, Επιστημών και ΜΜΕ της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) στη Γρανάδα.
  - γ. Συμμετοχή του κ. Γιώργου Λουκαΐδη σε συνεδρία της Επιτροπής Πολιτικών Υποθέσεων και Δημοκρατίας της ΚΣΣΕ στο Παρίσι.
  - δ. Συμμετοχή των κ. Άριστου Δαμιανού, Γιώργου Κάρουλλα και Ζαχαρία Κουλιά στη 14^η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας στο Βουκουρέστι.
  - ε. Συμμετοχή της κ. Μαριέλλας Αριστείδου σε διακοινοβουλευτική συνάντηση στο Ευρωκοινοβούλιο στις Βρυξέλλες με θέμα τη δύναμη των γυναικών στην πολιτική.
4. Συζήτηση (Γιώργος Λουκαΐδης, Πρόεδρος, Άγγελος Βότσης, Γιώργος Πεردίκης) για την εκπρόθεσμη κατάθεση των προϋπολογισμών ημικρατικών οργανισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων.
5. Ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Βουλής για την ειρηνική εκδήλωση διαμαρτυρίας μαθητών μέσης εκπαίδευσης ενάντια στις κλιματικές αλλαγές έξω από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.
6.
  - α. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
  - β. Διαδικαστική συζήτηση (Νικόλας Παπαδόπουλος, Πρόεδρος, Γιώργος Λιλλήκας, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Γιώργος Κ. Γεωργίου) για την ανάγκη συζήτησης των συνεπειών του Brexit.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019», συζήτηση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Γιώργος Λουκαΐδης, Αβέρωφ Νεοφύτου, Αδάμος Αδάμου, Νικόλας Παπαδόπουλος) και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», συζήτηση (Γιώργος Λουκαΐδης, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Πρόεδρος, Μιχάλης Γιωργάλλας, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Μάριος Μαυρίδης) και ψήφισή τους σε νόμους.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019», συζήτηση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Άριστος Δαμιανού, Πανίκος Λεωνίδου, Γιώργος Πεردίκης, Πρόεδρος, Άγγελος Βότσης, Γιώργος Λιλλήκας, Στέφανος Στεφάνου, Αβέρωφ Νεοφύτου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Γιώργος Λουκαΐδης) και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», συζήτηση (Αντρέας Καυκαλιάς, Άννα Θεολόγου, Μαρίνος Σιζόπουλος, Ονούφριος Κουλλά, Άγγελος Βότσης, Άριστος Δαμιανού) και αποδοχή της αναπομπής.
11. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», αποδοχή της αναπομπής και ψήφιση αναδιαμορφωμένου κειμένου νόμου.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018», έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Γεώργιος Προκοπίου, Ευθύμιος Δίπλαρος, Αντρέας Φακοντής, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Μαρίνος Σιζόπουλος, Άννα Θεολόγου, Λίνος Παπαγιάννης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Πεردίκης) και ψήφισή τους σε νόμους, του πρώτου με τον τίτλο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της Πρόληψης,

Διερεύνησης, Ανίχνευσης ή Δίωξης Ποινικών Αδικημάτων ή της Εκτέλεσης Ποινικών Κυρώσεων και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων αυτών Νόμος του 2018», αγορεύσεις (Άριστος Δαμιανού, Γεώργιος Γεωργίου, Χριστίνα Ερωτοκρίτου, Κωστής Ευσταθίου) και ψήφισή του σε νόμο.

14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Θέσπισης, Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών Ορκωτού Μεταφραστή Νόμος του 2018», παρατηρήσεις των κ. Κωστή Ευσταθίου και Πανίκου Λεωνίδου και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών Ορκωτού Μεταφραστή Νόμος του 2019».
15. Εισήγηση του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για αναβολή της πρότασης νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», συζήτηση (Πανίκος Λεωνίδου, Γιώργος Λουκαΐδης, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Παύλος Μυλωνάς, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Αντρέας Καυκαλιάς) και απόφαση για αναβολή του.
16. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Κοινοβουλευτικών Συνεργατών Νόμος του 2018», συζήτηση (Άγγελος Βότσης, Γιώργος Πεردίκης, Γιώργος Λουκαΐδης, Πρόεδρος, Νίκος Τορναρίτης, Αβέρωφ Νεοφύτου, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Ζαχαρίας Κουλιός) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Κοινοβουλευτικών Συνεργατών και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2019».
17. Εισήγηση του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για αναβολή της πρότασης νόμου «Ο περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», συζήτηση (Γιώργος Λουκαΐδης, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Πανίκος Λεωνίδου, Νίκος Τορναρίτης, Αντρέας Καυκαλιάς) και απόφαση για αναβολή της.
18. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου:
  - α. «Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»,
  - β. «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018»,
  - γ. «Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»,
αγορεύσεις και συζήτηση (Άγγελος Βότσης, Στέφανος Στεφάνου, Αβέρωφ Νεοφύτου, Γιώργος Πεردίκης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Άννα Θεολόγου, Κωστής Ευσταθίου, Νικόλας Παπαδόπουλος, Γιώργος Λιλλήκας, Άριστος Δαμιανού, Γιώργος Λουκαΐδης, Μάριος Μαυριδής), ψήφισή της πρώτης σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», ψήφισή της δεύτερης σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και απόσυρση της τρίτης.
19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2019 Νόμος του 2019», συζήτηση (Άννα Θεολόγου, Αντρέας Καυκαλιάς) και ψήφισή του σε νόμο.
20. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Στέφανος Στεφάνου, Παύλος Μυλωνάς, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Ονούφριος Κουλλά, Άγγελος Βότσης, Ανδρέας Κυπριανού, Αβέρωφ Νεοφύτου) και ψήφισή του σε νόμο.
21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Αβέρωφ Νεοφύτου, Νικόλας Παπαδόπουλος, Γιώργος Λουκαΐδης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Στέφανος Στεφάνου, Κωστής Ευσταθίου) και καταψήφισή του.
22. Ερωτήσεις βουλευτών:

Η κυπριακή μαρωνίτικη αραβική γλώσσα - Τα έσοδα της Δημοκρατίας από το προσφυγόσημο και η αξιοποίησή τους - Καταγγελίες του Συνδέσμου για Άτομα με Αυτισμό Κύπρου - Η εμπλοκή του Τμήματος Αρχαιοτήτων σε σχέση με την ανάδειξη ψηφιδωτού στη Λάρνακα - Αντισταθμιστικά οικόπεδα - Επιλογή ανεξάρτητου εξωτερικού αξιολογητή σύμφωνα με τον περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων Νόμο - Καθυστέρηση στην τροποποίηση της νομοθεσίας για την παιδική προστασία - Επιχορήγηση ΚΟΑ προς σχολικές εφορίες - Καθυστέρηση στην καταβολή της επιδότησης ενοικίου στους πρόσφυγες - Ο μελλοντικός σχεδιασμός του κράτους για την Επιτροπή Σιτηρών - Η κατάσταση στην Τράπεζα Κύπρου μετά την παραίτηση του διευθύνοντος συμβούλου της - Παράνομες δραστηριότητες κτηνοτροφικής μονάδας στο Ποτάμι και οι ενέργειες των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών - Φθορές στο αγροτικό οδικό δίκτυο στο Ποτάμι - Κατασκευή φράγματος στον ποταμό Γιαλιά - Αναστήλωση γεφυριών στην κοινότητα Δελίκηππου - Η ύδρευση των κοινοτήτων Βυζακιάς και Ποταμιού - Αποκατάσταση και οικονομική κάλυψη των ζημιών στις πληγείσες από τα καιρικά φαινόμενα κοινότητες της Μαραθάσας - Κοιμητήρια ζώων.

23. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Κατασκηνωτικός χώρος στην περιοχή της παραλίας του αεροδρομίου στην κοινότητα Μενεού - Αίτημα κοινότητας Αναδιούς για επιχορήγηση τοποθέτησης πασσάλου φωτισμού - Μολυσμένο νερό ύδρευσης στην κοινότητα Νικόκλειας - Επιβολή ποινών για αδικήματα σχετικά με πυρκαγιές στην ύπαιθρο και ρύπανση δημόσιων χώρων - Κρατικές δαπάνες για αντιμετώπιση των κινδύνων των πυρκαγιών - Ευρωπαϊκός κανονισμός για την προστασία προσωπικών δεδομένων και κυβερνητικές υπηρεσίες - Ανάγκη επέκτασης του κοιμητηρίου Αγκλεισίδων - Κατασκευή πάρκου/πλατείας στην Ορά - Επιδιόρθωση κτιρίου στην Ορά - Δημιουργία πάρκου στη Λάγια - Δημιουργία πάρκου εναλλακτικών δραστηριοτήτων στον Κάτω Δρυ - Ανέγερση πολυκέντρου νεότητας στη Βάβλα - Αίτημα για ανέγερση πολυδύναμου κέντρου στη Μοσφιλωτή - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Μαρωνίου για δημιουργία πεζοδρόμου και ποδηλατοδρόμου - Ανάθεση εργασιών από το κοινοτικό συμβούλιο Καλαβασού - Αστυνομικός σταθμός στην Καλαβασό - Επίλυση του προβλήματος των αστέγων στη Λεμεσό - Υψηλή χρήση αντιβιοτικών φαρμάκων στην κτηνοτροφία - Απειλές Τουρκίας για ερευνητικές γεωτρήσεις εντός της κυπριακής ΑΟΖ και αξιοποίηση διεθνών συνθηκών (απόρρητη απάντηση) - Αντικατάσταση των φωτιστικών στον δρόμο νέου ΓΣΠ-Αλάμπρας - Αίτημα για εγκατάσταση μονάδας αιμοκάθαρσης στο Νοσοκομείο Κυπερούντας - Δομές φιλοξενίας μεταναστών σε Κοκκινότριμιθιά και Κοφίνου - Νομοσχέδιο για τη μίσθωση ταχύπλοου σκάφους για σκοπούς αναψυχής - Οι ενέργειες προς υλοποίηση των αναφερομένων στην έκθεση των εμπειρογνομόνων του Ινστιτούτου Δημόσιας Διοίκησης της Ιρλανδίας - Πιστοποιητικό τακτικής επιθεώρησης κτιρίων - Λήπτες του επιδόματος διακίνησης αναπήρων - Διερεύνηση περιστατικού πυρκαγιάς στην Τόχνη - Ενημέρωση για τον επικείμενο διορισμό νέων δικαστών και για τις ενέργειες προς αναβάθμιση της διαδικασίας διορισμού τους - Λατομεία της περιοχής Σταυροβουνίου - Μέτρα καταπολέμησης της διαφθοράς.

24. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής για τον συνεργατισμό» με εισήγηση της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και διαδικαστική συζήτηση (Πρόεδρος, Αβέρωφ Νεοφύτου, Γιώργος Λουκαΐδης, Νικόλας Παπαδόπουλος, Νίκος Τορναρίτης) για την ημερομηνία συζήτησής του.

25. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο και παραπομπή στην Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τη Μελέτη του Δημογραφικού Προβλήματος του θέματος «Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορούν να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας», έπειτα από εισήγηση του κ. Μιχάλη Γιωργάλλα.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 22^ας Μαρτίου 2019*

Ωρα έναρξης: 12.00 μ.μ.

Αρ. 19

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλέσω τη γραμματέα να διαβάσει τις σημερινές αναφορές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων τιμά την 21^η Μαρτίου ως Ημέρα της Μεσογείου. Η φετινή Ημέρα της Μεσογείου επικεντρώνεται στον στόχο της ολοκληρωμένης περιφερειακής οικονομικής πολιτικής για την ευημερία των μεσογειακών λαών, αναγνωρίζοντας ότι η οικονομική ανάπτυξη και η επίτευξη ειρήνης, κοινωνικής δικαιοσύνης και πολιτικής σταθερότητας στην περιοχή είναι έννοιες αλληλοσυνδεόμενες και αλληλοεξαρτώμενες.

Η ενισχυμένη οικονομική συνεργασία μεταξύ των χωρών της Μεσογείου θα ενδυναμώσει τις προσπάθειες αυτές, καθιστώντας τη Μεσόγειο έναν ισχυρό παράγοντα στην παγκόσμια σκακιέρα.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, αξιοποιώντας τη γεωστρατηγική θέση της Κύπρου και τις πολύ καλές της σχέσεις με τις χώρες της περιοχής, έχει επενδύσει στην εδραίωση διμερών και τριμερών δεσμών συνεργασίας με αυτές τις χώρες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η 22^α Μαρτίου καθιερώθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη ως η Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό. Σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, περίπου δύο δισεκατομμύρια άνθρωποι στον κόσμο στερούνται πρόσβασης σε ασφαλές νερό στην κατοικία τους.

Φέτος η ατζέντα της Παγκόσμιας Ημέρας για το Νερό είναι εστιασμένη στην άμεση κι εύκολη πρόσβαση στο νερό για όλους, βασιζόμενη και στον στόχο αιεφόρου ανάπτυξης 6, ο οποίος αποβλέπει στη διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της αιεφόρου διαχείρισης του νερού για όλους, χωρίς διακρίσεις, μέχρι το 2030.

Η αιεφόρος διαχείριση των υδατικών πόρων και η εξισορρόπηση των διάφορων αναγκών για νερό είναι ζητήματα ζωτικής σημασίας και για τη χώρα μας, που ταλανίζεται από μακρές περιόδους λειψυδρίας.

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Παρά το γεγονός ότι έχουν γίνει άλματα προς την κατεύθυνση αυτή, η καλλιέργεια υδατικής συνείδησης σε όλους είναι απαραίτητη, για να αντιμετωπίσουμε τις μελλοντικές προκλήσεις.

Αντιπροσωπία, αποτελούμενη από τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Αντρέα Καυκαλιά και τον αναπληρωτή πρόεδρό της κ. Μιχάλη Γιωργάλλα, συμμετείχε στις 19 και 20 Μαρτίου στο Βουκουρέστι σε διακοινοβουλευτική συνάντηση για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) και την Πολιτική Συνοχής στο πλαίσιο της Ρουμανικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δύο βουλευτές έκαναν μνεία στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο γεωργικός τομέας στη χώρα μας, υπογραμμίζοντας την ανάγκη διατήρησης του ύψους του κονδυλίου της ΚΑΠ για την Κύπρο στο πλαίσιο του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου ως απαραίτητης προϋπόθεσης για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχουν κάποια θέματα τα οποία κατατίθενται σήμερα και για τα οποία υπάρχει εισήγηση να κηρυχτούν επείγοντα και να ψηφιστούν σήμερα. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019», «Ο περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Αναγνώριση Υπηρεσίας, Προϋπηρεσίας και Τεχνικής Πείρας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμοί του 2019». Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τα θέματα αυτά κηρύσσονται επείγοντα και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές με την παράκληση να συνέλθουν, για να τα μελετήσουν και να ετοιμάσουν τις σχετικές εκθέσεις.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε
1. Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.077-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.080-2019)	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.081-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
4. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.083-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
5. Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.084-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
6. Ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.085-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
7. Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.086-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

8.	Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.087-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
9.	Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης Έναντι Τρίτου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.088-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
10.	Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.089-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
11.	Οι περί Αποχετεύσεων Πάφου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.035-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
12.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.037-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
13.	Τριμηνιαία έκθεση προόδου, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2019, από τον Έφορο Φορολογίας για την κατάσταση των οφειλόμενων φόρων μέχρι και το τέταρτο τρίμηνο του 2018, σύμφωνα με την παράγραφο 15 του Δέκατου Παραρτήματος του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου [Νόμος αρ. 95(Ι) του 2000]. (Αρ. Φακ. 13.36.002).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14.	Έκθεση του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας 15 Μαρτίου 2019, για την εκμίσθωση, ανταλλαγή ή παραχώρηση άδειας χρήσεως κρατικής γης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18(2) του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου αρ. 74/88, όπως αυτή έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση με αρ. 86.478, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018. (Αρ. Φακ. 06.03.003.001).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
15.	Τελική Συμφωνία Μεταβίβασης της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (ΣΚΤ) στην Ελληνική Τράπεζα, όπως έχει οριστικοποιηθεί στις 14 Δεκεμβρίου 2018 και εγκρίθηκε από την ολομέλεια της Βουλής στις 8 Ιουλίου 2018, βάσει των διατάξεων του άρθρου 22 του περί Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου [Νόμος αρ. 38(Ι) του 2014]. (Αρ. Φακ. 13.18.002).	Υπουργό Οικονομικών	Όλους τους βουλευτές

Πρόταση νόμου

Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.051-2019).

Κατάθεση από

Χριστίανα Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος

Παραπομπή σε

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Ξεκινούμε πρώτα με τα θέματα τα οποία έχουμε κηρύξει επείγοντα, αρχίζοντας με το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019». Το θέμα αυτό θα συζητηθεί μαζί με το θέμα υπ' αριθμόν 3 στην ημερήσια διάταξη, που τιτλοφορείται «Ο περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργου Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Γιώργος Τ. Γεωργίου
Γιώργος Κάρουλλας	Πανίκος Λεωνίδου
Αννίτα Δημητρίου	Παύλος Μυλωνάς
Γιώργος Κ. Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος και κηρύχθηκε επείγον.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας Νόμου, κατά τρόπο ώστε:

1. το επίδομα που παραχωρείται, με βάση τον περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμο, σε άτομα με αναπηρίες ή χρόνιες παθήσεις να μην περιλαμβάνεται στο οικογενειακό εισόδημα για σκοπούς υπολογισμού της κρατικής φοιτητικής μέριμνας,
2. το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα των οικογενειών με περισσότερα από δύο εξαρτώμενα τέκνα να μπορεί να υπερβαίνει τις πενήντα εννέα χιλιάδες ευρώ (€59.000) κατά πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) για κάθε εξαρτώμενο τέκνο πέραν του δευτέρου, ούτως ώστε να εφαρμόζονται τα ίδια εισοδηματικά κριτήρια με αυτά που ισχύουν και για την παροχή του επιδόματος τέκνου με βάση τον περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμο.

Στο νομοσχέδιο επίσης προβλέπεται ότι οι προτεινόμενες νέες ρυθμίσεις θα τεθούν σε εφαρμογή από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2018-2019.

Επισημαίνεται ότι το περιεχόμενο της πρόνοιας του νομοσχεδίου που αφορά τη μη συμπερίληψη στο οικογενειακό εισόδημα του επιδόματος που παραχωρείται σε άτομα με αναπηρίες ή χρόνιες παθήσεις περιλαμβάνεται σε σχετική πρόταση νόμου, η οποία προωθήθηκε ήδη στην ολομέλεια της Βουλής στις 15 Μαρτίου 2019 για ψήφιση, αλλά τελικά αναβλήθηκε η συζήτησή της, ενόψει της κατάθεσης του πιο πάνω νομοσχεδίου. Η εν λόγω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους βουλευτές κ. Γιώργο Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργο Τ. Γεωργίου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τιτλοφορείται «Ο περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ευρίσκεται στην ημερήσια διάταξη της σημερινής συνεδρίας της ολομέλειας του σώματος.

Η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να εξετάσει το νομοσχέδιο και σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 2019, πριν αυτό κατατεθεί στη Βουλή, ώστε να έχει τον αναγκαίο χρόνο, για να μελετήσει πληρέστερα τις πρόνοιές του. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Υπηρεσίας Φοιτητικής Μέριμνας του εν λόγω υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Στα πλαίσια της συζήτησης επί των προνοιών του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του αρμόδιου υπουργείου δήλωσαν ότι θα παρασχεθεί η αναγκαία παράταση όσον αφορά τη δυνατότητα υποβολής των σχετικών αιτήσεων για την παραχώρηση της κρατικής φοιτητικής μέριμνας μέχρι και τις 10 Μαΐου 2019 και αυτή θα αφορά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019. Η παράταση αυτή θα βοηθήσει τους δικαιούχους, με βάση τις νέες ρυθμίσεις, να επωφεληθούν της φοιτητικής μέριμνας.

Οι πιο πάνω εκπρόσωποι, έπειτα από σχετικό αίτημα της επιτροπής, δεσμεύτηκαν να στείλουν και γραπτώς τις πιο πάνω θέσεις τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου στα πλαίσια της συζήτησής του στην ολομέλεια του σώματος.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Γιώργος Τ. Γεωργίου
Γιώργος Κάρουλλας	Πανίκος Λεωνίδου
Αννίτα Δημητρίου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Γιώργος Κ. Γεωργίου	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Αντρέας Καυκαλιάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους βουλευτές κ. Γιώργο Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργο Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Νοεμβρίου 2018, στις 16 Ιανουαρίου και στις 13 Μαρτίου 2019. Στις πιο πάνω συνεδρίες κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Υπηρεσίας Φοιτητικής Μέριμνας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΟΦΕΝ. Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας Νόμου, ώστε το επίδομα που παραχωρείται με βάση τη νομοθεσία για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα σε άτομα με αναπηρίες ή χρόνιες παθήσεις να μην περιλαμβάνεται στο οικογενειακό εισόδημα για σκοπούς υπολογισμού της κρατικής φοιτητικής μέριμνας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τους εισηγητές της, με την πρόταση νόμου αίρεται η αδικία και η άνιση μεταχείριση σε βάρος των οικογενειών φοιτητών, σε περίπτωση που κάποιο μέλος τους είναι λήπτης επιδόματος αναπηρίας ή επιδόματος για χρόνιες παθήσεις, με βάση τη νομοθεσία για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα. Όπως επισήμαναν περαιτέρω οι ίδιοι, λόγω της λήψης των πιο πάνω επιδομάτων δυστυχώς αποκλείονται από την παραχώρηση της φοιτητικής χορηγίας και των φοιτητικών επιδομάτων.

Σημειώνεται ότι τα επιδόματα που παραχωρούνται γι' αυτό τον σκοπό από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν υπολογίζονται στο οικογενειακό εισόδημα για σκοπούς φοιτητικής χορηγίας και φοιτητικών επιδομάτων.

Στο αρχικό στάδιο της όλης συζήτησης επί των προνοιών της πρότασης νόμου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσαν ότι το υπουργείο αντιμετωπίζει θετικά το όλο θέμα, αλλά αναμένει και τις θέσεις του Υπουργείου Οικονομικών για το κόστος που θα συνεπάγεται η εφαρμογή της πρότασης νόμου. Επισημαίνεται ότι, με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής και συγκεκριμένα από την Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, οι περιπτώσεις που αφορούν άτομα με αναπηρίες ή χρόνιες παθήσεις δεν είναι πολλές και ως εκ τούτου το κόστος δεν αναμένεται να είναι μεγάλο, υπολογίζεται δε ότι θα ανέρχεται στις €130.000 περίπου.

Στη βάση των πιο πάνω η επιτροπή απέστειλε σχετική επιστολή στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, με ημερομηνία 14 Νοεμβρίου 2018, ζητώντας μεταξύ άλλων την άρση της αδικίας που υπάρχει εδώ και αρκετό καιρό σε βάρος συγκεκριμένων οικογενειών φοιτητών, που στερούνται άδικα την καταβολή της φοιτητικής χορηγίας και του φοιτητικού επιδόματος.

Στα πλαίσια της συνέχισης της εξέτασης της πρότασης νόμου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ενημέρωσαν την επιτροπή ότι το υπουργείο προωθεί σχετική πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση νομοσχεδίου στο οποίο περιλαμβάνεται η πρόνοια της πρότασης νόμου, καθώς και πρόνοια σε σχέση με τα κριτήρια που αφορούν πολύτεκνες οικογένειες.

Η επιτροπή με βάση τα πιο πάνω ζήτησε να επισπευσθεί η προώθηση του πιο πάνω νομοσχεδίου, καθώς και η νομοτεχνική επεξεργασία του από τη Νομική Υπηρεσία για άμεση κατάθεση στη Βουλή. Σύμφωνα

με το αρμόδιο υπουργείο, οι πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου θα αφορούν τη χρονική περίοδο 2018-2019 και θα δίδεται παράταση για υποβολή αιτήσεων μέχρι το τέλος Απριλίου 2019. Ως εκ τούτου, η επιτροπή δήλωσε ότι θα αναμένει μέχρι τις 15 Μαρτίου 2019 γραπτή δέσμευση από το αρμόδιο υπουργείο για τα πιο πάνω.

Σε σχέση με την υπό εξέταση πρόταση νόμου, η επιτροπή διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτικής κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, το μέλος της βουλευτικής κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτικής Αλληλεγγύης και το μέλος της βουλευτικής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν επί της πρότασης νόμου στην ολομέλεια της Βουλής στα πλαίσια της συζήτησης που θα διεξαχθεί γύρω απ' αυτήν.
2. Τα μέλη της βουλευτικής κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, ο κ. Λουκαΐδης κάτι θέλει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να διαβαστεί ο σκοπός της πρότασης νόμου, κύριε Πρόεδρε, πλην όμως θα πρέπει να τεθούν και οι κανονισμοί οι οποίοι έχουν σταλθεί από πλευράς του υπουργείου προς έγκριση, γιατί, αν ψηφιστούν οι σχετικοί κανονισμοί που έχουν σταλθεί από την κυβέρνηση, τότε δεν υπάρχει λόγος να ψηφίσουμε για τις ίδιες πρόνοιες που προβλέπει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πάμε πρώτα στους κανονισμούς.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όποταν πρέπει να πάμε πρώτα στους κανονισμούς. Εφόσον ψηφιστούν, εμείς θα αποσύρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, εφόσον υπάρχει η πρόταση για πιθανή απόσυρση, να πάμε στους κανονισμούς.

Υπάρχει κάτι, για να διαβάσετε, Αννίτα; Εάν δεν υπάρχει, να προχωρήσουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να προχωρήσουμε, κύριε Πρόεδρε, γιατί δεν έχω κάτι μπροστά μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε στους κανονισμούς.

Για τους κανονισμούς υπάρχουν ομιλητές;

Μίλα δυνατά, να σε ακούσω.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη)

Ναι, κύριε πρόεδρε, μίλα δυνατά, να σε ακούσω.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη)

Θα γίνει ψηφοφορία πρώτα για τους κανονισμούς που κατέθεσε η κυβέρνηση και μετά θα προχωρήσουμε στην πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ. Αν όμως ψηφιστούν οι κανονισμοί, δηλώνει ότι θα αποσύρει την πρότασή του το ΑΚΕΛ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι δύο περιπτώσεις, η μια αφορά τη φοιτητική μέριμνα και το άλλο είναι σχετικά με το νέο σύστημα διορισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τη φοιτητική μέριμνα. Άρα, να πάμε στους κανονισμούς.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής για τους κανονισμούς; Για τη φοιτητική μέριμνα, θα πάμε πρώτα σ' αυτό, στους κανονισμούς για τη φοιτητική μέριμνα, υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς να μου επιτρέψετε να χαιρετίσουμε την κατάθεση αυτού του νομοσχεδίου. Εμείς συμφωνούμε, όμως θα πρέπει να επισημάνουμε ότι είναι περιορισμένης έκτασης αυτά τα κριτήρια που έχουν δοθεί. Εμείς πιστεύουμε ότι θα πρέπει να επανεξεταστεί ο θεσμός ολόκληρος και θα πρέπει το Υπουργείο Παιδείας να έρθει πολύ σύντομα με νέο νομοσχέδιο που να αφορά το σύνολο των κριτηρίων, για αναβάθμιση κάποιων από αυτά, έτσι που να καλύπτεται μεγαλύτερο πεδίο και η έκταση ουσιαστικά των κριτηρίων να αφορά μεγαλύτερες ομάδες πολιτών.

Ιδιαίτερα εμείς πιστεύαμε, ένεκα των προβλημάτων που έχουν δημιουργηθεί με τη στέγαση των φοιτητών και με τα προβλήματα που δημιουργούνται στις πόλεις που φιλοξενούν πανεπιστήμια, ότι πρέπει το υπουργείο τάχιστα να δράσει, για να καλύψουμε όλες αυτές τις κατηγορίες πολιτών.

Εν πάση περιπτώσει, θεωρούμε ένα βήμα μπροστά την κατάθεση αυτή. Το υπουργείο επίσης πρέπει να λάβει υπόψη ό,τι έχει καταθέσει ενώπιόν του η κατεξοχήν εκπρόσωπος των φοιτητών, που είναι η φοιτητική οργάνωση, που εκφράζει απόλυτα τα δικαιώματα των φοιτητών, και νομίζουμε ότι το πακέτο που έχει κατατεθεί εκ μέρους των φοιτητών στον υπουργό είναι το κατάλληλο που πρέπει να υιοθετήσει η κυβέρνηση, για να πάμε μπροστά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε,

Να πούμε καταρχάς ότι πρόκειται για νομοσχέδιο και όχι για κανονισμούς στην προκειμένη περίπτωση και θα ήθελα και εγώ να επαναλάβω τον αγαπητό συνάδελφο, δίνοντας συγχαρητήρια καταρχάς και στις υπηρεσίες τους Βουλής, καθώς και στο υπουργείο και στον υπουργό για το ότι πολύ σύντομα, πολύ γρήγορα έχουν εργαστεί, προκειμένου να τηρήσουμε τη δέσμευση που δώσαμε για αναβολή στο πλαίσιο της ολομέλειας. Πήγε στο Υπουργικό Συμβούλιο μια ολοκληρωμένη πρόταση, η οποία ρυθμίζει ουσιαστικά τόσο τη μη συμπερίληψη στο εισόδημα, στο οικογενειακό εισόδημα όλων εκείνων των επιδομάτων που σχετίζονται με αναπηρίες, ενώ επίσης και με τη στήριξη της πολυτεκνίας που δίνουμε ενισχύουμε και επεκτείνουμε τις δυνατότητες μεγαλύτερων εισοδημάτων στο να συμμετάσχουν στη φοιτητική χορηγία.

Είναι ένα απόλυτα σωστό και αναγκαίο βήμα, βοηθάμε τους φοιτητές μας, βοηθάμε την οικογένεια, βοηθάμε πάνω απ' όλα όλες εκείνες τις ομάδες οι οποίες ήταν στα όρια συμμετοχής ή όχι στο πρόγραμμα ενίσχυσης μέσω της φοιτητικής χορηγίας.

Θέλω επίσης να πω ότι δεν τελειώνουμε μ' αυτό, η πολιτική στήριξης των φοιτητών μας σε καμία περίπτωση δε θα παραμείνει εδώ. Αντίθετα, θα συνεχιστεί, απλούστατα με σκοπό κανέναν φοιτητή -και αυτό είναι διαχρονική παραπληροφόρηση- να μη στερηθεί της δυνατότητας, του δικαιώματος που έχει να ολοκληρώσει τις σπουδές του. Και κανένας φοιτητής δεν έχει διακόψει τις σπουδές του στο πλαίσιο αυτής της πολιτείας λόγω οικονομικών προβλημάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Κ. Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Χατζηγιάννης πραγματικά δε μας αφήνει να αγιάσουμε. Θα του στείλω έναν κατάλογο τώρα σε λίγο με δέκα φοιτητές που ξέρω εγώ που διέκοψαν τις σπουδές τους, γιατί πέρασε η κυβέρνηση και ο εν λόγω υπουργός -για τον οποίο δε φειδόμεθα, κύριε Χατζηγιάννη, να του απονεύσουμε και τα εύσημα, όταν κάμνει καλά τη δουλειά του -έσπευσαν πολύ βραδέως και ξέρετε γιατί; Διότι είναι από τον Μάη που καταθέσαμε αυτή την πρόταση, να μη λαμβάνεται υπόψη για το οικογενειακό εισόδημα το επίδομα για αναπηρίες ή άλλου τέτοιου είδους προβλήματα.

Εν πάση περιπτώσει, €5 εκατομ., κύριε Πρόεδρε, αφαίρεσε πέρασε ο υπουργός από τη φοιτητική χορηγία και δεν έχουμε πρόβλημα να χαιρετίσουμε την αύξηση του ποσού κατά €5.000, όταν πρόκειται για πέραν των δύο τέκνων, αλλά ας περιοριστούν λίγο κάποιοι σ' ότι αφορά στις περί αυτού φημολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά το ότι έν' άσχετο τούτο που εννά πω με το θέμα των φοιτητών, που έν' σωστή γραμμή που αλλάσσουν τα κριτήρια και δε λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα, θα πω ένα παράδειγμα που αφορά τους πρόσφυγες. Αν μια κοπέλα, η οποία έν' πρόσφυγας και να παίρνει επίδομα ενοικίου €114 τώρα, έτυχε να είναι έγκυος και να γεννήσει και παίρνει επίδομα μητρότητας, τότε της λέει «επέρασες τα κριτήρια» και της αποκόπτουν τα €114. Αυτό είναι πραγματικά απαράδεκτο και κατά τον ίδιο και αυτό τρόπο συμβαίνει και με τις άλλες ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, όπως είναι το ΕΕΕ. Δηλαδή, αν κάποιος για κάποιον λόγο πάρει ένα επίδομα εκτός από τα συνηθισμένα, τότε προστίθεται και αφαιρείται. Αυτό θυμίζει μου λλίον Τσαουσέσκου, τον μακαρίτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάριος Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να αναφερθώ σε ένα μικρό πρόβλημα αλλά σημαντικό. Για τη φοιτητική χορηγία, όταν τα εισοδήματα είναι μέχρι €59.000, τότε δικαιούνται χορηγία τα παιδιά της οικογένειας, αλλά, όταν είναι €59.010, για παράδειγμα, δε δικαιούνται. Στην περίπτωση αυτή υπάρχει άνιση μεταχείριση των πολιτών, διότι μια οικογένεια με €59.000 μπορεί να πάρει για δύο εξαρτώμενα, για παράδειγμα φοιτητές, άλλες €4.000-€5.000, ενώ μια οικογένεια με €59.010 δε θα πάρει τίποτα, άρα νομίζω χρειάζεται μια διόρθωση και έχω καταθέσει σχετική πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, γίνεται ένα μικρό βήμα προς τα μπροστά κάτω από την πίεση που έχουν ασκήσει τα κόμματα της αντιπολίτευσης και το ΑΚΕΛ ειδικότερα με την πρόταση νόμου που έχει καταθέσει εδώ και αρκετό χρονικό διάστημα, αλλά και τα οργανωμένα σύνολα που επηρεάζονται, το φοιτητικό κίνημα, οργανώσεις αναπήρων κ.ο.κ. Σε κάθε περίπτωση, αυτό που πρέπει να έχουμε κατά νου -και επειδή συνιστούν πρόκληση όντως αυτά που ακούσαμε από τον κ. Χατζηγιάννη- είναι να υπενθυμίσω το σώμα ότι επί των ημερών αυτής της κυβέρνησης έχουν υπάρξει από μειώσεις, κουρέματα, περικοπές πέραν των €20 εκατομ. σ' ό,τι αφορά την κρατική φοιτητική μέριμνα, σε μια περίοδο που εκ των πραγμάτων και εκ του πολύ αρνητικού αποτελέσματος οι πολίτες, οι συμπολίτες μας είχαν οδηγηθεί σε φτωχοποίηση και είχαν πολύ μεγαλύτερη ανάγκη και περισσότερη ανάγκη για στήριξη από το κράτος. Είχαμε δύο δηλαδή εξελίξεις που συγκρούονταν. Από τη μια να αυξάνεται η ανάγκη του κόσμου για στήριξη και από την άλλη η κυβέρνηση να μειώνει σταθερά και συνειδητά την κρατική φοιτητική μέριμνα μέχρι και στον φειτό κρατικό προϋπολογισμό που είχαμε ενώπιον μας και για τον οποίο εκάναμε μεγάλη συζήτηση σε ό,τι αφορά την κρατική φοιτητική μέριμνα.

Όποταν συμφωνούμε μ' αυτό που έχει λεχθεί και από τον συνάδελφο τον κ. Λεωνίδου, ότι επιτέλους θα πρέπει να συζητήσουμε, ώστε να δοθούν τα απαιτούμενα κονδύλια ή να επαναφερθούν κονδύλια που να αφορούν την κρατική φοιτητική μέριμνα, για να έχουμε πραγματικά φροντίδα και στοργή για όσους έχουν ανάγκη και είναι σήμερα στις σπουδές τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, να προσθέσω ότι μέσα στα κριτήρια τα οποία υπάρχουν για την παραχώρηση της φοιτητικής χορηγίας είναι και τα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία δυστυχώς πολλές φορές δεν ανταποκρίνονται ούτε καν στην πραγματικότητα.

Εκτός του ότι αυτά τα περιουσιακά στοιχεία που υπερβαίνουν ένα ύψος μπορεί να είναι όλα χρεωμένα στις τράπεζες, σε άλλες περιπτώσεις είναι παραχωρημένα στις τράπεζες, τα οποία όμως δε διαγράφονται μέσα από τους καταλόγους του κτηματολογίου, με αποτέλεσμα αυτό το κριτήριο να είναι ανασταλτικός παράγοντας, για να πάρουν τη φοιτητική χορηγία οι οικογένειες αυτές, οι οποίες έχουν διπλό λόγο να την παίρνουν, αφού ουσιαστικά δεν έχουν στον ήλιο μούρα, μιας και τους τα έχει πάρει ήδη η τράπεζα.

Ως εκ τούτου, θα πρέπει πιστεύω να γίνει ξανά ένας έλεγχος, μια μελέτη πώς ακριβώς αυτά τα περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αξιολογούνται σε τέτοιου είδους περιπτώσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Συμφωνούμε και εμείς, κύριε Πρόεδρε, ότι θα αρθεί ενδεχομένως μια αδικία με το περιεχόμενο του νομοσχεδίου που έχουμε μπροστά μας, όταν θα ψηφιστεί σε νόμο, αλλά θέλω να ξεχωρίσω δύο ζητήματα. Βεβαίως, μπορεί να επιλύεται τώρα το ζήτημα της μη συμπερίληψης στο οικογενειακό εισόδημα επιδομάτων και να διευρύνεται ο κατάλογος, αλλά εξακολουθεί να παραμένει το πρόβλημα όπως το έθεσε προηγουμένως και ο κ. Λεωνίδου και ο κ. Λουκαΐδης, ότι πρέπει να επανέλθουν τα κονδύλια που αφορούν τη φοιτητική μέριμνα στο απαιτούμενο ύψος, ώστε να καλύπτονται όσον το δυνατόν περισσότεροι φοιτητές μας, οι οποίοι πραγματικά έχουν ανάγκη στήριξης οικονομικής για τις σπουδές τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σωστά τα είπε ο κ. Γεωργίου και ο κ. Λουκαΐδης, κάτω από την πίεση της αντιπολίτευσης καλώς η κυβέρνηση καλύπτει αυτές τις κατηγορίες των φοιτητών, δίνοντας ανάσες στις οικογένειες. Απλώς, να υπενθυμίσω για όλο το σώμα και για όλους μας και ιδιαίτερα την εκτελεστική εξουσία ότι υπάρχει ένα θέμα το οποίο πρέπει να ξανά δει η εκτελεστική εξουσία και να έρθει άμεσα το Υπουργείο Παιδείας γι' αυτό το θέμα το συγκεκριμένο, το οποίο αφορά τους πολύτεκνους. Έμμεσα, ως ένα σημείο παίρνουν μια ανάσα. Οι πολύτεκνες οικογένειες έχουν αφεθεί στο έλεος του Θεού κυριολεκτικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Νίκος Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είχα καμία απολύτως πρόθεση να μιλήσω, απλά, όταν χρησιμοποιούνται επίθετα και ορισμοί, όπως «φτωχοποίηση», «κούρεμα μισθών» και θα προσέθετα «συντάξεων», «χορηγιών» και «επιδομάτων» έχω την εντύπωση ότι ειδικά οι εκπρόσωποι του ΑΚΕΛ πρέπει να είναι πιο φειδωλοί στις λέξεις που χρησιμοποιούν. Δεν είναι δυνατόν δηλαδή οι ίδιοι οι οποίοι κούρεψαν μισθούς, εισοδήματα, επιδόματα, φοιτητικές χορηγίες και πάρα πολλά άλλα, συντάξεις των ηλικιωμένων, επιδόματα των πολυτέκνων κτλ., τώρα να ζητούν και τα ρέστα! Ε, νομίζω πρέπει έτσι να είμαστε λίγο πιο προσεκτικοί και πιο συνεπείς, πρώτα με τους εαυτούς μας και μετά με τους πολίτες που μας ακούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Ο Γιώργος Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς δε θα απαγορεύσουμε σε κανέναν να μιλά και να λέει την άποψή του ούτε και θα επιχειρήσουμε να τους περιορίσουμε. Βεβαίως, ο καθένας πρέπει να 'ναι προσεκτικός όντως, όταν βγαίνει και τοποθετείται. Γιατί αυτοί που ενοχοποίησαν μισθούς, αυτοί που ενοχοποίησαν συντάξεις, αυτοί που ενοχοποίησαν κοινωνικές παροχές, αυτοί που ενοχοποίησαν δανειολήπτες, για να συγκαλύψουν την τραπεζική ληστεία και μέχρι σήμερα είναι εκεί, για να υπηρετούν τα συμφέροντα των ελάχιστων προνομιούχων, βρίσκονται στη δεξιά πλευρά του κοινοβουλίου. Και, αν θέλει ο κ. Τορναρίτης, επειδή επί προπροηγούμενης κυβέρνησης -δεν έχουν συνειδητοποιήσει ότι είναι στον έβδομο χρόνο διακυβέρνησής τους- εγίνετο διάλογος με τα πολιτικά κόμματα και τις πολιτικές δυνάμεις και η κάθε πολιτική δύναμη είχε καταθέσει εισηγήσεις για τις περικοπές που έπρεπε να γίνουν και στα φοιτητικά επιδόματα και στην κρατική μέριμνα συνολικότερα, όχι μόνο τη φοιτητική... Ε, είναι τρομακτικές οι εισηγήσεις που είχατε καταθέσει! Και μπορώ να σας τις βρω να σας τις διαβάσω τώρα, πόσα εζητούσατε να περικοπούν, την ίδια ώρα που δεν εδέχεσταν βεβαίως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όμως να μην πλατύνουμε τη συζήτηση, σας παρακαλώ, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αλλά αυτή η συζήτηση και η προσπάθεια μετατόπισης ευθυνών, που συνεχίζεται και βρίσκεται στον έβδομο χρόνο διακυβέρνησης, επιτρέψτε μου να πω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...μόνο γέλωτα και μόνο ως ανέκδοτο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω...

Παρακαλώ, κύριο!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...εκλαμβάνεται από τους πολίτες τους ίδιους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε αρκετά πράγματα να δούμε και έχουμε και τούτα τα επείγοντα, κατεπείγοντα, που δημιουργούν τζαι πρόβλημα εις τον τρόπο που εννά ψηφίσουμε κτλ. Μην πλατύνετε και τη συζήτηση σε γενικότερη πολιτική. Νομίζω, αν μου επιτρέπετε, να μη δώσω τον λόγο...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

Ε, ναι, μα καταλαβαίνεις, εσένα, σημαίνει να καταλάβει και 'κείνος εκείνον και να συνεχίζουμε! Όπως θέλετε, όπως προτιμάτε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεν πρόκειται να καταχραστώ τον χρόνο των συναδέλφων και των πολιτών που μας ακούν, αλλά θα υπενθυμίσω μόνο ότι το ΑΚΕΛ, αναλαμβάνοντας την εξουσία, ήθελε να μειώσει τους έχοντες και τους κατέχοντες και να δώσει, να μοιράσει τα εισοδήματα των εχόντων και των κατεχόντων εις τον λαό. Μέσα από την προσπάθεια τη συγκεκριμένη εφτωχοποίησε ολόκληρο τον λαό! Και δεν είναι δυνατόν να χρεώνει σε εμάς το ΑΚΕΛ τους τραπεζίτες, την ώρα που στη διακυβέρνηση Χριστόφια διορίστηκαν τρεις τραπεζίτες να διαχειριστούν την οικονομία του τόπου και την οδήγησαν εκεί που την οδήγησαν, κύριοι! Να γνωρίζουμε όλοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Κύριε Τορναρίτη...

Κύριε Λουκαΐδη, σας παρακαλώ! Πραγματικά, κάμνω έκκληση, να μείνουμε δαμαί. Θέλετε... Έχουμε τον συνεργατισμό την άλλη Πέμπτη, να το επεκτείνουμε σε όλα τα πλάτη και μήκη της πολιτικής συζήτησης, αν θέλετε.

Το λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, χρειάζομαι δυο-τρεις εξηγήσεις, για να βγούμε 'πού πάνω 'πού τούντη την ιστορία. Θεωρώ ότι η συζήτηση που εκάμετε εκάλυψε και τα τρία κατεπείγοντα, κανονισμούς και νόμους...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μόνο τη μέριμνα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα άλλα δύο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μόνο τη μέριμνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόνο τη μέριμνα! Ε, εισηγούμαι, πραγματικά, εισηγούμαι, να συνεχίσει η συζήτηση τώρα, να καλύψετε το σύνολο, διότι έχουμε αρκετή πολυπλοκότητα στο τι είναι επείγον, τι είναι στην ημερησία διάταξη και τι θα αποσυρθεί αναλόγως του τι ψηφίζετε.

Άρα, να τελειώσει η συζήτηση επί του συνόλου και να δούμε πώς θα κάμουμε τις ψηφοφορίες, αν γίνεται, αν το εγκρίνετε.

Ναι, κύριε Κυριάκο Χατζηγιάννη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι πολύ διαφορετικά τα θέματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ διαφορετικά, μάλιστα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...μπορεί να κλείσουμε αυτό με μια ψηφοφορία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Και ο Θεός βοηθός!

Προχωρούμε τότε.

Δεύτερη ανάγνωση του περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικού) Νόμου του 2019.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Από την ένταση της συζήτησης εκατάλαβα ότι ήταν ομόφωνο εγώ!

(Γέλια)

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα επτά ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα επτά ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Μάλιστα.

Τώρα θα πάμε στον περί...

Τι γίνεται με αποσύρσεις τωρά;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι, αποσύρουμε, όπως έχω πει, τη δική μας πρόταση νόμου, που αριθμείται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα της ημερήσιας διάταξης;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Το υπ' αριθμόν 3. Αποσύρεται, αφού η κυβέρνηση έχει υιοθετήσει τη θέση μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Στην κανονική ημερησία διάταξη, για να μην χανόμαστε, για να συνεννοούμαστε, αποσύρεται το υπ' αριθμόν 3 θέμα. Να το δούμε και στο σύστημα μέσα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα πάμε τώρα στα επείγοντα θέματα, στο υπ' αριθμόν 3, όπως το έχω εδώ, που είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και στους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και στους κανονισμούς ταυτόχρονα, το υπ' αριθμόν 4 θέμα...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Με το υπ' αριθμόν 2 της κανονικής ημερήσιας διάταξης, κύριε Λουκαΐδη, τι γίνεται; Παραμένει;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε, πρέπει να ψηφίσουμε πρώτα επί των κανονισμών των κυβερνητικών...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και του νόμου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχουμε καταθέσει τροπολογία σχετική που είναι παρόμοια με την πρόταση νόμου. Εάν υιοθετηθεί, δε χρειάζεται να ψηφίσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή η τροπολογία σας είναι στο θέμα που διάβασα τώρα...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχουμε τροπολογία, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε τροπολογία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εάν εγκριθεί, τότε εκπίπτει και αυτή η πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Έχεις την τροπολογία, κυρία Δημητρίου;

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αν όμως όχι, τότε θα πρέπει να τεθεί και αυτή σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα πάμε σε κοινή συζήτηση για τα θέματα που έχουν κηρυχθεί επείγοντα και είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Αναγνώριση Υπηρεσίας, Προϋπηρεσίας και Τεχνικής Πείρας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμοί του 2019» και για την τροπολογία του ΑΚΕΛ, ταυτόχρονα.

Ο κ. Λουκαΐδης περαιτέρω διευκρίνιση.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως δυστυχώς τζιαι πλείστα άλλα τόσα σημαντικά νομοθετήματα έχουν έρθει την τελευταία στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι. Θα τα βγάλουμε πέρα, μην ανησυχείτε. Θα συνεννοηθούμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να πω ότι υπάρχει ένας προβληματισμός, είναι η αλήθεια, από εμάς. Συζητήσαμε στην κοινοβουλευτική ομάδα κατά πόσο όντως είμαστε έτοιμοι και σε θέση να προχωρήσουμε σήμερα να ψηφίσουμε επί των κυβερνητικών κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαδικαστικά θα ήταν ευχής έργο να τα αναβάλουμε, να είμαστε και έτοιμοι. Απ' εκεί και πέρα, επί της ουσίας της πολιτικής τοποθέτησης, έν' θέμα δικό σας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι.

Η εκτίμηση και η ανάλυσή μας, εάν αναβληθεί, είναι ότι δε δημιουργείται κανένα πρόβλημα με τα χρονοδιαγράμματα, εκτός από εκείνο το ζήτημα που εμείς οι ίδιοι θέτουμε, το οποίο όμως μπορεί να κριθεί μέσα από την ψηφοφορία για την ξεχωριστή πρόταση νόμου που έχουμε κατατεθειμένη και είναι στην ατζέντα μας. Οπότε, αν και οι υπόλοιποι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξηγήστε περαιτέρω. Δηλαδή;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δηλαδή για όλα τα υπόλοιπα σημαντικά ζητήματα που περιλαμβάνονται στους κανονισμούς, αν καθυστερήσουμε δύο εβδομάδες, για να δούμε προσεκτικά -να πω ονομαστικά- τα θέματα των αποσπάσεων, που θέλουν περισσότερη συζήτηση, τα θέματα της αναγνώρισης της τεχνικής πείρας, για τα οποία υπάρχουν συγκρουόμενες απόψεις τζιαι μπαίνουν 'πού εκπαιδευτικές οργανώσεις διαφορετικά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη... Άρα, να αναβάλουμε τους κανονισμούς μόνο και να δούμε τον νόμο και την τροπολογία σας;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εάν τζιαι οι υπόλοιποι συνάδελφοι συμφωνούν, νομίζουμε ότι είναι το σοφότερο, για να μην πάρουμε λάθος αποφάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Καυκαλία, έθελες κάτι να πεις;

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Οι κανονισμοί όπως εκατατεθήκαν από την κυβέρνηση μαζί με το νομοσχέδιο που κατατέθηκε από την κυβέρνηση θα πρέπει να αποσυρθούν και τα δύο και να αναβληθούν και να μείνει ενώπιον του σώματος η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ, η οποία έχει ασφυκτικά χρονικά περιθώρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή, κύριοι συνάδελφοι, για να εξηγηθούμε. Το ΑΚΕΛ εισηγείται να συζητηθεί η πρόταση η δική του, θέμα υπ' αριθμόν 2 στην κανονική ημερησία διάταξη, και, ανεξάρτητα της τύχης αυτής της πρότασης, να αποσυρθούν το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί που είχαμε κηρύξει ως κατεπείγοντα σήμερα.

Ναι, ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα θυμίσω ότι κατ' επανάληψη έχει ζητηθεί αναβολή της ψήφισης της πρότασης νόμου του ΑΚΕΛ, ενόψει του ότι έρχεται ολοκληρωμένο νομοσχέδιο μαζί με κανονισμούς, προκειμένου να προσεγγίσουμε ολοκληρωμένα αυτό το περίπλοκο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ούτως και έγινε και έχουν γίνει συνεδριάσεις από πλευράς επιτροπής, έχουμε συζητήσει σε βάθος και σε λεπτομέρεια όλες τις πτυχές του θέματος και θεωρώ σήμερα ότι θα πρέπει να πάμε σε ψηφοφορία. Άρα λοιπόν, εάν πάμε, για να αναβάλουμε το ένα, σημαίνει αναιρείται το άλλο. Αν θα ψηφίσουμε την πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ, σημαίνει αναιρείται το νομοσχέδιο της κυβέρνησης. Άρα λοιπόν, δεν υπάρχει τμηματική προσέγγιση στο συγκεκριμένο αυτό θέμα. Έκκλησή μου είναι -είναι ένα πολυσυζητημένο θέμα, το έχουμε εξαντλήσει- να προχωρήσουμε σε μια ψηφοφορία με απόλυτο σεβασμό τι αποτέλεσμα θα έρθει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου για τη διαδικασία βασικά.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Απλώς, θέλω να πληροφορήσω το σώμα ότι, επειδή έχουμε υποβάλει τροπολογία στους κανονισμούς, και με βάση τις παρατηρήσεις, τις εισηγήσεις και των άλλων συναδέλφων, επί του παρόντος θα αποσυρθεί, προκειμένου να παρουσιαστεί υπό μορφή είτε πρότασης νόμου είτε σε μεταγενέστερο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ανεξάρτητα και διαφορετικά.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γεγονός ότι και το ΑΚΕΛ έχει δίκαιο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ούλλοι έχουμε δίκαιο! Έν' σωστό τούτο!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ναι, αλλά, εν πάση περιπτώσει, εάν διασυνδεθεί... Επειδή διασυνδέεται η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ με το νομοσχέδιο και με τους κανονισμούς, συνεπώς δεν μπορεί να γίνει ανεξάρτητη διαδικασία. Νομίζω να προχωρήσουμε, παρ' όλο που έγινε βεβαιωμένη διαδικασία και ήρθαν και το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί εφές, με αποτέλεσμα να τα δούμε πολύ επιφανειακά, και ιδιαίτερα δυο άρθρα που αφορούν τις αποσπάσεις. Θεωρούμε ότι είναι πολύ σημαντικό να το ξαναδούμε, αλλά θεωρούμε ότι πρέπει να έρθει κάποια στιγμή τζιαι το θέμα των αποσπάσεων, αλλά και τα άλλα ζητήματα, όπως έχει θέσει ο συνάδελφος ο κ. Ευσταθίου, από την κυβέρνηση, για να μπορέσουμε να τα συζητήσουμε τζιαι να είμαστε ολοκληρωμένοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Πριν δώσω τον λόγο στον κ. Λουκαΐδη, θα 'θελα να τον παρακαλέσω να μας διευκρινίσει δύο πράγματα. Το ένα, εάν αποσυρθούν όλα, και οι δικές σας οι προτάσεις και της κυβέρνησης, δημιουργείται οποιοδήποτε

πρόβλημα και ποιο, και, δεύτερον, εάν τα συζητήσουμε όλα σήμερα, έχετε πρόταση νόμου και έχετε και τροπολογία; Η τροπολογία που είναι και πώς πρέπει να τη διαχειριστούμε.

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να το εξηγήσω όσο το δυνατό πληρέστερα. Έχουμε κανονισμούς οι οποίοι προβλέπουν και για το ζήτημα που πραγματεύεται η πρόταση νόμου μας, που αφορά τους κατάλογους διορισίμων και την αναγνώριση πείρας για όσους εργάζονται στα πανεπιστήμια -αυτό πραγματεύεται η πρόταση νόμου μας- και έχουμε τζιαι τον νόμο τζιαι τους κανονισμούς τους κυβερνητικούς που πραγματεύονται πολλά άλλα θέματα, προσαιξήσεις που πρέπει να αναγνωριστούν με βάση την πείρα την εκπαιδευτική ή την τεχνική πείρα, θέματα αποσπάσεων, μια σειρά 'που ζιτήματα τα οποία πραγματεύονται οι κανονισμοί, τζιαι το ζήτημα που πραγματεύεται η πρόταση νόμου μας. Οπότεν γι' αυτό υποβάλαμε και το ερώτημα αν έχουν οι συνάδελφοι διαφορετική άποψη.

Η εκτίμηση είναι ότι δεν προκύπτει ζήτημα για όλα τα υπόλοιπα θέματα που πραγματεύεται το κυβερνητικό νομοσχέδιο και οι κανονισμοί όσον αφορά τα χρονοδιαγράμματα. Δεν πρόκειται δηλαδή να χαθεί κάποιο χρονοδιάγραμμα και να θυματοποιήσουμε κόσμο, αλλά προκύπτει αυτό το ζήτημα μονάχα σε ό,τι αφορά τον κατάλογο διορισίμων. Αν δε γίνει αλλαγή -θυμίζω τη συζήτηση που κάναμε την περασμένη εβδομάδα- πριν το τέλος του μήνα που είναι υποχρεωμένη η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να αναρτήσει καινούριους καταλόγους, δεν έχει έννοια να συζητήσουμε μετά το τέλος Μαρτίου. Γι' αυτό και πρέπει να υπάρξει διάκριση ανάμεσα στα δύο, το κυβερνητικό νομοσχέδιο και κανονισμούς και την πρόταση νόμου μας. Και στο κάτω κάτω της ημέρας, επειδή το είπε και ο συνάδελφος ο κ. Χατζηγιάννης, ο καθένας ας τοποθετηθεί.

Είναι δύο διαφορετικά πράγματα που προβλέπει η κυβερνητική πρόταση σε αυτό το θέμα και η δική μας πρόταση νόμου. Η κυβερνητική πρόταση προβλέπει ένταξη στους καταλόγους από το 2020 και μετά, να μην αναγνωριστούν ούτε και φέτος δηλαδή, να χάσουν και δεύτερη χρονιά οι εκπαιδευτικοί που εργάζονται στα πανεπιστήμια, για να μετρήσει η πείρα τους, και εμείς λέμε ότι θα πρέπει να χάσουν άδικα μόνο την πρώτη χρονιά, που έχασαν λόγω του χειρισμού που έγινε από τη Βουλή. Αυτό είναι τόσο απλό. Αν κάποιοι εκτιμούν, είναι απλά τα θέματα, ότι πρέπει να χάσουν ακόμα μια χρονιά, μπορούν να καταψηφίσουν την πρόταση νόμου που έχουμε. Είναι τόσα απλά τα πράγματα. Και να μπορούσαμε να λύσουμε προβλήματα που και οι υπόλοιποι συνάδελφοι έχουν επισημάνει σε ό,τι αφορά ανοιχτά θέματα, γιατί δεν προλάβαμε να τα συζητήσουμε επαρκώς εντός της επιτροπής, όπως είναι οι αποσπάσεις, όπως είναι η τεχνική πείρα, αν θα υπολογίζεται και για σκοπούς προαγωγών κ.ο.κ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Ζητώ συγγνώμη, αλλά έχει δίκαιο ο κ. Λουκαΐδης, είναι η μια όψη του νομίσματος, η αλήθεια όμως είναι λίγο διαφορετική. Και γιατί είναι λίγο διαφορετική; Είναι λίγο διαφορετική, γιατί, όταν προκηρύχθηκε η διαδικασία των εξετάσεων για τον κατάλογο διορισίμων, έλεγε ξεκάθαρα ότι δε μοριοδοτούντο τούτοι οι άνθρωποι -που αδικούνται- που έχουν προϋπηρεσία στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Είναι σαφής η αναφορά. Και τώρα να μπειτε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, στο Τμήμα Εξετάσεων, θα δείτε ότι δεν αναφέρεται. Και έκατσαν εξετάσεις. Σε πέντε μήνες, τον Οκτώβριο, θα έχουμε νέες εξετάσεις για κατάλογο διορισίμων. Οι άνθρωποι οι οποίοι πήραν τώρα σειρά, ένα, δύο, τρία, τέσσερα σε διάφορες κατηγορίες ειδικοτήτων, περιμένουν τον διορισμό τους τώρα. Σε λίγες μέρες, για να γνωρίζει το σώμα...

(Μη ευκρινές σχόλιο από βουλευτή)

...έκατσαν εξετάσεις, βέβαια, πριν από δύο χρόνια.

Αυτοί οι άνθρωποι λοιπόν αδικούνται, όπως αδικούνται και αυτοί που το ΑΚΕΛ θέλει να διορθώσει την αδικία σε βάρος τους. Έρχεται ένα κυβερνητικό νομοσχέδιο -σας τα λέω πολύ τηλεγραφικά και ελπίζω να τα κατανοείτε- και προσπαθεί να ισορροπήσει αυτή την αδικία βάζοντας μία μεταβατική περίοδο από την πρώτη εννάτου να αναγνωρίζεται, να μην αδικηθούν αυτοί που έκατσαν σε συγκεκριμένες διαδικασίες με συγκεκριμένους όρους σε αυτές τις εξετάσεις και καταλήξαμε εχτές σε μια ομόφωνη τέλος πάντων απόφαση.

Προέκυψαν δύο θέματα. Το ένα της τεχνικής πείρας, που είναι γκριζα ζώνη, κύριε Πρόεδρε. Η τεχνική πείρα ποια είναι; Αν μπορεί ένας να δουλεύει σε ένα μηχανουργείο, να θεωρείται ως πείρα, για να μοριοδοτείται αργότερα. Κάποτε είναι σωστό, κάποτε είναι λάθος, δεν υπάρχει άσπρο ή μαύρο, δυστυχώς. Και το θέμα που προέκυψε με την πρόταση του ΑΚΕΛ. Αν ψηφίσουμε την πρόταση νόμου που το ΑΚΕΛ

καταθέτει, σημαίνει ότι τινάζεται στον αέρα το νομοσχέδιο, το οποίο αντιμετωπίζει κατά το μέγιστο τις περισσότερες πιθανές αδικίες που είχαν δημιουργηθεί.

Αυτή είναι η άποψή μας, αλλά είμαστε έτοιμοι για αναβολή, αν πάλι δε θέλετε να επανέλθετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω μπήκαμε στη συζήτηση πλέον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν μπήκαμε στη συζήτηση, συζητούμε ακόμα...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είμαστε ακόμα στη διαδικασία τι θα κάνουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, βέβαια.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ωραία, θα περιοριστώ μόνο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, να το βάλω διαφορετικά, για να τελειώνουμε.

Γίνεται αποδεκτή η εισήγηση του ΑΚΕΛ για αναβολή του νομοσχεδίου της κυβέρνησης και των κανονισμών;

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής που εισηγείστε;

Ένα λεπτό. Δεν εσυεννοηθήκαμε; Εισηγείστε μια αναβολή για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς της κυβέρνησης. Ε, να τελειώνουμε, αν δέχονται την αναβολή ή όχι.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Υπέρ της αναβολής;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Άλλα μάς είπατε, Παύλο.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Όχι. Αν το ΑΚΕΛ θέλει αναβολή, θα πούμε όχι;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ε, μα εννά θέλει να ψηφίσει το δικό του.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αφού τινάζει το νομοσχέδιο στον αέρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετράτε τα χέρια, σας παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν κατάλαβαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν εκατάλαβαν;

Ένα λεπτό. Κάτω τα χέρια. Να ξαναεξηγήσω, αφού δεν εκατάλαβαν.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί της διαδικασίας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω την εντύπωση ότι αν θα γίνει αναβολή, πρέπει να γίνει αναβολή και των νομοσχεδίων και της πρότασης νόμου του ΑΚΕΛ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Πακέτο, βεβαίως.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πρέπει να γίνει πακέτο, γιατί, αν αυτή τη στιγμή ψηφιστεί η πρόταση νόμου, αφού το νομοσχέδιο είναι πάνω στο ίδιο περιεχόμενο, στη συνέχεια δε νομιμοποιείται να έρθω να το βάλω και να κάνω συζήτηση. Γι' αυτό η δική μας η πρόταση είναι, αν θα γίνει αναβολή, η αναβολή να γίνει για όλα, να γίνει μια καινούρια προσπάθεια στην επιτροπή Παιδείας, να διαμορφωθεί μια τελική πρόταση. Ενδεχομένως να χρειαστεί να συμπληρωθεί το νομοσχέδιο της κυβέρνησης με κάποια στοιχεία της πρότασης νόμου του ΑΚΕΛ και να έρθει το πακέτο να ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι από τις φορές που χανόμαστε στη διαδικασία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν πειράζει. Θα τη βρούμε την έξοδο, μην έχεις έγνοια, δε θα χαθούμε μέχρι τέλους.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Σε δύο συνεδριάσεις αναβλήθηκε η συζήτηση της πρότασης νόμου του ΑΚΕΛ, για να έρθουν οι κανονισμοί. Και έβάζαν και στοίχημα οι της αριστεράς ότι δε θα έρθουν οι κανονισμοί και απλά κωλυσιεργούμε. Ήρθε το νομοσχέδιο, ήρθαν οι κανονισμοί, έρχεται εδώ εισήγηση από την επιτροπή Παιδείας ομόφωνη και τώρα ερχόμαστε να το τουμπάρουμε όλο αυτό.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Τ. Γεωργίου)

Σας παρακαλώ!

Αν θα αναβληθούν, θα πρέπει να αναβληθούν όλα μαζί, γιατί συγκρούονται. Αλλά αντιλαμβανόμαστε το κατεπείγον του θέματος που θέτει το ΑΚΕΛ για να ψηφιστούν, γι' αυτό λέμε να συζητηθούν και να ψηφιστούν όλα εδώ σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Κ. Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα και ο Γιώργος είναι για τη διαδικασία. Είναι καλύτερα να έχετε τον τελευταίο λόγο, διότι είναι εσείς που το χειρίζεστε.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να ομολογήσουμε την πραγματικότητα. Οι κανονισμοί όπως και πολλά άλλα θέματα ήρθαν την τελευταία στιγμή. Υπάρχουν πρόδηλες νομικές και άλλες τεχνικές αδυναμίες. Τις ομολόγησαν μπροστά στα μάτια μας οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας. Επικαλούμαι τους συναδέλφους. Στις αποσπάσεις έπρεπε να βάλουν το συγκεκριμένο κομμάτι στους κανονισμούς, το έβαλαν στους νόμους. Υπάρχει υπέρβαση του καταστατικού της ΜΕΠΕΥ. Είπαμε ότι οι κανονισμοί θα αποτελούσαν το απόσταγμα, κύριε Δημητρίου, της συμφωνίας που θα έκαναν οι εκπαιδευτικές συνδικαλιστικές οργανώσεις στη ΜΕΠΕΥ. Για ένα ζήτημα το οποίο συμπεριλαμβάνεται στους κανονισμούς σήμερα η ΟΛΤΕΚ λέει άλλα, η ΟΕΛΜΕΚ λέει άλλα. Υπάρχει λοιπόν ανάγκη διόρθωσης πάρα πολλών πραγμάτων, αλλά και η ανάγκη να υπάρξει συναίνεση.

Από τις 13 Ιουλίου, κύριε Δημητρίου, είναι η τέταρτη φορά που είναι μπροστά σας η πρόταση νόμου μας, την είχαμε καταθέσει για πρώτη φορά τότε. Δεν μπορούν, σας παρακαλώ πολύ, να αποσυρθούν και τα δύο και ο λόγος είναι απλός: ο νόμος επιτάσσει μέχρι τις 30 Μαρτίου να δημοσιευτούν οι κατάλογοι. Όλα όσα συμπεριλαμβάνονται στον νόμο της κυβέρνησης και στους κανονισμούς δεν έχουν να κάνουν με αυτή την καταληκτική ημερομηνία. Ισχύουν...

(Μη ευκρινές σχόλιο από τον κ. Δημήτρη Δημητρίου)

Συγγνώμη!

Ισχύουν για παρακάτω. Το μόνο που έχει να κάνει με την καταληκτική τούτη ημερομηνία και επείγει να ψηφιστεί -αν θα ψηφιστεί, αν δε θα ψηφιστεί, μην το ψηφίσετε- είναι αυτό το οποίο υπέδειξε ο Παύλος. Ότι δηλαδή οι χειρισμοί της κυβέρνησης αδίκησαν όντως και τις δύο κατηγορίες. Εκείνους που εξετάστηκαν, δοκιμάστηκαν και εγγράφηκαν στον κατάλογο κάτω από συγκεκριμένα δεδομένα τα οποία αδικούσαν μια άλλη μεγάλη ομάδα. Οπότε τώρα εσείς έχετε να αποφασίσετε κάτι πάρα πολύ απλό. Θα συνεχίσετε να ευνοείτε κάποιους αδικώντας άλλους ή θα άρουμε αυτή την αδικία;

Άρα, κύριε Πρόεδρε, λέω ότι η πρόταση η δική μας δεν μπορεί να αποσυρθεί σήμερα. Πρέπει να παραμείνει να συζητηθεί και να ψηφιστεί ή να καταψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντί να λύσουμε το διαδικαστικό, ακούστηκαν πάνω από έξι τοποθετήσεις επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα κομμάτι τους θεωρώ, ένα κομμάτι.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θα εισηγηθώ τη διαδικασία. Κανένα θέμα να μην αναβληθεί. Να μπουν σε ψηφοφορία και η πρόταση του ΑΚΕΛ και το κυβερνητικό νομοσχέδιο και οι κανονισμοί, να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Σεβαστή η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι επανάληψη αυτού που μας είπε ο κ. Χατζηγιάννης. Θέλω ξανά διαδικαστικά να πω το εξής πολύ απλό: η διαδικασία αναβολής στην περίπτωση όλων των άλλων πτυχών των κυβερνητικών κανονισμών και του κυβερνητικού νομοσχεδίου δεν επηρεάζει την ουσία. Και για να αποφύγουμε λάθη, ουδέν πρόβλημα δημιουργείται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με μια αναβολή, για να δούμε προσεκτικότερα επίμαχα ζητήματα, σοβαρά, που είναι στο κυβερνητικό νομοσχέδιο και στους κανονισμούς. Ας μην κάνουμε κάτω από το βάρος σκοπιμοτήτων λάθη.

Στην περίπτωση όμως της πτυχής που αφορά τον κατάλογο διορισίμων, όπως συζητήσαμε εξαντλητικά, η διαδικασία και η ψήφιση σήμερα επηρεάζει άμεσα την ουσία. Θα είναι άνευ αποτελέσματος μια τοποθέτηση σε μια εβδομάδα στη δική μας πρόταση νόμου. Και, δίνω έτσι λύση διαδικαστική, κύριε Πρόεδρε. Για να διαχωρίσουμε τα δύο, ας ψηφίσουμε για αναβολή για τα πρώτα δύο και μετά μπορούμε να πάρουμε και το θέμα που ενδεχομένως κάποιος να ζητούν, αντιλαμβάνομαι, για αναβολή ακόμα μια φορά της πρότασης νόμου του ΑΚΕΛ. Είτε με αναβολή είτε με καταψήφιση το αποτέλεσμα είναι το ίδιο και άρα μπορεί να αναβληθεί σε μια ξεχωριστή διαδικασία. Αν αυτή είναι η επιθυμία του σώματος, να αναβληθεί και η πρόταση νόμου.

Όμως, επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ή όλα αναβάλλονται ή όλα ψηφίζονται.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μπορεί να είναι η θέση σας αυτή. Απλώς, κύριε Νεοφύτου -ξαναλέω- για να μας επιτρέψετε να κάνουμε και τις διαδικασίες σωστά και για να εκφραστεί σωστά η βούληση του σώματος, η ψηφοφορία για αναβολή πρέπει να γίνει χωριστά για το κυβερνητικό νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς από τη μια και από την άλλη για την πρόταση νόμου. Εφόσον συγκεντρώνει πλειοψηφία και για τα τρία η αναβολή, τότε αναβάλλονται και τα τρία. Είναι απλό διαδικαστικά.

Όμως, επειδή ο κ. Μυλωνάς είπε κάποια πράγματα και επειδή η συζήτηση για τη διαδικασία μπήκε σε λεπτομέρειες, αγαπητέ κύριε Μυλωνά, η κυβέρνηση όφειλε για όλα τα υπό συζήτηση ουσιαστικά θέματα που πραγματεύονται οι κανονισμοί και ο νόμος να ερχόταν με σχετικούς κανονισμούς πριν καν πάρουν διορισμό όσοι ήταν στους καταλόγους διορισίμων.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μπαίνεις επί της ουσίας, ρε Γιώργο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε.

Αυτό σημαίνει ότι έπρεπε να έπαιρναν οι άνθρωποι αυτοί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω, κύριε Λουκαΐδη...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...τις προσαυξήσεις τους, επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θέλω να σας διακόψω, έχει και άλλους πέντε ομιλητές, πολύ σωστά βάλατε τον τρόπο που πρέπει να γίνει η ψηφοφορία προηγουμένως. Να ξεκινήσουμε με την ψηφοφορία για αναβολές ή μη και μετά να πείτε ό,τι θέλετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επειδή όμως είμαστε κοινοβούλιο, κύριε Πρόεδρε, και μας ακούει ο κόσμος, θέλω να πω το εξής πολύ απλό: ψηφίσαμε νομοθεσία που έπρεπε να περιλαμβάνει και αυτούς τους ανθρώπους εξ υπαρχής. Ο λόγος που δε συμπεριλήφθηκαν είναι γιατί μια σειρά από σοβαρά ζητήματα όπως και αυτά που έφεραν με τους κυβερνητικούς κανονισμούς οι κυβερνώντες θα τα έφεραν με κανονισμούς έγκαιρα και θα τους συμπεριλάμβαναν όπως γίνεται με τον κατάλογο διορισίμων. Δεν ήταν εκτός των κριτηρίων. Η κυβέρνηση αθέτησε τη δέσμευσή της να φέρει έγκαιρα τους κανονισμούς και τώρα ακριβώς η μη τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων έχει αποκτήσει σκοπιμότητα για αποκλεισμό εκείνων που δικαιούνταν να διοριστούν και γιατί θα έπρεπε να αναγνωριστεί η εκπαιδευτική προϋπηρεσία τους. Τόσο απλά είναι τα πράγματα. Για τη διαδικασία ήμουν σαφής, κύριε Πρόεδρε, νομίζω δίνει διέξοδο η πρότασή μας. Αν η βούληση του σώματος είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχει άλλο τρόπο, να μας πει όμως και ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για δύο ολομέλειες αναβάλλαμε την πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ, για να έρθει το κυβερνητικό νομοσχέδιο. Τώρα που ήρθε το κυβερνητικό νομοσχέδιο, θα ανέμενα, αν τους ικανοποιούσε, να έλεγαν «αποσύρουμε την πρόταση νόμου». Όχι μόνο δεν αποσύρουν την πρόταση νόμου, θέλουν να αναβληθεί αυτό που περιμέναμε και αναβάλλαμε για δύο ολομέλειες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Αυτό προτείνουν, ναι.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κοιτάξτε, αν είχα αυτή την αριστερή λογική, θα ήμουν και στα άλλα έδρανα. Επειδή δεν την έχω, είμαι σ' αυτά τα έδρανα. Εμείς -απλά πράγματα και να μη μου λένε ότι δε γίνεται- δύο επιλογές έχουμε. Είτε ψηφίζουμε αναβολή και για τα δύο ζητήματα ταυτόχρονα -και για το κυβερνητικό νομοσχέδιο και για την πρόταση νόμου- είτε λέμε συζητούνται ταυτόχρονα και τα δύο και όποιο περάσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κύριε Λουκαΐδη, ένα λεπτό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, ένα λεπτό να σας πω κάτι, γιατί μπορεί να λύσω το πρόβλημα.

Κύριε Νεοφύτου, ακούστηκαν οι απόψεις όλες επί της διαδικασίας και μπήκαμε, για να είμαι δίκαιος προς όλους, κατά κάποιο τρόπο και στην ουσία, εκεί που εθεωρείτο ότι η αναβολή επηρεάζει και την ουσία. Από εκεί και πέρα, αυτό που λέτε, για να πείσετε υπέρ ή εναντίον της αναβολής, είναι πολιτικό επιχείρημα. Όμως η ψηφοφορία πρέπει να γίνει για το καθένα ξεχωριστά. Δεν μπορεί να ψηφίσουμε όπως θέλουμε δαμαί!

Άρα, το επιχείρημα του κ. Νεοφύτου και του Δημοκρατικού Συναγερμού και εν πολλοίς και άλλων...

Ο κ. Γιωργάλλας. Τον αδίκησα, ναι. Αλλά πολύ σύντομα, κύριε Γιωργάλλα, να ολοκληρώσω. Το ακούσατε, δε θα το επαναλάβω, όμως, όταν θα μπει σε ψηφοφορία η αναβολή, θα μπαίνει μία πρόταση.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Πάμε για ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάμε για ψήφιση να τελειώνουμε.

Αν πρέπει να μιλήσεις, κύριε Γιωργάλλα, ένα λεπτό μόνο όμως, σας παρακαλώ!

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Νομίζω ότι κάποιοι καμώνονται ότι δεν καταλαβαίνουν και εγώ θέλω να είμαι δίκαιος προς όλους. Η διαφορά της πρότασης νόμου του ΑΚΕΛ από το κυβερνητικό νομοσχέδιο και τους κανονισμούς είναι ουσιώδης και αφορά τον χρόνο απόδοσης των μορίων. Το ΑΚΕΛ λέει ότι πρέπει να γίνει από το 2019 και η κυβερνητική θέση είναι ότι πρέπει να γίνει το 2020. Άρα, είναι ουσιώδης η διαφορά και δεν ισχύουν αυτά που είπε προηγουμένως ο κ. Νεοφύτου.

Τώρα εδώ υπάρχει το εξής: Η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ δεν μπορεί να αναβληθεί. Άρα, θα μπει σε ψηφοφορία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορεί να αναβληθεί, γιατί...

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Διότι πρέπει να κλείσουν οι κατάλογοι μέχρι 30 Μαρτίου, κύριε Πρόεδρε. Τώρα όλα τα υπόλοιπα που ήρθαν από την πλευρά της κυβέρνησης και χρήζουν περαιτέρω εξέτασης μπορεί να αναβληθούν, διότι δεν επηρεάζουν αυτό το οποίο το ΑΚΕΛ θέλει να πετύχει.

Άρα, είναι δύο τα ενδεχόμενα, να μπουν έτσι όπως τα είπατε ξεχωριστά ή, αν θέλει το ΑΚΕΛ, να μπει σε ψηφοφορία, να καταψηφιστεί η πρόταση νόμου του ή να ψηφιστεί και όχι να αναβληθεί. Αυτό είναι άλλη υπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ευχαριστώ.

Ο κ. Παπαδόπουλος και έκκληση να μείνουμε κάπου δαμαί. Μετά από τον κ. Παπαδόπουλο ο κ. Λιλλήκας και να ψηφίσουμε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αποκλειστικά και μόνο για το θέμα της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε, γιατί θεωρώ ότι έχουμε κουράσει με τη συζήτηση. Θα συμφωνήσω απόλυτα με αυτά που έχει πει προηγουμένως ο συνάδελφος κ. Γιωργάλλας. Αυτή τη στιγμή για τους λόγους που έχει εξηγήσει οφείλουμε να τοποθετηθούμε σε σχέση με τις προτάσεις του ΑΚΕΛ, αλλιώς δεν έχει νόημα. Και εμείς είμαστε έτοιμοι να το πράξουμε σήμερα. Εμείς θεωρούμε ότι τα υπόλοιπα μπορεί να αναβληθούν, από τη στιγμή που υποβάλλεται ένα αίτημα από μία κοινοβουλευτική ομάδα για αναβολή. Και είμαστε έτοιμοι να τοποθετηθούμε και επί της ουσίας και επί της αναβολής. Εμείς δεν έχουμε πρόβλημα να αναβληθούν αυτά τα νομοσχέδια, γιατί πιστεύουμε ότι δεν επηρεάζονται επί της ουσίας από μία περαιτέρω εξέταση ή και αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος. Νομίζω πρέπει να ασκήσετε τη διακριτική σας εξουσία, να πάρετε μία απόφαση, για να ξεκινήσει η διαδικασία, να ληφθεί η απόφαση από την ολομέλεια. Συζητούμε μία ώρα διαδικαστικά, ενώ έχετε την εξουσία και τη διακριτική ευχέρεια να αποφασίσετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Δημητρίου θέλει να πει κάτι.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς, Πρόεδρε, πολύ σύντομα ξεχάσαμε ότι υπάρχει μία τροπολογία εκ μέρους του ΑΚΕΛ κατατεθειμένη για τους κανονισμούς. Άρα, γι' αυτό πρέπει σήμερα να συζητηθούν και οι κανονισμοί, γιατί η δική σας τροπολογία είναι για να γίνει διακανονισμός, διαφοροποίηση μέχρι το τέλος του μήνα. Άρα, πώς να μη συζητηθούν σήμερα οι κανονισμοί; Πρέπει να συζητηθούν σήμερα και τα δύο. Είναι το ίδιο θέμα, κύριε Πρόεδρε, επί της ουσίας. Και βεβαίως...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Όχι, δεν είπαμε ότι αποσύρθηκε η τροπολογία.

Αλλά, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, το θέμα είναι ένα και είναι το ίδιο ακριβώς το οποίο συζητάμε. Δε στερείται του δικαιώματος ο οποιοσδήποτε συνάδελφος ή κοινοβουλευτική ομάδα, αν θεωρούν ότι ένα θέμα δεν ολοκληρώθηκε, να έρθουμε στη συνέχεια με τροποποίηση ή με οτιδήποτε τελοσπάντων επιθυμούμε, με συζήτηση να το αλλάξουμε. Αλλά η οποιαδήποτε απόφαση σήμερα θα επηρεάσει τους κανονισμούς και τον νόμο ως έχει κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χατζηγιάννης και μετά θα σας δώσω τον λόγο.

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα επαναλάβω το ερώτημα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω να τελειώνουμε δαμαί, ρε παιδιά, με τη διαδικασία. Εφάμεν μία ώρα διαδικασία! Εννά αποφασίσω...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Την τροπολογία επί των κανονισμών ή στην αρχική τους πρόταση νόμου; Δεν μπορώ να αντιληφθώ ποιο είναι. Εδώ η τροπολογία από πλευράς της ΕΔΕΚ δεν υπάρχει. Έγινε διαβούλευση, συμφωνήθηκε απ' όλους, ακόμα και από τις εκπαιδευτικές οργανώσεις, ένας διάλογος σε βάθος και έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης, τελευταίος ομιλητής, και πάλι προχωρούμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Χωρίς να ξαναοίγουμε εξ υπαρχής τη συζήτηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ επί της διαδικασίας αυστηρότατα! Το σημείο ότι η αναβολή σημαίνει... Μην το εξηγήσετε ξανά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Η κ. Δημητρίου είναι ειλικρινής, οπότε νομίζω ότι δεν υπήρξε κατανόηση για το τι πράγμα συζητούμε. Ξαναλέω: Το κυβερνητικό νομοσχέδιο και οι κανονισμοί πραγματεύονται μια σειρά από άλλα πράγματα. Εμείς θα ικανοποιηθούμε να τοποθετηθεί το σώμα στην πρόταση νόμου μας, οπότε δε μας ενοχλεί αν συνολικά πλέον η νομοθεσία και οι κυβερνητικοί κανονισμοί με την τροπολογία μας, που θα εκπέσει αυτόματα, πάνε την άλλη βδομάδα.

Πάμε παρακάτω, για να μην κάνουμε λάθος στα υπόλοιπα ζητήματα που πραγματεύεται το κυβερνητικό νομοσχέδιο. Είναι απλό το πράγμα. Έν' απλό το πράγμα. Το θέμα που τίθεται από εμάς θα είναι ενώπιον της ολομέλειας, για να πάρει απόφαση ούτως ή άλλως, αλλά δεν πρέπει να γίνει λάθος στα υπόλοιπα ζητήματα. Είναι τόσο απλό!

Επιτρέμετέ μου για τη διαδικασία, κύριε Πρόεδρε -και ίσως τζιαι εμείς να μην το είπαμε καθαρά από την αρχή το διαδικαστικό- αλλά συγγνώμη, έχουμε κανονισμό στη Βουλή. Εν μπορούμε να βάλουμε πέντε

διαφορετικά μεταξύ τους θέματα ταυτόχρονα για αναβολή. Το καθένα ψηφίζεται ή αναβάλλεται από μόνο του. Έχει κανονισμούς. Δεν ξέρω γιατί συζητούμε τόση ώρα, πραγματικά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λοιπόν, προχωρούμε τώρα να ψηφίσουμε για την πρόταση του ΑΚΕΛ διά χειρός -και θα δούμε αν υπάρχει άλλη πρόταση μετά- για αναβολή του νομοσχεδίου που έστειλε η κυβέρνηση και των κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, αυτά τα δύο θέματα, που κηρύχθηκαν επείγοντα, αναβάλλονται.

Τώρα υπάρχει πρόταση, κύριε Αβέρωφ Νεοφύτου, κύριε Χατζηγιάννη, να αναβληθεί και η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ ή όχι; Από τη συζήτηση έβγαινε τούτο. Όμως θέλω να μου προτείνετε τούτο ή, αν όχι, τώρα να κάνουμε ψηφοφορία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν έχει πρόταση για αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχει πρόταση για αναβολή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν υπάρχει πρόταση για αναβολή;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Να μπει σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι να μπει σε ψηφοφορία;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Η πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χατζηγιάννη, κάμνετε πρόταση να αναβληθεί η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

Άρα, πάμε τώρα -ελπίζω να μεν κάμνω λάθος, να με διορθώσετε, κύριοι γραμματείς- στο υπ' αριθμόν 2 θέμα της κανονικής ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός από τη γραμματέα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η τροποποίηση του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου, ώστε για σκοπούς σύνταξης των Πινάκων Διορισίμων να αναγνωρίζεται ως εκπαιδευτική προϋπηρεσία και η προϋπηρεσία εκπαιδευτικών σε αναγνωρισμένα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Κυπριακή Δημοκρατία ή σε χώρες του εξωτερικού.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Γιώργος Κάρουλλας

Αννίτα Δημητρίου

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Πανίκος Λεωνίδου

Πάυλος Μυλωνάς

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λουκαΐδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 4 Μαΐου 2018 από τους βουλευτές κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Γιώργο Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργο Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 20 Ιουνίου 2018 και στις 12 Ιουλίου 2018. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ), καθώς και των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου, ώστε για σκοπούς σύνταξης των πινάκων διορισίμων να αναγνωρίζεται ως εκπαιδευτική προϋπηρεσία και η προϋπηρεσία εκπαιδευτικών σε αναγνωρισμένα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Κυπριακή Δημοκρατία ή σε χώρες του εξωτερικού.

Όπως ανέφεραν στην επιτροπή οι εισηγητές της πρότασης νόμου, ενώ για σκοπούς σύνταξης των πινάκων διοριστέων αναγνωρίζεται η πιο πάνω εκπαιδευτική προϋπηρεσία και εκδόθηκαν και σχετικοί προς τούτο κανονισμοί, όπως προβλέπεται στον υφιστάμενο νόμο, για τους πίνακες διορισίμων δεν εκδόθηκαν παρόμοιοι σχετικοί κανονισμοί από το αρμόδιο υπουργείο. Συγκεκριμένα, για τους πίνακες διοριστέων εκδόθηκαν οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμοί (ΚΔΠ 328/97), οι οποίοι καθορίζουν μεταξύ άλλων και τις περιπτώσεις που εκπαιδευτική προϋπηρεσία θεωρείται ως αναγνωρισμένη προϋπηρεσία. Γι' αυτό, σύμφωνα με τους εισηγητές, για να αρθεί η αδικία και να καλυφθεί το κενό αυτό, πρέπει να προωθηθεί για ψήφιση η συγκεκριμένη πρόταση νόμου. Όπως επισήμαναν περαιτέρω οι εισηγητές, στις πρόσφατες γραπτές εξετάσεις που διενεργήθηκαν στα πλαίσια του νέου συστήματος διορισμών στη δημόσια εκπαίδευση υπήρχαν υποψήφιοι με εκπαιδευτική προϋπηρεσία σε αναγνωρισμένα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ως εκ τούτου τα άτομα αυτά πιθανόν λόγω της μη αναγνώρισης της προϋπηρεσίας τους να στερηθούν της δυνατότητας διορισμού τους.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού τοποθετούμενοι σχετικά ανέφεραν ότι, παρ' όλο που δεν τάσσονται εναντίον του σκοπού της πρότασης νόμου, κρίνεται σκόπιμο όπως το όλο ζήτημα τύχει προσεκτικής μελέτης, για να υπάρξει ολοκληρωμένη ρύθμιση, και γι' αυτό χρειάζεται περισσότερος χρόνος. Ειδικότερα, πρέπει να ληφθούν υπόψη και διάφορες άλλες βελτιωτικές εισηγήσεις που έχει η ΕΕΥ όσον αφορά τις υφιστάμενες ρυθμίσεις και διαδικασίες που προβλέπονται στην υφιστάμενη νομοθεσία, ώστε η προτεινόμενη ρύθμιση να μην αφορά μόνο μια πτυχή του θέματος. Όπως επισημάνθηκε περαιτέρω, πρέπει μεταξύ άλλων να εξεταστούν με προσοχή όλα τα κριτήρια και για τους δύο καταλόγους και να ετοιμαστούν ενιαίοι κανονισμοί που θα αφορούν τόσο τους πίνακες διοριστέων όσο και τους πίνακες διορισίμων.

Όπως επισημάνθηκε από τους πιο πάνω αρμοδίους, η καθυστέρηση που υπήρξε στην ετοιμασία των σχετικών κανονισμών αφορούσε μεταξύ άλλων το γεγονός ότι έπρεπε να διαφοροποιηθούν και να βελτιωθούν τα υφιστάμενα κριτήρια.

Ο πρόεδρος της ΕΕΥ ανέφερε σχετικά ότι στο παρόν στάδιο η όλη υφιστάμενη διαδικασία είναι ήδη σε προχωρημένο στάδιο κυρίως όσον αφορά την ανάρτηση των σχετικών αναθεωρημένων πινάκων διορισίμων και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν τα χρονικά περιθώρια για την έγκαιρη μοριοδότηση νέων υποψηφίων για τη συγκεκριμένη αυτή περίοδο. Όπως επισήμανε περαιτέρω ο ίδιος, εάν υιοθετηθεί η προτεινόμενη ρύθμιση μεσοσύσης της όλης διαδικασίας, θα προκύψουν προβλήματα, γι' αυτό η προτεινόμενη αυτή ρύθμιση θα έχει εφαρμογή το 2019.

Όπως επίσης ανέφερε ο ίδιος, η μελέτη του αρμόδιου υπουργείου θα αφορά μεταξύ άλλων την εξέταση των διάφορων κριτηρίων όσον αφορά παραδείγματος χάριν τη φύση της εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας, δηλαδή κατά πόσο ασκείτο διδακτικό έργο κ.λπ.

Ειδικότερα, με βάση το γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή η ΕΕΥ, αναφέρονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Εάν η προτεινόμενη τροποποίηση έχει άμεση ισχύ, ενδεχομένως να δημιουργούνται νομικά προβλήματα, όπως το γεγονός ότι η προϋπηρεσία αυτή θα εμφανιζόταν στους αναθεωρημένους πίνακες διορισίμων για πρώτη φορά και δε θα υπήρχε η δυνατότητα υποβολής ένστασης από άλλους υποψηφίους, όπως προβλέπεται, όταν αναρτούνται οι πρώτοι κατάλογοι το Μάρτιο, δηλαδή οι υποψήφιοι θα στερούνταν της δυνατότητας υποβολής ένστασης.
2. Η προθεσμία για υποβολή πρόσθετων στοιχείων, όπως βεβαιώσεις για αναγνώριση προϋπηρεσίας κ.λπ., έληξε στις 30 Ιουνίου 2017. Ως εκ τούτου, η ΕΕΥ εξέτασε όλα τα στοιχεία που παραλήφθηκαν μέχρι τις 30 Ιουνίου 2017 με βάση το υφιστάμενο νομικό καθεστώς. Γι' αυτό και τίθεται θέμα ότι μια τέτοια τροποποίηση δε θα μπορούσε να ληφθεί υπόψη, αφού η 30^η Ιουνίου 2017 έχει ήδη παρέλθει.
3. Η προτεινόμενη ρύθμιση, αν υιοθετηθεί, πρέπει να ισχύσει μετά την ανάρτηση των αναθεωρημένων πινάκων διορισίμων αλλά πριν από την 31^η Αυγούστου 2018, που είναι η προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων και εκδήλωσης ενδιαφέροντος, καθώς και υποβολής πρόσθετων στοιχείων για σκοπούς καταρτισμού του πίνακα διορισίμων για το Μάρτιο του 2019.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας στο αρχικό στάδιο της συζήτησης επισήμανε ότι, επειδή προκύπτουν διάφορα ζητήματα και πρακτικής φύσεως θέματα, πρέπει το όλο θέμα να τύχει περαιτέρω μελέτης σε συνεργασία με το αρμόδιο υπουργείο και την ΕΕΥ.

Οι εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ, παρ' όλο που αναγνωρίζουν το κενό ρύθμισης που υπάρχει, εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους, διότι η πιθανή υιοθέτηση της προτεινόμενης ρύθμισης θα επιφέρει ανατροπές και ανακατατάξεις μεταξύ των υποψηφίων για διορισμό και ως εκ τούτου πρέπει να μελετηθούν προσεκτικά όλες οι πτυχές του θέματος μέσα από μια ολιστική προσέγγιση.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών επισήμανε ότι, επειδή οι ανάγκες είναι δεδομένες δεν προκύπτει κόστος από την υιοθέτηση της πρότασης νόμου.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναφέρθηκε σε ζητήματα που αφορούν τα επαγγελματικά προσόντα και την κατοχύρωσή τους και επισήμανε ότι είναι πρόθυμη, αν χρειαστεί, να προσφέρει τη βοήθειά της στην επιτροπή για θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του εν λόγω υπουργείου.

Η επιτροπή, στα πλαίσια της συνέχισης της συζήτησης της πρότασης νόμου, ζήτησε να ενημερωθεί περαιτέρω κατά πόσο η προτεινόμενη ρύθμιση θα δημιουργήσει προβλήματα, εάν καλύπτεται ικανοποιητικά το υφιστάμενο νομικό κενό κ.λπ. Η επιτροπή ζήτησε επίσης την επίσπευση της ετοιμασίας των σχετικών κανονισμών.

Επισημαίνεται ότι οι εισηγητές της πρότασης νόμου διευκρίνισαν ότι δεν επιθυμούν την αναδρομική εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης αλλά την εφαρμογή της το 2019.

Σε κατοπινό στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου ενώπιον της επιτροπής η γενική διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε στην επιτροπή ότι έχει ήδη ετοιμαστεί προσχέδιο των σχετικών κανονισμών, το οποίο όμως θα ακολουθήσει τη νενομισμένη διαδικασία έγκρισής τους από τα θεσμοθετημένα όργανα κ.λπ., πριν κατατεθεί ενώπιον της Βουλής.

Ο πρόεδρος της ΕΕΥ, με βάση την πιο πάνω ενημέρωση, ανέφερε ότι, αφού το αρμόδιο υπουργείο έχει ήδη ετοιμάσει σχετικό προσχέδιο των νέων κανονισμών, θα μπορούσε να μην προωθηθεί αμέσως για ψήφιση η πρόταση νόμου, αλλά να αναμένεται η κατάθεση στη Βουλή των εν λόγω κανονισμών, ώστε αυτοί να μην έπονται της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί της πρότασης νόμου στην ολομέλεια της Βουλής στα πλαίσια της συζήτησης που θα διεξαχθεί.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσε ότι υιοθετεί τις πρόνοιες της πρότασης νόμου και συμφωνεί με την ψήφισή της σε νόμο.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Γιώργος Τ. Γεωργίου
Γιώργος Κάρουλλας	Πανίκος Λεωνίδου
Αννίτα Δημητρίου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Γιώργος Κ. Γεωργίου	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Αντρέας Καυκαλιάς	

Όπως είναι γνωστό, η συζήτηση της πιο πάνω πρότασης νόμου αναβλήθηκε για δεκαπέντε ημέρες με απόφαση της ολομέλειας της Βουλής την 1^η Μαρτίου 2019. Επισημαίνεται ότι ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού την 1^η Μαρτίου 2019 απέστειλε στον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων επιστολή με αίτημα την αναβολή της συζήτησης της πρότασης νόμου, ώστε να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος για ολοκλήρωση της διαδικασίας έκδοσης σχετικών κανονισμών, οι οποίοι αφορούν το νέο σύστημα διορισμού στη δημόσια εκπαίδευση και ειδικότερα την αναγνώριση προϋπηρεσίας για σκοπούς διορισμού, προαγωγών και προσαυξήσεων. Όπως επισημαίνεται περαιτέρω στην πιο πάνω επιστολή, οι κανονισμοί αυτοί ήταν το αποτέλεσμα σειράς διαβουλεύσεων με όλες τις εκπαιδευτικές οργανώσεις.

Υπενθυμίζεται ότι σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου, ώστε για σκοπούς σύνταξης των πινάκων διορισμών να αναγνωρίζεται ως εκπαιδευτική προϋπηρεσία και η προϋπηρεσία εκπαιδευτικών σε αναγνωρισμένα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Κυπριακή Δημοκρατία ή σε χώρες του εξωτερικού. Όλα τα στοιχεία και οι λεπτομέρειες που αφορούν την πρόταση νόμου περιλαμβάνονται στη σχετική έκθεση της επιτροπής που ήδη κυκλοφόρησε στην ολομέλεια την 1^η Μαρτίου 2019. Σημειώνεται ότι η αρχική έκθεση για την πρόταση νόμου είχε κυκλοφορήσει και στις 12 Ιουλίου 2018, αλλά είχε και τότε αναβληθεί η συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής ενόψει της έκδοσης σχετικών κανονισμών.

Σημειώνεται ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού επανεξέτασε την πρόταση νόμου στα πλαίσια της εξέτασης σχετικού αυτεπάγγελτου θέματος για ενημέρωση όσον αφορά τους κανονισμούς για το νέο σύστημα διορισμού στη δημόσια εκπαίδευση. Στις συνεδρίες αυτές, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 13 Μαρτίου 2019, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ και του Συνδέσμου Διορισίμων Εκπαιδευτικών. Το Υπουργείο Οικονομικών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Ειδικότερα, η επιτροπή ζήτησε να ενημερωθεί για το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η νομοτεχνική επεξεργασία του προσχεδίου των σχετικών κανονισμών, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο υπάρχει η δυνατότητα άμεσης προώθησής τους για έγκριση από τη Βουλή.

Συγκεκριμένα, οι εν λόγω νέοι κανονισμοί θα ρυθμίζουν ολοκληρωμένα και ενιαία όλες τις πτυχές των θεμάτων που αφορούν τον καθορισμό αναγνωρισμένης προϋπηρεσίας, τις προαγωγές και τις προσαυξήσεις τόσο για τους υποψήφιους εκπαιδευτικούς του πίνακα διοριστέων όσο και για τους υποψήφιους εκπαιδευτικούς του πίνακα διορισίμων.

Όπως ανέφερε στην επιτροπή η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, στο προσχέδιο των νέων κανονισμών, καθώς και του σχετικού νομοσχεδίου, που της στάλθηκαν για νομοτεχνικό έλεγχο, διαπιστώθηκαν αρκετές ασάφειες και αδυναμίες και γι' αυτό, αφού συγκάλεσε σχετική σύσκεψη στο γραφείο της με τα εμπλεκόμενα μέρη, προέβη σε συγκεκριμένες παρατηρήσεις και υποδείξεις προς το υπουργείο για αναθεώρηση των κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσαν περαιτέρω ότι επεξεργάζονται εκ νέου το κείμενο των εν λόγω κανονισμών, ώστε να ετοιμαστεί νέο αναθεωρημένο κείμενο και να σταλεί ξανά

στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο και στη συνέχεια, αφού εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, να κατατεθεί ενώπιον της Βουλής.

Επισημαίνεται ότι η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας με επιστολή της, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2019, ενημέρωσε την επιτροπή ότι το αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών, καθώς και του σχετικού νομοσχεδίου που συνοδεύει τους κανονισμούς έχουν ήδη σταλεί από το αρμόδιο υπουργείο για νομοτεχνικό έλεγχο και στη συνέχεια, αφού ολοκληρωθεί η νομοτεχνική τους επεξεργασία, θα προωθηθούν ξανά στο αρμόδιο υπουργείο.

Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ανέλυσαν στην επιτροπή τις πιθανές πρακτικές δυσκολίες εφαρμογής των προνοιών της πρότασης νόμου, προβαίνοντας σε διάφορες εισηγήσεις, ώστε να καταστεί δυνατό να ληφθεί υπόψη για σκοπούς μοριοδότησης στους πίνακες διορισίμων του Μάρτη του 2019 η προϋπηρεσία στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Επίσης, όπως επισήμαναν οι ίδιοι, στα πλαίσια της διαδικασίας μοριοδότησης θα υπάρξουν ενδεχομένως ανατροπές στη σειρά της κατάταξης στους πίνακες διορισίμων.

Η επιτροπή, στα πλαίσια της όλης συζήτησης, αφού ενημερώθηκε πολύ συνοπτικά από το αρμόδιο υπουργείο για τις γενικές πρόνοιες των νέων υπό επεξεργασία κανονισμών και αφού άκουσε τις απόψεις των εμπλεκόμενων μερών, ζήτησε να επισπευσθούν όλες οι σχετικές διαδικασίες, ώστε οι νέοι κανονισμοί να κατατεθούν το συντομότερο στη Βουλή.

Τόσο οι εκπρόσωποι του αρμόδιου υπουργείου όσο και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσαν ότι θα καταβάλουν τις δέουσες προσπάθειες, αλλά εκ των πραγμάτων δε θα είναι εφικτό οι νέοι αυτοί κανονισμοί να είναι έτοιμοι και διορθωμένοι από νομοτεχνική άποψη σε λίγες μέρες, διότι μπορεί να χρήζουν σε ορισμένα σημεία τους περαιτέρω επεξεργασίας. Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι του αρμόδιου υπουργείου διαβίβασαν στην επιτροπή την πρόθεσή τους για άμεση προώθηση των πιο πάνω νομοθετικών κειμένων, μόλις αυτά είναι έτοιμα, προς το Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και στη συνέχεια στη Βουλή για κατάθεση.

Στα πλαίσια της όλης συζήτησης ενώπιον της επιτροπής κρίθηκε σκόπιμο όπως το κείμενο της πρότασης νόμου διαμορφωθεί ανάλογα, έτσι ώστε να βελτιωθούν οι πρόνοιές του και να καταστεί εφικτή κατά τη σύνταξη των πινάκων διορισίμων του 2019 η αναγνώριση της εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας σε εκπαιδευτικά ιδρύματα και να παρασχεθεί η αναγκαία μοριοδότηση.

Υπό το φως των πιο πάνω, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται υπέρ της πρότασης νόμου όπως αυτή διαμορφώθηκε με βάση τα πιο πάνω, ενώ ο πρόεδρος και τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν επί του διαμορφωμένου κειμένου της πρότασης νόμου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής ή είπαμεν τα προηγουμένως τζιαι ικανοποιηθήκαμε; Να μου επιτρέψετε όμως σε αυτή την περίπτωση να βάλω...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι μία νομοτεχνική διόρθωση. Διότι επί της ουσίας την εκάναμε τζιαι την περασμένη εβδομάδα τζιαι πριν από δεκαπέντε μέρες τζιαι σήμερα. Επαναλάβαμε τζιαι την ουσία. Νομίζω τα πράγματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χαίρομαι που παραδέχεστε ότι, μιλώντας για διαδικασία, εκαλύψαμε και την ουσία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Απλώς, νομοτεχνικά δε διαφοροποιήθηκε ένα κομμάτι που παραπέμπει σε δέκα μέρες, διότι θα ψηφίζαμε την περασμένη εβδομάδα. Αν ψηφιστεί, πρέπει να γίνει η απαιτούμενη νομοτεχνική διόρθωση, για να καλύπτει το υπόλοιπο των ημερών που έχουμε μέχρι και το τέλος του Μάρτη. Είναι νομοτεχνική η παρατήρηση, αν και εφόσον υπάρξει βεβαίως θετική ψήφος επί της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, τροποποιείτε ουσιαστικά την πρόταση νόμου σας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να θεωρηθεί προφορική τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξαναπέστε την παρατήρησή σας, να δούμε, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είναι αντίστοιχη με την τροπολογία που έχουμε κάνει. Η υπηρεσία γνωρίζει ακριβώς τι είναι που πρέπει να αλλάξει, κύριε Πρόεδρε. Δε χρειάζεται νομοτεχνικό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χατζηγιάννη, θεωρείτε νομοτεχνική ή ουσιαστική τη διόρθωση;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είναι νομοτεχνική η διόρθωση. Να τοποθετηθούμε επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ωραία!

Δεύτερη ανάγνωση τότε, αφού δεν υπάρχουν ομιλητές. Δεν υπάρχουν ούτε τροπολογίες ούτε τίποτε. Πάμε κατευθείαν στην πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ, με τη διευκρίνιση του κ. Λουκαΐδη, που δε θεωρείται ουσιαστική αλλαγή, αλλά νομοτεχνική απ' όλους σας.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 28ΒΒ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι έξι ψήφοι εναντίον, είκοσι υπέρ, δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι έξι ψήφοι εναντίον, είκοσι ένας υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα, η πρόταση νόμου με είκοσι έξι ψήφους εναντίον, είκοσι μία υπέρ και δύο αποχές καταψηφίζεται*.

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ήθελα μία διευκρίνιση. Αν έχουμε αναβάλει και το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς τους κυβερνητικούς. Τι έχουμε βάλει σε ψηφοφορία, παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, συνεχίστε.

---

* **Υπέρ:** Πρόεδρος Βουλής (Αλληλεγγύη), ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Μιχάλης Γιωργάλλας (Αλληλεγγύη).

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ρωτώ το σώμα και εσάς τι έχουμε ψηφίσει προηγουμένως για αναβολή. Το νομοσχέδιο της κυβέρνησης ή τους κανονισμούς;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα δύο. Ήταν πολύ καθαρό.

Το πρώτο θέμα τώρα στην κανονική ημερήσια διάταξη είναι «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019» και αποσύρεται. Έγινε κατανοητός ότι αποσύρεται.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €17.873.255 και δαπάνες ύψους €15.987.897.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούππας	Αντρέας Καυκαλιάς
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 12 Μαρτίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο γενικός διευθυντής του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (ΟΧΣ).

Ο προϋπολογισμός του ΟΧΣ για το έτος 2019 είναι πλεονασματικός και προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €15.987.867 και συνολικά έσοδα ύψους €17.773.255, τα οποία προέρχονται κυρίως από τόκους (€13.101.173), αμοιβές για υπηρεσίες δανείων του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (€2.690.782), ασφαλιστικές υπηρεσίες (€729.017) και αμοιβή για υπηρεσίες κυβερνητικών δανείων (€727.192).

Οι δαπάνες του ΟΧΣ αφορούν μεταξύ άλλων αποδοχές προσωπικού (€4.292.319), λειτουργικές δαπάνες (€3.172.266), συμβουλευτικές υπηρεσίες και έρευνες (€1.555.562), αγορά άλλων στοιχείων ενεργητικού (€4.706.533) και μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€300.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο γενικός διευθυντής του ΟΧΣ ενημέρωσε την επιτροπή ότι τα συνολικά έσοδα του οργανισμού για το 2019 προϋπολογίζονται στα €17,7 εκατομ. και σε σύγκριση με το 2018 που ανήλθαν στα €15,7 εκατομ., παρουσιάζουν αύξηση της τάξης του 13,4%. Οι συνολικές δαπάνες προϋπολογίζονται στα €16 εκατομ. σε σύγκριση με €9,9 εκατομ. το 2018 και παρουσιάζουν αύξηση της τάξης του 60,7%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση του προσωπικού, στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και στη διαδικασία μηχανογραφικής απεξάρτησης του οργανισμού.

Όπως ο ίδιος αρμόδιος ανέφερε, στον προϋπολογισμό του ΟΧΣ για το 2019 παρουσιάζεται αύξηση ύψους 11,4% στις αποδοχές προσωπικού, λόγω των σχετικών προσαυξήσεων στους μισθούς και της δημιουργίας δέκα νέων θέσεων Γραφών. Οι λειτουργικές δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση ύψους 68% σε σύγκριση με το 2018, η οποία οφείλεται μεταξύ άλλων στην αγορά εξοπλισμού για το νέο προσωπικό, στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, στην αύξηση των εξόδων για συστήματα μηχανογράφησης και πληρωμών, καθώς και στο κόστος εφαρμογής του σχεδίου «Εστία».

Σύμφωνα με τον ίδιο αρμόδιο, στον προϋπολογισμό του ΟΧΣ για το 2019 περιλαμβάνονται κονδύλια για κεφαλαιουχικές δαπάνες, τα οποία αφορούν αγορά νέου λογισμικού συστήματος για τη μηχανογραφική ανεξαρτητοποίηση του οργανισμού, όπως αυτή προβλέπεται σύμφωνα με τις οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της εξέτασης του υπό αναφορά προϋπολογισμού την επιτροπή απασχόλησαν ζητήματα που αφορούν μεταξύ άλλων τον κοινωνικό ρόλο του ΟΧΣ, την πορεία των μη εξυπηρετούμενων δανείων, την εφαρμογή του σχεδίου «Εστία», καθώς και το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του προσωπικού.

Ο γενικός διευθυντής του ΟΧΣ ανέφερε σε σχέση με τα πιο πάνω θέματα ότι ο οργανισμός πραγματοποιεί συζητήσεις με το αρμόδιο υπουργείο για την ενίσχυση του κοινωνικού του ρόλου. Σύμφωνα με τον ίδιο αρμόδιο, το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων του ΟΧΣ ανέρχεται στα €295 εκατομ. εκ των οποίων τα €200 εκατομ. πληρούν τα κριτήρια ένταξης στο σχέδιο «Εστία».

Σημειώνεται ότι σε σχέση με τα τεθέντα ζητήματα ο ΟΧΣ κατέθεσε εκτενές υπόμνημα προς ενημέρωση της επιτροπής με επιστολή του ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού και λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΟΧΣ για το έτος 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης δημιουργήθηκε με στόχο να βοηθήσει τα χαμηλά και τα μεσαία στρώματα να αποκτήσουν στέγη. Και, για να είμαστε ειλικρινείς, για ένα πολύ σημαντικό χρονικό διάστημα ο οργανισμός διαδραμάτισε πολύ σοβαρό ρόλο στο να βοηθήσει σημαντικό αριθμό τέτοιων οικογενειών να αποκτήσουν στέγη.

Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση υποχρέωσε τον οργανισμό μέσα στα πλαίσια της ικανοποίησης συγκεκριμένων ενταξιακών όρων να αφαιρέσει μία σειρά από κίνητρα, τα οποία εδίνονταν, με στόχο να είναι ελκυστικός ο οργανισμός και τα δάνεια που παρέχει για απόκτηση στέγης, και αυτό οδήγησε στο να μειώσει την ελκυστικότητά του. Την ίδια ώρα πρέπει να πούμε ότι η μείωση των εισοδημάτων των μισθών μαζί με τις υψηλές τιμές των ακινήτων που υπάρχουν έχουν κάνει το πρόβλημα της στέγης πάρα πολύ οξύ. Και είναι επίσης φανερό ότι, για να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα, χρειάζεται να αναπτυχθούν ολοκληρωμένες πολιτικές στέγασης από μέρους της κυβέρνησης που, παρά τις διαβεβαιώσεις που κατά καιρούς έχει κάμει, μέχρι σήμερα δεν έχουμε δει τίποτα και έχουν εξαντληθεί και τα χρονοδιαγράμματα τα οποία δόθηκαν μέσα από τις υποσχέσεις και τις δεσμεύσεις των κυβερνήσεων.

Την ίδια ώρα θέλω να πω ότι η κυβέρνηση, επικαλούμενη τα δημοσιονομικά προβλήματα, ανέστειλε τα προγράμματα του Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Γης, που θα δούμε μετά, το ενιαίο στεγαστικό σχέδιο που ήταν σε εφαρμογή, καθώς επίσης ανέστειλε και τις εγκρίσεις νέων διαχωρισμών οικοπέδων για οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα. Όταν ήρθε ο Οργανισμός Χρηματοδότησης Στέγης -και πέρσι και φέτος και πριν δκυό χρόνια- μας είχαν τονίσει το γεγονός ότι η απουσία ολοκληρωμένων λύσεων χρηματοδότησης της οικογένειας δυσκολεύει πάρα πολύ τον οργανισμό. Είχαν δώσει υποσχέσεις ως οργανισμός ότι μαζί με την κυβέρνηση θα μελετούσαν πολιτικές και προγράμματα που εφαρμόζονται στην Ευρώπη για προώθηση της κοινωνικής στέγασης. Και θα πρέπει να πω ότι μέχρι σήμερα δεν έχουμε δει τίποτα ούτε από τον οργανισμό ούτε από την κυβέρνηση.

Γι' αυτό θα ήθελα να υπογραμμίσω από μέρους του ΑΚΕΛ ότι, υπερψηφίζοντας τον προϋπολογισμό του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης, επιτέλους η κυβέρνηση θα πρέπει να υλοποιήσει δεσμεύσεις που κατά

καιρούς έδωσε, με πιο πρόσφατη τον περασμένο Νιόβρη στην επιτροπή Εσωτερικών, για προγράμματα στέγασης. Δεύτερον, θα πρέπει να φέρει έναν σχεδιασμό αναφορικά με το πώς ο Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης μπορεί να επανέλθει -στις συνθήκες που βρισκόμαστε- στον ρόλο για τον οποίο είχε ιδρυθεί, να βοηθήσει την απόκτηση στέγης από μικρή και μεσαία οικογένεια. Θα πρέπει επιτέλους να το κάνει και να μην ξεχνούμε ότι πλέον αυτή η κυβέρνηση είναι στον έβδομο χρόνο που κυβερνά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυρίδης έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Παρ' όλο που συμφωνούμε με τον φίλο τον Στέφανο ότι χρειάζονται στεγαστικά προγράμματα για ενίσχυση των χαμηλών εισοδηματικών στρωμάτων και των μεσαίων, θα ήθελα να του αναφέρω ότι η κοινωνική πολιτική δεν μπορεί να ασκείται μέσω του τραπεζικού συστήματος, διότι με αυτόν τον τρόπο οι τράπεζες καταρρέουν. Το τραπεζικό σύστημα πρέπει να μείνει ανέπαφο, να λειτουργήσει προς όφελος όλων, χωρίς να επηρεάζεται από κοινωνικές πολιτικές, οι οποίες είναι ευθύνη του κράτους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Οι κανονισμοί αφορούν τη μείωση του επιτοκίου κατά 1%, στην ουσία έν' επιδότηση προς τους δανειολήπτες του οργανισμού κατά 1%. Ε, παρά καθόλου, είναι κάτι! Αλλά, τούτη η κυβέρνηση, από τον καιρό που ανέλαβε τα ηνία, όπως είπε και ο αγαπητός Στέφανος, είναι στον έβδομο χρόνο, είναι η πρώτη φορά που δίνει κάτι, αλλά στην ουσία έχει περικόψει όλα τα στεγαστικά προγράμματα και να επαναλάβω το παράδειγμα που είπα και προηγουμένως, ότι σε εκείνους τους πρόσφυγες που δεν μπορούν να αγοράσουν σπίτι και παίρνουν επίδομα ενοικίου, εκείνο το επίδομα ενοικίου, ενώ προηγουμένως ήταν €180, τους το έκαμε €150, μετά €120, μετά €114 και μετά, με την πρώτη ευκαιρία, αν πάρουν κάποιο άλλο επίδομα, δήθεν διότι αλλάζουν τα εισοδήματά τους, τους αποκόπεται πλήρως. Αυτό νομίζω είναι τελείως απαράδεκτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης ποσού ύψους €15.987.867 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Απαγόρευση πλήρωσης θέσεων. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 7.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 8.

Απαγόρευση πρόσληψης ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 9.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού, θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής και θέσεων προαγωγής. Άρθρο 10.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 11.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 12.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 13.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2019 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €4.633.000 και δαπάνες ύψους €10.650.924.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούπτας

Αντρέας Καυκαλιάς

Μάριος Μαυριδής

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Περδίκης

Στέφανος Στεφάνου

Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και στις 12 Μαρτίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και η αναπληρώτρια γενική διευθύντρια του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (ΚΟΑΓ).

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Ο προϋπολογισμός του ΚΟΑΓ για το έτος 2019 προβλέπει δαπάνες ύψους €10.650.924 και έσοδα ύψους €4.633.000, τα οποία θα προέλθουν από την πώληση κατοικιών/διαμερισμάτων/οικοπέδων (€3.626.000), τόκους εισπρακτέους (€665.000) και άλλα έσοδα (€342.000).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του οργανισμού για το έτος 2019 αφορούν τα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€1.816.714).
2. Αποπληρωμές δανείων/οφειλών και επιστροφές ποσών του Σχεδίου Στέγασης Χαμηλά Αμειβομένων (€5.082.100).
3. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€2.800.000).
4. Λοιπές διοικητικές δαπάνες (€746.110).
5. Αμοιβές και άλλα ωφελήματα (€106.000).
6. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€100.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο πρόεδρος του ΚΟΑΓ ενημέρωσε την επιτροπή ότι από τον υπό αναφορά προϋπολογισμό έχουν αφαιρεθεί τα κονδύλια που αφορούν νέα κατασκευαστικά έργα εν αναμονή της λήψης απόφασης από το Υπουργικό Συμβούλιο για τη διαφοροποίηση του ρόλου του οργανισμού, ώστε να λειτουργήσει ως φορέας διαχείρισης και εφαρμογής της στεγαστικής πολιτικής του κράτους. Σημείωσε παράλληλα ότι ποσό ύψους €2,9 εκατομ. θα δαπανηθεί από τον οργανισμό για συνέχιση των δύο κατασκευαστικών έργων στη Λεμεσό και στη Λευκωσία (18 κατοικίες στα Πολεμίδια και 26 στην Κοκκινотριμιθιά).

Αναφορικά με το σχέδιο προστασίας της κύριας κατοικίας που είχε εξαγγελθεί από την κυβέρνηση στο παρελθόν, ο ίδιος αρμόδιος ανέφερε ότι αυτό δεν απέδωσε κανένα αποτέλεσμα, καθότι υποβλήθηκαν μόλις επτά αιτήσεις από ενδιαφερομένους, σημειώνοντας ότι αυτό οφείλεται κυρίως στην πολυπλοκότητα του σχεδίου, καθώς και στη μη ενημέρωση του κοινού για τις πρόνοιές του.

Σύμφωνα με τον ίδιο αρμόδιο, ο ΚΟΑΓ αναμένει από την κυβέρνηση την εξαγγελία της νέας στεγαστικής πολιτικής και τον καθορισμό του εποπτικού ρόλου του οργανισμού, προκειμένου να επαναξιολογήσει τις δράσεις και να καθορίσει τις προτεραιότητές του. Όπως ο ίδιος δήλωσε, ο ΚΟΑΓ είναι έτοιμος να συνεργαστεί με όλους τους αρμόδιους φορείς, ώστε η νέα στεγαστική πολιτική να καταστεί αποδοτική για τις ομάδες του πληθυσμού που χρειάζονται κρατική στήριξη για την απόκτηση στέγης.

Στο στάδιο της εξέτασης του προϋπολογισμού την επιτροπή απασχόλησε κυρίως ο ρόλος που πρέπει να επιτελέσει ο ΚΟΑΓ ως φορέας παροχής στήριξης ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού για την απόκτηση στέγης.

Υπό το φως των πιο πάνω και εν αναμονή της κατάθεσης από την κυβέρνηση της νέας στεγαστικής πολιτικής, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού και λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το έτος 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι αναγνωρίζεται από όλους ότι μετά την οικονομική κρίση έχουν αυξηθεί δραστικά τα τελευταία ειδικά χρόνια τα ενοίκια. Αυτό δυσκολεύει αφάνταστα τα νεαρά ζευγάρια, τα οποία σε αυτές τις σημερινές συνθήκες με πολύ χαμηλούς μισθούς αδυνατούν να ενοικιάσουν δικό τους διαμέρισμα ή ακόμη πολύ περισσότερο να τολμήσουν να κάνουν οικογένεια. Αρχίζουμε να έχουμε και το φαινόμενο των αστέγων πλέον στην Κύπρο από οικογένειες που χάνουν την πρώτη κατοικία.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Ανάπτυξης Γης πρέπει να πω ότι είχε στον προϋπολογισμό του περισσότερα προγράμματα για την ανέγερση και διαμερισμάτων και κατοικιών χαμηλού κόστους, ακριβώς για να ανταποκριθεί και να προσφέρει εναλλακτικές επιλογές γι' αυτά τα κοινωνικά στρώματα που σήμερα αδυνατούν να ικανοποιήσουν βασικές τους ανάγκες. Και αυτά τα προγράμματα δυστυχώς τα έχει αφαιρέσει η κυβέρνηση -αυτό θέλουμε να καυτηριάσουμε- με την υπόσχεση ότι στον προϋπολογισμό του 2020 θα ενσωματώσει περισσότερα προγράμματα.

Πρέπει να πω ότι έκανε μία πολύ σωστή κίνηση ο ΚΟΑΓ και εντάχθηκε για πρώτη φορά στην ομοσπονδία των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ασχολούνται με την κοινωνική στέγη, που είναι και μια δέσμευση την οποία επανέλαβε κατ' επανάληψη και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η κυβέρνηση, ότι θα διαμορφώσουν και για τη χώρα μας και θα ανακοινώσουν ένα πρόγραμμα κοινωνικής στέγης. Ο οργανισμός αυτός είναι ο κατεξοχήν θα έλεγα οργανισμός που πρέπει να έχει και την ευθύνη εποπτείας και συντονισμού, αλλά και βεβαίως τα δικά του προγράμματα, για να ανταποκριθούμε στις μεγάλες κοινωνικές ανάγκες που παρουσιάζονται στη χώρα μας. Γι' αυτό θα υπερψηφίσουμε μεν τον προϋπολογισμό, όμως αναμένουμε η κυβέρνηση να ανταποκριθεί και να υλοποιήσει αυτές τις δεσμεύσεις και να αναθέσει στον οργανισμό και τα κονδύλια, αλλά και τον ρόλο που του αρμόζει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, κύριε Πρόεδρε, απλώς θα σημειώσουμε ότι σε μία εποχή αστέγων, ένα φαινόμενο πρωτοφανές για τα κυπριακά δεδομένα, σε μια εποχή που τα ενοίκια, όπως είπε και ο κ. Λιλλήκας προηγουμένως, δεν μπορούν να προσεγγιστούν ιδιαίτερα από τις ευάλωτες ομάδες, αλλά και τις νέες οικογένειες, θα ανέμενε κανείς ότι η στεγαστική πολιτική αυτού του κράτους τουλάχιστον θα ήταν υπαρκτή.

Από αυτόν τον προϋπολογισμό έχουν αφαιρεθεί κονδύλια που αφορούν νέα κατασκευαστικά έργα. Γιατί; Διότι ο οργανισμός, όπως παραδέχτην ο πρόεδρός του, περιμένει από το Υπουργικό Συμβούλιο να του δώσει κατεύθυνση ποια είναι η στεγαστική πολιτική αυτού του κράτους και ποιος είναι ο ρόλος αυτού του οργανισμού. Εν αναμονή όλων αυτών, θα μεγαλώνει ο αριθμός των αστέγων και θα δυσκολεύει δυστυχώς η κατάσταση για όσους άτυχους δεν κατάφεραν μέχρι σήμερα να εξασφαλίσουν ιδιόκτητη στέγη.

Και τελειώνοντας να σημειώσω ότι υπήρχε και εκείνο το περιβόητο πρόγραμμα προστασίας της πρώτης κατοικίας με ανάδοχο τον ΚΟΑΓ που, σύμφωνα με τον πρόεδρό του, ήταν τόσο πολύπλοκο που μόνο επτά αιτήσεις εκατάφερε να δεχτεί. Αυτή είναι η πραγματικότητα, ο καθένας ας βγάλει τα συμπεράσματά του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά την τραγωδία και την προδοσία του 1974 η οικονομική κρίση του 2012-2013 ήταν το δεύτερο σοβαρό κτύπημα όσον αφορά τη στέγη για τους Κύπριους πολίτες, που πάντα τη θεωρούσαν ως πρωταρχικό ζήτημα υπευθυνότητας, αλλά και στόχου όσον αφορά την οικογένεια. Γι' αυτό και ο συγκεκριμένος οργανισμός έχει μίαν ιδιαιτερότητα και μίαν αυξημένη ευθύνη για την προώθηση της κοινωνικής πολιτικής, που αφορά κυρίως τα θέματα της στέγασης των πολιτών. Δεδομένων μάλιστα και των όσων έχουν συμβεί με τον τραπεζικό τομέα, την αύξηση -που θα τη δούμε σύντομα- των εκποιήσεων και τα τεράστια προβλήματα που υπάρχουν για δανειοδότηση, ο οργανισμός αυτός μπορεί να εκπληρώσει και να προωθήσει συγκεκριμένα στεγαστικά προγράμματα.

Όπως εδώ και πολύ καιρό έχουμε καταθέσει στον οργανισμό, αλλά και δημόσια, επείγει η ανάπτυξη τριών συγκεκριμένων στεγαστικών προγραμμάτων. Το πρώτο στεγαστικό πρόγραμμα είναι η παραχώρηση κατοικίας σε νεαρά ζευγάρια ή κυρίως σε άτομα από τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού σε τιμή κόστους. Όσα κοστίζει στον οργανισμό. Το δεύτερο πρόγραμμα πρέπει να είναι πρόγραμμα παροχής οικίας με χαμηλό ενοίκιο, δεδομένης της εκτόξευσης των ενοικίων το τελευταίο χρονικό διάστημα. Και το τρίτο πρόγραμμα είναι η ανάπτυξη στεγαστικής πολιτικής για προσωρινή στέγαση αστέγων, μέχρι που να μπορέσουν να ρυθμίσουν τα ζητήματα της στέγασής τους.

Αντιλαμβανόμαστε ότι υπάρχουν κάποια οικονομικά προβλήματα. Ήταν γι' αυτόν τον λόγο που και παλαιότερα ως ΕΔΕΚ, όταν ετίθετο το θέμα του συνεργατισμού, είχαμε καταθέσει μία πρόταση που, αν αξιοποιείτο εκείνη η πρόταση, θα ήταν πολύ καλύτερα τα πράγματα σήμερα για τον οργανισμό. Το €1,5 δις στην ουσία να αφορούσε την αγορά από πλευράς του συνεργατισμού €3 δις με €3,5 δις μη εξυπηρετούμενα δάνεια, τα οποία θα αναλάμβανε ο συγκεκριμένος οργανισμός να διαχειριστεί στη βάση κοινωνικών κριτηρίων και με κοινωνική ευαισθησία. Άρα, όλα τα έσοδα που θα προέκυπταν μέσα από την κοινωνικά ευαίσθητη

διαχείριση των δανείων θα μπορούσαν ακριβώς να αξιοποιηθούν και για την ενίσχυση της στεγαστικής πολιτικής, κάτι το οποίο δεν έγινε.

Ευχόμαστε και ελπίζουμε ότι σύντομα και η κυβέρνηση θα προχωρήσει και θα ενισχύσει ακριβώς με διάφορους τρόπους τον οργανισμό όσον αφορά τον προϋπολογισμό του, για να μπορέσει να αναπτύξει τα συγκεκριμένα στεγαστικά προγράμματα τα οποία ανέφερα προηγουμένως.

Από την πλευρά της ΕΔΕΚ θα στηρίξουμε τον προϋπολογισμό και θα τον ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ασφαλώς και το ΑΚΕΛ θα υπερψηφίσει τον προϋπολογισμό και του Οργανισμού Ανάπτυξης Γης. Αυτού του τύπου οι οργανισμοί, που έχουν έναν ισχυρό κοινωνικό ρόλο να διαδραματίσουν, είναι θετικές πινελιές του κράτους προς την κοινωνία. Θα πρέπει όμως να πω ότι τα τελευταία χρόνια ο Κυπριακός Οργανισμός Ανάπτυξης Γης με ευθύνη της κυβέρνησης έχει απονευρωθεί. Να σας πω χαρακτηριστικά ότι τούτη την ώρα ο οργανισμός αναπτύσσει δύο προγράμματα, τα οποία είναι του 2016. Θα έπρεπε να υλοποιούνταν το 2016 και υλοποιούνται το 2019, με τρία χρόνια καθυστέρηση.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι η κυβέρνηση απαίτησε από το διοικητικό συμβούλιο του Οργανισμού Ανάπτυξης Γης να αποσύρει από τον προϋπολογισμό που κατέθεσε για το 2019 συγκεκριμένα προγράμματα που ήθελε να αναπτύξει ο Οργανισμός Ανάπτυξης Γης και η δικαιολογία είναι ότι η κυβέρνηση ετοιμάζει ολοκληρωμένο στεγαστικό, όπως λέει, και ότι ο οργανισμός θα έχει ρόλο και θέση σε αυτό τον προγραμματισμό, σε αυτή την πολιτική. Κανείς δεν ξέρει ποια είναι η πολιτική και ποιος θα είναι ο ρόλος και η θέση του οργανισμού σε αυτή την πολιτική, με αποτέλεσμα ουσιαστικό ο Οργανισμός Ανάπτυξης Γης να μην μπορεί να διαδραματίσει τον ρόλο για τον οποίο έχει ιδρυθεί.

Αυτή η κατάσταση μας ανησυχεί, κύριε Πρόεδρε. Όντως, είναι πολύ μεγάλη η πίεση που νοιώθει η μεγάλη πλειοψηφία της κοινωνίας σε σχέση με το τεράστιο θέμα της απόκτησης κατοικίας. Ο Οργανισμός Ανάπτυξης Γης, όπως και ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης που μιλήσαμε προηγουμένως, μπορούν και πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο, για να αποφορτίσουν αυτό το μεγάλο βάρος από τους ώμους της χαμηλά και μεσαία αμειβόμενης οικογένειας, αλλά δε βλέπουμε από μέρους της η κυβέρνηση να το κάνει.

Απευθυνόμαστε ξανά στην κυβέρνηση, όπως κάναμε και πέρσι και πρόπερσι και κάθε χρόνο. Επιτέλους, αυτά για τα οποία δεσμεύεται η κυβέρνηση και υπόσχεται, μια φορά έστω, να τα υλοποιήσει, αλλιώς παραμένει εκτεθειμένη στην κοινωνία και οι πολίτες εκτεθειμένοι στο μεγάλο πρόβλημα της αδυναμίας απόκτησης στέγης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρώτα απ' όλα, για να ακριβολογούμε, δεν είναι η οικονομική κρίση που αύξησε τις τιμές των κατοικιών και των ενοικίων. Μέσα στην οικονομική κρίση από το 2011-2012 υπήρχε ένα τεράστιο απόθεμα κατοικιών και όσων ήταν και ενυπόθηκα είχαν μειωθεί οι τιμές και υπήρχε και σοβαρό πρόβλημα και στους δανειολήπτες. Αυτό το τεράστιο απόθεμα λόγω της οικονομικής ανάπτυξης, της δυναμικής ανάπτυξης των τελευταίων τριών ετών έχει πράγματι χαθεί. Και είμαστε από τους πρώτους που εντοπίσαμε πως πλέον το ζήτημα θα ήταν το αντίθετο. Όχι να ψάχνεις αγοραστή και να μη βρίσκεις, αλλά να υπάρχουν πολλοί αγοραστές και να μη βρίσκουν κατοικία.

Όντως συμφωνούμε ότι πρέπει να έχουμε έναν συγκεκριμένο και ολοκληρωμένο σχεδιασμό για την κοινωνική κατοικία. Και να θυμίσω πως ήταν δική μας πρόταση και του προέδρου μας συγκεκριμένα, που είπε ότι ακόμα και από το σχέδιο πολιτογράφησης έναντι επενδύσεων πρέπει να παίρνουμε τουλάχιστον €50.000, για να επενδύσουμε περισσότερα στην κοινωνική κατοικία. Και η κυβέρνηση τελικά αύξησε το ποσό σ' αυτή την πρόταση και το έκανε €75.000, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στο κόστος περίπου μιας μικρής κοινωνικής κατοικίας.

Αλλά οι συνθήκες σήμερα είναι εντελώς διαφορετικές. Ας μη νοσταλγούμε τις ιδέες του παρελθόντος, αλλά να δούμε ποια είναι τα δεδομένα σήμερα που είναι διαφορετικά. Πριν από πέντε και δέκα και δεκαπέντε χρόνια μπορεί να ήταν αδιανόητο στην Κύπρο κάποιος να μην πάρει στεγαστικό δάνειο, γιατί δίνονταν δάνεια έτσι, παντού. Είμαι σίγουρος ότι δεν απορροφήθηκε καμία αίτηση στεγαστικού δανείου για δεκαετίες και γι' αυτό μαζεύτηκαν μετά και κινδυνεύουν τόσες χιλιάδες κόσμου. Εγκλωβίστηκαν σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Άρα, τα δεδομένα σήμερα είναι διαφορετικά και συνεπώς χρειάζεται ένας νέος ολοκληρωμένος σχεδιασμός, για να αντιμετωπίσουμε, και -αυτή είναι κοινή διαπίστωση- το πρόβλημα της κοινωνικής κατοικίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούπας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ακούσαμε ωραίες ιδέες και ευχολόγια τόσο σήμερα όσο και στην αρμόδια επιτροπή Οικονομικών. Εμείς θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό για τελευταία φορά και αναμένουμε το συντομότερο επιτέλους αυτή τη στεγαστική πολιτική να τη δούμε να γίνεται πράξη. Αν δεν έρθει, τότε ως Δημοκρατικό Κόμμα έχουμε τις δικές μας προτάσεις να υποβάλουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάριος Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Απλώς, ήθελα να πω ότι υπάρχει ένα πρόβλημα με τον Οργανισμό Ανάπτυξης Γης, το οποίο το έχουμε επισημάνει εδώ και χρόνια και δεν έχει διορθωθεί ακόμα: Ο οργανισμός κτίζει όπου νομίζει ότι υπάρχει ζήτηση και όσα νομίζει ότι χρειάζεται να χτιστούν. Άρα, μπορεί στο τέλος της ημέρας, όπως έχει συμβεί και αμέσως μετά την έναρξη της οικονομικής κρίσης, να μείνουν πάρα πολλά απούλητα και μετά να πωληθούν σε πολύ χαμηλότερες τιμές και να πάθει ζημιά ο οργανισμός, όπως και έπαθε τα τελευταία χρόνια, που είχε απόθεμα τριακοσίων κατοικιών. Μια πολύ πιο ορθή πρακτική είναι να εισπράττουν μια προκαταβολή και ας τα προσφέρουν σε χαμηλότερες τιμές, αλλά να εισπράττουν μια προκαταβολή, όπου θα υπάρχει το κίνητρο αυτός που καταβάλλει την προκαταβολή να αγοράσει και την κατοικία.

Όμως το δεύτερο μεγαλύτερο πρόβλημα είναι ότι αναγκάζεις τον φτωχό, αν το πάρουμε ότι είναι οι φτωχοί που αγοράζουν αυτές τις κατοικίες, να πάει εκεί που υπάρχουν διαθέσιμες κατοικίες και να αγοράσει ένα καινούριο διαμέρισμα ή μία καινούρια κατοικία. Εγώ πιστεύω ότι πρέπει να υπάρχει η επιλογή στον κάθε αγοραστή να αγοράσει είτε καινούριο είτε μεταχειρισμένο. Μπορεί να μην μπορεί ο άνθρωπος να αγοράσει καινούριο. Άρα, πιστεύω ότι μία απλή χορηγία από το κράτος προς άτομα που προέρχονται από ευάλωτες ομάδες θα τους έδινε περισσότερες επιλογές. Να επιλέξουν τι ακριβώς θέλουν να κάμουν με την ιδιοκατοίκηση που θέλουν να επιλέξουν. Μπορεί να θέλουν να επιλέξουν ένα φθηνό διαμέρισμα, ένα ακριβό διαμέρισμα σε ένα συγκεκριμένο χωριό ή πόλη. Γιατί να μην τους δώσουμε αυτό το δικαίωμα;

Πιστεύω ότι αυτά τα συστήματα που ακολουθούμε με τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης είναι συστήματα παλιά, τα οποία εφαρμόζονταν σε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρχισες τζιαι μπαίνεις στη σωστή πορεία πκιον!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Διότι ως τωρά εν επολλοκαταλάβαινα είντα μ' που ελάλες...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Είναι για να πάω εκεί που θέλω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Μάλιστα.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Πρέπει σε βάθος χρόνου να εξελιχθούν σε πιο μοντέρνες μεθόδους παροχής υπηρεσιών προς τις ευάλωτες ομάδες και να δώσουμε περισσότερες επιλογές στους πολίτες.

Ως εκ τούτου, πιστεύω, το διοικητικό κόστος -και μόνο που τρέχουν αυτοί οι οργανισμοί- θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τον σκοπό αυτόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, δε λαλείς τζιέινον που θέλεις πάλε!

Κύριε Κουλλά, έχω δίκαιο;

Έπρεπε τουλάχιστον στην κατάληξη να πεις ότι...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Αυτό που λέω είναι ότι πρέπει να προωθήσουμε περισσότερο τον ιδιωτικό τομέα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

...για να παρέχουμε αυτές τις υπηρεσίες προς τον κόσμο και να έρχονται και πιο φθηνά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, πες το!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μπορεί να πούμε ότι σημειώσαμε μια πρόοδο. Διότι ο συνάδελφος Κουλλά, του Συναγερμού, που είναι ειδικός στα οικονομικά, είπε ότι χρειάζεται σχεδιασμός. Ύστερα από επτά χρόνια κάτι εκάμαν. Τώρα το σκέφτηκαν δηλαδή, αλλά κάλλιο αργά παρά ποτέ! Επήρην τους επτά χρόνια! Ασφαλώς η κρίση ξεκίνησε από το 2010, που σταμάτησαν να χτίζουν. Τότε τα ενοίκια και μέχρι πριν από δύο-τρία χρόνια, το να εκμισθώσει ένας βιοπαλαιστής, ένας οικογενειάρχης... Τα διάρκα, ας πούμε, ήταν €350, €300, άτε, να σπάσει η πέτρα, €400. Σήμερα κάποιος φοιτητής στη Λευκωσία θέλει €600 και €700, να ενοικιάσει. Είναι μια κατάσταση η οποία ξέφυγε τελείως. Τωρά που επεράσαμε τα όρια θυμήθηκαν οι κύριοι να κάμουν σχεδιασμό! Και να μου λέει και ο κ. Μαυρίδης που είναι και καθηγητής της οικονομίας μάλιστα, τα παλιά να τα καταργήσουμε και να βρούμε νέες μεθόδους. Πέτε μας δαμαί να τες μάθουμε τζιαι 'μείς, να λύσουμε τα προβλήματα!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Αφού είπα σου!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Περίμενε, κύριε. Περίμενε. Περίμενε.

Για να ξέρεις, εσύ, που έγινες καθηγητής, είναι με τις παλιές μεθόδους που εγίνηκες, κύριε!

(Γέλια)

Και αυτές οι παλιές μέθοδοι, κύριε Πρόεδρε, τους καλούς καιρούς που οι πρόεδροι ήταν προς το συμφέρον του λαού, εκάμαν τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης. Τον καιρό που ήμασταν με τους συντρόφους της κουμμουναρίας συγκυβέρνηση εγινήκαν οι οργανισμοί αυτοί. Και είναι οι μόνοι οργανισμοί που εγλιτώσαν 'πού τα χέρια σας! Είναι οι μόνοι οργανισμοί που εγλιτώσαν 'πού τα χέρια σας και βάλλω τον σταυρό μου, να μην τον ξανακάμετε! Να μην τους διαλύσετε και τούτους! Και χαίρομαι που αναγνωρίζετε ότι εννά γίνει σχεδιασμός.

Και, επειδή πάντοτε στρέφονται και καμπόσοι εναντίον της...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Κύριε Αβέρωφ, σε παρακαλώ!

Χθες, κύριε Πρόεδρε, άκουσα το εξής από τον Αρχιεπίσκοπο, επειδή κατηγορείται πάντοτε η Εκκλησία και ο προκαθημένος: Είπε ότι πρέπει να γίνουν εστίες για τους φοιτητές που θα στοιχίζουν €200 ενοίκιο. Μακάρι να το κάμει! Αναφερόταν στη Λεμεσό. Φαντάζομαι ότι πρέπει να κάμει και στη Λάρνακα και στη Λευκωσία και αλλαχού, όπου υπάρχουν πανεπιστήμια, και είναι πολύ σωστή η εισήγηση του προκαθημένου της Εκκλησίας. Και ευελπιστώ, επειδή κάμνουν παρέα με τον Πρόεδρο και πλέκει το εγκώμιο του Προέδρου τακτικά ο Αρχιεπίσκοπος, να του παρατζιέι και του Προέδρου να κάμει το ίδιο.

Όμως πρέπει να καταλάβουμε ότι οι οργανισμοί τούτοι είναι χρήσιμοι οργανισμοί. Πρέπει να τους ενισχύσουμε και να επανέλθουμε στα σωστά, τα πρέπει και τα δέοντα. Και, επειδή μου θυμίζει τον Σόιμπλε και τη Μέρκελ ο συνάδελφος Κουλλά, όταν μιλά για τακτικές του παρελθόντος, θέλω να σου πω το εξής, αγαπητέ Ονούφριε: Οι πρακτικές του παρελθόντος...

Τούτο τζιαι εννά τελειώσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνέχισε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Θα πάρετε τον κατάλογο. Τον κατέθεσα στους προϋπολογισμούς. Με τις πρακτικές του παρελθόντος οι οικονομικοί δείκτες των προέδρων εκοιτάζαν τον ουρανό! Τώρα οι οικονομικοί δείκτες των νεότερων τεχνασμάτων είναι υπό το μηδέν. Και, επειδή η διακυβέρνηση που ξεκίνησε με τον κ. Χριστόφια και σας - πρόσθεσα τους οικονομικούς δείκτες του κ. Χριστόφια, μέσο όρο- ήταν 1,55% για τα πέντε χρόνια, υπάρχει μια δικαιολογία. Εντάξει; Υπάρχει οικονομική κρίση. Και μετά είπατε να τον διώξουμε τον Χριστόφια, να μπορούμε εμείς με τους άριστους των αρίστων και τα μυαλά τα σπουδαία. Ξέρετε πόσο ήταν οι δικοί σας οικονομικοί δείκτες στα πέντε χρόνια; 0,44%! Είναι καταγραμμένοι από το Υπουργείο Οικονομικών. Με την υγεία σας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ποσού ύψους €10.650.924 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Απαγόρευση πρόσληψης για κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού, προαγωγής και πρώτου διορισμού και προαγωγής. Άρθρο 7.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 8.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 9.

Απασχόληση συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 10.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Άρθρο 11.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ, μία αποχή και ένας δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ και μία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 12 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €3.279.984 και δαπάνες ύψους €3.279.984.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούττας

Αντρέας Καυκαλιάς

Μάριος Μαυριδής

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Περδίκης

Στέφανος Στεφάνου

Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 12 Μαρτίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας (ΑΨΑ) για το έτος 2019 προβλέπει δαπάνες ύψους €3.279.984 και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία θα προέλθουν από διοικητικά τέλη κρίσιμων υποδομών πληροφοριών (€2.743.752) και από ευρωπαϊκά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα (€536.232).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι δαπάνες της Αρχής αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€470.892).
2. Λειτουργικές δαπάνες (€424.210), συντηρήσεις και επιδιορθώσεις (€158.468).
3. Εκπαίδευση προσωπικού/συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα (€238.510).
4. Συμβουλευτικές υπηρεσίες, έρευνες, μεταβιβάσεις (€1.508.929).
5. Αγορά εξοπλισμού (€256.000).
6. Αγορά άλλων στοιχείων ενεργητικού (€122.000).

Σύμφωνα με τον Επίτροπο Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων:

1. αποστολή της ΑΨΑ είναι να προάγει την επίτευξη επιπέδου ασφάλειας δικτύων και συστημάτων πληροφοριών, περιλαμβανομένων όλων των κρίσιμων υποδομών πληροφοριών/βασικών υπηρεσιών

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

πληροφοριών της Δημοκρατίας και των φορέων ψηφιακών υπηρεσιών που έχουν την έδρα τους στη Δημοκρατία,

2. κατά την ετοιμασία του προϋπολογισμού της ΑΨΑ για το έτος 2019 λήφθηκαν υπόψη οι κατευθυντήριες γραμμές του Υπουργείου Οικονομικών, ο βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού της για το έτος 2018, οι αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί στην Αρχή και στον ίδιο τον Επίτροπο με βάση σχετική νομοθεσία, καθώς και τα ευρωπαϊκά προγράμματα στα οποία αυτή συμμετέχει και
3. ο προϋπολογισμός της ΑΨΑ για το έτος 2019 στοχεύει στην υλοποίηση των υποχρεώσεων του επιτρόπου, όπως απορρέουν από τη σχετική νομοθεσία, στη λειτουργία της ΑΨΑ και του εθνικού CSIRT, το οποίο υπάγεται στην Αρχή, και στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας δικτύων και συστημάτων πληροφοριών, ιδίως των κρίσιμων υποδομών πληροφοριών της Δημοκρατίας.

Όπως δήλωσε ο ίδιος αρμόδιος, μεταξύ των κυριότερων πρωτοβουλιών της ΑΨΑ για το έτος 2019 περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

1. Τομέας ασφάλειας δικτύων και συστημάτων πληροφοριών:
  - α. Ετοιμασία πρωτογενούς και δευτερογενούς νομοθεσίας και καθορισμός πλαισίου ασφάλειας δικτύων και συστημάτων πληροφοριών.
  - β. Αξιολόγηση κρισιμότητας και αναθεώρηση καταλόγου κρίσιμων υποδομών πληροφοριών.
  - γ. Καθορισμός πλαισίου μέτρων ασφάλειας και ελέγχου συμμόρφωσης.
  - δ. Καθορισμός διαδικασιών κοινοποίησης περιστατικών παραβίασης ασφάλειας.
  - ε. Υλοποίηση αποτελεσμάτων αξιολόγησης επικινδυνότητας.
  - στ. Εποπτεία εφαρμογής πλαισίου κυβερνοασφάλειας από φορείς κρίσιμων υπηρεσιών πληροφοριών, παροχών ηλεκτρονικών υπηρεσιών και παροχών ψηφιακών υπηρεσιών.
  - ζ. Προώθηση διαδικασιών στελέχωσης της ΑΨΑ.
  - η. Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά και διεθνή σώματα, επιτροπές και κοινότητες.
  - θ. Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.
2. Τομέας εθνικού CSIRT:
  - α. Διαχείριση περιστατικών ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών, όπως και κυβερνοασφάλειας.
  - β. Ανάπτυξη συστημάτων, λογισμικών εργαλείων και διαδικασιών διαχείρισης περιστατικών παραβίασης ασφάλειας, ευπαθειών, τεκμηρίων και ανάλυσης κακόβουλου λογισμικού.
  - γ. Ανάπτυξη μηχανισμού διάχυσης πληροφοριών, ειδοποιήσεων και προειδοποιήσεων, καθώς και ανακοινώσεων και ενημερωτικών δελτίων για τη διαχείριση περιστατικών παραβίασης ασφάλειας δικτύων και συστημάτων πληροφοριών και κυβερνοασφάλειας.
  - δ. Πιστοποίηση εθνικού CSIRT από τους οργανισμούς “Forum of Incident Response and Security Teams” (FIRST) και “Trusted Introducer” (TI), καθώς και σύνδεση με τα ευρωπαϊκά δίκτυα και άλλα εθνικά CSIRT.
3. Κυβερνοασφάλεια:
  - α. Ανάπτυξη και προώθηση στο Υπουργικό Συμβούλιο της δεύτερης έκδοσης στρατηγικής κυβερνοασφάλειας της Κυπριακής Δημοκρατίας.
  - β. Συμμετοχή στις εργασίες διαμόρφωσης του νέου ευρωπαϊκού πακέτου κυβερνοασφάλειας σε όλα τα σώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Περαιτέρω, ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων ενημέρωσε την επιτροπή ότι η νέα στρατηγική για την κυβερνοασφάλεια θα έχει ως βασικούς πυλώνες την ενίσχυση της προστασίας και της ανθεκτικότητας των υποδομών, την ενίσχυση των ικανοτήτων ανταπόκρισης σε περιστατικά παραβίασης ασφάλειας, την ανάπτυξη δυνατοτήτων και ικανοτήτων από επαγγελματίες και τη δημιουργία κουλτούρας ασφάλειας σε όλη την κοινωνία.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος μέλη της επιτροπής ζήτησαν περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά τον καθορισμό των φορέων εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών και των φορέων κρίσιμων υποδομών πληροφοριών.

Σε σχέση με το πιο πάνω ζήτημα, ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων ενημέρωσε την επιτροπή ότι οι φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών και οι κρίσιμες

υποδομές πληροφοριών καθορίζονται σε κατάλογο ο οποίος εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Ο εν λόγω κατάλογος, ο οποίος περιλαμβάνει δημόσιες υπηρεσίες, ημικρατικούς οργανισμούς και ιδιωτικές επιχειρήσεις, επικαιροποιήθηκε από την ΑΨΑ κατόπιν διενέργειας μελέτης εκτίμησης κινδύνων και ακολούθως εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο την 1^η Νοεμβρίου 2018.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο λειτουργίας της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας ποσού ύψους €3.279.984 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων του προϋπολογισμού. Άρθρο 4.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 5.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 6.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 7.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 8.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 9.

Αναστολή πλήρωσης κενών θέσεων Πρώτου Διορισμού, Προαγωγής και Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής. Άρθρο 10.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 11.

Αναπροσαρμογή των μισθών αξιωματούχων και εργοδοτούμενων και των συντάξεων συνταξιούχων στη βάση του Δείκτη Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής. Άρθρο 12.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 13.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και μία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 14 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι εξ αναβολής και πιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €6.227.310 και δαπάνες ύψους €6.227.310.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούτσας	Αντρέας Καυκαλιάς
Αβέρωφ Νεοφύτου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Φεβρουαρίου και 4 Μαρτίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εσωτερικών και ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας για το 2019 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει δαπάνες ύψους €6.227.310 και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από την έκδοση αδειών κυνηγιού και κατοχής όπλων (€3.350.000), την έκδοση αδειών χρήσης κυνηγετικών σκύλων (€250.000), από χορηγίες (€2.224.010) και από την επιβολή προστίμων και χρηματικών ποινών (€373.000).

Οι συνολικές δαπάνες του ταμείου για το έτος 2019 αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Αποδοχές υπαλλήλων και ωρομίσθιου προσωπικού (€3.131.061).
2. Λειτουργικές δαπάνες (€930.226), οι οποίες προορίζονται να καλύψουν κυρίως:
  - α. λειτουργικά έξοδα μη γραφειακών χώρων (€135.766),
  - β. αγορά αναλώσιμων μη γραφειακών χώρων (€759.410).

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

3. Συντηρήσεις και επιδιορθώσεις (€144.800).
4. Εκπαίδευση προσωπικού/Συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα (€75.010).
5. Χορηγία σε κυνηγετικές οργανώσεις και ομοσπονδίες (€40.000).
6. Αγορά σταθερών και κινητών μηχανημάτων (€177.010).
7. Αγορά εξοπλισμού (€53.010).
8. Έργα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους (€653.000).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η κρατική χορηγία που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του Ταμείου Θήρας για το έτος 2019 ανέρχεται σε ποσό ύψους €1.700.000, το οποίο προορίζεται μεταξύ άλλων να καλύψει την εκπλήρωση μέρους των υποχρεώσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας που απορρέουν από το ευρωπαϊκό κεκτημένο, δηλαδή τη δημιουργία ζωνών ειδικής προστασίας, τη συντήρηση και διευθέτηση των οικοτόπων που βρίσκονται εντός και εκτός των ζωνών ειδικής προστασίας, σύμφωνα με τις οικολογικές απαιτήσεις, την αποκατάσταση των κατεστραμμένων βιοτόπων, τη δημιουργία βιοτόπων, τη φύλαξη των πουλιών, καθώς και την προώθηση ερευνών, δραστηριοτήτων και μέτρων που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του κράτους για την προστασία και τη διατήρηση των άγριων πτηνών.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι πιστώσεις για έργα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους που προβλέπονται στον υπό εξέταση προϋπολογισμό αφορούν στα ακόλουθα:

1. Σχέδια του Τμήματος Περιβάλλοντος, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης, δηλαδή:
  - α. το εθνικό σχέδιο διαχείρισης των ειδών του Ακάμα (€25.000),
  - β. την έρευνα για την οικολογία του λαγού (€50.000),
  - γ. την αναβάθμιση του κέντρου περιθάλψης και αποκατάστασης της άγριας ζωής (€348.000),
  - δ. τη σήμανση καλωδίων (€100.000).
2. Ευρωπαϊκά ανταγωνιστικά προγράμματα, ύψους €130.000, το ποσό των οποίων προορίζεται να καλύψει τις δαπάνες για τη διατήρηση και διαχείριση του πληθυσμού του σπιζαετού στην ανατολική Μεσόγειο για την περίοδο 2018-2023, στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Ταμείου Θήρας για το έτος 2019.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κουλίας,

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πάλι εγώ;

Είμαι ομιλητής, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έγραφέ σε. Είναι κατά λάθος;

Ε το, έν' κόκκινο τζιαιμαί.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Αφού έχω τον λόγο, κύριε Πρόεδρε, να τους τα πω τους κυρίους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τους τα πεις!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Για τις πρακτικές του παρελθόντος.

Έχει μεγάλη σημασία να τα επαναλαμβάνουμε πολλές φορές. Οι πρακτικές του παρελθόντος. Το μεγαλύτερο κακό που εγίνηκε θυμάστε ποιο είναι; Με τα πραξικοπήματα και τις εισβολές. Διακόσιες χιλιάδες πρόσφυγες. Είχαμε πεντέμισι χιλιάδες νεκρούς, αγνοουμένους, εγκλωβισμένους, μία τραγωδία. Και κανένας πολίτης δεν έχασε ένα γρόσι! Οι πρακτικές οι δικές σας; Εξηλώσετε εταιρείες αεροπορικές, εκλείσετε τράπεζες, τον συνεργατισμό! Και είπε μου και προχθές ένας στη Σωτήρα -να μην πω το όνομα του ανθρώπου- λέει μου: «Γιε μου τον τζιαιρόν που ήμασταν εμείς οι αγράμματοι, που εκάμναμε τζιαι δικά μας κτίρια στις συνεργατικές, επηγαΐναν όλα καλά. Τώρα που εβάλαμε τους σπουδασμένους, εκάμαν μας τα ούλλα γυαλλίν!».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι για το Ταμείο Θήρας που μιλάς τωρά;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Συνδέεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνδέεται;

Το λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας ποσού ύψους €6.227.310 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 6.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 8.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 9.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 10.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 11.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ και μία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 12 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €340.460.000 και δαπάνες ύψους €388.221.600.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούπας	Αντρέας Καυκαλιάς
Αβέρωφ Νεοφύτου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Πεردίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Φεβρουαρίου και στις 4 Μαρτίου 2019. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο ανώτατος εκτελεστικός διευθυντής της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ).

Ο προϋπολογισμός της ΑΤΗΚ για το 2019 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €388.221.600 και συνολικά έσοδα ύψους €340.460.000, τα οποία θα προέλθουν από τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες (€307.840.000), διασύνδεση (€23.700.000) και άλλα έσοδα (€8.920.000).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι συνολικές δαπάνες της ΑΤΗΚ αφορούν κυρίως τα εξής:

1. Αποδοχές προσωπικού (€117.522.000).
2. Έξοδα λειτουργίας (€14.041.000).
3. Συντηρήσεις, λειτουργία υποδομής (€30.703.000).
4. Δαπάνες χρήσης υποδομής, περιεχομένου, αδειών τρίτων (€83.489.000).
5. Έξοδα πωλήσεων και είσπραξης (€11.934.020).
6. Φορολογία (€4.800.000).

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

7. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€76.924.000).
8. Έργα επί πληρωμή για τρίτους (€7.538.560).
9. Απρόβλεπτες δαπάνες (€5.600.000).
10. Υποχρεώσεις προς το Ταμείο Συντάξεως (€19.600.000).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Ο προϋπολογισμός της ΑΤΗΚ χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους και για το 2019 είναι ελλειμματικός κατά €47,8 εκατομ. Το έλλειμμα θα καλυφθεί από το αποθεματικό της ΑΤΗΚ, το οποίο ανέρχεται στα €400 εκατομ.
2. Τα έσοδα για το 2019 είναι μειωμένα κατά 2,6% σε σύγκριση με τα έσοδα για το 2018, μείωση η οποία οφείλεται στο ανταγωνιστικό περιβάλλον, το οποίο επηρεάζει όλους τους τηλεπικοινωνιακούς οργανισμούς παγκοσμίως, των οποίων τα έσοδα συρρικνώνονται αντίστοιχα.

Η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της ΑΤΗΚ δήλωσε τα ακόλουθα:

1. Η μεγιστοποίηση της αξίας της ΑΤΗΚ, η βελτιστοποίηση της αποδοτικότητάς της και η καθοριστική συνεισφορά της στην εξέλιξη της οικονομίας και της κοινωνίας αποτελούν τις κύριες στρατηγικές κατευθύνσεις του διοικητικού συμβουλίου.
2. Ο έντονος ανταγωνισμός σε διεθνές και εθνικό επίπεδο και οι ταχύτατες αλλαγές που επικρατούν στο περιβάλλον εντός του οποίου λειτουργεί η ΑΤΗΚ περιορίζουν την κερδοφορία του οργανισμού και επιβάλλουν την εντατικοποίηση των προσπαθειών για υιοθέτηση βελτιωτικών δράσεων, προκειμένου να θωρακιστούν τα οικονομικά αποτελέσματα και η θέση της ΑΤΗΚ στην αγορά. Οι εν λόγω ενέργειες εστιάζονται στην ενίσχυση των εσόδων της από εμπορικές δραστηριότητες, άμεσα και μεσοπρόθεσμα, στη συνετή ορθολογιστική διαχείριση και επίτευξη εξοικονομήσεων στο λειτουργικό της κόστος και στην επαναξιολόγηση της βιωσιμότητας των δραστηριοτήτων της στην Κύπρο και στο εξωτερικό.
3. Η υιοθέτηση αρχών εταιρικής διακυβέρνησης, διαφάνειας και ακεραιότητας αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της στρατηγικής κατεύθυνσης της ΑΤΗΚ και ως εκ τούτου το διοικητικό συμβούλιο σε συνεργασία με τη διεύθυνση, τις υπηρεσίες και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις της ΑΤΗΚ υιοθετεί με συνέπεια και υπευθυνότητα τους θεμελιώδεις κανόνες χρηστής διοίκησης για τη λειτουργία της ΑΤΗΚ, προβαίνοντας συστηματικά σε διορθωτικές κινήσεις όπου ενδείκνυται.
4. Δεδομένου ότι ο ανταγωνισμός λειτουργεί στη βάση των πιο ευέλικτων κανόνων που διέπουν τον ιδιωτικό τομέα, επιβάλλεται όπως η ΑΤΗΚ εκσυγχρονίζεται συνεχώς, εξελίσσει τους διοικητικούς της μηχανισμούς και διαμορφώνει την εταιρική της κουλτούρα, ώστε να επιτυγχάνει τους επιχειρηματικούς της στόχους με ευελιξία στο πλαίσιο των αρχών διαφάνειας και εταιρικής διακυβέρνησης το οποίο οφείλει να υιοθετεί.
5. Τα οικονομικά αποτελέσματα της ΑΤΗΚ συνεχίζουν να αντικατοπτρίζουν την οικονομική της ευρωστία, παρά τις πιέσεις που δέχεται από το περιβάλλον στο οποίο λειτουργεί.

Η ίδια αξιωματούχος ενημέρωσε την επιτροπή μεταξύ άλλων για την πορεία των εσόδων και τον κύκλο εργασιών της ΑΤΗΚ, τις ενέργειες ενίσχυσης των οικονομικών αποτελεσμάτων της, την επαναξιολόγηση της βιωσιμότητας των δραστηριοτήτων της εντός και εκτός Κύπρου, το σχέδιο εθελούσιας ή/και πρόωρης αποχώρησης, καθώς και για το σχέδιο συντάξεων προσωπικού.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος η επιτροπή έθεσε σωρεία ερωτημάτων και ζήτησε την κατάθεση διευκρινίσεων και στοιχείων για επιμέρους ζητήματα, που αφορούν μεταξύ άλλων τα κονδύλια διαφήμισης, τη Cytavision, τη Cyta Hellas, την αναδιοργάνωση του οργανισμού, το σχέδιο εθελούσιας ή/και πρόωρης αποχώρησης, το ταμείο συντάξεων, τα έσοδα/έξοδα και το μερίδιο αγοράς της ΑΤΗΚ, τις εισφορές προς το ταμείο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και τις υπηρεσίες συμβούλων και συνεργατών, στοιχεία τα οποία κατατέθηκαν με σχετική επιστολή της ΑΤΗΚ, ημερομηνίας 1^{ης} Μαρτίου 2019.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού, αποφάσισε κατά πλειοψηφία όπως το κείμενο του νομοσχεδίου για τον προϋπολογισμό της ΑΤΗΚ για το έτος 2019 τροποποιηθεί, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη σε σχέση με τα κονδύλια που αφορούν τις διαφημίσεις και το σχέδιο εθελούσιας ή/και πρόωρης αποχώρησης, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Ως εκ τούτου και εν αναμονή της κατάθεσης πρόσθετων στοιχείων σε σχέση με τα κονδύλια διαφήμισης από την ΑΤΗΚ, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν υπάρχουν ομιλητές, να καλύψουν και τις τροπολογίες.

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μιλούμε για έναν οργανισμό ο οποίος είναι από τους πιο σημαντικούς οργανισμούς που υπάρχουν στην Κύπρο. Και θα πρέπει να πω ότι η παρουσία της προέδρου του διοικητικού συμβουλίου στη συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών ήταν πάρα πολύ διαφωτιστική σε σχέση με τον ρόλο, αλλά και την προοπτική που πρέπει να έχει η CYTA.

Πρώτα απ' όλα, υπενθύμισε η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ότι η CYTA από το 2002 έδωσε μέρισμα στην Κυπριακή Δημοκρατία, στο κυπριακό κράτος €800 εκατομ.

Δεύτερον, τόνισε η πρόεδρος ότι η CYTA διαδραματίζει και έχει να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο σε ένα πολύ επίκαιρο και σημαντικό καθήκον, που πρέπει να υλοποιηθεί, αν θέλουμε η Κύπρος να πάει μπροστά. Και αυτό είναι το καθήκον της ψηφιακής αναβάθμισης της χώρας μας. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι η CYTA ανέλαβε εκ μέρους του κράτους να υλοποιήσει την επένδυση, για να μεταφέρει την οπτική ίνα στα σπίτια, το γνωστό πρόγραμμα "Fiber to the Home". Αυτή η επένδυση, που θα γίνει με λεφτά της CYTA εκ μέρους του κυπριακού κράτους, που έχει και δεσμεύσεις έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε βάθος χρόνου, σε δέκα χρόνια θα ανέλθει στο ύψος των €110 εκατομ. Αυτή την επένδυση ούτε μπορεί να την κάνει κανένας ιδιώτης ούτε μπορεί να διαθέσει τα λεφτά που διαθέτει η CYTA.

Το τρίτο, η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου υπογράμμισε τον καθοριστικό ρόλο που έχει η CYTA στην ανάπτυξη και στην καθιέρωση της Κύπρου ως επικοινωνιακού κόμβου στην περιοχή. Και αυτό σε συνάρτηση με τη διαχείριση και την ιδιοκτησία των υποβρύχιων και διεθνών καλωδίων που περνούν από την Κύπρο, που έχει τεράστια στρατηγική σημασία για την Κύπρο και την ασφάλειά της. Και αυτά τα διαχειρίζεται η CYTA, που είναι δημόσιος οργανισμός.

Την ίδια ώρα στην επιτροπή Οικονομικών έγινε υπενθύμιση και ακόμα ενός αναντίλεκτου γεγονότος, ότι η CYTA, επειδή είναι ακριβός δημόσιος οργανισμός, οφείλει να υπηρετεί την κοινωνία και το δημόσιο συμφέρον, έστω και αν υπάρχουν πράγματα που πρέπει να γίνουν και που είναι κοστοβόρα και ενδεχομένως και ζημιογόνα. Όπως είναι για παράδειγμα το γεγονός ότι η CYTA έχει μεταφέρει το τηλέφωνο και το διαδίκτυο και στις πιο απομακρυσμένες περιοχές, έστω και με οικονομικούς όρους αυτών αν δε συμφέρει. Και τούτο εξαιτίας του ρόλου που έχει ένας δημόσιος οργανισμός όπως είναι η CYTA. Ούτε και αυτό θα μπορούσε να το κάμει κάποιος ιδιώτης, διότι οι ιδιώτες μετρούν το κέρδος και δεν τους ενδιαφέρει η κοινωνική προσφορά.

Τα έχω τονίσει αυτά τα πράγματα, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, που, επαναλαμβάνω, είναι τοποθέτηση που έκανε εκ μέρους του διοικητικού συμβουλίου της CYTA η πρόεδρος, για να τεκμηριώσω με τα λόγια του διοικητικού συμβουλίου, που έχει διοριστεί από αυτή την κυβέρνηση, γιατί η CYTA πρέπει να παραμείνει στο δημόσιο και γιατί δεν πρέπει να ιδιωτικοποιηθεί όπως προσπάθησε να κάμει η κυβέρνηση και την απέτρεψε η Βουλή και όπως προσπαθεί να κάμει και σήμερα η κυβέρνηση έχοντας φέρει και ένα σχετικό νομοσχέδιο που θα ανοίξει την πόρτα για την ιδιωτικοποίηση της CYTA.

Άρα, η συζήτηση του προϋπολογισμού υπενθυμίζει και τονίζει γιατί η CYTA πρέπει να παραμείνει στο δημόσιο. Μια CYTA σύγχρονη, που θα επιλύσει τα προβλήματά της, τις στρεβλώσεις της, τα σκανδαλάκια της που έχει, τις δυσλειτουργίες της και όλα εκείνα τα οποία προκαλούν προβλήματα στη CYTA. Μπορεί και πρέπει όλα αυτά να γίνουν μέσα στα πλαίσια της διατήρησης του δημόσιου ρόλου της CYTA και δε χρειάζεται

να ιδιωτικοποιηθεί η CYTA, για να γίνει τούτο. Και αυτό είναι το καθήκον που έχει το διοικητικό συμβούλιο και η διεύθυνση της CYTA, προς τους οποίους στρεφόμαστε.

Έχετε υποχρέωση, αγαπητοί φίλοι -βλέπω εδώ τον αναπληρωτή διευθυντή της CYTA- να αντιμετωπίσετε τις παθογένειες, τις στρεβλώσεις, να αντιμετωπίσετε τα προβλήματα και να κάνετε συγκεκριμένη δουλειά σε τρία επίπεδα. Και στο επίπεδο της νομοθεσίας για ενίσχυση της αυτονομίας του οργανισμού και την ίδια ώρα και στο επίπεδο των κανονισμών, για να υπάρχει περισσότερη διαφάνεια, χρηστή διοίκηση και να αντιμετωπιστούν οι στρεβλώσεις και τα προβλήματα, και ασφαλώς στα ζητήματα της εσωτερικής δομής και οργάνωσης της CYTA, για να γίνει πιο αποτελεσματική και με λιγότερο κόστος να δίνει περισσότερη ποιότητα. Εάν δεν αντιμετωπιστούν αυτά τα προβλήματα, είναι γεγονός ότι προοπτικά θα αντιμετωπιστούν προβλήματα οικονομικής βιωσιμότητας, τα οποία η κυβέρνηση και το κυβερνών κόμμα τα φέρνουν ως δικαιολογία γιατί πρέπει να βάλουμε μέσα ιδιώτη. Όχι, κύριε! Ένας στρατηγικός επενδυτής, για να μπει σε έναν οργανισμό, λέει η διεθνής εμπειρία, χρειάζονται δυο λόγοι: έλλειψη χρηματοδότησης και έλλειψη τεχνογνωσίας. Υπάρχουν και τα δύο στη CYTA.

Επομένως, το διοικητικό συμβούλιο και η κυβέρνηση έχουν υποχρέωση να κινηθούν προς τον εκσυγχρονισμό της CYTA...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στεφάνου...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

...και όχι να συζητούν -ετέλειωσα- και όχι να συζητούν για την ιδιωτικοποίηση του οργανισμού.

Έχουμε συγκεκριμένες τροπολογίες -τελειώνω σε μισό λεπτό- η μία αφορά τη δέσμευση κονδυλίων για αγορά υπηρεσιών, διότι πολύ φοβούμαστε ότι πίσω από αυτή την αγορά για πολλά πράγματα έχει να κάνει με την προώθηση της ιδιωτικοποίησης του οργανισμού.

Και μία παράκληση προς τον Δημοκρατικό Συναγερμό για την τροπολογία που έχει καταθέσει σε σχέση με τη δέσμευση κονδυλίου για τις χορηγίες. Εμείς θέλουμε να υπάρχει διαφάνεια στις χορηγίες και να ελέγχονται, φοβούμαστε ότι θα δημιουργηθεί ένα πρόβλημα πρακτικό για τις μικρές χορηγίες ασφαλώς, που δε θα έρχεται μάλλον η CYTA στη Βουλή, για να τα απελευθερώσει. Εμείς είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε, αν αποδέχεται και ο Συναγερμός, ενημέρωση της Βουλής για τις χορηγίες που δίνει, έτσι ώστε να υπάρχει έλεγχος. Αν γίνει αυτό, εμείς είμαστε έτοιμοι να το ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης έχει τον λόγο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δε θέλω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά πριν να πω κάτι, κύριε Τορναρίτη, ένα λεπτό.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τελειώσω τον διάλογο. Είμαστε σχεδόν 2.00 μ.μ., έχουμε είκοσι θέματα, συμπεριλαμβανομένου και του ΡΙΚ, και άλλα που φαντάζομαι θα γίνει συζήτηση. Σκεφτείτε αν πρέπει να γίνει διάλειμμα...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, όχι, όχι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...ή αν θα φεύγει ένας-ένας.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χωρίς να θέλουμε να απαγορεύσουμε στον όποιον ήθελε μιλήσει ή να περιορίσουμε τούτα που θέλει να πει, απλώς υπενθυμίζω τούτα που εσυζητήσαμε όλοι μαζί υπό την προεδρία σας. Είχαμε πει θα είμαστε σύντομοι και να σεβαστεί ο ένας τον άλλο τζιαι πρώτα απ' όλα ο καθένας τον εαυτό του. Έχω την εντύπωση ότι πλατειάζουμε. Οπότε, απ' εδώ και πέρα να τηρήσουμε τα συμφωνηθέντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξαρτάται 51% από εσάς τζιαι 49% από εμένα. Ε, εν μπορώ να σταματώ κανέναν! Θα πείτε μετά ότι δε σας δίδεται λόγος και ούτω καθεξής. Όμως αυτοπεριοριστείτε και σε επίπεδο κομμάτων και σε επίπεδο ατόμων.

Ο κ. Λουκαΐδης.

Όι πολλή συζήτηση για διαδικαστικά όμως, σας παρακαλώ. Εκάμαμε αρκετή συζήτηση για ένα θέμα στην αρχή, μια ώρα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Η δική μας η παράκληση είναι να υπάρξει διάλειμμα, κύριε Πρόεδρε, τζιαι πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι, εφόσον συνεχίζουμε με την Παρασκευή τζιαι ξεκινούμε 11.00 π.μ., πολλές φορές με μεγάλη αργοπορία όπως έγινε και σήμερα -είχαμε τρεις επιτροπές που εσυεδριάζαν- δεν είναι αναμενόμενο να είμαστε εδώ όλο το μεσημέρι, την ώρα δηλαδή που βιολογικά ο οργανισμός χρειάζεται ξεκούραση έστω για ένα τέταρτο, για είκοσι λεπτά, τζιαι να συνεχίζουμε ως τες 5.00 μ.μ., γιατί προηγείται ακόμα μισή μέρα, πριν να ξεκινήσει η ολομέλεια, τζιαι δημιουργείται πραγματικά σοβαρό πρόβλημα να είμαστε επικεντρωμένοι σε αυτό που κάμνουμε, που είναι πολύ σοβαρό.

Ιδιαίτερα σε ολομέλειες όπως τις τελευταίες, που έχουμε μια σειρά από πολύ σημαντικούς προϋπολογισμούς για πολύ σημαντικούς οργανισμούς, που θα εμπορούσαμε, για παράδειγμα για τη CΥΤΑ τώρα και ίσως θα έπρεπε να ήταν ανάγκη να συζητούμε για δύο ώρες. Εξαντλητικά! Για τα θέματα τούτα τζιαι για το μέλλον τζιαι για την προοπτική τους! Γιατί κάποιιο θέλουν να εξορθολογίσουν όπως τον συνεργατισμό τη CΥΤΑ.

Τέλος πάντων, να μεν ανοίξουμε θέματα ξανά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ανοίξατε επί της ουσίας όμως, έτσι;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Οπότε, επάναγκες...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, ναι, θέλετε διάλειμμα; Το κατάλαβα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επάναγκες τουλάχιστον ένα μισάωρο διάλειμμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αποφασίστε εσείς πότε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η ώρα 2.00 με 2.30 μ.μ., νοουμένου όμως...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για την Αρχή Λιμένων θα θέλουμε τον χρόνο μας, γιατί υπάρχουν πολλά και σοβαρά ζητήματα, θα πάρει χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Το ΡΙΚ θα πάρει το λιγότερο ενάμισι ώρα συζήτηση κατά την εκτίμησή μας. Λοιπόν, οπότε, είναι αναγκαίο να υπάρξει διακοπή για λίγο χρόνο έστω ή για όσο χρόνο θέλουν οι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...για να μπορέσουμε να συζητήσουμε σοβαρά.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχουν τεθεί διάφορα διαδικαστικά ζητήματα. Όλοι έχουμε συγκεκριμένα προγράμματα τα οποία δεν μπορούμε την τελευταία στιγμή να τα αναβάλουμε. Λοιπόν. Το πρώτο είναι αυτό. Ή θα ξεκινά πιο νωρίς και την Παρασκευή δε θα έχει επιτροπές και να ξεκινούμε η ώρα 9.00 π.μ., για να μπορούμε να καλύπτουμε με άνεση, ή εγώ θα επαναφέρω αυτό που είχα πει και παλιά -ξέρω ότι έχετε διαφορετική άποψη- την Πέμπτη το απόγευμα όπως παλιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ δεν έχω πρόβλημα, αλλά τι θα κάμετε, άμα ξεκινά 4.00 μ.μ. και ξεκινά 5.00 μ.μ. τζιαι εννά μεινίσκετε ως τα μεσάνυχτα ή να θέλετε...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Να μένουμε ως τα μεσάνυχτα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έθθα έχετε πρόβλημα; Να το δοκιμάσουμε!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα μένουμε ως τα μεσάνυχτα όπως συνηθίσαμε και παλαιότερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφεύγαμε η ώρα 7.00 μ.μ., διότι είχαμε όλοι δουλειά! Τζιαι εγίνετον έναν αλαλούμ! Αθθυμάστε όσοι είσαστε δαμαί είντα μ' που γινόταν!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν έχω πρόβλημα να ξεκινούμε η ώρα 9.00 π.μ. της Παρασκευής, να μην έχει επιτροπές την Παρασκευή και να τελειώνουμε η ώρα 1.00 μ.μ., η ώρα 1.30 μ.μ. Το καταλαβαίνω. Απ' εκεί και πέρα όμως δεν μπορούμε συνέχεια να αναβάλλουμε, γιατί κάποιοι έχουμε περισσότερες υποχρεώσεις, κάποιοι πιθανόν να έχουμε λιγότερες υποχρεώσεις. Όλα αυτά τα προγράμματα έγιναν αλαλούμ.

Το δεύτερο. Για όλα τα ουσιαστικά ζητήματα υπάρχει αυστηρός περιορισμός χρόνου, για όλα τα υπόλοιπα υπάρχει άπλετος χρόνος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σωστό αυτό.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Μία ώρα εσυζητούσαμε διαδικαστικά ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Λοιπόν, αυτό το πράγμα δεν μπορεί να συνεχίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστό.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Και το τελευταίο πράγμα, κύριε Πρόεδρε, και κάνω έκκληση. Οι κατάλογοι των πρωτομιλητών και των δευτερομιλητών πρέπει να είναι κλειστοί πια. Δεν μπορεί ανάλογα με την εξέλιξη όποιος θέλει μπαίνει, μπαίνει, μπαίνει και μιλά!

Λοιπόν, από την αρχή κλειστοί κατάλογοι. Και στις πρωτομιλίες και στις δευτερομιλίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και αυτό σωστό.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Και θα δίνεται δικαίωμα λόγου μόνο επί προσωπικού, για να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Επί του συγκεκριμένου ζητήματος, του προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, αλλά ένα λεπτό. Επί της διαδικασίας. Θέλετε όλοι να τελειώσουμε, θέλετε να μιλά ο καθένας όπως θέλει τζιαι οι άλλοι να μιλούν λίγο!

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επί του διαδικαστικού;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί του διαδικαστικού πρώτα, ναι.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν είναι να αυτοδεσμευτούμε να είμαστε σύντομοι τζιαι ο καθένας να μιλά για δύο λεπτά, τότε δε χρειάζεται διάλειμμα. Αν θα συνεχίσουμε όπως πηγαίνουμε, τότε φυσικά και θα χρειαστούμε διάλειμμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ωραία! Να το αφήσουμε να δούμε πώς πάει.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς είμαστε έτοιμοι να αυτοδεσμευτούμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννά ξεκινήσουμε τώρα άλλη συζήτηση, διαδικασία μέσα στη διαδικασία;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, όχι, όχι!

Συγγνώμη, ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Ο καθένας να κάμνει το διάλειμμα μόνος του, παρακολουθάτε τα θέματα...

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν έχω τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε τον λόγο, ναι.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς είμαστε έτοιμοι να αυτοδεσμευτούμε ότι οι τοποθετήσεις μας δε θα ξεπερνούν τα δύο λεπτά. Αν είναι διατεθειμένοι και οι υπόλοιποι συνάδελφοι να κάμουμε μια παρόμοια δέσμευση, τότε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...ας μην προχωρήσουμε σε διάλειμμα. Εάν -και το σέβομαι απόλυτα- αν υπάρχουν αιτήματα, για να συζητήσουμε προϋπολογισμούς που είναι σημαντικοί τζιαι πρέπει να συζητήσουμε περισσότερο χρόνο, τότε και εμείς θα ζητήσουμε να δοθεί ευχέρεια για ένα διάλειμμα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αποδεχόμαστε τα δύο λεπτά και κάνουμε εισήγηση, αν θέλετε τζαι θεωρείτε τζαι πράγματι είναι πολύ σοβαρό τζαι το θέμα της ΣΥΤΑ και το θέμα του ΡΙΚ, δυο λεπτά να εγγραφεί στο Κεφάλαιο Τέταρτο τζαι να έχουμε όση ώρα θέλουμε όλοι να το συζητούμε τζαι να καταθέσουμε τζαι θέσεις τζαι προτάσεις. Η ώρα της συζήτησης του προϋπολογισμού είναι για να συζητείται ο προϋπολογισμός.

Οπότε, εσείς έχετε την ευθύνη και θα διακόπτετε όποιον περνά τα δύο λεπτά 'πού κάθε ομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ένα λεπτό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Η έννοια της δημοκρατίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το διάλειμμα που ήταν να κάμουμε εφάμεν το μισό περίπου, έτσι;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εννά το φάμεν, ώσπου να τελειώσουμε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ό,τι θέλετε αποφασίστε. Η ώρα 4.00 μ.μ. πρέπει να τελειώνουμε, γιατί εμείς έχουμε δεσμεύσεις και η ώρα 5.00 μ.μ. έχουμε δραστηριότητα στη Λεμεσό. Ό,τι θέλετε κάμετε. Θέλετε διάλειμμα, θέλετε να συνεχίσουμε χωρίς διάλειμμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό.

Θα γίνουν και τα δύο. Θα γίνει ένα εικοσάλεπτο διάλειμμα και δε θα δώσω τον λόγο σε κανένα κόμμα πάνω από τρία λεπτά. Τζαι κλείει το θέμα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εν γίνεται τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν γίνεται. Μάλιστα.

Πέστε μου τι γίνεται καλό.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Μα, για το θέμα του ΡΙΚ να μιλήσουμε τρία λεπτά; Ένενν τούτο που κάμαμε την περασμένη βδομάδα; Για όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λέω ότι είναι κατανοητό να επιδιώκουμε να υπάρχει αυτοπεριορισμός, ιδιαίτερα εκεί όπου δε χρειάζεται να φλυαρούμε τζαι να λέμε πράματα και να τα επαναλαμβάνουμε. Και είναι αλήθεια ότι για ένα απλό διαδικαστικό ζήτημα -δε χρειάζεται να απονέμουμε ευθύνες τωρά- εφάμεν μια ώρα. Δε χρειαζόταν βεβαίως, ήταν απλό, προβλεπτόταν 'πού τους κανονισμούς. Όμως, για να λειτουργεί ως φόρουμ δημοκρατίας αυτός εδώ ο χώρος, δεν αρκεί μόνο να ψηφίζουμε επί των νομοσχεδίων, επί πολύ σημαντικών ζητημάτων, πρέπει να λειτουργεί και ως φόρουμ διαλόγου. Η έννοια της δημοκρατίας δεν μπορεί να είναι...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εννά μας φάεις άλλη μια ώρα!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όι, έθθα σας φάω.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ε, πότε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αλλά δεν μπορούμε να πούμε ότι για το ΡΙΚ θα μιλήσουμε για τρία λεπτά, τελεία. Ούτε για τη Cyta ούτε για την Αρχή Λιμένων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, πρέπει να μιλήσουμε για όλα ανεξέλεγκτα σε ανεξάντλητο χρόνο.

Ποια είναι η εισήγησή σας;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δε συζητούμε ανεξέλεγκτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου. Τώρα εγώ έχω εκεί πέντε ομιλητές τουλάχιστον, που βλέπω τζιαι άλλους πέντε, εννά επανέλθουν.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αν θέλετε, κύριε Πρόεδρε, όταν θα διακόψουμε για τα είκοσι ή τα τριάντα λεπτά, να συνεννοηθούμε πέντε λεπτά τζιαι να καθορίσουμε χρόνους, όπως πρέπει να κάμνουμε στη Σύσκεψη Αρχηγών. Συζητούμε διαδικασίες, επιλέγονται τα θέματα που κρίνονται σημαντικά από τις πολιτικές δυνάμεις τζιαι καθορίζεται χρόνος επαρκής, για να γίνει συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Μετά από αυτό το θέμα, είκοσι λεπτά διάλειμμα.

Οι εκπρόσωποι των κομμάτων στο γραφείο μου, να δούμε αν τα βρούμε εκεί.

Συνεχίστε τη συζήτηση όση ώρα θέλετε τώρα.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Νομίζω ότι είχα τον λόγο και με αφαίρεσαν από την οθόνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα σε επαναφέρουμε, μεν έσιεις έγνοια.

Ο κ. Σιζόπουλος και μετά ο κ. Παπαδόπουλος και μετά οποιοσδήποτε άλλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, πάρα πολύ σύντομα.

Για το θέμα του προϋπολογισμού εμείς θα είμαστε θετικοί. Όμως πραγματικά, επειδή προηγουμένως σε κάποιο σχόλιο που υπήρξε -έγινε από την πλευρά του Δημοκρατικού Κόμματος ένα σχόλιο, «μα, αφού είναι κρατική εταιρεία»- συμφωνούμε, είναι κρατική εταιρεία, είναι κρατικός οργανισμός, όμως θέλω μια εξήγηση. Γιατί κρατικές υπηρεσίες αγοράζουν επικοινωνιακές υπηρεσίες από ιδιώτες και όχι από τη Cyta; Αυτή την

απάντηση δεν την έχω ακούσει από κανέναν, που είναι μάλιστα και θέμα ασφάλειας των επικοινωνιών, το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Γι' αυτό, πέρα από όλα τα υπόλοιπα, η έκκλησή μας προς την κυβέρνηση είναι ότι θα πρέπει να αναθεωρήσει την τακτική της. Θα πρέπει πια οι δημόσιες, οι κρατικές υπηρεσίες να αγοράζουν τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες από τη Cyta, αν θέλουμε όντως να στηρίξουμε τη Cyta. Δε γίνεται από τη μια η Cyta να στηρίζει το κράτος, να αναλαμβάνει υποχρεώσεις του κράτους, αλλά το κράτος να δίνει τα χρήματα σε ιδιωτικές εταιρείες και όχι στη Cyta όσον αφορά τις τηλεπικοινωνίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για τον προϋπολογισμό θα μιλήσει ο συνάδελφος ο κ. Μουσιούττας στη συνέχεια. Εγώ θα επεξηγήσω την τροπολογία που έχουμε καταθέσει, που αφορά τη δέσμευση του σχετικού κονδυλίου για την πληρωμή του εργοδότη, για τη συνεισφορά του εργοδότη για το γενικό σύστημα υγείας. Δεν είναι επειδή διαφωνούμε, αλλά αντίθετα, επειδή διαβλέπουμε μια τεράστια σύγχυση σε σχέση με το τι θα εφαρμόζεται σε κάθε ημικρατικό οργανισμό. Γιατί θα έχουμε σε λίγο να εξετάσουμε και να ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του ΟΑΥ. Σημειώνω ότι ήρθε μέσα σε μία ημέρα ένας προϋπολογισμός της τάξης των €500 εκατομ. και έπρεπε εσπευσμένα η Βουλή να εξετάσει ένα τόσο σημαντικό προϋπολογισμό, για να ξεκινήσει η εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Αλλά βλέπουμε παράλληλα ότι ο προϋπολογισμός κάθε ημικρατικού οργανισμού που έχει έρθει ενώπιόν μας έχει διαφορετικό τρόπο χρέωσης για τη συνεισφορά για το ΓΕΣΥ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Η Cyta μιλά για συνεισφορά εργοδότη. Το ΡΙΚ μιλά για επιστροφή της αποκοπής του 1,5% στους υπαλλήλους. Η Αρχή Λιμένων καμία αναφορά, έχει ένα γενικό κεφάλαιο για πρόβλεψη για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη €34 εκατομ. Δεν μπορούν τόσο σημαντικά ζητήματα, κύριε Πρόεδρε, να μην είναι ξεκάθαρα και να μη γνωρίζουμε ποια είναι η πολιτική της κυβέρνησης γύρω από αυτό το θέμα. Θα υπάρχει αποκοπή για το ΓΕΣΥ σε όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας ή κάποιοι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας θα πληρώνουν ΓΕΣΥ και θα πληρώνουν φόρους, για να έχουν άλλοι ΓΕΣΥ; Γιατί αυτό είναι που πάει να γίνει, εάν ευσταθούν οι πληροφορίες που βλέπουμε. Θα πληρώνουν όλοι οι υπόλοιποι, για να μην πληρώνουν ΓΕΣΥ οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι των ημικρατικών οργανισμών και των δήμων.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γεώργιο Προκοπίου)

Όχι, οι δημόσιοι υπάλληλοι. Έχει δίκιο ο κ. Προκοπίου, διότι στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουμε διαφορετική μεταχείριση των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων των ημικρατικών. Θέλει ξεκαθάρισμα το συγκεκριμένο ζήτημα, γι' αυτό έχουμε σταυρώσει το κονδύλι, και αναμένουμε την κυβέρνηση να μας ξεκαθαρίσει αν θα έχουμε πολίτες δύο κατηγοριών σε ό,τι αφορά τις συνεισφορές στο ΓΕΣΥ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φυσικά, όλα αυτά, συμπεριλαμβανομένων των διαδικαστικών μας, κύριε Παπαδόπουλε, και των εισηγήσεων που άκουσα να συνεδριάζουμε πότε, την τάδε ώρα, διότι αυτοί οι προϋπολογισμοί έπρεπε να συζητούνται μαζί με τους άλλους προϋπολογισμούς και όχι να σταυρώνονται -να εξηγούνται, για να μη σταυρώνονται- τζιαι να αποφασίζουμε πριν τα Χριστούγεννα. Ε, πριν ένα μήνα έστειλα επιστολή, θα την επαναλάβω τον Απρίλη, αλλά θέλω και τη δική σας βοήθεια, να βάλετε στην ημερήσια διάταξη ημικρατικούς οργανισμούς και όποιος υπουργός δεν έρθει μαζί με τους ημικρατικούς του οργανισμούς να μην του ψηφίσετε τον προϋπολογισμό.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Το μέλλον, κύριε Πρόεδρε, αλλά και το παρόν είναι ψηφιακό. Και γι' αυτό τον λόγο οργανισμοί όπως είναι η Cyta θα πρέπει να μείνουν τουλάχιστον με ισχυρή επιρροή του κράτους στη λειτουργία τους.

Χαίρομαι που στην εισηγητική έκθεση της προέδρου της Cyta γίνεται αναφορά ότι ένας από τους στόχους του νέου διοικητικού συμβουλίου είναι η υιοθέτηση ενός διαφοροποιημένου θεσμικού πλαισίου

λειτουργίας, όπου είναι εφικτό, που να αγκαλιάζει την αλλαγή στην εταιρική κουλτούρα του οργανισμού και να ενθαρρύνει ακόμα περισσότερο κ.λπ. Αρκεί αυτή η προσέγγιση, η οποία στοχεύει στην ευελιξία του οργανισμού, να μην υποκρύπτει λογικές ξεπουλήματος του οργανισμού.

Θα ήθελα να υποσημειώσω, τελειώνοντας, μια κακή πρακτική, που ενδεχομένως θα πρέπει να αλλάξει από εδώ και πέρα στην επιτροπή Οικονομικών. Τουλάχιστον για οργανισμούς όπως είναι η Cyta, η Αρχή Ηλεκτρισμού και άλλοι, όπου ενώπιον της επιτροπής κατατίθενται εταιρικά στοιχεία ευαίσθητα, προϋπολογισμοί, στόχοι κ.λπ., να γίνονται οι συνεδριάσεις κλειστές, διότι παρουσιάστηκε για ακόμη μια φορά το φαινόμενο και για την Αρχή Τηλεπικοινωνιών ευαίσθητα εταιρικά δεδομένα να δημοσιεύονται στον τύπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κουλλά.

Κάμετε μια πρόβα το δίλεπτο να δούμε αν θα μπορέσουμε τζιαι μετά το διάλειμμα.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Από όλα τα ωραία που μας είπε ο κ. Στεφάνου ξεχώρισα τη λέξη «σκανδαλάκια». Δεν ξέρω αν υπάρχουν σκανδαλάκια, σίγουρα γνωρίζουμε ένα μέγα σκάνδαλο, μια ευφάνταστη πλεκτάνη που οδηγήθηκε και στα δικαστήρια, όπου και στελέχη κομμάτων πήγαν φυλακή. Και μιλώ για το ταμείο προνοίας, το ταμείο συντάξεων στη Δρομολαξιά.

Είναι γεγονός, η υφιστάμενη διοίκηση έχει σισταρίσει αρκετά την κατάσταση. Είναι γεγονός ότι έγιναν σημαντικότερες επενδύσεις, που έπρεπε να γίνουν χωρίς καμία αμφιβολία και στις νέες τεχνολογίες και για να καταστεί η Κύπρος επικοινωνιακός κόμβος. Είναι γεγονός ότι τα ελλείμματα του ταμείου συντάξεων, που σχετίζονταν και με σκάνδαλα μεταξύ άλλων, έχουν μειωθεί και σμικρύνθηκε το χρονικό διάστημα που θα καλυφθούν από δέκα χρόνια σε επτάμισι. Είναι γεγονός επίσης ότι οργανωμένα και μεθοδικά και πολύ ορθά έκλεισε μια μεγάλη μαύρη τρύπα στην Ελλάδα, όπου κάθε χρόνο χρειαζόταν να ψηφίζουμε μερικά εκατομμύρια ευρώ, για να συντηρείται. Και για όλα αυτά, σε ένα δοσμένο βεβαίως νομικό πλαίσιο, αξίζει συγχαρητήρια το διοικητικό συμβούλιο!

Από εκεί και πέρα, γενικά ομιλούντες, δεν μπορώ να αποδεχθώ ότι, αν μια σημαντική υπηρεσία ή προϊόν δεν τα παράγει το κράτος, είναι το τέλος του κόσμου. Τα παιδιά μας, για παράδειγμα, πίνουν γάλα καθημερινά. Το παράγει το κράτος; Τρώμε ψωμί καθημερινά. Το παράγει το κράτος ή πάθαμε κάτι; Θα μπορούσα να πω δεκάδες τέτοια παραδείγματα, αλλά θα μπορούσα να πω και δεκάδες μεγάλες χώρες που παρέχεται διαδίκτυο σε ολόκληρη την επικράτεια και δεν είναι κρατικοί οργανισμοί. Τούτων λεχθέντων, απλώς επισημαίνω ότι δεν είναι έτσι τα πράγματα, παρά την πολύ σωστή και ουσιαστική δουλειά που γίνεται.

Το ότι εισπράτουμε μέρισμα. Μα, από ποιους παίρνουμε τα χρήματα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρία λεπτά ως εδώ.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Από ποιους παίρνουμε τα χρήματα για το μέρισμα; Από κάπου στο εξωτερικό;

Το δε σχετικό νομοσχέδιο που αναφέρεται το ΑΚΕΛ δε μιλά για ιδιωτικοποίηση, μιλά για μερική αποκρατικοποίηση με είσοδο στρατηγικού επενδυτή, που, ειρήσθω εν παρόδω, ήταν εισήγηση άλλων κομμάτων.

Εμείς θέλουμε να εκφράσουμε όμως και μία αγωνία, ακριβώς για να συνεχιστεί η καλή δουλειά που γίνεται στη Cyta. Οι δαπάνες αυξάνονται φυσιολογικά, γιατί είναι ανελαστικές, γιατί δεν αποφασίζει ακριβώς αυτό καθεαυτό το διοικητικό συμβούλιο για τις δαπάνες -πολλές είναι η γενικότερη μισθολογική πολιτική- και μείωση των εσόδων από την άλλη, γιατί εντείνεται ένας ανταγωνισμός, μειώνεται ένα μερίδιο αγοράς, φυσιολογικά και πάλι.

Μένω ως εδώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Ως συνήθως, κύριε Πρόεδρε, θα είμαι αρκετά σύντομος.

Καταρχάς, θα ήθελα να πω ότι εμείς θα στηρίξουμε τον προϋπολογισμό, αλλά και τις τροπολογίες και θέλω να ξεκαθαρίσω ότι, παρ' όλο που εμείς έχουμε ξεκάθαρη θέση υπέρ της προάσπισης της περιουσίας του λαού στην ουσία, όπως είναι ένας ημικρατικός οργανισμός, θα πρέπει ταυτόχρονα να γίνει μια εξαντλητική έρευνα, έτσι ώστε να σταματήσει η κάθε περίπτωση που αφορά είτε κακοδιαχείριση είτε αδικία προς τον υπόλοιπο λαό, έτσι ώστε να είναι και επικερδής ο ημικρατικός οργανισμός, αλλά και να λειτουργεί όπως αρμόζει σε ένα σοβαρό κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούπας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Με το καπέλο του αναπληρωτή προέδρου της επιτροπής Οικονομικών είχαμε την ευκαιρία σε δύο συνεδρίες να διεξέλθουμε τον προϋπολογισμό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

Πράγματι, η διεύθυνση και η διοίκηση έδωσε πολλές και πειστικές, μπορώ να πω σε μεγάλο βαθμό, απαντήσεις για θέματα που απασχόλησαν τους συναδέλφους στην επιτροπή Οικονομικών. Για όσα δεν έχουμε πάρει τις απαντήσεις που θέλαμε προβήκαμε σε διαφοροποίηση του νομοσχεδίου σε δύο σημεία, για να υπάρχει συνεχής έλεγχος και εποπτεία από την επιτροπή, ενώ ως Δημοκρατικό Κόμμα καταθέσαμε μία τροπολογία, την οποία φυσικά θα υπερψηφίσουμε μαζί με τις δύο άλλες που έχουν κατατεθεί από τα άλλα κόμματα, και φυσικά θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό. Διότι πιστεύουμε ότι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, ένας από τους πιο νευραλγικούς ημικρατικούς οργανισμούς που υπάρχουν στον τόπο μας, θα πρέπει να συνεχίσει απρόσκοπτα τη λειτουργία του βελτιώνοντας συνεχώς τόσο την ποιότητα, την τεχνολογία του, αλλά και τη στρατηγική του.

Εμείς θα παρακολουθούμε στενά την πορεία του οργανισμού και προσδοκούμε ότι θα λάβει εκείνα τα μέτρα εξορθολογισμού, ώστε να προσαρμοστεί στον εγχώριο και διεθνή ανταγωνισμό της ελεύθερης αγοράς. Από τη δική μας πλευρά πιστεύουμε ότι η ΑΤΗΚ διαθέτει ένα αξιόλογο προσωπικό, αλλά και μια ικανή διοίκηση. Πάνω σε αυτούς τους πυλώνες θα πρέπει να επενδύσουμε, για να παραμείνει η ΑΤΗΚ ένας εύρωστος οργανισμός, ο οποίος λόγω της γεωστρατηγικής θέσης του τόπου μας μπορεί να μετατραπεί σε τηλεπικοινωνιακό κόμβο στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου. Όποια άλλη προσπάθεια η οποία θα εμπεριέχει πολιτικές που θα οδηγούν σε ιδιωτικοποίηση θα μας βρει αντίθετους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα είμαι ιδιαίτερα σύντομος. Δε θα επαναλάβω τη σημασία και την αξία της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ούτε και τη μεγάλη της προσφορά προς τον τόπο, νομίζω ότι σε αυτό όλοι συμφωνούμε και συγκλίνουμε. Θα έλεγα όμως ότι ο ημικρατικός αυτός οργανισμός, που πρόσφερε τόσα και μπορεί περισσότερα, χρειάζεται, όπως και άλλοι ημικρατικοί οργανισμοί, εκσυγχρονισμό. Εκσυγχρονισμό τόσο ως προς τον τρόπο διορισμού πλέον των μελών των διοικητικών συμβουλίων, την εισαγωγή επιτέλους -όχι μόνο στην ΑΤΗΚ, αλλά σε όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς και όπου ασκείται εξουσία ή υπάρχει διαχείριση δημόσιου χρήματος- της αρχής της προσωπικής αστικής ευθύνης, έτσι ώστε να καταστούν όλοι υπεύθυνοι για τις αποφάσεις ή τις παραλείψεις τους.

Εμείς συμφωνούμε με την εισαγωγή -δική μας ιδέα ήταν και πρόταση- στρατηγικού επενδυτή, όχι όμως με την αντίληψη της κυβέρνησης, γιατί ο κ. Κουλλάς έκανε αναφορά σε άλλα κόμματα. Ναι, εμείς καταθέσαμε ολοκληρωμένη πρόταση, αλλά εμείς δε στοχεύουμε στην ιδιωτικοποίηση της ΑΤΗΚ. Στοχεύουμε στον στρατηγικό επενδυτή εκείνον, που θα μεταφέρει με μειοψηφικό πακέτο τεχνολογία και σύγχρονη τεχνολογία, αλλά με υποχρέωση του κράτους, όταν θα θέλει να αποσυρθεί ο στρατηγικός επενδυτής, να επαναγοράσει πίσω το κράτος τις μετοχές του.

Τέλος, θα πω, κύριε Πρόεδρε, ότι έχει δίκαιο ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος για όλες αυτές τις αντιφάσεις που παρουσιάζονται αναφορικά με τη συνεισφορά στο ΓΕΣΥ μέσα στους προϋπολογισμούς των ημικρατικών οργανισμών. Πρέπει να σας πω ότι την περασμένη Τρίτη, πριν από τρεις μέρες δηλαδή, απέστειλα σχετική επιστολή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας γι' αυτό το θέμα, ο οποίος πήρε την πρωτοβουλία να επικοινωνήσει τηλεφωνικά μαζί μου, αναφέροντας ότι ισχύει η δέσμευση ότι θα συνεισφέρουν και οι υπάλληλοι των ημικρατικών οργανισμών όπως θα συνεισφέρουν οι υπόλοιποι πολίτες. Καλό θα ήταν βέβαια να μας έρθει και γραπτώς από την κυβέρνηση, όπως το είπε ο κ. Παπαδόπουλος, μια δέσμευση ότι αυτή θα είναι η αρχή που

θα ισχύσει για όλους. Πρέπει στο ζήτημα του ΓΕΣΥ να υπάρχει ίση μεταχείριση όλων των εργαζομένων και των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας και όχι πολίτες δύο κατηγοριών, όπου η μια μερίδα επιδοτεί ουσιαστικά τη συνεισφορά της άλλης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα παραμείνω στο θέμα, αλλά δεν μπορώ να αποφύγω τον πειρασμό, επειδή γίνεται αναφορά σε σκάνδαλα και σκανδαλάκια... Μόλις μας δόθηκε ζεστή ζεστή η συμφωνία ξεπουλήματος του συνεργατισμού προς την Ελληνική Τράπεζα ένα χρόνο μετά που ζητήθηκε.

Στο θέμα μας τώρα. Διερωτήθηκε ο συνάδελφος από τον Συναγερμό από πού προκύπτουν τα €800 εκατομ. μέρισμα. Η απάντηση είναι «από τους καταναλωτές». Η θέση του Συναγερμού είναι ότι αυτά τα €800 εκατομ. που εισρέουν στα δημόσια ταμεία από την κατανάλωση και τις υπηρεσίες που παρέχει η Cyta πρέπει να τα σσεπώνουν οι ιδιώτες; Διότι προφανώς αυτό υπονοούν με την προοπτική της ιδιωτικοποίησης.

Σημείο δεύτερο: Υπάρχει αυτή η καραμέλα του μειοψηφικού πακέτου του στρατηγικού επενδυτή. Όποιος γνωρίζει δύο πράγματα από εταιρικό δίκαιο, ιδιαίτερα σε αυτού του τύπου οργανισμούς... Δε χρειάζεται περισσότερο από 25%, που αυτό θέλουν να δώσουν, για να αποκτήσει τον πλήρη έλεγχο ένας στρατηγικός επενδυτής στις αποφάσεις ενός τέτοιου οργανισμού. Επομένως, η προσπάθεια που συνεχίζουν να καταβάλλουν ως κυβέρνηση είναι ουσιαστικά η προοπτική του ξεπουλήματος του ημικρατικού αυτού οργανισμού.

Και, τρίτο σημείο -πραγματικά είναι να διερωτάται κανείς- πώς ενισχύουν την προοπτική της στήριξης και ενδυνάμωσης ενός κερδοφόρου ημικρατικού οργανισμού, όταν νυχθημερόν απαξιώνουν και τη δουλειά του και τους εργαζομένους και την προσφορά τους στον τόπο; Κανείς δεν μπορεί να μας απαντήσει με όρους λογικής αυτό το πολύ απλό ερώτημα.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Για τι θα μιλήσετε, κύριε Κουλλά, πέρα από όσα είπατε;

Προχωρούμε στις τροπολογίες.

Τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο ένα λεπτό, για να οργανωθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οργανωθείτε.

Πάμε στις τροπολογίες.

Διαβάστε τις κ. Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί σε αυτό το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Απαγόρευση διενέργειας δαπανών για χορηγίες.

18. Ουδεμία δαπάνη δύναται να διενεργηθεί από τον προϋπολογισμό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το έτος 2019 για την παραχώρηση οποιασδήποτε χορηγίας προς οποιοδήποτε φορέα, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να

εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.».

Σημειώσεις:

- α. Δέσμευση όλων των κονδυλίων που αφορούν την παραχώρηση χορηγιών από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου προς οποιοδήποτε φορέα.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οργανωθήκατε, κύριε Νεοφύτου;

Να κάνουμε ένα διάλειμμα, για να οργανωθείτε; Τι να κάνουμε;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Τούτη είναι η τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν μπορούμε να διαβάζουμε πιο αργά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Η πραγματικότητα είναι ότι μπορεί -και απολογούμαι για τούτο που λέω, αλλά είναι αλήθεια- ορισμένοι συνάδελφοι να νόμισαν ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, να μην ενόμισαν. Ήταν πολύ καθαρό.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, ενόμισαν ότι το διάλειμμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, εντάξει.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ- Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

Α/Α	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1.	28	20	20270	Αμοιβές συνεργατών και συμβούλων	€3.900.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

- α. Δέσμευση του κονδυλίου που προορίζεται για την κάλυψη της αμοιβής των συμβούλων και συνεργατών της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, των δικαιωμάτων χρήσης τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και εμπορικών σημάτων και της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Άγγελου Βότση και Μαρίνου Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1.	27	10	10231	Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ) - Συνεισφορές εργοδότη	€1.045.440

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

- α. Δέσμευση του κονδυλίου που αφορά τη συνεισφορά της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου στο Γενικό Σύστημα Υγείας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαέξι ψήφοι υπέρ, τριάντα εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαέξι ψήφους υπέρ, τριάντα εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ποσού ύψους €388.221.600 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 6.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την άσκηση ελέγχου πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 7.

8. Ενσωμάτωση γενικών αυξήσεων μισθών και τιμαριθμικού επιδόματος στους βασικούς μισθούς. Άρθρο

Κωδικοποίηση κλιμάκων. Άρθρο 9.

Τροποποίηση βαθμών και ειδικοτήτων των θέσεων. Άρθρο 10.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 11.

Απαγόρευση προσλήψεων για την κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 12.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 13.

Προκαταβολή για την αγορά μηχανοκίνητου οχήματος. Άρθρο 14.

Μείωση και φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 15.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 16.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 17.

Απαγόρευση διενέργειας δαπανών για χορηγίες. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Θα πάμε διάλειμμα και θα επανέλθουμε πίσω στις 2.45 μ.μ., για να συνεχίσουμε με το υπ' αριθμόν 9 θέμα.

Οι εκπρόσωποι των κομμάτων να έρθουν στο γραφείο μου, σας παρακαλώ.

(Ωρα διακοπής: 2.18 μ.μ.)

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

(Ωρα επανέναρξης: 2.52 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, πάρτε τις θέσεις σας.

Να σας ενημερώσω για το αποτέλεσμα της Σύσκεψης των Αρχηγών. Έχουμε συμφωνήσει να συζητηθεί πρώτα το ΡΙΚ, μετά ο ΟΑΥ και μετά να κρατήσουμε τη σειρά. Θα σας ανακοινώνω πόσος χρόνος θα υπάρχει και σε ποια θέματα. Για το ΡΙΚ έχουμε πει μέχρι δέκα λεπτά τα μεγάλα κόμματα, γύρω στα επτά λεπτά το ΔΗΚΟ και πέντε τα υπόλοιπα κόμματα.

Άρα, πάμε στο υπ' αριθμόν 1 θέμα στα κατεπείγοντα, το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».

Να ενημερωθεί και το ηλεκτρονικό κέντρο και μπαίνουμε στη συζήτηση.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούπας	Αντρέας Καυκαλιάς
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ).

Ο προϋπολογισμός του ΡΙΚ για το οικονομικό έτος 2019 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €34.360.000 και συνολικά έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από κρατική χορηγία (€33.260.000) και από άλλες δραστηριότητες (€1.100.000).

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του ΡΙΚ για το έτος 2019 αφορούν δαπάνες για το μόνιμο προσωπικό (€13.956.500), γενικά έξοδα και υπηρεσίες (€1.595.000), έξοδα προγραμμάτων (€14.992.500), συντήρηση και λειτουργία μηχανημάτων και άλλων εγκαταστάσεων (€1.916.000), κεφαλαιουχικές δαπάνες (€850.000), καθώς και μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€240.000).

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων θέματα που αφορούν τα ακόλουθα:

1. Το εργασιακό καθεστώς, καθώς και το νέο οργανόγραμμα υπαλλήλων του ιδρύματος.
2. Το έλλειμμα στο Ταμείο Συντάξεων του ΡΙΚ.
3. Η απεξάρτηση της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης από εμπορικές δραστηριότητες, καθώς και η συζήτηση της κρατικής χορηγίας προς το ίδρυμα, γεγονός τα οποία ενδεχομένως να οδηγούν σε αυξημένη πολιτική εξάρτηση του ιδρύματος από την εκάστοτε κυβέρνηση.
4. Το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που παρέχεται σε υπαλλήλους του ιδρύματος.

Σημειώνεται ότι με επιστολή του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΡΙΚ, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2019, η επιτροπή έλαβε ενημέρωση τόσο για τα πιο πάνω όσο και για άλλα θέματα τα οποία είχαν εγερθεί κατά την εν λόγω συνεδρία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΡΙΚ για το έτος 2019.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, η επιτροπή με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος έχει τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όσοι επιθυμούν και επιδιώκουν να βοηθήσουν και να ενισχύσουν την κρατική τηλεόραση πρέπει να καταψηφίσουν τον προϋπολογισμό που έχουμε ενώπιόν μας, γιατί σε αυτό τον προϋπολογισμό από τα ποσά που δαπανώνται, €33 εκατομ. στο σύνολό τους, μόνο €2,5 εκατομ. δαπανώνται για την παραγωγή προγραμμάτων.

Θα το ξαναπώ: Από τα €33 εκατομ. του προϋπολογισμού μόνο €2,5 εκατομ. δαπανώνται για την παραγωγή προγραμμάτων! Αυτός είναι ο προϋπολογισμός που έχουμε μπροστά μας. Σημειώνω ότι ο προϋπολογισμός του ΡΙΚ για το 2014 και το 2015, κύριε Πρόεδρε, ήταν €25 εκατομ. Το 2016, 2017, 2018 ήταν €28 εκατομ. Έχουμε σήμερα μία αύξηση της τάξης των €5 εκατομ. από το 2018, αύξηση €8 εκατομ. από τις χρονιές του 2014 και 2015. Το περίεργο είναι ότι, όταν είχαμε €8 εκατομ. λιγότερα, και τότε κάποιος μας έλεγε ότι έχουμε ένα ποιοτικό Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου που ενημερώνει τους πολίτες.

Και ρωτώ: Αυξήθηκαν οι δαπάνες για τα προγράμματα με την αύξηση αυτών των €8 εκατομ.; Όχι. Καμία σχέση. Αυξήθηκαν όλα τα υπόλοιπα: μισθοί, συντάξεις και λειτουργικά έξοδα. €14 εκατομ. για μισθούς και €7 εκατομ. για συντάξεις, €2,5 εκατομ., επαναλαμβάνω, για προγράμματα. Για κάθε €5 που δαπανά ο Κύπριος φορολογούμενος για μισθούς δαπανά €1 για τα προγράμματα που παράγει το ΡΙΚ. 8% του προϋπολογισμού δαπανάται για την παραγωγή προγραμμάτων.

Κάτι πάει πάρα πολύ λάθος! Είναι έτσι που στηρίζουμε την κρατική τηλεόραση; Είναι έτσι που στηρίζουμε την ποιοτική και την έγκαιρη ενημέρωση; Είναι έτσι που στηρίζουμε τον πολιτισμό; Δε θα μπω, κύριε Πρόεδρε, σε μια συζήτηση και στις λεπτομέρειες της κακοδιαχείρισης που διαπιστώνουμε εμείς στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Τις έχει διαπιστώσει καλύτερα από εμάς ο ίδιος ο Γενικός Ελεγκτής στην έκθεση που έχει ετοιμάσει. Και δεν είναι μόνο οι οκτώ διευθυντές που παίρνουν €800.000 μισθούς! Είναι οι υπόλοιποι τριακόσιοι, τετρακόσιοι υπάλληλοι που παίρνουν ακόμα €13 εκατομ. μισθούς συν €7 εκατομ. οι συντάξεις που μας έμειναν από το παρελθόν συν όλα τα κακώς έχοντα. Δεν μπορεί να περιοριστεί το πρόβλημα μόνο στους μόνιμους παλιούς υπαλλήλους, όπως προσπαθούν κάποιοι εναγωνίως να δημιουργήσουν την εντύπωση εδώ και δύο μέρες. Είναι και οι υπάλληλοι που μπήκαν και από τα παράθυρα και τις καμινάδες! Και εκείνοι είναι πρόβλημα.

Επομένως, με τις αδιαφανείς διαδικασίες και όλα τα υπόλοιπα, με τα λεωφορεία που ήρθαν από το «Plus», όταν έκλεισε, με τα άτομα που συμβλήθηκαν για την παροχή υπηρεσιών και βρέθηκαν τελικά να είναι υπάλληλοι αορίστου χρόνου και σήμερα θέλουν προαγωγές μέσα στην ιεραρχία του ιδρύματος... Και κρούει ο Γενικός Ελεγκτής τον κώδωνα του κινδύνου και λέει ότι, αν δεχτούμε έτσι πράγμα, θα θέσουμε ένα πάρα πολύ κακό προηγούμενο για την υπόλοιπη δημόσια υπηρεσία. Γιατί χρειαζόμαστε να προσλάβουμε οκτώ ερευνητές -δεν τους έκαμνε το υφιστάμενο προσωπικό- για τον «Αδύναμο Κρίκο», για να μελετούν και να ερευνούν ποιο είναι το μικρό όνομα του Παντελή Παντελίδη! Δεν μπορούσε το υπάρχον προσωπικό να κάμει αυτή τη δουλειά! Έπρεπε να προσλάβουμε και άλλους!

Κύριε Πρόεδρε,

Η έκθεση του Γενικού Ελεγκτή είναι ξεκάθαρη. Διαπιστώνει πράγματα και θαύματα. Η έκθεση της PWC, που ήταν οι εμπειρογνώμονες που διόρισε το ίδιο το ίδρυμα να ετοιμάσουν μια σχετική έκθεση για τη νέα δομή που θα πρέπει να υιοθετήσουν, είναι επίσης ξεκάθαρη. Μιλά για μείωση προσωπικού και μείωση δαπανών. Μπροστά μας έχουμε εισηγήσεις για αύξηση προσωπικού και αύξηση δαπανών. Αυτή είναι η νέα δομή που παρουσίασε η διοίκηση του ιδρύματος στον Γενικό Ελεγκτή.

Ε, ας ψηφίσουμε. Ας ψηφίσουμε ενάντια σε αυτό που εισηγούνται οι ίδιοι οι εμπειρογνώμονες του ιδρύματος. Και με αυτό τον τρόπο θα στηρίξουμε την κρατική τηλεόραση ή απλά θα φάμε και άλλα χρήματα του Κυπρίου φορολογούμενου, για να ικανοποιήσουμε κομματικούς προνομιούχους;

Κύριε Πρόεδρε,

Για όλους τους λόγους που έχω περιγράψει, το Δημοκρατικό Κόμμα θα καταψηφίσει τον προϋπολογισμό του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Η διοίκηση μας έχει ενημερώσει ότι έχει υπογράψει μαζί με τις συντεχνίες μια δήλωση για την αναδιάρθρωση του ιδρύματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέντε λεπτά, κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε. Θεωρούμε ότι είναι θετικό βήμα, αόριστο μιν, σίγουρα συμφωνούμε με τη βελτίωση των εγκαταστάσεων, όμως εμείς απαιτούμε να υιοθετηθεί η έκθεση που είχε ετοιμάσει το ίδιο το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, αυτή της PWC, να υλοποιηθεί, για να μειωθούν οι δαπάνες, να βγει από τα συρτάρια που καταχωνιάστηκε, επειδή κάποιιο την έχουν βάλει εκεί. Δεν έχουμε πειστεί από αυτά που έχουμε ακούσει μέχρι σήμερα και γι' αυτό καταψηφίζουμε. Επειδή θέλουμε το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου να γίνει όπως το BBC και πιστεύουμε ότι δεν πρέπει να παραμείνει όργανο εξυπηρέτησης κομματικών και κρατικών προνομιούχων, αλλά και όργανο προπαγάνδας της κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Από τη θέση μου, γιατί θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε, και με την άδειά σας.

Λοιπόν, εγώ αισθάνομαι, κύριε Πρόεδρε, ότι ζούμε το θέατρο του παραλόγου και είμαστε πρωταγωνιστές. Την προηγούμενη Παρασκευή εγώ είχα αποχωρήσει, γιατί είχα ταξίδι στην Αθήνα, και πληροφορήθηκα με έκπληξη στο αεροδρόμιο τα πεπραγμένα της Βουλής μας. Ζούμε το μεγάλο κόλπο! Πρέπει με διάφορους τρόπους να αποσπαστεί η προσοχή του κοινού από το πρωτοφανές, όσον αφορά τουλάχιστον την οικονομία, πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής για τον συνεργατισμό. Πολλοί έχουν πείσει θύματα αυτής της επικοινωνιακής τακτικής που εκπηγάζει από το κυβερνών κόμμα και τον λόγο του Προεδρικού. Ταλαιπωρείται η κοινωνία με πολλά και διάφορα θέματα έκτακτα, γιατί εκτάκτως κάποιιο ανακάλυψαν ότι έχει προβλήματα το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, ότι έχει υπερπληρωμές, ότι έχει σκάνδαλα, πράγματα τα οποία ειπώθηκαν επανειλημμένα, συζητήθηκαν, μπήκαν στην επιτροπή Ελέγχου, δόθηκαν δεσμεύσεις... Δεν ξέρω γιατί αυτές οι δεσμεύσεις αυτή τη φορά θα είναι πιο αξιόπιστες από τις προηγούμενες...

Ευχαριστώ να δεχθώ όλη την κριτική εναντίον του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, γιατί είναι βάσιμη. Όμως εγώ δεν μπορώ να συμμετάσχω σε αυτό το μεγάλο κόλπο και θα διατηρήσουμε τη θέση μας όπως την έχουμε διατηρήσει και στα υπόλοιπα θέματα που αφορούν αυτούς τους προϋπολογισμούς.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έγινε μεγάλη συζήτηση, ήταν κάτι το οποίο, ομολογώ, δημιούργησε εντυπώσεις αυτό που έγινε την περασμένη Παρασκευή και θα ανέμενε κανείς ότι την ώρα που υπήρχε ή υπήρχαν έντονες απόψεις, για να διορθωθούν τα κακώς έχοντα στο ΡΙΚ, περίμενε και η κοινωνία να δει τουλάχιστον για πρώτη φορά μία σοβαρή διαχείριση αυτής της κατάστασης και της συζήτησης που προέκυψε.

Ομολογώ, όταν πήγαινα το πρωί στην επιτροπή Οικονομικών, είχα από πριν ένα ερώτημα να θέσω. Τι ήταν αυτό που έγινε μέσα σε αυτή τη βδομάδα, που θα διόρθωνε αυτό που είχαν κάποιιο εντοπίσει την προηγούμενη; Και ήταν απόλυτα λογικό, επειδή δεν υπήρχε ο χρόνος, για να γίνουν ουσιαστικές διαφοροποιήσεις, δεν πήγαινα και με μεγάλη προσδοκία ότι θα έβλεπα μία σημαντική αλλαγή που θα υπηρέτουσε την αλλαγή που χρειάζεται να γίνει στο ΡΙΚ. Ήρθε ένας προϋπολογισμός, του οποίου η μόνη διαφοροποίησή του είναι η μείωση κατά €400.000 του προηγούμενου προϋπολογισμού, έτσι, για να δώσουμε ένα μέγεθος. Τα €33 εκατομ. του προϋπολογισμού μειώθηκαν κατά €400.000, €300.000 από το κόστος των παραγωγών, δηλαδή απλώς δε θα κάμουν μια παραγωγή. Οι €300.000 μεταφράζονται σε μια παραγωγή του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και τα υπόλοιπα είναι από τις δαπάνες για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, τη μείωση των εξόδων του αρχείου και τα έξοδα για την ασφάλεια και υγεία. Μεινίσκω σε τούτο το τελευταίο, το είπα και την προηγούμενη φορά, το είπα και στην επιτροπή, ότι το ΡΙΚ, όσοι δεν το ξέρουν, στεγάζεται, από τότε που ιδρύθηκε μέχρι σήμερα, σε έναν στρατώνα. Ήταν στρατώνας τα κτίρια του ΡΙΚ και

είναι ένα αρρωστημένο κτίριο. Είναι τόσο παλιό, κρύβει πάρα πολλούς κινδύνους για τους εργαζόμενους και έρχεται με τον καινούργιο προϋπολογισμό η πρόταση να μειωθούν τα έξοδα για την ασφάλεια και υγεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Τελικά, δεν ξέρω, ήταν τελικά τόσο εύκολο; Διορθώθηκαν τα πάντα με τούτο τον προϋπολογισμό; Την περασμένη Παρασκευή ψηφίσαμε τον προϋπολογισμό. Αυτή τη φορά θα τον καταψηφίσουμε, διότι δεν είμαστε διατεθειμένοι να συμμετέχουμε σε αυτή τη συμπαιγνία και την κοροϊδία που γίνεται και ιδιαίτερα στο να δημιουργηθεί ένα προηγούμενο, όπως αυτό που γίνεται σήμερα, για οτιδήποτε προκύψει για το μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δεν υπάρχει αμφιβολία, κύριε Πρόεδρε, ότι και το ΡΙΚ, όπως και κάμποιοι άλλοι ημικρατικοί οργανισμοί, έχουν κατά καιρούς χρησιμοποιηθεί από κόμματα και κυβερνήσεις, και τα κυβερνώντα κόμματα, για βόλεμα ημετέρων με διάφορους τρόπους στις προσλήψεις, με αποτέλεσμα να υπάρχει και υπεράριθμο προσωπικό. Οι παθολογίες του ΡΙΚ, νομίζω, είναι γνωστές, εδώ και πάρα πολλά χρόνια, έχουν γίνει και σχετικές μελέτες· διορθωτικά μέτρα δεν έχουν ληφθεί. Αλλά διερωτώμαι: Όταν έχουμε έναν ασθενή και διαπιστώνουμε ότι ο γιατρός, στην προκειμένη περίπτωση η κυβέρνηση, δεν προχωρά στη σωστή θεραπεία με τη θεραπευτική του αγωγή, η λύση είναι εμείς να του δώσουμε την ευθανασία; Διότι η καταψήφιση του προϋπολογισμού του ΡΙΚ σημαίνει το κλείσιμό του. Αυτό σημαίνει στην πράξη. Γι' αυτό εμείς θα το υπερψηφίσουμε, παρά τις μεγάλες διαφωνίες μας με τα όσα συμβαίνουν στο ΡΙΚ, έχουμε και διατηρούμε.

Ακόμα, αυτή τη βδομάδα ολόκληρη μία φιλοσοφία να το μετατρέψουμε σε BBC. Αυτοί που προάγουν το BBC ή που προάγουν την ιδέα για BBC και θέλουν να συγκρίνουν το ΡΙΚ με το BBC είναι οι πρώτοι που θα το καταψηφίσουν, άμα γίνει BBC. Θα δέχονται τα κόμματα που θέλουν BBC την ανεξαρτησία του BBC; Εδώ είχαμε μία εκπομπή πρόσφατα, που ένας δημοσιογράφος άσκησε κριτική στον Υπουργό Οικονομικών και έγινε παρέμβαση να κατέβει από την ιστοσελίδα του ΡΙΚ. Το BBC με τίποτα δε θα δεχόταν τέτοιες παρεμβάσεις. Θέλουμε BBC; Να κάμουμε BBC! Να μας πείσει η κυβέρνηση πρώτα και το κυβερνητικό κόμμα ότι θέλουν και να σεβαστούν την ανεξαρτησία του.

Μας λένε ότι ουσιαστικά στόχος είναι να λυθούν τα προβλήματα του ΡΙΚ και σε αυτό αποσκοπούν με την καταψήφιση του προϋπολογισμού. Πολύ φοβάμαι ότι από την περιρρέουσα ατμόσφαιρα εκείνο που θα μας προκύψει -τουλάχιστον, έτσι φαίνεται- είναι ο περιορισμός της πολυφωνίας. Εάν ευσταθούν τα όσα ακούγονται για τροποποίηση του νόμου που υποχρεώνει το ΡΙΚ σε μία ελάχιστη κάλυψη των πολιτικών δυνάμεων, των τοποθετήσεων τους και κυρίως σε προεκλογική περίοδο, τότε επιτρέψτε μου να σας πω ότι θα μετατραπεί το ΡΙΚ όπως κάποια άλλα ιδιωτικά κανάλια, όπου θα προβάλλεται κατά κύριο λόγο η κυβέρνηση, ίσως τα μεγάλα κόμματα, και βεβαίως τα μικρά κόμματα θα εξαφανιστούν από το δικαίωμα, θα χάσουν το δικαίωμα να ακούγεται η δική τους άποψη και η δική τους φωνή.

Μας λένε δεν είναι δουλειά των κομμάτων να καθορίζουν τι είναι είδηση. Συμφωνώ απόλυτα και μόνο στην Κύπρο συμβαίνει αυτό. Συμφωνώ απόλυτα! Και -τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- να μας πείσουν όμως η κυβέρνηση και το κυβερνών κόμμα, και αυτοί που έχουν πλειοψηφία στα διευθυντικά στελέχη του ΡΙΚ, αλλά και στο διοικητικό συμβούλιο, ότι θα τερματίσουν τις παρεμβάσεις τους, να μας πείσουν και οι δημοσιογράφοι και το διοικητικό συμβούλιο του ΡΙΚ, οι διευθύνσεις του ΡΙΚ ότι είναι σε θέση να κρίνουν αντικειμενικά τι είναι είδηση και εμείς θα είμαστε οι πρώτοι που θα τους δώσουμε αυτή την ελευθερία, αλλά για την ώρα δεν μας έχουν πείσει γι' αυτή την αντικειμενική, ανεξάρτητη ιεράρχηση του τι είναι είδηση.

Γι' αυτό θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό και ελπίζω η κυβέρνηση να κάμει δεύτερες σκέψεις και να μην περιορίσει την πολυφωνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

Ναι, κύριε Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Πρόεδρε,

Την περασμένη βδομάδα ξαφνικά καταψηφίστηκε ο προϋπολογισμός του ΡΙΚ ακόμα και από το κυβερνών κόμμα, το οποίο στην επιτροπή Οικονομικών είχε τοποθετηθεί ότι θα ψηφίσει τον προϋπολογισμό. Πρέπει να πω ότι το τελευταίο διάστημα άκουσα πολλά πράγματα για το ΡΙΚ, λες και τώρα έχουν εμφανιστεί τα προβλήματα του ΡΙΚ. Όσοι συμμετέχουμε στην επιτροπή Οικονομικών και στην επιτροπή Ελέγχου θα πρέπει να πω ότι τα ακούσαμε, τα συζητήσαμε, προτείναμε λύσεις, ζητήσαμε να πάρουμε δεσμεύσεις, τουλάχιστον από τον καιρό που είμαι εγώ στην Βουλή, από το 2016. Τα άκουσα δεν ξέρω πόσες φορές. Τώρα ανακαλύψαν ότι έχει πρόβλημα το οργανόγραμμα, τώρα ανακαλύψαν ότι έχει πρόβλημα εργαζομένων πολλών ταχυτήτων, ότι έχουν πρόβλημα τα κτίρια, τα προγράμματα, η δεοντολογία, τα έτσι και τα αλλιώς. Τα συζητήσαμε διακόσιες φορές! Η κυβέρνηση δεν έκαμε ακριβώς τίποτε. Και καταψήφισε το κυβερνών κόμμα, όταν είναι στον έβδομο χρόνο της διακυβέρνησής τους οι συγκεκριμένοι και μάλιστα όταν έχουμε ένα νέο διοικητικό συμβούλιο και έναν νέο πρόεδρο. Αυτό είναι το πρώτο.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι ακούστηκαν, μαζί με τα υπαρκτά προβλήματα, τις στρεβλώσεις και όλα εκείνα που έχει το ΡΙΚ και θα πρέπει να διορθωθούν, και ισοπέδωση και απαξίωση προς τη δουλειά ανθρώπων στο ΡΙΚ, που αφιερώνουν ώρες πολλές, που είναι καθηλωμένοι σε κλίμακες, που εκτελούν καθήκοντα που δεν είναι η δουλειά τους και νομίζω ότι αυτό είναι άδικο προς αυτούς.

Τα τρίτο που θέλω να πω: Αυτή τη βδομάδα ακούσαμε από τον αρμόδιο Υπουργό Εσωτερικών... Και τώρα ως διά μαγείας θα λύσει τα προβλήματα όλα! Τι έκανε τόσο καιρό; Τίποτα! Εκτός από το να προσπαθούμε να μεθοδεύουμε την πλήρη καθυστάση του ΡΙΚ στις προθέσεις και στην πολιτική αυτής της κυβέρνησης.

Η εισηγητική έκθεση που ήρθε το πρωί, κύριε Πρόεδρε, και αγαπητοί συνάδελφοι, στην επιτροπή Οικονομικών, ενώ έλεγε ότι υπάρχει και μια συμφωνία που έχει υπογραφεί, ένα μνημόνιο μεταξύ των συνδικαλιστικών οργανώσεων του ΡΙΚ, της διεύθυνσης και του διοικητικού συμβουλίου, για να αντιμετωπιστούν τα δομικά, τα λειτουργικά, τα οικονομικά ζητήματα του ΡΙΚ, είχε μέσα και κατευθυντήριες γραμμές για το πώς θα κινηθούμε, για την κυβέρνηση. Για παράδειγμα, προσπάθησε να μεθοδεύσει, να περάσει στην εισηγητική έκθεση ότι είδηση δεν αποτελούν οι ανακοινώσεις των κομμάτων και η προβολή των κομμάτων· τελεία! Και εγώ σας λέω, αν περάσει αυτή η μεθοδευση της κυβέρνησης, τι θα γίνει δηλαδή; Θα παίζει ακόμα περισσότερο η κυβέρνηση. Δε φτάνει δηλαδή που παίζει η κυβέρνηση δεν ξέρω πόση ώρα στο ΡΙΚ! Το έχουμε διαγράψει και ελπίζω να μην το φέρουν!

Επίσης, μιλούν για οικονομική αυτονομία του ΡΙΚ. Βεβαίως, να έχει η δημόσια ραδιοτηλεόραση οικονομική αυτονομία. Γιατί όμως η κυβέρνηση συνεχίζει να επιμένει σε μία θέση που την απέρριψε η Βουλή την περασμένη βδομάδα με την υπερψήφιση της τροπολογίας και όλες οι συνδικαλιστικές οργανώσεις του ΡΙΚ και η διευθυντική ομάδα απορρίπτουν να τερματιστεί η εμπορική διαφήμιση στο ΡΙΚ και να αυξηθεί η κρατική χορηγία και λέει «θα δώσουμε τη δυνατότητα για τα αθλητικά γεγονότα και άλλα σημαντικά γεγονότα να παίρνουν διαφήμιση»; Ναι, για τα επόμενα τρία χρόνια. Μετά τι θα γίνει; Κανονικά, αν η κυβέρνηση σεβόταν τη Βουλή και τους εργαζόμενους στο ΡΙΚ, θα έπρεπε να πει «παιδιά, ναι, αφού θα το συζητήσουμε, κάμνω πίσω απ' όλα που προσπαθώ να βάλω στο ΡΙΚ και ελάτε να συζητήσουμε», όχι να μεθοδεύουμε την καθυστάση του ΡΙΚ και να μεθοδεύουμε επίσης λύσεις που βολεύουν την κυβέρνηση, αλλά ασφαλώς βρίσκουν όλους τους υπόλοιπους αντίθετους.

Για να κλείσω, να αφήσω χρόνο και στους συναδέλφους μου, θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό. Έχουμε τη γνωστή τροπολογία, η υπερψήφιση του προϋπολογισμού δε σημαίνει ότι δε βλέπουμε τα προβλήματα και δεν απαιτούμε τα προβλήματα να επιλυθούν με έναν ορθολογικό τρόπο που να ενισχύει την αυτονομία, την ανεξαρτησία, την αντικειμενικότητα και την ποιότητα της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης, γιατί αυτό έχουμε ανάγκη. Και το μέτρο κρίσης δεν μπορεί να είναι το BBC. Θέλουμε ένα ΡΙΚ το οποίο να τιμά τις παραδόσεις του, αλλά να βλέπει μπροστά και όχι πίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Διαχρονικά η στάση της ΕΔΕΚ απέναντι στο ΡΙΚ ήταν η καταψήφιση του προϋπολογισμού για πολλούς λόγους. Ο κυριότερος λόγος ήταν η αδυναμία του ΡΙΚ να ανταποκριθεί στο λειτουργήμα, στην απαίτηση της κοινωνίας για τη δημόσια ραδιοτηλεόραση. Παρατηρήθηκαν διαχρονικά στο ΡΙΚ καταπιεστικές συμπεριφορές απέναντι σε συνεργάτες και λειτουργούς του ΡΙΚ, επεμβάσεις, είτε από τα κόμματα είτε από την εκάστοτε κρατούσα κυβερνητική πλειοψηφία, σε έναν εθνομηδενισμό, σε έναν αποεθνισμό, ο οποίος βολεύει πρώτιστα την τουρκική κατοχή και τη διαιώνιση του προβλήματός μας, σε μια διαδικασία όπου η κυπριακή διάλεκτος στοχοποιείται, είναι συνώνυμη, αν θέλετε, της υποκοουλτούρας. Όλα αυτά δημιουργούν μια ζοφερή εικόνα για

το ΡΙΚ. Και αυτοί ήταν οι λόγοι για τους οποίους διαχρονικά η ΕΔΕΚ καταψήφισε τους προϋπολογισμούς. Δεν παύει όμως το ΡΙΚ να είναι δημόσια ραδιοτηλεόραση. Και τίθεται πλέον επί τάπητος -είναι ξεκάθαρο από τις τοποθετήσεις που έχουν ακουστεί και σήμερα, αλλά και την περασμένη βδομάδα- τίθεται ζήτημα πλέον επιβίωσης της ραδιοτηλεόρασης, της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης, πρώτιστα υπό το πρόσχημα της οικονομικής αυτονομίας. Επομένως, με το να τίθεται ζήτημα ύπαρξης ραδιοτηλεόρασης, τίθεται και ζήτημα πολυφωνίας. BBC δε θα μπορεί να γίνει ποτέ το ΡΙΚ και να είμαστε σοβαροί, όταν μιλάμε ή όταν οραματιζόμαστε. Μακάρι να γίνει ένα σοβαρό, ένα σεμνό, ένα πολυφωνικό, ένα δημοκρατικό, ένα κρατικό, ένα λιποδίατο, σοβαρό, δημόσιο ίδρυμα τηλεόρασης. Αυτά θέλουμε. BBC είναι για άλλες κοινωνίες, για άλλες κουλτούρες.

Και αυτό το οποίο θέλουμε να πούμε είναι το εξής: Υπάρχει ένα νέο διοικητικό συμβούλιο, να του δώσουμε πίστωση χρόνου. Υπάρχει απαίτηση να συνεχίσουμε τη ραδιοτηλεόραση τη δημόσια. Υπάρχει απαίτηση πολυφωνίας. Γι' αυτό τον λόγο και εμείς θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, όπως κάναμε και την περασμένη βδομάδα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κέτηρος.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επί προσωπικού είναι η δική μου η παρέμβαση, γιατί αρκετοί το ξέρουν, κάμποιοι όχι, ότι είμαι ένας από τους πέντε δημοσιογράφους που προσλήφθηκαν το 2009, με προκήρυξη που έγινε επί Μάκη Κεραυνού στο ΡΙΚ, αυτά τα «λεωφορεία του Plus», όπως αποκαλούνται. Πρέπει να ξέρετε ότι αυτή η διαδικασία -και υπερασπίζομαι την εντιμότητα και την αξιοπρέπεια και των άλλων τεσσάρων συναδέλφων μου που είχαν προσληφθεί τότε- γιατί αυτή η διαδικασία έγινε, κύριε Παπαδόπουλε, με εξετάσεις υπό την εποπτεία του Πανεπιστημίου Κύπρου και πολύ σωστά ο κ. Μάκης Κεραυνός τότε όρισε αυτή τη διαδικασία. Είχε πολλά χρόνια να οριστεί τέτοια διαδικασία στο παρελθόν και μετά δεν επαναλήφθηκε δυστυχώς αυτή η διαδικασία. Κανένας δεν προσέβαλε τη συγκεκριμένη διαδικασία. Θα μπορούσε να προσφύγει στα δικαστήρια, όμως κανένας δεν το έπραξε, γιατί δεν μπορούσε να το πράξει. Αυτό το οποίο ενόχλησε θα σας πω ποιο ήταν. Ότι τρεις από τους πέντε δημοσιογράφους που προσελήφθηκαν τότε εγγράφηκαν στην ΠΕΟ. Η πλειοψηφία εγγράφηκε στην ΠΕΟ. Παλαιότερα ίσως να χρειαζόταν -όχι ίσως, χρειαζόταν- πιστοποιητικό εθνικών φρονημάτων, για να μπει κάποιος στο ΡΙΚ. Ίσως να σκεφτείτε να το επαναφέρετε. Αυτή τη στιγμή όμως υπάρχουν κάποιες άλλες διαδικασίες στο ΡΙΚ με άλλες προσλήψεις, με άλλες διαδικασίες, αδιαφανείς, και αυτές πρέπει να μέμφεστε και όχι τις διαδικασίες που ξεκίνησαν, επαναλαμβάνω, επί Μάκη Κεραυνού, συνεχίστηκαν επί Μάκη Συμεού και μακάρι να συνεχίζονταν μέχρι σήμερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από τον Δημοκρατικό Συναγερμό δεν υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Μαυρίδης.

Κυρία Ερωτοκρίτου, δε θα σας δώσω τον λόγο, διότι εξαντλήσατε τον χρόνο σας ως κόμματος.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορούμε να εξαντλήσουμε τον χρόνο μας στο τέλος;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έναν ομιλητή έχω. Ποιο τέλος; Τελειώνουμε δαμαί. Από το ΑΚΕΛ μίλησαν δύο.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Μπορείτε. Ποιος θα είναι... Εσείς;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Δεκαπέντε δευτερόλεπτα θα μιλήσω εγώ.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Εντάξει, και ο κ. Μαυρίδης να πει κάτι και τον υπόλοιπο χρόνο να τον εξαντλήσω εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Μαυρίδη, έχετε τον λόγο, πέστε μου.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Περί διαφανείς και αδιαφανείς διαδικασίες. Ήμουν και εγώ ένας από τους εργαζόμενους στο ΡΙΚ και, όταν ανακάλυψαν τα πολιτικά μου φρονήματα, με εξαπέστειλαν. Το διοικητικό συμβούλιο του κ. Μάκη Συμεού. Έτσι, για να ξέρουμε την πραγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τριάντα δευτερόλεπτα η κ. Ερωτοκρίτου.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ!

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε Μαυρίδη, να σε υπενθυμίσω ότι τζιαι εμένα είναι το συμβούλιο Μάκη Κεραυνού που με απέλυσε. Άρα, έννεν θέμα κομματικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι θέμα Μάκη! Πάμε παρακάτω.

Έλα, κυρία Ερωτοκρίτου.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ρε παιδιά, πάλι είπαμε διάλειμμα και ακολουθούν κέφια. Ύστερα βιάζεστε να φύγετε! Τελευταία σας φορά που γίνεται διάλειμμα και δεν υπάρχει θέμα, κύριε Λουκαΐδη, να μου ξαναζητήσετε διάλειμμα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μέσα στο πιο ευχάριστο κλίμα, αν θέλετε, που τελικά επικρατεί, ταπεινά έχω μια εισήγηση, την οποία ενδεχομένως να θέλει η κυβέρνηση να υιοθετήσει, διότι αυτές οι μέθοδοι και αυτές οι διαδικασίες είναι προσφιλείς σε αυτές. Εάν κάποιος αναγνώσει την έκθεση του Γενικού Ελεγκτή, ο Γενικός Ελεγκτής, όπως και η ίδια η ΡWC, είπε το 2014, όταν ετοίμασε την έκθεση, ότι οι διαδικασίες πρόσληψης τις οποίες αιτήθηκε και έβαλε σε εφαρμογή το διοικητικό συμβούλιο με τη μορφή του head hunting, για να συνάδει και με το BBC και με τη διαδικασία μόνο προφορικής εξέτασης, αυτή είναι η μέθοδος με την οποία γίνονταν και γίνονται προφανώς προσλήψεις στο ΡΙΚ. Και εισηγούμαι, εφόσον αυτές οι διαδικασίες είναι τόσο σωστές κατά την κυβέρνηση, εγώ εισηγούμαι να υιοθετηθούν και αλλού. Να υιοθετηθούν στη Cyta, στην ΑΗΚ, στη δημόσια υπηρεσία, έτσι ώστε να λέμε ότι αυτές είναι διαφανείς και δημοκρατικές διαδικασίες!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, εύχομαι να είμαστε οι τελευταίοι ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Δεν ξέρω αν θα είμαστε οι τελευταίοι ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δικαιούνται τον τελευταίο λόγο βεβαίως. Να συμπληρώσουμε τα λεπτά που έχουμε στη διάθεσή μας.

Το υπό συζήτηση θέμα σωστά ελέχθη -και προσθέτω και επαυξάνω- αφορά ένα θέατρο του παραλόγου, ένα θέατρο σκοπιμοτήτων, πρωτοφανών σκοπιμοτήτων θα έλεγε κάποιος, και, για να φύγω από το θέατρο και να πάω και στα ρεσιτάλ, ένα ρεσιτάλ ανευθυνότητας από πλευράς του κυβερνώντος συμπολιτευόμενου

κόμματος του Δημοκρατικού Συναγερμού, το οποίο, όπως ελέχθη ήδη, πήγε στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή και τοποθετήθηκε υπέρ της ψήφισης του προϋπολογισμού του ΡΙΚ και ουδέν από τα ζητήματα ανέδειξε τα οποία αναδείχθηκαν δυο μέρες μετά στην ολομέλεια. Ήρθε εδώ και καταψήφισε τον προϋπολογισμό που οι ίδιοι ουσιαστικά ως κυβερνών κόμμα είχαν την ευθύνη να ετοιμάσουν και ετοίμασαν διά του διοικητικού συμβουλίου που διόρισαν, διά του Υπουργού τους των Εσωτερικών, διά του Υπουργικού τους Συμβουλίου. Πρωτοφανές ανά το παγκόσμιο. Πραγματικά!

Τζιαι ο καθένας μπορούσε να διερωτηθεί: «Μα, τι συμβαίνει επιτέλους; Τι υποκρύπτεται πίσω απ' αυτές τις ενέργειες;». Τίποτε άλλο βέβαια πέρα από την προσπάθεια για πλήρη καθυστόαξη του ΡΙΚ, γιατί δεν ικανοποιεί πλήρως, 100%, τις προσαγές και τις επιταγές του κυβερνώντος κόμματος, αλλά και μια προσπάθεια ταυτόχρονα να εξυπηρετηθούν μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα ή ιδιωτικά συμφέροντα στον χώρο και της πληροφόρησης και στο ραδιοτηλεοπτικό τοπίο, όπως επιχειρήσαν να εξορθολογήσουν οτιδήποτε ανήκει στον κυπριακό λαό και αποτελεί δημόσιο πλούτο ή δημόσια κατάκτηση, από τον συνεργατισμό μέχρι τη Cyta, από την Αρχή Λιμένων που θα συζητήσουμε, συγγνώμη, τα λιμάνια και το λιμάνι της Λεμεσού μέχρι την ΑΗΚ και ούτω καθεξής.

Αυτό επιχειρήσαν να κάμουν και εδώ και η τροπολογία που ήρθε από την κυβέρνηση, ο τροποποιημένος προϋπολογισμός, σε αυτή την κατεύθυνση στοχεύει, να πλήξει το πρόγραμμά του. Υπάρχουν και άλλες σκοπιμότητες βέβαια, που δεν είναι της ώρας να τις αναλύσουμε, αλλά αυτό είναι το μείζον. Εμείς υποδείξαμε την προηγούμενη εβδομάδα ότι είναι ένα πράγμα να επιχειρείς να διορθώσεις κακώς έχοντα στο ΡΙΚ, διαχρονικές παθογένειες, παρά τις όποιες βελτιώσεις έχουν καταγραφεί διαχρονικά -τζιαι τούτο πρέπει να το σημειώνουμε- είναι ένα πράμα να επιδιώκεις μέσα από διάλογο το ΡΙΚ να επιτελεί τον ρόλο του αντικειμενικά και αμερόληπτα, όταν τεκμηριώνεις ότι ακριβώς το ΡΙΚ σήμερα ενεργεί με τρόπο που δυστυχώς εξυπηρετεί την κυβέρνηση και το κυβερνών κόμμα τζιαι παρουσιάζει στοιχεία και τεκμήρια για τα οποία περιμένουμε απάντηση ακόμα και είναι άλλο πράμα να επιδιώκεις με έναν ανεύθυνο τρόπο το κλείσιμο του ΡΙΚ. Βέβαια, τελικά δεν επιδιώχθηκε το κλείσιμο του ΡΙΚ τζιαι είμαστε εδώ και αυτοί που ανεύθυνα συμπεριφέρθηκαν την περασμένη βδομάδα προφανώς ανεύθυνα θα συμπεριφερθούν και σήμερα, γιατί επί της ουσίας ουδέν άλλαξε!

Ούτε face saving δεν είναι αυτό που έρχεται ενώπιόν μας. Πρόκειται για ένα προσωρινό κούρεμα του προϋπολογισμού με βάση τα λεχθέντα και στην έκθεση, αλλά τώρα θα υπερψηφίσουν, συμπεριφερόμενοι και πάλι ανεύθυνα. Εμείς, όπως λέχθηκε και προηγουμένως, κύριε Πρόεδρε, και την προηγούμενη εβδομάδα υπεύθυνα συμπεριφερθήκαμε και αυτή τη βδομάδα υπεύθυνα θα συμπεριφερθούμε, υπερψηφίζοντας τον προϋπολογισμό.

Κάτι τελευταίο. Θέλω να το διευκρινίσω τούτο. Τα κόμματα της αντιπολίτευσης δικαιούνται, για να στείλουν πολιτικό μήνυμα, έχουν το δικαίωμα, αν θέλουν, να καταψηφίσουν βέβαια, αλλά εμείς κρίνουμε ότι τα δεδομένα δεν επιτρέπουν να κάμουμε κάτι τέτοιο, γιατί, όταν μιλάμε και για ένα ίδρυμα όπως είναι το ΡΙΚ και μάλιστα στη χρονική συγκυρία που είμαστε σήμερα, δεν μπορεί να ξαναέρθει πίσω το ΡΙΚ. Η καταψήφισή μας θα σημαίνει κλείσιμό του, θα σημαίνει μια πολιτική απόφαση που θα αμαυρώσει και τη δική μας την ιστορία και εμείς δεν θέλουμε να έχουμε σχέση με χουντικές πρακτικές, να κλείνουμε ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς.

Σε ό,τι αφορά τα όσα έχουν λεχθεί για το ίδιο το ΡΙΚ και για το προσωπικό και για παθογένειες, θα αναφερθώ μόνο... Η PWC, λυπούμαι να πω, αλλά, αν θέλετε, να σας διαβάσω ένα απόσπασμα που έχω εδώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, κύριε Λουκαΐδη, συντομεύετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...αλλά, ξέρετε, είχαν εισηγηθεί οριζόντια αποκοπή προσωπικού 20-25% απ' όλες τις υπηρεσίες. Μα, είναι σοβαρά πράγματα; Την ώρα που λένε ότι δεν υπάρχουν μετρήσιμα στοιχεία τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εξαγωγή συμπερασμάτων όσον αφορά τον απαιτούμενο αριθμό προσωπικού τούτη η κυβέρνηση, πριν να γίνει η έρευνα, είχε αποφασίσει ότι πρέπει να φύγουν εκατό με εκατό πενήντα άτομα. Είχαν γίνει σχετικές δηλώσεις από τον τότε Υπουργό Εσωτερικών και παράγγειλαν μια έκθεση που ήρθε να υλοποιήσει, να εισηγηθεί αυτά που είχαν προαναγγείλει και προαποφασίσει και τα οποία απορρίφθηκαν από όλους με τεκμήρια και στοιχεία. Είναι λυπηρό πραγματικά να τα επικαλούμαστε!

Αυτό που πρέπει να γίνει, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι όχι εντός μιας εβδομάδας να συζητήσουμε δημοκρατικά, ώστε να πετύχουμε τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό του ΡΙΚ και τη διασφάλιση περαιτέρω -και είναι αναγκαίο και τούτο- της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας του και την αναβάθμιση των προγραμμάτων του, γιατί ο τόπος έχει ανάγκη από μια σύγχρονη, αντικειμενική και αμερόληπτη δημόσια ραδιοτηλεόραση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο τελευταίος ομιλητής, ο κ. Κουλλά.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας μόνο ένα δευτερόλεπτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Το ΡΙΚ, άμα συζητούμε για λλόου του, εκάμαν το και την περασμένη φορά, δείχνει κινούμενα σχέδια έτσι ώρα. Καταργεί το... Δείχνουν κινούμενα σχέδια τα κοππέλια τωρά και εκάμαν το και την περασμένη εβδομάδα το ίδιο. Αυτό είναι απαράδεκτο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Χαραλαμπίδου, θέλετε να πείτε κάτι;

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Πρέπει να πω ότι έκαμα λάθος. Επαράσυρέ με ο συνάδελφος του Συναγερμού.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Έν' άλλος που σε απέλυσε;

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Εμένα ένεν ο Μάκης ο Κεραυνός που με απέλυσε, έν' ο Μάκης ο Συμεού, που ήταν και συμβούλιο της δικής...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Έν' το ίδιο που είπες.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Μάριο Μαυρίδη)

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Συγγνώμη;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Τότε δεν ήσουν στην Αριστερά!

(Γέλια)

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Εκλέγηκα βουλευτής της Αριστεράς τζιαι απέλυσέ με ο Συμεού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει τον λόγο ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Καταρχάς, να πω ότι δε χρειάζεται να πλατειάζει η συζήτηση σε πολλά άλλα πράγματα. Εμάς ήταν πιο ξεκάθαρο το σκεπτικό μας. Να πω όμως ότι δε δεχόμαστε μαθήματα από όσους καταψηφίζουν συνέχεια προϋπολογισμούς. Και δε δεχόμαστε και μαθήματα κυρίως από μικρά κόμματα που εκ του ασφαλούς καταψηφίζουν προϋπολογισμούς συνέχεια. Εκ του ασφαλούς και όχι μόνο προϋπολογισμούς και κάθε δύσκολο νομοσχέδιο. Στα εύκολα υπάρχει ομοφωνία.

Δεν μπορούμε να κάμουμε μια πολιτική συζήτηση, αν σε οτιδήποτε αποφασίσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός υπάρχουν σκοπιμότητες. Σε όλα! Τι πολιτική συζήτηση να κάνεις; Η φαντασία του ανθρώπου βεβαίως δεν έχει όρια ούτε μπορούμε και να τη φορολογήσουμε. Σε μας ήταν ένας προβληματισμός βαθύς μετά από τη Δευτέρα που έγινε η συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών και ήταν ομόφωνη η απόφαση της κοινοβουλευτικής ομάδας να καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό. Και χαιρόμαστε που έστω και σε μια βδομάδα δρομολογήθηκαν θετικές εξελίξεις προς τη σωστή κατεύθυνση.

Τι είχαμε πει; Πως υπάρχουν εργαζόμενοι πολλαπλών ταχυτήτων, πως δεν υπάρχει σωστή διαχείριση των ανθρωπίνων πόρων, πως μάλλον δεν υπάρχει σωστή διαχείριση των οικονομικών πόρων, πως

χρειάζονται θεσμικές αλλαγές, όχι για να περιορίσουμε την πολυφωνία... Και ούτε έγγραφε μέσα η εισηγητική έκθεση ότι δε θα διαβάζεται ποτέ καμιά ανακοίνωση κόμματος, αλλά λέει το αντίθετο, πως δε θα είναι υποχρεωμένοι να διαβάζουν όλες τις ανακοινώσεις για οποιοδήποτε θέμα βγαίνει. Ε, δεν μπορεί να είναι όλα σωστά, όλα είδηση, όλα ωραία, ό,τι βγει! Εν πάση περιπτώσει, οι θεσμικές, οι νομοθετικές αλλαγές θα έρθουν στη Βουλή, βεβαίως θα συζητηθούν και η πλειοψηφία θα αποφασίσει.

Είπαμε ότι χρειάζεται μια ποιοτική αναβάθμιση με έμφαση στον πολιτισμό, την ιστορία, τα ήθη, τα έθιμά μας. Να υπάρχει μια ποιοτική διαφορά. Και αυτά που λέγαμε είτε ως κυβέρνηση ή ως αντιπολίτευση τα λέγαμε για πάνω από δεκαπέντε χρόνια. Ακόμα και όσοι ψήφισαν τον προϋπολογισμό με κριτική διάθεση περίπου τα ίδια έλεγαν που είπαμε και εμείς. Αυτή η ποιοτική αναβάθμιση είναι και το κλειδί. Γνωρίζοντας και τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων στη δημόσια ραδιοτηλεόραση, ναι, είναι επιβεβλημένο. Μπορούμε να χορηγούμε, να στηρίζουμε τη δημόσια ραδιοτηλεόραση, να υπάρχει, αλλά, νοούμενου ότι υπάρχει μια σαφώς προσδιορισμένη αποστολή αισθητών διαφοροποιημένη από όλα τα ιδιωτικά κανάλια, μια ποιοτικά αναβαθμισμένη υπηρεσία, υπάρχει βεβαίως μια ευχέρεια στα κράτη μέλη να την αποφασίσουν. Ε, δεν το έχουμε αυτό εδώ και χρόνια. Και να επισημάνω ότι κανένας δεν είπε ότι χρειάζεται η οποιαδήποτε προνομιακή μεταχείριση. Δύο πράγματα είπαμε: Σαφής αποστολή, σωστή, διαφορετική, για να δικαιολογείται επίσης και το τελευταίο σεντ που δαπανάται. Και δεν είναι σε καμιά περίπτωση χουντική πρακτική στη Δημοκρατία κάποιος να καταψηφίσει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κλείει σταθμούς!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Θέλω όμως να πω και κάτι για τις εμπορικές διαφημίσεις, κύριε Λουκαΐδη.

Είναι στο ίδιο σκεπτικό και στις ίδιες γραμμές. Δε θέλουμε το ΡΙΚ να ασχολείται με το πώς θα προσελκύσει διαφημίσεις, γιατί αυτό στρεβλώνει τη βασική του αποστολή. Δεν μπορεί να μιλούμε -είναι αστείο- για οικονομική αυτονομία, όταν το μέγιστο των εσόδων του είναι €2,5 εκατομ. και θέλει €34 εκατομ. Σημειώστε ότι, για να εισπράξεις και αυτά τα €2,5 εκατομ., χρειάζεται και διοικητικό κόστος, θέλει και κάποιους υπαλλήλους. Δεν το έχω βρει, δεν το ξέρω, αλλά θα ήταν καλό να μετρηθεί και από το ΡΙΚ. Μήπως θέλουμε €1,5 εκατομ., για να εισπράτουμε €2,5 εκατομ., και να χάνουμε πολύτιμα δευτερόλεπτα, που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε ποιοτικά προγράμματα ή σε κοινωνικά μηνύματα; Διαφημίσεις κοινωνικού περιεχόμενου, για την οδική ασφάλεια, για την περιβαλλοντική συνείδηση, για πολλά πράγματα που πρέπει να γαλουχήσουμε και τα παιδιά μας και τους μεγάλους. Ναι, εμάς δε μας πειράζει αυτό, να δίνουμε κάτι παραπάνω και να αξιοποιηθεί αυτός ο χρόνος στην κατεύθυνση της ποιότητας. Μα, και οι ευρωπαϊκοί κανόνες αυτό λένε, πως το σημαντικό είναι όχι το ύψος του προϋπολογισμού, αλλά η αποστολή να είναι σαφώς διαφοροποιημένη. Αλλά υπάρχει και κάτι άλλο. Εάν εξαρτάσαι και θέλεις σώνει και καλά €2,5 εκατομ. προς το τέλος του χρόνου, μήπως θα υπάρχει και επιρροή από αυτόν που θα τα δώσει και θα επηρεάσει και την ανεξαρτησία; Είναι επίσης λάθος να θεωρούμε πως όποια διαφήμιση δεν πάει σε ένα κανάλι θα πάει σώνει και καλά στα άλλα. Υπάρχουν χίλιοι δυο τρόποι για διαφήμιση και το marketing strategy δε νομίζω να λέει ότι θα αυξήσουμε κάπου που το έχουμε ήδη καλύψει. Και αυτό το λέω έτσι παρεμπιπτόντως.

Σε κάθε περίπτωση εμείς βλέπουμε αυτές τις θετικές εξελίξεις και να πω πως σε αυτό τον τόπο πρέπει να παραδεχτούμε και κάτι, αλλαγές με τον ορθολογικό τρόπο δεν έγιναν ποτέ. Οι μεταρρυθμίσεις που έγιναν ήταν πάλι σε συνθήκες κρίσης. Θυμάμαι να συζητούμε -που λέμε θα έρθουμε εδώ, θα συζητήσουμε, θα συζητήσουμε- θυμάμαι να συζητούμε ενάμιση χρόνο τη μεταρρύθμιση για τον δημόσιο τομέα -πέντε απλές αλλαγές, δεν ήταν καθόλου ριζοσπαστική- και να καταψηφίζεται. Με αυτό τον τρόπο είναι που παραπέμπονται στις ελληνικές καλένδες πολλές αλλαγές.

Εμείς θα ψηφίσουμε αυτό τον προϋπολογισμό, αλλά θα ελέγξουμε στη συνέχεια, γιατί αυτά που μας έχουν στείλει δεν είναι μια απλή αποκοπή, λέει ότι θα χρειαστούν τα προγράμματα για τη νέα τηλεοπτική σεζόν και συνάδει με το σκεπτικό μας, να δούμε ποια είναι αυτή η ποιοτική αναβάθμιση που θα έχουμε στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώνετε, κύριε Κουλλά; Είσαστε προς το τέλος;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Βεβαίως. Είπα να με ειδοποιήσετε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχετε ακόμα ενάμισι λεπτό.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Ωραία.

Λέω πως θα έχουμε και τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό και τον προϋπολογισμό του 2020 και θα απαιτούν να δούμε σοβαρές αλλαγές, για να ψηφίσουμε τους επόμενους προϋπολογισμούς. Σοβαρομιλούν, δεν είναι αστείο, σοβαρομιλούν! Ανοίξαμε ένα κεφάλαιο και πρέπει να πετύχουμε, αυτό είναι το σκεπτικό μας και πιστεύω πως ήδη είμαστε στη σωστή κατεύθυνση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Παρακολουθούμε πάνω από μισή ώρα μια διαδικασία στην οποία έχουν μιλήσει όλα τα κόμματα τα οποία διαχρονικά έχουν διορίσει άτομα στα διοικητικά συμβούλια του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

Η δική μας άποψη είναι ότι πρέπει να υπάρχει κρατικό κανάλι, αλλά θα πρέπει από την άλλη να σταματήσει με κάθε τρόπο η κομματοκρατία να επεμβαίνει στη διοίκηση του οργανισμού. Το ΡΙΚ είναι έρμαιο της εκάστοτε κυβέρνησης και έρμαιο εξυπηρητήσεων.

Αυτά ήθελα να αναφέρω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δαμιανού, έτσι για μισό λεπτό το πολύ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Όσο υπόλοιπο έχουμε. Πόσο έμεινε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν έμεινε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έμεινε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΙΑΜΙΑΝΟΥ:

Ωραία, δε θα μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για δημιουργία νέου άρθρου 22 στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό ως ακολούθως:

«Δέσμευση ποσού ύψους δύο εκατομμυρίων και πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (€2.500.000), κατανεμηθέντος στα κονδύλια του προϋπολογισμού.

22. Από το σύνολο των προϋπολογισθεισών δαπανών ύψους €34.360.000 ποσό ύψους δύο εκατομμυρίων και πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (€2.500.000), το οποίο κατανέμεται στα κονδύλια του προϋπολογισμού από την κρατική χορηγία ως αντιστάθμισμα απολεσθέντων εσόδων από διαφημίσεις, δεσμεύεται, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της:

Νοείται ότι από την ως άνω δέσμευση εξαιρούνται όλα τα κονδύλια που

αφορούν μισθούς, συντάξεις και άλλα ωφελήματα του μόνιμου προσωπικού, των συνεργατών ορισμένου χρόνου και των συνεργατών αορίστου χρόνου:

Νοείται περαιτέρω ότι για την εκάστοτε ζητούμενη αποδέσμευση, είτε του συνόλου του είτε μέρους του ως άνω αναφερόμενου ποσού, όπως αυτό κατανέμεται και/ή θα κατανεμηθεί στα κονδύλια του προϋπολογισμού, κατατίθεται ενώπιον της επιτροπής η μέχρι του χρονικού σημείου της ζητούμενης αποδέσμευσης κατάσταση είσπραξης και κατανομής των προϋπολογισθέντων εσόδων στα αντίστοιχα κονδύλια του προϋπολογισμού.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Πρόεδρε, θα γίνει διά χειρός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε διά χειρός, συγγνώμη.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Η επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο Κεφάλαιο 02-Άρθρο 220.01-Αντιμισθία Προέδρου και Μελών (€31.000), ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Διά χειρός;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, διά χειρός.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου ποσού ύψους €33.960.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 5.

Εναλλαξιμότητα. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 7.

Απαγόρευση πρόσληψης για την κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 8.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 9.

Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή. Άρθρο 10.

Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία. Άρθρο 11.

Επιδόματα, αποζημιώσεις, οικονομικά ωφελήματα. Άρθρο 12.

Τρόπος υπολογισμού ωφελημάτων και αποζημιώσεων. Άρθρο 13.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 14.

Αμοιβή συνεργατών. Άρθρο 15.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 16.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 17.

Χρήση μηχανοκίνητων οχημάτων. Άρθρο 18.

Προκαταβολή για αγορά ιδιωτικού μηχανοκίνητου οχήματος. Άρθρο 19.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 20.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 21.

Δέσμευση ποσού ύψους €2.500.000, κατανεμηθέντος στα κονδύλια του προϋπολογισμού. Άρθρο 22.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Ηλεκτρονικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ηλεκτρονικά.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, δέκα ψήφοι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δέκα ψήφους εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, δέκα εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δέκα ψήφους εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 24 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2019 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €437.761.593 και δαπάνες ύψους €394.791.600.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Χρίστος Χρίστου

Γεώργιος Προκοπίου

Νίκος Νουρής

Μαρίνος Σιζόπουλος

Στέλλα Κυριακίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Γιώργος Λουκαΐδης

Αδάμος Αδάμου

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε την 21^η Μαρτίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Οικονομικών και ο πρόεδρος του διοικητικού

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών.
Εναντίον: ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

συμβουλίου του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), συνοδευόμενος από τον γενικό διευθυντή και υπηρεσιακούς παράγοντες του ΟΑΥ.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΟΑΥ για το οικονομικό έτος 2019.

Ο προϋπολογισμός του ΟΑΥ για το έτος 2019 προβλέπει έσοδα συνολικού ύψους €437.761.593 και δαπάνες ύψους €394.791.600. Τα έσοδα του ΟΑΥ προέρχονται από έσοδα του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ) ύψους €425.144.039, από κρατική χορηγία ύψους €12.025.000 και από άλλα έσοδα ύψους €592.555.

Οι δαπάνες του ΟΑΥ αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Κόστος υπηρεσιών του ΓΕΣΥ ύψους €370.000.000, που προορίζεται για τις αμοιβές των παροχέων υπηρεσιών φροντίδας υγείας κατά την πρώτη φάση της εφαρμογής του ΓΕΣΥ.
2. Διαχειριστικά έξοδα ύψους €15.101.090, τα οποία κατανέμονται για τις αποδοχές προσωπικού (€5.198.127), για την αντιμισθία του προέδρου και των μελών του διοικητικού συμβουλίου του ΟΑΥ (€101.281) και άλλες δαπάνες (€9.801.682).
3. Αναπτυξιακές δαπάνες ύψους €9.590.510, οι οποίες προβλέπεται να καλύψουν τα ακόλουθα:
  - α. Μέρος της συνολικής δαπάνης για την ανάπτυξη συστήματος πληροφορικής το οποίο θα εξυπηρετήσει την υλοποίηση της πρώτης φάσης του ΓΕΣΥ, καθώς και την πλήρη εφαρμογή του (€9.015.500).
  - β. Την αγορά μηχανογραφικού και άλλου εξοπλισμού (€300.000).
  - γ. Την αγορά λογισμικού ASP, με σκοπό τη διεξαγωγή προβλέψεων των εσόδων και εξόδων του ΓΕΣΥ (€155.000).
  - δ. Την αγορά εξοπλισμού γραφείου και επίπλων (€70.000).
  - ε. Τη βελτίωση των γραφειακών χώρων (€50.000).
  - στ. Την αγορά μηχανοκίνητων οχημάτων (€10 συμβολική πρόνοια).
4. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό ύψους €100.000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Υγείας και τον ΟΑΥ, τα κονδύλια με τη μεγαλύτερη αύξηση ή μείωση, συγκριτικά με τις αντίστοιχες προβλεπόμενες δαπάνες του αμέσως προηγούμενου έτους, αναλύονται ως ακολούθως:

	2018	2019
	€	€
1. Επικοινωνία, δημοσιεύσεις και δημοσιότητα	250.000	1.320.000
2. Έξοδα εξετάσεων	50.000	100.000
3. Μίσθωση υπηρεσιών	786.104	2.775.080
4. Αντιμισθία	0	233.800
5. Συνδρομές και συνεισφορές σε ιδρύματα και οργανισμούς	10.000	70.000
6. Εκπαίδευση παροχέων	70.000	140.000
7. Υποστήριξη συστήματος πληροφορικής και άλλων επιχειρησιακών διαδικασιών ΓΕΣΥ	0	3.530.000
8. Αγορά/Εφαρμογή συστήματος πληροφορικής	11.085.404	9.015.500

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η πρόνοια που αναφέρεται στους βασικούς μισθούς προορίζεται να καλύψει τον βασικό μισθό εκατόν έντεκα υπαλλήλων. Από τις εκατόν έντεκα αυτές θέσεις οι σαράντα πέντε έχουν πληρωθεί, εξήντα τρεις έχουν εγκριθεί και τρεις έχουν δημιουργηθεί ενώπιος της πλήρους εφαρμογής του ΓΕΣΥ τον Ιούνιο του 2020. Η πρόνοια για τις νέες θέσεις υπολογίστηκε για έναν μήνα μόνο.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις πρόνοιες του υπό εξέταση προϋπολογισμού.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, αφού διεξήλθαν τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού και αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σιζόπουλος.

Ναι, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Περίμενα να δω την ολοκλήρωση πρώτα της λίστας και μετά. Και της διαβούλευσης που γίνονταν.

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω ότι για ακόμα μια φορά ο θεσμός της Βουλής απαξιώνεται. Απαξιώνεται ακριβώς από εξωκοινοβουλευτικά σώματα. Αλλά την ίδια στιγμή και οι βουλευτές έχουμε μια πάρα πολύ μεγάλη ευθύνη, γιατί, στην προσπάθειά μας πολλές φορές να εξυπηρετήσουμε ή να βοηθήσουμε σ' αυτό που θεωρούμε καλώς νοούμενο συμφέρον των πολιτών και όλων των υπολοίπων, υποκύπτουμε σε εκβιασμούς, σε πιέσεις και σε εξωθεσμικές διαδικασίες.

Όλοι έχουμε αναγνωρίσει τη σπουδαιότητα όσον αφορά την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας και κυρίως όλοι έχουμε αναδείξει ότι πρόκειται για τη μεγαλύτερη κοινωνική μεταρρύθμιση που θα συμβεί στην Κυπριακή Δημοκρατία από καταβολής της. Πολλές φορές ως ΕΔΕΚ προειδοποιήσαμε ακριβώς ότι βλέπουμε προχειρότητες, βλέπουμε κινήσεις οι οποίες είναι προς λανθασμένη κατεύθυνση, βλέπουμε προβλήματα διαχείρισης σοβαρών ζητημάτων που έχουν σχέση με τη σωστή εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας και ακριβώς υπάρχει μια μεγάλη πιθανότητα να οδηγηθούμε προς λανθασμένους δρόμους και κυρίως να μειστοποιήσουμε τα προβλήματα εφαρμογής, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Εάν στην αρχή αυτά ήταν προβλέψεις, στην πορεία του χρόνου πια αυτά είναι επιβεβαιώσεις. Να υπενθυμίσω ότι εδώ και δύο χρόνια ψηφίσαμε το αναθεωρημένο νομοσχέδιο για την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας, όμως βλέπουμε ότι όλοι όσοι είχαν την ευθύνη να προωθήσουν την εφαρμογή του κάθε άλλο παρά με γρήγορους και σωστούς ρυθμούς προχωρούν.

Να υπενθυμίσω ότι το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ, το κατά τ' άλλα ακριβοπληρωμένο, που θα είχε την ευθύνη για την αυτονόμηση των νοσοκομείων, για δεκατέσσερις ολόκληρους μήνες διόρισε μόνο τη διευθυντική ομάδα! Αυτή τη στιγμή διαπιστώνουμε ότι -πριν από δύο μέρες- έρχεται ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, του άλλου φορέα που έχει την ευθύνη για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, ύψους περίπου €0,5 δις, για να τον συζητήσει η επιτροπή Οικονομικών, παρακαλώ, δεκαπέντε λεπτά -έγινε μισή ώρα τελικά- και σήμερα με τη διαδικασία του κατεπείγοντος έρχεται να εγκριθεί από τη Βουλή! Στο τέλος της ημέρας για όποια προβλήματα θα προκύψουν την ευθύνη θα την έχουν οι βουλευτές, γιατί ακριβώς ψηφίζουν! Δεν είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει, τα είδαμε και με τους άλλους ημικρατικούς οργανισμούς, τα είδαμε και με άλλες περιπτώσεις στο παρελθόν.

Όμως εδώ, εάν όντως πιστεύουμε ότι πρόκειται για τη μεγάλη κοινωνική μεταρρύθμιση, ε, ποια είναι η σοβαρότητα την οποία επιδεικνύουν αυτοί που έχουν την ευθύνη να προωθήσουν την εφαρμογή; Δηλαδή η ευθύνη ανήκει μόνο στη Βουλή; Η ευθύνη ανήκει μόνο στους βουλευτές να διαχειριστούν με συνοπτικές διαδικασίες του «Ψεκάστε, σκουπίστε, τελειώσατε!» αυτά τα σημαντικά ζητήματα; Για να μην υπενθυμίσω ότι, ενώ ζητήθηκε από τους γιατρούς να προχωρήσουν στην εκδήλωση ενδιαφέροντος, αν θα ενταχθούν στο ΓΕΣΥ, το κανονιστικό πλαίσιο για την ένταξή τους τώρα έχει συζητηθεί και ολοκληρώθηκε η συζήτηση στην επιτροπή Υγείας, για να έρθει ενδεχομένως στην επόμενη συνεδρία της ολομέλειας της Βουλής, για να ψηφιστεί. Όλα αυτά λοιπόν τα ζητήματα αντιλαμβάνεστε ότι δεν περιποιούν τιμή και μειστοποιούν τους φόβους μας γι' αυτό το ζήτημα.

Υπό κανονικές συνθήκες, κύριε Πρόεδρε, θα έπρεπε το σύνολο του συγκεκριμένου προϋπολογισμού, από την ώρα που δε θα τον απορρίπταμε, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, να έχει σταυρωθεί και να γίνεται συζήτηση για το ξεσταύρωμα. Όμως για ακόμα μια φορά, όχι κάτω από την πίεση των διαφόρων διότι δε θέλουμε την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, αλλά γιατί ακριβώς θέλουμε την εφαρμογή, τη σωστή εφαρμογή του ΓΕΣΥ, προτείνουμε συγκεκριμένες τροπολογίες που αφορούν το σταύρωμα κάποιων συγκεκριμένων κεφαλαίων του προϋπολογισμού, για να μπορεί να γίνει ένας μεγαλύτερος έλεγχος, γιατί φοβόμαστε πολύ ότι εκεί υπάρχει ενδεχόμενη -ας χρησιμοποιήσω ήπιους τόνους- κακοδιαχείριση, σε εισαγωγικά «άθελη», άρα πρέπει να το ελέγχουμε. Και το δεύτερο, ότι για δύο συγκεκριμένα κεφάλαια θα πρέπει να δίνουν συνεχή ενημέρωση στη Βουλή για το πώς διαχειρίζονται τα κεφάλαια τα οποία τους έχουμε προτείνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, την τοποθέτηση θα την κάνει ο συνάδελφος ο Κώστας Κωνσταντίνου.

Εγώ θα ζητούσα από την ολομέλεια να λάβει υπόψη ένα πράγμα: στον προϋπολογισμό του ΟΑΥ εμείς είπαμε θα ψηφίσουμε ό,τι μας ζητηθεί, γιατί θέλουμε να εφαρμοστεί το ΓΕΣΥ, όμως στέλλεται από τους ίδιους τους εργαζόμενους του ΟΑΥ το χειρίστο μήνυμα στην κοινωνία, προκλητικό μήνυμα.

Περίμενα και από τους συναδέλφους με περισσότερες ευαισθησίες από εμένα να το είχαν προσέξει. Στην σελίδα 26, παροχή ιατροφαρμακευτικής κάλυψης των υπαλλήλων. Ναι, αγαπητέ μου Γιώργο, το 2017 εκατόν είκοσι τρεις χιλιάδες, το 2019 -μιλούμε για ασφάλειες, ιδιωτικές ασφάλειες- διακόσιες εξήντα. Τι μήνυμα στέλνουν στην κοινωνία και τους ασθενείς; Όφειλαν να είχαν από μόνοι τους ακυρώσει τα συμβόλαια και όχι να τα ανανεώνουν. Πώς μπορούν να πείσουν την κοινωνία για το αξιόπιστο του συστήματος, όταν για τους ίδιους η μόνη τους έννοια είναι πώς να ανανεώσουν τις δικές τους ασφάλειες υγείας σε ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες; Και τι γίνεται με τις σαράντα και πενήντα χιλιάδες των δημοσίων υπαλλήλων που θα πληρώνουν το 1,7% από τους μισθούς τους;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Το 1,8%.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Το 1,8%! Αυτό έπρεπε να πράξουν πρώτοι και πάνω από όλους οι εργαζόμενοι στον ΟΑΥ και το καταγγέλλουμε. Δεν έχουμε χρόνο να κάνουμε τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι, να μην μένετε στην καταγγελία όμως, διότι εγώ το θεωρώ σημαντικό. Αν είναι έτσι!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εάν δέχεστε προφορική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν δέχομαι προφορική, έχετε χρόνο να τα κάνετε μετά.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πρόεδρε, αν το επιτρέπετε και αν συμφωνείτε και όλοι συμφωνούμε, όχι μόνο τροπολογία για σταύρωμα, αλλά για αφαίρεση του κονδυλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Νεοφύτου, δε θα το δεχτώ, διότι θα κάνουμε κάτι το βεβιασμένο, που μπορεί στο τέλος να το βρούμε μπροστά μας, όμως, αν έχετε έτσι μελέτη, είναι καλά να το δείτε στην επιτροπή σας.

Ο κ. Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καταρχάς θέλουμε να τονίσουμε εμφαντικά το απαράδεκτο της τελευταίας στιγμής κατάθεσης του προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, γιατί μας εδημιούργησε τόσα πολλά προβλήματα όσον αφορά το να μπορέσουν να κάνουν όλοι οι συνάδελφοι μια λεπτομερή μελέτη και για τη συζήτηση και τις τροπολογίες ενός πολύ μεγάλου προϋπολογισμού που αγγίζει σχεδόν το μισό δις. Ελπίζουμε αυτό που έγινε με τη μεγάλη καθυστέρηση υποβολής του προϋπολογισμού να μην είναι ενδεικτικό της προχειρότητας.

Τώρα, όσον αφορά τις προτεινόμενες τροπολογίες, την τροπολογία των οικολόγων θα τη στηρίξουμε, από τις τροπολογίες της ΕΔΕΚ την Α θα τη στηρίξουμε και τις άλλες τέσσερις, Β, Γ, Δ και Ε, εισηγούμεστε τροποποίηση επί αυτών των τροπολογιών, ώστε η ένθεση σημείωσης, δηλαδή το σταύρωμα, να γίνεται, όταν φτάσει στο 50% του ποσού που προνοείται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδικής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που είναι τεράστια η πολιτική σημασία αυτού του προϋπολογισμού, εμείς θα διατηρήσουμε τη θέση μας, ότι είναι απαράδεκτο να μπαίνουν ενώπιον της Βουλής προϋπολογισμοί για ψήφιση με τη διαδικασία του κατεπείγοντος.

Θα πω όμως κάτι γι' αυτό που είπε ο κ. Νεοφύτου, που έχει απόλυτο δίκαιο. Ηγέρθη κατά τη διάρκεια της συνεδρίας της επιτροπής Υγείας της Βουλής -μόλις χτες, δεν είναι έτσι, κύριε Πρόεδρε;- μόλις χτες είδαμε αυτό τον προϋπολογισμό, ηγέρθη αυτό το θέμα και από τον κ. Σιζόπουλο και από εμένα, εδόθησαν κάποιες εξηγήσεις, που πρέπει να πω ότι εμένα δε με ικανοποίησαν, και πράγματι θα έπρεπε έγκαιρα ο οργανισμός να τακτοποιήσει αυτό το ηθικό ζήτημα. Δεν είναι δυνατό να δημιουργείται μια δημόσια ασφάλιση υγείας και για τους εργαζόμενους στον οργανισμό να μην έχει φροντίσει μέχρι τώρα ο οργανισμός. Και να μας πει ότι θα το κάνει τα επόμενα τρία χρόνια' αυτή η απάντηση δεν μας ικανοποίησε και δε νομίζω βέβαια να μπορούσαμε μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες να μελετήσουμε οποιαδήποτε σοβαρή παρέμβαση πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα. Είναι ένα μελανό σημείο αυτού του προϋπολογισμού.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Κύριε Αβέρωφ, να σας πω ότι έσκει τζιαι άλλα, αρκετά άλλα μελανά σημεία, εξίσου σημαντικά, κατά την άποψή μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκλήρωσες, κύριε Περδίκη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Λέω ακριβώς ό,τι επειδή είναι μ' αυτή τη διαδικασία του κατεπείγοντος που μπαίνει, εμείς θα τηρήσουμε τη στάση που τηρήσαμε στους προηγούμενους προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να διευκρινίσουμε το συγκεκριμένο, γιατί η δική μας η κατανόηση είναι πολύ διαφορετική τζιαι θεωρούμε ότι είναι τζιαι η ορθή, αυτή που ανταποκρίνεται στην αλήθεια, στην πραγματικότητα, πρόκειται για άλλον ένα ημικρατικό οργανισμό που, ενόσω δεν υπήρχε Γενικό Σύστημα Υγείας, προχώρησε σε ιδιωτική ασφάλιση των εργαζομένων, όπως αναγκάστηκαν να κάνουν πλείστοι τόσο συμπολίτες μας, γιατί δεν είχαμε το δικό μας εθνικό σχέδιο υγείας. Και γιατί υπάρχουν τα σοβαρά προβλήματα στο υφιστάμενο σύστημα δημόσιας υγείας, το οποίο θέλουμε να αλλάξουμε ομόφωνα δια της ψηφοφορίας, αλλά όχι και τόσο ομόθυμα στην προσπάθεια να το υλοποιήσουμε στην πράξη.

Ενδεχομένως να υπάρχει και μια σκοπιμότητα στην ανάδειξη αυτού του ζητήματος, γιατί αυτή ήταν η πραγματικότητα μέχρι σήμερα, η ανάγκη μέχρι σήμερα. Όμως και στην έκθεση που είχαμε ενώπιόν μας από πλευράς του ΟΑΥ γίνεται σαφής αναφορά ότι, από του χρόνου, που θα έχουμε πλήρη εφαρμογή, αυτόματα καταργείται το ιδιωτικό σχέδιο ασφάλειας, όπως θα καταργηθεί και σε πλείστες τόσες άλλες περιπτώσεις, όπως και πολλοί συμπολίτες μας ενδεχομένως να το εγκαταλείψουν ή να κάνουν αναδιαμορφωμένο σχέδιο.

Και επίσης, η αύξηση στον προϋπολογισμό είναι συνδεδεμένη με τη σημαντική αύξηση στο προσωπικό του ΟΑΥ, που σωστά ενέκρινε ομόφωνα αυτό το κοινοβούλιο. Μη δημιουργούμε παραπλανητικές εικόνες γύρω από αυτό το ζήτημα.

Ο πρώτος που είναι ταγμένος ασφαλώς στην προώθηση ενός γενικού σχεδίου που θα μπορεί να καλύπτει όλους είναι ο ίδιος ο ΟΑΥ και οι εργαζόμενοι στον ΟΑΥ. Οτιδήποτε άλλο θα ήταν παράδοξο και παράλογο, ναι. Και τερματίζεται αυτή η πρακτική με την πλήρη εφαρμογή του ΓΕΣΥ, εάν περάσουμε τον επόμενο χρόνο τις Συμπληγάδες, τους Κύκλωπες και τους Λαιστρυγόνες, που θα συνεχίζουν να βάλλουν τρικλοποδιές βέβαια στο ΓΕΣΥ.

Κύριε Νεοφύτου, σε ό,τι αφορά τις τροπολογίες που είναι ενώπιόν μας, εμείς θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό ασφαλώς, συμφωνούμε με όσα έχουν λεχθεί για την αργοπορία παρουσίασης ενώπιόν μας. Η ευθύνη είναι αποκλειστικά στην κυβέρνηση, αποκλειστικά! Έχει πολλούς μήνες που ο ΟΑΥ ετοίμασε τον προϋπολογισμό του, όπως τζιαι άλλοι τόσοι ημικρατικοί οργανισμοί, παραπάνω 'πού έξι μήνες κάποιιοι, άλλοι οκτώ μήνες, 'πού τον Σεπτέμβρη τον περασμένο δηλαδή είχαν έτοιμους προϋπολογισμούς, αλλά η κυβέρνηση έφερέν μας τους σήμερα. Τζιαι γι' αυτό αναγκάζομαστε να συζητήσουμε για έναν προϋπολογισμό μισού δις σχεδόν σήμερα, που, αν δεν τον ψηφίσουμε όμως σήμερα, δε θα μπορέσει να λειτουργεί ο ΟΑΥ και άρα θα παρεμποδίσουμε συνειδητά την υλοποίηση αυτού του τόσο σημαντικού στόχου να αποκτήσει η χώρα μας εθνικό σχέδιο υγείας.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Έντζε λέω κάτι διαφορετικό. Νομίζω ότι εν θα ψηφιστεί. Απλώς, θα κάνω αναφορά για τις τροπολογίες, συνάδελφοι. Θα υπερψηφίσουμε και εμείς την τροπολογία των συναδέλφων της ΕΔΕΚ, που αφορά την ένθεση σημείωσης, για να ενημερωνόμαστε ανά εξάμηνο, αλλά θα καταψηφίσουμε όλες τις υπόλοιπες τροπολογίες,

που αφορούν ουσιαστικά συμβατικές υποχρεώσεις του ΟΑΥ. Μπορούμε να τις δούμε μια-μια, είτε για το λογισμικό πρόγραμμα -έχει δύο τροπολογίες- είτε για τα υπόλοιπα ζητήματα.

Θα είναι καταστροφικό, αν πάμε να τα σταυρώσουμε έστω κατά 50%. Μπορούμε να τους φέρουμε εδώ να τα ελέγξουμε, συνάδελφοι. Θα έρχονται εδώ, αναγκαστικά θα έρχονται κάθε εβδομάδα ουσιαστικά, μέχρι να υλοποιήσουμε το ΓΕΣΥ. Έχω την τιμή και τη χαρά να είμαι κάθε εβδομάδα στην επιτροπή Υγείας, έν' κάθε εβδομάδα εδώ τζιαι εννά συνεχίσουν για πολύ τζιαιρό ακόμα, έχοντας υπόψη τα στάδια που υπάρχουν για υλοποίηση του ΓΕΣΥ. Μπορούμε να ελέγχουμε τα πάντα, μην τους δημιουργήσουμε εμπόδια, για να προχωρήσουν στην εφαρμογή, έχουν αρκετά ήδη μπροστά τους, που κάποιος φροντίζουν να τους βάλλουν, μεταξύ αυτών και η κυβέρνηση, με τα όσα κάμνει ή δεν κάμνει στον δημόσιο τομέα υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λουκαΐδη, αν μπορείτε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ακόμα μια παρατήρηση. Θα ψηφίσουμε τζιαι την πρόταση για σταύρωμα του κονδυλίου του πρώην γενικού διευθυντή. Παρ' όλο που εννά μεταφέρουμε πάνω μας την ευθύνη, συνάδελφοι, σε έναν βαθμό, ας το σταυρώσουμε. Εντάξει, εννά πρέπει να 'ρτουμε να εγκρίνουμε ή οι αύριο, ανάλογα με τις δικαστικές αποφάσεις· θα δούμε. Εν πάση περιπτώσει, θα αναλάβουμε την ευθύνη μας και εμείς, θα την αναλάβουμε και εμείς την ευθύνη μας για εκείνο το συγκεκριμένο σταύρωμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πω ότι μπορεί ο λόγος που παρουσιάζεται η ιδιωτική ασφάλιση μέσα στον προϋπολογισμό να είναι αυτός που είπε ο κ. Λουκαΐδης, αλλά θα συμφωνήσω και με τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και με τον φίλο τον Γιώργο Περδίκη ότι ως ΟΑΥ για λόγους καλού παραδείγματος έπρεπε να φροντίσει τουλάχιστον να περιορίσει, αφού από την 1^η Ιουνίου γνώριζε ότι θα εφαρμοστεί τουλάχιστον η πρώτη φάση του ΓΕΣΥ, να εξειδικεύσει την ιδιωτική ασφάλιση σε εξειδικευμένους πλέον τομείς, στέλνοντας το μήνυμα ότι επενδύει πάνω στον δικό του οργανισμό. Πρέπει να πω ότι πολλές φορές καυτηριάσαμε την κυβέρνηση για τους αργοπορημένους προϋπολογισμούς, αλλά τελικά όλους τους συζητήσαμε και τους ψηφίσαμε. Ελπίζω του χρόνου να έχουμε άλλη προσέγγιση.

Το ΓΕΣΥ, κύριε Πρόεδρε, είναι η μεγαλύτερη κοινωνική μεταρρύθμιση, αλλά θα έλεγα και η μεγαλύτερη κοινωνική κατάκτηση μετά το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Όλοι επισημάνουμε, καυτηριάζουμε καθημερινά τις λίστες αναμονής, τα κακώς έχοντα στον τομέα της υγείας. Εμείς καυτηριάζουμε ταυτόχρονα και την καθυστέρηση που παρουσιάζει η κυβέρνηση σε κάποιες αποφάσεις, αλλά χωρίς ΓΕΣΥ δε θα αναβαθμιστεί το σύστημα υγείας μας, χωρίς ΓΕΣΥ δε θα εκλείψουν αυτά τα προβλήματα.

Θα ήταν όμως ταυτόχρονα, θα έλεγα, ασυνέπεια να επικρίνουμε την κυβέρνηση γιατί καθυστέρησε στην αυτονόμηση των κρατικών νοσηλευτηρίων, να κατακρίνουμε την κυβέρνηση γιατί καθυστέρησε και δεν έχει προχωρήσει ακόμη στην ενίσχυση σε επιστημονικό ιατρικό προσωπικό, νοσηλευτικό προσωπικό, σε νέες υποδομές, νέους εξοπλισμούς, στα κρατικά νοσηλευτήρια, θα ήταν ασυνέπεια την ίδια ώρα εμείς με τροπολογίες μας να συμβάλλουμε στο να καθυστερήσει ο Οργανισμός Ασφάλειας Υγείας να υλοποιήσει αυτά που είναι τροχοδρομημένα. Και είναι για λόγους συνέπειας που εμείς θα υπερψηφίσουμε, από τη μια, τον προϋπολογισμό που έχουμε ενώπιόν μας, θα υπερψηφίσουμε την τροπολογία των φίλων οικολόγων. Από τις τροπολογίες των φίλων της ΕΔΕΚ θα υπερψηφίσουμε την πρώτη τροπολογία για ενημέρωση της Βουλής, αλλά θα καταψηφίσουμε τις άλλες τροπολογίες που δεσμεύουν τα κονδύλια, γιατί όλες οι υπηρεσίες, είτε το σύστημα μηχανογράφησης είτε η κοστολόγηση είτε η ενημέρωση των πολιτών και των γιατρών, είναι απαραίτητοι πυλώνες, για να εφαρμοστεί με επιτυχία το ΓΕΣΥ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είναι ένα απλό ζήτημα και ένα θέμα το οποίο έτσι συζητάμε απλά χάριν του να συζητάμε. Είναι γεγονός ότι υπήρξε... Και, αν αναλογιστούμε... Από το 2001, που ψηφίσαμε τότε τον νόμο, φτάσαμε στο 2019 να συζητάμε την εφαρμογή μιας μεταρρύθμισης αναγκάιας για την κοινωνία, για τον τόπο, για τους ασθενείς, για τους πολίτες. Πέρασαμε από διάφορα στάδια. Φτάσαμε σήμερα, όχι αισίως ακόμη, να συζητάμε τρόπους

εφαρμογής αυτής της μεταρρύθμισης. Και είναι γεγονός ότι υπήρχαν κατά την πορεία αυτή -και σε όλα τα στάδια- μεταβαλλόμενες απόψεις, θέσεις, αρνήσεις, αποδοχές. Όλα αυτά ήταν ζητήματα και θέματα τα οποία ταλαιπώρησαν, να πω, όλους ανεξαιρέτα. Όμως την ίδια στιγμή υπάρχουν σίγουρα και ευθύνες. Υπάρχουν ευθύνες, γιατί υπήρχε καθυστέρηση από κάποιους οι οποίοι δεν ανέλαβαν την ευθύνη μέσα από τον ρόλο τον οποίο έπρεπε να είχαν διαδραματίσει. Και, ενώ έπρεπε κάποια ζητήματα να είχαν διευθετηθεί μέσα από ευθύνη δική τους όσον αφορά τις προσεγγίσεις, τον διάλογο, δυστυχώς φτάσαμε στο συν πέντε, όχι στο παρά πέντε, και ακόμα συζητάμε αυτά τα ζητήματα. Και είναι γεγονός ότι, ναι, υπήρξε και καθυστέρηση στην κατάθεση των προϋπολογισμών, όπως και η τελευταία κατάθεση για τον προϋπολογισμό του ΟΚΥΠΥ. Υπάρχει μια δικαιολογία, λόγω των επαμφοτερίζουσών απόψεων και θέσεων, των αντιθέσεων, όλο αυτό που έχω πει προηγουμένως.

Οφείλω να πω ότι τα μέλη της επιτροπής όντως με τη στάση και τη συμπεριφορά τους και κατανοώντας αυτά τα ζητήματα λειτούργησαν με τέτοιο τρόπο υποβοηθητικό, ώστε να είμαστε σε θέση σήμερα να έχουμε ενώπιον της ολομέλειας αυτό τον προϋπολογισμό. Εν πάση περιπτώσει, δεν πρέπει να υπάρχει πλέον παρελκυστική τακτική και πολιτική η οποία να επιβραδύνει ή να μη δίνει το δικαίωμα της ολοκλήρωσης αυτής της μεταρρύθμισης μέσα από την υλοποίηση και λειτουργία της όπως προβλέπεται μέσα από τα χρονοδιαγράμματα.

Εν πάση περιπτώσει, θα καταλήξω λέγοντας ότι εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό ασφαλώς, αλλά, όσον αφορά τις τροπολογίες, θα στηρίξουμε την τροπολογία της ΕΔΕΚ η οποία αναφέρεται στη διαφήμιση και την ίδια στιγμή θα στηρίξουμε και την τροπολογία του κ. Περδίκη για το σταύρωμα για τη θέση του γενικού διευθυντή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τελευταίος ομιλητής ο κ. Παπαδόπουλος, απ' ό,τι βλέπω.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι για ένα διαδικαστικό ζήτημα, αλλά είναι σοβαρό ζήτημα. Σημειώνω ότι αυτός ο προϋπολογισμός έχει κατατεθεί εσπευσμένα και δε δόθηκε ο χρόνος που θα έπρεπε να είχε δοθεί, για να μπορέσουμε να τον εξετάσουμε στον βαθμό που θα έπρεπε. Επομένως, εάν προκύπτουν ζητήματα που ακόμα και τώρα μπορούμε να διευθετήσουμε έστω και με προφορικές τροπολογίες, θεωρώ ότι αυτό το σώμα θα πρέπει να εξετάσει αυτό το ενδεχόμενο, γιατί μιλάμε για μία ιδιαίτερα ιδιαίζουσα περίπτωση, όπου καλούμαστε να ψηφίσουμε έναν προϋπολογισμό της τάξης των €500 εκατομ. μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Έκαμέν το παρατήρηση τζιαι ο Πρόεδρος τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, επειδή...

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ο λόγος που το λέω, κύριε Πρόεδρε, είναι για να εισηγηθώ όπως επιτραπεί -κι εμείς υποβάλλουμε αίτημα- να καταθέσουμε προφορικά τροπολογία, για να σταυρωθεί το συγκεκριμένο κονδύλι για την καταβολή των εισφορών για την ιδιωτική ασφάλιση των υπαλλήλων του ΟΑΥ, καθώς για εμάς αυτό είναι μείζον ζήτημα και ηθικής και πολιτικής. Θέλω να υπενθυμίσω ότι για τον προϋπολογισμό της Cyta είχαμε καταθέσει τροπολογία, καταψηφίστηκε. Εάν γίνονται δεύτερες σκέψεις, εμείς είμαστε έτοιμοι να επαναφέρουμε το ζήτημα, να καταθέσουμε αυτή την τροπολογία, για να μπορέσουμε να εξετάσουμε ακριβώς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Μην κουράζεστε, κύριε Παπαδόπουλε. Εδώ τόσα σταυρώματα εκάμαμε, αλλά ένα σταύρωμα δεν πειράζει! Ξέρετε πόσο εναντίον των σταυρωμάτων είμαι γενικά...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γεώργιο Προκοπίου)

Είμαι γενικά εναντίον των σταυρωμάτων και, όταν ψηφίζετε, δεν ψηφίζω ποτέ, μήπως τζιαι πιάσει μας τζι εμάς το κολάνι τζιαι σταυρώσατέ μας εις το τέλος! Όμως, ναι, υπό αυτές τις συνθήκες -ενός κακού μύρια έπονται- θα δεχτώ την τροπολογία για σταύρωμα και θα τη θέσω και πρώτη μάλιστα, διά χειρός.

Εάν ολοκληρώσε...

Τι είναι, τι έπαθες;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Ε, ακόμα εν την εβάλαμεν, περίμενε!

Το λοιπόν... Νομίζω προχωρούμε στις τροπολογίες.

Κύριοι συνάδελφοι...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς, από την πλευρά της ΕΔΕΚ, αποδεχόμαστε την προφορική τροπολογία την οποία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, θα τη βάλω σε ψηφοφορία...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι. Για το 50%.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, άρα, να βάλω δύο τροπολογίες. Να βάλω δύο.

Ένα λεπτό.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λιλλήκα. Θα βάλεις 30% εσύ;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

(Γελώντας)

Όχι! Πρόεδρε, νομίζω δεν αφήσατε τον συνάδελφο τον Μαρίνο τον Σιζόπουλο να εξηγήσει τη λογική...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Αβέρωφ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αβέρωφ, δεν ακούω τον κ. Λιλλήκα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εμείς εν φωνάζουμε, άμα μιλάτε. Ακούμεν σας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Πιο δυνατά, κύριε Λιλλήκα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Λέω ότι αντιλαμβάνομαι το σκεπτικό του συναδέλφου, είναι ότι το 50% είναι αυτό που θα καλύψει τη συνεισφορά στον ΟΑΥ για το ΓΕΣΥ. Είναι το άλλο 50% που θα πάει σε ιδιωτική ασφάλεια, που είναι η συνέχιση της περσινής. Άρα, δεν μπορεί να καταψηφίσουμε, να δεσμεύσουμε ολόκληρο το ποσό, θα ήταν λάθος. Νομίζω πρέπει να μπει...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Πέρσι ήταν τα μισά, ακριβώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ωραία! Κύριοι, θα βάλω το πρώτο. Ψηφίστε το πρώτο και, αν το ΔΗΚΟ επιμένει, θα βάλουμε το δεύτερο, που είναι περισσότερο. Αν δεν επιμένει και ικανοποιείται με το 50%, τελειώνουμε εκεί.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του σταυρώματος στο 50%;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μία εξήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξηγήστε μας ξανά.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν πρόκειται ούτε για πενήντα ούτε για εκατόν. Εν εμείς που πληρώνουμε 100% την ιδιωτική ασφάλεια του κρατικού οργανισμού για την ασφάλιση υγείας των 800 000 Κυπρίων!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Εμείς δεν είπαμε στο 50%, κύριε...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ε, στο 100%, αν θα πάει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, καθαρό.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριοι, βάζω σε ψηφοφορία το 50%. Σταύρωμα του 50%.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Για τις τέσσερις της ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βάζω σε ψηφοφορία την πρόταση του κ. Σιζόπουλου.

Πόσοι ψηφίζουν...

Ναι, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Να ξεκαθαρίσουμε μερικά πράγματα, γιατί έσσει σημασία, να μην υπάρχουν συγχύσεις.

Όσον αφορά το θέμα της εισφοράς για την περιθαλψη, θα σταυρώσουμε το κομμάτι εκείνο του ποσού που πάει στις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, όχι εκείνο που πάει στο ΓΕΣΥ. Γιατί ένα κομμάτι από την εισφορά πάει στο ΓΕΣΥ, εκείνο εν σταυρώνεται. Σταυρώνεται το κομμάτι, το ποσό εκείνο που θα πάει στις ιδιωτικές ασφάλειες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, με αυτή τη διευκρίνιση ή το 50%;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα. Το δεύτερο που ήθελα να πω προηγουμένως...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το δεύτερο;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Το δεύτερο που ήθελα να πω προηγουμένως είναι ότι εμείς καταθέσαμε κάποιες τροπολογίες με τις οποίες σταυρώνουμε ορισμένα ποσά που αφορούν τον οργανισμό. Από πλευράς του ΔΗΚΟ έγινε μια προφορική τροπολογία, το σταύρωμα να ισχύει όταν ξεπεράσουν πια το 50%. Μόλις περάσεις το 50%, τότε να χρειάζεται η ενημέρωση και η συγκατάθεση της Βουλής. Το 50% του ποσού δηλαδή να μπορεί να χρησιμοποιηθεί αυτή τη στιγμή και το υπόλοιπο 50% για τα υπόλοιπα, για το...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, μα μιλάτε για τροπολογίες που έχουν ήδη κατατεθεί;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Εκείνες είναι κατατεθειμένες, τις μελετήσατε, αφήστε το. Για την προφορική τώρα, τι προφορική βάζετε τώρα; Κύριε Σιζόπουλε, η προφορική σας τροπολογία δεν είναι 50%, όπως αρχικά είπατε. Σταυρώνετε το κονδύλι που πάει στις ιδιωτικές ασφάλειες. Σωστό;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ; 100% του τι πάει στις ιδιωτικές ασφάλειες. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ; Μετράτε τους.

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου και τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Ψηφίζουμε τώρα για το 100% του κονδυλίου που πάει στις ιδιωτικές ασφάλειες.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Μετράτε τους.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι σταύρωμα, Πρόεδρε, σωστά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σταύρωμα, ναι.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, εγκρίνεται το σταύρωμα αυτού του κονδυλίου.

Η άλλη τροπολογία που έβαλε το ΔΗΚΟ νομίζω αποσύρεται, διότι καλύπτεται.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Όχι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, τζιέιν' το «όχι» σου, που μου 'πες, στρατηγέ, ενόμισα ότι...

(Γέλια)

Το λοιπόν, προχωρούμε με τις γραπτές τροπολογίες.

Η γραμματέας να διαβάσει την πρώτη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2019 Νόμος του 2019»

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Λεπτομέρειες δαπανών	Ποσό
1.	25	1	02197	+Εφάπαξ φιλοδώρημα γενικού διευθυντή	€179.581

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το εν λόγω κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Δέσμευση του ποσού που προορίζεται να καλύψει εφάπαξ φιλοδώρημα στον τέως Γενικό Διευθυντή του ΟΑΥ, ο οποίος αποχώρησε από τον οργανισμό στις 30/11/2014. Για το εν λόγω θέμα εκκρεμεί δικαστική διαδικασία και, σύμφωνα με τον ΟΑΥ, το Υπουργείο Υγείας αναμένει γνωμάτευση επί του θέματος από τη Νομική Υπηρεσία. Σημειώνεται ότι το κονδύλι παραμένει δεσμευμένο από το 2015 και για την αποδέσμευσή του χρειάζεται έγκριση από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε, παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Παρακάτω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2019 Νόμος του 2019»

A. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Λεπτομέρειες δαπανών	Ποσό
1.	25	1	02011	Αμοιβές παροχών υπηρεσιών φροντίδας υγείας	€370.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις διενεργηθείσες από το άρθρο αυτό δαπάνες.

Σημειώσεις:

- Γραπτή ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας κάθε έξι μήνες για τον σφαιρικό προϋπολογισμό κάθε κατηγορίας παροχών υπηρεσιών φροντίδας υγείας.
- Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ και δεκαεννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δεκαεννέα ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Β. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Λεπτομέρειες δαπανών	Ποσό
1.	26	1	03219	Επικοινωνία, δημοσιεύσεις και δημοσιότητα	€1.320.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις διενεργηθείσες από το άρθρο αυτό δαπάνες.

Σημειώσεις:

- α. Γραπτή ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας κάθε έξι μήνες για τις διενεργηθείσες δαπάνες από το άρθρο αυτό οι οποίες αφορούν την επικοινωνία, τις δημοσιεύσεις και τη δημοσιότητα.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
- Γ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Λεπτομέρειες δαπανών	Ποσό
1.	26	1	03330	Μίσθωση υπηρεσιών	€2.775.080

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος του το οποίο αφορά την αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη συνεχή υποστήριξη και επικαιροποίηση του συστήματος αποζημίωσης των νοσηλευτηρίων με τη μέθοδο των Ομάδων Συγγενών Διαγνώσεων (DRGs), που αντιστοιχεί σε €500.000, καθώς και για το μέρος του το οποίο αφορά την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια αναλογιστικής μελέτης και εκπαίδευση για ανάπτυξη εμπειρογνωμοσύνης στον ΟΑΥ για τη διενέργεια αναλογιστικών μελετών, που αντιστοιχεί σε €200.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

- α. Δέσμευση του σχετικού κονδυλίου το οποίο προορίζεται να καλύψει τη δαπάνη για την αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη συνεχή υποστήριξη και επικαιροποίηση του συστήματος αποζημίωσης των νοσηλευτηρίων με τη μέθοδο των Ομάδων Συγγενών Διαγνώσεων (DRGs), που αντιστοιχεί σε €500.000, καθώς και για την αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια αναλογιστικής μελέτης και εκπαίδευση για ανάπτυξη εμπειρογνωμοσύνης στον ΟΑΥ για τη διενέργεια αναλογιστικών μελετών, που αντιστοιχεί σε €200.000, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
- Δ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Υποομάδα	Λεπτομέρειες δαπανών	Ποσό
1.	27	1	04650	Υποστήριξη συστήματος πληροφορικής και άλλων επιχειρησιακών διαδικασιών ΓΕΣΥ	€3.530.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το ποσό του ως άνω κονδυλίου, το οποίο αφορά την υποστήριξη συστήματος πληροφορικής και άλλων επιχειρησιακών διαδικασιών, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

- α. Δέσμευση του σχετικού κονδυλίου το οποίο προορίζεται να καλύψει τη δαπάνη για την υποστήριξη συστήματος πληροφορικής και άλλων επιχειρησιακών διαδικασιών ΓΕΣΥ, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.
- Ε. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Λεπτομέρειες δαπανών	Ποσό
1.	27	1	07740	Αγορά/εφαρμογή συστήματος πληροφορικής	€9.015.500

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το ποσό του ως άνω κονδυλίου, το οποίο αφορά την αγορά/εφαρμογή συστήματος πληροφορικής, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

- α. Δέσμευση του σχετικού κονδυλίου το οποίο προορίζεται να καλύψει τη δαπάνη για την αγορά/εφαρμογή συστήματος πληροφορικής, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εδώ, κύριε Πρόεδρε, για αυτές τις τροπολογίες αποδεχόμαστε την προφορική τροπολογία του ΔΗΚΟ, να ισχύσει μετά τη συμπλήρωση του 50% του προϋπολογιζόμενου ποσού το σταύρωμα. Δηλαδή το πρώτο 50% να μπορούν να το χρησιμοποιήσουν, το υπόλοιπο 50% να έρθουν στη Βουλή, για να ζητήσουν ξεσταύρωμα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή τώρα προχωρούμε πέραν των ιδιωτικών ασφαλειών σε κάτι άλλο.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν έχει σχέση.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Καμία σχέση τούτο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καμία σχέση.

Δηλαδή, θα μπει υποτροπολογία σε όλες αυτές τις τροπολογίες, που να λέει...

Εξηγήστε μας, κύριε Παπαδόπουλε ή κύριε Σιζόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι πάρα πολύ απλό. Θα υποστηρίξουμε εμείς τις επόμενες τέσσερις τροπολογίες της ΕΔΕΚ, απλά εισηγούμαστε, αντί να σταυρωθεί ολόκληρο το κονδύλι, να σταυρωθεί το 50% του κονδυλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή οι τροπολογίες της ΕΔΕΚ οι επόμενες να υποκατασταθούν με την προφορική τροπολογία του ΔΗΚΟ για 50% και όχι 100%.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Συνεχίζουμε...

Ναι, κύριε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να ξέρουμε όλοι τι κάνουμε, επαναλαμβάνω ότι πρόκειται για συμβατικές υποχρεώσεις που έχει αναλάβει ο ΟΑΥ. Δε γνωρίζω τι συνεπάγεται σε ό,τι αφορά την ομαλή λειτουργία του ΟΑΥ. Για παράδειγμα, χωρίς λογισμικό σύστημα δεν μπορεί να ξεκινήσει τον Ιούνιο και ερχόμαστε να σταυρώσουμε και τα €9 εκατομ. που αφορούν την εφαρμογή του συστήματος και τα €3,5 εκατομ. που αφορούν την παρακολούθηση και την εποπτεία και τη στήριξη από την πλευρά της εταιρείας που ανέλαβε να κάνει τούτη τη δουλειά. Είναι πολύ κρίσιμο το ζήτημα, οπότε ο καθένας πρέπει να ξέρει τι ψηφίζει. Εμείς είπαμε θα καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλά να μου επιτρέψετε, ακριβώς επειδή συμφωνούμε με αυτά που είπε ο κ. Λουκαΐδης και επειδή είναι πολύ σημαντικά, οι τροπολογίες αφορούν ενημέρωση. Δε θέλουμε να είναι ενήμερη η αρμόδια επιτροπή είτε για πράξεις είτε για παραλείψεις; Ακριβώς γι' αυτό τον λόγο βάζουμε την τροπολογία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για ενημέρωση;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Για ενημέρωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι ενημέρωση. Αν θα αλλάξετε και το λεκτικό προς ενημέρωση...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κυρία Ερωτοκρίτου, αν θα αλλάξετε και το λεκτικό, δηλαδή να είναι ενημέρωση και μόνο για το 50%, αλλάζει. Δεν είναι μόνο για ενημέρωση.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Σταύρωμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, σταύρωμα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Εμείς ζητήσαμε σταύρωμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σταύρωσον αυτόν.

Ναι, κύριε Λιλλήκα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πολύ φοβάμαι ότι θα βρεθούμε σε αυτή την αίθουσα πολύ σύντομα να επικρίνουμε τον ΟΑΥ ότι καθυστέρησε στην ολοκλήρωση του προγράμματος για την κοστολόγηση και θα του επιρρίπτουμε ευθύνες, όταν δεσμεύουμε το 50% του κονδυλίου, για παράδειγμα, που αποσκοπεί στην κοστολόγηση. Θα αρχίσουμε να επικρίνουμε τον ΟΑΥ αύριο, γιατί υπάρχουν καθυστερήσεις από την εταιρεία εφαρμογής του λογισμικού, όταν εμείς οι ίδιοι δεσμεύουμε σήμερα το μισό κονδύλι απ' αυτό που εγκρίναμε στον προϋπολογισμό για να εισαχθεί αυτό το σύστημα. Το αγοράσαμε ήδη αυτό το σύστημα. Νομίζω ότι αναλαμβάνουμε μια ευθύνη εμείς η οποία δε μας αναλογεί και θα μας δείξει και ασυνεπείς απέναντι σε όλες τις επικρίσεις που κάνουμε για καθυστέρηση του ΓΕΣΥ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και μετά ο κ. Σιζόπουλος.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να κάνω μια έκκληση στους συναδέλφους που έκαναν την τροπολογία για σταύρωμα. Για να στέλλουμε και το σωστό μήνυμα ως Βουλή. Εμείς θέλουμε να δώσουμε όλα τα εχέγγυα που θέλει ο ΟΑΥ, αλλά και το κράτος για να εφαρμόσει το σύστημα υγείας που ψηφίσαμε και το οφείλουμε και υποχρεούμαστε να το δώσουμε στους πολίτες. Δε θέλουμε να δώσουμε οποιοδήποτε άλλοθι -μιλώ για την παράταξή μας- σε οποιοδήποτε να αιτιάται ότι η Βουλή ευθύνεται για οποιαδήποτε προβλήματα. Γι' αυτό είναι παράκληση και προς τον συνάδελφο που έβαλε την τροπολογία να το μετατρέψει -αντί σταύρωμα, ενημέρωση, όταν δαπανώνται ποσά- και νομίζω ότι τότε όλοι ομόφωνα θα το στηρίξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρκέφκουμεν τζιαι μπαίνουμε σε έτσι... όσο τζιαι αν μας δικαιολογεί το επείγον, αρκέφκουμεν τζιαι πάμε σε άλλα μονοπάθκια. Τελειώνετε όμως. Αποφασίστε τι θέλετε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ κλείνω πάρα πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ πραγματικά θέλω να ρωτήσω τους συναδέλφους. Από την ώρα που έρχεται ένα ποσό στην επιτροπή, σε οποιαδήποτε επιτροπή της Βουλής, για να συζητηθεί το ξεσταύρωμα, πόσες ώρες χρειάζεται για να γίνει το ξεσταύρωμα; Πόσες; Δεκαπέντε λεπτά; Και ισχύει αμέσως με την απόφαση της επιτροπής; Δηλαδή, συγγνώμη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δε θα κάνω συζήτηση.

Μπαίνουμε σε ψηφοφορία, κύριοι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Τελειώνω με αυτό. Τι ενοχλεί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποια είναι η τελική σας πρόταση;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα την πω τώρα, κύριε Πρόεδρε, θα την πω τώρα.

Τι ενοχλεί δηλαδή να ενημερωθούμε με ακρίβεια για το ποιες είναι οι ενέργειες που γίνονται; Εν πάση περιπτώσει, εμείς θα υποχωρήσουμε για ακόμα μια φορά, για να μην έχουμε αυτό που κάποιοι θέλουν να επιφέρουν και να γίνουν όλα. Ενημέρωση και μάλιστα ενημέρωση κάθε τρεις μήνες για το πώς κινείται η συγκεκριμένη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, κύριε Παπαδόπουλε, επαναλάβετε το ρητά, να τελειώνουμε, ότι καταλήξατε εδώ σε αυτή την υποτροπολογία της υποτροπολογίας, για να τελειώνουμε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, όχι.

Αναιρούμε την προηγούμενη τροπολογία του 50%, να σταυρωθεί το κονδύλι για ενημέρωση, όχι για να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και για τα τέσσερα που έχουμε κοντά μας.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και για τα τέσσερα και να γίνεται η ενημέρωση κάθε τρεις μήνες, έτσι ώστε να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Άρα...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επαναλαμβάνω, ένθεση σημείωσης για ενημέρωση, όχι προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη. Άρα, σταύρωμα για ενημέρωση. Όχι σταύρωμα για δαπάνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ένθεση σημείωσης για ενημέρωση χωρίς να περνά τριμηνία.

Τώρα, αυτή την τροπολογία θα τη βάλω σε ψηφοφορία διά χειρός.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καμία.

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ισχύει για όλα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ισχύει για όλα, ναι, βέβαια.

Τώρα προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας ποσού ύψους €394.761.600 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 7.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 8.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 9.

Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 12.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ψηφίστε ηλεκτρονικά.

Ανακοινώστε το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ, μία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ και μία αποχή, τα άρθρα 1 έως 13 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τώρα πάμε πίσω στο υπ' αριθμόν 9 θέμα. Είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2019 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €2.904.947 και δαπάνες ύψους €4.326.952.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούτσας

Αντρέας Καυκαλιάς

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μαρίνος Σιζόπουλος

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Μάριος Μαυρίδης
Ονούφριος Κουλλά
Στέφανος Στεφάνου

Μιχάλης Γιωργάλλας
Γιώργος Πεردίκης
Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Φεβρουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, καθώς και υπηρεσιακοί του Γραφείου του.

Ο προϋπολογισμός του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ) για το έτος 2019 προβλέπει δαπάνες ύψους €4.326.952 και έσοδα ύψους €2.904.947 σε σύγκριση με έσοδα ύψους €3.393.255 για το έτος 2018, δηλαδή παρουσιάζουν μείωση κατά 14,39% σε σύγκριση με το έτος 2018. Ειδικότερα, τα προϋπολογιζόμενα έσοδα αναλύονται ως ακολούθως:

1. Διοικητικά τέλη αδειών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (€1.926.103).
2. Τέλη εκχώρησης και χρήσης αριθμοδοτικών πόρων (€320.000).
3. Διοικητικά τέλη αδειών ταχυδρομικών υπηρεσιών (€243.105).
4. Τόκοι εισπρακτέοι (€150.000).
5. Έσοδα μη άλλως κατατάξιμα (€265.729).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες για τη λειτουργία του ΓΕΡΗΕΤ και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του παρουσιάζουν αύξηση κατά 7,48% σε σύγκριση με τις προϋπολογιζόμενες δαπάνες για το έτος 2018. Ειδικότερα, οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του ΓΕΡΗΕΤ για το 2019 αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€2.252.342).
2. Λειτουργικές δαπάνες (€397.411).
3. Σύμβαση υπηρεσιών (€384.089).
4. Συμβουλευτικές υπηρεσίες/Ερευνες/Μεταβιβάσεις (€242.770).
5. Αγορά εξοπλισμού (€226.700).
6. Δαπάνες σχετικά με την απόκτηση κτιρίου (€200.000).
7. Εκπαίδευση προσωπικού/Συνέδρια σεμινάρια και άλλα γεγονότα (€185.000).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ο εκάστοτε προϋπολογισμός του ΓΕΡΗΕΤ δε χρηματοδοτείται από το κράτος, αλλά από τα ετήσια διοικητικά τέλη που καταβάλλουν οι αδειοδοτημένοι παροχείς δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομείων. Σε περίπτωση μη υλοποίησης μέρους του προϋπολογισμού του ΓΕΡΗΕΤ σε ένα οικονομικό έτος προβλέπεται η επιστροφή στην αγορά του υπολοίπου των τελών μέσω του προϋπολογισμού του ΓΕΡΗΕΤ για το επόμενο οικονομικό έτος.

Ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο προϋπολογισμός του ΓΕΡΗΕΤ για το 2019:
  - a. Βασίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές του Υπουργείου Οικονομικών ετοιμασίας των προϋπολογισμών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου όπως αυτές περιλαμβάνονται σε σχετικές εγκυκλίους του, στις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και στις οδηγίες του Υπουργείου Οικονομικών που αφορούν στη δημοσιονομική πολιτική και στις εξελίξεις και προοπτικές της κυπριακής οικονομίας, στον βαθμό υλοποίησης του προϋπολογισμού του ΓΕΡΗΕΤ των ετών 2016 έως 2018, καθώς και στην πρόσθετη αρμοδιότητα που έχει αναλάβει ο επίτροπος αναφορικά με την κατοχύρωση ιστότοπων με την κατάληξη «.eu».
  - β. Αντανακλά τον Στρατηγικό Σχεδιασμό του ΓΕΡΗΕΤ, ο οποίος προβλέπει την ανάπτυξη δραστηριοτήτων σχετικά με την προστασία και ενημέρωση των καταναλωτών, την εποπτεία και ανάπτυξη των αγορών, την ενίσχυση του παρατηρητηρίου αγοράς, καθώς και με την πολιτική της Δημοκρατίας για τη δημιουργία συνθηκών κοινωνίας της πληροφορίας και συμμετοχής στην ενιαία ευρωπαϊκή ψηφιακή αγορά.
  - γ. Είναι ελλειμματικός, προκειμένου να επιτευχθεί μηδενικό προϋπολογιζόμενο χρηματικό υπόλοιπο κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019.

2. Κύριες πρωτοβουλίες του ΓΕΡΗΕΤ για το 2019 είναι η ανάπτυξη μεθοδολογίας αξιολόγησης του αντικτύπου των ρυθμιστικών αποφάσεων στην αγορά, μεθοδολογίας λήψης ρυθμιστικών αποφάσεων σε συνδυασμό με τις εξελίξεις στην ενιαία ψηφιακή αγορά, καθώς και η ανάπτυξη και επικαιροποίηση εργαλείων που να επιτρέπουν σε παροχείς και καταναλωτές να αξιοποιούν δεδομένα της αγοράς.
3. Με βάση σχετικό διάταγμα που ρυθμίζει τα διοικητικά τέλη για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, τα έσοδα από τα τέλη χορήγησης αδειών πρέπει να καλύπτουν μόνο τις διοικητικές δαπάνες του ΓΕΡΗΕΤ και, σε περίπτωση που αυτά υπερβαίνουν τις διοικητικές δαπάνες, επιστρέφονται στην αγορά μέσω του προϋπολογισμού του για το επόμενο έτος.
4. Το αποθεματικό του ταμείου του ΓΕΡΗΕΤ περιλαμβάνει πρόνοια για το Ταμείο Συντάξεως, για την απόκτηση ιδιόκτητου κτιρίου, για την επιστροφή τελών στην αγορά στη βάση του ποσοστού υλοποίησης του προϋπολογισμού του ΓΕΡΗΕΤ, καθώς και αποθεματικό ασφαλείας.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος μέλη της επιτροπής ζήτησαν την κατάθεση στοιχείων αναφορικά με τις διοικητικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν εκ μέρους του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων σε αδειοδοτημένους παροχείς υπηρεσιών/δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομείων, τα οποία κατατέθηκαν με σχετική επιστολή του ΓΕΡΗΕΤ ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, αποφάσισε κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης και του μέλους της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΓΕΡΗΕΤ για το έτος 2019.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Επιτρόπου ποσού ύψους €4.326.952 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Διαχείριση ελλειμμάτων και πλεονασμάτων άρθρων του προϋπολογισμού κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 5.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 7.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 8.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 9.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 10.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 11.

Χρησιμοποίηση Υπηρεσιακών Μηχανοκινήτων Οχημάτων. Άρθρο 12.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 13.

Αναπροσαρμογή μισθών αξιωματούχων και εργοδοτούμενων και συντάξεων συνταξιούχων με βάση τον Δείκτη Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής. Άρθρο 14.

Μισθοδοτικές κλίμακες. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 έως 15 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Κύριε Νεοφύτου, δε θα το κάνω αυτό που ζητήσες, αλλά δε θα καθυστερήσουμε. Σε δύο λεπτά θα είμαστε εκεί.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών του 2019 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €139.287.327 και δαπάνες ύψους €157.731.203.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούπας

Αντρέας Καυκαλιάς

Μάριος Μαυρίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Περδίκης

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 2019. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Οικονομικών και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών (ΚΟΔΑΠ).

Ο προϋπολογισμός του ΚΟΔΑΠ για το έτος 2019 προβλέπει δαπάνες ύψους €157.731.203 και έσοδα ύψους €139.287.327, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από συνδρομές μελών (€20.650.327), τόκους εισπρακτέους (€200.000), πώληση αποθεμάτων (ανανέωση) (€65.500.000), δανεισμό από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (€16.140.300), άλλα δάνεια (€8.596.700) και αναδιάρθρωση δανείων (€28.200.000).

Οι κυριότερες δαπάνες του ΚΟΔΑΠ για το 2019 αφορούν τα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού και δικαιώματα παραστάσεως διοικητικού συμβουλίου (€310.373).
2. Άλλες δαπάνες (€289.700).
3. Αγορά και διατήρηση αποθεμάτων πετρελαιοειδών (€66.699.120).
4. Δημιουργία τερματικού πετρελαιοειδών (€24.737.000).
5. Ανανέωση αποθεμάτων (€65.500.000).

Σύμφωνα με τα ακόλουθα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή:

1. Αποστολή του ΚΟΔΑΠ αποτελεί η διατήρηση αποθεμάτων προϊόντων πετρελαιοειδών τα οποία να είναι διαθέσιμα ανά πάσα στιγμή, ώστε, σε περίπτωση ελλείψεων στην προμήθεια ενέργειας, ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας να μπορεί να αποδεσμεύσει ποσότητες αποθεμάτων για την κάλυψη των αναγκών.
2. Οι κυριότεροι στόχοι του ΚΟΔΑΠ για το έτος 2019 είναι:
  - α. η συνέχιση της εκπλήρωσης της υποχρέωσης του οργανισμού για τήρηση αποθεμάτων πετρελαιοειδών με το χαμηλότερο κόστος για τον καταναλωτή,
  - β. η στελέχωση του οργανισμού, προκειμένου να μπορεί με επάρκεια και αυτόνομα να ανταποκρίνεται στις συνεχείς, άλλα και νέες ανάγκες που δημιουργούνται,
  - γ. η διατήρηση ικανοποιητικού περιβάλλοντος εσωτερικών διαδικασιών ελέγχου και
  - δ. η έναρξη εργασιών για την κατασκευή της πρώτης φάσης του ιδιόκτητου τερματικού πετρελαιοειδών στο Βασιλικό.
3. Τα συνολικά αποθέματα που καλείται να διαχειριστεί ο ΚΟΔΑΠ προς όφελος της Δημοκρατίας αντιστοιχούν τουλάχιστον σε ενενήντα ημέρες μέσω ημερήσιων καθαρών εισαγωγών ή σε εξήντα μία ημέρες μέσης ημερήσιας εσωτερικής κατανάλωσης, όποια από τις δύο ποσότητες είναι η μεγαλύτερη.
4. Το ύψος των αποθεμάτων που πρέπει να διατηρεί ο ΚΟΔΑΠ και που αντιστοιχούν σε ενενήντα ημέρες μέσω ημερήσιων εισαγωγών για την περίοδο Ιουλίου 2018-Ιουνίου 2019 ανέρχονται σε 590.000 μετρικούς τόνους. Για την περίοδο Ιουλίου 2019-Ιουνίου 2020 υπολογίζεται ότι η υποχρέωση τήρησης αποθεμάτων θα αυξηθεί στους 595.000 μετρικούς τόνους, αντανακλώντας αντίστοιχη αύξηση των εισαγωγών και της κατανάλωσης. Η πρόσθετη ποσότητα αποθεμάτων πετρελαιοειδών θα καλυφθεί με αυξημένες ποσότητες ενοικιαζόμενων αποθεμάτων και ενδεχομένως, σε μικρότερο βαθμό, με την αγορά πρόσθετων ποσοτήτων ιδιόκτητων αποθεμάτων.
5. Στο πλαίσιο των επιτακτικών αναγκών του ΚΟΔΑΠ, ο οργανισμός προγραμματίζει την πλήρωση της θέσης Γενικού Διευθυντή εντός του έτους 2019, καθώς και άλλων θέσεων οι οποίες κρίνονται σημαντικές για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών διαχείρισης αποθεμάτων και των πρόσθετων αναγκών που θα προκύψουν από τις εργασίες κατασκευής του ιδιόκτητου τερματικού πετρελαιοειδών και του συστήματος πυρόσβεσης του ενεργειακού κέντρου στο Βασιλικό. Περαιτέρω, για το 2019 προγραμματίζεται η διενέργεια μελέτης στελέχωσης του ΚΟΔΑΠ, η οποία θα λάβει υπόψη τις απαιτήσεις που καλείται να καλύψει ο ΚΟΔΑΠ με την κατασκευή και τη λειτουργία του ιδιόκτητου τερματικού πετρελαιοειδών στο Βασιλικό.
6. Ο προϋπολογισμός του ΚΟΔΑΠ για το έτος 2019 παρουσιάζει έλλειμμα το οποίο θα καλυφθεί από ίδιους πόρους του οργανισμού.

Ο πρόεδρος του ΚΟΔΑΠ δήλωσε αναφορικά με την ανέγερση ιδιόκτητου τερματικού πετρελαιοειδών μεταξύ άλλων ότι η πρώτη φάση της ανέγερσης προϋπολογίζεται στα €52,8 εκατομ. και αναμένεται να

αποπερατωθεί εντός του 2020. Η υλοποίηση της πρώτης φάσης έτυχε της έγκρισης του Υπουργείου Οικονομικών και της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και Ανάπτυξης. Ωστόσο, επισήμανε την καθυστέρηση που παρατηρείται στην έκδοση πολεοδομικής άδειας, προκειμένου να αρχίσουν οι εργασίες ανέγερσης του τερματικού.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας σε σχέση με το πιο πάνω ζήτημα δήλωσε ότι η αδειοδότηση του τερματικού του ΚΟΔΑΠ παρουσιάζει καθυστέρηση, προκειμένου να τύχουν εξέτασης και οι σχετικές μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών ποσού ύψους €157.731.203 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο στα κονδύλια. Άρθρο 5.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 6.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 7.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 8.

Απαγόρευση προσλήψεων για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 9.

Απαγόρευση παροχής άτοκου δανείου για την αγορά ιδιωτικού μηχανοκίνητου οχήματος. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 έως 12 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 11 θέμα. Είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων του 2019 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €870.059 και δαπάνες ύψους €895.152.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούπτας	Αντρέας Καυκαλιάς
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 2019. Στη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, καθώς και η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (ΣΕΕΕ).

Ο προϋπολογισμός του ΣΕΕΕ για το 2019 προβλέπει δαπάνες ύψους €895.152 και έσοδα ύψους €870.059, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από την έκδοση αδειών (€500.000), την εξέταση αιτήσεων (€100.000), πρόστιμα (€43.000) και τέλη επίσπευσης εξέτασης αιτήσεων (€46.000).

Οι δαπάνες του ΣΕΕΕ για το 2019 αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Απολαβές υπαλλήλων (€624.973).
2. Λειτουργικές δαπάνες (€88.710).
3. Συμβουλευτικές υπηρεσίες/Έρευνες (€66.800).
4. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€50.000).
5. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€20.000).

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης την επιτροπή απασχόλησε το θέμα που αφορά την πειθαρχική υπόθεση εναντίον των εμπλεκόμενων εργοληπτικών εταιρειών στο σκάνδαλο του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου (ΣΑΠΑ) και οι ενέργειες που γίνονται εκ μέρους του ΣΕΕΕ για το ζήτημα αυτό.

Σχολιάζοντας το πιο πάνω ζήτημα, η πρόεδρος του ΣΕΕΕ ανέφερε ότι η έρευνα για το εν λόγω θέμα άρχισε το 2018 και στο παρόν στάδιο έχει ολοκληρωθεί η πειθαρχική υπόθεση που αφορά μόνο τη μία εκ των εμπλεκόμενων εταιρειών, καταδεικνύοντας πειθαρχικό παράπτωμα, χωρίς ωστόσο την επιβολή οποιασδήποτε ποινής στην εν λόγω εταιρεία. Όπως η ίδια επισήμανε, το νέο διοικητικό συμβούλιο του ΣΕΕΕ δε νομιμοποιείται να αποφασίσει για διαδικασίες και πράξεις του απερχόμενου διοικητικού συμβουλίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού και λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων για το έτος 2019.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή κατά πλειοψηφία των μελών της αποφάσισε να προχωρήσει σε τροποποίηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε τα κονδύλια που αφορούν την αμοιβή των μελών του συμβουλίου, καθώς και τα έξοδα για την πειθαρχική υπόθεση ΣΑΠΑ να δεσμευθούν κατά τρόπο που, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Υπενθυμίζω ότι είχε ψηφιστεί, είχε ανακοινωθεί και μάλιστα θεωρήθηκε και ως μεγάλη κατάκτηση το γεγονός ότι οι εμπλεκόμενες εταιρείες στο σκάνδαλο του ΣΑΠΑ, αλλά και οπουδήποτε αλλού υπάρχει αυτή η δυσοσμία των σκανδάλων θα αποκλείονταν από διαγωνισμούς του δημοσίου μέσα από μια διαδικασία η οποία προβλεπόταν από το Συμβούλιο Εγγραφής. Αυτή η διαδικασία δεν έλαβε χώρα ποτέ, δεν έγινε ποτέ. Όλοι αυτοί οι οποίοι κυριολεκτικά λεηλάτησαν τα δημόσια ταμεία -και μιλώ για τις μεγάλες εργοληπτικές εταιρείες- είναι παρόντες σε όλο το φάσμα των δημοσίων συμβάσεων. Το Συμβούλιο Εγγραφής με την επιστολή του προς το σώμα είναι φανερό ότι δεν αναλαμβάνει οποιαδήποτε ευθύνη για να επαναξεκινήσει, να επικαιροποιήσει τη διαδικασία, η οποία -ειρήσθω εν παρόδω- ήταν πάρα πολύ απλή. Υπήρχε παραδοχή των εταιρειών ότι έλαβαν μέρος στο πλιάτσικο, τίποτα δεν έχει εναντίον τους και τώρα καλούμαστε να ψηφίσουμε έναν προϋπολογισμό σε ένα σώμα το οποίο αρνείται ουσιαστικά να επιβάλει τα του Καίσαρος τω Καίσαρι. Γι' αυτό και εμείς τουλάχιστον θα καταψηφίσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Βέβαια να με συγχωρέσει ο φίλος ο Κώστας, επαναλαμβάνεται η ίδια παρεξήγηση που είχε πέσει ακριβώς ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού. Δεν είναι η επιτροπή μαυροπινακισμού αυτή. Αυτή είναι το Συμβούλιο Εγγραφής Εργοληπτών, που λειτουργεί ως πειθαρχικό όργανο για εταιρείες εργοληπτικές. Έχει την εξουσία να επιβάλει από διοικητικό πρόστιμο μέχρι και αφαίρεση της άδειας. Και είναι με συμβουλή του ιδίου του Γενικού Εισαγγελέα και του Γενικού Ελεγκτή που απευθύνθηκα το 2015 στο παρόν όργανο ζητώντας του να αρχίσει πειθαρχική έρευνα εναντίον αυτών ακριβώς των εταιρειών που ενεπλάκησαν και ομολόγησαν

ενώπιον δικαστηρίου -καλά θυμάται ο κ. Ευσταθίου- ότι δωροδότησαν δημόσιους λειτουργούς. Ε, από το 2016 ως σήμερα εξετάζεται αυτή η υπόθεση, έχει πάρει και ειδική χορηγία από τον κρατικό προϋπολογισμό -που τον ψηφίσαμε, €158.000 για νομικές συμβουλές- και δεν έχουν ολοκληρώσει καμία υπόθεση. Και όπως μας είπαν ενώπιον της επιτροπής, μία υπόθεση που σχεδόν ολοκληρώθηκε ενδεχομένως πρέπει να ξαναρχίσει από την αρχή η έρευνά της, διότι άλλαξε το διοικητικό συμβούλιο μόλις προχθές. Δηλαδή ξανά μανά, ξανά μανά από την αρχή και ποτέ δε θα τελειώσει. Γι' αυτό σωστά η επιτροπή Οικονομικών, κύριε Πρόεδρε, στον προϋπολογισμό που ψηφίζουμε, όσοι ψηφίζουμε, έχει δεσμεύσει και την αντιμισθία των μελών του διοικητικού συμβουλίου, αλλά και το συγκεκριμένο ποσό.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Τι φταίνε τα μέλη του συμβουλίου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Για να μην κάνουν τα ίδια. Αβέρωφ, για να μην κάνουν τα ίδια.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αβέρωφ, μη ρωτάς, γιατί θα απαντήσω εγώ. Μη ρωτάς. Όσο έφταιγαν εκείνοι του ΡΙΚ, το νέο διοικητικό συμβούλιο του ΡΙΚ. Μη ρωτάς πολλές ερωτήσεις χωρίς άδεια.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Υπάρχει ο κίνδυνος μέσα σε τόσους πολλούς προϋπολογισμούς και μια πολύωρη συνεδρία αυτό το θέμα να περάσει στα αζήτητα. Είναι η πιο σοβαρή μορφή κακοδιαχείρισης, κακοδιοίκησης, έλλειψης χρηστής διοίκησης και διασπάθισης που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας και δεν μπορεί να περάσει έτσι.

Το 2016, στην τελευταία ολομέλεια αυτής της Βουλής, ασθμαίνουσα η ολομέλεια ψήφισε κομμάτι του νόμου για τις δημόσιες προσφορές που ρύθμιζε τον μαυροπινακισμό -αυτό που είπε ο Κωστής ο Ευσταθίου- εταιρειών οι οποίες αποδεδειγμένα συμμετείχαν σε παράνομες πράξεις δωροδοκίας, δωροληψίας, λαδώματος και πολλά άλλα. Αυτό αφορά το κομμάτι του κράτους, της Επιτροπής Αποκλεισμού, μαυροπινακισμού. Την ίδια ώρα, το Συμβούλιο Ελέγχου Εργοληπτών, το επαγγελματικό σώμα, εντέλλεται με βάση τον νόμο του να εξετάσει πειθαρχικά αδικήματα για τέτοιες εταιρείες οι οποίες αποδεδειγμένα, με μαρτυρίες διευθυνόντων συμβούλων τους, δωροδότησαν δημόσια πρόσωπα και πήγαν και άνθρωποι φυλακή.

Είμαστε στο 2019. Όχι μόνο το κράτος δε μαυροπινάκισε, όχι μόνο αυτό το κράτος και αυτή η κυβέρνηση τους δίνουν προσφορές δημοσίου -κάποιων από αυτές μπορείτε να δείτε πύργους και στη Λευκωσία και αλλού και δημόσιους δρόμους- αλλά ούτε το επαγγελματικό σώμα το οποίο εξετάζουμε σήμερα προχώρησε να αφαιρέσει άδειες. Και είχαν το θράσος στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής να μας πουν τι; Μετά από τέσσερα χρόνια, για τέσσερις εταιρείες εξέτασαν μόνο μια εταιρεία, εκ πρώτης όψεως αποφάνθηκαν ότι υπάρχουν σοβαρά πειθαρχικά αδικήματα και κατόπιν γνωμάτευσης νομικού συμβούλου τούς είπαν, «Κύριοι, είσατε νέο συμβούλιο, δε δικαιούστε να βάλετε ποινή» και ήρθαν στην επιτροπή Οικονομικών και ακούω τον κ. Νεοφύτου να λέει, «είντα φταίει το νέο συμβούλιο;». Αν ήμουν νέο συμβούλιο, θα παραιτούμουν εγώ προσωπικά! Και πρέπει να μας προβληματίσει το κατάντημα των θεσμών που ασχολούνται με πολύ σοβαρά ζητήματα διαφάνειας και διασπάθισης δημόσιου χρήματος. Γι' αυτό οι αλλαγές που έγιναν στο κείμενο και είναι προειδοποίηση προς τους εμπλεκόμενους ότι θα ελεγχθούν. Έχουμε εγγράψει θέμα στην επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής, στην οποία ψηφίστηκε η βασική νομοθεσία. Πολύ σύντομα θα κληθούν να λογοδοτήσουν και οι ίδιοι και οι σύμβουλοί τους και το προηγούμενο συμβούλιο γιατί ήθελαν τέσσερα χρόνια να εξετάσουν μία αίτηση, να μη λάβουν απόφαση και σήμερα να μας λένε ότι πρέπει να κλείσει το θέμα ουσιαστικά κακώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων ποσού ύψους €895.152 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 8.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 9.

Χρησιμοποίηση υπηρεσιακών μηχανοκινήτων οχημάτων. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 12.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ, πέντε ψήφοι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, πέντε ψήφους εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 13 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, τέσσερις ψήφοι εναντίον και μία αποχή. Ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τέσσερις ψήφους εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Πρόεδρος Βουλής (Αλληλεγγύη).
Εναντίον: Ζαχαρίας Κουλίας (ΔΗΚΟ), ΚΣ ΕΔΕΚ, Μιχάλης Γιωργάλλας (Αλληλεγγύη), ΕΛΑΜ.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2019 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €776.236 και δαπάνες ύψους €1.135.269.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούτσας	Αντρέας Καυκαλιάς
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 2019. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος.

Ο προϋπολογισμός του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης για το 2019 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €1.135.269 και έσοδα συνολικού ύψους €776.236, τα οποία προέρχονται κυρίως από πάγια ετήσια εισφορά των χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων (€371.802), ατομική εισφορά των αιτητών (€17.000), επιβαρύνσεις (€77.350) και κρατική χορηγία (€163.025).

Οι κυριότερες δαπάνες του εν λόγω φορέα για το 2019 είναι αυξημένες σε σχέση με το 2018 κατά 21% και αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Μισθοδοσία αξιωματούχων: Πρόνοια ύψους €91.553, περιλαμβανομένων και των εισφορών του εργοδότη στα διάφορα ταμεία, για τη μισθοδοσία του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου και ενδεικτική πρόνοια ύψους €71.472, περιλαμβανομένων και των εισφορών του εργοδότη στα διάφορα ταμεία, για τον Βοηθό Χρηματοοικονομικό Επίτροπο, αφού η τελική απόφαση για τη μισθοδοσία του θα καθορισθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο.
2. Αποδοχές προσωπικού: Οι αποδοχές προσωπικού, περιλαμβανομένων και των συνεισφορών στα διάφορα ταμεία, ανέρχονται στα €402.074 σε σύγκριση με δαπάνες ύψους €288.450 το 2018, δηλαδή παρουσιάζουν αύξηση της τάξης του 39,3% λόγω της μετατροπής των συμβάσεων αγοράς υπηρεσιών σε όρους συμβασιούχου προσωπικού.
3. Άλλες δαπάνες: Λειτουργικές δαπάνες, οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων έξοδα λειτουργίας γραφείου, αντιμισθία διοικητικού συμβουλίου, συνεδρία και άλλα γεγονότα στην Κύπρο και στο εξωτερικό και αγορά υπηρεσιών εμπειρογνομόνων, οι οποίες ανέρχονται συνολικά στα €531.170 σε σύγκριση με €533.570 το 2018, παρουσιάζουν δηλαδή οριακή μείωση της τάξης του 0,45%.
4. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό ύψους €39.000, οι οποίες παραμένουν στα ίδια επίπεδα με το 2018, και αφορούν την κάλυψη έκτακτων, απρόβλεπτων και επείγουσών αναγκών του φορέα, έπειτα από έγκριση του Υπουργού Οικονομικών.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, με βάση τα προβλεπόμενα έσοδα και τις προβλεπόμενες δαπάνες προκύπτει έλλειμμα ύψους €359.033, το οποίο θα καλυφθεί από τα ταμειακά διαθέσιμα του φορέα. Σε περίπτωση που στα επόμενα έτη προκύψουν οποιαδήποτε ελλείμματα, αυτά θα καλύπτονται από τις χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως Νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών,

καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης για το έτος 2019.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, η επιτροπή με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχουν ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπαμε ότι δε θα μιλήσουμε σ' αυτό, έτσι δεν εσυμφωνήσαμε;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Κωστή Ευσταθίου)

Έχεις δύο λεπτά.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να μη δώσω και την εντύπωση ότι είμαστε συνεχώς παραπονιάρηδες. Θέλω να εξάρω τη συμβολή και την εργασία του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, εν πάση περιπτώσει του φορέα, όλων όσων εμπλέκονται, γιατί σε μια κοινωνία και σε μια οικονομία όπου οι δικαστές μας είναι απρόθυμοι και άτολμοι να τα βάλουν με το τραπεζικό σύστημα, όπου το οικονομικό κατεστημένο μέσω του τραπεζικού συστήματος κάνει ό,τι θέλει κυριολεκτικά, υπάρχει ένας θεσμός και υπάρχει ένας επίτροπος, οι οποίοι κάνουν εξαιρετική εργασία. Παρακαλώ, τα συγχαρητήριά μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης ποσού ύψους €1.135.269 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ και μία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης

Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €32.218.000 και δαπάνες ύψους €32.213.253.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούπτας

Αντρέας Καυκαλιάς

Μάριος Μαυρίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Περδίκης

Στέφανος Στεφάνου

Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 2019. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και η γενική διευθύντρια της Αρχής Λιμένων Κύπρου (ΑΛΚ).

Ο προϋπολογισμός της ΑΛΚ για το έτος 2019 είναι πλεονασματικός και προβλέπει δαπάνες ύψους €32.213.253 και έσοδα ύψους €32.218.000, τα οποία προέρχονται κυρίως από τη λειτουργία των λιμανιών (€20.648.000), την εκμίσθωση του λιμανιού Λεμεσού (€9.150.000), από επενδύσεις, τόκους τραπεζών και διάφορα οικονομικά έσοδα (€1.360.000).

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι προβλεπόμενες δαπάνες της ΑΛΚ για το 2019 αναλύονται ως ακολούθως:

1. Τακτικές δαπάνες (€20.612.673), οι οποίες αφορούν κυρίως:

α. αποδοχές προσωπικού (€10.721.953),

β. έξοδα γραφείου (€1.022.800),

γ. έξοδα συντήρησης (€2.098.000),

δ. άλλα λειτουργικά έξοδα (€6.537.110).

2. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€10.100.580), οι οποίες αφορούν:

α. τη μηχανογράφηση (€1.131.000),

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

- β. το λιμάνι Λεμεσού (€1.914.030),
  - γ. το λιμάνι Λάρνακας (€501.020),
  - δ. το παλιό λιμάνι Λεμεσού (€460.000),
  - ε. το λιμάνι Πάφου (€1.790.010),
  - στ. το λιμάνι Βασιλικού (€2.870.020),
  - ζ. το λιμάνι Λατσιού (€475.000).
3. Απρόβλεπτες δαπάνες (€1.500.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού μέλη της επιτροπής υπέβαλαν σωρεία ερωτημάτων για επιμέρους ζητήματα, τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων την περαιτέρω αξιοποίηση του λιμανιού της Λάρνακας, τη διαχείριση του λιμανιού του Βασιλικού, τις αναπτυξιακές δαπάνες της Αρχής και επίσης ζήτησαν στοιχεία σε σχέση με τον κύκλο εργασιών του λιμανιού Λεμεσού πριν και μετά την ιδιωτικοποίηση μέρους των εργασιών του.

Υπό το φως των πιο πάνω και εν αναμονή της κατάθεσης των στοιχείων σε σχέση με τα ζητήματα που τέθηκαν, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Ως εκ τούτου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λεωνίδου. Θα μιλήσει άλλος από το Δημοκρατικό Κόμμα;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόνο ο κ. Λεωνίδου. Στα τέσσερα λεπτά ειδοποιήστε τον να σταματήσει.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι η έγκριση ή η απόρριψη του προϋπολογισμού ενός ημικρατικού οργανισμού αποτελεί ευκαιρία ανάδειξης των προβλημάτων και δυσλειτουργιών του, για τα οποία αρκετές φορές δεν ευθύνεται ο ίδιος ο οργανισμός, αλλά οι αποφάσεις άλλων ή οι προκαθορισμένες πολιτικές.

Στην περίπτωση της Αρχής Λιμένων είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι οι αλλαγές που επήλθαν με την εμπορικοποίηση των υπηρεσιών στο λιμάνι Λεμεσού προκάλεσαν τεράστια προβλήματα οικονομικής και επιχειρησιακής φύσεως, αρκετά από τα οποία ταλανίζουν την Αρχή Λιμένων και όσους καθημερινά εξυπηρετούνται από το λιμάνι. Τρανταχτό παράδειγμα αποτελούν οι υψηλές χρεώσεις, οι ταρίφες που επιβάλλουν οι διαχειρίστριες εταιρείες. Τα ποσά αυτά είναι πολύ υψηλά και απαγορευτικά, ενώ δε δικαιολογείται η τεράστια αυτή αύξηση στα τέλη, που αγγίζει το 500%.

Πέραν τούτου, είναι και η έλλειψη προσωπικού και εξοπλισμού από τις διαχειρίστριες εταιρείες, γεγονός το οποίο οδηγεί σε ανεπαρκή εξυπηρέτηση τόσο των πλοίων όσο και των εμπορευμάτων. Εξ όσων έχουμε πληροφορηθεί, το πρόβλημα της υποστελέχωσης είναι τόσο μεγάλο, που ακόμα και τα ραντάρ που βρίσκονται στο λιμάνι Λεμεσού, που έχουν την ευθύνη της ασφαλούς κυκλοφορίας των σκαφών εντός χωρικών υδάτων και της εισόδου και εξόδου σκαφών από τα λιμάνια, έχουν αφεθεί να λειτουργούν 365 μέρες τον χρόνο μόνο με τρεις χειριστές.

Παράλληλα, το Υπουργείο Οικονομικών χωρίς δεύτερη σκέψη απέκοψε το κόστος που αφορά την

υπέρβαση του ορίου υπερωριών που δικαιούνται να εργάζονται ανά μήνα όλοι εκείνοι οι λειτουργοί που είναι απαραίτητοι για την εύρυθμη λειτουργία των λιμανιών. Είναι εισήγησή μας ότι άμεσα το Υπουργείο Οικονομικών πρέπει να επανεξετάσει και να επιλύσει αυτά τα ζητήματα. Η απόφαση για εμπορικοποίηση των υπηρεσιών του λιμανιού της Λεμεσού δεν υπάρχει αμφιβολία, κύριε Πρόεδρε, ότι ήταν βεβιασμένη και η συμφωνία ετεροβαρής, πετυχαίνοντας τελικά να μειώσει τις εμπορικές δραστηριότητες της Αρχής, το ανθρώπινο δυναμικό και τα έσοδα.

Κύριες και κύριοι,

Καμία προοπτική δε διαφαίνεται για προσέλκυση νέων γραμμών φορτίων και επιβατών. Ακόμα και το λίγο διαμετακομιστικό εμπόριο που εξυπηρετούσε η Αρχή Λιμένων έχει χαθεί, σε αντίθεση με το τι υποσχόταν η κυβέρνηση και οι διαχειρίστριες εταιρείες. Το κράτος, ασκώντας μέσω της Αρχής Λιμένων ως δημόσιου οργάνου, τον έλεγχο των λιμανιών του, διασφάλιζε εκτός από την απρόσκοπτη διακίνηση εμπορευμάτων και επιβατών και την ασφάλεια του κράτους. Τα λιμάνια αποτελούν και σημαντικά σημεία εισδοχής και εξυπηρέτησης του κράτους σε περιπτώσεις συρράξεων, αλλά και βάση για ειρηνευτικές αποστολές. Ακόμα και αυτός ο σημαντικός παράγοντας που έχουν να επιτελέσουν στον τομέα της ασφάλειας του κράτους τίθεται σε αμφιβολία, αφού η ευθύνη έχει περάσει στα χέρια ιδιωτικών ξένων εταιρειών, που δεν έχουν τις ίδιες ευαισθησίες με τον Κύπριο πολίτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώνουμε, κύριε Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Λοιπόν, συμπερασματικά, κύριε Πρόεδρε, θα λέγαμε ότι με τη συμφωνία που επήλθε στο λιμάνι της Λεμεσού περιορίζονται σημαντικά οι συνθήκες ασφάλειας, η Αρχή Λιμένων από κερδοφόρος οργανισμός έχει καταστεί ζημιογόνος, δεν έχει καταφέρει να αναπτύξει τα λιμάνια, αφού οι εταιρείες που έχουν αναλάβει δεν έχουν επενδύσει σε εξοπλισμό. Τα λιμάνια μας δυστυχώς δεν κατέστησαν ανταγωνιστικά σε σχέση με άλλα λιμάνια της περιοχής. Γι' αυτό θεωρούμε ότι η όποια συζήτηση γίνεται για ιδιωτικοποίηση του λιμανιού της Λάρνακας πρέπει να τύχει επανεξέτασης, με γνώμονα πάντοτε το συμφέρον του κράτους, ώστε να αποφευχθούν λάθη που έγιναν στο λιμάνι της Λεμεσού.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Ζαχαρίου)

Ζητούμε από τους αρμόδιους φορείς το ταχύτερο δυνατό να ενημερώσουν τη Βουλή, κύριε Ζαχαρίου, και τα κόμματα για τις προθέσεις τους, να ακουστούν εισηγήσεις και απόψεις από όλες τις πλευρές και ακολούθως να ληφθούν εκείνες οι αποφάσεις που θα είναι προς όφελος της Αρχής, αλλά κυρίως του τόπου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εμείς θα ψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου. Υπάρχει άλλος ομιλητής από το ΑΚΕΛ, κύριε Στεφάνου;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Δεν ξέρω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ξέρεις.

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Να μου επιτρέψετε, πριν πω τα δικά μου, να κάμω δύο σχόλια. Πρώτον, επειδή αντιλαμβάνομαι ότι ο Συναγερμός έχει προεκλογική εκδήλωση και μας έχουν κάνει έκκληση να τελειώνουμε σύντομα, θα ανταποκριθούμε ως ΑΚΕΛ σ' αυτή την έκκληση· ούτε τριάντα πέντε λεπτά εν θα κάμω ομιλία!

(Γέλια)

Δεύτερον, θα πω ότι συμφωνώ με τα προβλήματα που έχει αναφέρει ο φίλτατος συνάδελφος Πανίκος Λεωνίδου. Όντως, έχουν προκληθεί πολλά προβλήματα από την ιδιωτικοποίηση των εργασιών του λιμανιού

Λεμεσού. Κανονικά θα έπρεπε να πω ότι και το ΔΗΚΟ ψήφισε την ιδιωτικοποίηση, δε θα το πω όμως! Θα πάω στην ομιλία μου.

(Μη ευκρινή σχόλια)

Λοιπόν, συζητούμε τον προϋπολογισμό της Αρχής Λιμένων στον τρίτο χρόνο της ιδιωτικοποίησης του λιμανιού Λεμεσού, του μοναδικού εμπορικού λιμανιού του τόπου. Έρχεται η Αρχή Λιμένων με έναν ισοσκελισμένο προϋπολογισμό. Για να είναι ισοσκελισμένος όμως ο προϋπολογισμός, γιατί τα έσοδα της Αρχής Λιμένων είναι μειωμένα εξαιτίας της ιδιωτικοποίησης, υποχρεώθηκε να κόψει κονδύλια.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριοι, λλήν ησυχίαν!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Υποχρεώθηκε η Αρχή Λιμένων να κόψει κονδύλια.

Ρωτήσαμε την Αρχή Λιμένων: «Από πού κόψατε κονδύλια;». Απάντηση: «Από τις επενδύσεις και το επενδυτικό πρόγραμμα της Αρχής Λιμένων». «Και από πού συγκεκριμένα;». «Από την επένδυση, για να δημιουργηθεί το βιομηχανικό λιμάνι Βασιλικού». Ένα δεύτερο λιμάνι με στρατηγική σημασία για την Κύπρο, την οικονομία της, πέρα από το λιμάνι Λεμεσού. Και οι κυβερνώντες αποφάσισαν ότι θα το δώσουν σε ιδιώτες.

Ποια είναι τα αποτελέσματα της ιδιωτικοποίησης του λιμανιού Λεμεσού; Θα μιλήσω με τις επιστολές των επηρεαζομένων. ΚΕΒΕ. Διαμαρτύρεται για την υπέρμετρη αύξηση στις ταρίφες, που πλήττει τις κυπριακές επιχειρήσεις και την κυπριακή παραγωγή. Πού είναι τα οφέλη της ιδιωτικοποίησης και του ανταγωνισμού; Ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων παραπονιέται, κάνει αιτήματα, στέλνει επιστολές, άρνηση ανάδοχης εταιρείας να εξυπηρετεί πλοία, με αποτέλεσμα να έχουν προβλήματα. Πού είναι η καλύτερη και γρηγορότερη εξυπηρέτηση λιμανιών, που υπόσχονταν οι κυβερνώντες με την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού; Συνδικαλιστικές οργανώσεις κάνουν στάσεις εργασίας και απεργίες λόγω αντεργατικών πρακτικών των εταιρειών. Πού είναι η ομαλότητα που υποσχέθηκαν οι κυβερνώντες μέσα από την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού, που ως διά μαγείας τάχατες θα επέλυε τα προβλήματα που είχε το λιμάνι;

Και θα πρέπει να σας πω ότι με φόντο την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού Λεμεσού έχουμε το εξής αποτέλεσμα: Μείωση της κίνησης στο λιμάνι Λεμεσού και αύξηση της κίνησης στο λιμάνι Λάρνακας. Και ενώ, αντί να έρθει η κυβέρνηση να βοηθήσει το λιμάνι Λάρνακας και την Αρχή Λιμένων να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες, που θα σημαίνει αυξημένα έσοδα για το κράτος και την Αρχή Λιμένων, πέρα από το απαράδεκτο πλαφόν που έβαλε η κυβέρνηση στη συμφωνία που γίνθηκε για την εμπορικοποίηση του λιμανιού της Λεμεσού για τα φορτία στη Λάρνακα, να πληρώνει ο φορολογούμενος πολίτης τις εταιρείες που ανέλαβαν το λιμάνι της Λεμεσού, εάν ξεπεράσει το φορτίο το λιμάνι Λάρνακας, ήρθε και έκανε και το εξής πραξικοπηματικά, αν μου επιτρέψετε να πω, το Υπουργείο Οικονομικών: Επερίορισεν τις υπερωρίες και επερίορισεν και τες βάρδιες, με αποτέλεσμα να μην μπορεί η Αρχή Λιμένων να ανταποκριθεί στις αυξημένες ανάγκες του λιμανιού Λάρνακας. Μα, καλά, κύριοι, είσαστε θιασώτες της ελεύθερης αγοράς, αλλά τι ελεύθερη αγορά είναι, όταν, εκεί που χρειάζεται το δημόσιο να εργαστεί, για να καλύψει ανάγκες, την πιάνουμε 'πού τον λαιμόν, στραγγαλίζουμε το δημόσιο, στραγγαλίζουμε την Αρχή Λιμένων, ουσιαστικά στερούμε από το κράτος έσοδα, ενώ, όταν είναι για τους ιδιώτες, τους εξυπηρετούμε εν ριπή οφθαλμού; Αυτά τα πράγματα είναι απαράδεκτα και αυτά θα πρέπει να τα στηλιτεύσουμε και θα πρέπει να πούμε στους κυβερνώντες να σταματήσουν αυτές τις πρακτικές και τις πολιτικές, που πλήττουν τα ζωτικά συμφέροντα, στρατηγικά συμφέροντα και τα οικονομικά συμφέροντα του κράτους και το δημόσιο συμφέρον.

Εμείς θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Ο λόγος που ανέβηκα στο βήμα δεν είναι γιατί θα μιλήσω πολύ, είναι για να δείξω το στίγμα και την

αποφασιστικότητα της Λάρνακας -γιατί έχω ακούσει τον συνάδελφο- ότι δεν μπορεί να ανεχτεί οποιαδήποτε οικονομικά συμφέροντα άλλης πόλης -και ξέρω πολύ καλά το τι λέω- να επέμβουν στην ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας της Λάρνακας. Τόσα χρόνια που δεν είχε δοθεί το λιμάνι της Λεμεσού σε ιδιώτες επενδυτές, είχαν ένα λιμάνι στη Λάρνακα πεταγμένο και κανένας δεν ενδιαφερόταν γι' αυτό. Σήμερα, που από κάποια οικονομικά συμφέροντα τους συμφέρει να το φέρουν στη Λάρνακα, για να εξυπηρετούνται, θυμηθήκαν ότι έχουμε λιμάνι. Η απαίτηση της πόλης και της επαρχίας της Λάρνακας, του συνόλου των βουλευτών, αριστερών και δεξιών, είναι ότι επιτέλους πρέπει το πρόγραμμα για αξιοποίηση λιμανιού και μαρίνας της Λάρνακας να υλοποιηθεί.

Θέλω να στείλω το ξεκάθαρο μήνυμα ότι θα μας βρουν μπροστά τους οποιεσδήποτε κυβερνήσεις ή οποιαδήποτε συμφέροντα οικονομικά που θα προσπαθήσουν να τινάξουν στον αέρα την ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας της Λάρνακας, ασχέτως από ποιο κόμμα προερχόμαστε. Για να είναι ξεκάθαρο ότι εδώ εκπροσωπώ τα συμφέροντα του Σκαλιώτη ψηφοφόρου και ο Σκαλιώτης συναγερμικός ψηφοφόρος θέλει αυτή την ανάπτυξη. Θέλω να στείλω αυτό το μήνυμα ξεκάθαρα, για να γίνει κατανοητό απ' όλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Αννίτα Δημητρίου.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αν και με κάλυψε απόλυτα ο συνάδελφός μου, τι να πω και τι να σχολιάσω; Από ό,τι φαίνεται, η αύξηση της κίνησης στο λιμάνι Λάρνακας τελικά ή τέλος πάντων η ενδεχόμενη ανάπτυξη στο λιμάνι Λάρνακας ενοχλεί πάρα πολλούς.

Είναι απαράδεκτο, κύριε Στεφάνου, συμφωνώ μαζί σας, το πλαφόν, όπως απαράδεκτο είναι το όποιο αίτημα από ετούτο εδώ το βήμα για στασιμότητα της όποιας ανάπτυξης της πόλης και επαρχίας Λάρνακας αναφορικά με το λιμάνι, που βεβαίως το δικαιούται η Λάρνακα. Η ανάπτυξη είναι απαίτηση της πόλης, δε θα ανεχτούμε την οποιαδήποτε κωλυσιεργία, δε θα ανεχτούμε την οποιαδήποτε σκοπιμότητα και χαίρομαι που άκουσα και προηγουμένως τον συνάδελφο, όπως είμαι σίγουρη ότι εκπροσωπούμε και όλους τους συναδέλφους της Λάρνακας. Και δεν είναι θέμα επαρχίας' είναι θέμα ίσων ευκαιριών της κάθε επαρχίας της Κύπρου για ίση ανάπτυξη. Και επιτέλους κάποιες επαρχίες οι οποίες έμειναν πιο πίσω το δικαιούνται και το αξίζουν να προχωρήσουν μπροστά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεώργιος Προκοπίου να μιλήσει...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Το νερό μπήκε στ' αυλάκι και δε στρέφεται πίσω, πάει μπροστά το νερό...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Το ποτάμι πάει μπροστά!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Το ποτάμι και ο χείμαρρος!

Γιατί, το ξεκαθαρίζουμε εδώ και τριάντα χρόνια, έπρεπε να γίνει και δεν ήταν μόνο λιμάνι στη Λάρνακα' ήταν μαρίνα. Η πρώτη μαρίνα στην Κύπρο ήταν στη Λάρνακα. Όλες οι άλλες πόλεις έχουν μαρίνες και ακόμα η Λάρνακα, γιατί έβαλαν τη μαρίνα να γίνει ένα ενιαίο έργο με το λιμάνι. Επομένως, ό,τι και να γίνει ήδη προχωρά -είμαστε ενήμεροι- προχωρά, είναι στην αξιολόγηση και δεν μπορεί κανένας, μα κανένας να το σταματήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ακριβώς ζούμε την εποχή της σύνθεσης και πρέπει και της ενότητας...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ακούμε, κύριοι!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επειδή λέω, κύριε Πρόεδρε, ζούμε την εποχή της σύνθεσης και της συναίνεσης και πολλοί επικαλούνται την ενότητα και, για να μην υπάρχει τούτη η σύγκρουση -που δεν πρέπει να υπάρχει- μεταξύ των πόλεων, εγώ, αν επήρα τον λόγο για ένα λεπτό, τον επήρα απλώς και μόνο, για να χαιρετίσω την απόφαση της κυβέρνησης και από το βήμα της Βουλής...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Ενόμισα εννά εισηγηθείς να γίνει λιμάνι στη Λευκωσία! Έν' παλιά εισήγηση τούτη, α!

(Γέλια)

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο που εκάμετε την παρέμβασή σας, γιατί μετά από πολλές ώρες συνεδρίας λίγο γέλιο δε βλάπτει!

Όμως, για να συνεχίσω τη σκέψη μου, ήθελα, κύριε Πρόεδρε, από το βήμα τούτο να χαιρετίσω...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ρε παιδιά, δεν ακούω εδώ πάνω! Πραγματικά, προηγουμένως τον εδιέκοψα, διότι δεν άκουγα! Μη μιλάτε τόσο δυνατά! Προηγουμένως εμίλαν ο κ. Ζαχαρίου με ψηλό τόνο και εδιαπίστωνα ότι κάτω ψηλώνετε εσείς τον τόνο, μήπως διακόπτετε!

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, επειδή θα ήθελα, λέω, από τούτο το βήμα να χαιρετίσω την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο έλαβε απόφαση υιοθετώντας την πρότασή μας για θαλάσσια σύνδεση της Κύπρου με την Ελλάδα και κατ' επέκταση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ήταν ένα πάγιο αίτημα των πολιτών, όχι μόνο της Λεμεσού και της Λάρνακας, αλλά όλων των Κυπρίων πολιτών και αντιλαμβάνεστε η Κύπρος δεν μπορεί να συνεχίσει να είναι αποκομμένη και απομονωμένη από τον υπόλοιπο κόσμο και ειδικότερα από τον κεντρικό κορμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και επειδή πριν δύο μέρες εμίλησα με την αρμόδια Υπουργό Ναυτιλίας, η οποία μου είπε ότι η μελέτη βρίσκεται προς το τέλος, οφείλουμε όλες οι πλευρές της Βουλής, όλα τα κόμματα να αγκαλιάσουμε και να ενισχύσουμε τη συγκεκριμένη προσπάθεια, που είναι ένα θέμα που είμαι σίγουρος βρίσκει όλες τις πλευρές σύμφωνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Μαυρίδη, είσαστε ο τέταρτος ομιλητής του Δημοκρατικού Συναγερμού, έχετε μόνο μισό λεπτό.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Μισό λεπτό, απλώς για να απαντήσω στον φίλο τον Στέφανο, αφού πρώτα πω ότι η Πάφος δεν έχει μαρίνα, κύριε Προκοπίου.

Τα αποτελέσματα της ιδιωτικοποίησης, της ανάθεσης εργασιών στους ιδιώτες, κάτι που έχει γίνει και στον Πειραιά παρεμπιπτόντως, ήταν €95 εκατομ. σε δύο χρόνια. Αυτά είναι στοιχεία της Αρχής Λιμένων. Και τα έσοδα που πήρε το κράτος από την Αρχή Λιμένων σε πέντε χρόνια €89 εκατομ. -δύο χρόνια πήραμε €95 εκατομ., πέντε χρόνια προηγουμένως €89 εκατομ.- χωρίς να λάβουμε υπόψη €44 εκατομ. επενδύσεις που έχουν γίνει ήδη.

Έτσι κι αλλιώς, τα αποτελέσματα της ιδιωτικοποίησης των υπηρεσιών στο λιμάνι δε θα φανούν τώρα -αν και από τώρα έχουν φανεί θετικά- αλλά μακροχρόνια. Όλες αυτές οι επενδύσεις που θα γίνουν από τους ιδιώτες, αλλά και η ιδιωτική πρωτοβουλία γενικότερα θα πολλαπλασιάσει τα οφέλη. Αλλά να πω στον φίλο μου τον Στέφανο, μιας και δεν του αρέσουν οι ιδιωτικοποιήσεις, να απευθυνθεί και στην κυβέρνηση της Ελλάδας, για να σταματήσει τις ιδιωτικοποιήσεις στα λιμάνια, τις οποίες θεωρούν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Δαμιανού έχει τον λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είχαμε μία ενδιαφέρουσα εξέλιξη στην ολομέλεια, που δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητη. Είχαμε προειδοποιήσεις από διάφορες πλευρές από τους βουλευτές της επαρχίας Λάρνακας, δύο εκ των οποίων είναι και του Δημοκρατικού Συναγερμού. Αυτό το «no pasará», που με πολλή έμφαση είπαν, σε ποιους το απηύθυναν; Σε ποιους λεν δε θα περάσουν;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Είπεν το ελληνιστί ο κ. Προκοπίου.

Για ποιο ποτάμι δε θα έχει επιστροφή; Σε ποιους αναφέρονται; Μήπως στην κυβέρνηση, η οποία εσκεμμένα κωλυσιεργεί στην αξιολόγηση των προσφορών για την ανάπτυξη του λιμανιού Λάρνακας; Έν' καλά να πουν! Ή στο πλαφόν που έχουν τοποθετήσει, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σοβαρότατα προβλήματα;

Σε ό,τι αφορά τις αριθμητικές, να μην τις χαρακτηρίσω, αλχημείες, για να μη θεωρηθεί επί προσωπικού, του συναδέλφου, να πω ότι του διαφεύγει ένα γεγονός, ότι επιδοτείται και από το κράτος αυτή η διαδικασία και τα νούμερα είναι πλασματικά. Το γνωρίζετε, το έχετε θέσει στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής, έχετε λάβει απάντηση, δικαιούστε να το επαναφέρετε, πλην όμως η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική. Από την ιδιωτικοποίηση και εντεύθεν η ίδια η Αρχή Λιμένων εκπέμπει σήμα κινδύνου. Κίνδυνος βιωσιμότητας, ένεκα ακριβώς του γεγονότος ότι πολλά από τα έσοδα έχουν διοχετευτεί στον ιδιωτικό τομέα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας μπορώ να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήταν να προχωρήσω σε ψηφοφορία και να μην είσθε διαδικασία. Έσθε πράγματι;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είχαμε συμφωνήσει κάποια θέματα για τα χρονοδιαγράμματα που ήταν να τηρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ετηρήσαμέν τα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Απλώς, θέλω να ξέρω αν ισχύουν αυτά που είχαμε συμφωνήσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι, ετηρήσαμέν τα, εν θα μιλήσει κανένας άλλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Γιατί ανησυχώ για την εκδήλωση του Δημοκρατικού Συναγερμού στις 4.00 μ.μ.! Έχουμε ακόμα δέκα θέματα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Είχε τέσσερις ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είχε τέσσερις, αλλά τήρησαν τον χρόνο τους, κύριε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριοι, ένα λεπτό, ένα λεπτό! Εδώ συμφωνήσαμε πάνω οκτώ λεπτά το ΑΚΕΛ και ο ΔΗΣΥ και εμίλησαν κάτω των οκτώ λεπτών και οι δύο.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Μπράβο τους!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κούρτιζέ τους να ξαναεκινήσουν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θέλει κανένας, δκυο λεπτά κανένας...

Έχεις τον λόγο, κύριε Νεοφύτου!

Και τώρα ήθελε η κ. Δημητρίου να μιλήσει και δεν την άφησα!

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα απαντήσω κατ' ιδίαν του συνάδελφού μου!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού ύψους €32.213.253 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου, 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ειδικές μισθοδοτικές ρυθμίσεις. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 7.

Εναλλαξιμότητα. Άρθρο 8.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη εκτάκτων αναγκών. Άρθρο 9.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Απασχόληση συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 12.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 13.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, μία εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον, δύο αποχές, ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, μία εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί της Μεταβίβασης των Αρμοδιοτήτων και των Λειτουργιών της Επιτροπής του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας στον Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων Νόμος του 2019».

Διαβάστε τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθεσίας που προβλέπει τη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων και των λειτουργιών της Επιτροπής του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας στον διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και ταυτόχρονα διασφαλίζει τη συνέχιση της εργοδότησης του προσωπικού της εν λόγω Επιτροπής και την εξασφάλιση των απολαβών και συνταξιοδοτικών ωφελημάτων του.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Μεταβίβασης των Αρμοδιοτήτων και των Λειτουργιών της Επιτροπής του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας στον Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Δημήτρης Δημητρίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ηλίας Μυριάνθους

Ονούφριος Κουλλά

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιανουαρίου και 5 Φεβρουαρίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, του Τμήματος Γεωργίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Νέα Αγροτική Κίνηση», «Παναγροτικός Σύνδεσμος», «Ευρωαγροτικός» και «Οικοαγροτικός». Το Υπουργείο Εσωτερικών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθεσίας που προβλέπει τη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων και των λειτουργιών της Επιτροπής του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου (ΚΥΕ) Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας στον Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και ταυτόχρονα διασφαλίζει τη συνέχιση της εργοδότησης του προσωπικού της εν λόγω Επιτροπής και την εξασφάλιση των απολαβών και συνταξιοδοτικών ωφελημάτων του.

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

1. Οι αρμοδιότητες και οι λειτουργίες της Επιτροπής του ΚΥΕ Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας μεταβιβάζονται στον Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και η Επιτροπή δε θα ασκεί πλέον καμία αρμοδιότητα, εκτός στην έκταση που αυτό είναι αναγκαίο για την οριστική διάλυσή της.
2. Το μόνιμο συντάξιμο προσωπικό της Επιτροπής θα ενταχθεί στο προσωπικό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, ανάλογα με την περίπτωση, και το ωρομίσθιο προσωπικό θα ενταχθεί στο αντίστοιχο προσωπικό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: ΕΛΑΜ.
Αποχή: ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ο προτεινόμενος νόμος έχει υποβληθεί προς υλοποίηση σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, με αριθμό 86.239 και ημερομηνίας 29 Ιουλίου 2018, με την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τη συγχώνευση του ΚΥΕ Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας με το Ενιαίο Σχέδιο Νότιου Αγωγού και την εξουσιοδότηση του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος να ετοιμάσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.
2. Τη μεταφορά των αποθεμάτων του Ταμείου της Επιτροπής του ΚΥΕ Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας και των αποθεμάτων του Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων των Υπαλλήλων της Επιτροπής του ΚΥΕ Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.
3. Την εξουσιοδότηση του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος να ετοιμάσει κανονισμούς οι οποίοι να καταργούν τους υφιστάμενους κανονισμούς με τίτλο «Οι περί της Επιτροπής του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας των Υπαλλήλων της Επιτροπής) Κανονισμοί», «Οι περί του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας (Έλεγχος και Διαχείρισης) Κανονισμοί» και «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων προς τους Υπαλλήλους της Επιτροπής του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας».
4. Την εφαρμογή στο ΚΥΕ Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας των τελών νερού που ισχύουν για όλα τα ΚΥΕ, σύμφωνα με τον περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων Νόμο.
5. Την εξουσιοδότηση του Υπουργού Οικονομικών να εξεύρει τους οικονομικούς πόρους που να διασφαλίζουν τα εργασιακά δικαιώματα που αφορούν το υπαλληλικό προσωπικό της Επιτροπής του εν λόγω ΚΥΕ και να εξεύρει και να διαθέσει τις αναγκαίες πιστώσεις για κάλυψη τυχόν αναγκών του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων από τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων.
6. Τη μεταβίβαση στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων όλων των οφειλών των καταναλωτών νερού του ΚΥΕ Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας στην Επιτροπή.
7. Την ανάληψη από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων όλων των δικαστικών αγωγών που καταχώρισε η Επιτροπή εναντίον των οφειλετών του ΚΥΕ Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας, ανάλογα με τις υποδείξεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Περαιτέρω, στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο αναφέρονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το ΚΥΕ Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας εξυπηρετεί τα αρδευτικά δίκτυα Ακρούντας, Φοινικαριών, Γερμασόγειας, Ζακακίου, Φασουρίου, Ύψωνα, Τραχωνιού, Αγίου Νικολάου και Κάτω Πολεμιδιών. Μετά την κατασκευή του φράγματος του Κούρη, τα φράγματα και οι υπόλοιπες υποδομές του εν λόγω ΚΥΕ συνδέθηκαν με τις υποδομές του Ενιαίου Σχεδίου Νότιου Αγωγού.
2. Σε αντίθεση με το Ενιαίο Σχέδιο Νότιου Αγωγού και όλα τα μεγάλα κυβερνητικά υδατικά έργα, των οποίων την ευθύνη διαχείρισης έχει το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, το ΚΥΕ Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας τυγχάνει διαχείρισης από Επιτροπή υπό την προεδρία του επάρχου Λεμεσού, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς ελέγχου και διαχείρισης του έργου.
3. Η Επιτροπή του ΚΥΕ Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας εργοδοτεί σήμερα επτά μόνιμους συντάξιμους υπαλλήλους, οι οποίοι διορίστηκαν σύμφωνα με τους κανονισμούς που διέπουν το ΚΥΕ, και έναν ωρομίσθιο εργάτη.
4. Η ξεχωριστή διαχείριση των δυο συνδεδεμένων έργων, δηλαδή του εν λόγω ΚΥΕ και του Ενιαίου Σχεδίου Νότιου Αγωγού, δημιουργεί δυσκολίες στην εφαρμογή της εκάστοτε κυβερνητικής υδατικής πολιτικής, γεγονός που είχε διαπιστωθεί προ πολλού. Ως εκ τούτου, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του με αρ. 45.234 και ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 1996, είχε εγκρίνει τη συγχώνευση των δύο έργων, με την προϋπόθεση ότι το προσωπικό του εν λόγω ΚΥΕ θα υπαγόταν στο δυναμικό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που εργοδοτείται από την Επιτροπή. Ωστόσο η πιο πάνω απόφαση δεν κατέστη δυνατό να υλοποιηθεί λόγω νομικών προβλημάτων που προέκυψαν σε σχέση με την ένταξη του προσωπικού της Επιτροπής στο προσωπικό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Ως εκ τούτου, το Υπουργικό Συμβούλιο με νέα απόφασή του, με αριθμό 48.184 και ημερομηνίας 29 Ιουλίου 1998, αποφάσισε να εγκρίνει τη συνέχιση της άσκησης των καθηκόντων της Επιτροπής του εν λόγω ΚΥΕ μέχρι τη διευθέτηση του θέματος.
5. Η συγχώνευση των δυο έργων εκτιμάται ότι μεταξύ άλλων πλεονεκτημάτων θα συμβάλει στην αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη διαχείριση του νερού και των υποδομών, καθώς και στην καλύτερη αξιοποίηση του προσωπικού, γι' αυτό η Επιτροπή του εν λόγω ΚΥΕ αποφάσισε ομόφωνα,

στις 10 Ιουλίου 2013, την εκ νέου προώθηση της διαδικασίας συγχώνευσης του εν λόγω ΚΥΕ με το Ενιαίο Σχέδιο Νότιου Αγωγού και την ανάληψη από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων της διαχείρισης του ΚΥΕ, σύμφωνα με το άρθρο 37(2)(β) του περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων Νόμου.

6. Το υπό συζήτηση ΚΥΕ δε διατηρεί οποιοδήποτε χρέος. Υπάρχουν όμως καθυστερημένες οφειλές από καταναλωτές νερού προς την Επιτροπή του ΚΥΕ, ύψους €1.900.000 περίπου, πλέον τόκοι, οι οποίες θα μεταβιβαστούν στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Εκκρεμούν επίσης αγωγές που καταχωρίστηκαν από την Επιτροπή του ΚΥΕ εναντίον των καταναλωτών που διατηρούν καθυστερημένες οφειλές. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων θα συνεχίσει τις απαραίτητες διαδικασίες για είσπραξη των οφειλομένων, ενώ οι αγωγές πρέπει να τροποποιηθούν ανάλογα, σύμφωνα με τις υποδείξεις της Νομικής Υπηρεσίας.

Όπως επισημάνθηκε στην επιτροπή από τους αρμοδίους στο πλαίσιο της μελέτης του νομοσχεδίου, οι διατάξεις αυτού περιλαμβάνουν τις συνήθεις ρυθμίσεις που προτείνονται σε αντίστοιχες περιπτώσεις μεταβίβασης αρμοδιοτήτων και μεταφοράς προσωπικού και οι διατάξεις αυτές έχουν συμφωνηθεί με τις συντεχνίες των εργαζομένων του ΚΥΕ Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησε το κατά πόσο η προώθηση κανονισμών οι οποίοι θα καταργούν τους υφιστάμενους κανονισμούς που διέπουν τη διαχείριση του ΚΥΕ Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας έπρεπε να γίνει ταυτόχρονα με την προώθηση του νομοσχεδίου. Συναφώς, απασχόλησε την επιτροπή το κατά πόσο η προώθηση των προαναφερόμενων καταργητικών κανονισμών μεταγενέστερα της ψήφισης του νομοσχεδίου, όπως προγραμματίζεται από την εκτελεστική εξουσία, ενδέχεται να προκαλέσει οποιαδήποτε νομικά προβλήματα.

Αναφορικά με το πιο πάνω ζήτημα, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, σε μεταγενέστερο στάδιο, με την σύμφωνη γνώμη της Νομικής Υπηρεσίας, απέστειλε σχετική επιστολή με την οποία υποστηρίζει ότι από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου οι υφιστάμενοι κανονισμοί που διέπουν τη διαχείριση του ΚΥΕ Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας καθίστανται ουσιαστικά ανενεργοί και η κατάργησή τους εμπίπτει σε μεταβατική ρύθμιση του νομοσχεδίου η οποία προβλέπει ότι από την εν λόγω ημερομηνία η Επιτροπή του εν λόγω ΚΥΕ δε θα ασκεί καμία αρμοδιότητα, εκτός στην έκταση που αυτό είναι αναγκαίο για την οριστική διάλυσή της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Μεταφορά των αρμοδιοτήτων και των λειτουργιών της Επιτροπής. Άρθρο 3.

Μεταφορά προσωπικού και θέσεων της Επιτροπής. Άρθρο 4.

Δικαίωμα υπαλλήλου να αρνηθεί την μεταφορά και σχετικές διευθετήσεις. Άρθρο 5.

Όροι υπηρεσίας και δικαιώματα των υπαλλήλων. Άρθρο 6.

Εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες και βάσεις αγωγής. Άρθρο 7.

Παύση αρμοδιοτήτων της Επιτροπής. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ. Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Μεταβίβασης των Αρμοδιοτήτων και των Λειτουργιών της Επιτροπής του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας στον Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», αναβάλλεται.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να ξέρουμε για ποιο λόγο αναβάλλεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβάλλεται, για να μην γίνει συζήτηση. Ήταν μες στα πλαίσια του συντονισμού που έκαμε η Σύσκεψη Αρχηγών, για να γλιτώσουμε χρόνο, αφού μας διαβεβαίωσαν ότι δεν υπάρχει επίπτωση. Είναι πανέτοιμο, μπράβο της επιτροπής Υγείας, αλλά, αν γίνει μια συζήτηση τώρα άλλο μισή ώρα... Είπαμε να το αφήσουμε μετά, εφόσον δεν έχει καμιά επίπτωση για κανέναν.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Για το θέμα αυτό υπάρχει αίτημα της επιτροπής Νομικών όπως παραπεμφθεί πίσω στην επιτροπή για επανεξέταση.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Διαμεσολάβησης σε Οικογενειακές Υποθέσεις Νόμος του 2014». Υπάρχει και γι' αυτό το ίδιο αίτημα.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Οι περί Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (Διοίκηση) - Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων - Θέσεις Προϊστάμενου Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων και Διερευνητή Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019». Είναι σχέδια υπηρεσίας, όπως και τα θέματα υπ' αριθμόν 19 και 20, που τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέση Ανώτερου Γεωλογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», γι' αυτό θα βάλω σε μία ψηφοφορία και τα τρία μαζί.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 18 θέματος είναι καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση Προϊστάμενου Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων και τη θέση Διερευνητή Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων στην Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 19 θέματος είναι τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα, η οποία είναι θέση προαγωγής στη μισθοδοτική κλίμακα Α8-Α9⁽⁶⁾ στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 20 θέματος είναι τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Γεωλογικού Λειτουργού, η οποία είναι θέση προαγωγής στη μισθοδοτική κλίμακα Α13⁽⁶⁾ στο Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (Διοίκηση) - Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και

Συμβάντων - Θέσεις Προϊστάμενου Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων και Διερευνητή Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Δημήτρης Δημητρίου, αναπλ. πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Κώστας Κωνσταντίνου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 20 Φεβρουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και της Επιτροπής Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ) και της Παγκύπριας Συντεχνίας Ισότητα. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και η Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση Προϊστάμενου Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων και τη θέση Διερευνητή Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων στην Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις εν λόγω θέσεις κρίθηκε αναγκαίος, για να καταστεί δυνατή η πλήρωση μίας θέσης Προϊστάμενου Υπηρεσίας Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων στη μισθοδοτική Κλίμακα Α13⁽ⁱⁱ⁾ και δύο θέσεων Διερευνητή Υπηρεσίας Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων, στην Κλίμακα Α11⁽ⁱⁱ⁾, οι οποίες είναι θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής και οι οποίες δημιουργήθηκαν με τον κρατικό προϋπολογισμό του 2018 για τη διοίκηση του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, με σκοπό την ορθολογιστική στελέχωση της εν λόγω υπηρεσίας, ώστε να ανταποκριθεί στον ρόλο της με βάση τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Περαιτέρω, με βάση τα ίδια στοιχεία, στα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας περιλήφθηκαν τα καθήκοντα και οι ευθύνες, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα του περί Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων Νόμου, τα οποία συνάδουν με αυτά που περιλαμβάνονται στις θέσεις αντίστοιχου επιπέδου στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Σημειώνεται ότι τα σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της αρμόδιας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για Σχέδια Υπηρεσίας. Σημειώνεται επίσης ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2018, η οποία εισηγήθηκε την περαιτέρω μελέτη τους από την επιτροπή.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη την επιτροπή απασχόλησαν ειδικότερα οι πρόνοιες για τα απαιτούμενα προσόντα και συγκεκριμένα το απαιτούμενο για τη θέση Προϊσταμένου προσόν της δεκαετούς πείρας στην οποία πρέπει να περιλαμβάνεται η ενεργός συμμετοχή στη διερεύνηση τριών τουλάχιστον πολύ σοβαρών ατυχημάτων που είχαν ως αποτέλεσμα απώλεια ζωής ή ολική απώλεια πλοίου ή σοβαρή ρύπανση, καθώς και το απαιτούμενο για τη θέση Διερευνητή προσόν της πενταετούς πείρας στην οποία πρέπει να περιλαμβάνεται η ενεργός συμμετοχή στη διερεύνηση τριών τουλάχιστον ατυχημάτων. Συγκεκριμένα, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις για το ενδεχόμενο τέτοιες πρόνοιες να εκληφθούν ότι εξυπηρετούν συγκεκριμένους υποψηφίους, αλλά και κατά πόσο υπάρχουν Κύπριοι υποψήφιοι που να πληρούν τις πιο πάνω απαιτήσεις των σχεδίων υπηρεσίας. Περαιτέρω, την επιτροπή απασχόλησαν και οι παρατηρήσεις της Παγκύπριας Συντεχνίας Ισότητα σε επιμέρους πρόνοιες των κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων δήλωσαν στην επιτροπή ότι η απαιτούμενη πείρα και για τις δύο θέσεις διατυπώθηκε με τον πιο πάνω τρόπο, έτσι ώστε τα προσόντα να καθοριστούν πολύ συγκεκριμένα. Όπως διευκρίνισαν οι ίδιοι, τα εν λόγω σχέδια υπηρεσίας θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι εξυπηρετούν συγκεκριμένους υποψηφίους, σε περίπτωση που με αυτά απαιτείτο πείρα που να περιλαμβάνει ενεργό συμμετοχή στη διερεύνηση δέκα ή δεκαπέντε ατυχημάτων, αφού σε τέτοια περίπτωση ο αριθμός των υποψηφίων θα περιοριζόταν σε τρεις περίπου, ενώ με τον καθορισμό της πείρας σε τρία τουλάχιστον ατυχήματα θα μπορεί να διεκδικήσει τις εν λόγω θέσεις μεγάλος αριθμός υποψηφίων. Περαιτέρω, οι πιο πάνω εκπρόσωποι ανέφεραν ότι υπάρχουν Κύπριοι υποψήφιοι που θα

μπορούν να διεκδικήσουν τις εν λόγω θέσεις, προερχόμενοι τόσο από το Υφυπουργείο Ναυτιλίας όσο και από τον ιδιωτικό τομέα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

Ο αναπληρωτής πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ των προνοιών των κανονισμών και εισηγούνται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για συζήτηση και λήψη τελικής απόφασης.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέση Ανώτερου Γεωλογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Δημήτρης Δημητρίου, αναπλ. πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Κώστας Κωνσταντίνου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 20 Φεβρουαρίου 2019.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα, η οποία είναι θέση προαγωγής στη μισθοδοτική Κλίμακα Α8-Α9⁽ⁱ⁾ στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, ώστε στα απαιτούμενα προσόντα να προβλεφθεί ότι, αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι που να πληρούν το απαιτούμενο προσόν για δεκαεξαετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Βοηθού Αερολιμένα, από την οποία πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία στην Κλίμακα Α7, θα μπορούν να είναι υποψήφιοι και υπάλληλοι με δεκαοκταετή τουλάχιστον συνολική υπηρεσία στη θέση Βοηθού Αερολιμένα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, εφόσον με τα υφιστάμενα δεδομένα στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας καθίσταται αδύνατη η πλήρωση των κενών θέσεων που θα προκύψουν εντός του τρέχοντος έτους, καθώς και θέσεων που θα κενωθούν εντός της επόμενης πενταετίας, γιατί επί μακρόν δε θα υπάρχουν υποψήφιοι, αφού οι υπηρετούντες στη θέση Βοηθού Αερολιμένα δε θα πληρούν το απαιτούμενο προσόν της δεκαεξαετούς τουλάχιστον υπηρεσίας στη θέση Βοηθού Αερολιμένα, από την οποία πενταετής τουλάχιστον υπηρεσία στην Κλίμακα Α7.

Ειδικότερα, με βάση τα ίδια στοιχεία στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας υπάρχουν δεκαοκτώ συνολικά θέσεις προαγωγής στη θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα [Κλίμακα Α8-Α9⁽ⁱ⁾] εκ των οποίων επτά θέσεις είναι κενές, δύο θέσεις κενώθηκαν εντός του 2018 λόγω αφυπηρετήσεων, ενώ άλλες έντεκα θέσεις θα κενωθούν σταδιακά λόγω αφυπηρετήσεων μέχρι το 2023 και μόνο πέντε από τα είκοσι εννέα συνολικά πρόσωπα που υπηρετούν στη θέση Βοηθού Αερολιμένα [Κλίμακα Α2-Α5-Α7⁽ⁱⁱ⁾] διαθέτουν το συγκεκριμένο προσόν και θα μπορούσαν να είναι υποψήφιοι για προαγωγή. Συνεπώς, αναμένεται ότι οι θέσεις Επιθεωρητή Αερολιμένα θα παραμείνουν κενές για τα επόμενα έντεκα τουλάχιστον χρόνια, μέχρις ότου οι υπηρετούντες σήμερα στη θέση Βοηθού Αερολιμένα συμπληρώσουν την απαιτούμενη πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία στην Κλίμακα Α7, προκειμένου να καταστούν κατάλληλοι για προαγωγή. Επίσης, στο μεσοδιάστημα αναμένεται να κενωθούν και άλλες θέσεις Επιθεωρητή Αερολιμένα, γεγονός που θα επιδεινώσει ακόμα περισσότερο την κατάσταση.

Σημειώνεται ότι το πιο πάνω σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της αρμόδιας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για σχέδια υπηρεσίας.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Γεωλογικού Λειτουργού, η οποία είναι θέση προαγωγής στη μισθοδοτική Κλίμακα Α13⁽ⁱⁱⁱ⁾ στο Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, ώστε στα απαιτούμενα προσόντα να περιληφθεί η οκταετής τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Γεωλογικού Λειτουργού αντί της τριετούς τουλάχιστον υπηρεσίας στη θέση Γεωλογικού Λειτουργού 1^{ns} Τάξης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η προτεινόμενη τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Γεωλογικού Λειτουργού κρίθηκε αναγκαία, αφενός επειδή στον εισαγωγικό βαθμό δεν υπάρχουν πλέον υπάλληλοι στις συνδυασμένες θέσεις Γεωλογικού Λειτουργού 1^{ης} Τάξης (Κλίμακα Α11-Α12) και 2^{ης} Τάξης (Κλίμακα Α12), αλλά μόνο σε θέσεις Γεωλογικού Λειτουργού (Κλίμακα Α9-Α11-Α12) και αφετέρου για να συνάδει το εν λόγω σχέδιο με τα σχέδια υπηρεσίας ανάλογων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία.

Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της αρμόδιας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για σχέδια υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι όλοι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 2019, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των εν λόγω κανονισμών στην ολομέλεια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο αναπληρωτής πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις πρόνοιες των κανονισμών και εισηγούνται στη Βουλή την έγκρισή τους.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για συζήτηση και λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλει να κάμει μια παρέμβαση ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θα σας το λέω, μέχρι να το εμπεδώσετε. Ειλικρινά, έψαξα ενδιάμεσα, δεν υπάρχει κράτος το οποίο να μη σέβεται τη γλώσσα του όσο το κυπριακό. Το λέω με πλήρη επίγνωση λόγου. Εξακολουθούν, τουλάχιστον τα δύο σχέδια υπηρεσίας στο θέμα υπ' αριθμόν 18, να απαιτούν το ίδιο επίπεδο ξένης γλώσσας με το επίπεδο της ελληνικής γλώσσας. Θα το λέω, μέχρι κάποιον να πείσω από εσάς.

Το άλλο σημείο το οποίο θα ήθελα να θέσω, τουλάχιστον όσον αφορά τον υπεύθυνο για τη διερεύνηση ναυτικών ατυχημάτων, θέλω να σας διαβάσω τη φωτογραφία του μελλοντικού προφανώς υπευθύνου που θα έχουμε. Ακούστε τι απαιτεί το σχέδιο υπηρεσίας: «Η δεκαετής πείρα»...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κοιτάξετε, πραγματικά δεν είναι κάτι ιλαρό, έν' πολύ σοβαρό, γιατί μιλούμε για θέσεις στη δημόσια υπηρεσία και γενικότερα του κράτους μας. «Η δεκαετής πείρα να περιλαμβάνει την ενεργό συμμετοχή στη διερεύνηση τριών τουλάχιστον πολύ σοβαρών ατυχημάτων (που είχαν ως αποτέλεσμα απώλεια ζωής ή ολική απώλεια πλοίου ή σοβαρή ρύπανση) που να αποδεικνύεται από κρατικές αρχές της Κύπρου ή του εξωτερικού ή από ναυτασφαλιστικούς οργανισμούς αναγνωρισμένους από τη Δημοκρατία». Η σοβαρότης δηλαδή των ναυτικών ατυχημάτων τα οποία θα πρέπει να έχει διερευνήσει ο συγκεκριμένος -ο οποίος προφανώς έχει καταρώσει τη θέση- έγκειται στην απώλεια ζωών. Δηλαδή, αν κάποιος κάμει το καθήκον του ή τουλάχιστον είναι τυχερός ή τουλάχιστον οι συγκυρίες...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Έννεν επαγγελματίας τζιέινος!

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αν δεν υπήρχε απώλεια ζωών ή τουλάχιστον βύθιση πλοίου, αυτός θα πρέπει να αποκλειστεί. Γι' αυτό τον λόγο και για τον δεύτερο λόγο θα πρέπει να καταψηφιστεί, τουλάχιστον το συγκεκριμένο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, εντάξει.

Ψηφίστε, δεν είναι ανάγκη να μας λέτε τι θα κάνετε. Ψηφίζουμε για το υπ' αριθμόν 18 θέμα.

Παρακαλώ. Ποιος ζητά το λόγο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η κ. Σάββα.

ΕΥΑΝΘΙΑ ΣΑΒΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, απλά σε ό,τι αφορά το ζήτημα που έθεσε ο κ. Κωστής Ευσταθίου, θα πρέπει να πούμε ότι μας απασχόλησε και εμάς στην επιτροπή. Αυτή ήταν η ανησυχία μας, ότι πιθανόν να είναι φωτογραφικό αυτό το σχέδιο υπηρεσίας, πλην όμως οι διαβεβαιώσεις που μας έδωσαν οι αρμόδιοι είναι ότι υπάρχουν πάρα πολλοί Κύπριοι οι οποίοι έχουν εμπλοκή σε τέτοιου είδους ατυχήματα, λόγω του ότι καλούνται Κύπριοι ως εμπειρογνώμονες λόγω του ότι συμβαίνουν ατυχήματα ανά τον κόσμο σε πλοία τα οποία μπορεί να είναι ξένων συμφερόντων, πλην όμως είναι εγγεγραμμένα στο κυπριακό νηολόγιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ωραία, ψηφίστε για το υπ' αριθμόν 18 θέμα, παρακαλώ..

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου θέλει να μιλήσει, ναι.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πολύ σύντομα. Είναι ένα από τα λίγα σχέδια υπηρεσίας τα οποία έχουμε φέρει προς συζήτηση, γιατί ακριβώς είχαμε τις ίδιες ανησυχίες, όπως τις εξέφρασε ο κ. Ευσταθίου. Και αυτές οι ανησυχίες μας έχουν διασκεδαστεί με πολύ ισχυρά επιχειρήματα από όλους όσοι είχαν έρθει να το συζητήσουμε. Αυτό είναι το ένα που ήθελα να πω.

Το άλλο αφορά την ελληνική γλώσσα. Υπάρχει ένα ζήτημα. Το κατανοώ και μαζί με τον Κωστή τον Ευσταθίου προτίθεμαι, αν συμφωνεί, συναινεί, να εγγράψουμε ένα αυτεπάγγελτο θέμα, να το συζητήσουμε και να δούμε πώς λύεται αυτό το ζήτημα και αν μπορεί να λύεται με εξετάσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Για το υπ' αριθμόν 18 θέμα δεν είναι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 18.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, οκτώ εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, οκτώ εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Για το υπ' αριθμόν 19 θέμα ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

---

* Υπέρ: ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ.

Εναντίον: ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Τριάντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 19 κανονισμοί εγκρίνονται .

Πάμε στο υπ' αριθμόν 20 θέμα.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον, καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 20 κανονισμοί εγκρίνονται .

Πάμε στο υπ' αριθμόν 21 θέμα, που είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μείωση του ύψους του επιτοκίου με το οποίο επιβαρύνονται οι δανειολήπτες για στεγαστικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς από δύο τοις εκατόν (2%) σε ένα τοις εκατόν (1%) και συνακόλουθα η αύξηση της παρεχόμενης επιδότησης αυτού κατά μία ποσοστιαία μονάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τους κανονισμούς «Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάνης

Νίκος Κέττηρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Μαριέλλα Αριστείδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Ονούφριος Κουλλά

Μάριος Μαυρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Μαρτίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (ΚΦΙΚΒ) και της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ). Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 16 του περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμου, είναι η μείωση του ύψους του επιτοκίου με το οποίο επιβαρύνονται οι δανειολήπτες για στεγαστικούς ή

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, Μιχάλης Γιωργάλλας (Αλληλεγγύη), Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: Πρόεδρος Βουλής (Αλληλεγγύη).

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, Μιχάλης Γιωργάλλας (Αλληλεγγύη), Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: Πρόεδρος Βουλής (Αλληλεγγύη).

επαγγελματικούς σκοπούς από δύο τοις εκατόν (2%) σε ένα τοις εκατόν (1%) και συνακόλουθα η αύξηση της παρεχόμενης επιδότησης αυτού κατά μία ποσοστιαία μονάδα.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, με βάση τους περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) Κανονισμούς, ο ΚΦΙΚΒ επιδοτεί το επιτόκιο του δανείου που συνάπτει ο αιτητής από οποιοδήποτε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για στεγαστικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς με προσωπικές εγγυήσεις ή υποθήκευση ακίνητης περιουσίας στις ελεύθερες περιοχές με μέγιστο ποσοστό επιδότησης το τρία και μισό τοις εκατόν (3,5%). Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση ο αιτητής επιβαρύνεται με ελάχιστο επιτόκιο ύψους δύο τοις εκατόν (2%).

Η ελάχιστη επιβάρυνση του αιτητή με επιτόκιο δύο τοις εκατόν (2%) είχε αποφασισθεί το 2013 από το διοικητικό συμβούλιο του ΚΦΙΚΒ λόγω των συνθηκών οικονομικής κρίσης που επικρατούσαν στον δεδομένο χρόνο, αλλά και προς ικανοποίηση μεγαλύτερου αριθμού αιτητών στα πλαίσια των εγκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του. Σημειώνεται ότι τα επιτόκια την περίοδο πριν από την οικονομική κρίση κυμαίνονταν γύρω στο επτά τοις εκατόν (7%).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, κατά τα τελευταία χρόνια το ύψος του επιτοκίου έχει μειωθεί σε μεγάλο βαθμό. Ως εκ τούτου, το ύψος της επιδότησης που λαμβάνουν οι δανειολήπτες από τον ΚΦΙΚΒ είναι πολύ μικρό μέχρι και μηδαμινό, με αποτέλεσμα μεγάλος αριθμός δανειοληπτών να διαμαρτύρεται για το ύψος της επιδότησης. Για τον λόγο αυτό το διοικητικό συμβούλιο του ΚΦΙΚΒ εισηγήθηκε στον Υπουργό Οικονομικών τη μείωση του ύψους του επιτοκίου με το οποίο επιβαρύνονται οι δανειολήπτες κατά μία ποσοστιαία μονάδα. Η συνακόλουθη αύξηση της επιδότησης κατά μία ποσοστιαία μονάδα αποτελεί, όπως αναφέρθηκε, ένδειξη ανταμοιβής/επιβράβευσης προς τους δανειολήπτες που είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους. Επιπλέον, αποτελεί και κίνητρο για τους κατέχοντες κατεχόμενη περιουσία να αιτούνται επιδότησης των δανείων τους, αφού αρκετοί αποσύρουν τις αιτήσεις για στεγαστικά δάνεια λόγω της χαμηλής επιδότησης, αλλά και της μεγάλης γραφειοκρατίας.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η προκύπτουσα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αύξηση της επιδότησης του επιτοκίου κατά μία ποσοστιαία μονάδα θα επιβαρύνει ετήσια τον κρατικό προϋπολογισμό κατά €1,6 εκατομ., με το ύψος της επιδότησης του επιτοκίου να αναπροσαρμόζεται σε τακτά χρονικά περιθώρια με βάση το μέσο αγοραίο επιτόκιο, ώστε να μη δημιουργούνται δημοσιονομικοί κίνδυνοι που να επηρεάζουν αρνητικά τα δημόσια οικονομικά.

Η εκπρόσωπος του ΚΦΙΚΒ τόνισε ότι κρίθηκε αναγκαία η λήψη της σχετικής απόφασης λόγω του γεγονότος ότι αφενός μειώθηκαν τα επιτόκια στην αγορά και αφετέρου η συγκεκριμένη ρύθμιση υπήρξε και πάγιο αίτημα της ίδιας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων.

Η πιο πάνω ίδια αρμόδια υπογράμμισε ότι της μείωσης αυτής θα επωφεληθούν και υφιστάμενοι δανειολήπτες που είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους και για τους οποίους το δικαστήριο δεν έχει λάβει δικαστικά μέτρα, ενώ για όσους έχουν επιβληθεί δικαστικά μέτρα η σχετική επιδότηση θα τερματίζεται.

Ο εκπρόσωπος της ΠΕΠ εξέφρασε την ικανοποίησή του για τη σχετική απόφαση, αφού, όπως ανέφερε, η προτεινόμενη μείωση του ύψους του επιτοκίου κατά μία ποσοστιαία μονάδα υπήρξε και διαχρονικό αίτημα της ένωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ. Όχι, δεν επιτρέπονται ομιλίες. Εσυμφωνήσαμεν έτσι.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι επτά υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προσβασιμότητας των Ιστότοπων και των Εφαρμογών για Φορητές Συσκευές των Οργανισμών του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταφορά στην εσωτερική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Οκτωβρίου 2016 για την Προσβασιμότητα των Ιστότοπων και των Εφαρμογών για Φορητές Συσκευές των Οργανισμών του Δημόσιου Τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προσβασιμότητας των Ιστότοπων και των Εφαρμογών για Φορητές Συσκευές των Οργανισμών του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος	Ηλίας Μυριάνθους
Σκεύη Κούτρα Κουκουμά	Γιώργος Πεردίκης
Μαριέλλα Αριστείδου	Λίνος Παπαγιάννης
Μαρίνος Μουσιούπας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 6 Νοεμβρίου 2018 και 5 Μαρτίου 2019. Στο πλαίσιο των πιο πάνω συνεδριάσεων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών (ΤΥΠ), του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των συντεχνιών ΠΑΣΥΔΥ και ΑΣΔΥΚ, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ) και της Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών (ΠΟΤ). Η Οργάνωση Παραπληγικών Κύπρου (ΟΠΑΚ), ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Γονέων Ατόμων με Νοητική Αναπηρία (ΠΑΣΥΓΟΑΝΑ), η Παγκύπρια Οργάνωση Αποκατάστασης Αναπήρων (ΠΟΑΑ) και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Πολλαπλής Σκλήρυνσης, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νέας νομοθεσίας, ώστε να επιτευχθεί η μεταφορά στην εσωτερική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Οκτωβρίου 2016 για την Προσβασιμότητα των Ιστότοπων και των Εφαρμογών για Φορητές Συσκευές των Οργανισμών του Δημόσιου Τομέα.

Ειδικότερα, στο υπό εξέταση νομοσχέδιο περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθορίζονται οι κανόνες που πρέπει να εφαρμόζονται, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι οι ιστότοποι, ανεξάρτητα από τη συσκευή που χρησιμοποιείται για την πρόσβαση σ' αυτούς, και οι εφαρμογές για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα πληρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας, προσδίδοντάς τους μεγαλύτερη αντιληπτικότητα, χρηστικότητα, κατανοησιμότητα και αξιοπιστία.
2. Καθιερύεται Επιτροπή Παρακολούθησης της οποίας η σύσταση και ο τρόπος λειτουργίας θα καθοριστεί με σχετικούς κανονισμούς.
3. Καθορίζονται οι εξαιρέσεις, δηλαδή οι ιστότοποι και οι εφαρμογές για τις οποίες δεν εφαρμόζονται οι πρόνοιες του νομοσχεδίου.
4. Ορίζεται το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών ως η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των προνοιών του εν λόγω νομοσχεδίου.
5. Παρέχεται σε πρόσωπο που θεωρεί ότι θίγεται από παράβαση προνοιών του νομοσχεδίου δικαίωμα υποβολής παραπόνου στον Επίτροπο Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Η εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου θα ενισχύσει τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες σε ό,τι αφορά την πρόσβασή τους στο περιεχόμενο ιστότοπων και εφαρμογών του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Με τον τρόπο αυτό αφενός διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση σε πληροφορίες και υπηρεσίες στο διαδίκτυο για τα άτομα αυτά βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής τους και αφετέρου επιτυγχάνεται η ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία μέσω της συμμετοχής τους στη λήψη αποφάσεων.
2. Από την εφαρμογή του νόμου αναμένεται να προκύψουν δαπάνες οι οποίες θα καθορίζονται με βάση τα μέτρα που θα εφαρμόζονται από τους εμπλεκόμενους φορείς και θα συμπεριλαμβάνονται στον

προϋπολογισμό κάθε φορέα. Επιπρόσθετα, πιθανόν να υπάρξει αύξηση του διοικητικού φόρτου λόγω της ανάγκης για υιοθέτηση διαδικασιών, όπως νέα έργα πληροφορικής ή/και μετατροπή όλων των ιστότοπων του δημόσιου τομέα, έτσι ώστε να πληρούν τους κανόνες προσβασιμότητας από άτομα με αναπηρίες.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Οκτωβρίου 2016 για την Προσβασιμότητα των Ιστότοπων και των Εφαρμογών για Φορητές Συσκευές των Οργανισμών του Δημόσιου Τομέα, τα κράτη μέλη υποχρεώνονταν να θέσουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές ρυθμίσεις έως τις 23 Σεπτεμβρίου 2018. Σημειώνεται περαιτέρω ότι το νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για εξέταση στις 28 Σεπτεμβρίου 2018 και ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έλαβε προειδοποιητική επιστολή παράβασης στις 22 Νοεμβρίου 2018.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου. Ωστόσο, στο πλαίσιο της συνεδρίας εκφράστηκαν επιμέρους απόψεις επί των προνοιών του ως ακολούθως:

1. Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ανέφερε τόσο προφορικά όσο και σε επιστολή του, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2018, προς την επιτροπή ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού συμφωνεί με την πρόνοια του νομοσχεδίου βάσει της οποίας εξαιρούνται από τις πρόνοιές του οι ιστότοποι και οι εφαρμογές για φορητές συσκευές των σχολείων, νηπιαγωγείων ή παιδικών σταθμών, πλην του περιεχομένου τους που σχετίζεται με βασικές επιγραμματικές διοικητικές λειτουργίες. Ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε πρόσθετα ενώπιον της επιτροπής ότι η πιο πάνω εξαίρεση επιτρέπεται και από την ευρωπαϊκή Οδηγία με την οποία επιδιώκεται η εναρμόνιση, προσθέτοντας ότι, σε περίπτωση που συμπεριληφθεί στο νομοσχέδιο πρόνοια η οποία θα υπαγορεύει τη συμμόρφωση των σχολικών ιστότοπων με τους κανόνες προσβασιμότητας, αυτό θα επιφέρει μεγάλο οικονομικό και διοικητικό κόστος.

Ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε επιπροσθέτως ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει συμπεριλάβει στον προϋπολογισμό του έτους 2019 και στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2019-2021 τις προβλεπόμενες δαπάνες για αγορά υπηρεσιών συμβούλου για υλοποίηση της δράσης που αφορά στον σχεδιασμό και στην αναβάθμιση του ιστότοπου του υπουργείου και των ιστότοπων των δημόσιων σχολείων, ώστε αυτοί να πληρούν τις απαιτήσεις της εν λόγω ευρωπαϊκής Οδηγίας στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό. Όπως αναφέρεται στην πιο πάνω επιστολή, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θα επανεξετάσει την εφαρμογή της Οδηγίας σε μεταγενέστερο στάδιο παράλληλα με την επισκόπηση των τεχνολογικών εξελίξεων.

2. Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ τόσο κατά την προφορική του τοποθέτηση όσο και σε γραπτό υπόμνημα, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, το οποίο κατέθεσε στη συνεδρία της επιτροπής, ανέφερε ότι το ΤΥΠ αντιμετωπίζει προβλήματα λόγω υποστελέχωσης, ζήτημα το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη, καθώς για την επιτυχή εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου χρειάζεται και το απαιτούμενο προσωπικό το οποίο θα κληθεί να ικανοποιήσει τις νέες ανάγκες που θα προκύψουν μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.
3. Ο πρόεδρος της ΚΥΣΟΑ εκπροσωπώντας και την ΠΟΤ ανέφερε τόσο προφορικά όσο και σε υπομνήματα που κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής ότι οι πλείστες εισηγήσεις τους υιοθετήθηκαν από την εκτελεστική εξουσία στο στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης που προηγήθηκε της κατάθεσης του νομοσχεδίου και συμπεριλήφθηκαν στο υπό εξέταση νομοσχέδιο. Ωστόσο, εισηγήθηκε όπως σε αυτό συμπεριληφθούν και τα ακόλουθα:

- α. Προσθήκη στο άρθρο 2, «ερμηνεία» του νομοσχεδίου, των όρων «δυσανάλογη επιβάρυνση» και «θεμιτοί λόγοι» και των ορισμών τους, προκειμένου να καθίσταται σαφές πότε οι οργανισμοί δημόσιου τομέα εφαρμόζουν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας στους ιστότοπούς τους.
- β. Τροποποίηση του νομοσχεδίου, έτσι ώστε να επεκταθεί η εφαρμογή των προνοιών αυτού υπό όρους στους ιστότοπους και στις εφαρμογές για φορητές συσκευές των δημόσιων σχολείων, νηπιαγωγείων ή παιδικών σταθμών.
- γ. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία θα καθορίζεται ρητά ότι στην Επιτροπή Παρακολούθησης συμμετέχει και εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ.

Σημειώνεται ότι η ΟΠΑΚ, παρ' όλο που δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής, απέστειλε σχετική επιστολή στην επιτροπή, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2018, στην οποία αναφέρεται ότι δεν έχει οποιαδήποτε σχόλια επί του νομοσχεδίου.

Επιπροσθέτως, στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου κατατέθηκε στην επιτροπή υπηρεσιακό σημείωμα με εισηγήσεις για τροποποιήσεις επί των προνοιών του εν λόγω νομοσχεδίου, το οποίο ετοιμάστηκε από την Υπηρεσία Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής και κοινοποιήθηκε στους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας.

Στη βάση όλων των πιο πάνω οι εκπρόσωποι του ΤΥΠ, με τη σύμφωνη γνώμη της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, κατέθεσαν αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου στο οποίο περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

1. Οι όροι «δυσανάλογη επιβάρυνση» και «θεμιτοί λόγοι» και οι ορισμοί τους.
2. Τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας του νομοσχεδίου που αφορά το δικαίωμα υποβολής αιτήματος προς τον οικείο φορέα του δημόσιου τομέα για ενημέρωση, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του ιστότοπου ή της εφαρμογής για φορητή συσκευή με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας, ώστε ο φορέας του δημόσιου τομέα να υποχρεούται να εξετάζει το αίτημα και να παρέχει πληροφορίες, χωρίς να κρίνει εκ των προτέρων αν το αίτημα είναι θεμιτό και λογικό, προϋπόθεση που υπήρχε στο αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου.
3. Πρόνοια βάσει της οποίας καθορίζεται ότι στην Επιτροπή Παρακολούθησης μετέχουν ενεργά τα άτομα με αναπηρίες, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει αναθεωρηθεί, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή καλεί τους κυβερνητικούς αρμοδίους όπως προβούν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να κατατεθούν στη Βουλή το συντομότερο δυνατό οι κανονισμοί οι οποίοι θα ρυθμίζουν τη συγκρότηση και τη λειτουργία της Επιτροπής Παρακολούθησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προσβασιμότητας των Ιστότοπων και των Εφαρμογών για Φορητές Συσκευές των Οργανισμών του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 14 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε αμέσως μετά το εδάφιο (2) αυτού να προστεθεί το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(3) Παρά τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (2) του άρθρου 3, οι διατάξεις του παρόντος Νόμου για τους ιστότοπους και τις εφαρμογές για φορητές συσκευές των σχολείων, νηπιαγωγείων ή παιδικών σταθμών εφαρμόζονται από την 1^η Ιανουαρίου 2021.».

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό για τους Οικολόγους να εξηγήσουν την τροπολογία τους.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η κυπριακή κυβέρνηση αποφάσισε να χρησιμοποιήσει μία δυνατότητα που της δίνει η Οδηγία να μην εφαρμόζεται αυτή η πολύ σωστή πρακτική, δηλαδή να μπορούν τυφλοί και κωφοί να διαβάζουν μέσα από τα τάμπλετ και τα κινητά τους τις κυβερνητικές ιστοσελίδες. Εξαιρούνται οι ιστοσελίδες που έχουν να κάνουν με σχολεία. Μας είπαν ότι, αν εφαρμοστεί σήμερα αυτή η πρόνοια, δηλαδή να υποχρεώσουμε τα σχολεία να μετατρέψουν τις ιστοσελίδες τους, ώστε να μπορούν τυφλά και κωφά άτομα να διαβάζουν τις ιστοσελίδες, δε θα μπορεί να εφαρμοστεί.

Και εμείς με την τροπολογία μας τους δίνουμε διορία δύο χρόνια. Μέσα σε αυτά τα δύο χρόνια να μπορέσουν να τροποποιήσουν τις ιστοσελίδες τους, για να μπορούν να διαβάζονται από τυφλά και από κωφά άτομα οι ιστοσελίδες των σχολείων. Αν στα δύο χρόνια, κύριε Πρόεδρε, δούμε ότι δεν τα καταφέρνουμε, εδώ είμαστε να το...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Τροπολογία σε ψηφοφορία.

Ψηφίστε για την τροπολογία.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Έξι ψήφοι υπέρ, είκοσι έξι εναντίον, σύνολο τριάντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με έξι ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Υποχρεώσεις των οργανισμών του δημόσιου τομέα και απαιτήσεις για την προσβασιμότητα. Άρθρο 4.

Διαδικασία εκτέλεσης μηχανισμού ανατροφοδότησης. Άρθρο 5.

Δυσανάλογη επιβάρυνση. Άρθρο 6.

Τεκμήριο συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας. Άρθρο 7.

Δήλωση προσβασιμότητας. Άρθρο 8.

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων. Άρθρο 9.

Υποχρεώσεις αρμόδιας αρχής. Άρθρο 10.

Υποβολή παραπόνου στον Επίτροπο Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Άρθρο 11.

Κανονισμοί. Άρθρο 12.

Διατάγματα. Άρθρο 13.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ για τα άρθρα.

Ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 14 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσβασιμότητας των Ιστότοπων και των Εφαρμογών για Φορητές Συσκευές των Οργανισμών του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ραδιοεξοπλισμός) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταφορά της αρμοδιότητας για την εποπτεία της αγοράς, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1 της Οδηγίας 2014/53/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014 σχετικά με την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα ραδιοεξοπλισμού στην αγορά και την κατάργηση της Οδηγίας 1999/5/ΕΚ, από το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ραδιοεξοπλισμός) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος	Αντρέας Φακοντής
Δημήτρης Δημητρίου	Κώστας Κώστα
Ευθύμιος Δίπλαρος	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Χριστάκης Τζιοβάνης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και την 21^η Φεβρουαρίου 2019. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών και του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Γραφείου Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 59 του περί Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμου, είναι η μεταφορά της αρμοδιότητας για την εποπτεία της αγοράς, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1 της Οδηγίας 2014/53/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014 σχετικά με την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα ραδιοεξοπλισμού στην αγορά και την κατάργηση της Οδηγίας 1999/5/ΕΚ, από το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

Σημειώνεται ότι κανονισμοί με το ίδιο περιεχόμενο κατατέθηκαν στη Βουλή και εξετάστηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κατά την προηγούμενη κοινοβουλευτική σύνοδο, αλλά δεν προωθήθηκαν για έγκριση από τη Βουλή, καθ' ότι κατά τη συζήτησή τους στην επιτροπή διαπιστώθηκε νομικό κενό όσον αφορά τη διάταξη του νόμου η οποία εξουσιοδοτεί την έκδοση των εν λόγω κανονισμών.

Συναφώς, η επιτροπή εισηγήθηκε στην εκτελεστική εξουσία, προκειμένου να καταστεί δυνατή η έγκριση των κανονισμών από τη Βουλή, όπως:

1. αποσύρει τους εν λόγω κανονισμούς από τη Βουλή, αφού αυτοί εκδόθηκαν καθ' υπέρβαση εξουσιοδότησης του νόμου,
2. τροποποιήσει τον σχετικό νόμο, ώστε να καταστεί δυνατή η έκδοση κανονισμών για τον ραδιοεξοπλισμό,
3. καταθέσει εκ νέου στη Βουλή κανονισμούς για ρύθμιση του εν λόγω θέματος.

Υπό το φως των πιο πάνω εισηγήσεων της επιτροπής, η εκτελεστική εξουσία, με τη σύμφωνο γνώμη της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, απέσυρε τους υπό αναφορά κανονισμούς από τη Βουλή, τροποποίησε με σχετικό διάταγμα του αρμόδιου υπουργού τον περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμο όπως προβλέπεται στον εν λόγω νόμο, ώστε να περιλάβει στο παράρτημα αυτού τον ραδιοεξοπλισμό, και ακολούθως κατέθεσε στη Βουλή τους υπό συζήτηση κανονισμούς για ρύθμιση του θέματος.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί, πέραν της μεταφοράς της αρμοδιότητας της εποπτείας της αγοράς σε άλλο τμήμα του ίδιου υπουργείου, καθορίζουν μεταξύ άλλων νέες υποχρεώσεις της αρμόδιας αρχής και νέες διαδικασίες για εφαρμογή των προνοιών της νομοθεσίας.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, αφού προηγουμένως επέφερε σε αυτούς μικρής έκτασης νομοτεχνικές βελτιώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 25 θέμα που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €2 εκατομ. και δαπάνες ύψους €2.230.000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Νίκος Νουρής

Γεώργιος Προκοπίου

Στέλλα Κυριακίδου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αδάμος Αδάμου

Γιώργος Λουκαΐδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε την 21^η Μαρτίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Οικονομικών και ο πρόεδρος της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (Αρχή) συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες της Αρχής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου για το οικονομικό έτος 2019.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2019 προβλέπει έσοδα συνολικού ύψους €2.000.000 και δαπάνες ύψους €2.230.000. Τα έσοδα της Αρχής προέρχονται από κρατική χορηγία ύψους €1.900.000 και άλλα έσοδα ύψους €100.000.

Οι δαπάνες της Αρχής αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού ύψους €677.009.
2. Έξοδα αντιμισθίας του προέδρου και των μελών της ύψους €16.420.

3. Λειτουργικές δαπάνες ύψους €341.500 εκ των οποίων ποσό ύψους €267.900 προβλέπεται να διατεθεί για το Τμήμα Πολιτικής και ποσό ύψους €73.600 για το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ).
4. Άλλες δαπάνες ύψους €1.190.061.
5. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό ύψους €5.000.
6. Έργα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους ύψους €10.

Αναλύοντας τις πρόνοιες του προϋπολογισμού ενώπιον της επιτροπής, ο πρόεδρος της Αρχής δήλωσε ότι το ποσό των €330.000 που υπερβαίνει το ύψος της κρατικής χορηγίας αναμένεται να καλυφθεί είτε από πιθανές εξοικονομήσεις άλλων κονδυλίων του Υπουργείου Υγείας είτε από έγκριση πρόσθετων πιστώσεων από το Υπουργείο Οικονομικών. Περαιτέρω, όπως ο ίδιος διευκρίνισε, ποσό ύψους €360.000 θα διατεθεί για τη δημιουργία κέντρου ανηλίκων κλειστής θεραπευτικής κοινότητας και ποσό ύψους €98.161 για το ΕΚΤΕΠΝ.

Όσον αφορά τις πρόνοιες του προϋπολογισμού που αφορούν τις αποδοχές του προσωπικού, ο πρόεδρος της Αρχής ενημέρωσε την επιτροπή ότι αυτές αφορούν μία θέση Εκτελεστικού Γραμματέα, η οποία είναι κενή από τον Ιούλιο του 2017, δύο θέσεις Προϊστάμενου Τομέα, έντεκα θέσεις Λειτουργών, δύο θέσεις Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού και μία θέση Λογιστικού Λειτουργού, ενώ οι πρόνοιές του που προβλέπουν τις λειτουργικές δαπάνες του Τμήματος Πολιτικής αφορούν μία θέση ωρομίσθιου Αχθοφόρου/Κλητήρα.

Τέλος, ο πρόεδρος της Αρχής επισήμανε ότι από το 2007 όλα τα προγράμματα που σχετίζονται με τα ναρκωτικά επιχορηγούνται από την Αρχή.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις πρόνοιες του προϋπολογισμού.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, αφού διεξήλθαν τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού και αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, τάχθηκαν υπέρ των προνοιών του νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου ποσού ύψους €2.230.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Απαγόρευση προσλήψεων για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 6.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 8.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 9.

Απαγόρευση πρόσληψης εργοδοτούμενων καθορισμένης διάρκειας. Άρθρο 10.

Απαγόρευση προσλήψεων για την αντικατάσταση υπαλλήλων ή ωρομίσθιου προσωπικού που αποχωρούν από την υπηρεσία. Άρθρο 11.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 12.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, τριάντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 13 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο.

Ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Ο περί Εφαρμογής των Δικαιωμάτων των Ασθενών στο πλαίσιο της Διασυνοριακής Υγειονομικής Περίθαλψης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Εφαρμογής των Δικαιωμάτων των Ασθενών στο πλαίσιο της Διασυνοριακής Υγειονομικής Περίθαλψης Νόμου, ώστε να επιτευχθεί η πλήρης εναρμόνιση με την Οδηγία 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Μαρτίου 2011 περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εφαρμογής των Δικαιωμάτων των Ασθενών στο πλαίσιο της Διασυνοριακής Υγειονομικής Περίθαλψης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Νίκος Νουρής, προεδρεύων

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Γεώργιος Προκοπίου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Μαρίνος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 14 Μαρτίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Εθνικού Σημείου Επαφής για τη Διασυνοριακή Υγειονομική Περίθαλψη, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων (ΠΟΣΠΦ), της Παγκύπριας Συμμαχίας Σπάνιων Παθήσεων και της Διεθνούς Ομοσπονδίας Θαλασσαιμίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Εφαρμογής των Δικαιωμάτων των Ασθενών στο πλαίσιο της Διασυνοριακής Υγειονομικής Περίθαλψης Νόμου, ώστε να επιτευχθεί η πλήρης εναρμόνιση με την Οδηγία 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Μαρτίου 2011 περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο προβλέπονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις της βασικής νομοθεσίας:

1. Κατάργηση της διαδικασίας εξασφάλισης προηγούμενης έγκρισης εξόδων από τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Υγείας για υγειονομική περίθαλψη στο εξωτερικό, ώστε κάθε πρόσωπο που είναι ασφαλισμένο στη Δημοκρατία να μπορεί να λαμβάνει διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη και να

διεκδικεί επιστροφή των εξόδων διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης, χωρίς να απαιτείται η εν λόγω προηγούμενη έγκριση.

2. Αναθεώρηση της διαδικασίας υποβολής παραπόνων στη βάση της διαδικασίας που προβλέπει η νομοθεσία για την κατοχύρωση και την προστασία των δικαιωμάτων των ασθενών.
3. Εισαγωγή προϋποθέσεων για την επιστροφή των εξόδων διαμονής και μετακίνησης ή συμπληρωματικών εξόδων στα οποία υποβάλλονται ασφαλισμένα πρόσωπα, όταν λαμβάνουν διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη.

Σημειώνεται ότι η προθεσμία που τίθεται στην υπό αναφορά Οδηγία για εναρμόνιση των κρατών μελών είναι η 25^η Οκτωβρίου 2013, ωστόσο το υπό συζήτηση νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή την 1^η Φεβρουαρίου 2019. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι σε σχέση με την εν λόγω Οδηγία εκκρεμεί διαδικασία EU Pilot και η Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προτίθεται να προχωρήσει σε αποστολή προειδοποιητικής επιστολής.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς εξέφρασαν την ικανοποίησή τους σε σχέση με τις προτεινόμενες στο νομοσχέδιο ρυθμίσεις.

Ειδικότερα, ο εκπρόσωπος της ΠΟΣΠΦ δήλωσε ότι θεωρεί ιδιαίτερα σημαντική την προτεινόμενη απλοποίηση των διαδικασιών, ώστε οι πολίτες να απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους που πηγάζουν από την εφαρμογή της εν λόγω Οδηγίας με απλές, κατανοητές και μη χρονοβόρες για τους λήπτες υπηρεσιών διαδικασίες.

Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι το κράτος πρέπει να καλύπτει τα έξοδα μεταφοράς και διαμονής των απόρων ή και ασθενών με χρόνιες παθήσεις, για να απολαμβάνουν ισότιμα το δικαίωμά τους για διασυνοριακή περίθαλψη. Όσον αφορά την αποζημίωση, εισηγήθηκε ότι πρέπει να καταβάλλεται αμέσως με την υποβολή των εξόδων και όταν πρόκειται για άπορο πρόσωπο, πρέπει να καταβάλλεται προκαταβολή των εξόδων, ώστε να αποφευχθεί η άνιση μεταχείριση στην πρόσβαση σε διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συμμαχίας Σπάνιων Παθήσεων και της Διεθνούς Ομοσπονδίας Θαλασσαιμίας, ανέφεραν στην επιτροπή ότι πρόσθετα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο πρέπει να δημιουργηθεί ο μηχανισμός παρακολούθησης της σωστής και προς όφελος του ασθενούς υλοποίησης της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης, να υλοποιηθεί πλήρως η μεταρρύθμιση του γενικού συστήματος υγείας και να τροποποιηθεί ο νόμος που διέπει την κατοχύρωση και προστασία των δικαιωμάτων των ασθενών, ώστε να θεσμοθετηθεί ο συνήγορος υγείας και ασθενούς.

Ο προεδρεύων και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, τάχθηκαν υπέρ των προνοιών του νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Αντικατάσταση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Αντικατάσταση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων άρθρων 17Α, 17Β και 17Γ. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 18. Άρθρο 10.

Κατάργηση των άρθρων 20 και 21. Άρθρο 11.

Αντικατάσταση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Κατάργηση των άρθρων 26, 27, 28, 29 και 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 13 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εφαρμογής των Δικαιωμάτων των Ασθενών στο πλαίσιο της Διασυννοριακής Υγειονομικής Περίθαλψης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες, τριάντα μία ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 27 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας για το έτος 2019, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €10.593.381 και δαπάνες ύψους €11.093.381.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Κάρουλλας

Παύλος Μυλωνάς

Αννίτα Δημητρίου

Κωστής Ευσταθίου

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Αντρέας Καυκαλιάς

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και στις 13 Μαρτίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου (ΟΝΕΚ). Το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου, καθώς και οι οργανώσεις νεολαίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στην εν λόγω συνεδρία.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΟΝΕΚ για το έτος 2019.

Ο προϋπολογισμός του ΟΝΕΚ για το έτος 2019 προβλέπει έσοδα ύψους €10.593.381 και δαπάνες ύψους €11.093.381.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο επισημούνται τα ακόλουθα:

1. Ο προϋπολογισμός του ΟΝΕΚ για το έτος 2019 είναι ελλειμματικός κατά €500.000, κατόπιν συνεννόησης του ΟΝΕΚ με το Υπουργείο Οικονομικών και υπό την προϋπόθεση κάλυψης του ελλείμματος μέσω έγκρισης διάθεσης μέρους του ποσού που συσσωρεύτηκε σε δύο λογαριασμούς του ΟΝΕΚ, που αφορούν ειδικότερα τα προγράμματα «Youth in Action» και «Eurodesk», και το οποίο ανέρχεται σε €1,3 εκατομ. Σημειώνεται ότι οι λόγοι της συσσώρευσης του πιο πάνω ποσού επεξηγήθηκαν σε σχετική επιστολή του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΟΝΕΚ που στάλθηκε στον Υπουργό Οικονομικών, η οποία επισυνάπτεται στα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής.
2. Ο προϋπολογισμός του ΟΝΕΚ για το 2019, όπως έχει υποβληθεί, μπορεί να χαρακτηριστεί ως αναπτυξιακός. Προβλέπει δαπάνες που κατανέμονται ως εξής:

	2018	2019
	€	€
• Δαπάνες προσωπικού	1.249.284	1.469.110
• Άλλες δαπάνες	9.994.234	9.518.842
• Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	<u>70.402</u>	<u>105.429.00</u>
	11.313.920	11.093.381

3. Το ύψος της κρατικής χορηγίας που προβλέπεται για το 2019 είναι €3.300.000, παραμένοντας στα επίπεδα του 2018.
4. Κατά τον καταρισμό του προϋπολογισμού καταβλήθηκε από τον ΟΝΕΚ προσπάθεια περιορισμού των διάφορων εξόδων στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Οικονομικών, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, μέσα στο πνεύμα εξορθολογισμού και αυστηρής περισυλλογής που διακήρυξε η κυβέρνηση.
5. Ο προϋπολογισμός του ΟΝΕΚ έτυχε μελέτης τόσο από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού όσο και από το Υπουργείο Οικονομικών. Το Υπουργείο Οικονομικών με την επιστολή του, ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 2018, ζήτησε όπως γίνουν συγκεκριμένες τροποποιήσεις επί του προϋπολογισμού, πριν από την πρόωγσή του στο Υπουργικό Συμβούλιο. Ο προϋπολογισμός, όπως υποβλήθηκε στην τελική του μορφή, υιοθετεί τις εισηγήσεις του Υπουργείου Οικονομικών. Σημειώνεται ότι η σχετική επιστολή του ΟΝΕΚ επισυνάπτεται στα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής.
6. Ο ΟΝΕΚ έχει καθορίσει διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου μέσα στα πλαίσια των παρατηρήσεων και εισηγήσεων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Ειδικότερα, επισημάζεται ότι στα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής επισυνάπτονται ο πίνακας με τα οικονομικά στοιχεία του ΟΝΕΚ για το έτος 2017, ο πίνακας με τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις του ΟΝΕΚ, καθώς και ο πίνακας δανείων του.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του προϋπολογισμού ο εκτελεστικός διευθυντής του ΟΝΕΚ, αφού ενημέρωσε την επιτροπή για το έργο, τους στόχους και τη δράση του ΟΝΕΚ, κατέθεσε υπόμνημα, στο οποίο μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται στοιχεία για τις κυριότερες αυξήσεις και μειώσεις δαπανών του προϋπολογισμού. Στη συνέχεια ο ίδιος έδωσε επεξηγήσεις για θέματα που αφορούν στα διάφορα προγράμματα του ΟΝΕΚ.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του προϋπολογισμού η επιτροπή υπέδειξε προς το αρμόδιο υπουργείο ότι πρέπει να περιλαμβάνεται εξυπαρχής στον προϋπολογισμό του ΟΝΕΚ ολόκληρο το απαιτούμενο ποσό για την κάλυψη των αναγκών του, ώστε να μη χρειάζεται στη συνέχεια να υποβάλλεται συμπληρωματικός προϋπολογισμός.

Περαιτέρω, τα μέλη της επιτροπής υπέβαλαν αριθμό ερωτημάτων για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσής τους σε σχέση με τις πρόνοιες του υπό εξέταση προϋπολογισμού. Ειδικότερα, η ενημέρωση αυτή αφορούσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Την Κάρτα Νέων και τα προνόμια που παρέχονται μέσω αυτής.
2. Τις πρωτοβουλίες νέων.
3. Τη μείωση του κονδυλίου σε ορισμένα προγράμματα του ΟΝΕΚ.
4. Ορισμένες περιπτώσεις αγοράς υπηρεσιών, όπως για θέματα καθαριότητας κ.λπ.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας δεν προέβη σε συγκεκριμένες παρατηρήσεις επί των προνοιών του υπό αναφορά προϋπολογισμού, αλλά έδωσε επεξηγήσεις σε ερωτήματα που τέθηκαν από πλευράς της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Νεολαίας ποσού που δεν υπερβαίνει τα €11.093.381 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Διάθεση ειδικώς εμβαζομένων/εισπραττομένων ποσών για υλοποίηση συγκεκριμένων σκοπών/προγραμμάτων. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο επί των δαπανών και εσόδων. Άρθρο 6.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 7.

Αναστολή πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 8.

Εφαρμογή διατάξεων για μείωση απολαβών και μη παραχώρηση προσαυξήσεων σε υπηρετούντες στον Οργανισμό Νεολαίας. Άρθρο 9.

Υπερωριακή απασχόληση. Άρθρο 10.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού για κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 11.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 12.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 13.

Εναλλαξιμότητα νεοδιοριζομένων υπαλλήλων. Άρθρο 14.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ και μία ψήφος αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 15 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο ψήφους αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Πέστε μας.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Η ψήφος μου ήταν θετική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θετικότατη!

Τα θέματα με τους αριθμούς 28, 29 και 30 στην ημερήσια διάταξη αποσύρονται.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα το κάναμε προηγουμένως.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων έχει γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.533, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Στις 15 Φεβρουαρίου 2019 ψηφίστηκαν από την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019, οι οποίοι ρυθμίζουν την καλλιέργεια, την παραγωγή, την εισαγωγή και την εξαγωγή φαρμακευτικής κάνναβης, τη χρήση της για τη διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας για ιατρικούς σκοπούς, την προετοιμασία γαληνικών σκευασμάτων από τα φαρμακεία για ιατρική χρήση ή την παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων, καθώς και τη διαδικασία δωρεάν παροχής φαρμακευτικής κάνναβης στους δικαιούχους πάσχοντες ασθενείς.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Έχουν ήδη υποβληθεί αιτήσεις από ενδιαφερόμενες εταιρείες για την καλλιέργεια φαρμακευτικής κάνναβης στην Κύπρο;
2. Έχουν ξεκινήσει οι εκστρατείες ενημέρωσης και εκπαίδευσης των επαγγελματιών υγείας και των ασθενών για την ορθή και ασφαλή χρήση της φαρμακευτικής κάνναβης, όπως προνοούν οι κανονισμοί;
3. Έχει ξεκινήσει η χορήγηση φαρμακευτικής κάνναβης από τους ιατρούς και τα φαρμακεία;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.534, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε πρόσφατη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος το Τμήμα Περιβάλλοντος δεσμεύτηκε ότι θα προωθηθεί άμεσα στην κοινότητα Αυγόρου η δημιουργία “πράσινου σημείου”, δηλαδή εγκατάστασης συγκέντρωσης μεγάλων απορριμμάτων για προώθησή τους για ανακύκλωση. Ο λόγος, σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Περιβάλλοντος, που θα προχωρήσει χωρίς καθυστέρηση η κατασκευή της εγκατάστασης “πράσινου σημείου” στην κοινότητα Αυγόρου είναι γιατί ήδη έχουν εκδοθεί όλες οι απαιτούμενες άδειες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες για την κατασκευή της εγκατάστασης του “πράσινου σημείου” και, εάν ναι, πότε αναμένεται να είναι έτοιμο για λειτουργία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.535, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω ενημερωθεί για το αίτημα του Συνδέσμου Γονέων και Φίλων του 1^{ου} Πρότυπου Κρατικού Σπιτιού Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες της επαρχίας Αμμοχώστου για διορισμό μόνιμου κρατικού νοσηλευτή, ο οποίος θα φροντίζει τα άτομα που φιλοξενούνται στο σπίτι. Ειδικότερα, το σπίτι φιλοξενεί σήμερα τέσσερα άτομα με σοβαρές αναπηρίες και νοητική υστέρηση, τα οποία χρήζουν καθημερινής ιατρικής φροντίδας. Σύμφωνα με τον σύνδεσμο, το αίτημα έχει τεθεί επανειλημμένως στις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, αλλά δεν υπήρξε καμία ανταπόκριση.

* Υπέρ: ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη.
Αποχές: ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του το αίτημα του Συνδέσμου Γονέων και Φίλων του 1^{ου} Πρότυπου Κρατικού Σπιτιού Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες και αν προτίθεται να το ικανοποιήσει. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει το σώμα ποια άλλα μέτρα έχουν παρθεί προς ενίσχυση του υπό αναφορά χώρου φιλοξενίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.536, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι μελετάται από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης η δημιουργία νέας λατομικής ζώνης στην επαρχία Λάρνακας και πιο συγκεκριμένα σε τρεις πιθανές τοποθεσίες μεταξύ Λευκάρων και Λυθροδόντα. Για τον σκοπό αυτό, όπως έχουμε πληροφορηθεί, ήδη διεξάγεται στρατηγική μελέτη εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υπό αναφορά υπόθεση και αν έχει δοθεί έγκριση για τη δημιουργία νέας λατομικής ζώνης μεταξύ Λευκάρων και Λυθροδόντα. Έχουν ληφθεί υπόψη οι απόψεις της κοινότητας, του δήμου και γενικότερα των κατοίκων της περιοχής; Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει το σώμα αν έχουν ληφθεί υπόψη οι δασικές περιοχές και οι ζώνες προστασίας της φύσης και των πουλιών στην περιοχή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.537, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Στις 4 Μαρτίου 2019 υπογράφηκαν τα συμβόλαια για την ανέγερση του νέου Κυπριακού Μουσείου, το οποίο θα ανεγερθεί στο τεμάχιο γης του παλαιού Γενικού Νοσοκομείου της Λευκωσίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους σχεδιασμούς του σχετικά με τα παλαιά και διατηρητέα κτίρια που υπάρχουν στον χώρο του παλαιού Γενικού Νοσοκομείου και πώς θα αξιοποιηθούν, όταν θα ξεκινήσουν οι εργασίες ανέγερσης του νέου μουσείου. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει το σώμα αν έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες, ώστε να διαπιστωθεί αν υπάρχουν αρχαιολογικά κατάλοιπα στον χώρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.538, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσιεύματα στον ημερήσιο τύπο έχω πληροφορηθεί ότι ένα τουλάχιστον φλαμίνγκο πέθανε μετά από δηλητηρίαση από σφαιρίδια μολύβδου (σκάγια) τα οποία εντοπίστηκαν στο στομάχι και τον οργανισμό του. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το σκοπευτήριο που βρισκόταν κοντά στην Αλυκή Λάρνακας έκλεισε το 2007 μετά από διαμαρτυρίες λόγω πολλαπλών και συνεχόμενων θανάτων πουλιών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν εξεταστεί τρόποι με τους οποίους η διαβίωση των φλαμίνγκο στην Αλυκή Λάρνακας, αλλά και στους άλλους υδροβιότοπους του νησιού, γίνεται με όσο το λιγότερο πιθανούς κινδύνους για τη ζωή τους, ιδιαίτερα από τα κατάλοιπα του κυνηγιού ή της σκοποβολής. Σε ποιες ενέργειες έχουν προβεί οι αρμόδιες αρχές, ώστε να διασφαλιστεί ότι έχουν διερευνηθεί πλήρως τα κατάλοιπα που πιθανόν να παρέμειναν από τη λειτουργία του σκοπευτηρίου παρά την Αλυκή Λάρνακας και που ίσως να αποτελούν κίνδυνο είτε για το περιβάλλον είτε για τη δημόσια υγεία; Γιατί επιτρέπεται η λειτουργία σκοπευτηρίων πλησίον ή μέσα σε υδροβιότοπους π.χ. Λίμνη Παραλιμνίου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.539, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί από δημοσίευμα στην εφημερίδα “Ο Φιλελεύθερος” ότι η Περιβαλλοντική Αρχή έχει δώσει έγκριση για την ανέγερση ψηλού κτιρίου είκοσι ορόφων στην πόλη της Λάρνακας επί της λεωφόρου Αμμοχώστου. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, η Περιβαλλοντική Αρχή ενέκρινε την έναρξη των εργασιών κατασκευής του έργου, χωρίς να κρίνει απαραίτητο να εξεταστεί η περιβαλλοντική μελέτη από την αρμόδια επιτροπή. Έχω επίσης πληροφορηθεί ότι το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης έχει γνωμάτευση ότι η περιοχή της Λάρνακας δεν μπορεί να δεχτεί ψηλά κτίρια.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υπό αναφορά μελέτη;
2. Για ποιο λόγο δόθηκε έγκριση για έναρξη των εργασιών κατασκευής του κτιρίου, χωρίς να προηγηθεί η εξέταση της περιβαλλοντικής μελέτης από την αρμόδια επιτροπή;
3. Ποια μέτρα έχουν ληφθεί για την προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής;

Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό να καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων τη γνωμάτευση του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.540, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να μας πληροφορήσει για το σκεπτικό της εγκυκλίου, ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 2019, προς τους/τις διευθύνοντες/ουσες των ΚΙΕ, σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που δε διεξαχθεί το μάθημα, οι εκπαιδευτικοί δε θα αμείβονται, έστω κι αν η μη διεξαγωγή του μαθήματος δεν οφείλεται σε δική τους υπαιτιότητα και οι ίδιοι προσέλθουν κανονικά στο σχολείο.

Πιστεύουμε ότι η πιο πάνω ρύθμιση αδικεί κατάφωρα τους εκπαιδευτικούς των ΚΙΕ, οι οποίοι, μετά την κατάργηση του ΙΔΑΒΕΠ, θυματοποιούνται για άλλη μια φορά με περαιτέρω μείωση των εισοδημάτων τους. Να σημειώσουμε ότι στις περιπτώσεις που οι εκπαιδευτικοί μεταβαίνουν κανονικά στο σχολείο, αλλά δε γίνεται μάθημα λόγω μη προσέλευσης μαθητών οι εκπαιδευτικοί σπαταλούν χρόνο και χρήμα, για τα οποία δεν αποζημιώνονται, σύμφωνα με την πιο πάνω εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Επίσης, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να παραδώσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων την έκθεση του διεθνούς συμβουλευτικού οίκου για τον εξορθολογισμό των προγραμμάτων αγοράς υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με στόχο την ενημέρωση του σώματος σχετικά με τις εισηγήσεις που προτείνονται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.541, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Κατά διαστήματα λέγεται ότι παλαιότερα είχε δοθεί χρηματικό ποσό για το έργο που αφορά την επέκταση του παραλιακού μετώπου και τη διάνοιξη δρόμου από το Μακένζυ έως και τον φάρο των Περβολιών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Έχει οποιοδήποτε υπουργείο, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, δώσει οποιοδήποτε χρηματικό ποσό για τον πιο πάνω σκοπό;
2. Εάν έχει δοθεί τέτοιο ποσό, πότε δόθηκε, ποιο το ύψος του, από ποιον δόθηκε και που έχει παραδοθεί;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.542, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Από παλαιότερη απάντηση του πρώην Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη σε ερώτησή μου με αρ. 23.06.011.01.306, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2016, αναφορικά με την αδειοδότηση των επαγγελματιών ψαράδων, ώστε να μπορούν να μεταφέρουν μικρό αριθμό τουριστών στα πλαίσια της προώθησης του αλιευτικού τουρισμού και ενίσχυσης του αλιευτικού τους εισοδήματος, πληροφορήθηκα ότι “το πλαίσιο που θα διέπει τον αλιευτικό τουρισμό θα ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατόν, με στόχο την εφαρμογή του εντός του 2017”. Σύμφωνα με την απάντηση του υπουργού, στο πλαίσιο του αλιευτικού τουρισμού θα καθορίζονταν ειδικοί όροι και κριτήρια τα οποία θα διασφάλιζαν την ασφάλεια των επιβατών στα αλιευτικά σκάφη, αλλά και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει ετοιμαστεί και τεθεί σε εφαρμογή το πλαίσιο αλιευτικού τουρισμού, καθώς και τι προβλέπεται σε αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.543, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων με ποιους τρόπους έχουν τη δυνατότητα οι πολίτες να πληροφορηθούν για τα διανυκτερεύοντα φαρμακεία.

Επίσης, έχει περιέλθει στην αντίληψή μου ότι υπάρχει ειδική γραμμή ενημέρωσης. Παρακαλώ όπως ενημερωθούμε για ποιο λόγο έχει διαφορετική χρέωση από τις αστικές κλήσεις, ποιος λαμβάνει τα έσοδα από τις συγκεκριμένες κλήσεις και κατά πόσο είναι κερδοφόρα η συγκεκριμένη υπηρεσία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.544, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Απαντώντας στην ερώτησή μας με αρ. 23.06.011.03.435, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2019, ο αρμόδιος υπουργός στις 19 Φεβρουαρίου 2019 δεν απάντησε στο δεύτερο σκέλος της ερώτησης, που αφορούσε στο αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Πέρα Ορεινής σε σχέση με την εξαγγελία της κυβέρνησης για παραχώρηση περιουσιακών στοιχείων των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων στα κατά τόπους κοινοτικά συμβούλια. Συγκεκριμένα, το κοινοτικό συμβούλιο Πέρα Ορεινής στο πλαίσιο των προσπαθειών του για παροχή αναβαθμισμένων υπηρεσιών στους κατοίκους της κοινότητας έχει ζητήσει την παραχώρηση σε αυτό συγκεκριμένων τεμαχίων.

Ως εκ τούτου, καλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ειδικότερα για την πρόθεσή του να ικανοποιήσει το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Πέρα Ορεινής για παραχώρηση σε αυτό των τεμαχίων 161, 163, 374, 424 και 425 του Φ/Σχ. 30/1227V01.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.545, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Τον τελευταίο καιρό γινόμαστε δέκτες παραπόνων από πολίτες της Δημοκρατίας των οποίων τα παιδιά είναι κάτω των είκοσι οκτώ χρονών και διαμένουν εδώ και χρόνια μόνα τους και εντούτοις το εισόδημά τους συνυπολογίζεται στο εισόδημα των γονιών τους. Οι εν λόγω γονείς λόγω οικονομικής κρίσης κατέστησαν άνεργοι και δικαιούχοι του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.

Ως αποτέλεσμα το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα που παραχωρείται στην οικογένεια δεν καλύπτει τις βασικές της ανάγκες και αναγκάζει τα μέλη της οικογένειας να ζούνε στη φτώχεια και στη μιζέρια.

Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να μας ενημερώσει κατά πόσο το υπουργείο προτίθεται να επανεξετάσει και να αναθεωρήσει τη συγκεκριμένη πρόνοια του νόμου προς αποκατάσταση της κοινωνικής δικαιοσύνης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.546, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε προειδοποιητική επιστολή στην Κυπριακή Δημοκρατία, λόγω της μη συμμόρφωσής της με την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων σχετικά με την περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων, όπως προβλέπεται στην Οδηγία 2008/56/EK. Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν υπέβαλε τις υπό αναφορά εκθέσεις που θα αφορούσαν στην αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των οικείων υδάτων, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων, τον προσδιορισμό της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης και τους περιβαλλοντικούς στόχους της εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας (15 Οκτωβρίου 2018) στην επιτροπή, με αποτέλεσμα να λάβει αιτιολογημένη γνώμη.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιο λόγο έχει καθυστερήσει η υποβολή των υπό αναφορά εκθέσεων από την Κυπριακή Δημοκρατία και πότε αναμένεται να κατατεθούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό, όταν ετοιμαστούν οι εν λόγω εκθέσεις, να κατατεθούν και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.547, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να στείλει προειδοποιητική επιστολή στην Κυπριακή Δημοκρατία, επειδή δεν τήρησε τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει των εναρμονιστικών κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα, τα μέσα ατομικής προστασίας και τις συσκευές με καύση αέριων καυσίμων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα λαμβάνει η Κυπριακή Δημοκρατία για την άμεση εναρμόνιση με τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς που αφορούν στις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα, στα μέσα ατομικής προστασίας και στις συσκευές με καύση αέριων καυσίμων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.548, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παραπέμπει την Κυπριακή Δημοκρατία στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) για πλημμελή επεξεργασία των αστικών λυμάτων και ειδικότερα λόγω της παράλειψής της να εξασφαλίσει ότι όλοι οι οικισμοί με πληθυσμό άνω των 2 000 κατοίκων διαθέτουν επαρκή συστήματα συλλογής και επεξεργασίας των αστικών λυμάτων, όπως επιβάλλει η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ. Η Κύπρος δεν έχει δημιουργήσει δίκτυο αποχέτευσης για σειρά οικισμών και επιπλέον δεν έχει διασφαλίσει ότι τα αστικά λύματα που διοχετεύονται σε αποχετευτικά δίκτυα υποβάλλονται σε κατάλληλη επεξεργασία. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σημειώνει ότι, δεδομένου ότι ως προς ορισμένες περιπτώσεις δεν αναμένεται πλήρης συμμόρφωση των κυπριακών αρχών πριν από το 2027, αποφάσισε να παραπέμψει την υπόθεση στο ΔΕΕ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες έχει προβεί η Κυπριακή Δημοκρατία για την πλήρη εναρμόνιση με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ και για ποιο λόγο παρά τις συνεχίσεις προειδοποιήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (προειδοποιητική επιστολή τον Ιούλιο του 2017 και αιτιολογημένη γνώμη τον Ιούνιο του 2018) απέτυχε να εναρμονιστεί πλήρως. Ποιο αναμένεται να είναι το ύψος του προστίμου σε περίπτωση κατάδικης;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.549, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Εξ όσων γνωρίζω το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης σχεδιάζει να χωροθετήσει νέα λατομική ζώνη στην επαρχία Λάρνακας και τείνει να καταλήξει στον Δελίκηπτο. Επιθυμώ να επισημάνω ότι ο συγκεκριμένος χώρος είναι κρατική δασική γη και ανήκει στο δίκτυο "Natura 2000". Πρόκειται για βιότοπο άγριας ζωής στον οποίο υπάρχει σημαντική άγρια πανίδα και χλωρίδα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το τι προτίθεται να πράξει για το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.550, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα προγράμματα που προσφέρονται για την απασχόληση των ασθενών στις ψυχιατρικές πτέρυγες του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας και του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού, καθώς και αν τα προγράμματα αυτά προσφέρονται σε καθημερινή βάση.

Παρακαλώ επίσης όπως μας ενημερώσετε για τα προγράμματα στήριξης και συμβουλευτικής που παρέχονται από το Κέντρο Ημέρας Λεμεσού, καθώς και για τα κριτήρια που χρειάζεται να πληρούνται, για να μπορεί ένας ψυχικά ασθενής να ενταχθεί σε αυτά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.551, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι ο χώρος στον οποίο αδειοδοτήθηκε η ανέγερση έντεκα γηπέδων αντισφαίρισης στο κέντρο της Λάρνακας καλύπτει μέρος ή το όλον του κρατικού δάσους Αγίου Λαζάρου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν αληθεύουν οι πληροφορίες και πώς είναι δυνατό εντός κρατικού δάσους να χωροθετούνται τέτοιου είδους δραστηριότητες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.552, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει αποδέκτης καταγγελιών για την κατάσταση των ζώων σε υποστατικό γνωστό ως καταφύγιο σκύλων στον Κόρνο. Μάλιστα, γνωρίζω ότι αριθμός κοινοτήτων από τις πέριξ περιοχές μεταφέρει εκεί τα σκυλιά που συλλαμβάνουν ως αδέσποτα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο λειτουργεί νόμιμα το συγκεκριμένο υποστατικό και αν έχει ελεγχθεί η ποιότητα της ευημερίας των ζώων σε αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.553, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η θαλάσσια περιοχή "Μουλιά" εντάχθηκε στο δίκτυο "Natura 2000" το 2008 ως τόπος κοινοτικής σημασίας με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αρ. 2008/335/ΕΚ. Βάσει του τυποποιημένου εντύπου δεδομένων που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η περιοχή καλύπτει έκταση 200 εκταρίων, στην οποία απαντώνται εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με ποσειδωνία και υφάλους, οικότοποι κοινοτικού ενδιαφέροντος των οποίων η διατήρηση απαιτεί τον χαρακτηρισμό της περιοχής ως ειδικής ζώνης διατήρησης, σύμφωνα με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ. Για την περιοχή έχει εκδοθεί το Περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής (μέτρα προτεραιότητας για τις ειδικές ζώνες διατήρησης "Θαλάσσια Περιοχή Μουλιά-ΣΥ4000006") Διάταγμα του 2016 (ΚΔΠ 230/2016), στο οποίο ως μέτρα προστασίας για την περιοχή καθορίζονται η διατήρηση σε εξαιρετική κατάσταση των θαλάσσιων οικοτόπων (εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με ποσειδωνία και υφάλους) και ο περιορισμός και/η απαγόρευση ενεργειών ή/και οχλήσεων ή/και δραστηριοτήτων οι οποίες δύνανται να έχουν σημαντικές αρνητικές συνέπειες στην περιοχή. Προνοείται επίσης η ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, εκπαίδευσης του κοινού και η ανάδειξη της περιοχής.

Έχω πληροφορηθεί ότι οι εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με ποσειδωνία εκτείνονται μέχρι και λίγα μέτρα από την ακτή και εκτός της περιοχής που έχει οριοθετηθεί ως περιοχή "Natura 2000". Σε αυτή την περιοχή λειτουργεί από τις αρχές της δεκαετίας του 2000, και πριν από την ανακήρυξή της σε περιοχή "Natura 2000", μια εγκατάσταση για τον ελλιμενισμό σκαφών αναψυχής αποτελούμενη από μία παράνομη προβλήτα/ράμπα σκαφών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν μελετηθεί οι επιπτώσεις της λειτουργίας αυτού του χώρου ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής και της παράνομης προβλήτας/ράμπας σκαφών στον ευαίσθητο περιβαλλοντικό βιότοπο των Μουλιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.554, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι έχουν ξεκινήσει εργασίες ανέγερσης πρατηρίου πετρελαιοειδών στην περιοχή της Κάτω Δευτέρας, οι οποίες ωστόσο φαίνεται να προκάλεσαν προβλήματα στο σπήλαιο της Παναγίας της

Χρυσοσπηλιώτισσας. Σύμφωνα με τον ιερέα και τον κοινοτάρχη της Κάτω Δευτέρας, έχουν παρουσιαστεί τα πρώτα σημάδια κατάρρευσης του σπήλαιου. Σημειώνεται ότι το σπήλαιο της Παναγίας της Χρυσοσπηλιώτισσας αποτελεί ένα πολιτιστικό και εκκλησιαστικό μνημείο Πίνακα Β'.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Πριν από την έκδοση άδειας για ανέγερση πρατηρίου πετρελαιοειδών στην περιοχή λήφθηκαν υπόψη οι επιπτώσεις που ενδεχομένως να είχαν οι εργασίες στο σπήλαιο της Χρυσοσπηλιώτισσας;
2. Για ποιο λόγο παρουσιάστηκαν προβλήματα στο σπήλαιο της Χρυσοσπηλιώτισσας από τις εργασίες ανέγερσης πρατηρίου πετρελαιοειδών; Λήφθηκαν όλα τα απαιτούμενα μέτρα πριν και κατά τη διάρκεια των εργασιών;
3. Ποια μέτρα πρόκειται να λάβει για την προστασία του υπό αναφορά μνημείου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.555, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υλοποιήθηκαν οι δεσμεύσεις που ανέλαβε το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως κατά τις συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων που πραγματοποιήθηκαν στις 10 Οκτωβρίου 2017 και 26 Ιουνίου 2018 σχετικά με τους γεωργούς των οποίων επηρεάζονται οι καλλιέργειες από τα αγρινά. Οι δεσμεύσεις αφορούσαν διευκολύνσεις προς τους επηρεαζόμενους για τοποθέτηση περίφραξης περιμετρικά των καλλιεργειών τους.

Τότε είχαν εκφραστεί προβληματισμοί από τους γεωργούς όσον αφορά τη χρονοβόρα διαδικασία για εξασφάλιση άδειας για περίφραξη των ιδιωτικών αγροτεμαχίων λόγω της μη εγγραφής των αγροτικών δρόμων. Έτσι, προέκυψε αυτή η δέσμευση για διευκόλυνση της διαδικασίας, ειδικά όσον αφορά τους επηρεαζόμενους που θα τοποθετούσαν περίφραξη στα κτήματά τους.

Σήμερα, εννιά μήνες μετά την απόφαση για το σχέδιο βοήθειας από το κράτος, αλλά και την ανωτέρω δέσμευση, αντιλαμβάνομαι πως υπάρχει σοβαρό πρόβλημα, καθώς δεχθήκαμε παράπονα από τους γεωργούς για χρονοβόρες διαδικασίες στην προσπάθειά τους να εξασφαλίσουν άδεια περίφραξης και να έχουν πρόσβαση στην επιχορήγηση που προνοεί το σχέδιο.

Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί στα πλαίσια του σχεδίου, πόσες από αυτές έχουν εγκριθεί και πόσες έχουν υλοποιηθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.556, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Σε ερώτησή μας, ημερομηνίας 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με διαγνωστικές εξετάσεις για παιδιά προδημοτικής ηλικίας για έγκαιρη διάγνωση μαθησιακών δυσκολιών, το Υπουργείο Παιδείας απάντησε με επιστολή, ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 2012. Κρίνουμε ότι έχει δοθεί υπεραρκετός χρόνος, για να επανέλθουμε, ζητώντας αξιολόγηση των όσων καταγράφονται στην επιστολή του υπουργείου από τους τεχνοκράτες του.

Επομένως, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να απαντήσει στις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Συστάθηκε η πολυθεματική ομάδα αξιολόγησης ως προνοείται από τη σχετική νομοθεσία; Εάν ναι, έγινε αξιολόγηση της πολυθεματικής ομάδας και του έργου της;
2. Ο μηχανισμός που έχει διαμορφωθεί με βάση τον Νόμο 113(Ι)/1999 και ο οποίος δοκιμάστηκε αρχικά πιλοτικά στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου έχει αξιολογηθεί; Εάν ναι, τι κατέδειξαν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης;
3. Ο μηχανισμός αυτός εφαρμόζεται σήμερα σε όλες τις επαρχίες;
4. Πώς αξιολογείτε σήμερα την πρωτοβάθμια πρόληψη, ούτως ώστε να επιβεβαιώνεται ότι προάγεται η μάθηση και η ανάπτυξη του κάθε παιδιού που αντιμετωπίζει μαθησιακά προβλήματα στο δημόσιο σχολείο;
5. Το Υπουργείο Παιδείας στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης υποτίθεται ότι θα είχε κάνει ενέργειες για την αναθεώρηση της ισχύουσας νομοθεσίας, διαδικασιών και πρακτικών, ούτως ώστε να προωθείται η πρόληψη με αποτελεσματικότητα σε όλα τα επίπεδα και η αξιολόγηση των μαθητών να μη χρησιμοποιείται ως εργαλείο κατηγοριοποίησης, αλλά ως εργαλείο βελτίωσης για τη διδασκαλία παιδιών με μαθησιακά προβλήματα. Αυτό έγινε;
6. Στην επιστολή σας γίνεται επίσης αναφορά για ανάπτυξη ψυχομετρικών διαγνωστικών εργαλείων και σε σχετικές προτάσεις που είχαν ήδη υποβληθεί και μελετηθεί. Τελικά εφαρμόστηκαν; Αναμένουμε ενημέρωση.

7. Εάν υποθέσουμε ότι καταφέρνεται να εντοπίσετε στην προδημοτική ηλικία παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, με ποιους συγκεκριμένους τρόπους το εκπαιδευτικό σύστημα βοηθά και συμβάλλει στην εκπαίδευσή τους;
8. Ποια κατάρτιση χρειάζονται οι εκπαιδευτικοί, για να χειρίζονται αυτές τις περιπτώσεις, που απαιτούν είτε εξειδίκευση στον τρόπο διδασκαλίας είτε ειδικά μηχανήματα και σύγχρονους τρόπους εκπαίδευσης;
9. Όταν εντοπίσετε παιδιά με μαθησιακά προβλήματα, ποιος ενημερώνει τους γονείς ή οικείους του παιδιού και με ποιον τρόπο παρέχεται στήριξη στους γονείς, προκειμένου να αποδεχτούν, να κατανοήσουν και να διαχειριστούν την κατάσταση του παιδιού τους, ούτως ώστε σε συντονισμό με το σχολείο να διασφαλίσουν ότι το παιδί τους δε θα στερηθεί των ίδιων ευκαιριών εκπαίδευσης με τα άλλα παιδιά;
10. Για συγκεκριμένες περιπτώσεις μαθησιακών προβλημάτων υπάρχει τεχνολογική υποστήριξη. Παρέχεται από το υπουργείο εντός των αιθουσών διδασκαλίας αυτού του είδους η τεχνολογική υποστήριξη; Σε περίπτωση που δεν παρέχεται, τυγχάνει οικονομικής βοήθειας η οικογένεια, για να την αποκτήσει (π.χ. μηχανήματα ανάγνωσης Ortelec); Επίσης, επιτρέπεται η χρήση αυτών των μηχανημάτων κατά τη διάρκεια διαγωνισμάτων και εξετάσεων; Αν όχι, γιατί;

Αναμένω σύντομα την απάντησή σας.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.016, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτησή σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επιτηρεί την εφαρμογή στους χώρους εργασίας της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσίας. Τα υποστατικά που βρίσκονται στην περιοχή Μαρί-Βασιλικού (στον χώρο του μελλοντικού Ενεργειακού Κέντρου Βασιλικού) επιθεωρούνται/παρακολουθούνται σύμφωνα με τη δυνατότητα του ΤΕΕ σε ανθρώπινο δυναμικό, και την επικινδυνότητά τους.
3. Όσον αφορά στις εγκαταστάσεις SEVESO που βρίσκονται στην περιοχή Μαρί-Βασιλικού (Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Βασιλικού, VTTV και Petrolina Vasiliko) και στο πλαίσιο επιτήρησης της εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας, το ΤΕΕ επιθεωρεί τις εγκαταστάσεις αυτές τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο. Όταν και όπου εντοπιστούν παραβάσεις ζητείται η άμεση συμμόρφωση του διαχειριστή της εγκατάστασης SEVESO. Ανεξάρτητα με τα πιο πάνω, σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, την ευθύνη για την ασφαλή λειτουργία μίας εγκατάστασης SEVESO την έχει αποκλειστικά ο διαχειριστής της εγκατάστασης.
4. Στον χώρο του μελλοντικού Ενεργειακού Κέντρου, επιπρόσθετα από τις πιο πάνω εγκαταστάσεις εκτελούν βιομηχανικές δραστηριότητες, μεταξύ άλλων, μία εταιρεία η οποία ασχολείται με την αποθήκευση και ανακύκλωση μετάλλων/οχημάτων και εταιρείες διάφορων οικονομικών δραστηριοτήτων οι οποίες προσφέρουν υποστηρικτικές υπηρεσίες στην Τσιμεντοποιία Βασιλικού ως υπεργολάβοι. Η μετακίνηση των πιο πάνω υποστατικών σε άλλους χώρους που θα τους παραχωρηθούν εκτός του Ενεργειακού Κέντρου δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Θέματα διαχείρισης ή μετακίνησης αποβλήτων και καθαρισμού αχρήστων/άλλων υλικών (μπαζών) δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
5. Σε συνέχεια της συνεδρίας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος στις 11.7.2018, αρμόδιοι Επιθεωρητές του ΤΕΕ επιθεώρησαν το υποστατικό της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού, καθώς και όλα τα πιο πάνω υποστατικά για σκοπούς ελέγχου και επιβολής της συμμόρφωσης με τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία. Η συμμόρφωση των εμπλεκόμενων εργοδωτών/διαχειριστών παρακολουθείται σε συστηματική βάση.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών και Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.128, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτησή και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018 τέθηκε σε ισχύ στις 12 Ιανουαρίου 2018 και δίνει δικαίωμα υποβολής αίτησης για παροχή Επιδόματος Χαμηλοσυνταξιούχου μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2019, σε δικαιούχους

του επιδόματος που δεν είχαν υποβάλει αίτηση για παροχή Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος εντός της καθορισμένης από την περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νομοθεσία χρονικής περιόδου το 2014, με αποτέλεσμα να τερματιστεί η καταβολή του Επιδόματος Χαμηλοσυνταξιούχου.

3. Από την 1^η Δεκεμβρίου 2017 μέχρι τις 12 Ιανουάριου 2018 που τέθηκε σε εφαρμογή η πιο πάνω Νομοθεσία, υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων περί τις διακόσιες (200) αιτήσεις για συμμετοχή στο Σχέδιο Ενίσχυσης Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα από πρόσωπα, στα οποία διακόπηκε η καταβολή του επιδόματος λόγω μη έγκαιρης υποβολής αίτησης για παροχή Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.
4. Λαμβάνοντας υπ' όψη ότι πρόκειται για ηλικιωμένα πρόσωπα με περιορισμένη δυνατότητα παρακολούθησης και ακριβούς ενημέρωσης για τις ημερομηνίες ψήφησης και δημοσίευσης Νομοθετημάτων και προς αποφυγή ταλαιπωρίας των πολιτών, δόθηκαν οδηγίες στην αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας όπως οι αιτήσεις αυτές θεωρηθούν εμπρόθεσμες ως να είχαν υποβληθεί στις 12 Ιανουάριου 2018 και να εξεταστούν με βάση τις πρόνοιες της Νομοθεσίας.
5. Σε ό,τι αφορά την υποβολή αιτήσεων προκειμένου να εξεταστεί το αίτημα για παροχή Επιδόματος Χαμηλοσυνταξιούχου, επισημαίνεται ότι αποτελεί διάταξη της τροποποιητικής Νομοθεσίας που προνοεί ότι στην περίπτωση κατά την οποία υποβληθεί αίτηση για παροχή Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος από πρόσωπο που είναι χαμηλοσυνταξιούχος ή από μέλος της οικογενειακής μονάδας του προσώπου αυτού μετά την έναρξη της ισχύος του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Τροποποιητικού) Νόμου του 2018, αλλά εν πάση περιπτώσει σε ημερομηνία που προηγείται της 31ης Δεκεμβρίου 2019, αυτή θεωρείται ως εμπρόθεσμη με βάση τις διατάξεις της νομοθεσίας και εξετάζεται ως εάν να είχε υποβληθεί την 30^η Νοεμβρίου 2014 και με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις του Σχεδίου Ενίσχυσης Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα, χωρίς οποιοδήποτε δικαίωμα σε αναδρομική καταβολή του επιδόματος χαμηλοσυνταξιούχου ή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.
6. Στη βάση των ανωτέρω, δεν είναι εφικτή η εξέταση αιτημάτων με την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων, χωρίς την υποβολή νέας αίτησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.156, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ, ότι στα πλαίσια του Προγράμματος Προστασίας και Διαχείρισης των Αλυκών Λάρνακας, το 2008 το Τμήμα Περιβάλλοντος προχώρησε με την προώθηση της διαδικασίας για την κατασκευή του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης στις Αλυκές Λάρνακας μέσω της προκήρυξης Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού.

2. Της πιο πάνω προκήρυξης προηγήθηκε η Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (Αρ. 65.084 και ημερ. 28/2/2007), με την οποία εγκρίθηκε η εκχώρηση στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, κρατική γη έκτασης 5.350 τ.μ. στα διοικητικά όρια της κοινότητας Δρομολαξιάς, για την ανέγερση του πιο πάνω Περιβαλλοντικού Κέντρου.

3. Η συμφωνία μεταξύ του Τμήματος Περιβάλλοντος και του Ανάδοχου υπογράφηκε στις 6 Μαρτίου 2009 για το ποσό των €850.000 συν Φ.Π.Α. συνολικής διάρκειας 186 εβδομάδων. Ανάμεσα στα παραδοτέα ήταν ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός του Κέντρου, το οποίο θα παρείχε υπηρεσίες ενημέρωσης στον επισκέπτη των Αλυκών Λάρνακας, αναφορικά με τα οικολογικά χαρακτηριστικά και το περιβάλλον της περιοχής, καθώς και ιστορικά, πολιτιστικά και άλλα στοιχεία που επηρέασαν ή επηρεάζουν τη φυσιογνωμία της περιοχής.

4. Από το έτος συμπλήρωσης, το 2011, των αρχιτεκτονικών σχεδίων και των σχετικών εγγράφων του διαγωνισμού για την κατασκευή του έργου, δεν συμπεριελήφθησαν τα αναγκαία κονδύλια στον προϋπολογισμό του Τμήματος Περιβάλλοντος και ως εκ τούτου δεν ήταν δυνατή η προώθηση υλοποίησής του.

5. Το έργο θεωρείται σημαντικό και θα καταβληθεί προστάθεια για χρηματοδότησή του, είτε από κρατικούς πόρους, είτε από ευρωπαϊκά κονδύλια που θα εξασφαλίσει το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.158, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι οι διαδικασίες διαβούλευσης με τα εμπλεκόμενα τμήματα έχουν ολοκληρωθεί και το προσχέδιο των κανονισμών έχει τεθεί σε

δημόσια διαβούλευση. Με την ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης το τελικό προσχέδιο των Κανονισμών θα προωθηθεί άμεσα στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο και στη συνέχεια στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019 της Γενικής Λογιστού της Δημοκρατίας κ. Ρέας Γεωργίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.159, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, η οποία έχει διαβιβαστεί από το Υπουργείο Οικονομικών, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, συνάπτει ως Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή, Συμφωνίες Πλαίσιο, για την προμήθεια διαφόρων ειδών προϊόντων κοινής χρήσης προς τους αγοραστές του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπου περιλαμβάνονται οι Σχολικές Εφορίες.

Οι προδιαγραφές των Συμφωνιών Πλαίσιο είναι πράσινες και συμβατές με το τελευταίο Σχέδιο Δράσης που έχει εκδοθεί από το Τμήμα Περιβάλλοντος, αναφορικά με τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις, αντίγραφο του οποίου επισυνάπτεται ως Παράρτημα Ι στην παρούσα. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι στις Συμφωνίες Πλαίσιο περιλαμβάνονται διάφορες απαιτήσεις οικολογικής σήμανσης για ανακυκλωμένο χαρτί, είδη καθαρισμού, ενεργειακά αποδοτικό εξοπλισμό γραφείου κ.λπ.

Οι Σχολικές Εφορίες δηλώνονται ως αγοραστές στις Συμφωνίες Πλαίσιο που καταγράφονται στο συνημμένο Παράρτημα ΙΙ και συνεπώς αναμένεται να αγοράζουν τα παρεχόμενα προϊόντα από τους αναδόχους των Συμφωνιών Πλαίσιο.

2. Για τη δημιουργία και εφαρμογή τυχόν εξειδικευμένου Σχεδίου Δράσης για Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις από τις Σχολικές Εφορίες, θεωρώ ότι και οι Σχολικές Εφορίες, όπως όλες οι αναθέτουσες αρχές του κράτους, οφείλουν να αγοράζουν σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης που έχει εκδοθεί από το Τμήμα Περιβάλλοντος, για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις.
3. Πέραν τούτων, το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας ως Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, αντιλαμβανόμενο τη σημασία της χρησιμοποίησης κατά το δυνατό επικαιροποιημένων και περιβαλλοντικά φιλικών τεχνικών προδιαγραφών κατά τη διεξαγωγή διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων, έχει αποστείλει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, σχετική γραπτή σύσταση προς τους Προέδρους των Σχολικών Εφορειών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως Παράρτημα ΙΙΙ.

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.202, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Ανάπλαση παραδοσιακού πυρήνα στην Τερσεφάνου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας ενημερώσω τα πιο κάτω:

2. Το πιο πάνω Έργο είναι εγκριμένο Πολεοδομικό με συνολικό κόστος βάση προκαταρκτικής εκτίμησης περίπου €1,500,000.00 (συμπ. ΦΠΑ) και συμπεριλαμβάνεται στον Προϋπολογισμό του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως κάτω από το άρθρο με αρ. 08895.3 «Ανάπλαση Παραδοσιακών Πυρήνων Ιστορικών Κέντρων», με πρόνοια €800,000,00 για το 2019. Το συνολικό προτεινόμενο ποσό στο ΜΔΠ για το 2020 είναι €400,000 και για το 2021 €190,000.
3. Το πιο πάνω Έργο αφορά τον επανασχεδιασμό του οδικού δικτύου και τη δημιουργία/τοπιοτέχνηση πλατείας κεντρικά του πυρήνα. Οι εργασίες περιλαμβάνουν την ανακατασκευή και δαπεδόστρωση των δημόσιων δρόμων και πεζοδρομίων και υπογειοποίηση όλων των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σ' όλη την αναφερόμενη έκταση του πυρήνα. Ανάμεσα στα άλλα απαιτείται και Μελέτη υπογειοποίησης ΑΗΚ, Ηλεκτρολογική Μελέτη Φωτισμού, Μελέτη υπογειοποίησης ΑΤΗΚ, Μελέτη Αποχετευτικού Συστήματος Λυμάτων, Μελέτη Αποχετευτικού συστήματος Όμβριων, Μελέτη Συστήματος Άρδευσης.
4. Οι ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα για το Έργο είναι οι ακόλουθες:
  - α. Ετοιμασία Ρυθμιστικού σχεδίου. Για το πιο πάνω Έργο το 2012 είχε ετοιμαστεί από το Τμήμα αυτό το Ρυθμιστικό σχέδιο καθώς και μέρος των μελετών/σχεδίων για υπογειοποίηση των Υπηρεσιών κοινής ωφέλειας (ΑΗΚ, ΑΤΗΚ). Με βάση την πιο πάνω Μελέτη το Κοινοτικό Συμβούλιο Τερσεφάνου, σε συνεργασία με την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας προχώρησε και υλοποίησε μέρος της μελέτης και συγκεκριμένα τον Χώρο Στάθμευσης και την κατασκευή των παρακείμενων πεζοδρομίων.

- β. Αναστολή Εργασιών λόγω κρίσης. Στη συνέχεια λόγω της δύσκολης δημοσιονομικής κατάστασης της οικονομίας του τόπου, η ολοκλήρωση των κατασκευαστικών σχεδίων και των εγγράφων προσφορών είχε ανασταλεί καθώς δεν υπήρχε δυνατότητα να συμπεριληφθεί το αναγκαίο ποσό για την κατασκευή του στον Προϋπολογισμό του 2013.
- γ. Ένταξη στον Προϋπολογισμό- Νέα Μελέτη
- Κονδύλι για την έναρξη της κατασκευής του Έργου, έγινε ξανά δυνατό να περιληφθεί στον Προϋπολογισμό του Τμήματος για το 2018 κάτω από το Άρθρο 08895.3 “Ανάπλαση Παραδοσιακών Πυρήνων/Ιστορικών Κέντρων πεζοδρομοποίηση Πλατειών και Άλλων Χώρων”. Σε συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 22/02/2018 στα γραφεία του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως με το Κοινοτικό Συμβούλιο Τερσεφάνου στην παρουσία εκπροσώπου του Επάρχου, αποφασίστηκε να γίνουν τροποποιήσεις στον σχεδιασμό του Έργου και να χρησιμοποιηθούν νέα υλικά ώστε να μειωθεί το κόστος κατασκευής. Κατόπιν το Κ.Σ Τερσεφάνου υπέβαλε αίτημα στο Φορέα Κυκλοφοριακών Μελετών για μονοδρόμηση τμήματος της οδού Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ για σκοπούς κυκλοφοριακής ρύθμισης της τροχιάς κίνησης εντός του Πυρήνα της Κοινότητας και στη συνέχεια εξασφαλίστηκε η συναίνεση της Αστυνομίας για εφαρμογή του πιο πάνω μέτρου τροχιάς.
5. Στο παρόν στάδιο απαιτείται πλήρης αναθεώρηση της μελέτης λόγω του ότι έχουν αλλάξει πολλά από τα δεδομένα που είχαν ληφθεί υπόψη στην μελέτη όπως για παράδειγμα αλλαγή στη κυκλοφοριακή ρύθμιση και διαφοροποίηση στα υλικά. Πέραν τούτου ο όγκος της δουλειάς είναι μεγάλος και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:
- Εκπόνηση ενδιάμεσης μελέτης. Στο στάδιο αυτό θα γίνει εκπόνηση διαβουλεύσεων και ενσωμάτωση στη μελέτη των απόψεων των διαφόρων αρμοδίων εμπλεκόμενων Τμημάτων και Υπηρεσιών (όπως Τμήμα Δημοσίων Έργων, Τμήμα Αναπτυξέως Υδάτων, Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Αρχαιοτήτων κλπ).
  - Εκπόνηση Τελικής Μελέτης. Θα πρέπει να συμπεριληφθούν και όλες οι εξειδικευμένες μελέτες που απαιτούνται (πχ. Φωτισμού, ύδρευσης, άρδευσης, τηλεπικοινωνιών, ηλεκτρικού δικτύου, όμβριων, αποχετεύσεων λυμάτων κ.λπ.)
  - Εξασφάλιση Περιβαλλοντικής Έγκρισης.
  - Εξασφάλιση Πολεοδομικής Άδειας/Έγκρισης. Με την ολοκλήρωση της Μελέτης από το Τμήμα χρειάζεται να υποβληθούν τα σχέδια για Πολεοδομική έγκριση στον αρμόδιο Κλάδο του Τμήματος.
  - Ετοιμασία όλων των Εγγράφων Προφορών (Τόμου Α΄, Τόμου Β΄, Τόμου Γ΄-Τεχνικές Προδιαγραφές, Τόμου Δ΄ -Σχέδια Συμβολαίου, Τόμου Ε΄- Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας)
  - Υποβολή των εγγράφων Διαγωνισμού στη Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων (Γενικό Λογιστήριο) για εξασφάλιση της απαιτούμενης έγκρισης (αν απαιτείται από τους ισχύοντες κανονισμούς).
  - Προκήρυξη Προσφορών και Αξιολόγησή τους. Με την ολοκλήρωση των εγγράφων η Αναθέτουσα Αρχή θα μπορεί να προχωρήσει στην προκήρυξη του Διαγωνισμού για κατασκευή του Έργου.
  - Κατακύρωση του Διαγωνισμού Κατασκευής.
6. Στην παρούσα Φάση το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως μελετά όλα τα Έργα (Δήμων και Κοινοτήτων) με στόχο να μπουν προτεραιότητες και χρονοδιαγράμματα. Ως εκ τούτου θα προγραμματίσει συνάντηση μαζί με το Κοινοτικό Συμβούλιο Τερσεφάνου, όπου θα συζητηθούν τα θέματα προώθησης της Μελέτης και υλοποίηση της κατασκευής.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.208, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Μαζωτού για τη δημιουργία προσβάσεων από την Κοινότητα προς την παραλία θεωρείται σημαντικό και πρωταρχικής σημασίας, δεδομένου ότι με την έλλειψη δημόσιας προσπέλασης προς το παραλιακό μέτωπο, η ανάπτυξη των τουριστικών/παραθεριστικών ζωνών Μαζωτού περιορίστηκε στο ελάχιστο, παρά το γεγονός ότι η κοινότητα επιβαρύνθηκε με δανειοδότηση για μεγάλες επενδύσεις στις κύριες υποδομές (Υπηρεσιακός - Παράλληλος δρόμος, Κυβερνητικό Υδατικό Έργο).

3. Σημειώνεται ότι, παρά το γεγονός ότι έγιναν πολλές προσπάθειες και ενέργειες για εξασφάλιση συγκαταθέσεων από ιδιοκτήτες τεμαχίων προκειμένου να διανοιχθούν/εγγραφούν δημόσιες προσβάσεις προς την παραλία, αυτές προσέκρουσαν στην άρνηση τους. Αρνητικός παράγοντας είναι επίσης και το υψηλό κόστος απαλλοτρίωσης που θα επωμιστεί το Κοινοτικό Συμβούλιο Μαζωτού.
4. Το αίτημα τέθηκε και ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών στην περιφερειακή σύσκεψη που έγινε στις 17.7.2017 όπου δόθηκαν οδηγίες και μετά από διαβούλευση και συντονισμό από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας, ετοιμάστηκε ρυμοτομικό σχέδιο διαμόρφωσης, πρόσβασης προς την παραλία, τοποθεσία "Λίμνη", από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Βάσει του σχεδίου αυτού το Κοινοτικό Συμβούλιο ετοίμασε ολοκληρωμένη τοπογραφική εργασία μέσω ιδιώτη μελετητή, η οποία υποβλήθηκε στην Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας στις 27.11.2018. Η μελέτη θα εξεταστεί και οριστικοποιηθεί κατόπιν διαβούλευσης με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και το Τμήμα Δημοσίων Έργων και ανάλογα θα προωθηθεί διαδικασία εγγραφής, με συγκαταθέσεις από ιδιοκτήτες τεμαχίων ή/και απαλλοτρίωση, αν απαιτηθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.217, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Αναφωτιάς αφορά την εγγραφή αγροτικού δρόμου από την Αναφωτία προς την Απλάντα και το Αλεθρικό, αρμοδιότητας της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας. Η σημερινή επιτόπου όδευση του, καθ' όλο σχεδόν το μήκος του δεν συνάδει με την εγγεγραμμένη κτηματολογικά όδευση και απαιτείται ευρείας κλίμακας αναπροσαρμογή και επαναχωρομέτρηση και κατ' επέκταση απαλλοτριώσεις για αποκατάσταση και διόρθωση των επίσημων κτηματολογικών σχεδίων. Σημειώνεται ότι η διαδικασία αυτή είναι χρονοβόρα και απαιτείται μεγάλη δαπάνη για το σκοπό αυτό.
3. Το Επαρχιακό Κτηματολόγιο Λάρνακας ετοίμασε χωρομετρική εργασία για το πρώτο τμήμα της υπό μελέτη έκτασης του δρόμου, στην είσοδο του χωριού (μεταξύ των συμβολών από τα τεμ. 1038, 776 μέχρι τα τεμ. 161, 97, Φ/Σχ. 50/42) μήκους 350 μ. περίπου. Για το υπόλοιπο τμήμα μέχρι το στρατόπεδο, μήκους 500 μ. περίπου, η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας προχώρησε το 2018 σε διαδικασία ανάθεσης σε ιδιώτη τοπογράφο για την ετοιμασία της αναγκαίας χωρομετρικής εργασίας αποτύπωσης και διορθωτικής όδευσης. Η μελέτη αναμένεται να υποβληθεί εντός του 2019 και θα ακολουθήσει διαβούλευση με την Πολεοδομική Αρχή για οριστικοποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου του υπό αναφορά τμήματος του δρόμου.
4. Όταν εξασφαλιστεί η πολεοδομική έγκριση θα ετοιμαστούν τα αναγκαία κατασκευαστικά σχέδια και νοουμένου ότι θα παραχωρηθούν συγκαταθέσεις από τους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες ιδιωτικής γης, περιλαμβανόμενου και του Κηδεμόνα Τ/Κ Περιουσιών, θα προγραμματιστεί έναρξη εργασιών ανακατασκευής του δρόμου. Σε περίπτωση που δεν εξασφαλιστούν στο σύνολό τους ή μερικώς οι συγκαταθέσεις, θα προωθηθεί διαδικασία απαλλοτρίωσης. Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου περιλαμβάνει και κατασκευή πεζοδρομίου μέχρι το στρατόπεδο, για λόγους οδικής ασφάλειας.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.226, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η διαδικασία εγγραφής του αγροτικού δρόμου "Αγία Μαρίνα", άρχισε το 2010 και είχε προωθηθεί στο Επαρχιακό Γραφείο Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για την αναγκαία χωρομετρική εργασία. Ταυτόχρονα είχαν εξασφαλιστεί οι απόψεις του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως καθότι σημαντικό μέρος της συνολικής όδευσης του δρόμου βρίσκεται εντός οικιστικής ζώνης. Ωστόσο, κατόπιν αιτήματος του Κοινοτικού Συμβουλίου Ψευδά, το 2015 η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας ζήτησε από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας την προώθηση της εγγραφής μόνο του τμήματος του δρόμου που εμπίπτει στην οικιστική ζώνη και για το οποίο το Κοινοτικό Συμβούλιο είχε ήδη εξασφαλίσει τις απαιτούμενες συγκαταθέσεις των ιδιοκτητών της επηρεαζόμενης ιδιωτικής γης. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ζήτησε από το Κοινοτικό Συμβούλιο να τοποθετηθεί, αναφορικά με την τελική όδευση και το πλάτος του δρόμου.
3. Όσον αφορά τον αγροτικό δρόμο "Ζούθκια", το Κοινοτικό Συμβούλιο είχε αποφασίσει την προώθηση της εγγραφής του, όπως ακριβώς η επί τόπου όδευση του και τον περασμένο Σεπτέμβριο υπέβαλε την σχετική απαιτούμενη χωρομετρική εργασία. Η Επαρχιακή Διοίκηση ζήτησε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως να τοποθετηθεί επί του σχεδίου, ώστε να οριστικοποιηθεί η προτεινόμενη όδευση και να προχωρήσει η διαδικασία εκ νέου προς το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο, το οποίο θα πρέπει να ετοιμάσει πίνακες ιδιοκτητών και καταλόγους εμβαδών για την επηρεαζόμενη από την εγγραφή γη.

4. Σημειώνεται ότι η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας προώθησε προς το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λάρνακας και τις δύο περιπτώσεις ως αιτιολογημένες για την εγγραφή των δρόμων υπό τον όρο ότι, τόσο το Κοινοτικό Συμβούλιο Ψευδά, όσο και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως θα τοποθετηθούν επί της εγγραφής και θα αποστείλουν τη θέση τους προς το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λάρνακας.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.263, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Σχεδιασμός έργων στην παραλία της Κοινότητας Μανδριών Επαρχίας Πάφου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η προσπάθεια για διεξαγωγή ολοκληρωμένων μελετών, που θα καθορίσουν τη Στρατηγική του Κράτους για θέματα αντιμετώπισης της διάβρωσης στο παράκτιο τμήμα των περιοχών που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία, υλοποιείται σταδιακά και ανάλογα με το βαθμό προτεραιότητας της κάθε περιοχής, καθώς και τους διαθέσιμους πόρους του Κράτους.
3. Υπό το φως των πιο πάνω, για το έτος 2019 δεν έχουν συμπεριληφθεί στους Προϋπολογισμούς του Κράτους οποιεσδήποτε πρόνοιες για την εκπόνηση οποιασδήποτε μελέτης για την περιοχή της Κοινότητας Μανδριών. Ωστόσο, θα καταβληθεί προσπάθεια να συμπεριληφθεί σχετικό ποσό στους Προϋπολογισμούς του Κράτους για το 2020 ή/και 2021.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.279, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα, αφού λήφθηκαν οι απόψεις του Έπαρχου Λάρνακας:

2. Σύμφωνα με την ΚΔΠ 99/2004 με την οποία υιοθετήθηκε η πρωτότυπη (ΚΔΠ 294/2002), οι περί Διοίκησης των Τοπικών Υποθέσεων (Γενικοί) Κανονισμοί του Κοινοτικού Συμβουλίου Καλαβασού, Κανονισμός 215, προνοεί ότι “σε περίπτωση που η υπερκατανάλωση νερού δεν οφείλεται στον υδρομετρητή ή σε υπαιτιότητα του καταναλωτή, το Συμβούλιο δύναται να μειώνει τα τέλη τα οποία σε καμία περίπτωση θα είναι λιγότερα από το κόστος του νερού”. Στις περιπτώσεις όπου το Κοινοτικό Συμβούλιο διαπιστώσει ότι το αίτημα για μείωση ή διαγραφή των αυξημένων τελών κατανάλωσης κρίνεται δικαιολογημένο, αφού η υπερκατανάλωση νερού προέκυψε από αίτια για τα οποία δεν φέρει ευθύνη ο χρήστης της κατοικίας (διαρροή ή άλλα προβλήματα στο κοινοτικό δίκτυο υδροδότησης), και οι χρεώσεις αυτές υπερβαίνουν το ποσό των €85, το αίτημα διαβιβάζεται στον Έπαρχο για λήψη απόφασης, δυνάμει του άρθρου 83(κζ) του περί Κοινοτήτων Νόμου, το οποίο προνοεί ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο δύναται “να διαγράψει οποιεσδήποτε χρηματικές απαιτήσεις των οποίων δεν είναι δυνατή η είσπραξη και οι οποίες δεν υπερβαίνουν σε κάθε περίπτωση το ποσό των €85 και, με την έγκριση του Έπαρχου, να διαγράψει οποιεσδήποτε άλλες χρηματικές απαιτήσεις που δεν είναι δυνατή η είσπραξη τους και οι οποίες υπερβαίνουν σε κάθε περίπτωση το ποσό των €85”.
3. Ο Έπαρχος Λάρνακας, αφού προβεί στην αξιολόγηση των επιμέρους δεδομένων που αφορούν την κάθε περίπτωση ξεχωριστά, και ασκώντας την εξουσία που του παρέχει το άρθρο 83(κζ) του περί Κοινοτήτων Νόμου, σε συνάρτηση με την επιφύλαξη του Κανονισμού 215 των περί Διοίκησης των Τοπικών Υποθέσεων (Γενικών) Κανονισμών του Κοινοτικού Συμβουλίου Καλαβασού, αποφασίζει κατά πόσον θα προχωρήσει στην έγκριση ή απόρριψη των αιτημάτων που υποβάλλονται από το Κοινοτικό Συμβούλιο για μείωση των τελών υδατοπρομήθειας δυνάμει της προαναφερθείσας πρόνοιας της Νομοθεσίας.
4. Σημειώνεται ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού ασκώντας την εξουσία που του παρέχει ο Νόμος κατά την περίοδο 2017-2018, διαβίβασε στην Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας έξι περιπτώσεις οι οποίες αφορούσαν αιτήματα για μείωση και διαγραφή οφειλών υδατοπρομήθειας. Μετά από εξέταση των παραστατικών που υποβλήθηκαν για κάθε περίπτωση ξεχωριστά, ο Έπαρχος παραχώρησε την έγκριση του για μείωση των τελών υδατοπρομήθειας σε τρεις περιπτώσεις, σε δύο περιπτώσεις ενέκρινε αίτημα για διαγραφή των αυξημένων τελών υδατοπρομήθειας ενώ σε μια περίπτωση το αίτημα για διαγραφή των τελών απορρίφθηκε αφού διαπιστώθηκε ότι η υπερκατανάλωση οφειλόταν σε υπαιτιότητα του καταναλωτή. Τέλος αναφέρεται ότι τα τελευταία χρόνια το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού προέβη στην λήψη δραστικών μέτρων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και πέτυχε να εισπράξει παλαιές συσσωρευμένες οφειλές καθώς επίσης ήρθε σε διακανονισμούς και παροχή διευκολύνσεων σε οφειλέτες υδατοπρομήθειας για εξόφληση όλων των καθυστερημένων τελών. Επιπλέον, αποφάσισε όπως προχωρήσει στην λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον όσων δεν προσέλθουν για διακανονισμό ή/και δεν επιδείξουν ενδιαφέρον για συμμόρφωση.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.282, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Το Ταμείο Χορηγιών δημιουργήθηκε αυθαίρετα από το Κοινοτικό Συμβούλιο Ζυγίου την περίοδο 2002-2016. Τα ευρήματα/παρατηρήσεις που αφορούν στην ίδρυση και διαχείριση του τραπεζικού λογαριασμού του Ταμείου Χορηγιών καταγράφονται λεπτομερώς στην Έκθεση που ετοιμάστηκε από ιδιώτη ελεγκτή η οποία στάλθηκε από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας με επιστολή του με αρ. φακ. 27.02.005.014.001 και ημερ. 14.6.2017 στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για διερεύνηση και λήψη μέτρων. Παράλληλα, στο πλαίσιο διερεύνησης της υπόθεσης σχετικά με το ενδεχόμενο διάπραξης ποινικών αδικημάτων από το Κοινοτικό Συμβούλιο Ζυγίου για τα έτη 2002-2016, ο Υπεύθυνος του Τμήματος Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων Λάρνακας ενημέρωσε γραπτώς στις 3.4.2018 την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας ότι τα μόνα ευρήματα αφορούν αδικήματα κατά παράβαση του περί Κοινοτήτων Νόμου 1999 (N89(I)/1999) και ότι με την συμπλήρωση της η υπόθεση τέθηκε για μελέτη ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας στις 25.4.2018 ενημέρωσε τον Αστυνομικό Διευθυντή ότι σε ό,τι αφορά στα θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της έχουν ήδη ληφθεί και λαμβάνονται τα δέοντα διορθωτικά μέτρα ενώ από την πλευρά του, το Κοινοτικό Συμβούλιο προχώρησε στις δέουσες ενέργειες σε σχέση με το Ταμείο που τηρείτο ανεξάρτητα, χωρίς να παρουσιάζεται στους Λογαριασμούς του.
3. Πέραν των όσων αναφέρονται στις εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή για την υπό αναφορά περίοδο δεν είχε υποβληθεί οποιαδήποτε επιπρόσθετη ενημέρωση από το Κοινοτικό Συμβούλιο Ζυγίου στην Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας σε ό,τι αφορά τα ερωτήματα που εγείρονται στην πιο πάνω επιστολή και τα οποία αφορούν την προέλευση των εισπράξεων, το ύψος των εισφορών και τα κριτήρια παραχώρησης των χορηγιών. Η νέα Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου σε επιστολή της με ημερ. 17.3.2017 προς το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, στην οποία παραθέτει τα σχόλια του Κοινοτικού Συμβουλίου που αφορούν τις παρατηρήσεις από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του Συμβουλίου για τα έτη 2010-2013, αναφέρει ότι το υπό αναφορά Ταμείο χειριζόταν αποκλειστικά ο πρώην Κοινοτάρχης και ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο δεν έχει οποιαδήποτε έγγραφα ή στοιχεία στην κατοχή του.
4. Σημειώνεται ότι για την ίδρυση του Ταμείου Χορηγιών η Επαρχιακή Διοίκηση ενημερώθηκε κατά την υποβολή καταγγελιών το 2012 οι οποίες αφορούσαν στον τρόπο είσπραξης και διαχείρισης των οικονομικών του Συμβουλίου, των χορηγιών που δίδονταν στο Συμβούλιο κατά καιρούς από διάφορες ιδιωτικές εταιρείες που έχουν την έδρα τους στην περιοχή του Βασιλικού και τη διαχείριση των εσόδων από τις χοροεσπερίδες και εκδηλώσεις που εγίνοντο στην κοινότητα. Στο πλαίσιο εξέτασης των καταγγελιών, λειτουργός της Επαρχιακής Διοίκησης προέβη στην διεξαγωγή έρευνας, τα πορίσματα της οποίας διαβιβάστηκαν προς τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας στις 20/4/2012 για διερεύνηση λόγω αρμοδιότητας.
5. Η σημερινή κατάσταση σε ό,τι αφορά την λειτουργία του Κοινοτικού Συμβουλίου και την διαχείριση των οικονομικών του δεδομένων παρακολουθείται συστηματικά στο πλαίσιο ελέγχου της νομιμότητας των αποφάσεων που λαμβάνονται κατά τις συνεδρίες του Κοινοτικού Συμβουλίου και διαβιβάζονται στον Έπαρχο για έγκριση σύμφωνα με το άρθρο 42 (1) του περί Κοινοτήτων Νόμου και των άλλων αρμοδιοτήτων του Επάρχου δυνάμει της ισχύουσας Νομοθεσίας και γίνονται συνεχείς παρεμβάσεις και συστάσεις όταν και όπου εντοπίζονται παράτυπες αποφάσεις και διαδικασίες.
6. Συνεπώς, υπό το φως των πιο πάνω δεδομένων, για τα σημεία της Ερώτησης που αφορούν υπόλοιπα ταμείου, ποσά, εισφορές, πληρωμές, κλπ. η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας δεν έχει στοιχεία στην διάθεση της καθώς και τη σχετική με τα ζητήματα αυτά αρμοδιότητα να επιληφθεί. Σε ό,τι αφορά στον οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο του Κοινοτικού Συμβουλίου επιλαμβάνεται ο Γενικός Ελεγκτής, ενώ σε ό,τι αφορά στην λειτουργία “ανεξάρτητου ταμείου χορηγιών” όπως έχει προαναφερθεί διενεργήθηκε ποινική έρευνα από την Αστυνομία.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.305, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Μετά από απόφαση του το Κοινοτικό Συμβούλιο Ζυγίου αποτάθηκε στην Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας με επιστολή του ημερ. 15 Μαρτίου 2018 και ζήτησε καθοδήγηση για την διαδικασία που θα έπρεπε να ακολουθήσει για την αγορά αυτοκινήτου τύπου saloon για κάλυψη των καθημερινών αναγκών του.
3. Το Κοινοτικό Συμβούλιο ενημέρωσε την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας ότι το αυτοκίνητο θα χρησιμοποιείτο για τις καθημερινές ανάγκες διακίνησης της Προέδρου του Κοινοτικού Συμβουλίου σε

συνεδρίες που διεξάγονται στις διάφορες πόλεις και στις γειτνιάζουσες κοινότητες καθώς επίσης και για άλλες εργασίες που αφορούν στην κάλυψη των αναγκών του Κοινοτικού Συμβουλίου. Το αυτοκίνητο θα χρησιμοποιείτο επίσης από τον Γραμματέα του Συμβουλίου για την εκτέλεση διάφορων εργασιών του Συμβουλίου, όπως διεξαγωγή πληρωμών σε τράπεζες, κλπ. καθώς επίσης και σε επιτόπιες επιθεωρήσεις εντός της κοινότητας κατά την επίσκεψη υπηρεσιακών από διάφορα Τμήματα/Υπηρεσίες. Σημειώνεται ότι για τις υπόλοιπες εργασίες του, το Κοινοτικό Συμβούλιο έχει στην κατοχή του ακόμη δύο αυτοκίνητα ένα μονοκάμπινο το οποίο χρησιμοποιεί κυρίως για τις εργασίες που αφορούν στην καθαριότητα της κοινότητας, ψεκασμούς, καταγραφή υδατοπρομηθείας κ.λπ. και ένα μεταχειρισμένο αυτοκίνητο τύπου saloon το οποίο παραχωρήθηκε με δωρεά από τα Τσιμεντοποιεία Βασιλικού όμως κατέστη ακατάλληλο για κάλυψη των αναγκών της Τοπικής Αρχής και χρήζει συνεχών επιδιορθώσεων.

4. Σημειώνεται ότι στον προϋπολογισμό του Κοινοτικού Συμβουλίου Ζυγίου για το 2018 περιλήφθηκε πρόνοια ύψους €20.000 για την αγορά αυτοκινήτου ενώ δεν υπάρχει κονδύλι που να αφορά στα έξοδα διακίνησης της Προέδρου του Κοινοτικού Συμβουλίου. Στην βάση των πιο πάνω και λαμβάνοντας υπόψη τις αυξημένες ανάγκες που προκύπτουν λόγω του μεγέθους της κοινότητας, του πληθυσμού της και τις υποχρεώσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου, το αίτημα της Τοπικής Αρχής κρίθηκε αιτιολογημένο από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας.
5. Στην πορεία το Κοινοτικό Συμβούλιο Ζυγίου είχε ήδη λάβει απόφαση και προχώρησε στην αγορά αυτοκινήτου. Η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας στο πλαίσιο ελέγχου της νομιμότητας των αποφάσεων του Κοινοτικού Συμβουλίου που λήφθηκαν κατά τη συνεδρία του στις 10/5/2018, διαπίστωσε ότι η επιλογή του Κοινοτικού Συμβουλίου αφορούσε δυσανάλογα μεγάλη δαπάνη, ύψους €19.400 συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και για την οποία, δεν συνυποβλήθηκαν στα πρακτικά οι όροι προκήρυξης, τα κριτήρια καθώς επίσης και οι προδιαγραφές που τέθηκαν από την Τοπική Αρχή για την αγορά του αυτοκινήτου. Ως εκ τούτου, δεν ήταν εφικτή η συγκριτική ανάλυση των υποβληθεισών προσφορών έτσι ώστε να εξακριβωθεί ότι επιλέχθηκε η οικονομικά πιο συμφέρουσα προσφορά και η οποία είναι συμβατή με τους όρους του Διαγωνισμού που προκηρύχθηκε για το συγκεκριμένο σκοπό. Στην προκειμένη περίπτωση θα έπρεπε να γίνει χρήση των αντίστοιχων προδιαγραφών/όρων της Κυβέρνησης (ΤΗΜΥ) για προμήθεια οχημάτων ίδιας χρήσης. Η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας με επιστολές της 11.6.2018 και 12.6.2018, ενημέρωσε σχετικά με τις αποφάσεις και τις διαδικασίες που ακολούθησε, το Κοινοτικό Συμβούλιο Ζυγίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2019 της Υφυπουργού Ναυτιλίας παρά τω Προέδρω κ. Νατάσας Πηλείδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.396, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Το νομοθετικό πλαίσιο που εξασφαλίζει τα δικαιώματα επιβατών με μειωμένη κινητικότητα στις θαλάσσιες μεταφορές διέπεται από τον Κανονισμό 1177/2010 της ΕΕ, ο οποίος εφαρμόζεται από την Κυπριακή Δημοκρατία μέσω των περί της Εφαρμογής των Κοινοτικών Κανονισμών και Κοινοτικών Αποφάσεων Κανονισμών του 2015 (Κ.Δ.Π 195/2015). Οι Κανονισμοί αυτοί εισάγουν στο εθνικό δίκαιο διοικητικά πρόστιμα (ανάλογα με την παράβαση, ύψους από 1.708 ευρώ μέχρι 17.086 ευρώ) για τις παραβιάσεις του Ευρωπαϊκού Κανονισμού από μεταφορείς, φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών, πωλητές εισιτηρίων, ταξιδιωτικούς πράκτορες και διοργανωτές ταξιδιών.
2. Το Υφυπουργείο Ναυτιλίας αποτελεί τον αρμόδιο φορέα τόσο για την επιβολή της νομοθεσίας όσο και για την εξέταση/διαχείριση καταγγελιών επιβατών πλοίων, υπό την προϋπόθεση ότι οι παραπονούμενοι σε πρώτο στάδιο αποταθούν στους μεταφορείς ή φορείς εκμετάλλευσης τερματικού σταθμού. Σε περίπτωση που δεν ικανοποιηθούν, τότε θα μπορούν να αποτείνονται στο Υφυπουργείο.
3. Με τον Κανονισμό 1177/2010 της ΕΕ θεσπίζεται μια ελάχιστη δέσμη δικαιωμάτων των επιβατών που ταξιδεύουν με επιβατηγά πλοία με στόχο την αποφυγή διακρίσεων, την παροχή ανάλογων δυνατοτήτων χρήσης υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών και κρουαζιέρων με τους λοιπούς πολίτες, την παροχή συνδρομής κατά το ταξίδι ή σε λιμένες, την προσβασιμότητα και την κατάλληλη ενημέρωση. Ο Κανονισμός προνοεί ότι οι μεταφορείς, οι ταξιδιωτικοί πράκτορες και οι διοργανωτές ταξιδιών δεν αρνούνται να δεχθούν κράτηση ή να επιβιβάσουν άτομα λόγω μόνο της αναπηρίας ή της μειωμένης τους κινητικότητας. Ωστόσο, στον ίδιο Κανονισμό παρέχεται η δυνατότητα εξαίρεσης από την απαγόρευση αυτή, και οι μεταφορείς, ταξιδιωτικοί πράκτορες ή διοργανωτές ταξιδιών μπορούν να αρνούνται να δεχθούν κράτηση, να εκδώσουν ή να παράσχουν εισιτήριο ή να επιβιβάσουν άτομα με αναπηρία ή μειωμένη κινητικότητα στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - (α) για να συμμορφωθούν προς τις ισχύουσες απαιτήσεις ασφαλείας που ορίζει το διεθνές, ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο ή τις απαιτήσεις ασφαλείας που ορίζουν οι αρμόδιες αρχές,

- (β) εάν ο σχεδιασμός του επιβατηγού πλοίου ή η υποδομή και ο εξοπλισμός του λιμένα, συμπεριλαμβανομένων των λιμενικών τερματικών σταθμών καθιστά αδύνατο να πραγματοποιηθεί η επιβίβαση, η αποβίβαση ή η μεταφορά του εν λόγω ατόμου με ασφαλή ή λειτουργικά εφικτό τρόπο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό, καμιά διάταξη του νοείται ότι αποτελεί τεχνική απαίτηση που επιβάλλει υποχρεώσεις στους μεταφορείς, τους φορείς εκμετάλλευσης των τερματικών σταθμών ή άλλους φορείς, να **τροποποιήσουν** ή να **αντικαταστήσουν πλοία**, υποδομή, λιμένες ή λιμενικούς τερματικούς σταθμούς.

4. Επιπρόσθετα, ενημερωτικά αναφέρεται ότι σε σχέση με επιβατηγά πλοία που εκτελούν **εσωτερικά δρομολόγια** σε ένα κράτος μέλος της ΕΕ, παρόμοιες πρόνοιες παρέχονται από τους εναρμονιστικούς περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Κανόνες και Πρότυπα Ασφαλείας Επιβατηγών Πλοίων) Νόμους του 2002 και 2004 [Ν. 58(1) του 2002 όπως τροποποιήθηκε]. Σύμφωνα με αυτούς, τα επιβατηγά πλοία που εκτελούν **εσωτερικά δρομολόγια** σ' ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχουν στα άτομα μειωμένης κινητικότητας ασφαλή πρόσβαση με βάση τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές, **εφόσον είναι λογικό και εφικτό από οικονομική άποψη, όσον αφορά στην τροποποίηση-μετασκευή των εν λόγω πλοίων**. Επομένως, και σε αυτή την περίπτωση δεν υπάρχει υποχρέωση στους πλοιοκτήτες να προβούν σε τροποποιήσεις-μετασκευές των πλοίων τους εφόσον είναι οικονομικά ασύμφορο.
5. Όσο αφορά στο θέμα της **ασφαλιστικής κάλυψης**, σημειώνεται ότι επιβάλλεται στους πλοιοκτήτες-θαλάσσιους μεταφορείς **υποχρεωτική ασφάλιση** για ευθύνη και αποζημίωση ως προς τους επιβάτες που μεταφέρουν, οι οποίοι περιλαμβάνουν και επιβάτες μειωμένης κινητικότητας, και των αποσκευών τους (Κανονισμός 392/2009 της ΕΕ) σε περίπτωση ατυχήματος. Το Υφυπουργείο Ναυτιλίας εκδίδει πιστοποιητικά που επιβεβαιώνουν την λήψη-ύπαρξη ασφαλιστικής κάλυψης, σε Κυπριακά επιβατηγά πλοία δυνάμει του Κανονισμού αυτού, από εξειδικευμένους ασφαλιστικούς οργανισμούς, δηλαδή τους Ομίλους Προστασίας και Αποζημίωσης (τα καλούμενα *Protection and Indemnity Clubs*), οι οποίοι αναγνωρίζονται και τελούν υπό την εποπτεία της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών του Υπουργείου Οικονομικών. Η αρμοδιότητα του Υφυπουργείου περιορίζεται στον έλεγχο έκδοσης των προαναφερθέντων πιστοποιητικών για τα Κυπριακά επιβατηγά πλοία, και στην επιβολή προστίμων σε περίπτωση παράληψης λήψης/ύπαρξης ασφαλιστικής κάλυψης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα αναφερόμενα στο δημοσίευμα της εφημερίδας "Ο Φιλελεύθερος" περί άρνησης ασφαλιστικών εταιριών να ασφαλίσουν πλοία όταν σε αυτά επιβαίνουν άτομα με κινητικά προβλήματα δεν έχουν περιέλθει ποτέ σε γνώση του Υφυπουργείου, και συνεπώς δεν είναι γνωστό το μέγεθος, η φύση, ή η πηγή του προβλήματος.

Καταληκτικό Σχόλιο

6. Με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο όπως έχει παρουσιαστεί πιο πάνω, είναι φανερό ότι ενώ προβλέπονται δικαιώματα και ελάχιστα επίπεδα προστασίας επιβατών μειωμένης κινητικότητας, ταυτόχρονα είναι διασφαλισμένη και η απουσία επιβολής της οποιασδήποτε υποχρέωσης σε θαλάσσιους μεταφορείς και πλοιοκτήτες όπως προβούν σε αναγκαίες τροποποιήσεις/μετασκευές στα πλοία τους για την ασφαλή μεταφορά των επιβατών αυτών, ούτως ώστε να είναι σε θέση να λαμβάνουν ασφαλιστική κάλυψη από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Το γεγονός ότι τέτοιες τροποποιήσεις/μετασκευές των πλοίων θα ήταν οικονομικά ασύμφορες, δυσχεραίνει την προσβασιμότητα και τη συμμετοχή των ατόμων μειωμένης κινητικότητας σε κρουαζιέρες.

Το ίδιο νομικό πλαίσιο, δεν αφήνει περιθώρια ανάληψης κάποιας συγκεκριμένης πρωτοβουλίας εκ μέρους της Υφυπουργού Ναυτιλίας, πέρα από την αποστολή παραινέσεων προς εταιρίες που διοργανώνουν κρουαζιέρες για καταβολή κάθε προσπάθειας ώστε να διευκολύνεται η εξυπηρέτηση επιβατών με περιορισμένη κινητικότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.440, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χριστάκη Τζιοβάνη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι η Κυβέρνηση υπό την αιγίδα του αρμόδιου Υπουργού Εσωτερικών, εξετάζει γενικότερα τα θέματα των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΑΤΑ) και κατά καιρούς εξαγγέλλει μέτρα που την αφορούν.

2. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, το Υπουργικό Συμβούλιο, κατά καιρούς, παραχωρεί αντισταθμιστικά μέτρα σε περιοχές που επηρεάζονται δυσμενώς από την κατασκευή αναπτυξιακών έργων. Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι, το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αρ.79.102 και ημερομηνία 1/7/2015 αποφάσισε την ανακατασκευή Κοινοτικού Πάρκου στην κοινότητα Μενεού, ως αντιστάθμισμα για την ανέγερση εγκαταστάσεων αποθήκευσης καυσίμων στο αεροδρόμιο Λάρνακας.

3. Πέραν των πιο πάνω και ειδικότερα για μέτρα που στοχεύουν στην περαιτέρω οικονομική ενίσχυση και στην οικονομική βιωσιμότητα των Δήμων, αυτά εξαρτώνται απόλυτα από τη μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που βρίσκεται σε εξέλιξη.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.458, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Άνας Θεολόγου

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ ότι ο Προϋπολογισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων δεν περιλαμβάνει κονδύλι για στήριξη της Παιδοβουλής.

Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφόρηση χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.463, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Σημείωση: Η απάντηση της υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.469, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Εξέταση πιθανότητας προσχώρησης Κυπριακής Δημοκρατίας στη Συνθήκη της Ανταρκτικής και στις συναφείς Συνθήκες του Συστήματος Συνθηκών Ανταρκτικής (Antarctic Treaty System/ATS)

Σε σχέση με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Εξωτερικών, αναγνωρίζοντας τη σημασία και σπουδαιότητα της πιο πάνω Συνθήκης, καθώς και τα επιστημονικά και πολιτικά ευεργετήματα που αυτή προσφέρει, τάσσεται υπέρ της προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Για τον σκοπό αυτό, το Υπουργείο Εξωτερικών είναι ήδη σε επαφή με τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία, δηλαδή το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, για προώθηση της διαδικασίας προσχώρησης, το συντομότερο δυνατόν.

Ευελπιστώ ότι η πιο πάνω διαδικασία θα τελεσφορήσει τάχιστα, ώστε το Υπουργείο Εξωτερικών να καταθέσει έγγραφο προσχώρησης και η Κυπριακή Δημοκρατία να καταστεί πλήρες μέλος της Συνθήκης, επ' ωφελεία της επιστημονικής κοινότητας στην Κύπρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.478, ημερομηνίας 31^{ης} Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Το Γεφύρι του Σκάρφου

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και μετά από σχετική ενημέρωση που έλαβα από το αρμόδιο Τμήμα, να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Το Τμήμα Αρχαιοτήτων θεωρεί το γεφύρι του Σκάρφου ως ένα από τα πιο σημαντικά Αρχαία Μνημεία της Επαρχίας Πάφου, το οποίο έχει μεγάλη αρχιτεκτονική, αρχαιολογική και ιστορική σημασία, αλλά και ως ένα Μνημείο ενταγμένο στο φυσικό περιβάλλον, του οποίου αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα. Γι' αυτό το λόγο, το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει τροχοδρομήσει όλες τις απαραίτητες ενέργειες εδώ και δύο χρόνια για την επίλυση διαφόρων προβλημάτων, με κυριότερο την επαναφορά της κοίτης του ποταμού στην αρχική της θέση. Παρά τις όποιες εκφρασθείσες ανησυχίες, το Μνημείο δεν έχει τεθεί ποτέ σε κίνδυνο. Σε ό,τι αφορά τη βλάστηση, σημειώνεται ότι αυτή θα καθαριστεί μόλις το επιτρέψουν οι καιρικές συνθήκες.
- (β) Το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει ήδη προβεί στις προκαταρκτικές ενέργειες που απαιτούνται για την υλοποίηση των εργασιών συντήρησης του γεφυριού του Σκάρφου στη Σίμου, σε συνεργασία με τον Επαρχιακό Μηχανικό Πάφου, το Τμήμα Δημοσίων Έργων και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.
- (γ) Το έργο είναι ιδιαίτερα περίπλοκο, λόγω της μετακίνησης της κοίτης του ποταμού στα βόρεια του γεφυριού. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει ήδη εξασφαλίσει τη χωροταξική και υψομετρική αποτύπωση που απαιτείται για την οριοθέτηση της περιμέτρου των συνόρων του τεμαχίου και έχει κατακυρώσει προσφορά για αρχιτεκτονική αποτύπωση του γεφυριού, η οποία θα χρησιμοποιηθεί από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για την εκτέλεση των αντιδιαβρωτικών μέτρων, που θα κριθούν κατάλληλα για να προστατευτεί το Μνημείο από τη ροή του ποταμού. Η αρχιτεκτονική αποτύπωση, αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του τρέχοντος μήνα και η αλλαγή της κοίτης προγραμματίζεται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, που δεν θα έχει νερό.

(δ) Αμέσως μετά, εντός του Φθινοπώρου, το συνεργείο του Τμήματος Αρχαιοτήτων θα προβεί στις απαραίτητες εργασίες συντήρησης του γεφυριού, οι οποίες θα περιλαμβάνουν την ενίσχυση της βόρειας βάσης του, σε συνεργασία με τον Επαρχιακό Μηχανικό Πάφου.

2. Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις απαιτηθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.499, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σημειώσω τα πιο κάτω:

1. Σε σχέση με τα ερωτήματα αρ. 1 και 2 αυτά θα πρέπει να απαντηθούν είτε από το Τμήμα Στατιστικής ή από το Τμήμα Περιβάλλοντος.

2. Σε σχέση με το ερώτημα αρ. 3 σημειώνονται τα ακόλουθα:

2.1. Από την ανάληψη της διαχείρισης του Λιμανιού από τους Διαχειριστές, έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο ορισμένοι εισαγωγείς ελαστικών να αποφεύγουν να πληρώνουν περιβαλλοντικά τέλη στα αρμόδια “Συστήματα Ρευμάτων Απορριμμάτων”. Προηγουμένως, η Αρχή Λιμένων Κύπρου (ΑΛΚ) αναλάμβανε να σταματά ένα φορτίο αν δεν είχε πληρωμένα όλα τα σχετικά περιβαλλοντικά τέλη. Αυτό δεν μπορεί να εφαρμοστεί από τους διαχειριστές, καθώς ως ιδιώτες, δεν έχουν οποιαδήποτε εξουσία κατακράτησης φορτίων, και ούτε νόμιμη υποχρέωση για να διενεργούν τέτοιους ελέγχους.

2.2. Το πιο πάνω θέμα έχει συζητηθεί πολλές φορές υπό την προεδρία του Γ.Δ. του ΥΜΕΕ και έχουν αποφασιστεί τα ακόλουθα:

- Η Αρχή Λιμένων Κύπρου (ΑΛΚ) σε συνεργασία με το Τμήμα Περιβάλλοντος να διερευνήσει κατά πόσο τα φορτία ελαστικών που εισάγονται στο Λιμάνι μπορούν να καταγράφονται ξεχωριστά στο Port Community System (PCS).
- Το Τμήμα Περιβάλλοντος να προχωρήσει στις απαραίτητες ενέργειες για την τροποποίηση, αναβάθμιση ή και πιθανή αντικατάσταση του Λογισμικού Συστήματός του, ώστε να λαμβάνει τα σχετικά στοιχεία από το PCS απευθείας.

Με βάση τα πιο πάνω και παρόλο που το Υπουργείο Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων προέβη σε συντονιστικές ενέργειες για υποβοήθηση στην επίλυση του θέματος που έχει προκύψει, ο χειρισμός του θέματος αρ. 3 εμπίπτει και παραμένει αποκλειστικά στις αρμοδιότητες του Τμήματος Περιβάλλοντος, σε συντονισμό με την ΑΛΚ για τις ρυθμίσεις που αφορούν το PCS.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα είναι την Πέμπτη, 4 Απριλίου 2019, στις 10.00 το πρωί, με μοναδικό θέμα τη συζήτηση του πορίσματος της Ερευνητικής Επιτροπής για την κατάρρευση του συνεργατικού πιστωτικού συστήματος.

Και η επόμενη τακτική συνεδρία είναι την Πέμπτη, 4 Απριλίου 2019, στις 10.00 π.μ. με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: .....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: .....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: .....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: «Το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής για τον συνεργατισμό». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.30 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα

Κυριακίδου Στέλλα

Γεωργίου Γεώργιος	Κωνσταντίνου Κώστας
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κυπριανού Ανδρέας	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Κώστα Κώστας
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Μυλωνάς Παύλος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
---	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος	Χρίστου Χρίστος
-------------------	-----------------

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορές του Προέδρου της Βουλής στην Ημέρα της Μεσογείου και στην Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό.
2. Ενημέρωση για τη συμμετοχή των κ. Αντρέα Καυκαλιά και Μιχάλη Γιωργάλλα σε διακοινοβουλευτική συνάντηση για την Κοινή Αγροτική Πολιτική και την Πολιτική Συνοχής στο Βουκουρέστι.

3. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», συζήτηση (Γιώργος Λουκαΐδης, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Πανίκος Λεωνίδου, Γιώργος Κ. Γεωργίου, Ζαχαρίας Κουλίας, Μάριος Μαυρίδης, Ηλίας Μυριάνθους, Μιχάλης Γιωργάλλας, Παύλος Μυλωνάς, Νίκος Τορναρίτης), ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και απόσυρση της πρότασης νόμου.
5. Συζήτηση (Γιώργος Λουκαΐδης, Αντρέας Καυκαλιάς, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Κωστής Ευσταθίου, Πανίκος Λεωνίδου, Παύλος Μυλωνάς, Μαρίνος Σιζόπουλος, Δημήτρης Δημητρίου, Γιώργος Κ. Γεωργίου, Αβέρωφ Νεοφύτου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Νικόλας Παπαδόπουλος, Γιώργος Λιλλήκας, Αννίτα Δημητρίου) για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και για τους κανονισμούς «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Αναγνώριση Υπηρεσίας, Προϋπηρεσίας και Τεχνικής Πείρας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμοί του 2019» και απόφαση για αναβολή τους.
6. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις του κ. Γιώργου Λουκαΐδη και καταψήφισή της.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης του 2019 Νόμος του 2019», συζήτηση (Στέφανος Στεφάνου, Μάριος Μαυρίδης, Ζαχαρίας Κουλίας) και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2019 Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Γιώργος Λιλλήκας, Μιχάλης Γιωργάλλας, Μαρίνος Σιζόπουλος, Στέφανος Στεφάνου, Ονούφριος Κουλλά, Μαρίνος Μουσιούπτας, Μάριος Μαυρίδης, Ζαχαρίας Κουλίας) και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2019 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας του 2019 Νόμος του 2019», παρατηρήσεις του κ. Ζαχαρία Κουλία και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Στέφανος Στεφάνου, Νίκος Τορναρίτης, Γιώργος Λουκαΐδης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Πρόεδρος, Νικόλας Παπαδόπουλος, Αβέρωφ Νεοφύτου, Άριστος Δαμιανού, Μιχάλης Γιωργάλλας, Ονούφριος Κουλλά, Λίνος Παπαγιάννης, Μαρίνος Μουσιούπτας, Γιώργος Λιλλήκας) και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Νικόλας Παπαδόπουλος, Γιώργος Περδίκης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Λιλλήκας, Στέφανος Στεφάνου, Κωστής Ευσταθίου, Νίκος Κέττηρος, Μάριος Μαυρίδης, Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Χριστίανα Ερωτοκρίτου, Γιώργος Λουκαΐδης, Ζαχαρίας Κουλίας, Ονούφριος Κουλλά, Χρίστος Χρίστου) και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2019 Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Αβέρωφ Νεοφύτου, Γεώργιος Προκοπίου, Γιώργος Περδίκης, Γιώργος Λουκαΐδης, Γιώργος Λιλλήκας, Κώστας Κωνσταντίνου, Νικόλας Παπαδόπουλος, Πρόεδρος, Χριστίανα Ερωτοκρίτου) και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2019 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών του 2019 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων του 2019 Νόμος του 2019», συζήτηση (Κωστής Ευσταθίου, Γιώργος Περδίκης, Άριστος Δαμιανού) και ψήφισή του σε νόμο.
17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2019 Νόμος του 2019», παρατηρήσεις του κ. Κωστή Ευσταθίου και ψήφισή του σε νόμο.
18. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Πανίκος Λεωνίδου, Στέφανος Στεφάνου, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Αννίτα

Δημητρίου, Γεώργιος Προκοπίου, Νίκος Τορναρίτης, Μάριος Μαυρίδης, Άριστος Δαμιανού) και ψήφισή του σε νόμο.

19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Μεταβίβασης των Αρμοδιοτήτων και των Λειτουργιών της Επιτροπής του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας στον Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
20. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (Διοίκηση) - Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων - Θέσεις Προϊστάμενου Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων και Διερευνητή Υπηρεσίας Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέση Ανώτερου Γεωλογικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», συζήτηση (Κωστής Ευσταθίου, Ευανθία Σάββα, Δημήτρης Δημητρίου) και έγκρισή τους.
21. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους (με αρ. 2).
22. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προσβασιμότητας των Ιστότοπων και των Εφαρμογών για Φορητές Συσκευές των Οργανισμών του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2018», παρατηρήσεις του κ. Γιώργου Περόδικη και ψήφισή του σε νόμο.
23. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ραδιοεξοπλισμός) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
24. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
25. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εφαρμογής των Δικαιωμάτων των Ασθενών στο πλαίσιο της Διασυνοριακής Υγειονομικής Περιθαλψης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
26. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2019 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
27. Ερωτήσεις βουλευτών:

Φαρμακευτική κάνναβη - Δημιουργία «πράσινου σημείου» στην κοινότητα Αυγόρου - Αίτημα του Συνδέσμου Γονέων και Φίλων του 1^{ου} Πρότυπου Κρατικού Σπιτιού Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες της επαρχίας Αμμοχώστου για διορισμό μόνιμου νοσηλευτή - Το ενδεχόμενο δημιουργίας νέας λατομικής ζώνης μεταξύ Λευκάρων και Λυθροδόνα - Η ανέγερση του νέου Κυπριακού Μουσείου στον χώρο του παλαιού Γενικού Νοσοκομείου - Διαβίωση πουλιών στην Αλυκή Λάρνακας και σε άλλους υδροβιότοπους - Ανέγερση κτιρίου είκοσι ορόφων στη Λάρνακα - Μη αμοιβή των εκπαιδευτικών των ΚΙΕ για μη διεξαχθέντα μαθήματα και έκθεση διεθνούς οίκου για τα προγράμματα αγοράς υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Ποσό για τη διάνοιξη δρόμου από το Μακένζυ μέχρι τον φάρο Περβολιών - Ο καθορισμός και η εφαρμογή του πλαισίου αλιευτικού τουρισμού - Το καθεστώς ενημέρωσης των πολιτών για τα διανυκτερεύοντα φαρμακεία - Το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Πέρα Ορεινής για παραχώρηση σε αυτό τεμαχίων που ανήκαν σε Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα - Δικαιούχοι ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και μη κάλυψη των αναγκών τους - Καθυστέρηση στην υποβολή εκθέσεων στην ΕΕ για την περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων από τη Δημοκρατία - Εναρμόνιση με ευρωπαϊκούς κανονισμούς για τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα, τα μέσα ατομικής προστασίας και τις συσκευές με καύση αέριων καυσίμων - Πλημμελής επεξεργασία αστικών λυμάτων - Σχεδιασμός χωροθέτησης νέας λατομικής ζώνης στην επαρχία Λάρνακας - Προγράμματα απασχόλησης και στήριξης ψυχικά ασθενών - Ανέγερση γηπέδων αντισφαίρισης στο κρατικό δάσος Αγίου Λαζάρου - Το καθεστώς λειτουργίας καταφυγίου σκύλων στον Κόρνο - Παράνομη εγκατάσταση ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής σε περιοχή «Natura 2000» - Ενδεχόμενοι κίνδυνοι για το σπήλαιο της Παναγίας της Χρυσοσπηλιώτισσας στην Κάτω Δευτερά από ανέγερση πρατηρίου πετρελαιοειδών - Επιχορήγηση περιφράξης καλλιεργείων για προστασία από τα αγρινά - Αξιολόγηση των διαγνωστικών εξετάσεων για εντοπισμό μαθησιακών δυσκολιών σε παιδιά προδημοτικής ηλικίας.

28. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς στο Βασιλικό - Υποβολή αιτήσεων για Επίδομα Χαμηλοσυνταξιούχων - Δημιουργία περιβαλλοντικού κέντρου στην περιοχή της αλυκής στη Λάρνακα - Κανονισμοί για τη διαχείριση αποβλήτων φαρμακευτικών προϊόντων - Σχολικές εφορίες και δημόσιες συμβάσεις - Ανάπλαση του παραδοσιακού πυρήνα της Τερσεφάνου - Δημιουργία πρόσβασης προς την παραλία στον Μαζωτό - Εγγραφή δρόμου στην Αναφωτίδα - Εγγραφή αγροτικών δρόμων στον Ψευδά - Αίτημα για κατασκευή κυματοθραύστη στην παραλία των Μανδριών Πάφου - Διαγραφές οφειλόμενων ποσών

νερού στην Καλαβασό - Ταμείο Χορηγιών Κοινότητας Ζυγίου - Αγορά οχήματος για τον κοινοτάρχη Ζυγίου - Μη δυνατότητα συμμετοχής των ατόμων με κινητικά προβλήματα σε κρουαζιέρες - Μελέτη για αποζημίωση επηρεαζόμενων δήμων από τη λειτουργία του αερολιμένα Λάρνακας - Κονδύλι για την Παιδοβουλή στον προϋπολογισμό του 2019 - Επεμβάσεις στο μοναστήρι της Παναγίας της Αψινθιώτισσας (εμπιστευτική απάντηση) - Συνθήκη της Ανταρκτικής - Διάβρωση του ενετικού γεφυριού του Σκάρφου - Διακίνηση ελαστικών των οχημάτων.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Έκτακτη συνεδρίαση 4^ης Απριλίου 2019

Ωρα έναρξης: 10.08 π.μ.

Αρ. 20

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας. Πάρτε τις θέσεις σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής έκτακτης συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους βουλευτές να πάρουν τις θέσεις τους και να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως γνωρίζετε, μοναδικό θέμα της σημερινής συνεδρίας της Βουλής είναι η συζήτηση στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος που τιτλοφορείται «Το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής για τον συνεργατισμό», θέμα εγγραφέν με εισήγηση της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Πριν δώσω τον λόγο, επειδή βλέπω αρκετές απουσίες, δεν ξέρω... Από το Δημοκρατικό Κόμμα, ΕΔΕΚ, κ.λπ. υπάρχει...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είναι καθ' οδόν οι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν οι τέσσερις απουσίες των συναδέλφων στο συνέδριο για την Ορθοδοξία, που δεν μπορούν να παρευρεθούν. Θα δώσω όμως τον λόγο για κάποια διαδικαστικά θέματα, διότι αντιλαμβάνομαι από πληροφόρηση και εκ μέρους της γενικής διεύθυνσης της Βουλής και από κάποια μηνύματα που δέχθηκα εγώ ότι υπάρχουν κάποιες απόψεις διαδικαστικές. Όμως αυτός ο χρόνος δεν μπορεί να είναι πάνω από πέντε-έξι λεπτά, σας παρακαλώ, και να καταλήγουμε.

Έχει κυκλοφορήσει και ένα ψήφισμα τώρα, τελευταία στιγμή, αντιλαμβάνομαι, από τους Οικολόγους και τη Συμμαχία Πολιτών. Δεν ξέρω αν το έχετε πάρει ήδη. Να μου το πείτε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι σχέδιο απόφασης, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι σχέδιο απόφασης, συμφωνώ. Ναι, είναι σχέδιο απόφασης.

Ποιοι θέλετε να μιλήσετε για διαδικαστικά θέματα, παρακαλώ, είτε για το ψήφισμα ή για οτιδήποτε άλλο; Αντιλαμβάνομαι ότι εγείρεται και θέμα σειράς ομιλητών. Πέστε μου πώς θέλετε να ξεκινήσουμε τη συζήτηση. Παρακαλώ, ποιος θέλει να μιλήσει πρώτος;

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά τη σειρά των ομιλητών, για να είμαι ειλικρινής, ενημερωθήκαμε τώρα το πρωί ότι δεν έχουμε καταλήξει στη διαδικασία. Ελπίζω ότι θα αποφασίσουμε, αν χρειάζεται και με ψηφοφορία, πώς θα γίνει. Εμείς, όταν ερωτηθήκαμε, είπαμε ότι θα πρέπει να γίνει αυτό που γίνεται συνήθως, όταν συζητούμε αντίστοιχα ζητήματα, όπως γίνεται δηλαδή και στους προϋπολογισμούς. Ξεκινούμε με τους αρχηγούς, ξεκινώντας από το μικρότερο κόμμα και καταλήγοντας στο μεγαλύτερο, και συνεχίζεται η εισήγηση και ολοκληρώνεται με βάση τον κατανεμημένο χρόνο και όπως ήθελαν τα κόμματα να ορίσουν βουλευτές, για να συνεχιστεί η συζήτηση, μέχρι να ολοκληρωθεί ο χρόνος τους, να περατωθεί. Αυτό συνεχίζουμε να εισηγούμαστε. Δεν ξέρω γιατί υπάρχει πρόβλημα. Νομίζω να αποφασίσουμε τούτο τζιαι να πάμε στο επόμενο διαδικαστικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Υπάρχουν τρεις τρόποι, αν μπορούμε να αποφύγουμε ψηφοφορίες κτλ. για αυτό το πράγμα. Ο ένας τρόπος είναι να ξεκινήσουμε με τις πρώτες παρεμβάσεις είτε από τα μικρά είτε από τα μεγάλα κόμματα και μετά το κάθε κόμμα να καθορίσει τη σειρά ή ο κάθε βουλευτής να ζητά τον λόγο.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχω μια απορία, για να είμαι ειλικρινής εγώ, διότι είχα την εντύπωση ότι αυτά τα πράγματα είχαν ξεκαθαρίσει. Είχα την εντύπωση ότι η διαδικασία ήταν καθορισμένη στη βάση του πώς διεξάγονται οι συζητήσεις για τους προϋπολογισμούς και επίσης αντιλαμβάνομαι ότι το κάθε κόμμα έδωσε με βάση τον χρόνο που διαθέτει τον αριθμό των ομιλητών που έχει. Τωρά πώς προέκυψε πρόβλημα; Για να καταλάβουμε τζιαι εμείς, διότι εγώ δεν κατάλαβα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Προσπαθούμε τζιαι εμείς να καταλάβουμε!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Από ό,τι κατάλαβα, κανένας δεν εγείρει διαδικαστικά ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας εξηγήσω. Εντάξει. Εγώ έχω κυκλοφορήσει, έχουμε κυκλοφορήσει έναν κατάλογο ομιλητών.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δεν πήραμε τίποτε εμείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορεί να κυκλοφορήσει. Να σας τον πω. Μπορούμε να ξεκινήσουμε με βάση τον κατάλογο; Ξεκινούμε από την ανεξάρτητη βουλευτή, η οποία δεν είναι και εδώ. Είναι; Η κ. Θεολόγου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, δεν είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίζουμε με τον κ. Παπαγιάννη, τον κ. Μαυρίδη και πάει.

Να κυκλοφορήσει ο κατάλογος, παρακαλώ.

Άλλαξε, Σωκράτη;

Έχει δύο καταλόγους, ναι, έχετε δίκαιο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Να δούμε τον κατάλογο, για να πούμε άποψη. Αφού δεν ξέρουμε τι προτείνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ωραία. Είναι δύο οι κατάλογοι. Να κυκλοφορήσουν και οι δύο κατάλογοι τζιαι να μας πείτε ποιον έν' που θέλετε να ξεκινήσουμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν υπάρχει διαφωνία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποια είναι η εισήγηση σου κ. Λουκαΐδη; Να μη μείνουμε στο τι μου είπε ο... Ποια είναι η εισήγηση σας;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Η εισήγηση είναι απλή: Να ξεκινήσουμε από τους αρχηγούς και η συζήτηση να γίνει όπως γίνεται στο πλαίσιο της συζήτησης των προϋπολογισμών και όπως έγινε και σε πλείστα τόσα άλλα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο πρώτος κατάλογος δηλαδή. Μάλιστα, κατάλαβα.

Κυκλοφορήστε τους.

Υπάρχει ένσταση για τούτο;

Κύριε Αβέρωφ, είστε έτοιμος να μιλήσετε;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όχι, από το μικρότερο κόμμα ξεκινούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από το μικρότερο, με συγχωρείτε. Ωραία.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απλώς να αποφασίσουν ό,τι θέλουν. Εμείς παρόντες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπράβο. Άρα, ξεκινούμε από το μικρότερο κόμμα.

Ειδοποιήστε την κ. Θεολόγου, που είναι και η πρώτη ομιλήτρια, σας παρακαλώ. Ειδοποιήστε την.

Υπάρχει άλλο θέμα διαδικαστικό που θέλετε να συζητήσουμε τώρα, κύριοι;

Ναι, κύριε Λουκαΐδη, και το άλλο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αφού ξεκαθάρισε το ζήτημα, που δεν ήξερα ότι υπήρχε καταρχάς ζήτημα εγώ δηλαδή, αλλά εν πάση περιπτώσει το δεύτερο είναι σε σχέση με τη σημερινή διαδικασία. Η εισήγησή μας είναι η σημερινή συζήτηση να μην ολοκληρωθεί. Να συνεχιστεί την ερχόμενη Παρασκευή, όχι αύριο, τη μεθεπόμενη Παρασκευή, ώστε να υπάρξει χρόνος, για να συνεχιστούν οι διαβουλεύσεις, ώστε να εξασφαλιστεί η μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση σε ψήφισμα ή απόφαση που θα αφορά το υπό συζήτηση θέμα. Να καθοριστεί κάποιος χρόνος, όπου όλα τα κόμματα θα μπορέσουν να τοποθετηθούν και επί του ψηφίσματος την άλλη βδομάδα και να ολοκληρωθεί η συζήτηση την ερχόμενη Παρασκευή. Έχουμε ήδη κάνει μια διαβούλευση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ξεκινήσω από τα εύκολα. Σε αυτή την περίπτωση θα καθοριστεί επιπλέον χρόνος ή θα εξοικονομηθεί από τη σημερινή συζήτηση;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να εξοικονομηθεί από τη σημερινή συζήτηση, κύριε Πρόεδρε. Δε χρειάζεται επιπρόσθετος χρόνος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

Όσο πιο σύντομα κλείσουμε με τα διαδικαστικά, διότι φάγαμε το τέταρτο ήδη.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, γνωρίζετε πολύ καλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα κάμετε εισήγηση να ερχόμαστε κάθε Παρασκευή εδώ για τούτο το θέμα; Κάθε Πέμπτη.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι, ναι, ναι. Γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι λόγω κωλυμάτων της ηγεσίας του ΑΚΕΛ, που δεν είχαν μέρα από τις 10 του Μάρτη ως το τέλος του Μάρτη, για να έχουμε τη συζήτηση στη Βουλή, συναινέσαμε τις 4 του Απρίλη, που μπορεί και η ηγεσία του ΑΚΕΛ να είναι, και επιπρόσθετα αποφασίσαμε ομόφωνα ότι θα γίνει ειδική συνεδρία να έχουμε όσο χρόνο θέλουμε για αυτό και αναθεωρήθηκαν τρεις φορές και προστέθηκαν χρόνοι, για να εξαντλήσουμε το θέμα. Εάν ήθελαν να βάλουν ψήφισμα, 'πού τις 10 του Μάρτη ως τις 4 του Απρίλη δεν είχαν χρόνο να διαβουλευτούν; Αλλά, εν πάση περιπτώσει, θέλουν να ετοιμάσουν ψήφισμα; Έχουμε αύριο ολομέλεια, ας το ετοιμάσουν σήμερα και αύριο στην ολομέλεια να μπει. Έχουν τζιαι άλλα ψηφίσματα, αντιλαμβάνομαι, μπορεί να κάμουμε τζιαι την αυριανή συνεδρία μόνο για τα ψηφίσματα. Δεν έχουμε πρόβλημα. Αλλά, αν θέλουν να το παίρνουν κάθε βδομάδα, πάλι δεν έχουμε πρόβλημα και εμείς εισηγούμαστε η τελική συζήτηση να γίνει στις 24 του Μάη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήταν πιο πρακτική και εύκολη εισήγηση να πείτε ότι θα ερχόμαστε κάθε Πέμπτη μέχρι τις 3 του Μάη.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, 24 του Μάη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λοιπόν, εάν γίνεται αποδεκτό, να πάει το ψήφισμα αύριο, κύριε Κυπριανού. Μπορεί να υπάρχει αρκετός χρόνος για διαβούλευση, αν γίνεται αποδεκτό τούτο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο κ. Νεοφύτου, όπως πάντα, λέει ό,τι θέλει, δίχως αυτά τα οποία λέει να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και δημιουργούνται εντυπώσεις, θέλω να του υπενθυμίσω ότι δεν είναι η ηγεσία του ΑΚΕΛ που είχε το πρόβλημα και υποχρεωθήκαμε να έρθουμε στις 4 του Ιούλη. Απουσίαζε ο Πρόεδρος της Βουλής στο εξωτερικό και παρακάλεσε στην απουσία του να μη γίνει συζήτηση, όταν απουσίαζε ο Πρόεδρος της Βουλής. Γι' αυτό ήρταμε στις 4 του Απρίλη, κύριε Νεοφύτου, για να μη λέει ο καθένας ό,τι θέλει.

Εμείς εκείνο το οποίο ζητήσαμε από την αρχή ήταν ότι, επειδή πρόκειται για ένα ζήτημα σημαντικό, δε δεχόμαστε να αποφασίζετε τη μια ημέρα ότι εννιά γίνει η συζήτηση και μετά από δύο μέρες να πρέπει να γίνει η συζήτηση. Αυτό είχαμε πει εμείς. Θέλαμε χρόνο να προετοιμαστούμε όσο το δυνατόν πιο καλά και ο χρόνος δεν ήταν τόσο μεγάλος, επαναλαμβάνω. Από εκεί και πέρα, εμείς, επειδή δε θέλουμε να κακοφανίσουμε τον κ. Νεοφύτου, δεχόμαστε η τελική συζήτηση να γίνει 24 του Μάη.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αν θέλετε, και στις 26 να ανοίξουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

Ένα λεπτό, κύριε Τορναρίτη, επειδή το κόμμα σας μίλησε, να πάμε τζιαι λίγο αλλού, αλλά, σας παρακαλώ, επί τούτου, για να τελειώνουμε.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά το γεγονός ότι υπάρχει μια ευχάριστη διάθεση, παρά ταύτα όμως, επειδή το θέμα του συνεργατισμού είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα, κατά τη δική μας άποψη δε θα πρέπει τεχνικά θέματα που άπτονται της διαδικασίας να μας αποσπούν από την ουσία. Εμείς δε θα είχαμε κανένα πρόβλημα είτε να προχωρήσουμε σήμερα ή, εάν υπάρχει περιθώριο διαβούλευσης, έτσι ώστε να επιτευχθεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συναίνεση, μπορεί η εισήγηση να γίνει αποδεκτή τζιαι να το συζητήσουμε και να τοποθετηθούμε επί του ψηφίσματος είτε αύριο είτε την άλλη Παρασκευή. Νομίζω ότι η μεγαλύτερη κατά το δυνατόν συναίνεση πρέπει να είναι το ζητούμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή είμαστε εισηγητές και στις δύο αποφάσεις, κύριε Πρόεδρε, εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος για διαβούλευση. Υπάρχουν ζητήματα, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τα κόμματα της αντιπολίτευσης, που αξίζει να συζητηθούν μεταξύ μας. Νομίζω ότι υπάρχει ένα εθνικό δίκαιο σε αυτή την Βουλή, όταν ζητείται χώρος, χρόνος, και μάλιστα από την πλειοψηφία των κομμάτων, για να γίνουν οι κατάλληλες διαβουλεύσεις, αυτός ο χρόνος να δίνεται.

Αντιλαμβάνομαι ότι κάποιος θέλουν να εφαρμόσουν και σε αυτή την περίπτωση το «ψεκάστε, σκουπίστε, τελειώσαμε», αλλά εμείς θεωρούμε ότι είναι πολύ σοβαρό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, ο χρόνος μέχρι αύριο είναι αρκετός ή δεν είναι;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς δεν έχουμε πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, και σήμερα να μείνουμε ως η ώρα δώδεκα τα μεσάνυκτα, εντάξει; Αλλά θεωρώ ότι, επειδή τα θέματα είναι ουσιαστικά, η εισήγηση του κ. Λουκαΐδη είναι η ορθότερη, να πάμε την ερχόμενη Παρασκευή. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, εγώ δε θα...

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλά, για να αποκαταστήσουμε κάποια πράγματα, βεβαίως όλα έγιναν στην παρουσία σας. Είχαμε δώσει δύο, τρεις, τέσσερις διαφορετικές ημερομηνίες. Το πρόβλημα που δεν έγινε η συζήτηση δεν αφορούσε εσάς και την απουσία σας, αλλά, όπως λέχθηκε από τον κ. Λουκαΐδη στη Σύσκεψη των Αρχηγών, αφορούσε τον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ που, όπως μας είπε ο κ. Λουκαΐδης, θα απουσίαζε σε συγκεκριμένες ημερομηνίες.

Όμως, επειδή γεννάται ένα θέμα ουσίας...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άντρο Κυπριανού)

Κύριε Κυπριανού, όλοι απουσιάζουν. Εγώ λέω ποια δικαιολογία τοποθετήθηκε από το δικό σας κόμμα, για να μη συζητηθεί άμεσα θέμα που αφορούσε τον κυπριακό λαό και ο κυπριακός λαός θέλει να ενημερωθεί στο τέλος της ημέρας ποιοι πραγματικά ευθύνονται για το μεγάλο θέμα που οδηγεί στην φτωχοποίηση...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Τορναρίτη, εγώ απουσίασα δύο μέρες...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...του κυπριακού λαού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...απουσίασα δύο μέρες, γιατί είχα καθορισμένη...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αν απουσιάσατε δύο μέρες, γιατί ο κοινοβουλευτικός σας εκπρόσωπος έλεγε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, εννά μιλήσετε, αλλά όχι έτσι. Κάτσετε να μεν το κάμουμε αγγλική...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Με διακόπτετε, κύριε Κυπριανού!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δε σε διακόπτω καθόλου, κύριε Τορναρίτη!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αφήστε με να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...Βουλή δαμαί τζιαι να φωνάζω order!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Λέτε ασύστολα ψεύδη!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δε λέω κανένα ψέμα, δεν ήσασταν παρών.

Κύριε Πρόεδρε, επικαλούμαι τα πρακτικά...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είσαστε ένας παραμυθάς, κύριε Τορναρίτη, ένας παραμυθάς!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επικαλούμαι τα πρακτικά... Λυπούμαι για τα λόγια που εκστομίζει ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ και επικαλούμαι και τα πρακτικά, τα πρακτικά της Σύσκεψης των Αρχηγών.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα πω και άλλα, κύριε Τορναρίτη, αν συνεχίσετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, θα σας δώσω όλους τον λόγο. Επιτρέψτε μου να πω πρώτα κάτι.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αλλά να πω το εξής, κύριε Πρόεδρε: Εγώ είχα καθορισμένη συνάντηση με τον Έλληνα Πρωθυπουργό και είπα ότι θα απουσιάζω στο εξωτερικό για δύο μέρες. Αυτό είπα, τίποτε άλλο δεν είπα εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Από εκεί και πέρα, εγώ απευθύνω έκκληση στον Πρόεδρο της Βουλής να πει κατά πόσο θα απουσίαζε μια βδομάδα στο εξωτερικό και κατά πόσο ζήτησε η συζήτηση να μη διεξαχθεί εκείνη την εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, έχω την εντύπωση ότι έχουμε...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ, ένα λεπτό. Παρακαλώ! Σας παρακαλώ!

Έχουμε μία συζήτηση πέντε σχεδόν ώρες επί της ουσίας και, όταν θα έχετε τον λόγο, μπορείτε να βάζετε και οποιαδήποτε άλλα επιχειρήματα. Νομίζω να μείνουμε στην εισήγηση από μέρους του ΑΚΕΛ, που είναι για αναβολή για την άλλη εβδομάδα, να γίνει μια ψηφοφορία και να ξεκινήσουμε τη συζήτηση.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δε χρειάζεται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δε χρειάζεται ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δε χρειάζεται ψηφοφορία. Εμείς είμαστε έτοιμοι και για τις 24 του Μάη. Εννά πω ότι έχουμε πρόβλημα την άλλη εβδομάδα, σίδη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, καταλήγω στο εξής και σας παρακαλώ να το αποδεχτείτε, για να προχωρήσουμε παρακάτω. Θα γίνει η συζήτηση σήμερα, θα διακόψουμε, όταν ολοκληρώσετε οι ομιλητές, και όποιος από εσάς καταφέρει να εξοικονομήσει χρόνο θα πάει την άλλη Παρασκευή, που θα γίνουν οι τοποθετήσεις... Συγγνώμη, μπορεί να

τον χρησιμοποιήσει, όταν θα γίνουν οι δίλεπτες τοποθετήσεις από κάθε κόμμα. Ανεξάρτητα δηλαδή του χρόνου που θα εξοικονομήσετε, θα δώσω και δύο λεπτά για κάθε κόμμα όσον αφορά τα ψηφίσματα ή τις αποφάσεις, τι εισηγήσεις θα έχετε. Άρα, θα είναι το θέμα των ψηφισμάτων ή των αποφάσεων της Βουλής, που θα γίνει τη μεθεπόμενη Παρασκευή, σε οκτώ μέρες, και οι τοποθετήσεις θα είναι δίλεπτες, εκτός από τα κόμματα εκείνα τα οποία θα εξοικονομήσουν από τον συμφωνημένο χρόνο σήμερα.

Και ξεκινά η συζήτηση. Η πρώτη ομιλήτρια είναι η κ. Θεολόγου, που δεν είναι εδώ.

Ο δεύτερος ομιλητής είναι ο κ. Λίνος Παπαγιάννης.

Παρακαλώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ένθεν οι αρχηγοί κομμάτων που θα αρχίσουν;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Υπάρχει ο κατάλογος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπαμε... Όπως θέλετε. Τον άλλο κατάλογο δηλαδή. Μάλιστα.

Κύριε Νεοφύτου, εισάστε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Από τα μικρά θα αρχίσουμε. Πρώτα όμως θα μιλήσουν οι αρχηγοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι κατάλαβα τζι εγώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Οι αρχηγοί των κομμάτων από τα μικρότερα κόμματα ξεκινούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, ένα λεπτό.

Εισάστε έτοιμος, κύριε Χρίστου;

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, είμαι έτοιμος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοπιάστε.

Τα ρολόγια, παρακαλώ.

Να πείτε πόση ώρα θέλετε, για να σας βοηθήσουν, να σας σταματήσουν, και απ' εκεί και πέρα είναι ευθύνη δική σας με την πληροφόρηση που θα έχετε από τη γραμματεία να πειθαρχήσετε στον χρόνο σας.

Ο κ. Χρίστου έχει τον λόγο.

Παρακαλώ, κύριε Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ξεκινώντας και ανοίγοντας τη σημερινή συζήτηση, θα πρέπει να πω, πριν συνεχίσω, πως σήμερα το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο θα μιλήσει και για κουμπάρους και για κουμέρες και για γαμπρούς και για συγγενείς και για φίλους και για συμμαθητές και για συναγωνιστές.

Ο συνεργατισμός δημιουργήθηκε στις αρχές του 20^{ού} αιώνα, μέσα σε δύσκολες συνθήκες, ως το τραπεζικό ίδρυμα του λαού. Ήταν η απάντηση της κοινωνίας ενάντια στην οικονομική καταπίεση και κυρίως ενάντια στο φαινόμενο της τοκογλυφίας. Για δεκαετίες υπήρξε, λόγω του ανθρωποκεντρικού του χαρακτήρα, το ίδρυμα που κέρδισε την εμπιστοσύνη και τις καταθέσεις δεκάδων χιλιάδων συμπατριωτών μας.

Σήμερα εξετάζουμε το επίσημο πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής για τα αίτια που οδήγησαν στην κατάρρευση αυτού του οικονομικού θεσμού, τον οποίο έκτισαν με κόπο και κράτησαν με θυσίες οι απλοί άνθρωποι του τόπου μας.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

«Η ευθύνη τους υπήρξε τεράστια στην καταστροφική πορεία που ακολούθησε ο συνεργατικός πιστωτικός τομέας, για τις πολλές δεκαετίες που προηγήθηκαν της ανακεφαλαιοποίησης του 2013-2014». Η αναφορά αυτή βρίσκεται κάτω από τον τίτλο «Τα πολιτικά κόμματα» στη σελίδα 173 του πορίσματος. Εις ό,τι μας αφορά, είχαμε καταγγείλει δημόσια από αυτό το βήμα την κατάσταση που επικρατούσε από το περασμένο καλοκαίρι, του 2018. Οι πρόσφατες εξελίξεις απλώς επιβεβαιώνουν όσα το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο επανειλημμένα και δημόσια έχει διατυπώσει.

Τα προηγούμενα χρόνια υπήρξαν προειδοποιήσεις που αγνοήθηκαν. Τόσο ο Γενικός Ελεγκτής, μέσα από τις εκθέσεις του από το 2014, όσο και η Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου με σειρά ανακοινώσεων της έκρουαν τον κώδωνα του κινδύνου για τα κακώς έχοντα στον συνεργατισμό. Τίποτε από τα παραπάνω δε λήφθηκε υπόψη από τους υπεύθυνους και διαχειριστές της όλης κατάστασης.

Αναλύοντας τα δεδομένα, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ο κύριος ένοχος για την κατάρρευση του συνεργατισμού είναι το κομματικό κράτος, που λειτουργεί εδώ και δεκαετίες χωρίς τιμωρία. Τέσσερα κόμματα, Δημοκρατικός Συναγερμός, ΑΚΕΛ, Δημοκρατικό Κόμμα και ΕΔΕΚ, είχαν στήσει ένα μεγάλο φαγοπότη στις πλάτες των πολιτών και σήμερα είστε εδώ, δόθηκαν για να αναζητήσετε τους ένοχους. Τα στοιχεία από τις καταθέσεις και το μαρτυρικό υλικό αποδεικνύουν πέραν πάσης αμφιβολίας τι συνέβαινε. Ενδεικτικά, στη σελίδα 62 του πορίσματος: «Τα μέλη των επιτροπείων των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων εκλέγονταν με κομματικά κριτήρια και όχι με βάση την ικανότητα και καταλληλότητά τους για διαχείριση ενός πιστωτικού ιδρύματος». Σελίδα 78 του πορίσματος, σε ερώτηση προς τον κ. Ρολάνδη αν έγιναν σκέψεις να απομακρυνθούν τα κόμματα από τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα, τόνισε το εξής: «Όχι μόνο ο Ρολάνδης δεν μπορούσε να το κάνει, ούτε ο Θεός ο ίδιος δεν μπορούσε να το κάνει». Να απομακρύνει τα κόμματα. Αυτή είναι η αλήθεια! Δυστυχώς! «Τα κόμματα ήταν μέρος της σάρκας του συνεργατισμού από την αρχή». Τα όσα αναφέρω δεν είναι λόγια δικά μου, αλλά λόγια από τις καταθέσεις στην εν λόγω επιτροπή.

Πριν από περίπου δύο εβδομάδες το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο έδωσε στη δημοσιότητα και απέστειλε με σχετικό δελτίο τύπου προς όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ένα έγγραφο που παρουσίαζε την κοινή δράση των τεσσάρων κομμάτων στον συνεργατισμό. Μέσα από το εν λόγω έγγραφο υποδείκνυαν στα μέλη του Συνεργατικού Ταμειοτηρίου ποια πρόσωπα να ψηφίσουν για την ανάδειξη στις επιτροπές. Κανένας φυσικά δεν απάντησε και κανένας δημοσιογράφος δε ρώτησε.

Αναλυτικότερα, η πολιτική εμπλοκή έχει ως εξής: Ο τελευταίος γενικός διευθυντής του ιδρύματος ήταν ο στενός φίλος του Χάρη Γεωργιάδη, ο Νικόλας Χατζηγιάννης, ο οποίος διορίστηκε με ύποπτο τρόπο, αποκλείοντας με συνοπτικές διαδικασίες άλλα επτά άτομα. Αυτό έγινε με τη συγκατάθεση και του Δημοκρατικού Συναγερμού και του ΑΚΕΛ. Ο διευθυντής Στρατηγικής και Ανασχηματισμού της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, ο Γιάννος Σταυρινίδης, ήταν ο κουμπάρος του Χάρη Γεωργιάδη. Από την πλευρά του ΑΚΕΛ, το οποίο φέρει τεράστια ευθύνη για την κατάρρευση του συνεργατισμού, στο διοικητικό συμβούλιο του συμμετείχε ο γνωστός δικηγόρος Λάμπρος Πιερός, ο οποίος είναι μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ, ένα άτομο το οποίο προβάλλεται τελευταία ως πρώτη είδηση μαζί με τον συνεργάτη του κ. Αρτεμίου σε πολλά ελλαδικά μέσα μαζικής ενημέρωσης. Στα δημοσιεύματα γίνεται λόγος μεταξύ άλλων για περιέργες υποθέσεις σκανδάλων, που συνδέουν τις οικονομικές σχέσεις ΣΥΡΙΖΑ-ΑΚΕΛ, και μιλούν για διασυνδέσεις του δικηγορικού γραφείου Αρτεμίου και Πιερό με το Μέγαρο Μαξίμου του Αλέξη Τσίπρα, για ξέπλυμα χρήματος σε τράπεζα στην Κύπρο, όπου ο ένας ήταν διευθυντικό στέλεχος. Στην Κύπρο δε σχολιάστηκε καθόλου αυτό το γεγονός. Είναι σαν να μη συμβαίνει τίποτα!

Επίσης, κατά καιρούς συμμετείχαν πρωτοκλασάτα στελέχη της αριστεράς, μεταξύ των οποίων οι πρώην βουλευτές του ΑΚΕΛ Λώρης Λυσιώτης, Ανδρέας Μουσκάλλης και ο Κίκης Καζαμίας, ο μετέπειτα Υπουργός Οικονομικών. Ηγετικά στελέχη του κόμματος άσκησαν κατά καιρούς πιέσεις, για να διαγραφούν δάνεια σε οργανώσεις που πρόσκεινται στον εν λόγω πολιτικό χώρο.

Η τρίτη πηγή που ευθύνεται για τα όσα συνέβησαν στον συνεργατισμό είναι το Δημοκρατικό Κόμμα, το οποίο φρόντισε από νωρίς να συμμετέχει στην εκμετάλλευση της κατάστασης, παρ' όλο που σήμερα εμφανίζεται να ασκεί έντονη κριτική. Πέραν των κατά καιρούς άξιων εκπροσώπων του στις επιτροπές και τα διοικητικά συμβούλια του συνεργατισμού, το δικηγορικό γραφείο του κ. Παπαδόπουλου ήταν ένα εκ των τριών νομικών συμβούλων του συνεργατισμού. Για τις υπηρεσίες που παρείχε έλαβε ενάμισι περίπου εκατομμύριο ευρώ ως πληρωμή από τα συνολικά τριάντα επτά εκατομμύρια τα οποία δόθηκαν σε ελεγκτικά και νομικά γραφεία για την παροχή υπηρεσιών.

Η ΕΔΕΚ αρχικά αποκλείστηκε από το μεγάλο φαγοπότη. Στη συνέχεια όμως φρόντισε και έφτασε μάλιστα στο σημείο να ζητήσει επίσημα, με πρόταση νόμου, την οποία υπέβαλε στα τέλη του 1997, την τροποποίηση των περί συνεργατικών εταιρειών θεσμών, για να αλλάξει το σύστημα εκλογής επιτροπείας από πλειοψηφικό σε αναλογικό. Η πρόταση δεν είχε σκοπό να μειώσει τις κομματικές παρεμβάσεις στο εσωτερικό του ιδρύματος, αλλά αντίθετα να ενισχύσει την κομματοκρατία. Ήθελαν και αυτοί να έχουν μερίδιο στα όσα συνέβαιναν. Μετά από αυτό το γεγονός, η ΕΔΕΚ έλαβε το μερίδιό της και εκπρόσωποί της, όπως ο Πάμπης Χριστοδουλίδης, τοποθετήθηκαν στον συνεργατισμό. Ο συγκεκριμένος διετέλεσε και αντιπρόεδρος.

Από όσα έχω αναφέρει καθίσταται σαφές πέραν πάσης αμφιβολίας ότι το παλαιοκομματικό κατεστημένο φέρει τεράστιες ευθύνες για την κατάρρευση του ιδρύματος. Διόριζαν ανθρώπους οι οποίοι δεν είχαν τα προσόντα, ήταν απλά κομματικοί φίλοι και συνεργάτες, για να διοικήσουν έναν οργανισμό. Στη συνέχεια αυτοί εξυπηρετούσαν το κόμμα που τους τοποθέτησε.

Σήμερα έχουμε δει κάποια ονόματα πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων όσον αφορά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Αυτό όμως που πραγματικά έχει ενδιαφέρον είναι να δούμε τη λίστα των πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων των οποίων τα δάνεια έχουν διαγραφεί.

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς θεωρούμε ως πραγματική απειλή για τη δημοκρατία την ασυδοσία που επικρατεί στο πολιτικό σύστημα. Ένα σύστημα που έχει πάψει προ πολλού να κάνει αυτοκριτική και για τα όσα συμβαίνουν φροντίζει να κατηγορεί άλλους ή ο ένας τον άλλον. Η κυβέρνηση θα πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες της. Θα πρέπει να σταματήσει να απαξιώνει το ερευνητικό πόρισμα μιας επιτροπής που η ίδια διόρισε και το οποίο ξεκάθαρα επιρρίπτει ευθύνες σε τέσσερα κόμματα και θα πρέπει άμεσα να παραιτηθεί ο Υπουργός Οικονομικών κ. Χάρης Γεωργιάδης. Αυτό το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο δεν το ζητά σήμερα και ενόψει των πρόσφατων εξελίξεων. Το είχαμε ζητήσει πριν από πολλούς μήνες. Ταυτόχρονα εμμένουμε στη θέση μας για δημοσιοποίηση των ονομάτων όλων των πολιτικών προσώπων που εμπλέκονται στο σκάνδαλο, από όποιον χώρο και αν προέρχονται, ό,τι χρώμα και να έχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αλήθεια είναι ότι επί μία εβδομάδα ολόκληρη προσπαθούσα να σκεφτώ τι θα γράψω σε τούτη την ομιλία, που σκοπό είχε τη συζήτηση του πορίσματος της Ερευνητικής Επιτροπής για τον συνεργατισμό. Και δεν ήθελα να γράψω για λάθη και παραλείψεις, δε θέλω να τα συζητήσω αυτά, γιατί τα συζητήσαμε πάρα πολλές φορές. Και εγώ προσωπικά εδώ και τρία χρόνια, από τον καιρό που κατέχω το βουλευτικό αξίωμα, τα έχω επιστημονικά πάμπολλες φορές. Και πιστεύω ότι και ο κόσμος βαρέθηκε να ακούει να επιρρίπτουμε ευθύνες ο ένας στον άλλο. Αυτό που θέλει να αποκτήσει ο κόσμος είναι ξανά την ελπίδα ότι ο τόπος μπορεί να προχωρήσει μπροστά και να σταματήσει αυτός ο κατήφορος της ηθικής παρακμής που δείχνει ότι δεν υπάρχει τέρμα, διότι λείπει ο σεβασμός και η αυστηρότητα στους νόμους.

Επιτρέψτε μου να σας διαβάσω ένα απόσπασμα από το πόρισμα, που περικλείει, κατά την άποψή μου, όλη την ουσία του και της διαδικασίας που ακολουθήθηκε. Όπως γράφει μέσα στο πόρισμα, η ερευνητική λέει: «Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, ο μεγάλος υπεύθυνος για την καταστροφική πορεία του συνεργατισμού από το 2014 και μετέπειτα ήταν ο Υπουργός Οικονομικών. Διορίστηκε σαν τέτοιος από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και παρέμεινε στο Υπουργικό του Συμβούλιο όχι μόνο μετά τον Σεπτέμβριο του 2017, όταν πλέον ο Πρόεδρος έλαβε γνώση, μετά τη συνάντησή του με την κ. Γιωρκάτζη, για τις δυσάρεστες εξελίξεις που επέρχονταν. Διατηρήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο και μετά τον Ιανουάριο του 2018, παρά το γεγονός ότι η Διοικητής κατέστησε σαφές ότι ο συνεργατικός πιστωτικός τομέας έβαινε προς καταστροφικές εξελίξεις με απρόβλεπτες συνέπειες για την οικονομία ευρύτερα. Αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας φέρει κάποια ευθύνη για τα όσα οδηγούσαν στην εσπευσμένη πώληση μέρους της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας στην Ελληνική Τράπεζα, είναι γιατί διατήρησε στο Υπουργείο Οικονομικών πρόσωπο το οποίο για μία περίοδο πέραν των τεσσάρων ετών δεν κατόρθωσε να οδηγήσει τον συνεργατικό πιστωτικό τομέα έξω από την καταστροφική πορεία που εν γνώσει του ακολούθησε. Η απομάκρυνση του κ. Γεωργιάδη από το Υπουργείο Οικονομικών, έστω και καθυστερημένα, ενδεχόμενα να έδινε στον συνεργατικό πιστωτικό τομέα μία άλλη προοπτική, μακριά από τις παλινωδίες, τις εμμονές, τη διατήρηση μη ικανών διευθυντικών στελεχών στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα και την αδυναμία αντίληψης των κινδύνων στους οποίους οι πολιτικές του με βεβαιότητα οδήγησαν. Είναι αρκετό να υπενθυμίσουμε τις αντιφατικές του δηλώσεις, μεταξύ της θέσης του ότι ο συνεργατισμός έπρεπε να επιστρέψει εκεί όπου ανήκει, δηλαδή στους πολίτες, και της ενώπιόν μας δήλωσής του ότι η πώληση της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας στην Ελληνική ήταν η τέλεια λύση, γιατί αποκόπτονται τα τοξικά περιουσιακά στοιχεία και έχουμε τράπεζες καθαρές».

Σε άλλο σημείο του πορίσματος λέει: «Δεν υπήρχε θεσμοθετημένη διαδικασία ενημέρωσης του Προέδρου και του Υπουργικού Συμβουλίου επί τακτικής βάσης για την πορεία του συνεργατικού πιστωτικού τομέα. Δεν έχουμε δε στοιχεία ότι το Υπουργικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος ετύγχαναν οποιασδήποτε επί τούτου ενημέρωσης σε έκτακτη βάση». Αυτό σημαίνει ότι οι αποφάσεις ήταν καθαρά από τον ίδιο τον υπουργό. Δε βρήκαν σε κανένα πρακτικό του Υπουργικού Συμβουλίου ενημέρωση για τον συνεργατισμό. Αυτό είτε η επιτροπή. Αυτό τι δείχνει; Δείχνει προχειρότητα, δείχνει ανιεταπαιστωτισμό και ερασιτεχνισμό

στα θέματα διαχείρισης, ότι δηλαδή η ύπαρξη εγγράφων όπου καταγράφονται οι θέσεις και οι αποφάσεις δεν ήταν πρωταρχικής σημασίας ούτε για το παρόν, αλλά ούτε και για τον ιστορικό του μέλλοντος από πλευράς της κυβέρνησης.

Μετά την κατάθεση του πορίσματος, ακούσαμε τον υπουργό να λέει κατά λέξη τα εξής: «Διαφορετικό ζήτημα είναι η πολιτική ευθύνη και διαφορετικό ζήτημα η πολιτική υπευθυνότητα που χαρακτήρισε τις αποφάσεις της κυβέρνησης». Προσωπικά, έκατσα και ανέλυσα τη συγκεκριμένη φράση και δήλωση του υπουργού. Μπορώ να πω ότι ήταν εντυπωσιακή! Οφείλω να το ομολογήσω. Και, όταν έκατσα να την αναλύσω, το κομμάτι που αφορά την ευθύνη, που δηλώνει την υποχρέωση που έχει κάποιος να δίνει λόγο για τις ενέργειές του, να λογοδοτεί για ό,τι ενδεχομένως συμβεί, να ανταποκρίνεται στα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που έχει αναλάβει, είναι το ένα και το κομμάτι της υπευθυνότητας, που σημαίνει να δηλώνει το αίσθημα ευθύνης, τη συναίσθηση της ευθύνης, την απόλυτη επίγνωση και συνείδηση των υποχρεώσεών του, είναι άλλο.

Πάντως, το σίγουρο, το σίγουρο είναι, κύριε υπουργέ, ότι έχετε ευθύνη, γιατί άλλωστε ήσασταν ο μόνος αρμόδιος και για τη διαχείριση του οργανισμού, αφού οι εντολές σας εκτελούνταν με ευλάβεια από το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού, το οποίο είχε διοριστεί υπό τη δική σας εποπτεία. Και το δεύτερο σίγουρο είναι ότι δεν έχετε υπευθυνότητα. Δεν είσατε σε θέση να αντιληφθείτε με συνείδηση και επίγνωση τις υποχρεώσεις σας, εφόσον έχετε δυστυχώς έλλειψη ταπεινότητας και ηθικής. Βέβαια, αυτές οι αρετές αποκτούνται, εάν και εφόσον τα παιδιά διδαχθούν να έχουν ταπεινότητα και ηθική, ώστε να μπορούν με συλλογικότητα να συνυπάρξουν σε ομάδες και κοινωνίες, έχοντας πάντα γνώση πρώτα των ικανοτήτων τους και σεβόμενοι πάντα την κοινωνία και την ομάδα στην οποία ανήκουν. Σε αυτά συμβάλλουν η οικογένεια, το σχολείο και ο κοινωνικός περίγυρος. Δεν ξέρω τι έφταιξε στην περίπτωση του υπουργού.

Ξέρετε όμως, εγώ βλέπω καθημερινά -και πιστεύω ότι και εσείς βλέπετε καθημερινά, συνέχεια- αυτούς που έχουν την ευθύνη να ρίχνουν το φταίξιμο σε όλους εκείνους τους πολίτες που ζουν με τις συνέπειες των αποφάσεων που πήραν οι πραγματικοί υπαίτιοι αυτής της καταστροφής. Αποφάσεις που δημιούργησαν αυτή την οικονομική δυσχέρεια και φόρτωσαν το κράτος με χρέη, δήθεν για να προστατευθούν οι καταθέσεις, δήθεν για να έχουμε οικονομική ευρωστία στις τράπεζες, για να μπορεί η οικονομία να σταθεί στα πόδια της και να έχουμε αυτό το success story, που για πέντε χρόνια ακούμε καθημερινά. Βλέπω πολίτες να αναλαμβάνουν ευθύνη για όλους και για άλλους. Να φταίνε, επειδή η οικονομική κρίση έκλεισε την επιχείρησή τους, να φταίνε που δανείστηκαν, για να δημιουργήσουν οικονομική ανάπτυξη και επιχειρηματική δραστηριότητα, να φταίνε που ζητούν από το κράτος να τους προστατεύσει και να επιβιώσουν.

Ο Bertold Brecht, ρωτώντας «ποιος είναι ο εχθρός σου», είπε: «Τον πεινασμένο, που σου βούτηξε την τελευταία μπουκιά, εχθρό τον βλέπεις. Τον κλέφτη όμως, που ποτέ δεν πείνασε, ποτέ σου από τον λαιμό δεν τον βούτηξε».

Θέλω να καταλήξω με το εξής κομμάτι από το πόρισμα: «Η κύρια αιτία της κακοδαιμονίας που υπήρξε ήταν ο ανθρώπινος παράγοντας. Ιδιαίτερα μάλιστα η αμέλεια, η ανικανότητα, αλλά το χειρότερο, η ασυδοσία και η απληστία πολλών, οι οποίοι είχαν ταχθεί να ηγούνται και να υπηρετούν τον συνεργατισμό».

Μάλλον, κύριε υπουργέ, δε διδάχτηκες την ταπεινότητα, την αυτογνωσία, την ηθική, την ανάληψη ευθύνης, τη συλλογικότητα, την υπευθυνότητα ως στάση ζωής. Καλύτερα όμως να τα μάθεις, έστω και αργά, παρά ποτέ.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Περδίκης έχει τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι,

Για να αντιγράψω έναν στίχο του Διονύση Σαββόπουλου, φαίνεται ότι ο υπουργός ντρέπεται και κάθεται πίσω, γι' αυτό και δεν τόλμησε να παραστεί ως φιγούρα του θεάτρου σκιών στη σημερινή συνεδρίαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι στο Eurogroup και θέλω να δίδω όλα τα δεδομένα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Υπάρχουν τζιαι άλλοι σαν αυτόν, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχουν τζιαι άλλοι που μαζί με τον κ. υπουργό εκάμαν αυτά τα οποία θα περιγράψουμε σε λίγο.

Ξεκινώ, με την άδειά σας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κυρίες και κύριοι,

Σήμερα ξεκινά η ουσιαστική θεσμική συζήτηση επί του πορίσματος της Ερευνητικής Επιτροπής για τον συνεργατισμό. Εμείς όμως θεωρούμε ότι αυτή η συζήτηση είναι η συνέχεια των συζητήσεων που προκαλέσαμε, όταν ως Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών μαζί με την ανεξάρτητη βουλευτή κ. Θεολόγου μέσα στο καλοκαίρι του 2017, σε χρόνο ανύποπτο θα έλεγε κάποιος, εγγράψαμε επείγον θέμα για τις εξελίξεις στον συνεργατισμό.

Ήταν τότε που η επιτροπεία του συνεργατισμού αποφάσισε να προσλάβει με αδιαφανείς και ύποπτες διαδικασίες μια ξένη εταιρεία, την Altamira, για τη διαχείριση μέρους των μη εξυπηρετούμενων δανείων της. Ήταν τότε που λίγες δεκάδες διαδηλωτές βρεθήκαμε στους δρόμους, για να εκφράσουμε την ανησυχία μας για το μέλλον του συνεργατισμού. Εκείνες τις μέρες -και συγκεκριμένα στις 24 Αυγούστου- ο ίδιος ο κ. Νικόλας Χατζηγιάννης σε συνάντηση που είχα μαζί του, μαζί με τη Συντεχνία Μικρών Επιχειρήσεων και Αυτοεργοδοτούμενων, μου ομολόγησε ότι ο εποπτικός μηχανισμός δεν εμπιστεύεται την επιτροπεία του συνεργατισμού και ήταν επάναγκες να προσκληθεί ένας οργανισμός της δικής τους εμπιστοσύνης, για να μπορέσουν να διαχειριστούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και να τύχουν ευνοϊκής διαχείρισης από τον εποπτικό μηχανισμό. Ομολογούσε ότι είχε αποτύχει να πείσει για την εμπιστοσύνη των εποπτικών μηχανισμών ήδη από τον Αύγουστο.

Οδηγήσαμε λοιπόν το θέμα τότε ενώπιον της επιτροπής Ελέγχου, μέσα στον Αύγουστο του 2017, όταν κάποιοι έκαναν τις πολυτελείς διακοπές τους στις Μπαχάμες και στις Σεϋχέλλες, και παρά την άρνηση ορισμένων, κάποιοι από τους οποίους βρίσκονται αυτή τη στιγμή μπροστά μου, αναδείξαμε όλους τους κινδύνους που απειλούσαν τον συνεργατισμό με κατάρρευση. Αλλά ήταν πλέον προεκλογική περίοδος και δεν έπρεπε να λέγονται πολλά, μας έλεγαν.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον πρόεδρο της Ερευνητικής Επιτροπής κ. Γιώργο Αρέστη και τα δύο άλλα μέλη της, τον κ. Γιώργο Χαραλάμπους και τον κ. Γιώργο Γεωργίου, καθώς και όλη τους την ομάδα για το έργο που έχουν επιτελέσει. Η έκθεση και το πόρισμα είναι ένα εξαιρετικό έργο, που έχει αποδώσει αξιολογώτατα ευρήματα, που πρέπει να γίνουν σεβαστά.

Ως Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών δεσμευόμαστε ότι θα κάνουμε ό,τι μας αναλογεί, για να αναδειχθούν αυτές οι πληροφορίες και οι ευθύνες που το πόρισμα καταδεικνύει. Και η δική μας η δέσμευση δεν είναι ούτε του ύψους ούτε του βάθους, όπως αυτές που συνηθίσαμε να ακούμε τα τελευταία χρόνια από τους κυβερνώντες.

Εμείς δε θα προσποιηθούμε πως προλάβαμε να μελετήσουμε διεξοδικά και σε βάθος και τις 844 σελίδες του πορίσματος. Είναι τόσο μεστό το πόρισμα, που θα μας πάρει πάρα πολύ χρόνο να το μελετήσουμε διεξοδικά και να μπορέσουμε να επεξεργαστούμε πλήρως τις πληροφορίες που περιέχει. Γι' αυτό κατανοούμε και την ανάγκη παρέλευσης κάποιου χρόνου, πριν μπορέσει να αποφασίσει ο Γενικός Εισαγγελέας τα επόμενά του βήματα. Όμως γνωρίζει πολύ καλά και ο ίδιος ότι ο λαός, που τον εκπροσωπούμε σε αυτό το οίκημα, απαιτεί την απόδοση ευθυνών.

Θα επικεντρωθούμε λοιπόν στα θέματα που βρήκαμε πιο ενδιαφέροντα και σημαντικά, για να αναφερθούν σε αυτή την πρώτη συζήτηση του πορίσματος στη Βουλή των Αντιπροσώπων, γιατί είναι πρόθεσή μου να ζητήσω από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών της Βουλής να συζητήσουμε εξονυχιστικά το πόρισμα, ενότητα με ενότητα, στα πλαίσια του ήδη εγγεγραμμένου αυτεπάγγελτου θέματος.

Το πόρισμα, που εκδόθηκε την 1^η Μαρτίου 2019 και δόθηκε στη δημοσιότητα στις 6 Μαρτίου, είναι ένα πόρισμα που προκύπτει από μια εργασία που ξεκίνησε από τις 6 Ιουλίου 2018. Και, για να το κάμουν οι άνθρωποι αυτοί, χρειάστηκε να πάρουν και δύο επιμηκύνσεις της θητείας τους, που τις ψήφισε και αυτή η Βουλή, γιατί είχαμε όλοι διακηρύξει ότι είναι ένα σημαντικό πόρισμα, από μια πολύ σημαντική και αξιολογη επιτροπή. Το λέω αυτό, γιατί στη συνέχεια κάποιοι από εμάς -που βρίσκονται και σ' αυτή την αίθουσα- έχουν υποσκάψει αυτό το πόρισμα και έχουν διαβάλει και το πόρισμα και τα συμπεράσματά του, αλλά και τους εκδότες του.

Σημειώνουμε πως η Ερευνητική Επιτροπή αναφέρει ότι δεν είχε στη διάθεσή της όλα τα σχετικά έγγραφα που ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και ειδικά από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό. Ελπίζουμε πως αυτή η πρόσβαση θα παραχωρηθεί στον Γενικό Εισαγγελέα για τους σκοπούς του ανακριτικού του έργου. Η καθυστέρηση επίσης στην παράδοση διαβαθμισμένων εγγράφων από το υπουργικό, που τελικά κοινοποιήθηκαν στην επιτροπή μόλις τον Ιανουάριο του 2019, μετά την ολοκλήρωση των ακροάσεων και τη λήψη καταθέσεων, και η άρνηση της κ. Ντανιέλ Νουί, προέδρου του Εποπτικού Συμβουλίου του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού, να έρθει στην Κύπρο και να καταθέσει ενώπιον της επιτροπής δυσχέραιναν το έργο της επιτροπής, σύμφωνα με την ίδια την επιτροπή.

Τη μέρα της παραχώρησης του «καλού μέρους» της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας στην Ελληνική Τράπεζα -παραχώρησης και όχι πώλησης- στις 3 Σεπτεμβρίου 2019 τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια του

συνεργατισμού ανέρχονταν σε €7,5 δις, βάσει των δηλώσεων του Κυβερνητικού Εκπροσώπου. Τον Δεκέμβριο όμως του 2017 οι καταθέσεις του συνεργατισμού ανέρχονταν σε €11,6 δις. Το πόρισμα αναφέρεται στην απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 5 Σεπτεμβρίου 2013, όταν αποφασίστηκε η αλλαγή της δομής και του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του συνεργατισμού, που λήφθηκε μετά από μια μαραθώνια συνεδρίαση. Δεν κατέγραψε βέβαια το πόρισμα τα τραγελαφικά που είχαν διαμειφθεί σε εκείνη τη συγκεκριμένη συνεδρίαση, όπου αναγκάστηκε το σώμα να προβεί σε δεύτερη ψηφοφορία, μετά τις 12.00 τα μεσάνυχτα, για να εξασφαλιστεί η παραχώρηση του €1,5 δις προς τον συνεργατισμό, αλλά ταυτόχρονα και η κρατικοποίηση των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Εκείνη τη νύχτα η Βουλή έδωσε τα κλειδιά του συνεργατισμού, αυτών των 100 χρόνων προσφοράς στον λαό μας, όπως λέμε συνήθως, στον κ. Χάρη Γεωργιάδη και την παρέα του, χωρίς να εξασφαλίσει αναγκαίες εγγυήσεις ότι δε θα φθάναμε στο ξεπούλημα και την καταστροφή.

Υπενθυμίζω για τα πρακτικά και την ιστορία πως το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών είχε ταχθεί εναντίον στην ψήφιση του συγκεκριμένου νόμου και τις δύο φορές, πριν και μετά τη 12^η ώρα της μοιραίας εκείνης νύχτας της 4^{ης} Σεπτεμβρίου 2013.

Διερωτώμαι αν το κράτος θα εισπράξει ποτέ το ποσό των €3,5 δις που δόθηκαν στον συνεργατισμό τα τελευταία έξι χρόνια. Ποιοι κίνδυνοι υπάρχουν από την παραχώρηση €2,6 δις εγγυήσεων στην Ελληνική Τράπεζα; Ποιοι θα διαχειριστούν την περιουσία των €7 δις που βρίσκεται στα χέρια της ΚΕΔΙΠΕΣ (Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων) και των ίδιων ανθρώπων που έστειλαν τον συνεργατισμό στο κλείσιμο; Έχουν περάσει μήνες και πάλι σημειώνουμε προβλήματα λόγω της μη εξουσιοδότησης της ΚΕΔΙΠΕΣ να προχωρήσει σε διαχείριση και αναδιάρθρωσεις των λεγόμενων «κακών δανείων» που έχουν μείνει στη δικαιοδοσία της. Αυτό είναι ένα πολύ σοβαρό και επείγον ζήτημα που πρέπει να απασχολήσει τη Βουλή, δηλαδή το μέλλον της διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων που έχουν μεταβιβαστεί στην ΚΕΔΙΠΕΣ και ειδικά η διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Η κυβέρνηση τον Σεπτέμβριο του 2013 παρέλαβε μια Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα που διέθετε 93 συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα, που είχαν προκύψει από τη συγχώνευση πέραν των 350 συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων, που ήταν έργο της προηγούμενης κυβέρνησης. Η ΡΙΜΚΟ υπολόγισε τον Δεκέμβριο του 2012 ότι το έλλειμμα κεφαλαίων ανερχόταν σε €1,5 δις και, λόγω της αδυναμίας εξεύρεσης κεφαλαίων από τον ιδιωτικό τομέα, η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα μαζί με τα ΣΠΙ ανακεφαλαιοποιήθηκαν με βάση το Μνημόνιο Συναντίληψης το 2014 με το ποσό του €1,5 δις από το Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Απαραίτητος όρος για την ανακεφαλαιοποίηση ήταν η υποβολή Σχεδίου Αναδιάρθρωσης στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και η έγκριση του σχεδίου αυτού. Τα 93 συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα συγχωνεύτηκαν σε 18 συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα και συνομολογήθηκε συμφωνία που απαιτούσε όπως μεταφερθεί η αρμοδιότητα της αδειοδότησης, ρύθμισης και εποπτείας των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων από την Υπηρεσία Εποπτείας Συνεργατικών Εταιρειών στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Επιπλέον, συμφωνήθηκε όπως ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας και των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων γίνεται από εξωτερικούς ελεγκτικούς οίκους και ετοιμαστεί σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των κυριότερων προκλήσεων που αντιμετώπιζαν η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα και τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα.

Το πόρισμα καταγράφει και την επισήμανση του τότε Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, που είναι σημαντική, ότι «ο Συνεργατικός Πιστωτικός Τομέας είχε κριθεί από τους ίδιους τους δανειστές ως βιώσιμος και πως ένας από τους κύριους παράγοντες για την επιτυχή εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης που θα επανέφερε τον τομέα σε κερδοφόρα πορεία ήταν η επιλογή στη νέα διοίκηση ικανών και κατάλληλων ατόμων που θα ενεργούσαν με γνώμονα το καλώς νοούμενο συμφέρον της επένδυσης του κράτους και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας». Το αποτέλεσμα, νομίζω, αποδεικνύει αν εφαρμόστηκαν αυτοί οι όροι.

Τι ακριβώς πήγε λάθος με εκείνο το εγκεκριμένο σχέδιο; Ποιος φέρει την ευθύνη για τη μη υλοποίησή του; Μήπως ήταν το ίδιο το σχέδιο προβληματικό; Μήπως δεν είχαν γίνει σωστοί υπολογισμοί; Η εποπτεία της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου γινόταν ορθά; Μήπως η χρήση εξωτερικών ελεγκτικών οίκων συνέβαλε στην επιδείνωση της κατάστασης ή μήπως αυτοί που ανέλαβαν να «σάσουν» τον συνεργατισμό απλά φρόντισαν να σάσουν την πούγκα τους;

Το πόρισμα αποδίδει ευθύνες στην Κεντρική Τράπεζα. Οι εποπτικοί έλεγχοι που διενεργήθηκαν ήταν επαρκείς; Πώς χειρίστηκαν τα πορίσματα των δεκαεννέα αξιολογήσεων που ακολούθησαν από το 2013 μέχρι το 2014; Πόσοι έλεγχοι έγιναν εναντίον προσώπων που διαφάνηκε ότι είχαν εμπλοκή στη λήψη λανθασμένων αποφάσεων εκ μέρους των ΣΠΙ στα οποία εργοδοτούνταν; Αξιωματούχοι, λέει το πόρισμα, της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου συμμετείχαν καθ' όλο το χρονικό διάστημα 2014-2018 στα όργανα λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για τους σκοπούς του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού. Άρα, ξεκάθαρα θα πρέπει να αναζητηθούν οι ευθύνες της ελλιπούς εποπτείας της ίδιας της Διοικήτριας της Κυπριακής Κεντρικής Τράπεζας στον συνεργατισμό. Μέχρι σήμερα όμως η Κεντρική Τράπεζα παραμένει στο απυρόβλητο και «ποιοί την πάτια».

Έχουν λεχθεί πάρα πολλά τις τελευταίες εβδομάδες για τις πολιτικές ευθύνες του Υπουργού Οικονομικών. Η γνώμη μου είναι ότι ξεκάθαρα η επιτροπή έχει αποδώσει βαρύτερες πολιτικές ευθύνες στον Υπουργό Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη για την καταστροφή της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, λόγω ανικανότητας στην εποπτεία, τον έλεγχο, τον συντονισμό της κρατικής τράπεζας ως εκπρόσωπος του μεγαλομετόχου, δηλαδή της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η πρώτη δήλωση όμως του Υπουργού Οικονομικών ήταν «άλλο η πολιτική ευθύνη και άλλο η πολιτική υπευθυνότητα». Αυτό είναι το επίπεδο ευθιξίας του υπουργού, που αργότερα παραδέχθηκε ότι πάντοτε θεωρούσε ότι η μόνη λύση για τον συνεργατισμό ήταν η ιδιωτικοποίησή του. Αν συνυπολογίσει κανείς το θράσος που χαρακτηρίζει τις δηλώσεις του, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2019, πρόσφατα στο Euronews, γίνεται ακόμη πιο ξεκάθαρη η κυνική νεοφιλελεύθερη προσέγγιση του Υπουργού Οικονομικών της παρούσας κυβέρνησης. Είπε: «Υπάρχει μια διαφορά στην προσέγγιση. Η κυβέρνηση κι εγώ ως μέλος της κυβέρνησης θεωρούμε ότι αυτό που έγινε ήταν θετικό. Άρα, ήταν μια δύσκολη, ωφέλιμη απόφαση και γι' αυτή την απόφαση τη θετική βεβαίως και αναλαμβάνουμε την ευθύνη». Βέβαια, κάθε άλλο παρά ανάληψη ευθύνης έχουμε από αυτό τον υπουργό ή την κυβέρνηση Αναστασιάδη.

Σε δηλώσεις του ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος κ. Πρόδρομος Προδρόμου στις 7 Μαρτίου 2019 προσπάθησε να αποποιηθεί κάθε ευθύνη, πριν καν προλάβει η κυβέρνηση να μελετήσει το πόρισμα. Έκανε λόγο για έλλειψη τεχνοοικονομικής μελέτης και κατάρτισης της Ερευνητικής Επιτροπής και ακολούθως εξέφρασε την εκτίμηση ότι το πόρισμα δεν έλαβε υπόψη το ρυθμιστικό-κανονιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούσε ο συνεργατισμός. Συνεπώς, λέει, δεν πρέπει να αποδίδονται ευθύνες στην κυβέρνηση και στον Υπουργό Οικονομικών.

Μία μέρα αργότερα διέψευσε την Αναπληρώτρια Κυβερνητική Εκπρόσωπο κ. Κλέλια Βασιλείου, η οποία μίλησε για επιστολή παραίτησης του Υπουργού Οικονομικών, απλά για να διαψευστεί και ο ίδιος μια εβδομάδα αργότερα από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος μίλησε για κατάθεση παραίτησης από τον κ. Χάρη Γεωργιάδη.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στην πρόσφατή του συνέντευξη είπε ότι θα θεωρούσε απόλυτα δικαιολογημένο το αίτημα για ανάληψη πολιτικών ευθυνών από τον Υπουργό Οικονομικών, εάν παραγνώριζε τον ρόλο του στα εξής:

1. Στην αποτροπή της άτακτης χρεοκοπίας.
2. Στη σύντομη και πετυχημένη έξοδο από το μνημόνιο.
3. Στη δημιουργία πλεονασματικών προϋπολογισμών.
4. Στη δραστική μείωση της ανεργίας.
5. Στην επίτευξη συνεχόμενης ανάπτυξης.

Δηλαδή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εμμέσως πλην σαφώς αναγνωρίζει την αποτυχία του κ. Χάρη Γεωργιάδη στο θέμα του συνεργατισμού, αλλά τον απαλλάσσει από τις ευθύνες λόγω πρότερου πετυχημένου κατά την άποψη του κ. Νίκου Αναστασιάδη έργου στην οικονομία.

Δυστυχώς όμως, αυτή η εικόνα που θέλει να παρουσιάσει η κυβέρνηση δεν έχει σχέση με την πραγματικότητα. Μετά από έξι χρόνια «σωτήριας» διακυβέρνησης, το χρέος έχει αυξηθεί κατά 22,5% του ΑΕΠ. Το χρέος στην πραγματικότητα βρισκόταν στο 116% του ΑΕΠ και θα βρισκόταν πολύ πιο πάνω, εάν το κράτος δε διέγραφε από τον λογαριασμό των χρεών του το χρέος των €7 δις προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τις ευλογίες βεβαίως της τρόικας.

Καλώ την κυβέρνηση να αντιληφθεί ότι το λεγόμενο «success story» της δεν πείθει ούτε τους Ευρωπαίους ούτε το ΔΝΤ, αλλά κυρίως δε μας πείθει εμάς που το ζούμε.

Η ευθύνη του Υπουργού Οικονομικών βέβαια δεν περιορίζεται μόνο στην κακοδιαχείριση, την κακή εταιρική διακυβέρνηση στην οποία διέπρεψε η διορισμένη από τον ίδιο ηγεσία του συνεργατισμού. Δυστυχώς, το μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν η επιμονή στην προώθηση ανόητων ιδεών, όπως ήταν η παροχή δωρεάν μετοχών ή η έκδοση νέου ομολόγου της Κυπριακής Δημοκρατίας προεκλογικά το 2018, για να στηρίξουν, υποτίθεται, τον συνεργατισμό. Στο πόρισμα σημειώνεται ότι «είμαστε πεπεισμένοι ότι η λύση της πώλησης δεν ήταν μια λύση που η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα προέκρινε από την αρχή». Μας τα είπαν και προχθές στη Βουλή. «Τα πράγματα οδηγήθηκαν εκεί ιδιαίτερα λόγω της αποτυχημένης προσπάθειας αποκρατικοποίησης», λέει το πόρισμα, «η οποία προστέθηκε στα ήδη υπάρχοντα προβλήματα. Συμπεραίνουμε δε ότι τη χαριστική βολή γι' αυτή την πορεία την έδωσε η λανθασμένη από την αρχή και αδιέξοδη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών για τη δωρεάν παραχώρηση μετοχών, για την οποία επέμενε μέχρι σχεδόν και το τέλος του 2017, παρά το γεγονός ότι παράλληλα προχωρούσαν και άλλες λύσεις μέσω της Citi».

Η δε προσωπική εμμονή του υπουργού για αποφυγή ελέγχου από τον Γενικό Ελεγκτή οδήγησε στην προώθηση και ψήφιση νομοθεσίας τον Οκτώβριο του 2016 που καταργούσε τον διαχειριστικό και οικονομικό

έλεγχου του Γενικού Ελεγκτή επί της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, με πρωτοβουλία του προέδρου του κυβερνώντος κόμματος και τη στήριξη της πλειοψηφίας των κομμάτων.

Με τις ανωτέρω διαπιστώσεις η πολιτική ευθύνη του Υπουργού Οικονομικών ήταν ολοφάνερη και ως τέτοια θα έπρεπε ο κ. Γεωργιάδης να την αναλάβει και αμέσως μετά το πόρισμα να παραιτηθεί είτε συμφωνούσε είτε διαφωνούσε με αυτό, αφού είχε δηλώσει στο παρελθόν, όταν του ζητούσαν ευθύνες... «Περιμένετε να δούμε το πόρισμα», έλεγε.

Λυτούμαι, αλλά δεν έχει άλλη επιλογή ο Υπουργός Οικονομικών και ούτε και ο Πρόεδρος, οι οποίοι αμφότεροι πρέπει να αποδεχθούν την παραίτηση που προφανώς βρίσκεται ενώπιόν τους, μετά από την αναμενόμενη, ελπίζω, απόφαση και της ίδιας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Όμως ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έχει αποφασίσει να στηρίξει για πολλοστή φορά τον Υπουργό Οικονομικών, διαψεύδοντας μέσω πρόσφατης συνέντευξής του τη δήλωση του Κυβερνητικού Εκπροσώπου ότι ουδέποτε έθεσε ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας την παραίτησή του ο κ. Γεωργιάδης.

Μα την αλήθεια... Ίσως χρειαστεί ο διορισμός καινούριας Ερευνητικής Επιτροπής, για να απαντήσει στο ερώτημα αν έθεσε ή όχι ο κ. Χάρης Γεωργιάδης την παραίτησή του ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας, διότι δεν καταλάβαμε τι συνέβη από τις δηλώσεις του Κυβερνητικού Εκπροσώπου, της Αναπληρώτριας Κυβερνητικής Εκπροσώπου, αλλά ούτε και του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έσεις χρόνο. Πάρε λίγο 'πού τον δικό μου, πέρκι θυμηθείς με ποιον συνεργάστηκες, για να αλλάξει...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με τον Γενικό Ελεγκτή, βεβαίως.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Και όχι μαζί μου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με τον Γενικό Ελεγκτή. Εκτός αν έχεις γίνει τζιαι Γενικός Ελεγκτής τζιαι εν το 'ξερα!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εν σου έφερα την πρόταση νόμου τζι εκατάθεσές την; Την πρόταση νόμου ποιος σου την έφερε τζι εκατάθεσές την;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Την πρόταση νόμου εγώ την έγγραψα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εσύ την έγγραψες; Λες ψέματα. Συνέχισε, συνέχισε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δε συνηθίζω να υπογράφω έγγραφα που μου υποβάλλουν, κύριε πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού, εντάξει; Ήταν σε συνεργασία με τον Γενικό Ελεγκτή που έγινε η συγκεκριμένη πρόταση.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μαζί μου δεν εμίλησες;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μαζί σου τζιαι με τον κ. Στεφάνου εμίλησα τζιαι με πολλούς άλλους εμίλησα. Διότι έντζιε περνούσε η πρόταση μόνο με τις ψήφους των Οικολόγων. Άλλα πράγματα επερνούσαν χωρίς τις ψήφους των Οικολόγων. Για να περάσει η διόρθωση, έγιναν κάποιες συγκεκριμένες κινήσεις. Αλλά η πρόταση, κύριε πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού, ήταν δική μας, την υπέγραψα εγώ τζιαι ήταν κατόπιν συνεννόησης με τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Αλλά κάποιος φαίνεται ότι ενοχλούνται για τη συνεργασία μας με τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Έχουμε χρόνο ή τελικά εκατάφερε να μου τον φάει;

Λοιπόν, απ' όλη αυτή την ιστορία βεβαίως, οι δανειολήπτες λαμβάνουν συγχυσμένα μηνύματα, βλέπουν τους τόκους να αυξάνονται κατακόρυφα και τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα να μην μπαίνει σε ουσιαστικό διάλογο με τους ιδίους. Δεν έμπαινε σε διάλογο, ώστε να καταλήγουν σε αμοιβαία επωφελή συμφωνία για διαχείριση των δανείων τους. Αυτά είναι που οδήγησαν στην κατάρρευση του συνεργατισμού και υπάρχουν

συγκεκριμένα άτομα που ευθύνονται για αυτό είτε λόγω εσκεμμένων πράξεών τους είτε λόγω της επίδειξης τεράστιας αμέλειας και ανικανότητας.

Αλλά υπάρχουν και κάποιοι που ευνοήθηκαν. Είναι η Ελληνική Τράπεζα, οι μέτοχοί της, που έχουν όνομα και επίθετο, αλλά έχουν και ένα επιπλέον σημαντικό προσόν: Είναι χρηματοδότες του κυβερνώντος κόμματος.

Εν κατακλείδι, θεωρούμε πως επιτέλους πρέπει να αρχίσει ο τόπος μας να απαιτεί έμπρακτη πολιτική ευθιξία από τους πολιτικούς αξιωματούχους. Η ανάγκη απόδοσης ποινικών και αστικών ευθυνών είναι μονόδρομος για εμάς, αλλά πρέπει να επιμένουμε να αποδοθούν και οι πολιτικές ευθύνες. Γι' αυτό είναι που επιμένουμε στην παραίτηση του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη άμεσα, τώρα, και όχι όταν εννά γεννηθεί το μωρό ύστερα 'που εννιά μήνες, προτού προλάβει να επιφέρει ακόμη μεγαλύτερη καταστροφή στην οικονομία μας και προτού με τις αποφάσεις του δημιουργήσει κι άλλα κοινωνικά προβλήματα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα εδώ εν είδει νεκρολογίας θα ξεδιπλωθεί το κουβάρι ακόμα μιας τραγικής ιστορίας που συγκλόνισε τη σύγχρονη οικονομική ιστορία του τόπου, αυτής του συνεργατισμού. Αλλά ο συνεργατισμός δεν είναι σήμερα εδώ μαζί μας. Η κατάληξή του έρχεται να προστεθεί κοντά στις ανάλογες τραγικές καταλήξεις του χρηματιστηρίου, της Ευγοργία, των Κυπριακών Αερογραμμών, της Λαϊκής.

Και είναι να αναρωτιέται κανείς πώς τα τελευταία χρόνια χάθηκαν από το κράτος και την οικονομία σημαντικές αξίες, πολύτιμα περιουσιακά στοιχεία και δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ. Και δεν ξέρω αν υπάρχει ανάλογο άλλης χώρας που να έχει παρουσιάσει στην ιστορία της τέτοιο φαινόμενο. Και είναι να αναρωτιέται κανείς γιατί μας δέρνει αυτή η κακοδαιμονία. Γιατί πάμε από τη μια καταστροφή στην άλλη; Γιατί δεν μπορούμε να σταματήσουμε τον κατήφορο; Γιατί κάθε φορά μας έλεγαν «ψηφίστε για το καλό σας» και, αντί να τελειώνει το μαρτύριο, άρχιζε ένα καινούριο;

Η απάντηση δεν είναι απλή, όμως έχει βάση το επιχείρημα ότι φτάνεις στην καταστροφή από ανεπάρκεια κατανόησης της τραγικότητας της θέσης σου και με απουσία ικανότητας να πάρεις τολμηρές και σωστές αποφάσεις. Και στην περίπτωση του συνεργατισμού κάποιοι από αυτούς που έπρεπε να πάρουν καθοριστικές αποφάσεις για το μέλλον του υπήρξαν την κρίσιμη ώρα τραγικά ανεπαρκείς, άτολμοι και ανίκανοι, δεν κατανόησαν ποτέ τα πραγματικά αίτια των προβλημάτων που ταλάνιζαν τον συνεργατισμό, για να τα λύσουν, και δεν πήραν ποτέ τις σωστές αποφάσεις, αυτές που να επιλύουν το πρόβλημα επιβίωσης του οργανισμού, με αποτέλεσμα να χαθεί ακόμα μια πολύτιμη αξία από την οικονομία του τόπου και σήμερα μια μεγάλη μερίδα, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων δανειοληπτών, να βρίσκεται αντιμέτωπη με τον εφιάλτη των μη εξυπηρετούμενων δανείων και τον κίνδυνο απώλειας περιουσιακών στοιχείων τα οποία αποτελούν εγγυήσεις σε προβληματικά δάνειά τους.

Θα μπορούσε να ήταν άλλη η πορεία του συνεργατισμού; Εγώ λέω θα μπορούσε. Θα μπορούσε να ήταν άλλη η κατάληξη, αν ακόμα και η Βουλή εκείνες τις κρίσιμες στιγμές της παραζάλης του κινδύνου, αν η ολομέλεια έκανε άλλες επιλογές.

Από αυτό το βήμα τον Δεκέμβριο του 2015 με νηφαλιότητα και ψυχραιμία ο σημερινός Πρόεδρος της Βουλής κ. Δημήτρης Συλλούρης, τότε βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κόμματος, προσπαθούσε να πείσει το σώμα ότι πριν από τη δεύτερη έγκριση βοήθειας προς τον συνεργατισμό ύψους €175 εκατομ. θα έπρεπε να εξεταστεί η βιωσιμότητα και η εταιρική διακυβέρνηση του οργανισμού και να είχαν παρθεί έγκαιρα μέτρα πριν την καταβολή της νέας ενίσχυσης.

Έλεγε τότε ο κ. Συλλούρης προς την ολομέλεια: «Κύριοι συνάδελφοι, μην ξεχνάτε το λάθος και την ευθύνη της Βουλής, που ψήφισε €1,8 δις για τη Λαϊκή χωρίς κάποια στοιχεία που έπρεπε να λάβουμε υπόψη και είδαμε στη συνέχεια να καταστρέφεται η τράπεζα, το τραπεζικό σύστημα και ολόκληρη η οικονομία του τόπου, να πληρώνουν αθώοι άνθρωποι και να μεγαλουργούν στη συνέχεια οι ίδιοι που τους κατέστρεψαν. Και βρισκόμαστε ακριβώς εδώ», έλεγε ο κ. Συλλούρης, «σήμερα και σας λένε “ψηφίστε για τον συνεργατισμό”, χωρίς κανένα πλήροφόρηση. Από σεβασμό στη Βουλή και το σύνταγμα να επιμένετε να σας δοθούν στοιχεία γιατί, αν αύριο υπάρχουν προβλήματα εταιρικής διακυβέρνησης στον συνεργατισμό που δε θα τα επιλύσουμε πριν εγκρίνουμε τα €175 εκατομ., πολύ φοβούμαι θα είμαστε εδώ μετά από έξι μήνες -δεν ξέρω με ποιο καθεστώς- όταν θα ελέγχεται ο συνεργατισμός από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, και θα λέμε ότι δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να ξεπουλήσουμε τον συνεργατισμό. Ελπίζω», σημειώνει ο κ. Συλλούρης, «να μην έχετε παράπονο και να μη λέτε δικαιολογίες και να μην τσακώνεστε μεταξύ σας για το ποιος έφταιγε».

Αυτά ειπώθηκαν από τον σημερινό Πρόεδρο της Βουλής τον Δεκέμβριο του 2015, απ' αυτό το βήμα. Και τα έλεγε τότε ο Δημήτρης Συλλούρης αυτά, όχι γιατί είχε μαντικές ικανότητες, απλά είχε μια καθαρή ματιά, έξω από συμφέροντα, και μπορούσε να κρίνει τις εξελίξεις με ορθολογισμό.

Αυτά τα επικαλούμαι σήμερα όχι με διάθεση δικαίωσης του κ. Συλλούρη, αλλά για να αποδείξω ότι δεν έγιναν όλα όσα έπρεπε να γίνουν, για να σωθεί ο συνεργατισμός και να συνεχίσει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά και την έκδοση του πορίσματος για τον συνεργατισμό το οποίο συζητούμε σήμερα, για το οποίο εμείς εκφράζουμε την ικανοποίησή μας και ευχαριστούμε την Ερευνητική Επιτροπή για το έργο της και την ίδια ώρα κακίζουμε τον τρόπο με τον οποίο ειδικά η κυβέρνηση και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αντιμετώπισαν το πόρισμα... Ο χλευασμός και η απαξίωση της κυβέρνησης προς την Ερευνητική Επιτροπή είναι ένα κακό προηγούμενο και πολύ φοβούμαι ότι στο μέλλον κανένας σοβαρός ερευνητής δε θα έχει διάθεση να ασχοληθεί με τις ερευνητικές επιτροπές του δημοσίου.

Μετά λοιπόν και από την έκδοση του πορίσματος για τον συνεργατισμό έγινε προσπάθεια να σχηματιστεί η εικόνα ότι περίπου ο συνεργατισμός ήταν κλινικά νεκρός και μοιραία η κυβέρνηση προχώρησε στην ευθανασία του, αφού εξέλειπε κάθε ελπίδα επιβίωσής του. Η αλήθεια είναι ότι ο συνεργατισμός αντιμετώπιζε πολλά προβλήματα, όμως ήταν βιώσιμος, όπως φανερώνουν πολλά στοιχεία και μαρτυρίες που εμπεριέχονται και καταγράφονται στο πόρισμα.

Τα σοβαρά προβλήματα ρευστότητας και για τον συνεργατισμό και για τις άλλες τράπεζες άρχισαν να γίνονται εμφανή, όταν οι συνεχείς υποβαθμίσεις της κυπριακής οικονομίας οδήγησαν την Κύπρο τον Μάιο του 2011 στο να μην μπορεί να αντλήσει κεφάλαια από τις διεθνείς αγορές και οι αποδόσεις των κυπριακών κρατικών ομολόγων εκτοξεύθηκαν πάνω από το 15%. Την ίδια ώρα η διαπραγμάτευση σύναψης μνημονίου εξωτερικής βοήθειας είχε γίνει με μεγάλη καθυστέρηση και το αποτέλεσμα αυτής της καθυστέρησης ήταν να μεγαλώνουν τα ελλείμματα.

Επίσης, η γνωστή απόφαση των Βρυξελλών στις 26 Οκτωβρίου 2011 με το κούρεμα των ελληνικών ομολόγων δημιούργησε ακόμα περισσότερα κενά στον συνεργατισμό, ο οποίος την τότε εποχή είχε στην κατοχή του αρκετά κυπριακά ομόλογα, τα οποία δεν είχαν καμία αξία, ήταν στην κατηγορία «σκουπίδια», και αρκετά ελληνικά ομόλογα, τα οποία επίσης ήταν στην κατηγορία «σκουπίδια».

Η κρίση στην πραγματική οικονομία και όλα τα προηγούμενα γεγονότα είχαν επιβαρύνει και είχαν δημιουργήσει αρκετά προβλήματα στον συνεργατισμό. Αυτό όμως που επιδείνωσε ακόμα περισσότερο την κατάσταση του συνεργατισμού ήταν η αλλαγή του ορισμού για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Ως γνωστό, τότε «μη εξυπηρετούμενο δάνειο» ήταν αυτό που είχε καθυστερημένες δόσεις για 270 μέρες και ξαφνικά αυτές οι καθυστερήσεις έγιναν «πέραν των 90 ημερών». Αυτή η αλλαγή απλά πολλαπλασίασε τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στον συνεργατισμό και τον Νοέμβριο του 2013 ο συνεργατισμός με τον νέο ορισμό «μη εξυπηρετούμενα δάνεια» είχε χαρτοφυλάκιο μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων ύψους €5,6 δις ή περίπου το 42% του συνόλου, εκ των οποίων €4,2 δις ή 31% του συνόλου είχαν καθυστερήσει πέραν των 360 ημερών.

Όμως ακόμα και τότε, όταν πολλαπλασιάστηκαν οι ταμειακές ανάγκες του οργανισμού, ο συνεργατισμός ήταν βιώσιμος. Και ήταν βιώσιμος γιατί; Γιατί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον θεώρησε βιώσιμο και συμφώνησε να τον ανακεφαλαιοποιήσει το 2013 με ποσό €1,5 δις, ποσό το οποίο διέθεσε το κυπριακό κράτος, ως γνωστό, ύστερα από δανεισμό από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Με εκείνη τη χορηγία όμως η κυπριακή κυβέρνηση ανέλαβε ταυτόχρονα μία σοβαρή υποχρέωση για εξυγίανση και αναδιάρθρωση του συνεργατικού πιστωτικού τομέα. Όμως αυτές οι δεσμεύσεις, όπως πολλά άλλα πράγματα σε αυτό τον τόπο, έγιναν αργά και πλημμελώς, με αποτέλεσμα η κατάσταση στον συνεργατισμό να γίνεται ολοένα χειρότερη.

Είναι ενδεικτικές οι αναφορές στο πόρισμα για την προσπάθεια ενοποίησης του συνεργατισμού. Οι ερευνητές σημειώνουν ότι, ένεκα και πάλι πολιτικών σκοπιμοτήτων και επεμβάσεων αναρμόδιων παραγόντων, αποτράπηκε η έγκαιρη ενοποίηση του συνεργατικού πιστωτικού τομέα, η οποία θα διευκόλυνε την αντιμετώπιση των πολλαπλών προβλημάτων του. Η ενοποίησή του έστω και καθυστερημένα θα μπορούσε να είχε ευεργετικά αποτελέσματα, όμως τελικά δεν απέτρεψε την τελική του κατάρρευση.

Οι αδυναμίες, οι ελλείψεις και η ανικανότητα της διοίκησης έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην καταστροφική πορεία του συνεργατισμού. Στο πόρισμα υπάρχουν πάρα πολλές αναφορές. Υπάρχει μία χαρακτηριστική καταγραφή η οποία λέει: «Με βάση τα ενώπιόν μας έγγραφα και μαρτυρίες», ενώπιον της επιτροπής δηλαδή, «καταλήγουμε στη διαπίστωση ότι η διαδικασία επιλογής τους», των διοικούντων, «χαρακτηριζόταν από αδιαφάνεια και ότι έγινε σε μεγάλη έκταση στη βάση πολιτικών κριτηρίων. Μας οδηγούν δε αυτά στο περαιτέρω συμπέρασμα ότι η ανεξαρτησία των διοικούντων δεν ήταν διασφαλισμένη, αλλά ούτε ότι η γενική σύνθεση της επιτροπείας παρείχε την εγγύηση ικανής διοίκησης των υποθέσεων της τράπεζας, με αποτέλεσμα οι διοικούντες να ασχολούνται κατά το πλείστον του χρόνου τους με θέματα ήσσονος σημασίας και όχι με θέματα ουσίας».

Αναζητούσαν συχνά γνωματεύσεις από εξωτερικούς συμβούλους -δαπάνησαν γι' αυτό €37 εκατομ. την περίοδο 2014-2018- και αρκετές μελέτες από αυτές που αγόραζαν δεν αξιοποιούνταν επαρκώς, είτε διότι η διοίκηση αδυνατούσε να το πράξει είτε διότι εγκατέλειπε τις μελέτες. Δηλαδή διόρισαν μια ανεπαρκή διοίκηση σε μια περίοδο κρίσης, με αποστολή να ανατάξει τον συνεργατισμό, και όλοι αυτοί οι «εκλεκτοί» ασχολήθηκαν με τα ασήμαντα και όχι τα σημαντικά, ήταν άβουλοι και πελαγωμένοι, αναζητούσαν λύσεις σε εξωτερικούς συμβούλους και πλήρωσαν €37 εκατομ. σε μελέτες τις οποίες άφησαν στην άκρη αναξιοποίητες, γιατί προφανώς δεν τις κατανοούσαν.

Το χειρότερο όλων είναι ότι οι διοικούντες τον συνεργατισμό, τουλάχιστον στην τελευταία φάση, αποδείχθηκαν πρωταθλητές στις διαγραφές δανείων. Σύμφωνα με επιστολή που κατατέθηκε στην επιτροπή, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2019, το ύψος των διαγραφών δανείων για τη διετία 2016-2017 ήταν €1,1 δις, το οποίο αντιπροσώπευε το 92% της συνολικής μείωσης των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων. Εκείνη την περίοδο παρουσιάζεται ότι ο συνεργατισμός τακτοποίησε €1,2 δις μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις και από αυτά τα €1,2 δις το €1,1 δις ήταν διαγραφές.

Για τη διατήρηση αυτής της ανεπαρκούς διοίκησης που ολοκλήρωσε την καταστροφή σαφέστατα έχουν ευθύνη ο Υπουργός Οικονομικών και η κυβέρνηση, αλλά και η Κεντρική Τράπεζα και βέβαια οι εποπτικές αρχές στη Φρανκφούρτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως καταγράφεται στο πόρισμα, κατά τη συνεδρία της επιτροπείας ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2014 ο τότε πρόεδρος της κ. Νικόλας Χατζηγιάννης ανέφερε ότι η ολοκλήρωση της Πανευρωπαϊκής Άσκησης Ακραίων Καταστάσεων επιβεβαίωσε την ευρωστία του Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα και παράλληλα κατέδειξε ότι ο συνεργατισμός είναι μια από τις καλά κεφαλαιοποιημένες τράπεζες στην Ευρωζώνη... Όσον αφορά την επόμενη μέρα, σημείωσε ότι με έναν εξορθολογισμένο και θωρακισμένο ισολογισμό ο συνεργατισμός είναι πλέον ένας από τους πιο φερέγγυους τραπεζικούς οργανισμούς στην Ευρωζώνη... Αυτά έλεγε ο κ. Νικόλας Χατζηγιάννης. Και τολμώ να πω ότι θα ήθελε πολλή μαεστρία έναν τέτοιο οργανισμό, όπως τον περιγράφει ο κ. Χατζηγιάννης, να τον ρίξει στα βράχια.

Κύρια αιτία της καταστροφής -είναι ξεκάθαρο και καταγράφεται στο πόρισμα- υπήρξε ο ανθρώπινος παράγοντας, ιδιαίτερα μάλιστα η αμέλεια, η ανικανότητα, τα λάθη, οι παραλείψεις, οι σκοπιμότητες της διοίκησης, τα συμφέροντα των παρατρεχάμενων, η ασυδοσία και η απληστία πολλών από αυτούς που βρέθηκαν να υπηρετούν τον συνεργατισμό διαχρονικά. Και βέβαια διαχρονικά ο ρόλος των κομμάτων ήταν καταστροφικός. Η κομματοκρατία μέχρι και την τελευταία στιγμή σκότωνε την αξιοκρατία. Οι κομματικοί αρεστοί εκτόπιζαν τους ικανούς και άξιους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανασκοπώντας την πορεία των γεγονότων για το πώς φτάσαμε σε αυτή την καταστροφική θέση, θα κάνουμε συγκλονιστικές διαπιστώσεις. Από τη φύσκα των ακινήτων μέχρι το κούρεμα, από τη διάλυση της Λαϊκής μέχρι την κατάρρευση του συνεργατισμού υπάρχουν κοινά αίτια. Τα κυρίαρχα στοιχεία όλης αυτής της αμαρτωλής περιόδου ήταν, όπως προανέφερα, η ανεπάρκεια, η επιπολαιότητα, η κουμπαροκρατία, η επικράτηση ιδιοτελών συμφερόντων, η διαπλοκή και η διαφθορά και μάλιστα σε μία εκτεταμένη διάσταση, που ξεκινούσε από τους οικονομικούς οργανισμούς και κατέληγε στους πολιτικούς σχηματισμούς.

Όλα ήταν αφημένα στην τύχη τους και όλοι ήταν βολεμένοι εκείνο το αμαρτωλό διάστημα των καταχρήσεων. Το πολιτικοοικονομικό κατεστημένο του τόπου εκείνο τον καιρό ζούσε σε μια περίοδο κραιπάλης και, αν κάποιος πήγαινε να χαλάσει το μοτίβο, τον έβγαζαν εκτός σειράς. Και βέβαια αναφέρομαι για πολλά χρόνια πριν από το 2013. Ακόμα όμως και μετά τις οδυνηρές αποφάσεις του Μαρτίου του 2013, με το ανεκδιήγητο κούρεμα καταθέσεων, ελάχιστα έγιναν, για να περισώσουμε ό,τι μπορούσε να σωθεί.

Το κλείσιμο της Λαϊκής Τράπεζας, η συρρίκνωση της Τράπεζας Κύπρου και η κατάρρευση του συνεργατισμού ήταν όλα αυτά ένα σοκ, ειδικά για τους Κυπρίους καταθέτες που μέχρι τότε αντιμετώπιζαν τις τράπεζες ως οιονεί κοινωνικοθησκευτικούς οργανισμούς και τις εμπιστεύονταν πλήρως. Και όταν το όνειρο γκρεμίστηκε και φάνηκε στη γωνία ο εφιάλτης, τα δεδομένα άλλαξαν δραματικά και ακαριαία. Χάθηκαν σημαντικές καταθέσεις. Έκλεισαν επιχειρήσεις. Αυξήθηκαν επικίνδυνα οι άνεργοι. Αυξήθηκαν κατακόρυφα τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και πλέον γινόμαστε μάρτυρες στον τόπο μας φτωχοποιημένων, άστεγων και δυσπραγούντων συμπατριωτών μας.

Τελειώνω με την υπόδειξη ότι, και για να αντιμετωπίσουμε τα αρνητικά κατάλοιπα της κατάρρευσης του συνεργατισμού, που είναι τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, και για να εξαλείψουμε τον κίνδυνο των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, θα πρέπει και η Βουλή να στείλει το δικό της μήνυμα, ότι οι μη εξυπηρετούμενες χορηγίες απειλούν την οικονομία και χρειάζεται οι τράπεζες να λειτουργήσουν με λιγότερη κερδοσκοπική διάθεση και να χρησιμοποιήσουν τις νομοθεσίες που η Βουλή τούς έδωσε νούσιμα και συνετά και να επιδιώξουν να κάνουν βιώσιμες και θαρραλέες αναδιαρθρώσεις στη βάση της σχετικής Οδηγίας της Κεντρικής Τράπεζας, που χρόνια την έχουν και δυστυχώς δεν τη χρησιμοποιούν. Και επειδή δεν τρέφω ψευδαισθήσεις ότι τα πιο πάνω θα συμβούν από μόνα τους, προτείνω όπως η επιτροπή Οικονομικών της

Βουλής δημιουργήσει ένα παρατηρητήριο, να ορίσει δηλαδή μια ομάδα η οποία θα μπορεί να παρακολουθεί την πορεία της εξέλιξης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, θα μπορεί να παίρνει στοιχεία για τις εκποιήσεις και όλες τις άλλες παραμέτρους του προβλήματος που έχουμε μπροστά μας, ώστε με αυτό τον τρόπο να έχει εικόνα η Βουλή της κατάστασης και να μπορεί να επέμβει με τις κατάλληλες ρυθμίσεις, αν καταστεί αναγκαίο, για να προλάβουμε τα χειρότερα.

Τέλος, ευχή και θέση μας είναι το πόρισμα που συζητούμε σήμερα να γίνει εργαλείο διόρθωσης και όχι πεδίο πολιτικής αντιπαράθεσης, γιατί το οικονομικό κόστος που πλήρωσε η κυπριακή οικονομία και η κυπριακή κοινωνία από αστοχίες, ανεπάρκειες, ανικανότητα, λάθη και συμφέροντα είναι υπερβολικά μεγάλο και πρέπει να γίνουν πάρα πολλά και να διορθωθούν ακόμα περισσότερα από όλα αυτά στα οποία το πόρισμα αναφέρεται.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Λιλλήκας έχει τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακούγοντας τις μέχρι τώρα ομιλίες, πολύ φοβάμαι ότι η ομιλία μου θα είναι πολύ αιρετική.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή συζήτηση θα έχει πραγματικά νόημα και χρησιμότητα, αν οδηγήσει σε συμπεράσματα και αποφάσεις που θα μας επιτρέψουν να διορθώσουμε διαχρονικά λάθη, αδυναμίες και παθογένειες, αν οδηγήσει σε αποφάσεις που θα αποτρέψουν παρόμοια φαινόμενα με παρόμοιες συνέπειες στο μέλλον.

Το να αποδοθούν ευθύνες εκεί που υπάρχουν είναι ένα έργο που κατά την άποψή μου επιτέλεσε πλήρως και τεκμηριωμένα η Ερευνητική Επιτροπή Αρέστη. Η μη ανάληψη της ευθύνης ήταν περίπου αναμενόμενη, αφού αποτελεί μια παγιωμένη πλέον πολιτική κουλτούρα. Δεν ξέρω αν η σημερινή συζήτηση θα οδηγήσει σε παραίτηση ή παύση του Υπουργού Οικονομικών από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αλλά αυτό για μένα δε θα είναι το μεγάλο κέρδος.

Παραίτηση του Υπουργού Οικονομικών ασφαλώς θα ικανοποιήσει το περί δικαίου αίσθημα του λαού, όμως δε θα προσφέρει κάποιο ουσιαστικό όφελος για τον τόπο. Εξάλλου, η πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων δεν είναι προσωπικό αλλά κυβερνητικό δόγμα. Ουσιαστικό όφελος για τον τόπο θα προκύψει, αν παραδειγματιστούμε από τα όσα λάθη έχουν διαπραχθεί και προβούμε σε συγκεκριμένες μεταρρυθμίσεις που θα αποτρέψουν επανάληψή τους στο μέλλον. Όφελος θα προκύψει για τον τόπο, αν αλλάξουμε πολιτική κουλτούρα, αν ξεφύγουμε από την πολιτική πρακτική της κομματικοποίησης των ανεξάρτητων αρχών και θεσμών, των ημικρατικών οργανισμών, αν εγκαταλείψουμε την πολιτική πρακτική του βολέματος των κομματικών ημετέρων, των κουμπάρων, των φίλων, των συγγενών και των συμπεθερών.

Όφελος για τον τόπο θα προκύψει, αν πάψουμε να αναζητούμε ευθύνες για τα σκάνδαλα, τη διαπλοκή και τη διαφθορά μέσα από τις εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή και των ερευνητικών επιτροπών και δημιουργήσουμε επιτέλους διαφανείς διαδικασίες, ισχυρούς κι αποτελεσματικούς μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου που θα αποτρέπουν τη διαπλοκή και τη διαφθορά, αλλιώς θα βιώνουμε ξανά και ξανά τα ίδια φαινόμενα. Το σκάνδαλο του χρηματιστηρίου το διαδέχθηκε το Μαρί, το Μαρί το διαδέχθηκε η Λαϊκή Τράπεζα, τη Λαϊκή Τράπεζα τη διαδέχθηκε ο συνεργατισμός και τον συνεργατισμό με μαθηματική ακρίβεια θα τον διαδεχθεί το επόμενο σκάνδαλο.

Είναι μέσα σ' αυτό το πνεύμα και απ' αυτή την οπτική γωνία που ως Συμμαχία Πολιτών προσεγγίζουμε τη σημερινή συζήτηση για την κατάρρευση και το ξεπούλημα του συνεργατισμού. Ως Συμμαχία Πολιτών έχουμε συστηματικά ασχοληθεί με τις ρίζες του συστήματος που οδηγούν στην κακοδιαχείριση, στην ατιμωρησία και στη διαιώνιση φαινομένων που προκαλούν δικαιολογημένα την οργή των πολιτών. Έχουμε επανειλημμένα καταγγείλει το σύστημα της πολιτικοκομματικής διαπλοκής και της διαφθοράς που έχει στηθεί εδώ και δεκαετίες και έχει διαβρώσει σχεδόν όλο το κρατικό και πολιτικό μας οικοδόμημα.

Γι' αυτό, διαβλέποντας τον κίνδυνο το παλαιοκομματικό σύστημα του κατεστημένου να εστιάσει την όλη συζήτηση γύρω από την κατάρρευση του συνεργατισμού πάνω σε πρόσωπα και ατομικές ευθύνες -που ασφαλώς και υπάρχουν και πρέπει να αναληφθούν- επιλέξαμε να διευρύνουμε τη συζήτηση, για να αναδείξουμε τον καρκινογόνο εγκέφαλο του συστήματος, που αναπαράγει φαινόμενα της διαπλοκής και της διαφθοράς σε όλους σχεδόν πλέον τους τομείς του πολιτικοοικονομικού πεδίου.

Η έκθεση της Ερευνητικής Επιτροπής Αρέστη για την κατάρρευση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας έφερε στην επιφάνεια το ζήτημα της λογοδοσίας και της ανάληψης ευθύνης. Αν ο Υπουργός Οικονομικών από ευθιξία είχε παραιτηθεί αναλαμβάνοντας την ευθύνη, ενδεχομένως αυτή η συζήτηση να μη

γινόταν σήμερα. Η άρνηση ανάληψης ευθύνης ή η τυπική αλλά όχι έμπρακτη ανάληψη ευθύνης ανέδειξαν για μια ακόμα φορά την κρίση των θεσμών που μαστίζει τη χώρα μας.

Η μη ανάληψη ευθύνης, η κρίση των θεσμών και των αξιών αναδεικνύουν μια νωθρή πολιτική κουλτούρα, μια διεφθαρμένη κομματική και πολιτική πρακτική, η οποία αποτελεί μια από τις βασικές παθογένειες του πολιτικού και πολιτειακού μας συστήματος. Μια σειρά από σκάνδαλα πολιτικοοικονομικής διαπλοκής παρέμειναν ατιμώρητα, με αποτέλεσμα η ατιμωρησία να έχει καθιερωθεί ως σταθερή αξία και να έχει επιβληθεί επί της αρχής της λογοδοσίας. Έτσι, το περί δικαίου αίσθημα του λαού παραμένει διαχρονικά ανικανοποίητο. Το σκάνδαλο του χρηματιστηρίου, το ατύχημα της «Ήλιος», το Μαρί, η οικονομική κρίση και το κούρεμα, η Λαϊκή Τράπεζα και οι διασυνδέσεις Βγενόπουλου με πολιτικά πρόσωπα είναι μερικά από τα όσα έχουν απασχολήσει την κοινωνία τα τελευταία χρόνια.

Για πολλά απ' αυτά έχουν διοριστεί ερευνητικές επιτροπές, τα πορίσματα των οποίων σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις αμφισβητήθηκαν κι απαξιώθηκαν απ' αυτούς που κρίθηκαν ότι φέρουν ευθύνη. Αυτό έχει καταστεί πλέον πολιτική πρακτική, καθιερώνοντας έτσι μια πολιτική κουλτούρα που οδηγεί στην ισοπέδωση ευθυνών και στην απόκρυψη των πραγματικών υπευθύνων. Η προηγούμενη συγκάλυψη υπευθύνων δικαιολογεί τη σημερινή και η σημερινή συγκάλυψη θα αποτελέσει τη βάση δικαιολόγησης κι απόκρυψης της αυριανής και μελλοντικής συγκάλυψης υπευθύνων. Είναι πλέον εμφανές πως βασικός πυλώνας του συστήματος είναι η συγκάλυψη των ημετέρων. Αυτή η κομματική στήριξη ημετέρων για σκάνδαλα και τραγωδίες αποτελεί το οξυγόνο για τη διαίωνιση του συστήματος της διαφθοράς.

Αναφέρθηκα στην ισοπέδωση, γιατί αυτή αποτελεί τη συνθήκη τακτική για συγκάλυψη των πραγματικών υπευθύνων. «Βουλευτές δεν έχουν φορολογικό φάκελο», μας είχε πει το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. «Βουλευτές είχαν μη εξυπηρετούμενα δάνεια κι άρα εγείρεται ζήτημα ασυμβιβάστου αναφορικά με τη συμμετοχή τους στην ψήφιση νόμων για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια», μας είπε ο Γενικός Εισαγγελέας. Αυτές οι γενικές και ανώνυμες αναφορές από τη μια οδηγούν στην απαξίωση του συνόλου των πολιτικών προσώπων, των βουλευτών, των κομμάτων με τη λογική ότι όλοι εμπλέκονται και από την άλλη προσφέρει πέπλο απόκρυψης αυτών που πραγματικά εκμεταλλεύονται το σύστημα ή κάνουν κατάχρηση του αξιώματος και της εξουσίας που αυτό τους προσφέρει.

Εμείς λέμε «όλα στο φως»! Αφού η εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος υπερτερεί της αρχής της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, να δοθούν τα ονόματα στη δημοσιότητα. Πλήρης διαφάνεια! Ο λαός δικαιούται και πρέπει να ξέρει!

Πριν από μερικά χρόνια, σε μια συνέντευξή μου, είχα πει ότι τα πολιτικά κόμματα από κύτταρα της δημοκρατίας κατέληξαν να είναι η κутταρίτιδα της δημοκρατίας. Τα παραδοσιακά κόμματα που κυβέρνησαν και κυβερνούν τον τόπο για σαράντα και πλέον χρόνια πολύ φοβάμαι ότι σταδιακά υποκατέστησαν την παραγωγή πολιτικής, που έπρεπε να είναι ο μοναδικός ή ο κύριος ρόλος και σκοπός τους, με την προαγωγή της κομματικής χειραγώγησης θεσμών και οργανισμών και τη δημιουργία κουλτούρας κομματισμού.

Για χρόνια ως Συμμαχία Πολιτών φωνάζουμε πως δεν είναι δουλειά των κομμάτων να διοικούν τη Cyta, την ΑΗΚ, να στελεχώνουν το διοικητικό συμβούλιο της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας (μετέπειτα Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας), να στελεχώνουν την ΕΔΥ και την ΕΕΥ. Αυτή είναι η δουλειά τεχνοκρατών και εμπειρογνομόνων. Η κυβέρνηση οφείλει να επιλέγει για τους ημικρατικούς οργανισμούς και τις ανεξάρτητες αρχές πρόσωπα με βάση την αξία, τις δεξιότητες, τις γνώσεις, την αμεροληψία και την ανεξαρτησία τους. Αντί τούτου, προσφεύγει στα κόμματα -και αυτό είναι διαχρονικό ζήτημα- τα οποία κάνουν επιλογές με εντελώς άλλες αρχές. Αντί της αξίας, επιλέγουν την κομματική ταυτότητα και την προσήλωση στο κόμμα. Αντί της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας ενός προσώπου, προτιμούν την προσήλωση στην κομματική πειθαρχία και υπακοή. Αντί της γνώσης και της εμπειρογνωμοσύνης στο αντικείμενο, προτιμούν τη δεξιάτητα στο ρουσφέτι και στην εξυπηρέτηση κομματικών συμφερόντων πολιτικού ή και οικονομικού χαρακτήρα. Αντί των γνώσεων και της ικανότητας προάσπισης του δημόσιου συμφέροντος, προτιμούν τη δεξιάτητα παρασκηναϊκής διαπλοκής για την κατανομή των λαφύρων της εξουσίας.

Είναι με αυτή την πολιτικοκομματική κουλτούρα και πρακτική που στήθηκε το σάπιο σύστημα που εκτρέφει τα σκάνδαλα και τη διαπλοκή και επιτρέπει τη συγκάλυψη. Οι πρωταγωνιστές αυτού του διεφθαρμένου συστήματος είναι αυτοί που παρεμποδίζουν και κάθε προσπάθεια μεταρρύθμισης κι εκσυγχρονισμού του συστήματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έκανα αυτή την εκτεταμένη εισαγωγή γιατί, πιστέψτε με, αν δεν υπήρχε αυτό το καλοκουρδισμένο σύστημα διαπλοκής, δε θα είχαμε την κατάρρευση του συνεργατισμού, που δικαιολογημένα απασχολεί σήμερα την κοινωνία.

Ο συνεργατισμός ήταν μια μεγάλη κοινωνική κατάκτηση, με μεγάλη οικονομική προσφορά στον τόπο μας. Σε πρώτη φάση απάλλαξε τους αγρότες από τους τοκογλύφους, προσφέροντάς τους καλύτερη ποιότητα ζωής. Στη συνέχεια βοήθησε τα μεσαία και χαμηλά εισοδηματικά στρώματα να αποκτήσουν το σπίτι τους και

να σπουδάσουν τα παιδιά τους. Είναι γι' αυτούς τους λόγους που η κατάρρευση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας προκαλεί απογοήτευση και αποτελεί απώλεια.

Το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής Αρέστη καταγράφει με τεκμηριωμένο τρόπο όλες τις αιτίες που οδήγησαν στο κλείσιμο του συνεργατισμού. Τολμώ να πω πως αυτή η έκθεση είναι ίσως η πιο πλήρης και τεκμηριωμένη έκθεση από όλες τις ερευνητικές επιτροπές που έχουν διοριστεί μέχρι σήμερα. Η έκθεση αναδεικνύει το ζημιογόνο ρόλο των παραδοσιακών μεγάλων κομμάτων, που διοικούσαν τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα εκλέγοντας στις επιτροπές ανθρώπους που στερούνταν γνώσεων για το αντικείμενο. Αποτέλεσμα τούτου συχνά ήταν η κακοδιαχείριση. Συχνό φαινόμενο ήταν η εξυπηρέτηση των ιδίων των μελών των επιτροπών ή των κομμάτων ή άλλων φίλων και κομματικών στελεχών με δάνεια με ευνοϊκούς όρους και επιτόκια ή ακόμα και με διαγραφές δανείων.

Αυτές οι συμπεριφορές αναδεικνύουν την απουσία αποτελεσματικού μηχανισμού εσωτερικού ελέγχου, που θα απέτρεπε τέτοιες καταχρηστικές πρακτικές. Αλλά πώς να στηθεί ένας τέτοιος μηχανισμός ελέγχου, όταν αυτοί που θα ελέγχονταν έλεγχαν ήδη το όλο σύστημα; Δεν είναι τυχαίο που στην πιο κρίσιμη φάση, όταν κρινόταν η επιβίωση του συνεργατισμού, αυτά τα κόμματα με νομοθεσία περιόρισαν το πεδίο ελέγχου του Γενικού Ελεγκτή στη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα. Προστάτευσαν τους ανθρώπους τους και τις ατασθαλίες τους, διατήρησαν τα κομματικά κεκτημένα σε βάρος του συνεργατισμού και του δημόσιου συμφέροντος, αφού ο συνεργατισμός ήταν ήδη κρατική τράπεζα.

Ως προς την τελευταία περίοδο, το πόρισμα της επιτροπής αποτελεί κόλαφο για τις ευθύνες του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη. Τεκμηριωμένα του επιρρίπτει ευθύνες ως προς την ποιότητα των ανθρώπων που διόρισε με βασικό προσόν τη φιλία, ως προς την ανοχή που επέδειξε για τη διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τη διεύθυνση της Συνεργατικής Τράπεζας, ως προς τη συγκάλυψη και στήριξη μιας αδιαφανούς διαδικασίας στην επιλογή της Altamira, με ενδεχομένως ποινικές διαστάσεις. Του επιρρίπτει ακόμα σοβαρότατες ευθύνες ως προς την απόκρυψη πορισμάτων και σχολίων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Μηχανισμού ή και παραπλάνηση του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής, προκειμένου να πετύχει, όπως λέει, αυτό που ενδεχομένως από την αρχή επιδίωκε, δηλαδή την πώληση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας στην Ελληνική Τράπεζα.

Σοβαρές πολιτικές ευθύνες επιρρίπτει και στον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για την ανοχή που επέδειξε απέναντι στον Υπουργό Οικονομικών διατηρώντας τον στη θέση του, ιδιαίτερα μετά το 2017, όταν είχε ενημερωθεί για τις αδυναμίες και την αποτυχία του να φέρει σε πέρας το έργο της διάσωσης της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, με αποτέλεσμα να τροχοδρομούνται πλέον καταστροφικές εξελίξεις. Ευθύνες φέρει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και για την απόκρυψη από τον λαό της αλήθειας για τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα, προφανώς για να αποφύγει το πολιτικό κόστος λίγο πριν από τις προεδρικές εκλογές του 2018. Κατά την προσωπική μου άποψη -δεν το λέει η έκθεση αυτό- ο κ. Αναστασιάδης ευθύνεται και για το γεγονός ότι αβασάνιστα, σε μια τόσο κρίσιμη περίοδο, στήριξε τις επιλογές του υπουργού του για στελέχωση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας. Και πολύ περισσότερο ευθύνεται γιατί δε θορυβήθηκε και δε δραστηριοποιήθηκε μετά τις παραιτήσεις από τη διεύθυνση και την επιτροπεία της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας αξιόλογων τεχνοκρατών, με επιτυχή καριέρα στον τραπεζικό τομέα. Κτύπησαν καμπανάκι με τις παραιτήσεις τους, αλλά ο ήχος δεν έφτασε στα αυτιά ούτε του Προέδρου ούτε και του υπουργού.

Το πιο τραγικό σε αυτή την ιστορία είναι η τύχη του πορίσματος της Ερευνητικής Επιτροπής Αρέστη. Όσοι τεκμηριωμένα κρίνεται ότι φέρουν ευθύνες φάνηκαν πιστοί στην παλαιοκομματική κουλτούρα της απαξίωσης και αμφισβήτησης του πορίσματος και της ίδιας της Ερευνητικής Επιτροπής, για να πετύχουν τη συγκάλυψη. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, που έχει ταχθεί να υπηρετεί και να προστατεύει τους θεσμούς, φρόντισε να προσφέρει κάλυψη στον υπουργό του αμφισβητώντας το πόρισμα. Ο Πρόεδρος εστίασε μόνο στις ευθύνες των κομμάτων, ξεχνώντας ότι για 25 χρόνια ήταν πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού και άρα και από αυτή την ιδιότητα φέρει ευθύνη. Ο Πρόεδρος με τη στάση του -κατά την ταπεινή μου άποψη- πλήγωσε το κύρος των θεσμών και ιδιαίτερα αυτού της Προεδρίας.

Ο Υπουργός Οικονομικών με απύθμενη δυστυχώς αλαζονεία αρνήθηκε να αναλάβει τις ευθύνες του και να παραιτηθεί. Αντί τούτου, θεωρεί επιτυχία του το κλείσιμο της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας και μας κάνει μάθημα περί «ευθύνης και υπευθυνότητας», παραγνωρίζοντας βέβαια την έννοια της ευθιξίας, που, όπως αποδεικνύεται τελικά, είναι ένα φρούτο που δεν ευδοκιμεί στον τόπο μας. Η εξαγγελία του για παραίτηση σε εννιά μήνες εύλογα γεννά το ερώτημα για το ποιο πόστο κενώνεται τότε, για να γίνει η σχετική μετακίνηση.

Όσον αφορά τα κόμματα, έκαναν το αναμενόμενο. Αντί της ανάληψης του δικού τους μεριδίου ευθύνης, επέλεξαν την άγνη αντιπαράθεση για το ποιος ευθύνεται περισσότερο. Δεν εξισώνουμε τις ευθύνες ούτε και ισχυριζόμαστε ότι τα λάθη πριν από το 2013 οδήγησαν αναπόφευκτα στην κατάρρευση του συνεργατισμού. Όμως εμείς ως Συμμαχία Πολιτών υιοθετούμε πλήρως τα συμπεράσματα της Ερευνητικής Επιτροπής Αρέστη και δεν κάνουμε επιλεκτικές επιλογές και αναφορές. Τελικά κανένας δεν ανέλαβε ευθύνη για την κατάρρευση του συνεργατισμού. Η μη αναγνώριση από κανέναν του μεριδίου της ευθύνης που του αναλογεί είναι μια θλιβερή εξέλιξη, γιατί αποτελεί την απόδειξη πως τίποτε δε θα διορθωθεί. Είναι απόδειξη πως για μια ακόμα φορά πάθαμε, αλλά δε μάθαμε, πως το σύστημα της διαπλοκής και της διαφθοράς θα διατηρηθεί αλώβητο και η κοινωνία αναπόφευκτα θα αναμένει το επόμενο σκάνδαλο.

Βρισκόμαστε μπροστά από ένα σύστημα το οποίο αποδεικνύεται ιδιαίτερα ανθεκτικό και διαθέτει την ικανότητα της διαιώνισης μέσα από συγκεκριμένες πρακτικές και μεθόδους. Σε ένα τουίτ μου, αμέσως μετά την απαξίωση της οποίας έτυχε το πόρισμα για τον συνεργατισμό, με σαρκαστική διάθεση έγραφα πως από τώρα και στο εξής «ο διορισμός οποιασδήποτε άλλης ερευνητικής επιτροπής για σκάνδαλα θα πρέπει να συνιστά ποινικό αδίκημα για διασπάθιση δημόσιου χρήματος! Πεταμένα λεφτά για αχρείαστη αναζήτηση των ευθυνών». Για να καταρρεύσει αυτό το σύστημα κι όχι ακόμα ένας ημικρατικός οργανισμός, θα πρέπει να αλλάξει η πολιτική κουλτούρα. Αυτό όμως δεν πρόκειται να γίνει με αυτόβουλη πρωτοβουλία του κομματικού κατεστημένου, που έστησε το σύστημα και βολεύεται με αυτό. Σήμερα, πιο έντονα από ποτέ, προβάλλει η ανάγκη για θεσμικές αλλαγές και εκσυγχρονισμό του κράτους και των θεσμών του, έτσι ώστε να μην είναι εύκολη η κατάχρηση εξουσίας και η ανάπτυξη δικτύων διαπλοκής και διαφθοράς.

Ως Συμμαχία Πολιτών στα τρία χρόνια που είμαστε στη Βουλή καταθέσαμε σωρεία προτάσεων νόμου, αλλά και προτάσεων προς την κυβέρνηση, για να εναρμονίσουμε το κράτος και την πολιτική ζωή του τόπου μας με τις βέλτιστες πρακτικές άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Ενδεικτικά αναφέρω ότι εκκρεμεί στη Βουλή η πρόταση νόμου για το «ανακλητό», για την καθιέρωση δημοκρατικών διαδικασιών μέσα από τις οποίες οι πολίτες θα μπορούν να ανακαλούν πριν από τη λήξη της θητείας τους τους εκλεγμένους αξιωματούχους, τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τους βουλευτές, τους δημάρχους κ.ά. Άρχισε η συζήτηση πριν από δύο χρόνια, αλλά ακόμα να οδηγηθεί στην ολομέλεια.

Καταθέσαμε πρόταση νόμου για την καθιέρωση της προσωπικής αστικής ευθύνης για όσους ασκούν εξουσία ή διαχειρίζονται δημόσιο χρήμα. Μόνο έτσι θα τερματιστεί το ρουσφέτι και θα μπει φραγμός στην κακοδιαχείριση και στη διασπάθιση δημόσιου χρήματος. Σήμερα, με βάση το υφιστάμενο σύστημα, όταν το δικαστήριο καταδικάσει το κράτος με καταβολή αποζημιώσεων για ένα ρουσφέτι, για παράδειγμα της ΕΔΥ, ή για μια άδικη και λανθασμένη απόφαση λόγω εγκληματικής αμέλειας ενός υπουργού ή του διοικητικού συμβουλίου ενός ημικρατικού οργανισμού, την αποζημίωση την πληρώνουν ουσιαστικά οι φορολογούμενοι. Ενώσω αυτό δεν αλλάζει, ώστε να πληρώνουν προσωπικά αυτοί που αμέλησαν ή εξυπηρέτησαν κομματικά ή προσωπικά συμφέροντα με τις αποφάσεις τους, το σύστημα της διαπλοκής και της διαφθοράς θα παραμείνει αλώβητο. Ακόμα να ξεκινήσει η συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής.

Δώσαμε μάχη, για να μπει πρόνοια που να προβλέπει την προσωπική αστική ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου του Ταμείου Υδρογονανθράκων, που σε λίγα χρόνια θα διαχειρίζεται δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ. Η πρότασή μας απορρίφθηκε. Με μεγάλη δυσκολία πείσαμε να μπει πρόνοια για τη σύσταση Επιτροπής Εσωτερικού Ελέγχου. Τελικά, το παλαιοκομματικό κατεστημένο συνεργάζεται, για να καταψηφίζεται κάθε πρόταση που θα μπορούσε να διαταράξει το σύστημα της κομματικής χειραγώγησης θεσμών και οργανισμών. Δεν τρέφω αυταπάτες ως προς την τύχη των προτάσεων νόμου που καταθέσαμε στη Βουλή. Είμαι σχεδόν σίγουρος πως θα καταψηφιστούν.

Καταθέσαμε ολοκληρωμένη πρόταση για αλλαγή στον τρόπο διορισμού των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών, με αποκλεισμό καταλόγων από τα κόμματα. Καμία βέβαια συζήτηση επί τούτου.

Κλείνοντας, θέλω να απευθυνθώ στους πολίτες, οι οποίοι δικαιολογημένα είναι απογοητευμένοι και θυμωμένοι. Το σύστημα της διαπλοκής και της διαφθοράς, της ατιμωρησίας και της συγκάλυψης δε θα αλλάξει χωρίς τη δική σας συμμετοχή. Η μεμψιμοιρία και η γκρίνια δεν έχουν αποτέλεσμα. Η ιστοπέδωση στη λογική «όλοι είναι το ίδιο» το μόνο που πετυχαίνει είναι να συντηρεί το σύστημα που σας απογοητεύει και σας εκνευρίζει. Πρέπει οι πολίτες να αναλάβουν δράση. Να στηρίξουν προτάσεις, από όπου και αν προέρχονται, που είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, έτσι ώστε να δημιουργηθεί εκείνη η κοινωνική δυναμική που δε θα επιτρέπει στο παλαιοκομματικό κατεστημένο να παρεμποδίζει μέσα από τη Βουλή τον εκσυγχρονισμό, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία. Χωρίς την ενεργό συμμετοχή και συμβολή των πολιτών τίποτε δε θα αλλάξει.

Τελευταία ελπίδα η στοιχειοθέτηση ποινικών ευθυνών από τη Γενική Εισαγγελία για την κατάρρευση της Συνεργατικής Τράπεζας. Ελπίζω ότι η ποινική έρευνα δε θα οδηγήσει μόνο στα μικρά ψάρια, αφήνοντας τους πραγματικά υπεύθυνους μακριά από τη ζυγαριά της δικαιοσύνης.

Και μια απέλπιδα ευχή: Αυτό το πάθημα ας μας γίνει μάθημα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κρίση και η κατάρρευση του συνεργατισμού είναι ένα μείζον πολιτικό και οικονομικό ζήτημα. Όμως για τέτοιες περιπτώσεις η ουσία είναι η πρόληψη και όχι η νεκροψία. Πολλοί είναι αυτοί που εμφανίζονται επικριτές εκ των υστέρων. Την ώρα όμως της κρίσης, την ώρα του προβλήματος, ποιες ήταν οι θέσεις του καθενός; Ποιες ήταν οι προτάσεις που κατατέθηκαν, για να υπάρξει πρόληψη και διόρθωση μιας κακής πορείας;

Η ορθολογική προσέγγιση και διερεύνηση των αιτίων και των αιτιατών που οδήγησαν σε αυτό το αποτέλεσμα μπορεί να διαχωριστεί σε δύο περιόδους: στην πριν το 2013 και στην μετά το 2013, που είχε κρατικοποιηθεί ο συνεργατισμός. Πριν το 2013 είναι αναμφισβήτητο από όλους ότι υπήρξε αδιαφάνεια, ημετεροκρατία, επιλεκτική διαχείριση δανείων. Και θα ήθελα να υπενθυμίσω σε όλους αυτούς που μιλούν σήμερα ότι ήταν η ΕΔΕΚ και ο υποφαινόμενος τον Οκτώβριο του 2012 που αποκαλύψαμε επιλεκτικές διαγραφές δανείων πολιτικών προσώπων, κομματικών οργανώσεων και όλα τα υπόλοιπα, όταν όλοι οι υπόλοιποι σιωπούσαν.

Υπήρξαν κομματικές παρεμβάσεις, υπήρξαν σκάνδαλα. Να υπενθυμίσουμε το σκάνδαλο της ΣΠΕ της Αγίας Φύλας και όχι μόνο. Υπήρξαν εταιρείες οι οποίες ιδρύθηκαν και δε δικαιολόγησαν την ίδρυσή τους, όπως ήταν η περίπτωση της επενδυτικής εταιρείας «Δήμητρα». Η διαπίστωση των προβλημάτων και η άσκηση κριτικής είναι θετική, είναι αναγκαία. Οι προτάσεις όμως επίλυσης των προβλημάτων είναι ακόμα πιο θετική και υπεύθυνη στάση.

Θα ήθελα να υπενθυμίσω σε όλους αυτούς που αναφέρονται στο πόρισμα και σε όλα τα εκ των υστέρων γενόμενα ότι η ΕΔΕΚ κατέθεσε συγκεκριμένες προτάσεις για τη λήψη διορθωτικών μέτρων σε καιρούς δύσκολους και πολύ νωρίς. Προτάσεις οι οποίες απέτυχαν, γιατί προσέκρουσαν στην άρνηση της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας. Να υπενθυμίσω ότι το 1985 -και καλά θα είναι να μελετούμε την ιστορία, για να γνωρίζουμε- κατατέθηκε πρόταση νόμου για την αύξηση των εξουσιών στα μέλη των επιτροπειών των συνεργατικών πιστωτικών εταιρειών, καθώς επίσης και για την υποβάθμιση του λογιστικού και του εποπτικού ελέγχου. Η ΕΔΕΚ ήταν αντίθετη. Το 1994 κατατέθηκε στη Βουλή πρόταση νόμου για την απλή αναλογική. Ποτέ δε συζητήθηκε αυτή η πρόταση. Το 1997 η ΕΔΕΚ επανακατέθεσε πρόταση νόμου για την απλή αναλογική. Μετά από αρκετά χρόνια απορρίφθηκε από τα υπόλοιπα κόμματα αυτή η πρόταση. Επανήλθε το 2002, απορρίφθηκε όμως λόγω ισοψηφίας· είκοσι έξι είκοσι έξι ήταν τότε οι ψήφοι. Κατατέθηκε πρόταση νόμου, ούτως ώστε ο έλεγχος των μεγάλων συνεργατικών ταμειωτηρίων και πιστωτικών εταιρειών να μη γίνεται από τον εποπτικό μηχανισμό, αλλά να γίνεται από ελεγκτικούς οίκους, για να μπορεί να υπάρχει και χειραγώγηση όπως διαπιστώσαμε και στην περίπτωση του σκανδάλου των τραπεζών. Η ΕΔΕΚ ήταν και πάλι αντίθετη.

Όλα τα παραπάνω, συναθροιζόμενα, σταδιακά οδήγησαν σε ελλείμματα και στην ανάγκη ανακεφαλαιοποίησης του συνεργατισμού, που τελικά οδηγήθηκε στην κρατικοποίηση. Και ήμασταν σίγουροι από τότε ότι αυτή θα ήταν η κατάληξη. Εξάλλου, η κυβέρνηση νομίζω ποτέ δεν το αρνήθηκε ότι ο στόχος της κρατικοποίησης ήταν τελικά η ιδιωτικοποίηση. Όμως το προηγούμενο της Λαϊκής Τράπεζας δε μας προβληματίσε.

Εκείνη λοιπόν τη δύσκολη στιγμή ο υποφαινόμενος κατέθεσε δημόσια μια συγκεκριμένη πρόταση, η οποία δεν έγινε αποδεκτή από κανέναν. Ποια ήταν η συγκεκριμένη πρόταση; Να δώσει το κράτος το €1,5 δις για την ανακεφαλαιοποίηση του συνεργατισμού, να έχει ένα ισχυρό εποπτικό έλεγχο στη λειτουργία του, για να αποφευχθούν τα σκάνδαλα, οι παρατυπίες και τα όσα προηγήθηκαν του 2013 και το κράτος ουσιαστικά να αγοράσει €3-€3,5 δις μη εξυπηρετούμενα δάνεια πολιτών και να τα δώσει στον Οργανισμό Ανάπτυξης Γης να τα διαχειριστεί στη βάση κοινωνικών κριτηρίων, ούτως ώστε αφενός να προστατεύσει 3 500 οικογένειες από πιθανή εκποίηση των περιουσιών τους, είτε της πρώτης κατοικίας είτε της μικρής επαγγελματικής τους στέγης, και την ίδια στιγμή, μέσα από τα έσοδα που θα προκύπτουν από τη διαχείριση, να μπορεί είτε να αγοράζει νέα μη εξυπηρετούμενα δάνεια από τον τραπεζικό τομέα, για να προστατεύσει τους πολίτες, είτε να ενισχύσει τη στεγαστική πολιτική του Οργανισμού Ανάπτυξης Γης, για να μπορεί να προσφέρει κατοικία στα νεαρά ζευγάρια σε τιμή κόστους, είτε να προσφέρει σε οικογένειες που προέρχονται από τα ευάλωτα στρώματα κατοικία με μικρό ενοίκιο ή ακόμα στη συνέχεια θα μπορούσε να προχωρήσει και σε άλλα στεγαστικά προγράμματα. Όμως αυτή η θέση από κανέναν δεν υιοθετήθηκε και κανένας δεν την προώθησε για υλοποίηση.

Μετά το 2013 και την κρατικοποίηση είναι γεγονός ότι υπήρξε επιλογή για τη διαχείριση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, που επιβεβαιώθηκε εκ των υστέρων η αδυναμία τους να προχωρήσουν σε μία επαρκή διαχείριση. Υπήρξαν σημαντικές κομματικές παρεμβάσεις, οι οποίες συνεχίστηκαν και μάλιστα υπήρξαν ευνοιοκρατικές προσλήψεις. Και θα ήθελα να ρωτήσω: Εκτός από την ΕΔΕΚ, που τον Οκτώβριο του 2015 με συνεχείς ανακοινώσεις αναδείκνυε το θέμα του ευνοιοκρατικού διορισμού, ποιοι άλλοι πραγματικά δημόσια τοποθετήθηκαν για αυτούς τους ευνοιοκρατικούς διορισμούς ή για τα κακώς κείμενα στη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα; Κανένας.

Απουσίαζε ο σωστός εποπτικός έλεγχος. Να υπενθυμίσω τη συζήτηση που έγινε σε αυτό το σώμα, στις 6 Νοεμβρίου του 2016 και στις 2 Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου, που αποδεικνύεται ακριβώς ποια ήταν η θέση και η στάση του καθενός; Να υπενθυμίσω ότι από την πλευρά της ΕΔΕΚ είχαμε προειδοποιήσει ότι η κατάληξη τότε του συνεργατισμού θα είναι η ιδιωτικοποίηση και η πώληση;

Από τα πορίσματα ή μάλλον από το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής σαφώς προκύπτουν πολιτικές, αστικές και ποινικές ευθύνες, που δεν είναι η ώρα αυτή τη στιγμή να τις αναφέρουμε μία προς μία. Θα ήθελα με αυτή την ευκαιρία να εκφράσω την εκτίμηση της ΕΔΕΚ για το έργο που επιτέλεσε η συγκεκριμένη επιτροπή, που δεν ήταν ούτε εύκολο ούτε ενδεχομένως και σύντομης χρονικής διάρκειας. Ήταν επίμονο.

Επιβάλλεται την ίδια στιγμή όμως, ανεξάρτητα αν συμφωνούμε ή διαφωνούμε με το πόρισμα, να υπάρχει ένας σεβασμός σε αυτό το πόρισμα, γιατί η συγκεκριμένη επιτροπή υποτίθεται διορίστηκε και είχε μια συγκεκριμένη ευθύνη. Αυτοί που συνέταξαν το πόρισμα αναλαμβάνουν το μερίδιο της ευθύνης τους να τεκμηριώσουν όλα όσα αναφέρονται στο πόρισμα. Άρα λοιπόν, ο σεβασμός είναι αναγκαίος και απαραίτητος.

Την ίδια στιγμή και για ακόμα μία φορά θα επαναλάβω αυτό που είπαμε πάρα πολλές φορές, ότι είναι καιρός να δημοσιοποιηθούν ακριβώς οι κατάλογοι με τα ονόματα πολιτικών προσώπων που έτυχαν ευνοϊκής δανειακής μεταχείρισης ή μερικής διαγραφής δανείων ή διαγραφής δανείων, καθώς επίσης και από οργανώσεις οι οποίες μπορεί να είναι συνδεδεμένες με κόμματα, από κρατικούς αξιωματούχους και όλους τους υπόλοιπους. Για να μπορούμε ακριβώς να έχουμε μία πλήρη εικόνα για το τι έλαβε χώραν όλο αυτό το χρονικό διάστημα.

Ελπίζουμε ότι και αυτό το σκάνδαλο δε θα έχει την τύχη των προηγούμενων. Και επειδή σήμερα όλοι μιλούμε για τα σκάνδαλα, θα ήθελα να ρωτήσω: Όταν ήταν το σκάνδαλο του χρηματιστηρίου, όταν από την πλευρά της ΕΔΕΚ ζητούσαμε ακριβώς να υπάρχουν παρεμβάσεις, να σταματήσει αυτό το φαινόμενο, όταν καλούσαμε τους πολίτες να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί, θα ήθελα να μάθω όλοι αυτοί που σήμερα ασκούν κριτική για το σκάνδαλο του χρηματιστηρίου, ποια ήταν η θέση τους τότε; Έχουν να μας ανακοινώσουν οτιδήποτε, να το δούμε, να μας πείσουν;

Να υπενθυμίσω τα σκάνδαλα που αποκαλύψαμε εδώ στη Βουλή: του ΚΟΑ, των Κυπριακών Αερογραμμών, των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, του Ακτινοθεραπευτικού του Νοσοκομείου Λεμεσού και να υπενθυμίσω ότι αυτά τα σκάνδαλα, όταν συζητήθηκαν στη Βουλή, δεν έτυχαν υποστήριξης από κανέναν, ούτε βουλευτή ούτε κόμμα. Σήμερα ξαφνικά θυμόμαστε τα συγκεκριμένα σκάνδαλα και δεν είναι τα μοναδικά σκάνδαλα τα οποία ήρθαν στο φως της δημοσιότητας. Είναι πάρα πολλά, αλλά όποια μας βολεύουν τα αποσιωπούμε και, όταν κάποια στιγμή βρεθούμε στη δύσκολη θέση, τα παρουσιάζουμε. Η ουσία είναι την ώρα που υπάρχει το πρόβλημα τι κάνει ο καθένας μας. Εκεί φαίνεται η διαφορά και όχι εκ των υστέρων. Εκ των υστέρων τα πράγματα είναι πάρα πολύ εύκολα.

Τελικά, μέσα από το πόρισμα προκύπτουν πολιτικές ευθύνες και το έχουμε πει πάρα πολλές φορές. Οι πολιτικές ευθύνες θα πρέπει να λαμβάνονται από τα πολιτικά πρόσωπα. Και ο καθένας μας κρίνεται από την ευθιξία και την ευαισθησία την οποία θα παρουσιάσει. Οι πολιτικές ευθύνες δεν αποδίδονται από εμάς, αναλαμβάνονται και αυτή είναι η διαφορά και το ήθος που πρέπει να επιδεικνύει ο καθένας. Υπάρχουν αστικές ευθύνες, υπάρχουν και ποινικές ευθύνες και εδώ ακριβώς είναι που θα πρέπει να συνεχίσει η διαδικασία και να παραπεμφθούν στη δικαιοσύνη, ούτως ώστε όσοι φέρουν αστικές και ποινικές ευθύνες να εκδικαστούν οι υποθέσεις τους και αν όντως επιβεβαιωθεί ότι είναι ένοχοι, να τύχουν της ανάλογης τιμωρίας.

Επιχειρείται σήμερα -κατανοητό- να αποδοθούν ευθύνες και στην ΕΔΕΚ, όμως μέσα από το πόρισμα δεν προκύπτουν ευθύνες για την ΕΔΕΚ. Επικαλούνται μόνο το ότι υπήρξε μια ανακοίνωση για τον διορισμό ή τη στήριξη κάποιων συγκεκριμένων προσώπων όσον αφορά την εκλογή του Συνεργατικού Ταμειωτηρίου Λευκωσίας. Και ποιος λέει ότι τα συγκεκριμένα πρόσωπα ήταν κατ' ανάγκην κομματικά; Και ποιος λέει ότι τα συγκεκριμένα πρόσωπα δεν ήταν πρόσωπα τα οποία θα μπορούσαν να διαχειριστούν με υπευθυνότητα αυτό το οποίο θα αναλάμβαναν; Αυτό και μόνο είναι στοιχείο για να πεις ότι υπήρχε και αυτού του κόμματος η συμμετοχή σε όλα όσα προηγήθηκαν στο θέμα του συνεργατισμού; Όμως το κατανοώ, γιατί αυτό που κάποιοι σήμερα επιχειρούν -για τους δικούς τους λόγους- είναι να ενοχοποιήσουν και την ΕΔΕΚ.

Επίκριση μάλιστα σήμερα ακούσαμε και για τη θέση της ΕΔΕΚ για την απλή αναλογική. Πραγματικά, υπάρχει άλλο σύστημα που θα μπορούσε να λειτουργήσει εκτός από την απλή αναλογική ως το καλύτερο και το πλέον διαφανές δημοκρατικό σύστημα για την εκλογή συλλογικών οργάνων; Όμως εγώ κατανοώ το συγκεκριμένο κόμμα το οποίο μάς άσκησε κριτική σήμερα, γιατί ακριβώς η λογική του δεν είναι η δημοκρατία και η διαφάνεια, είναι ο ολοκληρωτισμός. Άρα λοιπόν, οτιδήποτε έχει σχέση με τη δημοκρατία και κυρίως με τις διαφανείς διαδικασίες, σαφώς θα επικριθεί, θα είναι αντίθετο. Κατανοητό αυτό.

Το έχω τονίσει πάρα πολλές φορές ότι η άσκηση κριτικής είναι καλοδεχούμενη. Οι ασκούντες όμως την κριτική θα πρέπει πρώτα πρώτα να φροντίζουν και τις δικές τους υποχρεώσεις έναντι του κράτους και της πολιτείας, όταν η κριτική που ασκούν αφορά όργανα του κράτους και της πολιτείας και τη λειτουργία τους. Την ίδια στιγμή θα πρέπει να αναλαμβάνουν και τις ευθύνες τους ενδεχομένως για τον ρόλο τον οποίο διαδραμάτισαν στην εκλογή μιας συγκεκριμένης κυβέρνησης την οποία σήμερα επικρίνουν και στην οποία ασκούν κριτική. Αν την βοήθησαν να εκλεγεί ή όχι ή αν δεν τη βοήθησαν ή τι φρόντισαν να πράξουν, για να υπάρξει ενδεχομένως μια αλλαγή στη διακυβέρνηση.

Επίσης θα πρέπει και κάποια πολιτικά πρόσωπα να αναλαμβάνουν και τις δικές τους ευθύνες για τις δικές τους επιλογές και αποφάσεις του παρελθόντος. Γιατί υπάρχουν και κάποιοι σήμερα οι οποίοι δεν προέκυψαν ως πολιτικά πρόσωπα από παρθενογένεση. Ήσαν πολιτικά πρόσωπα και προηγούμενως και

μάλιστα πρόσωπα τα οποία ουσιαστικά ασκούσαν και εκτελεστικό και νομοθετικό έργο. Και καλά θα ήταν να μας πουν ακριβώς εκείνη την περίοδο της άσκησης αυτού του έργου τι έπραξαν για όλα αυτά. Ποιες προτάσεις κατέθεσαν, για να προλάβουν τα κακώς κείμενα; Ποιες παρεμβάσεις έκαναν, για να γίνουν διορθώσεις; Αυτό σημαίνει ουσία, αυτό σημαίνει δημοκρατία, αυτό σημαίνει πολιτική ευθύνη, όπως εμείς σήμερα λέμε ακριβώς τι εκάναμε το '85, το '94, το '97, το 2000. Και ας μας κρίνει ο λαός και δεν έχουμε κανένα απολύτως πρόβλημα. Όπως πολλές φορές έχουμε πει ότι είμαστε σε πλήρη διαφάνεια και σε προσωπικό και σε κομματικό επίπεδο. Και μάλιστα το είπα και προηγουμένως, ας τοποθετηθούν και για όταν αποκαλύπταμε τα συγκεκριμένα σκάνδαλα. Ποια ήταν η θέση τους. Ποια ήταν ενδεχομένως η υποστήριξή τους; Όταν στις 16 του Μάρτη του 2013 ήταν η σύσκεψη στο Προεδρικό για το θέμα του κουρέματος των καταθέσεων, εκτός από τον υποφαινόμενο ποιος άλλος κατέθεσε εναλλακτική πρόταση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και του ζήτησε αντί για κούρεμα το συγκεκριμένο ποσό το κράτος να το πάρει από τους καταθέτες με τη μορφή του δανεισμού έναντι δεκαετούς κρατικού ομολόγου; Ποιος την υποστήριξε την πρόταση αυτή ή ποιος κατέθεσε άλλη πρόταση;

Επειδή ακριβώς επιχειρείται να παρουσιαστούμε ότι και ως ΕΔΕΚ είμαστε ένα παλαιοκομματικό σύστημα, γιατί έτυχε ακριβώς να ιδρυθούμε πριν από πενήντα χρόνια. Και δεν αμφισβητώ ότι έχουμε και λάθη και παραλείψεις και είναι λογικό σε μια πορεία όλων αυτών των χρόνων να υπάρχουν και όλα αυτά. Όμως θα ήθελα να μάθω: Ποια ήταν εκείνη η απόφαση, ποια ενέργεια της ΕΔΕΚ που κόστισε στην Κυπριακή Δημοκρατία, στην κρατική μας υπόσταση, στη δημοκρατία, στους πολίτες; Τι να γίνει όμως; Είμαστε ένα κόμμα που ιδρυθήκαμε πριν από πενήντα χρόνια, για να προστατεύσουμε τη νομιμότητα και την κρατική μας οντότητα που την απειλούσαν κάποιοι, για να μπορούν σήμερα κάποιοι να μιλούν, να κρίνουν και να επικρίνουν ανέξοδα!

Εμείς δε θα ακολουθήσουμε αυτό τον δρόμο. Ως ένα κόμμα τιμημένο θα συνεχίσουμε ακριβώς τον αγώνα μας για τον σοσιαλισμό, θα συνεχίσουμε τον αγώνα μας, για να προστατεύουμε τους πολίτες, κυρίως εκείνους τους πολίτες που προέρχονται από τα ευάλωτα στρώματα του πληθυσμού, και είμαστε έτοιμοι ακριβώς να πληρώσουμε, όπως φάνηκε πολλές φορές, και το προσωπικό και το κομματικό κόστος, γιατί ακριβώς το συγκαλυμμένο και το ασυγκάλυπτο σύστημα που θέλει να ελέγχει τη λειτουργία αυτού του κράτους θα συνεχίσει να λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο. Δεν πρόκειται ποτέ να βάλουμε πλάτες σ' αυτό το σύστημα. Αντίθετα, αυτό το σύστημα θα το πολεμήσουμε. Και υπάρχουν και κάποιοι οι οποίοι εμφανίζονται σήμερα ως αντισυστημικοί. Τους δικαιολογώ, γιατί αυτοί είναι μέρος ενός άλλου συστήματος, πολύ χειρότερου από αυτό που ευθύνεται για τα σκάνδαλα τα κρατικά και τα πολιτειακά.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Έχεις έξι λεπτά.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα τα αφήσω για αύριο, εάν και εφόσον...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Την άλλη Παρασκευή.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν να προχωρήσω στην τοποθέτησή μου, οφείλω να σχολιάσω κάποιες αναφορές, γιατί, για να είναι πειστικό το ΕΛΑΜ σε ό,τι αφορά τη διαπλοκή, αλλά και να παραδίδει μαθήματα πολιτικής ηθικής, πρέπει πρώτα να απαντήσει σε δημοσιεύματα που φέρουν το ΕΛΑΜ να έχει στενούς δεσμούς με το ναζιστικό κόμμα της Γερμανίας και μία σχέση που επεκτείνεται και στη χρηματοδότηση, γιατί δικαιούται ο κυπριακός λαός να γνωρίζει εάν το ΕΛΑΜ είναι όργανο ξένων συμφερόντων. Οφείλουν να ενημερώσουν αυτό το σώμα ποια στελέχη τους εμπλέκονται σε υποθέσεις παροχής προστασίας και με τον υπόκοσμο, γιατί οφείλει ο κυπριακός λαός να γνωρίζει ποιοι έχουν δικαίωμα να παραδίδουν μαθήματα πολιτικής ηθικής και δεοντολογίας, και επιτέλους οφείλουν να απαντήσουν: όλα είναι μέρος του κατεστημένου, εκτός τα ιατροσυμβούλια που δίνουν απαλλαγές από την Εθνική Φρουρά;

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι περήφανο το Δημοκρατικό Κόμμα, γιατί έχει στηρίξει τον συνεργατισμό. Γιατί ο συνεργατισμός στήριξε τον φτωχό κόσμο, όταν δεν τον στήριζε κανένας άλλος. Αλλά δυστυχώς βρισκόμαστε πάλι εδώ, για να

κάμουμε ακόμα μία νεκροψία για ακόμα μία τράπεζα, την τρίτη σε σειρά που είτε οδηγείται στη χρεοκοπία είτε μπαίνει σε εξυγίανση. Αναπόφευκτα, μετά από μία χρεοκοπία η συζήτηση περιστρέφεται πάντα γύρω από τις ευθύνες. Ποιοι έχουν την ευθύνη, όχι αν υπάρχει ευθύνη. Είναι όπως όταν γίνει ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα. Δε συζητάς για το αν ευθύνεται κάποιος, αλλά συζητάς για το ποιος έφταιγε. Έτσι και στην περίπτωση της χρεοκοπίας του συνεργατισμού. Δε ρωτάμε αν υπάρχουν ευθύνες, αλλά ποιοι ευθύνονται.

Αναπόφευκτα η βασική συζήτηση περί των ευθυνών περιστρέφεται γύρω από εκείνους που είχαν την ευθύνη διαχείρισης του συνεργατισμού. Όταν χρεοκοπήσει μία τράπεζα, ξεκινάς πάντα πρώτα από τους τελευταίους που τη διοικούσαν και πας πίσω. Έτσι έπραξε η Ερευνητική Επιτροπή για την κατάρρευση του συνεργατισμού και το πόρισμα είναι σαφές και ξεκάθαρο σε ό,τι αφορά αυτές τις ευθύνες. Οι ευθύνες για τα προβλήματα του συνεργατισμού, ναι, είναι πολλές και για πολλούς. Μόνο μερικοί εξ αυτών που ευθύνονται, η κακή εποπτεία του συνεργατισμού, η οποία ήταν πλήρως ανεπαρκής. Ευθύνες κομμάτων και ο κομματικός παρεμβατισμός, που όντως ήταν προβληματικός. Η κακή διαχείριση των ΣΠΙ και τα κακής ποιότητας χαρτοφυλάκια, που ήταν όντως προβληματικά. Όλα αυτά είναι αλήθεια και διαπιστώνονται και όλοι οφείλουμε να αναλάβουμε το μερίδιο ευθύνης που μας αναλογεί για τα συσσωρευμένα προβλήματα του συνεργατισμού που υπήρχαν πριν το 2013.

Όμως το πόρισμα είναι το ίδιο ξεκάθαρο για ακόμη ένα πράγμα. Οι ευθύνες για την κατάρρευση του συνεργατισμού δεν μπορούν να αναζητηθούν πριν το 2013. Άλλοι οι ευθύνες για τα προβλήματα και άλλοι οι ευθύνες για την τελική κατάρρευση, για δύο πάρα πολύ απλούς λόγους: Πρώτον, πριν το 2013 ο συνεργατισμός ήταν ένα συνονθύλευμα ιδιωτικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Μετά το 2013 το κράτος και η παρούσα κυβέρνηση ανέλαβαν εξ ολοκλήρου τη διαχείρισή του. Δεύτερον, μετά το 2013 σε δύο διαφορετικές περιπτώσεις -μία το 2013 και μία το 2015- η παρούσα κυβέρνηση ζήτησε από τη Βουλή να συνεισφέρει στην ανακεφαλαιοποίηση του συνεργατισμού με ένα βασικό επιχείρημα: ότι ο συνεργατισμός ήταν βιώσιμος. Εμποδίζονται συνεπώς σήμερα τόσο η κυβέρνηση όσο και το κυβερνών κόμμα να ισχυρίζονται πως ο συνεργατισμός ήταν ένα πτώμα και δεν είχε πιθανότητες επιβίωσης. Διαφορετικά σημαίνει πως δύο φορές, τόσο το 2013 όσο και το 2015, παραπλάνησαν τη Βουλή των Αντιπροσώπων, είπαν ψέματα. Και εξάλλου είναι ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών που δήλωνε ενώπιον αυτού του σώματος πως ο συνεργατισμός έχει μετατραπεί πλέον σε μία κανονική τράπεζα, έχει κερδίσει το στοίχημα. Πότε έλεγε ψέματα; Τότε ή σήμερα;

Οφείλω σε αυτό το σημείο, κύριε Πρόεδρε, να αναφέρω πως εκ των πραγμάτων η προσωποποίηση της ευθύνης περιστρέφεται γύρω από το πρόσωπο του Υπουργού Οικονομικών κάπως άδικα, γιατί δεν ήταν ο μόνος που είχε ευθύνη για την κατάληξη του συνεργατισμού. Οφείλουμε να είμαστε δίκαιοι και αντικειμενικοί. Μεγάλο μερίδιο ευθύνης φέρει συλλογικά η κυβέρνηση. Ήταν συλλογικές οι αποφάσεις, όχι αποφάσεις μόνο του Υπουργού Οικονομικών. Εξάλλου, ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει αποδεχθεί αυτές τις ευθύνες για την ίδια την κυβέρνηση.

Μεγάλο μερίδιο ευθύνης φέρει η διοίκηση του συνεργατισμού, όπως την έχει διαπιστώσει η ίδια η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Ήταν ανίκανη αυτή η διοίκηση. Όπως διαπιστώνει η Ερευνητική Επιτροπή, μετά από πέντε χρόνια διαχείρισης η διοίκηση του συνεργατισμού δεν είχε καταφέρει να πουλήσει ούτε ένα ακίνητο. Ούτε ένα! Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια δε μειώθηκαν καθ' οποιονδήποτε ουσιαστικό τρόπο, ιδιαίτερα όταν συγκριθεί ο συνεργατισμός με άλλα τραπεζικά ιδρύματα. Τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης του συνεργατισμού αποστέλλονταν στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με τη διαδικασία του copy-paste, αλλά δεν εφαρμόζονταν. Σημειώνω ιδιαίτερα πως η επιτροπή εισηγείται να διεξαχθούν περαιτέρω έρευνες, για να διαπιστωθούν ποινικές και αστικές ευθύνες μεταξύ άλλων για τη διαγραφή δανείων ύψους πέραν του €1 δις με αδιαφανείς διαδικασίες, για τη συμφωνία της Altamira για την εργοδότηση του διοικητικού συμβούλου του συνεργατισμού.

Μεγάλο μερίδιο ευθύνης φέρουν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι ευρωπαϊκοί θεσμοί για τη «λύση» που επιβλήθηκε στην Κύπρο το 2013, κάτι που εξάλλου έχει παραδεχθεί και ο ίδιος ο εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών. Κατ' επανάληψη το Δημοκρατικό Κόμμα έχει διατυπώσει την άποψη πως η ενδεδειγμένη λύση το 2013 ήταν η δημιουργία της κακής τράπεζας και όχι το κούρεμα των καταθέσεων που μας πούλησαν κάποιοι για success story. Αυτές τις λανθασμένες αποφάσεις πληρώνουμε μέχρι σήμερα.

Μεγάλο μερίδιο ευθύνης έχει φυσικά και η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου για την κατάληξη του συνεργατισμού. Δεν μπορούμε να αποδεχθούμε το επιχείρημα ότι η Κεντρική Τράπεζα ήταν ένας απλώς παρατηρητής τα τελευταία πέντε χρόνια που απλά μας μετέφερε και μας κοινοποιούσε τις αποφάσεις που λαμβάνονταν σε ευρωπαϊκό επίπεδο στη Φρανκφούρτη. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου συμμετείχε στην κοινή εποπτική επιτροπή που επόπτευε τον συνεργατισμό και είχε την ευθύνη να συνδιαμορφώνει τις αποφάσεις, κάτι που δεν έκαμνε λόγω ανικανότητας. Ένας από τους βασικούς λόγους που η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διέταξε το κλείσιμο του συνεργατισμού ήταν επειδή έχασε την εμπιστοσύνη της στη διοίκησή του, στην κυβέρνηση, αλλά και στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Τούτων λεχθέντων όμως, κύριε Πρόεδρε, δεν οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι φταίει όλοι και άρα δε φταίει κανένας, όπως κάποιοι τεχνηέντως προσπαθούν να δημιουργήσουν την εντύπωση αυτή τις τελευταίες μέρες. Κάθε άλλο. Το πόρισμα είναι ξεκάθαρο. Διαπιστώνει βαρύτερες ευθύνες στον Υπουργό Οικονομικών.

Δεν ήταν ο μόνος που έφταιγε, αλλά ήταν αυτός που έφταιγε περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον μεταξύ άλλων και για τους ακόλουθους συγκεκριμένους λόγους: Για τους λανθασμένους διορισμούς στην επιτροπεία του συνεργατισμού, οι οποίοι κρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ως παντελώς ανεπαρκείς και, παρά του ότι ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών προσωπικά ενημερώθηκε για την απαίτηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να αντικαταστήσει αυτή την επιτροπεία, δεν τους έπαυσε. Φοβήθηκε το πολιτικό κόστος. Να μη χαλάσει το success story. Ουδέποτε ενημέρωσε τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την ανεπάρκεια της επιτροπείας. Ουδέποτε ζήτησε αντικατάστασή της. Αντίθετα, παραπλανούσε τη Βουλή των Αντιπροσώπων, παραπλανούσε την κοινή γνώμη μέχρι και την τελική κατάρρευση. Σημειώνεται δε πως ο Υπουργός Οικονομικών είχε εκπρόσωπο στην επιτροπεία, ο οποίος λάμβανε μέρος σε όλες τις συνεδριάσεις και τον ενημέρωνε σχεδόν καθημερινά με σημειώματα. Μέλη της επιτροπείας παραπονιούνταν στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για καθημερινές κυβερνητικές παρεμβάσεις στην καθημερινή λειτουργία και στις εργασίες του συνεργατισμού. Αυτές οι παρεμβάσεις οδήγησαν τον πρόεδρο της επιτροπείας, τον κ. Τάκη Ταουσιάνη, σε παραίτηση σε ένδειξη διαμαρτυρίας.

Λανθασμένες αποφάσεις του ίδιου του Υπουργού Οικονομικών επίσπευσαν το κλείσιμο του συνεργατισμού. Τρανταχτό παράδειγμα το φιάσκο με τις δωρεάν μετοχές. Μία καθαρά προεκλογική σκοπιμότητα του ίδιου και του Προέδρου της Δημοκρατίας, η οποία εξόργισε την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, οδήγησε στην απόφαση να ζητήσουν άμεσα κεφάλαια και στο κλείσιμο του συνεργατισμού. Η καθυστέρηση στη διαχείριση των προβλημάτων του συνεργατισμού οδήγησε στην κάκιστη συμφωνία με την Ελληνική Τράπεζα, μια συμφωνία που πλήρωσε στο τέλος ο Κύπριος φορολογούμενος. Η καθυστέρηση περιόρισε τις επιλογές του κράτους, οδηγώντας σε μία μονόπλευρη και άδικη διαπραγμάτευση με μόνο έναν προσφοροδότη, ο οποίος επέβαλλε στο τέλος τους δικούς του ετεροβαρείς όρους. Αυτές ήταν μόνο μερικές από τις λανθασμένες πράξεις και ενέργειες που αποδίδονται προσωπικά στον Υπουργό Οικονομικών.

Σημειώνεται όμως ότι ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κάθε άλλο παρά έχει αποδεχθεί οποιαδήποτε ευθύνη γι' αυτές τις πράξεις και ενέργειες του υπουργού του. Το αντίθετο, τις υιοθέτησε εκ μέρους ολόκληρης της κυβέρνησης. Όχι μόνο δεν του έχει επιρρίψει τις οποιεσδήποτε ευθύνες, αλλά θεωρεί το τι έγινε ως τεράστια επιτυχία. Του δίνει συγχαρητήρια! Υπενθυμίζεται πως παραμονές των τελευταίων προεδρικών εκλογών ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απέδωσε τα προβλήματα του συνεργατισμού παραπλανητικά σε μία ανάρτηση του κ. Στέλιου Πλατή στο Facebook. Έσπευσε μετά να διαβεβαιώσει, όταν δημιούργησε ο ίδιος παικτό μέσα στους καταθέτες, ότι θα καταθέσει τις δικές του καταθέσεις στον συνεργατισμό, κάτι που δεν έκανε. Μετά από εκείνες τις καθαρά προεκλογικές δηλώσεις λάσπης του κ. Αναστασιάδη οι εκροές καταθέσεων στον συνεργατισμό επταπλασιάστηκαν, με αποτέλεσμα η κυβέρνηση να αναγκαστεί να εκδώσει ένα ομόλογο της τάξης των €2,5 εκατομ., για να στηρίξει τον συνεργατισμό. Ήταν η αρχή του τέλους.

Το πόρισμα είναι ξεκάθαρο. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας γνώριζε για την καταστροφική πορεία του συνεργατισμού από τον Σεπτέμβριο του 2017 και δεν έπραξε οτιδήποτε, για να αποτρέψει αυτή την πορεία. Κρατούσε την τράπεζα στον αναπνευστήρα, γιατί είχε προεδρικές εκλογές. Παραπλανούσε και ο ίδιος την κοινή γνώμη. Και η παραπλάνηση και η κοροϊδία συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Το αφήγημα του success story συνεχίζεται μέχρι σήμερα.

Το χειρότερο απ' όλα όμως, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι τα λάθη, οι παραλείψεις, η απραξία, η ανικανότητα, η εγκληματική αμέλεια και ίσως οι παράνομες πρακτικές που οδήγησαν στην τελική κατάρρευση. Διάβαζα από το πόρισμα. Το χειρότερο, κύριε Πρόεδρε, είναι η συντονισμένη προσπάθεια αμφισβήτησης του πορίσματος και της Ερευνητικής Επιτροπής. Η συντονισμένη απαξίωση και περιφρόνηση των θεσμών από εκείνους που έχουν το πρώτιστο καθήκον να τους προστατεύσουν. Όταν δεν τους άρεσε το πόρισμα, ξεκίνησε η επίθεση εναντίον του κύρους και της αξιοπρέπειας των μελών της επιτροπής, μια χυδαία και προσβλητική εκστρατεία απαξίωσης, η οποία έχει οδηγήσει στην παραίτηση του κ. Γεώργιου Αρέστη για λόγους ευθιξίας.

Το Δημοκρατικό Κόμμα επιθυμεί να εκφράσει τις ευχαριστίες του τόσο προς τον πρόεδρο της Ερευνητικής Επιτροπής όσο και στα υπόλοιπα μέλη για τη σκληρή τους δουλειά, αλλά και για ένα ακριβοδίκαιο και άρτια τεκμηριωμένο και εμπειριστατωμένο πόρισμα. Σημειώνω πως όλα τα επιχειρήματα που ακούσαμε από κυβερνητικής πλευράς τέθηκαν από τον ίδιο τον Υπουργό Οικονομικών ενώπιον της επιτροπής και απαντώνται στο πόρισμα. Γιατί δεν κλήθηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να καταθέσει; Απαντιέται αυτό το ερώτημα στο πόρισμα. Ποιες άλλες ευθύνες του Υπουργού Οικονομικών υπάρχουν, πέραν του διορισμού των μελών της επιτροπείας στους οποίους διορισμούς ο ίδιος επικεντρώνεται; Καταγράφονται με λεπτομέρεια. Επεξηγείται γιατί δεν υπάρχουν ελεγμένοι λογαριασμοί στο πόρισμα, γιατί δεν υπέγραψαν οι συγκεκριμένοι λογιστές. Όλα απαντώνται στις οκτακόσιες και πλέον τόσες σελίδες του πορίσματος, ιδιαίτερα το τελευταίο επιχείρημα για τους ισολογισμούς που ακούσαμε. Το βρίσκω ιδιαίτερα περιεργο, ιδιαίτερα αν λάβει κάποιος υπόψη ότι είναι η ίδια η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, που έκρινε στο τέλος μη βιώσιμο τον συνεργατισμό, ζήτησε κεφάλαια και απέδωσε ευθύνες στη διοίκηση. Καλά, ούτε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διαβάζει ισολογισμούς; Η ίδια η κυβέρνηση είναι που ζήτησε δύο φορές ανακεφαλαιοποίηση από αυτή τη Βουλή. Το έκαναν, χωρίς να διαβάσουν ισολογισμούς;

Κύριε Πρόεδρε,

Πέρα από το πόρισμα, υπενθυμίζεται πως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εξέδωσε ανακοίνωση τον Μάρτιο του 2018 και απέδωσε ευθύνες στη διοίκηση του συνεργατισμού για την απραξία και την κατάρρευσή του. Έχει όμως και ο ίδιος ο λαός κρίση για το τι έγινε. Τους έχει ήδη καταδικάσει η κοινή γνώμη και καμία εκστρατεία παραπληροφόρησης δεν μπορεί να κρύψει το μέγεθος της αποτυχίας της παρούσας κυβέρνησης.

Αντί όμως για ανάληψη ευθύνης, ζητούν συγχαρητήρια! Αντί να απολογούνται για τα €5 δις που χάσαμε, συνεχίζουν να μας λένε για το success story. Αντί να παραιτείται ο Υπουργός Οικονομικών, στον οποίο αποδίδονται ευθύνες, παραιτείται εκείνος που απέδωσε αυτές τις ευθύνες. Η αλαζονεία και η έπαρση στο απόγειό τους!

Κύριε Πρόεδρε,

Ο συνεργατισμός ήταν ένα από τα σπουδαιότερα επιτεύγματα της κοινωνίας μας. Στήριξε τους αγρότες, τους εργαζομένους, την ύπαιθρο, την οικονομία, την ανάπτυξη σε δύσκολους καιρούς. Έκτισε, σπούδασε και στήριξε συμπολίτες μας, απλούς ανθρώπους και άξιζε κάτι καλύτερο. Άξιζε κάτι καλύτερο από ένα κλείσιμο και μία κοροϊδία. Όπως πολύ εύστοχα έγραφε ένα πλακάτ έξω από το Υπουργείο Οικονομικών πρόσφατα: «Τον συνεργατισμό τον έκτισαν οι αγράμματοι και τον διέλυσαν οι γραμματιζόμενοι!» Συστήνω στους κυβερνώντες λιγότερη αλαζονεία, κύριε Πρόεδρε, και περισσότερη ταπεινοφροσύνη και μεταμέλεια. Ως Δημοκρατικό Κόμμα απαιτούμε λογοδοσία, απαιτούμε ανάληψη ευθύνης και απαιτούμε παραίτηση του Υπουργού Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Άντρος Κυπριανού έχει τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

Ένα λεπτό, κύριε Κυπριανού.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο κ. Παπαδόπουλος αναφέρθηκε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, σας παρακαλώ δεν έχει νόημα. Θα πάρετε τον λόγο μετά, με το που θα έρθει η σειρά σας, να του απαντήσετε.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μίλησε για θέματα υγείας, δεν μπορώ να απαντήσω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για θέματα υγείας;

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ήταν επί προσωπικού, ναι. Ήταν επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε, και θέλω να απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μας το προσωπικό.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Από το βήμα, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, από τη θέση σας και δύο λεπτά. Παρακαλώ από τη θέση σας και δύο λεπτά.

(Σε έντονο ύφος)

Σας είπα να πάτε στη θέση σας και δύο λεπτά μόνο! Παρακαλώ!

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχουμε οκτώ λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Τα δύο λεπτά που θα μιλήσετε είναι πέραν των οκτώ λεπτών που δικαιούστε και θα μιλήσετε επί προσωπικού και μόνο από τη θέση σας.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Να μη μιλήσω από το βήμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, παρακαλώ να πάτε στη θέση σας.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επειδή είναι επί προσωπικού, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί προσωπικού από τη θέση σας και δύο λεπτά. Όταν είναι επί προσωπικού, θα μιλάτε από τη θέση σας και δύο λεπτά και αυτά τα δύο λεπτά είναι έξτρα από αυτά που έχετε, δε θα αφαιρέσω από τα προηγούμενα. Από τη θέση σας!

Παρακαλώ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έγιναν δύο αναφορές οι οποίες με αφορούν και γι' αυτόν τον λόγο ζήτησα να παρέμβω. Ο κ. Παπαδόπουλος απευθυνόμενος προφανώς προς εμάς δήλωσε ότι στην ουσία δεν υπήρχε κανένα πρόβλημα με τα θέματα υγείας και έπρεπε να αγνοήσουμε τα ιατροσυμβούλια της Εθνικής Φρουράς και να συνεχίσουμε κανονικά. Επειδή αυτό το θέμα έχει πάρει διαστάσεις και επειδή εγώ δεν κρύφτηκα πίσω από προσωπικά δεδομένα και έχω μιλήσει ήδη δημόσια και σε κόσμο και σε κάμερες καναλιών, θα του διαβάσω την ιατρική έκθεση: «Ο πιο πάνω ασθενής αμέσως μετά την εξέταση διαφάνηκε ότι έπασχε από προχωρημένο κερατόκωνο στο δεξί μάτι και στο αριστερό μάτι. Κρίθηκε αναγκαίο όπως μεταβεί στο εξωτερικό για μεταμόσχευση. Συγκεκριμένα, μετέβη στη Μόσχα στην Οφθαλμολογική Κλινική ΖΙΛ, όπου και υποβλήθηκε σε επέμβαση. Το 1998 μετέβη για δεύτερη φορά στην ίδια κλινική και υποβλήθηκε σε δεύτερη μεταμόσχευση. Με βάση την κατάσταση της όρασής του και ως άτομο με τη συγκεκριμένη πάθηση, με βάση τον ισχύοντα νόμο της Εθνικής Φρουράς απαλλάχθηκε από τον στρατό».

Έχω επίσης και την έκθεση του Υπουργείου Άμυνας. Και διερωτώμαι τόσο ο κ. Παπαδόπουλος όσο και ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ, που είναι ο πρόεδρος της επιτροπής Άμυνας, γιατί δεν απευθύνθηκαν προς το Υπουργείο Άμυνας να το ρωτήσουν αν υπήρχε θέμα φυγοστρατίας; Ήξεραν ότι δεν υπήρχε θέμα φυγοστρατίας, απλώς το έκαναν χρήση ενόψει των ευρωεκλογών.

Μιλήσατε για κουμπάρους. Οι δικοί μου οι κουμπάροι δεν είναι ούτε τραπεζίτες ούτε πολιτικοί, για να ανήκουν στον πολιτικό υπόκοσμο. Αλλά, μιας και αναφερθήκατε, να σημειώσω δύο πράγματα που ξέχασα προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, κύριε Χρίστου, τώρα μπαίνεις σε συζήτηση. Άλλο το επί προσωπικού, δικαίως έπρεπε να το διευκρινίσετε όπως νομίζετε. Απ' εκεί και πέρα, όταν θα πάρει τον λόγο ο συνάδελφός σας, μπορεί να το αναφέρει.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θα το αναφέρουμε στη συνέχεια, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Κυπριανού.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Υπάρχει θέμα προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Σιζόπουλε.

Κάμετε υπομονή, κύριε Κυπριανού. Είσαστε υπομονετικός.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Μισό λεπτό μόνο.

Εγώ σε καμιά περίπτωση δεν αναφέρθηκα σε θέμα φυγοστρατίας του κ. Χρίστου. Εγώ ρώτησα γιατί δεν υπηρέτησε στην Εθνική Φρουρά και προέβαλε το δικαιολογητικό του. Το ερώτημα που τίθεται είναι διαφορετικό. Ένα άτομο που για τον συγκεκριμένο λόγο δεν υπηρετεί στην Εθνική Φρουρά, ας δικαιολογήσει πώς ήταν στη συνέχεια σωματοφύλακας του κ. Μιχαλολιάκου με φωτογραφίες, με στοιχεία και όλα τα υπόλοιπα και μάλιστα με συμμετοχή σε συγκεκριμένη σχολή εκπαιδευτών της Χρυσής Αυγής με φωτογραφίες και με δηλώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω, δε θα αλλάξουμε τα θέματα, να μείνουμε ως εδώ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Απλώς, για να αποκαταστήσω την πραγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε τηλεοράσεις, να πάτε στις τηλεοράσεις να τα πείτε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς δεν είπαμε ούτε ότι είναι φυγόστρατος ούτε τίποτε. Ρωτήσαμε γιατί δεν υπηρέτησε στην Εθνική Φρουρά και παρουσίασε το συγκεκριμένο πρόβλημα υγείας. Πώς δικαιολογείται το πρόβλημα της υγείας με τα όσα επακολούθησαν στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Πρόεδρε, να απαντήσω επιτρέπεται;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα μας τώρα ποιο είναι;

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Απλώς μια διευκρίνιση.

Κύριε Σιζόπουλε, εσκεμμένα λέτε ψέματα στο σώμα, διότι υπάρχουν δελτία τύπου της ΕΔΕΚ που μιλούν συγκεκριμένα για φυγοστρατία. Το πρώτον. Το δεύτερον, ήταν μια κατηγορία την οποία διάφορα κόμματα μου είχαν καταλογίσει το 2018 και η οποία κατηγορία δε συμπίπτει με τη δεύτερη κατηγορία. Και έπρεπε να υπάρξει στην ουσία αμφισβήτηση ότι υπήρχε ιατρικό πρόβλημα. Εάν το αμφισβητείτε, μπορούμε να αποταθούμε στους γιατρούς της Εθνικής Φρουράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, ευχαριστώ.

Κύριε Κυπριανού, νομίζω ότι ήρθε η σειρά σας και φαντάζομαι θα μείνετε στο θέμα του συνεργατισμού εσείς, έτσι;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι, απαντώντας και διάφορα άλλα ζητήματα, κύριε Πρόεδρε. Για να είμαι ειλικρινής, πριν να ξεκινήσω, να πω ότι ανέμενα από εσάς να πείτε ότι θα απουσιάζατε για μια βδομάδα στο εξωτερικό και γι' αυτό είχε υπάρξει η καθυστέρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, απουσίαζα μία βδομάδα στο εξωτερικό, υπάρχει γραπτώς και σε έκθεση της Βουλής, αύριο θα έχετε και τα πεπραγμένα, που θα σας τα διαβάσω. Δεν ήθελα όμως να μπω σε αυτή τη συζήτηση, για να μπούμε στην ουσία.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εντάξει, εμένα με ικανοποιεί η τοποθέτησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μία βδομάδα απουσίαζα στο εξωτερικό, είναι γνωστές οι ημερομηνίες, αύριο προ ημερησίας διατάξεως, όπως κάμνω πάντα θα σας διαβάσω τι έκαμα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Λοιπόν, τώρα ξεκινά ο χρόνος μου, αντιλαμβάνομαι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σβήστε το ρολόι και ξεκινούμε από την αρχή τώρα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η συζήτηση την οποία διεξάγουμε σήμερα είναι εξαιρετικά σημαντική, πρώτον και κύριο γιατί αφορά την κατάρρευση μιας από τις μεγαλύτερες κατακτήσεις του κυπριακού λαού, που, όπως λέχθηκε και προηγουμένως -και δε θέλω να τα επαναλαμβάνω σε έκταση- συνέβαλε τα μέγιστα στο να βοηθηθούν ιδιαίτερα τα χαμηλά στρώματα του κυπριακού λαού, για να αντιμετωπίσουν πάρα πολλές από τις δυσκολίες που τότε η κυπριακή κοινωνία αντιμετώπιζε και σε ό,τι αφορά την απόκτηση ιδιόκτητης στέγης, αλλά και σε ό,τι αφορά τις σπουδές των παιδιών της. Αφορά όμως, κατά την άποψή μας, και ένα άλλο θέμα τεράστιας σημασίας. Τη δημοκρατική λειτουργία της κυπριακής κοινωνίας και να μου επιτρέψετε να πω ότι έχουμε δει τις τελευταίες εβδομάδες συμπεριφορές από την πλευρά της κυβέρνησης, οι οποίες τουλάχιστον εμάς μας ανησυχούν. Θεωρούμε ότι αναδεικνύουν ένα πολύ επικίνδυνο πρόσωπο για τη δημοκρατία στον τόπο μας. Με ποια έννοια; Όποιος διαφωνεί, όποιος έχει μία διαφορετική άποψη από τους κυβερνώντες, όποιος τους επικρίνει για κάτι για το οποίο θέλουν να περάσουν το μήνυμα στην κοινή γνώμη ότι δεν έχουν τίποτε το αρνητικό να επιδείξουν πρέπει να απαξιωθεί. Πρέπει να ισοπεδωθεί. Αυτή η νοοτροπία, επαναλαμβάνω, εμάς μας ανησυχεί. Απαξίωση προσώπων, απαξίωση κομμάτων, απαξίωση επιτροπών, απαξίωση θεσμών. Και βέβαια για μας υπάρχει ακόμα ένα άλλο ζήτημα, το οποίο πρέπει να μας προβληματίσει όλους ως πολιτικά κόμματα. Πώς ο κάθε ένας από εμάς και το κάθε πολιτικό κόμμα παραδειγματίζεται από τα λάθη του παρελθόντος, προσπαθεί να τα διορθώνει, έτσι ώστε να γινόμαστε όλοι καλύτεροι;

Θα φέρω κάποια παραδείγματα, κύριε Πρόεδρε, για να καταδείξω αυτά τα οποία λέω. Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι, πριν να μπω στο πόρισμα, θα σχολιάσω τρία-τέσσερα τέτοια ζητήματα. Η Ερευνητική Επιτροπή. Θα αναφερθώ στη συνέχεια στο πώς λειτούργησε η Ερευνητική Επιτροπή, αλλά ακούσαμε πάρα πολύ εκπληκτικά πράγματα σε ό,τι αφορά τα μέλη και σε ό,τι αφορά την ίδια την επιτροπή. Επιχειρήθηκε να απαξιωθεί μέλος της Ερευνητικής Επιτροπής, γιατί τάχα ήταν ανταγωνιστής του κ. Χατζηγιάννη στη διεκδίκηση της θέσης του εκτελεστικού διευθυντή στον συνεργατισμό, και ως εκ τούτου δεν έχει την έξωθεν καλή μαρτυρία ότι ήταν αντικειμενικός. Και το απλό ερώτημα το οποίο εμείς υποβάλλουμε είναι: Καλά, γιατί αυτό το θέμα δεν ηγέρθη, όταν συστάθηκε η Ερευνητική Επιτροπή; Γιατί ανέμεναν να εκδοθεί το πόρισμα, για να αναδείξουν αυτό το σημείο; Είναι ή δεν είναι απαξιωτική η αναφορά έναντι της Ερευνητικής Επιτροπής, όταν λέει ο κ. Αναστασιάδης: «Επειδή μαζεύτηκαν τρεις άνθρωποι και έγραψαν τις απόψεις τους κάτω, εγώ έπρεπε να θυσιάσω ως Ιφιγένεια τον Υπουργό Οικονομικών;». Τούτο είναι το νόημα, δεν είναι ακριβώς έτσι που το διατύπωσε, αλλά λέω πώς περίπου το διατύπωσε.

Είναι προσπάθεια μετατόπισης των ευθυνών, όταν βγαίνει σε συνέντευξή του ο Υπουργός Οικονομικών και λέει και το βάλλουν με πηχυαίους τίτλους οι εφημερίδες: «Ενοχλήθηκε το ΑΚΕΛ, γιατί έκοψα τα δισεκατομμύρια των ροών που πήγαιναν στο κόμμα;». Εκδώσαμε ανακοίνωση εμείς και προκαλέσαμε τον Υπουργό Οικονομικών λέγοντάς του: «Κύριε υπουργέ, αυτά που είπες είναι πολύ σοβαρά. Τεκμηρίωσ' τα, αλλιώς θα είσαι κοινός συκοφάντης!». Η απάντησή του; Εκκωφαντική σιωπή! Αυτά τα πράγματα είναι επικίνδυνα, επαναλαμβάνω, για την πολιτική ζωή του τόπου και για τη δημοκρατία.

Θέλετε να σας πω ακόμα κάτι; Ένας δημοσιογράφος σε μίαν εκπομπή κάπως χιουμοριστική είπε διάφορα πράγματα για τον συνεργατισμό. Ε, οι απειλές έναντι του ΡΙΚ, γιατί επέτρεψε να γίνουν αυτές οι αναφορές, και η απαίτηση να κατέβει το σχετικό απόσπασμα από τις αναφορές του δημοσιογράφου ήταν άνευ προηγουμένου στην Κυπριακή Δημοκρατία! Πρώτη φορά βιώσαμε τέτοια πράγματα σε ό,τι αφορά τα μέσα ενημέρωσης στον τόπο μας.

Θέλω να υπενθυμίσω και την ανακοίνωση, η οποία έγινε από τον ΟΠΕΚ, τον Όμιλο για τον Προβληματισμό και τον Εκσυγχρονισμό της Κοινωνίας, και η οποία ουδέποτε απαντήθηκε, ότι είχαν καταγγελίες ενώπιόν τους από δημοσιογράφους ότι υπήρχαν συνεχείς παρεμβάσεις από την πλευρά της κυβέρνησης για το πώς θα επιτελούν το έργο τους στα μέσα ενημέρωσης στα οποία εργάζονταν, ακόμα και για το πώς θα στήνονταν οι πρωινές εκπομπές σε ραδιοσταθμούς. Και επαναλαμβάνω: Αυτή η ανακοίνωση είδε το φως της δημοσιότητας και ουδέποτε απαντήθηκε από εσάς ή από την κυβέρνηση, κύριε Νεοφύτου. Βέβαια, ο κ. Νεοφύτου εδώ στη Βουλή των Αντιπροσώπων μάς έλεγε άλλα πράγματα αναφορικά με το πόρισμα για τον συνεργατισμό.

Διαβάζω από τα πρακτικά της Βουλής ημερομηνίας 9 Ιουλίου 2018, κύριε Νεοφύτου, συζητούσαμε για τον συνεργατισμό, απαντούσες σε μένα: «Θα επαναλάβω αυτά που είπα και την περασμένη βδομάδα. Δε νομίζω να υπάρχει οποιοσδήποτε στο σώμα που να αμφισβητεί την αντικειμενικότητα του Γενικού Εισαγγελέα. Διόρισε μια τριμελή επιτροπή. Ας μην προσπαθήσουμε να προτρέξουμε των πορισμάτων. Ας περιμένουμε την ολοκλήρωση και εμείς δηλώνουμε ότι, όποιο και να είναι το πόρισμα, θα το σεβαστούμε, όποιες και αν είναι

οι επιπτώσεις σε αυτούς που ενδεχομένως να καταλογίσει ευθύνες. Έτσι αλλάζουμε την πολιτική κουλτούρα στον τόπο και δε θα χαρακτηρίσουμε ως πολιτικές καταδίκες, αν υπάρξουν καταδίκες». Τώρα το πώς αντιλαμβάνεται ο καθένας τον σεβασμό στο πόρισμα είναι υπόθεση που ο καθένας μπορεί να κρίνει. Ξέρετε, είναι ένα πράγμα να δηλώνεις φραστικά, λεκτικά ότι σέβομαι το πόρισμα, αλλά στη συνέχεια με όλα τα υπόλοιπα τα οποία λες ουσιαστικά να το ακυρώνεις και να το απαξιώνεις.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι αυτή η συζήτηση η οποία γίνεται μετά από το πόρισμα για τον συνεργατισμό νομίζω ότι έχει αποκαλύψει το πραγματικό πρόσωπο και της κυβέρνησης και του Δημοκρατικού Συναγερμού. Για χρόνια πολλά το έκρυβαν πίσω από επικοινωνιακά τεχνάσματα και τώρα φαίνεται το πραγματικό τους πρόσωπο. Πού εντοπίζεται αυτό; Απροθυμία αποδοχής των οποιωνδήποτε ευθυνών. Αλαζονεία, αυταρχισμός και επιθετικότητα! Αναξιοπιστία! Άλλα λένε και άλλα πράττουν την κρίσιμη στιγμή. Και θα φέρω ακόμα ένα παράδειγμα σε αυτό το σημείο. Βγαίνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, την ώρα που είναι ζεστό το σίδερο, και λέει: «Εμείς ως κυβέρνηση θα επιστρέψουμε πίσω στις κοινότητες και στους δήμους τα οικήματα του συνεργατισμού». Χειροκροτά ο κόσμος, διότι εκείνη την ώρα είναι στραμμένη η προσοχή των πάντων σε αυτά τα οποία λέει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Τι γίνεται, όταν πέφτουν τα φώτα όμως της δημοσιότητας; Πωλείται το οίκημα στον Λυθροδόντα, πωλείται το οίκημα στη Σωτήρα, πωλείται το οίκημα του Συνεργατικού Ταμιευτηρίου των Δασκάλων στη Λεμεσό. Πωλούνται οι αποθήκες του συνεργατισμού στο Φρένναρος. Κατά τα άλλα η κυβέρνηση, η οποία βέβαια τωρά άρχισε να τα μασά, δεσμεύτηκε ότι θα επέστρεφε αυτές τις περιουσίες που έκτισαν με πολύ κόπο και μόχθο οι κάτοικοι των κοινοτήτων στις ίδιες τις κοινότητες.

Το τελευταίο στο οποίο θέλω να σταθώ -και μη με παρεξηγήσετε, κύριοι συνάδελφοι- είναι ότι εμείς τουλάχιστον διαπιστώνουμε έναν εθισμό στα ψέματα. Και αυτό το διαπιστώνουμε σε πάρα πολλά θέματα, όχι μόνο στα ζητήματα του συνεργατισμού, και βέβαια και μια προσπάθεια να περάσει το μήνυμα ότι όλοι φταίμε. Καταλαβαίνουν ότι δεν μπορούν να περάσουν το μήνυμα ότι δεν έχουμε ευθύνες γι' αυτό το οποίο έχει συμβεί. Ως εκ τούτου ποια είναι η γραμμή άμυνας; Να περάσουν το μήνυμα ότι φταίμε όλοι. Και αυτό επιχειρήθηκε να γίνει με επιλεκτικές διαρροές σε σχέση με μη εξυπηρετούμενα δάνεια τα οποία έχουν συνάδελφοι βουλευτές. Και, ενώ λέγονται όλα αυτά, τι μας λέει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας; Η πολιτική ζωή στον τόπο μας έπιασε πάτο και πρέπει οι πάντες να ανησυχούμε γι' αυτή την αρνητικότερη εξέλιξη σε ό,τι φορά τα πολιτικά θέματα στον τόπο μας. Μας ανησυχούν και πρέπει να μας ανησυχεί όλους η απαξίωση η οποία καλλιεργείται στην κοινωνία. Και πρέπει ο καθένας από εμάς να δει τις δικές του ευθύνες, γιατί ο κόσμος μάς έχει απαξιώσει σε τόσο μεγάλο βαθμό! Αλλά η κυβέρνηση, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, το κυβερνών κόμμα δεν πρέπει να δουν ποιες είναι οι δικές τους ευθύνες για το γεγονός ότι έχουμε φθάσει σε τέτοιο βαθμό απαξίωσης από την κυπριακή κοινωνία;

Θέλετε να αναφέρω κάποια παραδείγματα; Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας. Ο άνθρωπος ο οποίος διορίστηκε για να αποδίδει δικαιοσύνη στον τόπο μας βρέθηκε κλεισμένος πίσω από τα κάγκελα της φυλακής! Θέλετε να πούμε για τη Ryanair, που συντάιροι του δικηγορικού γραφείου του Προέδρου της Δημοκρατίας βρέθηκαν στο Προεδρικό συνοδεύοντας τη Ryanair, στην προσπάθειά της να εξαγοράσει τις Κυπριακές Αερογραμμές; Και γράφτηκαν ψεύτικα ονόματα στα πρακτικά, για να μη φανεί ότι έγινε αυτή η πράξη, η οποία ήταν το λιγότερο καταδικαστέα; Και δεν τα λέμε αυτά τα πράγματα εμείς. Τα λέει ο Γενικός Ελεγκτής στις εκθέσεις του. Θέλετε να πούμε για τα διαβατήρια, που οι συνάδελφοί σας στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα μάς επιτίθενται με μανία και «εμείς» λέμε ότι είναι επειδή έχουν συνωμοτήσει εναντίον μας; Όταν λέω «εμείς», εννοώ τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όχι εμάς ως ΑΚΕΛ. Και βέβαια κορυφαίο όλων είναι η περίπτωση του συνεργατισμού και ο τρόπος με τον οποίο αντέδρασαν στο πόρισμα, το οποίο έχει διαμορφώσει η τριμελής επιτροπή.

Θέλω όμως, κύριε Πρόεδρε, να σχολιάσω και κάποια άλλα ζητήματα, πριν να μπω στο πόρισμα αυτό καθαυτό. Πρώτον, λέχθηκε από το ΕΛΑΜ ότι το ΑΚΕΛ είχε δώσει την έγκρισή του στον διορισμό του κ. Νικόλα Χατζηγιάννη. Ένα μεγάλο ψέμα. Μια απλή προσφυγή στα πρακτικά θα τους αποδείξει ότι το ΑΚΕΛ είχε διαφωνήσει και μάλιστα είχε γίνει και θέμα δημόσιο το γιατί το ΑΚΕΛ είχε διαφωνήσει με τον διορισμό του κ. Χατζηγιάννη.

Το δεύτερο: Έγινε αναφορά σε δύο συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα στα οποία είχαν βρεθεί επικεφαλής στελέχη του ΑΚΕΛ. Το ερώτημα το οποίο θα τους υποβάλω εγώ και θα τους πω ότι θα είναι κοινός συκοφάντης, εάν δεν τεκμηριώσουν αυτά τα οποία έχουν πει, είναι το εξής: Απλώς και μόνο επειδή ήταν επικεφαλής στελέχη του ΑΚΕΛ με την επαγγελματική ιδιότητά του ο καθένας, αυτό σημαίνει ότι ήταν κατακριτέο; Ή πρέπει να δούμε κατά πόσο το Συνεργατικό Ταμιευτήριο Λεμεσού και το Ταμιευτήριο, νομίζω, των Κάτω Βαρωσίων -νομίζω ήταν ο κ. Μουσκάλλης- είχαν προβλήματα και είχαν σκάνδαλα, τα οποία θα έπρεπε να οδηγούν σε τέτοιες αναφορές, όπως αυτές οι οποίες έγιναν από το βήμα της Βουλής; Πρέπει να μας απαντήσουν λοιπόν ποια είναι τα σκάνδαλα στα οποία είχαν εμπλακεί αυτά τα συγκεκριμένα στελέχη.

Το άλλο που θέλω να πω είναι ότι έγινε αναφορά σε στελέχη του ΑΚΕΛ τα οποία με την επαγγελματική τους ιδιότητα ασχολούνται με διάφορα επιχειρηματικά θέματα στο εξωτερικό. Δεν είναι η πρώτη φορά που ανοίγει αυτό το θέμα. Άνοιξε και πριν από έναν χρόνο περίπου. Εμείς λέμε ότι, εάν αποδειχτεί οτιδήποτε,

όποιον και να αφορά, πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες του και να δικαστεί και να καταδικαστεί, εάν έχει οτιδήποτε σε βάρος του ως προς την επαγγελματική του ιδιότητα.

Βέβαια, εμείς υποβάλλουμε προς το ΕΛΑΜ εδώ και αρκετές μέρες κάποια ερωτήματα στα οποία δεν πήραμε ποτέ μας απαντήσεις μέχρι σήμερα. Το πρώτο ερώτημα είναι το εξής πάρα πολύ απλό: Συνελήφθησαν τέσσερα άτομα πριν από δέκα περίπου μέρες στη Λάρνακα. Ένας από αυτούς είναι ο επικεφαλής του ΕΛΑΜ ή ένα από τα ανώτατα στελέχη του ΕΛΑΜ στην επαρχία της Λάρνακας. Δε συνελήφθησαν για τυχαίους λόγους. Είναι προφανές ότι προέβαιναν σε παράνομες δραστηριότητες, πολύ σοβαρές μάλιστα, και αναμένουμε να μας πουν την άποψή τους γι' αυτό το οποίο έχει γίνει για τα στελέχη τους τα οποία έχουν συλληφθεί ως άτομα του υποκόσμου. Αυτό είναι το ένα. Το δεύτερο, η γερμανική κυβέρνηση - όχι κάποιος τυχαίος- απαντώντας σε Γερμανίδα βουλευτή, είπε ότι, ναι, το ΕΛΑΜ έχει σχέσεις με το νεοναζιστικό κόμμα της Γερμανίας. Διοργανώνουν από κοινού εκδηλώσεις και μάλιστα υπάρχουν στοιχεία για χρηματοδότηση του ΕΛΑΜ από το νεοναζιστικό κόμμα της Γερμανίας. Εμείς θα θέλαμε το λαλίστατο ΕΛΑΜ να μας απαντήσει και σε αυτά τα ζητήματα, πέρα από τα υπόλοιπα τα οποία λέει και ρίχνει κεραυνούς προς όλες τις κατευθύνσεις.

Τώρα, ερχόμενος στο πόρισμα αυτό καθ' αυτό, κύριε Πρόεδρε, η επιτροπή ήταν τριμελής. Άτομα σεβαστά -ο ένας ήταν δικαστής για πάνω από τρεις δεκαετίες, δικαστής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, ο δεύτερος ήταν πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με τεράστια εμπειρία στα οικονομικά και τραπεζικά θέματα του τόπου και ο τρίτος ήταν ανώτατο εκτελεστικό στέλεχος τράπεζας, πρόεδρος του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών- άτομα τα οποία ήταν σεβαστά στην κυπριακή κοινωνία και με γνώσεις. Και το πιο σημαντικό κατά την άποψή μου είναι ότι επέδειξαν πάρα πολλή αξιοπρέπεια, παρ' όλη την επίθεση την οποία δέχτηκαν, μετά που εκδόθηκε το πόρισμά τους. Δεν αντέδρασαν, δε βγήκαν δημόσια να υπερασπιστούν τον εαυτό τους. Και θέλω να υπενθυμίσω ότι δεν είναι εκείνοι οι οποίοι επέλεξαν τη δημοσιοποίηση του πορίσματος. Εκείνοι πειθάρχησαν στην απόφαση του Γενικού Εισαγγελέα και στην υπόδειξή του να μη δημοσιοποιήσουν το πόρισμα. Και παρ' όλο που δέχτηκαν όλες αυτές τις επιθέσεις, δε μίλησαν, παρά μόνο όταν έγινε διαρροή ότι ο πρόεδρος της επιτροπής είχε παραιτηθεί από κάποιες άλλες επιτροπές, στις οποίες τον είχε διορίσει η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Και εγώ κάνω ένα πολύ απλό ερώτημα, το οποίο πρέπει να μας το απαντήσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Δηλαδή ο Γενικός Εισαγγελέας συνωμότησε με τα τρία συγκεκριμένα πρόσωπα, τα διόρισε στην τριμελή επιτροπή και αυτά ανέλαβαν να ετοιμάσουν ένα πόρισμα ενάντια στην κυβέρνηση; Για να γίνει κάτι τέτοιο, έπρεπε και οι τρεις να συνωμοτήσουν μεταξύ τους και μαζί με τον Γενικό Εισαγγελέα. Έγινε κάτι τέτοιο; Είναι αυτό που υπαινίσσεται ο κ. Αναστασιάδης και ο Δημοκρατικός Συναγερμός ότι συνέβηκε;

Και θέλω να τους υπενθυμίσω ότι το πόρισμα δε βασίστηκε απλώς και μόνο σε καταθέσεις οι οποίες έγιναν ενώπιον της επιτροπής. Αντιθέτως, ξεκαθαρίζεται στο ίδιο το πόρισμα ότι λήφθηκαν πολύ σοβαρά υπόψη τα έγγραφα τα οποία πήραν από το Υπουργείο Οικονομικών, από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, από αλληλογραφία του Υπουργείου Οικονομικών με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αλληλογραφία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και πολλά άλλα έγγραφα τα οποία πήραν και τα οποία είχαν ζητήσει. Μάλιστα, ο πρόεδρος της επιτροπής είπε: «Πήραμε και τα πρακτικά του Υπουργικού Συμβουλίου, δε μας επιτράπηκε όμως να χρησιμοποιήσουμε τα ευρήματά μας από τα πρακτικά του Υπουργικού Συμβουλίου».

Τι λέει το πόρισμα λοιπόν; Έρχομαι στο πόρισμα τώρα, το οποίο τι λέει; Το πόρισμα χωρίζει σε δύο μέρη τις περιόδους τις οποίες εξετάζει. Η πρώτη περίοδος είναι μέχρι το 2013 και η δεύτερη από το 2013 μέχρι το 2018 και εξηγεί γιατί έχει διαχωρίσει το πόρισμα σε αυτές τις δύο χρονικές περιόδους. Καταγράφει πολλά προβλήματα για την περίοδο μέχρι το 2013. Κακή εταιρική διακυβέρνηση, πολιτικές και κομματικές παρεμβάσεις, προβλήματα με την εποπτεία, διαχρονικά οι εκάστοτε Υπουργοί Εμπορίου λέει -και το λέω αυτό, για να το ακούσει ο κ. Λιλλήκας- δεν άσκησαν τον ρόλο που προνοείται από τη σχετική νομοθεσία, διότι είναι εύκολο να μιλούμε για τους άλλους, αλλά πρέπει να δούμε και τον εαυτό μας.

Το δεύτερο, για τον Έφορο Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών, σε ό,τι αφορά την εποπτεία, κάμνει αναφορά για μέχρι το 2013, για τις κυβερνήσεις, για τη Βουλή, για την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, ξεκαθαρίζοντας όμως ότι όλα αυτά τα προβλήματα -για τους λόγους που επεξηγήθηκαν και προηγουμένως- δεν μπορούσαν να οδηγήσουν σε κατάρρευση του συνεργατισμού, δεν υπήρχε ένας ενιαίος συνεργατισμός τότε. Υπήρχαν διασκορπισμένα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα και στο καθένα τα προβλήματα και τα θέματα ήταν διαφορετικά. Υπήρχαν πολύ υγιή συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα. Για αυτό θα επανέλθω στη συνέχεια.

Μετά το 2013, για μέχρι το 2018 τι λέει το πόρισμα; Το πόρισμα λέει -και θα διαβάσω από το ίδιο το πόρισμα, για να μη μου λέτε ότι αυθαιρέτω- τα εξής: «Το άλλο όμως εξής ουσιαστικό δεδομένο είναι ότι ο συνεργατικός πιστωτικός τομέας ανακεφαλαιοποιήθηκε, γιατί κρίθηκε βιώσιμος, και συνέχισε να κρίνεται ως τέτοιος για μια μεγάλη περίοδο μετά την ανακεφαλαιοποίηση, γι' αυτό και υπήρξε μια δεύτερη τέτοια το 2015. Επομένως, η τελική κατάρρευσή του το 2018 δεν μπορεί να αναζητείται στα όσα συνέβησαν πριν από το 2013. Πρέπει να αναζητηθεί σε λάθη, παραλείψεις, απραξία, ανικανότητα, εγκληματική αμέλεια και ίσως και παράνομες πρακτικές τα οποία διαπράχθηκαν από όσους ανέλαβαν να χειριστούν τις υποθέσεις του συνεργατικού πιστωτικού τομέα από την ανακεφαλαιοποίηση και εντεύθεν». Αυτό λέει το πόρισμα.

Ποιους διερεύνησε η επιτροπή σε αυτό το δεύτερο σκέλος; Αναφέρεται σε πάρα πολλούς. Στην επιτροπεία και διάφορες επιτροπές και υπηρεσίες της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στα κόμματα.

Κάμνω μια παρένθεση, για να πω το εξής: Εμείς, κύριε Πρόεδρε, δεν παίρνουμε το πόρισμα α λα καρτ' εμείς αναλαμβάνουμε τις ευθύνες που μας αναλογούν και τις οποίες μας καταλογίζει το πόρισμα. Αναλαμβάνουμε όμως τις ευθύνες που μας καταλογίζει το πόρισμα, δεν είμαστε έτοιμοι να αναλάβουμε τις οποιοσδήποτε ευθύνες θα νόμιζε ο κάθε άλλος ότι θα τον βόλευε. Εκείνες τις ευθύνες που μας αντιστοιχούν θα τις αναλάβουμε και θα επιχειρήσουμε να μάθουμε από τα λάθη του παρελθόντος, για να μην τα επαναλαμβάνουμε, αλλά την ίδια στιγμή, επαναλαμβάνω, δεν πρόκειται να δεχτούμε να μας καταλογίσει ο οποιοσδήποτε ευθύνες που δε μας αναλογούν, απλώς και μόνο για να ικανοποιήσει τις δικές του ανάγκες.

Σε ό,τι αφορά δε τη Βουλή των Αντιπροσώπων, επειδή λέγονται πολλά από διάφορους συναδέλφους, θέλω να διαβάσω τι λέει το πόρισμα: «Η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν είχε ιδιαίτερη ανάμιξη και ρόλο στα του συνεργατισμού την περίοδο από την ανακεφαλαιοποίηση μέχρι και την πώληση. Ενημερώνεται στον βαθμό και με τον τρόπο με τον οποίο η εκτελεστική εξουσία και ειδικότερα το Υπουργείο Οικονομικών το αποφάσιζαν. Έχουμε υπόψη συζητήσεις που έλαβαν χώρα σε επιτροπές της Βουλής και στις οποίες συνήθως παρίστατο και ενημέρωνε τα μέλη της Βουλής ο Υπουργός Οικονομικών. Η εικόνα η οποία εδίδετο ήταν μια μάλλον αισιόδοξη εικόνα, η οποία δεν είχε σχέση με την πραγματικότητα. Η Βουλή επιπλέον ψήφισε νομοθετήματα, για να καταστήσουν δυνατή την ανακεφαλαιοποίηση στη βάση των όσων στοιχείων τέθηκαν ενώπιόν της, ότι ο συνεργατικός πιστωτικός τομέας ήταν βιώσιμος. Ψήφισε επίσης νομοθετήματα, ώστε να καταστεί δυνατή η πώλησή της στην Ελληνική Τράπεζα. Δεν υπήρχαν πλέον περιθώρια, ώστε να ληφθούν από τη Βουλή άλλα μέτρα για τη διάσωσή της». Αυτά λέει το πόρισμα για τη Βουλή και ας μην προσπαθούν κάποιοι συνάδελφοι να φορτώσουν ευθύνες στη Βουλή για το τι έγινε στον συνεργατισμό.

Τώρα, σε ό,τι αφορά τον γενικό διευθυντή της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας.

Πόση ώρα έχω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μίλησες είκοσι τέσσερα λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχεις ακόμη τριάντα έξι.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όχι, δε θα τα πάρω όλα.

«Διευθυντής», λέει, «της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας από τις αρχές του '15 μέχρι την πώλησή της στην Ελληνική Τράπεζα ήταν ο κ. Νικόλας Χατζηγιάννης. Υπήρξε πρόεδρος της επιτροπείας της τράπεζας για μια περίοδο από το τέλος του 2013 μέχρι τα μέσα του '15, όταν γενικός διευθυντής ήταν ο κ. Μάριος Κληρίδης. Θυμίζουμε ότι συμπεριφερόταν περίπου ως γενικός διευθυντής, ενώ ήταν πρόεδρος. Πέρα από το γεγονός ότι κατέλαβε το γραφείο του γενικού διευθυντή, φρόντισε να του παραχωρηθεί υπηρεσιακό αυτοκίνητο, στελέχωσε το γραφείο του με προσωπικό που δε δικαιολογούσε η θέση του προέδρου. Αναμειγνυόταν ενεργά στα καθήκοντα της εκτελεστικής διεύθυνσης, πράγμα που επισήμαναν και οι εποπτικές αρχές και υποδείκνυαν ως φαινόμενο κακής εταιρικής διακυβέρνησης. Η πιο πάνω συμπεριφορά του κ. Χατζηγιάννη υπήρξε και η κύρια αιτία υποβολής παραίτησης από μέρους του κ. Κληρίδη, ενός καθόλα ικανού και έμπειρου τραπεζίτη».

«Ο κ. Νικόλας Χατζηγιάννης φέρει τεράστια ευθύνη για την τελική κατάληξη του συνεργατικού πιστωτικού τομέα και ειδικότερα της Συνεργατικής Τράπεζας. Αποδείχθηκε πολύ κατώτερος των περιστάσεων, απέτυχε πλήρως στο να διευθύνει με σωφροσύνη την τράπεζα, ώστε να υπάρξει μείωση των μη εξυπηρετούμενων χρεών και μείωση των λειτουργικών εξόδων της τράπεζας. Παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις των εποπτικών αρχών, τόσο της Κεντρικής Τράπεζας όσο και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού, για τα πιο πάνω βασικά θέματα, ο γενικός διευθυντής επέδειξε αμέλεια και ανικανότητα να τα αντιμετωπίσει». Και συνεχίζει σε ό,τι αφορά τη διασπάθιση χρήματος, υπερβολικές δαπάνες για διαφήμιση... Διέθεσαν, ακούσαμε, €800.000 για διαφημίσεις σε μέσα ενημέρωσης, την ώρα που γνώριζαν ότι η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα ήταν σε διαδικασία ουσιαστικά ρευστοποίησης, γιατί αυτό είπε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε ό,τι αφορά την πώλησή της στην Ελληνική Τράπεζα. Και πολλά άλλα πράγματα τα οποία του καταλογίζονται.

Τώρα, σε ό,τι αφορά τον Υπουργό Οικονομικών, κύριε Πρόεδρε, επειδή καταβλήθηκε μια προσπάθεια από τον κ. Νεοφύτου να στείλει ένα μήνυμα... Καλά, ο άνθρωπος έκαμε κάποιες λανθασμένες επιλογές προσώπων, δηλαδή θα πρέπει να του καταλογίζουμε τόσες ευθύνες, απλώς και μόνο γιατί επέλεξε κάποια λανθασμένα πρόσωπα; Βέβαια, το ποια πρόσωπα επιλέγηκαν είναι ένα θέμα που συζητήθηκε δημόσια κατά κόρον' κουμπάροι, φίλοι, συγγενείς και όλοι ανήκαν στο ίδιο πολιτικό κόμμα! Ξέρω τι θα μου απαντήσει ο κ. Νεοφύτου, θα το σχολιάσουν οι υπόλοιποι συνάδελφοι που θα πάρουν τον λόγο μετά από εμένα.

Τι λέει το πόρισμα, κύριε Νεοφύτου; Είναι απλώς κακή επιλογή προσώπων που έκαμε ο κ. Γεωργιάδης; «Οι ευθύνες του Υπουργού Οικονομικών», λέει το πόρισμα, «υπήρξαν βαρύτερες για την κατάρρευση του συνεργατικού πιστωτικού τομέα. Μπορούμε να πούμε ότι είναι κατ' αναλογία παρόμοιες με τις ευθύνες του όποιου μεγαλομετόχου ιδιωτικής εταιρείας η οποία καταλήγει σε διάλυση λόγω κακοδιαχείρισης του ιδίου. Ήταν ο εκπρόσωπος του κράτους, συμμετείχε στη διαμόρφωση της στρατηγικής, είχε επίσης την κύρια, αν όχι την αποκλειστική ευθύνη να παρακολουθεί αν η πορεία του συνεργατικού τομέα ήταν σύμφωνη με τις δεσμεύσεις τις οποίες είχε αναλάβει η Κυπριακή Δημοκρατία. Είχε ή θα έπρεπε να έχει την απόλυτη ευθύνη όσων τεκταίνονταν στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα. Είχε τον κύριο λόγο στην επιλογή των κατάλληλων μελών της επιτροπείας με δικαίωμα διορισμού και παύσης τους, αν αποδεικνύονταν ανεπαρκείς. Η δικαιολογία του ότι εγκρίνονταν τελικά από τους επόπτες και ήταν ευθύνη τους αν θα συνέχιζαν να παραμένουν ή όχι ως μέλη της επιτροπείας είναι επιφανειακή».

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Εμείς διαφωνήσαμε, κύριε Νεοφύτου. Είπα και προηγουμένως, είναι ο ιδιοκτήτης ο οποίος είχε την ύστατη ευθύνη αν η επιχείρησή του θα επιβιώσει ή όχι.

Και λέει το πόρισμα: «Θυμίζουμε δε ότι δεν εδίστασε να ζητήσει την παύση ικανών μελών», και λέει παρακάτω, «ικανών μελών, τα οποία ασκούσαν κριτική σε αποφάσεις, κυρίως της ανώτερης διεύθυνσης ή της πλειοψηφίας της επιτροπής». «Ο Υπουργός Οικονομικών», λέει το πόρισμα, «είχε από πολύ ενωρίς επανειλημμένες και μερικές φορές αυστηρές προειδοποιήσεις τόσο από τους επόπτες στην Κύπρο όσο και κυρίως από τους Ευρωπαίους επόπτες για την πολύ πτωχή και αδύνατη εταιρική διακυβέρνηση. Ουδέν όμως έπραξε. Δεν έχουμε μαρτυρία ενώπιόν μας ούτε και για μια έστω προειδοποίηση την οποία τους έδωσε όπως βελτιώσουν τις επιδόσεις τους ή ακόμη προειδοποίηση ότι θα προχωρήσει σε αντικατάστασή τους. Τους άφησε να συνεχίσουν την κακοδιαχείριση και την αδιέξοδη πορεία. Ο Υπουργός Οικονομικών είχε ενημέρωση στην σε πολύ τακτές προθεσμίες με σημειώματα τα οποία ετοίμαζε ο εκπρόσωπός του στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα. Γνώριζε επομένως από πρώτο χέρι τη διαχείριση της τράπεζας και τις αποφάσεις της για τα κύρια θέματα τα οποία την απασχολούσαν». Και λέει ότι, αν δεν τον ενημέρωνε αυτός όπως όφειλε, έπρεπε να τον παύσει και δεν τον έπαυσε. Και λέει πολλά άλλα πράγματα παρακάτω, αλλά νομίζω ότι δε χρειάζεται να τα διαβάσω. Είναι ξεκάθαρο ότι οι ευθύνες του δεν εστιάζονται μόνο στην επιλογή κακών προσώπων.

Και θέλω να πω ακόμη κάτι. Πολιτική ευθύνη έχει κάποιος, εάν οι υφιστάμενοί του ενεργούν με κάποιο συγκεκριμένο τρόπο και ο ίδιος, είτε δίχως να το γνωρίζει είτε με τη λειψή ενημέρωση την οποία είχε, έδινε κάλυψη στις αποφάσεις οι οποίες λαμβάνονταν. Αυτές είναι πολιτικές ευθύνες. Εδώ καταλογίζει ευθύνες του Υπουργού Οικονομικών για αποφάσεις τις οποίες έπαιρνε ο ίδιος, για χειρισμούς τους οποίους έκαμνε. Είναι προσωπικές οι ευθύνες τους Υπουργού Οικονομικών, δεν είναι πολιτικές μόνο οι ευθύνες του Υπουργού Οικονομικών.

Σε ό,τι αφορά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, θέλω να πω το εξής σε ό,τι αφορά τις ευθύνες του. Λέει το πόρισμα: «Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν είχε ενημέρωση για τις επερχόμενες δυσμενείς εξελίξεις παρά μετά τη συνάντηση που είχε με τη Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας στις 13 του Σεπτεμβρίου το 2017. Ο κ. Αναστασιάδης είπε δημόσια ότι έμαθε για τα προβλήματα τον Γενάρη του '18 και δεν είχε χρονικά περιθώρια να κάμει οτιδήποτε. Τον ενημέρωσε -και υπάρχουν έγγραφα γι' αυτό το θέμα- η Διοικήτρια τον Σεπτέμβριο του 2017. Δεν γνωρίζουμε αν μετά την ενημέρωση που έτυχε από την κ. Γιωρκάτζη συζήτησε το θέμα με τον αρμόδιο υπουργό του. Ο κ. Γεωργιάδης απέφυγε να μας παράσχει οποιαδήποτε σαφή πληροφόρηση. Επέμενε στην αόριστη τοποθέτηση ότι ενημέρωνε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αλλά δε διευκρίνισε ούτε τότε ούτε πώς».

Και λέει παρακάτω ότι η κ. Γιωρκάτζη τον προειδοποίησε γραπτώς: «Θεωρώ επιβεβλημένο όπως το κράτος προβεί και στις δικές του ενέργειες, αλλά ενδεχομένως και σε διάφορες επαφές σε πολιτικό επίπεδο προς αποτροπή ανεπιθύμητων εξελίξεων και καταστάσεων». Και λέει η επιτροπή: «Να σημειώσουμε ότι δεν έχουμε στην κατοχή μας και δε γνωρίζουμε αν υπήρξε απαντητική επιστολή του Προέδρου στα πιο πάνω. Αγνωστούμε αν ο Πρόεδρος είχε προβεί σε οποιοσδήποτε ενέργειες όπως η Διοικητής εισηγείται. Απλώς υποθέτουμε ότι, αν είχαν ληφθεί κάποια μέτρα, αυτά θα ήταν γνωστά στον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό Οικονομικών και θα έκαμνε αναφορά σε αυτά στην παρουσία του ενώπιον της επιτροπής». «Με κάποια σχετική βεβαιότητα», λέει το πόρισμα, «θα καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι ο Πρόεδρος δεν έδωσε συνέχεια στα όσα η κ. Γιωρκάτζη εισηγείται». «Είναι βεβαίως γεγονός», λέει παρακάτω το πόρισμα, «ότι ο Πρόεδρος αποσιώπησε πλήρως τις δραματικές εξελίξεις οι οποίες λάμβαναν χώρα την περίοδο αυτή, είτε γιατί δεν ήθελε να έχει πολιτικό κόστος ενόψει εκλογών είτε γιατί ήθελε να αποτρέψει τις περαιτέρω καταθετικές εκροές». Και η δική μου απάντηση είναι πολύ απλή. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν είπε τίποτε, γιατί απλούστατα επέκειντο οι επόμενες προεδρικές εκλογές και δεν ήθελε να έχει το οποιοδήποτε πολιτικό κόστος.

Και παρακάτω λέει και το εξής το πόρισμα: «Αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας φέρει κάποια ευθύνη για τα όσα οδηγούσαν στην εσπευσμένη πώληση μέρους της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας στην Ελληνική Τράπεζα, είναι γιατί διατήρησε στο Υπουργείο Οικονομικών πρόσωπο το οποίο για μια περίοδο πέραν των τεσσάρων ετών δεν κατόρθωσε να οδηγήσει τον συνεργατισμό έξω από την καταστροφική του πορεία, που εν γνώσει του ακολουθούσε». Αυτά λέει το πόρισμα σε ό,τι αφορά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Τώρα επιχειρούν να μας πουν «ξέρετε, όταν αναλάβαμε τον συνεργατισμό, ήταν νεκρός, πώς περιμένατε εμείς να τον σώσουμε από τη στιγμή που ήταν νεκρός;». Βέβαια, οι ίδιοι ανακοίνωσαν το 2013 περισσεύματα ύψους €350 εκατομ. στον συνεργατισμό. Οι ίδιοι το ανακοίνωσαν αυτό το αποτέλεσμα. Αλλά, εάν δεχτούμε έστω και για χάρη της συζήτησης ότι ήταν νεκρός ο συνεργατισμός, γιατί τον ανακεφαλαιοποίησαν; Γιατί έδωσαν €1,675 δις; Είναι ένα ερώτημα το οποίο θα πρέπει να μας απαντήσουν. Γιατί ενόσω γνώριζαν ότι ήταν νεκρός και ενδεχομένως κάποια συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα να μην μπορούσαν να διασωθούν, γιατί τα ενοποίησαν όλα σε ένα, με αποτέλεσμα να καταστρέψουν και τα πιο υγιή συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα; Γιατί δε μερίμνησαν να καταστραφούν εκείνα που δεν είχαν σωτηρία, αλλά τα υγιή να διασωθούν; Είναι ερωτήματα τα οποία θα πρέπει να μας απαντήσουν. Γιατί μας έλεγαν ψέματα για πέντε ολόκληρα χρόνια;

Ξέρετε τι μας έλεγε τότε ο Υπουργός Οικονομικών; Θα σας διαβάσω. Τούτο ήταν το 2014: «Ο συνεργατισμός ήδη κερδίζει το στοίχημα μέσα σε διάστημα ελάχιστων μηνών με αυτά που έχουν συμβεί και αυτή η πορεία πρέπει να συνεχιστεί». Και λέει και άλλα πράγματα, τα οποία δεν έχουν σημασία. Ο κ. Γεωργιάδης τον Δεκέμβριο του 2015 στην ομιλία του για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2016 λέει τα εξής: «Δυστυχώς, στο παρελθόν ο συνεργατισμός λειτουργούσε χωρίς επαρκή έλεγχο και εποπτεία. Δεν υπήρχαν καν κριτήρια καταλληλότητας για διευθυντές και επιτρόπους. Κανένας δεν ήξερε αν κάποιοι έδιναν δάνεια στον εαυτό τους ούτε και αν αυτά εξοφλούνταν. Κάποιοι εκμεταλλεύτηκαν την ιδιαιτερότητα του συνεργατισμού επιφέροντας πλήγμα και κόστος, το οποίο επωμίστηκε ο φορολογούμενος. Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει άλματα. Ο εποπτικός έλεγχος δε θα μπορούσε να είναι πιο αυστηρός. Ο διορισμός διευθυντών και διοικητικών στελεχών περνά από ιερά εξέταση. Ο ερασιτεχνισμός δίνει τη θέση του στον επαγγελματισμό και την αξιοπιστία».

Και είπε προηγουμένως ο κ. Γιωργάλλας, για να μην τον επαναλάβω, ό,τι έλεγε σε άλλες του ομιλίες κατά τη συζήτηση των κρατικών προϋπολογισμών, όμως τούτο που είπε το 2017 θα το διαβάσω: «Από το τέλος του 2013 μέχρι σήμερα έχουν επιτευχθεί άλματα προόδου. Η συνεργατική έχει μεταμορφωθεί σε πραγματική τράπεζα, έχει δημιουργήσει νέες δομές, έχει καθιερώσει νέες διαδικασίες και λειτουργεί πλέον κάτω από τον αυστηρό έλεγχο και εποπτεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Υπάρχει κεφαλαιουχική επάρκεια, υπάρχει σημαντική ρευστότητα και σημειώνω επίσης την επιτάχυνση στη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων». Αυτά έλεγε σε εμάς ο Υπουργός Οικονομικών μέχρι το 2017 και αυτά μας τα έλεγε για έναν νεκρό. Για τέσσερα ολόκληρα χρόνια έναν νεκρό μάς τον παρουσίαζε με αυτό τον τρόπο!

Συγγνώμη, πόσο χρόνο έχω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλήσατε σχεδόν τριάντα εννέα λεπτά.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα καταλήξω, κύριε Πρόεδρε, όσο πιο σύντομα μπορώ.

Να πω ότι τα ψέματα και η κοροϊδία συνεχίστηκαν για το θέμα ενδιαφέροντος εξαγοράς. Θυμάστε τι μας είπαν; Ότι υπάρχει πρωτόγνωρο ενδιαφέρον. Έτσι μας έλεγαν και τελικά βέβαια υπήρχε ενδιαφέρον μόνο από την Ελληνική Τράπεζα, η οποία μάλιστα όχι εξαγόρασε τον συνεργατισμό, αλλά την πληρώσαμε και από πάνω, για να πάρει τον συνεργατισμό. Της εγγυηθήκαμε για δώδεκα χρόνια ότι δε θα πραγματοποιεί ζημιές και, αν πραγματοποιεί ζημιές, θα τις πληρώνει το κράτος. Ποιες υποχρεώσεις ανέλαβε ο συνεργατισμός μετά από την ανακεφαλαιοποίηση; Τρία πράγματα ανέλαβε να κάνει, κύριε Πρόεδρε: καλή εταιρική διακυβέρνηση, μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, σωστή, νοικοκυρεμένη διαχείριση λειτουργικών δαπανών. Σε όλα αυτά, λέει το πόρισμα, δεν ανταποκρίθηκαν καθόλου, παρ' όλες τις παρατηρήσεις που είχαν από τους επόπτες.

Σε ό,τι αφορά την παραίτηση του Υπουργού Οικονομικών προς το τέλος του χρόνου, να πω ότι αυτό υποτιμά τη νοημοσύνη μας. Συνιστά κοροϊδία. Έψαχναν να βρουν τρόπο να αποφορτίσουν την πίεση η οποία ασκείται πάνω στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στην κυβέρνηση και στον Δημοκρατικό Συναγερμό. Σκέφτηκαν αυτό το τέχνασμα. Ούτε εγώ θα εκπλαγώ, όπως είπε ο κ. Λιλλήκας, εάν τον δώ στο τέλος του χρόνου να διορίζεται σε κάποια άλλη πιο σημαντική υπηρεσία.

Τώρα ποια είναι η δική μας η απαίτηση, κύριε Πρόεδρε, θα τα πουν οι συνάδελφοί μου. Έχουμε αποφάσεις, τις οποίες έχουμε δώσει στη δημοσιότητα, του πολιτικού γραφείου. Εκείνο το οποίο θα πω, πέρα από τα όσα έχουμε πει, είναι ότι θα συμφωνήσω και θα υπερθεματίσω ότι χρειάζεται επιτέλους να αντλήσουμε παραδείγματα από τα λάθη του παρελθόντος, να διαμορφώσουμε διαδικασίες και θεσμούς τέτοιους, που να μη μας επιτρέψουν, ακόμα και να θέλουμε, να διαπράξουμε τα ίδια λάθη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου έχει τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας. Δεν τον είχα δει...

Συγγνώμη, κύριε Νεοφύτου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Επί προσωπικού, διότι έκαμε προσωπική και ονομαστική αναφορά ο κ. Άντρος Κυπριανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολιτικής φύσεως ή προσωπική;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Είναι πολιτικής φύσεως, αλλά έκαμε αναφορά συγκεκριμένα, ονομαστικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο λεπτά, σας παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος.

Είμαι σίγουρος ότι γνωρίζει ο κ. Άντρος Κυπριανού -το λέει και υπάρχει και στα πρακτικά της Ερευνητικής Επιτροπής ανάλυση από τον πρόεδρο, τον κ. Αρέστη- για τη νομοθεσία που ίσχυε για τον συνεργατισμό αναλαμβάνοντας ως Υπουργός Εμπορίου, διότι αντιλαμβάνομαι ότι σε αυτή την περίοδο αναφέρεται ο κ. Κυπριανού. Οι εξουσίες ελέγχου του Υπουργού Εμπορίου είχαν εξανημιστεί από τη νέα νομοθεσία, που είχε τροποποιηθεί, αν δεν απατώμαι, το 2002. Η μόνη εποπτεία που έμενε στον Υπουργό Εμπορίου ήταν η δική του συγκατάθεση στην περίπτωση πώλησης περιουσιακών στοιχείων και υπήρξε μια τέτοια περίπτωση, μια συμφωνία που έκαμε ο ΣΟΔΑΠ με έναν ντιβέλοπερ στην Πάφο, η οποία απαιτούσε τη δική μου υπογραφή, για να έχει θετική κατάληξη. Απέριψα, παρά τις κομματικές παρεμβάσεις, πρέπει να πω, που έγιναν προς το πρόσωπό μου, γιατί ακριβώς αυτή η συμφωνία ήταν ετεροβαρής και επέτρεπε στον ντιβέλοπερ τότε ένα χωράφι πάνω στη θάλασσα, που εκτιμάτο £200 εκατομ. -ήταν πριν να ενταχθούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση- να το πάρει, να μπορεί να το υποθηκεύσει, να πάρει δάνεια και να εξαφανιστεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, καθαρό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Άρα, υπήρχε συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο για το πώς ασκούσε κατά περιόδους ο Υπουργός Εμπορίου τη λεγόμενη εποπτεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλώς, να πω στον κ. Λιλλήκα ότι το πόρισμα είναι καθαρό, ξεκάθαρο, ότι κανένας διαδοχικός Υπουργός Εμπορίου δεν άσκησε την εποπτεία η οποία προνοείται από τη σχετική νομοθεσία. Δυστυχώς, έφερα το δεύτερο μέρος του πορίσματος μαζί μου, δεν έχω το πρώτο μέρος να το διαβάσω ακριβώς τι λέει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Εννά ξαναέρτουμε την άλλη Παρασκευή να το διαβάσουμε!

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ακριβώς δεν υπήρξα ποτέ παραμυθιάς στη ζωή μου -άλλοι ίσως παραμύθιαζαν για χρόνια τον λαό- έχω επίσημα...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άντρο Κυπριανού)

Κύριε Κυπριανού, έχω επίσημα ζητήσει τα πρακτικά της συνεδρίας, που, επαναλαμβάνω, δεν ήσασταν παρών, οπότε δεν μπορείτε να ομιλείτε με τούτο το πάθος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, σας παρακαλώ! Τώρα θα ανοίξουμε το διαδικαστικό της... Σας παρακαλώ!
(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ!

Κύριε Νεοφύτου, έχετε τον λόγο. Να με βοηθήσετε, για να προχωρήσουμε και στη συζήτηση μάλιστα. Θα πιάσουμε άλλ' αντ' άλλων τωρά! Σε παρακαλώ!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έχετε επιλογή, κύριε Πρόεδρε, ή να με ακούσετε εκ του προχείρου ή να σας τα διαβάσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μας τα διαβάσεις προτιμώ, για να 'σαι μες στο θέμα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Τούτα ούλλα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι! Για να 'σαι μες το θέμα, διότι τα εκ του προχείρου φοούμε τα! Μπορεί να μας ανοίξετε άλλες ιστορίες!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οι συνάδελφοι που έχουν μιλήσει δε μου δίδουν το δικαίωμα να διαβάσω από έναν γραπτό λόγο. Παρ' όλο που ξενυχτήσαμε τις προηγούμενες μέρες και για την ολοκλήρωση της μελέτης του πορίσματος και για να προετοιμαστούμε κατάλληλα και για την ομιλία μας εδώ, θα 'μουν εκτός του κλίματος να συνέχιζα παράλληλους μονολόγους. Εγώ θα σημειώνω τα σωστά που λέχθηκαν.

Ο φίλος ο Γιώργος ο Λιλλήκας είπε ότι αφαιρέθηκε η εποπτεία από τον υπουργό πριν αναλάβει. Πολύ σωστός. Εν ηξέρω κανένα άρθρο του συντάγματος που απαγορεύει 'πού έναν υπουργό, άμα δει ότι εν' τίποτε στραβό, να 'ρθει με το νομοσχέδιο να το διορθώσει!

Δύο άλλα σημεία που είπαν οι πρώτοι ομιλητές, που άσχετα από ποιο κόμμα προέρχονται και όποιες και αν είναι οι απόψεις μας, είναι καλό όλοι να τα σημειώσουμε. Το ένα είναι η σεμνότητα από όλους μας. Και το δεύτερο είναι ότι στο τέλος θα ακούουμε στη Βουλή ο ένας να τα ρίφκει πασ' τον άλλον, σάμπου τζιαι εν έσει κανέναν ευθύνες!

Έρχομαι στην τοποθέτηση του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ. Εθισμός στα ψέματα. Μετά απορούμε για την απαξίωση που εισπράτουμε από την κοινωνία! Επικίνδυνος τρόπος για τη Δημοκρατία. Ούτε λίγο ούτε πολύ φτάσαμε κοντά στα πρόθυρα της κατάλυσης της Δημοκρατίας. Απαξίωση προσώπων, επιτροπών και θεσμών. Έν' τον Άντρο που άκουα ή τον εαυτό μου; Ποιος μιλά! Ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ να μιλά για απαξίωση προσώπων, επιτροπών και θεσμών. Έν' για τον Πόλυ τον Πολυβίου που λαλείτε; Έν' για το πόρισμα; Που εκεί έντζιεν ο Γενικός Εισαγγελέας που τον εδιόρισε. Έν' η ίδια η κυβέρνησή σας!

Διάβασε και ένα απόσπασμα από την ομιλία μου τον Ιούλιο του '18, που ήταν μες στον πρόλογό μου να το επαναλάβω σήμερα. Ούτε ένα νι δε θα αφαιρέσω. Σεβασμός προς το οποιοδήποτε πόρισμα και αν υπάρξουν ποινικές ή αστικές ευθύνες, οι φορείς οι αρμόδιοι με αυστηρότητα να επιτελέσουν το έργο και ο Δημοκρατικός Συναγερμός εν θα βρεθεί έξω 'πού δικαστήρια, αν υπάρξουν καταδικές, να μιλά για πολιτικές διώξεις. Το επαναλαμβάνω και σήμερα. Το επαναλαμβάνω και σήμερα! Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ναι, έδειξε έναν σεβασμό. Ούτε σε πρόσωπα έχουμε αναφερθεί ούτε και απαξιώσαμε το πόρισμα. Τουναντίον, είμαστε το μόνο κόμμα που η προκαταρκτική έκθεση των συμβούλων που βάλουμε ήδη είναι στες τρακόσιες σελίδες. Και έχω και κάποια πρώτα συμπεράσματα τι πρέπει να κάμουμε ως τόπος. Και σας λέω είναι ένα σοβαρό πόρισμα. Το θέμα είναι πόσο σοβαρά το αντικρίζουμε όλοι μας. Και θα αναφερθώ, γιατί προστρέχουμε όλοι στον επίλογο. Εύκολο πράγμα.

Σελίδες όπως η 173 -γι' αυτό έφερα το πόρισμα- που καταλογίζουν καταστροφικές πολιτικές ευθύνες στα κόμματα πριν το '13, προσπεράστηκαν, σχεδόν από την ολότητα των ομιλητών.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είσατε και 'σεις μέσα, φαντάζομαι!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Βεβαίως! Βεβαίως! Είναι αυτό που έκαμα αναφορά, ανεξάρτητα από ποιο κόμμα λέγονται κάποιες πικρές αλήθειες, να μην προσπαθούμε... Προσπαθούμε μόνο να κρίνουμε τους απέναντι, εμείς εσάς, εσείς εμάς και μια αλληλοεπίριψη ευθυνών, αλλά ουδείς σ' αυτό τον τόπο εδώ και δεκαετίες παραδέχεται ότι έκαμε

λάθος. Παρ' όλο που ξέρετε πολύ καλά ότι ούτε ο μακαριστός Αζίνας ούτε ο Χλωρακιώτης ούτε οι Λύρες ούτε οι Μουσκάλληδες... Οτιδήποτε άλλο εκτός 'πού συναγωνιστές...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Σύντροφοι!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Οτιδήποτε άλλο εκτός 'πού συναγωνιστές μας! Εν είμαι αυτής της κατηγορίας. Και γνωρίζει ο κυπριακός λαός, από το Παραλίμι μέχρι τον Πύργο Τηλλυρίας, ποια βαθιά κατεστημένα για δεκαετίες ήλεγχαν τον συνεργατισμό. Παρ' όλ' αυτά ήμασταν οι πρώτοι και οι μόνοι που βγήκαμε δημόσια να αναλάβουμε την οποιαδήποτε πολιτική ευθύνη μάς αναλογεί.

Όσον αφορά το οποιοδήποτε πόρισμα, βεβαίως...

Συνάδελφοι, έφυγα από το γραπτό κείμενο, για να κρατώ τον ειρμό. Θέλω πρώτα από τους συναδέλφους στα δεξιά ολίγον σεβασμό.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Δεξιά;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεξιά;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι, δεξιά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν εσυγχύσετε ακόμα τα δεξιά από τ' αριστερά!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όσον αφορά τα πορίσματα, βεβαίως και πρέπει να δείχνουμε σεβασμό. Και συμφωνώ με τον Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος είπε «ο σεβασμός δεν αποκλείει την τεκμηριωμένη διαφορετική άποψη». Διότι, όταν μιλούμε για θεσμούς, όχι *a la carte* να τους παίρνουμε! Όπως και ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας, αλλά και εφτά από τα οκτώ κόμματα της Βουλής, όχι πόρισμα επιτροπής, αλλά και τρεις αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου, στην ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, για την κενή έδρα και παρά τις τρεις αποφάσεις της ολομέλειας διαφωνείτε μαζί τους! Είπε κανένας ότι κινδυνεύει η Δημοκρατία, απασχώνετε το Ανώτατο Δικαστήριο; Ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας στην πρώτη και στη δεύτερη απόφαση είπε «σέβομαι απόλυτα την απόφαση, διαφωνώ κάθετα μαζί της»! Λέχθηκε...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πε μας τζιαι την τεκμηρίωση!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θα ακούσετε, αγαπητέ μου, θα ακούσετε. Εγώ με ψυχραιμία δε διέκοψα κανέναν!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όι, εμέναν εδιέκοψές με!

(Γέλια)

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ο Νικόλας Παπαδόπουλος είπε: «Τον συνεργατισμό τον έκτισαν οι αγράμματοι και τον έκλεισαν οι γραμματισμένοι». Συμφωνώ μαζί του. Διότι, όταν έκαμναν τον συνεργατισμό οι αγράμματοι, ήταν ο ένας για όλους και όλοι για τον καθέναν. Έντζιε ήξεραν τζιένοι οι αγράμματοι πριν δεκαετίες ότι εννά 'ρτουμεν σε μια εποχή -και αν τα θέλει ο Γενικός Εισαγγελέας μπορώ να του τα δώσω- που τα συνεργατικά ταμειούτσια, π.χ. της Αμμοχώστου/Λάρνακας... Κάμετε λλίην έρευνα ποιος ήταν πρόεδρος και ποιος ήταν γραμματέας. Αν έσιετε πρόβλημα, να σας τα πω. Σε μία έκθεση που έγινε, είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι το ΣΠΙ, αυτό που ανέφερα, προχώρησε σε αποδοχή πελατών από διάφορες αλλοδαπές. Και σίγουρα οι αγράμματοι έντζιε ήξεραν με το Ντέλαγουερ, με τις βρετανικές Παρθένους Νήσους, με τις Νήσους Μάρσελ -εννά μάθετε παγκόσμια γεωγραφία!- Σεύχέλλες, Χονγκ Κονγκ, Μπελίτζ -εξανκούσετε Μπελίτζ!- Άγιο Βικέντιο, Γρεναδίνες! Σίγουρα, οι αγράμματοι που 'κάμαν τον συνεργατισμό, για να διούν δάνειο να αγοράσουν λίπασμα οι γεωργοί, έντζιε ήξεραν ότι εννά 'ρτουν κάποιοι γραμματισμένοι να ανακαλύψουν όπου είσιε έναν φορολογικό παράδεισο να τ' ανοίξουν λοαρκασιούς!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είσαστε συκοφάντης, κύριε Νεοφύτου! Είσαστε συκοφάντης!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, σας παρακαλώ!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Παρακαλώ!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επιμένετε να λέτε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά προσέξτε ένα λεπτό, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...αστήρικτες καταγγελίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Νεοφύτου, αν μου επιτρέπεται, αν μου επιτρέπεται.

Κοιτάξετε, θέλω να ανακαλέσετε τη λέξη που είπατε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να ανακαλέσω, διότι δεν είναι η πρώτη φορά που θέτουν αυτό το θέμα. Απαντήθηκε κατ' επανάληψη. Το έβαλαν, θέλω να τον υπενθυμίσω, προεκλογικά πριν τις δημοτικές εκλογές στη Λάρνακα. Απαντήθηκε αυτό το θέμα, ελούφαξαν και το επαναφέρνει από το βήμα της Βουλής. Για να καταδείξει τι; Ότι φταίμε ούλλοι και είναι που γυρεύετε λάθη τωρά από την κυβέρνηση και τον Υπουργό Οικονομικών; Δεν αποσύρω τίποτε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίστε, κύριε...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίστε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...δεν θεωρούμε ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χειριστείτε το όπως νομίζετε εσείς.

Έχετε τον λόγο.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θέλω να διευκρινίσω κάτι. Δε ζητώ από κανέναν να αποσύρει οτιδήποτε. Και δεν έχω πρόβλημα να πει και βαρύτατους χαρακτηρισμούς. Ένα βέβαιο, δε θα τους αναπαδώσω!

Λέχθηκε και από τον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ για διορισμούς του Υπουργού Οικονομικών στο συμβούλιο και τη διοίκηση. Ωσάν και να μεν είναι και το ΑΚΕΛ που ψήφισε νόμο ότι οποιοσδήποτε διορισμός στο διοικητικό συμβούλιο της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας πρέπει να εγκρίνεται από την επιτροπή Οικονομικών της Βουλής. Και σίγουρα έχει δίκαιο το ότι την πρώτη φορά εν ετοποθετήθηκε. Εν εκαταψήφισε. Δεν τοποθετήθηκε. Τη δεύτερη όμως φορά που το μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ Λάμπρος Πιερής ήρθε από τον υπουργό μαζί με τον Κύπριο τον Έλληνα -ο ένας μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ-εψήφισέ το. Και έτσι για την ιστορία οι μόνοι τρεις συμβούλοι που παραιτήθηκαν, οι μόνοι τρεις συμβούλοι που παραιτήθηκαν από μόνοι τους, ήταν τρεις προερχόμενοι από τον Δημοκρατικό Συναγερμό, Γιώργος Στροβολίδης, Σουζάνα Πογιατζιή και Τάκης Ταουσιάνης. Ο ένας της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ και ο άλλος, ο Κύπριος Έλληνας, ήταν γαντζωμένοι ως μια βδομάδα πριν κλείσει ο συνεργατισμός!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Μας υποχρεώνετε να πούμε πράγματα τζαι είμαστε υπεύθυνο κόμμα, όι σαν εσάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, παρακαλώ όμως...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Να φέρουμε τον Υπουργό Οικονομικών δαμαί για το είντα που γίνηκε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Κύριε Στεφάνου...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Στέφανο Στεφάνου)

Ένα λεπτό, ο ομιλητής δεν επιτρέπει διακοπή. Άρα, σας παρακαλώ, όταν τελειώσει, αν θέλετε κάτι να πείτε, να το εξετάσουμε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίστε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ισχυρίζεται ότι εγκρίναμε την επιτροπή. Να μας πει πότε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λέω ιστορικά γεγονότα, λέω πραγματικότητες, δεν κρίνω πρόσωπα. Είπα ποιοι ήταν στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα μέχρι μερικές μέρες πριν κλείσει, σε αντίθεση με τους μόνους τρεις που παραιτήθηκαν, οι οποίοι προέρχονταν από τον Δημοκρατικό Συναγερμό. Εν είπα αν έν' καλά που 'κάμαν τζαι εμείναν ή κακά. Γιατί ενοχλούνται; Γιατί ενοχλούνται οι σύντροφοι;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Διότι λες ψέματα! Ευθέως σου λέω!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Λέω ψέματα...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Στέφανο Στεφάνου)

Ο Λάμπρος Πιερή έν' ψέματα ότι ήταν αντιπρόεδρος;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Έννεν τούτο που είπες!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Τι είπα;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Είπες ότι επαραιτηθήκαν οι δικόι σου και ότι ο Λάμπρος Πιερή δεν επαραιτηθήκε! Επικαλούμαι τον Υπουργό Οικονομικών. Όταν υπέβαλε παραίτηση ο Λάμπρος ο Πιερή επαρακάλεσε ο Υπουργός Οικονομικών να την ανακαλέσει, διότι πλέον δε θα είχε σύσταση με βάση τον νόμο η συνεργατική τράπεζα και δε θα μπορούσε να πάρει αποφάσεις.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μα πού...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λοιπόν...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Και γι' αυτό να προσέχετε τι λέτε, για να μην αρχίσουμε να λέμε και 'μεις!
ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έχεις απόλυτο...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Να πάτε να ρωτήσετε τον δικό σας τον Υπουργό Οικονομικών για το θέμα!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έχετε πολύ πάθος και δε χρειάζομαι παθιασμένα να απαντώ...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Πάθος έχουμε, όταν ακούμε κάποια...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, νομίζω ότι έχουμε ένα ήθος σε τούνη Βουλή που νομίζω ότι δεν πρέπει να το χαλάσουμε όσο και αν είναι διαφορετικές οι απόψεις σήμερα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η παράκλησή μου είναι η εξής: Ξέρετε, πολλές φορές η μισή αλήθεια είναι χειρότερη από το ψέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Γι' αυτό η παράκλησή μου στον κ. Νεοφύτου είναι να λέει όλη την αλήθεια. Να μην αποκρύβει πράγματα. Ξέρει πολύ καλά τι έγινε με τον κ. Πιερή. Και επειδή εφανήκαμε εμείς υπεύθυνοι, έρκεται τζιαι φακκά μας το 'πού το βήμα της Βουλής!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όμως να μη διακόπτουμε τον ομιλητή...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εν θα τον διακόπτουμε. Εγώ θα του πω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κρατήστε αυτά που θέλετε να πείτε...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εγώ θα του πω μόνο το εξής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και βεβαίως να σας δώσω τον λόγο να τα πείτε μετά.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εγώ θα του πω μόνο το εξής: Έριξε το ζωνάρι του από τηλεοράσεως, επειδή δεν ήμουν παρών, τζιαι είπε να συζητήσουμε. Επήαμεν τζιαι συζητήσαμε οτιδήποτε άλλο. Εγώ λέω να πάμε να συζητήσουμε για τον συνεργατισμό. Όχι μόνο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Αλλά τούτο διευθετάτε το εκτός Βουλής.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διότι εν θ' αρχίσουμε τωρά στην ολομέλεια να διευθετούμε και τηλεοπτικές παρουσιάσεις!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Παρακαλώ. Καμία διακοπή. Θα σας δώσω, κύριοι, τον λόγο την ώρα που πρέπει, να απαντήσετε, έστω και αν φύγω λίγο από τη σειρά, αλλά σας παρακαλώ όχι άλλες διακοπές. Μια διακοπή έτσι μέσα μέσα το καταλαβαίνω, αλλά να μην είναι συνεχόμενη, διότι σπάζει και ο ειρμός και η σκέψη και ο λόγος του ομιλητή - κάποιων ομιλητών, όχι του κ. Νεοφύτου, εννοώ- και εμάς που ακούμε και του κόσμου που ακούει.

Παρακαλώ, κύριε Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω κανένα πρόβλημα να με διακόπτουν κάθε λεπτό. Ξέρω ότι γεγονότα μπορεί να ενοχλούν. Και ούτε με παθιασμένο τρόπο θα ανταπαντώ.

Και έχει δίκαιο ο συνάδελφος που είπε ότι υπέβαλε την παραίτησή του. Ναι, ένα μήνα πριν κλείσει και παρεκαλέθη από τον υπουργό, ναι. Αλλά και πάλι έντζιε είσιε καμιά υποχρέωση να μην επιμένει στην παραίτησή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Λέχθηκε επίσης, κύριε Πρόεδρε, γιατί ήρθε η κυβέρνηση το Σεπτέμβρη του '13 να ανακεφαλαιοποιήσει τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, για να βάλει ο φορολογούμενος €1,5 δις. Μα τούτη τη μαγκιά εκάμαμεν την -εκάμαν την κάποιιοι- τες 4, τες 5 του Σεπτέμβρη του '13, αν αθθυμούμαι. Τζιαι όταν εκαταλάβαν την επίπτωση της μαγκιάς να καταψηφίσουν, εξενυχτήσαμε ως το πρωί δαμαί. Τζιαι τούτοι που 'ταν μάγκες στις 5 του Σεπτέμβρη το απόγευμα, τα ξημερώματα της 6^{ης} υπερψηφίσαν!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όι ούλλοι!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ε, είπα αυτοί που 'κάμαν τους μάγκες στο ερώτημα που 'κάμαν προηγουμένως.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Λοιπόν, θα έρθουμε και λίγο σε αυτά που πρέπει να αναφερθούμε. Είπα στο πόρισμα «ναι». Για μας είναι ένα σοβαρό πόρισμα. Δεν αμφισβητήσαμε το κύρος και τη σοβαρότητα των μελών, αλλά ένα θα πω για όλους μας. Η διαχείριση απ' όλους μας του πορίσματος ήταν λανθασμένη, γιατί έπιασε ο καθένας το κομμάτι που τον εβόλευε. Και είναι εδώ που ποτίζουμε το δέντρο της απαξίωσης. Και θα πω τα λάθη. Το '13 κακώς έγινε διαχωρισμός του συνεργατισμού 'πού τη Λαϊκή και την Τράπεζα Κύπρου. Σε τούτο τον τόπον μια ζωή χωρίζουμε τον κόσμο σε προνομιούχους και μη, σε κουρεμένους και μη. Οι καταθέτες της Λαϊκής έπρεπε να κουρευτούν σύρριζα, αλλά οι καταθέτες του συνεργατισμού να πληρώσει ο φορολογούμενος, με αποτέλεσμα τι; Ποιοι επέμεναν να κρατικοποιηθεί ο συνεργατισμός, για να αποδοθεί πίσω στους συνεργατιστές; Τούτοι που μας κατακρίνουν σήμερα! Τζιαι φωνάζαν για τον Αβέρωφ τζιαι το κόμμα του ότι θέλει να ιδιωτικοποιήσει τον συνεργατισμό. Ναι, ήταν μεγάλο λάθος να κάμουμε τη δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα του τόπου κρατική, για να συνεχίσουν τα κόμματα να γίνουν τζιαι τραπεζίτες. Τζιαι σωστά το λέει το πόρισμα τζιαι για πριν το '13, αλλά και μετά το '13. Αλλά εν μας βολεύει να διαβάζουμε ούλλο το πόρισμα.

Όμως υπάρχει και κάποιος ο οποίος με πολλή υπευθυνότητα, τες 4 του Σεπτέμβρη, την ώρα που 'βαλλα πλάτες για ευθύνη, έστελλα πέντε σελίδες επιστολή, απόρρητη και προσωπική, οι εκ των υστέρων, την ημέρα που 'βαζα πλάτες και έλεγα στον Πανίκο Δημητριάδη -σελ. 4 και θα την καταθέσω: «Η παράταξή μου ανησυχεί για την προοπτική αυτή και την πιθανότητα αναγκαιότητας επιπρόσθετων κεφαλαιακών αναγκών για τον συνεργατισμό, κατά τη διάρκεια του προγράμματος, οι οποίες ενδέχεται να κυμανθούν μεταξύ €2 και €2,5 δις, εάν οι ζημιές του συνεργατισμού κινηθούν στα ίδια προβλεπόμενα επίπεδα για τις τράπεζές μας, με βάση το ακραίο σενάριο της PIMCO». Τζι' έντζιεν σύνθημα. Επροηγήθηκε επιστημονική τεκμηρίωση και έλεγα, με βάση το ακραίο σενάριο της PIMCO, όπως ελήφθη στις τράπεζες, εν μας κανεί το ανάμισι, θέλουμε αλλό θκυόμισι. Και επειδή εκ των γεγονότων είχαμε πιο ακραίο 'πού το ακραίο σενάριο της PIMCO τζιαι, παρά το ότι εκουρεύτηκαν οι καταθέτες της Λαϊκής τζιαι της Τράπεζας Κύπρου, εχρειάστηκε ακόμα €1,5 δις νέα κεφάλαια για την Τράπεζα Κύπρου και άλλο μισό δις για την Ελληνική, άρα, εκ των πραγμάτων, τα €2,5 δις δεν ήταν αρκετά. Γιατί έλαβα υπόψη αν ήταν με βάση το ακραίο σενάριο της PIMCO. Και επροχωρούσα, όχι εκ των υστέρων Επιμηθείας: «Ως παράταξη, και εγώ προσωπικά, απευχόμαστε να έχει ο συνεργατισμός την ίδια κατάληξη με αυτή της Λαϊκής». Διότι κάποιιοι ήθελαν να ξεχωρίσουν τες κακές τράπεζες 'πού τον άγιο συνεργατισμό!

Αυτές είναι οι πραγματικότητες και οι παθογένειες. Μα έχει κανέναν σοβαρό, σιόρ, μες στην κοινωνία ή παγκόσμια, που περίμενε ότι έννα κρατηθεί ο συνεργατισμός, όταν αυτοί που εξέλεξαν, που είχαν το δικαίωμα

να εκλέξουν αυτούς που διούσαν δάνεια, ήταν οι δανειολήπτες; Να το ξαναπώ, πέρκι το καταλάβουμε, τουλάχιστον δαμέσα: Γίνεται αυτοί που έχουν δικαίωμα να ψηφίζουν, να βγάλουν την επιτροπή που θικά δάνεια, να ήταν οι δανειολήπτες; Τζια ας εγγελιέτουν κανέναν, μετά που ήταν να τον εκλέξει ο δανειολήπτης, να πήαινε να του ζητήσει τα δανεικά. Ήταν να τον μαυρίσει ύστερα 'πού θκυο χρόνια!

Έντζιεν τυχαία που το 70% των δανείων του συνεργατισμού δεν ήταν εξυπηρετούμενα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Γιατί οι εμπορικές τράπεζες έχουν παραπάνω μη εξυπηρετούμενα δάνεια;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Και αυτό είναι ένα λάθος, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εν εσένα που λαλώ...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Οκέι...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...έν' του Στέφανου που λαλώ, κύριε Νεοφύτου! Μεν μου απαντήσεις.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Το πιο ψηλό ποσοστό μη εξυπηρετούμενων τα είχε ο συνεργατισμός.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Έχεις άδικο!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Από την άλλη...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Συνεχίστε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έρχομαι τώρα σε άλλο σημείο της πολύ σοβαρής έκθεσης, σελ. 646, αλλά εννά το πω τζια που το βήμα. Όσοι εν κάμνουν άλλη δουλειά από το να βαστούν ένα μικρόφωνο 'πού το πρωί ως τη νύκτα και να μιλούν για το πόρισμα, εν εμπήκαν στον κόπο ούτε να το φυλλομετρήσουν. Ανοίξετε -και αν θέλετε, να σας δώσω copy- τη σελ. 646, τη μαρτυρία του Γιάγκου του Δημητρίου: «Οι συνέπειες μπορεί να φθάσουν και σε εγγυημένες καταθέσεις. Γιατί τότε, αν δε ληφθούν τα μέτρα, θα τεθεί υπό εκκαθάριση. Και αντιλαμβάνεστε ότι δε θα υπάρχουν secure deposits. Θα αναλάβει ένας εκκαθαριστής και ό,τι πάρει και ό,τι δώσει».

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πότε το είπε τούτο;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

28.6.2018 στην κατάθεσή του, σελ. 646, 'πού το πόρισμα που θικάβασες τζια διαβάσαν ούλλοι τζια σχολιάζουμε!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία, σε παρακαλώ!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όπως επίσης, αν την 646 σελ., που έν' προς το τέλος, ούτε καν τη φυλλομετρήσατε...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μα πότε το είπε, κύριε Νεοφύτου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, μην τον διακόπτετε, σας παρακαλώ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Παρακαλώ! Πού να θκιαβάσει κανείς, πού να διαβάσει κανείς τη σελ. 173!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Άμα τον εδαιλύσαν τζι' ύστερα, είπε τα τούτα τα πράματα!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

«Η ευθύνη τους υπήρξε τεράστια». Μιλά για τα πολιτικά κόμματα, κατά λέξη, πολιτικά κόμματα, σελ. 173. Κανένας 'πού δαμέσα εν τη εδιάβασε. «Η ευθύνη τους υπήρξε τεράστια στην καταστροφική πορεία που ακολούθησε ο συνεργατισμός για τις πολλές δεκαετίες πριν το '13, αλλά θα επανέλθουμε στα πορίσματά μας και για τις καταστροφικές συνέπειες και την τεράστια ευθύνη τους και πριν και μετά το '13». Άρα, έχοντας ένα συνεργατικό κίνημα στο οποίο εφτά στα δέκα που δανείστηκαν εν τα επλήρωσε κανένας, τι επιλογές είχαμε; Κούρεμα 'πού το πρώτο ευρώ ή να αλλάζαμε τους νόμους για τις εκποιήσεις. Άμα έσιεις δάνεια, εν πληρώνει ο δανειολήπτης, τζιαι συγκεκριμένο κόμμα, όταν εσυζητούσαμε για τους νόμους για τις εκποιήσεις...

Κύριε Πρόεδρε, θυμάστε που μπήκαν κάποιοι με το πανό δαμέσα «Όχι στις εκποιήσεις» τζιαι θύμωσες τζιαι με τη φρουρά σου; Εν έπρεπε να θυμώσεις! Γιατί, να τα φρεσκάρουμε στη μνήμη. Από τη μια να μεν κουρέψουμε τους καταθέτες, 'πού την άλλη «ε, άμπα τζι' αγγίξετε τις περιουσίες του κόσμου!» Ε, τι έγινε; Έγινε αυτό που ούλλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης εφωνάζαν της κυβέρνησης γιατί εν το έκαμε 'πού το '13. Τζιαι δαμαί έχουν δίκαιο. Εμάθαμε στην Κύπρο και το NAMA, όι το τάμα, το NAMA, National Asset Management Agency, το ιρλανδικό μοντέλο. Έβκαλεν η γλώσσα μαλλιά και είχαν δίκαιο. Να κάμουμε ένα ταμείο, για να παρκάρουμε τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Έν' που το 2013 που το λέτε. Είχατε δίκαιο απόλυτο! Αλλά, όταν έγινε το 2018, να κρεμάσετε τους πάντες! Τι άλλο; Μα, έντζιε με τα συνθήματα! Τζιαι μου δίδεται η ευκαιρία να μιλώ και λίγο επιστημονικά. Η ΚΕΔΙΠΕΣ τι άλλο είναι από το κυπριακό NAMA; Αντί να μείνουν σε τράπεζα τζιαι να ξεσπιτώσουν είκοσι πέντε χιλιάδες νοικοκυριά τα οποία είχαν για πρώτη κατοικία δάνεια ύψους €3,7 δις... Πέραν του 55% των δανείων των μη εξυπηρετούμενων είχαν υποθήκη την πρώτη κατοικία στον συνεργατισμό. Τι θέλετε όλοι που έχετε ιδέες; Είκοσι πέντε χιλιάδες κόσμο να τον αφήναμε άστεγο; Εκάμαμεν τζιέινο που λέτε από το 2013! Ποιος έπρεπε να πληρώσει; Αφού οι καταθέτες εν έπρεπε να πληρώσουν, επλήρωσεν το κράτος €3,5 δις, για να μεταφερθούν €8 δις μη εξυπηρετούμενα δάνεια στην ΚΕΔΙΠΕΣ, την ώρα που τετρακόσιες δεκαοχτώ χιλιάδες καταθέτες... Να το ξαναπώ το νούμερο, τετρακόσιες δεκαοχτώ χιλιάδες καταθέτες τζιαι εν ήταν με οι έχοντες με οι κατέχοντες, ήταν η Χαρικλού που την Τραχυπέδουλα τζιαι που το Κίτι, ναι! Ενώ για τη Λαϊκή, που ήταν οι εκατομμυριούχοι, δεν είχατε πρόβλημα η κυβέρνηση σ'ας να φέρι, να τη στηρίζετε. Αλλά πάντα -πάντα!- έν' εύκολο να κρύβεσαι, διότι κάποιοι άλλοι θα δείξουν ευθύνη και υπευθυνότητα. Και έδειξαν ακόμα μια φορά, κόμματα του κέντρου -δεξιά- υπευθυνότητα. Ίσως κάποιοι να εβουλεύοντο να είχαμε τετρακόσιες δεκαοχτώ χιλιάδες μικροκαταθέτες των €5.000, €10.000, €20.000, να 'χάναν τα ριάλια τους -μάννα εξ ουρανού για κάποια κόμματα- ή να ξεσπιτώναμε και να πουλούσαμε τα χωράφια, το 80% της υπαίθρου.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Για το '13 έστειλες επιστολή να τους κουρέψουν, τωρά στεναχωριέσαι που εννά τους κουρέψουν;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Επιπρόσθετα, θα ήταν μάννα εξ ουρανού για κάποιους, εάν δεν προχωρούσαμε με αίσθημα ευθύνης να προστατεύσουμε δύο χιλιάδες εξακόσιους πενήντα τρεις εργαζομένους. Αυτό που πρέπει να προσέξουμε για την ΚΕΔΙΠΕΣ -και συμφωνώ με τον Νικόλα τον Παπαδόπουλο- να μεν πάθουμε ό,τι επάθαμεν με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, είναι να βάλουμε μπροστά να έρθει στρατηγικός επενδυτής και να δοθεί η διαχείριση σε ειδικούς που όχι διορισμένους από κυβερνήσεις και κόμματα! Προτού έρθουμε ύστερα από πέντε-έξι χρόνια στην ίδια θέση.

Θα πω και κάτι άλλο, κύριε Πρόεδρε. Θέλετε να βγάλει τζιαι κέρδος ο φορολογούμενος; Αν θέλετε να βγάλει τζιαι κέρδος, θα σας κάμω μια μαθηματική πράξη, όι δύσκολη -έντζιε ήταν καλά να είστε του πρακτικού- πολύ απλή. Επαρκάραμεν δάνεια και περιουσία €8 δις στην ΚΕΔΙΠΕΣ τζιαι αγοράσαμεν τα ως φορολογούμενοι €3,5 δις. Εάν φωνάξουμε «ελάτε να ψηφίσουμε ούλλοι νόμο» τζιαι να πούμε του κόσμου «όποιοι έχουν δάνεια που παρκάριστσαν, κουρεύεστε 40%, αλλά να δεσμευτείτε όι εννά πληρώσετε το υπόλοιπο ως το τελευταίο σεντ. Τζιαι θέλετε δέκα, είκοσι, τριάντα, σαράντα χρόνια να αποπληρώσετε το 60% του δανείου σας; Να το 'χετε. Αλλά, εκαθυστερήσετε να πληρώσετε όι το 100%, το 60% του δανείου σας, θα πουληθεί η περιουσία σας».

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είνταλως εννά βκάλουμεν κέρδος;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Βεβαίως θα βκάλουμεν κέρδος και να σου κάμω την πράξη.

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις)

Να ακούσεις την πράξη.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ποια πράξη ν' ακούσω;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όταν κάμεις το 60...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ! Αγοράσαμεν τα €3,5 δις, σιόρ!

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πέντε!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πέντε, Νικόλα. Βάλε και το ενάμισι, πέντε. Εγώ εννά βάλω τζιαι τις άλλες €200.000, €5,2 δις. Αφού τα βάλλεις τούτα, να πάμε στο 65%. Κουρέψετε τους 35%. Όποιοι χρωστεί €100.000 να του πούμε «€65.000 εν' το χρέος σου, έλα είκοσι, τριάντα, σαράντα χρόνια να το ξοφλήσεις. Αλλά, αν δεν πληρώνεις και δεν είσαι συνεπής, την άλλη ημέρα να μην έχεις παράπονο αν θα πουληθεί η περιουσία σου». 65% πάνω στα €8 δις εν' €5,2 δις. Τζιαι ο δανειολήπτης να κουρευτεί τζιαι να είμαστε κοινωνικά δίκαιοι με τον φτωχό τον κοσμάκη τζιαι ο φορολογούμενος που πλήρωσε €5 δις να πκιάσει τα λεφτά του. Αλλά, όταν έρθει έτσι νομοσχέδιο, εννά πετασσούμαστεν πάνω να φακκούμεν χαμαί! Έθθα μπορούμε να μπούμε μέσα σε τούτη την αίθουσα. Όι μόνο πάνω, εννά φάμε τζιαι ζητιμασιές για εκποιήσεις!

Θέλω να τελειώσω με δυο-τρία ζητήματα. Τον Γενικό Εισαγγελέα που όλοι τον εμπιστευόμαστε. Έκκληση και από μένα: Να πράξει το καθήκον του για τις ποινικές ή αστικές ευθύνες προς οποιαδήποτε κατεύθυνση, αλλά να μας βοηθήσει -και του κάμνω έκκληση τζιαι εννά πάω να τον δω κιάλας- να μας βοηθήσει πώς θα κάμουμε ένα νομοθέτημα, για να μάθει η κοινωνία σε ποιους έγιναν διαγραφές δανείων, συνδεδεμένες οργανώσεις ή κόμματα -αν εν' τζιαι ο Συναγερμός, να του δώσουμε που πάνω- ποιοι πολιτικά εκτεθειμένοι, ποιοι είχαν ευνοϊκούς όρους, ποιοι είχαν μη εξυπηρετούμενα δάνεια και ψήφισαν ενάντια στις εκποιήσεις και όχι αυτοί που είχαν μη εξυπηρετούμενα και ψήφισαν να γίνει πιο αυστηρό το θεσμικό πλαίσιο, για να πουλήσουν τις περιουσίες τους. Να μας βοηθήσει να αλλάξουμε τους νόμους. Να μάθει η κοινωνία. Δικαιούται και απαιτεί!

Έρχομαι να κλείσω με τέσσερα σημαντικά από τη σοβαρή έκθεση της τριμελούς επιτροπής, η οποία δεν ολοκληρώθηκε από την ομάδα, αλλά τα προκαταρκτικά, γιατί είπαμε εμείς εννά τη μελετήσουμε, για να πάρουμε διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπαμε να 'ρτουμε τζιαι στες 24. Ως τότε να την τελειώσετε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Τζιαι στες 26 του Μάη, Πρόεδρε! Αν έχουν όρεξη, τζιαι στες 26! Τζιαι, αν θέλετε, συνεχίζουμε τζιαι πόψε ούλλη νύχτα! Διότι είπα κλάσμα που τζιείνα που ήθελα να πω.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Να πάμε στην τηλεόραση, κύριε Νεοφύτου, να υπάρχει διάλογος!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Στον ναό της δημοκρατίας!

Έρχομαι να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εσύ που έχεις το μέσο να τα κανονίσεις!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Από την έκθεση -διαβάζω ένα μικρό απόσπασμα από τη σημείωση των συνεργατών- προκύπτουν σοβαρά συμπεράσματα που πρέπει η πολιτεία να αντιμετωπίσει και αυτή είναι η πρώτη μας εισήγηση. Είναι επιβεβλημένη η βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου όσον αφορά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, ώστε να επιτραπεί η ανάκτηση των €8 δις που έχουν μεταφερθεί στην ΚΕΔΙΠΕΣ. Δεύτερον, να διασφαλιστεί ότι οι εποπτικές αρχές θα διαδραματίσουν τον εποπτικό τους ρόλο ασκώντας αυστηρή αλλά πολύ περισσότερο προληπτική εποπτεία, για να αποφευχθούν παρόμοια περιστατικά με πιστωτικά ιδρύματα στο μέλλον. Τρίτον, πρέπει να θεσπιστεί και να υιοθετηθεί ένας αυστηρός κώδικας εταιρικής διακυβέρνησης, που να εφαρμόζεται απ' όλους τους εποπτευόμενους οργανισμούς στην Κύπρο. Και τελευταίο, όσον αφορά οργανισμούς στους οποίους συμμετέχει το κράτος, το μετοχικό τους κεφάλαιο, να εφαρμοστεί ο κώδικας εταιρικής διακυβέρνησης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, του ΟΟΣΑ.

Κύριε Πρόεδρε, εγώ είμαι έτοιμος να μείνω τζιαι πόψε τζιαι κάθε μέρα ως τες 26 του Μάη τζιαι, άμα θέλετε, μετά τες 26 του Μάη να συζητούμε για τον συνεργατισμό.

Να 'στε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Λίνος Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα ξεκινήσω με τα όσα έχουν ακουστεί και αφορούν το κίνημά μας. Καταρχάς μας χαροποιεί ιδιαίτερα που τη μέρα συζήτησης του συνεργατισμού κάποιιοι επιλέγουν να κτυπήσουν για άλλη μια φορά το ΕΛΑΜ. Όσοι πρόκειται να μας ακούσουν καλό είναι να κρίνουν με αυτά που έχουν ειπωθεί και να μας εξηγήσουν τι σχέση έχει ο συνεργατισμός με όλα τα υπόλοιπα.

Θα ήθελα όμως να δώσω και μία συμβουλή στους πολιτικούς μας αντιπάλους, καθώς, από ό,τι φάνηκε και σήμερα, οι πληροφοριοδότες τους ή εσκεμμένα τους δίνουν λάθος πληροφορίες ή μεταξύ σας δεν καταφέρνετε να συνεννοηθείτε όπως πρέπει. Αν θυμάστε, στις αρχικές κατηγορίες περί φυγοστρατίας τελικά είχατε αλλάξει την κατηγορία, είπατε τελικά ότι ήταν σωστή η απαλλαγή, σήμερα αποδείχτηκε και αυτό. Με την ώρα τους όλα θα αποδειχτούν. Όμως θα πρέπει επίσης να αποφασίσετε αν τελικά είμαστε επικίνδυνοι για τη δημοκρατία, αν είμαστε συστημικοί, αν είμαστε αντισυστημικοί, αν είμαστε όλα αυτά που μας κατηγορείτε, επειδή η μια κατηγορία αντικρούει την άλλη!

Επίσης, καλό θα ήταν να αποφασίσετε οι εξ αριστερών μου αν είμαστε δεκανίκι των εκ δεξιών μου και οι εκ δεξιών μου αν είμαστε δεκανίκι των εξ αριστερών μου. Αυτά κατηγορούν οι βουλευτές σας μαζί με τα στελέχη σας σε ιδιωτικές επισκέψεις σε σπίτια και καλό είναι να το ξεκαθαρίσετε μεταξύ σας πρώτα και μετά να μας κατηγορείτε.

Όσον αφορά την ουσία, ξεκινώντας θα ήθελα να δηλώσω και απ' αυτό το βήμα ότι αυτό που επιχειρείτε με πρόφαση το ΕΛΑΜ είναι εν μέρει να αποκρύψετε ακόμα ένα σκάνδαλο. Ένα σκάνδαλο που βάσει του πορίσματος της Ερευνητικής Επιτροπής δε ρίχνει ευθύνη στο ΕΛΑΜ, δεν αναφέρει πουθενά το ΕΛΑΜ, αλλά αναφέρει τα ονόματα τεσσάρων άλλων κομμάτων, των μεγάλων κομμάτων της Κύπρου.

Όσον αφορά λοιπόν το πόρισμα, θα ήθελα να διατυπώσω ξεκάθαρα ότι οι ευθύνες που αφορούν την κυβέρνηση φωτογραφίζουν πρώτα και πάνω απ' όλα τον υπουργό. Έναν υπουργό που, ενώ θα έπρεπε να απομακρυνθεί άμεσα, δεν το έχει πράξει και η κυβέρνηση δεν τον έχει απομακρύνει. Επίσης, έχουμε ένα κυβερνών κόμμα που δηλώνει στον λαό ότι μας έχει φέρει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, ενώ βάσει των στοιχείων της Eurostat στο τέλος του 2018 το δημόσιο χρέος αγγίζει τα €23 δις.

Θα πω επίσης, έχοντας επίγνωση για τους χαρακτηρισμούς που θα χρησιμοποιήσω, ότι έχουμε να αντιμετωπίσουμε ψεύτες, ανήθικους, ανίκανους και επικίνδυνους και θα δικαιολογήσω και τους τέσσερις χαρακτηρισμούς. Όταν δηλώνεις στον λαό ότι θα λάβεις την πολιτική ευθύνη και, με το που βγαίνει το πόρισμα, πράττεις ακριβώς το αντίθετο, τότε είσαι ψεύτης. Ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ σε πρόσφατη ομιλία του σε αντιφασιστική εκδήλωση δήλωσε χαρακτηριστικά ότι σε κάθε κρίσιμη στιγμή, όπως αποδείχθηκε, το ΕΛΑΜ είναι το πολυτιμότερο δεκανίκι για τον κ. Αναστασιάδη και τον Συναγερμό και ότι ψήφισε με προθυμία τα νομοσχέδια για τον συνεργατισμό που φόρτωσαν χρέος δισεκατομμυρίων στους πολίτες. Ουδέν αναληθέστερον! Έχοντας ως απόδειξη τα πρακτικά και το αρχείο της Βουλής, δηλώνω -αν κάποιος με διαψεύσει, θα το καταθέσω στα πρακτικά- ότι το ΕΛΑΜ ψήφισε «όχι» σε όλα τα νομοσχέδια για στήριξη των τραπεζών. Ψηφίσαμε «όχι» σε όλα τα νομοσχέδια για τις εκποιήσεις των συμπολιτών μας, ψηφίσαμε τις τροπολογίες που απέτρεπαν από όλα τα προηγούμενα που έχω αναφέρει και ψευδώς αναφέρετε στον κόσμο και σε τηλεοπτικά πάνελ ότι εμείς στηρίξαμε αυτά τα νομοσχέδια.

Όσον αφορά τις εγγυήσεις, καλό θα ήταν να ενημερώσουμε όσους θα μας ακούσουν ότι λίγες μέρες πριν την ψήφιση των νομοσχεδίων μάς έχει ενημερώσει, όπως και όλο το σώμα, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας ότι κινδυνεύουμε άμεσα με

κούρεμα από το μηδέν. Δηλαδή, για να το εξηγήσουμε πιο απλά, θα έπρεπε να παίξουμε κορώνα- γράμματα με τις καταθέσεις του απλού λαού, ενώ είχαμε ήδη το παράδειγμα του 2013, για να μπορούμε να κάνουμε αντιπολίτευση. Εάν αυτό το θεωρείτε υπεύθυνη πολιτική στάση, τότε σας αφήνουμε στην κρίση των πολιτών. Εκ του ασφαλούς και ενώ σας έπαιρνε μαθηματικά να τα καταψηφίσετε, βάλατε, όπως κάμνετε πάντα διαχρονικά, τα συμφέροντα του ΑΚΕΛ πάνω από τον λαό και την κοινωνία. Να υπενθυμίσω ακόμη ότι αυτές τις μέρες στο Προεδρικό ανέβηκε ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ και ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος. Το ΕΛΑΜ δεν πήγε στο Προεδρικό και δε λάβαμε μέρος στο παιχνίδι του πάρε-δώσε.

Όσον αφορά τον χαρακτηρισμό που είχα πει και αφορά το ότι είστε ανήθικοι, το να διαδίδεις ψέματα, ενώ γνωρίζεις ποια είναι η αλήθεια ή ενώ δε γνωρίζεις τα πραγματικά στοιχεία -έχετε αναφέρει ακόμα και σοβαρά θέματα υγείας μέχρι και πριν δύο εβδομάδες- τότε αυτό είναι ανήθικο. Όταν στοχοποιείτε ανθρώπους, με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν άμεσα, τότε αυτό είναι ανήθικο και επικίνδυνο. Τα κομματικά σας στελέχη χέρι με τους βουλευτές σας γυρίζουν σε όλη την Κύπρο και κάθε βδομάδα επινοούν νέα φανταστικά σενάρια για το ποιοι είμαστε. Με απώτερο στόχο τη συγκάλυψη και αυτού του σκανδάλου είστε πρόθυμοι να διαλύσετε ανθρώπους, για να διατηρήσετε τις καρέκλες σας.

Είστε ανίκανοι, επειδή τη διαχείριση του συνεργατισμού την είχαν άτομα που εσείς διορίζατε. Άνθρωποι που, όπως ανέφερε και ο πρόεδρος του ΕΛΑΜ εννέα μήνες πριν, είχαν περίπου την ίδια κατάληξη με το πόρισμα. Είστε επικίνδυνοι, επειδή ο φανατισμός που προωθείτε στον κόσμο θυμίζει άλλες εποχές. Μας κατηγορείτε εμάς ότι είμαστε μισαλλόδοξοι, ότι προωθούμε το μίσος, ότι ονειρευόμαστε άλλες εποχές. Αλήθεια, επί προσωπικού ποιον έχουμε κατηγορήσει; Είπατε σε διάφορές σας δηλώσεις ότι δε θα αναφερθείτε σε προσωπικά θέματα. Το πράττετε καθημερινά και δημοσίως και σε προσωπικές σας επισκέψεις. Όπως συγκαλύψατε τα σκάνδαλα του κουρέματος, της Focus, των Κυπριακών Αερογραμμών, των αποχετευτικών, του Χρηματιστηρίου και τόσα άλλα, έτσι προσπαθείτε να τελειώσετε και τον συνεργατισμό. Να είστε σίγουροι όμως ότι εμείς δε θα ξεχάσουμε ποτέ τα όσα έχετε κάνει στον λαό της Κύπρου και αυτό δηλώνει ότι ο μόνος λόγος που μας πολεμάτε είναι γιατί είστε ένοχοι και το γνωρίζετε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ήρτεν η σειρά μου, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ήρτεν η σειρά σου μάνι μάνι. Τζιαι έν' η καλύτερη ώρα τωρά, η ώρα δύο!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έχω μίαν άλλη κόλλα. Έχουμε την ίδια κόλλα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Ε, όι, εν έχουμε την ίδια, διότι, που εννά γίνεις Πρόεδρος, εννά κρατάς την ίδια!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πόσο χρόνο έχουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ΔΗΚΟ έχει είκοσι τρία λεπτά. Ξεκίνα να αφαιράς από το ΔΗΚΟ και είναι θέμα του κοινοβουλευτικού σου εκπροσώπου για τα υπόλοιπα που θα τους αφήσεις και γι' αυτή την εβδομάδα και για την άλλη, εννοείται!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Γιατί την άλλη, κύριε Πρόεδρε; Έχουμε μεταφορά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε μεταφορά. Έχουμε πει ότι, επειδή θα μεταφέρουμε το θέμα των ψηφισμάτων και των αποφάσεων την άλλη εβδομάδα, έχει κάθε κόμμα, το υπενθυμίζω, δύο λεπτά συν ό,τι εξοικονομήσει σήμερα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ο χρόνος τούτος έντζιε μετρά, φαντάζομαι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, δεν ξεκίνησε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τωρά ξεκινούμε. Να σου χαρίσουν τζαι μισό λεπτό μάλιστα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο συνάδελφος ο Αβέρωφ Νεοφύτου εδιάβασεν επιλεκτικά το πόρισμα στις αρχές. Εξέχασεν να διαβάσει και τες ευθύνες που καταλογίζει το πόρισμα, που ξεκινούν από τη σελίδα 741 ως την 766. Εθυμήθηκε τον κ. Γιάγκο Δημητρίου, που ήταν επί του ελέγχου τότε στην Κεντρική Τράπεζα, και ερώτησέν τον ο Αντρέας ο Μιχαηλίδης, που ήταν τότε στη Βουλή: «Καλά, έν' βιώσιμος ο συνεργατισμός;». Και του απάντησε πολύ σωστά ο Δημητρίου: «Κύριε, οι θεσμοί, η τρόικα, ο Μηχανισμός Σταθερότητας, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, αν δεν είμαστε βιώσιμοι, δε θα μας ενέκριναν το €1,5 δις». Έτσι για την ιστορία, κύριε Αβέρωφ, και το πόρισμα εδιάβάσαμεν το και εμείς!

Τώρα υπήρξε μία οργανωμένη προσπάθεια να παρουσιάσουν τον συνεργατισμό ότι περίπου είναι μία αμαρτωλή κατάσταση. Ο συνεργατισμός είχε τριακόσιες πενήντα τέσσερις πιστωτικές εταιρείες. Πράγματι, σε εννιά 'πού τούτες εγινήκαν ατασθαλίες και νομίζω έν' μόνο που τον συνεργατισμό που επήαν κάποιοι φυλακή. Όλα αυτά τα αμαρτήματα -ρώτα τον Γεώργιο Ιωσήφ του Καΐμακλίου και τον πρόεδρο της επιτροπείας που παραλάβατε από τον ίδιο- όλες αυτές οι εγκληματικές πράξεις, ατασθαλίες, παρατυπίες ήταν €80 εκατομ. και τίποτε άλλο! Κατά τα άλλα ο συνεργατισμός ήταν μια χαρά. Δεν ξέρω τι είχε το συνεργατικό των δασκάλων, των καθηγητών, της Αρχής Ηλεκτρισμού, της Cyta και τα διαλύσετε!

Τώρα τι επαραλάβετε από τον συνεργατισμό; Τι επαραλάβαν αυτοί οι κύριοι από την επιτροπεία, όταν εμπήκαν μέσα; Οι καταθέσεις του συνεργατισμού ήταν €15 δις. Τα δάνεια του συνεργατισμού ήταν €12 δις. Εξυπηρετούμενα δάνεια ο συνεργατισμός τότε είχε 64%, μη εξυπηρετούμενα δάνεια 36%. Το 80% των δανείων ήταν διασφαλισμένα με υποθήκες πρώτης κατοικίας και 20% ήταν επαγγελματικά δάνεια δασκάλων, καθηγητών, που έβαλλαν την υπογραφή τους ως δημόσιοι υπάλληλοι.

Όσον αφορά το ύψος του αριθμού των πελατών, ο συνεργατισμός είχε τετρακόσιες χιλιάδες πελάτες. Όλος ο κυπριακός λαός ήταν πελάτες του συνεργατισμού. Άρα λοιπόν, κάποιοι είχαν μεγάλο συμφέρον να αφαιρέσουν όλο αυτό το πελατολόγιο από τον συνεργατισμό. Ο συνολικός δανεισμός των τραπεζών τότε ήταν €71 δις. Του συνεργατισμού ξέρετε πόσα ήταν; Ήταν €12 δις. Δηλαδή, ο συνεργατισμός στα δανειά του στο σύνολο του τραπεζικού συστήματος ήταν το 17%. Τα περιουσιακά στοιχεία του συνεργατισμού ποια ήταν; Τότε ο συνεργατισμός, κύριοι, εσείς που τα παραλάβετε, είχε €1.300.000.000 κατατεθειμένα στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για σκοπούς ELA, €1.250.000.000 ήταν ομόλογα που είχε εις το δημόσιο δανεισμένα, της κυβέρνησης, και είχαμε και €550 εκατομ. μετρητά κατατεθειμένα στην Τράπεζα Κύπρου, την κεντρική, τη δική μας. Δηλαδή, το σύνολο που είχαμε σε μετρητά ήταν €3.100.000.000. Επιπλέον, ο συνεργατισμός είχε δανεισμένα στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, δήμους, κοινότητες, οιοβιομηχανίες, που παίρναμε τα σταφύλια, άλλα €667 εκατομ. Δηλαδή, το σύνολο...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Μάριο Μαυρίδη)

Μεν γελάς τζαι έν' τόσα πολλά! Κάμνετε πως εν καταλάβετε που τη μέτρα!

Αυτά όλα ήταν €3.767.000.000. Επιπλέον, υπήρχαν και τα κτίρια που ήταν εκτιμημένα μετά τούτο το κακό ούλλο σε €600 εκατομ. Τα περιουσιακά στοιχεία που παραλάβατε, κύριοι, απ' εδω ήταν €4.367.000.000. Σε ακίνητα στα κατεχόμενα δεν αναφέρονται, είναι επιπλέον αυτά.

Ο συνεργατισμός παρελήφθη από την επιτροπεία και πέρασε στα χέρια της κυβέρνησης και τότε αρχίζουν οι μεγάλες αλημνείες από την κυβέρνηση προεξάρχοντος ασφαλώς του Υπουργείου Οικονομικών, της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου και των επιτελών της. Οι κανοναρχούμενοι από τους περιβόητους θεσμούς, την τρόικα, τον Μηχανισμό Σταθερότητας, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Μαζί ασφαλώς και με το Steering Committee, το οποίο αποτελούσαν η PIMCO τότε με το Υπουργείο Οικονομικών, την Κεντρική Τράπεζα, την Εποπτική Αρχή του Συνεργατισμού, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Επιτροπή και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Ετοίμασαν και/ή κατασκεύασαν τις εφαρμοστέες φόρμουλες για τον συνεργατισμό. Την τρόικα ξέρετε ποιοι την αποτελούσαν. Ήταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Και όλοι αυτοί, Alvarez & Marsal, BlackRock και PIMCO, αφού επήραν €20 εκατομ., εκάμαν μελέτες και μας είπαν ότι ο συνεργατισμός έν' βιώσιμος. Με την υπογραφή τους! Των ευρωπαϊκών θεσμών, του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Όλοι οι κύριοι είπαν ότι τούτος ο οργανισμός έν' βιώσιμος και δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα, εξού μας επετράπη να βάλουμε και το €1,5 δις. Σημειωτέο ότι, για να επιτραπεί κρατική ενίσχυση στον συνεργατισμό, ήταν αναγκαίο πάντοτε να υπάρχει έγκριση των θεσμών ότι είναι μακροπρόθεσμα βιώσιμος.

Ξέρετε ότι ο συνεργατισμός είναι δανειστής του κράτους, είναι μέρος της τρόικας; Έβαλε το ομόλογο το πενταετές €667 εκατομ. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο έβαλε μόνο €750 εκατομ. Δηλαδή, περίπου εβάλαμεν το ίδιο, αλλά εμάς εδιαλύσαν μας και εβάλλαν μας όρους, ενώ το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο έβγαζε εντολές. Δεν ξέρω πόσο γνωστό είναι αυτό, ότι ο συνεργατισμός είναι μέρος της τρόικας αλλά ξεδοντιασμένος και διαλυμένος σήμερα.

Όταν έγιναν όλα αυτά και με διάταγμα του υπουργού, σύμφωνα με τις νομοθεσίες που ψηφίσαμε, έγινε αποτίμηση της μετοχής από ξένους οίκους. Ξέρετε πόσα ήταν η μετοχή; €1,28 σεντ. Σε δύο χρόνια οι κύριοι που τον παρέλαβαν, τούτοι που ήταν υπέρ του ανταγωνισμού και κρατικοποίησαν τον συνεργατισμό, σε δύο χρόνια ακριβώς με όλους τους φωστήρες που διόρισαν επήραν την στο €1,14 σεντ. Σε δύο χρόνια ακριβώς!

Φυσικά, μεταγενέστερα, όταν άλλαξε και ο Διοικητής και μπήκε η κ. Γιωρκάτζη, τότε είπε και η κ. Γιωρκάτζη ότι ήταν βιώσιμος ο συνεργατισμός με τη σύμφωνη γνώμη των θεσμών. Τελικά, η τρόικα εδάνεισέν μας €10 δις. Αντλήσαμε τα €7,5 δις. Στο ποσό αυτό συμμετείχε και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο με €750 εκατομ., αλλά ο συνεργατισμός στα €750 εκατομ. έχει μερίδιο €667 εκατομ., τα οποία είναι δανεικά και αγύριστα!

Στις σελίδες 741 και 766 το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής για τον συνεργατισμό αποτυπώνει με σαφήνεια τις ευθύνες των θεσμών και της κυβέρνησης, προεξάρχοντος του Υπουργού Οικονομικών. Στην επιτροπή Ελέγχου ο Υπουργός των Οικονομικών ερωτώμενος αν πουληθεί ο συνεργατισμός ως δρώσα οικονομική μονάδα, ποια θα είναι η αξία του, απάντηση, κύριοι, «μερικές εκατοντάδες εκατομμύρια». Τούτον ελάλεν ο Υπουργός σας των Οικονομικών! Μετά από λίγο καιρό τον έκλεισε! Και ξέρετε, ο συνεργατισμός ουδέποτε έδινε δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις. Ξέρετε πότε έδωκε δάνεια χωρίς εξασφάλιση, €10 εκατομ.; Ήταν τα κοπέλλια στην επιτροπή, εδώναν €10 εκατομ. της Logicom! Και ερωτήθη ο κ. Χατζηγιάννης: «Κύριε, γιατί τα έδωκες;». Επετάχθη ο Υπουργός των Οικονομικών και είπε -ακούστε απάντηση που είπε- ενώ ερωτήθη ο κ. Χατζηγιάννης: «Αυτό έγινε δυνάμει της τραπεζικής πρακτικής!» Αρπάξαν τα €10 εκατομ.! Τα μοναδικά εκατομμύρια που εδανειστήκαν 'πού τον συνεργατισμό έν' των κυρίων, χωρίς καμιά απολύτως εξασφάλιση, και αυτό ο Υπουργός των Οικονομικών, χωρίς να ρωτηθεί, είπεν ότι είναι τραπεζική πρακτική! Πού την ηύραν... Και, όταν τον ερωτήσαν «κύριε, εννά επανασυσταθεί ο συνεργατισμός;», το μόνο που είχε ήταν ένα ειρωνικό χαμόγελο!

Τώρα...

Πόσος χρόνος έμεινε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρία λεπτά.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τρία λεπτά έν' καλά σας!

Θέλω να μιλήσω... Ε, τι μπορεί να πει κάποιος για τρία λεπτά; Όμως τούτα ούλλα που σας είπα, επειδή ο κ. Αβέρωφ έφερε καμπόσες κόλλες, τούτα έν' τα έγγραφα που πιστοποιούν όλα τα νούμερα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Να τα καταθέσεις στο πρακτικό.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Ζαχαρίας Κουλιάρης καταθέτει στη γραμματεία τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

Το σημερινό σχήμα το κυβερνητικό εκυβέρνησεν τον τόπο τρεις φορές μόνο του χωρίς άλλες συμμαχίες. Άμα είχαν συμμαχίες, επροσέχαν λλίον. Χωρίς συμμαχίες η δουλειά τους ήταν να προκαλέσουν τεράστιες οικονομικές καταστροφές στον τόπο, θα 'λεγα βιβλικές καταστροφές! Σκηνή πρώτη, τα 350... Θυμάστε τον πύραυλο S300. Το χρηματιστήριο, που καταστρέψατε τη μικρομεσαία τάξη και τον κόσμο, ο οποίος υποφέρει άχρι ημερών. Η δεύτερη σκηνή σας, όταν ανέλαβε ο κ. Αναστασιάδης. Κλείσαμε τις Κυπριακές Αερογραμμές, κλείσαμε τη Λαϊκή Τράπεζα, εκάμαμεν το κούρεμα! Εκλείσαμεν το τραπεζικό σύστημα -πρώτη φορά στα χρονικά της Κύπρου- για δεκαπέντε μέρες εν εμπόρεν κανένας να πάρει χρήματα! Έπαιρνες €100 με το ράσιον, σαν να τζιαι ήταν κατοχή.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τα λιμάνια;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και το τρίτο και το χειρότερο, έκλεισαν τον σημαντικότερο οικονομικό πυλώνα της Δημοκρατίας, του τόπου μας, που ήταν ο συνεργατισμός! Ένας οργανισμός που διήρκεσε για εκατό και πλέον χρόνια, που στήριξε κατά κύριο λόγο τη γεωργία, την κτηνοτροφία, την Κυπριακή Δημοκρατία και όλους όσους ασχολήθηκαν

με οποιαδήποτε οικονομική ενασχόληση. Αν δεν επενούσαν από τον συνεργατισμό, ο τόπος δε θα έφτανε ως εδώ σήμερα.

Και τι παραμένει να κάμουμε, κύριοι; Εξεκινήσαν να πουλούν τα κτίρια του συνεργατισμού, τα μόνα που έμειναν. Ήδη ετοίμασα πρόταση νόμου και την κατέθεσα σήμερα και καλώ όλους τους συναδέλφους να την ψηφίσουμε, να τους απαγορεύσουμε να ξεπουλήσουν την περιουσία του συνεργατισμού. Τα κτίρια του συνεργατισμού και οι περιουσίες ανήκουν εις τους συνεργατιστές και εις τον τόπον. Και εισηγούμαι όλοι να συνδράμουμε την πρωτοβουλία του Προέδρου, που ανέλαβε για την επανασύσταση του συνεργατισμού, εις απάντησιν του ειρωνικού χαμόγελου του Υπουργού Οικονομικών που, όταν τον ρώτησαν για την επανασύσταση, εχαιογέλασε! Για να επανασυσταθεί ο συνεργατισμός, χρειάζεται €5 εκατομ. κεφάλαιο, άδεια από την Κεντρική Τράπεζα και οι δημόσιοί μας υπάλληλοι, οι συντεχνίες -είναι έτοιμοι να τα βάλουν- αλλά να συνδράμει και ο καθένας από εμάς. Είναι έργο εφικτό και να ξεκινήσει 'πού την αρχήν. Δεν μπορεί να αντέξει ο τόπος, οι αγροτικές μας περιοχές, η γεωργία μας, η κτηνοτροφία μας, ο κόσμος που έχει ανάγκη να πηγαίνει στην τράπεζα, ο συνταξιούχος, ο απλός εργάτης, χωρίς να υπάρχουν συνεργατικές πιστωτικές τράπεζες στις κοινότητες, να πάει ο γεωργός να παραδώσει τα εμπορεύματά του, να πάρει το λίπασμά του, να πάρει τον σπόρο του. Αυτά δεν μπορούν να λειτουργήσουν στην Κύπρο χωρίς τον συνεργατισμό, γι' αυτό είναι αναγκαίο όπως επανασυσταθεί. Και ελπίζω να συνδράμουμε όλοι την προσπάθεια του Προέδρου.

Ευχαριστώ, Πρόεδρέ μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Είμαι μες στον χρόνο, έννεν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, μια χαρά είσαι, μια χαρά. Τούτα που είπες τα τελευταία εν τα εμέτησα στον χρόνο, διότι ήταν...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

(Αστειευόμενος)

Α, να επανέλθω ακριβώς!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ήταν διαφήμιση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Ήταν διαφήμιση!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορείτε να μας πείτε τον χρόνο που απομένει σε κάθε κόμμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το κάμουμε, ναι.

Ο κ. Στεφάνου έχει τον λόγο και το ΑΚΕΛ έχει δεκαεννέα λεπτά.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Είκοσι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είκοσι, να το στρογγυλέψουμε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Μπράβο!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Οι υπόλοιποι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει τριάντα τρία λεπτά και έχει δύο ομιλητές. Το Δημοκρατικό Κόμμα έχει δέκα λεπτά, έντεκα. Και παραμένει και ο κ. Λουκαΐδης για το ΑΚΕΛ, άρα φαντάζομαι θα μοιράσουν περίπου τον χρόνο με τον κ. Στεφάνου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πλησιάζουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, τελειώνουμε. Θέλετε... Ή πάμε τζαι χωρίς διάλειμμα, αν θέλετε, συνεχίζουμε τζαι καταγράφουμε 'πού την αρκήν!

Κύριε Στεφάνου, έχετε τον λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ.

Το ΕΛΑΜ λέει ότι δεν ψήφισε και διέψευσε τον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ. Έχω μπροστά μου την ατζέντα εκείνης της μαύρης Κυριακής, που ήρθαμε έκτακτα εδώ, για να δώσουμε πεσκέσι το καλό περιουσιακό κομμάτι του συνεργατισμού στην Ελληνική Τράπεζα με €2,5 δις εγγύηση για δώδεκα χρόνια για τυχόν ζημιές της Ελληνικής Τράπεζας. Ποιοι ψήφισαν υπέρ; ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, ΕΛΑΜ!

Εν πάση περιπτώσει, εμείς δεν κάνουμε διάλογο με «τη σπορά των ηττημένων του 1940», όπως οι ίδιοι διατείνονται για τον εαυτό τους, ούτε και είμαστε από αυτούς που τρέχουμε ξοπίσω τους, γιατί θέλουμε ψήφους, για να εκλεγούμε Πρόεδροι της Κυπριακής Δημοκρατίας, και ύστερα να φωνάζουμε στην κοινωνία ότι πρέπει να ανησυχούμε για το παράρτημα της Χρυσής Αυγής και τους νεοναζιστές στην Κύπρο! Ή πολεμάς τον φασισμό ή χαριεντίζεσαι και του κλείνεις το μάτι, όταν τους έχεις ανάγκη! Έτσι, για να εξηγούμαστε!

Λέει ο κ. Νεοφύτου: «Εμείς δεν πηγαίνουμε έξω από τα δικαστήρια». Ναι, έξω από τα δικαστήρια μπορεί να μην πηγαίνετε, αλλά μέσα στις αίθουσες των δικαστηρίων μπαίνετε! Όπως έκανε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, που πήγε μάρτυρας υπεράσπισης στον Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα που διόρισε, τον Ρίκκο τον Ερωτοκρίτου, ο οποίος καταδικάστηκε για δωροδοκία, δωροληψία, δεκασμό!

Λέει ο κ. Νεοφύτου, με το γνωστό του ύφος για το πόρισμα για το Μαρί του Πόλυ Πολυβίου... Θέλω να υπενθυμίσω όλους ότι, μόλις έγινε η φονική έκρηξη στο Μαρί, όχι ένας, δύο υπουργοί παραιτήθηκαν αυθημερόν, όταν κάποιος -που είναι και εδώ και πολλοί έξω- είχαν αποφασίσει από την ώρα της έκρηξης ποιος έφταιγε και έσπρωχναν τον κόσμο να πηγαίνει έξω από το Προεδρικό να φωνάζει ότι ο Πρόεδρος είναι δολοφόνος! Τόσος σεβασμός στους θεσμούς και στη Δημοκρατία! Σε κάποιους βέβαια ο σεβασμός στη Δημοκρατία είναι γνωστός -τον έδειξαν και στις 15 του Ιούλη του 1974- που παν και σήμερα και προσκυνούν στο κρησφύγετό του, εκεί που κρυβόταν -για τον Γρίβα μιλώ- από τις νόμιμες δυνάμεις της Δημοκρατίας, ως αρχηγός της ΕΟΚΑ Β', που μαζί με τη χούντα των Αθηνών έφεραν την Τουρκία στην Κύπρο και ακόμα πατά πόδι στην Κύπρο η Τουρκία! Για να μην ξεχνιόμαστε!

Ήταν μεγάλο λάθος, λέει ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, να κρατικοποιήσουμε τον συνεργατισμό. Καλά, πέρασαν από τότε πέντε χρόνια. Γιατί εν το είπατε το '13, το '14, το '15, το '16, το '17, το '18; Το '18 είχαμε προεδρικές εκλογές. Να σας θυμίσω τι λέγατε για τον συνεργατισμό; Προεκλογικό πρόγραμμα Νίκου Αναστασιάδη: «Αποκαταστήσαμε την κεφαλαιουχική βάση του συνεργατισμού, αναδιαρθρώνοντας και ενισχύοντας τη νέα τραπεζική συνεργατική μονάδα». Ξέρετε τι θυμίζει αυτό στους πολίτες; Θυμίζει το γνωστό που έλεγε ο Νίκος Αναστασιάδης και από αυτό εδώ το βήμα το 2013: «Εγώ, ο Νίκος Αναστασιάδης, δεν πρόκειται ποτέ να κουρέψω τις καταθέσεις των πολιτών!».

Δεν έχει άδικο ούτε υπερβάλλει ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ, όταν λέει ότι οι κυβερνώντες έχουν εθιστεί στα ψέματα. Ναι, οι κυβερνώντες είναι εθισμένοι στα ψέματα.

Είπε ο κ. Νεοφύτου -κάτι που προκάλεσε και τη δική μου την αντίδραση και απολογούμαι για τη συμπεριφορά μου, αλλά δεν μπορώ στα ψέματα να μένω απαθής- «γιατί δεν παραιτήθηκε και ο δικός σας από την επιτροπεία, όταν οι δικοί μας παραιτήθηκαν;». Και επαναλαμβάνω, ο Λάμπρος Πιερί έδωσε γραπτώς την παραίτησή του...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πότε, πότε; Θύμισ' μας την ημερομηνία.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

...και ο Υπουργός Οικονομικών τον επαρακάλεσε να την ανακαλέσει...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πότε;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

...γιατί αλλιώς αυτό θα υπολογιζόταν ως πιστωτικό γεγονός, θα παρέλυε ο συνεργατισμός...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πότε;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

...και θα είχαμε χρεοκοπία.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πότε; Πότε;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Γι' αυτό και από ευθύνη παρέμεινε. Αντιλαμβάνομαι ότι ο Συναγερμός και οι κυβερνώντες δεν καταλαβαίνουν τι σημαίνει ευθύνη.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πότε;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Εδώ δυσκολεύονται να καταδικάσουν το πραξικόπημα!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Εδώ δυσκολεύονται να μιλήσουν για το σκάνδαλο του χρηματιστηρίου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Με διέκοψε δώδεκα φορές...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Εδώ δυσκολεύονται να πουν για το κλείσιμο της Cyprus Airways!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Απευθυνόμενος προς τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Ένα λεπτό, ένα λεπτό.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Εδώ δυσκολεύονται να πουν για το κλείσιμο της Λαϊκής Τράπεζας και δεν έχουν καμία ευθύνη για τη χρεοκοπία του συνεργατισμού, που για πέντε χρόνια αυτοί μόνοι τους τον διαχειρίζονταν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επιτρέπεται να σας διακόψει για κάτι, κύριε Στεφάνου;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Όχι, εν επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν επιτρέπεται.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Σε σχέση με το...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Σε σχέση με το «Ψήφισαν την επιτροπή»...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να μου επιτρέψετε, εγώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν τελειώσει, θα σας δώσω τον λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Να πάρετε τον λόγο.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είναι σημαντικό. Μία φορά και τριάντα δευτερόλεπτα εγώ εννιά κάμω. Όχι δώδεκα φορές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, η μια αταξία δε διορθώνει την άλλη, έτσι;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, δώδεκα ήταν! Δώδεκα, είπα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δώδεκα αταξίες;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στεφάνου, σας παρακαλώ, ας... Μισό λεπτό να πει κάτι τζιαι να σας δώσω ένα λεπτό παραπάνω να μιλήσετε. Εν έχει πρόβλημα, να σας δώσω επιπλέον χρόνο να του απαντήσετε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Τίθεται θέμα αξιοπιστίας και εν το δέχομαι. Πέτε για τον πολιτικό μου λόγο, τις πολιτικές μου θέσεις. Με την αξιοπιστία μου μεν παίζετε!

Τον προκαλώ να δώσει τώρα ή, αν δεν το έχει μαζί του, σήμερα, αύριο, μεθαύριο, την ημέρα που ο Λάμπρος Πιερή υπέβαλε την παραίτησή του μερικές βδομάδες πριν τον Ιούλιο του '18!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίστε, κύριε Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ε, να κάμω ένα σχόλιο εκτός χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, βεβαίως.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Εκτός χρόνου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκτός χρόνου. Ακόμα δύο λεπτά 'πού πάνω.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πάρε όσα θέλεις!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Πολύ ευχαρίστως!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Και να τα αφαιρέσουμε από τον κ. Μαυρίδη τα δύο λεπτά!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Και θα επικαλεστώ και καλώ τον Υπουργό Οικονομικών να πει αν είναι έτσι όπως τα είπα σε ό,τι αφορά στον χρόνο που έχει δώσει την παραίτησή του. Βεβαίως, να το μιλήσουμε με τον Λάμπρο, να το δώσει. Και την ίδια ώρα να συγκρίνουμε εκείνη ακριβώς την περίοδο τι λέγατε εσείς ως κυβέρνηση αναφορικά με τον συνεργατισμό, ότι «είναι απολύτως υγιής και ότι συνεχίζουμε την πορεία εκσυγχρονισμού του συνεργατισμού».

Πάμε παρακάτω. «Ψήφισαν», λέει ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, «την επιτροπή». Όχι, το ΑΚΕΛ καταψήφισε την επιτροπή. Δεν υπάρχουν πρακτικά, υπάρχουν οι δηλώσεις του τότε προέδρου της επιτροπής Οικονομικών, του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου, ο οποίος, κάνοντας δηλώσεις απ' εδώ, ρωτήθηκε, είπε ποιοι ψήφισαν και είπε ποιοι καταψήφισαν. Ούτε τους μισούς ούτε κανέναν! Το ΑΚΕΛ καταψήφισε. Ο διορισμός του κ. Χατζηγιάννη ως εκτελεστικού διερωτώμαι πότε ήρθε στη Βουλή.

(Μη ευκρινή σχόλια από τους κ. Ονούφριο Κουλλά και Αβέρωφ Νεοφύτου)

Δεν ήρθε στη Βουλή! Διότι οι συμφοιτητές, οι συμμαθητές και οι απόφοιτοι του English School, οι «εκλεκτοί», δεν έχουν ανάγκη έγκρισης!

Είπε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου ότι τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στον συνεργατισμό ήταν πάρα πολλά. Τον καλώ να δει τα στατιστικά. Ήταν στο ίδιο επίπεδο όπως ήταν και στις εμπορικές τράπεζες. Αλλά για τον Συναγερμό δεν υπάρχει πρόβλημα με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια των φίλων τους στις τράπεζες τις εμπορικές, έχει πρόβλημα με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στον συνεργατισμό.

Είπε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου: «Οι δανειολήπτες ψήφισαν τις επιτροπείες στον συνεργατισμό, άρα πώς μπορούσαν μετά οι επιτροπείες να 'ρθουν τζιαι να επιβάλουν διαδικασίες για εξόφληση των δανείων;». Μα, αυτό συνέβαινε πριν το '13. Αφού μετά το '13 ένας ήταν ο ιδιοκτήτης, 99% το κράτος! Και η κυβέρνηση Αναστασιάδη ανέλαβε τη διαχείριση του συνεργατισμού εκ μέρους του κράτους!

Μια και αναφέρθηκε ο πρόεδρος του Συναγερμού στις εκποιήσεις, διότι το λεν κι αυτό -«Δε μας αφήσατε να κάμουμε εκποιήσεις»- έχω τη δήλωση εδώ του Υπουργού Οικονομικών που, όταν εγκρίθηκε το νομοθετικό πλαίσιο για τις εκποιήσεις το '15, η δήλωσή του ήταν σαφής: «Η εργαλειοθήκη είναι πλήρης, για να κάνουμε τη δουλειά μας.»! Ε, πέστε τζιαι καμιάν αλήθειαν! Ή, πέστε μας τουλάχιστον πότε λέτε αλήθεια και πότε λέτε ψέματα, για να ξέρουμε τζι εμείς τι να σχολιάζουμε! Διότι τελικά και το ζήτημα της αλήθειας έχει γίνει διακύβευμα σε τούτο τον τόπο με αυτούς τους κυβερνώντες που έχουμε!

Πάλι αναφέρθηκε στη Λαϊκή Τράπεζα ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και λέει: «Τη στηρίζατε εσείς». Δεν ήμουν μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων, όμως θυμάμαι πάρα πολύ καλά που ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, δίκην πνευματικού πατέρα, τότε, της Βουλής και της προσπάθειας που γινόταν, μοίραζε συγχαρητήρια, και στο ΑΚΕΛ μαζί -«που είχε ξεπεράσει», λέει, «και ιδεολογικά του όρια»- για να στηριχθεί η Λαϊκή Τράπεζα! Ε, πέστε μας, κύριε Νεοφύτου, πότε πραγματικά νιώθετε βολικά και πότε άβολα, για να ξέρουμε κι εμείς!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

(Γελώντας)

Μα, έντζιε έκαμά σας κριτική! Είπα γεγονότα!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Χμ, και εγώ γεγονότα λέω! Εκτός κι αν δε μοιράζατε συγχαρητήρια για τη στήριξη της Λαϊκής Τράπεζας! Ευχαριστώ!

Θα πρέπει επίσης να πω ότι ήρθατε τη δεύτερη φορά, για να ζητήσετε επιπρόσθετες διευκολύνσεις στο νομοθετικό πλαίσιο για τις εκποιήσεις, για να μπορείτε να έχετε εκποιήσεις εξπρές, ότι είπατε και υπάρχουν οι δηλώσεις -πάρα πολλές, και του Δημοκρατικού Συναγερμού και της κυβέρνησης και του αρμόδιου υπουργού- ότι «εμείς θα κυνηγήσουμε τους στρατηγικούς κακοπληρωτές». Όταν ξαναήρθε ο Υπουργός Οικονομικών, μετά που εγκρίθηκε το νομοθετικό πλαίσιο, μας είπαν «μα, δεν είναι εύκολο να ορίσουμε ποιοι είναι οι στρατηγικοί κακοπληρωτές!»! Ε, καλά, τι μας λέγατε προηγουμένως ότι θέλατε να κτυπήσετε τους στρατηγικούς κακοπληρωτές; Για να μην πω και για τη ζωντανή δημοσιογραφική διάσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας, μετά που εγκρίθηκε το νομοθετικό πλαίσιο για τις εκποιήσεις το '15, που μετά επιτάσσεως έλεγε ότι η κυβέρνηση παίρνει μέτρα, για να προστατεύσει την πρώτη κατοικία και τη μικρή επαγγελματική στέγη! Πέστε μας ένα! Είναι ωραία να λέμε ωραία λόγια πριν και ακολούθως να εγκαλούμαστε άλλους γι' αυτό που έχει συμβεί!

Επειδή ο χρόνος περνά, θέλω να κλείσω με το εξής, επειδή διαβάστηκε από το πόρισμα, να διαβάσω και εγώ από το πόρισμα: «Η τελική κατάρρευση του 2018 δεν μπορεί να αναζητείται στα όσα συνέβησαν πριν το 2013. Πρέπει να αναζητηθεί σε λάθη, παραλείψεις, απραξία, ανικανότητα, εγκληματική αμέλεια και ίσως και παράνομες πρακτικές, τα οποία διαπράχθηκαν απ' όσους ανέλαβαν να χειριστούν τις υποθέσεις του συνεργατισμού από την ανακεφαλαιοποίηση και εντεύθεν.» Οι ευθύνες του Υπουργού Οικονομικών είναι κατ' αναλογία παρόμοιες με τις ευθύνες του όποιου μεγαλομέτοχου ιδιωτικής εταιρείας, η οποία καταλήγει σε

διάλυση λόγω κακοδιαχείρισης του ιδίου. Επιτέλους, να αναλάβετε, έστω και μια φορά, έστω και λίγες από τις πολλές ευθύνες που σας αναλογούν!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Μάριος Μαυρίδης έχει τον λόγο.

Τακτοποιήστε τους χρόνους οι γραμματείς, σας παρακαλώ, συνεννοηθείτε.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ήθελα να μιλήσω για πολλά θέματα, τελικά κατέληξα σε κάποια. Απλώς, να υπενθυμίσω τον Στέφανο ότι ήμουν και εγώ μέρος αυτής της... Βιώσαμε όλοι μαζί το θέμα με τον συνεργατισμό και από το '13 και μετά. Και να σας πω ότι τα διευθυντικά στελέχη διορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο. Διορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο, αλλά τον κ. Χατζηγιάννη, απ' ό,τι θυμάμαι, τον είχαν στηρίξει και τα μέλη που ήταν μέσα στα διευθυντικά στελέχη του ΑΚΕΛ. Εν πάση περιπτώσει, έχω την εντύπωση ότι...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άντρο Κυπριανού)

Κύριε Κυπριανού, συγγνώμη, αλλά θέλω να με ακούσετε και εσείς, ιδιαίτερα εσείς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Τον απασχολεί ο αρχηγός του κόμματός σου, κύριε Μάριε, οπότε, του κ. Αβέρωφ έπρεπε να κάμεις παρατήρηση!

Κύριε Κυπριανού, παρακολουθήστε!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Έχω την εντύπωση, κύριε Κυπριανού, ότι συζητούμε ένα θέμα που δεν υπάρχει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δηλαδή;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Συζητούμε για την κατάρρευση του συνεργατισμού, ενός κοινωνικού μοντέλου που λειτούργησε με επιτυχία για δεκαετίες, στηρίζοντας την κοινωνία τόσο στην ύπαιθρο όσο και στις πόλεις, και συνέβαλε τα μέγιστα στη συγκράτηση της τοκογλυφίας και της αστυφιλίας. Ήταν και ο παππούς μου αρκετά πλούσιος στο χωριό και ξέρω. Όμως τις τελευταίες δεκαετίες ο συνεργατισμός έγινε αντικείμενο διαπλοκής και διαφθοράς από πάρα πολλούς παράγοντες, πολιτικούς, κομματικούς, αθλητικούς, κουμπάρους και κουμέρες, όπως είπε κάποιος, κρύβοντας όλα τα προβλήματα κάτω από το χαλί, και όλα αυτά οδήγησαν τον συνεργατισμό στην κατάρρευση το 2013. Συνεπώς, ο συνεργατισμός, όπως τον θέλουμε όλοι μας, και πολύ περισσότερο εσείς, είχε καταρρεύσει πριν το '13 ή το '13. Και αυτό έχει προεκτάσεις. Όπως οτιδήποτε δημόσιο, έτσι και ο συνεργατισμός ήταν εύκολος στόχος εκμετάλλευσης από διάφορους χρυσοχέρηδες και μακροχέρηδες, φυσικά και νομικά πρόσωπα, οι οποίοι θεωρούσαν ότι τα χρήματα των καταθετών είναι και δικά τους. Διότι, αγαπητοί συνάδελφοι, η τράπεζα δεν είναι οι μέτοχοι, δεν είναι οι αξιωματούχοι, δεν είναι οι δανειολήπτες, αλλά οι καταθέσεις του κόσμου. Ας αναλάβουν λοιπόν τις ευθύνες τους όλοι οι εμπλεκόμενοι, αξιωματούχοι των ΣΠΙ, μαζί με τους κουμπάρους και τις κουμέρες, πολιτικές δυνάμεις και τα παρακλάδια τους. Ας αναλάβουν τις ευθύνες τους και οι εποπτικές αρχές του συνεργατισμού, οι οποίες γνώριζαν τα προβλήματα από το 1982 -έτσι λέει το πόρισμα τότε που είχε γίνει, άλλο πόρισμα- αλλά τα αγνοούσαν ή τουλάχιστον απέφευγαν να λάβουν μέτρα. Ας αναλάβει τις ευθύνες της και η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, η οποία παρακολουθούσε μεν, αλλά δε μιλούσε όλα αυτά τα χρόνια. Μιλώ για πριν το '13. Όχι ότι γίνηκε και τίποτε μετά το '13, πάλι παρακολουθούσαν... Τέλος πάντων, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου είχε εξουσία, εφόσον ήταν μία τράπεζα πλέον ο συνεργατισμός, είχε εξουσία και να απολύσει διοικητικούς συμβούλους και να διορίσει και να βάλει και λουκέτο, αν ήθελε, αλλά δεν το έκανε.

Η συζήτηση που γίνεται σήμερα έπρεπε να είχε γίνει πριν έξι χρόνια, διότι, όπως εξήγησα πιο πάνω, αυτό που έγινε το 2018 δεν ήταν η κατάρρευση του συνεργατισμού, αλλά η εξαγορά μίας τράπεζας από μία άλλη. Μία απλή εξαγορά έγινε. Οι εργασίες της Συνεργατικής Τράπεζας, της Κυπριακής...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μάριε, μίλησε για liquidations. Εσύ ξέρεις πολύ καλά, για liquidations.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Οι συντεχνιακοί μιλούν για μεταφορά εργασιών.

(Γέλια)

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είπε.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Δεν έγινε liquidation, δεν έγινε liquidation!

Εντάξει.

Οι εργασίες της Κυπριακής Συνεργατικής Τράπεζας, οι εργαζόμενοι και προπάντων οι καταθέσεις του κόσμου μεταφέρθηκαν σε μία άλλη τράπεζα. Να σας ενημερώσω ότι τέτοιες εξαγορές πραγματοποιούνται κατά δεκάδες κάθε χρόνο σε άλλες χώρες. Χαρακτηριστικά, στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής από το 2008 μέχρι σήμερα 475 τράπεζες συγχωνεύθηκαν ή εξαγοράστηκαν από άλλες τράπεζες, επειδή δεν είχαν επάρκεια κεφαλαίων. Η εξαγορά της Κυπριακής Συνεργατικής Τράπεζας ήταν απλά μια οικονομική συναλλαγή, τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο, χωρίς να υποβαθμίζω το θέμα του συνεργατισμού, αλλά, λέω, είναι με έξι χρόνια καθυστέρηση που γίνεται αυτή η συζήτηση.

Ως οικονομολόγος δεν μπορώ να κατανοήσω γιατί γίνεται τόσο πολύς θόρυβος για ένα τόσο απλό θέμα. Ως πολιτικός βεβαίως αντιλαμβάνομαι τους λόγους για τους οποίους το θέμα του συνεργατισμού έλαβε τέτοιες διαστάσεις, αφού προσφέρεται για λαϊκισμό και δημαγωγία. Είναι μία ευκαιρία για την αντιπολίτευση να κατηγορήσει την κυβέρνηση, με την ελπίδα να αποκομίσει πολιτικά οφέλη. Όμως, για όσους πραγματικά επιθυμούν να μάθουν τη αλήθεια, τα αποτελέσματα καταδεικνύουν ότι η κυβέρνηση με τις ενέργειές της έσωσε τις καταθέσεις του κόσμου και τις θέσεις εργασίας των εργαζομένων, αλλά, το πιο σημαντικό, ενισχύθηκε η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, που είναι ο βασικός πυλώνας της οικονομίας, και γι' αυτό το θέμα έχουν ψηφίσει και οι οικοί αξιολόγησης, όπως αντιλαμβάνεστε. Ουσιαστικά, η κυβέρνηση έκανε μια επένδυση με πολλαπλά οφέλη. Πέρα από τη διάσωση των καταθέσεων και των θέσεων εργασίας, η κυβέρνηση πλήρωσε συνολικά €5,2 δις, για να πάρει μη εξυπηρετούμενα δάνεια αξίας €7,2 δις με εξασφαλίσεις πολύ μεγαλύτερης αξίας. Αν η κυβέρνηση κάνει καλή διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων που κατέχει, τότε μπορεί να ανακτήσει μέρος του κόστους ή και όλο το κόστος της επένδυσης που έχει κάνει.

Μια ορθολογιστική ανάλυση της συναλλαγής που έγινε με την πώληση των εργασιών της Κυπριακής Συνεργατικής Τράπεζας στην Ελληνική Τράπεζα, η οποία βασίζεται στο οριακό κόστος και όφελος, μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο Κύπριος φορολογούμενος πλήρωσε πολύ λιγότερα απ' ό,τι θα πλήρωνε σε περίπτωση που δεν ολοκληρωνόταν η εξαγορά της Κυπριακής Συνεργατικής Τράπεζας από την Ελληνική, διότι, σε περίπτωση διάλυσής της, η κυβέρνηση θα έπρεπε να πληρώσει περίπου €8 δις για τις εγγυημένες καταθέσεις μέσα σε δεκαπέντε μέρες. Και αν η κυβέρνηση δεν μπορούσε να πληρώσει το ποσό αυτό, τότε ολόκληρο το τραπεζικό σύστημα θα κινδύνευε με πλήρη κατάρρευση. Είναι γι' αυτό τον λόγο που θεωρώ ότι η εξαγορά των εργασιών της Κυπριακής Συνεργατικής Τράπεζας ήταν η καλύτερη δυνατή εξέλιξη υπό τας περιστάσεις για το τραπεζικό σύστημα και την οικονομία.

Με όλο τον σεβασμό προς τα μέλη της Ερευνητικής Επιτροπής και τα μέλη του κοινοβουλίου, να μου επιτρέψετε να επιμένω ότι καμία τράπεζα δεν έχει καταρρεύσει, με την έννοια ότι η τράπεζα είναι οι καταθέσεις, και ούτε ένα ευρώ από τις καταθέσεις δε χάθηκε. Αυτό που κατέρρευσε είναι η εταιρεία, η Κυπριακή Συνεργατική Τράπεζα, η οποία διαχειριζόταν τις καταθέσεις του κόσμου και οι καταθέσεις αυτές συνεχίζουν να υπάρχουν. Ως αποτέλεσμα, δε συμμερίζομαι την άποψη ότι κατέρρευσε ο συνεργατισμός όπως τον γνωρίζαμε, δηλαδή ένα κοινωνικό μοντέλο που βασίζεται στην αρχή της αλληλεγγύης· αυτό το μοντέλο κατέρρευσε πριν χρόνια.

Το πόρισμα αναφέρει ότι πρέπει να αναζητούνται ευθύνες για αυτά που είχαν γίνει στον συνεργατισμό πριν το 2013, αφού ο συνεργατισμός έτυχε πλήρους ανακεφαλαιοποίησης το 2013. Σωστά. Ο συνεργατισμός ανακεφαλαιοποιήθηκε το '13, σύμφωνα με τα τότε δεδομένα, αλλά με την προϋπόθεση -και αυτό νομίζω είναι σημαντικό σημείο- ότι η Κυπριακή Συνεργατική Τράπεζα θα εισέπραττε χρήματα από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στα χρόνια που θα ακολουθούσαν. Η τρόικα ζήτησε από την κυβέρνηση να αναθεωρήσει το πλαίσιο αφερεγγυότητας και εκποιήσεων, για να μπορέσουν οι τράπεζες να εισπράξουν τα οφειλόμενα. Πράγματι, η Βουλή ψήφισε το νομοθετικό πλαίσιο για τις εκποιήσεις, αλλά με διαφοροποιήσεις, οι οποίες έγιναν από τα κόμματα της αντιπολίτευσης, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να λειτουργήσει. Προσπάθησαν να προστατεύσουν τους δανειολήπτες, αλλά θυσιάσαν την Κυπριακή Συνεργατική Τράπεζα. Ως νομοθέτες και προστάτες της κοινωνίας θα πρέπει να γνωρίζουμε ότι η προστασία κοστίζει και κάποιος πρέπει να την πληρώσει.

Ως αποτέλεσμα του ανεπαρκούς νομοθετικού πλαισίου, δεν εισέπραξαν χρήματα από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ούτε η Κυπριακή Συνεργατική Τράπεζα, αλλά ούτε και οι άλλες τράπεζες. Η

αντιπολίτευση δεν κατάλαβε ότι ένα τραπεζικό σύστημα δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς ένα ξεκάθαρο πλαίσιο εκποιήσεων. Ουσιαστικά, το εργαλείο των εκποιήσεων λειτουργεί ως μοχλός πίεσης κυρίως προς τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, για να εισπραχθούν τα οφειλόμενα, ακριβώς για να μη γίνονται εκποιήσεις.

Απόδειξη του γεγονότος ότι οι στρατηγικοί κακοπληρωτές ήταν πάρα πολλοί, Στέφανε -ήταν πάρα πολλοί, Στέφανε- είναι οι χιλιάδες λογαριασμοί καταθέσεων που διατηρούσαν οι στρατηγικοί κακοπληρωτές στον συνεργατισμό. Μαζί με τα δάνειά τους είχαν και καταθέσεις. Δάνεια μη εξυπηρετούμενα και είχαμε και καταθέσεις! Ε, πώς γίνεται αυτό το πράμα;

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Γιατί δεν κάνατε συμψηφισμό;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Έγινε συμψηφισμός.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Πότε έγινε;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς, το λάθος είναι ότι...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Μετά την πώληση έγινε συμψηφισμός!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, νομίζω το νομοθετικό πλαίσιο δεν επιτρέπει τον συμψηφισμό.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Για εγίνηκεν, για εν εγίνηκεν!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Έγινε, επειδή έκλεισε. Έγινε, επειδή έκλεισε. Αυτά τα πράματα τα ξέρω καλά, μην ανησυχείτε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ποιος είναι ο στρατηγικός κακοπληρωτής ξέρετε; Ο στρατηγικός κακοπληρωτής, που είπε ο Υπουργός...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ σας αποδεικνύω ότι υπάρχουν πολλοί στρατηγικοί κακοπληρωτές.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Βεβαίως υπάρχουν! Πού 'ν' τους;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ε, αφού μόνο στον συνεργατισμό υπήρχαν μερικές χιλιάδες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάριε, θέλεις διάλογο, αντιλαμβάνομαι, έτσι;

Επιτρέπεις τον διάλογο, αντιλαμβάνομαι.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, εντάξει, θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, όχι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, μεν τον διακόπτετε, σας παρακαλώ.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Η Κυπριακή Συνεργατική...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Πε μας και για την εισήγηση Αβέρωφ.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Περίμενε, γιατί έχω πολλά σημαντικά πράγματα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακούστε, ακούστε. Δώστε λίγη προσοχή.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Η Κυπριακή Συνεργατική Τράπεζα ανακεφαλαιοποιήθηκε το 2013, με βάση τα δεδομένα που ίσχυαν τότε. Στη συνέχεια, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αυξήθηκαν δραματικά, όπως αυξήθηκαν επίσης και οι απαιτήσεις των εποπτικών αρχών, απαιτήσεις για όλες τις τράπεζες της Ευρωζώνης. Για την Κύπρο όμως οι απαιτήσεις ήταν περισσότερες λόγω του υψηλού κινδύνου από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, για όλες τις τράπεζες, όχι μόνο για τον συνεργατισμό. Η Κυπριακή Συνεργατική Τράπεζα έτυχε δεύτερης ανακεφαλαιοποίησης το 2015, όπως και οι άλλες τράπεζες. Κάποιες τράπεζες είχαν και τρίτη ανακεφαλαιοποίηση, οποίες μάλιστα χρειάστηκαν περισσότερα κεφάλαια από αυτά που πήρε η Κυπριακή Συνεργατική Τράπεζα· εννοώ οι άλλες τράπεζες. Βασική προϋπόθεση της δεύτερης ανακεφαλαιοποίησης της Κυπριακής Συνεργατικής Τράπεζας ήταν ότι θα έπρεπε να εξυγιανθεί και να πουληθεί σε ιδιώτες στα επόμενα χρόνια. Ήταν βασική προϋπόθεση, όλοι το γνωρίζαμε, ήταν μία δημόσια γνωστή πληροφορία. Με λίγα λόγια, ακόμα και αν δεν υπήρχε πρόβλημα με τα επιπρόσθετα κεφάλαια που χρειαζόταν η Κυπριακή Συνεργατική Τράπεζα, αυτή θα έπρεπε να είχε φύγει από τα χέρια του κράτους. Η ιδιωτικοποίηση ήταν προϋπόθεση που τέθηκε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό το 2015, για να επιτραπεί στην κυβέρνηση να ενισχύσει με κεφάλαια την τράπεζα, διότι οποιαδήποτε επιπρόσθετη ενίσχυση της τράπεζας θα παραβίαζε τις αρχές του ελεύθερου και υγιούς ανταγωνισμού.

Συνεπώς, δεν κατανοώ το επιχείρημα της αντιπολίτευσης ότι η κυβέρνηση ήθελε να κλείσει τον συνεργατισμό. Μα, αν ήθελε η κυβέρνηση να κλείσει τον συνεργατισμό, θα τον άφηνε να διαλυθεί το 2013, όταν ήταν ήδη χρεοκοπημένος με μη εξυπηρετούμενα δάνεια €7,5 δις και με αρνητικά κεφάλαια γύρω στα €300 εκατομ. Η κυβέρνηση αποφάσισε να ενισχύσει τα κεφάλαια της τράπεζας, για να μη γίνει κούρεμα, διότι δεν υπήρχε εναλλακτική λύση. Ήταν μια απόφαση ευθύνης έναντι των δεκάδων χιλιάδων καταθετών του συνεργατισμού, επειδή ο Στέφανος μίλησε για αποφάσεις ευθύνης.

Ο βασικός λόγος που η Κυπριακή Συνεργατική Τράπεζα δεν κατάφερε να επιβιώσει ήταν η ανικανότητά της να εισπράξει χρήματα από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, όπως βεβαίως και οι άλλες τράπεζες. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια προκαλούσαν ζημιές στις τράπεζες, οι οποίες μείωναν τα ίδια κεφάλαια, τα οποία καλύπτονταν από ενίσχυση κεφαλαίων από τους ιδιώτες μετόχους ή από νέους επενδυτές. Αυτό έχει γίνει δυο-τρεις φορές στην Κύπρο. Η Κυπριακή Συνεργατική Τράπεζα δεν είχε αυτή τη δυνατότητα. Η κυβέρνηση, που ήταν ο κύριος μέτοχος, δεν μπορούσε να συνεισφέρει άλλα κεφάλαια, ακόμη και αν το ήθελε. Η ιδιωτικοποίηση της Κυπριακής Συνεργατικής Τράπεζας ήταν μονόδρομος, ήταν συμφωνημένη και δημόσια γνωστή από το 2015, μετά τη δεύτερη ανακεφαλαιοποίηση. Αυτό ακριβώς έγινε, δηλαδή η ιδιωτικοποίηση η οποία επρόκειτο να γίνει και να ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2019 έγινε έναν χρόνο νωρίτερα λόγω των εξελίξεων. Προσπαθώ να καταλάβω γιατί το πρόβλημα του συνεργατισμού έλαβε τέτοιες διαστάσεις. Εδώ και χρόνια προσπαθώ να απαντήσω στο ερώτημα «Γιατί οι πολιτικοί δε λένε όλη την αλήθεια;», επειδή το ρώτησε και ο κ. Κυπριανού. Τελικά, βρήκα την απάντηση, αγαπητέ Άντρο: Για να μην κατηγορηθούν ότι λένε ψέματα. Αλλά πολλές φορές η μισή αλήθεια είναι χειρότερη από το ψέμα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Συμφωνούμε.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Πόσω μάλλον η προπαγάνδα!

(Γέλια)

Αν διαβάσει κανείς το πόρισμα στη σελίδα 607, θα καταλάβει γιατί ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός ζήτησε αύξηση κεφαλαίων για την Κυπριακή Συνεργατική Τράπεζα κατά €600 εκατομ. Και δάνεια τα οποία ήταν στα βιβλία του συνεργατισμού περισσότερο από επτά χρόνια, στεγαστικά, έπρεπε να παν στο μηδέν. Και τα υπόλοιπα δάνεια που ήταν στα βιβλία του συνεργατισμού για δέκα χρόνια έπρεπε να παν στο μηδέν. Απλώς, η Κυπριακή Συνεργατική Τράπεζα -λανθασμένα, κατά την άποψή μου- δεν έπαιρνε περισσότερες προβλέψεις για ζημιές, παρέμεινε στο 40% κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων δανείων. «Κάλυψη» σημαίνει ότι αναγνωρίζω ζημιά, κάθε χρόνο που περνά αναγνωρίζω περισσότερη ζημιά. Έπρεπε να είχαν αναγνωρίσει φουλ, στο 100%, τις ζημιές από τα μη εξυπηρετούμενα τα οποία ήταν στα βιβλία -επτά χρόνια για οικιστικά και δέκα χρόνια για τα υπόλοιπα- αλλά δεν το έκαναν, διότι θα χρειαζόνταν φρέσκα κεφάλαια και δεν μπορούσαν

να τα βάλουν, ενώ οι άλλες τράπεζες είχαν τους ιδιώτες επενδυτές και μπορούσαν να βάλουν τα κεφάλαια. Είναι γι' αυτό τον λόγο...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχει έτσι παραδοχές για τις άλλες τράπεζες; Στα επτά χρόνια...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως! Μα, είναι για όλους...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μηδενίζεται το δάνειο στον ισολογισμό;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως! Εκατό τοις εκατόν!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν είναι έτσι, κύριε!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ε, Γιώργο μου, αυτά είναι κανόνες που λειτουργούν σε όλες τις τράπεζες της Ευρωζώνης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είναι οι κανόνες που μπήκαν μετά τον επιτόπιο έλεγχο στον συνεργατισμό.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, απλώς να σας πω ότι τα δάνεια που ήταν καθυστερημένα πέραν των δέκα ετών ήταν €1,8 δις.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Τα δάνεια τα οποία ήταν σε καθυστέρηση πέραν των δέκα ετών ήταν €1,8 δις. Έπρεπε να παν στο μηδέν. Και επειδή έπρεπε να παν στο μηδέν, ήταν ήδη καλυμμένες κατά 40% οι ζημιές, έπρεπε να αναγνωρίσουν το 60%. Και έρχεται ο μηχανισμός και λέει θέλετε €800 εκατομ., οι ζημιές σας είναι €800 εκατομ. Με βάση τους υπολογισμούς, θέλαμε επιπρόσθετα κεφάλαια €600 εκατομ. εδώ και τώρα. Ποιος θα μπορούσε να βάλει αυτά τα χρήματα; Σίγουρα όχι η κυβέρνηση.

Κλείνοντας θα ήθελα να αναφέρω ότι πρέπει να διερευνούμε το παρελθόν, για να παίρνουμε μαθήματα για το μέλλον, όχι να προσπαθούμε να κερδίζουμε πολιτικά οφέλη με κτυπήματα κάτω από τη μέση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μαρίνος Μουσιούπτας από το Δημοκρατικό Κόμμα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να ρωτήσω κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μέχρι ποια ώρα θα συνεχίσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, τελειώνουμε. Έμειναν δύο ομιλητές.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ετελειώσαμε. Έχει δέκα λεπτά νομίζω ο κ. Λουκαΐδης...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εγώ να πω ότι, επειδή επροχώρησε τζιαι η ώρα, προτιμώ και θα αξιοποιήσουμε τα δέκα λεπτά στον χρόνο που θα έχουμε την επόμενη βδομάδα, όπως αποφασίσαμε και όπως ανακοινώσατε ότι αποφασίσαμε.

Για να θυμίσω κύριε Πρόεδρε -επειδή βλέπω τον κ. Νεοφύτου, ο οποίος έχει πολλή ένταση και πάθος σήμερα, να σηκώνεται από τη θέση του- αποφασίσαμε και το ανακοινώσαμε ότι όλα τα κόμματα, ανεξαρτήτως αν δεν τους έμεινε χρόνος, θα έχουν από δύο λεπτά την άλλη εβδομάδα συν τα λεπτά που θα τους έχουν απομείνει από τη συζήτηση σήμερα. Αυτό είπατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπα, ναι, αυτό είπα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έγινε αποδεκτό και...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι το είπα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όποιοι θέλουν μπορούν να το αξιοποιήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Κύριε Νεοφύτου, είναι η πραγματικότητα, το είπα δύο φορές μάλιστα. Δύο λεπτά το κάθε κόμμα και όσα εξασφαλίσουν. Εξάλλου, κύριε Νεοφύτου... Παρακαλώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ένα λεπτό, κύριε Προκοπίου. Εξάλλου, έχετε επίσης έναν ομιλητή ο οποίος... Πόσα λεπτά έχει, κυρία Δημητρίου, ο Δημοκρατικός Συναγερμός; Έχετε ακόμα δεκαπέντε λεπτά. Άνετα δηλαδή μπορεί να αφήσετε τα μισά...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεκαοκτώ.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι έν' καλύτερα, για να είμαστε πιο δίκαιοι, οι τρεις τελευταίοι ομιλητές να μείνουν και οι τρεις την άλλη εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν το αποδέχονται όλοι, δεν έχω πρόβλημα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εγώ ρωτώ, γιατί έχω συνάντηση με τον Υπουργό Εξωτερικών και θα πρέπει να φύω να πάω στο γραφείο μου, αλλά ούτως η άλλως εγώ θεωρώ, για να είμαστε πιο δίκαιοι έναντι όλων, οι τρεις τελευταίοι ομιλητές να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν το αποδέχεται ο Συναγερμός. Μένει ο κ. Μουσιούπτας να μας πει αν θέλει να ξεκινήσει την ερχόμενη Παρασκευή να χρησιμοποιήσει τα λεπτά του.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αλίμονο να διαφωνήσω, όταν είπα ότι, άμα θέλετε, ως τις 26 του Μάη μέρα νύχτα να συζητούμε τούτο το θέμα. Ακούστε όμως, αυτά δεν είναι fair πράγματα. Εσείς τι είπατε, κύριε Πρόεδρε; Αν μείνει χρόνος μετά που θα ολοκληρωθεί ο κατάλογος, αλλά ένενεν θέμα. Έν' διαφορετικό, αλλά έληξε. Την άλλη εβδομάδα....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα μπορούσε να μείνει...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Βάλλουμε αλλό δυο τρεις ώρες το κάθε κόμμα. Εν έχω πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Νεοφύτου, θα μπορούσε να μιλήσει ένα λεπτό και να πει ολοκληρώθηκε ο κατάλογος και τα άλλα εννιά τα αφήνω και... Τωρά θα παίζουμε με τις λέξεις; Η ουσία ήταν αυτή.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Θα μιλήσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τωρά; Ωραία.

Κύριοι, παραμένει ο ομιλητής. Αντιλαμβάνομαι ότι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Την ώρα που εκλείσετε τον συνεργατισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τζιένη την ημερομηνία έχουμε την που εβάλατε τον σταυρό στον συνεργατισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, αντιλαμβάνομαι ότι καταλήγουμε ως εξής: θα τελειώσει ο κ. Μουσιούττας και οι άλλοι δύο ομιλητές θα μείνουν την άλλη Παρασκευή.

Έτσι, κύριε Κουλλά; Πού είναι ο κ. Κουλλά;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν έχουμε πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν έχετε, έχετε; Άρα, ο τελευταίος ομιλητής είναι ο κ. Μουσιούττας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι ειλικρινά με θλίψη που ανέβηκα στο βήμα της ολομέλειας της Βουλής, για να παραθέσω τις απόψεις μου για το κατόπτημά μας να μιλούμε σε παρελθοντικό χρόνο για το μεγαλύτερο ευεργέτημα που διέθετε η ευρύτερη κυπριακή κοινωνία και κυρίως τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα του τόπου μας. Θα ήταν ακόμη σοφότερο κάποτε να σταματήσουμε να κάνουμε λάθη, για να μη χρειάζεται να διενεργούμε νεκροψίες και έρευνες. Θα ήταν φρονιμότερο να είχαμε πάρει τις σωστές αποφάσεις πριν από πέντε χρόνια, ούτως ώστε ο συνεργατισμός σήμερα να βρισκόταν σε πλήρη λειτουργία επιτελώντας το κοινωνικό του έργο. Προτού αναφερθώ στις ευθύνες, πολιτικές και μη, που είναι βαρύτερες και θα πρέπει επιτέλους κάποια στιγμή να αποδοθούν, θα κάνω μια μικρή αναδρομή στις περιόδους ορόσημα των τελευταίων ετών.

Το 2012, μετά τον διαγνωστικό έλεγχο που διεξήγαγε η PIMCO, συμπερασματικά κατέληξε ότι τα ελλειμματικά της Συνεργατικής Τράπεζας ανέρχονταν στο €1,5 δις, ποσό που χρειαζόταν η τράπεζα για να ανακεφαλαιοποιηθεί. Μετά από προσπάθειες την τότε περίοδο για ενίσχυση της τράπεζας από ιδιώτες επενδυτές, δεν κατέστη δυνατή η ανακεφαλαιοποίησή της, με αποτέλεσμα η κυβέρνηση να καταβάλει το ποσό αυτό, ώστε να αποφευχθεί ένα δεύτερο bail-in όπως αυτό που συνέβη με τη Λαϊκή Τράπεζα. Η ενίσχυση αυτή από το κράτος σηματοδότησε και την πλήρη κρατικοποίηση του συνεργατισμού, ο οποίος, με βάση τη μνημονιακή δέσμευση της κυβέρνησης Αναστασιάδη, θα οδηγήτο σε εξυγίανση και θα αποδίδετο πίσω στους μετόχους του. Τον Δεκέμβριο του 2015 η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα ζήτησε πρόσθετη ενίσχυση από το κράτος ύψους €175 εκατομ., για να ενισχύσει την κεφαλαιακή βάση της τράπεζας.

Έρχομαι τώρα στις ευθύνες. Οι ευθύνες, αγαπητοί συνάδελφοι, βρίσκονται σε δύο χρονικά σημεία. Την περίοδο πριν το 2013 και την περίοδο μετά το 2013. Για την περίοδο πριν από το 2013 οι ευθύνες είναι βαρύτερες σε όλα τα επίπεδα, τόσο στο νομοθετικό σώμα και στις εκάστοτε κυβερνήσεις όσο και στις επιτροπείες των ΣΠΙ. Δυστυχώς, τα γεγονότα του 1985 με τα οποία ο συνεργατισμός σύρθηκε την τότε εποχή σε πλήρη αναδιάρθρωση δε μας είχαν γίνει μάθημα. Η κομματοκρατία, η κουμπαροκρατία και η ανύπαρκτη εποπτεία θυματοποίησαν το συνεργατικό κίνημα ευρύτερα ως ιδέα και το οδήγησαν στο κλείσιμό του.

Επειδή μας παρακολουθεί ο κόσμος και όλοι στον λαό στο τέλος λογοδοτούμε, δε θα κρυφτώ πίσω από γενικόλογες και εποπιδικές κριτικές. Τα σκάνδαλα στον συνεργατισμό έχουν ονόματα και επίθετα. Τα προηγούμενα χρόνια διάφορες έρευνες κατέδειξαν συγκεκριμένα άτομα στα διάφορα ΣΠΙ -λίγα μιν, αλλά

υπήρχαν- τα οποία δεν έκαναν μόνο κακοδιαχείριση στα υποκαταστήματά τους, αλλά πολλά από αυτά -ίσως και τα περισσότερα- ήταν περιπτώσεις που είναι ποινικά κολάσιμες. Δυστυχώς, ακόμη και σήμερα που ο συνεργατισμός έχει κλείσει, δεν έχουμε μάθει αν αυτοί οι άνθρωποι είναι ένοχοι ή όχι και αν θα οδηγηθούν στη φυλακή προς ικανοποίηση του περι δημοσίου δικαίου αισθήματος.

Στη σελίδα 72 του πορίσματος υπάρχουν αναφορές στον τρόπο με τον οποίο ιθύνοντες στα ΣΠΙ θησαύριζαν με τα λεφτά του απλού κοσμάκη. Έπαιρναν δάνεια από τα δικά τους ΣΠΙ με ένα πολύ μικρό δανειστικό επιτόκιο και στη συνέχεια κατέθεταν τα ποσά αυτά σε άλλα ΣΠΙ και κέρδιζαν την διαφορά του καταθετικού επιτοκίου. Δάνειζαν συγγενικά τους πρόσωπα χωρίς επαρκείς εξασφαλίσεις, με αποτέλεσμα αυτά τα δάνεια να μην αποπληρώνονται, ενώ υπήρξαν περιπτώσεις χορήγησης εικονικών δανείων σε ανύπαρκτα πρόσωπα. Κρύβονταν τα προβλήματα κάτω από το χαλί και δεν εφαρμόζονταν η τραπεζική πρακτική για τα ληξιπρόθεσμα δάνεια. Αυτές οι περιπτώσεις που προανέφερα δεν ήταν λίγες και αφορούσαν αρκετά ΣΠΙ την εποχή εκείνη.

Μέσα σε όλα αυτά έχουμε και την εμπλοκή των κομμάτων. Το συνεργατικό κίνημα δημιουργήθηκε από την πλατιά μάζα της κοινωνίας και ως τέτοιο ήταν αναπόφευκτο να υπάρχει ενδιαφέρον και των κομμάτων. Δε γνωρίζω σε ποιο βαθμό τα κόμματα έπληξαν τον συνεργατισμό, αυτό όμως που γνωρίζω είναι ότι τα κόμματα θα έπρεπε να είναι θεματοφύλακες θωράκισης των συμφερόντων του. Άλλωστε δεν είναι λίγες οι φορές που σε δύσκολες περιόδους το κράτος και ευρύτερα η πολιτεία αναγκάστηκαν να δανειοδοτηθούν από το συνεργατικό κίνημα. Αν υπάρχουν περιπτώσεις κομμάτων ή και πολιτικών οι οποίες δεικνύουν ευνοϊκή μεταχείριση, τότε ο Γενικός Εισαγγελέας πρέπει να επεμβεί αυτοβούλως και να τους οδηγήσει στη δικαιοσύνη.

Για τη μετά το 2013 περίοδο αυτό που καταδεικνύει το πόρισμα είναι βαρύτατες πολιτικές ευθύνες, αφού το Υπουργείο Οικονομικών, ως το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ανέχτηκε τις απαράδεκτες δραστηριότητες συγκεκριμένων στελεχών της νέας διοίκησης του συνεργατισμού. Μπορεί κάποιος εξ αυτών στον συνεργατισμό να τοποθετήθηκαν σε καίρια πόστα, ώστε να παίξουν τον ρόλο του χρήσιμου... αλλά οι ποινικές ή οι αστικές ευθύνες για αυτούς είναι βαρύτατες.

Το γεγονός ότι κάποια από τα στελέχη που διορίστηκαν για να περιορίσουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια απέτυχαν παντελώς να το πράξουν, αλλά παράλληλα προχώρησαν, με βάση το πόρισμα, σε ύποπτες διαγραφές δανείων, πρέπει να μελετηθεί από τις αρμόδιες αρχές. Από την άλλη, όταν αυτά τα άτομα ή κάποια από αυτά προσελήφθησαν στην Altamira για να διαχειριστούν το ίδιο χαρτοφυλάκιο, ήταν πολύ πιο αποτελεσματικά.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και συνάδελφοι,

Το πόρισμα για εμάς είναι ξεκάθαρο. Έγιναν τεράστια λάθη από πλευράς της ηγεσίας του Υπουργείου Οικονομικών. Δεν είναι λίγες οι φορές κατά τις οποίες το αρμόδιο υπουργείο διαβεβαίωσε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ότι η κεφαλαιακή επάρκεια του συνεργατισμού είναι ισχυρή. Μάλιστα μας είχαν αναφέρει ότι υπάρχει συνολικό σχέδιο για επιστροφή των μετοχών του συνεργατισμού στους πολίτες. Αλήθεια, ο Υπουργός ήταν παραπληροφορημένος ή ο ίδιος παραπληροφόρησε τη Βουλή; Αυτό είναι ένα σημείο που θα πρέπει να τύχει περαιτέρω έρευνας.

Πριν λίγες μέρες η ιταλική τράπεζα doBank προχώρησε στην εξαγορά της εταιρείας «Altamira» και των εργασιών της σε όλο τον κόσμο. Μήπως γνωρίζετε ποια χώρα δεν ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενσωματωθεί στις υπόλοιπες εργασίες; Μα, την Κύπρο βέβαια. Είναι ξεκάθαρο ότι διεξάγονται έρευνες και στο εξωτερικό για σοβαρές κακές πρακτικές της εν λόγω εταιρείας στην Κύπρο. Σε ερώτησή μας πρόσφατα στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή κατά πόσο θα έπρεπε να απομακρυνθεί από τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων η εν λόγω εταιρεία η απάντηση από το αρμόδιο υπουργείο ήταν αρνητική, διότι θα έπρεπε η Κυπριακή Δημοκρατία να πληρώσει σημαντικό πρόστιμο με βάση το συμβόλαιο που δυστυχώς είχε υπογράψει. Τώρα που έρχεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και βάζει στο στόχαστρο τον τρόπο λειτουργίας και προσλήψεων της συγκεκριμένης εταιρείας στην Κύπρο, δε θα έπρεπε να παρέμβει ο Γενικός Εισαγγελέας και να πράξει τα δέοντα; Προσωπικά, από το επίσημο βήμα της Βουλής καλώ τον Γενικό Εισαγγελέα να προχωρήσει σε συγκεκριμένη έρευνα για το συγκεκριμένο θέμα, διότι όπως φαίνεται από τα δημοσιεύματα στον ξένο τύπο, το εν λόγω ζήτημα έχει πάρει ευρύτερες διαστάσεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προσωπικά, ως αναπληρωτής πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού νιώθω ότι έχω παραπλανηθεί από ανακριβείς πληροφορίες που μας έδινε κάθε φορά το Υπουργείο Οικονομικών για την πρόοδο του συνεργατισμού. Οι ευθύνες είναι εκεί και θα πρέπει να αναληφθούν, αλλά θα πρέπει και οι αρμόδιοι λειτουργοί του υπουργείου να μας αποκαλύψουν για ποιο λόγο δεν έδιναν την πραγματική εικόνα στη νομοθετική εξουσία και από ποιους ενδεχομένως είχαν πάρει οδηγίες. Τα πιο πάνω, σε συνδυασμό με την ανικανότητα της διοίκησης να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων, αντάξια των ευθυνών της, δημιουργούν σοβαρά ερωτήματα. Σοβαρά ερωτήματα κατά πόσο η κυβέρνηση πραγματικά

ήθελε να διασώσει το συνεργατικό κίνημα ή αν τεχνηέντως μας οδήγησε στο κλείσιμό του προς εξυπηρέτηση των συστημικών τραπεζών του τόπου.

Σήμερα, εδώ που φτάσαμε, θα πρέπει να δούμε τι μπορούμε να περιώσουμε από τις στάχτες της καταστροφής. Ως Δημοκρατικό Κόμμα ζητούμε από την κυβέρνηση να τερματίσει τις διαδικασίες αποξένωσης περιουσιακών στοιχείων της Συνεργατικής Τράπεζας και αυτά να αποδοθούν στους νόμιμους δικαιούχους τους, που είναι οι κοινότητες και οι δήμοι, προς όφελος, αν μη τι άλλο, των πολιτών.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Το 1909 ξεκίνησε το συνεργατικό κίνημα στο Λευκόνοικο από είκοσι γεωργούς, ανθρώπους του μόχθου και της εργατιάς. Εκατό δέκα χρόνια μετά σχεδόν καταφέραμε ως πολιτεία και κοινωνία να φανούμε μικρότεροι της ιστορίας και τελικά να τον έχουμε διαλύσει. Μετά το κλείσιμο της Λαϊκής Τράπεζας έκλεισαν και τον συνεργατισμό. Ας βάλουμε επιτέλους ένα τέλος στον κατήφορο. Ας σταματήσουμε να καταστρέφουμε αυτά που μας παρέδωσαν οι προηγούμενες γενιές και ας ανοίξουμε επιτέλους μια χαραμάδα έστω ελπίδας για τις επόμενες γενιές. Ας αποδοθεί επιτέλους δικαιοσύνη. Το απαιτεί η κοινωνία, το οφείλουμε στην κοινωνία. Ας μην κάνουμε για τρίτη φορά τα ίδια τραγικά λάθη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Κουλλά θέλει κάτι να πει.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Σεβόμενος αυτό που έχει αποφασιστεί, κύριε Πρόεδρε, μόνο για ένα λεπτό και ας αφαιρεθεί από τον χρόνο μας. Μια διευκρίνιση για σκοπούς των πρακτικών.

Μπορεί κάποιος να αμφισβητούν τον Αβέρωφ Νεοφύτου, μπορεί να διαφωνούν μαζί του. Πρόσεξα και πολλές αντιδράσεις για τις αλήθειες που τους είπε, αλλά δεν πρέπει να τον αμφισβητούν για τα γεγονότα. Δε χρειάστηκε και πολλούς χρόνος για να βρούμε ότι η επιστολή παραίτησης του κ. Λάμπρου Πιερή φέρει ημερομηνία 14 Ιουνίου του 2018 και η απόφαση της Βουλής για τον συνεργατισμό ήταν ημερομηνίας 8 Ιουλίου του 2018, δηλαδή ακριβώς όπως το είχε πει, τρεις εβδομάδες πριν από την έγκριση της εγγύησης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Καταλαβαίνω την προσπάθεια των κυβερνήσεων να μετατοπίσουν το θέμα.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου -και ας πάμε στα πρακτικά, όταν θα είναι έτοιμα, να πάρουμε και πίσω την κασέτα- τι είπε; Ότι μόνο οι του Συναγερμού είχαν δώσει παραίτηση και εγώ είχα αναφέρει ότι και κάποιος άλλος είχε δώσει παραίτηση και ότι ο Υπουργός Οικονομικών του ζήτησε να μην προχωρήσει σ' αυτό, γιατί θα υπήρχε πρόβλημα. Τώρα μετατοπίζουν το θέμα στην ημερομηνία που δεν ήταν ποτέ θέμα, για να μετατοπίσουν ολόκληρο τον.... Ε, τι να κάνουν; Είναι μαθημένοι να λεν αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ έχει ολοκληρωθεί ουσιαστικά η συζήτηση. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για αύριο Παρασκευή, 5 Απριλίου 2019, στις 11.00 π.μ, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.220-2018).
2. Ο περί Ηλεκτρονικής Υγείας Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.020-2018).
3. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.079-2019).
4. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Αναγνώριση Υπηρεσίας, Προϋπηρεσίας και Τεχνικής Πείρας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.036-2019).

5. Ο περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.075-2019).
6. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.185-2018).
7. Ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.006-2019).
8. Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2012.
(Αρ. Φακ. 23.01.053.217-2012).
9. Οι περί Λειτουργίας της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.111-2018).
10. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Προσωπικοί Ιατροί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.112-2018).
11. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Ειδικό Ιατροί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.113-2018).
12. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.213-2018).
13. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.214-2018).
14. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Πειθαρχικός Κώδιξ) (Τροποποιητικός) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.018-2019).
15. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διαχωρισμός Ακίνητης Ιδιοκτησίας που κατέχεται κατ' εξ Αδιαίρετου Ιδανικές Μεριδές) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.085-2018).
16. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.221-2018).
17. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.118-2018).
18. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.119-2018).
19. Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.019-2019).
20. Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.073-2018).
21. Οι περί Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.082-2018).
22. Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού - Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό - Θέση Πρώτου Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.005-2019).

23. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Διοίκηση) - Τεχνικές Υπηρεσίες - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.024-2019).
24. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Λιβάνου για την Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.159-2018).
25. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Χασεμικού Βασιλείου της Ιορδανίας για την Παρεμπόδιση της Κλοπής, των Λαθραίων Ανασκαφών και της Παράνομης Εισαγωγής, Εξαγωγής και Μεταβίβασης Κυριότητας ή Ιδιοκτησίας Πολιτιστικών Αγαθών ή Πολιτιστικής Περιουσίας και την Προώθηση της Αποκατάστασής τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.195-2018).
26. Ο περί της Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Οζοντος (Κυρωτικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.223-2018).
27. Ο περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας των Λαϊκών Αγορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018
(Πρόταση νόμου του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών). (Αρ. Φακ. 23.02.059.061-2018).
28. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Μέτρα Προστασίας Ταμιευτήρων, των οποίων το Νερό Προορίζεται και για Ανθρώπινη Κατανάλωση) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.099-2018).
29. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.098-2017).
30. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).
31. Ο περί της Διευκόλυνσης των Επενδύσεων Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.190-2017).
32. Ο περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.060-2018).
33. Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015.
(Πρόταση νόμου του κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ). (Αρ. Φακ. 23.02.056.065-2015).

Αποσύρσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Αριστού Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις). (Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Το μέλλον της Ευρώπης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής).

- (Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).
3. «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος). (Αρ. Φακ. 23.05.051.006-2018).
  4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα «Εξέταση θεμάτων που αφορούν τους διορισμούς του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), καθώς και το ασυμβίβαστο που προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών). (Αρ. Φακ. 23.04.035.181-2018).
  5. «Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορούν να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Μιχάλη Γιωργάλλα). (Αρ. Φακ. 23.05.052.002-2019).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 3.05 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυριακίδου Στέλλα
Γεωργίου Γεώργιος	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Αννίτα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Δημήτρης	Νουρής Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Σταύρου Ελένη
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κουλλά Ονούφριος	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Κώστα Κώστας
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Στεφάνου Στέφανος
Καυκαλιάς Αντρέας	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κυπριανού Άντρος	

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Μυλωνάς Παύλος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Προκοπίου Γεώργιος

Μουσιούττας Μαρίνος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Σιζόπουλος Μαρίνος

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης
(Πρόεδρος Βουλής)

Γιωργάλλας Μιχάλης

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Διαδικαστική συζήτηση (Γιώργος Λουκαΐδης, Πρόεδρος, Άντρος Κυπριανού, Αβέρωφ Νεοφύτου, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Γιώργος Περδίκης, Νίκος Τορναρίτης) για τη σειρά των ομιλητών και τη διάρκεια συζήτησης του θέματος «Το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής για τον συνεργατισμό».
2. Αγορεύσεις και συζήτηση (Χρίστος Χρίστου, Άννα Θεολόγου, Γιώργος Περδίκης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Λιλλήκας, Μαρίνος Σιζόπουλος, Νικόλας Παπαδόπουλος, Άντρος Κυπριανού, Νίκος Τορναρίτης, Αβέρωφ Νεοφύτου, Στέφανος Στεφάνου, Λίνος Παπαγιάννης, Ζαχαρίας Κουλίας, Μάριος Μαυρίδης, Μαρίνος Μουσιούττας, Ονούφριος Κουλλά) για το θέμα «Το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής για τον συνεργατισμό».

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 5^{ης} Απριλίου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.03 π.μ.

Αρ. 21

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Αγαπητοί συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους έντιμους κύριους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Είμαστε ακριβώς δεκαεννέα, δεκαεννέα είναι το ένα τρίτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλώστε την παρουσία σας, παρακαλώ, οι παρόντες βουλευτές.

Υπάρχει απαρτία, κύριοι γραμματείς;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει απαρτία.

Απαρτία, κύριε Πρόεδρε, είναι δεκαεννέα, το ένα τρίτο βάσει του συντάγματος, άρα έχουμε απαρτία και ξεκινούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι. Υπάρχει απαρτία και ξεκινούμε.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τις αναφορές που έχουμε στη σημερινή συνεδρία της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κυρίες και κύριοι,

Θα θέλαμε προ ημερησίας διατάξεως να αναφερθούμε στον θάνατο ενός διακεκριμένου Έλληνα νομικού και πολιτικού, ειλικρινούς φίλου της Κύπρου, του Αντώνη Βγόντζα, που συνέδεσε το όνομά του με τους αγώνες του ελληνικού λαού για ελευθερία και δημοκρατία και ανέπτυξε ιδιαίτερους δεσμούς με τη χώρα μας. Υπήρξε ενεργό μέλος της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων και Υπηρεσιακών Παραγόντων της Βουλής των Ελλήνων για τον Φάκελο της Κύπρου παρέχοντας υπηρεσίες νομικού συμβούλου και συνεργάστηκε στενά με τα μέλη της αντίστοιχης κυπριακής επιτροπής της Βουλής των Αντιπροσώπων για τη δημοσιοποίηση του Φακέλου της Κύπρου και την παράδοση του ιστορικού αυτού υλικού στον λαό μας.

Καταθέτουμε την οφειλόμενη ευγνωμοσύνη μας για την προσφορά του Αντώνη Βγόντζα στην Κύπρο και εκφράζουμε στους οικείους και την οικογένειά του τα ειλικρινή συλλυπητήριά μας για την απώλεια αυτή.

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας καλώ σε τήρηση μονόλεπτης σιγής.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία του η μνήμη!

Συνεχίστε με τις αναφορές, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταξύ 26 και 29 Μαρτίου 2019 ο Πρόεδρος της Βουλής επισκέφθηκε το Λονδίνο, όπου κατόπιν σχετικής πρόσκλησης παρέστη και προσφώνησε ως κύριος ομιλητής και τιμώμενο πρόσωπο το Διεθνές Φόρουμ Ανώτερης Εκπαίδευσης 2019, που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος Βρετανικών Πανεπιστημίων για Διεθνείς Δραστηριότητες στις 27 Μαρτίου στο Πανεπιστήμιο «Imperial». Στην ομιλία του ο Πρόεδρος της Βουλής αναφέρθηκε στους διαχρονικά στενούς εκπαιδευτικούς δεσμούς Κύπρου-Ηνωμένου Βασιλείου, επισημαίνοντας την αποφασιστικότητα να διασφαλιστεί ότι οι πολίτες θα συνεχίσουν να καρπώνονται τα οφέλη της στενής σχέσης μεταξύ των δύο χωρών και μετά το Brexit. Οι εκπρόσωποι των βρετανικών πανεπιστημίων υπογράμμισαν τον συντονιστικό ρόλο που ανέλαβε η Βουλή των Αντιπροσώπων, για να διασφαλιστεί ότι η συνεργασία μεταξύ θεσμών και οργανισμών Ηνωμένου Βασιλείου και Κύπρου θα συνεχιστεί ανεμπόδιστη. Ο Πρόεδρος της Βουλής επισκέφθηκε επίσης τα γραφεία του Ερευνητικού Κέντρου ΚΟΙΟΣ, που είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου Κύπρου και του Πανεπιστημίου «Imperial».

Στο περιθώριο του συνεδρίου και στα πλαίσια της κοινοβουλευτικής διπλωματίας ο Πρόεδρος της Βουλής είχε συνάντηση με τη Γενική Γραμματέα του Συνδέσμου Πανεπιστημίων της Κοινοπολιτείας δόκτορα Joanna Newman. Ο σύνδεσμος εκπροσωπεί 513 πανεπιστήμια στις χώρες μέλη της Κοινοπολιτείας και το γραφείο στην Κύπρο θα είναι το πρώτο εκτός Βρετανίας. Η κ. Newman συμφώνησε με την εισήγηση του Προέδρου της Βουλής να λειτουργήσει στην Κύπρο το πρώτο γραφείο του συνδέσμου εκτός Μεγάλης Βρετανίας. Το γραφείο αυτό θα έχει συντονιστικό ρόλο για τα πανεπιστήμια της Κοινοπολιτείας. Ο Πρόεδρος της Βουλής ενημέρωσε ήδη τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για την εξέλιξη αυτή, ώστε να υλοποιηθεί η συμφωνία το ταχύτερο δυνατόν.

Κατά την παραμονή του στο Λονδίνο ο Πρόεδρος της Βουλής πραγματοποίησε σειρά επαφών, μεταξύ άλλων με τον Αρχιεπίσκοπο Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας κ. Γρηγόριο, στον οποίο παρέδωσε τους τέσσερις πρώτους τόμους του Φακέλου της Κύπρου, με τον πρόεδρο της κοινοβουλευτικής επιτροπής για το Brexit, τον γενικό διευθυντή του Κοινοπολιτειακού Συμβουλίου Επιχειρήσεων και Επενδύσεων και τον γενικό γραμματέα του Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου.

Ο Πρόεδρος της Βουλής πραγματοποίησε επίσης επίσημη επίσκεψη στο Μονακό από τις 29 ως την 31^η Μαρτίου ύστερα από σχετική πρόσκληση του Προέδρου του Εθνικού Συμβουλίου της χώρας κ. Stéphane Valeri. Κατά την επίσκεψη ο κ. Συλλούρης είχε συνάντηση με τον ομόλογό του στην παρουσία των προέδρων των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εξωτερικών Υποθέσεων και Παρακολούθησης των Διαπραγματεύσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνάντησε επίσης τους Υπουργούς Εξωτερικών και Συνεργασίας και Οικονομικών του Μονακό. Συζητήθηκαν η ενίσχυση των διμερών σχέσεων Κύπρου-Μονακό, καθώς και η 13^η Διάσκεψη των Προέδρων Κοινοβουλίων Μικρών Κρατών Ευρώπης, την οποία θα φιλοξενήσει η Βουλή των Αντιπροσώπων τον ερχόμενο Νοέμβριο.

Η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου και ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης συμμετείχαν από τις 27 Μαρτίου μέχρι την 1^η Απριλίου σε αποστολή παρατηρητών της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη για την παρακολούθηση του πρώτου γύρου των προεδρικών εκλογών στην Ουκρανία. Στα πλαίσια της αποστολής πραγματοποιήθηκαν χωριστές συναντήσεις, μεταξύ άλλων με προεδρικούς υποψηφίους, με εκπροσώπους των μέσων μαζικής ενημέρωσης και της κοινωνίας των πολιτών.

Εξάλλου, την 1^η Απριλίου, ως μέλος της Ad hoc Επιτροπής για τη Μετανάστευση της ΚΣ ΟΑΣΕ, ο κ. Χατζηγιάννης συμμετείχε σε επίσκεψη στις Βρυξέλλες, όπου πραγματοποιήθηκαν χωριστές συναντήσεις με εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των αρμόδιων υπηρεσιών της χώρας, διεθνών οργανισμών και μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου συμμετείχε σε συνεδρία της Επιτροπής για την Εκλογή Δικαστών στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 29 Μαρτίου στο Παρίσι. Στη συνεδρία διεξήχθησαν ακροάσεις με τους υποψηφίους δικαστές της Τουρκίας και της Μάλτας.

Ο κ. Ευσταθίου συμμετείχε επίσης ως εκπρόσωπος της Επιτροπής Πολιτισμού, Παιδείας, Επιστημών και ΜΜΕ της ΚΣΣΕ στην 78^η Συνέλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) στο Στρασβούργο από τις 2 μέχρι τις 4 Απριλίου.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων φιλοξένησε μεταξύ 2 και 4 Απριλίου 2019 στη Λεμεσό συνεδρίαση της διεθνούς γραμματείας, των προέδρων και εισηγητών των επιτροπών της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας, της οποίας η Βουλή είναι ιδρυτικό μέλος. Πέραν της κυπριακής συμμετοχής, συμμετείχαν

κοινοβουλευτικές αντιπροσωπίες από δεκατρία ακόμα κράτη μέλη της Συνέλευσης. Η κυπριακή αντιπροσωπία στη ΔΣΟ αποτελείται από τον κ. Άγγελο Βότση, ο οποίος είναι επικεφαλής, τον κ. Κώστα Κωνσταντίνου, την κ. Ευανθία Σάββα και τον κ. Ηλία Μυριάνθου. Οι εργασίες της συνεδρίασης επικεντρώθηκαν στον απολογισμό δραστηριοτήτων της ΔΣΟ κατά το παρελθόν έτος και προγραμματισμό προσεχών δράσεων, περιλαμβανομένης της γενικής συνέλευσης του οργανισμού τον ερχόμενο Ιούνιο στην Τιφλίδα.

Ο γενικός γραμματέας και επικεφαλής της Συνέλευσης Έλληνας βουλευτής κ. Ανδρέας Μιχαηλίδης μεταξύ άλλων τόνισε ότι η διοργάνωση πραγματοποιείται στη Λεμεσό, όχι μόνο για να υποδηλώσει το ενδιαφέρον της Συνέλευσης για την Κύπρο, αλλά και για να σταλεί παντού το μήνυμα ότι η ΔΣΟ συμπαρίσταται στον κυπριακό λαό. Παρόμοιες δηλώσεις συμπάραστασης στον δίκαιο αγώνα της Κύπρου έκανε και ο πρόεδρος της γενικής συνέλευσης της ΔΣΟ Ρώσος βουλευτής κ. Sergei Gavrilov και πολλοί άλλοι σύνεδροι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να ενημερώσει το σώμα για απουσίες βουλευτών σε αποστολές στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά συμμετέχει στην 140^η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη, η οποία πραγματοποιείται στην Ντόχα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει ένα νομοσχέδιο το οποίο θα κατατεθεί σήμερα και για το οποίο υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί επίειγον και να ψηφιστεί σήμερα, εκτός αν υπάρχουν ενστάσεις. Το νομοσχέδιο τιτλοφορείται «Ο περί του Δικαιώματος Ορισμένων Υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία Νόμος του 2019».

Αν δεν υπάρχει ένσταση, κατατίθεται και κηρύσσεται επίειγον.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ευσταθίου, παρακαλώ, να ακούσω.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Υπάρχει ένσταση, κύριε Πρόεδρε.

Πρόκειται για ένα πολύ σοβαρό νομοσχέδιο, το οποίο αφορά άμεσα τη μεταναστευτική πολιτική της Κύπρου, την είσοδο, παραμονή υπηκόων -αδόκιμος βεβαίως ο όρος- πολιτών του Ηνωμένου Βασιλείου, των μελών της οικογένειάς τους. Χρησιμοποιούνται όροι παντελώς γενικοί, αφηρημένοι, οι οποίοι προκαλούν προβλήματα και είναι αδιανόητο αυτή τη στιγμή να ψηφίσουμε ένα νομοσχέδιο για το οποίο δε γνωρίζουμε τους όρους τους οποίους θα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, υπάρχει ένσταση, κατανοητό. Δε χρειάζεται άλλη παρέμβαση για αναβολή. Έχω μιλήσει με την πρόεδρο της επιτροπής, κατέβαλε έντονη και φιλότιμη προσπάθεια, ώστε να δοθεί η επιλογή του κατεπειγόντος. Παρ' όλη την κριτική που ασκήσαμε, ότι αυτά τα πράγματα δεν μπορούν να περνούν, από την ώρα που υπάρχει ένσταση έστω και από έναν βουλευτή, θα τη δεχτώ και θα πάμε την άλλη Παρασκευή.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Αγαπητέ Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η αλήθεια είναι ότι είναι σοβαρή ρύθμιση τούτη. Και ο Πρόεδρος της Βουλής και εγώ προσωπικά ζητήσαμε να δοθεί περισσότερος χρόνος, αλλά είχαμε χθες τη δυνατότητα εξαντλητικά να δούμε το νομοσχέδιο. Υπάρχει χρονικό περιθώριο. Στις 12 του μήνα θα πρέπει να ρυθμιστούν αυτά τα ζητήματα, τα οποία αντιλαμβάνεστε ότι αφορούν πολλές χιλιάδες κόσμου. Η ρύθμιση που γίνεται έχει τον χαρακτήρα της

αμοιβαιότητας, το οποίο νομίζω είναι πολύ σημαντικό και για εμάς, δεν αφορά μόνο τους Βρετανούς υπηκόους, και είναι πανομοιότυπη με τη ρύθμιση που γίνεται από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αντιλαμβάνομαι ο συνάδελφος δεν είχε τη δυνατότητα χθες να παρευρίσκεται στη συνεδρία της επιτροπής. Εάν η ολομέλεια αποφασίσει να το αναβάλει, σεβαστό, αλλά είναι πιθανό να δημιουργηθούν άλλα προβλήματα, τα οποία να μην μπορούμε να διαχειριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Μαύρου, η χθεσινή απόφαση της Βουλής και αυτά που λέει ο κ. Τουσκ σήμερα δε μας βοηθούν;
(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

Ο κ. Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ κατανοώ ότι πρέπει να ψηφιστεί.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φυσικά, το επικίνδυνο, που άκουσα τη λέξη από κάτω, το επικίνδυνο είναι ότι εμείς ως Βουλή με διάφορους τρόπους -και με εγγραφή του θέματος από το Δημοκρατικό Κόμμα και η επιτροπή Εξωτερικών, ο κ. Λιλλήκας και εγώ προσωπικά- έχουμε κάνει εκκλήσεις προς την κυβέρνηση από μήνες τώρα, για να μη φτάσουμε εδώ. Τώρα είμαστε στα ίδια, θα βάλει πρόστιμο η Ευρωπαϊκή Ένωση, θα γίνουν επικίνδυνα πράγματα κ.ο.κ.

Ο κ. Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς με την πρώτη ανάγνωση του κειμένου καταλήγουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι πολύ βιαστικά και πρόχειρα γραμμένο, με πολλές ασάφειες και πολλές αναγκαίες διορθώσεις. Πρέπει να δοθεί η ευκαιρία στη Βουλή έστω και σε λίγο χρονικό διάστημα να δει και να διορθώσει αυτό το νομοσχέδιο. Και δεν έχω καταλάβει, κύριε Πρόεδρε, γιατί να πάρουμε μία απόφαση υπό την αίρεση μιας απόφασης άλλων. Δηλαδή αυτό το νομοσχέδιο, απ' ό,τι κατάλαβα εγώ, δε θα τεθεί σε ισχύ, παρά μόνο αν και εφόσον προχωρήσει σε άτακτο Brexit η Βρετανία. Άρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Να κάνω μία εισήγηση, κύριε Περδίκη, για να μην τρώμε την ώρα μας πολλά με τούντα πράγματα. Να το δεχτούμε στην ημερήσια διάταξη, να μπει τελευταίο και ως εκείνη την ώρα να κάνουμε και κάποιες συνεννοήσεις αναλόγως των εξελίξεων.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Να ψηφίσουμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να πω κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλοι να πείτε, αλλά έσπασα τη σειρά των ομιλητών, για να καταλήξουμε, να μπούμε στην ουσία.

Επαναλαμβάνω, αν θα συζητηθεί σήμερα ή όχι θα το επαναφέρω στο τέλος, θα πάρει τη σειρά του στο τέλος και θα αποφασίσουμε εκεί αν θα το συζητήσουμε ή όχι. Δεν αλλάζει τίποτε την ουσία της αναβολής.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η ένστασή μου είναι ξεκάθαρη. Να πάει την άλλη Παρασκευή. Ούτε τίθεται ζήτημα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η άλλη Παρασκευή είναι 13 του μήνα. Η 12^η Απριλίου υποτίθεται, με τα δεδομένα που έχουμε, είναι η τελευταία ημερομηνία. Θα υπάρχει διάσκεψη υποτίθεται στις 10 Απριλίου στο Στρασβούργο, για να παρθούν αποφάσεις. Εάν εκεί η απόφαση είναι για τις 12, είμαστε...

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

12 την άλλη Παρασκευή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

12 έχει η άλλη Παρασκευή;

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Επιτέλους, να αποδείξουμε ότι είμαστε ένα κράτος σοβαρό! Είναι δυνατό να συζητήσουμε νομοσχέδιο σήμερα, που είμαι σίγουρος ότι οι συνάδελφοι -και δεν εξαιρώ τον εαυτό μου- δε γνωρίζουμε τους όρους, οι οποίοι παραπέμπουν στα διάφορα νομοθετικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Για όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η συζήτηση που γίνεται σήμερα, αυτό το νομοσχέδιο είναι ένα δείγμα του τι θα συμβεί σε επτά μέρες, εάν, όπως δείχνουν τα πράγματα, θα καταλήξουμε να μην υπάρχει συμφωνία εξόδου μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ηνωμένου Βασιλείου. Είναι γι' αυτό τον λόγο που εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα απευθύναμε επιστολή και σε εσάς, όπως πολύ σωστά το έχετε επισημάνει, ότι πρέπει η κυβέρνηση να θέσει ενώπιον του σώματος όλα τα νομοσχέδια που αφορούν, έγκαιρα να θέσει ενώπιόν μας...

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Βεβαίως!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...αν μπορεί κάποιος να θεωρήσει ότι επτά μέρες προθεσμία είναι έγκαιρα, αλλά, έστω, παρά την τελευταία στιγμή, έστω και επτά μέρες, έτσι ώστε αυτό το σώμα να μπορεί να ψηφίσει ή να απορρίψει κείμενα νομοσχεδίων των οποίων γνωρίζει το περιεχόμενο.

Φανταστείτε την περίπτωση την άλλη Παρασκευή, σε επτά μέρες, να βρεθούμε μπροστά σε αυτή την κατάσταση, αλλά όχι όσον αφορά ένα νομοσχέδιο, να αφορά εκατό θέματα, εκατό νομοσχέδια, είτε αυτά αφορούν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη είτε αφορούν τους φοιτητές είτε αφορούν όλα τα θέματα που άπτονται των σχέσεων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Ηνωμένου Βασιλείου!

Απευθύνουμε έκκληση έστω και σήμερα στην κυβέρνηση να καταθέσει ενώπιον της Βουλής όλα τα νομοσχέδια που αφορούν την περίπτωση άτακτης εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου, έτσι ώστε να έχουμε την ευχέρεια να τα μελετήσουμε, να μπορούμε να πάρουμε μία σωστή απόφαση σε κάθε νομοσχέδιο την ερχόμενη Παρασκευή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νουρής.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Ίσως είναι από τις λίγες φορές -και δεν έχω πρόθεση να κάνω τον συνήγορο της κυβέρνησης- είναι από τις λίγες φορές που θεωρώ ότι αιτιολογείται το αργοπορημένο της αποστολής του συγκεκριμένου νομοθετήματος, λαμβάνοντας υπόψη ότι ακόμα η ενδιαφερόμενη χώρα, το Ηνωμένο Βασίλειο, είναι σε διαδικασία να αποφασίσει τι θα κάνει, πώς θα το κάνει και σε ποια χρονική προθεσμία θα το κάνει.

Παρά ταύτα, έχουμε ενώπιόν μας ένα νομοθέτημα για το οποίο βεβαίως δεν κινδυνεύουμε από κανένα πρόστιμο, αλλά όπως πολύ σωστά εξήγησε και η πρόεδρος της επιτροπής προηγουμένως και το υιοθετώ δεν ενδιαφέρει μόνο εμάς για τους Βρετανούς υπηκόους, αλλά ενδιαφέρει εμάς και για τους Κυπρίους διαμένοντες στη Μεγάλη Βρετανία. Και έχουμε θέσει ευθύς εξαρχής στο Υπουργείο Εξωτερικών χθες ότι μας ενδιαφέρει πρώτιστα να ακούσουμε -και το ακούσαμε ξεκάθαρα- ότι υπάρχει συμφωνημένη αμοιβαιότητα. Ό,τι συμφωνήσουμε εμείς για τους Βρετανούς υπηκόους θα ισχύσει και για τους Κυπρίους στη Μεγάλη Βρετανία.

Εκείνο το οποίο θα ήθελα επίσης να θυμίσω είναι ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο μας έχει αποστείλει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, συμπεριέλαβε συγκεκριμένη ρύθμιση, ότι θα τεθεί σε εφαρμογή η συγκεκριμένη νομοθεσία, εάν και εφόσον στις 12 Απριλίου θα υπάρξει άτακτη αποχώρηση της Μεγάλης Βρετανίας. Άρα και αυτό ικανοποιείται, αυτός ο ισχυρισμός για κάποιον ότι θα μπορούσαμε να πάρουμε προηγούμενα απόφαση.

Είναι απόλυτα κατανοητό και απόλυτα σεβαστή η θέση και του συναδέλφου του κ. Ευσταθίου ότι υπάρχουν συγκεκριμένα θέματα τα οποία, ναι, μπορεί να χρήζουν και περισσότερης συζήτησης και υπάρχουν και θέματα που εχτές τα συζητήσαμε και δεν περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο. Είναι μια νέα τάξη πραγμάτων. Παρά ταύτα, αυτό το οποίο εμείς θεωρούμε, κύριε Πρόεδρε, επειδή έχετε πει και δεν έχω λόγο να το αμφισβητήσω ότι έστω και εάν ένας βουλευτής, έχετε πει, διαφωνεί για την κήρυξη του κατεπείγοντος, εμείς θεωρούμε ότι διαδικαστικά θα ήταν πιο ορθό, με πολλή σεβασμό, να τεθεί ενώπιον του σώματος και να αποφασίσουμε εάν σήμερα θα προχωρήσουμε σε συζήτηση και ψήφιση. Και βεβαίως θα γίνει απόλυτα αποδεκτό, εάν η βούληση της πλειοψηφίας της Βουλής είναι διαφορετική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καταρχάς, να πω ότι για το συγκεκριμένο ζήτημα έγινε μια αναφορά και συζήτηση με τον Υπουργό Εξωτερικών στα πλαίσια συνεδρίας της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και ο υπουργός μάς ενημέρωσε -και έτσι φαίνεται τουλάχιστον και από την πληροφόρηση που έρχεται κοντά μας από τα ευρωπαϊκά μέσα ενημέρωσης- ότι είναι ένα ζήτημα που θα το ρυθμίσει πανευρωπαϊκά η Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι έκαστο κράτος μέλος χωριστά. Κατά συνέπεια, δεν πρέπει να υπάρχει αυτός ο πανικός που πάει να παρουσιαστεί σήμερα εδώ, γιατί ήδη χθες το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ψήφισε ότι δε θα χρειάζονται βίζα οι Βρετανοί στην Ευρώπη και αντίστροφα, θα υπάρχει η αρχή της αμοιβαιότητας, ούτε οι Ευρωπαίοι στη Βρετανία. Άρα, ούτε η έξοδος επίκειται στις 12, η Μέι έχει ήδη ζητήσει να παραταθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου, ο Τουσκ έχει μιλήσει για παράταση ενός χρόνου με ευελιξία. Νομίζω ότι δεν υπάρχει αναγκαιότητα, κατά την άποψή μου, να υπάρξει αυτή η βιασύνη και να κάνουμε και ενδεχόμενα κάποια σοβαρά λάθη.

Εγώ θέλω, κύριε Πρόεδρε, επειδή κάνατε αναφορά στις προσπάθειες της Βουλής, να ενημερώσω το σώμα και να καταγγείλω υπουργούς ότι παραγνώνιζον προκλητικά τη Βουλή. Ως επιτροπή Εξωτερικών αποστείλαμε επιστολή σε τέσσερις ή πέντε υπουργούς να παραστούν οι εκπρόσωποι των υπουργείων στη συνεδρία της ερχόμενης Τρίτης, που αναβλήθηκε τελικά, για να μας ενημερώσουν για τις εργασίες που έκαναν, την προετοιμασία τους για ένα άτακτο Brexit. Ο Υπουργός Εξωτερικών μάς είπε ότι όλα τα υπουργεία και υφυπουργεία έχουν εργαστεί και έχουν ετοιμάσει νομοσχέδια κ.λπ.

Ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας μάς απάντησε ότι είναι πολύ απασχολημένος, για να παρευρεθεί σε συνεδρία για το Brexit την Τρίτη, όμως θα έρθει την Τρίτη στη Βουλή και θα πάει σε άλλη επιτροπή, αλλά όχι για το Brexit. Είναι ή δεν είναι προτεραιότητα το Brexit για την κυβέρνηση; Οι υπόλοιποι υπουργοί μάς απάντησαν ότι θα λείπουν ταξίδι και δεν μπορεί να έρθει άλλος υπηρεσιακός ή γενικός διευθυντής.

Άρα, το λέω αυτό, για να γνωρίζουν οι συνάδελφοι και του Δημοκρατικού Συναγερμού, γιατί δε φέρουν ευθύνη, ότι έκαμε προσπάθειες η αρμόδια επιτροπή της Βουλής. Και θα αποστείλω και επιστολή, πρέπει να πω, επικριτική προς τον κ. Λακκοτρύπη για τη συμπεριφορά αυτή. Μέχρι που σκέφτομαι να τον εγκαλέσουμε με βάση τον νόμο. Δεν μπορεί να γίνεται αυτή η παραγνώριση της Βουλής για ενημέρωση και διάλογο και να μας φέρνουν πάντα, κατ' επανάληψη προ τετελεσμένων στο παρά πέντε να ψηφίζουμε, χωρίς να μελετήσουμε.

Και νομίζω, κύριε Πρόεδρε -εισήγηση- θα ήταν καλό και εσείς να στείλετε μια επιστολή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ο ίδιος πλέον να απευθυνθεί στους υπουργούς του, για να κατανοήσουν και τις ευθύνες της Βουλής, αλλά και τη δική τους υποχρέωση να έρχονται στο κοινοβούλιο έγκαιρα να ενημερώνουν και όχι να συνεχίζουν αυτή την προσβλητική, θα έλεγα, για το κοινοβούλιο συμπεριφορά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα καταρχάς ότι πράγματι ο Υπουργός Εξωτερικών ενημέρωσε την επιτροπή Εξωτερικών της Βουλής ενδελεχώς, θα έλεγα. Μας είπε ότι η κυβέρνηση χειρίστηκε όλα τα θέματα και τα νομοσχέδια βρίσκονται στη Γενική Εισαγγελία. Όμως είναι αλήθεια ότι βρισκόμαστε μπροστά σε απρόβλεπτες εξελίξεις. Θα έχουμε τελικά άτακτο Brexit ή συμφωνημένο Brexit; Αν έχουμε άτακτο Brexit, χρειάζονται άλλα νομοσχέδια να ψηφιστούν από τη Βουλή. Αν έχουμε συμφωνημένο Brexit ουσιαστικά θα υιοθετήσουμε αυτά που θα συμφωνήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σήμερα, η Ευρωπαϊκή Ένωση -και πρέπει να το παραδεχτούμε- βρίσκεται μπροστά ίσως από το μεγαλύτερο νομικοπολιτικό αδιέξοδο που βρέθηκε τα τελευταία χρόνια, με απρόβλεπτες συνέπειες και για την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, κύριε Πρόεδρε, αλλά ειδικότερα για την Κύπρο, που επηρεάζεται πολυεπίπεδα.

Έχουμε Κυπρίους σχεδόν τριακόσιες χιλιάδες που κατοικούν μόνιμα στη Μεγάλη Βρετανία. Έχουμε χιλιάδες φοιτητές, τουρίστες, προϊόντα, υπηρεσίες, κεφάλαια που επηρεάζονται.

Άρα, κύριε Πρόεδρε, εμείς συμφωνούμε με την πρόεδρο της επιτροπής Εσωτερικών της Βουλής ότι έγινε μια σοβαρή και ενδελεχής μελέτη του νομοσχεδίου. Μονοήμερη; Μονοήμερη, ναι, μπράβο τους και θεωρούμε ότι πρέπει να ψηφιστεί. Άλλωστε, δεν εφαρμόζεται άμεσα. Θα εφαρμοστεί με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Χαραλαμπίδου.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όλοι βλέπουμε ότι υπάρχει μία κατάσταση πάρα πολύ ρευστή και ούτε οι ίδιοι οι Βρετανοί δε γνωρίζουν την πορεία αυτής της κατάστασης ούτε οι ίδιοι οι Ευρωπαίοι. Πρέπει να σκεφτούμε ότι στην Κύπρο λόγω των εορτών του Πάσχα στη Βρετανία έχουν έρθει πλείστοι φοιτητές, οι οποίοι θα φύγουν να πάνε πίσω στη Μεγάλη Βρετανία αμέσως μετά τις 12 Απριλίου, γύρω στις 13, 14 Απριλίου. Σκεφτείτε αν υπάρχει μία απρόβλεπτη εξέλιξη γεγονότων και όλοι αυτοί οι φοιτητές πρέπει να μπουν σε διαδικασίες με τα πανεπιστήμιά τους, για να εξασφαλίσουν έγγραφα που να αποδεικνύουν ότι είναι φοιτητές. Γι' αυτό δεν μπορούμε να στηριζόμαστε... Δεν υπάρχουν βεβαιότητες πάνω στις οποίες μπορούμε να στηριχθούμε και ορθώς η πρόεδρος της επιτροπής λειτούργησε με τρόπο που να μπορούμε σήμερα να το έχουμε μπροστά μας, χωρίς αυτό να απαλλάσσει την κυβέρνηση από οποιεσδήποτε ευθύνες για κωλυσιεργία στο συγκεκριμένο ζήτημα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Χαραλαμπίδου, να δηλώσετε αν έχετε παιδιά φοιτητές. Εγώ έχω δύο, γι' αυτό είπα αναβολή!

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Να απαντήσω στους συναδέλφους ότι, ακριβώς επειδή δεν έχω εμπιστοσύνη στις διαδικασίες, ο γιος μου έφερε μαζί του όλα τα απαραίτητα έγγραφα, για να πάει πίσω, αλλά είμαι σίγουρη ότι πολλοί άλλοι δε θα το προέβλεψαν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν αναζητήσουμε να δούμε τις πτυχές αυτής της υπόθεσης, είναι πολλά παρόμοια παραδείγματα που θα βρούμε, όπως αυτό που ανέλυσε προηγουμένως η κ. Χαραλαμπίδου. Όμως, εφόσον τα χρονοδιαγράμματα το επιτρέπουν, στην επόμενη ολομέλεια στις 12 Απριλίου να συζητηθεί, να ψηφιστεί, να δημοσιευτεί και να ισχύσει και η δική μας η άποψη είναι να υπάρξει αυτός ο χρόνος, για να εξεταστεί σε βάθος, διότι είναι γεγονός ότι το μόνο νομοθέτημα το οποίο ψηφίστηκε για το Brexit, θυμίζω, ήταν πριν δύο ολομέλειες, αυτό που αφορούσε τα εκπαιδευτικά προγράμματα, που ψηφίστηκε ως πρόταση νόμου με δική σας πρωτοβουλία, κύριε Πρόεδρε, και εν απουσία της κυβερνητικής προεργασίας. Και είναι πραγματικότητα αυτό το οποίο ανέλυσε προηγουμένως η κ. Ερωτοκρίτου, ότι μπορεί να βρεθούμε ξαφνικά την άλλη εβδομάδα να συρρέουν τα νομοσχέδια στην ολομέλεια, για να ψηφιστούν άρον άρον. Τουλάχιστον σήμερα, που έχουμε τη δυνατότητα να γλιτώσουμε χρόνο, να εξοικονομήσουμε χρόνο, για να δούμε τις πτυχές αυτής της σοβαρής υπόθεσης, ας το κάμουμε.

Εμείς στηρίζουμε την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πω ότι θα παρακαλούσα το ΔΗΚΟ, μιας και η διαδικασία αυτή για αναβολή εξελίχθηκε σε συζήτηση για το Brexit, να αποσύρει την εισήγηση που έχει, για να συζητήσουμε για το Brexit, διότι γίνεται τώρα.

Άρα, να προχωρήσουμε και να σας παρακαλέσω τους υπόλοιπους να καταλήγουμε πολύ σύντομα ένα λεπτό ο καθένας, αλλά θέλω να πω ότι, ό,τι και να έχει λεχθεί μέχρι σήμερα και επ' αφορμή της εισήγησης για αναβολή, αυτό που διαπιστώνεται είναι ακριβώς ότι, αν όλα τα πράγματα πήγαιναν καλά, δε θα έπρεπε να έχουμε τούτη τη συζήτηση. Αυτό που διαπιστώνεται είναι, παρά την πρωτοβουλία που πήραμε εμείς πριν δύο-τρεις εβδομάδες και ταυτόχρονη έκκληση να δούμε σε ποια άλλα νομοσχέδια πρέπει να μπορούμε, ώστε, αν έχουμε άτακτο Brexit, να μην έχουμε πρόβλημα, είμαστε εδώ. Αν δεν είχαμε άτακτο Brexit, δε θα υπήρχε θέμα για συζητήσεις και είναι αυτό που ζητήσαμε από μήνες τώρα με διάφορους τρόπους.

Κυρία Μαύρου, μόνο για ένα λεπτό, σας παρακαλώ.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Θα θέλαμε να διευκρινίσουμε κάποια ζητήματα, κύριε Πρόεδρε. Έχετε δίκαιο και εσείς και η κυρία Ερωτοκρίτου και ο κ. Λιλλήκας και οι άλλοι συνάδελφοι στην κριτική που ασκείτε για την καθυστέρηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ δεν είναι κριτική που ασκώ, είναι έκκληση, παράκληση να μην την πάθουμε. Όχι κριτική.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Εντάξει, όπως θέλετε πέστε το, διότι είναι γεγονός ότι -φαντάζομαι σε πολλούς τομείς- δεν έχει υπάρξει ρύθμιση ακόμα. Το γεγονός βέβαια ότι μόλις τις τελευταίες βδομάδες άρχισε και επίσημα να συζητείται το σενάριο άτακτου Brexit είναι ενδεικτικό. Όμως ο καλός ο νοικοκύρης είναι εκείνος που φροντίζει έγκαιρα να είναι προετοιμασμένος για όλα τα ενδεχόμενα.

Ανεξάρτητα όμως από τούτο, πρώτον, θέλω να διαβεβαιώσω ότι στη συζήτηση που έγινε εχτές, η οποία ήταν εκτενής, δεν περιοριστήκαμε σε ανάγνωση του νομοσχεδίου. Μάλιστα οι συνάδελφοι που ήταν παρόντες μπορούν να επιβεβαιώσουν ότι έγινε αριθμός διορθώσεων από την επιτροπή στο κείμενο, με τη βοήθεια βεβαίως και της Νομικής Υπηρεσίας, που είχε εκπρόσωπο στη διάρκεια της συζήτησης. Τούτο είναι το πρώτο.

Το δεύτερο είναι ότι οι όροι που προβλέπονται σε αυτό το νομοσχέδιο είναι ουσιαστικά οι όροι που περιλαμβάνονται στο προσχέδιο συμφωνίας που είχε καταλήξει η Ευρωπαϊκή Ένωση με την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου. Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι είναι άλλο το θέμα θεώρησης, στο οποίο έγινε αναφορά στη συζήτηση που έγινε στο Ευρωκοινοβούλιο, άλλο το θέμα βίζας και άλλο το αντικείμενο του νομοσχεδίου το οποίο συζητούμε, το οποίο αναφέρεται σε μόνιμη παραμονή Βρετανών υπηκόων στην Κύπρο και αντίστοιχα Κυπρίων υπηκόων στη Βρετανία, επαναλαμβάνω, αφού ισχύει η αμοιβαιότητα. Το θέμα της βίζας έν' πολλά σημαντικό, ιδιαίτερα για τον τουρισμό μας, αλλά δεν καλύπτεται από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Κύριε Πρόεδρε, ίσως να χρειάζεται να διευκρινίσουμε, αν έχουμε το χρονικό περιθώριο μέχρι τις 12 του Απρίλη, εννοώ της ψήφισης του νομοσχεδίου και της δημοσίευσης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτό είπα αν μπορούσε να μπει στην ημερήσια διάταξη και μέχρι εκείνη την ώρα, σε δύο ώρες περίπου που θα είμαστε εκεί...

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Να το διευκρινίσουμε, γιατί το να τεθούν σε εφαρμογή αυτές οι πρόνοιες λόγω της εκκρεμότητας που επικρατεί, θα χρειάζεται να γίνει γνωστοποίηση από τον αρμόδιο υπουργό. Άρα, αν θέλετε να το διευκρινίσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα να δούμε την εξέλιξη και να σας πω, κυρία Μαύρου. Θα σας πω και θα ζητήσω τη βοήθειά σας.

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα μείνω επί της διαδικασίας και μόνο και θα ήθελα να προβληματίσω όλους τους συναδέλφους. Το θέμα μου αφορά τα όρια της έλλειψης αυτοσεβασμού. Δεν είναι δυνατόν η εκτελεστική εξουσία, οι παρόντες από τη Νομική Υπηρεσία, το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Εσωτερικών, μια σειρά άλλοι παράγοντες του δημοσίου, μαζί με τους βουλευτές που ήρθαμε στην έκτακτη συνεδρία, που καθηκόντως η πρόεδρος ανέλαβε, να επιδεικνύουμε μίαν έλλειψη σεβασμού. Ή κάτι δε λειτουργεί σωστά, υπάρχει μια δυσλειτουργία. Από τη στιγμή που όσοι βουλευτές παρευρεθήκαμε χθες στην έκτακτη συνεδρία και για αρκετές ώρες κουβεντιάζαμε πολύ σοβαρά όλα τα θέματα, με όλες τις αγωνίες που οι συνάδελφοι επί της ουσίας διατυπώνουν, δεν μπορούμε από τη μια στιγμή στην άλλη... Θα πρέπει να αποφασίσουμε: Ή δε θα γίνονται έκτακτες συνεδριάσεις ή δε θα συνομιλούμε με την εκτελεστική εξουσία και θα ληφθεί μια απόφαση η οποία θα προστατεύει την αξιοπρέπειά μας ως βουλευτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τούτο να το διευκρινίσω εγώ από εδώ, κύριε Μυλωνά.

Η συνεννόησή μας με την πρόεδρο ήταν, αφού αρχικά... Μάλλον η απόφασή μου θα ήταν να μην μπει συνεδρία. Είπαμε κατ' οικονομίαν να κάνουμε αυτή την προσέγγιση, για να δούμε ακριβώς και τις αντιδράσεις και τις τοποθετήσεις και τα πραγματικά προβλήματα. Άρα, δεν είναι από τις έκτακτες εκείνες οι οποίες είπαμε θα γίνει και οπωσδήποτε το αποτέλεσμα να είναι να συζητηθεί σήμερα. Θέλω να είμαι δίκαιος. Αν γίνεται όμως να το βάλω σε ψηφοφορία και να μη μιλήσουν άλλοι, αν πράγματι θέλετε να μιλήσετε και οι υπόλοιποι, προσπαθήστε να είσαστε...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

Νομίζω ότι αυτό το φαινόμενο να επαναλαμβάνεται κάθε φορά που έχουμε ολομέλεια για διαδικαστικά θέματα να συζητούμε μίαν ώρα θεωρώ ότι πρέπει να τελειώνει. Ακούστηκαν οι απόψεις. Η πλειοψηφία σεβαστή, να πάρει την πολιτική ευθύνη και να τελειώνει η υπόθεση. Εμείς καταθέσαμε μια πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, έχετε δίκαιο, αλλά υπάρχει και απαίτηση, για να μιλήσουν μάλιστα αρχηγοί κομμάτων, κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι...

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δε χρειάζονται ψηφοφορίες, κύριε Πρόεδρε, ούτε χρειάζεται σήμερα κατεπίγειον. Θα παρακολουθούμε και η κυβέρνηση τις εξελίξεις. Αφού η Βρετανία ζητά... Πριν μισή ώρα ο Τουσκ είπε: «Οι ως τες τριάντα του Ιούννη, δώσ' σας ακόμα ένα χρόνο».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Άμαν λέει ο κ. Αβέρωφ ότι δεν είναι επείγον...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάτι ξέρει!

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

...κάτι πρέπει να συνεννοήθηκε με τους υπουργούς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι εκτίμηση.

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ως τώρα ακούσαμε άλλα από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ο κ. Αβέρωφ είπε κάτι εντελώς διαφορετικό. Τώρα ήρτε, αντιλαμβάνομαι ότι έπρεπε να...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Την ενημέρωση την είχαμε όλοι και μας την υπενθύμισε και ο κ. Συλλούρης, ο Πρόεδρος του σώματος.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αλλά είναι και αυτό ένα μικρό δείγμα πόσο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μεν το κάμνετε πολιτικό, κύριε Λουκαΐδη, το θέμα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όχι, επί της διαδικασίας θα μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, αυστηρά.

...πόσο υπεύθυνα ενεργεί αυτή η κυβέρνηση, όταν έφερε αυτό το ζήτημα για συζήτηση στο παρά ένα. Και έχει απόλυτο δίκαιο ο κ. Ευσταθίου, όταν θέτει ζήτημα, αλλά τζιαι οι υπόλοιποι συνάδελφοι, αλλά και εσείς για τη διαδικασία που ακολουθείται και σ' αυτή την περίπτωση. Εγώ θα πρόσθετα σε αυτά που είπε ο πρόεδρος της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, ο κ. Λιλλήκας, ότι τουλάχιστον 'πού δικής μας πλευράς ως ΑΚΕΛ ήμασαν πολύ αυστηροί στην κριτική μας, γιατί δυστυχώς δεν ήταν έγκαιρα προετοιμασμένα τα νομοσχέδια. Κάποια ήταν υπό επεξεργασία, μας είπαν, κάποια επήαν εις την Εισαγγελία και είναι πλείστα τόσα ζητήματα που είναι σε εκκρεμότητα και θα έρθουν όπως τζιαι τούτο κατόπιν εορτής, γεγονός που δείχνει ότι καθόλου δεν είμαστε προετοιμασμένοι.

Εγώ θα πρόσθετα σε αυτά που είπε ο πρόεδρος της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Λιλλήκας ότι τουλάχιστον από δικής μας πλευράς, ως ΑΚΕΛ, ήμασαν πολύ αυστηροί στην κριτική μας, γιατί δυστυχώς δεν ήταν έγκαιρα προετοιμασμένα. Κάποια νομοσχέδια ήταν υπό επεξεργασία,

μας είπαν, κάποια πήγαν στην Εισαγγελία και είναι πλείστα τόσα ζητήματα που είναι σε εκκρεμότητα και θα έρθουν όπως και τούτο κατόπιν εορτής, γεγονός που δείχνει ότι καθόλου δεν είμαστε προετοιμασμένοι.

Όμως η κυβέρνηση μπορεί να συμπεριφέρεται ανεύθυνα απέναντι στην προοπτική ενός πιθανού άτακτου Brexit και έτσι συμπεριφέρεται. Αυτό το σώμα, κατά την άποψή μας, δεν επιτρέπεται να συμπεριφερθεί ανεύθυνα, δεδομένου ότι υπάρχει ένα σοβαρό διακύβευμα. Εμείς, παράλληλα με την άσκηση της κριτικής για τη διαδικασία και για τη συνολική συμπεριφορά και ανευθυνότητα της κυβέρνησης, καλούμε σε υπεύθυνη στάση το σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας,

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ τον λόγο για το εξής πολύ απλό πράγμα: Επειδή ακριβώς αφορά τους Εγγλέζους, τους Βρετανούς, από τους οποίους έχουμε υποστεί τα κάστια του Ιησού Χριστού, και επειδή ο βρετανικός δάκτυλος φτάνει χιλιόμετρα, αυτό πρέπει να το δούμε με πάσα επιμέλεια και προσοχή και δε μας έφαγε η βιασύνη. Να περιμένουν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, οι σχέσεις των χωρών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Αγγλία, είτε σε περίπτωση άτακτου Brexit είτε σε περίπτωση συμφωνημένου Brexit, θα καθορίζονται μέσα από ευρωπαϊκές Οδηγίες, όχι μέσα από εθνικές νομοθεσίες, γιατί ακριβώς αφορούν όλα τα κεφάλαια, οικονομία, κοινωνική πολιτική, παιδεία κ.ο.κ. Αυτό το οποίο γίνεται με αυτή τη νομοθεσία είναι ότι απλώς, λόγω της αγωνίας μας για τις ιδιαίτερες σχέσεις που έχουμε με τη Μεγάλη Βρετανία, προσπαθούμε να προλάβουμε εκείνες τις μέρες, μέχρι να δοθούν ευρωπαϊκές Οδηγίες προς όλες τις χώρες κράτη μέλη. Εκεί που πρέπει εμείς να δουλέψουμε και κοινοβουλευτικά αλλά κυρίως η κυβέρνηση είναι ακριβώς να πετύχουμε τις ανάλογες εξαιρέσεις από τις Οδηγίες λόγω των ιδιαίτερων σχέσεων, εάν και εφόσον -και πολύ σωστά είπε ο πρόεδρος- καταλήξουμε σε ένα άτακτο ή συμφωνημένο Brexit.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεν είναι ακριβώς έτσι τα πράγματα και λυπούμαι που παίρνω τον λόγο. Άλλες είναι οι νομοθεσίες και αποφάσεις που θα ληφθούν, αν έχουμε ένα άτακτο Brexit -ουσιαστικά, θα βρεθούμε μπροστά από ένα νομικοπολιτικό αδιέξοδο με απρόβλεπτες συνέπειες, γι' αυτό πρέπει να λειτουργήσουμε ως προμηθείς- και άλλες, αν έχουμε συμφωνημένο Brexit. Αυτό μας το ξεκαθάρισε και ο Υπουργός των Εξωτερικών στη συνεδρία της επιτροπής Εξωτερικών. Αν έχουμε άτακτο Brexit, οι χώρες δυστυχώς σε ορισμένα επίπεδα θα προχωρήσουν σε διμερείς συζητήσεις και συνεργασίες με τη Μεγάλη Βρετανία και ανάλογα νομοθετήματα. Για αυτό ακριβώς τον λόγο η κοινοβουλευτική ομάδα είχε συζητήσει και είχε αποφασίσει ότι πρέπει να ψηφιστεί σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε σε ψηφοφορία για την πρόταση αναβολής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εκάμετε μια εισήγηση εσείς, κύριε Πρόεδρε. Μπορεί να μας λύνει τα χέρια. Να εγγραφεί, να γίνει διερεύνηση από πλευράς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν αποδέχονται όλοι αυτή την εισήγηση...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριε Ευσταθίου, κύριε Περδίκη, κύριοι της ΕΔΕΚ, ακούστε με ένα λεπτό. Δε θα σας σταματήσω και δε σας σταματώ, δε θα σας σταματήσει κανένας.

Εάν γίνει αποδεκτή η εισήγησή μου να εγγραφεί, να μείνει στο τέλος, έχουμε δύο ώρες περίπου, υπολογίζω, περιθώριο να συνηγορήσουμε και ταυτόχρονα η απόφαση που θα πάρουμε θα είναι ότι, αν δεν ενοχλεί κανέναν, θα πάει την άλλη Παρασκευή.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε, ηρεμήστε να ακούσετε!

Θα ρωτήσουμε τον Υπουργό Εσωτερικών και, αν μας πει ότι δεν υπάρχει σοβαρό πρόβλημα να συζητηθεί την άλλη Παρασκευή, εφόσον θα το βάλουμε στο τέλος της ημερησίας διάταξης, να το αφήσουμε ως την άλλη Παρασκευή.

Ναι, κύριε Σιζόπουλε, έχεις τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω το θέμα συζητήθηκε. Εδώ είναι καθαρές λύσεις. Ή αναβάλλεται ή συζητείται σήμερα. Ετέλειωσεν η υπόθεση! Δε θα πάμε μετά από δύο ώρες και να ξανανοίξουμε τον ίδιο κύκλο συζητήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Αποσύρω την εισήγησή μου, μπαίνει σε ψηφοφορία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Την θέτω εγώ, κύριε Πρόεδρε, αν έχουμε το περιθώριο, γιατί είπαμε ότι συμφωνούμε όλοι με έγνοιες, ανησυχίες που υπάρχουν και για την ανάγκη περαιτέρω μελέτης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, αν θέλετε να βοηθήσετε τη διαδικασία, να πούμε ότι υιοθετείτε την εισήγησή μου, εντάξει, αλλά νοούμενου ότι δε θα περάσει η αναβολή. Αν περάσει η αναβολή, είναι αναβολή, έχει προτεραιότητα η αναβολή. Αν δεν περάσει η αναβολή, υιοθετείται η εισήγησή μου.

Ωραία. Ψηφίστε. Η πρόταση είναι για αναβολή μια βδομάδα. Το 2 είναι «ναι», το 3 είναι «όχι», το 4 είναι «αποχή». Ψηφίστε ό,τι θέλετε.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, δεκαέξι ψήφοι υπέρ, τριάντα εναντίον και μια αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον, δεκαέξι υπέρ και μια αποχή, απορρίπτεται η αναβολή και το θέμα εγγράφεται. Θα το δούμε τελευταίο στην ημερησία διάταξη και θα παρακαλέσω τον γενικό διευθυντή να έρθει κοντά μου και, αν χρειαστεί, κ. Μαύρου, θα σας ζητήσω τη βοήθεια, για να μη σας σηκώσω από τα έδρανα.

Τώρα είμαστε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε
1. Ο περί Σκύλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.090-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
2. Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.091-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
3. Ο περί της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδίκων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (Κυρωτικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.092-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4. Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.093-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί της Συνολικής και Ενισχυμένης Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης μεταξύ της	Υπουργό Εξωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών

	Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.094-2019).		και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
6.	Ο περί της Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας και Προστασίας των Θυμάτων Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.095-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
7.	Ο περί της Έκδοσης Ηλεκτρονικών Τιμολογίων στο Πλαίσιο των Δημόσιων Συμβάσεων Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.097-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί της Ηλεκτρονικής Δημοσίευσης της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.098-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.099-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Χρήση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών σε περιπτώσεις Παρούσας Κυανίου σε Λίμνη τελμάτων και περί Διασπώμενου με Ασθενές Οξύ Κυανίου) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.038-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
11.	Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Επιθεωρήσεις) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.039-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
12.	Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Χρηματικές Εγγυήσεις) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.040-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
13.	Οι περί Ιατρών και Οδοντιάτρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.041-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
14.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.042-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
15.	Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Εργαστήρια) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.043-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
16.	Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέση Επιθεωρητή Γεωργίας, 1 ^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.044-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
17.	Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας και Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.045-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

18.	Δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2018 σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του συντάγματος. (Αρ. Φακ. 13.06.001).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών

Σχέδια ψηφίσματος/απόφασης

1.	Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων που αφορά την παράνομη αναγνώριση από τις ΗΠΑ της κυριαρχίας του Ισραήλ στα κατεχόμενα συριακά Υψώματα Γκολάν. (Αρ. Φακ. 23.10.001).	Κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Όλους τους βουλευτές
2.	Σχέδιο απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων όσον αφορά το πόρισμα που εξέδωσε την 1 ^η Μαρτίου 2019 η Ερευνητική Επιτροπή για την Κατάρρευση του Συνεργατικού Πιστωτικού Συστήματος. (Αρ. Φακ. 23.10.002.001).	Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών και Γιώργο Πεردίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Όλους τους βουλευτές

Προτάσεις νόμου

1.	Ο περί Αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων - Αποκατάσταση Προσώπων που Καταδικάστηκαν σε Ποινικές Υποθέσεις (Αποτελεσματική Εφαρμογή Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και Ελευθεριών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.052-2019).	Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
2.	Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.053-2019).	Χριστίανα Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
3.	Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.054-2019).	Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Νικόλα Παπαδόπουλο, Άγγελο Βότση και Μαρίνο Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4.	Ο περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.055-2019).	Γιώργο Πεردίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και Άννα Θεολόγου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.056-2019).	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Γιώργο Πεردίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού

6.	Ο περί Ιδιωτικών Σχολών Έντεχνου Χορού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.057-2019).	Κυριάκο Χατζηγιάννη, Γιώργο Κάρουλλα και Αννίτα Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
7.	Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.058-2019).	Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Βιομηχανίας και Τουρισμού
8.	Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.059-2019).	Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Παρατηρώ ότι στον κατάλογο υπάρχει, στον αριθμό 6, ο περί της Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας και Προστασίας των Θυμάτων Νόμος, ο οποίος, σύμφωνα με τις σημειώσεις που έχω εδώ, ουσιαστικά είναι η επανακατάθεση με κάποιες αλλαγές ενός νομοσχεδίου που καταψηφίστηκε τον Φεβρουάριο από την ολομέλεια της Βουλής, και διερωτώμαι αν αυτό είναι σύννομο, αν μπορεί δηλαδή η κυβέρνηση, χωρίς να έχει δικαιολογήσει και πριν αλλάξει η περίοδος, να ξαναφέρνει νομοσχέδιο το οποίο ουσιαστικά είναι το ίδιο με...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επιτροπή να εξετάσει...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Άμαν κατατεθεί τζαι ύστερα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, όταν κατατεθεί και ύστερα, η επιτροπή θα εξετάσει και, αν δεν είναι ικανοποιητική η εξέταση της επιτροπής, έστω και αν επιτροπή αποφασίσει ότι είναι σύννομο, η ολομέλεια, όταν θα έρθει μπροστά της, αν είναι την ίδια σύνοδο και δε δικαιολογεί με σοβαρές αλλαγές, θα κάμουμε ότι έκαμε της Μέι ο Πρόεδρος της Βουλής του Ηνωμένου Βασιλείου!

Κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα στο Πρώτο Κεφάλαιο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις, αν δεν υπάρχουν ενστάσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες. Το πρώτο θέμα στην ημερησία διάταξη είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμου, έτσι ώστε μέχρι την 1^η Ιουνίου 2020 να επιτραπεί η στελέχωση των γυναικολογικών-μαιευτικών μονάδων με τρεις τουλάχιστον μαιευτές, νοουμένου ότι θα εργάζεται σε κάθε ωράριο εργασίας ένας εγγεγραμμένος μαιευτής, για να καταστεί δυνατή η εικοσιτετράωρη κάλυψη των περιστατικών όλης της μαιευτικής-γυναικολογικής μονάδας και η στελέχωση των αμιγώς γυναικολογικών μονάδων με μαιευτές ή νοσηλεύτριες ή νοσηλεύτριες γενικής νοσηλευτικής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Αδάμος Αδάμου

Νίκος Νουρής
Γιώργος Λουκαΐδης, εκπροσωπώντας
τον κ. Γιώργο Τ. Γεωργίου

Μαρίνος Μουσιούττας
Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και την 21^η Φεβρουαρίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η διευθύντρια των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και ο διευθυντής των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, η πρόεδρος της Παγκύπριας Γυναικολογικής και Μαιευτικής Εταιρείας, εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (ΠΑΣΙΝ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών (ΠΑΣΥΚΙ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Νοσηλευτών (ΠΑΣΥΝΟ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών και Μαιών (ΠΑΣΥΝΜ) και της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων (ΠΟΣΠΦ). Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και ο Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος (ΠΙΣ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμου, έτσι ώστε μέχρι την 1^η Ιουνίου 2020 να επιτραπεί η στελέχωση των γυναικολογικών-μαιευτικών μονάδων με τρεις τουλάχιστον μαιευτές, νοουμένου ότι θα εργάζεται σε κάθε ωράριο εργασίας ένας εγγεγραμμένος μαιευτής, για να καταστεί δυνατή η εικοσιτετράωρη κάλυψη των περιστατικών όλης της μαιευτικής-γυναικολογικής μονάδας και η στελέχωση των αμιγώς γυναικολογικών μονάδων με μαιευτές ή νοσηλεύτριες γενικής νοσηλευτικής.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Υγείας, η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της έλλειψης που παρατηρείται σε εγγεγραμμένο μαιευτικό προσωπικό στις γυναικολογικές-μαιευτικές μονάδες.

Αναλύοντας ενώπιον της επιτροπής τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, η διευθύντρια των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, υπό την ιδιότητά της ως Εφόρου Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων με βάση τις διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, ανέφερε ότι μετά την τελευταία τροποποίηση του πιο πάνω νόμου, που προέβλεπε τη στελέχωση των μαιευτικών-γυναικολογικών μονάδων από νοσηλεύτριες γενικής νοσηλευτικής αντί από μαιευτές μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2017, αριθμός μαιευτικών-γυναικολογικών μονάδων δεν μπορούσαν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, γιατί δε νομιμοποιούνταν με βάση το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. Για τον λόγο αυτό, σύμφωνα με την ίδια, προτείνεται ως συμβιβαστική λύση μέχρι την ημερομηνία έναρξης της πλήρους εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ), δηλαδή μέχρι την 1^η Ιουνίου 2020, η μείωση του απαιτούμενου αριθμού μαιευτών για τη στελέχωση κάθε μαιευτικής-γυναικολογικής μονάδας από πέντε σε τρεις.

Η πρόεδρος της Παγκύπριας Γυναικολογικής και Μαιευτικής Εταιρείας δήλωσε στην επιτροπή ότι συμφωνεί με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, που είναι το αποτέλεσμα διαβούλευσης που είχε η εν λόγω εταιρεία με τον Υπουργό Υγείας, ώστε να επιλυθεί το πρόβλημα στελέχωσης των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων που διαθέτουν μαιευτικές-γυναικολογικές μονάδες με μαιευτές μέχρι την έναρξη της πλήρους εφαρμογής του ΓΕΣΥ την 1^η Ιουνίου 2020. Σύμφωνα με την ίδια, μετά την εφαρμογή του ΓΕΣΥ ο ελάχιστος αριθμός μαιευτών θα μπορεί να επανέλθει στους πέντε, σε περίπτωση που θα υπάρχει επαρκής αριθμός μαιευτών που αναζητούν εργασία.

Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΙΝ δήλωσε στην επιτροπή ότι η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο ρύθμιση είναι προσωρινή, για να αντιμετωπιστεί ένα πρόβλημα που χρονίζει, και ότι ο ΠΑΣΙΝ την υποστηρίζει, παρ' όλο που δεν τον ικανοποιεί πλήρως, για να επιλυθεί προσωρινά το πρόβλημα υποστελέχωσης των υπό αναφορά μονάδων.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΝΟ εξέφρασε την άποψη ότι υπάρχει επαρκής αριθμός μαιευτών, ώστε να στελεχωθούν οι μαιευτικές-γυναικολογικές μονάδες, οι οποίοι ωστόσο δεν ενδιαφέρονται για εργοδότηση, γιατί δεν τους παρέχονται επαρκή κίνητρα, για να ασκήσουν το εν λόγω επάγγελμα.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΣΠΦ δήλωσε ότι η αντικατάσταση των μαιευτών με νοσηλεύτριες γενικής νοσηλευτικής αποτελεί υποβάθμιση του ρόλου τους, ωστόσο συμφωνεί ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα, ώστε να μην οδηγηθούν σε κλείσιμο ορισμένες μαιευτικές-γυναικολογικές μονάδες.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΚΙ ανέφερε ότι η συντεχνία του δεν έχει οποιαδήποτε εμπλοκή στο όλο θέμα, ωστόσο κατέθεσε τη θέση αρχής ότι τα νοσηλευτήρια πρέπει να διαθέτουν διεθνή πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας προς όφελος των ασθενών.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών και Μαιών εξέφρασε την έντονη διαφωνία του εν λόγω συνδέσμου με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και κατέθεσε στην επιτροπή υπόμνημα με τις θέσεις του, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Ο υπό συζήτηση νόμος πρέπει να διασφαλίζει τα ελάχιστα επίπεδα ασφάλειας για τη νοσηλεία των ασθενών και τα απαραίτητα εφόδια για τη σωστή λειτουργία κάθε ιδιωτικού νοσηλευτηρίου.

2. Οι αναλογίες μεταξύ νοσηλευτικού και μαιευτικού προσωπικού όπως έχουν καθοριστεί είναι το αποτέλεσμα συζητήσεων με βάση διεθνή κριτήρια και μελέτες διεθνών οργανισμών, προσαρμοσμένες στα κυπριακά δεδομένα, και δε διαφοροποιούνται από τις αναλογίες που τηρούνται σε άλλες χώρες.
3. Η αδυναμία της πολιτείας τα τελευταία είκοσι χρόνια να διασφαλίσει επαρκή αριθμό μαιευτών από την Κύπρο και η αδυναμία των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων να εξεύρουν και να εργοδοτήσουν μαιευτές δεν πρέπει να οδηγήσουν σε απόφαση για περαιτέρω αναστολή της εφαρμογής της σχετικής διάταξης για τη στελέχωση με μαιευτές στις μαιευτικές-γυναικολογικές μονάδες. Η συνέχιση της πρακτικής αυτής διακυβεύει την ποιότητα της παρεχόμενης μαιευτικής φροντίδας και την ασφάλεια των γυναικών.
4. Οποιαδήποτε πρόνοια για υποκατάσταση του ρόλου του μαιευτή από άλλον επαγγελματία υγείας συγκρούεται με τις πρόνοιες της ευρωπαϊκής Οδηγίας που προβλέπει την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και τις διατάξεις του περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμου.

Σημειώνεται ότι η ΣΕΚ απέστειλε γραπτό υπόμνημα στην επιτροπή στο οποίο περιλαμβάνονται οι θέσεις της, οι οποίες συνοψίζονται ως ακολούθως:

1. Το υπό συζήτηση θέμα, πέραν της ποιοτικής φροντίδας των γυναικών που αναμένουν τοκετό, εγείρει και εργασιακά θέματα που αφορούν τους μαιευτές.
2. Ο αριθμός των διαθέσιμων μαιευτών είναι ικανοποιητικός για τη στελέχωση των μαιευτικών-γυναικολογικών μονάδων.
3. Απαιτείται να ερευνηθεί κατά πόσο οι μικρές ιδιωτικές κλινικές παρέχουν τα ωφέληματα απολαβών στη βάση της συλλογικής σύμβασης ιδιωτικών νοσηλευτηρίων, διότι, σε αντίθετη περίπτωση, είναι αυτονόητο ότι δε θα υπάρχει ενδιαφέρον για εργασία.

Τέλος, η ΣΕΚ διατυπώνει τη διαφωνία της με την προτεινόμενη ρύθμιση, εκφράζοντας παράλληλα την άποψη ότι τυχόν υιοθέτηση της αναβολής εφαρμογής της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας θα οδηγήσει σε αθέμιτο ανταγωνισμό μεταξύ των εργοδοτών που εφαρμόζουν τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και αυτών που δεν τις εφαρμόζουν και ενδεχομένως να οδηγήσει σε απόλυση εργαζομένων λόγω της αλλαγής στην αναλογία στελέχωσης.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί θέματος αρχής ο κ. Κώστας Κωνσταντίνου.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το ζήτημα είναι μια ταλαιπωρημένη ιστορία. Απασχόλησε και απασχολεί και την επιτροπή Υγείας και την ολομέλεια κατ' επέκταση για μια δεκαετία περίπου, περισσότερο λέει ο αγαπητός συνάδελφος. Εν πάση περιπτώσει, παρά τις όποιες προσεγγίσεις υπήρχαν και συζητήσεις και τον διάλογο που διεξαγόταν κατά καιρούς, δεν υπήρξε εκείνη η χρυσή τομή, εκείνη η κοινή συνισταμένη, ούτως ώστε να υπάρχει μια ουσιαστική κατάληξη και μια συμφωνία η οποία θα μας οδηγούσε σε μια συμπεφωνημένη εξέλιξη, για να καταλήξουμε μέσα από διαδικασίες και ζητήματα που θα ικανοποιούσαν. Υπήρχαν οι δισταγμένες απόψεις, υπάρχουν μέχρι και σήμερα.

Εν πάση περιπτώσει, παρά το γεγονός ότι κάποιοι ενδεχόμενα να έχουν και δικαίο, γιατί διαφωνούν με την προσέγγιση αυτή, η οποία είναι και η κατάληξη, και οφείλω να πω ότι ακόμα και από τις συντεχνίες υπάρχει μια διαφορετική προσέγγιση, όμως εδώ και μια και πλέον δεκαετία δίναμε κατ' επανάληψη αναβολές, παρατάσεις και φτάσαμε στο σημείο να είμαστε ενώπιον μιας μεταβατικής περιόδου ενός και μόνο χρόνου. Ένας χρόνος απομένει μέχρι τον Ιούνιο του 2020, όπου θα υπαχθούν και τα ιδιωτικά αυτά νοσηλευτήρια, γυναικολογικές κλινικές στον ΟΚΥΠΥ. Άρα, τόσα χρόνια δίναμε παρατάσεις και πιστώσεις, τώρα νομίζω να εναρμονιστούμε με αυτή την προσέγγιση, να ψηφίσουμε, να δώσουμε αυτό το δικαίωμα ενόψει και αυτής της μεταβατικής περιόδου, για να τελειώνει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριοι συνάδελφοι, να παρακαλέσω στο ξεκίνημα να δηλώνετε ποιοι θέλετε να μιλήσετε, για να οργανώνουμε λίγο τον χρόνο, να μην παρατηρείται αυτό το φαινόμενο. Έχει πει πολλές φορές και ο κ. Σιζόπουλος και σωστά ότι ίσως, πριν ξεκινούμε την ολομέλεια, να δηλώνονται οι ομιλητές για όλα τα θέματα, για να οργανώνουμε και λίγο τον χρόνο, διότι δεν μπορεί να συνεχίσει η διαδικασία να ανοίγει η όρεξη με τον προηγούμενο ομιλητή κ.λπ.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εντάξει, μακάρι να μπορούσα να συμμεριστώ την αισιοδοξία του κ. Κωστάκη Κωνσταντίνου, τον οποίο εκτιμώ για την προσπάθειά του να προωθηθεί το ΓΕΣΥ, αλλά φαίνεται ότι, σύμφωνα και με σημερινές καταγγελίες του πρώην Υπουργού Υγείας, υπάρχουν πολλοί που εργάζονται, για να το υποσκάψουν και να υποσκάψουν και την προοπτική που μόλις περιέγραψα, δηλαδή σε έναν χρόνο όλες οι μαιευτικές κλινικές να είναι κάτω από την εποπτεία του Γενικού Συστήματος Υγείας και του ΟΚΥΠΥ.

Εμείς, όπως και παλαιότερα, κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε ότι είναι πάρα πολύ σημαντικός ο ρόλος που παίζουν οι μαιές στις γυναικολογικές κλινικές. Έχει δυστυχώς υποβαθμιστεί τα μάλα, έχει σχέση και με την προσπάθεια που γίνεται, για να προωθηθεί ο φυσικός τοκετός. Είναι τεράστιο το ζήτημα. Νομίζω ότι είναι εγκληματικό το γεγονός ότι η Βουλή στέλνει λανθασμένα μηνύματα στην κοινωνία δίνοντας συνεχώς αναβολές για την εφαρμογή μιας νομοθεσίας η οποία ήδη έλαβε υπόψη τις δυσκολίες, πριν από πολλά χρόνια, των γυναικολογικών κλινικών και γι' αυτό δεν πρόκειται να ψηφίσουμε για ακόμα μια φορά την περαιτέρω αναβολή της εφαρμογής της νομοθεσίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου Τ. Γιώργος.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όπως γνωρίζετε, αυτό το θέμα πάει και έρχεται στη Βουλή χρόνια τώρα με κύρια και αποκλειστική ευθύνη της εκτελεστικής εξουσίας και διαιωνίζεται, με αποτέλεσμα να μένει εκτεθειμένη η ίδια η Βουλή, το νομοθετικό σώμα. Είναι απαράδεκτο και δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ένα τέτοιο σοβαρό θέμα με πρόχειρες και μπαλωματικές λύσεις. Για αυτό έχουμε υποχρέωση να στείλουμε ένα μήνυμα ξεκάθαρο προς την κυβέρνηση να πάρει θέση, όχι να έρχονται στην επιτροπή Υγείας και ο ένας εκπρόσωπος του υπουργείου να λέει διαφορετικά και ο άλλος εκπρόσωπος διαφορετικά. Δε γίνονται αυτά τα πράγματα, είναι μπαλωματικές, πρόχειρες λύσεις σε βάρος του επαγγέλματος και γι' αυτό εμείς θα καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Είναι ένα θέμα που ταλανίζει εδώ και χρόνια. Πρέπει να τελειώσει τουλάχιστον το ταχύτερο δυνατό. Τώρα δε θα πετύχουμε αυτό που θέλουμε, το 100%, αλλά τουλάχιστον κάναμε μια πρόοδο. Εκεί που δεν υπήρχαν μαιές καθόλου και ειδικαίοντο να εργάζονται με απλές νοσοκόμες και νοσοκόμους, καταφέραμε τουλάχιστον εις πρώτη φάση μια συμβιβαστική λύση, να έχει τουλάχιστον τρεις, από πέντε που προβλέπει, και μια ή ένας, διότι έχει και άντρες πλέον, να είναι επί εικοσιτετραώρου βάσεως. Επαναλαμβάνω, είναι μια συμβιβαστική λύση, τουλάχιστον να υπάρχει αυτό το επάναγκες προσωπικό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατανοητό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

... μέχρι το 2020, ούτως ώστε να έρθουν στον αριθμό πέντε. Για αυτό και θα το στηρίξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να πω ότι μας απασχόλησε για μία δεκαετία, όπως είπε ο πρόεδρος της επιτροπής Υγείας, αλλά ο λόγος είναι γιατί ακριβώς ουδέποτε έμπαινε σε εφαρμογή, πηγαίναμε από αναβολή σε αναβολή. Είναι ένα πολύ σοβαρό ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, άπτεται της ποιότητας της φροντίδας που έχουν τα νεογέννητα και οι μητέρες που γεννούν τα παιδιά. Μειωμένος αριθμός σημαίνει μείωση της ποιότητας της φροντίδας που προσφέρουμε σε μία κρίσιμη στιγμή για τη ζωή και της μητέρας και του παιδιού. Δεν είναι η ιστορία με τα γκαρσόνια στα ξενοδοχεία, αν και η αιτία του προβλήματος είναι η ίδια. Δεν είναι ότι δεν υπάρχουν αρκετές μαιές, για να προσλάβουν πέντε ανά μαιευτήριο ή κλινική. Είναι οι χαμηλοί μισθοί που προσφέρουν. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Μαιές υπάρχουν. Ας ανεβάσουν το μισθολόγιο, ας πληρώσουν αυτά που πρέπει να πληρώσουν σε επαγγελματίες και θα στελεχωθούν σωστά. Μου θυμίζει λίγο την ιστορία με τους

ξενοδόχους, που μας έλεγαν πέρσι, «δε βρίσκουμε Κύπριους να εργαστούν στα ξενοδοχεία». Ασφαλώς δε βρίσκουν. Όταν τους έδιναν €500, έφυγαν όλοι οι Κύπριοι. Όταν τους χρειάστηκαν, δεν υπήρχαν.

Λοιπόν, νομίζω ότι για λόγους προστασίας -επαναλαμβάνω- της υγείας και των μητέρων και των νεογέννητων, πρέπει να κρατήσουμε πιο ψηλά το επίπεδο και ο αριθμός πέντε δε βγήκε αυθαίρετα. Είναι αυτό που ισχύει με βάση τους διεθνείς κανόνες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Χαραλαμπίδου.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτό το θέμα μάς ταλαιπωρεί από την προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο. Και θυμούμαι συναδέλφους μου που δεν είναι σήμερα στη Βουλή να προειδοποιούν ότι δε θα έπρεπε να επιτρέψουμε να εξελιχθεί σε μία κατάσταση όπως τότε με τα κρεβατάκια -αν θυμάστε- στις παραλίες, που κάθε φορά επιείρναμεν αναβολές και αναβολές. Θα υπενθυμίσω τι είχε πει ο υπεύθυνος των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών του δημοσίου, ο κ. Ξενοφώντος. Είχε πει ότι η πρόσληψη εκπαιδευμένων μαιών διασφαλίζει την υγεία της μητέρας και του νεογέννητου. «Κινδυνεύουν ανθρώπινες ζωές», αυτό μας είπε επί λέξει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

Γιατί δε βρίσκουμε μαιές; Γιατί δεν υπάρχουν; Όχι. Γιατί φέρνουν οικιακές βοηθούς και τις χρίζουν επαγγελματίες στις γυναικολογικές κλινικές ακριβώς λόγω κόστους και κερδοσκοπίας. Λοιπόν, εδώσαμεν τώρα πολλές αναβολές. Προσωπικά και η κοινοβουλευτική μου ομάδα δε θέλουμε να αναλάβουμε την ευθύνη για οτιδήποτε μπορεί να πάει λάθος λόγω του ότι ως κοινοβούλιο δεν επιβάλλουμε πλέον αυτό που πρέπει να γίνει και είναι το ορθό και το έχουν πει τόσοι και τόσοι στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας. Πρόκειται για μη εκπαιδευμένο προσωπικό. Κλείνουμε τρύπες και θέτουμε σε κίνδυνο μητέρες και νεογέννητα και ορθώς καταψηφίζουμε ως κοινοβουλευτική ομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, σας παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τρεις ψήφοι υπέρ και δεκαεπτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι δύο ψήφοι υπέρ και δεκαεπτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Ηλεκτρονικής Υγείας Νόμος του 2018». Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θεσμοθέτηση ενός πλαισίου χρήσης της ηλεκτρονικής υγείας.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Ηλεκτρονικής Υγείας Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Νίκος Νουρής

Γεώργιος Προκοπίου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Αδάμος Αδάμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 19 Απριλίου 2018 και 17 Ιανουαρίου 2019. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών και των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, της ad hoc Επιτροπής Ηλεκτρονικής Υγείας, της Μονάδας Πληροφορικής του Υπουργείου Υγείας, του Εθνικού Σημείου Επαφής για τη Διασυνδριακή Υγειονομική Περιθαλψη, του Εθνικού Σημείου Επαφής για την Ηλεκτρονική Υγεία, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου (ΠΙΣ), της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων, της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών (ΠΑΣΥΚΙ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Νοσηλευτών (ΠΑΣΥΝΟ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών και Μαιών (ΠΑΣΥΝΜ) και της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Φαρμακοποιών. Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν παρευρέθηκε, αλλά ούτε εκπροσωπήθηκε ενώπιον της επιτροπής, ωστόσο υπέβαλε γραπτώς τις απόψεις της.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η θεσμοθέτηση ενός πλαισίου χρήσης της ηλεκτρονικής υγείας μέσω της ίδρυσης Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας, της εφαρμογής του θεσμού του ηλεκτρονικού φακέλου υγείας, της ρύθμισης της αποθήκευσης και χρήσης της βιοϊατρικής πληροφορίας και της τηλεϊατρικής με σκοπό την πρόληψη ασθενειών, την προαγωγή της υγείας και την αποτελεσματική και ασφαλή παροχή υπηρεσιών υγείας στους πολίτες.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας προέβησαν σε ανάλυση επιμέρους πτυχών του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, το οποίο αποσκοπεί κυρίως στα ακόλουθα:

1. Στην ίδρυση νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου με την επωνυμία «Εθνική Αρχή Ηλεκτρονικής Υγείας», κάτω από την εποπτεία του οποίου θα υπάγονται οι τράπεζες δεδομένων υγείας των παρόχων υγείας.
2. Στον καθορισμό και στη διασαφήνιση των αρμοδιοτήτων της Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας.
3. Στον καθορισμό του τρόπου διορισμού του διοικητικού συμβουλίου της εν λόγω Αρχής και στη διασαφήνιση των αρμοδιοτήτων του.
4. Στον καθορισμό των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των παρόχων υπηρεσιών υγείας και των πολιτών σε σχέση με τον ηλεκτρονικό φάκελο υγείας.
5. Στη ρύθμιση του τρόπου λειτουργίας της Ενιαίας Τράπεζας Ηλεκτρονικών Φακέλων Υγείας και των Τραπεζών Δεδομένων Υγείας.
6. Στον καθορισμό του θεσμού του Επιτρόπου Εποπτείας Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας και των αρμοδιοτήτων του.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω διεξαγωγής της συζήτησης οι εμπλεκόμενοι φορείς και οργανώσεις κατέθεσαν τόσο προφορικά όσο και γραπτώς τις θέσεις τους επί της φιλοσοφίας του νομοσχεδίου, οι οποίες σκιαγραφούνται συνοπτικά ως ακολούθως:

1. Η Επιτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα σε γραπτό υπόμνημά της που απέστειλε στην επιτροπή αναφέρει ότι η προτεινόμενη νομοθεσία μπορεί να συμβάλει στον εκσυγχρονισμό και στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας στην Κύπρο.
2. Ο ΠΙΣ εξέφρασε την ικανοποίησή του για τις προτεινόμενες με το νομοσχέδιο ρυθμίσεις, που σύμφωνα με τον ίδιο θα οδηγήσουν στη δημιουργία του πλαισίου χρήσης της ηλεκτρονικής υγείας στη βάση μιας ασθενοκεντρικής προσέγγισης, το οποίο αναμένεται ότι θα συμβάλει στην πρόληψη, τη διάγνωση και τη θεραπευτική αντιμετώπιση ασθενειών.
3. Η ΠΑΣΥΚΙ χαιρέτισε τις ενέργειες και προσπάθειες που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό, την ποιοτική και βέλτιστη αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας προς τους συμπολίτες μας και θεωρεί ότι στο πλαίσιο της εφαρμογής του ηλεκτρονικού φακέλου υγείας, της ρύθμισης της αποθήκευσης και χρήσης της βιοιατρικής πληροφορίας, όπως και της τηλεϊατρικής θα μπορεί να επιτευχθούν βέλτιστα, ποιοτικά και επιθυμητά αποτελέσματα σε σχέση με την πρόληψη ασθενειών, την προαγωγή και την παροχή αποτελεσματικών και ασφαλών υπηρεσιών υγείας. Ωστόσο, έθεσε μεταξύ άλλων ζητήματα που αφορούν τον λόγο δημιουργίας ξεχωριστών συστημάτων πληροφορικής, με δεδομένο αυτό που λειτουργεί ο ΟΑΥ και το προτεινόμενο, και κατά πόσο θα υπάρχει συμβατότητα μεταξύ των εν λόγω δύο συστημάτων πληροφορικής.
4. Η ΠΑΣΥΝΟ εξέφρασε τη σύμφωνη γνώμη της με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και θεωρεί ότι η εισαγωγή της τεχνολογίας και της δικτύωσης στον χώρο της υγείας θα συμβάλει στη διεκπεραίωση της εργασίας του ιατρικού, του νοσηλευτικού και του υπόλοιπου προσωπικού και θα παράσχει λύσεις σε προβλήματα που σχετίζονται με την υγειονομική φροντίδα. Περαιτέρω, εξέφρασε την ανάγκη εισαγωγής προγράμματος εκπαίδευσης του νοσηλευτικού προσωπικού για την καλύτερη χρήση του συστήματος.
5. Ο ΠΑΣΥΝΜ χαιρέτισε την πρωτοβουλία για τη δημιουργία νομοθετικού πλαισίου για τη χρήση της ηλεκτρονικής υγείας, το οποίο με την υιοθέτηση και των απόψεων των νοσηλευτών και των μαιών θα συμβάλει στην πρόληψη ασθενειών, στην αγωγή και προαγωγή της υγείας, καθώς και στην παροχή βελτιωμένων και ποιοτικών υπηρεσιών υγείας προς τους πολίτες.
6. Ο ΟΑΥ θεωρεί ότι οι πρόνοιες του νομοσχεδίου θα συμβάλουν στην εφαρμογή του γενικού συστήματος υγείας (ΓΕΣΥ) και θα ενισχύσουν τις προσπάθειες για πλήρη εφαρμογή του. Ωστόσο, διευκρινίζει ότι τυχόν μη προώθηση και ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου δε θα επηρεάσει την εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Περαιτέρω, εισηγήθηκε μεταξύ άλλων όπως του παραχωρηθεί δικαίωμα πρόσβασης στον ηλεκτρονικό φάκελο ασθενών στις περιπτώσεις που χρειάζεται κάποια πληροφόρηση η οποία δεν καταχωρίζεται στο σύστημα πληροφορικής του ΓΕΣΥ.
7. Η ΠΑΣΥΔΥ εξέφρασε επιφυλάξεις για την ανάγκη δημιουργίας νέου νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου υπό την εποπτεία του οποίου θα υπάγονται οι τράπεζες δεδομένων υγείας των παρόχων υγείας, θεωρώντας ότι η εν λόγω εποπτεία μπορεί να υπαχθεί στο Υπουργείο Υγείας.
8. Η ΑΣΔΥΚ εξέφρασε τη δυσανεξία της για τη μη συμμετοχή της στις διαβουλεύσεις που έγιναν μεταξύ της ad hoc επιτροπής που συστάθηκε για την ετοιμασία και επεξεργασία του νομοσχεδίου και όλων των εμπλεκόμενων συνόλων και οργανώσεων και κατέθεσε τις απόψεις της σε ζητήματα που αφορούν μεταξύ άλλων τα προσόντα του προέδρου της Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας και τους διορισμούς των μελών του διοικητικού της συμβουλίου.
9. Το ΚΕΒΕ κοινοποίησε στην επιτροπή υπόμνημά του, το οποίο απέστειλε στον Υπουργό Υγείας και στο οποίο διαλαμβάνονται κυρίως τα ακόλουθα:
  - α. Ασπάζεται τη βασική αρχή που διέπει το νομοσχέδιο, δηλαδή τη δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου ασθενούς. Ωστόσο, στο πλαίσιο του ΓΕΣΥ έχει εγκριθεί ένα σημαντικό κονδύλι ύψους €40 εκατομ., ώστε να αναπτυχθεί ένα πλήρες ηλεκτρονικό σύστημα, για να υποστηρίξει όλες τις δραστηριότητες του ΓΕΣΥ, οι οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν τη δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου ασθενούς.
  - β. Στο νομοσχέδιο περιλαμβάνεται πρόνοια για τη δημιουργία αντίστοιχου λογισμικού συστήματος, το οποίο θα διατηρεί παρόμοια στοιχεία των ασθενών με αυτά του λογισμικού του ΓΕΣΥ.
  - γ. Εγείρονται ερωτήματα που αφορούν μεταξύ άλλων την αναγκαιότητα δημιουργίας νέου ξεχωριστού ημικρατικού οργανισμού και τις νέες υποδομές που θα απαιτηθούν για την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη συντήρηση ηλεκτρονικού φακέλου.

- δ. Προτείνει την απόσυρση του νομοσχεδίου και την επαναξιολόγησή του από το Υπουργείο Υγείας, λαμβανομένων υπόψη των μεταρρυθμίσεων που βρίσκονται σε φάση υλοποίησης.

Σημειώνεται ότι οι εμπλεκόμενοι φορείς και οργανώσεις ζήτησαν διευκρινίσεις σε επιμέρους ζητήματα και υπέβαλαν γραπτώς τις εισηγήσεις τους για βελτίωση επιμέρους προνοιών του νομοσχεδίου.

Σε μεταγενέστερο χρόνο, στο πλαίσιο της κατ' άρθρον μελέτης του νομοσχεδίου, τα κυριότερα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή αφορούν τα ακόλουθα:

1. Τον λόγο για τον οποίο αποφασίστηκε όπως συσταθεί ένα νέο νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου το οποίο θα διαχειρίζεται τους ηλεκτρονικούς φακέλους υγείας, εφόσον έχει ιδρυθεί ο ΟΑΥ, ο οποίος ήδη έθεσε σε λειτουργία σχετικό σύστημα πληροφορικής, καθώς και τη διασύνδεση των δύο συστημάτων πληροφορικής. Ειδικότερα, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις σχετικά με το κατά πόσο θα υπάρξει επικάλυψη ή σύγκρουση του προτεινόμενου συστήματος με το σύστημα πληροφορικής του ΟΑΥ.
2. Τοποθετούμενοι για το ζήτημα αυτό, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας διευκρίνισαν ότι ο σκοπός λειτουργίας του ΟΑΥ είναι διαφορετικός από τον σκοπό σύστασης της προτεινόμενης με το νομοσχέδιο Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας. Περαιτέρω, σύμφωνα με τους ίδιους αποτελεί βασική αρχή, η οποία δεν μπορεί να παραβιαστεί, ότι κανένας ασφαλιστικός οργανισμός, άρα ούτε ο ΟΑΥ, δύναται να κατέχει ιατρικό φάκελο ασθενούς. Ειδικότερα, ο εκπρόσωπος της ad hoc Επιτροπής Ηλεκτρονικής Υγείας, αναφερόμενος στον τρόπο λειτουργίας του προτεινόμενου συστήματος ηλεκτρονικής υγείας, δήλωσε ότι με τον προτεινόμενο νόμο θα επιτευχθεί η διαλειτουργικότητα και/ή η διασύνδεση όλων των συστημάτων πληροφορικής που είτε λειτουργούν ήδη είτε βρίσκονται σε εξέλιξη διαδικασίες για τη λειτουργία τους. Συγκεκριμένα, φιλοσοφία του νομοσχεδίου είναι να ενωθούν όλα τα συστήματα δεδομένων υγείας των ασθενών και να συντονιστούν, ώστε με τον τρόπο αυτό να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της πληροφόρησης, καθώς και περαιτέρω κόστος για τη Δημοκρατία.
3. Τοποθετούμενη στο ζήτημα αυτό, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι ενδεχόμενη ρύθμιση με την οποία ο ηλεκτρονικός φάκελος υγείας θα τεθεί υπό την εποπτεία του ΟΑΥ, ο οποίος είναι ασφαλιστικός οργανισμός που θα καταβάλλει αποζημιώσεις, θα δημιουργήσει σύγκρουση συμφερόντων.
4. Περαιτέρω, οι εκπρόσωποι του ΟΑΥ, αναλύοντας ενώπιον της επιτροπής τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος πληροφορικής του ΟΑΥ, δήλωσαν ότι, ενώ πρόκειται για ένα σύστημα διαχείρισης απαιτήσεων, στην ουσία το σύστημα αυτό συλλέγει πολύ μεγάλη ιατρική πληροφόρηση τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα. Περαιτέρω, δήλωσαν ότι δε φέρουν ένσταση στην προώθηση του νομοσχεδίου και αναφέρθηκαν ειδικότερα στις μεταβατικές διατάξεις του, σύμφωνα με τις οποίες για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την ίδρυση και λειτουργία της ενιαίας τράπεζας ηλεκτρονικών φακέλων υγείας από την Εθνική Αρχή Ηλεκτρονικής Υγείας η εν λόγω Αρχή πρέπει να συνεργάζεται με τον ΟΑΥ για την παροχή ηλεκτρονικών δεδομένων υγείας προς τους πολίτες και τους παρόχους. Τέλος, κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής τις εισηγήσεις τους για αναθεώρηση επιμέρους προνοιών του νομοσχεδίου, κυρίως όσον αφορά το δικαίωμα του ΟΑΥ για πρόσβαση στον ηλεκτρονικό φάκελο ασθενών.
5. Τα προσόντα του προέδρου και των μελών του διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας. Ειδικότερα, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι, όσον αφορά τον πρόεδρό της, πρέπει να καθοριστεί η πείρα που αυτός πρέπει να κατέχει, όπως προβλέπεται και στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση γενικού διευθυντή, καθώς και να προστεθεί στους τομείς πείρας που απαιτείται τόσο για τον πρόεδρο όσο και για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής ο τομέας της δημόσιας διοίκησης ή διοίκησης επιχειρήσεων ή των οικονομικών. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας συμφώνησαν με την πιο πάνω άποψη, διευκρινίζοντας τη θέση τους ότι στις θέσεις του προέδρου και των μελών του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής πρέπει να τοποθετούνται τεχνοκράτες και όχι θεσμικά όργανα. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι με τη σύμφωνη γνώμη των εκπροσώπων του Υπουργείου Υγείας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας αποφασίστηκε όπως ενσωματωθεί στο κείμενο του νομοσχεδίου σχετική διάταξη για το ασυμβίβαστο του προέδρου και των μελών του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Υγείας σε συνεργασία με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ετοίμασε αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, το οποίο κατατέθηκε στην επιτροπή στη βάση των πιο πάνω τροποποιήσεων που συμφωνήθηκαν, καθώς και επιμέρους παρατηρήσεων και εισηγήσεων που υποβλήθηκαν τόσο από εμπλεκόμενους φορείς όσο και από μέλη της επιτροπής, οι οποίες έγιναν αποδεκτές. Επιπρόσθετα, η επιτροπή επέφερε στο αναθεωρημένο στη βάση των πιο πάνω κείμενο του νομοσχεδίου περαιτέρω τροποποιήσεις με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνική άποψη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ των προνοιών του νομοσχεδίου και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η παρούσα έκθεση τίθεται ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής για τη λήψη τελικής απόφασης.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Ηλεκτρονικής Υγείας Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος	Αδάμος Αδάμου
Νίκος Νουρής	Ειρήνη Χαραλαμπίδου
Στέλλα Κυριακίδου	Γεώργιος Προκοπίου
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Μαρίνος Σιζόπουλος

Όπως είναι γνωστό, για το υπό αναφορά νομοσχέδιο κυκλοφόρησε στην ολομέλεια έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, στις 28 Ιανουαρίου 2019, ωστόσο, έπειτα από την αναβολή της συζήτησής του από την ολομέλεια του σώματος, στις 15 Φεβρουαρίου 2019, η επιτροπή επανεξέτασε το νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η Φεβρουαρίου και στις 7, 14 και την 21^η Μαρτίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, ο πρόεδρος της ad hoc Επιτροπής Ηλεκτρονικής Υγείας και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας.

Σημειώνεται ότι ο σκοπός του νομοσχεδίου, οι απόψεις των εμπλεκομένων, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο πρώτο στάδιο της εξέτασής του περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής.

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν τα πιο κάτω ζητήματα:

1. Το κόστος που θα προκύψει από την ίδρυση της Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας.
2. Η ανάγκη συμπερίληψης στο κείμενο του νομοσχεδίου προνοιών που περιλαμβάνουν ασφαλιστικές δικλίδες προστασίας των περιουσιακών στοιχείων των πολιτών, ώστε να προβλεφθεί ότι τα δεδομένα υγείας ανήκουν αποκλειστικά στους κατόχους του ηλεκτρονικού φακέλου υγείας και σε καμία περίπτωση δε θα υπάρχει η ευχέρεια να διατίθενται δωρεάν σε οποιοδήποτε πρόσωπο.

Τοποθετούμενος στο πρώτο ζήτημα που απασχόλησε την επιτροπή ο πρόεδρος της ad hoc Επιτροπής Ηλεκτρονικής Υγείας ανέφερε ότι ο ρόλος της Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας θα είναι ρυθμιστικός και εποπτικός και το κόστος λειτουργίας της θα εξαρτηθεί από την πορεία υλοποίησης του προτεινόμενου νόμου και τις προτεραιότητες που θα θέσει η εν λόγω αρχή που θα διοριστεί για να εφαρμόσει την υπό θέσπιση νομοθεσία. Αναφορικά με τη στελέχωση της υπό αναφορά αρχής, δήλωσε ότι αρχικά θα στελεχωθεί από προσωπικό του Υπουργείου Υγείας, καθώς και από το υφιστάμενο προσωπικό που εργάζεται για την υλοποίηση της διαλειτουργικότητας της περίληψης ασθενούς που αποτελεί μέρος του ηλεκτρονικού φακέλου υγείας του πολίτη και του εθνικού σημείου επαφής για την ηλεκτρονική υγεία, οι εργασίες του οποίου θα αποζημιώνονται από επιδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Περαιτέρω, όπως δήλωσε, το Πανεπιστήμιο Κύπρου σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και άλλους Ευρωπαίους συνεργάτες έχουν εξασφαλίσει με ανταγωνιστικές προτάσεις εξωτερική χρηματοδότηση έργων για την ηλεκτρονική υγεία.

Η υπό αναφορά αρχή ως νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου θα μπορεί να διεκδικήσει από μόνη της ειδικά ευρωπαϊκά κονδύλια για την υλοποίηση αναπτυξιακών συστημάτων χωρίς να απαιτηθεί μερική ή ολική επιδότησή της από τον κρατικό προϋπολογισμό. Με βάση σχετική πρόνοια του νομοσχεδίου, όπως σημείωσε, μέχρι την ψήφιση του πρώτου προϋπολογισμού της αρχής θα περιληφθούν στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας κονδύλια για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Αρχής.

Ο εκπρόσωπος του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας δήλωσε στην επιτροπή ότι η εμπλοκή του ιδρύματος σχετίζεται με τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού φακέλου των ασθενών.

Όσον αφορά το δεύτερο ζήτημα που απασχόλησε την επιτροπή, δηλαδή της ανάγκης διασφάλισης ότι τα δεδομένα υγείας του πολίτη ανήκουν αποκλειστικά στον κάτοχο του ηλεκτρονικού φακέλου υγείας και δε θα διατίθεται δωρεάν σε οποιοδήποτε πρόσωπο, η επιτροπή ενημερώθηκε από την εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας ότι σχετικές εισηγήσεις που είχαν κατατεθεί από βουλευτή μέλος της στο στάδιο της συζήτησης έτυχαν μελέτης σε συνεργασία με τον πρόεδρο της ad hoc Επιτροπής Ηλεκτρονικής Υγείας και έγιναν αποδεκτές.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή αποφάσισε να υιοθετήσει τις σχετικές εισηγήσεις και να προχωρήσει σε ανάλογη τροποποίηση του νομοσχεδίου, ώστε:

1. οι αρμοδιότητες της Αρχής να διευρυνθούν, ώστε να περιλάβουν και τη διαχείριση εσόδων που προκύπτουν από την οικονομική εκμετάλλευση των ανώνυμων βάσεων δεδομένων,
2. η εξαγωγή δεδομένων υγείας από την Ενιαία Τράπεζα Ηλεκτρονικών Φακέλων Υγείας για συμπερίληψη των προσωπικών δεδομένων του πολίτη σε ανώνυμες βάσεις δεδομένων να γίνεται μόνο με τη συγκατάθεσή του,
3. οποιαδήποτε έσοδα εισπράττονται από τυχόν μετατροπή δεδομένων υγείας περιλαμβανομένων στον ηλεκτρονικό φάκελο σε ανώνυμες βάσεις δεδομένων όπως και από οποιαδήποτε διάθεση δεδομένων από τις ανώνυμες βάσεις δεδομένων σε τρίτα πρόσωπα να κατατίθενται στο Πάγιο Ταμείο και μέρος αυτών να παραχωρείται στην Αρχή με σκοπό τη διαχείριση και τη διάθεσή τους προς όφελος των πολιτών.

Σημειώνεται ότι σχετική εξουσιοδοτική πρόνοια στο νομοσχέδιο για την έκδοση κανονισμών για τη διαχείριση εσόδων εισπραττομένων από τη διαχείριση δεδομένων υγείας απαλείφθηκε με απόφαση της επιτροπής.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, τάσσεται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει αναθεωρηθεί στη βάση των πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μόνον ο κ. Θεοπέμπτου;

Παρακαλώ, υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Μόνο δύο ομιλητές γι' αυτό το θέμα.

Μιλήστε, κύριε Θεοπέμπτου, μέχρι τρία λεπτά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είμαστε στα μέσα μιας διαδικασίας που έχουν ξεκινήσει, έχουν κατακυρωθεί οι προσφορές, για να αγοράσουμε το μεγάλο σύστημα, το οποίο στοιχίζει εκατομμύρια, όσον αφορά το Γενικό Σύστημα Υγείας. Κατανώ ότι τα θέματα τα οποία εγείρονται μέσα σε αυτό το νομοσχέδιο κάποια στιγμή θα πρέπει να τα διαχειριστούμε. Το μεγάλο το πρόβλημα και το μεγάλο ερώτημα είναι: Αυτή τη στιγμή είναι η κατάλληλη εποχή να ψηφίσουμε τούτο το νομοσχέδιο; Χωρίς να έχουμε το άλλο το λογισμικό να δουλεύει, χωρίς να ξέρουμε, να δούμε αν μπορούν να συνδεθούν τα δικαιώματα που θα δώσουμε στον έναν ή στον άλλον, θα μπορούμε σε επιπλέον έξοδα να κάμουμε άλλα συστήματα, άλλες ιστορίες, άλλους οργανισμούς, για να κάνουμε κάτι το οποίο δεν ξέρουμε αν το νέο σύστημα το οποίο εννά βάλουμε για το ΓΕΣΥ θα μπορεί να συνδεθεί και να συνεργαστεί;

Επομένως, με βάση τούτο το σκεπτικό και επειδή αυτό είναι πολύ πρόωρο αυτή την εποχή, εγώ θα ψηφίσω εναντίον αυτού του νομοσχεδίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είμαστε στην εποχή της πληροφωρίας και οι πλείστες ευνομούμενες χώρες, οι πλείστες σύγχρονες χώρες έχουν εγκαταστήσει συστήματα εξυπηρέτησης στα πλαίσια της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, για να

εξυπηρετούν τους πολίτες τους. Το θέμα της ηλεκτρονικής υγείας είναι πολύ σημαντικό και το μέλλον της υγείας είναι ηλεκτρονικό. Αυτό που μου κάνει εντύπωση είναι αυτό που ανέφερε και ο κ. Θεοπέμπτου, ότι περίπου πάμε στύλλον άνεση. Το πρώτο πράγμα που θα έπρεπε το ίδιο το ΓΕΣΥ να προβλέπει είναι όλα τα συστήματα τα οποία σε ένα μελλοντικό στάδιο θα καταστήσουν την υγεία ηλεκτρονική.

Αυτό που κάμνει εντύπωση στο παρόν -όχι νομοσχέδιο, στον στόχο που έχουμε μπροστά μας για ηλεκτρονική υγεία- είναι ότι ο αρμόδιος λειτουργός που ήταν στις συνεδρίες διαβάζοντας από τα πρακτικά δεν μπορούσε να δώσει το τελικό κόστος. Αλλά και αυτοί οι πόροι οι οποίοι έχουν εξασφαλιστεί, για να ξεκινήσει η υλοποίηση αυτού του φιλόδοξου στόχου, προέρχονται όχι από τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά προέρχονται από ευρωπαϊκά προγράμματα. Και για όσους έχουν χειριστεί ευρωπαϊκά προγράμματα, είναι δύσκολο να πιάσεις το εκατό τοις εκατό της χρηματοδότησης. Και μάλιστα έν' τέσσερα τα προγράμματα που τούτη η ομάδα θα καλεστεί να υλοποιήσει, για να πιάσει τα λεφτά για να κάμει το σύστημα. Και πολύ αμφιβάλλω αν η ομάδα θα καταφέρει να πιάσει το εκατό τοις εκατό της χρηματοδότησης απ' αυτά τα προγράμματα. Αφήνω έξω το διοικητικό κόστος κ.λπ. που χρειάζονται για να υλοποιηθούν αυτά τα προγράμματα και πραγματικά δημιουργείται μία απορία: πάμε να κάνουμε ηλεκτρονική υγεία και αντί να βάλει το κράτος τα λεφτά, δκιακονούμε από τα ερευνητικά προγράμματα. Αυτό δείχνει τη σοβαρότητα με την οποία αντιμετωπίζεται αυτή η διάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι επόμενοι δύο ομιλητές δεν μπήκαν στον αρχικό κατάλογο και θα τους δώσω το λόγο μόνο από ένα λεπτό.

Ο κ. Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα της ηλεκτρονικής υγείας απασχόλησε την επιτροπή για πολλές συνεδρίες και πρέπει να σημειώσω ότι καταρχάς είμαστε όλοι υπέρ, γιατί όντως θα νοικοκυρέψει, θα οργανώσει, είναι ένα καινοτόμο νομοσχέδιο. Δυστυχώς όμως, η εκτελεστική εξουσία και το αρμόδιο υπουργείο και οι εκπρόσωποί του δεν μπόρεσαν να δώσουν απαντήσεις σε ό,τι αφορά την οικονομική βιωσιμότητα αυτού του σχεδίου, αυτής της πρωτοπόρας προσπάθειας που γίνεται. Μέχρι και την τελευταία στιγμή δεν το εκάμαν. Ούτε επίσης για τη δομή και τη λειτουργία του ίδιου συστήματος ούτε και σε ό,τι αφορά τα περιουσιακά στοιχεία του ασθενή.

Άρα, εκ των πραγμάτων αντιλαμβάνεστε ότι εμείς ως θέση αρχής θέλουμε να στηρίξουμε αυτό το νομοσχέδιο, αλλά την ίδια στιγμή καθιστούμε υπεύθυνη την κυβέρνηση για όποια προβλήματα, είτε οικονομικά είτε τεχνικά, προκύψουν στην πορεία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης, μέχρι ένα λεπτό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Απλά, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτούς που μας ακούν και πιθανό να παρεξηγήσουν το τι συζητούμε σημειώνω τη σαφή δήλωση του εκπροσώπου του ΟΑΥ κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της Βουλής γι' αυτό το θέμα, ότι αυτό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο δεν έχει καμία σχέση με την εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Συστήματος Υγείας και, αν καταψηφιστεί, δε θα επηρεαστεί η εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ε, θα τηρήσουμε τούτο που λέμε ή θα αρχίσετε τώρα να ζητάτε ένας ένας;

Θα δώσω, επειδή είναι πρόεδρος της επιτροπής και επειδή είναι δευτερολογία, μόνο στον κ. Κωνσταντίνου και μόνο για ένα λεπτό.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ειλικρινά μας εκπλήττων κάποιες προσεγγίσεις και αναφορές, τις οποίες ακούμε σήμερα για πρώτη φορά. Συζητήσαμε, όπως είπε ο αγαπητός συνάδελφος ο Γιώργος Γεωργίου, κατ' επανάληψη και μάλιστα τέθηκαν και επιφυλάξεις, υπήρχαν προβληματισμοί και μάλιστα οφείλω να πω ότι από τη δική μας πλευρά

ο συνάδελφος ο Νίκος ο Νουρής έθεσε πολύ σοβαρά ερωτήματα όσον αφορά διασφαλίσεις που έχουν σχέση με τα οικονομικά ζητήματα, με τα προσωπικά δεδομένα, αλλά και με την απόδοση αυτού του συστήματος. Και τέθηκαν οι ασφαλιστικές δικλίδες ξεκάθαρα επί τάπητος και είναι εκεί δεδομένες. Και επαναλαμβάνω, από τον αγαπητό συνάδελφο τον Νίκο τον Νουρή, όχι από οποιονδήποτε άλλο. Αυτά, για να είναι υπόψη κάποιων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κωνσταντίνου.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ναι, αλλά θα πω και κάτι άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πες το.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Επειδή λέχθηκε εδώ και είναι ανακριβές. Είναι πλήρως εναρμονισμένο αυτό το σύστημα με την όλη λειτουργία του ΓΕΣΥ, γιατί εκεί θα εμπεριέχονται όλες οι πληροφορίες που αφορούν τον οποιονδήποτε ασθενή και θα τυγχάνει της διαχείρισης από πλευράς του οποιουδήποτε γιατρού. Είναι ξεκάθαρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι καθαρό.

Ευχαριστώ.

Το λοιπόν, κύριοι, ακόμα...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αυτή η αίτηση είναι δική μας. Διευκρινίζει ο εκπρόσωπος του ΟΑΥ ότι «τυχόν μη προώθηση και ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου δε θα επηρεάσει την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας». Έντζιε να λέμεν ό,τι θέλουμεν. Έν' έγγραφα της Βουλής τούτα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάτε να παρεκκλίνετε 'πού μια τάξη που εβάλαμεν, ρε παιδιά!

Ναι, μα ζητάτε τον λόγο; Εκτός αν αντιληφθήκατε το εξής: ότι, όταν δε δίδω τον λόγο, δικαιούστε να τον παίρνετε μόνοι σας!

Εγώ θα δώσω για πολλούς λόγους για μισό λεπτό τον λόγο στον κ. Αδάμου, διαφορετικά φεύγω από την έδρα και έρχεται και προεδρεύει και μιλά όση ώρα θέλει!

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έν' γεγονός ότι υπήρχαν αρκετές στρεβλώσεις σε αυτά που μας έφεραν και έν' γεγονός ότι ο συνάδελφος ο Νίκος ο Νουρής έχει φέρει αρκετές διορθώσεις για πολλές «παρανομίες» που εγίνονταν όσον αφορά το πού θα πήγαιναν ορισμένα χρήματα που θα εισπράττονταν με τον έναν ή τον άλλο τρόπο. Αυτό που είπε ο κ. Περδίκης, ότι δεν έχει σχέση με το ΓΕΣΥ, το θέσαμε στην επιτροπή, όμως εδώ έχουμε δύο υπηρεσίες που καλύπτουν η μία την άλλη, επικαλύπτει η μια την άλλη. Έν' γι' αυτόν τον λόγο που έγινε τούτη η συζήτηση όλη και απλώς ήθελα να το διευκρινίσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, Αδάμο.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επρόλαβεν με ο γιατρός, ο οποίος έχει προτεραιότητα βεβαίως, απλώς συμπληρώνω. Έχει δίκαιο ο κ. Περδίκης ότι δεν επηρεάζεται το λογισμικό του ΓΕΣΥ, αν δεν ψηφιστεί αυτή η νομοθεσία. Όμως συνδέονται τα δύο και τα ερωτήματα που τέθηκαν στην επιτροπή αφορούσαν την προοπτική αλληλοεπικάλυψης, κόστη τα οποία θα είχε υποστεί ο φορολογούμενος πολίτης, για να κάμνουμε το ίδιο πράγμα. Και είναι δεδομένο επίσης, φίλε Κώστα, ότι όσοι θα διαχειρίζονται αυτό που ονομάζουμε ηλεκτρονική υγεία, με βάση τούτο που θα ψηφίσουμε, θα παίρνουν όλα τα στατιστικά δεδομένα από τους προσωπικούς φακέλους των ασθενών στο πλαίσιο του ΟΑΥ. Οπότε, θα υπάρξει συνεργασία σε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μην επαναλαμβάνετε... Λέχθηκε αυτό το επιχείρημα, το υποστηρίζετε και εσείς.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είναι εκεί τα δεδομένα, όμως υπάρχουν και αρκετά ζητήματα που δεν καλύπτονται με τις ασφαλιστικές δικλίδες και θα πρέπει η Βουλή να παρακολουθεί στενά την υποστήριξη και την υλοποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω καλυφθεί στα πλείστα. Θα πω μόνο ότι ήδη έχει πιστωθεί με €1.200.000 ακριβώς, από το ΕΤΕΚ, το οποίο θα δοθεί για τη συγκεκριμένη, αλλά και άλλα κονδύλια, τα οποία... Απορώ και εξίσταμαι γιατί διαμαρτύρονται κάποιοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Εθνική Αρχή Ηλεκτρονικής Υγείας. Άρθρο 4.

Διάρκεια θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής. Άρθρο 5.

Όροι υπηρεσίας, αντιμισθία του προέδρου και αμοιβή των μελών του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής. Άρθρο 6.

Χηρεία θέσης προέδρου, αντιπροέδρου και μελών της Αρχής. Άρθρο 7.

Παύση προέδρου, αντιπροέδρου και μελών του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής. Άρθρο 8.

Κένωση θέσης μέλους της Αρχής. Άρθρο 9.

Ετήσιος προϋπολογισμός. Άρθρο 10.

Οικονομικό έτος. Άρθρο 11.

Γραφείο και προσωπικό της Αρχής. Άρθρο 12.

Τήρηση λογαριασμών. Άρθρο 13.

Ετήσια έκθεση και οικονομικές καταστάσεις. Άρθρο 14.

Συνεδριάσεις της Αρχής, απαρτία και λήψη αποφάσεων. Άρθρο 15.

Αρμοδιότητες της Αρχής. Άρθρο 16.

Εθνικό Σημείο Επαφής για την ηλεκτρονική υγεία. Άρθρο 17.

Τήρηση μητρώων. Άρθρο 18.

Δημιουργία και περιεχόμενο Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας. Άρθρο 19.

Κάτοχοι Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας. Άρθρο 20.

Διαδικασία απόκτησης Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας. Άρθρο 21.

Διαδικασία πρόσβασης στον Ηλεκτρονικό Φάκελο Υγείας. Άρθρο 22.

Δικαίωμα πρόσβασης στον Ηλεκτρονικό Φάκελο Υγείας. Άρθρο 23.

Δικαιώματα κατόχων Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας. Άρθρο 24.

Δικαιώματα και υποχρεώσεις παρόχων υπηρεσιών υγείας. Άρθρο 25.

Ίδρυση Τράπεζας Παρόχου. Άρθρο 26.

Βασικές λειτουργίες της Τράπεζας Παρόχου. Άρθρο 27.

- Ίδρυση Ενιαίας Τράπεζας Ηλεκτρονικών Φακέλων Υγείας. Άρθρο 28.
29. Γενικές αρχές που εφαρμόζονται από την Ενιαία Τράπεζα Ηλεκτρονικών Φακέλων Υγείας. Άρθρο 29.
- Βασικές λειτουργίες της Ενιαίας Τράπεζας Ηλεκτρονικών Φακέλων. Άρθρο 30.
- Έσοδα από εκμετάλλευση ανώνυμων βάσεων δεδομένων. Άρθρο 31.
- Βασικά στοιχεία κάθε καταχώρισης στον Ηλεκτρονικό Φάκελο Υγείας. Άρθρο 32.
- Μέτρα ασφάλειας που τηρούνται από την τράπεζα. Άρθρο 33.
- Διοικητικές κυρώσεις. Άρθρο 34.
- Εξέταση παραβάσεων. Άρθρο 35.
- Επιβολή διοικητικών προστίμων. Άρθρο 36.
- Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 37.
- Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 38.
- Έναρξη της ισχύος των διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 39.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Βεβαίως.

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και τρεις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ηλεκτρονικής Υγείας Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ, τρεις εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 3 και 4 είναι επίσης εξ αναβολής και τιτλοφορούνται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Αναγνώριση Υπηρεσίας, Προϋπηρεσίας και Τεχνικής Πείρας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμοί του 2019». Έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 3 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου, ώστε οι κανονισμοί που θα θεσπιστούν με βάση τις πρόνοιές του και θα ρυθμίζουν την αναγνώριση υπηρεσίας για σκοπούς διορισμού, προαγωγής και προσαυξήσεων των εκπαιδευτικών που διορίζονται από τον πίνακα διορισίμων να συνάδουν με τις πρόνοιες του εν λόγω νόμου.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 4 θέματος είναι ο εξορθολογισμός και ενιαία αντιμετώπιση της αναγνώρισης υπηρεσίας τόσο για τους εκπαιδευτικούς που διορίζονται από τους πίνακες διοριστέων όσο και για αυτούς που διορίζονται από τους πίνακες διορισίμων.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και τους κανονισμούς «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Αναγνώριση Υπηρεσίας, Προϋπηρεσίας και Τεχνικής Πείρας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Κάρουλλας

Παύλος Μυλωνάς

Αννίτα Δημητρίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς, τα οποία κατατέθηκαν στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας της Βουλής και κηρύχθηκαν επείγοντα.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου, ώστε οι κανονισμοί που θα θεσπιστούν με βάση τις πρόνοιές του και θα ρυθμίζουν την αναγνώριση υπηρεσίας για σκοπούς διορισμού, προαγωγής και προσαυξήσεων των εκπαιδευτικών που διορίζονται από τον πίνακα διορισίμων να συνάδουν με τις πρόνοιες του εν λόγω νόμου.

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Εισάγονται οι ορισμοί της εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας, της υπηρεσίας και της τεχνικής πείρας.
2. Εισάγεται πρόνοια για διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας για την αναγνώριση εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας και για την αναγνώριση τεχνικής πείρας. Επίσης, εισάγεται πρόνοια για τη δυνατότητα υποβολής στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας των εγγράφων που υποστηρίζουν την αναγνώριση εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας ή τεχνικής πείρας σε περίοδο μέχρι τρία χρόνια από την ημερομηνία μόνιμου διορισμού.
3. Όταν εκπαιδευτικός λειτουργός διορίζεται, για να ασκεί με αναπληρωτικό διορισμό τα καθήκοντα μιας θέσης, η χρονική διάρκεια του διορισμού αυτού θα λογίζεται για σκοπούς διορισμού, προαγωγής και προσαυξήσεων ως υπηρεσία στη θέση την οποία κατέχει οργανικά.
4. Εισάγεται περιορισμός ότι σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να αναγνωρίζονται για σκοπούς προαγωγής και προσαυξήσεων περισσότερο από οκτώ συνολικά έτη, εξαιρουμένης της προϋπηρεσίας σε δημόσια σχολεία μέσης ή δημοτικής εκπαίδευσης της Κύπρου.
5. Όταν εκπαιδευτικός λειτουργός αποσπάται σε κενή θέση, η χρονική διάρκεια της απόσπασης θα λογίζεται για σκοπούς διορισμού, προαγωγής και προσαυξήσεων ως υπηρεσία στη θέση στην οποία αποσπάται. Επίσης, όταν εκπαιδευτικός λειτουργός αποσπάται για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων σε κρατική ή άλλη υπηρεσία, η χρονική διάρκεια της απόσπασης θα λογίζεται για σκοπούς διορισμού, προαγωγής και προσαυξήσεων ως υπηρεσία στη θέση την οποία κατέχει οργανικά.
6. Παρέχεται η δυνατότητα θέσπισης κανονισμών με αναδρομική ισχύ.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 76 του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο εξορθολογισμός και η ενιαία αντιμετώπιση της αναγνώρισης υπηρεσίας τόσο για τους εκπαιδευτικούς που διορίζονται από τους πίνακες διοριστέων όσο και για αυτούς που διορίζονται από τους πίνακες διορισίμων.

Στους προτεινόμενους κανονισμούς επίσης προβλέπονται οι ακόλουθες μεταβατικές διατάξεις:

1. Οι πρόνοιες των νέων κανονισμών όσον αφορά τη ρύθμιση θεμάτων για τους εκπαιδευτικούς του πίνακα διοριστέων θα τεθούν σε εφαρμογή από την 1^η Σεπτεμβρίου 2020.
2. Για τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς που διορίζονται σε μόνιμη θέση ή με σύμβαση από την 1^η Σεπτεμβρίου 2020 από τον πίνακα διοριστέων θα αναγνωρίζονται για σκοπούς προσαυξήσεων και προαγωγής μέχρι οκτώ έτη προϋπηρεσίας, ανεξάρτητα από τα έτη που αναγνωρίστηκαν στον πίνακα για σκοπούς διορισμού.
3. Για τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς που περιλαμβάνονται στον πίνακα διορισίμων ή διορίζονται ή έχουν διοριστεί από τον πίνακα διορισίμων οι νέοι κανονισμοί τίθενται σε εφαρμογή από την 1^η Σεπτεμβρίου 2018.

4. Από την 1^η Σεπτεμβρίου 2018 μέχρι και την 31^η Αυγούστου 2020 η προϋπηρεσία εκπαιδευτικών λειτουργιών που διορίζονται από τον πίνακα διορισίμων θα αναγνωρίζεται για σκοπούς προαγωγής ή προσαυξήσεων.

Επιπρόσθετα, στους πιο πάνω κανονισμούς προβλέπεται κατάργηση των υφιστάμενων περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμών την 31^η Αυγούστου 2020.

Επισημαίνεται ότι η επιτροπή εξέτασε τα πιο πάνω προτεινόμενα νομοθετήματα και πριν αυτά κατατεθούν στη Βουλή σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και την 21^η Μαρτίου 2019, ώστε να έχει τον αναγκαίο χρόνο να μελετήσει πληρέστερα τις πρόνοιές τους. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ, ΠΟΕΔ και του Συνδέσμου Διορισίμων.

Επισημαίνεται επίσης ότι την επιτροπή είχε απασχολήσει το θέμα της αναγνώρισης της προϋπηρεσίας εκπαιδευτικών του πίνακα διορισίμων σε τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα στα πλαίσια εξέτασης σχετικής πρότασης νόμου, η οποία προωθήθηκε στην ολομέλεια του σώματος για ψήφιση στις 15 Μαρτίου 2019, αλλά η συζήτησή της τελικά αναβλήθηκε ενόψει της κατάθεσης των πιο πάνω νομοθετημάτων. Η πρόταση νόμου, η οποία τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και η οποία κατατέθηκε από τους βουλευτές κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Γιώργο Κ. Γεωργίου, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργο Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, βρίσκεται στη σημερινή ημερήσια διάταξη της ολομέλειας του σώματος.

Σημειώνεται ότι μέρος των προτεινόμενων προνοιών της εν λόγω πρότασης νόμου ρυθμίζονται με τους πιο πάνω κανονισμούς, αλλά δε ρυθμίζεται η πρόνοιά της που αφορά τη δυνατότητα αναγνώρισης της προϋπηρεσίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση για σκοπούς συμπλήρωσης των πινάκων διορισίμων του 2019.

Στα πλαίσια της όλης συζήτησης ενώπιον της επιτροπής τόσο οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού όσο και η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, αφού ανέλυσαν και επεξήγησαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και των προτεινόμενων κανονισμών, στη συνέχεια έδωσαν απαντήσεις στα διάφορα ερωτήματα που εγέρθηκαν από μέλη της επιτροπής.

Οι εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων κατέθεσαν τις εισηγήσεις και απόψεις τους σε σχέση με τα πιο πάνω νομοθετήματα και ειδικότερα η ΟΕΛΜΕΚ εισηγήθηκε μία μικρή λεκτική βελτίωση στους κανονισμούς και συγκεκριμένα στην επιφύλαξη του Κανονισμού 11(1). Η πιο πάνω εισήγηση της ΟΕΛΜΕΚ υιοθετήθηκε από την επιτροπή.

Επίσης, ο εκπρόσωπος της ΟΛΤΕΚ εξέφρασε τη δυσαρέσκειά του, γιατί κατά την ετοιμασία των κανονισμών στα πλαίσια των διαβουλεύσεων δε λήφθηκαν υπόψη οι θέσεις τους για τη μοριοδότηση της τεχνικής πείρας για σκοπούς προαγωγής. Αυτό, όπως επεξήγησε ο ίδιος, ενδεχομένως να επηρεάσει την ανέλιξη των υφιστάμενων εκπαιδευτικών λειτουργιών.

Η εκπρόσωπος της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας σε σχέση με όσα ήγειρε πιο πάνω ο εκπρόσωπος της ΟΛΤΕΚ ανέφερε ότι είναι πολύ δύσκολη η άσκηση ελέγχου και διαπίστωση της ύπαρξης τεχνικής πείρας και ως εκ τούτου εισηγήθηκε να διερευνηθεί η δυνατότητα αναγνώρισης της τεχνικής πείρας για σκοπούς προαγωγής στα πλαίσια της κατάρτισης του σχετικού σχεδίου υπηρεσίας.

Περαιτέρω, στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω νομοθετημάτων απασχόλησε την επιτροπή και η πρόνοια στο νομοσχέδιο που αφορά τις αποσπάσεις εκπαιδευτικών λειτουργιών σε άλλες υπηρεσίες και ειδικότερα για την εκτέλεση ειδικών καθηκόντων. Όπως επεξήγησε όμως η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας, η δυνατότητα αυτή προβλέπεται ήδη στον υφιστάμενο νόμο καθώς και στους υφιστάμενους κανονισμούς, με βάση τους οποίους η χρονική διάρκεια της απόσπασης λογίζεται για σκοπούς διορισμού, προαγωγής και προσαυξήσεων ως υπηρεσία στη θέση την οποία κατέχει οργανικά.

Η επιτροπή, αφού άκουσε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, ολοκλήρωσε την εξέταση των πιο πάνω νομοθετημάτων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου και των προτεινόμενων κανονισμών στα πλαίσια της συζήτησής τους στην ολομέλεια του σώματος.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και τους κανονισμούς «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Αναγνώριση Υπηρεσίας, Προϋπηρεσίας και Τεχνικής Πείρας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Κάρουλλας
Αννίτα Δημητρίου
Γιώργος Κ. Γεωργίου
Αντρέας Καυκαλιάς

Παύλος Μυλωνάς
Μιχάλης Γιωργάλλας
Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Όπως είναι γνωστό, η συζήτηση του πιο πάνω νομοσχεδίου και των πιο πάνω κανονισμών αναβλήθηκε με απόφαση της ολομέλειας της Βουλής στις 22 Μαρτίου 2019, ώστε να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος να εξεταστούν ορισμένα ζητήματα που απορρέουν από τις πρόνοιες των εν λόγω νομοθετημάτων.

Ως εκ τούτου, κρίθηκε σκόπιμο να επανεξεταστούν τα πιο πάνω νομοθετήματα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού σε νέα συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Απριλίου 2019. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ, ΠΟΕΔ και του Συνδέσμου Διορισίμων.

Υπενθυμίζεται ότι σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου, ώστε οι κανονισμοί που θα θεσπιστούν με βάση τις πρόνοιές του και θα ρυθμίζουν την αναγνώριση υπηρεσίας για σκοπούς διορισμού, προαγωγής και προσαυξήσεων των εκπαιδευτικών που διορίζονται από τον πίνακα διορισίμων να συνάδουν με τις πρόνοιες του εν λόγω νόμου.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 76 του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο εξορθολογισμός και η ενιαία αντιμετώπιση της αναγνώρισης υπηρεσίας τόσο για τους εκπαιδευτικούς που διορίζονται από τους πίνακες διοριστέων όσο και για αυτούς που διορίζονται από τους πίνακες διορισίμων.

Επισημαίνεται ότι όλα τα στοιχεία και οι λεπτομέρειες που αφορούν το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς περιλαμβάνονται στη σχετική έκθεση της επιτροπής που ήδη κυκλοφόρησε στην ολομέλεια στις 22 Μαρτίου 2019.

Τα θέματα τα οποία απασχόλησαν την επιτροπή αφορούσαν τα ακόλουθα:

1. Την πρόνοια που αφορά τις αποσπάσεις εκπαιδευτικών λειτουργών σε άλλες υπηρεσίες και ειδικότερα για την εκτέλεση ειδικών καθηκόντων.
2. Τη δυνατότητα αναγνώρισης και μοριοδότησης της τεχνικής πείρας εκπαιδευτικών λειτουργών για σκοπούς προαγωγής.

Σε σχέση με το πρώτο θέμα που αφορά τις αποσπάσεις εκπαιδευτικών λειτουργών, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ότι η δυνατότητα αυτή προβλέπεται και για τους δημόσιους υπαλλήλους με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία για τη δημόσια υπηρεσία.

Όπως επισήμανε η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας, το όλο θέμα πρέπει να εξεταστεί ολοκληρωμένα και σε βάθος, διότι χρειάζεται να γίνει σωστή τροποποίηση των σχετικών προνοιών στην υφιστάμενη νομοθεσία που διέπει τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία.

Ως εκ τούτου, με βάση τις πιο πάνω θέσεις η επιτροπή κρίνει ότι, όσον αφορά τις τροποποιήσεις/βελτιώσεις που πρέπει να επέλθουν σε σχέση με το θέμα των αποσπάσεων, η όλη προσέγγιση επιβάλλεται να γίνει μέσω ολοκληρωμένου διαλόγου με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Αναφορικά με το δεύτερο θέμα που αφορά την αναγνώριση και μοριοδότηση της τεχνικής πείρας για σκοπούς προαγωγής, μέσα από τη συζήτηση που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής κρίθηκε σκόπιμο το όλο θέμα να απασχολήσει σε μεταγενέστερο στάδιο την επιτροπή, ώστε να υπάρξει μία πιο ολοκληρωμένη προσέγγισή του στα πλαίσια σχετικού διαλόγου με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Ως εκ τούτου, η επιτροπή κρίνει ότι στο παρόν στάδιο δεν πρέπει να επέλθει οποιαδήποτε τροποποίηση επί των προτεινόμενων νομοθετημάτων για το θέμα της τεχνικής υπηρεσίας και ότι θα επανέλθει σε μελλοντική συνεδρίασή της, για να εξετάσει το όλο ζήτημα με την προώθηση σχετικής ρύθμισης.

Επισημαίνεται επίσης ότι η επιτροπή στα πλαίσια της όλης συζήτησης έκρινε σκόπιμο να επιφέρει μικρή βελτίωση στους προτεινόμενους κανονισμούς που αφορά τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς που διορίζονται από τον πίνακα διορισίμων σε μόνιμη θέση ή για πρώτη φορά με σύμβαση από την 1^η Σεπτεμβρίου 2020, ώστε να ισχύει το ίδιο με ό,τι προβλέπεται και για τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς που διορίζονται από τον πίνακα διοριστέων. Ειδικότερα, η βελτίωση αυτή προβλέπει ότι θα αναγνωρίζονται για σκοπούς προσαυξήσεων και προαγωγής μέχρι οκτώ έτη προϋπηρεσίας.

Με βάση τα πιο πάνω, τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου και των διαμορφωμένων κανονισμών στα πλαίσια της συζήτησής τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Δημητρίου.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν και εξαντλήθηκε νομίζω η συζήτηση από την προηγούμενη Παρασκευή, που είχαμε την πρόταση νόμου τη συγκεκριμένη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μέχρι τρία λεπτά.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πολύ σύντομα. Θα είμαι πολύ σύντομη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείς, κυρία Δημητρίου.

Υπάρχει άλλος που θέλει να μιλήσει; Να δηλώσει τώρα.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, σήμερα ψηφίζουμε και ρυθμίζουμε μια πολύ σημαντική τροποποίηση που αφορά τον περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμο, ώστε ακριβώς οι κανονισμοί να ρυθμίζουν την αναγνώριση υπηρεσίας για σκοπούς διορισμού, προαγωγής, προσαυξήσεων, για να υπάρχει ακριβώς συνάφεια με τις πρόνοιες του νόμου.

Σημαντικό είναι επίσης ότι ο σκοπός είναι ο εξορθολογισμός και η ενιαία αντιμετώπιση της αναγνώρισης υπηρεσίας και για τις δύο διαδικασίες διορισμού των εκπαιδευτικών, δηλαδή και από τον κατάλογο διορισίμων και από τον κατάλογο διοριστέων. Άρα, πολύ απλά, να πούμε σήμερα ότι ό,τι ίσχυε προηγουμένως ισχύει και τώρα. Αυτό θα ισχύσει, αυτό θα ισχύει και αυτό είναι το ορθό και το δίκαιο. Και αυτό ρυθμίζεται σήμερα, κύριε Πρόεδρε, και το στηρίζουμε ως κοινοβουλευτική ομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πανίκος Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς τα θέματα που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας είναι μια συνέχεια του θέματος που συζητήθηκε με την πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ στην περασμένη συνεδρίαση.

Με τη συζήτηση και ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου και των κανονισμών επιτυγχάνεται ασφαλώς ο εξορθολογισμός και η ενιαία αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών είτε προέρχονται από τον κατάλογο των διοριστέων είτε από τον κατάλογο των διορισίμων, δηλαδή αναγνωρίζεται η προϋπηρεσία αυτών των ανθρώπων, φτάνει να υπήρχε προηγουμένως άσκηση εκπαιδευτικού έργου.

Συνεπώς, με όλη αυτή τη συζήτηση και ολοκλήρωση και ψήφισή τους σήμερα, που εμείς τα στηρίζουμε, αποκαθίσταται ουσιαστικά η νομιμότητα και η τήρηση της αρχής της ισότητας και της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των εκπαιδευτικών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κλείνει σήμερα μία σελίδα, θα έλεγα, μιας μεταρρύθμισης, που σκοπό έχει να επιλέγονται οι εκπαιδευτικοί μας στη βάση άλλων κριτηρίων απ' ό,τι μέχρι σήμερα ίσχυε. Και η διαπίστωση αυτή ήταν γενική, απ' όλους μπορώ να πω, ότι χρειαζόταν κάτι άλλο να γίνει.

Φαίνεται ότι η τροχοδρόμηση και η υλοποίηση αυτής της μεταρρύθμισης αφήνει πίσω της χιλιάδες εκπαιδευτικούς, ακόμη και εν δυνάμει υποψηφίους, όχι τόσο για το σήμερα, αλλά πολύ περισσότερο και για το αμέσως επόμενο διάστημα, που για όλους αυτούς ανοίγεται μια προοπτική στη βάση καλύτερης προετοιμασίας, προκειμένου να πετύχουν στις εξετάσεις. Αυτό είναι ακριβώς που ζητούσε το εκπαιδευτικό μας σύστημα και είμαστε απόλυτα στη σωστή κατεύθυνση. Φυσικά, πολύ ορθό είναι το ότι οι κανονισμοί σήμερα επιλύουν ένα δίκαιο αίτημα για μια διάκριση που υπήρχε ή που δημιουργήθηκε, καθώς επίσης επιλύουν και προβλήματα για τα οποία υπήρχε πρόβλεψη μέσα από τον νόμο να λυθούν με κανονισμούς. Άρα λοιπόν, όλα ξεπερνιούνται. Και εύχομαι πραγματικά να υπάρξει και εκείνη η ειρήνη στους κόλπους του εκπαιδευτικού

κόσμου, με σκοπό πλέον να τα υιοθετήσουμε, να τα σεβαστούμε και να προχωρήσουμε σε άλλες άκρως αναγκαίες, αλλά και επιβεβλημένες μεταρρυθμίσεις που χρειάζεται το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γεωργίου μου έγενεψε ότι δε θέλει να μιλήσει, αλλά μετά ζήτησε τον λόγο, φαντάζομαι, για να απαντήσει του κ. Χατζηγιάννη. Θα του δώσω τον λόγο μόνο για ένα λεπτό.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δεν πήρα τον λόγο, για να απαντήσω στον κ. Χατζηγιάννη. Στον κ. Χατζηγιάννη απαντώ με τον τρόπο μου στην επιτροπή και αντιλαμβάνεται τι θέλω να πω.

Δεν ισχύει το τέλος καλό, όλα καλά. Το τέλος καλό, όλα καλά θα ίσχυε, εάν η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ την περασμένη εβδομάδα ψηφιζόταν, ακριβώς για να πάψουν να υπάρχουν διακρίσεις σε βάρος μιας ομάδας ανθρώπων, των ανθρώπων δηλαδή οι οποίοι εργάστηκαν ως εκπαιδευτικοί σε πανεπιστημιακές σχολές. Και το παράδοξο και το οξύμωρο, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι κάνει παραδοχή το Υπουργείο Παιδείας ότι στον κατάλογο διοριστέων τους αποδίδει μόρια και τους αποδίδει και μόρια από την επόμενη χρονιά. Δηλαδή ουσιαστικά λειτουργεί ανασχετικά σ' ό,τι αφορά την εγγραφή τους στον κατάλογο, την απόκτηση θέσης στον διορισμό τους, με τρόπο που πιθανόν αυτή η αδικία, κύριε Χατζηγιάννη, να τους συνοδεύει για πάντα, καθώς - τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- όταν ο άλλος πάρει προβάδισμα με τα μόρια και τον διορισμό, κάποιιοι θα μείνουν πίσω, ενδεχομένως μέχρι να αφυπηρετήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 28B του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 28BB του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 29A. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 35B του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 76 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Έναρξη της ισχύος του άρθρου 6 του παρόντος Νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, τριάντα έξι ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωρούμε στους κανονισμούς.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα έξι ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, οι κανονισμοί εγκρίνονται**.

Προχωρούμε στο υπ αριθμόν 5 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2019, που προβλέπει έσοδα ύψους €63.520.598 και ισόποσες δαπάνες.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Κάρουλλας

Παύλος Μυλωνάς

Αννίτα Δημητρίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Αντρέας Καυκαλιάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 27 Μαρτίου και στις 3 Απριλίου 2019. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, η πρόεδρος του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης, καθώς και ο πρύτανης και εκπρόσωποι του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ).

Ο προϋπολογισμός του ΤΕΠΑΚ για το 2019 παρουσιάζει έσοδα ύψους €63.520.598 και ισόποσες δαπάνες.

Ειδικότερα, τα κυριότερα έσοδα του προϋπολογισμού του ΤΕΠΑΚ για το 2019 κατανέμονται ως ακολούθως:

€

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

1.	Κρατική χορηγία	37.000.000
2.	Προπτυχιακά διδάκτρα	7.300.000
3.	Έσοδα από χρηματοδότηση διαρθρωτικών προγραμμάτων	500.000
4.	Διάφορες εισπράξεις	18.720.598
	Σύνολο εσόδων	63.520.598

Οι κυριότερες δαπάνες του προϋπολογισμού του ΤΕΠΑΚ για το 2019 κατανέμονται ως ακολούθως:

		€
1.	Τρέχουσες δαπάνες	29.541.860
2.	Λειτουργικές δαπάνες	6.428.184
3.	Διαχειριστικά έξοδα	6.409.232
4.	Κεφαλαιουχικές δαπάνες	4.621.302
5.	Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	16.520.020
	Σύνολο δαπανών	63.520.598

Με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, παρατίθενται τα ακόλουθα:

1. Σκοπός του προϋπολογισμού του ΤΕΠΑΚ του 2019 είναι η κάλυψη δαπανών που αφορούν στη γενικότερη ανάπτυξη του ιδρύματος για το οικονομικό έτος που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019, στο μέτρο που το επιτρέπουν οι περικοπές που έχουν γίνει στην κρατική χορηγία κατά τα τελευταία έτη.
2. Το ύψος της κρατικής χορηγίας στον προϋπολογισμό του ΤΕΠΑΚ για το 2019 δε συμφωνεί με τις αντίστοιχες πρόνοιες στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, οι οποίες ανέρχονται σε €34.100.000. Ειδικότερα, υπάρχει διαφορά με την πρόνοια της κρατικής χορηγίας η οποία ανέρχεται στα €2.900.000. Το ποσό αυτό της υπέρβασης της κρατικής χορηγίας ύψους €2.900.000 δύναται να καλυφθεί από εξοικονομήσεις στον προϋπολογισμό του ΤΕΠΑΚ για το 2019 ή και από εξοικονομήσεις στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών για το 2019.
3. Στον προϋπολογισμό αυτό περιλαμβάνονται δεκατέσσερις νέες θέσεις μελών διδακτικού ερευνητικού προσωπικού με μηδενική πρόνοια για το 2019, δύο νέες θέσεις ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού με μηδενική πρόνοια για το 2019 και εννέα θέσεις διοικητικού προσωπικού και άλλου προσωπικού (τρεις θέσεις πρώτου διορισμού, τρεις θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής και τρεις θέσεις προαγωγής) με μηδενική πρόνοια για το 2019.
4. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού συμφωνεί με τις πρόνοιες του προϋπολογισμού του ΤΕΠΑΚ για το 2019, όπως έχει καταρτιστεί και έχει διαμορφωθεί κατόπιν διαλόγου μεταξύ ΤΕΠΑΚ, Υπουργείου Οικονομικών και Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού. Επισημαίνεται ότι ο προϋπολογισμός λαμβάνει υπόψη την παρούσα δημοσιονομική κατάσταση του κράτους και περιλαμβάνει προτεραιότητες, καθώς και ειλημμένες υποχρεώσεις για την ομαλή λειτουργία του ΤΕΠΑΚ και τη σταδιακή και απρόσκοπτη ανάπτυξή του, όπως αυτή έχει προγραμματιστεί.
5. Το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2019, δήλωσε ότι συμφωνεί με την προώθηση του προϋπολογισμού του ΤΕΠΑΚ για το 2019, εφόσον εφαρμοστούν από το ΤΕΠΑΚ συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω προϋποθέσεις περιλαμβάνονται στα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής και συγκεκριμένα στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τον προϋπολογισμό. Επισημαίνεται περαιτέρω ότι το ΤΕΠΑΚ έχει ενσωματώσει στον προϋπολογισμό όλες τις πιο πάνω εισηγήσεις/τροποποιήσεις που του υπέδειξαν το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και το Υπουργείο Οικονομικών.

Στα πλαίσια της εξέτασης του προϋπολογισμού, ο πρύτανης του ΤΕΠΑΚ ενημέρωσε την επιτροπή για τη λειτουργία, το έργο, τις ανάγκες και τους στόχους του ΤΕΠΑΚ. Ειδικότερα, ο πρύτανης του ΤΕΠΑΚ, σε σχέση με τις πρόνοιες του προϋπολογισμού, αναφέρθηκε στην ανάγκη δημιουργίας νέων θέσεων ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικού, στα προωθούμενα κατασκευαστικά έργα, στην κτιριακή ανάπτυξη του ΤΕΠΑΚ, στα ανοικιαζόμενα κτίρια, στις φοιτητικές εστίες κ.λπ. Αναφέρθηκε επίσης στις δράσεις του ΤΕΠΑΚ όσον αφορά τους τομείς της έρευνας, καθώς και στη διεθνή αναγνώριση και τις διεθνείς κατατάξεις του.

Αναφορικά με την κρατική χορηγία, ο πρύτανης επισήμανε ότι για το έτος 2019 το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το Υπουργείο Οικονομικών ενέκριναν περαιτέρω αύξησή της ύψους €3.782.764, από την οποία τα €2.900.000 θα προέλθουν από εξοικονομήσεις του ΤΕΠΑΚ ή και του Υπουργείου Οικονομικών. Η αύξηση αυτή, όπως τόνισε ο ίδιος, κρίνεται απολύτως αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία του ΤΕΠΑΚ και για τον προγραμματισμό του σε σχέση με όλες τις δαπάνες και τα προωθούμενα έργα, συμπεριλαμβανομένης και της προκήρυξης προσφορών για τα κατασκευαστικά έργα κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019.

Οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας επισήμαναν ότι στα πλαίσια ετοιμασίας του προϋπολογισμού πρέπει να ετοιμάζεται από το ΤΕΠΑΚ, καθώς και από τα άλλα κρατικά πανεπιστήμια ο στρατηγικός προγραμματισμός τους, ο οποίος να περιλαμβάνει τους στόχους, τις δραστηριότητές τους, καθώς και τους δείκτες απόδοσής τους. Επιπρόσθετα, πρέπει όλοι οι προϋπολογισμοί των κρατικών πανεπιστημίων να είναι ομοιόμορφοι. Σκοπός των πιο πάνω, όπως τόνισαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, είναι η αξιολόγηση, αλλά και η λογοδοσία των πανεπιστημίων προς όλους τους αρμοδίους. Όπως επίσης επισήμαναν οι ίδιοι, παρά τις συστάσεις και εισηγήσεις σε σχέση με τα πιο πάνω, δεν υπήρξε η αναμενόμενη ανταπόκριση στον τρόπο που ετοιμάστηκε ο προϋπολογισμός του ΤΕΠΑΚ, καθώς και των άλλων δύο κρατικών πανεπιστημίων.

Περαιτέρω, οι πιο πάνω εκπρόσωποι σχολίασαν αρνητικά το γεγονός ότι ο προϋπολογισμός του ΤΕΠΑΚ κατατέθηκε με μεγάλη καθυστέρηση, καθώς και το ότι υπάρχει υπέρβαση της κρατικής χορηγίας κατά €2.900.000. Ειδικότερα, όπως επισήμαναν, το ποσό της εν λόγω υπέρβασης πρέπει να καλυφθεί από εξοικονομήσεις του ΤΕΠΑΚ και όχι του Υπουργείου Οικονομικών.

Επιπρόσθετα, οι εκπρόσωποι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας προέβησαν σε επιμέρους παρατηρήσεις/συστάσεις επί των προνοιών του προϋπολογισμού, οι οποίες μεταξύ άλλων αφορούσαν τα εξής:

1. Την ανάγκη να επέλθουν ορισμένες βελτιώσεις και τροποποιήσεις στο κείμενο του προϋπολογισμού και στους πίνακες δαπανών του.
2. Τη λειτουργία της νεοσύστατης Υπηρεσίας Επικοινωνίας, Προώθησης και Διεθνοποίησης (Marketing Department), η οποία θα έχει την ευθύνη ενίσχυσης της διεθνοποίησης του ΤΕΠΑΚ, την προβολή του έργου του, την προσέλκυση ξένων φοιτητών, την αύξηση των εσόδων του κ.λπ., και ειδικότερα κατά πόσο η λειτουργία της με κονδύλια της κρατικής χορηγίας εγείρει ζήτημα κρατικής ενίσχυσης. Υπήρξε επίσης εισήγηση για διαγραφή της νέας θέσης του προϊσταμένου της εν λόγω υπηρεσίας.
3. Τη δημιουργία αριθμού νέων θέσεων ακαδημαϊκού και άλλου προσωπικού του ΤΕΠΑΚ με μηδενική πρόνοια για το 2019. Ειδικότερα, υπήρξε εισήγηση για διαγραφή τους.
4. Τη δημιουργία νέων άρθρων που αφορούν τη χορηγία του σωματείου ΙΑΕΣΤΕ, τη χορηγία του σωματείου «Κέντρο Επιχειρησιακής Αριστείας», καθώς και το Ταμείο Αλληλεγγύης Πανεπιστημιακής Κοινότητας και Υποτροφιών Διοικητικού Προσωπικού. Ειδικότερα, υπήρξε εισήγηση για διαγραφή των πιο πάνω άρθρων.

Επισημαίνεται ότι η Ελεγκτική Υπηρεσία απέστειλε τις παρατηρήσεις/συστάσεις της και γραπτώς στην επιτροπή με επιστολή της, ημερομηνίας 2 Απριλίου 2019.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού επισήμαναν ότι, όσον αφορά τις παρατηρήσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για ύπαρξη ομοιομορφίας, στρατηγικού προγραμματισμού και δεικτών απόδοσης στους προϋπολογισμούς των κρατικών πανεπιστημίων, ήδη, μετά από σχετική επιστολή τους προς το Υπουργείο Οικονομικών, θα προωθηθεί συγκεκριμένη επιμόρφωση των λειτουργιών των πανεπιστημίων για τη σωστή ετοιμασία των προϋπολογισμών τους.

Η πρόεδρος του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης δήλωσε ότι για την ακαδημαϊκή ανάπτυξη των κρατικών πανεπιστημίων και για την υλοποίηση του στρατηγικού προγραμματισμού τους αποτελεί προϋπόθεση η ύπαρξη του κατάλληλου ακαδημαϊκού προσωπικού.

Επίσης, σύμφωνα με την ίδια, η δημιουργία της πιο πάνω νεοσύστατης υπηρεσίας για τη διεθνοποίηση του ΤΕΠΑΚ δεν αφορά θέματα μάρκετινγκ αλλά την προώθηση και προβολή του έργου του ΤΕΠΑΚ, τις εκπαιδευτικές συνεργασίες του και την προσέλκυση ποιοτικών φοιτητών.

Επιπρόσθετα, σε σχέση με τα πιο πάνω οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού επισήμαναν ότι η προώθηση της διεθνοποίησης εμπίπτει και στον εθνικό στόχο της Κύπρου, για να καταστεί περιφερειακό εκπαιδευτικό κέντρο.

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων σε σχέση με τη λειτουργία της πιο πάνω Υπηρεσίας Επικοινωνίας, Προώθησης και Διεθνοποίησης ενημέρωσε την επιτροπή ότι δεν εγείρεται οποιοδήποτε ζήτημα κρατικής ενίσχυσης. Παράλληλα, ο ίδιος επισήμανε ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού όφειλε να είχε αποταθεί στο Γραφείο του, για να συζητηθούν εκ των προτέρων οι πτυχές που αφορούν το όλο θέμα. Περαιτέρω, προβαίνοντας σε γενικότερο σχόλιο, επισήμανε ότι το αρμόδιο υπουργείο πρέπει να συζητήσει μαζί του θέματα που αφορούν τις οικονομικές δραστηριότητες των κρατικών πανεπιστημίων.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης του προϋπολογισμού, η επιτροπή, αφού διεξήλθε τις πρόνοιές του, υπέβαλε διάφορα ερωτήματα και ζήτησε από τους αρμοδίους την κατάθεση συγκεκριμένων στοιχείων, τα οποία μεταξύ άλλων αφορούσαν την υπέρβαση κατά €2,9 εκατομ. της κρατικής χορηγίας, τις φοιτητικές εστίες και τη στήριξη των φοιτητών, τις αυξήσεις σε επιδόματα, τη δημιουργία τεχνοβλαστών, τη λειτουργία ερευνητικών μονάδων, την ετοιμασία κανονισμών πειθαρχικού κώδικα, τους κτιριακούς σχεδιασμούς, την καταβολή ενοικίων, τη δημιουργία νέων θέσεων, την ιατροφαρμακευτική περιθαλψή και τη συνεισφορά στο ΓΕΣΥ, καθώς και την επεξήγηση επιμέρους άρθρων και προνοιών του προϋπολογισμού.

Επισημαίνεται ότι οι εκπρόσωποι του ΤΕΠΑΚ απέστειλαν γραπτός με επιστολές, ημερομηνίας 22 και 29 Μαρτίου 2019, τις απαντήσεις στα διάφορα ερωτήματα που εγέρθηκαν από τα μέλη της επιτροπής, αλλά έδωσαν και προφορικές τις αναγκαίες επεξηγήσεις ενώπιον της επιτροπής.

Ειδικότερα, όσον αφορά τη συνεισφορά του προσωπικού του ΤΕΠΑΚ στο σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών υπέδειξε την ανάγκη μικρής διόρθωσης στη σχετική επεξήγηση στα δελτία δαπανών του προϋπολογισμού, η οποία στάλθηκε και γραπτός από το ΤΕΠΑΚ και υιοθετήθηκε από την επιτροπή.

Η επιτροπή, με βάση τα πιο πάνω, διαμόρφωσε το κείμενο του προϋπολογισμού, ενσωματώνοντας σε αυτό και μέρος των παρατηρήσεων/συστάσεων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας. Ειδικότερα, η επιτροπή μεταξύ άλλων δεν υιοθέτησε τις συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας που αφορούν τη διαγραφή των νέων θέσεων με μηδενική πρόνοια, την εισήγηση για κάλυψη της υπέρβασης των €2.900.000 από εξοικονομήσεις του ΤΕΠΑΚ, καθώς και τη διαγραφή συγκεκριμένων άρθρων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια του σώματος στα πλαίσια της συζήτησης που θα διεξαχθεί για τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα στηρίξουμε, θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό. Όμως, θέλουμε να σημειώσουμε μία συγκεκριμένη αντίφαση, η οποία, απ' ό,τι βλέπουμε στην έκθεση, έχει σημειωθεί και από πλευράς της Ελεγκτικής Υπηρεσίας. Δε γίνεται το όποιο έλλειμμα ενδεχομένως προκύψει να καλυφθεί από εξοικονομήσεις του Υπουργείου Οικονομικών. Αυτό το πράγμα είναι αντίθετο με τη νομοθεσία. Ή θα καλυφθεί από εξοικονομήσεις του ΤΕΠΑΚ ή απ' εκεί και πέρα πρέπει να έλθει συμπληρωματικός προϋπολογισμός, τον οποίο θα πρέπει η Βουλή να στηρίζει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, γι αυτό που έχει πει ο συνάδελφος, ο κ. Σιζόπουλος, το ίδιο το Υπουργείο Οικονομικών έχει δώσει εξήγηση ό,τι μπορεί να γίνει και στην πράξη αυτή η μεταφορά, σε περίπτωση που υπάρξει το έλλειμμα το συγκεκριμένο.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του ΤΕΠΑΚ. Όμως, να μου επιτρέψετε να υπομνήσω την αρνητική, αν θέλετε, στάση του υπουργείου και γενικά της νοοτροπίας να υπάρχει αυτή η μεγάλη καθυστέρηση κατάθεσης των προϋπολογισμών -και όχι μόνο του προϋπολογισμού του ΤΕΠΑΚ, αλλά και των άλλων δύο πανεπιστημίων- με αποτέλεσμα να υπάρχει αδυναμία ελέγχου και συζήτησης σε βάθος όλων αυτών των κονδυλίων που υπάρχουν μέσα στους προϋπολογισμούς. Εξάλλου, αυτή ήταν και η τοποθέτηση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.

Όμως, πρέπει να υπομνήσουμε, κύριε Πρόεδρε, τα θετικά που έχει προσφέρει το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Θεωρούμε ότι σήμερα οι εκτιμήσεις που υπάρχουν και οι αξιολογήσεις μπορούν να μας κάμνουν να νιώθουμε περήφανοι που υπάρχουν τα δημόσια πανεπιστήμια και ιδιαίτερα το ΤΕΠΑΚ. Όμως, ένα σημείο που έχουμε θέσει και ενώπιον της επιτροπής κατά τη συζήτηση είναι το θέμα της έλλειψης στέγης για τους φοιτητές μας στη Λεμεσό. Συνεπώς, πέρα από τις αποφάσεις που έχει πάρει η κυβέρνηση, για να καλύψει αυτό το κενό και αυτό το μεγάλο πρόβλημα, με την ανάπτυξη στην περιοχή «Βερεγγάρια» στα Πολεμίδια, θα πρέπει και το ίδιο το πανεπιστήμιο να κοιτάξει να δει με ποιους τρόπους θα δώσει άμεσες και γρήγορες λύσεις, για να αποφευχθούν αδικίες και προβλήματα σε φοιτητές, φτωχές οικογένειες, φτωχούς φοιτητές, οι οποίοι αδυνατούν να συνεχίσουν ή θα σταματήσουν τις σπουδές τους στο ΤΕΠΑΚ.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η όλη συζήτηση για τους προϋπολογισμούς διεξήχθη και στην παρουσία του Γενικού Ελεγκτή και των εμπλεκόμενων υπουργείων. Θέλω να πω ότι την ευθύνη για την καθυστέρηση δε φέρει από μόνο του το υπουργείο ή το οποιοδήποτε υπουργείο και σε μεγάλο βαθμό η ευθύνη αυτή ανήκει και στα πανεπιστήμια, τα

οποία έχουν στείλει αρχικές μορφές προϋπολογισμού που δεν ανταποκρινόντουσαν σε προϋποθέσεις και προδιαγραφές σε σχέση με τη δημοσιοοικονομική πειθαρχία. Άρα λοιπόν, αν αυτά τα ενδιάμεσα, οι ανταλλαγές, οι διορθώσεις που ακολούθησαν... Δεν μπορεί να είμαστε άδικοι στην κριτική. Και, επαναλαμβάνω, αυτή η κριτική θα πρέπει να κατανέμεται και για τα τρία πανεπιστήμια πάνω σε ίση βάση. Και είναι γεγονός ότι ως επιτροπή ζητήσαμε να μην επαναληφθεί αυτό το αδικαιολόγητο της καθυστέρησης. Κάθε χρόνο να έχουμε μέχρι και Μάιο, Ιούνιο τους προϋπολογισμούς των πανεπιστημίων.

Δεύτερον, για το έλλειμμα στον προϋπολογισμό των €2,9 εκατομ. λέει ξεκάθαρα μέσα ότι η πρώτη προσπάθεια είναι να καλυφθεί από εξοικονομήσεις του ίδιου του πανεπιστημίου. Και, αν και εφόσον αυτό δεν καταστεί δυνατόν, τότε θα επιστρέψουμε πίσω με συμπληρωματικό προϋπολογισμό ή θα επιστρέψουν πίσω με συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με κάτι πολύ σημαντικό. Το θετικό από αυτή τη συζήτηση και το νέο το οποίο έχει προκύψει αφορά την εξής ανάγκη: Δεν μπορεί ο Κύπριος φορολογούμενος να πληρώνει προϋπολογισμούς ή να καλύπτει προϋπολογισμούς για πανεπιστήμια και για τα τριτοβάθμια ιδρύματα μας, ωστόσο όμως να μην έχουμε εργαλεία και μηχανισμούς αξιολόγησης του αποτελέσματός τους. Δεν ισοπεδώνω, δε μηδενίζω, δεν ασκώ κριτική. Απλώς, λέω ότι γι' αυτά τα χρήματα που ο Κύπριος φορολογούμενος δίνει οφείλουμε να είμαστε σε θέση με κάποιους μηχανισμούς ή και με δείκτες στη βάση διεθνών προτύπων να μπορούμε να τα αξιολογούμε. Οι ισχυρισμοί ότι όλα είναι καλά, ότι κάνουμε αυτό, ότι ο άλφα μας υποστηρίζει κ.λπ. κ.λπ., αυτά δεν είναι προκομμένα πράγματα, δεν ανταποκρίνονται στα επίπεδα των πανεπιστημίων μας, που έχουν μπει σε μία φάση πολύ δυνατή, πολύ προχωρημένη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώνετε, κύριε Χατζηγιάννη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Και βρισκόμαστε στο σταυροδρόμι, κύριε Πρόεδρε, όπου η επόμενη αναγκαιότητα για τα πανεπιστήμιά μας είναι ότι θα πρέπει να εργαστούμε στους αμέσως επόμενους μήνες να καθορίσουμε δείκτες αξιολόγησης. Όχι αυτούς που εννοεί απλώς η Ελεγκτική Υπηρεσία για σκοπούς αξιολόγησης στη βάση οικονομικών κριτηρίων, αλλά για σκοπούς αξιολόγησης και εκπαιδευτικών από εκπαιδευτικής πλευράς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αντρέας Καυκαλιάς για ένα λεπτό.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρέπει να πούμε όμως ότι ως πολιτεία, κυβέρνηση και Βουλή, έχουμε διαμορφώσει έναν ισχυρότατο μηχανισμό αξιολόγησης των πανεπιστημίων μας μέσα από νομοθετικές πράξεις και τη δημιουργία του φορέα πιστοποίησης της ποιότητας των πανεπιστημίων μας. Από εκεί και πέρα, μπορούμε να δούμε και άλλα ζητήματα. Θεωρούμε και εμείς απαράδεκτο το γεγονός ότι είναι ελλειμματικός ο προϋπολογισμός του ΤΕΠΑΚ, €2,9 εκατομ. Είναι απαράδεκτο! Δε συνηγορήσαμε στην άποψη όμως ότι έπρεπε να εξαναγκάσουμε το ΤΕΠΑΚ να κάνει εξοικονομήσεις από ίδιους πόρους, για να καλύψει τις ανάγκες, διότι κάποια άλλα πράγματα θα μείνουν πίσω. Και μένουν πράγματα πίσω σε σχέση με το ΤΕΠΑΚ. Μένουν οι εστίες πίσω, μένει η ανάπτυξη στον Β' πόλο, στη Γ' φάση του ΤΕΠΑΚ, όπου έχουμε ακούσει κατ' επανάληψη υποσχέσεις, αλλά αυτές οι υποσχέσεις δεν έχουν συνοδευτεί και από τις ανάλογες πολιτικές θέσεις, με προϋπολογισμούς και πόρους προς το ΤΕΠΑΚ, για να ενισχύσει τον ίδιο του τον εαυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μαυρίδης για ένα λεπτό το πολύ.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Εκείνο που είναι απαράδεκτο δεν είναι τα ελλείμματα που υπάρχουν στους προϋπολογισμούς ούτε ακόμα και τα χρήματα που δίνει το κράτος. Μακάρι να πιάνουν τόπο και να δίνουμε και άλλα. Εκείνο που είναι απαράδεκτο, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι το ποσοστό των πτυχιούχων που βγαίνουν στην αγορά εργασίας και εργάζονται στο επάγγελμα που έχουν σπουδάσει είναι πολύ χαμηλό. Είναι από τα χαμηλότερα της Ευρώπης. Είναι πρόβλημα για όλα τα πανεπιστήμια παγκοσμίως, αλλά ιδιαίτερα για την Κύπρο, και θέλω να δηλώσω ότι ανησυχώ, επειδή παράγουμε συνεχώς ανέργους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τα €63.520.598 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Συμπλήρωμα. Άρθρο 5.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον Νόμο αυτό. Άρθρο 7.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 8.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού/ εκλογής, προαγωγής/ ανέλιξης και πρώτου διορισμού/ εκλογής και προαγωγής/ ανέλιξης. Άρθρο 9.

Απαγόρευση προσλήψεων προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών και ωρομίσθιου προσωπικού. Άρθρο 10.

Απασχόληση συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 11.

Εναλλαξιμότητα. Άρθρο 12.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 13.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 14.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 15.

Παροχή άτοκου δανείου. Άρθρο 16.

Εφαρμογή διατάξεων για μείωση απολαβών και για μη παραχώρηση προσαυξήσεων και τιμαριθμικών αυξήσεων. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ, δύο ψήφοι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 17 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, δύο ψήφοι εναντίον, μία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση με την Οδηγία 2016/1164 του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουλίου 2016 για τη θέσπιση κανόνων κατά πρακτικών φοροαποφυγής που έχουν άμεση επίπτωση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούπτας	Αντρέας Καυκαλιάς
Αβέρωφ Νεοφύτου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου, στις 4 και 25 Φεβρουαρίου και στις 4 Μαρτίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Κυπριακού Συνδέσμου Επενδυτικών Ταμείων και του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία 2016/1164 του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουλίου 2016 για τη θέσπιση κανόνων κατά πρακτικών φοροαποφυγής που έχουν άμεση επίπτωση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (Οδηγία ATAD I).

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Εισάγεται ο κανόνας περιορισμού της δυνατότητας έκπτωσης τόκων από το φορολογητέο εισόδημα, ώστε το υπερβαίνον κόστος δανεισμού να εκπίπτει του φορολογητέου εισοδήματος μόνο στην περίπτωση που αυτό δεν υπερβαίνει το 30% του φορολογητέου εισοδήματος προ τόκων, φόρων, απομειώσεων και αποσβέσεων. Περαιτέρω, παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς υπερβαίνοντος κόστους δανεισμού και ποσού τόκων πληρωτέων, που δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς φορολογικής έκπτωσης εντός του έτους που πραγματοποιήθηκαν, στα επόμενα πέντε φορολογικά έτη.
2. Εισάγονται κανόνες απαγόρευσης καταχρήσεων, προκειμένου ρυθμίσεις οι οποίες έχουν ως κύριο σκοπό την αποκόμιση φορολογικού οφέλους και δεν είναι γνήσιες ή εμποδίζουν την εφαρμογή του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου να μη λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού του οφειλόμενου εταιρικού φόρου.
3. Εισάγονται κανόνες για τις ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες, ώστε να αποφεύγεται η ανακατανομή του εισοδήματος μίας ελεγχόμενης θυγατρικής εταιρείας με χαμηλή φορολογία προς τη μητρική της. Με τις εν λόγω ρυθμίσεις καθορίζονται οι προϋποθέσεις, ώστε να θεωρείται μία εταιρεία «ελεγχόμενη αλλοδαπή» και σε τέτοια περίπτωση το εισόδημα της αλλοδαπής εταιρείας που δε φορολογήθηκε στη Δημοκρατία, σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής της ελεγχόμενης αλλοδαπής εταιρείας, προστίθεται στο φορολογητέο εισόδημα της κυπριακής εταιρείας.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (Κίνηση Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών), ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Αποχές: Γιώργος Περδίκης (Κίνηση Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα τελευταία χρόνια έχει εντείνει τις προσπάθειες προώθησης φορολογικών οδηγιών με σκοπό την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής από πολυεθνικές εταιρείες με άξονα την υιοθέτηση ελάχιστων προτύπων κοινής φορολογικής πολιτικής από όλα τα κράτη μέλη.
2. Η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής αποτελεί βασικό παράγοντα προώθησης της κοινωνικής συνοχής και της δίκαιης κατανομής των φορολογικών βαρών.
3. Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θέσπισε την Οδηγία 2016/1164, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πρακτικές εταιρικής φοροαποφυγής που έχουν άμεση επίπτωση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Απώτερος στόχος της εν λόγω Οδηγίας είναι η θέσπιση κανόνων κατά της διάβρωσης των φορολογικών βάσεων και της μετατόπισης των κερδών για όλους τους φορολογουμένους που υπόκεινται σε εταιρικό φόρο σε ένα κράτος μέλος. Συναφώς, με βάση την εν λόγω Οδηγία, από την 1^η Ιανουαρίου 2019 όλα τα κράτη μέλη έχουν υποχρέωση να εφαρμόζουν τους νέους κανόνες, οι οποίοι αφορούν στον περιορισμό της δυνατότητας έκπτωσης τόκων από το φορολογητέο εισόδημα, στην απαγόρευση των καταχρήσεων και στις ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν μεταξύ άλλων ότι από τον κανόνα περιορισμού της δυνατότητας έκπτωσης τόκων από το φορολογητέο εισόδημα εξαιρούνται οι τόκοι πληρωτέοι των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, οι αυτοτελείς οντότητες που δεν ανήκουν σε όμιλο εταιρειών, οι περιπτώσεις που το υπερβαίνον κόστος δανεισμού δεν υπερβαίνει τα €3.000.000, καθώς και δάνεια που έχουν συναφθεί πριν από τη 17^η Ιουλίου 2016.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι ενημέρωσαν την επιτροπή ότι το κείμενο του νομοσχεδίου πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να ενσωματωθούν σε αυτό γενικότερες εισηγήσεις που εκφράστηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς μετά την κατάθεσή του στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τις οποίες υιοθέτησε το Υπουργείο Οικονομικών και να περιληφθεί σ' αυτό πρόνοια αναδρομικής ισχύος στην εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου, αφού η Δημοκρατία όφειλε να είχε συμμορφωθεί με το ευρωπαϊκό κεκτημένο μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2019.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας συμφώνησε με την εισήγηση για περίληψη πρόνοιας αναδρομικής ισχύος, καθώς, όπως επισήμανε, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν και το φορολογικό έτος 2019, το οποίο δεν έχει λήξει.

Οι εκπρόσωποι του ΣΕΛΚ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, καθώς και με την εισήγηση του Υπουργείου Οικονομικών για τροποποίηση του νομοσχεδίου στη βάση των συμφωνηθέντων μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και των εμπλεκόμενων φορέων.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Επενδυτικών Ταμείων δήλωσαν ότι συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Οικονομικών κατάθεσε νέο κείμενο νομοσχεδίου, στη βάση των όσων διαμείφθηκαν στην επιτροπή, στις 29 Ιανουαρίου 2019.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών Κύπρου ενημέρωσαν γραπτώς την επιτροπή ότι συμφωνούν με το τροποποιημένο κείμενο του νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, χωρίς να διαφωνούν επί του νέου κειμένου του νομοσχεδίου, εισηγήθηκαν, με επιστολή τους, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 2019, μικρής έκτασης βελτιώσεις για σκοπούς διασαφήνισης νέων όρων που περιλήφθηκαν στο τροποποιημένο κείμενο του νομοσχεδίου.

Συναφώς, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, αφού συμφώνησαν με τις εισηγήσεις του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, κατέθεσαν, στις 28 Φεβρουαρίου 2019, νέο τροποποιημένο κείμενο.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού προηγουμένως τύχει της απαραίτητης νομοτεχνικής επεξεργασίας και τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 27Α. Άρθρο 4.
Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 33Α. Άρθρο 5.
Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 36Α. Άρθρο 6.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.
Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.
Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση με το άρθρο 3(2) της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Ιουνίου 2017 σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/71».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μαρίνος Μουσιούππας	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Άννα Θεολόγου

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εναντίον: ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 11 Φεβρουαρίου και στις 4, 12 και 18 Μαρτίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), του Συνδέσμου Δημοσίων Εταιρειών Κύπρου (ΣΥΔΕΚ) και του Κυπριακού Συνδέσμου Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΚΣΕΠΕΥ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου Νόμου για την εναρμόνιση με το άρθρο 3(2) της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Ιουνίου 2017, σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/71».

Ειδικότερα, με το εν λόγω νομοσχέδιο ασκείται η διακριτική ευχέρεια η οποία χορηγείται στα κράτη μέλη της ΕΕ από το άρθρο 3(2) του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129, ώστε να εξαιρούνται από την υποχρέωση δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου οι δημόσιες προσφορές κινητών αξιών στη Δημοκρατία των οποίων η συνολική αξία για την προσφορά στην ΕΕ είναι μικρότερη των €5 εκατομ., όριο το οποίο υπολογίζεται σε περίοδο δώδεκα μηνών και εφόσον η προσφορά δεν υπόκειται σε διαδικασία κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 25 του εν λόγω κανονισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, σε περίπτωση που η Δημοκρατία δεν ασκήσει τη διακριτική ευχέρεια που της παρέχεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1129, οφείλει να απαιτεί για όλες τις δημόσιες προσφορές κινητών αξιών με συνολική ανταλλακτική αξία στην ΕΕ μεγαλύτερη του €1 εκατομ. τη δημοσίευση ενημερωτικού δελτίου. Ως εκ τούτου και συνεπεία του κόστους κατάρτισης του ενημερωτικού δελτίου, υπάρχουν τα ακόλουθα ενδεχόμενα:

1. Η Δημοκρατία να μην αποτελεί ελκυστικό προορισμό για τη διενέργεια δημόσιων προσφορών χαμηλής κλίμακας, με αποτέλεσμα να επιλέγονται άλλα κράτη μέλη στα οποία δεν υπάρχει τέτοια επιβάρυνση.
2. Οι εκδότες/προσφέροντες να τίθενται σε δυσμενέστερη θέση για άντληση κεφαλαίων στη Δημοκρατία σε σχέση με άλλους στα οικεία κράτη μέλη.
3. Η αγορά που είναι εξοικειωμένη σε υψηλότερο όριο να επηρεαστεί αρνητικά.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, η Δημοκρατία, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, αποφάσισε να ασκήσει τη διακριτική της ευχέρεια, ώστε να εξαιρεθούν από την υποχρέωση δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου οι δημόσιες προσφορές κινητών αξιών στη Δημοκρατία των οποίων η συνολική αξία για την προσφορά στην ΕΕ είναι μικρότερη των €5 εκατομ.

Όπως η ίδια εκπρόσωπος σημείωσε, για τον καθορισμό του ορίου των €5 εκατομ. λήφθηκε υπόψη το γεγονός ότι διατηρείται το όριο που ήδη ίσχυε στη Δημοκρατία πριν από τη δημοσίευση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129, το οποίο κρίνεται ότι παρέχει το κατάλληλο επίπεδο προστασίας των επενδυτών, καθώς και το γεγονός ότι το όριο αυτό αναμένεται να θεθεί και από άλλα κράτη μέλη παρόμοιας εμβέλειας με τη Δημοκρατία.

Η πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, αφού συμφώνησε με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, ανέφερε ότι αυτές πρέπει να θεθούν άμεσα σε ισχύ και όχι κατά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των πλείστων διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129, όπως προβλέπεται στο νομοσχέδιο. Σύμφωνα με την ίδια αρμόδια, η καθυστέρηση στην εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων δυνατό να θέσει τους εκδότες/προσφέροντες σε δυσμενέστερη θέση ως προς την άντληση κεφαλαίων σε σχέση με άλλους σε οικεία κράτη μέλη τα οποία έχουν ήδη προχωρήσει με την υιοθέτηση του ορίου των €5 εκατομ., δημιουργώντας παράλληλα αρνητικές συνθήκες στην αγορά.

Ο εκπρόσωπος του ΣΥΔΕΚ συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος του ΚΣΕΠΕΥ εξέφρασε τη διαφωνία του με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, σημειώνοντας ότι το όριο πρέπει να παραμείνει στο €1 εκατομ., καθότι η αγορά είναι εξοικειωμένη με το όριο αυτό. Όπως ο ίδιος αρμόδιος ανέφερε, η Κύπρος πρέπει να αποτελεί ελκυστικό και ανταγωνιστικό προορισμό για τη διενέργεια δημόσιων προσφορών, λόγω των νομοθετικών ρυθμίσεων που διέπουν τη διαδικασία, οι οποίες θα εξασφαλίζουν την ακρίβεια των δεδομένων και την προστασία του επενδυτικού κοινού, και όχι λόγω του τεθέντος ορίου. Ο μόνος τρόπος για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι μέσω της έκδοσης ενημερωτικού δελτίου, το οποίο καταρτίζουν και υπογράφουν και οι κυπριακές επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΚΕΠΕΥ) ως ανάδοχοι σύνταξης.

Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, η υιοθέτηση του ορίου των €5 εκατομ. στην περίπτωση της Κύπρου σημαίνει ότι η συντριπτική πλειοψηφία των εταιρειών απαλλάσσεται από την υποχρέωση έκδοσης ενημερωτικού δελτίου, με αποτέλεσμα οι επενδυτές να μην έχουν δυνατότητα πιστοποίησης των πληροφοριών που τους παρέχονται. Περαιτέρω, στην περίπτωση που κάποιες εταιρείες αντλήσουν χρήματα, χωρίς να έχουν

από την αρχή μια ανάδοχο εταιρεία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΕΠΕΥ), ενδεχομένως να αντιμετωπίσουν δυσκολίες κατά την εισαγωγή των τίτλων τους στο ΧΑΚ, με κίνδυνο οι επενδυτές να μείνουν εγκλωβισμένοι σε μια εταιρεία της οποίας οι τίτλοι δε θα είναι εισηγμένοι σε οργανωμένη αγορά.

Σημειώνεται ότι ο ΚΣΕΠΕΥ με επιστολή του, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019, κατέθεσε τις απόψεις και τις εισηγήσεις του σε σχέση με το υπό αναφορά νομοσχέδιο.

Απαντώντας στις ενστάσεις του ΚΣΕΠΕΥ, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του ΧΑΚ ανέφεραν ότι το όριο των €5 εκατομ. ίσχυε από το 2013 μέχρι το 2018 και συγκέραζε τις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για άντληση κεφαλαίων, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία των επενδυτών. Όπως οι ίδιοι αρμόδιοι ανέφεραν, στην περίπτωση εισαγωγής στο ΧΑΚ η έκδοση ενημερωτικού δελτίου είναι υποχρεωτική όπως και στην περίπτωση που το όριο υπερβαίνει τα €5 εκατομ. Επιπροσθέτως, σημείωσαν ότι, στην περίπτωση που το όριο παραμένει στο €1 εκατομ., δημιουργείται αχρείαστο κόστος για τις εταιρείες.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι το Υπουργείο Οικονομικών, υιοθετώντας την άποψη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως προς την έναρξη ισχύος του νόμου, κατέθεσε αναθεωρημένο κείμενο νομοσχεδίου με ηλεκτρονικό μήνυμα, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2018, στο οποίο ενσωματώθηκαν οι κατάλληλες ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής:

Η κ. Θεολόγου και ο κ. Δαμιανού.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εγώ θέλω να ενημερώσω τους υπόλοιπους συναδέλφους, που δε βρίσκονται στην επιτροπή Οικονομικών, σχετικά με το εν λόγω νομοσχέδιο, με το οποίο, όπως λέει και μέσα στην έκθεση η επιτροπή Οικονομικών, ασκεί τη διακριτική ευχέρεια η Δημοκρατία να εξαιρούνται της υποχρέωσης της δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου για περιπτώσεις στις οποίες η προσφορά που ζητούν κινητές αξίες συγκεκριμένες εταιρείες είναι μικρότερη των €5 εκατομ.

Ο λόγος που πήρα τον λόγο και θέλω να εξηγήσω στους συναδέλφους τι σημαίνει τούτο που θέλει να χρησιμοποιήσει η Δημοκρατία είναι για τις περιπτώσεις, κύριε Πρόεδρε, παραδείγματος χάριν όπου μία εταιρεία που θα θέλει να αντλήσει €4 εκατομ. από τη χρηματαγορά, να μην εκδίδει ενημερωτικό δελτίο, το οποίο ενημερωτικό δελτίο ελέγχεται για ζητήματα παραπληροφόρησης του επενδυτικού κοινού, και αυτά αποτελούν αδικήματα, όταν και εφόσον υπάρχουν σε ενημερωτικά δελτία. Να θυμίσω τις περιπτώσεις των αξιόγραφων, κύριε Πρόεδρε, και πόσο σημαντικό ήταν το γεγονός ότι παραπληροφορήθηκαν. Τα ενημερωτικά δελτία τότε των τραπεζών δεν παρουσίαζαν την αληθινή εικόνα αυτών των επενδυτικών προϊόντων και, χωρίς να υπάρχει αυτό το ενημερωτικό δελτίο πλέον γι' αυτές τις τιμές και γι' αυτές τις ποσότητες που ζητούν αυτές οι εταιρείες, θα μπορεί να εκδίδεται ένα σημείωμα -και το τονίζω, σημείωμα- το οποίο δεν ελέγχεται για ζητήματα παραπληροφόρησης από τον ελεγκτή αυτής της εταιρείας ή από τον δικηγόρο αυτής της εταιρείας και εκεί τίθεται το θέμα. Και θέλω να θυμίσω στο σώμα, όταν ψηφίσαμε πριν λίγους μήνες τη μη υποχρέωση των ελεγκτών να ασφαλιζονται για ζητήματα ευθύνης και όταν, κύριε Πρόεδρε, θα χρησιμοποιούν αυτού του είδους την ενημέρωση σχετικά με τα επενδυτικά τους προϊόντα και θα εκδίδουν αυτό το σημείωμα ελεγκτές που ενδεχομένως να μην είναι ασφαλισμένοι έναντι της ευθύνης που έχουν να παρουσιάζουν και να ελκύουν τους επενδυτές για συγκεκριμένα επενδυτικά προϊόντα, τότε, κύριε Πρόεδρε, πολύ πιθανόν, το επενδυτικό κοινό να βρεθεί σε θέση παρακώλυσης ή παραπληροφόρησης και να έχουμε τα ίδια προβλήματα που είχαμε και τα προηγούμενα χρόνια. Δε θέλω να πω για τα προηγούμενα χρόνια. Εγώ θέλω να τονίσω ότι σε αυτά τα ζητήματα δεν έπρεπε να υπάρχει χαλάρωση στην αυστηρότητα της νομοθεσίας όσον αφορά την παραπλάνηση του επενδυτικού κοινού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να εξηγήσω γιατί θα καταψηφίσουμε, πολύ σύντομα.

Είχαμε μπροστά μας ένα δίλημμα. Αφενός, το επιχείρημα των αρχών της κυβέρνησης ότι θέλουν να ενισχύσουν την επιχειρηματική δραστηριότητα στην Κύπρο και γι' αυτό θέλουν να ασκήσουν τη διακριτική ευχέρεια που μας παρέχει όντως το κεκτημένο, μειώνοντας στο €1 εκατομ. το πλαφόν που δημιουργεί υποχρέωση δημοσιοποίησης ενημερωτικού δελτίου, και, από την άλλη, αντλώντας και από την εμπειρία, ιδιαίτερα την κάκιστη εμπειρία του χρηματιστηρίου, να εξασφαλίσουν ότι οι επενδυτές, οι πολίτες και τα νομικά πρόσωπα θα έχουν τα ελάχιστα εχέγγυα ορθής, έγκαιρης ενημέρωσης σε ό,τι αφορά τις διάφορες επιχειρήσεις.

Επομένως, αυτή η ισορροπία εμείς θεωρούμε ότι ανατρέπεται με την πρόταση που κάμνει η κυβέρνηση. Θεωρούμε ότι μειώνεται το επίπεδο ασφάλειας των συναλλαγών, αλλά πρωτίστως η υποχρέωση για διαφάνεια, γι' αυτό και θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο που καταθέτει η κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυρίδης για ένα λεπτό.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ούτε ένα λεπτό.

Όπως πάντα, κύριε Πρόεδρε, αυτό το νομοσχέδιο είναι εναρμονιστικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα είναι ότι πολλοί δεν καταλαβαίνουν τι λες.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Α, ναι, πολλές φορές πρέπει να...

Ναι, αλλά ξέρετε, εγώ ακολουθώ τη συμβουλή του Αϊνστάϊν, ο οποίος είπε ότι, αν κάτι που θα εξηγήσεις δεν μπορείς να το εξηγήσεις με απλά λόγια και πολύ σύντομα, σημαίνει ότι δεν το κατάλαβες ούτε συ· και αυτό ισχύει για όλους μας.

Απλώς, ήθελα να πω ότι το νομοσχέδιο αυτό είναι εναρμονιστικό. Το έχουν υιοθετήσει και οι υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το όριο των €5 εκατομ. το έχουν υιοθετήσει οι πλείστες χώρες. Κάποιες έχουν κατέβει στα €3 εκατομ., αλλά εν πάση περιπτώσει αυτό το νομοσχέδιο το έχει αποδεχτεί και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία είναι η καθ' ύλην υπεύθυνη για την προστασία των επενδυτών. Άρα, είναι και με τη σύσταση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και απ' εκεί και πέρα μειώνει το κόστος για τις επιχειρήσεις και ενθαρρύνει την έκδοση μετοχών, διότι, όπως γνωρίζετε ή δε γνωρίζετε, στην Κύπρο η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων προέρχεται κυρίως από δανεισμό κατά 95%, στην Ευρώπη κατά 70%, στις Ηνωμένες Πολιτείες κατά 30%. Δηλαδή εκεί πράγματι λειτουργεί το σύστημα με 70% χρηματοδότηση από τους επενδυτές.

Ευχαριστώ.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δευτερολογία θέλετε, κυρία Θεολόγου;

Μόνο για μισό λεπτό.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Απολογούμαι που ξαναπαίρνω τον λόγο. Απλώς, να ξεκαθαρίσουμε ότι ήδη με την υφιστάμενη νομοθεσία οι επιχειρήσεις μπορούν να αντλήσουν αυτή τη ρευστότητα που ανέφερε ο κ. Μαυρίδης. Το ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, και εδώ έγκειται ο κίνδυνος, είναι με αυτή τη διαδικασία να παραπληροφορείται το επενδυτικό κοινό. Νομίζω όλοι αντιλαμβάνομαστε τη σοβαρότητα και νομίζω ότι αυτό το θέμα έπρεπε να είχε ήδη λήξει από την επιτροπή Οικονομικών. Υπάρχουν σοβαρότατοι κίνδυνοι. Αν θέλουμε να αφήσουμε την αγορά στο έλεός της, νομίζω είναι δική μας υπευθυνότητα πλέον να αντιληφθούμε πόσο αυστηρός πρέπει να είναι ο συγκεκριμένος νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μαυρίδης μόνο για μισό λεπτό.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Απλώς, δεν υπάρχει παραπληροφόρηση. Δεν υπάρχει παραπλάνηση και παραπληροφόρηση, από τη στιγμή που η ίδια η επιτροπή...

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Μπορεί να υπάρξει.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, αλλά η ίδια η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι υπεύθυνη. Δεν είμαστε εμείς υπεύθυνοι. Είναι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που είναι η καθ' ύλην υπεύθυνη και λέει «ναι». Τι άλλο να κάνουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ και δεκαοκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαεπτά ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2012».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμου, ώστε να ενισχυθούν οι εξουσίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2012»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Μαρίνος Μουσιούτσας
Μάριος Μαυρίδης
Ονούφριος Κουλλά
Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Σιζόπουλος
Μιχάλης Γιωργάλλας
Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Μαρτίου 2019. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου και η πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ).

Σημειώνεται ότι η επιτροπή είχε αρχίσει τη συζήτηση του εν λόγω νομοσχεδίου σε προγενέστερο στάδιο, ήτοι σε συνεδρία της, ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 2012, κατά την οποία τέθηκαν διάφορα νομικά και άλλα επιμέρους ζητήματα, βάσει των οποίων διαφάνηκε ότι το εν λόγω νομοσχέδιο έχρηζε περαιτέρω μελέτης από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας, προτού καταστεί δυνατή η συνέχιση της συζήτησής του.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμου, ώστε να ενισχυθούν οι εξουσίες της ΕΚΚ όσον αφορά την απρόσκοπτη συλλογή πληροφοριών και τη διενέργεια ελέγχων και ερευνών στους εποπτευόμενους οργανισμούς, με απώτερο στόχο η επιτροπή να ανταποκρίνεται με επάρκεια στις υποχρεώσεις της, όπως αυτές απορρέουν από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, αλλά και τα όσα ανέφεραν οι αρμόδιοι εκπρόσωποι κατά τη συζήτησή του, ο υφιστάμενος νόμος περιορίζει κατά πολύ τη δυνατότητα και την εξουσία της ΕΚΚ ως προς τη διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων των εποπτευόμενων της, καθότι τα εν λόγω πρόσωπα δύναται να αρνηθούν να παράσχουν πληροφορίες στην ΕΚΚ, όταν αυτές αφορούν τον έλεγχο και τη συλλογή κειμένων και πληροφοριών που συνιστούν αλληλογραφία ή επικοινωνία.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες για τους ακόλουθους λόγους:

1. Στις πλείστες των περιπτώσεων κάθε πληροφορία που ζητά η ΕΚΚ κατά τη διενέργεια ελέγχων και ερευνών συνιστά αλληλογραφία ή μορφή επικοινωνίας, συνεπώς, εάν δεν τροποποιηθούν σχετικές αναφορές στον βασικό νόμο, τότε τα πρόσωπα που υπόκεινται σε έρευνα από την ΕΚΚ θα έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν την παροχή στοιχείων που είναι απαραίτητα για σκοπούς της διεξαγόμενης έρευνας, με αποτέλεσμα η ΕΚΚ να αποστερείται των αναγκαίων εξουσιών για συλλογή πληροφοριών και συναφώς ο νόμος να παραμένει ουσιαστικά ανεφάρμοστος. Όπως σχετικά αναφέρεται, διάφοροι ελεγχόμενοι οργανισμοί επικαλούνται τις συγκεκριμένες διατάξεις της νομοθεσίας για σκοπούς αποφυγής ελέγχων και ερευνών, όπως και προσκόμισης ζητούμενων πληροφοριών.
2. Σε περίπτωση που η ΕΚΚ αποστερηθεί της εξουσίας για τη συλλογή των πιο πάνω πληροφοριών και στοιχείων για σκοπούς έρευνας, αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα:
  - α. την καταστρατήγηση του όλου θεσμού και του εποπτικού της ρόλου και
  - β. τη μη συμμόρφωση της Κυπριακής Δημοκρατίας με το κοινοτικό κεκτημένο, καθότι η εξουσία της ΕΚΚ για άμεση, απρόσκοπτη και πλήρη πρόσβαση σε στοιχεία προνοείται σε σχετικές με την κεφαλαιαγορά ευρωπαϊκές Οδηγίες, οι οποίες έχουν μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο.

Με βάση τα πιο πάνω, κρίνεται απαραίτητη η άμεση τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε η ΕΚΚ να μπορεί να ανταποκρίνεται αποτελεσματικότερα στις διαρκώς αυξανόμενες υποχρεώσεις της ως εποπτικής αρχής της κεφαλαιαγοράς στη Δημοκρατία, όπως και στις διεθνείς υποχρεώσεις της έναντι άλλων εποπτικών αρχών.

Κατά το αρχικό στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου, μέλη της επιτροπής ζήτησαν διευκρινίσεις ως προς το ενδεχόμενο αντισυνταγματικότητας ορισμένων από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, ειδικότερα σε σχέση με τις διατάξεις του άρθρου 17 του συντάγματος, το οποίο προβλέπει για το δικαίωμα σεβασμού και διασφάλισης του απορρήτου της αλληλογραφίας, όπως και κάθε άλλης μορφής επικοινωνίας, νοουμένου ότι η επικοινωνία αυτή διεξάγεται με νόμιμα μέσα.

Περαιτέρω, ζητήθηκε ενημέρωση της επιτροπής για περιπτώσεις στις οποίες παρέχονται παρόμοιες εξουσίες στην ΕΚΚ για είσοδο, έρευνα και συλλογή στοιχείων και πληροφοριών.

Συναφώς, με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2013, η επιτροπή έλαβε σχετική ενημέρωση, σύμφωνα με την οποία, με βάση σχετικές αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, οποιαδήποτε διοικητική έρευνα σε υπηρεσιακή/επαγγελματική αλληλογραφία, όπως και η πρόσβαση της εποπτικής αρχής σε επαγγελματικά έγγραφα και αντίγραφα, δεν αντίκειται στις σχετικές συνταγματικές διατάξεις.

Συνεπώς, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, κατά την άποψη τόσο του Υπουργείου Οικονομικών όσο και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, είναι συμβατές με το άρθρο 17 του συντάγματος.

Στη συνέχεια και βάσει μεταγενέστερης πληροφόρησης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 18 Νοεμβρίου 2015, το αρμόδιο υπουργείο επαναβεβαίωσε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις συνάδουν με τις σχετικές συνταγματικές διατάξεις.

Σημειώνεται ότι η ανάγκη επαναβεβαίωσης της πιο πάνω θέσης προέκυψε λόγω της θέσης του τότε Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα, σύμφωνα με την οποία οι πρόνοιες του νομοσχεδίου δεν είναι συμβατές με το άρθρο 17 του συντάγματος και συναφώς εισηγείτο την τροποποίησή του.

Όπως σχετικά αναφέρεται στην πιο πάνω αναφερόμενη επιστολή, η ΕΚΚ διαφώνησε με την πιο πάνω θέση και επέμεινε στην ανάγκη προώθησης του νομοσχεδίου όπως αυτό είχε κατατεθεί στη Βουλή.

Ως εκ τούτου, ο Υπουργός Οικονομικών με επιστολή του ζήτησε από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας να επανεξετάσει το νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων, λαμβάνοντας υπόψη τα επιχειρήματα της ΕΚΚ.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, απαντώντας στην επιστολή του Υπουργού Οικονομικών, σημείωσε ότι συμφωνεί τόσο με τη νομική ορθότητα του νομοσχεδίου όσο και με προγενέστερες γνωματεύσεις του περί του ότι οι περί διασφάλισης του απορρήτου της επικοινωνίας διατάξεις σε αυξημένης ισχύος κανόνες ισχύουν και ερμηνεύονται αυτοδικαίως. Τέλος, καταλήγει ότι είναι επιτρεπτή η προώθηση του συνημμένου νομοσχεδίου όπως εγκρίθηκε νομοτεχνικά με την επιστολή της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, χωρίς να υπάρχει ανάγκη περαιτέρω νομοτεχνικής επεξεργασίας, πλην όμως διαγράφηκε το προτεινόμενο άρθρο 6, καθότι η σχετική ρύθμιση είχε ήδη θεσπισθεί με άλλο τροποποιητικό νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, κατά την τελευταία συνεδρία της επιτροπής, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, οι αρμόδιες αρχές τόνισαν εκ νέου τη σημασία προώθησης του εν λόγω νομοσχεδίου, καθώς και την αναγκαιότητα ψήφισής του σε νόμο λόγω και του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της κεφαλαιαγοράς, το οποίο απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι υφίστανται τα κατάλληλα μέσα, ώστε οι αρμόδιες αρχές να διαθέτουν όλες τις εξουσίες εποπτείας και έρευνας που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, αλλά και να διασφαλίζεται η πρόσβαση σε οποιαδήποτε έγγραφα ή άλλα στοιχεία θεωρείται ότι είναι σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Περαιτέρω, τονίστηκε εκ νέου από τους αρμόδιους εκπροσώπους ότι οι υφιστάμενες διατάξεις του βασικού νόμου περιορίζουν σημαντικά την πρόσβαση της ΕΚΚ σε πληροφορίες και έγγραφα, γεγονός το οποίο όχι μόνο δε συνάδει με το ευρωπαϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο για τις εξουσίες που πρέπει να διαθέτουν οι αρμόδιες εποπτικές αρχές για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, αλλά απεναντίας το καταστρατηγεί και είναι αντίθετο με αυτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του εν λόγω θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, ο τίτλος αυτού πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 50 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί Λειτουργίας της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών Κανονισμοί του 2019».

Υπάρχει αίτημα για αναβολή.

Να μας εξηγήσετε τον λόγο της αναβολής.

Ο κ. Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα άρουμε τελικά το αίτημα για αναβολή, γιατί μετά από διαβούλευση με συναδέλφους, αλλά και με τα ιδρυτικά μέλη της ακαδημίας, θα θέλαμε να καταθέσουμε την τροπολογία μας και, αν μας επιτρέπετε, να καταγράψουμε και μία υποτροπολογία προφορικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Προχωρούμε με τη συζήτηση του θέματος.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καθορισμός του νομικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Γιώργος Κάρουλλας

Πανίκος Λεωνίδου

Αννίτα Δημητρίου

Παύλος Μυλωνάς

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Αντρέας Καυκαλιάς

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 6, 13 και 27 Φεβρουαρίου και στις 20 Μαρτίου 2019.

Στις πιο πάνω συνεδρίες κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και μέλη της Ιδρυτικής Επιτροπής της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 24 του περί της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών Νόμου, είναι ο καθορισμός του νομικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών (Ακαδημία).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 2018 διόρισε τετραμελή Ιδρυτική Επιτροπή με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία για την οργάνωση και την έναρξη λειτουργίας της Ακαδημίας. Με βάση τα πιο πάνω, τα μέλη της Ιδρυτικής Επιτροπής της Ακαδημίας ετοίμασαν τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι κατατέθηκαν στη Βουλή για έγκριση.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί περιλαμβάνουν πρόνοιες για την μεταβατική διοίκηση, τις διαδικασίες εκλογής των οργάνων και μελών της Ακαδημίας, τη λειτουργία και τις συνεδρίες της ολομέλειας και των επιτροπών της, την απονομή βραβείων, τη λειτουργία Γραφείων Ερευνών και Κέντρου Ερευνών κ.λπ. Για την ετοιμασία των κανονισμών ζητήθηκαν οι απόψεις οργανωμένων επιστημονικών φορέων, καθώς και προσωπικοτήτων του χώρου των επιστημών, των γραμμάτων και των τεχνών και συζητήθηκαν διεξοδικά οι σχετικές προτάσεις που υποβλήθηκαν για την τελική διαμόρφωση των κανονισμών.

Επισημαίνεται ότι μέχρι την οικονομική αυτονομία της Ακαδημίας, που θα επέλθει από δωρεές και κληροδοτήματα, θα παρέχεται η αναγκαία κρατική βοήθεια για την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων της, καθώς και των κτιριακών υποδομών της.

Στα πλαίσια της περαιτέρω μελέτης των κανονισμών εγέρθηκαν ορισμένοι προβληματισμοί από πλευράς μελών της επιτροπής, οι οποίοι αφορούσαν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Οι κανονισμοί πρέπει να διαπνέονται από δημοκρατικές και διαφανείς διαδικασίες, οι οποίες να προσδίδουν κύρος και αξιοπιστία στην Ακαδημία.
2. Οι διαδικασίες εκλογής νέων μελών της Ακαδημίας είναι αυστηρά κλειστές και αδιαφανείς. Οι θέσεις πρέπει να προκηρύσσονται ανοικτά, ώστε ο καθένας που θεωρεί ότι πληρεί τα κριτήρια να μπορεί να υποβάλει αίτηση. Παράλληλα, ο καθορισμός εκ των προτέρων του γνωστικού πεδίου του νέου μέλους μιας τάξης πιθανόν να δημιουργεί κίνδυνο για φωτογράφιση συγκεκριμένων υποψηφίων.
3. Απουσιάζει από τους κανονισμούς ο οικονομικός έλεγχος, τόσο ο εσωτερικός όσο και ο εξωτερικός. Παράλληλα, ενώ η Ακαδημία στα πρώτα χρόνια λειτουργίας της θα επιχορηγείται εξ ολοκλήρου από το κράτος, δεν προβλέπεται η κατάσταση του ετήσιου προϋπολογισμού της.
4. Εγείρεται ζήτημα κατά πόσο εμπίπτει στις αρμοδιότητες και στον ρόλο της Ακαδημίας η ίδρυση Γραφείων Ερευνών και Κέντρου Ερευνών, τα οποία ενδεχομένως να είναι ανταγωνιστικά προς αυτά των πανεπιστημίων ή να επικαλύπτουν το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας.

Το αρμόδιο υπουργείο, καθώς και οι εκπρόσωποι της Ιδρυτικής Επιτροπής σε σχέση με τα πιο πάνω κατέθεσαν τόσο γραπτώς όσο και προφορικώς ενώπιον της επιτροπής τις ακόλουθες επεξηγήσεις:

1. Οι κανονισμοί απορρέουν από τον υφιστάμενο περί της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών Νόμο. Ειδικότερα, είναι έργο σοβαρής μελέτης και μιας αντικειμενικής και ανιδιοτελούς ομαδικής προσπάθειας με μοναδικό κίνητρο την επίτευξη των σκοπών του ανώτατου πνευματικού ιδρύματος της Κύπρου.
2. Τα άρθρα 15(4), 16, 17, 18, 19 του υφιστάμενου νόμου προβλέπουν επιλογή μελών, κατά την κρίση της Ακαδημίας, στο πλαίσιο της αποκλειστικής αναγνώρισης των πολιτών που διακρίθηκαν για σπουδαία έργα και υψηλή προσφορά στις επιστήμες, τα γράμματα και τις τέχνες και για τη δυνατότητα συμβολής τους στο έργο της Ακαδημίας και της Δημοκρατίας γενικότερα. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 15(4) του υφιστάμενου νόμου, τεκμηριώνεται η τεράστια σημασία που αποδίδει η Ακαδημία στην έννοια της συνεργασίας μεταξύ των μελών της και κυρίως των ιδρυτικών της μελών, η εκλογή των οποίων θα θέσει τα θεμέλια της λειτουργίας της Ακαδημίας.

Επομένως, η Ακαδημία δεν επιδιώκει μόνο την εκλογή των αρίστων στις επιστήμες, στα γράμματα και στις τέχνες, αλλά κυρίως την εκλογή ανθρώπων που διαπρέπουν σε αυτούς τους τομείς και μπορούν να συνεργάζονται μεταξύ τους για την επίτευξη των σκοπών και των στόχων της Ακαδημίας και κατ' επέκταση για το καλό του τόπου μας.

3. Ο καθορισμός του πεδίου εκλογής μελών, τακτικών, εξωτερικών και αντεπιστελλόντων γίνεται με δημοκρατικό τρόπο στο πλαίσιο της εκπροσώπησης όλων των γνωστικών αντικειμένων των επιστημών της κάθε τάξης της Ακαδημίας, αφού απαιτείται έγκριση και αποδοχή του όχι μόνο από την τάξη, αλλά και από τη σύγκλητο και την ολομέλεια της Ακαδημίας. Αυτός άλλωστε είναι ο ενδεδειγμένος τρόπος εκλογής μελών των εθνικών ακαδημιών και σε ξένες χώρες. Προφανώς, η Ακαδημία δεν είναι πανεπιστήμιο αλλά τα νέα πεδία αιχμής, όπως π.χ. στην τάξη των θετικών επιστημών, τα νέα πεδία της τεχνητής νοημοσύνης, της επιστήμης των υπολογιστών, των νανοϋλικών, της νανοτεχνολογίας, της ενέργειας, της γονιδιωματικής (genomics), των νευροεπιστημών κ.ο.κ., πρέπει κατά το δυνατόν να εκπροσωπούνται στην Ακαδημία και η εκπροσώπηση να γίνεται πάλι με αντικειμενικά κριτήρια.

4. Η πρόταση υποψήφιου μέλους (τακτικού-εξωτερικού-αντεπιστέλλοντος) της Ακαδημίας πρέπει να γίνεται από τρία ή περισσότερα μέλη της τάξης της Ακαδημίας γεγονός που αποδεικνύει την ευρεία αποδοχή του υποψηφίου από την τάξη.
5. Έχει υποβληθεί ως παράρτημα το οργανόγραμμα της διοικητικής δομής της Ακαδημίας, θεωρώντας ως δεδομένο ότι θα υπάρχει συγγραφή νέων κανονισμών για την εκάστοτε νέα ιδρυόμενη υπηρεσία.
6. Η δυνατότητα ίδρυσης Γραφείων Ερευνών, Κέντρου Ερευνών και Γραφείου Εξωτερικών Υποθέσεων προβλέπεται ήδη στα άρθρα 40 και 41 του υφιστάμενου νόμου. Ειδικότερα, στους κανονισμούς περιγράφονται συνοπτικά οι διαδικασίες για την ίδρυση των πιο πάνω, με την προϋπόθεση ότι έχει τεκμηριωθεί πλήρως και έχει εγκριθεί από όλα τα όργανα της Ακαδημίας η αναγκαιότητα ίδρυσής τους, η οποία σε καμία περίπτωση δεν παρεμποδίζει το έργο άλλων ερευνητικών ή πανεπιστημιακών κέντρων, αλλά αντίθετα συμπληρώνει και αναδεικνύει το παραγόμενο ερευνητικό έργο. Όσον αφορά την αναφορά στο Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ), επισημαίνεται ότι, κατά τη δημόσια διαβούλευση που έγινε για τους κανονισμούς, το ΙΠΕ διά του εκπροσώπου του χαιρέτισε την ίδρυση της Ακαδημίας και εισηγήθηκε αρμονική συνεργασία για την επίτευξη και προώθηση κοινών στόχων.
7. Στο άρθρο 42 του υφιστάμενου νόμου αναφέρεται η διαχείριση των οικονομικών της Ακαδημίας, καθώς και ο έλεγχος και η ετοιμασία ετήσιας έκθεσης. Επίσης, στους κανονισμούς προβλέπεται συγκεκριμένα η ετοιμασία του προϋπολογισμού έκαστου οικονομικού έτους από την οικονομική υπηρεσία και τον γενικό γραμματέα της Ακαδημίας.

Η επιτροπή στο πλαίσιο της περαιτέρω μελέτης των κανονισμών έκρινε σκόπιμο, σε συνεργασία με το αρμόδιο υπουργείο, να επιφέρει ορισμένες βελτιώσεις στο κείμενό τους, οι οποίες αφορούσαν νομοτεχνικές και λεκτικές διορθώσεις.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή δήλωσε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του διαμορφωμένου κειμένου των κανονισμών στην ολομέλεια της Βουλής, στα πλαίσια της συζήτησης που θα διεξαχθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, να χαιρετίσουμε και την παρουσία του κ. Χριστοφόρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Να παρακαλέσω να διαβαστεί η τροπολογία. Θα είναι μία ή δύο τροπολογίες; Δηλαδή θα διαμορφωθεί η πρώτη;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε να μας την πείτε διαμορφωμένη, σας παρακαλώ. Να πάρετε τις σημειώσεις, σας παρακαλώ. Ακούω, κύριε Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η τροπολογία μας αφορά τον τρόπο εκλογής των νέων μελών της Ακαδημίας. Θεωρούμε ότι μετά από την ψήφιση του νόμου με τον οποίο ιδρύθηκε η Ακαδημία, μια σπουδαία νομοθετική πράξη που σηματοδότησε και την πνευματική ενηλικίωση -αν μου επιτρέπεται η φράση, να μη θεωρηθώ υπερβολικός- της κοινωνίας και του τόπου, σήμερα με τους κανονισμούς....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η ενηλικίωση θα φανεί με το αποτέλεσμα, όχι με την ψήφιση του νόμου.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ναι. Χαιρετίζουμε και εμείς την παρουσία του κ. Χριστοφόρου και των άλλων συναδέλφων του, λέγοντας ότι καθ' όλη τη διαδρομή, που ψηφίσαμε τον νόμο, αλλά και με τους κανονισμούς, επέδειξαν πολύ διαλλακτικό πνεύμα και δέχτηκαν και τη συμβολή μας στο να εμβολιάσουμε κάποιες από τις σκέψεις τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι ενήμερος.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Λέω λοιπόν ότι η τροπολογία μας αφορά στον τρόπο εκλογής των νέων μελών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε την. Πέστε πώς θα διαμορφωθεί.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα πρέπει οι θέσεις όχι να αποδίδονται ουσιαστικά μέσα από εισηγήσεις των ιδρυτικών μελών της Ακαδημίας, αλλά να προκηρύσσονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή είναι η εξήγηση της τροπολογίας. Να καταλήξετε, σας παρακαλώ, με το λεκτικό της τροπολογίας.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Σκοπός των πιο πάνω τροπολογιών είναι να διασφαλιστεί ότι οι διαδικασίες εκλογής νέων μελών της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών θα γίνονται με διαφανείς και δημοκρατικές διαδικασίες.

Αυτή είναι η τροπολογία μας.

Η υποτροπολογία η προφορική λέει ότι παράλληλα με τη διαδικασία της προκήρυξης θα συνεχίσουν να έχουν τα ιδρυτικά μέλη της Ακαδημίας το δικαίωμα, ανά τρεις, να εισηγούνται νέα μέλη.

Έχουμε έρθει σε διαβούλευση με άλλους συναδέλφους, αλλά και με τους κυρίους, οι οποίοι αποδέχονται αυτή την υποτροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προσπαθήσει η γραμματεία εδώ να διαβάσει...

Την έχει κάποιος γραμμένη;

Σας παρακαλώ, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο σκοπός είναι ακριβώς αυτός που έχουμε ενώπιόν μας, κύριε Πρόεδρε. Είναι να διασφαλιστεί ότι οι διαδικασίες εκλογής νέων μελών της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών θα γίνονται με διαφανείς και δημοκρατικές διαδικασίες.

Η υποτροπολογία αφορά τη διαδικασία της προκήρυξης, όπου θα μπορούν τα ιδρυτικά μέλη της Ακαδημίας να συνεχίσουν να εισηγούνται τρία νέα μέλη.

Σωστά;

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα μπορούν ή θα υποχρεούνται;

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα μπορούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα μπορούν.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα έχουν το δικαίωμα παράλληλα με τη διαδικασία της προκήρυξης να εισηγούνται νέα μέλη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Σας εμπιστεύομαι ότι συνεννοηθήκατε, καταλάβατε και θα το διαμορφώσετε. Οπότε, η τροπολογία, με αυτές τις εξηγήσεις, μπαίνει σε ψηφοφορία πρώτα, έτσι;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ζητούν τον λόγο και άλλοι εκ δεξιών, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε όλοι να μιλήσετε;

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Σε ποιο στάδιο βρισκόμαστε; Στη διαδικασία για τις τροπολογίες ή επί θέματος αρχής;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επί θέματος αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μιλήσετε και να καλύψετε και το θέμα της τροπολογίας.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε θα στηρίξουμε την τροπολογία ούτε και το τι έχει ακολουθήσει στη συνέχεια, γιατί καταρχάς δεν είμαστε ενημερωμένοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Άρα λοιπόν... Και δεν μπορεί, από τη στιγμή που υπάρχει νομοθεσία βασική, να έρθουμε με πρόσθετες πρόνοιες εδώ να αντικρούσουμε πρόνοιες της βασικής νομοθεσίας, και μάλιστα γνωρίζοντας ότι δεν ξέρουμε ποιο θα είναι το τελικό διαμορφωμένο κείμενο. Άρα λοιπόν, η θέση είναι καθαρή.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πολύ ορθά επώθηκε ότι η ακαδημία αυτή χαρακτηρίζει και μια ωρίμανση, θα έλεγα, της κοινωνίας μας. Φυσικά και θα εξαρτηθεί εκ του αποτελέσματος. Η επιλογή καταξιωμένων προσωπικοτήτων δε θα είναι αποτέλεσμα εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Δε θα έρθω εγώ να ζητήσω να με αναγνωρίσει αυτή η ακαδημία ως μία καταξιωμένη προσωπικότητα ούτε υπάρχει και ενδεχόμενο, αν όντως είμαι μια τέτοια καταξιωμένη προσωπικότητα, να εκδηλώσω ενδιαφέρον ή ενδέχεται και να ξεχαστεί. Δηλαδή, παραδείγματος χάριν, ο κ. Πισσαρίδης υπάρχει ενδεχόμενο να μπορεί να ξεχαστεί από τη συγκεκριμένη ακαδημία; Εκτός αν το επίπεδο της καταξίωσης ή το πλαίσιο αξιολόγησης για σκοπούς καταξίωσης θα είναι τέτοιο, που θα ξεφεύγει και από τον σκοπό της ακαδημίας.

Άρα λοιπόν, η ακαδημία αυτή θα μετρά τη σοφία και την παραγωγή και πνευματικού έργου και κοινωνικού έργου τέτοιου, που δεν μπορεί να μείνει απαρατήρητο. Άρα λοιπόν, για αυτό ακριβώς τον λόγο, κύριε Πρόεδρε, εμείς θεωρούμε ότι η καταξίωση δεν μπορεί να αποτελεί δικαίωμα εκάστου εξ ημών, αλλά είναι υποχρέωση ενός θεσμοθετημένου σώματος να καταξιώσει τους καλύτερους και τους πλέον επιλεκτικούς για τη συνεισφορά στην κοινωνία και στην πολιτεία μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Να χαιρετίσω και εγώ, κύριε Πρόεδρε, την παρουσία του κ. Χριστοφόρου και να τον ευχαριστήσουμε για τη συνδρομή του στην επιτροπή καθ' όλη τη διάρκεια της συζήτησης των συγκεκριμένων κανονισμών. Όλα αυτά τα οποία είπε ο συνάδελφος προηγουμένως εν' σωστά, αλλά η τροπολογία, η οποία διαμορφώθηκε με ένα καινούριο πλαίσιο, δεν τα αποκλείει. Η ηγεσία της ακαδημίας διατηρεί το δικαίωμα να επιλέγει, αλλά την ίδια ώρα δίνεται και η δυνατότητα σε κάποιους οι οποίοι θεωρούν ότι μπορούν να ενταχθούν στην ακαδημία, αφού θα υπάρχει διαδικασία, να υποβάλουν το ενδιαφέρον τους, να εξεταστεί από την ακαδημία και να ενταχθούν.

Ως εκ τούτου, εμείς θα ψηφίσουμε την τροπολογία, θα ψηφίσουμε τους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επιτέλους θα πρέπει κάποια ζητήματα να τα βλέπουμε πολύ διαφορετικά απ' ό,τι συνήθως πράττουμε σ' αυτή την κοινωνία την κυπριακή. Εάν κληθεί οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος να υποβάλει υποψηφιότητα, όπως είναι η τροπολογία, σημαίνει ότι πλέον έχει έννομο συμφέρον με βάση το δίκαιο να προχωρήσει σε προσφυγή στο Διοικητικό Δικαστήριο για απόφαση που αφορά την ακαδημία. Δηλαδή, εάν ποινικοποιήσουμε, αν θέλετε, εάν δικαστηριοποιήσουμε και αυτές τις εκδηλώσεις, τότε πλέον στην Κύπρο έχουμε χάσει παντελώς το μέτρο. Και υπό αυτή την έννοια και μόνο θα πρέπει να καταψηφιστεί η τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Δημητρίου.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνήσω με τον πρόεδρο της επιτροπής Παιδείας, διότι έχω την εντύπωση ότι με την τροπολογία αντικρούεται η βασική νομοθεσία, και δε θα μπορούσα να συμφωνήσω περισσότερο με τον αγαπητό συνάδελφο τον κ. Ευσταθίου, με την τοποθέτησή του, ότι σκοπός είναι η αναγνώριση του έργου κάποιου ο οποίος έχει διαπρέψει, όχι το αίτημα της αναγνώρισης, γιατί μπαίνουμε σε μια εντελώς διαφορετική διαδικασία και φιλοσοφία, που δεν είναι αυτό το νόημα ή η φιλοσοφία της ίδρυσης και της λειτουργίας της Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών.

Θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα ότι έχει γίνει μια πολύ σοβαρή δουλειά, διεργασία και μελέτη από μία πολύ αντικειμενική ομάδα, το έχουμε συζητήσει σε τουλάχιστον τρεις-τέσσερις συνεδρίες και θέλω έτσι να εξάρουμε σήμερα όλοι μαζί την τεράστια σημασία που έχει για τον τόπο μας η λειτουργία -και γι' αυτό έχουμε ενώπιόν μας τους κανονισμούς- αυτής της ακαδημίας, μιας μεγάλης προσφοράς για την παιδεία, τις τέχνες, τον πολιτισμό. Και δεν είναι μόνο η αναγνώριση και η βράβευση της αριστείας αυτό το οποίο επιδιώκεται μέσα από τη λειτουργία της ακαδημίας, αλλά κυρίως η ενθάρρυνση, η έρευνα, η ανάπτυξη έρευνας και η καινοτομία.

Θέλουμε να ευχηθούμε καλή επιτυχία στο έργο της ακαδημίας και είμαστε βέβαιοι, κύριε Πρόεδρε, ότι θα τιμήσει τον τόπο, θα τιμήσει τις τέχνες, θα τιμήσει την παιδεία, θα τιμήσει τον πολιτισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιώργος Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η σύσταση της ακαδημίας αυτής έρχεται να συμπληρώσει ένα μεγάλο κενό που είχαμε στον τόπο μας. Υπάρχουν πάρα πολλές τέτοιες ακαδημίες σε μεγάλες χώρες, με μακρά και βαθιά παράδοση, θα έλεγα, στη δημοκρατία και στους δημοκρατικούς θεσμούς, που έχουν επιδείξει διαχρονικά τεράστιο έργο, πνευματικό έργο, χώρες όπως είναι η Γαλλία, η Γερμανία. Αναφέρω μερικές χώρες από την Ευρώπη που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στη δημιουργία του σύγχρονου δημοκρατικού πολιτεύματος.

Είναι, αν θέλετε, ύψιστη επιδίωξη ενός επιστήμονα, ενός συγγραφέα, ενός καλλιτέχνη να προταθεί και να αναδειχθεί ως μέλος της ακαδημίας της χώρας του. Και αυτό ξέρει ότι μπορεί να το πετύχει μόνο με έναν τρόπο: Αριστεύοντας και ξεχωρίζοντας διαχρονικά με το έργο που ο ίδιος έχει παράξει. Αυτός είναι ο βασικός κανόνας. Η όλη συζήτηση για την εκδημοκρατικοποίηση και τη διαφάνεια ως θέμα αρχής με βρίσκει σύμφωνο. Διαφωνώ όμως για το συγκεκριμένο ζήτημα. Πρέπει να σκεφτούμε εντελώς διαφορετικά από τις υπόλοιπες διαδικασίες και θα έλεγα για μια φορά τουλάχιστον τις καλές πρακτικές άλλων χωρών -και ξέρω ότι η επιτροπή εργάστηκε πάνω στα μοντέλα που ισχύουν σε άλλες πετυχημένες χώρες- ως τις αντιγράψουμε, τις βέλτιστες πρακτικές, που πέτυχαν σε άλλες χώρες.

Πάμε εδώ να εισάξουμε διαδικασίες που δεν έχουν σχέση με την αριστεία. Πάμε να εισάξουμε διαδικασίες που, πολύ φοβάμαι, στην πορεία θα μας φέρουν στη συζήτηση που είχαμε χθες για τον συνεργατισμό, με την έννοια των κομματικών παρεμβάσεων, της στήριξης του δικού μας έναντι του άλλου. Διαδικασίες οι οποίες είναι ξένες προς τον στόχο και τον σκοπό που θέλει να υπηρετήσει μια ακαδημία σε μια χώρα. Νομίζω ότι, όσες φορές προσπαθήσαμε, αντί να αξιοποιήσουμε τον τροχό που ανακάλυψαν άλλες χώρες με πιο έξυπνο τρόπο, να ξαναφτιάξουμε τον τροχό, όπως κάναμε με το χρηματιστήριο και σε άλλες περιπτώσεις, αποτύχαμε παταγωδώς. Αυτός είναι και ο λόγος που θα καταψηφίσω τη σχετική τροπολογία και θα υποστηρίξω το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λεωνίδου για ένα λεπτό.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Έχει παραβιαστεί η διαδικασία και η σειρά στο... Δεν ξέρω πώς έγινε. Ήμουν ο πρώτος που ζήτησα να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φαίνεται δεν είσαι αγαπητός στα ηλεκτρονικά μέσα!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Δε μας λάβατε υπόψη ενδεχομένως, κύριε Πρόεδρε. Παρακαλώ θερμά να έχω τον χρόνο μου, τον χρόνο που δικαιούμαστε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Έχεις τον λόγο.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, έχουμε προβληματιστεί ιδιαίτερα με την τροπολογία που έχουν θέσει αρχικά οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ. Ναι, συμφωνούμε ότι με την τροπολογία την αρχική περιοριζόταν το δικαίωμα του κατεχοχρήν οργάνου που θα αποφασίζει για αυτό το ακαδημαϊκό, αν θέλετε, προσωπικό, που είναι ο στόχος και η πρόθεση της ακαδημίας. Θα περιόριζε το δικαίωμα να επιλέγουν αυτοί οι άνθρωποι τους οποίους θεωρούμε σοφούς, τους οποίους θεωρούμε εξαιρετους, οι οποίοι βρίσκονται σε εκείνη την ακαδημία, και με την τροπολογία συνεπώς δε θα είχαν δικαίωμα να κρίνουν οι ίδιοι από μόνοι τους. Άρα, περιοριζόντουσαν οι αρχές της αυτονομίας, της αυτοτέλειας και όλων των διαδικασιών, αν θέλετε, που ήταν και ο στόχος της ίδρυσης αυτής της ακαδημίας.

Στην πορεία, μελετώντας αυτή την τροπολογία, πιστεύουμε ότι με την υποτροπολογία δίνουμε την ευχέρεια... Δεν καταργούμε το δικαίωμα της ακαδημίας να αποφασίζει καταρχάς, δεν της απαγορεύουμε να επιλέγει αυτούς που η ίδια θέλει να επιλέξει -και απευθύνομαι στον πρόεδρο- δεν της απαγορεύει κανένας, απλώς διευρύνεται ο αριθμός πιθανόν των προσώπων που θα έχει ενώπιόν της την ώρα που θα αποφασίσει και θα επιλέξει.

Συνεπώς, την υποτροπολογία θα την ψηφίσουμε, όμως θα μου επιτρέψετε με αφορμή τη συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς και εγώ να εξάρω εκ μέρους και της ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος την πολύτιμη εργασία που έχουν κάνει αυτοί οι καταξιωμένοι συμπατριώτες μας και επιστήμονες οι οποίοι έχουν διαπρέψει ο καθένας στον τομέα του και βρίσκονται σήμερα στην προσωρινή διοικούσα επιτροπή, μεταξύ των οποίων ο κ. Λουκάς Χριστοφόρου, ο κ. Κυριάκος Νικολάου, ο κ. Βάσος Καραγιώργης και ο κ. Χριστόφορος Πισσαριδής, όμως ασφαλώς και όλους εκείνους τους συνεργάτες που είχαν δίπλα τους και στήριξαν μαζί μας αυτό το κοινό έγγραφο που παραθέτουμε και βρίσκεται σήμερα ενώπιόν μας. Εμείς τους ευχόμαστε καλή συνέχεια και καλά αποτελέσματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Τορναρίτης για ένα λεπτό.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ, καλωσορίζοντας τον κ. Λουκά Χριστοφόρου και τη σύζυγό του, την κ. Ερατώ, θα πω ότι με κάλυψαν προφανώς οι συνάδελφοι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού όσον αφορά τη θέση μας για την τροπολογία, για τις τροπολογίες του ΑΚΕΛ. Αυτό που θα ήθελα όμως να πω είναι ότι η Κύπρος ευτύχησε να έχει ένα κρατικό πανεπιστήμιο, καταφέραμε τζιαι εκάμαμεν βήματα μέσα από δυσκολίες, αλλά κατορθώσαμε τζιαι πετύχαμε να περάσουμε τον νόμο, κύριε Πρόεδρε, για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια και σήμερα ψηφίζουμε τους κανονισμούς για την ακαδημία. Θεωρώ ότι είναι μια σημαντική μέρα, γιατί είναι αλήθεια ότι πρέπει να τιμήσουμε τους ανθρώπους των γραμμάτων, του πολιτισμού, της τέχνης, που είναι πρεσβευτές της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είμαστε μικρή χώρα σε εδαφική επικράτεια, σε πληθυσμιακό έρεισμα, όμως έχουμε τούτους ακριβώς τους ανθρώπους για τους οποίους πρέπει να νιώθουμε, να αισθανόμαστε ιδιαίτερη περηφάνια και να τους αναδεικνύουμε. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο ο Δημοκρατικός Συναγερμός όχι μόνο θα υπερψηφίσει τους συγκεκριμένους κανονισμούς, αλλά αισθάνεται και ιδιαίτερη περηφάνια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μυλωνάς για ένα λεπτό.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Για τους ίδιους λόγους που ανέφεραν προηγουμένως, του αυτοσεβασμού πρώτα απ' όλα και της προστασίας ακριβώς αυτού που κάνουμε, μέσα σε σαράντα-πενήντα δευτερόλεπτα, με διαβουλεύσεις για μια κουβέντα για την οποία με κάλυψε πλήρως ο κ. Λιλλήκας -περί αυτού πρόκειται, ειδικά το κλείσιμό του- δεν πρόκειται να υπερψηφίσουμε την τροπολογία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Προχωρούμε τώρα στην ψήφιση...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να πω ότι με την ψήφιση αυτής της τροπολογίας ενδέχεται να υπάρξει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα είπατε, τα επιχειρήματα λέχθηκαν.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...για τη νομοθεσία και αυτό θα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα επιχειρήματα έχουν...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...καθυστέρηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χατζηγιάννη, τα επιχειρήματα ελέχθησαν και ο καθένας αναλαμβάνει τες ευθύνες του.

Θέλετε να μιλήσετε, κύριε Γεωργίου;

Δεν υπάρχει λόγος, είναι γνωστά, τα είπατε.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δεν αλλάζει τίποτα σε ό,τι αφορά στον βασικό νόμο. Ο βασικός νόμος προβλέπει συγκεκριμένη διαδικασία μόνο για τα ιδρυτικά μέλη, άρα νομιμοποιούμαστε να κάνουμε αυτή την τροπολογία. Απευθύνομαι και στον φίλο Παύλο, για να του πω ότι είναι η υποτροπολογία ένδειξη συναίνεσης και μετά από κουβέντα με τον κ. Χριστοφόρου, που αναιρέσαμε την πρώτη μας την τροπολογία. Την εμπλουτίσαμε ακριβώς, γιατί καταλαβαίνουμε ότι πρέπει να μείνει το δικαίωμα στους ανθρώπους, αν νιώθουν ότι πρέπει να εισηγηθούν οτιονδήποτε, να το κάμουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία για την τροπολογία.

Παρακαλώ τη γραμματέα να τη διαβάσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Γιώργου Κ. Γεωργίου, Άντρου Καυκαλιά και Γιώργου Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών Κανονισμοί του 2019»

Α. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των πιο πάνω κανονισμών ως ακολούθως:

1. Στην παράγραφο (2) του Κανονισμού 11 να διαγραφεί στο τέλος αυτής η τελεία και να προστεθεί η φράση «, με προκήρυξη των θέσεων για υποβολή υποψηφιοτήτων.».
2. Στην παράγραφο (2)(γ) του Κανονισμού 16 να προστεθεί μετά τις λέξεις “υπό πλήρωση εδρών” (δεύτερη γραμμή) η φράση «,οι οποίες προκηρύσσονται για υποβολή υποψηφιοτήτων.» και να διαγραφούν όσα έπονται.
3. Στην παράγραφο (2)(δ) του Κανονισμού 17 να προστεθεί, μετά τις λέξεις «τρέχον έτος και» (τρίτη γραμμή) η φράση «προκηρύσσονται οι θέσεις για υποβολή υποψηφιοτήτων.» και να διαγραφούν όσα έπονται.
4. Στην παράγραφο 4(β) του Κανονισμού 18 να προστεθεί μετά τις λέξεις «τρέχον έτος και» (τρίτη γραμμή) η φράση «προκηρύσσονται οι θέσεις για υποβολή υποψηφιοτήτων.» και να διαγραφούν όσα έπονται.

B. Να γίνουν, αν χρειαστεί, οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

Σημείωση:

Σκοπός των πιο πάνω τροπολογιών είναι να διασφαλιστεί ότι οι διαδικασίες εκλογής νέων μελών της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών θα γίνονται με διαφανείς και δημοκρατικές διαδικασίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ και είκοσι τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ και είκοσι τρεις εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται. Για μία ψήφο.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον, όμως νομίζω πρέπει να είναι λάθος. Είναι του κ. Μαυρίδη, οπότεν είναι σαράντα έξι παρόντες, σαράντα έξι ψήφοι υπέρ. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Έχετε ψηφίσει όλοι;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω δεν είμαστε σαράντα επτά άτομα μέσα στην αίθουσα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, κύριοι, σας παρακαλώ!

Το θέμα που θέτει ο κ. Κουλλά θεωρώ ότι δεν μπορώ να το αφήσω έτσι απαρατήρητο. Θα γίνει ξανά ψηφοφορία για την τροπολογία. Διότι στην αμέσως επόμενη ψηφοφορία ο αριθμός ήταν σαράντα έξι.

Παρακαλώ;

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί, κάθε φορά που ψηφίζουμε, ο αριθμός να είναι διαφορετικός.

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, ανακοινώσατε αποτέλεσμα. Εκτός και αν υπάρχει σοβαρός λόγος ότι υπήρξε, δεν ξέρω τι, δολιοφθορά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Θα το κάνουμε διαφορετικά, όχι για να αλλάξει η ψηφοφορία, αλλά για θέμα τάξεως. Θα παρακαλέσω τη διεύθυνση να καταγράψει τα ονόματα των παρόντων βουλευτών. Τώρα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Με το χέρι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι. Θα καταγραφούν τα ονόματα των παρόντων βουλευτών. Δε θα γίνει ξανά ψηφοφορία. Ό,τι έγινε έγινε, αλλά να καταγραφούν τα ονόματα των παρόντων βουλευτών. Σας παρακαλώ. Για δικούς μου σκοπούς.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Μετά από πέντε δευτερόλεπτα πατήθηκε η 24^η ψήφος. Μετά από πέντε δευτερόλεπτα πατήθηκε η 24^η ψήφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Νεοφύτου, έχετε τον λόγο.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Προηγουμένως είχατε πει κάτι και εννά διασυρθούμε ως σώμα.

Για να πει «καταγράψετε τους βουλευτές», που είμαστε σαράντα έξι τζιαι βρέθηκαν σαράντα εφτά...

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Πώς γίνεται;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ε, μπορεί κάποιος να πάτησε τζιαι κάποιου που λείπει και θα διασυρθούμε ως Βουλή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης έχει τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα πράματα είναι απλά. Εάν συνέβη οτιδήποτε που δεν αντανάκλα τη βούληση του σώματος, κάτι παρόμοιο με αυτό που λέχθηκε προηγουμένως, κάμετε την έρευνά σας και θα επανέλθουμε. Μπορούμε να περιμένουμε τωρά, μέχρι να ολοκληρωθεί η... Μπορεί να γίνει η έρευνα τωρά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορεί.

Είναι σαράντα εφτά στην αίθουσα, κύριοι, με επιβεβαιώνει η γραμματεία.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Όχι, όχι. Μην το παρατείνετε παρακάτω, κύριε Λουκαΐδη.

Εγώ θέλω να είμαι απόλυτα αντικειμενικός και σωστός. Εγώ θα κάμω την έρευνά μου και ας εκτεθεί η Βουλή. Εγώ θέλω να καταγραφούν, όπως είπα, τα ονόματα των παρόντων βουλευτών και μετά να έρθει η λίστα με την ψηφοφορία στο γραφείο μου. Έστω και αν χάσουμε μία ψηφοφορία, το τι θα κάμω παρακάτω έν' δουλειά δική μου.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όχι, δε θα γίνει τίποτε άλλο σήμερα. Και στο μέλλον μπορεί να μη γίνει τίποτε όσον αφορά την ψηφοφορία. Θα γίνει άλλο πράμα όμως!

Λοιπόν, συνεχίζουμε. Τα θέματα με τους αριθμούς 10 και 11 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Προσωπικοί Ιατροί) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Ειδικό Ιατροί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καθορισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας υγείας από προσωπικούς και ειδικούς ιατρούς στο πλαίσιο του Γενικού Συστήματος Υγείας, καθώς και του τρόπου αμοιβής τους, της διαδικασίας εγγραφής τους και της διαδικασίας σύναψης σύμβασης των εν λόγω ιατρών με τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.

Καθορισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας υγείας από προσωπικούς και ειδικούς ιατρούς στο πλαίσιο του Γενικού Συστήματος Υγείας, καθώς και του τρόπου αμοιβής τους, της διαδικασίας εγγραφής τους και της διαδικασίας σύναψης σύμβασης των εν λόγω ιατρών με τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Προσωπικοί Ιατροί) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Ειδικό Ιατροί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος
Νίκος Νουρής
Στέλλα Κυριακίδου
Γιώργος Τ. Γεωργίου

Αδάμος Αδάμου
Ειρήνη Χαραλαμπίδου
Γεώργιος Προκοπίου
Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 29^{ης} Νοεμβρίου 2018 και 21^{ης} Μαρτίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Ισότητας, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων (ΠΟΣΠΦ), του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου (ΠΙΣ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Νοσηλευτριών (ΠΑΣΙΝ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών (ΠΑΣΥΚΙ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Νοσηλευτών (ΠΑΣΥΝΟ), του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου, του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου, του Παγκύπριου Συλλόγου Εργοθεραπευτών, του Παγκύπριου Συλλόγου Φυσιοθεραπευτών, του Συλλόγου Εγγεγραμμένων Λογοπαθολόγων Κύπρου και της Κυπριακής Ένωσης Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης (ΚΕΦΕΑ).

Σκοπός των πρώτων και δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 22, 32B, 36, 38 και 64, καθώς και των άρθρων 22, 23, 32B, 37 και 64, αντίστοιχα, του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου, είναι ο καθορισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας υγείας από προσωπικούς και ειδικούς ιατρούς στο πλαίσιο του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ), καθώς και του τρόπου αμοιβής τους, της διαδικασίας εγγραφής τους στο ΓΕΣΥ και της διαδικασίας σύναψης σύμβασης των εν λόγω ιατρών με τον ΟΑΥ.

Ειδικότερα, με τους πρώτους κανονισμούς που αφορούν τους προσωπικούς ιατρούς προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες φροντίδας υγείας από προσωπικό ιατρό.
2. Ο τρόπος υπολογισμού της αμοιβής των προσωπικών ιατρών.
3. Οι ελάχιστες απαιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας από προσωπικό ιατρό.
4. Η διαδικασία εγγραφής των προσωπικών ιατρών στο ΓΕΣΥ και η διαδικασία σύναψης σύμβασής τους με τον ΟΑΥ.
5. Η διαδικασία εγγραφής δικαιούχου στο ΓΕΣΥ στο πλαίσιο του προσωπικού ιατρού.
6. Η τήρηση καταλόγου δικαιούχων και αρχείου από τον προσωπικό ιατρό.

Με τους δεύτερους κανονισμούς, που αφορούν τους ειδικούς ιατρούς, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι ειδικότητες και εξειδικεύσεις ιατρών με τις οποίες ο ΟΑΥ θα συμβάλλεται για την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας.
2. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες φροντίδας υγείας από ειδικό ιατρό, εξαιρουμένης της ενδοοσοκομειακής φροντίδας υγείας.
3. Η αμοιβή των ειδικών ιατρών.
4. Οι ελάχιστες απαιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας.
5. Η διαδικασία εγγραφής των ειδικών ιατρών στο ΓΕΣΥ και η διαδικασία σύναψης σύμβασης με τον ΟΑΥ.
6. Η τήρηση αρχείου δικαιούχων από τον ειδικό ιατρό.

Σημειώνεται ότι πριν από την έναρξη της συζήτησης των κανονισμών κατατέθηκαν από το αρμόδιο υπουργείο στην επιτροπή αναθεωρημένα κείμενα των κανονισμών, έπειτα από την υποβολή σχετικής μεσολαβητικής πρότασης από τον Υπουργό Υγείας, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που πραγματοποίησε με τον ΠΙΣ και τον ΟΑΥ, αναφορικά με την καταβολή πρόσθετης συμπληρωμής σε περίπτωση επίσκεψης σε προσωπικό ή ειδικό ιατρό από τις 8 μ.μ. έως τις 8 π.μ. ή κατά τη διάρκεια των σαββατοκύριακων ή κατά τις αργίες. Υπενθυμίζεται ότι η εν λόγω πρόσθετη συμπληρωμή θα καταβάλλεται στον παροχέα υπηρεσιών φροντίδας υγείας, ενώ οι άλλες συμπληρωμές θα εισπράττονται από τους παροχείς υπηρεσιών φροντίδας υγείας εκ μέρους του ΟΑΥ.

Στο πλαίσιο της συζήτησης και των δύο κανονισμών στην επιτροπή όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς έθεσαν ορισμένα ζητήματα επί των προνοιών τους, καθώς και επί θεμάτων που άπτονται γενικότερα των διατάξεων του νόμου που διέπει το ΓΕΣΥ και του νόμου που διέπει την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτριών.

Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΚΙ εξέφρασαν τις ανησυχίες τους για ζητήματα που αφορούν μεταξύ άλλων το νέο εργασιακό περιβάλλον των ιατρών στο πλαίσιο της αυτονόμησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων, τις διάφορες απαιτήσεις σε εξοπλισμό των ιατρείων τους και τις κτιριακές εγκαταστάσεις, τα διαθέσιμα αναλώσιμα και γενικότερα τη λειτουργία των νοσηλευτηρίων. Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι εξέφρασαν τις ανησυχίες τους για το γεγονός ότι δεν έχει προηγηθεί διαβούλευση ως προς τις νομικές πτυχές που σχετίζονται με την απόσπαση δημόσιων υπαλλήλων στον ΟΚΥΠΥ και την επακόλουθη σύναψη σύμβασης του ΟΚΥΠΥ ως παροχέα με τον ΟΑΥ, καθώς και για το νέο εργασιακό περιβάλλον που δημιουργείται.

Συγκεκριμένα, οι πιο πάνω εκπρόσωποι δήλωσαν ότι θεωρούν πως η απόσπαση ή μεταφορά των ιατρών των κρατικών νοσηλευτηρίων στον ΟΚΥΠΥ, η οποία δε συνοδεύεται από έντυπη δήλωση αποδοχής εκάστου ιατρού, καθώς και ενυπόγραφης συμφωνίας μεταξύ του ιατρού και του ΟΚΥΠΥ καταπατά τα εργασιακά δικαιώματα των ιατρών. Περαιτέρω, όπως οι ίδιοι επισήμαναν, δεν έχει διευκρινιστεί το νομικό καθεστώς που ισχύει για την αστική κάλυψη των ιατρών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσε πως πάγια θέση της οργάνωσής του είναι ότι τα δημόσια νοσηλευτήρια πρέπει να καταστούν βιώσιμα και ανταγωνιστικά.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΣΠΦ υποστήριξε πως απαιτείται η εξασφάλιση επαρκούς πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και η παροχή καλής ποιότητας υπηρεσιών, η συνεχής εκπαίδευση των ιατρών, καθώς και η χορήγηση ανοικτού παραπτεμπτικού για τα άτομα με χρόνιες παθήσεις.

Σημειώνεται ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς δήλωσαν πως απαιτείται η διεξαγωγή περαιτέρω διαβούλευσης σε σχέση με τις πρόνοιες των κανονισμών, ώστε να καλυφθούν τυχόν κενά και παραλείψεις και να αποτραπούν προβλήματα που δυνατόν να έχουν επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών.

Οι εκπρόσωποι του ΠΙΣ κατέθεσαν τους προβληματισμούς και τις διαφωνίες τους επί ορισμένων προνοιών και των δύο υπό συζήτηση κανονισμών τόσο προφορικά όσο και με γραπτά υπομνήματα που κατέθεσαν στην επιτροπή, που συνοψίζονται κυρίως στα ακόλουθα:

1. Στη συμπερίληψη στα παραρτήματα των κανονισμών επιστημονικών θεμάτων που αφορούν την παροχή υπηρεσιών υγείας, περιλαμβανομένων των δεικτών απόδοσης για υπολογισμό της αμοιβής των ιατρών και του απαιτούμενου ιατρικού εξοπλισμού.
2. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου που διέπει το ΓΕΣΥ τα παραρτήματα των κανονισμών μπορεί να τροποποιούνται από τον Υπουργό Υγείας με διατάγματα, γι' αυτό εισηγήθηκαν όπως τα θέματα που καθορίζονται στα παραρτήματα των κανονισμών περιληφθούν στο κείμενό τους, ώστε να διασφαλιστεί ότι τυχόν τροποποιήσεις των κανονισμών θα κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση.
3. Στη ρύθμιση διάφορων θεμάτων με αποφάσεις που θα λαμβάνει ο ΟΑΥ ή ο Υπουργός Υγείας, τα οποία δε θα είναι νομικά δεσμευτικά και δε θα τυγχάνουν της έγκρισης της Βουλής.
4. Στην προτεινόμενη σε αυτούς παραπομπή σε πρωτόκολλα και κλινικές κατευθυντήριες οδηγίες που υιοθετούνται και ανακοινώνονται από τον οργανισμό για σκοπούς παροχής υπηρεσιών φροντίδας υγείας, υποστηρίζοντας ότι ο ιατρικός κόσμος πρέπει να έχει ρόλο στη διαμόρφωση των εν λόγω πρωτοκόλλων, γι' αυτό και εισηγήθηκαν την ανάγκη σύστασης ενός ανεξάρτητου επιστημονικού φορέα ο οποίος θα είναι αρμόδιος για την έκδοση πρωτοκόλλων και κατευθυντήριων οδηγιών οι οποίες θα είναι εναρμονισμένες με τις πρακτικές των υπόλοιπων χωρών, θα απαρτίζεται από πρόσωπα εγνωσμένου κύρους που θα προέρχονται από την πανεπιστημιακή κοινότητα, καθώς και από εκπροσώπους του ΠΙΣ και των επιστημονικών εταιρειών της Κύπρου.
5. Στην πρόνοια των πρώτων κανονισμών σύμφωνα με την οποία θα παρέχονται υπηρεσίες φροντίδας υγείας από προσωπικούς ιατρούς σε παιδιά, υποστηρίζοντας ότι τα παιδιά εντάσσονται σε ειδική κατηγορία ασθενών για την οποία ο προσωπικός ιατρός δεν είναι κατάλληλα εκπαιδευμένος.
6. Στη μη συμπερίληψη προνοιών στους δεύτερους κανονισμούς για παροχή ενδονοσοκομειακής φροντίδας υγείας από ειδικούς ιατρούς, με αποτέλεσμα πολλές ειδικότητες ιατρών να μην είναι σε θέση να εκτιμήσουν κατά πόσο θα μπορούν να ασκούν το λειτούργημά τους σε βιώσιμες συνθήκες.
7. Στην προτεινόμενη σε αυτούς μέθοδο αμοιβής των ιατρών και τη διαδικασία καταβολής της.
Σε σχέση με το θέμα αυτό, ανέφεραν ότι οι ιατροί καλούνται να συμβληθούν με τον ΟΑΥ, χωρίς να καθορίζεται ο χρόνος καταβολής της αμοιβής τους και χωρίς να έχουν αποφασιστεί οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα πρωτόκολλα για υποβολή της αίτησης για καταβολή της αμοιβής, και υποστήριξαν παράλληλα ότι η εν λόγω ρύθμιση συνιστά καταχρηστική πρακτική αντίθετη τόσο με τη σχετική ευρωπαϊκή οδηγία όσο και με τη νομοθεσία που διέπει την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές.
8. Στην ασάφεια που παρατηρείται στην πρόνοια των κανονισμών, σύμφωνα με την οποία οι υπηρεσίες φροντίδας υγείας αφορούν ιατρικά αναγκαίες υπηρεσίες φροντίδας υγείας και δεν περιλαμβάνουν ιατρικές πράξεις ή δραστηριότητες που παρέχονται για αισθητικούς λόγους.

9. Στον περιορισμό του δικαιώματος των ιατρών για εγγραφή στο σύστημα ή/και σύναψη σύμβασης για μία και μόνο φορά κατά τους τρεις πρώτους μήνες από την πρώτη πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος, υποστηρίζοντας ότι ο εν λόγω περιορισμός παραβιάζει το συνταγματικό δικαίωμα στην εργασία.
10. Στη μη συμπερίληψη στους κανονισμούς πρόνοιας που να παρέχει τη δυνατότητα τερματισμού της σύμβασης από ιατρό.

Ο πρόεδρος του ΠΑΣΙΝ συμφώνησε με τους πιο πάνω προβληματισμούς και διαφωνίες που εξέφρασαν οι εκπρόσωποι του ΠΙΣ και τόνισε παράλληλα την ανάγκη καθορισμού στους κανονισμούς του χρόνου καταβολής της αμοιβής τους.

Σημειώνεται ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς υπέβαλαν παρατηρήσεις και σε άλλες επιμέρους πρόνοιες των κανονισμών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης και των δύο κανονισμών από την επιτροπή μέλη της εξέφρασαν περαιτέρω προβληματισμούς σε σχέση με τα πιο κάτω:

1. Για το γεγονός ότι έχει ήδη ξεκινήσει η εγγραφή ιατρών στο ΓΕΣΥ πριν από την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών από τη Βουλή.
2. Για το επίπεδο ποιότητας των αναλωσίμων που θα παρέχονται.
3. Για την υποστολέγωση των Τμημάτων Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών.

Περαιτέρω, μέλη της επιτροπής ζήτησαν ενημέρωση για την εκπαίδευση της οποίας θα τύχουν οι ιατροί που θα εγγραφούν στο ΓΕΣΥ.

Σημειώνεται ότι την επιτροπή απασχόλησαν επίσης άλλα επιμέρους θέματα που άπτονται των προνοιών των κανονισμών για τα οποία ζητήθηκαν και δόθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους και από τον ΟΑΥ πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις.

Αναφορικά με το θέμα της εκπαίδευσης των ιατρών, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας ενημέρωσε την επιτροπή ότι πρόκειται για εκπαιδευτικό πρόγραμμα που θα προσφερθεί σε ανειδίκευτους ιατρούς οι οποίοι ασκούν το λειτούργημά τους στην Κύπρο τουλάχιστον για έξι χρόνια. Η ίδια εκπρόσωπος διευκρίνισε ότι δε θα χορηγηθεί ειδικότητα στους εν λόγω ιατρούς, αλλά η παρακολούθηση του εν λόγω εκπαιδευτικού προγράμματος θα αποτελεί προϋπόθεση για τη διασφάλιση της δυνατότητας εγγραφής τους στο σύστημα. Η εν λόγω εκπαίδευση ανατέθηκε σε Ελλαδίτη καθηγητή ιατρικής και η κλινική άσκηση θα γίνει με τον ίδιο τρόπο που γίνεται για την απόκτηση ειδικότητας, ενώ η κάλυψη του θεωρητικού μέρους της εκπαίδευσης θα γίνει από τις τρεις ιατρικές σχολές της Κύπρου και το ΤΕΠΑΚ.

Τοποθετούμενοι επί των ζητημάτων που τέθηκαν στην επιτροπή, οι εκπρόσωποι του ΟΑΥ διευκρίνισαν ότι η εγγραφή ιατρών στο ΓΕΣΥ δεν έχει ξεκινήσει πριν από την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών, γιατί πρόκειται μόνο για πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος από αυτούς.

Τοποθετούμενος αναφορικά με τους προβληματισμούς που εξέφρασαν οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΚΙ, οι εκπρόσωποι του ΟΑΥ διευκρίνισαν ότι εργοδότης των μελών της ΠΑΣΥΚΙ πλέον είναι ο ΟΚΥΠΥ και η οργάνωση της παροχής φροντίδας υγείας από τον δημόσιο τομέα, καθώς και οι νομικές πτυχές σε σχέση με την απόσπαση δημόσιων υπαλλήλων στον ΟΚΥΠΥ αποτελούν ζητήματα που πρέπει να συζητήσει η ΠΑΣΥΚΙ με τον εργοδότη της και δεν εμπίπτουν στις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Όσον αφορά τα ζητήματα που τέθηκαν από τον ΠΙΣ, οι εκπρόσωποι του ΟΑΥ κατέθεσαν γραπτώς τις θέσεις τους, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Η ρύθμιση ορισμένων ζητημάτων που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα των κανονισμών περιορίζεται σε τεχνικά θέματα και τα παραρτήματα θα τροποποιούνται με διατάγματα του Υπουργού Υγείας, για να καθίσταται πιο γρήγορη η όποια τροποποίησή τους κριθεί σκόπιμη, με στόχο να μην υπάρχει καθυστέρηση ή να δημιουργείται δυσλειτουργία στο σύστημα. Περαιτέρω, τα ζητήματα που θα καθορίζονται με αποφάσεις του ΟΑΥ έχουν περιοδικό χαρακτήρα και ως εκ τούτου απαιτείται να είναι ευέλικτα.

Περαιτέρω, με την εν λόγω ρύθμιση δε θα γίνονται αυθαίρετες τροποποιήσεις από τον ΟΑΥ, ο οποίος διοικείται και ενεργεί μέσω διοικητικού συμβουλίου που αντιπροσωπεύει την κυβέρνηση, τους εισφορείς και τους ασθενείς. Συναφώς, οποιεσδήποτε αποφάσεις θα λαμβάνονται θα έχουν στόχο την εύρυθμη εφαρμογή και λειτουργία του ΓΕΣΥ.

2. Ο καθορισμός των κατευθυντήριων οδηγιών και πρωτοκόλλων αναμφισβήτητα αποτελεί επιστημονικό θέμα το οποίο απαιτεί τη συνεισφορά και τη συμμετοχή του ιατρικού κόσμου. Τα πρωτόκολλα και οι κλινικές κατευθυντήριες οδηγίες ετοιμάζονται από διεθνείς οργανισμούς όπως το National Institute of Clinical Excellence του Ηνωμένου Βασιλείου, ευρωπαϊκούς και αμερικάνικους οργανισμούς κ.ά. και οποιεσδήποτε κλινικές κατευθυντήριες οδηγίες και πρωτόκολλα υιοθετηθούν θα είναι βασισμένα στη διεθνή εμπειρία και θα προσαρμόζονται στην κυπριακή πραγματικότητα μέσω επιτροπών που θα

συστήνονται από τον ΟΑΥ και στις οποίες θα συμμετέχει ο ιατρικός κόσμος. Σημειώνεται ότι η εκπόνηση πρωτοκόλλων συνταγογράφησης και κλινικών κατευθυντήριων οδηγιών αποτελεί αρμοδιότητα της Συμβουλευτικής Επιτροπής Φαρμάκων, στην οποία εκπροσωπείται η ιατρική κοινότητα κατά πλειοψηφία, χωρίς να παρεμβαίνει στην εν λόγω διαδικασία ο ΟΑΥ, του οποίου η εμπλοκή περιορίζεται στην υιοθέτηση και ανακοίνωση των πρωτοκόλλων και των κλινικών κατευθυντήριων οδηγιών συνταγογράφησης.

3. Η έγκριση εσωτερικών κανονισμών από τον Υπουργό Υγείας παρέχει ασφαλιστική δικλίδα σε σχέση με τη σωστή οργάνωση των επιστημονικών επιτροπών, αλλά ταυτόχρονα παρέχει δυνατότητα ευέλικτης και γρήγορης υιοθέτησης τέτοιων μέτρων. Ωστόσο, ο ΟΑΥ δε διαφωνεί με την προσθήκη πρόνοιας συμμετοχής εκπροσώπων του ΠΙΣ και των σχετικών επιστημονικών εταιρειών, οι οποίοι θα έχουν τη σχετική τεχνογνωσία και εμπειρία, στις εν λόγω επιτροπές.

Οι εσωτερικοί κανονισμοί και οι αποφάσεις του ΟΑΥ που αφορούν τους προσωπικούς ιατρούς θα δημοσιευθούν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, προτού κληθούν οι προσωπικοί ιατροί να υπογράψουν σύμβαση συνεργασίας με τον ΟΑΥ.

4. Σύμφωνα με τον νόμο που διέπει το ΓΕΣΥ, ο τρόπος αμοιβής των ιατρών καθορίζεται με κανονισμούς, ενώ το ύψος της αμοιβής με αποφάσεις του ΟΑΥ. Το ύψος της αμοιβής των προσωπικών ιατρών ήταν αποτέλεσμα διαβούλευσης μεταξύ του ΟΑΥ και του ΠΙΣ και τα ποσά που αποφασίστηκαν, για τα οποία έτυχαν ενημέρωσης από τον ΟΑΥ όλοι οι ιατροί που δύνανται να προσφέρουν υπηρεσίες προσωπικού ιατρού, ενσωματώθηκαν σε σχετική απόφαση του ΟΑΥ, η οποία πριν από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας εγκρίθηκε από τον Υπουργό Υγείας.

5. Στα κείμενα και των δύο κανονισμών περιλαμβάνονται πρόνοιες σύμφωνα με τις οποίες η αμοιβή των ιατρών θα καταβάλλεται κάθε μήνα σε σχέση με υπηρεσίες που προσέφεραν τον προηγούμενο μήνα.

Ο ΟΑΥ οφείλει να εξετάσει τις απαιτήσεις των ιατρών μέσα σε εύλογο χρόνο, ώστε η απόφασή του να είναι επίκαιρη με τις συγκεκριμένες συνθήκες και κάθε απαίτησή τους θα εξετάζεται από τον γενικό διευθυντή του σε εύλογο χρόνο, ο οποίος θα εξαρτάται από τα δεδομένα της κάθε περίπτωσης. Ο ΟΑΥ δεν προτίθεται να προβαίνει σε οποιοσδήποτε καθυστερήσεις σε σχέση με την αποζημίωση των απαιτήσεων, ενδέχεται όμως σε ορισμένες περιπτώσεις, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών μιας απαίτησης, να απαιτηθεί περισσότερος χρόνος για την εξέτασή της, ο οποίος δεν μπορεί να προβλεφθεί εκ των προτέρων.

6. Ο υπολογισμός της αμοιβής με τη μέθοδο της αναπροσαρμογής της τιμής μονάδας έχει αποφασιστεί, ώστε να καταστεί δυνατή η δίκαιη εφαρμογή του σφαιρικού προϋπολογισμού. Ο εν λόγω σχεδιασμός και η εφαρμογή της μεθόδου αυτής αποτέλεσαν μέρος των διαβουλεύσεων με τον ΠΙΣ, με τον οποίο συμφωνήθηκε ο μέγιστος αριθμός επισκέψεων της τάξης των €2,4 εκατομ., με εγγυημένη τιμή μονάδας €13 μέχρι €17 για τρία χρόνια.

Σημειώνεται ότι το ύψος της τιμής μονάδας βασίστηκε στις πραγματικές δαπάνες υγείας και ως εκ τούτου λήφθηκε υπόψη το κόστος αγοράς, ανανέωσης και συντήρησης του εξοπλισμού και συνεπώς δεν τίθεται σε κίνδυνο η ποιότητα της παροχής των υπηρεσιών στους ασθενείς.

7. Οι δεύτεροι κανονισμοί καθορίζουν το πλαίσιο λειτουργίας των ειδικών ιατρών στην εξωνοσοκομειακή φροντίδα υγείας. Όσον αφορά την ενδονοσοκομειακή φροντίδα υγείας, αυτή θα ρυθμιστεί με κανονισμούς που θα κατατεθούν στη Βουλή σε μεταγενέστερο στάδιο, δεδομένου ότι η ενδονοσοκομειακή φροντίδα υγείας εντάσσεται στη δεύτερη φάση υλοποίησης του ΓΕΣΥ, δηλαδή την 1^η Ιουνίου 2020.

8. Ο ΟΑΥ δε θα καλύπτει υπηρεσίες που διενεργούνται από ιατρούς για αισθητικούς λόγους, όπως είναι η χορήγηση τοπικών ή ενέσιμων σκευασμάτων. Ωστόσο, έπειτα από παρέμβαση μελών της επιτροπής, ο ΟΑΥ συμφωνεί με τη συμπερίληψη πρόνοιας στους κανονισμούς με βάση την οποία θα αποζημιώνονται τέτοιες ιατρικές πράξεις που απαιτούνται για σκοπούς επανορθωτικής χειρουργικής.

9. Ο περιορισμός του δικαιώματος των ιατρών για εγγραφή στο σύστημα ή/και σύναψη σύμβασης για μία μόνο φορά κατά τους τρεις πρώτους μήνες από την πρώτη πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος στοχεύει στο να παραχωρηθεί η δυνατότητα στον ΟΑΥ να προγραμματίσει την επάρκεια των διαθέσιμων πόρων, ώστε να είναι σε θέση να προσφέρει τις υπηρεσίες φροντίδας υγείας στους δικαιούχους από την 1^η Ιουνίου 2019.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω απόψεων, εισηγήσεων, επιφυλάξεων και διαφωνιών που εκφράστηκαν από τις εμπλεκόμενες πλευρές σε σχέση με ορισμένες πρόνοιες και των δύο κανονισμών, η επιτροπή κάλεσε την εκτελεστική εξουσία και τον ΟΑΥ να μελετήσουν εκ νέου όλα όσα τέθηκαν στο πλαίσιο της συζήτησης στην επιτροπή και να διαβουλευθούν περαιτέρω με τον ΠΙΣ, προκειμένου να επιτευχθεί, κατά το δυνατόν, συναίνεση επί των θεμάτων για τα οποία διατυπώθηκαν διαφωνίες και επιφυλάξεις.

Αναταποκρινόμενοι στο πιο πάνω αίτημα της επιτροπής, το Υπουργείο Υγείας, ο ΟΑΥ και ο ΠΙΣ διαβουλευθήκαν εκ νέου επί όλων των ζητημάτων που τέθηκαν κατά τη συζήτηση ενώπιον της επιτροπής,

ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη συμφωνίας, κατά το δυνατόν, σε περισσότερα ζητήματα. Ως αποτέλεσμα των νέων διαβουλεύσεων, το Υπουργείο Υγείας ενημέρωσε την επιτροπή για την επίτευξη συγκλίσεων σε ορισμένες πρόνοιες και των δύο κανονισμών, ενώ σε σχέση με πρόνοιες για τις οποίες εκφράστηκαν προβληματισμοί δόθηκαν οι απαραίτητες διευκρινίσεις.

Για την υλοποίηση των πιο πάνω, το Υπουργείο Υγείας, σε συνεργασία με τον ΟΑΥ και την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, επέφερε ορισμένες τροποποιήσεις στα κείμενα και των δύο κανονισμών και κατέθεσε στην επιτροπή αναθεωρημένα κείμενα, στα οποία ενσωματώθηκαν πρόνοιες που ρυθμίζουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθορίστηκε ότι τα θέματα που ρυθμίζονται στα παραρτήματα των κανονισμών θα τυγχάνουν διαβούλευσης με τον ΠΙΣ.

Σημειώνεται ότι το μόνο θέμα του οποίου η σχετική ρύθμιση ενσωματώθηκε στο κείμενο των κανονισμών, αντί σε παράρτημα, αφορά τον ελάχιστο εξοπλισμό ιατρείων και τις ελάχιστες απαιτήσεις κτιριακών εγκαταστάσεων ιατρείων.

2. Καθορίστηκε ο χρόνος εντός του οποίου ο ιατρός θα υποβάλλει αίτηση για καταβολή της αμοιβής του στις εβδομήντα δύο (72) ώρες από τη στιγμή που παρασχέθηκε η υπηρεσία φροντίδας υγείας ή/και από τη διάθεση των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών και άλλων εξετάσεων, αντί μέχρι τις 12 τα μεσάνυχτα της ημέρας κατά την οποία παρέχεται η υπηρεσία φροντίδας υγείας.

3. Καθορίστηκε ότι κάθε αίτηση ιατρού θα εξετάζεται από τον ΟΑΥ εντός χρονικού διαστήματος που δε θα υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημέρες. Περαιτέρω, σε περίπτωση κατά την οποία κρίνεται απαραίτητη η υποβολή επιπρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών, η υπό αναφορά προθεσμία θα αναστέλλεται και θα αρχίζει να υπολογίζεται μετά την υποβολή των επιπρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών.

Επισημαίνεται ότι τόσο οι εκπρόσωποι του ΠΙΣ όσο και ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΙΝ διαφώνησαν με τον καθορισμό του μέγιστου χρόνου των εξήντα ημερών και εισηγήθηκαν ότι κάθε αίτηση πρέπει να εξετάζεται εντός δεκαπέντε ημερών.

4. Παρασχέθηκε η δυνατότητα στον παροχέα υπηρεσιών φροντίδας υγείας να τερματίζει τη σύμβαση παροχής υπηρεσιών φροντίδας υγείας που συνάπτει με τον ΟΑΥ για οποιοδήποτε λόγο, αφού δώσει προηγουμένως έναν μήνα γραπτή προειδοποίηση στον ΟΑΥ.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι, όσον αφορά σχετική εισήγηση του ΠΙΣ για θεσμοθέτηση επιστημονικής επιτροπής που θα αποφασίζει γενικά για επιστημονικά ιατρικά θέματα, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας ενημέρωσε την επιτροπή ότι εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο η πρόταση για σύσταση εθνικής επιτροπής πρωτοκόλλων, στην οποία θα συμμετέχει ο ΠΙΣ.

Τέλος, η επιτροπή επέφερε στα αναθεωρημένα σύμφωνα με τα πιο πάνω κείμενα των κανονισμών επιπρόσθετες τροποποιήσεις νομοτεχνικής φύσεως, με σκοπό τη βελτίωση της διατύπωσης των προνοιών τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και του Δημοκρατικού Κόμματος τάσσεται υπέρ της έγκρισης και των δύο κανονισμών όπως αυτοί έχουν αναθεωρηθεί στη βάση των πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μόνο ο κ. Σιζόπουλος; Δε θα δώσω τον λόγο... Είπαμε τη συμφωνία μας, έτσι; Υπάρχουν ομιλητές. Μέχρι τρία λεπτά.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσα και από τη θέση μου, αλλά, επειδή έχω και τις τροπολογίες, πρέπει να τις εξηγήσω.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για ακόμα μια φορά αυτή η Βουλή καλείται να νομιμοποιήσει μια ανακολουθία η οποία ουσιαστικά έχει προκληθεί από αυτούς που είχαν την ευθύνη και έχουν την ευθύνη να εφαρμόσουν το Γενικό Σχέδιο Υγείας. Η ανακολουθία συνίσταται στο γεγονός ότι ήδη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι, υπάρχει πολλή κινητικότητα. Γιατί φεύγετε έξω τώρα; Εν εκατάλαβα.

Έχετε τον λόγο από την αρχή.

Μηδενίστε το ρολόι και ξεκινά από την αρχή ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Η ανακολουθία, κύριε Πρόεδρε, συνίσταται στο γεγονός ότι οι φορείς οι οποίοι έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας, ενώ ήδη έχουν προκηρύξει την εκδήλωση ενδιαφέροντος από γιατρούς να συμμετέχουν -και τους προσωπικούς και τους ειδικούς- το κανονιστικό πλαίσιο έρχεται στη Βουλή, για να ψηφιστεί σήμερα. Άρα λοιπόν, θέτουμε την άμαξα μπροστά από το άλογο.

Το δεύτερο σημαντικό στοιχείο είναι το γεγονός ότι όλοι έχουμε κατ' επανάληψη δηλώσει ότι ο στόχος της εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Υγείας είναι η προσφορά υψηλού επιπέδου περίθαλψης στους πολίτες, σε όλους τους πολίτες και κυρίως σε αυτούς που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να την εξασφαλίσουν με άλλους τρόπους.

Θεωρώ ότι ορισμένοι από τους κανονισμούς που περιλαμβάνονται δεν εκπληρούν αυτή τη βασική προϋπόθεση. Συγκεκριμένα, ήταν μια μεγάλη συζήτηση που έγινε στην επιτροπή. Δεν μπορεί ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας να αποφασίζει ποια ιατρικά πρωτόκολλα θα υιοθετηθούν και ποια συνταγογραφία θα υιοθετεί. Το μεν πρωτόκολλο είναι αναφαίρετο δικαίωμα της επιτροπής, η οποία συστάθηκε πρόσφατα, για να καθορίζει ιατρικά πρωτόκολλα με βάση διεθνή πρότυπα, τα οποία πρέπει να ακολουθούνται, και το δεύτερο όσον αφορά το θέμα της συνταγογραφίας αυτό είναι θέμα που αφορά αποκλειστικά και μόνο τους παροχείς ιατρικών υπηρεσιών, οι οποίοι έχουν και την ευθύνη στο τέλος της ημέρας για το θετικό ή το αρνητικό αποτέλεσμα της οποιασδήποτε θεραπείας. Γι' αυτό και ζητούμε αυτές οι δύο παράγραφοι να αφαιρεθούν από τους συγκεκριμένους κανονισμούς.

Η δεύτερη τροπολογία, που αφορά τους προσωπικούς γιατρούς είναι στον Κανονισμό 4, παράγραφος (2), που λέει: «Οι υπηρεσίες φροντίδας υγείας από προσωπικό γιατρό αφορούν ιατρικά αναγκαίες υπηρεσίες φροντίδας υγείας» και μέχρι αυτό το σημείο συμφωνούμε. Όμως υπάρχει μια διάταξη που ακολουθεί: «όπως και την επανορθωτική χειρουργική». Η επανορθωτική χειρουργική δεν είναι θέμα που αφορά τον προσωπικό γιατρό. Η επανορθωτική χειρουργική είναι εξειδικευμένη μέθοδος που αφορά πια τους ειδικούς γιατρούς και κυρίως ενδεχομένως τη δευτεροβάθμια, την ενδονοσοκομειακή λεγόμενη περίθαλψη. Άρα, δεν μπορεί να περιλαμβάνεται μέσα σε αυτούς τους κανονισμούς.

Η τρίτη τροπολογία, η οποία υπάρχει αφορά τον Κανονισμό 5, όπου δίνει τη δυνατότητα σε προσωπικούς γιατρούς, οι οποίοι έχουν και ειδικότητα, εξειδίκευση -μπορεί να είναι νεφρολόγος, μπορεί να είναι καρδιολόγος, μπορεί να είναι οτιδήποτε άλλο- να παρέχουν και ενδονοσοκομειακή φροντίδα υγείας σε δικαιούχο που είναι εγγεγραμμένος στον δικό του τον κατάλογο. Εδώ πρέπει να ξεκαθαρίσει κατά τρόπο σαφέστατο. Άλλο ο προσωπικός γιατρός και οι ευθύνες τις οποίες έχει για την άσκηση ιατρικής και άλλο ο ειδικός γιατρός. Δεν μπορεί το ίδιο άτομο ταυτόχρονα με το ένα πόδι να είναι προσωπικός γιατρός και με το άλλο πόδι να είναι ειδικός γιατρός και να παρέχει και ενδονοσοκομειακή περίθαλψη. Αυτό το πράγμα θα δημιουργήσει συγκρούσεις, θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα, τα οποία θα φανούν στην πράξη στη συνέχεια. Άρα, δεν μπορεί αυτή η διάταξη να περιλαμβάνεται στους κανονισμούς.

Η τέταρτη τροπολογία μας αφορά τον Κανονισμό 7, παράγραφος (3), που λέει: «Ο οργανισμός ανεξάρτητα από τις οποιοδήποτε άλλες παραγράφους θα δύναται να παρέχει πρόσθετα χρηματικά ή/και άλλα κίνητρα και να χρησιμοποιεί άλλες μεθόδους αμοιβής» προς τους γιατρούς. Αυτό το πράγμα είναι θέμα διαφάνειας. Αυτό το πράγμα μπορεί να οδηγήσει σε άλλα προβλήματα. Δεν μπορεί να υπάρχουν κάποιοι κανονισμοί οι οποίοι ψηφίζονται για τον τρόπο με τον οποίο θα αμείβονται οι παροχείς υγείας, αλλά την ίδια στιγμή να δίνω στο διοικητικό συμβούλιο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί άλλους τρόπους τους οποίους θα καθορίζει το ίδιο. Αυτό το πράγμα αποτελεί μια τρομακτική αντίφαση. Εδώ την ευθύνη σε περίπτωση αλλαγής του τρόπου αμοιβής των γιατρών... Πρέπει να έρχεται ο συγκεκριμένος τρόπος στη Βουλή και να εγκρίνεται από τη Βουλή. Για να υπάρχει και διαφάνεια, αλλά και για να αποφύγουμε όλα τα υπόλοιπα τα οποία αύριο -οφείλω να ομολογήσω- μπορεί να είναι και συνθήκες κλιματισμού, μπορεί να είναι συνθήκες απόκρυψης χρημάτων, μπορεί να είναι θέμα διασπάθισης χρήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, να συντομεύετε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Τελειώνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε.

Οι τρεις πρώτες τροπολογίες περιλαμβάνονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο και στους κανονισμούς των ειδικών γιατρών. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο οι τροπολογίες ταυτόχρονα είναι και για τον έναν κανονισμό και για τον άλλο κανονισμό.

Η τελευταία τροπολογία μας που αφορά τους ειδικούς γιατρούς, είναι ο Κανονισμός 7, παράγραφος (3). Εδώ δίνεται η δυνατότητα στον οργανισμό τον προϋπολογισμό της εξωνοσοκομειακής περίθαλψης που θα αφορά τους ειδικούς γιατρούς να τον κατανέμει όπως θέλει ο οργανισμός σε επιμέρους προϋπολογισμούς, που θα αφορούν είτε ξεχωριστές ειδικότητες είτε υποειδικότητες. Αυτό δεν μπορεί να συμβεί. Ο ειδικός γιατρός, ανεξάρτητα από την ειδικότητά του, είναι ειδικός γιατρός. Η επίσκεψη στον ειδικό γιατρό, ανεξάρτητα από το αν είναι παθολόγος, καρδιολόγος, νεφρολόγος ή οφθαλμίατρος ή οτιδήποτε άλλο... Στην ουσία πρέπει να αμειβονται για την εξέταση με τον ίδιο τρόπο. Εκείνο το οποίο διαφοροποιείται στη συνέχεια είναι η ιατρική πράξη, η οποία θα προστίθεται. Εάν ο νεφρολόγος θα κάμει την άλφα πράξη θα αμειφθεί διαφορετικά, εάν ο καρδιολόγος θα κάμει καρδιογράφημα, θα ικανοποιηθεί διαφορετικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, σας παρακαλώ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταλαβαίνω, αλλά αυτά τα πράγματα είναι σοβαρά ζητήματα. Όταν για θέματα διαδικαστικά τρώμε απεριόριστο χρόνο, γι' αυτά τα σημαντικά ζητήματα με τα οποία τίθεται εν κινδύνω ένα σοβαρό σχέδιο υγείας και ενδεχομένως να δημιουργηθούν προβλήματα πρέπει να έχουμε και τον χρόνο επιτέλους κάποτε να μιλούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλάτε όση ώρα θέλετε. Αποσύρω την εισήγηση που έκαμα προηγουμένως, όση ώρα θέλει ο καθένας, όποτε θέλει να ζητά τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, ξέρετε πάρα πολύ καλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ κάμνω εισηγήσεις, τις υιοθετούμε και στο τέλος τις ανατρέτετε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι είμαι από αυτούς που σέβονται πάντοτε τον χρόνο, όμως αυτά τα πράγματα οφείλω να τα εξηγήσω, να γνωρίζουν οι συνάδελφοι, για να έχουν και την ευθύνη του τι θα ψηφίσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ως εκ τούτου λοιπόν, σε αυτό το θέμα ο προϋπολογισμός είναι ενιαίος και πρέπει να καλύπτεται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο σε όλες τις περιπτώσεις.

Κλείνοντας, θέλω να δηλώσω ότι, ειδικά για το θέμα των κανονισμών των ειδικών γιατρών, λόγω του ότι ακριβώς είμαι ειδικός γιατρός, δε θα λάβω μέρος στην ψηφοφορία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Νουρής.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Καταρχάς να θυμίσω ότι η Βουλή νομοθέτησε ότι την 1^η Ιουνίου 2019 εφαρμόζουμε το Γενικό Σύστημα Υγείας και βεβαίως μέσα σε αυτό το χρονοδιάγραμμα θα πρέπει να ολοκληρωθούν όλες οι διαβουλεύσεις, για να είναι έτοιμο από κάθε άποψη. Άρα, εμείς έχουμε θέσει τα χρονοδιαγράμματα και εμείς πρέπει και έχουμε υποχρέωση να επισπεύσουμε και τις διαδικασίες.

Θέλω λοιπόν να πω ότι κατά τη συζήτηση των κανονισμών έγινε πάρα πολλή προσπάθεια και δόθηκε πάρα πολύς χρόνος στα ενδιαφερόμενα μέρη, για να καταλήξουν σε συμφωνίες. Τα κείμενα που έχουμε ενώπιόν μας, και για τους προσωπικούς και για τους ειδικούς γιατρούς, περιλαμβάνουν και συναινέσεις, αλλά παραμένουν και διαφορές, οι οποίες δεν κατέστη δυνατόν να γεφυρωθούν, και ως εκ τούτου σήμερα το νομοθετικό σώμα καλείται να τοποθετηθεί επί των κειμένων ως έχουν.

Θέλω να πω ότι εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός δηλώσαμε -και θα το επαναλάβω- ότι δε θέλουμε μέχρι την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας οι οποιοσδήποτε νομοθετικές παρεμβάσεις να δημιουργήσουν προσκόμματα στην εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Άρα λοιπόν, τοποθετούμαστε επί των τροπολογιών της ΕΔΕΚ ως εξής: Η πρώτη τροπολογία για τους προσωπικούς γιατρούς από εμάς δε γίνεται αποδεκτή, γιατί θεωρούμε ότι η παραπομπή σε μια συμβουλευτική επιτροπή, την Εθνική Επιτροπή Πρωτοκόλλων, η οποία ακόμα δεν έχει ξεκινήσει τη διεργασία της, από την ώρα που παραμένουν άλλες επιτροπές που ήδη είναι θεσμοθετημένες και έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις, θεωρούμε ότι θα δημιουργήσει προβλήματα σε αυτό το στάδιο. Ως εκ τούτου, θα τοποθετηθούμε αρνητικά.

Όσον αφορά τη δεύτερη τροπολογία της ΕΔΕΚ για τους προσωπικούς γιατρούς θέλουμε να τονίσουμε το εξής: Θα συμφωνήσω με την επεξήγηση του κ. Σιζόπουλου, ότι περίπου είναι άνευ αντικειμένου η τοποθέτηση και η εισήγηση ότι ένας προσωπικός γιατρός θα ασκεί πλαστική χειρουργική, και ως εκ τούτου θεωρούμε ότι θα μπορούσε, ναι, να ψηφιστεί η συγκεκριμένη τροπολογία, γιατί, επαναλαμβάνω, είναι άνευ αντικειμένου.

Η τρίτη τροπολογία της ΕΔΕΚ για τους προσωπικούς πάντα γιατρούς για μας δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή και ο λόγος είναι πάρα πολύ απλός. Εξήγησα προηγουμένως ότι μιλούσαμε για προσπάθειες συναίνεσης. Είναι ένα αίτημα του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου η συγκεκριμένη τροπολογία, που τι κάμνει; Δίνει το δικαίωμα σε τρεις συγκεκριμένες ειδικότητες προσωπικών γιατρών, παιδίατρους, παθολόγους και γηρίατρους, να περιθάλπουν τους ασθενείς που θα είναι στη λίστα τους σε νοσηλευτικά ιδρύματα κατ' εξαίρεση. Θεωρούμε ότι αυτό είναι επωφελές όσον αφορά το Γενικό Σύστημα Υγείας, άρα θα καταψηφίσουμε τη συγκεκριμένη τροπολογία.

Για την τέταρτη τροπολογία, πάντα για τους προσωπικούς γιατρούς, η οποία είναι ταυτόσημη με τη δεύτερη στους ειδικούς γιατρούς, θέλουμε να υποβάλουμε προς τους εισηγητές, την ΕΔΕΚ, την εισήγηση αντί της φράσης «έπειτα από έγκριση της Βουλής», δηλαδή η Βουλή να παίξει ρόλο εκτελεστικό, να διαφοροποιηθεί η τροπολογία, να είναι «ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας», ώστε κι εμείς να τη στηρίζουμε.

Και πάω στις εναπομείναντες για τους ειδικούς γιατρούς. Στην πρώτη τροπολογία τοποθετούμαστε αρνητικά, το έχω επεξηγήσει προηγουμένως, και στην τρίτη τροπολογία, για το θέμα των ξεχωριστών προϋπολογισμών, του καταμερισμού δηλαδή του συνόλου του προϋπολογισμού σε επιμέρους προϋπολογισμούς αναλόγως των ειδικοτήτων, εμείς το αντιμετωπίζουμε θετικά, με την έννοια ότι θεωρούμε ότι αυτός ο επιμερισμός θα βοηθήσει και στην άσκηση του ελέγχου και στο θέμα των καταμερισμών των δαπανών, άρα δε θα ψηφίσουμε ούτε αυτή την τροπολογία.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιώργος Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στον τόπο μας συμβαίνουν πάρα πολλά παράδοξα, αλλά πρώτα θέλω να ξεκινήσω, επειδή γίνεται ένας έντονος διάλογος και στο διαδίκτυο αυτή τη στιγμή για προσωπικά συμφέροντα, για κομματικούς αρχηγούς που υποσκάπτουν το ΓΕΣΥ ή που προωθούν συμφέροντα, να δηλώσω ότι δεν έχω κανένα συμφέρον από το ΓΕΣΥ ούτε από τις θέσεις και προτάσεις που θα καταθέσω και θα υποστηρίξω.

Τα παράδοξα, κύριε Πρόεδρε, τα μεγάλα στο ΓΕΣΥ είναι να ακούμε κάποιους, όπως είναι η ηγεσία για παράδειγμα του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, να λένε ότι θέλουν το ΓΕΣΥ, αλλά θέλουν ένα ποιοτικό ΓΕΣΥ και ότι ανησυχούν πάρα πάρα πολύ μην καταρρεύσει η οικονομία του τόπου από το ΓΕΣΥ και γι' αυτό θέλουν να το διαφοροποιήσουν το ΓΕΣΥ, αλλά την ίδια ώρα η ίδια ηγεσία κάνει δύο πράγματα: Προωθεί ιδιωτική πλατφόρμα και συνεργάζεται με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες απέναντι στο ΓΕΣΥ, την ίδια ώρα που νοιάζεται και θέλει ΓΕΣΥ, και την ίδια ώρα εξαγγέλλει ότι θα κάνει και έρευνα για τον πρώην εκπρόσωπο τύπου του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, γιατί θα ενταχθεί στο ΓΕΣΥ. Δεν είναι bullying αυτό, είναι κυνηγητό!

Λοιπόν, γι' αυτά τα παράδοξα, τάχατες να νοιάζονται κάποιοι και να θέλουν το ΓΕΣΥ, αλλά να ανησυχούν για το ΓΕΣΥ, πρέπει να αφήσουμε τις μάσκες και να είμαστε ειλικρινείς και εμείς είμαστε τουλάχιστον. Εμείς το θέλουμε και θα το στηρίζουμε μέχρι τέλους.

Θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι περνά μια πολύ κρίσιμη καμπή το ΓΕΣΥ. Έκαμε ένα πολύ θετικό βήμα, είχαμε μια θετική εξέλιξη με την ένταξη των φαρμακοποιών, με τη συμφωνία με τους φαρμακοποιούς. Μια θετική εξέλιξη ήταν η χθεσινή απόφαση του συνδέσμου των ιδιωτικών κλινικών και αυτό που είπα προηγουμένως για την ιδιωτική πλατφόρμα με τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες. Ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας, ναι, επέδειξε κάποιαν ολιγωρία, κάποιες καθυστερήσεις, κάποια ζητήματα. Αλλά δε θα πρέπει να θυσιάσουμε το δάσος για το δέντρο. Τις όποιες αδυναμίες, το είπαμε πάρα πολλές φορές, εδώ είμαστε, να τις

αντιμετωπίσουμε και να τις επιλύσουμε. Ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας είναι ασφαλιστικός οργανισμός. Είναι αδιανόητο να θέλει η Βουλή να καθορίζει τη μισθοδοσία που θα δίνει στους γιατρούς ένας ασφαλιστικός οργανισμός. Μήπως το κάνουμε για τις ασφαλιστικές εταιρείες αυτό; Στον οργανισμό αυτό θα συνεισφέρουν όλοι, δε θα συνεισφέρει μόνο το κράτος. Συνεισφέρουν και οι ιδιώτες, οι εργαζόμενοι.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, επειδή εμείς νοιαζόμαστε να εφαρμοστεί άμεσα το ΓΕΣΥ, θα ταχθούμε εναντίον των τροπολογιών που καταθέτει η ΕΔΕΚ, γιατί θεωρούμε ότι οποιοσδήποτε σήμερα αλλαγές στο παρά ένα απλώς θα δυσχεραίνουν και θα δημιουργήσουν επιπλέον προβλήματα για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχω μπερδευτεί, επί της ουσίας να αναφέρω ότι εμείς θα υπερψηφίσουμε μόνο μια τροπολογία, παρ' όλων που θεωρούμε ότι είναι εν πολλοίς αχρείαστη, διότι ήδη καλύπτεται από την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση των προσωπικών γιατρών τη Β τροπολογία, που αφορά τις υπηρεσιακές φροντίδες που αναφέρονται σε επανορθωτική χειρουργική και ιατρικές πράξεις για αισθητικούς λόγους. Μόνο αυτή θα υπερψηφίσουμε. Όλες τις άλλες θα τις καταψηφίσουμε, γιατί κυρίως θα θέσουν εμπόδια στην ομαλή λειτουργία του Γενικού Συστήματος Υγείας σε μια πολύ κρίσιμη χρονική στιγμή.

Διαδικαστικά, αν μου επιτρέπεται, εκτός και αν οι συνάδελφοι έχουν διαφορετική πρόθεση, επειδή άκουσα ανάλογες θέσεις και από τον Δημοκρατικό Συναγερμό, αν θα μπορούσαν, να μπουν μαζί οι τροπολογίες ή να τοποθετηθούν τα κόμματα, για να κερδίσουμε χρόνο. Είναι επτά ή οκτώ τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ψηφίσετε όλοι με τον ίδιο τρόπο τις τροπολογίες; Και στις τρεις τροπολογίες; Τρεις, δεν είναι;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επτά. Θα ψηφίσετε και για τις επτά με τον ίδιο τρόπο;

Ο κ. Σιζόπουλος;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ

Κύριε Πρόεδρε, δύο θέματα. Το πρώτο είναι ότι αποδεχόμαστε την εισήγηση του Δημοκρατικού Συναγερμού, αντί για «έγκριση» να είναι «ενημέρωση» όσον αφορά τα θέματα που αφορούν τη συγκεκριμένη διαδικασία, για θέμα διευκόλυνσης και το δεύτερο είναι για τις συγκεκριμένες τρεις ειδικότητες, για να μην υπάρχει ενδεχομένως εισροή όλων των υπολοίπων, να καταγραφεί στους κανονισμούς ότι οι συγκεκριμένες ειδικότητες είναι οι τρεις συγκεκριμένες ειδικότητες, γιατί, από την ώρα που είναι εντελώς ανοικτό, αύριο οποιαδήποτε άλλη ειδικότητα θα μπορεί να το αξιοποιεί, για να μπορέσει να λειτουργήσει. Αν θα είναι οι παιδίατροι, αν θα είναι οι γηρίατροι και οι παθολόγοι με ιδιότητα, να γίνει καταγραφή ακριβώς ότι θα είναι αυτές οι τρεις ειδικότητες και να προχωρήσουμε στην ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, εγώ ξέρω ό,τι έχω μπροστά μου. Το τι μιλάτε μεταξύ σας... Έχει εισήγηση, κάμετέ τη συγκεκριμένη και να μπορούμε να ψηφίσουμε.

Τώρα έχουμε επτά τροπολογίες; Πόσες έχουμε τελικά;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τέσσερις και τρεις επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τέσσερις και τρεις επτά.

Ξεκινούμε μία μία...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οι τέσσερις είναι ταυτόσημες. Είναι δύο και δύο, είναι ταυτόσημες. Για να διευκολύνουμε τη διαδικασία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Να ψηφίσουμε διά χειρός τις τέσσερις πρώτες τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αν δε θα υπάρχει διαφοροποιημένη όμως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αν δεν υπάρχει διαφοροποιημένη.

Πόσοι ψηφίζουν για τις τέσσερις.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Η ώρα που τρώμε να τις εξηγήσουμε... Πάμε κανονικά, κύριοι, όπως είναι στο ηλεκτρονικό σύστημα.

Κυρία Δημητρίου, να τις διαβάσετε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Προσωπικοί Ιατροί) Κανονισμοί του 2019»

A. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των πιο πάνω κανονισμών με τη διαγραφή από τις υποπαραγράφους (γ) και (δ), αντίστοιχα, της παραγράφου (1) του Κανονισμού 4 αυτών της φράσης «που υιοθετούνται και ανακοινώνονται από τον Οργανισμό».

Σημείωση:

Η προτεινόμενη τροπολογία αποσκοπεί στη λήψη υπηρεσιών φροντίδας υγείας με βάση πρωτοκόλλα και κλινικές κατευθυντήριες οδηγίες που θα καθορίζονται από την Εθνική Επιτροπή Πρωτοκόλλων, η σύσταση της οποίας αποφασίστηκε πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο, και να μην υιοθετούνται και να ανακοινώνονται από τον Οργανισμό, όπως προτείνεται στους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Πέντε ψήφοι υπέρ, τριάντα πέντε εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με πέντε ψήφους υπέρ, τριάντα πέντε ψήφους εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

B. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των πιο πάνω κανονισμών με τη διαγραφή από την παράγραφο (2) του Κανονισμού 4 αυτών της φράσης «όπως και την επανορθωτική χειρουργική και δεν περιλαμβάνουν ιατρικές πράξεις ή/και δραστηριότητες που παρέχονται για αισθητικούς λόγους».

Σημείωση:

Η προτεινόμενη τροπολογία αποσκοπεί στη διαγραφή της αναφοράς σε υπηρεσίες επανορθωτικής χειρουργικής και σε ιατρικές πράξεις ή/και δραστηριότητες που παρέχονται για αισθητικούς λόγους από προσωπικούς ιατρούς, εφόσον αυτές οι ιατρικές υπηρεσίες φροντίδας υγείας άπτονται των αρμοδιοτήτων μόνο των ειδικών ιατρών και όχι των προσωπικών ιατρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, να μη διαβάζονται, γιατί επεξηγήθηκαν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, να λέμε η δεύτερη ή η τρίτη. Οι υπόλοιπες τροπολογίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και καμία αποχή, η δεύτερη τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην τρίτη.

(Η σχετική τροπολογία)

Γ. Γίνεται εισήγηση για διαγραφή του Κανονισμού 5 των πιο πάνω κανονισμών.

Σημείωση:

Η προτεινόμενη τροπολογία αποσκοπεί στη διαγραφή της πρόνοιας σύμφωνα με την οποία οι προσωπικοί ιατροί με συγκεκριμένη ειδικότητα θα μπορούν να παρέχουν ενδονοσοκομειακή φροντίδα υγείας σε δικαιούχους που είναι εγγεγραμμένοι στον κατάλογο δικαιούχων τους.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Είπαμε, αν θα γίνει αποδεκτό, να γίνει καταγραφή των ειδικοτήτων...

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Αυτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε αυτήν τι εισήγηση εκάμετε;

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Να γίνει προσθήκη, κύριε Πρόεδρε, των τριών ειδικοτήτων, των παιδιάτρων, παθολόγων και γηριάτρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε με αυτή την προσθήκη στην τροπολογία Γ, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι ψήφοι υπέρ, επτά εναντίον, δεκατέσσερις αποχές και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι ψήφους υπέρ, επτά ψήφους εναντίον και δεκατέσσερις αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην τέταρτη τροπολογία.

(Η σχετική τροπολογία)

Δ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (3) του Κανονισμού 7 των πιο πάνω κανονισμών με την προσθήκη στο τέλος αυτής της φράσης «έπειτα από έγκριση της Βουλής».

Σημειώσεις:

1. Η προτεινόμενη τροπολογία αποσκοπεί στο να προβλεφθεί ότι ο Οργανισμός θα μπορεί να παρέχει πρόσθετα χρηματικά ή/και άλλα κίνητρα και να χρησιμοποιεί άλλες μεθόδους αμοιβής μόνο έπειτα από έγκριση της Βουλής.

2. Να γίνουν όλες οι συνακόλουθες νομοτεχνικές τροποποιήσεις.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κάτι διαδικαστικό. Και εδώ ισχύει αυτό που είπαμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, με την προσθήκη αυτών των ειδικοτήτων.

Θέλετε κάποια επεξήγηση περαιτέρω;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν καταλαβαίνω ποια είναι τούτη η τροπολογία τώρα, διότι εμείς που δικαιούμαστε, κάθε φορά που θα αποφασίζει για οτιδήποτε, να μας ενημερώνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξηγήστε, κύριε Σιζόπουλε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εδώ δεν είναι ένθεση σημείωσης. Έχει έννοια η τροπολογία του κ. Σιζόπουλου, εάν θα επιβάλλεται η προηγούμενη έγκριση από τη Βουλή. Αλλά, από την ώρα που είναι ενημέρωση... Τι σημαίνει «ενημέρωση»; Διαδικαστικά, δηλαδή. Μετά που θα αποφασίζουν, να μας ενημερώνουν; Πρέπει να μπει πρόνοια;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Η δική μας ακριβώς η αρχική πρόταση ήταν να γίνει μετά από έγκριση της Βουλής και, αν θα είναι η νέα μεθοδολογία που θα αποφασίζεται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, τι έχουμε μπροστά μας να μας πείτε, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Λοιπόν, έγινε μια εισήγηση, αντί να είναι θέμα έγκρισης, να ενημερωνόμαστε ακριβώς για το τι θα ακολουθήσει ο οργανισμός όσον αφορά τις πληρωμές των γιατρών, για να γνωρίζουμε τουλάχιστον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έγκριση ή ενημέρωση;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ενημέρωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, αλλά ο κ. Λουκαΐδης λέει ότι την ενημέρωση μπορεί να την κάμνετε όποτε θέλετε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όταν θα κάμνουν την αλλαγή όμως, να το γνωρίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, εντάξει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μια βδομάδα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, αυτή είναι η πρόταση, κύριε Λουκαΐδη, δεν μπορώ να μην τη δεχτώ.

Ψηφίστε, παρακαλώ. Για ενημέρωση.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαοχτώ ψήφοι υπέρ, δέκα εναντίον και δεκατρείς αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαοχτώ ψήφους υπέρ, δέκα ψήφους εναντίον και δεκατρείς αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στους κανονισμούς. Ψηφίστε για τους κανονισμούς τώρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία της ΕΔΕΚ για το υπ' αριθμόν 11 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι τρεις τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε. Και ξεκινάμε με την πρώτη τροπολογία.

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Ειδικό Ιατροί) Κανονισμοί του 2019»

Α. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των πιο πάνω κανονισμών με τη διαγραφή από τις υποπαραγράφους (γ) και (δ), αντίστοιχα, της παραγράφου (1) του Κανονισμού 5 αυτών της φράσης «που υιοθετούνται και ανακοινώνονται από τον οργανισμό».

Σημείωση:

α. Η προτεινόμενη τροπολογία αποσκοπεί στη λήψη υπηρεσιών φροντίδας υγείας με βάση πρωτόκολλα και κλινικές κατευθυντήριες οδηγίες που θα καθορίζονται από την Εθνική Επιτροπή Πρωτοκόλλων, η σύσταση της οποίας αποφασίστηκε πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο, και να μην υιοθετούνται και να ανακοινώνονται από τον οργανισμό, όπως προτείνεται στους κανονισμούς.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

Β. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (2) του Κανονισμού 7 των πιο πάνω κανονισμών με την προσθήκη στο τέλος αυτής της φράσης «έπειτα από έγκριση της Βουλής».

Σημείωση:

α. Η προτεινόμενη τροπολογία αποσκοπεί στο να προβλεφθεί ότι ο οργανισμός θα μπορεί να παρέχει πρόσθετα χρηματικά ή/και άλλα κίνητρα και να χρησιμοποιεί άλλες μεθόδους αμοιβής μόνο έπειτα από έγκριση της Βουλής.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

Γ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (3) του Κανονισμού 7 των πιο πάνω κανονισμών με τη διαγραφή της φράσης «και δύναται να επιμερίζεται σε προϋπολογισμούς που αφορούν συγκεκριμένες ειδικότητες ή ειδικότητες και εξειδικεύσεις ιατρών».

Σημείωση:

α. Η προτεινόμενη τροπολογία αποσκοπεί στη διαγραφή της πρόνοιας για επιμερισμό του προϋπολογισμού σε ειδικότητες ή εξειδικεύσεις ιατρών δεδομένου ότι στο επίπεδο της εξωνοσοκομειακής περίθαλψης η επίσκεψη σε ειδικούς ιατρούς ανεξαρτήτως της ειδικότητας πρέπει να είναι ενιαία, δεδομένου ότι η όποια διαφοροποίηση θα περιλαμβάνει τις πρόσθετες υπηρεσίες που θα παρέχονται.

β. Να γίνουν όλες οι συνακόλουθες νομοτεχνικές τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πέντε ψήφοι υπέρ, είκοσι επτά εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, πέντε ψήφους υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

Ψηφίστε, παρακαλώ και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ, εννέα εναντίον, δέκα αποχές και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ, εννέα εναντίον και δέκα αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δύο ψήφοι υπέρ και τριάντα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον και δύο ψήφους υπέρ, η τροπολογία απορρίπτεται.

Απορρίφθηκε η πρώτη και η τρίτη και εγκρίθηκε η δεύτερη τροπολογία.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχει κάποιο λάθος. Έγραψε δύο υπέρ, ενώ είναι τρεις ψήφοι υπέρ που έπρεπε να είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι έκαμε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Είναι τρεις υπέρ, ενώ ο πίνακας έδειξε δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Μήπως δε θεωρείτε τζιαιμαί είναι μ' που ψηφίζετε; Μήπως δεν ψηφίζετε σωστά; Μήπως σας γελά κανένας 'πού τους τρεις τζιαι δεν τον πήρατε χαπάριν; Όλες οι ερμηνείες πρέπει να δοθούν!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

(Αστειευόμενος)

Πρόεδρε, σπέρνεις δαιμόνια!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι!

Λοιπόν, ψηφίζουμε τώρα για τους κανονισμούς υπ' αριθμόν 11.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ και μία ψήφο εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Θέλετε να διορθώσετε τον αριθμό τον προηγούμενο; Διορθώστε τον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Νομίζω θέλει να πει κάτι ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Πάτησα λάθος προηγουμένως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η μία ψήφος που ήταν εναντίον ήταν του κ. Θεοπέμπτου και διορθώνεται. Άρα, ήταν ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, να γίνει η διόρθωση στην ψηφιση των υπ' αριθμόν 11 κανονισμών ότι εγκρίθηκαν ομόφωνα.

Τα θέματα με τους αριθμούς 12 και 13 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς για τα υπ' αριθμόν 12 και 13 θέματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 12 θέματος είναι η ορθότερη εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/13/ΕΕ για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (Οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων).

Σκοπός του υπ' αριθμόν 13 θέματος είναι η ορθότερη εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/13/ΕΕ για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (Οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων).

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τα νομοσχέδια «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος	Ανδρέας Κυπριανού
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Γιώργος Κάρουλλας
Νίκος Νουρής	Παύλος Μυλωνάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Ιανουαρίου, στις 18 και 25 Φεβρουαρίου και στις 18 Μαρτίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, του Φορέα Ελέγχου Διαφήμισης, των τηλεοπτικών οργανισμών ANTENNA TV, OMEGACY, SIGMA TV, CAPITAL TV, CYTAVISION, PRIMETEL, MOVIES BEST & CABLENET1, καθώς και των παροχών ψηφιακής τηλεόρασης CYTAVISION, PRIMETEL PLC, CABLENET COMMUNICATION SYSTEMS LTD και VELISTER LTD. Ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, καθώς και οι τηλεοπτικοί οργανισμοί PLUS TV, NEW EXTRA TV και ALPHA CYPRUS και ο παροχέας ψηφιακής τηλεόρασης MTN KYΠPOY ΛΤΔ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των νομοσχεδίων είναι η τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου και του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου για την ορθότερη εναρμόνισή τους με την Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10^{ης} Μαρτίου 2010 για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (Οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων). Παράλληλα, με το δεύτερο νομοσχέδιο σκοπείται επιπροσθέτως η τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, ώστε να επέλθει συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με τις πρόνοιες της ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στη δημόσια ραδιοτηλεόραση.

Ειδικότερα, με το πρώτο νομοσχέδιο προβλέπονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις στη βασική νομοθεσία:

1. Διασαφήνιση των διατάξεων οι οποίες καθορίζουν τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων που δεν είναι εγκατεστημένοι στη Δημοκρατία θεωρείται ότι υπάγονται στη δικαιοδοσία της, ώστε να μη συνάγεται ότι κάθε σύνδεση ανερχόμενης ζεύξης προς δορυφόρο στο έδαφος της Δημοκρατίας ανήκει στην κυβέρνηση της Δημοκρατίας.
2. Εισαγωγή προνοιών σύμφωνα με τις οποίες θα υπάγονται στη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας και οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων που δεν είναι εγκατεστημένοι στη Δημοκρατία, αλλά χρησιμοποιούν ραδιοσυχνότητες από πομπούς που βρίσκονται στην επικράτεια της Δημοκρατίας για εκπομπή ή αναμετάδοση προγραμμάτων προς τρίτες χώρες.
3. Αναθεώρηση των διατάξεων που ρυθμίζουν την απαγόρευση τοποθέτησης προϊόντων σε προγράμματα και εκπομπές, ώστε οι εν λόγω διατάξεις να εφαρμόζονται μόνο για τα προγράμματα που παρήχθησαν μετά την 19^η Δεκεμβρίου 2009.
4. Αναθεώρηση της διάταξης που προβλέπει την απαγόρευση χορηγίας σε προγράμματα ειδησεογραφίας και επικαιρότητας, ώστε από την εν λόγω απαγόρευση να εξαιρούνται και τα περιβαλλοντικά δελτία.
5. Αναθεώρηση των διατάξεων που προβλέπουν τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δύναται προσωρινά να περιορίζει την αναμετάδοση στο έδαφος της Δημοκρατίας υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη, ώστε να συνάδουν με τις αντίστοιχες πρόνοιες της υπό αναφορά Οδηγίας.
6. Αναθεώρηση της διάταξης που προβλέπει τη σύνταξη έκθεσης σε σχέση με την τήρηση της υποχρέωσης των παρόχων υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων να διασφαλίζουν ότι οι παρεχόμενες

από αυτούς υπηρεσίες κατά παραγγελία προωθούν την παραγωγή ευρωπαϊκών έργων, ώστε η εν λόγω έκθεση να αναφέρεται σε αντίστοιχη υποχρέωση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

7. Αναθεώρηση της διάταξης σύμφωνα με την οποία τα μεμονωμένα τηλεοπτικά διαφημιστικά μηνύματα και τα μηνύματα τηλεαγοράς εξαιρούνται μεταξύ άλλων από την υποχρέωση να είναι άμεσα αναγνωρίσιμα και διακριτά από το συντακτικό περιεχόμενο, ώστε να επιτευχθεί ορθότερη εναρμόνιση με την υπό αναφορά Οδηγία.
8. Εισαγωγή πρόνοιας σύμφωνα με την οποία απαγορεύεται η τηλεπώληση θεραπευτικών αγωγών.
9. Κατάργηση της διάταξης που καθορίζει τον ανώτατο αριθμό παραθύρων τηλεαγοράς ημερησίως, για σκοπούς συμβατότητας με τις αντίστοιχες πρόνοιες της υπό αναφορά Οδηγίας.

Σε σχέση με το δεύτερο νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις στη βασική νομοθεσία:

1. Αναθεώρηση των διατάξεων που καθορίζουν τη συγκρότηση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, ώστε τα μέλη του να μην υπερβαίνουν τα εννέα αντί τα επτά μέλη, που ισχύει σήμερα.
2. Εισαγωγή προνοιών για τον καθορισμό των υπηρεσιών που παρέχει προς το κοινό το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.
3. Αναθεώρηση της διάταξης σύμφωνα με την οποία τα μεμονωμένα τηλεοπτικά διαφημιστικά μηνύματα και τα μηνύματα τηλεαγοράς εξαιρούνται μεταξύ άλλων από την υποχρέωση να είναι άμεσα αναγνωρίσιμα και διακριτά από το συντακτικό περιεχόμενο, ώστε να επιτευχθεί ορθότερη εναρμόνιση με την υπό αναφορά Οδηγία.
4. Εισαγωγή πρόνοιας σύμφωνα με την οποία απαγορεύεται η τηλεπώληση θεραπευτικών αγωγών.
5. Αναθεώρηση της διάταξης που προβλέπει την απαγόρευση χορηγίας σε προγράμματα ειδησεογραφίας και επικαιρότητας, ώστε από την εν λόγω απαγόρευση να εξαιρούνται και τα περιβαλλοντικά δελτία.
6. Αναθεώρηση των διατάξεων που αφορούν τη μετάδοση οπτικοακουστικών εμπορικών ανακοινώσεων, ώστε να εισαχθούν ρυθμίσεις αναφορικά με την προστασία των ανηλίκων.
7. Αναθεώρηση των διατάξεων που ρυθμίζουν την απαγόρευση τοποθέτησης προϊόντων σε προγράμματα και εκπομπές, ώστε οι εν λόγω διατάξεις να εφαρμόζονται μόνο για τα προγράμματα που παρήχθησαν μετά την 19^η Δεκεμβρίου 2009.
8. Κατάργηση της διάταξης που καθορίζει τον ανώτατο αριθμό παραθύρων τηλεαγοράς ημερησίως, για σκοπούς συμβατότητας με τις αντίστοιχες πρόνοιες της υπό αναφορά Οδηγίας.
9. Κατάργηση των διατάξεων που αφορούν τις τηλεοπτικές εκπομπές που είναι αποκλειστικά αφιερωμένες στη διαφήμιση και στην τηλεαγορά ή στην αυτοπροβολή, δεδομένου ότι οι εν λόγω διατάξεις κρίνονται άνευ αντικειμένου στην περίπτωση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.
10. Εκσυγχρονισμός των διατάξεων που αφορούν την εποπτεία του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου.
11. Εισαγωγή προνοιών αναφορικά με τη δημιουργία αποθεματικού για σκοπούς παροχής δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, οι προτεινόμενες με τα νομοσχέδια τροποποιήσεις κρίθηκαν αναγκαίες, για να καλυφθούν νομοθετικά ορισμένα ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία των ραδιοτηλεοπτικών μέσων και για σκοπούς ορθότερης εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με το ενωσιακό κεκτημένο στον τομέα αυτό. Επιπρόσθετα, όπως επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε σχετικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας «EU Pilot» για ελλιπή συμβατότητα της εθνικής νομοθεσίας με την υπό αναφορά Οδηγία.

Στο στάδιο της μελέτης των νομοσχεδίων την επιτροπή απασχόλησαν ιδιαίτερα ορισμένα θέματα για τα οποία ζητήθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους περαιτέρω διευκρινίσεις. Παράλληλα, στο στάδιο αυτό οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας εισηγήθηκαν ορισμένες τροποποιήσεις στα κείμενα των νομοσχεδίων, με σκοπό τη βελτίωση της διατύπωσης των προνοιών τους.

Σημειώνεται ότι οι εκπρόσωποι των ενδιαφερόμενων πλευρών οι οποίοι παρευρέθηκαν στην επιτροπή και εξέθεσαν τις απόψεις τους διαφώνησαν με ορισμένες πρόνοιες των νομοσχεδίων και παράλληλα υπέβαλαν εισηγήσεις για τροποποίηση των κειμένων τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να επιφέρει στα κείμενα των νομοσχεδίων επιμέρους τροποποιήσεις, ώστε αυτά να διαλαμβάνουν ανάμεσα σε άλλα τα ακόλουθα:

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων που δεν είναι εγκατεστημένοι στη Δημοκρατία, αλλά χρησιμοποιούν ραδιοσυχνότητες από πομπούς που βρίσκονται στην επικράτεια της Δημοκρατίας για εκπομπή ή αναμετάδοση προγραμμάτων προς τρίτες χώρες δε θα υπάγονται στη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας.
2. Οι διατάξεις που ρυθμίζουν την απαγόρευση τοποθέτησης προϊόντων θα εφαρμόζονται μόνο για τα προγράμματα που παρήχθησαν μετά την ημερομηνία θέσπισης του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικού) Νόμου του 2010 και του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικού) Νόμου του 2010.
3. Τα παράθυρα τηλεαγοράς θα ανέρχονται στα οκτώ ημερησίως και η συνολική διάρκειά τους δε θα υπερβαίνει τις τρεις ώρες ημερησίως, όπως ισχύει σήμερα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των νομοσχεδίων, όπως αυτά τροποποιήθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω, καθώς και από νομοτεχνική άποψη, και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσε πως η κοινοβουλευτική του ομάδα θα τοποθετηθεί επί των προνοιών των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 12 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 28B του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 30Z του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 30ΙΑ του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 31Α του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 32Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 34B του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 34Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, ανακοινώστε τα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 13 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 16Α του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 17Α του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 17Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 17ΣΤ του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 18Α του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 18ΣΤ του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Κατάργηση του άρθρου 19Δ του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Κατάργηση του άρθρου 19Ε του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 22Β του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 24Γ. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, ανακοινώστε τα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του υπ' αριθμόν 13.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Πειθαρχικός Κώδιξ) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Πειθαρχικός Κώδιξ) Κανονισμών, ώστε ο γενικός διευθυντής του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου να δύναται να μεριμνά για τη διεξαγωγή πειθαρχικής έρευνας και όταν υποπέσει στην αντίληψή του ότι υπάλληλος δυνατόν να έχει διαπράξει πειθαρχικό αδίκημα, αντί μόνο κατόπιν υποβολής σχετικής καταγγελίας εναντίον του εν λόγω υπαλλήλου, που ισχύει σήμερα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς «Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Πειθαρχικός Κώδιξ) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος	Ανδρέας Κυπριανού
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Γιώργος Κάρουλλας
Ευανθία Σάββα	Πάνικος Λεωνίδου
Νίκος Νουρής	Πάυλος Μυλωνάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Μαρτίου 2019. Στην εν λόγω συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 12 του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Πειθαρχικός Κώδιξ) Κανονισμών, ώστε ο γενικός διευθυντής του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου να δύναται να μεριμνά για τη διεξαγωγή πειθαρχικής έρευνας και όταν υποπέσει στην αντίληψή του ότι υπάλληλος δυνατό να έχει διαπράξει πειθαρχικό αδίκημα, αντί μόνο κατόπιν υποβολής σχετικής καταγγελίας εναντίον του εν λόγω υπαλλήλου, που ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία, ώστε το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη διεξαγωγή πειθαρχικής έρευνας για τη διαπίστωση διάπραξης πειθαρχικών αδικημάτων από το υπαλληλικό προσωπικό του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου να συνάδει με τα ισχύοντα στη δημόσια υπηρεσία. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω ρύθμιση προωθήθηκε έπειτα από σχετική εισήγηση του Γενικού Ελεγκτή.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εδώ έχουμε το εξής παράδοξο: Με τους προτεινόμενους κανονισμούς ο γενικός διευθυντής, αφού υποπέσει στην αντίληψή του πειθαρχικό παράπτωμα υπαλλήλου του ΡΙΚ, μεριμνά ο ίδιος για την έρευνα και επιβάλλει και ποινή. Είναι δηλαδή απορίας άξιο! Καλά, είναι ποτέ δυνατό αυτός ο οποίος κρίνει να δικάζει τον εαυτό του; Είναι η κλασική περίπτωση κατάχρησης εξουσίας και πραγματικά διερωτώμαι πώς... Είμαι βέβαιος ότι αυτό παρείσηψε εκ λάθους. Είναι αδύνατο να έχει περάσει από μελέτη αυτή η διάταξη και γι' αυτό εμείς θα την καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κυρία Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Πρόεδρε, δεν παρείσηψε τίποτε. Έχει μεταφερθεί αυτούσια η πρόνοια που ισχύει στη δημόσια υπηρεσία και σε σχέση με τους υπαλλήλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Αυτούσια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι κάτι διαφορετικό που καλούμαστε να ψηφίσουμε και συμφωνώ με την κ. Μαύρου. Λέει να δικαιούται ο γενικός διευθυντής, όχι μόνο όταν γίνει καταγγελία επίσημα κοντά του, αλλά και όταν υποπέσει στην αντίληψή του να γίνει έρευνα, όχι να βάλει εκείνος την ποινή.

Ευχαριστώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι...

Ναι, κύριε Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αν δούμε το 10, ο Κανονισμός 9 συνεχίζει στο 10 και λέει «ο γενικός διευθυντής κέκτηται εξουσία από συνοπτική εκδίκαση των αδικημάτων». Επομένως, ο ίδιος, στην αντίληψη του οποίου υποπίπτει κάτι, δικάζει τον υπάλληλό του. Αν είναι δυνατό! Στον εαυτό του, για να δικάσει, και προφανώς...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Μαρίνο Μουσιούττα)

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, είκοσι έξι ψήφοι υπέρ και οκτώ ψήφοι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ και οκτώ ψήφους εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διαχωρισμός Ακίνητης Ιδιοκτησίας που κατέχεται κατ' εξ Αδιαιρέτου Ιδανικές Μερίδες) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών για τη ρύθμιση ορισμένων ζητημάτων που αφορούν τη διαδικασία διαίρεσης και διαχωρισμού συνιδιόκτητων ακινήτων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς «Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διαχωρισμός Ακίνητης Ιδιοκτησίας που κατέχεται κατ' εξ Αδιαιρέτου Ιδανικές Μερίδες) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Παύλος Μυλωνάς

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Νίκος Νουρής

Λίνος Παπαγιάννης

Γιώργος Κάρουλλας

* **Υπέρ:** Πρόεδρος Βουλής (Αλληλεγγύη), ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Μαρίνος Μουσιούττας και Γεώργιος Προκοπίου (ΔΗΚΟ), Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: Γεώργιος Γεωργίου (ΔΗΣΥ), Ζαχαρίας Κουλίας και Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης (ΔΗΚΟ), ΚΣ ΕΔΕΚ, Μιχάλης Γιωργάλλας (Αλληλεγγύη), ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 29^{ης} Οκτωβρίου 2018 και 28^{ης} Ιανουαρίου 2019. Στις τρεις πρώτες συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και εκπρόσωποι του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικίσεως του ίδιου υπουργείου, καθώς και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών. Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Ακινήτων, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 29 του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών για τη ρύθμιση ορισμένων ζητημάτων που αφορούν τη διαδικασία διαίρεσης και διαχωρισμού συνιδιοκτητών ακινήτων δυνάμει των διατάξεων της πιο πάνω αναφερόμενης βασικής νομοθεσίας.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες των κανονισμών, όπως αυτοί αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η εκπόνηση προκαταρκτικού χωροταξικού σχεδίου για τον διαχωρισμό γης στην περίπτωση ακίνητης ιδιοκτησίας που κατέχεται εξ αδιαιρέτου κατά ιδανικές μερίδες, έπειτα από διαβούλευση των συνιδιοκτητών της ακίνητης ιδιοκτησίας με τον διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και την αρμόδια πολεοδομική αρχή.
2. Η διενέργεια κλήρωσης για σκοπούς διαχωρισμού ακίνητης ιδιοκτησίας που κατέχεται εξ αδιαιρέτου κατά ιδανικές μερίδες με βάση το προκαταρκτικό χωροταξικό σχέδιο.
3. Η υποχρέωση του διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας να ενημερώνει την αρμόδια πολεοδομική αρχή ότι η απόφασή του για αναγκαστικό διαχωρισμό ακίνητης ιδιοκτησίας που κατέχεται εξ αδιαιρέτου κατά ιδανικές μερίδες δεν έχει εφεσιβληθεί.
4. Η υποβολή αίτησης για χορήγηση πολεοδομικής άδειας διαίρεσης γης, σύμφωνα με την απόφαση του διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για τον αναγκαστικό διαχωρισμό, μετά την παρέλευση τριάντα (30) ημερών και πριν από την παρέλευση εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης στους συνιδιοκτήτες της σχετικής απόφασης.
5. Ο καθορισμός των περιπτώσεων κατά τις οποίες η απόφαση του διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ακυρώνεται και η αίτηση αναγκαστικού διαχωρισμού παραμερίζεται.
6. Η διενέργεια της εγγραφής των νέων τεμαχίων κατόπιν προσκόμισης πιστοποιητικού έγκρισης ή πιστοποιητικού έγκρισης με σημειώσεις ή πιστοποιητικού μη εξουσιοδοτημένων εργασιών αναφορικά με το τμήμα της οικοδομής το οποίο ο συγκύριος που αιτείται τον κάθετο διαχωρισμό οικοδομής κατέχει και καρπώνεται.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και των εμπλεκόμενων τμημάτων του εν λόγω υπουργείου ενημέρωσαν την επιτροπή ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίθηκαν αναγκαίες στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη διαδικασία διαίρεσης και διαχωρισμού συνιδιοκτητών ακινήτων, δεδομένου ότι κατά την εφαρμογή του διαπιστώθηκαν ορισμένα κενά και αδυναμίες.

Στο στάδιο της μελέτης των κανονισμών από την επιτροπή, την τελευταία απασχόλησαν επιμέρους ζητήματα σε σχέση με την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών και ζητήθηκαν πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις από τους κυβερνητικούς αρμοδίους.

Παράλληλα, εισηγήσεις, παρατηρήσεις και επιφυλάξεις σε σχέση με τις πρόνοιες των κανονισμών διατυπώθηκαν από τους ενδιαφερόμενους φορείς οι οποίοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής και εξέθεσαν τις απόψεις τους.

Στη βάση των όσων λέχθηκαν κατά τη συζήτηση των κανονισμών, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών εισηγήθηκαν την τροποποίησή τους, ώστε αυτοί να διαλαμβάνουν ανάμεσα σε άλλα τα ακόλουθα:

1. Αναθεώρηση του χρονικού περιθωρίου εντός του οποίου κάθε συνιδιοκτήτης μπορεί να αποταθεί για την υποβολή αίτησης για χορήγηση πολεοδομικής άδειας διαίρεσης, έτσι ώστε η εν λόγω αίτηση να υποβάλλεται πριν από την παρέλευση ενενήντα (90) ημερών από την ημέρα κοινοποίησης της απόφασης για αναγκαστικό διαχωρισμό στους συνιδιοκτήτες.
2. Αναθεώρηση της ερμηνείας για τον όρο «προκαταρκτικό χωροταξικό σχέδιο», ώστε να διευκρινιστεί ότι πρόκειται για σχέδιο το οποίο έχει τύχει της προκαταρκτικής έγκρισης της αρμόδιας πολεοδομικής αρχής στο πλαίσιο διατύπωσης προκαταρκτικών απόψεων της δυνάμει των διατάξεων του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να επιφέρει στο κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών τροποποιήσεις στη βάση των εισηγήσεων

που υποβλήθηκαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, με στόχο τη βελτίωση της διατύπωσης ορισμένων προνοιών τους, ώστε να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών διατύπωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια της Βουλής.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών, όπως αυτοί έχουν αναθεωρηθεί σύμφωνα με την προαναφερθείσα θέση της επιτροπής.
3. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου δήλωσε ότι θα τοποθετηθεί επί των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια της Βουλής.

Συναφώς, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της επιτροπής βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών όπως έχουν αναθεωρηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω και εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι_περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διαχωρισμός Ακίνητης Ιδιοκτησίας που κατέχεται εξ Αδιαιρέτου κατά Ιδανικές Μεριδές) Κανονισμοί του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ και μία ψήφο εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 16, 17, 18 και 19 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018», «Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019», «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός των υπ' αριθμόν 16 έως 19 θεμάτων είναι η δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την επιβράβευση των ειδικών και τακτικών ειδικών αστυνομικών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: Ανεξάρτητη βουλευτής.

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το νομοσχέδιο και τους υπ' αριθμόν 2 και 3 προτεινόμενους κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Ιανουαρίου και στις 13 Φεβρουαρίου 2019, και ακολούθως το νομοσχέδιο και όλους τους προτεινόμενους κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Φεβρουαρίου και στις 6, 13, 20 και 27 Μαρτίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου.

Σκοπός του νομοσχεδίου και των κανονισμών, όπως είχαν αρχικά κατατεθεί στη Βουλή, είναι η δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την επιβράβευση των ειδικών και τακτικών ειδικών αστυνομικών οι οποίοι κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και ως αποτέλεσμα πράξης ανδραγαθίας υπέστησαν επικίνδυνη σωματική βλάβη που έθεσε σε κίνδυνο τη ζωή τους.

Ειδικότερα, με βάση τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Παρέχεται εξουσία στον Αρχηγό Αστυνομίας, με την έγκριση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, να διορίζει κατ' εξαίρεση στον βαθμό του Αστυφύλακα ειδικό ή τακτικό ειδικό αστυνομικό ο οποίος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και από πράξη ανδραγαθίας υπέστη επικίνδυνη σωματική βλάβη που εξέθεσε σε κίνδυνο τη ζωή του και αμέσως μετά τον διορισμό του να τον προάγει κατ' εξαίρεση στον βαθμό του Λοχία.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, ο διορισμός ή/και η προαγωγή ειδικού ή τακτικού ειδικού αστυνομικού πρέπει να διενεργείται εντός δύο μηνών από την ημερομηνία που έλαβε χώρα η πράξη ανδραγαθίας. Με τις προτεινόμενες διατάξεις παρέχεται επίσης δυνατότητα για τη διενέργεια διορισμών και προαγωγών αναφορικά με πράξεις ανδραγαθίας που έλαβαν χώρα κατά τους δώδεκα μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου και εντός δύο μηνών από την ημερομηνία αυτή.

2. Επεκτείνεται η υφιστάμενη εξουσία του Αρχηγού Αστυνομίας να προβαίνει, κατόπιν έγκρισης του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, σε μεταθανάτιο διορισμό ειδικού ή τακτικού ειδικού αστυνομικού ο οποίος έπεσε υπέρ πατρίδος ή έχασε τη ζωή του από πράξη ανδραγαθίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, κατά τρόπον ώστε ο Αρχηγός Αστυνομίας να δύναται, επιπρόσθετα από τον πιο πάνω μεταθανάτιο διορισμό και κατόπιν έγκρισης του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, να προβαίνει σε μεταθανάτια προαγωγή τέτοιου ειδικού ή τακτικού ειδικού αστυνομικού στον βαθμό του Λοχία.

Με τους υπ' αριθμόν 2 προτεινόμενους κανονισμούς, όπως αυτοί αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία, παρέχεται στον Αρχηγό Αστυνομίας η δυνατότητα να διορίζει κατ' εξαίρεση στον βαθμό του Αστυφύλακα ειδικό ή τακτικό ειδικό αστυνομικό ο οποίος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και από πράξη ανδραγαθίας υπέστη επικίνδυνη σωματική βλάβη που εξέθεσε σε κίνδυνο τη ζωή του. Επιπρόσθετα, προβλέπεται ότι ο διορισμός ειδικού ή τακτικού αστυνομικού σύμφωνα με την προτεινόμενη πρόνοια διενεργείται εντός δύο μηνών από την ημερομηνία που έλαβε χώρα η πράξη ανδραγαθίας, με εξαίρεση τους διορισμούς για πράξεις ανδραγαθίας που έλαβαν χώρα κατά τους δώδεκα μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης του προτεινόμενου νόμου, οι οποίοι πρέπει να διενεργηθούν εντός δύο μηνών από την ημερομηνία αυτή.

Με τους υπ' αριθμόν 3 προτεινόμενους κανονισμούς, όπως αυτοί αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία, παρέχεται στον Αρχηγό Αστυνομίας η δυνατότητα να προάγει ειδικό ή τακτικό ειδικό αστυνομικό στον βαθμό του Λοχία, αμέσως μετά τον διορισμό του εν λόγω ειδικού ή τακτικού ειδικού αστυνομικού στον βαθμό του Αστυφύλακα, όπως προβλέπεται στη ρύθμιση που προτείνεται με τους υπ' αριθμόν 2 κανονισμούς και για τους ίδιους λόγους που προβλέπονται σε αυτή. Επιπρόσθετα, προβλέπεται ότι η προαγωγή ειδικού ή τακτικού αστυνομικού σύμφωνα με τα πιο πάνω διενεργείται εντός δύο μηνών από την ημερομηνία που έλαβε χώρα η πράξη ανδραγαθίας. Σύμφωνα με την προτεινόμενη ρύθμιση, ειδικός ή τακτικός αστυνομικός δύναται να προαχθεί, όπως αναφέρεται πιο πάνω, για πράξη ανδραγαθίας που έλαβε χώρα κατά τους δώδεκα μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου και εντός δύο μηνών από την ημερομηνία αυτή. Περαιτέρω, η υφιστάμενη πρόνοια των βασικών κανονισμών που αφορά στην κατ' εξαίρεση προαγωγή μελών της αστυνομίας που επιδεικνύουν ιδιαίτερα αξιόλογο ενδιαφέρον, ζήλο και αφοσίωση προς την υπηρεσία πέραν του συνηθούς ευθυγραμμίζεται με την αντίστοιχη διάταξη του περί Αστυνομίας Νόμου που εξουσιοδοτεί τη ρύθμιση αυτή, αφού η εν λόγω πρόνοια, όπως είναι σήμερα διατυπωμένη στους βασικούς κανονισμούς, βρίσκεται εκτός των ορίων του εξουσιοδοτούντος νόμου, καθιστώντας τους κανονισμούς *ultra vires*.

Με τους υπ' αριθμόν 4 προτεινόμενους κανονισμούς παρέχεται δυνατότητα σε ειδικό ή τακτικό ειδικό αστυνομικό που προβαίνει σε πράξη ανδραγαθίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Αρχηγού Αστυνομίας και έγκρισης του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, να ανελιχθεί μισθολογικά κατά δύο βαθμίδες πιο πάνω από τη βαθμίδα της μισθολογικής κλίμακας στην οποία

βρίσκεται κατά τον χρόνο παραχώρησης της έγκρισης του Υπουργού και να συνεχίσει να ανελίσσεται στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες της θέσης του, με την τελευταία από αυτές να επεκτείνεται κατά δύο προσαυξήσεις, πέραν των όσων περιλαμβάνει ή θα περιλαμβάνει στο μέλλον. Επιπρόσθετα, προβλέπεται ότι η πιο πάνω αναφερόμενη εισήγηση του Αρχηγού Αστυνομίας διενεργείται εντός δύο μηνών από την ημερομηνία που έλαβε χώρα η πράξη ανδραγαθίας.

Κατά το αρχικό στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου και των υπ' αριθμόν 2 και 3 προτεινόμενων κανονισμών ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ενημέρωσε την επιτροπή ότι, μετά από εισήγηση του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου, η εκτελεστική εξουσία προτίθετο να καταθέσει αναθεωρημένα κείμενα του νομοσχεδίου και των κανονισμών αυτών, με τα οποία θα παρέχεται η δυνατότητα επιβράβευσης ειδικών αστυνομικών με διορισμό τους στην αστυνομία στον βαθμό του Αστυφύλακα ή και περαιτέρω με προαγωγή τους στον βαθμό του Λοχία, σε εκείνες τις εξαιρετικές περιπτώσεις όπου αποδεδειγμένα τέθηκε σε σοβαρό κίνδυνο η ζωή τους από πράξη ανδραγαθίας κατά την εκτέλεση του καθήκοντός τους, χωρίς όμως να απαιτείται να έχουν τραυματιστεί. Επιπρόσθετα, κατά το στάδιο εκείνο ο πιο πάνω εκπρόσωπος ενημέρωσε την επιτροπή ότι έπεται η κατάθεση των υπ' αριθμόν 4 προτεινόμενων κανονισμών, με τους οποίους ολοκληρώνεται το ρυθμιστικό πλαίσιο για την επιβράβευση ειδικών ή τακτικών ειδικών αστυνομικών οι οποίοι προβαίνουν σε πράξεις ανδραγαθίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Κατά το ίδιο στάδιο μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με την εφαρμογή της προτεινόμενης με το νομοσχέδιο πρόνοιας που παρέχει δυνατότητα στον Αρχηγό Αστυνομίας να προβεί, κατόπιν έγκρισης του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, σε μεταθανάτια προαγωγή ειδικού ή τακτικού ειδικού αστυνομικού ο οποίος έπεσε υπέρ πατρίδος ή έχασε τη ζωή του από πράξη ανδραγαθίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του στον βαθμό του Λοχία.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η επιτροπή αποφάσισε όπως συνεχίσει τη συζήτηση του νομοσχεδίου και των υπ' αριθμόν 2 και 3 κανονισμών, αφού πρώτα κατατεθούν τα αναθεωρημένα κείμενα αυτών και οι υπ' αριθμόν 4 προτεινόμενοι κανονισμοί, προκειμένου να καταστεί δυνατό να τεθεί σε εφαρμογή ολοκληρωμένο το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.

Κατά τη μελέτη του νομοσχεδίου και όλων των προτεινόμενων κανονισμών ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ενημέρωσε την επιτροπή ότι με το νομοσχέδιο και τους υπ' αριθμόν 3 κανονισμούς, όπως τα κείμενά τους έχουν αναθεωρηθεί, πέραν της υιοθέτησης της πιο πάνω αναφερόμενης εισήγησης του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου, διευκρινίζεται ότι οι ειδικοί ή τακτικοί αστυνομικοί, οι αστυφύλακες και οι λοχίες οι οποίοι έπεσαν υπέρ πατρίδος ή έχασαν τη ζωή τους ή αγνοούνται από πράξεις ανδραγαθίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους πριν από την έναρξη της ισχύος των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου, και οι οποίοι δεν έχουν μέχρι σήμερα επιβραβευθεί με διορισμό ή/και προαγωγή, ανάλογα με την περίπτωση, θα μπορεί να επιβραβευθούν από τούδε και στο εξής, χωρίς χρονικό περιορισμό, νοουμένου ότι έπεσαν υπέρ πατρίδος ή έχασαν τη ζωή τους ή αγνοούνται από πράξη ανδραγαθίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους προασπιζόμενοι τη δημοκρατία και τη συνταγματική τάξη ή την ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα της Δημοκρατίας.

Οι εκπρόσωποι της Αστυνομίας Κύπρου και του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και των προτεινόμενων κανονισμών.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας εξέφρασε προβληματισμό αναφορικά με την προϋπόθεση που προβλέπεται στο νομοσχέδιο και στους υπ' αριθμόν 2 κανονισμούς, όπως έχουν αναθεωρηθεί, σύμφωνα με την οποία ειδικοί ή τακτικοί ειδικοί αστυνομικοί που δυνατόν να διοριστούν στον βαθμό Αστυφύλακα ή να προαχθούν στον βαθμό του Λοχία πρέπει να υπέστησαν επικίνδυνη σωματική βλάβη που εξέθεσε σε κίνδυνο τη ζωή τους ή αποδεδειγμένα έθεσαν σε σοβαρό κίνδυνο τη ζωή τους από πράξη ανδραγαθίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Ειδικότερα, εξέφρασε την άποψη ότι η φράση «αποδεδειγμένα έθεσαν σε σοβαρό κίνδυνο τη ζωή τους», που προστέθηκε στο αναθεωρημένο κείμενο, επιφέρει ερμηνευτικό κενό ως προς τα κριτήρια διορισμού ή προαγωγής που καθορίζονται στο νομοσχέδιο και στους υπ' αριθμόν 2 κανονισμούς και τα κριτήρια της μισθολογικής ανέλιξης των ειδικών ή τακτικών ειδικών αστυνομικών που καθορίζονται στους υπ' αριθμόν 4 προτεινόμενους κανονισμούς, στις περιπτώσεις που αυτοί δεν τραυματίζονται από την πράξη ανδραγαθίας.

Αναφορικά με το ζήτημα αυτό, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κατέθεσε στην επιτροπή γραπτή εισήγηση για την περαιτέρω τροποποίηση των κειμένων του νομοσχεδίου και των υπ' αριθμόν 2 κανονισμών, ώστε η προαναφερόμενη φράση να αντικατασταθεί με τη φράση «αποδεδειγμένα αντιμετώπισε σοβαρά το ενδεχόμενο να υποστεί σωματική βλάβη που δυνατόν να έθετε σε κίνδυνο τη ζωή του». Συναφώς, στη σχετική επιστολή του υπουργού προς την επιτροπή σημειώνεται ότι η σύμφωνα με τα πιο πάνω περαιτέρω αποσαφήνιση των σχετικών προνοιών θα διευκολύνει την εφαρμογή τους.

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ίδια επιστολή, η πιο πάνω περίπτωση διακρίνεται από τις περιπτώσεις ανδραγαθίας ειδικών ή τακτικών ειδικών αστυνομικών οι οποίοι θα επιβραβεύονται οικονομικά, όπως προβλέπεται στους υπ' αριθμόν 4 προτεινόμενους κανονισμούς, αφού στην περίπτωση της μισθολογικής ανέλιξης, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στην εν λόγω επιστολή, «αρκεί απλά να υφίσταται το

στοιχείο του ηρωισμού και ο κίνδυνος για τη ζωή του ειδικού ή τακτικού ειδικού αστυνομικού, χωρίς κατ' ανάγκη να απαιτείται ο κίνδυνος αυτός να μετουσιωθεί και να λάβει σάρκα και οστά».

Οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Αστυνομίας Κύπρου και του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου συμφώνησαν με την πιο πάνω εισήγηση του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Κατά την περαιτέρω μελέτη του νομοσχεδίου και των κανονισμών μέλη της επιτροπής εξέφρασαν ανησυχία για το ενδεχόμενο να τύχει εκμετάλλευσης η ασάφεια των προϋποθέσεων που τίθενται για την προαγωγή ειδικών και τακτικών ειδικών αστυνομικών κατά τον τρόπο που προβλέπεται στους υπ' αριθμόν 3 προτεινόμενους κανονισμούς, δηλαδή ότι δύναται να προαχθούν, σε περίπτωση που αυτοί αποδεδειγμένα έχουν επιδείξει ιδιαίτερα αξιόλογο ενδιαφέρον, ζήλο και αφοσίωση προς την υπηρεσία πέραν του συνήθους κατά τα τελευταία πέντε χρόνια της υπηρεσίας τους. Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως επισήμανε στην επιτροπή ότι η δυνατότητα προαγωγής μελών της Αστυνομίας που αποδεδειγμένα έχουν επιδείξει ιδιαίτερα αξιόλογο ενδιαφέρον, ζήλο και αφοσίωση προς την υπηρεσία πέραν του συνήθους κατά τα τελευταία πέντε χρόνια της υπηρεσίας τους ήδη προβλέπεται στον περί Αστυνομίας Νόμο και εξήγησε ότι η τροποποίηση των περί Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμών σκοπό έχει την ευθυγράμμιση των σχετικών προνοιών τους με τις διατάξεις του νόμου. Επιπρόσθετα, τόνισε το γεγονός ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του πιο πάνω νόμου, ο αριθμός των μελών της Αστυνομίας που προάγονται κατ' αυτό τον τρόπο δεν υπερβαίνει το 5% των θέσεων που υπάρχουν για πλήρωση κάθε χρόνο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγείται την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλδημοκρατικού Κινήματος ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
2. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019.
3. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019.
4. Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Υπάρχουν ομιλητές.

Δηλώστε ποιοι θα θέλατε να μιλήσετε.

Ο κ. Δαμιανού μέχρι τρία λεπτά.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θα τα χρειαστώ, αλλά με την άδειά σας θα πάρω είκοσι δευτερόλεπτα. Χρωστούσα μια απάντηση στον φίλο τον κ. Μαυρίδη. Βρήκα ενδιαφέρουσα την επίκληση του Αϊνστάιν από τον κ. Μαυρίδη προηγουμένως. Είναι ενδιαφέρον ένα παιδί της σχολής του Σικάγο να επικαλείται τον σοσιαλιστή Αϊνστάιν και αυτό το καταγράφω στα θετικά του Μάριου!

Τώρα επί της ουσίας του θέματος που συζητούμε θέλω να πω ότι έχει γίνει μια σοβαρή δουλειά στην επιτροπή Νομικών. Εδώ και μερικά χρόνια, κύριε Πρόεδρε, με δική μας πρωτοβουλία έχουμε ξεκινήσει μια προσπάθεια να διορθωθούν κάποιες διαχρονικές στρεβλώσεις που αφορούν τους ειδικούς αστυνομικούς, οι οποίοι, ενώ σε πολλές περιπτώσεις εκτελούν, παρά του ό,τι λέγεται, καθήκοντα κανονικών αστυνομικών, όταν έρχεται η ώρα των δικαιωμάτων, της αμοιβής, των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, αλλά και των δικαιωμάτων επ' ανδραγαθία, είναι σε μια υποδεέστερη κατηγορία. Και πρέπει να πω και να σημειώσω με ικανοποίηση ότι τα τελευταία χρόνια με τη δική μας πολιτική πίεση και βεβαίως τη σύμφωνη γνώμη στο τέλος της ημέρας της κυβέρνησης έχουμε προχωρήσει στην εξομοίωση σε μια σειρά από ζητήματα, όπως είναι οι άδειες ασθενοείας, το όριο συνταξιοδότησης και τώρα τα θέματα προαγωγών και ανδραγαθίας.

Άρα, θέλουμε να σημειώσουμε με ικανοποίηση αυτή την εξέλιξη. Υπολείπονται ζητήματα, υπάρχει δρόμος να διανύσουμε για την πλήρη εξομοίωση που έχει να κάμει και με δημοσιονομικά ζητήματα, πλην όμως

δεν μπορεί παρά να θεωρηθεί μια θετική εξέλιξη, γι' αυτό συνολικά θα υπερψηφίσουμε και τα τέσσερα, νομοσχέδιο και κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κάποια ζητήματα πρέπει να λειτουργούν στην Κύπρο όπως θα έπρεπε να λειτουργούν. Υπάρχουν κάποια ευγενή χαρακτηριστικά στην προσωπικότητα του καθενός από εμάς, τα οποία και πρέπει να εκφεύγουν από την αριθμητική αποτίμηση. Η φιλαλήθεια, η ανθρωπιά, η αίσθηση του καθήκοντος, η φιλοπονία και η ανδραγαθία. Δεν μπορεί αυτά τα πλεονεκτήματα της προσωπικότητας του καθενός να μετρούνται με κριτήρια και με προϋποθέσεις. Και ασφαλώς και δεν μπορεί να αποτελούν ή όχι κριτήριο για προαγωγή και σε περίπτωση μη προαγωγής να μπορεί ο οποιοσδήποτε κρίνει ότι ανδραγάθησε ή είναι φιλόπρονος ή αγαπά το καθήκον του να προσβάλλει την απόφαση αυτή στα διοικητικά δικαστήρια. Χάνουμε το μέτρο. Είναι υπό αυτή την έννοια που εμείς είμαστε εναντίον αυτών των προνοιών. Είμαστε εναντίον, όχι επειδή δε θέλουμε να τιμώνται οι ανδραγαθήσαντες αστυνομικοί ή οι φιλόπρονος, αλλά διότι δεν μπορούμε και αυτά τα ζητήματα να τα εντάξουμε σε αυτή τη μιζέρια της κοινωνίας μας, όπου ο καθένας ο οποίος κρίνει ότι δε θα προαχθεί ή ότι θα έπρεπε να προαχθεί να μπορεί και αυτά να τα πάρει στο δικαστήριο.

Γι' αυτό με σεβασμό απόλυτο και προς την εκτελεστική εξουσία εμείς προτείναμε ο ίδιος ο υπουργός, ναι, με τον οποίο πάρα πολλές φορές διαφωνούμε, να κρίνει ότι ο συγκεκριμένος αστυνομικός αξίζει της προαγωγής, διότι είναι υπουργός, διότι είναι άξιος να κρίνει. Και στην Κύπρο πρέπει επιτέλους να έχουμε ένα ελάχιστο ποσοστό σεβασμού και αξιοπρέπειας, όταν ασκούμε είτε τα νομοθετικά μας τα καθήκοντα είτε τα εκτελεστικά μας τα καθήκοντα σε γενικότερη έννοια. Υπό αυτή την έννοια και μόνο θα καταψηφίσουμε τους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Κ. Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και οι κανονισμοί έτυχαν όπως έχει λεχθεί ενδελεχούς μελέτης από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών. Όπως έχει λεχθεί, ναι, βασικά ο σκοπός αυτού του νομοσχεδίου και των κανονισμών ήταν για να καλύψει νομοθετικά κενά, να καλύψει στρεβλώσεις αναφορικά με την υπηρεσιακή κατάσταση τόσο των ειδικών αστυνομικών όσο και των τακτικών ειδικών αστυνομικών. Δημιουργείται θεσμικό πλέον πλαίσιο για την επιβράβευση των ειδικών και τακτικών ειδικών αστυνομικών οι οποίοι κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους είχαν ως αποτέλεσμα πράξη ανδραγαθίας, η οποία πράξη ανδραγαθίας ερμηνεύεται κατά τον καλύτερο τρόπο στις ερμηνευτικές διατάξεις και στους κανονισμούς, το τι είναι ανδραγαθία· αυτοί οι οποίοι έχουν υποστεί επικίνδυνη σωματική βλάβη που έθεσε σε κίνδυνο την ίδια τη ζωή τους.

Περαιτέρω, να δικαιούται ο Αρχηγός Αστυνομίας, έχει την εξουσία, του παρέχεται η εξουσία, ναι, και με την έγκριση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως να προάγει και στον επόμενο βαθμό αυτούς τους ειδικούς ή τακτικούς ειδικούς αστυνομικούς. Περαιτέρω, παρέχεται η εξουσία στον Αρχηγό Αστυνομίας με την έγκριση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως να προβαίνει σε μεταθανάτιο διορισμό ειδικού ή τακτικού ειδικού αστυνομικού ο οποίος έπεσε υπέρ πατρίδος ή έχασε τη ζωή του από πράξη ανδραγαθίας ή αγνοείται, καθώς και να προβαίνει σε μεταθανάτια προαγωγή αυτού του ειδικού ή των τακτικών ειδικών αστυνομικών στον επόμενο βαθμό, τον βαθμό του λοχία.

Τέλος, παρέχεται και η δυνατότητα επιβράβευσης ειδικών αστυνομικών με διορισμό τους στην Αστυνομία Κύπρου στον βαθμό του αστυφύλακα ή και προαγωγής τους σε λοχία στις εξαιρετικές περιπτώσεις όπου αποδεδειγμένα τέθηκε σε σοβαρό κίνδυνο η ζωή τους από πράξη ανδραγαθίας κατά την εκτέλεση του καθήκοντός τους, χωρίς όμως αυτά τα άτομα, αυτοί οι ειδικοί τακτικοί, ειδικοί αστυνομικοί να απαιτείται ότι θα έπρεπε να είχαν τραυματιστεί.

Όπως έχω πει, κύριε Πρόεδρε, καλύπτεται νομοθετικά ένα κενό, διορθώνονται στρεβλώσεις και στο οικονομικό μέρος, στη μισθοδοσία αυτών των αστυνομικών, κάτι το οποίο διαχρονικά ήταν η απαίτηση και το δίκαιο αίτημα αυτών των προσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Με το παρόν νομοσχέδιο και τους κανονισμούς καλύπτουμε ένα κενό το οποίο υπήρχε στη μέχρι σήμερα νομοθεσία και στο όλο πλέγμα το οποίο διέπει ή μάλλον στην οποία δεν υπήρχε καμία πρόνοια, για να

διέπει αυτές τις περιπτώσεις, και ήταν πράγματι μία τεράστια έλλειψη. Είναι η θέση μας και πάντοτε ως Δημοκρατικό Κόμμα το υποστηρίζαμε ότι πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα αυτής της πολιτείας να επιβραβεύει αυτούς οι οποίοι έχουν βάλει τον εαυτό τους σε κίνδυνο και σε εξαιρετικές περιπτώσεις έχουν τιμήσει και το σώμα τους, αλλά έχουν υπηρετήσει και την πατρίδα.

Ένα σημείο μόνο, κύριε Πρόεδρε, γιατί για πολύ καιρό ως Δημοκρατικό Κόμμα το λέμε τόσο μέσα στην επιτροπή Νομικών, αλλά και ευρύτερα. Υπάρχει αυτός ο διαχωρισμός σήμερα μεταξύ των τακτικών και των ειδικών αστυνομικών. Στο παρόν νομοσχέδιο και στους παρόντες κανονισμούς εξομοιώνονται και σωστά εξομοιώνονται οι πρόνοιες που αφορούν την προαγωγή επ' ανδραγαθία τόσο για τους ειδικούς όσο και για τους τακτικούς. Αυτή όμως πρέπει να είναι η φιλοσοφία που να διέπει τον σχεδιασμό αυτής της πολιτείας από τούδε και στο εξής. Πρέπει να υπάρχει μία ομοιογένεια στο αστυνομικό σώμα. Οι διαφορετικές κλάσεις αστυνομικών μόνο προβλήματα μπορούν να δημιουργήσουν και γι' αυτό καλούμε την πολιτεία ακριβώς όπως έχει πράξει και σε αυτή τη διαδικασία για τους επ' ανδραγαθία, όπου έχει εξομοιώσει τους τακτικούς και τους ειδικούς, σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις επίσης να εξομοιώσει του ειδικούς με τους τακτικούς αστυνομικούς.

Το Δημοκρατικό Κόμμα τάσσεται υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και δύο αποχές.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εμένα δε δουλεύει το σύστημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πού το βλέπετε ότι δε δουλεύει;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Διότι, για να ψηφίσω, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελένη, πες της κοπέλας να δει αν ψηφισε η κ. Ερωτοκρίτου, αν εψήφισε και τι ψηφισε να μας πει.

Να κάμουμε μια διακοπή για χάρη του συστήματός μας, διότι εγώ υποστηρίζω το σύστημα ξεκάθαρα. Εσείς που το αμφισβητείτε πρέπει να...

Εψηφισες υπέρ. Ονομαστικά ανακοινώνεστε.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα, με τριάντα ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Δε σημαίνει, επειδή δεν το βλέπετε εσείς, ότι δεν έγινε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να το κάμεις να το βλέπουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σου το στέλλω με sms εσένα!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Φαίνεται από το μόνιτορ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άμα κοιτάζετε μπροστά εδώ στο...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μόνιτορ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...θα το βλέπετε. Να σας το ψηλώσω και πάνω και να σαςβάλω και προβολέα να μην έχεις πρόβλημα. Τι θέλεις; Μεγέθυνση;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να αλλάξεις το σύστημα να γίνει λειτουργήσιμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η τεχνολογία σάς επιτρέπει μετά που θα ψηφίζουμε να έρχεται μήνυμα στο κινητό μας τι ψηφίσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε μας επιτρέπει ακόμα. Προσπαθούμε να το κάμουμε και αυτό.

Προχωρούμε τώρα στην ψηφοφορία για το υπ' αριθμόν 17, που είναι οι κανονισμοί.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα μία ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εγκρίνονται**.

Τώρα ψηφίζουμε για το υπ' αριθμόν 18.

Ψηφίστε για το υπ' αριθμόν 18.

Ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, είκοσι οχτώ ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και δύο αποχές.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εγκρίνονται*.

Για το υπ' αριθμόν 19 ψηφίστε.

Ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι οχτώ ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εγκρίνονται**.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα πιλοφορείται «Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Τεχνικού στο Τμήμα Δημοσίων Έργων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6, 13 και 27 Φεβρουαρίου και στις 13 Μαρτίου 2019. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων και της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν παρευρέθηκε στις συνεδριάσεις αυτές.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Τεχνικού, η οποία είναι θέση προαγωγής στη μισθοδοτική κλίμακα Α9⁽ⁱ⁾ στο Τμήμα Δημοσίων Έργων, ώστε στο απαιτούμενο προσόν για δεκαεξαετή υπηρεσία σε κατώτερη θέση να μην περιλαμβάνεται η προηγούμενη τουλάχιστον συνολική υπηρεσία στις θέσεις Τεχνικού 1^{ης} και 2^{ης} Τάξης, καθώς και να προβλεφθεί περαιτέρω ότι, αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι που να πληρούν το απαιτούμενο προσόν για δεκαεξαετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Τεχνικού, από την οποία πενταετής τουλάχιστον υπηρεσία στην κλίμακα Α7, να μπορούν να είναι υποψήφιοι και υπάλληλοι με δεκαοκταετή τουλάχιστον συνολική υπηρεσία στη θέση Τεχνικού ή/και για τα επόμενα τρία χρόνια από την ημερομηνία έγκρισης του σχεδίου υπηρεσίας με ενδεκαετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Τεχνικού, από την οποία πενταετής τουλάχιστον υπηρεσία στην κλίμακα Α7.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας κρίθηκε αναγκαία, αφενός για να διαγραφεί η αναφορά στις θέσεις Τεχνικού 1^{ης} και 2^{ης} Τάξης, λόγω της κατάργησης των θέσεων αυτών και αφετέρου λόγω του γεγονότος ότι με τα υφιστάμενα δεδομένα στο Τμήμα Δημοσίων Έργων καθίσταται αδύνατη η πλήρωση των κενών θέσεων, αφού οι υπηρετούντες στη θέση

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Τεχνικού δεν πληρούν το απαιτούμενο προσόν της δεκαεξαετούς τουλάχιστον υπηρεσίας στη θέση Τεχνικού, από την οποία πενταετής τουλάχιστον υπηρεσία στην κλίμακα Α7.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Σημειώνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 2018, η οποία εισηγήθηκε την περαιτέρω εξέτασή τους από την επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγείται την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Για μία ακόμα φορά και κινδυνεύοντας να χαρακτηριστώ και φαιδρός θα υπενθυμίσω την αντίθεσή μας στις πρόνοιες των σχεδίων υπηρεσίας οι οποίες υποβαθμίζουν την ελληνική γλώσσα σε σχέση με την αγγλική και γι' αυτό εκεί όπου υπάρχει ισότιμη απαίτηση γνώσης των αγγλικών με την ελληνική θα καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δημητρίου, θα εισηγούμουν, επειδή είσατε στην υποεπιτροπή, να ζητήσετε με κάποιο τρόπο, να επικοινωνήσετε με την κυβέρνηση κτλ., να παρουσιάσετε αυτή τη θέση, μπορεί να υιοθετηθεί. Διότι είναι ένα πράγμα να το λέμε εδώ, άλλο πράγμα... Και να μην έχουμε κάθε φορά αυτή την... Διότι κάπου μπορεί να υπάρχει μια λογική.

Ο κ. Δημητρίου έχει τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και στην επιτροπή Παιδείας έχει συζητηθεί το θέμα και στην επιτροπή Οικονομικών έχει συζητηθεί το θέμα, γιατί αφορά πρωτίστως και κυρίως τον νόμο της δημόσιας υπηρεσίας. Δεν είναι ότι δεν μπορεί να γίνει, αλλά επί της ουσίας δεν ξέρω τι μπορεί να αλλάξει. Θα το επαναφέρουμε, θα επικοινωνήσω με τις υπηρεσίες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σε παρακαλέσω, κύριε Δημητρίου, για να σε βοηθήσω, κάμετε τις ενέργειες και να μιλήσουμε και μαζί για κάποιες. Να σας δώσω εγώ κάποια βοήθεια.

Ευχαριστώ.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να 'στε καλά, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, τριάντα μία ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον, δύο αποχές και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εγκρίνονται*.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Αποχή: Πανίκος Λεωνίδου (ΔΗΚΟ), ΚΣ ΕΔΕΚ.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα πιλοφορείται «Οι περί Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εκσυγχρονισμός του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Γενικού Διευθυντή του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Φεβρουαρίου και στις 13 Μαρτίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, της Συντεχνίας Υπαλλήλων Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΣΥΧΑΚ) και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση αυτή.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 4 του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου, είναι ο εκσυγχρονισμός του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Γενικού Διευθυντή του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας για την εν λόγω θέση, το οποίο θεσπίστηκε το 1995, κρίθηκε ότι χρήζει εκσυγχρονισμού. Ως εκ τούτου, το διοικητικό συμβούλιο του ΧΑΚ ετοίμασε νέο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση αυτή, προσχέδιο του οποίου έτυχε επεξεργασίας από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και διαμορφώθηκε ανάλογα, ώστε να συνάδει με το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης γενικού διευθυντή τόσο στη δημόσια υπηρεσία όσο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Σημειώνεται ότι το νέο σχέδιο υπηρεσίας συμφωνήθηκε με τη ΣΥΧΑΚ.

Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στα ίδια στοιχεία, στο προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας για την εν λόγω θέση επήλθαν τροποποιήσεις στον τίτλο και τη μισθοδοτική κλίμακα της θέσης, ώστε να συνάδουν με τις σχετικές πρόνοιες του προϋπολογισμού του ΧΑΚ, ενώ στα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα προστέθηκε διαζευκτικά το επαγγελματικό προσόν του λογιστή.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, το διοικητικό συμβούλιο του ΧΑΚ καθόρισε παράλληλα τους όρους εργασίας του γενικού διευθυντή, οι οποίοι έτυχαν επίσης επεξεργασίας από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και στους οποίους μεταξύ άλλων περιέχονται όροι αναφορικά με τη διάρκεια της σύμβασης, την αντιμισθία και τα ωφελήματά του διοριζομένου στη θέση, τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του, την άδεια ανάπαυσης, την άδεια ασθένειας και την πειθαρχική ευθύνη του.

Κατά τη συζήτηση επί των προνοιών των προτεινόμενων κανονισμών, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με την ευρύτητα των απαιτούμενων ακαδημαϊκών προσόντων, αφού, σύμφωνα με τη σχετική πρόνοιά τους, απαιτείται πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος ή ισότιμο προσόν σε θέμα σχετικό με τις αρμοδιότητες του χρηματιστηρίου. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΧΑΚ ενημέρωσε την επιτροπή ότι τα ακαδημαϊκά προσόντα καθορίστηκαν κατά τον τρόπο αυτό λόγω της ευρύτητας με την οποία καθορίστηκαν τα ανάλογα ακαδημαϊκά προσόντα στα προηγούμενα σχέδια υπηρεσίας για τη θέση αυτή. Περαιτέρω, αφού συμφώνησε με τον προβληματισμό που τέθηκε από τα μέλη της επιτροπής, εισηγήθηκε όπως οι προτεινόμενοι κανονισμοί τροποποιηθούν, ώστε στα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα να αναφέρονται συγκεκριμένοι τομείς σπουδών.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού συμφώνησαν με την εισήγηση του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΧΑΚ. Οι εκπρόσωποι της ΟΗΟ-ΣΕΚ και της ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ επίσης συμφώνησαν με την εισήγηση του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΧΑΚ και υπέβαλαν επιπρόσθετες εισηγήσεις για τους τίτλους σπουδών που, κατά την άποψή τους, θα ήταν ορθό να περιληφθούν στα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί των κανονισμών κατατέθηκε ενώπιον της επιτροπής από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού αναθεωρημένο κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών, με το οποίο

συμφώνησαν τόσο το διοικητικό συμβούλιο του ΧΑΚ όσο και οι συντεχνίες ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΥΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και στο οποίο ως απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα καθορίζονται το πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος ή ισότιμο προσόν σε ένα τουλάχιστον από τα ακόλουθα θέματα ή συνδυασμό των θεμάτων αυτών:

1. Χρηματοοικονομικά.
2. Οικονομικά.
3. Νομικά (περιλαμβανομένου του Barrister-at-Law).
4. Διοίκηση επιχειρήσεων.
5. Λογιστική.
6. Μηχανική (οποιοδήποτε κλάδο).
7. Πληροφορική.

Σημειώνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 2018, η οποία εισηγήθηκε την περαιτέρω εξέτασή τους από την επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγείται την έγκριση των κανονισμών όπως αυτοί έχουν αναθεωρηθεί στη βάση των πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα μία ψήφοι υπέρ και πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εγκρίνονται*.

Τα υπ' αριθμόν 22 και 23 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού - Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό - Θέση Πρώτου Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Διοίκηση) - Τεχνικές Υπηρεσίες - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Πρώτου Γραμματειακού Λειτουργού, η οποία είναι θέση προαγωγής στη μισθοδοτική κλίμακα Α11⁽ⁱⁱ⁾ στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, και τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Τεχνικού, η οποία είναι θέση πρώτου διορισμού στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α2-Α5-Α7⁽ⁱⁱ⁾ στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού - Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό - Θέση Πρώτου Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Διοίκηση) - Τεχνικές Υπηρεσίες - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος
Δημήτρης Δημητρίου
Αριστος Δαμιανού

Ευανθία Σάββα
Πανίκος Λεωνίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 2019.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Πρώτου Γραμματειακού Λειτουργού, η οποία είναι θέση προαγωγής στη μισθοδοτική κλίμακα Α11⁽ⁱⁱⁱ⁾ στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, ώστε στα απαιτούμενα προσόντα να εισαχθεί σημείωση σύμφωνα με την οποία, αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι που να πληρούν το απαιτούμενο προσόν για τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού, να μπορεί να είναι υποψήφιοι και υπάλληλοι με εξαετή τουλάχιστον συνολική υπηρεσία στις κατώτερες θέσεις Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού και Γραμματειακού Λειτουργού, από την οποία μονοετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, εφόσον με βάση τα υφιστάμενα δεδομένα στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού καθίσταται αδύνατη η πλήρωση των κενών θέσεων για σκοπούς εξυπηρέτησης των υπηρεσιακών αναγκών υπουργείων, τμημάτων και υπηρεσιών, επειδή δεν υπάρχουν υποψήφιοι για προαγωγή στη θέση Πρώτου Γραμματειακού Λειτουργού, αφού οι υπηρετούντες στην αμέσως κατώτερη θέση Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού δεν πληρούν το απαιτούμενο προσόν της τριετούς τουλάχιστον υπηρεσίας στη θέση αυτή.

Περαιτέρω, με βάση τα ίδια στοιχεία, η συμπερίληψη τέτοιας σημείωσης σε σχέδια υπηρεσίας για θέσεις προαγωγής αποτελεί συνήθη πρακτική, όταν καθίσταται αδύνατη η πλήρωσή τους για τον λόγο ότι οι υπηρετούντες υπάλληλοι δε συμπληρώνουν την απαιτούμενη υπηρεσία στην αμέσως πιο κάτω θέση, και ως εκ τούτου καθορίζεται ότι θα συνυπολογίζεται η συνολική υπηρεσία και στις δύο κατώτερες θέσεις, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα κατ' ελάχιστον συγκεκριμένη διάρκεια υπηρεσίας στην αμέσως πιο κάτω θέση.

Σημειώνεται ότι το πιο πάνω σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της αρμόδιας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για σχέδια υπηρεσίας.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Τεχνικού, η οποία είναι θέση πρώτου διορισμού στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α2-Α5-Α7⁽ⁱⁱⁱ⁾ στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ώστε στα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα, επιπροσθέτως του διπλώματος αναγνωρισμένης ανώτερης σχολής τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών, περιλαμβανομένου πανεπιστημιακού διπλώματος, στις ήδη καθοριζόμενες ειδικότητες, να περιληφθεί τέτοιο δίπλωμα και στις ειδικότητες της ηλεκτρονικής μηχανικής, της μηχανικής της πληροφορικής και της πληροφορικής.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η προτεινόμενη τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Τεχνικού κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς εκσυγχρονισμού του σχεδίου υπηρεσίας, αφού-

1. οι Τεχνικές Υπηρεσίες κάνουν εκτεταμένη χρήση βάσεων δεδομένων με δυνατότητες ανάλυσης, διαχείρισης και εξαγωγής δεδομένων, τα οποία αφορούν 800 σχολικές μονάδες, 200 έργα και προϋπολογισμό ύψους €26.000.000 ετησίως·
2. έχει πρόσφατα εγκατασταθεί στις Τεχνικές Υπηρεσίες ολοκληρωμένο λογισμικό διαχείρισης έργων και παγίων και ως εκ τούτου υπάρχει ανάγκη σε θέματα τεχνικής υποστήριξης του πληροφορικού συστήματος τόσο στα κεντρικά όσο και στα επαρχιακά γραφεία·
3. λόγω της αυξανόμενης ύπαρξης υποδομής η οποία αφορά πληροφορικά και ηλεκτρονικά συστήματα στις σχολικές μονάδες, είναι απαραίτητος ο έλεγχος και η εκτίμηση της κατάστασής τους.

Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της αρμόδιας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για σχέδια υπηρεσίας.

Σημειώνεται επίσης ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας, οι πρώτοι σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Φεβρουαρίου και στις 6 Μαρτίου 2019, και οι δεύτεροι σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2019, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή όλων των εν λόγω κανονισμών στην ολομέλεια για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγείται την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τις ίδιες παρατηρήσεις, τις προηγούμενες από τον κ. Ευσταθίου, υποθέτω, προχωρούμε στην ψήφιση, αλλά με μία βελτίωση σήμερα, κύριε Ευσταθίου, ότι θα εγκύψουμε στο θέμα να δούμε αν υπάρχουν τρόποι σε κάποιες θέσεις τουλάχιστον, αν όχι σε όλες.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Φυσικά, σε αυτό του Χρηματιστηρίου ήταν καλύτερο να μη μιλά καθόλου ελληνικά ίσως.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Γιατί μιλά ελληνικά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Ναι, να μιλά τη γλώσσα του χρήματος!

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, τριάντα μία ψήφοι υπέρ και τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εγκρίνεται το υπ' αριθμόν 22*.

Ψηφίστε για το υπ' αριθμόν 23.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εγκρίνεται και το υπ' αριθμόν 23**.

Εδώ θέλω να μου επιτρέψετε, τελειώνουμε φυσικά σε λίγο, να δώσω τα συγχαρητήριά μου στην επιτροπή Νομικών και ιδιαίτερα στην επιτροπή, κύριε Δημητρίου, για αυτή την αποτελεσματικότητα και θέλω η γραμματεία των κοινοβουλευτικών επιτροπών, που πρέπει να δεχθεί και αυτή τα συγχαρητήρια, να προσέξουμε το εξής, κύριε Δημητρίου: Να μπαίνουν σε προτεραιότητα παντού όπου μπορούμε όχι μόνο αυτά, αλλά και κανονισμοί άλλης μορφής στις επιτροπές, κυρία Μαύρου, ώστε αυτές οι μαζικές αποσύρσεις που βιώναμε στο παρελθόν να μην υπάρχουν. Διότι, όταν κοιτάξετε πίσω απ' αυτές τις μαζικές αποσύρσεις, υπάρχει στρέβλωση. Αν το διορθώσουμε και τούτο, είναι ακόμα ένα μικρό βήμα πιο μπροστά.

Το υπ' αριθμόν 24 τιτλοφορείται «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Λιβάνου για την Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματεία να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Λιβάνου για την Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Λιβάνου για την Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Γιώργος Λουκαΐδης

Νίκος Τορναρίτης

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιανουαρίου και την 21^η Μαρτίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας και του Υπουργείου Εξωτερικών. Εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Λιβάνου για την Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών, η οποία υπογράφηκε από τα δύο μέρη στη Βηρυτό στις 30 Οκτωβρίου 2017.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Άμυνας δήλωσε ότι με το υπό αναφορά νομοσχέδιο διασφαλίζονται οι διαβαθμισμένες πληροφορίες που παράγονται ή ανταλλάσσονται από κοινού μεταξύ των δύο κρατών στο πλαίσιο της πολιτικής, οικονομικής, νομικής, επιστημονικής και τεχνολογικής τους συνεργασίας.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, δήλωσε ότι τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε.

Ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εφτά παρόντες, τριάντα εφτά ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα εγκρίνονται τα άρθρα 1 έως 4.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Λιβάνου για την Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο.

Ανακοινώστε, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Χασεμιτικού Βασιλείου της Ιορδανίας για την Παρεμπόδιση της Κλοπής, των Λαθραίων Ανασκαφών και της Παράνομης Εισαγωγής, Εξαγωγής και Μεταβίβασης Κυριότητας ή Ιδιοκτησίας Πολιτιστικών Αγαθών ή Πολιτιστικής Περιουσίας και την Προώθηση της Αποκατάστασής τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Χασεμιτικού Βασιλείου της Ιορδανίας για την Παρεμπόδιση της Κλοπής, των Λαθραίων Ανασκαφών και της Παράνομης Εισαγωγής, Εξαγωγής και Μεταβίβασης Κυριότητας ή Ιδιοκτησίας Πολιτιστικών Αγαθών ή Πολιτιστικής Περιουσίας και την Προώθηση της Αποκατάστασής τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Χασεμιτικού Βασιλείου της Ιορδανίας για την Παρεμπόδιση της Κλοπής, των Λαθραίων Ανασκαφών και της Παράνομης Εισαγωγής, Εξαγωγής και Μεταβίβασης Κυριότητας ή Ιδιοκτησίας Πολιτιστικών Αγαθών ή Πολιτιστικής Περιουσίας και την Προώθηση της Αποκατάστασής τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Γιώργος Λουκαΐδης

Νίκος Τορναρίτης

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιανουαρίου και την 21^η Μαρτίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Αρχαιοτήτων του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εξωτερικών και του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών. Οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Γραφείου της Επιτρόπου Νομοθεσίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 169(2) του συντάγματος, της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Χασεμιτικού Βασιλείου της Ιορδανίας για την Παρεμπόδιση της Κλοπής, των Λαθραίων Ανασκαφών και της Παράνομης Εισαγωγής, Εξαγωγής και Μεταβίβασης Κυριότητας ή Ιδιοκτησίας Πολιτιστικών Αγαθών ή Πολιτιστικής Περιουσίας και την Προώθηση της Αποκατάστασής τους, η οποία υπεγράφη στη Λευκωσία τη 16^η Ιανουαρίου 2018 και εγκρίθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 84.375 στις 20 Φεβρουαρίου 2018.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, η εκπρόσωπος του Τμήματος Αρχαιοτήτων δήλωσε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία μέσω της διπλωματικής οδού απέστειλε στις ελληνικές και στις ιορδανικές αρχές πρόταση για συνομολόγηση τριμερούς συμφωνίας, με σχετικό προσχέδιο κειμένου νόμου, το οποίο και έτυχε προκαταρκτικού νομοτεχνικού ελέγχου από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας. Ακολούθως, όπως δήλωσε, πραγματοποιήθηκε η διαπραγμάτευση της συμφωνίας, η οποία έτυχε νομοτεχνικού ελέγχου εκ νέου από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας. Τέλος, η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε ότι η εν λόγω συμφωνία υπογράφηκε εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας από τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων στα πλαίσια της τριμερούς συνάντησης κορυφής Κύπρου-Ελλάδας-Ιορδανίας, που πραγματοποιήθηκε στις 15 και 16 Ιανουαρίου 2018.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών και του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν πως συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, δήλωσε ότι τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου

στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Για ό,τι αξίζει, επειδή είναι καλά να μην ξεχνούμε, ανεξαρτήτως του τι ψηφίζουμε, πίσω απ' αυτή την ιστορία υπάρχει το κουκούλωμα ενός γνωστού σκανδάλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Χασεμϊτικού Βασιλείου της Ιορδανίας για την Παρεμπόδιση της Κλοπής, των Λαθραίων Ανασκαφών και της Παράνομης Εισαγωγής, Εξαγωγής και Μεταβίβασης Κυριότητας ή Ιδιοκτησίας Πολιτιστικών Αγαθών ή Πολιτιστικής Περιουσίας και την Προώθηση της Αποκατάστασής τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα και η σύμβαση κυρούται.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Ο περί της Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Κυρωτικός) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση των τροποποιήσεων του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη

Στιβάδα του Όζοντος.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Κυρωτικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Γιώργος Λουκαΐδης

Νίκος Τορναρίτης

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιανουαρίου και την 21^η Μαρτίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στην πιο πάνω συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση των τροποποιήσεων του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος, που υιοθετήθηκαν κατά την 28^η Σύνοδο των Συμβαλλομένων Μερών, που έλαβε χώρα στο Κιγκάλι της Ρουάντα μεταξύ της 10^{ης} και 15^{ης} Οκτωβρίου 2016.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος δήλωσε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία το 1992, με βάση τον περί της Σύμβασης της Βιέννης για την Προστασία της Στιβάδας του Όζοντος και του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Κυρωτικό) Νόμο, κύρωσε το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ. Επίσης, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε πως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του υπό αναφορά νόμου είναι ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και πρόσθεσε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έχει κυρώσει και τις τρεις τροποποιήσεις του πρωτοκόλλου που ακολούθησαν (1994, 2001, 2004).

Στη συνέχεια, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε πως κατά την 28^η Σύνοδο των Συμβαλλομένων Μερών στο Κιγκάλι το πρωτόκολλο τροποποιήθηκε ξανά, με την Απόφαση XXVIII/1, με την οποία επιδιώκεται η σταδιακή μείωση της κατανάλωσης και παραγωγής υδροφθορανθράκων, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς οι ουσίες αυτές, πέραν του ότι καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος, συμβάλλουν και στην κλιματική αλλαγή. Ως εκ τούτου, δήλωσε πρόσθετα, ο περιορισμός στην παραγωγή και χρήση τους θα συμβάλει στην επίτευξη του στόχου της Συμφωνίας του Παρισιού, ώστε να διατηρηθεί η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2°C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα.

Συγκεκριμένα, όπως ανέφερε ο ίδιος εκπρόσωπος, με την εφαρμογή της απόφασης του Κιγκάλι καθορίζονται τα πιο κάτω:

1. Η ελεγχόμενη παραγωγή και κατανάλωση υδροφθορανθράκων (HFC).
2. Ο διαχωρισμός των υποχρεώσεων των αναπτυσσόμενων κρατών από αυτές των αναπτυσσόμενων κρατών.
3. Τα δυναμικά υπερθέρμανσης του πλανήτη για τους υδροφθοράνθρακες (HFCs) και για ορισμένους υδροχλωροφθοράνθρακες (HCFCs) και χλωροφθοράνθρακες (CFCs).
4. Η χρήση ισοδύναμων διοξειδίου του άνθρακα (CO₂e_q) για σχετικές μετρήσεις παραγωγής/κατανάλωσης.
5. Οι βάσεις παραγωγής και κατανάλωσης HFCs και HCFCs για τα μέρη του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ.
6. Η καταστροφή της ουσίας υδροφθοράνθρακας-23 (HFC-23).
7. Τα συστήματα έκδοσης αδειών εισαγωγών και εξαγωγών για HFCs.
8. Το εμπόριο με άλλα μέρη του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ.
9. Οι εξαιρέσεις για μέρη του πρωτοκόλλου με ασυνήθιστα υψηλές θερμοκρασίες.
10. Οι έλεγχοι και οι εκθέσεις των μερών του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ.

Τέλος, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε πως η κύρωση και η εφαρμογή της νέας τροποποίησης του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ δεν προϋποθέτουν περαιτέρω υποχρεώσεις για την Κυπριακή Δημοκρατία, αφού αυτές ήδη τηρούνται μέσω της εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 517/2014 για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου, καθώς και του αντίστοιχου εναρμονιστικού νόμου [Νόμος αρ. 62(I) του 2016], οι οποίες υπερκαλύπτουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από την τροποποίηση του πρωτοκόλλου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, δήλωσε ότι τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κύρωση των Τροποποιήσεων του Πρωτοκόλλου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου του Μοντρεάλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Οζοντος (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, τριάντα οκτώ υπέρ. Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και η σύμβαση κυρούται.

Το υπ' αριθμόν 27 θέμα είναι «Ο περί Ρύθμισης της Λειτουργίας των Λαϊκών Αγορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας των Λαϊκών Αγορών Νόμου, έτσι ώστε αφενός να ενθαρρυνθεί η παραγωγή βιολογικών προϊόντων και η προώθηση της παραγωγής ντόπιων γεωργικών, κτηνοτροφικών και μεταποιημένων προϊόντων που προκύπτουν από αυτά και αφετέρου να βελτιωθεί η λειτουργία του θεσμού της λαϊκής αγοράς, να ενδυναμωθεί η θέση των παραγωγών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων κυπριακής προέλευσης στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, να προστατευθούν τα δικαιώματα των καταναλωτών και να ενισχυθεί η διαφάνεια κατά τη διάθεση γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων στις λαϊκές αγορές, όσον αφορά την προέλευση και τη μέθοδο παραγωγής τους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για την πρόταση νόμου «Ο περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας των Λαϊκών Αγορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ηλίας Μυριάνθους

Χρίστος Ορφανίδης

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, σε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 Σεπτεμβρίου 2018, στις 8 Ιανουαρίου και στις 5 και 26 Φεβρουαρίου 2019.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο προϊστάμενος των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, εκπρόσωποι της αστυνομίας, ο δήμαρχος Δερύνειας, καθώς και εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, του Συνδέσμου Βιοκαλλιεργητών Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Λιανικού Εμπορίου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Υπεραγορών, του Συνδέσμου Φρουταριούχων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Νέα Αγροτική Κίνηση», «Παναγροτικός Σύνδεσμος», «Ευρωπαϊκός» και «Οικοαγροτικός». Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας των Λαϊκών Αγορών Νόμου, έτσι ώστε αφενός να ενθαρρυνθεί η παραγωγή βιολογικών προϊόντων και η προώθηση της παραγωγής ντόπιων γεωργικών, κτηνοτροφικών και μεταποιημένων προϊόντων που προκύπτουν από αυτά και αφετέρου να βελτιωθεί η λειτουργία του θεσμού της λαϊκής αγοράς, να ενδυναμωθεί η θέση των παραγωγών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων κυπριακής προέλευσης στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, να προστατευθούν τα δικαιώματα των καταναλωτών και να ενισχυθεί η διαφάνεια κατά τη διάθεση γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων στις λαϊκές αγορές όσον αφορά την προέλευση και τη μέθοδο παραγωγής τους.

Ειδικότερα, στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου όπως αυτή αρχικά έχει κατατεθεί στη Βουλή περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

1. Εισάγεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία ως «παραγωγός» ορίζεται πρόσωπο το οποίο εντός της λαϊκής αγοράς πωλεί κατά αποκλειστικότητα ή κατά πλειοψηφία, ανά είδος, προϊόντα ίδιας παραγωγής.
2. Καθορίζεται σειρά προτεραιότητας όσον αφορά τις θέσεις που καταλαμβάνουν οι κάτοχοι άδειας χρήσης χώρου στις λαϊκές αγορές, έτσι ώστε να δίνεται προτεραιότητα στους παραγωγούς βιολογικών προϊόντων, ακολούθως στους παραγωγούς συμβατικών προϊόντων και τέλος στους πωλητές προϊόντων άλλων παραγωγών.
3. Καθορίζεται ότι ο χώρος των λαϊκών αγορών οργανώνεται σε ευκρινώς επισημασμένα τμήματα που καταλαμβάνουν ξεχωριστά οι παραγωγοί βιολογικών προϊόντων, οι παραγωγοί συμβατικών προϊόντων και οι πωλητές προϊόντων άλλου παραγωγού.
4. Προβλέπεται ότι η ετήσια έκθεση της προβλεπόμενης στον υφιστάμενο νόμο Συμβουλευτικής Επιτροπής, που υποβάλλεται στον Υπουργό Εσωτερικών και στην οποία μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται οι εισηγήσεις της όσον αφορά τη βελτίωση της λειτουργίας των λαϊκών αγορών, θα κοινοποιείται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για ενημέρωσή της.
5. Διασαφηνίζεται ότι οι έλεγχοι για την τήρηση των διατάξεων του νόμου θα διενεργούνται από τις τοπικές αρχές κατά την έναρξη της λειτουργίας κάθε λαϊκής αγοράς και θα ελέγχεται κατά πόσο οι συμμετέχοντες σε αυτή πωλητές ή παραγωγοί διαθέτουν κατά τον χρόνο του ελέγχου τις απαιτούμενες βεβαιώσεις.
6. Καθορίζονται οι ώρες λειτουργίας των λαϊκών αγορών, έτσι ώστε να μην ανοίγουν ενωρίτερα από τις 5 π.μ. και να μην κλείνουν ενωρίτερα από τις 3 μ.μ. για την περίοδο από την 1^η Νοεμβρίου μέχρι την 31^η Μαρτίου και ενωρίτερα από τις 6 μ.μ. για την περίοδο από την 1^η Απριλίου μέχρι την 31^η Οκτωβρίου εκάστου έτους. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του υφιστάμενου νόμου, οι λαϊκές αγορές δεν ανοίγουν ενωρίτερα από τις 5 π.μ. και κλείνουν σε ώρα που καθορίζεται από την οικεία τοπική αρχή.
7. Καθορίζονται σαφώς οι απαιτούμενες βεβαιώσεις αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών ή τμημάτων, ανάλογα με τα προϊόντα που τίθενται προς πώληση στις λαϊκές αγορές, οι οποίες απαιτείται να επισυνάπτονται στην αίτηση για εξασφάλιση άδειας χρήσης χώρου.
8. Καθορίζονται σαφώς οι αρμοδιότητες και η λειτουργία της προβλεπόμενης στον νόμο επιτροπής ελέγχου, η οποία απαρτίζεται από πρόσωπα εξουσιοδοτημένα από την εκάστοτε αρμόδια τοπική αρχή και η οποία μεταξύ άλλων θα είναι αρμόδια:

- α. να καταγράφει τα προβλήματα κατά τη λειτουργία της λαϊκής αγοράς και να υποβάλλει εισηγήσεις

προς την εκάστοτε αρμόδια τοπική αρχή για λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών, καθώς και να ετοιμάζει σχετική ετήσια έκθεση, την οποία θα κοινοποιεί στη Συμβουλευτική Επιτροπή, και

- β. να εξετάζει καταγγελίες και εισηγήσεις που υποβάλλονται σ' αυτήν από τους κατόχους άδειας χρήσης χώρου σε λαϊκή αγορά.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, ο θεσμός των λαϊκών αγορών παρουσιάζει διαχρονικά προβλήματα και αδυναμίες και οι προτεινόμενες τροποποιήσεις θα συμβάλουν στη βελτίωση της λειτουργίας του θεσμού, στην ενίσχυση του μηχανισμού των σχετικών ελέγχων και κατ' επέκταση στη στήριξη των παραγωγών κυπριακών προϊόντων και βιολογικών προϊόντων. Συναφώς, όπως ανέφερε ο ίδιος, η προτεινόμενη ρύθμιση για κοινοποίηση της ετήσιας έκθεσης της Συμβουλευτικής Επιτροπής προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων θα συμβάλει στην πιο άμεση πληροφόρηση της τελευταίας αναφορικά με την εξέλιξη του θεσμού και για τα προβλήματα που αυτός παρουσιάζει και κατ' επέκταση στην άσκηση αποτελεσματικότερου κοινοβουλευτικού ελέγχου από μέρους της.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, καθώς και με την ανάγκη ριζικών αλλαγών όσον αφορά τη λειτουργία του θεσμού των λαϊκών αγορών, ούτως ώστε να εξυπηρετεί τους σκοπούς δημιουργίας του. Συναφώς, ενημέρωσαν την επιτροπή ότι η εκτελεστική εξουσία μελετά τόσο το ενδεχόμενο μεταφοράς της αρμοδιότητας εποπτείας του νομοθετικού πλαισίου των λαϊκών αγορών από το Υπουργείο Εσωτερικών στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ως το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, καθώς και το ενδεχόμενο προσθήκης ασφαλιστικών δικλίδων οι οποίες να επιτρέπουν μόνο σε παραγωγούς κυπριακών προϊόντων να δραστηριοποιούνται στις λαϊκές αγορές. Περαιτέρω, οι πιο πάνω εκπρόσωποι εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους όσον αφορά επιμέρους ζητήματα που πραγματεύεται η πρόταση νόμου και εισηγήθηκαν μεταξύ άλλων την προσθήκη πρόνοιας με βάση την οποία να επιτρέπεται στην αρμόδια αρχή να διενεργεί ελέγχους καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της λαϊκής αγοράς και όχι μόνο κατά την έναρξή της.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών, αφού επισήμανε ότι ο θεσμός των λαϊκών αγορών παρουσιάζει προβλήματα και αδυναμίες, εξέφρασε την άποψη ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Περαιτέρω, ενημέρωσε την επιτροπή ότι η προβλεπόμενη στον νόμο Συμβουλευτική Επιτροπή, της οποίας προϊστάται ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών και στις αρμοδιότητες της οποίας περιλαμβάνεται η εποπτεία της εφαρμογής του υφιστάμενου νόμου και η υποβολή σχετικών ετήσιων εκθέσεων προς τον Υπουργό Εσωτερικών, είναι ανενεργός, αφού η εν λόγω επιτροπή ακόμα δεν έχει συσταθεί σε σώμα, λόγω των ζητημάτων που προέκυψαν σε σχέση με τη νομιμότητα της σύνθεσής της. Ωστόσο, ο ίδιος υποστήριξε ότι τα αναφερόμενα ζητήματα αναμένεται να ξεπεραστούν σύντομα, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η σύγκληση της υπό αναφορά επιτροπής, και δεσμεύτηκε ότι θα γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για τον σκοπό αυτό.

Ο προϊστάμενος των Υγειονομικών Υπηρεσιών συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και διευκρίνισε ότι, σύμφωνα με τον περί Τροφίμων Νόμο, η διενέργεια ελέγχου σε σχέση με την υγιεινή των προϊόντων που τίθενται προς πώληση στις λαϊκές αγορές αποτελεί αρμοδιότητα των υγειονομικών υπηρεσιών της εκάστοτε αρμόδιας τοπικής αρχής και όχι αρμοδιότητα των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας. Ωστόσο, ο ίδιος ανέφερε ότι οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους έχουν εκδώσει οδηγό ορθής υγιεινής πρακτικής για τους πωλητές τροφίμων στις λαϊκές αγορές.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της αστυνομίας και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, καθώς και ο δήμαρχος Δερύνειας δεν έφεραν ένσταση σε σχέση με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις.

Ο εκπρόσωπος της Ένωσης Δήμων Κύπρου αναγνώρισε την ανάγκη βελτίωσης του πλαισίου που διέπει τη λειτουργία του θεσμού των λαϊκών αγορών, ωστόσο εξέφρασε επιφυλάξεις και προβληματισμούς αναφορικά με τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου που μεταξύ άλλων διαλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1. Ο προτεινόμενος ορισμός του όρου «παραγωγός», σύμφωνα με τον οποίο ως παραγωγός ορίζεται το πρόσωπο το οποίο εντός της λαϊκής αγοράς πωλεί, κατά αποκλειστικότητα ή κατά πλειοψηφία, ανά είδος, προϊόντα ίδιας παραγωγής, θα αποβεί εις βάρος των αμιγώς παραγωγών, αφού θα δώσει τη δυνατότητα στους παραγωγούς να πωλούν προϊόντα πέραν της δικής τους παραγωγής, χωρίς την ύπαρξη αποτελεσματικού μηχανισμού ελέγχου. Ως εκ τούτου, ο ίδιος εισηγήθηκε όπως ο προτεινόμενος ορισμός του όρου «παραγωγός», καθώς και οι σχετικές διατάξεις του υφιστάμενου νόμου τροποποιηθούν, κατά τρόπο που η δραστηριοποίηση στις λαϊκές αγορές να επιτρέπεται αποκλειστικά σε παραγωγούς που πωλούν προϊόντα ίδιας παραγωγής.
2. Η προτεινόμενη τροποποίηση, σύμφωνα με την οποία ο έλεγχος των απαιτούμενων βεβαιώσεων για τα προϊόντα σε σχέση με τα οποία οι κάτοχοι άδειας χρήσης χώρου έχουν εξασφαλίσει άδεια πώλησής τους, τις οποίες παρέχουν οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες ή τμήματα και τις οποίες πρέπει οι ίδιοι να διαθέτουν κατά τη διάρκεια της παρουσίας τους στη λαϊκή αγορά, θα διενεργείται από την οικεία αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης και όχι από τα καθ' ύλην αρμόδια κρατικά τμήματα, ανάλογα με το προϊόν, θα

επιηρεάσει δυσμενώς την ποιότητα αυτών των ελέγχων. Συναφώς, ο ίδιος επισήμανε ότι οι επιθεωρητές των δημοτικών αρχών δε διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρογνωμοσύνη, για να προβαίνουν στην ταυτοποίηση των προϊόντων που περιλαμβάνονται στις σχετικές βεβαιώσεις, και ως εκ τούτου εισηγήθηκε όπως παραμείνει η υφιστάμενη ρύθμιση, που επιτρέπει στα καθ' ύλην αρμόδια κρατικά τμήματα να διεξάγουν τους σχετικούς ελέγχους.

3. Οι προτεινόμενες ώρες λειτουργίας των λαϊκών αγορών όπως καθορίζονται, δηλαδή χωρίς να παρέχεται η δυνατότητα στις οικείες τοπικές αρχές να λαμβάνουν υπόψη τις εκάστοτε ιδιαιτερότητες και τις καιρικές συνθήκες, ενδεχομένως να μην εξυπηρετεί την ομαλή λειτουργία των λαϊκών αγορών. Συνεπώς, ο ίδιος εισηγήθηκε όπως παραμείνει η υφιστάμενη ρύθμιση, με βάση την οποία οι λαϊκές αγορές κλείνουν σε ώρα που καθορίζεται από την οικεία τοπική αρχή.

Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής συμφώνησε με την επιδιωκόμενη ενίσχυση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου των σχετικών ελέγχων στις λαϊκές αγορές, έτσι ώστε να καθιστάται δυνατή η απαιτούμενη ταυτοποίηση των προϊόντων που τίθενται προς πώληση στις λαϊκές αγορές με τα προϊόντα που αφορούν οι βεβαιώσεις που χορηγούν οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Βιοκαλλιεργητών Κύπρου συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και παράλληλα επισήμανε αφενός ότι ο προτεινόμενος σαφής διαχωρισμός εντός των λαϊκών αγορών μεταξύ των βιολογικών και των συμβατικών προϊόντων θα αποτελέσει κίνητρο για τους βιοκαλλιεργητές να δραστηριοποιηθούν στις λαϊκές αγορές και αφετέρου ότι ο προτεινόμενος σαφής καθορισμός των βεβαιώσεων σε σχέση με τα προϊόντα που πωλούνται στη λαϊκή αγορά θα συμβάλει στην προώθηση ποιοτικότερων προϊόντων προς τους καταναλωτές.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Νέα Αγροτική Κίνηση», «Παναγροτικός Σύνδεσμος», «Ευραγροτικός» και «Οικοαγροτικός» συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και την ανάγκη ψήφισής της το συντομότερο δυνατόν σε νόμο, ωστόσο εξέφρασαν την άποψη ότι, για να επιτευχθεί η αναγκαία βελτίωση του πλαισίου που διέπει τον θεσμό των λαϊκών αγορών, απαιτείται να επέλθουν σε αυτό ριζικές αλλαγές και να ενεργοποιηθεί η δύναμη του νόμου Συμβουλευτική Επιτροπή. Περαιτέρω, οι ίδιοι εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους σε σχέση με την προτεινόμενη προτεραιότητα σε παραγωγούς βιολογικών προϊόντων όσον αφορά τις θέσεις που αυτοί θα καταλαμβάνουν στις λαϊκές αγορές ως κάτοχοι άδειας χρήσης χώρου στις λαϊκές αγορές, καθώς τέτοια προτεραιότητα ενδεχομένως να προκαλέσει προβλήματα εις βάρος των κατόχων της εν λόγω άδειας οι οποίοι δεν είναι παραγωγοί βιολογικών προϊόντων.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Λιανικού Εμπορίου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Υπεραγορών και του Συνδέσμου Φρουταριούχων συμφώνησαν με τους στόχους των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς αυτές θα συμβάλουν στη διόρθωση της αταξίας που επικρατεί σήμερα στις λαϊκές αγορές, ωστόσο τόνισαν την ανάγκη για ριζικές αλλαγές στο πλαίσιο που διέπει τον θεσμό των λαϊκών αγορών.

Στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης της υπό αναφορά πρότασης νόμου την επιτροπή, πέραν των προτεινόμενων τροποποιήσεων, απασχόλησαν οι διαχρονικές αδυναμίες και προβλήματα που παρατηρούνται εν συνόλω στο πλαίσιο που διέπει τον θεσμό των λαϊκών αγορών, καθώς και η μη αποτελεσματική εφαρμογή του υφιστάμενου νόμου. Ειδικότερα, η επιτροπή διαπίστωσε ότι οι εν λόγω αδυναμίες και προβλήματα οφείλονται κυρίως στα ακόλουθα:

1. Αδυναμία διενέργειας αποτελεσματικών ελέγχων στις λαϊκές αγορές, η οποία επιτρέπει σε εμπόρους να δραστηριοποιούνται παράτυπα σε αυτές με προϊόντα αμφιβόλου ποιότητας και προέλευσης εις βάρος των παραγωγών κυπριακών προϊόντων.
2. Απουσία σχετικού κανονιστικού πλαισίου που να ενισχύει τις διατάξεις του υφιστάμενου νόμου.
3. Παράλληλη νομοθετική ρύθμιση θεμάτων συναφών με τη λειτουργία των λαϊκών αγορών με διατάξεις που περιλαμβάνονται στον υφιστάμενο νόμο, στον περί Κοινοτήτων Νόμο και στον περί Δήμων Νόμο και ενδεχομένη σύγκρουση μεταξύ τους.
4. Αδυναμία της εκτελεστικής εξουσίας να ενεργοποιήσει τη δύναμη του υφιστάμενου νόμου Συμβουλευτική Επιτροπή.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις και επιφυλάξεις που εκφράστηκαν από εμπλεκόμενα τμήματα και φορείς, επέφερε τροποποιήσεις στο κείμενο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, έτσι ώστε μεταξύ άλλων να επενεχθούν τα ακόλουθα:

1. Διαγραφή της προτεινόμενης διάταξης με την οποία παρέχεται προτεραιότητα σε παραγωγούς βιολογικών προϊόντων έναντι των παραγωγών συμβατικών προϊόντων και των πωλητών των προϊόντων άλλων παραγωγών.
2. Προσθήκη διάταξης σύμφωνα με την οποία θα επιτρέπεται στην εκάστοτε αρμόδια τοπική αρχή να διενεργεί ελέγχους πριν από την έναρξη και καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της λαϊκής αγοράς όσον αφορά την κατοχή άδειας χρήσης χώρου και τη διαπίστωση ότι τα προϊόντα που διατίθενται προς πώληση είναι αυτά που αναγράφονται στην εν λόγω άδεια.

3. Προσθήκη διάταξης σύμφωνα με την οποία παρέχεται η δυνατότητα στο Τμήμα Γεωργίας, τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, στο Τμήμα Αλιείας και στις Υγειονομικές Υπηρεσίες να διενεργούν αιφνιδιαστικούς ελέγχους στις λαϊκές αγορές, με σκοπό την εξακρίβωση του τόπου προέλευσης ή παραγωγής ή παρασκευής των προϊόντων που διατίθενται προς πώληση και τα οποία αναγράφονται στην άδεια χρήσης χώρου.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή εκφράζει την έντονη δυσαρέσκειά της για τη στασιμότητα που παρατηρείται από πλευράς της εκτελεστικής εξουσίας στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που αφορούν τη λειτουργία των λαϊκών αγορών.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επιτροπή, παρά τη θέση της ότι το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τον θεσμό των λαϊκών αγορών χρήζει ουσιαστικών και εκτεταμένων τροποποιήσεων, προκειμένου να εξυπηρετήσει αποτελεσματικά τον θεσμό αυτό, έκρινε σκόπιμο στο παρόν στάδιο να προωθηθεί η πρόταση νόμου όπως αυτή έχει τροποποιηθεί στη βάση των πιο πάνω, καλώντας παράλληλα την εκτελεστική εξουσία να επανεξετάσει το σχετικό πλαίσιο στο σύνολό του και να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για τη βελτίωσή του. Ειδικότερα, η επιτροπή κάλεσε τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα μεταξύ άλλων όπως:

1. προβούν το συντομότερο στις αναγκαίες ενέργειες, ώστε να ενεργοποιηθεί η Συμβουλευτική Επιτροπή και να ληφθούν μέτρα για τη βελτίωση της λειτουργίας του θεσμού των λαϊκών αγορών,
2. εξετάσουν το ενδεχόμενο μεταφοράς της αρμοδιότητας εποπτείας του θεσμικού πλαισίου των λαϊκών αγορών από το Υπουργείο Εσωτερικών στο καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και
3. εξετάσουν το ενδεχόμενο προσθήκης ασφαλιστικών δικλίδων, σύμφωνα με τις οποίες να επιτρέπεται μόνο σε παραγωγούς κυπριακών προϊόντων να δραστηριοποιούνται στις λαϊκές αγορές.

Στη βάση των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της επιτροπής βουλευτής της Αλληλεγγύης επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του κειμένου της πρότασης νόμου όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών υιοθέτησαν τις πρόνοιες της πρότασης νόμου όπως αυτή έχει διαμορφωθεί και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια της Βουλής για συζήτηση και λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρώτα πρέπει να ευχαριστήσω όλα τα μέλη και ιδιαίτερα τζιαι τον πρόεδρο της επιτροπής Γεωργίας τζιαι τον αντιπρόεδρο. Εκάμαμεν μία πολλά παραγωγική συζήτηση μέσα στην επιτροπή.

Να εξηγήσω για τους συναδέλφους ότι εδώ έχουμε βάλει πρόνοιες, για να βελτιώσουμε πολλές παραμέτρους της λειτουργίας των λαϊκών αγορών. Για παράδειγμα, τους παραγωγούς, τις πιστοποιήσεις, τη σήμανση πάνω στα stands. Θα έχουμε τα πιστοποιητικά στα οποία φαίνεται ότι είναι πραγματικός παραγωγός τζιαι εν τα έπκιασε 'που αλλού να τα φέρει τζιαι να προσποιείται, τα είδη των προϊόντων τα οποία πωλούνται. Για πρώτη φορά θα έχουμε χωρισμένους τους καθεαυτό παραγωγούς, τους καθεαυτό βιοκαλλιεργητές 'που τους υπόλοιπους. Θα έχουμε αυξημένους ελέγχους της λαϊκής αγοράς, για να είμαστε βέβαιοι ότι οι άνθρωποι εκεί έπρεπε να είναι εκεί. Τζιαι παραμένει ένα θέμα που δεν μπορούμε να κάμουμε τίποτε εμείς ως Βουλή, που είναι το θέμα του ότι η κυβέρνηση έσει ορισμένες ευθύνες τζιαι πρέπει να ξεκινήσει να βάλει τες επιτροπές της σε λειτουργία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Τα είπε πολύ καλά ο κ. Θεοπέμπτου. Δε θα επαναλάβω τίποτε από όλα όσα έχει πει. Θέλω να πω το εξής μόνο: Η Βουλή κάμνει καλά τη δουλειά της σε σχέση με αυτό το ζήτημα και αναφέρομαι και στην πρόταση νόμου που είχε κατατεθεί πριν μερικά χρόνια από τον κ. Χατζηγιάννη, που ήταν η αφετηρία, για να κάμουμε σωστή δουλειά σε σχέση με τις λαϊκές αγορές. Δυστυχώς όμως, η κυβέρνηση δεν κάνει καθόλου καλά τη δουλειά της. Έναν ρόλο που είχε η κυβέρνηση μέσα από τη συμβουλευτική επιτροπή να διαδραματίσει, για να ενισχύσει τον θεσμό, δεν έχει κάνει απολύτως τίποτε. Αυτή η επιτροπή δε λειτουργά από την ημερομηνία που ουσιαστικά εψηφίσαμε τον νόμο. Και, όταν τους εκαλέσαμε και τους υποδείξαμε αυτές τις αδυναμίες και ανεπάρκειές τους, ξέρετε τι εκάναν; Μας είπε το Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο είχε την ευθύνη, ότι δεν μπορεί, δεν τα καταφέρνει, δεν έχει δυνάμεις και συζητούν τώρα να μεταφερθούν οι αρμοδιότητες στο Υπουργείο Γεωργίας. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, να το παρακολουθήσετε, τη μεταφορά, να γίνει γρήγορα.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας των Λαϊκών Αγορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 28 θέμα είναι «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Μέτρα Προστασίας Ταμιευτήρων των οποίων το Νερό Προορίζεται και για Ανθρώπινη Κατανάλωση) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών, έτσι ώστε να καθοριστούν οι λεπτομέρειες αναφορικά με τον σχεδιασμό των ζωνών προστασίας των επιφανειακών υδατικών συστημάτων, καθώς και των έργων υδροληψίας το νερό των οποίων προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Μέτρα Προστασίας Ταμιευτήρων των οποίων το Νερό Προορίζεται και για Ανθρώπινη Κατανάλωση) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Νίκος Κέττηρος

Μιχάλης Γιωργάλλας

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Ονούφριος Κουλλά

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ευθύμιος Δίπταρος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίες που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Νοεμβρίου και στις 4 Δεκεμβρίου 2018, στις 8, 22 και 29 Ιανουαρίου, στις 5 Φεβρουαρίου και στις 5 και 12 Μαρτίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών παρευρέθησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, του Τμήματος Γεωργίας, του Τμήματος Περιβάλλοντος, της Υπηρεσίας Μεταλλείων και του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου της Επιτρόπου Περιβάλλοντος, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, του ΕΤΕΚ, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου, του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Tetra Cyrgia) και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Νέα Αγροτική Κίνηση», «Παναγροτικός Σύνδεσμος» και «Ευρωαγροτικός».

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 32 του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών, έτσι ώστε να καθοριστούν οι λεπτομέρειες αναφορικά με τον σχεδιασμό των ζωνών προστασίας των επιφανειακών υδατικών συστημάτων, καθώς και των έργων υδροληψίας των οποίων το νερό προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς ρυθμίζονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθορίζονται οι ζώνες προστασίας των υδατικών συστημάτων με βάση τα όρια της λεκάνης απορροής τους, τον κίνδυνο ρύπανσης του νερού, την ταχύτητα ροής του νερού και τις κλίσεις του εδάφους της λεκάνης ως ακολούθως:
  - α. Ζώνη Α - Άμεση Ζώνη Προστασίας (ΑΖΠ).
  - β. Ζώνη Β - Κοντινή Ζώνη Προστασίας (ΚΖΠ).
  - γ. Ζώνη Γ - Ευρύτερη Ζώνη Προστασίας (ΕΖΠ).
  - δ. Ζώνη Δ - Παρόχθια Ζώνη Προστασίας (ΠΖΠ).
2. Καθορίζονται οι δραστηριότητες που επιτρέπονται ή απαγορεύονται σε κάθε ζώνη προστασίας.
3. Καθορίζονται οι διαδικασίες αναθεώρησης ή κατάργησης εκάστης ζώνης προστασίας υδατικού συστήματος.
4. Καθορίζεται η διαδικασία με την οποία ο διευθυντής του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, αφού καθορίσει τις ζώνες προστασίας κατόπιν διαβούλευσης με εμπλεκόμενα τμήματα και φορείς, προτείνει ολοκληρωμένο σχέδιο προστασίας για ένα υδατικό σύστημα το οποίο υποβάλλεται στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για έγκριση και, ακολούθως, στη βάση του εν λόγω σχεδίου, ο υπουργός εκδίδει σχετικά διατάγματα δυνάμει του άρθρου 23 του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που συνοδεύουν τους υπό εξέταση κανονισμούς, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εξυπηρετούν την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 23 του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου που προβλέπουν ότι ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος μεριμνά, ώστε να διασφαλιστεί η αναγκαία προστασία των υδατικών συστημάτων που χρησιμοποιούνται για πόσιμο νερό και για το σκοπό αυτό εκδίδει σχετικά διατάγματα με τα οποία καθορίζει ζώνες προστασίας για τα εν λόγω υδατικά συστήματα, καθώς και απαγορευτικά ή επιτακτικά μέτρα τα οποία εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του στις ζώνες αυτές. Με βάση τα ίδια στοιχεία, σε περίπτωση που τα απαγορευτικά ή επιτακτικά μέτρα εμπίπτουν στην

αρμοδιότητα άλλων τμημάτων, ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ετοιμάζει εισηγήσεις προς τα εν λόγω τμήματα για εφαρμογή των απαγορευτικών ή επιτακτικών μέτρων.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των κανονισμών από την επιτροπή, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων ανέφερε ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις επιδιώκουν τον καθορισμό των ζωνών προστασίας για τα υδατικά συστήματα και την επιβολή οριζόντιων απαγορευτικών ή επιτακτικών μέτρων στις εν λόγω ζώνες, με στόχο την ενίσχυση του πλαισίου προστασίας των υδατικών συστημάτων και την ελαχιστοποίηση οποιωνδήποτε κινδύνων ενδέχεται να μολύνουν το νερό που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση. Συναφώς, ο ίδιος επισήμανε ότι, όσο πιο κοντά βρίσκεται η ζώνη προστασίας στο νερό, τα οριζόντια απαγορευτικά ή επιτακτικά μέτρα είναι πιο αυστηρά και ο υπουργός εκδίδει διατάγματα με τα οποία εξειδικεύει τα εν λόγω μέτρα για κάθε υδατικό σύστημα ξεχωριστά. Παράλληλα, ο ίδιος ανέφερε ότι ο στόχος της προστασίας των υδάτων δεν πρέπει να συγκρούεται με τον στόχο για προώθηση αναπτύξεων και ως εκ τούτου πρέπει να βρεθεί η χρυσή τομή μεταξύ των δύο στόχων.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και υποστήριξε ότι, παρά το γεγονός ότι οι ισχύουσες πολεοδομικές ζώνες περιλαμβάνουν ζώνες προστασίας των υδατικών συστημάτων, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα συμβάλουν στην καλύτερη διαχείριση των υφιστάμενων αδειοδοτημένων αναπτύξεων που ενδεχομένως επηρεάζουν υδατικά συστήματα. Περαιτέρω, η ίδια επισήμανε ότι οποιεσδήποτε αιτήσεις για αναπτύξεις πλησίον των υδατικών συστημάτων εξετάζονται από το εν λόγω τμήμα υποβάλλονται για απόψεις στα εμπλεκόμενα κυβερνητικά τμήματα και οποιεσδήποτε εισηγήσεις τους για εφαρμογή σχετικών απαγορευτικών ή επιτακτικών μέτρων λαμβάνονται δεόντως υπόψη από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, για να περιληφθούν ως όροι στις πολεοδομικές άδειες, σε περίπτωση έγκρισης της σχετικής αίτησης. Συναφώς, σύμφωνα με την ίδια, οι απόψεις και οι εισηγήσεις των εμπλεκόμενων κυβερνητικών τμημάτων επίσης λαμβάνονται δεόντως υπόψη και όσον αφορά την τροποποίηση των πολεοδομικών ζωνών.

Οι εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου και του Terra Cypria επισήμαναν την ανάγκη περαιτέρω προστασίας των υδατικών συστημάτων των οποίων το νερό προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση και ειδικότερα της ΚΖΠ, καθώς, σύμφωνα με τους ίδιους, η εν λόγω ζώνη αποτελεί το τμήμα της λεκάνης απορροής στο οποίο ενδεχόμενη ρύπανση θα επιφέρει το μεγαλύτερο φορτίο ρύπων στα υδατικά συστήματα. Περαιτέρω, οι ίδιοι εξέφρασαν επιφυλάξεις αναφορικά με τις ρυθμίσεις που προτείνονται με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, υποβάλλοντας παράλληλα σχετικές εισηγήσεις που μεταξύ άλλων διαλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1. Η εκτέλεση λατομικών εργασιών εντός της ΚΖΠ δυνατόν να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα του νερού. Ως εκ τούτου, η προτεινόμενη πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος μεριμνά, έτσι ώστε να μελετάται η πιθανή ρύπανση του νερού από εργασίες λατόμησης αδρανών υλικών εντός της ΚΖΠ, πρέπει να τροποποιηθεί, κατά τρόπο που να απαγορεύεται οποιαδήποτε εργασία λατόμησης εντός της εν λόγω ζώνης ή, σε περίπτωση που διενεργείται σχετική περιβαλλοντική μελέτη, τα πορίσματα αυτής να είναι δεσμευτικά.
2. Η προτεινόμενη πρόνοια που προβλέπει ότι ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος μεριμνά, έτσι ώστε οποιαδήποτε δραστηριότητα που σχετίζεται με την παραγωγή κτηνοτροφικών αποβλήτων, όπως δημιουργία και λειτουργία κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, να μην επιτρέπεται εντός της ΚΖΠ, με εξαίρεση τα ποιμνιοστάσια μικρής δυναμικότητας, ενδεχομένως να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα του πόσιμου νερού. Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί από το Τμήμα Ανάπτυξης Υδάτων το ενδεχόμενο άρσης της προτεινόμενης εξαίρεσης για ποιμνιοστάσια μικρής δυναμικότητας.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των κανονισμών, επιπροσθέτως των πιο πάνω, απασχόλησαν την επιτροπή μεταξύ άλλων τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Η τελική απόφαση σε σχέση με πολεοδομικές άδειες ή υφιστάμενες αναπτύξεις ή τροποποίηση πολεοδομικών ζωνών λαμβάνεται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ενώ οι σχετικές εισηγήσεις που υποβάλλονται στο τμήμα αυτό από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για απαγορευτικά ή επιτακτικά μέτρα εντός των ζωνών προστασίας των υδατικών συστημάτων δεν είναι δεσμευτικές για το εν λόγω τμήμα.

Αναφορικά με το ζήτημα αυτό τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις σύμφωνα με τις οποίες ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, με σχετικό διάταγμά του, μεταξύ άλλων θα υποβάλλει και τις εν λόγω εισηγήσεις ενδεχομένως να αποβούν χωρίς ουσιαστικό αντίκρισμα. Συναφώς, τα μέλη αυτά εισηγήθηκαν τη συμπερίληψη σχετικών προνοιών στο κείμενο των κανονισμών με βάση τις οποίες οι εν λόγω απόψεις και εισηγήσεις θα είναι δεσμευτικές για το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και ως εκ τούτου θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη απ' αυτό.

2. Η ανάγκη τροποποίησης της προτεινόμενης διαδικασίας διαβούλευσης που θα ακολουθεί ο διευθυντής του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων για τη διαμόρφωση του ολοκληρωμένου σχεδίου προστασίας των υδατικών συστημάτων, με βάση το οποίο ο υπουργός θα εκδίδει σχετικά διατάγματα, έτσι ώστε να

διασφαλίζεται ότι οι απόψεις των εμπλεκόμενων τμημάτων και φορέων θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη, πριν το σχέδιο αυτό υποβληθεί στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Οι εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών τμημάτων και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, σχολιάζοντας τις επιφυλάξεις που εκφράστηκαν από μέλη της επιτροπής, καθώς και από εμπλεκόμενους φορείς, ανέφεραν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι απόψεις και εισηγήσεις του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, καθώς και του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων δεν είναι δυνατό να δεσμεύουν το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως σε θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Το διάταγμα του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος καθίσταται δεσμευτικό αποκλειστικά για τα θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του και, προκειμένου να καταστούν οι εν λόγω απόψεις και εισηγήσεις δεσμευτικές προς το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, πρέπει να ληφθεί σχετική πολιτική απόφαση, έτσι ώστε να τροποποιηθεί αναλόγως το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του τμήματος αυτού. Ωστόσο, το γεγονός αυτό δεν καθιστά άνευ ουσίας τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, καθώς αυτές έχουν ως στόχο τη διασαφήνιση και ενίσχυση του πλαισίου που διέπει την προστασία των υδατικών συστημάτων.
2. Οι εργασίες λατόμησης αδρανών υλικών εντός της ΚΖΠ είναι σοβαρό ζήτημα και για τον λόγο αυτό προτείνεται να μελετάται το ενδεχόμενο ρύπανσης του νερού από τέτοιες εργασίες, εντούτοις δεν κρίνεται ορθή η εκ προοιμίου απαγόρευσή τους. Παρ' όλα αυτά, θα εξεταστεί το ενδεχόμενο συμπερίληψης επιπρόσθετων ασφαλιστικών δικλίδων στο κείμενο των κανονισμών, έτσι ώστε να διασκεδαστούν οι οποιοσδήποτε ανησυχίες.
3. Τα ποιμνιοστάσια μικρής δυναμικότητας που δραστηριοποιούνται εντός της ΚΖΠ δεν επηρεάζουν αρνητικά την ποιότητα νερού ούτε αυξάνουν τις πιθανότητες ρύπανσής του. Ως εκ τούτου, δεν κρίνεται αναγκαία η άρση της προτεινόμενης εξαίρεσης που αφορά τα ποιμνιοστάσια μικρής δυναμικότητας.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω συζήτησης των κανονισμών το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, λαμβάνοντας υπόψη τους προβληματισμούς που εκφράστηκαν ενώπιον της επιτροπής, σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και κατόπιν διαβούλευσης με τα υπόλοιπα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα, κατέθεσε διαδοχικά στην επιτροπή αναθεωρημένα κείμενα των κανονισμών, για να διευκολύνει την ολοκλήρωση της συζήτησής τους. Τα αναθεωρημένα κείμενα των κανονισμών περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Διασαφήνιση της προτεινόμενης διαδικασίας διαβούλευσης που θα ακολουθεί ο διευθυντής του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων για τη διαμόρφωση του ολοκληρωμένου σχεδίου προστασίας των υδατικών συστημάτων, με βάση το οποίο ο υπουργός θα εκδίδει σχετικά διατάγματα, έτσι ώστε μεταξύ άλλων να διασφαλίζεται ότι οι απόψεις των εμπλεκόμενων τμημάτων και φορέων λαμβάνονται δεόντως υπόψη, πριν αυτό υποβληθεί στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
2. Προσθήκη προνοιών στις οποίες αναφέρεται ρητά ότι οι απόψεις του διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως σε ό,τι αφορά ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.
3. Τροποποίηση της πρόνοιας που αφορά την εξέταση της μελέτης εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον από εργασίες λατόμησης υλικών μέσα στην ΚΖΠ, έτσι ώστε να μελετάται ιδιαίτερα η πιθανή ρύπανση του νερού, και για σκοπούς έκδοσης της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης από την Περιβαλλοντική Αρχή να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι απόψεις του διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, του διευθυντή του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης και του προϊσταμένου της Υπηρεσίας Μεταλλείων.
4. Διαμόρφωση επιμέρους προνοιών των κανονισμών με σκοπό τη διασαφήνιση και βελτίωσή τους από νομοτεχνικής άποψης.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της εξέτασης των προτεινόμενων κανονισμών την επιτροπή απασχόλησε εκτενώς το ενδεχόμενο το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, σε σχέση με την προώθηση αναπτύξεων και τροποποίηση πολεοδομικών ζωνών, να μη λαμβάνει επαρκώς υπόψη τις απόψεις ή ενστάσεις εμπλεκόμενων τμημάτων και φορέων και ειδικότερα όσον αφορά το αίτημα για τροποποίηση των πολεοδομικών ζωνών στην κοινότητα Άλασσας, συμπεριλαμβανομένης και της ζώνης προστασίας του φράγματος του Κούρρη. Συναφώς, η επιτροπή ζήτησε και έλαβε γραπτώς τις θέσεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, του Τμήματος Περιβάλλοντος, του Γραφείου της Επιτρόπου Περιβάλλοντος και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως σε σχέση με το εν λόγω ζήτημα και η επιτροπή επιφυλάχθηκε για περαιτέρω ενέργειες σε μεταγενέστερο στάδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των υπό συζήτηση κανονισμών όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να εξηγήσω εδώ ότι είχαμε μία έντονη ανησυχία, γιατί μιλούμε για την προστασία των νερών τζιαι φαίνεται ότι μετά 'πού τες συστάσεις των ειδικών του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων έχουμε μια αντίφαση με το ότι την τελική απόφαση θα την έπαιρναν τα λατομεία, η Υπηρεσία Μεταλλείων τζιαι η Πολεοδομία. Εκάμαμεν αλλαγές εις τη νομοθεσία, αλλά πρέπει να πω ότι δεν είμαστε ευχαριστημένοι με την αποτελεσματικότητα την οποία έχουμε περιλάβει μέσα στον νόμο. Θα υποστηρίξουμε τον κανονισμό, αλλά θέλω να έχουν υπόψη τους όλοι ότι θα τον παρακολουθούμε πολύ πολύ στενά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ και μία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 29 και 30, που είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2017» και «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019», αναβάλλονται και παραπέμπονται στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, κατόπιν συνεννόησης που έγινε.

Τα θέματα...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Τούντο θέμα, τούντα δύο, το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί, ενώ τα συζητήσαμε σε τρεις διαφορετικές διαδοχικές συνεδρίες, ήταν έτοιμα, εφέραμεν τα στην ολομέλεια τζιαι αποφάσισε το υπουργείο τζιαι ετράβησέν τα πίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Σε κάποια φάση... Εγώ ξέρω, έμαθα τελικά γιατί... Εν πάση περιπτώσει, τζιαι, επειδή, άμα παίζονται παιγνίθκια, εν μ' αρέσκει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μου το πεις ύστερα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Να σας το πω ξεκάθαρα!

(Γέλια)

Το λοιπόν, εν πάση περιπτώσει, εννά το πω μετά, εννά το πω κατ' ιδίαν, εν χρειάζεται ν' ακούει ούλλος ο κόσμος. Ήρτε, εσυζητήσαμεν το...

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Αποχή: ΕΛΑΜ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι! Αφήστε τον... Ένα αστείο εκάμαμεν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

...έν' έτοιμο, να ξαναεπιστρέψει... Το «αναβολή» δέχομαι το. Το να επιστρέψει στην επιτροπή εν εκατάλαβα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Το να ξαναεπιστρέψει στην επιτροπή δεν το...

Ας μας εξηγήσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας εξηγήσει...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

...κάποιος συνάδελφος που ζήτησε να το ξαναφέρουμε στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να εξηγήσει ο κ. Ζαχαρίου. Ο κ. Ζαχαρίου να εξηγήσει στον κ. Προκοπίου, τον πρόεδρο της επιτροπής.

Κύριοι, κάμετε υπομονή, σε πέντε λεπτά τελειώνουμε, τέσσερα κατ' ακρίβειαν.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Πρώτον, να εξηγήσω ότι στο ναό της δημοκρατίας υπάρχει δημοκρατία. Δεν υπάρχει πρόεδρος που αποφασίζει για τα πάντα. Τζιαι να το ξεκαθαρίσει ο κ. Προκοπίου τούντο πράμα!

Δεύτερον, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, έχοντας κάμει κάποιες επαφές με κάποιους ανθρώπους με κάποια πληροφόρηση, θέλει να το ξανασυζητήσει. Είναι δικαίωμά του και δεν παίζεται κανένα παιχνίδι. Το ότι παίζονται παιχνίδια και συμφέροντα να παρακαλέσω...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γεώργιο Προκοπίου)

...τον κ. Προκοπίου να το ανακαλέσει! Δεν δεχούμαστε μαθήματα 'πού κανέναν!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Όι, παίζονται!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Και πρέπει να μάθετε ότι έχει δημοκρατία η επιτροπή Μεταφορών!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γεώργιο Προκοπίου)

Επαναλαμβάνω για τελευταία φορά, δεν πρόκειται να ανεχτώ να μας λείι ο κ. Προκοπίου ότι παίζονται συμφέροντα και γι' αυτό...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γεώργιο Προκοπίου)

Κύριε, η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού έχει λάβει μια ενημέρωση 'πού κάποιους ενδιαφερομένους. Θέλει ν' ακούσει και την αντίθετη άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, αλλά μεν φωνάζετε, διότι...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Θέλει να το συζητήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...για όσους ενυστάξαν, έν' καλή η φωνή. Για όσους εκουραστήκαν ένενν πολλά καλή. Οπότε...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Εκείνο το οποίο δεν μπορώ να ανεχτώ είναι να νομίζουν κάποιιοι ότι, όποτε ζητούμε αναβολή, παίζονται συμφέροντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Έγινε. Να το δείτε στην...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ξέρει πολλά καλά ο φίλος μου ο Ζαχαρίας για ποιους εννοώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Εν εννοώ βουλευτές. Ξέρει πολλά καλά. Τζιαι να μεν μου το παίζουσιν ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τα πείτε στην επιτροπή, να τα αποκαλύψετε!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

...να τους πιάνει ο πατριωτισμός! Άτε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κώστας Κώστα.

Ένα σχόλιο από τον κ. Στεφάνου να δεχτούμε, κύριε Κώστα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Αν υπάρχει τρόπος, όταν μιλά ο κ. Προκοπίου, να μεν του ανάβουμε το μικρόφωνο, ακούγεται πάρα πολύ καλά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, μα είμαστε συνεννοημένοι τι ώρα να μιλά, για να ξυπνούμε!

(Γέλια)

Κύριε Κώστα, έχεις τον λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Ο λόγος που ζητήσαμε αναβολή, κύριε Πρόεδρε, είναι γιατί μετά την τελευταία θεελλώδη συνεδρία στην οποία εκαταλάβαμε πολλά καλά είναι που συμβαίνει τζιαι, αν δεν αποσύρει ο κ. Προκοπίου, εννά του πω ότι, όποιος ζει σε γυάλινο σπίτι, να μεν σύρνει πέτρες. Λοιπόν, ήρθαν στοιχεία...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γεώργιο Προκοπίου)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έθθα τον αφήκουν ν' αγιάσει τον Γιώργο!

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Ήρθαν στοιχεία...

Ε, ναι, διότι εν πρέπει να προκαλει!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γεώργιο Προκοπίου)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Ήρθαν στοιχεία στα μέλη της επιτροπής τζιαι από την Ευρωπαϊκή Ένωση, που αποκαλύπτουν ακριβώς τι πάει να γίνει, γι' αυτό έχουμε ζητήσει να αναβληθεί, να επιστρέψει το θέμα στην επιτροπή, να δούμε ακριβώς τι γίνεται. Γιατί πίσω που τούντη ιστορία, κύριε Πρόεδρε, όντως κρύφκονται τεράστια συμφέροντα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή emίλησε τζιαι ο Κώστας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προκοπίου ξανά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Να αφήσετε τα γυάλινα τζιαι εν έχουμε πρόβλημα με γυάλινα εμείς! Εμείς είμαστε στα μπτετόν αρμέ!

(Γέλια)

Έτσι ξεκάθαρα! Άρα, μεν μου λαλείτε τούντα...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Έμαθα να τα λαλώ με τ' όνομά τους! Άτε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, έχουμε ακόμα ένα κίνητρο νομίζω να συνεχίσει η συζήτηση για το Brexit, να παίρνουμε παραδείγματα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έχει και Κεφάλαιο Τέταρτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά εγώ δυσκολεύομαι να...

Ναι, έχει και Κεφάλαιο Τέταρτο.

Ναι, κυρία Χαραλαμπίδου.

Να τελειώσουμε έτσι εύθυμα, έν' καλά!

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Πολύ εύθυμα, κύριε Πρόεδρε.

Είναι σημαντικό να σταματήσουν τα υπονοούμενα μεσ' την ολομέλεια, για να γίνονται κατανοητοί οι συνάδελφοι. Να μας λέει ο καθένας τι εννοεί, άρα το παιχνίδι να γίνεται επί της ουσίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, σωστό!

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

...όι υπονοούμενο, υπονοούμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Άρα, στην επιτροπή να τα δείτε, κύριε...

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ρε, μα ένα λεπτό, άνοιξε η όρεξή σας όλους τωρά!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Το ξεκαθάρισα! Δεν έχει σχέση με βουλευτές. Έν' αλλού και ξέρουν όλοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θέλει να μιλήσει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Μάλιστα, κύριε!

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άνοιξε η όρεξή μας τζι' έν' καλό πράμα τούτο! Εγώ ενόμιζα ότι εκουραστήκετε, αλλά να ξέρω να το παίρνουμε άλλο καμιά-δυο ώρες να τελειώνουμε...

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εν είχα σκοπό να μιλήσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφτάσαμε εις το σημείο να πηγαίνουμε μέχρι τριάντα πέντε θέματα, να τα συζητούμε και να τα τελειώνουμε. Να τα πάρουμε στα πενήντα 'πού άλλη φορά!

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εν είχα σκοπό να μιλήσω, αλλά, επειδή όντως τα υπονοούμενα, είτε αναφέρονται σε βουλευτές είτε δεν αναφέρονται σε βουλευτές, δεν πρέπει να μείνουν ως υπονοούμενα ή να μη λέγονται καθόλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει δικαίωμα έκφρασης ο καθένας όπως θέλει!

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Διότι να σας πω κάτι, να σας πω κάτι. Έντζιε πυροβολεί, έντζιε σύρνει κάποιος πέτρες στο σπίτι του άλλου. Έν' ούλλοι πάνω μας που ρίφουμε τες πέτρες. Τζιαι αν δεν το καταλάβουμε τούτο, έχουμε πρόβλημα!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Τα θέματα με τους αριθμούς 31, 32 και 33, που είναι «Ο περί της Διευκόλυνσης των Επενδύσεων Νόμος του 2017», «Ο περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων Νόμος του 2018» και «Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2015», αντίστοιχα, αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Το θέμα το οποίο είχαμε αφήσει, για το Brexit, εις το τέλος, της επιτροπής Εσωτερικών, μπορούμε να το δούμε την άλλη Παρασκευή, αλλά οπωσδήποτε την άλλη Παρασκευή.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Το Κεφάλαιο Δεύτερο έχει γίνει προηγουμένως.

Παρακαλώ.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Γίνομαι τζιαι εγώ κουραστική, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πειράζει, έννεν κουραστικό τίποτε.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Πρόταση νόμου που κατατίθεται για...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι, ακούστε την κ. Μαύρου, πρόεδρο της επιτροπής Εσωτερικών.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

...τον περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμο, η οποία παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Καταλαβαίνω ότι είναι μια πολύ συγκεκριμένη πρόταση νόμου για τα ακίνητα του συνεργατισμού, αλλά, επειδή ειδικά για τούτον τον νόμο έχουμε δει κατά καιρούς να οδηγούνται νομοσχέδια ή προτάσεις νόμου στην επιτροπή Οικονομικών, στην επιτροπή Εμπορίου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι εισηγείστε γι' αυτήν;

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Το νομοσχέδιο ή η πρόταση νόμου πρέπει να οδηγείται στην αρμόδια επιτροπή, για να υπάρχει ολοκληρωμένη εικόνα του πώς διαμορφώνεται μια νομοθεσία. Πραγματικά καταλαβαίνω ότι είναι ένας νόμος

δύσκολος με πολλά συμφέροντα, εμπλέκονται πάρα πολλοί παράγοντες και, επαναλαμβάνω, κατανοητό το σκεπτικό του συνάδελφου, αλλά δεν μπορούμε να βλέπουμε τις νομοθεσίες αποσπασματικά. Θεωρώ ότι πρέπει να πάει στην αρμόδια επιτροπή και, αν πρέπει να καλέσουμε τον Υπουργό Εμπορίου, τον Υπουργό Οικονομικών, να τους καλέσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας,

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό η αρμόδια επιτροπή για τον συνεργατισμό είναι το Υπουργείο Εμπορίου. Εννά το αλλάξουμε τώρα; Και είπα να πάει στον συνάδελφο τον Ανδρέα Κυπριανού που είναι καθ' ύλην αρμόδιος πρόεδρος της επιτροπής. Πού εννά το πάρουμε τώρα;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ασφαλέστατα έν' για τον συνεργατισμό! Α, εν έχει; Εγώ λέω σας ότι έχει. Έχει Έφορο Συνεργατικής Ανάπτυξης, κύριο! Εξιάσετε; Εσβήσατέ τον; Αφού τον πικερώνετε! Είναι η παραμονή των ακινήτων που πήραν 'πού τον συνεργατισμό. Το θέμα έν' συναφές τζαι να μεν καμωνόμαστε ότι συμφωνούμε. Να πάει σωστά. Εγώ επιμένω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έντζιε ν' ανάγκη να θυμώνετε μες στο μεσημέρι τώρα. Ε, θυμώνεστε παραπάνω απ' ό,τι πρέπει έτσι ώρα!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Άμαν σε φκάλλουν 'πού τα ρούχα σου, θυμώνεσαι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τα φορείς, όταν σε φκάλλουν 'πού τα ρούχα σου!

Ο κ. Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχει απόλυτο δίκαιο ο κύριος Κουλίας σε σχέση με το ποια επιτροπή χειρίζεται τα θέματα του συνεργατισμού και ποιο υπουργείο, αλλά εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα ως πρόεδρος της επιτροπής, κύριε Πρόεδρε, αν η ολομέλεια θεωρήσει ότι πρέπει να πάει στην επιτροπή Οικονομικών λόγω των εξελίξεων στον συνεργατισμό, κανένα πρόβλημα από την επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Για το θέμα του συνεργατισμού είναι γεγονός ότι έχουμε κάνει πολλές συζητήσεις σε διάφορες επιτροπές. Όμως οι περισσότερες συζητήσεις που έχουν να κάνουν με τα περιουσιακά στοιχεία του συνεργατισμού έχουν γίνει σε δύο επιτροπές, στην επιτροπή Οικονομικών και στην επιτροπή Ελέγχου. Επειδή όμως το θέμα έχει να κάνει με ακίνητα που αγγίζει σοβαρά και την επιτροπή Εσωτερικών, αυτό το οποίο εισηγούμαι να γίνει, για να έχουμε και συνέχεια σ' αυτά που μέχρι τώρα έχουμε συζητήσει, να παν σε μια κοινή συνεδρία της επιτροπής Εσωτερικών με την επιτροπή Οικονομικών. Και το λέω τούτο, γιατί τελευταία συνεδρία που έγινε είναι στην επιτροπή Οικονομικών και είχαμε συζητήσει και ζητήματα που προέκυψαν από την επιτροπή Εσωτερικών.

Εάν θα πάμε σε τούτη την επιτροπή από κοινού, νομίζω θα μας διευκολύνει και εμάς να μπορέσουμε να έχουμε όλη την προϊστορία και να συζητήσουμε επί τούτου όμορφα τζαι ωραία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία, καταρχάς, ανεξάρτητα του τίτλου, θέλω να μου πείτε, αν μπορείτε, εν συντομία ποιος είναι ο σκοπός της πρότασης νόμου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ο σκοπός της προτάσεως νόμου, κύριε Πρόεδρε, είναι να απαγορευθεί στην κυβέρνηση να πωλεί τα ακίνητα του συνεργατισμού. Αυτή είναι η πρόταση και διερωτώμαι τι σχέση έχει η επιτροπή Οικονομικών επί τούτου. Τώρα εγώ καλόπιστα και όσα ξέρω θεσμοθετημένα το αρμόδιο υπουργείο για τον συνεργατισμό... Και δε διαλύθηκε ο συνεργατισμός, επήραν την περιουσία από τον συνεργατισμό. Υπάρχει το Υπουργείο Εμπορίου με διοικητή συνεργατικής ανάπτυξης τον κ. Πρωτοπαπά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακόμα μια τεχνική...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ένα λεπτό, συμβιβαστική λύση να το δούμε ούλλοι μαζί.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να γίνει μια συμβιβαστική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμβιβαστική να το δούμε ούλλοι μαζί.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Από τις εξηγήσεις που έχω ακούσει από τους συναδέλφους φαίνεται ότι η πιο αρμόδια επιτροπή να το εξετάσει είναι η επιτροπή Νομικών!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' βοηθητικό πράγματι τούτο, γι' αυτό είπα όλοι μαζί.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μιλάμε για αποξένωση βασικά κρατικής περιουσίας. Είναι θέμα συντάγματος, είναι επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, να το βάλω ως εξής, κ. Κουλία, και δώσε προσοχή: Ποια από τις επιτροπές που αναφέρθηκαν μπορεί να το βάλει στην επόμενη συνεδρίασή της; Διότι αυτό το θέμα, αν θέλετε να είμαστε και ουσιαστικοί, άπτεται και χρόνου και, όταν αποξενωθούν και μετά, θα συζητούμε θεωρίες. Ποια μπορεί να το βάλει στην επόμενη ή στη μεθεπόμενη συνεδρία;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Η επιτροπή Ελέγχου και μπορεί να συμμετάσχει...

(Γέλια στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κατανοώ ότι το θέμα έχει συγκεκριμένες πτυχές τζιαι γι' αυτό το διεκδικούν διάφορες επιτροπές. Θέλω όμως να πω το εξής: Το θέμα των ακινήτων είναι ένα θέμα που προκύπτει και από τη συμφωνία που έγινε, για να πάει ο συνεργατισμός στην Ελληνική Τράπεζα, και αυτά που έχουν μείνει πίσω στη διάδοχη κατάσταση του συνεργατισμού, που είναι η ΣΕΔΙΠΕΣ και η ΚΕΔΙΠΕΣ, που εκχωρήθηκαν τα ακίνητα, για να λειτουργήσουν. Ήδη υπάρχουν επιστολές που έχουμε αποστείλει προς τον Υπουργό Οικονομικών, για να μας πληροφορήσει για διάφορα πράγματα. Έτσι και αλλιώς, εξ αντικειμένου η επιτροπή Οικονομικών δεν μπορεί να μείνει έξω απ' αυτή τη συζήτηση, γιατί έχει κάνει πάρα πολλές συζητήσεις με τη μια ή την άλλη ευκαιρία για τα θέματα των ακινήτων και, επειδή προκύπτουν και ζητήματα που αφορούν τους νόμους, νομίζω ότι και η επιτροπή Εσωτερικών που ασχολήθηκε με το θέμα μπορεί να είναι μαζί. Γι' αυτό έχω πει, αν θα δούμε, σε μια κοινή συνεδρία και τα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Ναι, ακριβώς κύριε Πρόεδρε. Δεν ξεκινά από το μηδέν αυτό το θέμα, έγιναν πάρα πολλές συζητήσεις. Θέλω να πληροφορήσω και τους συναδέλφους ότι ήδη υπάρχει επιτροπή που ορίστηκε από το Υπουργείο Οικονομικών, για να υποβάλλονται αιτήσεις από τις κοινότητες και αξιολογούνται, άρα πιστεύω ότι το πιο σώφρον είναι να πάει στην επιτροπή Οικονομικών. Τώρα, εάν τα μέλη της επιτροπής Εσωτερικών θέλουν να έρθουν σε εκείνη τη συνεδρία, να έρθουν, για να μη λέμε «κοινή συνεδρία», που ξέρουμε ότι δε σας αρέσει. Ας πάει στην επιτροπή Οικονομικών τζιαι να συμμετάσχει οποιοσδήποτε άλλος θέλει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, δεν μου αρέσει, αλλά, αν χρειάζεται κατ' εξαίρεση να το κάμετε, δε θα σας εμποδίσω, αν θα φέρετε γρήγορα αποτέλεσμα.

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καμία απολύτως σχέση έχει η επιτροπή Εσωτερικών με τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου. Δεν είναι πολεοδομικό το θέμα, δεν έχει θέμα ζωνών, δεν έχει σχέση με την πολεοδομική πολιτική ή τον περί Οδών και Οικοδομών Νόμο ή τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο. Έχει καθαρά να κάνει με τα €600 εκατομ. ακίνητα τα οποία έχει στην κατοχή του το κράτος μετά που έχει δώσει €3,5 εκατομ., για να πάρει τα €7 δις μη εξυπηρετούμενα δάνεια κ.λπ. Το θέμα είναι καθαρά θέμα της επιτροπής Οικονομικών, καθαρά της επιτροπής Οικονομικών. Αν όμως αποφασιστεί ότι θα γίνει κοινή συνεδρία, που εγώ διαφωνώ, επαναλαμβάνω, κατά την άποψή μου το θέμα είναι καθαρά θέμα πολιτικής και οικονομικής. Τότε, όχι μόνο η Εσωτερικών, αλλά και η Εμπορίου θα πρέπει να είναι στην κοινή συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, είπαμε όλοι μαζί!

Ο κ. Κουλίας,

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πάρτε το όπου θέλετε, αλλά να γίνει άμεσα η συζήτηση. Αν δε γίνει, θα βγω να φωνάζω κάθε μέρα, κάθε πρωί!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, ένα λεπτό...

Κυρία Μαύρου, πέστε μου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Δεν έχω κανένα πρόβλημα να πάει σε όποια επιτροπή θέλετε η συζήτηση για τα ακίνητα. Είναι λάθος όμως η προσέγγιση ότι δεν έχει να κάνει με την επιτροπή Εσωτερικών από τη στιγμή που ήδη στην επιτροπή Εσωτερικών είναι κατατεθειμένα και νομοσχέδια και προτάσεις νόμου για την αποξένωση δημόσιας περιουσίας και είναι για την αποξένωση. Αλλά, λαμβάνοντας υπόψη τη συζήτηση, επειδή συμφωνώ με τον κ. Κουλία ότι η συζήτηση τούτου του θέματος πρέπει να γίνει το συντομότερο δυνατόν, αποσύρω την ένστασή μου, θεωρώ όμως ότι οι υπηρεσίες της Βουλής πρέπει να είναι πιο αυστηρές στο πώς διοχετεύονται τα θέματα ανάλογα με την αρμοδιότητα κάθε υπουργείου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, αυτή η πρόταση να παραμείνει στην επιτροπή Εμπορίου. Θα μιλήσω εγώ και με τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών και μπορεί εκεί να αποφασίσω να γίνει από κοινού και, εάν μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα δεν έρθει στην ολομέλεια, μπορεί να ανοίξουμε διαδικασία κατεπίγοντος και να κηρυχτεί κατεπίγουσα και να συζητηθεί εδώ, διότι απ' όλα αυτά που λέτε τα τεχνικά η ουσία είναι μία, αν θα προλάβουμε να γίνει μια σωστή διαδικασία, και η Βουλή οφείλει να έχει ρόλο προληπτικό, όχι να συζητούμε εκ των υστέρων, γιατί γελαστήκαμε και δεν τα είδαμε και πουλήθηκαν και τώρα κάμνουμε κριτική ο ένας πάλι στον άλλο και, επειδή έχω έντονη άποψη γι' αυτά τα ζητήματα, κύριε Κουλία, θα επέμβω και προσωπικά.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.557, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η δημιουργία του Τμήματος Πρώτων Βοηθειών του Μακάρειου Νοσοκομείου. Έχει υποβληθεί το Σημείωμα Έργου, ώστε να τύχει της έγκρισης της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης και του Υπουργείου Οικονομικών, για να αποσταλεί η σχετική χρηματοδότηση;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.558, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2018 σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση (αρ. 23.06.011.02.538) αναφορικά με την τροποποίηση των περί Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής Κανονισμών του 1995 και 2012, ώστε να διέπεται η λειτουργία των ακαδημιών ποδοσφαίρου από τους υπό αναφορά κανονισμούς, πληροφορήθηκα ότι η επεξεργασία των εν λόγω κανονισμών βρισκόταν ενώπιον του Νομικού Συμβούλου του ΚΟΑ και αναμένετο η κατάθεσή τους στο

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για να τους προωθήσει και αυτό με τη σειρά του στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η επεξεργασία των εν λόγω κανονισμών και πότε αναμένεται να κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.559, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι διεξάγονται τις τελευταίες μέρες οδικά έργα στον μη εγγεγραμμένο αγροτικό δρόμο που συνδέει τα Λουτρά της Αφροδίτης με την τοποθεσία “Φοντάνα Αμορόζα” στη χερσόνησο του Ακάμα. Επειδή η περιοχή είναι ενταγμένη στο δίκτυο περιοχής προστασίας της φύσης “Natura 2000”, στο οποίο κάθε έργο πρέπει να συνοδεύεται από μελέτη δέουσας εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει εκπονηθεί και αξιολογηθεί η μελέτη. Επιπλέον, επειδή η περιοχή είναι δύσβατη και χρησιμοποιείται κατά κόρον ο μη εγγεγραμμένος δρόμος από χιλιάδες οχήματα, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα ασφαλείας λαμβάνονται, ώστε να περιοριστεί η κυκλοφορία οχημάτων στα απολύτως αναγκαία για την προστασία της περιοχής, του βιοτόπου και των περιγητών επίπεδα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.560, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από την ειδική έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για την προτεινόμενη ανάπτυξη στο Πέρα Πεδί Λεμεσού (Ειδική Έκθεση αρ. ΥΕΣ/02/2017, Δεκέμβριος 2017) πληροφορήθηκα ότι η γεωγραφική βάση δεδομένων του Συστήματος Πληροφοριών Γης (ΣΠΓ) του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας παρουσίαζε σοβαρό τεχνικό πρόβλημα, το οποίο επηρέαζε σαράντα χωριά. Ως εκ τούτου, πολλές υποθέσεις δεν μπορούσε να διεκπεραιωθούν και παρέμεναν σε εκκρεμότητα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει επιλυθεί το πρόβλημα που παρουσίαζε το ΣΠΓ και αν έχει προχωρήσει η εξέταση των υποθέσεων που παρέμεναν σε εκκρεμότητα λόγω του υπό αναφορά προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.561, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή, ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2018, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.639 αναφορικά με τον σχεδιασμό του υπουργείου σχετικά με το μέλλον και τις προοπτικές του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών (ΙΓΕ) πληροφορήθηκα ότι βρισκόταν σε εξέλιξη η διαδικασία καταγραφής όλων των πιθανών παραγόντων που ενδεχομένως να λειτουργούν περιοριστικά ως προς τη συμμετοχή του ΙΓΕ και άλλων τμημάτων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος σε ανταγωνιστικά προγράμματα, ώστε να βρεθούν τρόποι άρσης των όποιων σχετικών εμποδίων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει ολοκληρωθεί η υπό αναφορά διαδικασία και, εάν ναι, κατά πόσο έχουν βρεθεί τρόποι να ξεπεραστούν τα εμπόδια που ενδεχομένως να περιορίζουν τη συμμετοχή του ΙΓΕ και άλλων τμημάτων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος σε ανταγωνιστικά προγράμματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.562, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω γίνει αποδέκτης παραπόνων από πολλούς φιλόζωους σε σχέση με την ποιότητα διαβίωσης της κυπριακής ράτσας αγελάδων που βόσκουν στο λιβάδι της Αλυκής Ακρωτηρίου. Συγκεκριμένα, σημειώνεται ότι δεν υπάρχει ούτε ένα μικρό υπόστεγο, για να προστατεύονται τα ζώα από τις καιρικές συνθήκες, όπως ο σκληρός ήλιος του καλοκαιριού και η ισχυρή βροχή του χειμώνα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που πρόκειται να λάβει, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα και να προστατευτούν οι αγελάδες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.563, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει αν είναι στους σχεδιασμούς του ΓΕΣΥ να στελεχωσει το Κέντρο Υγείας Λατσιών, το οποίο καλύπτει και την περιοχή Γερίου, με παιδίατρο, δεδομένου του μεγάλου μεγέθους του πληθυσμού που καλύπτει το κέντρο.

Το πλησιέστερο κέντρο υγείας είναι αυτό του δήμου Ιδαλίου όπου υπηρεσίες παιδίατρου παρέχονται μόνο την Τετάρτη και την Παρασκευή. Το Κέντρο Υγείας Ιδαλίου παρέχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στους δημότες Ιδαλίου και στην ευρύτερη περιφέρεια και καλύπτει τις ανάγκες του δήμου Ιδαλίου και των οκτώ

κοινοτήτων της περιφέρειας, ένα σύνολο πληθυσμού γύρω στις είκοσι πέντε χιλιάδες. Συνεπώς, είναι σχεδόν αδύνατο να καλύπτει επαρκώς μεγαλύτερο αριθμό ασθενών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.564, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει για τη λειτουργία και στελέχωση του Στρατιωτικού Νοσοκομείου Εκστρατείας (ΣΝΕ). Συγκεκριμένα, θα θέλαμε να γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Ποιος είναι ο αριθμός των ιατρών και του παραϊατρικού προσωπικού και πώς έχει διαφοροποιηθεί (αναλυτικά κατά έτος) τα τελευταία έξι χρόνια, δεδομένου και των συνεχόμενων αποχωρήσεων των τελευταίων χρόνων;
2. Ποιες είναι οι ειδικότητες που καλύπτονται;
3. Πραγματοποιούνται χειρουργικές επεμβάσεις όπως ήταν ο αρχικός σχεδιασμός;
4. Χρησιμοποιείται ιατρικός εξοπλισμός σύγχρονης τεχνολογίας και αν, ναι, αυτός είναι επαρκής;

Επίσης, παρακαλούμε όπως μας πληροφορήσει αν και πώς αξιοποιούνται οι παλιές εγκαταστάσεις του ΣΝΕ μετά τη μεταστέγασή του στο νέο κτίριο το 2017.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.565, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Στη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας στις 20 Σεπτεμβρίου 2018 συζητήθηκε η ανάλυση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Αντιμετώπιση της Άνοιας στην Κύπρο και η ανάγκη δημιουργίας κέντρου ημερήσιας φροντίδας και στήριξης ατόμων με άνοια και ιδιαίτερα ατόμων με Αλτσχάιμερ.

Όπως μας ενημέρωσε η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, το σχέδιο ετοιμάστηκε το 2013, δεν εφαρμόστηκε όμως ποτέ λόγω της έλλειψης κονδυλίων. Το υπουργείο δεσμεύτηκε όπως αρχίσει η μελέτη αναβάθμισης και επικαιροποίησης του εν λόγω σχεδίου δράσης, ώστε να προωθηθεί πλέον η εφαρμογή του.

Παρακαλώ όπως ενημερώσετε τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία επικαιροποίησης του σχεδίου και πότε αναμένεται να ολοκληρωθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.566, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Είναι γνωστό ότι σε κάθε οδόφραγμα οι Τούρκοι έχουν τοποθετήσει πινακίδες που καλωσορίζουν τους επισκέπτες στη λεγόμενη "Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου".

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν εξετάζονται οποιοδήποτε τρόποι αντιμετώπισης της εν λόγω τουρκικής προπαγάνδας, ώστε να μη δημιουργείται η εντύπωση στους διερχομένους και ιδιαίτερα στους ξένους επισκέπτες ότι τα οδοφράγματα λειτουργούν ως συνοριακά φυλάκια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.567, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσα είδη σαλιγκαριών έχουμε στην Κύπρο, ποια από αυτά είναι εδώδιμα και αν υπάρχουν είδη τα οποία κινδυνεύουν με εξαφάνιση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.568, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι εταιρεία εξέφρασε το ενδιαφέρον της για ανέγερση εκπαιδευτικού χωριού και ψυχαγωγικού πάρκου στην περιοχή της Κοκκινότριμιθιάς. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, η εταιρεία φαίνεται να υπέβαλε αίτηση για τη χορήγηση πολεοδομικής άδειας κατά παρέκκλιση για την ανέγερση του εν λόγω εκπαιδευτικού χωριού και ψυχαγωγικού πάρκου. Όπως αναφέρουν οι δημοσιογραφικές πηγές, η ακρόαση από το Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων ήδη πραγματοποιήθηκε και αναμένεται να ετοιμαστεί ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη εισήγηση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για τη λήψη της τελικής απόφασης. Το έργο φαίνεται ότι θα ανεγερθεί σε μια έκταση πέραν των 35.000 τ.μ. και θα καλύπτει εμπορικό χώρο συνολικού εμβαδού περίπου 10.000 τ.μ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει όντως υποβληθεί αίτηση για την ανέγερση εκπαιδευτικού χωριού και ψυχαγωγικού πάρκου στην περιοχή της Κοκκινότριμιθιάς. Εάν ναι, ποια ήταν η απόφαση του Συμβουλίου Παρεκκλίσεων; Παρακαλώ όπως κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων η πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν πρόκειται να διενεργηθεί μελέτη επιπτώσεων στο ευρύτερο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον της περιοχής και της πρωτεύουσας από τη λειτουργία του εκπαιδευτικού χωριού και ιδιαίτερα στις μικρές επιχειρήσεις, που ήδη

δεινοπαθούν από την οικονομική κρίση, την πολεοδομική αναρχία, το συνεχές ωράριο και τη λειτουργία των μεγάλων εμπορικών κέντρων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.569, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Μετά από επιτόπου έρευνα έχω διαπιστώσει τη μεγάλη οχληρία και ρύπανση από τη διαρροή λυμάτων στην περιοχή της κοινότητας Λυμπίων λόγω της λειτουργίας κτηνοτροφικής μονάδας στα νοτιοανατολικά της κοινότητας παρά τον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Λάρνακας. Όπως διαπίστωνα, τα λύματα των κτηνοτροφικών μονάδων ρέουν προς την ανατολική πλευρά της κοινότητας και κατευθύνονται προς Κόση και Αραδίππου. Σε συνάντηση που είχα με τον κοινοτάρχη και το κοινοτικό συμβούλιο Λυμπίων πληροφορήθηκα ότι από το 2013 έχει αποφασιστεί η μετεγκατάσταση των κτηνοτροφικών μονάδων στην κτηνοτροφική περιοχή Λυμπίων Β', όμως φαίνεται να υπάρχει σοβαρό πρόβλημα κόστους τόσο όσον αφορά στη μεταστέγαση όσο και σε ό,τι αφορά στην εγκατάσταση των κτηνοτροφικών μονάδων στον χώρο αυτό. Πιο συγκεκριμένα, οι κτηνοτρόφοι ζητούν να τύχουν αποζημιώσεων, ώστε να προχωρήσουν στην κατεδάφιση των υποστατικών τους, ενώ για τη μεταστέγαση απαιτούν να γίνουν έργα προετοιμασίας του δύσβατου εδάφους της κτηνοτροφικής περιοχής Β'. Τα αιτήματά τους υποστηρίζονται από το κοινοτικό συμβούλιο Λυμπίων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχουν μελετηθεί οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και στην υγεία των κατοίκων της περιοχής από τη ροή των λυμάτων στην ανατολική περιοχή της κοινότητας Λυμπίων και ποια είναι τα αντιρρυπαντικά μέτρα που έχει εφαρμόσει η κυβέρνηση. Επίσης παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζουν τα δικαιολογημένα αιτήματα των κτηνοτρόφων και της κοινότητας Λυμπίων σε σχέση με μεταστέγαση των κτηνοτροφικών μονάδων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.570, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η φετινή πολυομβρία μαζί με την ευφορία και τα άλλα ευεργετικά της αποτελέσματα έφερε και κινδύνους. Ένας από αυτούς, όπως ισχυρίζονται και ειδικοί επιστήμονες, είναι η πρόκληση αγροτικών και δασικών πυρκαγιών λόγω της συσσώρευσης μεγάλων ποσοτήτων καύσιμης ύλης εξαιτίας της μεγάλης ανάπτυξης των άγριων χόρτων και θάμνων. Διαπιστώνουμε ότι τα κράσπεδα των δρόμων, η λωρίδα ασφαλείας των αυτοκινητοδρόμων, τα κενά οικόπεδα στα χωριά και δήμους, ακόμα και οι αντιπυρικές λωρίδες στα δάση μας κ.ο.κ. καλύπτονται από πυκνή φυσική βλάστηση, που σε λίγες εβδομάδες θα μετατραπεί σε καύσιμη ύλη.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα πρόληψης (διαφώτιση, αστυνόμευση, παρακολούθηση κτλ.) που λαμβάνονται για αντιμετώπιση των πιθανών κινδύνων πρόκλησης αυξημένου αριθμού πυρκαγιών, καθώς και για τα μέτρα πυρόσβεσης, δεδομένης και της ανακοίνωσης της κλαδικής των δασικών υπαλλήλων, όπου καταγγέλλουν πως "η σημερινή στελέχωση του Τμήματος Δασών είναι χειρότερη από αυτήν που υπήρχε το καλοκαίρι του 2016, όταν είχαμε τις καταστροφικές πυρκαγιές της Σολέας και της Αργάκας". Ας σημειωθεί ότι στην έκθεση για τα γεγονότα που ετοίμασαν οι εμπειρογνώμονες είχε αναφερθεί ως ένας από τους λόγους που οδήγησαν στην αδυναμία αντιμετώπισης των καταστροφικών δασικών πυρκαγιών τα απεργιακά μέτρα των δασικών λειτουργών και η έλλειψη προσωπικού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.571, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Δημήτρη Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα αποτελέσματα εφαρμογής της νομοθεσίας για την ηλεκτρονική υπογραφή.

Παρακαλώ όπως κοινοποιηθούν και στατιστικά στοιχεία, εφόσον υπάρχουν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.572, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι από το 1999 με ειδική εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας έχουν θεσμοθετηθεί οι προδιαγραφές των ιατρείων για τα σχολεία και οι προδιαγραφές για τον εξοπλισμό των σχολικών ιατρείων. Σύμφωνα με αυτές τις προδιαγραφές, η αίθουσα αναμονής πρέπει να έχει διαστάσεις τουλάχιστον 3x4 μ., ο εξεταστικός χώρος να είναι μήκους 6 μ. και να υπάρχουν βοηθητικοί χώροι με νιπτήρα και αποχωρητήριο κ.ο.κ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν οι προδιαγραφές αυτές ισχύουν και δεν έχουν τύχει αλλαγής από το 1999, αλλά κυρίως αν εφαρμόζονται, δηλαδή αν όντως λειτουργούν σχολικά ιατρεία σε όλες τις σχολικές μονάδες στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.573, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να αποστείλει κατάλογο στη Βουλή των Αντιπροσώπων όλων των παράνομων φραγμάτων ανά επαρχία και ανά τοποθεσία, αναφέροντας παράλληλα και το όνομα του ιδιοκτήτη.

Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια ιδιωτικά φράγματα έχει νομιμοποιήσει το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, σε ποια τοποθεσία βρίσκονται τα φράγματα αυτά και ποια διαδικασία ακολούθησε για τη νομιμοποίησή τους κατά την περίοδο 2010-2019. Τέλος παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν μελετάται το ενδεχόμενο θέσπισης νομοθεσίας που να διέπει τη διαδικασία αδειοδότησης ιδιωτικών φραγμάτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.574, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι ο Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής κ. Ντόναλντ Τραμπ έχει ανακοινώσει ότι θα προχωρήσει στην αναγνώριση της προσάρτησης των κατεχόμενων συριακών Υψωμάτων του Γκολάν. Γνωρίζω ότι ήδη έχουν τηρήσει αποστάσεις από την απόφαση των ΗΠΑ τόσο ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου Ασφαλείας κ. Αντόνιο Γκουτέρες όσο και τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αρνητική ήταν και η θέση της κ. Φεντερίκα Μογκερίνι, Ύπατης Εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας. Δημιουργεί ερωτήματα το γεγονός ότι η Κυπριακή Δημοκρατία, μία χώρα που αντιμετωπίζει απειλές για προσάρτηση των κατεχόμενων από την Τουρκία εδαφών της στη βόρεια Κύπρο δεν έχει ακόμα τοποθετηθεί ξεκάθαρα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την επίσημη θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας στο θέμα της αναγνώρισης από τις ΗΠΑ της παράνομης προσάρτησης των κατεχόμενων συριακών εδαφών στα Ψψώματα του Γκολάν.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολών.)

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.772, ημερομηνίας 10 Απριλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση με την οποία ζητάτε να πληροφορηθείτε αναφορικά με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η έγκριση της πολεοδομικής άδειας για την κατεδάφιση των εγκαταστάσεων του Κέντρου Εκπαίδευσης Νεοσύλλεκτων στη Γεροσκήπου και σας πληροφορώ τα ακόλουθα.

2. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως χορήγησε στις 16.5.2012 τις Πολεοδομικές Άδειες με αρ. ΠΑΦ/647/2006 και ΠΑΦ/648/2006 καθώς και Συναίνεση με αρ. 025/2012 για ανάπτυξη του χώρου του πρώην ΚΕΝ Πάφου η οποία αφορούσε μεικτή εμπορική/γραφειακή/πολιτιστική/ψυχαγωγική και κοινοτική ανάπτυξη. Επισημαίνεται ότι, η ανάπτυξη περιλάμβανε τη διατήρηση και συντήρηση των πιο αξιόλογων και ιστορικά σημαντικών κτηρίων του συγκροτήματος καθώς και την ανέγερση 23 νέων οικοδομών. Στις 30.7.2018 το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως παράτεινε την ισχύ των πιο πάνω Πολεοδομικών Αδειών και της Συναίνεσης για ακόμα 6 χρόνια δηλαδή μέχρι τις 15.5.2024 χορηγώντας τη σχετική Παράταση Ισχύος όπως προνοείται από τη Νομοθεσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.201, ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 75.481 της 10/7/2013 και σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 80 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου, το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησε στη σύσταση Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στο Υπουργείο Οικονομικών. Η πρώτη σύσταση της Μονάδας εγκρίθηκε σε συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 28/5/2014 και αποτελείται από τρία άτομα.

Συγκεκριμένα, η πρώτη σύσταση της ΜΕΕ του Υπουργείου Οικονομικών αποτελείται από:

- Έναν (1) Ανώτερο Οικονομικό Λειτουργό (Προϊστάμενο Μονάδας)
- Έναν (1) Ανώτερο Λειτουργό Συντονισμού
- Έναν (1) Λειτουργό ΦΠΑ Α΄.

Η σύνθεση της ΜΕΕ έχει αλλάξει κατά καιρούς ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες του Υπουργείου Οικονομικών. Σήμερα η ΜΕΕ αποτελείται από:

- Έναν (1) Ανώτερο Οικονομικό Λειτουργό (Προϊστάμενο Μονάδας)
- Έναν (1) Λειτουργό Συνεργατικών Εταιρειών
- Έναν (1) Οικονομικό Λειτουργό.

Στις 12.12.2016, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφαση του με Αρ. 81.770B αναθεώρησε το πλαίσιο λειτουργίας των Μονάδων Ελέγχου σε όλα τα Υπουργεία μέσω της υιοθέτησης του “Μοντέλου των Τριών Γραμμών Άμυνας”.

Σκοπός και αρμοδιότητες της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου:

Σκοπός της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι η υποστήριξη και έγκαιρη πληροφόρηση του Υπουργού και του Γενικού Διευθυντή, με την υποβολή εκθέσεων και την παροχή συμβουλών, οι οποίες στοχεύουν στην εύρυθμη, αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του Υπουργείου και την ικανοποίηση των στόχων που τίθενται, προσθέτοντας αξία. Διενεργεί επίσης διοικητικές έρευνες και παρακολουθεί την εφαρμογή των συστάσεων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.

Σύμφωνα επίσης με το “Μοντέλο των Τριών Γραμμών Άμυνας”:

- Οι Μονάδες Ελέγχου ανήκουν στη δεύτερη γραμμή άμυνας, η οποία αποτελεί βασικό εργαλείο της Διοίκησης του εκάστοτε Οργανισμού/Υπουργείου μέσω της παροχής πληροφόρησης που αφορά στην εύρυθμη, αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του Οργανισμού/Υπουργείου καθώς και για την ικανοποίηση των στόχων του.
- Η Μονάδα Ελέγχου παρέχει στη Διοίκηση του Υ.Ο. υποστηρικτικές λειτουργίες, οι οποίες συνδέονται κυρίως με την παρακολούθηση και επαλήθευση της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών διαδικασιών ελέγχου (internal controls), της διαχείρισης των κινδύνων (risk assessment) και της συμμόρφωσης προς αυτές (compliance).
- Η Μονάδα Ελέγχου του Υ.Ο., διαλαμβάνει δραστηριότητες που καλύπτουν διάφορα θέματα της εσωτερικής διακυβέρνησης του Οργανισμού όπως η διαχείριση κινδύνων, η κανονιστική συμμόρφωση, ο χρηματοοικονομικός έλεγχος, η ασφάλεια, η ποιότητα και η διεξαγωγή επιθεωρήσεων.

Με βάση τα πιο πάνω καθήκοντα και με γνώμονα το μέγεθος, τη φύση των αρμοδιοτήτων καθώς και τα λοιπά χαρακτηριστικά του Υπουργείου η ΜΕΕ του Υπουργείου Οικονομικών έχει στελεχωθεί με την προαναφερθείσα στην παράγραφο 1, σύνθεση. Ο αριθμός του προσωπικού που στελεχώνει την ΜΕΕ, υπό τις περιστάσεις κρίνεται ικανοποιητικός και τα άτομα έχουν επιλεγεί στη βάση επαγγελματικών κριτηρίων και στο βαθμό εντιμότητάς τους με σκοπό την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της Μονάδας στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.425, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα όσον αφορά την ετοιμασία μητρώου των μη στρατεύσιμων/άμαχων προσώπων που διετέλεσαν όμηροι πολέμου το 1974:

2. Η κατάρτιση αξιόπιστου Μητρώου μη στρατεύσιμων/άμαχων προσώπων που διετέλεσαν όμηροι πολέμου το 1974 αποτελεί πρωτεύοντα στόχο του Υπουργείου Εσωτερικών. Ενημερωτικά αναφέρεται ότι έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές συναντήσεις στο Υπουργείο Εσωτερικών με τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες, προκειμένου να εξευρεθεί ο τρόπος άντλησης των αναγκαίων στοιχείων και πληροφοριών στο πλαίσιο των προνοιών των σχετικών νομοθεσιών.
3. Λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ότι αφ' ης στιγμής ο Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας του Αρχείου Αιχμαλώτων και Εγκλωβισμένων, δεν επιτρέπεται να δώσει οποιαδήποτε στοιχεία για αυτούς, χωρίς τη συγκατάθεση τους, σύμφωνα με το άρθρο 5(1) του Νόμου περί επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) του 2001 [Ν. 138(1)2001], το Υπουργείο προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες διεργασίες για την ετοιμασία του Μητρώου Αιχμαλώτων Άμαχου Πληθυσμού που διετέλεσαν αιχμάλωτοι το 1974.
4. Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Εσωτερικών με σχετική ανακοίνωση που δημοσιεύτηκε στον ημερήσιο τύπο και που αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου, καλεί τα μη στρατεύσιμα άτομα που διετέλεσαν όμηροι της τούρκικης εισβολής του 1974 να συμπληρώσουν σχετικό έντυπο και να το υποβάλουν μαζί με το Πιστοποιητικό Αιχμαλώτου Πολέμου του Διεθνούς ή του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού στο Υπουργείο Εσωτερικών για συμπερίληψη τους στο εν λόγω Μητρώο.
5. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.521, ημερομηνίας 20 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ανέγερση παράνομων υποστατικών στην χερσόνησο του Ακάμα

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου έχει προβεί σε διεξοδική διερεύνηση της ερώτησης με αριθμό 23.06.011.02.521 και μας έστειλε σχετική ενημερωτική έκθεση γεγονότων.

2. Στην προαναφερόμενη έκθεση της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου, αναφέρονται οι εξής παράνομες κατασκευές στην περιοχή της χερσονήσου του Ακάμα, καθώς και οι ενέργειες που έχουν γίνει για την άρση των παρανομιών:

- α. Εντός του τεμαχίου με αρ. 153, Φ.Σχ. 34/63, στην περιοχή “Άσπρος Ποταμός”, έχει ανεγερθεί παράνομο ξύλινο υποστατικό, για το οποίο ο Δήμος Πέγειας έχει καταχωρίσει ποινική υπόθεση, στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου, με αρ. 2594/2018, εναντίον του κατόχου του υποστατικού, με την κατηγορία της ανέγερσης οικοδομής χωρίς άδεια από την Αρμόδια Αρχή.
- β. Στην παραλία που βρίσκεται στην ίδια περιοχή, ο ιδιοκτήτης του προαναφερόμενου παράνομου υποστατικού, έχει τοποθετήσει κρεβατάκια και ομπρέλες θαλάσσης, χωρίς προηγουμένως να εξασφαλίσει κατάλληλη άδεια από την Αρμόδια Αρχή. Ως εκ τούτου, πρόσφατα, συνεργείο της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου έχει προβεί σε μετακίνηση των προαναφερόμενων αντικειμένων από τη συγκεκριμένη παραλία.
- γ. Στην περιοχή της παραλίας Λάρας έχει ανεγερθεί παράνομο υποστατικό για το οποίο η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου έχει καταχωρίσει ποινική υπόθεση, στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου, με αρ. 2746/2018, εναντίον του κατόχου του υποστατικού, με την κατηγορία της ανέγερσης οικοδομής χωρίς κατάλληλη άδεια από την Αρμόδια Αρχή. Η εν λόγω υπόθεση είναι ορισμένη για ακρόαση στις 8/3/2019.

3. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε άλλες πληροφορίες ή διευκρινίσεις χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.602, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αδάμου Αδάμου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση αναφορικά με τις αναπτύξεις που διενεργούνται πολύ κοντά στον καταρράκτη του Μιλλομέρη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Στην περιοχή του καταρράκτη Μιλλομέρη επικρατούν οι Πολεοδομικές Ζώνες Η7, οικιστική ζώνη βόρεια του καταρράκτη και Ζ1, Ζ3 Ζώνες Προστασίας του περιβάλλοντος. Το μεγαλύτερο μέρος των υπό ανάπτυξη τεμαχίων με αρ. 932 και 933 περιλαμβάνονται στην οικιστική ζώνη Η7 και ένα μικρό μέρος στη Ζώνη Ζ1. Σύμφωνα με την παράγραφο 9.3.3 της Δήλωσης Πολιτικής τεμάχια τα οποία περιλαμβάνονται σε Ζώνες με το διακριτικό γράμμα Η μπορούν να διαχωριστούν σε οικόπεδα τα οποία πρέπει να έχουν εμβαδό περίπου 1000 τ.μ. (παρ. 3.8.1 της Δήλωσης Πολιτικής). Η Πολεοδομική Αρχή (Επαρχιακός Λειτουργός Λεμεσού Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως) λαμβάνοντας υπόψη ότι, (α) ικανοποιούνται οι πρόνοιες της Δήλωσης Πολιτικής και οι λοιπές πρόνοιες του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου και τα σχετικά Παραρτήματα, (β) έχουν διασφαλιστεί οι απαραίτητες συνθήκες ανάπτυξης της περιοχής στην οποία βρίσκονται τα υπό ανάπτυξη τεμάχια (οδικό δίκτυο, χώρος πρασίνου και άλλοι αναγκαίοι χώροι), (γ) τα τεμάχια διαθέτουν κατάλληλη, ικανοποιητική, άνετη και ασφαλή δημόσια προσπέλαση και (δ) επαρκή, κατάλληλη και συνεχή δημόσια υδατοπρομήθεια χορήγησε την Πολεοδομική Άδεια με αρ. ΛΕΜ/1528/2004 ημερομηνίας 17.11.2005 και σε μεταγενέστερο στάδιο την Πολεοδομική Έγκριση με αρ. ΛΕΜ/1528/2015/Α ημερομηνίας 13.12.2016 οι οποίες αμφότερες προνοούσαν τη δημιουργία οικοπέδων, 4 (τεσσάρων) χώρων πρασίνου, 2 (δύο) χωράφια και 1 (ένα) κατάλοιπο χωράφι για ανέγερση υποσταθμών της ΑΗΚ.
3. Επίσης κατά την μελέτη της αίτησης λήφθηκε υπόψη ότι η περιοχή είναι ευαίσθητη περιβαλλοντικά και για αυτό οι δημόσιοι χώροι πρασίνου χωροθετήθηκαν στο νότιο μέρος των τεμαχίων όπου κοντά βρίσκεται ο καταρράκτης του Μιλλομέρη. Εξάλλου, μεταξύ του καταρράκτη του Μιλλομέρη και των υπό ανάπτυξη τεμαχίων παρεμβάλλονται και τα τεμάχια με αρ. 878, 877 και 807 τα οποία περιλαμβάνονται στην οικιστική ζώνη Η7 και έχουν το δικαίωμα ανάπτυξης (διαχωρισμός οικοπέδων/ανέγερση κατοικίας).
4. Συναφώς αναφέρεται ότι, έπειτα από σχετικές διαβουλεύσεις η Πολεοδομική Αρχή εξασφάλισε τις θετικές απόψεις των αρμοδίων Τμημάτων/Υπηρεσιών τα οποία παράλληλα έθεσαν όρους και προϋποθέσεις οι οποίοι περιλήφθηκαν στην πολεοδομική άδεια που χορηγήθηκε. Ειδικότερα έχοντας υπόψη τις απαιτήσεις του Διευθυντή Τμήματος Δασών επιβλήθηκαν όροι στην Πολεοδομική άδεια οι οποίοι διασφαλίζουν την απρόσκοπτη πρόσβαση του κοινού προς τον καταρράκτη Μιλλομέρη.
5. Καταληκτικά αναφέρεται ότι, κατά τη διεργασία των κατασκευαστικών εργασιών για τον διαχωρισμό των οικοπέδων και συγκεκριμένα για τη διαμόρφωση των δρόμων όγκος χωμάτων και πέτρες αντί να μεταφερθούν σε άλλο μέρος είχαν στρωθεί προς τον ποταμό με αποτέλεσμα όταν βρέχει η βροχή να παρασέρνει πέτρες και χώματα τα οποία εμποδίζουν την ροή του νερού στην κοίτη του ποταμού και απέκοπταν το μονοπάτι. Παρόλα αυτά γενικότερα, το Κοινοτικό Συμβούλιο Πάνω Πλατρών φροντίζει να

διατηρείται το μονοπάτι καθαρό από πέτρες και χώματα ούτως ώστε αυτό να μην αποκόπτεται και να χρησιμοποιείται για πρόσβαση του κοινού προς και από τους καταρράκτες.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.007, ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας υποβάλλω τα ακόλουθα, που αφορούν τους ελέγχους στα κυλικεία των σταδίων, βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- α. Ο ΚΟΑ έχει δικαιοδοσία να ασκεί ελέγχους μόνο στα κυλικεία των ιδιόκτητων του σταδίων και εγκαταστάσεων.
- β. Ο ΚΟΑ διαθέτει δεκαοκτώ ιδιόκτητες αθλητικές εγκαταστάσεις (επισυνάπτεται κατάλογος ως Παράρτημα), οι οποίες εξυπηρετούνται από κυλικεία. Η ανάθεση της διαχείρισης των κυλικείων σε ιδιώτες γίνεται βάσει της σχετικής Νομοθεσίας.
- γ. Ο ΚΟΑ προβαίνει σε ελέγχους, μέσω των Λειτουργιών Αθλητικών Εγκαταστάσεων της κάθε επαρχίας. Οι έλεγχοι αφορούν στη συμμόρφωση των κυλικειάρχων με τον τιμοκατάλογο του Γενικού Λογιστηρίου, όπως αυτός αναρτήθηκε στις 02/07/2018. Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται με βάση το άρθρο 10 των ειδικών όρων των διαγωνισμών διαχείρισης.
- δ. Τα ερωτήματα που αφορούν την έκδοση αποδείξεων της ταμειακής μηχανής, τις παραβιάσεις της νομοθεσίας καθώς και τους υγειονομικούς ελέγχους, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών και συγκεκριμένα της Υπηρεσίας Φ.Π.Α. και του Υπουργείου Υγείας, αντίστοιχα.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.032, ημερομηνίας 10 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σε σχέση με το ερώτημα 4, το οποίο εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ο τομέας των μεταφορών στην Κύπρο, όπως και σε όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες, είναι ένας από τους κυριότερους τομείς που συμβάλλουν στην ατμοσφαιρική ρύπανση και ως εκ τούτου στην υποβάθμιση της ποιότητας του αέρα. Όλες οι Ευρωπαϊκές πόλεις αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα με την ποιότητα του αέρα στα κέντρα τους λόγω υψηλής κυκλοφοριακής κίνησης και της συνεπαγόμενης εκπομπής καυσαερίων από τα μηχανοκίνητα οχήματα.
3. Στην Κύπρο, οι Κυκλοφοριακοί Σταθμοί Παρακολούθησης της Ποιότητας του Αέρα, που είναι εγκατεστημένοι σε σημεία υψηλής κυκλοφοριακής κίνησης στα κέντρα των πόλεων, όπως στη Λευκωσία, καταγράφουν ψηλές συγκεντρώσεις ατμοσφαιρικών ρύπων, ιδιαίτερα κατά τις εργάσιμες ημέρες (Δευτέρα μέχρι Παρασκευή), μεταξύ των ωρών 7 π.μ. μέχρι 10 π.μ. Η συγκριτική ανάλυση των μετρήσεων των Σταθμών βοηθά στην αξιολόγηση της επιβάρυνσης του ατμοσφαιρικού αέρα από τα καυσαέρια των οχημάτων.
4. Πιο συγκεκριμένα, από στατιστική ανάλυση για το έτος 2017, δύο βασικών ρύπων, των οξειδίων του αζώτου (NO_x) και των αιωρούμενων σωματιδίων (PM₁₀) που η κυριότερη πηγή τους είναι η καύση σε μηχανές οχημάτων, προκύπτουν τα ακόλουθα στοιχεία:
  - Οι ετήσιες μέσες ωριαίες τιμές συγκέντρωσης αιωρούμενων σωματιδίων μεταξύ των ωρών 7 π.μ. μέχρι 10 π.μ. είναι 50 μg/m³ περίπου, σε σχέση με 40 μg/m³ περίπου κατά τις υπόλοιπες ώρες της ημέρας. Παρατηρείται δηλαδή αύξηση ύψους 25% περίπου κατά τις ώρες υψηλότερης κυκλοφορίας.
  - Επίσης, συγκρίνοντας τις μετρήσεις του Κυκλοφοριακού Σταθμού Λευκωσίας με αυτές του Σταθμού Υποβάθρου Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου (σταθμός που δεν επηρεάζεται από την οδική κυκλοφορία), παρατηρείται ότι οι μέσες ωριαίες συγκεντρώσεις αιωρούμενων σωματιδίων μεταξύ των ωρών 7 π.μ. μέχρι 10 π.μ., είναι 50 μg/m³ περίπου στον Κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας, σε σχέση με 20 μg/m³ περίπου στο Σταθμό Υποβάθρου Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου, δηλαδή παρατηρείται αύξηση ύψους 150% περίπου λόγω των εκπομπών από οχήματα.
  - Τέλος, σημειώνεται ότι παρόμοια τάση παρατηρείται και στην περίπτωση των οξειδίων του αζώτου. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι οι μέσες ωριαίες συγκεντρώσεις οξειδίων του αζώτου μεταξύ των ωρών 7 π.μ. μέχρι 10 π.μ. είναι 100 μg/m³ περίπου στον Κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας σε σχέση με 5 μg/m³ περίπου στο Σταθμό Υποβάθρου Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου.

5. Ενόψει των πιο πάνω, είναι φανερό ότι οποιοδήποτε μέτρο για μείωση της κυκλοφοριακής κίνησης στο κέντρο της Λευκωσίας θα συμβάλει θετικά στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα στο κέντρο της πόλης. Σημειώνω όμως ότι η λήψη μέτρων για μείωση της κυκλοφοριακής κίνησης σε συγκεκριμένους χώρους με μονοδρομήσεις, η εκτροπή κυκλοφορίας και η εισαγωγή και χρήση οχημάτων χαμηλών εκπομπών, καθώς και ο χωροθετικός σχεδιασμός κτιρίων δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.068, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα, τα οποία προέκυψαν μετά από σχετική πληροφόρηση που είχαμε από την Ένωση Δήμων Κύπρου και την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου.

ΔΗΜΟΙ

Α/Α	Δήμος	Έσοδα		Αρ. οργανωμένων παραλιών	Οργανωμένες παραλίες με καλάθους ανακύκλωσης
		2018* €	2017 €		
1.	Αγίας Νάπας	2.740.850	3.289.637	14	14
2.	Αγίου Αθανασίου	15.918	15.918	1	1
3.	Γερμασόγειας	100.462	92.346	18	18
4.	Γεροσκήπου	242.391	233.641	3	
5.	Λάρνακας	1.513.937	1.406.609	3	3
6.	Λεμεσού	156.971	156.971	10	
7.	Παραλιμνίου	2.500.000****	2.112.000****	0	0
8.	Πάφου	327.697	349.093	17	17
9.	Πόλης Χρυσοχούς	61.700	61.700	3	3
10.	Σωτήρας	91.930	101.637	1	1

* Μέχρι 30.09.2018

** Υπάρχει πρόθεση για τοποθέτηση κάδων ανακύκλωσης στη Δημοτική παραλία Γεροσκήπου, όπου αναμένεται να λειτουργήσει πλήρως οργανωμένη το 2019, μετά την ολοκλήρωση των έργων διαμόρφωσης και αναβάθμισης της περιοχής, αλλά και την κατασκευή τριών περιπτερών τύπου snack bar.

*** Υπάρχει πρόθεση για τοποθέτηση επιπρόσθετων κάδων ανακύκλωσης στην Ακτή Ολυμπίων Α και Β.

**** Δεν υπήρξε ανταπόκριση από τον Δήμο Παραλιμνίου για αποστολή των ζητηθέντων στοιχείων, γι' αυτό οι αριθμοί προκύπτουν από τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Δήμου.

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Α/Α	Κοινότητα	Ετήσια Έσοδα €	Κάδοι ανακύκλωσης
1.	Πύλα	60.700	ΟΧΙ
2.	Νέο Χωριό Πάφου	52.691,67	ΝΑΙ
3.	Κισσόνεργα	40.000	ΝΑΙ
4.	Περβόλια	33.405	ΝΑΙ
5.	Πισσούρι	48.205	ΝΑΙ
6.	Πεντάκωμο	27.150	ΝΑΙ
7.	Μαζωτός	3.500	ΟΧΙ
8.	Τίμη	0	ΝΑΙ
9.	Κάτω Πύργος	1.500	ΟΧΙ
10.	Πωμός	850	ΟΧΙ

11.	Παρεκκλησιά	37.266	OXI
12.	Άγιος Τύχωνας	129.535	OXI
13.	Κίτι	3.500	NAI
14.	Πηγαίνα	650	OXI
15.	Πύργος	25.500	NAI
16.	Βορόκλινη	65.242	NAI

Με την ευκαιρία, το Υπουργείο Εσωτερικών εκφράζει απολογίες για την καθυστέρηση που μεσολάβησε μέχρι την απάντηση στην ερώτηση της έντιμης κυρίας Βουλευτού.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.177, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σιδερένια Γέφυρα της Τρόζενας

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα θα ήθελα να σας πληροφορήσω τα πιο κάτω:

2. Το γεφύρι της Τρόζενας, στην επαρχία Λεμεσού, δεν βρίσκεται στο οδικό δίκτυο που είναι κάτω από την αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων και επομένως το Υπουργείο δεν έχει οποιαδήποτε στοιχεία για τη συγκεκριμένη γέφυρα. Η γέφυρα βρίσκεται σε οδικό δίκτυο κάτω από την αρμοδιότητα της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού. Για το σκοπό αυτό η Ερώτηση διαβιβάζεται, με αντίγραφο της παρούσας, στο Υπουργείο Εσωτερικών για περαιτέρω χειρισμό.
3. Σημειώνεται ότι, το Τμήμα Αρχαιοτήτων, λόγω της ιδιαίτερης αξιολογής γεφυροποιίας του γεφυριού, έχει ήδη συστήσει την κήρυξη του σε Διατηρητέο.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.240, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας ενημερώσω για τα ακόλουθα:

2. Τα Κοινοτικά Συμβούλια επιβάλλουν φορολογίες, τέλη, δικαιώματα με βάση τις διατάξεις του περί Κοινοτήτων Νόμου και τους περί Διοίκησης των Τοπικών Υποθέσεων (Γενικών) Κανονισμών των Κοινοτικών Συμβουλίων.
3. Μεταξύ των υπό αναφορά φορολογιών συμπεριλαμβάνεται η ετήσια εισφορά για κοινοτικές υπηρεσίες που επιβάλλεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 83(ιζ) του περί Κοινοτήτων Νόμου, η οποία επιβάλλεται “σε κάθε κάτοχο περιουσίας που βρίσκεται στην κοινότητα, η οποία υπολογίζεται από το Συμβούλιο σύμφωνα με την περιουσία κάθε τέτοιου κατόχου λαμβανομένου πάντοτε δεόντως υπόψη οποιωνδήποτε άλλων φόρων που επιβάλλονται στον κάτοχο αυτό από το Συμβούλιο”.
4. Κάτοχος περιουσίας σε μια Κοινότητα ορίζεται στο άρθρο 2 του περί Κοινοτήτων Νόμου ως “κάθε πρόσωπο που έχει πραγματική κατοχή οποιασδήποτε ακίνητης ιδιοκτησίας μέσα στην κοινότητα, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο τίτλος δυνάμει του οποίου κατέχει την ιδιοκτησία αυτή, ή σε περίπτωση μη κατεχόμενης ιδιοκτησίας το πρόσωπο που δικαιούται να την κατέχει και περιλαμβάνει τον ιδιοκτήτη κάθε κινητής ιδιοκτησίας”.
5. Εν όψει των πιο πάνω, σε κοινότητες όπου υφίσταται Τ/Κ γη η οποία είναι εκμισθωμένη σε Ελληνοκύπριους, οι οποίοι θεωρούνται κάτοχοι με βάση τη σχετική ερμηνεία του όρου στο άρθρο 2 του περί Κοινοτήτων Νόμου, τα Κοινοτικά Συμβούλια έχουν την εξουσία στα πλαίσια των διατάξεων του άρθρου 83(ιζ) του περί Κοινοτήτων Νόμου, να επιβάλουν εισφορά κοινοτικών υπηρεσιών στους δικαιούχους της επηρεαζόμενης Τ/Κ γης.
6. Η συγκεκριμένη φορολογία-ετήσια εισφορά για την παροχή κοινοτικών υπηρεσιών επιβάλλεται από όλα τα Κοινοτικά Συμβούλια για όλους τους κατόχους ή μισθωτές ακίνητης ιδιοκτησίας, Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους.
7. Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, αναφέρεται ότι, στην Σύμβαση Μίσθωσης για την εκμίσθωση/παραχώρηση Τουρκοκυπριακής Περιουσίας, περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων υποχρεώσεων και όρος που αναφέρει ότι ο Μισθωτής θα πρέπει “Να φέρει το βάρος και να καταβάλλει όλους τους οφειλόμενους φόρους, τέλη, δικαιώματα και κάθε άλλου είδους επιβαρύνσεις που βαρύνουν το Μίσθιο και είναι ή θα είναι καταβλητέα, που αφορούν το Μίσθιο, σύμφωνα με τις διατάξεις των ισχυόντων Νόμων, Κανονισμών και Διαταγμάτων”, (παράγραφος 4(η) της Σύμβασης).
8. Είμαι στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε τυχόν διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.256, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα όσον αφορά το αίτημα της Κοινότητας Τρεμιθούσας για διαχωρισμό οικοπέδων και παραχώρηση τους σε οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα:

2. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Τρεμιθούσας είχε υποβάλει αίτημα εντός του 2008, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών, για διαχωρισμό οικοπέδων στα κρατικά τεμάχια με αρ. 247 (μέρος) και 225, Φ/Σχ. 45/51 και παραχώρηση τους μέσω του Σχεδίου Διάθεσης Κρατικών Οικοπέδων σε Οικογένειες με Χαμηλά Εισοδήματα.
3. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες άρχισαν τη διαδικασία ετοιμασίας των σχεδίων διαχωρισμού, αλλά πριν την ολοκλήρωση της όλης διαδικασίας, το Σχέδιο Διάθεσης Οικοπέδων για Οικογένειες με Χαμηλά Εισοδήματα, αναστάληκε εντός του 2013 λόγω της δημοσιονομικής κατάστασης που οδήγησε στη μείωση των διαθέσιμων πιστώσεων στον Προϋπολογισμό για την εφαρμογή των Στεγαστικών Σχεδίων που διαχειρίζεται το Υπουργείο Εσωτερικών, καθώς και της σχετικής αδυναμίας των εγκριθέντων να ανταποκριθούν στις δεσμεύσεις/υποχρεώσεις τους λόγω της οικονομικής κρίσης.
4. Στο παρόν στάδιο, το Υπουργείο Εσωτερικών μελετά τρόπους προκειμένου να θεσπιστεί νέα στεγαστική πολιτική για την ικανοποίηση μεταξύ άλλων των στεγαστικών αναγκών των οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα και να ανταποκρίνεται στις σημερινές οικονομικές και δημοσιονομικές συνθήκες του Κράτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.300, ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση σχετικά με τις Βιβλιοθήκες της Κύπρου και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

1. Υπάρχουν 4 ειδών Βιβλιοθήκες ως ακολούθως:
29 Δημόσιες/Κρατικές Βιβλιοθήκες
139 Κοινοτικές Βιβλιοθήκες
37 Δημοτικές Βιβλιοθήκες
127 Σχολικές Βιβλιοθήκες Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης
2. (α) Δύο (2) Κοινοτικές Βιβλιοθήκες δεν λειτουργούν λόγω ανακαίνισης των κτιριακών εγκαταστάσεων τους (Κακοπετριά, Αγρού).
(β) Εξήντα οκτώ (68) δεν λειτουργούν λόγω δραματικής μείωσης των κατοίκων που εξυπηρετούν ή έλλειψης κατάλληλου χώρου στέγασης, πιο λεπτομερής ανάλυση γίνεται στο παράρτημα Ι. Τα βιβλία ως συνήθως βρίσκονται στα γραφεία των Κοινοτικών Συμβουλίων και αν κάποιος ενδιαφερθεί για διάβασμα τότε του δανείζουν βιβλία από το υφιστάμενο στοκ είτε ο Κοινοτάρχης ή άλλο μέλος του Κοινοτικού Συμβουλίου.
3. Επισυνάπτονται ως παράρτημα ΙΙ (α), ΙΙ (β), ΙΙ (γ), ΙΙ (δ) αναλυτικοί κατάλογοι για κάθε είδος Βιβλιοθήκης.
Παράρτημα ΙΙ (α) Δημόσιες/Κρατικές Βιβλιοθήκες
Παράρτημα ΙΙ (β) Κοινοτικές
Παράρτημα ΙΙ (γ) Δημοτικές
Παράρτημα ΙΙ (δ) Σχολικές
Στα Παραρτήματα φαίνονται:
α) ο όγκος της συλλογής
β) ο αριθμός των μελών/χρηστών
γ) ωράριο λειτουργίας
4. Τέλος συνδρομής έχουν μόνο κάποιες Δημοτικές Βιβλιοθήκες ως ο αναλυτικός κατάλογος [Παράρτημα ΙΙ (γ)].
5. (α) Οι Δημοτικές Βιβλιοθήκες επιχορηγούνται με βάση μετρήσιμα κριτήρια όπως
(α) όγκος συλλογής

- (β) αριθμός χρηστών
- (γ) ρυθμός ανάπτυξης συλλογής

(β) Οι Κοινοτικές Βιβλιοθήκες επιχορηγούνται με ισόποση χορηγία. Για να επιχορηγηθούν θα πρέπει με βάση τις οικονομικές καταστάσεις που υποβάλουν κατά τακτά χρονικά διαστήματα η κοινότητα να συνεισφέρει από δικούς της πόρους ανάλογο ποσό με την χορηγία και αφορά έξοδα εμπλουτισμού της συλλογής και λειτουργικά έξοδα.

6. Οι διαδικασίες χωροθέτησης και σχεδιασμού της Κρατικής/Κυπριακής Βιβλιοθήκης θα εξεταστούν μέσα στα πλαίσια της δημιουργίας Υφυπουργείου Πολιτισμού.

Είμαστε στην διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινήσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.368, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα, όσον αφορά την παραχώρηση χορηγίας σε νεαρά ζευγάρια εκτοπισθέντων, όταν ανεγείρουν κατοικία πάνω από τις υφιστάμενες κατοικίες των γονιών τους:

2. Το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με την Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων έχουν επεξεργαστεί νέες πρόνοιες και όρους των Στεγαστικών Σχεδίων που απευθύνονται σε Εκτοπισθέντες, Παθόντες και άλλα Πρόσωπα, οι οποίες θα υποβληθούν σύντομα στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.
3. Με την εφαρμογή των αναθεωρημένων πιο πάνω κριτηρίων, ρυθμίζεται και το υπό αναφορά θέμα. Συγκεκριμένα, στο σχετικό κριτήριο του Σχεδίου Παραχώρησης Στεγαστικής Βοήθειας για Ανέγερση Κατοικίας σε Ιδιόκτητο Οικόπεδο διευκρινίζεται ότι ο όρος "χώρος" περιλαμβάνει οικόπεδο ή χώρο που μπορεί να αναπτυχθεί οικιστικά και επί τούτου θα πρέπει να προσκομίζονται αρχικά θετικές Πολεοδομικές απόψεις μαζί με πρόσφατο τίτλο ιδιοκτησίας του μεριδίου του χώρου που αναλογεί στην οικία που πρόκειται να ανεγερθεί/ανεγέρθηκε. Για τις περιπτώσεις ανέγερσης νέας κατοικίας πάνω από υφιστάμενη κατοικία που ανεγέρθηκε σε κυβερνητικό οικόπεδο αυτοστέγασης ή πάνω από οικιστική μονάδα κυβερνητικού οικισμού και για την οποία δεν έχει εκδοθεί τίτλος ιδιοκτησίας θα μπορεί να προσκομίζεται αντί αυτού πιστοποιητικό μίσθωσης ή άδεια χρήσης/συμφωνία με τον οικείο Έπαρχο για τις περιπτώσεις αυτοστεγάσεων σε κυβερνητικό οικόπεδο ή η άδεια χρήσης/συμφωνία με το Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για τις περιπτώσεις των κυβερνητικών οικισμών ανάλογα.
4. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.389, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Η εγκατάσταση εργοστασίων πυρηνικής ενέργειας στην Τουρκία

Σε σχέση με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ τα εξής:

Στις αρχές Δεκεμβρίου 2018 είδαν το φως της δημοσιότητας πληροφορίες στον Ιαπωνικό τύπο για ακύρωση της συμφωνίας μεταξύ Ιαπωνίας και Τουρκίας για την εγκατάσταση εργοστασίου πυρηνικής ενέργειας στην περιοχή της Σινώπης, στη Μαύρη Θάλασσα, λόγω της απότομης αύξησης του κόστους από την μείωση της αξίας της τουρκικής λίρας καθώς και λόγω των αυξημένων μέτρων ασφαλείας που απαιτείται να λάβει η Ιαπωνική εταιρεία μετά το ατύχημα στον πυρηνικό σταθμό της Φουκουσίμα. Η Τουρκική κυβέρνηση διέψευσε τις πιο πάνω πληροφορίες. Σύμφωνα με πληροφόρηση εδώ πρεσβείας της Ιαπωνίας, οι δύο πλευρές βρίσκονται σε διαπραγματεύσεις για το συγκεκριμένο θέμα καθώς το κόστος υλοποίησης του έργου έχει διπλασιαστεί.

Σε σχέση με το ερώτημα σας για το Άκκιουγιου, η τελετή τοποθέτησης του θεμέλιου λίθου του εργοστασίου παραγωγής πυρηνικής ενέργειας στο Άκκιουγιου έγινε στις 3 Απριλίου 2018 και η πρώτη μονάδα εκ των τεσσάρων που έχουν σχεδιαστεί αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2023 ενώ μέχρι το 2026 αναμένεται να ολοκληρωθούν και τα επόμενα στάδια μέχρι την ολοκλήρωση και της 4^{ης} μονάδας. Σε σχέση με τον πυρηνικό σταθμό στο Άκκιουγιου, υπολογίζεται ότι θα τεθεί σε λειτουργία, σε συνεργασία με την Ρωσία, μέχρι το 2023, ενώ δεν τέθηκε συγκεκριμένος χρονικός ορίζοντας για τη λειτουργία του δεύτερου πυρηνικού σταθμού στη Σινώπη το οποίο θα γίνει σε συνεργασία με την Ιαπωνία.

Σε σχέση με το ερώτημα σας για τις άλλες χώρες με τις οποίες η Τουρκία έχει υπογράψει συμφωνίες για εγκατάσταση εργοστασίων πυρηνικής ενέργειας η Άγκυρα βρίσκεται σε διαβουλεύσεις με την Κίνα και τη Γαλλία χωρίς όμως να έχουν υπογράψει ακόμη συμφωνία.

Η Κυπριακή Δημοκρατία, ως είναι γνωστό, προέβη σε αλληπάλληλες ενέργειες τόσο σε πολυμερές όσο και σε διμερές επίπεδο, εκφράζοντας την αντίθεση της στην κατασκευή του σταθμού στο Άκκιουγιου λόγω εύλογων ανησυχιών σε σχέση με τις πτυχές που άπτονται της ασφάλειας του έργου. Σε επίπεδο ΕΕ, η ΚΔ ζήτησε ενεργότερη εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία και έχει επανειλημμένα υπενθυμίσει στην Τουρκία ότι πρέπει να ολοκληρώσει το συντομότερο δυνατόν την έκθεσή της για τις πυρηνικές δοκιμές αντοχής στον πυρηνικό σταθμό ηλεκτροπαραγωγής του Άκκιουγιου.

Στη συνάντηση με τον Ρώσο ομόλογο του στη Μόσχα τον Απρίλιο 2018 ως Υπουργός Εξωτερικών εξέφρασα την ανησυχία για την ανέγερση του πυρηνικού σταθμού στο Άκκιουγιου, λόγω της σεισμογενούς περιοχής και εγγύτητας με την Κύπρο (την ίδια ανησυχία εξέφρασα και στις δηλώσεις μου κατά τη διάρκεια της διάσκεψης τύπου που ακολούθησε). Ζήτησα σχετική ενημέρωση από τον Ρώσο ΥΠ ΕΞ. Ο κ. Λαβρόφ διασκέδασε τις ανησυχίες της πλευράς μας λέγοντας ότι ο σταθμός θα ανήκει στη Ρωσία, η οποία και θα τον διαχειρίζεται εξ ολοκλήρου, ότι θα κατασκευαστεί στη βάση σύγχρονων προδιαγραφών, θα πληροί όλα τα κριτήρια ΕΕ και ΔΟΑΕ και ότι στην ουσία θα γίνεται επεξεργασία χαμηλά εμπλουτισμένου ουρανίου για μη στρατιωτικούς σκοπούς. Κάλεσε τους Κύπριους ειδικούς να επισκεφτούν τις ρωσικές εγκαταστάσεις στην πόλη Voronezh για σχετική ενημέρωση. Ο κ. Λαβρόφ έδωσε οδηγίες στην εκπρόσωπο τύπου, κα Ζαχάροβα, όπως προβεί σε σχετική δήλωση στα ΜΜΕ για το θέμα. Το θέμα εγέρθηκε και στην πρόσφατη (Φεβ 2019) σύσκεψη του κ. Χριστοδουλίδη στην Μόσχα.

Το Υπουργείο Εξωτερικών παρακολουθεί συνεχώς και με μεγάλη προσοχή τις εξελίξεις επί του σοβαρού αυτού ζητήματος και θα συνεχίσει να προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες και παραστάσεις όπου και όποτε κριθεί αναγκαίο.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.399, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα όσον αφορά την αξιοποίηση των κονδυλίων για τα στεγαστικά προγράμματα της Υπηρεσίας Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων (ΥΜΑΠΕ):

2. Αναφορικά με τις περιπτώσεις που καταβλήθηκε στεγαστική βοήθεια και ενέπιπταν στην πρώτη ή δεύτερη εισοδηματική ομάδα, σημειώνεται ότι η αρμοδιότητα καταβολής της οικονομικής βοήθειας εμπίπτει στην αρμοδιότητα των Επαρχιακών Διοικήσεων. Για το λόγο ότι δεν υπάρχει μηχανογραφημένο σύστημα καταχώρησης της στεγαστικής βοήθειας που παραχωρείται σε κάθε δικαιούχο, η εξασφάλιση των ζητηθέντων στοιχείων είναι πολύ δύσκολη για το λόγο ότι το προσωπικό θα πρέπει να διεξέλθει το κάθε φάκελο ξεχωριστά.
3. Η περίοδος αναμονής για εξέταση μιας αίτησης από την Επιτροπή Στεγαστικής Βοήθειας για την παροχή στεγαστικής βοήθειας είναι περίπου δύο έτη. Με σκοπό την ενίσχυση της ΥΜΑΠΕ και συντόμευσης του χρόνου εξέτασης των αιτήσεων έχει πρόσφατα εγκριθεί η πρόσληψη 12 εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου.
4. Επισυνάπτονται πίνακες με στατιστικά στοιχεία σε παγκύπρια βάση όσον αφορά τις υποβληθείσες και εξετασθείσες αιτήσεις από το 2015 μέχρι το 2018, όπως και τις εκκρεμούσες αιτήσεις από το 2012 μέχρι το 2018 σε Επαρχιακή βάση και ανά στεγαστικό σχέδιο.
5. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.410, ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ) ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1309/2013 της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013, για την περίοδο που ισχύει το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, ήτοι από την 1^η Ιανουαρίου 2014 έως την 31^η Δεκεμβρίου 2020 και στόχο έχει να στηρίζει τους εργαζομένους που απολύονται λόγω πλεονασμού και τους αυτοαπασχολούμενους των οποίων η επαγγελματική δραστηριότητα έχει παύσει εξαιτίας των σημαντικών διαρθρωτικών αλλαγών στις παγκόσμιες εμπορικές ροές που επιφέρει η παγκοσμιοποίηση, ως αποτέλεσμα της συνέχισης της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, όπως προνοείται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 546/2009, ή μιας νέας παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης.
3. Αρμόδια αρχή στη χώρα μας για την υποβολή και διαχείριση αιτήσεων για χρηματοδοτικές συνεισφορές από το ΕΤΠ, είναι το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στο οποίο έχετε ήδη απευθύνει την πιο πάνω επιστολή.

4. Είμαι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.425, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το ερώτημα αφορά θέματα που δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αλλά του Υπουργείου Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων (Τμήμα Οδικών Μεταφορών).
2. Σημειώνεται ότι οι Κυκλοφοριακοί Σταθμοί του Δικτύου Παρακολούθησης της Ποιότητας του Αέρα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, που λειτουργούν στα κέντρα των πόλεων της Κύπρου, μετρούν τα επίπεδα συγκέντρωσης των ατμοσφαιρικών ρύπων στην ατμόσφαιρα, χωρίς να είναι δυνατόν να καταγράφουν τα επίπεδα της κάθε πηγής προέλευσης της ρύπανσης ξεχωριστά. Συνεπώς, είναι αδύνατον από τις μετρήσεις που διενεργεί το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας να γίνει αντιληπτό αν ιδιοκτήτες πετρελαιοκίνητων οχημάτων αφαιρούν από τα οχήματά τους το σύστημα φίλτρου αιθάλης ή/και αν οι ιδιοκτήτες βενζινοκίνητων οχημάτων αφαιρούν από αυτά τους καταλύτες για την αμόλυβδη βενζίνη.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.431, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του με Αρ. 407/2019 και ημερομηνία 28/2/2019, αποφάσισε όπως τροποποιηθεί ο Κανονισμός 3Α της Κ.Δ.Π. 143/2013, με την αντικατάσταση του ποσοστού 1,5% με ποσοστό της τάξης του 0,1%, με ημερομηνία ισχύος την 1^η Μαρτίου 2019 μέχρι την 29^η Φεβρουαρίου 2020 και ακολούθως να μην τυγχάνει εφαρμογής.

Το συμβολικό ποσοστό του 0,1% επιβλήθηκε ώστε να συνεχίσει η παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα δημόσια νοσηλευτήρια στους δημοσίους υπαλλήλους για την περίοδο 1/3/2019-29/2/2020, κατά τη διάρκεια της οποίας δεν θα παρέχεται ενδονοσοκομειακή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στα πλαίσια του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πληροφορίες χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.433, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.445, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σύστημα ηλεκτροδότησης της περιοχής στην κοίτη του ποταμού Πεδιαίου που υπερχειλίζει

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και παραθέτω απάντηση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου αναφορικά με το τρίτο ερώτημα της προαναφερθείσας ερώτησης.

“Σε απάντηση της ερώτησης με το πιο πάνω θέμα επιθυμούμε να σας αναφέρουμε ότι, από τα στοιχεία και την ενημέρωση που έχουμε, δεν έχει εντοπιστεί ότι προκλήθηκε ζημιά στο ηλεκτρικό δίκτυο της ΑΗΚ λόγω αυξημένης ροής ή υπερχειλίσας του ποταμού Πεδιαίου, μετά τις πρόσφατες πλημμύρες.”

Τα άλλα δύο ερωτήματα δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του υπουργείου μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.450, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στο Εθνικό Σχέδιο Υποστήριξης Αναπτυξιακού Αθλητισμού (Ε.Σ.Υ.Α.Α.) του ΚΟΑ συμμετέχουν προπονητές/τριες που κατηγοριοποιούνται ανάλογα με τα προπονητικά διπλώματα που υποβάλλονται στον ΚΟΑ.
2. Το επίπεδο προπονητών για τα ομαδικά και ατομικά αθλήματα καθορίζεται από τις Σχολές Προπονητών των οικείων Ομοσπονδιών. Με βάση το πιο πάνω και μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης του Ε.Σ.Υ.Α.Α. με τα επίπεδα που καθορίζονται από τις αντίστοιχες Σχολές, το ύψος επιχορήγησης που λαμβάνουν οι

προπονητές/τριες καθορίζεται ανάλογα με το επίπεδο διπλώματος που επιβεβαιώνεται από την αντίστοιχη Σχολή Προπονητών.

3. Σημειώνεται ότι, ο Οδηγός Λειτουργίας Ε.Σ.Υ.Α.Α. 2018-2019 καθορίζει τις προϋποθέσεις (επισυνάπτονται ως Παράρτημα) ένταξης προπονητή/τριας στο Ε.Σ.Υ.Α.Α. Σύμφωνα με τον πιο πάνω οδηγό προπονητής/τρια πρέπει:
  - Να είναι κάτοχος Λευκού Ποινικού Μητρώου, το οποίο έχει εκδοθεί εντός των τελευταίων έξι μηνών από το αρμόδιο Γραφείο της Αστυνομίας.
  - Να είναι κάτοχος Πιστοποιητικού, το οποίο εκδίδεται σύμφωνα με τον περί της Πρόσληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμο [Ν. 91(Ι)/2014, Άρθρο 22(6)] και το οποίο να έχει εκδοθεί εντός των τελευταίων δύο μηνών από το αρμόδιο Γραφείο της Αστυνομίας.

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.460, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση σχετικά με τη μείωση της έκτασης της γεωργικής γης την οποία δηλώνουν οι καλλιεργητές στον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ), και να σας πληροφορήσω τα εξής:

1. Οι καλλιεργητές, κάθε χρόνο, υποβάλλουν ηλεκτρονικά στον ΚΟΑΠ, την Ενιαία Αίτηση Εκταρικών Επιδοτήσεων για συμμετοχή στο Καθεστώς Ενιαίας Εκταρικής Επιδότησης. Η αίτηση υποβάλλεται περί τα μέσα Μαρτίου μέχρι τις αρχές Μάϊου, εκάστου έτους. Κατόπιν των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων που διενεργεί ο ΚΟΑΠ, προβαίνει στις πληρωμές προς τους δικαιούχους από την 1^η Δεκέμβριου μέχρι τις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους. Το συνολικό ποσό των εκταρικών επιδοτήσεων ανέρχεται περί τα €50 εκ. ετησίως με μικρές διακυμάνσεις ανά έτος, από αμιγώς Ευρωπαϊκούς πόρους. Πρόσθετα των εκταρικών επιδοτήσεων, οι καλλιεργητές δύνανται να αιτηθούν και να επιδοτηθούν από τα διάφορα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.
2. Με βάση τις εκτάσεις της γεωργικής γης που δηλώνονται στον ΚΟΑΠ, για σκοπούς εκταρικών επιδοτήσεων, στην παρούσα Προγραμματική Περίοδο (2014-2020) παρατηρείται αυξητική τάση. Πιο συγκεκριμένα, το 2014 οι αιτηθείσες εκτάσεις ανέρχονταν περίπου στις 130.300 εκτάρια ενώ το 2018 οι αντίστοιχες εκτάσεις ανήλθαν περίπου στις 140.00 εκτάρια.
3. Ως εκ των ανωτέρω, οι εκτάσεις της γεωργικής γης που δηλώνονται στον ΚΟΑΠ, για σκοπούς εκταρικών επιδοτήσεων παρουσιάζουν μια αύξηση της τάξεως του 7,5% μεταξύ των ετών 2014 και 2018.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.461, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Άννας Θεολόγου

«Πλακόστρωτο οδόστρωμα στην πλατεία Τροόδους

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας μεταφέρω την ακόλουθη ενημέρωση που έλαβα από το αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου μου:

2. Η τοποθέτηση της πέτρας στην πλατεία Τροόδους έγινε αρχικά στα πλαίσια του Πολεοδομικού Έργου ανάπλασης της πλατείας Τροόδους τα έτη 2005-2006 με πιστώσεις του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Κατ' επέκταση, το εν λόγω Τμήμα θα πρέπει να σας ενημερώσει για το κόστος αγοράς της πέτρας που χρησιμοποιήθηκε.
3. Η αφαίρεση του λιθόστρωτου και η επίστρωση του δρόμου με ασφαλτικό σκυρόδεμα, αποφασίστηκε με τη σύμφωνη γνώμη όλων των εμπλεκόμενων, δηλαδή του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Εσωτερικών και του Κοινοτικού Συμβουλίου Τροόδους. Σημειώνεται ότι, στο Κοινοτικό Συμβούλιο Τροόδους προεδρεύει ο Έπαρχος Λεμεσού και τα μέλη του προέρχονται από το Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, το Διευθυντή του Τμήματος Δημοσίων Έργων, το Διευθυντή του Τμήματος Δασών, το Γενικό Διευθυντή του Κ.Ο.Τ., τον Πρώτο Ιατρικό Λειτουργό Λεμεσού και το Κοινοτικό Συμβούλιο Πλατρών. Η αντικατάσταση του λιθόστρωτου κρίθηκε επιτακτική καθότι:
  - I. κρίθηκε επικίνδυνο για τα διερχόμενα οχήματα και τους πεζούς λόγω των θραυσμάτων των λιθόστρωτων που μπορούσαν να προκαλέσουν τραυματισμούς,
  - II. η συντήρηση του ήταν πολύ δαπανηρή και
  - III. δημιουργούνταν σοβαρά προβλήματα κατά τις εργασίες εκχιονισμού.

4. Όσον αφορά στη σήμανση/σηματοδότηση του δρόμου, πληροφορείστε ότι αυτή έγινε με βάση σχέδιο κυκλοφοριακής διαχείρισης που ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων και εγκρίθηκε από την Τεχνική Επιτροπή του Κεντρικού Φορέα για την Επίλυση Κυκλοφοριακών Προβλημάτων.
5. Όπως έχουμε ενημερωθεί και από την Αστυνομία, μέχρι σήμερα δεν έχουν παρουσιαστεί οποιαδήποτε προβλήματα οδικής ασφάλειας που οφείλονται σε ψηλές ταχύτητες.
6. Το κόστος για την αντικατάσταση του λιθόστρωτου με ασφαλτικό σκυρόδεμα στην πλατεία Τροόδου ανήλθε περίπου στις €63.500,00 συν Φ.Π.Α., το οποίο περιλαμβάνει όλες τις εργασίες (αφαίρεση πέτρας, ασφαλτικές εργασίες, σήμανση και εργασίες αποχέτευσης όμβριων) και έχει αναληφθεί εξ ολοκλήρου από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.
7. Όσον αφορά την πέτρα που αφαιρέθηκε, πληροφορείστε ότι έχει μεταφερθεί σε αδειοδοτημένη μονάδα διαχείρισης αποβλήτων στο Μιτσερό.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.489, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η δημοσίευση στην ιστοσελίδα του Ευρώ-Μεσογειακού Πληροφοριακού Συστήματος για το Νερό [Euro-Mediterranean Information System on know-how in the Water Sector - (SEMIDE-EMWIS)] σχετικά με το Έργο μεταφοράς νερού από την Τουρκία στα κατεχόμενα, όπου υπάρχουν οι αναφορές "Northern Cyprus", "North Cyprus", "Turkish coastal town of Girne" και "Northern Cypriot economy" περιήλθε σε γνώση του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, το οποίο και έλαβε όλα τα αναγκαία μέτρα για απόσυρση του δημοσιεύματος.

Το σχετικό δημοσίευμα αποσύρθηκε από την ιστοσελίδα του SEMIDE-EMWIS στις 11 Μαρτίου 2019.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.525, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Σε σχέση με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ για τα εξής:

2. Το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου, παρουσιάζει βελτίωση στα θέματα κεφαλαιοποίησης, ρευστότητας και επικερδότητας. Παράλληλα οι μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις παρουσιάζουν πτωτική τάση. Παρόλα αυτά παραμένουν σε ψηλά επίπεδα και λαμβάνονται μέτρα για μείωσή τους.
3. Σε ό,τι αφορά τα θέματα προσωπικού, δεν υπάρχει καμία σχετική πληροφόρηση.
4. Το Υπουργείο Οικονομικών παραμένει στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειάζεστε.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής, που ομολογουμένως ήταν παραγωγικότερη. Η επόμενη τακτική συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την επόμενη Παρασκευή, 12 Απριλίου 2019, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Διακρατικής Συμφωνίας Αναφορικά με Απευθείας Υποθαλάσσιο Αγωγό Φυσικού Αερίου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου (Κυρωτικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.066-2019).
2. Ο περί του Δικαιώματος Ορισμένων Υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.096-2019).
3. Ο περί Διαμεσολάβησης σε Οικογενειακές Υποθέσεις Νόμος του 2014. (Αρ. Φακ. 23.01.055.240-2014).
4. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2017.

- (Αρ. Φακ. 23.01.058.098-2017).
5. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).
  6. Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.080-2019).
  7. Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.081-2019).
  8. Ο περί της Ίδρυσης Ταμείου Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή (Καταργητικός) Νόμος του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.01.056.102-2015).
  9. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.040-2019).
  10. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.041-2019).
  11. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.022-2019).
  12. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Τηλεπικοινωνιακές, Ραδιοφωνικές και Τηλεοπτικές ή Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες που παρέχονται από Μη Εγκατεστημένα Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.023-2019).
  13. Ο περί του Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Πεردίκη, προέδρου του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών)
(Αρ. Φακ. 23.02.059.016-2018).
  14. Οι περί Αποχετεύσεων Ιθαλίου Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.032-2019).
  15. Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού Β' (Χωρομετρίας/Χαρτογραφίας), Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού Χωρομετρίας, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού και Κτηματολογικού Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.001-2019).
  16. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.033-2019).
  17. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.013-2019).
  18. Οι περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.075-2018).
  19. Οι περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.076-2018).

20. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Χριστάκη Τζιοβάνη, Αντρέα Φακοντή και Κώστα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.101-2018).
21. Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.028-2019).
22. Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων που αφορά την παράνομη αναγνώριση από τις ΗΠΑ της κυριαρχίας του Ισραήλ στα κατεχόμενα συριακά Υψώματα Γκολάν.
(Κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.10.001).
23. Σχέδιο απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων όσον αφορά το πόρισμα που εξέδωσε την 1^η Μαρτίου 2019 η Ερευνητική Επιτροπή για την Κατάρρευση του Συνεργατικού Πιστωτικού Συστήματος.
(Κατατέθηκε από τους κ. Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών και Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.10.002.001).
24. Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.021-2019).
25. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης 2007, Νόμος του 2007, Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.005-2013).
26. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης 2008, Νόμος του 2008, Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.006-2013).
27. Ο περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.070-2019).
28. Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Καταναλωτικές Συμβάσεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Περδίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.012-2016).
29. Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Καταναλωτικές Συμβάσεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Άννας Θεολόγου, ανεξάρτητης βουλευτού).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.003-2018).
30. Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.038-2018).
31. Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.014-2019).
32. Οι περί Προδιαγραφών Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.

(Αρ. Φακ. 23.03.056.015-2019).

33. Οι περί Προδιαγραφών Ιδρύσεως και Λειτουργίας Νοσοκομειακών Φαρμακείων Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.016-2019).
34. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.017-2019).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής για τον συνεργατισμό». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.052.001-2019).
(Συνέχιση της συζήτησης)
2. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
3. «Το μέλλον της Ευρώπης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).
4. «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.006-2018).
5. «Εξέταση θεμάτων που αφορούν τους διορισμούς του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), καθώς και το ασυμβίβαστο που προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών).
(Αρ. Φακ. 23.04.035.181-2018).
6. «Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορούν να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Μιχάλη Γιωργάλλα).
(Αρ. Φακ. 23.05.052.002-2019).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 14.22 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυπριανού Ανδρέας
Γεωργίου Γεώργιος	Κυριακίδου Στέλλα
Δημητρίου Αννίτα	Κωνσταντίνου Κώστας
Δημητρίου Δημήτρης	Μαυρίδης Μάριος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νεοφύτου Αβέρωφ

Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Νουρής Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Σάββα Ευανθία
Δαμιανού Άριστος	Στεφάνου Στέφανος
Καυκαλιάς Αντρέας	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Αντρέας
Κώστα Κώστας	Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Μυλωνάς Παύλος
Κουλίας Ζαχαρίας	Ορφανίδης Χρίστος
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
---	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος	Χρίστου Χρίστος
-------------------	-----------------

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

Μαχτεσιάν Βαρτέκς (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ανάγνωση της αναφοράς του Προέδρου της Βουλής στον θάνατο του μέλους της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων και Υπηρεσιακών Παραγόντων της Βουλής των Ελλήνων για τον Φάκελο της Κύπρου Αντώνη Βγόντζα από τη γραμματέα της Βουλής κ. Αννίτα Δημητρίου και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
2. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Επίσκεψη εργασίας του Προέδρου της Βουλής στο Λονδίνο κατόπιν πρόσκλησης του Συνδέσμου Βρετανικών Πανεπιστημίων για Διεθνείς Δραστηριότητες, στο πλαίσιο της οποίας προσφώνησε ως κύριος ομιλητής και τιμώμενο πρόσωπο το Διεθνές Φόρουμ Ανώτερης Εκπαίδευσης 2019, που διοργάνωσε ο σύνδεσμος, και πραγματοποίησε σειρά επαφών.

- β. Επίσημη επίσκεψη του Προέδρου της Βουλής στο Μονακό κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου του Εθνικού Συμβουλίου κ. Stéphane Valeri.
  - γ. Παρακολούθηση του πρώτου γύρου των προεδρικών εκλογών στην Ουκρανία από την κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου και τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη ως παρατηρητών της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη.
  - δ. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, ως μέλους της Ad hoc Επιτροπής για τη Μετανάστευση της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, σε συναντήσεις με εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και άλλους αρμοδίους στις Βρυξέλλες.
  - ε. Συμμετοχή του κ. Κωστή Ευσταθίου σε συνεδρία της Επιτροπής για την Εκλογή Δικαστών στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Παρίσι.
  - στ. Συμμετοχή του κ. Κωστή Ευσταθίου, ως εκπροσώπου της Επιτροπής Πολιτισμού, Παιδείας, Επιστημών και ΜΜΕ, στην 78^η Συνέλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας στο Στρασβούργο.
  - ζ. Συμμετοχή της κυπριακής αντιπροσωπίας στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας, αποτελούμενης από της κ. Άγγελο Βότση, επικεφαλής, Κώστα Κωνσταντίνου, Ευανθία Σάββα και Ηλία Μυριάνθους, στη συνεδρίαση της διεθνούς γραμματείας, των προέδρων και των εισηγητών των επιτροπών της Συνέλευσης, την οποία φιλοξένησε η Βουλή των Αντιπροσώπων στη Λεμεσό.
3. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω συμμετοχής της σε της δραστηριότητες της Βουλής.
  4.
    - α. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
    - β. Αγορεύσεις και συζήτηση (Κωστής Ευσταθίου, Ελένη Μαύρου, Γιώργος Πεردίκης, Πρόεδρος, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Νίκος Νουρής, Γιώργος Λιλλήκας, Νίκος Τορναρίτης, Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Αβέρωφ Νεοφύτου, Γιώργος Λουκαΐδης, Ζαχαρίας Κουλίας, Ανδρέας Κυπριανού, Μαρίνος Σιζόπουλος) για κήρυξη ως επείγοντος του νομοσχεδίου «Ο περί του Δικαιώματος Ορισμένων Υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών της να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία Νόμος του 2019» και κήρυξή του ως επείγοντος.
  5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», συζήτηση (Κώστας Κωνσταντίνου, Γιώργος Πεردίκης, Γιώργος Τ. Γεωργίου, Γεώργιος Προκοπίου, Γιώργος Λιλλήκας, Ειρήνη Χαραλαμπίδου) και ψήφισή του σε νόμο.
  6. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ηλεκτρονικής Υγείας Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Τ. Γεωργίου, Γιώργος Πεردίκης, Κώστας Κωνσταντίνου, Αδάμος Αδάμου, Γιώργος Λουκαΐδης) και ψήφισή του σε νόμο.
  7. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και για της κανονισμούς «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Αναγνώριση Υπηρεσίας, Προϋπηρεσίας και Τεχνικής Πείρας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμοί του 2019», συζήτηση (Αννίτα Δημητρίου, Πανίκος Λεωνίδου, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Γιώργος Κ. Γεωργίου), ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
  8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019», συζήτηση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Πανίκος Λεωνίδου, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Αντρέας Καυκαλιάς, Μάριος Μαυρίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
  9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 3).
  10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Προσφοράς και Ενημερωτικού Δελτίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», συζήτηση (Άννα Θεολόγου, Άριστος Δαμιανού, Μάριος Μαυρίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
  11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2012» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
  12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών Κανονισμοί του 2019», συζήτηση (Γιώργος Κ. Γεωργίου, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Κωστής Ευσταθίου, Αννίτα Δημητρίου, Γιώργος Λιλλήκας, Πανίκος Λεωνίδου, Νίκος

- Τορναρίτης, Παύλος Μυλωνάς, Ονούφριος Κουλλά, Γιώργος Λουκαΐδης, Πρόεδρος, Αβέρωφ Νεοφύτου) και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για της κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Προσωπικοί Ιατροί) Κανονισμοί του 2019 και «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Ειδικού Ιατροί) Κανονισμοί του 2019», αγόρευση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Νίκος Νουρής, Γιώργος Λιλλήκας, Γιώργος Λουκαΐδης) και έγκρισή της.
  14. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή της σε νόμους, του πρώτου με τον τίτλο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
  15. Έκθεση για της κανονισμούς «Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Πειθαρχικός Κώδιξ) (Τροποποιητικός) Κανονισμοί του 2019», συζήτηση (Κωστής Ευσταθίου, Ελένη Μαύρου, Μαρίνος Μουσιούττας) και έγκρισή της.
  16. Έκθεση για της κανονισμούς «Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διαχωρισμός Ακίνητης Ιδιοκτησίας που κατέχεται κατ' εξ Αδιαιρέτου Ιδανικές Μεριδες) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή της με τον τίτλο «Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διαχωρισμός Ακίνητης Ιδιοκτησίας που κατέχεται εξ Αδιαιρέτου κατά Ιδανικές Μεριδες) Κανονισμοί του 2019».
  17. Έκθεση για το νομοσχέδιο και της κανονισμούς:
    - α. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018,
    - β. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019,
    - γ. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019,
    - δ. Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019,

αγορεύσεις (Άριστος Δαμιανού, Κωστής Ευσταθίου, Γεώργιος Γεωργίου, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου), ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και έγκριση των κανονισμών, των πρώτων με τον τίτλο «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και των δεύτερων με τον τίτλο «Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».
  18. Έκθεση για της κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», συζήτηση (Κωστής Ευσταθίου, Πρόεδρος, Δημήτρης Δημητρίου) και έγκρισή της.
  19. Έκθεση για της κανονισμούς «Οι περί Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή της.
  20. Έκθεση για της κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού - Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό - Θέση Πρώτου Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Διοίκηση) - Τεχνικές Υπηρεσίες - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», παρατηρήσεις του Προέδρου και έγκρισή της.
  21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Λιβάνου για την Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
  22. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Χασεμιτικού Βασιλείου της Ιορδανίας για την Παρεμπόδιση της Κλοπής, των Λαθραίων Ανασκαφών και της Παράνομης Εισαγωγής, Εξαγωγής και Μεταβίβασης Κυριότητας ή Ιδιοκτησίας Πολιτιστικών Αγαθών ή Πολιτιστικής Περιουσίας και την Προώθηση της Αποκατάστασής της (Κυρωτικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
  23. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Τροποποίησης του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για της Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Κυρωτικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
  24. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας των Λαϊκών Αγορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις των κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και Αντρέα Καυκαλιά και ψήφισή της σε νόμο.
  25. Έκθεση για της κανονισμούς «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Μέτρα Προστασίας Ταμιευτήρων των οποίων το Νερό Προορίζεται και για Ανθρώπινη Κατανάλωση) Κανονισμοί του 2019», παρατηρήσεις του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και έγκρισή της.
  26. Αναβολή του νομοσχεδίου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2017» και των κανονισμών «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και

Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και συζήτηση (Γεώργιος Προκοπίου, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Κώστας Κώστα, Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Δημήτρης Δημητρίου).

27. Συζήτηση (Ελένη Μαύρου, Ζαχαρίας Κουλίας, Ανδρέας Κυπριανού, Στέφανος Στεφάνου, Γεώργιος Γεωργίου, Πρόεδρος, Ονούφριος Κουλλά) για την παραπομπή του θέματος «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019».

28. Ερωτήσεις βουλευτών:

Η δημιουργία του Τμήματος Πρώτων Βοηθειών του Μακάρειου Νοσοκομείου - Τροποποίηση των περί Ιδιωτικών Σχολείων Γυμναστικής Κανονισμών - Οδικά έργα σε περιοχή «Natura 2000» στον Ακάμα - Πρόβλημα στη λειτουργία του Συστήματος Πληροφοριών Γης και εκκρεμούσες υποθέσεις - Παράγοντες που εμποδίζουν τη συμμετοχή τμημάτων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος σε ανταγωνιστικά προγράμματα - Ανάγκη προστασίας αγελάδων από της καιρικές συνθήκες - Στελέχωση του Κέντρου Υγείας Λασιών με παιδίατρο - Λειτουργία και στελέχωση του Στρατιωτικού Νοσοκομείου Εκστρατείας - επικαιροποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Αντιμετώπιση της Άνοιας - Πινακίδες του ψευδοκράτους στα οδοφράγματα - Είδη σαλιγκαριών στην Κύπρο - Ανέγερση εκπαιδευτικού χωριού και ψυχαγωγικού πάρκου - Επιπτώσεις στο περιβάλλον και στην υγεία των κατοίκων Λυμπίων από τη λειτουργία κτηνοτροφικών μονάδων και μεταστέγασή της - Κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιών λόγω πολυομβρίας και υποστελέχωσης Τμήματος Δασών - Η εφαρμογή της νομοθεσίας για την ηλεκτρονική υπογραφή - Προδιαγραφές σχολικών ιατρείων - Τα ιδιωτικά φράγματα στην Κύπρο - Η θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας για την αναγνώριση από της ΗΠΑ της προσάρτησης των κατεχόμενων συριακών Υψωμάτων του Γκολάν.

29. Απαντήσεις υπουργών της ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Κατεδάφιση των εγκαταστάσεων του Κέντρου Εκπαίδευσης Νεοσυλλέκτων στη Γεροσκήπου - Σύσταση και λειτουργία μονάδας εσωτερικού ελέγχου στα υπουργεία - Ετοιμασία μητρώου άμαχων αιχμαλώτων του 1974 - Παράνομες οικοδομές στη χερσόνησο του Ακάμα - Οικοδομικές αναπτύξεις και διαχωρισμός οικοπέδων πλησίον του καταρράκτη Μιλλομέρη της Πλάτρης - Έλεγχοι σε κυλικεία σταδίων - Κυκλοφοριακή συμφόρηση στη Λευκωσία - Έσοδα δήμων και κοινοτήτων από της οργανωμένες παραλίες και κάλαθοι ανακύκλωσης - Η γέφυρα της Τρόζενας και της γέφυρες επί αγγλοκρατίας - Φορολογία χρηστών τουρκοκυπριακής γης από κοινότητες - Ανάγκη διαχωρισμού οικοπέδων για οικογένειες στην Τρεμιθούσα - Λειτουργία των βιβλιοθηκών στην Κύπρο - Προσφυγική χορηγία για ανέγερση κατοικιών πάνω από υφιστάμενες κατοικίες - Εγκατάσταση εργοστασίων πυρηνικής ενέργειας στην Τουρκία - Αιτήσεις για τα στεγαστικά προγράμματα για εκτοπισθέντες - Αποζημίωση των εργαζομένων της Cobalt από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση - Αφαίρεση φίλτρον αιθάλης και καταλύτη από πετρελαιοκίνητα αυτοκίνητα - Η συνεισφορά των δημόσιων υπαλλήλων στο ΓΕΣΥ - Η συμμετοχή πολιτικών μηχανικών στο Σχέδιο «Εγκέλαδος» και η αξιοποίησή της (εμπιστευτική απάντηση) - Προβλήματα από την υπερχείλιση του ποταμού Πεδιαίου - Τα προσόντα των προπονητών ανήλικων αθλητών - Αυξανόμενη μείωση της δηλωθείσας γεωργικής γης - Αντικατάσταση του οδοστρώματος στην πλατεία Τροόδους - Αναφορά σε «Βόρεια Κύπρο» σε ευρωμεσογειακό ενημερωτικό δελτίο - Η κατάσταση στην Τράπεζα Κύπρου μετά την παραίτηση του διευθύνοντος συμβούλου της.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 12^{ης} Απριλίου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.05 π.μ.

Αρ. 22

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους έντιμους κύριους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα όπως διαβάσει τις αναφορές που έχουμε στη σημερινή συνεδρία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Πρόεδρος της Βουλής ηγήθηκε αντιπροσωπίας που συμμετείχε στις εργασίες της 140^{ης} Διάσκεψης της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, που διεξήχθησαν από τις 6 ως τις 10 Απριλίου στην Ντόχα του Κατάρ. Σε παρέμβασή του ενώπιον της ολομέλειας ο κ. Συλλούρης μίλησε για το θέμα «Τα κοινοβούλια ως πλατφόρμες για την ενίσχυση της εκπαίδευσης για την ειρήνη, την ασφάλεια και το κράτος δικαίου». Την αντιπροσωπία της Βουλής αποτέλεσαν οι βουλευτές κ. Σκευή Κουκουμά, Μάριος Μαυρίδης, Χρίστος Ορφανίδης και Άννα Θεολόγου, οι οποίοι με παρεμβάσεις τους ενώπιον των μόνιμων επιτροπών της Ένωσης μίλησαν για τους κινδύνους που ελλοχεύουν στη χρήση μισθοφόρων, για τον ρόλο του δίκαιου και ελεύθερου εμπορίου και των επενδύσεων στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, για τον ρόλο των κοινοβουλίων στη διασφάλιση του δικαιώματος στην υγεία, καθώς και για τη συμμετοχική δημοκρατία και την ισότητα.

Με την ευκαιρία της παρουσίας του στην Ντόχα ο Πρόεδρος της Βουλής είχε χωριστές συναντήσεις με τον Πρόεδρο της Εθνικής Συνέλευσης της Αρμενίας κ. Ararat Mirzoyan, τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων της Ιορδανίας κ. Atef Al Tarawneh και τον Πρόεδρο του Συμβουλευτικού Συμβουλίου (Βουλής) του Ομάν σείχη Khalid Bin Hilal Al Maawali. Κατά τις συναντήσεις επαναβεβαιώθηκαν οι πολύ καλές σχέσεις της Βουλής με τα εν λόγω κοινοβούλια και συζητήθηκαν τρόποι περαιτέρω ενίσχυσης της συνεργασίας στο πλαίσιο πρωτοβουλιών του Προέδρου για προώθηση συνεργειών σε τομείς ήπιας ισχύος.

Ο Πρόεδρος της Βουλής συμμετείχε στις 8 και 9 Απριλίου στη Διάσκεψη των Προέδρων των Κοινοβουλίων των Χωρών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στη Βιέννη. Συζητήθηκαν οι σχέσεις της ΕΕ με τους γείτονές της, καθώς και η συνεργασία των εθνικών κοινοβουλίων με τα θεσμικά όργανα της Ένωσης ενόψει των επικείμενων ευρωεκλογών. Ο Πρόεδρος της Βουλής ενημέρωσε για τις πρωτοβουλίες περιφερειακής συνεργασίας που αναπτύσσει η Κύπρος και που στοχεύουν να συνεισφέρουν τόσο στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης όσο και σε άλλους τομείς μέσω συμφωνιών στο διμερές και στο τριμερές

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

επίπεδο. Αναφέρθηκε δε στις τριμερείς συνεργασίες Κύπρου-Ελλάδας με το Ισραήλ, την Αίγυπτο και την Ιορδανία στο επίπεδο προέδρων κοινοβουλίων. Αναφερόμενος στο πρόσφατο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την έκθεση για την Τουρκία για το έτος 2018, κατηγόρησε τις συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες της Τουρκίας εντός της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης της Κύπρου και τόνισε ότι δεν πρέπει να υπάρξει επικαιροποίηση της τελωνειακής ένωσης με την Τουρκία χωρίς την υλοποίηση των υποχρεώσεων της έναντι της Κύπρου.

Ο Πρόεδρος της Βουλής αναφέρθηκε εξάλλου στην αδυναμία της ΕΕ να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη των Ευρωπαίων πολιτών προς τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και στο δημοκρατικό έλλειμμα το οποίο τυγχάνει εκμετάλλευσης από φωνές λαϊκισμού, καθότι οι πολιτικοί απομακρύνθηκαν από την ουσία της πολιτικής, ακολουθώντας πρακτικές επικοινωνιακών προσεγγίσεων. Τόνισε ότι η Ευρώπη θα κριθεί από την αποτελεσματικότητά της και ιδιαίτερα την αντιμετώπιση των δύσκολων ζητημάτων. Η διάσκεψη ολοκλήρωσε τις εργασίες της με την υιοθέτηση συμπερασμάτων.

Κατά τη διάρκεια συνεδρίασης του προεδρείου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ) στην Κοπεγχάγη στις 7 και 8 Απριλίου, ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης παρουσίασε προσχέδια έκθεσης και ψηφίσματος που συντάξε υπό την ιδιότητά του ως Εισηγητή της Επιτροπής της Συνέλευσης για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Ανθρωπιστικά Θέματα. Οι βασικές αναφορές του περιλαμβάνουν την άνοδο του λαϊκισμού, της ρητορικής μίσους και του ρατσισμού, την προσασία των δικαιωμάτων των παιδιών και τις διώξεις δημοσιογράφων. Σε γενικότερη συζήτηση για επίκαιρα πολιτικά ζητήματα ο κ. Χατζηγιάννης αναφέρθηκε στην τρέχουσα προσπάθεια για επανέναρχη των συνομιλιών για το Κυπριακό, επιβεβαιώνοντας την ετοιμότητα της ελληνοκυπριακής πλευράς για επανέναρχη του διαλόγου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Δημητρίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχουν με τον ίδιο τίτλο δύο σχέδια απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων όσον αφορά το πόρισμα που εξέδωσε την 1^η Μαρτίου 2019 η Ερευνητική Επιτροπή για την Κατάρρευση του Συνεργατικού Πιστωτικού Συστήματος, το ένα από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, την κοινοβουλευτική ομάδα του ΔΗΚΟ και το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, και το άλλο από το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο, για τα οποία υπάρχει εισήγηση να κατατεθούν σήμερα και να προωθηθούν για συζήτηση και έγκριση. Αλλά ταυτόχρονα -εντάξει, να τελειώσουμε με τούτο- θέλω να δούμε και τα ψηφίσματα, για να έχουμε ξεκάθαρη τη διαδικασία μας από τώρα, ανεξάρτητα αν κάποια από αυτά θα συζητηθούν στο τέλος. Και υπάρχει επίσης -γι' αυτό μιλώ για τη διαδικασία και για άλλα πράγματα- το σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων όσον αφορά την άρση του εμπάργκο πώλησης όπλων στην Κυπριακή Δημοκρατία από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, το οποίο κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Άρα, πρώτον, ρωτώ αν δεν υπάρχει ένσταση για τα σχέδια απόφασης. Υπάρχει ένσταση να τα συζητήσουμε; Στα πλαίσια της συζήτησης για το συνεργατισμό, είναι το τρίτο θέμα στη νομοθετική εργασία.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Γι' αυτό νομίζω δεν υπάρχει θέμα, απλώς πρέπει να καθορίσουμε τη διαδικασία και τη σειρά που θα τεθούν, αλλά μπορούμε να το κάνουμε στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Την ώρα που θα έρθει η ώρα του.

Λοιπόν, υπάρχει ήδη κατατεθειμένο...

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτά, κύριε Παπαδόπουλε, ή είναι για τα ψηφίσματα;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Για τα ψηφίσματα, το διαδικαστικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τα ψηφίσματα να πούμε κάτι για το οποίο παρέλειψα να ενημερώσω, είναι και το ψήφισμα του Δημοκρατικού Συναγερμού, αλλά είναι και το ήδη κατατεθειμένο σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων που αφορά την παράνομη αναγνώριση από τις ΗΠΑ της κυριαρχίας του Ισραήλ στα κατεχόμενα συριακά Υψώματα Γκολάν, το οποίο κατέθεσε η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Γι' αυτό θέλω να δούμε, επειδή υπήρχε μια άποψη από το Δημοκρατικό Κόμμα, να την ξεκαθαρίσουμε τώρα πολύ σύντομα στην ολομέλεια, αν θα γίνει συζήτηση και για τα δύο ή για το ένα ή ποια.

Ναι.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά το διαδικαστικό θέμα γι' αυτά τα τρία τα σχέδια, σε σχέση με τον συνεργατισμό η παράκλησή μας προς το σώμα -και αντιλαμβανόμαστε είναι ζήτημα που αφορά φυσικά και τον Πρόεδρο της Βουλής- είναι, αν γίνεται, η συζήτηση για το ψήφισμα του συνεργατισμού να μπει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό αποφασίστηκε, κύριε Παπαδόπουλε. Αποφασίστηκε, όπως ήταν και το αίτημά σας, θα είναι το τρίτο θέμα, δηλαδή πέντε λεπτά μετά που θα ξεκινήσουμε τη νομοθετική εργασία.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Σε σχέση με τα δύο άλλα ψηφίσματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Που είναι ψηφίσματα τα άλλα, όχι αποφάσεις, ναι.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Η δική μας παράκληση είναι να δοθεί μία εβδομάδα αναβολή. Εμείς είμαστε θετικά προσκείμενοι και για τα δύο, αλλά θεωρούμε ότι πρέπει να γίνουν κάποιες αλλαγές στα κείμενα. Στην περίπτωση ιδιαίτερα δε του ψηφίσματος που αφορά την επικρότηση της κίνησης συγκεκριμένων γερουσιαστών για την κατάθεση νομοσχεδίου που θα επιφέρει την άρση του εμπάργκο για την πώληση όπλων στην Κυπριακή Δημοκρατία, φυσικά και το θεωρούμε ως θετική εξέλιξη. Ίσως θα πρέπει να προηγηθεί όμως και μία συζήτηση στην Επιτροπή Εξωτερικών, για να υπάρξει μια περαιτέρω ενημέρωση από τον αρμόδιο Υπουργό Εξωτερικών για το τι ακριβώς περιλαμβάνει το σχετικό νομοσχέδιο.

Εμείς όμως δηλώνουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι είμαστε θετικά προσκείμενοι προς υπερψήφιση και των δύο αυτών ψηφισμάτων. Απλώς, η παράκλησή μας είναι, επειδή ενδεχομένως να πρέπει να γίνουν κάποιες αλλαγές στα κείμενα, σε λιγότερο βαθμό σε ό,τι αφορά το κείμενο για τα Υψώματα Γκολάν, ζητούμε αναβολή μίας εβδομάδας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν έχουμε καμία ένσταση, αν η ολομέλεια προκρίνει την αναβολή για μια εβδομάδα και την αναφορά ή την εγγραφή του θέματος στην επιτροπή Εξωτερικών για συζήτηση και ενημέρωση κυρίως, γιατί είναι η αλήθεια ότι πολλές φορές πρέπει να ενημερωνόμαστε, πριν καταθέτουμε ψηφίσματα. Δεν έχουμε κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι εσφαλμένα συνδέουμε το ένα ψήφισμα με το άλλο. Έχουμε ένα ψήφισμα για τα Υψώματα Γκολάν, που αφορά ένα γεγονός που συνέβη εδώ και αρκετές μέρες και για το οποίο κρίνουμε ότι θα πρέπει η Βουλή να τοποθετηθεί, όπως έκανε σε ανάλογες περιπτώσεις στο παρελθόν, ως μια συνήθης πρακτική του κοινοβουλίου μας, για ένα πολύ σοβαρό ζήτημα με επιπτώσεις και επιδράσεις που αγγίζουν και τη χώρα μας, η οποία συνεχίζει να βρίσκεται υπό κατοχή.

Το άλλο ζήτημα και διαδικαστικά είναι πρωτοφανές. Είναι πρωτοφανές να συζητούμε επί ενός νομοσχεδίου, όχι επί ενός γεγονότος που έχει επισυμβεί, και που, όπως συμβαίνει και στη δική μας την περίπτωση, είναι δυνατόν να διαμορφωθεί ανάλογα στην πορεία ή και να απορριφθεί. Μπορεί και να εγκριθεί βεβαίως. Οπότεν θα είναι πρωτοφανές και υπάρχει βεβαίως και ζήτημα ουσίας. Για την ουσία εμείς έχουμε ήδη αποφασίσει να εγγράψουμε το θέμα στην επιτροπή Εξωτερικών -και αντιλαμβανόμαστε ότι υπάρχει και κοινή

θέση πλέον με τις τοποθετήσεις που έγιναν- για να ενημερωθούμε ολοκληρωμένα. Θα πάμε να χαιρετίσουμε ένα νομοσχέδιο που ανάμεσα στα άλλα προβλέπει τη διαμόρφωση στρατηγικής και μας εντάσσει...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μπαίνεις στην ουσία.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θα αναλύσουμε το νομοσχέδιο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην μπούμε στην ουσία, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να μην μπούμε στην ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουν δίκαιο, έχουν δίκαιο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όμως υπάρχουν σοβαρά ερωτήματα και επί της ουσίας, διότι τέθηκε ενώπιόν μας ένα ψήφισμα χωρίς να έχουμε καν στα χέρια μας το νομοσχέδιο και να έχουμε ολοκληρωμένα ενημερωθεί περί τίνος πρόκειται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όπoταν, εάν υπάρχει η βούληση να πάμε ακόμα μια εβδομάδα για το ζήτημα των Υψωμάτων Γκολάν, δεν υπάρχει πρόβλημα. Όμως, δε σημαίνει ότι την άλλη εβδομάδα πρέπει να πάμε και με το άλλο ψήφισμα. Εάν δεν έχουμε ολοκληρωμένη ενημέρωση προηγουμένως, όποτε θα μπορεί ο Υπουργός Εξωτερικών να έρθει να μας ενημερώσει περί τίνος πρόκειται, θεωρώ ότι αυτό το κοινοβούλιο σήμερα, η ολομέλεια, δεν μπορεί να αποφασίσει ότι έρχεται την ερχόμενη εβδομάδα. Είναι τουλάχιστον προϋπόθεση να ξέρουμε για τι πράγμα ψηφίζουμε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Για εσένα, για εσένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, θα αποφύγω τον πειρασμό να μπω στην ουσία. Σίγουρα, υπάρχουν ποιοτικές διαφορές επί της ουσίας στα δύο ψηφίσματα. Είναι δύο ψηφίσματα τα οποία έχουν να κάνουν με εξωτερική πολιτική, αυτή είναι η ομοιότητά τους, αλλά έχουν ακόμα μία ομοιότητα: Δεν είναι επείγοντα. Συνεπώς, εμείς θα υποστηρίξουμε την εισήγηση του Δημοκρατικού Κόμματος για αναβολή, για μελέτη των δύο ψηφισμάτων και απόφαση επί της ουσίας, όταν είναι ώριμη αυτή η Βουλή να τοποθετηθεί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα έλεγα αρχικά ότι θα μπορούσε το ψήφισμα για τα Υψώματα Γκολάν να πάει και σήμερα, δεδομένου ότι υπάρχει και τοποθέτηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση επί του θέματος. Μάλιστα, μας δεσμεύει. Αλλά, εάν το ΑΚΕΛ, που το κατέθεσε, είναι διατεθειμένο να πάει σε αναβολή, θα στηρίξουμε την αναβολή. Θα έλεγα όμως ότι θα ήταν καλά, αν συμφωνούμε όλοι, να εγγραφεί τότε στην επιτροπή Εξωτερικών το ζήτημα που αφορά τις σχέσεις με τις Ηνωμένες Πολιτείες, το σχετικό νομοσχέδιο στο αμερικάνικο κογκρέσο και στη γερουσία, για να ενημερωθούμε πλήρως στην τοποθέτησή μας. Νομίζω ότι θα διευκολύνει και τις προθέσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού, αν γίνει αυτή η συζήτηση στην επιτροπή Εξωτερικών, παρά να περάσουμε κατευθείαν σε μια ψηφοφορία, είτε σήμερα είτε την ερχόμενη εβδομάδα, για κάτι για το οποίο δεν

υπάρχει ολοκληρωμένη ενημέρωση ούτε από την πλευρά της κυβέρνησης προς εμάς, αλλά και ούτε του σώματος για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Είναι δύο τα θέματα. Αντιλαμβάνομαι ότι το δεύτερο ψήφισμα, το ήδη εγγεγραμμένο αναβάλλεται για μία εβδομάδα, δηλαδή για τα Υψώματα Γκολάν...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι είναι, κύριε Τορναρίτη;

Εγώ νομίζω τελείωσε η συζήτηση.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαρίστως να συνέλθει η επιτροπή Εξωτερικών εντός της εβδομάδας που μπαίνει και να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα έρθω και εκεί.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Α, ωραία, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όσον αφορά το ήδη εγγεγραμμένο, το σχέδιο ψηφίσματος για τα Υψώματα Γκολάν, αναβάλλεται για μία εβδομάδα.

Όσον αφορά την καινούργια πρόταση, τη σημερινή, από τον Δημοκρατικό Συναγερμό, το σχέδιο ψηφίσματος αναφορικά με το εμπάργκο, γίνεται αποδεκτή η κατάθεσή του και θα συζητηθεί είτε την ερχόμενη εβδομάδα ή αν αποφασίσετε διαφορετικά εσείς. Αλλά, η εγγραφή θέματος στην επιτροπή Εξωτερικών, κύριε Λιλλήκα, δε θα γίνει από την ολομέλεια, θα γίνει μέσω της νενομισμένης διαδικασίας. Εγγράψετε θέμα και, αν αποφασίσετε ότι θέλετε αναβολή παρακάτω από την Παρασκευή, να το δείτε. Δεν είναι εδώ που θα αποφασίσουμε αν θα εγγραφεί θέμα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με την εισήγησή σας, απλώς θέλω να διευκρινίσω κάτι. Πάει οριστικά για τελεσίδικη ψήφιση ή απόρριψη το ψήφισμα του ΑΚΕΛ για τα Υψώματα Γκολάν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Του Γκολάν, του ΑΚΕΛ, μάλιστα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...είναι στην ερχόμενη συνεδρία της ολομέλειας και το ψήφισμα το δικό μας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκτός εάν...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...εκτός εάν η ολομέλεια, η πλειοψηφία, κρίνει ότι θέλει να το συζητήσει και να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, μάλιστα.

Εγγράφεται το θέμα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μα, είναι στην ατζέντα της...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει εγγραφεί το θέμα, μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Θέλω να ξεκαθαρίσω τη δική μας θέση, κύριε Πρόεδρε. Δεν πρέπει να συζητήσουμε περαιτέρω αυτό το θέμα το διαδικαστικό, πλην όμως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είστε εναντίον του να εγγραφεί, κύριε Λουκαΐδη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όχι, όχι, άλλο είναι που λέω. Θεωρώ ότι δεν αποφασίζουμε για την ερχόμενη εβδομάδα και δεν πρέπει να αποφασίσουμε, εκτός και αν ο Υπουργός Εξωτερικών μπορέσει να έρθει ενώπιον της επιτροπής Εξωτερικών την ερχόμενη εβδομάδα, για να ενημερώσει. Εάν δεν έχουμε επίσημη ενημέρωση, όχι από οποιονδήποτε άλλο, από τον Υπουργό Εξωτερικών...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Θα αποφασίσει η πλειοψηφία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...λογικά, δε θα πρέπει να έρθουμε, για να ψηφίσουμε για κάτι για το οποίο δεν είμαστε ενήμεροι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δε χρειάζεται να μιλήσετε, νομίζω τη διαδικασία την εξήγησα. Είναι ένα πράγμα η διαδικασία που θα ακολουθήσουμε, είναι άλλο οι απόψεις που έχετε γι' αυτή τη διαδικασία. Το θέμα έκλεισε, κατατέθηκαν τα θέματα και πάμε παρακάτω.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε
1. Ο περί Ελεγκτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.100-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
2. Ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.101-2019).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3. Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.102-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και

	Διοικητικών Συμβουλίων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.103-2019).		Προϋπολογισμού
5.	Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.104-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Χορήγηση και Αναθεώρηση Πιστωτικών Διευκολύνσεων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.046-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Χορήγηση Δανείων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.047-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.014-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
9.	Οι περί Προδιαγραφών Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.015-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
10.	Οι περί Προδιαγραφών Ιδρύσεως και Λειτουργίας Νοσοκομειακών Φαρμακείων Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.016-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
11.	Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.017-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
12.	Ετήσια Έκθεση της Διοικητού της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για το έτος 2018 προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων, δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 55 των περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2007 [N. 138(I)/2002]. (Αρ. Φακ. 13.29.003.001).	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

- Ο περί της Πρόληψης και της Καταστολής της Βίας στους Αθλητικούς Χώρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.02.060.060-2019).
- Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.02.060.061-2019).
- Ο περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Τροποποιητικός) Νόμος του

Κατάθεση από

- Χρίστο Χρίστου και Λίνο Παπαγιάννη, βουλευτές του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου
- Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ
- Ανδρέα Κυπριανού και Νίκο Νουρή εκ μέρους της
- 2059

Παραπομπή σε

- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου,

2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.062-2019).	κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Βιομηχανίας και Τουρισμού
4. Ο περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας Καταστημάτων και των Όρων Απασχόλησης των Υπαλλήλων τους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.063-2019).	Άγγελο Βότση, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί της Διακρατικής Συμφωνίας Αναφορικά με Απευθείας Υποθαλάσσιο Αγωγό Φυσικού Αερίου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου (Κυρωτικός) Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Διακρατικής Συμφωνίας Αναφορικά με Απευθείας Υποθαλάσσιο Αγωγό Φυσικού Αερίου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διακρατικής Συμφωνίας Αναφορικά με Απευθείας Υποθαλάσσιο Αγωγό Φυσικού Αερίου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου (Κυρωτικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Νίκος Τορναρίτης

Άγγελος Βότσης

Ελένη Σταύρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λουκαΐδης

Άριστος Δαμιανού

Αδάμος Αδάμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Απριλίου 2019. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Υπουργείου Εξωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση της διακρατικής συμφωνίας η οποία υπογράφηκε στη Λευκωσία στις 19 Σεπτεμβρίου 2018 μεταξύ της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου αναφορικά με τον απευθείας υποθαλάσσιο αγωγό μεταφοράς φυσικού αερίου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αριθμό 85665 και ημερομηνία 13 Σεπτεμβρίου 2018 εξουσιοδότησε τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας να προχωρήσει σε υπογραφή της Διακρατικής Συμφωνίας Αναφορικά με Απευθείας Υποθαλάσσιο Αγωγό Φυσικού Αερίου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου.

Ειδικότερα, όπως δήλωσε ο ίδιος εκπρόσωπος, η διακρατική αυτή συμφωνία είναι η πρώτη από μια σειρά συμφωνιών που πρέπει να ολοκληρωθούν για την υλοποίηση του έργου του υποθαλάσσιου αγωγού φυσικού αερίου μεταξύ Κύπρου και Αιγύπτου. Επίσης, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι ο αγωγός αυτός θα

επιτρέψει την εκμετάλλευση του φυσικού αερίου του κοιτάσματος «Αφροδίτη», που έχει ανακαλυφθεί στην κυπριακή αποκλειστική οικονομική ζώνη, και πως σκοπός της συμφωνίας είναι η υποστήριξη του έργου αυτού από τα δύο κράτη. Τέλος, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι η υλοποίηση του έργου θα γίνει από επενδυτές.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσαν ότι συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ότι τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλω να ευχαριστήσω εδώ τον πρόεδρο της επιτροπής Εξωτερικών και τα μέλη της επιτροπής Εξωτερικών για την ταχύτατη διεκπεραίωση των εργασιών αναφορικά με αυτή την τόσο σημαντική νομοθετική εργασία, τη σύμβαση για τον αγωγό Κύπρου-Αιγύπτου.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ναι.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως ανέφερε και ο διευθυντής της Υπηρεσίας Ενέργειας της Κυπριακής Δημοκρατίας, η συγκεκριμένη διακρατική συμφωνία, η οποία, ειρήσθω εν παρόδω, έχει ήδη επικυρωθεί από τη Δημοκρατία της Αιγύπτου, αποτελεί ορόσημο για την Κυπριακή Δημοκρατία. Ουσιαστικά, ανοίγεται σήμερα ο ενεργειακός διάδρομος της Ανατολικής Ευρώπης και ως τέτοιο οφείλουμε να το σημειώσουμε το γεγονός, κύριε Πρόεδρε. Θα πω ότι έχουμε δρόμο ασφαλέστατα να διανύσουμε μπροστά μας, όμως ο στόχος όλων μας εδώ πέρα, για να καταστήσουμε την Κύπρο ενεργειακό κόμβο της Ανατολικής Μεσογείου, παίρνει σάρκα και οστά.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει ένθερμα το συγκεκριμένο έργο και αυτό είναι ένα πρόσθετο στοιχείο που διασφαλίζει το γεγονός ότι τα πράγματα θα οδεύσουν εκεί που τα θέλουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Άγγελος Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως θα υποστηρίξουμε την κύρωση της διακρατικής συμφωνίας. Να υπενθυμίσουμε και να επαναλάβουμε ότι, για να μπορεί να γίνει οποιαδήποτε εμπορική συμφωνία μεταξύ των εταιρειών ή μεταξύ των εμπλεκομένων, σε αυτή την περίπτωση που μιλούμε στην αξιοποίηση του κοιτάσματος «Αφροδίτη», θα πρέπει πρώτα να υπάρχει διακρατική συμφωνία. Μέχρι τώρα θα μπορούσε κάποιος να πει ότι ήταν και κάποια δικαιολογία για κάποιους για όποιες καθυστερήσεις. Εμείς θεωρούμε ότι σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να υπάρξουν άλλες καθυστερήσεις. Είναι απαραίτητο να προχωρήσει η διεργασία η οποία υπάρχει. Αντιλαμβάνομαι θα επισκεφθείτε ως Πρόεδρος της Βουλής το αιγυπτιακό κοινοβούλιο την επόμενη εβδομάδα, άρα σίγουρα σε ό,τι αφορά τη Βουλή δεν πρέπει να υπάρχει δικαιολογία για οποιοσδήποτε καθυστερήσεις, άρα βεβαίως θα υποστηρίξουμε αυτή τη συμφωνία και να εγκριθεί σήμερα από τη Βουλή εκείνο που πρέπει να εγκριθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατατέθηκε πριν τρεις εβδομάδες και ψηφίζεται σήμερα. Είναι ταχύτητα ρεκόρ!

Κύριε Λιλλήκα, ξανά συγχαρητήρια.

Ο πρόεδρος της επιτροπής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω συγχαρητήρια αξίζουν σε όλα τα μέλη της επιτροπής, γιατί παρευρέθηκαν όλοι στην έκτακτη συνεδρία της επιτροπής σήμερα.

Θα έλεγα ότι, ναι, είναι μια συμφωνία που δημιουργεί, μάλλον ένας νόμος πλέον που δημιουργεί το πλαίσιο που θα επιτρέψει ενδεχομένως είτε σύντομα είτε στο μέλλον σε εταιρείες να επενδύσουν σε αγωγούς για μεταφορά φυσικού αερίου στην Αίγυπτο, όμως δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένο ότι θα μεταφερθεί φυσικό αέριο στην Αίγυπτο, για να μην υπάρχει σύγχυση. Αυτό είναι υπόθεση των εταιρειών. Και δυστυχώς με τα συμβόλαια, που από production sharing agreement έγιναν profit sharing agreement, τον κύριο λόγο για το πού θα μεταφερθούν και τι συμφωνίες θα γίνουν, με ποιους κ.λπ. τον έχουν οι εταιρείες και όχι η Κυπριακή Δημοκρατία. Έχει δευτερεύοντα ή, αν θέλετε, αποδυναμωμένο ρόλο με τα νέα συμβόλαια η Κυπριακή Δημοκρατία.

Να επισημάνω, για να κλείσω, ότι όντως, όσον αφορά το κοίτασμα «Αφροδίτη», υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση. Έχει ξεφύγει παντελώς από τα χρονοδιαγράμματα που είχε η Noble και αυτός είναι ο κύριος λόγος που δεν έχει γίνει ακόμα η εκμετάλλευση στο κοίτασμα «Αφροδίτη».

Αυτά έτσι για ενημέρωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς πιστεύουμε ότι, για να πετύχουμε την πιο σωστή, την πιο ορθολογιστική αξιοποίηση του φυσικού πλούτου που βρίσκεται στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κυπριακής Δημοκρατίας, επιβάλλεται, αφού μελετούμε και αφού τεκμηριώνουμε, να έχουμε όλες τις επιλογές μπροστά μας, ώστε να μπορούμε να επιλέξουμε την πλέον συμφέρουσα για τη χώρα τζαι τον λαό μας.

Σε αυτό το πλαίσιο, εμείς δε θέλουμε με κανένα τρόπο να στερήσουμε από την κυπριακή πολιτεία, την κυβέρνηση, την εκάστοτε κυβέρνηση να έχει και αυτή την επιλογή, δηλαδή της δυνατότητας μεταφοράς φυσικού αερίου με αγωγό από την κυπριακή ΑΟΖ στην Αίγυπτο. Τούτου λεχθέντος όμως, θέλω να ξεκαθαρίσω ότι αυτή η ενέργεια, η οποία συνιστά μια στρατηγική επιλογή, δε γίνεται δυστυχώς στα πλαίσια ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού, μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής, με αποτέλεσμα να ανησυχούμε ιδιαίτερα κατά πόσο μέσα από αυτή την επιλογή θα αποστερήσουμε τη δυνατότητα στη χώρα μας να προχωρήσει για παράδειγμα σε αυτό που θεωρούμε ως την καταλληλότερη λύση σήμερα με βάση όλα τα δεδομένα, που είναι η δημιουργία τερματικού φυσικού αερίου, διότι στον βαθμό που θα προχωρήσει αυτή η επιλογή και μεγάλες ποσότητες φυσικού αερίου θα μεταφερθούν σε τερματικά στην Αίγυπτο αυτόματα περιορίζουμε και τις δυνατότητες και τις προοπτικές, πάντα με τα σημερινά δεδομένα, να δημιουργηθεί στη χώρα μας τερματικό υγροποίησης και συναφώς να μπορούμε να αξιοποιήσουμε το φυσικό αέριο τούτο για χρήση στο εσωτερικό της χώρας, που θα σημαίνει πολύ μεγαλύτερο κόστος για την Κύπρο για εισαγωγή φυσικού αερίου. Την ίδια ώρα οι ανησυχίες μας εντείνονται, γιατί θεωρούμε ότι αυτή η επιλογή, και μάλιστα μετά την αναπροσαρμογή των συμφωνιών προς όφελος των εταιρειών που έκαμε τούτη η κυβέρνηση, δε θα είναι οικονομικά συμφέρουσα για τη χώρα μας.

Έχοντας λοιπόν τούτες και άλλες επιφυλάξεις, εμείς δεν μπορούμε να υπερψηφίσουμε αυτή τη συμφωνία, την κύρωση αυτής της συμφωνίας, αλλά και δεν μπορούμε να καταψηφίσουμε για τους λόγους που εξήγησα εισαγωγικά. Ως εκ τούτου, η δική μας η θέση θα είναι αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή δεν μπήκατε στον αρχικό κατάλογο -και θα το τηρήσω- θα δώσω δευτερολογίες σε αυτούς που ζητούν δεύτερη φορά να μιλήσουν από ένα λεπτό.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πάρα πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Είναι γεγονός ότι υπάρχουν διάφορα σενάρια για την εκμετάλλευση/αξιοποίηση του φυσικού αερίου, όπως είναι το τερματικό που αναφέρθηκε προηγουμένως, όπως επίσης και το θέμα του αγωγού της Ανατολικής Μεσογείου, που θεωρούμε εμείς ότι είναι στρατηγικής σημασίας. Όμως ένα σημαντικό στοιχείο αυτή τη στιγμή, μέσα από την έγκριση ακριβώς της κατασκευής του συγκεκριμένου αγωγού, στην ουσία σε πολύ μεγάλο βαθμό τερματίζονται και οι προσπάθειες οι οποίες σε μεγάλο βαθμό καταβάλλονται κυρίως από την Τουρκία με την άσκηση πιέσεων, για να δημιουργηθεί αγωγός φυσικού αερίου προς την Τουρκία, για να μεταφέρεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην Ευρώπη.

Γι' αυτό εμείς θεωρούμε ότι και αυτό είναι ένα βήμα ανατροπής αυτού του επικίνδυνου για εμάς ενδεχομένου και γι' αυτό ακριβώς εμείς θα ψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η επιτροπή Εμπορίου, Ενέργειας, Βιομηχανίας και Τουρισμού ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα από τον Υπουργό Ενέργειας για όλες τις παραμέτρους, είτε αυτές είναι οικονομικές είτε αυτές είναι πολιτικές, σε σχέση με τις αποφάσεις που θα ληφθούν, γιατί, όπως πολύ σωστά είπε ο πρόεδρος της επιτροπής Εξωτερικών, δεν υπάρχει καμία απόφαση, είναι μία διακρατική συμφωνία που υπογράφεται.

Ο κ. Λουκαΐδης έχει κάμει μία οικονομική ανάλυση μέσα στις δικές του προδιαγραφές. Δεν είναι έτσι τα πράγματα, αλλά δε θα μπω στον πειρασμό να αναλύσω τι είναι συμφέρον για την Κύπρο, πώς εμπλέκονται οι εταιρείες, ποιες είναι ή ποιες θα είναι οι διεθνείς τιμές του φυσικού αερίου, πώς και πότε μπορεί να γίνει τερματικό υγροποίησης. Γι' αυτό θα μείνουμε σε αυτή τη στρατηγική συμφωνία τεράστιας πολιτικής σημασίας που θα κυρώσουμε σήμερα και τις λεπτομέρειες επί της ουσίας των αποφάσεων που θα ληφθούν, ανάλογα και με άλλες εξελίξεις, θα τις δούμε εν καιρώ τω δέοντι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πω ότι, πέραν του γεγονότος ότι είναι ακόμα ένα δείγμα της εξωστρεφούς, πολυεπίπεδης εξωτερικής πολιτικής, αλλά και κοινοβουλευτικής διπλωματίας αυτό που συμβαίνει σήμερα, γιατί θυμάστε πριν οκτώ μήνες που βρεθήκαμε στο κοινοβούλιο της Αιγύπτου τι έλεγαν εκεί, θα πω το εξής: Δε μιλούμε για εμπορική συμφωνία -και εξηγήθηκε το συγκεκριμένο στον κ. Λουκαΐδη- μιλούμε για διακρατική συμφωνία. Μιλούμε για τον ενεργειακό διάδρομο της Ανατολικής Ευρώπης, ο οποίος ανοίγει σήμερα από την Κύπρο με ένα από τα κυρίαρχα κράτη του αραβικού κόσμου.

Και μη χαμογελάτε και μη μειδιάτε, κύριε Κυπριανού!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δεν έχω δικαίωμα να χαμογελάσω;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Χαμογελάστε, αλλά μη μειδιάτε!

Λοιπόν...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχω κάθε δικαίωμα!

Κύριε Τορναρίτη, μα, εν εκατάλαβα δηλαδή!

Κύριε Πρόεδρε, εν εκατάλαβα! Δηλαδή πρέπει να είμαστε σκυθρωποί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, είναι αχρείαστη η...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επειδή έσιετε πρόβλημα εσείς...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μη μειδιάτε, κύριε Κυπριανού, και μη συγχύζεστε!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχω κάθε δικαίωμα να κάμνω ό,τι θέλω, κύριε Τορναρίτη!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Να μη συγχύζεστε! Αυτό λέω.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εγώ; Τέλος πάντων!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, δε χρειάζεται αυτής της μορφής παρέμβασή σας!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Να χαιρέστε με τις επιτυχίες της κυβέρνησης. Αυτό είναι το ζητούμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ! Δε χρειάζεται, κύριε Τορναρίτη.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ειλικρινά, κύριε Τορναρίτη... Ειλικρινά, επειδή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κυπριανού, μιλάτε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...επειδή είδα την έναρξη του αγωγού σήμερα, έν' γι' αυτό που χάρηκα τζιαι γι' αυτό μεϊδιάσα! Επειδή είδα τον αγωγό, όπως είπες πριν λίον, ότι ξεκίνησε να κατασκευάζεται!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μιλάτε για τις επενδύσεις του Κατάρ απέναντι από το Χίλτον μήπως; Σας παρακαλώ, κύριε Κυπριανού!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

Κανονισμοί. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, δεκατέσσερις αποχές. Ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δεκατέσσερις αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διακρατικής Συμφωνίας Αναφορικά με Απευθείας Υποθαλάσσιο Αγωγό Φυσικού Αερίου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, δεκαπέντε αποχές και δύο άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δεκαπέντε αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επειδή με το σύστημα κάμαμε... Τέλος πάντων, να μην το αναφέρω τώρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι; Πέστε μου να δω.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ε, είμαστε δεκαέξι εδώ του ΑΚΕΛ, ψηφίσαμε, αντιλαμβάνομαι, και οι δεκαέξι. Την πρώτη φορά έβκαλε δεκατέσσερα, την άλλη δεκαπέντε το σύστημα! Εν ξέρω...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Έσκει διαρροές!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εν έχουμε διαρροές! Ρώτησα τζιαι εν έχουμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Έχετε διαρροές τζιαι εν το ξέρεις!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε, ένα λεπτό.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αφού έντζιε ελέγχεις τες διαρροές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να επαναληφθεί η ψηφοφορία, παρακαλώ.

Ψηφίστε ξανά.

Να επαναληφθεί η ψηφοφορία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ελέγξτε το σύστημα, Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, πρέπει να ελέγξω και τα χέρια των βουλευτών σας, κύριε Λουκαΐδη!

Κώστα, εσύ επάτησες;

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Είσαστε... Πάλαι λείπουν! Πάλι έχει έναν που εν εψήφισε; Είναι δεκαέξι τώρα ή δεκαεπτά; Δεκαέξι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα δύο. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, αποχές δεκαέξι, δύο δεν ψήφισαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δεκαέξι αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Κύριε Λουκαΐδη, τώρα βλέπετε ότι το σύστημα δεν έχει πρόβλημα!

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Α, μπράβο!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Δηλαδή, ποιος έσσει πρόβλημα τελικά, Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννά 'βρουμεν!

Το λοιπόν, πάμε στο υπ' αριθμόν 2 θέμα, που είναι «Ο περί του Δικαιώματος Ορισμένων Υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία Νόμος του 2019». Είναι για το Brexit. Πήγαμε Οκτώβρη, αλλά εμείς προληπτικά, παρ' όλο που είμαστε αργοπορημένοι, δεν είμαστε καθυστερημένοι!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεδομένης αυτής της εξέλιξης, που μπορεί να μην είναι Οκτώβρη τελικά βέβαια -νομίζω ότι έχουμε δει όλοι την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου- εισηγούμαστε αναβολή. Δεν υπάρχει λόγος να προχωρήσουμε σήμερα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν υπάρχει θέμα. Νομίζω δε θα φέρει ένσταση κανένας.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κανένας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είναι καλύτερα πριν να κλείσει η Βουλή, πριν να κλείσει η Βουλή, το λέμε αυτό, και αναφέρομαι στις 10 του Μάη τουλάχιστον το αργότερο, αλλά τούτο θα δώσει χρόνο να ξαναπάει πίσω στην επιτροπή, γιατί φαίνεται ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πάει, να πάει, εφόσον και η πρόεδρος της επιτροπής, η οποία ήταν πανέτοιμη την περασμένη βδομάδα, λόγω των αλλαγών των αποφάσεων στις Βρυξέλλες...

Αλλά ταυτόχρονα να πω αυτό που θα πει ο κ. Παπαδόπουλος: Πρέπει να επιταχυνθεί με κάποιο τρόπο και, αν χρειάζεται η προσωπική μου παρέμβαση, μία διαδικασία να μην ξαναέρθουμε εδώ τον Οκτώβρη τελευταία στιγμή να ψάχνουμε τι νομοθετήματα πρέπει να χειριστούμε. Άρα, νομίζω ότι, αν υπάρχει δυσκολία να έρθουν οι ανάλογοι αρμόδιοι υπουργοί, ένας ή περισσότεροι, τότε να ζητήσετε την παρέμβασή μου και θα την έχετε.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Ναι, ακριβώς αυτό ήταν που θα έλεγα, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να επισημάνω τα εξής δύο διαφορετικά θέματα: Πρώτον, πρέπει να γνωρίζουμε συνολικά ποια νομοσχέδια θα έρθουν στη Βουλή ενόψει της πιθανής αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου, γιατί είναι αλληλοεξαρτώμενα και αλληλοσυνδεδεμένα τα ζητήματα που θα εξετάσουμε μέσα από αυτές τις νομοθεσίες. Για παράδειγμα, σήμερα, αν ήταν να ψηφίζαμε, θα νομοθετούσαμε για τους υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου που θα διαμένουν στην Κύπρο. Καλά, δεν έχουμε αντίστοιχα και παράλληλα νομοσχέδια που πρέπει να ψηφίσουμε για άλλα ζητήματα που αφορούν υπηκόους της Κυπριακής Δημοκρατίας που εργάζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο, για εισαγωγές, για ΦΠΑ; Θέματα που θα πρέπει να δούμε με ιδιαίτερη προσοχή σε περίπτωση που θα αποχωρήσει το Ηνωμένο Βασίλειο από την Ευρώπη.

Και επισημαίνω τον εξής κίνδυνο, κύριε Πρόεδρε: Αν μας τα φέρουν τελευταία στιγμή, πολύ φοβούμαι ότι θα προχωρήσουμε σε προχειρότητες. Εμείς διαφωνούμε με το κείμενο του νομοσχεδίου που έχει έρθει και υπάρχουν ζητήματα μέσα που εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να εξετάσουμε νομοτεχνικά. Ναι μεν δεν επειγόμαστε αυτή τη στιγμή, αλλά θα ήταν καλά αυτά τα ζητήματα να τα εξετάσουμε με προσοχή, γιατί είναι τεράστια τα συμφέροντα που διακυβεύονται σε περίπτωση που κάμουμε λάθος.

Το δεύτερο σημείο που θέλω να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι, ανεξαρτήτως των νομοσχεδίων και της τελικής έκβασης της διαδικασίας του Brexit, πιστεύω ότι πρέπει η Βουλή να συζητήσει σε πολιτικό επίπεδο πλέον το τι πρέπει να εισηγηθούμε ως αντιμετώπιση σε σχέση με τις αγγλικές βάσεις ενόψει του Brexit. Είναι ένα γεγονός ιστορικής σημασίας, είναι μια ευκαιρία για την Κυπριακή Δημοκρατία να θέσει κάτω ζητήματα τα οποία ενδεχομένως να μην μπορούσε να θέσει υπό διαφορετικές περιστάσεις. Εάν χάσουμε αυτή την ευκαιρία, θα χάσουμε μια ιστορική ευκαιρία να θέσουμε το θέμα του καθεστώτος των βρετανικών βάσεων στην Κυπριακή Δημοκρατία. Δεν είναι δυνατόν να συζητείται το Brexit σε όλες τις Βουλές της Ευρώπης και η μόνη Βουλή που δεν έχει συζητήσει σε πολιτικό πλαίσιο αυτή τη διαδικασία είναι η χώρα που επηρεάζεται περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Νομίζω η αναβολή εγκρίνεται. Θα το δούμε λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα λέχθηκαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα συνεχίσουμε και θα ολοκληρώσουμε τη συζήτηση για το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής για τον συνεργατισμό. Και όσον αφορά τους χρόνους, για να προχωρήσουμε όμως και στη νομοθετική εργασία, δηλαδή την έγκριση των αποφάσεων, είναι δύο λεπτά στο κάθε κόμμα και επιπλέον τα λεπτά τα οποία έμειναν πίσω. Έχει δηλαδή σύνολο δεκαοκτώ λεπτά ο ΔΗΣΥ, δέκα λεπτά το ΑΚΕΛ, ένα λεπτό συν δύο-τρία λεπτά το ΔΗΚΟ, οκτώ η ΕΔΕΚ, τρία η Συμμαχία Πολιτών και δύο το ΕΛΑΜ. Τέσσερα το ΕΛΑΜ, με συγχωρείτε. Εντάξει, θα τα βρούμε και στη συνέχεια. Μπορεί να μη χρειαστεί όλος αυτός ο χρόνος ή, σας παρακαλώ, εκεί που δεν έχετε να προσθέσετε πολλά επιχειρήματα...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Συγγνώμη; Έχετε τα δύο λεπτά. Όσους άφησα πίσω έχουν τα λεπτά, ναι.

Το λοιπόν, υπάρχουν κάποιοι ομιλητές;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όπως είναι η πάγια τακτική, ξεκινάμε από το μικρότερο κόμμα τζιαι καταλήγουμε στο μεγαλύτερο.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Ένθεν η συνέχεια της προηγούμενης συνεδρίας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι μείγμα, για να είμαι δίκαιος, όπως το εκάμαμε τζιαι εβάλαμεν το μαζί. Διότι έπρεπε να πάμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο, να τελειώσουμε, να ξανάρτουμε τζιαι αυτή η διαδικασία θα ήταν... Εγώ νομίζω να τ' αφήσω ελεύθερο, όποιος θέλει να μιλήσει.

Ποιος θέλει να μιλήσει;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κυρία Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλάτε ταυτόχρονα τζι εγώ εννά βκάλω συμπέρασμα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...για να κάμουμε τα πράγματα πιο απλά. Επειδή ούτως ή άλλως έχουμε φθάσει στο σημείο όπου το κάθε κόμμα θα τοποθετηθεί επί της ουσίας του ψηφίσματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ουσιαστικά, ναι. Εν κατακλείδι, ναι.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Οπότε, αυτά τα λεπτά να τα χρησιμοποιήσουν οι ομιλητές, έτσι ώστε να αιτιολογήσουν την τοποθέτηση του κόμματός τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, δεν μπορώ να υποδείξω στον καθένα πώς θα χρησιμοποιήσει τον χρόνο του, αλλά φαντάζομαι θα αναλύσουν...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ούτως ή άλλως, είναι ένας ομιλητής από κάθε κόμμα, κύριε Πρόεδρε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λιλλήκα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Διαδικαστικά, κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα ότι είναι συνέχεια της προηγούμενης συζήτησης. Δεν έχει νόημα να πάμε με την αρχική τοποθέτηση τα μικρά και μετά τα μεγάλα κόμματα. Είχε ξεκινήσει μια συζήτηση, έπρεπε να ολοκληρωθεί, δεν ολοκληρώθηκε. Να ολοκληρωθεί σήμερα όπως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, ένα λεπτό. Εάν ακολουθούσαμε να πάμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο, να γίνει η συζήτηση, για να ολοκληρωθεί η προηγούμενη, και μετά να επανέλθουμε στη νομοθετική, να ξαναξεκινήσουμε τοποθετήσεις επί των αποφάσεων, θα ήταν μια διαδικασία η οποία θα ήταν σπασμένη στη μέση. Και απεφάσισα, τα έβαλα μαζί. Τώρα να μεν σκοντάψουμε στο ποιος εννά ξεκινήσει να μιλά. Να μιλήσετε όπως θέλετε.

Και στο τέλος εξάλλου, κύριε Λουκαΐδη, εσείς έχετε αρκετό χρόνο, να αφήσετε χρόνο και στο τέλος.

Ο κ. Νεοφύτου κάτι θέλει να πει.

Κύριε Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πάλε να βρούμε λύση εύκολη να ικανοποιηθούν όλοι. Στον χρόνο που έμεινε για την εξάντληση της προηγούμενης συζήτησης ας ξεκινήσουν από το μικρότερο στο μεγαλύτερο και μετά τα δίλεπτα που έχουμε για τις τοποθετήσεις πάνω στα ψηφίσματα πάλι με τον ίδιο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή, αν έχει ένας ένα λεπτό, να μιλήσει ένα λεπτό και ύστερα να σηκωθεί να μιλήσει αλλό δκυο λεπτά.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αν θέλει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το κοινοβούλιο νομίζω εδώ και δεκαετίες έχει καθιερώσει μια πρακτική, επειδή ο καθένας θέλει να μιλά τελευταίος. Και δεν είναι κακό το ότι θέλει να μιλά τελευταίος. Επειδή δε θα βρίσκουμε ποιος θα μιλήσει τώρα, είναι πολύ απλό. Δε χρειάζεται να κάμνουμε αυτές τις συζητήσεις για θέματα που τα έχουμε λυμένα. Και επειδή προφανώς δεν μπορεί να γίνει αυτό που εισηγήθηκε ο κ. Νεοφύτου, για πολύ πρακτικούς λόγους δηλαδή, δεν έχει έννοια, όσοι έχουν λεπτά θα τα χρησιμοποιήσουν στα δύο που έχουν, το ένα ή τα δύο περισσότερα ή τα πέντε, εννιά τα προσθέσουν.

Ξεκινούμε, κύριε Πρόεδρε, όπως κάμνουμε πάντα, αφού είναι νέα συζήτηση τώρα. Όπως κάμνουμε σε επόμενη μέρα συζητήσεως στους προϋπολογισμούς, πάντα τελειώνουμε με τους μεγαλύτερους. Μα, δε χρειάζεται να κάμνουμε τούτην συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χρίστου, αφού συμφωνούν τα δύο μεγάλα κόμματα, έχετε τον λόγο. Νομίζω τα ίδια θα πείτε, είτε πρώτος είτε δεύτερος είτε τελευταίος.

Ο κ. Χρίστου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, ναι.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μία διευκρίνιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, κύριε Χρίστου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εμείς έχουμε δεκαοκτώ λεπτά. Έχουμε δύο ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Χρίστου.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριοι, μεν κάμνετε θέματα τώρα, για να δημιουργήσουμε διαφορά εκεί που δεν υπάρχει, και μην προκαλείτε να δημιουργηθεί κάτι που εν εσκέφτηκαν οι άλλοι, να το κάμουμε διαφορά.

Παρακαλώ, κύριοι! Ξεκινούμε.

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα συμπληρώσουμε σε όσα έχουμε αναφέρει την προηγούμενη εβδομάδα. Θα κάμω μία αναφορά στα ψηφίσματα, εκτός αν θα μας δοθεί ξανά χρόνος στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στις αποφάσεις, όχι στα ψηφίσματα.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μάλιστα, στις αποφάσεις, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, τώρα. Τώρα τελειώνουν όλα και οι αποφάσεις και οι τοποθετήσεις και ό,τι θέλετε να πείτε.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ωραία!

Εμείς έχουμε καταθέσει ένα σχέδιο δικής μας απόφασης, το οποίο θεωρούμε ότι καταλογίζει τις ευθύνες σε όλα τα κόμματα και όχι αποκλειστικά στην κυβέρνηση. Φυσικά, καταλογίζει και στην κυβέρνηση τις ευθύνες που της αναλογούν. Το θεωρούμε πιο ολοκληρωμένο και πιο εμπειριστατωμένο όσον αφορά τα πεπραγμένα στον συνεργατισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ετελειώσετε;

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Από τους Οικολόγους ποιος θα μιλήσει;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως θα ξέρετε, έχουμε καταθέσει μία πρόταση νόμου προ ημερών, για να γίνονται σεβαστά τα πορίσματα των ερευνητικών επιτροπών, ως συνέχεια προηγούμενης νομοθετικής μας ρύθμισης το 2013, που είχαμε τότε πρωτοβουλία με τον κ. Αναστασιάδη, που τότε ήταν αντιπολίτευση και ήταν της παπαδικιάς τα ξύλα, που μαζί είχαμε ενδυναμώσει τον ρόλο των ερευνητικών επιτροπών. Τώρα εμείς πάμε ένα βήμα παρακάτω, έχοντας τις εμπειρίες των τελευταίων χρόνων, και έχουμε καταθέσει πρόταση νόμου, η οποία ελπίζω σύντομα να συζητηθεί, για να γίνεται σεβαστό το πόρισμα ερευνητικής επιτροπής.

Με αυτή τη λογική και γιατί πάντα είμαστε συνεπείς στα λόγια μας διαχρονικά και στις πράξεις μας, θεωρούμε ότι και το πόρισμα της τριμελούς Ερευνητικής Επιτροπής για τον συνεργατισμό πρέπει να γίνει καθ' ολοκληρίαν σεβαστό. Και καταλήγει μεν ότι την κύρια ευθύνη έχει ο υπουργός και πρέπει να παραιτηθεί και επιμένουμε ότι πρέπει να παραιτηθεί, συνδέοντας το θέμα με τον συνεργατισμό και όχι με οποιοδήποτε άλλο ζήτημα, αλλά οπωσδήποτε στο πόρισμα περιλαμβάνονται και οι ευθύνες των κομμάτων, τουλάχιστον για την πριν από το 2013 εποχή. Ευθύνες πιστεύουμε ότι υπάρχουν και μετά το '13 και υπάρχουν σε όλους μας, αλλά πριν από το '13 υπάρχουν στα κόμματα εκείνα τα οποία διόριζαν ουσιαστικά τις προεδρίες και τις επιτροπείες των συνεργατικών ιδρυμάτων.

Αυτό λέει το σχέδιο απόφασης που έχουμε καταθέσει μαζί με τη Συμμαχία Πολιτών και θεωρούμε ότι είναι σωστό και δίκαιο να εγκριθεί το σχέδιο απόφασης, το οποίο περιλαμβάνει το στοιχείο της πλήρους και ολοκληρωμένης υιοθέτησης του πορίσματος της τριμελούς ανεξάρτητης επιτροπής.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θα προσθέσω και πολλά πράγματα σε σχέση με αυτά τα οποία είπα την προηγούμενη βδομάδα. Οι ευθύνες και για τον συνεργατισμό είναι διαχρονικές και συγκεκριμένες. Και επειδή η δική μας η θέση εκφράστηκε έγκαιρα, τουλάχιστον για την τελευταία περίοδο, από εσάς στη συνεδρία της ολομέλειας τον Δεκέμβριο του 2015, όπου, εάν γίνονταν άλλες επιλογές από αυτό εδώ το σώμα, ίσως να ήταν και άλλη η πορεία του συνεργατισμού, εμείς θα μείνουμε σταθεροί σ' αυτή τη θέση. Δε συμφωνούμε με την προσωποποίηση των ευθυνών. Δε συμφωνούμε να κατανεμηθούν πολιτικές ευθύνες. Οι πολιτικές ευθύνες αναλαμβάνονται, δεν κατανέμονται. Όμως συμφωνούμε ότι υπάρχουν καθοριστικές ευθύνες τουλάχιστον για την τελευταία περίοδο και αυτές ανήκουν στο σύνολο της κυβέρνησης, στην Κεντρική Τράπεζα, ακόμα και στους θεσμούς της Ευρώπης.

Γι' αυτό σε σχέση με τις προτάσεις που έχουμε ενώπιόν μας, θα εγκρίνουμε το ψήφισμα που κατατίθεται από τα κόμματα ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, διαχωρίζοντας τη θέση μας ως προς την υπόδειξη παραίτησης του Υπουργού Οικονομικών, θεωρώντας ότι είναι άδικο να φορτωθεί όλη η ευθύνη, η οποία όπως είπα προηγουμένως είναι συλλογική, σ' ένα πρόσωπο, όσο καθοριστικός και αν ήταν ο ρόλος του, όσα λάθη και αν έκανε κατά τη διαχείριση αυτής της ιστορίας. Εμείς διαφωνούμε με την υπόδειξη παραίτησης του υπουργού, αλλά θα εγκρίνουμε τα υπόλοιπα σημεία του ψηφίσματος των τριών κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Γιωργάλλα.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα πω πολλά λόγια. Εγώ θα μιλήσω την ώρα που θα συζητήσουμε για τα σχέδια απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Θεολόγου, έπρεπε να σας δώσω κι εσάς, αν θέλετε, ένα-δύο λεπτά. Να τελειώσει ο κ. Λιλλήκας όμως πρώτα τζαι μετά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Το μόνο που θέλω να επισημάνω είναι την άρνησή μας σε αυτό το σώμα να αναλάβουμε όχι τη συνευθύνη, όσοι έχουν και κατονομάζονται στο πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής, αλλά την ευθύνη στο ποσοστό που αναλογεί στο κάθε κόμμα, που είναι σαφέστατα μικρότερο από το ποσοστό και το μέγεθος της ευθύνης που έχει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και πολύ περισσότερο ο Υπουργός Οικονομικών. Η αποδοχή λοιπόν ανάληψης ευθύνης απ' αυτό το σώμα, σε όσους αναλογεί, στο μερίδιο που τους αναλογεί, θα βοηθούσε τα μέγιστα στο να μην επαναληφθούν τα ίδια πράγματα στο μέλλον. Θα βοηθούσε στο να ξεκινήσει μια νέα πολιτική κουλτούρα, που θα μας επέτρεπε να αλλάξουμε πολιτικές πρακτικές οι οποίες έχουν ζημιώσει κατά καιρούς το δημόσιο και στην προκειμένη περίπτωση έχουν ζημιώσει, αν θέλετε, την ευρωστία μέχρι το 2013 του συνεργατισμού. Γ' αυτό θα ανέμενα από τις πολιτικές δυνάμεις, με τις εμπειρίες που έχουμε πλέον αποκτήσει σε όλα αυτά τα ζητήματα, μεγαλύτερη δεκτικότητα στο ν' αναλάβουν το δικό τους μερίδιο ευθύνης.

Για τα υπόλοιπα, για το ψήφισμα, θα μιλήσω την ώρα που θα έρθει η ώρα της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Σιζόπουλε, να μου επιτρέψετε, γιατί ξέχασα να δώσω τον λόγο εντελώς στην αρχή στην κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή εγώ έχω τοποθετηθεί, απλώς την ώρα της ψήφισης θα δικαιολογήσω την ψήφο μου. Τώρα δε χρειάζεται να τοποθετηθώ για κάτι άλλο. Την ώρα της ψήφισης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάντε το τώρα, κυρία Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Εμένα η θέση μου, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι θα εγκρίνω και το ψήφισμα και τα σχέδια απόφασης σχετικά με τον συνεργατισμό και ο λόγος που θα ψηφίσω και τα τρία είναι γιατί θεωρώ ότι και τα τρία πληρούν αυτό που θα ήθελε ο λαός να εγκρίνουμε και όχι το να γίνει μεμονωμένη έγκριση ζητημάτων τα οποία βρίσκονται στο ένα ψήφισμα ή στην άλλη απόφαση. Εγώ θεωρώ ότι και τα τρία μαζί αποτελούν το σωστό βήμα, γι' αυτό θα εγκρίνω και τα τρία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Σιζόπουλος έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Την προηγούμενη βδομάδα στην αρχική μου τοποθέτηση είχα αναφερθεί με συγκεκριμένα στοιχεία για τις ευθύνες που υπήρχαν τόσο πριν από το 2013, για τον τρόπο διαχείρισης του συνεργατισμού, για τις παρεμβάσεις, για τη στέρξη σημαντικού εποπτικού ελέγχου, για την ευνοιοκρατία που υπήρχε, τα προβλήματα που προκλήθηκαν, καθώς και για τις ευθύνες που ακολούθησαν μετά το 2013.

Ως εκ τούτου, θεωρώ ότι δεν είναι της ώρας αυτή τη στιγμή να αναφερθώ ξανά σε αυτά τα ζητήματα, αλλά μου δίνεται η ευκαιρία σήμερα να απαντήσω σε ορισμένα από τα όσα ακούστηκαν την περασμένη

βδομάδα. Μάλιστα, μία από τις κατηγορίες η οποία υπήρχε για την ΕΔΕΚ ήταν ότι αγωνιζόμαστε από πριν από το 2013 συστηματικά να υιοθετηθεί η απλή αναλογική ως εκλογικό σύστημα για την εκλογή των επιτροπειών των συνεργατικών πιστωτικών εταιρειών. Και αυτό, αντί να θεωρηθεί ότι ήταν μια κίνηση προς τη σωστή κατεύθυνση, προς τη διαφάνεια, προς τη δημοκρατία, προς τον πλουραλισμό και τον καλύτερο έλεγχο, ότι ήταν ακριβώς γιατί θέλαμε να λαμβάνουμε κι εμείς μέρος στις επιτροπείες, για να τακτοποιούμε δήθεν τους δικούς μας. Ε, κάποιοι, από τη στιγμή που διαφωνούν με την απλή αναλογική, η οποία είναι το πλέον δημοκρατικό εκλογικό σύστημα στον πλανήτη, διερωτούμαι γιατί συμμετέχουν σε διαδικασίες εκλογής σωμάτων με την απλή αναλογική οι ίδιοι! Είναι ένα ερώτημα το οποίο πρέπει να απαντήσουν και δεν απαντούν, γιατί ακριβώς, από τη στιγμή που είτε είσαι υπέρ της Δημοκρατίας είτε υπέρ του ολοκληρωτισμού, πρέπει να έχεις και συγκεκριμένες θέσεις και τοποθετήσεις ξεκάθαρες, ποιο από τα δύο υιοθετείς και ακολουθείς.

Επίσης, έκαναν μια επίκληση ότι η ΕΔΕΚ έλαβε μέρος εις τη διαδικασία της ψήφισης τον Ιούλιο του 2018 για την πώληση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας εις την Ελληνική Τράπεζα, επικαλούμενοι μάλιστα μία επίσκεψη προσωπική δική μου στο Προεδρικό Μέγαρο και συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Η συνάντηση αυτή ήταν γνωστοποιημένη από την ίδια στιγμή και μάλιστα υπήρξε και στη συνεδρίαση της επιτροπής Οικονομικών ανοικτή τηλεφωνική επικοινωνία με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας που αφορούσε ένα σημαντικό ζήτημα που είχε σχέση με τις εκποιήσεις, ότι δε θα μπορούσαν οι τράπεζες να προχωρήσουν σε διαδικασία εκποίησης, σε ένδικα μέτρα, ενώ υπήρχε προσφυγή από τον πρωτοφειλέτη, τον δανειολήπτη δηλαδή, κάτι το οποίο δυστυχώς ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ενώ είχε αποδεχθεί, η πλειοψηφία της Βουλής δεν το ενέκρινε, δεν το αποδέχτηκε και στερήσαμε τους πολίτες από ένα σημαντικό όπλο αντιμετώπισης των άδικων εκποιήσεων, που σήμερα ο τραπεζικός τομέας επιχειρεί σε βάρος τους.

Το τρίτο στοιχείο είναι ότι υπάρχει προσπάθεια επίρριψης ευθυνών, αλλά την ίδια στιγμή αυτοί οι οποίοι είχαν ευθύνη δεν έδειξαν πρώτοι τον καλό τρόπο να αναλάβουν τις δικές τους ευθύνες ως μέλη του νομοθετικού σώματος, όταν για παράδειγμα ψήφιζαν νομοθεσίες που έδιναν τη δυνατότητα στήριξης του εποπτικού ελέγχου, την ίδια ώρα που έδιναν μεγαλύτερες δυνατότητες και αρμοδιότητες στις επιτροπείες ως ΣΠΕ, την ίδια στιγμή που καταψήφιζαν την απλή αναλογική ως μέθοδο και μέτρο για την εκλογή των Συνεργατικών Πιστωτικών Εταιρειών, των επιτροπειών τους για διαφάνεια, αλλά και όταν ακόμα και ως μέλη της εκτελεστικής εξουσίας δεν μας είπαν τι έπραξαν, για να προστατεύσουν τον συνεργατισμό. Αντίθετα, σήμερα είναι πολύ πιο εύκολο να επιρρίπτουμε τις ευθύνες σε όλους τους υπολοίπους, αποποιούμαστε ουσιαστικά τις δικές μας τις ευθύνες.

Γιατί ψήφισε τελικά η ΕΔΕΚ την πρόταση πώλησης της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας εις την Ελληνική Τράπεζα; Ενώπιόν μας υπήρχαν τρεις επιλογές -και οι τρεις, όπως είπαμε, κακές επιλογές- και έπρεπε να επιλέξουμε τη λιγότερο κακή επιλογή. Ποια ήταν η πρώτη επιλογή; Η εκκαθάριση. Τι σημαίνει εκκαθάριση; Απώλεια €8,5 δις καταθέσεων από τον συνεργατισμό. Και ποιοι ήταν οι καταθέτες στον συνεργατισμό; Οι ξένοι επενδυτές, οι πολυεκατομμυριούχοι; Ή οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι αστυνομικοί, οι αγρότες, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και όλοι οι υπόλοιποι; Είχαμε τη δυνατότητα να στερήσουμε από όλους αυτούς τους ανθρώπους €8,5 δις από τις καταθέσεις τους; Ποιος θα τους αποζημίωνε στη συνέχεια;

Η δεύτερη επιλογή ήταν η επιλογή του κουρέματος. Με την επιλογή του κουρέματος οι καταθέσεις οι οποίες ήταν κάτω των €100.000 και έπρεπε να προστατευθούν ήταν €8 δις, ενώ η ρευστότητα του συνεργατισμού ήταν €1 δις. Τα υπόλοιπα €7 δις, που το κράτος έπρεπε να τα καλύψει, πού θα τα έβρισκε; Με ένα νέο μνημόνιο, με νέες φορολογίες, με νέα μέτρα οικονομικής και κοινωνικής εξόντωσης των πολιτών, με αποδόμηση ολόκληρου του συστήματος. Αυτό ήθελαν κάποιοι; Να πάμε σε ένα νέο μνημόνιο;

Η τρίτη επιλογή ήταν η πώληση. Τι πετυχαίναμε με την πώληση; Τη διασφάλιση των €9,5 δις καταθέσεων των καταθετών. Την ίδια στιγμή, ναι, υπήρχε μία απώλεια €1.675.000.000 από το κράτος, που τα έδωσε στον συνεργατισμό για σκοπούς κρατικοποίησης και ανακεφαλαιοποίησης, και τα €2,6 δις ως εγγυήσεις για τη διατήρηση των εξυπηρετούμενων και των μη εξυπηρετούμενων δανείων, που δόθηκαν στην Ελληνική Τράπεζα για τα επόμενα δώδεκα χρόνια.

Μπροστά λοιπόν και σε αυτούς τους υπολογισμούς κάθε ένας που σκέφτεται όχι με λαϊκισμό, όχι με σκοπιμότητα αλλά με γνώμονα το συμφέρον των πολιτών και των καταθετών, το συμφέρον της οικονομίας και του κράτους τι έπρεπε να κάνει; Η ΕΔΕΚ θεώρησε ότι η σωστή επιλογή ήταν αυτή που έκαμε και γι' αυτό αναλαμπάνει και αυτή την ευθύνη. Και είμαστε έτοιμοι αυτή την ευθύνη να τη συζητήσουμε και όποιος θέλει να τη συζητήσουμε είμαστε ανοικτοί και δημόσια και εντός της Βουλής. Να ξαναγίνει μία συζήτηση γι' αυτό το ζήτημα με απερίοριστο χρόνο, για να υπάρχει δυνατότητα να κατατεθούν όλα τα στοιχεία.

Και τώρα επί του ψηφίσματος. Εμείς δώσαμε τη συγκατάθεσή μας και υπογράψαμε το συγκεκριμένο ψήφισμα που ετοιμάστηκε από το Δημοκρατικό Κόμμα και το ΑΚΕΛ, τονίζοντας από την πρώτη στιγμή ότι δε συμφωνούμε με το σύνολο των προνοιών που περιλαμβάνονται στο συγκεκριμένο ψήφισμα. Και συγκεκριμένα ξεκαθαρίσαμε ότι ποινικές ευθύνες υπάρχουν και μετά το 2013 και πριν από το 2013 και αυτές πρέπει να αποδοθούν.

Το δεύτερο στοιχείο: Οι πολιτικές ευθύνες. Οι πολιτικές ευθύνες -το τονίσαμε- αναλαμβάνονται από αυτούς που έχουν την ευθύνη και κρίνονται. Δεν είναι η ώρα εμείς να αποδώσουμε πολιτικές ευθύνες και να ζητήσουμε είτε παραιτήσεις είτε το ένα είτε το άλλο, πράγματα τα οποία δεν έγιναν στο παρελθόν. Αλλά και όταν κάποια στιγμή -να υπενθυμίσω, τον Μάρτιο του 1985- έγινε μια τέτοια προσπάθεια, στο τέλος της ημέρας απέτυχε. Άρα λοιπόν, γιατί επαναλαμβάνουμε τα ίδια ζητήματα;

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο διαφωνούμε με την παράγραφο (4) του κυρίου ζητήματος του ψηφίσματος για τα €8 δις. Εμείς θεωρούμε ότι αυτό δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Επίσης, στο διατακτικό μέρος ζητούμε η παράγραφος (4) να απαλειφθεί. Δε συμφωνώ με την παράγραφο (4) και ζητούμε να καταγραφεί στα πρακτικά. Στην παράγραφο (1) ζητούμε να προστεθούν οι ποινικές και αστικές ευθύνες και για τα δεδομένα που υπήρχαν πριν από το 2013.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Τελειώνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε: Τέλος, όσον αφορά την παράγραφο (5), για μας υπάρχει μια συγκεκριμένη διαφοροποίηση, αλλά, επειδή δεν είναι ώρα να μπουν σε ψηφοφορία οι τροπολογίες μας, εμείς για σκοπούς πρακτικών και ιστορίας καταθέτουμε γραπτώς αυτές τις διαφορετικές μας τοποθετήσεις, για να βρίσκονται στα πρακτικά.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ εγώ.

Το Δημοκρατικό Κόμμα μέχρι τρία λεπτά.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ενώπιόν μας έχουμε ένα ψήφισμα το οποίο συνετάχθη από το ΑΚΕΛ, το Δημοκρατικό Κόμμα και στις πλείστες του πρόνοιες από την ΕΔΕΚ και πιστεύουμε ότι το περιεχόμενο αυτού του ψηφίσματος είναι αληθές και ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, αλλά, ναι, και αποδίδει πολιτικές ευθύνες τις οποίες θεωρώ ότι οφείλουμε ως πολιτικά κόμματα και να αποδώσουμε και να αναλάβουμε, όταν τις έχουμε.

Όμως πρέπει σε αυτό το στάδιο, κύριε Πρόεδρε, να πω το εξής: Είναι η άποψή μας ότι όλη αυτή η συζήτηση που γίνεται από κάποιους για την προ του 2013 εποχή στην ουσία το μοναδικό πράγμα που κάμνει είναι να αποπροσανατολίζει. Να αποπροσανατολίζει από όλα αυτά τα οποία είδαμε, ζήσαμε, βιώσαμε και πληρώσαμε από το 2013 και μετά. Και γιατί αποπροσανατολίζει; Ερώτημα, κύριε Πρόεδρε: Καλά, αφού ήταν τόσο μεγάλα τα προβλήματα του συνεργατισμού πριν από το 2013 και ήταν αυτά που οδήγησαν στην κατάρρευση, γιατί κανένας από τους σημερινούς άλλους εισηγητές δε ζήτησε έρευνα το 2013 και περίμεναν το 2019; Ή έχω ένα άλλο ερώτημα, κύριε Πρόεδρε: Εάν σήμερα ο συνεργατισμός ζούσε και αν σήμερα ο συνεργατισμός λειτουργούσε, θα απέδιδε κανένας τα εύσημα στα κόμματα τα οποία -κάποια από αυτά- είχαν μέλη τους στα διοικητικά συμβούλια του συνεργατισμού πριν από το 2013; Και αυτοί οι πολιτικοί, αυτά τα κόμματα θα έλεγαν: «Ξέρετε, διεκδικούμε εμείς την επιτυχία του συνεργατισμού, γιατί εμείς τον διοικούσαμε ή συμμετείχαμε στην επιτροπεία του πριν από το 2013.»; Φυσικά και όχι! Αυτό είναι εν ολίγοις παράλογο επιχείρημα. Και λέω ότι αποπροσανατολίζει αυτή η επιχειρηματολογία που επιχειρείται σήμερα για την προ του 2013 εποχή, επειδή με αυτόν τον τρόπο μεταθέτουμε το βάρος της προσοχής και της ευθύνης από τις ασήκωτες ευθύνες της κυβέρνησης σε όλους τους προηγούμενους. Και δεν μπορεί να υπάρχει σύγκριση των προηγούμενων, των προ του 2013, με τις βαρύτατες, επαναλαμβάνω, ευθύνες για τη μετά του 2013 εποχή.

Προκύπτουν, κύριε Πρόεδρε, πολλά ερωτήματα από συναδέλφους που ακούω σήμερα και τους τελευταίους μήνες να κόπτονται δημοσίως για τα €7 δις μη εξυπηρετούμενων δανείων. Καλά, εγώ θέτω το ερώτημα: Εάν ήταν τόσο μεγάλα τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια του συνεργατισμού, γιατί με τόση ευκολία η διοίκηση από το 2013 και μετά διέγραφε εκατοντάδες εκατομμύρια από εξυπηρετούμενα δάνεια; Διέγραφε δηλαδή την υποχρέωση κατά τα άλλα εκείνων που εξυπηρετούσαν τα δανειά τους. Όλα αυτά είναι δικαιολογίες και είναι υπεκφυγές.

Η αλήθεια, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι από το 2013 και μετά αυτό το οποίο έγινε στον συνεργατισμό ήταν μνημείο κακοδιαχείρισης, την ανάληψη ευθύνης για την οποία κανένας από την κυβέρνηση δεν είναι διατεθειμένος να αναλάβει. Γι' αυτό εμείς ζητούμε μαζί, επαναλαμβάνω, με το ΑΚΕΛ και την ΕΔΕΚ να υπερψηφιστεί το ψήφισμα, γιατί ακριβώς αποδίδει στην ορθή τους διάσταση και στην πραγματικότητα τα γεγονότα, τα οποία έλαβαν μέρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Τον λόγο έχει το ΑΚΕΛ και έχει δέκα συν δύο λεπτά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή γίνεται από όλους λόγος κατά τα άλλα ότι σεβόμαστε ή πρέπει να σεβόμαστε το πόρισμα, το πρώτο ερώτημα που πρέπει να τεθεί είναι κατά πόσο αυτό που συζητούμε σήμερα είναι τη μεγάλη επιτυχία της κυβέρνησης όπως την επαρουσίασε ο Υπουργός Οικονομικών σε σχέση με τον συνεργατισμό. Θυμίζω τις δηλώσεις του στο Euronews. Πρέπει να πιστώσουμε αυτή την επιτυχία στην κυβέρνηση; Ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών -και δεν υπήρξε καμιά διαφορετική προσέγγιση ή διαφωνία ή απαρésκεια για δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών και της κυβέρνησης- μας είπε δύο μέρες μετά τις αποφάσεις του Ιούλη για διάλυση του συνεργατισμού -του περασμένου Ιούλη- ότι έγινε στο πλαίσιο της πολιτικής της κυβέρνησης για λιγότερες και πιο εύρωστες τράπεζες. Συζητούμε για ένα προμελετημένο έγκλημα λοιπόν ή συζητούμε για μια επιτυχία;

Έχουμε αναντίλεκτα γεγονότα και αυταπόδεικτες ευθύνες για ένα προμελετημένο έγκλημα που έγινε και ασφαλώς όχι για μια επιτυχία. Το πόρισμα, θέλω να θυμίσω, όπως και η αλήθεια -δε θέλουμε το πόρισμα να μας τα πει- λέει ότι ο συνεργατισμός ήταν μια τεράστια κοινωνική κατάκτηση. Ήταν επιτυχία το ότι αφήκαμε τη Χαρικλούν 'πού την Τρασιυπέδουσαν χωρίς συνεργατισμό και ούτε κατάσταση εις το χωρόν της; Ήταν επιτυχία το ότι εφορτώσαμε με €8 δις, αγαπητέ φίλε, κύριε Σιζόπουλε, €8 δις λογαριασμών; Οι υποχρεώσεις που έχουμε αναλάβει ως φορολογούμενοι είναι €8 δις! Δεν υπάρχει κανένα λάθος και καμιά παρανόηση. Κάποια από αυτά είναι δυνατό να τα εισπράξει το κράτος πίσω, κάποια 'πού τες εγγυήσεις είναι δυνατό να τα πληρώσει. Ο λογαριασμός είναι €8 δις! Είναι επιτυχία το ότι έχουμε πάει σε μια κατάσταση ολιγοπωλίου σήμερα στο τραπεζικό σύστημα, όπως ήταν ο σκοπός και ο στόχος της κυβέρνησης εκ των πραγμάτων, με αποτέλεσμα η Χαρικλούν 'πού την Τρασιυπέδουσαν, όποτε πάει στην τράπεζα, να πληρώνει για κάθε πράξη που κάμνει σήμερα και να έχουν ενισχυθεί ήδη οι καταχρηστικές πρακτικές των τραπεζών που έχουν απομείνει; Και ακόμα έχουμε πολλά να δούμε βέβαια! Προφανώς, για την κυβέρνηση, για τον Δημοκρατικό Συναγερμό ήταν και είναι επιτυχία! Για τους λίγους προνομιούχους, τους εκατομμυριούχους, τα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα ήταν και είναι επιτυχία! Για τους πολλούς όμως, για την κοινωνία τζιαι για την Χαρικλούν 'πού την Τρασιυπέδουσαν ήταν μια τεράστια, τεράστια καταστροφή!

Λυπούμαι που συνεχίζω το θεατρικό μονόπρακτο της περασμένης εβδομάδας για τη Χαρικλούν 'πού την Τρασιυπέδουσαν...

ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Έν έσειε! Έσειε πεήντα χρόνια να έσειε στην Τρασιυπέδουσαν...

(Γέλια)

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δε μιλούμε κυριολεκτικά. Ελπίζω να μεν έσειε καμιάν Χαρικλούν 'πού την Τρασιυπέδουσαν τζιαι να την πκιάννουμεν εις το στόμα μας! Δε μιλούμε κυριολεκτικά βεβαίως ούτε για τη Χαρικλούν ούτε για την Τρασιυπέδουσαν. Νομίζω ότι ούτε και ο κ. Αβέρωφ το έκαμνε! Μιλούμε για τον απλό άνθρωπο. Καταστροφικό, λοιπόν!

Φεύγω από αυτό τζιαι πάω στο δεύτερο που ετέθη από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και λέγεται συνεχώς: «Επροστατεύσαμε τους πολίτες από το κούρεμα». Με δραματικούς τόνους και πάλι για τη Χαρικλούν 'πού την Τρασιυπέδουσαν, επροστάτευσε τες καταθέσεις της ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου! Αλλά προσέξτε στην ομιλία του επανέλαβε αυτό που μας λέει εδώ και καιρό. Ήθελε να κουρέψει τους πολλούς του συνεργατισμού από την αρχή με την πρόταση που κατέθεσε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης στο Eurogroup, θέλω να θυμίσω, και μας έλεγε επαναλαμβανόμενα ψέματα ότι ήταν άλλων η πρόταση. Και προσέξτε: Τη Χαρικλούν 'πού την Τρασιυπέδουσαν, που θα είχε €40.000 στην τράπεζα θα την εκουρεύαμεν, ανεξάρτητα αν είσιεν τζιαι €120.000 χρέος! Αυτό ήθελε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και λέει μέχρι σήμερα ότι έτσι έπρεπε να κάμουμε. Αν είναι ποτέ δυνατόν! Στην ίδια του ομιλία! Μετά μας είπε βέβαια ότι έπρεπε να πάει σε εξυγίανση ο συνεργατισμός, διότι ήταν αφερέγγυος, όπως αντίστοιχα συνέβαινε με την Τράπεζα Κύπρου και τη Λαϊκή, για να υπάρξει δίκαιη μεταχείριση. Και πάλι ήθελε να κουρέψει τη Χαρικλούν 'πού την Τρασιυπέδουσαν, δεύτερη φορά!

Τη δεύτερη φορά. Την πρώτη ήταν, για να γλυτώσουν τα εκατομμύρια και να πληρώσει ο κόσμος, ανεξάρτητα από τα χρέη. Τη δεύτερη για σκοπούς ίσης μεταχείρισης για τον ίδιο λόγο.

Αλλά, κύριε Νεοφύτου, είχαμε και απόφαση δικαστηρίου, 13 Ιουλίου του 2018, και μάλιστα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου η οποία λέει κατά λέξη: «Δεύτερον, όσον αφορά τις δυσχέρειες τις οποίες αντιμετώπιζαν τα εν λόγω πιστωτικά ιδρύματα...» -αναφέρεται στη Λαϊκή και την Τράπεζα Κύπρου- «...το συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υποστηρίζουν ότι οι επηρεαζόμενες τράπεζες βρίσκονταν σε χειρότερη κατάσταση απ' ότι ο συνεταιριστικός τραπεζικός τομέας. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τα δικόγραφα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ενώπιον του γενικού δικαστηρίου, τα οποία οι ενάγοντες δεν αμφισβητούν ως προς το συγκεκριμένο σημείο, ο συνεταιριστικός τραπεζικός τομέας δεν ήταν αφερέγγυος κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών εν αντιθέσει προς τις επηρεαζόμενες τράπεζες». Είχε θετικά κεφάλαια και όχι αρνητικά ο συνεργατισμός. Αλλά ακόμα και τώρα λέτε ότι έπρεπε να κουρέψουμε τον κόσμο! Για να προστατεύσετε ποιους; Το καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Λέτε ότι ήταν νομοτέλεια αυτό που έγινε με τον... Η κατάληξη του συνεργατισμού, η διάλυσή του και η παράδοσή του σε μια ιδιωτική τράπεζα. «Είχε να διαχειριστεί €7 δις μη εξυπηρετούμενα». Ακόμα ένα μεγάλο ψέμα. Ειπώθηκαν πάρα πολλά ψέματα, αλλά αυτό είναι σημαντικό. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που παραλάβατε -έχω στοιχεία για την 31^η Μαρτίου του 2012 εδώ- ήταν €1,5 δις. Μετά που άλλαξε και ο τρόπος υπολογισμού και είχαμε και το κούρεμα τζιαι ξεκίνησε η διαδικασία φτωχοποίησης του κόσμου, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια -στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας- ήταν €2,7 δις τον Νιόμβρη του '13. Όταν αυξήθηκαν ήδη σημαντικά μετά από την αλλαγή των παραδοχών. Επιμένετε να λέτε ψέματα. Τα μη εξυπηρετούμενα εκτοξεύθηκαν, υπερτριπλασιάστηκαν, υπάρχουν και εδώ τα στοιχεία, υπερτριπλασιάστηκαν, όταν αναλάβατε την κυβέρνηση, την διακυβέρνηση του τόπου. Και μέχρι σήμερα δεν εκαταφέρατε να αντιμετωπίσετε αυτό το πολύ σοβαρό πρόβλημα που έχουμε μπροστά μας. Απ' εκεί και πέρα, θέλω...

Πόσα λεπτά έχω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε άλλο πέντε λεπτά συνολικά, τεσεράμισι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Λοιπόν, για να μείνω στο ίδιο θέμα. Επειδή έγινε τζιαι τούτη η συζήτηση τώρα, τελικά ήταν νομοτέλεια; Ήταν η μόνη εναλλακτική αυτό που συνέβηκε με τον συνεργατισμό τζιαι έπρεπε να προστατεύσουμε τον απλό κόσμο, τον απλό τον καταθέτη στον συνεργατισμό; Να μας απαντήσει ο Αβέρωφ... Όχι ο Αβέρωφ Νεοφύτου, ο Χάρης ο Γεωργιάδης. Ας τον αφήσουμε να μας απαντήσει, αν ήταν η μόνη εναλλακτική επιλογή τζιαι ότι ήταν νομοτέλεια να καταστραφεί ο συνεργατισμός. Εδώ στη Βουλή μας απάντησε. Ξέρετε, πέντε μήνες, τέσσερις μήνες πριν να εκτελεστεί το προμελετημένο και προαποφασισμένο έγκλημα λέει λοιπόν ο κ. Γεωργιάδης, την 21^η Αυγούστου 2017, στην επιτροπή Ελέγχου: «Το €1,7 δις μπήκε, για να διασφαλιστούν πρώτα και κύρια οι καταθέσεις των €13 δις σχεδόν των συμπολιτών μας. Αυτός ο στόχος έχει διασφαλιστεί», λέει, κύριε Νεοφύτου, ο κ. Γεωργιάδης. «Διασφαλίσαμε τις καταθέσεις. Η Συνεργατική Τράπεζα έχει σταθεροποιηθεί, έχει ενδυναμωθεί παρά τις συνεχώς μεταβαλλόμενες εποπτικές απαιτήσεις». Ακόμα κάτι που χρησιμοποιείται. Μα άλλαζαν συνέχεια οι εποπτικές απαιτήσεις.

Ο κ. Γεωργιάδης διαβεβαιώνει ότι, παρά τις συνεχείς αλλαγές στις εποπτικές απαιτήσεις, ο συνεργατισμός πάει πολύ καλά. Και το λέει: «Νέα κεφάλαια που θα είναι μια μόνιμη κατάσταση σήμερα. Έχει ικανοποιητική κεφαλαιουχική επάρκεια. Την πιο υψηλή κατ' ακρίβεια από τις μεγάλες κυπριακές τράπεζες». Σε καλύτερη θέση ο συνεργατισμός, και δεν άκουσα να διαφωνείτε, από τις υπόλοιπες τράπεζες κατά τον κ. Γεωργιάδη. Οι καταθέσεις του κόσμου έχουν διασφαλιστεί και δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος, καμιά ανησυχία. Έχει γίνει μια σειρά από πολύ αναγκαίες κινήσεις λέει και λέει και τα υπόλοιπα. Μιλά για την ευελιξία τζιαι την καλύτερη λήψη αποφάσεων. Πόσο καλά λειτουργούσε ο συνεργατισμός τα ευλογημένα!

Συνεχίζει ο κ. Γεωργιάδης: «Πρόθεσή μας θα ήταν το σύνολο, όλες οι μετοχές να παραχωρηθούν και βεβαίως θα προχωρήσουμε ως πρώτο βήμα το ένα τέταρτο να δοθεί σε συγκεκριμένη κατηγορία συμπολιτών μας που έχουμε προσδιορίσει». Εμείς θεωρούμε πως το σύνολο θα πρέπει να επιστρέψει στους Κυπρίους πολίτες, πιθανότατα χωρίς τίμημα, χωρίς να τις πληρώσουν, επειδή τις έχουν πληρώσει για ακόμα μια φορά. Και λέει επίσης ότι εξασφαλίστηκε και η έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για να επιστρέψουν τον συνεργατισμό στους πολίτες. Και σε αυτήν την περίπτωση βέβαια, άλλα λέγατε, άλλα εννοούσατε τζιαι άλλα εκάμαντε. Είχατε αποφασίσει να σώσετε την Ελληνική Τράπεζα σε βάρος αυτής της μεγάλης κοινωνικής κατάκτησης του λαού μας.

Πάω στο πόρισμα ως τέτοιο, το οποίο είναι ένα εμπειριστατωμένο, τεκμηριωμένο, ολοκληρωμένο πόρισμα. Αλλά κανένα πόρισμα δεν είναι υπεράνω κριτικής. Δεν υπάρχει τίποτα θέσφατο και τίποτε δεν μπορεί να θεωρείται ως Ευαγγέλιο. Μια ή περισσότερες πτυχές ή συνολικά το πόρισμα μπορεί να αμφισβητηθεί, αν υπάρχουν τεκμήρια που να το αμφισβητούν. Ή ακόμα χειρότερα, αν εκείνοι που το συνέγραψαν, βγαίνουν 'πού τις τηλεοράσεις και τα ράδια... Στη συγκεκριμένη περίπτωση, για παράδειγμα,

έβγαιναν -υποθετικά το λέω- 'πού τις τηλεοράσεις και τα ράδια και έλεγαν «Το μόνο καλό που πρόσφερε ο κ. Αναστασιάδης και ο κ. Γεωργιάδης είναι ότι παρέσυραν μαζί τους και τον Δημοκρατικό Συναγερμό. Ο λαός πρέπει να τους έχει ευγνωμοσύνη». Αν ο κ. Αρέστη και τα μέλη της ερευνητικής επιτροπής έλεγαν αυτά τα πράγματα θα είχατε κάθε δικαίωμα να αμφισβητείτε την αξιοπιστία του πορίσματος. Ο κ. Αρέστη όμως δεν έκανε αυτά τα πράγματα. Συμπεριφέρθηκε υπεύθυνα, σωστά, αντικειμενικά και αξιόπιστα, όπως και τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής, για να καταγράψουν με έναν ολοκληρωμένο τρόπο αυτό που έχουμε ενώπιόν μας, το οποίο δεν μπορεί να το ερμηνεύουμε επιλεκτικά.

Συμφωνούμε σε τούτο, κύριε Αβέρωφ, είναι το μόνο, μόνο που εσείς δεν εμείνατε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε, κύριε Λουκαΐδη, έχει τερματιστεί ο...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Και αυτό είναι απάντηση και σε άλλους φίλους που λυτούμαι να πω ότι δυστυχώς, ηθελημένα ή άθελα, προσφέρουν ή επιχειρούν να προσφέρουν -γιατί νομίζω ότι δεν μπορεί να το καταφέρουν, είτε ηθελημένα είτε άθελα δεν μπορεί να προκύψει έτσι αποτέλεσμα- πολιτικό σωσίβιο σε αυτούς που έχουν την ευθύνη κατάρρευσης, διάλυσης του συνεργατισμού.

Η ερευνητική επιτροπή μελέτησε το σύνολο των γεγονότων και πριν το 2013 και μετά το 2013. Και έχει μια ολοκληρωμένη εκτίμηση για ευθύνες που υπήρξαν διαχρονικά, αλλά και την περίοδο μετά το '13. Αφού τα εμελέτησε όλα εμπειριστικά τζιαι ολοκληρωμένα τζιαι έκαμε τις παρατηρήσεις της και απέδωσε ευθύνες, κατέληξε σε ένα συμπέρασμα και αν θέλουμε να είμαστε συνεπείς σε αυτό που λέμε ότι πρέπει να γίνεται σεβαστό το πόρισμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, πρέπει να τελειώσετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...πρέπει να αποδεχτούμε το συμπέρασμα που έλαβε...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Ξέρω ότι δεν σας άρεσε, κύριε Νεοφύτου, εν υπάρχει πρόβλημα...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μετά που έκαμε τζιαι εν πκιάννει την τάδε σελ. τζιαι την τάδε σελ., για να μας διαβάξει αποσπασματικά, αφού τα είχε όλα ενώπιόν της η επιτροπή, τα είδε σε συνεχείς συνεντεύξεις που έκαμε, εκατέληξε να λέει: «Επομένως η τελική κατάρρευση του το '18, του συνεργατισμού, δεν μπορεί να αναζητείται στα όσα συνέβηκαν πριν το '13. Πρέπει να αναζητηθεί σε λάθη, παραλείψεις, απραξία, ανικανότητα, εγκληματική αμέλεια και ίσως και σε παράνομες πρακτικές τα οποία διαπράχθηκαν απ' όσους ανέλαβαν να διαχειριστούν τις υποθέσεις του συνεργατισμού από την ανακεφαλαιοποίηση και εντεύθεν». Αυτό σημαίνει σεβασμός στον πόρισμα. Όλα τα υπόλοιπα είναι, για να συσκοτίσουν και να απενεχοποιήσουν τους ενόχους και δυστυχώς δεν προέρχονται μόνο από τα δεξιά μας, προέρχονται τζιαι από τα αριστερά.

Και η κατάληξη είναι, κύριε Πρόεδρε, η έκκλησή μας, για να εναρμονιστεί το κοινοβούλιο, η Βουλή των Αντιπροσώπων, με το περί δικαίου αίσθημα των πολιτών, για να στηριχθούν οι θεσμοί που έχουν υπονομευθεί από τη βάνουση περιφρόνηση που έχει επιδειχθεί από την κυβέρνηση και τον Δημοκρατικό Συναγερμό απέναντι σε αυτό το πόρισμα, πρέπει να στείλουμε ένα ηχηρό μήνυμα υπερψηφίζοντας το ψήφισμα που έχει κατατεθεί από πλευράς των κομμάτων ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ, ανεξάρτητα αν υπάρχουν οι συγκεκριμένες επιφυλάξεις, γιατί αυτό είναι που επιβάλλει και η ορθή ανάγνωση του πορίσματος, αλλά, όπως είπα και προηγουμένως, είναι αυτό που επιβάλλουν τα αναντίλεκτα γεγονότα και οι αυταπόδεικτες ευθύνες που έχουν καταγραφεί γι' αυτή τη διάλυση, την καταστροφή μιας μεγάλης κοινωνικής κατάκτησης που είχε ο λαός μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Επειδή παίρνω τοις μετρητοίς αυτό που μου λέτε, κύριε Νεοφύτου, αντί δεκαοκτώ συν δύο λεπτά, έχετε δεκαπέντε συν δύο λεπτά, διότι έμιλησε τρία λεπτά περισσότερο ο Λουκαΐδης. Είπε «Πάρτε από εμάς», έτσι; Ά, εν το εννοούσατε;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πράγματι το εννοούσα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αλλά με ευγενικό τρόπο να του δίδεις χρόνο και να σου απαντά με αυτό το ύφος, αντιλαμβάνεσαι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, εν τον δίνετε, οκεί. Εννά τα βρούμε τότε.

Κύριε Κουλλά, έχετε τον λόγο.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Εμείς δεν έχουμε κανένα πρόβλημα να συζητούμε αυτά τα θέματα. Αλλά, όταν θα λέμε κάποιες αλήθειες, να μην μειδιάσετε. Έχουμε ένα πόρισμα. Λέμε ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλλά, ένα λεπτό.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Μα, κύριε Κυπριανού, σας παρακαλώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν επιτρέπεται, κύριε Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Δεν ξεκίνησα ακόμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, γι' αυτό σας διακόπτω, αν εξεκινούσατε, έθθα σας εδιέκοπτα, διότι...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να μιλάτε με επιχειρήματα και όχι είτε χαρακτηρισμούς είτε οτιδήποτε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ήθελα να το πω προηγουμένως του κ. Τορναρίτη, αλλά επειδή έν υποψήφιος εν του το είπα. Του κ. Κουλλά που ένεν υποψήφιος θα του το πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πες του το.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχουν την απαίτηση να μεν μιλούμε. Τώρα έχουν και την απαίτηση να μην χαμογελούμε. Ε συγγνώμη δηλαδή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Προς το παρόν σας επιτρέπουν να είσατε εντός της αίθουσας όμως!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Εγώ προτιμώ όλοι να χαμογελούμε, κύριε Κυπριανού...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από την αρχή, Αννίτα, το ρολόι. Από μηδέν.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Προτιμώ να χαμογελούμε. Αλίμονο, αλίμονο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα ξεκινούμε.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Έχουμε ένα πόρισμα. Λέμε έχει σημαντικά ευρήματα. Λέμε ότι πρέπει να προχωρήσουν και ποινικές και αστικές υποθέσεις να μελετηθούν. Λάθη έγιναν. Ουδείς τέλειος. Μήπως και οι άλλες διοικήσεις των τραπεζών έλυσαν όλα τα προβλήματα διά μιας όσο ακριβοπληρωμένοι και να είναι; Αλλά δεν πρέπει να παίρνουμε το πόρισμα επιλεκτικά.

Στα κόμματα αποδίδονται ευθύνες σημαντικότερες και πριν το 2013, αλλά και μετά το 2013. Έχω την αίσθηση πως μοναδική έγνοια, μιας και έχει και εκλογές, δεν είναι να κλαίμε για τον συνεργατισμό, είναι πώς να πληγεί ο Συναγερμός, για να κερδίσουμε μερικές ψήφους.

Όλα τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που ήταν η πηγή του κακού, αγαπητοί συνάδελφοι, ήταν πριν από το 2013. Ξέρετε πόσα ήταν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που δόθηκαν από το '14 και μετά; 1% πολύ πιο κάτω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 70% ήταν πριν. Και θέλω εξαρχής να πω πως δε δεχόμαστε μαθήματα για την οικονομία και για τα πορίσματα από το ΑΚΕΛ, γιατί θα αντιμετωπίσουμε τη μήνιν των πολιτών, αν δεχθούμε τέτοια μαθήματα. Και μου αρέσει που κάποιοι κλαυθμυρίζουν για όλους, κλαυθμυρίζουν για τους φορολογούμενους πολίτες, κλαυθμυρίζουν για τους καταθέτες, κλαυθμυρίζουν για τους δανειολήπτες. Ε, δεν είπα και κάποιος τι έπρεπε να γίνει. Κανένας. Και είναι μια πραγματικότητα ότι η συνεργατική ιδέα, αυτήν για την οποία κλαίτε, έκλεισε αγαπητοί συνάδελφοι, το 2012 με την κρατικοποίηση, με την έκδοση μετοχών. Έπαυσαν να υπάρχουν μέλη, έπαυσε να υπάρχει η αρχή του ένα μέλος μία ψήφος, η αρχή της αλληλεγγύης μεταξύ μελών, η αρχή της αλληλεγγύης μεταξύ των συνεργατικών. Και έγινε μια κρατική τράπεζα που έπρεπε να δουλέψει ακριβώς όπως μια ιδιωτική, που δεν ήταν μια τράπεζα, ήταν διάσπαρτα ενενήντα τρεις τράπεζες που προέκυψαν από συγχωνεύσεις τριακόσιων εξήντα διαφορετικών συνεργατικών και έπρεπε να γίνει μία τράπεζα που να εργάζεται ως ιδιωτική. Αυτό είχαμε μετά και κακώς και παρανόμως χρησιμοποιούμε ακόμα τον όρο «συνεργατισμός» μετά το 2013.

Και για μας, θα το πω ευθέως, την μεγάλη ευθύνη για το κλείσιμο του συνεργατισμού και της συνεργατικής ιδέας πριν από το 2013 φέρει το ΑΚΕΛ για τρεις λόγους: Πρώτον, γιατί δημιούργησε, επέτυχε την οικονομική κρίση, που ασφαλώς πολλαπλασίασε τα προβλήματα όλων των τραπεζών και του συνεργατισμού. Δεύτερον, είναι αλήθεια, και νομίζω κόμπαζε και το ΑΚΕΛ για αυτό, ότι είχε δεσπόζουσα θέση στον συνεργατισμό... Εμείς αναλαμβάνουμε ένα μερίδιο της ευθύνης αλλά όχι το ίδιο. Είχε δεσπόζουσα θέση στον συνεργατισμό! Και, τρίτον, εκεί που ήταν δικές του οι συνεργατικές, δικές του οι συνεργατικές, υπήρχαν και τα περισσότερα σκάνδαλα και οι περισσότερες ατασθαλίες και τα πιο υψηλά μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Κουλλά, τούτο λέει το πόρισμα;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Σας παρακαλώ, κύριε Λουκαΐδη! Όποτε θέλετε συζήτηση, σας λέμε θα την έχετε. Όταν πούμε κάποιες αλήθειες, δεν τις αντέχετε!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Το πόρισμα καταλήγει στο...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Δεν τις αντέχετε!

Για το πόρισμα, εγώ λέω ότι λείπει μια σύγκριση με τις άλλες τράπεζες. Και η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και των λειτουργικών εξόδων και η οργανική κερδοφορία που απορροφάτο από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και η κεφαλαιουχική επάρκεια ουδόλως διέφεραν από τους μέσους όρους του τραπεζικού συστήματος. Και υπήρχαν και αντικειμενικές δυσκολίες όσον αφορά τον συνεργατισμό. Προέκυψε από συγχωνεύσεις. Υπήρχαν και υπάρχουν ακόμα συμβόλαια δανείων από τριακόσιες εξήντα τρεις συνεργατικές, διαφορετικά. Έπρεπε να υπάρχουν νέες δομές. Τμήμα ανάλυσης κινδύνου, τμήμα διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων, όλα αυτά τα οποία γινόταν η προσπάθεια να κτιστούν.

Στεγαστικά δάνεια. Είχε περισσότερα στεγαστικά δάνεια και μάλιστα σε φτωχότερους πολίτες, είναι αλήθεια. Και βεβαίως είχε πιο ευάλωτους δανειολήπτες. Αλλά είναι και κάτι άλλο. Ποιοι δημιουργούσαν αμφιβολίες στους καταθέτες; Ποια επιτελεία πριν από τις εκλογές προσπαθούσαν να δημιουργήσουν αποσταθεροποίηση της οικονομίας; Ποιοι έταζαν στον κόσμο κούρεμα δανείων και δημιουργία φορέα; Που έγινε. Για να παίρνουμε εμείς τηλεφωνήματα από εκατοντάδες καταθέτες να τους λέμε να κάμουν υπομονή, να

περιμένουν, να μη φοβούνται. Θα διαχειριστούμε και αυτή την κρίση. Για να παίρνουμε τηλεφωνήματα από δανειολήπτες που να μας λένε «μα, αν θα γίνει κάποιο κούρεμα, πέστε μας, να σταματήσουμε να πληρώνουμε». Αυτά απαντούσαμε, αγαπητοί συνάδελφοι.

Και όταν φτάσαμε στις επιλογές, την άλφα και τη βήτα, που δεν ξέρω αν κάποιοι ήθελαν την άλφα επιλογή -την ξεχάσατε- κάποιοι δηλαδή να βάλει €500-€600 εκατομμύρια κεφάλαια και να πάρει ολόκληρο ως είχε τον οργανισμό. Που και αυτό, για να επιτευχθεί, έπρεπε πρώτα να γίνει μία τράπεζα, με ενωμένα συστήματα, ενοποιημένα, που έγινε καλοκαίρι του 2017 αυτό το πράγμα, ολοκληρώθηκε. Και για να δείτε πόσο δύσκολο είναι, και η Ελληνική, που παίρνει μία τράπεζα, υποκαταστήματα, λέει «θέλω δεκαπέντε μήνες, για να ενοποιήσω τα συστήματα». Και εμείς λέγαμε για την επιλογή βήτα από τότε, από τότε λέγαμε ότι έχει κάποια πλεονεκτήματα. Πως προστατεύονται τετρακόσιες είκοσι χιλιάδες καταθέτες, πάνε σε μια πιο ασφαλή τράπεζα, πως οι δανειολήπτες έχουν καλύτερες επιλογές, πως προστατεύονται οι περισσότερες θέσεις εργασίας. Η τραπεζική σταθερότητα, η σταθερότητα στην οικονομία. Βελτιώνονται οι προοπτικές. Ακόμα και οι φορολογούμενοι θα μπορούν να ανακτήσουν κάποια ποσά, μπορεί και όλα, αλλά, αν δινόταν εξ ολοκλήρου η άλφα επιλογή κάπου αλλού, τι θα παίρναμε πίσω; Και έλεγα από τότε για τα ακίνητα, ότι θα περιέλθουν στην κατοχή μας, για να μπορούμε σήμερα να ζητάτε να τα δώσουμε πίσω και είναι ούτως ή άλλως και η δική μας επιλογή.

Δεν πέρασαν πολλοί μήνες και αυτά που λέγαμε εμείς τα είπαν και οι οίκοι αξιολόγησης και η επενδυτική κοινότητα. Αυτοί που σε δανείζουν τα χρήματά τους μας δάνεισαν για πρώτη φορά για δεκαπέντε χρόνια με λογικό επιτόκιο και επικαλούνται τις αναβαθμίσεις, επικαλούνται αυτή την πράξη, αυτή τη συναλλαγή. Γιατί αυτοί γνωρίζουν πως τράπεζα είναι η διαχείριση των καταθέσεων και τίποτε άλλο. Και δε θα είχαμε ούτε κεφαλαιουχική επάρκεια ούτε εποπτικές αρχές ούτε τίποτε, δείκτες ρευστότητας, αν δεν ήταν η διαχείριση των καταθέσεων του κόσμου και ήταν τα λεφτά κάποιων άλλων. Γι' αυτό έχουμε εποπτικές αρχές. Και, επομένως αυτοί οι αυστηροί κριτές, που πρέπει να το ξέρουμε πολύ καλά εμείς, να το μάθαμε εδώ στην Κύπρο, μας αναβάθμισαν στην επενδυτική βαθμίδα, μας δανείζουν με χαμηλά επιτόκια, μας δανείζουν για δεκαπέντε χρόνια για πρώτη φορά. Και αν δε γινόταν η συναλλαγή, όσοι καταψήφισαν τη συμφωνία, τι θα προκαλείτο; Θα προκαλείτο το κούρεμα των καταθέσεων τετρακοσίων είκοσι χιλιάδων συμπολιτών μας. Και ας το ακούσουν αυτοί οι πολίτες, πως, αν δεν ήταν κάποιοι εδώ μέσα να συμπεριφερθούν υπεύθυνα, θα έχαναν τις καταθέσεις τους. Αν ακολουθούσαμε το ΑΚΕΛ για παράδειγμα.

Πώς διοριζόταν το διοικητικό συμβούλιο, η επιτροπεία; Όλα λέμε τα διαχειριζόταν η κυβέρνηση. Όχι, αγαπητοί συνάδελφοι. Απαιτήσατε να εγκρίνεται από τη Βουλή αυτή η επιτροπεία, για να γίνεται παρασκήνιο και να βρίσκονται άτομα κοινής αποδοχής. Δε διόρισε όποιους ήθελε η κυβέρνηση, γιατί αυτό απαιτήσε η Βουλή, να έχει ρόλο. Και άρα, δεν ευθύνεται μόνο η κυβέρνηση για την πορεία μετά το 2013. Αν ήταν έξυπνη η Βουλή, θα έλεγε «εμείς δε θέλουμε κανένα ρόλο, κάμετε ότι θέλετε». Και οι διευθυντές δε διορίζονται από κανέναν υπουργό και κανένα Υπουργικό Συμβούλιο. Διορίζονται από την επιτροπεία, η οποία διοριζόταν κατόπιν συναίνεσης της πλειοψηφίας της Βουλής.

Όντως, ο συνεργατισμός ήταν ένα κοινωνικό δημιούργημα, όχι κατάκτηση, δημιούργημα από τον κόσμο και συνεισέφερε πάρα πολύ στην εξέλιξη της οικονομίας και της κοινωνίας. Δημιουργήθηκε, για να δίνει μικρά δάνεια στα μέλη του. Περιορισμένα. Να υπάρχει αλληλεγγύη. Υπήρχε απεριόριστη ευθύνη των μελών, δηλαδή κινδύνευαν και οι δικές τους περιουσίες. Αλλά όλα αυτά άλλαξαν με την πάροδο του χρόνου και πολλά συνεργατικά έγιναν κομματικά αμπελοχώραφα, για να βολεύουμε κόσμο, υπαλλήλους, να δίνουμε δάνεια χωρίς κανέναν έλεγχο. Για να δίνουμε σε developers. Δεν έγινε μετά αυτό. Έγινε την τελευταία δεκαετία, πριν να κλείσει ο συνεργατισμός, πριν το 2012, δηλαδή τα τελευταία δέκα χρόνια, όταν ο δανεισμός εκτοξεύθηκε συνολικά στην οικονομία από €22 δις σε €72 δις. Και τι έκανε ουσιαστικά, αγαπητοί συνάδελφοι, ο συνεργατισμός; Ουσιαστικά αντέγραψε τις κακές εμπορικές τραπεζικές πρακτικές, γιατί υπήρχαν και από τις εμπορικές τράπεζες οι ίδιες κακές πρακτικές στο παρελθόν. Και πήγε να τις αντιγράψει, να δίνει πιστωτική κάρτα με όριο, να δίνει δάνεια σε developers, να δίνει πέντε και δέκα εκατομμύρια, να δίνει ένα εκατομμύριο στεγαστικό δάνειο. Όταν παλιά είχε όρια, έλεγε ότι κανένα μέλος δεν μπορεί να δανειστεί πάνω από £50.000 για οποιοδήποτε σκοπό. Και γι' αυτό είχε αρνητικά κεφάλαια και τα μη εξυπηρετούμενα δεν καταμετρήθηκαν το 2013. Αξιοπίστη καταγραφή ολοκληρώθηκε το τέλος του 2014, για να απαντήσω στον κ. Λουκαΐδη, όχι το 2013. Αξιοπίστη καταγραφή με τους νέους ορισμούς έγινε τέλος του 2014 και ήταν €7,5 δις. Και δεν πρέπει να βλέπουμε στατικά τα πράγματα, τι δήλωσε κάποιος το 2013 και τι δήλωσε το 2014 και τι το 2015. Γιατί άλλαξαν συνεχώς οι κανόνες. Άλλαξαν συνεχώς. Και, ναι, μέχρι το φθινόπωρο του 2017 υπήρχε υψηλή κεφαλαιουχική επάρκεια, αλλά, όταν αποφασίστηκε τον Δεκέμβριο του 2018 να γίνει επιτόπιος έλεγχος, τότε διαπιστώθηκε, τον Μάρτιο του 2018, μετά τις προεδρικές εκλογές, ότι θα μηδενίσουν €800 εκατομ. στεγαστικά δάνεια. Και αυτό ήταν μια νέα εξέλιξη, που δεν μπορούσε πλέον να αντιμετωπιστεί με τίποτε, παρά την όποια πρόοδο υπήρξε τα προηγούμενα χρόνια και την όποια οργανική κερδοφορία.

Εμείς λέμε πως πήραμε μια δύσκολη αλλά επωφεληή απόφαση και αυτή έχει επιβεβαιωθεί. Και, για να μη λέμε τα ίδια και τα ίδια, θέλω να απευθυνθώ στους συμπολίτες μας και να τους πω πως παραλάβαμε μια πολύ δύσκολη κατάσταση, ελλείμματα, ύφεση, ανεργία που επέτεινε και τα προβλήματα στον τραπεζικό τομέα, μια χώρα χωρίς καμία υπόληψη διεθνώς, που ήμασταν πιο σκουπίδια από τα σκουπίδια και που σταδιακά

αντιστρέψαμε την κατάσταση. Και αν πετύχαμε αυτά που πετύχαμε, το αν νιώθουν σήμερα οι συμπολίτες μας καλύτερα, το αν έχουν δουλειά, το αν βλέπουν μια προοπτική, το αν βλέπουν ένα καλύτερο μέλλον για τα παιδιά τους, είναι γιατί πήραμε δύσκολες αποφάσεις, αλλά επωφελείς αποφάσεις για τον τόπο. Το αν καταφέραμε να μειώσουμε φορολογίες, να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας, να επαναφέρουμε επιδόματα, προχθές για τις ορεινές περιοχές, πιο παλιά για την πολύτεκνη μάνα, για τους τρίτεκνους, για τους πολύτεκνους, για όλα αυτά τα οποία με πόνο ψυχής απέκοψε η Βουλή επί της διακυβέρνησης Χριστόφια-ΑΚΕΛ και που ψηφίσαμε όλοι, ναι, είναι γιατί εμείς θέλουμε να συμπεριφερόμαστε υπεύθυνα. Και αυτό το οποίο θέλουμε να κάμουμε είναι να σβήσουμε όλες τις συνέπειες που προκάλεσε μια άσχημη, κάκιστη πενταετία διακυβερνήσεως του ΑΚΕΛ. Θα το πετύχουμε. Και μη μας λέτε «κυβερνάτε έξι χρόνια». Είναι εύκολο να κατεδαφίσουμε κάτι σε δύο μέρες, αλλά δύσκολο να το ξανακτίσουμε και θέλει δύο χρόνια. Εμείς λέμε θα τα καταφέρουμε! Το λέω στους συμπολίτες μας. Θα σβήσουμε τις κακές αυτές συνέπειες, αλλά γνωρίζουμε πως δεν μπορούμε να σβήσουμε τις κακές αναμνήσεις, τις άσχημες μνήμες που θα έχουν για δεκαετίες. Αυτό δε θα το καταφέρουμε.

Δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις. Υπάρχει ο δύσκολος δρόμος των δύσκολων αλλά υπεύθυνων αποφάσεων, που διατηρούν τη σταθερότητα, την ανάπτυξη, ένα πλαίσιο βελτίωσης για όλους. Και ενόσω αυτή η πορεία θα υπάρχει, όλοι θα κερδίζουν ένα μερίδιο από την ανάπτυξη, γιατί αυτό θα το φροντίζουμε εμείς, μέσα από τα αυξημένα έσοδα για το κράτος. Και θέλω ακριβώς να πω σε όλους τους συμπολίτες μας να κωφεύσουν σε αυτά τα εύκολα συνθήματα και σε όσους τάζουν εύκολες λύσεις. Να συμπορευτούν μαζί μας, γιατί είναι ο δρόμος της προκοπής, είναι ο δρόμος που μπορεί να βελτιώσει την καθημερινή τους ζωή, είναι ο δρόμος που μπορεί να επουλώσει πληγές που ακόμα υπάρχουν, και το αναγνωρίζουμε, αλλά εμείς δεν τις λέμε μόνο, εμείς γνωρίζουμε και τις λύσεις. Και το έχουμε αποδείξει. Διαχειριστήκαμε κρίσεις. Οι μεγάλες φουρτούνες μπορεί να πέρασαν. Ξέρουμε ότι ουδέποτε θα υπάρχει νηνεμία. Μικρές φουρτούνες θα υπάρχουν πάντοτε. Μπορούμε να τις προβλέψουμε, μπορούμε να τις αντιμετωπίσουμε και σίγουρα δε θα λέμε ότι θα μας προσπεράσουν.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο Συναγερμός έχει ακόμα ένα συν δύο λεπτά, αν θα τα χρησιμοποιήσει. Αν όχι, να μπούμε στην...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε μέχρι τρία λεπτά.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει ένα ψήφισμα των Οικολόγων και της Συμμαχίας των Πολιτών, το οποίο εμείς στη φιλοσοφία του το εγκρίνουμε, αλλά, αν πράγματι το εννοούν οι συνάδελφοι, όπως και για τα άλλα δύο ψηφίσματα, θα τους παρακαλέσω κάτι. Αφού καλούν τα πολιτικά κόμματα που έλεγχαν τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα πριν από το 2013 να αναλάβουν εμπράκτως τις πολιτικές τους ευθύνες, δεν είναι με ψηφίσματα που αναλαμβάνεις τις πολιτικές ευθύνες. Έχει άρθρο το σύνταγμα, το άρθρο 67, που δίδει το δικαίωμα στη Βουλή των Αντιπροσώπων να διαλυθεί με απόφασή της, με απόλυτη πλειοψηφία, δηλαδή, όταν βρεθούν είκοσι οχτώ βουλευτές. Αν εννοείτε περί πολιτικής ευθύνης, ιδού η Ρόδος, ιδού και το πηδύμα! Φέρτε πρόταση να διαλυθεί η Βουλή και να μην μπαίνει σε έξοδα επιπρόσθετα ο κόσμος, να πάμε στις ευρωεκλογές και παράλληλα σε βουλευτικές εκλογές. Να αναλάβουμε την ευθύνη μας και να μας κρίνει ο λαός. Όλα τα άλλα είναι για να περιπαιζούμαστεν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχει έτσι πρόταση, για να τη βάλω σε ψηφοφορία τώρα να τελειώνουμε;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Προχωρούμε τώρα σε ψηφοφορία. Απλώς, θα γίνεται αναφορά στους εισηγητές...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε δυο λεπτά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάτι θέλει να πει ο κύριος...

Ναι, κύριε Λιλλήκα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εμείς δε μιλήσαμε. Δε χρησιμοποίησα ούτε τα τρία λεπτά που μας είχαν παραμείνει και είχα πει στην παρέμβασή μου ότι θα κάνω τοποθέτηση, όταν έρθει η ώρα των σχεδίων απόφασης, για να τοποθετηθούμε επί της ουσίας των σχεδίων απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λιλλήκα, λυπούμαι, αλλά ήταν ξεκάθαρη η διαδικασία, την εξήγησα, πήρατε τον λόγο και είπαμε... Μάλιστα, ρωτήθηκα από κάτω, αν δεν κάμνω λάθος από τον κ. Χρίστου, ο οποίος χρησιμοποίησε μόνο μισό λεπτό από τα τρία που είχε, αν θα μιλήσουμε μετά για τα σχέδια ψηφίσματος και του είπα «όχι, τώρα μιλάτε για όλα». Ήταν ξεκάθαρο!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορείτε να προστρέξετε στα πρακτικά. Θα μπορούσατε, την ώρα που είπα «δε θα κάνω παρέμβαση, ένα μικρό σχόλιο και θα μιλήσω για το προσχέδιο απόφασης που έχουμε καταθέσει», να μου πείτε «όχι, κάντε το τώρα, γιατί δε θα σας δώσω τον λόγο μετά». Μπορείτε να προστρέξετε στα πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοίταξε, εγώ δε θα φάω τώρα την ώρα. Αυτό αποφάσισα.

Προχωρούμε σε ψηφοφορία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επί της διαδικασίας...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Έθθα μας δώσετε τον λόγο, κύριε Πρόεδρε; Συγγνώμη, με όλο το συμπάθειον! Την ώρα που τοποθετήθηκα, είχατε όλη την άνεση ως Πρόεδρος του σώματος να μου πείτε «όχι, κάνετε τώρα την τοποθέτησή σας για το σχέδιο και δε θα μιλήσετε μετά».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Έχουμε ενώπιόν μας δύο ψηφίσματα, δεν ξέρω, δύο αποφάσεις...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, θέλω μια απλή διευκρίνιση, γιατί μιλάτε και ο κ. Αβέρωφ πριν και εσείς και τώρα ο κ. Λουκαΐδης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρώτα απ' όλα να μη διακόπτετε τον ομιλητή και θα σας δώσω τη διευκρίνιση μετά!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Σήκωσα το χέρι μου πιο πριν για μια απλή διευκρίνιση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, έχετε τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...για ψηφίσματα ή για αποφάσεις. Είναι δύο διαφορετικά πράγματα. Είναι σχεδόν από τη γη ως τον ουρανό, αν δεν το ξέρετε! Διαβάστε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, έχετε τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε ενώπιόν μας ψηφίσματα, αποφάσεις για το ίδιο θέμα αλλά με διαφορετικό περιεχόμενο. Δεν είναι ταυτόσημο. Σε κάποια σημεία είναι ταυτόσημο, σε κάποια σημεία δεν είναι ταυτόσημο. Η πρακτική είναι, όπως έχουμε κάμει και στο παρελθόν -θυμούμαι ότι η τελευταία φορά ήταν, όταν είχαμε ψήφισμα για το Παλαιστινιακό και κατατέθηκε και άλλο με άλλο περιεχόμενο- όπως γίνεται στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής πρακτικής σ' όλο τον κόσμο, σε όλους όσους σέβονται τον εαυτό τους, να τίθεται ενώπιον του σώματος το ψήφισμα το οποίο λαμβάνει και την περισσότερη στήριξη πρώτο και να ακολουθούν τα υπόλοιπα, εάν δε συγκεντρώσει πλειοψηφία εκείνο που φαίνεται ότι συγκεντρώνει την πλειοψηφία. Τα κόμματα έχουν καταθέσει τις απόψεις τους, τις διαφοροποιήσεις τους, τις ξεχωριστές θέσεις τους και νομίζω ότι είναι αρκετό, εάν τελειώσουμε και έχουμε πλειοψηφία με εκείνο το ψήφισμα που φαίνεται να συγκεντρώνει και τη μεγαλύτερη πιθανότητα να υποστηριχθεί, η διαδικασία να ολοκληρωθεί εκεί. Με κανένα τρόπο δεν πρέπει να δημιουργήσουμε προηγούμενο να ψηφίζουμε πέντε διαφορετικά ψηφίσματα για το ίδιο θέμα με το ίδιο περιεχόμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καταρχάς να κάμω τη διόρθωση ότι μιλούμε για αποφάσεις της Βουλής και όχι για ψηφίσματα, έτσι;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εμάς εν' ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άλλα δύο είναι αποφάσεις. Έτσι;

Έτσι έχω γραμμένο.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Και του ΕΛΑΜ είναι ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι τίτλοι που έχω πάνω είναι «αποφάσεις». Να το διευκρινίσετε τούτο.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Αυτό να το διευκρινίσετε.

Παρακαλώ, κύριοι!

Θα δούμε τη σειρά, έστω και αν πρέπει να ανατραπεί στο λογισμικό. Θα δούμε τη σειρά που θα γίνει η ψηφοφορία. Μόνο να παρακαλέσω τους εισηγητές να διευκρινίζουν αν είναι απόφαση ή αν είναι ψήφισμα.

Ο κ. Περδικής ήθελε κάτι να πει και δεν τον άκουσα, διότι διέκοπτε τον κ. Λουκαΐδη.

Έχει τον λόγο τώρα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αυτό ακριβώς που είπατε, κύριε Πρόεδρε, και κάνετε αυτή τη στιγμή. Αυτό ήθελα να πω. Να διευκρινιστεί ποια είναι τα ψηφίσματα και ποια είναι οι αποφάσεις, γιατί εν' διαφορετική η νομική ισχύς του ενός από το άλλο. Είναι τεράστια η διαφορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σωστά. Να δώσω και δύο λεπτά στον κ. Λιλλήκα, μια και έχει και παράπονο ότι δεν του έδωσα, να μας πει τι θέλει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Να κάνω την τοποθέτησή μου για το ψήφισμα ή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ό,τι θέλεις κάμε. Δε θα σου ξαναδώσω τον λόγο, χρησιμοποίη τον χρόνο τζιαι πε ό,τι θέλεις, να καταλάβουμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Καταρχήν και διαδικαστικά. Θεωρώ ότι θα πρέπει να τεθούν όλα σε ψηφοφορία και πρώτα το δικό μας σχέδιο απόφασης, γιατί είναι ευρύτερο, καλύπτει πλήρως αυτά που περιλαμβάνει το ψήφισμα των τριών κομμάτων και η πρακτική αυτού του κοινοβουλίου ήταν να τοποθετούνται αυτά που καλύπτουν ευρύτερα ένα θέμα πρώτα σε ψηφοφορία και, αν δεν εγκριθεί, τότε να πάμε σε αυτά που έχουν πιο στενό περιεχόμενο.

Τώρα επί της ουσίας, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω ότι ακούσαμε πάρα πολλά παράδοξα σήμερα εδώ. Ακούσαμε τον Δημοκρατικό Συναγερμό περίπου να μας λέει ότι διαπίστωσε ότι ο συνεργατισμός ήταν ασθενής, αλλά είχε μια κακή θεραπεία και αποφάσισε να του δώσει την ευθανασία ως λύση. Αυτό έκανε. Ακούσαμε ταυτόχρονα ότι το ξεπούλημα του συνεργατισμού και το κλείσιμό του, το ξεπούλημά του στη Λαϊκή Τράπεζα έγινε για το καλό των πολιτών. Άλλο παράδοξο αυτό. Φορτώσαμε τους φορολογούμενους με €2,7 δις εγγυήσεις για το καλό τους!

Ακούσαμε ταυτόχρονα ότι δε γίνονται ουσιαστικές αναφορές για ευθύνες των κομμάτων και ότι ήταν το σύστημα, που δεν επέτρεπε την απλή αναλογική, τη συμμετοχή αναλογικά των κομμάτων στα συμβούλια και στις επιτροπείες, που ευθύνεται. Λυπούμαι να πω ότι εδώ έχω μπροστά μου μία ανακοίνωση-διαφήμιση στον τύπο, Φεβρουάριο του 2009, όπως έχει δημοσιευθεί στον τύπο, στην οποία γίνεται ανακοίνωση από τα κόμματα ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΑΚΕΛ, ΕΔΕΚ και γράφει: «8 Φεβρουαρίου, ημέρα Τετάρτη, θα διεξαχθούν εκλογές για την ανάδειξη ενός νέου διοικητικού συμβουλίου του Συνεργατικού Ταμιευτηρίου Λευκωσίας με αίσθημα ευθύνης, με στόχο τη διατήρηση της ενότητας και συναίνεσης» κ.λπ. κ.λπ. Για το δυνάμωμα του συνεργατισμού, του ανθρώπινου προσώπου του αποφάσισαν οι τοπικές επιτροπές ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ Αγίου Δομετίου, ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΑΚΕΛ, ΕΔΕΚ Έγκωμης κ.λπ. κ.λπ. και καταμερίζουν τα μέλη στις επιτροπείες. Αυτή είναι η συμμετοχή και αυτές τις ευθύνες είναι που καταμερίζει το πόρισμα όχι ισότιμα, το επαναλαμβάνω, γι' αυτό και απορρίπτουμε την τοποθέτηση των φίλων από την αριστερά ότι με το δικό μας σχέδιο απόφασης τάχατες προσφέρουμε κάλυψη στον Δημοκρατικό Συναγερμό. Καθόλου! Εμείς δεν εξισώνουμε τις ευθύνες των κομμάτων που ευθύνονται γιατί δεν είχε την καλύτερη διαχείριση ο συνεργατισμός με τη συμμετοχή τους με τις ευθύνες του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Υπουργού Οικονομικών και της κυβέρνησης που ευθύνονται για την κατάρρευση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε, κύριε Λιλλήκα. Περάσατε και τον χρόνο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Γι' αυτό κλείνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι θα πρέπει να γίνει υιοθέτηση όλων των συμπερασμάτων του πορίσματος, όχι επιλεκτικά, επαναλαμβάνω, χωρίς εξίσωση, γι' αυτό ζητώ όπως μπει πρώτα το δικό μας σχέδιο απόφασης σε ψηφοφορία που καλύπτει, αν εγκριθεί, όλα όσα περιλαμβάνει το σχέδιο ψηφίσματος των τριών κομμάτων και μετά, αν δεν εγκριθεί, τότε να μπει σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα απ' όλα να πω το εξής: Αυτό το οποίο έχει κατατεθεί από κοινού από το ΑΚΕΛ, το Δημοκρατικό Κόμμα και την ΕΔΕΚ είναι ψήφισμα και όχι απόφαση. Προφανώς, από τις υπηρεσίες της Βουλής πρέπει να έγινε κάποιο λάθος και αναγράφεται στην επικεφαλίδα «απόφαση».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε όλα αναγράφεται «απόφαση». Να μας πείτε ποια δεν είναι τώρα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είναι ψήφισμα που έχουμε από την αρχή. Είναι ψήφισμα το οποίο κατατέθηκε από κοινού από το ΑΚΕΛ, το ΔΗΚΟ και την ΕΔΕΚ.

Κατά δεύτερο λόγο, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι έχουμε καλύψει όλο το φάσμα, πρέπει να πάμε κατευθείαν σε ψηφοφορία και συμφωνώ με τον κ. Λουκαΐδη ότι από τα κόμματα που φαίνεται ότι υποστηρίζουν το κοινό ψήφισμα ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ προκύπτει ότι δημιουργείται και μία ισχυρή πλειοψηφία. Άρα, πρέπει αυτό πρωτίστως να τεθεί ενώπιον του σώματος, για να τοποθετηθούμε, και αναλόγως της έκβασης, εάν δε συγκεντρώσει τελικά πλειοψηφία, τότε να πάμε και στα επόμενα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα να ρωτήσω και το ΕΛΑΜ. Είναι ψήφισμα ή είναι απόφαση;

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Μετά που έχει διευκρινιστεί από τους υπόλοιπους, κύριε Πρόεδρε, κανονικά πρέπει να είναι και το δικό μας ψήφισμα, με την ίδια λογική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι το εδώσετε, ως ψήφισμα. Απλώς, γίνεται η διευκρίνιση τώρα για το άλλο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ως απόφαση το έδωσε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, συγγνώμη, ως απόφαση το εδώσετε. Τώρα εσείς το θέλετε ως τι, ψήφισμα ή απόφαση;

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Από τη στιγμή, κύριε Πρόεδρε, που τα δύο υπόλοιπα θα πάνε ως ψήφισμα πρέπει να είναι παράλληλη η ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Μπορεί να είναι διαφορετική η ισχύς, κύριε Πρόεδρε, αλλά, εφόσον συζητούμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Παπαγιάννη, να σας εξηγήσω, επειδή είσαστε και νέος βουλευτής. Δεν έχει πρόβλημα. Των Οικολόγων και της Συμμαχίας Πολιτών είναι απόφαση, του ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ είναι ψήφισμα. Εσάς τι είναι;

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Όπως το έχουμε στο σενάριο.

Ο κ. Λουκαΐδης έχει τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να επαναλάβω ότι, σε ό,τι αφορά το διαδικαστικό, εμείς -δεν ξέρω πού έγινε το λάθος- έχουμε αποστείλει, προσωπικά είχα αποστείλει το κείμενο, για να προωθηθεί στις υπηρεσίες της Βουλής ως ψήφισμα. Δεν ξέρω τι συνέβη, δεν έχει σημασία τι συνέβη. Η βούληση των τριών κομμάτων αλλά, αντιλαμβάνομαι, και της Αλληλεγγύης που θα στηρίξει το ψήφισμα, όπως λέχθηκε, είναι να πάμε σε ψήφισμα και ο λόγος είναι απλός. Η Βουλή θα εκφράσει την άποψή της, τη θέση της για τον τρόπο διαχείρισης του ζητήματος. Δεν μπορούμε και δε θέλουμε να παρέμβουμε στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας. Είναι στη διακριτική ευχέρεια του Προέδρου Αναστασιάδη, της κυβέρνησης, του Υπουργού Οικονομικών αν θα λάβει υπόψη του αυτά που λέει η συντριπτική πλειοψηφία του λαού μας και αυτά που ελπίζω και εύχομαι θα πει και η πλειοψηφία σήμερα του σώματος. Απ' εκεί και πέρα, επαναλαμβάνω, επειδή έχουμε έστω σχέδιο ψηφίσματος ή σχέδιο απόφασης, εάν περάσει το σχέδιο ψηφίσματος, σημαίνει ότι απορρίπτεται η εισήγηση να πάμε σε απόφαση επί του ίδιου θέματος και απορρίπτεται και το περιεχόμενο. Εάν εγκριθεί το σχέδιο ψηφίσματος, δε χρειάζεται να πάμε σε άλλες ψηφοφορίες.

Δεν ξέρω αν πρέπει να απαντήσω στον κ. Λιλλήκα, νομίζω θα το αποφύγω.

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Συναγερμού)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, ακούστε, αν μου επιτρέπετε, να σας πω τι θα κάμουμε. Τι νομίζω ότι πρέπει να γίνει και μετά να μιλήσετε οι υπόλοιποι, αν θέλετε, δεν έχω πρόβλημα, αν δεχθείτε την εισήγησή μου, μπαίνουμε στην ψηφοφορία.

Εγώ δε δέχομαι το επιχείρημα που είπε το ΑΚΕΛ και το ΔΗΚΟ αναφορικά με τις πλειοψηφίες, αλλά ούτε τεκμαίρεται ούτε μπορώ να προβλέπω ψηφοφορίες. Αλλά θα βάλω σε ψηφοφορία το ψήφισμα πρώτο για άλλο λόγο. Θα βάλω το ψήφισμα πρώτο σε ψηφοφορία για τον λόγο ότι, όσον αφορά τη σειρά της συζήτησης

που θα γινόταν, θα τέλειωνε η συζήτηση για το Κεφάλαιο Δ', όπως την ξεκινήσαμε την περασμένη εβδομάδα, και μετά θα μπαίναμε σε οτιδήποτε νομοθετικό. Ούτε δέχομαι το επιχείρημα που είπε ο κ. Λουκαΐδης ότι, αν περάσει το ψήφισμα, τα άλλα δεν μπορούν να μπουν σε ψηφοφορία. Και τα άλλα θα μπουν σε ψηφοφορία και είναι δύο διαφορετικές προσεγγίσεις. Το ένα είναι ψήφισμα, τα άλλα δύο είναι αποφάσεις της Βουλής με διαφορετική βαρύτητα.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά πρέπει να παραδεχθώ ότι εγώ εκπλήττομαι απ' αυτά τα οποία λέτε. Με ποια έννοια; Έχουμε ένα θέμα ενώπιόν μας για το οποίο πρέπει να τοποθετηθεί η ολομέλεια. Αν τοποθετηθεί με έναν τρόπο, δεν μπορεί να τοποθετηθεί και με άλλον τρόπο!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Γιατί;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Γιατί; Διότι με τον έναν τρόπο θα τοποθετηθεί η ολομέλεια κατά πλειοψηφία, κύριε Νεοφύτου. Δεν μπορεί να τοποθετηθεί με διαφορετικό τρόπο, γι' αυτό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να καταλάβω, κύριε Κυπριανού, δε θέλω να σας διακόψω. Ένα λεπτό να καταλάβω τι λέτε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αφήστε με να σας πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λέτε ότι δεν μπορούμε για το ίδιο θέμα να έχουμε και ψήφισμα και απόφαση; Αυτό λέτε, για να καταλάβω;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αυτό λέω και θα πω και το εξής όμως, κύριε Πρόεδρε. Εμένα δε με ενδιαφέρει ποια θα είναι η σειρά που θα βάλετε τα διάφορα θέματα, για να ψηφιστούν. Δε με ενδιαφέρει καθόλου, για να είμαι ειλικρινής, παρ' όλο που έχει και εκείνο τη σημασία του, αλλά έχουμε καθιερωμένες διαδικασίες στο κοινοβούλιο. Αλλά στην ουσία ειλικρινά εγώ εκπλήττομαι, όταν ακούω ότι για το ίδιο θέμα μπορεί να τοποθετηθεί με δύο διαφορετικούς τρόπους η ολομέλεια της Βουλής.

Όταν μιλούμε για την ολομέλεια της Βουλής, αποφασίζει πάντα η πλειοψηφία, κύριε Πρόεδρε. Αν τοποθετηθεί η πλειοψηφία με έναν τρόπο, ετέλειωσε η συζήτηση. Δεν υπάρχει θέμα να τοποθετηθεί με οποιονδήποτε άλλον τρόπο για οποιονδήποτε άλλο ζήτημα το οποίο θα τεθεί για το ίδιο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, δεν είμαι εγώ που έδωσα στις υπηρεσίες τις προτάσεις μας, αν ήταν για ψήφισμα ή για απόφαση. Είναι τα κόμματα καταρχάς.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, επαρεξηγήσατέ με. Έντζιεν τυχαία που αποφασίσαμεν εμείς ότι έννάν ψήφισμα. Εκάναμεν μία συνειδητή πολιτική επιλογή και είπαμε θα είναι ψήφισμα. Αν η πλειοψηφία της ολομέλειας της Βουλής αποφασίσει ότι στο συγκεκριμένο θέμα θέλω να έχω ψήφισμα, το οποίο θα περιλαμβάνει αυτά τα συγκεκριμένα ζητήματα, αποφάσισε η πλειοψηφία, ετέλειωσε! Αν κάποιος άλλος πει ότι θέλω να έχω απόφαση εγώ για το ίδιο θέμα... Μα, ήδη η πλειοψηφία της ολομέλειας αποφάσισε ότι επιλέγει το ψήφισμα και όχι την απόφαση. Γι' αυτό θεωρώ ότι δεν πρέπει να διασύρουμε το σώμα με αυτόν τον τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καθόλου δε διασύρουμε το σώμα! Το σώμα θα το διασύρουμε, αν...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επαναλαμβάνω ότι η σειρά δε με ενδιαφέρει, αλλά, άμα αποφασίσουμε, αποφασίσαμε, ετέλειωσε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πού είναι, σε ποιο σύνταγμα, ποια απόφαση, ποια πρακτική λέει ότι για το ίδιο θέμα δεν μπορεί ένας να κάνει ψήφισμα και άλλος να προτείνει απόφαση;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι, μόνο αυτό, κύριε Πρόεδρε...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μα, ένα λεπτό, κύριε Λιλλήκα.

Ξέρετε, υπάρχει και η λογική, κύριε Πρόεδρε! Ξέρετε, υπάρχει και η λογική, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η λογική ποια είναι;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί ένας βουλευτής να ψηφίσει υπέρ του ψηφίσματος και ταυτόχρονα να θελήσει να ψηφίσει και υπέρ μιας απόφασης, που περιλαμβάνει τα στοιχεία του ψηφίσματος συν κάτι έξτρα. Γιατί απαγορεύεται δηλαδή ένας βουλευτής να ψηφίζει και στα δύο υπέρ; Ποιος το είπε;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Καλά, για να καταλάβω καλά, όταν ψηφίζουμε για οποιοδήποτε άλλο θέμα, όχι τα συγκεκριμένα, μπορούμε να κάνουμε αυτό το οποίο λέει ο κ. Λιλλήκας τώρα; Να ψηφίσουμε ένα νομοσχέδιο, ψηφίζω και υπέρ, ψηφίζω και εναντίον... Κάνουμε τέτοιες ψηφοφορίες στην ολομέλεια;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας πω.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θέλουμε και εμείς τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος. Επειδή δε βλέπω το όνομά σας πάνω, κύριε Παπαδόπουλε... Δε βλέπω πάνω το όνομά σας, κύριε Παπαδόπουλε, τι να κάνουμε;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο)

Δεν είναι τούτο που λέω, κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή κάποιος παίρνουν τον λόγο μόνοι τους! Ζητούμε εμείς τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τούτο συμβαίνει σήμερα, δεν ξέρω γιατί. Τα τελευταία δεκαπέντε λεπτά συμβαίνει.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχετε δίκαιο, είναι αντιφατικά τα ψηφίσματα. Επομένως, εγείρεται ένα ερώτημα: Πώς είναι δυνατό να ψηφίζουμε ή να επικυρώνουμε αντιφατικά ψηφίσματα. Αυτό, πιστεύω, θα επηρεάσει την ίδια την αξιοπιστία και το κύρος της Βουλής! Ίσως τα ψηφίσματα πρέπει να μπου αντιστρατευτικά και όποιος συγκεντρώσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, το ψήφισμα ένα είναι, κύριε... Κύριε Παπαδόπουλε, έχουμε τώρα δύο αποφάσεις από το ΕΛΑΜ και τα άλλα δύο κόμματα που είπα προηγουμένως και ψήφισμα.

Κύριε Κυπριανού, εγώ δε θέλω να μένουν σκιές για τη διαδικασία.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Ένα λεπτό, κύριε Αβέρωφ.

Αυτό το οποίο θα μπορούσε να γίνει... Επιλέγηκε αυτή η διαδικασία και δε νομίζω ότι, αν την... Επί της ουσίας η ίδια ήταν, αφού ολοκληρωνόταν η συζήτηση στο Κεφάλαιο Τέταρτο, εκεί να γίνει ψήφισμα. Και κανέναν δε σταματά, ακόμα και την άλλη εβδομάδα, ανεξάρτητα από το αν θα έχουμε θέμα προς συζήτηση, να φέρει απόφαση για ψηφοφορία. Κανένας δε μας σταματά! Δεν μπορεί τις διαδικασίες της Βουλής να τις επιλέγουμε όπως μας βολεύει η στιγμή!

Ναι, κύριε Αβέρωφ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μιας και σχεδόν διευκρινίστηκαν όλα, να κάνω και μια τελευταία διευκρίνιση. Όταν θα έρθει η πρόταση για απόφαση των συναδέλφων... Εμείς έχουμε ήδη καταθέσει τροπολογία επ' αυτής.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ποιων συναδέλφων; Έχει πολλούς δαμαί!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σχέδιο απόφασης.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να σας το ξαναεξηγήσω, γιατί μπορεί να υπήρξε ένα σοκ. Έχει ένα σχέδιο απόφασης. Οι αποφάσεις του κοινοβουλίου είναι δεσμευτικές. Έκαμα μία πρόταση. Εμείς εκάναμε τροπολογία στην απόφαση των Οικολόγων και της Συμμαχίας Πολιτών, εμείς θα βάλουμε τροπολογία, για να αυτοδιαλυθεί η Βουλή με βάση το άρθρο 67 του συντάγματος. Αν περάσει, θα το ψηφίσουμε. Αν δεν περάσει, θα το καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν υπάρχει διαδικασία για τροπολογίες επί των ψηφισμάτων. Αν όμως θα υιοθετηθεί αυτή η διαδικασία, εμείς προτείνουμε να προσθέσουν παραίτηση της κυβέρνησης και μετά να παραιτηθεί η Βουλή. Πρώτα εκείνοι που ευθύνονται περισσότερο και μετά εκείνοι που ευθύνονται λιγότερο, αν ευθύνονται!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριοι, τα περισσότερα απ' αυτά που λέτε τα ακούω για πολιτικά επιχειρήματα και όχι για προτάσεις και μπορεί να λέτε ό,τι θέλετε έως το πρωί, εφόσον θέλετε να συζητήσουμε αυτό το διαδικαστικό θέμα ακόμα περισσότερη ώρα! Εγώ θεωρώ ότι εξαντλήθηκε το ζήτημα και προχωρούμε σε ψηφοφορία. Το μόνο που χρειάζεται διευκρίνιση για μένα είναι αυτά που είπε ο κ. Σιζόπουλος, που δεν εκατάλαβα. Θα θέλει να βάλουμε το ψήφισμα ή απλώς είναι διευκρίνιση στην τοποθέτηση;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Μπράβο, ευχαριστώ.

Ο κ. Λουκαΐδης και μετά η κ. Θεολόγου και έχει και πέντε ομιλητές. Θα δώσω τον λόγο.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Πρωτολογία, κύριε Πρόεδρε, πρωτολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι θα πεις; Τροπολογία;

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Πρωτολογία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί; Δεν εμιλήσατε προηγουμένως;

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Για τούτο το θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για ποιο θέμα;

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Γιατί αυτή τη στιγμή τίθεται μια άλλη διευκρίνιση, που πρέπει να διευκρινιστεί. Υπάρχουν δύο αποφάσεις, άρα πρέπει να συζητηθεί ποια από τις δύο αποφάσεις θα μπει πρώτη για ψήφιση. Το ένα είναι ψήφισμα, το είπαμε, το ξεκαθαρίσαμε. Υπάρχουν δύο αποφάσεις όμως. Ποια από τις δύο αποφάσεις θα μπει πρώτη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας πω, να σας πω τώρα, που θα έρθει η ώρα.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρέπει να πω ότι συμφωνώ απόλυτα με τη διαδικαστική σας εισήγηση, διότι είναι σύμφωνα με το πνεύμα και το γράμμα του συντάγματος και την κοινοβουλευτική ιστορία. Αυτό που δεν έχει γίνει αντιληπτό και φταίμε ίσως και εμείς για τον τρόπο που χρησιμοποιούμε την ελληνική γλώσσα... Είναι άλλο πράγμα το ψήφισμα και άλλο η απόφαση! Η απόφαση, άμα διαβάσετε το σύνταγμα, έχει περίπου την ισχύ νόμου. Από τη στιγμή που θα ψηφίσει η Βουλή μία απόφαση, πρέπει να τη δεχτεί η κυβέρνηση ή να την αναπέμψει ή να τη στείλει στο Συνταγματικό Δικαστήριο. Αυτή είναι η διαδικασία. Συνεπώς, δεν μπορεί να συγχέουμε ένα ψήφισμα με μία απόφαση και να τα βάζουμε στην ίδια μοίρα.

Πολύ ορθά η διαδικαστική σας εισήγηση είναι να τελειώσουμε το Κεφάλαιο Τέταρτο και να ξαναπάμε πίσω στο κεφάλαιο της νομοθετικής εργασίας για τις δύο αποφάσεις. Αν ψηφιστεί η δική μας, τότε, εφόσον είναι σα να μιλούμε για νομοσχέδια επί του ίδιου θέματος, δύο νομοσχέδια δεν μπορεί να ψηφιστούν. Το ένα από τα δύο θα ψηφιστεί, ή το δικό μας ή του ΕΛΑΜ. Και δεχόμαστε οποιαδήποτε τροπολογία να τη συζητήσουμε.

Αλλά πρέπει να πω, μια και αναφέρομαι στην τροπολογία του κ. Αβέρωφ, ότι όντως, αν μιλούμε για παραίτηση, για να μη συγχυζόμαστε, η δική μας η απόφαση λέει ξεκάθαρα ότι κατά ενενήντα πέντε τοις εκατόν, να το πω, έτσι, ποσοστιαία, είναι ο Χάρης Γεωργιάδης που φταίει. Εκείνος πρέπει να παραιτηθεί! Να μη βάλουμε στο ίδιο επίπεδο τους βουλευτές με τον Χάρη Γεωργιάδη. Δεν είναι έτσι που λέει το πόρισμα. Το πόρισμα είναι καθαρό. Την κύρια ευθύνη είναι ο Χάρης Γεωργιάδης που την έχει και αυτός πρέπει να την αναλάβει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, είμαστε στο τρίτο θέμα, έχουμε άλλα τριάντα θέματα. Θέλετε να συνεχίσουμε αυτόν τον δρόμο, δεν έχω κανένα πρόβλημα. Αν θα δώσω τον λόγο, θα τον δώσω στον κ. Βότση.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να ρωτήσω, γιατί απουσίαζα από την προηγούμενη συνεδρία λόγω της αποστολής της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας. Έχετε πάρει απόφαση ότι μπορεί τώρα να γίνουν τροπολογίες επί των ψηφισμάτων; Εγώ μπροστά μου τώρα κρατώ δύο ψηφίσματα και μία απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα δεχθώ καμία τροπολογία.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Επειδή κυκλοφορούν διάφορες, ο καθένας κρατά τζιαι μια τροπολογία! Δεν έχω μπροστά μου οποιαδήποτε τροπολογία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει τροπολογία.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Δεν είμαστε έτοιμοι να τοποθετηθούμε πάνω σε οποιαδήποτε τροπολογία, οπότε όσοι είχαν υπόψη τους, ας είχαν την έννοια να φέρουν πρόταση μαζί με τις υπόλοιπες, να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα δεχθώ καμία τροπολογία, μην κουράζεσαι.

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προσωπικά, για να μη νιώθουμε και τύψεις με τη συνείδησή μας για μια κοινοβουλευτική πρακτική που, είπα και προηγουμένως, δε συμβαίνει πουθενά στον κόσμο! Αυτό που θα κάνουμε σήμερα θα επιτρέπει και στο μέλλον στο κάθε κόμμα για το ίδιο θέμα να καταθέτει όχι μία· αν θέλει, τέσσερις παραλλαγές, πέντε παραλλαγές του ίδιου ψηφίσματος, να έχουμε εδώ είκοσι πέντε διαφορετικά ψηφίσματα. Διότι αυτό θα κάνουμε και θα καθόμαστε να ψηφίζουμε για όλα για το ίδιο θέμα. Δε συμβαίνει,

ξαναλέω, πουθενά στον κόσμο είτε για ψήφισμα είτε για τροπολογίες ή υποτροπολογίες επί του ίδιου θέματος! Είναι εδώ η συναδέλφισσα. Εψηφίσαμεν πόσες φορές; Όταν ψηφίζεις ένα πράγμα και παίρνει πλειοψηφία, εκπίπτει το άλλο. Είναι, ξαναλέω, η αλφαβήτα της κοινοβουλευτικής πρακτικής. Αν θέλετε να προχωρήσετε, αναλαμβάνετε την ευθύνη, είναι σεβαστό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, ένα λεπτό. Εφόσον θέλετε να πάρουμε αυστηρά τη διαδικασία, στο νομοθετικό μέρος δεν ψηφίζουμε για ψηφίσματα, μόνο αποφάσεις. Άρα, αν θα ακολουθήσουμε την αυστηρή διαδικασία, πρέπει να πάμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο ή στο τέλος να ψηφίσουμε ξεχωριστά για το ψήφισμα και τώρα να ψηφιστούν μόνο οι δύο προτάσεις απόφασης. Έτσι είναι. Είμαστε στη νομοθετική εργασία τώρα, αν δεν το πήρατε χαπάριν! Γιατί είμαστε στη νομοθετική εργασία; Διότι εσείς ζητήσατε να ξεκινήσουμε απ' αυτό το θέμα από την αρχή, για να μη σπάσει, για να συνεχίσει, διαφορετικά έπρεπε να τελειώσουμε τη νομοθετική εργασία. Αν έπρεπε να μπουν αποφάσεις, θα έπρεπε να μπουν στο μέρος της νομοθετικής εργασίας είτε σήμερα είτε την επόμενη φορά και στο Κεφάλαιο Τέταρτο να ψηφίσουμε οποιοδήποτε ψήφισμα θέλετε! Αυτή είναι η πρακτική. Θέλετε να το κάνουμε; Εγώ δεν έχω πρόβλημα!

Ο κ. Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι ειλικρινά, γιατί ταλαιπωρώ το σώμα, γιατί καταλαβαίνω ότι έπρεπε να προχωρήσουμε, αλλά ιδιαίτερα από τον Πρόεδρο της Βουλής δεν περιμένω ότι άλλα λέει τη μια στιγμή, την ώρα που ξεκινούμε τη συζήτηση γι' αυτό το θέμα και, όταν θυμώσει, στο τέλος να λέει διαφορετικά. Αποφασίσαμε σε γνώση σας ότι θα παραβιάσουμε τη διαδικασία και θα ακολουθήσουμε μια συγκεκριμένη διαδικασία. Σε γνώση σας αποφασίσατε εσείς να ακολουθήσουμε μια συγκεκριμένη διαδικασία. Εκαθορίσατέ την, η ολομέλεια εσυμφώνησε και προχωρήσαμε. Τζιαι τωρά, που ετέλειωσεν η διαδικασία, έρχεστε τζιαι λέτε: «Εάν θέλετε, να πάμε με τη σωστή διαδικασία». Ε, μα, αφού αποφασίσατε ότι δε θα πάμε με τη σωστή διαδικασία. Εσείς το αποφασίσατε, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό!

Η άποψή μου: Κάμετε ό,τι θέλετε, γιατί ταλαιπωρούμε και διασύρουμε αυτό το σώμα! Επαναλαμβάνω αυτά τα πράγματα που επιχειρείται να γίνουν, όχι απ' εσάς, επιχειρούνται να γίνουν στο σώμα σήμερα είναι πράγματα απαράδεκτα, διασύρουν το σώμα, αλλά κάμετε ό,τι θέλετε, να τελειώσουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, εν γνώσει μου, με το δεδομένο ότι υπήρχαν τρεις προτάσεις για απόφαση στη Βουλή, που είναι νομοθετική εργασία, και με τη συναίνεσή σας και με την απαίτηση του ΑΚΕΛ -τη σωστή ορθολογιστικά- να μην τελειώσει όλη η διαδικασία και να μείνουμε στο τέλος να τελειώσουμε τη συζήτηση για τον συνεργατισμό εσυγκεράσαμε και εφέραμε τη διαδικασία την ώρα της νομοθετικής εργασίας. Εις την ώρα της νομοθετικής εργασίας ανακαλύφθηκε ότι δεν έγινε καλή συνεννόηση και ότι το ένα από τα τρία δεν είναι σχέδιο απόφασης αλλά ψήφισμα. Δε θα αλλάξω την αυστηρή διαδικασία... Για να πω ότι τώρα το ψήφισμα πρέπει να πάει... Έτσι είναι ακριβώς!

Πώς είναι, κυρία Ερωτοκρίτου, εσείς που τα ξέρετε καλύτερα;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Να μη σπαταλώ τον χρόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, σπαταλήστε τον! Εγώ δε θέλω να κάνω κανένα λάθος στη διαδικασία. Αν θέλετε, κάμνω και διακοπή τζιαι πάμε πάνω στο γραφείο μου και το συζητούμε.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω, πρέπει να πάμε τάχιστα σε ψηφοφορία, όμως πολύ σύντομα λέω το εξής: Έχετε δίκαιο ότι έχουμε φέρει στην ουσία το Τέταρτο Κεφάλαιο πιο πάνω στην ιεράρχηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διότι η κατάληξή σας ήταν νομοθετική και των τριών. Αυτό έχω μπροστά μου εγώ και είναι γραμμένο στο κομπιούτερ! Ε, τι να κάνουμε; Τώρα αποφασίσατε ότι είναι ψήφισμα. Γιατί δεν κάνατε τις διευκρινίσεις σας τόσο καιρό;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εμείς ως ψήφισμα το στείλαμε, κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω... Καλά, αν το ψηφίσουμε δηλαδή τώρα, σημαίνει ότι το ψήφισμά μας θα γίνει νόμος; Δεν είμαστε στη νομοθετική εργασία. Είμαστε στο Κεφάλαιο

Τέταρτο, απλώς επισπεύσαμε, εφέραμε, αντί στο τέλος, που ήταν στην ατζέντα, εφέραμε εκείνο το κομμάτι... Είμαστε στο Κεφάλαιο Τέταρτο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είπα στον κ. Κυπριανού και έλεγε ότι θύμωσα. Καθόλου δε θύμωσα. Εξηγώ ότι αυστηρά ομιλούντες -και, αν θέλετε να το κάνουμε, θα είμαστε πιο σωστοί διαδικαστικά- θα ψηφιστούν τώρα τα σχέδια απόφασης και, όταν έρθουμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο, θα ψηφίσουμε για το ψήφισμα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μα, είμαστε στο Κεφάλαιο Τέταρτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, δεν είμαστε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Διαβάστε τον τίτλο που διαβάζω. Ξεκινήσαμε.

Είμαστε στο Κεφάλαιο Τέταρτο, κύριοι; Έτσι καταλάβατε; Είναι το τρίτο θέμα στη νομοθετική εργασία. Πάρτε την ατζέντα σας, κοιτάξετέ την. Η ατζέντα κυκλοφόρησε.

Παρακαλώ, κύριε Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προχωρήστε όπως είπατε, διότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, ωραία.

Τελευταίος ομιλητής ο κ. Λιλλήκας τζαι ξεκινούμε ψηφοφορία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Νομίζω ότι αυτή η διαδικασία ακριβώς όπως την είχατε ξεκαθαρίσει είναι αυτή που πρέπει να ακολουθηθεί και επιπλέον δε νομίζω ότι είναι δύσκολο να διαπιστώσουμε τουλάχιστον μια αντικειμενική αλήθεια. Άλλο το ψήφισμα -και εγώ σας λέω ότι εμείς θα ψηφίσουμε το ψήφισμα, θα ψηφίσουμε υπέρ- άλλη η αξία του ψηφίσματος, και άλλο η απόφαση της ολομέλειας. Και δεν κατανού τα άλλα κόμματα της αντιπολίτευσης που βάζουν ψήφισμα. Εμείς θέλουμε να αναγκάσουμε την κυβέρνηση να τοποθετηθεί. Η απόφαση είναι νόμος, άρα είναι δύο ξεχωριστά πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να ψηφίσουμε διά χειρός όμως, διότι στη σειρά που τα έχω στο σενάριο έν' διαφορετικά. Εντάξει;

Θα ψηφίσουμε πρώτα για το ψήφισμα των τριών κομμάτων, των ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, για να τερματιστεί έτσι το Κεφάλαιο Τέταρτο, ας πούμε...

(Το κείμενο του ψηφίσματος)

Ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Αφού συζήτησε στο Τέταρτο Κεφάλαιο της ολομέλειας του σώματος σε ολοήμερη συνεδρία της, στις 4 Απριλίου 2019, το θέμα «Έκθεση της Ερευνητικής Επιτροπής για την κατάρρευση του Συνεργατικού Πιστωτικού Συστήματος», που αφορούσε το πόρισμα που εξέδωσε την 1^η Μαρτίου 2019 η Ερευνητική Επιτροπή που διορίστηκε από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας με σχετικό Διάταγμα ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2018,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η πιο πάνω Ερευνητική Επιτροπή έλαβε την εντολή από τον Γενικό Εισαγγελέα, που τη διόρισε σύμφωνα με τον περί Ερευνητικών Επιτροπών Νόμο (Κεφ. 44), «όπως προβεί στη διεξαγωγή πλήρους και ενδελεχούς έρευνας με αντικείμενο τη διακρίβωση όλων εκείνων των γεγονότων, αποφάσεων, πράξεων ή παραλείψεων που σχετίζονται με τους λόγους και τα αίτια που οδήγησαν το συνεργατικό πιστωτικό σύστημα και τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα) στην κατάσταση στην οποία περιήλθαν, περιλαμβανομένων και γεγονότων που ήθελαν προκύψει μετά τον διορισμό της Επιτροπής, μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της Έκθεσης της Επιτροπής»,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Βουλή των Αντιπροσώπων μετά το 2013 κλήθηκε δύο φορές να ψηφίσει νομοσχέδια για την καταβολή ποσών που αφορούσαν την ανακεφαλαιοποίηση του συνεργατικού πιστωτικού συστήματος με σκοπό να αποφευχθεί η κατάρρευσή του, καθιστώντας την Κυπριακή Δημοκρατία τον βασικό μέτοχο της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η τελική απόφαση για διάλυση της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας έχει δημιουργήσει υποχρεώσεις που ανέρχονται σε €8 δις για το κράτος, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων θα το επωμιστούν και πάλι οι φορολογούμενοι,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ο Υπουργός Οικονομικών διαβεβαίωσε δημόσια εκ μέρους της κυβέρνησης Αναστασιάδη τη Βουλή των Αντιπροσώπων ότι θα επέστρεφε το σύνολο των μετοχών του συνεργατισμού δωρεάν πίσω στους πολίτες και ότι μάλιστα εξασφαλίστηκε επί τούτου η συγκατάθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά στο παρασκήνιο μεθόδευαν τη διάλυση του συνεργατισμού, συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει και η Ερευνητική Επιτροπή, η οποία υπογραμμίζει: «Πρέπει δε εδώ να θυμίσουμε κάτι το οποίο ο Υπουργός Οικονομικών ανέφερε ενώπιον της Ερευνητικής Επιτροπής, ότι η πώληση ήταν ένας πολύ καλός τρόπος αποκρατικοποίησης. Μήπως αυτό τον ενδιέφερε από την αρχή, παρά τις περί του αντιθέτου επανειλημμένες αρχικά δηλώσεις του ότι ο συνεργατισμός έπρεπε να επιστρέψει εκεί όπου ανήκε;»,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η πιο πάνω Ερευνητική Επιτροπή, ενεργώντας στα πλαίσια των όρων εντολής που έλαβε από τον Γενικό Εισαγγελέα, υπογραμμίζοντας τη μεγάλη κοινωνική προσφορά του συνεργατισμού, ανέδειξε και τα διαχρονικά προβλήματα, τις παθογένειες, καθώς και τις συλλογικές ευθύνες που υπήρχαν για την κατάσταση που επικρατούσε πριν το 2013, κατέληξε στη βασική διαπίστωση ότι «η τελική κατάρρευση του συνεργατικού τραπεζικού συστήματος το 2018 δεν μπορεί να αναζητείται στα όσα συνέβησαν πριν το 2013. Πρέπει να αναζητηθεί σε λάθη, παραλείψεις, απραξία, ανικανότητα, εγκληματική αμέλεια και ίσως και παράνομες πρακτικές τα οποία διαπράχθηκαν απ' όσους ανέλαβαν να χειριστούν τις υποθέσεις του ΣΠΤ από την ανακεφαλαίωση και εντεύθεν»,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η πιο πάνω Ερευνητική Επιτροπή επιπρόσθετα κατέληξε, μεταξύ άλλων διαπιστώσεων, ότι «η πολιτική ευθύνη για την κατάρρευση του ΣΠΤ και ιδιαίτερα η εξαφάνιση της ΣΚΤ οφείλεται στους λανθασμένους χειρισμούς και αποφάσεις ή παραλείψεις του Υπουργού Οικονομικών»,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τα ευρήματα της Ερευνητικής Επιτροπής, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε πλήρη εικόνα για τα κακώς έχοντα στον ΣΠΤ, όταν «ενημερώθηκε για τις επερχόμενες δυσμενείς εξελίξεις κατά τη συνάντησή του με τη Διοικητή της ΚΤΚ στις 13 Σεπτεμβρίου 2017, όταν τα γεγονότα έτρεχαν προς ακραίες λύσεις», παρά ταύτα αποσιώπησε πλήρως τις δραματικές εξελίξεις οι οποίες λάμβαναν χώρα την περίοδο αυτή, συμβάλλοντας έτσι στην τελική κατάρρευση του ΣΠΤ κάποιους μήνες αργότερα,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής απέδωσε κατά τρόπο ολοκληρωμένο, σαφή και τεκμηριωμένο τις πολιτικές, καθώς και πιθανές αστικές και ποινικές ευθύνες για τις ενέργειες, τις πράξεις και τις παραλείψεις των εμπλεκομένων στην τελική κατάρρευση του ΣΠΤ· εντούτοις μέχρι σήμερα ουδείς από την κυβέρνηση έχει αναλάβει την όποια πολιτική ευθύνη,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Υπουργός Οικονομικών μέσα από αφοριστικές και προσβλητικές δηλώσεις τους, οι οποίες σε καμιά περίπτωση αφορούσαν τεκμηριωμένη αμφισβήτηση πτυχής ή πτυχών του πορίσματος, επέδειξαν πλήρη περιφρόνηση στο πόρισμα, αλλά και προς τον ίδιο τον πρόεδρο και τα μέλη της Ερευνητικής Επιτροπής,

Ψηφίζει ως ακολούθως:

1. *Η Ερευνητική Επιτροπή*, ενεργώντας στα πλαίσια των όρων εντολής της, εντόπισε πιθανές αστικές και ποινικές ευθύνες. Η Γενική Εισαγγελία και η αστυνομία πρέπει να συνεχίσουν τη διερεύνηση, ώστε να οδηγηθούν οι υπαίτιοι ενώπιον της δικαιοσύνης.
2. *Καλεί* τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον Υπουργό Οικονομικών να τερματίσουν την περιφρόνηση απέναντι στο πόρισμα και στην Ανεξάρτητη Επιτροπή και να επιδείξουν σεβασμό αναλαμβάνοντας έμπρακτα τις πολιτικές ευθύνες που τους αναλογούν.
3. *Οι πολιτικές ευθύνες* βαραίνουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την κυβέρνησή του, οι οποίοι γνώριζαν επακριβώς την κατάσταση της ΣΚΤ μετά από έγκαιρες αυστηρές προειδοποιήσεις των Ευρωπαϊκών Θεσμών. Αντί να δράσουν με βάση τις προειδοποιήσεις, τις αποσιώπησαν και τις αγνόησαν και μέσα από αποφάσεις, πράξεις, παραλείψεις και απουσία πολιτικής βούλησης για να εξευρεθούν λύσεις απέτυχαν να διατηρήσουν τη ΣΚΤ σε βιώσιμη τροχιά.
4. *Ως αποτέλεσμα*, η ΣΚΤ οδηγήθηκε στην κατάρρευση και σε μία προαποφασισμένη διαδικασία πώλησης σε μια ιδιωτική τράπεζα, στο πλαίσιο μίας κάκιστης και ετεροβαρούς για το κράτος και τον φορολογούμενο πολίτη συμφωνίας, ενώ μέχρι και την τελευταία στιγμή ο υπουργός διαβεβαίωσε ακόμα και τη Βουλή ότι ο συνεργατισμός θα επέστρεφε πίσω στους πολίτες και μετέπειτα ότι υπήρχε πληθώρα ενδιαφερομένων επενδυτών για τη ΣΚΤ.
5. *Πέραν των συλλογικών ευθυνών* της κυβέρνησης, κύρια αιτία της κατάρρευσης του ΣΠΤ ήταν οι προσωπικές επιλογές και παραλείψεις του Υπουργού Οικονομικών τόσο για τον σχεδιασμό στρατηγικής για την τράπεζα όσο και στην επιλογή ατόμων στην ηγεσία της. Εκ του αποτελέσματος απέτυχε πλήρως και ως εκ τούτου ο Υπουργός Οικονομικών καλείται σε άμεση παραίτηση ή, σε διαφορετική περίπτωση,

ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας καλείται να τον παύσει ως ένδειξη ελάχιστης ανάληψης ευθύνης εκ μέρους τους, δεδομένων των αποφάσεών τους που καθόρισαν την τραγική κατάληξη της τράπεζας.

6. Καλεί την κυβέρνηση να τερματίσει τις διαδικασίες αποξένωσης περιουσιακών στοιχείων της ΣΚΤ, καθώς και την εξεύρεση νόμιμων διόδων, προκειμένου αυτή η περιουσία, συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων, αποθηκών, συσκευαστηρίων, εργοστασίων, οικοπέδων, έργων τέχνης, να δοθεί πίσω στους νόμιμους δικαιούχους της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζετε υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεφτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, δεκαεφτά εναντίον και τρεις αποχές, το ψήφισμα εγκρίνεται.

Πάμε τώρα στο σχέδιο απόφασης, το πρώτο που κατατέθηκε, του κ. Γιώργου Λιλλήκα και του κ. Γιώργου Περδίκη.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Διαδικαστικά μπορώ να ρωτήσω κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Είμαι νέος βουλευτής, απολογούμαι. Καταρχάς, αισθάνομαι ότι θα ήταν καλύτερα να κάμετε ένα διάλειμμα, παρά να μένουμε εκτεθειμένοι ως ολομέλεια και ως Βουλή και ως πολιτικές δυνάμεις έναντι της κοινής γνώμης και του λαού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, γιατί είμαστε εκτεθειμένοι, αν συζητούμε μια διαδικασία;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Θέλω να σας πω κάτι. Θα πάμε να ψηφίσουμε τώρα, αν κατάλαβα σωστά, νομοθετικά πλέον, κάτι που έγινε το '80 τόσο και αποδείχθηκε αντισυνταγματικό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

...τότε με τον Συναγερμό και το ΑΚΕΛ. Θα κάνουμε το ίδιο πράγμα, κυβερνώσα η Βουλή, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοιτάξετε, κύριε Μυλωνά, δεν είναι καθόλου κακό και δε νιώθω ότι εκτίθεται η Βουλή, όταν συζητούμε και έχουμε διαφορετική άποψη επί της διαδικασίας.

Δεύτερον, αυτή η Βουλή μπορεί να ψηφίσει και για πολιτικούς λόγους και αντισυνταγματικά. Έξαλλου, το συνταγματικό/αντισυνταγματικό το κρίνουν τα δικαστήρια, όχι η Βουλή. Έστω και αν είχαμε νομικό τμήμα που θα μας έλεγε ότι είναι αντισυνταγματικό, η πολιτική τοποθέτηση είναι διαφορετική. Αυτό συζητήθηκε κατ' επανάληψιν εδώ και δεκαετίες και σ' αυτή τη Βουλή και σε πολλά άλλα κοινοβούλια.

Αυτή η ιστορία, ότι πρέπει εκ προοιμίου, επειδή το θεωρούν κάποιιο ή η πλειοψηφία αντισυνταγματικό, να μην μπαίνει σε ψηφοφορία, δεν ισχύει τουλάχιστον για εμένα.

Άρα, προχωρούμε τώρα διά χειρός...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νόμιζα ότι έπρεπε να βγάλετε την έντασή σας στα επιχειρήματα και όχι τώρα στη διαδικασία, αλλά συνεχίστε, πέστε μου τι θέλετε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καμία ένταση. Απλά, θέλω πολιτικά να επαναλάβω τη θέση μας. Πάνω στο σχέδιο απόφασης των συναδέλφων, στο κομμάτι που λεν για τις πολιτικές ευθύνες των κομμάτων, που εμείς συμφωνούμε και έχουμε την τροπολογία και θα σεβαστώ την οποιαδήποτε...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφήστε τον να ολοκληρώσει, σας παρακαλώ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Η πολιτική μας θέση είναι ξεκάθαρη. Συμφωνούμε με την παράγραφο 3, που λέτε για τις ευθύνες των πολιτικών κομμάτων, και είπαμε ότι οι ευθύνες αναλαμβάνονται με το να κάμνεις προσφυγή στον κυρίαρχο λαό. Εάν αυτή την τροπολογία που μας δίδει το σύνταγμα για τη νομοθετική εξουσία... Δε μας δίνει το σύνταγμα το δικαίωμα για την εκτελεστική. Το άρθρο 67 είναι ξεκάθαρο.

Αν δεχτείτε, Πρόεδρε, τη βάζουμε σε ψηφοφορία, αν δε δεχτείτε, μένει ως πολιτική μας θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Θα μείνει ως πολιτική σας θέση.

Θέλετε να μιλήσετε, κύριε Παπαδόπουλε;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, θα επαναλάβω την προηγούμενη εισήγηση. Εάν γίνει αποδεχτή η προφορική πρόταση για τροπολογία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, είπα το περίπου επτά φορές ότι δε θα γίνει.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ωραία, συμφωνούμε μ' αυτή την προσέγγιση, αλλά, αν γίνει, να μπει και τροπολογία για παραίτηση της κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς το θέμα θεωρούμε ότι είναι πάρα πολύ σοβαρό και, επειδή είμαστε από εκείνους που στις προκλήσεις δε λέμε όχι, εμείς θα θέλαμε τη συγκεκριμένη πρόταση να τη συζητήσουμε ξεχωριστά, για να έχω και την απόφαση των συλλογικών οργάνων του κόμματός μου, και αντιλαμβάνεστε ότι αυτή τη στιγμή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, μπορείτε να κάνετε διαβουλεύσεις, να το δείτε και να ενεργοποιήσετε διαδικασία όποτε θέλετε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Μπορεί και να καταθέσουμε πρόταση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Και ο κ. Λιλλήκας θα το συζητήσει;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι, πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Επειδή δεν αποφεύγουμε τις προκλήσεις και επειδή εμείς λέμε ότι το πόρισμα κατονομάζει τα κόμματα που φέρουν ευθύνη, τα κόμματα που φέρουν την ευθύνη να φέρουν πρόταση ή πρόταση απόφασης και εμείς θα την ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ψήφιση του σχεδίου απόφασης των κ. Γιώργου Λιλλήκα και Γιώργου Περδίκη.

(Το κείμενο του σχεδίου απόφασης)

Σχέδιο απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων

Αφού συζήτησε στο Τέταρτο Κεφάλαιο της ολομέλειας του σώματος σε ολοήμερη συνεδρία της, στις 4 Απριλίου 2019, το θέμα «Έκθεση της Ερευνητικής Επιτροπής για την κατάρρευση του Συνεργατικού Πιστωτικού Συστήματος», που αφορούσε το πόρισμα που εξέδωσε την 1^η Μαρτίου 2019 η Ερευνητική Επιτροπή που διορίστηκε από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας με σχετικό Διάταγμα ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2018.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η πιο πάνω Ερευνητική Επιτροπή έλαβε την εντολή από τον Γενικό Εισαγγελέα, που τη διόρισε σύμφωνα με τον περί Ερευνητικών Επιτροπών Νόμο (Κεφ. 44), «όπως προβεί στη διεξαγωγή πλήρους και ενδελεχούς έρευνας με αντικείμενο τη διακρίβωση όλων εκείνων των γεγονότων, αποφάσεων, πράξεων ή παραλείψεων που σχετίζονται με τους λόγους και τα αίτια που οδήγησαν το συνεργατικό πιστωτικό σύστημα και τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα) στην κατάσταση στην οποία περιήλθαν, περιλαμβανομένων και γεγονότων που ήθελαν προκύψει μετά τον διορισμό της Επιτροπής, μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της Έκθεσης της Επιτροπής».

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Βουλή των Αντιπροσώπων μετά το 2013 κλήθηκε δύο φορές να ψηφίσει νομοσχέδια για την καταβολή ποσών που αφορούσαν την ανακεφαλαιοποίηση του Συνεργατικού Πιστωτικού Συστήματος με σκοπό να αποφευχθεί η κατάρρευσή του, καθιστώντας την Κυπριακή Δημοκρατία τον βασικό μέτοχο της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η πλειοψηφία της Βουλής των Αντιπροσώπων τον Ιούλιο του 2018 ψήφισε επιπλέον €2,6 δισεκατομμύρια σε κρατικές εγγυήσεις προς την Ελληνική Τράπεζα όπως προνοούσε η κυβερνητική πρόταση για την πώληση του συνεργατισμού, κάτι που είναι πολύ πιθανό να επιβαρύνει περαιτέρω το δημόσιο χρέος.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η τελική απόφαση για διάλυση της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας έχει δημιουργήσει υποχρεώσεις που ανέρχονται σε €8 δις (συμπεριλαμβανομένων και των κρατικών εγγυήσεων προς την Ελληνική Τράπεζα) για το κράτος, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων θα το επωμιστούν και πάλι οι φορολογούμενοι.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Βουλή των Αντιπροσώπων μέσω των διαδικασιών και αρμοδιοτήτων που διέπουν τις εξουσίες της νομοθετικής εξουσίας αποπειράθηκε να ασκήσει τον νενομισμένο κοινοβουλευτικό έλεγχο για τα τεκταινόμενα στον συνεργατισμό, δυστυχώς χωρίς αυτή να λαμβάνει αληθή και αντικειμενική ενημέρωση από την εκτελεστική εξουσία για τα κρίσιμα ζητήματα που αντιμετώπιζε το Συνεργατικό Πιστωτικό Σύστημα ειδικά μετά το 2013, αφού, σύμφωνα και με την έκθεση της Ερευνητικής Επιτροπής, «ένεκα των ελλειπών ή και παραπλανητικών εκθέσεων της Μονάδας Διαχείρισης ούτε το Υπουργικό Συμβούλιο, αλλά ούτε και η Βουλή των Αντιπροσώπων, προς τους οποίους οι εκθέσεις αποστέλλονταν, είχαν τη δυνατότητα να γνωρίζουν την πραγματική εικόνα στον ΣΠΤ» με αποτέλεσμα «η ευθύνη δε γι' αυτό να βαρύνει το Υπουργείο Οικονομικών και ειδικότερα τον ίδιο τον Υπουργό».

Ευθύνες φυσικά βαραίνουν και τη Βουλή που κατά πλειοψηφία τον Οκτώβριο του 2016 αφαίρεσαν από τον Γενικό Ελεγκτή το δικαίωμα που είχε για να διενεργεί ελέγχους για τη διαχείριση του συνεργατισμού.

Σχετικές είναι οι σελίδες 723, 724 και 725 του πορίσματος όπου γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην απόφαση της πλειοψηφίας των κομμάτων.

Ειδικότερα αναφέρεται:

«[...] Όμως το πλέον σημαντικό είναι ότι προσπάθησαν και αποφάσισαν σε μια πρώτη φάση να εμποδίσουν τον έλεγχο ενός οργανισμού απόλυτα ελεγχόμενου από το κράτος στον οποίο το κράτος διέθεσε €1.675 δις, χρήματα του Κύπριου φορολογούμενου, όταν μάλιστα είχε προηγηθεί έκθεση του Γενικού Ελεγκτή για το έτος 2014 στην οποία περιέχονταν σοβαρές παρατηρήσεις, οι οποίες λογικά θα έπρεπε να είχαν ανησυχήσει την Βουλή [...].»

Στη συνέχεια η πλειοψηφία των κομμάτων επανήλθε, αντιλαμβανόμενοι το λάθος τους, και στις 2/12/2016 ψήφισαν νέα νομοθεσία που όμως και πάλι στερούσε από τον Γενικό Ελεγκτή τη δυνατότητα ελέγχου που είχε προγενέστερα.

Χαρακτηριστικά στο πόρισμα αναφέρεται:

«[...] στις 2/12/2016 η Βουλή ψήφισε νέα νομοθεσία η οποία θέτει και πάλιν τον έλεγχο της ΣΚΤ κάτω από την αρμοδιότητα του Γενικού Ελεγκτή και έτσι πρέπει να πούμε ότι σε κάποιο βαθμό την περιορίζει [...].»

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ο Υπουργός Οικονομικών διαβεβαίωνε δημόσια εκ μέρους της Κυβέρνησης Αναστασιάδη τη Βουλή των Αντιπροσώπων ότι θα επέστρεφε το σύνολο των μετοχών του συνεργατισμού δωρεάν πίσω στους πολίτες και ότι μάλιστα εξασφαλίστηκε επί τούτου η συγκατάθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά στο παρασκήνιο μεθόδευαν τη διάλυση του συνεργατισμού, συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει και η Ερευνητική Επιτροπή η οποία υπογραμμίζει: «Πρέπει δε εδώ να θυμίσουμε κάτι το οποίο ο Υπουργός Οικονομικών ανέφερε ενώπιον της Ερευνητικής Επιτροπής, ότι η πώληση ήταν ένας πολύ καλός τρόπος αποκρατικοποίησης. Μήπως αυτό τον ενδιέφερε από την αρχή, παρά τις περί του αντιθέτου επανειλημμένες αρχικά δηλώσεις του ότι ο συνεργατισμός έπρεπε να επιστρέψει εκεί όπου ανήκε;».

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η πιο πάνω Ερευνητική Επιτροπή, ενεργώντας στα πλαίσια των όρων εντολής που έλαβε από τον Γενικό Εισαγγελέα, υπογραμμίζοντας τη μεγάλη κοινωνική προσφορά του συνεργατισμού ανέδειξε και τα διαχρονικά προβλήματα, τις παθογένειες, καθώς και τις ευθύνες που είχαν τα κόμματα για την κατάσταση που επικρατούσε πριν το 2013.

Είναι πολύ χαρακτηριστικές οι αναφορές του πορίσματος στις σελίδες 749-752.

Συγκεκριμένα:

«[...] Έχουμε ήδη προβεί στη διαπίστωση ότι τόσο πριν το 2013 όσο και μετά το 2013 τα κόμματα δεν ενεργούσαν με τρόπο ο οποίος να βοηθά τη λειτουργία και εξέλιξη του. Σ' αυτή την πρώτη περίοδο η επέμβαση των κομμάτων ιδιαίτερα στα ΣΠΙ ήταν καταλυτική και επηρέαζε κάθε τομέα της λειτουργίας τους όχι με ευεργετικά αποτελέσματα [...].»

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Ερευνητική Επιτροπή κατέληξε στη βασική διαπίστωση ότι «η τελική κατάρρευση του Συνεργατικού Τραπεζικού Συστήματος το 2018 δεν μπορεί να αναζητείται στα όσα συνέβησαν πριν το 2013. Πρέπει να αναζητηθεί σε λάθη, παραλήψεις, απραξία, ανικανότητα, εγκληματική αμέλεια και ίσως και παράνομες πρακτικές τα οποία διαπράχθηκαν απ' όσους ανέλαβαν να χειριστούν τις υποθέσεις του ΣΠΤ από την ανακεφαλαίωση και εντεύθεν».

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η πιο πάνω Ερευνητική Επιτροπή επιπρόσθετα κατέληξε, μεταξύ άλλων διαπιστώσεων, ότι «η πολιτική ευθύνη για την κατάρρευση του ΣΠΤ και ιδιαίτερα η εξαφάνιση της ΣΚΤ, οφείλεται στους λανθασμένους χειρισμούς και αποφάσεις ή παραλείψεις του Υπουργού Οικονομικών».

Σημειώνοντας ότι η διαπίστωση τεκμηριώνεται από γεγονότα τα οποία καταγράφει το πόρισμα αναλυτικά και άπτονται του γεγονότος ότι «ο Υπουργός ήταν ο εκπρόσωπος του κράτους και συμμετείχε στην διαμόρφωση της στρατηγικής της ΣΚΤ. Καθώς είχε και την κύρια, αν όχι την αποκλειστική ευθύνη να παρακολουθεί αν η πορεία του ΣΠΤ ήταν σύμφωνη με τις δεσμεύσεις τις οποίες είχε αναλάβει η Κυπριακή Δημοκρατία».

Σημειώνοντας ότι η Ερευνητική Επιτροπή εντοπίζει ότι ο Υπουργός Οικονομικών «είχε από πολύ ενωρίς επανειλημμένες και μερικές φορές αυστηρές προειδοποιήσεις, τόσο από τους επόπτες στην Κύπρο, όσο και κυρίως από τους Ευρωπαίους επόπτες, για την πολύ πτωχή και αδύνατη εταιρική διακυβέρνηση της ΣΚΤ». Ουδέν όμως έπραξε.

Σημειώνοντας περαιτέρω τη διαπίστωση της Ερευνητικής Επιτροπής ότι «η ευθύνη του Υπουργού Οικονομικών μεγεθύνεται από το γεγονός ότι ένεκα της λανθασμένης πορείας προς αποκρατικοποίηση, οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές, αρχές έχασαν κάθε εμπιστοσύνη και ελπίδα ότι η ΣΚΤ μπορούσε να ανακάμψει».

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τα ευρήματα της Ερευνητικής Επιτροπής, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε πλήρη εικόνα για τα κακώς έχοντα στον ΣΠΤ, ειδικότερα από τον Ιανουάριο του 2018 και μετά, όταν πραγματοποιήθηκε συνάντησή του με την ΚΤΚ και κατά την οποία ενημερώθηκε για τις επερχόμενες δυσμενείς εξελίξεις.

Σημειώνοντας το γεγονός ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αποσιώπησε πλήρως τις δραματικές εξελίξεις οι οποίες λάμβαναν χώρα την περίοδο αυτή. Παράλειψη που συνέβαλε καθοριστικά στην τελική κατάρρευση του ΣΠΤ κάποιους μήνες αργότερα.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής απέδωσε κατά τρόπο ολοκληρωμένο, σαφή και τεκμηριωμένο τις πολιτικές καθώς και πιθανές αστικές και ποινικές ευθύνες για τις ενέργειες, πράξεις και παραλείψεις των εμπλεκομένων στην τελική κατάρρευση του ΣΠΤ· εντούτοις μέχρι σήμερα ουδείς από την κυβέρνηση ή τα κόμματα έχει αναλάβει την όποια πολιτική ευθύνη.

Σημειώνοντας ότι τα τεκμήρια επί των οποίων στηρίχθηκε η τελική κρίση της Ερευνητικής Επιτροπής είναι βασισμένη σε μια σειρά από γεγονότα που υποστηρίζονται από έγγραφα και από τις καταθέσεις που λήφθηκαν από την επιτροπή.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Υπουργός Οικονομικών, μέσα από αφοριστικές και προσβλητικές δηλώσεις τους, οι οποίες σε καμιά περίπτωση αφορούσαν τεκμηριωμένη αμφισβήτηση πτυχής ή πτυχών του πορίσματος, επέδειξαν πλήρη περιφρόνηση στο πόρισμα, αλλά και προς τον ίδιο τον πρόεδρο και τα μέλη της Ερευνητικής Επιτροπής.

Ως εκ των άνω, η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει ως ακολούθως:

1. Η Ερευνητική Επιτροπή έχει ενεργήσει μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που έλαβε από τον Γενικό Εισαγγελέα και οι πιθανές αστικές και ποινικές ευθύνες που εντοπίστηκαν θα πρέπει να συνεχίσουν να τυγχάνουν διερεύνησης από την Γενική Εισαγγελία και την αστυνομία, ώστε να οδηγηθούν ενώπιον της δικαιοσύνης όσοι κριθεί ότι υπέχουν ανάλογων ευθυνών.

Το πόρισμα είναι πλήρως σεβαστό για όλα τα συμπεράσματά του. Η επιλεκτική ανάγνωση είναι απαράδεκτη. Όλα τα πορίσματα ερευνητικών επιτροπών που διορίζονται από την Πολιτεία θα πρέπει να γίνονται σεβαστά και οι ευθύνες να αναλαμβάνονται έμπρακτα.

2. Καλεί τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον Υπουργό Οικονομικών να επιδείξουν σεβασμό στην Ανεξάρτητη Ερευνητική Επιτροπή και να τερματίσουν την περιφρόνηση που επιδεικνύουν απέναντι στο τεκμηριωμένο και εμπειριστατωμένο πόρισμά της, αναλαμβάνοντας έμπρακτα τις πολιτικές ευθύνες που τους αναλογούν.
3. Καλεί τα πολιτικά κόμματα που έλεγχαν τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα πριν από το 2013 να αναλάβουν εμπράκτως τις πολιτικές ευθύνες που τους αναλογούν και τους καταλογίζει το πόρισμα.
4. Οι πολιτικές ευθύνες για την περίοδο μετά το 2013 βαραίνουν την κυβέρνηση, και δη τον Υπουργό Οικονομικών και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αφού ήταν γνώστες της κατάστασης, ένεκα των αποφάσεων, πράξεων, παραλείψεων, καθώς και της απουσίας πολιτικής βούλησης εκ μέρους της κυβέρνησης να υπερασπιστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο την εξεύρεση λύσεων που θα διατηρούσαν τη ΣΚΤ σε βιώσιμη τροχιά, ώστε να διατηρηθεί στη ζωή. Αντ' αυτού, μεθόδευσαν την κατάρρευση και την οδήγησαν σε μια προαποφασισμένη διαδικασία πώλησης σε μια ιδιωτική τράπεζα, στο πλαίσιο μιας κάκιστης και ετεροβαρούς για το κράτος και τους φορολογούμενους συμφωνίας.
5. Κύρια αίτια της κατάρρευσης του ΣΠΤ ήταν οι προσωπικές επιλογές και παραλείψεις του Υπουργού Οικονομικών τόσο για τον σχεδιασμό στρατηγικής για την τράπεζα, όσο και στην επιλογή ατόμων που θα ηγούνταν της προσπάθειας ο συνεργατισμός να διατηρήσει τη βιωσιμότητά του, αφού εκ του αποτελέσματος αποδείχτηκαν πολύ κατώτεροι των περιστάσεων. Ως εκ τούτου, ο Υπουργός Οικονομικών καλείται σε άμεση παραίτηση ή, σε διαφορετική περίπτωση, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας καλείται να τον παύσει, ως ένδειξη της ελάχιστης ανάληψης ευθύνης εκ μέρους τους, δεδομένων των αποφάσεών τους που καθόρισαν την τραγική κατάληξη της τράπεζας.
6. Καλεί την κυβέρνηση να τερματίσει τις διαδικασίες αποξένωσης περιουσιακών στοιχείων της ΣΚΤ, καθώς και την εξεύρεση νόμιμων διόδων, προκειμένου αυτή η περιουσία, συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων, αποθηκών, συσκευαστηρίων, εργοστασίων, οικοπέδων, έργων τέχνης, να δοθεί πίσω στους νόμιμους δικαιούχους της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του σχεδίου απόφασης των κ. Γιώργου Λιλλήκα και Γιώργου Περδίκη;

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τέσσερις υπέρ.

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτύπα τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, τέσσερις ψήφους υπέρ και τρεις αποχές, το σχέδιο απόφασης απορρίπτεται.

Πάμε τώρα στο σχέδιο απόφασης του ΕΛΑΜ.

(Το κείμενο του σχεδίου απόφασης)

Σχέδιο απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων

Αφού συζήτησε στο Τέταρτο Κεφάλαιο της ολομέλειας του σώματος σε ολοήμερη συνεδρία της, στις 4 Απριλίου 2019, το θέμα «Έκθεση της Ερευνητικής Επιτροπής για την κατάρρευση του Συνεργατικού Πιστωτικού Συστήματος», που αφορούσε το πόρισμα που εξέδωσε την 1^η Μαρτίου 2019 η Ερευνητική Επιτροπή που διορίστηκε από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας με σχετικό Διάταγμα ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2018.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η πιο πάνω Ερευνητική Επιτροπή έλαβε εντολή από τον Γενικό Εισαγγελέα, που τη διόρισε σύμφωνα με τον περί Ερευνητικών Επιτροπών Νόμο (Κεφ. 44), «όπως προβεί στη διεξαγωγή πλήρους και ενδεδειγμένης έρευνας με αντικείμενο τη διακρίβωση όλων εκείνων των γεγονότων, αποφάσεων, πράξεων ή παραλείψεων που σχετίζονται με τους λόγους και τα αίτια που οδήγησαν το συνεργατικό πιστωτικό σύστημα και τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα) στην κατάσταση στην οποία περιήλθαν, περιλαμβανομένων και γεγονότων που ήθελαν προκύψει μετά το διορισμό της Επιτροπής, μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της Έκθεσης της Επιτροπής».

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Βουλή των Αντιπροσώπων μετά το 2013 κλήθηκε δύο φορές να ψηφίσει νομοσχέδια για την καταβολή ποσών που αφορούσαν την ανακεφαλαιοποίηση του Συνεργατικού Πιστωτικού Συστήματος με σκοπό να αποφευχθεί η κατάρρευσή του, καθιστώντας την Κυπριακή Δημοκρατία τον βασικό μέτοχο της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ όσα συνέβησαν κατά καιρούς στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα έχουν δημιουργήσει τεράστια οικονομικά προβλήματα, με άμεσο αντίκτυπο στους φορολογούμενους πολίτες.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Βουλή των Αντιπροσώπων μέσω των διαδικασιών και αρμοδιοτήτων που διέπουν τις εξουσίες της νομοθετικής εξουσίας αποπειράθηκε να ασκήσει τον νενομισμένο κοινοβουλευτικό έλεγχο για τα τεκταινόμενα στον συνεργατισμό, δυστυχώς χωρίς αυτή να λαμβάνει αληθή και αντικειμενική ενημέρωση από την εκτελεστική εξουσία για τα κρίσιμα ζητήματα που αντιμετώπιζε το Συνεργατικό Πιστωτικό Σύστημα

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ευθύνες φυσικά βαραίνουν και την πλειοψηφία της Βουλής, που τον Οκτώβριο του 2016 αφαίρεσαν από τον Γενικό Ελεγκτή το δικαίωμα που είχε για να διενεργεί ελέγχους για τη διαχείριση του συνεργατισμού.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η πιο πάνω Ερευνητική Επιτροπή, ενεργώντας στα πλαίσια των όρων εντολής που έλαβε από τον Γενικό Εισαγγελέα, υπογραμμίζοντας τη μεγάλη κοινωνική προσφορά του συνεργατισμού ανέδειξε και τα διαχρονικά προβλήματα, τις παθογένειες, καθώς και τις ευθύνες που είχαν τα κόμματα για την κατάσταση που επικρατούσε.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ και πάλι σύμφωνα με το πόρισμα στο κεφάλαιο με τίτλο «Τα Πολιτικά Κόμματα» αναφέρει ότι «η ευθύνη τους υπήρξε τεράστια στην καταστροφική πορεία που ακολούθησε ο ΣΠΤ», αφού «κριτήριο των αποφάσεών τους δεν ήταν το καλώς νοούμενο συμφέρον του Συνεργατισμού αλλά περισσότερο η δική τους επικράτηση και η εξυπηρέτηση του δικού τους κομματικού συμφέροντος».

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής απέδωσε κατά τρόπο ολοκληρωμένο, σαφή και τεκμηριωμένο τις πολιτικές, καθώς και πιθανές αστικές και ποινικές ευθύνες για τις ενέργειες, τις πράξεις και τις παραλείψεις των εμπλεκομένων στην τελική κατάρρευση του ΣΠΤ· εντούτοις μέχρι σήμερα ουδείς έχει αναλάβει την όποια πολιτική ευθύνη.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η πιο πάνω Ερευνητική Επιτροπή επιπρόσθετα κατέληξε, μεταξύ άλλων διαπιστώσεων, ότι πολιτική ευθύνη για την κατάρρευση του ΣΠΤ οφείλεται και στους λανθασμένους χειρισμούς και αποφάσεις ή παραλείψεις του Υπουργού Οικονομικών, καθώς και στο γεγονός ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε πλήρη εικόνα για κακώς έχοντα στον ΣΠΤ, ειδικότερα από τον Ιανουάριο του 2018 και μετά.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Υπουργός Οικονομικών, μέσα από αφοριστικές και προσβλητικές δηλώσεις τους, οι οποίες σε καμιά περίπτωση αφορούσαν τεκμηριωμένη αμφισβήτηση πτυχής ή πτυχών του πορίσματος, επέδειξαν πλήρη περιφρόνηση στο πόρισμα, αλλά και προς τον ίδιο τον πρόεδρο και τα μέλη της Ερευνητικής Επιτροπής.

Ως εκ των άνω, η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει ως ακολούθως:

1. Η Ερευνητική Επιτροπή ενεργώντας μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής της εντόπισε πιθανές αστικές και ποινικές ευθύνες. Η Γενική Εισαγγελία και η αστυνομία πρέπει να συνεχίσουν τη διερεύνηση, ώστε να οδηγηθούν οι υπαίτιοι ενώπιον της δικαιοσύνης.
2. Καλεί τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον Υπουργό Οικονομικών να τερματίσουν την περιφρόνηση απέναντι στο πόρισμα και στην Ανεξάρτητη Ερευνητική Επιτροπή και να επιδείξουν σεβασμό αναλαμβάνοντας έμπρακτα τις πολιτικές ευθύνες που τους αναλογούν.
3. Καλεί τα κόμματα που έλεγχαν τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα, ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, να αναλάβουν εμπράκτως τις ευθύνες που τους αναλογούν.
4. Οι πολιτικές ευθύνες βαραίνουν τόσο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την κυβέρνησή του, όσο και τα πολιτικά κόμματα ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, οι οποίοι γνώριζαν επακριβώς την κατάσταση της ΣΚΤ. Αντί να δράσουν με βάση τις προειδοποιήσεις των Ευρωπαϊκών Θεσμών, τις αποσιώπησαν και τις αγνόησαν και μέσα από αποφάσεις, πράξεις, παραλείψεις και απουσία πολιτικής βούλησης για να εξευρεθούν λύσεις απέτυχαν να διατηρήσουν τη ΣΚΤ σε βιώσιμη τροχιά.
5. Πέραν των συλλογικών ευθυνών, καλείται ο Υπουργός Οικονομικών σε άμεση παραίτηση ή, σε διαφορετική περίπτωση, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας καλείται να τον παύσει ως ένδειξη ελάχιστης ανάληψης ευθύνης εκ μέρους τους.
6. Καλεί την κυβέρνηση να τερματίσει τις διαδικασίες αποξένωσης περιουσιακών στοιχείων της ΣΚΤ, καθώς και την εξεύρεση νόμιμων διόδων, προκειμένου αυτή η περιουσία, συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων, αποθηκών, συσκευαστηρίων, εργοστασίων, οικοπέδων, έργων τέχνης, να δοθεί πίσω στους νόμιμους δικαιούχους της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και πέντε αποχές, το σχέδιο απόφασης απορρίπτεται.

Πάμε τώρα στο υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Διαμεσολάβησης σε Οικογενειακές Υποθέσεις Νόμος του 2014».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 3 θέματος είναι η εισαγωγή στην Κύπρο του θεσμού της διαμεσολάβησης σε οικογενειακές διαφορές και η νομοθετική ρύθμιση του θεσμού αυτού.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Διαμεσολάβησης σε Οικογενειακές Υποθέσεις Νόμος του 2014»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 7 Σεπτεμβρίου 2016 και 27 Φεβρουαρίου 2019. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η Επίτροπος Νομοθεσίας και Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ο νυν και ο τέως πρόεδρος του Οικογενειακού Δικαστηρίου, εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Διαμεσολάβησης Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Χωρισμένων Γυναικών, της Ομάδας Πρωτοβουλίας Χωρισμένων Γυναικών Ενάντια στην Οικονομική Βία, του Παγκύπριου Συνδέσμου για τα Δικαιώματα και Αξιοπρέπεια των Διαζευγμένων Ανδρών και των γυναικείων οργανώσεων.

Υπενθυμίζεται ότι η εξέταση του νομοσχεδίου άρχισε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών της προηγούμενης βουλευτικής περιόδου και διεξήχθη σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου, στις 30 Σεπτεμβρίου και στις 14 Οκτωβρίου 2015, ωστόσο δεν κατέστη δυνατή η ολοκλήρωσή της και συνεχίστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών της παρούσας Βουλής.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η εισαγωγή στην Κύπρο του θεσμού της διαμεσολάβησης σε οικογενειακές διαφορές και η νομοθετική ρύθμιση του θεσμού αυτού.

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο όπως είχε αρχικά κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Καθορίζεται η έννοια της διαμεσολάβησης σε οικογενειακές διαφορές ως μια διαδικασία κατά την οποία τα μέρη με τη βοήθεια τρίτου, αμερόληπτου και ανεξάρτητου προσώπου, χωρίς αντιπαλότητα και κακή προδιάθεση βοηθούνται στο να λάβουν υπόψη τους και να διερευνήσουν τις διαθέσιμες σε αυτά επιλογές και να επικοινωνήσουν καλύτερα μεταξύ τους, με σκοπό να φθάσουν σε κοινές αποφάσεις για τη διευθέτηση των οικογενειακών τους διαφορών τόσο για το παρόν όσο και για το μέλλον.
2. Καθορίζονται οι βασικές αρχές που διέπουν τη διαμεσολάβηση, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της απαγόρευσης των διακρίσεων, της διασφάλισης του συμφέροντος του παιδιού, της αντικειμενικότητας και αμεροληψίας, της εμπιστευτικότητας και της εθελούσιας συμμετοχής των μελών.
3. Εγκαθιδρύεται Μητρώο Οικογενειακών Διαμεσολαβητών και καθορίζονται τα προσόντα που πρέπει να κατέχουν διαμεσολαβητές για την εγγραφή τους στο μητρώο, καθώς και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες διενεργείται η διαγραφή τους από το μητρώο.
4. Ρυθμίζεται η διαδικασία της διαμεσολάβησης σε οικογενειακές διαφορές, η οποία δυνατόν να αρχίζει είτε πριν από την έναρξη δικαστικής διαδικασίας είτε στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας είτε μετά το πέρας δικαστικής διαδικασίας.
5. Καθορίζονται ο τρόπος ολοκλήρωσης της διαδικασίας διαμεσολάβησης, είτε με τη σύναψη συμφωνίας συμβιβασμού είτε με τη σύναξη πρακτικού μη επίτευξης τέτοιας συμφωνίας, καθώς και οι λόγοι και οι προϋποθέσεις για τον τερματισμό της διαδικασίας διαμεσολάβησης.
6. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία κατάθεσης της συμφωνίας συμβιβασμού στο δικαστήριο και παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο να κηρύξει το σύνολο ή μέρος αυτής ως εκτελεστό κατά τον

ίδιο τρόπο που εκτελείται δικαστική απόφαση ή διάταγμα ή, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, να απορρίψει την αίτηση για εκτέλεση της συμφωνίας συμβιβασμού.

7. Καθορίζονται τα πειθαρχικά παραπτώματα που δυνατόν να διαπράξει διαμεσολαβητής και οι πειθαρχικές διαδικασίες εναντίον διαμεσολαβητή σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τους οικείους επαγγελματικούς συνδέσμους στους οποίους οι διαμεσολαβητές είναι εγγεγραμμένοι.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η διαβούλευση για τη δημιουργία θεσμού οικογενειακής διαμεσολάβησης άρχισε το 2001 με τη σύσταση νομοπαρασκευαστικής επιτροπής υπό την προεδρία του Επιτρόπου Νομοθεσίας και με τη συμμετοχή του Ανωτάτου Δικαστηρίου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία ετοίμασε σχετικό νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων και έτυχε εκτενούς συζήτησης ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών από το 2005 έως το 2010, χωρίς όμως να καταστεί δυνατή η προώθησή του στην ολομέλεια του σώματος. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο είναι το αποτέλεσμα περαιτέρω επεξεργασίας του προαναφερόμενου νομοσχεδίου από την Επίτροπο Νομοθεσίας σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, όπως δήλωσε η εκπρόσωπός του στην επιτροπή, εκτιμά ότι η εφαρμογή του θεσμού της διαμεσολάβησης σε οικογενειακές διαφορές θα συμβάλει στη μείωση του χρόνου που απαιτείται για την επίλυση τέτοιων διαφορών μέσω δικαστικών διαδικασιών, καθώς και στον περιορισμό των εξόδων τόσο των μερών στη διαφορά όσο και του ίδιου του κράτους, δεδομένου ότι σε περίπτωση επιτυχούς ολοκλήρωσης της διαδικασίας διαμεσολάβησης θα μειωθούν τα δικαστικά έξοδα και θα αποφορτιστεί το δικαστικό σύστημα.

Η εκπρόσωπος των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και εξέφρασε την άποψη ότι οι μακροχρόνιες δικαστικές διαδικασίες και η αντιδικία μεταξύ των γονέων αποβαίνουν εις βάρος του παιδιού και ότι η διαμεσολάβηση ως εναλλακτική των δικαστηρίων διαδικασία είναι αναγκαία.

Η Επίτροπος Νομοθεσίας και Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού υποστήριξε ότι η διαδικασία της διαμεσολάβησης σε οικογενειακές διαφορές καθίσταται ολοένα και πιο απαραίτητη στη σημερινή κοινωνία και επισήμανε τη δυνατότητα που παρέχεται με τη διαμεσολάβηση για επίλυση διαφορών σε ένα δομημένο πλαίσιο διαλόγου και ελεγχόμενης αντιπαλότητας, μέσα από την αναζήτηση αμοιβαία αποδεχτών λύσεων, συχνά σε μικρότερο χρονικό διάστημα σε σχέση με τις δικαστικές διαδικασίες. Η χρήση της διαδικασίας διαμεσολάβησης σύμφωνα με την ίδια μπορεί να θεωρηθεί σε πολλές περιπτώσεις ότι εξυπηρετεί καλύτερα το συμφέρον όχι μόνο των ίδιων των μερών στη διαφορά, αλλά και των επηρεαζόμενων παιδιών.

Ο τέως πρόεδρος του Οικογενειακού Δικαστηρίου ενημέρωσε την επιτροπή ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο είναι απόλυτα συμβατό με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και διαβίβασε ότι το Ανώτατο Δικαστήριο διάκειται θετικά όσον αφορά τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επισήμανε στην επιτροπή ότι η χρήση της διαδικασίας διαμεσολάβησης θα βοηθήσει τα μέρη να επιλύσουν τις διαφορές τους και ως αποτέλεσμα θα μειωθεί το κόστος της παρεχόμενης νομικής αρωγής από το κράτος, αφού θα απαιτείται λιγότερος δικαστικός χρόνος σε σύγκριση με τον χρόνο που απαιτείται για δικαστική επίλυση των διαφορών αυτών χωρίς διαμεσολάβηση.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου συμφώνησε, ως θέμα αρχής, με τη θέσπιση του θεσμού της διαμεσολάβησης σε οικογενειακές διαφορές, εκφράζοντας παράλληλα ανησυχία για τη θεσμοθέτηση διαμεσολάβησης, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα παροχής νομικής συμβουλής, με ενδεχόμενο να διεξαχθεί με πλάνη για τον νόμο και τα δικαιώματα των μερών και με τον συνεπαγόμενο κίνδυνο να προσφέρει επίλυση στις διαφορές των μερών η οποία να μην μπορεί νομικά να εφαρμοστεί. Συναφώς, κατέθεσε γραπτώς εισηγήσεις αναφορικά με συγκεκριμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Η αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Διαμεσολάβησης Κύπρου χαιρέτισε την ετοιμασία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και συμφώνησε με τις πλείστες των προνοιών που περιλαμβάνονται σε αυτό, ενώ κατέθεσε σε γραπτό σημείωμα αριθμό εισηγήσεων σχετικά με συγκεκριμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Η εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Χωρισμένων Γυναικών συμφώνησε με τη θεσμοθέτηση διαδικασίας διαμεσολάβησης σε οικογενειακές διαφορές, εκφράζοντας ταυτόχρονα επιφυλάξεις κατά πόσο με τη διαδικασία αυτή δυνατόν να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που αφορούν την ταχύτητα και το κόστος της διαδικασίας επίλυσης οικογενειακών διαφορών, καθώς και τη διασφάλιση της προστασίας των παιδιών. Παράλληλα, εισηγήθηκε όπως η διαμεσολάβηση διεξάγεται από τρεις διαμεσολαβητές με ειδικότητα στη νομική, στην παιδοψυχολογία και στην κοινωνιολογία.

Η εκπρόσωπος της Ομάδας Πρωτοβουλίας Χωρισμένων Γυναικών Ενάντια στην Οικονομική Βία συμφώνησε με τις θέσεις που εκφράστηκαν από την εκπρόσωπο του Παγκύπριου Συνδέσμου Χωρισμένων Γυναικών, τονίζοντας παράλληλα ότι το κύριο μέλημα της ομάδας που εκπροσωπεί είναι το συμφέρον των παιδιών.

Η εκπρόσωπος της Παγκύπριας Κίνησης Ίσα Δικαιώματα-Ίσες Ευθύνες συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και επιφυλάχθηκε να αξιολογήσει τον νέο θεσμό μετά την εφαρμογή του.

Η εκπρόσωπος της ΣΕΚ εξέφρασε επιφυλάξεις κατά πόσο ο θεσμός της διαμεσολάβησης θα επιφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Η εκπρόσωπος της ΠΟΓΟ ενημέρωσε την επιτροπή ότι δεν κλήθηκαν να εκφράσουν τις απόψεις τους στα πλαίσια δημόσιας διαβούλευσης για το νομοσχέδιο και επιφυλάχθηκε να καταθέσει τις θέσεις της γραπτώς.

Η εκπρόσωπος της Γυναικείας Κίνησης Οικολόγων συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και εξέφρασε ικανοποίηση για την περίληψη στο νομοσχέδιο προνοιών αναφορικά με τα θύματα βίας στην οικογένεια.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν ιδιαίτερα τα πιο κάτω ζητήματα:

1. Η δυνατότητα υποχρεωτικής χρήσης της διαμεσολάβησης στα μέρη σε οικογενειακή διαφορά αντί της εθελοντικής χρήσης της διαδικασίας όπως προβλέπεται στο νομοσχέδιο.

Αναφορικά με το ζήτημα αυτό, η Επίτροπος Νομοθεσίας και Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού ενημέρωσε την επιτροπή ότι βασικός λόγος για τον οποίο στο νομοσχέδιο προβλέπεται εθελοντική συμμετοχή σε διαμεσολάβηση και όχι υποχρεωτική συμμετοχή στη διαδικασία αυτή είναι η εκτίμηση ότι, αν ένα από τα μέρη δεν επιθυμεί να λειτουργήσει επιτυχώς η διαμεσολάβηση, τότε δεν είναι δυνατή η επίτευξη συμβιβασμού ως αποτέλεσμα της διαδικασίας.

Η αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Διαμεσολαβητών Κύπρου εξέφρασε την άποψη ότι η διαμεσολάβηση είναι καθαρά εθελοντική διαδικασία και δεν είναι θεμιτό να επιβληθεί στα μέρη με νομοθεσία.

Η εκπρόσωπος της Σοσιαλιστικής Γυναικείας Οργάνωσης τάχθηκε υπέρ της υποχρεωτικής παραπομπής σε διαμεσολάβηση, εκφράζοντας την άποψη ότι με τον τρόπο αυτό θα βοηθηθεί σε μεγαλύτερο βαθμό η επίλυση οικογενειακών διαφορών.

Η εκπρόσωπος της Γυναικείας Κίνησης Οικολόγων τάχθηκε ενάντια στην επιβολή υποχρέωσης στα μέρη για διαμεσολάβηση.

2. Η θέσπιση ειδικού πειθαρχικού κώδικα και ξεχωριστού πειθαρχικού οργάνου για οικογενειακούς διαμεσολαβητές.

Καθόσον αφορά στο ζήτημα αυτό, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως σε σχετική επιστολή του προς την επιτροπή εκφράζει τη θέση ότι θεωρεί ικανοποιητικές τις υφιστάμενες πρόνοιες του νομοσχεδίου που αφορούν στις πειθαρχικές διαδικασίες εναντίον διαμεσολαβητών, σύμφωνα με τις οποίες ο πειθαρχικός έλεγχος θα ασκείται από τα οικεία επαγγελματικά σώματα στα οποία είναι εγγεγραμμένοι οι διαμεσολαβητές. Στην ίδια επιστολή αναφέρεται ότι, σε περίπτωση που η Βουλή των Αντιπροσώπων επιθυμεί τη σύσταση ειδικού πειθαρχικού συμβουλίου για τους οικογενειακούς διαμεσολαβητές, το υπουργείο δε θα φέρει ένσταση στη συμπερίληψη των σχετικών προνοιών στο νομοσχέδιο.

Η Επίτροπος Νομοθεσίας και Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού εξέφρασε την άποψη ότι, σε περίπτωση που εφαρμοστούν οι πρόνοιες του νομοσχεδίου αναφορικά με την άσκηση πειθαρχικού ελέγχου των διαμεσολαβητών από τους οικείους επαγγελματικούς συλλόγους, θα προκύψει ζήτημα άνισης μεταχείρισης των διαμεσολαβητών, αφού αυτοί θα έχουν διαφορετική αντιμετώπιση ανάλογα με το πειθαρχικό όργανο του οικείου επαγγελματικού συλλόγου. Επιπρόσθετα, τόνισε το γεγονός ότι, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως διαμεσολαβητών, οι ενδιαφερόμενοι δε θα λειτουργούν υπό την ιδιότητα του μέλους του οικείου επαγγελματικού συλλόγου, αλλά υπό την ιδιότητα του διαμεσολαβητή οικογενειακών διαφορών. Με το νομοσχέδιο αυτό, όπως επισήμανε η ίδια, θεσπίζεται νέο επάγγελμα, το οποίο χρειάζεται εξειδικευμένο πειθαρχικό σώμα, έτσι ώστε να υπάρχει ομοιομορφία στον έλεγχο των μελών του επαγγέλματος αυτού.

Τόσο ο νυν όσο και ο τέως πρόεδρος του Οικογενειακού Δικαστηρίου συμφώνησαν με την επίτροπο ότι τυχόν πειθαρχικά παραπτώματα πρέπει να εξετάζονται από το ίδιο πειθαρχικό σώμα και να επιβάλλονται οι ίδιες ποινές, έτσι ώστε να τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Με την επίτροπο συμφώνησε επίσης η εκπρόσωπος των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε στην επιτροπή ότι δεν εντόπισε νομικό κώλυμα στη δημιουργία ξεχωριστού πειθαρχικού οργάνου για τους διαμεσολαβητές οικογενειακών διαφορών.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου συμφώνησε με την επιτροπή και τάχθηκε κατά της ανάθεσης της ευθύνης για τον πειθαρχικό έλεγχο των διαμεσολαβητών οικογενειακών διαφορών στους οικείους επαγγελματικούς συλλόγους, καταθέτοντας παράλληλα εισήγηση για την ίδρυση πειθαρχικού οργάνου που θα ορίζεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Η αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Διαμεσολαβητών Κύπρου εξέφρασε την άποψη ότι δεν εγείρονται πειθαρχικά θέματα σε σχέση με διαμεσολαβητές.

3. Η απαιτούμενη ακαδημαϊκή κατάρτιση των προσώπων που θα ασκούν το επάγγελμα του διαμεσολαβητή οικογενειακών διαφορών.

Σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, επιτρέπεται η εγγραφή στο Μητρώο Διαμεσολαβητών Οικογενειακών Διαφορών και κατ' επέκταση η άσκηση του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή οικογενειακών διαφορών σε πρόσωπο το οποίο κατέχει πτυχίο στα νομικά ή στην ψυχολογία ή στην κοινωνική εργασία ή σε οποιοδήποτε άλλο θέμα δυνατόν να καθορισθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Συγκεκριμένα, την επιτροπή προβληματίσε η δυνατότητα παροχής ικανοποιητικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης από διαμεσολαβητή που δεν έχει νομική κατάρτιση, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις περιουσιακών διαφορών, στα πλαίσια της εξέτασης των οποίων τίθενται πολύπλοκα νομικά θέματα.

Μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επίσης προβληματισμό αναφορικά με τη δυνατότητα που παρέχεται στο Υπουργικό Συμβούλιο να καθορίσει με απόφασή του πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλο που δεν περιλαμβάνεται στον προτεινόμενο νόμο ως αποδεκτό για την εγγραφή διαμεσολαβητή στο Μητρώο Διαμεσολαβητών Οικογενειακών Διαφορών.

Η Επίτροπος Νομοθεσίας και Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού εξέφρασε την άποψη ότι το αναγκαίο προσόν ενός διαμεσολαβητή είναι να έχει τις δεξιότητες να φέρει σε επαφή τα μέρη, για να συμβιβαστούν και να αποφασίσουν συναινετικά, ανεξάρτητα από το μέγιστο των δικαιωμάτων τους. Όπως δήλωσε η ίδια, το μοντέλο αυτό της διαμεσολάβησης έχει εφαρμοστεί με επιτυχία σε αριθμό κρατών και οι σχετικές πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου έχουν βασιστεί στη διαδικασία που ακολουθείται στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ανέλυσε τις επιφυλάξεις του όσον αφορά στην εμπλοκή διαμεσολαβητή χωρίς νομική κατάρτιση σε περιουσιακές διαφορές, αφού πρόκειται για νομικά πολύπλοκα θέματα.

Η αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Διαμεσολαβητών Κύπρου δήλωσε ότι διαμεσολάβηση μπορεί να διενεργείται από κατάλληλα εκπαιδευμένα πρόσωπα οποιουδήποτε επαγγελματικού κλάδου, χωρίς να απαιτείται προπαίδεια στις συγκεκριμένες επιστήμες που αναφέρονται στο νομοσχέδιο. Η ίδια ενημέρωσε την επιτροπή ότι ήδη λειτουργούν με επιτυχία ως διαμεσολαβητές σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις πρόσωπα τα οποία δεν έχουν ακαδημαϊκά προσόντα οικονομολόγων. Εισηγήθηκε όμως, σε περίπτωση που δε διασκεδαστούν οι ανησυχίες των μελών της επιτροπής, όπως θεσμοθετηθεί διαδικασία συνδιαμεσολάβησης, όπου η διαμεσολάβηση θα διενεργείται από δύο διαμεσολαβητές, ο ένας εκ των οποίων θα είναι νομικός.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου, αναθέωρησε το κείμενο του νομοσχεδίου, υιοθετώντας αριθμό εισηγήσεων που τέθηκαν ενώπιόν της τόσο από τα ενδιαφερόμενα μέρη όσο και από τα μέλη της επιτροπής. Το αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου διανεμήθηκε στα ενδιαφερόμενα μέρη και αποτέλεσε αντικείμενο περαιτέρω εξέτασης από την επιτροπή.

Κατά την περαιτέρω εξέταση του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η ευρύτητα του ορισμού του όρου «οικογενειακή διαφορά», στον οποίο, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνεται και διαφορά που αφορά τη γονική μέριμνα, χωρίς όμως να προβλέπεται ρητή εξαίρεση της αφαίρεσης ή της ανάθεσης της γονικής μέριμνας.

Σημειώνεται ότι η συμπερίληψη οποιουδήποτε θέματος στον ορισμό του όρου «οικογενειακή διαφορά» συνεπάγεται ότι το εν λόγω θέμα μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διαμεσολάβησης σύμφωνα με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Ειδικότερα, η επιτροπή επισήμανε ότι η αφαίρεση ή η ανάθεση της γονικής μέριμνας αποτελεί κανόνα αναγκαστικού δικαίου (jus cogens), δηλαδή κανόνα δικαίου η εφαρμογή του οποίου δεν μπορεί να αποκλειστεί από αντίθετη ιδιωτική βούληση.

2. Η επιβολή περιορισμών στη χρονική διάρκεια της διαμεσολάβησης που διεξάγεται, ενώ εκκρεμεί σχετική διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο της Δημοκρατίας, σε υπόμνημά του που κατατέθηκε στην επιτροπή, εξέφρασε την άποψη ότι οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο ρυθμίσεις που αφορούν στην αναστολή της δικαστικής διαδικασίας για τη διεξαγωγή διαμεσολάβησης όχι μόνο δε συμβάλλουν στην απάμβλυνση του προβλήματος των καθυστερήσεων στην εκδίκαση των υποθέσεων και του περιορισμού των δικαστικών εξόδων, αλλά ενδέχεται να εξισώσουν τη διαμεσολάβηση με δικαστική διαδικασία και να την καταστήσουν αναποτελεσματική. Στο εν λόγω υπόμνημα το Ανώτατο Δικαστήριο εισηγείται όπως στον προτεινόμενο νόμο καθοριστεί περιοριστικά η χρονική διάρκεια της διαμεσολάβησης, καθώς και ο αριθμός των συνεδριών για ολοκλήρωσή της και δηλώνει ότι δεν αντιτίθεται στην παροχή δυνατότητας αναβολής της δικαστικής διαδικασίας για μία μόνο φορά, εφόσον οριστεί περιοριστικά και ο αριθμός των απαιτούμενων συνεδριών για ολοκλήρωση της διαδικασίας διαμεσολάβησης.

Η Επίτροπος Νομοθεσίας και Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού εξέφρασε την άποψη ότι οι χρονικοί περιορισμοί που προβλέπονταν στο νομοσχέδιο, όπως αυτό είχε αρχικά κατατεθεί, και οι οποίοι διαγράφηκαν στο αναθεωρημένο κείμενο πρέπει να παραμείνουν, έτσι ώστε να μην επιτρέπεται η επ' αόριστον συνέχιση της διαδικασίας διαμεσολάβησης.

3. Η σύνθεση του πειθαρχικού συμβουλίου για την άσκηση πειθαρχικού ελέγχου επί διαμεσολαβητών οικογενειακών διαφορών, όπως αυτή προτάθηκε από την επιτροπή στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την εν λόγω πρόνοια, ως πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου διορίζεται πρόσωπο με νομική κατάρτιση, το οποίο δεν είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Οικογενειακών Διαμεσολαβητών και που υποδεικνύεται από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας σε σχετική επιστολή της προς την επιτροπή εκφράζει τη θέση ότι στο παρόν στάδιο δεν είναι δυνατόν να αναλάβει την προεδρία του πειθαρχικού συμβουλίου λειτουργός της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και παράλληλα υποβάλλει εισήγηση όπως ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας εισηγείται στο Υπουργικό Συμβούλιο τρία πρόσωπα με πτυχίο νομικής αναγνωρισμένο από το Νομικό Συμβούλιο και το Υπουργικό Συμβούλιο να διορίζει ένα από τα πρόσωπα αυτά ως πρόεδρο του συμβουλίου.

4. Τα προσόντα και οι προϋποθέσεις για εγγραφή στο Μητρώο Οικογενειακών Διαμεσολαβητών και κατ' επέκταση για άσκηση του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή οικογενειακών διαφορών.

Ειδικότερα, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με τα πιο κάτω θέματα:

- α. Η δυνατότητα διαμεσολαβητών που δεν έχουν νομική κατάρτιση να παρέχουν ικανοποιητικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης σε περιπτώσεις περιουσιακών διαφορών στο πλαίσιο της εξέτασης των οποίων τίθενται πολύπλοκα νομικά θέματα, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις των άρθρων 2 και 11 του περί Δικηγόρων Νόμου. Σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις, η παροχή γνώματευσης σε κάθε νομικό θέμα συνιστά άσκηση της δικηγορίας και συνεπώς, αν αυτή παρέχεται από πρόσωπο που δεν είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Δικηγόρων ή δεν είναι κάτοχος ετήσιας άδειας που ισχύει κατά τον χρόνο της παροχής της γνώματευσης, συνιστά ποινικό αδίκημα.
- β. Η πιθανότητα σύγκρουσης συμφερόντων, σε περίπτωση που δικηγόρος που ασκεί τη δικηγορία στον τομέα του οικογενειακού δικαίου αναλάβει καθήκοντα διαμεσολαβητή σε οικογενειακές υποθέσεις.
- γ. Η δυνατότητα να τεθεί προϋπόθεση για εγγραφή στο Μητρώο Οικογενειακών Διαμεσολαβητών που να αφορά στη γνώση της ελληνικής γλώσσας, καθώς και συγκεκριμένη χρονική διάρκεια διαμονής στη Δημοκρατία. Ο εν λόγω προβληματισμός εστιάζεται στην ανάγκη ο διαμεσολαβητής να γνωρίζει την κοινωνία από την οποία προέρχονται και στην οποία ζουν τα μέρη σε οικογενειακή διαμεσολάβηση, καθώς και να έχει την ικανότητα επικοινωνίας με τα μέρη σε γλώσσα κατανοητή από αυτά.

Υπό το φως όλων όσων τέθηκαν ενώπιόν της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αποφάσισε ομόφωνα όπως αναθεωρήσει περαιτέρω το κείμενο του νομοσχεδίου, έτσι ώστε:

1. να προβλέπεται ρητά ότι θέματα αφαίρεσης ή ανάθεσης γονικής μέριμνας δεν περιλαμβάνονται στον ορισμό του όρου «οικογενειακή διαφορά» και κατ' επέκταση δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο διαμεσολάβησης,
2. να διαγραφεί το άρθρο 10(2), το οποίο προβλέπει την υποχρέωση του διαμεσολαβητή να παρέχει νομικές πληροφορίες, εφόσον έχει την ανάλογη νομική κατάρτιση, και
3. να καθοριστεί περιοριστικά η χρονική διάρκεια της αναβολής της δικαστικής διαδικασίας για σκοπούς διεξαγωγής διαμεσολάβησης σε τρεις μήνες και να παρασχεθεί δυνατότητα για μία μόνο παράταση αυτού του χρονικού διαστήματος για περαιτέρω περίοδο δύο μηνών.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου περαιτέρω τροποποιήσεις, με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής άποψης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού πρώτα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Διαμεσολάβησης σε Οικογενειακές Υποθέσεις Νόμος του 2019».
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του διαμορφωμένου κειμένου του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια της Βουλής για συζήτηση και λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου. Υπάρχουν τρεις ομιλητές, ο κ. Γεωργίου, ο κ. Ευσταθίου και ο κ. Δαμιανού. Μέχρι τρία λεπτά οι πρώτες τοποθετήσεις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Χίλια μύρια κύματα. Χρησιμοποιώ αυτές τις τρεις λέξεις, που έχουν τη δική τους ιστορία, για να τονίσω τα πολλά εμπόδια και τις δυσκολίες της διαχρονικής διαβούλευσης για τη δημιουργία του θεσμού του διαμεσολαβητή σε οικογενειακές υποθέσεις, που άρχισε, παρακαλώ, από το 2001.

Τέθηκε ως νομοσχέδιο που συζητούνταν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών από το 2005 έως το 2010, χωρίς να καταστεί δυνατή η προώθησή του στην ολομέλεια, και έκτοτε αποσύρθηκε. Συνεχίστηκε η διαβούλευση και επανακατατέθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών το 2013. Συζητήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών της προηγούμενης βουλευτικής περιόδου τον Γενάρη, τον Σεπτέμβρη και τον Οκτώβρη του 2015. Συνεχίσαμε τη συζήτησή του από τον Σεπτέμβρη του 2016 μέχρι και τον Φλεβάρη του 2019 σε αρκετές συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Μέσα από μια αμφίδρομη και ενδελεχή συζήτηση και ύστερα από τρεις αναθεωρήσεις και πληθώρα τροπολογιών, τα ενδιαφερόμενα μέρη καλόπιστα πιστεύω ότι κτίσαμε ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, όσον αφορά τη νομοτεχνική επεξεργασία, ένα σωστό νομοθέτημα και ότι ο θεσμός της διαμεσολάβησης σε οικογενειακές υποθέσεις θα φέρει τα στοχευόμενα επιθυμητά αποτελέσματα και γι' αυτό ευχαριστώ τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο είναι ένα σημαντικό μέτρο που συνδέεται άμεσα με τις αλλαγές στο υφιστάμενο πλέγμα νομοθεσιών του οικογενειακού δικαίου που κατατέθηκαν και συζητούνται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών και που αναμένεται να επιφέρουν σημαντικές βελτιώσεις στα θέματα γάμου, διαζυγίου, σχέσεων γονέων και τέκνων, κληρονομικής διαδοχής και διασφάλισης των δικαιωμάτων του παιδιού, σε περιπτώσεις εκδίκασης υποθέσεων οικογενειακού δικαίου.

Σκοπός του συγκεκριμένου νομοσχεδίου είναι να καθορίσει την έννοια της διαμεσολάβησης σε οικογενειακές υποθέσεις ως μιας διαδικασίας κατά την οποία τα μέρη με τη βοήθεια τρίτου, ανεξάρτητου και αντικειμενικού προσώπου, του διαμεσολαβητή, χωρίς αντιπαλότητα και κακή προδιάθεση, βοηθούνται στο να λάβουν υπόψη τους και να διερευνήσουν τις διαθέσιμες επιλογές και να επικοινωνήσουν καλύτερα μεταξύ τους. Στόχος είναι να φθάσουν τα μέρη σε κοινές αποφάσεις και διευθετήσεις σε σχέση με τις οικογενειακές τους υποθέσεις τόσο για το παρόν όσο και για το μέλλον.

Περαιτέρω, η διαβούλευση σε οικογενειακές υποθέσεις θα συμβάλει στη μείωση του χρόνου που απαιτείται για την επίλυση τέτοιων διαφορών αποκλειστικά μέσω δικαστικών διαδικασιών, καθώς και στον περιορισμό των εξόδων τόσο των μερών όσο και του κράτους, δεδομένου ότι, για να αποφέρει θετικά αποτελέσματα, αποφορτίζεται το δικαστικό σύστημα. Το νομοσχέδιο ρυθμίζει ειδικότερα μεταξύ άλλων τις βασικές αρχές που διέπουν τη διαμεσολάβηση, όπως τις αρχές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γεωργίου, ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

...της διασφάλισης του συμφέροντος του παιδιού, της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας, καθώς και της εμπιστευτικότητας. Ταυτόχρονα, γίνεται αναφορά σε ζητήματα που αφορούν τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαμεσολάβησης, τις προϋποθέσεις τερματισμού της διαδικασίας, τη σύναψη συμφωνίας συμβιβασμού, καθώς και τα θέματα πειθαρχικών παραπτώματων και πειθαρχικών διαδικασιών εναντίον των διαμεσολαβητών.

Τέλος, θα συμφωνήσω και με τους συναδέλφους που είχαν κάποιες επιφυλάξεις όσον αφορά πρόνοιες και διατάξεις του νομοσχεδίου. Παρά την κοπιώδη δουλειά που έγινε, συμμερίζομαι τις επιφυλάξεις αυτές, όμως είμαι της σχολής ότι αυτές αφορούν το νομοσχέδιο. Οι σκοποί και οι επιδιώξεις όμως του όποιου νομοσχεδίου αξιολογούνται μετά την πρακτική εφαρμογή του ως νόμου πλέον, εκεί όπου θα εντοπιστούν ενδεχομένως κενά και αδυναμίες του θεσμού. Εδώ θα είμαστε, να τα διορθώσουμε και να τα συμπληρώσουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Ασφαλώς και ο θεσμός της διαμεσολάβησης είναι και θετικός και θεμιτός, γι' αυτό και τον υποστηρίζουμε. Σκοπεί σε μια απλοποίηση διαδικασιών, σε μια ταχύτητα λήψεως αποφάσεων για ευαίσθητα θέματα που αφορούν την κυπριακή οικογένεια και γι' αυτό, επαναλαμβάνω, είμαστε θετικοί ως προς τον θεσμό, όμως, όπως είναι διατυπωμένο το νομοσχέδιο, αυτό στην ουσία που επιτυγχάνεται είναι η δημιουργία ενός ακόμα επαγγέλματος, αυτού του διαμεσολαβητή. Η έμφαση δίδεται κυρίως στη ρύθμιση του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή και όχι στα χωρισμένα τα ζευγάρια, στις οικογένειες που έχουν προβλήματα και ειδικότερα στα παιδιά, τα οποία διάγουν έναν βίο..., μια ευαίσθητη περίοδο της ζωής τους και ειλικρινά περνούν δύσκολες στιγμές, όταν χωρίζει ένα ζευγάρι, όταν χωρίζουν οι γονείς.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω και πάντοτε θετικοί με τον θεσμό, έχουμε τις ενστάσεις μας, που αφορούν την αναποτελεσματικότητα του νομοσχεδίου στην επίλυση των διαφορών, τον αποπροσανατολισμό του... Θέματα διαμεσολάβησης επεκτείνονται σε ζητήματα λεπτά και ευαίσθητα, πέραν του πεδίου γνώσης και ικανότητας του διαμεσολαβητή. Υπενθυμίζω ότι το νομοσχέδιο ομιλεί για εικοσιτετράωρη εκπαίδευση του διαμεσολαβητή... Προσέξτε, είκοσι τέσσερις ώρες, προκειμένου να διαμεσολαβήσει σε ζητήματα περιουσιακών διαφορών ή γονικής μέριμνας, είκοσι τέσσερις ώρες εκπαίδευση!

Παράλληλα, επιτρέπεται στον διαμεσολαβητή να ασκεί το επάγγελμά, εάν είναι δικηγόρος, αν είναι λογιστής, αν είναι πιθανότατα ασφαλιστής... Ας κάνουμε και τον διαμεσολαβητή! Μετατρέπεται η διαμεσολάβηση σε πάρεργο και έχουμε να κάνουμε με λύση ζητημάτων, επίλυση ζητημάτων που αφορούν ζευγάρια και παιδιά, οικογένειες οι οποίες κινδυνεύουν. Γι' αυτό τον λόγο και επειδή ακριβώς ούτε καν τη διάρκεια της διαμεσολάβησης ρυθμίζουμε και το ποιες θα είναι οι ευθύνες του διαμεσολαβητή, πέραν των πειθαρχικών... Γιατί είναι τραγικό... Φανταστείτε να παραπλανάται ο ένας ή ο άλλος από έναν κακό διαμεσολαβητή -δε λέω ότι θα είναι όλοι κακοί- να παρασύρεται κάποιος και να παραιτείται είτε από περιουσιακά δικαιώματα ή από γονικά δικαιώματα. Ποιες είναι οι ευθύνες του κακού διαμεσολαβητή; Δεν υπάρχουν στον νόμο και γι' αυτό τον λόγο εμείς, θετικοί με τον θεσμό, δε θα μπορέσουμε να υποστηρίξουμε αυτό το νομοσχέδιο και θα τηρήσουμε αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πολύ σύντομα, πέραν της επεξήγησης της θέσης μας, που είναι υπερψήφιση, έχω πάρει τον λόγο, για να αποτυπώσω την κοινωνική διάσταση αυτού που θα ψηφίσουμε σε λίγο. Πανευρωπαϊκά, αλλά δυστυχώς και στην Κύπρο στατιστικά καταγράφεται ότι περίπου ένα στα δύο ζευγάρια που παντρεύεται καταλήγει στο διαζύγιο ή στη διάσταση. Επομένως, ο μισός πληθυσμός επηρεάζεται άμεσα και από αυτό που σήμερα θα ψηφίσουμε και μακάρι να μειωθεί αυτό το στατιστικό προς όφελος της κοινωνίας μας.

Έχουμε κι εμείς επιφυλάξεις και τις καταθέσαμε κατά κόρον όλη αυτή την περίοδο που πολύ έτσι εκτεταμένα επεξήγησε τη συζήτηση στην επιτροπή Νομικών ο πρόεδρος της επιτροπής. Αλλά για μας η μεγάλη εικόνα είναι να δώσουμε αυτή τη δυνατότητα της εξωδικαστικής διευθέτησης τέτοιων ζητημάτων στους πολίτες, καταγράφοντας επίσης σειρά από κενά και αδυναμίες που υπάρχουν στο κείμενο, αλλά και με την πολιτική δέσμευση ότι θα παρακολουθούμε και μάλιστα με τη συγκεκριμένη χρονική δέσμευση ότι πρέπει σε κανένα χρόνο το πολύ να ξαναδούμε αυτό τον νόμο, διότι ενδεχομένως κάποιες σκοπιμότητες που είχαν παρεισφρήσει στη συζήτηση έξω από το κοινοβούλιο να μην αποτυπωθούν και στην πρακτική εκείνων που θα εφαρμόσουν τον νόμο. Άρα, θα το παρακολουθούμε και θα επανέλθουμε εν καιρώ τω δέοντι, για να δούμε ακριβώς πώς εφαρμόζεται, απηχώντας και τις ανησυχίες που εξέφρασε πολύ ορθά και ο συνάδελφος ο κ. Κωστής Ευσταθίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω δε διαφωνεί κανένας με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του συγκεκριμένου νομοσχεδίου. Την ίδια ώρα συμφωνούμε όλοι ότι υπάρχουν κενά και παραλείψεις. Τώρα θα συμφωνήσω με τον Κωστή Ευσταθίου ότι επικεντρώνεται ή, αν θέλετε, δίνεται μεγάλη σημασία στις πρόνοιες του νομοσχεδίου, στη θέσπιση και στην κατοχύρωση της επαγγελματικής υπόστασης αυτών των διαμεσολαβητών. Είμαστε σε μια εποχή που τουλάχιστον τα τελευταία χρόνια δημιουργήσαμε ανάλογα επαγγέλματα σε άλλα πεδία της πολιτείας και της οικονομίας, τους συμβούλους αφερεγγυότητας, τους μεσίτες πιστώσεων. Δυστυχώς όμως, επειδή η φιλοσοφία που διέπει αυτά τα πράγματα είναι «ουδέν μονιμότερον του προσωρινού», κάμνουμέν τους, μπαίνουν, εργάζονται, αλλά δεν είδα να επανέρχεται η πολιτεία ή η Βουλή και να διορθώνει αυτά τα οποία διαπιστώνουμε από την αρχή. Και διαπιστώνουμε από την αρχή εδώ ότι υπάρχει πρόβλημα. Αυτό που ανέφερε προηγουμένως ο Κωστής Ευσταθίου ως προς τον χρόνο διαμεσολάβησης, ναι, είναι ένα καθοριστικό στοιχείο το οποίο θα παίξει ρόλο στην επιτυχία αυτού του θεσμού και νομίζω θα μπορούσε από τώρα να καθοριστεί ένα χρονικό όριο το οποίο θα βοηθούσε και στην ταχύτητα. Δεν το είδαμε να υιοθετείται.

Ως εκ τούτου, για να μη μακρηγορώ, εμείς θα τηρήσουμε αποχή, απλά γιατί συμφωνούμε με τον στόχο του νομοσχεδίου, αλλά την ίδια ώρα βλέπουμε ότι πράγματα τα οποία θα μπορούσαν να γίνουν από τώρα δε γίνονται. Εύχομαι και ελπίζω αυτό που είπε ο κ. Άριστος Δαμιανού να γίνει πραγματικότητα και αυτά τα κενά κι οι παραλείψεις να διορθωθούν στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λεωνίδου, μέχρι ένα λεπτό.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πολύ.

Πράγματι ψηφίζουμε έναν καινούριο θεσμό. Ομολογουμένως, όταν ψηφίζονται κάποιοι καινούριοι θεσμοί, όλοι εντυπωσιαζόμαστε, ίσως και από τον τίτλο, ίσως και από τις διαδικασίες.

Εμείς λέω από την αρχή ότι θα ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, αυτό τον θεσμό, όμως αυτά που έχει εκφράσει ο συνάδελφος ο κ. Ευσταθίου είναι απόλυτα σωστά. Μας βρίσκει απόλυτα σύμφωνους σε όλα τα σημεία που έχει εκθέσει ενώπιόν μας σήμερα. Και αυτά τα σημεία, κύριε Πρόεδρε, τα έχουμε παρουσιάσει και ενώπιον της επιτροπής και πολύ σωστά και ο πρόεδρος και ο συνάδελφος ο κ. Δαμιανού τα έχουν αποτυπώσει σήμερα. Εμείς γιατί το ψηφίζουμε; Το ψηφίζουμε, γιατί, ναι, θέλουμε να δώσουμε την ευκαιρία για τη

δημιουργία ενός εξωδικαστικού θεσμού, να δούμε πώς θα λειτουργήσει και στην πορεία πρέπει να είμαστε έτοιμοι, γιατί υπάρχουν πάρα πολλές επιφυλάξεις, να τον επαναξιολογήσουμε και να δούμε ακριβώς πώς προχωρούμε.

Το κύριο κατ' εμάς που είναι αρνητικό σε αυτή τη διαδικασία, κύριε Πρόεδρε, είναι το ότι, ενώ δίνεται η δυνατότητα σε κάποιους ανθρώπους να ασκήσουν αυτό το επάγγελμα, δεν τους δίνεται το περιεχόμενο. Δηλαδή δίνονται τίτλοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Κουλίας έχει τον λόγο.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

...ένα δευτερόλεπτο, κύριε Πρόεδρε, ότι θα ασχοληθούν με τη γονική μέριμνα, με τα περιουσιακά, με τις οικογενειακές σχέσεις, χωρίς να καθορίζονται τα όρια εξουσίας αυτών των ανθρώπων, που είναι το κυρίαρχο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κουλίας. Μέχρι ένα λεπτό, αν είναι δυνατό.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πιο λίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπράβο!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Με όσα είπαν οι δύο προηγούμενοι συνάδελφοι συμφωνώ απόλυτα, αλλά να μιλήσει η πείρα, επειδή είναι το αντικείμενό μας. Εγώ εκ πεποιθήσεως, κύριε Πρόεδρε, επειδή ο ιστός της κοινωνίας εν' ο γάμος και εμείς είμαστε από αυτούς που πιστεύουν στα θέσμια, προσωπικά κατέβαλα ουκ ολίγες φορές αυτή την προσπάθεια. Ε, τους πέντε, έξι μήνες καταφέρνω τα και υποδεικνύω στους συνδαιτυμόνες της πράξεως ότι ο γάμος περίπου εν' όπως τη θάλασσα, κάμνει φουρτούνες, τρικυμίες, μπουνάτσες κ.ο.κ., πολλά τα επιχειρήματα δηλαδή, αλλά σας λέω μετά λόγου γνώσεως ότι τούτο δεν περνά το εξάμηνο και πτωκ από την αρχή.

Επειδή είπε ο συνάδελφος ο κ. Γιωργάλλας ότι έχουμε καμπόσους θεσμούς και εμείναν ανενεργοί ή αναποτελεσματικοί. Παράδειγμα, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος: βγάλλει αποφάσεις, αλλά, άμα τες στείλει στες τράπεζες να εφαρμοστούν, παίρνει κούλλουρο, δεν τες σέβεται κανένας. Και εδώ κάμνουμε έναν θεσμό και στο τέλος της ημέρας εννά γίνει τούτο που είπε ο συνάδελφος ο κ. Γιωργάλλας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ναι, ο κ. Γεωργίου.

Πολύ σύντομα, κύριε Γεωργίου, σας παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς θα ήθελα να αναφέρω πως κάποιες αναφορές ή επιφυλάξεις που έχουν αναφερθεί προηγουμένως έχουν ήδη ληφθεί υπόψη, έχουμε αναθεωρήσει το κείμενο του νομοσχεδίου, απλά δύο λόγια. Όσον αφορά την ανάθεση της γονικής μέριμνας ως μέρος του διαμεσολαβητή, προβλέπεται ρητά ότι θέματα αφαίρεσης ή ανάθεσης γονικής μέριμνας δεν περιλαμβάνονται στον ορισμό του όρου «οικογενειακή διαφορά», το αφαιρέσαμε. Διαγράψαμε την αναφορά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γεωργίου, νομίζω οφείλουν οι βουλευτές να γνωρίζουν το περιεχόμενο. Να μην τους το ξαναδιαβάσετε από την αρχή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ωραία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Διαμεσολάβηση. Άρθρο 4.

Βασικές αρχές που διέπουν τη διαμεσολάβηση. Άρθρο 5.

Διαμεσολάβηση. Άρθρο 6.

Μητρώο Διαμεσολαβητών Οικογενειακών Διαφορών. Άρθρο 7.

Εγγραφή Διαμεσολαβητή στο Μητρώο Διαμεσολαβητών Οικογενειακών Διαφορών. Άρθρο 8.

Διαγραφή Διαμεσολαβητών από το Μητρώο Διαμεσολαβητών Οικογενειακών Διαφορών. Άρθρο 9.

Υποχρεώσεις Διαμεσολαβητή. Άρθρο 10.

Συνέχιση επαγγελματικής κατάρτισης διαμεσολαβητή οικογενειακών διαφορών. Άρθρο 11.

Αμοιβή διαμεσολαβητή οικογενειακών διαφορών. Άρθρο 12.

Αρωγή διαμεσολάβησης για διαμεσολάβηση στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών. Άρθρο 13.

Ενημέρωση για τη δυνατότητα χρήσης της διαδικασίας διαμεσολάβησης. Άρθρο 14.

Επιλογή διαμεσολαβητή. Άρθρο 15.

Διαμεσολάβηση πριν από την έναρξη δικαστικών διαδικασιών. Άρθρο 16.

Διαμεσολάβηση στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας. Άρθρο 17.

Αναβολή δικαστικής διαδικασίας για τη διεξαγωγή διαμεσολάβησης. Άρθρο 18.

Διαμεσολάβηση μετά τη δικαστική διαδικασία. Άρθρο 19.

Συμφωνία για διαμεσολάβηση. Άρθρο 20.

Έναρξη διαδικασίας διαμεσολάβησης. Άρθρο 21.

Καθορισμός διαδικασίας διαμεσολάβησης. Άρθρο 22.

Διαδικασία διαμεσολάβησης. Άρθρο 23.

Καθορισμός τόπου και χρόνου διεξαγωγής της διαμεσολάβησης. Άρθρο 24.

Γλώσσα διαμεσολάβησης. Άρθρο 25.

Συμμετοχή εμπειρογνώμονα στη διαδικασία διαμεσολάβησης. Άρθρο 26.

Εμπιστευτικότητα διαμεσολάβησης. Άρθρο 27.

Δηλώσεις ενώπιον διαμεσολαβητή. Άρθρο 28.

Παράλειψη ή αδυναμία προς εκπλήρωση των καθηκόντων του διαμεσολαβητή. Άρθρο 29.

Αντικατάσταση διαμεσολαβητή. Άρθρο 30.

Αποτελέσματα της διαμεσολάβησης σε παραγραφή και σε αποκλειστικές προθεσμίες. Άρθρο 31.

Τερματισμός διαδικασίας διαμεσολάβησης. Άρθρο 32.

Φύλαξη εγγράφων διαμεσολάβησης από τον διαμεσολαβητή. Άρθρο 33.

Σύναψη συμφωνίας συμβιβασμού. Άρθρο 34.

Μη επίτευξη συμφωνίας συμβιβασμού. Άρθρο 35.

Κατάθεση συμφωνίας συμβιβασμού στο δικαστήριο προς εκτέλεση. Άρθρο 36.

Πειθαρχικό Συμβούλιο. Άρθρο 37.

Πειθαρχικά αδικήματα. Άρθρο 38.

Πειθαρχική έρευνα. Άρθρο 39.

Πειθαρχική διαδικασία. Άρθρο 40.

Πειθαρχικές ποινές. Άρθρο 41.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 42.

Κανονισμοί. Άρθρο 43.

Διαδικαστικός Κανονισμός. Άρθρο 44.

Κώδικας Δεοντολογίας διαμεσολαβητών οικογενειακών διαφορών. Άρθρο 45.

Μεταβατικές διατάξεις Άρθρο 46.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 47.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ παρόντες, είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ και τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ και τέσσερις αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διαμεσολάβησης σε Οικογενειακές Διαφορές Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 4 και 5 αναβάλλονται και παραπέμπονται στην αρμόδια επιτροπή.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €133.594.000 και δαπάνες του ίδιου ύψους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Γιώργος Τ. Γεωργίου
Γιώργος Κάρουλλας	Πάυλος Μυλωνάς
Αννίτα Δημητρίου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Γιώργος Κ. Γεωργίου	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 27 Μαρτίου και στις 3 και στις 10 Απριλίου 2019. Στις συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, η πρόεδρος του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΔΙΠΑΕ) και ο πρύτανης και εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου για το έτος 2019.

Ο προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου Κύπρου για το έτος 2019 είναι ισοσκελισμένος και παρουσιάζει έσοδα ύψους €133.594.000 και δαπάνες του ίδιου ύψους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, τα έσοδα του Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2019 αναλύονται ως ακολούθως:

1. Κρατική χορηγία	€51.700.000
2. Χρηματοδότηση στεγαστικών έργων από δάνεια	€20.000.000
3. Προπτυχιακά διδάκτρα	€18.000.000
4. Έσοδα από χρηματοδότηση διαρθρωτικών προγραμμάτων	€400.000
5. Έσοδα από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	€1.500.000
6. Χρηματοδότηση από το Υπουργείο Υγείας	€380.000
7. Διάφορες εισπράξεις	€41.614.000
Σύνολο εσόδων	€133.594.000

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες για τη λειτουργία του Πανεπιστημίου Κύπρου για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του κατανέμονται ως ακολούθως:

1. Τρέχουσες δαπάνες	€60.789.075
2. Λειτουργικές δαπάνες	€7.049.230
3. Διαχειριστικά έξοδα	€12.906.020
4. Κεφαλαιουχικές δαπάνες	€33.179.665
5. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	€19.670.010
Σύνολο	€133.594.000

Ειδικότερα, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού λήφθηκαν υπόψη η παρούσα δημοσιονομική κατάσταση του κράτους, οι ειλημμένες υποχρεώσεις του Πανεπιστημίου Κύπρου, καθώς και οι προτεραιότητές του ιδιαίτερα όσον αφορά τις αναπτυξιακές του δραστηριότητες.
- Ο προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2019 μεταξύ άλλων θα καλύψει δαπάνες που αφορούν στην ανάπτυξη της Ιατρικής Σχολής, του νέου μεταπτυχιακού προγράμματος στη ναυτική τεχνολογία, του νέου διαπανεπιστημιακού μεταπτυχιακού προγράμματος «Master's in Business Economics (TIME-MBE)» και του νέου αυτοχρηματοδοτούμενου μεταπτυχιακού προγράμματος διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού.
- Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει πρόνοια η οποία προορίζεται να καλύψει την ετήσια χορηγία του Πανεπιστημίου Κύπρου (€1.000.000) προς το Ινστιτούτο Έρευνας Καρκίνου Κύπρου με βάση το περιεχόμενο (α) του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας μεταξύ του Καραϊσκάκειου Ιδρύματος, του

Πανεπιστημίου Κύπρου και του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου και (β) της σχετικής απόφασης του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου (συνεδρία αρ. 24/2018). Το Πανεπιστήμιο Κύπρου θα χρηματοδοτεί το ινστιτούτο με ποσό ύψους €1.000.000 ετησίως για τα πέντε πρώτα έτη λειτουργίας του ινστιτούτου. Η καταβολή της χρηματοδότησης θα αρχίσει με την εγγραφή του ινστιτούτου ως νομικής οντότητας.

4. Όσον αφορά το Κέντρο Πληροφόρησης-Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου», το Πανεπιστήμιο Κύπρου, στο πλαίσιο της αξιοποίησης της υποδομής του, προτίθεται να ρυθμίσει λειτουργικά θέματα του κέντρου, ώστε να διασφαλιστεί η πρόσβαση του κοινού στο κτίριο για τη διεξαγωγή προγραμματισμένων ανοικτών εκδηλώσεων υπό το πρότυπο βιβλιοθηκών του εξωτερικού.
5. Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει επίσης πρόνοια για τα ακόλουθα κατασκευαστικά έργα στην πανεπιστημιούπολη, τα οποία θα χρηματοδοτηθούν από πρόσθετη κυβερνητική χορηγία, από τα δάνεια με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης:
  - α. Κέντρο Πληροφόρησης-Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου» (συμπεριλαμβάνει και σταθερό εξοπλισμό).
  - β. Πολυτεχνική Σχολή.
  - γ. Ιατρική Σχολή στην πανεπιστημιούπολη.
  - δ. Τμήμα Βιολογικών Επιστημών και χώροι διδασκαλίας III.
  - ε. Φωτοβολταϊκό πάρκο 5MW.
  - στ. Αντισεισμική αναβάθμιση κεντρικών κτιρίων του πανεπιστημίου (λεωφόρος Καλλιπόλεως).
  - ζ. Ενεργειακό κέντρο β΄.
  - η. Σχολές Θεωρητικών Επιστημών.
  - θ. Έργα υποδομής-φάση β΄.

Περαιτέρω, πρόσθετες δαπάνες στέγασης αφορούν μετατροπές, προσθήκες και βελτιωτικά έργα στις εγκαταστάσεις της πανεπιστημιούπολης, στον κεντρικό χώρο του Πανεπιστημίου Κύπρου και στις προσωρινές εγκαταστάσεις του.

Στο πλαίσιο της μελέτης του προϋπολογισμού, ο πρύτανης, καθώς και οι εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου Κύπρου ενημέρωσαν την επιτροπή αναφορικά με τη λειτουργία και το έργο του και έδωσαν επεξηγήσεις για τις πρόνοιες και τις προϋπολογιζόμενες δαπάνες του.

Οι εκπρόσωποι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, αφού σχολίασαν αρνητικά το γεγονός της μη έγκαιρης κατάθεσης του προϋπολογισμού, επισήμαναν ότι θα έπρεπε να προβλέπονται τόσο στον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου όσο και στους άλλους προϋπολογισμούς των κρατικών πανεπιστημίων οικονομικοί και δημοσιονομικοί στόχοι πολιτικής, αλλά και στρατηγικές επίτευξής τους, για την αποτελεσματικότητα, καθώς και την αποδοτικότητα των κρατικών πανεπιστημίων. Γι' αυτό είναι σημαντικό τα κρατικά πανεπιστήμια να ετοιμάζουν τον στρατηγικό προγραμματισμό τους με τους στόχους και τις δραστηριότητές τους και παράλληλα να εισάγουν και δείκτες απόδοσης. Στόχος των πιο πάνω είναι η αξιολόγηση των κρατικών πανεπιστημίων, αλλά και η λογοδοσία τους προς τους αρμοδίους κατά την εξέταση των προϋπολογισμών τους.

Περαιτέρω, οι εκπρόσωποι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας κατέθεσαν τόσο προφορικός όσο και γραπτώς επιμέρους παρατηρήσεις επί των προνοιών του προϋπολογισμού. Ειδικότερα, με επιστολή, ημερομηνίας 2 Απριλίου 2019, κατέθεσαν μεταξύ άλλων παρατηρήσεις/συστάσεις που αφορούν ορισμένες διορθώσεις στο κείμενο του προϋπολογισμού, την κατάργηση των νέων θέσεων προσωπικού που προβλέπονται στον προϋπολογισμό, την προσθήκη ξεχωριστού άρθρου για το Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ), καθώς και την προσθήκη για σκοπούς διαφάνειας ξεχωριστού άρθρου για τη λειτουργία του Προγράμματος Ανάπτυξης Μουσικών Ταλέντων.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης του προϋπολογισμού, τα μέλη της επιτροπής, αφού διεξήλθαν τις πρόνοιές του, υπέβαλαν αριθμό ερωτημάτων προς τους αρμοδίους για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσής τους σε σχέση με θέματα που αφορούν τη λειτουργία και το έργο του πανεπιστημίου. Ειδικότερα, η ζητούμενη ενημέρωση αφορούσε μεταξύ άλλων το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Μουσικών Ταλέντων, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και την εισφορά στο ΓΕΣΥ, τα ακαδημαϊκά επιδόματα, ορισμένα άρθρα στα δελτία δαπανών, το έργο για δημιουργία χαρουπόδασους, τη λειτουργία των ερευνητικών μονάδων, τις καθυστερήσεις σε προωθούμενα έργα, τη δημιουργία νέων θέσεων ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικού κ.λπ.

Επισημαίνεται ότι σε σχέση με τα ερωτήματα και τα ζητήματα που εγέρθηκαν στα πλαίσια της εξέτασης του προϋπολογισμού οι εκπρόσωποι του πανεπιστημίου απέστειλαν και γραπτώς τις απαντήσεις τους μαζί με τα αναγκαία στοιχεία.

Όσον αφορά το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Μουσικών Ταλέντων η επιτροπή δήλωσε ότι θα το εξετάσει σε ξεχωριστή συνεδρία της, αφού αυτό είναι ήδη εγγεγραμμένο στον κατάλογο των εκκρεμοτήτων της. Ειδικότερα, η επιτροπή δεν επιθυμεί να ληφθούν στο παρόν στάδιο τέτοιες αποφάσεις, οι οποίες θα επηρεάσουν τη συνέχιση της λειτουργίας του εν λόγω προγράμματος με αρνητικές επιπτώσεις για τη φοίτηση των μαθητών. Το μέλλον του εν λόγω προγράμματος πρέπει να απασχολήσει σοβαρά όλους τους αρμοδίους και ιδιαίτερα το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αφού το Πανεπιστήμιο Κύπρου ισχυρίζεται ότι δε διαθέτει τις αναγκαίες υποδομές για τη λειτουργία του προγράμματος αυτού.

Την επιτροπή απασχόλησε επίσης και το θέμα της ίδρυσης Σχολής Επιστημών και Τεχνολογίας της Θάλασσας και γι' αυτό και ενέγραψε για εξέταση σχετικό αυτεπάγγελτο θέμα, ώστε να ενημερωθεί από τους αρμοδίους για όλες τις εξελίξεις που υπάρχουν γύρω από το εν λόγω θέμα.

Η πρόεδρος του ΔΙΠΑΕ, αφού αναφέρθηκε σε θέματα που αφορούν τον στρατηγικό προγραμματισμό και την ανάπτυξη των κρατικών πανεπιστημίων, κατέθεσε στοιχεία για τα ευρωπαϊκά κριτήρια ποιότητας, τα οποία αφορούν τα προγράμματα, το ακαδημαϊκό προσωπικό, τα κριτήρια εισδοχής των φοιτητών, τη διδασκαλία, τις υποδομές, το διδακτικό υλικό και την έρευνα.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και του Υπουργείου Οικονομικών ανέφεραν ότι ήδη προωθείται σχετικό πρόγραμμα επιμόρφωσης, που αφορά τη σωστή ετοιμασία των προϋπολογισμών των κρατικών πανεπιστημίων, ώστε μεταξύ άλλων να υπάρχει η αναγκαία συσχέτιση του στρατηγικού προγραμματισμού τους με τις πρόνοιες τους στη βάση των συστάσεων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.

Η επιτροπή, στη βάση των πιο πάνω, υιοθέτησε μέρος των παρατηρήσεων/συστάσεων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και ζήτησε από το Πανεπιστήμιο Κύπρου να διαμορφώσει ανάλογα το κείμενο του προϋπολογισμού. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου, ανταποκρινόμενο στο αίτημα της επιτροπής, απέστειλε διαμορφωμένο κείμενο του προϋπολογισμού στις 8 Απριλίου 2019. Επισημαίνεται ότι η επιτροπή δεν υιοθέτησε την εισήγηση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για κατάργηση των νέων θέσεων προσωπικού, για το λόγο ότι αυτές εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο και είναι αναγκαίες για την εύρυθμη λειτουργία και ανάπτυξη του Πανεπιστημίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή δήλωσε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του διαμορφωμένου προϋπολογισμού στην ολομέλεια του σώματος, στα πλαίσια της συζήτησης επί των προνοιών του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τα €133.594.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Εναλλαξιμότητα. Άρθρο 5.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 6.

Κατάργηση θέσεων. Άρθρο 7.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Άρθρο 8.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 9.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού/εκλογής, προαγωγής/ανέλιξης και πρώτου διορισμού/εκλογής και προαγωγής/ανέλιξης. Άρθρο 10.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 11.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 12.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 13.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 14.

Απαγόρευση εργοδοτήσης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 15.

Εφαρμογή διατάξεων για μείωση απολαβών και μη παραχώρηση προσαυξήσεων. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε το αποτέλεσμα, όταν είστε έτοιμοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, ο οποίος προβλέπει έσοδα ύψους €12.405.000 και δαπάνες του ίδιου ύψους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Γιώργος Κάρουλλας

Πάυλος Μυλωνάς

Αννίτα Δημητρίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 10 Απριλίου 2019. Στις πιο πάνω συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, η πρόεδρος του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και εκπρόσωποι του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΑΠΚΥ).

Ο προϋπολογισμός του ΑΠΚΥ για το έτος 2019 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει έσοδα ύψους €12.405.000 και δαπάνες του ίδιου ύψους.

Ειδικότερα, τα έσοδα του ΑΠΚΥ για το έτος 2019 αναλύονται ως ακολούθως:

1. Γενική κρατική χορηγία	€6.237.510
2. Δίδακτρα και Διαχειριστική Χρέωση	€5.502.392
3. Ειδική κρατική χορηγία (διαρθρωτικά ταμεία)	€0
4. Διάφορες εισπράξεις	€665.098
Σύνολο εσόδων	€12.405.000.

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του ΑΠΚΥ για το έτος 2019 κατανέμονται ως ακολούθως:

1. Τρέχουσες	€7.232.650
2. Λειτουργικές	€1.268.210
3. Διαχειριστικά έξοδα	€1.815.000
4. Κεφαλαιουχικές	€1.424.010
5. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	€665.130
Σύνολο δαπανών	€12.405.000.

Στο πλαίσιο της μελέτης του νομοσχεδίου οι εκπρόσωποι του ΑΠΚΥ ενημέρωσαν την επιτροπή αναφορικά με τη λειτουργία και το έργο του πανεπιστημίου, τα προγράμματα που προσφέρει, τις συνεργασίες του με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα, καθώς και τους στόχους του για την περαιτέρω αναβάθμιση και εξέλιξη του. Όπως επισήμαναν οι ίδιοι, η κρατική χορηγία είναι μειωμένη επί σειρά ετών, γεγονός το οποίο έχει αρνητικές επιπτώσεις στην εύρυθμη λειτουργία του πανεπιστημίου. Επίσης, ο αριθμός των φοιτητών έχει μειωθεί στις 3 000 εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, αλλά και λόγω του ανταγωνισμού που υπάρχει από πλευράς ιδιωτικών πανεπιστημίων. Όσον αφορά τα προγράμματα του ΑΠΚΥ, τα οποία ανέρχονται στα είκοσι επτά, όπως ανέφεραν οι πιο πάνω εκπρόσωποι πρέπει ορισμένα να αναβαθμιστούν, ώστε να γίνουν πιο ανταγωνιστικά. Παράλληλα, θα αναβαθμιστεί και η ηλεκτρονική πλατφόρμα εκμάθησης.

Τοποθετούμενος επί των προνοιών του προϋπολογισμού, ο εκπρόσωπος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας ως γενικό σχόλιο ανέφερε ότι πρέπει τόσο το ΑΠΚΥ όσο και τα άλλα δύο κρατικά πανεπιστήμια να ετοιμάζουν τους προϋπολογισμούς τους στα πλαίσια ενός στρατηγικού σχεδιασμού, ο οποίος θα συμπεριλαμβάνει τους στόχους και τις δραστηριότητές τους, καθώς και συγκεκριμένους δείκτες απόδοσης, ώστε να υπάρχει η αναγκαία αξιολόγηση και λογοδοσία. Επίσης, αφού σχολίασε αρνητικά το ότι ο προϋπολογισμός κατατέθηκε με μεγάλη καθυστέρηση, επισήμανε ότι θα πρέπει όλοι οι προϋπολογισμοί των κρατικών πανεπιστημίων να είναι ομοιόμορφοι.

Περαιτέρω, ο εκπρόσωπος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας προέβη σε αρκετές παρατηρήσεις/συστάσεις επί του κειμένου του προϋπολογισμού, τις οποίες κατέθεσε και γραπτώς με επιστολή του ημερομηνίας 2 Απριλίου 2019.

Ειδικότερα, στην εν λόγω επιστολή, εκτός από τις επιμέρους παρατηρήσεις/συστάσεις, αναφέρεται ότι η Ελεγκτική Υπηρεσία κρίνει απαραίτητη τη διόρθωση του πίνακα με τις μισθοδοτικές κλίμακες που περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό με τις νέες μισθοδοτικές κλίμακες, ώστε να συνάδουν με τις πρόνοιες του υφιστάμενου νόμου που προβλέπει για την αναδιάρθρωση του μισθολογίου των κρατικών υπαλλήλων. Αντίστοιχη επίσης διόρθωση πρέπει να γίνει και σε όλα τα επηρεαζόμενα κονδύλια. Επιπρόσθετα, μεταξύ των συστάσεων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας περιλαμβάνεται και εισήγηση για διαγραφή των νέων θέσεων προσωπικού που προβλέπονται στον προϋπολογισμό.

Τα μέλη της επιτροπής στα πλαίσια της εξέτασης του προϋπολογισμού, αφού διεξήλθαν τις πρόνοιές του, υπέβαλαν αριθμό ερωτημάτων προς τους αρμοδίους σε σχέση με θέματα που αφορούν τη λειτουργία του πανεπιστημίου.

Ειδικότερα, μεταξύ άλλων ζητήθηκε ενημέρωση όσον αφορά την επέκταση και στέγαση του ΑΠΚΥ, καθώς και για συγκεκριμένα άρθρα στα δελτία δαπανών.

Η επιτροπή με βάση τα πιο πάνω υιοθέτησε μέρος των παρατηρήσεων/συστάσεων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και ζήτησε από τους εκπροσώπους του ΑΠΚΥ να διαμορφώσουν αντίστοιχα το κείμενο του προϋπολογισμού και να της το αποστείλουν. Το ΑΠΚΥ, ανταποκρινόμενο στο αίτημα της επιτροπής, απέστειλε το διαμορφωμένο κείμενο του προϋπολογισμού ενσωματώνοντας σ' αυτό τις συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας. Επισημαίνεται ότι με τη σύμφωνη γνώμη της επιτροπής δε διαγράφηκαν από τον προϋπολογισμό οι νέες θέσεις προσωπικού, για τον λόγο ότι αυτές έχουν ήδη εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και κρίνονται αναγκαίες για την εύρυθμη λειτουργία του ΑΠΚΥ, καθώς και για την υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού του.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του διαμορφωμένου προϋπολογισμού στα πλαίσια της συζήτησής του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού ύψους €12.405.000, για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού/εκλογής, προαγωγής/ανέλιξης και πρώτου διορισμού/εκλογής και προαγωγής/ανέλιξης. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 8.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Άρθρο 9.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Απαγόρευση διενέργειας δαπάνης για απασχόληση με οποιοδήποτε τρόπο συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 12.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 13.

Εφαρμογή των προνοιών για μείωση απολαβών και τη μη παραχώρηση προσαυξήσεων. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε το αποτέλεσμα, όταν είστε έτοιμοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί της Ίδρυσης Ταμείου Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή (Καταργητικός) Νόμος του 2015».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάργηση του Ταμείου Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή και της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ίδρυσης Ταμείου Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή (Καταργητικός) Νόμος του 2015»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούτσας

Αντρέας Καυκαλιάς

Μάριος Μαυρίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Άννα Θεολόγου

Στέφανος Στεφάνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Μαρτίου και στις 2 Απριλίου 2019.

Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κατάργηση του Ταμείου Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή και της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, καθώς και τα όσα ανέφεραν οι αρμόδιοι εκπρόσωποι ενώπιον της επιτροπής, με σχετική νομοθεσία που ψηφίστηκε από τη Βουλή [Νόμος αρ. 156(Ι) του 2014] έχει ιδρυθεί ο Ανεξάρτητος Φορέας Κοινωνικής Στήριξης με στόχο την παροχή οικονομικής στήριξης φυσικών προσώπων που δυσπραγούν.

Ως εκ τούτου, το Υπουργικό Συμβούλιο, κατόπιν γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας αποφάσισε ότι ο υπό εξέταση νόμος δεν έχει πλέον αντικείμενο ύπαρξης, καθότι ο σκοπός ίδρυσης του ταμείου καλύπτεται από τον Ανεξάρτητο Φορέα Κοινωνικής Στήριξης και συνεπώς το ταμείο πρέπει να καταργηθεί.

Σημειώνεται ότι σκοπός του Ταμείου Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή είναι, με βάση τη σχετική νομοθεσία, η ενίσχυση προγραμμάτων στήριξης ανέργων και άλλων ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων το εν λόγω ταμείο είναι ανενεργό, καθότι οι ανάγκες για τις οποίες αυτό ιδρύθηκε καλύπτονται τόσο από τον Ανεξάρτητο Φορέα Κοινωνικής Στήριξης όσο και από το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την καταβολή ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, αλλά και μέσω διάφορων υποστηρικτικών σχεδίων και προγραμμάτων που παρέχονται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, η Κυπριακή Δημοκρατία κατέχει την πρώτη θέση μεταξύ όλων των ευρωπαϊκών χωρών στην απορρόφηση κονδυλίων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Όπως ανέφερε στη συνέχεια ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία του Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης, ο φορέας ετοιμάζει οικονομικές καταστάσεις οι οποίες κατατίθενται από τον Υπουργό Οικονομικών στη Βουλή και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Επιπρόσθετα, ο υπουργός καταθέτει στη Βουλή ανά εξαμηνία κατάλογο στον οποίο περιγράφονται αναλυτικά όλες οι παροχές που εγκρίθηκαν και χορηγήθηκαν στα δικαιούχα πρόσωπα, ο οποίος αποστέλλεται

εμπιστευτικά για σκοπούς προστασίας προσωπικών δεδομένων και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρόκειται για το χρονικό ενός προαναγγελθέντος θανάτου! Δυστυχώς σήμερα, αφού πανηγύρισαν κάποιοι συνάδελφοι για το ταμείο αλληλεγγύης που ψήφισαν πριν μερικές βδομάδες -το οποίο δυστυχώς θα αποδειχθεί ότι είναι διάτρητο- σήμερα καταργείται μια νομοθεσία η οποία κατά τα άλλα, όταν ψηφίστηκε, είχε ως στόχο τη στήριξη των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, των ανέργων και πολλών άλλων που πλήγηκαν από την κρίση. Πλην όμως, ούτε ένα ευρώ δεν έδωσαν σε αυτό το ταμείο, έμεινε ανενεργό και σήμερα έχουμε την ταφόπλακα. Είναι και αυτό ένα δείγμα της κοινωνικής ευαισθησίας των κυβερνήσεων, του κ. Αναστασιάδη και του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Απλά, κύριε Πρόεδρε, επ' ευκαιρία της συζήτησης αυτού του θέματος, να πω ότι δεν είναι σήμερα, είναι από το 2015 στο πινάκιο της επιτροπής και είναι ένα ταμείο ανενεργό, το οποίο για χίλιους δυο λόγους δεν ενεργοποιήθηκε ποτέ, με όσα μας είπε για άλλη μια φορά η κυβέρνηση. Απλά είναι στην προσπάθεια... όπως είχαμε πει, η επιτροπή Οικονομικών θέλει να καθαρίσει και σας ενημερώνω ότι με την ερχόμενη συνεδρία καθαρίζει το πινάκιο της επιτροπής...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

...εκτός από δύο θέματα που αφορούν τη Cyta και το Κρατικό Λαχείο, που υπάρχουν πολιτικά θέματα κατά πόσο θα πρέπει να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα τα δούμε και αυτά τα πολιτικά θέματα να τελειώνουμε.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Και θα μπορούμε σιγά σιγά και στις προτάσεις νόμου που αναμένουν με αγωνία οι συνάδελφοι, όπως είχαμε πει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Βότση. Πολύ καλό αυτό.

Ελπίζω σύντομα να έχουμε και τους καινούριους κανονισμούς, ώστε να μπουν όλα στη σειρά και με χρονοδιάγραμμα.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Απλά, κύριε Πρόεδρε, συμπληρωματικά στα όσα είπε ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, ναι, είναι ακριβώς ως αποτέλεσμα της δικής σας επιμονής να καθαρίσουν οι ατζέντες που ανακαλύπτουμε τελικά ότι υπάρχουν ζητήματα που απλά είναι καταχωρισμένα σε έναν κατάλογο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άμα δεν έχετε από το 2001, είσαστε εντάξει.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Να συμπληρώσω ότι η ουσία και το ζητούμενο δεν είναι να υπάρχουν απλά θεσμοί οι οποίοι είναι ανενεργοί, αλλά θεσμοί οι οποίοι είναι ενεργοί και λειτουργούν υπέρ της κοινωνικής συνοχής και της στήριξης των συμπολιτών μας που έχουν ανάγκη. Εμείς θα ψηφίσουμε την κατάργηση με την ελπίδα ότι η κυβέρνηση θα αντιληφθεί, ειδικά στη συγκυρία που διανύουμε, την ανάγκη να ενισχυθεί περαιτέρω ο υφιστάμενος ανεξάρτητος φορέας κοινωνικής στήριξης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε το αποτέλεσμα, όταν είσαστε έτοιμοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι δύο ψήφοι υπέρ, δεκαέξι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ίδρυσης Ταμείου Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή (Καταργητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τρεις ψήφοι υπέρ, δεκαέξι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα υπ' αριθμόν 9, 10, 11 και 12 θέματα έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019», «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Τηλεπικοινωνιακές, Ραδιοφωνικές και Τηλεοπτικές ή Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες που παρέχονται από Μη Εγκατεστημένα Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά, θα ζητήσω αναβολή των συγκεκριμένων θεμάτων.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Όλων;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, όλων, και να δικαιολογήσω γιατί. Γιατί μέσα από την καταρχήν μελέτη των συγκεκριμένων νομοσχεδίων προκύπτουν δύο ζητήματα. Το πρώτο ζήτημα είναι αν είναι ακριβής η μεταφορά των Οδηγιών στις νομοθεσίες ή αν παρεισφύουν άλλες διατάξεις και έχει σημασία αυτό. Και, το δεύτερο, υπάρχουν εκ πρώτης όψεως κάποιες ύποπτες αλλαγές ονομασιών. Γιατί κατ' ανάγκη πρέπει να αλλάξει, για παράδειγμα, το «κράτος μέλος» και να γίνει «κοινότητα»;

Λοιπόν, γι' αυτό ακριβώς τον λόγο χρειαζόμαστε χρόνο για μια σοβαρή μελέτη, γιατί δεν είναι ένα οποιοδήποτε νομοσχέδιο, αυτή η σειρά των νομοσχεδίων, που μπορεί να περικλείει ηθελημένα ή άθελα παγίδες. Και γι' αυτό ακριβώς ζητούμε για δύο εβδομάδες αναβολή, για να γίνει μια σε βάθος συζήτηση και μελέτη, για να μπορούμε να είμαστε σωστοί, την ώρα που θα αποφασίσουμε να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση, κύριε Δίπλαρε;

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Να μιλήσει ο κ. Βότσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Απλώς, είναι υποχρέωση από την 1^η Ιανουαρίου 2019 να εναρμονιστούμε. Είναι εναρμονιστικά τα νομοσχέδια και οι κανονισμοί, απλώς δε θα είναι σε δεκαπέντε μέρες, θα είναι μετά το Πάσχα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, εντάξει. Ναι, να μην παίρνουμε τόσο βάρος για τις αργοπορίες των άλλων, είπαμε.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε θέμα για την αναβολή, απλώς να οριστεί πότε θα έρθουν να συζητηθούν, για να ξέρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στις 5 του Μάη. Όχι; 10 του Μάη, έτσι;

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Στις 10 του Μάη νομίζω, που είναι η τελευταία συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στις 10 Μαΐου.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 9 μέχρι 12 αναβάλλονται.

Το θέμα υπ' αριθμόν 13, το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί του Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Περδίκη, δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Αποχeteύσεων Ιδαίου Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών για τη ρύθμιση της λειτουργίας του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Ιδαίου. Ειδικότερα, με τους εν λόγω κανονισμούς ρυθμίζεται μεταξύ άλλων η λειτουργία συστημάτων διάθεσης λυμάτων, η κατασκευή οχετών και υπονόμων οικοδομής, η αποχeteυση βιομηχανικών απορριμμάτων και η επιβολή τελών και δικαιωμάτων στους ιδιοκτήτες ή κατόχους υποστατικών που εμπίπτουν στα όρια της οικείας περιοχής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς «Οι περί Αποχτεύσεων Ιδαλίου Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος	Γιώργος Κάρουλλας
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Πανίκος Λεωνίδου
Ευανθία Σάββα	Παύλος Μυλωνάς
Νίκος Νουρής	Λίνος Παπαγιάννης
Ανδρέας Κυπριανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαρτίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Ιδαλίου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 49 του περί Αποχτευτικών Συστημάτων Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών για τη ρύθμιση της λειτουργίας του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Ιδαλίου. Ειδικότερα, με τους εν λόγω κανονισμούς ρυθμίζεται μεταξύ άλλων η λειτουργία συστημάτων διάθεσης λυμάτων, η κατασκευή οχετών και υπονόμων οικοδομής, η αποχέτευση βιομηχανικών απορριμμάτων και η επιβολή τελών και δικαιωμάτων στους ιδιοκτήτες ή κατόχους υποστατικών που εμπίπτουν στα όρια της οικείας περιοχής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, με τους προτεινόμενους κανονισμούς ρυθμίζονται τα πιο πάνω αναφερόμενα ζητήματα κατά το πρότυπο των σχετικών ρυθμίσεων που προβλέπονται στους περί Αποχτεύσεων Πέρα Χωρίου-Νήσου Κανονισμούς. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η κατάθεση των προτεινόμενων κανονισμών στη Βουλή κρίθηκε αναγκαία, ώστε να καταστεί εφικτή η ενάσκηση των καθηκόντων του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Ιδαλίου δυνάμει των διατάξεων του περί Αποχτευτικών Συστημάτων Νόμου, όσον αφορά ειδικότερα την κατασκευή και τη λειτουργία αποχτευτικού συστήματος.

Οι εκπρόσωποι του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Ιδαλίου δήλωσαν στην επιτροπή ότι το εν λόγω συμβούλιο έχει αιτηθεί την ένταξή του στο Συμβούλιο Αποχτεύσεων Λευκωσίας, ώστε η λειτουργία του αποχτευτικού συστήματος στην περιοχή του Ιδαλίου να καταστεί ευχερέστερη και πιο αποτελεσματική.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να ξέρουμε εμείς που είμαστε σχεδόν Δαλίτες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Εσύ. Εγώ έχει καιρό να πάω στο Δάλι.

(Γέλια)

Παρεμπιπτόντως, πριν δεκαπέντε μέρες ήμουν, αλλά δεν είναι αρκετές μέρες, για να αποδεσμευτείς;

Ψηφίστε παρακαλώ για το Δάλι και να ψηφίσετε υπέρ, επειδή είμαστε όλοι συντοπίτες, δε δέχομαι διαφωνία.

Ναι, κυρία Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά, πρέπει να δηλώσουμε όσοι κατοικούμε στην περιοχή, πριν να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας επιτρέπω όμως να κατοικείτε στην περιοχή μας.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ και καμία ψήφο εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται. Άρα, το αποχτετευτικό Ίδαλιου είναι ομόφωνο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού Β' (Χωρομετρίας/Χαρτογραφίας), Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού Χωρομετρίας, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού και Κτηματολογικού Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εκσυγχρονισμός του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης Κτηματολογικού Λειτουργού Β' (Χωρομετρίας/Χαρτογραφίας), καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού Χωρομετρίας και τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού και Κτηματολογικού Γραφέα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού Β' (Χωρομετρίας/Χαρτογραφίας), Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού Χωρομετρίας, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού και Κτηματολογικού Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Πανίκος Λεωνίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι ρυθμίζουν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2018.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η αναθεώρηση και ο εκσυγχρονισμός του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Κτηματολογικού Λειτουργού Β' (Χωρομετρίας/Χαρτογραφίας), ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού Χωρομετρίας και η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού και Κτηματολογικού Γραφέα.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς εκσυγχρονίζεται το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Κτηματολογικού Λειτουργού Β' (Χωρομετρίας/Χαρτογραφίας) (συνδυασμένες Κλίμακες Α8- Α10-Α11), ώστε:

1. να μετατραπεί από θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής σε θέση πρώτου διορισμού, αφού πρόκειται για θέση εισδοχής στην επιστημονική δομή θέσεων του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας,
2. να περιληφθεί στα απαιτούμενα προσόντα πρόνοια με βάση την οποία να απαιτείται εγγραφή στο Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου, στον κλάδο Αγρονομικής Τοπογραφικής Μηχανικής,
3. να εκσυγχρονιστούν τα καθήκοντα και οι ευθύνες της θέσης,
4. να διαγραφούν οι αναχρονιστικές σημειώσεις που είχαν περιληφθεί κατά την ετοιμασία του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας προς όφελος του υφιστάμενου προσωπικού του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και
5. να απαλειφθεί από τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα το πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος ή ισότιμο προσόν σε θέματα σχετικά με την ανάπτυξη συστημάτων πληροφοριών στοιχείων γης χωρομετρίας/χαρτογραφίας, με σκοπό να εκσυγχρονιστούν τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα, ώστε να συνάδουν με τους κλάδους που διδάσκονται στα πανεπιστήμια.

Περαιτέρω, με τους προτεινόμενους κανονισμούς καταρτίζεται σχέδιο υπηρεσίας για τη νέα θέση Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού Χωρομετρίας [Κλίμακα Α10⁽¹⁾], η οποία αποτελεί βαθμίδα ανέλιξης στη δομή

των Τεχνικών Μηχανικών Χωρομετρίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, έχει περιληφθεί σχετική πρόνοια στον κρατικό προϋπολογισμό και η έγκριση του σχεδίου υπηρεσίας είναι αναγκαία, προκειμένου να καταστεί δυνατή η πλήρωση της θέσης αυτής, αφού υπηρετούν στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας υπάλληλοι που διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα για προαγωγή στη θέση αυτή.

Επιπρόσθετα, στο προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού [συνδυασμένες Κλίμακες Α8 και Α9⁽ⁱⁱ⁾], η οποία είναι θέση προαγωγής, προστέθηκε σημείωση στα απαιτούμενα προσόντα με βάση την οποία θα καθιστάται δυνατή η προαγωγή στη θέση αυτή, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν υποψήφιοι που να πληρούν το απαιτούμενο προσόν για δεκαεξαετή τουλάχιστον συνολική υπηρεσία στη θέση Κτηματολογικού Γραφέα, από την οποία πενταετής τουλάχιστον υπηρεσία στην Κλίμακα Α7. Συγκεκριμένα, με βάση τη σημείωση αυτή, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν υποψήφιοι για την εν λόγω θέση που να κατέχουν το πιο πάνω απαιτούμενο προσόν, θα μπορούν να είναι υποψήφιοι και υπάλληλοι με δεκαοκταετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Κτηματολογικού Γραφέα ή/και, για τα επόμενα τρία χρόνια από την ημερομηνία έγκρισης του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας, υπάλληλοι με δεκατριετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Κτηματολογικού Γραφέα από την οποία τουλάχιστον τριετής υπηρεσία να είναι στην Κλίμακα Α7. Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η εν λόγω σημείωση συνάδει με τη νέα γενική πολιτική που έχει πρόσφατα καθιερωθεί από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο. Με βάση τα ίδια στοιχεία η προτεινόμενη τροποποίηση του υπό αναφορά σχεδίου υπηρεσίας είναι αναγκαία, για να καταστεί δυνατή η πλήρωση του συνεχώς αυξανόμενου αριθμού κενών θέσεων Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, αφού με βάση το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας δεν υπάρχει ο αναγκαίος αριθμός προσοντούχων υποψηφίων με αλυσιδωτές επιπτώσεις στην ιεραρχία και στην απρόσκοπτη λειτουργία του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, δεδομένου ότι οι κάτοχοι της θέσης αυτής ασκούν εποπτικά και συντονιστικά καθήκοντα.

Τέλος, προστίθεται στα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Κτηματολογικού Γραφέα (συνδυασμένες Κλίμακες Α2-Α5-Α7), η οποία είναι θέση πρώτου διορισμού, η σημείωση «ο όρος πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος περιλαμβάνει και μεταπτυχιακό δίπλωμα ή τίτλο», έτσι ώστε να εκσυγχρονιστεί το σχέδιο υπηρεσίας και να αρθεί η διάκριση που δημιουργείται με το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας σε βάρος των κατόχων πανεπιστημιακού διπλώματος, αφού, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με βάση τα υφιστάμενα απαιτούμενα προσόντα οι κάτοχοι τριετούς μεταλυκειακού διπλώματος τοποθετούνται στην Κλίμακα Α5⁽ⁱⁱⁱ⁾, ενώ οι κάτοχοι πανεπιστημιακού ή μεταπτυχιακού διπλώματος ή τίτλου τοποθετούνται στην Κλίμακα Α2, όπως και οι κάτοχοι απολυτηρίου αναγνωρισμένης σχολής εκπαίδευσης.

Σημειώνεται ότι όλα τα πιο πάνω σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν από την αρμόδια υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για σχέδια υπηρεσίας.

Σημειώνεται επίσης ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Φεβρουαρίου και στις 6 Μαρτίου, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή όλων των εν λόγω κανονισμών στην ολομέλεια για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εισηγείται την έγκριση των κανονισμών.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Υπάρχει τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει τροπολογία, με συγχωρείτε.

Να διαβαστεί η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Μαρίνου Μουσιούττα και Ζαχαρία Κουλία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ και του βουλευτή της Αλληλεγγύης κ. Μιχάλη Γιωργάλλα για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού

Β΄ (Χωρομετρίας/Χαρτογραφίας), Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού Χωρομετρίας, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού και Κτηματολογικού Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του σημείου 3 του πίνακα των κανονισμών, στο οποίο περιλαμβάνεται το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, έτσι ώστε:

1. να αντικατασταθεί στην παράγραφο (1) των απαιτούμενων προσόντων η φράση «δεκαεξαετής τουλάχιστον υπηρεσία» (πρώτη γραμμή) με τη φράση «δεκαεξαετής τουλάχιστον υπηρεσία» και
2. να διαγραφεί η σημείωση στο τέλος αυτού.

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται να διατηρηθεί η παρούσα δομή και αρχαιότητα στο τμήμα, να διασφαλιστεί η ανέλιξη του υφιστάμενου προσωπικού και να αποφευχθεί το πρόσθετο οικονομικό κόστος που προκύπτει από την πρόταση της εκτελεστικής εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για την τροπολογία παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δώδεκα ψήφοι υπέρ και είκοσι οκτώ ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δώδεκα ψήφους υπέρ και είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ και τρεις ψήφους εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Τα υπ' αριθμόν 16 και 17 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιλοφορούνται «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί ο σκοπός και μετά.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Επειδή θα ζητήσουμε αναβολή μέχρι τις 10 του Μάη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα υπ' αριθμόν 16 και 17 θέματα αναβάλλονται.

---

* **Υπέρ:** Πρόεδρος Βουλής (Αλληλεγγύη) ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.
Εναντίον: Ζαχαρίας Κουλίας (ΔΗΚΟ), ΚΣ ΕΔΕΚ, Μιχάλης Γιωργάλλας (Αλληλεγγύη).

Τα υπ' αριθμόν 18 και 19 θέματα, τα οποία τιτλοφορούνται «Οι περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019», αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου των κ. Χριστάκη Τζιοβάνη, Αντρέα Φακοντή και Κώστα Κώστα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Να διαβαστεί ο σκοπός, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, έτσι ώστε να καταστεί υποχρεωτική η τοποθέτηση κατάλληλης διάταξης σε μηχανοκίνητα οχήματα κατηγορίας M2, M3, N2 και N3, για να εμποδίζεται η πτώση του άξονα μετάδοσης κίνησης, σε περίπτωση αποκοπής ή οποιασδήποτε άλλης βλάβης αυτού.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Χριστάκης Τζιοβάνης

Δημήτρης Δημητρίου

Κώστας Κώστα

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Χριστάκη Τζιοβάνη, Αντρέα Φακοντή και Κώστα Κώστα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 22 Μαρτίου 2019. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, της ΠΟΒΕΚ και της ΟΕΒ. Το ΚΕΒΕ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, έτσι ώστε να καταστεί υποχρεωτική η τοποθέτηση κατάλληλης διάταξης σε μηχανοκίνητα οχήματα κατηγορίας M2, M3, N1, N2 και N3, για να εμποδίζεται η πτώση του άξονα μετάδοσης κίνησης σε περίπτωση αποκοπής ή οποιασδήποτε άλλης βλάβης αυτού.

Ειδικότερα, η εν λόγω υποχρέωση θα εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις που υπάρχει η κατάλληλη εκ κατασκευής υποδομή ή κατόπιν έγκρισης του κατασκευαστή των εν λόγω κατηγοριών οχημάτων και, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την υπό αναφορά υποχρέωση, προβλέπονται ποινές.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, η ανάγκη για ρύθμιση του όλου θέματος είναι επιτακτική και αναδείχθηκε μετά το θανατηφόρο δυστύχημα που σημειώθηκε σε αυτοκινητόδρομο της Δημοκρατίας λόγω αποκοπής του άξονα μετάδοσης κίνησης μεγάλου οχήματος. Συγκεκριμένα, όπως οι ίδιοι εισηγητές ανέφεραν, κατόπιν έρευνας που πραγματοποίησαν, διαφάνηκε ότι οι αποκοπές άξονα μετάδοσης κίνησης είναι συχνό φαινόμενο και στις περισσότερες φορές οι συνέπειες είναι πολύ σοβαρές, αφού το θανατηφόρο δυστύχημα που σημειώθηκε τελευταία δεν ήταν το πρώτο.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, χωρίς να διαφωνούν με τους σκοπούς και επιδιώξεις της πρότασης νόμου, ενημέρωσαν την επιτροπή ότι αποκοπή άξονα μετάδοσης κίνησης οχήματος συμβαίνει συνήθως σε περίπτωση κακής χρήσης ή κακής συντήρησης του οχήματος, αφού δεν αποδείχθηκε κατασκευαστικό πρόβλημα σε όσες περιπτώσεις στο παρελθόν υπήρξε αποκοπή άξονα.

Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι, μελετώντας τις πρόνοιες της πρότασης νόμου, ανέφεραν τα ακόλουθα:

1. Παρά το γεγονός ότι το κόστος εγκατάστασης τέτοιας διάταξης δεν είναι απαγορευτικό, πρέπει να προβλεφθεί μια μεταβατική περίοδος πέντε χρόνων για τα υφιστάμενα οχήματα, ούτως ώστε να δοθεί χρόνος στους ιδιοκτήτες των εν λόγω οχημάτων να εγκαταστήσουν τέτοιο άξονα, ενώ για τα οχήματα που θα εγγραφούν για πρώτη φορά στη Δημοκρατία να ισχύσει αμέσως η εν λόγω υποχρέωση.

2. Όσον αφορά τα οχήματα νέας τεχνολογίας των οποίων η μηχανή είναι τοποθετημένη στο πίσω μέρος του οχήματος μπορεί να μη χρειάζεται η τοποθέτηση τέτοιας διάταξης, αφού η κατασκευή είναι διαφορετική.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, ανέφερε ότι το προτεινόμενο μέτρο πιθανόν να μην παρέχει απόλυτη ασφάλεια σε περίπτωση πτώσης του άξονα μετάδοσης κίνησης, ενώ συμφώνησε με τους εκπροσώπους του Τμήματος Οδικών Μεταφορών ότι ενδεχομένως να έχει αποτέλεσμα μόνο στις περιπτώσεις που η μηχανή του οχήματος είναι τοποθετημένη στο μπροστινό μέρος του οχήματος. Τέλος, σημείωσε την ανάγκη για καθορισμό προδιαγραφών από το αρμόδιο τμήμα για την κατάλληλη διάταξη που θα απαιτείται να τοποθετηθεί σε κάθε περίπτωση, ενώ επιπρόσθετα αναφέρθηκε και στον τρόπο ελέγχου των οχημάτων αυτών.

Ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ, αφού συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις της πρότασης νόμου, εισηγήθηκε την αναστολή έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου για δύο χρόνια, ώστε να παρασχεθεί ο απαραίτητος χρόνος στους ιδιοκτήτες των υφιστάμενων οχημάτων να συμμορφωθούν με τις προτεινόμενες διατάξεις, και τόνισε ότι προτεραιότητα όλων είναι η ασφάλεια στους δρόμους.

Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος από την επιτροπή, η τελευταία, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να διαμορφώσει το κείμενο της πρότασης νόμου ως ακολούθως:

1. Να αφαιρέσει από τις πρόνοιες της πρότασης νόμου τα οχήματα κατηγορίας N1 κατόπιν εισήγησης των εισηγητών της πρότασης νόμου.
2. Να εισαγάγει σχετική πρόνοια για αναστολή δύο χρόνων στην έναρξη της ισχύος του νόμου αναφορικά με τα υφιστάμενα οχήματα.
3. Να τροποποιήσει τη σχετική πρόνοια, ώστε να μειωθεί η προβλεπόμενη ποινή φυλάκισης σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την υπό αναφορά υποχρέωση από ένα έτος σε έξι μήνες.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων άρθρων 28B και 28Γ. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ και καμία ψήφο εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και καμία ψήφο εναντίον, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Για το υπ' αριθμόν 21 θέμα, το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», υπάρχει αίτημα για αναβολή.

Υπάρχει ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως, αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι το σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων που αφορά την παράνομη αναγνώριση από τις ΗΠΑ της κυριαρχίας του Ισραήλ στα κατεχόμενα συριακά Υψώματα Γκολάν, το οποίο ήδη αναβλήθηκε.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα, το οποίο είναι το σχέδιο απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων όσον αφορά το πόρισμα που εξέδωσε την 1^η Μαρτίου 2019 η Ερευνητική Επιτροπή για την Κατάρρευση του Συνεργατικού Πιστωτικού Συστήματος, έχει γίνει.

Τα υπ' αριθμόν 24 μέχρι 34 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Και εδώ έχουμε πει, κύριοι πρόεδροι των επιτροπών, ότι θα εγκύψουμε, ώσπου να φτάσουμε -αν και βελτιωθήκαμε πάρα πολύ- σε μηδενικές αποσύρσεις, εκτός αν υπάρχει λόγος ουσίας και όχι καθυστέρησης στην εξέταση.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, έχει γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν δοθεί ήδη γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.575, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκονται τα υπό εκπόνηση Τοπικά Σχέδια Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας, Δερύνειας και Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, κατά πόσο συντρέχουν λόγοι για οποιαδήποτε καθυστέρηση και, εάν όχι, τότε υπολογίζεται να ανακοινωθούν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.576, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χριστάκη Τζιοβάνη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις διαδικασίες και τα χρονικά περιθώρια εξέτασης σχετικού αιτήματος και έγκρισής του για την επιστροφή των χρημάτων στους δικαιούχους πολίτες όσον αφορά τις τραπεζικές εγγυητικές για εργαζόμενους που προέρχονται από τρίτες χώρες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.577, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χριστάκη Τζιοβάνη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Μέχρι πού βρίσκονται οι διαδικασίες αντικατάστασης του αγωγού υδατοπρομήθειας στον δρόμο Δερύνειας-Σωτήρας;
2. Πότε αναμένεται να προκηρυχθούν οι προσφορές και η έναρξη του εν λόγω πολεοδομικού έργου;

Η αναγκαιότητα για έναρξη και άμεση ολοκλήρωση του έργου είναι μέγιστης σημασίας για ολόκληρη την επαρχία, αφού ο συγκεκριμένος δρόμος εξυπηρετεί καθημερινά εκατοντάδες πολίτες της επαρχίας Αμμοχώστου. Ο συνδετικός αυτός δρόμος χρησιμοποιείται από μαθητές των σχολείων, από θρησκευόμενους, από ντόπιους και ξένους τουρίστες που εξυπηρετούνται από τη λαϊκή αγορά στη Δερύνεια, αλλά και από πολίτες που επισκέπτονται το Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.578, ημερομηνίας 8 Απριλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Ποιες είναι οι ώρες λειτουργίας των Κέντρων Θαλασσαιμίας τα τελευταία δέκα χρόνια; Έχει τροποποιηθεί το ωράριο μέχρι σήμερα;
2. Ποιες ώρες στελεχώνονται τα Κέντρα Θαλασσαιμίας από ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό ανά επαρχία;
3. Από ποια μέχρι ποια ώρα πρέπει να προσέλθει στο κέντρο ο ασθενής, για να προβεί σε μετάγγιση;
4. Έχει πραγματοποιηθεί ποτέ διαβούλευση με τους ασθενείς για τις ώρες και μέρες λειτουργίας των κέντρων, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η προσωπική ζωή τους και η καθημερινότητά τους;
5. Το προσωπικό που στελεχώνει τα Κέντρα Θαλασσαιμίας απασχολείται και σε άλλα τμήματα παράλληλα, με αποτέλεσμα να υπάρχουν καθυστερήσεις στις μεταγγίσεις;
6. Να κατατεθούν τα στοιχεία στελέχωσης ξεχωριστά του κάθε Κέντρου Θαλασσαιμίας (αριθμοί ιατρών, νοσηλευτικού προσωπικού και άλλου προσωπικού).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.579, ημερομηνίας 9 Απριλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να επιβεβαιώσει κατά πόσο τα δάνεια πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων και άλλων στην πρώην Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα, τα οποία έχουν αναδιαρθρωθεί και έχουν σταλεί πλέον ως εξυπηρετούμενα δάνεια στην Ελληνική Τράπεζα, σε περίπτωση που αυτά θα καταστούν και πάλι μη εξυπηρετούμενα, αυτόματα θα εμπίπτουν στο Asset Protection Scheme. Αυτό αναφέρεται στη συμφωνία για εγγυήσεις που προσέφερε η Κυπριακή Δημοκρατία στην Ελληνική Τράπεζα, γεγονός που σημαίνει ότι, σε περίπτωση αποτυχίας αποπληρωμής αυτών των δανείων, θα επιβαρυνθεί ο Κύπριος φορολογούμενος, ο οποίος ουσιαστικά θα καταβάλει αυτές τις εγγυήσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.580, ημερομηνίας 10 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Απ' ό,τι έχω πληροφορηθεί από κατοίκους της περιοχής Πυργών και Κόρνου, εταιρεία που δραστηριοποιείται στην περιοχή παραλαμβάνει και θάβει μεγάλες ποσότητες στάχτης/υπολειμμάτων καύσης από το Τσιμεντοποιείο Βασιλικού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Έχουν γίνει αναλύσεις και είναι γνωστή η σύνθεση των υπολειμμάτων καύσης;
2. Έχουν ακολουθηθεί οι απαιτούμενες διαδικασίες και έχουν εξασφαλιστεί οι απαιτούμενες άδειες για την ταφή;
3. Υπάρχει αδειούχος μεταφορέας αυτού του τύπου αποβλήτων;
4. Έχει αξιολογηθεί ο κίνδυνος ρύπανσης των υπόγειων υδάτων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.581, ημερομηνίας 10 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Πρόσφατα υπογράφηκε σύμβαση μεταξύ του κοινοτικού συμβουλίου Κιτίου και του μελετητικού γραφείου "Δ. Μιχαήλ και Συνεργάτες Λτδ" για την εκπόνηση μελέτης εξωραϊσμού μέρους της κοίτης του ποταμού Τρέμινθου. Σύμφωνα με δημοσίευμα το έργο θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων πεζοδρόμο, ποδηλατόδρομο, φύτευση, φωτισμό, γέφυρα για οχήματα κ.ά. και το κόστος του υπολογίζεται να ανέλθει στο €1.500.000.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν είναι ενήμερος για την υπογραφή της πιο πάνω σύμβασης, εάν έχει γίνει οποιαδήποτε διαβούλευση για την αναγκαιότητα του έργου και ποια είναι η θέση του υπουργείου σε σχέση με την υλοποίηση του πιο πάνω έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.582, ημερομηνίας 10 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το πότε ακριβώς προτίθενται οι αρμόδιες υπηρεσίες να προχωρήσουν στη συντήρηση (επάλειψη με πρέμιξ) του δρόμου Βάβλας-Οράς (μήκους 8,3 χμ. περίπου), καθώς και μέρους του δρόμου Οράς-Οδού (1 χμ. περίπου), που έχουν υποστεί έντονες φθορές.

Οι συγκεκριμένοι δρόμοι παρουσιάζουν σε πολλά σημεία ρωγμές που αναμένεται να επιδεινωθούν στο σύντομο μέλλον λόγω των βροχών και να θέσουν σε κίνδυνο τα διερχόμενα οχήματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.583, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Γνωρίζετε ότι μετά την παρέμβαση του κοινοβουλίου, το 2016, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας ουδεμία πρόσβαση έχει σε λογαριασμούς της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (ΣΚΤ) σε κόκκινα δάνεια πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων (ΠΕΠ) και μη, γι' αυτό δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί έλεγχος επί της ουσίας.

Συνεπώς, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα για τα ακόλουθα:

1. Ποιος μπορεί να ελέγξει τον τρόπο με τον οποίο η διοίκηση της ΣΚΤ αποφάσισε να αναδιρθώσει συγκεκριμένα δάνεια και αν αυτά έτυχαν ευνοϊκής μεταχείρισης, αφού όλη η πληροφόρηση πέρασε στην Ελληνική Τράπεζα;
2. Ποιος γνωρίζει αν διέγραψαν, στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης, οποιοδήποτε ποσό από το κάθε δάνειο, τι υπόλοιπο έμεινε ως οφειλόμενο και με ποια ρύθμιση αυτό θα εξοφληθεί; Γνωρίζετε ότι η Ελληνική Τράπεζα έχει παραλάβει αυτά τα δάνεια μαζί με το ιστορικό τους.
3. Σε ό,τι αφορά στις εγγυήσεις που έδωσε η Κυπριακή Δημοκρατία (ΚΔ) στην Ελληνική Τράπεζα, σε ποιο βαθμό θα υπάρχει διαφάνεια; Θα δοθούν αναλυτικές καταστάσεις από την Ελληνική Τράπεζα στην ΚΔ αναφορικά με το ποια δάνεια απέτυχαν, ακόμα και με τις νέες ρυθμίσεις, να γίνουν εξυπηρετούμενα, γεγονός που θα έχει ως αποτέλεσμα να κληθεί ο Κύπριος φορολογούμενος να τα εξοφλήσει;
4. Δεδομένων των προαναφερθεισών συνθηκών, δε θα έπρεπε να υπάρχει πλήρης και απόλυτη διαφάνεια σε σχέση με όσα αναφέρονται στην ερώτησή μου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.584, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλώ πολύ τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει γιατί κρίθηκε αναγκαίο να καταβληθεί το ποσό των €215.000 επιπλέον ΦΠΑ για παροχή νομικής αρωγής στους αξιωματούχους της ΣΚΤ οι οποίοι θα κατέθεταν ενώπιον της Ερευνητικής Επιτροπής. Αν οι εν λόγω αξιωματούχοι θα κατέθεταν την αλήθεια, ως όφειλαν, γιατί χρειάζονταν τέτοιες υπηρεσίες, τις οποίες πλήρωσε ο φορολογούμενος;

Επιπρόσθετα, να μας ενημερώσετε για τα εξής:

1. Ποιο δικηγορικό γραφείο ανέλαβε να παρέχει τη νομική αρωγή;
2. Εγκρίθηκε από την επιτροπεία αυτό το ποσό; Υπάρχουν σχετικά πρακτικά;
3. Πόσες ώρες εργασίας απαιτήθηκαν από πλευράς του δικηγορικού γραφείου;
4. Γιατί δεν ακολουθήθηκε διαδικασία προσφορών και δεν προηγήθηκε διακρίβωση της εν λόγω δαπάνης;
5. Σε ποιους αξιωματούχους παρασχέθηκε αυτή η νομική αρωγή και τι είδους νομική αρωγή παρασχέθηκε στον καθένα;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.011.02.556 και 23.06.011.03.085, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2018 και 31^{ης} Αυγούστου 2018, αντίστοιχα, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στις πιο πάνω ερωτήσεις, με το ίδιο αντικείμενο, και, με βάση την ενημέρωση που έτυχα από το αρμόδιο Τμήμα, να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Η άδεια οδήγησης ανά κατηγορία οχήματος, όπως γνωρίζετε, εκδίδεται σε άτομο που έχει υποβάλει αίτηση, βάσει των διατάξεων του περί Άδειας Οδήγησης Νόμου του 2001 έως 2018, στον οποίο προνοούνται, ανάμεσα σε άλλα, οι προϋποθέσεις για χορήγηση άδειας οδήγησης, δηλ. το ελάχιστο όριο ηλικίας, οι ελάχιστες σωματικές και διανοητικές ικανότητες, καθώς και το κατά πόσο ο ενδιαφερόμενος έχει επιτύχει σε θεωρητική και πρακτική εξέταση πάνω στα θέματα που καθορίζονται στο άρθρο 23 του υπό αναφορά Νόμου. Σύμφωνα με το άρθρο 23 «Η εξέταση που διενεργείται για σκοπούς απόκτησης πιστοποιητικού ικανότητας αποτελείται από προφορική ή και γραπτή διαπίστωση των γνώσεων του εξεταζόμενου σε θέματα κανόνων οδικής κυκλοφορίας, οδικής ασφάλειας και οδικής συμπεριφοράς και

από πρακτική δοκιμασία της ικανότητας οδήγησης μηχανοκίνητου οχήματος, της κατηγορίας ή ειδικής κατηγορίας για την οποία ζητείται η έκδοση του πιστοποιητικού ικανότητας”.

- (β) Στο σχετικό Νόμο έχει ενσωματωθεί η Οδηγία 2006/126/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Δεκεμβρίου 2006 για την άδεια οδήγησης (αναδιατύπωση), με την Κ.Δ.Π. 460/2015, η οποία έχει δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 23 Δεκεμβρίου, 2015 (Παράρτημα Τρίτο, Μέρος Ι), σε τρόπο ώστε να συνάδει με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Συγκεκριμένα, έχει ενσωματωθεί το Παράρτημα ΙΙ της υπό αναφορά Οδηγίας, στο οποίο καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις για τις εξετάσεις οδήγησης (θεωρητική εξέταση, δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς, βαθμολόγηση της εξέτασης, διάρκεια και τόπος της εξέτασης).
- (γ) Η εισαγωγή του θεσμού της προηγμένης άδειας οδήγησης (Advanced Drivers License), που τίθεται στις ερωτήσεις σας, δεν προβλέπεται σε οποιαδήποτε ευρωπαϊκή Οδηγία και μέχρι στιγμής δεν έχουμε μελετήσει ένα τέτοιο θέμα. Σύμφωνα με την πληροφόρηση που εξασφάλισε το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, πρόκειται για θεσμό που λειτουργεί στο Ηνωμένο Βασίλειο καθαρά ως ιδιωτική/κερδοσκοπική πρωτοβουλία και δεν περιβάλλεται από οποιαδήποτε εθνική νομοθεσία.
2. Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.010, ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Βελτίωση της Λεωφόρου Περνέρας στο Παραλίμνι

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα και μετά από σχετική ενημέρωση που έλαβα από το αρμόδιο Τμήμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η Σύμβαση για τη βελτίωση της Λεωφόρου Περνέρα υπογράφηκε στις 04/03/2016 με την εταιρεία General Constructions Co Ltd. για το ποσό των €5.695.708 συν Φ.Π.Α. Η περίοδος εκτέλεσης του Έργου ήταν 78 εβδομάδες με ημερομηνία έναρξης στις 22/03/2016.
3. Σε σχέση με τον Διαγωνισμό με αριθμό PS/C/718, ο οποίος διεξήχθη για το εν λόγω Έργο, παρατίθενται τα ακόλουθα δεδομένα:
- I. Κατά τη διάρκεια της προκήρυξης του Διαγωνισμού, και κατόπιν παρέμβασης του Γενικού Ελεγκτή για τα πρόσθετα χρηματοοικονομικά και τεχνικά κριτήρια επιλογής που είχαν τεθεί από την Αναθέτουσα Αρχή στα Έγγραφα Διαγωνισμού, το Τμήμα Δημοσίων Έργων (ΤΔΕ) κλήθηκε σε συνεδρία από την Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΑΑΔΣ) για συζήτηση του θέματος.
- II. Στην συνεδρία συζητήθηκε διεξοδικά το θέμα των κριτηρίων και ποιοι/πόσοι εργολήπτες θα μπορούσαν να τα ικανοποιούν, προκειμένου να δύνανται να υποβάλουν προσφορά. Στην εν λόγω συνεδρία παρευρέθηκαν εκτός από αρμόδιους λειτουργούς της ΑΑΔΣ, εκπρόσωποι του Γενικού Ελεγκτή και του ΤΔΕ. Αποτέλεσμα της συζήτησης ήταν η διαμόρφωση και κατάληξη σε διαφοροποιημένα κριτήρια επιλογής, προκειμένου να διευρυνθεί ο Διαγωνισμός, τα οποία το ΤΔΕ θα έθετε πλέον στα πρότυπα έγγραφα διαγωνισμού που χρησιμοποιεί, περιλαμβανομένων και του συγκεκριμένου Έργου.
4. Σε ό,τι αφορά τα συγκεκριμένα ερωτήματά σας, το Υπουργείο έχει τις ακόλουθες θέσεις:
- I. Η “χρονοτριβή” δεν οφείλεται στην “προκήρυξη των προσφορών”, δηλαδή στα έγγραφα του διαγωνισμού, αλλά κυρίως στα προβλήματα ρευστότητας που αντιμετωπίζει ο Εργολάβος.
- II. Ανάλογα προβλήματα φαίνεται ότι αντιμετωπίζουν πολλοί εργολήπτες τα τελευταία έτη, γεγονός που οδήγησε την ΑΑΔΣ σε διερεύνηση του ενδεχομένου τροποποίησης των κριτηρίων, κυρίως των χρηματοοικονομικών, για αντιμετώπιση της αδυναμίας των εργολάβων να τηρούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.
- III. Η έκδοση και, κατ’ επέκταση, τροποποίηση των προτύπων εγγράφων διαγωνισμού, είναι αρμοδιότητα της ΑΑΔΣ, την οποία ασκεί συνήθως σε συνεννόηση με τα Τμήματα που διενεργούν μεγάλους διαγωνισμούς από απόψεως κόστους και σπουδαιότητας, ένεκα εμπειριών. Ένα από τα Τμήματα αυτά είναι το ΤΔΕ, το οποίο βρίσκεται σε επαφή για συζήτηση των επικείμενων νέων κριτηρίων με την ΑΑΔΣ. Το ΤΔΕ, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες ζητούνται οι απόψεις του από την ΑΑΔΣ πριν από τη διαμόρφωση των κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης, έχει υποβάλει πολλές φορές, και πρόσφατα, εισηγήσεις για τροποποίηση των κριτηρίων, για διευκόλυνση της υλοποίησης των έργων και, ει δυνατόν, της διεύρυνσης του ανταγωνισμού.

- IV. Νοείται, βεβαίως, ότι τα πρότυπα έγγραφα διαγωνισμού είναι οδηγός για χρήση από τις αναθέτουσες αρχές ανάλογα με το μέγεθος και τη σπουδαιότητα των έργων που προωθούν για υλοποίηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.124, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και παραθέτω τον πιο κάτω πίνακα όπου καταγράφονται τα έγγραφα διαμονής που εκδόθηκαν από την 1.1.2014 μέχρι σήμερα, ανά έτος έκδοσης και κατηγορία διαμονής, ως προς το ερώτημα υπ' αρ. 1 της ερώτησης:

Έτος Έκδοσης	Κατηγορία Διαμονής	Αριθμός
2015	Οικιακή Απασχόληση	17521
	Πολίτες της ΕΕ και Μέλη των Οικογενειών τους	9502
	Γενική Απασχόληση	6189
	Επισκέπτες	5474
	Μέλη Οικογένειας Κυπρίου	3878
	Άδειες Μετανάστευσης	3040
	Εκπαίδευση	2591
	Οικογενειακή Επανάμνηση Υπηκόων Τρίτων Χωρών	1722
	Απασχόληση σε Εταιρεία Ξένων Συμφερόντων	1511
	Διεθνής Προστασία	1214
	Επί Μακράν Διαμένοντες	115
	Ειδικές Άδειες	112
Σύνολο 2014		52869
2015	Οικιακή Απασχόληση	15565
	Πολίτες της ΕΕ και Μέλη των Οικογενειών τους	9930
	Γενική Απασχόληση	6129
	Επισκέπτες	5399
	Μέλη Οικογένειας Κυπρίου	4402
	Εκπαίδευση	3224
	Άδειες Μετανάστευσης	3085
	Διεθνής Προστασία	2942
	Οικογενειακή Επανάμνηση Υπηκόων Τρίτων Χωρών	1811
	Απασχόληση σε Εταιρεία Ξένων Συμφερόντων	1632
	Ειδικές Άδειες	69
	Επί Μακράν Διαμένοντες	37
Σύνολο 2015		54225
	Οικιακή Απασχόληση	15617
	Πολίτες της ΕΕ και Μέλη των Οικογενειών τους	13652
	Εκπαίδευση	6036
	Γενική Απασχόληση	5934
	Επισκέπτες	5417

	Άδειες Μετανάστευσης	4967
	Μέλη Οικογένειας Κυπρίου	4204
	Διεθνής Προστασία	3648
	Οικογενειακή Επανένωση Υπηκόων Τρίτων Χωρών	2185
	Απασχόληση σε Εταιρεία Ξένων Συμφερόντων	1869
	Θύματα Εμπορίας/Εκμετάλλευσης προσώπων	93
	Επί Μακράν Διαμένοντες	40
	Ειδικές Άδειες	25
	Επιστημονική Έρευνα	11
Σύνολο 2016		63698
2017	Πολίτες της ΕΕ και Μέλη των Οικογενειών τους	14669
	Οικιακή Απασχόληση	12223
	Εκπαίδευση	8861
	Άδειες Μετανάστευσης	6010
	Γενική Απασχόληση	5660
	Επισκέπτες	4971
	Μέλη Οικογένειας Κυπρίου	2619
	Διεθνής Προστασία	2445
	Απασχόληση σε Εταιρεία Ξένων Συμφερόντων	2394
	Οικογενειακή Επανένωση Υπηκόων Τρίτων Χωρών	2299
	Θύματα Εμπορίας/Εκμετάλλευσης προσώπων	67
	Ειδικές Άδειες	38
	Επί Μακράν Διαμένοντες	25
	Επιστημονική Έρευνα	14
Σύνολο 2017		62295
2018	Πολίτες της ΕΕ και Μέλη των Οικογενειών τους	18796
	Οικιακή Απασχόληση	14693
	Εκπαίδευση	8525
	Γενική Απασχόληση	6129
	Άδειες Μετανάστευσης	5548
	Διεθνής Προστασία	5307
	Επισκέπτες	5042
	Απασχόληση σε Εταιρεία Ξένων Συμφερόντων	3338
	Οικογενειακή Επανένωση Υπηκόων Τρίτων Χωρών	3003
	Μέλη Οικογένειας Κυπρίου	2882
	Θύματα Εμπορίας/Εκμετάλλευσης προσώπων	90
	Εποχική Εργασία	87
	Ειδικές Άδειες	56
	Επί Μακράν Διαμένοντες	32

	Ενδοεταιρική Μετάθεση	26
	Επιστημονική Έρευνα	12
	Απασχόληση σε Νεοφυείς-Καινοτόμες Επιχειρήσεις	6
Σύνολο 2018		73572
2019	Πολίτες της ΕΕ και Μέλη των Οικογενειών τους	6022
	Οικιακή Απασχόληση	3173
	Άδειες Μετανάστευσης	1342
	Γενική Απασχόληση	1333
	Επισκέπτες	1212
	Εκπαίδευση	1121
	Διεθνής Προστασία	1008
	Απασχόληση σε Εταιρεία Ξένων Συμφερόντων	852
	Οικογενειακή Επανάμνηση Υπηκόων Τρίτων Χωρών	852
	Μέλη Οικογένειας Κυπρίου	705
	Ενδοεταιρική Μετάθεση	13
	Ειδικές Άδειες	11
	Εποχική Εργασία	11
	Θύματα Εμπορίας/Εκμετάλλευσης προσώπων	9
	Επιστημονική Έρευνα	6
	Επί Μακράν Διαμένοντες	4
Σύνολο 2019 (μέχρι 3.4.2019)		73572
ΣΥΝΟΛΟ		

2. Σημειώνεται πως ως προς τα ερωτήματα υπ' αρ. 2 και 3 της υπό αναφορά ερώτησης, το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης δεν τηρεί τέτοια στοιχεία. Εκτίμηση για τα σημεία αυτά ενδεχομένως να μπορεί να παραχωρηθεί από την Αστυνομία ή/και την Υπηρεσία Ασύλου.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.254, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.254 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Λευκωσίας, κ. Γιώργο Περδίκη και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Ο “απεγκλωβισμός” και η μεταβίβαση τίτλων ιδιοκτησίας επ’ ονόματι των αγοραστών αποτελεί στόχο πρωταρχικής σημασίας για το Υπουργείο Εσωτερικών, ως αποδεικνύεται και από την ολοκλήρωση εξέτασης μεγάλου αριθμού αιτήσεων και της μεταβίβασης περίπου 5.500 τίτλων μέχρι το τέλος του 2018. Όμως, όπως ορθά επισημαίνει ο αξιότιμος βουλευτής στην ερώτηση του, παρόλο που ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, κ. Χρίστος Πατσαλίδης, είχε δεσμευτεί κατά τη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού στις 3.7.2018, για μαζική απόσυρση κατατεθειμένων αιτήσεων/εφέσεων από τα πιστωτικά ιδρύματα, οι οποίες υποβάλλονται βάσει του άρθρου 44KB του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου (9/1965), η δέσμευση αυτή παραμένει ανεκπλήρωτη. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω εκκρεμούσες αιτήσεις/εφέσεις συνεχίζουν ακόμη και σήμερα να ανέρχονται στις 330 παγκύπρια.
3. Συναφώς επιβεβαιώνεται ότι το Υπουργείο Εσωτερικών θα συνεχίσει τις προσπάθειες για καθολικό απεγκλωβισμό όλων των αγοραστών, ανεξαρτήτως των ισχυρισμών τραπεζών για αντισυνταγματικότητα της σχετικής νομοθεσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.271, ημερομηνίας 23 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τα στοιχεία των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και το σύστημα TRACES (TRade Control and Expert System) στο οποίο καταχωρούνται οι ενδοκοινοτικές εμπορικές μετακινήσεις ζώων, αφίχθηκαν μεταξύ των ετών 2014 έως 2018 από κράτη-μέλη, ο πιο κάτω αριθμός σκύλων στο αεροδρόμιο Λάρνακας:

Έτος	Αριθμός
2014	244
2015	472
2016	225
2017	171
2018	147
ΣΥΝΟΛΟ	1259

Επίσης, κατά την ίδια περίοδο, αφίχθηκαν στο Συνοριακό Κέντρο Κτηνιατρικού Ελέγχου του αεροδρομίου Λάρνακας από τρίτες χώρες, για εμπορικούς σκοπούς ο πιο κάτω αριθμός σκύλων:

Έτος	Αριθμός
2014	0
2015	97
2016	489
2017	505
2018	234
ΣΥΝΟΛΟ	1325

Όσον αφορά στις μη εμπορικού χαρακτήρα αφίξεις σκύλων από τρίτες χώρες, ο ανά έτος αντίστοιχος αριθμός είναι:

Αεροδρόμιο Λάρνακας	
Έτος	Αριθμός
2014	494
2015	479
2016	601
2017	743
2018	871
ΣΥΝΟΛΟ	3188

Αεροδρόμιο Πάφου	
Έτος	Αριθμός
2014	31
2015	60
2016	48
2017	55
2018	49
ΣΥΝΟΛΟ	243

Από την Μαρίνα Λεμεσού εισήλθε στην Κύπρο ένας (1) σκύλος το 2014 και ένας (1) το 2017.

Όσον αφορά στους σκύλους που μετακινήθηκαν προς την Κύπρο από Κράτη Μέλη της Ε.Ε., οι έλεγχοι αυτών των περιπτώσεων διενεργούνται από Τελωνειακούς Λειτουργούς στη βάση εξουσιοδότησης του Τμήματος Τελωνείων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Τα πιο κάτω στοιχεία αφορούν στα τρία τελευταία έτη:

Αεροδρόμιο Λάρνακας	
Έτος	Αριθμός
2016	908
2017	1352

Αεροδρόμιο Πάφου	
Έτος	Αριθμός
2016	203
2017	339

2018	(υπολείπονται στοιχεία για ακόμη 2 μήνες)
	950
ΣΥΝΟΛΟ	3210

2018	420
ΣΥΝΟΛΟ	962

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.292, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Λίνου Παπαγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Η Συνδεδεμένη Στήριξη Αιγοπροβάτων για το έτος 2018, αφορά σε κοινοτικούς πόρους. Για σκοπούς συμμόρφωσης με τις υποδείξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνέδριου, απαιτούνται όπως προηγηθούν συγκεκριμένοι έλεγχοι και διαδικασίες. Οι επιτόπιοι έλεγχοι που απαιτούνται στις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις έχουν ολοκληρωθεί και έπεται η αξιολόγηση των σχετικών αιτήσεων από τον ΚΟΑΠ. Η καταβολή των ενισχύσεων εκτιμάται ότι θα αρχίσει σε περίπου δύο μήνες, ήτοι τον ερχόμενο Απρίλιο/Μάιο.

Σημειώνεται επίσης ότι η καταβολή των ενισχύσεων στους συμμετέχοντες στο Μέτρο 14-Καλή Διαβίωση των Ζώων-Αιγοπροβάτων βρίσκεται σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα.

Σε ό,τι αφορά στις αποζημιώσεις για ζημιές που επισυνέβησαν το 2018 σε καλλιέργειες, πριν το τέλος του 2018 έχει καταβληθεί το 50% των αποζημιώσεων και η καταβολή του υπόλοιπου ποσού αναμένεται να αρχίσει άμεσα.

Σας διαβεβαιώνουμε ότι όλες οι πιο πάνω διαδικασίες παρακολουθούνται και υλοποιούνται με γνώμονα την ταχύτερη δυνατή καταβολή των ενισχύσεων και αποζημιώσεων στους δικαιούχους σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και τις απαιτήσεις της νομοθεσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.299, ημερομηνίας 1^{ης} Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω ότι η χωροθέτηση ή η εξέταση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων δεν αποτελούν αρμοδιότητα του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (ΥΕΕΒ).

2) Ωστόσο σημειώνεται ότι, μετά από σχετική έρευνα, Φωτοβολταϊκό Πάρκο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ισχύος 20 MW, περιλαμβανόταν στην Ημερήσια Διάταξη της συνεδρίας της αρμόδιας Επιτροπής Μελετών Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) στις 18/10/2018. Επιστολή-Πρόσκληση του Τμήματος Περιβάλλοντος προς τα μέλη της Επιτροπής και άλλες Αρμόδιες Αρχές βρίσκεται αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος και επισυνάπτεται για εύκολη αναφορά.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πληροφορίες/διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.316, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω ότι τα καθεστώτα στήριξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) που εκδίδει κατά καιρούς το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (ΥΕΕΒ) δεν απαγορεύουν την ενοικίαση στεγών για ανάπτυξη έργων ΑΠΕ.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινήσεις ή πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.348, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και, με βάση την ενημέρωση που έτυχα από το αρμόδιο Τμήμα, να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

(α) Με βάση τα στοιχεία που τηρούνται στο Αρχείο του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, οι εγγραφές ηλεκτρικών και υβριδικών οχημάτων ανά έτος, για την περίοδο από το 2015 μέχρι το 2018, εκτίθενται στον πιο κάτω πίνακα:

A/A	Κατ. Οχήματος	2015	2016	2017	2018
1	Ηλεκτροκίνητο	13	30	100	135
2	Διπλής Προώσεως	395	746	1362	1674
3	CNG (Compressed Natural Gas)	1	1	----	----
4	Βενζίνη/Υγραέριο	7	10	12	10
5	Πετρέλαιο/Υγραέριο	----	----	3	6

(β) Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμο, για τα ηλεκτροκίνητα μηχανοκίνητα οχήματα καθορίζεται μηδενικός φόρος κατανάλωσης καθώς, επίσης, και μηδενικό ετήσιο τέλος κυκλοφορίας.

(γ) Αναφορικά με τα υβριδικά οχήματα, οι εκ κατασκευής εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) είναι συνήθως χαμηλές και κάτω των 120 γραμμ. συναφώς ο φόρος κατανάλωσης για αυτά τα οχήματα είναι συνήθως μηδενικός ενώ το ετήσιο τέλος κυκλοφορίας υπολογίζεται κάτω των 60 ευρώ. Πληροφορικά, αναφέρεται ότι, κατά το έτος 2018 από τα 1674 οχήματα διπλής προώσεως που έχουν εγγραφεί, τα 1342 είχαν CO₂ κάτω των 120 γραμμ.

2. Σε ό,τι αφορά στην εξασφάλιση περαιτέρω διευκολύνσεων για τους κατόχους ηλεκτρικών και φιλικών προς το περιβάλλον αυτοκινήτων, σημειώνεται ότι το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων προωθεί μέτρα για τη δημιουργία των υποδομών για την ηλεκτροκίνηση (χώροι επαναφόρτισης). Επίσης, προωθούνται νομοθετικές ρυθμίσεις για την απαγόρευση της στάθμευσης συμβατικών αυτοκινήτων σε χώρους επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και τη δημιουργία κατάλληλης σήμανσης για τους χώρους αυτούς (ταμπέλες, οδόστρωμα). Πρόσθετα, αναφέρεται ότι υπάρχει συνεργασία του Υπουργείου μας με άλλα συναρμόδια Υπουργεία (Υπουργείο Οικονομικών) για την εξέταση περαιτέρω κινήτρων για την αγορά τέτοιων οχημάτων.

3. Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.393, ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Κώστα Κωνσταντίνου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η άδεια υλοτομίας από το Τμήμα Δασών ήταν νομότυπη και εκδόθηκε μετά από επιτόπιο έλεγχο και αφού διαπιστώθηκε ότι τα δέντρα ήταν επικίνδυνα λόγω του δυσανάλογα μεγάλου ύψους (22-24 m) σε σχέση με τη διάμετρο. Η σχέση ύψους και διαμέτρου ήταν τέτοια που δεν επέτρεπε την αραίωση τους, αφού ο κίνδυνος πτώσης των δέντρων σε περίπτωση ανέμων θα ήταν ακόμη μεγαλύτερος. Η δε αποκοπή των κορυφών στα πεύκα προκαλεί μόνιμη παραμόρφωση των δέντρων με αποτέλεσμα την αισθητική υποβάθμιση των πάρκων και δεν ενδείκνυται.

3. Το Τμήμα Δασών εξέδωσε άδεια υλοτομίας για τα 12 δέντρα με βάση τον περί Δασών Νόμο. Για τα υπόλοιπα 5 δέντρα (2 ξηρά και 3 υγιή) που οι διαστάσεις του κορμού τους ήταν κάτω από 15 εκατοστά, σύμφωνα με τον ίδιο νόμο, δεν απαιτείτο έκδοση άδειας υλοτομίας. Ως εκ τούτου δεν υπάρχει θέμα παράβασης των όρων της άδειας υλοτομίας.

4. Όσον αφορά στα υπόλοιπα πάρκα της κοινότητας Στατού-Αγίου Φωτίου, το Τμήμα Δασών θα εκφέρει άποψη όταν ο ιδιοκτήτης των πάρκων, δηλαδή το Κοινοτικό Συμβούλιο, ζητήσει τέτοια συμβουλή από το Τμήμα Δασών. Πληροφορείστε περαιτέρω ότι κατά τις επιτόπιες επισκέψεις εξετάζεται αν υπάρχει κάποιος κίνδυνος, όπως για παράδειγμα αν το δέντρο έχει πάρει κάποια κλίση, αν υπάρχει κάποιος ραγισμένος κλάδος, κ.λπ. και λαμβάνονται ενέργειες όταν υπάρχει ορατός κίνδυνος δηλαδή κάτι που μπορεί να προβλεφθεί.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.416, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το δικαίωμα της συμμετοχής των εργαζομένων στη διοίκηση των επιχειρήσεων ρυθμίζεται με βάση τις πρόνοιες των περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Συμβουλίων Εργαζομένων Νόμων του 2011-2018. Η εν

λόγω νομοθεσία τυγχάνει εφαρμογής σε όλες τις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και απασχολούν τουλάχιστον χίλιους εργαζομένους στα κράτη μέλη και τουλάχιστον εκατό πενήντα εργαζομένους σε καθένα από δύο τουλάχιστον διαφορετικά κράτη μέλη. Σ' αυτές τις επιχειρήσεις, ο εργοδότης υποχρεούται να διασφαλίζει την ίδρυση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή να προβαίνει σε διαβούλευση ή/και να ενημερώνει τους εργαζομένους ή τους εκπροσώπους τους για συγκεκριμένα θέματα. Παράλληλα, η εν λόγω νομοθεσία δίδει τη δυνατότητα υποβολής γνώμης από τους εργαζομένους ή τους εκπροσώπους τους, χωρίς όμως να επηρεάζονται τα προνόμια της διεύθυνσης. Επομένως, δεν προνοείται δικαίωμα αρνησικυρίας σε αποφάσεις που είναι προνόμιο του εργοδότη.

3. Όσον αφορά στα θέματα που άπτονται της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, αυτά ρυθμίζονται με βάση τις πρόνοιες της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας και των σχετικών Κανονισμών. Με βάση την εν λόγω Νομοθεσία, προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία Επιτροπών Ασφάλειας στους χώρους εργασίας, εφόσον εργοδοτούνται από τον ίδιο εργοδότη 10 εργαζόμενοι.
4. Αρχικά, ο θεσμός των Επιτροπών Ασφάλειας εφαρμόστηκε σε ορισμένους μόνο τομείς της οικονομικής δραστηριότητας που εγκρίθηκαν ως τομείς προτεραιότητας, όπως ήταν η μεταποιητική βιομηχανία και οι κατασκευές. Σταδιακά, με Διατάγματα της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο θεσμός των Επιτροπών Ασφάλειας διευρύνθηκε και κάλυψε όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας.
5. Οι διατάξεις της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία στην εργασία προνοούν την υποχρέωση του εργοδότη να διαβουλευτεί με τους εργαζομένους του για όλα τα θέματα ασφάλειας και υγείας στον χώρο εργασίας. Οι αντιπρόσωποι ασφάλειας, που εκλέγονται ή ορίζονται από τους εργαζομένους, ως μέλη των Επιτροπών Ασφάλειας, υποβάλλουν, μεταξύ άλλων, εισηγήσεις στον εργοδότη για μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται, με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.
6. Με βάση τις διατάξεις της υπό αναφορά Νομοθεσίας, τα μέλη των Επιτροπών Ασφάλειας δεν έχουν δικαίωμα αρνησικυρίας πάνω στις αποφάσεις της διοίκησης που αφορούν στην ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στον χώρο εργασίας. Επομένως, ο ρόλος των εν λόγω Επιτροπών είναι συμβουλευτικός προς τον εργοδότη.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.420, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Το έργο “Διαμόρφωση του αλιευτικού καταφυγίου και του Ποταμού στο Λιοπέτρι” αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα έργα υποδομής που αφορούν τον αλιευτικό τομέα της Κύπρου και προγραμματίζεται να ξεκινήσει εντός του 2019. Σύμφωνα με πληροφόρηση που είχαμε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, το οποίο συντονίζει το όλο έργο και είναι σε θέση να παρέχει λεπτομερέστερη πληροφόρηση για την πορεία του έργου, στο παρόν στάδιο έχουν ολοκληρωθεί τα κατασκευαστικά σχέδια και έχει εξασφαλιστεί η Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής, ενώ η προκήρυξη του έργου αναμένεται να γίνει τον ερχόμενο Απρίλιο. Σημειώνεται ότι το έργο έχει εγκριθεί για συγχρηματοδότηση από Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας 2014-2020 με εκτιμώμενο προϋπολογισμό €7 εκ.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.434, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση σας ενημερώνω ότι τα σχέδια χορηγιών για ενεργειακή αναβάθμιση των υφιστάμενων κτιρίων που υλοποιήθηκαν μέχρι σήμερα δεν λαμβάνουν υπόψη την στατική επάρκεια των κτιρίων. Η Οδηγία 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, καθώς και οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμοι του 2006 έως 2017, με τους οποίους η Κύπρος έχει εναρμονίσει την Οδηγία αυτή στο εθνικό δίκαιο, δεν απαιτούν κάτι τέτοιο.

Ωστόσο, αναγνωρίζεται ότι μπορούν να προκύψουν και οφέλη για τους ιδιοκτήτες των κτιρίων από τον συνδυασμό ενεργειακής αναβάθμισης και αντισεισμικής αναβάθμισης κτιρίων. Η νέα Οδηγία για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων, Οδηγία 2018/844/ΕΕ, την οποία βρισκόμαστε στο στάδιο να εναρμονίσουμε στο εθνικό δίκαιο, δίνει τη δυνατότητα για συζήτηση του θέματος αυτού με τα εμπλεκόμενα μέρη του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα στα πλαίσια της διαμόρφωσης της νέας Στρατηγικής για την Ανακαίνιση Κτιρίων, που θα αποτελέσει μέρος του υπό διαμόρφωση Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ενέργεια και το Κλίμα. Επιπλέον, ο συνδυασμός της ενεργειακής αναβάθμισης με την αντιμετώπιση προβλημάτων που προκύπτουν από την

έντονη σεισμική δραστηριότητα αποτελούν το αντικείμενο ερευνητικού προγράμματος που συντονίζει το ΤΕΠΑΚ και συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς που είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, το ΕΤΕΚ και το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Η διαβούλευση που αναφέρεται πιο πάνω, καθώς και η γνώση που θα αποκτηθεί από την έρευνα, θα αναδείξει πιθανές συνέργειες μεταξύ ενεργειακής αναβάθμισης και αντισεισμικής αναβάθμισης κτιρίων.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.448, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη, με αριθμό Ερ. 23.06.011.03.448 και ημερομηνία 18 Ιανουαρίου, που αφορά τα εναλλακτικά καύσιμα σε σχέση με την προώθηση της ηλεκτροκίνησης στην Κύπρο και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η Οδηγία 2014/94/ΕΕ, για την προώθηση και την ανάπτυξη των υποδομών εναλλακτικών καυσίμων στον τομέα των μεταφορών, θέτει πρακτικούς στόχους και προωθείται ειδικά η ανάπτυξη της αγοράς και των σχετικών υποδομών για τη χρήση ηλεκτρισμού, υδροποιημένου φυσικού αερίου (LNG), συμπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG) και υδρογόνου στις μεταφορές προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η εξάρτηση από τα υγρά ορυκτά καύσιμα και να περιοριστούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις στον τομέα των μεταφορών.

Στην Οδηγία, δεν προβλέπεται καθορισμένος αριθμός σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων μέχρι τέλος του 2020, αλλά αναφέρεται ότι πρέπει να υπάρχει κατάλληλος αριθμός ανάλογα με τα ηλεκτρικά οχήματα που βρίσκονται σε κυκλοφορία σε κάθε κράτος μέλος.

Ενδεικτικά, στο προοίμιο της Οδηγίας συστήνεται (χωρίς να είναι υποχρεωτικό) ότι, ο επαρκής μέσος αριθμός σημείων επαναφόρτισης θα πρέπει να αντιστοιχεί σε τουλάχιστον ένα σημείο επαναφόρτισης ανά 10 αυτοκίνητα. Μέχρι σήμερα υπάρχουν 88 ηλεκτρικά αυτοκίνητα και 36 δημοσίως προσβάσιμα σημεία φόρτισης (18 διπλά).

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, λόγω του περιορισμένου ενδιαφέροντος στο παρόν στάδιο για την ανάπτυξη τέτοιων υποδομών από τον ιδιωτικό τομέα, προχωρά με τις διαδικασίες για την εγκατάσταση 20 (10 διπλών) δημοσίως προσβάσιμων σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων σε δημοσίους δρόμους, σε σημεία που κρίνεται απαραίτητο για την αποτελεσματικότερη κάλυψη του οδικού δικτύου.

Σημειώνεται ότι, οι υποδομές που θα υλοποιηθούν από το δημόσιο τομέα θα είναι περιορισμένης έκτασης και μόνο εκεί όπου είναι απολύτως απαραίτητο.

Για τα σημεία ανεφοδιασμού οχημάτων με CNG (Συμπιεσμένο Φυσικό Αέριο) μέχρι τέλος του 2020 και τα σημεία ανεφοδιασμού με CNG κατά μήκος των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών (TEN-T) μέχρι τέλος του 2025 (υποχρεωτικοί στόχοι), επίσης δεν καθορίζεται αριθμός σημείων αλλά όπως αναφέρεται στην Οδηγία θα πρέπει να υπάρχει κατάλληλος αριθμός σημείων. Σημειώνω ότι, το εν λόγω θέμα αφορά στις αρμοδιότητες άλλων Υπουργείων και Υπηρεσιών όπως το Υπουργείο Ενέργειας, τη ΔΕΦΑ κ.ά.

Όσον αφορά στα σημεία ανεφοδιασμού με LNG (Υδροποιημένο Φυσικό Αέριο) σε διεθνείς λιμένες προκειμένου να καθίσταται δυνατή η κυκλοφορία πλοίων σε ολόκληρο το κεντρικό δίκτυο των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών (TEN-T) μέχρι το τέλος του 2025 και τα σημεία ανεφοδιασμού με LNG (Υδροποιημένο Φυσικό Αέριο) σε εσωτερικούς λιμένες προκειμένου να καθίσταται δυνατή η κυκλοφορία πλοίων σε ολόκληρο το κεντρικό δίκτυο των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών (TEN-T) μέχρι τέλος του 2030, (υποχρεωτικοί στόχοι), η Αρχή Λιμένων Κύπρου, συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα "Poseidon Med II" με σκοπό την ετοιμασία και εκπόνηση μελέτης σχετικά με την χωροθέτηση καθώς και μελλοντική ανάπτυξη υποδομών ανεφοδιασμού καυσίμων LNG στα Κυπριακά λιμάνια.

Επιπρόσθετα, στην Οδηγία, υπάρχουν και άλλοι μη υποχρεωτικοί στόχοι για τους οποίους, επαφίεται στο κάθε κράτος μέλος η λήψη απόφασης για την υλοποίησή τους και αφορούν, στη χρήση υδρογόνου σε οχήματα, τη χρήση ηλεκτρισμού σε πλοία, τη χρήση LNG για βαρέα οχήματα και τη χρήση ηλεκτρισμού για ανεφοδιασμό αεροσκαφών που σταθμεύουν.

Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πληροφορίες χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.451, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Κοινοβουλευτική Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, στα πλαίσια εφαρμογής του Διατάγματος δυνάμει του άρθρου 36(1)(α) και 36(1)(ε) του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου, έχουν διαμορφώσει "Όρους και Προϋποθέσεις για παροχή Υπηρεσιών Κατ' οίκον Φροντίδας" με βάση τους οποίους εγγράφουν φυσικά πρόσωπα ως κατ' οίκον φροντιστές ή φυσικά ή νομικά πρόσωπα ως Πάροχους Υπηρεσίας Κατ' οίκον Φροντίδας, σκοπός των οποίων είναι ο καθορισμός των ελάχιστων κριτηρίων που πρέπει να πληροί ο πάροχος φροντίδας ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας, όπως εκπαίδευση, γνώση πρώτων βοηθειών κτλ.
3. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του αναφερομένου Διατάγματος, σε πλήρως δικαιολογημένες περιπτώσεις και αφού ληφθούν υπόψη όλα τα δεδομένα, εγκρίνεται η παροχή υπηρεσιών φροντίδας από άτομα του οικογενειακού περιβάλλοντος του δικαιούχου φροντίδας.
4. Τέλος, ενημερωτικά αναφέρεται ότι από τον Νοέμβριο 2017, στα πλαίσια του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου (Ανάγκες για Κατ' οίκον Φροντίδα Ατόμων με Αναπηρίες) Διατάγματος του 2017, οι ανάγκες κατ' οίκον φροντίδας των ατόμων με αναπηρία αξιολογούνται και εγκρίνονται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.463, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Η κατεχόμενη Μονή της Παναγίας Αψινθιώτισσας στο Συγχαρή

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Οι αναφερόμενες ακατάλληλες επεμβάσεις περιμετρικά της Μονής, είναι σε γνώση του Τμήματος Αρχαιοτήτων, το οποίο προβαίνει σε ενέργειες, μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων του. Συγκεκριμένα, έχει απευθυνθεί στο Υπουργείο Εξωτερικών, για προώθηση όλων των ενδεδειγμένων δικών του ενεργειών. Οι εν λόγω χρήσεις είναι, πράγματι, ακατάλληλες και η χωροθέτησή τους περιμετρικά και σε επαφή με ένα τόσο σημαντικό Αρχαίο Μνημείο, όπως επίσης και η διάνοιξη μονοπατιών πλησίον των ερειπίων, επηρεάζουν τόσο τη μορφολογία του, όσο και τη στατικότητα του.
2. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων βρίσκεται σε επαφή με την Τεχνική Επιτροπή για την Πολιτιστική Κληρονομιά για το θέμα, η οποία, ήδη, όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, προωθεί την εκπόνηση μελέτης, για ανάληψη εργασιών συντήρησης, της εν λόγω Μονής.

Στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.466, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι η Κυπριακή Δημοκρατία υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το προβλεπόμενο Εθνικό Σχέδιο Δράσης (προσχέδιο) για την Ενέργεια και το Κλίμα. Αντιλαμβανόμαστε ότι το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, το οποίο έχει αναλάβει την Γραμματεία για το Εθνικό Σχέδιο της Κύπρου για την Ενέργεια και το Κλίμα για την περίοδο 2021-2030, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 15.11.2017 και αριθμό 83.709, θα παραθέσει περισσότερες λεπτομέρειες για το θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.481, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Βιοτέχνες στη Βιοτεχνική Ζώνη Μάμμαρι

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα, με το οποίο ζητείτε να πληροφορηθείτε για την εκτέλεση έργων στη Βιοτεχνική Ζώνη Μάμμαρι και διατυπώνετε την αντίθεσή σας σε σχέση με το ύψος των ενοικίων για την κρατική γη, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η ανάπτυξη των Βιομηχανικών/Βιοτεχνικών Ζωνών είναι αρμοδιότητα των τοπικών Αρχών με οικονομική συνεισφορά της Κυβέρνησης. Σύμφωνα με την Κυβερνητική πολιτική για ανάπτυξη των Βιομηχανικών Ζωνών η Κυβέρνηση αναλαμβάνει τις δαπάνες κατασκευής (ασφαλτόστρωσης) δρόμου προσπέλασης, κεντρικού οδικού άξονα, χάραξη εσωτερικού οδικού δικτύου (χωματουργικά) όπως αυτό σχεδιάζεται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και μεταφορά υπηρεσιών κοινής ωφελείας (ρεύμα, νερό, τηλεφωνικές γραμμές) μέχρι τα σύνορα των Ζωνών. Σημειώνεται ότι σε ολόκληρη την Ελεύθερη Κύπρο υπάρχουν πέραν των 100 Βιομηχανικών/Βιοτεχνικών Ζωνών οι οποίες έχουν ανάγκη από έργα υποδομής. Η Κυβέρνηση προωθεί την εκτέλεσή τους αξιολογώντας τις ανάγκες κατά

προτεραιότητα μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους και των διαθέσιμων πιστώσεων στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

- (β) Το Υπουργείο, στα πλαίσια της πιο πάνω πολιτικής, έχει διαθέσει το απαιτούμενο ποσό, τα έτη 2001-2004 για την ασφαλτόστρωση δρόμου πρόσβασης, μεταφορά νερού, ηλεκτρικού ρεύματος και τηλεφωνικών γραμμών μέχρι τα σύνορα της ενγκεκριμένης Ζώνης.
- (γ) Για την κατασκευή του οδικού δικτύου της Βιοτεχνικής Ζώνης Μάμμαρι έχει ετοιμασθεί εκτίμηση κόστους του έργου από τον Έπαρχο Λευκωσίας τον Ιούλιο του 2013. Ενόψει όμως της οικονομικής κρίσης και σχετικής εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών, οι αναπτυξιακές δαπάνες έπρεπε να περιοριστούν μόνο στα συνεχιζόμενα έργα και δεν επιτρέπεται η συμπερίληψη νέων έργων στους Προϋπολογισμούς. Επειδή στο υπό αναφορά κοστολόγιο περιέχονται και δαπάνες που δεν καλύπτονται από την κυβερνητική πολιτική για ανάπτυξη των Βιομηχανικών/Βιοτεχνικών Ζωνών (π.χ. αποχετευτικά, εργασίες ΑΗΚ, ΑΤΗΚ) ζητήθηκε από το Κοινοτικό Συμβούλιο, τον Ιούνιο 2017 να αναλυθεί η εκτίμηση κόστους για να διαφανούν οι εργασίες που θα πρέπει να αναληφθούν από το Κοινοτικό Συμβούλιο, χωρίς να υπάρξει ανταπόκριση μέχρι σήμερα.
- (δ) Όσον αφορά το ύψος και την είσπραξη των ενοικίων που οι βιοτέχνες καταβάλλουν για την εκμισθωμένη χαλίτικη γη, το θέμα αυτό δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, αλλά του Υπουργείου Εσωτερικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.487, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφορικά με την ερώτηση αρ. 23.06.011.03.487 του βουλευτή κ. Χρίστου Ορφανίδη θα ήθελα να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

Οι χορηγίες που παραχωρούνται στα πλαίσια επενδυτικών σχεδίων καταβάλλονται στους δικαιούχους μετά την πραγματοποίηση των επενδυτικών δράσεων από μέρους τους και κατόπιν της διενέργειας των απαραίτητων ελέγχων περιλαμβανομένου και επιτόπιου ελέγχου από λειτουργούς του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών. Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται ενδεχόμενο παραχώρησης επενδυτικών χορηγιών οι οποίες να αξιοποιηθούν για σκοπούς άλλους από τον αρχικό σκοπό έγκρισης. Σε περίπτωση που μετά την παραχώρηση των ενισχύσεων διαφανεί στα πλαίσια των εκ των υστέρων ελέγχων ότι ο αιτητής δεν τηρεί τις σχετικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη συμμετοχή του μέτρου, τότε ο ΚΟΑΠ δύναται να προβεί σε ανάκτηση μέρους ή όλου του ποσού χορήγησης.

Σημειώνεται ότι στα πλαίσια της 1^{ης} προκήρυξης του Καθεστώτος 4.1 του ΠΑΑ 2014-2020 δεν υποβλήθηκε καμιά αίτηση που να αφορά δημιουργία βιολογικού σταθμού επεξεργασίας λυμάτων ενώ σε ό,τι αφορά προηγούμενες προκηρύξεις αντίστοιχων μέτρων δεν υπάρχει κανένα σχετικό έργο που να υπόκειται σε δεσμεύσεις προς τον ΚΟΑΠ.

Παραμένουμε στην διάθεση σας για τυχόν διευκρινήσεις ή πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.497, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Σχετικά με την υπό αναφορά Κοινοβουλευτική Ερώτηση σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

- 2. Η αρμόδια Ενιαία Υπηρεσία Επιθεωρήσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διενήργησε επιτόπια επιθεώρηση και από τους ελέγχους που διενεργήθηκαν, διαφάνηκε η απασχόληση προσώπου που λαμβάνει Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα.
- 3. Ο ενδιαφερόμενος θα κληθεί να εγγράφει ως αυτοτελώς εργαζόμενος και θα ακολουθηθεί η προβλεπόμενη από την περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νομοθεσία επίδοση διαπίστωσης παράβασης και ακολούθως πράξης επιβολής διοικητικού προστίμου. Περαιτέρω, το Υπουργείο θα εξετάσει, ως οφείλει, το ενδεχόμενο να έχουν προκύψει υπερπληρωμές Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος στον ενδιαφερόμενο και θα ακολουθηθούν όλες οι εκ της περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νομοθεσίας απαιτούμενες διαδικασίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.510, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το έργο της μαρίνας Αγίας Νάπας χωροθετείται εξ ολοκλήρου εντός της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) "Αγία Θέκλα-Λιοπέτρι" του Δικτύου Natura 2000. Η συγκεκριμένη θέση επιλέχθηκε το 2001, πολύ πριν την ένταξη της εν λόγω περιοχής στο Δίκτυο.
3. Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και Άγριας Ζωής Νόμου [Ν.153(Ι)/2003], αξιολογήθηκαν δεόντως οι επιπτώσεις του έργου στα είδη και οικοτόπους των ειδών της ΖΕΠ και σύμφωνα με την αξιολόγηση, οι επιπτώσεις αναμένονταν να είναι αρνητικές και μη αναστρέψιμες για το είδος *Charadrius leschenaultii*, το οποίο διαχειμάζει στην περιοχή και αποτελεί το είδος χαρακτηρισμού της ΖΕΠ.
4. Δεδομένης της προαναφερόμενης αξιολόγησης και ελλείψει εναλλακτικών θέσεων ανάπτυξης, το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κατέθεσε Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για χαρακτηρισμό του εν λόγω έργου ως έργο υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος, η οποία και εγκρίθηκε, με Απόφαση του στις 20.8.2014.
5. Σύμφωνα με τον Περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και Άγριας Ζωής Νόμου θα πρέπει να ληφθεί κάθε αναγκαίο αντισταθμιστικό μέτρο, ώστε να εξασφαλισθεί η προστασία της συνολικής συνοχής του δικτύου Natura 2000. Ως αντισταθμιστικό για την απώλεια του ενδιαίτηματος του συγκεκριμένου πτηνού έχει διευρευνηθεί η ΖΕΠ του Κάβο Γκρέκο, ώστε να συμπεριλάβει περιοχή κατάλληλη για τη διαβίωση του εν λόγω είδους. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε ενημερωθεί για τα πιο πάνω.
6. Στις 19.10.2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε επιστολή προς τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας με την οποία επεσήμανε κάποια σημεία προκειμένου να βοηθήσει τις κυπριακές αρχές να διασφαλίσουν την πλήρη τήρηση της διαδικασίας που αναφέρεται στο άρθρο 6.4 της Οδηγίας των Οικοτόπων. Επιπλέον, ζήτησε όπως επανεξεταστεί η πληρότητα των αντισταθμιστικών μέτρων που λήφθηκαν, καθώς επίσης και τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων ΖΕΠ της Αγίας Θέκλας, αλλά και της ΖΕΠ του Κάβο Γκρέκο από τις παράνομες δραστηριότητες.
7. Η Δημοκρατία βρίσκεται σε επαφή με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά δεν έχει ακόμα αποστείλει επίσημη απάντηση στην εν λόγω επιστολή, αφού τα αντισταθμιστικά μέτρα και τα μέτρα αποκατάστασης μελετώνται σε συνεργασία με την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας, ως αρμόδια αρχή για τη διαχείριση της πτηνοπανίδας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.513, ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Μέσα στα πλαίσια των ελέγχων που διεξάγει το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για την προστασία και λειτουργικότητα των συστημάτων του, διαπίστωσε σε επιτόπιο έλεγχο, ότι οι όροι που τέθηκαν κατά την ανέγερση του Κοινοτικού Νηπιαγωγείου Αυγόρου για τον αγωγό Χοιροκοιτίας-Αμμοχώστου, ο οποίος διασχίζει το τεμάχιο στο οποίο ανεγέρθηκε το Νηπιαγωγείο, δεν τηρούνταν.

Συγκεκριμένα κατά την έκδοση της Πολεοδομικής Άδειας για την υπό αναφορά ανάπτυξη, τέθηκαν μεταξύ άλλων οι ακόλουθοι όροι:

“Δεν θα γίνει οποιαδήποτε μόνιμη κατασκευή ή τοποθέτηση παιγνιδιών ή δενδροφύτευση επί της απαλλοτριωμένης λωρίδας γης σε σχέση με τον αγωγό ύδρευσης που διέρχεται διαμέσου του τεμαχίου, καθώς και στη νησίδα επαναστροφής, ούτως ώστε να υπάρχει δυνατότητα απρόσκοπτης πρόσβασης σε συνεργεία του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων για σκοπούς ελέγχου/συντήρησης του αγωγού. Επίσης πάνω στην απαλλοτριωμένη λωρίδα γης που περνά από το χώρο που θα πλακοστρωθεί με κυβόλιθους (εγκριμένο χωροταξικό σχέδιο), θα πρέπει να κατασκευαστούν σε όλο το πλάτος της απαλλοτρίωσης, πλάκες από σκυρόδεμα πάχους 20cm, οπλισμένες σταυροειδώς με χάλυβα διαμ. 12mm ανά 20mm.”

Κατά τον αναφερόμενο έλεγχο, διαπιστώθηκε μόνιμη περίφραξη και εγκαταστάσεις παιγνιδότοπου εντός του δικαιώματος δουλείας του αγωγού και το ΤΑΥ συνέστησε την άμεση συμμόρφωση με τους όρους της Πολεοδομικής Άδειας, δηλαδή, τη μετακίνηση οποιωνδήποτε εγκαταστάσεων βρίσκονται εντός του δικαιώματος δουλείας του αγωγού.

Το θέμα συζητήθηκε σε συσκέψεις με την Τοπική Αρχή και τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και προκειμένου το ΤΑΥ να υποβοηθήσει την Τοπική Αρχή να συμμορφωθεί με την υφιστάμενη κατάσταση, δεσμεύτηκε να εξετάσει εναλλακτικούς τρόπους διαχείρισης του αγωγού. Για το σκοπό αυτό το ΤΑΥ διεξήγαγε σχετική μελέτη και προνόησε συγκεκριμένο ποσό στον προϋπολογισμό του 2019. Τα

αποτελέσματα της μελέτης συζητήθηκαν σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαρτίου 2019, με τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, όπου συμφωνήθηκαν τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν για συμμόρφωση με την υφιστάμενη κατάσταση.

Σημειώνεται ότι η εκτέλεση οποιωνδήποτε εργασιών θα πρέπει να γίνει σε χρόνο που δεν θα λειτουργεί το Κοινοτικό Νηπιαγωγείο και παράλληλα σε χρόνο που οι καταναλώσεις της περιοχής Αμμοχώστου θα είναι χαμηλές, ώστε ο επηρεασμός από τη διακοπή της παροχής από τον αγωγό να είναι ο ελάχιστος.

Το ΤΑΥ καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε το θέμα να διευθετηθεί πριν το τέλος του 2019.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.544, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας αναφέρω τα ακόλουθα:

Μετά από την υποβολή σχετικής Πρότασης από τον Υπουργό Οικονομικών, το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 2019, αποφάσισε σε σχέση με την Πολιτική για την απόκτηση από τη Δημοκρατία ακινήτων της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας Λτδ (ΣΚΤ):

- (α) Να εγκρίνει την σύσταση Τεχνικής Επιτροπής αποτελούμενης από τους Γενικούς Διευθυντές των Υπουργείων Οικονομικών (Πρόεδρος), Εσωτερικών και Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ή εκπροσώπους τους, με τους ακόλουθους όρους εντολής:
- I. Να επιβεβαιώσει την διαθεσιμότητα των ακινήτων και την διαδικασία απόκτησης τους από το κράτος, σε συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο της Κυπριακής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λτδ (ΚΕΔΙΠΕΣ).
  - II. Να αξιολογήσει τα αιτήματα που έχουν υποβληθεί από κρατικές υπηρεσίες, Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες οντότητες της Γενικής Κυβέρνησης, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την αξία του ακινήτου, τις προοπτικές πώλησης ή εμπορικής αξιοποίησής του, τον προτεινόμενο σκοπό χρήσης, την ύπαρξη εναλλακτικών επιλογών και την ενδεχόμενη ιδιαίτερη σημασία για την τοπική κοινωνία.
  - III. Να υποβάλει μέχρι τις 30/4/2019 σχετική εισήγηση στον Υπουργό Οικονομικών προκειμένου το θέμα να υποβληθεί εκ νέου στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη τελικών αποφάσεων.
- (β) Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Οικονομικών:
- I. Να υποβάλει εκ νέου Πρόταση στο Συμβούλιο συνοδευόμενη από έκθεση της Τεχνικής Επιτροπής.
  - II. Να ενημερώσει την Βουλή των Αντιπροσώπων για τα διαθέσιμα ακίνητα της πρώην ΣΚΤ και την πολιτική απόκτησής τους.

Σε συνέχεια της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου έχουν παγοποιηθεί οι οποιοσδήποτε διαδικασίες για πώληση κτηρίων της πρώην ΣΚΤ εξαιρουμένων των ακινήτων που έχουν αποκτηθεί έναντι της ανταλλαγής χρεών.

Αναφορικά με τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η Τεχνική Επιτροπή που δημιουργήθηκε με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, έχει προχωρήσει στη συλλογή των αιτημάτων τόσο από Υπηρεσίες και Οργανισμούς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα καθώς και από τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με την Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων έχουν λάβει πέραν των 170 αιτημάτων από Δήμους και Κοινότητες. Στην παρούσα φάση τα αιτήματα αξιολογούνται από το Υπουργείο Εσωτερικών λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων την χρήση των κτηρίων καθώς και τη δυνατότητα του χρήστη για αξιοποίηση του ακινήτου και συντήρησή του.

Στην βάση των πιο πάνω αξιολογείται και το σχετικό αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Πέρα Ορεινής.

Το Υπουργείο Οικονομικών είναι στην διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες χρειάζεστε.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη τακτική συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την επόμενη Παρασκευή, 19 Απριλίου 2019, στις 11:00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.033-2019).
2. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.013-2019).
3. Ο περί του Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Πεردίκη, προέδρου του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών)
(Αρ. Φακ. 23.02.059.016-2018).
4. Οι περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.076-2018).
5. Οι περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.075-2018).
6. Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.028-2019).
7. Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.003-2019).
8. Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.093-2019).
9. Ο περί Ανάκαμψης ΚΕΠΕΥ και Λοιπών Οντοτήτων υπό την Εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.022-2019).
10. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2014.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Πεردίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και Παύλου Μυλωνά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού)
(Αρ. Φακ. 23.02.055.018-2014).
11. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.02.060.038-2019).
12. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Γιώργου Λιλλήκα, προέδρου της Συμμαχίας Πολιτών, Αντρέα Φακοντή, Κώστα Κώστα και Χριστάκη Τζιοβάνη, βουλευτών ΑΚΕΛ-Αριστέρα-Νέες Δυνάμεις, και Άννας Θεολόγου, ανεξάρτητης βουλευτού)
(Αρ. Φακ. 23.02.059.080-2018).
13. Οι περί Αρχαιοτήτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.025-2019).
14. Οι περί Σπόρων (Σιτηρά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.

- (Αρ. Φακ. 23.03.056.030-2019).
15. Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.031-2019).
16. Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων που αφορά την παράνομη αναγνώριση από τις ΗΠΑ της κυριαρχίας του Ισραήλ στα κατεχόμενα συριακά Υψώματα Γκολάν.
(Κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.10.001).
17. Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων όσον αφορά την άρση του εμπόργκο πώλησης όπλων στην Κυπριακή Δημοκρατία από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.
(Κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.10.001).
18. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.145-2017).
19. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.027-2018).
20. Ο περί του Εφημεριακού Κλήρου της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας της Κύπρου Νόμος του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.01.056.250-2015).
21. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.037-2019).
22. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Σκύλων και Γατών σε Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Φύλαξης) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.021-2019)
23. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.022-2019).
24. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Τηλεπικοινωνιακές, Ραδιοφωνικές και Τηλεοπτικές ή Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες που παρέχονται από Μη Εγκατεστημένα Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.023-2019).
25. Οι περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.069-2013).
26. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Εξαρτωμένους τους) (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.067-2014).
27. Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).
28. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.

- (Αρ. Φακ. 23.03.053.028-2016).
29. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.049-2016).
  30. Οι περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.082-2016).
  31. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).
  32. Οι περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Τεχνητοί Ύφαλοι) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.085-2017).
  33. Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.086-2017).
  34. Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.087-2017).
  35. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.097-2017).
  36. Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρόωρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.100-2017).
  37. Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).
  38. Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.018-2018).
  39. Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.040-2018).
  40. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.047-2018).
  41. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Δίδακτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.057-2018).
  42. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.058-2018).
  43. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.070-2018).
  44. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.071-2018).
  45. Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.

(Αρ. Φακ. 23.03.055.072-2018).

46. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.074-2018).
47. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.098-2018).
48. Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.110-2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Αριστού Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).*
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Το μέλλον της Ευρώπης». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής).*
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).
3. «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος).*
(Αρ. Φακ. 23.05.051.006-2018).
4. «Εξέταση θεμάτων που αφορούν τους διορισμούς του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), καθώς και το ασυμβίβαστο που προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ». *(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών).*
(Αρ. Φακ. 23.04.035.181-2018).
5. «Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορούν να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Μιχάλη Γιωργάλλα).*
(Αρ. Φακ. 23.05.052.002-2019).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 13.51 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα
Γεωργίου Γεώργιος
Δημητρίου Αννίτα
Δημητρίου Δημήτρης

Κυριακίδου Στέλλα
Κωνσταντίνου Κώστας
Μαυρίδης Μάριος
Νεοφύτου Αβέρωφ

Δίπλαρος Ευθύμιος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας
Κάρουλλας Γιώργος
Κουλλά Ονούφριος
Κυπριανού Ανδρέας

Νουρής Νίκος
Σταύρου Ελένη
Τορναρίτης Νίκος
Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος
Γεωργίου Κ. Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος
Δαμιανού Άριστος
Καυκαλιάς Αντρέας
Κέττηρος Νίκος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη
Κυπριανού Άντρος

Κώστα Κώστας
Λουκαΐδης Γιώργος
Μαύρου Ελένη
Σάββα Ευανθία
Στεφάνου Στέφανος
Τζιοβάνης Χριστάκης
Φακοντής Αντρέας
Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα
Κουλίας Ζαχαρίας
Λεωνίδου Πανίκος
Μυλωνάς Παύλος

Ορφανίδης Χρίστος
Παπαδόπουλος Νικόλας
Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής
Μυριάνθους Ηλίας

Σιζόπουλος Μαρίνος

Συμμαχία Πολιτών

Λιλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης
(Πρόεδρος Βουλής)

Γιωργάλλας Μιχάλης

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά στις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής:
  - α. Συμμετοχή αντιπροσωπίας της Βουλής υπό τον Πρόεδρο στην 140^η Διάσκεψη της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης στην Ντόχα του Κατάρ.

- β. Συμμετοχή του Προέδρου της Βουλής στη Διάσκεψη των Προέδρων των Κοινοβουλίων των Χωρών Μελών της ΕΕ στη Βιέννη.
- γ. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη υπό την ιδιότητά του ως Εισηγητή της Επιτροπής της Συνέλευσης για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Ανθρωπιστικά Θέματα στη συνεδρίαση του προεδρείου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη στην Κοπεγχάγη.
2. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, διαδικαστική συζήτηση (Γιώργος Λουκαΐδης, Πρόεδρος, Νικόλας Παπαδόπουλος, Νίκος Τορναρίτης, Γιώργος Περδίκη, Γιώργος Λιλλήκας) για το σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων που αφορά την άρση του εμπάργκο πώλησης όπλων στην Κυπριακή Δημοκρατία από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και το σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων όσον αφορά την παράνομη αναγνώριση από τις ΗΠΑ της κυριαρχίας του Ισραήλ στα κατεχόμενα συριακά Υψώματα Γκολάν και απόφαση για τη μη κήρυξη του πρώτου ως επείγοντος και για αναβολή του δεύτερου.
  3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διακρατικής Συμφωνίας Αναφορικά με Απευθείας Υποθαλάσσιο Αγωγό Φυσικού Αερίου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου (Κυρωτικός) Νόμος του 2019», συζήτηση (Πρόεδρος, Νίκος Τορναρίτης, Άγγελος Βότσης, Γιώργος Λιλλήκας, Γιώργος Λουκαΐδης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Ανδρέας Κυπριανού, Άντρος Κυπριανού) και ψήφισή του σε νόμο.
  4. Εισήγηση του κ. Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για αναβολή του νομοσχεδίου «Ο περί του Δικαιώματος Ορισμένων Υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία Νόμος του 2019», παρατηρήσεις του Προέδρου και του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου και απόφαση για αναβολή του.
  5. Συνέχιση της συζήτησης (Χρίστος Χρίστου, Γιώργος Περδίκη, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Λιλλήκας, Άννα Θεολόγου, Μαρίνος Σιζόπουλος, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Γιώργος Λουκαΐδης, Ονούφριος Κουλλά, Άντρος Κυπριανού, Αβέρωφ Νεοφύτου, Λίνος Παπαγιάννης, Πρόεδρος, Νικόλας Παπαδόπουλος, Άγγελος Βότσης, Παύλος Μυλωνάς) του θέματος «Το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής για τον συνεργατισμό», το κείμενο σχετικού ψηφίσματος των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και έγκρισή του, το κείμενο σχετικού σχεδίου απόφασης των κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών και Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και απόρριψή του, το κείμενο σχετικού σχεδίου απόφασης του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου και απόρριψή του και λήξη του θέματος.
  6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διαμεσολάβησης σε Οικογενειακές Υποθέσεις Νόμος του 2014», αγορεύσεις (Γεώργιος Γεωργίου, Κωστής Ευσταθίου, Άριστος Δαμιανού, Μιχάλης Γιωργάλλας, Πάνικος Λεωνίδου, Ζαχαρίας Κουλίας) και ψήφισή του σε νόμο.
  7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
  8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2019 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
  9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ίδρυσης Ταμείου Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή (Καταργητικός) Νόμος του 2015», συζήτηση (Άριστος Δαμιανού, Άγγελος Βότσης, Μιχάλης Γιωργάλλας) και ψήφισή του σε νόμο.
  10. Εισήγηση του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου για αναβολή των νομοσχεδίων και των κανονισμών:
    - α. «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»,
    - β. «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»,
    - γ. «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»,
    - δ. «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Τηλεπικοινωνιακές, Ραδιοφωνικές και Τηλεοπτικές ή Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες που παρέχονται από Μη Εγκατεστημένα Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»,
 παρατηρήσεις των κ. Άγγελου Βότση και Ευθύμιου Δίπλάρου και απόφαση για αναβολή τους.
  11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αποχετεύσεων Ιδαλίου Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.

12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού Β' (Χωρομετρίας/Χαρτογραφίας), Ανώτερου Τεχνικού Μηχανικού Χωρομετρίας, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού και Κτηματολογικού Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018» και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 2).
14. Ερωτήσεις βουλευτών:
Τοπικά Σχέδια Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας, Δερύνειας και Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου - Τραπεζικές εγγυητικές για αλλοδαπούς εργαζομένους - Αγωγός υδατοπρομήθειας στον δρόμο Δερύνειας-Σωτήρας - Ωράριο και στελέχωση Κέντρων Θαλασσαιμίας - Εγγυήσεις Κυπριακής Δημοκρατίας για μη εξυπηρετούμενα δάνεια της Ελληνικής Τράπεζας - Καταγγελίες για ταφή υπολειμμάτων καύσης από εταιρεία στην περιοχή Πυργών και Κόρνου - Ο εξωραϊσμός της κοίτης του ποταμού Τρέμινθου στο Κίτι - Συντήρηση δρόμων Βάβλας-Οράς και Οράς-Οδού - Αναδιάρθρωση δανείων πολιτικά εκθειμένων προσώπων από τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα - Δαπάνη για παροχή νομικής αρωγής στους αξιωματούχους της ΣΚΤ που κατέθεσαν ενώπιον της Ερευνητικής Επιτροπής.
15. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
Προηγμένη άδεια οδήγησης - Advanced Drivers License - Καθυστέρηση του έργου στην περιοχή Περνέρας Παραλιμνίου - Εργοδότηση πολιτών τρίτων χωρών στην Κύπρο - Καταγγελίες για μη εφαρμογή προνοιών του περί Μεταβίβασης και Υποθηκεύσεως Ακινήτων Νόμου από τραπεζικά ιδρύματα - Εισαγωγή σκύλων στην Κύπρο - Πληροφορίες για καθυστέρηση στην καταβολή αποζημιώσεων σε κτηνοτρόφους - Νέα αίτηση για δημιουργία φωτοβολταϊκού πάρκου εντός του υγροβιότοπου Ακρωτηρίου - Εισήγηση για ενοικίαση στεγών για ανάπτυξη έργων ΑΠΕ - Πώληση το 2015-2018 ηλεκτρικών και υβριδικών αυτοκινήτων και κίνητρα για αγορά τους - Εκρίζωση δέντρων στον Στατό-Άγιο Φώτιο κατά παράβαση παραχωρηθείσας άδειας υλοτομίας - Το δικαίωμα συμμετοχής των εργαζομένων στη διοίκηση των επιχειρήσεων - Αποπεράτωση του έργου του ποταμού Λιοπετρίου - Ανάγκη επιβολής στατικών και αντισεισμικών προϋποθέσεων για την επιχορήγηση της ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων - Προώθηση της ηλεκτροκίνησης στα οχήματα - Τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, ώστε να δικαιούνται αμοιβή πρόσωπα που φροντίζουν αποκλειστικά συγγενείς τους - Επεμβάσεις στο μοναστήρι της Παναγίας της Αψινθιώτισσας - Οι ενέργειες της Κυπριακής Δημοκρατίας στο πλαίσιο των συνολικών στόχων της ΕΕ για την ενέργεια και το κλίμα - Προβλήματα στη βιομηχανική περιοχή του Μάμμαρι - Χορηγίες για επενδυτικά σχέδια στον πρωτογενή τομέα και αξιοποίησή τους - Αίτημα για ενημέρωση σχετικά με τα αποτελέσματα επιθεώρησης από κρατική υπηρεσία - Λάθη και παραλείψεις στην περιβαλλοντική εκτίμηση της μαρίνας Μακρονήσου στην Αγία Νάπα - Ενέργειες για την αντιμετώπιση του κινδύνου από κεντρικό αγωγό ύδρευσης σε πολύ μικρό βάθος στην κοινότητα Αυγόρου - Το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Πέρα Ορεινής για παραχώρηση σε αυτό τεμαχίων που ανήκαν σε Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 19^{ης} Απριλίου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.07 π.μ.

Αρ. 23

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας, κύριοι συνάδελφοι. Πάρτε τις θέσεις σας και δηλώστε την παρουσία σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ, πάρτε τις θέσεις σας να δηλώσετε τις παρουσίες σας, γιατί έχουν σημασία και για τα πρακτικά.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προ ημερησίας διατάξεως αποτελεί χρέος μας να αναφερθούμε σε δύο μαύρες επετείους, της κατάλυσης της δημοκρατίας στη χώρα που τη γέννησε, την Ελλάδα, και της γενοκτονίας των Αρμενίων.

Την 21^η Απριλίου 1967 η Ελλάδα βυθίστηκε στο σκοτάδι, ένα σκοτάδι που διήρκεσε επτά ολόκληρα χρόνια. Η χούντα των συνταγματαρχών επέβαλε ένα στυγνό δικτατορικό καθεστώς και με την ισχύ των όπλων καταπάτησε τη δημοκρατία και τη νομιμότητα, καθώς και τα ανθρωπίνια δικαιώματα ολόκληρου του ελληνικού λαού. Πολλοί είναι εκείνοι που είχαν το σθένος να αντισταθούν στο χουντικό καθεστώς και για τις πράξεις τους βασανίστηκαν, φυλακίστηκαν ή εξορίστηκαν. Τελευταίο και τραγικότερο θύμα της χούντας η Κύπρος μας και ο λαός της, που συνεχίζουν να βιώνουν τις συνέπειες της προδοσίας και της τουρκικής εισβολής που ακολούθησε του πραξικοπήματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αρμενική γενοκτονία, η πρώτη μεγάλη γενοκτονία του 20^{ού} αιώνα, αποτελεί ένα από τα μελανότερα σημεία της παγκόσμιας ιστορίας. Σήμερα φέρνουμε ξανά στη μνήμη μας το ενάμισι εκατομμύριο των αδικοχαμένων Αρμενίων που έπεσαν θύματα της εθνοκάθαρσης που εφάρμοσε η Τουρκία. Η Βουλή των Αντιπροσώπων μνημονεύει, όπως κάθε χρόνο, γιατί το θεωρούμε υποχρέωσή μας, το αποτρόπαιο αυτό έγκλημα, δηλώνει την αμέριστη συμπαραστάσή της στον φίλο αρμενικό λαό και επαναλαμβάνει την έκκλησή της προς τη διεθνή κοινότητα για παγκόσμια αναγνώριση και καταδίκη της γενοκτονίας των Αρμενίων.

Προτού δώσω τον λόγο στον αντιπρόσωπο της θρησκευτικής ομάδας των Αρμενίων, σας καλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των θυμάτων της χούντας και της αρμενικής γενοκτονίας.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Αιωνία η μνήμη!

Τον λόγο έχει τώρα ο αντιπρόσωπος της θρησκευτικής ομάδας των Αρμενίων κ. Βαρτκές Μαχτεσιάν.

ΒΑΡΤΚΕΣ ΜΑΧΤΕΣΙΑΝ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Σε λίγες ημέρες συμπληρώνονται εκατό συν τέσσερα χρόνια από την έναρξη της αρμενικής γενοκτονίας, της πρώτης γενοκτονίας του πολυτάραχου 20^{ου} αιώνα, η οποία συγκλόνησε τον τότε πολιτισμένο κόσμο και άφησε βαθιές πληγές στη μακραίωνη πορεία του αρμενικού έθνους.

Πίσω στο 1915 και ενώ οι Μεγάλες Δυνάμεις πολεμούσαν μεταξύ τους στον Μεγάλο Πόλεμο, οι φανατισμένοι Νεότουρκοι έθεσαν σε εφαρμογή το ανόσιο σχέδιό τους για αφανισμό των Αρμενίων, ενός χριστιανικού λαού που μαζί με τους Έλληνες και τους Ασσύριους θεωρούσαν εμπόδιο στο φιλόδοξο όραμά τους για μια παντουρανική υπεραυτοκρατορία από τα Βαλκάνια μέχρι τη Σιβηρία, η οποία θα περιλάμβανε αποκλειστικά τουρκικής καταγωγής λαούς.

Το λυσσαλέο σχέδιο για την εξόντωση των Αρμενίων είχε καταστρωθεί αρκετά χρόνια νωρίτερα, όταν κατά τις χαμιπικές σφαγές του 1894-1896 με εντολή του σουλτάνου Αμπντούλ Χαμίτ σφαγιάστηκαν τριακόσιες χιλιάδες Αρμένιοι, αλλά και όταν οι Νεότουρκοι έσφαξαν περίπου τριάντα χιλιάδες Αρμένιους κατά τη σφαγή των Αδάνων το 1909. Ο τουρκικός εθνικισμός, που φούντωσε ύστερα από τον Ιταλοτουρκικό Πόλεμο του 1912 και τους Βαλκανικούς Πολέμους του 1912-1913, δεν άφηνε πλέον χώρο στην καταρρέουσα Οθωμανική Αυτοκρατορία για τους μη τουρκικούς ή μη μουσουλμανικούς λαούς, που έπρεπε να εκδιωχθούν και να εξαφανιστούν με κάθε τρόπο, ούτως ώστε να απαλλαγεί από τα χριστιανικά παράσιτα.

Για τους Νεότουρκους η ολοκληρωτική σφαγή ήταν το επιθυμητό μέσο και αποτέλεσμα, αφού μεταξύ 1915 και 1923 έχασαν τη ζωή τους περισσότεροι από ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες αθώοι Αρμένιοι, οι οποίοι βασανίστηκαν, θανατώθηκαν, σφαγιάστηκαν ή οδηγήθηκαν σε καταναγκαστικές πορείες θανάτου στην αφιλόξενη έρημο του Ντερ Ζορ.

Κόντρα όμως στην αρρωστημένη βούληση του δυνάστη, το αρμενικό έθνος επέζησε. Περισσότεροι από οκτακόσιες χιλιάδες Αρμένιοι έγιναν πρόσφυγες και διασκορπίστηκαν στην οικουμένη, δημιουργώντας την αρμενική διασπορά όπως την ξέρουμε σήμερα, ενώ περίπου εκατό χιλιάδες Αρμένιοι εξισλαμίστηκαν ή υποδουλώθηκαν, με αποτέλεσμα σήμερα εκατοντάδες χιλιάδες κρυπτο-Αρμένιοι στην Τουρκία να εμφανίζονται ως Τούρκοι ή Κούρδοι υπό τον φόβο στιγματισμού και ρατσισμού.

Ενώ πάει να κλείσει η δεύτερη δεκαετία του 21^{ου} αιώνα, η Τουρκία συνεχίζει πεισματικά να αρνείται να αναγνωρίσει το αιματοβαμμένο της παρελθόν και τη διάπραξη αυτών των εγκλημάτων, ταυτόχρονα δε επιχειρεί να φιμώσει κάθε προσπάθεια εμφάνισης της ξεκάθαρης αλήθειας, χρησιμοποιώντας ένα καλά οργανωμένο σχέδιο πολιτικής, διπλωματίας, εκβιασμού και εκφοβισμού, ενισχυμένο με ψευδή ακαδημαϊκά στοιχεία, παραποιημένα ιστορικά ντοκουμέντα και κάμπουσες απειλές.

Ακόμη πιο λυπηρό είναι ότι κράτη που παρουσιάζονται ως προστάτες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας συνεχίζουν να υποκύπτουν στις πιέσεις της Τουρκίας, που εκμεταλλεύεται τη γεωστρατηγική της θέση και την αγοραστική της δύναμη, με αποτέλεσμα να μην αναγνωρίζουν την αρμενική γενοκτονία.

Εντούτοις, μας χαροποιεί το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει θετικά βήματα ως προς την αναγνώριση της αρμενικής γενοκτονίας από διάφορες χώρες. Μέχρι σήμερα την έχουν αναγνωρίσει είκοσι εννέα χώρες, σαράντα εννέα από τις πενήντα πολίτες των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, διάφοροι διεθνείς οργανισμοί, ενώ επιπρόσθετα πέντε χώρες έχουν ποινικοποιήσει την άρνησή της. Πρόσφατα τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα εξέφρασαν την επιθυμία να αναγνωρίσουν την αρμενική γενοκτονία, ενώ η Γαλλία όρισε την 24^η Απριλίου ως ημέρα ανάμνησής της. Τέτοιες ενέργειες μας κρατούν αισιόδοξους ότι η παγκόσμια αναγνώριση της πρώτης γενοκτονίας του περασμένου αιώνα δε βρίσκεται πολύ μακριά.

Εδώ θα ήθελα να εκφράσω ξανά την ειλικρινή μου ευγνωμοσύνη στην Κύπρο μας, η οποία υπήρξε η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα και η δεύτερη παγκοσμίως που αναγνώρισε την αρμενική γενοκτονία με το Ψήφισμα 36/1975, που ενέκρινε ομόφωνα από αυτό το βήμα η Βουλή των Αντιπροσώπων. Από το ίδιο βήμα η Βουλή ψήφισε τον Νόμο 45 του 2015, ποινικοποιώντας την άρνησή της. Η ηθική και έμπρακτη αλληλεγγύη των Κυπρίων στον δίκαιο αγώνα μας είναι για εμάς σημαντική, γι' αυτό και οι απανταχού Αρμένιοι συμπαραστέκονται στον επίσης άριστο αγώνα των Κυπρίων κατά του κοινού αντιπάλου, με την ελπίδα ότι θα λάμψει το δίκαιο και η ανθρωπότητα θα μάθει από τα λάθη του παρελθόντος.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Μαχτεσιάν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα επίσης να αναφερθώ στη γιορτή των εργαζομένων, στην Εργατική Πρωτομαγιά. Στα τέλη του 19^{ου} αιώνα η εργατική τάξη βρισκόταν σε συνεχή αγώνα για την εργάσιμη ημέρα των οκτώ ωρών. Τον Μάιο του 1886 τα εργατικά συνδικάτα στο Σικάγο ξεσηκώθηκαν διεκδικώντας καλύτερες συνθήκες εργασίας. Οι εξεγέρσεις αυτές, που επεκτάθηκαν σε ολόκληρη την Αμερική, βάφτηκαν με αίμα και αποτέλεσαν την απαρχή πολλών αγώνων για ισότητα, δικαιοσύνη και δημοκρατία. Στην Κύπρο το εργατικό κίνημα, γράφοντας τη δική του ιστορία, συνέβαλε στη θεμελίωση κοινωνικών θεσμών και αξιών στον τόπο μας. Τιμώντας την ημέρα αυτή, δηλώνουμε την αποφασιστικότητά μας να υπερασπιστούμε τα ιδανικά της Εργατικής Πρωτομαγιάς και να διαφυλάξουμε τα δικαιώματα των εργαζομένων για ένα καλύτερο μέλλον.

Επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τριάντα τρία χρόνια συμπληρώνονται σε λίγες ημέρες από την 26^η Απριλίου του 1986, όταν ο κόσμος ξυπνούσε με την είδηση του πυρηνικού ατυχήματος στην ουκρανική πόλη του Τσέρνομπιλ. Το μεγαλύτερο πυρηνικό ατύχημα που γνώρισε ο πλανήτης και που άφησε πίσω του βιβλική καταστροφή, τόσο για τον άνθρωπο όσο και για το περιβάλλον. Δυστυχώς όμως, αντί η ανθρωπότητα να διδάσκεται μέσα από τέτοιες τραγωδίες, τα τελευταία χρόνια, όπως και προηγουμένως, γίνεται μάρτυρας δημιουργίας πρόσθετων πηγών ανησυχίας. Μια απ' αυτές στην άμεση γειτονιά μας το πυρηνικό εργοστάσιο που κατασκευάζεται στο Άκκιουγιου της Τουρκίας. Η διεθνής κοινότητα πρέπει να προωθήσει κάθε δυνατή συνεργασία και να υιοθετήσει κάθε δυνατό μέτρο, ώστε να εκλείψει πλέον κάθε κίνδυνος και κάθε πιθανότητα να βιώσουμε ξανά τον εφιάλη του πυρηνικού ολέθρου.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων επίσης εκφράζει τη θλίψη και τον συγκλονισμό της για την πρόσφατη καταστροφή που υπέστη μεγάλο μέρος του ναού της Παναγίας των Παρισίων λόγω πυρκαγιάς. Ένα μοναδικό μνημείο 856 ετών που επεβίωσε της Γαλλικής Επανάστασης και δυο παγκόσμιων πολέμων, αποτελώντας αειθαλές σύμβολο των αγώνων της Γαλλίας για δημοκρατία και ελευθερία. Ευχόμαστε την ταχεία ανοικοδόμηση του εμβληματικού αυτού μνημείου, ώστε να λάμψει ξανά ως κόσμημα της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

Παρακαλώ τη γραμματέα όπως διαβάσει τις αναφορές που έχουμε στη σημερινή συνεδρία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τη Δευτέρα, 15 Απριλίου 2019 πραγματοποιήθηκε η ιδρυτική 1^η Τριμερής Συνάντηση των Προέδρων των Κοινοβουλίων Ιορδανίας, Ελλάδας, Κύπρου στη Νεκρά Θάλασσα, την οποία φιλοξένησε η Βουλή των Αντιπροσώπων της Ιορδανίας. Στη συνάντηση μετείχαν ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρης Συλλούρης, ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Νικόλαος Βούτσας και ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Ιορδανίας κ. Άτεφ Αλ Ταράουε.

Τις εργασίες της συνάντησης απασχόλησε το θέμα της προώθησης της περιφερειακής συνεργασίας, καθώς και θέματα που αφορούν σε τρεις επιλεγμένους τομείς συνεργασίας, αυτούς της ενέργειας, του τουρισμού, της εκπαίδευσης και του πολιτισμού. Με το πέρας της συνάντησης εκδόθηκε Κοινή Δήλωση των Προέδρων των τριών κοινοβουλίων. Στην Κοινή Δήλωση επαναβεβαιώνεται μεταξύ άλλων η στήριξη των τριών Προέδρων στις συνεχιζόμενες προσπάθειες για επανέναρχη των διαπραγματεύσεων για συνολική, δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος στη βάση των σχετικών ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, του διεθνούς δικαίου και των αρχών επί των οποίων εδράζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιβεβαιώνεται επίσης η στήριξη τους για συνολική, δίκαιη και διαρκή λύση της ισραηλοπαλαιστινιακής διένεξης στη βάση των δύο κρατών, σύμφωνα με τα σχετικά ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Αποφασίστηκε όπως η 2^η Τριμερής Συνάντηση πραγματοποιηθεί στην Αθήνα τον προσεχή Ιούλιο.

Αντιπροσωπία της Βουλής, αποτελούμενη από την κ. Στέλλα Κυριακίδου, τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη, την κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και τον κ. Κωστή Ευσταθίου, συμμετείχε στις εργασίες του 2^{ου} Μέρους της Συνόδου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ), από 8 μέχρι 12 Απριλίου 2019, στο Στρασβούργο.

Στην ολομέλεια της Συνέλευσης η κ. Κυριακίδου και ο κ. Λουκαΐδης μίλησαν για τον ρόλο και την ευθύνη των πολιτικών ηγετών σε ό,τι αφορά την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους και της μη ανοχής. Η κ. Κυριακίδου μίλησε επίσης για το θέμα της προώθησης κοινοβουλίων απαλλαγμένων από τον σεξισμό και τη σεξουαλική παρενόχληση. Ο κ. Λουκαΐδης έκανε παρεμβάσεις για το θέμα της θέσπισης ενός μηχανισμού για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και για το ζήτημα της ενίσχυσης της συνεργασίας με τον ΟΗΕ για την εφαρμογή της Ατζέντας 2030 για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Μίλησε επίσης για τον ρόλο και την αποστολή της ΚΣΣΕ και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει στους κύριους τομείς δράσης της.

Η κ. Κυριακίδου προήδρευσε των εργασιών της Υποεπιτροπής για τα Παιδιά, η οποία ασχολήθηκε μεταξύ άλλων με την προώθηση της συμμετοχής των παιδιών στις εργασίες της Συνέλευσης.

Ο κ. Λουκαΐδης προήδρευσε των εργασιών της Υποεπιτροπής για τη Μέση Ανατολή και τον Αραβικό Κόσμο, όπου συζητήθηκαν οι τελευταίες εξελίξεις στην περιοχή και οι προοπτικές επανέναρξης του διαλόγου για επίλυση του Μεσανατολικού.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου παρουσίασε τα συμπεράσματα των εργασιών της 78^{ης} Συνέλευσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας, όπου συμμετείχε ως εκπρόσωπος της Επιτροπής Πολιτισμού, Παιδείας και ΜΜΕ της ΚΣΣΕ, αρχές Απριλίου, στο Στρασβούργο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μαζί μας σήμερα στην αίθουσα της ολομέλειας είναι ο μικρός Νικόλας Νικηφόρου, που είναι διεθνώς αναγνωρισμένος για τη δουλειά που κάνει, για να καταστήσει δυνατή την παγκόσμια αλλαγή για έναν καλύτερο κόσμο.

Ο Νικόλας ήταν ένας από τους είκοσι παραλήπτες του Βραβείου Κληροδοτήματος της πριγκίπισσας Νταϊάνας ανά τον κόσμο, που απονεμήθηκε για πρώτη φορά από τον πρίγκηπα Ουίλιαμ και τον πρίγκηπα Χάρι. Ο πρίγκηπας Κάρολος προσκάλεσε τον Νικόλα στο Παλάτι του Μπάκιγχαμ για την εκδήλωση «Γιορτάζοντας την Κύπρο» ως αναγνώριση της δουλειάς του.

Ο Νικόλας έχει παρουσιάσει δικές του καλλιτεχνικές εκθέσεις από την ηλικία των 10 ετών με τον τίτλο «Γιορτάστε τις διαφορές μας», προωθώντας την τέχνη ως φωνή ενάντια στον εκφοβισμό, στο λεγόμενο «bullying». Η Κύπρος, την οποία έχει στην καρδιά του, αποτελεί συχνά θέμα στην καλλιτεχνική δουλειά και τις εκστρατείες του, αφού ο Νικόλας έχει γεννηθεί στη Λάρνακα και ελπίζει ότι μια μέρα η Κύπρος θα επανενωθεί.

Ο Νικόλας έχει παρουσιάσει το Βραβείο Νταϊάνα και το πρόγραμμα κατά του εκφοβισμού στον Υπουργό Παιδείας, ο οποίος τον ενέθαρνε να προχωρήσει για χάρη των μελλοντικών γενεών της Κύπρου.

(Χειροκροτήματα)

Congratulations, Νικόλα!

Παρακαλώ τη γραμματέα να ενημερώσει το σώμα ποιοι βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολές στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου συμμετέχει στο Συνέδριο για την Καταπολέμηση της Διεθνούς Τρομοκρατίας της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης της Κοινοπολιτείας Ανεξάρτητων Κρατών και της ΚΣ ΟΑΣΕ στην Αγία Πετρούπολη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν δύο σχέδια ψηφίσματος και δύο σχέδια απόφασης για τα οποία υπάρχει εισήγηση να κατατεθούν σήμερα και να προωθηθούν με τη διαδικασία του κατεπείγοντος. Το πρώτο σχέδιο ψηφίσματος αφορά την κατασκευή πυρηνικού εργοστασίου στο Άκκιουγιου και κατατέθηκε από τον κ. Γιώργο Περγίδη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, τον κ. Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών και τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις. Το δεύτερο σχέδιο ψηφίσματος αφορά τις βρετανικές βάσεις και κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος. Το σχέδιο απόφασης αφορά τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος αναφορικά με πρόωρες βουλευτικές ή προεδρικές εκλογές και την υιοθέτηση της οριζόντιας ψηφοφορίας και κατατέθηκε από τη Συμμαχία Πολιτών και το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Υπάρχει επίσης παρόμοιο σχέδιο απόφασης για διεξαγωγή δημοψηφίσματος, που κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος αυτή τη φορά. Πέραν τούτων, υπάρχουν και δύο-τρία άλλα ψηφίσματα. Είναι για τα Υψώματα Γκολάν, είναι για την πρωτοβουλία του γερουσιαστή Μενέντεζ. Δε θα εισηγηθώ σε αυτή τη συνεδρία ότι μπορεί να κάμουμε και ένα Κεφάλαιο Ε' για τα ψηφίσματα ούτε τα θέτω όλα στην ίδια μοίρα. Όμως θέλω να μου πείτε -να ξεκινήσουμε πρώτα με αυτά και ύστερα με τα άλλα που είναι ήδη εγγεγραμμένα- για το αν θα κηρυχθούν επείγοντα τούτα ένα ένα και μετά αν θα συζητηθούν σήμερα ή άλλη φορά.

Διά χειρός, παρακαλώ, η ψηφοφορία.

Παρακαλώ, κύριε Λουκαΐδη, όμως να κάμω την εξής έκκληση: Να μπορούμε πολύ γρήγορα στη διαδικαστική συζήτηση και να πάρουμε αποφάσεις. Πολύ σύντομα ό,τι θέλετε να πείτε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Θα εισηγηθώ διαδικαστικά πώς νομίζω ότι πρέπει να προχωρήσουμε και θέλουμε να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, να σας ακούσω.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Γιατί όντως φαίνεται ότι ελέω εκλογών έχουμε μια σειρά από κατάθεση ψηφισμάτων, σχεδίων αποφάσεων κ.ο.κ. Ελέω πολιτικών σκοπιμοτήτων γίνεται το ανάλογο και πρέπει να είμαστε ειλικρινείς. Σε μια προσπάθεια αντιπερισπασμού έχουμε μια ανάλογη προσπάθεια από κάποιους. Τούτο, κατά την εκτίμησή μας, δεν πρέπει να μας οδηγήσει σε μια ισοπέδωση γύρω από την προσέγγισή μας με την ανάγκη αυτή η Βουλή, εκεί και όπου κρίνουμε ότι υπάρχει λόγος σοβαρός, να τοποθετείται διά ψηφισμάτων. Δεν πρέπει να καταργήσουμε αυτή τη δυνατότητα της Βουλής ούτε και να δώσουμε το δικαίωμα, κύριε Πρόεδρε, σε όσους θέλουν να κάμουν αντιπερισπασμό, να εξυπηρετήσουν σκοπιμότητες και ενεργούν στο πλαίσιο του λαϊκισμού ενόψει εκλογών να ακυρώσουν την προσπάθεια όσων με σοβαρότητα και υπευθυνότητα ενεργούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, πέστε τα επιχειρήματά σας χωρίς πρόκληση συζήτησης. Δε λέω ότι προκαλείτε κάποιον, αλλά δημιουργείτε συνθήκες πολύωρης συζήτησης για τις εκλογές.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κανένα, κύριε Πρόεδρε.

Διαδικαστικά λοιπόν, για να κριθεί ο καθένας με βάση το πώς ενεργεί, τη σοβαρότητα αυτού που προτείνει, κατά πόσο υπάρχουν λόγοι που έχει καταθέσει πρόταση, κατά πόσο υπάρχει νομιμότητα στην πρωτοβουλία που έχει αναλάβει, διότι προκύπτουν και τέτοια ζητήματα, αντιλαμβάνομαι, όταν μιλάμε για σχέδιο αποφάσεων, η εισήγηση είναι πολύ απλή. Με βάση τη χρονολογική σειρά που έχουν κατατεθεί οι προτάσεις, διότι έχουμε ψήφισμα, αυτό που έχουμε προτείνει δηλαδή για τα Υψώματα Γκολάν, το οποίο έχει κατατεθεί εδώ και τρεις εβδομάδες και αναφέρεται σε ένα συγκεκριμένο γεγονός. Δεν έχουμε εφεύρει εμείς, ως ΑΚΕΛ, την απόφαση των ΗΠΑ να αναγνωρίσουν την κατοχή των Υψωμάτων Γκολάν. Αντιδράσαμε μετά από αυτή την απόφαση, όπως αντέδρασαν και άλλοι διεθνείς οργανισμοί, άλλοι εθνικοί οργανισμοί, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή η ίδια, και θεωρούμε υποχρέωση αυτής της Βουλής, όχι σε ένα μήνα ή μετά τις ευρωεκλογές, να τοποθετηθεί, είτε να εγκρίνει ένα ψήφισμα είτε να το απορρίψει. Λοιπόν, αυτό το ψήφισμα δεν μπορεί να συνδεθεί με άλλες ενέργειες άλλων συναδέλφων. Έχουν κάθε δικαίωμα, να κριθούν. Λοιπόν, να κριθούν ξεχωριστά και να δούμε τι είναι που πρέπει να ψηφιστεί σήμερα και τι επιβάλλεται να ψηφιστεί σήμερα, αν το κρίνει το σώμα βεβαίως, δημοκρατικά να γίνει τούτο, ή αν υπάρχουν ζητήματα τα οποία πρέπει να περάσουν και μέσα από άλλες διαδικασίες ή να απορριφθούν εντελώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Λουκαΐδης -και είναι προς τιμήν του- ανεγνώρισε ότι ενόψει εκλογών υπάρχει λαϊκισμός εφ' όλης της ύλης και κατάθεση ψηφισμάτων, προφανώς για να υπηρετήσει τον λαϊκισμό. Πρέπει να σας πω ότι η κατάθεση και η υπερψήφιση ψηφισμάτων, τουλάχιστον στα κοινοβούλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι μια σοβαρότατη πράξη. Από εκεί και πέρα είναι αλήθεια ότι βλέπουμε μια κατάσταση να εξελίσσεται με τη μέθοδο του τυπογραφείου από συγκεκριμένα κόμματα για συγκεκριμένα ψηφίσματα, που σκοπό και στόχο προφανέστατα έχουν να υπαρπάσουν την ψήφο των πολιτών και τίποτα άλλο. Αυτή είναι μια πραγματικότητα.

Κύριε Πρόεδρε, την ίδια ώρα θα σας πω ότι τα πλείστα όσα κοινοβούλια στις δημοκρατικές χώρες του κόσμου, ενόψει εκλογών, κλείνουν, για να μη δίνουν το δικαίωμα σε αυτούς που εκφράζονται με τον λαϊκισμό να πλειοδοτούν και να παρασύρουν τους πολίτες, όπως έγινε π.χ. με το Brexit.

Άρα, εμείς -τοποθετούμαι τώρα- λέμε το εξής και καταθέτουμε πρόταση προς όλους: Αποσύρουμε προς το παρόν το δικό μας ψήφισμα για μετά τις ευρωεκλογές, για την περίοδο εκείνη δηλαδή που νηφάλια όλοι θα μπορούσαμε και να μελετήσουμε και να τοποθετηθούμε μακριά από το θέλγητρο που μας καλεί να πλειοδοτήσουμε, να λαϊκίσουμε, για να κερδίσουμε τη λαϊκή ψήφο.

Θεωρώ, κύριε Πρόεδρε, και, αν οι συναδέλφοι το προκρίνουν, είμαστε έτοιμοι να το αποδεχτούμε, ότι όλα τα ψηφίσματα ανεξαιρέτως πρέπει να μεταφερθούν για μετά τις ευρωεκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, ένα λεπτό. Το ένα μπορείτε να το κάμετε μόνος σας, δηλαδή παραμένει εγγραφέν και εισηγήστε να ψηφιστεί μετά τις εκλογές.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Για όλα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, βάζετε προϋπόθεση.

Μάλιστα, ωραία.

Εντάξει, υπάρχουν δύο ειδών, είναι τα εγγεγραμμένα και αυτά που θα εγγραφούν. Άρα, τα εγγεγραμμένα θα αποφασίσουμε αν θα τα ζητήσουμε σήμερα ή όχι και τα άλλα που θα εγκριθούν θα βάλω την πρόταση μια μια σε ψηφοφορία. Αλλά, να παρακαλέσω να συντομεύετε.

Ο κ. Λιλλήκας, ο κ. Παπαδόπουλος, ο κ. Περδίκης, ο κ. Σιζόπουλος με αυτή τη σειρά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι το κάθε ψήφισμα ή το κάθε σχέδιο απόφασης πρέπει να κριθεί από μόνο του. Κάποια από αυτά έχουν κατατεθεί έγκαιρα, όπως είναι αυτό του ΑΚΕΛ για τα Υψώματα Γκολάν, του Δημοκρατικού Συναγερμού...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτά είναι εγγεγραμμένα στην ημερησία διάταξη ήδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κάποια άλλα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για αυτά συζητούμε αν θα γίνει η συζήτηση σήμερα ή μετά τις εκλογές.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εμείς λέμε ότι μπορεί να γίνει σήμερα η συζήτηση, αλλά, πέραν τούτου, τα δικά μας, το σχέδιο απόφασης και το σχέδιο ψηφίσματος, είχαν κατατεθεί έγκαιρα από χθες. Μάλιστα, πιο νωρίς από κάποιες τροπολογίες που ακολουθούσαν και έρχονταν αργά το απόγευμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πόσο έγκαιρα κατατίθεται ψήφισμα και μάλιστα αυτής της μορφής -λιγότερο από εικοσιτέσσερις ώρες πριν την ολομέλεια- εννά το συζητήσουμε, όταν έρτει η ώρα του.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά πρέπει να κρατείτε την ίδια αρχή, με όλο τον σεβασμό, για όλα τα ζητήματα. Εδώ μας φέρνουν τροπολογίες, συγγνώμη, έρχονται τροπολογίες η ώρα δέκα τη νύκτα και τις συζητούμε στην ολομέλεια την επόμενη μέρα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το σχέδιο ψηφίσματος, κύριε Λιλλήκα, και η τροπολογία έχουν το ίδιο βάρος και την ίδια νομική και συνταγματική ουσία;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Τι σημασία έχει; Ο κανονισμός της Βουλής δεν τα διαχωρίζει, κύριε Πρόεδρε, με όλο τον σεβασμό. Λέει ότι συζητούνται, όταν κατατίθενται εικοσιτέσσερις ώρες πριν. Ή θα τηρούμε τον κανόνα αυστηρά για όλα ή θα κάνουμε επιλεκτική πολιτική!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τον τηρούμε!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δεν τον τηρούμε, με όλο τον σεβασμό. Εδώ έχουμε σήμερα τροπολογίες και στην προηγούμενη ολομέλεια είχαμε και την προπροηγούμενη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, θα γίνει η συζήτηση μετά για το...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Την τελευταία στιγμή, ακόμα και την ώρα της ολομέλειας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι. Να μην τρώμε άλλο χρόνο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κατά συνέπεια εμείς λέμε ότι κάθε σχέδιο ψηφίσματος ή σχέδιο απόφασης πρέπει να κριθεί από μόνο του και σύμφωνα και με τον χρόνο που κατατέθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ διαδικαστικά ότι πρέπει να διαχωριστούν κάποια εκ των ψηφισμάτων, καθώς δύο είδη είναι πάνω στην ημερήσια διάταξη και εμείς είχαμε δηλώσει ότι είμαστε έτοιμοι να τα υπερψηφίσουμε, πλην όμως ελπίζω να έχουν κυκλοφορήσει κάποιες μικρές διαφοροποιήσεις που είχαμε συντάξει για το ψήφισμα που αφορά το νομοσχέδιο που έχει κατατεθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες από τον κ. Μενέντεζ. Δε διαφοροποιούν τη φιλοσοφία του ψηφίσματος, όμως ελπίζω να έχουν κυκλοφορήσει αυτές οι τροπολογίες, για να είναι εις γνώσιν του σώματος.

Σε ό,τι αφορά τα άλλα όμως, εμείς, κύριε Πρόεδρε, έχουμε καταθέσει, όπως ακριβώς έχετε ενημερώσει το σώμα, ένα άλλο ψήφισμα που αφορά τις βρετανικές βάσεις. Χρειάζεται και εγώ να σας διαβεβαιώσω ότι δεν έχουμε απαίτηση να κατατεθεί υπό τη μορφή του κατεπείγοντος ή να συζητηθεί με τη μορφή του κατεπείγοντος σήμερα, όμως οφείλω να πω το εξής: Νομίζω θυμάστε ότι εμείς κατ' επανάληψη είχαμε πει ότι αυτό το πάρα πολύ σοβαρό θέμα έπρεπε να συζητηθεί στην ολομέλεια, ίσως στο Κεφάλαιο Δ'. Βλέπουμε όμως ότι εμείς, παρά το ότι ακολουθήσαμε μια άλλη διαδικασία, που θεωρώ ότι ήταν μια πιο σωστή διαδικασία σε σχέση με τη συζήτηση τέτοιων σοβαρών ζητημάτων, διαπιστώνουμε σήμερα ότι εμείς που θεωρούμε ότι συμπεριφερθήκαμε με έναν σοβαρό και υπεύθυνο τρόπο μπαίνουμε σε δεύτερη μοίρα και συζητούνται άλλα θέματα που κατατίθενται υπό τη μορφή των ψηφισμάτων και έκτακτων ψηφισμάτων. Επομένως, αποφασίσαμε και εμείς να καταθέσουμε έκτακτο ψήφισμα με την ελπίδα ότι τουλάχιστον θα συζητηθεί και κάποιο από τα θέματα που θέλουμε εμείς να συζητήσουμε. Επομένως, εάν είναι να αναβληθούν -εμείς συμφωνούμε- όλα τα επείγοντα ψηφίσματα και να τα δούμε ενδεχομένως σε μεταγενέστερο χρονικό σημείο, όμως θέλω να πω το εξής, κύριε Πρόεδρε: Ο τρόπος που διεξάγεται αυτή η συζήτηση -και φυσικά είναι λόγω των εκλογών- πιστεύουμε εμείς ότι πλήττει το κύρος και την αξιοπρέπεια της Βουλής. Γιατί το αποτέλεσμα είναι ότι πάρα πολύ σοβαρά ζητήματα -παίρνω για παράδειγμα το πάρα πολύ σοβαρό θέμα του πορίσματος για τον συνεργατισμό- εξευτελίζονται, υποβαθμίζεται η σημασία αυτής της συζήτησης. Εμείς αυτό που αντιλαμβανόμαστε είναι ότι επιχειρείται μια προσπάθεια αποπροσανατολισμού από τις βασικές ευθύνες που αποδίδονται στο πόρισμα και το αποτέλεσμα δεν είναι να κερδίζουμε επικοινωνιακά στην κοινωνία, είναι το αντίθετο. Εκνευρίζεται ακόμα περισσότερο ο κόσμος, διότι για τέτοια σοβαρά ζητήματα αντί να βρούμε πραγματικές λύσεις στα προβλήματα του κόσμου, εμείς περιοριζόμαστε στο να κερδίζουμε επικοινωνιακούς πόντους σε συζητήσεις στην ολομέλεια.

Επομένως, η δική μας η έκκληση και παράκληση είναι για σοβαρά θέματα, που πρέπει και φυσικά να τα εξετάζουμε στα πλαίσια μιας συζήτησης αποφάσεων ή και ψηφισμάτων στη Βουλή, να διεξάγονται αυτές οι συζητήσεις μέσα στο πλαίσιο της σοβαρότητας που απαιτείται, όχι με αυτό τον τρόπο που διαπιστώνουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστά, κύριε Παπαδόπουλε, διαχωρίσατε τα ήδη εγγεγραμμένα θέματα από αυτά που συζητούνται σήμερα. Αλλά πρέπει να γίνει ακόμα ένας διαχωρισμός, για να μη συγχυζούμαστε και πάλι, όπως το ξανα συζητήσαμε την προηγούμενη φορά. Είναι άλλο το ψήφισμα και άλλο το σχέδιο απόφασης. Και θα έρθω εκεί να εξηγήσω περισσότερα, αν χρειαστεί.

Τον λόγο έχει ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω ότι μοιάζει λίγο τούτη η ιστορία με το επειδή κάηκες 'πού τη σούπα, φυσάς και το γιαούρτι. Δηλαδή, να μην ξεχάσουμε το έργο αυτής της Βουλής, του κοινοβουλίου, όταν παραμονές εκλογών ψήφισε δεκαεπτά νομοσχέδια τα οποία εκρίθηκαν αντισυνταγματικά τα δεκαέξι και το δέκατο έβδομο, που έχει σχέση και με την πρόταση νόμου που έχουμε υπόψη μας, τελικά δεν εκρίθηκε αντισυνταγματικό. Η πραγματικότητα όμως είναι άλλη, κύριε Πρόεδρε. Κάποια από τα προτεινόμενα ψηφίσματα ή σχέδια απόφασης, αν αναβληθούν, απλά θα είναι σαν να έχουν απορριφθεί. Διότι γι' αυτά που αφορούν την πρόταση και την εισήγηση για δημοψήφισμα στις επόμενες ευρωεκλογές, εάν έρθουμε μετά το Πάσχα να κάνουμε κάτι τέτοιο, θα είναι εκ των πραγμάτων άκυρα. Ό,τι αφορά το Τσερνομπίλ και το Άκκιουγιου, επίσης θα είναι άκυρο. Θα θυμηθούμε στις 10 του Μάη το Τσερνομπίλ και το Άκκιουγιου; Νομίζω καλύτερα ψηφίστε κατά ευθύς εξαρχής -

η πλειοψηφία- και μη μας βάλετε σε τούτη την ταλαιπωρία να βάλουμε εκπρόθεσμα ψηφίσματα και εκπρόθεσμες αποφάσεις. Να είμαστε ειλικρινείς.

Και να πω και κάτι άλλο, που με αφορά προσωπικά. Όταν αυτή η Βουλή καταψήφισε την πρότασή μας για διεξαγωγή των ευρωεκλογών στη βάση του συστήματος της οριζόντιας ψηφοφορίας, από εδώ, αυτό το βήμα, είπα ότι θα ζητήσουμε τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος γι' αυτό το θέμα. Άρα, δεν μπορεί να μιλά κάποιος για όψιμο λαϊκισμό. Το είχαμε πει από πριν έξι μήνες ότι θα ζητήσουμε τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για οριζόντια ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διεξαγωγή δημοψηφίσματος για;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Για οριζόντια ψηφοφορία. Και αυτό κάμνουμε με τη συγκεκριμένη πρόταση απόφασης που καταθέτουμε σήμερα μαζί με τη Συμμαχία Πολιτών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Από την πλευρά της ΕΔΕΚ εμείς είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε οποιοδήποτε σχέδιο απόφασης και οποιοδήποτε ψήφισμα, όμως, έτσι, λίγη αυτοσυγκράτηση από τους συναδέλφους αυτή την περίοδο νομίζω δε βλάπτει, θα είναι μάλλον προς θετική κατεύθυνση. Από την πλευρά μας θέλω να ξεκαθαρίσω ότι εμείς δεν πρόκειται να στηρίξουμε κανένα σχέδιο ψηφίσματος και καμία απόφαση που προβλέπει άμεσα ή έμμεσα αλλαγή του εκλογικού συστήματος. Και ο λόγος είναι ένας. Εάν η δημοκρατία έχει να χαίρεται και να προωθεί κάτι συγκεκριμένο, είναι την αποδοχή και των θεσμών οι οποίοι δημιουργούνται μέσα από συμφωνίες στο πέρασμα του χρόνου. Και όλα τα κόμματα είχαμε κατ' επανάληψη συμφωνήσει και αποδεχτεί ότι δεν αλλάζει ο εκλογικός νόμος τον τελευταίο χρόνο πριν από εκλογές, έστω και αν σε κάποια φάση έγιναν κάποιες παρατυπίες. Θεωρούμε ότι δεν πρέπει να επανέλθουμε σε αυτό το σύστημα. Θα πρέπει να παραμείνουμε σταθεροί στο ότι τον τελευταίο χρόνο πριν από εκλογική αναμέτρηση δεν αλλάζει ο εκλογικός νόμος. Όσοι θέλουμε να καταθέσουμε προτάσεις για την αλλαγή του εκλογικού συστήματος, έχουμε όλο τον χρόνο να το πράξουμε, αλλά όχι τον τελευταίο χρόνο.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άντρος Κυπριανού έχει τον λόγο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ δε σας κρύβω ότι εκάρηκα την τοποθέτηση του κ. Παπαδόπουλου, με την έννοια ότι έκαμε κάποιες παραδοχές οι οποίες θα πρέπει να μας προβληματίσουν όλους. Διασύρεται η Βουλή των Αντιπροσώπων με τον τρόπο με τον οποίο επιχειρούμε να λειτουργήσουμε. Εγώ καταλαβαίνω τις σκοπιμότητες οι οποίες υπάρχουν πίσω από την κάθε πρόταση, αλλά θεωρώ ότι όπως καταλαβαίνουμε εμείς τις σκοπιμότητες, τις καταλαβαίνει και ο κόσμος. Και ενώ μας έχει απαξιώσει ήδη σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό, θα μας απαξιώσει εντελώς, θα θεωρήσει ότι δεν είμαστε καθόλου σοβαροί. Και είναι λυπηρό γιατί κάποιοι μπαίνουν σε αυτό το παιχνίδι απλά και μόνο για να κερδίσουν μερικές ψήφους περισσότερες. Γίνονται προτάσεις οι οποίες εκρίθηκαν από συζήτηση προτάσεων νόμων της Βουλής πριν από μερικές βδομάδες και ενώ η ολομέλεια τοποθετήθηκε για τις συγκεκριμένες προτάσεις, αυτές επανέρχονται σε σχέδιο απόφασης. Σε γνώση των εισηγητών ότι συζητήθηκαν στην ολομέλεια, απορριφθήκαν αυτά τα οποία προτείνουν, τα επαναφέρουν σήμερα. Για ποιον άλλο λόγο εκτός από το να λαϊκίσουν; Λυπούμαι που το λέω, αλλά δεν είναι σοβαρά αυτά τα πράγματα.

Έχουμε δύο ψηφίσματα στην ημερήσια διάταξη. Εάν θέλουμε να τα συζητήσουμε, πρέπει να τα συζητήσουμε. Εάν κάποιος ζητήσει αναβολή, να τοποθετηθεί η ολομέλεια. Απ' εκεί και πέρα εγώ συμφωνώ απολύτως ότι για κάποια ζητήματα που είναι εξαιρετικά σοβαρά και σημαντικά, όπως είναι το θέμα των βρετανικών βάσεων, πρέπει να προηγηθεί μια συζήτηση στην ολομέλεια, στο Κεφάλαιο Τέταρτο, μαζί με το θέμα του Βρεξίτ που έβαλε πάρα πολλές φορές ο κ. Παπαδόπουλος και που είναι επίσης πάρα πολύ σημαντικό για την Κυπριακή Δημοκρατία. Να τα συζητήσουμε και η κατάληξη να είναι ένα ψήφισμα της ολομέλειας της Βουλής, να μην πάμε απευθείας σε ένα ψήφισμα. Σε ό,τι αφορά τα άλλα ζητήματα, νομίζω ανοίχθηκε ο ασκός

του Αιόλου. Με μια πρόταση που έγινε -δε θέλω να την χαρακτηρίσω πώς- και στην προσπάθεια τωρά οι υπόλοιποι να απαντήσουμε και να υπεραμυνθούμε του εαυτού μας, ελαϊκίσαμε χειρότερα από την αρχική πρόταση που έγινε. Είναι κρίμα να διασύρεται με αυτό τον τρόπο η Βουλή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας, που δε μίλησε, και να κλείσουμε τη συζήτηση εδώ, να μπορούμε στην ψηφοφορία νομίζω.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν θα αποφασιστεί να συζητηθούν όλα, εμείς είμαστε έτοιμοι να συμμετέχουμε σε αυτή τη συζήτηση. Όμως θέλω να διαχωρίσουμε τη θέση μας και να στιγματίσουμε αυτή την προσπάθεια που γίνεται απλά για κάποιους επικοινωνιακούς πόντους. Εμείς προτείνουμε να μην αναβληθεί τίποτε, να συζητηθούν όλα σήμερα, για να δούμε αν έχει την ικανότητα αυτή η Βουλή να ξεχωρίσει τη σοβαρότητα από τη σκοπιμότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λιλλήκα, επιμένετε;

Πολύ σύντομα, σας παρακαλώ, για να μπούμε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Καταρχάς να πω ότι όσον αφορά το σχέδιο απόφασής μας για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για να αποφασίσει ο κυρίαρχος λαός που θα κατανείμει τις ευθύνες και πώς σε σχέση με τη δυνατότητα για πρόωρες προεδρικές και βουλευτικές εκλογές ή και τα δύο ή κανένα εκ των δύο, ε, δε νομίζω να έχει συζητηθεί και να έχει απορριφθεί προηγούμενα από την ολομέλεια και δη την περασμένη βδομάδα. Δεν τέθηκε σε ψηφοφορία θέμα δημοψηφίσματος.

Το δεύτερο που θέλω να επισημάνω είναι ότι δε νομίζω να είναι λαϊκισμός και -πολύ περισσότερο- δε νομίζω να πλήττεται το κύρος της Βουλής, όταν η πρόταση που γίνεται είναι ακριβώς για να δοθεί λύση σε ένα ζήτημα που προκύπτει από την έκθεση της Ερευνητικής Επιτροπής για απονομή ευθυνών που δεν αναλήφθηκαν ούτε από αυτούς που ευθύνονται κυρίαρχα -που είναι ο Υπουργός Οικονομικών και η κυβέρνηση- αλλά ούτε και από τα κόμματα που έχουν λιγότερη ευθύνη, αλλά που διαχειρίζονταν μέχρι το 2013 -ακόμα και αργότερα- τον συνεργατισμό. Να είναι λαϊκισμός το να προσφύγουμε στον κυρίαρχο λαό, για να αποφασίσει. Νομίζω ότι αυτό δείχνει σεβασμό προς τις αρχές της Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Ερωτοκρίτου, πολύ σύντομα, σας παρακαλώ, γιατί πάμε πάλι, αρχίζει να καθιερώνεται η διαδικασία μία ώρα και μετά να ξεκινούμε.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έχετε δίκαιο, κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα, τριάντα δευτερόλεπτα, επειδή έχει δίκαιο ο κ. Λιλλήκας και πρέπει να είμαστε σωστοί και έντιμοι απέναντι στους συναδέλφους. Έχει απόλυτο δίκαιο ότι η πρότασή τους δε συζητήθηκε την προηγούμενη βδομάδα. Η απόφαση την οποία κατέθεσαν την προηγούμενη βδομάδα ήταν για ένα σχέδιο απόφασης που αφορούσε τον συνεργατισμό. Το περιεχόμενο του σημερινού κειμένου των Οικολόγων και της Συμμαχίας Πολιτών δεν έχει σχέση με αυτό που συζητήσαμε την προηγούμενη βδομάδα. Είναι η πρόταση που προήλθε από άλλο κόμμα για διεξαγωγή εκλογών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Κύριε Λιλλήκα όμως, επειδή θίξατε και θέμα διαδικασιών -και ειδικά για το σχέδιο απόφασης, όχι τα ψηφίσματα- έχετε λάβει καθόλου υπόψη σας τον υπάρχοντα νόμο περί δημοψηφισμάτων του 1989 και το σύνταγμα και θεωρείτε ότι είναι συνταγματικό, είναι νομικά δυνατό να ψηφίσει το περιεχόμενο της πρότασής σας αυτή η Βουλή; Και θα εξηγήσω, αν θέλετε. Αν το έχετε μελετήσει όμως, πέστε μας εσείς και μετά να εξηγήσω.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς.

Εμείς, αν προσέξατε, λέμε ότι από την ώρα που θα πάρει την πολιτική απόφαση το σώμα, διότι περί πολιτικής απόφασης πρόκειται, θα επανέλθει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, το σχέδιο ψηφίσματος δεν είναι πολιτική απόφαση, είναι νόμος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ασφαλώς είναι νόμος και λέμε μέσα ότι θα επανέλθουμε με νομοθετική ρύθμιση, διότι αυτό θα πρέπει να ακολουθήσει. Πρώτα προηγείται όμως η απόφαση η πολιτική, σε πολιτικό επίπεδο, και ακολουθεί βέβαια και θα ακολουθήσει διαδικασία με νομοθετική που αφορά τη θέσπιση της σχετικής νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με όλο τον σεβασμό, είναι το ανάποδο. Θα πρέπει να γίνουν οι νομοθετικές ρυθμίσεις, ώστε να μας επιτρέψει να ψηφίσουμε, παραδείγματος χάριν, κάτι που ο παρών νόμος δεν επιτρέπει. Έχει διαδικασία ο παρών νόμος που λέει ότι δεν μπορούμε εμείς να ψηφίσουμε για δημοψήφισμα που αφορά την εκτελεστική εξουσία. Δεν μπορούμε...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αντρο Κυπριανού)

Δύο λεπτά και τελειώνω, κύριε Κυπριανού, και θα σας δώσω τον λόγο. Δε μας επιτρέπει ο παρών νόμος να εγκρίνουμε, παραδείγματος χάριν, αύριο με δική μας απόφαση δημοψηφίσματα για τα δημαρχεία, να ζούμε και στο περιβάλλον που ζούμε σήμερα. Διότι φαντάζομαι, εάν τούτο που λέτε εσείς το κάνουμε σήμερα, δε θα ήταν άσχημο να ερχόταν ένα άλλο κόμμα, ένας άλλος βουλευτής, και να πάρει απόφαση εδώ να γίνουν δημοψηφίσματα για τα δημαρχεία χωρίς να ρωτήσουμε την εκτελεστική εξουσία. Επομένως, δεν είναι έτσι απλά... Αν ήταν ψήφισμα, έχετε δίκαιο. Αλλά δεν πρόκειται περί ψηφίσματος, πρόκειται περί σχεδίου απόφασης και ο ίδιος ο νόμος που καθορίζει πώς γίνονται δημοψηφίσματα σίγουρα δεν επιτρέπει να αλλάξουμε πράγματα που αφορούν την εκτελεστική εξουσία. Άρα, δεν μπορεί να βάλετε ζητήματα μέσα που αφορούν την εκτελεστική εξουσία και ας ξεκινήσουμε από αυτό.

Δεύτερον, και αυτά που αφορούν τη Βουλή πάνε στο Υπουργικό Συμβούλιο ως εισήγηση και το Υπουργικό Συμβούλιο φέρνει εισήγηση εδώ. Άρα, αυτό που πάμε να κάμουμε είναι στο κενό και επειδή επαίξετε προηγουμένως ώρες για τις τροπολογίες, σας λέω ότι δεν μπορεί να μη βλέπουμε αυτό το τεράστιο λάθος και να ασχολούμαστε με τα κλαδιά.

Κύριοι συνάδελφοι...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα δώσω τον λόγο...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Συγγνώμη, επειδή εγώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, προσπαθήστε να αυτοσυγκρατηθείτε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, αλλά κουράστηκα να υποτιμάται η νοημοσύνη μου και να κοροϊδεύουν κάποιοι τον κόσμο, δίχως να υπάρχει ο αντίλογος. Είπε ο κ. Λιλλήκας ότι το σχέδιο απόφασής τους προνοεί ότι εννά γίνει τροποποίηση στη νομοθεσία, για να επιτρέπεται η διεξαγωγή εκλογών. Ε, δεν είναι αυτό που προνοεί το σχέδιο ψηφίσματος. Λέει, σε περίπτωση που το σχέδιο απόφασης εγκριθεί, θα προωθήσουμε άμεσα προς ψήφιση και πρόταση νόμου για τη διεξαγωγή των βουλευτικών εκλογών με οριζόντια ψηφοφορία. Αυτό προνοεί το σχέδιο απόφασης και είναι αυτό που είπα ότι συζητήθηκε, κρίθηκε πριν από μερικές εβδομάδες και το φέρνουν ξανά με το σχέδιο απόφασης. Ε, να μην περιπαίζουμε τον κόσμο επιτέλους τζαι να μην περιπαίζουμε τζαι τον εαυτό μας! Κανεί με αυτή την κατάσταση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πάρα πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ καλώ τους συναδέλφους να μελετήσουν λίγο πώς διεξήχθη το δημοψήφισμα του 2004. Τίποτε παραπάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Για να καταλάβουμε ότι είμαστε εκτός τόπου και εκτός χρόνου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας και πάλι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά αδυνατώ να καταλάβω κάποιος πώς εννοούν αυτό το σώμα, που είναι κατ' εξοχήν πολιτικό σώμα, που εκφράζει τη λαϊκή βούληση. Εκείνο που εισηγηθήκαμε δεν είναι καν η διεξαγωγή προεδρικών εκλογών ούτε η διεξαγωγή πρόωρων βουλευτικών εκλογών. Εκείνο που εισηγηθήκαμε -και είναι ξεκάθαρο, είναι πολιτικό ζήτημα- είναι να αποφασίσει ο λαός. Εάν κρίνει ότι την κύρια ευθύνη ή αποκλειστική ευθύνη φέρει η κυβέρνηση και δεν την ανέλαβε, να πάμε με πρόωρες προεδρικές εκλογές στις 26 Μαΐου που είναι οι ευρωεκλογές και δε θα έχει επιπλέον κόστος. Εάν ο κυρίαρχος λαός κρίνει ότι την ευθύνη τη φέρει η Βουλή ή τα κόμματα που κατονομάζονται στην έκθεση, τότε μπορεί να αποφασίσει για πρόωρες βουλευτικές εκλογές. Εάν κρίνει ότι πρέπει να γίνουν και προεδρικές και βουλευτικές εκλογές πρόωρα, για να αναλάβουν και τα δύο σώματα, οι δύο εξουσίες την ευθύνη, ο λαός θα αποφασίσει.

Εμείς δεν προτείνουμε ούτε πρόωρες προεδρικές ούτε πρόωρες βουλευτικές. Λέμε να πάρει την πολιτική απόφαση αυτό το δημοκρατικό σώμα, να προσφύγουμε στον λαό και να αποφασίσει ο λαός. Όταν αποφασίσει ο λαός, τότε θα γίνουν βέβαια -και αν αποφασίσει το σώμα- και οι αναγκαίες τροπολογίες στις υφιστάμενες νομοθεσίες, για να προωθηθεί το δημοψήφισμα, και θα αποφασίσει και η κυβέρνηση, γιατί, αν είναι απόφαση, έχει λόγο η κυβέρνηση στην απόφαση, και στη συνέχεια βεβαίως, αν αποφασίσει ο κυρίαρχος λαός, πρέπει να γίνει σεβαστή η απόφασή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λιλλήκα, λάβατε καθόλου υπόψη σας αυτά που εν συντομία είπα -και δε θέλω να μακρηγορώ- για το τι λέει ο νόμος περί Δημοψηφισμάτων; Εγώ δεν καταλαβαίνω αν επαναλαμβάνετε θέματα με άλλον τρόπο, όπως λέει ο κ. Κυπριανού, εάν άλφα, βήτα, γάμα κ.λπ. Ρρωτώ: Λάβατε υπόψη σας ότι αυτός ο νόμος ουσιαστικά δε μας επιτρέπει να κάνουμε αυτό που λέτε εσείς και εμείς τον ψηφίσαμε; Γι' αυτό και είπα, αν είχατε κάπου που θέλατε να κάνετε, πρώτα πρέπει να γίνει αλλαγή του νόμου και φαντάζομαι ότι κάποιος από εσάς που ίσως συνυπέγραψαν γνωρίζουν αυτό το περιεχόμενο του νόμου, γι' αυτό και έκαναν και προτάσεις νόμου, για να αλλάξει αυτός ο νόμος. Άρα, αν αλλάξει αυτός ο νόμος και συνταγματικά είναι ορθός και δεν τον αναπέμψει ο Πρόεδρος και μας δίνει το δικαίωμα να αποφασίζουμε, για να κάμνουμε δημοψηφίσματα εδώ για οποιοδήποτε θέμα ή για συγκεκριμένα θέματα, τότε ναι. Τώρα δεν έχετε πλαίσιο, αυστηρά ομιλούντες, νόμου για να πάμε σε δημοψηφίσματα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πόσες φορές εσείς ο ίδιος είπατε σε αυτό το σώμα ότι η αντισυνταγματικότητα ή μη μιας απόφασης ή ενός νομοσχεδίου που ψηφίζει η Βουλή θα κριθεί από το Ανώτατο και όχι εδώ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκατό φορές το είπα και το ξαναλέω. Αλλά από εκεί και πέρα ο καθένας κρίνει αν είναι κάτι το οποίο συζητείται ή αν είναι κάτι το οποίο...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Διαδικαστικά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Βότση.

Επειδή μίλησες προηγουμένως...

ΣΤΕΛΛΑ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Είναι διαδικαστικά που θα μιλήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και ο κ. Βότσης είναι διαδικαστικά που θα μιλήσει. Ψυχολογώ δηλαδή έτσι.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ναι, απλά να πω ότι ο κ. Νεοφύτου -δεν είναι εδώ- έχει επιτύχει τον στόχο του, που τον ξεκίνησε από την προηγούμενη εβδομάδα. Όλοι το ξέρουμε και το είπαμε, συνεχίζεται ο εξευτελισμός και του σώματος και της όλης διαδικασίας. Προσωπικά αρνούμαι να μπω σε αυτή τη διαδικασία πλέον και αποχωρώ από τη συνεδρίαση.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Άγγελος Βότσης αποχωρεί από την αίθουσα της ολομέλειας.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα υποβάλει στην αρχή μιαν εισήγηση, την υποβάλλω ξανά, μπορεί να μην είναι κατανοητός ή μπορεί κάποιοι συνάδελφοι να ήθελαν να πουν τις θέσεις τους. Δε θα μπω στην ουσία, παρ' όλο που ακούστηκαν πάρα πολλά. Είναι καλά γνωστό ότι είναι συνεδριακή απόφαση του Δημοκρατικού Συναγερμού η οριζόντια ψηφοφορία, γιατί κάποιοι είπαν ότι την απέρριψε η Βουλή, και, αν θέλουν κάποιοι, ας κοπιάσουν και τώρα, παρ' όλο που είμαστε τριάντα πέντε μέρες πριν τις εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Υποβάλλω όμως ξανά την πρόταση να ψηφίσει η ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε αυτό θα πάμε, εκεί. Μάλιστα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θέλουμε να μπου όλα τώρα ή όλα μετά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα ένα θα μπει, κύριε Τορναρίτη. Δεν μπορούν να μπου όλα μαζί, δεν υπάρχει έτσι διαδικασία. Δεν είμαστε σωματείο!

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εντάξει, καταρχάς, κύριε Πρόεδρε, επειδή αναφέρεστε στον νόμο, πρέπει να πούμε ότι ο νόμος αυτός περί Δημοψηφισμάτων δεν καθορίζει ότι η απόφαση του δημοψηφίσματος είναι δεσμευτική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν είναι δεσμευτική, είναι γνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως δεν είναι δεσμευτική. Απλώς λέω ότι είναι και παράτυπη εδώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Το «παράτυπη» είναι σχετικά με την ερμηνεία που δίνετε εσείς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν είναι καθόλου σχετικά με την ερμηνεία! Το λέει λεκτικά ο νόμος. Τελειώστε και να το διαβάσω, τελειώστε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς θεωρούμε ότι το να απευθυνθούμε στον λαό, για να πάρουμε γνώμη για ένα θέμα που ηγέρθη εντός κοινοβουλίου, είναι θέμα που αφορά το κοινοβούλιο. Αυτή είναι η δική μας ερμηνεία. Αν οποιοσδήποτε πιστεύει ότι... Εάν πείθαμε, που απ' ό,τι φαίνεται δεν πειθούμε την πλειοψηφία, να απευθυνθούμε στον λαό να τον ρωτήσουμε τελικά τι θέλει; Θέλει να κάνει προεδρικές εκλογές; Θέλει να κάνει βουλευτικές εκλογές; Θέλει να κάνει και από τα δύο; Αν αυτό θεωρείται ότι είναι επέμβαση, παραβίαση του νόμου, να το αποπέμψει, να πάει στο συνταγματικό δικαστήριο και να μην εφαρμοστεί.

Παρατηρώ όμως και σημειώνω ότι παρόμοια πρόταση και μάλιστα καθοριστική έχει καταθέσει και το ΔΗΚΟ μετά από εμάς. Και συζητάτε όλοι για τη δική μας την πρόταση, μας στοχοποιείτε, χτυπάτε, βαράτε όλοι προς τη δική μας την πλευρά σαν να είναι η μοναδική που...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, εξήγησε ο κ. Παπαδόπουλος. Τωρά τον προκαλείτε να ξαναεξηγήσει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να μην πω και για κάποιον άλλο που ήρθε, βγήκε πάνω στο βήμα, είπε «καταθέτω πρόταση», αλλά πρόταση δεν κατέθεσε. Έτσι, του αέρα, μια σιεπεθικά! Καλωσόρισε κιόλας!

Αν είναι αυτός λαϊκισμός, τότε τι είναι ο λαϊκισμός εκείνου ο οποίος είπε μια κουβέντα στον αέρα; Εμείς εκείνο που είπαμε δημόσια το κάνουμε και στην πράξη. Εν σας αρέσκει; Καταψηφίστε το! Έννεν κακό να καταψηφίζετε τις προτάσεις μας. Δόξα τω Θεώ η γούνα μας έχει πολλά ράμματα. Εράψτε μας καλά πολλές φορές!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πώς το είπατε το τελευταίο; Επαναλάβετε το, κύριε Περδίκη. Επαναλάβετε το τελευταίο, διότι δεν το άκουσα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν είναι κακό σε μια δημοκρατική διαδικασία να καταψηφίζεται μία πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, κάτι άλλο είπατε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Η γούνα μας έσει πολλά ράμματα εμάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η γούνα σας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Η γούνα μας έσει πολλά ράμματα. Εράψτε μας πολλές φορές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Στο άρθρο 3 του περί Δημοψηφισμάτων Νόμου του 1989 λέει: «Το δημοψήφισμα προκηρύσσεται με απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων, που λαμβάνεται ύστερα από σχετική πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου». Οι με πρόταση κομμάτων και πρόταση της Βουλής. «Η πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου για προκήρυξη δημοψηφίσματος...». Σας παρακαλώ διαβάστε τον νόμο, δε θέλω να τον διαβάζω συνέχεια.

Ο κ. Παπαδόπουλος έχει τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, διαδικαστικά, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή ακριβώς θεωρώ ότι σήμερα έχουμε να αποφασίσουμε κατά πόσο θα ψηφιστούν με τη μορφή του κατεπείγοντος κάποια ψηφίσματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ένα ένα θα τα βάλω σε ψηφοφορία τώρα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...νομίζω αυτό το ερώτημα να τεθεί προς ψηφοφορία, να αποφασίσουμε για το ζήτημα του κατεπείγοντος. Η εισήγηση η δική μας είναι ότι ενδεχομένως άλλα ζητήματα να μπορούν να εξεταστούν στη συνέχεια, σε Σύσκεψη Αρχηγών ή σε μεταγενέστερο στάδιο, για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε, γιατί έχουμε και άλλα θέματα στην ημερήσια διάταξη. Πιστεύω ότι αυτή η συζήτηση απλά αποπροσανατολίζει και απαξιώνει και άλλο τους θεσμούς και ιδιαίτερα τον θεσμό του κοινοβουλίου.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Άνοιξες τον ασκό του Αιόλου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε,

Εγώ θέλω απλά να πω ότι εκείνος ο νόμος και το δημοψήφισμα, όταν έγινε το 2004, αυτό το σώμα με εισήγηση της κυβέρνησης αποφάσισε για το πώς με ειδική νομοθεσία θα ψηφίζουμε και ως κοινότητα, όχι ως λαός. Κατά συνέπεια, εκείνο που προηγείται είναι η πολιτική απόφαση. Και ποιος ξέρει, ποιος μπορεί να αποφασίσει σε αυτή την αίθουσα, όχι για τη συνταγματικότητα μόνο, για το αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αύριο και η κυβέρνηση μπορεί να συμφωνήσουν με μια απόφαση της Βουλής, για να προσφύγουμε στο λαό; Γι' αυτό μιλώ για πολιτική απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Οκέι.

Ε, κάνετε διαβουλεύσεις με τον Πρόεδρο και ελάτε να μιλήσουμε.

Λοιπόν, θα ξεκινήσω τώρα ένα ένα τα ψηφίσματα διά χειρός για το κατά πόσο...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τα ψηφίσματα που είναι κατατεθειμένα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα έρθω μετά σε εκείνα. Τώρα να τελειώσουμε με τούτα και... Ένα ένα.

Θα ξεκινήσω με το πρώτο σχέδιο ψηφίσματος, που αφορά την κατασκευή πυρηνικού... Θα κάμνω δύο ψηφοφορίες. Η μια για το αν θα εγγραφεί και η άλλη για το αν θα είναι κατ' επείγον.

Συμφωνείτε;

Λοιπόν, για το Άκκιουγιου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε αυτή την περίπτωση η αλήθεια είναι ότι πήραμε το σχέδιο ψηφίσματος στις αρχές αυτής της εβδομάδας και εμείς το μελετήσαμε. Έγινε δηλαδή με έναν υπεύθυνο, σοβαρό τρόπο η κατάθεση του σχεδίου ψηφίσματος και έχουμε ξαναψηφίσει ως Βουλή. Έχει επετειακό χαρακτήρα. Έχει δίκαιο ο κ. Περδίκης γι' αυτό το σχέδιο ψηφίσματος ότι, αν δεν εγκριθεί σήμερα, δε θα έχει έννοια να εγκριθεί στη συνέχεια. Είναι ένα ψήφισμα που αφορά την Τουρκία. Νομίζω ότι επί της ουσίας δεν υπάρχουν διαφωνίες, - νομίζω, αυτή είναι η εκτίμηση, δε θα μιλήσω εκ μέρους άλλων- και θεωρούμε ότι αυτό το σχέδιο ψηφίσματος μπορεί να κατατεθεί και να ψηφιστεί σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης για κατάθεση και συζήτηση σήμερα;

Ψηφίστε διά χειρός.

Μετράτε, γραμματείς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτεται και, αν θέλετε μετά κάποια ώρα να το συζητήσουμε, να το φέρω.

Πάμε στο επόμενο.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αιτιολόγηση ψήφου, αν επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να ξεκαθαρίσω ότι δε διαφωνούμε επί της ουσίας. Παραμένουμε σταθεροί στην αρχή ότι εμείς θα καταψηφίζουμε οποιαδήποτε πρόταση για ψήφιση κατεπείγοντος σχεδίου ψηφίσματος σήμερα σε αυτή την ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Καθαρό.

Μετά είναι...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Και εμείς ακριβώς το ίδιο. Δε διαφωνούμε με την ουσία του ψηφίσματος, απλά ήταν δική μας η πρόταση ότι δεν μπορεί η Βουλή να συνεχίσει τη διαδικασία εκτύπωσης καθημερινής πολλαπλών ψηφισμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Καθαρό.

Υπάρχει τώρα το σχέδιο ψηφίσματος που αφορά τις βρετανικές βάσεις εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Να αντιληφθώ με την τοποθέτησή σας, κύριε Παπαδόπουλε, ότι το αποσύρετε;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το αποσύρουμε. Την εισήγηση για κατεπείγον, αλλά να κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννοείτε να κατατεθεί, αλλά να ψηφιστεί μετά.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για κατάθεση και συζήτηση μετά τις εκλογές;

Δεν υπάρχει, άρα ομόφωνα εγκρίνεται.

Το σχέδιο απόφασης αφορά τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος αναφορικά με τα διάφορα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Είναι δύο σχέδια απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι εννοείτε;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το ένα είναι το δικό μας, που ανακαλείται, που αφορά τις προεδρικές εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ανακαλείται διά παντός, δηλαδή δε ζητά ούτε να κατατεθεί ο κ. Παπαδόπουλος, αντιλαμβάνομαι.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποσύρεται και βλέπουμε.

Και υπάρχει το σχέδιο απόφασης του κ. Πεردίκη και του κ. Λιλλήκα. Εξάλλου, το εξήγησα, δεν έχει και έννοια αν θα πάει μετά τις εκλογές, όπως το βλέπω, άρα για εγγραφή και ψήφιση σήμερα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

Και εγώ εναντίον, έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτεται.

Έχουμε τελειώσει. Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί σε όλους σας.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

**Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις,
έγγραφα, εκθέσεις**

Κατάθεση από

**Παραπομπή/
κοινοποίηση σε**

1. Ο περί Αδειοδότησης Σιδηροδρομικών
Επιχειρήσεων Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.105-2019).

Υπουργό Μεταφορών,
Επικοινωνιών και Έργων

Κοινοβουλευτική
Επιτροπή
Μεταφορών,
Επικοινωνιών και
Έργων

2.	Οι περί Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας Α΄ και Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.048-2019).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
3.	Οι περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.050.069-2013).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
4.	Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Εξαρτωμένους τους) (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.051.067-2014).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
5.	Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
6.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.028-2016).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
7.	Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.049-2016).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
8.	Οι περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.053.082-2016).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
9.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
10.	Οι περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Τεχνητοί Ύφαλοι) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.085-2017).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
11.	Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.086-2017).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.087-2017).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13.	Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και

	(Αρ. Φακ. 23.03.054.097-2017).	Περιβάλλοντος	Φυσικών Πόρων
14.	Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρώρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.100-2017).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
15.	Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
16.	Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.018-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
17.	Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.040-2018).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
18.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.047-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
19.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Δίδαστρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.057-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
20.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.058-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
21.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.070-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
22.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.071-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
23.	Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.072-2018).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
24.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.074-2018).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
25.	Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.098-2018).	Γενική Λογίστρια εκ μέρους του Υπουργού Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
26.	Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.110-2018).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
27.	Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Σκύλων και Γατών σε	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και	Κοινοβουλευτική Επιτροπή

	Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Φύλαξης) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.021-2019).	Περιβάλλοντος	Περιβάλλοντος
28.	Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.022-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
29.	Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Τηλεπικοινωνιακές, Ραδιοφωνικές και Τηλεοπτικές ή Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες που παρέχονται από Μη Εγκατεστημένα Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.023-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Προσόν της Ελληνικής Γλώσσας σε Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.064-2019).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εισηγούμαι να γίνει τώρα όμως και η ψηφοφορία για το αν θα συζητηθούν τα ήδη εγγραφέντα σχέδια ψηφίσματος στο τέλος.

Θα θέσω πρώτα...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μαζί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι μαζί, ξεχωριστά. Όπως όλα ξεχωριστά.

Θα θέσω πρώτα το παλαιότερο, που είναι αυτό του ΑΚΕΛ για τα Υψώματα Γκολάν.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως ήδη ελέχθη, έχει τρεις εβδομάδες που κατατέθηκε. Είχε γίνει διαβούλευση, με κάποια κόμματα τουλάχιστον, τροποποιήθηκε. Θέλω να επισημάνω ότι εισηγούμαστε ακόμα μια αλλαγή στο ψήφισμα μετά από διαβούλευση. Στο διατακτικό μέρος, στο σημείο 1, αντί να καταγγέλλουμε την παράνομη αναγνώριση, να εκφράζουμε την έντονη διαφωνία στην παράνομη αναγνώριση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Να γίνει η διόρθωση και, όταν θα γίνει η συζήτηση, να την υπενθυμίσουμε.

Πόσοι ψηφίζουν...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Περιμένετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να περιμένω, ναι.

Θέλετε να μιλήσετε για κάτι, κύριε Τορναρίτη;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κατάθεση από

Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Παραπομπή σε

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να κάνει μια τοποθέτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάνετε την τοποθέτηση.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Τώρα; Αν θα συζητηθούν ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Αν θα συζητηθεί ή όχι σήμερα το σχέδιο ψηφίσματος για τα Γκολάν. Είναι ήδη εγγεγραμμένο. Αν δε θα συζητηθεί σήμερα, θα συζητηθεί άλλη φορά, αλλά είναι ήδη εγγεγραμμένο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αν δε βάλει κανένας θέμα για αναβολή, προχωρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κάποιος...

Παρακαλώ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, χωρίς πολλές συζητήσεις, στο πνεύμα το προηγούμενο, αν είναι να αναβληθούν και τα δύο... Έτσι κι αλλιώς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...τα μηνύματα, όποια και...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε, μην κουράζεσαι. Δε γίνεται αποδεχτή αυτή η τοποθέτηση από το ΑΚΕΛ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Οκέι! Προχωρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Βάζει θέμα αναβολής κανένας για τα Υψώματα Γκολάν;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ποιοι; Δε βάλλετε. Άρα, θα συζητηθεί σήμερα.

Υπάρχει το άλλο για το θέμα του...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έν' εις το τέλος που εννά πάει...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Προχωρούμε σε ψηφοφορία για έγκριση του ψηφίσματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' εις το τέλος... Όι, κοιτάξετε, κύριοι, να το κάμουμε τώρα, να τελειώνουμε. Έχει δίκαιο ο κ. Λουκαΐδης.

Ωραία!

Παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Επειδή ερωτήσετε, κύριε Πρόεδρε, αν υπάρχει πρόταση για αναβολή. Εμείς προτείνουμε να αναβληθεί, ως Συμμαχία Πολιτών, για να περιμένουμε να δούμε καταρχάς αν θα γίνει νόμος, αν θα ψηφιστεί από την ολομέλεια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι, όι, όι! Για τα Γκολάν μιλούμε τώρα, κύριε!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μιλώ για το ψήφισμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι! Για τα Γκολάν μιλούμε τώρα.

Και βάζω το περιεχόμενο τώρα, εκτός αν θέλετε κάποιοι να μιλήσετε, για το θέμα του ψηφίσματος αυτού, για τα Γκολάν, ποιοι ψηφίζουν υπέρ.

Θέλει κάποιος να μιλήσει;

Δε θέλει. Ποιοι ψηφίζουν υπέρ...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θέλω να μιλήσω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να μιλήσετε. Μάλιστα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Όχι, όχι, όχι, έθθα κλέφτουμε... Κύριε Κουλία, είμαστε... Είπαμε ότι ακόμα και εσύ δικαιούσαι, να 'σαι δίκαιος με τους...

Ο κ. Τορναρίτης έχει τον λόγο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε μελετήσει το ψήφισμα. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός διαχρονικά τάσσεται εναντίον της όποιας προσάρτησης, όπου και να γίνεται, είτε στη Συρία με το Ισραήλ είτε στην Κριμαία είτε οπουδήποτε αλλού. Όμως, την ίδια ώρα θεωρούμε ότι η Κύπρος και οι τριμερείς συνεργασίες που συντελούνται στην περιοχή και οι εξελίξεις γύρω από το ενεργειακό και οι εξελίξεις που ενδέχεται να υπάρξουν στο Κυπριακό συνηγορούν στο γεγονός ότι δεν είναι η ώρα η Κύπρος να παρεμβαίνει ή εν πάση περιπτώσει να τοποθετείται με συγκεκριμένο τρόπο, όπως υπάρχει στο συγκεκριμένο ψήφισμα. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο εμείς, επαναλαμβάνω, αναγνωρίζοντας και υποστηρίζοντας ότι δεν μπορεί να υπάρχει προσάρτηση εδαφών απ' οποιοδήποτε κράτος, θα τηρήσουμε στάση αποχής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή ακριβώς είμαστε ένα μικρό κράτος υπό κατοχή, επειδή ακριβώς θέλουμε η χώρα μας -στο διακηρυκτικό επίπεδο όλοι, ανεξάρτητα από τι γίνεται στην πράξη από πλευράς των κυβερνήτων- να μετατραπεί σε γέφυρα ειρήνης και συνεργασίας με τα κράτη και τους λαούς της περιοχής μας και αυτές οι σχέσεις, για να μπορούν να αναπτυχθούν με αυτόν τον τρόπο, πρέπει να στηρίζονται στον σεβασμό του διεθνούς δικαίου και στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών και επειδή ευρισκόμαστε μπροστά από μια κατάφωρη παραβίαση των αρχών του διεθνούς δικαίου από πλευράς των ΗΠΑ και επειδή

δημιουργείται ένα πολύ σοβαρό προηγούμενο, το οποίο ενδεχομένως να το βρούμε μπροστά μας και εμείς ως χώρα που ένα μέρος της οποίας βρίσκεται υπό κατοχή, και επειδή ακόμα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει τοποθετηθεί εξυπαρχής απέναντι σε αυτή την προκλητική ενέργεια της κυβέρνησης Τραμπ, να αναγνωρίσει την κατοχή των Υψωμάτων Γκολάν, με έναν σαφή και ξεκάθαρο τρόπο, εμείς έτσι έχουμε συντάξει και το ψήφισμά μας. Κάποιοι δυστυχώς παραμερίζουν αυτές τις βασικές αρχές και οδηγούνται σε αποχή. Αυτή η στάση κατά την άποψή μας είναι επιεικώς απαράδεκτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Βεβαίως και το Δημοκρατικό Κόμμα, όπως νομίζω και όλος ο πολιτικός κόσμος, τάσσεται υπέρ της συνέχισης, διεύρυνσης, εμβάθυνσης και ενδυνάμωσης των τριμερών συνεργασιών. Την ίδια στιγμή όμως δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είναι η μοναδική ευρωπαϊκή χώρα της οποίας κατέχεται παράνομα από την Τουρκία μέρος της από το 1974. Η οποιαδήποτε δήλωση πολιτικής ή πρόθεση αναγνώρισης κατεχομένων εδαφών δημιουργεί ένα πολύ κακό και ένα επικίνδυνο προηγούμενο, που ενδεχομένως να επηρεάσει και το εθνικό μας θέμα. Συμφωνώ απόλυτα ότι η Κύπρος δεν έχει την πολυτέλεια να αφίσταται του διεθνούς δικαίου ή να μην υποστηρίζει όλες τις αρχές του διεθνούς δικαίου. Βεβαίως, πρωτίστως πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι αυτό το διεθνές δίκαιο, αλλά και τα ανθρώπινα δικαιώματα θα πρέπει πρώτα να τα διεκδικούμε και για τους Κυπρίους και βεβαίως για τον υπόλοιπο κόσμο.

Πρέπει να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το περιεχόμενο του ψηφίσματος αντανάκλα τη δεδηλωμένη, εκφρασμένη πρόθεση πολιτικής τοποθέτησης από την ίδια την κ. Μογκερίνι. Και ήταν μετά από εισήγηση του Δημοκρατικού Κόμματος που εισήχθη σε αυτό το ψήφισμα η πολιτική τοποθέτηση της κ. Μογκερίνι, της οποίας θεωρώ ότι η Κυπριακή Δημοκρατία επίσης δεν μπορεί να αφίσταται.

Άρα, για αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, πρέπει οπωσδήποτε να ταχθούμε υπέρ αυτού του ψηφίσματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε πως ο αγώνας του κυπριακού λαού κατά της κατοχής και για την ανατροπή της διχοτόμησης και των δεδομένων που δημιούργησε η εισβολή και η κατοχή δεν εδράζεται πάνω στη στρατιωτική δύναμη. Αντίθετα, εδράζεται πάνω στο διεθνές δίκαιο. Θα πρέπει να παραμείνουμε σταθεροί και πιστοί στις αναφορές μας και στην προσφυγή μας στο διεθνές δίκαιο. Δε νομίζω ότι θα επηρεαστούν οι σχέσεις Κύπρου-Ισραήλ ή η συνεργασία μας με τη γειτονική χώρα όσον αφορά τα ενεργειακά ή για άλλους τομείς από το αν εγκρίνει το νομοθετικό σώμα, η ολομέλεια της Βουλής, μία καταδίκη που έχει να κάνει με παραβίαση του διεθνούς δικαίου, την οποία μάλιστα κάποιοι ήδη στις Ηνωμένες Πολιτείες έχουν αρχίσει να χρησιμοποιούν ως παράδειγμα, δηλαδή την προσάρτηση των Υψωμάτων Γκολάν, παραπέμποντας και στο Κυπριακό. Εάν δεν πάρουμε μια ξεκάθαρη θέση, πολύ φοβάμαι ότι μπορεί να το βρούμε μπροστά μας και δεν πρέπει να υποτιμούμε αυτό το ενδεχόμενο. Ήδη κάποιοι έχουν αρχίσει να μιλούν για νέες ιδέες.

Να θυμίσω ακόμη, όπως είπαν και άλλοι συνάδελφοι προηγούμενα, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πήρε μια ξεκάθαρη θέση, καταδικάζοντας την απόφαση της κυβέρνησης Τραμπ να αναγνωρίσει τα Υψώματα Γκολάν ως έδαφος του Ισραήλ.

Να υπενθυμίσω όμως και κάτι άλλο. Εάν δεν ήταν η κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών που αναγνώριζε την προσάρτηση των Υψωμάτων Γκολάν, που βρίσκονται υπό στρατιωτική κατοχή, και ήταν μια άλλη χώρα, πολύ φοβάμαι -ή σχεδόν είμαι σίγουρος, θα έλεγα- ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα επέβαλλε και κυρώσεις. Να θυμίσουμε τι έγινε με το ζήτημα της Κριμαίας, που είναι εντελώς διαφορετική περίπτωση, όμως η Ευρωπαϊκή Ένωση επέβαλε και κυρώσεις. Ε, πώς είναι δυνατόν σήμερα εμείς, ένα κράτος που προσφεύγουμε στα ευρωπαϊκά σώματα, προσφεύγουμε στο διεθνές δίκαιο, για να προασπιστούμε τον αντικατοχικό μας αγώνα, να διστάζουμε και να τηρούμε αποχή, όπως εισηγούνται οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε ένα ζήτημα καθαρά σεβασμού του διεθνούς δικαίου;

Γι' αυτό εμείς θα το υπερψηφίσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω ότι δεν τίθεται θέμα αυτή τη στιγμή αμφιβολίας για το τι πρέπει να κάνουμε. Ως μία χώρα που για σαράντα πέντε χρόνια βρισκόμαστε κάτω από την ημικατοχή της Τουρκίας, δεν μπορούμε ουσιαστικά να τοποθετούμαστε με τρόπο που να διευκολύνει το ενδεχόμενο προσάρτησης και των κατεχόμενων κυπριακών εδαφών άμεσα ή έμμεσα από την Τουρκία, όπως διαχρονικά επιχειρείται να γίνει. Γι' αυτό και η θέση μας απέναντι στο συγκεκριμένο ζήτημα πρέπει να 'ναι καθαρή, ότι ουσιαστικά τασσόμαστε αντίθετα, γιατί υπάρχουν ακριβώς και τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, τα οποία είναι καθαρά, δεν αναγνωρίζουν την κυριαρχία του Ισραήλ και θεωρούνται τα συγκεκριμένα εδάφη ως κατεχόμενα εδάφη. Όμως, την ίδια στιγμή δεν μπορούμε να μην επισημάνουμε και τη διπλοπροσωπία, μπορώ να πω, που υπάρχει σε διάφορους οργανισμούς, ακόμα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πότε η Ευρωπαϊκή Ένωση καταδίκασε επίσημα την τουρκική κατοχή; Πότε ζήτησε επίσημα την αποχώρηση των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων; Άρα λοιπόν, έχουμε κάθε λόγο αυτή τη στιγμή εμείς να διεκδικήσουμε ακριβώς ό,τι διεκδικούμε για τη δική μας την πατρίδα και για τους υπολοίπους. Γι' αυτό ακριβώς και θα πρέπει και στην περίπτωση τη δική μας, όπως υπάρχει θέμα εισβολής και συνεχιζόμενης κατοχής και απαιτούμε την αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων και την ίδια στιγμή την επέκταση της κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ολόκληρη την κυπριακή επικράτεια, όπως είναι το Πρωτόκολλο 10 της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το ίδιο πρέπει ν' αναγνωρίζουμε για τις υπόλοιπες χώρες. Είναι ακριβώς εδάφη υπό κατοχή και θα πρέπει ακριβώς στο πλαίσιο μιας ειρηνικής συνύπαρξης στον χώρο της Μέσης Ανατολής αυτά τα εδάφη να επιστραφούν στη χώρα που ασκεί την κυριαρχία.

Την ίδια στιγμή όμως δε σημαίνει ότι αυτή η θέση θα πρέπει να δημιουργήσει οποιαδήποτε προβλήματα ή ν' αναστείλει τις τριμερείς συνεργασίες, οι οποίες γίνονται σωστά κατά την άποψή μας στον χώρο με τις γειτονικές χώρες, με κύριο ακριβώς γνώμονα και τα ενεργειακά μας προγράμματα, αλλά και τη δημιουργία συνθηκών ασφάλειας και ειρήνης στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς συμφωνούμε με τα όσα περιλαμβάνονται στο ψήφισμα, όμως αυτό που θέλω να σημειώσω είναι ότι είχαμε αποστείλει κάποιες αλλαγές, οι οποίες δεν έγιναν αποδεχτές και αφορούσαν στην ουσία να καταδικαστεί ταυτόχρονα με το Ισραήλ και η Τουρκία, που κατέχει παράνομα την περιοχή του Αφρίν στη Συρία. Δε νοείται να υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά. Όμως, με δεδομένη την εξέλιξη της κατάστασης και με δεδομένο ότι αυτό μπορεί να επηρεάσει κάποια στιγμή το θέμα του κυπριακού ζητήματος, θα το στηρίξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το κείμενο του σχεδίου ψηφίσματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Παρακολουθώντας με έντονη ανησυχία τις ενέργειες των ΗΠΑ στη Μέση Ανατολή που προκαλούν περαιτέρω επιδείνωση της τεταμένης κατάστασης και πλήττουν καίρια τη δυνατότητα επίτευξης ειρηνικής λύσης στη βάση του διεθνούς δικαίου,

Εκφράζοντας ιδιαίτερη ανησυχία για τις παραβιάσεις του Διεθνούς Δικαίου και του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ σε ότι αφορά στην αρχή του σεβασμού της εδαφικής ακεραιότητας και κυριαρχίας των κρατών,

Εκφράζοντας ιδιαίτερη ανησυχία για τις παραβιάσεις των Αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ από ένα κράτος μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ - τις ΗΠΑ,

Εκφράζοντας ιδιαίτερη ανησυχία για την πρόσφατη ενέργεια των ΗΠΑ να αναγνωρίσει την κυριαρχία του Ισραήλ στα εδώ και πενήντα δύο χρόνια κατεχόμενα από το Ισραήλ Συριακά Υψώματα Γκολάν,

Λαμβάνοντας υπόψη πως η ενέργεια αυτή λαμβάνει χώρα σε περίοδο ήττας του Ισλαμικού Κράτους και σταδιακής ανάκτησης της κυριαρχίας της Συρίας στα εδάφη της,

Υπενθυμίζοντας πως η ενέργεια αυτή αποτελεί συνέχεια της παράνομης αναγνώρισης από μέρος των ΗΠΑ της Ιερουσαλήμ ως αδιαίρετης πρωτεύουσας του Ισραήλ και της μεταφοράς της πρεσβείας τους εκεί,

Έχοντας υπόψη τις σχετικές Αποφάσεις [338 (1973), 497 (1981)] και Ψηφίσματα [242 (1967)] του ΟΗΕ,

Υπενθυμίζοντας τη θέση της Ε.Ε., όπως διατυπώθηκε από την Ύπατη Εκπρόσωπο της Ε.Ε. για την εξωτερική πολιτική, ότι «Η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την κατάσταση των υψωμάτων Γκολάν δεν έχει αλλάξει και «σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και τα ψηφίσματα 242 και 497 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν αναγνωρίζει την ισραηλινή κυριαρχία επί των κατεχόμενων υψιπέδων του Γκολάν»

Υπενθυμίζοντας τα προηγούμενα Ψηφίσματα της, της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2017 και 18^{ης} Μαΐου 2018 για το ζήτημα της Ιερουσαλήμ,

Ψηφίζει τα ακόλουθα:

1. *Εκφράζει την έντονη διαφωνία της με την παράνομη αναγνώριση από μέρος των ΗΠΑ κυριαρχίας του Ισραήλ στα κατεχόμενα Υψώματα Γκολάν.*
2. *Καλεί την κυβέρνηση των ΗΠΑ να αναιρέσει την απόφασή της σχετικά με τα κατεχόμενα Υψώματα Γκολάν.*
3. *Καλεί το Ισραήλ να αποχωρήσει από τα κατεχόμενα εδάφη στα Υψώματα Γκολάν.*
4. *Επαναβεβαιώνει τον πλήρη σεβασμό του στην κυριαρχία της Συριακής Αραβικής Δημοκρατίας στα κατεχόμενα Υψώματα Γκολάν και καλεί την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, όντας η ίδια θύμα ξένης κατοχής, να ενεργήσει ενάντια σε αυτή την παραβίαση.*
5. *Τονίζει την αναγκαιότητα σεβασμού του Διεθνούς Δικαίου, του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ και των Αποφάσεων και Ψηφισμάτων του ΟΗΕ για επίτευξη ειρηνικής λύσης προς όφελος όλων των λαών της περιοχής της Μέσης Ανατολής.*

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα σε ψηφοφορία. Για λόγους και πρακτικών κ.λπ. είναι το θέμα υπ' αριθμόν 16 και το ψηφίζουμε ηλεκτρονικά.

Ψηφίστε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα δύο ψήφοι υπέρ και δεκαέξι αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ και δεκαέξι αποχές, το ψήφισμα εγκρίνεται*.

Τώρα να δούμε κατά πόσο θα γίνει η ψήφιση σήμερα του θέματος υπ' αριθμόν 17, που είναι το σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων όσον αφορά την άρση του εμπάργκο πώλησης όπλων στην Κυπριακή Δημοκρατία από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε κυκλοφορήσει σήμερα το πρωί αρκετές εισηγήσεις, κάποιες εισηγήσεις για τη διαφοροποίηση του κειμένου αυτού του ψηφίσματος. Ως εκ τούτου, θα ζητήσουμε αναβολή της συζήτησης για το θέμα του ψηφίσματος αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν το αποδέχεται και...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Την ίδια στιγμή, κύριε Πρόεδρε, πρέπει επίσης να επισημάνω το γεγονός ότι, αν και αντιμετωπίζουμε

---

* **Υπέρ:** ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Γιώργος Πεردίκης (Κίνημα Οικολόγων - Συνεργασία Πολιτών), ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.
Εναντίον: ΔΗΣΥ, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

θετικά αυτό το ψήφισμα, παρά ταύτα πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ας μείνουμε στην αναβολή, κυρία Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...αυτό είναι ένα νομοσχέδιο -και τελειώνω- το οποίο έχει κατατεθεί. Δε γνωρίζουμε ακόμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...την τελική μορφή με την οποία θα εγκριθεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...να μην το κάμουμε συζήτηση σήμερα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...και θα είναι... Ακριβώς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ελέχθη πολλές φορές αυτό.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου δέχεται την αναβολή, έκλεισε η συζήτηση εδώ. Τη δέχεται και ευκολύνουμε και τη διαδικασία. Το υπ' αριθμόν 17 θέμα αναβάλλεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Τα πρώτα δύο θέματα είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2019».

Ο κ. Αδάμου.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από την προηγούμενη φορά έχουν προκύψει νέα στοιχεία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλεις αναβολή;

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Δε θέλετε να σας πω γιατί θέλω την αναβολή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι! Είμαι σίγουρος ότι δε θα...

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Ζητώ αναβολή ως μετά τις ευρωεκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...φέρει ένσταση κανένας.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Εντάξει, οκεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οπότε αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Περδίκη, προέδρου του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν ορισμένες διατάξεις του.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την πρόταση νόμου «Ο περί του Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Ζαχαρίου, πρόεδρος

Παύλος Μυλωνάς

Γιώργος Περδίκη

Ζαχαρίας Κουλίας

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών κ. Γιώργο Περδίκη, σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Απριλίου και 6 Ιουνίου 2018, στις 20 Φεβρουαρίου, στις 6 και 20 Μαρτίου και στις 17 Απριλίου 2019. Σημειώνεται ότι στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκε και ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γενικού Λογιστηρίου και της Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής (Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας), της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ) και της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ). Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής, ωστόσο απέστειλε σχετική επιστολή, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2019, για την οποία γίνεται εκτενής αναφορά στη συνέχεια της παρούσας έκθεσης.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί του Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμου, έτσι ώστε να ενισχυθεί και να εκσυγχρονιστεί το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.

Ειδικότερα, με την πρόταση νόμου, όπως αυτή αρχικά έχει κατατεθεί, προνοούνται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου, έτσι ώστε να περιλαμβάνει όλους τους υπαλλήλους του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα που υπηρετούν σε θέσεις με κλίμακα Α12 και άνω.
2. Η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της δυνάμει του υφιστάμενου νόμου λειτουργούσας Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής, ώστε να δύναται να εξετάζει καταγγελία που υποβάλλεται σε αυτήν εναντίον προσώπου που παραλείπει να υποβάλει τη δυνάμει του νόμου σχετική αίτηση πριν από την ανάληψη εργασίας στον ιδιωτικό τομέα.
3. Η αύξηση από δύο σε τρία έτη του χρονικού διαστήματος που δύναται να επιβάλλεται έλεγχος για την ανάληψη εργασίας στον ιδιωτικό τομέα από πρώην κρατικούς αξιωματούχους και ορισμένους πρώην υπαλλήλους του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
4. Η αύξηση των ποινών που επιβάλλονται για παραβάσεις των διατάξεων του νόμου.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή εξέτασε παράλληλα αυτεπάγγελα, έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Γιώργου Περδίκη, Ζαχαρία Ζαχαρίου, Μάριου Μαυρίδη, Ελένης Σταύρου και Ειρήνης Χαραλαμπίδου, σχετικό θέμα ως προς τους σκοπούς της υπό συζήτηση πρότασης νόμου με τίτλο «Η λειτουργία της Επιτροπής με βάση το Νόμο περί του Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, οι αποφάσεις που λαμβάνει και τα θέματα ασυμβίβαστου που προκύπτουν με εργοδότηση πρώην αξιωματούχων και πρώην δημοσίων υπαλλήλων στον ιδιωτικό τομέα».

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επιτροπή, στο πλαίσιο της εξέτασης του εν λόγω θέματος, είχε διαπιστώσει

προβλήματα και αδυναμίες στη λειτουργία του σχετικού νομοθετικού πλαισίου και με σχετική επιστολή της, ημερομηνίας 10 Μαρτίου 2017, προς τον Υπουργό Οικονομικών ζήτησε τις απόψεις του σε σχέση με τα ακόλουθα ζητήματα, έτσι ώστε να επιτευχθεί βελτίωση του εν λόγω πλαισίου:

1. Τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου αναφορικά με τα πρόσωπα τα οποία για σκοπούς ανάληψης εργασίας στον ιδιωτικό τομέα θα πρέπει να υποβάλλουν αίτηση στη δύναμη του υφιστάμενου νόμου Ανεξάρτητη Ειδική Επιτροπή.
2. Την αύξηση της χρονικής περιόδου των δύο ετών κατά την οποία οι πρώην κρατικοί αξιωματούχοι και πρώην υπάλληλοι του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, για σκοπούς ανάληψης εργασίας στον ιδιωτικό τομέα, υποχρεούνται να υποβάλουν αίτηση στην Ανεξάρτητη Ειδική Επιτροπή.
3. Τη δυνατότητα για αυτεπάγγελτη παρέμβαση της Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής για σκοπούς ελέγχου σε ό,τι αφορά την παράλειψη υποβολής της σχετικής αίτησης από πρώην κρατικούς αξιωματούχους και πρώην υπαλλήλους του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα και της συμμόρφωσής τους με περιορισμούς ή όρους που περιλαμβάνονται στις σχετικές αποφάσεις της.

Ακολούθως, ο Υπουργός Οικονομικών, με σχετική απαντητική του επιστολή, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2017, επισήμανε την ετοιμότητα του υπουργείου να συνδράμει τη βελτίωση του σχετικού πλαισίου και αναφέρει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Σε σχέση με τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου, θεωρεί επιβεβλημένη τη συμπερίληψη του συνόλου των κρατικών αξιωματούχων, καθώς και των ανώτερων κρατικών υπαλλήλων που κατείχαν θέση κλίμακας Α13 και άνω.
2. Σε σχέση με την αύξηση της προαναφερθείσας χρονικής περιόδου των δύο ετών, δεν κρίνει αναγκαία την επέκτασή της.
3. Σε σχέση με την προαναφερθείσα δυνατότητα για αυτεπάγγελτη παρέμβαση της Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής, εξέφρασε τη σύμφωνη γνώμη του, ωστόσο το ζήτημα θα πρέπει να απασχολήσει τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας.
4. Η υφιστάμενη σύνθεση της Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής χρήζει αναθεώρησης και ως εκ τούτου εισηγείται όπως αυτή απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, έναν εκπρόσωπο της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και έναν εκπρόσωπο του Γενικού Λογιστηρίου.

Σημειώνεται ότι περαιτέρω ότι ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, λαμβάνοντας υπόψη τις προαναφερθείσες επιστολές, απέστειλε ο ίδιος σχετική επιστολή στον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως με την οποία διαβίβασε την παράκλησή του όπως το όλο θέμα τύχει περαιτέρω μελέτης, ώστε το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο να εκσυγχρονιστεί.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης της πρότασης νόμου από την επιτροπή ο εισηγητής της επισήμανε ότι οι πρόνοιες της πρότασης νόμου προτείνονται στη βάση των προαναφερόμενων θέσεων της επιτροπής και εισηγήσεων του Υπουργείου Οικονομικών και υποστήριξε ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις θα συμβάλουν στη βελτίωση της λειτουργίας του σχετικού νομοθετικού πλαισίου. Ωστόσο, διευκρίνισε ότι η πρόταση νόμου τίθεται ως βάση για περαιτέρω συζήτηση ενώπιον της επιτροπής και ενδεχομένως επιμέρους πρόνοιές της να χρήζουν βελτιώσεων.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι οι θέσεις του υπουργείου παραμένουν ως έχουν εκφραστεί με την προαναφερόμενη επιστολή του Υπουργού Οικονομικών.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού με επιστολή του, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2019, κατέθεσε συγκεντρωτικά στοιχεία αναφορικά με τους αφυπηρετησάντες υπαλλήλους της δημόσιας υπηρεσίας από την κλίμακα Α12 και άνω, όπως αυτά τηρούνται συγκεντρωτικά από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας ως το αρμόδιο όργανο για έγκριση των αφυπηρετήσεων των εν λόγω υπαλλήλων. Όπως διευκρινίζεται στην ίδια επιστολή, για τους αφυπηρετησάντες υπαλλήλους του ευρύτερου δημόσιου τομέα δεν υπάρχουν συγκεντρωτικά στοιχεία.

Ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, καθώς και με τις εισηγήσεις του Υπουργού Οικονομικών και ειδικότερα σε σχέση με τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου αναφορικά με τους κρατικούς αξιωματούχους, τη δυνατότητα αυτεπάγγελτης παρέμβασης της Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής και τη σύνθεση της επιτροπής. Εντούτοις, εξέφρασε τις επιφυλάξεις του κατά πόσο η προτεινόμενη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου σε σχέση με τους υπαλλήλους του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα χρήζει επανεξέτασης. Ειδικότερα, υποστήριξε ότι η εν λόγω διεύρυνση είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, ωστόσο αυτή πρέπει να γίνει με αντικειμενικά κριτήρια, έτσι ώστε να αφορά υπαλλήλους που κατείχαν θέσεις με αυξημένα διοικητικά καθήκοντα και αρμοδιότητα λήψης σημαντικών αποφάσεων.

Οι εκπρόσωποι της Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής, αφού διευκρίνισαν ότι τοποθετούνται επί της

πρότασης νόμου εκ μέρους της εν λόγω επιτροπής και όχι εκ μέρους της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, εξέφρασαν τις επιφυλάξεις και τους προβληματισμούς τους αναφορικά με την πρόταση νόμου, οι οποίες μεταξύ άλλων αφορούσαν τα ακόλουθα:

1. Η προτεινόμενη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου σε σχέση με τους υπαλλήλους του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα χωρίς να υποστηρίζεται επαρκώς από οποιαδήποτε μελέτη ή στοιχεία ενδεχομένως προσκρούει στο άρθρο 15 του συντάγματος και παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας. Συναφώς, ανέφεραν ότι οποιοσδήποτε περιορισμός του δικαιώματος στην εργασία πρέπει να επιβάλλεται αναλογικά ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό της εξυπηρέτησης του δημόσιου συμφέροντος, ούτως ώστε ο σχετικός περιορισμός να μη θεωρηθεί καταχρηστικός. Περαιτέρω, υποστήριξαν ότι η εν λόγω διεύρυνση θα αυξήσει σημαντικά τον φόρτο εργασίας της Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής και ως αποτέλεσμα θα παρουσιάζει αδυναμία στην εκτέλεση των καθηκόντων της.
2. Η Ανεξάρτητη Ειδική Επιτροπή είναι αρμόδια για την εξέταση των σχετικών αιτήσεων και δεν έχει στη διάθεσή της το απαιτούμενο προσωπικό ή τα εργαλεία για να διεξάγει την ενδεδειγμένη έρευνα, ούτως ώστε να διαπιστώσει κατά πόσο πρόσωπο έχει αναλάβει εργασία κατά παράβαση του νόμου. Συναφώς, οι ίδιες υποστήριξαν ότι οι εν λόγω καταγγελίες πρέπει να αποτελούν αντικείμενο έρευνας της αστυνομίας, καθώς ενδεχόμενες παραβάσεις των διατάξεων του νόμου αποτελούν ποινικά αδικήματα. Ως εκ τούτου, οι ίδιες διαφώνησαν με την προτεινόμενη πρόνοια η οποία δίνει τη δυνατότητα στην Ανεξάρτητη Ειδική Επιτροπή να εξετάζει καταγγελίες για πρόσωπα που παραλείπουν να υποβάλουν τη δυνάμει του νόμου σχετική αίτηση πριν από την ανάληψη εργασίας στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και με την εισήγηση για προσθήκη πρόνοιας η οποία να παρέχει τη δυνατότητα αυτεπάγγελτης παρέμβασης της Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής.

Ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ αναγνώρισε την ανάγκη διαφάνειας στη διαδικασία ανάληψης εργασίας στον ιδιωτικό τομέα από πρώην κρατικούς αξιωματούχους και πρώην υπαλλήλους του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ωστόσο εξέφρασε τις επιφυλάξεις του κατά πόσο η προτεινόμενη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου σε σχέση με τους υπαλλήλους του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα προσκρούει στις διατάξεις του συντάγματος και κατά πόσο η εν λόγω διεύρυνση συνάδει με τους σκοπούς της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Η εκπρόσωπος της ΑΣΔΥΚ συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, ωστόσο εισηγήθηκε να τροποποιηθεί η πρόνοια για διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου σε σχέση με τους υπαλλήλους του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, έτσι ώστε να περιλαμβάνει πρόσωπα που κατείχαν θέση κλίμακας Α13 και άνω. Περαιτέρω, η ίδια υποστήριξε ότι, σε περίπτωση που η Ανεξάρτητη Ειδική Επιτροπή τεκμηριώσει επαρκώς στην απόφασή της τους λόγους δημόσιου συμφέροντος που καθιστούν αναγκαία την επιβολή περιορισμών ή όρων στην ανάληψη εργασίας, τότε ενδεχομένως να προσπερνούνται ενδεχόμενα ζητήματα αντισυνταγματικότητας ή παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις και τις επιφυλάξεις που εκφράστηκαν από εμπλεκόμενα τμήματα και φορείς, επέφερε τροποποιήσεις στο κείμενο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, έτσι ώστε μεταξύ άλλων:

1. να τροποποιηθεί ο ορισμός του όρου «υπάλληλος του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα», έτσι ώστε να περιλαμβάνει κάθε υπάλληλο υπουργείου, τμήματος, υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου που υπηρετεί σε θέση στην κλίμακα Α13 και άνω,
2. να προστεθεί διάταξη η οποία να προβλέπει ότι η Ανεξάρτητη Ειδική Επιτροπή θα απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο οποίος θα προεδρεύει της εν λόγω επιτροπής, έναν εκπρόσωπο της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και έναν εκπρόσωπο του Γενικού Λογιστηρίου, οι οποίοι θα ορίζονται από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και τον Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας, αντίστοιχα,
3. να διαγραφεί η πρόνοια η οποία προβλέπει την αύξηση του χρόνου κατά τον οποίο είναι δυνατό να επιβάλλεται έλεγχος για την ανάληψη εργασίας στον ιδιωτικό τομέα από πρώην κρατικούς αξιωματούχους και ορισμένους πρώην υπαλλήλους του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα από δύο σε τρία έτη,
4. να προστεθεί πρόνοια η οποία να δίνει τη δυνατότητα στην Ανεξάρτητη Ειδική Επιτροπή αυτεπάγγελτα να εξετάζει οποιοδήποτε υπάλληλο του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, για να ελέγχει τη συμμόρφωσή του με τις διατάξεις του νόμου.

Στο στάδιο της εξέτασης του αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας δεν έφερε ένσταση σε σχέση με τη φιλοσοφία των πιο πάνω επιπρόσθετων τροποποιήσεων στο εν λόγω κείμενο, ωστόσο εισηγήθηκε επιμέρους τροποποιήσεις για βελτίωση της λειτουργίας της Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής και για αποσαφήνιση της διαδικασίας με την οποία η εν λόγω επιτροπή θα εξετάζει αυτεπάγγελτως στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων της.

Περαιτέρω, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας με σχετική επιστολή του, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2019, αναφέρει μεταξύ άλλων ότι, επιδιώκοντας αφενός μεν να διασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας, αφετέρου δε να μην επιφορτιστεί η Ανεξάρτητη Ειδική Επιτροπή με μη διαχειρίσιμο όγκο εργασίας, υποβάλλει επιπλέον εισηγήσεις οι οποίες μεταξύ άλλων αφορούν τα ακόλουθα:

1. Να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του νόμου σε σχέση με τους κρατικούς αξιωματούχους, έτσι ώστε να περιλαμβάνονται επιπλέον ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, ο Γενικός Ελεγκτής και ο Βοηθός Γενικός Ελεγκτής, ο Αρχηγός και ο Υπαρχηγός Αστυνομίας, ο διευθυντής του Γραφείου του Προέδρου της Δημοκρατίας και ο Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου.
2. Το πεδίο εφαρμογής του νόμου σε σχέση με τους υπαλλήλους του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα να επεκταθεί, ούτως ώστε σε αυτό να περιλαμβάνονται:
  - α. όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι κλίμακας Α13 και άνω,
  - β. όλοι οι υπάλληλοι οργανισμών δημόσιου δικαίου κλίμακας Α14 και άνω και
  - γ. κάθε δημόσιος υπάλληλος ή υπάλληλος οργανισμού δημόσιου δικαίου χαμηλότερης κλίμακας, αν κατά τα τελευταία δύο έτη της εργασίας του έχει διατελέσει είτε συντονιστής οποιασδήποτε δημόσιας σύμβασης με αξία μεγαλύτερη των €200.000 χωρίς ΦΠΑ ή και με μικρότερη αξία, αν κατά την περίοδο αυτή ήταν συντονιστής σε περισσότερες δημόσιες συμβάσεις και το συνολικό άθροισμα της αξίας τους υπερβαίνει το ποσό των €200.000 χωρίς ΦΠΑ, είτε πρόεδρος συμβουλίου προσφορών με αρμοδιότητα κατακύρωσης δημόσιων συμβάσεων με αξία μεγαλύτερη των €200.000 χωρίς ΦΠΑ.

Σημειώνεται ότι η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας με σχετική επιστολή της, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019, δηλώνει ότι υιοθετεί τις πιο πάνω θέσεις και απόψεις του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Η εκπρόσωπος της Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής, σε σχέση με το αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης νόμου, ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Συμφώνησε με την προτεινόμενη διαφοροποίηση της σύνθεσης της Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής.
2. Διαφώνησε με την προτεινόμενη δυνατότητα που δίνεται στην εν λόγω επιτροπή να καλεί οποιοδήποτε υπάλληλο του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς ενδεχομένως να προκύπτουν καταχρηστικές καταγγελίες και η εν λόγω επιτροπή να μετατραπεί σε διερευνητικό όργανο.
3. Επανέλαβε τους προβληματισμούς της αναφορικά με την προτεινόμενη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου σε σχέση με τους υπαλλήλους του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
4. Εισηγήθηκε όπως προστεθεί διάταξη που να επιτρέπει στην εν λόγω επιτροπή να ζητήσει οποιαδήποτε στοιχεία επιθυμεί κατά την άσκηση των καθηκόντων της και όχι μόνο στοιχεία από την Αρχή ή το τμήμα στο οποίο υπηρέτησε ο αιτητής.

Σημειώνεται ότι η Ανεξάρτητη Ειδική Επιτροπή με σχετική επιστολή της, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, μεταξύ άλλων παραθέτει αναλυτικά τις θέσεις της επί της πρότασης νόμου, καθώς και τους λόγους για τους οποίους οι πρόνοιές της πρέπει να τύχουν πιο ενδελεχούς διερεύνησης από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως όσον αφορά το κατά πόσο παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας και προσκρούουν σε διατάξεις του συντάγματος.

Στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης του αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου την επιτροπή, επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η προθεσμία των τριών μηνών, μέσα στην οποία η Επιτροπή υποχρεούται να εκδώσει αιτιολογημένη απόφαση από την ημερομηνία λήψης της σχετικής αίτησης, ενδεχομένως να είναι υπερβολική και περιοριστική εις βάρος των αιτητών. Ως εκ τούτου, μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν τη μείωση της προαναφερόμενης προθεσμίας στις τριάντα μέρες, έτσι ώστε να επισπευσθεί η διαδικασία εξέτασης των εν λόγω αιτήσεων και έκδοσης σχετικής αιτιολογημένης απόφασης.
2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις υπάλληλοι του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι οποίοι υπηρετούν σε κλίμακα που δεν υπερβαίνει την Α13, δύνανται εκ της θέσεώς τους να έχουν πρόσβαση σε προνομιακή πληροφόρηση, για την οποία πρέπει να διασφαλίζεται ότι δε θα τυγχάνει χρήσης εις βάρος του κράτους και του δημόσιου συμφέροντος. Ως εκ τούτου, μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν όπως δοθεί η δυνατότητα στην Ανεξάρτητη Ειδική Επιτροπή για τις εν λόγω περιπτώσεις υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις και διαδικασίες να εξετάζει συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις του νόμου.

Σημειώνεται ότι ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο οποίος, αν και κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής, εντούτοις με σχετική επιστολή του, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2019, δηλώνει ότι ουσιαστικά δεν καθίσταται δυνατή η συμμετοχή της Νομικής Υπηρεσίας στη σύνθεση της Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής, όπως αυτή προτείνεται να διαμορφωθεί. Περαιτέρω, στην ίδια επιστολή αναφέρονται μεταξύ άλλων

τα ακόλουθα:

1. Η προτεινόμενη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου σε σχέση με τους υπαλλήλους του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα ενδεχομένως να μην είναι συμβατή με τις διατάξεις του συντάγματος, λαμβάνοντας υπόψη τον ίδιο τον σκοπό του νόμου, αλλά και το γεγονός ότι οι περιορισμοί και οι πρόνοιες για έλεγχο άπτονται του δικαιώματος ιδιωτικής ζωής, αλλά και του δικαιώματος εργασίας. Η καθολική εφαρμογή του νόμου για υπαλλήλους της κλίμακας Α13 και άνω ενδεχομένως να εκφεύγει του σκοπού του νόμου και της προνομιακής πληροφόρησης, την οποία ο νόμος σκοπεύει να αποτρέψει από το να τυγχάνει χρήσης έναντι του κράτους, καθώς τέτοια προνομιακή πληροφόρηση αφορά τους λίγους και όχι καθολικά όλους τους υπαλλήλους κλίμακας Α13 και πάνω, χωρίς να δίδεται κάποια ειδική αιτιολογία και επεξήγηση βασιζόμενη σε κάποια έρευνα.
2. Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού σχετικά με τον αριθμό των ελεγχόμενων που θα προκύψουν μετά τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, οι εργασίες της Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής σχεδόν θα δεκαπλασιαστούν και παράλληλα η εν λόγω επιτροπή λειτουργεί χωρίς γραμματειακή ή άλλη υποστήριξη και χωρίς τα μέλη της να λαμβάνουν οποιαδήποτε αποζημίωση. Περαιτέρω, σύμφωνα με σχετική ενημέρωση που έχει λάβει ο ίδιος, εξετάζεται το ενδεχόμενο προσθήκης διάταξης στο κείμενο της πρότασης νόμου, η οποία θα μειώνει τον χρόνο εξέτασης των αιτήσεων από τρεις μήνες, που ισχύει σήμερα, σε τριάντα ημέρες. Με βάση τα πιο πάνω, το πρόσωπο που θα εκπροσωπεί τη Νομική Υπηρεσία στην Ανεξάρτητη Ειδική Επιτροπή δε θα μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που πηγάζουν από την προεδρία της εν λόγω επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως στο σημείο αυτό σημειώνει ότι έλαβε δεόντως υπόψη όλες τις θέσεις και τις απόψεις που τέθηκαν από τα εμπλεκόμενα τμήματα και φορείς και ειδικότερα τις επιφυλάξεις που εκφράστηκαν σε σχέση με ενδεχόμενη ανπισυνταγματικότητα ορισμένων προνοιών της πρότασης νόμου, καθώς και τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ωστόσο η ίδια κρίνει ότι ο επιδιωκόμενος σκοπός της εξυπηρέτησης του δημόσιου συμφέροντος επιτάσσει την επιβολή των προτεινόμενων περιορισμών στο εκ του συντάγματος δικαίωμα στην εργασία και τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου. Ως εκ τούτου, η ίδια εκφράζει την άποψη ότι η φιλοσοφία των προτεινόμενων τροποποιήσεων δεν παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας ούτε προσκρούει σε διατάξεις του συντάγματος.

Σημειώνεται έτι περαιτέρω ότι η επιτροπή, διαπιστώνοντας ότι οι πρόνοιες της πρότασης νόμου χρήζουν επιπρόσθετων βελτιώσεων, σύμφωνα με τα όσα διαμείφθηκαν ενώπιόν της, επέφερε εκ νέου τροποποιήσεις στο κείμενό της, έτσι ώστε μεταξύ άλλων να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Προσθήκη πρόνοιας η οποία να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του νόμου σε σχέση με τους κρατικούς αξιωματούχους, έτσι ώστε να περιλαμβάνονται επιπλέον ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, ο Γενικός Ελεγκτής και ο Βοηθός Γενικός Ελεγκτής, ο Αρχηγός και Υπαρχηγός Αστυνομίας, ο διευθυντής του Γραφείου του Προέδρου της Δημοκρατίας και ο Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου.
2. Προσθήκη διάταξης η οποία να καθορίζει τη διάρκεια της θητείας του προέδρου και των μελών της Ανεξάρτητης Ειδικής Επιτροπής στα τρία χρόνια, με δικαίωμα ανανέωσης για ακόμα μία θητεία.
3. Προσθήκη διάταξης η οποία να προβλέπει ότι το Υπουργείο Οικονομικών παρέχει στην εν λόγω επιτροπή την αναγκαία γραμματειακή και υλικοτεχνική υποστήριξη.
4. Προσθήκη ρυθμίσεων οι οποίες να δίνουν τη δυνατότητα στην Ανεξάρτητη Ειδική Επιτροπή να καλεί αυτεπάγγελτα ή κατόπιν καταγγελίας, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, οποιοδήποτε πρόσωπο, ώστε να εξετάζει τη συμμόρφωσή του με τις διατάξεις του νόμου.
5. Προσθήκη διάταξης η οποία να δίνει τη δυνατότητα στην εν λόγω επιτροπή να ζητήσει οποιαδήποτε στοιχεία για την άσκηση των καθηκόντων της και όχι μόνο στοιχεία από την Αρχή ή το τμήμα από το οποίο αφυπηρέτησε ο αιτητής.
6. Προσθήκη νέας ρύθμισης η οποία να επισπεύδει τον χρόνο κατά τον οποίο η Ανεξάρτητη Ειδική Επιτροπή εξετάζει τις αιτήσεις που υποβάλλονται ενώπιόν της και εκδίδει σχετική αιτιολογημένη απόφαση από τους τρεις μήνες, που ισχύει με βάση τον υφιστάμενο νόμο, στους δύο μήνες.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των διατάξεων της πρότασης νόμου, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Καταρχάς, κύριε Πρόεδρε, οφείλω να ευχαριστήσω τη γραμματεία της επιτροπής, τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής για την πολύμηνη προσπάθεια που κατέβαλαν, ούτως ώστε να έρθει ενώπιον της ολομέλειας αυτή η τροποποιητική νομοθεσία, που αφορά την ανάληψη εργασίας στον ιδιωτικό τομέα από πρώην κρατικούς αξιωματούχους και πρώην υπαλλήλους του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Με τη νομοθεσία αυτή έχω την πολύ ισχυρή άποψη, έστω και μετά από σημαντικές τροπολογίες με την ενεργό βοήθεια του Γενικού Ελεγκτή, του Γενικού Εισαγγελέα, της Νομικής Υπηρεσίας και πολλών άλλων, ότι έχουμε μπροστά μας ένα ολοκληρωμένο νομοθέτημα, το οποίο βεβαίως, όπως είπατε πάρα πολλές φορές εσείς, δεν μπορεί να κλείσει εντελώς το μεγάλο ζήτημα της σύγκρουσης συμφερόντων και το ασυμβίβαστο. Απομένουν πολλά να γίνουν και σ' αυτό το νομοθέτημα, αλλά και στο μεγάλο ζήτημα που παραμένει ανοικτό και έχει να κάνει με τη σύγκρουση συμφερόντων. Δεν ισχυρίζομαι ότι με αυτή την ψηφοφορία σήμερα έχουμε εφεύρει την πανάκεια, το χάπι που λύνει όλα τα προβλήματα διαφθοράς και διαπλοκής ή πιθανής διαφθοράς και διαπλοκής. Όμως σίγουρα δημιουργούνται περισσότεροι φραγμοί και εμπόδια σε όποιον ενδεχομένως σκεφτεί να αξιοποιήσει τη θέση που έχει στο δημόσιο, είτε ως αξιωματούχος είτε ως υπάλληλος, για ίδιον συμφέρον μέσα από σκοτεινές γκρίζες και ύποπτες σχέσεις με οποιονδήποτε στον ιδιωτικό τομέα.

Γι' αυτό χαιρετίζω τη διαφαινόμενη ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου και ελπίζω ότι στη συνέχεια, κύριε Πρόεδρε, θα προχωρήσουμε και σε άλλα νομοθετήματα σε σχέση με τα θέματα που αφορούν τη διαφάνεια και την αντιμετώπιση της διαφθοράς.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Να αφήσω τον πρόεδρο της επιτροπής τελευταίο.

Ο κ. Άριστος Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι μια από τις καλές στιγμές για το κοινοβούλιο, γιατί πρέπει να αναγνωρίζουμε τέτοιες πρωτοβουλίες όπως αυτή του συναδέλφου. Μας απασχόλησε εκτεταμένα στην επιτροπή Θεσμών το θέμα και νομίζω γνωρίζετε πολύ καλά και προσωπικά γνωρίζω ότι αυτό το θέμα απασχολεί την επιτροπή Θεσμών εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Δηλαδή η προσπάθεια ενίσχυσης του νομικού πλαισίου για αποτροπή της διαπλοκής και διαφθοράς στη δημόσια ζωή.

Εμείς ασφαλώς υπερψηφίζουμε. Εξάλλου, συνδράμαμε στον εμπλουτισμό του κειμένου και συγχαίρω ξανά τον συνάδελφο τον κ. Περδίκη.

Θα παρακαλούσα όμως, κύριε Πρόεδρε, να είχα την άδειά σας για μία ανώδυνη, και βεβαίως που θα γίνει αποδεκτή από όλους, προφορική τροπολογία. Στο προσέτιμο, σε μια προσπάθεια να ενισχύσουμε το πλαίσιο υιοθέτησης του νόμου, στη σελ. 2, στη δεύτερη παράγραφο που ξεκινά «ΚΑΙ ΕΓΠΕΙΔΗ, η διαφάνεια στη δημόσια ζωή εξυπηρετεί την παρεμπόδιση της εκμετάλλευσης δημοσίου αξιώματος, θέσης ή ιδιότητας και αποσκοπεί στην πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς στη δημόσια ζωή», η εισήγησή μας είναι πριν τη «διαφθορά» να προστεθεί «διαπλοκής και διαφθοράς». Ειδικά, το ασυμβίβαστο πρωτίστως έχει να κάνει με τη διαπλοκή και την αποτροπή της διαπλοκής. Άρα, η εισήγησή μας είναι να προστεθεί η λέξη «διαπλοκής» και η λέξη «και» πριν από τη διαφθορά.

Να πω ότι πρόθεσή μας είναι να συνεχίσουμε αυτή την προσπάθεια για ενίσχυση του πλαισίου που αφορά τη σύγκρουση συμφερόντων και το ασυμβίβαστο. Και μετά τις εκλογές θα επαναφέρουμε για συζήτηση και αριθμό προτάσεων που ήδη έχουμε καταθέσει στην επιτροπή Θεσμών της Βουλής για όλα αυτά τα ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής εκτός από τον κ. Ζαχαρίου;

Ο κ. Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή κατάθεση της τροπολογίας που αφητηρία είχε τον κ. Περδίκη ως εισηγητή είναι μια ομαδική εργασία όλης της επιτροπής. Είναι από τις στιγμές που χαίρεσαι, όταν είσαι σε μια επιτροπή και όλοι έχουν τον ίδιο κοινό στόχο. Και στόχος της επιτροπής Θεσμών, όπως κι εσείς τον είχατε καθορίσει, όταν ήσασταν πρόεδρος της επιτροπής, είναι να δούμε το μεγάλο κεφάλαιο σύγκρουσης συμφερόντων, να δούμε πώς μπορούμε να λειτουργούμε σαν κοινοβούλιο, να είμαστε τίμιοι, να φαινόμαστε τίμιοι και να είμαστε ξεκάθαροι ότι είμαστε εδώ, γιατί εννά προσφέρουμε στον τόπο μας και όχι, για να εκμεταλλευτούμε τη θέση μας.

Με τη σημερινή πρόταση νόμου ουσιαστικά αλλάζει η δομή της επιτροπής. Ήταν παλιά τρεις εισαγγελίες. Σήμερα προεδρεύει η Γενική Εισαγγελία, μπαίνει ο Γενικός Ελεγκτής και το Γενικό Λογιστήριο του κράτους, αυξάνονται οι ποινές σ' εκείνους που παρανομούν, διευρύνεται ο αριθμός των ελεγχόμενων, ξεκινώντας 'πού την κλίμακα Α13 και όχι την Α15 που ήταν προηγουμένως, μπαίνουν μέσα οι Επίτροποι που δεν υπήρχαν παλιά, ο Διευθυντής του Γραφείου του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου, ώστε να καλύψουμε όλο το φάσμα το συγκεκριμένο και τροποποιούμε εκεί που ήταν ουσιαστικά τρεις μήνες να δοθεί η απάντηση σε δύο μήνες, για να μπορέσουν να έχουν γρήγορα απαντήσεις. Στόχος δεν είναι να τιμωρήσουμε τους καλούς αξιωματούχους ή υπαλλήλους που θα εργοδοτηθούν και αυτό ειδικότερα όσον αφορά τον χρόνο λήψης απόφασης, θα τον παρατηρούμε, γιατί η φιλοσοφία μας ήταν ο ένας μήνας. Δεν ήταν οι δύο μήνες. Όμως με κάποιες επαφές και με τη Γενική Εισαγγελία είχαμε καταλήξει στους δύο μήνες, για να δώσουμε περιθώριο λόγω όγκου εργασίας. Ερχόμαστε νομοθετικά να υποχρεώσουμε το Υπουργείο Οικονομικών να στηρίξει τεχνοκρατικά με υπάλληλο τη συγκεκριμένη επιτροπή, ώστε να λαμβάνονται πιο νωρίς οι συγκεκριμένες αποφάσεις. Είμαστε εδώ να παρακολουθήσουμε. Αν χρειαστεί, θα ξαναεπέμβουμε.

Θέλω να πω ότι εκείνη η μελέτη που εσείς, η πρώην επιτροπή Θεσμών, είχατε κάμει με τους ακαδημαϊκούς είναι ένα εργαλείο για μας, με το οποίο θα προχωρήσουμε μετά τις ευρωεκλογές σε νέα νομοθετήματα, επαναλαμβάνοντας, για να δούμε το μεγάλο κεφάλαιο που λέγεται «σύγκρουση συμφερόντων» μεταξύ αξιωματούχων υπαλλήλων του δημοσίου ή όποιων άλλων ασκούν εξουσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, θα το δούμε. Εκεί θα σας βοηθήσω κι εγώ. Σας το υποσχέθηκα. Γίνεται η προεργασία.

Αν δεν υπάρχει ούτε διαδικαστική ένσταση ούτε ουσιαστική για τις δύο λέξεις που πρότεινε να αλλάξουν...

Δεν υπάρχει από κανέναν ένσταση, έτσι;

Ωραία! Άρα, να περάσει στα πρακτικά. Να γίνει διόρθωση.

Δεύτερη ανάγνωση με αυτή την τροπολογία που πέρασε ομόφωνα του κ. Δαμιανού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του προοιμίου του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όταν είναι έτοιμα, ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 έως 7 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, σαράντα ψήφοι υπέρ.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Ξέρετε ότι σας ακούω για ποιο θέμα μιλάτε έννευ; Καταλάβετε ότι σας ακούω τζαι εν θέλω να απαντήσω που δαμαί.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Έν' διαφάνεια, Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 4 και 5 είναι εξ αναβολής. Θέλει κανένας αναβολή; Όχι, έτσι; Έχουν κοινή έκθεση και τιλοφορούνται «Οι περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 4 θέματος: Κατάργηση των υφιστάμενων περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) Κανονισμών.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5 θέματος: Καθορισμός του πεδίου εφαρμογής του σχετικού νομοθετικού πλαισίου, έτσι ώστε αυτό να αφορά συνεργεία που εφαρμόζουν βιοκτόνα που ανήκουν σε συγκεκριμένους τύπους προϊόντων, καθώς και καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων και των τελών χορήγησης ή ανανέωσης άδειας συνεργείου, υπευθύνου συνεργείου και εξουσιοδοτημένου χρήστη και των υποχρεώσεων και των καθηκόντων των υπευθύνων συνεργείων και των συνεργείων που τους εργοδοτούν.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Δημήτρης Δημητρίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Ονούφριος Κουλλά

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν από τις 2 Οκτωβρίου 2018 μέχρι τις 2 Απριλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος και του Τμήματος Γεωργίας του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, του Γενικού Χημείου του Κράτους και των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, του ΚΕΒΕ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Καταπολέμησης Τρωκτικών και Εντόμων (ΠΟΒΕΚ), του Συμβουλίου Γεωπόνων, της Παγκύπριας Ένωσης Γεωπόνων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Παναγροτικός Σύνδεσμος» και «Ευρωαγροτικός». Η αγροτική οργάνωση «Νέα Αγροτική Κίνηση», παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι η κατάργηση των υφιστάμενων περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) Κανονισμών και αντικατάστασή τους με τους προτεινόμενους περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμούς, έτσι ώστε αφενός μεν να επιτευχθεί βελτίωση του νομικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία των συνεργείων που αναλαμβάνουν την εκτέλεση

επαγγελματικών εργασιών σε σχέση με την εφαρμογή βιοκτόνων, αφετέρου δε να επιτευχθεί αποτελεσματικότερη προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.

Ειδικότερα, με τους πρώτους υπό συζήτηση κανονισμούς καταργούνται οι υφιστάμενοι περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) Κανονισμοί, που θεσπίστηκαν το 2011, έτσι ώστε αυτοί να αντικατασταθούν από τους δεύτερους υπό συζήτηση κανονισμούς.

Με τους δεύτερους κανονισμούς όπως αυτοί αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή μεταξύ άλλων ρυθμίζονται τα ακόλουθα:

1. Καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του σχετικού νομοθετικού πλαισίου, έτσι ώστε αυτό να αφορά συνεργεία που εφαρμόζουν βιοκτόνα που ανήκουν σε συγκεκριμένους τύπους προϊόντων, περιλαμβανομένων των τρωκτικοκτόνων, εντομοκτόνων, ακαρεοκτόνων και προϊόντων για καταπολέμηση άλλων αρθροπόδων, καθώς και απωθητικών και προσελκυστικών προϊόντων για την καταπολέμηση επιβλαβών οργανισμών.
2. Καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα τέλη χορήγησης ή ανανέωσης άδειας συνεργείου, υπευθύνου συνεργείου και εξουσιοδοτημένου χρήστη.
3. Καθορίζονται οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των υπευθύνων συνεργείων και των συνεργείων που τους εργοδοτούν.

Στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό εξέταση κανονισμούς αναφέρονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Κατά την εφαρμογή των υφιστάμενων κανονισμών έχει διαπιστωθεί ότι σε πολλές περιπτώσεις έχει τεθεί σε κίνδυνο η δημόσια υγεία και το περιβάλλον λόγω λανθασμένων χειρισμών από επαγγελματίες χρήστες. Ως εκ τούτου, κρίνεται αναγκαία η βελτίωση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, έτσι ώστε να επιτευχθούν οι πιο κάτω διαφοροποιήσεις:
  - α. Περιορισμός του πεδίου εφαρμογής των κανονισμών, ούτως ώστε αυτό να αφορά μόνο τους τύπους βιοκτόνων που εμπίπτουν στο πλαίσιο των τεχνοκρατικών δυνατοτήτων του Τμήματος Γεωργίας.
  - β. Απλοποίηση της διαδικασίας και των κριτηρίων απόδειξης της επάρκειας γνώσεων των εργοδοτούμενων στα συνεργεία.
  - γ. Διασαφήνιση των όρων και των προϋποθέσεων χορήγησης άδειας σε συνεργεία.
  - δ. Καθορισμός προσόντων που διασφαλίζουν την επάρκεια γνώσεων του υπευθύνου συνεργείου.
  - ε. Καθορισμός συγκεκριμένων υποχρεώσεων για τους υπευθύνους συνεργείων, ιδιαίτερα σε σχέση με την ασφαλή χρήση βιοκτόνων.
  - στ. Διεξαγωγή εξετάσεων για σκοπούς απόδειξης της επάρκειας γνώσεων των εξουσιοδοτημένων χρηστών, οι οποίες πλέον θα διοργανώνονται από την αρμόδια αρχή και όχι από τους ιδιώτες εκπαιδευτές όπως ισχύει σήμερα.
2. Στο στάδιο της διαβούλευσης που προηγήθηκε της σύνταξης των προτεινόμενων κανονισμών ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Καταπολέμησης Τρωκτικών και Εντόμων εξέφρασε τη διαφωνία του όσον αφορά την προτεινόμενη προϋπόθεση με βάση την οποία για τη χορήγηση άδειας υπευθύνου συνεργείου θα απαιτείται η κατοχή πτυχίου ανώτερης εκπαίδευσης σε συναφή με τη χρήση βιοκτόνων θέματα, προτείνοντας την εξαίρεση των υφιστάμενων υπευθύνων συνεργείων από την εν λόγω προϋπόθεση. Ωστόσο, το Τμήμα Γεωργίας διαφώνησε με την εισήγηση αυτή, γιατί αφενός θεωρεί ότι τέτοια εξαίρεση συνιστά άνιση μεταχείριση μεταξύ των επηρεαζόμενων επαγγελματιών και αφετέρου εκτιμά ότι η προτεινόμενη προϋπόθεση κατοχής πτυχίου ανώτερης εκπαίδευσης θα συμβάλει στην περαιτέρω προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.

Κατά τη συζήτηση των κανονισμών οι εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας καταρχήν διευκρίνισαν στην επιτροπή ότι το Συμβούλιο Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων και Βιοκτόνων, το οποίο είναι η αρμόδια αρχή για εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας, στο πλαίσιο των εξουσιών του έχει εκχωρήσει τις σχετικές αρμοδιότητές του που απορρέουν από την εφαρμογή των κανονισμών στο Τμήμα Γεωργίας. Παράλληλα, τόνισαν ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα αναβαθμίσουν το επίπεδο της επαγγελματικής κατάρτισης των υπευθύνων συνεργείων και εξουσιοδοτημένων χρηστών και συνεπώς θα αναβαθμιστεί και η ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρουν τα επαγγελματικά συνεργεία εφαρμογής βιοκτόνων που τους εργοδοτούν. Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν ότι στο πεδίο εφαρμογής των υφιστάμενων κανονισμών εκ παραδρομής περιλήφθηκαν τύποι βιοκτόνων σε σχέση με τους οποίους, ανάλογα με τη σύνθεσή τους, κρίνεται ότι είτε ο χρήστης δεν απαιτείται να είναι επαγγελματίας είτε ότι οι τύποι αυτοί δεν είναι ιδιαίτερα επιβλαβείς για τη δημόσια υγεία είτε ότι η ενδεδειγμένη χρήση του βιοκτόνου αποτελεί προσωπική ευθύνη του εκάστοτε χρήστη σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσεως του προϊόντος. Ως εκ τούτου και προκείμενου να καταστεί πιο

λειτουργικό το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο, το Τμήμα Γεωργίας έκρινε απαραίτητο όπως το πεδίο εφαρμογής του περιοριστεί μόνο στους τύπους βιοκτόνων οι οποίοι σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένα κριτήρια έχουν υψηλό δείκτη επικινδυνότητας και απαιτούν επαγγελματία χρήστη.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος, των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, του Συμβουλίου Γεωπόνων και της Παγκύπριας Ένωσης Γεωπόνων συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, αφού συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, ανέφερε ότι, όσον αφορά τους ελέγχους των υποβαλλόμενων πληροφοριών επισήμανσης για φυτοπροστατευτικά προϊόντα και βιοκτόνα, το εν λόγω τμήμα έχει στενή συνεργασία με το Τμήμα Γεωργίας.

Η εκπρόσωπος του Γενικού Χημείου του Κράτους επίσης συμφώνησε με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, υποστηρίζοντας ότι με αυτές θα καταστεί σαφές ότι οι τύποι βιοκτόνων που θα περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής των υπό συζήτηση κανονισμών θα χρησιμοποιούνται από επαγγελματίες χρήστες.

Οι εκπρόσωποι των Υγειονομικών Υπηρεσιών, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου εισηγήθηκαν ότι πρέπει να εξαιρεθεί από το πεδίο εφαρμογής των δεύτερων προτεινόμενων κανονισμών οποιαδήποτε χρήση βιοκτόνων διεξάγεται στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων των δήμων, των κοινοτήτων και των αρμόδιων τμημάτων της δημόσιας υπηρεσίας, αντί όπως προτείνεται να εξαιρεθεί μόνο η χρήση τους στο πλαίσιο οργανωμένων εκστρατειών αντιμετώπισης της δράσης επιβλαβών οργανισμών που διεξάγονται από αυτούς, υποστηρίζοντας πως οι χρήστες βιοκτόνων των δήμων, των κοινοτήτων και των αρμόδιων τμημάτων της δημόσιας υπηρεσίας έχουν συμμετάσχει σε εκπαιδευτικά προγράμματα του Τμήματος Γεωργίας σχετικά με τη διεξαγωγή τέτοιων εργασιών.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Καταπολέμησης Τρωκτικών και Εντόμων συμφώνησε με την ανάγκη βελτίωσης του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, ωστόσο επανέλαβε τη διαφωνία του συνδέσμου, όπως αυτή εκφράστηκε και στο στάδιο του δημόσιου διαλόγου κατά τη σύνταξη των προτεινόμενων κανονισμών, αναφορικά με την προτεινόμενη μεταβατική πρόνοια, σύμφωνα με την οποία οι υφιστάμενοι υπεύθυνοι συνεργείου, που τώρα εργοδοτούνται σε συνεργεία που κατέχουν άδεια δυνάμει των ισχυόντων κανονισμών, στο μέλλον, δηλαδή μετά τη λήξη της υφιστάμενης άδειας του συνεργείου που τους εργοδοτεί, προκειμένου να εξασφαλίσουν άδεια υπευθύνου συνεργείου με βάση τους προτεινόμενους κανονισμούς πρέπει να κατέχουν πτυχίο ανώτερης εκπαίδευσης σε συναφή με τη χρήση βιοκτόνων θέματα. Ειδικότερα, υποστήριξε ότι η εν λόγω ρύθμιση συνιστά άδικη μεταχείριση προς υφιστάμενους επαγγελματίες, οι οποίοι, παρ' όλο που δεν κατέχουν τα σχετικά πτυχία, διαθέτουν την εμπειρία και την κατάρτιση που απαιτείται για την άσκηση του επαγγέλματος. Περαιτέρω, εξέφρασε την άποψη ότι τα πτυχία στα θέματα που καθορίζονται στους προτεινόμενους κανονισμούς για σκοπούς χορήγησης άδειας χρήσης βιοκτόνων δεν τεκμηριώνουν επαρκώς τη σχετική επαγγελματική κατάρτιση. Συναφώς, ο ίδιος εισηγήθηκε, αφενός, να περιληφθεί το πτυχίο «Pest Control» που χορηγείται από το Royal Society of Public Health στα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα για χορήγηση ή ανανέωση άδειας χρήσης βιοκτόνων, το οποίο, σύμφωνα με τον ίδιο, έχει άμεση συνάφεια με την εφαρμογή βιοκτόνων και, αφετέρου, να παρασχεθεί η δυνατότητα σε υφιστάμενους υπευθύνους συνεργείου να εξασφαλίσουν την απαιτούμενη άδεια, νοούμενου ότι αυτοί κατέχουν το αναφερόμενο πιο πάνω πτυχίο.

Επιπρόσθετα, ο ίδιος εκπρόσωπος υποστήριξε ότι η πρακτική εξάσκηση σε συνεργείο διάρκειας δέκα ωρών, που θα απαιτείται για σκοπούς χορήγησης άδειας υπευθύνου συνεργείου, όπως προτείνεται, είναι ανεπαρκής και ως εκ τούτου εισηγήθηκε όπως αυξηθεί ο χρόνος της απαιτούμενης πρακτικής εξάσκησης, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η επάρκεια των προσώπων που θα εξασφαλίζουν άδεια υπευθύνου συνεργείου.

Σημειώνεται ότι οι θέσεις του Παγκύπριου Συνδέσμου Καταπολέμησης Τρωκτικών και Εντόμων επί των προτεινόμενων κανονισμών εκτίθενται εκτενώς σε σχετικές επιστολές του προς την επιτροπή, ημερομηνίας 2, 8 και 30 Οκτωβρίου και 28 Νοεμβρίου 2018.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Παναγροτικός Σύνδεσμος» και «Ευρωαγροτικός» επίσης συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, ωστόσο εισηγήθηκαν την προσθήκη πρόνοιας η οποία υφίσταται στους υπό κατάργηση κανονισμούς και η οποία εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής των κανονισμών τη χρήση βιοκτόνων επαγγελματικής χρήσης σε κτηνοτροφικές μονάδες, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω χρήστες θα εξασφαλίζουν πιστοποιητικό ικανότητας ασφαλούς χρήσης βιοκτόνων, κατόπιν δωρεάν εκπαίδευσης που θα παρέχεται από το Τμήμα Γεωργίας.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης των προτεινόμενων κανονισμών, επιπροσθέτως των πιο πάνω, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ρύθμιση με βάση την οποία περιορίζονται οι τύποι βιοκτόνων που θα εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων κανονισμών, ενδεχομένως να συνιστά χαλάρωση του πλαισίου που διέπει τους σχετικούς ελέγχους και να επηρεάσει δυσμενώς την ποιότητα αυτών των ελέγχων.

Συναφώς, μέλη της επιτροπής υποστήριξαν ότι το υφιστάμενο πλαίσιο που διέπει τους ελέγχους χρήσης βιοκτόνων χρήζει βελτίωσης και για τον σκοπό αυτό εισηγήθηκαν την εισαγωγή προνοιών με τις οποίες μεταξύ άλλων θα ρυθμίζονται οι έλεγχοι αποθήκευσης, σήμανσης, αγοράς και πώλησης βιοκτόνων, καθώς και η αδειοδότηση σκευασμάτων, έτσι ώστε να ενισχυθεί το σχετικό πλαίσιο ελέγχων.

2. Η ανάγκη επανεξέτασης των τελών που επιβάλλονται για χορήγηση ή ανανέωση άδειας συνεργείου, υπευθύνου συνεργείου και εξουσιοδοτημένου χρήστη, το ύψος των οποίων ενδεχομένως να είναι υψηλό.
3. Η ανάγκη περαιτέρω μελέτης από το Τμήμα Γεωργίας της προτεινόμενης ρύθμισης, σύμφωνα με την οποία οι υφιστάμενοι υπεύθυνοι συνεργείων για σκοπούς εξασφάλισης της απαιτούμενης στο μέλλον άδειας πρέπει να κατέχουν πτυχίο ανώτερης εκπαίδευσης σε συναφή με τη χρήση βιοκτόνων θέματα, με στόχο να τύχουν δικαιότερης μεταχείρισης οι υφιστάμενοι επαγγελματίες οι οποίοι δεν κατέχουν μεν τα εν λόγω πτυχία, αλλά διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και την κατάρτιση για την άσκηση του εν λόγω επαγγέλματος.

Οι εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών τμημάτων και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, σχολιάζοντας τις επιφυλάξεις που εκφράστηκαν από μέλη της επιτροπής και από εμπλεκόμενους φορείς, ανέφεραν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Γεωργίας διεξάγει τους ενδεδειγμένους ελέγχους όσον αφορά τη χρήση βιοκτόνων και ο προτεινόμενος περιορισμός του πεδίου εφαρμογής των κανονισμών αναφορικά με τους τύπους βιοκτόνων δε θα επηρεάσει δυσμενώς την ποιότητα των σχετικών ελέγχων, αλλά θα καταστήσει πιο λειτουργικό το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο. Περαιτέρω, οι έλεγχοι που αφορούν την αποθήκευση, τη σήμανση και την αδειοδότηση των σκευασμάτων των βιοκτόνων διέπονται από άλλες νομοθεσίες και διεξάγονται σε συνεργασία με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και το Γενικό Χημείο του Κράτους. Ως εκ τούτου, δεν κρίνεται απαραίτητη η συμπερίληψη οποιασδήποτε πρόσθετης ρύθμισης στους προτεινόμενους κανονισμούς για το θέμα αυτό. Ωστόσο, το Τμήμα Γεωργίας συμφωνεί με την ανάγκη να προβλεφθεί ρητά η απαγόρευση της πώλησης βιοκτόνων σε μη αδειούχα συνεργεία.
2. Το ύψος των προτεινόμενων τελών που επιβάλλονται για χορήγηση ή ανανέωση άδειας συνεργείου, υπευθύνου συνεργείου και εξουσιοδοτημένου χρήστη έχει καθοριστεί κατά τρόπο που τα τέλη αυτά να είναι ανταποδοτικά ως προς το διοικητικό κόστος που συνεπάγεται η εξέταση των σχετικών αιτήσεων από την αρμόδια αρχή.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω, κάλεσε το Τμήμα Γεωργίας να διαβουλευτεί περαιτέρω με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς προς επίλυση των ζητημάτων που διαφάνηκαν κατά την ενώπιόν της συζήτηση και να την ενημερώσει για το αποτέλεσμα της διαβούλευσης αυτής.

Αναποκρινόμενο στο πιο πάνω αίτημα της επιτροπής, το Τμήμα Γεωργίας, σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, κατέθεσε διαδοχικά στην επιτροπή δύο αναθεωρημένα κείμενα των δευτέρων προτεινόμενων κανονισμών στα οποία διαλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής των κανονισμών οποιασδήποτε χρήσης βιοκτόνων που διεξάγεται στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων των δήμων, των κοινοτήτων και τμημάτων δημόσιων υπηρεσιών και όχι μόνο της χρήσης τους στο πλαίσιο οργανωμένων εκστρατειών αντιμετώπισης της δράσης επιβλαβών οργανισμών τις οποίες διεξάγουν οι πιο πάνω οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και δημόσιες υπηρεσίες.
2. Εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής των κανονισμών της χρήσης εντός κτηνοτροφικών μονάδων βιοκτόνων επαγγελματικής χρήσης, υπό την προϋπόθεση ότι οι χρήστες στις κτηνοτροφικές μονάδες θα εξασφαλίζουν πιστοποιητικό ικανότητας ασφαλούς χρήσης βιοκτόνων, κατόπιν δωρεάν εκπαίδευσης που θα τυγχάνουν από το Τμήμα Γεωργίας.
3. Απαγόρευση της πώλησης βιοκτόνων επαγγελματικής χρήσης σε μη αδειοδοτημένα συνεργεία.
4. Συμπερίληψη στα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα για χορήγηση ή ανανέωση άδειας χρήσης βιοκτόνων της κατοχής του πτυχίου «Pest Control», που χορηγείται από το Royal Society of Public Health, τουλάχιστον επιπέδου 2, το οποίο περιλαμβάνει πέντε χρόνια εμπειρίας στην εκτέλεση επαγγελματικών εργασιών εφαρμογής βιοκτόνων, καθώς και του πτυχίου δασολογίας.
5. Παροχή δυνατότητας σε υφιστάμενους υπευθύνους συνεργείου που εργοδοτούνται σε υφιστάμενα αδειούχα συνεργεία να ανανεώσουν την άδεια την οποία με βάση σχετική μεταβατική πρόνοια λογίζεται προσωρινά ότι κατέχουν, παρ' όλων ότι δεν πληρούν τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα, νοουμένου

ότι αυτοί θα έχουν πετύχει σε γραπτές εξετάσεις που θα διοργανωθούν από την αρμόδια αρχή, με τη δυνατότητα μιας επαναληπτικής εξέτασης σε περίπτωση αποτυχίας.

6. Αύξηση της προτεινόμενης διάρκειας της πρακτικής εξάσκησης σε συνεργείο η οποία απαιτείται για σκοπούς χορήγησης άδειας υπευθύνου συνεργείου από δέκα ώρες σε τριάντα εργάσιμες ημέρες.

Στο στάδιο της εξέτασης των αναθεωρημένων κειμένων των δεύτερων κανονισμών την επιτροπή απασχόλησε η πρόνοια με βάση την οποία το πτυχίο «Pest Control» του Royal Society of Public Health περιλαμβάνεται στα ακαδημαϊκά προσόντα που θα απαιτούνται για χορήγηση ή ανανέωση άδειας χρήσης βιοκτόνων, καθώς και η πρόνοια σύμφωνα με την οποία θα παρέχεται η δυνατότητα σε υφιστάμενους υπευθύνους συνεργείου που εργοδοτούνται σήμερα σε αδειοδοτημένα συνεργεία να εξαιρεθούν από τις σχετικές απαιτήσεις των κανονισμών και να αδειοδοτηθούν, εφόσον τα πρόσωπα αυτά πετύχουν σε γραπτές εξετάσεις που διοργανώνονται από την αρμόδια αρχή. Ειδικότερα, σε σχέση με τις εν λόγω πρόνοιες μεταξύ άλλων εκφράστηκαν οι πιο κάτω απόψεις από μέλη της επιτροπής:

1. Η ρύθμιση με βάση την οποία οι υφιστάμενοι υπεύθυνοι συνεργείου που κατέχουν το πτυχίο «Pest Control» ουσιαστικά απαλλάσσονται από την υποχρέωση να παρακαθίσουν σε εξετάσεις για σκοπούς αδειοδότησής τους δυνατόν να συνιστά άδικη μεταχείριση προς σημαντικό αριθμό υφιστάμενων επαγγελματιών οι οποίοι δεν κατέχουν το εν λόγω πτυχίο.
2. Η γραπτή εξέταση δεν αποτελεί το ενδεδειγμένο κριτήριο για την πιστοποίηση της επαγγελματικής κατάρτισης των υφιστάμενων υπευθύνων συνεργείου για σκοπούς αδειοδότησής τους. Συναφώς, μέλη της επιτροπής υποστήριξαν ότι πρέπει να ενισχυθούν οι διαδικασίες που αφορούν τον έλεγχο, την εκπαίδευση, την επιβολή ποινών και την ανάκληση αδειών, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι οι υπεύθυνοι συνεργείων που θα παραμείνουν στο επάγγελμα θα είναι επαρκείς στην άσκηση του επαγγέλματός τους. Περαιτέρω, μέλη της επιτροπής ζήτησαν από το Τμήμα Γεωργίας να επανεξετάσει την αναγκαιότητα διεξαγωγής της υπό αναφορά γραπτής εξέτασης και παράλληλα να διερευνηθεί το ενδεχόμενο διεξαγωγής προφορικής αντί γραπτής εξέτασης.

Το Τμήμα Γεωργίας, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω και κρίνοντας ότι συγκεκριμένες πρόνοιες του κειμένου των δεύτερων υπό συζήτηση κανονισμών, όπως αυτό είχε αναθεωρηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, ενδεχομένως να προκαλέσουν διακρίσεις κατά τη χορήγηση και ανανέωση άδειας χρήσης βιοκτόνων, κατέθεσε στην επιτροπή τρίτο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών, το οποίο ετοιμάστηκε σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία. Ειδικότερα, στο τρίτο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών το πτυχίο «Pest Control» που χορηγείται από το Royal Society of Public Health διαγράφηκε από τα ακαδημαϊκά προσόντα που απαιτούνται για χορήγηση ή ανανέωση άδειας χρήσης βιοκτόνων και συνεπώς απαλείφθηκε και η δυνατότητα των υφιστάμενων υπευθύνων συνεργείου οι οποίοι κατέχουν το εν λόγω πτυχίο να εξαιρεθούν από την υποχρέωση να παρακαθίσουν σε εξετάσεις για σκοπούς αδειοδότησής τους δυνάμει των κανονισμών.

Η επιτροπή, διαπιστώνοντας ότι το προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο που θα διέπει την επαγγελματική χρήση βιοκτόνων χρήζει περαιτέρω βελτίωσης και ότι αυτό δεν κατοχυρώνει επαρκώς τους υφιστάμενους υπευθύνους συνεργείου, ζήτησε από το Τμήμα Γεωργίας να επανεξετάσει αριθμό προνοιών των δεύτερων υπό συζήτηση κανονισμών. Ειδικότερα, την επιτροπή, πέραν των ζητημάτων που ηγέρθησαν κατά το προηγούμενο στάδιο της συζήτησης, απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το ενδεχόμενο αντικατάστασης της προτεινόμενης πρόνοιας σύμφωνα με την οποία όσοι από τους υφιστάμενους υπευθύνους συνεργείου δεν κατέχουν τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα οφείλουν να επιτύχουν σε γραπτή εξέταση για σκοπούς της πρώτης αδειοδότησής τους μετά την έναρξη ισχύος των κανονισμών από αντίστοιχη πρόνοια η οποία θα παρέχει στα εν λόγω πρόσωπα τη δυνατότητα να αδειοδοτηθούν για πρώτη φορά μετά την έναρξη της ισχύος των κανονισμών, εφόσον παρακολουθήσουν υποχρεωτικά εκπαιδευτικά σεμινάρια.
2. Η προτεινόμενη υποχρέωση για επιτυχία σε γραπτή εξέταση των υφιστάμενων υπευθύνων συνεργείου για σκοπούς αδειοδότησής τους ενδεχομένως να προσκρούει σε διατάξεις του συντάγματος και για το ζήτημα αυτό ζητήθηκαν οι απόψεις της Νομικής Υπηρεσίας.
3. Η χρήση βιοκτόνων από αρμόδια τμήματα της δημόσιας υπηρεσίας, δήμους ή κοινότητες ενδεχομένως να χρήζει ρύθμισης με βάση τις πρόνοιες των δεύτερων κανονισμών, ούτως ώστε να ελέγχεται η ορθολογική τους χρήση από το Τμήμα Γεωργίας, και συνεπώς πρέπει να διαγραφεί η σχετική πρόνοια που εξαιρεί τις εν λόγω εργασίες από το πεδίο εφαρμογής τους, που είχε προστεθεί στο στάδιο της αναθεώρησης του κειμένου τους από το Τμήμα Γεωργίας.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας και της Νομικής Υπηρεσίας, σχολιάζοντας τα πιο πάνω ζητήματα, ανέφεραν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η υπό συζήτηση υποχρέωση για γραπτή εξέταση προτείνεται, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι όσοι από τους υφιστάμενους υπευθύνους συνεργείου δεν κατέχουν τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα θα διαθέτουν την απαιτούμενη επάρκεια γνώσεων. Συναφώς, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Γεωργίας

δήλωσε ότι το τμήμα αυτό προτίθεται να διοργανώνει σχετικά σεμινάρια πριν από τη διεξαγωγή της εν λόγω εξέτασης με σκοπό την καλύτερη προετοιμασία των υπευθύνων συνεργείου. Περαιτέρω, ο ίδιος υποστήριξε ότι η παρακολούθηση υποχρεωτικών εκπαιδευτικών σεμιναρίων χωρίς την προτεινόμενη υποχρέωση επιτυχίας σε γραπτές εξετάσεις δεν αποτελεί αξιόπιστο κριτήριο της επάρκειας γνώσεων των υπευθύνων συνεργείου και ως εκ τούτου διαφώνησε με τη σχετική εισήγηση μελών της επιτροπής. Σημειώνεται ότι ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Καταπολέμησης Τρωκτικών και Εντόμων με νέα επιστολή του, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019, εκφράζει μεταξύ άλλων τη σύμφωνη γνώμη του συνδέσμου με την αναφερόμενη πιο πάνω πρόταση του Τμήματος Γεωργίας.

2. Σε σχέση με την ενδεχόμενη αντισυνταγματικότητα της προτεινόμενης υποχρέωσης για γραπτή εξέταση, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας εξέφρασε την άποψη ότι η αρμόδια αρχή δεν εκφεύγει των ορίων άσκησης της διακριτικής της ευχέρειας με την απαίτηση επιτυχίας σε εξέταση για την πρώτη ανανέωση της άδειας για τους υφιστάμενους υπευθύνους συνεργείου που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις των κανονισμών. Περαιτέρω, η ίδια υποστήριξε ότι δεν εγείρεται θέμα παραβίασης δικαιωμάτων οποιουδήποτε υπευθύνου συνεργείου και ότι οι σχετικές μεταβατικές πρόνοιες αποσκοπούν στο να μη στερηθεί της εργασίας του οποιοσδήποτε ασκεί αυτό το επάγγελμα δυνάμει των υφιστάμενων κανονισμών, αφού η άδεια υπευθύνου συνεργείου δεν παύει να ισχύει με την έναρξη ισχύος των κανονισμών.
3. Το πλαίσιο που διέπει τους ελέγχους της ορθολογικής χρήσης βιοκτόνων θεωρείται ικανοποιητικό και οι σχετικές ποινές που επιβάλλονται για μη ορθολογική χρήση βιοκτόνων είναι ήδη αυστηρές. Ως εκ τούτου, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Γεωργίας δήλωσε ότι στο παρόν στάδιο δεν εξετάζεται το ενδεχόμενο σχετικών τροποποιήσεων προς αυτή την κατεύθυνση και υποστήριξε ότι η απαιτούμενη αναβάθμιση των σχετικών υπηρεσιών που προσφέρουν τα επαγγελματικά συνεργεία θα επιτευχθεί με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.
4. Αναφορικά με την εισήγηση για άρση της προτεινόμενης εξαίρεσης της χρήσης βιοκτόνων από αρμόδια τμήματα της δημόσιας υπηρεσίας, δήμους ή κοινότητες από το πεδίο εφαρμογής των κανονισμών, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Γεωργίας επισήμανε ότι στο πεδίο εφαρμογής των κανονισμών εμπίπτουν μόνο τα ιδιωτικά συνεργεία που αναλαμβάνουν την επαγγελματική χρήση βιοκτόνων. Περαιτέρω, ο ίδιος διευκρίνισε ότι τα αρμόδια τμήματα της δημόσιας υπηρεσίας, οι δήμοι ή κοινότητες που χρησιμοποιούν βιοκτόνα ευθύνονται τόσο για την ορθολογική χρήση τους, όσο και για το ότι η χρήση τους θα γίνεται από επαρκώς καταρτισμένα άτομα. Εντούτοις, προκειμένου να διασφαλιστούν τα πιο πάνω, ο ίδιος εισηγήθηκε την προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία κάθε αρμόδιο τμήμα της δημόσιας υπηρεσίας, δήμος ή κοινότητα υποχρεούνται να παρέχουν στους εξουσιοδοτημένους από αυτά χρήστες σχετική με τα καθήκοντά τους εκπαίδευση, η οποία θα τυγχάνει έγκρισης από την αρμόδια αρχή.

Το Τμήμα Γεωργίας, λαμβάνοντας υπόψη τους προβληματισμούς που εκφράστηκαν ενώπιον της επιτροπής, σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας προέβη σε εκ νέου αναθεώρηση του κειμένου των δευτέρων κανονισμών, έτσι ώστε μεταξύ άλλων να προστεθεί πρόνοια με την οποία να υιοθετείται η πιο πάνω εισήγηση.

Περαιτέρω, το Τμήμα Γεωργίας προχώρησε σε αναθεώρηση του κειμένου των πρώτων υπό συζήτηση καταργητικών κανονισμών, έτσι ώστε η προτεινόμενη κατάργηση των περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) Κανονισμών του 2011 να τεθεί σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσης των καταργητικών κανονισμών στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και όχι έξι μήνες μετά την ημερομηνία αυτή.

Σημειώνεται ότι ομάδα υφιστάμενων επαγγελματιών, οι οποίοι δήλωσαν ότι εκπροσωπούν επαγγελματίες που δεν ανήκουν στον Παγκύπριο Σύνδεσμο Καταπολέμησης Τρωκτικών και Εντόμων, με σχετικές επιστολές της προς την επιτροπή, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου και 3 Δεκεμβρίου 2018, εκφράζει την αντίθεσή της με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, καθώς αυτές κατά την άποψή τους δεν εξυπηρετούν τη βέλτιστη προστασία της δημόσιας υγείας και δεν κατοχυρώνουν τους υφιστάμενους επαγγελματίες.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος τόσο με σχετική επιστολή του, ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2019, όσο και προφορικά κατά τη συνεδρία της επιτροπής που πραγματοποιήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2019 υποστήριξε ότι οι κανονισμοί θα βελτιώσουν σημαντικά το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο και απηύθυνε έκκληση όπως αυτοί εγκριθούν χωρίς περαιτέρω χαλαρώσεις, οι οποίες δυνατόν να έχουν δυσάρεστες επιπτώσεις στη δημόσια υγεία.

Τέλος, σημειώνεται ότι μέλη της επιτροπής υπέβαλαν εισηγήσεις για περαιτέρω τροποποίηση του κειμένου των κανονισμών και επιφυλάχθηκαν να καταθέσουν σχετικές τροπολογίες κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος αναφορικά με τα ακόλουθα:

1. Την παροχή δυνατότητας στην αρμόδια αρχή, όποτε κρίνεται αναγκαίο, να διοργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια για τους υπευθύνους συνεργείου και τους εξουσιοδοτημένους χρήστες των οποίων η παρακολούθηση θα είναι υποχρεωτική και σε αντίθετη περίπτωση η αρμόδια αρχή δύναται να ανακαλέσει τις σχετικές άδειες.

2. Την παροχή δυνατότητας σε υφιστάμενους υπευθύνους συνεργείου που δεν κατέχουν τα απαιτούμενα με βάση τους κανονισμούς ακαδημαϊκά προσόντα να αδειοδοτηθούν μετά την έναρξη της ισχύος των κανονισμών, υπό την προϋπόθεση ότι θα παρακολουθήσουν υποχρεωτικά εκπαιδευτικά σεμινάρια που θα διοργανώσει η αρμόδια αρχή για τον σκοπό αυτό αντί της προϋπόθεσης να επιτύχουν σε γραπτές εξετάσεις σύμφωνα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των πρώτων υπό συζήτηση κανονισμών και των δευτέρων υπό συζήτηση κανονισμών, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν τροπολογίες;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστούν μια μια και να πάμε σε ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των βουλευτών κ. Ευθύμιου Δίπλαρου, Ονούφριου Κουλλά, Δημήτρη Δημητρίου και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των βουλευτών κ. Χαράλαμπου Πιττοκοπίτη και Χρίστου Ορφανίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του βουλευτή κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για τους κανονισμούς «Οι περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμοί του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των πιο πάνω κανονισμών ως ακολούθως:

1. Ο Κανονισμός 7 των κανονισμών τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο (3) αυτού, της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι η αρμόδια αρχή δύναται, όποτε κρίνει τούτο αναγκαίο, να διοργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια, των οποίων η παρακολούθηση από τους υπευθύνους συνεργείου και τους εξουσιοδοτημένους χρήστες είναι υποχρεωτική και σε περίπτωση που υπεύθυνος συνεργείου ή εξουσιοδοτημένος χρήστης αδικαιολόγητα δε συμμετέχει στα σεμινάρια αυτά εφαρμόζονται οι πρόνοιες του Κανονισμού 11.».

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία παρέχεται δυνατότητα στην αρμόδια αρχή, όποτε κρίνει τούτο αναγκαίο, να διοργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια για τους υπευθύνους συνεργείου και τους εξουσιοδοτημένους χρήστες, των οποίων η παρακολούθηση θα είναι υποχρεωτική και σε αντίθετη περίπτωση η αρμόδια αρχή δύναται να ανακαλέσει τις σχετικές άδειες. Απώτερος στόχος της τροπολογίας αυτής είναι η περαιτέρω αναβάθμιση του επιπέδου των υπηρεσιών που παρέχονται από τα πρόσωπα αυτά.

2. Ο Κανονισμός 12 των κανονισμών τροποποιείται με την αντικατάσταση της παραγράφου (3) αυτού με την ακόλουθη παράγραφο:

«(3) Η άδεια υπευθύνου συνεργείου σε σχέση με τον οποίο εφαρμόζονται οι πρόνοιες της παραγράφου (2) και ο οποίος δεν πληρεί τις απαιτήσεις της παραγράφου (2) του Κανονισμού 6 ανανεώνεται για πρώτη φορά μετά τη λήξη της, εφόσον ο εν λόγω υπεύθυνος συνεργείου παρακολουθήσει υποχρεωτικά εκπαιδευτικά σεμινάρια που διοργανώνει η αρμόδια αρχή ειδικά για τον σκοπό αυτό:

Νοείται ότι, για σκοπούς επόμενης ανανέωσης της άδειας του πιο πάνω υπευθύνου συνεργείου, εφαρμόζονται οι πρόνοιες του Κανονισμού 7.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία παρέχεται η δυνατότητα σε υφιστάμενους υπευθύνους συνεργείου που δεν έχουν τα απαιτούμενα με βάση τους προτεινόμενους κανονισμούς ακαδημαϊκά προσόντα να ανανεώσουν για πρώτη φορά μετά την έναρξη της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών την, δύναμη μεταβατικής ρύθμισης, άδειά τους, εφόσον παρακολουθήσουν τα υποχρεωτικά εκπαιδευτικά σεμινάρια που θα διοργανώσει η αρμόδια αρχή για τον σκοπό αυτό. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι για σκοπούς

επόμενης ανανέωσης της άδειας των πιο πάνω υπευθύνων συνεργείου θα εφαρμόζονται οι σχετικές πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών που αφορούν την ανανέωση άδειας υπευθύνου συνεργείου.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για την πρώτη τροπολογία, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, δεκατρείς εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και τρεις αποχές, η πρώτη τροπολογία εγκρίνεται.

Ψηφίστε για τη δεύτερη τροπολογία, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και τρεις αποχές, η δεύτερη τροπολογία εγκρίνεται.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς υπ' αριθμόν 4 τώρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Αντιλαμβάνομαι είναι η ίδια η τοποθέτησή σας και για το επόμενο.

Άρα, και το υπ' αριθμόν 5 θέμα έχει ψηφιστεί ομόφωνα. Δηλαδή το 5 πέρασε με την πλειοψηφία του 4 ακριβώς, έτσι;

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εννά ζητήσουμε αναβολή για το υπ' αριθμόν 6 θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 6 θέμα ζητά το ΑΚΕΛ αναβολή.

Υπάρχει ένσταση;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μετά τις εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετά τις...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μετά το Πάσχα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετά το Πάσχα. Στις 7 πάει στην επιτροπή και στις 10 στην ολομέλεια.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019».

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς ζητούμε αναβολή του θέματος. Λόγω της πολυπλοκότητας ζητούμε, αν είναι δυνατόν, να πάει μετά τις εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορεί να μεν θέλει εξήγηση. Τζαμαί που εν θέλουν εξήγηση, πκιάννε την αναβολή σου, άμπα τζαι, αν την εξηγήσεις, αλλάζουν ιδέα.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Όι, έθθα εξηγήσω. Απλώς, θα θέλαμε περισσότερο χρόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γίνεται αποδεκτή η πρόταση για αναβολή.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Έγινε πρόταση αναβολής;

Δεν υπάρχει πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είσαι εντάξει, κύριε Σιζόπουλε;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Έγινε πρόταση αναβολής;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα θέματα με τους αριθμούς 8 και 9 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και «Ο περί Ανάκαμψης ΚΕΠΕΥ και Λοιπών Οντοτήτων υπό την Εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο τον σεβασμό, και σε αυτό το θέμα ζητούμε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είχα τζαι καμιά πρόθεση να μεν κάμουμε στις 10 του Μάη συνεδρίαση, εννά κάμουμεν.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και στα δύο θέματα που έχω ζητήσει αναβολή υπάρχει πραγματικά ανάγκη να τα επεξεργαστούμε λίγο περισσότερο, γι' αυτό θέλουμε περισσότερο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, αναβάλλεται.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ, ποιος θέλει να μιλήσει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Με την άδειά σας, δεν είναι εδώ ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, αλλά είμαι βέβαιος ότι σ' ένα μέρος υπάρχει εναρμονιστικό ζήτημα.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Έχω συνεννοηθεί μαζί του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσυνεννοήθη μαζί του.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Πολύ καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2014». Είναι πρόταση νόμου του Γιώργου Πεردίκη και του Παύλου Μυλωνά.

Ο Παύλος Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Αναβολή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβολή ζητά ο εισηγητής.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Χωρίς να εξηγήσω; Με τη σύμφωνη γνώμη και του κ. Πεردίκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παύλο, είπαμε ότι τζιαμαί που πκίαννετε την αναβολή χωρίς επιχείρημα μην αννοίετε τα...

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, έτσι ώστε να αναθεωρηθεί το καθοριζόμενο σε αυτόν τέλος που επιβάλλεται στην περίπτωση καταχώρισης γέννησης στο Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού μετά την πάροδο τριών μηνών από την ημερομηνία της γέννησης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Ανδρέας Κυπριανού

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Γιώργος Κάρουλλας

Ευανθία Σάββα

Πάνικος Λεωνίδου

Νίκος Νουρής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους κ. Ελένη Μαύρου, Γιώργο Τ. Γεωργίου και Ευανθία Σάββα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις

22 Μαρτίου και στις 8 Απριλίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση αυτή.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, έτσι ώστε να αναθεωρηθεί το καθοριζόμενο σε αυτόν τέλος που επιβάλλεται στην περίπτωση καταχώρισης γέννησης στο Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού μετά την πάροδο τριών μηνών από την ημερομηνία της γέννησης.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου προβλέπονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις στη βασική νομοθεσία:

1. Μείωση του επιβαρυντικού τέλους που καταβάλλεται σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταχώρισης γέννησης, όταν αυτή καταχωρίζεται μετά την πάροδο τριών μηνών από την ημερομηνία της γέννησης, ώστε αυτό να ανέρχεται στο ποσό των εξήντα ευρώ (€60) αντί στο ποσό των εκατό πενήντα ευρώ (€150) που ισχύει σήμερα.
2. Εξαιρέση από την καταβολή του πιο πάνω τέλους σε περίπτωση καταχώρισης της γέννησης εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση νόμου, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις κρίθηκαν αναγκαίες, επειδή το υπό αναφορά τέλος είναι επαχθές για τους πολίτες και ως εκ τούτου πολλοί αποφεύγουν να καταχωρίσουν τη γέννηση του παιδιού τους.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε στην επιτροπή ότι το εν λόγω υπουργείο δεν ενίσταται στην υιοθέτηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είστε έτοιμοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ. Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου, του κ. Γιώργου Λιλλήκα, του κ. Ανδρέα Φακοντή, του κ. Χριστάκη Τζιοβάνη, του κ. Κώστα Κώστα και της κ. Άννας Θεολόγου.

Διαβάστε τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καθορισμός σταθερού τέλους εξέτασης και επανεξέτασης σε ΙΚΤΕΟ μόνο για τα μηχανοκίνητα οχήματα κατηγορίας Μ1 και Ν1.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος	Χριστάκης Τζιοβάνης
Ζαχαρίας Κουλίας, εκπροσωπώντας	Κώστας Κώστα
τον κ. Χαράλαμπο Πιπτοκοπίτη	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Δημήτρης Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους βουλευτές κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου, εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Γιώργο Λιλλήκα, πρόεδρο της Συμμαχίας Πολιτών, Χριστάκη Τζιοβάνη, Αντρέα Φακοντή και Κώστα Κώστα, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, και Άννα Θεολόγου, ανεξάρτητη βουλευτή, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Ιανουαρίου και στις 22 και 29 Μαρτίου 2019. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ, των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΣΕΑΚ, ΠΕΕΑ και ΠΣΕΑ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων Κύπρου (ΠΑΣΙΚΤΕΟΚ), του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής και της Ομάδας Πρωτοβουλίας Ιδιοκτητών ΙΚΤΕΟ. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και το ΚΕΒΕ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) Νόμου, έτσι ώστε το τέλος που καταβάλλεται για σκοπούς διενέργειας περιοδικού τεχνικού ελέγχου για κάθε μηχανοκίνητο όχημα σε ιδιωτικό κέντρο τεχνικού ελέγχου οχημάτων (ΙΚΤΕΟ), το οποίο καθορίζεται ως μέγιστο από την υφιστάμενη νομοθεσία, να μετατραπεί σε καθορισμένο και σταθερό.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, η ανάγκη για καθορισμό σταθερού τέλους για τη διενέργεια των εν λόγω ελέγχων προέκυψε μετά την τελευταία τροποποίηση της νομοθεσίας κατά την οποία μεταξύ άλλων καθορίστηκε μέγιστο τέλος για τις υπηρεσίες ελέγχου και επανελέγχου μηχανοκίνητων οχημάτων από ΙΚΤΕΟ στα €35 και €10, αντίστοιχα. Μετά την έναρξη της ισχύος της τελευταίας τροποποιητικής νομοθεσίας στις αρχές του έτους και την εφαρμογή του νέου καθεστώτος, οι βουλευτές ενημερώθηκαν ότι κάθε ΙΚΤΕΟ χρεώνει για τις ίδιες καθορισμένες υπηρεσίες ελέγχου και επανελέγχου οχημάτων διαφορετικά ποσά, αφού το δικαίωμα αυτό παρέχεται από την υφιστάμενη νομοθεσία, γεγονός που αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά τόσο τη βιωσιμότητα των μικρών σε μέγεθος ΙΚΤΕΟ όσο και την ποιότητα των τεχνικών ελέγχων που διενεργούνται.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, αφού διαφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, ανέφεραν ότι τα ΙΚΤΕΟ ελέγχονται καθημερινά από τα συνεργεία του Τμήματος Οδικών Μεταφορών και δεν είναι εύκολο να μην πραγματοποιούνται οι ενδεδειγμένοι έλεγχοι, ενώ, όσον αφορά τον ανταγωνισμό, ανέφεραν ότι φαινόμενα μικρότερης χρέωσης για τις υπηρεσίες τεχνικού ελέγχου από το τέλος το οποίο προέβλεπε η τότε ισχύουσα νομοθεσία παρατηρήθηκαν και πριν από την τελευταία τροποποίηση της νομοθεσίας.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ, αφού συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, σημείωσε την ανάγκη καθορισμού σταθερού τέλους μόνο για τα μηχανοκίνητα οχήματα κατηγορίας Μ1 και Ν1

για τα οποία πραγματοποιήθηκαν ήδη επενδύσεις από ΙΚΤΕΟ, με γνώμονα την είσπραξη σταθερού τέλους €35 για τον έλεγχο των εν λόγω κατηγοριών μηχανοκίνητων οχημάτων. Όσον αφορά τις άλλες κατηγορίες μηχανοκίνητων οχημάτων για τις οποίες καθορίζεται μέγιστο τέλος στη νομοθεσία, δεν υπάρχει αίτημα για καθορισμό σταθερού τέλους, αφού αυτοί οι έλεγχοι είναι μια νέα υπηρεσία που θα προσφέρεται από τα ΙΚΤΕΟ, για την οποία πραγματοποιούνται επενδύσεις και θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα υφιστάμενα δεδομένα.

Ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, ανέφερε ότι το αίτημα των ιδιοκτητών ΙΚΤΕΟ για καθορισμό σταθερού τέλους είναι εύλογο, αφού ο έλεγχος είναι συγκεκριμένος.

Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, αφού, όπως ανέφερε, δε θα αυξηθεί το κόστος για τους καταναλωτές.

Οι εκπρόσωποι της Ομάδας Πρωτοβουλίας Ιδιοκτητών ΙΚΤΕΟ, αφού συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, σημείωσαν ότι αίτημά τους είναι ο καθορισμός σταθερού τέλους εξέτασης και επανεξέτασης μόνο για τα μηχανοκίνητα οχήματα κατηγορίας M1 και N1, για τα οποία διενεργούνταν οι τεχνικοί έλεγχοι από τα ΙΚΤΕΟ και στο παρελθόν.

Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος από την επιτροπή η τελευταία, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να διαμορφώσει το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε να καθοριστεί σταθερό τέλος εξέτασης και επανεξέτασης σε ΙΚΤΕΟ μόνο για τα μηχανοκίνητα οχήματα κατηγορίας M1 και N1.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είστε έτοιμοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είσατε έτοιμοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Αρχαιοτήτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019». Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των ισχυόντων κανονισμών, ώστε να περιληφθούν στις κατηγορίες προσώπων οι οποίες δικαιούνται δωρεάν είσοδο σε μουσεία και αρχαία μνημεία άτομα που κατέχουν Ευρωπαϊκή Κάρτα Αναπηρίας και οι συνοδοί τους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχαιοτήτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος	Ζαχαρίας Ζαχαρίου
Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης	Χριστάκης Τζιοβάνης
Δημήτρης Δημητρίου	Κώστας Κώστα
Ευθύμιος Δίπλαρος	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Μαρτίου και 12 Απριλίου 2019. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Αρχαιοτήτων του ίδιου υπουργείου και του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, η Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ) και η Οργάνωση Παραπληγικών Κύπρου (ΟΠΑΚ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 35 του περί Αρχαιοτήτων Νόμου, είναι η τροποποίηση των ισχυόντων κανονισμών, ώστε να περιληφθούν στις κατηγορίες προσώπων που δικαιούνται δωρεάν είσοδο σε μουσεία και αρχαία μνημεία άτομα που κατέχουν Ευρωπαϊκή Κάρτα Αναπηρίας και οι συνοδοί τους.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Αρχαιοτήτων, την εισηγητική έκθεση και το ερωτηματολόγιο ανάλυσης αντικτύπου που συνοδεύουν τους υπό αναφορά κανονισμούς, το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του με αρ. 83.242 και ημερομηνία 6 Σεπτεμβρίου 2017 ενέκρινε Σχέδιο Παροχής της Ευρωπαϊκής Κάρτας Αναπηρίας στην Κύπρο και όρισε το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες ως αρμόδιο για την εφαρμογή του εν λόγω σχεδίου. Σημειώνεται ότι στα ωφελήματα του εν λόγω σχεδίου περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων και η δωρεάν είσοδος σε μουσεία και αρχαία μνημεία. Συναφώς, κατόπιν συνεννόησης του Τμήματος Αρχαιοτήτων με το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, το αρμόδιο υπουργείο ετοίμασε και κατέθεσε στη Βουλή τους προτεινόμενους τροποποιητικούς κανονισμούς, ώστε να περιληφθούν τα άτομα αυτά στις κατηγορίες ατόμων που δικαιούνται δωρεάν είσοδο σε μουσεία και αρχαία μνημεία.

Η ΚΥΣΟΑ, παρ' όλο που δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής, με επιστολή της προς την επιτροπή, ημερομηνίας 22 Μαρτίου 2019, αναφέρει ότι λόγω μη πραγματοποίησης διαβούλευσης της εκτελεστικής εξουσίας με το κίνημα των ατόμων με αναπηρίες για τους προτεινόμενους κανονισμούς δεν μπορεί να συμμετάσχει στη συζήτηση του θέματος ενώπιον της επιτροπής.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, αφού έτυχαν των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής ή για τις τροπολογίες;

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Βασικά η τροπολογία λέει ότι οι λήπτες δημοσίου βοηθήματος ή και οι λήπτες ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος θα εισέρχονται δωρεάν στους αρχαιολογικούς χώρους.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου, εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και των βουλευτών κ. Χριστάκη Τζιοβάνη, Αντρέα Φακοντή και Κώστα Κώστα, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχαιοτήτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των πιο πάνω κανονισμών ως ακολούθως:

1. Με την τροποποίηση του Κανονισμού 2 αυτών, όπως αυτός τροποποιεί τον Κανονισμό 18 των βασικών κανονισμών, με την προσθήκη αμέσως μετά την υποπαράγραφο (vii) αυτού της ακόλουθης νέας υποπαράγραφου (viii):

«(viii) λήπτες δημοσίου βοηθήματος ή/και λήπτες Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος,» και

2. με την προσθήκη, αμέσως μετά τον Κανονισμό 2 αυτών, του ακόλουθου νέου Κανονισμού 3:

«Τροποποίηση του Κανονισμού 18 των βασικών κανονισμών.

3. Η παράγραφος (β) του Κανονισμού 18 των βασικών κανονισμών τροποποιείται με τη διαγραφή της υποπαράγραφου (i) αυτής.

Σημείωση:

Με τις προτεινόμενες τροπολογίες γίνεται εισήγηση όπως οι λήπτες δημοσίου βοηθήματος ή/και οι λήπτες Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος δικαιούνται δωρεάν είσοδο στα μουσεία και στα αρχαία μνημεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για την τροπολογία.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, δύο ψήφοι εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα επτά ψήφους υπέρ, δύο ψήφους εναντίον και τρεις αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Ψηφίστε για το σύνολο των κανονισμών.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

(Κτυπά τη σφύρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 14 και 15 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Σπόρων (Σιτηρά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός των υπ' αριθμόν 14 κανονισμών είναι η τροποποίηση του Παραρτήματος II των βασικών κανονισμών, έτσι ώστε να επικαιροποιηθούν οι αποστάσεις απομόνωσης των καλλιεργειών που προορίζονται για την παραγωγή σπόρων του είδους «Sorghum spp.», με σκοπό οι αποστάσεις αυτές να ανταποκρίνονται στα διεθνή πρότυπα που θεσπίζονται με τα σχέδια πιστοποίησης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD).

Σκοπός των υπ' αριθμόν 15 κανονισμών είναι η τροποποίηση του Παραρτήματος V των βασικών κανονισμών, το οποίο αφορά το βάρος σπορομερίδων και δειγμάτων, έτσι ώστε να προστεθεί σ' αυτό υποσημείωση σε σχέση με τα αγροστώδη είδη, σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται η αύξηση του μέγιστου βάρους της σπορομερίδας στους είκοσι πέντε τόνους, εάν ο προμηθευτής έχει λάβει άδεια για τον σκοπό αυτό από την αρμόδια αρχή.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς «Οι περί Σπόρων (Σιτηρά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Νίκος Κέττηρος

Μιχάλης Γιωργάλλας

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Ονούφριος Κουλλά

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Δημήτρης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 9 Απριλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας και του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Φυτοπροστασίας (ΚΥΣΥΦ), ο Σύνδεσμος Καλλιεργητών Ανθέων και Φυτών και οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Νέα Αγροτική Κίνηση», «Παναγροτικός», «Ευρωπαϊκός» και «Οικοαγροτικός», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Οι κανονισμοί, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 14 του περί Σπόρων Νόμου, αποσκοπούν οι μὲν πρώτοι στην τροποποίηση των περί Σπόρων (Σιτηρά) Κανονισμών και οι δε δεύτεροι στην τροποποίηση των περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) Κανονισμών, έτσι ώστε να επέλθει εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις ακόλουθες πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντίστοιχα:

1. Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2018/1027 της Επιτροπής της 19^{ης} Ιουλίου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 66/402/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τις αποστάσεις απομόνωσης για Sorghum spp.
2. Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2018/1028 της Επιτροπής της 19^{ης} Ιουλίου 2018 για τη διόρθωση της εκτελεστικής Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2109 της Επιτροπής για την τροποποίηση της Οδηγίας 66/401/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την προσθήκη νέων ειδών και τη βοτανική ονομασία του είδους Lolium x boucheanum Kunth (λόλιον το υβρίδιο).

Ειδικότερα, με τους πρώτους κανονισμούς προτείνεται η τροποποίηση του Παραρτήματος II των αντίστοιχων βασικών κανονισμών, έτσι ώστε να επικαιροποιηθούν οι αποστάσεις απομόνωσης των καλλιεργειών που προορίζονται για την παραγωγή σπόρων του είδους «Sorghum spp.», με σκοπό οι αποστάσεις αυτές να ανταποκρίνονται στα διεθνή πρότυπα που θεσπίζονται με τα σχέδια πιστοποίησης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD).

Με τους δεύτερους κανονισμούς προτείνεται η τροποποίηση του Παραρτήματος V των αντίστοιχων βασικών κανονισμών, το οποίο αφορά το βάρος σπορομερίδων και δειγμάτων, έτσι ώστε να προστεθεί σ' αυτό υποσημείωση σε σχέση με τα αγροστώδη είδη, σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται η αύξηση του μέγιστου βάρους της σπορομερίδας στους είκοσι πέντε τόνους, εάν ο προμηθευτής έχει λάβει άδεια για τον σκοπό αυτό από την αρμόδια αρχή. Ειδικότερα, με τη ρύθμιση αυτή εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία με την Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2018/2028 με την οποία διορθώνεται η εκ παραδρομής διαγραφή σχετικής υποσημείωσης που επήλθε με την Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2016/2109.

Όπως αναφέρθηκε στην επιτροπή από τους αρμοδίους στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν τεχνικής φύσεως ζητήματα και δεν πρόκειται να έχουν οποιαδήποτε αρνητική επίπτωση στις κυπριακές καλλιέργειες.

Περαιτέρω, όλοι όσοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών.

Σημειώνεται ότι στο άρθρο 2 των σχετικών Οδηγιών καθοριζόταν ως προθεσμία μεταφοράς τους στο εθνικό δίκαιο η 31^η Δεκεμβρίου 2018, ωστόσο οι υπό εξέταση κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 15 Μαρτίου 2019.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα για τους κανονισμούς υπ' αριθμόν 14.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ένας παρόντες, σαράντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 14 κανονισμοί εγκρίνονται.

Ψηφίστε για τους υπ' αριθμόν 15 κανονισμούς.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο. Τριάντα ένας παρόντες, τριάντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι υπ' αριθμόν 15 κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 18 μέχρι 48, αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Παρακαλώ, γι' αυτό το θέμα της απόσυρσης από 18 μέχρι 48, θέλω να μου φέρετε σημείωμα γιατί αποσύρονται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Έχει γίνει προηγουμένως.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.585, ημερομηνίας 16 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των ατόμων που λαμβάνουν σύνταξη ανικανότητας τα οποία δεν είναι δικαιούχοι σύνταξης γήρατος, λόγω του ότι δεν έχουν συμπληρωμένες τις ασφαλιστικές τους μονάδες. Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να προχωρήσει με τροποποίηση της νομοθεσίας, ώστε άτομα που λαμβάνουν σύνταξη ανικανότητας, αλλά έχουν εργαστεί για κάποια χρόνια και λόγω σοβαρών προβλημάτων στην υγεία τους έχουν καταστεί ανάικα για εργασία να μπορούν να λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη γήρατος, ώστε να μην εξαρτώνται από τις κοινωνικές παροχές του κράτους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.586, ημερομηνίας 16 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με τον περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμο, δικαιούχος των υπηρεσιών φροντίδας είναι μεταξύ άλλων κάθε πρόσωπο που έχει τη συνήθη διαμονή του στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές και το οποίο είναι πολίτης της Δημοκρατίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ένας υπήκοος της Δημοκρατίας ο οποίος κατοικεί σε τρίτη χώρα, εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, και συνταξιοδοτείται από το Τμήμα

Κοινωνικών Ασφαλίσεων και συνεπώς συνεισφέρει στο Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ) είναι δικαιούχος των υπηρεσιών φροντίδας οι οποίες θα παρέχονται στα πλαίσια του ΓΕΣΥ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.587, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει το θέμα κατασκευής μικρού φράγματος στον ποταμό που διασχίζει την προσφυγική κοινότητα Γιαλιάς στην επαρχία Πάφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.588, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Ο παλαιός δρόμος που συνδέει την κοινότητα Άρμου με την πόλη της Πάφου μετά τις έντονες βροχοπτώσεις έχει υποστεί καθιζήσεις και έχει κλείσει, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι της περιοχής αυτής να έχουν αποκλειστεί και να μην έχουν πρόσβαση στις κατοικίες τους. Μια προσωρινή λύση είναι η επιδιόρθωση του παρακαμπτήριου δρόμου, μέχρι να γίνουν τα σχετικά βελτιωτικά έργα στον δρόμο αυτό.

Με βάση τα πιο πάνω ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.589, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Ο δρόμος που συνδέει την κοινότητα Άρμου με την κοινότητα Μέσα Χωρίου, μήκους 500 μέτρων, αντιμετωπίζει αρκετά προβλήματα και χρειάζεται ουσιαστική αναβάθμιση, γιατί έχει καταστεί ιδιαίτερα επικίνδυνος.

Συγκεκριμένα, χρειάζεται να γίνουν τα πιο κάτω έργα αναβάθμισης:

1. Κατασκευή γεφυριού στο σημείο που διασχίζει το αρκάκι.
2. Διαπλάτυνση του δρόμου και επίστρωσή του με πρέμιξ και τοποθέτηση κιγκλιδώματος.

Με βάση τα πιο πάνω παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.590, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Στην κοινότητα Άρμου έχουν ενταχθεί σε οικιστικές ζώνες περιοχές με ασταθή εδάφη, στα οποία όσοι έχουν προχωρήσει σε ανέγερση οικοδομών έχουν υποστεί σοβαρές ζημιές λόγω υποχώρησης του εδάφους. Ως εκ τούτου, η κοινότητα ζητά όπως οι πολεοδομικές ζώνες της κοινότητας αναθεωρηθούν και οροθετηθούν με βάση και τις δικές της εισηγήσεις.

Με βάση τα πιο πάνω, ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.591, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Στην κοινότητα Άρμου η β' φάση εξωραϊσμού του πυρήνα της κοινότητας έχει δανειοδοτηθεί από το 2014, αλλά τα σχετικά έργα δεν έχουν ακόμα ξεκινήσει.

Με βάση τα πιο πάνω, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου αυτού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.592, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Η προσφυγική κοινότητα Γιαλιάς ζητά όπως το Τμήμα Υδάτων προχωρήσει με την αναβάθμιση των παλαιών αρδευτικών τμημάτων Γιαλιάς και Γιαλιάς-Αγίας Μαρίας Χρυσοχούς. Ζητά επίσης να εξεταστεί κατά πόσο η αναβάθμιση αυτή μπορεί να τύχει στήριξης de minimis από σχετικό πρόγραμμα.

Με βάση τα πιο πάνω, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.593, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Η προσφυγική κοινότητα Γιαλιάς ζητά όπως το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων προχωρήσει με την κατασκευή κεντρικού αγωγού παροχής νερού, για σκοπούς άρδευσης των τεμαχίων που βρίσκονται εντός της τουριστικής περιοχής της κοινότητας, αλλά, λόγω του ότι είναι τουρκοκυπριακά, δεν μπορούν να αξιοποιηθούν τουριστικά και καλλιεργούνται από τους δικαιούχους γεωργούς.

Με βάση τα πιο πάνω, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.594, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Η προσφυγική κοινότητα Γιαλιάς ζητά όπως το κράτος προχωρήσει σε σχεδιασμό και διαχωρισμό οικοπέδων εντός της κοινότητας με σκοπό την παραχώρησή τους σε νεαρά ζευγάρια και σε οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα.

Με βάση τα πιο πάνω, ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.595, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Σε απάντηση του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 3 Μαΐου 2017, σχετικά με την ανέγερση του αστυνομικού σταθμού στο Στρουμπί αναφερόταν ότι οι εργασίες θα ξεκινούσαν και θα ολοκληρώνονταν το 2017.

Παρ' όλα αυτά, μέχρι σήμερα το έργο δεν έχει καν ξεκινήσει και η κοινότητα συνεχίζει να επιβαρύνεται τα έξοδα του ρεύματος για τη λειτουργία του υφιστάμενου αστυνομικού σταθμού.

Ως εκ τούτου, ερωτάται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα για τα πιο κάτω:

1. Πότε επιτέλους αναμένεται η έναρξη και ολοκλήρωση της ανέγερσης νέου αστυνομικού σταθμού στο Στρουμπί;
2. Πώς προσεγγίζει το υπουργείο την καταβολή ολόκληρου του ποσού που αφορά τη δαπάνη του ηλεκτρικού ρεύματος που καταναλώθηκε από τον αστυνομικό σταθμό στα κοινωτικά κτίρια, αλλά πληρώθηκε από την κοινότητα από τη μέρα μετακίνησής του σε αυτά;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.596, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Η κοινότητα Νέων Δημμάτων ζητά όπως ο υποσταθμός της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου στην περιοχή Νέων Δημμάτων-Πομού αναβαθμιστεί, ώστε να μπορεί να προσφέρει μεγαλύτερες ταχύτητες στο διαδίκτυο.

Ως εκ τούτου, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.597, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Στην κοινότητα Νέων Δημμάτων έχει προχωρήσει η διαμόρφωση και ο εξωραϊσμός με πλακόστρωτο της κεντρικής πλατείας. Παρ' όλα αυτά υπάρχουν κάποια επιμέρους έργα τα οποία χρειάζεται να υλοποιηθούν και η κοινότητα ζητά όπως της παραχωρηθεί οικονομική βοήθεια, για να τα υλοποιήσει η ίδια, διαφορετικά, αν γίνεται, να υλοποιηθούν από το κράτος.

Ως εκ τούτου, ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει το αίτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.598, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσίευμα στην εφημερίδα "Φιλελεύθερος" έχω πληροφορηθεί ότι στην κοινότητα Πέρα Ορεινής υπάρχουν πολλά ετοιμόρροπα σπίτια, τα οποία ανά πάσα στιγμή θα καταρρεύσουν. Όπως αναφέρει το δημοσίευμα, η κοινοτάρχης Πέρα Ορεινής, κ. Θεοδοσία Μάου Πορτασή, έχει ζητήσει πολλές φορές από τις αρμόδιες υπηρεσίες αρωγή για την επίλυση του θέματος, ώστε αυτά τα κτίρια να μην αποτελούν κίνδυνο για τους διερχόμενους πολίτες, αλλά οι αρμόδιοι φορείς φαίνεται να χρονοτριβούν.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα πρόκειται να λάβει, ώστε να επιλυθεί άμεσα το υπό αναφορά πρόβλημα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Πέρα Ορεινής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.599, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα ακόλουθα σε σχέση με τη λειτουργία παιχνιδότοπων:

1. Ποιες άδειες πρέπει να έχει ένας παιχνιδότοπος, για να λειτουργεί;

2. Κάθε πόσο πρέπει να ελέγχονται οι παιχνοδότοποι, για να διασφαλίζεται η σωματική ακεραιότητα και η ασφάλεια των παιδιών και των θαμώνων; Ποια μέτρα λαμβάνονται; Υπάρχουν κανονισμοί για τα θέματα ασφάλειας και υγείας;
3. Πόσοι παιχνοδότοποι λειτουργούν σήμερα, καθώς και πόσες επιθεωρήσεις έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα και από ποιους;
4. Σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες ποιο είναι το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία παιχνοδότων; Χρειάζεται βελτίωση το νομοθετικό μας πλαίσιο;
5. Πραγματοποιούνται διαπιστεύσεις από τις διευθύνσεις των παιχνοδότων σε σχέση με την εκπαίδευση του προσωπικού; Ποιοι κάνουν τις αξιολογήσεις και κάθε πόσο;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.592, ημερομηνίας 29 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ήδη βρίσκεται υπό ανάπτυξη το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα “Ίππόδαμος” το οποίο σκοπτό έχει τη Μηχανογράφηση της πλειοψηφίας των διαδικασιών του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.
3. Το εν λόγω σύστημα, το οποίο στην παρούσα φάση βρίσκεται σε πιλοτική λειτουργία, χωρίζεται σε υποσυστήματα που αφορούν μεταξύ άλλων τον Πολεοδομικό Σχεδιασμό, την υποβολή και εξέταση Πολεοδομικών Αιτήσεων, τη Διαχείριση Πολεοδομικών Έργων, Κυβερνητικών Οικισμών και Θεμάτων Λογιστηρίου.
4. Το υποσύστημα που αφορά τις Πολεοδομικές Αιτήσεις, θα υποστηρίζει την ηλεκτρονική υποβολή αίτησης από τους πολίτες/μελετητές για εξασφάλιση Πολεοδομικής Άδειας, καθώς επίσης θα παρέχει τα απαιτούμενα εργαλεία στους εσωτερικούς χρήστες (προσωπικό του ΤΠΟ) για τη διαχείριση της αίτησης σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.
5. Η ολοκλήρωση και η εφαρμογή του Συστήματος “Ίππόδαμος” αναμένεται εντός του 2019.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.164, ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το 2000 η Πολιτική Άμυνα ανάλαβε την εφαρμογή Προγράμματος δημιουργίας καταφυγίων Πολιτικής Άμυνας. Το πρόγραμμα λειτουργούσε με την επιχορήγηση των Ιδιοκτητών/Διαχειριστών για την ενίσχυση των χώρων με μεταλλικές κατασκευές, ενώ το έργο προωθείτο από Πολιτικούς Μηχανικούς και Τεχνικούς που ήταν τοποθετημένοι στην Πολιτική Άμυνα. Το εν λόγω Πρόγραμμα αναστάλη τον Ιούλιο του 2013 και επανεκκίνησε το 2015 με την τοποθέτηση ενός Πολιτικού Μηχανικού για το συντονισμό του και έχουν δοθεί οδηγίες στην Πολιτική Άμυνα να προχωρήσει αν χρειάζεται και σε αγορά υπηρεσιών μηχανικών για το σκοπό αυτό. Με βάση το νέο Πρόγραμμα, δεν θα τοποθετούνται ενισχύσεις στους χώρους προστασίας αλλά θα επισημαίνονται μόνο ασφαλείς χώροι σε υφιστάμενα υπόγεια.
3. Από τα 2237 καταφύγια τα οποία υπάρχουν σήμερα, 1641 καταφύγια έχουν χαρακτηριστεί ως δημόσιοι χώροι που δύνανται να χρησιμοποιηθούν από το κοινό σε περιπτώσεις εχθροπραξιών, ενώ 596 καταφύγια είναι ιδιωτικά ή κοινά και προσφέρονται για αποκλειστική χρήση από τους ιδιοκτήτες τους.
4. Η Πολιτική Άμυνα συνεχίζει τις προσπάθειες επισήμανσης και ένταξης υπογείων χώρων στο πρόγραμμα καταφυγίων ωστόσο, υπάρχουν παράγοντες οι οποίοι δυσκολεύουν το έργο αυτό όπως είναι η εθελοντική φύση του προγράμματος, η έλλειψη νέων αναπτύξεων που να αποδίδουν τέτοιους χώρους σε ήδη δομημένες περιοχές και η μη υποχρέωση των ιδιοκτητών να διατηρούν τους χώρους αυτούς ως καταφύγια με αποτέλεσμα κάποιοι είτε να προχωρούν σε αλλαγή της χρήσης είτε και να μειώνουν το διαθέσιμο χώρο.
5. Σε ό,τι αφορά στο στόλο οχημάτων της Πολιτικής Άμυνας, αναμένεται η παραλαβή 10 νέων διπλοκάμπινων οχημάτων εντός του 2019. Γενικότερα οι ανάγκες της Πολιτικής Άμυνας σε οχήματα αναμένεται ότι θα αντιμετωπιστούν από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών στα πλαίσια των Προϋπολογισμών των ετών 2019 και 2020.
6. Σε ό,τι αφορά στον εξοπλισμό του προσωπικού της Πολιτικής Άμυνας, διατίθεται προστατευτικός εξοπλισμός ανάλογα με το είδος της επιχείρησης στην οποία εμπλέκεται ή αναμένεται να εμπλακεί το

προσωπικό. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στα μέλη της Ομάδας Διάσωσης τα οποία επιχειρούν σε ερείπια και πυρκαγιές. Στις ομάδες αυτές, έχουν οριστεί άτομα με αποκλειστικό ρόλο την ασφάλεια και την υγεία του προσωπικού. Το θέμα ατομικής ασφάλειας είναι μεγάλης σημασίας για την Πολιτική Άμυνα και για το λόγο αυτό η Πολιτική Άμυνα ενημερώνεται συνεχώς για τις σύγχρονες τάσεις στον τομέα της πολιτικής προστασίας, έτσι ώστε να προμηθεύεται τα κατάλληλα υλικά και μέσα, πάντα στα πλαίσια των δυνατοτήτων που παρέχονται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

7. Σε σχέση με την ενίσχυση της Πολιτικής Άμυνας σε προσωπικό αναφέρεται ότι, φέτος έχει προκηρυχθεί η θέση του Υποδιοικητή Πολιτικής Άμυνας και μόλις έχουν αποπαγοποιηθεί τρεις θέσεις Λειτουργών Πολιτικής Άμυνας Α8-10-11. Επιπρόσθετα και σε ό,τι αφορά το χώρο Φιλοξενίας Πουρνάρα στην Κοκκινοτριμιθιά, ο οποίος λειτουργεί σε 24ωρη βάση, λόγω των αυξημένων μεταναστευτικών ροών, προωθείται η πρόσληψη προσωπικού για την Πολιτική Άμυνα μέσω της αξιοποίησης ευρωπαϊκών κονδυλίων. Με την πλήρωση των πιο πάνω θέσεων, αναμένεται ότι η Πολιτική Άμυνα θα αντιμετωπίσει τα άμεσα και πιεστικά προβλήματα υποστελέχωσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Απριλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.261, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Στην Κοινότητα Μανδριών υπάρχει κοντά στην πλατεία του χωριού ένας δημόσιος χώρος στάθμευσης. Ο εν λόγω χώρος είναι μέρος τεμαχίου τ/κ ιδιοκτησίας, που εκμισθώθηκε το 2014 στο Κοινοτικό Συμβούλιο Μανδριών με σκοπό την χρήση του για κοινωφελείς σκοπούς και συγκεκριμένα για δημιουργία χώρου στάθμευσης. Ο εν λόγω χώρος διαμορφώθηκε και εξυπηρετεί χωρίς κανένα πρόβλημα τους επισκέπτες στην κοινότητα.
3. Ένας δεύτερος δημόσιος χώρος στάθμευσης στην πλατεία της κοινότητας προβλέπεται στα σχέδια του έργου της ανάπτυξης της πλατείας που ετοιμάστηκαν από ιδιώτη μελετητή. Το έργο εξασφάλισε όλες τις απαιτούμενες άδειες και αναμένεται η αξιολόγηση του σημειώματος έργου (PCN) προκειμένου να συμπεριληφθεί στον Κρατικό Προϋπολογισμό για υλοποίηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.452, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση, που αφορά τους χώρους επαναφόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων έχει εντοπίσει το πρόβλημα της στάθμευσης συμβατικών αυτοκινήτων σε χώρους επαναφόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων και σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, και το Υπουργείο Εσωτερικών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, θα προωθήσουν τις αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις για την απαγόρευση στάθμευσης συμβατικών αυτοκινήτων σε χώρους επαναφόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων και τη δημιουργία κατάλληλης σήμανσης για τους χώρους αυτούς (ταμπελών, οδοστρώματος, κτλ).

Μέχρι σήμερα έχουν εγκατασταθεί 18 διπλά (36 σημεία) δημοσίως προσβάσιμα σημεία φόρτισης από την ΑΗΚ. Όπως φαίνεται στην ιστοσελίδα της ΑΗΚ, έχουν εγκατασταθεί 6 σταθμοί φόρτισης στην Επαρχία Λευκωσίας, 4 στη Λεμεσό, 1 στις Πλάτρες, 2 στη Λάρνακα, 2 στον Πρωταρά, 2 στην Πάφο και 1 στη Πόλη Χρυσοχούς. Σε κάθε σταθμό φόρτισης υπάρχουν δύο (2) ρευματολήπτες φόρτισης και μπορούν να εξυπηρετούν ταυτόχρονα δύο οχήματα.

Επιπρόσθετα, το Υπουργείο, λόγω του περιορισμένου ενδιαφέροντος στο παρόν στάδιο για την ανάπτυξη τέτοιων υποδομών από τον ιδιωτικό τομέα, προχωρά με τις διαδικασίες για την εγκατάσταση 10 διπλών δημοσίως προσβάσιμων σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων σε δημόσιους δρόμους, σε σημεία που κρίνεται απαραίτητο για την αποτελεσματικότερη κάλυψη του οδικού δικτύου.

Ταυτόχρονα, το Υπουργείο έχει εισηγηθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών να τροποποιήσει την Εντολή 1/2016 (Πρότυπα για Παροχή και Διαμόρφωση Χώρων Στάθμευσης), έτσι ώστε στις νέες αναπτύξεις (εκτός οικιστικών) οι οποίες θα διαθέτουν περισσότερες από 100 θέσεις στάθμευσης, να είναι υποχρεωτική:

- η εγκατάσταση τουλάχιστον ενός δημοσίως προσβάσιμου σημείου φόρτισης κανονικής ισχύος
- η εγκατάσταση πρόνοιας παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στο 5% του συνολικού αριθμού παρεχόμενων θέσεων στάθμευσης, για σκοπούς μελλοντικής εγκατάστασης σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων (ή άλλων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας).

Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πληροφορίες χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.457, ημερομηνίας 21^{ης} Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Προσφορές από το Τμήμα Δημοσίων Έργων για καθαρισμό, κλάδεμα και μάζεμα ακακιών και δέντρων από τους αυτοκινητόδρομους

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Οι Μηχανικοί που επιβλέπουν τις Συμβάσεις για τον καθαρισμό των δρόμων ζητούν την Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή το Πιστοποιητικό Καταχώρησης από τον επιτυχόντα προσφοροδότη. Επιπλέον, για κάθε φορτηγό που μεταφέρει απόβλητα συμπληρώνεται το Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης, το οποίο υπογράφεται από τον παραγωγό, τον μεταφορέα και τον τελικό αποδέκτη των αποβλήτων, έτσι ώστε με αυτό τον τρόπο να παρακολουθείται η απόρριψή τους.
3. Από σχετική έρευνα που έγινε, φαίνεται ότι για το 2018, τα απόβλητα με κωδικό 200201 και 200202, που αφορούν βιοαποικοδομήσιμα απόβλητα δηλ. καθαρά πράσινα απόβλητα, παραδόθηκαν στις πιο κάτω μονάδες:
  - M.C ORDINATIO COMPOST CYPRUS LIMITED: από εργολάβους που ανέλαβαν συμβάσεις για καθαρισμό δρόμων των Επαρχιών Λάρνακας και Λεμεσού,
  - ΚΞ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ-CYBARCO LTD: από εργολάβο που ανέλαβε σύμβαση για καθαρισμό δρόμων της Επαρχίας Λεμεσού και Αμμοχώστου,
  - ΚΟΤΣΙΑΤΗ: από εργολάβο που ανέλαβε σύμβαση για τον καθαρισμό δρόμων της Επαρχίας Λευκωσίας,
  - ΝΙΡΑ Κισσόνεργα: από εργολάβο που ανέλαβε σύμβαση για τον καθαρισμό δρόμων της Επαρχίας Πάφου.
4. Όσον αφορά τα ανάμεικτα απόβλητα από τον καθαρισμό δρόμων με κωδικούς 200203 και 200303 παραδόθηκαν σε αδειοδοτημένο διαχειριστή, ως εξής:
  - M.C ORDINATION COMPOST CYPRUS LIMITED: από εργολάβους που ανέλαβαν συμβάσεις για καθαρισμό δρόμων των Επαρχιών Λάρνακας και Λεμεσού,
  - ΚΞ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ -ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ-CYBARCO LTD: από εργολάβο που ανέλαβε σύμβαση για καθαρισμό δρόμων της Επαρχίας Λεμεσού και Αμμοχώστου,
  - ΚΟΤΣΙΑΤΗ: από εργολάβο που ανέλαβε τον καθαρισμό δρόμων της Επαρχίας Λευκωσίας,
  - Αθηνοδώρου Green Earth, Πάφος: από εργολάβο που ανέλαβε τον καθαρισμό δρόμων της Επαρχίας Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.477, ημερομηνίας 31^{ης} Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση θα ήθελα να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 οι αιτήσεις για καταχώρηση, ως ΠΟΠ/ΠΓΕ, ονομασιών γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων υποβάλλονται μόνο από ομάδες οι οποίες ασχολούνται με τα προϊόντα. Ως εκ τούτου, η ετοιμασία της αίτησης καταχώρησης είναι ευθύνη των ενδιαφερομένων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να διευκολύνει τυχόν ενδιαφερομένους έχει ετοιμάσει αναλυτικό οδηγό σε σχέση με τη δομή και το περιεχόμενο των προδιαγραφών των υποψηφίων για ΠΟΠ/ΠΓΕ προϊόντων.

Το Υπουργείο Γεωργίας έχοντας ψηλά στις προτεραιότητες του τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών προϊόντων, θεωρεί ότι η ανάδειξη της ιδιοτυπίας και της ιδιαίτερης ποιότητας των κυπριακών προϊόντων μέσω των ευρωπαϊκών συστημάτων ποιότητας (ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ), μπορεί να αποτελέσει σημαντικό εργαλείο προώθησης και ανάδειξης της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων. Στο πλαίσιο αυτό έχει δημιουργηθεί από το Τμήμα Γεωργίας ένα εκτενές αρχείο αποτελούμενο από βιβλιογραφικές αναφορές σε σχέση με γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα που θεωρούνται «παραδοσιακά» και οι ονομασίες τους θα μπορούσαν να καταχωρηθούν ως ΠΟΠ/ΠΓΕ. Το αρχείο αυτό είναι στη διάθεση οποιουδήποτε ενδιαφερομένου και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως υποστηρικτικό υλικό για αιτήσεις ΠΟΠ/ΠΓΕ. Επίσης, το προσωπικό του Τμήματος Γεωργίας είναι στη διάθεση των παραγωγών προκειμένου να τους παρέχει πληροφόρηση σε σχέση με τις πρόνοιες και απαιτήσεις της νομοθεσίας που διέπει τις ΠΟΠ/ΠΓΕ αλλά και να τους καθοδηγήσει σε σχέση με το περιεχόμενο των αιτήσεων.

Σε ό,τι αφορά την ανάγκη για ύπαρξη επιστημονικών δεδομένων όσον αφορά τα χημικά και οργανοληπτικά χαρακτηριστικά των προϊόντων, σημειώνεται ότι τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικές προσπάθειες, για διεξαγωγή έρευνας όσον αφορά τα χημικά χαρακτηριστικά κυπριακών προϊόντων, τόσο μέσα από συνεργασίες του Τμήματος Γεωργίας με το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών όσο και μέσα από πρωτοβουλίες άλλων φορέων όπως το ΤΕΠΑΚ, το Γενικό Χημείο του Κράτους κ.ά.

Σημειώνεται ότι στα πλαίσια της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος προτίθεται να εξετάσει το ενδεχόμενο κατάρτισης ειδικού σχεδίου στήριξης πρωτοβουλιών για κατοχύρωση ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ.

Παραμένουμε στην διάθεση σας για τυχόν διευκρινήσεις ή πρόσθετες πληροφορίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.498, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μαρίνου Μουσιούττα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα παρακάτω αναφορικά με τα ερωτήματα που τέθηκαν:

2. Η αντίσταση στην ινσουλίνη είναι μια διαταραχή του μεταβολισμού του ανθρώπινου οργανισμού, η οποία οδηγεί σε υπερινσουλιναϊμία και στο μεταβολικό σύνδρομο. Είναι δυνατόν να εξελιχθεί σε διαβήτη τύπου 2, γι' αυτό ονομάζεται και προδιαβήτης. Σε ένα μεγάλο ποσοστό οφείλεται στην παχυσαρκία. Η πιο σοβαρή επιπλοκή της πάθησης είναι η πρόκληση μετά από πολλά χρόνια αθηρωμάτωσης των αγγείων και το άτομο να εμφανίσει προβλήματα, όπως στεφανιαία νόσο, έμφραγμα μυοκαρδίου, αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο κλπ. Σημειώνεται ότι είναι πολύ συχνή πάθηση ανάμεσα στο γενικό πληθυσμό. Στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής εκτιμάται, βάσει ερευνών, ότι το 25% του πληθυσμού τους παρουσιάζει αντίσταση στην ινσουλίνη.
3. Η θεραπεία της αντίστασης στην ινσουλίνη-υπερινσουλιναϊμίας-μεταβολικού συνδρόμου είναι:
  - (α) Η απώλεια βάρους, η οποία επιτυγχάνεται με δίαιτα χαμηλή σε θερμίδες, με στόχο την πρόσληψη λιγότερων θερμίδων ημερησίως από αυτές που καταναλώνει το άτομο. Επομένως, ο έλεγχος της ποσότητας των θερμίδων που προσλαμβάνονται με το φαγητό είναι προσωπική ευθύνη του ατόμου. Κατόπιν τούτου, η απώλεια βάρους εναπόκειται στο ίδιο το άτομο ελέγχοντας τις ποσότητες φαγητού που καταναλώνει και αποφεύγοντας την κατανάλωση ειδών υψηλής θερμιδικής αξίας που πωλούνται στο κυλικείο της Μονάδας.
  - (β) Η αερόβια άσκηση (γρήγορο περπάτημα, ελαφρύ τροχάδι) καθημερινά για 30-45 λεπτά, που μπορεί να πραγματοποιείται εντός του στρατοπέδου, εφόσον το άτομο το επιδιώξει.
  - (γ) Η φαρμακευτική αγωγή, εάν ενδείκνυται χορηγείται δωρεάν από την υπηρεσία και υπάρχει δυνατότητα παρακολούθησης του ασθενούς με εργαστηριακό έλεγχο όποτε χρειαστεί.
4. Σημειώνεται ότι, το πρόγραμμα συσσιτίου της Εθνικής Φρουράς καταρτίζεται από την Τεχνική Επιτροπή Συσσιτίου της ΕΦ (ΤΕΣΕΦ) με γνώμονα τη σωστή διατροφή των οπλιτών και περιλαμβάνει όσπρια, σαλάτες, ψάρι, κοτόπουλο, κρέας, υδατανθρακούχες τροφές (ρύζι, πατάτες, ζυμαρικά) και φρούτα στις σωστές αναλογίες και ποσότητες. Σε ό,τι αφορά το ψωμί, οι οπλίτες έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ολικής αλέσεως. Στην ΤΕΣΕΦ συμμετέχουν εκπρόσωποι από:
  - α. Τις Υγειονομικές Υπηρεσίες και τον Τομέα Διατροφής του Υπ. Υγείας (διαιτολόγος/διατροφολόγος).
  - β. Τον κλάδο ζωικής παραγωγής των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπ. Γεωργίας.
  - γ. Το Γεν. Χημείο του Κράτους.
  - δ. Το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών.
  - ε. Το Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου.
  - στ. Το ΓΕΕΦ (Διεύθυνση Εφοδιασμού Μεταφορών-Διεύθυνση Υγειονομικού).
  - ζ. Τον Τομέα Προσφορών του ΥΠΑΜ.
5. Σε ό,τι αφορά στην κοιλιοκάκη, αυτή οφείλεται στη δυσανεξία του ατόμου στη γλουτένη που περιέχεται στα σιτηρά (σίταρι, κριθάρι, σίκαλη). Άτομο με δυσανεξία στη γλουτένη, αν καταναλώσει τρόφιμα που την περιέχουν τότε προκαλείται βλάβη του λεπτού εντέρου με αποτέλεσμα χρόνιες διάρροιες και δυσσπορρόφηση των θρεπτικών ουσιών, απώλεια βάρους, αναιμία, οστεοπενία κλπ.
6. Η θεραπεία της κοιλιοκάκης είναι η πλήρης αποφυγή κατανάλωσης τροφίμων που περιέχουν γλουτένη. Οι χώροι εστίασης της ΕΦ είναι αδύνατο να καταστούν απαλλαγμένοι από γλουτένη γιατί αυτή

περιέχεται σε πολλά τρόφιμα πέραν τον αρτοποιημάτων και δεν είναι ορατή από τον καταναλωτή. Ως εκ τούτου, ο πάσχων από δυσανεξία στη γλουτένη δεν είναι δυνατόν να διακρίνει τα τρόφιμα που είναι ασφαλή για κατανάλωση και ως εκ τούτου σε περιβάλλον εστίασης που δεν είναι απαλλαγμένο από γλουτένη κινδυνεύει καθημερινά να καταναλώσει τέτοια εν αγνοία του και να υποτροπιάσει η νόσος του.

7. Σημειώνεται ότι, άτομα με σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2 υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά ως βοηθητικοί, σύμφωνα με τις παραγράφους 18 και 19 του Πίνακα Νοσημάτων, Παθήσεων και Βλαβών της Υγείας, πόσο μάλλον οι πάσχοντες από αντίσταση στην ινσουλίνη που θεωρείται προδιαβήτης.
8. Δεδομένων των πιο πάνω είναι φανερό ότι:
  - (α) Οι πάσχοντες από κοιλιοκάκη δεν μπορούν να συσχετιστούν με τους πάσχοντες από αντίσταση στην ινσουλίνη εφόσον πρόκειται για εντελώς διαφορετικές παθολογικές οντότητες. Οι πάσχοντες από δυσανεξία στη γλουτένη κινδυνεύουν καθημερινά να υποτροπιάσει η κοιλιοκάκη τους, ενώ για τους πάσχοντες από αντίσταση στην ινσουλίνη αυτό δεν ισχύει.
  - (β) Οι πάσχοντες από αντίσταση στην ινσουλίνη δύναται να υπηρετήσουν στην ΕΦ όπως οι πάσχοντες από διαβήτη τύπου 2, των παραγράφων 18 και 19 του Πίνακα Νοσημάτων, ένεκα του ότι και δίαιτα χαμηλή σε θερμίδες μπορούν να ακολουθούν και αερόβια καθημερινή άσκηση μπορούν να εφαρμόζουν κατά τη διάρκεια της θητείας τους.

Είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Απριλίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.500, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω επιστολή και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το αίτημα της Κοινότητας Καλαβασού για παραχώρηση του κτιρίου του Αστυνομικού Σταθμού Καλαβασού, υποβλήθηκε προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, μέσω του Έπαρχου Λάρνακας.
- (β) Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, στις 28/12/2017, ενημέρωσε τον Έπαρχο Λάρνακας και τον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου Καλαβασού, ότι συμφωνεί με την παραχώρηση.
- (γ) Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, υπέβαλε σχετική Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο στις 3/4/2019, ενέκρινε την παραχώρηση άδειας χρήσης του κτιρίου του πρώην Αστυνομικού Σταθμού Καλαβασού προς την Κοινότητα Καλαβασού, για αξιοποίηση αποκλειστικά ως πολιτιστικό κέντρο και χώρος πολιτιστικών εκδηλώσεων, και κάλεσε το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, να συνομολογήσει συμφωνία παραχώρησης άδειας χρήσης του κτιρίου με την Κοινότητα Καλαβασού, αφού καθορίσει τη χρονική περίοδο που θα ισχύει η άδεια χρήσης, καθώς και το τέλος άδειας χρήσης.
- (δ) Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δεν έχει οποιαδήποτε συμμετοχή στις διαδικασίες παραχώρησης, ούτε και την αρμοδιότητα να ελέγξει το Κοινοτικό Συμβούλιο αναφορικά με τη χρήση του κτιρίου.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δεν υπάρχουν σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη τακτική συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Παρασκευή 10 Μαΐου 2019, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.098-2017).
2. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).
3. Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.028-2019).

4. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.040-2019).
5. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.041-2019).
6. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.022-2019).
7. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Τηλεπικοινωνιακές, Ραδιοφωνικές και Τηλεοπτικές ή Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες που παρέχονται από Μη Εγκατεστημένα Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.023-2019).
8. Ο περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.198-2018).
9. Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.093-2019).
10. Ο περί Ανάκαμψης ΚΕΠΕΥ και Λοιπών Οντοτήτων υπό την Εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.022-2019).
11. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.085-2018).
12. Οι περί Αποχετεύσεων Πάφου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.035-2019).
13. Ο περί Ελεγκτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.100-2019).
14. Ο περί των Δικαιωμάτων Ύποπτων Προσώπων, Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Προσώπων που Τελούν υπό Κράτηση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.061-2019).
15. Ο περί Νομικής Αρωγής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.062-2019).
16. Ο περί της Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας και Προστασίας των Θυμάτων Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.095-2019).
17. Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.054-2019).
18. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.017-2019).
19. Οι περί Γενικού Λογιστηρίου - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γενικού Λογιστηρίου και Πρώτου Επιθεωρητή Λογαριασμών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.034-2019).

20. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.042-2019).
21. Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέση Επιθεωρητή Γεωργίας, 1^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.044-2019).
22. Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας και Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.045-2019).
23. Ο περί Σκύλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.090-2019).
24. Ο περί της Απόκτησης και Διατήρησης Δικαιωμάτων Συμπληρωματικής Συνταξιοδότησης Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.072-2019).
25. Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.040-2018).
26. Ο περί Ελέγχου των Οινολογικών Πρακτικών και Επεξεργασιών Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.002-2019).
27. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Φαρμακοποιοί, Φαρμακευτικά Προϊόντα, Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα και Υγειονομικά Είδη) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.026-2019).
28. Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.034-2019).
29. Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.014-2019).
30. Οι περί Προδιαγραφών Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.015-2019).
31. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Εργαστήρια) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.043-2019).
32. Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.091-2019).
33. Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.077-2018).
34. Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.019-2019).
35. Οι περί Προδιαγραφών, Ιδρύσεως και Λειτουργίας Νοσοκομειακών Φαρμακείων Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.016-2019).
36. Οι περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Χρήση Υδατικών Έργων για Ναυταθλητισμό με Πλωτά Μέσα) Κανονισμοί του 2019.

Αποσύρσεις

(Αρ. Φακ. 23.03.056.027-2019).

37. Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικοί Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.033-2019).
38. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.009-2019).
39. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.010-2019).
40. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Προαγωγές Μελών Πυροσβεστικής εκτός Ειδικών Πυροσβεστών) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.011-2019).
41. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.012-2019).
42. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.013-2019).
43. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.037-2019).
44. Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Χρήση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών σε περιπτώσεις Παρουσίας Κυανίου σε Λίμνη τελμάτων και περί Διασπώμενου με Ασθενές Οξύ Κυανίου) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.038-2019).
45. Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Επιθεωρήσεις) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.039-2019).
46. Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Χρηματικές Εγγυήσεις) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.040-2019).
47. Οι περί Ιατρών και Οδοντιάτρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.041-2019).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Αριστού Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις)*.
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Το μέλλον της Ευρώπης». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής)*.
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).
3. «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος)*.
(Αρ. Φακ. 23.05.051.006-2018).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα

«Εξέταση θεμάτων που αφορούν τους διορισμούς του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), καθώς και το ασυμβίβαστο που προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών).

(Αρ. Φακ. 23.04.035.181-2018).

5. «Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορούν να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Μιχάλη Γιωργάλλα).
(Αρ. Φακ. 23.05.052.002-2019).

Καλό Πάσχα, Καλή Ανάσταση!

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 12.45 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυπριανού Ανδρέας
Γεωργίου Γεώργιος	Κυριακίδου Στέλλα
Δημητρίου Αννίτα	Κωνσταντίνου Κώστας
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κουλλά Ονούφριος	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Κώστα Κώστας
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
------------------	--------------------

Μυριάνθους Ηλίας

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης
(Πρόεδρος Βουλής)

Γιωργάλλας Μιχάλης

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην επέτειο του πραξικοπήματος των συνταγματαρχών στην Ελλάδα και στην επέτειο της γενοκτονίας των Αρμενίων, τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των θυμάτων και ομιλία του αντιπροσώπου της θρησκευτικής ομάδας των Αρμενίων κ. Βαρτκές Μαχτεσιάν για τη γενοκτονία των Αρμενίων.
2. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην επέτειο της Εργατικής Πρωτομαγιάς, στην τριακοστή τρίτη επέτειο του πυρηνικού ατυχήματος στο Τσέρνομπιλ και στην καταστροφή από πυρκαγιά μεγάλου μέρους του ναού της Παναγίας των Παρισίων στη Γαλλία.
3. Ενημέρωση για τις ακόλουθες δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. 1^η Τριμερής Συνάντηση των Προέδρων των Κοινοβουλίων Ιορδανίας, Ελλάδας, Κύπρου στη Νεκρά Θάλασσα, την οποία φιλοξένησε η Βουλή των Αντιπροσώπων της Ιορδανίας. Στη συνάντηση συμμετείχαν ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρης Συλλούρης, ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Νικόλαος Βούτσας και ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Ιορδανίας κ. Ατεφ Αλ Ταράουε.
  - β. Συμμετοχή των κ. Στέλλας Κυριακίδου, Γιώργου Λουκαΐδη, Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και Κωστή Ευσταθίου στις εργασίες του 2^{ου} Μέρους της Συνόδου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) στο Στρασβούργο.
4. Ανακοίνωση από τον Πρόεδρο του σώματος της παρουσίας στην αίθουσα της ολομέλειας του μικρού Νικόλα Νικηφόρου, ενός από τους είκοσι παραλήπτες του Βραβείου Κληροδοτήματος της πριγκίπισσας Νταϊάνας ανά τον κόσμο, ο οποίος έχει παρουσιάσει δικές του καλλιτεχνικές εκθέσεις με τον τίτλο «Γιορτάστε τις διαφορές μας», προωθώντας την τέχνη ως φωνή ενάντια στον εκφοβισμό.
5. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω συμμετοχής τους σε άλλες δραστηριότητες της Βουλής.
6.
  - α. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
  - β. Συζήτηση (Γιώργος Λουκαΐδης, Νίκος Τορναρίτης, Γιώργος Λιλλήκας, Νικόλας Παπαδόπουλος, Γιώργος Περδίκης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Άντρος Κυπριανού, Μιχάλης Γιωργάλλας, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Πρόεδρος, Άγγελος Βότσας) για την κήρυξη ως επειγόντων των:
    - i. σχεδίου ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με την κατασκευή πυρηνικού εργοστασίου στο Άκκιουγιου, που κατατέθηκε από τους κ. Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών και Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις,
    - ii. σχεδίου ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με τις βρετανικές βάσεις, που κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος,

- iii. σχεδίου απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος αναφορικά με πρόωρες βουλευτικές ή/και προεδρικές εκλογές και την υιοθέτηση της οριζόντιας ψηφοφορίας, που κατατέθηκε από τη Συμμαχία Πολιτών και το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και
- iv. σχεδίου απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, που κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος,

απόφαση για μη κήρυξη ως επείγοντος του πρώτου σχεδίου ψηφίσματος, καθώς και δικαιολόγηση αρνητικής ψήφου από τους κ. Νικόλα Παπαδόπουλο και Νίκο Τορναρίτη, απόσυρση του αιτήματος για κήρυξη ως επείγοντος του δεύτερου σχεδίου ψηφίσματος, απόφαση για μη κήρυξη ως επείγοντος του πρώτου σχεδίου απόφασης και απόσυρση του δεύτερου σχεδίου απόφασης.

7. Συζήτηση (Γιώργος Λουκαΐδης, Νίκος Τορναρίτης, Χριστίανα Ερωτοκρίτου, Γιώργος Λιλλήκας, Μαρίνος Σιζόπουλος, Χρίστος Χρίστου), το κείμενο του σχεδίου ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων που αφορά την παράνομη αναγνώριση από τις ΗΠΑ της κυριαρχίας του Ισραήλ στα κατεχόμενα συριακά Υψώματα Γκολάν και έγκρισή του.
8. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί του Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», συζήτηση (Γιώργος Πεردίκης, Άριστος Δαμιανού, Ζαχαρίας Ζαχαρίου) και ψήφισή της σε νόμο.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Βιοκτόνων (Επαγγελματική Χρήση Βιοκτόνων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Βιοκτόνων (Εκτέλεση Επαγγελματικών Εργασιών) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και ψήφισή της σε νόμο.
11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018» και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχαιοτήτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019», παρατηρήσεις του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Σπόρων (Σιτηρά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
14. Ερωτήσεις βουλευτών:

Τροποποίηση της νομοθεσίας για τη σύνταξη ανικανότητας - Δικαιούχοι υπηρεσιών ΓΕΣΥ - Κατασκευή φράγματος στη Γιαλιά - Επιδιόρθωση δρόμου στην κοινότητα Άρμου της Πάφου - Αίτημα για αναβάθμιση του δρόμου που συνδέει την Άρμου με το Μέσα Χωριό - Αναθεώρηση πολεοδομικών ζωνών στην Άρμου - Μη έναρξη έργων εξωραϊσμού του πυρήνα της κοινότητας Άρμου - Αίτημα της κοινότητας Γιαλιάς Πάφου για αρδευτική αναβάθμιση - Το αίτημα της κοινότητας Γιαλιάς για κατασκευή κεντρικού αγωγού παροχής νερού για την άρδευση των τεμαχίων εντός της τουριστικής περιοχής - Διαχωρισμός οικοπέδων στη Γιαλιά - Ανέγερση αστυνομικού σταθμού στο Στρουμπί - Αναβάθμιση υποσταθμού τηλεπικοινωνιών στα Νέα Δήμματα - Οικονομική βοήθεια στην κοινότητα Νέων Δημμάτων για υλοποίηση έργων - Ετοιμόρροπα σπίτια στην κοινότητα Πέρα Ορεινής - Ερωτήματα σχετικά με τη λειτουργία παιχνιδότοπων.

15. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Ηλεκτρονική υποβολή αίτησης για πολεοδομική άδεια - Ελλείψεις στην Πολιτική Άμυνα - Ο κοινοτικός χώρος στάθμευσης στα Μανδριά - Σημεία επαναφόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων - Τα κλαδέματα από τους αυτοκινητόδρομους - Επιδότηση από το κράτος του κόστους χαρακτηρισμού ενός προϊόντος ως προϊόντος ονομασίας προέλευσης ή γεωγραφικής ένδειξης - Στρατιωτική θητεία για τους πάσχοντες από αντίσταση στην ινσουλίνη - Πολιτιστικές εκδηλώσεις στον πρώην Αστυνομικό Σταθμό Καλαβασού.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 10^{ης} Μαΐου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.07 π.μ.

Αρ. 24

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Να παρακαλέσω να πάρετε τις θέσεις σας και να δηλώσετε τις παρουσίες σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Χριστός Ανέστη! Εύχομαι σε όλους και σε όλες χρόνια πολλά!

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στα έδρανά σας υπάρχουν δύο κείμενα στα οποία παρακαλώ να ρίξετε μια ματιά. Είναι η επιστολή που έστειλα αναφορικά με τις παραβιάσεις στην ΑΟΖ και το κείμενο για το θέμα της Παράλληλης Βουλής.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει διαπιστώσει την ανάγκη για το άνοιγμα του κοινοβουλίου προς την κοινωνία των πολιτών για την αντιμετώπιση του δημοκρατικού ελλείμματος και παράλληλα τον εμπλουτισμό του έργου του κοινοβουλίου και για τον σκοπό αυτό προχωρεί στη δημιουργία της Παράλληλης Βουλής.

Η Παράλληλη Βουλή στόχο έχει μια συντεταγμένη διαδραστική σχέση με την κοινωνία και τους πολίτες, ώστε να προβάλλει τα διάφορα προβλήματα της κοινωνίας των πολιτών, να ενισχύσει την πολιτότητα, τη συμμετοχική δημοκρατία, τον πλουραλισμό και τη διαφάνεια και το άνοιγμα της Βουλής προς την κοινωνία.

Οι βουλευτές, ως οι κατεξοχήν εκφραστές της λαϊκής βούλησης, παράλληλα ή και σε συμπλήρωση του καθαρά νομοθετικού έργου και της κοινοβουλευτικής δραστηριότητάς τους, επιβάλλεται να αφουγκράζονται σε οργανωμένη βάση τα προβλήματα των πολιτών και να συμβάλλουν στην κάλυψη του δημοκρατικού ελλείμματος, εξασφαλίζοντας ένα μόνιμο κανάλι διαλόγου για τον πολίτη.

Η γνώση ιδιαίτερα για εξειδικευμένα θέματα ή προβλήματα που υπάρχουν στην κοινωνία μπορεί και πρέπει να αξιοποιείται από τη Βουλή και την πολιτεία γενικότερα με τον όσο το δυνατό πιο οργανωμένο και συντεταγμένο τρόπο. Οι πολίτες με μηχανισμούς όπως η Παράλληλη Βουλή θα αυξήσουν τη συμμετοχικότητα στο πολιτικό γίγνεσθαι, παρά να είναι απλοί θεατές, και αυτοί που αποφασίζουν θα ενισχύονται με γνώσεις και τεκμηριωμένες προτάσεις.

Στο πλαίσιο αυτό θα διοργανωθεί η Παράλληλη Βουλή με τις πιο κάτω θεματικές:

1. Βουλή για την Έρευνα, την Καινοτομία και την Ψηφιακή Διακυβέρνηση: Η Βουλή αυτή αποτελεί φυσική συνέχεια των συνεδρίων που διοργάνωσε η Βουλή για την Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση και

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

σκοπεύει να αναδείξει τη σημασία της έρευνας, της καινοτομίας και της ψηφιακής διακυβέρνησης στην καθημερινότητα του πολίτη, στη διασύνδεση με την επιχειρηματικότητα και στην ανάπτυξη.

2. Βουλή για τον Πολιτισμό: Σκοπός της είναι η ανάδειξη της σημασίας του πολιτισμού και των διαφόρων παραμέτρων του και ιδιαίτερα για την Κύπρο.
3. Βουλή της Οικολογίας-Αειφορίας, του Περιβάλλοντος και της Υγείας: Η Βουλή αυτή στόχο έχει να αναδείξει τα θέματα οικολογίας, αειφορίας, περιβάλλοντος, των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και της επίδρασής τους στην υγεία των πολιτών.
4. Βουλή των Πολιτών: Στόχος είναι να δοθεί φωνή σε όσο το δυνατό μεγαλύτερο αριθμό οργανωμένων συνόλων των πολιτών που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς, καθώς και σε μεμονωμένους πολίτες που έχουν απόψεις και εισηγήσεις.
5. Κυπριακή Παιδοβουλή: Η Παιδοβουλή έχει στόχο να εξετάζει προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι έφηβοι και να υποβάλλει εισηγήσεις για την αντιμετώπισή τους.
6. Βουλή των Νέων: Θα ασχολείται με τα διάφορα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι της ηλικίας 18 έως 35 ετών, όπως και με τις δικές τους εισηγήσεις για δημιουργία καλύτερων συνθηκών και προοπτικών για το μέλλον τους.

Για υλοποίηση των πιο πάνω δράσεων θα υπάρχει μόνιμη ομάδα εργασίας και γραμματεία από λειτουργούς της Βουλής, για να παρέχουν στήριξη και να συντονίζουν τις δράσεις, οι οποίες θα διασπαρθούν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Οι δράσεις αυτές προγραμματίζεται να τεθούν σε εφαρμογή από τον προσεχή Σεπτέμβριο.

Παρακαλώ τη γραμματέα όπως διαβάσει τις αναφορές που έχουμε στη σημερινή συνεδρία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Πρόεδρος της Βουλής, επικεφαλής κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας, πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Αίγυπτο από τις 20 μέχρι τις 24 Απριλίου, έπειτα από σχετική πρόσκληση του Προέδρου του κοινοβουλίου της φίλης χώρας δόκτορος Ali Abdel Aal. Η αντιπροσωπία αποτελείτο από τους βουλευτές κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Ανδρέα Κυπριανού, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Κωστή Ευσταθίου.

Ο Πρόεδρος και η αντιπροσωπία της Βουλής έγιναν δεκτοί από τον Πρόεδρο της Αιγύπτου, στρατηγό Αμπντέλ Φατάχ Αλ Σίσι και από τον Πρωθυπουργό της χώρας δόκτορα Μοστάφα Μαντμπούλι και είχαν συνάντηση με τον Πρόεδρο του αιγυπτιακού κοινοβουλίου. Είχαν επίσης επαφές με τον Α΄ Αντιπρόεδρο του κοινοβουλίου, τον Υπουργό Εξωτερικών, τον Υπουργό Πετρελαίου και Ορυκτών Πόρων, την Υπουργό Επενδύσεων και Διεθνούς Συνεργασίας και τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και Πρόεδρο της Ομάδας Φιλίας Αιγύπτου-Κύπρου στην αιγυπτιακή Βουλή. Μετέβησαν εξάλλου στην Αλεξάνδρεια, όπου είχαν χωριστές συναντήσεις με τον Κυβερνήτη δόκτορα Abdel Aziz Konsowa και τον Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ. Θεόδωρο Β΄.

Σε όλες τις συναντήσεις, που διεξήχθησαν σε ιδιαίτερα θερμό φιλικό κλίμα, επαναβεβαιώθηκαν οι ισχυροί δεσμοί μεταξύ της Κύπρου και της Αιγύπτου, με ιδιαίτερη έμφαση στην κοινοβουλευτική διάσταση της διμερούς και τριμερούς συνεργασίας και στα περαιτέρω βήματα για τη διεύρυνσή της.

Ο Πρόεδρος της Βουλής εκπροσώπησε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε συνάντηση για την 15^η επέτειο της «Μεγάλης Διεύρυνσης» της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Βαρσοβία την 1^η Μαΐου, μετά από σχετική πρόσκληση του Πολωνού Πρωθυπουργού προς τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων που εντάχθηκαν στην Ένωση την 1^η Μαΐου 2004.

Σκοπός της συνάντησης ήταν η ανταλλαγή εμπειριών που απέκτησαν οι εν λόγω χώρες ως μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με το πέρας της συνάντησης υιοθετήθηκε η Διακήρυξη της Βαρσοβίας, που περιλαμβάνει τις βασικές θέσεις των εν λόγω χωρών για το μέλλον της Ευρώπης.

Με την ευκαιρία της παρουσίας του στη Βαρσοβία ο Πρόεδρος της Βουλής είχε χωριστές συναντήσεις με τον Πρόεδρο της πολωνικής Βουλής κ. Marek Kuchinski και τον Πρόεδρο της Γερουσίας κ. Stanislaw Karzewski. Ανταλλάχθηκαν απόψεις για τρόπους σύσφιξης των διμερών σχέσεων, περιλαμβανομένων ανταλλαγών μεταξύ των εκατέρωθεν ομάδων φιλίας. Συζητήθηκαν επίσης το κυπριακό πρόβλημα, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση και η ανάγκη αυξημένης συνεργασίας σε αυτό το πλαίσιο, καθώς επίσης οι αναβαθμισμένες σχέσεις που έχει αναπτύξει η Κύπρος με γειτονικές χώρες με απώτερο στόχο την εδραίωση της ειρήνης, της ασφάλειας και της ευημερίας στην περιοχή.

Η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου, επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ), συμμετείχε σε συνέδριο για την καταπολέμηση της διεθνούς τρομοκρατίας, στις 18 Απριλίου, στην Αγία Πετρούπολη. Το συνέδριο συνδιοργάνωσαν η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών, η ΚΣ ΟΑΣΕ και άλλοι διεθνείς κοινοβουλευτικοί οργανισμοί. Με την ευκαιρία αυτή η κ. Χαραλαμπίδου είχε χωριστές

συναντήσεις με τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής Εξωτερικών Σχέσεων της Κυβέρνησης της Αγίας Πετρούπολης και τον Αντιπρόεδρο της Νομοθετικής Συνέλευσης. Πραγματοποίησε επίσης επίσκεψη στο Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Αγίας Πετρούπολης.

Ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, μέλος της κυπριακής αντιπροσωπίας στην ΚΣ ΟΑΣΕ, συμμετείχε σε αποστολή που διοργάνωσε η Συνέλευση για την παρακολούθηση των προεδρικών εκλογών στη Βόρεια Μακεδονία την 21^η Απριλίου. Στο πλαίσιο της αποστολής οι συμμετέχοντες πραγματοποίησαν χωριστές συναντήσεις με υποψηφίους, εκπροσώπους των εκλογικών αρχών της χώρας και βεβαίως των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως έχουμε συνεννοηθεί, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει ένα σχέδιο ψηφίσματος από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού για τις παράνομες ενέργειες της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ για το οποίο υπάρχει εισήγηση να κατατεθεί σήμερα. Με βάση τη συνεννόησή μας να γίνει κατάθεση σήμερα, αν δεν υπάρχει καμία ένσταση, και οποιαδήποτε συζήτηση επί του συγκεκριμένου κειμένου θα γίνει, όταν θα αποφασίσουμε σε Σύσκεψη των Αρχηγών και Εκπροσώπων των Κομμάτων.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
1. Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.106-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
2. Ο περί Προστασίας Μαρτύρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.107-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
3. Ο περί Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.108-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
4. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.109-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
5. Ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.110-2019).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
6. Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.111-2019).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
7. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.112-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
8. Ο περί Εγκαθίδρυσης Συστήματος Ποινικής Δικαιοσύνης Φιλικής προς τα Παιδιά που Βρίσκονται σε Σύγκρουση με τον Νόμο (Πρόληψη, Μεταχείριση στο Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης και Αντιμετώπιση της Παραβατικότητας) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.113-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

9.	Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.114-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
10.	Ο περί του Εφημεριακού Κλήρου της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας της Κύπρου Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.115-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.049-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
12.	Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων και Εσπερινών Σχολών Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.050-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
13.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εγκαταστάσεις με Συρματόσχοινα) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.051-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
14.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.009-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
15.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.010-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
16.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Προαγωγές Μελών Πυροσβεστικής εκτός Ειδικών Πυροσβεστών) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.011-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
17.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.012-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
18.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.013-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
19.	Οι περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Χρήση Υδατικών Έργων για Ναυταθλητισμό με Πλωτά Μέσα) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.027-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
20.	Οι περί Γενικού Λογιστηρίου - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γενικού Λογιστηρίου και Πρώτου Επιθεωρητή Λογαριασμών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.034-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
21.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και

	(Αρ. Φακ. 23.03.056.037-2019).		Έργων
22.	Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Χρήση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών σε περιπτώσεις Παρούσας Κυανίου σε Λίμνη τελμάτων και περί Διασπώμενου με Ασθενές Οξύ Κυανίου) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.038-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
23.	Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Επιθεωρήσεις) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.039-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
24.	Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Χρηματικές Εγγυήσεις) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.040-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
25.	Οι περί Ιατρών και Οδοντιάτρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.041-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
26.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.042-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
27.	Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέση Επιθεωρητή Γεωργίας 1 ^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.044-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
28.	Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας και Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.045-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
29.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 7, 8, 9, 10 και 11) του 2019 με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 59(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 13.04.001).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
30.	Ειδικά εντάλματα μεταφοράς για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ ομάδων/υποομάδων του προϋπολογισμού κάτω από το ίδιο κεφάλαιο με έγκριση του προϊσταμένου του οικονομικού φορέα, ημερομηνίας 22 Απριλίου 2019, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 [Νόμος αρ. 51(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 13.04.005).

Προτάσεις νόμου

1. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.065-2019).

Κατάθεση από

Γιώργο Λιλλήκα
εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών,
Κωστή Ευσταθίου
εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ
και
Γιώργο Περδίκη
εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Παραπομπή σε

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

2. Ο περί της Εικοστής Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.066-2019).

Άντρο Κυπριανού
εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

3. Ο περί της Εικοστής Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.067-2019).

Άντρο Κυπριανού
εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

4. Ο περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.068-2019).

Ανδρέα Κυπριανού
εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ταυτόχρονα θέλω να σας δώσω την ευκαιρία, την ευχέρεια, αν θέλετε, τον λόγο για το συγκεκριμένο γεγονός των παράνομων παραβιάσεων από μέρους της Τουρκίας, για να υπάρξει μια τοποθέτηση από τα κόμματα.

Να ξεκινήσουμε από τα πιο μικρά κόμματα. Θα ξεκινήσω από την ανεξάρτητη, αν είναι έτοιμη, κ. Θεολόγου, να πει κάποια πράγματα. Αν θέλει να προετοιμαστεί λίγο, μπορεί να την αφήσω και στο τέλος, όχι στο τέλος εντελώς, μετά από το πρώτο κόμμα που θα μιλήσει, να μιλήσει η κ. Θεολόγου, επειδή δεν την είχαμε ειδοποιήσει, είναι παράλειψη δική μας.

Είσαστε έτοιμη κ. Θεολόγου;

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω να σχολιάσω οτιδήποτε εγώ γι' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχεις να σχολιάσεις.

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Τις τελευταίες μέρες γινόμαστε μάρτυρες για ακόμα μια φορά της τρομοκρατικής και παράνομης δράσης της Τουρκίας εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σκάφη του τουρκικού πολεμικού ναυτικού, κατόπιν οδηγιών της Άγκυρας, βρίσκονται στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κύπρου προσπαθώντας να δημιουργήσουν γκρίζες ζώνες.

Ένα αντίστοιχο περιστατικό συνέβη στο Αιγαίο το 1996 και αναφέρομαι στα τραγικά γεγονότα των Ιμίων, που ήταν η αιτία να γκριζαριστεί μια μεγάλη περιοχή στο Αιγαίο Πέλαγος.

Καταδικάζουμε ως πολιτική δύναμη και ως Έλληνες της Κύπρου με τον πλέον έντονο τρόπο αυτού του είδους τις ενέργειες. Ταυτόχρονα θεωρούμε πως η κυβέρνηση, αλλά και όλες οι πολιτικές δυνάμεις θα πρέπει να αναλάβουν πρωτοβουλίες, με στόχο να εμποδίσουμε την περαιτέρω δράση του κ. Ερντογάν.

Από την πλευρά μας προτείνουμε την ενεργοποίηση του άρθρου 42/7 της συνθήκης της Λισαβόνας για συνδρομή των υπολοίπων ευρωπαϊκών κρατών προς την Κυπριακή Δημοκρατία, το κλείσιμο των οδοφραγμάτων, τη διακοπή των ενταξιακών διαπραγματεύσεων μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας. Επίσης, πρέπει να ζητήσουμε από τους Ευρωπαίους εταίρους μας -και να απευθυνθούν όλες οι πολιτικές δυνάμεις στα αντίστοιχα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα- την εφαρμογή εμπάργκο όπλων από την Ευρώπη προς την Τουρκία. Τέλος, προτείνουμε την απαγόρευση εισαγωγής προϊόντων τα οποία κατασκευάζονται στην Τουρκία και κυκλοφορούν αυτή τη στιγμή στην κυπριακή αγορά.

Τα όσα έχω αναφέρει θα τα καταθέσουμε αύριο και στο Εθνικό Συμβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε ενώπιον μιας από πολλού προγραμματισμένης -και κατά την κοινή λογική θα έπρεπε να είμαστε και καλά προετοιμασμένοι να την αντιμετωπίσουμε- τουρκικής επέμβασης στην κυπριακή ΑΟΖ. Θεωρώ ότι είναι υποχρέωση του κάθε Κύπριου πολίτη, του κάθε πολιτικού σχηματισμού να καταδικάσει αυτή την τουρκική επεκτατική ενέργεια και βεβαίως να ζητήσουμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Ηνωμένα Έθνη να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, ούτως ώστε να σταματήσει η τουρκική επέμβαση στην κυπριακή ΑΟΖ και να μην επαναληφθεί.

Έχουμε την άποψη ότι η χθεσινή ανακοίνωση από το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι ανεπαρκής, δε μας έχει ικανοποιήσει, ζητούμε από την κυπριακή κυβέρνηση να εντείνει τις δυνάμεις της, με στόχο την απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λήψη μέτρων ανάλογων μ' αυτά που πήραν στην περίπτωση της Κριμαίας, που να αφορούν δηλαδή οικονομικά μέτρα, τερματισμό εμπορικών σχέσεων,μποϊκοτάζ προϊόντων και περιορισμό στη διακίνηση πολιτικών προσώπων. Αυτά τα συγκεκριμένα μέτρα είναι τα ελάχιστα τα οποία μπορούσε να επιβάλει η Ευρωπαϊκή Ένωση κατ' αναλογία και αντιστοιχία των γεγονότων και των κυρώσεων που επέβαλε στη Ρωσία με το ανάλογο περιστατικό στην Κριμαία.

Από την πλευρά μας χαιρετίζουμε την αλληλεγγύη των ευρωπαϊκών κομμάτων και ιδιαίτερα εμείς του Ευρωπαϊκού Πράσινου Κόμματος, το οποίο ξεκάθαρα κατέθεσε εισήγηση για λήψη μέτρων εις βάρος της Τουρκίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είναι βέβαια η ώρα της δράσης, η ώρα του συντονισμού, η ώρα της ενότητας, η ώρα που πρέπει να χαμηλώσουν οι τόνοι στην εσωτερική διαπλοκή και αντιπαράθεση, η ώρα της οργάνωσης, για να αντιμετωπίσουμε τη νέα τουρκική απειλή και επιβολή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας έχει τον λόγο.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με τη σειρά μας καταδικάζουμε την πειρατική συμπεριφορά της Τουρκίας, η οποία, στην προσπάθειά της να γκριζάρει μέρος της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης της Κυπριακής Δημοκρατίας, δε διστάζει να προβεί σε επικίνδυνες επεκτατικές τρομοκρατικές ενέργειες, οι οποίες βάζουν σε κίνδυνο και τη σταθερότητα και την ειρήνη και την ασφάλεια της ευρύτερης περιοχής.

Μπροστά μας έχουμε μια νέα εισβολή, αυτή τη φορά στην κυπριακή θάλασσα, και θα πρέπει να το λάβουμε πολύ σοβαρά υπόψη και να μην υποτιμήσουμε τις προθέσεις της Τουρκίας. Εμείς λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη τις προκλήσεις. Τις θέσεις μας θα τις εκφράσουμε αύριο στο Εθνικό Συμβούλιο και εύχομαι και ελπίζω ότι αύριο θα πρυτανεύσει η λογική, η ομογνωμία, η σοφία και η σοβαρότητα, προκειμένου να βρεθούν οι λύσεις και τα κατάλληλα μέτρα τα οποία θα αποτρέψουν την Τουρκία να προχωρήσει.

Θέλουμε να εκφράσουμε την ικανοποίησή μας, κύριε Πρόεδρε, για την πρωτοβουλία που έχετε αναλάβει, για την επιστολή που έχετε αποστείλει στους ομολόγους σας και σε άλλους αξιωματούχους κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων κρατών. Η ενημέρωση για τα πραγματικά γεγονότα είναι ακριβώς αυτό που χρειάζεται τώρα, προκειμένου να έχουμε την υποστήριξη που χρειαζόμαστε.

Τελειώνω σημειώνοντας ότι χθες ήταν η μέρα της Ευρώπης και θέλω να υποδείξω ότι αυτή τη στιγμή στην Κύπρο δοκιμάζονται οι αρχές, οι αξίες και τα ιδανικά πάνω στα οποία εδράστηκε η ίδρυση αυτής της κοινής οικογένειας και εύχομαι και ελπίζω οι Ευρωπαίοι ηγέτες να αντιλαμβάνονται τον κίνδυνο ο οποίος άρχισε να διαφαίνεται σιγά σιγά. Να σημειώσω ότι δε ζητούμε, απαιτούμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση να πάρει δραστικά μέτρα και να υιοθετήσει κυρώσεις οι οποίες θα είναι ικανές να απομακρύνουν από την Κυπριακή Δημοκρατία και την ευρύτερη περιοχή την τουρκική απειλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λιλλήκας έχει τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για μια ακόμα φορά η Τουρκία λειτουργεί ως ένα κράτος τρομοκράτης, αποδεικνύοντας για μια ακόμα φορά ότι αποτελεί αποσταθεροποιητικό παράγοντα, αλλά και μόνιμη πλέον απειλή για την ειρήνη και την ασφάλεια της Ανατολικής Μεσογείου.

Ως Συμμαχία Πολιτών καταδικάζουμε με τον πλέον έντονο τρόπο την τουρκική εισβολή στην κυπριακή ΑΟΖ. Αποτελεί παραβίαση του διεθνούς δικαίου και σαφώς παραβίαση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Εκτιμούμε ως θετική την αντίδραση της διεθνούς κοινότητας και χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χωρών όπως είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ρωσία, η Γαλλία, οι ΗΠΑ, καθώς επίσης θετική είναι και η αντίδραση των ευρωπαϊκών πολιτικών ομάδων και αυτό υποδεικνύει ότι τα κυπριακά πολιτικά κόμματα κινήθηκαν έγκαιρα και εξασφάλισαν σωστές αντιδράσεις.

Δεν είμαστε ικανοποιημένοι από την τοποθέτηση του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Ως γενικός γραμματέας του οργανισμού που επιβλέπει την εφαρμογή του διεθνούς δικαίου δε νομιμοποιείται κατά τη δική μας εκτίμηση να τηρεί ίσες αποστάσεις για την παραβίαση κυριαρχικών δικαιωμάτων ενός κράτους μέλους του ΟΗΕ. Δεν είμαστε όμως ικανοποιημένοι. Μπορεί να εκτιμούμε ως θετική την αντίδραση της διεθνούς κοινότητας, όμως δεν είμαστε ικανοποιημένοι και δεν είμαστε ικανοποιημένοι, γιατί η Τουρκία έχει αποδείξει για πέντε σχεδόν δεκαετίες ότι δε συμμορφώνεται ούτε με το διεθνές δίκαιο ούτε όμως και λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις αντιδράσεις της διεθνούς κοινότητας, όταν αυτές οι αντιδράσεις εξαντλούνται σε ανακοινώσεις και σε δηλώσεις ή σε ψηφίσματα άνευ δεσμευτικού χαρακτήρα.

Η εισβολή στην κυπριακή ΑΟΖ, κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς είχε προαγγελθεί και κατά συνέπεια ήταν αναμενόμενη. Δε θα σταθώ στο τι έπρεπε να γίνει, για το πώς έπρεπε να δράσουμε, να δράσει η κυβέρνηση για αποτροπή των τουρκικών σχεδιασμών. Ως Συμμαχία Πολιτών εκτιμούμε ότι δεν είναι η ώρα, να μπούμε σε μια δημόσια κριτική και αντιπαράθεση. Εκτιμούμε ότι η τουρκική επίθεση πρέπει να μας βρει, όλες τις πολιτικές δυνάμεις και τον λαό, ενωμένους σε ένα αρραγές και ισχυρό μέτωπο. Όταν η πατρίδα μας δέχεται επίθεση, η άσκηση κριτικής αναβάλλεται. Δεν πρόκειται για μια μεμονωμένη ενέργεια και θα ήταν τεράστιο λάθος να την αντιμετωπίσουμε ως τέτοια. Αποτελεί μέρος ενός ολοκληρωμένου σχεδίου της Τουρκίας που κινείται σε δύο άξονες ή, αν θέλετε, επιδιώκει να πετύχει τουλάχιστον δύο στόχους.

Πρώτον, ως προς την περιοχή εκείνο που επιχειρεί είναι να εκβιάσει έναν ρόλο, να εξασφαλίσει λόγο και ρόλο στους ενεργειακούς σχεδιασμούς της Ανατολικής Μεσογείου, να εκβιάσει μια θέση στο τραπέζι των τριμερών ή τετραμερών συνεργασιών, τις οποίες αντιλαμβάνεται ως κινήσεις από μέρους της Τουρκίας.

Δεύτερον, ως προς την Κύπρο στόχος της Τουρκίας είναι ασφαλώς να αναστείλει πρώτα το ενεργειακό πρόγραμμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, δημιουργώντας ταυτόχρονα γκρίζες ζώνες, και κατά δεύτερο λόγο να δημιουργήσει ένα εκβιαστικό πλαίσιο για επανάληψη των συνομιλιών και επιβολή λύσης τουρκικών προδιαγραφών.

Ως προς το τι πρέπει να γίνει, κύριε Πρόεδρε, και πώς πρέπει να αντιδράσει η κυβέρνηση, θα καταθέσουμε τις θέσεις μας και τις προτάσεις μας αύριο στο Εθνικό Συμβούλιο, όπως το κάναμε και το 2014, όταν εισέβαλε ξανά με το Μπαρμπαρός.

Η Τουρκία δεν καταλαβαίνει από λόγια, καταλαβαίνει μόνο από κυρώσεις. Θα επισημάνω πολύ γρήγορα, κύριε Πρόεδρε, σε τριάντα δεύτερα δύο διαχρονικά κενά, θεσμικά κενά που μας φέρνουν πάντοτε δυστυχώς να είμαστε ουραγοί των εξελίξεων και να αυτοσχεδιάζουμε. Απουσία ενός μηχανισμού που θα σχεδιάσει μέτρα ισοδύναμου στρατηγικού αποτελέσματος, έτσι ώστε προβλέποντας μελλοντικές κινήσεις και ενέργειες της Τουρκίας να έχουμε έτοιμα τα μέτρα αντίδρασής μας που θα είναι ισοδύναμου στρατηγικού αποτελέσματος και, δεύτερον, την απουσία, το τεράστιο κενό που αφήνει το γεγονός ότι δε διαθέτουμε στη χώρα μας ένα Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας, το οποίο να έχει διαμορφωμένες και στο πνεύμα της συναίνεσης εναλλακτικές, ολοκληρωμένες στρατηγικές για όλα τα σημαντικά ζητήματα της χώρας μας. Ελπίζω ότι έστω και τώρα θα δημιουργήσουμε αυτές τις δομές στρατηγικής και πρόληψης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Εκ μέρους της ΕΔΕΚ ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες, κύριοι συνάδελφοι,

Οι επεκτατικές ενέργειες της Τουρκίας ήταν προβλέψιμες και αυτές ουσιαστικά, όπως είχαμε αναφέρει και σε συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου στις 2 Οκτωβρίου του 2017 παρουσία του τότε Υπουργού Εξωτερικών της Ελλάδας του κ. Κοτζιά, αποσκοπούσαν ουσιαστικά στην αναστολή και στη ματαίωση του ενεργειακού προγράμματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, στην εκβιαστική διαδικασία ενδεχομένως επίλυσης του Κυπριακού στη βάση τουρκικών προδιαγραφών, ώστε να μπορεί η Τουρκία να έχει λόγο και ρόλο στην εκμετάλλευση του φυσικού αερίου της Ανατολικής Μεσογείου, ή τέλος στη δημιουργία γκρίζων ζωνών που να μπορεί να τις αξιοποιήσει στο μέλλον, για να επεκτείνει τα κυριαρχικά της δικαιώματα και τον ρόλο ελέγχου που ήθελε να ασκήσει και θέλει να ασκήσει στον χώρο της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής.

Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο -και τότε και γραπτώς στο Εθνικό Συμβούλιο, προτάσεις τις οποίες κοινοποιήσαμε και στην ελληνική κυβέρνηση και στα ελληνικά πολιτικά κόμματα- είχαμε ακριβώς προτείνει ότι ο άμεσος τρόπος αντιμετώπισης αυτών των προκλητικών τουρκικών ενεργειών θα ήταν η διαμόρφωση μιας κοινής εθνικής πολιτικής Ελλάδας και Κύπρου. Μία πολιτική η οποία θα έπρεπε να στηρίζεται σε τρεις συγκεκριμένους πυλώνες: τον πολιτικό, τον ενεργειακό και τον στρατιωτικό.

Όσον αφορά τον συγκεκριμένο πολιτικό πυλώνα, είχαμε καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις: Ότι θα έπρεπε να αξιοποιήσουμε συμμαχικές χώρες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κυρίως να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις, έτσι ώστε αφενός μεν να υπάρχει τερματισμός της οποιασδήποτε προσπάθειας αναβάθμισης εμπορικών, οικονομικών ή άλλων σχέσεων της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα ουσιαστικά αποτελεί τον κύριο οικονομικό αιμοδότη της τουρκικής οικονομίας, σε μια περίοδο που κλονίζεται από σοβαρά προβλήματα. Άρα λοιπόν, η οποιαδήποτε παρεμπόδιση αυτής της οικονομικής αρωγής θα ασκεί σοβαρές πιέσεις στο τουρκικό καθεστώς, για να μπορέσει ενδεχομένως να συναινέσει και να συμμορφωθεί με το διεθνές δίκαιο.

Το δεύτερο είναι ακριβώς το γεγονός ότι θα πρέπει να ληφθούν πια κυρώσεις σε βάρος της Τουρκίας, από την ώρα που προχωρεί σε προκλητικές ενέργειες, παραβιάζοντας το διεθνές δίκαιο σε βάρος μιας χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και πολύ περισσότερο όταν σήμερα ο θαλάσσιος χώρος, ο εναέριος, αλλά και το έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτελούν τμήματα του ευρωπαϊκού εδάφους.

Σήμερα νομίζουμε ότι είναι και η στιγμή από την πλευρά του Προέδρου της Δημοκρατίας και της κυβέρνησης να ζητήσουμε ή καλύτερα να απαιτήσουμε, πέραν από την εφαρμογή των δύο προηγούμενων, να προχωρήσουμε και στην παρουσία ή, αν θέλετε, την αεροναυτική συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για σκοπούς προστασίας του θαλάσσιου χώρου της Κυπριακής Δημοκρατίας από τις τουρκικές παραβιάσεις και τις επεκτατικές βλέψεις. Κατά τα άλλα είναι γεγονός ότι οι διακηρύξεις που μέχρι σήμερα έχουμε λάβει από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι προς την ορθή κατεύθυνση, όμως αυτές από μόνες τους δεν είναι αρκετές, για να αναχαιτίσουν τον τουρκικό επεκτατισμό. Γι' αυτό θα πρέπει να προχωρήσουμε σε αιτήματα για τη λήψη των πρακτικών μέτρων, όπως ανέφερα προηγουμένως.

Όλα τα υπόλοιπα έχω την εντύπωση ότι θα μπορέσουμε να τα συζητήσουμε αύριο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης του Εθνικού Συμβουλίου και μετά τη λεπτομερή ενημέρωση που θα έχουμε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τους συνεργάτες του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος για το ΔΗΚΟ.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταδικάζουμε με τον πλέον έντονο τρόπο, αλλά και απερίφραστα τις νέες παράνομες ενέργειες της Τουρκίας στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πρόκειται για τη σημαντικότερη παραβίαση της κυριαρχίας μας, πιθανώς μετά και την ανακήρυξη του ψευδοκράτους. Η αντίδρασή μας συνεπώς πρέπει να είναι και άμεση και αποτελεσματική, καθώς, αν δεν είναι, η Τουρκία θα συνεχίσει να κλιμακώνει την ένταση, θα διευρύνει την επεκτατικότητά της και εδώ και στο Αιγαίο. Αν δεν αντιδράσουμε με συγκεκριμένα μέτρα, αν δεν επιφέρουμε πολιτικό κόστος στην Τουρκία, οι πειρατικές ενέργειες θα συνεχιστούν και θα κινδυνεύουμε να χάσουμε το ενεργειακό μας πρόγραμμα.

Χαιρετίζουμε συνεπώς τις καταδικαστικές για την Τουρκία δηλώσεις και υποστηρικτικές για την Κυπριακή Δημοκρατία που έγιναν τις τελευταίες ημέρες τόσο από αξιωματούχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και από σημαντικές χώρες, όπως είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ρωσία, η Γαλλία, η Αίγυπτος, το Ισραήλ. Χαιρετίζουμε τις δηλώσεις των κοινοβουλευτικών ομάδων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ιδιαίτερα του συνασπισμού των σοσιαλιστών και δημοκρατών, ο οποίος προειδοποιεί την Τουρκία πως, αν συνεχίσει, η Ευρώπη θα αντιδράσει ανάλογα.

Όμως δεν είναι αρκετό, κύριε Πρόεδρε, να περιοριστούμε σε δηλώσεις. Πρέπει να επιμένουμε σε συγκεκριμένα μέτρα και κυρώσεις και ελπίζουμε ότι μπήκαν οι βάσεις στο τελευταίο άτυπο συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, έτσι ώστε στην επόμενη τακτική σύνοδο τον Ιούνιο να παρθούν αποφάσεις στο υψηλότερο επίπεδο. Αποφάσεις που θα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων το πάγωμα των προενταξιακών κονδυλίων της Τουρκίας, το πάγωμα της αναβάθμισης της τελωνειακής ένωσης Τουρκίας-Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρέπει να προχωρήσουν διπλωματικά, οικονομικά, εμπορικά μέτρα εναντίον της Τουρκίας, τα εντάλματα σύλληψης εναντίον του προσωπικού των δύο πλοίων, αλλά και η κατάθεση των συντεταγμένων της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης της Κύπρου στην αρμόδια αρχή των Ηνωμένων Εθνών. Δυστυχώς, είχαμε καθυστέρηση σε ό,τι αφορά την προώθηση αυτών των μέτρων. Εδώ και πέντε χρόνια παραβιάζεται η ΑΟΖ μας προκλητικότερα από την Τουρκία. Εάν προχωρούσαμε με αυτά τα μέτρα εδώ και κάποια χρόνια, ίσως σήμερα να μην ήμασταν εδώ να συζητούμε για τις νέες παραβιάσεις και τον επεκτατισμό της Τουρκίας. Υπενθυμίζουμε ότι αυτές ήταν δικές μας εισηγήσεις εδώ και κάποια χρόνια, οι οποίες χλευάστηκαν, δεν υιοθετήθηκαν ή τουλάχιστον υιοθετήθηκαν μόνο εν μέρει. Σήμερα όμως που μας αναγκάζει η Τουρκία να ενεργήσουμε και τα μέτρα τα βρήκαμε και πολιτικό κόστος προσπαθούμε έστω και τώρα να επιφέρουμε.

Γι' αυτό ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, εμείς επιμένουμε ότι αυτό που απαιτείται σήμερα δεν είναι οι αναμεταξύ μας αντιπαραθέσεις, αλλά με αποφασιστικότητα, συνέπεια και συνέχεια να υπερασπιστούμε την κυριαρχία μας. Αυτή είναι η ώρα να υπερασπιστούμε την Κυπριακή Δημοκρατία, τα εθνικά συμφέροντα του λαού μας με ομοψυχία και ενότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Για το ΑΚΕΛ ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ, ο κ. Αντρος Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δε θα επαναλάβω τις θέσεις του ΑΚΕΛ, για το Κυπριακό, οι οποίες είναι σταθερές, συνεπείς και ξεκάθαρες, ούτε θα επαναλάβω την κριτική που ασκήσαμε και ασκούμε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Απλώς, θα πω ότι αυτή η κριτική ασκείται με καλή πίστη και με έγνοια για το μέλλον και την προοπτική της χώρας και του λαού μας και γνώμονάς μας είναι ακριβώς πώς καταφέρνουμε να διαμορφώσουμε δεδομένα τέτοια, τα οποία να μας επιτρέψουν να πάμε στην απελευθέρωση και επανένωση της πατρίδας μας. Ούτε θα επαναλάβω τις προειδοποιήσεις μας για τους κινδύνους οι οποίοι ελλόχευαν, κίνδυνοι οι οποίοι ήταν προβλεπτοί κατά την άποψή μας σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο εκτροπής από τη συμφωνημένη βάση λύσης, σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο αποχώρησης της ΟΥΝΦΙΚΥΠ από την Κύπρο, αλλά και σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο θέμα το οποίο καλούμαστε σήμερα να συζητήσουμε, δηλαδή τις τουρκικές προκλήσεις στην αποκλειστική οικονομική ζώνη και τα προβλήματα τα οποία θα προκληθούν ως συνέπεια αυτών των προκλήσεων.

Θα σταθώ στο ότι η ενέργεια η οποία έγινε από την Τουρκία είναι παράνομη και ως τέτοια είναι καταδικαστέα, είναι πολύ προκλητική και πολύ επιθετική αυτή η ενέργεια. Προκαλεί προβλήματα στο Κυπριακό και νέα τετελεσμένα στην αποκλειστική οικονομική μας ζώνη και την ίδια στιγμή θέτει σε κίνδυνο την ευρύτερη

περιοχή. Ως κόμμα λοιπόν πατριωτικό, υπεύθυνο και σοβαρό θα επιχειρήσουμε να συμβάλουμε στις προσπάθειες αντιμετώπισης της κατάστασης. Συμφωνούμε ότι αυτή η προοπτική θα είναι πολύ πιο ισχυρή, αν υπάρχει ομοφωνία και ενότητα στις προσεγγίσεις με τις οποίες θα επιχειρήσουμε να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση.

Θέλω να ξεκαθαρίσω ένα πράγμα όμως: Δεν πρόκειται εμείς να παρασυρθούμε από απόψεις οι οποίες όχι απλά και μόνο δεν πρόκειται να επιλύσουν το πρόβλημα, αλλά θα προκαλέσουν πολύ περισσότερα προβλήματα στο κύριο θέμα, στην προτεραιότητα που έχουμε σε ό,τι αφορά τα ζητήματα που μας αφορούν. Εμείς ιεραρχούμε ως το πιο σημαντικό θέμα για την προοπτική και το μέλλον του τόπου μας τη λύση στο Κυπριακό και όλες οι ενέργειες στις οποίες προβαίνουμε ή θα προβούμε θεωρούμε ότι πρέπει να υποτάσσονται σε αυτό τον στρατηγικό στόχο. Είναι εύκολη η επιλογή... Ή καλύτερα να πω ότι υπάρχει μια εύκολη επιλογή, της αντιπαράθεσης, των κυρώσεων κ.λπ. και δε διαφωνούμε. Θέλω να το ξεκαθαρίσω ότι δε διαφωνούμε εμείς, εάν η Τουρκία εξακολουθήσει να συμπεριφέρεται με αυτό τον τρόπο, να επιχειρήσουμε να της επιβληθούν κυρώσεις. Αλλά χρειάζεται να λάβουμε υπόψη μας και ποιο είναι το διεθνές περιβάλλον. Ειλικρινά, διερωτώμαι αν δεν έχουμε προβληματιστεί από την τοποθέτηση του State Department των Ηνωμένων Πολιτειών. Είναι ο στρατηγικός μας εταίρος, είναι η χώρα που λέχθηκε το τελευταίο διάστημα -δε θέλω να ασκήσω κριτική, αλλά θα το πω αυτό- ότι θα μας προστατεύσει, θωρακίσαμε την αποκλειστική οικονομική ζώνη. Μας είπε, αναφερόμενος στην ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας, ότι «είναι η περιοχή που διεκδικεί η Κυπριακή Δημοκρατία ως ΑΟΖ της», αυτή ήταν η τοποθέτηση του State Department. Μας έλεγαν ότι θα έχουμε μία ισχυρή τοποθέτηση από το άτυπο συμβούλιο. Ε, νομίζω ότι η τοποθέτηση ήταν τοποθέτηση που θα μπορούσε να είχε γίνει σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση. Ως εκ τούτου, δεν μπορούμε να παραγνωρίζουμε αυτά τα πράγματα, όταν ιεραρχούμε τις προτεραιότητες.

Εμείς λοιπόν είμαστε υπέρ της άποψης ότι θα πρέπει η πρώτη μας κίνηση να στοχεύει στο πώς διαμορφώνονται δεδομένα τέτοια, τα οποία από τη μια θα τερματίζουν την τουρκική προκλητικότητα και από την άλλη θα διανοίγουν την προοπτική, για να επιλυθεί το Κυπριακό. Μόνο με τη λύση του Κυπριακού θα καταφέρουμε να τερματίσουμε τις προσπάθειες κάποιων να χρησιμοποιούν την Κύπρο ως μέρος των γεωστρατηγικών τους παιχνιδιών και, σε ό,τι αφορά την Τουρκία βέβαια, ως μέρος των επεκτατικών της βλέψεων.

Γι' αυτό εγώ θα επαναλάβω αυτό που έχουμε πει κατ' επανάληψη προς όλες τις κατευθύνσεις: Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα πρέπει να αναλάβει την πρωτοβουλία με ξεκάθαρο τρόπο, ο οποίος δε θα σηκώνει αμφισβήτηση, με ειλικρίνεια, να απευθυνθεί στον γενικό γραμματέα και να πει «εμείς είμαστε έτοιμοι για άμεση επανέναρξη των διαπραγματεύσεων, όπως το περιγράφεις στην έκθεσή σου τον Σεπτέμβριο του 2017, με την προϋπόθεση ότι τερματίζονται αμέσως οι τουρκικές προκλήσεις στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και, εάν και εφόσον η Τουρκία συνεργαστεί για την επίλυση του Κυπριακού, τότε είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε αμέσως μετά τη λύση μαζί της το θέμα της χάραξης αποκλειστικής οικονομικής ζώνης».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Τορναρίτης για τον Δημοκρατικό Συναγερμό.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Κύπρος βρίσκεται μπροστά στις προκλητικές απειλές και τις παράνομες ενέργειες της Τουρκίας. Θεωρούμε εξαιρετικής σημασίας τη συντονισμένη δράση στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλα τα θεσμικά όργανα, στο Συμβούλιο, μαζί με την Ελλάδα, τη Γαλλία και άλλες χώρες, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και βέβαια στις πολιτικές ομάδες του Ευρωκοινοβουλίου. Χρειάζονται και πολιτικά, αλλά και άλλα μέτρα που θα καταστήσουν ακριβό το τίμημα για την Τουρκία, καθώς και μέτρα που θα αναιρούν τις συνέπειες των νέων τουρκικών τελελεσμένων. Η Κύπρος σήμερα διεκδικεί μια πλήρη ευρωπαϊκή ομπρέλα ασφάλειας και κυρώσεις που θα καταδεικνύουν έμπρακτα ότι δεν είναι μόνη, δεν είμαστε μόνοι. Η παραβίαση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κύπρου στην υφαλοκρηπίδα της δεν αφορά μόνο την Κύπρο, ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά αφορά την κυριαρχία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως συνόλου. Σε σχετικές αναφορές για το περιεχόμενο της ευρωπαϊκής κυριαρχίας έχει προβεί τον περασμένο Σεπτέμβριο ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ο Ζαν Κλοντ Γιούνκερ.

Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για τις ξεκάθαρες θέσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Ζητούμε ταυτόχρονα την έμπρακτη αλληλεγγύη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αυτή πρέπει να μεταφράζεται σε κλιμακωτά μέτρα και κυρώσεις που εδράζονται στην απειλή και την παραβίαση επί κυριαρχικών δικαιωμάτων από την Τουρκία και στην αποσταθεροποίηση της περιοχής με επιθετικού χαρακτήρα ενέργειες, όπως είναι η διεξαγωγή παράνομης γεώτρησης.

Πάνω σε αυτή τη βάση θα χρειαστεί επίμοχθη δουλειά, για να διαμορφωθούν συσχετισμοί υπέρ της Κύπρου και ομοφωνία των κρατών μελών για: πρώτον, τερματισμό των προεναξιακών χρηματοδοτήσεων προς την Τουρκία, δεύτερον, επιβολή διπλωματικών και πολιτικών κυρώσεων στο πλαίσιο της υφιστάμενης διαδικασίας πολιτικού διαλόγου Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας, τρίτον, σύνδεση των επιθετικών ενεργειών της Τουρκίας με αναστολή κάθε συζήτησης για ενίσχυση της τελωνειακής ένωσης ή φιλελευθεροποίηση της βίζας. Τέταρτον, μιλάμε για κλιμακωτές ενέργειες και πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι για το επόμενο βήμα, γι' αυτό θεωρούμε ότι με τον κατάλληλο χειρισμό πρέπει να μπει στο ευρωπαϊκό τραπέζι και το αίτημα για ενεργοποίηση του άρθρου 42 της Συνθήκης της Λισαβόνας για αμοιβαία συνδρομή των κρατών μελών, σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος δέχεται επιθετικές ενέργειες.

Στηρίζουμε απόλυτα τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την ίδια ώρα καλούμε όλο τον πολιτικό κόσμο, αλλά και τον κυπριακό λαό σε ενότητα και ομοψυχία, γιατί έτσι θα δυναμώσουμε ακόμη περισσότερο τον λόγο και τον ρόλο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Έτσι θα φέρουμε τα καλύτερα αποτελέσματα έχοντας πάντοτε υπόψη τον μεγαλύτερο εθνικό στόχο, την ελεύθερη ευρωπαϊκή Κύπρο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Η ομόθυμη καταδίκη από όλα τα κόμματα των παράνομων και προκλητικών ενεργειών της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ, καθώς και η υπευθυνότητα των προσεγγίσεων και οι δηλώσεις για αναγκαιότητα ενότητας νομίζω ότι διαμορφώνουν τη βάση μιας συγκροτημένης αντιμετώπισης αυτών των παρανομιών και στο επίπεδο της κοινοβουλευτικής διπλωματίας η Βουλή συντεταγμένα και συνεννοημένα θα ασκήσει τον δικό της ρόλο σε όλες τις συναντήσεις που έχουμε και με τρόπο, ώστε να ζητήσουμε από τους φίλους και εταίρους και συνομιλητές, πρώτον, να κατανοήσουν την παρανομία της Τουρκίας και, δεύτερον, να στηρίξουν ενέργειες για αποτροπή της.

Σας ευχαριστώ όλους πάρα πολύ.

Και τώρα θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι έχουμε συνεννοηθεί ότι τα θέματα με τους αριθμούς 1, 2, 8, 18, 22, 25 και 26 θα αναβληθούν. Πιθανότατα να αναβληθούν και τα 14, 15 και 23 θέματα και για το Κεφάλαιο Τέταρτο να πω ότι έχουν κατανεμηθεί οι χρόνοι τους οποίους έχετε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προχωρούμε στο Πρώτο Κεφάλαιο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Τα πρώτα δύο θέματα είναι εξ αναβολής και έχουν κοινή έκθεση, αλλά αυτά αναβάλλονται. Θα πάμε τώρα στο υπ' αριθμόν 3 νομοσχέδιο, που τιτλοφορείται «Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1564 σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας και αφορά τον «περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικό) Νόμο του 2019».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ανδρέας Κυπριανού, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Νίκος Νουρής

Μαρίνος Μουσιούπτας

Κώστας Κώστα

Ηλίας Μυριάνθους

Αντρέας Φακοντής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 26 Φεβρουαρίου και στις 26 Μαρτίου 2019. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της

εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της ΟΕΒ, της Ένωσης Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας Κύπρου, της Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών και της Σχολής Τυφλών. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, το ΚΕΒΕ, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ευημερίας Τυφλών και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Γονέων Τυφλών Παιδιών (ΠΑΣΥΓΟΤ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Σεπτεμβρίου 2017 σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας».

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο προβλέπονται μεταξύ άλλων εξαιρέσεις από το δικαίωμα του κατόχου δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων ή των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων, έτσι ώστε τα εν λόγω πρόσωπα να προβαίνουν σε συγκεκριμένες χρήσεις των έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας χωρίς την άδεια του κατόχου των δικαιωμάτων.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, καθώς και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η υπογραφή από την Ευρωπαϊκή Ένωση της Συνθήκης του Μαρακές, η οποία στοχεύει στη διευκόλυνση των διασυνοριακών ανταλλαγών ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας σε προσβάσιμο μορφότυπο προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων οδήγησε στην έκδοση της υπό αναφορά Οδηγίας, για την οποία προτείνεται εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με το υπό αναφορά νομοσχέδιο.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στους προσβάσιμους μορφότυπους συγκαταλέγονται μεταξύ άλλων η γραφή Braille, τα μεγάλα τυπογραφικά στοιχεία, τα προσαρμοσμένα ηλεκτρονικά βιβλία, τα ηχογραφημένα βιβλία και οι ραδιοφωνικές εκπομπές. Παράλληλα, στις επιτρεπόμενες χρήσεις που προβλέπει η Οδηγία συγκαταλέγεται η παραγωγή αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο είτε από τους δικαιούχους είτε από τις εξουσιοδοτημένες οντότητες είτε οι εν λόγω οντότητες είναι δημόσιοι είτε είναι ιδιωτικοί οργανισμοί, όπως είναι για παράδειγμα βιβλιοθήκες, εκπαιδευτικά ιδρύματα και άλλοι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί που εξυπηρετούν άτομα με πρόβλημα ανάγνωσης εντύπων ως κύρια ή μια από τις κύριες δραστηριότητές τους στο πλαίσιο των θεσμικών υποχρεώσεών τους ή ως μέρος των αποστολών του δημόσιου συμφέροντος.

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ευημερίας Τυφλών, παρ' όλο που δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής, με ηλεκτρονικό μήνυμα προς την επιτροπή ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 2019 ενημέρωσε την επιτροπή ότι συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, παρ' όλο που επίσης δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής, με την επιστολή του ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 2019 προς την επιτροπή κοινοποίησε στην τελευταία τις απόψεις και τις εισηγήσεις του για τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών τόσο προφορικά όσο και γραπτώς με επιστολή του ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2019 προς τον Πρόεδρο της Βουλής ενημέρωσε την επιτροπή ότι δεν προηγήθηκε δημόσια διαβούλευση του αρμόδιου υπουργείου με την οργάνωση που εκπροσωπεί και παράλληλα παρέθεσε αριθμό παρατηρήσεων επί του νομοσχεδίου. Συγκεκριμένα, στην εν λόγω επιστολή περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων η άποψη ότι ο προτεινόμενος νόμος δε συνάδει με τις πρόνοιες της υπό συζήτηση Οδηγίας και πιθανόν οι πρόνοιές του να περιορίζουν ή να παραβιάζουν τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες.

Η εκπρόσωπος της Ένωσης Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας Κύπρου, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου τόσο προφορικά όσο και γραπτώς κοινοποίησε στην επιτροπή τις παρατηρήσεις της επί των προνοιών του νομοσχεδίου.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου από την επιτροπή η τελευταία, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ζήτησε από τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου όπως σε συνεργασία με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας διαβουλευθούν με τους άμεσα εμπλεκόμενους και καταθέσουν στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο, σε περίπτωση που οι εισηγήσεις των εμπλεκόμενων γίνουν αποδεκτές από την εκτελεστική εξουσία και αυτές είναι εφικτό να ενσωματωθούν στο κείμενο του νομοσχεδίου.

Σε μεταγενέστερο στάδιο οι κυβερνητικοί αρμόδιοι, ανταποκρινόμενοι στις οδηγίες της επιτροπής, απέστειλαν στη Βουλή αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο περιλήφθηκαν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Καθορίστηκε ως αρμόδια αρχή ο Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης.
2. Διορθώθηκε η αναφορά στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που θα χορηγεί πιστοποίηση στους δικαιούχους, το οποίο εκ παραδρομής αναγράφηκε λανθασμένα.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 11 της υπό αναφορά Οδηγίας η ενσωμάτωση των διατάξεων της στην εθνική νομοθεσία έπρεπε να είχε πραγματοποιηθεί το αργότερο μέχρι τις 11 Οκτωβρίου 2018. Σημειώνεται περαιτέρω ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων μόλις την 1^η Φεβρουαρίου 2019.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού έτυχε των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής ή για οποιεσδήποτε αναγκαίες επεξηγήσεις για τις τροπολογίες;

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η τροπολογία είναι εκ μέρους της επιτροπής και του συνάδελφου Γιώργου Περδίκη και είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Προχωρούμε τώρα...

Ναι, ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να πούμε τζιαι κανένα καλό για τη Βουλή, κύριε Πρόεδρε, η αλήθεια είναι ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, έννεν ανάγκη, έννεν ανάγκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Η αλήθεια είναι ότι πριν από το Πάσχα για μία τροπολογία μας, αντί να οδηγηθεί για κρίση ενώπιον της ολομέλειας, αποφάσισε η ολομέλεια να την εξετάσει πιο προσεκτικά και κατέληξε σε μία συμβιβαστική λύση που καλύπτει νομίζω και τα άτομα τα οποία έχουν δυσκολία στην ανάγνωση, ώστε να έχουν πρόσβαση σε κείμενα που καλύπτονται από την πνευματική ιδιοκτησία, με τρόπο ο οποίος να είναι εύκολος, εύχρηστος και ασφαλισμένος. Και θέλω να ευχαριστήσω την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου γιατί, παρ' όλο το γεγονός ότι δεν είμαι μέλος της επιτροπής, επέδειξε την ανάλογη δεκτικότητα και ευελιξία και έχει επιφέρει τις σωστές αλλαγές πάνω στο νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω δε χρειάζεται να διαβαστεί η τροπολογία, εφόσον έχει επεξηγηθεί.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 4 του πιο πάνω νομοσχεδίου, όπως αυτό τροποποιεί τον βασικό νόμο, με την προσθήκη των νέων άρθρων 71Ε έως 71Κ, με την αντικατάσταση από την επιφύλαξη που περιλαμβάνεται στο άρθρο 71ΣΤ αυτού της φράσης «το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων» (τέταρτη με έβδομη γραμμή) με τη φράση «το όργανο ή/και την αρχή ή/και το πρόσωπο που εξουσιοδοτείται με διάταγμα του Υπουργού».

Σημειώσεις:

α. Με την τροπολογία γίνεται εισήγηση για χορήγηση πιστοποίησης για σκοπούς διαπίστωσης των καταστάσεων που καθιστούν ένα άτομο δικαιούχο χρήσης έργου ή άλλου αντικειμένου προστασίας, χωρίς την άδεια του κατόχου των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων επί του έργου ή άλλου αντικειμένου προστασίας από όργανο ή/και αρχή ή/και πρόσωπο που εξουσιοδοτείται με διάταγμα του υπουργού αντί από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία της τροπολογίας.

Ψηφίστε, σας παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων άρθρων 7ΙΕ έως 7ΙΚ. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, και, όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα, ανακοινώστε τα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 4, 5, 6 και 7 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019», «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Τηλεπικοινωνιακές, Ραδιοφωνικές και Τηλεοπτικές ή Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες που παρέχονται από Μη Εγκατεστημένα Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστούν οι σκοποί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 4 νομοσχεδίου: Εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1065 για την τροποποίηση διάφορων διατάξεων της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ, όσον αφορά την αντιμετώπιση των κουπονιών.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5 νομοσχεδίου: Εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/2455 για την τροποποίηση διάφορων διατάξεων της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ και της Οδηγίας 2009/132/ΕΚ, όσον αφορά ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για παροχές υπηρεσιών και πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 6 κανονισμών: Τροποποίηση των περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικών Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/2455 για την τροποποίηση διάφορων διατάξεων της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ και της Οδηγίας 2009/132/ΕΚ, όσον αφορά ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για παροχές υπηρεσιών και πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 7 κανονισμών: Τροποποίηση των περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Τηλεπικοινωνιακές, Ραδιοφωνικές και Τηλεοπτικές ή Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες που παρέχονται από Μη Εγκατεστημένα Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα) Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/2455 για την τροποποίηση διάφορων διατάξεων της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ και της Οδηγίας 2009/132/ΕΚ, όσον αφορά ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για παροχές υπηρεσιών και πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούτσας

Μάριος Μαυρίδης

Ονούφριος Κουλλά

Στέφανος Στεφάνου

Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς

Μιχάλης Γιωργάλλας

Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς του επισυνημένου παραρτήματος σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Μαρτίου και 2 Απριλίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Φορολογίας του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1065 του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιουνίου 2016 για την τροποποίηση διάφορων διατάξεων της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά την αντιμετώπιση των κουπονιών.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο εισάγονται ρυθμίσεις αναφορικά με τον φορολογικό χειρισμό των κουπονιών οι οποίες καθορίζουν νέα ερμηνεία για τον όρο «κουπόνι», καθώς και διάφορες κατηγορίες κουπονιών για σκοπούς απόδοσης φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), όπως είναι το κουπόνι συγκεκριμένου σκοπού και το κουπόνι πολλαπλών σκοπών. Ως εκ τούτου, τα υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα που μεταβιβάζουν κουπόνια θα έχουν τη δυνατότητα να καθορίζουν πότε υφίσταται αντικείμενο του φόρου και σε τέτοια περίπτωση θα καθορίζουν και τη φορολογητέα αξία για σκοπούς ορθού υπολογισμού του φόρου.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/2455 του Συμβουλίου της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2017 για την τροποποίηση διάφορων διατάξεων της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ και της Οδηγίας 2009/132/ΕΚ όσον αφορά ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για παροχές υπηρεσιών και πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο εισάγονται ρυθμίσεις που αποσκοπούν στην τροποποίηση του ειδικού καθεστώτος παροχής υπηρεσιών με τη μείωση του διοικητικού κόστους συμμόρφωσης των επιχειρήσεων που παρέχουν περιστασιακά τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικές υπηρεσίες σε μη υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα σε κράτη μέλη.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1Α του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικών) Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/2455 του Συμβουλίου της 5^{ης}

Δεκεμβρίου 2017 για την τροποποίηση διαφόρων διατάξεων της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ και της Οδηγίας 2009/132/ΕΚ όσον αφορά ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για παροχές υπηρεσιών και πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως.

Ειδικότερα, εισάγονται ρυθμίσεις που διέπουν τους κανόνες τιμολόγησης αναφορικά με τον τόπο παροχής συγκεκριμένων υπηρεσιών.

Σκοπός των δευτέρων υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 42B του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Τηλεπικοινωνιακές, Ραδιοφωνικές και Τηλεοπτικές ή Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες που παρέχονται από Μη Εγκατεστημένα Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα) Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/2455 του Συμβουλίου της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2017 για την τροποποίηση διαφόρων διατάξεων της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ και της Οδηγίας 2009/132/ΕΚ όσον αφορά ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για παροχές υπηρεσιών και πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως.

Ειδικότερα, εισάγονται ρυθμίσεις αναφορικά με το ειδικό καθεστώς για τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικές υπηρεσίες από μη εγκατεστημένα υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα.

Στο στάδιο της συζήτησης, η εκπρόσωπος του Τμήματος Φορολογίας ανέφερε ότι με τα σχέδια νόμου επιτυγχάνεται εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο όσον αφορά ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από τον ΦΠΑ για παροχές υπηρεσιών και πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως, καθώς και την ομοιόμορφη αντιμετώπιση των κουπονιών για σκοπούς ΦΠΑ σε όλα τα κράτη μέλη. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, η μη επιβολή διπλής φορολόγησης, η μη φορολόγηση, καθώς και η μείωση του κινδύνου φοροαποφυγής. Όπως η ίδια εκπρόσωπος σημείωσε, ως ημερομηνία έναρξης ισχύος των σχεδίων νόμου καθορίζεται η 1^η Ιανουαρίου 2019.

Ο εκπρόσωπος του ΣΕΛΚ, αφού συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των σχεδίων νόμου, κατέθεσε σχετικό επεξηγηματικό υπόμνημα, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των θεμάτων στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
2. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
3. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
4. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Τηλεπικοινωνιακές, Ραδιοφωνικές και Τηλεοπτικές ή Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες που παρέχονται από Μη Εγκατεστημένα Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Να ενημερώσω, κύριε Πρόεδρε, ότι τα συγκεκριμένα νομοθετήματα είχαν αναβληθεί με εισήγηση του κ. Σιζόπουλου, γιατί υπήρχε ένας προβληματισμός κατά πόσο το νομοθέτημα που αφορά τις τηλεπικοινωνίες ήταν αποτέλεσμα των συζητήσεων που γίνεται για τα ΜΟΕ. Το ξαναβάλαμε στην επιτροπή, απαντήθηκε ότι δεν υπάρχει καμία σχέση επί τούτου, ζητήθηκε γραπτή επιστολή που να το επιβεβαιώνει, στάλθηκε στην επιτροπή, οπότε είναι ενώπιόν μας για έγκριση νομίζω από όλες τις πολιτικές πλευρές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αυτό που θα ήθελα να επιβεβαιώσω είναι ακριβώς αυτά που είπε ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, είναι ότι, μετά τις διευκρινίσεις οι οποίες έχουν δοθεί και το γραπτό κείμενο το οποίο κατατέθηκε στην επιτροπή, αίρονται οι οποιοσδήποτε επιφυλάξεις από την πλευρά της ΕΔΕΚ και θα ψηφίσουμε τα συγκεκριμένα νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Τα υπ' αριθμόν 4 και 5 θέματα θα τεθούν σε ψηφοφορία ως ενιαίο κείμενο νόμου.
Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 42Z. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Δέκατου Τρίτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου Παραρτήματος. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας, κύριε Πρόεδρε, σαράντα ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ και μία εναντίον, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, τριάντα επτά ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ και μία εναντίον, το ενιαίο κείμενο των νομοσχεδίων ψηφίζεται σε νόμο*.

Για το 6 και το 7 να μου επιτρέψετε να αποδεχτώ την ίδια ψηφοφορία όπως και προηγουμένως, εκτός αν υπάρχει κάποιος που αλλάζει θέση.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Συγγνώμη;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ως το 7 έν' το ίδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, ισχύει η ίδια ψηφοφορία για τα υπ' αριθμόν 6 και 7 θέματα.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εγκρίνονται τα υπ' αριθμόν 6 και 7 θέματα.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα αναβάλλεται, όπως συμφωνήσαμε. Τα υπ' αριθμόν 9 και 10 έχουν κοινή έκθεση, είναι εξ αναβολής και τιτλοφορούνται «Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2)

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.
Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Νόμος του 2019» και «Ο περί Ανάκαμψης ΚΕΠΕΥ και Λοιπών Οντοτήτων υπό την Εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Να διαβαστούν οι σκοποί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 9 νομοσχεδίου: Υιοθέτηση πρόσθετων ρυθμίσεων για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένου πλαισίου κατάταξης των υποχρεώσεων αδειοδοτημένου πιστωτικού ιδρύματος σε περίπτωση αφερεγγυότητας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 10 νομοσχεδίου: Δημιουργία νέας κατηγορίας «μη προνομιούχου χρέους», η οποία πληρεί συγκεκριμένα κριτήρια.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια «Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και «Ο περί Ανάκαμψης ΚΕΠΕΥ και Λοιπών Οντοτήτων υπό την Εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μαρίνος Μουσιούτσας

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης

Άννα Θεολόγου

Ονούφριος Κουλλά

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και στις 25 Φεβρουαρίου και στις 2, στις 8 και στις 15 Απριλίου 2019. Στο πλαίσιο της συζήτησης των νομοσχεδίων παρευρέθησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ), της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου, ώστε να επιτευχθεί:

1. εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/2399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2017 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ όσον αφορά την κατάταξη των μη εξασφαλισμένων χρεωστικών μέσων στην πτωχευτική ιεραρχία και
2. ορθότερη εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαΐου 2014 για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της Οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως και των Οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των Κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αρ. 1093/2010 και (ΕΕ) αρ. 648/2012.

Ειδικότερα, με το υπό εξέταση νομοσχέδιο προτείνεται η υιοθέτηση πρόσθετων ρυθμίσεων για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένου πλαισίου κατάταξης των υποχρεώσεων αδειοδοτημένου πιστωτικού ιδρύματος (ΑΠΙ) σε περίπτωση αφερεγγυότητας, ώστε:

1. να ευθυγραμμιστεί το εν λόγω πλαίσιο με την ακολουθία απομείωσης και μετατροπής υποχρεώσεων σε περίπτωση διάσωσης με ίδια μέσα, όπως προβλέπεται στον περί Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών Νόμο,
2. να διασαφηνιστεί η ιεράρχηση απαιτήσεων που έχουν προτεραιότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου,
3. να διαφοροποιηθεί η κατάταξη μεταξύ των ανεξασφάλιστων υποχρεώσεων υψηλής κατάταξης, λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες υποχρεώσεις εξαιρούνται ρητά ή ενδέχεται να εξαιρεθούν από την απομείωση ή τη μετατροπή τους σε μετοχές κατά την εφαρμογή μέτρων εξυγίανσης, και
4. να διασφαλιστεί η προνομιακή μεταχείριση των απαιτήσεων του κράτους που απορρέουν από κρατική ενίσχυση σε σχέση με άλλες ιδιωτικές απαιτήσεις ίδιου τύπου.

Σημειώνεται ότι το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο κατατέθηκε προς αντικατάσταση προηγούμενου νομοσχεδίου, το οποίο είχε κατατεθεί στη Βουλή μαζί με το δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο και το οποίο στη συνέχεια αποσύρθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ανάκαμψης ΚΕΠΕΥ και Λοιπών Οντοτήτων υπό την Εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για Συναφή Θέματα Νόμου, ώστε να επιτευχθεί:

1. εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/2399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2017 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ όσον αφορά την κατάταξη των μη εξασφαλισμένων χρεωστικών μέσων στην πτωχευτική ιεραρχία και
2. ορθότερη εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαΐου 2014 για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της Οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως και των Οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των Κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αρ. 1093/2010 και (ΕΕ) αρ. 648/2012.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δημιουργείται μια νέα κατηγορία «μη προνομιούχου χρέους», η οποία πληροί συγκεκριμένα κριτήρια με υψηλή εξοφλητική προτεραιότητα, που στην πτωχευτική ιεραρχία θα κατατάσσεται:

1. κάτω από τις άλλες υποχρεώσεις που δεν εξασφαλίζονται με επιβάρυνση στην περιουσία μιας κυπριακής επιχείρησης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΚΕΠΕΥ), στην περίπτωση κανονικής διαδικασίας αφερεγγυότητας, και
2. πάνω από τα μέσα ιδίων κεφαλαίων και από υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης που δε χαρακτηρίζονται ως ίδια κεφάλαια.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι με το πρώτο νομοσχέδιο εισάγονται πρόσθετοι κανόνες για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένου πλαισίου κατάταξης των υποχρεώσεων ΑΠΙ σε περίπτωση αφερεγγυότητας, ώστε μεταξύ άλλων να διασφαλίζεται η προνομιακή μεταχείριση των απαιτήσεων του κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης που απορρέουν από φόρους και τέλη, της ΚΤΚ, του Ταμείου Εξυγίανσης, του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης, καθώς και όλων των καταθέσεων έναντι των λοιπών ανεξασφαλιστών απαιτήσεων.

Όπως ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε, η πτωχευτική ιεραρχία έχει τροποποιηθεί σε σχέση με το αρχικά κατατεθέν νομοσχέδιο, μετά από συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας. Με την τροποποίηση που επήλθε οι απαιτήσεις των μισθωτών έχουν περιέλθει σε χαμηλότερη σειρά κατάταξης από τις καλυπτόμενες καταθέσεις, το σύστημα εγγύησης καταθέσεων που υποκαθίσταται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των καλυπτόμενων καταθετών, σε περίπτωση αφερεγγυότητας, από τις καταθέσεις φυσικών προσώπων και πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που υπερβαίνουν τις €100.000, καθώς και τις καταθέσεις φυσικών προσώπων και πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που θα ήταν επιλέξιμες, αν δεν είχαν γίνει μέσω υποκαταστημάτων εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης που ανήκουν σε ΑΠΙ που συστάθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας σημείωσε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία όφειλε να μεταφέρει τις πρόνοιες της Οδηγίας 2017/2399/ΕΕ στην εθνική νομοθεσία μέχρι την 28^η Δεκεμβρίου 2018 και επισήμανε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στη Δημοκρατία σχετική προειδοποιητική επιστολή.

Αναφορικά με το πρώτο νομοσχέδιο ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι αυτό εισάγει ρυθμίσεις σε σχέση με την πτωχευτική ιεραρχία σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/2399 και περιλαμβάνει επιπροσθέτως εθνικές διατάξεις που είναι συμβατές με το ευρωπαϊκό κекημένο. Όπως ο ίδιος σημείωσε, η πτωχευτική ιεραρχία αποτελεί εθνικό ζήτημα, νοουμένου ότι σε αυτήν περιλαμβάνεται η σχετική ιεράρχηση, όπως προβλέπεται στην υπό αναφορά Οδηγία.

Οι εκπρόσωποι της ΚΤΚ και του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους σε σχέση με το πρώτο νομοσχέδιο και ειδικότερα ως προς τη διαφοροποίηση της πτωχευτικής ιεραρχίας και την κατάταξη των μισθωτών, αναφέροντας ότι ενδεχομένως να δημιουργηθούν αρνητικές συνέπειες στις αξιολογήσεις των ΑΠΙ.

Στη βάση των πιο πάνω, ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας δήλωσε ότι η Νομική Υπηρεσία με επιστολή της, ημερομηνίας 22 Μαρτίου 2019, προς το Υπουργείο Οικονομικών, η οποία κοινοποιήθηκε στη Βουλή, επεξηγεί τους λόγους για τη διαφοροποίηση κατάταξη της πτωχευτικής ιεραρχίας. Όπως ο ίδιος σημείωσε, η Οδηγία 2014/59/ΕΕ καθορίζει συγκεκριμένη σειρά κατάταξης που είναι υψηλότερη από τη σειρά κατάταξης που προβλέπεται για απαιτήσεις κοινών μη εξασφαλισμένων και μη προνομιούχων πιστωτών.

Ως εκ τούτου, οι μισθωτοί πρέπει να βρίσκονται σε χαμηλότερη σειρά κατάταξης από τις κατηγορίες που προβλέπονται στο άρθρο 108 της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ και αφορούν μεταξύ άλλων επιλέξιμες καταθέσεις φυσικών προσώπων και πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, καλυπτόμενες καταθέσεις και το σύστημα εγγύησης των καταθέσεων που υποκαθίσταται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των καλυπτόμενων καταθετών, σε περίπτωση αφερεγγυότητας.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης των νομοσχεδίων μέλη της επιτροπής ζήτησαν πληροφόρηση για τη διαφοροποίηση που παρατηρείται ανάμεσα στα δύο προτεινόμενα νομοσχέδια ως προς την κατάταξη των μισθωτών στην πτωχευτική ιεραρχία.

Επί τούτου ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας με ηλεκτρονικό μήνυμα που απέστειλε στη Βουλή, ημερομηνίας 8 Απριλίου 2019, διευκρινίζει ότι η διαφοροποίηση αυτή υπάρχει, καθότι τα δύο νομοσχέδια δεν ενσωματώνουν τις ίδιες διατάξεις της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ και συναφώς δεν υφίσταται η ίδια υποχρέωση για τη Δημοκρατία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν τοποθετήσεις επί θέματος αρχής ή για επεξήγηση τροπολογιών; Αν υπάρχει αναγκαιότητα, να δώσω τον λόγο.

Ο κ. Σιζόπουλος έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε σοβαρές ενστάσεις και επιφυλάξεις, όσον αφορά τα συγκεκριμένα νομοσχέδια. Γιατί ακριβώς μέσα από την επιχειρούμενη ανακατάταξη του τρόπου με τον οποίο, σε περίπτωση εκκαθάρισης ενός πιστωτικού ιδρύματος, θα υπάρχει κάλυψη των δικαιούχων, αυτό το οποίο διαπιστώνουμε είναι ότι επιχειρείται η μετακίνηση των μισθωτών από τη δεύτερη θέση σε μεταγενέστερη προς τα πίσω θέση.

Αντιλαμβάνεστε ότι το προσωπικό αυτών των ιδρυμάτων είναι από τις περιπτώσεις εκείνες που θα πρέπει να τυγχάνουν προτεραιότητας, όσον αφορά τις αποζημιώσεις, δεδομένου ότι, πέραν από την απώλεια ενδεχομένως των μισθών τους, θα έχουν και άλλες απώλειες.

Γι' αυτό ακριβώς το λόγο, και εμείς, η τελική μας θέση, όσον αφορά το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, θα εξαρτηθεί από το εάν και κατά πόσο θα εγκριθεί η συγκεκριμένη τροπολογία η οποία κατατίθεται από την πλευρά του ΑΚΕΛ. Είναι τροπολογία η οποία στην ουσία επαναφέρει τη θέση των μισθωτών, όσον αφορά την κατάταξη αποζημιώσεων εκεί που ίσχυε μέχρι σήμερα. Και πραγματικά το θεωρούμε ότι είναι άδικο, για να μη χρησιμοποιήσω άλλες λέξεις, ειδικά να γίνεται το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και το βασικό στοιχείο να είναι η μετακίνηση ακριβώς της αποζημίωσης του προσωπικού, των μισθωτών, από τη συγκεκριμένη θέση, που είναι η δεύτερη σε αξιολόγηση, στην όγδοη. Αυτό το θεωρούμε ότι είναι ανεπίτρεπτο και γι' αυτό ακριβώς το λόγο, όπως τόνισα και προηγουμένως, η τελική μας θέση θα εξαρτηθεί από την έκβαση που θα τύχει η τροπολογία που κατατέθηκε από το ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Εμείς ακριβώς προβληματιζόμενοι κατά πόσο ήταν σωστή η μετακίνηση των μισθωτών από δεύτερους στη σειρά σε όγδοους -αφού αναφέρω φυσικά ότι η Νομική Υπηρεσία θεωρεί ότι πρέπει να μείνουν στην όγδοη θέση, να πάνε στην όγδοη θέση, και η Κεντρική Τράπεζα λέει ότι πρέπει να μείνουν στη δεύτερη θέση- θα υιοθετήσουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ, ώστε να παραμείνουν εκεί που ήταν. Δεν είναι αυτός ο στόχος του νομοσχεδίου, να εναρμονίζεται στην ουσία με μία νέα κατηγορία η οποία πρέπει να μπει στη διαδικασία αυτή, αλλά με αφορμή αυτό η Νομική Υπηρεσία έκαμε αυτή τη συγκεκριμένη αλλαγή.

Εμείς με την τροπολογία του ΑΚΕΛ επανερχόμαστε στην προτεραιότητα κατάσταση. Νομίζω ότι είναι δίκαιο και σωστό. Θα υποστηρίξουμε τις νομοθεσίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

ΑΝΝΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να συμφωνήσω σε όσα ανέφεραν οι προλαλήσαντες, αλλά θέλω να προσθέσω ακόμα ένα κομμάτι το οποίο παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο και αφορά την κατηγοριοποίηση μέσα σε αυτή τη διαδικασία των μη προνομιούχων κατόχων ομολόγων των τραπεζών και η οποία κατηγορία αυτή τη στιγμή δημιουργήθηκε με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και να εκφράσω τη δική μου δυσαρέσκεια, διότι η συγκεκριμένη ομάδα επενδυτών έχει ως τακτική να επενδύει είτε σε ομόλογα είτε σε επενδυτικά προϊόντα τραπεζών που περιέχουν ψηλό ρίσκο και κατ' επέκταση μεγαλύτερες αποδόσεις. Και αυτή τη στιγμή ερχόμαστε να τουςβάλουμε μέσα στους πιστωτές που θα αποζημιωθούν σε περίπτωση εξυγίανσης ή εκκαθάρισης ενός πιστωτικού ιδρύματος, γι' αυτό εγώ είμαι υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ και εναντίον του νομοσχεδίου στην ολότητά του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υποστηρίζουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ, διότι ουσιαστικά εξασφαλίζει τα δικαιώματα των εργαζομένων, οι οποίοι, χωρίς να ευθύνονται στις περισσότερες των περιπτώσεων, καθίστανται θύματα της αποτυχίας των ιδιοκτητών μιας εταιρείας, των μετόχων μιας εταιρείας, όπως συνέβη σήμερα, πρόσφατα και με τον συνεργατισμό. Άλλοι είναι οι φταίχτες, άλλοι πληρώνουν τελικά. Και φαίνεται ότι με αυτή τη νομοθεσία, όπως είναι μπροστά μας, δημιουργείται ένα άδικο, να φταίνε οι διευθυντές, να φταίνε οι μέτοχοι μιας εταιρείας, μιας τράπεζας ενδεχομένως και να την πληρώνουν από τους πρώτους κίβλας στη σειρά οι εργαζόμενοι. Γι' αυτό εμείς θεωρούμε πάρα πολύ ορθή την τροπολογία του ΑΚΕΛ και θα την ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς ως Συμμαχία Πολιτών θα στηρίξουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ. Θεωρώ ότι οι εργαζόμενοι είναι οι πιο ευάλωτοι σε μια αλυσίδα ομάδων που επηρεάζονται, όταν υπάρχει κρίση σε οποιαδήποτε επιχείρηση. Είναι τα πρώτα θύματα, γιατί συνήθως είναι οι πρώτοι που υπόκεινται σε μειώσεις μισθών ή απολύσεις. Είναι πολύ άδικο και παράλογο να αδικούνται και την ώρα της χρεοκοπίας με τον τρόπο που εισηγείται το νομοσχέδιο, γι' αυτό θα στηρίξουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την ευρεία αποδοχή που έχει η τροπολογία μας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα την αποσύρετε;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

...έχουμε πειστεί ότι θα στηρίξουμε και εμείς. Πολύ απλά, κύριε Πρόεδρε, να πούμε το εξής: Δεν είχε καμία ηθική λογική να γίνει μετακίνηση των εργαζομένων από τη δεύτερη θέση που ήταν στην κατάσταση στη διαδικασία εκκαθάρισης στην όγδοη. Είναι μία στρέβλωση την οποία υπογράμμισε κατ' επανάληψη και η πλέον αρμόδια αρχή, που είναι η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Γι' αυτό κάνουμε αυτή την τροπολογία και ευελπιστούμε ότι θα εγκριθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Και εμείς θα στηρίξουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ, απλά θέλω να σημειώσω ότι, έστω και αργά, τελικά επαληθεύεται ότι όποιος καεί στο γάλα φουά και το γιαούρτι, διότι ο στόχος του συγκεκριμένου νομοσχεδίου είναι η δημιουργία χρεωστικών μέσων τα οποία θα είναι υψηλού κινδύνου, αλλά αυτή τη φορά θα το γνωρίζουν οι κάτοχοί τους, προκειμένου να εξευρεθούν κεφάλαια, στην περίπτωση που θα υπάρχει εξυγίανση, να διατεθούν. Όλα αυτά τα εργαλεία, αν τα είχαμε κάποτε, θα ήταν διαφορετική η πορεία του τραπεζικού συστήματος του τόπου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πρέπει να πω δύο πράγματα: Το πρώτο είναι ότι αυτοί που είναι πάνω από τους εργαζόμενους είναι οι καταθέτες. Ούτε εκείνοι έφταιξαν σε τίποτε. Είναι οι καταθέτες! Δεύτερον, δεν είχαμε ισχυρή άποψη, είναι αλήθεια, αλλά η Νομική Υπηρεσία επέμενε ότι αυτή είναι η λογική σειρά με την οποία θα εναρμονιζόμαστε επακριβώς με την κοινοτική Οδηγία. Και πληροφοριακά επίσης να πω το εξής: Όταν θα εκκαθαριστεί ένα τραπεζικό σύστημα, ξεκινάς από πάνω και πάεις προς τα κάτω και αποζημιώνεις. Όταν όμως θα εξυγιανθεί ένα τραπεζικό σύστημα, δηλαδή ποιοι πρέπει να βάλουν κεφάλαια και να υποστούν ζημιές, είναι το ανάποδο. Είναι από κάτω που πάεις προς το πάνω. Και πληροφορώ και τους συναδέλφους ότι πολύ πιο λογικό να έχουμε εξυγίανση τραπεζικού συστήματος και όχι εκκαθάριση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου απέσυρε την απαίτηση να μιλήσει;

Εντάξει. Ευχαριστώ.

Προχωρούμε με την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

Α. Με την αντικατάσταση στο άρθρο 4, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 330 του βασικού νόμου, του προτεινόμενου εδαφίου (1) αυτού με το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«Κατάταξη των απαιτήσεων στις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας. 330.-(1) Κατά τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας ΑΠΙ εφαρμόζονται κατά προτεραιότητα οι διατάξεις των εδαφίων (1) και (2) του περί Εταιρειών Νόμου.».

Σημειώσεις:

α. Γίνεται εισήγηση για τη μη διαφοροποίηση της θέσης των μισθωτών στη σειρά κατάταξης κατά τη πτωχευτική διαδικασία, καθότι κατά την κρίση των εισηγητών η ευρωπαϊκή Οδηγία δεν προβλέπει την κατάταξη που προτείνεται στο υπό αναφορά νομοσχέδιο και ως εκ τούτου η κατάταξη για τους μισθωτούς πρέπει να παραμείνει όπως αυτή προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία, δηλαδή στη 2^η θέση και όχι στην 8^η.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για την τροπολογία, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ και δεκατέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ και δεκατέσσερις εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 9 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 33Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 330 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 321Δ του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον, δύο αποχές και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 10 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου Μέρους Χ(Α). Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχές: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ανάκαμψης ΚΕΠΕΥ και Λοιπών Οντοτήτων υπό την Εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν και να διασαφηνιστούν ορισμένες διατάξεις του και να επιλυθούν διάφορα προβλήματα που παρουσιάζονται κατά την εφαρμογή του όσον αφορά την πρόσβαση στην παραλία των ατόμων με αναπηρίες.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου
«Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»**

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Παύλος Μυλωνάς

Ευανθία Σάββα

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Νουρής

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Γιώργος Κάρουλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Μαρτίου και στις 8, 15 και 22 Απριλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Περιβάλλοντος και του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, του Υφυπουργείου Τουρισμού, της Μονάδας Λιμενικής και Ναυτικής Αστυνομίας της Αστυνομίας Κύπρου, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Μέσων Θαλάσσιων Αθλημάτων-Ψυχαγωγίας, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων, της Οργάνωσης Παραπληγικών Κύπρου, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου και της Πρωτοβουλίας για τη Διάσωση των Φυσικών Ακτών. Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Ειδών Προσφοράς Υπηρεσιών στην Παραλία (Ομπρέλες-Κρεβατάκια), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχές: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν και να διασαφηνιστούν ορισμένες διατάξεις του και να επιλυθούν διάφορα προβλήματα που παρουσιάζονται κατά την εφαρμογή του όσον αφορά την πρόσβαση στην παραλία των ατόμων με αναπηρίες.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου προβλέπονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις στη βασική νομοθεσία:

1. Εισαγωγή σε αυτή της ερμηνείας του όρου «άτομο με αναπηρίες», ώστε ο όρος αυτός να συνάδει με τα προβλεπόμενα στη Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία.
2. Διασαφήνιση ορισμένων απαγορευτικών διατάξεων της, έτσι που να επιτρέπεται αφενός η οδήγηση στην παραλία τροχοκαθίσματος, αυτόματου ή χειροκίνητου, το οποίο αποτελεί μέσο διακίνησης ατόμου με αναπηρίες και αφετέρου η παρουσία και το λούσιμο σκύλων που ανήκουν σε τυφλούς και χρησιμοποιούνται από αυτούς ως συνοδοί.
3. Αναθεώρηση της διάταξης της που προβλέπει ότι στο σχέδιο χρήσης της παραλίας περιλαμβάνονται σημεία στα οποία η τοπική αρχή μπορεί να δημιουργεί προσβάσεις για διασφάλιση της ελεύθερης διακίνησης των ατόμων με αναπηρίες, ώστε η εφαρμογή της εν λόγω διάταξης να καταστεί πιο αποτελεσματική.

Σύμφωνα με την εισηγήτρια της πρότασης νόμου, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες για τη διευκόλυνση της απρόσκοπτης διακίνησης και πρόσβασης των ατόμων με αναπηρίες στην παραλία.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε στην επιτροπή ότι το εν λόγω υπουργείο δεν ενίσταται στην υιοθέτηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Επιπρόσθετα, ενημέρωσε την επιτροπή ότι τα προβλήματα και τα κενά της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας τα οποία διαπιστώθηκαν κατά την εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων που διέπουν την πρόσβαση στην παραλία των ατόμων με αναπηρίες απασχόλησαν κατά καιρούς το Υπουργείο Εσωτερικών. Ειδικότερα, όπως ο ίδιος ανέφερε, ήδη τυγχάνει επεξεργασίας σχετικό νομοσχέδιο, στο οποίο περιλαμβάνονται πρόνοιες για τροποποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας που στοχεύουν στην αντιμετώπιση των αδυναμιών που παρατηρούνται αναφορικά με τη δημιουργία προσβάσεων στις παραλίες για τα άτομα με αναπηρίες.

Οι εκπρόσωποι της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων και της Οργάνωσης Παραπληγικών Κύπρου συμφώνησαν με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου και παράλληλα εισηγήθηκαν επιμέρους τροποποιήσεις και βελτιωτικές αλλαγές στο κείμενο αυτής, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας που αφορούν τα άτομα με αναπηρίες.

Οι υπόλοιπες πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου.

Στο στάδιο της μελέτης της πρότασης νόμου από την επιτροπή την τελευταία απασχόλησαν κατά κύριο λόγο οι εισηγήσεις που υποβλήθηκαν ενώπιόν της από τους εκπροσώπους της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων και της Οργάνωσης Παραπληγικών Κύπρου. Συναφώς, με τη σύμφωνη γνώμη της εισηγήτριας της πρότασης νόμου, η επιτροπή αποφάσισε να υιοθετήσει ορισμένες από τις πιο πάνω αναφερόμενες εισηγήσεις και να τροποποιήσει ανάλογα το κείμενο αυτής, ώστε να διαλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Αναθεώρηση της διάταξης της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας που προβλέπει την απαγόρευση οδήγησης πάνω στην παραλία μηχανοκίνητου οχήματος ή άλλου τροχοφόρου οποιασδήποτε φύσεως, έτσι που να επιτρέπεται η χρήση αυτοκινούμενων μέσων ή μικρών οχημάτων τα οποία προσφέρουν διακίνηση σε άτομα με βαριά κινητική αναπηρία και διακινούνται σε ειδικό διάδρομο με κατάλληλη σήμανση.
2. Αναθεώρηση της διάταξης της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας που προβλέπει την απαγόρευση της οδήγησης ή διέλευσης οποιουδήποτε ζώου στην παραλία ή του λουσίματος ζώου στη θάλασσα, εξαιρουμένων ορισμένων περιοχών, έτσι που να επιτρέπεται η οδήγηση ή διέλευση στην παραλία και η είσοδος στη θάλασσα εκπαιδευμένων σκύλων βοήθειας για τυφλούς και άτομα με αναπηρίες, που χρησιμοποιούνται από αυτά ως βοηθοί ή/και συνοδοί.
3. Εισαγωγή επιπρόσθετων προνοιών σε σχέση με τη δημιουργία υποδομών για τα άτομα με αναπηρίες, έτσι ώστε στις εν λόγω υποδομές να περιλαμβάνονται και διάδρομοι οι οποίοι να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι για εύκολη και ασφαλή είσοδο των ατόμων σε τροχοκάθισμα στη θάλασσα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου όπως αυτή αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω και ομόφωνα εισηγείται την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Σύντομα, κύριε Πρόεδρε, θέλω να αναφέρω τα εξής: Από το 2017 η αρμόδια επιτροπή του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών με έκθεσή της έχει εκφράσει την έντονη της ανησυχία με τον τρόπο που η Κυπριακή Δημοκρατία εφαρμόζει τη Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων Ατόμων με Αναπηρίες. Και ακριβώς αυτού του είδους οι αναφορές κατά την κρίση μας δεν τιμούν ούτε την πολιτεία, αλλά ούτε και τον καθένα από εμάς. Ακριβώς γι' αυτό τον λόγο θεωρούμε ότι η πρόταση νόμου, την οποία έχουμε καταθέσει εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, είναι εξαιρετικής σημασίας, καθότι σηματοδοτεί μία νέα εποχή όσον αφορά την αναγνώριση θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Με τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, κύριε Πρόεδρε, πλέον οι τοπικές αρχές, οι τοπικές δημοτικές αρχές είναι υποχρεωμένες να παρέχουν στις παραλίες που εμπίπτουν στα δημοτικά τους όρια εκείνο τον μηχανισμό που να επιτρέπει την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε αυτές τις παραλίες. Πρέπει να υπάρχουν ειδικοί χώροι στάθμευσης οι οποίοι να είναι συνδεδεμένοι με αυτούς τους ειδικούς διαδρόμους και την ίδια στιγμή, κύριε Πρόεδρε, να επιτρέπεται σε σκύλους συνοδούς να συνοδεύουν τα άτομα με αναπηρίες, αν είναι αναγκαία η παρουσία αυτών των σκύλων για τη χρησιμοποίηση της παραλίας από τα άτομα με αναπηρίες.

Σε αυτό το στάδιο, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την πρόεδρο της επιτροπής Εσωτερικών, την κ. Μαύρου, καθώς και τα μέλη της επιτροπής που κατανόησαν αμέσως πόσο σημαντική είναι αυτή η πρόταση νόμου, τοποθετήθηκε στην ατζέντα αμέσως με την κατάθεσή της, συζητήθηκε, κλήθηκαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι και λίγες εβδομάδες μετά από την κατάθεσή της, σε αντίθεση με άλλες προτάσεις νόμου που κάμνουν χρόνια, μέσα σε λίγες εβδομάδες από την κατάθεσή της έχει συζητηθεί και είμαστε σήμερα ενώπιόν σας με την πρόταση αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα εξετάσω αυτή την προνομιούχα αντιμετώπιση. Θα την εξετάσω.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και ελπίζω ότι όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα...

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Δεν είναι για την κ. Ερωτοκρίτου που έγινε. Είναι για σκοπούς της πρότασης.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θεωρώ ότι είναι η επιτροπή που...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το δούμε, θα το δούμε.

Μα εγώ δε ζήτησα απολογία, κυρία Μαύρου. Θα το δούμε. Ούτε τοποθετήθηκα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Τέτοιες τροποποιήσεις στη νομοθεσία μας, κύριε Πρόεδρε, βοηθούν τον τόπο μας, βοηθούν στη συνείδηση ενός εκάστου πολίτη, αλλά και εμάς των πολιτικών, αναβαθμίζουν και το τουριστικό μας προϊόν και νομίζω ότι δίνουμε το μήνυμα ότι κατανοούμε και ως κοινωνία, αλλά και ως πολιτεία ότι ξέρουμε ότι, μπορεί να έχουμε διαφορετικούς ανθρώπους, αλλά όλοι είμαστε ίσοι στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5Δ του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5Ζ του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Οι περί Αποχτεύσεων Πάφου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Αποχτεύσεων Πάφου Κανονισμών, ώστε να αναθεωρηθεί η πρόνοιά τους που προβλέπει την επιβολή πρόσθετης επιβάρυνσης σε πρόσωπο το οποίο οφείλει οποιοδήποτε τέλος προς το Συμβούλιο Αποχτεύσεων Πάφου σε περίπτωση που δεν έχει καταβάλει το οφειλόμενο ποσό εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας πληρωμής.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς
«Οι περί Αποχτεύσεων Πάφου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»**

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Πάυλος Μυλωνάς

Νίκος Νουρής

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Απριλίου 2019. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Πάφου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση αυτή.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 49 του περί Αποχτευτικών Συστημάτων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Αποχτεύσεων Πάφου Κανονισμών, ώστε να αναθεωρηθεί η πρόνοιά τους που προβλέπει την επιβολή πρόσθετης επιβάρυνσης σε πρόσωπο το οποίο οφείλει οποιοδήποτε τέλος προς το Συμβούλιο Αποχτεύσεων Πάφου, σε περίπτωση που δεν έχει καταβάλει το οφειλόμενο ποσό εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας πληρωμής.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη τροποποίηση προβλέπεται η αντικατάσταση της σχετικής πρόνοιας των περί Αποχτεύσεων Πάφου Κανονισμών, ώστε η υπό αναφορά πρόσθετη επιβάρυνση να επιβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αποχτευτικών Συστημάτων Νόμου που ρυθμίζουν την επιβολή πρόσθετης επιβάρυνσης που υποχρεούται να καταβάλει πρόσωπο το οποίο δεν καταβάλλει εμπρόθεσμα οποιοδήποτε οφειλόμενο δικαίωμα ή τέλος στα συμβούλια αποχτεύσεων.

Υπενθυμίζεται ότι οι διατάξεις του περί Αποχτευτικών Συστημάτων Νόμου σε σχέση με την επιβολή πρόσθετης επιβάρυνσης τροποποιήθηκαν το 2017, έτσι ώστε κάθε πρόσωπο το οποίο οφείλει οποιοδήποτε δικαίωμα ή τέλος και δεν έχει προβεί στην καταβολή του οφειλόμενου ποσού εντός της προβλεπόμενης

προθεσμίας πληρωμής να υποχρεούται να καταβάλει πρόσθετη επιβάρυνση επί του απλήρωτου ποσού του δικαιώματος ή τέλους ίση με πέντε τοις εκατόν (5%) στην περίπτωση πληρωμής του εν λόγω ποσού εντός τεσσάρων μηνών μετά τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας πληρωμής και ίση με δεκαπέντε τοις εκατόν (15%) στην περίπτωση πληρωμής του μετά την πάροδο τεσσάρων μηνών από τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας πληρωμής.

Επιπρόσθετα, με την υπό αναφορά τροποποίηση του 2017 εισήχθη στον περί Αποχρεωτικών Συστημάτων Νόμο σχετική διάταξη, σύμφωνα με την οποία, στην περίπτωση κατά την οποία πρόσωπο δεν καταβάλλει εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας πληρωμής το οφειλόμενο τέλος για τη χρήση των συστημάτων αποχρεύσεως λυμάτων το οποίο αναγράφεται στον λογαριασμό του νερού που καταναλώνεται και καταβάλλεται στον ίδιο τόπο και χρόνο που καταβάλλεται το αντίστοιχο τέλος κατανάλωσης νερού, επιβάλλεται πρόσθετη επιβάρυνση ίση με δέκα τοις εκατόν (10%) επί του οφειλόμενου ποσού της αντίστοιχης περιόδου για την οποία επιβλήθηκε το εν λόγω τέλος.

Σημειώνεται ότι, με βάση τις ισχύουσες πρόνοιες των υπό τροποποίηση βασικών κανονισμών, η εν λόγω επιβάρυνση ανέρχεται σε ποσοστό είκοσι τοις εκατόν (20%) επί του απλήρωτου ποσού, όπως ίσχυε πριν από την τροποποίηση της πιο πάνω αναφερόμενης βασικής νομοθεσίας το 2017.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Αποχρεύσεων Πάφου, η προτεινόμενη με τους κανονισμούς τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, ώστε η πρόνοια των περί Αποχρεύσεων Πάφου Κανονισμών σε σχέση με την επιβολή πρόσθετης επιβάρυνσης να συνάδει προς τις αντίστοιχες διατάξεις του περί Αποχρεωτικών Συστημάτων Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε με την ψήφιση των κανονισμών.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Ελεγκτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Ελεγκτών Νόμου, ώστε να εξουσιοδοτείται το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος αφενός να ρυθμίζει την εσωτερική οργάνωση του γραφείου της Αρχής, τη διοικητική της διάρθρωση και άλλα λειτουργικά και οργανωτικά θέματα και αφετέρου να εκδίδει με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου κανονισμούς που να ρυθμίζουν τα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων της Αρχής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελεγκτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου
Άριστος Δαμιανού

Πανίκος Λεωνίδου
Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Απριλίου 2019. Στο πλαίσιο της συνεδρίας αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος (ΑΔΕΕΛΕπ) και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ελεγκτών Νόμου, ώστε να εξουσιοδοτείται το διοικητικό συμβούλιο της ΑΔΕΕΛΕπ αφενός να ρυθμίζει την εσωτερική οργάνωση του γραφείου της ΑΔΕΕΛΕπ, τη διοικητική της διάρθρωση και άλλα λειτουργικά και οργανωτικά θέματα και αφετέρου να εκδίδει με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου κανονισμούς που να ρυθμίζουν τα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων της ΑΔΕΕΛΕπ, οι οποίοι κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 114. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελεγκτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Να ρωτήσω κάτι, κύριοι συνάδελφοι. Αν προχωρήσουμε στο υπ' αριθμόν 14 θέμα, υπάρχει κάποιος που θέλει να μιλήσει;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Να προχωρήσουμε με το υπ' αριθμόν 14 θέμα τότε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι μαζί με το υπ' αριθμόν 15 θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα μιλήσετε όμως;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε τότε. Για τα θέματα με αριθμούς 14 και 15 υπάρχει κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί των Δικαιωμάτων Ύποπτων Προσώπων, Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Προσώπων που Τελούν υπό Κράτηση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί Νομικής Αρωγής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 14 θέματος: Εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919 σχετικά με τη δικαστική αρωγή για υπόπτους και κατηγορουμένους στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και για καταζητούμενους σε διαδικασίες εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 15 θέματος: Εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919 σχετικά με τη δικαστική αρωγή για υπόπτους και κατηγορουμένους στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και για καταζητούμενους σε διαδικασίες εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τα νομοσχέδια «Ο περί των Δικαιωμάτων Ύποπτων Προσώπων, Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Προσώπων που Τελούν υπό Κράτηση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί Νομικής Αρωγής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3, 10 και 17 Απριλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Υπουργείου Οικονομικών, της Αστυνομίας Κύπρου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός των νομοσχεδίων είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Οκτωβρίου 2016 σχετικά με τη δικαστική αρωγή για υπόπτους και κατηγορουμένους στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και για καταζητούμενους σε διαδικασίες εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης».

Ειδικότερα, με το πρώτο νομοσχέδιο σκοπεύεται η τροποποίηση του περί των Δικαιωμάτων Ύποπτων Προσώπων, Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Προσώπων που Τελούν υπό Κράτηση Νόμου, ώστε πρόσωπο το οποίο θεωρείται ύποπτο και για τον λόγο αυτό έχει συλληφθεί και αποστερείται της ελευθερίας του να έχει δικαίωμα νομικής αρωγής κατά το ανακριτικό στάδιο, εφόσον πληρούνται οι προβλεπόμενες στην ισχύουσα νομοθεσία προϋποθέσεις, όπως και οι προϋποθέσεις που τίθενται στον προτεινόμενο νόμο, υπό την αίρεση της έγκρισης του σχετικού αιτήματος από το δικαστήριο.

Με το δεύτερο νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση του περί Νομικής Αρωγής Νόμου, ώστε αφενός να επεκταθεί το δικαίωμα νομικής αρωγής σε όλα τα πρόσωπα που κατηγορούνται για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα ανεξαρτήτως της προβλεπόμενης ποινής και αφετέρου να δοθεί δικαίωμα νομικής αρωγής και σε πρόσωπα που στερούνται των απαραίτητων οικονομικών μέσω στο πλαίσιο των διαδικασιών εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των νομοσχεδίων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής η εκπρόσωπος του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατέθεσε γραπτό υπόμνημα με τις θέσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο εν λόγω υπόμνημα, τα προτεινόμενα νομοθετήματα εξυπηρετούν τους σκοπούς της δίκαιης δίκης, παρέχοντας νομική αρωγή από το ανακριτικό στάδιο ή κατά το στάδιο σύλληψης προσώπου για σκοπούς εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης σε πρόσωπα που δεν έχουν τα απαραίτητα οικονομικά μέσα. Ωστόσο, όπως επισημαίνεται στο ίδιο υπόμνημα, οι πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου και ειδικότερα οι πρόνοιες του προτεινόμενου άρθρου 3Α(5) εκτιμάται ότι θα δημιουργήσουν πρακτικά προβλήματα στα δικαστήρια λόγω της στενότητας του χρόνου εντός του οποίου θα καλείται το δικαστήριο να εγκρίνει την παροχή νομικής αρωγής, αφού για τον σκοπό αυτό τα δικαστήρια κατά κανόνα απαιτούν έκθεση κοινωνικοοικονομικής έρευνας, της οποίας η σύνταξη από τις αρμόδιες υπηρεσίες είναι χρονοβόρα.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή επέφερε στο κείμενο των δύο νομοσχεδίων τροποποιήσεις με σκοπό τη διασαφήνιση ορισμένων προνοιών, όπως και τη βελτίωσή τους από νομοτεχνικής άποψης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πρώτου και του δεύτερου νομοσχεδίου σε νόμους.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 14 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Δικαιωμάτων Ύποπτων Προσώπων, Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Προσώπων που Τελούν υπό Κράτηση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Αντιλαμβάνομαι ότι ψηφίζετε με τον ίδιο τρόπο και για το υπ' αριθμόν 15 θέμα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει καμία ένσταση για αλλαγή ψηφοφορίας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα, και το υπ' αριθμόν 15 θέμα ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα, όπως έχουμε πει.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί της Καταπολέμησης...»

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Το ίδιο, Πρόεδρε!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, είπαμε Ευθύμιε, υπάρχει τζιαι άλλος τρόπος, αν θέλετε να πούμε εψηφίσαμε τζιαι να φύουμε!

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί της Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας και Προστασίας των Θυμάτων Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νέας νομοθεσίας με την οποία καταργείται και αντικαθίσταται ο περί Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας Νόμος, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιου 2002/475/ΔΕΥ και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ, καθώς και ρύθμιση της προστασίας των θυμάτων αδικημάτων τρομοκρατίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας και Προστασίας των Θυμάτων Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Δημήτρης Δημητρίου

Κωστής Ευσταθίου

Άριστος Δαμιανού

Μη μέλη της επιτροπής:

Ευανθία Σάββα

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 17 Απριλίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΚΥΠ), του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, της Αστυνομίας Κύπρου και του Γραφείου Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Το Υπουργείο Υγείας, η Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ) και η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρίαση αυτή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νέας νομοθεσίας με την οποία καταργείται και αντικαθίσταται ο περί Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας Νόμος, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου», καθώς και ρύθμιση της προστασίας των θυμάτων αδικημάτων τρομοκρατίας.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, η πιο πάνω Οδηγία θεσπίζει ελάχιστους κανόνες αναφορικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των ποινών στον τομέα των τρομοκρατικών εγκλημάτων, των εγκλημάτων που σχετίζονται με τρομοκρατική ομάδα και των εγκλημάτων που σχετίζονται με τρομοκρατικές δραστηριότητες, προκειμένου οι σχετικές ρυθμίσεις των κρατών μελών να συγκλίνουν και να καλύπτουν πληρέστερα συμπεριφορές συνδεδεμένες ιδίως με αλλοδαπούς τρομοκράτες μαχητές και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Περαιτέρω, η Οδηγία αυτή θεσπίζει μέτρα προστασίας, στήριξης και αρωγής των θυμάτων τρομοκρατίας.

Επισημαίνεται ότι νομοσχέδιο το οποίο αποσκοπούσε στην εναρμόνιση με την πιο πάνω Οδηγία είχε κατατεθεί στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία την 1^η Ιουνίου 2018 και τελικά καταψηφίστηκε από την ολομέλεια του σώματος την 1^η Φεβρουαρίου 2019.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, κατά τη σύνταξη του λήφθηκαν αρμοδίως υπόψη οι παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν από εκπροσώπους των κοινοβουλευτικών κομμάτων κατά τη συζήτηση του καταψηφισθέντος νομοσχεδίου.

Ειδικότερα, μεταξύ άλλων με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο θα επενεχθούν τα ακόλουθα:

1. Ενοποιούνται οι πρόνοιες του καταψηφισθέντος νομοσχεδίου με τις διατάξεις του υφιστάμενου περί Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας Νόμου και στο ενοποιημένο κείμενο εισάγονται νέες πρόνοιες για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και της προστασίας των θυμάτων αδικημάτων τρομοκρατίας.
2. Διευκρινίζεται ότι το αδίκημα το οποίο συνίσταται στην με οποιονδήποτε τρόπο παροχή υποστήριξης σε μεταξύ άλλων τρομοκρατική οργάνωση ή σε μέλος τρομοκρατικής οργάνωσης διαπράττεται μόνο εφόσον το πρόσωπο το οποίο παρέχει την υποστήριξη γνωρίζει ότι αυτή θα συμβάλει σε δραστηριότητες που συνδέονται με τη διάπραξη αδικημάτων τρομοκρατίας.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου μέλος της επιτροπής εξέφρασε την άποψη ότι δεν έχουν προκύψει νέα στοιχεία ή συνθήκες που να δικαιολογούν την επανεξέταση κατά τη διάρκεια της τρέχουσας συνόδου των ρυθμίσεων του νομοσχεδίου που καταψηφίστηκε τον Φεβρουάριο του 2019, προκειμένου η επανεξέτασή τους στο πλαίσιο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου να μη θεωρείται εκτός τάξεως, σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες του κανονισμού της Βουλής.

Αναφορικά με το πιο πάνω ζήτημα, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, επισήμανε την υποχρέωση της Δημοκρατίας ως κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εναρμονίσει το εθνικό της δίκαιο με τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 και τόνισε ότι στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο όπως αυτό έχει κατατεθεί στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία, επιπροσθέτως των προνοιών με τις οποίες διασφαλίζεται η τροποποιήσεις σε αδικήματα τρομοκρατίας, περιλήφθηκαν και πρόνοιες με τις οποίες διασφαλίζεται η προστασία των θυμάτων, η οποία μέχρι σήμερα ρυθμίζεται στη βάση των διατάξεων του περί της Θέσπισης Ελάχιστων Προτύπων σχετικά με τα Δικαιώματα, την Υποστήριξη και την Προστασία Θυμάτων της Εγκληματικότητας Νόμου.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου περαιτέρω τροποποιήσεις για τη διασαφήνιση ορισμένων προνοιών του, όπως και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής άποψης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.
3. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάχθηκε κατά της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Υπάρχουν νομίζω.

Ο κ. Περδίκης. Έχετε τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι το νομοσχέδιο τούτο, κύριε Πρόεδρε, αν θυμάστε, που είχα φέρει ένσταση για την κατάθεσή του, γιατί κατά τη δική μας την άποψη δεν πληρούται η πρόνοια του νόμου, ώστε να περάσει ένας ολόκληρος χρόνος, για να ξανακατατεθεί μια πρόταση η οποία έχει ήδη απορριφθεί από την ολομέλεια. Βέβαια, εδώ έχουμε μπροστά μας μια αλχημεία που φέρει την υπογραφή του παραιτηθέντος Υπουργού Δικαιοσύνης και αυτό με φέρνει σε δύσκολη θέση, δεν μπορώ να πω πολλά πράγματα που θα ήθελα να πω. Πρόκειται πράγματι για μια αλχημεία. Έχουν κόψει ένα κομμάτι από έναν υφιστάμενο νόμο, που αφορά την προστασία θυμάτων από πράξεις εγκληματικότητας, παραμένει εκεί στο κομμάτι τζιέινο στον νόμο, το φέρνουν και το κολλούν σε αυτό τον νόμο και μας λένε είναι καινούριος νόμος.

Εμείς θεωρούμε ότι παραβιάζεται η νομοθεσία που αφορά την επαναφορά ήδη απορριφθείσας πρότασης, θεωρούμε ότι δεν καλύπτονται οι ανησυχίες μας σε σχέση με την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε αυτό τον νόμο του χρόνου, πραγματικά αλλαγμένο και διαμορφωμένο κατάλληλα, ικανοποιώντας τις δικές μας τις ανησυχίες, γι' αυτό και δε θα ψηφίσουμε το υπ' αριθμόν 16 νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Υιοθετώ πλήρως τα όσα έχει αναφέρει ο κ. Περδίκης. Πολλές φορές στην προσπάθειά μας να υποστηρίξουμε θέσεις τις οποίες θεωρούμε σωστές καλόπιστα διαπράττουμε και λάθη πολύ χειρότερα και αυτό είναι ένα λάθος. Το να αλλάζω φραστικά το περιεχόμενο ενός νομοσχεδίου το οποίο απορρίφθηκε, μόνο και μόνο για να δικαιολογήσω την εκ νέου κατάθεσή του, αφήνει πλέον, δημιουργεί προηγούμενα και είναι αυτό το οποίο εντείνει και την αποδοκιμασία και του θεσμού της Βουλής από την κοινωνία.

Οι πρόνοιες του νομοσχεδίου όπως είχε αυτό καταψηφιστεί την περασμένη φορά εξακολουθούν να ισχύουν. Αποφασίζει ένα κονκλάβιο, αποφασίζουν κάποιοι στην Ουάσινγκτον ποιο κίνημα είναι απελευθερωτικό και ποιο είναι τρομοκρατικό. Απελευθερωτής είναι ο κ. Γκουαϊδό στη Βενεζουέλα, ενώ ο τρομοκράτης είναι ο Παλαιστίνιος ή ο Κούρδος, διότι έτσι είναι τα συμφέροντα της Αμερικής, τα οποία και επιβάλλει στην Ευρώπη. Όταν αλλάξουν οι πρόνοιες, θα μπορούσαμε να το συζητήσουμε. Υποδείξαμε αυτά τα οποία θα έπρεπε να αλλάξουν. Δεν έχουμε εισακουστεί. Γι' αυτό και θα καταψηφίσουμε και για θέμα αρχής, αλλά και για λόγους αξιοπρέπειας αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο πρόεδρος της επιτροπής Νομικών, ο κ. Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όντως, τον περασμένο Φεβράρη είχαμε, η Βουλή εδώ, καταψηφίσει το αρχικό νομοσχέδιο, πλην όμως ενοποιήσαμε τις πρόνοιες του καταψηφισθέντος νομοσχεδίου τον περασμένο Φεβράρη και με σχετική διαβούλευση και συζήτηση η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών με το Υπουργείο Δικαιοσύνης εισάξαμε νέες πρόνοιες για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και της προστασίας των θυμάτων από αδικήματα τρομοκρατίας, όπως ήταν και οι αρχικές επιφυλάξεις της κοινοβουλευτικής μας επιτροπής.

Περαιτέρω, διευκρίνισαμε την πρόνοια στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, ότι το αδίκημα, συν η με οποιοδήποτε τρόπο παροχή υποστήριξης σε τρομοκρατική οργάνωση ή σε μέλος τρομοκρατικής οργάνωσης, διαπράττεται, μόνο εφόσον το πρόσωπο το οποίο παρέχει αυτή την υποστήριξη στην τρομοκρατική ομάδα ή σε μέλος τρομοκρατικής ομάδας γνωρίζει ότι αυτή η υποστήριξη θα συμβάλει σε δραστηριότητες που συνδέονται με τη διάπραξη αδικημάτων τρομοκρατίας. Ήταν για αυτές τις δύο, αν θέλετε, επιφυλάξεις η συζήτηση που έγινε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών στο αρχικό νομοσχέδιο. Αυτές οι νέες πρόνοιες έχουν εισαχθεί και δεν είναι πρόνοιες αλχημείας, αλλά πρόνοιες στις οποίες τα μέλη είχαν αναφερθεί κατά την αρχική τους συζήτηση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρέπει να πω ότι σε πολύ μεγάλο βαθμό με έχει καλύψει η τοποθέτηση του φίλου του Γιώργου του Περδίκη και του φίλου του Κωστή του Ευσταθίου. Επί της ουσίας -και αυτή είναι η αλήθεια- το νομοσχέδιο που καταψηφίστηκε τον περασμένο Φεβρουάριο παραμένει αναλλοίωτο. Οι όποιες τροποποιήσεις έχουν επέλθει δεν είναι ουσιαστικές και για τους λόγους που το καταψηφίσαμε τον περασμένο Φεβρουάριο θα το καταψηφίσουμε και σήμερα.

Θα πω ότι και αυτή είναι μια τραγική πραγματικότητα. Στο όνομα της τρομοκρατίας, της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, που πρέπει να καταπολεμηθεί η τρομοκρατία, δυστυχώς έχουν επέλθει σοβαροί περιορισμοί και παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και περιορισμοί ατομικών ελευθεριών, ξεκινώντας από την ιδιωτική ζωή ανθρώπων, με τις παρακολουθήσεις τηλεφώνων ή τις υποκλοπές τηλεφώνων. Θεωρώ ότι έχουμε υποχρέωση ως ευρωπαϊκή χώρα να βρούμε τους τρόπους εκείνους που θα συμβάλουν στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας, αλλά με απόλυτο σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, την ιδιωτικότητα και τις πολιτικές και ανθρώπινες ελευθερίες. Γι' αυτό θα το καταψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αν και πρέπει να πω ότι συμφωνώ με την τοποθέτηση του αγαπητού συναδέλφου του κ. Ευσταθίου, ο οποίος πολύ ορθά εντόπισε και τον λανθασμένο τρόπο με τον οποίο έγινε η εν λόγω κατάθεση, όμως πρέπει να είμαστε ρεαλιστές και να πούμε το εξής, κάτι το οποίο δεν έχω ακούσει κανένα συνάδελφο να αναφέρει. Είναι ή δεν είναι υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας να εναρμονιστεί με αυτό το νομοσχέδιο; Και αν δεν το κάμουμε και για λόγους αρχής, όπως πολύ σωστά το έκαμε ο κ. Ευσταθίου και συμφωνώ μαζί του, ποιες θα είναι οι επιπτώσεις; Τις οποίες πρέπει από τώρα να θέσουμε ενώπιον του κυπριακού λαού. Είμαστε έτοιμοι να αναλάβουμε και το πολιτικό κόστος και το οικονομικό κόστος σε αυτή τη δεδομένη στιγμή, με το να απορρίψουμε αυτό το νομοσχέδιο;

Και συμφωνώ με τους συναδέλφους που λένε ότι τον Φεβράριο είχε αυτό το σώμα αποφασίσει όπως είχε αποφασίσει, όμως διερωτώμαι, δεν υπήρχε ο χρόνος, η ευχέρεια για διαβούλευση με όλα τα πολιτικά κόμματα, έτσι ώστε να επέλθουν εκείνες οι αλλαγές, είτε διαμέσου τροπολογιών είτε άλλως πώς, για να καταστεί αυτό το νομοσχέδιο αποδεκτό από όλους;

Θεωρώ, κύριε Πρόεδρε, ότι υπεύθυνα πρέπει να υπερψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο. Δεν έχει η Κύπρος, δεν έχει η Κυπριακή Δημοκρατία την πολυτέλεια να αντέξει το κόστος, επαναλαμβάνω, εκτός από οικονομικό και το πολιτικό, με το να μην εναρμονιστεί. Είναι ένα εναρμονιστικό αυτό το νομοσχέδιο με αυτή την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γι' αυτό τον λόγο, κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα τάσσεται υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άριστος Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ό,τι είναι εναρμονιστικό δεν είναι απαραίτητα και σωστό. Για εμάς είναι θέμα και πολιτικής συνέπειας. Η ομάδα της αριστεράς στο κοινοβούλιο κινείται πάνω σε μια συγκεκριμένη γραμμή, η οποία είναι και η δική μας φιλοσοφία. Αντιμετώπιση των γενεσιουργών αιτίων της τρομοκρατίας, την οποία καταδικάζουμε ανεπιφύλακτα, και την ίδια ώρα η εξεύρεση μιας ισορροπίας μεταξύ της ανάγκης να δώσουμε δυνατότητες στα κράτη και στις δικαστικές αρχές, αλλά και προστασίας από ένα διευρυνόμενο αστυνομοκρατούμενο κράτος και βεβαίως μια αστυνομοκρατούμενη και στρατοκρατούμενη Ευρωπαϊκή Ένωση. Επομένως, δεν έχει εξευρεθεί αυτή η ισορροπία.

Δεν έχουμε σταθεί στο ζήτημα το διαδικαστικό. Έχουν απόλυτο δίκαιο οι συνάδελφοι όπως το έχουν υποδείξει, πλην όμως και επί της ουσίας και επί της φιλοσοφίας πάσχει αυτό το νομοσχέδιο και άρα δεν μπορούμε να το στηρίξουμε. Θα καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Πριν προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, επειδή λέχθηκαν πράγματα που άπτονται των διαδικασιών και που αφορούν και τον Πρόεδρο της Βουλής, απλώς να πω ότι η δική μου κρίση είναι ότι επήλθαν καινούρια στοιχεία, για να ήταν στην ημερήσια διάταξη, ανεξάρτητα του περιεχομένου.

Παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Επέκταση δικαιοδοσίας δικαστηρίων. Άρθρο 4.

Αδικήματα τρομοκρατίας. Άρθρο 5.

Απειλή προς διάπραξη αδικήματος τρομοκρατίας. Άρθρο 6.

Συμμετοχή σε τρομοκρατική ομάδα. Άρθρο 7.

Παροχή υποστήριξης σε τρομοκρατική ομάδα και άλλα πρόσωπα. Άρθρο 8.

Παρακολούθηση εκπαίδευσης για την τέλεση αδικημάτων τρομοκρατίας. Άρθρο 9.

Διακεκριμένη κλοπή, εκβίαση ή πλαστογραφία που συνδέεται με αδίκημα τρομοκρατίας. Άρθρο 10.

Άρνηση αποκάλυψης πληροφορίας. Άρθρο 11.

Διεύθυνση, οργάνωση ή καθοδήγηση τρομοκρατικής ομάδας. Άρθρο 12.

Υποκίνηση διάπραξης αδικήματος τρομοκρατίας και εξουσίες δικαστηρίου. Άρθρο 13.

Στρατολόγηση τρομοκρατών. Άρθρο 14.

Ταξίδι για διάπραξη τρομοκρατικού αδικήματος. Άρθρο 15.

Οργάνωση ή διευκόλυνση ταξιδιού με σκοπό την τρομοκρατία. Άρθρο 16.

Ενοχή υπό ορισμένες συνθήκες. Άρθρο 17.

Συνέργεια ή υποκίνηση άλλου για να διαπράξει συγκεκριμένο αδίκημα. Άρθρο 18.

Ευθύνη νομικού προσώπου. Άρθρο 19.

Παράβαση των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) 2580/2001. Άρθρο 20.

Παράβαση των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) 881/2002. Άρθρο 21.

Παράβαση Ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Άρθρο 22.

Δέσμευση κεφαλαίων, χρηματικών περιουσιακών στοιχείων κ.λπ. Άρθρο 23.

Υποχρέωση ενημέρωσης. Άρθρο 24.

Δημοσίευση καταλόγων. Άρθρο 25.

Μέτρα επιείκειας για ειδικές περιστάσεις. Άρθρο 26.

Προστασία μαρτύρων. Άρθρο 27.

Εξουσία απαγόρευσης εισόδου στη Δημοκρατία. Άρθρο 28.

Εξουσία απόρριψης αίτησης για καθεστώς πρόσφυγα κ.λπ. Άρθρο 29.

Συλλογή, ανταλλαγή πληροφοριών κ.λπ. Άρθρο 30.

Ορισμός εθνικού ανταποκριτή της Eurojust σε θέματα τρομοκρατίας. Άρθρο 31.

Κοινές ομάδες έρευνας. Άρθρο 32.

Ιατρική περίθαλψη. Άρθρο 33.

Υπηρεσίες στήριξης θυμάτων. Άρθρο 34.

Δικαίωμα συμμετοχής σε ποινική διαδικασία. Άρθρο 35.

Προστασία των θυμάτων της τρομοκρατίας. Άρθρο 36.

Διεξαγωγή ανάκρισης χωρίς την υποβολή καταγγελίας. Άρθρο 37.

Δικαιώματα θυμάτων τρομοκρατίας που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος. Άρθρο 38.

Εφαρμογή διατάξεων άλλων νόμων. Άρθρο 39.

Κατάργηση νόμου. Άρθρο 40.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ και είκοσι μία ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας και Προστασίας των Θυμάτων Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε, είκοσι μία ψήφοι εναντίον.

(Κτυπά τη σφύρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου, ώστε να επιτευχθεί...

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε. Για ποιο θέμα μιλάτε τώρα;

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Για το υπ' αριθμόν 17, κύριε Πρόεδρε. Η κοινοβουλευτική μας ομάδα εισηγείται την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβολή, μάλιστα.

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

Γίνεται αποδεκτή η αναβολή.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αναβάλλονται και τα υπ' αριθμόν 18, μετά από συνεννόηση που εκάμαμε, μέχρι 22.

Και πάμε στο υπ' αριθμόν 23. Το υπ' αριθμόν 23 είναι «Ο περί Σκύλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

(Αστειευόμενος)

Θα το αναβάλουμε και αυτό, εκτός αν δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχουν ομιλητές για το υπ' αριθμόν 23;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές...

Ναι, κύριε Αδάμου.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει κανένας λόγος να αναβληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να μη μιλήσεις εσύ!

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Μα εγώ έντζιε μιλώ ούτως ή άλλως.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, αφού δε θα μιλήσει κανένας και ούτε και εσείς, τότε...

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Από εκεί και πέρα, νομίζω ότι δεν υπάρχει καμία αντίρρηση. Είναι απλώς, διορθώνει κάτι. Για όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό για το υπ' αριθμόν 23.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάργηση ορισμένων διατάξεων του περί Σκύλων Νόμου, ώστε να μην υπάρχει επικάλυψη ρυθμίσεων από δύο νομοθεσίες, δεδομένου ότι όσα διαλαμβάνονται στις εν λόγω διατάξεις ρυθμίζονται από τον περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμο και αφορά τον περί Σκύλων (Τροποποιητικό) Νόμο του 2019.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο «Ο περί Σκύλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Αδάμος Αδάμου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Χρίστος Ορφανίδης

Γιώργος Κάρουλλας

Μιχάλης Γιωργάλλας

Αννίτα Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 17 Απριλίου 2019. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας του Υπουργείου Εσωτερικών, των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κυνηγίου και Διατήρησης Άγριας Ζωής. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Σκύλων Νόμου με τη διαγραφή άρθρων από αυτόν, ώστε να μην υπάρχει επικάλυψη ρυθμίσεων από δύο νομοθεσίες, αφού τα όσα διαλαμβάνονται στα άρθρα αυτά ρυθμίζονται από τον περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμο.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο διαγράφονται διατάξεις του περί Σκύλων Νόμου που αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Την εγγραφή κυνηγετικού σκύλου.
2. Το κυνήγι με σκύλους.
3. Την άσκηση κυνηγετικών σκύλων και τους χώρους εκπαίδευσης αυτών.
4. Την επιβολή εξώδικων προστίμων.
5. Τη συνοδεία κτηνοτρόφων από σκύλους.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφεραν οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας του Υπουργείου Εσωτερικών στην επιτροπή, η ύπαρξη ρυθμίσεων για τα ίδια θέματα σε δύο νόμους δημιουργεί επικάλυψη. Επιπρόσθετα, η ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου θα επιτρέψει και την περαιτέρω συζήτηση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος των περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγητικών Σκύλων) Κανονισμών, οι οποίοι περιλαμβάνουν πρόνοιες παρόμοιες με τις υπό διαγραφή διατάξεις.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Διαγραφή του Μέρους III, του Μέρους V και του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Διαγραφή του Όγδοου και του Ένατου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε διά χειρός, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γιατί; Είναι μέσα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Ψηφίστε και ηλεκτρονικά. Είναι ομόφωνο έτσι κι αλλιώς. Ψηφίστε ηλεκτρονικά.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και μια αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σκύλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Είναι ευχάριστο που διαμαρτυρόμαστε, όταν δεν είναι ηλεκτρονικά.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Να μη συνηθίσουμε είναι το θέμα.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα ψήφοι υπέρ και μια αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ψηφίζεται σε νόμο*.

Τώρα, το υπ' αριθμόν 24 είναι «Ο περί της Απόκτησης και Διατήρησης Δικαιωμάτων Συμπληρωματικής Συνταξιοδότησης Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/50/ΕΕ σχετικά με τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την προαγωγή της κινητικότητας των εργαζομένων μεταξύ κρατών μελών με τη βελτίωση της απόκτησης και της διατήρησης δικαιωμάτων συμπληρωματικής συνταξιοδότησης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Απόκτησης και Διατήρησης Δικαιωμάτων Συμπληρωματικής Συνταξιοδότησης Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Μαριέλλα Αριστείδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 19 Μαρτίου, 2 και 16 Απριλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο Έφορος Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΔΕΟΚ και της ΟΕΒ. Το ΚΕΒΕ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2014/50/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014, σχετικά με τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την προαγωγή της κινητικότητας των εργαζομένων μεταξύ κρατών μελών με τη βελτίωση της απόκτησης και της διατήρησης δικαιωμάτων συμπληρωματικής συνταξιοδότησης».

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα ενώπιον της επιτροπής στοιχεία, καθώς και τα όσα ανέφεραν οι αρμόδιοι εκπρόσωποι ενώπιον της επιτροπής, η πιο πάνω Οδηγία αποσκοπεί στη διατήρηση των δικαιωμάτων των μελών των επαγγελματικών συνταξιοδοτικών ταμείων, που στην Κύπρο είναι τα ταμεία πρόνοιας και ταμεία συντάξεως, τα οποία μετακινούνται σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της ΕΟΧ και αποκτούν δικαίωμα σε παροχή/ωφέλημα για την περίοδο από την 21^η Μαΐου 2018 και μετά, λαμβάνοντας υπόψη μόνο τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα που αποκτά κάποιος εργαζόμενος μετά την εν λόγω ημερομηνία.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στόχος της εν λόγω Οδηγίας και κατ' επέκταση του προτεινόμενου νόμου είναι η περαιτέρω διευκόλυνση της κινητικότητας των εργαζομένων μεταξύ των κρατών μελών με τη βελτίωση της απόκτησης και της διατήρησης δικαιωμάτων συμπληρωματικής συνταξιοδότησης των μελών και των εν λόγω επαγγελματικών συνταξιοδοτικών ταμείων.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα θέματα:

1. Η αναλογικότητα της προβλεπόμενης χρηματικής ποινής σε σχέση με την ποινή φυλάκισης.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: ΕΛΑΜ.

2. Η προβλεπόμενη παροχή εξουσίας στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών να επιλαμβάνεται οποτεδήποτε οποιασδήποτε υπόθεσης ή να αναθεωρεί οποιαδήποτε απόφασή του επί οποιασδήποτε διαφοράς, αν αυτό κριθεί από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών ορθό και δίκαιο.

Επιπρόσθετα, οι κοινωνικοί εταίροι εξέφρασαν παρατηρήσεις/εισηγήσεις επί των επιμέρους προνοιών του νομοσχεδίου.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου η επιτροπή ζήτησε από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων όπως σε συνεργασία με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας μελετήσουν τα πιο πάνω θέματα και καταθέσουν στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο.

Σε μεταγενέστερο στάδιο οι κυβερνητικοί αρμόδιοι, ανταποκρινόμενοι στο πιο πάνω αίτημα της επιτροπής, υπέβαλαν στη Βουλή αναθεωρημένο κείμενο σχεδίου νόμου, με το οποίο προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Αύξηση της προβλεπόμενης χρηματικής ποινής από τα χίλια επτακόσια ευρώ (€1.700,00) στις δύο χιλιάδες πεντακόσια ευρώ (€2.500,00).
2. Διαγραφή της πρόνοιας για παροχή εξουσίας στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών να επιλαμβάνεται οποτεδήποτε υπόθεσης ή να αναθεωρεί οποιαδήποτε απόφασή του επί οποιασδήποτε διαφοράς, εάν αυτό κριθεί από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών ορθό και δίκαιο.
3. Τροποποίηση του ορισμού του όρου «σύστημα συμπληρωματικής συνταξιοδότησης» βάσει των εισηγήσεων των κοινωνικών εταίρων.

Επιπροσθέτως, στο υπό αναφορά κείμενο σχεδίου νόμου, κατόπιν εισήγησης του Εφόρου Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών και της σύμφωνης γνώμης της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας, ο όρος «αποχώρηση» όπου αυτός απαντά στο κείμενο του νομοσχεδίου αντικαταστάθηκε με τον όρο «αφυπηρέτηση» ως πιο δόκιμος για την κυπριακή έννομη τάξη. Περαιτέρω, τροποποιήθηκε πρόνοια που αφορά τους όρους απόκτησης δικαιωμάτων συνταξιοδότησης, έτσι που το λεκτικό της να συνάδει με την πρακτική που εφαρμόζουν τα ταμεία πρόνοιας που λειτουργούν στην Κύπρο.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης η αρμόδια υπουργός εισηγήθηκε την τροποποίηση προτεινόμενης με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ρύθμισης, σύμφωνα με την οποία οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να θεσπίζουν με συλλογική σύμβαση διαφορετικές διατάξεις, εφόσον οι διατάξεις αυτές παρέχουν τουλάχιστον ισοδύναμη προστασία και δε δημιουργούν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, ώστε αυτή να αντικατασταθεί με την ακόλουθη:

«Νοείται έτι περαιτέρω ότι, στην περίπτωση που συλλογικές συμβάσεις ρυθμίζουν διαφορετικά το θέμα, ισχύουν οι ρυθμίσεις των συλλογικών συμβάσεων, υπό την προϋπόθεση ότι παρέχεται η ίδια προστασία και δε δημιουργούνται εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων».

Σημειώνεται ότι η καταληκτική ημερομηνία για υιοθέτηση της εν λόγω Οδηγίας από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν η 21^η Μαΐου 2018. Ωστόσο, το εν λόγω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή και παραπέμφθηκε στην επιτροπή στις 15 Μαρτίου 2019.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι η Κυπριακή Δημοκρατία λόγω καθυστέρησης στην εναρμόνιση με την υπό αναφορά Οδηγία βρίσκεται ήδη σε διαδικασία παράβασης, δηλαδή στο στάδιο της Απιολογημένης Γνώμης, η οποία στάλθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 25 Ιανουαρίου 2019 και με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία καλείται να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να συμμορφωθεί με την εν λόγω Απιολογημένη Γνώμη εντός προθεσμίας δύο μηνών από την παραλαβή της.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου όπως αυτό έχει τελικά αναθεωρηθεί κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Απόκτηση δικαιωμάτων. Άρθρο 4.

Διατήρηση αδρανοποιημένων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων. Άρθρο 5.

Καταβολή δικαιωμάτων εφάπαξ, αντί της διατήρησής τους. Άρθρο 6.

Ενημέρωση μελών και επιζώντων. Άρθρο 7.

Κατοχύρωση υφιστάμενων δικαιωμάτων. Άρθρο 8.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 9.

Επίλυση διαφορών. Άρθρο 10.

Μη εφαρμογή διατάξεων που αντίκεινται στον Νόμο. Άρθρο 11.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Απόκτησης και της Διατήρησης Δικαιωμάτων Συμπληρωματικής Συνταξιοδότησης Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα. Ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα, που είναι «Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019», δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 26 είναι «Ο περί Ελέγχου των Οινολογικών Πρακτικών και Επεξεργασιών Νόμος του 2019».

Πέστε μου.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκτιμώ ότι μπορούμε να το ψηφίσουμε, γιατί προβλέπω ότι δε θα έχει ιδιαίτερο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νόμου με τον οποίο καταργείται και αντικαθίσταται ο υφιστάμενος περί Ελέγχου των Οινολογικών Πρακτικών και Επεξεργασιών Νόμος, ώστε αφενός να εκσυγχρονιστεί το νομικό πλαίσιο που διέπει τις οινολογικές πρακτικές που ακολουθούν οι οινοπαραγωγοί και αφετέρου να επιτευχθεί αποτελεσματικότερη εφαρμογή ορισμένων πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελέγχου των Οινολογικών Πρακτικών και Επεξεργασιών Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Δημήτρης Δημητρίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Ονούφριος Κουλλά

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Φεβρουαρίου, στις 26 Μαρτίου και στις 2 Απριλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Γεωργίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ, του Συνδέσμου Οινοποιείων Κύπρου, του Συνδέσμου Οινοπαραγωγών Πάφου και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Παναγροτικός Σύνδεσμος», «Ευρωαγροτικός» και «Οικοαγροτικός». Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών, η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής και η αγροτική οργάνωση «Νέα Αγροτική Κίνηση», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νόμου με τον οποίο καταργείται και αντικαθίσταται ο υφιστάμενος περί Ελέγχου των Οινολογικών Πρακτικών και Επεξεργασιών Νόμος, ώστε αφενός να εκσυγχρονιστεί το νομικό πλαίσιο που διέπει τις οινολογικές πρακτικές που ακολουθούν οι οινοπαραγωγοί και αφετέρου να επιτευχθεί αποτελεσματικότερη εφαρμογή των ακόλουθων πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των Κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου».
2. «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 251/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2014 για τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αρωματισμένων αμπελοοινικών προϊόντων και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1601/91 του Συμβουλίου».
3. «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 606/2009 της Επιτροπής της 10^{ης} Ιουλίου 2009 για καθορισμό ορισμένων λεπτομερειών εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 479/2008 όσον αφορά τις κατηγορίες αμπελοοινικών προϊόντων, τις οινολογικές πρακτικές και τους περιορισμούς στους οποίους υπόκεινται».
4. «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 607/2009 της Επιτροπής της 14^{ης} Ιουλίου 2009 για τον καθορισμό ορισμένων λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2008 του Συμβουλίου όσον αφορά τις προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης και τις προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις, τις παραδοσιακές ενδείξεις, την επισήμανση και την παρουσίαση ορισμένων προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα».
5. «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου της 28^{ης} Ιουνίου 2007 για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91».
6. «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 889/2008 της Επιτροπής της 5^{ης} Σεπτεμβρίου 2008 σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων όσον αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, την επισήμανση και τον έλεγχο των προϊόντων».
7. «Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 203/2012 της Επιτροπής της 8^{ης} Μαρτίου 2012 για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 889/2008 σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά λεπτομερείς κανόνες για τους βιολογικούς οίνους».

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο επιδιώκονται μεταξύ άλλων:

1. ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών του Τμήματος Γεωργίας ως της αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του σχετικού νομοθετικού πλαισίου,
2. η προστασία της δημόσιας υγείας και η ελαχιστοποίηση κινδύνων από παραπλανητική πληροφόρηση των καταναλωτών μέσω της ενίσχυσης σχετικών μηχανισμών ελέγχου και
3. η διόρθωση αδυναμιών της υφιστάμενης νομοθεσίας αναφορικά με τις προβλεπόμενες σε αυτόν διαδικασίες.

Στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο επισημαίνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

Ο υφιστάμενος νόμος, ο οποίος θεσπίστηκε το 2005, χρήζει εκτενούς αναθεώρησης, αφού έκτοτε το ενωσιακό δίκαιο που διέπει τις οινολογικές πρακτικές και επεξεργασίες των αμπελοοινικών προϊόντων έχει μεταρρυθμιστεί σημαντικά. Συνεπώς, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εναρμονίζεται πλήρως το εθνικό δίκαιο με τις σχετικές ρυθμίσεις του ενωσιακού δικαίου, στο οποίο περιλαμβάνεται και η δυνατότητα παροχής παρεκκλίσεων σε οινοποιούς γλυκών οίνων.

Οι σημαντικότερες διαφοροποιήσεις του προτεινόμενου νόμου σε σχέση με τον υφιστάμενο νόμο αφορούν τα ακόλουθα:

1. Τον έλεγχο της παραγωγής ερυθρωπού (ροζέ) οίνου με ανάμιξη λευκού και ερυθρού οίνου.
2. Τη δυνατότητα παρέκκλισης από τα όρια πτητικής οξύτητας, η οποία αφορά μόνο τους οίνους.
3. Τη διαδικασία επιβολής διοικητικών προστίμων για παραβάσεις της νομοθεσίας και την παροχή δικαιώματος άσκησης ιεραρχικής προσφυγής στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο της μελέτης του προτεινόμενου νόμου από την επιτροπή ο εκπρόσωπος του Τμήματος Γεωργίας ανέφερε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, οι πλείστες των οποίων ενσωματώνουν στην εθνική νομοθεσία το σχετικό ενωσιακό κεκτημένο, θα συμβάλουν στη βελτίωση της διαδικασίας ελέγχου των οινολογικών πρακτικών που ακολουθούνται από τους οινοπαραγωγούς, καθώς και στην ανάπτυξη του οινοπαραγωγικού τομέα. Συναφώς, ο ίδιος ενημέρωσε την επιτροπή ότι στο στάδιο της σύνταξης του νομοσχεδίου λήφθηκαν δεόντως υπόψη οι σχετικές εισηγήσεις των οινοπαραγωγών, επισημαίνοντας ειδικότερα ότι η προτεινόμενη δυνατότητα παρέκκλισης από τα όρια πτητικής οξύτητας αποτελεί διαχρονικό αίτημα των οινοπαραγωγών, το οποίο ικανοποιείται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Παναγροτικός Σύνδεσμος», «Ευρωπαϊκοί» και «Οικοαγροτικός» συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Οινοποιών Κύπρου συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, ωστόσο εξέφρασε επιφυλάξεις σε σχέση με επιμέρους πρόνοιές του. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων επισήμανε τα ακόλουθα:

1. Η προτεινόμενη υποχρέωση των υπευθύνων εγκαταστάσεων να ενημερώνουν γραπτώς την αρμόδια αρχή για την πρόθεσή τους να χρησιμοποιήσουν οποιαδήποτε από τις ορισμένες στο νομοσχέδιο οινολογικές πρακτικές τουλάχιστον επτά ημέρες πριν αυτοί προχωρήσουν σε εφαρμογή τους ενδεχομένως να δημιουργήσει πρακτικά προβλήματα στους οινοπαραγωγούς και ως εκ τούτου πρέπει να μελετηθεί το ενδεχόμενο μείωσης της εν λόγω προθεσμίας.
2. Οι εξουσίες που παρέχονται στους επιθεωρητές δυνάμει του προτεινόμενου νόμου ενδεχομένως να τύχουν καταχρηστικής άσκησης και ως εκ τούτου χρήζουν επανεξέτασης οι σχετικές πρόνοιες του νομοσχεδίου.
3. Οι ποινές που επισύρουν τα ποινικά αδικήματα που προβλέπονται στο νομοσχέδιο είναι πολύ αυστηρές, καθότι κρίνονται δυσανάλογες σε σχέση με τη φύση των προβλεπόμενων αδικημάτων. Παράλληλα, το ύψος του διοικητικού προστίμου που δυνατόν να επιβληθεί από την αρμόδια αρχή για παραβάσεις των προνοιών του νομοσχεδίου είναι υπέρμετρα υψηλό. Συνεπώς, κρίνεται αναγκαία η μείωση των εν λόγω ποινών, καθώς και του διοικητικού προστίμου.

Σχολιάζοντας τις πιο πάνω επιφυλάξεις και θέσεις του Συνδέσμου Οινοποιών Κύπρου, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Γεωργίας ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η αναφερόμενη πιο πάνω προθεσμία των επτά ημερών εντός της οποίας πρέπει να ενημερώνεται η αρμόδια αρχή για επικείμενη χρήση συγκεκριμένων οινολογικών πρακτικών αφορά μόνο μη συνήθεις οινολογικές πρακτικές, ενώ, όσον αφορά τις συνήθεις οινολογικές πρακτικές που ακολουθούνται από τους οινοπαραγωγούς, η αντίστοιχη υποχρέωση ασκείται εντός προθεσμίας σαράντα οκτώ ωρών. Ως εκ τούτου, η προθεσμία των επτά ημερών αναφορικά με τις μη συνήθεις οινολογικές πρακτικές δεν πρόκειται να δημιουργήσει οποιοδήποτε πρόβλημα στους οινοπαραγωγούς.
2. Οι εξουσίες που παρέχονται στους επιθεωρητές δεν είναι υπερβολικές, αλλά εμπίπτουν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους για άσκηση των απαιτούμενων ελέγχων.
3. Οι ποινές και το διοικητικό πρόστιμο που επιβάλλονται δυνάμει των προνοιών του νομοσχεδίου συνιστούν κυρώσεις για παραβάσεις της νομοθεσίας και του ενωσιακού δικαίου οι οποίες ως επί το πλείστον αφορούν λανθασμένες οινολογικές πρακτικές που ακολουθούνται από τους οινοπαραγωγούς και οι οποίες επηρεάζουν δυσμενώς τη δημόσια υγεία και τα δικαιώματα των καταναλωτών. Ως εκ τούτου, οι προτεινόμενες ποινές, καθώς και το ύψος του διοικητικού προστίμου κρίνονται αναλογικά ως προς τη φύση των σχετικών αδικημάτων και εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου ή της

αρμόδιας αρχής να επιβάλει ποινή ή διοικητικό πρόστιμο, αντίστοιχα, ανάλογα με τη σοβαρότητα του αδικήματος.

Σημειώνεται ότι με την ευκαιρία αυτή την επιτροπή, πέραν των προτεινόμενων ρυθμίσεων, απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα μέτρα που λαμβάνονται για στήριξη των Κυπρίων οινοπαραγωγών, οι εισαγωγές κρασιών αμφιβόλου ποιότητας εις βάρος των κυπριακών κρασιών και η ορθή πληροφόρηση των καταναλωτών, θέματα τα οποία η επιτροπή επιφυλάχθηκε να μελετήσει ενδελεχώς σε μεταγενέστερο στάδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Απαγορεύσεις. Άρθρο 4.

Εγγραφή στο μητρώο και έλεγχος επιτρεπόμενων οινολογικών πρακτικών και επεξεργασιών και οινολογικών ουσιών. Άρθρο 5.

Έλεγχος παραγωγής ερυθρωπού οίνου με ανάμειξη. Άρθρο 6.

Παρέκκλιση από τα όρια πτητικής οξύτητας. Άρθρο 7.

Δηλώσεις επεξεργασιών. Άρθρο 8.

Ορισμός των Επιθεωρητών. Άρθρο 9.

Εξουσίες των Επιθεωρητών. Άρθρο 10.

Δειγματοληψία. Άρθρο 11.

Επιβολή διοικητικών κυρώσεων και προστίμων. Άρθρο 12.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 13.

Εμπιστευτικότητα. Άρθρο 14.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 15.

Εξουσία έκδοσης Κανονισμών. Άρθρο 16.

Εξουσία έκδοση Διαταγμάτων. Άρθρο 17.

Κατάργηση. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ. Και, όταν είστε έτοιμοι, ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και τρεις αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου των Οινολογικών Πρακτικών και Επεξεργασιών Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και τέσσερις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 27 θέμα είναι «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Φαρμακοποιοί, Φαρμακευτικά Προϊόντα, Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα και Υγειονομικά Είδη) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καθορισμός του πλαισίου παροχής των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας υγείας από φαρμακοποιούς μέσω φαρμακείων στο Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ), του τρόπου αμοιβής τους, της διαδικασίας εγγραφής τους στο ΓΕΣΥ, καθώς και της διαδικασίας σύναψης σύμβασης των φαρμακοποιών με τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Φαρμακοποιοί, Φαρμακευτικά Προϊόντα, Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα και Υγειονομικά Είδη) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Νίκος Νουρής

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Μαρτίου, στις 11 και 18 Απριλίου και στις 3 Μαΐου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου (ΠΦΣ), του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου (ΠΙΣ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (ΠΑΣΙΝ), του Κυπριακού Συνδέσμου Παρασκευαστών Φαρμάκων (Cy.Pha.M.A.), της Κυπριακής Ένωσης Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης (ΚΕΦΕΑ), της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων (ΠΟΣΠΦ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), της Παγκύπριας Συντεχνίας «Ισότητα», της ΠΕΟ, της ΔΕΟΚ, της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών (ΠΑΣΥΚΙ), του Ογκολογικού Κέντρου της Τράπεζας Κύπρου (ΟΚΤΚ), του Γερμανικού Ογκολογικού Κέντρου, του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου και του Παγκύπριου Συνδέσμου Παρασκευαστών Γενερικών Φαρμάκων.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 22(1), 32B(δ), 35A(2), 37(3) και 64 του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου, είναι ο καθορισμός του πλαισίου παροχής των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας υγείας από φαρμακοποιούς μέσω φαρμακείων στο γενικό σύστημα υγείας (ΓΕΣΥ), του τρόπου αμοιβής τους, της διαδικασίας εγγραφής τους στο ΓΕΣΥ, καθώς και της διαδικασίας σύναψης σύμβασης των φαρμακοποιών με τον ΟΑΥ.

Ειδικότερα, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες φροντίδας υγείας από φαρμακοποιούς, εξαιρουμένης της ενδονοσοκομειακής φροντίδας υγείας.
2. Οι ελάχιστες απαιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας.
3. Ο τρόπος υπολογισμού της αμοιβής των φαρμακοποιών.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Ηλίας Μυριάνθους (ΚΣ ΕΔΕΚ), Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Αποχές: Κωστής Ευσταθίου και Μαρίνος Σιζόπουλος (ΚΣ ΕΔΕΚ), ΕΛΑΜ.

4. Η διαδικασία εγγραφής των φαρμακοποιών στο ΓΕΣΥ και η διαδικασία σύναψης σύμβασης με τον ΟΑΥ.
5. Η τήρηση αρχείου από φαρμακοποιούς.
6. Οι υποχρεώσεις των φαρμακοποιών.

Σημειώνεται ότι, πριν από την έναρξη της συζήτησης των κανονισμών, κατατέθηκε από το Υπουργείο Υγείας στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο αυτών στη βάση των συγκλίσεων που επιτεύχθηκαν, έπειτα από σχετική διαβούλευση και κατάληξη σε συμφωνία μεταξύ του ΟΑΥ και του ΠΦΣ.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των κανονισμών στην επιτροπή η εκπρόσωπος του ΠΙΣ διαφώνησε με τις πρόνοιές τους, με τις οποίες παραχωρείται δικαίωμα στους φαρμακοποιούς να αντικαθιστούν φαρμακευτικό προϊόν που έχει συνταγογραφήσει ιατρός σε ασθενή με φθηνότερο ή αντίστοιχο γενόσημο αυτού, υποστηρίζοντας ότι τέτοια ρύθμιση κρύβει κινδύνους για την υγεία του ασθενούς και παρεμβαίνει στο λειτούργημα του ιατρού. Σε σχέση με την εφαρμογή των εν λόγω προνοιών έθεσε επίσης ζητήματα που αφορούν την ανάληψη ευθύνης, είτε αστικής είτε και ποινικής, σε περίπτωση που, μετά από την αντικατάσταση φαρμακευτικού προϊόντος από τον φαρμακοποιό, ο ασθενής παρουσιάσει παρενέργειες ή επιπλοκές, και τόνισε ότι η υπό αναφορά ρύθμιση συγκρούεται με τις διατάξεις του περί Εγγραφής Ιατρών Νόμου αναφορικά με την άσκηση ιατρικής και με σχετικές διατάξεις του νόμου για το ΓΕΣΥ.

Σημειώνεται ότι τη διαφωνία του επί των ίδιων προνοιών εξέφρασε και ο εκπρόσωπος της ΚΕΦΕΑ, ο οποίος δήλωσε ότι οποιαδήποτε αλλαγή στη συνταγή θα πρέπει να γίνεται μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του ιατρού που την εξέδωσε.

Πέραν των πιο πάνω, υποβλήθηκαν από εμπλεκόμενους φορείς ορισμένες παρατηρήσεις σε επιμέρους πρόνοιες των κανονισμών, για τις οποίες ζητήθηκαν και δόθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους και από τον ΟΑΥ πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις.

Ο γενικός διευθυντής του ΟΑΥ, τοποθετούμενος στις πιο πάνω διαφωνίες που εκφράστηκαν σε σχέση με τις πρόνοιες των κανονισμών, με τις οποίες παραχωρείται δικαίωμα σε φαρμακοποιό κατά την εκτέλεση συνταγής να προβαίνει σε αντικατάσταση φαρμακευτικού προϊόντος με φθηνότερο γενόσημο ή αντίστοιχο γενόσημο, δήλωσε ότι το ανταλλάξιμο φαρμακευτικό προϊόν θα έχει την ίδια δραστική ουσία, την ίδια φαρμακευτική μορφή, την ίδια δοσολογία και ποσότητα και θα αντικαθίσταται μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του ασθενούς. Περαιτέρω, ο ίδιος διευκρίνισε ότι η εν λόγω πρακτική ακολουθείται από τα συστήματα υγείας όλων των χωρών και με τον τρόπο αυτό παρέχεται η ευκαιρία εισαγωγής στην αγορά καινοτόμων φαρμάκων και καινοτόμων θεραπειών.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές επί θέματος αρχής και επεξήγησης τροπολογιών, αν θέλει κάποιος...

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Βρισκόμαστε μόλις είκοσι μέρες πριν από την εφαρμογή του ΓΕΣΥ και ακόμα εξακολουθούμε να ψηφίζουμε κανονισμούς για τον τρόπο εφαρμογής του. Έπειτα διαπιστώσαμε ότι σε πολλές περιπτώσεις υπάρχουν βεβαιασμένες ενέργειες και ενδεχομένως βεβαιασμένες διατάξεις, οι οποίες μπορεί να δημιουργήσουν τεράστια προβλήματα στη συνέχεια.

Όσον αφορά το συγκεκριμένο που συζητάμε σήμερα, αυτό που καταθέτουμε ως τροπολογία το θεωρούμε ότι είναι το αυτονόητο. Δεν είναι δυνατό κατόπιν συνεννόησης ασθενή με φαρμακοποιό να αλλάζουν ενδεχομένως σκεύασμα το οποίο έχει εγγράψει από τον κατάλογο ο γιατρός. Αντιλαμβάνεστε ότι την αποκλειστική ευθύνη για τη συνταγογράφηση ενός φαρμακευτικού προϊόντος την έχει ο γιατρός. Ακόμα και στην περίπτωση που φαινομενικά υπάρχουν σκευάσματα με το ίδιο φαρμακευτικό υλικό, με την ίδια φαρμακευτική ουσία, ακόμα και το έκδοχο παίζει σημαντικό ρόλο. Η ουσία δηλαδή μέσα στην οποία το φάρμακο είναι διαλυμένο παίζει σημαντικό ρόλο. Αυτό δεν μπορεί να το γνωρίζει ούτε ο ασθενής ούτε ο φαρμακοποιός. Αυτό είναι ευθύνη του γιατρού να το γνωρίζει, ο οποίος αναλαμβάνει και την ευθύνη της συνταγογράφησης με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Γι' αυτό και η δική μας τροπολογία στη συγκεκριμένη πρόνοια, ότι σε περίπτωση συνεργασίας του δικαιούχου με τον φαρμακοποιό να μπορεί να γίνει αντικατάσταση του συγκεκριμένου γενερικού σκευάσματος, εμείς ζητούμε αυτό να μπορεί να γίνει σε συνεννόηση και με την έγκριση του συνταγογραφούντος το φάρμακο γιατρού ή οδοντίατρο, για να μπορέσουμε να διασφαλίσουμε ακριβώς την προστασία κυρίως του ασθενή και

για να αποφύγουμε ενδεχομένως ανεξέλεγκτη κατάχρηση αυτής της παραγράφου, που δεν μπορούμε να ξέρουμε πού θα οδηγήσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδικής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πρόεδρε, είναι για το υπ' αριθμόν 31 θέμα που θέλω να μιλήσω εγώ. Να μιλήσω τωρά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννά μπαίνει ένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βάλτε τζιαι το υπ' αριθμόν 31.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εντάξει. Επειδή έν' μαζί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν είναι μαζί.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είναι μαζί. Είναι ξεχωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Και το υπ' αριθμόν 27 θέμα και το υπ' αριθμόν 28 θέμα έχουν το ίδιο θέμα. Το υπ' αριθμόν 29 θέμα έχει διαφορετικό θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Εμάς ως κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, καταθέτοντας τη συγκεκριμένη τροποποίηση ο κ. Σιζόπουλος εκ μέρους της ΕΔΕΚ, φαινομενικά μας ικανοποιούσε, αλλά, μελετώντας το περιβάλλον στην Ευρώπη και το τι συμβαίνει στα άλλα συστήματα υγείας, ακριβώς μας προβλημάτισε αν είναι ορθή ή όχι. Τι συμβαίνει στην υπόλοιπη Ευρώπη αυτή τη στιγμή; Οι πλείστες των χωρών που έχουν συστήματα υγείας ακολουθούν αυτό που έχει ο νόμος ο δικός μας, όχι αυτό που θέλει να τροποποιήσει ο κ. Σιζόπουλος. Αυτό που γίνεται στην Κύπρο το κάμνει η Φινλανδία, η Πορτογαλία, η Ελλάδα, η Σουηδία, η Ολλανδία, όλες οι χώρες. Η Γαλλία μάλιστα το έχει και στα κριτήρια του καλού γιατρού, όταν κινείται προς τα γενόσημα. Οι μόνες χώρες που έχουν συστήματα υγείας και κάμνουν αυτό που προτείνει ο κ. Σιζόπουλος είναι η Γερμανία και η Ιταλία, όπου εκεί όμως υπάρχει πληθώρα κανονισμών που διέπουν το συγκεκριμένο. Έχοντας ακούσει και τους ασθενείς, οι οποίοι θεωρούν -και θεωρούμε και εμείς μαζί τους- ότι θα ψηλώσει πάρα πολύ το κόστος περιθαλψης, η κατεύθυνση προς το original φάρμακο και με δεδομένο ότι ο ΟΑΥ θα έχει κατάλογο φαρμάκων και γενοσήμων και original και θα έχει ο ασθενής την ευχέρεια να αποφασίσει πώς θα κινηθεί σε συνεργασία με τον φαρμακοποιό, θεωρούμε ότι ο γιατρός θα ενημερώνεται από το ηλεκτρονικό αρχείο και θα έχει την ευχέρεια, αν χρειάζεται, στην επόμενη επίσκεψη οποιαδήποτε διαφοροποίηση να την πράττει. Εκείνο το οποίο ουσιαστικά, εάν ψηφίσουμε την τροπολογία του κ. Σιζόπουλου, θα διαταράξει το σύστημα είναι το ότι ανεβάζει τρομερά το κόστος προς τα πάνω. Και ενός συστήματος το οποίο θέλουμε να ξεκινήσει και να λειτουργήσει δεν πρέπει να του βάλλουμε βαρίδια. Κατανοούμε τη φιλοσοφία, αλλά στο παρόν στάδιο, αν πραγματικά θέλουμε να λειτουργήσει, πρέπει να το αφήσουμε όπως είναι η φιλοσοφία του, να στηρίξουμε τον ασθενή, να λειτουργήσει δύο-τρία χρόνια, να δούμε τα τυχόν μειονεκτήματα και είμαστε εδώ να το συζητήσουμε. Στο παρόν στάδιο οποιοσδήποτε τροποποιήσεις απλώς τινάσσουν το σύστημα στον αέρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η τοποθέτησή μου είναι στη λογική ακριβώς αυτού που ανέφερε μόλις τώρα και ο συνάδελφος κ. Γεωργίου. Να πω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ζαχαρίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ζαχαρίου. Απολογούμαι!

Να σημειώσω ότι όλα σχεδόν τα συστήματα υγείας στην Ευρώπη κινούνται στη φιλοσοφία ακριβώς του δικού μας νόμου και σημειώνω ακόμη ότι προωθούν -και όχι τυχαία- τα φάρμακα γενερικής, για να υποχρεώσουν και τις εταιρείες να μειώσουν τις τιμές των original φαρμάκων. Σημειώνω ακόμα ότι όλοι οι εμπειρογνώμονες που κατά καιρό έχουν έρθει στην Κύπρο για να μελετήσουν τις τιμές των φαρμάκων έχουν επισημάνει την πολύ έντονη και δυνατή σχέση που υπάρχει μεταξύ του ιδιωτικού τομέα, των γιατρών και των εταιρειών φαρμάκων. Και, εάν περάσει η τροπολογία που εισηγείται ο κ. Σιζόπουλος, ουσιαστικά θα μετακυλιστεί ένα σημαντικό οικονομικό κόστος πάνω στους ασθενείς, αφού, με βάση τον δικό μας τον νόμο, τα original φάρμακα δε θα καλύπτονται από τον ΟΑΥ. Και πραγματικά θεωρώ ότι είναι αδύνατο ή θα υπάρξουν πολύ ελάχιστες περιπτώσεις γιατρών που λόγω της οποιασδήποτε σχέσης συνταγογραφήσεων για ένα original φάρμακο στη συνέχεια θα δεχτούν να αλλάξουν τη συνταγή που θα έχουν δώσει εκ των προτέρων. Άρα, πρέπει να παραμείνει το νομοσχέδιο ως έχει και, επαναλαμβάνω, αυτό θα οδηγήσει και στη μείωση των τιμών των original φαρμάκων από τις εταιρείες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Και η δική μου η τοποθέτηση είναι ανάλογη με των προηγούμενων συναδέλφων, του κ. Ζαχαρίου, του κ. Λιλλήκα. Πρέπει να πούμε, με αφορμή αυτή τη συζήτηση, ότι το ΓΕΣΥ θα προσφέρει από την 1^η του Ιούνη μια σημαντική βελτίωση για τους ασθενείς, σε ό,τι αφορά τη δυνατότητά τους να παίρνουν φάρμακα με πολύ μεγαλύτερη ευκολία, ιδιαίτερα εκείνοι που έπρεπε να περιμένουν τρεις ώρες στα νοσοκομεία για να πάρουν τη συνταγή και άλλες τρεις ώρες για να πάρουν τα φάρμακα. Σήμερα θα μπορούν να τα παίρνουν από την 1^η του Ιούνη, μετά από την έκδοση συνταγής από τον γιατρό από το πλησιέστερο σ' αυτούς φαρμακείο και θα μπορούν -και αυτή είναι επίσης ουσιαστική διαφορά- να παίρνουν τα φάρμακα, εάν δεν είναι πρωτότυπα και είναι γενόσημα, πληρώνοντας μόνο τη διαφορά, ενώ σήμερα πληρώνουν συνολικά το κόστος, για να πάρουν τα πρωτότυπα. Και αυτή είναι μία ουσιαστική διαφορά, που θα έχει να κάνει με επιπρόσθετο οικονομικό όφελος για τους ασθενείς.

Αυτή η τροπολογία που έχει κατατεθεί θα οδηγήσει σε δύο διαδοχικές, αρνητικότερες ενέργειες. Σε πρώτο χρόνο θα οδηγήσει σε αυξημένο κόστος για τον ασθενή, εάν επιτρέψουμε να περάσει, γιατί δε θα μπορεί να πληρώνει από τούδε και στο εξής, αν περάσει η τροπολογία, τη διαφορά, αλλά θα πληρώνει εξ ολοκλήρου την τιμή του πρωτότυπου φαρμάκου. Και, επειδή ακριβώς θα συμβεί κάτι τέτοιο, θα αναγκαστούμε να πάμε να τροποποιήσουμε τη νομοθεσία, ώστε ο ΟΑΥ να καλύπτει τα πρωτότυπα και να μη μεταφέρεται το κόστος πάνω στους ασθενείς. Και αυτό το πράγμα θα οδηγήσει με τη σειρά του σε κατάρρευση του συστήματος, πριν καν ξεκινήσει, εάν εφαρμοστεί, γιατί, όπως γνωρίζουμε, πάντοτε τα γενόσημα είναι πιο φτηνά από τα πρωτότυπα.

Αυτή είναι η πραγματικότητα και γι' αυτό τον λόγο εμείς θα καταψηφίσουμε και τις δύο τροπολογίες διαδοχικά στις νομοθεσίες που έχουμε ενώπιόν μας, γιατί είναι ταυτόσημες οι τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούπας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΠΑΣ:

Το πρώτιστο μέλημά μας, αφού είμαστε τόσο κοντά στη λειτουργία του Γενικού Συστήματος Υγείας, είναι να δούμε πώς μπορούμε να διαφυλάξουμε αυτά που έχουμε ψηφίσει ομόφωνα πριν από ενάμιση περίπου χρόνο, να δούμε πώς τα νοσηλευτήρια θα μπορέσουν επιτέλους να λειτουργήσουν σωστά, για να σταματήσει η ταλαιπωρία του κόσμου και να ξεκινήσει αυτό το αγαθό που θέλουμε να προσφέρουμε στον λαό να

προσφερθεί με τον καλύτερο τρόπο, παρά τα προβλήματα που υπήρχαν, υπάρχουν και είμαι σίγουρος ότι θα υπάρξουν. Θέληση όμως πρέπει να έχουμε, για να μπορέσουμε να τα ξεπεράσουμε.

Όσον αφορά την τροπολογία για τα φάρμακα, ως Δημοκρατικό Κόμμα θα την καταψηφίσουμε, διότι δε θέλουμε να διαταράξουμε οτιδήποτε αλλάζει τη φιλοσοφία αυτών που έχουμε ψηφίσει και οτιδήποτε θα αναγκάσει τον κόσμο να πληρώνει έστω και ένα σεντ περισσότερο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Να πω ότι οι επιφυλάξεις των συναδέλφων είναι αβάσιμες για το γεγονός ότι η συνταγογράφηση θα γίνεται από τον κατάλογο φαρμάκων τον οποίο έχει εγκρίνει ο ΟΑΥ και μόνο. Δεν είναι φάρμακα τα οποία βρίσκονται εκτός του καταλόγου και θα αναγκαστεί ο γιατρός να τα γράψει, άρα θα χρειαστεί να υπάρχει πληρωμή και όλα τα υπόλοιπα. Εάν λοιπόν αυτό το πράγμα δεν μπορούμε να το αντιληφθούμε, τότε λυτούμαι πάρα πολύ, ο καθένας πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες του!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας ξανά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι υπάρχει μια παρεξήγηση. Ο γιατρός έχει την απόλυτη ελευθερία να συνταγογραφήσει και original φάρμακα, απλώς θα συμβεί αυτό που είπε προηγουμένως ο κ. Λουκαΐδης. Δεν υποχρεούται να συνταγογραφήσει μόνο τα φάρμακα που υπάρχουν στον κατάλογο του ΟΑΥ. Απλώς, εκείνα τα φάρμακα γνωρίζει ότι, αν τα συνταγογραφήσει, δε θα πληρώσει οποιαδήποτε λεφτά ο ασθενής. Έχει όμως την ελευθερία να συνταγογραφήσει και φάρμακα που είναι original και εναπόκειται βέβαια στον ασθενή αν θα δεχτεί να πληρώσει την επιπλέον διαφορά πάνω σ' αυτά τα φάρμακα. Θεωρώ ότι, όπως το είπε και ο κ. Μουσιούττας προηγουμένως, είμαστε στο παρά ένα της εφαρμογής του ΓΕΣΥ. Αντί να δημιουργούμε προσκόμματα και προβλήματα που θα δυσκολέψουν και θα περιπλέξουν την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, καλά κάνουμε όσοι πιστεύουμε στο ΓΕΣΥ να στηρίζουμε την πλήρη εφαρμογή του, παραμένοντας σταθεροί σ' αυτά που έχουμε ψηφίσει όλο αυτό το διάστημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Είμαστε πριν από την ψηφοφορία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μεν μου πεις ότι εννά μου πεις ότι είσαι φαρμακοποιός!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ναι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα είσαι;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευτυχώς που το δήλωσες!

Ευχαριστώ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Εντάξει.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και ο Νουρής είναι; Τώρα το ακούω.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Θεωρώ ότι, επειδή μπαίνουμε σε τέσσερα-πέντε νομοσχέδια τα οποία αφορούν εμπλοκή των φαρμακείων σε σχέση με το ΓΕΣΥ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, μάλιστα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

...οφείλω να δηλώσω ότι είμαι φαρμακοποιός...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το δηλώσουν και όσοι αγοράζουν φάρμακα όμως!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Πρόεδρε, εγώ κάμνω είναι μ' που θεωρώ σωστό. Το...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, συμφωνώ.

Και εσείς, κύριε Νουρή, δηλώστε ότι είσαστε φαρμακοποιός.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Υιοθετώ τη θέση του κ. Βότση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην τροπολογία της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Φαρμακοποιοί, Φαρμακευτικά Προϊόντα, Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα και Υγειονομικά Είδη) Κανονισμοί του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Κανονισμού 21 των πιο πάνω κανονισμών με την προσθήκη στην παράγραφο (2) αυτού αμέσως μετά τις λέξεις «γενερική αντικατάσταση» (τρίτη γραμμή) της φράσης «με τη σύμφωνη γνώμη του ιατρού ή του οδοντιάτρου που συνέταξε τη συνταγή».

Σημειώσεις:

1. Η προτεινόμενη τροπολογία αποσκοπεί στο να προβλεφθεί ότι η γενερική αντικατάσταση φαρμακευτικού προϊόντος από φαρμακοποιό κατά την εκτέλεση συνταγής θα γίνεται μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του ιατρού ή του οδοντιάτρου που συνέταξε τη συνταγή.
2. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τρεις ψήφοι υπέρ και τριάντα πέντε ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον, τρεις ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα οι κανονισμοί εγκρίνονται, με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ.

Τα υπ' αριθμόν 28, 29 και 30 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Προδιαγραφών, Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 28 θέματος είναι ο εκσυγχρονισμός και προσαρμογή της φαρμακευτικής πρακτικής στις μεταρρυθμίσεις που θα επέλθουν ενόψει της εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 29 θέματος είναι η τροποποίηση των περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Κανονισμών, ώστε να εισαχθούν σε αυτούς πρόνοιες που να διευκολύνουν την εκτέλεση ηλεκτρονικών συνταγών που περιλαμβάνουν ελεγχόμενα φάρμακα, όπως είναι τα ναρκωτικά.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 30 θέματος είναι η τροποποίηση των περί Προδιαγραφών, Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων Κανονισμών, ώστε να εισαχθούν σε αυτούς πρόνοιες που να καθιστούν απαραίτητη τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας, όπως είναι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και άλλες συσκευές, καθώς και λογισμικά.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Νίκος Νουρής

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Μαρτίου, στις 11 και 18 Απριλίου και στις 3 Μαΐου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου (ΠΦΣ), του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου (ΠΙΣ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (ΠΑΣΙΝ), του Κυπριακού Συνδέσμου Παρασκευαστών Φαρμάκων (Cy.Pha.M.A.), της Κυπριακής Ένωσης Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης (ΚΕΦΕΑ), της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων (ΠΟΣΠΦ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Ισότητα, της ΠΕΟ, της ΔΕΟΚ, της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών (ΠΑΣΥΚΙ), του Ογκολογικού Κέντρου της Τράπεζας Κύπρου (ΟΚΤΚ), του Γερμανικού Ογκολογικού Κέντρου, του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου και του Παγκύπριου Συνδέσμου Παρασκευαστών Γενετικών Φαρμάκων.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστεί και να προσαρμοστεί η φαρμακευτική πρακτική στις μεταρρυθμίσεις που θα επέλθουν ενόψει της εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ).

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 8, 11, 28 και 36 του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Κανονισμών, ώστε να εισαχθούν σε αυτούς πρόνοιες που να διευκολύνουν την εκτέλεση ηλεκτρονικών συνταγών που περιλαμβάνουν ελεγχόμενα φάρμακα, όπως είναι τα ναρκωτικά.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 42(1) (ζ) και (ιβ) του περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Προδιαγραφών, Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων Κανονισμών, ώστε να εισαχθούν σε αυτούς πρόνοιες που να καθιστούν απαραίτητη τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας, όπως είναι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και άλλες συσκευές, καθώς και λογισμικά.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον εκπρόσωπο των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, τα προτεινόμενα νομοθετήματα εμπεριέχουν μεταρρυθμιστικές πρόνοιες οι οποίες είναι αλληλένδετες με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ και οι οποίες διαμορφώθηκαν σε συνεργασία με τον ΟΑΥ.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο εισάγονται πρόνοιες στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία με τις οποίες ρυθμίζονται κυρίως τα ακόλουθα:

1. Οι προϋποθέσεις που απαιτείται να πληρούνται για τη δημιουργία και λειτουργία των νοσοκομειακών φαρμακείων.
2. Οι προϋποθέσεις που απαιτείται να πληρούνται για την εκτέλεση συνταγών και ηλεκτρονικών συνταγών και η δυνατότητα αντικατάστασης από φαρμακοποιοό φαρμακευτικού προϊόντος με γενόσημο φαρμακευτικό προϊόν.
3. Ο τρόπος προμήθειας φαρμακευτικών προϊόντων, δραστικών ουσιών και εκδόχων.
4. Η τήρηση αρχείων από φαρμακοποιούς που διεξάγουν επιχείρηση φαρμακοποιού ή φαρμακοποιούς οι οποίοι είναι υπεύθυνοι νοσοκομειακών φαρμακείων, σε σχέση με συνταγές που προσκομίζονται σε αυτούς για εκτέλεση, η τήρηση αρχείων για φαρμακευτικά προϊόντα που περιέχουν ελεγχόμενα φάρμακα, καθώς και αρχείων των τιμολογίων και τυχόν άλλων παραστατικών προμήθειας φαρμακευτικών προϊόντων.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, όπως επισημάνθηκε από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας, θα επέλθει σημαντική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών φαρμακευτικής φροντίδας και συνακόλουθα αναβάθμιση της δημόσιας υγείας και θα καταστεί δυνατή η προσαρμογή της φαρμακευτικής πρακτικής με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ.

Όσον αφορά τους πρώτους κανονισμούς, σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, επειδή με βάση τους υφιστάμενους κανονισμούς οι συνταγές που περιλαμβάνουν ελεγχόμενα φάρμακα, όπως είναι τα ναρκωτικά, πρέπει να συντάσσονται και να υπογράφονται ιδιοχείρως, κρίθηκε απαραίτητη η εισαγωγή προνοιών στους υπό τροποποίηση βασικούς κανονισμούς, ώστε να είναι δυνατή η έκδοση ηλεκτρονικών συνταγών οι οποίες να περιέχουν και ελεγχόμενα φάρμακα. Επιπρόσθετα, εισάγεται πρόνοια στους βασικούς κανονισμούς, σύμφωνα με την οποία τα αρχεία που πρέπει να τηρούνται για τον έλεγχο της διακίνησης των υπό αναφορά φαρμάκων να μπορεί να τηρούνται και ηλεκτρονικά.

Με τους δεύτερους κανονισμούς εισάγονται πρόνοιες στους υπό τροποποίηση βασικούς κανονισμούς οι οποίες καθιστούν απαραίτητη τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας για τη λειτουργία των φαρμακείων, ώστε αυτά να είναι σε θέση να εκτελούν μεταξύ άλλων ηλεκτρονικές συνταγές, να τηρούν τα χαρακτηριστικά ασφαλείας των φαρμακευτικών προϊόντων με βάση τις πρόνοιες των κανονισμών, να τηρούν ηλεκτρονικά αρχεία και να έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω ευρυζωνικής σύνδεσης. Περαιτέρω, με τους εν λόγω κανονισμούς εισάγεται πρόνοια με την οποία επιβάλλεται η δημιουργία των απαραίτητων διευκολύνσεων και ρυθμίσεων για την εύλογη προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρίες στα φαρμακεία.

Σημειώνεται ότι στο υπό συζήτηση προτεινόμενο μεταρρυθμιστικό πλαίσιο περιλαμβάνονταν και κανονισμοί με τους οποίους προτεινόταν η θέσπιση του νομοθετικού πλαισίου που να διέπει τη διαδικασία αδειοδότησης, τη διάρθρωση και τις προδιαγραφές λειτουργίας των νοσοκομειακών φαρμακείων. Ωστόσο, στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη στην επιτροπή και έπειτα από διαπίστωση της ανάγκης για συμπερίληψη στους εν λόγω κανονισμούς προνοιών που να ρυθμίζουν την άσκηση του επαγγέλματος κλινικής φαρμακευτικής από κλινικό φαρμακοποιοό, καθώς και του επαγγέλματος του τεχνικού φαρμακείου, το Υπουργείο Υγείας αποφάσισε να αποσύρει τους εν λόγω κανονισμούς στο παρόν στάδιο, έτσι ώστε να παρασχεθεί σε αυτό η δυνατότητα να διαβουλευτεί περαιτέρω με όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές το συντομότερο δυνατόν και να καταθέσει νέους κανονισμούς στους οποίους θα περιλαμβάνονται πρόνοιες για τη ρύθμιση των πιο πάνω επαγγελμάτων.

Στο στάδιο της συζήτησης όλων των προτεινόμενων νομοθετημάτων στην επιτροπή οι εμπλεκόμενοι φορείς συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γιατί, όπως υποστήριξαν, με την εφαρμογή τους θα επέλθει αναβάθμιση της εξυπηρέτησης των ασθενών, ωστόσο ορισμένοι από αυτούς εξέφρασαν επιφυλάξεις και εισηγήσεις σε σχέση με ορισμένες ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται σε αυτά. Παράλληλα, οι εκπρόσωποι του ΠΙΣ και του ΠΑΣΙΝ διαφώνησαν με επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Ειδικότερα, η εκπρόσωπος του ΠΙΣ υποστήριξε ότι στόχος των υπό συζήτηση νομοθετημάτων είναι πρωτίστως η διασφάλιση της παροχής ποιοτικής και ασφαλούς φαρμακευτικής θεραπείας προς τους ασθενείς, τονίζοντας ότι ο στόχος αυτός απεμπολείται μέσω κάποιων δικαιωμάτων που παραχωρούνται στους φαρμακοποιούς, για να ασκούν ιατρική. Συγκεκριμένα, η εν λόγω εκπρόσωπος δήλωσε ότι ο ΠΙΣ διαφωνεί με την πρόνοια του νομοσχεδίου με βάση την οποία παραχωρείται δικαίωμα στους φαρμακοποιούς να αντικαθιστούν φαρμακευτικό προϊόν που έχει συνταγογραφήσει ιατρός σε ασθενή με φθνότερο ή αντίστοιχο γενόσημο αυτού, υποστηρίζοντας ότι τέτοια ρύθμιση ελλοχεύει κινδύνους για την υγεία του ασθενούς και παρεμβαίνει στο λειούργημα του ιατρού. Περαιτέρω, σε σχέση με την εφαρμογή της εν λόγω πρόνοιας έθεσε

επίσης ζητήματα που αφορούν την ανάληψη ευθύνης, είτε αστικής είτε και ποινικής, σε περίπτωση που μετά την αντικατάσταση φαρμακευτικού προϊόντος από τον φαρμακοποιό ο ασθενής παρουσιάσει παρενέργειες ή επιπλοκές, και τόνισε ότι η υπό αναφορά ρύθμιση συγκρούεται με τις διατάξεις του περί Εγγραφής Ιατρών Νόμου αναφορικά με την άσκηση ιατρικής και με σχετικές διατάξεις του νόμου για το ΓΕΣΥ.

Σημειώνεται ότι τη διαφωνία του επί των ίδιων προνοιών εξέφρασε και ο εκπρόσωπος της ΚΕΦΕΑ, ο οποίος δήλωσε ότι οποιαδήποτε αλλαγή στη συνταγή πρέπει να γίνεται μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του ιατρού που την εξέδωσε.

Για το ίδιο ζήτημα οι εκπρόσωποι της ΠΟΣΠΦ εισηγήθηκαν τη συμπερίληψη ρητής πρόνοιας στο νομοσχέδιο με βάση την οποία η αντικατάσταση φαρμακευτικού προϊόντος να γίνεται μόνο έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη ή αίτημα του ασθενούς και έπειτα από πληροφόρηση του ιατρού και επιπρόσθετα να διευκρινιστεί ότι το αντίστοιχο γενόσημο με το οποίο θα αντικατασταθεί το φαρμακευτικό προϊόν θα έχει την ίδια δραστική ουσία, την ίδια φαρμακευτική μορφή και δύναμη, την ίδια δοσολογία που συνέστησε ο ιατρός και την ποσότητα που αναγράφεται στη συνταγή.

Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΙΝ, εκφράζοντας τις απόψεις του σε σχέση με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, διαφώνησε για το ότι δεν έχει εκπονηθεί μελέτη για τη βιωσιμότητα των νοσοκομειακών φαρμακείων των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων, γι' αυτό και θεωρεί ότι είναι άγνωστες και πιθανότατα αρνητικές οι επιπτώσεις που θα έχει η εφαρμογή των προνοιών του νομοσχεδίου στη λειτουργία και στη βιωσιμότητα των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων.

Η εκπρόσωπος του ΠΙΣ συμφώνησε με τις απόψεις που εξέφρασε ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΙΝ.

Πέραν των πιο πάνω, τα επιμέρους ζητήματα που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εμπλεκόμενους φορείς αφορούν τα ακόλουθα:

1. Το ενδεχόμενο τα υφιστάμενα δημόσια νοσοκομειακά φαρμακεία να μην είναι σε θέση να προσαρμοστούν στις προτεινόμενες με τους κανονισμούς απαιτήσεις.
2. Την ανάγκη διασφάλισης της παροχής ασφαλούς και αποτελεσματικής προστασίας των ασθενών με πρωτόκολλα.
3. Την ανάγκη έγκαιρης ενημέρωσης του ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού επί των προνοιών των υπό συζήτηση νομοθετημάτων προς αποφυγή οποιασδήποτε δυσλειτουργίας.

Σημειώνεται ότι την επιτροπή απασχόλησαν επίσης άλλα επιμέρους θέματα που τέθηκαν από εμπλεκόμενους φορείς και άπτονται των προνοιών των υπό συζήτηση νομοθετημάτων για τα οποία ζητήθηκαν και δόθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις.

Τοποθετούμενος ο εκπρόσωπος των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας επί των διαφωνιών που εκφράστηκαν από τον ΠΙΣ σε σχέση με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου με τις οποίες παραχωρείται δικαίωμα σε φαρμακοποιό κατά την εκτέλεση συνταγής να προβαίνει σε αντικατάσταση φαρμακευτικού προϊόντος με φθηνότερο γενόσημο ή αντίστοιχο γενόσημο, δήλωσε ότι το ανταλλάξιμο φαρμακευτικό προϊόν θα έχει την ίδια δραστική ουσία, την ίδια φαρμακευτική μορφή, την ίδια δοσολογία και ποσότητα και θα αντικαθίσταται μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του ασθενούς. Περαιτέρω, σημείωσε ότι τα γενόσημα φάρμακα δεν μπορεί να θεωρηθούν υποδεέστερα των πρωτοτύπων, εφόσον είναι εξίσου καλής ποιότητας.

Περαιτέρω, σε σχέση με το πιο πάνω ζήτημα, ο γενικός διευθυντής του ΟΑΥ διευκρίνισε ότι η εν λόγω πρακτική ακολουθείται από τα συστήματα υγείας όλων των χωρών και με τον τρόπο αυτό παρέχεται η ευκαιρία εισαγωγής στην αγορά καινοτόμων φαρμάκων και καινοτόμων θεραπειών.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω διεξαγωγής της συζήτησης την επιτροπή απασχόλησαν επιμέρους πρόνοιες που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο, για τις οποίες εισηγήθηκε την αναδιτύπωσή τους, ώστε να διασαφηνιστούν και να βελτιωθούν από νομοτεχνικής άποψης.

Στη βάση των εισηγήσεων που τέθηκαν από την επιτροπή, το Υπουργείο Υγείας, σε συνεργασία με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο.

Υπό το φως των πιο πάνω ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των κανονισμών του επισυνημένου παραρτήματος κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
2. Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
3. Οι περί Προδιαγραφών, Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτή την έκθεση, γι' αυτά τα τρία θέματα, υπάρχουν οποιεσδήποτε τοποθετήσεις επί θέματος αρχής ή επεξήγηση τροπολογιών;

Να δώσω τον λόγο στον κ. Σιζόπουλο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Υπάρχει η ίδια τροπολογία όπως και προηγουμένως, κύριε Πρόεδρε, και για τους ίδιους ακριβώς λόγους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Προχωρούμε τώρα στην ψηφοφορία για την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για το νομοσχέδιο «Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 7 του νομοσχεδίου με το οποίο αντικαθίσταται το άρθρο 32 του βασικού νόμου, ώστε να αντικατασταθεί από το εδάφιο (2) αυτού η φράση «ή κατόπιν αιτήματος του ασθενούς» (δεύτερη και τρίτη γραμμή) με τη φράση «του ιατρού ή του οδοντιάτρου που τη συνταγογράφησε».

Σημειώσεις:

1. Η προτεινόμενη τροπολογία αποσκοπεί στο να προβλεφθεί ότι η αντικατάσταση από φαρμακοποιοί, κατά την εκτέλεση συνταγής, φαρμακευτικού προϊόντος με πιο φθηνό γενόσημο ή αντίστοιχο γενόσημο αυτού θα γίνεται μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του ιατρού ή του οδοντιάτρου που συνέταξε τη συνταγή.
2. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δύο ψήφοι υπέρ, τριάντα έξι ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δύο ψήφους υπέρ και τριάντα έξι ψήφους εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση για το υπ' αριθμόν 28 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 4Α του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 16Α. Άρθρο 6.

Αντικατάσταση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Αντικατάσταση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Αντικατάσταση του άρθρου 39 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 42 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου Παραρτήματος IV. Άρθρο 11.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 έως 12 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ και καμία ψήφο εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ψηφίστε τώρα για το υπ' αριθμόν 29 θέμα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Είναι ομόφωνοι και οι επόμενοι κανονισμοί;

Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 31 θέμα είναι «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Εργαστήρια) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 31 θέματος είναι ο καθορισμός του πλαισίου παροχής των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας υγείας από εργαστήρια στο Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ), του τρόπου αμοιβής τους, της διαδικασίας εγγραφής τους στο ΓΕΣΥ, καθώς και της διαδικασίας σύναψης σύμβασης των εργαστηρίων με τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Εργαστήρια) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Νίκος Νουρής

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Απριλίου και στις 3 Μαΐου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Ποιότητας (ΚΟΠΠ) του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου (ΠΙΣ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (ΠΑΣΙΝ), της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων (ΠΟΣΠΦ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών (ΠΑΣΥΚΙ), του Ογκολογικού Κέντρου της Τράπεζας Κύπρου (ΟΚΤΚ), του Γερμανικού Ογκολογικού Κέντρου, του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου, του Συνδέσμου Διευθυντών Κλινικών Εργαστηρίων, Βιοϊατρικών και Κλινικών Εργαστηριακών Επιστημόνων, του Καραϊσκάκειου Ιδρύματος, της Εταιρείας Βιοπαθολόγων και Μικροβιολόγων Ιατρών Κύπρου (ΕΒΜΙΚ), του Κέντρου Προληπτικής Παιδιατρικής, του Πανεπιστημίου Κύπρου, της Κυπριακής Αιματολογικής Εταιρείας, του Mendel Center for Biomedical Sciences και της Παγκύπριας Ένωσης Επιστημόνων Χημικών (Τμήμα Διασφάλισης Ποιότητας).

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 22(1), 32B(δ) και 64 του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου, είναι ο καθορισμός του πλαισίου παροχής των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας υγείας από εργαστήρια στο γενικό σύστημα υγείας (ΓΕΣΥ), του τρόπου αμοιβής τους, της διαδικασίας εγγραφής τους στο ΓΕΣΥ, καθώς και της διαδικασίας σύναψης σύμβασης των εργαστηρίων με τον ΟΑΥ.

Ειδικότερα, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες φροντίδας υγείας από εργαστήρια, εξαιρουμένης της ενδονοσοκομειακής φροντίδας υγείας.
2. Οι ελάχιστες απαιτήσεις που απαιτείται να πληρούν τα εργαστήρια για την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας.
3. Ο τρόπος υπολογισμού της αμοιβής των εργαστηρίων.
4. Η διαδικασία εγγραφής των εργαστηρίων στο ΓΕΣΥ και η διαδικασία σύναψης σύμβασης αυτών με τον ΟΑΥ.
5. Η τήρηση αρχείου από εργαστήρια.
6. Οι υποχρεώσεις των εργαστηρίων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των κανονισμών από την επιτροπή, όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς έθεσαν ορισμένα ζητήματα επί των προνοιών τους, καθώς και επί θεμάτων που άπτονται γενικότερα των διατάξεων του νόμου που διέπει τη λειτουργία των κλινικών εργαστηρίων, επισημαίνοντας την ανάγκη αναθεώρησής του, γιατί, όπως υποστήριξαν, περιλαμβάνει αναχρονιστικές διατάξεις.

Σε σχέση με την ανάγκη εκσυγχρονισμού των διατάξεων της εν λόγω νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία των εργαστηρίων, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας ενημέρωσαν την επιτροπή ότι η αναθεώρησή του βρίσκεται υπό επεξεργασία.

Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Διευθυντών Κλινικών Εργαστηρίων, Βιοϊατρικών και Κλινικών Εργαστηριακών Επιστημόνων επισήμαναν την ανάγκη να διασφαλιστούν τα ακόλουθα:

1. Η βιωσιμότητα των εργαστηρίων.
2. Η ελεύθερη και απρόσκοπτη πρόσβαση των δικαιούχων στα εργαστήρια.
3. Η τεκμηρίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών από τα εργαστήρια.
4. Η τροποποίηση του νόμου που διέπει τα εργαστήρια το ταχύτερο δυνατό, έτσι ώστε να αναθεωρηθούν οι αναχρονιστικές πρόνοιες που περιλαμβάνονται σε αυτόν.

Περαιτέρω, τα κυριότερα ζητήματα που τέθηκαν στην επιτροπή από εμπλεκόμενους φορείς συνοψίζονται κυρίως στα ακόλουθα:

1. Στην ανάγκη ένταξης στο ΓΕΣΥ μόνο των διαπιστευμένων εργαστηρίων και, σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό στο παρόν στάδιο, να περιληφθεί πρόνοια στους κανονισμούς για διαπίστευσή τους σε μεταγενέστερο στάδιο. Συγκεκριμένα, ο εκπρόσωπος του ΚΟΠΠ εισηγήθηκε την προσθήκη μεταβατικής διάταξης στους κανονισμούς, με την οποία θα παρέχεται η δυνατότητα στα μη διαπιστευμένα εργαστήρια να προχωρήσουν σε διαπίστευση εντός δύο ετών.
2. Στην έλλειψη μηχανισμών για επιθεώρηση των υποστατικών και των βασικών κριτηρίων ποιοτικής λειτουργίας των εργαστηρίων.

3. Στην ανάγκη διασφάλισης της παροχής υπηρεσιών από εργαστήρια σε ασθενείς που δεν μπορούν να μεταβούν σε αυτά για τη διεξαγωγή εργαστηριακών εξετάσεων.
4. Στο αίτημα που υποβλήθηκε από τον Σύνδεσμο Διευθυντών Κλινικών Εργαστηρίων, Βιοϊατρικών και Κλινικών Εργαστηριακών Επιστημόνων και την ΕΒΜΙΚ για συμπερίληψη προνοιών στους κανονισμούς, έτσι ώστε:
  - α. να συμπεριληφθούν και άλλες εργαστηριακές εξετάσεις που δε θα καλύπτονται από τις παρεχόμενες υπηρεσίες στο πλαίσιο του ΓΕΣΥ, όπως είναι η κατ' οίκον αιμοληψία, η εργασία εκτός ωραρίου λειτουργίας των εργαστηρίων ή κατά τα σαββατοκύριακα ή κατά τις αργίες και η λήψη δειγμάτων και η αποστολή για εξετάσεις στα εργαστήρια του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας,
  - β. να προβλεφθεί η αποκλειστική χρήση των κρατικών κλινικών εργαστηρίων από τους εσωτερικούς ασθενείς, ώστε να επιτευχθεί η αποσυμφόρησή τους,
  - γ. να παρασχεθεί η δυνατότητα υποβολής απαίτησης αμοιβής από τα εργαστήρια και η καταβολή της αμοιβής από τον ΟΑΥ τμηματικά για κάθε παραπεμπτικό και
  - δ. να διενεργείται εσωτερικός και εξωτερικός έλεγχος ποιότητας από τα εργαστήρια, για σκοπούς διασφάλισης της ποιότητας των εργαστηριακών αποτελεσμάτων.
5. Στο αίτημα που υποβλήθηκε από το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα για συμπερίληψη προνοιών στους κανονισμούς, έτσι ώστε:
  - α. να ενταχθούν στο ΓΕΣΥ μόνο εργαστήρια που λειτουργούν σε χώρους κατάλληλα στελεχωμένους από προσοντούχο διευθυντή και διαθέτουν τον ανάλογο εξοπλισμό και προσωπικό,
  - β. να περιοριστεί η αποστολή δειγμάτων σε εργαστήρια εκτός Κύπρου και
  - γ. να συμπεριληφθούν στις παρεχόμενες από το ΓΕΣΥ υπηρεσίες οι εξετάσεις μοριακής και κυτταρικής παθολογίας και γενετικής, δεδομένου ότι πολλές ευάλωτες ομάδες ασθενών και ιδιαίτερα οι καρκινοπαθείς που αποτείνονται στον ιδιωτικό τομέα δεν καλύπτονται σήμερα από το Υπουργείο Υγείας.
6. Στο αίτημα που υποβλήθηκε από τον εκπρόσωπο του Mendel Center for Biomedical Sciences για συμπερίληψη στους κανονισμούς προνοιών, για να καταστεί δυνατή η παροχή στο εν λόγω κέντρο της δυνατότητας συνέχισης των δραστηριοτήτων που διεξάγει. Ειδικότερα, ο εν λόγω εκπρόσωπος υποστήριξε ότι ο αποκλεισμός του υπό αναφορά κέντρου από τις εργασίες που ήδη διεξάγει σήμερα τόσο από το πλαίσιο του ΓΕΣΥ όσο και από το πλαίσιο των εξετάσεων που επιχορηγούνται από το Υπουργείο Υγείας είναι αφενός αντισυνταγματικός, γιατί του αποστερεί το δικαίωμα στην εργασία, και αφετέρου παράνομος, γιατί αποστερεί στον ασθενή το δικαίωμα να επιλέξει ελεύθερα τον παροχέα υπηρεσιών φροντίδας υγείας.
7. Στο αίτημα που υποβλήθηκε από την Κυπριακή Αιματολογική Εταιρεία για συμπερίληψη προνοιών στους κανονισμούς, έτσι ώστε ιατροί με ειδικότητα στην αιματολογία να δικαιούνται να έχουν υπό τη διεύθυνσή τους κλινικό εργαστήριο και να συμπεριληφθούν στις παρεχόμενες από το ΓΕΣΥ υπηρεσίες οι εξετάσεις μοριακής και κυτταρικής παθολογίας και γενετικής.

Σημειώνεται ότι οι εμπλεκόμενοι φορείς υπέβαλαν παρατηρήσεις και σε άλλες επιμέρους πρόνοιες των κανονισμών, για τις οποίες ζητήθηκαν και δόθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους και από τον ΟΑΥ πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις.

Πέραν των πιο πάνω ζητημάτων που τέθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς, μέλη της επιτροπής επισήμαναν τις βασικές αρχές που θα πρέπει να χαρακτηρίζουν τις πρόνοιες των κανονισμών, που συνίστανται στη διασφάλιση ελεύθερης επιλογής του εργαστηρίου, αλλά και στην ανάγκη ενσωμάτωσης στους κανονισμούς ρυθμίσεων για αποτροπή του αθέμιτου ανταγωνισμού, καθώς και στη διασφάλιση της ποιότητας των εργαστηριακών αποτελεσμάτων.

Τοποθετούμενοι στα πιο πάνω θέματα, οι εκπρόσωποι του ΟΑΥ διευκρίνισαν ότι στους κανονισμούς περιλαμβάνεται σχετική μεταβατική διάταξη σε σχέση με τη διασφάλιση της ποιότητας των εργαστηριακών αποτελεσμάτων.

Περαιτέρω, όσον αφορά την ανάγκη τεκμηρίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών από τα εργαστήρια, ο γενικός διευθυντής του ΟΑΥ δήλωσε ότι σε συνεργασία με τους συνδέσμους των εργαστηρίων τέθηκαν οι προϋποθέσεις για το αρχικό στάδιο λειτουργίας των εργαστηρίων μέχρι τη διαπίστευσή τους και δόθηκαν πρόσθετα κίνητρα, για να προχωρήσουν σε διαπίστευση. Αναφορικά με την ανάγκη διασφάλισης της βιωσιμότητας των εργαστηρίων, δήλωσε ότι, έπειτα από διαβούλευση που διενεργήθηκε με τους εμπλεκόμενους φορείς, συμφωνήθηκε ένας ικανοποιητικός και βιώσιμος προϋπολογισμός, που κινείται στο πλαίσιο των δαπανών για τις κλινικές εξετάσεις με βάση και τη σχετική μελέτη του οίκου «Mercer». Επίσης, αποφασίστηκε η εγγύηση της τιμής μονάδας για έναν συγκεκριμένο όγκο δραστηριοτήτων, η οποία θα τυγχάνει

αναπροσαρμογής. Περαιτέρω, ο ίδιος ενημέρωσε την επιτροπή ότι όλα τα δεδομένα θα τύχουν επανεξέτασης και, εφόσον απαιτηθεί, θα γίνει αναθεώρηση του προϋπολογισμού. Όσον αφορά την επισήμανση του Συνδέσμου Διευθυντών Κλινικών Εργαστηρίων, Βιοϊατρικών και Κλινικών Εργαστηριακών Επιστημόνων για την ανάγκη διασφάλισης ελεύθερης και απρόσκοπτης πρόσβασης στα εργαστήρια, ο γενικός διευθυντής του ΟΑΥ δήλωσε ότι αποτελεί βασική αρχή του ΓΕΣΥ ότι ο δικαιούχος έχει το δικαίωμα επιλογής των παρεχόμενων σε αυτόν υπηρεσιών. Επιπρόσθετα, ο ίδιος, αναφερόμενος στη θέση που εκφράστηκε από μέλη της επιτροπής για ενσωμάτωση στους κανονισμούς ρυθμίσεων που θα αποτρέπουν τον αθέμιτο ανταγωνισμό, δήλωσε ότι ο ΟΑΥ αντιμετωπίζει ισότιμα και θα αποζημιώνει με τον ίδιο τρόπο τόσο το ιδιωτικό όσο και το δημόσιο νοσηλευτήριο που θα συμβληθεί μαζί του.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα ζητήματα που περιλαμβάνονται στα αιτήματα που υποβλήθηκαν από εμπλεκόμενους φορείς για τη συμπερίληψη σχετικών προνοιών στους κανονισμούς, ο γενικός διευθυντής του ΟΑΥ ενημέρωσε την επιτροπή ότι για ορισμένα ζητήματα δόθηκαν οι απαιτούμενες διευκρινίσεις σε αυτούς, ενώ σε σχέση με άλλα έχουν ληφθεί σοβαρά υπόψη οι εισηγήσεις τους και αποφασίστηκε η ενσωμάτωση σχετικών προνοιών στο κείμενο των κανονισμών.

Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Υγείας, σε συνεργασία με τον ΟΑΥ και την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, επέφερε σχετικές τροποποιήσεις στο κείμενο των κανονισμών και κατέθεσε αναθεωρημένο κείμενο στην επιτροπή.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σιζόπουλος θέλει να πει κάτι, που έχει τροπολογία;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Το συγκεκριμένο αφορά πια τα ζητήματα της συμμετοχής και των εργαστηρίων στο Γενικό Σύστημα Υγείας. Για μας είναι πάρα πολύ σημαντικό, όσον αφορά την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας, να υπάρχει μια αρμονική συνεργασία ανάμεσα στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα και κυρίως να διασφαλίζεται αυτό προς όφελος κυρίως των πολιτών, αλλά και την ίδια στιγμή να μη δημιουργείται μια μορφή αθέμιτου ανταγωνισμού η οποία στο μέλλον μπορεί να διαταράξει ολόκληρο το σύστημα. Αυτό το οποίο διαπιστώνουμε είναι ότι μέσα από αυτό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο ή τους κανονισμούς υπάρχει μια ευνοϊκή μεταχείριση σε πολύ μεγάλο βαθμό, ειδικά τα πρώτα χρόνια εφαρμογής του ΓΕΣΥ, των εργαστηρίων τα οποία θα λειτουργούν εντός των νοσοκομείων. Ο λόγος είναι ένας και απλός, ότι τα συγκεκριμένα εργαστήρια δεν έχουν τα έξοδα τα οποία έχουν τα εργαστήρια του ιδιωτικού τομέα. Ούτε ενοίκια θα πληρώνουν ούτε κοινόχρηστα θα πληρώνουν ούτε ρεύμα θα πληρώνουν και τα όποια ελλείμματα τα οποία υπάρχουν αυτή τη στιγμή στα κρατικά νοσηλευτήρια για τα πρώτα πέντε χρόνια από την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας θα καλύπτονται από το κράτος ως κρατική ενίσχυση.

Ως εκ τούτου λοιπόν, δημιουργείται κατά την άποψή μας ένας αθέμιτος ανταγωνισμός ανάμεσα στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα με ό,τι αυτό συνεπάγεται, με σοβαρούς κινδύνους επιβίωσης κυρίως των εργαστηρίων του ιδιωτικού τομέα. Επειδή ακριβώς οι χρεώσεις θα είναι οι ίδιες, η δική μας άποψη είναι -και γι' αυτό καταθέτουμε τη σχετική τροπολογία- ότι για όσο χρονικό διάστημα το κράτος θα καλύπτει τα συγκεκριμένα ελλείμματα που θα παρατηρούνται από τη λειτουργία των δημόσιων νοσηλευτηρίων, να περιοριστεί η εφαρμογή της συγκεκριμένης νομοθεσίας για τις εξετάσεις που θα γίνονται στα νοσοκομειακά εργαστήρια μόνο στους ενδονοσοκομειακούς ασθενείς, έτσι ώστε να μπορέσει ακριβώς να υπάρχει μια πιο ορθολογική κατανομή των ασθενών στα διάφορα κλινικά εργαστήρια, αλλά την ίδια στιγμή ακριβώς να υπάρχει και μια αμερόληπτη συνεργασία του ιδιωτικού με τον δημόσιο τομέα προς όφελος της σωστής εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Παίρνω την ευκαιρία, κύριε Πρόεδρε, να τοποθετηθώ και εγώ επί των εξελίξεων στο ΓΕΣΥ όπως και οι προηγούμενοι συνάδελφοι και να πω ότι όντως με ανησυχία παρακολουθούμε ότι δεν έχει τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα της κατάθεσης νομοσχεδίων και κανονισμών, ούτως ώστε με τη σχετική και απαιτούμενη άνεση να μπορούμε να επιφέρουμε τις απαραίτητες αλλαγές. Λειτουργούμε, κύριε Πρόεδρε, κατ' οικονομίαν, όσοι από εμάς - το τονίζω, όσοι από εμάς- θέλουν να εφαρμοστεί το ΓΕΣΥ. Και κατ' οικονομίαν σημαίνει ότι υποβάλλουμε τις απόψεις μας, επιμένουμε να γίνουν αποδεκτές και, αν δεν μπορούν να περάσουν αυτές οι απόψεις, διατηρούμε τις επιφυλάξεις μας, προσπαθώντας να μη βάλουμε τροχοπέδη, να μην ανατινάξουμε με

τροπολογίες και απόψεις οι οποίες πιθανόν να μπουν την τελευταία στιγμή την όλη προσπάθεια, να μη δημιουργήσουμε προβλήματα στην εφαρμογή του ΓΕΣΥ.

Πρέπει να πω ότι, παρ' όλο που δεν είμαστε μέλος της επιτροπής Υγείας, ως Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών καταθέσαμε συγκεκριμένες προτάσεις οι οποίες έγιναν αποδεκτές και από τον ΟΑΥ και από την επιτροπή σε σχέση με την ανάγκη να καθοριστεί ποιοι είναι εκείνοι οι φορείς στην Ευρώπη και στον διεθνή τομέα που θα κάνουν τη διαπίστευση των κλινικών εργαστηρίων. Δεν υπήρχαν στο αρχικό νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε. Δεν υπήρχαν οι φορείς στους οποίους θα έπρεπε να απευθυνθούν τα εργαστήρια για τη διαπίστευση.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αδάμο Αδάμου)

Αυτό είπα, κύριε Αδάμου, ακριβώς. Είπα ότι το εισηγηθήκαμε και μπράβο της επιτροπής και του ΟΑΥ που το αποδέχτηκε και μπήκε έστω και την τελευταία στιγμή.

Υπάρχουν και άλλες αδυναμίες που πρέπει να τις αναφέρω. Δεν υπάρχει για τη μεταβατική περίοδο εκείνη η δυνατότητα, δε μας πείθει ότι υπάρχει δυνατότητα να ελέγχεται το πρότυπο για τα μη διαπιστευμένα εργαστήρια γιατί θα υπάρχει μια μεταβατική περίοδος που θα εργάζονται και τα μη διαπιστευμένα, με την ανάγκη εφαρμογής ενός προτύπου, για το οποίο όμως δεν καθορίζεται ποιος θα το ελέγχει. Ο Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας έχει την αρμοδιότητα να ελέγχει τα πρότυπα, αλλά μόνο όταν πρόκειται να πάει για διαπίστευση, όχι να ελέγχει εκ των υστέρων εάν εφαρμόζονται τα πρότυπα. Και όπως και να έχει το πράγμα, θα πρέπει να δεσμευτεί η κυβέρνηση ότι θα ενισχύσει τον Κυπριακό Οργανισμό Προώθησης Ποιότητας με προσωπικό, για να μπορέσει να ανταποκριθεί σε αυτή τη μεταβατική περίοδο. Πρέπει να υπάρξει αυτή η δέσμευση και να υλοποιηθεί αυτή η δέσμευση.

Επίσης, πρέπει να δοθεί οικονομική βοήθεια -να υπάρχει πρόγραμμα χρηματοδότησης των μη διαπιστευμένων εργαστηρίων- για να μπορέσουν -απαντώ και στην τροπολογία του κ. Σιζόπουλου- να διαπιστευθούν και να καλύψουν αυτή τη διαφορά που έχουν σήμερα μεταξύ των μη διαπιστευμένων και των διαπιστευμένων εργαστηρίων. Για τις εξετάσεις θεωρούμε ότι σε αυτή τη δεύτερη φάση που θα μπουν στο ΓΕΣΥ τα εργαστήρια πρέπει να καθοριστεί -αυτή τη στιγμή δεν έχει καθοριστεί αυτή η δεύτερη φάση- και επίσης το μεγάλο ζήτημα των συντελεστών βαρύτητας, όπως και σε άλλες περιπτώσεις, δυστυχώς πάλι δεν καθορίζεται από τον κανονισμό και αυτό είναι ένα ερωτηματικό. Υπάρχουν λοιπόν επιφυλάξεις, αλλά, επειδή η θέση μας είναι ότι πρέπει να προχωρήσει η εφαρμογή του ΓΕΣΥ, εμείς δεν επιμένουμε σε τροπολογίες, καταθέτουμε τις επιφυλάξεις μας, κύριε Πρόεδρε, ούτως ώστε να είμαστε σε θέση να παρακολουθήσουμε την εφαρμογή του ΓΕΣΥ και να δούμε αν αυτές οι επιφυλάξεις τελικά αντιμετωπιστούν θετικά από την πλευρά του ΟΑΥ, του ΟΚΥΠΥ και από το Υπουργείο Υγείας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ακούγοντας και τον κ. Περδίκη, είναι γεγονός ότι, όταν εφαρμόζεις μια μεγάλη μεταρρύθμιση, που ίσως είναι η δεύτερη μετά τη θέσπιση των κοινωνικών ασφαλίσεων στην πατρίδα μας, να μην είναι όλα εύκολα και να θέλει ακόμη πάρα πολλή δουλειά. Φυσικά να ξέρετε και να θυμάστε ότι είναι από το 1966 που ξεκίνησε η συζήτηση και απαντώ σε κάποιους που θέλουν να δώσουν χρόνο ακόμα συζήτησης. Νομίζω ότι ήρθε η ώρα. Θα έχουμε και τις δυσκολίες μας, αλλά πρέπει να μπούμε να κολυπήσουμε, για να μπορέσουμε να δώσουμε στον κυπριακό λαό αυτό που οι υπόλοιπες χώρες έχουν, ένα γενικό σύστημα υγείας, και ο φτωχός και ο άπορος να έχει πρόσβαση στα θέματα υγείας. Αυτός είναι ο στόχος μας ως πολιτεία και σε αυτό πρέπει να εγκύψουμε.

Όσον αφορά τις τροπολογίες του κ. Σιζόπουλου, εμείς θα τις καταψηφίσουμε για τον απλούστατο λόγο ότι έχουμε δώσει μια μεταβατική περίοδο πέντε χρόνων στα νοσηλευτήρια με κάλυψη οτιδήποτε δεν μπορούν να τα βγάλουν μόνοι τους με τον κρατικό προϋπολογισμό, αυτό το ποσό δε χρειάζεται να το αυξήσουμε από μόνοι μας. Η γενικότερη φιλοσοφία του ΓΕΣΥ είναι να παίξει ανταγωνισμός στον δημόσιο με τον ιδιωτικό τομέα προς όφελος των ασθενών. Αν σήμερα ψηφίσουμε την τροπολογία του κ. Σιζόπουλου, εκτός του θέματος ότι αυξάνουμε από μόνοι μας το έλλειμμα των κρατικών νοσηλευτηρίων, τι θα κάνει ένας άνθρωπος των βουνών, στις ορεινές περιοχές, που στην περιοχή του δεν έχει κλινικό εργαστήριο; Πρέπει να ξεκινά από το Τρόδος και να πηγαίνει στη Λευκωσία, για να κάνει μια απλή ανάλυση, γιατί εκεί στην Κυπερούντα δε δικαιούται να σταματήσει για να την κάνει. Αν αυτό είναι η ποιότητα που θέλουμε να δώσουμε στους συμπολίτες μας, αρνούμαστε. Καταψηφίζουμε την πρόταση, μένουμε όπως είμαστε. Για τυχόν λάθη, εφαρμόζοντας διορθώσεις, βλέπουμε και προχωρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τον λόγο έχει ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή θα ακολουθήσει το Κεφάλαιο Τέταρτο, δεν είναι ώρα να κάνουμε μια συνολική συζήτηση για τα προβλήματα που παρουσιάζονται, τις προκλήσεις που υπάρχουν σε ό,τι αφορά την προοπτική εφαρμογής αυτής της τόσο αναγκαίας κοινωνικής μεταρρύθμισης, όμως δεν μπορώ παρά να συμφωνήσω με τον κ. Περδίκη ότι πολλά πράγματα θα έπρεπε να είχαν έρθει ενωρίτερα ενώπιόν μας, για να γίνει ακόμη καλύτερη και σωστή δουλειά. Και ιδιαίτερα πάρα πολλά έπρεπε να είχαν γίνει όχι από τον ΟΑΥ σε σχέση με τους υπό συζήτηση κανονισμούς ή νομοθεσίες, αλλά σε ό,τι αφορά δημόσια νοσηλευτήρια, όπως ακριβώς είχε συμφωνηθεί από τη σύσκεψη στο Προεδρικό το '16. Εκεί είναι τα μεγάλα προβλήματα. Δε χρειάζεται να θυμίσω ότι ουσιαστικά έμεινε ακέφαλος για έναν χρόνο ο ΟΚΥΠΥ, ότι μόλις πρόσφατα ξανά μέλη συμβουλίου παραιτήθηκαν, αναγκάστηκε σε παραίτηση ο πρόεδρος του ίδιου του ΟΚΥΠΥ, παρουσιάζονται ζητήματα, ακόμα και σήμερα συζητούσαμε θέματα που αφορούσαν τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν. Κυρίως όμως -δυστυχώς- δεν είναι όσο θα έπρεπε έτοιμος ο ΟΚΥΠΥ και ιδιαίτερα ο δημόσιος τομέας υγείας, ώστε να ξεκινήσει με τον ομαλότερο δυνατό τρόπο -έστω με προβλήματα- το ΓΕΣΥ, όταν όλοι λέγαμε ότι θα είναι η ραχοκοκαλιά του ΓΕΣΥ ο δημόσιος τομέας. Δεν μπορούμε παρά να κάνουμε αυτή τη διαπίστωση, γεγονός το οποίο ουσιαστικά εξυπηρετεί και τα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα, που πάνε να κάνουν ιδιωτικό ΓΕΣΥ σήμερα, γιατί εκμεταλλεύονται αυτή την κατάσταση του δημόσιου τομέα.

Εμείς αν κάμνουμε αυτές τις διαπιστώσεις όμως για τα προβλήματα που υπήρξαν, για την ολιγωρία που υπήρξε, είναι γιατί αγωνιούμε για να εφαρμοστεί μέχρι τέλους το ΓΕΣΥ και όχι για να επικαλεστούμε τα προβλήματα ή να τα μεγαλώσουμε με τις πράξεις και τις παραλείψεις μας, για να πτομπάρουμε το ΓΕΣΥ, όπως κάποιοι άλλοι επιδιώκουν. Κάποιοι που προσπαθούν να πείσουν τους γιατρούς και τους παρόχους υγείας να μην ενταχθούν.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ποιοι είναι αυτοί;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αυτοί που είπε ο κ. Αγκαστινιώτης, κύριε Χατζηγιάννη -δεν είχα πρόθεση να το πω- όταν πήγε στον Σύνδεσμο Εισαγωγών Φαρμάκων. Αυτοί που οργανωμένα δεν έπαψαν ποτέ να υπονομεύουν το ΓΕΣΥ, για να εξυπηρετήσουν μια χούφτα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα. Τόσο απλά είναι τα πράγματα! Και άλλοι βέβαια, δεν είναι μόνο αυτοί στους οποίους αναφέρθηκε ο κ. Αγκαστινιώτης. Για να είμαστε δίκαιο!

Τώρα είναι δυνατόν κάποιοι εξ ημών ακόμα ως προχθές να λέγαμε και να λέμε ότι επιβάλλεται να ενισχύσουμε τα δημόσια νοσηλευτήρια, να τους δώσουμε τα εργαλεία, τα όπλα, να βάλουμε μαγνητικούς, αξονικούς τομογράφους στη Λεμεσό, αλλά να ερχόμαστε να τους αφαιρέσουμε τη δυνατότητα να κάνουν εργαστηριακές εξετάσεις; Μέρος αυτών είναι και αυτές στις οποίες αναφέρθηκα, όταν μιλούμε για εργαστηριακές εξετάσεις. Δε μιλούμε μόνο για αιματολογικές εξετάσεις. Έτσι είναι που θα ενισχύσουμε και θα καταστήσουμε ανταγωνιστικά τα νοσοκομεία; Όταν ξέρουμε -και είμαι σίγουρος ότι ξέρει ο κ. Σιζόπουλος- ότι τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια θα συνεχίσουν να κάνουν αυτό το πράγμα, εργαστηριακές εξετάσεις και για εξωνοσοκομειακή περίθαλψη.

Είναι αλήθεια -και, αν με ρωτάτε, είναι και ζητούμενο, ήταν πάντα το ζητούμενο- ότι σήμερα που τα δημόσια νοσηλευτήρια έχουν το 50% των εργαστηριακών εξετάσεων, αύριο με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ θα μειωθεί σημαντικά και αυτό θα ωφελήσει τους ιδιώτες βέβαια, οι οποίοι από τα €50 εκατομ. που δίνονται σήμερα γι' αυτό τον τομέα των εξετάσεων πιθανότατα θα πάνε να πάρουν το 70% των εσόδων από τις εργαστηριακές εξετάσεις και να μείνουν μόνο περίπου €15 εκατομ. για τα δημόσια νοσηλευτήρια. Η πρόταση του κ. Σιζόπουλου θέλει να τους τα αφαιρέσει και αυτά, για να τα πληρώσει ο Κύπριος φορολογούμενος. Ενώ σήμερα είναι €30 εκατομ. -επαναλαμβάνω- που περίπου έχει ο δημόσιος τομέας από αυτές τις εξετάσεις, αύριο θα πάει στα €15 εκατομ. Και είναι αναμενόμενο, γιατί ο κόσμος δε θα μένει στις λίστες αναμονής, αλλά θα προστρέξει στα ιδιωτικά εργαστήρια, για να κάνει γρηγορότερα τη δουλειά του. Αλλά δε νομίζω ότι είναι λογικό και ότι βοηθούμε τον δημόσιο τομέα που κατά τα άλλα δημόσια λέμε ότι μας ενδιαφέρει με το να αφαιρέσουμε αυτό το σημαντικό εργαλείο και να φορτώσουμε στους φορολογούμενους ακόμα €15 εκατομ. και να έρθουμε να πούμε στο τέλος ότι, επειδή θα είναι τεράστια τα ποσά που θα απαιτούνται στη στήριξη του κρατικού τομέα υγείας, αφού και πάλι αφαιρέσουμε τα εργαλεία, πάμε να αλλάξουμε το ΓΕΣΥ, να το πτομπάρουμε το ΓΕΣΥ. Ε, λοιπόν εμείς δε θα κάνουμε τίποτε που έμμεσα ή άμεσα θα δημιουργεί την προοπτική πτομπάριατος του Γενικού Συστήματος Υγείας και ειδικότερα της φιλοσοφίας του, διότι με ένα άλλο ΓΕΣΥ -που και πάλι θα εξυπηρετεί τα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα- είμαι σίγουρος ότι κάποιοι δε θα έχουν κανένα πρόβλημα, όπως και να ονομάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το ΓΕΣΥ θα αντιμετωπίσει τα πρώτα χρόνια εφαρμογής του σειρά από προβλήματα. Καμία μεταρρύθμιση, ιδιαίτερα τόσο μεγάλη, δεν μπόρεσε να εφαρμοστεί πουθενά στον κόσμο χωρίς προβλήματα. Αυτό λέει η πραγματική ζωή. Το ζήτημα είναι πόσοι από εμάς πιστεύουμε πραγματικά στο ΓΕΣΥ και θέλουμε να στηρίξουμε αυτή τη μεγάλη κοινωνική κατάκτηση, γιατί περί κοινωνικής κατάκτησης πρόκειται και όχι μόνο περί σημαντικής κατάκτησης.

Αυτοί που όντως νοιαζόμαστε αναζητούμε λύσεις στα προβλήματα που εντοπίζουμε, κύριε Πρόεδρε. Δεν καταθέτουμε προτάσεις που θα δημιουργήσουν μεγαλύτερα προβλήματα, τα οποία ενδεχομένως να οδηγήσουν στην κατάρρευση του συστήματος υγείας και στη διαιώνιση του υφιστάμενου συστήματος που έχουμε, του πολυασφαλιστικού, όπου όποιος έχει λεφτά έχει και υγεία, όποιος δεν έχει λεφτά μαύρη η μοίρα του. Αυτή είναι η ωμή πραγματικότητα για την οποία υποτίθεται ότι όλοι εκφράζουμε την ανησυχία μας, καθώς και για την ταλαιπωρία των ασθενών.

Από τη μια κάποιος μας λένε, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτό το σύστημα θα καταρρεύσει, ότι δεν είναι οικονομικά βιώσιμο και από την άλλη καταθέτουν προτάσεις και τροπολογίες που οδηγούν σε αφαίρεση εσόδων από τα κρατικά νοσηλευτήρια, υπό το πρόσχημα ότι θα καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Δηλαδή θα αφαιρέσουμε εισοδήματα από τα κρατικά νοσηλευτήρια απαγορεύοντάς τους να κάνουν εργαστηριακές εξετάσεις και αναλύσεις εξωνοσοκομειακής ιατρικής, για να φορτώσουμε τα ελλείμματα στον Κύπριο φορολογούμενο, ο οποίος συνεισφέρει σήμερα με την εισφορά του στη δημιουργία του ΓΕΣΥ.

Υπάρχει, επιτρέψτε μου να πω, και μία αντίφαση ή τουλάχιστον κάτι το παράδοξο: Θα δημιουργήσουμε μία σοβαρή διάκριση κατά του δημοσίου. Θα επιτρέπεται στις κλινικές που θα μείνουν εκτός ΓΕΣΥ να κάνουν αυτές τις εργαστηριακές εξετάσεις, αλλά στα κρατικά νοσηλευτήρια θα το απαγορεύουμε. Είναι λογική να βαδίζουμε τον 21^ο αιώνα με διακρίσεις; Εκτός βέβαια και αν η έγνοια μας, όπως το είπε ο κ. Λουκαΐδης προηγουμένως, είναι ακριβώς για μια ακόμα φορά να στηρίξουμε κάποια μεγάλα οικονομικά ιδιωτικά συμφέροντα σε βάρος βέβαια του δημοσίου και σε βάρος και των ασθενών και σε βάρος και του κράτους μας.

Και το τρίτο, κύριε Πρόεδρε, που θέλω να σημειώσω: Λέμε ότι νοιαζόμαστε για την ποιότητα παροχής ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών στους ασθενείς. Καλά, αυτή η τροπολογία εξυπηρετεί τον ασθενή, όπως το είπε ο κ. Ζαχαρίου προηγουμένως, από την Κυτερούτα ή από την Πόλη της Χρυσοχούς ή από τον Πομό ή εξυπηρετεί τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια και μόνο; Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Γι' αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, εμείς θα καταψηφίσουμε την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούπας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ακριβώς για τους ίδιους λόγους τους οποίους αναφέραμε στην προηγούμενη τροπολογία που είχαμε καταψηφίσει θα καταψηφίσουμε και αυτή την τροπολογία, επαναλαμβάνοντας ότι ως Δημοκρατικό Κόμμα εμμένουμε σε αυτά που έχουν ψηφιστεί, εμμένουμε στην εφαρμογή του ΓΕΣΥ όπως έχει ψηφιστεί.

Προβλήματα, επαναλαμβάνω, υπήρχαν, υπάρχουν και θα υπάρχουν, αλλά είμαστε εδώ για να τα διορθώσουμε και όχι να τα αυξήσουμε. Και για πρακτικούς λόγους η τροπολογία αυτή δείχνει ότι υπάρχει και πρόβλημα εφαρμογής της, ειδικά αν λάβουμε υπόψη μας ότι αφορά και κατοίκους ορεινών περιοχών, κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών, οι οποίοι δε θα μπορούν να εξυπηρετηθούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για την τροπολογία.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δύο ψήφοι υπέρ και τριάντα δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δύο ψήφους υπέρ, τριάντα δύο εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε σε ψηφοφορία για το σύνολο των κανονισμών, χωρίς τροπολογία, δεν έχει περάσει η τροπολογία.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 32 και 33 στην ημερήσια διάταξη έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018». Το υπ' αριθμόν 33 θέμα είναι πρόταση νόμου του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου, ώστε να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του πανεπιστημίου με τη θέσπιση των απαραίτητων προνοιών για την εκλογή των αντιπρυτάνεών του και τροποποίηση του περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου, έτσι ώστε να παραχωρηθεί το δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας για τα αξιώματα των δύο αντιπρυτάνεων του πανεπιστημίου στους καθηγητές και αναπληρωτές καθηγητές και η εκλογή να διεξάγεται ταυτόχρονα με την εκλογή του πρύτανη.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και για την πρόταση νόμου «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Παύλος Μυλωνάς

Αννίτα Δημητρίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Αντρέας Καυκαλιάς

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο και την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 28 Σεπτεμβρίου 2018 από τον κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαΐου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ). Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου, ώστε να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του ΤΕΠΑΚ με τη θέσπιση των απαραίτητων προνοιών για την εκλογή των αντιπρυτάνεών του.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο γίνεται εισήγηση να αντικατασταθεί το άρθρο 16(1)(β) του υφιστάμενου νόμου, ούτως ώστε να διευκρινιστεί και να ρυθμιστεί η απαιτούμενη ακαδημαϊκή βαθμίδα για την εκλογή προσώπου ως αντιπρύτανη. Η θέση του αντιπρύτανη και τα καθήκοντα που συνεπάγονται απαιτούν συγκεκριμένες ακαδημαϊκές και διοικητικές ικανότητες, γεγονός που καθιστά απαραίτητη τη διευκρίνιση και την πρόβλεψη συγκεκριμένης ακαδημαϊκής βαθμίδας για την εκλογή στη θέση του αντιπρύτανη. Γι' αυτό, με βάση την προτεινόμενη ρύθμιση, διευκρινίζεται ότι οι δύο αντιπρυτάνεις εκλέγονται μεταξύ των καθηγητών του πανεπιστημίου από το ίδιο εκλεκτορικό σώμα και στην ίδια συνεδρία κατά την οποία εκλέγεται και ο πρύτανης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η υφιστάμενη σχετική πρόνοια του άρθρου 16 είναι ασαφής, διότι επιτρέπει σε οποιοδήποτε ακαδημαϊκό, οποιασδήποτε βαθμίδας ή ακόμη και σε μη ακαδημαϊκό να θέσει υποψηφιότητα για εκλογή στη θέση του αντιπρύτανη. Ειδικότερα, η υφιστάμενη ρύθμιση δεν ορίζει αν ο υποψήφιος πρέπει να είναι μέλος του ακαδημαϊκού προσωπικού του ΤΕΠΑΚ, δίδοντας έτσι τη δυνατότητα να θέσει υποψηφιότητα και μέλος άλλου πανεπιστημίου. Περαιτέρω, με την υφιστάμενη ρύθμιση υπάρχει το ενδεχόμενο ένας αντιπρύτανης ο οποίος δύναται να μην κατέχει την ακαδημαϊκή βαθμίδα του καθηγητή ή να μην είναι μέλος του ακαδημαϊκού προσωπικού του ΤΕΠΑΚ να έχει όλες τις εξουσίες και όλα τα καθήκοντα του πρύτανη, σε περίπτωση απουσίας ή ανικανότητας του πρύτανη ή σε περίπτωση που χρεώνει η θέση αυτού.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου, έτσι ώστε να παραχωρηθεί το δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας για τα αξιώματα των δύο αντιπρυτάνεων του ΤΕΠΑΚ στους καθηγητές και αναπληρωτές καθηγητές του ΤΕΠΑΚ και η εκλογή να διεξάγεται ταυτόχρονα με την εκλογή του πρύτανη. Ειδικότερα, ο ισηγητής της πρότασης νόμου ανέφερε ότι

με την πρόταση νόμου θα παρέχεται η δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσότερων προσώπων από το ακαδημαϊκό προσωπικό, αφού η εκλογή αντιπρυτάνεων θα γίνεται και μεταξύ των αναπληρωτών καθηγητών. Όπως επίσης επισήμανε ο ίδιος, ο αριθμός των καθηγητών του ΤΕΠΑΚ είναι μικρός και, επιπρόσθετα, η Σύγκλητος είχε αποφασίσει όπως η εκλογή των δύο αντιπρυτάνεων γίνεται και μεταξύ των αναπληρωτών καθηγητών του ΤΕΠΑΚ.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ότι συμφωνεί με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, διότι πρέπει η σχετική πρόνοια για την εκλογή των αντιπρυτάνεων να συνάδει και να είναι ομοιόμορφη και με τις σχετικές πρόνοιες που ισχύουν για τα άλλα πανεπιστήμια, κρατικά και ιδιωτικά.

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου του ΤΕΠΑΚ, αφού συμφώνησε με την εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, επισήμανε ότι επιβάλλεται οι αντιπρυτάνεις να προέρχονται από τη βαθμίδα του καθηγητή. Όπως επίσης ανέφερε ο ίδιος, για την προώθηση του νομοσχεδίου λήφθηκε σχετική απόφαση από το Συμβούλιο του ΤΕΠΑΚ. Επιπρόσθετα, όπως ανέφερε περαιτέρω ο ίδιος, η υφιστάμενη πρόνοια προέκυψε μετά από αβλεψία παλαιότερης τροποποίησης του σχετικού νόμου το 2005. Τέλος, όπως επισήμανε, ο αριθμός των καθηγητών του ΤΕΠΑΚ ανέρχεται στους είκοσι τέσσερις και κρίνεται επαρκής για τις σχετικές εκλογές.

Ο πρύτανης του ΤΕΠΑΚ δήλωσε ότι η θητεία των πρυτανικών αρχών λήγει στο τέλος του χρόνου και γι' αυτό η ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο επείγει, λόγω του ότι το φθινόπωρο θα γίνουν οι εκλογές για τις νέες πρυτανικές αρχές, και ως εκ τούτου πρέπει να υπάρχει ο αναγκαίος χρόνος για τη διεκπεραίωση της διαδικασίας προκήρυξης των εκλογών, υποβολής των υποψηφιοτήτων, ετοιμασίας των ψηφοδελτίων κ.λπ. Τα πιο πάνω πρέπει να γίνουν έγκαιρα και εμπρόθεσμα, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία και τους σχετικούς εσωτερικούς κανόνες του ΤΕΠΑΚ.

Ο εκπρόσωπος της συντεχνίας του ακαδημαϊκού προσωπικού του ΤΕΠΑΚ, αφού δήλωσε ότι συμφωνεί με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου, διαφώνησε με την άποψη ότι πρέπει να υπάρχει ομοιομορφία στις σχετικές πρόνοιες των νομοθεσιών που διέπουν τα πανεπιστήμια, διότι, όπως υποστήριξε, κάθε πανεπιστήμιο μπορεί να έχει τις δικές του ιδιαιτερότητες. Επιπρόσθετα, όπως ανέφερε ο ίδιος, σε πανεπιστήμια του εξωτερικού προβλέπεται η δυνατότητα εκλογής αντιπρυτάνεων μεταξύ των αναπληρωτών καθηγητών. Σύμφωνα επίσης με τον ίδιο, πιθανόν να μην υπάρξει από όλους τους καθηγητές του ΤΕΠΑΚ, που είναι είκοσι τέσσερις, ενδιαφέρον, τη στιγμή που οι αναπληρωτές καθηγητές ανέρχονται περίπου στους τριάντα δύο.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ότι όλα τα μέλη της επιφυλάσσονται να τοποθετηθούν επί των προνοιών τόσο του νομοσχεδίου όσο και της πρότασης νόμου στην ολομέλεια του σώματος, στα πλαίσια της συζήτησής τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλά θέλω να εξηγήσω ότι, επειδή τα δύο, το νομοσχέδιο και η πρόταση νόμου, είναι ακριβώς αντίθετα, αν περάσει το νομοσχέδιο, θα αποσύρω εγώ την πρόταση νόμου, η οποία ακολουθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννοείτε να γίνει η ψηφοφορία πρώτα για το υπ' αριθμόν 32;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να γίνει η ψηφοφορία πρώτα για το υπ' αριθμόν 32 θέμα, το νομοσχέδιο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όπως είναι στην ατζέντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 32 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, τέσσερις ψήφοι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, τέσσερις ψήφοι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 33 θέμα αποσύρεται. Επίσης, τα θέματα με τους αριθμούς 34 μέχρι 47 στην ημερήσια διάταξη αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία. Το Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, το κάναμε.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.600, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει το κοινοβούλιο, αμέσως μόλις θα είναι έτοιμα τα ευρήματα της έρευνας για τα αίτια που οδήγησαν στο ατύχημα στο λούνα παρκ "Parko Paliatso", που προκάλεσε τον σοβαρό τραυματισμό μητέρας και παιδιού. Θέλουμε να γνωρίζουμε πού καταλογίζονται ευθύνες και τι προτίθεστε να πράξετε, προκειμένου να αποφευχθούν παρόμοια περιστατικά.

Τι έλεγχος ασκείται στο προσωπικό που χειρίζεται τέτοια μηχανήματα στα διάφορα πάρκα διασκέδασης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δε θα υπάρξει επανάληψη τέτοιων σοβαρών τραυματισμών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.601, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλώ πολύ τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει πώς προτίθενται οι αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους να αντιμετωπίσουν το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργείται με τα κουνούπια λόγω της βαριάς βροχόπτωσης και εκτεταμένης βλάστησης. Τι έκαναν οι αρμόδιες υπηρεσίες μέχρι σήμερα για αντιμετώπιση του προβλήματος ως προς την πρόληψη και τι προτίθενται να κάνουν από 'δω και πέρα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.602, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Μιχάλης Γιωργάλλας (Αλληλεγγύη), ΕΛΑΜ.
Εναντίον: Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχή: Πρόεδρος Βουλής (Αλληλεγγύη).

«Έχω πληροφορηθεί ότι γνωστή εταιρεία εξέφρασε το ενδιαφέρον της για άνοιγμα καταστήματος JUMBO στον χώρο των πρώην κεντρικών γραφείων του ομίλου “Στεφανίδη” στη Λευκωσία πλησίον του εμπορικού κέντρου “The Mall of Cyprus” και του πολυκαταστήματος IKEA.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ευσταθεί η πιο πάνω πληροφόρηση και, εάν ναι, ποια μέτρα πρόκειται να ληφθούν από πλευράς των αρμόδιων αρχών, ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα όπως αυτό της κυκλοφορικής συμφόρησης, το οποίο ταλαιπωρεί τους κατοίκους της περιοχής ιδιαίτερα σε ώρες αιχμής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.603, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι ισχύει σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη φορολόγηση των ηλεκτρικών αυτοκινήτων και αν υπάρχει οποιαδήποτε πρόθεση συμπερίληψης της αγοράς αυτοκινήτου σε μηδενικό συντελεστή φορολόγησης του φόρου προστιθέμενης αξίας ως ενός τρόπου στήριξης της αγοράς φιλικών προς το περιβάλλον μέσων κυκλοφορίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.604, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Σχετικά με τον χώρο όπου θα κατασκευαστεί το νέο γήπεδο στη Λεμεσό, έχει περιέλθει εις γνώσιν μου ότι στην εν λόγω τοποθεσία υπάρχουν δύο αγωγοί του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Ο ένας είναι ο Νότιος Αγωγός και ο άλλος είναι ο αγωγός δυτικών χωριών Λεμεσού.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Κατά πόσο ήταν εις γνώσιν των αρμοδίων η ύπαρξη των δύο αγωγών κατά την επιλογή του συγκεκριμένου χώρου.
2. Δημιουργούνται οποιαδήποτε προβλήματα αναφορικά με τη συνέχιση του έργου λόγω της ύπαρξης των αγωγών;
3. Εφόσον υπάρχουν αυτοί οι δύο αγωγοί, τι μέτρα θα ληφθούν για τη στήριξή τους;
4. Πόση πρέπει να είναι η απόσταση ασφαλείας του περιφράγματος από τους αγωγούς;
5. Κατά πόσο είχε γίνει οποιαδήποτε πρόβλεψη κατά τη σύναψη του συμβολαίου μεταξύ του ιδιοκτήτη του έργου και του εργολάβου για τυχόν αποζημιώσεις, σε περίπτωση καθυστέρησης παράδοσης του έργου εξ υπαιτιότητας του ιδιοκτήτη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.605, ημερομηνίας 22 Απριλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πότε αναμένεται να ξεκινήσει και να ολοκληρωθεί η υλοποίηση της επέκτασης του Δημοτικού Σχολείου Μαρωνίου.

Επίσης πότε αναμένεται να υλοποιηθούν τα προγραμματιζόμενα έργα ανέγερσης, επεκτάσεων, βελτιώσεων, αντισεισμικής/γενικής αναβάθμισης σχολικών μονάδων που έχουν προϋπολογιστεί για το 2019-21;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.606, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Από την 1^η Ιουλίου 2018 ισχύουν οι περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Μείωση της Κατανάλωσης Λεπτών Πλαστικών Σακούλων Μεταφοράς) Κανονισμοί του 2017. Οι εν λόγω κανονισμοί επιβάλλουν τη χρέωση της λεπτής πλαστικής σακούλας προς €0,05 συν €0,01 ΦΠΑ στους καταναλωτές, με σκοπό την ελαχιστοποίηση της χρήσης της. Το κόστος της λεπτής πλαστικής σακούλας μεταφοράς για τους πωλητές της ανέρχεται σε €0,025 έως €0,03. Με το υπόλοιπο ποσό που απομένει από τα έσοδα πώλησης της σακούλας στους καταναλωτές (€0,020 έως €0,025) οι οικονομικοί φορείς που μετέχουν σε συστήματα διαχείρισης συσκευασιών υποχρεώνονται να διοργανώνουν εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τις δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις της αυξημένης κατανάλωσης λεπτής πλαστικής σακούλας μεταφοράς, την ενθάρρυνση της χρήσης εναλλακτικών λύσεων από τους καταναλωτές και την ενημέρωσή τους για τις τιμές χρέωσης των ειδών σακούλας μεταφοράς στα σημεία πώλησής τους.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των πιο πάνω κανονισμών μέχρι και το τέλος του έτους 2018 πόσα χρήματα έχουν συνολικά εισπραχθεί από τη χρήση λεπτής πλαστικής σακούλας;

2. Οι οικονομικοί φορείς που μετέχουν σε συστήματα διαχείρισης συσκευασιών έχουν πραγματοποιήσει εκστρατείες ενημέρωσης, όπως υποχρεούνται βάσει των κανονισμών;
3. Εάν ναι, τότε ποιες εκστρατείες έχουν πραγματοποιηθεί και πότε;
4. Ποιοι είναι αυτοί οι οποίοι δεν έχουν μέχρι στιγμής πραγματοποιήσει την οποιαδήποτε περιβαλλοντική εκστρατεία;
5. Με ποιον τρόπο η αρμόδια αρχή ελέγχει αν οι πωλητές της λεπτής πλαστικής σακούλας στους καταναλωτές πραγματοποιούν ή όχι περιβαλλοντικές εκστρατείες;
6. Με ποιον τρόπο η αρμόδια αρχή ελέγχει αν χρησιμοποιείται ολόκληρο το χρηματικό ποσό το οποίο πρέπει στις εν λόγω εκστρατείες;
7. Ποια τα μέτρα τα οποία λαμβάνονται, σε περιπτώσεις όπου οι πωλητές δε διοργανώνουν τέτοιες εκδηλώσεις, ως οφείλουν;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.607, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με το άρθρο 22 του Περί Οδικής Ασφάλειας Νόμου, οι παράγραφοι (γ) και (δ) του εδαφίου (1) του άρθρου 15Γ προνοούν ότι: “Στις περιπτώσεις μεταφοράς παιδιών με οχήματα κατηγορίας M2 και M3 για σκοπούς σχολικής εκδρομής ή άλλης οργανωμένης σχολικής δραστηριότητας, καθώς και στις περιπτώσεις μετακίνησης ομάδας παιδιών για πολιτιστικές, εκπαιδευτικές, κοινωνικές, αθλητικές ή άλλες δραστηριότητες που οργανώνονται από οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο ή φορέα, περιλαμβανομένων σχολικών μονάδων, σωματείων, ομίλων, οργανώσεων και επιχειρήσεων, εφαρμόζονται τα ακόλουθα: γ) Παιδιά ηλικίας έξι (6) ετών και άνω συγκρατούνται από τα υφιστάμενα συστήματα συγκράτησης, εκτός εάν προσκομιστεί από τον κηδεμόνα ή τον έχοντα την ευθύνη του παιδιού σύστημα συγκράτησης για παιδιά το οποίο προσαρμόζεται στο υφιστάμενο σύστημα συγκράτησης που διαθέτει το όχημα και σε τέτοια περίπτωση τα παιδιά συγκρατούνται από το σύστημα συγκράτησης για παιδιά και (δ) Παιδιά ηλικίας κάτω των έξι (6) ετών συγκρατούνται από συστήματα συγκράτησης για παιδιά που προσκομίζονται για κάθε παιδί από τον κηδεμόνα ή τον έχοντα την ευθύνη του παιδιού και προσαρμόζονται στα υφιστάμενα συστήματα συγκράτησης που διαθέτει το όχημα”. Λόγω δυσχερειών που παρουσιάστηκαν στην εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων, με απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 30 Νοεμβρίου 2018 η ισχύς τους αναστάληκε μέχρι την 30^η Ιουνίου 2019.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα έχουν μέχρι στιγμής ληφθεί, ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί στην ολότητά του ο νόμος από τις 30 Ιουνίου 2019.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.608, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Πόσες κεραίες κινητής τηλεφωνίας υπάρχουν σε όλη την ελεύθερη Κύπρο και πού;
2. Πόσοι και ποιοι σταθμοί βάσης έχουν ήδη εξασφαλίσει πολεοδομική άδεια και για πόσους και ποιους σταθμούς δεν έχουν ακόμα διεκπεραιωθεί οι αιτήσεις χορήγησης πολεοδομικής άδειας από τις πολεοδομικές αρχές;
3. Πόσοι και ποιοι σταθμοί έχουν μέχρι σήμερα εξασφαλίσει οικοδομική άδεια από τις οικοδομικές αρχές (δήμοι, επαρχιακές διοικήσεις κ.λπ.);»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.609, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η ανέγερση του νέου κτιρίου του Γενικού Χημείου του Κράτους;
2. Έχουν αρθεί οι ανησυχίες του Τμήματος Δασών όσον αφορά στην επιλογή του χώρου ανέγερσης του νέου κτιρίου στο πάρκο Αθαλάσσας και, αν ναι, με ποιο τρόπο;
3. Έχει τεθεί χρονοδιάγραμμα σχετικά με την ανέγερση του νέου κτιρίου του κρατικού χημείου και τη συνακόλουθη απομάκρυνση από την περιοχή της Ακρόπολης;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.610, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από το συνοπτικό σημείωμα του Γραφείου Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τις εκθέσεις των μηνών Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2018 πληροφορήθηκα σχετικά με την κατάσταση που επικρατεί σε αστυνομικά κρατητήρια τα οποία λειτουργούν ως φυλακές. Όπως αναφέρει η Επίτροπος στην έκθεσή της, μετά από επίσκεψη που διενεργήθηκε σε κρατητήρια, τα οποία δεν αναφέρονται

λόγω εμπιστευτικότητας, διαπιστώθηκαν σοβαρές ελλείψεις και ανεπάρκεια όσον αφορά στις υποδομές και συνακόλουθα, όπως αναφέρει, οι χώροι δεν μπορεί να κριθούν ως συμβατοί με τις βασικές αρχές που διέπουν τη μεταχείριση κρατουμένων και με τα διεθνή πρότυπα για τους χώρους κράτησης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν βελτιωθεί οι συνθήκες που επικρατούν στα εν λόγω κρατητήρια και αν έχουν υιοθετηθεί οι εισηγήσεις που καταθέτει η Επίτροπος Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην υπό αναφορά έκθεσή της για βελτίωση των συνθηκών κράτησης και μεταχείρισης των κρατουμένων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.611, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι κυκλοφορούν στην αγορά πλαστικές σακούλες οι οποίες ονομάζονται “οικολογικές”, αφού αποτελούνται, σύμφωνα με την εταιρεία παραγωγής, κατά 80% από ανακυκλώσιμα υλικά. Προκύπτει το ερώτημα τότε και υπό ποιες συνθήκες μπορεί κάποιος να ονομάσει και να πλασάρει το προϊόν που παράγει ως “οικολογικό”. Μπορεί κάποιος να χρησιμοποιεί χωρίς έλεγχο την ετικέτα “οικολογικό”;

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν διενεργούνται έλεγχοι από τις αρμόδιες υπηρεσίες, ώστε να διαπιστωθεί αν οι υπό αναφορά σακούλες αποτελούνται από ανακυκλώσιμα υλικά, και ποιο είναι το νομικό πλαίσιο σε ό,τι αφορά στη χρήση της ετικέτας “οικολογικό”, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στις σακούλες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.612, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Είναι γνωστό ότι σε κεντρική περιοχή εντός της Βιομηχανικής Περιοχής Αραδίππου υπάρχει επικίνδυνο υποστατικό, που φαίνεται να περιέχει πέραν των 50 τόνων πυριτίδας. Όπως αναφέρουν οι κάτοικοι της περιοχής, η αποθήκη πρέπει να μετακινηθεί άμεσα, αφού θέτει σε κίνδυνο εμπορικά κτίρια, μονοκατοικίες, πολυκατοικίες, σχολεία και νηπιαγωγεία. Σημειώνεται ότι το θέμα εξετάστηκε και σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, στις 27 Μαρτίου 2019, με τους αρμοδίους να εκφράζουν την πρόθεσή τους για μεταφορά της επιπλέον ποσότητας πυριτίδας σε αποθήκη σε άλλη περιοχή, μη κατοικημένη.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε ποιες ενέργειες έχουν προβεί οι αρμόδιοι για την επίλυση του υπό αναφορά σοβαρού προβλήματος;
2. Ποια μέτρα λαμβάνονται για την προστασία των κατοίκων της περιοχής;
3. Έχουν διεξαχθεί έρευνες, ώστε να διαπιστωθεί αν υπάρχουν και άλλες παρόμοιες περιπτώσεις αποθηκών με άκρως επικίνδυνα υλικά και να ληφθούν άμεσα μέτρα προστασίας του κοινού και απομάκρυνσής τους από αστικές περιοχές;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.613, ημερομηνίας 3 Μαΐου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

Σημείωση: Η ερώτηση της βουλευτού είναι εμπιστευτική.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.614, ημερομηνίας 6 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από ανακοίνωση του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2019, πληροφορήθηκα ότι σε συνάντηση που είχε ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστας Καδής με τον πρόεδρο και τα μέλη της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κυνηγίου, τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών και τους διευθυντές του Ταμείου Θήρας και των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών αποφασίστηκε όπως αναθεωρηθεί άμεσα η νομοθεσία που διέπει τις άδειες κυνηγίου, έτσι ώστε για την έκδοση άδειας χρήσης σκύλου στο κυνήγι να αποτελεί προϋπόθεση η δήλωση της ταυτότητας του σκύλου (όνομα και αριθμός microchip) που θα συνοδεύει κάθε κυνηγό. Επιπρόσθετα, όπως αναφέρει η ανακοίνωση, στην τροποποιητική νομοθεσία θα ενσωματωθούν και ποινές για τους κυνηγούς που συνοδεύονται από μη σημασμένους και αδήλωτους σκύλους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η ετοιμασία της υπό αναφορά τροποποιητικής νομοθεσίας και πότε αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.615, ημερομηνίας 6 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από ανακοίνωση του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2019, πληροφορήθηκα για την εκπόνηση σχεδίου κινήτρων για τη σήμανση σκύλων σε παγκύπρια βάση, με στόχο τη μείωση των αδέσποτων κυνηγετικών σκύλων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η ετοιμασία του υπό αναφορά σχεδίου κινήτρων και τότε αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.616, ημερομηνίας 7 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω, όσον αφορά τη διάθεση των γεωργικών προϊόντων:

1. Υπάρχουν στοιχεία όσον αφορά το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της παράδοσης γεωργικών προϊόντων από τον γεωργό στον μεταπωλητή και της πληρωμής του γεωργού;
2. Υπάρχει συγκεκριμένη μερίδα γεωργών που είναι πιο ευάλωτοι στις καθυστερήσεις πληρωμών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.617, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) ψήφισε νόμο σχετικά με την απαγόρευση κυκλοφορίας των πλαστικών αντικειμένων μιας χρήσης, όπως είναι για παράδειγμα πιάτα, μαχαιροπίρουνα, καλαμάκια, μπατονέτες και οι αναδευτήρες ποτών από πλαστικό. Σύμφωνα με τα όσα αποφασίστηκαν, τα κράτη μέλη πρέπει να πετύχουν τον στόχο για συλλογή 90% των πλαστικών μπουκαλιών μέχρι το 2029. Αυτά θα πρέπει να περιέχουν τουλάχιστον κατά 25% το ανακυκλούμενο υλικό μέχρι το 2025 και κατά 30% μέχρι το 2030. Σημειώνεται ότι πεντακόσια εξήντα μέλη του ΕΚ ψήφισαν υπέρ της συμφωνίας μαζί με τους υπουργούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τριάντα πέντε ψήφισαν κατά, ενώ είκοσι οκτώ απείχαν.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει προχωρήσει στην εκπόνηση σχεδίου δράσης σχετικά με τα μέτρα που πρόκειται λάβει η Κυπριακή Δημοκρατία, ώστε να είναι έτοιμη να εφαρμόσει τη νέα ευρωπαϊκή νομοθεσία. Υπάρχουν κυπριακές βιομηχανίες που ασχολούνται με την παραγωγή χάρτινων αντικειμένων ή αντικειμένων μιας χρήσης από άλλα υλικά (π.χ. καλαμάκια, μαχαιροπίρουνα, πιάτα, κ.ο.κ.) οι οποίες μπορούν να δώσουν λύση στο πρόβλημα και χρειάζονται κίνητρα για να αναπτυχθούν;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.618, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.194 αναφορικά με τη λειτουργία του Μουσείου Στρατιωτικής Ιστορίας στο διατηρητέο κτίριο επί της Λεωφόρου Λόρδου Βύρωνα στη Λευκωσία πληροφορήθηκα ότι το έργο επρόκειτο να γίνει σε δύο φάσεις:

1. διαμόρφωση του εξωτερικού χώρου, η οποία και ολοκληρώθηκε, και
2. διαμόρφωση του κτιρίου και των εσωτερικών χώρων εντός του 2019, εάν αυτό είναι εφικτό.

Σύμφωνα με την απάντηση του υπουργού, το ΥΠΑΜ βρισκόταν στη διαδικασία εξέτασης των δεδομένων που προκύπτουν, ώστε να λαμβάνονται αποφάσεις για το πώς θα προχωρήσει το έργο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν οποιεσδήποτε εξελίξεις στην υπό αναφορά υπόθεση και αν αναμένεται να ξεκινήσουν οι διαδικασίες διαμόρφωσης του κτιρίου και του εσωτερικού χώρου του μουσείου εντός του τρέχοντος έτους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.619, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Ποιοι είναι οι σχεδιασμοί του κράτους όσον αφορά στη μεταστέγαση δημόσιων υπηρεσιών από ιδιωτικά σε δημόσια κτίρια;
2. Πόσες ήταν οι δαπάνες του κράτους για το 2018 όσον αφορά στα ενοικιαζόμενα κτίρια;
3. Πότε αναμένεται να ξεκινήσουν οι πρώτες μεταστεγάσεις;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.620, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσίευμα έχω πληροφορηθεί ότι στις 18 Απριλίου 2019 παρουσιάστηκε από ομάδα μελετητών το σχέδιο ανάπτυξης του παραλιακού μετώπου στην περιοχή Σωτήρας. Σύμφωνα με τον δήμαρχο Σωτήρας, πρόκειται για ένα έργο με το οποίο μπαίνουν οι βάσεις για τη μελλοντική ανάπτυξη του δήμου και του παραλιακού του μετώπου. Ειδικότερα, με τον σχεδιασμό σκοπεύεται η συνένωση της γειτονικής ανάπτυξης της μαρίνας Αγίας Νάπας στα ανατολικά με τον ποταμό Λιοπετρίου στα δυτικά σε ένα παραλιακό μέτωπο μήκους τριών χιλιομέτρων. Το σχέδιο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων πεζόδρομο και ποδηλατόδρομο κατά μήκος ολόκληρου του παραλιακού μετώπου, διαδραστική αίθουσα μάθησης για θαλάσσια και παράκτια ζωή και

πάρκο φυτών και πουλιών, αφού η περιοχή είναι ενταγμένη ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας στο σχέδιο "Natura 2000". Επίσης, προτείνεται η δημιουργία εστιατορίου εντός της θάλασσας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει εκπονηθεί ανεξάρτητη στρατηγική μελέτη εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον (SEA) του σχεδίου σύμφωνα με τον νόμο Ν. 103(Ι)/2005. Επίσης, θα ήθελα να πληροφορηθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει εκπονηθεί μελέτη δέουσας εκτίμησης, γιατί, όπως ομολογείται, το έργο εντάσσεται σε περιοχή προστασίας της φύσης "Natura 2000". Τέλος, θα ήθελα να πληροφορηθώ αν επιτρέπεται από την παρούσα νομοθεσία η κατασκευή εστιατορίου εντός της θάλασσας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.621, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με ειδικούς, ο λόγος που δημιουργήθηκε τα τελευταία χρόνια σοβαρό πρόβλημα κατολίθωσης στην κοινότητα Πισσουρίου είναι η ανυπαρξία ενός ολοκληρωμένου συστήματος συλλογής και διαχείρισης των οικιακών λυμάτων. Παράλληλα, σημειώνεται και έλλειψη ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης όμβριων νερών. Ανεξάρτητα από το πρόβλημα της κατολίθωσης, το γεγονός ότι μία μεγάλη κοινότητα με πληθυσμό πέραν των 2 000 κατοίκων, η οποία είναι και παραθαλάσσια, στερείται ολοκληρωμένου συστήματος συλλογής και διαχείρισης των οικιακών λυμάτων δημιουργεί σύνθετους περιβαλλοντικούς κινδύνους και απειλές. Η κατασκευή ολοκληρωμένου δικτύου αποχέτευσης αποτελεί πάγιο αίτημα της κοινότητας Πισσουρίου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν σχέδια για την κατασκευή και λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος στην κοινότητα Πισσουρίου και πότε προγραμματίζεται το έργο. Παράλληλα, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν σχέδια για κατασκευή ολοκληρωμένου συστήματος για τη διαχείριση των όμβριων υδάτων και των πλημμυρών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.622, ημερομηνίας 7 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Τα τελευταία χρόνια, λόγω της διαφοράς της τιμής των καυσίμων μεταξύ των ελεγχόμενων από την Κυπριακή Δημοκρατία περιοχών σε σχέση με τις κατεχόμενες περιοχές, χιλιάδες Ελληνοκύπριοι οδηγοί με κάθε ευκαιρία ή επί τούτου μεταβαίνουν στα κατεχόμενα προς τροφοδοσία των οχημάτων τους με καύσιμα. Υποτίθεται ότι ένας από τους λόγους της σχετικής απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων για μείωση του φόρου κατανάλωσης των καυσίμων ήταν να μειωθεί η διαφορά στην τιμή και αντίστοιχα η αγορά καυσίμων από τα κατεχόμενα, τα οποία συν τοις άλλοις δεν πληρούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν στοιχεία σε σχέση με την αγορά καυσίμων από τα κατεχόμενα για ιδιωτική χρήση και αν αυτή έχει επηρεαστεί από τη μείωση στον φόρο κατανάλωσης. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν πέραν της προμήθειας για ιδιωτική χρήση καυσίμων από τα κατεχόμενα εντοπίζονται και περιπτώσεις χρήσης καυσίμων από τα κατεχόμενα για εμπορικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.623, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων ψήφισε στις 12 Δεκεμβρίου 2018 τη μείωση του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα κατά €0,05 το λίτρο. Λίγους μήνες μετά η τιμή των καυσίμων έφτασε στα ίδια και υψηλότερα επίπεδα, ξεπερνώντας τη μείωση του φόρου κατανάλωσης που επέφερε η ψήφιση του νόμου από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το συνολικό κόστος που επέφερε η πιο πάνω αναφερόμενη ψήφιση νόμου μέχρι σήμερα στα δημόσια οικονομικά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.624, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η ομάδα ιδιωτών μηχανικών που ανέλαβε τη σύνταξη των όρων του διεθνούς διαγωνισμού για τη μελέτη του φαινομένου της κατολίθωσης στο Πισσούρι έχει ολοκληρώσει το έργο της από τον Ιανουάριο του 2019. Η κυβέρνηση ακόμη δεν έχει προβεί στην προκήρυξη του διαγωνισμού. Παράλληλα, έχω πληροφορηθεί ότι έχει ζητηθεί από τον ιδιώτη μελετητή η σύνταξη των όρων του διεθνούς διαγωνισμού να είναι μόνο στα ελληνικά.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν όντως έχουν ετοιμαστεί οι όροι του διαγωνισμού, σε ποιες γλώσσες οι όροι θα είναι διαθέσιμοι για τους ενδιαφερόμενους και πότε προτίθεται να προκηρύξει το έργο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.625, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Μάριου Μαυρίδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των ληπτών του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος οι οποίοι είναι ικανοί για εργασία. Συγκεκριμένα, ζητούνται ετήσια στοιχεία από το 2014 μέχρι σήμερα για τον αριθμό των ληπτών του επιδόματος και για το χρονικό διάστημα που οι λήπτες λαμβάνουν το επίδομα. Η ερώτηση αφορά μόνο τα άτομα που λαμβάνουν το επίδομα και είναι ικανοί για οποιαδήποτε εργασία. Για παράδειγμα, αριθμός Χ ατόμων λαμβάνει το επίδομα για τέσσερα χρόνια, αριθμός Υ ατόμων για τρία χρόνια και ούτω καθεξής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.626, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Μάριου Μαυρίδη

«Έχω γίνει δέκτης παραπόνων από πολίτες αναφορικά με την εκμετάλλευση χώρων πρασίνου και άλλων χαλίτικων τεμαχίων γης. Για παράδειγμα, σε οικιστικές περιοχές πολλοί κάτοικοι εκμεταλλεύονται παράνομα χώρους πρασίνου που γειτνιάζουν με τις κατοικίες τους.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διαδικασία διαχείρισης των χώρων πρασίνου και άλλων χαλίτικων τεμαχίων γης. Η ερώτηση αφορά και τους συνοικισμούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.627, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Μάριου Μαυρίδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που έχει λάβει για την καλύτερη διαχείριση των καταστημάτων στους συνοικισμούς, έτσι ώστε να αναβαθμιστεί η ποιότητα ζωής και να εξυπηρετούνται καλύτερα οι πρόσφυγες, αλλά και για να αποφεύγονται στρεβλώσεις και αδικίες. Παρακαλώ να μας ενημερώσετε πόσα καταστήματα λειτουργούν και πόσα παραμένουν κλειστά από τους ενοικιαστές και κατά πόσο τα ενοίκια έχουν αναπροσαρμοστεί. Επίσης, θέλουμε πληροφορίες για την οικονομική δραστηριότητα των καταστημάτων ανά συνοικισμό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.628, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Μάριου Μαυρίδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το ποιος έχει την ευθύνη για την καθαριότητα, διαμόρφωση χώρων πρασίνου, κατασκευή και συντήρηση δρόμων των προσφυγικών συνοικισμών και πώς αυτές οι δραστηριότητες χρηματοδοτούνται από το κράτος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.629 ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί για την κατάσταση του υφιστάμενου υδρευτικού δικτύου της κοινότητας Καμπιών, το οποίο λόγω μεγάλης ηλικίας παρουσιάζει διάφορα προβλήματα στη λειτουργία του. Ειδικότερα, όπως αναφέρει το κοινοτικό συμβούλιο, οι σωλήνες του δικτύου είναι κατασκευασμένες από αμίαντο, γαλβανιζέ και πλαστικό. Εξ όσων πληροφορήθηκα, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων διαβεβαίωσε τον πρόεδρο του κοινοτικού συμβουλίου ότι θα εντάξει το έργο της αντικατάστασης μέρους του υφιστάμενου υδρευτικού δικτύου της κοινότητας μέσα στις προτάσεις του για υλοποίηση στα πλαίσια του προϋπολογισμού για το 2020.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται στα πλαίσια του προϋπολογισμού για το 2020, που βρίσκεται υπό διαμόρφωση, να ενταχθεί και η αντικατάσταση του υδρευτικού δικτύου της κοινότητας Καμπιών.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών. Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαΐου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.195, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα με την οποία ζητά να πληροφορηθεί αναφορικά με τις παράνομες επεκτάσεις που έγιναν με μόνιμα ή/και πρόχειρα υλικά προς τη θάλασσα κα εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας στο τεμάχιο με αρ. 27, Φ/Σχ. 44/24 στη θαλάσσια περιοχή μπροστά από το ξενοδοχείο Coralia Beach Hotel και σας πληροφορώ τα ακόλουθα.

2. Η ξενοδοχειακή μονάδα Coralia Beach Hotel έχει ανεγερθεί στο τεμάχιο με αρ. 27, Φ/Σχ. 44/32 στην περιοχή "Λαουρού" του Δήμου Πέγειας. Στο όμορο του τεμάχιο με αρ. 31 του Φ/Σχ. 44/32 έχει ανεγερθεί το ξενοδοχείο Coral Beach Hotel. Κατά την ανέγερση του υπό αναφορά ξενοδοχείου μπροστά από το τεμάχιο με αρ. 31 διαμορφώθηκε λιμανάκι (παράλληλος κυματοθραύστης και αποβάθρα σκαφών). Το γεγονός αυτό με την πάροδο των χρόνων είχε ως αποτέλεσμα τη διάβρωση του γειτονικού τεμαχίου με αρ. 27 καθώς και του κόλπου αλλά και άλλων τεμαχίων. Στην προσπάθεια τους να προστατεύσουν τις

περιουσίες τους οι ιδιοκτήτες του τεμαχίου με αρ. 27 προχώρησαν στην τοποθέτηση βράχων και στην ανέγερση τοίχου από μπετόν. Ο Δήμος Πέγειας ανέθεσε σε ιδιώτη τοπογράφο την ετοιμασία αποτύπωσης του τοίχου η οποία κατέδειξε ότι καμία επέμβαση έγινε εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας. Όσον αφορά στην τοποθέτηση πετρών εντός της θάλασσας με στόχο την κατασκευή πλατφόρμας για τον ελλιμενισμό θαλάσσιων σκαφών αυτό δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Ο δίαυλος σκαφών και τα θαλάσσια αθλήματα που προϋπήρχαν καταργήθηκαν και τα σκάφη απομακρύνθηκαν καθώς προς το παρόν φαίνεται να εξυπηρετούνται από το λιμανάκι που έχει δημιουργηθεί ως αναφέρεται πιο πάνω.

3. Συναφώς αναφέρεται ότι, στις 11.3.1993 η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου είχε παραχωρήσει άδεια στην εταιρεία G.A Coralia Beach Hotel Apartments Ltd για διαμόρφωση της παραλίας και κατασκευή λιμενοβραχίονα στην περιοχή της παραλίας μπροστά από το τεμάχιο με αρ. 27, Φ/Σχ. 44/32 στην Πέγεια. Επίσης, στις 3.11.2006 η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου είχε εγκρίνει αίτημα της υπό αναφορά εταιρείας για βελτιωτικά έργα στον παραλιακό χώρο μπροστά από το εστιατόριο της λόγω ζημιών που είχαν προκληθεί σε αυτό από θαλασσοταραχή. Τα έργα αφορούσαν το κλείσιμο κρατήρων/ανοιγμάτων του χώρου μπροστά από το εστιατόριο. Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι κατά διαστήματα η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου χορηγεί συγκαταθέσεις στην εταιρεία για την τοποθέτηση άμμου "Λατούρα" με σκοπό τον εμπλουτισμό της παραλίας.
4. Καταληκτικά αναφέρω ότι, ο λόγος της καθυστέρησης στην απάντηση της ερώτησης του βουλευτή κ. Μιχάλη Γιωργάλλα οφείλεται στις διαβουλεύσεις του Υπουργείου Εσωτερικών με τα εμπλεκόμενα Τμήματα/Υπηρεσίες προκειμένου να υποβάλουν τις απόψεις τους ή σχετική πληροφόρηση επί του θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.551, ημερομηνίας 4 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ ότι το θέμα της παροχής εξουσιών στην Τοπική Αρχή για έκδοση εξώδικων ρυθμίσεων εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο και σας έχει απαντήσει με την επιστολή του με αρ. φακ. 19.1.1.1/23, 22.2.5 και ημερομηνία 18.10.18.

Πέραν των πιο πάνω, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος θα μπορούσε να εξετάσει τη δυνατότητα για τροποποίηση του περί Αποβλήτων Νόμου ώστε οι Τοπικές Αρχές να μπορούν, αν και εφόσον είναι εφικτό, να αναλάβουν τον έλεγχο και την επιβολή της εν λόγω νομοθεσίας για συγκεκριμένα αδικήματα που διαπράττονται από τους παραγωγούς/κατόχους αποβλήτων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 2019 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.598, ημερομηνίας 29 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ ότι η διαμόρφωση πλαισίου πολιτικής, για τη συμμετοχή του Υπουργείου στο συνολικό κόστος κατασκευής διαφόρων έργων στους Δήμους/Κοινότητες, στα διοικητικά όρια των οποίων εκτείνονται στρατιωτικές υποδομές της Εθνικής Φρουράς, τυγχάνει επεξεργασίας από το Υπουργείο Άμυνας.

2. Μόλις ολοκληρωθεί η εξέταση του προαναφερόμενου πλαισίου πολιτικής, θα επανέλθουμε ενημερώνοντάς σας σχετικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.079, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφορικά με το πιο πάνω ερώτημα σας επισυνάπτω σχετικό πίνακα (Παράρτημα) ο οποίος περιλαμβάνει την ισχύ των ΦΒ πάρκων που βρίσκονται σε λειτουργία και λαμβάνουν εγγυημένη τιμή επιδότησης (feed-in tariff), την εγγυημένη τιμή που λαμβάνουν καθώς και την παραγωγή του κάθε πάρκου, αλλά και τη συνολική παραγωγή για το έτος 2017.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαΐου 2019 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.245, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2018, των βουλευτών κ. Παύλου Μυλωνά και Ζαχαρία Κουλία εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού και Αμμοχώστου, αντίστοιχα

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ ότι όπως αναφέρεται στην ταυτόριθμη επιστολή μας ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2018, που αφορά παρόμοια ερώτηση που υποβλήθηκε από τον βουλευτή, κ.

Γιώργο Λουκαΐδη (αρ. ερώτησης 23.06.011.03.120), δεν υπάρχει επίσημο αίτημα από πλευράς Ισραήλ προς το ΥΠΑΜ, θέμα το οποίο εν πάση περιπτώσει αφορά αρμοδιότητα του ΥΠΕΞ.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαΐου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.274, ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η υπογραφή και η κύρωση του Πρωτοκόλλου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Ζωνών από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Council Decision 2009/89/EK και 2010/631/EE) αποτελεί ευρωπαϊκό δίκαιο και δεσμεύει τα Κράτη Μέλη της και τα νισιπούτα της. Συνεπώς, στις Γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα το 2008, 2011 και 2013 αναφέρεται ρητά η υποχρέωση της Κύπρου να κυρώσει το Πρωτόκολλο ή να εφαρμόσει τις διατάξεις του, προτού το κυρώσει, αφού είναι δεσμευτικό ως πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σημειώνεται ότι, το Πρωτόκολλο που αποτελεί το έβδομο Πρωτόκολλο της Σύμβασης της Βαρκελώνης είναι το μόνο που η Κύπρος δεν έχει κυρώσει.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος μετά την ισχύ του Πρωτοκόλλου από τις 24/3/2011 εφαρμόζει τις πρόνοιες του όπως η σύσταση Ομάδας Εργασίας για το Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό και την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Περιοχών και η εκπόνηση της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Περιοχών για την περίοδο 2018-2028.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω και τα ερωτήματα σας πληροφορείστε τα εξής:

(α) *Σε ποιο στάδιο βρίσκεται ο σχεδιασμός που έχει ανατεθεί με σύμβαση για τη Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιων Περιοχών;*

Η ετοιμασία της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Περιοχών για την περίοδο 2018-2028 ανατέθηκε από το Τμήμα Περιβάλλοντος στην Κοινοπραξία "ALA Planning Partnership Consultancy L.L.C." και "Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας - Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων (EKBY)", κατόπιν προκήρυξης του Διαγωνισμού τον Ιανουάριο 2016. Η υλοποίηση της εν λόγω Σύμβασης ξεκίνησε τον Αύγουστο 2016 και ολοκληρώθηκε μετά από δύο χρόνια.

Η Στρατηγική αυτή στοχεύει στην υιοθέτηση ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού και διαχείρισης παράκτιων περιοχών σε συνδυασμό με την επίτευξη καλύτερου συντονισμού όλων των διαδικασιών και των αρμοδίων φορέων ή μηχανισμών άσκησης πολιτικής που έχουν επίδραση στην παράκτια ζώνη, ώστε να διασφαλίζεται η αειφόρος ανάπτυξή τους μέσω της ολοκληρωμένης προσέγγισης. Ο στόχος θα επιτευχθεί μέσω της υλοποίησης δράσεων, σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης.

Η γεωγραφική κάλυψη της παράκτιας ζώνης οριοθετείται από το θαλάσσιο όριο των παράκτιων ζωνών, το οποίο είναι το εξωτερικό όριο των χωρικών υδάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας (12 ναυτικά μίλια) και το χερσαίο όριο που ορίστηκε με βάση οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια και καλύπτει από 3-9 χλμ.

(β) *Προτίθεται το Υπουργείο να προχωρήσει σε δημόσιες διαβουλεύσεις, προτού εφαρμόσει το Πρωτόκολλο;*

Στα πλαίσια της πιο πάνω εκπόνησης της Στρατηγικής διενεργήθηκε αριθμός διαβουλεύσεων στα διάφορα στάδια της. Η διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους φορείς και το κοινό ήταν συνεχής και διαφανής. Συγκεκριμένα, για τον καθορισμό του χερσαίου ορίου της παράκτιας ζώνης πραγματοποιήθηκαν ημερίδες στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφο και Αμμόχωστο, από τον Μάρτιο μέχρι τον Ιούνιο 2017. Αντίστοιχα, το Νοέμβριο 2018 πραγματοποιήθηκε δημόσια διαβούλευση στην οποία παρουσιάστηκαν τόσο το όραμα, οι αναπτυξιακές προτεραιότητες και οι στρατηγικοί στόχοι της Στρατηγικής, όσο και οι δράσεις του Σχεδίου Δράσης, όπως προτάθηκαν από τον Ανάδοχο. Παράλληλα, ετοιμάστηκαν ενημερωτικά δελτία και αναρτήθηκε σχετική πληροφόρηση στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος καθώς και του Αναδόχου. Η Ομάδα Εργασίας Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιων Ζωνών, καθώς και άλλα Υπουργεία και Τμήματα, παρέιχαν τεχνογνωσία για την έγκριση των παραδοτέων της Σύμβασης.

(γ) *Με βάση τον προγραμματισμό, πότε αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή η Σύμβαση και το Πρωτόκολλο;*

Η Σύμβαση για την ετοιμασία της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Περιοχών για την περίοδο 2018-2028 ολοκληρώθηκε και αξιολογείται από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος με σκοπό να υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και υλοποίηση από τα αρμόδια Τμήματα.

Η Κύπρος δεν έχει προχωρήσει στην κύρωση του Πρωτοκόλλου, βασικά λόγω της ανησυχίας που έχει εκφράσει το Υπουργείο Εσωτερικών σε σχέση με το άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου, το οποίο προβλέπει ότι δεν θα πρέπει να επιτρέπεται η δόμηση σε απόσταση 100 μέτρων από την υψηλότερη χειμερινή ίσαλη γραμμή εκτός υπό κάποιες προϋποθέσεις.

Το Υπουργείο Εσωτερικών με επιστολές του το 2014, 2015 και 2016 ζήτησε Γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα για την πρόταση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για τροποποίηση του άρθρου 5Α(1) του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου (Κεφ. 59) ώστε να συνάδει με το άρθρο 8(2)(β) του Πρωτοκόλλου, χωρίς καμία απάντηση μέχρι σήμερα.

Κατά τη συνάντηση που έγινε για το θέμα στο Υπουργείο Εσωτερικών, στις 16/1/2019, αποφασίστηκε όπως εν αναμονή της Γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα, οριστεί τεχνική ομάδα από τα Τμήματα Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Οικήσεως και Κτηματολογίου και Χωρομετρίας τα οποία θα καθορίσουν τις τεχνικές πτυχές για τις επιπτώσεις από την αύξηση της απόστασης της ζώνης προστασίας της παραλίας από 100 υάρδες στα 100 μέτρα, όπως ορίζει το Πρωτόκολλο, υπό το συντονισμό του Υπουργείου Εσωτερικών.

Λόγω της έλλειψης νομοθετικού πλαισίου για τη διαχείριση παράκτιων περιοχών, όπως καταγράφεται στην Στρατηγική για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Περιοχών και στη Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για κύρωση του Πρωτοκόλλου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.363, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και όσον αφορά τις ενέργειες του Υπουργείου Εσωτερικών, αναφορικά με την μείωση του αριθμού του υπαλληλικού και εργατικού προσωπικού των Δήμων στο τέλος του 2016 σε σχέση με το 2012, να σας πληροφορήσω ότι το Υπουργείο Εσωτερικών, στα πλαίσια της έγκρισης των προϋπολογισμών των Δήμων για το 2018, αξιολόγησε μεγάλο αριθμό αιτημάτων από τα Δημοτικά Συμβούλια, τα οποία αφορούσαν σε δημιουργία/αποπταγοποίηση/πρόσληψη και απασχόληση μόνιμου και έκτακτου υπαλληλικού προσωπικού.

2. Συγκεκριμένα, στα πλαίσια των π/υ των Δήμων για το 2018, το Υπουργείο Εσωτερικών, ενέκρινε με την σύμφωνο γνώμη του Υπουργού Οικονομικών τα εξής:

(α) τη δημιουργία 53 Υπαλληλικών και Ωρομίσθιων Θέσεων

(β) την πρόσληψη 167 Ωρομίσθιων θέσεων

(γ) την πρόσληψη/ανανέωση της απασχόλησης 60 εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου.

3. Παράλληλα, το ΥΠΕΣ προώθησε στο Υπουργείο Οικονομικών αιτήματα για αποπταγοποίηση 112, στο σύνολο, Υπαλληλικών και Ωρομίσθιων Θέσεων. Τα πιο πάνω αιτήματα αφορούν σε θέσεις Πρώτου Διορισμού, και σε αυτά δεν συμπεριλαμβάνονται τα αιτήματα για αποπταγοποίηση θέσεων Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής και Θέσεων Προαγωγής, εφόσον αυτά υποβάλλονται απευθείας για αποπταγοποίηση στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής.

4. Όσον αφορά το ζήτημα της αγοράς υπηρεσιών από τους Δήμους, για την κάλυψη μόνιμων αναγκών τους, εν πρώτοις σημειώνεται ότι τόσο το Υπουργείο Εσωτερικών, όσο και το Υπουργείο Οικονομικών και το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, με διάφορες εγκυκλίους προς τις Δημοτικές Αρχές, τις κάλεσε επανειλημμένα, όπως συμμορφωθούν και ακολουθούν πιστά τις σχετικές διαδικασίες που αφορούν στην αγορά υπηρεσιών, τονίζοντας ότι σε καμία περίπτωση η αγορά υπηρεσιών δεν πρέπει να εφαρμόζεται για σκοπούς κάλυψης υπαλληλικών αναγκών.

5. Περαιτέρω, το ΥΠΕΣ συμφώνησε με διάφορα Δημοτικά Συμβούλια, όπως αυτά, σε περίπτωση που έχει διαφανεί ότι χρησιμοποιούν την αγορά υπηρεσιών για την κάλυψη μόνιμων υπαλληλικών ή εργατικών αναγκών, να μην προχωρήσουν στην ανανέωση των διαφόρων συμβολαίων αγοράς υπηρεσιών όταν τερματίζονται, αλλά τους δοθεί έγκριση για πρόσληψη και απασχόληση υπαλληλικού ή εργατικού προσωπικού.

6. Τέλος, αναφορικά με το προσωπικό το οποίο απασχολήθηκε και συνεχίζει να απασχολείται υπό τη μορφή σύμβασης αγοράς υπηρεσιών, το ΥΠΕΣ κάλεσε τα Δημοτικά Συμβούλια, όπως συμμορφωθούν με τις αντίστοιχες αποφάσεις του Γενικού Εισαγγελέα ή/και του Διευθυντή Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αλλά και τις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών και του Γενικού Λογιστηρίου, και εφόσον διαπιστώνεται ότι αυτές έχουν δημιουργήσει υπαλληλική σχέση μεταξύ των δύο πλευρών, να προχωρήσουν στην μετατροπή των συμβάσεων αυτών, σε συμβάσεις απασχόλησης ορισμένου ή αορίστου χρόνου.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.383, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση, από τα αρμόδια Τμήματα, τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας και το Γενικό Χημείο του Κράτους, είναι η ακόλουθη:

2. Η Υγειονομική Υπηρεσία των Ιατρικών Υπηρεσιών & Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, του Υπουργείου Υγείας, με βάση τις αρμοδιότητες της που προκύπτουν από τον περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμο, δεν πραγματοποιεί στα Σημεία Εισόδου της Δημοκρατίας οποιουδήποτε ελέγχους στα φορτία γαλακτόσκονης που είτε διακινούνται στην Κύπρο από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε εισάγονται από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περαιτέρω, η Υγειονομική Υπηρεσία δεν πραγματοποιεί στοχευόμενους ελέγχους αναφορικά με την χρήση και εμπορία της γαλακτόσκονης καθότι ο υγειονομικός έλεγχος των επιχειρήσεων παρασκευής τροφίμων που κατά κύριο λόγο προβαίνουν στη χρήση της γαλακτόσκονης, ήτοι τα γαλακτοκομεία/τυροκομεία, δεν βρίσκονται στην αρμοδιότητα της.
3. Η αρμοδιότητα της Υγειονομικής Υπηρεσίας όσον αφορά τα προϊόντα που πιθανόν να έχουν ως συστατικό γαλακτόσκονη, ήτοι κατά κύριο λόγο τα τυριά, χαλλούμι και γιαούρτι, είναι ο έλεγχος της σήμανσης αυτών στο στάδιο που αυτά βρίσκονται στη λιανική αγορά (υπεραγορές, παντοπωλεία, πρατήρια αρτοποιίας) και στις μονάδες μαζικής εστίασης (εστιατόρια, ξενοδοχεία, καντίνες, επιχειρήσεις τροφίμων "take away" κ.ά.). Μέχρι σήμερα δεν έχει βρεθεί στο στάδιο αυτό οποιοδήποτε προϊόν που να φέρει την ονομασία "χαλλούμι" και να δηλώνει στη σήμανση του ως συστατικό γαλακτόσκονη.
4. Περιοδικά, η Υγειονομική Υπηρεσία σε συντονισμό με το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, που είναι το αρμόδιο Υπουργείο για τα Πρότυπα για το ώριμο χαλλούμι, λαμβάνει δείγματα χαλλουμιού από την λιανική αγορά και τις μονάδες μαζικής εστίασης και προσκομίζει αυτά στο Γενικό Χημείο του Κράτους για εργαστηριακό έλεγχο αναφορικά με την πιθανή χρήση γαλακτόσκονης στην παρασκευή προϊόντος. Από τους μέχρι σήμερα ελέγχους, δεν έχει διαπιστωθεί η χρήση γαλακτόσκονης σε κανένα από τα δείγματα που έλαβε η Υγειονομική Υπηρεσία.
5. Το Γενικό Χημείο του Κράτους τα τελευταία δέκα χρόνια, έχει προβεί σε αναλύσεις για τον εντοπισμό γαλακτόσκονης, μόνο σε δείγματα χαλλουμιού που προσκομίζονται από τις αρμόδιες Αρχές.
6. Το 2009, λειτουργοί του Γενικού Χημείου του Κράτους, του Οργανισμού Γάλακτος και του Τμήματος Γεωργίας, εκπαιδεύτηκαν στο Πανεπιστήμιο του Μιλάνου στη μεθοδολογία προσδιορισμού σκόνης γάλακτος στο χαλλούμι, η οποία αναπτύχθηκε στο εν λόγω Πανεπιστήμιο μετά από αίτημα και συνεργασία μεταξύ των τριών οργανισμών. Το 2011, το Γενικό Χημείο του Κράτους αφού προμηθεύτηκε τον απαραίτητο εξοπλισμό ανέπτυξε τη μέθοδο στο Εργαστήριο Σύστασης, Ποιότητας και Θρεπτικής Αξίας Τροφίμων.
7. Η μέθοδος εντοπίζει την παρουσία σκόνης γάλακτος σε χαλλούμι σε ποσοστό πέραν του 3% (3% σκόνη αντιστοιχεί σε περίπου 25% πρόσθετο γάλα) και για το σκοπό αυτό το Γενικό Χημείο του Κράτους απαίτησε από τις αρμόδιες υπηρεσίες όπως οι δειγματοληψίες γίνονται με την ταυτόχρονη διεξαγωγή διοικητικού ελέγχου αφού από μόνος του ο εργαστηριακός έλεγχος δεν θα επιφέρει την επιδιωκόμενη αποτελεσματικότητα. Η απαίτηση για ταυτόχρονο διοικητικό έλεγχο στα τυροκομεία ήταν απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας για τον ίδιο λόγο.
8. Από το 2012, το Γενικό Χημείο του Κράτους εφαρμόζει την συγκεκριμένη μεθοδολογία σε δείγματα χαλλουμιών που προσκομίζονται είτε από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες είτε από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας. Συγκεκριμένα, έχει δεχθεί 22 δείγματα χαλλουμιού από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες (2012-2013) και 36 δείγματα από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (2013 & 2017-2018). Επιπλέον, το Γενικό Χημείο του Κράτους προχώρησε σε αριθμό αναλύσεων για τον έλεγχο της μεθόδου.
9. Συνολικά από το 2012 μέχρι το 2018 αναλύθηκαν 58 επίσημα δείγματα χαλλουμιού για τον εντοπισμό της παρουσίας σκόνης γάλακτος. Σε κανένα από αυτά δεν εντοπίστηκε σκόνη γάλακτος σε ποσοστό μεγαλύτερο από το όριο ανίχνευσης της μεθόδου.
10. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στην διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.394, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Καταγγελίες για εκτέλεση παράνομων έργων στην τοποθεσία "Μουλιά" στον Δήμο Γεροσκήπου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η τοποθεσία χερσαία "Μουλιά" στον Δήμο Γεροσκήπου δεν βρίσκεται εντός της περιοχής του Δικτύου Natura 2000 "Θαλάσσια Περιοχή Μουλιά" CY4000006.
3. Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000 "Θαλάσσια Περιοχή Μουλιά" CY4000006, βρίσκεται αποκλειστικά σε θαλάσσια έκταση.
4. Η λήψη των απαραίτητων μέτρων για παράνομες επεμβάσεις και κατασκευές, στην περιοχή, τόσο εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας όσο και της περιοχής προστασίας των λουομένων, δεν εμπίπτει

στις αρμοδιότητες του Τμήματος Περιβάλλοντος ή του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. Αρμόδιες αρχές για τα εν λόγω θέματα είναι ο Έπαρχος Πάφου και ο Δήμος Γεροσκήπου.

5. Στην ερώτηση δεν δίνονται επαρκή στοιχεία και πληροφορίες για τα παράνομα έργα που διενεργούνται στην περιοχή, ώστε να απαντήσουμε πιο συγκεκριμένα.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαΐου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.409, ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. α) Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε καμία περίπτωση δεν έχει δώσει οποιασδήποτε μορφής άδεια στο ΕΛΑΜ για να μπει στο Δημοτικό Σχολείο Γεροσκήπου Α', στο οποίο σημειώθηκε το περιστατικό (13 Δεκεμβρίου 2018), στο οποίο αναφέρεστε.
- β) Αναφορικά με το ιστορικό της συγκεκριμένης υπόθεσης, αυτό εξελίχθηκε ως εξής:
- I. Την Πέμπτη, 13 Δεκεμβρίου 2018, συγκεκριμένος γονιός του σχολείου, ο κ. Νικόλας Νικολάου-Μακρής, σύζυγος της κ. Άντρης Ιωσηφάκη η οποία είναι μέλος τους Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Γονέων του σχολείου, απευθύνθηκε στον Σύνδεσμο Γονέων και προσφέρθηκε να δωρίσει αριθμό από σακάκια για τα άπορα παιδιά του σχολείου.
- Παρέδωσε τα σακάκια στον Σύνδεσμο Γονέων για να συμπεριληφθούν στα πακέτα αγάπης-στήριξης των άπορων παιδιών που θα διένεμε εκείνες τις μέρες στο σχολείο. Ο συγκεκριμένος κύριος συνοδευόταν από άλλους δύο άντρες, οι οποίοι βοήθησαν απλά στη μεταφορά και παράδοση των σακακιών. Στον χώρο παράδοσης δεν ήταν παρόντες/ούσες μαθητές/τριες του σχολείου.
- II. Ο κ. Νικολάου-Μακρής ανέφερε ότι η προσφορά γινόταν με την προσωπική του ιδιότητα και μέσα στο πνεύμα των Χριστουγέννων. Δεν είχε αναφέρει πουθενά και σε κανένα, κομματική ταυτότητα, ιδιότητα ή συσχέτιση της συγκεκριμένης προσφοράς με πολιτικό κόμμα ή άλλο φορέα.
- III. Αργότερα την ίδια ημέρα, αναρτήθηκαν σε πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης φωτογραφίες, οι οποίες αναφέρονταν σε προσφορά του πολιτικού κόμματος ΕΛΑΜ "για άπορα Ελληνόπουλα" στα πλαίσια της κοινωνικής προσφοράς του συγκεκριμένου κόμματος. Οι φωτογραφίες περιλάμβαναν το προαύλιο του σχολείου και τους τρεις άντρες οι οποίοι μετέφεραν τα σακάκια. Διευκρινίζεται ότι οι φωτογραφίες δεν περιλάμβαναν παιδιά ή εκπαιδευτικούς.
- IV. Το ύφος καθώς και τα σχόλια που συνόδευαν τις σχετικές δημοσιεύσεις του ΕΛΑΜ προκάλεσαν σειρά αντιδράσεων από τη διεύθυνση του σχολείου, καθώς και από τον Σύνδεσμο Γονέων, ο οποίος και εξέδωσε σχετική ανακοίνωση. Το περιεχόμενο της ανακοίνωσης καταφερόταν με ιδιαίτερη αυστηρότητα στην ανακοίνωση του ΕΛΑΜ, κατέγραψε την πραγματικότητα του περιστατικού και απέδιδε στο συγκεκριμένο κόμμα σκοπιμότητες, επιτήδευση και παραπλάνηση του Συνδέσμου Γονέων.
- γ) Αναφορικά με τις ενέργειες που αναλήφθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:
- I. Με οδηγίες της αρμόδιας αρχής, ο Διευθυντής του σχολείου και η διευθυντική ομάδα, αφού κάλεσαν στο σχολείο τον κ. Νικόλαο Μακρή, προέβησαν σε έντονες παραστάσεις για τη συμπεριφορά του, απαξιώνοντας τη συγκεκριμένη ενέργεια και τον αθέμιτο τρόπο με τον οποίο ενήργησε, διασύροντας τη σχολική μονάδα.
- II. Έγιναν συστάσεις προς τους οργανωμένους γονείς από λειτουργούς του Επαρχιακού Γραφείου Παιδείας, όπως είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί και όπως προβαίνουν με μεγαλύτερη αυστηρότητα, σε όλους τους απαραίτητους ελέγχους για αποφυγή παρόμοιων ενεργειών που αποσκοπούν στην εκμετάλλευση του σχολικού ιδρύματος.
- III. Ο Διευθυντής του σχολείου απέστειλε επιστολή, με ημερομηνία 13/12/2018, στον Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης, μέσω της οποίας παρουσίαζε τις περιστάσεις και τις συνθήκες παραπλάνησης οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν για να γίνει η δωρεά και η συνακόλουθη εκμετάλλευση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η επιστολή κοινοποιήθηκε στην Παγκύπρια Οργάνωση Ελλήνων Διδασκάλων (ΠΟΕΔ), καθώς επίσης και στον Σύνδεσμο Γονέων και στη Σχολική Εφορεία Γεροσκήπου. Επιπρόσθετα, ο διδασκαλικός

σύλλογος του σχολείου, σε έκτακτη συνεδρία του με ημερομηνία 17/12/2018, καυτηρίασε και καταδίκασε τον τρόπο με τον οποίο ενήργησαν οι εκπρόσωποι του συγκεκριμένου κόμματος, διασαφηνίζοντας ότι καμία εμπλοκή δεν είχε η διεύθυνση του σχολείου ή άλλο μέλος του προσωπικού για λήψη δώρων από το ΕΛΑΜ. Επιπρόσθετα, αναφέρθηκε στα γεγονότα και εξέφρασε κατηγορηματικά την αντίθεση και την ένσταση του σε όσα μεθοδεύτηκαν από το συγκεκριμένο κόμμα.

2. Καταληκτικά και ολοκληρώνοντας τη διερεύνηση, πρέπει να σημειωθεί ότι θα ήταν πολύ δύσκολο να προληφθεί και να αποφευχθεί το συγκεκριμένο περιστατικό, μέσα στα πλαίσια και τις συνθήκες στις οποίες μεθοδεύτηκε. Όμως, όπως έχει αναφερθεί, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει προβεί στις αναγκαίες συστάσεις και υποδείξεις προς τον Σύνδεσμο Γονέων ο οποίος, τη δεδομένη στιγμή, είχε την αρμοδιότητα παραλαβής των δώρων προς τα άπορα παιδιά του σχολείου. Σε θεσμικό επίπεδο, η αποδοχή δωρεών από τις διευθύνσεις των σχολείων καθορίζεται από σαφές πρωτόκολλο λήψης και διάθεσης, το οποίο ελέγχεται και εγκρίνεται από σχετικές πρόνοιες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.
3. Ως εκ τούτου, δεν διαφαίνεται ότι υπάρχει οποιαδήποτε πειθαρχική ευθύνη από πλευράς του σχολείου, το οποίο τήρησε όλες τις ενδεδειγμένες διαδικασίες και το συγκεκριμένο περιστατικό ήταν αποτέλεσμα παραπλάνησης και επιτηδευμένων ενεργειών.
4. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.412, ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα αναφορικά με τα ερωτήματα που θέτετε:

1. Η πολιτική του κράτους για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας καθορίζεται στο “Εθνικό Σχέδιο Δράσης (ΕΣΔ) για την Ανανεώσιμη Ενέργεια για τα έτη 2010-2020”, το οποίο είναι δημοσιευμένο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου στο σύνδεσμο:

<http://www.mcit.gov.cy/mcit/EnergySe.nsf/All/24D7A7A5980258B7C225822F0023CCEC?OpenDocument> (Αρχική σελίδα→Υπηρεσία Ενέργειας→Τομείς Πολιτικής→Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας→Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΑΠΕ 2010-2020).

Για την επόμενη δεκαετία, στα πλαίσια του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, υποβλήθηκε στις 24/01/19 προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προσχέδιο του Εθνικού Σχεδίου της Κύπρου για την ενέργεια και το κλίμα για την περίοδο 2021-2030. Το εν λόγω προσχέδιο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στον σύνδεσμο:

[http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/all/8D6EF81F38772607C225829400343871/\\$file/NECP_190123_1320_clean.pdf?openelement](http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/all/8D6EF81F38772607C225829400343871/$file/NECP_190123_1320_clean.pdf?openelement)

Επιπρόσθετα για τον εθνικό μακροχρόνιο σχεδιασμό για τις ΑΠΕ, έχουν διεξαχθεί σε συνεργασία με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς διάφορες μελέτες, οι οποίες είναι δημοσιευμένες στην ιστοσελίδα του Υπουργείου στον ακόλουθο σύνδεσμο:

http://www.mcit.gov.cy/mcit/EnergySe.nsf/page27_gr/page27_gr?OpenDocument (Αρχική σελίδα→Υπηρεσία Ενέργειας→Τομείς Πολιτικής→Μονάδα Ενεργειακού Σχεδιασμού και Προγραμματισμού)

2. Για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων (ΦΒ) σε οικιστικές μονάδες και σε επιχειρήσεις, βρίσκεται σε εφαρμογή το “Σχέδιο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για ίδια κατανάλωση” το οποίο καλύπτει:
  - i. Την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων με την μέθοδο του συμψηφισμού μετρήσεων (net-metering), ισχύος μέχρι 10kW, για όλους τους καταναλωτές (οικιακούς και μη οικιακούς/εμπορικούς καταναλωτές).
  - ii. Την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων καθώς και άλλων συστημάτων ΑΠΕ (μονάδες εκμετάλλευσης βιομάζας/βιοαερίου, ανεμογεννήτριες), ισχύος από 10kW μέχρι 10MW, με την μέθοδο του συμψηφισμού λογαριασμών (net-billing) σε εμπορικά και βιομηχανικά υποστατικά.
  - iii. Την εγκατάσταση αυτόνομων φωτοβολταϊκών συστημάτων και αυτόνομων συστημάτων εκμετάλλευσης βιομάζας/βιοαερίου στα υποστατικά κάθε καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας.

Επίσης στις 12 Μαρτίου 2019 τέθηκε σε εφαρμογή το “Σχέδιο Παροχής Χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας στις κατοικίες”, το οποίο καλύπτει τις ακόλουθες κατηγορίες επενδύσεων:

- Κατηγορία 1 η οποία αφορά παροχή χορηγίας για θερμομόνωση οροφών υφιστάμενων κατοικιών.
- Κατηγορία 2 η οποία αφορά επιχορήγηση θερμομόνωσης οροφής σε υφιστάμενες κατοικίες σε συνδυασμό με την εγκατάσταση ΦΒ συστήματος με τη μέθοδο του συμψηφισμού μετρήσεων (net-metering).
- Κατηγορία 3A η οποία αφορά την παροχή χορηγίας για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων με τη μέθοδο του συμψηφισμού μετρήσεων (net-metering) σε κατοικίες, για όλους τους καταναλωτές.
- Κατηγορία 3B η οποία αφορά την παροχή χορηγίας για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων με τη μέθοδο του συμψηφισμού μετρήσεων (net-metering) σε κατοικίες ευάλωτων καταναλωτών.

Επιπρόσθετα ετοιμάζεται Σχέδιο Χορηγιών για την επιχορήγηση της εγκατάστασης φωτοβολταϊκού συστήματος σε κατοικίες με σκοπό τη φόρτιση ηλεκτρικού ή υβριδικού οχήματος τύπου plug-in.

Στο παρόν στάδιο δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση κοινών φωτοβολταϊκών συστημάτων σε διαμερίσματα και πολυκατοικίες. Τα εν ισχύ καθεστώτα στήριξης αφορούν την εγκατάσταση ενός φωτοβολταϊκού συστήματος ανά λογαριασμό κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. Δηλαδή η παραγωγή ενός φωτοβολταϊκού συστήματος μπορεί να συμψηφιστεί με την κατανάλωση σε μόνο ένα υποστατικό/λογαριασμό.

Σχεδιασμοί για εγκατάσταση κοινών φωτοβολταϊκών συστημάτων σε διαμερίσματα και πολυκατοικίες, για σκοπούς ιδιοκατανάλωσης ενέργειας από ΑΠΕ, θα διεξαχθούν στα πλαίσια της εναρμόνισης με την αναθεωρημένη Οδηγία για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 21 παρ. 4 της Οδηγίας*.

3. Τον Ιανουάριο του 2019 η συνολική ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων που ήταν εγκατεστημένα σε κατοικίες ανερχόταν περίπου στα 48MW. Η ενδεικτική παραγωγή των συγκεκριμένων φωτοβολταϊκών συστημάτων κυμαίνεται περί τις 77GWh ανά έτος.
4. Τα υφιστάμενα Σχέδια του συμψηφισμού μετρήσεων (net-metering), αφορούν την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε οικίες αποκλειστικά για σκοπούς ιδιο-κατανάλωσης, δηλαδή κάλυψης μόνο των αναγκών τους σε ηλεκτρική ενέργεια. Δεν επιτρέπεται η εμπορική εκμετάλλευση τυχόν επιπλέον παραγόμενης ενέργειας από οικιακούς καταναλωτές. Η ισχύς του κάθε ΦΒ συστήματος καθορίζεται με βάση την ετήσια κατανάλωση ενέργειας της οικίας και δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση μεγαλύτερης ισχύος ΦΒ σύστημα.
Η παροχή της δυνατότητας σε αυτοκαταναλωτές να πωλούν πλεονάζουσα παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από ΑΠΕ, θα επιτραπεί στα πλαίσια της εναρμόνισης με τη νέα Οδηγία* των ΑΠΕ (άρθρο 21).
5. Το 2017 η συνολική παραγόμενη ενέργεια από συστήματα ΑΠΕ σε κάθε κατηγορία ήταν:
  - Φωτοβολταϊκά συστήματα: 173,73 GWh
  - Αιολικά πάρκα: 211,45 GWh
  - Συστήματα Βιομάζας/Βιοαερίου: 51,55 GWh
6. Στα πλαίσια του “Σχεδίου για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για ίδια κατανάλωση”, από το 2013 επιχορηγείται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων με την μέθοδο του συμψηφισμού μετρήσεων (net-metering) στις οικίες ευάλωτων και ευπαθών καταναλωτών. Την περίοδο 2013-2018 έχουν δοθεί συνολικά €6.856.101 ως επιχορήγηση για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε 2.549 οικίες ευάλωτων και ευπαθών καταναλωτών.
7. α) Σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΑΠΕ, μέχρι το 2020 στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής θα πρέπει να βρίσκονται σε λειτουργία 360MW φωτοβολταϊκών συστημάτων, 175 MW αιολικών πάρκων και 15MW μονάδων ηλεκτροπαραγωγής από βιομάζα/βιοαέριο για την επίτευξη των στόχων της Κυπριακής Δημοκρατίας αναφορικά με τις ΑΠΕ. Η εγκατάσταση των εν λόγω συστημάτων γίνεται στα πλαίσια του “Σχεδίου για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για ίδια κατανάλωση”, του “Σχεδίου για την παραγωγή

* Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

ηλεκτρισμού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας με τελική κατάληξη την ένταξη των έργων στην Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού” και του “Σχεδίου για την Παραγωγή Ηλεκτρισμού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στο Πλαίσιο της Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού, με τελική κατάληξη την ένταξη των έργων στην Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού” που έχει εξαγγελθεί στις 08 Απριλίου 2019.

- β) Η εκμετάλλευση γεωθερμικής ενέργειας για σκοπούς ηλεκτροπαραγωγής μπορεί να υλοποιηθεί, σε περίπτωση που υπάρχει κατάλληλο δυναμικό, στα πλαίσια της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού (ΑΑΗ).
  - γ) Η εκμετάλλευση της κυματικής ενέργειας από την θάλασσα για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, βρίσκεται στο στάδιο της έρευνας και ανάπτυξης στην Κύπρο. Το 2017 στα πλαίσια του “Σχεδίου για παραγωγή ηλεκτρισμού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας με τελική κατάληξη την ένταξη των έργων στην Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού”, είχε συμπεριληφθεί και η εγκατάσταση συστημάτων αξιοποίησης κυματικής ενέργειας. Παρόλα αυτά δεν έχει υποβληθεί καμία αίτηση για υλοποίηση τέτοιου έργου.
  - δ) Για την εκμετάλλευση υδάτινου δυναμικού έχουν διεξαχθεί προκαταρκτικές μελέτες αναφορικά με την ανάπτυξη συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με άντληση νερού (pumped hydro storage), τα οποία δύναται να συμβάλουν στην περεταίρω διείσδυση των ΑΠΕ στο εθνικό ενεργειακό ισοζύγιο.
8. Αναφορικά με το ερώτημα 9, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι το Υπουργείο μας δεν είναι αρμόδιο για θέματα καταγραφής εκπομπών των ατμοσφαιρικών ρύπων.
9. Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει ακόμη ξεπεράσει του στόχους που τίθενται στα πλαίσια της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Το 2017 το μερίδιο των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας στην Κύπρο ανήλθε στο 9.72.%. Το συγκεκριμένο ποσοστό θα πρέπει να ανέλθει στο 13% μέχρι το τέλος του 2020, για την επίτευξη του οποίου έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα.

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας παραμένει στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετικά με τα πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.441, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σε ό,τι αφορά στη σύσταση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας που αναφέρεται στην ειδική της έκθεση ημερομηνίας 14.12.17, για χρήση του δικτύου πράσινων σημείων στη συλλογή των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), αυτή έχει ήδη υιοθετηθεί μέσα από σχετικές παρεμβάσεις του Τμήματος Περιβάλλοντος. Στο παρόν στάδιο τα υπό λειτουργία πράσινα σημεία αποδέχονται και ΑΗΗΕ στους χώρους τους.
2. Σε ό,τι αφορά στην αναφορά της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, στην ίδια έκθεση, για παράνομη διαχείριση ΑΗΗΕ, το Τμήμα Περιβάλλοντος βρίσκεται σε επικοινωνία με το Συλλογικό Σύστημα διαχείρισης ΑΗΗΕ (WEEE (Cyprus) LTD), σε μια προσπάθεια εξεύρεσης της καλύτερης δυνατής λύσης αντιμετώπισης του φαινομένου αυτού.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.466, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργικό Συμβούλιο στις 23 Ιανουαρίου 2019, ενέκρινε το Προσχέδιο του Εθνικού Σχεδίου της Κύπρου για την Ενέργεια και το Κλίμα για την περίοδο 2021-2030. Η διαμόρφωση Εθνικών Σχεδίων για την Ενέργεια και το Κλίμα αποτελεί υποχρέωση όλων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και αποσκοπεί στην επίτευξη των φιλόδοξων στόχων που έχει θέση η Ένωση, ώστε να συνεισφέρει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Το Προσχέδιο του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα για την περίοδο 2021-2030, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο περιλαμβάνει πολιτικές και μέτρα που αφορούν διάφορους τομείς, προς επίτευξη των ακόλουθων, μεταξύ άλλων, στόχων:

- (α) Μείωση της εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ κατά 40% μέχρι το 2030 σε σχέση με το 2005. Ο στόχος που καθορίστηκε για την Κύπρο είναι 24% μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από

τα επίπεδα του 2005 (εξαιρούνται οι εκπομπές από την ηλεκτροπαραγωγή, το τσιμεντοποιείο και τα κεραμεία/τουβλοποιεία). Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με πρόσφατη απογραφή των εκπομπών της Κύπρου, ο τομέας των μεταφορών συνεισφέρει 49%, της ενέργειας (εκτός ηλεκτροπαραγωγής) 17%, των αποβλήτων 14%, της γεωργίας 12% και της βιομηχανίας 8%.

- (β) Διείσδυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας συνολικά κατά 32% στην ΕΕ μέχρι το 2030. Δεν έχουν αποφασιστεί μέχρι στιγμής δεσμευτικοί στόχοι σε εθνικό επίπεδο.
- (γ) Μείωση ενεργειακής κατανάλωσης κατά 32,5% σε επίπεδο ΕΕ μέχρι το 2030. Η εκτιμωμένη εθνική συνεισφορά της Κύπρου προσδιορίζεται σε μείωση της πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας κατά 9,5%, σε σχέση με την αντίστοιχη εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Κύπρο το 2007.

Σημειώνεται ότι, πέραν των πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως για την διαμόρφωση του τελικού Εθνικού Σχεδίου, εξεταστεί μεταξύ άλλων και σενάριο με το οποίο να επιτυγχάνονται ταυτόχρονα όλοι οι εθνικοί στόχοι με το χαμηλότερο δημοσιονομικό κόστος.

1. Ετοιμασία και Υποβολή του Σχεδίου

Το Εθνικό Σχέδιο της Κύπρου για την Ενέργεια και το Κλίμα υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 24 Ιανουαρίου 2019, μετά από εκτενείς διαβουλεύσεις με όλους τους εμπλεκόμενους. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημερώθηκε από το Νοέμβριο 2018 ότι το Εθνικό Σχέδιο θα υποβάλλετο μέσα στον Ιανουάριο 2019. Το προσχέδιο του Εθνικού Σχεδίου της Κύπρου για την Ενέργεια και το Κλίμα, όπως και τα προσχέδια των αντίστοιχων Εθνικών Σχεδίων των άλλων Κρατών Μελών, παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά στις 29 και 30 Ιανουαρίου 2019 ενώπιον τεχνικής Ομάδας Εργασίας. Στη συνέχεια θα ακολουθήσουν διαβουλεύσεις με όλους του εμπλεκόμενους φορείς, ώστε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2019 να υποβληθεί το τελικό Εθνικό Σχέδιο.

2. Υφιστάμενες πολιτικές και μέτρα για αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Πολλές πολιτικές και μέτρα που επηρεάζουν τους προαναφερθέντες στόχους προέρχονται από το επίπεδο της ΕΕ, όπως η οδηγία για την ποιότητα των καυσίμων, τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές των νέων οχημάτων, ο κανονισμός για τα φθοριούχα αέρια θερμοκηπίου, η οδηγία για την υγειονομική ταφή και η κοινή γεωργική πολιτική. Συνοπτικά οι πολιτικές και μέτρα που ήδη εφαρμόζονται και συνεισφέρουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Τομέας	Δράση
Ενέργεια	<ul style="list-style-type: none"> • Διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας • Ενεργειακή απόδοση και εξοικονόμηση
Βιομηχανία	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάκτηση ψυκτικών αερίων
Γεωργία	<ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση της αναερόβιας χώνευσης για την επεξεργασία ζωικών αποβλήτων
Απόβλητα	<ul style="list-style-type: none"> • Μείωση των αποβλήτων σε χώρους διάθεσης στερεών αποβλήτων από τη διαλογή σε επίπεδο παραγωγής • Μείωση των οργανικών αποβλήτων στους υγειονομικούς χώρους ταφής απορριμμάτων • Αύξηση της ποσότητας οργανικών αποβλήτων που έχουν υποστεί επεξεργασία με λιπασματοποίηση • Προώθηση της αναερόβιας χώνευσης για την επεξεργασία του οργανικού κλάσματος των αστικών στερεών αποβλήτων • Ανάκτηση βιοαερίου από παλαιούς χώρους απόρριψης απορριμμάτων

3. Πρωτοβουλία για ανάληψη από την Κυπριακή Δημοκρατία ρόλου συντονιστή των γειτονικών χωρών όσον αφορά στο θέμα της κλιματικής αλλαγής

Αναφορικά με το θέμα της πρωτοβουλίας του Προέδρου της Δημοκρατίας, ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες κύριες δράσεις του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑΠ):

- (α) Παρουσίαση της πρωτοβουλίας από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος στον Ευρωπαϊκό Επίτροπο για το κλίμα και την ενέργεια (Δεκ. 2018).

- (β) Έγινε στις 28 Μαρτίου 2019 παρουσίαση της πρωτοβουλίας στους πρέσβεις των χωρών.
- (γ) Ετοιμασία σχεδίου δράσης σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για καθορισμό των επόμενων ενεργειών.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, το Τμήμα Περιβάλλοντος του ΥΓΑΑΠ υπέβαλε στις 14 Μαρτίου 2019, στο πλαίσιο του μηχανισμού χρηματοδότησης του Προγράμματος LIFE 2018 “Ολοκληρωμένα Έργα” για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, Πρόταση με τίτλο “Ανάπτυξη Περιφερειακών Επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής και Παρατηρητήριο Προσαρμογής”.

Οι στόχοι της Πρότασης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, δημιουργία ομάδων ερευνητών, τελικών χρηστών και φορέων λήψης αποφάσεων που δραστηριοποιούνται σε παγκόσμιες/περιφερειακές πρωτοβουλίες σχετικές με τις κλιματικές αλλαγές και δημιουργία δικτύου με στόχο τη δημιουργία επιχειρηματικών ευκαιριών για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Η εργασία του Έργου θα επικουρείται από μια ειδική Συμβουλευτική Επιστημονική Επιτροπή, αποτελούμενη από κορυφαίους εθνικούς, περιφερειακούς και διεθνείς εμπειρογνώμονες για την κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων εμπειρογνομώνων από την Κύπρο, το Ισραήλ και την Ελλάδα.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.468, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

Σημείωση: Η απάντηση της υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.485, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Κεραίες κινητής τηλεφωνίας

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω ότι από την ενημέρωση που έτυχα από το αρμόδιο Τμήμα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών μαζί με τις άλλες συναρμόδιες Υπηρεσίες και Τμήματα (Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Υγείας, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας) εκπόνησε έγγραφο πολιτικής, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση του με αρ. 63.006 και ημερ. 14.12.2005, και έχει τίτλο “Πολιτική και Διαδικασίες για την Εγκατάσταση και Λειτουργία Σταθμών Ραδιοεπικοινωνίας με Δυνατότητα Εκπομπής”.
2. Στο έγγραφο αυτό περιγράφονται οι διαδικασίες που διέπουν την αδειοδότηση της εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών ραδιοεπικοινωνίας (περιλαμβανομένων των σταθμών βάσης κινητής τηλεφωνίας). Συγκεκριμένα, οι διαδικασίες για την αδειοδότηση της εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών ραδιοεπικοινωνίας με δυνατότητα εκπομπής διαχωρίζονται σε τέσσερις διακριτές φάσεις, με εξειδικευμένο και συγκεκριμένο αντικείμενο μελέτης και αξιολόγησης της αίτησης. Η ευθύνη διαχείρισης της κάθε φάσης αδειοδότησης ανατίθεται στην καθ’ ύλην αρμόδια Υπηρεσία και βασική επιδίωξη του πλαισίου είναι η αποφυγή των επαναλήψεων, επικαλύψεων και ανάμειξης αρμοδιοτήτων. Οι τέσσερις φάσεις είναι οι ακόλουθες:
  - i. Ο καθορισμός εθνικών ορίων έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας, το οποίο έχει δικαίωμα να τα αναθεωρεί κατά την κρίση του.
  - ii. Ο έλεγχος της λειτουργίας των σταθμών ραδιοεπικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένου και του ελέγχου συμμόρφωσης με τα εθνικά όρια έκθεσης, ασκείται από το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (THE) του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, που είναι η αρμόδια αρχή για την εξουσιοδότηση χρήσης ραδιοσυχνοτήτων.
  - iii. Ο πολεοδομικός έλεγχος αναφέρεται σε θέματα χωροθέτησης και ένταξης στο δομημένο και φυσικό περιβάλλον και δεν περιλαμβάνει έλεγχο έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από τις Πολεοδομικές Αρχές.
  - iv. Ο έλεγχος για την έκδοση άδειας οικοδομής επικεντρώνεται στη διασφάλιση της ασφάλειας και της στατικής επάρκειας της κατασκευής. Δεν περιλαμβάνει πολεοδομικά θέματα ή έλεγχο έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από τις Οικοδομικές Αρχές.
3. Σε συνέχεια της πιο πάνω Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, το Υπουργείο Υγείας καθόρισε τα εθνικά όρια έκθεσης για τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία σύμφωνα με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης 1999/519/ΕΚ. Τα εθνικά όρια έκθεσης δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 22.6.2012, Τμήμα Β, Αριθμός 2962. Νοείται ότι το Υπουργείο Υγείας επιφυλάσσει το δικαίωμα, υπό το

φως των εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να αναθεωρεί τα εθνικά όρια έκθεσης στα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, καθώς και το δικαίωμα υιοθέτησης αυστηρότερων κριτηρίων εάν και εφόσον υπάρξει μια τέτοια ανάγκη.

4. Αναφορικά με τον πολεοδομικό έλεγχο, τα μέτρα που ακολούθησαν την έκδοση της εν λόγω Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου και είχαν ως στόχο την επίτευξη και τη διαφάνεια των διαδικασιών αδειοδότησης πολεοδομικής άδειας για την εγκατάσταση κεραιών, ήταν τα ακόλουθα:

(α) Η δημοσίευση του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Γενικό (Τροποποιητικό) Διάταγμα Ανάπτυξης του 2006 (Κ.Δ.Π. 341/2006)-Υποχρέωση Έκδοσης Πολεοδομικής Άδειας σε συγκεκριμένες μόνο κατηγορίες σταθμών. Με βάση το εν λόγω Διάταγμα, η έκδοση πολεοδομικής άδειας δεν απαιτείται για τους ακόλουθους σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας:

- i. σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας που τοποθετούνται στην οροφή κτιρίου, το ύψος του πύργου/ιστού των οποίων δεν υπερβαίνει τα 9 μέτρα από το κυρίως επίπεδο της οροφής και το προκατασκευασμένο δωμάτιο έχει εμβαδόν μεγαλύτερο των 6 μέτρων X 2 μέτρων και ύψος μεγαλύτερο των 3 μέτρων. Για διώροφα κτίρια δεν απαιτείται πολεοδομική άδεια όταν το ύψος του πύργου/ιστού δεν υπερβαίνει τα 6 μέτρα.
- ii. σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας, εκτός ορίων ανάπτυξης, που τοποθετούνται στο έδαφος και των οποίων το ύψος του πύργου/ιστού δεν υπερβαίνει τα 25 μέτρα.

Σημειώνεται ότι, λόγω της πιο πάνω ρύθμισης, για την εγκατάσταση του μεγαλύτερου ποσοστού των συμβατικών μορφών κεραιών κινητής τηλεφωνίας δεν απαιτείται η έκδοση πολεοδομικής άδειας, αφού το μεγαλύτερο μέρος των κεραιών κινητής τηλεφωνίας βρίσκονται σε αστικές περιοχές και είναι εγκατεστημένες πάνω σε οροφές κτιρίων και το ύψος του πύργου δεν υπερβαίνει τις πιο πάνω προϋποθέσεις.

β. Ο Υπουργός Εσωτερικών εξέδωσε, δυνάμει του Άρθρου 6 των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμων, την Εντολή 3/2006, με σκοπό τον καθορισμό ενιαίας πολιτικής και την εφαρμογή ενιαίας πρακτικής, σε σχέση με το χειρισμό αιτήσεων από τις Πολεοδομικές Αρχές που αφορούν την έκδοση πολεοδομικής άδειας για τους σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας. Στις 19.11.2008, ο Υπουργός Εσωτερικών τροποποίησε την Εντολή 3/2006 έτσι ώστε να είναι δυνατό να εξουσιοδοτηθεί από τις Πολεοδομικές Αρχές η εγκατάσταση σταθμών ραδιοεπικοινωνίας σε οικοδομές μέχρι και σε ύψος μικρότερο από το μέγιστο επιτρεπόμενο στη συγκεκριμένη περιοχή. Επίσης, με βάση την Εντολή 3/06, η εκάστοτε Πολεοδομική Αρχή οφείλει να καταλήξει σε απόφαση αναφορικά με αίτηση για χορήγηση πολεοδομικής άδειας για σταθμό ραδιοεπικοινωνίας εντός περιόδου **έξι εβδομάδων** από την υποβολή της αίτησης. Εντός αυτού του πλαισίου και πριν την έκδοση της πολεοδομικής άδειας, το ΤΗΕ καλείται από τις αρμόδιες πολεοδομικές αρχές να εξετάσει και να γνωματεύσει επί τόπου κατά πόσο πληρούνται οι πρόνοιες της Εντολής 3/06, σύμφωνα με το Άρθρο 2.3 της Εντολής, για θέματα κατεύθυνσης εκπομπής ραδιοκυμάτων.

5. Το περί Ρύθμισης Οδών και Οικοδομών (Διαδικασία Εξέτασης και Περίοδος Εξέτασης Αίτησης για Έκδοση Άδειας Οικοδομής για Ορισμένες Οικοδομές) Διάταγμα (Κ.Δ.Π. 307/2009) διέπει τις υποχρεώσεις των εταιρειών κινητής τηλεφωνίας σχετικά με τις υποχρεώσεις έκδοσης οικοδομικής άδειας για την οποία υπάρχει καθολική και χωρίς εξαιρέσεις υποχρέωση για έκδοση. Δυνάμει του άρθρου 4 του περί Ρύθμισης Οδών και Οικοδομών (Διαδικασία Εξέτασης και Περίοδος Εξέτασης Αίτησης για Έκδοση Άδειας Οικοδομής για Ορισμένες Οικοδομές) Διατάγματος (στο εξής το "Διάταγμα του 2009"), οι διαβουλευσεις των Οικοδομικών Αρχών με άλλες αρμόδιες αρχές για την άσκηση ελέγχου των αιτήσεων για έκδοση άδειας οικοδομής πρέπει να περιορίζονται στις απολύτως αναγκαίες. Με βάση την παράγραφο 5 του Διατάγματος του 2009, η αρμόδια Οικοδομική Αρχή έχει την υποχρέωση να ολοκληρώνει την άσκηση ελέγχου αίτησης άδειας οικοδομής σε περίοδο **μέχρι τεσσάρων εβδομάδων** από την παραλαβή αίτησης για τους ακόλουθους σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας:

- i. σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας, οι οποίοι θα τοποθετηθούν στο έδαφος και των οποίων η κεραία έχει διάμετρο μέχρι τα τέσσερα μέτρα (δορυφορικές κεραίες),
- ii. σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας, οι οποίοι θα τοποθετηθούν σε οροφή υφιστάμενης οικοδομής και έχουν συνολικό βάρος μέχρι τα 600 κιλά,
- iii. σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας, οι οποίοι θα τοποθετηθούν σε πύργο/ιστό για το οποίο εκδόθηκε άδεια οικοδομής, νοουμένου ότι το συνολικό βάρος της κατασκευής δεν υπερβαίνει τα 600 κιλά.

Σε περίπτωση που η αίτηση αφορά σε οικοδομή που δεν εμπίπτει στις πιο πάνω κατηγορίες, η αρμόδια Οικοδομική Αρχή ολοκληρώνει την άσκηση ελέγχου αίτησης άδειας οικοδομής σε περίοδο που δεν υπερβαίνει τις **έξι εβδομάδες**. Η παράγραφος 6(2) του Διατάγματος του 2009 εξειδικεύει και διευκρινίζει την πιο πάνω πρόνοια του Νόμου προβλέποντας ότι, οι Οικοδομικές Αρχές δεν ασκούν έλεγχο σε σχέση με θέματα που καλύπτονται από εξειδικευμένες νομοθεσίες, όπως ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος, ο περί Πρατηρίων και Πετρελαιοειδών Νόμος, ο περί Προστασίας της Παραλίας Νόμος, ο περί

Δημόσιας Υγείας Νόμος, και ο περί Ραδιοεπικοινωνιών Νόμος. Με τις εν λόγω διατάξεις, κατοχυρώνεται κατά τρόπο σαφή στη νομοθεσία ο διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων στις διαδικασίες αδειοδότησης αρχών. Επιπλέον, με την εν λόγω διάταξη του Διατάγματος του 2009 καθίσταται σαφές ότι ο έλεγχος της άδειας οικοδομής περιορίζεται στη διασφάλιση της ασφάλειας και της στατικής επάρκειας της κατασκευής.

6. Σχετικά με τα θέματα εκπομπών ηλεκτρομαγνητικών πεδίων το THE έχει καθορίσει ότι για όλες τις εξουσιοδοτήσεις ραδιοσυχνοτήτων και τις άδειες δικτύου, που έχουν χορηγηθεί προς τις εταιρείες MTN, Primetel και CYTA, υπάρχει η υποχρέωση κάθε έξι μήνες να προσκομίζουν μετρήσεις ηλεκτρομαγνητικών πεδίων που αφορούν όλες τις κεραίες κινητής τηλεφωνίας. Επιπλέον, στο πλαίσιο των προσπαθειών του THE για πληρέστερη ενημέρωση του κοινού σε θέματα ηλεκτρομαγνητικών πεδίων, έχει δημιουργηθεί η ιστοσελίδα "<http://www.emf.mcw.gov.cy/>", στην οποία παρουσιάζονται συνοπτικά τα αποτελέσματα μετρήσεων που διενεργούνται από Διαπιστευμένα Εργαστήρια Μετρήσεων γύρω από σταθμούς ραδιοεπικοινωνίας, με απεικόνιση σε ψηφιακό χάρτη. Επίσης, στην ιστοσελίδα αυτή περιλαμβάνονται και γενικές πληροφορίες που αφορούν τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία για ενημέρωση του κοινού και την εμπέδωση κλίματος εμπιστοσύνης προς τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας.
7. Περαιτέρω, το THE έχει προχωρήσει στην έκδοση του Διατάγματος με τίτλο Διαδικασία Διαπίστευσης Νομικών Προσώπων για τη Διενέργεια Μελετών ή Μετρήσεων Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων, το περί Ραδιοεπικοινωνιών Διάταγμα του 2011, με βάση το οποίο από το 2013 έχουν δικαίωμα μετρήσεων των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων μόνο νομικά πρόσωπα που έχουν διαπιστευθεί για εργαστήρια δοκιμών για τη διεξαγωγή μετρήσεων/μελετών ηλεκτρομαγνητικών πεδίων με Επίσημο Πεδίο Εφαρμογής Διαπίστευσης (ΕΠΕΔ) που περιέχει αναλυτικά τις αξιολογημένες/διαπιστευμένες μεθόδους με βάση συγκεκριμένα πρότυπα, τα οποία αναφέρονται στο Παράρτημα Ι του προαναφερθέντος Διατάγματος. Τα αποτελέσματα μετρήσεων που διενεργούνται ανά εξάμηνο εδώ και δέκα χρόνια περίπου για όλες τις κεραίες κινητής τηλεφωνίας που έχουν εγκατασταθεί στην ελεύθερη επικράτεια της Δημοκρατίας και αριθμούν περίπου 1300, έχουν δείξει ότι ο Συντελεστής Έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία είναι από εκατοντάδες μέχρι μερικές χιλιάδες φορές χαμηλότερος του ανώτατου επιτρεπτού ορίου όπως έχει καθορισθεί από το Υπουργείο Υγείας και όπως υπολογίζεται με βάση τη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης 1999/519/EC, τα πρότυπα της Διεθνούς Ένωσης Προστασίας από Μη-Ιονίζουσα Ακτινοβολία (ICNIRP) και έχουν υιοθετηθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.
8. Η εγκατάσταση κεραιών κινητής τηλεφωνίας επιτρέπεται εντός οικιστικών περιοχών, καθώς ο κύριος σκοπός τους είναι να εξυπηρετούν τις τηλεπικοινωνιακές ανάγκες των πολιτών και επισκεπτών της Κυπριακής Δημοκρατίας εκεί που διαμένουν, συναθροίζονται, ψυχαγωγούνται και εργάζονται. Ως εκ τούτου, ο μεγαλύτερος αριθμός κεραιών βρίσκεται σε αστικές περιοχές.
9. Σχετικά με τον αριθμό των κεραιών που έχουν εγκατασταθεί στο Δήμο Πάφου, υπάρχουν πρακτικές δυσκολίες στο να δοθεί με ακρίβεια ο αριθμός τους, αφού δεν είναι σαφή τα δημοτικά όρια του Δήμου. Ωστόσο, υπολογίζεται ότι είναι περίπου 30 (συμπεριλαμβανομένων και των αστικών περιοχών εκτός Δήμου Πάφου), ενώ δεν υπάρχουν στοιχεία για τις κεραίες που πιθανόν να έχουν εγγύτητα με εκπαιδευτήρια, είτε δημόσια είτε ιδιωτικά. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να σημειωθεί ότι για όλες τις περιπτώσεις τα επίπεδα ηλεκτρομαγνητικών πεδίων από τις κεραίες κινητής τηλεφωνίας είναι από εκατοντάδες μέχρι μερικές χιλιάδες φορές χαμηλότερα του ανώτατου επιτρεπτού ορίου που έχει καθορισθεί από το Υπουργείο Υγείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.490, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Το Γεφύρι του Σκάρφου και τα τοξωτά μεσαιωνικά γεφύρια της Κύπρου, γενικότερα

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και μετά από σχετική ενημέρωση που έλαβα από το αρμόδιο τμήμα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Τμήμα Αρχαιοτήτων θεωρεί το γεφύρι του Σκάρφου ως ένα από τα πιο σημαντικά Αρχαία Μνημεία της Επαρχίας Πάφου, το οποίο έχει μεγάλη αρχιτεκτονική, αρχαιολογική και ιστορική σημασία, αλλά και ως ένα Μνημείο ενταγμένο στο φυσικό περιβάλλον, του οποίου αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα. Γι' αυτό το λόγο, το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει τροχοδρομήσει όλες τις απαραίτητες ενέργειες εδώ και δύο χρόνια για την επίλυση διαφόρων προβλημάτων, με κυριότερο την επαναφορά της κοίτης του ποταμού στην αρχική της θέση. Παρά τις όποιες εκφρασθείσες ανησυχίες, το Μνημείο δεν έχει τεθεί ποτέ σε κίνδυνο. Σε ό,τι αφορά τη βλάστηση, σημειώνεται ότι αυτή θα καθαριστεί μόλις το επιτρέψουν οι καιρικές συνθήκες.
- (β) Το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει ήδη προβεί στις προκαταρκτικές ενέργειες που απαιτούνται για την υλοποίηση των εργασιών συντήρησης του γεφυριού του Σκάρφου στη Σίμου, σε συνεργασία με τον Επαρχιακό Μηχανικό Πάφου, το Τμήμα Δημοσίων Έργων και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

- (γ) Το έργο είναι ιδιαίτερα περίπλοκο, λόγω της μετακίνησης της κοίτης του ποταμού στα βόρεια του γεφυριού. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει ήδη εξασφαλίσει τη χωροταξική και υψομετρική αποτύπωση που απαιτείται για την οριοθέτηση της περιμέτρου των συνόρων του τεμαχίου και έχει κατακυρώσει προσφορά για αρχιτεκτονική αποτύπωση του γεφυριού, η οποία θα χρησιμοποιηθεί από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για την εκτέλεση των αντιδιαβρωτικών μέτρων, που θα κριθούν κατάλληλα για να προστατευτεί το Μνημείο από τη ροή του ποταμού. Η αρχιτεκτονική αποτύπωση, αναμενόταν να ολοκληρωθεί εντός Μαρτίου, λόγω όμως της μεγάλης ροής νερού, αυτό δεν κατέστη δυνατό και θα ολοκληρωθεί μόλις το επιτρέψουν οι καιρικές συνθήκες. Η αλλαγή της κοίτης προγραμματίζεται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, που δε θα έχει νερό.
- (δ) Αμέσως μετά, εντός του Φθινοπώρου, το συνεργείο του Τμήματος Αρχαιοτήτων θα προβεί στις απαραίτητες εργασίες συντήρησης του γεφυριού, οι οποίες θα περιλαμβάνουν την ενίσχυση της βόρειας βάσης του, σε συνεργασία με τον Επαρχιακό Μηχανικό Πάφου.

2. Εντός του 2019 θα διεξαχθούν, επίσης, εργασίες συντήρησης στο παλιό γεφύρι μεταξύ Γεροσκήπου και Αχέλειας. Η συντήρηση του γεφυριού θα γίνει από το Τμήμα Αρχαιοτήτων, ενώ οι εργασίες συντήρησης και στερέωσης της όχθης, από το Δήμο Γεροσκήπου.

3. Το 2018 έγιναν εργασίες συντήρησης στο γεφύρι του Τζιελεφού. Κατά τις εργασίες αυτές συντηρήθηκε η λιθοδομή και το οδόστρωμα του γεφυριού και επισκευάστηκε ο τοίχος αντιστήριξης από ξηρολιθοδομή, στο δυτικό άκρο του Μνημείου. Λήφθηκαν, επίσης, από το Τμήμα Δασών, μέτρα για την παρεμπόδιση της στάθμευσης ιδιωτικών οχημάτων στον άμεσα περιβάλλοντα χώρο του γεφυριού, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με το Τμήμα Αρχαιοτήτων, το οποίο θεωρεί ότι η στάθμευση οχημάτων δεν πρέπει να είναι κοντά στο Μνημείο.

4. Στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 2019 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.492, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο μας δεν έχει αρμοδιότητα για θέματα πυρασφάλειας.

2. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις νομοθεσίες και τα καθεστάτα στήριξης του Υπουργείου μας, για να τεθεί σε λειτουργία ένα φωτοβολταϊκό ή άλλο σύστημα ΑΠΕ, πρέπει να εξασφαλίζονται όλες οι άδειες που απαιτούνται από οποιοδήποτε άλλο Νόμο.

3. Η παρούσα επιστολή κοινοποιείται και στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτουν οι πολεοδομικές και οικοδομικές άδειες, για τυχόν δικά του σχόλια επί του θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Απριλίου 2019 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.574, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε συνέχεια της ερώτησης του εντίμου βουλευτή Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη, αναφορικά με την επίσημη θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας στο θέμα της πρόσφατης αναγνώρισης από τις ΗΠΑ της προσάρτησης των κατεχόμενων από το Ισραήλ συριακών εδαφών στα Υψίπεδα Γκολάν, σας ενημερώνω ως ακολούθως:

Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει διαφοροποιήσει την πάγια θέση της για το καθεστώς των Υψιπέδων Γκολάν, ήτοι τον σεβασμό του Διεθνούς Δικαίου και των σχετικών Ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας 242 και 497, τον σεβασμό της ανεξαρτησίας, κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας της Συρίας.

Αμέσως μετά την ανακοίνωση του Αμερικανού Προέδρου, το Υπουργείο Εξωτερικών σε συνεργασία με τα υπόλοιπα ΚΜ της ΕΕ εξέτασαν το ενδεχόμενο όπως η Ένωση προβεί σε δημόσια ανακοίνωση δια της ΥΕ Federica Mogherini, η οποία θα αντικατόπτριζε την πιο πάνω θέση και το περιεχόμενο της οποίας τέθηκε υπό διαπραγμάτευση.

Επισημαίνω ότι η Κύπρος κατέβαλλε προσπάθειες και πέτυχε τη συμπερίληψη στη διακήρυξη του όρου “κατεχόμενα Υψίπεδα Γκολάν”. Η δήλωση της κυρίας Mogherini εκ μέρους των 28 ΚΜ της ΕΕ, αναφέρει καθαρά ότι δεν αναγνωρίζουμε την ισχυριζόμενη ισραηλινή κυριαρχία επί των κατεχόμενων υψιπέδων Γκολάν.

Η πάγια θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας κοινοποιήθηκε διά της καταλλήλου οδού και προς τη Συριακή κυβέρνηση η οποία διά του εδώ Επιπετραμμένου της χώρας, ευχαρίστησε την πλευρά μας για τη διαχρονική στήριξη και στάση της Κυπριακής Δημοκρατίας επί του συγκεκριμένου ζητήματος.

Στη διάθεσή σας για τις όποιες διευκρινίσεις επί του συγκεκριμένου ή και άλλων θεμάτων που άπτονται της αρμοδιότητάς μας.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάμε τώρα στο Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση.

Θα αρχίσουμε και θα ολοκληρώσουμε σήμερα τη συζήτηση του πρώτου θέματος του Τέταρτου Κεφαλαίου, που πιλοφορείται «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο», θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, και πρέπει να πούμε ότι είναι ένα θέμα που έχει γραφτεί εδώ και πάρα πολύ καιρό. Θα γινόταν η συζήτηση από τον Φεβρουάριο, την κάνουμε τώρα, ίσως με περισσότερα δεδομένα και στοιχεία.

Θα δώσω τον λόγο πρώτα στον Άριστο Δαμιανού, για να μιλήσει και να ψάξει το θέμα ταυτόχρονα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ναι, οι χρόνοι έχουν διανεμηθεί. Παρακαλώ να τηρηθούν οι χρόνοι, γιατί, αντιλαμβάνεστε, εσείς κουράζεστε περισσότερο, ενώ στον χρόνο που δόθηκε, που είναι πολύ καλά μελετημένος και συμφωνημένος, νομίζω ότι μπορείτε να αναπτύξετε το θέμα μας άριστα.

Έχετε τον λόγο, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μακάρι να μην υπήρχε η αναγκαιότητα για συζήτηση τέτοιων θεμάτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η εγγραφή του θέματος που συζητούμε σήμερα έγινε τον Μάιο του 2018 στον απόηχο δύο φρικτών εγκλημάτων, της δολοφονίας ζευγαριού στον Στρόβολο και της δολοφονίας ηλικιωμένης γυναίκας στην Αγγλαντζιά. Δύο εγκλήματα πρωτοφανή σε βιαιότητα, αλλά κυρίως που φέρουν την ιδιαιτερότητα ότι έγιναν μέσα στα σπίτια ανυποψίαστων και φιλήσυχων πολιτών. Πρωτοφανής ήταν και η απαγωγή δύο μαθητών από σχολείο στη Λάρνακα.

Τον περασμένο Ιανουάριο η κυπριακή κοινωνία ξανάζησε τη βιαιότητα και την κτηνωδία με τη δολοφονία και το κάψιμο συνταξιούχου στη Λάρνακα, ενώ εξετάζεται παρόμοιο περιστατικό στη Λευκωσία. Από τον Απρίλιο εμβρόντητη, έντρομη και θυμωμένη η κυπριακή κοινωνία παρακολουθεί το πρωτοφανές σε έκταση, διάρκεια και αριθμό θυμάτων πολλαπλό έγκλημα ενός υπάνθρωπου.

Όταν πριν από έναν σχεδόν χρόνο ετοίμασα, κύριε Πρόεδρε, την ομιλία, είχα γράψει ως εισαγωγή τα εξής: Να ξεκαθαρίσω ότι κεντρικός στόχος μας με την εγγραφή δεν είναι μόνο να καυτηριάσουμε υπαρκτές αδυναμίες και ανεπάρκειες του κράτους ή των διωκτικών αρχών. Στόχος μας είναι να κρούσουμε τον κώδωνα του κινδύνου για ένα υπαρκτό και επικίνδυνο κοινωνικό φαινόμενο, την εγκληματικότητα, αφού με δημόσιες τοποθετήσεις οι κυβερνώντες όχι μόνο δεν αναγνωρίζουν το πρόβλημα, αλλά αντίθετα ισχυρίζονται ότι πάμε καλά. Παράλειψή μου να πω ότι υπάρχει ηλεκτρονικά, γι' αυτό και δε σας το έχω δώσει.

Επομένως, δεδομένης της άρνησης αναγνώρισης του προβλήματος, αναφερόμαστε στην κοινωνία, η οποία γνωρίζει. Γνωρίζει ότι δεν πάμε καθόλου καλά στο θέμα της εγκληματικότητας, γιατί είναι κάτι που βιώνει καθημερινά. Σήμερα, μετά τα επτά ειδικά εγκλήματα, η αναφορά αυτή επιβεβαιώνεται κατά τρόπο τραγικό, πλην όμως μοιάζει να είναι πολύ επεικής για να αποδώσει το μέγεθος της ευθύνης εκείνων που τάχθηκαν να προστατεύουν τους πολίτες, «ακόμα και τους αλλοδαπούς», κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας! Επειδή η καταγωγή και η ταξική προέλευση μιας μετανάστριας γυναίκας δε θα έπρεπε να της παρέχει χαμηλότερη προστασία του δικαιώματος στη ζωή από το κράτος. Επειδή η Φιλιππινέζα ή η Ρουμάνα, όπως και η Κύπρια γυναίκα θα έπρεπε να έχουν το ίδιο δικαίωμα στη ζωή. Πώς το είπατε τις προάλλες; «Ζητήσαμε συγγνώμη, ανεξάρτητα αν τα θύματα ήταν αλλοδαπές». Γλώσσα λανθάνουσα τον αληθή θεσμικό ρατσισμό λέγει.

Ακόμα μία παρατήρηση: Οι κατά συρροήν δολοφονίες πέντε γυναικών και δύο παιδιών, που συγκλόνισαν την Κύπρο και εξέθεσαν διεθνώς την Κυπριακή Δημοκρατία, δε στάθηκαν ικανές να συγκινήσουν το παράρτημα της Χρυσής Αυγής στην Κύπρο, το οποίο δεν εξέδωσε ούτε και μία ανακοίνωση.

Κύριε Πρόεδρε, η κοινή λογική λέει πως η ανεπάρκεια, ο ρατσισμός και η εγκληματική αμέλεια μελών της αστυνομίας έδωσαν άνεση χρόνου σε έναν δολοφόνο να γίνει κατά συρροήν δολοφόνος, για να ξεβράζουν οι λίμνες πτώματα, για να μαζεύουμε δολοφονημένες γυναίκες και παιδιά μέσα σε βαλίτσες. Οι πολιτικές και θεσμικές ευθύνες είναι ασήκωτες και αυταπόδεικτες και δεν έχουν αναληφθεί. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως παραιτήθηκε υπό το βάρος των αντιδράσεων, της επιμέτρησης του πολιτικού κόστους και της λαϊκής κατακραυγής χωρίς ανάληψη ευθύνης, όπως δήλωσε επανειλημμένα, ενώ ο Αρχηγός Αστυνομίας παύθηκε σχεδόν τρεις βδομάδες μετά τη δημοσιοποίηση των αποτρόπαιων εγκλημάτων. Αυτό δεν είναι ούτε πολιτική ούτε θεσμική ευθιξία. Ουσιαστικά είναι εξαναγκασμός σε παραίτηση στη μία περίπτωση και παύση στην άλλη.

Είναι δεκάδες τα αμείλικτα ερωτήματα που τέθηκαν από την πρώτη στιγμή. Δεν τα έθεσε μόνο το ΑΚΕΛ. Τα έθεσαν και συνάδελφοι βουλευτές άλλων κομμάτων, περιλαμβανομένου και του κυβερνώντος κόμματος, έγκριτοι νομικοί, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, τα θέτουν και οι ίδιοι οι πολίτες. Σταχυολογώ ορισμένα:

1. Σε πόσες από τις επτά απαγωγές και μετέπειτα δολοφονίες ενεργοποιήθηκαν διαδικασίες δικαστικής ή άλλης συνδρομής;
2. Σε πόσες ζητήθηκε ή υπήρξε συνεργασία με αστυνομικές ή διπλωματικές αρχές των κρατών από τις οποίες προέρχονταν τα θύματα;
3. Σε πόσες από τις επτά απαγωγές ζητήθηκε η συνδρομή της Europol, της Interpol, της UNFICYP ή της Δικαιοδικής Επιτροπής για Διερεύνηση Εγκλημάτων;
4. Σε πόσα σπίτια θυμάτων έκανε έρευνα η αστυνομία και γιατί στην περίπτωση της Λίβια και του παιδιού της δήλωνε η αστυνομία, μέσω του κ. Αγγελίδη, με βεβαιότητα ότι τα εν λόγω πρόσωπα είχαν φύγει, ενώ υπήρχαν σημαντικά στοιχεία και δεδομένα που συνηγορούσαν περί του αντιθέτου;
5. Σε πόσες από τις επτά απαγωγές η αστυνομία χειρίστηκε τις υποθέσεις όντως ως απαγωγές;
6. Ποια ήταν η ανταπόκριση του υπουργείου και της αστυνομίας σε διπλωματικές ενέργειες, επιστολές που στάλθηκαν από τις Φιλιππίνες και τη Ρουμανία κατά τον τότε ουσιώδη χρόνο;
7. Ποια από τα νομικά εργαλεία που είχαν στη διάθεσή τους οι διωκτικές αρχές χρησιμοποίησαν, για να προσπαθούν με θράσος χιλίων πιθήκων να μετακυλίουν σήμερα την ευθύνη τάχατες στη Βουλή του 2017; Διερεύνησαν ποινικά αδικήματα, για να ενεργοποιούνταν η δυνατότητα άρσης απορρήτου;
8. Έλεγξαν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποίησαν τα θύματα, ζήτησαν δεδομένα κίνησης τηλεφώνων των θυμάτων, αξιοποίησαν καταγεγραμμένο περιεχόμενο όπως facebook, twitter, instagram, e-mails, όπως η υφιστάμενη νομοθεσία μέσα από εργαλεία που τους δώσαμε παρέχει;

Αυτά τα αστυνομικά σαΐνια που διερεύνησαν όπως διερεύνησαν τις εξαφανίσεις ξέρουν πολλούς μετανάστες που φεύγουν και αφήνουν χρήματα σε τραπεζικούς λογαριασμούς, διαβατήρια στο σπίτι, φάρμακα άρρωστων παιδιών στην κουζίνα; Το γεγονός ότι σε μικρό χρονικό διάστημα είχαμε σε μία επαρχία, στη Λευκωσία, μαζικές εξαφανίσεις γυναικών από την ίδια χώρα, που έκαναν την ίδια δουλειά, που εξαφανίστηκαν από προσώπου γης, που τις έψαχναν γονείς, φίλοι, το περιβάλλον, οι εργοδότες, σε ποιες ενέργειες οδήγησε τις διωκτικές αρχές και ποια από τα πρωτόκολλα που μας διάβασαν χθες -για είκοσι πέντε λεπτά μάς διάβαζαν- είχαν εφαρμοστεί;

Αυτά λοιπόν και δεκάδες άλλα ερωτήματα αμείλικτα παραμένουν αναπάντητα και θα αναμένουμε με ενδιαφέρον τις απαντήσεις που θα δοθούν την ερχόμενη Τετάρτη στις κοινές συνεδρίες της επιτροπής Νομικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, ο σκοπός του κοινοβουλευτικού ελέγχου είναι διπλός. Μακριά από ακρότητες ανάλογες με εκείνες που ζήσαμε και, πρέπει να πω, υποστήκαμε ως αριστερά στο παρελθόν, σοβαρά αλλά αποφασιστικά να εντοπίσουμε παθογένειες με στόχο τη διόρθωση και ασφαλώς εκεί και όπου υπάρχουν ευθύνες να αποδοθούν. Ως αντιπρόσωποι του λαού οφείλουμε να ασκήσουμε πολιτικό έλεγχο, ανεξαρτήτως των οποιωνδήποτε άλλων ερευνών βρίσκονται σε εξέλιξη, και σημειώνουμε με ικανοποίηση ότι διοικητικές εσωτερικές έρευνες της αστυνομίας που είχαν ξεκινήσει και δεν είχαν το τεκμήριο της αμεροληψίας έχουν διακοπεί με βάση τη σχετική νομοθεσία.

Και επειδή γίνεται αναφορά σε παθογένειες, κύριε Πρόεδρε, οφείλω να ξεκαθαρίσω και το εξής: Δε χωρεί αμφιβολία ότι, πέραν της ανεπάρκειας και της εγκληματικής αμέλειας, δυστυχώς το στοιχείο του ρατσισμού, κοινωνικού και ταξικού, ενυπάρχει σε σχέση με τον ρόλο των διωκτικών αρχών. Δεν είμαστε κοινωνία ρατσιστών, αλλά στην κυπριακή κοινωνία υπάρχει ρατσισμός. Και όπως υπάρχει ρατσισμός σε όλες τις εκφάνσεις της ανθρώπινης δραστηριότητας, ρατσιστές, ναι, υπάρχουν μοιραία και αναπόδραστα και στους κόλπους της αστυνομίας. Όπως και σεξιστές.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Και στη Βουλή.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Και στη Βουλή.

Γιατί αλήθεια, αν στη θέση της Φιλιππινέζας οικιακής βοηθού είχε εξαφανιστεί ένας ασπρόκολαρος Εγγλέζος δικηγόρος, θα ήταν η ίδια η αντίδραση της αστυνομίας; Ας μην κοροϊδευόμαστε λοιπόν. Έχουμε, συνάδελφοι, πολύ δρόμο να διανύσουμε, για να γίνουμε μια κοινωνία πλουραλισμού και αποδοχής του άλλου, του διαφορετικού. Εξάλλου, δεν πέρασαν και πολλές μέρες από το πρόσφατο ντελίριο ομοφοβίας του προκαθημένου της Εκκλησίας της Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και χθες δήλωσε μετ' επιτάσεως πλήρως αμέτοχος στο όλο ζήτημα των εξαφανίσεων, υποστηρίζοντας κατηγορηματικά ότι δεν είχε καμία πληροφόρηση από την ηγεσία της αστυνομίας. Ούτε και είχε αντιληφθεί είτε προσωπικά είτε μέσω των συνεργατών του τον ντόρο στα μέσα μαζικής επικοινωνίας το 2016 για την εξαφάνιση της Ρουμάνας γυναίκας και του παιδιού της. Ούτε γνώριζε

ούτε όφειλε να γνωρίζει ούτε άκουσε ούτε είδε. Απλώς, ήταν ο πολιτικός προϊστάμενος της αστυνομίας. Διαφέρει, βλέπετε, η πολιτική και θεσμική ευθύνη, αν ονομάζομαι Ιωνάς Νικολάου αντί Κύπρος Χρυσοστομίδης, Ιάκωβος Παπακώστας, Μάρκος Κυπριανού ή Κώστας Παπακώστας.

«Σήμερα η Αστυνομία γυρίζει σελίδα και μπαίνει σε μια νέα εποχή. Μπαίνει στην εποχή της αποφασιστικότητας, της τάχιστης υλοποίησης των σχεδιασμών και πάνω απ' όλα της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας». Αυτά δήλωνε ο Ιωνάς πριν πέντε χρόνια.

Τι καταγράφει κατά τρόπο τραγικό η πραγματική εικόνα της κυπριακής κοινωνίας όμως; Πολλά εγκλήματα δυστυχώς που καταγράφονται είναι διασυνδεδεμένα με τα ναρκωτικά. Ναρκωτικά που πλέον διακινούνται παντού. Και για ναρκωτικά -σημειώστε το τούτο- ακούμε στις ειδήσεις, μόνο όταν η ΥΚΑΝ καταγράψει μια επιτυχία. Υπάρχει, συνάδελφοι, μια σιωπηρή κοινωνία ουσιοεξαρτημένων και συγγενών, που ζουν καθημερινά τον Γολγοθά τους. Και τι κάνει η κυβέρνηση; Μειώνει τα κονδύλια στον βωμό των πολιτικών λιτότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ και χρόνια το ΑΚΕΛ προειδοποιεί ότι έχουμε έξαρση συγκεκριμένων κατηγοριών σοβαρού εγκλήματος. Τα στοιχεία στα οποία θα αναφερθώ είναι τα επίσημα στοιχεία της αστυνομίας. Στα εγκλήματα κατά προσώπων και περιουσίας οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους. Μόνο μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2018 καταγράφηκαν -με εξαίρεση τις τελευταίες δολοφονίες, εννοείται- επτά φόντοι, επτά απόπειρες φόνου και δεκατέσσερις βιασμοί. Εδώ να σημειώσω πως πολύ σοβαρά εγκλήματα, όπως τα σεξουαλικά αδικήματα, η παιδική πορνογραφία και άλλα, δύσκολα καταγράφονται και πιο δύσκολα καταγγέλλονται. Την ίδια περίοδο καταγράφονται ενενήντα ένας εμπρησμοί και απόπειρες εμπρησμού, με ποσοστό εξιχνίασης 25%, σαράντα εννέα ληστείες και εκβιασμοί, με ποσοστό εξιχνίασης 55%. Εξιχνιάζονται ένας στους τέσσερις εμπρησμούς και μία στις δύο ληστείες. Ο κατάλογος συνεχίζεται. Έγιναν πεντακόσιες τριάντα εννέα διαρρήξεις, με ποσοστό εξιχνίασης 38%, και δώδεκα καταστροφές περιουσίας -με εκρηκτικές ύλες, παρακαλώ!- από τις οποίες εξιχνιάστηκε μία. Διαπράχθηκαν τριακόσιες τριάντα έξι κλοπές από τις οποίες εξιχνιάστηκαν κάτι λιγότερο από τις μισές. Αντίστοιχα είναι τα στατιστικά στοιχεία και για το δεύτερο εξάμηνο του 2018.

Τα συνολικά στοιχεία για την τριετία 2015-2017 είναι επίσης συντριπτικά δυστυχώς. Διαπράχθηκαν οκτώ χιλιάδες εξακόσια έξι αδικήματα κατά περιουσίας και τα μισά παραμένουν ανεξιχνίαστα. Καταγράφηκαν χίλια είκοσι οκτώ κρούσματα κακόβουλης βλάβης σε περιουσία, με ποσοστό εξιχνίασης 22%.

Ο Σκοτσέζος ποιητής Άντριου Λανγκ είχε πει κάποτε: «Αυτός χρησιμοποιεί τις στατιστικές, όπως ο μέθυσος χρησιμοποιεί τους ηλεκτρικούς πασσάλους για αποκούμπι, αντί για να φωτίζεται». Ας μην κάνουμε λοιπόν ως πολιτεία το ίδιο λάθος. Και εδώ αναφέρομαι ειδικά σε υπουργό και αρχηγό. Η εικόνα είναι ιδιαίτερα ανησυχητική. Υπάρχει αίσθημα ανασφάλειας και δε θα φύγει, αν για λόγους μικροπολιτικούς κρύβουμε, που πλέον δεν κρύβονται, τα προβλήματα με βαρύγδουπες δηλώσεις επικοινωνιακού χαρακτήρα, όπως μια γνωστή δήλωση απείρου κάλλους του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο οποίος είχε πει ότι έφτασε το τέλος του υποκόσμου.

Την ώρα που συμβαίνουν όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζεται ο ακήρυκτος πόλεμος της νύχτας. Το οργανωμένο έγκλημα δρα κανονικά. Εκατοντάδες επιχειρήσεων σε ολόκληρη την Κύπρο, από περίπτερα και καφέ μέχρι νυχτερινά κέντρα και κλαμπ, εκβιάζονται στην πληρωμή προστασίας. Αν αρνηθούν, απλά πυρπολούνται και καίγονται.

Και αυτό με φέρνει σε ένα τεράστιο κεφάλαιο, τη διαφθορά στο αστυνομικό σώμα. Σε ένα σώμα στο οποίο η πλειοψηφία των μελών υπηρετεί ευσυνειδήτα και πολλές φορές με κίνδυνο για τη ζωή και τη σωματική της ακεραιότητα μια θλιβερή μειοψηφία επίορκων και διεφθαρμένων, που δεν είναι όμως αμελητέα, πλήττει την αποτελεσματικότητα, το ηθικό και την επιχειρησιακή ικανότητα του σώματος. Δεν είναι λίγες οι φορές που ο υπόκοσμος λαμβάνει εσωτερική πληροφόρηση λίγο πριν τη διεξαγωγή επιχειρήσεων και δεν είναι τυχαίο που τέτοιες επιχειρήσεις πολλές φορές αποτυγχάνουν. Ο υπόκοσμος εξακολουθεί να έχει αστυνομικούς στη δούλεψή του. Γνωρίζει η ηγεσία της αστυνομίας πολύ καλά την έκταση και το μέγεθος του προβλήματος.

Αναφέρθηκα προηγουμένως σ' αυτή την αντιδεοντολογική, θα την ονόμαζα, προσπάθεια μετακύλισης ευθυνών από την αστυνομία αλλού. Έχω καταγράψει σε μία σελίδα -είναι στην ομιλία μου- νομοθεσίες που αυτό το σώμα ψήφισε ως υπερόπλα για την αστυνομία. Το πρόβλημα δεν είναι στις νομοθεσίες που είναι εκεί, είναι στο γεγονός ότι δεν αξιοποιούνται από την αστυνομία αυτές οι νομοθεσίες. Βεβαίως, την ίδια ώρα χρειάζεται αποφασιστικότητα, ικανότητα και επάρκεια, για να εφαρμοστούν πάντα με σεβασμό στα δικαιώματα των πολιτών οι σχετικές νομοθεσίες. Αλλά βεβαίως και οι δομές του κράτους πρέπει να εγκύβουν στην κοινωνική διάσταση, στην αντιμετώπιση των ανισοτήτων και της περιθωριοποίησης, στην πρόληψη και την αλλαγή νοοτροπίας, αντί να επικεντρώνονται κυρίως στην καταστολή και τιμωρία.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν αναφερόμαστε στο έγκλημα, συνήθως η συζήτηση περιστρέφεται γύρω από τα παραδοσιακά αδικήματα του κοινού ποινικού δικαίου. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια τα αδικήματα του λευκού κολάρου, όπως

ονομάζονται, σημειώνουν σημαντική αύξηση. Δυστυχώς, ένεκα της φύσης τους δύσκολα εντοπίζονται και άρα δεν υπάρχουν αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία. Ωστόσο, το πρόβλημα είναι υπαρκτό και μπορεί θύματα να μην είναι κατά τρόπο άμεσο οι πολίτες, πλην όμως ο παράνομος και αθέμιτος πλουτισμός, οι μίζες, η δωροδοκία, η δωροληψία, ο δεκάσμος, το ξέπλυμα βρόμικου χρήματος, η οργανωμένη φοροδιαφυγή πλήττουν την οικονομία, πλήττουν τα δημόσια οικονομικά και εν τέλει τους φορολογούμενους, που καλούνται να πληρώσουν τη νύφη.

Συνοφασμένη με τα πιο πάνω είναι και η διαπλοκή, η οποία μπορεί, αν δεν απολήγει απαραίτητα ή πάντοτε στη διάπραξη ποινικών αδικημάτων, να παγιώνει στον μέσο πολίτη την εν πολλοίς δικαιολογημένη απαξίωση σε θεσμούς και εξουσίες. Οδηγεί στην αποστροφή από τη συμμετοχή στα κοινά, στην οργανωμένη διεκδίκηση, στον οχαδερφισμό. Καταλήγει στη δημιουργία μιας κοινωνίας που εκτονώνεται από τον καναπέ, καννιβαλίζει τους πάντες με ατάκες του τύπου «όλοι είναι ίδιοι» και σε τελική ανάλυση εξυπηρετεί εκείνους που δε θέλουν να αλλάξει τίποτε, γιατί είναι η καθεστηκία τάξη που βολεύεται με το υπάρχον στάτους κβο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διαχρονικά καταθέτουμε στον δημόσιο διάλογο αριθμό προτάσεων αναφορικά με την εγκληματικότητα, την αντιμετώπιση του εγκλήματος, τη βελτίωση και ανάπτυξη των θεσμών. Έχουμε καταγεγραμμένες δεκαπέντε προτάσεις στην ομιλία μου· θα σταχυολογήσω μόνο δυο-τρεις. Ενίσχυση των εργασιακών δικαιωμάτων των μελών της αστυνομίας, με επαναφορά αποκοπών και ρύθμιση της υπηρεσίας τους με βάση διαφανείς και αξιοκρατικές διαδικασίες. Αντικειμενικές διαδικασίες πρόσληψης και υπηρεσιακής ανέλιξης μακριά από κομματικές ή άλλες σκοπιμότητες. Συνεχής επιμόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ιδιαίτερα σε θέματα ρατσισμού, ξενοφοβίας και έμφυλης βίας. Μελέτη της δημιουργίας ινστιτούτου αντεγκληματικής πολιτικής. Δημιουργία ξεχωριστής υπηρεσίας κοινωνικής επανένταξης πρώην καταδικών. Και ασφαλώς πολλά άλλα τα οποία εν μέρει όντως δρομολογούνται, πλην όμως πολλά υπολείπονται και πρέπει να γίνουν.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εύχομαι η συζήτηση αυτή και η αντίστοιχη στις επιτροπές Νομικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Βουλής να αποτελέσουν το έναυσμα για έναν ολοκληρωμένο διάλογο Βουλής και κυβέρνησης μαζί με την κοινωνία και την επιστημονική κοινότητα στα θέματα δημόσιας τάξης και ασφάλειας. Η εγκληματικότητα ταλανίζει τον τόπο μας και προκαλεί ανασφάλεια στους πολίτες. Τα ειδεχθή και αποτρόπαια εγκλήματα αυτού του υπανθρώπου ξέβρασαν ανεπάρκειες, παθογένειες, ρατσισμό και εγκληματική αμέλεια.

Εύχομαι η κυβέρνηση να αφουγκραστεί επιτέλους τους πολίτες. Έχουμε καθήκον να δράσουμε σήμερα. Το οφείλουμε στους συμπολίτες μας, το οφείλουμε και το χρωστούμε στα παιδιά μας και τις επόμενες γενεές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Άννα Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συμφωνώ, μπορώ να πω, σε απόλυτο βαθμό με όσα ανέφερε ο κ. Δαμιανού. Το μόνο που θα ήθελα, κύριε Δαμιανού, να διορθώσω στα όσα είπατε είναι ότι ο Πρόεδρος «τόλμησε να ζητήσει συγγνώμη» -έτσι ήταν η δήλωση όπως έγινε από τον ίδιο τον Πρόεδρο- και αυτό το κάνει ακόμα πιο τραγικό στα όσα έχουν δει, όπως είπατε πολύ καλά, οι τελευταίες μέρες σχετικά με τα ειδεχθή εγκλήματα του εν λόγω ατόμου.

Η έξαρση της εγκληματικότητας είναι ένα θέμα το οποίο αγγίζει πάρα πολλές μορφές και πάρα πολλούς παράγοντες που το επηρεάζουν και θα ήθελα να σταθώ επιγραμματικά, και στον σύντομο χρόνο που έχω στη διάθεσή μου να μιλήσω, στο σοβαρότατο θέμα της έξαρσης των ναρκωτικών. Σε αυτή τη σοβαρότατη μάστιγα που μαστίζει την κυπριακή κοινωνία παίζει μεγάλο ρόλο η οικονομική εξαθλίωση των τελευταίων ετών, που οδηγεί δυστυχώς τους πολίτες σε μη νόμιμες δραστηριότητες, με σκοπό την απόκτηση εισοδήματος. Αυτό το φαινόμενο εκτείνεται και επεκτείνεται λόγω της ατιμωρησίας που υπάρχει. Ενώ υπάρχουν οι νόμοι, δεν εφαρμόζονται και, ενώ η κοινωνία επιζητεί αυστηρότερες ποινές για αυτούς που εγκληματούν, το κράτος δεν αφουγκράζεται αυτά που επιζητεί η κοινωνία. Και εμείς ως Βουλή έχουμε μεγάλη ευθύνη, όταν νομοθετούμε, να νομοθετούμε με τέτοιο τρόπο, ώστε να καθησυχάζονται οι ανησυχίες των πολιτών και να αντικατοπτρίζονται τα όσα ζητούν οι πολίτες.

Τα ναρκωτικά δυστυχώς είναι μέσα στα σχολεία μας και αντί το κράτος και η κυβέρνηση να προσπαθήσουν να τα περιορίσουν, ακόμα και να ελέγξουν πλήρως αυτή τη δράση, αποφάσισαν να βάλουν ψηλά κάγκελα με σκοπό τη μη πρόσβαση. Όμως αυτό το πράγμα δε σταματά τη διακίνηση, γιατί ο ηλικιακός περιορισμός που παρουσιάζεται εντός του νόμου σχετικά με τη διακίνηση ναρκωτικών ίσως δεν αποτρέπει αυτού του είδους τις συνθήκες και αυτού του είδους τα φαινόμενα. Στην Αγγλία όταν ένας νεαρός διαπράττει το ποινικό αδίκημα της διακίνησης ναρκωτικών, έχει ως ηλικιακό όριο τα δέκα χρόνια. Τα δέκα χρόνια! Στην Κύπρο εμείς θεωρούμε ότι «δέκα χρόνων μωρό» δεν είναι σε θέση να αντιληφθεί το τι κάνει. Στην Αγγλία το όριο είναι τα δέκα χρόνια και εντούτοις πολίτες καταγγέλλουν στην αστυνομία καθημερινά ότι βλέπουν αυτά τα φαινόμενα, τα βλέπουν έξω από τα σχολεία, τα βλέπουν στις γειτονίες, βλέπουν τα άτομα στη γωνιά της πολυκατοικίας να περιμένουν καρτερικά πότε θα κατεβεί από το συγκεκριμένο διαμέρισμα να του παραδώσει τα ναρκωτικά και η αστυνομία δεν κάνει τίποτε.

Θέλω να πω ότι όσες καταγγελίες γίνονται από τους πολίτες αντιληφθήκαμε τις τελευταίες ημέρες ότι δε διερευνώνται επαρκώς. Και όχι ακριβώς μόνο των πρόσφατων δυστυχώς εγκλημάτων, που ανακαλύψαμε κατά τύχη. Δυστυχώς, και εγκλήματα που αφορούν και τα θέματα των ναρκωτικών, αλλά και θέματα επικίνδυνης οδήγησης, πάλι υπό την επήρεια ναρκωτικών, υπό την επήρεια αλκοόλ, δολοφονίες γυναικών, πάλι υπό την επήρεια αλκοόλ και ναρκωτικών, εμπορία προσώπων, που είναι ένα μεγάλο θέμα και πάλι, διαφθορά στο ίδιο το σώμα της αστυνομίας, ελλιπείς έλεγχοι, παιδεραστία -τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- ληστείες, εμπρησμοί συγκεκριμένων επιχειρήσεων.

Θέλω να καταλήξω με το εξής: Χθες ο υπουργός ερωτήθηκε εάν αυτές οι παραλείψεις στο να ακολουθηθούν οι σωστές διαδικασίες συνδέονται με την ποιότητα και την καταλληλότητα των ατόμων που διορίζονται στην αστυνομία και απάντησε ότι, ναι, υπάρχουν ανίκανοι και ακατάλληλοι στο σώμα, που διορίστηκαν διαχρονικά και προάχθηκαν κιόλας από διάφορες κυβερνήσεις, αλλά δε μας είπε ο υπουργός τι θα κάνει. Από τη στιγμή που αναγνωρίζει αυτό το φαινόμενο, δε μας είπε αν αυτοί θα μετακινηθούν, θα παυθούν, θα οδηγηθούν σε παραίτηση. Θα εργοδοτηθούν εκ νέου άτομα ακατάλληλα; Διότι για αυτά τα άτομα δυστυχώς οι κατάλληλοι και οι ικανοί και οι αδιάφθοροι δεν μπορούν να επιτελέσουν το λειτουργήμα που τους καλεί η κοινωνία να πράξουν και που είμαι σίγουρη ότι, αν αυτά τα φαινόμενα φύγουν από το σώμα της αστυνομίας, θα μπορούν να συνεχίσουν να πράττουν αυτό που πράττουν και θα το πράττουν με τον ίδιο ζήλο και με την ίδια αφοσίωση. Θεωρώ ότι εμείς ως Βουλή και ως νομοθετική εξουσία οφείλουμε να ψηφίσουμε αυστηρότερες νομοθεσίες, με σκοπό να πιέσουμε την εκτελεστική εξουσία να εφαρμόσει τους νόμους όπως θα έπρεπε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Θεολόγου, σας παρακαλώ, ολοκληρώνετε.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, ολοκλήρωσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ.

Ο κ. Παπαγιάννης.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Λίνο Παπαγιάννη)

Μπορεί να μιλήσει ο κ. Χρίστου, αν θέλετε. Έχετε δέκα λεπτά συνολικά.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Στην Κύπρο του 2019 η εγκληματικότητα καλπάζει, η ανασφάλεια των πολιτών είναι στα ύψη και το κράτος απουσιάζει σε μεγάλο βαθμό.

Ξεκινώντας θα ήθελα να χωρίσω σε κατηγορίες τα είδη εγκλημάτων στη χώρα μας και αρχίζω με τα εγκλήματα βίας, δηλαδή τις ανθρωποκτονίες, τους βιασμούς και τις σωματικές κακοποιήσεις. Υπάρχουν επίσης τα εγκλήματα κατά περιουσιών, όπως είναι η ληστεία και η καταστροφή περιουσίας. Η πατρίδα μας όμως υποφέρει και σε άλλους τομείς. Η μάστιγα των ναρκωτικών έχει εξαπλωθεί σε μεγάλα ποσοστά στην κοινωνία μας, όπως και ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε ως λαός και ως κράτος, τα οικονομικά σκάνδαλα και η διαφθορά. Τέλος, το ηλεκτρονικό έγκλημα είναι άλλη μία κατηγορία.

Όσον αφορά τα εγκλήματα βίας, είναι ένα φαινόμενο που τα τελευταία χρόνια αυξάνεται συνεχώς. Δολοφονίες, ξεκαθάρισμα λογαριασμών, ξυλοδαρμοί, βιασμοί, που σε πολλές περιπτώσεις είναι και σε ανήλικους, βία στην οικογένεια είναι κάποιοι από τους ορισμούς που ακούμε καθημερινά στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο.

Σε αυτό το σημείο θα σταθώ σε αυτή την κατηγορία λόγω και των τραγικών εξελίξεων στην υπόθεση του Νίκου Μεταξά. Ο καθ' ομολογίαν κατά συρροήν δολοφόνος έχει προκαλέσει συγκλονισμό στο σύνολο της κοινωνίας. Ο αποτροπιασμός προς το πρόσωπό του και την εγκληματική του δράση είναι δεδομένος. Θέλω όμως να πω ότι ακόμα και σε αυτή την τραγωδία υπήρξαν πολιτικές δυνάμεις που προσπάθησαν να

φορτώσουν τον φονιά στο κίνημά μας. Φυσικά, αποδείχθηκε μέσα σε λίγες μέρες ότι καμία σχέση δεν είχε με το ΕΛΑΜ, αλλά αντίθετα ανήκει σε άλλο κόμμα.

Η ουσία, που σε αυτή θα σταθούμε, είναι ότι τα όσα πρωτοφανή έχουμε δει δεν έχουν ούτε πολιτικό χρώμα ούτε κάποια άλλη πολιτική προέκταση. Είναι κάτι που ήταν πρωτόγνωρο και δεν υπάρχουν λέξεις να περιγράψουν τη φρικαλεότητα όλων όσων έχουν αποκαλυφθεί μέχρι στιγμής. Για εμάς δεν είναι ούτε σωστό αλλά ούτε και θεμιτό να προσπαθήσει ο οποιοσδήποτε να κερδίσει πολιτικά οφέλη από κάτι τέτοιο. Υπάρχουν παιδιά στη μέση, υπάρχουν δολοφονίες που δεν έχουν ξαναγίνει στην Κύπρο και είναι τουλάχιστον τραγικό να αναφέρεται από το βήμα της Βουλής ότι το ΕΛΑΜ δεν έχει καταδικάσει κάτι τέτοιο. Το έχει πράξει ο πρόεδρος του ΕΛΑΜ από το κρατικό κανάλι, το έχει πράξει τρεις φορές ο αντιπρόεδρος του ΕΛΑΜ σε πρόσφατες δηλώσεις, το έχω πράξει ο ίδιος, όπως και ο εκπρόσωπος τύπου του κινήματος. Αν κάποιος δεν το έχουν ακούσει, δε φταίμε εμείς.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ανακοίνωση;

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Αυτό που ευελπιστούμε είναι ότι θα υπάρξει πλήρης εξιχνίαση του εγκλήματος και θα υπάρξει απόδοση δικαιοσύνης στον μέγιστο βαθμό.

Συνεχίζοντας, για τα εγκλήματα κατά περιουσιών, ακούμε και διαβάζουμε καθημερινά για εμπρησμούς, κλοπές, ληστείες και καταστροφές περιουσιών. Είναι κάτι που συμβαίνει τακτικά και, κατά τη δική μας άποψη, θα έπρεπε να υπάρχει πολύ πιο έντονη αντιμετώπιση.

Ένα από τα μεγαλύτερα όμως προβλήματα που αντιμετωπίζει αυτή η κοινωνία είναι τα ναρκωτικά. Ένα πρόβλημα που έχει κοινωνικές, οικονομικές και ηθικές προεκτάσεις. Στην πλειοψηφία τους νέοι άνθρωποι παρασύρονται καθημερινά στον αργό θάνατο και καταστρέφουν τη ζωή τους χωρίς κανέναν λόγο. Έμποροι θανάτου κυκλοφορούν ακόμα και σε σχολεία ανενόχλητοι και μοιράζουν δόσεις σε μια νεολαία που κυριολεκτικά έχει μείνει απροστάτευτη.

Στο ίδιο μήκος κύματος αυξήθηκε όμως και η διαφθορά, όπως και τα οικονομικά σκάνδαλα. Η κοινή γνώμη έχει μάθει πλέον ότι η υψηλή κοινωνία σε συνεργασία με γνωστούς πολιτικούς ποικίλων χρωμάτων και γνωστά δικηγορικά γραφεία συχνά πυκνά κλέβουν τον λαό μας χωρίς κανέναν δισταγμό, είτε με μίζες είτε με επενδύσεις είτε με διαβατήρια είτε με αποχετευτικά είτε με μεταρρυθμίσεις είτε με αγοραπωλησίες γης είτε με τα αξιόγραφα είτε μέσω του χρηματιστηρίου είτε με δήθεν εξοπλιστικά προγράμματα είτε με διορισμούς σε ημικρατικούς είτε με offshore εταιρείες είτε με πωλήσεις περιουσίας που ανήκουν σε κόμματα και δε φορολογούνται είτε με δωρεές σε κόμματα που δε φορολογούνται είτε μέσω δημαρχείων είτε με υπόγειες συναλλαγές και ανταλλάγματα.

Οι διαπιστώσεις είναι κάτι θεμιτό στη δημοκρατία. Αυτό που λείπει όμως από την κυβέρνηση είναι η πρακτική αντιμετώπισή τους. Από τη δική μας πλευρά έχουμε προχωρήσει στην κατάθεση ολοκληρωμένης και εμπειροστατημένης πρότασης προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για το πώς θα αντιμετωπιστούν τα όσα έχω προαναφέρει στην ειδική συνεδρία που είχε γίνει στο Προεδρικό τον Σεπτέμβριο του 2016. Καμία από τις προτάσεις μας δεν έχει είτε υιοθετηθεί είτε συζητηθεί, κάτι που άλλωστε η κυβέρνηση μας έχει συνηθίσει. Μένουν προσκολλημένοι στις δικές τους αποσπασματικές ιδέες και πολιτικές, που μέχρι σήμερα δεν έχουν δώσει τέλος στην εγκληματικότητα.

Όσον αφορά το κίνημά μας, δεν έχουμε μείνει ως εκεί. Έχουμε καταθέσει πρόταση για δημιουργία τουριστικής αστυνομίας, έτσι ώστε να υπάρχει αποσυμφόρηση των τοπικών αστυνομικών σταθμών και να ενισχυθεί ένας τομέας που μέχρι σήμερα δεν είχε καθόλου ενίσχυση. Προτείνουμε επίσης την περαιτέρω εκπαίδευση των αστυνομικών ενάντια στην ισλαμική τρομοκρατία, κάτι που έχουμε δει να αυξάνεται σε όλη την Ευρώπη.

Σε ένα γενικότερο πλαίσιο ένα κράτος πρέπει πρώτα να θέλει να πατάξει το έγκλημα, έτσι ώστε να τα καταφέρει. Πιο συγκεκριμένα, οι αρμόδιοι πρέπει να αντιληφθούν ότι ο αστυνομικός δεν έγινε αστυνομικός, για να μοιράζει πρόστιμα ούτε για να κάθεται σε ένα γραφείο. Στην Κύπρο εδώ και πάρα πολλά χρόνια η πολιτεία μαζί με τον εκάστοτε Υπουργό Δικαιοσύνης χρησιμοποιεί τους αστυνομικούς ως εισπράκτορες, έχοντας αφήσει κυριολεκτικά χωρίς κανένα κίνητρο τους ίδιους και, εφόσον συνεχίζει να τους κρατά με δεμένα τα χέρια, τίποτα δεν μπορεί να αλλάξει. Καμία προστασία δεν τους παρέχεται, κανένα κίνητρο δεν τους δίνεται και η υποσελέκωση σε διάφορα τμήματα και τοπικούς σταθμούς είναι εμφανέστατη. Το παράδειγμα των αστυνομικών που περιμένουν την προαγωγή τους είναι ένα από τα πολλά που αποδεικνύουν πόσο λανθασμένα κινείται αυτή η πολιτεία. Σε αυτό το σημείο να αναφέρω ότι στις 13 Οκτωβρίου του 2016 καταθέσαμε μία πρόταση για την ενίσχυση αυτών των ανθρώπων, που όμως δεν είχε ανταπόκριση.

Για να μπορέσει το κράτος μας να εξαρθρώσει το οργανωμένο έγκλημα, θα πρέπει και η δικαιοσύνη να είναι δίκαιη απέναντι σε όλους τους πολίτες. Οι πλούσιοι να αντιμετωπίζονται ακριβώς με τον ίδιο τρόπο όπως και οι φτωχοί. Οι πολιτικοί και οι αξιωματούχοι να έχουν την ίδια μεταχείριση όπως και ο κάθε απλός πολίτης

απέναντι στον νόμο. Πριν κάποιους μήνες υπήρχαν δημόσιες καταγγελίες για το θέμα των δικαστών. Πρέπει επιτέλους οι τρεις εξουσίες, εκτελεστική, νομοθετική και δικαστική, να αντιληφθούν ότι κανένα πρόβλημα δεν πρόκειται να λυθεί με κώδικες δεοντολογίας ούτε και θα κερδίσουμε με αυτό τον τρόπο την εμπιστοσύνη των πολιτών. Χρειάζεται μηδενική ανοχή στα θέματα του οργανωμένου εγκλήματος και ειδικά όσον αφορά τις δολοφονίες, τα ναρκωτικά και τα εγκλήματα λευκού κολάρου. Αυτοί που καλούνται να εφαρμόσουν τους νόμους και να προστατεύσουν τους πολίτες είναι αυτοί που σήμερα είναι απροστάτευτοι.

Τέλος, θα ήθελα να κλείσω με το εξής: Όταν δίνονται προεδρικές χάρες σε δολοφόνους, παιδεραστές και κλέφτες δημοσίου χρήματος, όταν η αντιπολίτευση πολλές φορές έχει σιωπήσει, τότε το μόνο που καταφέρνεις είναι να ενθαρρύνεις όσους εγκληματούν και να δημιουργείς περαιτέρω ανασφάλεια και οργή στους πολίτες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ ήθελα να ξεκινήσω με μια αναφορά σε μια εμπειρία που είχα, όταν ήμουν στο ΤΕΠΑΚ. Ήμουν μέσα στην τάξη με τους φοιτητές μου και τους ρώτησα αν μπορούν να αγοράσουν ναρκωτικά. Τζιαι η απάντηση που επήρα ήταν λίον σοκ για μένα, γιατί ερωτούσαν με: «Τι θέλεις να αγοράσεις, γιατί, αν θέλεις να αγοράσεις το συγκεκριμένο ναρκωτικό, έθθα το εύρεις, έν' ποδά που το πουλούν, το άλλο το ναρκωτικό πουλούν το ποδά». Δηλαδή εξέραν, μπορούσαν να αγοράσουν ό,τι θέλουν τζι εξέραν τζιαι τι τζιαι ποιος πουλά τζιαι πού, το πόστο του που πουλούσε στην περιοχή κοντά στο πανεπιστήμιο.

Τούτο καταλαβαίνετε ότι έν' σοκαριστικό. Να ξέρει η νεολαία πού υπάρχουν τούτα ούλλα τα πράματα, αλλά η αστυνομία να μεν τα ξέρει. Ξέρω ότι υπάρχουν ορισμένες πρακτικές, να παρακολουθείς τζιαι να συμβαίνουν ορισμένα πράματα, να τα αφήνεις να συμβαίνουν, για να μπορείς να κάμεις συλλήψεις, αλλά λυτούμαι να πω ότι τούτο το πράγμα έσει επεκταθεί τζιαι δε θεωρώ ότι έν' με τούντον τρόπο που λειτουργεί η αστυνομία. Μπορείς να αγοράσεις ό,τι θέλεις, όπου θέλεις στην Κύπρο, όσον αφορά τούτο το κομμάτι.

Ένα άλλο θέμα, το οποίο ελπίζω ο νέος Αρχηγός της Αστυνομίας να αναλάβει να το εξετάσει, έν' τζιαι το θέμα του τι συμβαίνει στους αστυνομικούς σταθμούς. Ένα παράδειγμα να σας πω, ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η λήψη κατάθεσης. Μπορεί να φύγεις από τον αστυνομικό σταθμό τζιαι να μεν έσεις απόδειξη ότι έκαμες κατάθεση. Μπορεί να πάεις σε έναν αστυνομικό σταθμό τζιαι να υπάρχει μια δυσκολία 'πού τον αστυνομικό να πάρει κατάθεση, να χρησιμοποιεί το κομπιούτερ, να μπορεί να γράφει γρήγορα την κατάθεση. Τούτα ούλλα τα θέματα χρειάζεται να τα κοιτάξουμε προσεκτικά.

Πρέπει επίσης να εφαρμόσουμε τούτο που εφαρμόζουν όλες οι χώρες που αντιμετωπίζουν και παραδέχονται ότι έχουν πρόβλημα εγκληματικότητας. Τζιαι αυτό είναι ότι ξεκινάς με το «μηδέν ανοχή». Αν δεν ξεκινήσεις με το «μηδέν ανοχή» σε οποιοδήποτε έγκλημα, δεν μπορείς να προχωρήσεις παρακάτω.

Τζιαι θέλω να έρθω σε ένα άλλο θέμα, το αγαπημένο μου. Το θέμα με τη νεολαία. Να μεν ξηχνάμε το ρητό, το οποίο λεν πολλά συχνά στο εξωτερικό, ότι όλος ο κόσμος κυνηγά την ευτυχία. Τζιαι, όταν κοιτάξει κάποιος τη νεολαία τζιαι την ευκολία με την οποία εμείς δεν κάμνουμε τίποτε για τους νέους τζιαι κλείουμε τα μάδκια μας τζιαι αφήνουμε τους μόνους τους... Για παράδειγμα, για έναν νεαρό ο οποίος τέλειωσε το πανεπιστήμιο ή τέλειωσε το λύκειο ή την τεχνική σχολή, τέλειωσε, θέλει να βκει έξω για δουλειά, έχουμε έγνοια να έχουμε δουλειές για τούντον κόσμο; Παίρνουμε μέτρα που εννά δημιουργήσουν μόνιμες θέσεις εργασίας για τούτο τον κόσμο; Όταν, για παράδειγμα, τα λεφτά που πκιάννουμε, τα εκατομμύρια που πκιάννουμε 'πού την Ευρωπαϊκή Ένωση για το πρόγραμμα «Εγγύηση για τη Νεολαία» δεν τα χρησιμοποιούμε σωστά τζιαι απλά εφαρμόζουμε μερικά προγράμματα, για να ποσκολλήσουμε μερικούς για λίον καιρό; Έχουμε κοιτάξει τον τρόπο με τον οποίο κατανέμουμε θέσεις τζιαι τι έχουμε προωθήσει στη νεολαία όσον αφορά τα κομμάθκια της εκπαίδευσης; Ξέρετε πόσος κόσμος καταλήγει να σπουδάξει πράματα που έθθελε; Πόσος κόσμος γεμώννει έναν κατάλογο, γιατί απλά θέλει να φύγει, θέλει να πάει σπουδάσει; Τζιαι γεμώννει έναν κατάλογο επιλογές τζιαι να πάει να σπουδάσει όπου εύρει; Τζιαι μπορεί να ήθελε να γίνει δικηγόρος τζιαι να καταλήγει να γίνει χημικός, ξέρω εγώ, κάτι άλλο, χειρότερο από τις επιλογές του, πιο μακριά 'πού την επιλογή του; Τούτα τα πράματα φέρνουν μια δυσκολία στη νεολαία. Τούτος ο άνθρωπος, που εννά τελειώσει, δεν το έσει το επάγγελμα μέσα του, έσει πρόβλημα να εργοδοτηθεί, δε θέλει, δεν του αρέσκει.

Αλλά να φύγω 'πού δαμαί. Ένας που θέλει να γίνει πολλά καλός μηχανικός αυτοκινήτων, ένας που θέλει να γινεί υδραυλικός, πελεκάνος, πού είναι η επαγγελματική εκπαίδευση, η οποία εννά του δώκει μια διέξοδο τούτου του ανθρώπου τζιαι να μεν μείνει ούλλη μέρα μες τον καφενέ του χωρκού του τζιαι να σκέφτεται είντα πελλάρα εννά κάμει μετά; Τούτα τα θέματα με την απασχόληση της νεολαίας τα έχουμε εγκαταλείψει. Εγώ σας προκαλώ. Ένας δεκαπεντάχρονος, δεκαεξάχρονος τι να κάμει το καλοκαίρι; Εκάμαμε τίποτε για

τούτο τον κόσμο; Τι θα κάμνουν το καλοτζίαιρι; Δεν έχουν απασχόληση, δε φροντίζει το κράτος για τίποτε για τούτο τον κόσμο. Δεν είναι έτσι που δουλεύουν στο εξωτερικό.

Να σας πω, για παράδειγμα, ότι στη Μεγάλη Βρετανία ο κάθε δήμος εν' υπόχρεος να προσφέρει τουλάχιστον μία ώρα απασχόληση, να έσει εγκαταστάσεις που θα βοηθήσουν σε τουλάχιστον μία ώρα απασχόληση τη βδομάδα το κάθε νεαρό άτομο κάτω των δεκαοκτώ που έχει στο δήμο του, ούτως ώστε να μπορεί κάποιος να βρίσκει χώρους. Εγώ ήμουν φοιτητής τζιαι μπορούσα να χρησιμοποιήσω τούντες διευκολύνσεις. Όι να πληρώνω γυμναστήρια.

Τούτο το κομμάτι με την απασχόληση εν' ένα κομμάτι με το οποίο δεν ασχολούμαστε. Τζιαι, όταν κοιτάξετε να δείτε ένα 'πού τα πιο σοβαρά μέτρα, για να μειώσεις την εγκληματικότητα, είναι να δίνεις απασχόληση στη νεολαία. Να τους προσφέρεις τούτο που θέλουν να κάμουν. Όι να τους εγκαταλείπεις τζιαι ύστερα να τους τρέχεις ξοπίσω για το τι γίνεται με τούτο το κομμάτι.

Τζιαι ένα θέμα φυσικά πάλι με τη νεολαία εν' τζιαι το θέμα του με πόση ευκολία γίνονται όλα αυτά τα πράγματα τα βράδια στες μεγάλες πόλεις τζιαι στες τουριστικές περιοχές τζιαι η αστυνομία είναι απούσα. Όταν κυκλοφοράς τζιαι δε βλέπεις αστυνομικό μες τους δρόμους παρά μόνο μέσα στα αυτοκίνητα, όταν ο κόσμος παίρνει τηλέφωνα τζιαι δεν ανταποκρίνεται η αστυνομία τζιαι βρίσκει μια δικαιολογία, όταν γεμώννει το Facebook με βίντεο τζιαι φωτογραφίες 'πού κόσμο ο οποίος έσει παράπνομο, γιατί κάμνει καταγγελίες συνέχεια τζιαι δεν ανταποκρίνεται η αστυνομία, καταλαβαίνετε ότι τζιαι τζιέινος που κάμνει την παρανομία νιώθει ότι μπορεί να κάμνει οτιδήποτε και δεν υπάρχει κανένας ο οποίος θα τον κυνηγήσει.

Για τούτο τον λόγο θέλω να αλλάξουμε. Ελπίζω, επαναλαμβάνω, ότι ο νέος Αρχηγός της Αστυνομίας θα δώσει μια σημασία σε τούτο το κομμάτι, να κηρύξουμε «μηδέν ανοχή» στο έγκλημα, το οποίο για μένα είναι ένα από τα πιο σοβαρά και τα πρώτα βήματα που έχουμε να κάμουμε.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εκ μέρους του Κινήματος «Αλληλεγγύη» θέλω να εκφράσω τα συλλυπητήριά μου και τη βαθιά μας θλίψη στους οικειούς των αδικοχαμένων θυμάτων και ταυτόχρονα να καταθέσω τον αποτροπιασμό μας για το άγριο, πρωτόγνωρο έγκλημα που συγκλόνησε και σόκαρε ολόκληρη την κοινωνία μας. Προσωπικά νιώθω ότι χάσαμε τη συλλογική μας αθωότητα μετά από αυτά τα γεγονότα.

Δυστυχώς, τα τελευταία χρόνια γινόμαστε μάρτυρες φρικτών φόνων που γίνονται με πρωτοφανή αγριότητα και ενίοτε, όπως αποδείχθηκε, με ακρίβεια και σχέδιο. Το διπλό φονικό του Στροβόλου, ο πενταπλός φόνος της Αγίας Νάπας, οι συχνές άγριες απόπειρες φόνου με το παραμικρό, οι βιασμοί και τα σεξουαλικά εγκλήματα, οι αλλεπάλληλοι εμπρησμοί, οι βομβιστικές επιθέσεις και οι ποσότητες ρεκόρ σκληρών ναρκωτικών που κατάσχονται στην Κύπρο, όλα αυτά είναι τα επικίνδυνα στοιχεία μιας καταθλιπτικής εικόνας τους εγκλήματος στην Κύπρο.

Ακόμα όμως τα περιστατικά με τις απαγωγές ανηλίκων, η παιδεραστία, η βία κατά των γυναικών και της οικογένειας, η εγκληματική συμπεριφορά ανηλίκων, οι χιλιάδες διαρρήξεις και απάτες, το οικονομικό έγκλημα, η «τυφλή» αθλητική βία είναι και αυτά τραγικές πραγματικότητες στον τόπο μας.

Με την ευκαιρία, επειδή ήδη υπάρχει μια νέα ηγεσία στην αστυνομία και επειδή έχει οριστεί ομάδα ανακριτών, για να διερευνήσει τα γεγονότα με τις εξαφανίσεις των αλλοδαπών γυναικών και τις μαζικές δολοφονίες του παρανοϊκού δολοφόνου, θέλω να δηλώσω από αυτό το βήμα ότι δε θα αρκεστούμε σε τίποτα λιγότερο από την αλήθεια, την τιμωρία και την αλλαγή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Μαχάτμα Γκάντι έλεγε πως μια ουγκιά δράσης αξίζει περισσότερο από έναν τόνο διδασκαλίας. Στην περίπτωση της εγκληματικότητας στην πατρίδα μας θα μπορούσε να παραφραστεί ο Γκάντι ως «μια ουγκιά πράξη αξίζει περισσότερο από έναν τόνο δηλώσεων».

Για την κατάσταση του εγκλήματος στην κυπριακή πολιτεία ειδικά σε περιόδους έξαρσης γίνονταν, γίνονται και θα γίνονται αφειδώλευτα ανέξοδες δηλώσεις και εξαγγελίες προθέσεων, που στις περισσότερες των περιπτώσεων έμεναν, μένουν και θα μένουν, αν συνεχίσουμε έτσι, κενές περιεχομένου. Δυστυχώς, παρά τις εξαγγελίες και τις προθέσεις, το έγκλημα στην Κύπρο όχι μόνο δεν έχει κατασταλεί, αλλά έχει αναπτυχθεί και έχει αποκτήσει και τεχνογνωσία.

Όμως, δε θέλω να ακουστώ μηδενιστής. Παραδέχομαι ότι τις τελευταίες δεκαετίες βελτιώθηκε η αντιεγκληματική νομοθεσία, ενισχύθηκε η αστυνομία και η δράση της στην πρόληψη και την πάταξη του εγκλήματος. Δυστυχώς όμως, τα εγκληματικά στοιχεία βρίσκονται πάντα ένα βήμα μπροστά και το έγκλημα αλλάζει μορφές, εξειδικεύεται, προσπερνά και επιβιώνει.

Κύριε Πρόεδρε,

Το αστυνομικό σώμα βρίσκεται τις τελευταίες εβδομάδες στο στόχαστρο. Και όχι άδικα. Οι βαλίτσες με τα πτώματα στην κόκκινη λίμνη έπληξαν το κύρος της αστυνομίας και έφεραν μαζί τους την ανασφάλεια και τον φόβο στους πολίτες. Είναι αλήθεια πως, αν γινόταν έγκαιρα ένας άλλος χειρισμός από τις δικωτικές αρχές, θα ήταν δυνατό να σταματήσει νωρίς το έργο του στυγερού δολοφόνου. Αυτό δεν έγινε, γιατί κάποια στελέχη της αστυνομίας απλώς δεν έκαναν καλά τη δουλειά τους. Δε θα ισχυριστώ ότι τα μέλη της αστυνομίας -ή τουλάχιστον όλα τα μέλη της αστυνομίας- είναι ανίκανοι ή ρατσιστές. Υπάρχουν πολλά ικανά στελέχη στο αστυνομικό σώμα, απλώς για ακόμη μια φορά η κομματοκρατία και η ημετεροκρατία σκοτώνουν την αξιοκρατία και παροπλίζουν τους ικανούς και τους άριστους.

Παρ' όλα τούτα, εγώ θα παραδεχθώ ότι η κυπριακή αστυνομία έχει βελτιώσει τις επιδόσεις της. Αυτό όμως δεν είναι αρκετό. Δεν είναι αρκετό, γιατί, όπως είπα, την ίδια ώρα οι εγκληματίες εξειδικεύονται και προηγούνται. Βελτιώνουν και ενισχύουν τις τεχνικές τους ακόμα και με τη χρήση της τεχνολογίας.

Ακόμα, από τα άγρια, αποτρόπαια εγκλήματα των τελευταίων χρόνων αποδεικνύεται ότι και στην Κύπρο βρισκόμαστε σε μια μετεξέλιξη του εγκλήματος προς βιαιότερες, σκληρότερες μορφές, όπως άλλωστε συνέβη και σε άλλες χώρες της Ευρώπης και του κόσμου. Η συνεχής διείσδυση των ναρκωτικών ουσιών όλο και σε πιο μικρές ηλικίες απλώς συμβάλλει στον πολλαπλασιασμό των εγκληματικών συμπεριφορών. Η κατάσταση χειροτερεύει με την ανάπτυξη και στην Κύπρο σκληρών μορφών οργανωμένου εγκλήματος, όπως η εκβιαστική παροχή προστασίας σε επιχειρήσεις, η διεξαγωγή παράνομου τζόγου, η εμπορία ανθρώπων και πολλά άλλα.

Όμως, τα πράγματα γίνονται ακόμα πιο δύσκολα, όταν δε μορφώνουμε και δεν παιδεύουμε τους νέους μας με τις σωστές αρχές και αξίες, αλλά αντίθετα διαμορφώνουμε νέα πρότυπα ή αποδεχόμαστε νέα πρότυπα, τα οποία βασίζονται στη βία και την επιθετικότητα, που με τη σειρά τους γεννούν τους τραμπουκισμούς, το bullying και τον χουλιγκανισμό στα γήπεδα και αλλού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κατά την ταπεινή μου άποψη φτάσαμε σε αυτή την κοινωνική παρακμή, γιατί αποξενώθηκαν από το σώμα της κυπριακής κοινωνίας και τον κορμό της κυπριακής οικογένειας οι βασικές αρχές, αξίες, αρετές και ιδανικά που διαχρονικά ξεχώριζαν τους Κύπριους. Ο φιλόξενος πατριώτης Κύπριος που αγαπούσε τον τόπο του, αγαπούσε τη γη του, αγαπούσε τον συνάνθρωπό του, που προτιμούσε να στερηθεί, για να δώσει στους άλλους, αυτός ο Κύπριος στις μέρες μας μεταμορφώθηκε σε έναν αδιάτακτο καταναλωτή, πελάτη, που κυνηγά το χρήμα, το προσωπικό συμφέρον και την προβολή με το όποιο τίμημα και κέρδος. Δυστυχώς, στις μέρες μας κυριαρχεί ο τύπος του νεοκύπριου, που έχει ροπή στην απάτη, τη διαπλοκή, τη διαφθορά, αρκεί να πλουτίσει ακόμα και παράνομα με καταχρήσεις. Αυτό αποτυπώνεται εύγλωττα στη λαϊκή ρήση «απόν φορτώννει 'πού έσσω σου, τάνα του να φορτώσει.»

Κύριε Πρόεδρε,

Το έγκλημα δεν αντιμετωπίζεται με απλές εξαγγελίες που δεν υλοποιούνται. Δεν αντιμετωπίζεται, όταν αυτό γίνεται αντικείμενο πολιτικής αντιπαράθεσης και κομματικής εκμετάλλευσης. Δεν αντιμετωπίζεται με βαρύγδουπες δηλώσεις, ιδιαίτερα σε μια κοινωνία όπου υπάρχουν αδικίες, στρεβλώσεις, άλυτα προβλήματα και οι πολίτες δυστυχούν, υστερούν και υποφέρουν.

Δυστυχώς, στις μέρες μας η κυπριακή κοινωνία βίωσε και βιώνει ακόμα άγριες, πρωτόγνωρες και καταστροφικές εμπειρίες. Όλα αυτά δημιουργούν συνθήκες εκκόλαψης εγκληματικών συμπεριφορών.

Τα προβλήματα στην παιδεία, την πολιτική και την οικονομία δυναμιτίζουν την προοπτική να εμπειδώσουμε στην κυπριακή κοινωνία ένα μοντέλο ηθικού πολίτη, που θα αγαπά τον τόπο του, θα ενδιαφέρεται για τα κοινά και δε θα είναι επιρρεπής σε παραβατικές και εγκληματικές συμπεριφορές.

Οι ειδικοί παραδέχονται ότι θα συνεχίσουν οι αυξητικοί δείκτες της βίαιης εγκληματικότητας. Αυτό πρέπει να μας απασχολήσει εντατικά. Πρέπει να μας απασχολήσει, για να περιορίσουμε το έγκλημα, και, για να γίνει αυτό, χρειάζεται να γίνουν πολλά. Πάνω από όλα η κυπριακή πολιτεία πρέπει να λειτουργήσει με επίκεντρο την πρόληψη. Πρέπει να εκλείψει η ατιμωρησία. Πρέπει να ανασκοπηθούν και να ελεγχθούν οι δομές, οι υποδομές, ο εξοπλισμός, οι διαδικασίες, προκειμένου να πετύχουμε μία αντιεγκληματική κατάσταση. Να διορθώσουμε ό,τι είναι λάθος και να φτιάξουμε ό,τι απαιτείται, ώστε η κυπριακή πολιτεία να καταστείλει το έγκλημα, όπως επιβάλλεται.

Κύριε Πρόεδρε,

Κλείνοντας, να μου επιτρέψετε να συγχαρώ εκ μέρους του Κινήματος «Αλληλεγγύη» όλους όσους συμμετείχαν στις έρευνες και συνεχίζουν να συνδράμουν αυτή την εργασία για την ανεύρεση των θυμάτων του

στυγερού δολοφόνου. Ευτυχώς, κάποιοι ξεπλένουν τη συλλογική μας ντροπή. Την ξεπλένουν μέσα στα θολά, βρόμικα, όξινα νερά της κόκκινης λίμνης με κίνδυνο δικό τους, προσωπικό. Και γι' αυτό μας κάνουν περήφανους.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς θα πρέπει να απολογηθώ στον κ. Δαμιανού και στους προηγούμενους συναδέλφους που μίλησαν, γιατί δεν ήμουν παρών στην αίθουσα. Δεν οφείλεται ούτε σε ένδειξη απαρésκειας ούτε σε οτιδήποτε. Το κακό ήταν κάποιες ειλημμένες υποχρεώσεις. Μέγα μέρος της ομιλίας του κ. Δαμιανού άκουσα, με την οποία και δε διαφωνώ σε γενικές γραμμές.

Το δεύτερο το οποίο θα ήθελα να πω είναι ότι, επειδή δεν είμαι εξ εκείνων που ασπάζονται τη θεωρία της δρυός πεσούσης, θα πρέπει να κάμω μια ιδιαίτερη αναφορά στον απερχόμενο Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης. Και το κάμνω, γιατί έπραξε αυτό το οποίο θα έπραττα κι εγώ, αν ήμουν στη θέση του. Δηλαδή παραιτήθηκε, όταν αποκαλύφθηκε αυτή όλη η δυσωδία και όλο αυτό το τραγικό και όλο αυτό το αποκρουστικό πρόσωπο και η συμπεριφορά του «Ορέστη», αυτού του υπάνθρωπου, όπως πολύ σωστά έχει λεχθεί, αλλά και οι αδυναμίες, η εξοργιστική ανεπάρκεια της αστυνομίας στη διαλεύκανση τουλάχιστον των φαινομένων της εξαφάνισης των άτυχων θυμάτων. Έχει κάμει έργο ο Υπουργός Δικαιοσύνης και του το καταλογίζω και του το πιστώνω εγώ που δεν μπορεί να θεωρηθώ ότι είμαι και ιδιαίτερα υποστηρικτής της κυβέρνησης. Είχαμε διαφορές, έχουμε διαφορές, οι οποίες οφείλονται σε πολιτικό κυρίως επίπεδο και ιδεολογικό, αλλά δεν παύει να έχει παράξει έργο και αυτό το οποίο θα πρέπει να του πιστώσει κάποιος ήταν η προσήλωσή του στα ανθρώπινα δικαιώματα. Έπραξε ό,τι μπορούσε να πράξει, μπορούσε να πράξει καλύτερα, ίσως κάποιος να υποστηρίξει, αλλά δεν παύει να έχει παραδώσει έργο, για το οποίο και τον συγχαίρω.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το έγκλημα είναι συνυφασμένο με την ανθρώπινη φύση και είναι ένα ανθρώπινο, αλλά και κοινωνικό φαινόμενο. Για το τι είναι έγκλημα έχουν ασχοληθεί εκατοντάδες, χιλιάδες ίσως ποινολόγοι και αρχαίοι συγγραφείς. Είναι η παράβαση, είναι η απόκλιση από έναν κανόνα δικαίου, είναι το παρασπράττημα, το οποίο γίνεται κατά τη διάρκεια της ζωής μας. Ο κανόνας σε ένα κράτος δικαίου δεν είναι άλλος από τον νόμο. Ένας νόμος ο οποίος ψηφίζεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και καλείται η εκτελεστική εξουσία με τα όργανά της να εφαρμόσει, στα πλαίσια βεβαίως και της ηθικής και του εθίμου, αυτό που λέμε του ανθρωπισμού.

Τα χαρακτηριστικά του εγκλήματος στην Κύπρο είναι τα εξής: Πρώτον, η παραβατική συμπεριφορά δυστυχώς παρουσιάζει μείωση ηλικίας. Όσο περνούν τα χρόνια, μειώνεται ο μέσος όρος της ηλικίας των παραβατών και αυτό έχει ως αποτέλεσμα πρώτα θύματα να είναι οι νέοι πολίτες αυτού του κράτους.

Δεύτερον, το έγκλημα στην Κύπρο και το οργανωμένο έγκλημα, το οποίο υπάρχει, έχει πάρα πολλά και μεγάλα κέρδη. Υπερκέρδη, τα οποία και πολλαπλασιάζουν αυτό το πλέγμα προστασίας το οποίο έχει το οργανωμένο έγκλημα.

Τρίτο σημείο το οποίο θα πρέπει να μας απασχολήσει είναι τα εγκλήματα λευκού κολάρου. Και να εξηγήσουμε, λευκού κολάρου είναι τα εγκλήματα των καθώς πρέπει κυρίων, του μεγάλου κεφαλαίου ή τουλάχιστον αυτών τους οποίους ονομάζουμε ελίτ και αυτά τα εγκλήματα λευκού κολάρου είναι όλων αυτών που έχουν κατακλέψει και συνεχίζουν να κλέβουν τις τσέπες του λαού ή τουλάχιστον να δρουν ανεξέλεγκτα και χωρίς οποιαδήποτε τιμωρία. Είναι αυτοί που λέμε απατεώνες, απατεώνες ενός υψηλού επιπέδου.

Τέταρτο σημείο είναι ότι έχουν αλλοιωθεί τα πρότυπα συμπεριφοράς στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια. Τα πρότυπα συμπεριφοράς, τα οποία καθόριζαν και καθορίζουν πρώτα το σπίτι του καθενός, το σπίτι του καθενός, η οικογένειά του, το σχολείο μετά και η κοινωνία.

Και βεβαίως είναι η ανεπάρκεια στην αντιμετώπιση του εγκλήματος. Όταν λέμε ανεπάρκεια στην καταπολέμηση του εγκλήματος, αναφερόμαστε πρώτιστα στην ανεπάρκεια των οργανωμένων θεσμών να καταπολεμήσουν το έγκλημα. Γιατί, όπως έχω πει, ευθύνη για το κατόντημα ή τουλάχιστον για τον πολλαπλασιασμό των φαινομένων ή και την έξαρση του εγκλήματος έχουμε όλοι, ξεκινώντας από το σπίτι μας, πηγαίνοντας στα σχολεία, στη διατύπωση ή τουλάχιστον στο αίτημα της μη τιμωρίας, την οποία διεκδικούμε, όταν πρόκειται για δικούς μας ανθρώπους ή τουλάχιστον για τη δική μας συμπεριφορά.

Γεγονός το οποίο σήμερα παρουσιάζεται ως εξής: Η εξοργιστική εικόνα που υπάρχει στα σχολεία μας και μέσα αλλά κυρίως έξω από τα σχολεία μας. Είναι αδιανόητο σε μια κοινωνία όπως η κυπριακή να εξακολουθούν να πωλούνται οινοπνευματώδη ποτά σε μαθητές έξω από τα σχολεία ή τσιγάρα έξω από τα σχολεία ή το τελευταίο διάστημα ναρκωτικά μέσα και έξω από τα σχολεία. Και αυτό είναι κοινώς γνωστό και το κράτος απουσιάζει. Απουσίαζε και απουσιάζει.

Είναι τουλάχιστον στρουθοκαμηλισμός να πιστεύουμε ότι τα υπερκέρδη του οργανωμένου εγκλήματος δε διατίθενται στη διαφθορά ή τουλάχιστον στο χρηματισμό προσώπων ή θεσμών. Και βέβαια δεν είναι άσχετα τα εγκλήματα λευκού κολάρου, τα οποία έχουν προχωρήσει και έχουν προκαλέσει κατάρρευση θεσμών και αξιών. Τα πρότυπα της κοινωνίας μας και της οικογένειας του καθενός έχουν αλλάξει.

Σήμερα, ξέρετε, είναι η επέτειος του απαγχονισμού του Καραολή και του Δημητρίου. Πριν από τόσα χρόνια τέσσερις συνέλληνες δολοφονήθηκαν από την αστυνομία στην Αθήνα, ακριβώς διότι διαμαρτύρονταν για τον απαγχονισμό του Καραολή και του Δημητρίου. Όλα αυτά τα φαινόμενα του πατριωτισμού φαντάζουν τόσο μακριά και τόσο μακρινά στην Κύπρο του 2019.

Έχουν αλλάξει τα πρότυπα, έχει επικρατήσει η αρπακτική, έχει γίνει ο εύκολος πλουτισμός πρότυπο συμπεριφοράς, στόχος ζωής και αυτό είναι που ακούγεται και, άμα το αναλογιστούμε στην καθημερινή μας ζωή και στα βιώματά μας, θα συμφωνήσετε μαζί μου.

Το έγκλημα καταπολεμάται μόνο μέσα από κράτος δικαίου και μέσα από μια κοινωνία η οποία θέλει να το καταπολεμήσει. Επαναλαμβάνω, τρεις οι πυλώνες: Είναι το σπίτι, η οικογένεια του καθενός, είναι το σχολείο, η παιδεία δηλαδή, και είναι και οι θεσμοί. Και η αστυνομία είναι ένας από τους θεσμούς αυτούς. Η αστυνομία δεν παύει να είναι μέρος της κοινωνίας μας. Η διαφορά είναι ότι είναι ένστολο μέρος της κοινωνίας μας, το οποίο έχει και πολλές εξουσίες έναντι των συμπολιτών. Εκεί, στο βαθμό που είναι ένστολοι και έχουν και υπερεξουσίες, εκεί θα πρέπει να ελέγχονται. Ταυτόχρονα όμως θα πρέπει να τους ελέγχουμε και για την τυχόν ανεπάρκεια, την οκνηρία, τη ραθυμία, τον ωχαδελφισμό -όχι όλων, για όνομα του Θεού- εκείνων που αμαυρώνουν την εικόνα της αστυνομίας.

Όπως εκείνων που αμαύρωσαν την εικόνα της αστυνομίας, όταν στις σπαρακτικές κραυγές των συγγενών ή των φίλων των κοπελών που χάθηκαν άδικα των αδικών, που δολοφονήθηκαν, με την πρόφαση ή τουλάχιστον με την εύκολη λύση «πήγαν στα κατεχόμενα». Ξέρετε, τέτοιου είδους προκαταλήψεις, που είναι κάκιστες, δεν είναι μόνο στους αλλοδαπούς είναι και στους ίδιους τους Έλληνες της Κύπρου, στον κάθε έναν ευάλωτο.

Πάρα πολλά κακά ξεκινούν από τον αστυνομικό σταθμό. Εάν στον αστυνομικό σταθμό την ώρα της καταγγελίας και του παραπόνου δεν υπάρχει ο σωστός αστυνομικός, το παράπονο ή η καταγγελία μπορεί να μετατραπεί σε κατηγορητήριο. Όσοι με ακούν είμαι σίγουρος ότι ξέρουν πάρα πολλές περιπτώσεις. Γι' αυτό η ατιμωρησία, αυτή η αντίληψη ότι τίποτε δεν μπορεί να μας αγγίξει ως εξουσία, είναι ένα από τα κακά για τα οποία δε θα πρέπει να είμαστε περήφανοι.

Για να αντιληφθούμε και το μέγεθος της συνεισφοράς ή τουλάχιστον της εμπλοκής ενός εκάστου στην αποδοχή του εγκλήματος ή της παραβατικής συμπεριφοράς στην Κύπρο, ας αναλογιστούμε τη συμπεριφορά μας, όταν μπαίνουμε στην περιοχή των βρετανικών βάσεων ή όταν ταξιδεύουμε στο εξωτερικό. Εκεί όλη η ψευτομαγκιά του όχλου, η οποία παρατηρείται πολλές φορές στην Κύπρο, χάνεται, γιατί ξέρουν ότι θα εφαρμοστεί ο νόμος. Άρα, η εφαρμογή του νόμου είναι το ζητούμενο και ο νόμος δεν μπορεί να εφαρμοστεί μέσα από ένα κράτος το οποίο δεν παρέχει τα εχέγγυα στον καλό, στον έμπειρο αστυνομικό να παράγει έργο. Γι' αυτό το πρώτο πράγμα που θέλουμε είναι ισονομία, ισοπολιτεία. Να διαγράψουμε από το λεξιλόγιό μας το πολιτικό τη φράση «ο δικός μας» ή «η δική μας κοπέλα» ή «ο κομματικός μας ο φίλος».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ευσταθίου, είμαστε προς το τέλος.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Είναι σοβαρό το θέμα.

Να προχωρήσουμε σε τομές εσωτερικές πρώτα. Και οι πρώτες εσωτερικές τομές είναι να ελέγχουμε την εξουσία όποια και αν είναι, να απαιτούμε ισοπολιτεία και ισονομία και να προχωρήσουμε στη δημιουργία μιας διαρκούς επιτροπής ελέγχου της εξουσίας, ελέγχου της αστυνομίας, ελέγχου όλων θεσμών οι οποίοι εμπλέκονται και δε βγάζω έξω το σπίτι του καθενός από εμάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό πρέπει να κάμνει η Βουλή.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Τελειώνω με την εισήγηση ότι το έγκλημα καταπολεμάται μέσα από πέντε πυλώνες: Την πρόληψη, την καταστολή, τη δικαιοσύνη, που πρέπει επιτέλους και αυτή να ανταποκριθεί στο καθήκον της, το κράτος δικαίου και την ισονομία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ πάρα πολύ.

Η κ. Ερωτοκρίτου από το Δημοκρατικό Κόμμα έχει τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Προτού ξεκινήσω την τοποθέτησή μου, θα ήθελα να εκφράσω την ικανοποίησή μας και να χαιρετίσουμε την απόφαση της Νομικής Υπηρεσίας για την ποινική διερεύνηση υποθέσεων για την κατάρρευση του συνεργατισμού. Και, επειδή πολλοί από εμάς μιλήσαμε για το έγκλημα και το θέμα το οποίο συζητούμε αφορά το έγκλημα, τα εγκλήματα οικονομικής φύσης είναι ο κύριος λόγος για τον οποίο η κοινωνία μας πάσχει τα τελευταία χρόνια.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι αξιόποινες και παραβατικές συμπεριφορές είναι ίδιον του εγκλήματος, το οποίο ως έννοια αφενός δεν είναι κάτι καινούριο, αλλά ούτε και κάτι στατικό. Ανέκαθεν υπήρχε και θα υπάρχει ως ένα τεράστιο κοινωνικό φαινόμενο, το οποίο αντικατοπτρίζει τη ρευστότητα που επικρατεί σε κάθε κοινωνία σε μία δεδομένη χρονική περίοδο. Το έγκλημα στη σύγχρονη εποχή εμφανίζεται με διαφορετικά προσώπεια, επεκτείνεται παντού με ανησυχητικούς ρυθμούς, εκτρέφεται και επηρεάζεται από διάφορους κοινωνικούς, οικονομικούς και άλλους παράγοντες. Παράλληλα, εξελίσσεται, μεταβάλλεται και αναβαθμίζεται συνεχώς τόσο στις μεθόδους όσο και στα μέσα που χρησιμοποιούνται.

Το θέμα της σημερινής συζήτησης αφορά την ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο, γεγονός το οποίο είναι αδιαμφισβήτητο, όσο και αν κάποιος προσπαθούν με στατιστικά στοιχεία και άλλα αφηγήματα να μας πείσουν για το αντίθετο. Κρύβοντας τα προβλήματα κάτω από το χαλί δεν αντιμετωπίζεται το πρόβλημα. Η σκληρή αλήθεια είναι ότι η εγκληματικότητα στην Κύπρο χρόνο με τον χρόνο αυξάνεται ραγδαία και πλήττει την κοινωνική συνοχή. Όσοι δεν αναγνωρίζουμε ότι ο Κύπριος πολίτης πλέον δεν αισθάνεται ασφαλής σε οποιοδήποτε σημείο και αν βρίσκεται, είτε στο σπίτι του είτε στη δουλειά του, τότε δεν έχει επαφή με την πραγματικότητα και δεν αναγνωρίζει ποια είναι τα πραγματικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η κυπριακή κοινωνία. Απόπειρες φόνων, ανθρωποκτονίες, εμπορία προσώπων, υπόκοσμος, ληστείες, κλοπές, διακίνηση και εμπορία ναρκωτικών, με κάποιους μάλιστα εμπόρους να διαφημίζουν τις πράξεις τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εκρήξεις βομβών, εμπρησμοί, απάτες, οικονομικό έγκλημα, παιδεραστία, απαγωγές παιδιών, κατά συρροήν δολοφόνο.

Μπορεί κανένας να αρνηθεί ότι υπάρχει έξαρση στον τόπο μας, όταν κάποιος ή κάποια από τα πάνω εγκλήματα βρίσκονται στην καθημερινή ειδησεογραφία; Βεβαίως και όχι. Δυστυχώς, το έγκλημα καθιερώνεται όλο και περισσότερο και παίρνει διαστάσεις κοινωνικής μάστιγας, με μία πολιτεία η οποία εμφανίζεται ανήμπορη να αντιδράσει. Το ζητούμενο σε κάθε περίπτωση είναι πώς αντιμετωπίζει το κράτος την εγκληματικότητα και πώς η συντεταγμένη πολιτεία χειρίζεται όλες αυτές τις συμπεριφορές που συνθέτουν και εκτρέφουν το έγκλημα.

Τι έχει κάνει αυτή η κυβέρνηση τα τελευταία έξι χρόνια για την πάταξη του εγκλήματος; Γιατί δεν αναβαθμίζεται η αστυνομική δύναμη τόσο στο οργανόγραμμά της όσο και στην πλήρωση θέσεων; Σήμερα, υπενθυμίζω, η αστυνομική δύναμη Κύπρου είναι υποστελεχωμένη κατά πεντακόσια άτομα. Γιατί δεν υπάρχουν κονδύλια για αγορά ατομικών προστατευτικών μέσων και σύγχρονων εξοπλισμών; Γιατί δεν υπάρχει αναδιοργάνωση της δομής και της διοίκησης του σώματος της αστυνομίας; Τι γίνεται με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας; Λειτουργεί το Συμβούλιο Εγκληματικότητας; Πότε θα εκσυγχρονιστεί ο ποινικός κώδικας, το δίκαιο της απόδειξης, η αναθεώρηση των ποινών, η δικαστική διαδικασία; Τα ερωτήματα προς την παρούσα κυβέρνηση και τον αρμόδιο υπουργό είναι πολλά και βασανιστικά.

Η κυπριακή κοινωνία τις λίγες τελευταίες εβδομάδες, αλλά και ιδιαίτερα τους προηγούμενους μήνες έχει συγκλονιστεί και τρομοκρατηθεί από μία σειρά εγκληματικών ενεργειών που ενέτειναν την ανασφάλεια που νιώθουν οι πολίτες. Θυμίζω το διπλό φονικό στον Στρόβολο, θυμίζω τη δολοφονία ηλικιωμένης γυναίκας στο σπίτι της στην Αγλαντζιά, τον σοβαρό τραυματισμό από πυρά εγκληματικών στοιχείων κατά των αστυνομικών, την απαγωγή δεκάχρονων μαθητών από το σχολείο τους και βεβαίως το τελευταίο που ζούμε τις τελευταίες εβδομάδες με τον κατά συρροήν δολοφόνο. Να μην ξεχνούμε επίσης και τη δολοφονία ενός ανυπεράσπιστου

γέροντα στη Λάρνακα, θύματος ληστείας, ο οποίος βασανίστηκε μέχρι θανάτου από τον δράστη με αποτέλεσμα τη λεία των €50. Σε αυτές τις τραγικές καταστάσεις έχουμε φτάσει ως κοινωνία.

Αναπόφευκτα οι Κύπριοι πολίτες νιώθουν ότι η ασφάλεια της περιουσίας τους και της σωματικής ακεραιότητας των ιδίων και των παιδιών τους απειλείται κάθε μέρα όλο και περισσότερο. Από έρευνες που είδαν το φως της δημοσιότητας οι πολίτες δηλώνουν απογοητευμένοι από το επίπεδο αστυνόμευσης και από τις ενέργειες της κυβέρνησης για την πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος και της εγκληματικότητας ευρύτερα. Αναλαμβάνουν οι ίδιοι οι πολίτες προληπτικά μέτρα για τις περιουσίες τους και για την ασφάλεια της οικογένειάς τους με την εγκατάσταση διαφόρων συστημάτων ασφαλείας στα σπίτια τους.

Οι κυβερνώντες πρέπει να λάβουν τα μηνύματα και να βάλουν τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων. Χρειάζεται να γίνουν τομές. Πρέπει να εξεταστεί άμεσα η δυνατότητα αναδιάρθρωσης της οργανωτικής δομής της αστυνομίας, ώστε να γίνει πιο ευέλικτη, αποτελεσματική και σύγχρονη και να μπορεί να αντεπεξέλθει στα νέα δεδομένα χωρίς δαιδαλώδεις διαδικασίες και νοοτροπίες περασμένων δεκαετιών.

Η απασχόληση πλειάδας αστυνομικών με γραφειακά καθήκοντα ή άλλα καθήκοντα μη αστυνομικής φύσης θεωρούμε ότι στερεί την αποτελεσματικότητα του σώματος στην αντιμετώπιση του εγκλήματος. Αν το προσωπικό αυτό ήταν μάχιμο στους δρόμους, σε περιπολίες και επιχειρησιακές ενέργειες, πιστεύουμε ότι αυτό θα συνέβαλλε καθοριστικά τόσο στην πρόληψη όσο και στην πάταξη του εγκλήματος. Για παράδειγμα, δε γίνεται σε ολόκληρη την πόλη να κυκλοφορεί ένα περιπολικό με δύο αστυνομικούς ως περίπολος. Ευαίσθητες περιοχές όπου παρουσιάζεται αυξημένη εγκληματικότητα ή θεωρούνται υψηλού κινδύνου πρέπει να ενισχυθούν με περισσότερη αστυνόμευση. Άρα λοιπόν, χρειάζεται να γίνει καλύτερη ιεράρχηση των αναγκών και αξιολόγηση των δεδομένων, έτσι ώστε τα τμήματα της αστυνομίας που είναι επιφορτισμένα με την πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος να ενισχυθούν, για να παρουσιάζουν μεγαλύτερη επάρκεια στην εκτέλεση της αποστολής τους.

Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι ως Δημοκρατικό Κόμμα στηρίζουμε την αστυνομία και αναγνωρίζουμε τη διαχρονική της προσφορά προς τους πολίτες και τη Δημοκρατία, ιδιαίτερα μάλιστα σε καιρούς χαλεπούς. Όμως αναγνωρίζουμε παράλληλα κάποια κενά και αδυναμίες, τα οποία σίγουρα στις πλείστες των περιπτώσεων δε βαραίνουν το ίδιο προσωπικό. Χρειάζεται ανθρώπινο δυναμικό που να τυγχάνει της αναγκαίας εκπαίδευσης και μετεκπαίδευσης, που να έχει τα μέσα και την τεχνογνωσία, αλλά και τον απαραίτητο εξοπλισμό και υποδομή, για να μπορεί να σταθεί ανάχωμα μπροστά σε όλες τις μορφές εγκλήματος τόσο στον τομέα της πρόληψης όσο και στον τομέα της πάταξης. Πρωτίστως όμως να παρέχεται η απαραίτητη ατομική ασφάλεια και προστασία στον κάθε αστυνομικό την ώρα της επιχειρησιακής του δράσης. Είναι τραγικό οι δικτικές αρχές να υπολείπονται σε εξοπλισμό από τους κακοποιούς, με άμεσο αποτέλεσμα αυτοί να παραμένουν ασύλληπτοι και ατιμώρητοι.

Δε νοείται τον 21^ο αιώνα, με όλα αυτά που βλέπουμε γύρω μας, η αστυνομία, ένα από τα χαρακτηριστικά παραδείγματα που εμένα προσωπικά μου κάνει ιδιαίτερη εντύπωση, οι αστυνομικοί μέχρι και σήμερα καλούνται να λαμβάνουν καταθέσεις ενώνοντας δύο πένες με Speedfix, μία κόκκινη και μία μπλε, για να λάβουν καταθέσεις. Αυτά είναι τα μέσα που παρέχουμε στην αστυνομία. Ενώ τα εγκληματικά στοιχεία έχουν την τελευταία τεχνολογία στη διάθεσή τους, εφοδιάζουμε την αστυνομία με στυλό διαφορετικού χρώματος!

Σύμφωνα με δηλώσεις του Συνδέσμου Αστυνομικών, σήμερα η οργανωτική δομή της αστυνομίας είναι κατά πεντακόσια άτομα υποστελεχωμένη. Χρειάζεται να πληρωθούν οι κενές θέσεις, ώστε να στελεχωθεί σταδιακά η αστυνομία και να μπορεί να προσφέρει την απαραίτητη ασφάλεια στους πολίτες. Να στελεχωθεί μεν, αλλά να της δοθούν την ίδια στιγμή και τα απαραίτητα εργαλεία, έτσι ώστε αυτές οι νέες θέσεις γι' αυτό το προσωπικό το οποίο υπολείπεται η αστυνομία να μην έχει δεμένα τα χέρια του, όπως ενδεχομένως να έχουν και οι σημερινοί συνάδελφοί τους.

Ψέγουμε την κυβέρνηση, γιατί δε βλέπουμε να γίνονται βήματα μπροστά. Ψέγουμε την κυβέρνηση, γιατί δεν αναλαμβάνει τις ευθύνες της. Ακολουθεί τις εξελίξεις και δεν αντικρίζει με ειλικρίνεια την πραγματικότητα, παρά μόνο προσπαθεί να δικαιολογεί σε κάθε περίπτωση πράγματα και καταστάσεις. Δε διανοούμαστε να προβλέπονται κονδύλια στον προϋπολογισμό, για να εφαρμόζονται αμφίβολες πολιτικές για ικανοποίηση προεκλογικών εξαγγελιών αντί για τις ουσιαστικές ανάγκες για την κάλυψη πραγματικών αδυναμιών του κράτους. Οφείλουμε παράλληλα να καταδικάσουμε τα κρούσματα που κατά καιρούς παρουσιάζονται, όπου επίορκα μέλη της αστυνομίας εξυπηρετούν συμφέροντα του υπόκοσμου και ταυτόχρονα συνεχίζουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο σώμα. Αυτές τις ελάχιστες και μεμονωμένες περιπτώσεις, τη θλιβερή μειοψηφία, το ίδιο το αστυνομικό σώμα πρέπει να απομονώσει και να αποβάλει από τις τάξεις του. Σε αυτές τις περιπτώσεις η νεοσυσταθείσα Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της αστυνομίας οφείλει να είναι αμείλικτη και να εξαντλεί την αυστηρότητά της, διερευνώντας τις όποιες καταγγελίες παρουσιάζονται για τέτοια κρούσματα διαφθοράς και επιβάλλοντας αυστηρότατες ποινές και συνέπειες.

Η συνεργασία της αστυνομίας με τους πολίτες αποτελεί ένα άλλο σημαντικό κεφάλαιο στην πρόληψη και πάταξη του εγκλήματος. Προς αυτή την κατεύθυνση έχουν γίνει σημαντικά βήματα με τους θεσμούς του παρατηρητή και του αστυνομικού της γειτονιάς. Αυτή η συνεργασία είναι αναγκαία και για τούτο χρειάζεται

περισσότερη ενθάρρυνση και στήριξη. Η αστυνομία χρειάζεται τον πολίτη σύμμαχο και συμπαράστατή της για τη δημιουργία μίας ασφαλούς κοινωνίας με όσο το δυνατόν λιγότερη εγκληματικότητα. Θυμίζω ότι στην υπόθεση απαγωγής των δύο παιδιών, των δύο μαθητών, θυμίζω την ουσιαστική συμβολή των πολιτών, χωρίς την οποία δεν μπορούμε να 'μαστε και τόσο σίγουροι αν θα είχαμε το ευτυχές αποτέλεσμα που είχαμε.

Από την άλλη, οι πολίτες θέλουν να νιώθουν την αστυνομία ότι μπορεί να παρέχει στην κοινωνία ασφάλεια. Για τούτο η ενεργοποίηση της αστυνομίας πρέπει να υπάρχει διακριτικά μιν, αλλά να είναι και αισθητή, ώστε να εμπεδώνεται το αίσθημα ασφάλειας στους πολίτες και αυτό να λειτουργεί προληπτικά και κατασταλτικά. Παρ' όλα αυτά, πιστεύω ότι υπάρχουν αρκετά περιθώρια βελτίωσης της υπάρχουσας συνεργασίας.

Η ενίσχυση και διερεύνηση της συνεργασίας της αστυνομίας με τις τοπικές αρχές και άλλα οργανωμένα σύνολα στον τομέα της πρόληψης και εξιχνίασης εγκλημάτων είναι επίσης πολύ σημαντικές και πρέπει να επιδιώκονται. Μία ενημερωμένη και ευαισθητοποιημένη κοινωνία μπορεί να έρθει αρωγός στις προσπάθειες της πολιτείας για αντιμετώπιση της εγκληματικότητας.

Κάποιος μπορεί να επιχειρηματολογήσει ότι το έγκλημα δε θα εκλείψει ποτέ, αφού βαίνει παράλληλα με την ανθρωπότητα. Και αυτό είναι βάσιμο. Όμως το ίδιο βάσιμο και ορθό είναι ότι η προσπάθεια και ο αγώνας για την πρόληψη και την καταπολέμησή του ήταν και πρέπει να είναι συνεχείς, αλλά και τα μέσα τα οποία διαθέτουν οι αρχές στη διάθεσή τους θα πρέπει να αναβαθμιστούν, για να είναι αποτελεσματικός αυτός ο αγώνας.

Θεωρούμε ότι στις μέρες μας χρειάζεται όσο ποτέ άλλοτε η συνέργεια όλων των θεσμών της πολιτείας, αλλά και της κοινωνίας, ώστε να διαμορφωθεί μία ολοκληρωμένη εθνική στρατηγική για την εγκληματικότητα, που να βελτιώνει παράλληλα και την απονομή της δικαιοσύνης. Χρειάζεται ο εκσυγχρονισμός και η κάλυψη των κενών σ' ένα μεγάλο φάσμα των νομοθεσιών μας.

Σύμφωνα με εγκληματολογικές μελέτες, το έγκλημα εκτρέφεται, όταν παρατηρείται δυσκολία να τεθούν ενώπιον της δικαιοσύνης τα εγκληματικά στοιχεία ή όταν οι αρχές δεν μπορούν να πετύχουν καταδίκες λόγω νομοθετικών κενών ή λειτουργικών κενών, όπως δυστυχώς είδαμε στον τόπο μας τελευταίως, με αποτέλεσμα την ατιμωρησία. Παράλληλα, σημαντική προϋπόθεση αποτελεί η μεθοδολογία της εξιχνίασης των εγκλημάτων. Είναι γι' αυτό που επισημαίνουμε ότι πρέπει να υπάρχει συνεχής επιμόρφωση και καταρτισμός των αστυνομικών και των ανακριτικών αρχών αναφορικά με τις διαδικασίες που διέπουν τις έρευνες σε ποινικές υποθέσεις. Οι υποθέσεις πρέπει να οδηγούνται στη δικαιοσύνη, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα, χωρίς να παρουσιάζονται νομικά κωλύματα ή άλλοι τυπικοί λόγοι που να καθιστούν τις υποθέσεις ανυπόστατες ή αβάσιμες.

Υπενθυμίζω προς την κυβέρνηση και τον αρμόδιο υπουργό ότι η Βουλή ψήφισε όλα τα κυβερνητικά νομοσχέδια που αφορούσαν την πολιτική πάταξη της εγκληματικότητας. Είναι στο χέρι λοιπόν της κυβέρνησης να αναλάβει τις ευθύνες της και να επιδείξει την απαραίτητη βούληση για συνεργασία με τη Βουλή, για να αντιμετωπιστούν τα φαινόμενα έξαρσης της εγκληματικότητας.

Για άλλη μια φορά εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα καλούμε τους κυβερνώντες να τροχοδρομήσουν όλες εκείνες τις ενέργειες για έναν γόνιμο διάλογο εφ' όλης της ύλης και να θέσουν ως προτεραιότητά τους την πάταξη της εγκληματικότητας στον τόπο μας. Δηλώνουμε επίσης ξεκάθαρα ότι θα στηρίξουμε τις όποιες προσπάθειες για βελτίωση των υφιστάμενων ή και την εισαγωγή νέων νομοθεσιών και θεσμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει ο κ. Γιώργος Γεωργίου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το έγκλημα αποτελεί ένα σύνθετο φαινόμενο και διαμορφώνεται και εξελίσσεται ως αποτέλεσμα πολλών παραγόντων. Το έγκλημα συνιστά αναμφίβολα σοβαρή απειλή για την κοινωνία. Θέτει σε δοκιμασία την κοινωνική συνοχή και την οικονομική ανάπτυξη. Απειλεί την κοινωνική ειρήνη και υποσκάπτει το αίσθημα ασφάλειας των πολιτών, ενώ απειλεί την απόλαυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το δεδομένο αυτό αναδεικνύει τη σημασία και την ανάγκη για συντονισμένη συνεργασία και δράση των αρμοδίων κρατικών αρχών τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Αναδεικνύει επίσης τη σημασία της ευαισθητοποίησης των πολιτών και την αναγκαιότητα ενίσχυσης της προσπάθειας των αρμόδιων υπηρεσιών, ιδιαίτερα της αστυνομίας, που είναι επιφορτισμένες με το καθήκον αποτελεσματικής καταπολέμησης του φαινομένου αυτού.

Η πρόληψη και αποτελεσματική αντιμετώπιση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος αποτελεί αναμφίβολα για την κυπριακή πολιτεία και την αστυνομία βασική προτεραιότητα και στρατηγικής σημασίας στόχο. Η επίτευξη του στόχου αυτού προϋποθέτει σαφή κατανόηση της μεθοδολογίας και των τεχνικών που χρησιμοποιούνται από τις οργανωμένες εγκληματικές ομάδες στο πλαίσιο των παράνομων δραστηριοτήτων τους. Απέναντι σ' αυτή την πρόκληση οι αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους έχουν εντάξει στις στρατηγικές τους επιδιώξεις την καταπολέμηση κάθε μορφής σοβαρής εγκληματικότητας. Είναι γι' αυτό που η χώρα μας παραμένει μια από τις πιο ασφαλείς χώρες στην Ευρώπη και μια από τις ασφαλέστερες σε όλο τον κόσμο.

Η εκτελεστική διευθύντρια της Europol Catherine De Bolle, κατά την επίσκεψη εργασίας της στο Αρχηγείο Αστυνομίας τον περασμένο Ιούλη, τόνισε εμφαντικά τα εξής: «Η Κύπρος απολαύει τον χαμηλότερο δείκτη εγκληματικότητας ανάμεσα σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Είναι στην πρωτοπορία του αγώνα για αντιμετώπιση των αυξημένων απειλών στον κυβερνοχώρο λόγω της εξειδίκευσης στην οποία έχει επενδύσει η Αστυνομία Κύπρου και η αστυνομία έχει εκφράσει ειδικό ενδιαφέρον προς την Europol για ζητήματα που σχετίζονται με τις απειλές του dark web, δηλαδή του σκοτεινού διαδικτύου». Περαιτέρω τόνισε ότι κατά το 2017 είχαν παραληφθεί σχεδόν 9 500 αιτήματα από την Europol και τα άλλα κράτη μέλη, ενώ από τη δική μας πλευρά είχαν σταλεί σχεδόν 2 800 ανάλογα αιτήματα μέσω την εθνικής ομάδας Europol και πως τα αιτήματα που ανταλλάσσονται αφορούσαν κυρίως εγκλήματα κατά της περιουσίας, το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, τα ναρκωτικά, την εμπορία ανθρώπων, την παράνομη μετανάστευση και την τρομοκρατία. Η Κύπρος τόνισε ότι αποτελεί πολύτιμο και αξιόπιστο εταίρο για την Europol.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και η αστυνομία θα πρέπει να παρακολουθούν και παρακολουθούν συστηματικά όλες τις τάσεις, τα χαρακτηριστικά και τη σοβαρότητα κάθε μορφής εγκληματικότητας, καθώς και τη μεθοδολογία των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων, αλλά και τους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη του οργανωμένου εγκληματικού φαινομένου.

Αναλύοντας και επεξεργαζόμενος με επιστημονικά αξιόπιστο και συγκρίσιμο τρόπο στοιχεία και δεδομένα που αφορούν το σοβαρό έγκλημα, την ένταση και τις επιπτώσεις του, και ο πιο κακόπιστος κριτής αυτής της κυβέρνησης δεν αμφιβάλλει ότι όντως υλοποιούνται δράσεις και πρωτοβουλίες που αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα. Κυρίως όμως δίνουν τα τελευταία χρόνια με αμείωτη ένταση το μήνυμα της μηδενικής ανοχής απέναντι σε κάθε μορφής εγκληματικότητας, καθώς και δυναμική απάντηση στο σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Άκουσα προηγουμένως συναδέλφους να σφυροκοπούν την κυβέρνηση και τον αρμόδιο Υπουργό Δικαιοσύνης, αλλά και την αστυνομία για την έξαρση του σοβαρού εγκλήματος στην Κύπρο. Θεωρώ καθήκον και υποχρέωσή μου να αποκαταστήσω την πραγματικότητα, παραθέτοντας επίσημα στατιστικά στοιχεία για το σοβαρό έγκλημα με πηγή το Γραφείο Στατιστικής και Χαρτογράφησης της αστυνομίας.

Πριν όμως καταθέσω τους αριθμούς της στατιστικής, θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε με ειλικρίνεια, λέγοντας ότι το έγκλημα στην Κύπρο διαχρονικά αναπτύσσεται τα τελευταία είκοσι χρόνια, καθώς και ότι υπάρχει αυξημένη εξιχνίαση από πλευράς αστυνομίας. Τα βασικά του κομμάτια αποτελούν οι ανθρωποκτονίες, οι φόνοι, οι ληστείες, οι εμπρησμοί, οι βομβιστικές επιθέσεις, τα ναρκωτικά και εσχάτως τα εγκλήματα στο διαδίκτυο.

Δε ζούμε σε μια κοινωνία αγγέλων. Το έγκλημα, όσες μεμονωμένες και μπαλωματικές προσπάθειες και να γίνουν, δεν πρόκειται να εκλείψει και ούτε η αύξηση της όποιας εγκληματικής δραστηριότητας είναι απότοκο της ανικανότητας της αστυνομίας.

Αδήριτη ανάγκη είναι η διαμόρφωση εθνικής στρατηγικής με καθολική προσέγγιση εκ μέρους της πολιτείας και των θεσμών του κράτους, μια προσέγγιση που υλοποιείται με σοβαρότητα και υπευθυνότητα, με στόχο να πληγεί η οικονομική ευρωστία του οργανωμένου εγκλήματος. Αυτή η προσέγγιση δεν πρέπει να έχει πολιτικό ή κομματικό χρώμα, γιατί κοινή έγνοια μας μέσα από αυτή την εθνική στρατηγική είναι η προστασία του πολίτη και της κοινωνίας στο πλαίσιο μιας ευνομούμενης πολιτείας που ξεχωρίζει για το επίπεδο ασφάλειας που προσφέρει.

Ας επανέλθουμε λοιπόν στους αριθμούς. Κατά την τετραετία 2014-2017 σε σύγκριση με την τετραετία 2010-2013 παρουσιάζεται μείωση κατά 11% στους φόνους, μείωση κατά 14% στις απόπειρες φόνου, μείωση κατά 32% στις ληστείες και εκβιασμούς και μείωση κατά 39% στις διαρρήξεις.

Παρά το γεγονός ότι οι αριθμοί του σοβαρού εγκλήματος είναι μειωμένοι, εκείνο που χαλά το αίσθημα του πολίτη είναι κάποιες εγκληματικές πράξεις που δημιουργούν πρόβλημα. Το 2018 υπήρξε αυξημένος αριθμός φόνων, ταυτόχρονα όμως και αυξημένος αριθμός εξιχνίασης. Το 2017 υπήρξαν τέσσερις φόνοι και το 2018 δέκα και αυξημένοι βιασμοί. Αυτά όμως δε σχετίζονται με το οργανωμένο έγκλημα, όμως επηρεάζουν το αίσθημα ασφάλειας των πολιτών.

Με βάση και τις διεθνείς στατιστικές, το επίπεδο σοβαρού εγκλήματος στη χώρα μας είναι σε χαμηλά επίπεδα. Συγκεκριμένα, το 2017 η συχνότητα διάπραξης σοβαρών εγκλημάτων στην Κύπρο ήταν 615 εγκλήματα ανά 100 000 κατοίκους, κατηγοριοποιώντας τη χώρα μας σε μία εκ των ασφαλέστερων χωρών του κόσμου. Παράλληλα, παρουσιάζεται μικρή αύξηση κατά 6% στους εμπρησμούς και αύξηση κατά 6% στις απόπειρες καταστροφής περιουσίας με εκρηκτικές ύλες.

Συνεπώς, η καλλιέργεια στην κοινή γνώμη της εντύπωσης ότι έχει αυξηθεί το έγκλημα είναι ανεδαφική και επιζήμια και ενισχύει τη φοβία και το αίσθημα ανασφάλειας στην κοινωνία.

Σημειώνεται δε ότι οι αυξημένοι συγκριτικά με σήμερα φόντοι, απόπειρες φόνων, ληστείες και εκβιασμοί σημειώθηκαν κατά την τετραετία 2010-2013 που η Αστυνομία Κύπρου είχε στη διάθεσή της περισσότερους από 500 αστυνομικούς από όσους διέθετε την αντίστοιχη περίοδο 2014-2017. Επιπρόσθετα, δεν υφίστατο η απειλή της τρομοκρατίας, η οποία απορρόφησε τουλάχιστον 200 μέλη από την αστυνομία για την πρόληψή της.

Στις 3 του περασμένου Ιούνη ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Κύπρου δρ Ανδρέας Καπαρδής ανέφερε τα εξής: «Οι αριθμοί και οι στατιστικές καταγράφουν ότι, παρ' όλη την έλλειψη προσωπικού τα τελευταία χρόνια στην αστυνομία, αν πάρουμε την περίοδο 2015-2017, ο μέσος όρος εξιχνίασης από την αστυνομία είναι, σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αρκετά υψηλός. Ειδικότερα, ήταν για ναρκωτικά 97%, φόνους 80%, ληστείες 53% και κλοπές 51%. Με βάση την ίδια ανάλυση, ιδιαίτερη δυσκολία στην εξιχνίασή τους παρουσιάζουν οι διαρρήξεις (33%), οι εμπρησμοί (17%) και η καταστροφή περιουσίας με εκρηκτικές ύλες (8%). Θεωρώ θετικό ότι η αστυνομία επενδύει στην εξιχνίαση κλοπών και διαρρήξεων, ενώ οι αστυνομίες μερικών δυτικών χωρών έπαψαν να το κάνουν εδώ και χρόνια, γιατί δεν τις θεωρούν σοβαρά ποινικά αδικήματα».

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα σταθώ ιδιαίτερα στο πρόβλημα των ναρκωτικών, που είναι ένα πρόβλημα σύνθετο, πολυπαραγοντικό και δυναμικό, όπως παρουσιάζεται τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο, με την ΥΚΑΝ από τη μια να προσπαθεί να χτυπήσει τους εμπόρους και τους διακινητές που απλώνουν τα πλοκάμια τους και από την άλλη να βοηθήσει όσους περισσότερους χρήστες να ξεφύγουν από τα δίκτυα του λευκού θανάτου.

Την τελευταία τετραετία οι αριθμοί των κατασχέσεων αποτελούν ρεκόρ, με τους εμπόρους ναρκωτικών να δέχονται ένα τεράστιο πλήγμα. Συγκεκριμένα, κατά το 2014-2018 κατασχέθηκαν 4 074 φυτά κάνναβης, 1 065 κιλά κάνναβης, καθώς και ένας τεράστιος αριθμός κιλών κοκαΐνης που αγγίζει τα τριακόσια τριάντα κιλά. Σε αυτούς τους αριθμούς δε συμπεριλαμβάνονται οι κατασχέσεις του 2019, όπου μεταξύ άλλων εντοπίστηκε και κατασχέθηκε το μεγάλο φορτίο των δεκαπέντε κιλών κοκαΐνης στη Λακατάμια και τα δέκα κιλά κάνναβης στη Λεμεσό.

Όπως είπαμε όμως προηγουμένως, να είμαστε ειλικρινείς και ακριβοδίκαιοι. Εάν θέλουμε να προστατεύσουμε το μέλλον μας και το μέλλον των παιδιών μας, δεν πρέπει απλώς να παραθέτουμε στοιχεία ή αριθμούς, αλλά και να διαβάζουμε κάτω από τις γραμμές, γιατί τα προμηνύματα δεν είναι ευοίωνα. Τα υπό διερεύνηση εγκλήματα του κατά συρροή δολοφόνου, τα άγρια και υπό εκδίκηση εγκλήματα που συνέβησαν πρόσφατα στον Στρόβολο, στην Αγλαντζιά, στη Λεμεσό και του Γιώργου Μαυρομμάτη στη Λάρνακα δείχνουν ότι βρισκόμαστε σε μια μετεξέλιξη του εγκλήματος και στην Κύπρο προς βιαιότερες, σκληρότερες μορφές, όπως άλλωστε συνέβη ήδη και σε άλλες χώρες της Ευρώπης, όπου οι χρήστες, στην προσπάθειά τους να αποκτήσουν τη δόση τους, προβαίνουν σε ενέργειες που προκαλούν εγκλήματα κατά της ζωής, ως συνέχεια και συνέπεια της διεϊσδυσης των ναρκωτικών ουσιών, με όλες τις αρνητικές επιπτώσεις που μπορεί να έχει μια τέτοια εξέλιξη στον πολλαπλασιασμό του εγκλήματος.

Η κυβέρνηση θεώρησε -και πολύ ορθά- αναγκαία την ενίσχυση των ανακριτικών αρχών με κάθε τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται αποτελεσματική διερεύνηση του εγκλήματος και κυρίως του οργανωμένου. Πέραν του να παρέχονται στην αστυνομία όλα τα μέσα που θα κάνει το έργο της πιο αποτελεσματικό και αποδοτικό, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην πρόληψη και καταπολέμηση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, τόσο στο πλαίσιο της διερεύνησης και εξιχνίασης των υποθέσεων όσο και μέσα από τον περιορισμό του οικονομικού οφέλους και τη δήμευση των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, με σκοπό τον περιορισμό της επανάληψης τέτοιων δραστηριοτήτων. Προς αυτή την κατεύθυνση και πολύ ορθά και με τη συνδρομή της επιτροπής Νομικών είναι και η αναβάθμιση σε κλάδο του γραφείου καταπολέμησης οικονομικού εγκλήματος και η στελέχυσή του με εξειδικευμένους λογιστές, με σκοπό τη διεξαγωγή οικονομικών ερευνών σε σοβαρές ποινικές υποθέσεις, που αφορούν το οργανωμένο και πολύ σοβαρό έγκλημα και τη διαφθορά.

Η κυβέρνηση και το Υπουργείο Δικαιοσύνης στήριξε, με τη συνδρομή της επιτροπής Νομικών, έμπρακτα το έργο της αστυνομίας και συνεχίζει να εργάζεται εντατικά για τον εκσυγχρονισμό των δομών και του τρόπου λειτουργίας της, για την περαιτέρω ενίσχυση του νομικού της οπλοστασίου και την προστασία των μελών της από πράξεις διαφθοράς στο σώμα. Ενίσχυσε και συνεχίζει να ενισχύει διαρκώς την επιχειρησιακή δυνατότητα της αστυνομίας, ώστε να έχουμε τη μέγιστη ανταπόκριση στις προκλήσεις της εποχής μας, με περισσότερα νομικά εφόδια για διερεύνηση των υποθέσεων.

Η πολιτεία οφείλει να λάβει μέτρα για πρόληψη και δίωξη του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος και, όταν τα υφιστάμενα μέσα που διαθέτει η πολιτεία για δίωξη του σοβαρού οργανωμένου εγκλήματος είναι αδύναμα μπροστά στις πρακτικές που ακολουθούν οι εγκληματίες, για να ξεφεύγουν από τα χέρια της αστυνομίας, έχει την υποχρέωση η πολιτεία να λάβει δραστικά μέτρα πρόληψης και πάταξης του εγκλήματος.

Κρίνοντας αναγκαία την ενίσχυση του νομικού οπλοστασίου των ανακριτικών αρχών για την αποτελεσματική διερεύνηση του εγκλήματος και κυρίως του οργανωμένου, ο Υπουργός Δικαιοσύνης κατέθεσε στη Βουλή το νομοσχέδιο που αφορά την παρακολούθηση των συνδιαλέξεων και την πρόσβαση σε καταγεγραμμένο περιεχόμενο ιδιωτικής επικοινωνίας κατόπιν δικαστικού διατάγματος υπό όρους και προϋποθέσεις, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο για το συμφέρον της ασφάλειας της Δημοκρατίας ή για την αποτροπή, διερεύνηση ή δίωξη των αδικημάτων που προβλέπονται στον νόμο. Το νομοσχέδιο ωρίμασε και είναι έτοιμο τον ερχόμενο Ιούνιο να κατατεθεί στην ολομέλεια για ψήφιση.

Πρέπει να διασφαλίσουμε την ασφάλεια των πολιτών από εγκληματικές δραστηριότητες, όπως είναι η διακίνηση ναρκωτικών, η εμπορία προσώπων, οι τρομοκρατικές ενέργειες, οι εμπρησμοί, η παιδική πορνογραφία και άλλα σοβαρά αδικήματα, χωρίς να περιορίζουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά παρέχοντας στις αρμόδιες αρχές τα απαραίτητα εφόδια, ώστε να είναι αποτελεσματικές στο έργο τους.

Κάθε μορφή οργανωμένου εγκλήματος απειλεί την ασφάλεια, την κοινωνική συνοχή και τη δημοκρατία κάθε κράτους. Πρωταρχικό ρόλο στην προώθηση της διαμορφωθείσας αντιεγκληματικής πολιτικής του κράτους έχει το Συμβούλιο Εγκληματικότητας, στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι όλων των αρμοδίων υπηρεσιών και φορέων. Η διαμόρφωση αντιεγκληματικής πολιτικής και ο συντονισμός της δράσης όλων των υπηρεσιών/φορέων που εμπλέκονται στην πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου της εγκληματικότητας και η ανάδειξη αυτής της σύμμεξης για τη χάραξη εθνικής στρατηγικής αποτελούσε μια από τις κύριες προτεραιότητες του αρμόδιου Υπουργείου Δικαιοσύνης. Προς την κατεύθυνση αυτή υιοθετήθηκε μια ολιστική προσέγγιση που λάμβανε υπόψη όλες τις εκφάνσεις του εγκληματικού φαινομένου και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, τις τάσεις και τη δυναμική του. Γνώμονας της αντιεγκληματικής πολιτικής ήταν τόσο η καταστολή της εγκληματικότητας όσο και η παράλληλη ανάπτυξη προληπτικών δράσεων κατά του εγκλήματος σε κοινωνικό επίπεδο και η συνεχής ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μελών των σωμάτων ασφαλείας.

Στα πλαίσια της προώθησης της υλοποίησης του σχεδίου δράσης ετοιμάστηκε νομοσχέδιο και κατατέθηκε σήμερα στη Βουλή, στην ολομέλεια, με τίτλο «Ο περί Εγκαθίδρυσης Συστήματος Ποινικής Δικαιοσύνης Φιλικής προς τα Παιδιά που Βρίσκονται σε Σύγκρουση με τον Νόμο». Το νομοσχέδιο στοχεύει στην εισαγωγή παιδοκεντρικών προσεγγίσεων και ρυθμίζει δικαστικές και εξωδικαστικές διαδικασίες και μέτρα πρόληψης και μεταχείρισής τους. Καθορίζονται η σύσταση πολυθεματικών ομάδων χειρισμού των περιπτώσεων αυτών με τη συμμετοχή ή μη της αστυνομίας και η δυνατότητα ανάληψης της δικαστικής διαδικασίας από ειδικό δικαστήριο ανηλίκων ή από το οικογενειακό δικαστήριο.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης δρομολόγησε την εφαρμογή μιας ολιστικής στρατηγικής κατά των φαινομένων διαφθοράς μέσα από την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής Κατά της Διαφθοράς και τη λήψη νομοθετικών και άλλων μέτρων, όπως είναι μεταξύ άλλων η ψήφιση το 2017 πακέτου νομοσχεδίων με τη συνδρομή της επιτροπής Νομικών για τη σύσταση υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου στην αστυνομία και τη ρύθμιση των ανακριτικών εξουσιών των υπό κάλυψη αστυνομικών, δημιουργώντας ένα ισχυρό νομοθετικό πλαίσιο για πάταξη του φαινομένου ξεκινώντας από την ίδια την αστυνομία.

Η Κύπρος ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λόγω της εγγύτητάς της με τη Συρία και το Ιράκ, των επιχειρήσεων που διενεργούνται από τις βρετανικές βάσεις, της μη άσκησης αποτελεσματικού ελέγχου στις κατεχόμενες περιοχές λαμβάνει μέτρα για την προστασία του πληθυσμού και των κρίσιμων υποδομών που βρίσκονται στο έδαφός της και είναι δυνατό να αποτελέσουν στόχο. Για τον σκοπό αυτό οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν αδιάλειπτα όλες τις απειλές που πηγάζουν από τους πιο πάνω παράγοντες και εκτιμούν το επίπεδο κινδύνου, σε μία προσπάθεια να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για αντιμετώπιση της τρομοκρατικής απειλής.

Η εθνική στρατηγική για την αντιμετώπιση των εγκλημάτων τρομοκρατίας, η οποία εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Οκτώβριο 2014, θέτει προτεραιότητες στους τομείς της πρόληψης, της ριζοσπαστικοποίησης, της προστασίας δυνητικών στόχων και κρίσιμων υποδομών, της αποτελεσματικής δίωξης των παρανομοούντων και της ανταπόκρισης σε πιθανό τρομοκρατικό επεισόδιο. Μεταξύ των μέτρων που λαμβάνονται είναι η αύξηση των ελέγχων στα αεροδρόμια, στα λιμάνια και στα οδοφράγματα, σε μια προσπάθεια να εντοπιστούν έγκαιρα ύποπτοι τρομοκράτες και να παρεμποδιστούν από οποιαδήποτε τρομοκρατική ενέργεια. Για τον σκοπό αυτό έχει αναβαθμισθεί ο διαθέσιμος τεχνολογικός εξοπλισμός στα συγκεκριμένα σημεία, διασφαλίζοντας την αποτελεσματικότητα των ελέγχων και παράλληλα την ομαλή ροή επιβατών στα αεροδρόμια, παρά τη δραματική αύξηση επισκεπτών τα τελευταία χρόνια. Μέσα στα πλαίσια αυτά ήταν και η σημερινή ψήφιση στη Βουλή του νομοσχεδίου για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, εναρμονιζόμενο με την Οδηγία 541/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Επίσης, σύντομα αναμένεται να κατατεθεί νομοσχέδιο αναφορικά με την ποινικοποίηση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης που διαπράττονται μέσω συστημάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στον αστυνομικό ανακριτή, σε οποιοδήποτε στάδιο αστυνομικής έρευνας που διεξάγεται σχετικά με τη διάπραξη αδικήματος που καθορίζεται στον βασικό νόμο, κατ' εντολή του Αρχηγού Αστυνομίας και κατόπιν έγκρισης του Γενικού Εισαγγελέα, να αιτείται μονομερώς την κατάργηση ή/και τη μη πρόσβαση από τους χρήστες σε ιστότοπους που φιλοξενούν ιστοσελίδες που περιέχουν ρατσιστικό ή ξενοφοβικό υλικό ή και τη φραγή της πρόσβασης σε τέτοιες ιστοσελίδες για τους χρήστες του διαδικτύου που διαμένουν στη Δημοκρατία.

Το έγκλημα στον κυβερνοχώρο αποτελεί συνεχώς αυξανόμενη πρόκληση. Αδικήματα κατά της περιουσίας, όπως μεταφορά χρημάτων από τραπεζικούς λογαριασμούς, απάτες, κλοπή προσωπικών δεδομένων, κυβερνοεπιθέσεις, παιδική πορνογραφία, είναι μερικά από τα αδικήματα που καλούνται οι αρχές να διερευνήσουν, αντιμετωπίζοντας πληθώρα προβλημάτων, όπως η κρυπτογράφηση, η δικαιοδοσία, αλλά και η δυσκολία ανάλυσης όγκου πληροφοριών.

Στα πλαίσια της Εθνικής Στρατηγικής Κυβερνοασφάλειας έχουν αναγνωριστεί ως τομείς δράσεως για την πρόληψη και δίωξη του ηλεκτρονικού εγκλήματος, όπως η ενίσχυση της αναφοράς εγκλημάτων και της συλλογής πληροφοριών μέσω της ανάπτυξης επιγραμμικής πλατφόρμας καταγγελιών, η βελτίωση των τεχνικών μέσων και εξοπλισμού για την αποτελεσματική διερεύνηση τέτοιων υποθέσεων, η αναθεώρηση της νομοθεσίας, η βελτίωση της συνεργασίας με τους παρόχους υπηρεσιών διαδικτύου, καθώς επίσης η εκπαίδευση τόσο των αρχών επιβολής του νόμου όσο και των εισαγγελέων και δικαστών που καλούνται να χειριστούν τέτοιες υποθέσεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι προσπάθειες που καταβάλλει η κυβέρνηση για καταπολέμηση της εμπορίας προσώπων έχουν αναγνωριστεί τα τελευταία χρόνια από διεθνείς οργανισμούς. Ως παράδειγμα αναφέρω την αναβάθμιση της Κύπρου στην τελευταία έκθεση του Υπουργείου Εξωτερικών των ΗΠΑ σχετικά με την εμπορία προσώπων για το 2017, όπου η Κύπρος έχει αναβαθμιστεί στην κατηγορία «Tier 1».

Παρά ταύτα, προωθούνται επιπρόσθετα μέτρα, όπως η κατάργηση της χρήσης συνεργάτη για σκοπούς δίωξης αδικημάτων εμπορίας προσώπων, η δυνατότητα εξέτασης και αντεξέτασης αλλοδαπού θύματος που πρόκειται να εγκαταλείψει μόνιμα τη Δημοκρατία ενώπιον του εκδικάζοντος δικαστηρίου κατά προτεραιότητα και σε κάθε περίπτωση πριν από την αναχώρησή του από την Κύπρο, η ποινικοποίηση της χρήσης υπηρεσιών θυμάτων εμπορίας προσώπων και η αναθεώρηση των ποινών για αδικήματα κατά των ηθών.

Παράλληλα, προωθείται νομοσχέδιο που ενισχύει τον ρόλο και την αποτελεσματικότητα της Αρχής Εποπτείας Καταδικασθέντων για Αδικήματα Σεξουαλικής Φύσης κατά Ανηλίκων, που δημιουργήθηκε το 2014, με στόχο τη διεύρυνση των εξουσιών της, τη δυνατότητα επιβολής πρόσθετων περιοριστικών μέτρων στον εποπτευόμενο, όπως την απαγόρευση να εισέρχεται ή να παραμένει κοντά σε σχολεία ή χώρους όπου συχνάζει το θύμα ή άλλα παιδιά, την απαγόρευση να έρχεται σε επαφή ή επικοινωνία με το θύμα και την υποχρέωση παρακολούθησης θεραπευτικού προγράμματος. Ειρήσθω εν παρόδω, σήμερα κατατέθηκαν στην ολομέλεια είκοσι έξι νομοσχέδια και κανονισμοί. Τα δεκατρία νομοσχέδια προέρχονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και αφορούν την απονομή δικαιοσύνης, την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη βία στην οικογένεια και τη μεταρρύθμιση του πυροσβεστικού σώματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καλούμαστε όλοι, ο καθένας από το δικό του μετερίζι, να διαχειριστούμε προβλήματα και καταστάσεις που συνιστούν απειλή για την ασφάλεια των συμπολιτών μας και να διαφυλάξουμε τον τρόπο ζωής και τις αξίες της κοινωνίας μας. Γι' αυτό πρέπει να συνεργαζόμαστε μεθοδικά και συλλογικά αναβαθμίζοντας και επιμορφώνοντας το ανθρώπινο δυναμικό και τις υπηρεσίες της αστυνομίας για σκοπούς πρόληψης και πάταξης του εγκλήματος.

Η κατά συρροή εγκληματική δραστηριότητα με τις δολοφονίες επτά προσώπων από τον κατά ομολογία δολοφόνο μάς έχει συγκλονίσει όλους. Είναι κατά συρροή εγκλήματα κατά της ζωής, τα οποία η κυπριακή κοινωνία δεν έχει ξαναζήσει, αλλά ούτε και η κυπριακή αστυνομία στα αστυνομικά της χρονικά δεν αντιμετώπισε και δεν διερεύνησε. Αναμφίβολα είναι δύσκολη και περίπλοκη υπόθεση. Χρειάζεται υπομονή και επιμονή για την πλήρη εξιχνίασή της και να είναι σωστά δομημένη με όλα τα δικονομικά εχέγγυα, για να παρουσιαστεί πλήρως τεκμηριωμένη ενώπιον της δικαιοσύνης.

Γι' αυτό και δεν επιθυμώ να αναφερθώ στα γεγονότα που βρίσκονται υπό ποινική διερεύνηση. Τα εύλογα και γνήσια ερωτήματα όπως τα ανέφεραν προηγουμένως συνάδελφοί μου, τα καυτά, αν θέλετε, ερωτήματα για τις διαφαινόμενες ασύγγνωστες αμέλειες μελών της αστυνομίας δημόσια τα αναφέραμε και δημόσια τα καταγγείλαμε και πρωτοστατήσαμε εμείς του κυβερνώντος κόμματος στην εγγραφή σχετικού

θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, του οποίου η συζήτηση συνεχίζεται την ερχόμενη βδομάδα. Ούτε όμως τον ανακριτή θέλω να παριστάνω ούτε τον ντετέκτιβ αλλά πρωτίστως ούτε τον συνήγορο της αστυνομίας. Την όποια ενδεχόμενη ασύγγνωστη υπηρεσιακή αμέλεια, εάν υπήρξε, για το πώς η αστυνομία αντιμετώπισε τις καταγγελίες θα την αναδείξει η έρευνα των ποινικών ανακριτών, που διορίστηκαν από την Ανεξάρτητη Αρχή Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας.

Τα ενδεχόμενα λάθη, παραλείψεις και ασύγγνωστη αμέλεια ορισμένων μελών του αστυνομικού σώματος δεν πρέπει και δεν μπορεί να αμαυρώσουν και να υποβαθμίσουν τον ρόλο και την αποστολή της αστυνομίας. Είναι ομολογουμένως μέσα σε αντίξοες συνθήκες που εργάζονται ηγεσία και μέλη της δύναμης για την εκπλήρωση της αποστολής της με ευσυνειδησία και ζήλο. Χρειάζεται η αστυνομία να έχει και να αποκτήσει τη χαμένη εμπιστοσύνη των πολιτών, καθώς αυτό ενισχύει την αποτελεσματικότητά της. Αυτή όμως η εμπιστοσύνη αποκτάται μέσα από το έργο που επιτελεί. Η αστυνομία χρειάζεται την ενίσχυση της κοινωνίας, γιατί αυτό θα αποβεί προς όφελος των πολιτών. Τα τελευταία γεγονότα επιβεβαιώνουν πως είναι μεγαλύτερη η ανάγκη στήριξης της αστυνομικής δύναμης από τους πολίτες.

Κλείνοντας, θα ήθελα να εκφράσω και δημόσια τον έπαινό μας για τις άοκνες προσπάθειες, τον ζήλο και την αποφασιστικότητα που επιδεικνύουν οι αφανείς ήρωες της αστυνομίας και της πυροσβεστικής στην εξιχνίαση των φόνων του κατά ομολογία δολοφόνου. Παράλληλα όμως, από αυτό το επίσημο βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων οφείλουμε και ζητούμε δημόσια συγγνώμη στις οικογένειες των θυμάτων και σε όλη την κυπριακή κοινωνία.

Τέλος, ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών θα ήθελα να εκφράσω τις θερμότερες ευχαριστίες μας προς τον απερχόμενο Υπουργό Δικαιοσύνης, τον φίλο και συνεργάτη Ιωνά Νικολάου, για τον ζήλο και την εργατικότητα που επέδειξε, το ήθος και την ευσυνειδησία του, τις αρχές και τις αξίες για το έργο που έχει επιτελέσει, αφήνοντας ανεξίτηλη τη σφραγίδα του στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Το ΑΚΕΛ έχει ακόμα έξι λεπτά.

Δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, νομίζω. Τελευταία ομιλήτρια και τελειώνουμε.

Παρακαλώ, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΝΘΙΑ ΣΑΒΒΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

«Δυστυχώς, το έγκλημα στον τόπο μας μετεξελίσσεται και γίνεται πιο αδιάσταχο.», Ιωνάς Νικολάου, 6 Μαΐου 2018.

«Ο υπόκοσμος θα πάρει την απάντηση που του αξίζει.», Ζαχαρίας Χρυσοστόμου, 6 Μαΐου 2018.

«Μηδενική ανοχή σε οποιονδήποτε θεωρεί ότι η Κύπρος μπορεί να χρησιμοποιείται από οποιονδήποτε ως πεδίο πλουτισμού με παράνομες ενέργειες. Θα νιώσουν κάποιοι επιτέλους ότι εννοώ την ευνομία και την πάταξη εγκληματικότητας και διαφθοράς.», Πρόεδρος της Δημοκρατίας, 6 Μαΐου 2018.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι παραπάνω δηλώσεις έγιναν μετά από τον πυροβολισμό αστυνομικών από εγκληματικά στοιχεία τον Μάιο του 2018. Των δηλώσεων αυτών ακολούθησαν οι εξαγγελίες για σαρωτικές έρευνες κατά του υποκόσμου και του οργανωμένου εγκλήματος, οι οποίες βεβαίως ακολούθησαν με έναν τρόπο χολιγουντιανό, αφού τις παρακολουθούσαμε όλοι από τους δέκτες της τηλεοράσεως.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η εγκληματικότητα δεν αντιμετωπίζεται με βαρύγδουπες δηλώσεις και κινήσεις εντυπωσιασμού. Να θυμηθούμε το φιάσκο με τους πληρωμένους εκτελεστές και το ξευτίλισμά μας διεθνώς ως κράτους. Τις αυτοκτονίες και τους ξυλοδαρμούς δεσμοφυλάκων στις Κεντρικές Φυλακές; Την εμπλοκή φυλακισμένων σε εγκληματικές ενέργειες; Τη συμμετοχή αστυνομικών σε εγκληματικές πράξεις; Τα ξεκαθαρίσματα λογαριασμών μεταξύ φατριών με την κατακόρυφη αύξηση των δολοφονιών; Την αύξηση των βιασμών; Τις υποθέσεις της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και παιδικής πορνογραφίας; Τις υποθέσεις εμπορίας προσώπων; Είναι πολλές οι θύμησες και δεν περιποιούν τιμή ούτε για το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ούτε βεβαίως για την αστυνομία.

Την ίδια περίοδο που η αστυνομία καμωνόταν ότι το έγκλημα είχε μειωθεί, η κοινωνία μας έζησε μία πρωτοφανή έξαρση του εγκλήματος με αποτρόπαιες εγκληματικές πράξεις. Το 2017, που ανήκει στην

τετραετία που είχε μειωμένη εγκληματικότητα, σύμφωνα με την αστυνομία, αποτέλεσε «χρονιά ρεκόρ», για να χρησιμοποιήσω τους δημοσιογραφικούς τίτλους, για βομβιστικές επιθέσεις και ναρκωτικά. Χαρακτηριστικό εκείνης της χρονιάς οι διακόσιοι τριάντα δύο εμπρησμοί. Το 2017 διαδέχθηκε το 2018 με ακόμα περισσότερο εγκληματικό ζήλο. Η άγρια δολοφονία του ζεύγους στον Στρόβολο μετά από απόπειρα ληστείας, η μετέπειτα δολοφονία ηλικιωμένης στην Αγλαντζιά και η κορύφωση με τη δολοφονική επίθεση εναντίον αστυνομικών, μία πρωτοφανής για τα κυπριακά δεδομένα εγκληματική πράξη εναντίον οργάνων της τάξης.

Η έξαρση της εγκληματικής δραστηριότητας από άτομα του υποκόσμου, ο οποίος, όπως χαρακτηριστικά ανέφεραν οι εφημερίδες τότε, σήκωσε κεφάλι στο κράτος, ανάγκασαν την κυβέρνηση να αντιδράσει. Να θυμίσουμε εκείνη την περίοδο την ατάκα του τότε Υπουργού Δικαιοσύνης ότι ο υπόκοσμος θα ένιωθε την ανάσα της αστυνομίας, αλλά στην πραγματικότητα την ίδια περίοδο αυτό που νιώσαμε όλοι ήταν την αποθράσυνση των εγκληματιών. Συνεχείς εμπρησμοί καφετεριών στη Λευκωσία, με φόντο τη λεγόμενη «προστασία», απάντησαν με τη δική τους ανάσα. Τι κι αν ο Πρόεδρος διαλαλούσε ότι ο υπόκοσμος θα νιώσει την οργή των οργάνων της τάξης; Η οργή ήταν εκ μέρους των πολιτών που ένιωθαν και νιώθουν πλέον την ανασφάλεια από την έντονη δράση είτε του οργανωμένου εγκλήματος είτε μεμονωμένων εγκληματιών.

Ήταν την ίδια περίοδο που αναγκάστηκε η αστυνομία να δώσει στοιχεία για τη μείωση του εγκλήματος, σε μια περίοδο που ο ίδιος ο υπουργός σημείωνε ότι το έγκλημα στον τόπο μας μετεξελίσσεται και γίνεται πιο αδιάταχτο. Αντιφατικές δηλώσεις σε σχέση με στοιχεία τα οποία πολλές φορές δε λένε την αλήθεια.

Τα παραδείγματα πολλά. Θα πω μόνο μερικά. Συλλαμβάνεται κάποιος και παραδέχεται τη διάπραξη είκοσι κλοπών. Καταχωρίζονται είκοσι υποθέσεις. Αποτέλεσμα; Είκοσι εξιχνιασθείσες. Κατά τον ίδιο τρόπο λειτουργούν και για τον ηλεκτρονικό τζόγο. Θανατηφόρα δυστυχήματα. Καταχωρίζονται ως θανατηφόρα, μόνο αν το θύμα εξέπνευσε την ώρα του δυστυχήματος. Εάν αποβιώσει δεκαπέντε μέρες ή έναν μήνα μετά, δεν καταχωρίζεται ως θανατηφόρο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φτάνοντας το 2019, με συγκλονισμό και πόνο ψυχής παρακολουθούμε τα τεκταινόμενα αναφορικά με την υπόθεση του κατά συρροή δολοφόνου γυναικών και παιδιών και πρώτιστα οφείλουμε από τούτο εδώ το βήμα ένα μεγάλο συγγνώμη σε αυτές τις αθώες ψυχές. Σε αυτές τις μάνες και τα παιδιά που η εγκληματική αμέλεια, ο ρατσισμός και ο σεξισμός αυτών που είχαν την ευθύνη να τις προστατεύσουν τις οδήγησαν στον πάτο μολυσμένων νερών και φρεατίων. Εγκληματική αμέλεια και ρατσισμός που μας έχουν εκθέσει ξανά ως κράτος, καταρρακώνοντας ταυτόχρονα το κύρος της αστυνομίας στα μάτια της κυπριακής κοινωνίας. Και, εκεί που όλη η κοινωνία περίμενε την ανάληψη τουλάχιστον ευθυνών, τι είχαμε; Μια αχαρκτήριστη ανακοίνωση στις 19 Απριλίου από την αστυνομία, η οποία μετέθετε στη Βουλή των Αντιπροσώπων την ευθύνη. Την παραίτηση μετά από δεκαεννιά ολόκληρες μέρες του υπουργού κάτω από το βάρος των αντιδράσεων της κοινωνίας, αλλά και του διαφαινόμενου κόστους για την κυβερνητική παράταξη στις επερχόμενες ευρωεκλογές, αποποιούμενου βεβαίως προσωπική ευθύνη και εισάγοντας νέα ήθη στα πολιτικά πράγματα. Να παραιτείται μένοντας! Έναν συγκλονισμένο Πρόεδρο, που έχασε έναν από τους πιο στενούς του συνεργάτες, και βεβαίως να ζητά συγγνώμη, έστω και αν τα θύματα ήταν αλλοδαπές! Ακολούθησε και δεύτερος συγκλονισμός για τον Πρόεδρο, αφού αναγκάστηκε να παύσει τον αρχηγό, αφού ο ίδιος δεν ένιωσε την ανάγκη ή την ευθυμία να υποβάλει την παραίτησή του, αποποιούμενος ουσιαστικά και αυτός την ευθύνη. Αποχωρώντας δε, έκανε λόγο για παρεμβάσεις στο πολιτικοκομματικό σύστημα στην αστυνομία.

Αλήθεια από το 2014 που διορίστηκε τώρα εντόπισε τις παρεμβάσεις ή τις γνώριζε και τις ανεχόταν;

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σήψη, η διαφθορά και η εγκληματικότητα απειλεί πλέον τον κάθε πολίτη. Η επικοινωνιακή πολιτική, η έγνοια μόνο της εικόνας, οι βαρύγδουπες δηλώσεις και τοποθετήσεις, οι γροθιές στο τραπέζι και οι πύρινοι προεκλογικοί λόγοι δεν πείθουν πλέον κανέναν. Εστιάστε, κύριοι κυβερνώντες, στο πρόβλημα, στην ατιμωρησία. Εστιάστε σε αυτούς που δεν εκτελούν στο ακέραιο το καθήκον τους, προσβάλλοντας έτσι το κύρος ολόκληρης της αστυνομικής δύναμης. Και είναι πραγματικά κρίμα για τη συντριπτική πλειοψηφία των αστυνομικών που εκτελούν τα καθήκοντά τους με ευσυνειδησία!

Πριν κλείσω την παρέμβασή μου, θεωρώ πως οφείλουμε και ένα «ευχαριστώ» σε κάποιους ανθρώπους που για τόσες μέρες αγωνίζονται κάτω από δύσκολες συνθήκες να εντοπίσουν τα θύματα του κατά συρροή δολοφόνου, αλλά και τα θύματα της αδιαφορίας, της εγκληματικής αμέλειας, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Ξέρουν αυτοί!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ και ευχαριστώ όλους που μίλησαν και όσους αντέξατε μέχρι τέλους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη τακτική συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Παρασκευή, 31^η Μαΐου 2019, στις 11.00 το πρωί με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.198-2018).
2. Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.054-2019).
3. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.017-2019).
4. Οι περί Γενικού Λογιστηρίου - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γενικού Λογιστηρίου και Πρώτου Επιθεωρητή Λογαριασμών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.034-2019).
5. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.042-2019).
6. Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέση Επιθεωρητή Γεωργίας, 1^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.044-2019).
7. Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας και Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.045-2019).
8. Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.040-2018).
9. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.033-2019).
10. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.013-2019).
11. Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.003-2019).
12. Ο περί της Ηλεκτρονικής Δημοσίευσης της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.098-2019).
13. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.099-2019).
14. Ο περί Αδειοδότησης Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.105-2019).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Το μέλλον της Ευρώπης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).
2. «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.006-2018).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα «Εξέταση θεμάτων που αφορούν τους διορισμούς του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), καθώς και το ασυμβίβαστο που προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών).
(Αρ. Φακ. 23.04.035.181-2018).
4. «Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορούν να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Μιχάλη Γιωργάλλα).
(Αρ. Φακ. 23.05.052.002-2019).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 15.11 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυπριανού Ανδρέας
Γεωργίου Γεώργιος	Κυριακίδου Στέλλα
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Προκοπίου Γεώργιος
Μουσιούττας Μαρίνος	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης	Γιωργάλλας Μιχάλης
(Πρόεδρος Βουλής)	

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος	Χρίστου Χρίστος
-------------------	-----------------

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής προ ημερησίας διατάξεως στη δημιουργία της Παράλληλης Βουλής και τις θεματικές της.
2. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Επίσημη επίσκεψη του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων ως επικεφαλής κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας, αποτελούμενης από τους κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Ανδρέα Κυπριανού, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Κωστή Ευσταθίου, στην Αίγυπτο έπειτα από σχετική πρόσκληση του Προέδρου του κοινοβουλίου της Αιγύπτου δόκτορος Ali Abdel Aal, κατά την οποία έγιναν δεκτοί από τον Πρόεδρο της Αιγύπτου στρατηγό Αμπντέλ Φατάχ Αλ Σίσι και τον Πρωθυπουργό της χώρας δόκτορα Μοστάφα Μαντμπούλι και είχαν συνάντηση με τον Πρόεδρο του αιγυπτιακού κοινοβουλίου. Επίσης, μετέβησαν στην Αλεξάνδρεια, όπου είχαν χωριστές συναντήσεις με τον Κυβερνήτη δόκτορα Abdel Aziz Konsowa και τον Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ. Θεόδωρο Β΄.
  - β. Εκπροσώπηση του Προέδρου της Δημοκρατίας από τον Πρόεδρο της Βουλής σε συνάντηση για τη 15^η επέτειο της «Μεγάλης Διεύρυνσης» της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Βαρσοβία έπειτα από σχετική πρόσκληση του Πολωνού Πρωθυπουργού προς τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων που εντάχθηκαν στην Ένωση την 1^η Μαΐου 2004. Ο Πρόεδρος της Βουλής είχε επίσης χωριστές συναντήσεις με τον Πρόεδρο της πολωνικής Βουλής κ. Marek Kuchinski και τον Πρόεδρο της Γερουσίας κ. Stanislaw Karczewski.
  - γ. Συμμετοχή της κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου, επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ), σε συνέδριο για την καταπολέμηση της διεθνούς τρομοκρατίας στην Αγία Πετρούπολη, που συνδιοργάνωσαν η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών, η ΚΣ ΟΑΣΕ και άλλοι διεθνείς κοινοβουλευτικοί οργανισμοί.
  - δ. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, μέλους της κυπριακής αντιπροσωπίας στην ΚΣ ΟΑΣΕ, σε αποστολή που διοργάνωσε η Συνέλευση για την παρακολούθηση των προεδρικών εκλογών στη Βόρεια Μακεδονία.

3. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
4. Αγορεύσεις και συζήτηση (Χρίστος Χρίστου, Γιώργος Περδίκης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Λιλλήκας, Μαρίνος Σιζόπουλος, Νικόλας Παπαδόπουλος, Άντρος Κυπριανού, Νίκος Τορναρίτης, Πρόεδρος) για τις παράνομες ενέργειες της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», παρατηρήσεις των κ. Ανδρέα Κυπριανού και Γιώργου Περδίκη και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς:
  - α. «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»,
  - β. «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»,
  - γ. «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»,
  - δ. «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Τηλεπικοινωνιακές, Ραδιοφωνικές και Τηλεοπτικές ή Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες που παρέχονται από Μη Εγκατεστημένα Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»,

παρατηρήσεις των κ. Άγγελου Βότση και Μαρίνου Σιζόπουλου, ψήφισή του πρώτου και του δεύτερου νομοσχεδίου σε ενιαίο κείμενο νόμου με τον τίτλο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και έγκριση των κανονισμών.
7. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και «Ο περί Ανάκαμψης ΚΕΠΕΥ και Λοιπών Οντοτήτων υπό την Εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», συζήτηση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Άγγελος Βότσης, Άννα Θεολόγου, Γιώργος Περδίκης, Γιώργος Λιλλήκας, Άριστος Δαμιανού, Μιχάλης Γιωργάλλας, Ονούφριος Κουλλά) και ψήφισή τους σε νόμους, του πρώτου με τον τίτλο «Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
8. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αποχετεύσεων Πάφου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελεγκτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί των Δικαιωμάτων Ύποπτων Προσώπων, Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Προσώπων που Τελούν υπό Κράτηση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί Νομικής Αρωγής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και ψήφισή τους σε νόμους.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας και Προστασίας των Θυμάτων Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Γιώργος Περδίκης, Κωστής Ευσταθίου, Γεώργιος Γεωργίου, Γιώργος Λιλλήκας, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Άριστος Δαμιανού, Πρόεδρος) και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Σκύλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Απόκτησης και Διατήρησης Δικαιωμάτων Συμπληρωματικής Συνταξιοδότησης Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Απόκτησης και της Διατήρησης Δικαιωμάτων Συμπληρωματικής Συνταξιοδότησης Νόμος του 2019».
15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελέγχου των Οινολογικών Πρακτικών και Επεξεργασιών Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
16. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Φαρμακοποιοί, Φαρμακευτικά Προϊόντα, Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα και Υγειονομικά Είδη) Κανονισμοί του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Γιώργος Λιλλήκας, Γιώργος Λουκαΐδης, Μαρίνος Μουσιούπτας, Άγγελος Βότσης, Νίκος Νουρής) και έγκρισή τους.
17. Έκθεση για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς:
  - α. «Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»,
  - β. «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και

- γ. «Οι περί Προδιαγραφών, Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»,
ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
18. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Εργαστήρια) Κανονισμοί του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Γιώργος Πεردίκης, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Γιώργος Λουκαΐδης, Γιώργος Λιλλήκας, Μαρίνος Μουσιούτσας) και έγκρισή τους.
19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και για την πρόταση νόμου «Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις του κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και απόσυρση της πρότασης νόμου από τον εισηγητή της.
20. Ερωτήσεις βουλευτών:
Ατύχημα σε λούνα παρκ και οι σχετικοί έλεγχοι - Αντιμετώπιση του προβλήματος των κουνουπιών - Το ενδεχόμενο ανοίγματος καταστήματος JUMBO πλησίον του «The Mall of Cyprus» και αντιμετώπιση των πιθανών προβλημάτων - Η φορολόγηση των ηλεκτρικών αυτοκινήτων - Αγωγοί νερού και κατασκευή νέου γηπέδου στη Λεμεσό - Επέκταση Δημοτικού Σχολείου Μαρωνίου και προγραμματιζόμενα βελτιωτικά έργα σχολικών μονάδων - Τα έσοδα από την πώληση πλαστικών σακούλων και η χρησιμοποίησή τους - Η εφαρμογή των διατάξεων του περί Οδικής Ασφάλειας Νόμου αναφορικά με τα συστήματα συγκράτησης παιδιών - Κεραίες κινητής τηλεφωνίας και πολεοδομικές και οικοδομικές άδειες για σταθμούς βάσης - Η ανέγερση του νέου κτιρίου του Γενικού Χημείου του Κράτους - Οι συνθήκες κράτησης και διαχείρισης κρατουμένων σε κρατητήρια που λειτουργούν ως φυλακές - Το νομικό πλαίσιο και ο έλεγχος των επονομαζόμενων οικολογικών προϊόντων - Υποστατικό με ποσότητα πυρίτιδας στη Βιομηχανική Περιοχή Αραδίππου - Αναφορές εκπαιδευτικού σε σελίδα κοινωνικής δικτύωσης (εμπιστευτική ερώτηση) - Ετοιμασία και κατάθεση στη Βουλή προς ψήφιση της τροποποιητικής νομοθεσίας για τους κυνηγετικούς σκύλους - Το σχέδιο κινήτρων για τη σήμανση σκύλων σε παγκύπρια βάση - Διάθεση γεωργικών προϊόντων και πληρωμές γεωργών - Εφαρμογή στην Κύπρο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τα πλαστικά αντικείμενα μιας χρήσης - Μουσείο Στρατιωτικής Ιστορίας - Μεταστέγαση δημόσιων υπηρεσιών από ιδιωτικά σε δημόσια κτίρια - Μελέτες για το σχέδιο ανάπτυξης της παραλίας στην περιοχή Σωτήρας - Ανάγκη κατασκευής συστήματος αποχέτευσης, διαχείρισης ομβρίων υδάτων και πλημμυρών στο Πισσούρι - Η αγορά καυσίμων από τα κατεχόμενα και η μείωση του φόρου κατανάλωσης καυσίμων - Το κόστος στα δημόσια οικονομικά από την ψήφιση της μείωσης του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα τον Δεκέμβριο του 2018 - Ο διαγωνισμός για τη μελέτη της κατολίθησης στο Πισσούρι - Λήπτες ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος ικανοί για εργασία - Διαχείριση χώρων πρασίνου και άλλων χαλίτικων τεμαχίων γης - Λειτουργία καταστημάτων στους συνοικισμούς - Ερωτήματα σχετικά με προσφυγικούς συνοικισμούς - Συμπερίληψη του υδρευτικού δικτύου Καμπιών στον προϋπολογισμό για το 2020.
21. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
Παράνομες κατασκευές σε παραλία του δήμου Πέγειας - Αίτημα δημοτικών και κοινοτικών αρχών για έκδοση εξωδίκων για ρύπανση εντός των ορίων τους - Επίταξη ιδιωτικών τεμαχίων γης και αντισταθμιστικά μέτρα - Η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκά πάρκα - Ανθρωπιστική βοήθεια από τη διεθνή κοινότητα προς τους κατοίκους της Γάζας (εμπιστευτική ερώτηση) - Η ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιων περιοχών - Μείωση προσωπικού στους δήμους - Εισαγωγή, χρήση, εμπορία γαλακτόσκονης - Παρεμβάσεις σε ζώνη προστασίας της παραλίας στη Γεροσκήπου - Παραχώρηση άδειας εισόδου στο Α΄ Δημοτικό Σχολείο Γεροσκήπου σε εκπροσώπους του ΕΛΑΜ - Η πολιτική του κράτους για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας - Αξιολόγηση ανακύκλωσης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού - Οι ενέργειες της Κυπριακής Δημοκρατίας στο πλαίσιο των συνολικών στόχων της ΕΕ για την ενέργεια και το κλίμα - Ασφάλεια πτήσεων αεροπορικής εταιρείας (εμπιστευτική απάντηση) - Ανεξέλεγκτη εγκατάσταση κεραιών κινητής τηλεφωνίας στην Πάφο - Συντήρηση του γεφυριού του Σκάρφου και γενικά των τοξωτών γεφυριών της Κύπρου - Πυρασφάλεια συστημάτων φωτοβολταϊκών - Η θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας για την αναγνώριση από τις ΗΠΑ της προσάρτησης των κατεχόμενων συριακών υψωμάτων του Γκολάν.
22. Αγορεύσεις (Άριστος Δαμιανού, Άννα Θεολόγου, Λίνος Παπαγιάννης, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Κωστής Ευσταθίου, Χριστίνα Ερωτοκρίτου, Γεώργιος Γεωργίου, Ευανθία Σάββα) για το θέμα «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο» και λήξη του θέματος.

€3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 31^{ης} Μαΐου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.10 π.μ.

Αρ. 25

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Πάρτε τις θέσεις σας και δηλώστε την παρουσία σας, σας παρακαλώ. Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετά τις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θα ήθελα να συγχαρώ εκ μέρους του σώματος τους έξι Κυπρίους ευρωβουλευτές και να τους ευχηθώ κάθε επιτυχία στο έργο που αναλαμβάνουν προς όφελος της Κύπρου, αλλά και της αποτελεσματικής αντιμετώπισης των οποιωνδήποτε δημοκρατικών ελλειμμάτων στον χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αυριανή μέρα αποτελεί ορόσημο στην εξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφού αρχίζει η εφαρμογή της πρώτης φάσης του γενικού συστήματος υγείας. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη μεταρρύθμιση στον χώρο της υγείας, αλλά και στον τομέα των κοινωνικών παροχών γενικότερα. Για την πραγματοποίηση αυτής της μεταρρύθμισης, σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε και η Βουλή των Αντιπροσώπων, εκ μέρους της οποίας εύχομαι την επιτυχή εφαρμογή του συστήματος, παρά τα οποιαδήποτε προβλήματα που θα παρουσιαστούν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μεταξύ των ετών 1916 και 1923 εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες του Πόντου υπέστησαν συστηματικά κάθε μορφής βαρβαρότητα από τους Νεοτούρκους του Μουσταφά Κεμάλ, με στόχο την εξολόθρευσή τους και τον βίαιο εκτοπισμό κάθε ελληνικού στοιχείου από την περιοχή. Η τουρκική επιθυμία για εθνοκάθαρση και βίαιο επεκτατισμό της νέας Τουρκίας οδήγησε στον αφανισμό τριακοσίων πενήντα τριών χιλιάδων Ποντίων και τον ξεριζωμό άλλων τετρακοσίων χιλιάδων. Η τουρκική κυβέρνηση εξακολουθεί να αρνείται πεισματικά τη διάπραξη της γενοκτονίας, ισχυριζόμενη ότι οι απώλειες αυτές οφείλονται σε πολέμους και διάφορες ασθένειες.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κύπρου, έχοντας από το 1994 αναγνωρίσει με ομόφωνο ψήφισμά της τη γενοκτονία των Ποντίων, εκφράζει για μια ακόμη φορά τη συμπαράστασή της στον αγώνα της ποντιακής κοινότητας για διεθνή αναγνώριση της γενοκτονίας και καταδίκη της ως εγκλήματος κατά της ανθρωπότητας.

Παρακαλώ όπως τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των θυμάτων της γενοκτονίας των Ποντίων.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Αιωνία τους η μνήμη!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συνειδητοποίηση ότι οι φυσικές πηγές δεν είναι ανεξάντλητες και ότι η Γη κινδυνεύει από τις εντατικές και αλόγιστες ανθρωπογενείς δραστηριότητες οδήγησε το 1972 τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών στην καθιέρωση της 5^{ης} Ιουνίου ως Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος, η οποία φέτος επικεντρώνεται στο θέμα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Οι ετήσιες εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται την ημέρα αυτή υπενθυμίζουν και προειδοποιούν όλους μας πως, αφήνοντας την καταστροφή του παγκόσμιου φυσικού πλούτου και την κλιματική αλλαγή να εξελίσσονται με τους σημερινούς ρυθμούς, καταδικάζουμε τα παιδιά και τα εγγόνια μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συμπληρώνονται φέτος 70 χρόνια από την ίδρυση του Συμβουλίου της Ευρώπης, του κατεξοχήν οργανισμού προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Η σημαία του οργανισμού κυματίζει σήμερα τιμής ένεκεν έξω από το κοινοβούλιό μας. Κατά την πορεία ζωής του το Συμβούλιο της Ευρώπης μέσα από διεθνείς συμβάσεις, τις δράσεις και ενέργειές του έκανε σημαντικά βήματα σε ό,τι αφορά μεταξύ άλλων στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βασικών ελευθεριών, της δημοκρατίας και της έννομης τάξης και ειδικότερα της ελευθέριας της έκφρασης και των μέσων μαζικής ενημέρωσης, της ελευθέριας του συνέρχεσθαι, της ισότητας, την προστασία των μειονοτήτων και των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού. Έχει επίσης διοργανώσει εκστρατείες για σημαντικά θέματα, όπως η προστασία των παιδιών, η ρητορική μίσους, η ενδοοικογενειακή βία, τα ίσα δικαιώματα. Συνδράμει δε τα κράτη μέλη σε ό,τι αφορά στην καταπολέμηση της διαφθοράς και της τρομοκρατίας.

Στις 24 Μαΐου συμπληρώθηκαν επίσης 58 χρόνια από την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Συμβούλιο της Ευρώπης ως του 16^{ου} μέλος του οργανισμού, που σήμερα αριθμεί 47 κράτη μέλη. Μετά την τουρκική εισβολή του 1974 το Συμβούλιο της Ευρώπης υιοθέτησε σημαντικά ψηφίσματα για την ανάγκη διαφύλαξης της κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας της χώρας μας, για καταδίκη του ψευδοκράτους, για τα θέματα του εποικισμού, των δικαιωμάτων των εγκλωβισμένων, των προσφύγων, της τύχης των αγνοουμένων κ.ά. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του οργανισμού εξάλλου έχει λάβει βαρυσήμαντες αποφάσεις για την Κύπρο.

Θα ήθελα να εκφράσω τη βαθιά μου εκτίμηση για όλα τα μέλη της αντιπροσωπίας μας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης από το 1961 έως σήμερα, που μέσα από την έντονη δράση τους συνέβαλαν πολλές φορές καθοριστικά στη διαμόρφωση της πολιτικής και των αποφάσεων της συνέλευσης, αλλά και για τα σημαντικά αξιώματα που κατέλαβαν κατά καιρούς.

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ τώρα τη γραμματέα όπως διαβάσει τις αναφορές στις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής που έχουμε για τη σημερινή συνεδρία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επίσημη επίσκεψη πραγματοποίησε στην Μπρατισλάβα από τις 12 μέχρι τις 15 Μαΐου ο Πρόεδρος της Βουλής. Πέραν της συνάντησής του με τον Πρόεδρο του Εθνικού Συμβουλίου της Σλοβακίας, ο κ. Συλλούρης έγινε δεκτός από τον Πρωθυπουργό της χώρας και είχε χωριστές συναντήσεις με τον Υπουργό Άμυνας, τον Υφυπουργό Ευρωπαϊκών και Εξωτερικών Υποθέσεων, καθώς και τον πρόεδρο και μέλη της Ομάδας Φιλίας Σλοβακίας-Κύπρου στο σλοβακικό κοινοβούλιο. Ο Πρόεδρος της Βουλής και ο Σλοβάκος ομόλογός του εγκαινίασαν από κοινού έκθεση φωτογραφίας προς τιμή του αποσπάσματος που διατηρεί η Σλοβακία στην ειρηνευτική δύναμη του ΟΗΕ στην Κύπρο. Ο Πρόεδρος της Βουλής παρακολούθησε εξάλλου μέρος της συνεδρίας της ολομέλειας του σλοβακικού κοινοβουλίου, το οποίο χαιρέτισε την εκεί παρουσία του.

Κατά τις συναντήσεις ο κ. Συλλούρης συζήτησε κυρίως το κυπριακό πρόβλημα, τις τουρκικές παραβιάσεις στην κυπριακή ΑΟΖ, τη μεταναστευτική κρίση, καθώς και τις διμερείς και πολυμερείς κοινοβουλευτικές σχέσεις, εκφράζοντας την εκτίμηση της Κύπρου για τις θέσεις αρχής της Σλοβακίας στο Κυπριακό και ιδιαίτερα για τη συνεισφορά της στην UNFICYP. Οι Σλοβάκοι αξιωματούχοι επαναβεβαίωσαν τη στήριξη τους προς την Κύπρο και τη δέσμευσή τους για συμμετοχή στην ειρηνευτική δύναμη μέχρι την επίλυση του Κυπριακού.

Στις 11 Μαΐου ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας εκπροσώπησε τον Πρόεδρο της Βουλής στην τελετή έναρξης του 16^{ου} Τακτικού Συνεδρίου της Ομοσπονδίας Κυπριακών Οργανώσεων Ελλάδας (ΟΚΟΕ) στην Αθήνα, απευθύνοντας χαιρετισμό. Στον χαιρετισμό εκφράστηκε η εκτίμηση της Βουλής για τη σημαντική στήριξη των κυπριακών οργανώσεων στον αγώνα για λύση του κυπριακού προβλήματος. Έγινε επίσης αναφορά στις τελευταίες παράνομες ενέργειες της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ. Επαναβεβαιώθηκε τέλος η επιθυμία της Βουλής για περαιτέρω ενίσχυση του ανοικτού διαύλου επικοινωνίας με την ΟΚΟΕ για τα θέματα που απασχολούν τους Κυπρίους που ζουν και εργάζονται στην Ελλάδα.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου συμμετείχε σε συνεδρίες της Επιτροπής Πολιτισμού, Παιδείας, Επιστημών και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας και της Επιτροπής Νομικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Παρίσι μεταξύ 27^{ης} και 29^{ης} Μαΐου. Κατά τη

συνεδρία της πρώτης επιτροπής ο κ. Ευσταθίου εξελέγη ομόφωνα αντιπρόεδρος της Υποεπιτροπής Παιδείας, Νεολαίας και Αθλητισμού και παρουσίασε επίσης έκθεσή του με θέμα τον ρόλο της εκπαίδευσης στην ψηφιακή εποχή. Στα πλαίσια της δεύτερης επιτροπής ο κ. Ευσταθίου συμμετείχε σε ακρόαση για τους τρόπους βελτίωσης της προστασίας των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος (whistleblowers) στην Ευρώπη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να ενημερώσει το σώμα ποιοι βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολές της Βουλής στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης συμμετέχει στη διερευνητική αποστολή της Επιτροπής για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Ανθρωπιστικά Θέματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του ΟΑΣΕ στην Ουκρανία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχουν κάποιοι κανονισμοί οι οποίοι θα κατατεθούν σήμερα και για τους οποίους υπάρχει εισήγηση να κηρυχθούν επείγοντες και να ψηφιστούν σήμερα.

Οι πρώτοι κανονισμοί τιτλοφορούνται «Οι περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Υπάρχει ένσταση για αυτούς τους κανονισμούς, κύριοι συνάδελφοι;

Δεν υπάρχει.

Έχουν έρθει και από το Υπουργείο Άμυνας οι κανονισμοί που τιτλοφορούνται «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμός, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2019».

Ο κ. Σιζόπουλος έχει τον λόγο χωρίς να τον ζητήσει, που είναι ο πρόεδρος της επιτροπής Άμυνας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε και εμείς ενημερωθεί για τους κανονισμούς οι οποίοι θα κατατεθούν σήμερα, για να γίνει η συζήτησή τους σήμερα, για να γίνει η συζήτηση άμεσα με τη διαδικασία του κατεπείγοντος και αυτών. Έχουμε κάνει μία έκκληση, η οποία έγινε κατ' επανάληψη από την πλευρά της επιτροπής Άμυνας, προς το υπουργείο, ότι τέτοια σοβαρά ζητήματα, που έχουν σχέση με κανονισμούς για τους αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και οτιδήποτε άλλο, να κατατίθενται έγκαιρα και να παραχωρείται ο αναγκαίος και απαραίτητος χρόνος στα μέλη της επιτροπής, ώστε να μπορέσουν να τους μελετήσουν, γιατί σε πάρα πολλές περιπτώσεις δημιουργείται ενδεχομένως πρόβλημα ή σύγκρουση συμφερόντων.

Δυστυχώς, είναι η τέταρτη φορά τα τελευταία δύο χρόνια που γίνεται αυτή η διαδικασία. Ελπίζω ότι κάποτε θα σταματήσει, γιατί δε θέλουμε τα μέλη της επιτροπής Άμυνας να υποχρεωθούμε κάποια στιγμή να πούμε ότι δεν τα συζητούμε. Είναι μια δημόσια έκκληση προς το υπουργείο ακριβώς ότι θα πρέπει να σεβαστούν τη συναίνεση η οποία επιδεικνύεται στην επιτροπή Άμυνας από όλα τα μέλη της ανεξάρτητα κομματικής προέλευσης, να μπορούν να γίνονται σωστοί χειρισμοί και κυρίως να παραχωρείται χρόνος για τέτοια σοβαρά ζητήματα, να τα μελετούμε, για να περιορίζουμε όσο το δυνατό τα λάθη που μπορεί να προκύψουν μέσα από τους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, δεν υπάρχει ένσταση για κατάθεση, αλλά δεν μπορούν να συζητηθούν σήμερα αντιλαμβάνομαι, έτσι;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί σε όλους σας.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

**Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις,
έγγραφα, εκθέσεις**

Κατάθεση από

Παραπομπή/κοινοποίηση σε

1.	Ο περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.116-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
2.	Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.117-2019).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3.	Ο περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.118-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
4.	Ο περί της Μετονομασίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.119-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
5.	Ο περί Θεραπείας Κατηγορούμενων Χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.120-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
6.	Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.121-2019).	Υπουργό Άμυνας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
7.	Ο περί των Διαχειριστών Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.122-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Ανοικτού Τύπου Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.123-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.124-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.125-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
11.	Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.126-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
12.	Ο περί Διαπραγματευτή της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας για το Κυπριακό (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.127-2019).	Υπουργό Εξωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
13.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος (Αρ. 1) του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.128-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας

14.	Οι περί Γραφείου Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Α΄, Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.052-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
15.	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.053-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
16.	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.054-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
17.	Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Θέση Γενικού Διευθυντή) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.055-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
18.	Οι περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Παροχή Στέγασης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.057-2019).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
19.	Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.058-2019).	Υπουργό Άμυνας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
20.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 2) του 2019, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2019, του Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4(1) του περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2019 Νόμου του 2019 [Νόμος αρ. 5(II) του 2019]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
21.	Έκθεση, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2019, όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2018 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 32(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

22.	Έκθεση του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2019, όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου του 2018 Νόμου του 2018 [Ν. 15(ΙΙ)/2018], για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων. (Αρ. Φακ. 10.04.002.001).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
23.	Ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2019, για την επιλογή για διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο του μέλους του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3(2)(β) των περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμων του 1988 έως 2013. (Αρ. Φακ. 22.10.003).	Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου	Όλους τους βουλευτές

Προτάσεις νόμου

1. Ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.069-2019).
2. Ο περί Σχολικού Εκφοβισμού και Ενδοσχολικής Βίας στη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση (Μέτρα Αντιμετώπισης) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.070-2019).

Κατάθεση από

- Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού
- Κυριάκο Χατζηγιάννη, Αννίτα Δημητρίου και Γιώργο Κάρουλλα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Παύλο Μυλωνά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος

Παραπομπή σε

- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Θα αρχίσουμε με τους κανονισμούς τους οποίους έχουμε κηρύξει ως επείγοντες, γιατί πρέπει να εγκριθούν και να δημοσιευθούν αύριο. Τιτλοφορούνται «Οι περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος
Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Χριστάκης Τζιοβάνης
Αντρέας Φακοντής

Δημήτρης Δημητρίου
Ευθύμιος Δίπλαρος
Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Κώστας Κώστα
Ηλίας Μυριάνθους
Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε αυθημερόν τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι κατατέθηκαν στη συνεδρία της ολομέλειας του σώματος, ημερομηνίας 31^{ης} Μαΐου 2019, και κηρύχθηκαν επείγοντες. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Αδειούχων Εργοληπτών (ΣΕΗΚ), της ΟΕΒ και ιδιωτικών κολλεγίων. Η ΠΟΒΕΚ και η ΟΣΕΗΚ παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 10 του περί Ηλεκτρισμού Νόμου, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων βασικών περί Ηλεκτρισμού Κανονισμών, ώστε να περιληφθούν, υπό προϋποθέσεις, στους δικαιούχους για απόκτηση πιστοποιητικού ικανότητας και για εγγραφή στους κλάδους εργολήπτη ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και συντηρητή ηλεκτροσυσκευών οι κάτοχοι διπλώματος διेतούς διάρκειας τριτοβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στον κλάδο της ηλεκτρολογίας.

Σημειώνεται ότι η ανάγκη για έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών από τη Βουλή με τη διαδικασία του κατεπείγοντος προέκυψε από το γεγονός ότι, με βάση τους υφιστάμενους κανονισμούς, για την απόκτηση πιστοποιητικού ικανότητας εργολήπτη ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και συντηρητή ηλεκτροσυσκευών οι αιτητές πρέπει να παρακαθήσουν σε γραπτές εξετάσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται συνήθως κάθε 2-3 χρόνια και για τις οποίες η τελευταία προθεσμία υποβολής αίτησης λήγει την 31^η Μαΐου 2019.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, καθώς και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το υπουργείο πραγματοποίησε τα τελευταία χρόνια σειρά συναντήσεων με τους εκπροσώπους των ιδιωτικών κολλεγίων τα οποία προσφέρουν διπλώματα στους εν λόγω κλάδους σπουδών, ούτως ώστε να καταστεί εφικτή η τροποποίηση των υπό συζήτηση κανονισμών για συμπερίληψη των εν λόγω διπλωμάτων στα προσόντα που μπορεί να κατέχει πρόσωπο για απόκτηση πιστοποιητικού ικανότητας εργολήπτη ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και συντηρητή ηλεκτροσυσκευών. Όπως οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πρόσθετα, επειδή οι γραπτές εξετάσεις για εξασφάλιση των εν λόγω πιστοποιητικών ικανότητας δε διεξάγονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και οι κάτοχοι των διπλωμάτων, οι οποίοι έχουν όλα τα απαραίτητα προσόντα, πρέπει να περιμένουν μερικά χρόνια μέχρι τις επόμενες εξετάσεις για απόκτηση των πιστοποιητικών ικανότητας, θεωρούν ότι είναι δικαιολογημένη η άμεση τροποποίηση των κανονισμών, για να δοθεί στα εν λόγω πρόσωπα η δυνατότητα υποβολής αίτησης, για να παρακαθήσουν στις σχετικές εξετάσεις. Συναφώς, προκειμένου να παρασχεθεί στα εν λόγω πρόσωπα ο απαιτούμενος χρόνος για υποβολή της υπό αναφορά αίτησης, το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών προτίθεται να παρατείνει την προθεσμία υποβολής των εν λόγω αιτήσεων για τρεις βδομάδες, δηλαδή μέχρι την 21^η Ιουνίου 2019.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών και ζήτησαν τόσο προφορικά όσο και με τα γραπτά υπομνήματα που κατέθεσαν στην επιτροπή όπως γίνει μεταξύ άλλων εκσυγχρονισμός του συνόλου των κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των προτεινόμενων κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία όπως διαβουλευτεί με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων κανονισμών και καταθέσει ενώπιόν της τροποποιητικούς κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα κατατέθηκε, σήμερα το συζητήσαμε ως κατεπείγον, γιατί ο λόγος είναι, για να δικαιούνται αυτοί των κολεγιών να αποκτήσουν το δικαίωμα να παρακαθίσουν στις εξετάσεις, γι' αυτό έπρεπε άρον άρον να το βάλουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, το θέμα όμως ήταν αρκετά γνωστό νομίζω. Αν δεν υπάρχει ένσταση, να

προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Γι' αυτό το θέμα να γίνει ανάλογη εργασία, ώστε να δημοσιευθούν αύριο. Να γίνει επικοινωνία με το αρμόδιο υπουργείο, ώστε να δημοσιευθούν αύριο. Το εκάμαμε, μάλιστα, μπράβο!

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Για το θέμα έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων Νόμου, έτσι ώστε να εκσυγχρονιστούν ορισμένες διατάξεις του.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Δημήτρης Δημητρίου, αναπλ. πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Κώστας Κωνσταντίνου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Πάνικος Λεωνίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε επτά συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Νοεμβρίου 2018, 9, 16, 23, 30 Ιανουαρίου 2019, καθώς και στις 6 και 20 Φεβρουαρίου 2019.

Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, η Πρόεδρος της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, συνοδευόμενη από εκπροσώπους της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όπως αυτό είχε αρχικά κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία είναι η τροποποίηση του περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων Νόμου, έτσι ώστε να επενεχθούν τα ακόλουθα:

1. Να περιοριστεί το πεδίο εφαρμογής του κατά τρόπο ώστε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών να εμπíπτουν σε αυτό, όταν η εκτιμώμενη αξία τους είναι ίση ή υπερβαίνει τις €500.000 κατ' αναλογία με τα ισχύοντα αναφορικά με τις συμβάσεις παραχώρησης έργων.
2. Να ρυθμιστεί η διαδικασία εξέτασης και έκδοσης απόφασης εκ μέρους της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών (ΑΑΠ), αναφορικά με παραπομπές που υποβάλλονται από την αρμόδια αρχή δημόσιων συμβάσεων για συγκεκριμένες παραβιάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας που ρυθμίζει τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων.
3. Να τροποποιηθούν τα προσόντα του προέδρου και των μελών της ΑΑΠ, ώστε ο πρόεδρος να είναι πρώην δικαστής και τουλάχιστον ένα εκ των τεσσάρων μελών της να είναι πρόσωπο που άσκησε το δικηγορικό επάγγελμα για τουλάχιστον έξι έτη.
4. Να εισαχθεί πρόνοια για επιστροφή μέρους ή ολόκληρου του τέλους που καταβάλλεται με την υποβολή του εντύπου της προσφυγής στην ΑΑΠ χωρίς τόκο, σε περίπτωση επιτυχίας της προσφυγής ή ανάκλησης της προσβαλλόμενης απόφασης από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα ανάλογα με την περίπτωση πριν από την έκδοση απόφασης από την ΑΑΠ.
5. Να τροποποιηθεί το άρθρο 24 του βασικού νόμου, σύμφωνα με το οποίο επιβάλλεται στην ΑΑΠ να λάβει

αυτεπάγγελτα προσωρινά μέτρα, εφόσον, αφού συνυπολογίσει τις πιθανές συνέπειες των προσωρινών μέτρων για όλα τα συμφέροντα που ενδέχεται να ζημιωθούν, καθώς και για το δημόσιο συμφέρον, κρίνει ότι τα οφέλη που θα προκύψουν από τα μέτρα αυτά θα είναι περισσότερα από τις αρνητικές τους συνέπειες, έτσι ώστε η λήψη των εν λόγω μέτρων να γίνεται μόνο κατόπιν αιτήσεως του προσφεύγοντος, νοουμένου ότι τούτο κριθεί αναγκαίο από την ΑΑΠ.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν ιδιαίτερα τα πιο κάτω ζητήματα:

1. Η παρεχόμενη με το νομοσχέδιο δυνατότητα για επιστροφή μέρους ή ολόκληρου του τέλους που καταβάλλεται με την υποβολή του εντύπου της προσφυγής στην ΑΑΠ.

Αναφερόμενη στην πιο πάνω πρόνοια, η πρόεδρος της ΑΑΠ ενημέρωσε την επιτροπή ότι μετά από τη διαπίστωση ότι μεγάλο ποσοστό προσφυγών είναι επιτυχείς για διαδικαστικούς λόγους και, λαμβάνοντας υπόψη το μη ευκαταφρόνητο ύψος των τελών, κρίθηκε ορθό όπως δοθεί δυνατότητα στην ΑΑΠ να αποφασίζει την επιστροφή μέρους ή ολόκληρου του ποσού αυτού. Περαιτέρω, απαντώντας στον προβληματισμό που τέθηκε από μέλη της επιτροπής αναφορικά με τη δυνατότητα να καθοριστούν στον προτεινόμενο νόμο συγκεκριμένοι λόγοι για την επιστροφή του συνόλου ή μέρους του εν λόγω τέλους, η πρόεδρος της ΑΑΠ εξέφρασε την άποψη ότι δεν μπορούν να παρατεθούν ρητά στον νόμο λόγοι επιτυχίας της προσφυγής που να επιτρέπουν επιστροφή του τέλους αυτού.

2. Η παροχή δυνατότητας στην ΑΑΠ, αφού συνυπολογίσει τις πιθανές συνέπειες των προσωρινών μέτρων για όλα τα συμφέροντα που ενδέχεται να ζημιωθούν, καθώς και για το δημόσιο συμφέρον, να λάβει προσωρινά μέτρα, σε περίπτωση που κρίνει ότι τα οφέλη τους είναι περισσότερα από τις αρνητικές τους συνέπειες.

Μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με την αοριστία των προβλεπόμενων προϋποθέσεων για τη λήψη προσωρινών μέτρων και εισηγήθηκαν τον καθορισμό προϋποθέσεων ανάλογων με τις προϋποθέσεις που εφαρμόζονται από τα δικαστήρια στο πλαίσιο δικαστικών υποθέσεων για την έκδοση απαγορευτικών διαταγμάτων.

Η πρόεδρος της ΑΑΠ ενημέρωσε την επιτροπή ότι η λήψη προσωρινών μέτρων ίσως καταστεί δυσκολότερη με την εφαρμογή τέτοιων προϋποθέσεων, αφού, σε αντίθεση με τα δικαστήρια, οι σχετικοί φάκελοι δε διατίθενται άμεσα στα μέρη.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επισήμανε ότι στις πλείστες των περιπτώσεων δεν υποβάλλεται ένσταση από τις δημόσιες αρχές για τη λήψη προσωρινών μέτρων, ενώ, ακόμα και αν υποβληθεί τέτοια ένσταση, είναι πολύ δύσκολο να αποδειχθεί ότι το δημόσιο συμφέρον εξυπηρετείται με τη μη λήψη τέτοιων μέτρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου, αναθεώρησε το κείμενο του νομοσχεδίου, έτσι ώστε να επνεχθούν τα ακόλουθα:

1. Να διαγραφεί η πρόνοια με την οποία παρέχεται στην ΑΑΠ δυνατότητα επιστροφής μέρους ή ολόκληρου του τέλους που καταβάλλεται με την υποβολή του εντύπου της προσφυγής στην ΑΑΠ.
2. Να τροποποιηθεί η πρόνοια με την οποία παρέχεται δυνατότητα στην ΑΑΠ να λάβει κατά την κρίση της προσωρινά μέτρα, έτσι ώστε να προβλέπεται ότι για τη λήψη των μέτρων αυτών η ΑΑΠ εφαρμόζει κατ' αναλογία τις διατάξεις του άρθρου 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου, το οποίο προβλέπει για την έκδοση απαγορευτικών διαταγμάτων, καθώς και τη σχετική νομολογία και, σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι προβλεπόμενες στο άρθρο αυτό προϋποθέσεις, δεν προβαίνει στη λήψη τέτοιων μέτρων.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου περαιτέρω τροποποιήσεις, με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής άποψης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί στη βάση των πιο πάνω.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου
Αριστος Δαμιανού

Πανίκος Λεωνίδου
Κωστής Ευσταθίου

Όπως είναι γνωστό, για το πιο πάνω νομοσχέδιο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών είχε υποβάλει στις 15 Μαρτίου 2019 στην ολομέλεια του σώματος σχετική έκθεση, ωστόσο, ύστερα από την αναβολή της συζήτησής του από την ολομέλεια του σώματος στις 22 Μαρτίου 2019, η επιτροπή προχώρησε σε επανεξέταση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Απριλίου 2019.

Σημειώνεται ότι ο σκοπός του προτεινόμενου νόμου, οι απόψεις των εμπλεκόμενων, όπως και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο πρώτο στάδιο της εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής και ότι το τελικό κείμενο του σχεδίου νόμου, το οποίο είχε υποβληθεί στην ολομέλεια του σώματος προς ψήφιση, προέβλεπε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής της βασικής νομοθεσίας για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων, ώστε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών να εμπίπτουν σε αυτή μόνο, όταν η εκτιμώμενη αξία τους είναι ίση ή υπερβαίνει τις €500.000, κατ' αναλογία των ισχυόντων για τις συμβάσεις παραχώρησης έργων.
2. Τη ρύθμιση της διαδικασίας εξέτασης και έκδοσης απόφασης εκ μέρους της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών (ΑΑΠ) αναφορικά με υποβαλλόμενες από την αρμόδια αρχή δημόσιων συμβάσεων παραπομπές ως προς συγκεκριμένες παραβιάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων.
3. Την τροποποίηση των απαιτούμενων για διορισμό στη θέση του προέδρου και των μελών της ΑΑΠ προσόντων, ώστε ο πρόεδρος αυτής να είναι πρώην δικαστής και τουλάχιστον ένα εκ των τεσσάρων μελών της να είναι πρόσωπο που άσκησε το δικηγορικό επάγγελμα για τουλάχιστον έξι έτη.
4. Την τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου, σύμφωνα με το οποίο επιβάλλεται στην ΑΑΠ να λαμβάνει αυτεπαγγέλτως προσωρινά μέτρα, αφού προηγουμένως συνυπολογίσει τις πιθανές συνέπειες των προσωρινών μέτρων για τα συμφέροντα που ενδέχεται να υποστούν ζημιά, όπως και το δημόσιο συμφέρον, και κρίνει ότι τα οφέλη που θα προκύψουν από τη λήψη των εν λόγω μέτρων θα είναι περισσότερα από ενδεχόμενες αρνητικές συνέπειες, έτσι που για τη λήψη των μέτρων αυτών η ΑΑΠ να εφαρμόζει κατ' αναλογία τις διατάξεις του άρθρου 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου.

Κατά την επανεξέταση του προτεινόμενου νόμου η συζήτηση επικεντρώθηκε στις θέσεις της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ως προς τη συμβατότητα του άρθρου 8(β) του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 24 του βασικού νόμου, με το ευρωπαϊκό δίκαιο. Συναφώς, σε σχετική επιτολή της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 10 Απριλίου, η οποία κατατέθηκε στην επιτροπή, τονίζονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Βάσει της αρχής της δικονομικής αυτονομίας των κρατών μελών εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος να καθορίζει τα της διοικητικής και ένδικης διαδικασίας, με σκοπό τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των πολιτών που ερείδονται στο ευρωπαϊκό δίκαιο. Σύμφωνα με την αρχή της ισοδυναμίας, τέτοιοι δικονομικοί κανόνες δεν πρέπει να είναι λιγότερο ευνοϊκοί από τους κανόνες που αφορούν σε παρεμφερή ένδικα βοηθήματα προβλεπόμενα για την προστασία των δικαιωμάτων που αντλούνται από την εσωτερική έννομη τάξη, ενώ, περαιτέρω και σύμφωνα με την αρχή της αποτελεσματικότητας, τέτοια μέτρα δεν πρέπει να καθιστούν πρακτικώς αδύνατη ή υπέρμετρα δυσχερή την άσκηση των παρεχόμενων από την ενωσιακή έννομη τάξη δικαιωμάτων.
2. Οι προβλεπόμενες από το άρθρο 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου προϋποθέσεις για έκδοση παρεμπιπτόντως απαγορευτικού διατάγματος συνίστανται στην ύπαρξη σοβαρού ζητήματος προς εκδίκαση, στην πιθανότητα ο αιτών διάδικος να δικαιούται σε θεραπεία και στο ότι, εάν δεν εκδοθεί παρεμπίπτον απαγορευτικό διάταγμα, θα είναι δύσκολο ή αδύνατο να απονεμηθεί πλήρης δικαιοσύνη σε μεταγενέστερο στάδιο.
3. Εν πάση περιπτώσει, οι ως άνω προϋποθέσεις έκδοσης τέτοιου διατάγματος αφορούν σε αστικές διαδικασίες των οποίων η φύση και ο επιδιωκόμενος σκοπός δε συνάδουν με τη δημόσιου χαρακτήρα διαδικασία ενώπιον της ΑΑΠ, αφού η αρμοδιότητα της εν λόγω επιτροπής συνίσταται στο να εξετάζει τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής στη βάση των αρχών του διοικητικού δικαίου, με στόχο την αποτελεσματική εφαρμογή της Οδηγίας 89/665/ΕΟΚ, η οποία επιδιώκει να διασφαλίσει ότι οι παράνομες αποφάσεις των αναθετουσών αρχών δύναται να προσβληθούν με ταχείες και αποτελεσματικές διαδικασίες προσφυγής.
4. Οι διαφορές στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 32 είναι αστικής φύσεως και, σε τέτοιου είδους διαφορές, κατά κανόνα τα εμπλεκόμενα μέρη διαθέτουν επαρκή γνώση περί των στοιχείων και πληροφοριών που απαιτούνται για τη στοιχειοθέτηση των προϋποθέσεων που τίθενται στο εν λόγω άρθρο. Περαιτέρω, σύμφωνα με σχετική νομολογία, το μέρος το οποίο οφείλει να πείσει το δικαστήριο ότι συντρέχουν οι πιο πάνω προϋποθέσεις, όπως και για το δίκαιο και εύλογο της έκδοσης του διατάγματος, είναι ο αιτητής. Αντίθετα, στη διαδικασία ενώπιον της ΑΑΠ, ο αιτητής κατά το αρχικό στάδιο της διαδικασίας δε διαθέτει την αναγκαία πληροφόρηση και ως εκ τούτου η απαίτηση πλήρωσης των εν

λόγω προϋποθέσεων ενδέχεται να δυσχεράνει αδικαιολόγητα την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος που κατοχυρώνεται με την Οδηγία 89/665/ΕΟΚ.

5. Σύμφωνα με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), η αρχή της ισοδυναμίας επιτάσσει την ίση μεταχείριση των παρεχόμενων ένδικων βοηθημάτων για την περίπτωση παραβίασης του εθνικού δικαίου, με τα παρεχόμενα παρεμφερή ένδικα μέσα για την περίπτωση παραβίασης του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι την ισοδυναμία των εφαρμοστέων εθνικών δικονομικών κανόνων επί υποθέσεων που εμπίπτουν σε δύο διαφορετικούς κλάδους δικαίου, όπως λ.χ. αστικών και διοικητικών.
6. Η κατ' αναλογία εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου για σκοπούς εξέτασης του ενδεχομένου λήψης προσωρινών μέτρων από την ΑΑΠ δε συνάδει ούτε με την αρχή της αποτελεσματικότητας ούτε με την αρχή της ισοδυναμίας, οι οποίες επιβάλλονται από το ενωσιακό δίκαιο. Όπως έχει ερμηνευθεί νομολογιακά, οι προϋποθέσεις λήψης τέτοιων μέτρων είναι πολύ αυστηρές και συνεπώς η κατ' αναλογία εφαρμογή τους απολήγει στο να καθιστά ανέφικτη ή υπέρμετρα δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχει η ενωσιακή έννομη τάξη, κατά παράβαση της αρχής της αποτελεσματικότητας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, αποφάσισε να προχωρήσει σε αναθεώρηση του κειμένου του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ώστε η ΑΑΠ να δύναται να αποφασίζει την κατά την κρίση της λήψη προσωρινών μέτρων κατόπιν αιτήσεως του προσφεύγοντος, συνυπολογίζοντας αφενός τις πιθανές συνέπειες των προσωρινών μέτρων επί των συμφερόντων τα οποία ενδέχεται να υποστούν ζημιά, όπως και το δημόσιο συμφέρον, και αφετέρου αξιολογώντας κατά πόσο τα προκύπτοντα οφέλη θα είναι περισσότερα από τις ενδεχόμενες αρνητικές συνέπειες.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό έχει αναθεωρηθεί στη βάση των πιο πάνω.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του υπό αναφορά νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Θα αναφερθούμε στην τροπολογία η οποία έχει κατατεθεί. Αντιλαμβάνομαι είναι κοινή η τροπολογία μαζί με το Δημοκρατικό Κόμμα. Υπάρχει μία αρχή στο δίκαιο, που λέει ότι ο επιτυχών διάδικος δεν πρέπει να επιβαρύνεται με έξοδα ή τουλάχιστον να τα επανακτά. Αυτό θα πρέπει να γίνει και σε αυτή την περίπτωση. Η τροπολογία συνίσταται στο εξής: Σε αυτόν, ο οποίος πετυχαίνει στην καταγγελία του, θα πρέπει η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών να εξετάζει αν θα του επιστραφεί το ποσό ή μέρος αυτού. Αυτό θα το αποφασίζει η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, στην οποία έχουμε εμπιστευθεί να διαχειρίζεται και να εξετάζει ζητήματα εκατομμυρίων. Αντιλαμβάνομαι ότι είναι και στην κατάλληλη θέση να εξετάζει αν η καταγγελία ήταν ορθή, αν ήταν καταχρηστική, αν ήταν καλόπιστη ή κακόπιστη. Αν ήταν κακόπιστη, δε θα του επιστρέψει το ποσό. Αν είναι καλόπιστη και επιτυχής, θα πρέπει να του αποδοθεί, γιατί, ξέρετε, εάν δεν τροποποιηθεί η νομοθεσία, τότε το ζήτημα της καταγγελίας θα περιορίζεται στις μεγάλες εταιρείες, οι οποίες έχουν και την οικονομική επιφάνεια να καταβάλλουν το τέλος και να μην το αναζητούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ευσταθίου, η δική μου απορία και χωρίς διάθεση παρέμβασης επί της ουσίας είναι αν η γενικότερη αρχή δεν καλύπτει και αυτή τη διαδικασία που υπάρχει.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Όχι, γιατί υπάρχει η ρητή, υπάρχει ρητή απαγόρευση επιστροφής του τέλους με το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άριστος Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΙΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συνολικά οι τροποποιήσεις που γίνονται είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και εμείς, ανεξαρτήτως της έκβασης της τροπολογίας των συναδέλφων, θα υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο. Ωστόσο, παίρνω τον λόγο, γιατί εμείς κάνουμε μια διαφορετική ανάγνωση σε ό,τι αφορά την τροπολογία. Είναι ένα ζήτημα το οποίο συζητήθηκε αρκετά στην επιτροπή Νομικών της Βουλής, το ποια είναι η δική μας ανάγνωση. Εάν η ρύθμιση που προτεινόταν ήταν αυτός που κερδίζει να μην επιβαρύνεται, ενδεχομένως να ήταν πάνω σε μια άλλη βάση η συζήτηση. Όμως, εδώ ποια δυνατότητα δίνεται στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών; Χωρίς αντικειμενικά κριτήρια να κρίνει κατά το δοκούν σε ποιες περιπτώσεις θα επιστρέφει και ποιο ποσό θα επιστρέφει σε επιτυχόντα ή αποτυχόντα προσφοροδότη ή προσφεύγοντα. Αυτό στη δική μας αντίληψη δημιουργεί τις αντικειμενικές συνθήκες για αυθαιρεσία και μάλιστα μη ισότιμη μεταχείριση όλων όσοι καταφεύγουν στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, γι' αυτό διαφωνούμε με τη συγκεκριμένη πρόνοια. Ταπεινά πιστεύουμε ότι αυτή η διακριτική ευχέρεια μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατά τρόπο καταχρηστικό και να δημιουργήσει την αίσθηση της άνισης μεταχείρισης ενώπιον μιας αρχής που λειτουργεί ως οιονεί δικαστήριο. Και βεβαίως να πω ότι είναι και ένα πολύ σημαντικό έσοδο για τα δημόσια ταμεία από εταιρείες κατά κανόνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οι αποφάσεις της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών είναι δημόσιες. Δημοσιεύεται το περιεχόμενό τους και κρίνονται ως τέτοιες από το σύνολο των ανθρώπων που τις παρακολουθεί και, επειδή η κοινή γνώμη είναι ο καλύτερος έλεγχος για όλους, και για κρατικούς αξιωματούχους και για δημόσιους λειτουργούς και για ιδιώτες, ακριβώς στην παρουσία αυτού του ελέγχου καταρρίπτεται ο κίνδυνος να υπάρχει οποιαδήποτε αυθαιρεσία. Άλλωστε, οι αποφάσεις τις οποίες εκδίδει η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών αφορούν θέματα δεκάδων εκατομμυρίων τις πλείστες φορές και δεν νομίζω ότι το τέλος των λίγων χιλιάδων που αναγκάζεται να πληρώσει ένας ιδιώτης, που μπορεί κάποιες φορές να είναι και μικρομεσαίος, να είναι άδικο να του επιστραφεί, εάν αποφασίσει η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών ότι κακώς δόθηκε η προσφορά εκεί που δόθηκε. Και βεβαίως διερρωτώμαι εάν επίσης θα μας προβληματίσει το γεγονός ότι οι πλείστοι αναγκάζονται να απευθυνθούν στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, να καταβάλουν το τέλος των ολίγων χιλιάδων, γνωρίζοντας ότι αυτό δε θα τους επιστραφεί, και κατά τη διάρκεια της πορείας η αναθέτουσα αρχή ανακαλεί την προσφορά, επειδή αναγνωρίζει ότι υπάρχει κάποιο λάθος στην προκήρυξή της, και εκείνος ο κατημένος ο οποίος καταφεύγει στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών έχει πληρώσει και το τίμημα και έχει ακυρωθεί και η προσφορά και δεν μπορεί να ανακτήσει αυτό το οποίο έχει καταβάλει. Ε, νομίζω ότι αυτή είναι η μεγαλύτερη αδικία η οποία προκαλείται. Το επιβάλλει το καλώς νοούμενο συμφέρον της δίκαιης μεταχείρισης και της ορθής απονομής της δικαιοσύνης στα θέματα τα οποία χειρίζεται η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών να υπερψηφιστεί η τροπολογία του συναδέλφου του κ. Κωστή Ευσταθίου, στην οποία εμείς έχουμε προστεθεί και την υποστηρίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεώργιος Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για όλους τους λόγους που έχουν αναφέρει οι προτείνοντες την τροπολογία η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού θα την υπερψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όσον αφορά το θέμα της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών πρέπει να ξέρουμε ότι, την ώρα που κάμνει ένας μίαν ένσταση, είναι μόνο αυτός που κάμνει την ένσταση που πληρώνει. Εάν ξεκινήσουμε να επιστρέφουμε τα λεφτά, θα δώσουμε περισσότερη ενθάρρυνση στον κόσμο να κάμνει ενστάσεις στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών και όσοι ασχολούνται με τις δημόσιες συμβάσεις ξέρουν πάρα πολλά καλά τα προβλήματα τα οποία έχουμε από τις υπερβολικές ενστάσεις. Είναι γι' αυτό τον λόγο που είναι και πολύ υψηλό το ποσό το οποίο καταβάλλεις. Το επόμενο πράγμα, όταν κάμεις μία ένσταση, είτε κερδίσεις είτε όχι, δεν έχεις άλλα έξοδα, ώστε να εισπράξει για τη λειτουργία της η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών. Αν της στερήσουμε τα λεφτά αυτά, πού θα βρεθούν τα λεφτά, για να λειτουργεί η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών; Επομένως, πρέπει να είμαστε πάρα πολλά προσεκτικοί, όταν θα επιστρέψουμε λεφτά. Εγώ δε θα είχα ένσταση, αν κατακρατείτο το ποσό λειτουργίας ή οτιδήποτε άλλο, να υπήρχε μια πρόταση τουλάχιστον τα

διοικητικά έξοδα να τα κατακρατούμε τζιαι να επιστρέφουμε τα υπόλοιπα. Αλλά, για ολόκληρο το ποσό πρέπει να είμαστε πάρα πολλά προσεκτικοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ανάγνωση της τροπολογίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για το νομοσχέδιο «Ο περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί αμέσως μετά το άρθρο 7 αυτού το ακόλουθο νέο άρθρο 8:

«Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου.

8. Το εδάφιο (2) του άρθρου 20 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση της πρότασης «Το πιο πάνω τέλος δεν είναι επιστρεπτέο και κατατίθεται στον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας» (πέμπτη, έκτη και έβδομη γραμμή) με την πρόταση «Η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών αποφασίζει επιστροφή ολόκληρου ή μέρους του ως άνω τέλους του αιτητή κατά την απόφαση της επί της προσφυγής.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η τροποποίηση του περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων Νόμου, κατά τρόπον ώστε το τέλος που καταβάλλεται με την υποβολή του εντύπου της προσφυγής στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών να μην αποτελεί τροχοπέδη στην προσφυγή.
- β. Να γίνουν οι αναγκαίες νομοτεχνικές τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ και είκοσι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ και είκοσι εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Διαγραφή του πίνακα κατάταξης των άρθρων του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου Μέρους IVA. Άρθρο 11.

Έναρξη της ισχύος των διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εφτά, σαράντα εφτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εφτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα έξι ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Να δικαιολογήσω λίγο την ψήφο μου. Θα ψηφίζα την τροπολογία σας, κάτι που δεν το κάμνω συνήθως, εάν συμπληρώνετε ότι αυτός που θα πάρει το έργο δε θα είναι ακριβότερος από τον προηγούμενο που χάνει την υπόθεση.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου, ώστε να επιτευχθεί η πλήρης και ακριβής εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 και την κατάργηση της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ και της Οδηγίας 2006/70/ΕΚ.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 27 Μαρτίου και στις 3 και 10 Απριλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας και της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών του ίδιου υπουργείου, της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ), της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, της

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών), ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: Γιώργος Περδίκης (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων, της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηματομεσιτών.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου, ώστε να επιτευχθεί η πλήρης και ακριβής εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20^{ης} Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της Οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής».

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Επέκταση του πεδίου εφαρμογής του υπό τροποποίηση νόμου με την ένταξη στις υπόχρεες οντότητες προσώπων που εμπορεύονται οποιοδήποτε είδους αγαθά, εφόσον η πληρωμή καταβάλλεται ή εισπράττεται σε μετρητά και αφορά ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των €10.000, και καθορισμός ως αρμόδιας εποπτικής αρχής για τα πρόσωπα αυτά του Εφόρου Φορολογίας.
2. Επιβολή στις υπόχρεες οντότητες της υποχρέωσης διαγραφής των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πελάτη τους με την πάροδο πέντε ετών από τη λήξη της μεταξύ τους επιχειρηματικής σχέσης.
3. Παροχή δυνατότητας διατήρησης των πιο πάνω αναφερόμενων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για επιπρόσθετη περίοδο πέντε ετών, σε περίπτωση που αυτό ευλόγως δικαιολογείται για σκοπούς πρόληψης, εντοπισμού και διερεύνησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με επιστολή της, ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 2019, έχει αποστείλει συμπληρωματική αιτιολογημένη γνώμη στη Δημοκρατία, με την οποία την ενημερώνει ότι ορισμένες διατάξεις της Οδηγίας 2015/849 δεν έχουν ακόμα μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο και, με βάση το άρθρο 258 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέχεται στη Δημοκρατία χρονικό διάστημα δύο μηνών από την ημερομηνία ειδοποίησής της, προκειμένου να συμμορφωθεί με την εν λόγω αιτιολογημένη γνώμη και να ενημερώσει σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του υπό τροποποίηση νόμου κατέστη αναγκαία, αφού η υφιστάμενη ρύθμιση κρίθηκε ως μη επαρκής από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σημειώνεται ότι η υφιστάμενη διάταξη με βάση την οποία ελέγχονται συναλλαγές κατά τις οποίες η πληρωμή καταβάλλεται ή εισπράττεται σε μετρητά και αφορά ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των €10.000 εφαρμόζεται μόνο σε ορισμένα αγαθά, τα οποία κρίθηκε ότι παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο για τη νομιμοποίηση εσόδων και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος διαβεβαίωσε τα μέλη της επιτροπής ότι η εφαρμογή της προτεινόμενης διάταξης με βάση την οποία επιβάλλεται υποχρέωση στις υπόχρεες οντότητες να διαγράφουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πελάτη τους με την πάροδο πέντε ετών από τη λήξη της μεταξύ τους επιχειρηματικής σχέσης δεν επηρεάζει διατάξεις που αφορούν αποδεικτικά στοιχεία σε σχέση με εν εξελίξει ποινικές έρευνες και διαδικασίες.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου περαιτέρω τροποποιήσεις με σκοπό τη διασαφήνιση ορισμένων προνοιών του, όπως και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής άποψης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής:

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όταν πριν μερικά χρόνια συζητούσαμε ανάλογα ζητήματα που αφορούσαν την παρεμπόδιση ξεπλύματος βρόμικου χρήματος, η κοινοβουλευτική μας ομάδα είχε καταθέσει δύο τροπολογίες. Η μία αφορούσε την υποχρέωση το πλαφόν που ετίθετο να αφορούσε όλα τα αγαθά οριζόντια -εν τη σοφία της τότε η Βουλή αποφάσισε μόνο να θέσει πλαφόν σε κάποια ιδιαίτερα ακριβά είδη πολυτελείας, γούνες, διαμάντια κ.λπ., διότι ο μέσος πολίτης με αυτά καταναλώνει τον μισθό του!- και η δεύτερη τροπολογία που είχαμε θέσει, για να μειώσουμε τον κίνδυνο ξεπλύματος, ήταν αντί €10.000, που ήταν η εισήγηση, το μέγιστο ποσό που να μπορείς να κάνεις αγορές αγαθών σε μετρητά να είναι €5.000. Και αυτή μας η τροπολογία καταψηφίστηκε τότε. Με την εκ των υστέρων σοφία που απέκτησε η κυβέρνηση, κατά το ήμισυ έρχεται να εναρμονιστεί με τη θέση μας, υιοθετώντας τη θέση για οριζόντια κάλυψη όλων των αγαθών, αλλά δεν αγγίζει τη δεύτερη πτυχή, που είναι το όριο της αγοράς σε μετρητά. Διατηρεί τις €10.000.

Εμείς θεωρούμε ότι, όσο χουβαρντάς και αν είναι ένας Κύπριος, €5.000 είναι υπέρ αρκετά, για να αγοράζει σε μετρητά. Μειώνουμε τον κίνδυνο έκθεσης -εδώ αφορά και ζητήματα ξεπλύματος για σκοπούς τρομοκρατίας- οπότεν θεωρούμε ότι η τροπολογία μας αυτή και ορθή είναι και ενισχύει το πνεύμα και το γράμμα της ίδιας της Οδηγίας και της νομοθεσίας. Άρα, μέχρι €5.000 αντί €10.000, αυτή είναι η εισήγησή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αναφορικά με την τροπολογία των συναδέλφων για μείωση του ορίου από €10.000 στις €5.000 το Δημοκρατικό Κόμμα θα είναι εναντίον. Και εξηγώ γιατί: Δεν πρέπει να έχουμε την εντύπωση ότι συναλλαγή σε μετρητά είναι ποινικό έγκλημα, είναι ποινικό αδίκημα. Δεν απαγορεύεται και δε σημαίνει ότι όποιος συναλλάσσεται σε μετρητά είναι είτε φοροφυγας είτε εγκληματίας.

Το όριο των €10.000 επιτρέπεται, επαναλαμβάνω, από τη σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία και εφαρμόζεται και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες και διερωτώμαι γιατί η Κύπρος πρέπει να εφαρμόζει πιο αυστηρές πρόνοιες από εκείνο που επιτρέπει η Οδηγία. Επί της ουσίας όμως, κύριε Πρόεδρε, το να κατεβάσουμε το όριο από τις €10.000 στις €5.000 τους μόνους που εξυπηρετεί είναι τις τράπεζες και τους μόνους που δυσχεραίνει είναι αυτούς που προσπαθούν να επιβιώσουν, τους μικρομεσαίους, στις καθημερινές τους συναλλαγές. Και εξηγώ: Είτε €5.000 είτε €10.000, αυτά είναι ποσά, κύριε Πρόεδρε, τα οποία συνήθως αφορούν εταιρείες ή ιδιώτες μικρούς ή μικρομεσαίους. Το να κατεβάσουμε το όριο από τις €10.000 στις €5.000 σημαίνει ότι τον οποιονδήποτε μικρομεσαίο αφορά οποιαδήποτε συναλλαγή των €5.000 και €100 θα τον αναγκάσουμε να τοποθετεί ό,τι μπορεί και ό,τι του επιτρέπει η σχετική Οδηγία στην τράπεζα. Όλοι γνωρίζουμε πόσο δύσκολες έχουν γίνει οι διαδικασίες σήμερα, για να κάμει μία απλή ανάληψη ένας άνθρωπος που έχει τα λεφτά του στην τράπεζα, τι πρέπει να πάρει, τι αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να παρουσιάσει και στην ουσία θα δυσκολέψουμε αυτό τον κόσμο, προσπαθώντας να περάσουμε το μήνυμα ότι η συναλλαγή με μετρητά είναι έγκλημα. Δεν είναι έγκλημα, γι' αυτό τον λόγο, κύριε Πρόεδρε, εμείς θα ταχθούμε εναντίον της τροπολογίας του ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αναφορικά με την τροπολογία του ΑΚΕΛ στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο για μείωση του ποσού των μετρητών για αγορά αγαθών από €10.000 σε €5.000, θα ήθελα να αναφέρω ότι η σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει τη ρύθμιση της αγοράς αγαθών σε μετρητά για το ποσό των €10.000 και άνω και όχι μικρότερου ποσού και για τον σκοπό αυτό, της εν λόγω ρύθμισης, θα πρέπει να οριστεί και ορίζεται στο νομοσχέδιο εποπτική αρχή, που είναι το Τμήμα Φορολογίας. Το να γίνουμε αυστηρότεροι της Οδηγίας αυτής συνεπάγεται δυσανάλογο διοικητικό κόστος τόσο για τους εμπορευόμενους Κύπριους, αλλά και ξένους όσο και για την εποπτική αρχή που θα ελέγχει και θα ρυθμίζει τις υποχρεώσεις των εμπορευόμενων -επαναλαμβάνω, όχι των Κυπρίων μόνο, αλλά και των ξένων εμπορευόμενων και όσων θα συναλλάσσονται σε μετρητά- που όπως γνωρίζετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -και το επαναλαμβάνω- έχει οριστεί το Τμήμα Φορολογίας.

Τέλος, θα ήθελα να σημειώσω κάτι, ότι κατά την πρόσφατη επίσκεψη αξιολόγησης της επιτροπής της Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης -πριν από δεκαπέντε μέρες ήταν εδώ- επειδή το κυπριακό σύστημα δε

θεωρείται τόσο ευάλωτο στον τομέα της χρήσης των μετρητών, δεν είμαστε cash economy, εφόσον οι συναλλαγές στον μεγαλύτερο όγκο τους διεξάγονται μέσω του τραπεζικού συστήματος, περιλαμβανομένης και της αγοράς αγαθών, ο τομέας στον οποίο έδωσε ιδιαίτερη σημασία η επιτροπή της Moneyval ήταν ο τραπεζικός τομέας.

Λέγοντας αυτά, δε θεωρούμε ότι η κυπριακή νομοθεσία θα πρέπει να γίνει αυστηρότερη από την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο θέμα αυτό. Για τους λόγους αυτούς η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα καταψηφίσει την τροπολογία του ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Επειδή σήμερα, κύριε Πρόεδρε, μιλούν μόνο δικηγόροι μέχρι στιγμής, είπα να πάρω τον λόγο.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όχι, να τα δούμε από μια άλλη οπτική γωνία, διότι συνήθως η παράδοση σε αυτό τον τόπο είναι να κάμνουμε νομοθεσίες πολύ πιο χαλαρές από αυτά που απαιτούν οι ευρωπαϊκές Οδηγίες. Και είδαμε τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν, την πατήσαμε πολλές φορές. Η κοινή γνώμη, που επικαλέστηκε η φίλη η κ. Ερωτοκρίτου προηγούμενα, βουίζει για σκάνδαλα διαπλοκής και διαφθοράς και η διαπλοκή και η διαφθορά εν' με cash που κυκλοφορεί κυρίως, δεν είναι μέσω των τραπεζικών λογαριασμών, που αφήνουν αποτυπώματα. Διότι με όλα τους τα κακά οι τράπεζες, κύριε Πρόεδρε, και δεν είμαι καθόλου υποστηρικτής των τραπεζών, κάθε άλλο... Οι συναλλαγές μέσω τράπεζας μπορεί να διερευνηθούν, διότι τα λεφτά που διακινούνται μέσω της τράπεζας αφήνουν αποτυπώματα. Τα λεφτά που κυκλοφορούν σε cash δεν αφήνουν αποτυπώματα. Να τα κάμουμε €100.000 τα cash. Εγώ έني ξέρω κανένα μικρομεσαίο επιχειρηματία σήμερα που συναλλάσσεται με €5.000, €10.000 σε cash, που κάμνει τις συναλλαγές του σε cash. Ο μόνος τρόπος να το κάμει εν' ένας, απλώς, ας μεν κρυφούμαστε: γιατί έθθα βκάλει απόδειξη, εν θα το δηλώσει στον φόρο. Θέλουν να το συντηρήσουμε, να το συντηρήσουμε, αλλά να είμαστε ειλικρινείς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αν ήταν στο χέρι μας, εγώ θα έλεγα ότι θα έπρεπε να την καταψηφίσουμε εντελώς αυτή τη νομοθεσία, αλλά δυστυχώς είναι εναρμονιστικό τζιαι πρέπει να ψηφιστεί. Ο περιορισμός των συναλλαγών και του ύψους των συναλλαγών σε μετρητά είναι ζητήματα που αφορούν την αγορά. Αν τίθεται θέμα καταπολέμησης ή νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, εδώ υπάρχουν τα τμήματα τα οποία έχουν την ευθύνη να το καταπολεμήσουν και να το αντιμετωπίσουν. Ως εκ τούτου, και ο φόρος εισοδήματος, αλλά και το τμήμα της ΜΟΚΑΣ μπορούν να προσεγγίσουν τα ζητήματα αυτά. Είτε €5.000 το κάνουμε είτε €1.000 το κάνουμε, αυτά που είπε ο κ. Λιλλήκας θα ισχύουν.

Ως εκ τούτου, το ζήτημα είναι πώς διευκολύνουμε σήμερα με τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά και τα προβλήματα των τραπεζών να αντιμετωπιστούν τέτοιου είδους ζητήματα. Ως εκ τούτου, και εμείς θα καταψηφίσουμε τη συγκεκριμένη τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μπορεί όλοι μέσα σε αυτό το δωμάτιο να μη συναλλάσσονται με μετρητά, αλλά, κύριε Πρόεδρε, μέσα στην αγορά, δυστυχώς, έχουμε την εντύπωση ότι ο κόσμος ζει στο πετσί του την οικονομική ανάπτυξη και την ευημερία που έχει φέρει σε αυτό τον τόπο η δεύτερη πενταετία του κ. Αναστασιάδη και εξυπηρετεί και τα δάνεια του κιάλας ο κόσμος -αυτή την εντύπωση έχουμε- επειδή τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια έχουν φύγει από τα βιβλία των τραπεζών. Έχουμε την εντύπωση επίσης ότι με τις νομοθεσίες που έχουμε ψηφίσει οποιαδήποτε κατάθεση οποιουδήποτε ποσού μέσα σε λογαριασμούς εταιρειών ιδιαίτερα που χρωστούν λεφτά ή προσπαθούν να επιβιώσουν αυτής της κατάστασης μένουν διατεθειμένα αυτά τα λεφτά, για να τα χρησιμοποιήσουν οι επιχειρήσεις και οι πολίτες. Ανά πάσα στιγμή, κύριε Πρόεδρε, μια επιχείρηση έχει δάνειο και δεν πληρώνει πλέον μία δόση, ό,τι λεφτά υπάρχουν μέσα στους λογαριασμούς κρατούνται και παρακρατούνται, ώστε να πληρωθούν οι δόσεις.

Αν κάνουμε αυτή την τροπολογία -που θέλω να θέσω τη δική μου προσωπική θέση ότι εγώ διαφωνώ με την τροπολογία του ΑΚΕΛ- εάν ψηφίσουμε αυτή την τροπολογία, τότε θα αποστραγγίσουμε ακόμα περισσότερο την αγορά, που κινείται όσο κινείται γι' αυτό ακριβώς τον λόγο. Οποιαδήποτε ποσά πάνε να μπουν σε οποιοδήποτε λογαριασμό στην τράπεζα η τράπεζα ζητεί δικαιολόγηση αυτού του ποσού. Τώρα το αν προκύπτουν οποιεσδήποτε άλλες έρευνες από πού προκύπτουν αυτά τα λεφτά είναι ένα άλλο θέμα, πολύ μεγάλο θέμα, που μπορούμε να συζητήσουμε για κανονισμούς και αυστηρές ποινές που θα μπορούσαν να επιβάλλονται εκεί και όπου δημιουργείται παράνομη δραστηριότητα, για λεφτά που προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες ή και από τρομοκρατία, αλλά είναι ένα ξεχωριστό κεφάλαιο.

Εγώ θεωρώ ότι αυτή η τροπολογία θα δημιουργήσει μεγαλύτερα προβλήματα στην οικονομία και η οικονομία έχει ακόμα σοβαρά προβλήματα ρευστότητας, γι' αυτό πιστεύω ότι είναι προς τη λανθασμένη κατεύθυνση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ομολογώ ότι μας προκαλούν έκπληξη αρνητική πολλά από όσα έχουν λεχθεί σε αυτή την αίθουσα. Είναι έγκλημα να αγοράζει αγαθά κάποιος σε μετρητά; Ασφαλώς και δεν είναι έγκλημα. Υπάρχει αμφιβολία ότι η παραοικονομία, το μαύρο χρήμα, η φοροδιαφυγή τρέφεται από τις αγορές σε μετρητά; Έχει κανέναν σε αυτή την αίθουσα που αμφιβάλει και αμφισβητεί ότι το μαύρο χρήμα είναι cash; Είμαστε το κυπριακό κοινοβούλιο που σε λίγες μέρες θα έχουμε εδώ τη Moneyval;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ήταν πριν δκυο εβδομάδες!

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Λυπούμαι, εν ήταν πριν δκυο εβδομάδες! Οι εκλογές νομίζω αφήσαν σας λλιόν... Εν έσιει δκυο εβδομάδες, κύριε Αβέρωφ. Σίγουρα δεν έχει δύο εβδομάδες.

Λέχθηκε κάτι για την Οδηγία. Λυπούμαι πάρα πολύ! Αυτά που είπε ο κ. Γεωργίου δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Η πλειονότητα των κρατών, όχι της Ευρωπαϊκής Ένωσης μόνο, του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει όριο κάτω των €10.000 και γνωρίζουν πολύ καλά, ιδιαίτερα οι συνάδελφοι που ασχολούνται με το κεκτημένο -λέχθηκε από τον κ. Λιλλήκα- ότι, όταν είναι για να κάνεις κατά το αυστηρότερο εναρμόνιση που ενισχύει τον σκοπό της Οδηγίας και του κεκτημένου, το καλωσορίζει η Ευρώπη. Αυτό γιατί το γνωρίζουν τα μέλη της επιτροπής; Διότι το έθεσα ευθέως στους λειτουργούς. Υπάρχει αριθμός κρατών που είναι κάτω από τις €10.000 το όριο.

Τελευταίο σημείο. Ομολογώ ότι δεν έχω κατανοήσει τη συλλογιστική της συναδέλφου. Η αγορά αγαθών σε μετρητά -τώρα δεν ξέρω πόσοι Κύπριοι μπορούν να αγοράζουν €10.000 cash ένα συγκεκριμένο αγαθό, αλλά στους χώρους που εμείς κινούμαστε δεν είναι πάρα πολλοί- η αγορά σε μετρητά προφανώς δεν είναι ποινικό αδίκημα. Η καταγεγραμμένη στο τραπεζικό σύστημα αγορά μέσα από κάρτες, μέσα από επιταγές, μέσα από πληρωμές IBAN κ.ο.κ., που ελέγχεται, είναι περισσότερο μεμπτή από τα μετρητά;

Επομένως, ας πούμε ευθαρσώς ότι έχουμε ενδεχομένως διαφορετική αντίληψη για τα πράγματα και εξάλλου γι' αυτό εμείς είμαστε ο χώρος της αριστεράς -θα το δεχτούμε- αλλά να κτίζονται επιχειρήματα τα οποία αντίκεινται ακόμα και στη φιλοσοφία που η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος να μου επιτραπεί να πω ότι δεν περιποιεί τιμή στο κοινοβούλιό μας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ειλικρινά, δεν ξέρω ποιος σοφίστηκε τούτη την τέχνη με τις €10.000. Δηλαδή, αν κλέφτει ένας πέντε-πέντε, έν' καλά; Δηλαδή εκείνος που θέλει να εγκληματήσει με τα χρήματα έν' καλά; Μα, πού είναι η ελευθερία των συναλλαγών των πολιτών; Καλά, το χρήμα το οποίο είναι από γενέσεως κόσμου αποτελεί εργαλείο εγκλήματος;

Σήμερα οι τράπεζες, άμαν τους πεις «καλημέρα», θέλουν λεφτά. Δίνουν σου μian επιταγή... Επήα προχτές να αλλάξω μian επιταγή €2.000 της ίδιας της τράπεζας. Λέει μου: «Κύριε Κουλία, θέλω €2». «Για είναι σκοπό, κόρη μου;». «Που εννά σου αλλάξω την επιταγή». «Καλά, μα, έν' δική σου η επιταγή!». Δύο ευρώ!

Εχτές, κύριε Άριστε, ένας γεωργός 'πού τη Σωτήρα...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Τα cash τα μαύρα που τα...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Περίμενε, κύριε, περίμενε! Τι κάνουν οι τράπεζες...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άριστο Δαμιανού)

Συγγνώμη, κύριε, να ολοκληρώσω τα επιχειρήματά μου. Άκουσα με υπομονή!

Αυτά μόνο σε κράτη δικτατορίας συμβαίνουν! Πήγε να αλλάξει την επιταγή ο γεωργός €10.000. Έδωκέν του την ο έμπορας που του έδωκεν τες πατάτες. Πάει η γυναίκα του να την αλλάξει, τώρα μες στο χωράφι ο άδρωπος, πά' στο τράκτορ. «Να του πεις του αντρός σου να μου φέρει τον ισολογισμό του φόρου εισοδήματος και δηλώσεις, να μου φέρεις το λοαρκασμό του ρεύματος, του νερού», για να της αλλάξει την επιταγή! Αυτά κάμνουν οι τράπεζες σήμερα. Τουλάχιστον να επιτραπεί στον κόσμο να συναλλάττει με μετρητά. Οι τράπεζες σήμερα είπες τους «καλημέρα» θέλουν λοαρκασμούς και χρήματα και δεν ξέρω τούτοι οι κύριοι που βκάλλουν τις οδηγίες 'πού την Κεντρική Τράπεζα αν πρέπει ένας πολίτης να παίρνει την φορολογική του δήλωση ή να ξέρει πόσο ρεύμα καταναλώνει στο σπίτι ή πόσο νερό. Τούτα μόνο στις δικτατορίες τα κάμνουν!

Εν ξέρω, τούτα 'πού τη Focus που επκιάαν ήταν μετρητά ή με επιταγή; Είναι λοής την εκάμαν τη δουλειά; Αλλά και πέντε αν διάς, εν ξέρεις να κάμεις την κομπίνα και εννά σταματήσετε το έγκλημα με τούντο τρόπο της απαγόρευσης των συναλλαγών; Δηλαδή, κύριοι, αν θέλετε, να καταργήσουμε το νόμισμα, να γίνεται με δήλωση πά' στην κόλλα, να τα καταργήσουμε όλα! Τι είναι τούτες οι τέχνες; Έν' δημοκρατία τούτη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Πάνω σ' αυτά που είπε ο κ. Κουlias, οι τράπεζες, όχι μόνο μας δυσκολεύουν στην έκδοση επιταγών, να πληρώσει κάποιος με επιταγή είτε με κάρτα -παίρνουν και commission- αλλά δε μας ανοίγουν και λογαριασμούς!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Καλά να σου κάμουν!

(Γέλια)

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Αποτάθηκα σε τρεις τράπεζες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτό πρέπει να τες κρατικοποιήσουμε!

(Γέλια)

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Αποτάθηκα σε τρεις τράπεζες να μου ανοίξουν λογαριασμό και δε μου ανοίγουν, λέει, επειδή είμαι ΠΕΠ. Δηλαδή αύριο, που εννά θέλω να αγοράσω ένα κοστούμι πάνω των €5.000, που δεν έχω, ε, πώς θα αγοράσω; Αφού δε θα έχω λογαριασμό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαϊδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κάποιοι από εμάς, όπως και η πλειοψηφία των συμπολιτών μας, ούτε €5.000 κοστούμι αγοράζουν ούτε €500 κοστούμι κρατούν, για να αγοράσουν!

Είχα ζητήσει τον λόγο, επειδή είδα ότι και συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού και άλλοι είχαν

ζητήσει τον λόγο. Νομίζω ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί, κύριε Πρόεδρε, αυτή είναι η αλήθεια, όπως είναι επίσης αλήθεια ότι όσο πιο χαμηλά έχουμε αυτό το όριο, αυτό το πλαφόν, τόσο περιορίζουμε τη δυνατότητα διαπλοκής και διαφθοράς, φοροδιαφυγής.

Νομίζω ότι δεν υπάρχει τίποτε πιο απλό, τίποτε πιο λογικό από αυτό το συμπέρασμα τζιαι, αν ζήτησα τον λόγο, ήταν για να πω ότι για μια ακόμα φορά αισθάνομαι περήφανος για το κόμμα μου, αλλά και για τους βουλευτές του κόμματός μου, γιατί ουδείς, ουδείς, έθεσε ζήτημα, όταν μπήκε κάτω η τροπολογία, για να πάμε στα €5.000. Τα άλλα είναι εκ του περισσού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η κάθε επιχειρηματολογία έχει τη λογική της. Να ξεκινήσουμε όμως από το θέμα της καταπολέμησης του ξεπλύματος. Έθθα ξεπλύνει κάποιος μαύρο χρήμα με μια συναλλαγή των €5.000 ή €10.000. Το ξέπλυμα εν' με τραπεζικές συναλλαγές που γίνεται, που παρουσιάζουν ένα συμβόλαιο μερικών εκατομμυρίων και πατούν ένα κουμπί και ξεπλένονται. Αν περίμεναν το μαύρο χρήμα να ξεπλυθεί με €5.000 ή €10.000...

Σίγουρα όμως είναι πιο εύκολο το χρήμα να γίνουν κάποιες συναλλαγές. Την ίδια ώρα όμως λέχθηκε: «Μα, οι Κύπριοι θέλουν πάνω 'πού €5.000;». Καταρχάς, δεν είναι μόνο για τους Κύπριους, είναι για οποιονδήποτε συναλλάσσεται στην Κύπρο. Ακόμα και ο τουρίστας που θα έρθει στο πολυτελές ξενοδοχείο και μπορεί να έχει ένα δείπνο πολυτελείας, που μπορεί να ξεπερνά... Όμως, το κυριότερο επιχείρημα...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Οι απόψεις, κοιτάξτε, και ο χλευασμός ότι θα καταπολεμήσετε το μαύρο χρήμα με το ύψος της συναλλαγής, αλλά και €5.000, δεν μπορεί να κάνει δύο πράξεις την ίδια ώρα και να πληρώσει €5.000 cash την ίδια ώρα, σύνολο €10.000; Άλλα πρέπει να είναι τα μέτρα.

Το κυριότερο επιχείρημα είναι αυτό που συμβαίνει σήμερα και το έθιξε και η συνάδελφος η κ. Θεολόγου και η κ. Ερωτοκρίτου. Πολλές μικρομεσαίες επιχειρήσεις, λόγω και της έκθεσής τους στις τράπεζες, επειδή μπορεί να έχουν και κάποια προβλήματα με την τελευταία δόση τους, αν παν να βάλουν τις €10.000 μες στην τράπεζα και εκδώσουν την ίδια ώρα €10.000 επιταγή, έθθα τους την εξαργυρώσουν και είναι γι' αυτό που αναγκάζονται αυτές τις μικροσυναλλαγές να τις κάμνουν μεταξύ τους σε μετρητά, γιατί, αν μπουν μέσα στην τράπεζα, ξέχουν έθθα μπορέσουν να βκουν εύκολα έξω λόγω των άλλων προβλημάτων που συσσωρεύτηκαν στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Άρα, έντζε αμφιβάλλω για την πρόθεση των συναδέλφων της αριστεράς 'πού την οπτική γωνιά που το βλέπουν και ούτε θέλω να τους χρεώσω ότι θέλουν να δυσκολέψουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά αυτή είναι η πραγματικότητα σήμερα στη Κύπρο.

Όταν εξομαλυνθούν τα πράγματα, να το ξαναδούμε και εννά 'ρτει η ώρα -τζιαι έννεν μακριά- παγκόσμια που εννά καταργηθεί και το cash εντελώς. Αλλά σε τούτο το στάδιο θεωρώ -και ας μην πούμε οι υπερασπιστές του κτυπήματος του μαύρου χρήματος ή οι υπερασπιστές από την άλλη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, έχουν λογικά επιχειρήματα όλες οι πλευρές- θεωρώ όμως ότι σήμερα, τούτη τη χρονική στιγμή, αν το μειώσουμε, θα δημιουργήσουμε πολλαπλά προβλήματα στις πλείστες μικρομεσαίες επιχειρήσεις του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα συνεχίσω από εκεί που έμεινε ο φίλος ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, που ως κόμμα υποστηρίζει πολύ την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση δεν μπορεί να λειτουργήσει με το cash. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση θεώρησε ότι οι συναλλαγές θα είναι ηλεκτρονικά και υπάρχουν χώρες ήδη που έχουν προωθήσει -και στην Ευρώπη, η Σουηδία- τη μη χρήση της ρευστότητας, το cash, για λόγους διαφάνειας.

Αλλά, ακούγοντας κάποια πράγματα σ' αυτή την αίθουσα, έχω την εντύπωση πλέον ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Κύπρου έχουν τα ταμεία τους γεμάτα cash. Οι Κύπριοι πολίτες κρατούν όλοι από €10.000 cash, €20.000 cash και, όποτε έχουν να κάνουν μια αγορά, πηγαίνουν με τα cash. Ε, δεν είναι έτσι τα πράγματα! Η ρευστότητα της αγοράς δεν εξαρτάται από τα πόσα cash έσει μια εταιρεία ή ένας ιδιώτης στην τσέπη του!

Συγχύζουμε τζιαι τον όρο «ρευστότητα». Ρευστότητα της οικονομίας είναι η δυνατότητα μιας

επιχείρησης ή ενός φυσικού προσώπου να χρησιμοποιήσουν χρήμα που τους ανήκει, που το έχουν available, που το έχουν στη διάθεσή τους. Είτε cash είναι είτε ηλεκτρονικό, είναι χρήμα. Αυτό είναι η ρευστότητα.

Ας είμαστε ειλικρινείς: Δε θα καταπολεμηθεί το μεγάλο έγκλημα με τη μείωση των ρευστών που μπορεί να πληρώσει σε cash ή των αγορών που μπορεί να πληρώσει σε cash ένας, είτε ιδιώτης είτε μια εταιρεία. Θα βοηθήσει τουλάχιστον στη φοροδιαφυγή και δεν έχω καμία αμφιβολία για τούτο, διότι όσοι πληρώνουν cash των €5.000 ή των €10.000 και αυτός που εισπράττει τις €5.000 ή τις €10.000 είναι χωρίς απόδειξη, αυτή είναι η πραγματικότητα της Κύπρου και το ξέρουμε όλοι. Θέλουν να τη συντηρήσουμε; Να δεχτούμε να μην υπάρχει διαφάνεια!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του νομοσχεδίου, έτσι ώστε:

1. να τροποποιηθεί το άρθρο 3 αυτού, με το οποίο προστίθεται νέα παράγραφος (θ) στο άρθρο 2Α του βασικού νόμου, έτσι ώστε να αντικατασταθεί στην προτεινόμενη παράγραφο (θ) η φράση «των δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000)» (τρίτη γραμμή) με τη φράση «των πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000)»,
2. να τροποποιηθεί η παράγραφος (α) του άρθρου 8 αυτού, με την οποία προστίθεται νέα παράγραφος (θ) στο άρθρο 59 του βασικού νόμου, έτσι ώστε να αντικατασταθεί στην προτεινόμενη παράγραφο (θ) η φράση «δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000)» (τέταρτη και πέμπτη γραμμή) με τη φράση «πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000)», και
3. να τροποποιηθεί το άρθρο 9 αυτού, με την οποία προστίθεται νέα παράγραφος (στ) στο άρθρο 60 του βασικού νόμου, έτσι ώστε να αντικατασταθεί στην προτεινόμενη παράγραφο (στ) η φράση «των δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000)» (τρίτη και τέταρτη γραμμή) με τη φράση «των πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000)».

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η περαιτέρω μείωση του κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες με την επιβολή απαγόρευσης είσπραξης από πρόσωπο που εμπορεύεται αγαθά στα πλαίσια των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων ποσού σε μετρητά ίσου ή μεγαλύτερου των €5.000 αντί των €10.000 που προβλέπεται στο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαέξι ψήφοι υπέρ και είκοσι εννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαέξι ψήφους υπέρ και είκοσι εννέα εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 2Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με τη διαγραφή του άρθρου 5Α. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 55 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 58Ε. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 59 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 60 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 68 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 69 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 70Α του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 76 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ και δύο εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ και δύο εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 3, 4, 5, 6 και 7 είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και αφορούν σχέδια υπηρεσίας. Τα θέματα αυτά τιτλοφορούνται «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», «Οι περί Γενικού Λογιστηρίου - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γενικού Λογιστηρίου και Πρώτου Επιθεωρητή Λογαριασμών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», «Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέση Επιθεωρητή Γεωργίας, 1^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας και Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστούν οι σκοποί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός των υπ' αριθμόν 3 κανονισμών: Τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Γενικού Διευθυντή στον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης, ώστε η εγκεκριμένη μισθοδοτική κλίμακα Α15-Α16, συνδυασμένες κλίμακες, για την εν λόγω θέση να αντικατασταθεί με την κλίμακα Α15(ι), προκειμένου να επιτευχθεί συμμόρφωση προς την απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών για διαφοροποίηση της κλίμακας της θέσης του Γενικού Διευθυντή του οργανισμού, όπως αυτή ενσωματώθηκε στον προϋπολογισμό του οργανισμού για το 2018.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 4 κανονισμών: Καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γενικού Λογιστηρίου και Πρώτου Επιθεωρητή Λογαριασμών στο Γενικό Λογιστήριο.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 5 κανονισμών: Τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, η οποία είναι θέση προαγωγής, ώστε να καθορίζεται ως απαιτούμενο προσόν για προαγωγή στη θέση αυτή η τετραετής τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Βοηθού Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος αντί της εξαετούς υπηρεσίας που απαιτείται με βάση το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.
Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 6 κανονισμών: Καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Επιθεωρητή Γεωργίας, 1^{ης} Τάξης στο Τμήμα Γεωργίας, η οποία δημιουργήθηκε με τον προϋπολογισμό του 2018, στον οποίο προβλέπεται παράλληλα η κατάργηση της θέσης Γεωργικού Επιθεωρητή, 1^{ης} Τάξης.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 7 κανονισμών: Τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας και τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας στο Τμήμα Γεωργίας, ώστε να επιτευχθεί συμμόρφωση με σχετική απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους κανονισμούς του επισυνημένου παραρτήματος σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Απριλίου 2019.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 4 του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου, είναι η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Γενικού Διευθυντή στον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης (ΚΟΑΓ), ώστε η εγκεκριμένη μισθοδοτική κλίμακα Α15-Α16, συνδυασμένες κλίμακες, για την εν λόγω θέση να αντικατασταθεί με την κλίμακα Α15(i), προκειμένου να επιτευχθεί συμμόρφωση προς την απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών για διαφοροποίηση της κλίμακας της θέσης του Γενικού Διευθυντή του οργανισμού, όπως αυτή ενσωματώθηκε στον προϋπολογισμό του ΚΟΑΓ για το 2018.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γενικού Λογιστηρίου και Πρώτου Επιθεωρητή Λογαριασμών στο Γενικό Λογιστήριο, οι οποίες δημιουργήθηκαν με τον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2019 για σκοπούς ολοκλήρωσης της επιστημονικής και της τεχνικής δομής θέσεων στο Γενικό Λογιστήριο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, στα εν λόγω σχέδια υπηρεσίας καθορίστηκαν τα συνήθη καθήκοντα και προσόντα που καθορίζονται για τις θέσεις αυτού του επιπέδου στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Περαιτέρω, με βάση τα ίδια στοιχεία, η θέση Πρώτου Λειτουργού Γενικού Λογιστηρίου καθορίστηκε ως θέση προαγωγής για τους σκοπούς της πρώτης πλήρωσης αυτής σύμφωνα με την ακολουθούμενη πρακτική, με βάση την οποία, όταν δημιουργείται για πρώτη φορά θέση στην κλίμακα Α14(ii), η θέση αυτή για σκοπούς μόνο της πρώτης πλήρωσής της καθορίζεται ως θέση προαγωγής και στη συνέχεια καταρτίζεται νέο σχέδιο υπηρεσίας, με το οποίο αυτή μετατρέπεται σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.

Σκοπός των τρίτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, η οποία είναι θέση προαγωγής, ώστε να καθορίζεται ως απαιτούμενο προσόν για προαγωγή στη θέση αυτή η τετραετής τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Βοηθού Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος αντί της εξαετούς υπηρεσίας που απαιτείται με βάση το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας, προκειμένου αφενός να μην παραμένουν κενές θέσεις και κατά συνέπεια να παραμένουν ακέφαλες οι κλινικές/τμήματα των κρατικών νοσηλευτηρίων και αφετέρου να περιοριστεί το φαινόμενο της πρόωρης αφυπηρέτησης ιατρών από τα κρατικά νοσηλευτήρια, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά ειδικότητες για τις οποίες υφίστανται αυξημένες ανάγκες.

Σκοπός των τέταρτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Επιθεωρητή Γεωργίας, 1^{ης} Τάξης στο Τμήμα Γεωργίας, η οποία δημιουργήθηκε με τον προϋπολογισμό του 2018, στον οποίο προβλέπεται παράλληλα η κατάργηση της θέσης Γεωργικού Επιθεωρητή, 1^{ης} Τάξης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η πιο πάνω ρύθμιση αποφασίστηκε στο πλαίσιο της σταδιακής κατάργησης των δύο υφιστάμενων πυραμίδων επιθεωρητών του Τμήματος Γεωργίας, δηλαδή της πυραμίδας των Γεωργικών Επιθεωρητών και αυτής των Κτηνοτροφικών Επιθεωρητών, και της δημιουργίας μιας νέας πυραμίδας, των Επιθεωρητών Γεωργίας. Με βάση τα ίδια στοιχεία, η δημιουργηθείσα θέση Επιθεωρητή Γεωργίας, 1^{ης} Τάξης αποτελεί το πρώτο ανελικτικό επίπεδο στην πυραμίδα των Επιθεωρητών Γεωργίας και το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση αυτή συνάδει με τις αρχές που διέπουν τη γενικότερη πολιτική στον τομέα αυτό, που καθιερώνει την ομοιομορφία και ίση μεταχείριση μεταξύ ανάλογων θέσεων.

Σκοπός των πέμπτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας και τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας στο Τμήμα Γεωργίας, ώστε να επιτευχθεί συμμόρφωση με σχετική απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου καθ' όσον αφορά την κατοχή μεταπτυχιακού διπλώματος ή τίτλου σε θέμα σχετικό με τη γεωργία και κτηνοτροφία, είτε ως απαιτούμενου προσόντος είτε ως πλεονεκτήματος, για σκοπούς διορισμού ή προαγωγής στις εν λόγω θέσεις.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, στην υπό αναφορά δικαστική απόφαση κρίθηκε ότι με βάση το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας οι υποψήφιοι απαιτείται να κατέχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα ή τίτλο σε θέμα σχετικό με τη γεωργία και την κτηνοτροφία, δηλαδή σωρευτικά και στα δύο θέματα, ενώ για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας το ίδιο προσόν αποτελεί πλεονέκτημα. Ως εκ τούτου, στα προτεινόμενα σχέδια υπηρεσίας καθορίζεται ότι το εν λόγω μεταπτυχιακό δίπλωμα, είτε ως απαιτούμενο προσόν είτε ως πλεονέκτημα, για σκοπούς διορισμού ή προαγωγής στις εν λόγω θέσεις, αντίστοιχα, αφορά, διαζευκτικά, θέμα σχετικό με τη γεωργία ή την κτηνοτροφία.

Σημειώνεται ότι τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας που προτείνονται με τους δεύτερους, τρίτους, τέταρτους και πέμπτους κανονισμούς συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στην αρμόδια για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι όλοι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Απριλίου 2019, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση. Σημειώνεται ότι οι πρώτοι κανονισμοί εξετάστηκαν από την πιο πάνω υποεπιτροπή επιπρόσθετα στη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2019.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
2. Οι περί Γενικού Λογιστηρίου - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γενικού Λογιστηρίου και Πρώτου Επιθεωρητή Λογαριασμών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
3. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
4. Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέση Επιθεωρητή Γεωργίας, 1^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
5. Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας και Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Για τους λόγους που έχω κατ' επανάληψη αναφέρει και με σεβασμό προς την ελληνική γλώσσα δηλώνουμε ότι θα καταψηφίσουμε τα σχέδια υπηρεσίας αναφορικά με τα θέματα υπ' αριθμόν 3 και 7 και θα υπερψηφίσουμε τα υπόλοιπα, γιατί στα υπόλοιπα σχέδια υπηρεσίας υπάρχει σεβασμός προς την ελληνική γλώσσα, όπως στα ίδια αναφέρεται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε σε ψηφοφορία τώρα.

Ψηφίστε για το υπ' αριθμόν 3 θέμα.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Να τα βάλουμε ούλλα μαζί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν γίνεται. Αφού έχουμε διαφοροποίηση.

Ψηφίστε για το υπ' αριθμόν 3 θέμα και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ και τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ και τέσσερις εναντίον, οι υπ' αριθμόν 3 κανονισμοί εγκρίνονται*.

Ψηφίστε για το υπ' αριθμόν 4 θέμα και ανακοινώστε, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, μια ψήφος εναντίον και μια αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, μια εναντίον και μία αποχή, οι υπ' αριθμόν 4 κανονισμοί εγκρίνονται**.

Προχωρήστε για το υπ' αριθμόν 5 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, μια ψήφος εναντίον και μια αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, μια εναντίον και μία αποχή, οι υπ' αριθμόν 5 κανονισμοί εγκρίνονται***.

Για το υπ' αριθμόν 6 θέμα προχωρήστε με τον ίδιο τρόπο.

Ανακοίνωσε, όταν είσαι έτοιμη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και μια ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ και μια ψήφο εναντίον, οι υπ' αριθμόν 6 κανονισμοί εγκρίνονται****.

Για το υπ' αριθμόν 7 θέμα ψηφίστε και ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και τρεις ψήφοι εναντίον.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών), ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ, Γιώργος Περδίκης (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: Γιώργος Περδίκης (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

Αποχές: Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

*** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: Γιώργος Περδίκης (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

Αποχές: Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

**** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών), ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: Γιώργος Περδίκης (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ και τρεις εναντίον, οι υπ' αριθμόν 7 κανονισμοί εγκρίνονται*.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τις συνθήκες εργασίας παιδιών ή εφήβων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε αριθμό συνεδριάσεών της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 26 Ιουνίου 2018 και 16 Απριλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεών αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Εργασίας, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (ΘΟΚ), του Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, του Συνδέσμου Εταιρειών Παραγωγής Διαφημιστικών Ταινιών (ΣΕΠΑΔΙΤ), των τηλεοπτικών οργανισμών ΡΙΚ, ANTENNA, SIGMA και ALPHA ΚΥΠΡΟΥ και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΕΟ.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, οι εργοδοτικές οργανώσεις ΚΕΒΕ και ΟΕΒ, η Παγκύπρια Συντονιστική Επιτροπή Προστασίας και Ευημερίας του Παιδιού (ΠΣΕΠΕΠ), ο Σύνδεσμος Διαφημιζομένων Κύπρου και οι τηλεοπτικοί οργανισμοί OMEGA TV CYPRUS, PLUS TV, EXTRA TV, CAPITAL TV, CYTAVISION, PRIMETEL και MOVIES BEST, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των κανονισμών, όπως αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 6, 7, 13, 26, 31 και 34 του περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση Νόμου, είναι η τροποποίηση των ισχυόντων περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση Κανονισμών, ώστε να ρυθμιστούν θέματα που αφορούν τις συνθήκες εργασίας παιδιών ή εφήβων, αναφορικά με συγκεκριμένους τομείς απασχόλησης, καθώς και των όρων και των προϋποθέσεων για έγκριση παρεκκλίσεων σε συγκεκριμένους τομείς απασχόλησης εφήβων που έχουν συμπληρώσει το δέκατο έκτο έτος της ηλικίας τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπρόσωπους του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με τους κανονισμούς σκοπεύεται η τροποποίηση προνοιών που αφορούν κυρίως στη διαδικασία υποβολής και εξέτασης αίτησης για έκδοση άδειας που επιτρέπει σε παιδί να συμμετέχει σε πολιτιστικές ή συναφείς δραστηριότητες για την αντιμετώπιση ορισμένων προβλημάτων που παρουσιάστηκαν κατά την εφαρμογή των ισχυόντων κανονισμών.

Ειδικότερα, με τους κανονισμούς προτείνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις στους βασικούς κανονισμούς:

1. Προσθήκη του όρου «Διευθυντής» και του ορισμού αυτού, στον οποίο περιλαμβάνεται τόσο ο Διευθυντής του Τμήματος Εργασίας όσο και οποιοδήποτε άλλο εξουσιοδοτημένο από αυτόν πρόσωπο, ώστε να επιτυγχάνεται η ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης των αιτήσεων για τη χορήγηση των υπό αναφορά αδειών.
2. Τροποποίηση της πρόνοιάς τους που προβλέπει για το χρονικό περιθώριο της υποβολής αίτησης για

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών), ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ, Γιώργος Περδίκης (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

την έκδοση άδειας που επιτρέπει σε παιδί να συμμετέχει σε πολιτιστική ή συναφή δραστηριότητα, ώστε αυτή να δύναται να υποβληθεί τέσσερις ημέρες πριν από την απασχόληση του παιδιού αντί πριν από ένα μήνα, όπως προβλέπεται στους βασικούς κανονισμούς. Η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία λόγω της ταχύτητας που επιβάλλεται να υπάρχει κατά τη χορήγηση άδειας συμμετοχής παιδιού κυρίως στον τομέα της διαφήμισης απ' όπου προέρχονται οι περισσότερες αιτήσεις για απασχόληση παιδιών.

3. Διαγραφή της πρόνοιάς τους που προβλέπει για την έκδοση από το Τμήμα Εργασίας κατάλληλης ταυτότητας για το άτομο που συνοδεύει το παιδί κατά τη διάρκεια των ωρών απασχόλησής του, γιατί κρίθηκε ότι η άδεια αυτή δε συμβάλλει ουσιαστικά στην προστασία του παιδιού.

Στο στάδιο της μελέτης των κανονισμών την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Η προτεινόμενη μείωση του χρόνου που απαιτείται για την υποβολή της αίτησης για έκδοση της απαιτούμενης άδειας απασχόλησης παιδιού από ένα μήνα σε τέσσερις μέρες, καθώς και το κατά πόσο ο χρόνος αυτός είναι ικανοποιητικός για την εξέταση της αίτησης αυτής από το αρμόδιο τμήμα.
2. Η ανάγκη συμπερίληψης στα απαιτούμενα για την έκδοση άδειας έγγραφα και του πιστοποιητικού ότι τα πρόσωπα με τα οποία πρόκειται να συνεργαστεί το παιδί δεν περιλαμβάνονται στο αρχείο καταδικασθέντων για αδικήματα που αναφέρονται στον περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμο.
3. Η ανάγκη συμπερίληψης στους κανονισμούς ασφαλιστικών δικλίδων για τον συνοδό του παιδιού κατά τις ώρες απασχόλησης του παιδιού στις προβλεπόμενες από τους κανονισμούς δραστηριότητες.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος της επιτροπής κάλεσε τους κυβερνητικούς αρμοδίους όπως σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία και τους εμπλεκόμενους φορείς μελετήσουν τα πιο πάνω ζητήματα και εξετάσουν το ενδεχόμενο αναθεώρησης επιμέρους προνοιών των υπό συζήτηση κανονισμών.

Αναποκρινόμενοι στο πιο πάνω αίτημα της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατέθεσαν αναθεωρημένο κείμενο στην επιτροπή, στο οποίο περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις στο αρχικό κείμενο των κανονισμών:

1. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία στα έγγραφα που συνοδεύουν κάθε αίτηση για έκδοση άδειας που να επιτρέπει σε παιδί να συμμετέχει σε πολιτιστική ή συναφή δραστηριότητα να περιλαμβάνεται και πιστοποιητικό ότι τα πρόσωπα που εμπλέκονται στην παραγωγή δεν περιλαμβάνονται στο αρχείο καταδικασθέντων για αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 22(1) του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμου.
2. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία το χρονικό πλαίσιο για την υποβολή της αίτησης, ανάλογα με το είδος της οπτικοακουστικής παραγωγής στην οποία δύναται να συμμετάσχει το παιδί, θα διαβαθμίζεται ως ακολούθως:
  - α. Εντός επτά εργάσιμων ημερών πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής της παραγωγής επείγουσας φύσεως, όπως διαφημιστική παραγωγή μικρής διάρκειας και έκτακτου τηλεοπτικού/θεατρικού ρόλου, ανάλογα με την περίπτωση.
  - β. Εντός δεκαπέντε εργάσιμων ημερών πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής της παραγωγής διάρκειας, όπως τηλεοπτική σειρά και θεατρική παράσταση.
  - γ. Εντός τριάντα εργάσιμων ημερών πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής της παραγωγής για κινηματογραφική ταινία στις περιπτώσεις που η παραγωγή περιλαμβάνει αυξημένη πολυπλοκότητα στο σενάριο.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι σε κάθε περίπτωση για την απασχόληση παιδιού χρειάζεται γραπτή εκτίμηση κινδύνου με βάση τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία των Νέων) Κανονισμούς, η οποία εξετάζεται, προκειμένου να διασφαλίζεται η ασφάλεια του χώρου στον οποίο θα απασχολείται το παιδί.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού ανέφερε ότι συμφωνεί με τις πρόνοιες του αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών, προσθέτοντας ότι η Επιτροπή Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού έχει εκδώσει οδηγό με σχετικές συστάσεις για τη συμμετοχή παιδιού σε οποιαδήποτε οπτικοακουστική παραγωγή.

Η ΟΕΒ, παρ' όλο που δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής, με σχετική επιστολή που απέστειλε σ' αυτήν αναφέρει ότι δε διαφωνεί με τις πρόνοιες των κανονισμών.

Ο καλλιτεχνικός διευθυντής του ΘΟΚ συμφώνησε με τους προτεινόμενους κανονισμούς και δήλωσε ότι ο ΘΟΚ βρίσκεται ήδη σε συνεννόηση με την Επιτροπή Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού για τη δημιουργία πρωτοκόλλου που θα διασφαλίζει όλες τις προϋποθέσεις, ώστε η συμμετοχή παιδιού σε οποιαδήποτε παραγωγή να είναι προς πνευματικό όφελός του και να αποφεύγεται το ενδεχόμενο σωματικής ή πνευματικής του ταλαιπωρίας. Τέλος, ο ίδιος ανέφερε ότι ο προγραμματισμός για τις παραγωγές του ΘΟΚ γίνεται σε χρόνο που επιτρέπει την έγκαιρη υποβολή και έγκριση της αίτησης από το αρμόδιο τμήμα.

Οι εκπρόσωποι των τηλεοπτικών οργανισμών συμφώνησαν με τις πρόνοιες του αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών. Επισήμαναν μάλιστα ότι το χρονικό διάστημα του ενός μηνός που απαιτείται με βάση τους ισχύοντες κανονισμούς για την υποβολή της σχετικής αίτησης για έγκριση της συμμετοχής παιδιού σε οπτικοακουστική παραγωγή είναι πολύ μεγάλο σε σχέση με τα χρονικά περιθώρια προγραμματισμού και εκτέλεσης μιας παραγωγής και γι' αυτό συχνά δεν καθίσταται δυνατή η έγκαιρη υποβολή της αίτησης.

Ο εκπρόσωπος του ΡΙΚ ανέφερε ότι συμφωνεί με τους προτεινόμενους κανονισμούς και δήλωσε ότι το ΡΙΚ έχει υιοθετήσει συγκεκριμένη πολιτική προστασίας- συνεργασίας με παιδιά, την οποία εφαρμόζει.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Εταιρειών Παραγωγής Διαφημιστικών Ταινιών υποστήριξε ότι το χρονικό διάστημα των τεσσάρων ημερών για την υποβολή της σχετικής αίτησης για τη συμμετοχή παιδιού σε οπτικοακουστική παραγωγή που προτεινόταν στο αρχικό κείμενο των κανονισμών είναι ικανοποιητικό και διαφώνησε με τη διαβάθμιση που περιλήφθηκε στο αναθεωρημένο κείμενό τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτοί έχουν αναθεωρηθεί με βάση τα πιο πάνω, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε με την έγκριση των κανονισμών.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ και μία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 9 και 10 αναβάλλονται.

Για το υπ' αριθμόν 11 θέμα υπάρχει εισήγηση για αναβολή.

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα τιλοφορείται «Ο περί της Ηλεκτρονικής Δημοσίευσης της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας Νόμος του 2019».

---

* Υπέρ: ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχές: ΕΛΑΜ.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθεσίας με την οποία η δημοσίευση της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας ηλεκτρονικά θα αναγνωρίζεται ως αυθεντική μορφή δημοσίευσης η οποία παράγει έννομα αποτελέσματα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ηλεκτρονικής Δημοσίευσης της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μάριος Μαυρίδης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Ονούφριος Κουλλά	Μιχάλης Γιωργάλλας
Στέφανος Στεφάνου	Γιώργος Περδίκης
Άριστος Δαμιανού	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Απριλίου και στις 6 Μαΐου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν ο διευθυντής του Τυπογραφείου της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Η Νομική Υπηρεσία απέστειλε γραπτώς τις θέσεις της επί του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας με την οποία η δημοσίευση της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας ηλεκτρονικά θα αναγνωρίζεται ως αυθεντική μορφή δημοσίευσης η οποία παράγει έννομα αποτελέσματα.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο ρυθμίζονται επιμέρους ζητήματα, όπως οι προδιαγραφές για την ηλεκτρονική έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας, η προσβασιμότητα του κοινού σε αυτή, οι σχετικές αρμοδιότητες του Τυπογραφείου της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και τα μέτρα που θα λαμβάνονται σε περίπτωση κατάρρευσης του πληροφορικού συστήματός του, προκειμένου να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη κυκλοφορία της εφημερίδας μέχρι την αποκατάσταση του συστήματος.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, μέχρι τη 10^η Δεκεμβρίου 2004 η Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας κυκλοφορούσε μόνο σε έντυπη μορφή, ενώ από την εν λόγω ημερομηνία και εντεύθεν άρχισε η παράλληλη κυκλοφορία της και σε ηλεκτρονική μορφή. Ωστόσο, ως αυθεντική και παράγουσα έννομα αποτελέσματα έκδοση θεωρείται μόνο η έκδοσή της σε έντυπη μορφή.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η προώθηση του υπό εξέταση νομοσχεδίου κρίθηκε απαραίτητη, λαμβανομένων υπόψη ότι:

1. η χρήση της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας σε έντυπη μορφή έχει περιοριστεί σημαντικά, και
2. η Ευρωπαϊκή Ένωση κατόρθωσε την έντυπη έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας της και, μέσω του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 216/2013 του Συμβουλίου της 7^{ης} Μαρτίου 2013 για την ηλεκτρονική δημοσίευση της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ασφάλεια δικαίου, προέβλεψε ότι έκδοση αυτής ηλεκτρονικά συνιστά την αυθεντική έκδοση, η οποία παράγει έννομα αποτελέσματα, αποκλείοντας ταυτόχρονα τη δυνατότητα προσβολής της εγκυρότητας νομοθετικής πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος ο διευθυντής του Τυπογραφείου της Κυπριακής Δημοκρατίας δήλωσε μεταξύ άλλων ότι με τις κατ' αναλογία των προνοιών του Κανονισμού 216/2013 ρυθμίσεις:

1. αναμένεται να προκύψουν εξοικονομήσεις ύψους €200.000 σε εκτυπωτικό χαρτί και ταχυδρομικά έξοδα λόγω του τερματισμού της έκδοσης της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας σε έντυπη μορφή, ενώ μεσοπρόθεσμα αναμένονται περαιτέρω εξοικονομήσεις ύψους €300.0000 από τη μείωση του μισθολογίου,
2. το Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, πέραν της κυκλοφορίας της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας σε ηλεκτρονική μορφή, θα εκτυπώνει, σφραγίζει και φυλάττει δύο αντίγραφα της ηλεκτρονικής έκδοσης κατά το πρότυπο του Βελγίου και της Πολωνίας, όπου πέραν της ηλεκτρονικής μορφής εκτυπώνονται δύο αντίγραφα τα οποία σφραγίζονται και φυλάσσονται ως αυθεντικά για μαρτυρία ενώπιον δικαστικών διαδικασιών.

Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, με σχετικό σημείωμα ημερομηνίας 12 Απριλίου 2019, κατέθεσε τις

απόψεις της επί του νομοσχεδίου, αναφέροντας τα ακόλουθα:

1. Το νομοσχέδιο ετοιμάστηκε από το αρμόδιο υπουργείο κατόπιν υποδείξεων του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθότι η αντικατάσταση της έντυπης έκδοσης της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας με ηλεκτρονική έκδοση είναι επιβεβλημένο να νομιμοποιηθεί διά νόμου, ο οποίος να προσδίδει τη δέουσα αυθεντικότητα και τα αντίστοιχα έννομα αποτελέσματα για λόγους ασφάλειας δικαίου.
2. Οι πρόνοιες του νομοσχεδίου που προσδίδουν αυθεντικότητα και έννομα αποτελέσματα στην ηλεκτρονική έκδοση πρέπει να έχουν αναδρομική ισχύ, αρχής γενομένης από την 1^η Ιανουαρίου 2015, καθότι το Υπουργείο Οικονομικών κατά το έτος 2015 αντικατέστησε την έντυπη έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας με ηλεκτρονική έκδοση χωρίς την προηγούμενη θέσπιση σχετικής νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη όσα τέθηκαν ενώπιόν της αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης και του μέλους της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου, να εισηγηθεί την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως ο περί της Ηλεκτρονικής Έκδοσης της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας Νόμος του 2019.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Ηλεκτρονική έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας. Άρθρο 3.

Έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας σε έντυπη μορφή σε ορισμένες περιπτώσεις. Άρθρο 4.

Αρμοδιότητα του Τυπογραφείου για ζητήματα που αφορούν στην ηλεκτρονική έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας. Άρθρο 5.

Αντίγραφα της ηλεκτρονικής έκδοσης της Επίσημης Εφημερίδας σε έντυπη μορφή. Άρθρο 6.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ηλεκτρονικής Έκδοσης της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Έχει γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.630, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία έκδοσης των πιστοποιητικών μίσθωσης για τις κατοικίες του συνοικισμού αυτοστέγασης στην κοινότητα Τίμης Πάφου και πότε υπολογίζεται να παραχωρηθούν στους δικαιούχους πρόσφυγες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.631, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Στις 10 Μαΐου 2019 υπερψηφίστηκαν από την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων οι περι Γενικού Συστήματος Υγείας (Εργαστήρια) Κανονισμοί του 2019, οι οποίοι ρυθμίζουν το πλαίσιο λειτουργίας των κλινικών εργαστηρίων εντός του ΓΕΣΥ.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια κίνητρα σχεδιάζει να παράσχει στα μη διαπιστευμένα εργαστήρια τα οποία πρόκειται να συμβληθούν με το ΓΕΣΥ, για να διαπιστευθούν, και ποια κίνητρα πρόκειται να δώσει στα ήδη διαπιστευμένα εργαστήρια, ώστε να διατηρήσουν τη διαπίστευσή τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.632, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Στις 6 Απριλίου 2019 το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία κατάγγελλε μία πράξη βαρβαρότητας κατά ζώου και ζητούσε πληροφορίες, ώστε να αναζητηθούν και να τιμωρηθούν οι υπαίτιοι. Συγκεκριμένα, ένας σκύλος βρέθηκε φιμωμένος και δεμένος με κολλητική ταινία σε περιοχή κοντά στο φράγμα του Κούρη. Το γεγονός συγκλόνισε την κοινή γνώμη και προκάλεσε δυσμενή σχόλια στο διαδίκτυο. Τη συγκεκριμένη πράξη καταδίκασαν κόμματα και οργανώσεις.»

Επειδή η ανακοίνωση του υπουργού καλούσε τους πολίτες να δώσουν πληροφορίες και μαρτυρία για το περιστατικό και να απευθυνθούν στην αστυνομία ή στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ένα μήνα μετά το περιστατικό έχει υπάρξει οποιαδήποτε μαρτυρία ή πληροφορία και πώς προχωρά η διευθέτηση της υπόθεσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.633, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι θα πραγματοποιηθεί στην κατεχόμενη Αμμόχωστο μεταξύ 13 και 16 Νοεμβρίου 2019 το 6^ο Παγκόσμιο Συνέδριο για Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά για την Καλή Διαβίωση των Ανθρώπων και των Ζώων [“6th World Congress on Medicinal and Aromatic Plants for Human and Animal Welfare” (WOCMAP VI)]. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την ιστοσελίδα του συνεδρίου αυτό επρόκειτο να πραγματοποιηθεί αρχικά στην Αττάλεια της Τουρκίας, αλλά φαίνεται να έχει μετακινηθεί η διοργάνωσή του στην κατεχόμενη Κύπρο μετά από ενέργειες των διοργανωτών.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει ενημερωθεί για τη διοργάνωση του εν λόγω συνεδρίου στα κατεχόμενα, καθώς και αν έχει προβεί σε οποιοδήποτε ενέργειες προς μη πραγματοποίησή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.634, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλώ πολύ τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει κατά πόσο ο παυθείς Αρχηγός Αστυνομίας κ. Ζαχαρίας Χρυσοστόμου εξακολουθεί να έχει μετά την παύση του φρουρά αστυνομικών (δύο ή τεσσάρων).»

Αν αυτό συμβαίνει, υπάρχει έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο; Πότε δόθηκε αυτή και στη βάση ποιας αιτιολόγησης;

Παρακαλούμε επίσης να μας ενημερώσει αν και άλλοι πρώην Αρχηγοί Αστυνομίας διατηρούν φρουρά μετά την παύση, παραίτηση ή αφυπηρέτησή τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.635, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχουν έρθει εις γνώσιν μου ανησυχίες των κατοίκων της κοινότητας Καλαβασού, έπειτα από πληροφόρηση της οποίας έτυχαν, ότι στον υδατοφράκτη Καλαβασού εισέρχεται νερό από παραπλήσιο ρυάκι το οποίο, σύμφωνα πάντα με τις πληροφορίες τις οποίες έχουν οι κάτοικοι, περιέχει κάδμιο και νικέλιο.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Έχουν γίνει οι απαραίτητες εξετάσεις για τις πιο πάνω υποψίες;
2. Εάν ναι, τότε πότε έγιναν, από ποιους και τι αποτελέσματα είχαν;
3. Ποια μέτρα λαμβάνετε, από τη στιγμή που πληροφορηθήκατε την καταγγελία, ούτως ώστε να αποτρέψετε την εισροή του νερού από το ρυάκι στον υδατοφράκτη, μέχρι να προχωρήσετε σε αναλύσεις του ύδατος;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.636, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσίευμα στην εφημερίδα “Ο Φιλελεύθερος” πληροφορήθηκα ότι η Επιτροπή Μνημείων της Κύπρου τοποθετήθηκε αρνητικά ως προς το ενδεχόμενο της τοποθέτησης δυο γλυπτών μνημείων, ύψους είκοσι πέντε μέτρων το καθένα, στην είσοδο της μαρίνας Αγίας Νάπας. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, ο δήμαρχος Αγίας Νάπας, κ. Γιάννος Καρούσος, διαφώνησε με τη γνώμη της επιτροπής και ζήτησε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Χωροταξίας να προχωρήσει στην αδειοδότηση για την τοποθέτηση των υπό αναφορά μνημείων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι η θέση του Τμήματος Πολεοδομίας και Χωροταξίας και αν προτίθεται να αδειοδοτήσει την τοποθέτηση των υπό αναφορά μνημείων παρά την αρνητική γνώμη της Επιτροπής Μνημείων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.637, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν η κυβέρνηση προτίθεται να εντάξει και τις τρίτεκνες οικογένειες στον ορισμό των πολύτεκνων οικογενειών, όπως συμβαίνει σε αρκετές άλλες χώρες που αντιμετωπίζουν δημογραφικό πρόβλημα, προσφέροντάς τους όλες τις χορηγίες, επιδόματα και διευκολύνσεις που δίνονται στις οικογένειες που αριθμούν από τέσσερα παιδιά και πλέον, αυξάνοντας αναλόγως τα απαραίτητα κονδύλια, ώστε να μην περιοριστούν τα δικαιώματα αυτών των οικογενειών που σήμερα καθορίζονται ως πολύτεκνες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.638, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε πρόσφατη τηλεοπτική εκπομπή ο Επίτροπος Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων κ. Γιαννάκης Παπαδούρης δήλωσε ότι μέχρι το τέλος Ιανουαρίου θα καταθέσει στο Υπουργικό Συμβούλιο τη μελέτη και την πρότασή του για την ολοκληρωμένη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής Τροόδους. Επειδή, εξ όσων γνωρίζω, σύμφωνα με τη σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία (Οδηγία 2001/42/ΕΚ) και τη σχετική νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας (Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Σχέδια και/ή Προγράμματα Νόμος του 2005), κάθε σχέδιο ή πρόγραμμα πρέπει πριν από την έγκρισή του από το Υπουργικό Συμβούλιο να τυγχάνει εξέτασης για τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, μία διαδικασία που περιλαμβάνει και δημόσια διαβούλευση, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε αναμένεται να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση η μελέτη εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον από σχέδια για την ανάπτυξη του Τροόδους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.639, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η κυβέρνηση έχει επαναφέρει μερικώς το επίδομα πολύτεκνης μάνας. Παρ' όλα αυτά, δεν έχει επανέλθει το επίδομα μάνας για τις μητέρες που έχουν γεννήσει τρία παιδιά, κατά τον ίδιο τρόπο που έχει επανέλθει για τις μητέρες με τέσσερα και πλέον παιδιά.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να επαναφέρει το επίδομα μάνας και για τις τρίτεκνες μητέρες, όπως πριν από το 2012.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.640, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω επισκεφθεί πρόσφατα το Δημοτικό Σχολείο Γερίου Β΄ όπου διαπίστωσα τα μεγάλα προβλήματα αναφορικά με την ευστάθεια του κτιρίου, τα οποία είχαν καταγγεληθεί κατά τη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού στη συνεδρία της στις 10 Οκτωβρίου 2018. Φαίνεται ότι, παρά την ιδιαίτερη φροντίδα που καταβάλλουν η διεύθυνση του σχολείου και η σχολική εφορία, τα προβλήματα παραμένουν. Επιβάλλεται να προστεθούν λυόμενες αίθουσες, για να αντιμετωπιστεί αμέσως το στεγαστικό πρόβλημα του σχολείου, ενώ ταυτόχρονα είναι εκ των ων ουκ άνευ η έναρξη των εργασιών για την ανέγερση νέου κτιρίου του σχολείου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει η δυνατότητα για προσθήκη κι άλλων λυόμενων αιθουσών προσωρινά και αν υπάρχει σχετική πρόνοια στον προϋπολογισμό για την ανέγερση νέου κτιρίου του Δημοτικού Σχολείου Γερίου Β΄ μετά το 2019.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.641, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με τον περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμο του 2000 [Ν. 119(I)/2000], ο υπουργός διορίζει κατάλληλο πρόσωπο για να εκτελεί καθήκοντα οικογενειακού συμβούλου με σκοπό την καλύτερη εφαρμογή του νόμου. Σύμφωνα με την πρόνοια του άρθρου 6(7), ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας μπορεί να απαλλάξει οικογενειακό σύμβουλο, όταν αυτός αδυνατεί να ασκήσει τα καθήκοντα του.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσοι οικογενειακοί σύμβουλοι έχουν διοριστεί από το 2000 που ψηφίστηκε η νομοθεσία, πόσοι έχουν αντικατασταθεί λόγω πλημμελούς άσκησης των καθηκόντων τους και πόσοι οικογενειακοί σύμβουλοι υπηρετούν σήμερα ανά επαρχία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.642, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει για την πορεία υλοποίησης των έργων που αποσκοπούν στην αναζωογόνηση και ανάπτυξη του Μουτουλλά.

Συγκεκριμένα, σε πρόσφατη επίσκεψή μας στην κοινότητα Μουτουλλά οι κάτοικοι του χωριού υπογράμμισαν το χρόνιο αίτημά τους για κατασκευή αποχετευτικού συστήματος, εκφράζοντας σοβαρές ανησυχίες ότι, αν δεν υλοποιηθεί σύντομα, υπάρχει ορατός κίνδυνος μόλυνσης των νερών και των πηγών του Μουτουλλά, ο οποίος, όπως γνωρίζετε, φημίζεται για τις θεραπευτικές ιδιότητες των υδάτων του. Όπως κατήγγειλαν, παρά τις κατά καιρούς διαβεβαιώσεις που δόθηκαν για υλοποίηση του έργου, εντούτοις παρατηρείται κωλυσιεργία στην προώθηση των διαδικασιών, καθώς και έλλειψη συντονισμού ανάμεσα στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Επίσης, η κοινότητα Μουτουλλά ζητά επίσπευση του έργου που αφορά την ανάπλαση του πυρήνα του χωριού, το οποίο προβλέπεται στο Ρυθμιστικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Μουτουλλά, που εκπονήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών του 2010. Το έργο χαρακτηρίζεται ως μεγαλεπήβολο, καθώς αναμένεται να προσδώσει στον Μουτουλλά την παραδοσιακή γραφική αίγλη του και να συμβάλει στην ανάπτυξη του αγροτουρισμού στην περιοχή, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την προώθηση των παραδοσιακών προϊόντων.

Τόσο για πρακτικούς όσο και για οικονομικούς λόγους πιστεύουμε ότι τα δύο πιο πάνω έργα, το αποχετευτικό σύστημα και η ανάπλαση του πυρήνα του Μουτουλλά, θα ήταν προτιμότερο να συντρέχουν.

Τέλος, καθυστέρηση παρατηρείται στην υλοποίηση του έργου αποκατάστασης του κτιρίου του πρώην Περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου Μαραθάσας, όπου προγραμματίζεται να μεταφερθεί το Δημόσιο Νηπιαγωγείο Μουτουλλά, καθώς και να στεγαστεί νηπιοβρεφολογικός σταθμός. Σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα που τέθηκαν, η λειτουργία τους αναμένεται να αρχίσει τον Σεπτέμβριο του 2019, γεγονός που επιβάλλει την επίσπευση του έργου.

Είμαστε βέβαιοι ότι αντιλαμβάνεστε την ανάγκη ύπαρξης μιας ολοκληρωμένης πολιτικής με την εκπόνηση ενός πακέτου μέτρων για αναχαίτιση της αστυφιλίας και αναζωογόνηση των ορεινών χωριών μας. Πιστεύουμε ότι τα πιο πάνω έργα στον Μουτουλλά θα συμβάλουν στην αναχαίτιση της φθίνουσας πορείας του χωριού και στην ανάπτυξή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.643, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να απαντήσει σχετικά με τα μέλη της αστυνομίας που υπηρετούν σε ομάδες ειδικών αποστολών και που ασκούν επικίνδυνα καθήκοντα αν καλύπτονται από ασφάλιση, σε περίπτωση που, ο μη γένοιτο, υποστούν κάποιο ατύχημα κατά την ώρα άσκησης του καθήκοντός τους.

Συγκεκριμένο παράδειγμα οι άνδρες της ΕΜΑΚ που επιχειρήσαν στο φρεάτιο του Μεταλλείου Μιτσερού για αναζήτηση και ανάσυρση πτωμάτων, γνωρίζοντας την επικινδυνότητα του φρεατίου. Σε περίπτωση που κάποιος χτυπούσε ή συνέβαινε κάτι ακόμα χειρότερο, ήταν ασφαλισμένος για μόνιμη ανικανότητα ή θάνατο; Να μας ενημερώσετε αν προσφέρεται τέτοια ασφάλεια που να καλύπτει τους συγκεκριμένους εργαζομένους. Όπως αναγκάζεται ο ιδιώτης εργοδότης να ασφαλίζει τους υπαλλήλους του δεν πρέπει το ίδιο να πράττει και το κράτος για περιπτώσεις εργαζομένων με καθήκοντα υψηλού κινδύνου; Σημειώνω ότι οι μισθοί τους κυμαίνονται στις πλείστες περιπτώσεις από €1.300 έως €2.000.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.644, ημερομηνίας 22 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2012 παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα της έρευνας “LIFE+ DEMOCOPHES, Demonstration of study to coordinate and perform human biomonitoring on a European scale”.

Στην έρευνα αυτή τα δείγματα από τρίχες που λήφθηκαν από μητέρες ηλικίας μέχρι 45 ετών στην Κύπρο έδειξαν δύο φορές πιο υψηλά επίπεδα υδραργύρου από τον μέσο όρο άλλων χωρών. Οι μετρήσεις κατατάσσουν την Κύπρο στην τρίτη χειρότερη από τις δεκαεφτά χώρες που έλαβαν μέρος.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποια μέτρα λήφθηκαν από τότε, για να προστατευθεί ο πληθυσμός;
2. Συνεχίζει ακόμη η συμμετοχή του κρατικού χημείου στο πιο πάνω πρόγραμμα;
3. Γίνονται αναλύσεις για παρακολούθηση των επιπέδων υδραργύρου σε ψάρια της θάλασσας ή των ιχθυοτροφείων;
4. Ποιες ενέργειες γίνονται για τη σωστή πληροφόρηση του κοινού όσον αφορά τις πηγές των βλαβερών αυτών χημικών και τη σωστή διατροφή;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.645, ημερομηνίας 22 Μαΐου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Στην αστυνομική δύναμη Κύπρου υπάγονται τρεις ομάδες αυτοδυτών: της Λιμενικής και Ναυτικής Αστυνομίας (Λ&ΝΑ), της Ειδικής Μονάδας Αντιμετώπισης Καταστροφών (ΕΜΑΚ) της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου και της Μονάδας Αεροπορικών Επιχειρήσεων (ΜΑΕΠ).

Η ομάδα αυτοδυτών της ΕΜΑΚ ανταποκρίθηκε τους πρώτους μήνες του 2019 σε τριάντα τέσσερα περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων εκείνων της Κόκκινης Λίμνης και της λίμνης “Μεμί”. Στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, πέραν των καθηκόντων πυρόσβεσης, ως αυτοδύτες εκπαιδεύονται δύο φορές τον μήνα, μέρα και νύχτα, σε θάλασσα και υδατοφράχτες. Κάποια άτομα της ομάδας κατέχουν διαφορετικές ειδικότητες ή ακόμα και όλες τις ειδικότητες της ΕΜΑΚ. Ανταποκρίνονται πρώτοι σε επεισόδια που λαμβάνουν χώρα σε υδατοφράχτες, αλλά και στη θάλασσα μετά από διαταγή του διευθυντή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

Στις άλλες δύο ομάδες αυτοδυτών (Λ&ΝΑ και ΜΑΕΠ) παραχωρείται το καταδυτικό επίδομα ανά εξάμηνο, σύμφωνα με την ΚΔΠ 51/189 και την αστυνομική διάταξη 5/47. Κατά παράδοξο τρόπο, στα μέλη της ομάδας αυτοδυτών της ΕΜΑΚ αυτό το επίδομα δεν παραχωρείται. Να σημειωθεί ότι και για τους δώδεκα αυτοδύτες της ΕΜΑΚ συνολικά το επίδομα θα ανέρχεται περίπου στις €24.000 ετησίως.

Θεωρώ επίσης απαραίτητο να καταγράφεται σε επίσημο έγγραφο της Δημοκρατίας (ΑΔ 5/47) ότι ομάδα αυτοδυτών, οι οποίοι βρίσκονται συνεχώς σε επιχειρησιακή ετοιμότητα για καταδυτικές αποστολές, εκτελούν τα καθήκοντά τους σε εθελοντική βάση. Δηλαδή, αν οι δώδεκα αρνούσαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην Κόκκινη Λίμνη μετά τα πρόσφατα γεγονότα, δεδομένης της πρόνοιας για εθελοντική υπηρεσία, δε θα μπορούσε να τους υποχρεώσει κανείς να ανταποκριθούν.

Εκτός λογικής είναι και η πρόνοια 8 (4) στην ΑΔ 5/47, η οποία έρχεται σε αντίφαση με τον όρο “εθελοντής”, σύμφωνα με την οποία, αν ο αυτοδύτης αρνηθεί συμμετοχή σε καταδύσεις εκπαιδευτικού και επιχειρησιακού χαρακτήρα, αποκλείεται και αποχωρεί από την ομάδα με άμεση υποχρέωση παράδοσης του εξοπλισμού του.

Πώς γίνεται να υπάρχει διάκριση μεταξύ μελών της αστυνομίας και σε άλλους να παραχωρείται το επίδομα (Λ&ΝΑ και ΜΑΕΠ), ενώ στους υπηρετούντες στην ΕΜΑΚ να μην παραχωρείται; Δεν είναι αυτό δυσμενής διάκριση;

Σημειώνω ότι στον Κανονισμό 30B των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών (ΚΔΠ 51/1989), όπως τροποποιήθηκαν μέχρι σήμερα, προβλέπεται ότι, όταν ο Αρχηγός είναι ικανοποιημένος που ομάδα αυτοδυτών της αστυνομίας βρίσκεται σε επιχειρησιακή ετοιμότητα για καταδυτική αποστολή, καταβάλλεται στα μέλη της το καταδυτικό επίδομα ετοιμότητας. Τα μέλη αυτής της ομάδας της ΕΜΑΚ είναι σε πλήρη επιχειρησιακή ετοιμότητα, δεδομένης της εκπαίδευσης που έχουν, αλλά τους αρνούνται το επίδομα.

Έχουμε δει όλοι τους άντρες της ΕΜΑΚ σε πλήρη δράση τον τελευταίο μήνα. Θεωρώ απαραίδεκτο να αναγκάζομαι να εγείρω θέμα για επιδόματα και ποσά τα οποία κάποιος θα μπορούσε να χαρακτηρίσει αμελητέα μπροστά στην αυτοθυσία αυτών των αντρών.

Αν οι άνδρες της ΕΜΑΚ καταφύγουν σε δικαστική διεκδίκηση και απαιτήσουν καταβολή αναδρομικού επιδόματος από το 2004, αντιλαμβάνεστε το κόστος για τη Δημοκρατία και κατ' επέκταση για τον φορολογούμενο πολίτη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.646, ημερομηνίας 23 Μαΐου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν πραγματοποιούνται τακτικοί έλεγχοι στα συστήματα συναγεμίου των σχολείων μας για τη λειτουργία τους και κατά πόσο γίνεται αντικατάσταση πεπαλαιωμένων και προβληματικών συστημάτων συναγεμίου. Επισυνάπτεται σχετικό δημοσίευμα που αφορά το σύστημα συναγεμίου της Νέας Τεχνικής Σχολής Λάρνακας και παρακαλώ να ενημερωθούμε για τις ενέργειες που έγιναν ή θα γίνουν για την αντικατάστασή του.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.647, ημερομηνίας 23 Μαΐου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Σε συνέχεια της απάντησής σας, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018, μετά από ερώτησή μας με Αρ. Φακ. 23.06.011.03.104, αναμένουμε να μας δώσετε ένα χρονικό πλαίσιο για την ηλεκτρονική διασύνδεση των αρχείων των στρατολογικών γραφείων με τα συστήματα ελέγχου διαβατηρίων των επίσημων λιμένων και αερολιμένων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σκοπός είναι η κατάργηση άδειας εξόδου, του Φύλλου Ατομικής Πρόσκλησης (ΦΑΠ) και όλων των συναφών εγγράφων που προκαλούν ταλαιπωρία στους πολίτες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.648, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Στα πλαίσια αντιμετώπισης των κλιματικών αλλαγών και των επιπτώσεών τους πολλές χώρες εφαρμόζουν σχέδια αναδάσωσης μεγάλων εκτάσεων σε τακτική βάση.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Υπάρχει σχεδιασμός για αναδάσωση περιοχών πέρα από τις καμένες περιοχές; Έχουν γίνει τέτοιες αναδασώσεις;
2. Υπάρχει σχέδιο με το οποίο να δίδεται βοήθεια σε οργανώσεις, για να κάνουν αναδασώσεις με υπόδειξη εγκεκριμένων περιοχών, παροχή δεντυλλίων κ.λπ., με στόχο να επιταχυνθεί ο σχεδιασμός του κράτους;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.649, ημερομηνίας 28 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω, όσον αφορά στους εκδρομικούς χώρους του Τμήματος Δασών:

1. Υπάρχουν κανονισμοί που πρέπει να εφαρμόζουν οι επισκέπτες, όσον αφορά στην οχληρία όπως για παράδειγμα δυνατή μουσική;
2. Υπάρχει διαδικασία με την οποία μπορεί κάποιος να καταγγείλει τέτοιες περιπτώσεις;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαΐου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.700, ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση που αφορά στο θέμα ξήρανσης των δέντρων κατά την εκτέλεση Δημοσίων Έργων και συγκεκριμένα κατά την κατασκευή της Λεωφόρου Αγλαντζιάς που έχει ήδη ολοκληρωθεί και κατά την υπό κατασκευή της Λεωφόρου Καλλιπόλεως σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Τα έργα εκτελούνται σύμφωνα με τους όρους της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης. Στη Λεωφόρο Αγλαντζιάς, πριν την έναρξη των εργασιών έγιναν επιτόπιες επισκέψεις με το Τμήμα Δασών με σκοπό να αποκοπούν όσο το δυνατό λιγότερα από τα υφιστάμενα δέντρα. Για τα δέντρα που παρέμειναν, ο Λειτουργός του Τμήματος Δασών κ. Γλαύκος Κυριάκου έδωσε συγκεκριμένες οδηγίες ούτως ώστε να

μην επηρεαστούν από τις κατασκευαστικές εργασίες. Συγκεκριμένα, ζήτησε όπως οι εκσκαφές σταματούν σε ακτίνα 2.0 μ από τους κορμούς των δέντρων και να ποτίζονται με την υδροφόρα του εργοταξίου. Κατά καιρούς, Λειτουργός του Τμήματος Δασών επισκεπτόταν και επιθεωρούσε την κατάσταση τους. Όσον αφορά στα δέντρα του Δασικού Πάρκου που παρέμειναν στα πρηνή του επιχώματος του Κυκλικού Κόμβου Ακαδημίας, προστατεύτηκαν με την τοποθέτηση ειδικού προστατευτικού φρεατίου από προκατασκευασμένο σκυρόδεμα μπροστά από τους κορμούς τους.

3. Όσον αφορά στην Λεωφόρο Καλλιπόλεως, επίσης, έγινε επιτόπια επίσκεψη με Λειτουργούς του Τμήματος Δασών. Κατά την εν λόγω επίσκεψη επιθεωρήθηκαν τα υφιστάμενα δέντρα και συμφωνήθηκε όπως αποκοπούν 7 συνολικά δέντρα, 3 πεύκα και 4 κυπαρίσσια, για τα οποία εκδόθηκε άδεια υλοτομίας αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται. Κατά την επιθεώρηση διαπιστώθηκε ότι τα κυπαρίσσια είχαν τρύπες οι οποίες οφείλονταν σε τερμίτες.
4. Σημειώνεται ότι κατά καιρούς σε διάφορες περιοχές της Κύπρου παρατηρείται το φαινόμενο ξήρανσης δέντρων λόγω των κλιματολογικών συνθηκών που επικρατούν. Το φαινόμενο ξήρανσης παρουσιάστηκε και σε δέντρα που βρίσκονται εντός του Δασικού Πάρκου Ακαδημίας, γεγονός το οποίο σε καμία περίπτωση δεν οφείλεται στις κατασκευαστικές εργασίες αλλά στις κλιματολογικές συνθήκες ως προαναφέρθηκε.
5. Να σημειωθεί ότι, οι καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν στην Κύπρο κατά τους μήνες Δεκέμβριο 2018 και Ιανουάριο 2019, είναι πολύ ευεργετικές για τα δέντρα. Οι πρόσφατες έντονες βροχοπτώσεις έχουν εμπλουτίσει τα υπόγεια στρώματα και τα πλείστα δέντρα που παρουσίαζαν το φαινόμενο ξήρανσης, βελτιώθηκαν. Η κατάσταση τους θεωρείται πλέον ανατρέψιμη.
6. Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων με γνώμονα την Περιβαλλοντική συνείδηση για τα συγκεκριμένα έργα στα οποία αναφέραστε, προχώρησε στην τοπιοτέχνηση των Λεωφόρων Αγλαντζιάς, Λάρνακος και Αμμοχώστου. Συγκεκριμένα έχουν φυτευτεί 224 δέντρα, 5 000 θάμνοι και 900 μ² έτοιμου γρασιδιού. Για το έργο στη Λεωφόρο Καλλιπόλεως κατασκευάζονται 277 λεκάνες για φύτευση δέντρων. Τη δεντροφύτευση θα την αναλάβει ο Δήμος Λευκωσίας αμέσως μετά την ολοκλήρωση του Έργου.

Επισυνάπτονται σχετικές φωτογραφίες.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.095, ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2018 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ κατ' αρχάς για την καθυστέρηση στην απάντησή της, να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- α. Τα Προαιρετικά Ολοήμερα Σχολεία στελεχώνονται με μόνιμους και αδιόριστους εκπαιδευτικούς με Αγορά Υπηρεσιών. Τα σχολεία λειτουργούν για τέσσερις περιόδους την ημέρα (1:05 - 4:00 μ.μ.) και τις πέντε μέρες της εβδομάδας.
- β. Από τη φετινή σχολική χρονιά 2018-2019 έχει ληφθεί πρόνοια ώστε, σε όλα τα Προαιρετικά Ολοήμερα Σχολεία, και για τις 20 διδακτικές περιόδους εβδομαδιαίως, να έχει φυσική παρουσία ακόμη ένας/μία εκπαιδευτικός, χωρίς καθήκοντα διδασκαλίας, για να μπορεί ανά πάσα στιγμή, να βοηθά σε οτιδήποτε απαιτηθεί, όπως σε θέματα ασφάλειας, ατυχημάτων, ψυχολογικής ή άλλης στήριξης των παιδιών κ.τ.λ.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε άλλη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.175, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 11 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμών του 1995-2005, όταν ένας υπάλληλος συμπληρώσει τις άδειες ασθενείας που δικαιούται, ο οικείος Προϊστάμενος υποβάλλει αίτημα προς τη Διευθύντρια του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, το συντομότερο δυνατό, με σκοπό την εξέταση του εν λόγω υπαλλήλου από Ιατροσυμβούλιο.
3. Κατόπιν σχετικής διερεύνησης από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για τους υπαλλήλους του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Αμμοχώστου που εμπίπτουν στην πιο πάνω κατηγορία, διαπιστώθηκε ότι τα σχετικά αιτήματα στάλθηκαν εγκαίρως. Επιπρόσθετα, τα πιστοποιητικά ασθενείας τους αναφέρονται στη φύση της ασθένειας και προσκομίσθηκαν εγκαίρως στο Τμήμα.
4. Επισημαίνεται επίσης ότι οι ίδιοι υπάλληλοι, μετά τη λήξη της άδειας ασθενείας που συνέστησαν οι

θεράποντες ιατροί, επέστρεψαν στην εργασία τους και ανάλαβαν κανονικά τα καθήκοντα τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.212, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω ότι αφού το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Κάτω Δρυ για επιχορήγηση της δαπάνης αγοράς μονοκάμπινου οχήματος με αυτόνομο σύστημα πυρόσβεσης κατά 50% από το Υπουργείο Εσωτερικών εγκρίθηκε, και αφού ακολουθήθηκαν όλες οι νόμιμες διαδικασίες προσφορών, το όχημα παραδόθηκε στο Κοινοτικό Συμβούλιο στις 3.10.2018, ενώ το ποσό των €16.422 θα του καταβληθεί εφόσον αποδεσμευθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών ενώπιον της οποίας εκκρεμεί αίτημα.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαΐου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.276, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

- (α) Ως προς την υπό εκπόνηση Δήλωση Πολιτικής Βρετανικών Βάσεων Ακρωτηρίου και Δεκέλειας το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει ολοκληρώσει -στα πλαίσια των θεσμοθετημένων διαδικασιών και αυτών που έχουν συμφωνηθεί με τη Διοίκηση των Βάσεων- το τελικό κείμενο των προνοιών πολιτικής και τους Χάρτες Πολεοδομικών Ζωνών, ενώ η σχετική με το εν λόγω Σχέδιο Ανάπτυξης οριστικοποιημένη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) απεστάλη στον Διοικητή των Βρετανικών Βάσεων, ο οποίος θα την υποβάλει μαζί με όλα τα απαιτούμενα έγγραφα και στοιχεία στο Τμήμα Περιβάλλοντος για αξιολόγηση και έκδοση σχετικής Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης. Η αναφερόμενη ΣΜΠΕ έχει επίσης διαβιβασθεί στις Βρετανικές Βάσεις σε ηλεκτρονική μορφή.
- (β) Επισημαίνεται, παράλληλα, ότι όλοι οι επηρεαζόμενοι Δήμοι και Κοινότητες έτυχαν πλήρους και λεπτομερούς ενημέρωσης επί της εξέλιξης της διαδικασίας εκπόνησης της Δήλωσης Πολιτικής, από Λειτουργούς του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, σε συσκέψεις στις 04.10.2018 και 11.09.2018, αντίστοιχα, και όλα τα ερωτήματα που τέθηκαν από τις εν λόγω Τοπικές Αρχές σε σχέση με την προωθούμενη διαδικασία απαντήθηκαν κατάλληλα.
- (γ) Στο παρόν στάδιο επαφίεται στη Διοίκηση των Βρετανικών Βάσεων η προώθηση της Περιβαλλοντικής Μελέτης στο Τμήμα Περιβάλλοντος για αξιολόγηση και έκδοση σχετικής Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαΐου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.309, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- 2. Σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης Δημόσιας Υπηρεσίας Εσωτερικών Επιβατικών Μεταφορών σε τακτικές γραμμές στη γεωγραφική περιοχή Πάφου, από την 1/1/2016 και μέχρι την ημερομηνία λήξης της Σύμβασης (5/7/2020) ο μέσος όρος ηλικίας των Οχημάτων που χρησιμοποιεί ο Ανάδοχος στην εκτέλεση των δρομολογίων δεν πρέπει να υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη και κανένα Όχημα δεν πρέπει να έχει ηλικία που να υπερβαίνει τα 15 έτη. Ο στόλος του ΟΣΥΠΑ αποτελείται από 102 λεωφορεία εκ των οποίων τα 55 είναι μέχρι 15 ετών ενώ τα υπόλοιπα 47 είναι άνω των 16 ετών, με μέσο όρο ηλικίας των οχημάτων του 15,4 έτη.
- 3. Πρώτιστο και αδιαπραγμάτευτο μέλημα του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων είναι η ασφαλής μεταφορά του επιβατικού κοινού και επιθυμία όλων είναι να μην χρησιμοποιούνται λεωφορεία μεγάλης ηλικίας στις μεταφορές. Ωστόσο, παρά τις προσπάθειες που έγιναν από το Υπουργείο, επί του παρόντος δεν υπάρχει επαρκής αριθμός λεωφορείων στην Κύπρο που να ικανοποιεί την κάλυψη όλων των αναγκών με μικρά σε ηλικία λεωφορεία γι' αυτό και οι Ανάδοχοι εταιρείες όλων των επαρχιών χρησιμοποιούν σε κάποιες περιπτώσεις οχήματα σχετικά μεγάλης ηλικίας, τα οποία όμως κατέχουν έγκυρο πιστοποιητικό επιτυχούς τεχνικού ελέγχου. Παράλληλα τυγχάνουν περιοδικώς φυσικού ελέγχου για να διαπιστώνεται ότι ικανοποιούνται τα απαραίτητα επίπεδα ασφάλειας.
- 4. Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, σας πληροφορώ ότι η εταιρεία "ΟΣΥΠΑ" δεν έχει λάβει έγκριση από το Υπουργείο για να ανανεώσει το στόλο της με καινούργια λεωφορεία, καθότι δεν έχει παρουσιάσει επαρκείς πληροφορίες όσον αφορά το πλάνο εξασφάλισης των αναγκαίων κεφαλαίων για την απόκτηση των νέων οχημάτων καθώς και το χρονοδιάγραμμα αντικατάστασης των οχημάτων, παρόλες τις υποδείξεις που έγιναν από το ΥΜΕΕ με σχετική αλληλογραφία.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαΐου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.327, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2018, του

βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάνη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, μετά από γραπτά παράπονα που τέθηκαν ενώπιον του από τους Δήμους των τουριστικών περιοχών Αγίας Νάπας, Παραλιμνίου, Λάρνακας και Λεμεσού σχετικά με τη χρήση των “σκούτερ” στην περιοχή τους καθώς, επίσης, μετά και από αίτημα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ανέλαβε πρωτοβουλία να εξετάσει τη δυνατότητα νομοθετικής ρύθμισης της διακίνησης των “σκούτερ”.
2. Στα πλαίσια αυτά το όλο θέμα συζητήθηκε με όλους τους εμπλεκόμενους, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, την Αστυνομία, την Ένωση Δήμων, και ξεχωριστά με τους Δήμους των τουριστικών περιοχών Αγίας Νάπας, Παραλιμνίου, Λάρνακας και Λεμεσού.
3. Παρά το γεγονός ότι οι θέσεις των άμεσα επηρεαζόμενων Δήμων των τουριστικών περιοχών ήταν συγκρουόμενες και ότι ούτε οι Δήμοι ούτε και η Αστυνομία αποδέχονταν την εποπτεία της όποιας νομοθετικής ρύθμισης υιοθετείτο, το Υπουργείο προχώρησε στη σύνταξη προσχεδίου νομοσχεδίου, το οποίο τέθηκε ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας του Κράτους, για νομοτεχνικό έλεγχο. Το νομοσχέδιο αποσκοπούσε στη ρύθμιση της διακίνησης των “σκούτερ”.
4. Η Νομική Υπηρεσία, μετά τη μελέτη του νομοσχεδίου, έθεσε σειρά ερωτημάτων τα οποία ουσιαστικά αφορούσαν τη ρύθμιση της αγοράς και όχι τη ρύθμιση διακίνησης των “σκούτερ”. Διαφάνηκε, δηλαδή, ότι πριν τη ρύθμιση της διακίνησης των “σκούτερ” θα πρέπει να προηγηθεί η ρύθμιση της αγοράς.
5. Σημειώνεται ότι, όπως προκύπτει από την ενημέρωση που έχουμε, τα ίδια προβλήματα κατάταξης, διαχείρισης αστυνόμευσης και ρύθμισης των λεγόμενων “personal mobility vehicles” αντιμετωπίζουν όλες οι ευρωπαϊκές χώρες. Το θέμα συζητήθηκε πρόσφατα, στις 7 Μαρτίου, 2019, σε συνάντηση του High Level Group on Road Safety ενώπιον του οποίου τέθηκαν πληροφορίες που έχουν συλλεγεί από την Ισπανία σε σχέση με τις ρυθμίσεις των κρατών μελών.
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταβάλλει προσπάθεια για συλλογή στοιχείων από όλα τα κράτη μέλη και το θέμα θα συνεχίσει να συζητείται στις συναντήσεις του High Level Group on Road Safety, για να αποφασιστούν τα αναγκαία μέτρα που θα ληφθούν, π.χ. έκδοση σύστασης ή ετοιμασία εναρμονιστικών μέτρων.
6. Με βάση τα πιο πάνω η νομοθετική ρύθμιση του θέματος φαίνεται να μην μπορεί να προωθηθεί περαιτέρω, στο παρόν τουλάχιστον στάδιο. Το Υπουργείο θα παρακολουθεί τις εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Μαΐου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.367, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα, όσον αφορά τον αριθμό των υποστατικών για τα οποία εκκρεμεί η έκδοση πιστοποιητικών μίσθωσης στην Κοινότητα Μουταγιάκας:

A. Συνοικισμός Αυτοστέγασης Μουταγιάκας (Φάση Α΄) - εκκρεμούν 16 οικιστικές μονάδες.

Έχει ολοκληρωθεί η παραχώρηση Πιστοποιητικών Μίσθωσης στους δικαιούχους, εκτός από 13 περιπτώσεις οικιστικών μονάδων, για τις οποίες δεν έχουν ολοκληρωθεί ή δεν έχουν αρχίσει τα κατασκευαστικά έργα ανέγερσης των οικιών ή υπάρχουν παρανομίες που επηρεάζουν συμφέροντα τρίτων ή οι δικαιούχοι είναι πτωχεύσαντες. Για 3 οικιστικές μονάδες, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας έχει ζητήσει τους δικαιούχους από την Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων (ΥΜΑΠΕ) για ολοκλήρωση των περαιτέρω διεργασιών για παραχώρηση των Πιστοποιητικών Μίσθωσης.

B. Συνοικισμός Αυτοστέγασης Μουταγιάκας (Φάση Β΄) - 102 οικιστικές μονάδες.

Έχει ολοκληρωθεί ο διαχωρισμός και εγγραφή των Μισθώσεων και αναμένεται να δοθούν οι δικαιούχοι από την ΥΜΑΠΕ στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για ολοκλήρωση όλων των περαιτέρω διεργασιών για παραχώρηση των Πιστοποιητικών Μίσθωσης, εκτός στις περιπτώσεις των πτωχεύσαντων και παρανομιών.

Γ. Συνοικισμός Αυτοστέγασης Μουταγιάκας (Φάση Γ΄, Δ΄, Κ΄) - εκκρεμούν 47 οικιστικές μονάδες.

Έχει ολοκληρωθεί η παραχώρηση Πιστοποιητικών Μίσθωσης στους δικαιούχους, εκτός από 28 περιπτώσεις οικιστικών μονάδων, για τις οποίες δεν έχουν ολοκληρωθεί ή δεν έχουν αρχίσει τα κατασκευαστικά έργα ανέγερσης των οικιών ή υπάρχουν παρανομίες που επηρεάζουν συμφέροντα τρίτων ή οι δικαιούχοι είναι πτωχεύσαντες. Για 19 οικιστικές μονάδες, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας έχει ζητήσει τους δικαιούχους από την ΥΜΑΠΕ για ολοκλήρωση των περαιτέρω

διεργασιών για παραχώρηση των Πιστοποιητικών Μίσθωσης.

Δ. Συνοικισμός Αυτοστέγασης Μουταγιάκας (Φάση Ε') - 109 οικιστικές μονάδες.

Δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία διαχωρισμού των Μισθώσεων από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Ε. Συνοικισμός Αυτοστέγασης Μουταγιάκας (Φάση Ζ') - 25 οικιστικές μονάδες.

Έχει ολοκληρωθεί ο διαχωρισμός και εγγραφή των Μισθώσεων και αναμένεται να δοθούν οι δικαιούχοι από την ΥΜΑΠΕ στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για ολοκλήρωση όλων των περαιτέρω διεργασιών για παραχώρηση των Πιστοποιητικών Μίσθωσης, εκτός στις περιπτώσεις των πτωχεύσαντων και παρανομιών.

ΣΤ. Συνοικισμός Αυτοστέγασης Μουταγιάκας (Φάση Η') - εκκρεμούν 20 οικιστικές μονάδες.

Έχει ολοκληρωθεί η παραχώρηση Πιστοποιητικών Μίσθωσης στους δικαιούχους, εκτός από 17 περιπτώσεις οικιστικών μονάδων, για τις οποίες δεν έχουν ολοκληρωθεί ή δεν έχουν αρχίσει τα κατασκευαστικά έργα ανέγερσης των οικιών ή υπάρχουν παρανομίες που επηρεάζουν συμφέροντα τρίτων ή οι δικαιούχοι είναι πτωχεύσαντες. Για 3 οικιστικές μονάδες, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας έχει ζητήσει τους δικαιούχους από την ΥΜΑΠΕ για ολοκλήρωση των περαιτέρω διεργασιών για παραχώρηση των Πιστοποιητικών Μίσθωσης.

Ζ. Συνοικισμός Αυτοστέγασης Μουταγιάκας (Φάση Θ')

Δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εγγραφής των Μισθώσεων. Έχουν ανεγερθεί μόνο 5 οικιστικές μονάδες και το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας προγραμματίζει την ολοκλήρωση της διαδικασίας παραχώρησης Πιστοποιητικών Μίσθωσης για τις πέντε οικιστικές μονάδες.

2. Είμαστε στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Μαΐου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.379, ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι αρμόδιο για την προστασία της ζωής, της αρτιμέλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία τους. Για το σκοπό αυτό, μέσω του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, το Υπουργείο επιτηρεί την εφαρμογή της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσίας. Η νομοθεσία αυτή επιβάλλει ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τους χώρους εργασίας και τους εξοπλισμούς εργασίας και υποχρεώνει κάθε εργοδότη να λαμβάνει μέτρα προστασίας και πρόληψης για τους εργοδοτούμενους του.
3. Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν έχει οποιαδήποτε αρμοδιότητα για προδιαγραφές για την εγκατάσταση και λειτουργία πάρκων αναψυχής ή συναφών υποστατικών.
4. Σημειώνεται ότι στους περί Δήμων και περί Κοινοτήτων Νόμους, προνοείται η έκδοση άδειας για τους χώρους αναψυχής που εμπίπτουν, ανάλογα με την περίπτωση, στα δημοτικά ή στα κοινοτικά όρια. Προϋπόθεση για την έκδοση της άδειας αυτής, είναι η εξασφάλιση πιστοποιητικών από τον Δημοτικό Μηχανικό (ή τον Διευθυντή του Τμήματος Δημοσίων Έργων), από τον Διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, από τον Διευθυντή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, καθώς και από την οικεία δημοτική υγειονομική υπηρεσία ή τον Προϊστάμενο των Υγειονομικών Υπηρεσιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.387, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση σχετικά με τη μετακίνηση της μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος της εταιρείας “Εταιρεία Αφοί Ιακώβου Κατασκευές Λτδ” που βρίσκεται στην κοινότητα Μοσφιλωτής της Επαρχίας Λάρνακας και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του ημερομηνίας 22.6.2016 εξουσιοδότησε την Πολεοδομική Αρχή να χορηγήσει για την υπό αναφορά ανάπτυξη πολεοδομική άδεια περιορισμένης χρονικής διάρκειας δύο (2) χρόνων από την ημερομηνία κοινοποίησης προς την “Εταιρεία Αφοί Ιακώβου Κατασκευές Λτδ” της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου (δηλαδή μέχρι τις 11.7.2018) χωρίς δικαίωμα ανανέωσης και υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Ανάμεσα στους όρους και τις προϋποθέσεις περιλαμβανόταν και συγκεκριμένος όρος ο οποίος θα έπρεπε να είχε υλοποιηθεί εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης προς την εν λόγω Εταιρεία της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου δηλαδή μέχρι τις 11.10.2016. Σε αντίθετη περίπτωση η σχετική με την αίτηση απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δε θα είχε ισχύ. Η προσωρινή πολεοδομική άδεια δεν κατέστη

δυνατό να χορηγηθεί επειδή ο υπό αναφορά όρος δεν υλοποιήθηκε και ως εκ τούτου η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου έπαυσε να ισχύει.

3. Κατά συνέπεια η Πολεοδομική Αρχή εξέδωσε Γνωμάτευση Αρνήσεως Χορηγήσεως της Πολεοδομικής Άδειας με ημερομηνία 19.7.2018 η οποία παραλήφθηκε από την υπό αναφορά Εταιρεία στις 6.8.2018 η οποία ωστόσο μέχρι σήμερα δεν έχει αποξηλώσει και απομακρύνει τις εγκαταστάσεις της. Ως εκ τούτου, η Πολεοδομική Αρχή διαβίβασε επιστολή προς την “Εταιρεία Αφοί Ιακώβου Κατασκευές Λτδ” με την οποία την καλεί όπως προβεί άμεσα στις απαιτούμενες ενέργειες για την αποξήλωση και απομάκρυνση του εργοστασίου και αποκατάσταση του χώρου το αργότερο μέχρι τις 31.3.2019. Παράλληλα ο Έπαρχος Λάρνακας ως αρμόδια Οικοδομική Αρχή διαβίβασε επίσης προειδοποιητική επιστολή με την οποία ενημερώνει την εν λόγω Εταιρεία για την πρόθεσή του να προχωρήσει στη λήψη των αναγκαίων μέτρων εναντίον της προς αποκατάσταση της νομιμότητας στην περιοχή σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.407, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ευανθίας Σάββα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση αναφορικά με σχεδιαζόμενη τουριστική και οικιστική ανάπτυξη στην Αλυκή Λάρνακας και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στις 8.1.2018 η εταιρεία “The Vegetables Producers & Exporters Ltd” υπέβαλε στην Πολεοδομική Αρχή (Αν. Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως) την πολεοδομική αίτηση με αρ. ΛΑΡ/008/2018 για Μικτή Τουριστική Ανάπτυξη, η οποία περιλαμβάνει ξενοδοχείο 292 δωματίων, 3 επαύλεις, 12 κατοικίες και εστιατόρια στην διοικητική περιοχή του Δήμου Δρομολαξιάς-Μενεού. Η υπό ανάπτυξη έκταση εμπίπτει στην Τουριστική Ζώνη Τ3β (Ε) που βρίσκεται πλησίον των Αλυκών Λάρνακας. Η αίτηση βρίσκεται σε αρχικό στάδιο μελέτης, αφού δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία διαβουλεύσεων με τα εμπλεκόμενα Τμήματα/Υπηρεσίες ώστε να μπορεί η Πολεοδομική Αρχή να προχωρήσει στη λήψη απόφασης. Μεταξύ των διαβουλεύσεων που εκκρεμούν είναι η Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής, με βάση την Περιβαλλοντική Μελέτη Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον που υποβλήθηκε με την αίτηση, του Υφυπουργείου Τουρισμού, του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.488, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι η οργάνωση “Drug Free World” δεν έχει προσκληθεί σε οποιαδήποτε εκδήλωση, ημερίδα, συνέδριο που έχει διοργανωθεί από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.). Επίσης, σας πληροφορώ πως η εν λόγω οργάνωση δεν έχει επισκεφθεί σχολεία και δεν έχει αποστείλει ή παραχωρήσει το οποιοδήποτε υλικό σε σχολεία.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Μαΐου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.499, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας διαβιβάζω τα πιο κάτω στατιστικά στοιχεία που ετοιμάστηκαν από τη Στατιστική Υπηρεσία:

- Συνολικές εισαγωγές ελαστικών από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από τρίτες χώρες (2009-2018) (βλ. Πίνακα I).
- Συνολικές επανεξαγωγές ελαστικών προς χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτες χώρες (2009-2018) (βλ. Πίνακα II).

Όσον αφορά το τρίτο ερώτημα της υπό αναφορά Ερώτησης, πληροφορείστε ότι παρόλο που αυτό δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Οικονομικών, το Τμήμα Τελωνείων στα πλαίσια της συνδρομής του προς άλλα κυβερνητικά τμήματα, αποστέλλει στο Τμήμα Περιβάλλοντος, κατόπιν αιτήματος του, μηνιαίες καταστάσεις του μηχανογραφημένου συστήματος ΘΗΣΕΑΣ, σε ηλεκτρονική μορφή, αναφορικά με τα στοιχεία των εισαγωγών ελαστικών από τρίτες χώρες στην Κύπρο, μεταξύ των οποίων και τα ονόματα των εισαγωγέων, για τις δικές του ενέργειες.

Σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 10 Απριλίου 2019 με θέμα τη διαχείριση των αποβλήτων ελαστικών και την επιβολή του περιβαλλοντικού τέλους, το Τμήμα Τελωνείων πληροφόρησε τα εμπλεκόμενα τμήματα ότι είναι έτοιμο να συνδράμει στην προσπάθεια είσπραξης του περιβαλλοντικού τέλους κατά την εισαγωγή ελαστικών από τρίτες χώρες, νοουμένου ότι μια τέτοια ενέργεια ρυθμιστεί νομοθετικά.

Παραμένω στη διάθεσή σας σε περίπτωση που χρειασθείτε πρόσθετες πληροφορίες.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Περιγραφή προϊόντος	Καινούργια ελαστικά οχημάτων			Μεταχειρισμένα ελαστικά οχημάτων			Καινούργια ή μεταχειρισμένα συμπαγή ή κοίλα ελαστικά οχημάτων	
	Αξία (€)	Τεμάχια	Καθαρή μάζα Κιλά (Kg)	Αξία (€)	Τεμάχια	Καθαρή μάζα Κιλά (Kg)	Αξία (€)	Καθαρή μάζα Κιλά (Kg)
2009	38.057.609	732.125	9.658.658	100.693	7.001	101.430	33.104	9458
2010	40.216.209	798.726	10.717.505	42.135	9.946	1.688.713	73.704	32526
2011	42.661.245	747.103	10/326.822	27.087	458	13.393	70.879	22655
2012	40.658.012	754.065	9.971.401	116.590	9.612	145.335	16.387	6206
2013	30.253.142	664.828	7.903.741	262.359	19.332	237.699	12.351	4557
2014	32.885.825	774.135	9.177.308	205.866	12.322	149.663	26.426	8504
2015	33.636.208	826.237	9.918.274	112.806	8.535	122.718	64.130	16356
2016	33.282.357	871.436	10.607.958	1.887	59	2.158	113.335	36325
2017	36.298.724	908.300	10.932.137	750	56	1.652	97.667	26201
2018	37.806.801	910.071	11.101.141	280	11	145	101.998	35867

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

Περιγραφή προϊόντος	Καινούργια ελαστικά οχημάτων			Μεταχειρισμένα ελαστικά οχημάτων		
	Αξία (€)	Τεμάχια	Καθαρή μάζα Κιλά (Kg)	Αξία (€)	Τεμάχια	Καθαρή μάζα Κιλά (Kg)
2009	548.089	8.772	23.113	5.730	2.380	28.000
2010	1.753.157	19.034	542.565	9.780	7.123	50.890
2011	3.057.888	24.450	774.593	17.248	9.546	70.082
2012	1.366.663	14.326	304.494	12.778	12.945	74.256
2013	254.987	2.015	54.328	227.848	17.353	137.359
2014	429.714	2.289	100.307	145.029	12.004	102.980
2015	185.470	12.417	26.583	45.613	7.813	80.168
2016	99.106	10.890	7.065	1.500	750	7.500
2017	187.211	15.720	9.809	2.500	800	9.990
2018	244.159	21.967	14.151	5.100	9.003	9.340

.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.513, ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Η απαλλοτριωμένη λωρίδα γης σε σχέση με τον αγωγό Χοιροκοιτίας-Αμμοχώστου δεν χρησιμοποιείται από τα παιδιά του Β΄ Δημόσιου Νηπιαγωγείου Αυγόρου.
3. Σε συνάντηση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς που πραγματοποιήθηκε στις 25/4/2019 έγιναν συστάσεις στη Σχολική Έφορεία Αυγόρου όπως ετοιμαστεί σχέδιο μετακίνησης των παιχνιδιών από το συγκεκριμένο χώρο και επανατοποθέτησής τους στην αυλή σε νέο χώρο όπως αυτός καθορίζεται στα σχέδια της Πολεοδομικής Άδειας ως “χώρος παιχνιδιών”.
4. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ανέλαβε όπως εντός του 2019 εκτελέσει εργασίες μέρους των σωληνώσεων του αγωγού Χοιροκοιτίας-Αμμοχώστου που επηρεάζουν την αυλή του Β΄ Δημόσιου Νηπιαγωγείου Αυγόρου.
5. Το θέμα παρακολουθείται από λειτουργούς των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.515, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και τα ζητήματα που έχει θέσει ο αξιότιμος βουλευτής κ. Γιώργος Περδίκης, σας πληροφορώ για τα εξής:

2. Η Κυπριακή Δημοκρατία, υπογράφοντας τον Ευρωπαϊκό Χάρτη για τις Περιφερειακές ή Μειονοτικές Γλώσσες και τη Σύμβαση Πλαίσιο για τις Εθνικές Μειονότητες του Συμβουλίου της Ευρώπης, έχει αναλάβει τη συμβατική υποχρέωση για την προστασία της Κυπριακής Μαρωνιτικής Αραβικής (ΚΜΑ) γλώσσας. Σε αυτό το πλαίσιο, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έχει αναλάβει διάφορες δράσεις για την προστασία της ΚΜΑ, συμβάλλοντας στη διατήρηση της ταυτότητας και της πολιτιστικής κληρονομιάς των Μαρωνιτών.
3. Το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφασή του (αρ. 62.425) ημερομηνίας 1/8/2005 ενέκρινε τη σύσταση Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για την ΚΜΑ υπό τον συντονισμό του ΥΠΠ και με τη συμμετοχή λειτουργών των εμπλεκόμενων Υπουργείων, ακαδημαϊκών και μελών της Μαρωνιτικής Κοινότητας, συμπεριλαμβανομένου του Εκπροσώπου των Μαρωνιτών στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Η συγκεκριμένη Επιτροπή προχώρησε στην υιοθέτηση Σχεδίου Δράσης για την αναβίωση και ενδυνάμωση της ΚΜΑ, έχοντας ως τομείς δράσεις την καταγραφή και την εκμάθηση της ΚΜΑ, καθώς επίσης και την ανάληψη πρωτοβουλιών για τη γλωσσική αφύπνιση. Το κόστος του ερευνητικού έργου για την ΚΜΑ, καθώς και άλλες σχετικές δράσεις, καλύπτονται από τον προϋπολογισμό του ΥΠΠ για τις αναγνωρισμένες από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας Θρησκευτικές Ομάδες.
4. Το ερευνητικό πρόγραμμα για την ΚΜΑ βρίσκεται σήμερα στην ΣΤ' φάση και έχει αποδώσει πολλούς καρπούς. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:
  - Έχουν ληφθεί συνεντεύξεις από φυσικούς ομιλητές της ΚΜΑ, κυρίως ηλικιωμένους, με σκοπό τη δημιουργία Αρχείου Προφορικής Παράδοσης της ΚΜΑ. Το έργο αυτό συμβάλλει στη διάσωση και καταγραφή της γλώσσας και άλλων στοιχείων της ιστορίας και της παράδοσης της Μαρωνιτικής Κοινότητας.
  - Λόγω του προφορικού χαρακτήρα της ΚΜΑ, προχώρησε η ορθογραφική απόδοση των συνεντεύξεων που λήφθηκαν με τη χρήση αναθεωρημένης εκδοχής του συστήματος γραπτής απόδοσης που πρότεινε ο καθηγητής Alexander Borg. Το συγκεκριμένο σύστημα γραφής υιοθετήθηκε από την ίδια τη μαρωνιτική κοινότητα. Επιπλέον, εκδόθηκε εγχειρίδιο γραφής της ΚΜΑ στη βάση των ορθογραφικών συμβάσεων που υιοθετήθηκαν, ενώ δημιουργήθηκε ειδικό πληκτρολόγιο που ενσωματώνει τα γράμματα του αλφαβήτου της ΚΜΑ.
  - Εκπόνηση εικονογραφημένου διδακτικού υλικού και άλλων γλωσσικών βοηθημάτων για την εκμάθηση της ΚΜΑ τόσο από παιδιά όσο και από ενήλικες. Το υλικό αυτό χρησιμοποιείται για διδασκαλία της ΚΜΑ στα μαθήματα που προσφέρονται στα Επιμορφωτικά Κέντρα, στο πλαίσιο διεξαγωγής της ετήσιας κατασκήνωσης στον Κορμακίτη, καθώς και σε διάφορες άλλες διδακτικές και επιμορφωτικές δράσεις.
  - Συλλογή, ορθογραφική απόδοση και διόρθωση λογοτεχνικών κειμένων για συμπερίληψη σε Ανθολόγιο κειμένων της ΚΜΑ γλώσσας που ετοιμάζεται από την ερευνητική ομάδα.

- Διοργάνωση σεμιναρίων για την επιμόρφωση των φυσικών ομιλητών ως προς το σύστημα γραφής της γλώσσας, τις βασικές ορθογραφικές συμβάσεις και τη χρήση του διδακτικού υλικού που εκπονήθηκε. Επιπλέον, στο πλαίσιο της προετοιμασίας για τη δημιουργία διαδικτυακού λεξικού της ΚΜΑ, διοργανώθηκε επιμορφωτικό σεμινάριο για τους ερευνητές του προγράμματος του ΥΠΠ με θέμα «Αρχές Λεξικογραφίας». Το σεμινάριο δίδαξε η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, Μαριλένα Καρυολαίμου.
  - Έχουν αναληφθεί πολλές δραστηριότητες ενημέρωσης και διάχυσης των αποτελεσμάτων της έρευνας. Για παράδειγμα, η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, Μαριλένα Καρυολαίμου, που είναι η Επιστημονική Υπεύθυνη για την έρευνα, έχει δημοσιεύσει άρθρα σε επιστημονικά συγγράμματα, παρουσίασε το έργο σε σειρά διαλέξεων που πραγματοποιήθηκαν και συμμετείχε σε πολλά συνέδρια και άλλες επιστημονικές διοργανώσεις. Επιπρόσθετα, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με το Γραφείο του Εκπροσώπου των Μαρωνιτών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και την Επιτροπή Εμπειρογνομόνων, πραγματοποίησε τον Ιανουάριο του 2016 δημοσιογραφική διάσκεψη για την παρουσίαση των τριών πρώτων φάσεων της έρευνας για την ΚΜΑ με τίτλο «Αρχείο Προφορικής Παράδοσης της Κυπριακής Μαρωνιτικής Αραβικής».
5. Σημειώνεται ακόμη ότι το ΥΠΠ έχει χρηματοδοτήσει την έκδοση βιβλίων γραμμένων στην ΚΜΑ που αναμένεται να εκδοθούν. Επιπλέον, στο παρελθόν χρηματοδοτήθηκε η Μη Κυβερνητική Οργάνωση των Μαρωνιτών Χκι Φι Σάννα για ανάληψη δράσεων σε σχέση με την ΚΜΑ.
  6. Το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Μάρωνα λειτουργεί ως Ολοήμερο Σχολείο και στο πλαίσιο αυτό διδάσκεται η ΚΜΑ σε απογευματινό χρόνο. Κατά τη φετινή σχολική χρονιά δημιουργήθηκαν δύο ομάδες μαθητών. Επιπλέον, δημιουργήθηκε γωνιά για την ΚΜΑ στην Αίθουσα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών με καρτέλες λεξιλογίου. Ακόμη, διοργανώθηκε ημερίδα για τις γλώσσες της Κύπρου υπό τον τίτλο «Με τη γλώσσα ταξιδεύω», στοχεύοντας, ανάμεσα σε άλλα στην προβολή της ΚΜΑ. Ανάμεσα στις δράσεις που πραγματοποιήθηκαν ήταν η διεξαγωγή βιωματικών εργασιών και η δημιουργία παζλ και θεατρικού δρώμενου στην ΚΜΑ. Σημειώνεται, επίσης, η συνεργασία που είχε στο παρελθόν το σχολείο με αντίστοιχο σχολείο του Λιβάνου, στο πλαίσιο της οποίας δημιουργήθηκε λεξικό με κοινές λέξεις ανάμεσα στην ΚΜΑ και την αραβική γλώσσα.
  7. Η ΚΜΑ διδάσκεται τα τελευταία χρόνια στα Επιμορφωτικά Κέντρα του ΥΠΠ. Κατά τη φετινή χρονιά δημιουργήθηκαν τρεις ομάδες στη Λευκωσία. Επιπρόσθετα, το ΥΠΠ χρηματοδοτεί κάθε χρόνο τη διοργάνωση Θερινής Κατασκλήωσης στον Κορμακίτη. Στο πλαίσιο της κατασκλήωσης προσφέρονται εντατικά μαθήματα εκμάθησης της ΚΜΑ σε νεαρά μέλη της μαρωνιτικής κοινότητας με τη μέθοδο της γλωσσικής εμπύθισης.
  8. Το ΥΠΠ συμμετείχε, μαζί με άλλους φορείς, σε διάφορες πρωτοβουλίες για την προβολή της ΚΜΑ, πέραν από όσες έχουν ήδη αναφερθεί στο πλαίσιο διεξαγωγής του ερευνητικού προγράμματος. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής δράσεις:
    - Το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο και η Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο, σε συνεργασία με το Γραφείο του Εκπροσώπου των Μαρωνιτών και το ΥΠΠ, οργάνωσαν εκδήλωση με θέμα «Cypriot Maronite Arabic: Save a language, save a culture» στις 3 Οκτωβρίου 2014 στο Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Λευκωσία.
    - Στο πλαίσιο των εορτασμών της Ευρωπαϊκής Ημέρας Γλωσσών στις 26 Σεπτεμβρίου 2016, η Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο, το ΥΠΠ, το Πανεπιστήμιο Κύπρου και η Γλωσσολογική Εταιρεία Κύπρου οργάνωσαν εκδήλωση με θέμα «Languages for Life». Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης πραγματοποιήθηκε Έκθεση Γλωσσών και οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν παρουσίαση για την ΚΜΑ.
  9. Καταλήγοντας, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι το ΥΠΠ στηρίζει τόσο ηθικά όσο και οικονομικά κάθε προσπάθεια για διάσωση, καταγραφή και αναβίωση της ΚΜΑ. Τα αποτελέσματα της συνεχιζόμενης έρευνας που χρηματοδοτείται από το ΥΠΠ αξιοποιούνται ως προς τη ανάληψη συγκεκριμένων δράσεων και η παραγωγή νέου υλικού αναμένεται να ενισχύσει ακόμη περισσότερο την εκμάθηση της γλώσσας που αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της μαρωνιτικής ταυτότητας, αλλά και σημαντικό κομμάτι της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου και όλης της Ευρώπης.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαΐου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.518, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Η αναγκαιότητα επίταξης του τεμαχίου 207, του Φ.Σχ. 40/64.3.11, Τμήμα 8, στην Ενορία Χρυσοπολίτισσας, Επαρχία Λάρνακας

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και μετά από σχετική ενημέρωση που έλαβα από το

αρμόδιο τμήμα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Για το τεμάχιο 207 του Φ.Σχ. 40/64.3.II, Τμήμα 8, στην Ενορία Χρυσοπολίτισσας, Επαρχία Λάρνακας, έχουν ήδη δημοσιευθεί τόσο η Γνωστοποίηση Απαλλοτριώσεως (Α.Δ.Π. 616/23.11.2018), όσο και το Διάταγμα Απαλλοτριώσεως (Α.Δ.Π. 76/8.2.2019).
- (β) Σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο δημοσίευσης Διατάγματος Επίταξης, αυτό δεν ενδείκνυται καθώς, σκοπός του Τμήματος Αρχαιοτήτων, δεν είναι μόνο η είσοδος στο τεμάχιο, αλλά και η κατεδάφιση της κατοικίας που βρίσκεται εντός αυτού, αφού μόνο έτσι μπορεί να ξεκινήσει η ανασκαφική έρευνα για την αποκάλυψη του ψηφιδωτού δαπέδου που επεκτείνεται στο υπέδαφός του.
- (γ) Είναι θέση του Τμήματος Αρχαιοτήτων ότι, η κατεδάφιση οικίας, η οποία αποτελεί μόνιμη αλλαγή στην ιδιοκτησία, θα πρέπει να λάβει χώρα, μόνο αφού εξασφαλιστεί η κυριότητα του τεμαχίου και όχι απλά, η προσωρινή κατοχή του, δυνάμει Διατάγματος Επίταξης.

2. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, με επιστολή του ημερ. 15/05/2019, ενημέρωσε το Τμήμα Αρχαιοτήτων, ότι οι ιδιοκτήτες του εν λόγω τεμαχίου, έχουν αποδεχθεί το ποσό αποζημίωσης, με επιφύλαξη των δικαιωμάτων τους, το οποίο τους καταβλήθηκε την ίδια μέρα. Ως εκ τούτου, το ακίνητο έχει περιέλθει στην κυριότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Με τη λήψη του τίτλου ιδιοκτησίας, το Τμήμα Αρχαιοτήτων, θα μπορεί να προβεί άμεσα, στις δέουσες ενέργειες για προώθηση των διαδικασιών ολοκλήρωσης του έργου, ήτοι στην κατεδάφιση της οικίας και την ανασκαφή και ανάδειξη του ψηφιδωτού.

3. Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.520, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 2. Το άρθρο 67(1) του Περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμου του 2014 (60(I)/2014) προνοεί για ανάθεση σε εξωτερικό ανεξάρτητο φορέα του ρόλου του Εξωτερικού Αξιολογητή, ο οποίος αποτελεί ισοδύναμο μηχανισμό του Εθνικού Εισηγητή που προνοείται στο άρθρο 19 της Οδηγίας 2011/36/ΕΚ. Το Υπουργείο Εσωτερικών, στα πλαίσια αναθεώρησης της ισχύουσας νομοθεσίας, έχει ετοιμάσει τροποποιητικό νομοσχέδιο που, ανάμεσα σε άλλα, τροποποιεί το εν λόγω άρθρο και ορίζει ως Ανεξάρτητο Αξιολογητή την Επίτροπο Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.
- 3. Συναφώς αναφέρεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών ενέκρινε τη δημιουργία πρόσθετων θέσεων Λειτουργού Γραφείου Επιτρόπου Διοικήσεως (Κλ. Α8, Α10 και Α11) με τον προϋπολογισμό του 2019 για κάλυψη αναγκών του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως έτσι ώστε το γραφείο να λειτουργεί και στα πλαίσια του ρόλου του Ανεξάρτητου Εξωτερικού Αξιολογητή που προνοεί η σχετική νομοθεσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαΐου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.529, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- 2. Τα τρία γεφύρια που βρίσκονται εντός του κρατικού δάσους στην περιοχή της κοινότητας Δελίκηπου και έχουν κηρυχτεί διατηρητέα, σύμφωνα και με τους αρμόδιους λειτουργούς του Κλάδου Γεφυρών του Τμήματος Δημοσίων Έργων, δεν παρουσιάζουν οποιαδήποτε στατικά προβλήματα τα οποία να εγκυμονούν κινδύνους για τους χρήστες τους, ώστε να απαιτείται η άμεση παρέμβαση του Τμήματος Δασών.
- 3. Το Τμήμα Δασών δεν διαθέτει την τεχνική κατάρτιση για εκτέλεση εργασιών αναστήλωσης διατηρητέων οικοδομών. Επίσης, οι πιστώσεις που του παραχωρούνται για τη συντήρηση των δασικών δρόμων και γεφυριών, χρησιμοποιούνται κατά προτεραιότητα για να διατηρούνται οι δασικοί δρόμοι προσπελάσιμοι για τη διαχείριση, αλλά κυρίως για την αποτελεσματική προστασία των δασών από τις πυρκαγιές και ως εκ τούτου δεν έχει τη δυνατότητα να καλύψει το κόστος αναστήλωσης των εν λόγω γεφυριών.
- 4. Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, το Τμήμα Δασών είναι πρόθυμο να παραχωρήσει τη συγκατάθεσή του στο αρμόδιο Κυβερνητικό Τμήμα για να προβεί στην αναστήλωση των τριών διατηρητέων γεφυριών που βρίσκονται στην περιοχή της κοινότητας Δελίκηπου και να αναλάβει την αφαίρεση της βλάστησης που επηρεάζει τα θεμέλια και το κατάστρωμα τους και τυχόν άλλες εργασίες που εμπόδισαν στην αρμοδιότητα του κάτω από την καθοδήγηση των ειδικών που θα αναλάβουν την αναστήλωση τους.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαΐου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.534, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019,

του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Το Υπουργείο Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑΠ) έχει ξεκινήσει τις απαραίτητες διαδικασίες για την επέκταση του υφιστάμενου Δικτύου των Πράσινων Σημείων Παγκύπρια.
- β. Στο πλαίσιο αυτό έχει καθοριστεί σαν προτεραιότητα η κατασκευή των Πράσινων Σημείων που είχαν μελετηθεί και προγραμματιστεί να γίνουν αλλά λόγω των αντιδράσεων που υπήρξαν (κυρίως από τις Τοπικές Αρχές) δεν κατασκευάστηκαν. Στον σχετικό κατάλογο συμπεριλαμβανόταν και η Κοινότητα Αυγόρου.
- γ. Τα τελευταία χρόνια το Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου έχει κατ' επανάληψη εκφράσει τη θετική του άποψη για τη δημιουργία του Πράσινου Σημείου που σχεδιάστηκε για την περιοχή του και αυτό έχει καταγραφεί από το Τμήμα Περιβάλλοντος, Λειτουργοί του οποίου επισκέφτηκαν στις 14 Μαρτίου 2019 την Κοινότητα Αυγόρου και επιθεώρησαν τον προτεινόμενο χώρο για την κατασκευή του πράσινου σημείου.
- δ. Η κατασκευή των νέων πράσινων σημείων αναμένεται να γίνει αμέσως μετά την ολοκλήρωση του όλου σχεδιασμού που βρίσκεται σε τελικό στάδιο και σε συνεννόηση με τα Συμβούλια Εκμετάλλευσης Χώρων Διάθεσης ή Αξιοποίησης Οικιακών Αποβλήτων των εμπλεκόμενων Επαρχιών.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαΐου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.546, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τα άρθρα 5 παράγραφος 2 (α)(i έως iii) και 17 παράγραφοι 2 και 3 της Οδηγίας 2008/56/ΕΚ περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον, απαιτείτο υποβολή εκθέσεων σχετικά με την περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων μέχρι 15/10/2018.

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, έχει αναθέσει την ετοιμασία των εν λόγω εκθέσεων μέσω σχετικού διαγωνισμού (αρ. 45/2018). Για την υποβολή των επικαιροποιημένων εκθέσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καθοριστεί αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα ως ακολούθως, για το οποίο σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι ενήμερη.

- Η επικαιροποιημένη έκθεση αξιολόγησης θα υποβληθεί τέλος Μαΐου 2019.
- Η επικαιροποιημένη έκθεση για το καθορισμό της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης θα υποβληθεί τέλος Αυγούστου 2019.
- Η επικαιροποιημένη έκθεση καθορισμού περιβαλλοντικών στόχων και σχετικών δεικτών θα υποβληθεί τέλος Νοεμβρίου 2019.
- Παράλληλα γίνεται ηλεκτρονική καταχώρηση των δεδομένων, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί τέλος Ιανουαρίου 2020.

Καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια όπως οι πιο πάνω εκθέσεις υποβληθούν σύμφωνα με το αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα και χωρίς άλλη καθυστέρηση.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.547, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ως Αρμόδια Αρχή για τα Μέσα Ατομικής Προστασίας δεν έχει οποιαδήποτε εκκρεμότητα στην εναρμόνιση με τον σχετικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/425 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου.

Οι Κανονισμοί (ΕΕ) που αφορούν τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα και τις συσκευές με καύση αερίων καυσίμων δεν εμπόδισαν στις αρμοδιότητες του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Μαΐου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.550, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρετε από το αρμόδιο Τμήμα, τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Η ψυχιατρική κλινική στεγάζεται στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, διαθέτει 20 κλίνες και λειτουργεί σε

24ωρη βάση.

3. Αποστολή της ψυχιατρικής κλινικής είναι η παροχή πολύπλευρης φροντίδας σε ενήλικα άτομα που παρουσιάζουν ένα ευρύ φάσμα ψυχικών διαταραχών ή προβλημάτων και χρειάζονται εντατική και βραχυπρόθεσμη θεραπεία.
4. Βασικός στόχος είναι να ξεπεραστεί η οξεία φάση του προβλήματος και να επανέλθει το άτομο όσο το δυνατόν πιο γρήγορα στη φυσιολογική του ζωή. Αυτό επιτυγχάνεται με τη σφαιρική αξιολόγηση των αναγκών και προβλημάτων κάθε ασθενούς, την εφαρμογή ατομικών θεραπευτικών προγραμμάτων και την παρέμβαση στα πλαίσια της οικογένειας. Το θεραπευτικό πρόγραμμα του ασθενούς εκπονείται από μια διεπαγγελματική ομάδα η οποία περιλαμβάνει Ψυχιάτρους, Κλινικό Ψυχολόγο, Νοσηλευτές, Εργοθεραπεύτρια, Κοινωνικό Νοσηλευτή και στηρίζεται στην πολύπλευρη αντιμετώπιση του προβλήματος.
5. Στην ψυχιατρική κλινική Λευκωσίας συγκεκριμένα διεξάγονται τα ακόλουθα θεραπευτικά προγράμματα:
  - Εκκλησιασμός προαιρετικά κάθε Κυριακή πρωί
  - Ατομικές συνεργασίες (5 φορές την εβδομάδα)
  - Ομάδα διαχείρισης άγχους (1 φορά την εβδομάδα)
  - Ομάδα ψυχοθεραπείας από Ψυχολόγους (2 φορές την εβδομάδα)
  - Ομάδα εργοθεραπείας (3 φορές την εβδομάδα)
  - Ομάδα Χειροτεχνίας από Λειτουργό των Επιμορφωτικών μαθημάτων (1 φορά την εβδομάδα)
  - Ομάδα ζωγραφικής (1 φορά την εβδομάδα)
  - Ελεύθερες δραστηριότητες από Νοσηλευτές (2 φορές την εβδομάδα)
  - Γυμναστική - μαγειρική - επιτραπέζια παιχνίδια έξοδοι στο mall (1 φορά την εβδομάδα)
  - Ραδιόφωνο - Τηλεόραση D.V.D. (1 φορά την εβδομάδα)

Επιπρόσθετα υπάρχει η Επιτροπή Κοινωνικών Δραστηριοτήτων της κλινικής η οποία διοργανώνει εκδρομές 2 φορές τον χρόνο, εξόδους σε πάρκα και διάφορες άλλες εκδηλώσεις (Χριστούγεννα, Πάσχα).

6. Επισυνάπτεται το εβδομαδιαίο Πρόγραμμα Νοσηλευόμενων αναλυτικά (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α).
7. Το Κέντρο Ημέρας Λεμεσού πρόκειται για μια δομή ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και αποτελεί ένα χώρο υποδοχής ατόμων με σοβαρά ψυχικά προβλήματα που ζούνε στην κοινότητα χωρίς απασχόληση και κοινωνικές σχέσεις. Τα άτομα σε ένα φιλόξενο και παράλληλα απαιτητικό περιβάλλον, έχουν τη δυνατότητα καθημερινά μέσα από μια σειρά κοινωνικών και θεραπευτικών δραστηριοτήτων να σταθεροποιήσουν και να βελτιώσουν την πορεία της ψυχικής τους υγείας. Ο σχεδιασμός του προγράμματος του Κέντρου Ημέρας στοχεύει στην όσο το δυνατόν πληρέστερη κοινωνική και επαγγελματική ένταξη των ατόμων. Απευθύνεται σε άτομα με διαταραχές στην ψυχική υγεία ηλικίας από 17 μέχρι 60 ετών στα οποία περιθωριοποίηση και η ψυχική ασθένεια έχουν μειώσει την προσαρμοστικότητα και τη λειτουργικότητα τους και σε άτομα που η ψυχική τους κατάσταση απαιτεί εξειδικευμένη παρακολούθηση από ειδικούς ψυχικής υγείας.
8. Σκοπός του Κέντρου Ημέρας είναι η παροχή σταθερής φροντίδας (κλινική, νοσηλευτική, θεραπευτική και αποκαταστασιακή) των ατόμων. Παρέχονται υπηρεσίες από Ψυχολόγους, Νοσηλευτικούς Λειτουργούς Ψυχικής Υγείας και Εργοθεραπευτές. Αναλαμβάνει το θεραπευτικό σχεδιασμό εξατομικευμένης φροντίδας για το κάθε άτομο μέσα στα πλαίσια του αποκαταστασιακού προγράμματος της δομής σε συνεργασία με τις υπόλοιπες δομές των υπηρεσιών ψυχικής υγείας όπως Ψυχιατρική κλινική, το τμήμα Κοινωνικής Ψυχιατρικής, την Μονάδα Εργασιακής Αποκατάστασης, καθώς και με το τοπικό Γραφείο Ευημερίας, όπου αυτό κριθεί αναγκαίο. Γενικά ο ρόλος του Κέντρου Ημέρας συνίσταται στην παρατήρηση και κλινική εκτίμηση της συμπεριφοράς των ατόμων, στην θεραπευτική υποστήριξη τους καθώς και στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και την επαναξιολόγηση των εξατομικευμένων σχεδίων φροντίδας για το κάθε άτομο.
9. Το Κέντρο Ημέρας δέχεται άτομα με ψυχικά προβλήματα τα οποία είτε παραπέμπονται από επαγγελματίες Ψυχικής Υγείας του Δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα, είτε προσέρχονται με δική τους πρωτοβουλία.
10. Διαδικασία Ένταξης: Από τη στιγμή που το άτομο αποφασίζει να γίνει μέλος του Κέντρου Ημέρας

μεσολαβούν πολλά και διαφορετικά στάδια μέχρι να μπορέσει το άτομο να συμμετάσχει ενεργά στο εβδομαδιαίο πρόγραμμα. Σημαντικοί παράγοντες είναι αρχικά η ενθάρρυνση για συμμετοχή στις δραστηριότητες, η τόνωση αυτοπεποίθησης και η συνεργασία με την οικογένεια, στοιχεία που λειτουργούν υποστηρικτικά για την βελτίωση των δεξιοτήτων, τόσο μέσα από θεραπευτικές όσο και μέσα από τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες, που πραγματοποιούνται στο χώρο του Κέντρου Ημέρας. Οι Λειτουργοί αποτελούν τα σταθερά πρόσωπα αναφοράς, που θα αναλάβουν την ξενάγηση και ενημέρωση του ατόμου αλλά και της οικογένειάς του, για το χώρο και τα προγράμματα του Κέντρου Ημέρας. Έχουν την ευθύνη για την λήψη πληροφοριών που αφορούν το άτομο (π.χ. ιστορικού, λήψη πληροφοριών από τη δομή ή από το άτομο που κάνει την παραπομπή, από την οικογένεια, από το ίδιο το άτομο κ.λπ.). Με βάση τις πρώτες πληροφορίες τις πρώτες μέρες ενθαρρύνεται το άτομο να συμμετέχει σε διάφορα προγράμματα. Γίνεται η πρώτη αξιολόγηση και εκτίμηση των αναγκών του ατόμου. Μετά τις πρώτες μέρες συμμετοχής του ατόμου στα προγράμματα, η Θεραπευτική Ομάδα του Κέντρου σε συνεργασία με το ίδιο το άτομο, καταλήγει στο εξατομικευμένο πρόγραμμα συμμετοχής του κάθε ατόμου στα προγράμματα του Κέντρου Ημέρας.

11. Κριτήρια Ένταξης

1. Η ψυχική κατάσταση του ενδιαφερόμενου θα πρέπει να μη χρήζει νοσηλείας. Σε στιγμές κρίσης/υποτροπής το άτομο παραπέμπεται για νοσηλεία στην Ψυχιατρική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου. Κατά την διάρκεια της νοσηλείας κάποιου μέλους του Κέντρου Ημέρας, συνεχίζεται η επαφή μαζί του με λειτουργούς του Κέντρου Ημέρας και σχεδιάζεται σταδιακά η επανένταξη του στο Κέντρο Ημέρας.
2.
  - α) Άτομα με προβλήματα διανοητικής καθυστέρησης δεν γίνονται αποδεκτά ακόμη και αν συνυπάρχουν δευτερογενή προβλήματα ψυχικής υγείας. Δεν αποκλείονται άτομα στα οποία η ψυχική τους αρρώστια επέφερε κάποια διανοητική έκπτωση.
  - β) Άτομα με προβλήματα εθισμού σε αλκοόλ ή ναρκωτικά, δεν γίνονται αποδεκτά.
  - γ) Άτομα με σοβαρή διαταραχή προσωπικότητας γίνονται αποδεκτά, μετά από ενδελεχή αξιολόγηση από την θεραπευτική ομάδα.
12. Στο χώρο του Κέντρου Ημέρας γίνονται διάφορες δραστηριότητες, ψυχοθεραπευτικές, εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές. Οι ψυχοθεραπευτικές δραστηριότητες συνιστούν κυρίως μικρές ή μεγάλες ομάδες με συγκεκριμένη κατεύθυνση (π.χ. υποστηρικτική ψυχοθεραπεία, χοροθεραπεία, μουσικοθεραπεία, εικαστική θεραπεία, εργοθεραπεία), ενώ οι εκπαιδευτικές επικεντρώνονται στην κοινωνικοποίηση και ανάπτυξη ικανοτήτων απαραίτητων για την αυτόνομη διαβίωση.
13. Στο Κέντρο Ημέρας Λεμεσού τα προγράμματα που προσφέρονται για την απασχόληση των ασθενών σε εβδομαδιαία βάση είναι:

- Δευτέρα και Παρασκευή γίνεται εκπαιδευτική ομάδα από το νοσηλευτικό προσωπικό
- Τρίτη πρωί - Ομάδα προσωπικής ανάπτυξης και εκπαίδευσης από την Εργοθεραπεύτρια
- Τρίτη και Πέμπτη πρωί - Γυμναστική από τα Επιμορφωτικά Κέντρα
- Τετάρτη απόγευμα - Χορός και ζωγραφική από τα Επιμορφωτικά Κέντρα
- Τετάρτη πρωί - Ομάδα Κοινωνικών συνδιαλλαγών και αυτοφροντίδας από την Εργοθεραπεύτρια
- Παρασκευή πρωί - Ομάδα γνωστικής οργάνωσης από την Εργοθεραπεύτρια

Επιπρόσθετα παρέχονται προγράμματα όπως:

- Χοροθεραπεία
- Μουσικοθεραπεία
- Εικαστική θεραπεία
- Εργοθεραπεία
- Μαγειρική-Ζαχαροπλαστική
- Θέατρο
- Γυμναστική

- Χειροτεχνία
- Ομάδα ανάπτυξης γνωστικών δεξιοτήτων και νοητικής ενδυνάμωσης
- Ομάδα έκφρασης συναισθημάτων
- Εκπαιδευτική ομάδα
- Ομάδα ταξιδεύοντας στον κόσμο (πολυθρονοταξίδια)

Επίσης τα προγράμματα που προσφέρονται σε καθημερινή βάση είναι ο “πρωινός προγραμματισμός” καθώς και οι “προσωπικές συνεντεύξεις με τους ασθενείς/ατομικά προγράμματα” από το νοσηλευτή αναφοράς.

14. Πέρα από τις πιο πάνω δραστηριότητες, παράλληλα γίνονται εκδηλώσεις με στόχο την κοινωνική επανένταξη των ατόμων, όπως ψυχαγωγικές εκδηλώσεις στο χώρο του Κέντρου Ημέρας, παράλληλα με εξόδους και εκδρομές με ψυχαγωγικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα, που έχουν σαν κύριο μέλημα πέραν της κοινωνικοποίησης του ατόμου, τον αγώνα ενάντια στο στίγμα και στην προκατάληψη που συνοδεύει την ψυχική νόσο.
15. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στην διάθεσή σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτησή.

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαΐου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.554, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Εργασίες για ανέγερση πρατηρίου πετρελαιοειδών στην περιοχή της Κάτω Δευτεράς και προβλήματα στο σπήλαιο της Παναγίας Χρυσοσπηλιώτισσας

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης (Τ.Γ.Ε.) του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑΠ) ύστερα από αίτημα του Έπαρχου Λευκωσίας διενήργησε γεωλογική έρευνα τα αποτελέσματά της οποίας παρουσιάστηκαν στη σχετική με το θέμα συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, που πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 29/03/2019.

Για τα ερωτήματα 2 και 3 της επιστολής, το ΥΓΑΑΠ θεωρεί ότι απαντώνται με τα αποτελέσματα της πιο πάνω έρευνας, ενώ για το ερώτημα 1, δεν δόθηκαν οποιεσδήποτε σχετικές απόψεις, καθότι το Τ.Γ.Ε. δεν είχε ερωτηθεί πριν από την έκδοση της άδειας.

2. Σε ό,τι αφορά στην ευστάθεια του σπηλαίου της Χρυσοσπηλιώτισσας αυτό εξετάστηκε για πρώτη φορά από το Τ.Γ.Ε. το 1996, όταν παρατηρήθηκαν αποκολλήσεις και πτώσεις βραχοτεμαχίων και χαλικιών από το ευρύτερο πρανές και συνεχίζει μέχρι σήμερα να παρακολουθεί την εξέλιξη της κατάστασης. Η παρακολούθηση αυτή επεκτάθηκε το 2013 με κλισιομετρήσεις εντός ερευνητικών γεωτρήσεων, που βρίσκονται στην κορυφή του πρανούς, ανάντη του σπηλαίου. Από τα αποτελέσματα των κλισιομετρήσεων αυτών, κατά την τελευταία εξαετία δεν εντοπίστηκε οποιαδήποτε ένδειξη μετακινήσεων, που να υποδηλώνει κίνδυνο αστάθειας του σπηλαίου.
3. Μετά τους έντονους προβληματισμούς και αντιδράσεις που υπήρξαν στις 06/03/2019 για επηρεασμό της ευστάθειας του σπηλαίου, λόγω εργασιών κατασκευής πρατηρίου καυσίμων, παραπλεύρως του δρόμου Λευκωσίας Αγρού, προς την κατεύθυνση του σπηλαίου, το Τ.Γ.Ε. διενήργησε νέες κλισιομετρήσεις, με σκοπό τη διαπίστωση της ύπαρξης προβλημάτων αστάθειας τόσο εντός του σπηλαίου όσο και στο μέτωπο του πρανούς.

Από τις τελευταίες αυτές κλισιομετρήσεις και υπό τις παρούσες συνθήκες, διαφάνηκε, ότι δεν υπάρχει κίνδυνος αναφορικά με την ευστάθεια του σπηλαίου. Μετρήθηκαν, όμως, πολύ μικρής έκτασης μικρομετακινήσεις, που βρίσκονται στο όριο καταγραφής του εξοπλισμού οι οποίες δεν προκαλούν ανησυχία. Συγκεκριμένα, οι μικρομετακινήσεις που εντοπίστηκαν μέσω των κλισιομετρήσεων δεν θεωρούνται τέτοιου μεγέθους ώστε να προκαλέσουν την αποσταθεροποίηση του σπηλαίου, ενώ εντός του σπηλαίου δεν εντοπίστηκε αστάθεια (υπό μορφή ρωγμών), με εξαίρεση τις κατά τόπους διαχρονικές και αναμενόμενες αποκολλήσεις του κονιάματος, που χρησιμοποιήθηκε για την επικάλυψη της οροφής και των τοιχωμάτων του σπηλαίου. Σημειώνεται, ότι σε όλο το κατώτερο δυτικό μέτωπο του πρανούς και παράλληλα την ύπαρξη σχετικής υποδομής (αγκύρια) δεν έχει τοποθετηθεί πλέγμα, με αποτέλεσμα να παρατηρηθούν οι τελευταίες αποκολλήσεις και κάποιες ανεξέλεγκτες πτώσεις βραχοτεμαχίων.

4. Με βάση όλα τα πιο πάνω το Τ.Γ.Ε. εκτιμά πως θα μπορούσαν να συνεχιστούν οι εργασίες κατασκευής

του υπό ανέγερση πρατηρίου καυσίμων, υπό την προϋπόθεση της χρήσης στατικού οδοστρωτήρα, δηλαδή μηχανήματος που επιτυγχάνει συμπύκνωση εδάφους μόνο με το βάρος του και χρήση μόνο ελαφρού τύπου μηχανημάτων για τις μελλοντικές εκσκαφές για σκοπούς κατασκευής των δεξαμενών καυσίμων του πρατηρίου. Θα πρέπει, επίσης, να τροποποιηθεί η σχετική άδεια οικοδομής, ώστε να επιβληθούν όροι αναφορικά τόσο με τον τρόπο κατασκευής του πρατηρίου όσο και αναφορικά με τη διαχείριση των υγρών αποβλήτων.

Επιπλέον, στην περίπτωση που η περιοχή ανάντη του μνημείου μέχρι τον οδικό άξονα Λευκωσίας-Αγρού παραμένει ως οικιστική ζώνη ανάπτυξης, το Τ.Γ.Ε. εισηγείται τα ακόλουθα μέτρα για την προστασία του μνημείου:

- α. Τον καθορισμό ζώνης ασφάλειας τουλάχιστο 40 μέτρων (τα 25 μέτρα είναι ήδη κρατική γη) από το σπήλαιο, εντός της οποίας δεν θα επιτρέπεται οποιαδήποτε ανάπτυξη.
- β. Τον καθορισμό δεύτερης ζώνης πλάτους 25 μέτρων δηλαδή έως 65 μέτρα από το σπήλαιο εντός της οποίας να υπάρχει απαγορευτικός όρος εκσκαφών ή κατασκευής υπογείων σε όλες τις νέες αναπτύξεις.
- γ. Επίσης, να ισχύουν όροι (i) για χρήση στατικού τύπου μηχανημάτων συμπίεσης, (ii) απαγόρευσης για οποιαδήποτε υπόγεια διάθεση υγρών αποβλήτων καθώς και (iii) κατασκευής συστήματος περισυλλογής και απορροής των όμβριων υδάτων μακριά από το μέτωπο του πρανούς.
- δ. Το Τ.Γ.Ε. θα συνεχίσει την ενόργανη και οπτική παρακολούθηση της περιοχής.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Μαΐου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.565, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Η απάντηση στα ερωτήματα από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας είναι η ακόλουθη:

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Αντιμετώπιση της Άνοιας στην Κύπρο αφορούσε την πενταετία 2012-2017 αλλά λόγω έλλειψης κονδυλίων δεν κατέστη δυνατή η εφαρμογή του. Προς επικαιροποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου έχει οριστεί μία υποεπιτροπή στην οποία μετέχουν μέλη της Πολυθεματικής Επιτροπής για το Alzheimer, έχουν ήδη γίνει κάποιες ενέργειες αλλά ακόμη δεν έχει επικαιροποιηθεί στην ολότητά του ώστε να μπορεί να προωθηθεί προς έγκριση και υλοποίηση.

Αναφέρεται επίσης ότι το Στρατηγικό Σχέδιο 2012-2017, εφαρμόστηκε σε κάποια σημεία τα οποία δεν προϋπέθεταν σημαντικό οικονομικό κόστος όπως είναι η εκπαίδευση επαγγελματιών υγείας σε θέματα πρόληψης, έγκαιρης διάγνωσης και καλύτερης φροντίδας των ασθενών με άνοια ενώ πραγματοποιήθηκαν διαφωτιστικές εκστρατείες και συνέδρια προς το κοινό αλλά και επαγγελματίες υγείας σε συνεργασία με εθελοντικούς φορείς.

Σημαντικό επίτευγμα που εντάσσεται και ως Δράση του Στρατηγικού Σχεδίου αποτελεί η λειτουργία της πρώτης Κλινικής Μνήμης τον Οκτώβριο 2017, η οποία λειτουργεί στα εξωτερικά Ιατρεία Λατσιών κάθε Παρασκευή και στελεχώνεται διεπαγγελματικά από υφιστάμενο προσωπικό. Η Κλινική Μνήμης είναι μια εξωνοσοκομειακή, τριτοβάθμια δομή της Διεύθυνσης Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας που σκοπό έχει να εξυπηρετήσει ενήλικες που αντιμετωπίζουν γνωστική έκπτωση και προβλήματα μνήμης στην Επαρχία Λευκωσίας ενώ παραπομπές γίνονται αποδεκτές από γενικό γιατρό, παθολόγο, ψυχίατρο, νευρολόγο, γηρίατρο. Στόχος της Διεύθυνσης είναι η λειτουργία μιας αντίστοιχης Κλινικής και στη Λεμεσό κάτι για το οποίο ήδη εκπαιδεύεται το προσωπικό που θα στελεχώνει την Κλινική.

Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Μαΐου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.603, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την κοινοτική οδηγία για το ΦΠΑ, Οδηγία 2006/112/ΕΚ, δεν παρέχεται η ευχέρεια στα Κράτη μέλη να επιβάλουν οποιοδήποτε συντελεστή ΦΠΑ, παρά μόνο τον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ που ισχύει στο εκάστοτε Κράτος μέλος, στην πώληση ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι κανονικοί συντελεστές ΦΠΑ που ισχύουν στα Κράτη Μέλη, κυμαίνονται μεταξύ 19% και 25%, με μόνο το Λουξεμβούργο στο 17%. Η Κύπρος εφαρμόζει ένα από τους χαμηλότερους κανονικούς συντελεστές ΦΠΑ μεταξύ των Κρατών μελών.

Στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινήσεις.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση.

Θα τα δούμε τώρα στη Σύσκεψη Αρχηγών, με τι χρονοδιάγραμμα θα τα συζητήσουμε, γιατί πρέπει να ξεκινήσουν, να γίνουν οι συζητήσεις για τα τρία-τέσσερα θέματα που έχουμε, να τελειώσουμε πριν τις θερινές διακοπές.

Το θέμα που πιλοφορείται «Το μέλλον της Ευρώπης» ίσως να πρέπει να πάρει προτεραιότητα μαζί με το Brexit. Μια συζήτηση που θα κάνουμε είναι αν θα γίνουν μαζί.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Σας καλώ όλους στο Αίθριο, στη 1.00 μ.μ., για την έκθεση για τους υγροτόπους.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την Παρασκευή, 14 Ιουνίου 2019, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.114-2019).
2. Ο περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου του κ. Ανδρέα Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.068-2019).
3. Ο περί της Δέκατης Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου του κ. Δημήτρη Συλλούρη, Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων εκ μέρους όλων των κομμάτων).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.089-2018).
4. Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.003-2019).
5. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.099-2019).
6. Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.121-2019).
7. Ο περί της Έκδοσης Ηλεκτρονικών Τιμολογίων στο Πλαίσιο των Δημόσιων Συμβάσεων Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.097-2019).
8. Ο περί της Συνολικής και Ενισχυμένης Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.094-2019).
9. Ο περί Αδειοδότησης Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.105-2019).
10. Ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου του κ. Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.069-2019).
11. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.112-2019).
12. Ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

Αποσύρσεις

- (Αρ. Φακ. 23.01.059.205-2018).
13. Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.110-2018).
  14. Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.049-2016).
  15. Οι περί Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας Α΄ και Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.048-2019).
  16. Οι περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.069-2013).
  17. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Εξαρτωμένους τους) (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.067-2014).
  18. Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).
  19. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.028-2016).
  20. Οι περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.082-2016).
  21. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).
  22. Οι περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Τεχνητοί Ύφαλοι) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.085-2017).
  23. Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.086-2017).
  24. Οι περί Συντάξεων Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.087-2017).
  25. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.097-2017).
  26. Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρόωρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.100-2017).
  27. Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).
  28. Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Σχολές και Τμήματα κατά Σχολή) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.018-2018).

29. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.047-2018).
30. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Δίδακτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.057-2018).
31. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.058-2018).
32. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.070-2018).
33. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.071-2018).
34. Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.072-2018).
35. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.074-2018).
36. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.098-2018).
37. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Σκύλων και Γατών σε Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Φύλαξης) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.021-2019).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος)*.
(Αρ. Φακ. 23.05.051.006-2018).
2. «Το μέλλον της Ευρώπης». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής)*.
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).
3. «Εξέταση θεμάτων που αφορούν τους διορισμούς του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), καθώς και το ασυμβίβαστο που προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ». *(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών)*.
(Αρ. Φακ. 23.04.035.181-2018).
4. «Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορούν να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Μιχάλη Γιωργάλλα)*.
(Αρ. Φακ. 23.05.052.002-2019).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 12.10 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυπριανού Ανδρέας
Γεωργίου Γεώργιος	Κυριακίδου Στέλλα
Δημητρίου Αννίτα	Κωνσταντίνου Κώστας
Δημητρίου Δημήτρης	Μαυρίδης Μάριος
Δίπλaros Ευθύμιος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Νουρής Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Σταύρου Ελένη
Κουλλά Ονούφριος	Τορναρίτης Νίκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Κώστα Κώστας
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Φακοντής Αντρέας

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Μυλωνάς Παύλος
Κουλίας Ζαχαρίας	Ορφανίδης Χρίστος
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης	Γιωργάλλας Μιχάλης
(Πρόεδρος Βουλής)	

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος	Χρίστου Χρίστος
-------------------	-----------------

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στα ακόλουθα γεγονότα και επετείους:
  - α. Ανάδειξη των έξι Κυπρίων ευρωβουλευτών στις εκλογές της 26^{ης} Μαΐου 2019.
  - β. Έναρξη της εφαρμογής της πρώτης φάσης του γενικού συστήματος υγείας την 1^η Ιουνίου 2019.
  - γ. Επέτειο της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου από τους Νεοτούρκους και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
  - δ. Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος.
  - ε. Εβδομηντάχρονα από την ίδρυση του Συμβουλίου της Ευρώπης και την επέτειο της ένταξης σε αυτό της Κυπριακής Δημοκρατίας την 24^η Μαΐου 1961.
2. Αναφορά στις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής:
  - α. Επίσημη επίσκεψη του Προέδρου της Βουλής στην Μπρατισλάβα της Σλοβακίας.
  - β. Εκπροσώπηση του Προέδρου της Βουλής από τον κ. Μιχάλη Γιωργάλλα στην τελετή έναρξης του 16^{ου} Τακτικού Συνεδρίου της Ομοσπονδίας Κυπριακών Οργανώσεων Ελλάδας στην Αθήνα.
  - γ. Συμμετοχή του κ. Κωστή Ευσταθίου σε συνεδρίες της Επιτροπής Πολιτισμού, Παιδείας, Επιστημών και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας και της Επιτροπής Νομικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης και εκλογή του ως αντιπροέδρου της Υποεπιτροπής Παιδείας, Νεολαίας και Αθλητισμού.
3. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω συμμετοχής τους σε άλλες δραστηριότητες της Βουλής.
4. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, παρατηρήσεις του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου για κήρυξη ως επείγοντων των κανονισμών «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμός, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2019» και απόφαση για μη κήρυξή τους.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019», παρατηρήσεις του κ. Γεώργιου Προκοπίου και έγκρισή τους.
6. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», συζήτηση (Κωστής Ευσταθίου, Πρόεδρος, Άριστος Δαμιανού, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Γεώργιος Γεωργίου, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου) και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Άριστος Δαμιανού, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Γεώργιος Γεωργίου, Γιώργος Λιλλήκας, Ηλίας Μυριάνθους, Άννα Θεολόγου, Ζαχαρίας Κουλίας, Μάριος Μαυρίδης, Γιώργος Λουκαΐδης, Αβέρωφ Νεοφύτου) και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς:
  - α. «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»,
  - β. «Οι περί Γενικού Λογιστηρίου - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γενικού Λογιστηρίου και Πρώτου Επιθεωρητή Λογαριασμών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»,
  - γ. «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»,
  - δ. «Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέση Επιθεωρητή Γεωργίας, 1^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»,
  - ε. «Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας και Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»,
παρατηρήσεις του κ. Κωστή Ευσταθίου και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί της Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ηλεκτρονικής Δημοσίευσης της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Ηλεκτρονικής Έκδοσης της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας Νόμος του 2019».

11. Ερωτήσεις βουλευτών:

Διαδικασία έκδοσης πιστοποιητικών μίσθωσης σε δικαιούχους πρόσφυγες στην κοινότητα Τίμης - Διαπιστευμένα και μη κλινικά εργαστήρια εντός του ΓΕΣΥ - Περιστατικό βαρβαρότητας κατά ζώου στην περιοχή του φράγματος του Κούρη - Η διοργάνωση παγκόσμιου συνεδρίου για την καλή διαβίωση στα κατεχόμενα και τυχόν ενέργειες της κυβέρνησης για τη μη πραγματοποίησή του - Φρουρά αστυνομικών στον τέως και σε πρώην Αρχηγούς Αστυνομίας - Η ποιότητα του νερού στον υδατοφράκτη Καλαβασού - Τοποθέτηση γλυπτών στην είσοδο της μαρίνας Αγίας Νάπας - Ένταξη των τρίτεκνων οικογενειών στον ορισμό των πολυτέκνων - Επιπτώσεις στο περιβάλλον από σχέδια ανάπτυξης του Τροόδου - Επίδομα μάνας σε τρίτεκνες μητέρες - Οι κτιριακές ανάγκες του Δημοτικού Σχολείου Γερίου Β΄ - Ο αριθμός των οικογενειακών συμβούλων - Αναπτυξιακά έργα στον Μουτουλλά - Ασφάλιση εργαζομένων με καθήκοντα υψηλού κινδύνου - Υψηλά επίπεδα υδραργύρου σύμφωνα με ευρωπαϊκή έρευνα του 2012, σχετικές δράσεις και ενημέρωση του κοινού - Η παραχώρηση καταδυτικού επιδόματος σε διαφορετικές ομάδες αυτοδυτών - Έλεγχος συστημάτων συναγερμού στα σχολεία - Ηλεκτρονική διασύνδεση των αρχείων των στρατολογικών γραφείων με τα συστήματα ελέγχου διαβατηρίων - Σχέδια αναδάσωσης - Εκδρομικοί χώροι Τμήματος Δασών.

12. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Ξήρανση δέντρων από εργασίες δημόσιων έργων - Υποστελέχωση ολοήμερων σχολείων - Ιατρικά πιστοποιητικά και άδεια ασθενείας - Αγορά πυροσβεστικού οχήματος για τον Κάτω Δρυ - Ασφαλτόστρωση αγροτικού δρόμου στην παραλιακή περιοχή Ορμίδειας-Ξυλοφάγου - Καταγγελία για τον στόλο των λεωφορείων στην επαρχία Πάφου - Ρύθμιση για καλύτερη κυκλοφορία των δίκυκλων ή τρίκυκλων ηλεκτρικών σκούτερ και των ποδηλάτων με κινητήρα μπαταρίας - Η έκδοση πιστοποιητικών μίσθωσης υποστατικών στη Μουτταγιάκα - Ευρωπαϊκά πρότυπα ασφαλείας για τη λειτουργία των πάρκων ψυχαγωγίας - Μετακίνηση μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος από τη Μοσφιλωτή - Τουριστική και οικιστική ανάπτυξη στην Αλυκή Λάρνακας - Πληροφορίες για τυχόν συμμετοχή της οργάνωσης «Drug Free World» σε εκδηλώσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και για επισκέψεις της σε σχολεία - Διακίνηση ελαστικών των οχημάτων - Ενέργειες για την αντιμετώπιση του κινδύνου από κεντρικό αγωγό ύδρευσης σε πολύ μικρό βάθος στην κοινότητα Αυγόρου - Η κυπριακή μαρωνίτικη αραβική γλώσσα - Η εμπλοκή του Τμήματος Αρχαιοτήτων σε σχέση με την ανάδειξη ψηφιδωτού στη Λάρνακα - Επιλογή ανεξάρτητου εξωτερικού αξιολογητή σύμφωνα με τον περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων Νόμο - Αναστήλωση γεφυριών στην κοινότητα Δελίκητου - Δημιουργία «πράσινου σημείου» στην κοινότητα Αυγόρου - Καθυστέρηση στην υποβολή εκθέσεων στην ΕΕ για την περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων από τη Δημοκρατία - Εναρμόνιση με ευρωπαϊκούς κανονισμούς για τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα, τα μέσα ατομικής προστασίας και τις συσκευές με καύση αέριων καυσίμων - Προγράμματα απασχόλησης και στήριξης ψυχικά ασθενών - Ενδεχόμενοι κίνδυνοι για το σπήλαιο της Παναγίας της Χρυσοσπηλιώτισσας στην Κάτω Δευτερά από ανέγερση πρατηρίου πετρελαιοειδών - Επικαιροποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Αντιμετώπιση της Άνοιας - Η φορολόγηση των ηλεκτρικών αυτοκινήτων.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 14^{ης} Ιουνίου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.07 π.μ.

Αρ. 26

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας. Πάρτε τις θέσεις σας και δηλώστε την παρουσία σας, παρακαλώ.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προ ημερησίας διατάξεως θα αναφερθούμε σε τρεις παγκόσμιες ημέρες.

Ο Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Αιολικής Ενέργειας και το Παγκόσμιο Συμβούλιο Αιολικής Ενέργειας, θέλοντας να προβάλουν τις πολλαπλές ωφέλειες που προκύπτουν για το περιβάλλον και τον άνθρωπο από τη χρήση της αιολικής ενέργειας, καθιέρωσαν τη 15^η Ιουνίου ως Παγκόσμια Ημέρα Ανέμου. Η εκμετάλλευση της αιολικής ενέργειας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στις προσπάθειες για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας κρίσης που προκαλεί η κλιματική αλλαγή και εξασφαλίζει στην ανθρωπότητα ένα ασφαλές και βιώσιμο ενεργειακό μέλλον.

Η επιλογή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είναι μονόδρομος. Ωστόσο, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, η Κύπρος βρίσκεται ακόμη μακριά από την επίτευξη των καθορισμένων στόχων για το 2020. Αναγνωρίζοντας ως Βουλή των Αντιπροσώπων τη σημασία της ημέρας αυτής, δηλώνουμε ότι στηρίζουμε και θα στηρίζουμε την υλοποίηση όλων των εκπονηθέντων σχεδίων για ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον τόπο μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο εφιάλτης της ερημοποίησης της γης και της ξηρασίας απειλεί πολλές περιοχές της γης, προκαλώντας μείωση ή και απώλεια της βιολογικής παραγωγικότητας του εύφορου εδάφους και πολλαπλά άλλα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα. Προς υπόμνηση του προβλήματος καθιερώθηκε από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών η 17^η Ιουνίου ως Παγκόσμια Ημέρα κατά της Ερημοποίησης και της Ξηρασίας. Βρισκόμαστε δυστυχώς μπροστά σε φαινόμενα τα οποία εξελίσσονται συνεχώς, γι' αυτό και ως Βουλή δηλώνουμε ότι η λήψη μέτρων που θα αποτρέψουν την περαιτέρω επέκτασή τους και τους κινδύνους που ελλοχεύουν τόσο για την ανθρώπινη υγεία και τα οικοσυστήματα όσο και για τις εθνικές οικονομίες καθίσταται εξαιρετικά επείγουσα.

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στις 20 Ιουνίου τιμούμε την Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων, που καθιερώθηκε το 2001 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών. Την ημέρα αυτή αναγνωρίζουμε και τιμούμε το κουράγιο και τη δύναμη εκατομμυρίων ανθρώπων σε όλο τον κόσμο που ενάντια στη θέλησή τους πήραν τον πικρό δρόμο του ξεριζωμού, όχι για μια καλύτερη επαγγελματική σταδιοδρομία ή για να εμπλουτίσουν τις ταξιδιωτικές τους εμπειρίες, αλλά για να γλιτώσουν από τη φρίκη του πολέμου, τις διώξεις ή ακόμα και από τον ίδιο τον θάνατο. Η Κύπρος κατανοεί απόλυτα αυτό το δράμα, αφού από το 1974 η λέξη «πρόσφυγας» μπήκε και στη δική μας καθημερινότητα μετά τη βίαιη εκδίωξη χιλιάδων Κυπρίων από τις πατρογονικές τους εστίες λόγω της τουρκικής εισβολής και κατοχής.

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων εκφράζουμε την αλληλεγγύη και τον σεβασμό μας στους απανταχού πρόσφυγες και δηλώνουμε ότι θα συνεχίσουμε να πράττουμε όλα όσα χρειάζονται τόσο για την ανακούφισή τους όσο και για την καθιέρωση πολιτικών αντιμετώπισης του προσφυγικού ζητήματος.

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα όπως διαβάσει τις αναφορές που έχουμε στη σημερινή συνεδρία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης συμμετείχε υπό την ιδιότητά του ως εισηγητή της Επιτροπής για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Ανθρωπιστικά Θέματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη σε διερευνητική αποστολή του προεδρείου της επιτροπής στην Ουκρανία από 29 Μαΐου έως τις 3 Ιουνίου. Στα πλαίσια της αποστολής οι συμμετέχοντες είχαν μεταξύ άλλων χωριστές συναντήσεις με τον επικεφαλής της Ειδικής Αποστολής Παρακολούθησης του ΟΑΣΕ στην Ουκρανία και με την επικεφαλής της Αποστολής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ.

Ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης συμμετείχε σε συνεδρία της Επιτροπής Κανονισμού, Ασυλίας και Θεσμών της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 3 Ιουνίου 2019 στο Παρίσι. Συζητήθηκαν τρόποι ενίσχυσης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της συνέλευσης για την έγκριση διαπιστευτηρίων εθνικών αντιπροσωπιών και τα βήματα που θα ακολουθούνται από κοινού με την Επιτροπή Υπουργών και τον γενικό γραμματέα του οργανισμού σε περιπτώσεις που κράτος μέλος αθετεί τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

Ο κ. Χατζηγιάννης συμμετείχε επίσης σε περιφερειακό συνέδριο στην Τιφλίδα, που διοργάνωσε στις 6 και 7 Ιουνίου το κοινοβούλιο της Γεωργίας σε συνεργασία με την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του ΟΑΣΕ, το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του οργανισμού και το Εθνικό Ινστιτούτο Δημοκρατίας της Γεωργίας. Ο κ. Χατζηγιάννης ήταν κύριος ομιλητής στο ειδικό θέμα της ενσωμάτωσης του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη διαδικασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα να ενημερώσει το σώμα ποιοι βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολή στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Γιώργος Λιλλήκας συμμετέχει σε αντιπροσωπία της Ομάδας Φιλίας Κύπρου-Γαλλίας, η οποία πραγματοποιεί επίσκεψη στο Παρίσι, και ο κ. Χατζηγιάννης συμμετέχει στη Σύνοδο Πρυτάνεων των ελληνικών πανεπιστημίων στην Κέρκυρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στο πρώτο κεφάλαιο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα, που είναι το θέμα της αυτονόμησης της Βουλής και πιλοφορείται «Ο περί της Δέκατης Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2018», αναβάλλεται για δεκαπέντε μέρες.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019». Είναι πρόταση νόμου του κ. Ανδρέα Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμου, ώστε να επεκταθεί η προβλεπόμενη σε αυτόν προθεσμία εντός της οποίας απαιτείται όπως υφιστάμενα σωματεία, ιδρύματα ή λέσχες προβούν σε τροποποιήσεις του καταστατικού τους ή σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια για σκοπούς συμμόρφωσης με την εν λόγω βασική νομοθεσία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος	Πανίκος Λεωνίδου
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Παύλος Μυλωνάς
Ευανθία Σάββα	Κωστής Ευσταθίου
Νίκος Νουρής	Μη μέλη της επιτροπής:
Ανδρέας Κυπριανού	Γιώργος Κ. Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Ανδρέα Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουνίου 2019. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση αυτή.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμου, ώστε να επεκταθεί η προβλεπόμενη σε αυτόν προθεσμία εντός της οποίας απαιτείται όπως υφιστάμενα σωματεία, ιδρύματα ή λέσχες προβούν σε τροποποιήσεις του καταστατικού τους ή σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια για σκοπούς συμμόρφωσης με την εν λόγω βασική νομοθεσία.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη τροποποίηση η υπό αναφορά προθεσμία επιμηκύνεται, έτσι που να λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019 αντί την 30^η Ιουνίου 2019, που ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη επέκταση της μεταβατικής περιόδου εντός της οποίας οφείλουν να αναπροσαρμόσουν τη λειτουργία τους τα υφιστάμενα σωματεία, ιδρύματα και λέσχες υπό το φως των ρυθμίσεων της νέας νομοθεσίας που διέπει την ίδρυση και τη λειτουργία τους κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να παρασχεθεί περαιτέρω χρόνος στις εν λόγω οντότητες, για να μπορούν να ανταποκριθούν επαρκώς στα νέα δεδομένα και να συμμορφωθούν με την εν λόγω νομοθεσία.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε στην επιτροπή ότι το εν λόγω υπουργείο έχει προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, για να ενημερωθούν κατάλληλα τα ενδιαφερόμενα σωματεία, ιδρύματα και λέσχες όσον αφορά τη θέσπιση της νέας νομοθεσίας για τη ρύθμιση της ίδρυσης και λειτουργίας τους και τα επιμέρους ζητήματα που άπτονται της νέας εφαρμογής της, με απώτερο στόχο να καταστεί δυνατόν να ανταποκριθούν στις προβλεπόμενες σε αυτή υποχρεώσεις τους. Επιπρόσθετα, ενημέρωσε την επιτροπή ότι, σε περίπτωση που οποιαδήποτε υφιστάμενα σωματεία, ιδρύματα ή λέσχες δεν υποβάλουν τις απαιτούμενες τροποποιήσεις του καταστατικού τους ή δεν προβούν σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια για σκοπούς συμμόρφωσης με τη νέα νομοθεσία, αυτά δεν καταργούνται αυτόματα, αλλά τίθενται υπό διάλυση κατόπιν δικαστικής απόφασης. Επ' αυτού, η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε ότι πριν από την έναρξη της σχετικής δικαστικής διαδικασίας οι εν λόγω οντότητες καταρχάς ενημερώνονται αρμοδίως και καλούνται να συμμορφωθούν εντός προθεσμίας τριών μηνών. Τέλος, η ίδια εκπρόσωπος επισήμανε ότι η υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία θεσπίστηκε με γνώμονα τη μη εμπλοκή μη κυβερνητικών και μη κερδοσκοπικών οργανισμών σε δραστηριότητες που διαλαμβάνουν ανάμεσα σε άλλα ύποπτη διακίνηση ή/και ξέπλυμα βρόμικου χρήματος και ως εκ τούτου κρίνεται απαραίτητη η αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων της το συντομότερο δυνατόν.

Στο στάδιο της μελέτης της πρότασης νόμου την επιτροπή απασχόλησαν ορισμένα ζητήματα σε σχέση με την εφαρμογή της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας και ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να επιφέρει στο κείμενο της πρότασης νόμου νομοτεχνικές και άλλες διορθώσεις, για σκοπούς διασαφήνισης των προνοιών της.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και εισηγείται την ψήφισή της σε νόμο.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Κυρίες συνάδελφοι,

Αποτελεί η προσπάθεια του συνάδελφου του κ. Κυπριανού μια απάντηση, η οποία είναι καλοδεχούμενη, στις απαράδεκτες πρόνοιες που έχει αυτή η νομοθεσία, η οποία καθιστά πλέον την εγγραφή σωματείων ή λειτουργία σωματείων έργο δύσκολο και δυσανάλογο. Μπαίνουν τόσες προϋποθέσεις, όροι, περιορισμοί, ακόμα και εξουσίες οι οποίες ασκούνται κατά το δοκούν από τους επάρχους, ώστε να άπτονται αυτού του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι, το οποίο προστατεύεται από το σύνταγμα. Είναι για αυτό τον λόγο που εμείς ως ΕΔΕΚ είχαμε καταψηφίσει το νομοσχέδιο αυτό που παρουσιάστηκε.

Θα τηρήσουμε αποχή, γιατί θεωρούμε ότι αυτός ο νόμος είναι καταδικασμένος να αποτύχει, και ελπίζω μετά την παρέλευση της παράτασης αυτής να αναθεωρηθούν κάποιες απόψεις, τουλάχιστον να καταστεί εφαρμόσιμος και λειτουργικός ο νόμος αυτός, ο οποίος, επαναλαμβάνω, κινείται στα όρια της αντισυνταγματικότητας από τις δυσανάλογες διαδικασίες που επιβάλλει σε ένα αναφαίρετο ανθρώπινο δικαίωμα, αυτό του συνεταιρίζεσθαι. Γι' αυτό και εμείς θα τηρήσουμε αποχή, συμφωνώντας βεβαίως με την πρόθεση που υπάρχει πίσω από την κατάθεση των νομοσχεδίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αντρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μετά από δύο χρόνια που έχει ψηφιστεί η νομοθεσία με έκπληξη ακούσαμε τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών στην επιτροπή Εσωτερικών να μας ενημερώνουν ότι από τις έξι περίπου χιλιάδες τόσα σωματεία, συλλόγους κ.λπ. μόνο περίπου πεντακόσια έχουν καταφέρει να εγγραφούν ή να εναρμονίσουν το καταστατικό τους. Αυτό σημαίνει λιγότερο από το 10%. Σκοπός της πολιτείας δεν είναι να διαγράψει 5 500 εθελοντικές οργανώσεις, σωματεία. Σκοπός ήταν να ενσωματωθούν με κάποιες πρόνοιες. Αναμένουμε, δίνουμε αυτή την παράταση των έξι μηνών και αναμένουμε να δούμε ότι η πλειοψηφία των σωματείων έχει καταφέρει -και το «καταφέρει» δεν είναι τυχαία λέξη- να εγγραφεί. Αν όχι, συμφωνώ απόλυτα με τον φίλο μου τον κ. Ευσταθίου ότι πρέπει να ξαναδούμε τη νομοθεσία. Υπάρχουν πρόνοιες που ίσως καθιστούν πολύ δύσκολη την εγγραφή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άριστος Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι κανόνας ότι κατά διαστήματα πρέπει να αξιολογείται η εφαρμογή των εκάστοτε νομοθεσιών, όμως, αν έχω πάρει τον λόγο, είναι για να κάνω μια έκκληση προς τους επάρχους κατά το δυνατόν να υπάρξει ομοιογένεια στη μεταχείριση των αιτήσεων που γίνονται. Υπάρχει και συνυπάρχει τούτη η λέξη, ένα αλαλούμ στις απαιτήσεις ανάλογα με το ποιος λειτουργός χειρίζεται τις τροποποιήσεις που έχει ενώπιόν του, γι' αυτό είναι θερμή παράκληση οι δομές του κράτους να βοηθήσουν στην εφαρμογή της νομοθεσίας αντί να δυσκολεύουν το έργο μας. Είναι και ένας από τους λόγους που συμφωνούμε και με τη λογική της περαιτέρω παράτασης στην εφαρμογή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Η μη συμμόρφωση των πλείστων σωματείων μπορεί να οφείλεται στο ότι είναι δύσκολη η νομοθεσία που ψηφίσαμε, μπορεί να είναι διότι ως λαός έχουμε το «προτέρημα» να μένουμε πάντα την τελευταία στιγμή να υποβάλουμε αυτά που πρέπει να υποβάλουμε. Με τη σκοπούμενη παράταση ζητείται να δοθεί περαιτέρω χρόνος, για να μπορέσουν και οι υπόλοιποι να το κάμουν. Εύχομαι και ελπίζω τον επόμενο Νιόβρη να μην έρθουμε να ζητούμε πρόσθετη παράταση και να είναι η τελευταία παράταση που ζητούμε, διότι οφείλουμε να συμμορφωνόμαστε μέσα στα πλαίσια που δίδει η νομοθεσία.

Επίσης, έχει περιέλθει στην αντίληψή μας ότι κάποιιοι μπορεί σκόπιμα να μη συμμορφώθηκαν και να ζητούν παράταση, διότι ίσως να πρέπει να διευθετήσουν κάποια οικονομικά θέματα που υπάρχουν. Άρα, εμείς είμαστε υπέρ της δεύτερης και τελευταίας παράτασης και δεν πρόκειται ως Δημοκρατικό Κόμμα να συναινέσουμε σε άλλη παράταση πέραν αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Πάλι θέλετε να μιλήσετε; Ναι.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πολύ σύντομα κύριε Πρόεδρε, γιατί έχει δοθεί η εντύπωση...

Σαφέστατα και η συγκεκριμένη παράταση δε σταματά την υποχρέωση των σωματείων να εναρμονίσουν όλα τα υπόλοιπα που έχουν να κάνουν με τις οικονομικές τους καταστάσεις κ.λπ. Είναι μόνο για τη συμμόρφωση με τις πρόνοιες του καταστατικού που δίνεται η παράταση και η πολιτεία έχει και υποχρέωση, αν θέλετε, και μπορεί και με την υφιστάμενη νομοθεσία να ελέγξει τα οικονομικά του σωματείου, γιατί κάπου είδα ότι, ξέρετε, δίνουμε παράταση, γιατί κάποιιοι μέσω των σωματείων -και μπορεί να υπάρχουν- κάμνουν ξέπλυμα βρώμικου χρήματος ή οτιδήποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι το γνωρίζετε ότι, όχι μόνο δεν μπορεί να δοθεί άλλη παράταση, δεν έπρεπε να δοθεί ούτε τούτη η παράταση, έτσι, για να περνά και το μήνυμα προς τον κάθε ενδιαφερόμενο. Δεν υπάρχει περίπτωση να πάρουμε άλλη παράταση, γιατί δε λειτουργούμε στο θέμα τούτο μόνοι μας και γνωρίζουμε, έτσι;

Το λοιπόν, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 55 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 57 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εφτά ψήφοι υπέρ, μια ψήφος εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ, μια ψήφος εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, μια ψήφο εναντίον και τρεις αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ. Ναι, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα υποβάλουμε αίτημα για αναβολή, με τη δέσμευση ότι θα είμαστε έτοιμοι στην επόμενη ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για αναβολή; Έτσι και αλλιώς σε δεκαπέντε θα συνεδριάσουμε, διότι την άλλη Παρασκευή δε θα συνεδριάσουμε.

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να δούμε το πότε θα συνεδριάσουμε. Έχουμε έναν βουλευτή λιγότερο εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δαμαί αναβάλαμε ολόκληρη αυτονομία της Βουλής και δεν πειράζει. Ένας βουλευτής αν κάμει μια βδομάδα παραπάνω, δε χάθηκε ο κόσμος. Να ιεραρχήσουμε λίγο έτσι...

Αρα, το θέμα υπ' αριθμόν 3 αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου, ώστε η έκτακτη αμυντική εισφορά που παρακρατείται από τόκους που φέρουν τα εταιρικά χρεόγραφα να μειωθεί από 30% σε 3%.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ονούφριος Κουλλά

Μιχάλης Γιωργάλλας

Στέφανος Στεφάνου

Γιώργος Περδίκης

Άριστος Δαμιανού

Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Απριλίου και στις 6 Μαΐου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εναντίον: Ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχές: ΚΣ ΕΔΕΚ, ΕΛΑΜ.

Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου, ώστε η έκτακτη αμυντική εισφορά που παρακρατείται από τόκους που φέρουν τα εταιρικά χρεόγραφα να μειωθεί από 30% σε 3%.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία και τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία οι τόκοι που λαμβάνονται από πιστοποιητικά αποταμιεύσεως της κυπριακής κυβέρνησης, χρεόγραφα αναπτύξεως της κυπριακής κυβέρνησης, καθώς και από ταμεία προνοίας ή από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπόκεινται σε έκτακτη εισφορά για την άμυνα ποσοστού 3%, ενώ ο τόκος από εταιρικά χρεόγραφα σε ποσοστό 30%. Ως εκ τούτου, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις ευθυγραμμίζεται η φορολόγηση των τόκων εταιρικών χρεογράφων με τη φορολόγηση των τόκων κρατικών ομολόγων, ώστε να τυγχάνουν της ίδιας φορολογικής μεταχείρισης.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, το προτεινόμενο μέτρο αναμένεται να ενθαρρύνει τις εταιρείες να εκδίδουν εταιρικά χρεόγραφα για σκοπούς άντλησης ρευστότητας, αντί να προβαίνουν σε δανεισμό από πιστωτικά ιδρύματα, παρέχοντας παράλληλα κίνητρα για επενδύσεις σε αυτής της μορφής χρεόγραφα.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος μέλη της επιτροπής ζήτησαν την κατάθεση στοιχείων αναφορικά με τα έσοδα που προκύπτουν από την έκτακτη εισφορά για την άμυνα που παρακρατείται από τόκους με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, τα οποία κατατέθηκαν γραπτώς στις 16 Απριλίου 2019.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς τασσόμαστε εναντίον, κύριε Πρόεδρε, διότι θεωρούμε ότι προκαλείται άνηση μεταχείριση μεταξύ των πολιτών και των καταθετών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Η στάση μου, προσωπικώς, θα τηρήσω αποχή σε αυτό το νομοσχέδιο. Ο λόγος είναι ότι αποτελεί... Νιώθω ότι κοροϊδεύουμε πρώτιστα τους εαυτούς μας, όταν ψηφίζουμε αναφορικά με την έκτακτη εισφορά για την άμυνα, γνωρίζοντας ότι όλες οι εισφορές για την άμυνα καταλήγουν οπουδήποτε αλλού εκτός από την άμυνα. Έχει καταντήσει δυστυχώς η έκτακτη εισφορά συνώνυμο του ανεκδότου, γι' αυτό και θα τηρήσω αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, θα τοποθετηθούμε αρνητικά επί του νομοσχεδίου. Θεωρούμε ότι είναι αποσπασματικές ρυθμίσεις, οι οποίες δεν αγγίζουν τις πραγματικότητες και παρουσιάζεται η κυβέρνηση με μια χαρακτηριστική ευαισθησία για τους μεγάλους επενδυτές, αγνοώντας τον απλό, τον φορολογούμενο κοσμάκη, γι' αυτό θα είμαστε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες. Είκοσι τρεις ψήφοι υπέρ, δεκαεφτά εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τρεις ψήφοι υπέρ, δεκαεφτά εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δεκαεφτά εναντίον και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παροχή εξουσίας στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει κανονισμούς επιπροσθέτως των θεμάτων που καθορίζονται στον εν λόγω νόμο για τη ρύθμιση κάθε θέματος που αφορά την οργάνωση και λειτουργία των κέντρων ψυχαγωγίας μονάδων (ΚΨΜ).

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Κώστας Κώστα

Γιώργος Κάρουλλας

Ελένη Μαύρου

Κώστας Κωνσταντίνου

Χριστάκης Τζιοβάνης

Ελένη Σταύρου

Γεώργιος Προκοπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουνίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, έτσι ώστε να παρασχεθεί εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει κανονισμούς, επιπροσθέτως των θεμάτων που καθορίζονται στον εν λόγω νόμο, για τη ρύθμιση κάθε θέματος που αφορά την οργάνωση και λειτουργία των κέντρων ψυχαγωγίας μονάδων (ΚΨΜ).

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχές: ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, προκειμένου να καταστεί δυνατή η τροποποίηση των ισχυόντων κανονισμών που ρυθμίζουν τη λειτουργία των ΚΨΜ, καθότι η διάταξη επί της οποίας στηρίχθηκε η έκδοση των ισχυόντων κανονισμών που διέπουν τα ΚΨΜ καταργήθηκε με την αναθεώρηση του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου το έτος 2011.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, πάμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 71 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Και ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε.

Αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί της Έκδοσης Ηλεκτρονικών Τιμολογίων στο Πλαίσιο των Δημόσιων Συμβάσεων Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθεσίας για την εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/55/ΕΕ για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων, ώστε οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς να αποδέχονται ηλεκτρονικά τιμολόγια κατά την εκτέλεση συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας που προβλέπει για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Έκδοσης Ηλεκτρονικών Τιμολογίων στο Πλαίσιο των Δημόσιων Συμβάσεων Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος
Μαρίνος Μουσιούτσας
Μάριος Μαυρίδης
Ονούφριος Κουλλά
Στέφανος Στεφάνου

Άριστος Δαμιανού
Αντρέας Καυκαλιάς
Μιχάλης Γιωργάλλας
Γιώργος Πεردίκης
Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Απριλίου, στις 6 Μαΐου και στις 3 Ιουνίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γενικού Λογιστηρίου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) και του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης (CYS). Σημειώνεται ότι στις συνεδρίες παρευρέθηκαν και εκπρόσωποι των εταιρών του έργου για την υιοθέτηση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας για την εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων, ώστε οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς να αποδέχονται ηλεκτρονικά τιμολόγια κατά την εκτέλεση συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας που προβλέπει για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, η Οδηγία 2014/55/ΕΕ υποχρεώνει τις κεντρικές κυβερνήσεις, τις τοπικές ή περιφερειακές αρχές και τους οργανισμούς δημόσιου δικαίου των κρατών μελών να παραλαμβάνουν και να επεξεργάζονται ηλεκτρονικά τιμολόγια στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ελλείπει κοινού προτύπου ηλεκτρονικών τιμολογίων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καταρτίσει κοινό ευρωπαϊκό πρότυπο για το υπόδειγμα σημασιολογικών δεδομένων των βασικών στοιχείων του ηλεκτρονικού τιμολογίου, ώστε να εξαλείψει τα εμπόδια στις διασυνοριακές συναλλαγές που προκύπτουν από διαφορετικές νομικές απαιτήσεις και τεχνικά πρότυπα σε σχέση με την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων. Το εν λόγω πρότυπο καθορίζει και περιγράφει τα βασικά στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται σε ένα ηλεκτρονικό τιμολόγιο, διευκολύνοντας με τον τρόπο αυτό την αποστολή και παραλαβή ηλεκτρονικών τιμολογίων μεταξύ συστημάτων που βασίζονται σε διαφορετικά τεχνικά πρότυπα.

Στο πλαίσιο της συζήτησης η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι τα κυριότερα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Μείωση των λαθών στην καταχώριση.
2. Ταχύτερος κύκλος πληρωμής.
3. Διαφάνεια στη διαδικασία πληρωμών.
4. Καλύτερη διαχείριση της ρευστότητας.
5. Βελτίωση της σχέσης πελάτη-προμηθευτή.
6. Καλύτερη διαχείριση του λογιστικού προγράμματος.
7. Αντιμετώπιση της φοροαποφυγής/φοροδιαφυγής.
8. Μείωση του διοικητικού κόστους.

Όπως η ίδια εκπρόσωπος σημείωσε, η Δημοκρατία θα έπρεπε να θεσπίσει νομοθεσία για σκοπούς εναρμόνισης με την υπό αναφορά Οδηγία μέχρι την 18^η Απριλίου 2019 ως προς την εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης σε επίπεδο κεντρικής κυβέρνησης. Σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, κατά παρέκκλιση από την ημερομηνία εναρμόνισης και με σκοπό την υλοποίηση του συστήματος έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων από ορισμένες αναθέτουσες αρχές, όπως οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, αλλά και οι οργανισμοί δημόσιου δικαίου, παρέχεται η δυνατότητα στα κράτη μέλη να εναρμονιστούν ως προς τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς μέχρι τον Απρίλιο του 2020.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών ενημέρωσε στις 3 Ιουνίου 2019 την επιτροπή ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έχει παραλάβει σχετική προειδοποιητική επιστολή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ημερομηνίας 22 Μαΐου 2019, για μη έγκαιρη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2014/55/ΕΕ.

Ο εκπρόσωπος του Γενικού Λογιστηρίου ανέφερε ότι το Γενικό Λογιστήριο προχωρά με την υλοποίηση ειδικού λογισμικού συστήματος μέσω του οποίου θα εκτελείται η διαδικασία της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, το

οποίο όμως αναμένεται να είναι έτοιμο μέχρι το τέλος του έτους 2020. Ωστόσο, για την άμεση εφαρμογή της νομοθεσίας για την κεντρική κυβέρνηση έχει εξευρεθεί ενδιάμεση λύση, ώστε να μπορεί να γίνεται παραλαβή και διακίνηση των τιμολογίων με ηλεκτρονικά μέσα.

Οι εκπρόσωποι των εταιρών του έργου ανέφεραν ότι με το υπό αναφορά νομοσχέδιο παρέχεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις να στέλνουν ηλεκτρονικά τιμολόγια προς την κυβέρνηση. Η υλοποίηση της συγκεκριμένης μεθόδου θα επιτευχθεί με την υιοθέτηση των ευρωπαϊκών και διεθνών προτύπων και μέσω του εξουσιοδοτημένου σημείου πρόσβασης Pan-European Public Procurement On-Line (PEPPOL). Η PEPPOL αποτελεί ηλεκτρονική πλατφόρμα που επιτρέπει την ανταλλαγή ηλεκτρονικών εγγράφων μεταξύ δημόσιων φορέων, αλλά και μεταξύ δημόσιων φορέων και των προμηθευτών τους.

Οι εκπρόσωποι του ΣΕΛΚ και του CYS συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησε το ενδεχόμενο σύστασης κρατικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας πραγματοποίησης των συναλλαγών, αντί της χρησιμοποίησης ιδιωτικής πλατφόρμας.

Συναφώς, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι διενεργήθηκε μελέτη κόστους-οφέλους εκ μέρους του υπουργείου, η οποία κατέδειξε ότι η σύσταση κρατικής πλατφόρμας θα ήταν ασύμφορη και ότι ένα τέτοιο ενδεχόμενο θα δημιουργούσε πρόσθετο διοικητικό κόστος στο Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Παραλαβή και επεξεργασία ηλεκτρονικών τιμολογίων. Άρθρο 4.

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Άρθρο 5.

Χρήση ηλεκτρονικών τιμολογίων αναφορικά με τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Άρθρο 6.

Έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 7.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ και μία ψήφο εναντίον, τα άρθρα 1 μέχρι 8 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Έκδοσης Ηλεκτρονικών Τιμολογίων στο Πλαίσιο των Δημόσιων Συμβάσεων Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ και μία ψήφο εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Αδειοδότησης Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων Νόμος του 2019».

(Αστειεύομενος)

Ο οποίος σιδηρόδρομος θα συνδέει φαντάζομαι την Κύπρο με την Αίγυπτο και το Ισραήλ και τον Λίβανο!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ωραία! Να διαβαστεί ο σκοπός, διότι τώρα μπορεί να διευκρινιστεί με την... Τώρα που θα διαβάσουμε τον σκοπό θα διευκρινιστεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθεσίας, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/2370 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/34/ΕΕ όσον αφορά στο άνοιγμα της αγοράς υπηρεσιών σιδηροδρομικής μεταφοράς επιβατών και τη διακυβέρνηση της σιδηροδρομικής υποδομής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Αδειοδότησης Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Κώστας Κώστα

Δημήτρης Δημητρίου

Ηλίας Μυριάνθους

Χριστάκης Τζιοβάνης

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Αντρέας Φακοντής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και την 31^η Μαΐου 2019. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Δημοσίων Έργων του ίδιου υπουργείου, καθώς και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθεσίας, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2016/2370 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Δεκεμβρίου 2016 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/34/ΕΕ όσον αφορά στο άνοιγμα της αγοράς υπηρεσιών σιδηροδρομικής μεταφοράς επιβατών και τη διακυβέρνηση της σιδηροδρομικής υποδομής».

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, το νομοσχέδιο μεταξύ άλλων προβλέπει το πλαίσιο αδειοδότησης των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων στη Δημοκρατία και θεσπίζει τους κανόνες που διέπουν τη διαχείριση της σιδηροδρομικής υποδομής και τα κριτήρια που θα εφαρμοστούν για την έκδοση αδειών για την παροχή υπηρεσιών σιδηροδρομικών μεταφορών σε σιδηροδρομικές επιχειρήσεις που δύναται να εγκατασταθούν στη Δημοκρατία.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στο νομοσχέδιο δεν προβλέπονται ρυθμίσεις για σιδηροδρομικές επιχειρήσεις που εκτελούν μόνο αστικές ή προαστικές επιβατικές μεταφορές ούτε για επιχειρήσεις που εκτελούν μόνο περιφερειακές εμπορευματικές σιδηροδρομικές μεταφορές.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, η Δημοκρατία δεν έχει υποχρέωση να εναρμονίσει την εθνική της νομοθεσία με τα κεφάλαια II και IV της υπό συζήτηση Οδηγίας, τα οποία αφορούν την ανάπτυξη σιδηροδρόμων και τη χρέωση για τη χρήση σιδηροδρομικής υποδομής και κατανομή της μεταφορικής ικανότητας των σιδηροδρομικών υποδομών, γιατί δεν έχει εγκατασταθεί σιδηροδρομικό δίκτυο στο έδαφός της.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου από την επιτροπή μέλη της ζήτησαν διευκρινίσεις από τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου επί συγκεκριμένων προνοιών του και στη βάση της ενημέρωσης που έτυχαν η τελευταία κάλεσε τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου όπως, σε συνεργασία με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, αναδιατυπώσουν τις ασαφείς πρόνοιες, σύμφωνα με τις διευκρινίσεις που δόθηκαν και καταθέσουν αναθεωρημένο κείμενο στην επιτροπή.

Αναποκρινόμενοι στο πιο πάνω αίτημα της επιτροπής οι κυβερνητικοί αρμόδιοι απέστειλαν αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου στην επιτροπή, το οποίο μελετήθηκε στα πλαίσια της δεύτερης συνεδρίας της επιτροπής. Κατά την εξέταση του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου από την επιτροπή εντοπίστηκαν από τις υπηρεσίες της Βουλής περαιτέρω σημεία τα οποία έρχονταν επανεξέτασης και για το σκοπό αυτό η επιτροπή έδωσε εκ νέου οδηγίες στους κυβερνητικούς αρμοδίους για επανεξέταση του εν λόγω κειμένου και κατάθεση νέου αναθεωρημένου κειμένου στην επιτροπή. Ακολούθως, μετά την επανεξέταση ως ανωτέρω, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας απέστειλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο στο οποίο περιελήφθησαν μερικές από τις εισηγήσεις που διατυπώθηκαν κατά την πιο πάνω συνεδρία.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 της υπό αναφορά Οδηγίας, η ενσωμάτωση των διατάξεων της στην εθνική νομοθεσία έπρεπε να είχε πραγματοποιηθεί το αργότερο μέχρι τις 25 Δεκεμβρίου 2018 και λόγω της πιο πάνω καθυστέρησης η Δημοκρατία βρίσκεται ήδη σε διαδικασία παράβασης. Σημειώνεται περαιτέρω ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 19 Απριλίου 2019.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού έτυχε των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ο κ. Μαυρίδης να μας εξηγήσει για τους σιδηρόδρομους!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Έχουμε σιδηρόδρομους, κύριε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα κάμουμε τωρά!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Α! Πον' να κάμουμε, εντάξει! Just in case!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Προκοπίου.

Εννά 'ν υπεύθυνος σιδηροδρόμων ο κ. Προκοπίου!

Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Πρόεδρε τζιαι αγαπητοί συνάδελφοι, δεν είναι γιατί έχουμε σιδηροδρόμους κ.λπ., απλώς είναι ένα εναρμονιστικό από την Ευρώπη, ούτως ώστε δύο μόνο κεφάλαια που αφορούν εμάς και τη Μάλτα μόνο, οι

οποίοι δεν έχουμε, χώρες οι οποίες δεν έχουν σιδηρόδρομο, ούτως ώστε να δικαιούται οποιοσδήποτε να έρθει, να έχει άνοιγμα της αγοράς, υπηρεσίες σιδηροδρομικής μεταφοράς επιβατών, για τη διακυβέρνηση της σιδηροδρομικής υποδομής. Τίποτα άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, εκαταλάβαμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Επομένως, για να μεν κοροϊδευόμαστε. Τι έχουμε κάμει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι εσυνεννοηθήκαμε τωρά!

(Γέλια)

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Αρμόδια αρχή αδειοδότησης. Άρθρο 4.

Γενικές απαιτήσεις. Άρθρο 5.

Όροι απόκτησης της άδειας. Άρθρο 6.

Απαιτήσεις αξιοπιστίας. Άρθρο 7.

Απαιτήσεις χρηματοοικονομικής επάρκειας. Άρθρο 8.

Απαιτήσεις επαγγελματικής επάρκειας. Άρθρο 9.

Απαιτήσεις κάλυψης αστικής ευθύνης. Άρθρο 10.

Εδαφική και χρονική ισχύς. Άρθρο 11.

Προσωρινή άδεια, έγκριση, αναστολή και ανάκληση. Άρθρο 12.

Διαδικασία χορήγησης άδειας. Άρθρο 13.

Κανονισμοί. Άρθρο 14.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 15.

Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει δύο που δε συμφωνούν να κάμουμε σιδηρόδρομο, έχετε το υπόψη σας! Τζαι μπορεί να πολλύνουν!

Με σαράντα ψήφους υπέρ και δύο αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 16 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αδειοδότησης Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, δύο αποχές και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και δύο αποχές, το νομοσχέδιο για τους σιδηρόδρομους ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και είναι πρόταση νόμου του κ. Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Άδειας Οδήγησης Νόμου, ώστε να επιλυθεί το πρόβλημα που προκύπτει από την αντίφαση/ασάφεια μεταξύ του περί Αφαιρέσεων και Μεταμοσχεύσεων των Οργάνων της Ανθρώπινης Προελεύσεως Νόμου και του υπό τροποποίηση νόμου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Χριστάκης Τζιοβάνης

Δημήτρης Δημητρίου

Κώστας Κώστα

Ευθύμιος Δίπλαρος

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 7 Ιουνίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου και του Υπουργείου Υγείας. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Άδειας Οδήγησης Νόμου, έτσι ώστε να απαλειφθεί η αντίφαση/ασάφεια που παρατηρείται μεταξύ του υπό τροποποίηση νόμου και του περί Αφαιρέσεων και Μεταμοσχεύσεων των Οργάνων της Ανθρώπινης Προελεύσεως Νόμου.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η τελευταία τροποποίηση του περί Άδειας Οδήγησης Νόμου, σκοπός της οποίας ήταν η ρύθμιση της διαδικασίας δωρεάς οργάνων σε περίπτωση θανάτου αιτητή άδειας οδήγησης, δε συνάδει με τις διατάξεις του περί Αφαιρέσεων και Μεταμοσχεύσεων των Οργάνων της Ανθρώπινης Προελεύσεως Νόμου ο οποίος ρυθμίζει το εν λόγω θέμα και ως εκ τούτου κρίνεται αναγκαία η εν λόγω τροποποίηση.

Συγκεκριμένα, ο ίδιος εισηγητής ανέφερε ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αφαιρέσεων και Μεταμοσχεύσεων των Οργάνων της Ανθρώπινης Προελεύσεως Νόμου, σε περίπτωση που δυνητικός πτωματικός δότης δεν είχε εκφράσει τη συναίνεση ή την άρνησή του για δωρεά οργάνων του ενόσω ήταν εν ζωή, όταν αυτός διαγνωσθεί ως νεκρός βάσει των διατάξεων της ίδιας νομοθεσίας, η αφαίρεση των οργάνων του διενεργείται εφόσον συγκατατίθεται σε αυτή ο νενομισμένος αντιπρόσωπός του. Η εν λόγω διαδικασία δε φαίνεται να περιλαμβάνεται με ξεκάθαρο τρόπο στη δήλωση για δωρεά οργάνων σε περίπτωση θανάτου του αιτητή άδειας οδήγησης που περιλαμβάνεται στην υπό τροποποίηση νομοθεσία.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Αποχή: ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και δήλωσαν ότι είναι έτοιμοι να εφαρμόσουν τα όσα προτείνονται με την πρόταση νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Παραρτήματος Ε του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, σαράντα μία ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, ομόφωνα η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του υφιστάμενου κυρωτικού νόμου περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό, ώστε να αντικατασταθεί ο κατάλογος απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων για το 2018 που περιλαμβάνεται σε αυτόν με τον νέο, αναθεωρημένο κατάλογο απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων για το 2019.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Γιώργος Τ. Γεωργίου
Γιώργος Κάρουλλας	Πάυλος Μυλωνάς
Αννίτα Δημητρίου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Αντρέας Καυκαλιάς	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 29 Μαΐου 2019. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Υγείας και της Κυπριακής Αρχής Αντι-Ντόπινγκ. Η Νομική Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών και η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου κυρωτικού νόμου περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό, ώστε να αντικατασταθεί ο κατάλογος απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων για το 2018 που περιλαμβάνεται σε αυτόν με τον νέο, αναθεωρημένο κατάλογο απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων για το 2019.

Στα πλαίσια της συνεδρίας της επιτροπής ο πρόεδρος της Κυπριακής Αρχής Αντι-Ντόπινγκ ενημέρωσε την επιτροπή για θέματα που αφορούν τη λειτουργία της εν λόγω Αρχής, καθώς και την εφαρμογή των διατάξεων της πιο πάνω διεθνούς σύμβασης.

Επιπρόσθετα, ο εν λόγω πρόεδρος ανέφερε ότι ο κατάλογος απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων αναθεωρείται σε ετήσια βάση στο πλαίσιο διαφανούς διαδικασίας κατά την οποία τηρούνται συγκεκριμένα κριτήρια. Περαιτέρω, όπως επισήμανε ο ίδιος, ο Παγκύπριος Οργανισμός Αντι-Ντόπινγκ είναι η αρμόδια αρχή η οποία αποφασίζει για την τελική διαμόρφωση των καταλόγων απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων, αφού προηγηθεί σχετική δημόσια διαβούλευση με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Σημειώνεται ότι η εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και ο πρόεδρος της Αρχής Αντι-Ντόπινγκ κατέθεσαν στην επιτροπή σημείωμα σε σχέση με τα εκπαιδευτικά σεμινάρια, τις παρουσιάσεις και άλλες δράσεις της πιο πάνω Αρχής στα σχολεία της Κύπρου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, αφού δήλωσαν ότι οι αλλαγές στους σχετικούς καταλόγους προέρχονται από παγκόσμια επιστημονική αρχή, συμφώνησαν με το νομοσχέδιο και την ανάγκη προώθησης της ψήφισής του σε νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού άκουσε όλα όσα τέθηκαν υπόψη της, δήλωσε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου στα πλαίσια της συζήτησής του στην ολομέλεια της Βουλής.

Υπό το φως των πιο πάνω, η παρούσα έκθεση τίθεται ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα μία ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κουράστηκε! Κουράζεται να ψηφίσει ο ένας!

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 10 και 11 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019», αντίστοιχα.

Να διαβαστούν οι σκοποί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 10 θέματος είναι η δημιουργία ταμείου στο οποίο θα κατατίθενται όλα τα τέλη, οι χορηγίες ή οι δωρεές, καθώς και τα έσοδα που προέρχονται από τα περιουσιακά στοιχεία του Οδοντιατρικού Συμβουλίου, για να μπορούν να πληρώνονται όλα τα έξοδα λειτουργίας του συμβουλίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 11 θέματος είναι η ρύθμιση της διαδικασίας απόκτησης του τίτλου του ειδικού οδοντιάτρου, ώστε μαζί με την αίτηση για την απόκτηση του τίτλου του ειδικού οδοντιάτρου να περιληφθεί και η υποχρέωση καταβολής από τον ενδιαφερόμενο σχετικών τελών, που εισάγονται με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, τόσο για την απόκτηση του εν λόγω τίτλου όσο και για την εγγραφή στο Μητρώο Οδοντιάτρων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και για τους κανονισμούς «Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Αδάμος Αδάμου

Χρίστος Χρίστου

Γεώργιος Προκοπίου

Νίκος Νουρής

Μαρίνος Μουσιούττας

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουνίου 2019. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Οδοντιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Το Οδοντιατρικό Συμβούλιο Κύπρου και ο Παγκύπριος Οδοντιατρικός Σύλλογος, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής. Ωστόσο, ο Παγκύπριος Οδοντιατρικός Σύλλογος ενημέρωσε γραπτώς την επιτροπή ότι συμφωνεί με όλες τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Εγγραφής Οδοντιάτρων Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η ίδρυση ταμείου του Οδοντιατρικού Συμβουλίου, στο οποίο θα κατατίθενται όλα τα τέλη, οι χορηγίες ή οι δωρεές, καθώς και τα έσοδα που προέρχονται από τα περιουσιακά στοιχεία του Οδοντιατρικού Συμβουλίου, για να μπορούν να πληρώνονται όλα τα έξοδα λειτουργίας του συμβουλίου.

Ειδικότερα, η δημιουργία του εν λόγω ταμείου κρίθηκε αναγκαία για την ομαλή λειτουργία του πιο πάνω συμβουλίου και για την αντιμετώπιση οικονομικών προβλημάτων που προκύπτουν κυρίως από τις υποχρεώσεις λόγω αγωγών που καταχωρίστηκαν εναντίον του.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 15Α του περί Εγγραφής Οδοντιάτρων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) Κανονισμών και ειδικότερα του κανονισμού αυτών που ρυθμίζει τη διαδικασία απόκτησης του τίτλου του ειδικού οδοντιάτρου, ώστε μαζί με την αίτηση για την απόκτηση του τίτλου του ειδικού οδοντιάτρου να περιληφθεί και η υποχρέωση καταβολής από τον ενδιαφερόμενο σχετικών τελών που εισάγονται με τους υπό συζήτηση κανονισμούς τόσο για την απόκτηση του εν λόγω τίτλου όσο και για την εγγραφή στο Μητρώο Οδοντιάτρων.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 10 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 2B. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 10Α του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, σαράντα μία ψήφοι υπέρ. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 8 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Τώρα προχωρούμε στους κανονισμούς.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών, έτσι ώστε να καθοριστεί η διαδικασία παραχώρησης άδειας για δημιουργία και λειτουργία ιδιωτικών χώρων εκπαίδευσης κυνηγετικών σκύλων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Αδάμος Αδάμου, πρόεδρος

Νίκος Κέττηρος

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Ελένη Σταύρου

Χρίστος Ορφανίδης

Γιώργος Κάρουλλας

Μιχάλης Γιωργάλλας

Αννίτα Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 29^{ης} Ιουνίου 2016 και 5^{ης} Ιουνίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η Επίτροπος Περιβάλλοντος, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας του Υπουργείου Εσωτερικών, ο προϊστάμενος των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος, του Τμήματος Δασών και των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Άμυνας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της αστυνομίας, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κυνηγίου και Διατήρησης Άγριας Ζωής, του Συνδέσμου Οπλοπωλών, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου, του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cyprica), της Κυπριακής Εταιρείας Προστασίας Ζώων, του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου, του Κόμματος για τα Ζώα Κύπρου, του Ομίλου Νιράτχααρ Κύπρου, του Ομίλου Κούρτσααρ Κύπρου, του Κυπριακού Ομίλου Αγγλικών Δεικτών, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Εκπαιδευτών Σκύλων, των Φίλων της Γης, του Συνδέσμου Αειφόρων Μεθόδων Θήρευσης, του Παγκύπριου Συνδέσμου Μελωδικών και Καλλωπιστικών Πτηνών και του Σωματείου Φίλων Καρδερίνας Κύπρου. Ο σύνδεσμος «Φωνή για τα Ζώα της Κύπρου», η οργάνωση «Κιβωτός», ο Σύνδεσμος Προστασίας Ζώων και Πουλιών Λάρνακας-Αμμοχώστου, ο Παφιακός Σύνδεσμος Προστασίας Ζώων και ο Σύνδεσμος Προστασίας και Υιοθεσίας Ζώων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 71 και 94 του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών, έτσι ώστε να καθοριστεί η διαδικασία παραχώρησης άδειας για δημιουργία και λειτουργία ιδιωτικών χώρων εκπαίδευσης κυνηγετικών σκύλων, καθώς και τα σχετικά τέλη.

Ειδικότερα, οι κανονισμοί προβλέπουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τις προϋποθέσεις και τα τέλη εξασφάλισης της πιο πάνω άδειας, καθώς και τους λόγους ανάκλησής της.
2. Τους όρους λειτουργίας του χώρου εκπαίδευσης κυνηγετικών σκύλων.

3. Τις προϋποθέσεις υποβολής αίτησης και τα τέλη άδειας κατοχής και χρήσης λαγών και θηραματικών πτηνών και ζώων για σκοπούς εκπαίδευσης κυνηγετικών σκύλων, καθώς και τη δυνατότητα μη ανανέωσης ή/και ανάκλησης της εν λόγω άδειας.
4. Τη διεξαγωγή επιμορφωτικών μαθημάτων σχετικών με τα είδη άγριας πανίδας και της εκτροφής τους, τη νομοθεσία που διέπει την κατοχή ζώων και την ευημερία και εκπαίδευση των κυνηγετικών σκύλων, καθώς και τις προϋποθέσεις συμμετοχής στα μαθήματα αυτά.
5. Τα αδικήματα και τις ποινές σε περίπτωση παράβασης των προνοιών των κανονισμών.

Σημειώνεται ότι οι εν λόγω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 9 Ιουνίου 2016 μαζί με το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016» και τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας) Κανονισμοί του 2016» και παραπέμφθηκαν όλα μαζί για συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Αμέσως μετά την κατάθεσή τους στη Βουλή, ο προϊστάμενος του Ταμείου Θήρας με επιστολή του, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2016, ζήτησε από τη Βουλή την επίσπευση της εξέτασής τους ένεκα της τότε επικείμενης έναρξης κυνηγετικής περιόδου την 1^η Αυγούστου 2016.

Η επιτροπή, ανταποκρινόμενη στο πιο πάνω αίτημα, άρχισε αμέσως την εξέταση των τριών νομοθετημάτων, όμως, λόγω της πολυπλοκότητας του νομοσχεδίου και του μεγάλου αριθμού των ζητημάτων που την απασχόλησαν σε σχέση με αυτό, καθώς και επειδή το νομοσχέδιο περιλάμβανε εξουσιοδοτικές προς τους πιο πάνω κανονισμούς ρυθμίσεις, αποφάσισε να συνεχίσει μόνο με την εξέταση του νομοσχεδίου σε πρώτο στάδιο και, αφού την ολοκληρώσει, τότε να μελετήσει τις ρυθμίσεις που προτείνονται με τους πιο πάνω κανονισμούς.

Το υπό αναφορά νομοσχέδιο ψηφίστηκε τελικά σε νόμο και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ως «Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017» [99(I)2017] και μεταγενέστερα, την 1^η Φεβρουαρίου 2019, εγκρίθηκαν οι κανονισμοί με τίτλο «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Κατοχή Εκτρεφόμενων Ατόμων Ειδών Άγριων Πτηνών ή Άγριας Πανίδας) Κανονισμοί του 2019» (Κ.Δ.Π. 42/2019).

Οι υπό εξέταση κανονισμοί παρέμειναν σε εκκρεμότητα ενώπιον της επιτροπής, αφού κατά το στάδιο της περαιτέρω μελέτης τους διαπιστώθηκε μεταξύ άλλων ότι αριθμός προνοιών τους ήταν αντίθετες ή καλύπτονταν από υφιστάμενες ρυθμίσεις που περιλαμβάνονταν στον περί Σκύλων Νόμο, ο οποίος ρυθμίζει μεταξύ άλλων και αυτά τα ζητήματα.

Η εκτελεστική εξουσία, αφού έλαβε υπόψη τις πιο πάνω παρατηρήσεις αναφορικά με τους υπό εξέταση κανονισμούς, κατέθεσε στη Βουλή το νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί Σκύλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», σκοπός του οποίου ήταν μεταξύ άλλων η διαγραφή από αυτόν άρθρων που περιελάμβαναν ρυθμίσεις οι οποίες ήταν αντίθετες ή υπερκαλύπτονταν από αυτές που περιλαμβάνονται στους υπό εξέταση κανονισμούς. Το εν λόγω νομοσχέδιο ψηφίστηκε τελικά σε νόμο στις 10 Μαΐου 2019 και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ως «Ο περί Σκύλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» [78(I)/2019].

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής για τους υπό συζήτηση κανονισμούς κατατέθηκαν ενώπιόν της από τους παρευρισκόμενους προφορικά ή γραπτά υπομνήματα με τις απόψεις και εισηγήσεις τους.

Ακολούθως η επιτροπή, αφού ολοκλήρωσε τη μελέτη τους, προχώρησε σε αναγκαίες βελτιώσεις του κειμένου αυτών από νομικής και νομοτεχνικής άποψης, αφού προηγουμένως συμφώνησαν με αυτές τόσο η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας όσο και οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των κανονισμών, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ και μία ψήφο εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Τα θέματα από τον αριθμό 13 μέχρι...

Παρακαλώ.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Να δικαιολογήσω την ψήφο μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δικαιολογήσέ την.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι καθαρά για το ότι τα τέλη για ακόμα μια φορά είναι αυξημένα και υπήρχαν παράπονα, αλλά δεν έχουν εισακουστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Τα θέματα από τον αριθμό 13 μέχρι και 35 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε
1. Ο περί της Εικοστής Δεύτερης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.129-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
2. Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.130-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
3. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.131-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
4. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.132-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
5. Ο περί της Διαφάνειας στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.133-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
6. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.134-2019).	Υπουργό Άμυνας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
7. Ο περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

	(Αρ. Φακ. 23.01.060.135-2019).		και Πολιτισμού
8.	Ο περί Ασφάλειας Δικτύων και Συστημάτων Πληροφοριών Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.136-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
9.	Ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.137-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
10.	Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2018 Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.138-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Ο περί Φυλακών Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.139-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
12.	Ο περί Ποινικών Κυρώσεων για την Κατάχρηση της Αγοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.140-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13.	Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.141-2019).	Υπουργό Άμυνας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
14.	Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.142-2019).	Υπουργό Άμυνας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
15.	Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.143-2019).	Υπουργό Άμυνας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
16.	Ο περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.144-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
17.	Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.145-2019).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
18.	Ο περί της Πρόληψης και Διαχείρισης της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Χωροκατακτητικών Ξένων Ειδών Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.146-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
19.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.060-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
20.	Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019.	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

	(Αρ. Φακ. 23.03.056.061-2019).		
21.	Οι περί Εθνικής Φρουράς (Στρατιωτικά Μετάλλια) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.062-2019).	Υπουργό Άμυνας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
22.	Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Στρατιωτικά Μετάλλια) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.063-2019).	Υπουργό Άμυνας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
23.	Οι περί της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.064-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
24.	Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού, Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ και Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.065-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
25.	Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Κλάδος Επισκεπτριών Υγείας - Θέσεις Προϊστάμενης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας, Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας Α΄ και Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.066-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
26.	Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Νοσηλευτικός Κλάδος Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ και Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.067-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
27.	Οι περί Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος - Θέσεις Επόπτη ΑΔΕΕΛΕπ, Λειτουργού ΑΔΕΕΛΕπ και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.068-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
28.	Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) - Θέση Εφόρου Ασφαλίσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.069-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
29.	Οι περί Φυλακών (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.070-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
30.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Παιχνίδια) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου,

	(Αρ. Φακ. 23.03.056.071-2019).		Βιομηχανίας και Τουρισμού
31.	Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Εκπαιδευτή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.072-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
32.	Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Δασκάλου και Νηπιαγωγού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.073-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
33.	Οι περί Γραπτών Εξετάσεων για Εγγραφή και Κατάταξη στους Πίνακες Διορισίμων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.074-2019).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
34.	Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
35.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
36.	Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.097-2017).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
37.	Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρόωρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.100-2017).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
38.	Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
39.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.074-2018).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
40.	Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Σκύλων και Γατών σε Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Φύλαξης) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.021-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
41.	Οι περί Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας Α' και Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.048-2019).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

42.	Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018. (Αρ. Φακ. 15.15.002).	Υπουργό Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
43.	Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2018. (Αρ. Φακ. 15.15.002).	Υπουργό Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
44.	Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018. (Αρ. Φακ. 15.15.002).	Υπουργό Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
45.	Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2018.	Υπουργό Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

(Αρ. Φακ. 15.15.002).

46. Εαρινή Έκθεση του Δημοσιονομικού Συμβουλίου για το 2019, ημερομηνίας 12 Ιουνίου 2019, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 35 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(Ι) του 2014]. (Αρ. Φακ. 13.06.005).
- Δημοσιονομικό Συμβούλιο
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

Κατάθεση από

Παραπομπή σε

1. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.071-2019).
Ανδρέα Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού
Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
2. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.072-2019).
Ελένη Μαύρου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών
Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
3. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.073-2019).
Αννίτα Δημητρίου και Ζαχαρία Ζαχαρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού
Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
4. Ο περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και της Ιδρύσεως του Υπουργείου Παιδείας Νόμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.074-2019).
Γιώργο Λουκαΐδη, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργο Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις
Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
5. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.075-2019).
Νικόλα Παπαδόπουλο, Άγγελο Βότση και Μαρίνο Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών, Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης και Γιώργο Πεردίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών
Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Ο περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.076-2019).
Γιώργο Λουκαΐδη, Αδάμο Αδάμου, Ευανθία Σάββα και Νίκο Κέττηρο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας
Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες
Δυνάμεις

7. Ο περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.077-2019).
- Μιχάλη Γιωργάλλα,
βουλευτή Αλληλεγγύης
- Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Νομικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κάποια παρατήρηση;

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όσον αφορά την πρόταση νόμου που έχει κατατεθεί, που είναι πάρα πολύ ουσιαστική, αλλά και σημαντική, εκ μέρους συναδέλφων και του Δημοκρατικού Κόμματος και της Συμμαχίας Πολιτών, της Αλληλεγγύης και των Οικολόγων, ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος, επειδή τρέχουν οι διαδικασίες εκποιήσεων, θα είναι άδικο αν υπάρχει πράγματι η πολιτική βούληση εκ μέρους της Βουλής να αλλαχτούν τα πράγματα όπως είναι σήμερα, ότι αυτό το πράγμα δεν πρέπει να καθυστερήσει. Γιατί ώρα με την ώρα και μέρα με τη μέρα κινούνται διαδικασίες και θα είναι αδικία για όσους είναι στη διαδικασία. Αν αυτή είναι η πραγματική βούληση, να ψηφιστεί το συντομότερο δυνατόν, για να προλάβουν.

Εξίσου σημαντικό είναι επίσης ότι δεν μπορεί να υπάρχει αβεβαιότητα. Μια αβεβαιότητα μπορεί να στοιχίσει στην άλλη όχθη, που αφορά τους καταθέτες. Άρα, είναι σημαντικό τέτοιες σοβαρές προτάσεις... Κατανώ ότι, και να ζητήσω να κηρυχθεί κατεπείγον, υπάρχει η λογική ότι θα θέλουν να ακούσουν απόψεις, γι' αυτό και δε θα θέσω, παρ' όλο που τέτοια ευαίσθητα ζητήματα θα μπορούσαν να αποφασιστούν, για να μη δημιουργείται αναστάτωση, αλλά τουλάχιστον πρέπει να εξεταστεί και να κλείσει το θέμα σε δύο βδομάδες, που θα έχουμε την ολομέλεια. Διότι, αν μείνει τζιαι πάει στις καλένδες του καλοκαιριού, δεν ξέρω τι θα γίνει είτε με τους δανειολήπτες είτε με το χρηματοπιστωτικό σύστημα είτε με τους καταθέτες είτε με την οικονομία γενικότερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Συμφωνώ με τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς του κ. Αβέρωφ, όμως θα ήθελα να αναφέρω ότι εδώ και ένα χρόνο εκκρεμεί μία πρόταση νόμου που κατέθεσε η ΕΔΕΚ για αναστολή της διαδικασίας των εκποιήσεων και είναι καλό -δεν είναι υπό μορφή παραπόνου που το κάμνω- είναι καλό να συζητηθεί και αυτό το θέμα στη συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών, όταν θα συζητιέται και η πρόταση νόμου η παρούσα, η οποία μας βρίσκει απόλυτα σύμφωνους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, καταλαβαίνω και κατανοώ ότι δεν τίθεται θέμα να τεθεί η συγκεκριμένη πρόταση σήμερα ενώπιον του σώματος για να ψηφιστεί, αλλά κατατίθεται το αίτημα να εξεταστεί το συντομότερο δυνατόν τζιαι θα συμφωνήσουμε με αυτό το αίτημα. Πρέπει να εξεταστεί το συντομότερο δυνατόν, καθώς είναι πολλά τα προβλήματα που προκύπτουν.

Όμως οφείλω να πω ότι, εάν η καθυστέρηση από πλευράς της Βουλής εξέτασης μίας πρότασης νόμου προκαλεί προβλήματα στο τραπεζικό σύστημα, ε, πόσω μάλλον η καθυστέρηση έξι μηνών ενός κυβερνητικού σχεδίου που είχε σχέση άμεσα με δανειολήπτες και τις εκποιήσεις και αναφέρομαι στο σχέδιο "Εστία", που προφανώς προκαλεί όχι μόνο προβλήματα στο τραπεζικό σύστημα, αλλά και σε συγκεκριμένους δανειολήπτες. Ε, δε γίνεται, όταν η κυβέρνηση καθυστερεί έξι μήνες από όταν έπρεπε να εφαρμόζει ένα πρόγραμμα ή ένα σχέδιο να μη θεωρεί ότι προκαλεί άλλα προβλήματα στο τραπεζικό σύστημα, αλλά, όταν η Βουλή προσπαθεί να διευθετήσει κάποια ζητήματα, εμείς να προκαλούμε.

Εμείς θεωρούμε ότι η συμπεριφορά της κυβέρνησης έχει προκαλέσει πολύ μεγαλύτερα προβλήματα από οποιαδήποτε άλλη συζήτηση θα διεξαχθεί στο άμεσο μέλλον στη Βουλή των Αντιπροσώπων στην επιτροπή Οικονομικών. Παρομοίως και άλλα ζητήματα, όπως είναι η μη εφαρμογή των οδηγιών της Κεντρικής Τράπεζας, όπως είναι άλλα θέματα που έχουν να κάμουν με την καθυστέρηση που διαπιστώνουμε στα δικαστήρια. Όλα αυτά επηρεάζουν το τραπεζικό σύστημα. Δε γίνεται να εξετάζουμε μόνο μία μικρή πτυχή του προβλήματος τζιαι να θεωρούμε ότι εκείνο είναι που ευθύνεται για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα. Είμαστε στη διάθεση της κυβέρνησης να τα λύσουμε όλα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δύο παρατηρήσεις: Η πρώτη είναι διαδικαστικού χαρακτήρα. Επιτρέψτε μου να πω ότι δε νομίζω ότι είναι ορθό με αφορμή την κατάθεση νομοσχεδίων ή προτάσεων νόμου να ξεκινάμε μία συζήτηση επί της ουσίας για οποιοδήποτε ζήτημα, πόσω μάλλον γι' αυτό το πολύ σημαντικό τζιαι ουσιαστικό ζήτημα. Και νομίζω ότι είναι καλά να αποφεύγεται στο μέλλον. Αλλά, επειδή έχει γίνει αναφορά για την ουσία, επιτρέψτε μου να πω ότι και από τη συζήτηση που γίνεται σήμερα, αλλά και από τις πραγματικότητες που βιώνει ο χρηματοπιστωτικός τομέας και από την προβολή της απειλής, του κινδύνου καλύτερα, και τώρα από τον κ. Νεοφύτου για τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, για μια ακόμη φορά επιβεβαιώνονται δύο πράγματα και θα αρκεστώ σε αυτά: Ότι το τεράστιο πρόβλημα που αντιμετώπιζε ο τραπεζικός τομέας τα τελευταία έξι χρόνια παραμένει εκεί και οι κίνδυνοι για την οικονομία είναι εκεί, παρά την προβολή κατ' επανάληψη του success story. Εκείνο που μας οδήγησε στην καταστροφή συνεχίζει να μας απειλεί, για να το πω με πιο απλά λόγια. Και, δεύτερον, και από τη συζήτηση τζιαι από την πρόταση νόμου που έχουμε ενώπιόν μας, δίνεται η δυνατότητα να ξανασυζητήσουμε και να δούμε πώς στην πράξη προστατεύουμε τους δανειολήπτες, γιατί οι ευάλωτοι δανειολήπτες έχουν μέχρι σήμερα μείνει επί της ουσίας πλήρως απροστάτευτοι, γιατί αυτό επέλεξε η πλειοψηφία του σώματος, συγκεκριμένα κόμματα.

Εμείς δηλαδή επιφυλασσόμαστε να επαναφέρουμε προτάσεις με αφορμή τη συζήτηση που θα γίνει. Δε δεχόμαστε να μπει κανένα χρονικό περιθώριο επείγουσας συζήτησης και αυτό το σώμα να ξανατοποθετηθεί ενόψει του τσουναμιού εκπονήσεων, το οποίο ξεκίνησε ήδη στη χώρα μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοιτάξετε, εγώ νομίζω εν πρέπει να μιλήσουν άλλοι, διότι ετέθη ένα θέμα με ένα επιχείρημα για επιτάχυνση της εξέτασης. Ε, ας μείνουμε σε τούτο. Επ' αφορμή αυτής της διαδικαστικής εισήγησης, για την οποία η ολομέλεια δεν μπορεί να πάρει και απόφαση, είναι απλώς παράκληση ή εισήγηση ή άποψη: Ε, τι να συζητούμε τωρά για το τραπεζικό σύστημα;

Κύριε Βότση, επειδή είσαστε πρόεδρος της επιτροπής και ελπίζω να βοηθήσετε, να είστε ο τελευταίος.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ωραία!

Καλλιπώς να πω ότι ο στόχος είναι ακριβώς να ξεκινήσει η συζήτηση της πρότασης. Δεν είχε σκοπό να μείνει στις ελληνικές καλένδες. Αλλά κανένας δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι μια πρόταση που έχει συνέπειες, όχι αρνητικές τουλάχιστον όπως κάποιοι μπορεί να φοβούνται ότι μπορεί να δημιουργηθούν. Αντίθετα, ο στόχος μας είναι να βοηθήσουμε, αφού μέχρι σήμερα τα εργαλεία για τις αναδιαρθρώσεις δεν ήταν τόσο αποτελεσματικά, να ωθήσουμε την κατεύθυνση προς την εφαρμογή του κώδικα της Κεντρικής, για να γίνονται αναδιαρθρώσεις. Άρα, ας μην υπάρξει πανικός -να μην τον δημιουργήσουμε τζιαι μόνοι μας τον πανικό- ότι ανατρέπουμε το σύμπαν κάθε φορά που εννά ακουμπήσουμε κάτι που αφορά τον τραπεζικό τομέα.

Να πω ότι η πρόθεσή μου είναι συναφείς προτάσεις να συζητηθούν μαζί, χωρίς να χάσουμε τον μεγάλο στόχο, που είναι να κάμουμε κάτι συγκεκριμένο το συντομότερο δυνατόν, χωρίς να είναι πρόχειρο.

Άρα, τούτων λεχθέντων, και σίγουρα ο χρόνος ξέρουμε ότι εν' περιορισμένος, πιέζει, η προσπάθεια θα γίνει. Τώρα για το αν θα πετύχει πριν από το καλοκαίρι ή μετά θα ξεκινήσει η συζήτηση να δούμε πώς θα πάμε. Ας μην ξεκινήσουμε με φόβο ότι, Παναγία μου, τούτη η πρόταση εννά τουμπάρει το σύμπαν! Αντίθετα, θέλουμε να βοηθήσει το σύμπαν τζιαι είμαστε ανοιχτοί στη συζήτηση να δούμε διάφορα πράγματα. Ούτε κινδυνολογίες θεωρώ ότι μας ακουμπούν είτε από τη μια είτε από την άλλη πλευρά. Ισορροπίες προσπαθούμε να δημιουργήσουμε και πιστεύω ότι εννά τα καταφέρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης επί της διαδικασίας κατάθεσης της πρότασης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι πρόκειται για μια μεγάλη επανάσταση... Επειδή την υπέγραφα, πίεσα και τα πράγματα να κατατεθεί το συντομότερο τζιαι -μάρτυράς μου ο κ. Βότσης- δεν πρόκειται για καμιά επαναστατική αλλαγή ούτε ανατρέπει ούτε τη δομή ούτε τη φιλοσοφία της υφιστάμενης νομοθεσίας. Εγώ θεωρώ ότι είναι ένας απλός επίδεσμος πάνω σ' ένα τραύμα το οποίο χρειάζεται να πάει χειρουργείο. Χειρουργείο είναι οι προτάσεις που έχουμε καταθέσει και εμείς και άλλα κόμματα σε σχέση με τον νόμο. Να μην τραγικοποιούμε τα πράγματα, κύριε Πρόεδρε. Συμφωνώ να πάμε όσο γίνεται πιο γρήγορα, αλλά υπάρχουν άλλες προτάσεις πιο ουσιαστικές και πιο ρηξικέλευθες που πρέπει να συζητηθούν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαντάζομαι ότι αντιλαμβανόμαστε όλοι στο σώμα ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει κίνδυνος σοβαρός, πραγματικά αδικαιολόγητα εξαιτίας διαφόρων παραγόντων και κυρίως εξαιτίας των συμπεριφορών των τραπεζών, άδικα πάρα πολλοί άνθρωποι να χάσουν τις περιουσίες τους. Αυτός είναι κίνδυνος και επομένως υπάρχει λόγος να επισπευσθούν οι διαδικασίες. Έχει δίκαιο ο κ. Αβέρωφ, τεράστιο δίκαιο. Ούτε στόχος κάποιου είναι εδώ να καταστρέψει το τραπεζικό σύστημα. Γι' αυτό μπορεί να γίνουν και έκτακτες συνεδριάσεις και, αν κάποιος θεωρούν ότι το καλοκαίρι μπορεί να λειτουργήσει και η επιτροπή Οικονομικών, είμαστε διατεθειμένοι να λειτουργήσει. Αυτός είναι ο στόχος. Ούτε τις τράπεζες να καταστρέψουμε, αλλά ούτε τους ανθρώπους οι οποίοι κινδυνεύουν αδικαιολόγητα να χάσουν τις περιουσίες τους, γιατί υπάρχουν κάποιοι που δικαιολογημένα πρέπει να τις χάσουν, να τους προστατέψουμε. Τόσο απλά! Διερωτώμαι γιατί δεν είμαστε ειλικρινείς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πήραμε παραπάνω χρόνο από το Κεφάλαιο Τέταρτο στο τέλος.

Συνεχίστε, κύριε Αβέρωφ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δικαίωμα του οποιουδήποτε συναδέλφου να ερμηνεύσει την τοποθέτηση οποιουδήποτε όπως τον βολεύει. Άλλη ήταν η ουσία. Τώρα που μιλάμε γίνονται εκποιήσεις και την άλλη εβδομάδα και την επόμενη και είναι εκατοντάδες. Αν πράγματι οι συνάδελφοι που την κατέθεσαν γνοιάζονται ειλικρινά, είναι άδικο να μην εξεταστεί το συντομότερο δυνατόν. Αυτό έχω πει. Διότι, αν μείνει στις καλές, να πάμε τζιαι το καλοκαίρι, και αδικία θα είναι προς τους δανειολήπτες που αντιμετωπίζουν προβλήματα και αναστάτωση του όλου συστήματος και της οικονομίας και του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Αυτό το απλό πράγμα έχω πει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Βότση...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

...ότι νοιαζόμαστε πραγματικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Λοιπόν, από τις τοποθετήσεις, επαναλαμβάνω, έχουν διαμορφώσει το πλαίσιο για τις εκποιήσεις ότι είναι εντελώς απροστάτευτος ο κόσμος. Έχουμε και τώρα παραδοχή από τον κ. Νεοφύτου ότι έχει ξεκινήσει το τσουνάμι εκποιήσεων. Να σπεύσουμε βραδέως, νούσιμα και ελπίζω ότι θα υπάρχουν οι ανάλογες ευαισθησίες που δεν υπήρχαν στο παρελθόν, για να προστατεύσουμε εκείνους που ήταν ήδη θύματα της τραπεζικής κρίσης, να μη βρεθούν αύριο στον δρόμο χωρίς καμιά στεγαστική πολιτική από το κράτος την ίδια στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.650, ημερομηνίας 31^{ης} Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Όπως έχω πληροφορηθεί, έχει διαπιστωθεί σοβαρή διαρροή στο αντλιοστάσιο του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας στην Ανθούπολη, με τις συνέπειες να επηρεάζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων, αλλά και το περιβάλλον. Συγκεκριμένα, τα λύματα κατέληξαν στον ποταμό Πεδιαίο, με ανυπολόγιστες περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Λόγω ακριβώς του ίδιου προβλήματος, τον περασμένο Φεβρουάριο 2 000 τόνοι λύματα χύθηκαν πάλι στον ποταμό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα έχει λάβει για την οριστική επίλυση των προβλημάτων που παρουσιάζει το αντλιοστάσιο του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας στην Ανθούπολη, ώστε να μην επαναληφθούν παρόμοια φαινόμενα, και ποια μέτρα λαμβάνονται για την αποκατάσταση των ζημιών που προκάλεσε η διαρροή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.651, ημερομηνίας 31^{ης} Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσίευμα της εφημερίδας “Ο Φιλελεύθερος” πληροφορήθηκα ότι οι επιχειρηματίες του λιανικού εμπορίου διαμαρτύρονται σχετικά με τη μη συμπερίληψη του τομέα στα διατάγματα τα οποία εξέδωσε η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτα Αιμιλιανίδου και τα οποία επιτρέπουν την εργοδότηση αλλοδαπών φοιτητών και αιτητών πολιτικού ασύλου σε συγκεκριμένους επιχειρηματικούς κλάδους. Σύμφωνα με το δημοσίευμα η υπουργός θα έχει επαφές και με άλλους κοινωνικούς εταίρους, ώστε να εξεταστεί το ενδεχόμενο επέκτασης των διαταγμάτων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι διαπραγματεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους και εάν εξετάζεται το ενδεχόμενο επέκτασης των διαταγμάτων στον τομέα του λιανικού εμπορίου. Επίσης παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων τους αριθμούς της ανεργίας ανά τομέα, τόσο για τους τομείς οι οποίοι συμπεριλήφθηκαν στα διατάγματα όσο και για αυτούς που δεν έχουν συμπεριληφθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.652, ημερομηνίας 31^{ης} Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Πολιτική 9.7.5 της Δήλωσης Πολιτικής (που εφαρμόζεται στην κοινότητα Κάτω Δευτεράς) απαγορεύει ρητά την ανέγερση πρατηρίου πετρελαιοειδών σε απόσταση μικρότερη των 200 μ. από υφιστάμενες αναπτύξεις οι οποίες λειτουργούν ως “χώροι λατρείας”. Σύμφωνα με τη γνωμάτευση του δικηγόρου της Ενοριακής Επιτροπής του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Κάτω Δευτεράς, “η απόσταση της εισόδου του σπηλαίου της Παναγίας Χρυσοσπηλιώτισσας και του πιο απομακρυσμένου σημείου του τεμαχίου με αρ. 596Φ/Σχ.30/27. Ε1, Κάτω Δευτερά, και για το οποίο χορηγήθηκε πολεοδομική άδεια για ανέγερση πρατηρίου πετρελαιοειδών είναι 164,638 μέτρα”, ενώ “η απόσταση μεταξύ της εισόδου του σπηλαίου της Παναγίας Χρυσοσπηλιώτισσας από το κέντρο της νησίδας των αντλιών του εν λόγω πρατηρίου πετρελαιοειδών είναι 136,108 μέτρα”. Συνεπώς, εφόσον το προς ανάπτυξη πρατήριο πετρελαιοειδών βρίσκεται σε απόσταση πολύ μικρότερη των 200 μ. από την είσοδο του σπηλαίου της Παναγίας Χρυσοσπηλιώτισσας, η πολεοδομική άδεια που χορηγήθηκε για την ανέγερση του εν λόγω πρατηρίου πετρελαιοειδών είναι παράνομη και εκδόθηκε κατά παράβαση της Πολιτικής 9.7.5 της Δήλωσης Πολιτικής.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι η θέση του όσον αφορά στην υπό αναφορά γνωμάτευση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.653, ημερομηνίας 31^{ης} Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πόσοι μαθητές εγκατέλειψαν το σχολείο πριν από την ηλικία της υποχρεωτικής φοίτησης ανά επαρχία τα τελευταία πέντε χρόνια;
2. Ποια είναι η διαδικασία η οποία ακολουθείται σε κάθε περίπτωση μαθητή ο οποίος εγκαταλείπει το σχολείο;
3. Τηρείται κατάλογος των ατόμων αυτών με βάση τον τρόπο που προσεγγίζονται για παροχής στήριξης;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.654, ημερομηνίας 31^{ης} Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Στα Λειβάδια Λάρνακας υπάρχει ποταμός ο οποίος διασχίζει τον δήμο και κατ' επέκταση περνά από κατοικημένες περιοχές και εκπαιδευτήρια. Λόγω της πολυομβρίας, η άγρια βλάστηση και οι καλαμιώνες οι οποίοι βρίσκονται στον ποταμό έχουν πάρει μεγάλες διαστάσεις σε όλη την έκταση του ποταμού, ο οποίος καταλαμβάνει αρκετά χιλιόμετρα εντός των ορίων του δήμου, και αυτό έχει ως αποτέλεσμα την έντονη παρουσία ερπετών, τρωκτικών και εντόμων, ενώ παράλληλα αποτελεί και εστία μικροβίων. Ο κίνδυνος της πιθανότητας να ξεσπάσει πυρκαγιά είναι μεγάλος και ο συνδυασμός αυτού με το ότι βρίσκεται σε απόσταση αναπνοής από κατοικίες, εκπαιδευτήρια και καταστήματα πρέπει να σημαίνει συναγερμό στους αρμοδίους, για να προλάβουμε τα χειρότερα.

Εξίσου σημαντική βέβαια είναι η έλλειψη τοίχων αντιστήριξης, αφού αυτό καθιστά την περιοχή επικίνδυνη. Επίσης, σε αρκετά σημεία η έλλειψη περίφραξης του ποταμού εγκυμονεί κινδύνους για τη σωματική ακεραιότητα παιδιών τα οποία επισκέπτονται τον συγκεκριμένο χώρο.

Η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας διαθέτει συνεργείο για καθαρισμό του ποταμού, όμως η ύπαρξη ενός και μόνο εκσκαφέα δεν ικανοποιεί τις ανάγκες για καθαρισμό στους καλαμιώνες και την άγρια βλάστηση στην τεράστια έκταση του ποταμού. Παρ' όλες τις καλές προθέσεις της επαρχιακής διοίκησης όμως, ένα μόνο συνεργείο δεν είναι αρκετό, αφού μέχρι την ολοκλήρωση του καθαρισμού σε όλη την έκταση, θα μεσολαβήσει πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, συγκεκριμένα αρκετοί μήνες έως και ένα έτος.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Τι προτίθεται να πράξει, ούτως ώστε ο καθαρισμός των αντιπλημμυρικών καναλιών να επιτευχθεί άμεσα και ολοκληρωμένα;
2. Τι προτίθεται να πράξει σχετικά με τη μη ύπαρξη τοίχων αντιστήριξης;
3. Τι σκοπεύει να κάνει για την ελλιπή περίφραξη του χώρου, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η ασφάλεια όλων όσοι διακινούνται στην περιοχή;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.655, ημερομηνίας 31^{ης} Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Η Βουλή των Αντιπροσώπων με τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα (30/03/2018) αποποινικοποίησε τις εκτρώσεις μέχρι τη δωδέκατη εβδομάδα της κύησης και μέχρι τη δέκατη ένατη εβδομάδα σε περιπτώσεις βιασμού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει το σώμα σε ποιο στάδιο βρίσκεται η κατάρτιση μιας ολοκληρωμένης πρότασης, η οποία αναμενόταν να κατατεθεί ενώπιον της ολομέλειας και η οποία θα κάλυπτε συμβουλευτικές υπηρεσίες (pre and post abortion counselling) για γυναίκες οι οποίες πρόκειται να ή έχουν προβεί σε άμβλωση, καθώς και άλλες παραμέτρους, όπως η υποχρεωτική συμβουλευτική πριν από τη διακοπή της κύησης και η ενημέρωση για θέματα προφύλαξης και σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, υπηρεσίες οι οποίες απουσιάζουν πλήρως.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.656, ημερομηνίας 31^{ης} Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Σε συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, τον Νοέμβριο του 2017, συζητήθηκε, μετά από αυτεπάγγελτη εξέταση, το θέμα της θεραπευτικής κάλυψης των ασθενών με ηπατίτιδα. Το Υπουργείο Υγείας ανέφερε ότι έχει προχωρήσει σε ενέργειες για εκπόνηση εθνικού στρατηγικού σχεδίου υγείας για την ηπατίτιδα Β και C. Για τον σκοπό αυτό αναμενόταν κατά το 2018 κλιμάκιο εμπειρογνομόνων του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC) για αξιολόγηση και αναδιοργάνωση της κατάστασης στη χώρα μας, καθώς και κλιμάκιο από τον Διεθνή Οργανισμό Υγείας (WHO) για τον συντονισμό του εθνικού στρατηγικού σχεδίου.

Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει για τα ακόλουθα:

1. Ποια είναι τα αποτελέσματα της αξιολόγησης από τα πιο πάνω κλιμάκια;
2. Σε ποιες ενέργειες αναδιοργάνωσης έχει προχωρήσει το υπουργείο με βάση την αξιολόγηση;
3. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία εκπόνησης του εθνικού στρατηγικού σχεδίου και πότε αναμένεται να ολοκληρωθεί;
4. Ποιο είναι το σχέδιο παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε ασθενείς με ηπατίτιδα στο πλαίσιο του ΓΕΣΥ; Χορηγούνται στους ασθενείς τα τελευταία φαρμακευτικά σκευάσματα, τα οποία προσφέρουν υψηλό ποσοστό ίασης;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.657, ημερομηνίας 31^{ης} Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Παρά το γεγονός ότι στην Κύπρο τα ποσοστά εμβολιαστικής κάλυψης των παιδιών είναι πολύ υψηλά, ωστόσο παρατηρείται αυξητική τάση μη εμβολιασμού παιδιών από μερίδα γονέων, οι οποίοι λαμβάνουν λανθασμένη πληροφόρηση με επιχειρήματα που στερούνται επιστημονικής βάσης.

Δεδομένου αυτής της αυξητικής τάσης μη εμβολιασμού παιδιών, φαινόμενο το οποίο έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις σε χώρες της ΕΕ, παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει για τα ακόλουθα:

1. Στατιστικά στοιχεία των τελευταίων τεσσάρων χρόνων (αναλυτικά κατά έτος) για την κατάσταση εμβολιαστικής κάλυψης των παιδιών στην Κύπρο.
2. Ποια τα πορίσματα της ad hoc επιτροπής η οποία δημιουργήθηκε με σκοπό να επεξεργαστεί τρόπους καταπολέμησης του φαινομένου και δημιουργίας αρχείου και σε ποιες ενέργειες έχει προβεί;
3. Ποιος είναι ο στρατηγικός σχεδιασμός του υπουργείου στην περίπτωση ξεσπάσματος κάποιας επιδημίας;
4. Με ποιο τρόπο ενημερώνεται το κοινό και κυρίως οι νέοι γονείς για τα οφέλη του εμβολιασμού και το εθνικό σχέδιο εμβολιασμού της χώρας μας;

Επίσης, σε σχέση με τις διαδικασίες που ακολουθούνται για την εισδοχή των παιδιών στην εκπαίδευση, θα θέλαμε να γνωρίζουμε:

1. αν η προσκόμιση κατάστασης εμβολιασμού είναι υποχρεωτική για την εγγραφή τους στο δημοτικό και αν υπάρχουν οποιεσδήποτε συνέπειες με τη μη προσκόμισή της και
2. ποια διαδικασία ακολουθείται στη συνέχεια από τις σχολιατρικές υπηρεσίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.658, ημερομηνίας 31^{ης} Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Η ολοκλήρωση και υλοποίηση των δράσεων στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για τα Δικαιώματα του Παιδιού στην Υγεία (2017-2025) και της Εθνικής Στρατηγικής για τη Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία των Νέων (2018-2025) έχουν τεθεί ως προτεραιότητα του Υπουργείου Υγείας.

Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει σε σχέση με τις δράσεις οι οποίες θα προωθούνταν στο πλαίσιο των πιο πάνω στρατηγικών για τα εξής:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η δημιουργία νομικού πλαισίου που να διασφαλίζει την πρόσβαση των παιδιών σε κάποιες υπηρεσίες υγείας, π.χ. υπηρεσίες Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας, υπηρεσίες ψυχικής υγείας, χωρίς τη συναίνεση των γονιών/κηδεμόνων τους;
2. Έχει συσταθεί η εθνική επιτροπή στην οποία με βάση τη στρατηγική θα συμμετείχαν εκπρόσωποι όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε θέματα σεξουαλικής αναπαραγωγικής υγείας και δικαιωμάτων (ΣΑΥΔ);
3. Η εν λόγω επιτροπή έχει προχωρήσει στον σχεδιασμό, υιοθέτηση και εφαρμογή κατευθυντήριων γραμμών, πρωτοκόλλων κωδικών πρακτικής για υπηρεσίες ΣΑΥΔ, όπως π.χ. συμβουλευτική για ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη, για διακοπή εγκυμοσύνης, τεστ HIV, σεξουαλική βία κ.ά.;
4. Έχει δημιουργηθεί/υιοθετηθεί λογισμικό σύστημα υποχρεωτικής καταγραφής περιστατικών/δεδομένων, όπως των αμβλώσεων ή των μη προγραμματισμένων κυήσεων κτλ., από τον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και γενικότερα γίνεται συστηματική καταγραφή δεδομένων/δεικτών σεξουαλικής υγείας;
5. Ποιες ενέργειες έχουν γίνει για τη δημιουργία “κλινικών εφήβων” (One Stop-Walk in Center) φιλικών προς τους νέους (διασφάλιση του δικαιώματος της εμπιστευτικότητας, ενημέρωσης, ιδιωτικότητας) σε όλες τις πόλεις σε χώρους εκτός των κρατικών νοσηλευτηρίων, με σκοπό να παρέχουν ιατρικές, συμβουλευτικές, εκπαιδευτικές υπηρεσίες από εξειδικευμένο προσωπικό σε θέματα ΣΑΥΔ;
6. Παρέχονται δωρεάν, σύμφωνα με το σχέδιο στρατηγικής, μέθοδοι αντισύλληψης και συμβουλευτική για τη χρήση αντισυλληπτικών μεθόδων από τα κρατικά νοσηλευτήρια σε νέους;

Επίσης, είναι στον σχεδιασμό του υπουργείου η εφαρμογή της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, ώστε να καλύπτει το λύκειο και τη μέση τεχνική εκπαίδευση (ένταξη ως υποχρεωτικό μάθημα), αλλά και μαθητές/μαθήτριες που φοιτούν σε ειδικά σχολεία και ειδικές μονάδες;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.659, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Με γνώμονα την αποτελεσματική και άμεση επίλυση του προβλήματος που παρατηρείται στις σχολικές αίθουσες κατά τους μήνες Μάιο, Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Οκτώβριο λόγω των υψηλών θερμοκρασιών παρακαλώ όπως ο αρμόδιος υπουργός ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω θέματα:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται ο προγραμματισμός του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για την τοποθέτηση φωτοβολταϊκών συστημάτων στα σχολεία μας και πότε αναμένεται να ολοκληρωθεί;
2. Ποιο είναι το συνολικό κόστος της τοποθέτησης φωτοβολταϊκών συστημάτων, της αναβάθμισης των ηλεκτρικών φορτίων των σχολικών εγκαταστάσεων και της τοποθέτησης κλιματιστικών στις αίθουσες; Ποιοι προγραμματισμοί έχουν γίνει μέχρι σήμερα;
3. Ποιες μελέτες έχουν γίνει σε σχέση με την απόδοση των μαθητών και εκπαιδευτικών τους μήνες που παρατηρούνται οι υψηλές θερμοκρασίες;

Θεωρώ επιβεβλημένη και άμεση προτεραιότητα την επιτάχυνση όλων των διαδικασιών για την τοποθέτηση κλιματιστικών στις αίθουσες διδασκαλίας, με σκοπό την καλύτερη απόδοση των εκπαιδευτικών, αλλά και των μαθητών μας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.660, ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Σε πρόσφατες δηλώσεις του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεσμεύτηκε να δημιουργήσει ένα ειδικό τμήμα στο Γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων το οποίο θα εξετάσει κάθε παράπονο στα θέματα που αφορούν τη διαβίωση των εργαζομένων τρίτων χωρών στην Κύπρο.

Παρακαλούνται οι αρμόδιες υπηρεσίες και θεσμοί όπως ενημερώσουν τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα και αποφάσεις που έχουν ληφθεί για την υλοποίηση της πιο πάνω δέσμευσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.661, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ο Κηδεμόνας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών προβαίνει σε φιλικό διακανονισμό με ιδιοκτήτες τουρκοκυπριακής γης, με σκοπό την απαλλοτρίωση της γης στην οποία έχει δημιουργηθεί κυβερνητικός συνοικισμός προσφύγων ή παραχωρήθηκαν οικόπεδα για σκοπούς αυτοστέγασης προσφύγων;
2. Σε πόσες περιπτώσεις έγινε τέτοιος διακανονισμός τα τελευταία δέκα χρόνια αναλυτικά ανά έτος;
3. Πόσες κατοικίες/διαμερίσματα αφορούσαν περιπτώσεις όπου η γη στην οποία είναι κτισμένα έχουν περιέλθει στη δικαιοδοσία του κράτους είτε μέσω φιλικού διακανονισμού ή με άλλο τρόπο;
4. Πόσοι τίτλοι ιδιοκτησίας έχουν παραχωρηθεί για κατοικίες/διαμερίσματα σε αυτές τις περιπτώσεις;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.662, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Σε πρόσφατη επίσκεψη που πραγματοποίησα στην κοινότητα Χρυσοχούς στην επαρχία Πάφου έγινα δέκτης παραπόνων από τους κατοίκους ότι τα κτίρια του συνοικισμού αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα και χρειάζονται άμεση συντήρηση.

Ως εκ τούτου παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει το σώμα σε τι ενέργειες και σχεδιασμούς προβαίνει, ούτως ώστε να επιλυθεί το ζήτημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.663, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Είναι γεγονός ότι το θέμα της κλιματικής αλλαγής απασχολεί όλο και περισσότερο τον πλανήτη μας. Οι άνθρωποι βιώνουν όσο ποτέ άλλοτε τις επιπτώσεις του φαινομένου στην καθημερινή τους ζωή και γι' αυτό το λόγο πληθαίνουν συνεχώς οι δράσεις που στόχο έχουν την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Στα πλαίσια αυτά η σκιώδης Υπουργός Παιδείας του Εργατικού Κόμματος του Ηνωμένου Βασιλείου έχει εισηγηθεί την εισαγωγή μαθήματος για την κλιματική αλλαγή στα δημοτικά σχολεία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν σκέψεις για εισαγωγή παρόμοιου μαθήματος στα σχολεία, καθώς και αν θα ληφθούν παρόμοια μέτρα, ώστε να ενισχυθεί ακόμα περισσότερο η περιβαλλοντική συνείδηση των νέων της Κύπρου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.664, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι προκύπτει μείζον θέμα όσον αφορά στο ιδιοκτησιακό καθεστώς του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης στη Σκαρίνου. Το κέντρο ανεγέρθηκε το 2011 από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Λάρνακας ΛΤΔ με χρηματοδότηση από το Τμήμα Δασών μέσω του Προγράμματος Αγροτικής

Ανάπτυξης 2007-2013. Όπως πληροφορούμαι, το έργο μπήκε υποθήκη σε διάφορα δάνεια από τη Συνεργατική Τράπεζα και, όταν αυτά τα δάνεια δεν εξυπηρετούνταν, το ακίνητο πέρασε στην ιδιοκτησία της Συνεργατικής Τράπεζας (και τώρα μάλλον στην ΚΕΔΙΠΕΣ), με την Αναπτυξιακή Εταιρεία να καταβάλλει ενοίκιο στην τράπεζα για τη χρήση του ακινήτου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα ακόλουθα:

1. Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης στη Σκαρίνου ανήκει αυτή τη στιγμή στην ΚΕΔΙΠΕΣ;
2. Με ποια διαδικασία έγινε η μεταβίβαση του ακινήτου στην ΚΕΔΙΠΕΣ;
3. Οι όροι χρηματοδότησης του έργου από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 συνεχίζουν να τηρούνται; Θα συνεχίσουν να ισχύουν, ακόμα και εάν το κέντρο περάσει στα χέρια νέου ιδιοκτήτη;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.665, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι πρόσφατα η κυβέρνηση των Φιλιππινών έχει θεσπίσει κανονισμό σύμφωνα με τον οποίο επιβάλλεται σε όλα τα λύκεια στη δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση να καθιερώσουν ως απαραίτητη προϋπόθεση για έκδοση απολυτηρίου ο μαθητής να έχει πιστοποιημένα φυτεύσει τουλάχιστον δέκα δέντρα. Προφανώς, σε αυτή την καταπράσινη χώρα της Άπω Ανατολής υπάρχει πρόγραμμα καλλιέργειας συνείδησης δεντροφύτευσης και προστασίας των δέντρων ως μίας αξίας του ανθρώπινου πολιτισμού. Έχω πληροφορηθεί ότι παρόμοια μέτρα λαμβάνονται μέσω των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και άλλων χωρών. Η πρόσφατη προσωπική μου μαρτυρία, όταν μετείχα σε δεντροφύτευση ιδιωτικού αλλόγλωσσου σχολείου στη Λεμεσό, αποδεικνύει ότι κάτι τέτοιο δε συμβαίνει στην Κύπρο. Συγκεκριμένα, όταν ρώτησε ο συντονιστής της εκδήλωσης πόσα παιδιά έχουν φυτεύσει με τα χέρια τους δέντρο, μόνο δύο από τα σαράντα παιδιά σήκωσαν το χέρι τους.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω και την ανάγκη που έχουμε στην Κύπρο για αστικό πράσινο στα πλαίσια και της στρατηγικής για προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν μπορεί να εφαρμόσει παρόμοιους κανονισμούς για τα λύκεια της Κύπρου. Παρακαλείται επίσης να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων με ποια προγράμματα καλλιεργείται έμπρακτα στα παιδιά και ιδιαίτερα στους τελειόφοιτους η αγάπη στο πράσινο και στο δέντρο ως ανθρώπινη αξία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.666, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσίευμα στην εφημερίδα “Ο Φιλελεύθερος” έχω πληροφορηθεί ότι πολίτες εκφράζουν παράπονα σχετικά με τη χρήση του παλαιού δρόμου Πάφου-Λεμεσού από ποδηλάτες οι οποίοι φαίνεται να χρησιμοποιούν τον δρόμο για βόλτες και άθληση τα Σαββατοκύριακα και τις αργίες. Ειδικότερα, σύμφωνα με το δημοσίευμα, οδηγοί αυτοκινήτων, καθώς και κάτοικοι της περιοχής αναφέρουν ότι ο δρόμος χρησιμοποιείται από τους ποδηλάτες με τρόπο που εγκυμονεί κινδύνους για πρόκληση ατυχημάτων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του τις υπό αναφορά καταγγελίες και ποια μέτρα πρόκειται να λάβει για την προστασία των πολιτών (πεζοί, ποδηλάτες, οδηγοί αυτοκινήτων) που χρησιμοποιούν τον παλιό δρόμο Πάφου-Λεμεσού, ώστε να συνεχιστεί η χρήση του δρόμου ως ποδηλατικής διαδρομής αλλά κατά τρόπο ασφαλή, που να συνάδει με τα σύγχρονα επίπεδα οδικής ασφάλειας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.667, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσίευμα τη εφημερίδας “Ο Φιλελεύθερος” έχω πληροφορηθεί ότι φαίνεται να έχουν επιλυθεί τα γραφειοκρατικά προβλήματα τα οποία καθυστέρησαν τη δημιουργία του θεματικού πάρκου με την ονομασία “Κήποι της θεάς Αφροδίτης” στην περιοχή Γεροσκήπου. Σύμφωνα με το δημοσίευμα ο δήμος Γεροσκήπου έχει ήδη απευθυνθεί σε αρχιτεκτονικό γραφείο για την ετοιμασία σχετικών κατασκευαστικών σχεδίων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το χρονοδιάγραμμα της κατασκευής του θεματικού πάρκου “Κήποι της θεάς Αφροδίτης”, καθώς και για το προβλεπόμενο κόστος υλοποίησής τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.668, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Τα πρόσφατα περιστατικά που συνέβησαν στο Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Πύργου Τηλλυρίας κατέδειξαν τις σοβαρές ελλείψεις που υπάρχουν και την άμεση ανάγκη ενίσχυσής του. Ειδικότερα, πρόσφατα, λόγω της απουσίας του μοναδικού ιατρού του κέντρου, η νοσοκόμα της περιοχής αναγκάστηκε να μεταφέρει έναν ασθενή ο οποίος παρουσίασε επείγον καρδιολογικό περιστατικό με το ασθενοφόρο του κέντρου στη

Λευκωσία. Ωστόσο, όταν δεύτερος ασθενής χρειάστηκε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, δεν υπήρχε κανείς στο νοσοκομείο να του παράσχει τις δέουσες υπηρεσίες. Νοσοκόμος ο οποίος εργάζεται στο νοσοκομείο της Πόλης Χρυσοχούς και κατοικεί στην περιοχή κλήθηκε να κάνει καρδιογράφημα στον ασθενή, το οποίο στη συνέχεια απέστειλε με φαξ στο νοσοκομείο της Πόλης Χρυσοχούς, προκειμένου να λάβει γνωμάτευση από την επί καθηκοντι ιατρό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα πρόκειται να λάβει για την ενίσχυση του αγροτικού υγειονομικού κέντρου στον Πύργο Τηλλυρίας, ώστε να μην επαναληφθούν τέτοιου είδους περιστατικά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.669, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Το Ωκεανογραφικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Κύπρου διαθέτει μηχανήμα ηχοεντοπιστικού συστήματος SONAR (sound navigation and ranging). Σε δηλώσεις του ο διευθυντής του Ωκεανογραφικού Κέντρου κ. Γεωργίου ανέφερε ότι το εν λόγω σόναρ χρησιμοποιήθηκε δοκιμαστικά στη θαλάσσια περιοχή της Πόλης Χρυσοχούς πριν από δύο περίπου μήνες με σκοπό τον εντοπισμό αλιευτικών εργαλείων.

Ως εκ των πιο πάνω, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Έχει χρησιμοποιηθεί οπουδήποτε αλλού το συγκεκριμένο σόναρ που διαθέτει το Ωκεανογραφικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Κύπρου προηγουμένως και, εάν ναι, τότε για ποιο σκοπό, πότε και πού;
2. Ποια ήταν τα αποτελέσματα των δοκιμών που έγιναν στην Πόλη Χρυσοχούς και σε ποια βάθη κινήθηκε;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.670, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Τον Απρίλιο του 2016 ψηφίστηκε η νομοθεσία που αφορά στην αποτέφρωση των νεκρών και τη λειτουργία κέντρου αποτέφρωσης. Η λειτουργία αποτεφρωτήρα καθορίζεται σε πρόνοια της σχετικής νομοθεσίας ως εξής: “Νοείται ότι, η Δημοκρατία, κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, δύναται να ιδρύσει και να λειτουργήσει κέντρο ή κέντρα αποτέφρωσης, είτε ως κρατικά είτε με τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, χωρίς να απαιτείται η εξασφάλιση της σχετικής άδειας λειτουργίας, αλλά κάθε τέτοιο κέντρο οφείλει να τηρεί και να συμμορφώνεται με όλες τις λοιπές απαιτήσεις και προδιαγραφές που προβλέπει ο παρών Νόμος”.

Καλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει ως προς την πρόθεση της κυβέρνησης να προχωρήσει στην ίδρυση και τη λειτουργία κέντρου καύσης νεκρών, αν ιδιοκτήτες γραφείων κηδείων έχουν εκφράσει ενδιαφέρον για τη λειτουργία κέντρου αποτέφρωσης και, εάν όχι, πώς προτίθεται το αρμόδιο υπουργείο να καλύψει το νομοθετικό αυτό κενό.

Επιπρόσθετα, καλείται όπως μας ενημερώσει για τον αριθμό των αιτημάτων που υποβλήθηκαν για καύση νεκρών μετά την ψήφιση της σχετικής νομοθεσίας και αν έχει επιβαρυνθεί η Δημοκρατία με οποιοδήποτε κόστος από τη μεταφορά και την αποτέφρωση νεκρών σε χώρες του εξωτερικού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.671, ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Με αφορμή το θέμα συζήτησης στη χθεσινή συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τον κίνδυνο πρόκλησης πυρκαγιών σε κατοικημένες περιοχές σε αστικά κέντρα λόγω της μη εκρίζωσης των ξερών χόρτων που περιβάλλουν κατοικίες, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των πυρκαγιών που έχουν καταγραφεί τα τελευταία πέντε χρόνια σε κατοικημένες περιοχές σε διάφορους δήμους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.672, ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ανδρέα Κυπριανού

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο γίνεται μελέτη ή υπάρχει σχεδιασμός ή πρόθεση για επίλυση του τεράστιου και επικίνδυνου προβλήματος στην έξοδο Παρεκκλησιάς από Λεμεσό προς Λευκωσία, που δημιουργείται τα σαββατοκύριακα λόγω γάμων ή άλλων εκδηλώσεων στα παραλιακά ξενοδοχεία της Λεμεσού.

Είναι αδιανόητο δεκάδες χιλιάδες οχήματα να χρησιμοποιούν την έξοδο της Παρεκκλησιάς και να κάνουν δεξιά στροφή, για να περάσουν κάτω από τη γέφυρα, η οποία οδηγεί σε υποχρεωτική στάση (αλτ) επί του παραλιακού. Αυτό δημιουργεί ουρές χιλιομέτρων επί του υπεραστικού δρόμου με τεράστιους κινδύνους και ταλαιπωρία για τους οδηγούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.673, ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η ανάδειξη του ψηφιδωτού δαπέδου της ρωμαϊκής περιόδου στην οδό Αγίου Νεοφύτου στη Λάρνακα και πότε αναμένεται να ολοκληρωθούν οι αρχαιολογικές εργασίες. Επίσης, να ενημερωθούμε αν έχει εξασφαλιστεί το απαραίτητο προσωπικό για την άμεση ολοκλήρωση των αρχαιολογικών ερευνών (να δοθούν στοιχεία).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.674, ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε σχέση με τις εργασίες που πραγματοποιούνται στον χώρο των βρετανικών βάσεων για νέες στρατιωτικές υποδομές τεραστίων διαστάσεων και κόστους, οι οποίες θα εξυπηρετούν στρατιωτικές ανάγκες των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής.

Συγκεκριμένα, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Είναι σε γνώση της κυβέρνησης οι εργασίες που αναφέρουμε ανωτέρω; Σχετίζονται με οποιονδήποτε τρόπο με συμφωνίες που προώθησε ή προωθεί η κυβέρνηση με τις ΗΠΑ στον τομέα της άμυνας και της ασφάλειας;
2. Έχει δοθεί άδεια από την Κυπριακή Δημοκρατία για την πραγματοποίηση αυτών των εργασιών;
3. Ποιους σκοπούς θα εξυπηρετήσουν οι νέες στρατιωτικές υποδομές; Η κυβέρνηση έχει εκτιμήσει τις γεωπολιτικές συνέπειες που θα έχει η παρουσία τους στο νησί μας;
4. Πώς εξυπηρετείται ο στόχος για απομάκρυνση των βρετανικών βάσεων, όταν και εφόσον αυτό αποφασιστεί να τεθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία, μέσα από ανάλογης έκτασης αναβαθμίσεις των στρατιωτικών υποδομών προς όφελος των ΗΠΑ;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.675, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Σημείωση: Η ερώτηση του βουλευτή είναι εμπιστευτική.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.676, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι υπάρχει έξαρση των εργατικών ατυχημάτων, πολλά από τα οποία καταλήγουν σε βαρύ τραυματισμό ή θάνατο. Πολλά από αυτά τα εργατικά ατυχήματα αφορούν αλλοδαπούς ή κοινοτικούς εργαζομένους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των εργατικών ατυχημάτων και τη σοβαρότητά τους τα τελευταία χρόνια και ποια από αυτά αφορούν αλλοδαπούς ή κοινοτικούς εργαζομένους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.677, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι κάποιοι συμπολίτες μας αν και έχουν πολεμήσει και τραυματιστεί προς υπεράσπιση της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά τη διάρκεια του πραξικοπήματος, εντούτοις δεν έχουν καταχωρισθεί στον κατάλογο παθόντων και αναπήρων πολέμου και συνεπώς δε λαμβάνουν τιμητικό επίδομα αναπήρων πολέμου ούτε το τιμητικό επίδομα που έχει θεσπιστεί πρόσφατα για όλους όσοι υπηρέτησαν στην Εθνική Φρουρά κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει ενημερωθεί για την εν λόγω στρέβλωση και ποια διορθωτικά μέτρα πρόκειται να λάβει, ώστε να εφαρμοστεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης για όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.678, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Πριν από λίγα χρόνια και μετά τη φονική έκρηξη των πυρομαχικών στη ναυτική βάση “Ευάγγελος Φλωράκης” τον Ιούλιο του 2011 προέκυψε θέμα σχετικά με τη διαχείριση των ληγμένων πυρομαχικών της Εθνικής Φρουράς (ΕΦ). Είχε μάλιστα αναφερθεί ότι μεγάλος όγκος πυρομαχικών είχε ποντιστεί στη θάλασσα νοτίως της Κύπρου κατά παράβαση των διεθνών συνθηκών και σε περιοχή που ενδεχομένως να επηρεάζει τη

διέλευση του αγωγού του φυσικού αερίου από τεμάχια της κυπριακής ΑΟΖ προς την περιοχή Βασιλικού, όπου σχεδιάζεται να εγκατασταθεί ο τερματικός σταθμός.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει επιλυθεί οριστικά το πρόβλημα της διάθεσης των ληγμένων πυρομαχικών της ΕΦ και ιδιαίτερος να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διαχείριση του τεράστιου όγκου πυρομαχικών που έχει ποντιστεί στη θαλάσσια περιοχή της Κύπρου από την ΕΦ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.679, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Ποια μέτρα λαμβάνονται για την πλήρη εφαρμογή του περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτιρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμου του 2009;
2. Πόσα κτίρια του δημοσίου δεν έχουν εμπλουτιστεί με έργα τέχνης βάσει του υπό αναφορά νόμου; Παρακαλώ όπως κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικός κατάλογος.

Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό όπως καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων το Μητρώο Δημόσιων Κτιρίων και το Μητρώο Έργων Τέχνης τα οποία τηρούνται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού βάσει του περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτιρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμου του 2009.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.680, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει εξεταστεί το ενδεχόμενο τα ολοήμερα σχολεία να επεκτείνουν τη λειτουργία τους εντός των μηνών Ιουλίου και Αυγούστου, καθώς και τις ώρες λειτουργίας τους μετά τις 4 το απόγευμα, ώστε να εξυπηρετήσουν τους γονείς οι οποίοι εργάζονται και δεν έχουν την οικονομική ευχέρεια να στείλουν τα παιδιά τους να φοιτήσουν σε ιδιωτικά θερινά σχολεία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.681, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι υπάρχει πρόθεση για δημιουργία προβλήτας στην περιοχή του παλαιού λιμανιού στην Κάτω Πάφο, η οποία θα είναι ικανή να εξυπηρετεί σκάφη αναψυχής και κρουαζιερόπλοια. Η περιοχή της Κάτω Πάφου, όπου σχεδιάζεται να δημιουργηθεί η προβλήτα, έχει μεγάλη περιβαλλοντική και ιστορική αξία, αφού ο αρχαιολογικός χώρος της Κάτω Πάφου αποτελεί τη μόνη αρχαιολογική θέση στην Κύπρο η οποία είναι ενταγμένη στο ευρωπαϊκό δίκτυο "Natura 2000".

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ευσταθούν οι πληροφορίες για δημιουργία προβλήτας ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής και κρουαζιερόπλοιων και, εάν ναι, ποια μέτρα θα ληφθούν για την προστασία των αρχαιολογικών χώρων, καθώς και του περιβάλλοντος της περιοχής.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.417, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Στο ερώτημα όσον αφορά στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία έχουν δοθεί σαφείς οδηγίες προς τους Ιατροδικαστές όπως διεξάγονται ιατροδικαστικές εξετάσεις βάσει διεθνών προτύπων, τη Σύσταση της ΕΕ και το Πρωτόκολλο της Μινεσότα ημερ. 22/5/2018. Περαιτέρω, έχουν ενημερωθεί με εγχειρίδιο που τους έχει αποσταλεί, για την ιατρική πιστοποίηση αιτιών θανάτου στην Ευρώπη.
3. Περαιτέρω, έχουν πραγματοποιηθεί συνεδριάσεις σε επίπεδο διοίκησης Υπουργείου Υγείας για να εξευρεθούν τρόποι καλύτερης λειτουργίας της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας και ετοιμάστηκε προσχέδιο μεταθανάτιας ιατροδικαστικής έκθεσης, η οποία απεστάλη στους Ιατροδικαστές για απόψεις. Οι Ιατροδικαστές απάντησαν ότι όλα τα στοιχεία του πιο πάνω προσχεδίου συμπεριλαμβάνονται στις εκθέσεις τους με διαφορετικό τρόπο σύνταξης και ότι η υιοθέτηση του προσχεδίου για όλα τα περιστατικά δεν είναι δυνατό να γίνει λόγω μοναδικότητας του κάθε περιστατικού.

4. Οι Ιατροδικαστές δεσμεύτηκαν να ενημερώνουν το Υπουργείο για τα εκπαιδευτικά σεμινάρια και συνέδρια στα οποία επιθυμούν να συμμετάσχουν εντός του 2019, με κάλυψη της δαπάνης από το Υπουργείο Υγείας.
5. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.186, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω για τα ακόλουθα:

- (α) Σύμφωνα με πληροφορίες που εξασφαλίστηκαν από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, η Λεωφόρος Ελλάδος αποτελεί με βάση το Τοπικό Σχέδιο Πάφου, δρόμο πρωταρχικής σημασίας - δευτερεύουσα οδική αρτηρία. Αποτελεί επίσης εμπορικό άξονα κατηγορίας Ι, ο οποίος είναι έντονα εμπορικά ανεπτυγμένος και στις δύο πλευρές με καταστήματα λιανικής πώλησης όπως υπεραγορές, φούρνοι, περίπτερα, μικροβιοτεχνίες κλπ. Ο εν λόγω δρόμος προωθείται ως Πολεοδομικό Έργο με συνεισφορά του κράτους 80% (μέσω του Προϋπολογισμού του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως) και 20% του Δήμου Πάφου.
- (β) Το Ρυθμιστικό Σχέδιο έχει ετοιμαστεί σύμφωνα με τα εγκριμένα πρότυπα Geometric Standards For Urban Road in Cyprus, 1992 και η διατομή διαλαμβάνει δύο λωρίδες κυκλοφορίας, χώρους στάθμευσης κατά μήκος του οδοστρώματος, πεζοδρόμια εκατέρωθεν του δρόμου και κεντρική διαχωριστική νησίδα. Επίσης, διαλαμβάνει δύο κυκλικούς κόμβους και ελεγχόμενες διασταυρώσεις με φώτα τροχαίας. Με τη διατομή αυτή επιτυγχάνεται αύξηση του επιπέδου οδικής ασφάλειας, τόσο για τα οχήματα, όσο και για τους πεζούς. Επιπρόσθετα, με την κατασκευή του έργου αυτού θα δημιουργηθεί αποχετευτικό σύστημα ομβρίων, θα εγκατασταθεί σύγχρονος οδικός φωτισμός, θα αναβαθμιστούν οι Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας (Α.Η.Κ., Α.Τ.Η.Κ., Υδατοπρομήθεια, Σ.Α.Π.Α., κλπ) και θα δημιουργηθούν αρκετές διαβάσεις πεζών. Πέραν των πιο πάνω, με την κατασκευή της χτιστής κεντρικής νησίδας θα αποτρέπονται οι παράνομες δεξιόστροφες κινήσεις, τόσο από το δρόμο προς τις εμπορικές αναπτύξεις που βρίσκονται στην αντίθετη κατεύθυνση του δρόμου, όσο και προς τις παρόδους, αλλά και από τις παρόδους προς τον κύριο δρόμο. Οι συμβολές με το Τοπικό Οδικό Δίκτυο θα είναι ελεγχόμενες με βάση την κυκλοφοριακή διαχείριση που έγινε στο πλαίσιο της μελέτης του Ρυθμιστικού Σχεδίου και η κυκλοφοριακή ροή θα ομαλοποιηθεί. Τέλος, η κεντρική νησίδα παρέχει φυσικό καταφύγιο για τους πεζούς που προσπαθούν να διασταυρώσουν το δρόμο, μειώνει τις πιθανότητες της μετωπικής σύγκρουσης και αποτρέπει το επικίνδυνο προσπέρασμα με αυξημένες ταχύτητες σε ένα εμπορικό δρόμο με αυξημένο κίνδυνο να χτυπηθούν πεζοί.
- (γ) Επισημαίνεται ότι, το εν λόγω Ρυθμιστικό Σχέδιο συζητήθηκε στην Τεχνική Επιτροπή Επίλυσης Κυκλοφοριακών Προβλημάτων ως η αρμόδια Επιτροπή για έγκριση Ρυθμιστικών Σχεδίων. Σημειώνεται ότι, στην εν λόγω Επιτροπή προεδρεύει εκπρόσωπος του Τμήματος Δημοσίων Έργων με τη συμμετοχή εκπροσώπων του Αρχηγού της Αστυνομίας, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και της Ένωσης Δήμων.
Η Πυροσβεστική Υπηρεσία δε συμμετέχει στην Επιτροπή, παρόλα αυτά ο εκπρόσωπος του Αρχηγού της Αστυνομίας μετέφερε τις απόψεις του Διευθυντή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, ότι δε φέρει ένσταση στην τοποθέτηση νησίδας.
- (δ) Τέλος, αναφέρεται ότι στη τελευταία, σχετική με το θέμα, συνεδρία της Τεχνικής Επιτροπής που πραγματοποιήθηκε στις 15.6.2018, μετά από συνάντηση που είχε η Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, με τη Διευθύντρια του Τμήματος Δημοσίων Έργων, και ομάδα εκπροσώπων που ενίστανται στην κατασκευή κεντρικής νησίδας, εκπροσωπήθηκε και ο Κλάδος Βιώσιμης Κινητικότητας Δημοσίων Έργων όπου και επιβεβαιώθηκε ότι η Λεωφόρος Ελλάδος λόγω της έντονα εμπορικής της ανάπτυξης και των πυκνών συμβολών της με δευτερεύον οδικό δίκτυο, δικαιολογεί την κατασκευή κτιστής κεντρικής νησίδας.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.199, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το έργο αποκατάστασης της παλαιάς γέφυρας και τοποθέτησης του παρακείμενου χώρου στο Αλεθρικό ξεκίνησε να σχεδιάζεται το 2006, κατόπιν ανάθεσης μέσω διαγωνισμού από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας. Μετά την ολοκλήρωση του σχεδιασμού εξασφαλίστηκε Πολεοδομική Έγκριση στις 3.7.2009 και το έργο προτάθηκε για ένταξη στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Προγραμματικής

Περιοδού 2007-2013 προκειμένου να συγχρηματοδοτηθεί με Ευρωπαϊκούς και Εθνικούς Πόρους, χωρίς όμως να περιληφθεί τελικά στα χρηματοδοτούμενα έργα από τη Μονάδα Ευρωπαϊκών Ταμείων.

3. Από το 2016 καταβάλλονται προσπάθειες για προγραμματισμό υλοποίησής του και στο πλαίσιο αυτό έγινε κατορθωτό να ενταχθεί στον Αναπτυξιακό Προϋπολογισμό της Κοινότητας που υλοποιείται μέσω της Επαρχιακής Διοίκησης. Ωστόσο, λόγω της ανάγκης για επικαιροποίηση των μελετών που εκπονήθηκαν το 2007-2009 καθώς και για την εκπόνηση επιπρόσθετων μελετών που απαιτούνται, όπως η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων καθώς και Υδρολογική Μελέτη, παρατηρήθηκε καθυστέρηση στον προγραμματισμό προσφοροδότησης του έργου. Την περίοδο αυτή οι Τεχνικές Υπηρεσίες της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας είναι σε επαφή με τους μελετητές του έργου για ολοκλήρωση των επικαιροποιημένων και πρόσθετων μελετών προκειμένου να παραπεμφθούν στην Πολεοδομική Αρχή για εξασφάλιση νέας Πολεοδομικής Έγκρισης και θα καταβληθεί προσπάθεια για διευθέτηση των εκκρεμοτήτων καθώς και για την ετοιμασία των όρων διαγωνισμού προκειμένου να καταστεί δυνατή η προκήρυξη και ανάθεση υλοποίησής του εντός του 2020.
4. Η εκτίμηση δαπάνης του έργου το 2010 ανερχόταν σε €508.000 με χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του, 12 μήνες.
5. Σημειώνεται ότι το πιο πάνω Έργο θα είναι συμπληρωματικό άλλων έργων που έγιναν στην κοινότητα την τελευταία δεκαετία μέσω των Αναπτυξιακών Προϋπολογισμών.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.222, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρω στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο Μαρωνίου δεν υπέβαλε και ούτε τέθηκε ενώπιον της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας αίτημα για δημιουργία παραλιακού πεζόδρομου.

2. Έχει υποβληθεί αίτημα εκ μέρους του Κοινοτικού Συμβουλίου για δημιουργία/διαμόρφωση πεζόδρομου και ποδηλατόδρομου κατά μήκος του παραλιακού δρόμου Μαζωτού-Ζυγίου, για το οποίο υποβλήθηκε η Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.223, η οποία έχει απαντηθεί με την επιστολή με αρ. φακ. 16.05.048.003/3 και ημερ. 25.2.2019, που παρατίθεται πιο κάτω:

«Αναφέρω στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Μαρωνίου για τη διαμόρφωση του παραλιακού δρόμου Ζυγίου-Μαρωνίου-Ψεματισμένου-Αγίου Θεοδώρου, τέθηκε για πρώτη φορά ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών κατά την περιφερειακή σύσκεψη που έγινε στις 5.7.2017, όπου ως Υπουργός Εσωτερικών έδωσα οδηγίες όπως τα τέσσερα Κοινοτικά Συμβούλια αναλάβουν να εξασφαλίσουν τις αναγκαίες συγκαταθέσεις από τους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες, προκειμένου να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη λωρίδα γης για υλοποίηση του προτεινόμενου έργου πράγμα που ο Πρόεδρος της Ένωσης Κοινοτήτων Λάρνακας και οι Πρόεδροι των Κοινοτικών Συμβουλίων Ψεματισμένου και Μαρωνίου, ανέλαβαν όπως διευθετήσουν.
3. Μέχρι σήμερα το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως δεν έχει ενημερωθεί για οποιαδήποτε εξέλιξη από τους πιο πάνω. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως θα προχωρήσει σε ενέργειες αφού διευκρινιστεί το τμήμα του δρόμου για το οποίο γίνεται η σχετική αναφορά και εφόσον ενημερωθεί από τα εμπλεκόμενα Κοινοτικά Συμβούλια για το θέμα των συγκαταθέσεων των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών. Στη συνέχεια θα μελετήσει το αίτημα και θα το ιεραρχήσει σε σχέση με όλα τα έργα που έχει ενώπιον του για χειρισμό.
4. Η σχετική διαδικασία από τα Κοινοτικά Συμβούλια βρίσκεται σε εξέλιξη και αναμένεται ενημέρωση από μέρους τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.224, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρω στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Ζυγίου για την κατασκευή του Παρακαμπτήριου δρόμου τέθηκε ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών κατά την περιφερειακή σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 5.7.2017 όπου έδωσε οδηγίες για επίσπευση των διαδικασιών. Σε σύσκεψη με τον Έπαρχο Λάρνακας στις 11.10.2018 το Κοινοτικό Συμβούλιο Ζυγίου ζήτησε επίσπευση της διαδικασίας κατασκευής του παρακαμπτήριου δρόμου με βάση το επικαιροποιημένο σχέδιο που ετοιμάστηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως το 2014 και υιοθετήθηκε από την Τοπική Αρχή στις 10.7.2017.

3. Σύμφωνα με τον αναθεωρημένο σχεδιασμό του παρακαμπτήριου δρόμου, αποθαρρύνεται η χρήση του από βαρέα οχήματα των οποίων η όδευση προς και από το Ενεργειακό Κέντρο, επιτυγχάνεται με την υλοποίηση του νέου οδικού δικτύου που προνοείται στην υπό δημιουργία Ενεργειακή και Βιομηχανική Περιοχή Βασιλικού. Ως εκ τούτου και στην βάση της νέας οδικής ρύθμισης στην περιοχή, αποφεύγεται η διέλευση και η συγκριτικά αναμενόμενη μεγάλη τροχαία κίνηση τέτοιων οχημάτων από το κέντρο της Κοινότητας, ενόψει και της σχεδιαζόμενης ανάπλασης/λιθόστρωσης του παραλιακού δρόμου, και η πιθανή πρόκληση ατυχημάτων, οχληρίας κ.α..
4. Στην βάση των πιο πάνω, και λαμβάνοντας υπόψη τα νέα πολεοδομικά και αναπτυξιακά δεδομένα που διαμορφώνονται στην περιοχή καθώς επίσης και την πρόθεση του Κράτους για ελαχιστοποίηση της οχληρίας και τυχόν δυσμενών επιπτώσεων από την δημιουργία του Ενεργειακού Κέντρου στην ποιότητα ζωής, στην υγεία και στην ασφάλεια των κατοίκων Ζυγίου, η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας απέστειλε επιστολή προς το Τμήμα Δημοσίων Έργων ημερ. 22.10.2018 με εισήγηση, όπως το έργο που αφορά στην κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου Ζυγίου συμπεριληφθεί για υλοποίηση παράλληλα με το υπόλοιπο οδικό δίκτυο της ευρύτερης Ενεργειακής και Βιομηχανικής Περιοχής Βασιλικού.
5. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων ενημέρωσε την Επαρχιακή Διοίκηση στις 7.11.2018 ότι ο παρακαμπτήριος δρόμος αναμένεται να υλοποιηθεί μελλοντικά στα πλαίσια της ανάπτυξης στην περιοχή ή μέσω πρωτοβουλίας, των τοπικών αρχών. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του αρμόδιου Τμήματος Δημοσίων Έργων, η υλοποίηση του κυρίου οδικού δικτύου στην περιοχή του Ενεργειακού Κέντρου θα συμβάλει τα μέγιστα στην επίλυση των κυκλοφοριακών προβλημάτων στην περιοχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.231, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση που αφορά στον κεντρικό δρόμο που συνδέει το Δήμο Πάφου με την Κοινότητα Μεσόγης σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ο ηλεκτροφωτισμός των δρόμων δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων αλλά των Τοπικών Αρχών ανεξαρτήτως της Υπηρεσίας στην οποία υπάγεται ο δρόμος. Σύμφωνα με την ακολουθούμενη πολιτική, το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει μόνο την αρμοδιότητα ηλεκτροφωτισμού στους κόμβους των αυτοκινητόδρομων.
3. Σχετικά με τα βελτιωτικά έργα που απαιτούνται στον εν λόγω δρόμο και αφορούν ερείσματα και οχετούς ομβρίων υδάτων, καταβάλλεται προσπάθεια από το Γραφείο του Επαρχιακού Μηχανικού Δημοσίων Έργων Πάφου για προώθηση της υλοποίησής τους εντός του τρέχοντος έτους.
4. Όσον αφορά τον μικρό κυκλικό κόμβο στο ύψος της Μεσόγης, έγινε επιτόπια εξέταση από λειτουργούς του Γραφείου του Επαρχιακού Μηχανικού Δημοσίων Έργων Πάφου και του Κοινοτάρχη Μεσόγης και δεν διαπιστώθηκε να χρήζει οποιασδήποτε βελτίωσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.232, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Για την κατασκευή της γέφυρας στον Ποταμό Έζουσας (γέφυρα Νατάς-Επισκοπής) ετοιμάστηκαν μελέτες και κατασκευαστικά σχέδια από ιδιώτες μελετητές. Εγκρίθηκε σχετική πρόνοια στον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2019 ύψους €250.000,00 για έναρξη των εργασιών με στόχο τη συνέχιση και συμπλήρωση τους εντός του 2020. Το συνολικό κόστος του έργου ανέρχεται στις €400.000,00 χωρίς ΦΠΑ.
3. Μετά την έκδοση της Πολεοδομικής άδειας από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως θα ζητηθούν προσφορές με σκοπό την έναρξη των εργασιών με τις διαθέσιμες πιστώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.278, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Στην παρ. 11 της έκθεσης ελέγχου που ετοιμάστηκε από τον ανεξάρτητο ελεγκτικό οίκο (Εταιρεία DM Globus Audit Services Ltd.) κατ' ανάθεση του Γενικού Ελεγκτή και που αφορούσε στους λογαριασμούς του Κοινοτικού Συμβουλίου Καλαβασού για τα έτη 2011-2013 σημειώνεται ότι σε ορισμένες περιπτώσεις διενέργειας πληρωμών που αφορούσαν σε έξοδα φιλοξενίας του Συμβουλίου κατά την πιο πάνω περίοδο δεν προσκομίστηκαν φορολογικά τιμολόγια ενώ παράλληλα δεν γίνεται αναφορά στα ονόματα των φιλοξενουμένων. Στην έκθεση γίνεται σύσταση όπως τα έξοδα φιλοξενίας υποστηρίζονται από

νόμιμα παραστατικά και όπως υπάρχει κατάλογος φιλοξενουμένων αλλά δεν υπάρχει σύσταση για ανάκτηση του ποσού όπως καταγράφεται στην πιο πάνω ερώτηση.

3. Σημειώνεται ότι σε συνέχεια της επιστολής της Εταιρείας DM Globus Audit Services Ltd. στην οποία καταγράφεται αριθμός παραλείψεων, εκκρεμοτήτων και παρατυπιών που έγιναν για την υπό αναφορά περίοδο, η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της κάλεσε το Κοινοτικό Συμβούλιο να προβεί άμεσα στην λήψη όλων των ενδεδειγμένων μέτρων διόρθωσης ή/και διευθέτησης των σχετικών παρατηρήσεων που καταγράφονται στη συγκεκριμένη έκθεση. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού διαβίβασε στην Επαρχιακή Διοίκηση επιστολή ημερομηνίας 22/11/2016 στην οποία γίνεται αναφορά στις διορθωτικές ενέργειες/μέτρα στα οποία θα προβεί σύμφωνα με τις συστάσεις του ιδιώτη ελεγκτή αλλά και των Νομοθεσιών που διέπουν την λειτουργία του Συμβουλίου. Στην βάση του περιεχομένου της επιστολής και σε ό,τι αφορά τα έξοδα φιλοξενίας, το Κοινοτικό Συμβούλιο θα καταβάλλει "προσπάθεια εξασφάλισης των απαραίτητων τιμολογίων και αποδείξεων καθώς και αναφορά συμμετεχόντων σε κάθε περίπτωση".»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.420, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Όλες οι μελέτες και τα έγγραφα προσφορών για το Πολεοδομικό Έργο "Διαμόρφωση του Αλιευτικού Καταφυγίου και του Ποταμού στο Λιοπέτρι Φάση Α", έχουν ολοκληρωθεί και έχουν σταλεί στο Τμήμα Ελέγχου του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και στη Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου για εξασφάλιση Πιστοποιητικού Ποιότητας Εγγράφων και Πιστοποιητικού Συμβατότητας, αντίστοιχα. Στη συνέχεια το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως θα προβεί άμεσα στην προκήρυξη ανοιχτού διαγωνισμού.
3. Η έναρξη των εργασιών υλοποίησης του έργου υπολογίζεται τον Σεπτέμβριο του 2019 και η ολοκλήρωσή τους το δεύτερο τρίμηνο του 2022.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.429, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ καταρχάς για την καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Όσον αφορά στο ερώτημα για την αξιολόγηση του θεσμού των Προαιρετικών Ολοήμερων Σχολείων (ΠΟΣ), που διεξήχθη τη σχολική χρονιά 2017-2018, τα κυριότερα αποτελέσματά της είναι:
  - (i) Ο θεσμός εξυπηρετεί ιδιαίτερα τους εργαζόμενους γονείς, τις μονογονεϊκές οικογένειες και γενικά τους γονείς που δεν έχουν την ευχέρεια παροχής άλλων επιλογών στα παιδιά τους.
  - (ii) Ως προς τις διαδικασίες, μετά από αίτημα των απασχολούμενων εκπαιδευτικών, κατά τη φετινή σχολική χρονιά 2018-2019, απασχολούνται λιγότεροι/ες αδιόριστοι/ες εκπαιδευτικοί, με περισσότερες ώρες για τον/την κάθε εκπαιδευτικό.
  - (iii) Ως προς τις διαδικασίες αξιολόγησης του θεσμού, καταγράφηκε, επίσης, η απουσία μηχανισμών αξιολόγησης των εκπαιδευτικών που απασχολούνται με αγορά υπηρεσιών στα ΠΟΣ. Για τον σκοπό αυτό, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προχωρεί στην ετοιμασία Αναλυτικών Προγραμμάτων για τα ΠΟΣ και παράλληλα, εντείνει τις επισκέψεις λειτουργιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στα σχολεία.
  - (iv) Οι γονείς φαίνονται γενικά ικανοποιημένοι από τη διεκπεραίωση της κατ' οίκον εργασίας και την αποφόρτιση του προγράμματος των μαθητών/τριών.
  - (v) Η λειτουργία των ΠΟΣ προσφέρει στους γονείς μια οικονομική λύση έναντι άλλων επιλογών και διευκολύνει ιδιαίτερα γονείς με χαμηλά εισοδήματα ή μονογονιούς, αφού το μοναδικό κόστος που έχουν είναι το κόστος σίτισης. Η σίτιση παιδιών που προέρχονται από οικογένειες με Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ) επιχορηγείται.
  - (vi) Αναφέρεται επίσης, το πρόβλημα της μη απασχόλησης επιπλέον εκπαιδευτικού κατά τις ώρες λειτουργίας των ΠΟΣ. Με βάση την παρατήρηση αυτή, από τη σχολική χρονιά 2018-2019 απασχολείται σε όλα τα ΠΟΣ, ένας/μία επιπλέον εκπαιδευτικός χωρίς καθήκοντα διδασκαλίας, ο/η οποίος/α παρέχει βοήθεια στους/στις εκπαιδευτικούς οι οποίοι/ες διδάσκουν, με αποτέλεσμα να αυξάνεται ο βαθμός ασφάλειας.
2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε άλλη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.459, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω ότι, όπως μας έχει πληροφορήσει ο Γενικός Διευθυντής ΡΙΚ με επιστολή του με αρ. φακ. ΓΔ. 17/2019 και ημερ. 18/4/2019, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΡΙΚ σε συνεδρία του στις 25/7/2017 αποφάσισε την ανανέωση της Συμφωνίας Παροχής Νομικών Υπηρεσιών μεταξύ ΡΙΚ και Δικηγορικού Οίκου Χρυσ αφίνη και Πολυβίου Λτδ από 1/1/2018, με διάρκεια τριών (3) ετών με τους ίδιους όρους και το ίδιο συνολικό ετήσιο ποσό αμοιβής.

2. Όπως σημειώνει ο Γ.Δ. ΡΙΚ στην επιστολή του, η πολυετής και πολύπλευρη εξειδίκευση του εν λόγω Οίκου στα νομικά θέματα που αφορούν το ΡΙΚ ήταν ο λόγος για τον οποίο το προηγούμενο Δ.Σ., όπως και παλαιότερα Δ.Σ., προέβησαν στην ανανέωση Συμφωνίας με το εν λόγω Γραφείο. Σημειώνεται παράλληλα η πρόθεση για χρήση και άλλων δικηγορικών οίκων σε κάποιες υποθέσεις.

3. Σας ενημερώνουμε περαιτέρω ότι το Υπουργείο Εσωτερικών έχει διαβιβάσει σχετική επιστολή προς το Γενικό Διευθυντή ΡΙΚ για συμμόρφωση με την εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου Γ/ΛΑΑΔΣ 74 και ημερ. 27/4/2016, όπως και με τις υποδείξεις του Γενικού Ελεγκτή, και για τις δέουσες ενέργειες στη λήξη της παρούσας Συμφωνίας, δηλαδή στις 31/12/2020.

4. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή/και διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.473, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού από το 2016 έχει επιδείξει θερμό ενδιαφέρον για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων στα Δημόσια Σχολικά κτήρια. Μετά και από την Απόφαση (αρ. 83728) του Υπουργικού Συμβουλίου στις 27 Νοεμβρίου 2017, ακολούθησαν διαβουλεύσεις και συναντήσεις με όλα τα αρμόδια Τμήματα, Υπηρεσίες και Αρχές (Νομική Υπηρεσία, Ελεγκτική Υπηρεσία, Γενικό Λογιστήριο, Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ΥΕΕΒΤ-Υπηρεσία Ενέργειας, ΡΑΕΚ & ΑΗΚ) για την ετοιμασία Σχεδίου Συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

3. Στην παρούσα φάση έχει ετοιμαστεί το τελικό σχέδιο συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Στις 25 Ιουνίου 2018 στάλθηκαν επιστολές με διευκρινίσεις στο Γενικό Εισαγγελέα, Γενικό Ελεγκτή και Υπουργό Οικονομικών που αφορούσαν το τελικό σχέδιο συμφωνίας. Στις 9 Απριλίου 2019 η Νομική Υπηρεσία απέστειλε ενσωματωμένες νομοτεχνικές παρατηρήσεις για την εν λόγω συμφωνία, η οποία επανεξετάστηκε και αποστάληκε εκ νέου στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας στις 19 Απριλίου 2019 και στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και Υπουργό Οικονομικών στις 7 Μαΐου 2019.

4. Η συμφωνία συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου προνοεί την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων συμψηφισμού μετρήσεων (net metering) σε 428 δημόσια σχολικά κτήρια. Σημειώνεται ότι σε 112 σχολεία υπάρχουν ήδη εγκατεστημένα φωτοβολταϊκά συστήματα. Το σχέδιο εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων συμψηφισμού μετρήσεων (net metering) σε δημόσια σχολικά κτήρια θα μπορεί να σας αποσταλεί, αφού ολοκληρωθεί και οριστικοποιηθεί η συμφωνία συνεργασίας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.479, ημερομηνίας 31^{ης} Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα σε σχέση με τα τρία ερωτήματα που έχουν υποβληθεί:

ΕΡΩΤΗΜΑ 1: Σε ποιες ενέργειες και σχεδιασμούς προβαίνει ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για να μπορέσει να αξιοποιηθεί η ποσότητα του νερού που ρέει από τον ποταμό που διασχίζει τις κοινότητες Γιόλους και Μηλιούς και καταλήγει στη θάλασσα;

Στην κοιλάδα της περιοχής υπάρχουν γεωτρήσεις τόσο του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου (ΚΥΕ) Χρυσοχούς όσο και Αρδευτικών Τμημάτων, ο εμπλουτισμός των οποίων, επιτυγχάνεται μόνο από την επιφανειακή απορροή ομβρίων. Από τεχνικής άποψης, οι ποσότητες νερού που ρέουν τυγχάνουν εκμετάλλευσης από τις γεωτρήσεις αυτές, ενώ αντίστοιχες ποσότητες νερού εξοικονομούνται στους ταμειωτήρες των φραγμάτων.

Περαιτέρω σημειώνεται ότι, η επιφανειακή απορροφή και η κατάληξη ποσοτήτων νερού στη θάλασσα υπαγορεύεται και από την Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕΚ) για περιβαλλοντικούς σκοπούς, καθώς επιφέρει θετικές επιπτώσεις:

- (α) στη διατήρηση καλής ποσοτικής και ποιοτικής κατάστασης των υπόγειων υδροφορέων κατάντη των φραγμάτων,
- (β) στην προστασία των παρόχθιων και παραθαλάσσιων οικοσυστημάτων,
- (γ) στην ενίσχυση της θαλάσσιας ζωής, και
- (δ) στην προστασία των ακτών έναντι διάβρωσης.

ΕΡΩΤΗΜΑ 2: Σε ποιες ενέργειες και σχεδιασμούς προβαίνει ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, για να συνδέσει με αγωγούς μεταφοράς όλα τα φράγματα της Κύπρου;

Στην παρούσα φάση, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος εκτελεί τα έργα διασύνδεσης των Φραγμάτων της Πάφου (Φράγματα Ευρέτου, Κανναβιούς και Ασπρόκρεμμου), τα οποία ουσιαστικά ολοκληρώνονται με τη λειτουργία του κύριου αγωγού διασύνδεσης Ευρέτου - Ασπρόκρεμμου. Ο υπό αναφορά αγωγός έχει σχεδόν ολοκληρωθεί (μήνας περάτωσης Μάιος 2019), ωστόσο για σκοπούς ορθολογικής διαχείρισης θα λειτουργεί σε περιόδους ολιγομβρίας, κατά τις οποίες απαιτείται η ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της ευρύτερης περιοχής Πάφου.

Σε ό,τι αφορά τα Φράγματα Κούρη, Αρμίνου, Καλαβασού, Διποτάμου και Λευκάρων, αυτά είναι ήδη διασυνδεδεμένα μεταξύ τους μέσω του Ενιαίου Συστήματος Νοτίου Αγωγού.

ΕΡΩΤΗΜΑ 3: Τι σχεδιασμοί υπάρχουν για τη δημιουργία άλλων Φραγμάτων;

Η λήψη θετικής απόφασης για την κατασκευή Φραγμάτων προϋποθέτει προσεκτική εξέταση και ανάλυση πολλαπλών δεδομένων, όπως την οικονομική βιωσιμότητα του έργου, τα κοινωνικο-οικονομικά του οφέλη, καθώς και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που δύναται να επιφέρει η κατασκευή του στο τοπικό περιβάλλον, αλλά και στα κατάντη επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα. Σημειώνεται πως σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕΚ), όλα τα ύδατα πρέπει να βρίσκονται σε καλή κατάσταση, τόσο ποσοτική όσο και ποιοτική.

Στην παρούσα φάση, το ΤΑΥ προγραμματίζει την κατασκευή μεγάλων υπερυψωμένων Ταμιευτήρων (Δεξαμενές ή Φράγματα χωρητικότητας άνω των 25.000 κυβικών μέτρων (κ.μ.) για σκοπούς αποθήκευσης ανακυκλωμένου νερού που παράγεται από τους Σταθμούς Επεξεργασίας Λυμάτων. Πρόκειται για ένα Φράγμα στην Τερσεφάνου χωρητικότητας 3,6 εκατομμυρίων (εκ.) κ.μ. στα πλαίσια του έργου χρήσης ανακυκλωμένου νερού Λάρνακας, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής, αλλά και δύο Δεξαμενές Χωρητικότητας 1,3 εκ. κ.μ. και 1,6 εκ. κ.μ. στην περιοχή Βαθιάς Γωνιάς για το έργο χρήσης ανακυκλωμένου νερού της Ανατολικής Λευκωσίας. Αναμένεται επίσης σύντομα, η διενέργεια διαγωνισμού για την κατασκευή των Φραγμάτων Αραδίππου (Αρχάγγελος & Καμμίτσης) τα οποία έχουν αντιπλημμυρικό και αρδευτικό σκοπό.

Το ΤΑΥ έχει εξετάσει, επίσης, την σκοπιμότητα ανέγερσης δύο Φραγμάτων, παρά την κοινότητα Επισκοπής και παρά την κοινότητα Σουσκιούς. Τα προτεινόμενα Φράγματα χωροθετούνται εντός περιοχών του Δικτύου Natura 2000, της Κοιλιάδας Διαρίζου και της Επισκοπής Μωρού Νερού, οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί σύμφωνα με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη Διατήρηση των Φυσικών Οικοτόπων και την Οδηγία 2009/147/ΕΚ για την Προστασία των Άγριων Πτηνών. Ως εκ τούτου, πέραν της Περιβαλλοντικής Μελέτης, για το κάθε Φράγμα απαιτείται και η εκπόνηση Μελέτης Δέουσας Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον και η σχετική έγκριση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

Σημειώνεται ότι για το Φράγμα Σουσκιούς, το ΤΑΥ υπέβαλε τη Μελέτη Δέουσας Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον στην Περιβαλλοντική Αρχή, η οποία εκτιμά ότι το Έργο θα έχει αρνητικές και μη αναστρέψιμες επιπτώσεις στο περιβάλλον της περιοχής.

Σε ό,τι αφορά το Φράγμα Επισκοπής, το ΤΑΥ προγραμματίζει την ετοιμασία του Σημειώματος Έργου και των άλλων αναγκαίων μελετών, όπως Μελέτης Σκοπιμότητας, Περιβαλλοντικής Μελέτης, Μελέτης Δέουσας Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον κ.λπ., και την υποβολή τους στο Υπουργείο Οικονομικών / Περιβαλλοντική Αρχή για έγκριση.

Τονίζεται ότι, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης εξετάζει και αξιολογεί όλα τα αιτήματα και προτάσεις που σχετίζονται με την αξιοποίηση των υδάτινων πόρων της χώρας, ιδιαίτερα όταν αυτά προέρχονται από αγροτικές κοινότητες της υπαίθρου. Για παράδειγμα, τα επόμενα δύο χρόνια θα διερευνηθούν και θα προταθούν εναλλακτικές επιλογές για την ικανοποίηση των αρδευτικών αναγκών της Δυτικής Επαρχίας Λευκωσίας, μέσω Διαχειριστικής Μελέτης. Σε ό,τι αφορά άλλα αιτήματα για κατασκευή Φραγμάτων, όπως το αίτημα της Κοινότητας Γιαλιάς στην Επαρχία Πάφου, αυτά θα αξιολογηθούν μέσω της ετοιμασίας Σημειώματος Έργου, όπου θα διαφανεί η αναγκαιότητα και η δυνατότητα υλοποίησής τους.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.505, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα όσον αφορά τα πιστοποιητικά μίσθωσης:

2. Στα πλαίσια εφαρμογής της Κυβερνητικής Πολιτικής για εκτοπισθέντες, αποφασίστηκε όπως σε όσους εκτοπισθέντες/δικαιούχους δεν είναι δυνατό να παραχωρηθεί τίτλος ιδιοκτησίας, επειδή διαμένουν σε οικιστικές μονάδες που ανεγέρθηκαν σε γη Τ/Κ ιδιοκτησίας που δεν απαλλοτριώθηκε, θα παραχωρείται θεσμικά κατοχυρωμένο Πιστοποιητικό Μίσθωσης, ώστε να διασφαλίζεται η συνέχιση της κατοχής των οικιστικών μονάδων. Με την εγγραφή της μίσθωσης στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ο μισθωτής θα αποκτά εμπράγματο δικαίωμα στην Τ/Κ ακίνητη ιδιοκτησία, που θα μπορεί να μεταβιβαστεί να τύχει κληρονομικής διαδοχής, να υποθηκευτεί ή εκποιηθεί αναγκαστικά, κ.ο.κ.
3. Σύμφωνα με άρθρο 7 των Περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και άλλα Πρόσωπα) (Ειδικούς) Κανονισμούς του 2016, το εμπράγματο δικαίωμα που έχει αποκτηθεί από το δικαιούχο μίσθωσης με την έκδοση του Πιστοποιητικού Εγγραφής Μίσθωσης για το τμήμα της οικιστικής μονάδας που έχει εκμισθωθεί δεν μπορεί να μεταβιβαστεί σε άλλο πρόσωπο εκτός εάν:
  - (α) παρέλθουν τουλάχιστον πέντε (5) χρόνια από την εγγραφή της μίσθωσης
Νοείται ότι μέσα στην περίοδο των πέντε (5) ετών, ο δικαιούχος μίσθωσης δύναται να μεταβιβάσει το εμπράγματο δικαίωμα στα τέκνα του, νοουμένου ότι αυτά δεσμεύονται ότι δεν θα το μεταβιβάσουν πριν τη παρέλευση των πέντε ετών, ή
  - (β) το εμπράγματο δικαίωμα εκποιηθεί αναγκαστικά με βάση διάταγμα δικαστηρίου
  - (γ) η μεταβίβαση του εμπράγματος δικαιώματος καταστεί αναγκαία λόγω θανάτου του δικαιούχου.
4. Περαιτέρω, στο άρθρο 8(1) των πιο πάνω Κανονισμών διευκρινίζεται ότι το δικαίωμα μίσθωσης που είχε αποκτήσει ο δικαιούχος μίσθωσης ο οποίος απεβίωσε, είναι αντικείμενο κληρονομικής διαδοχής μέσα στα πλαίσια των διατάξεων του περί Διαθηκών και Διαδοχής Νόμου.
5. Σημειώνεται ότι με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 68.880 και ημερομηνία 29/5/2009, αποφασίστηκε η παραχώρηση κρατικής εγγύησης στις περιπτώσεις υποθήκευσης του εμπράγματος δικαιώματος που θα δημιουργηθεί με την εγγραφή στο Κτηματολόγιο Σύμβασης Μίσθωσης που θα συνάπτεται με όσους εκτοπισθέντες διαμένουν σε οικιστικές μονάδες που ανεγέρθηκαν ολικώς ή μερικώς σε γη Τ/Κ ιδιοκτησίας που δεν έχει απαλλοτριωθεί. Το Υπουργείο Οικονομικών, είχε υπογράψει 27 εγγυήσεις για δάνεια που εξασφάλισαν οι κάτοχοι των Πιστοποιητικών Εγγραφής Μίσθωσης από Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα. Ακολούθως, λόγω συγκεκριμένων προνοιών του Μνημονίου Συναντίληψης μεταξύ της Κυβέρνησης και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), σύμφωνα με τις οποίες απαγορεύεται η παραχώρηση κρατικής εγγύησης για στεγαστικούς σκοπούς, το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση του με αρ. 75.276 και ημερομηνίας 19/6/2013 αποφάσισε την κατάργηση παραχώρησης κρατικής εγγύησης για δάνεια που παραχωρούνται σε εκτοπισθέντες με την εγγραφή υποθήκης σε Πιστοποιητικό Μίσθωσης.
6. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.506, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας υποβάλλω τα ακόλουθα σχετικά με τα γήπεδα πετόσφαιρας παραλίας (beach volley) στο Παραλίμνι, βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- α. Το συνολικό κόστος κατασκευής των υπό αναφορά γηπέδων ανήλθε στις €170.860,15 και αναλύεται στον πίνακα που επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**.
- β. Το αθλητικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε στους αγώνες βρίσκεται στα 2 εκ των επτά λυόμενων σπιτιών που χρησιμοποιήθηκαν και βρίσκονται στο χώρο των Δημοτικών Αποθηκών του Δήμου Παραλιμνίου. Για τα σπίτια αυτά ο ΚΟΑ δεν κατέβαλε οποιαδήποτε επιχορήγηση.
- γ. Τρία από τα πιο πάνω σπίτια βρίσκονται στο στάδιο του Δήμου Παραλιμνίου και χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες προγραμμάτων όπως το ΑΓΟ, ΕΣΥΑ κτλ. Ένα βρίσκεται στην περιοχή Πρωταρά και χρησιμοποιείται ως δημόσιο αποχωρητήριο, ως και οι προδιαγραφές κατασκευής του, για τους αγώνες.

Το έβδομο με ομόφωνη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Παραλιμνίου στις 3/7/2012, παραχωρήθηκε σε ιδιώτη, επειδή στο επηρεαζόμενο για έργα κοινής ωφέλειας για όδευση δρόμου σε εργασίες του Δήμου, θα κατεδαφίζονταν πρόχειρο υποστατικό.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.507, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας υποβάλλω τα ακόλουθα, σχετικά με τη δημιουργία του περιφερειακού κολυμβητηρίου Αμμοχώστου στη Δερύνεια, βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- α. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΑ, σε ό,τι αφορά στη βιωσιμότητα του έργου, αποφάσισε ότι η Μελέτη Βιωσιμότητας θα πρέπει να επικαιροποιηθεί.
- β. Ενόψει όμως της δυσκολίας εξεύρεσης χρηματοδότησης για το έργο, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι η πιο πάνω επικαιροποίηση της μελέτης θα πρέπει να γίνει αφού εξευρευθεί η κατάλληλη χρηματοδότηση.
- γ. Έχει συμφωνηθεί όπως, αφού εξευρευθεί η κατάλληλη χρηματοδότηση, ο Δήμος Δερύνειας αναλάβει την επικαιροποίηση της Μελέτης Βιωσιμότητας και το κόστος της επικαιροποίησης αυτής θα καλυφθεί από τον ΚΟΑ.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.508, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας υποβάλλω τα ακόλουθα, σχετικά με τη δημιουργία γηπέδων beach volley, βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

- α. Ο Δήμος Δερύνειας έχει αποταθεί στον ΚΟΑ, με σκοπό να λάβει χρηματοδότηση για τη δημιουργία των πιο πάνω γηπέδων.
- β. Μέχρι σήμερα δεν έχει υποβληθεί από τον εν λόγω Δήμο, τεκμηριωμένο αίτημα, που να συμπεριλαμβάνει τα προαπαιτούμενα στοιχεία, σύμφωνα με τις διαδικασίες του ΚΟΑ. Υπολείπονται όλα όσα αναφέρονται στην εν λόγω επιστολή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.511, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Επεμβάσεις στην παραλία Αγίου Θεοδώρου

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα, τα οποία προέκυψαν μετά από σχετική πληροφόρηση που είχαμε από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας:

2. Αρμόδιοι Λειτουργοί της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας, μετά από επιτόπια έρευνα, διαπίστωσαν ότι οι εργασίες που διενεργήθηκαν στη Ζώνη Προστασίας της παραλίας της κοινότητας Αγίου Θεοδώρου έγιναν από τον ιδιοκτήτη του τεμαχίου 349, Φ.Σχ/ 56/09 με σκοπό τη θωράκιση της οικίας του από τη διάβρωση, χωρίς ωστόσο να εξασφαλίσει τη σχετική άδεια που απαιτείται βάσει του στον περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου.
3. Ως εκ τούτου, η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας θα προβεί στη λήψη μέτρων για αποκατάσταση της νομιμότητας, δυνάμει των διατάξεων της υπό αναφορά Νομοθεσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.512, ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σας ενημερώνουμε για τα ακόλουθα:

2. Το κτηριολογικό πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού καθορίζεται στη βάση της παγκύπριας ιεράρχησης των αναγκών και των πόρων που έχει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στη διάθεσή του.
3. Το πρόγραμμα ανέγερσης αιθουσών πολλαπλής χρήσης στα Δημοτικά Σχολεία έχει ανασταλεί προσωρινά αφού παρατηρούνται μεγάλες ανάγκες για επεκτάσεις και αντισεισμικές αναβαθμίσεις σχολικών κτηρίων που αξιολογούνται ως πρώτη προτεραιότητα. Ως εκ τούτου και υπό αυτές τις

συνθήκες και περιορισμούς, οι ανεγέρσεις Αιθουσών Πολλαπλής Χρήσης δεν μπορούν να περιλαμβάνονται στις προτεραιότητες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

4. Το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2020-2022 έχει ήδη ολοκληρωθεί και σε αυτό δεν περιλαμβάνεται το πιο πάνω έργο.
5. Η επαναφορά του προγράμματος και η ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης και στο Δημοτικό Σχολείο Πάνω Μοσφιλωτής θα τεθεί στις προτεραιότητες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού εν ευθέτω χρόνο.
6. Σας πληροφορούμε επίσης ότι έχει προχωρήσει η σχετική μελέτη της διαδικασίας εγκατάστασης ανελκυστήρα στο σχολείο και αναμένεται να προκηρυχθούν προσφορές πριν το τέλος του 2019.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.516, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω ερώτημα που αφορά την αξιοποίηση των χρημάτων τα οποία εισπράττονται από την πώληση του προσφυγόσημου και αν αξιοποιούνται σε δράσεις που αφορούν τους πρόσφυγες και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το ποσό που εισπράττεται ετήσια από το προσφυγικό γραμματόσημο, ανέρχεται στις €900.000, που καταλήγει στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών δαπανήθηκαν για τους Πρόσφυγες για το έτος 2018 σε Στεγαστικά Σχέδια Εκτοπισθέντων και Παθόντων, €24.630.642, για παροχή επιδόματος ενοικίου σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες €8.400.000, για Σχέδια που παραχωρούνται σε εκτοπισθέντες για σκοπούς επιδιόρθωσης/συντήρησης οικιστικής μονάδας €1.662.510 και για άλλα έργα συντήρησης €14.288.843. Παρόμοια ποσά έχουν προϋπολογιστεί και για το 2019.

Στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.538, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το 2003-2004, μετά την απόφαση τερματισμού της λειτουργίας του σκοπευτηρίου στις Αλυκές Λάρνακας, έγιναν εργασίες αποκατάστασης της ευρύτερης περιοχής της λίμνης. Οι εν λόγω εργασίες περιλάμβαναν αφαίρεση φυσιγγίων και ιζήματος που περιείχε υψηλές συγκεντρώσεις μολύβδου, καθώς και κατεδάφιση κτιρίων και μετακίνηση μπάζων και άλλων υποδομών του σκοπευτηρίου.
- (β) Η δηλητηρίαση του φλαμίνγκο φαίνεται να ήταν ένα μεμονωμένο περιστατικό, το οποίο πιθανώς προκλήθηκε λόγω της πολυομβρίας με συνέπεια την μεταφορά σκαγιών από περιοχές όπου επιτρέπεται το κυνήγι.
- (γ) Στα πλαίσια εφαρμογής της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα (ΟΠΥ) 2000/60/EK διενεργούνται μετρήσεις στις Αλυκές Λάρνακας και η συγκέντρωση μολύβδου παρακολουθείται. Σημειώνεται ότι, για την προστασία του συμπλέγματος των Αλυκών Λάρνακας γίνεται σταδιακή εφαρμογή του Διαχειριστικού Σχεδίου, το οποίο περιλαμβάνει την προστασία των οικοτόπων και των ειδών περιλαμβανομένων και των πουλιών. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν ετοιμαστεί ενημερωτικά φυλλάδια που αποσκοπούν στην ενημέρωση του κοινού για τις συνέπειες της όχλησης που υφίστανται τα πουλιά από την άναρχη είσοδο στον υδροβιότοπο, καθώς και στην αποτροπή τέτοιων φαινομένων. Επιπρόσθετα στην εν λόγω περιοχή γίνονται εποπτεύσεις από τις Αρμόδιες Αρχές Διαχείρισης των Αλυκών.
- (δ) Αναφορικά με το σκοπευτήριο στη Λίμνη Παραλιμνίου σημειώνεται ότι σε αυτό έχει δημιουργηθεί ανάχωμα για την αποτροπή μεταφοράς σκαγιών.

2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.543, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, είναι η ακόλουθη:

- (α) Το Συμβούλιο Φαρμακευτικής ρυθμίζει τις διημερεύσεις των φαρμακείων και εκδίδει σχετικές γνωστοποιήσεις δύο φορές τον χρόνο, για τις περιόδους 1/05 έως 30/09 και 1/10 έως 31/04. Οι γνωστοποιήσεις δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, μαζί με τους καταλόγους των φαρμακείων και των διημερευόντων φαρμακείων ανά πόλη και ημερομηνία κατά την οποία θα διημερεύουν.
- (β) Σύμφωνα με τον Κανονισμό 5(2)(α) των περί Προδιαγραφών Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 281/2000), “στην πρόσοψη του φαρμακείου πρέπει να υπάρχει θυρίδα ανάρτησης των πινάκων των εφημερευόντων και διανυκτερευόντων φαρμακείων με επαρκή φωτισμό”. Ως εκ τούτου, σε κάθε φαρμακείο υπάρχει αναρτημένος ο πίνακας των διημερευόντων φαρμακείων.
- (γ) Λειτουργός των φαρμακευτικών Υπηρεσιών αποστέλλει όλους τους καταλόγους στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, έντυπα και ηλεκτρονικά.
- (δ) Οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες δεν έχουν καμία σχέση με τις τηλεφωνικές ή διαδικτυακές ενημερώσεις.
2. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.551, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Δασών το 1972, προχώρησε στη συνολογία Σύμβασης Μίσθωσης Κρατικής Δασικής Γης, μέρους του δάσους “Παμπούλλα” στη Λάρνακα, με τη Λέσχη Αντισφαίρισης Λάρνακας για αθλητικούς σκοπούς και συγκεκριμένα για τη δημιουργία γηπέδων αντισφαίρισης. Στη συνέχεια και κατόπιν απόφασης του Τμήματος Αρχαιοτήτων για διεξαγωγή ανασκαφών στο συγκεκριμένο δάσος για αποκάλυψη του αρχαίου λιμανιού του Κιτίου, το Τμήμα Δασών το 2005, προχώρησε στον τερματισμό της πιο πάνω Σύμβασης Μίσθωσης.
3. Στις 11 Οκτωβρίου 2011, συνολογήθηκε νέα Μακροχρόνια Σύμβαση Μίσθωσης Κρατικής Δασικής Γης, μεταξύ του Τμήματος Δασών και του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) για μέρος του κρατικού δάσους “Άγιος Λάζαρος”, με δικαίωμα υπεκμίσθωσης στον Οργανισμό Νεολαίας για σκοπούς κατασκευής Πολυκέντρου Νεολαίας και στον Όμιλο Αντισφαίρισης Λάρνακας για σκοπούς κατασκευής γηπέδων αντισφαίρισης, ώστε να μετακινηθούν οι εγκαταστάσεις του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας από το δάσος “Παμπούλλα”, στην εκμισθωμένη Κρατική Δασική Γη-Δάσος “Άγιος Λάζαρος”.
4. Ο ΚΟΑ, το 2017, ενημέρωσε το Τμήμα Δασών ότι με βάση τα οικονομικά δεδομένα εκείνης της χρονικής στιγμής δεν μπορούσε να υλοποιήσει το έργο. Στο μεταξύ ο Δήμος Λάρνακας υπέβαλε αίτημα εκμίσθωσης Κρατικής Δασικής Γης στην ίδια περιοχή για σκοπούς δημιουργίας Πολυδύναμου Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας και Απασχόλησης στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος “Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020” με χρηματοδότηση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό τον όρο ότι ο Δήμος Λάρνακας θα καταστεί υπεκμισθωτής του επηρεαζόμενου τεμαχίου για τουλάχιστον περίοδο 15 χρόνων.
- Ο ΚΟΑ εισηγήθηκε με επιστολή του ημερομηνίας 30/3/2017, η οποία διαβιβάστηκε στο Τμήμα Δασών από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με επιστολή του ημερομηνίας 9/5/2017, την τροποποίηση των όρων της υφιστάμενης Σύμβασης Μίσθωσης, ώστε ολοκληρω το μέρος της κρατικής δασικής γης που επρόκειτο να υπεκμισθωθεί στον Οργανισμό Νεολαίας, καθώς και μέρος της κρατικής δασικής γης που είναι υπεκμισθωμένο στον Όμιλο Αντισφαίρισης Λάρνακας, υπεκμισθωθούν στον Δήμο Λάρνακας.
5. Το Τμήμα Δασών μετά από σχετική εξουσιοδότηση με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 6/9/2017, προχώρησε στη συνολογία Συμπληρωματικής/Τροποποιητικής Συμφωνίας Μίσθωσης Κρατικής Δασικής Γης με τον ΚΟΑ με την οποία τροποποιήθηκε ο όρος (1) και αντικαταστάθηκε το Σχέδιο της αρχικής Σύμβασης Μίσθωσης ημερομηνίας 11.10.2011, έτσι ώστε, κρατική δασική γη έκτασης 25.449 m² περίπου, εκμισθωθεί στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού με δικαίωμα υπεκμίσθωσής στον Δήμο Λάρνακας (έκτασης 13.268 m²) για σκοπούς δημιουργίας Πολυδύναμου Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας και Απασχόλησης και στον Όμιλο Αντισφαίρισης Λάρνακας (έκτασης 12.181 m²), για σκοπούς κατασκευής γηπέδων αντισφαίρισης.
6. Σύμφωνα με τα πιο πάνω, ο ΚΟΑ προχώρησε με τις υπεκμισθώσεις στον Δήμο Λάρνακας (έκτασης 13.268 m²) για σκοπούς δημιουργίας Πολυδύναμου Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας και Απασχόλησης και στον Όμιλο Αντισφαίρισης Λάρνακας (έκτασης 12.181 m²) για σκοπούς κατασκευής γηπέδων αντισφαίρισης.

7. Για την υλοποίηση του Έργου “Κατασκευή Γηπέδων και Οικήματος Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας” ήταν απαραίτητη η έκδοση Πολεοδομικής Άδειας και Άδειας Οικοδομής. Οι πιθανές επιπτώσεις στο περιβάλλον εξετάστηκαν κατά την έκδοση της πολεοδομικής άδειας και σε αυτήν περιλήφθηκε ο όρος όπως αφαιρεθεί ο ελάχιστος δυνατόν αριθμός δέντρων για να μην υπάρξει διατάραξη του φυσικού περιβάλλοντος.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.552, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Επί του παρόντος δεν υπάρχει οιαδήποτε νομοθετική ρύθμιση του θέματος της αδειοδότησης ή/και λειτουργίας των υφιστάμενων υποστατικών που δραστηριοποιούνται ως καταφύγια σκύλων. Ένεκα τούτου, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες διερευνούν τις όποιες καταγγελίες υποβάλλονται κοντά τους σε σχέση με τα καταφύγια, στη βάση των προνοιών του περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμου.

Με στόχο τη ρύθμιση της λειτουργίας αυτού του είδους εγκαταστάσεων και ειδικότερα σε ό,τι αφορά στις ελάχιστες απαιτήσεις και προδιαγραφές που θα πρέπει να πληρούν για σκοπούς ευημερίας των ζώων, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ετοίμασαν δυνάμει του περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμου, σχέδιο Κανονισμών για την Προστασία Σκύλων και Γατών σε Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Φύλαξης. Οι εν λόγω Κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων και η συζήτησή τους ξεκίνησε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος στις 13 Μαρτίου 2019. Διευκρινίζεται πως επί του παρόντος και μέχρι την έγκριση των προαναφερθέντων Κανονισμών, από πλευράς αρμοδιότητας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος δεν τίθεται θέμα νομιμότητας της λειτουργίας των καταφυγίων σκύλων/γάτων ή υποστατικών (των τοπικών αρχών) φύλαξης αδέσποτων σκύλων.

Σε σχέση με τις συνθήκες του συγκεκριμένου υποστατικού στον Κόρνο, σας πληροφορούμε ότι σε επιθεωρήσεις που έγιναν στις 19 Φεβρουαρίου 2019 και 28 Μαρτίου 2019, δεν εντοπίστηκαν παραβάσεις των προνοιών του περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.553, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Η περιοχή του Δικτύου Natura 2000 “Θαλάσσια Περιοχή Μουλιά”, βρίσκεται αποκλειστικά σε θαλάσσια έκταση και έχει απόσταση περίπου 1 km από την παράνομη προβλήτα. Η παράνομη προβλήτα παρουσιάζεται εντός των κυματοθραυστών, όπου είναι και ο χώρος λουομένων. Η πρόσδεση των σκαφών στην εν λόγω προβλήτα δεν επηρεάζει τα λιβάδια Ποσειδώνιας που παρουσιάζονται στην ευρύτερη περιοχή. Σημειώνεται επίσης ότι η διακίνηση σκαφών στην θαλάσσια περιοχή “Μουλιά” δεν απαγορεύεται.

Το θέμα της λήψης μέτρων για παράνομες επεμβάσεις και κατασκευές στη ζώνη προστασίας των λουομένων και εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας, εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Δήμου Γεροσκήπου και του Επάρχου Πάφου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.561, ημερομηνίας 21^{ης} Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας αναφέρω τα ακόλουθα:

Μετά από τη διερεύνηση των πιθανών παραγόντων που λειτουργούν περιοριστικά ως προς τη συμμετοχή του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών σε ανταγωνιστικά προγράμματα, διαφάνηκε ότι απαιτείται λήψη συγκεκριμένων μέτρων τα οποία θα στοχεύουν:

- α) Στην ενίσχυση της διοικητικής υποστήριξης του Ινστιτούτου για τη διεκδίκηση και την υλοποίηση προγραμμάτων ξένης χρηματοδότησης. Σε συνεργασία με τη διοίκηση του Υπουργείου μελετώνται τρόποι ενίσχυσης-στελέχωσης του Ινστιτούτου και δημιουργίας ομάδας διοικητικής υποστήριξης ερευνητικών προγραμμάτων. Με τον τρόπο αυτό οι ερευνητές του Ινστιτούτου θα αποφορτιστούν από διοικητικά και διαχειριστικά ζητήματα των προγραμμάτων και θα μπορέσουν να διεκδικήσουν νέα ερευνητικά προγράμματα.

- β) Στην επιμόρφωση του προσωπικού που εμπλέκεται στην οικονομική διαχείριση ερευνητικών προγραμμάτων. Ενόψει κάποιων αδυναμιών που διαφάνηκαν στη διαχείριση των προγραμμάτων ξένης χρηματοδότησης, προγραμματίζεται η κατάλληλη επιμόρφωση του προσωπικού που εμπλέκεται στα θέματα αυτά, ενώ παράλληλα, θα αξιοποιηθεί η δυνατότητα αγοράς υπηρεσιών εξωτερικών ελεγκτών/συμβούλων για το σκοπό αυτό.
- γ) Στη συμπερίληψη της χρηματοδότησης και άλλων προγραμμάτων, όπως π.χ. το Restart, στις οροφές της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (ΓΔ ΕΠΣΑ), προκειμένου να απελευθερωθούν πόροι από τον προϋπολογισμό του Ινστιτούτου για να αξιοποιηθούν σε νέες δράσεις. Η δυνατότητα αυτή θα διερευνηθεί περαιτέρω με την ΓΔ ΕΠΣΑ.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.562, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Στόχος του Έργου Darwin που φέρει τον τίτλο «Αποκατάσταση Λιβαδιού Ακρωτηρίου: ένας υγρότοπος ορόσημο στις Βρετανικές Βάσεις Κύπρου», είναι η επαναφορά του βιότοπου στο Λιβάδι Ακρωτηρίου, μέσω της βόσκησης ντόπιας φυλής αγελάδων στον καλαμιώνα. Στο πλαίσιο αυτό ενθαρρύνθηκε η αύξηση του πληθυσμού των κυπριακής φυλής αγελάδων, μέσω επιδοτήσεων προς κτηνοτρόφους που επέδειξαν ανάλογο ενδιαφέρον.

Ο σχεδιασμός αρχικά προνοούσε διαχωρισμό του λιβαδιού σε τέσσερα (4) τεμάχια. Προκειμένου να πληρείται η απαίτηση του Κανονισμού 9 των Κ.Δ.Π.82/2002, που προβλέπει πως «τα ζώα που εκτρέφονται εκτός κτιρίων, πρέπει, στο βαθμό που είναι αναγκαίο και δυνατό, να προστατεύονται από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες, τους θηρευτές και οποιοδήποτε κίνδυνο για την υγεία τους», οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ζήτησαν και κατασκευάσθηκαν τέσσερα στέγαστρα, ένα για κάθε τεμάχιο.

Λόγω αύξησης του αριθμού των κτηνοτροφών και του πληθυσμού των αγελάδων, η αρχική χωροθέτηση διαφοροποιήθηκε και τα τεμάχια αυξήθηκαν από τέσσερα σε επτά (7). Ένεκα τούτου οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ζήτησαν από την «Επιτροπή του Μερρά Ακρωτηρίου», ο οποίος είναι ο κατά νόμο κύριος και διαχειριστής του δικαιώματος βόσκησης επί της δασικής γης του Λιβαδιού, να υποβάλει αίτηση στον Διευθυντή του Τμήματος Δασών για αδειοδότηση τριών πρόσθετων στεγαστρών. Ο Διευθυντής του Τμήματος Δασών ενέκρινε το εν λόγω αίτημα για κατασκευή των πρόσθετων στεγαστρών στις 08/03/2019 και αναμένεται ότι σύντομα, το Κοινοτικό Συμβούλιο Ακρωτηρίου θα προχωρήσει στην κατασκευή τους. Σημειώνεται επίσης ότι με βάση τις επιθεωρήσεις που γίνονται στην περιοχή, φαίνεται πως οι αγελάδες συνήθως αναζητούν προστασία από τις καιρικές συνθήκες εντός του ψηλού καλαμιώνα και σπανίως καταφεύγουν κάτω από τα εν λόγω στέγαστρα.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.567, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η έρευνα για τα είδη σαλιγκαριών που υπάρχουν στην Κύπρο, διεξάχθηκε τα τελευταία χρόνια, από ερευνητές του Συνδέσμου Προστασίας Άγριας Ζωής Κύπρου και του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας της Κρήτης-Πανεπιστήμιο Κρήτης (ΜΦΙΚ). Τα δύο τελευταία προγράμματα που διεξήχθησαν στην Κύπρο από την προαναφερόμενη ομάδα ερευνητών, χρηματοδοτήθηκαν από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας. Το πρώτο πρόγραμμα με τίτλο «Μελέτη των χερσαίων σαλιγκαριών στις περιοχές Natura 2000 της Κύπρου», με διάρκεια από το 2004 μέχρι το 2007 εστιάστηκε στη μελέτη χερσαίων σαλιγκαριών στις προστατευόμενες περιοχές. Το δεύτερο πρόγραμμα με τίτλο «Μελέτη των σαλιγκαριών της Κύπρου», είχε ως στόχο την ολοκλήρωση της μελέτης για τα χερσαία σαλιγκάρια σε όλο το ελεύθερο νησί και την προκαταρκτική καταγραφή των σαλιγκαριών του γλυκού νερού, και είχε διάρκεια από το 2009 μέχρι το 2012.
- (β) Με βάση τα αποτελέσματα των δύο προαναφερόμενων προγραμμάτων αλλά και από τα δεδομένα των συλλογών του ΜΦΙΚ, εκδόθηκε ο «Ατλαντας των σαλιγκαριών της Κύπρου».
- (γ) Σύμφωνα με τα πιο πάνω, στην Κύπρο απαντούν 86 διαφορετικά είδη σαλιγκαριών, εκ των οποίων τα 21 είδη (25% από τον συνολικό αριθμό), είναι ενδημικά είδη της Κύπρου. Συνολικά, μόνο 25 είδη μπορούν να χαρακτηριστούν ως σπάνια για το νησί. Όλα τα μεγάλα σε μέγεθος σαλιγκάρια είναι κατάλληλα για κατανάλωση από τον άνθρωπο, με πιο συχνά τα σαλιγκάρια του γένους *Helix*.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.569, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η νέα Κτηνοτροφική Περιοχή Κάτω Λυμπιών Β΄ δημιουργήθηκε με σκοπό τη μετεγκατάσταση κατά προτεραιότητα των έξι βουστασίων και των τεσσάρων ποιμνιοστασίων που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από τον υπεραστικό δρόμο Λευκωσίας-Λάρνακας, ως επίσης και εγκατάσταση στην περιοχή άλλων υφιστάμενων ή νέων κτηνοτρόφων από την Κοινότητα Λυμπιών ή άλλες Κοινότητες.

Στα πλαίσια της κατασκευής της απαραίτητης υποδομής, το Τμήμα Γεωργίας προχώρησε εντός του 2014 στη διάνοξη δρόμου πρόσβασης στα κτηνοτροφικά οικόπεδα της υπό αναφορά κτηνοτροφικής περιοχής και στη διαμόρφωση των απότομων κλίσεων στα περισσότερα κτηνοτροφικά οικόπεδα, σύμφωνα με τις διαθέσιμες πιστώσεις.

Η ισοπέδωση του κάθε κτηνοτροφικού οικοπέδου εμπίπτει στις εργασίες που θα πρέπει να αναλάβει ο κάθε κτηνοτρόφος σύμφωνα με τα σχέδια της μονάδας του και τον τρόπο χωροθέτησης των διαφόρων υποστατικών του σε αυτό (π.χ. διαμόρφωση μονάδας σε δύο επίπεδα/δόμες, λάκκοι αποχέτευσης και ενσίρωσης σε σημεία που δημιουργήθηκαν εκσκαφές, αυλή υποστατικών σε σημείο με ομαλή κλίση κτλ).

Πέραν τούτου, ορισμένοι κτηνοτρόφοι ζήτησαν επιπρόσθετη έκταση γης, την οποία το Τμήμα Γεωργίας δεν την είχε εντάξει στον αρχικό διαχωρισμό οικοπέδων αφού αποτελείτο από σκληρό έδαφος και απότομες κλίσεις. Δημιουργήθηκαν επίσης δύο νέα κτηνοτροφικά οικόπεδα. Στις περιπτώσεις αυτές το Τμήμα Γεωργίας εκμίσθωσε τη γη στους κτηνοτρόφους αφού οι ίδιοι δήλωσαν ότι η ισοπέδωση της γης, με ίδιον κόστος, δεν επηρεάζει αρνητικά αλλά είναι προς όφελος της κτηνοτροφικής τους δραστηριότητας στην περιοχή.

Για την εκμίσθωση των κτηνοτροφικών οικοπέδων έχουν ενδιαφερθεί αρκετοί, νέοι και υφιστάμενοι κτηνοτρόφοι. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία οι υφιστάμενοι κτηνοτρόφοι οι οποίοι διατηρούν κτηνοτροφικά υποστατικά σε κοντινή απόσταση από τον υπεραστικό δρόμο Λευκωσίας-Λάρνακας έχουν δηλώσει ότι στο παρόν στάδιο δεν έχουν πρόθεση να κατεδαφίσουν τα υφιστάμενα τους υποστατικά. Σε κάποιες περιπτώσεις ενδιαφέρον για τη δημιουργία νέας μονάδας υπέδειξαν αρχικά τα παιδιά των υφιστάμενων κτηνοτρόφων αλλά στη συνέχεια παρέδωσαν πίσω τα οικόπεδα. Λόγω του ότι τα οικόπεδα παρέμεναν αδιάθετα το Τμήμα Γεωργίας το 2015 εξασφάλισε τη συγκατάθεση του Κοινοτικού Συμβουλίου Λυμπιών για την εκμίσθωση των οικοπέδων σε άλλους ενδιαφερομένους κτηνοτρόφους και ταυτόχρονα προχώρησε με αίτημά του στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για επέκταση της κτηνοτροφικής περιοχής στην περίπτωση όπου θα υπάρχει στο μέλλον ενδιαφέρον από τους υφιστάμενους κτηνοτρόφους για μετεγκατάσταση.

Όσον αφορά την κατεδάφιση με σκοπό τη μετεγκατάσταση των κτηνοτρόφων που βρίσκονται κοντά στον υπεραστικό δρόμο Λευκωσίας-Λάρνακας, σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Γεωργίας έχει προβεί στην ετοιμασία Σχεδίων για την αποζημίωση κτηνοτρόφων για την κατεδάφιση, με σκοπό τη μετεγκατάσταση ή χωρίς τη μετεγκατάσταση των οχληρών κτηνοτροφικών τους υποστατικών, και καταβάλλονται προσπάθειες για την εξασφάλιση των αναγκαίων πιστώσεων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.572, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με τα κτηριολογικά πρότυπα σχεδιασμού σχολικών κτηρίων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (2019), το ιατρείο αποτελείται από το χώρο αναμονής, το εξεταστήριο και το αποχωρητήριο με συνολικό εμβαδό 40 τ.μ. για τα Δημοτικά Σχολεία και 50 τ.μ. για τα Γυμνάσια και Λύκεια.
3. Ο χώρος εξέτασης των ιατρείων έχει ελάχιστο μήκος 6 μέτρων σύμφωνα με τα κτηριολογικά πρότυπα σχεδιασμού σχολικών κτηρίων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (2019) (τα οποία παρουσιάζουν τις σωστές διαστάσεις στα πρότυπα σχέδια αλλά εκ παραδρομής υπήρχε λάθος στις διαστάσεις που περιλαμβάνονταν στο λεκτικό μέρος και το οποίο και διορθώθηκε). Σύμφωνα μ' αυτά στο χώρο του εξεταστηρίου είναι απαραίτητο να υπάρχει ένας νιπτήρας, το εξεταστικό κρεβάτι με κουρτίνα γύρω, μικρό ψυγείο για τα φάρμακα και έπιπλο με κλειδαριά όπου φυλάγονται τα προσωπικά δεδομένα των μαθητών.
4. Το ιατρείο χωροθετείται σε χώρο που δεν υπάρχει ηχητική οχληρία και έτσι ώστε να διαθέτει εύκολη και γρήγορη πρόσβαση των μαθητών και των ασθενοφόρων σ' αυτό.
5. Σε περιπτώσεις υφιστάμενων σχολικών κτηρίων η χωροθέτηση και το εμβαδό του ιατρείου προσαρμόζονται ανάλογα με το κτήριο στον καλύτερο δυνατό βαθμό με βελτιωτικές τροποποιήσεις.

6. Τέλος να αναφέρω ότι οι Σχολικές Εφορείες είναι οι αρμόδιες αρχές για τον εξοπλισμό του χώρου του ιατρείου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.586, ημερομηνίας 16 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση, επιθυμώ να σας ενημερώσω για τα κάτωθι:

Σύμφωνα με το Άρθρο 16 του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου του 2001-2017, κάθε πρόσωπο είναι δικαιούχος στο σύστημα του ΓεΣΥ, εφόσον έχει τη συνθήκη διαμονή του στη Δημοκρατία και πληροί τα κριτήρια του Νόμου. Επομένως, πρόσωπο το οποίο δε διαμένει στη Δημοκρατία και στο οποίο δεν εφαρμόζονται οι Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί, δεν είναι δικαιούχος στο σύστημα του ΓεΣΥ.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.595, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ για τα εξής:

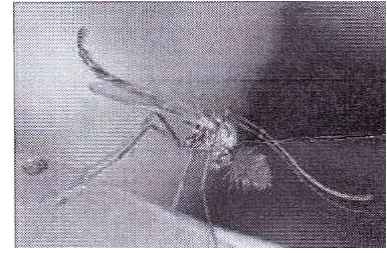
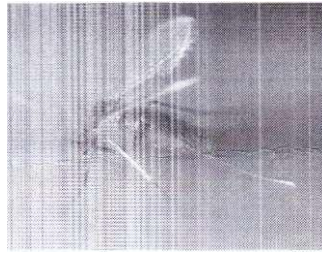
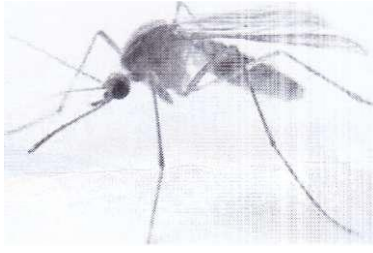
1. Η ανέγερση του νέου Αστυνομικού Σταθμού Στρουμπιού αποτελεί προτεραιότητα για το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και, παρά τα προβλήματα που προέκυψαν, ουδέποτε αναστάλησαν οι σχετικές διαδικασίες. Συγκεκριμένα, το Τμήμα Δημοσίων Έργων είχε προκηρύξει διαγωνισμό στις 24/7/2018 για το έργο, με καταληκτική ημερομηνία τις 28/9/2018 και εκτίμηση κόστους €416.000 πλέον ΦΠΑ. Οι προσφορές που υποβλήθηκαν, υπερέβαιναν το ποσό των €500.000 πλέον ΦΠΑ, επομένως, προς συμμόρφωση με τις πρόνοιες του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014, ο διαγωνισμός ακυρώθηκε ώστε να ετοιμαστεί σχετικό Σημείωμα Έργου.
2. Η Αστυνομία ολοκλήρωσε και υπέβαλε προς το Υπουργείο Οικονομικών και τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (ΕΠΣΑ) το Σημείωμα Έργου, την 1/3/2019. Η Γενική Διεύθυνση ΕΠΣΑ αξιολόγησε θετικά το Σημείωμα Έργου και αναμένεται από το Υπουργείο Οικονομικών η έγκριση των κονδυλίων για τα έτη 2019-2021, ώστε το Τμήμα Δημοσίων Έργων, να προχωρήσει στην επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού.
3. Ο Αστυνομικός Σταθμός Στρουμπιού στεγάζεται προσωρινά σε κτίριο της κοινότητας και κατόπιν συμφωνίας που είχε συναφθεί μεταξύ του Αστυνομικού Διευθυντή Πάφου και του Προέδρου του Κοινοτικού Συμβουλίου Στρουμπιού, καταβάλλεται από τις 25/10/2011 το ½ του κόστους κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος από την Αστυνομία.
4. Στις 9/11/2018 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στο Γραφείο του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με τον Πρόεδρο και Μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου Στρουμπιού, όπου συμφωνήθηκε η καταβολή από την Αστυνομία ποσοστού 2/3 του κόστους κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος, απόφαση η οποία τέθηκε ήδη σε εφαρμογή.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.601, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρετε από το αρμόδιο Τμήμα, Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Η Υγειονομική Υπηρεσία του Κράτους, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία είναι η κατεξοχήν Υπηρεσία η οποία καλείται να διαχειριστεί το θέμα των κουνουπιών. Βεβαίως, η Υγειονομική Υπηρεσία των Δήμων (εκεί και όπου υπάρχει), εφαρμόζει δικά της προγράμματα καταπολέμησης/αντιμετώπισης, πάντοτε σε συνεργασία με την Υγειονομική Υπηρεσία του ΥΥ.
3. Η ανθελονοσιακή εργασία αλλά και γενικότερα η καταπολέμηση των κουνουπιών σε όλα τα στάδια του βιολογικού τους κύκλου αποτελεί μείζον θέμα για την Υπηρεσία μας κα αυτό για το λόγο ότι τα κουνούπια θεωρούνται, ως τα έντομα με τη σπουδαιότερη Ιατρική σημασία, κυρίως γιατί διαθέτουν την ικανότητα, υπό ορισμένες συνθήκες, να μεταδώσουν από άνθρωπο σε άνθρωπο πολύ σοβαρές ασθένειες όπως η ελονοσία, ο κίτρινος πυρετός, ο Ιός ΖΙΚΑ, ο Ιός του Δυτικού Νείλου, διάφορες μορφές εγκεφαλοπάθειας, κλπ.
4. Το πρόγραμμα που εφαρμόζεται σήμερα στην Κύπρο για την καταπολέμηση των κουνουπιών έχει σαν βάση του παλαιότερο επιτυχημένο πρόγραμμα που με τον προσεκτικό σχεδιασμό και εφαρμογή του έγινε κατορθωτό να εξαλειφθεί η ελονοσία από το νησί και να ανακηρυχθεί η Κύπρος, από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.), Ελεύθερη Χώρα (περί το 1950) από την ελονοσία.

5. Βασικό χαρακτηριστικό του προγράμματος καταπολέμησης είναι ο διαχωρισμός των περιοχών (που είναι προς διαχείριση/ψεκασμούς κλπ.) με τέτοιο τρόπο, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα για ισοκαταμερισμό της εργασίας σε όλο το προσωπικό και δυνατότητα πρόσβασης σε όλη την περιοχή ευθύνης τουλάχιστον μια φορά ανά δεκαπέντε μέρες (ώστε να προλαμβάνεται η συμπλήρωση του υδρόβιου κύκλου των κουνουπιών και να μειώνεται ο αριθμός των ενήλικων εντόμων).
6. Η καταπολέμηση των κουνουπιών σε κάθε περιοχή ευθύνης γίνεται ολόχρονα. Ως περιοχές διαχείρισης θεωρούνται οι δημόσιοι χώροι όπως χείμαρροι, αργάκια με στάσιμα νερά, λίμνες, φράκτες, παροδικές/εποχιακές εστίες στάσιμου νερού, κλπ.) σε μη δημαρχούμενες περιοχές ενώ οι Δημοτικές Αρχές που εργοδοτούν Υγειονομικούς Επιθεωρητές/Λειτουργούς, έχουν την ευθύνη για την καταπολέμηση των κουνουπιών εντός των Δημοτικών τους ορίων. Μεταξύ των δύο αυτών συντελεστών υπάρχει στενή συνεργασία για καλύτερα αποτελέσματα.
7. Για σκοπούς υλοποίησης των ανθελονοσιακών προγραμμάτων οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας εργοδοτούν 135 εργάτες (οι οργανικές θέσεις είναι 165) οι οποίοι καθοδηγούνται και επιβλέπονται από σχετικά καταρτισμένους Υγειονομικούς Επιθεωρητές/Λειτουργούς. Κατά την πρόσληψη τους τυγχάνουν της ανάλογης εκπαίδευσης σχετικά με το αντικείμενο της εργασίας τους και χορηγείται σε αυτούς ο κατάλληλος ιματισμός και εξάρτηση και όλα τα άλλα απαραίτητα.
8. Διευκρινίζεται/τονίζεται ότι, στους πιο πάνω χώρους δεν περιλαμβάνονται ιδιωτικά υποστατικά (σπίτια, κτήματα, επαύλεις, ιδιωτικές υδατοδεξαμενές, εργοστάσια, κλπ) λόγω της Συνταγματικής απαγόρευσης (εισόδου) αλλά και του γεγονότος ότι πρακτικά θα ήταν αδύνατο (το προσωπικό των Υγειονομικών Υπηρεσιών), να μπορέσει να διαχειριστεί όλους αυτούς τους χώρους.
9. Για να καλυφθούν οι πιο πάνω χώροι, απαραίτητα χρειάζεται η συμβολή των πολιτών. Προς την κατεύθυνση αυτή, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες έχουν ετοιμάσει (στις αρχές του 2019) ενημερωτικό φυλλάδιο (επισυνάπτεται) με οδηγίες προς τους πολίτες. Το φυλλάδιο αυτό έχει ήδη διανεμηθεί σε Κοινότητες, έχει σταλεί ηλεκτρονικά σε Δήμους και επίσης διατίθεται και στην ιστοσελίδα της Υγειονομικής Υπηρεσίας. Επιπρόσθετα με αυτό, ετοιμάζεται (είναι στο τελικό στάδιο) και ενημερωτικό φυλλάκι (διάρκειας 30 δευτερολέπτων), του οποίου οι Υγειονομικές Υπηρεσίες προτίθενται να ζητήσουν την προβολή του από τα τηλεοπτικά κανάλια.
10. Η καταπολέμηση των κουνουπιών από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες είναι συνεχής (ολόχρονα) και εντατικοποιείται τους μήνες αιχμής (Μάρτιο-Οκτώβριο). Παράλληλα με τα προγράμματα που εφαρμόζονται στις ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές, κάθε χρόνο ετοιμάζεται σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Υπηρεσίες της Ειρηνευτικής Δύναμης και υλοποιείται πρόγραμμα ψεκασμών κατά μήκος της νεκρής ζώνης. Φέτος το πρόγραμμα αυτό έχει ξεκινήσει στις 4 Μαρτίου και θα ολοκληρωθεί στις 18 Οκτωβρίου. Στο πρόγραμμα αυτό εμπλέκονται και οι Δήμοι Λευκωσίας και Αγλαντζιάς. Όσον αφορά τις κατεχόμενες περιοχές, παρόλο που δεν υπάρχει καμία επίσημη ενημέρωση, εντούτοις γνωρίζουμε ότι διεξάγεται αντίστοιχο πρόγραμμα στη νεκρή ζώνη και προφανώς κάποιου είδους καταπολέμηση γίνεται και στις άλλες υπό κατοχή περιοχές.
11. Ο τρόπος αντιμετώπισης είναι κυρίως η προνυμφοκτονία (κατά 90% περίπου), δηλαδή η καταπολέμηση στο υδρόβιο στάδιο και κατά λιγότερο η ακμαιοκτονία (10% περίπου-ψεκασμός κατά των ενηλίκων). Βεβαίως, στα ποσοστά αυτά συνυπολογίζονται και άλλες ενέργειες όπως η τοποθέτηση προνυμφοφάγων ψαριών (του γένους *Gambusia*-εκεί και όπου επιτρέπεται), αλακώσεις για αποστράγγιση, κλπ. Το προνυμφοκτόνο σκευάσμα που χρησιμοποιείται (Bti-βάκιλος) είναι από τα πλέον αποδεκτά σκευάσματα καθώς η δράση του είναι πολύ επιλεκτική για τα κουνούπια.
12. Όσον αφορά συγκεκριμένα την περιοχή της Δυτικής Λεμεσού η οποία παρουσιάζει ειδικό ενδιαφέρον, λόγω του υδροβιότοπου της, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες έχουν ενισχύσει το προσωπικό τους συμβάλλοντας έτσι στις προσπάθειες που γίνονται από την Υγειονομική Υπηρεσία των Βρετανικών Βάσεων (Αρμόδιο Αρχή για την περιοχή). Αξίζει να σημειωθεί ότι από φέτος (Αρχές Απριλίου) έχουν τοποθετηθεί στον ευκαλυπτώνα Ασωμάτου και στη γύρω περιοχή 10 μηχανές παγίδευσης ακμαίων/τέλειων εντόμων, οι οποίες αναμένεται να συμβάλουν θετικά στην όλη προσπάθεια. Να τονιστεί ότι, η επικοινωνία/συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους (Δήμος Λεμεσού και Κοινότητες Δυτικής Λεμεσού), είναι δεδομένη και για το λόγο αυτό πολύ συχνά γίνονται συσκέψεις και συναντήσεις για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και τη λήψη των οποιωνδήποτε μέτρων χρειαστεί.
13. Παρόλο που είναι αδιαμφισβήτητο ότι φέτος παρατηρείται αυξημένος αριθμός κουνουπιών (λόγω της αύξησης των εστιών εκκόλαψης-συνεπεία της πολυομβρίας), θα πρέπει να σημειωθεί ότι από τους ελέγχους της Υγειονομικής Υπηρεσίας, εντοπίζεται και αυξημένος αριθμός άλλων εντόμων τα οποία ομοιάζουν με τα κουνούπια και πολύ συχνά συγχέονται (από τους απλούς πολίτες) με αυτά. Τέτοια έντομα είναι α) τα Sandflies ή Φλεβοτόμοι και β) Not Biting Midges ή Χειρονόμοι.

(Ηδη έχει παρουσιαστεί πρόβλημα με Χειρονόμους στο Δήμο Λάρνακας και καταβάλλονται προσπάθειες για άμβλυση του).

14. Κατά το 2018 διεξήχθη έρευνα, σε συνεργασία και με το ΤΕΠΑΚ για τον πιθανό εντοπισμό ξενικών ειδών (invasive species π.χ. Aedes albopictus-tiger mosquito) με αρνητικά αποτελέσματα. Η έρευνα αυτή διεξήχθη στο αεροδρόμιο Λάρνακας και στο Λιμάνι Λεμεσού (τα κυριότερα σημεία εισόδου στη Δημοκρατία).
15. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στην διάθεση σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.623, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα εξής:

Με βάση τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία για το τρέχον έτος, εκτιμάται ότι τα έσοδα του 1^{ου} τριμήνου του 2019 είναι μειωμένα κατά €15,2 εκ. λόγω της ψήφισης του νόμου από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 12 Δεκεμβρίου 2018, για μείωση του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα κατά €0,05 το λίτρο.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένα θέμα το οποίο με εκθέτει λίγο με τις υποσχέσεις που έδωσα, αλλά λείπει και ο πρόεδρος της επιτροπής Εξωτερικών. Ο περί Συνολικής και Ενισχυμένης Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των Κρατών Μελών τους αφενός και της Δημοκρατίας της Αρμενίας αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος. Όταν πήρα την ημερήσια διάταξη, ήταν στον αριθμό 8. Για κάποιον λόγο, διότι τα μέλη, ενώ είδαν το θέμα δεν τοποθετήθηκαν, δεν μπήκε στο τελικό κείμενο. Δεν ξέρω αν υπάρχουν μέλη της επιτροπής Εξωτερικών που εδώ μπορούν να βοηθήσουν. Όμως θα ήθελα να δώσω τον λόγο στον κ. Βαρτκές, ο οποίος ήταν παρών μαζί μου και αφορά και την κοινότητα. Άρα, δικαιούται να μιλήσει, επειδή αφορά και τη θρησκευτική ομάδα, να μου πει πόσο εκτεθειμένοι είμαστε, αν το αφήσουμε δεκαπέντε μέρες.

ΒΑΡΤΚΕΣ ΜΑΧΤΕΣΙΑΝ:

Όπως είπατε, κύριε Πρόεδρε, ήταν μια παράκληση από την κυβέρνηση της Αρμενίας και την περασμένη εβδομάδα που ήταν ο Υπουργός Εξωτερικών τού είπαμε πως είναι ήδη πάνω στην ατζέντα και όλα θα πάνε ομαλά και θα περάσει από την ολομέλεια. Το πρόβλημα είναι πως την άλλη εβδομάδα αντιλαμβάνομαι πως δεν υπάρχει ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει. Θα πάει δεκαπέντε μέρες.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς, αν δεν κάμνω λάθος, ένας μικρός αριθμός χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν ήδη προχωρήσει στην επικύρωση, οπότε, αν πάμε και σε δεκαπέντε μέρες, δε νομίζω ότι προκύπτει οποιοδήποτε πρόβλημα. Έντζιε χάνεται κάτι δηλαδή ως χρονικό ορόσημο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, να το αφήσουμε δεκαπέντε μέρες.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αν θυμούμαι καλά, γύρω στις οκτώ χώρες είχαν προχωρήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά να σας παρακαλέσω να κάμετε την τελική σας τοποθέτηση, για να έρθει στην ολομέλεια.

Ωραία!

Θα πάει σε δεκαπέντε μέρες. Αλλά σε δεκαπέντε μέρες να πάει, να τελειώνει.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση, όπου θα συζητήσουμε το θέμα «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit».

Πρώτος ομιλητής ο κ. Πανίκος Λεωνίδου, μέχρι πέντε λεπτά.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Δημοκρατικό Κόμμα ενέγραψε το εν λόγω θέμα τον Νοέμβριο του 2018, με στόχο να συμβάλει στην ανάπτυξη ενός εποικοδομητικού διαλόγου για όλα τα θέματα που αφορούν το Brexit και τη σωστή διαχείρισή του από μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ιδιαίτερα μάλιστα έγνοιά μας ήταν και παραμένει το θέμα του καθεστώτος των βρετανικών βάσεων και πώς αυτή η συγκυρία μπορεί να αξιοποιηθεί προς εξυπηρέτηση των εθνικών μας συμφερόντων.

Η απόφαση του 2016 για έξοδο της Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτέλεσε μια ιστορική εξέλιξη που μεταβάλλει άρδην τις ισορροπίες ισχύος στο εσωτερικό του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. Ενός οικοδομήματος που τότε κλυδωνιζόταν ακόμα από τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης και τα προγράμματα εποπτείας πολλών κρατών μελών της Ευρωζώνης, περιλαμβανομένης και της Κύπρου.

Η αποχώρηση της Βρετανίας μετατοπίζει το κέντρο βάρους της επιρροής πίσω στον γαλλογερμανικό άξονα και σε συνδυασμό με την απρόβλεπτη στάση της Προεδρίας Τραμπ σε πολλά ζητήματα δίνει ώθηση στην περαιτέρω εμβάθυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια σειρά από κρίσιμες παραμέτρους πολιτικής ζωτικής σημασίας για την Κύπρο, όπως η κοινή πολιτική ασύλου, η κοινή προστασία των συνόρων και η αμυντική ολοκλήρωση.

Το βρετανοευρωπαϊκό διαζύγιο δίνει παράλληλα μια μοναδική ευκαιρία σε εκείνα τα κράτη μέλη που έχουν ανοιχτούς ιστορικούς λογαριασμούς με τη Βρετανία να ενισχύσουν τη διαπραγματευτική τους θέση έναντι του Λονδίνου σε μια σειρά ζητημάτων στα οποία η Βρετανία θεωρούσε ότι έχει επιφέρει μια τελική και συμφέρουσα για την ίδια διευθέτηση. Η Ιρλανδία λόγω Βόρειας Ιρλανδίας, η Ισπανία λόγω Γιβραλτάρ και η Κύπρος λόγω των βάσεων Δεκέλειας και Ακρωτηρίου είναι οι τρεις χώρες που θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν αυτή την ιστορική ευκαιρία. Οι δύο το έπραξαν με τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Κύπρος συγκριτικά και με την Ιρλανδία και με την Ισπανία έχει το μεγαλύτερο συμφέρον να αξιοποιήσει το Brexit. Οι βρετανικές βάσεις αποτελούν αποικιοκρατικό κατάλοιπο που καλύπτει περίπου το 10% της επικράτειάς μας, στην οποία ζουν δεκάδες χιλιάδες συμπολίτες μας.

Η ζώνη των βάσεων θα έπρεπε εδώ και χρόνια να έχει περιοριστεί στις καθαρά στρατιωτικές εγκαταστάσεις. Να αρθούν οι οποιοδήποτε περιορισμοί για την οικονομική ανάπτυξη αυτών των περιοχών, κάτι που όντως εν μέρει βελτιώθηκε με τη συμφωνία του 2014. Η κυβέρνηση, αντί να επιδιώξει, με τη μέγιστη δυνατή συναίνεση, την αλλαγή του καθεστώτος των βάσεων και τον περιορισμό της εδαφικής τους έκτασης στις ακрайφινώς στρατιωτικές εγκαταστάσεις, επέδειξε ολιγωρία, αποφεύγοντας να θέσει το θέμα στο Εθνικό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο των Αρχηγών. Συγχρόνως οι διαρκείς παραινήσεις και εκκλήσεις του Δημοκρατικού Κόμματος για συζήτηση του θέματος έπεσαν στο κενό. Η συζήτηση επί του θέματος περιορίστηκε σε δύο μόλις συνεδριάσεις της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στη Βουλή, που έγιναν σε μεγάλη χρονική απόσταση μεταξύ τους και αφού είχε κλείσει όλη η διαπραγμάτευση. Η ιστορική απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης για το καθεστώς του Μαυρικού επέφερε επίσης καταλυτικές αλλαγές στα δεδομένα υπέρ της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αποτελεί ιστορική ευκαιρία, γιατί πρόσφατα η απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου εγκρίθηκε υπό τη μορφή ψηφίσματος από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ και σε συνδυασμό με το Brexit, που συνεχίζει να εκκρεμεί τουλάχιστον έως την 31^η Οκτωβρίου, δημιουργεί μια εξαιρετικά ευνοϊκή συγκυρία αλλαγής της κυβερνητικής πολιτικής από την απάθη της στάση. Είναι καιρός η κυβέρνηση να αλλάξει πολιτική και να ανοίξει το θέμα των βάσεων προς την κατεύθυνση που πρότεινε εδώ και μήνες το Δημοκρατικό Κόμμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λεωνίδου. Δεκαπέντε δευτερόλεπτα πιο λίγα, είσατε μια χαρά.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Να τα δώσεις στον κ. Παπαδόπουλο!

Για το ΕΛΑΜ ο κ. Λίνος Παπαγιάννης.

Η κ. Θεολόγου δε θα μιλήσει.

Μέχρι επτά λεπτά.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σήμερα συζητούμε ενώπιον του σώματος ένα θέμα το οποίο δυστυχώς από πολιτική ατολμία ποτέ καμία κυβέρνηση δεν τόλμησε να εξετάσει και σύμφωνα με την τοποθέτηση του ίδιου του Υπουργού των Εξωτερικών σε αντίστοιχη επιτροπή.

Από την πρώτη ημέρα ίδρυσης του ΕΛΑΜ είχαμε ως πάγια θέση να τερματιστεί η παρουσία των βρετανικών βάσεων και να αποχωρήσουν τα βρετανικά κατοχικά στρατεύματα από την Κύπρο. Μετά την είσοδό μας στη Βουλή και τη συμμετοχή μας στο Εθνικό Συμβούλιο μεταξύ άλλων καταθέσαμε πρόταση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, έτσι ώστε να χαράξουμε μια νέα εθνική στρατηγική και έτσι να ξεκινήσει η διαδικασία για αποχώρηση των βρετανικών βάσεων. Ως το μοναδικό πολιτικό κόμμα που έχει καταθέσει πρόταση στο Προεδρικό θεωρούμε ότι θα έπρεπε τουλάχιστον να είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε και τις απόψεις του Προεδρικού, έτσι ώστε να προχωρήσει η διαδικασία.

Σε ένα διεθνές περιβάλλον που τα πάντα αλλάζουν μπροστά μας έχουμε επιτέλους νέες μεγάλες ευκαιρίες, αλλά και προκλήσεις. Πρέπει να τεθεί άμεσα το ζήτημα της αποχώρησης των Βρετανών, καθώς και να προχωρήσουμε από τα λόγια στις πράξεις. Τεκμηριώνοντας τα όσα έχω πει θα συνεχίσω και θα πω ότι υπάρχει ευκαιρία λόγω και του Brexit να μετατραπεί η Βρετανία σε τρίτη χώρα και να ζητήσουμε και επίσημα την αποχώρησή της. Επίσης, μετά από την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου με ημερομηνία 30 Ιουλίου του 2018 οι βρετανικές βάσεις έχουν καταστεί κατάλοιπο της αποικιοκρατίας. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ που ρητά αναφέρουν ότι λεγόμενα «δικαιώματα» ή «προνόμια» πρώην αποικιοκρατικών δυνάμεων σε πρώην αποικίες είναι παράνομα και κατάλοιπα αποικισμού. Επίσης, υπάρχει απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης στις 25 του Φλεβάρη του 2019 που κατατάσσει το Ηνωμένο Βασίλειο ως υπόχρεο το συντομότερο δυνατό να θέσει τέρμα στην παρουσία των βάσεων από τον Μαυρίκιο.

Όσα έχω προαναφέρει συνθλίβουν αφενός τις θέσεις της βρετανικής κυβέρνησης που ισχυρίζεται ότι το 1960 οι βάσεις απέκτησαν νέες οντότητες και αφετέρου τη διαχρονική θέση που εκφράζουν οι κυπριακές κυβερνήσεις πως δήθεν οι βρετανικές βάσεις δεν είναι αποικιακό καθεστώς, συνεπώς ουδέποτε έχουν αξιώσει την αποχώρησή τους. Άλλωστε, και το ίδιο το Λονδίνο παραδέχεται σε έγγραφά του ότι η παρουσία των βάσεων στην Κύπρο εξαρτάται από την καλή θέληση των Κυπρίων. Και η καλή θέληση των Κυπρίων εκφράζεται με τη διαχρονική θέση ότι οι βάσεις δεν είναι αποικιακό καθεστώς, η οποία κατά συνέπεια συμβαδίζει με τη βρετανική θέση και τα δικά τους συμφέροντα.

Οφείλουμε λοιπόν να αξιοποιήσουμε τα πιο πάνω και, για να προλάβουμε τις οποιεσδήποτε επιπτώσεις που θα επιφέρει η αποχώρηση της Μεγάλης Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, είτε αυτό θα γίνει μέσω ήπιας συμφωνίας είτε μέσω άτακτης αποχώρησης, εμείς πρέπει να διασφαλίσουμε τα συμφέροντα του λαού μας. Το κόστος από το Brexit μπορεί να έχει ανυπολόγιστες επιπτώσεις στην καθημερινότητα των Κυπρίων τόσο οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά, πόσω μάλλον αυτών που σήμερα ζουν στις περιοχές των βρετανικών βάσεων. Ως εκ τούτου δεν πρέπει να αναμένουμε τι θα αποφασίσουν οι άλλοι για μας, αλλά πρέπει να καθορίσουμε εμείς οι ίδιοι την τύχη μας και να δράσουμε προληπτικά. Πολλοί φυσικά έχουν ξεχάσει το ρητό «Αν λαχταράς τη λευτεριά, σε ξένους μην ελπίζεις, μόνος σου παρ' την, αν μπορείς, αλλιώς δεν την αξίζεις». Δεν περιμέναμε κάτι διαφορετικό, τουλάχιστον όμως θα πρέπει ως κράτος να διατηρήσουμε την αξιοπρέπειά μας. Επίσης, η αποχώρηση των Βρετανών θα καταργεί το Πρωτόκολλο III και ως εκ τούτου θα δημιουργεί διακριτικά σύνορα, περιοριστικές διαδικασίες και συννοριακούς ελέγχους μέσα στα εδάφη της πατρίδας μας, αφού πλέον οι Βρετανοί θα αναγνωρίζονται ως τρίτη χώρα. Οι Κύπριοι πολίτες δηλαδή δε θα έχουν τη δυνατότητα να μετακινούνται ελεύθερα στη χώρα τους, ενώ οι Κύπριοι αγρότες των περιοχών των βρετανικών βάσεων θα επιβαρυνθούν με δασμούς στα προϊόντα τους, κάτι που θα επιφέρει κατ' επέκταση αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία, αλλά και στην καθημερινότητα των πολιτών. Η εσφαλμένη άποψη ότι, όσο μένει άλυτο το Κυπριακό, δεν πρέπει να δημιουργηθεί και δεύτερο μέτωπο πρέπει να εγκαταλειφθεί άμεσα. Οι διαπραγματεύσεις για αποχώρηση των Βρετανών από την Ευρωπαϊκή Ένωση μπορούν να αποτελέσουν το σημείο έναρξης των συνομιλιών για αλλαγή του κυριαρχικού καθεστώτος των βάσεων.

Έφτασε λοιπόν ο καιρός που πρέπει η Κυπριακή Δημοκρατία να σεβαστεί τις θυσίες των ηρώων μας και να σταθείτε επιτέλους αντάξιοι των αγώνων που έδωσαν οι πρόγονοί μας. Κανένας σε αυτή την αίθουσα δε θα είχε βουλευτική έδρα, αν δεν ήταν αυτές οι θυσίες. Δε ζητούμε κάτι παράλογο, αλλά απαιτούμε πίσω τις γειτονιές μας, τη χώρα μας και γενικά την αξιοπρέπειά μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Λιγότερο από έξι λεπτά.

Έχει τώρα τον λόγο ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας, μέχρι επτά λεπτά.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να μου επιτρέψετε να ξεκινήσω με μια οφειλόμενη αναφορά στον εκ Μαραθοβούνου ποιμένα της Ελληνικής Ορθόδοξης Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας κ. Γρηγόριο, γιατί θέλω να τον ευχαριστήσω θερμά, ιδιαίτερα εκ μέρους όλων των συγχωριανών του, αλλά, πιστεύω, και όλων των Κυπρίων, για την πολυετή διακονία του και προσφορά του στους ορθόδοξους Έλληνες, Κυπρίους και Ελλαδίτες, στη Βρετανία. Κάνω αυτή την αναφορά, γιατί ο φωτισμένος και αγαπητός ποιμενάρχης αντικαταστάθηκε λόγω ηλικίας πριν από λίγες ώρες, ένας ιεράρχης ο οποίος ήταν πραγματικά μια χαρισματική προσωπικότητα καθολικής αποδοχής με ισχυρές πατριωτικές απόψεις και έπαιξε σημαντικό ρόλο στην προώθηση των θεμάτων της Κύπρου στο Λονδίνο και ήταν πάντα ο καταλύτης μεταξύ της Λευκωσίας και της βρετανικής κυβέρνησης.

Όμως αυτή η διαχρονική τολμηρή στάση για διεκδίκηση που επέδειξε τόσο η Εκκλησία μας όσο και η παροικία μας στο Λονδίνο δυστυχώς δεν έβρισκε ποτέ συνέχεια στη Λευκωσία. Η άτολμη, πρόχειρη, χωρίς σχεδιασμό συμπεριφορά έναντι της Βρετανίας από τις πλείστες των κυπριακών κυβερνήσεων άφηναν πάντα το πεδίο ελεύθερο, για να κάνουν οι Βρετανοί ό,τι θέλουν στην Κύπρο. Να παραβιάζουν κατά συρροή και κατ'εξακολούθηση τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, υποχρεώσεις που απορρέουν από τις Συνθήκες Εγγυήσεως και Συμμαχίας. Αρνούνται να πληρώσουν τις οικονομικές τους οφειλές προς την Κύπρο, που σίγουρα από το 1965 μέχρι σήμερα θα συμποσούνται σε εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ, αλλά το χειρότερο είναι ότι υποσκάπτουν συστηματικά τον αγώνα του κυπριακού λαού, ενώ οι ίδιοι έχουν την ευθύνη να ενεργήσουν για την αποκατάσταση της ανεξαρτησίας, της κυριαρχίας, της ελευθερίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι Βρετανοί πολλές φορές έβαλαν σε κίνδυνο την ασφάλεια των Κυπρίων πολιτών, χρησιμοποιώντας τις αγγλικές βάσεις στην Κύπρο ως ορμητήριο για στρατιωτικές επιχειρήσεις σε μέτωπα κυρίως στη Μέση Ανατολή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρέπει έστω και μια φορά να συμπεριφερθούμε υπεύθυνα, έξυπνα και τολμηρά. Οι βρετανικές βάσεις στην Κύπρο αποτελούν τόσο για το Λονδίνο όσο και για το ΝΑΤΟ μια σημαντική στρατηγική, στρατιωτική υποδομή, που είναι ορμητήριο, όπως είπα, για επιχειρήσεις στη Μέση Ανατολή και τη Βόρειο Αφρική. Αυτή λοιπόν την αξία την εκμεταλλεύονται οι Βρετανοί, χωρίς να μας δίνουν αναφορές, χωρίς να μας πληρώνουν, αλλά αντίθετα μας υπονομεύουν, μας απειλούν και μας υποσκάπτουν.

Αυτός ο εξευτελισμός πρέπει επιτέλους να σταματήσει. Θεμελιώσαμε την Κυπριακή Δημοκρατία με τα κόκκαλα και το αίμα των ηρώων και των μαρτύρων της ΕΟΚΑ και οφείλουμε εμείς σήμερα να απαιτήσουμε από τους Βρετανούς όσα ακόμα δικαιούμαστε. Έχουμε ενώπιόν μας δύο σημαντικές εξελίξεις που πρέπει να αξιολογήσουμε και να αξιοποιήσουμε. Έχουμε μπροστά μας την απόφαση για τον Μαυρίκιο και την πρόθεση του Ηνωμένου Βασιλείου να εξέλθει της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα έπρεπε ήδη η κυβέρνηση να έχει σχεδιάσει ενέργειες αναθεώρησης της επικρατούσας κατάστασης των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο. Δεν ξέρω αν το έχει κάνει, αλλά εύχομαι η κυβέρνηση να αντιλαμβάνεται ότι τόσο η απόφαση για τον Μαυρίκιο όσο και το ίδιο το Brexit αποτελούν μοναδική ευκαιρία για να απαιτήσει η Κύπρος να τροποποιηθούν οι πρόνοιες που διέπουν την ύπαρξη και τη λειτουργία των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο.

Ο πρώτος και κυρίαρχος στόχος θα πρέπει να είναι η πλήρης απομάκρυνση των βάσεων, η αποχώρηση των Βρετανών από την Κύπρο και η επιστροφή των εδαφών στην Κυπριακή Δημοκρατία. Είναι φανερό ότι αυτή η θέση συγκρούεται με τα στρατηγικά συμφέροντα της Βρετανίας στην περιοχή. Δεν είμαι αφελής να πιστεύω ότι οι Βρετανοί που προχώρησαν το τελευταίο διάστημα και ξόδεψαν δεκάδες εκατομμύρια ευρώ για να αναβαθμίσουν τις στρατιωτικές τους υποδομές στην Κύπρο θα δεχθούν αδιαμαρτύρητα να εγκαταλείψουν τις βάσεις, γιατί το ζητούμε εμείς.

Γνωρίζω πολύ καλά ότι οι βρετανικές βάσεις στην Κύπρο είναι η μεγαλύτερη στρατιωτική δύναμη επί μονίμου βάσεως εκτός της επικράτειας της Μεγάλης Βρετανίας. Γνωρίζω ακόμα ότι η Βρετανία προχώρησε στον εκσυγχρονισμό των υποδομών των βάσεων, για να μπορεί να υποστηρίξει στρατηγικά συμφέροντα στην

περιοχή μας, τουλάχιστον για τα επόμενα τριάντα χρόνια. Ως εκ τούτου, θα δεχτώ το επιχείρημα κάποιων ότι δεν είναι η ώρα να ανοίξουμε θέμα ολοκληρωτικής αποχώρησης των Βρετανών και των βάσεων τους, όμως θα υποστηρίξω με θέρμη ότι είναι η ώρα να ανοίξουμε τη συζήτηση και να απαιτήσουμε από τους Βρετανούς να επαναπροσδιορίσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι η ώρα να απαιτήσουμε από τους Βρετανούς να πληρώσουν όσα χρωστούν στη Δημοκρατία. Είναι η ώρα να απαιτήσουμε από τους Βρετανούς όσες περιοχές δε χρησιμοποιούνται για στρατιωτικούς σκοπούς να επιστραφούν στην Κυπριακή Δημοκρατία. Είναι η ώρα να απαιτήσουμε από τους Βρετανούς να συνολοκληρωθεί νέα συμφωνία εκμετάλλευσης των βάσεων με ορίζοντα τερματισμού της παρουσίας τους στην Κύπρο.

Το ξέρω ότι στα αυτιά κάποιων όλα αυτά ακούγονται ευσεβοποθισμοί και ρομαντικοί στόχοι. Από αυτούς δεν περιμένω -εγώ προσωπικά- τίποτε. Προσωπικά δε με ενδιαφέρουν. Με ενδιαφέρουν οι συμπολίτες μας που είναι κλεισμένοι στα όρια των βάσεων και σκίζει τα αυτιά τους κάθε φορά ο εκκωφαντικός θόρυβος των υπερηχητικών στρατιωτικών αεροσκαφών που απογειώνονται κατά καιρούς για να συμμετέχουν σε επιχειρήσεις στα μέτωπα της Μέσης Ανατολής. Αυτοί οι συμπατριώτες μας με ενδιαφέρουν, γιατί δεν έχουν τα ίδια δικαιώματα στην περιουσία τους όπως όλοι εμείς οι υπόλοιποι.

Συνεπώς, ανεξάρτητα από το εύκολο ή το δύσκολο του εγχειρήματος, θα ήταν αδιανόητο, ιδιαίτερα ενόψει του Brexit και μετά την απόφαση για τον Μαυρίκιο, να παραμένουμε αδρανείς. Διεκδικούμε το αυτονόητο: την εφαρμογή του διεθνούς δικαίου και τον τερματισμό του αποικισμού, όπως χαρακτήρισε το Ανώτατο Δικαστήριο της Βρετανίας τις βρετανικές βάσεις στην Κύπρο. Δεν υπάρχει άλλος δρόμος, δεν έχουμε ούτε άλλα περιθώρια ούτε άλλες επιλογές. Πρέπει αυτή τη φορά το Λονδίνο να καταλάβει ότι έχουμε την αποφασιστικότητα και τα νομικά και πολιτικά ερείσματα να προχωρήσουμε και να διεκδικήσουμε ό,τι μας ανήκει και να προστατεύσουμε ό,τι απειλείται. Είτε συντεταγμένα είτε άτακτα η Βρετανία θα εξέλθει της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτήν περιμένουμε μέχρι τότε για να αποφασιστούν ενέργειες. Πρέπει από τώρα να παρθούν αποφάσεις που αφορούν τις βάσεις, τους συμπατριώτες μας που κατοικούν σε αυτές, τους φοιτητές μας, αλλά και για να απαντηθούν ζητήματα όπως αυτά της λειτουργίας των οδοφραγμάτων στα Στροβίλια και στο Πέργαμος. Γιατί δεν μπορεί να αφεθεί η ευθύνη σε ένα τρίτο κράτος για τη διακίνηση και τη λειτουργία αυτών των οδοφραγμάτων που συνδέονται με την κατεχόμενη περιοχή μας. Η ατολμία και η πολιτική να μην ενοχλήσουμε τη Βρετανία, γιατί θα θυμώσει, δε μας οδήγησε πουθενά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ήρθε η ώρα να αξιοποιήσουμε τις εξελίξεις του Brexit και του Μαυρίκιου, για να ασκήσουμε όση πίεση μπορούμε στο Λονδίνο, για να λάβει υπόψη τις θέσεις μας και να τις υπολογίζει στους σχεδιασμούς του. Ήρθε η ώρα το καθεστώς των βρετανικών βάσεων να πάρει συγκεκριμένο καθεστώς, να αποκτήσει όρια και μισθώσεις και -βέβαια- συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα μελλοντικής απομάκρυνσης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου. Μέχρι επτά λεπτά.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Θα είμαι σύντομος, γι' αυτό όσο χρόνο κερδίσω από τα επτά λεπτά τον παραχωρώ στον κ. Άντρο Κυπριανού.

Έχω ακούσει με προσοχή και ενδιαφέρον τον φίλο μου τον Πάνικο τον Λεωνίδου να αναφέρεται στο θέμα και ειλικρινά με έχει καλύψει πλήρως, σε βαθμό που δεν πρόκειται να επαναλάβω την επιχειρηματολογία του για ποιο λόγο οι βάσεις πρέπει να φύγουν από την Κύπρο. Ο ακρωτηριασμός της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας ενός κράτους αποτελεί κατά το διεθνές δίκαιο μια έκνομη ενέργεια και αναφερόμαστε στις περιπτώσεις της εισβολής, της κατοχής, της προσάρτησης ή της βίαιης απόσχισης εδαφών. Όλα αποτελούν εκφάνσεις της ίδιας παρανομίας -κατά το διεθνές δίκαιο- που βρίσκει έρεισμα στην επιθετικότητα, στον милитарισμό, στον ιμπεριαλισμό και στην αποικιοκρατία. Το ίδιο συμβαίνει και με τις βάσεις στην Κύπρο.

Οι βάσεις στην Κύπρο αποτελούν κατάλοιπο αποικιοκρατικό, βασίζονται πάνω σε μια συμφωνία η οποία επιβλήθηκε στον κυπριακό λαό και μάλιστα είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι η επιχειρηματολογία του Ηνωμένου Βασιλείου αναφορικά με τις βάσεις στηρίζεται στο γεγονός ότι υπάρχουμε -κατά τους Εγγλέζους-

στη βάση του περί Κύπρου Νόμου, που ψηφίστηκε το 1959 από τη Βουλή των Κοινοτήτων. Είναι με βάση τον περί Κύπρου Νόμο -κατά τους Άγγλους- που υπάρχουμε ως Κυπριακή Δημοκρατία και που έχουμε κυριαρχικά δικαιώματα στο νησί στον βαθμό που μας επιτρέπουν ο νόμος αυτός και οι αγγλικές βάσεις. Επομένως, μόνο από θέμα αρχής, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν μπορούμε να αποδεχτούμε ποτέ ότι η Κυπριακή Δημοκρατία μπορεί να περιορίζεται ως προς τα κυριαρχικά της δικαιώματα με βάση νόμο ξένου κράτους, δηλαδή του Ηνωμένου Βασιλείου.

Οι αποφάσεις του Μαυρικού, η γνωμοδότηση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, αλλά και οι επιμέρους αποφάσεις καταδεικνύουν ότι η εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι αγαθό το οποίο πρέπει να προστατευτεί κατά το διεθνές δίκαιο. Η οποιαδήποτε απόσχιση ή διατήρηση της απόσχισης είναι παράνομη και έκνομη. Και βεβαίως όλα πηγάζουν από την αρχή της αυτοδιάθεσης, την οποία στερήθηκε ο κυπριακός λαός από τους Εγγλέζους οι οποίοι έχουν υπό τον έλεγχό τους τις βάσεις. Η παρουσία των βάσεων είναι ξένη προς τον τόπο μας, είναι απόρροια της απαράδεκτης αποστέρησης του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης του κυπριακού λαού. Ακρωτηριάζει την εδαφική κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας, προσβάλλει τον πολιτισμό μας -κυρίως τον ευρωπαϊκό- και είναι ασφαλώς παράνομη.

Υπάρχει ένας μύθος, ότι δε θα πρέπει να ανοίξουμε κεφάλαιο με ένα ζήτημα νέο με τις βάσεις όσο υφίσταται και εξακολουθεί η τουρκική κατοχή. Μα, αν, προκειμένου να διατηρήσει τις βάσεις στην Κύπρο, το Ηνωμένο Βασίλειο εξακολουθεί την πολιτική του «ούτε λύση ούτε κρίση» στο διηνεκές, τότε για ποιο όφελος μιλούμε μ' αυτή την παρατεταμένη μας σιωπή απέναντι στους Εγγλέζους; Αυτή η προσέγγιση έχει αποθρασύνει το Ηνωμένο Βασίλειο, όπως ξέρουμε διά στόματος του Υπουργού Εξωτερικών Υποθέσεων, ο οποίος πλέον «γκριζάρει» εκτός από την κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας στο έδαφος σε συνάρτηση με τις βάσεις και τις περιοχές της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης και την άσκηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας λέγοντας: «Αφ' ης στιγμής είναι αμφισβητούμενη από την Τουρκία ή και από τους ίδιους τους Εγγλέζους, δεν πρόκειται ή δεν είναι σοφό να ασκηθούν τα κυριαρχικά της δικαιώματα».

Εκφράζουμε τις ενστάσεις μας για τη μέχρι τούδε ακολουθούμενη πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ήδη στο πρωτόκολλο που συμφωνήθηκε για ένα συμφωνημένο Brexit δυστυχώς παρουσιάζεται, στο άρθρο 7, μια απαράδεκτη κατάσταση όπου θεωρούνται εξωτερικά σύνορα των βρετανικών κυρίαρχων βάσεων τα θαλάσσια όρια -τα αεροδρόμια και τα λιμάνια μέσα στις βάσεις- αλλά όχι τα χερσαία όρια με την Κυπριακή Δημοκρατία. Τι θέλουν να πουν; Ότι η Κύπρος έχει συνυπογράψει αυτό το προσχέδιο με βάση το οποίο θα προσδίδονται κυριαρχικά δικαιώματα στις βάσεις. Είναι απαράδεχτο. Είναι ένα φαινόμενο το οποίο δε θα πρέπει να επαναληφθεί, είναι ένα λάθος που δε θα πρέπει να το ξανακάνουμε και είναι και ακριβώς λόγω τώρα του επερχόμενου Brexit που θα πρέπει να αναθεωρήσουμε και το άρθρο 7 του προσχεδίου όπως δυστυχώς το έχουμε αποδεχτεί. Στόχος είναι να απαλλαγούμε επιτέλους από τις βάσεις, να απαλλαγούμε από αυτούς οι οποίοι δημιούργησαν το κυπριακό πρόβλημα που δεν είναι οποιοδήποτε άλλο από τους Άγγλους αποικιοκράτες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος. Μέχρι δώδεκα λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ζητήσαμε πριν από εννέα μήνες να εγγράψουμε το σημερινό θέμα στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Ζητήσαμε να συζητηθεί το Brexit σε αυτό το σώμα, πώς επηρεάζει την Κύπρο, γιατί πιστεύουμε -όπως πιστεύαμε τότε- πως η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί γεγονός ιστορικής σημασίας για την Ευρώπη αλλά ιδιαίτερα για την Κύπρο. Θεωρούμε, κύριε Πρόεδρε, πως μετά το Ηνωμένο Βασίλειο, η χώρα μας θα επηρεαστεί περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρώπης από το Brexit -ιδιαίτερα αν το Ηνωμένο Βασίλειο αποχωρήσει χωρίς συμφωνία- και οι δυσάρεστες παρενέργειες από μία τέτοια εξέλιξη θα είναι πολλές: οικονομικές επιπτώσεις στην τουριστική μας βιομηχανία -δύο τρίτα των τουριστών μας προέρχονται από το Ηνωμένο Βασίλειο- οι επιπτώσεις στους φοιτητές μας, οι απώλειες από επενδύσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι επιπρόσθετοι δασμοί που θα πρέπει να μπουν για προϊόντα που προέρχονται από το Ηνωμένο Βασίλειο. Όλα αυτά είναι μόνο μερικές από τις επιπτώσεις που θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε και όλες φυσικά θεωρώ ότι πρέπει να αντιμετωπίσουν αντικείμενο ειδικής συζήτησης σε αυτό το σώμα.

Μία άλλη όμως σημαντική παρενέργεια του Brexit, κύριε Πρόεδρε, θα επηρεάσει όχι μόνο τα οικονομικά μας συμφέροντα, αλλά και τα εθνικά μας συμφέροντα. Και αναφέρομαι φυσικά στο καθεστώς των βρετανικών βάσεων. Οι Κύπριοι πολίτες που διαμένουν στις βρετανικές βάσεις μέχρι σήμερα απολαύουν όλων των δικαιωμάτων των Ευρωπαϊκών πολιτών λόγω του Πρωτοκόλλου 3, που είχε συμφωνηθεί με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μετά το Brexit και ιδιαίτερα αν η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου γίνει χωρίς συμφωνία,

εγείρονται πολλά κρίσιμα ερωτήματα. Τι θα απογίνουν όλοι αυτοί οι κάτοικοι των βάσεων; Τι δικαιώματα θα έχουν; Θα υπάρχει προστασία του ευρωπαϊκού κεκτημένου; Τι δικαιώματα θα έχουμε όλοι εμείς που θα διακινούμαστε μέσα από το έδαφος των βρετανικών βάσεων; Θα έχουμε ελεύθερη διακίνηση προσώπων και αγαθών ή θα επιστρέψουμε σε ένα καθεστώς αποικιοκρατίας; Θα μας σταματούν οι αρχές των βάσεων σε οδοφράγματα για έλεγχο, όταν θα πηγαίνουμε είτε στο Παραλίμνι είτε στην Πάφο;

Οι διαβεβαιώσεις πως με μία συμφωνία για το Brexit θα επιλυθούν όλα αυτά τα προβλήματα δε μας καθισχύαζον για δύο λόγους. Ήδη έχουμε δύο παρατάξεις της αρχικής ημερομηνίας εξόδου της Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς η σχετική συμφωνία δεν περνά από τη Βουλή του Ηνωμένου Βασιλείου και είναι αμφίβολο κατά πόσο οποιαδήποτε συμφωνία θα περάσει από τη Βουλή τους. Δεύτερον, ακόμη και να καταλήξουμε σε μία συμφωνία για το Brexit, εμείς θεωρούμε πως ως Κυπριακή Δημοκρατία οδεύουμε σε μία νέα εθνική ήττα, γιατί δυστυχώς η κυβέρνηση Αναστασιάδη παρέμεινε θεατής και απέφυγε να μπει στην ουσία του θέματος, δηλαδή την επιστροφή εδαφών ή και την αλλαγή καθεστώτος των βρετανικών βάσεων στις διαπραγματεύσεις του Brexit. Όπως ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Χριστοδουλίδης στη σχετική συνεδρίαση της Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ανέφερε, δεν είχε καμία εξουσιοδότηση να πράξει κάτι τέτοιο. Το ερώτημα είναι γιατί. Γιατί δεν τέθηκε θέμα βρετανικών βάσεων στις διαπραγματεύσεις για το Brexit;

Καμία άλλη κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας από το 1960 μέχρι σήμερα δεν είχε στη διάθεσή της την ιστορική ευκαιρία του Brexit, για να θέσει ένα τέτοιο θέμα. Καμία άλλη κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν είχε στη διάθεσή της -και ούτε πρόκειται να ξαναέχει- το δικαίωμα βέτο σε μία απόφαση που ενδεχομένως θα επηρεάσει ολόκληρη την οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου. Και αυτή η ιστορική ευκαιρία χάνεται! Χάνεται η ευκαιρία να επαναδιαπραγματευτούμε το καθεστώς των βρετανικών βάσεων και να βελτιώσουμε ουσιαστικά τη θέση ισχύος και τα συμφέροντα της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι ενός αποικιοκρατικού κατάλοιπου. Την ώρα που και η Ισπανία, η Ιρλανδία μεγιστοποίησαν τα δικά τους οφέλη και τις ιστορικές τους διεκδικήσεις έναντι της Βρετανίας για το Γιβραλτάρ και τη Βόρειο Ιρλανδία, η κυβέρνηση Αναστασιάδη επέλεξε τη σιωπή. Την ώρα που η Ισπανία και η Ιρλανδία πέτυχαν την πλήρη έμπρακτη αλληλεγγύη των υπόλοιπων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Κύπρος απέτυχε να κερδίσει οποιαδήποτε βελτίωση.

Επιπρόσθετα, κύριε Πρόεδρε, σε αυτούς τους εννέα μήνες είχαμε μία άλλη σημαντική εξέλιξη, την ιστορική απόφαση για τον Μαυρίκιο και τον τερματισμό της εκεί ισχύουσας αποικιοκρατίας με βάση γνωμάτευση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης. Και έχουμε πλέον στη διάθεσή μας και αυτή την καθοριστική απόφαση, όπου, σημειώνω, η νομική θέση του Μαυρικίου είναι σαφώς υποδεέστερη της νομικής θέσης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτό πιστεύουν τόσο ο Γενικός Εισαγγελέας όσο και ο κ. Πόλυς Πολυβίου, οι οποίοι συμμετείχαν στη διαδικασία διαιτησίας υπέρ του Μαυρικίου. Στη συνέχεια, μετά την ιστορική απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης για το καθεστώς του Μαυρικίου, είχαμε την επικύρωση της γνωμάτευσης με σχετικό ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, μία καθολική νίκη του Μαυρικίου και μία καθολική ήττα της αποικιοκρατίας! Η κυβέρνηση Αναστασιάδη όμως δεν τόλμησε να ξεκινήσει παρόμοια διαδικασία όπως του Μαυρικίου για την Κύπρο! Δεν τόλμησε να συνενωθεί στην ίδια διαδικασία! Δεν τόλμησε να θέσει θέμα επιστροφής εδαφών των βρετανικών βάσεων κατά τις διαπραγματεύσεις του Brexit. Δεν τόλμησε να θέσει θέμα αλλαγής του καθεστώτος των βρετανικών βάσεων! Δεν τόλμησε να θέσει καν θέμα ενοικίασης ή αποζημίωσης των στρατιωτικών εγκαταστάσεων που χρησιμοποιεί το Ηνωμένο Βασίλειο!

Και τονίζουμε, κύριε Πρόεδρε, πως δεν πρόκειται να ξαναέχουμε αυτή την ιστορική ευκαιρία, δεν πρόκειται να ξαναέχουμε την ευκαιρία που μας δίνει το Brexit. Αν τα αποτελέσματα της διαπραγμάτευσης του Brexit θα είναι στην ουσία να συνεχίσουν οι βάσεις ως έχουν, αυτό θα συνιστά μία τεράστια ήττα για την Κυπριακή Δημοκρατία και τον λαό μας. Και είναι κάποιιοι που πάντα, όταν εγείρουμε θέματα βάσεων, κύριε Πρόεδρε, μας απαντούν με τη στερεότυπη κινδυνολογία: «Μα, θα ανοίξουμε ένα δεύτερο μέτωπο με την Αγγλία;». Και πάντα μένω, ειλικρινά σας λέω, έκπληκτος, όταν ακούω αυτό το επιχείρημα, γιατί το δεύτερο μέτωπο είναι ήδη εκεί, απλώς κάποιιοι προσποιούνται ότι δεν το βλέπουν! Είναι εκεί στις εκθέσεις των ίσων αποστάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας, που συντάσσουν πάντα εκπρόσωποι του Ηνωμένου Βασιλείου! Είναι εκεί τώρα στα Στροβίλια, όπου οι αρχές των βάσεων έδωσαν κάλυψη στις επεκτατικές ενέργειες του τούρκικου στρατού κατοχής! Είναι εκεί στις δηλώσεις του κ. Ντάνκαν, που αμφισβητεί την ΑΟΖ μας! Είναι εκεί στις διαπραγματεύσεις του Κραν Μοντανά, όπου εκπρόσωπος του Ηνωμένου Βασιλείου ταυτίστηκε με την κατοχική Τουρκία, συμφωνώντας πως πρέπει να παραμείνουν τα δικαιώματα των εγγυητριών δυνάμεων και απλώς να μεταφερθούν σε μία νέα συνθήκη, όπως προνοούσε το Σχέδιο Ανάν, που συνέταξε ο λόρδος Χάνει! Αλίμονο να μην ήταν έτσι! Οι μεν θέλουν να διατηρήσουν τα επεμβατικά τους δικαιώματα και οι δε θέλουν να διατηρήσουν τις βάσεις τους. Αυτά θέλουν να πετύχουν μέσα από μία λύση του Κυπριακού. Είναι πάρα πολύ απλά τα πράγματα. Μόνο αιθεροβάμονες θεωρούν πως δεν υπάρχει ήδη δεύτερο μέτωπο. Δεν υπάρχει κάτι περισσότερο που μπορούν να μας κάμουν.

Η μοναδική απόφαση που έχουμε να πάρουμε είναι κατά πόσο θα αξιοποιήσουμε την ιστορική συγκυρία του Brexit, για να ενισχύσουμε την κρατική μας οντότητα, για να υπερασπιστούμε τα εθνικά μας συμφέροντα, για να απαλλαγούμε από ένα αποικιακό κατάλοιπο.

Κύριε Πρόεδρε, καλούμε την κυβέρνηση, έστω και την υστάτη, να θέσει το θέμα των βάσεων στη Βρετανία στο πλαίσιο της τελικής φάσης των διαπραγματεύσεων για το Brexit. Αυτό πρέπει να γίνει άμεσα, πριν να δοθεί νέα παράταση και πριν να έχουμε τελική συμφωνία. Καλούμε την κυβέρνηση να απαιτήσει με αποφασιστικότητα και με ευρεία πολιτική συναίνεση την επιστροφή της γεωγραφικής επικράτειας των βάσεων που δεν ταυτίζονται με τις καθαυτό στρατιωτικές εγκαταστάσεις της Βρετανίας, όπως προνοεί το διεθνές δίκαιο. Να διαπραγματευτεί την αλλαγή του καθεστώτος των βρετανικών βάσεων. Πρέπει να δικαιωθεί ένα ιστορικό αίτημα του κυπριακού λαού για την αποκατάσταση της εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πρέπει να ολοκληρωθεί η αποαποικιοποίηση της Κύπρου που ξεκίνησε, αλλά δεν ολοκληρώθηκε, το 1960. Οι αποικίες δεν έχουν τόπο στον 21^ο αιώνα, δεν έχουν χώρα σε ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καιρός να το πιστέψουμε, καιρός να το διεκδικήσουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Η κ. Ελένη Σταύρου, που έχει μαζί με τον κ. Δημητρίου μέχρι δεκαπέντε λεπτά, και οι δύο μαζί.

ΕΛΕΝΗ ΣΤΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Στις 23 Ιουνίου 2016 οι πολίτες του Ηνωμένου Βασιλείου ψήφισαν υπέρ της αποχώρησης της χώρας τους από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στις 29 Μαρτίου 2017, δηλαδή σαράντα τέσσερα χρόνια μετά την είσοδό του στην τότε ΕΟΚ, το Ηνωμένο Βασίλειο έκανε το πρώτο ουσιαστικό βήμα για την έξοδό του από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενεργοποιώντας το άρθρο 50 της Συνθήκης της Λισαβόνας, και ανακοίνωσε επίσημα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επί του παρόντος, το Ηνωμένο Βασίλειο εξακολουθεί να είναι πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ως εκ τούτου τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του μέλους εξακολουθούν να ισχύουν πλήρως.

Βρισκόμαστε μπροστά από μια ιστορική φάση για ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η απόφαση της Μεγάλης Βρετανίας για αποχώρηση, αλλά και τα όσα ακολούθησαν την απόφασή της, είναι βέβαιο ότι έφεραν κλυδωνισμούς στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει στην ιστορία της. Οι διαπραγματεύσεις και οι συζητήσεις της απόφασης της Βρετανίας για αποχώρηση μέχρι και σήμερα αντιμετωπίστηκαν με ενότητα και αλληλεγγύη μεταξύ των λαών.

Κατά τις συζητήσεις για την αποχώρηση της Μεγάλης Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση διαφάνηκαν τρία ζητήματα που παραμένουν άλυτα: η Ιρλανδία, το Γιβραλτάρ και η Κύπρος με τις βρετανικές βάσεις. Καλούμαστε σήμερα εδώ να αναλύσουμε την επόμενη μέρα αυτής της μετάβασης στη μετά του Brexit εποχή, σε μια περίοδο που οι γεωπολιτικές εξελίξεις και η ανακάλυψη των υδρογονανθράκων έχουν αναβαθμίσει τη στρατηγική αξία των βάσεων.

Οι σκοπιμότητες και οι δυνατότητες των βρετανικών βάσεων επιγραμματικά είναι οι εξής: Δεν ασκούν επιχειρησιακό και επικοινωνιακό έλεγχο -σε μεγάλη ακτίνα δράσεως- των εναέριων και υποθαλάσσιων συγκοινωνιών, των πηγών και οδών μεταφοράς ενέργειας και των υποδομών στρατιωτικού ενδιαφέροντος των χωρών της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής, διαθέτουν όμως τα απαραίτητα μέσα για αεροπορικές και θαλάσσιες επιχειρήσεις, όπως άλλωστε ανταποδείχτηκε με τον πόλεμο στη Συρία και το Ιράκ.

Για πρώτη φορά η Ευρωπαϊκή Ένωση έρχεται αντιμέτωπη με τη μεγαλύτερη πρόκληση από την ίδρυσή της, την επιθυμία ενός κράτους μέλους να αποχωρήσει. Προς το παρόν, έχει επιτευχθεί μία καταρχήν συμφωνία μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου και Ευρωπαϊκής Ένωσης επί του κειμένου της συμφωνίας της αποχώρησης, καθώς και επί του περιγράμματος της πολιτικής δήλωσης για τη μελλοντική σχέση. Εάν η αποχώρηση της Βρετανίας επιτευχθεί βάσει της συμφωνημένης οδού, τότε ανοίγεται ο δρόμος για μελλοντική συνεργασία Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ηνωμένου Βασιλείου. Παρατηρούμε όμως τις αναταράξεις εντός του Ηνωμένου Βασιλείου, που δεν μπορούν να μην ανησυχούν και τα υπόλοιπα κράτη μέλη για την κατάληξη.

Όσον αφορά την Κύπρο, η χώρα μας διατηρεί στενούς δεσμούς με τη Μεγάλη Βρετανία σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο και θα προσπαθήσουμε να διατηρήσουμε τις σχέσεις αυτές σε υψηλό επίπεδο προς όφελος των πολιτών.

Η Κυπριακή Δημοκρατία κατά την πράξη προσχώρησής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπέγραψε το Πρωτόκολλο 3, το οποίο είναι αναπόσπαστο μέρος της συμφωνίας προσχώρησης και αποτελεί τη νομική βάση που διέπει τις σχέσεις ανάμεσα στις περιοχές των βρετανικών βάσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης και διασφαλίζει ότι οι Κύπριοι και Ευρωπαίοι πολίτες που διαμένουν ή εργάζονται στις περιοχές εντός των βάσεων απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους βάσει του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Σύμφωνα με το Πρωτόκολλο 3, οι βρετανικές βάσεις αποτελούν τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ καταγράφει συγκεκριμένους

τομείς όπου εφαρμόζεται το κοινοτικό κεκτημένο. Η Κυπριακή Δημοκρατία συνεχίζει να είναι αρμόδια για μια σειρά θεμάτων, όπως οι κοινωνικές ασφάλισεις, οι γεωργικές και κτηνοτροφικές επιδοτήσεις, φορολογικά θέματα, διακίνηση προϊόντων, αλιεία, καθώς και κτηνιατρικούς και φυτοϋγειονομικούς ελέγχους.

Με την απόφαση του Ηνωμένου Βασιλείου για αποχώρηση διαφάνηκε η ανάγκη για διευθετήσεις προς συνέχιση της εφαρμογής του κεκτημένου στους τομείς όπου προβλέπονται από το Πρωτόκολλο 3. Στόχος είναι η διασφάλιση των δικαιωμάτων των Κυπρίων, αλλά και Ευρωπαίων πολιτών που θα ζουν και θα εργάζονται σε περιοχές ελέγχου του καθεστώτος των βάσεων και η αποφυγή επιβολής φορολογικών ή και τελωνειακών ελέγχων που δε θα μπορούν να διέπονται από το ευρωπαϊκό κεκτημένο ανάμεσα στις βάσεις και την υπόλοιπη Κύπρο. Ο στόχος αυτός έχει επιτευχθεί με τη συμφωνία επί νέου πρωτοκόλλου για τις βάσεις, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της συμφωνίας αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βεβαίως, το νέο αυτό πρωτόκολλο θα τεθεί σε εφαρμογή μόνο στην περίπτωση ενός συμφωνημένου Brexit και όχι στην περίπτωση ενός άτακτου Brexit. Μόλις χθες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χαρακτήρισε πολύ πιθανό το σενάριο του Brexit χωρίς συμφωνία, ιδιαίτερα μετά και την παραίτηση της Τερέζα Μέι, την 1^η Νοεμβρίου 2019, καλώντας χώρες, επιχειρήσεις και πολίτες να είναι σε ετοιμότητα για τον αναμενόμενο οικονομικό αντίκτυπο. Μάλιστα διευκρινίστηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο ότι θα πρέπει να τηρήσει τις οικονομικές δεσμεύσεις του σε περίπτωση εξόδου από την Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς συμφωνία και πως θα είναι ένας από τους προαπαιτούμενους όρους της έναρξης των διαπραγματεύσεων για μια μελλοντική εμπορική συμφωνία, ανέφερε σήμερα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Λόγω της κατάστασης που προκύπτει από το ενδεχόμενο μιας άτακτης εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως όλες οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας συνεχίσουν να εφαρμόζουν στο μέτρο το δυνατό τις πρόνοιες του Πρωτοκόλλου 3 της Συνθήκης Προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τη μεταβατική περίοδο μέχρι την επίτευξη οριστικής διευθέτησης μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου και Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, σε περίπτωση άτακτης εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου, πρόθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι να συνεχίσει να εφαρμόζει τις ρυθμίσεις και διευθετήσεις που ισχύουν σήμερα για τις βρετανικές βάσεις χωρίς καμία αλλαγή.

Η κυβέρνησή μας, με πολλές προσπάθειες εκ μέρους του Προέδρου, του Υπουργού Εξωτερικών, αλλά και σε διπλωματικό επίπεδο, βρέθηκε σε εκτεταμένες συζητήσεις με τη Μεγάλη Βρετανία. Προς τον σκοπό αυτό το Ηνωμένο Βασίλειο μας ενημέρωσε ότι προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες εσωτερικές ρυθμίσεις στις βρετανικές βάσεις, μέσω νομοθετικών αλλαγών που αποσκοπούν στην ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, όπου αυτή εφαρμόζεται στις βάσεις σήμερα, βάσει του Πρωτοκόλλου 3 και του Κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή, για να αντισταθμιστούν όσα εφαρμόζονται σήμερα.

Παρά το ότι ο κίνδυνος για ένα άτακτο Brexit είναι ορατός, με σοβαρές συνέπειες στα θεμέλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε πολλαπλά επίπεδα, οικονομικά, κοινωνικά, εμπορικά, αλλά και σε πολιτικό επίπεδο, εντούτοις η Ευρώπη λαμβάνει τα μέτρα της και προετοιμάζεται για τη νέα πραγματικότητα. Έτσι και εδώ στην Κύπρο η κυβέρνησή μας, αλλά και εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός εργαζόμαστε, για να περιορίσουμε τις όποιες αρνητικές συνέπειες είτε του συμφωνημένου Brexit είτε ενός άτακτου Brexit, βλέποντας την επόμενη μέρα και αξιολογώντας υπεύθυνα όλες τις προκλήσεις που θα παρουσιαστούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Άντρος Κυπριανού μέχρι 15 λεπτά συν ένα συν δύο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Συζητούμε σήμερα ένα εξόχως ενδιαφέρον θέμα, το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit. Θέλω από την αρχή να ξεκαθαρίσω ότι η άποψή μας είναι πως οι βάσεις δεν έχουν άμεση σχέση με το Brexit, για τον απλούστατο λόγο ότι οι βάσεις δεν αποτελούν εδάφη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, το καθεστώς τους θα παραμείνει ανεπηρέαστο από το Brexit. Άλλο είναι, αν για πολιτικούς λόγους εμείς θα θέλαμε να διαπραγματευτούμε με τη Βρετανία.

Ο λόγος για τον οποίο οι βρετανικές βάσεις έμειναν εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι το ότι η Ένωση δεν εντάσσει στους κόλπους της στρατιωτικές βάσεις παρά μόνο κράτη. Άρα, ο μόνος προσφερόμενος τρόπος, για να ενταχθούν τα εδάφη των βάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ήταν να ενταχθούν ως εδάφη συγκεκριμένου κράτους.

Η Κυπριακή Δημοκρατία για ευνόητους λόγους δεν ήταν ποτέ δυνατόν, τη στιγμή που εντασσόταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να δεχθεί ένταξη και των βάσεων ως μέρους του εδάφους του Ηνωμένου Βασιλείου. Ούτε

όμως η Βρετανία ήταν διατεθειμένη να αποδεχθεί ένταξή τους ως μέρους του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Συνεπώς, η μόνη ρεαλιστική επιλογή ήταν να παραμείνουν τα εδάφη των βάσεων εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και έγινε.

Αυτό βέβαια επέβαλλε όπως ληφθούν πρόνοιες με αποκλειστικό σκοπό τη ρύθμιση της ιδιαίτερης κατάστασης των περιοχών των βάσεων στην Κύπρο. Πολύ σωστά ο κ. Παπαδόπουλος προέβλεψε γι' αυτές με το Πρωτόκολλο 3, το οποίο περιλήφθηκε στη Συνθήκη Προσχώρησης. Τι αφορά το Πρωτόκολλο 3; Μεταξύ άλλων την αποφυγή ενός σκληρού συνόρου μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και βάσεων, αλλά και όπως γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των κατοίκων αυτών των εδαφών. Τα πρόσωπα που διαμένουν ή εργάζονται στο έδαφος των βάσεων θα αντιμετωπίζονται ως πρόσωπα που διαμένουν ή εργάζονται στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δεν απαιτείται από την Κυπριακή Δημοκρατία να διενεργεί ελέγχους στα πρόσωπα που διέρχονται από τα χερσαία ή θαλάσσια όρια της με τις περιοχές των βάσεων και δεν ισχύουν για αυτά οι κοινοτικοί περιορισμοί αναφορικά με τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων. Επιπρόσθετα, στις περιοχές των βάσεων εφαρμόζονται οι πράξεις περί τελωνείων και κοινής εμπορικής πολιτικής, περί φόρων κύκλου εργασιών, ειδικών φόρων κατανάλησης και άλλων μορφών έμμεσης φορολογίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο ρυθμίζεται από τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης του 1960. Αυτή αποτελεί μέρος του πλέγματος των συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου που επιβλήθηκαν στον κυπριακό λαό με την απειλή χρήσης βίας και ως αντίτιμο για την παραχώρηση ακρωτηριασμένης ανεξαρτησίας. Έτσι εξηγείται και το γεγονός ότι οι συμφωνίες του 1960 είναι αφόρητα ετεροβαρείς. Ποιο κράτος υπογράφει με την ελεύθερη του βούληση συνθήκες που του επιβάλλουν μόνο υποχρεώσεις και αφήνουν όλα τα δικαιώματα στα άλλα συμβαλλόμενα μέρη; Τέτοιες συνθήκες αμφισβητούνται έντονα στην επιστήμη του διεθνούς δικαίου.

Εδώ πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι οι βάσεις είναι συγκριτικά από τις μεγαλύτερες σε έκταση στον κόσμο και οι μόνες που δεν πληρώνουν ούτε σεντ για την εδώ παρουσία τους. Χρησιμοποιούνται μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις ως αβύθιστο αεροπλανοφόρο και ορμητήριο ενάντια σε γειτονικά κράτη.

Η πρόσφατη γνωμοδότηση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης για τον Μαυρίκιο, παρότι μη δεσμευτική, έχει αναντίλεκτα τεράστια σημασία και για τη δική μας περίπτωση. Το δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η διαδικασία αποαποικιοποίησης του Μαυρίκιου δεν ολοκληρώθηκε νόμιμα, αφού η εν λόγω αποικία διαχωρίστηκε πριν από την ανεξαρτησία της. Γι' αυτό και για το δικαστήριο κατέληξε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο οφείλει να τερματίσει άμεσα τη διοίκηση που ασκεί στο αρχιπέλαγος του Τσάγκος.

Δεδομένου ότι η Συνθήκη Εγκαθίδρυσης προνοεί ότι τα εδάφη των βάσεων παραμένουν υπό την κυριαρχία της Βρετανίας, η σημασία της εν λόγω γνωμοδότησης είναι αυταπόδεικτη για την Κυπριακή Δημοκρατία. Το ΑΚΕΛ από το 1991 είχε καταθέσει στο Εθνικό Συμβούλιο ανάλυση με την οποία υπογράμμιζε μεταξύ άλλων ότι η προσφυγή στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ για να ζητηθεί γνωμοδότηση από το Διεθνές Δικαστήριο όχι μόνο για τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης, αλλά και για τις Συνθήκες Εγγύησης και Συμμαχίας, είναι δυνατικό εργαλείο που διαθέτουμε, όταν θα κρίνουμε ότι ήρθε η ώρα να αμφισβητήσουμε τη νομιμότητα της παρουσίας των βάσεων και όχι μόνο.

Στο ίδιο εκείνο έγγραφο είχαμε επίσης υποδείξει και δύο άλλα προσφερόμενα νομικά εργαλεία, τα οποία μπορούμε να αξιοποιήσουμε, όταν κρίνουμε ότι ο χρόνος είναι κατάλληλος. Αυτά προνοούνται στην πολυμερή Σύμβαση της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών το 1969. Σε περίπτωση που μια συνθήκη παραβιάζει αναγκαστικό κανόνα του διεθνούς δικαίου, πρέπει να αναζητηθεί λύση σύμφωνα με τα ειρηνικά μέσα επίλυσης διαφορών που προβλέπει ο Καταστατικός Χάρτης του ΟΗΕ. Αν αυτή η προσπάθεια δεν αποδώσει, τότε μπορεί να γίνει μονομερής προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, εφόσον δεν τεθεί επιφύλαξη στη συγκεκριμένη πρόνοια της σύμβασης. Για παράδειγμα η Βρετανία έχει θέσει επιφύλαξη αναφορικά με τα μέλη της κοινοπολιτείας. Ένα δεύτερο νομικό εργαλείο προσφέρεται σε περίπτωση ουσιαστικής παραβίασης μιας συνθήκης. Τότε το άλλο μέρος έχει δικαίωμα να επικαλεστεί την παραβίαση ως λόγο αναστολής ή ακύρωσης της συνθήκης. Μπορεί λοιπόν να ζητηθεί από τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ να παραπέμψει τη διαφορά σε ειδική επιτροπή για γνωμοδότηση, η οποία, αν και δεν είναι δεσμευτική, αν δε γίνει σεβαστή, επιτρέπει μονομερή καταγγελία της συνθήκης.

Είναι γνωστό ότι στην περίπτωσή μας οι συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου έχουν παραβιαστεί κατ' επανάληψη και μάλιστα κατά τρόπο που καταστρέφει το σκοπό και το αντικείμενό τους. Πέραν τούτου, το ΑΚΕΛ ανέκαθεν υπογράμμιζε ότι η παρουσία στρατιωτικών βάσεων στην επικράτεια ανεξάρτητων κρατών ως κατάλοιπο της αποικιοκρατίας συνιστά παραβίαση της εδαφικής ακεραιότητας και κυριαρχίας των κρατών. Συνιστά παραβίαση βασικών αρχών του διεθνούς δικαίου και του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ. Την αταλάντευτη αυτή θέση συνεχίζουμε να προβάλλουμε και σήμερα μάλιστα με πληθώρα δράσεων που αναπτύσσουμε εντός και εκτός των συνόρων της Κύπρου. Τελευταία ήταν η περσινή μαζικότατη πορεία ενάντια στην παρουσία των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο.

Το πότε θα ακολουθήσουμε την οδό του Μαυρίκιου, που αποδεδειγμένα συνιστά ένα σοβαρό όπλο στη φαρέτρα μας, ή τις εναλλακτικές που προσφέρει η Συνθήκη της Βιέννης αποτελεί καθαρά πολιτική απόφαση. Αυτή θα πρέπει να ληφθεί την πλέον προσφερόμενη στιγμή από την κυβέρνηση σε συνεννόηση με τα πολιτικά κόμματα. Πέρα όμως από τις ομοιότητες που υπάρχουν υφίστανται και διαφορές με τον Μαυρίκιο.

Εμείς έχουμε να αντιμετωπίσουμε μεταξύ άλλων την παράνομη τουρκική κατοχή του 37% των εδαφών μας.

Επιπλέον, το βασικότερο επιχείρημα του Διεθνούς Δικαστηρίου για τον Μαυρίκιο δεν ήταν η στρατιωτική βάση ως τέτοια, αλλά το γεγονός ότι η συμφωνία της Βρετανίας είχε συναφθεί όχι με το νεοανεξάρτητο κράτος αλλά με την υποτελή διοίκηση των αποικιοκρατούμενων εδαφών μερικά χρόνια πριν από την παραχώρηση ανεξαρτησίας.

Στη δική μας περίπτωση τυπικά είναι η Κυπριακή Δημοκρατία που υπέγραψε τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης. Λέω τυπικά, διότι η σύναψή της είχε προαποφασιστεί στη διάσκεψη του Λονδίνου πριν από τη γένεση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Πέρα από την περίπτωση του Μαυρίκιου είναι και το θέμα του Brexit. Κατά ορισμένους δημιουργεί ευνοϊκές προϋποθέσεις να ανακινήσουμε θέμα βάσεων, απαιτώντας την απομάκρυνσή τους. Χωρίς να αποκλείουμε ότι στη διαπραγμάτευση Ευρωπαϊκής Ένωσης-Ηνωμένου Βασιλείου για το Brexit μπορεί και η Κυπριακή Δημοκρατία να αποκομίσει κάποια οφέλη, θεωρούμε ότι το ζήτημα πρέπει να τοποθετηθεί στις σωστές του διαστάσεις. Υπερβολικές προσδοκίες, που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, θα μας οδηγήσουν σε λανθασμένους χειρισμούς και θα σπείρουν την απογοήτευση. Στην προκειμένη περίπτωση μόνο στα πλαίσια συντεταγμένου Brexit μπορούμε να επιδιώξουμε κάτι.

Σε πιθανή άτακτη έξοδο της Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση δε θα έχουμε τη δυνατότητα της οποιασδήποτε διαπραγμάτευσης και διεκδίκησης. Ας αναλογιστούμε λοιπόν: Μετά από τόσες αγωνιώδεις προσπάθειες για συντεταγμένο Brexit, ακριβώς επειδή όλοι αντιλαμβάνονται ότι μόνο να χάσουν έχουν σε περίπτωση ενός άτακτου Brexit, πόσες δυνατότητες έχουμε εμείς να παρεμποδίσουμε μια συντεταγμένη έξοδο, προκειμένου να αποκομίσουμε οφέλη; Σίγουρα, όχι απεριόριστες. Από εκεί και πέρα, πρέπει να τονίσουμε ότι έχει και η Βρετανία μοχλούς πίεσης προς εμάς, τους οποίους δυνητικά μπορεί να χρησιμοποιήσει.

Έχω ήδη αναφερθεί στο Πρωτόκολλο 3 και στους λόγους που επέβαλαν στον πρώην Πρόεδρο Τάσσο Παπαδόπουλο να το υπογράψει. Σε περίπτωση συντεταγμένου Brexit μάλλον είμαστε εξασφαλισμένοι. Όμως, σε περίπτωση άτακτης εξόδου, δυνητικά η Βρετανία μπορεί να επικαλεστεί ριζική αλλαγή των περιστάσεων, προκειμένου να ακυρώσει την ισχύ του Πρωτοκόλλου 3. Με το επιχείρημα ότι αυτό είχε διαμορφωθεί, όταν ήταν μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ πλέον δε θα είναι.

Δεύτερο, η Βρετανία στο Γκραν Μοντανά -και διαφωνώ με τον κ. Παπαδόπουλο, αν είπε το αντίθετο- τήρησε θετική στάση στο κρίσιμο ζήτημα της ασφάλειας, συμφωνώντας με την απαίτησή μας για τερματισμό της Συνθήκης Εγγύησης και των όποιων επεμβατικών δικαιωμάτων, ανεξάρτητα με το τι πρότεινε να το αντικαταστήσει.

Τρίτο, η Βρετανία διατηρεί τη δέσμευση που έχει δημόσια διατυπώσει από το 2004 -και την οποία περιέλαβε στο Συμπληρωματικό Πρωτόκολλο για τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης- για επιστροφή περίπου των μισών εδαφών που καταλαμβάνουν σήμερα οι βάσεις με τη λύση του Κυπριακού, 90% υπό ελληνοκυπριακή διοίκηση και 10% υπό τουρκοκυπριακή. Όλα αυτά πρέπει να τα συνυπολογίσουμε στις αποφάσεις που θα πάρουμε.

Ουδόλως παραγνωρίζουμε την αρνητική στάση της Βρετανίας σε άλλα ζητήματα. Όπως για παράδειγμα την πρόσφατη και επαναλαμβανόμενη απαράδεκτη στάση της αναφορικά με την ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η μισή αλήθεια είναι κατά κανόνα χειρότερη από το ψέμα. Στην προκειμένη περίπτωση μισή αλήθεια συνιστά η υπόδειξη της Βρετανίας ότι η Σύμβαση του ΟΗΕ για το Δίκαιο της Θάλασσας προνοεί ότι, σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει οριοθέτηση, τα κράτη δεν μπορούν να προβαίνουν σε ενέργειες που προκαταλαμβάνουν το τελικό αποτέλεσμα, παραγνωρίζοντας η Βρετανία ότι εκείνος που παραβίασε τον σχετικό κανόνα είναι η Τουρκία και όχι η Κυπριακή Δημοκρατία, εξαγγέλλοντας μάλιστα γεώτρηση πολύ πέραν της μέσης γραμμής, έχοντας ήδη παρεμποδίσει γεώτρηση της ENI εντός οριοθετημένης και αδειοδοτημένης περιοχής και απειλώντας εκ νέου για γεώτρηση ακόμη και απέναντι από τις νότιες, ελεύθερες ακτές μας.

Αναφερόμενοι στην ΑΟΖ, θέλω να θίξουμε και ένα ζήτημα που κατά τη γνώμη μας προκαλεί ζημιά. Αναφερόμαστε στους συνεχιζόμενους ισχυρισμούς ότι η Βρετανία διεκδικεί ΑΟΖ για τις βάσεις. Αυτή η παραφιλολογία έχει τις ρίζες της στο 2004 και πιο συγκεκριμένα στο Συμπληρωματικό Πρωτόκολλο για τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης. Αυτό ρύθμιζε αποκλειστικά το ζήτημα επιστροφής εδαφών των βάσεων στην Κυπριακή Δημοκρατία, περιλαμβανομένου μέρους της ακτογραμμής Δεκέλειας, που θα επιστραφεί σε εμάς. Επειδή αυτό το μέρος της ακτογραμμής θα παρεμβάλλεται στην ακτογραμμή των βάσεων, στο Πρωτόκολλο γινόταν μια γενική ρύθμιση που επέτρεπε την απρόσκοπτη πρόσβαση των Βρετανών από το ένα μέρος της διακεκομμένης ακτογραμμής στο άλλο μέσω των χωρικών υδάτων που θα επιστραφούν στην Κυπριακή

Δημοκρατία, χωρίς κάθε φορά να χρειάζεται ειδική άδεια. Αυτό ήταν που ερμηνεύτηκε ως δήθεν παραχώρηση υπαλοκρηπίδας στη Βρετανία. Η συνέχιση αυτής της παραφιλολογίας μπορεί να τύχει εκμετάλλευσης από τη Βρετανία και ως εκ τούτου πρέπει να τερματιστεί.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όλοι σε αυτή την αίθουσα συμφωνούμε ότι οι βάσεις αποτελούν αποικιοκρατικό κατάλοιπο και πλήγμα για την εδαφική ακεραιότητα της πατρίδας μας. Όλοι συμφωνούμε ότι πρόκειται για ένα από τα πολλά βαρίδια με τα οποία εμπότισαν οι Άγγλοι την κουτσουρεμένη ανεξαρτησία μας το 1960. Το μεγαλύτερο όμως πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η πατρίδα μας -και πιστεύω ότι και σε αυτό συμφωνούμε- είναι η συνεχιζόμενη παράνομη τουρκική κατοχή, που υποθηκεύει συνολικά το μέλλον του λαού και του τόπου. Ανοίγοντας τώρα άλλα μέτωπα, διακινδυνεύουμε να προκύψουν παρενέργειες στο Κυπριακό. Μια τέτοια απόφαση θα πρέπει να ληφθεί, μόνο αφού προηγηθεί συζήτηση στο Εθνικό Συμβούλιο.

Καταλήγοντας, να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι η καλύτερη υπηρεσία που μπορούμε να προσφέρουμε στην Κύπρο σήμερα είναι να επιδοθούμε στην προσπάθεια για επανέναρξη των διαπραγματεύσεων, εφόσον προηγουμένως τερματιστούν οι τουρκικές προκλήσεις στην ΑΟΖ μας.

Όλα όσα σήμερα συζητούμε μπορούμε να τα αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά και οριστικά, με τρόπο ωφέλιμο και δίκαιο για τον λαό μας, μόνο με την επίτευξη δίκαιης, λειτουργικής και βιώσιμης λύσης στο Κυπριακό.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο τελευταίος ομιλητής μέχρι επτά λεπτά ο κ. Δημήτρης Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητές συνάδελφοι,

Συζητάμε ένα πολύ σημαντικό θέμα σήμερα. Το Brexit είναι εκ των πραγμάτων ένα πολύ πολύπλοκο ζήτημα. Βλέπουμε τι γίνεται στη Βρετανία τα τελευταία τρία χρόνια και πώς το Brexit έχει μεταβάλει τις πολιτικές και όχι μόνο ισορροπίες. Ένα ιδιαίτερα σημαντικό κεφάλαιο για τη χώρα μας είναι το καθεστώς που θα διέπει τις βρετανικές βάσεις μετά το Brexit. Η ομαλή και αρμονική συνέχιση των σημερινών δεδομένων αναφορικά με τις βρετανικές βάσεις πρέπει να αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα για την Κύπρο. Στο πλαίσιο της συμφωνίας για αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει πετύχει, ώστε να περιληφθούν πρόνοιες που να εξασφαλίζουν αυτή ακριβώς την αρμονία και τη συνέχεια.

Το τελευταίο που επιθυμεί κανείς είναι η επιβολή ελέγχων σε προϊόντα και διερχόμενα πρόσωπα, κατ' αναλογία του τι ισχύει σήμερα για εισαγωγές από τρίτες χώρες. Όπως σήμερα ισχύουν αυστηροί έλεγχοι και εφαρμόζεται η ευρωπαϊκή νομοθεσία για την εισαγωγή γεωργικών προϊόντων από την Αίγυπτο, για παράδειγμα, τέτοιοι έλεγχοι, περιορισμοί και φορολογικές και άλλες επιβαρύνσεις θα μπορούσαν να ισχύουν και για τα παραγόμενα γεωργικά προϊόντα στις περιοχές που βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο των βρετανικών βάσεων, αν δεν καταφέρναμε ως χώρα να έχουμε μια σωστή διαχείριση.

Στο πλαίσιο των διμερών σχέσεων Κύπρου-Ηνωμένου Βασιλείου, η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας πέτυχε υπό το πρίσμα του κινδύνου του Ηνωμένου Βασιλείου να εξέλθει από την Ένωση χωρίς συμφωνία, η συμφωνία που επιτεύχθηκε να εφαρμοστεί μονομερώς, αλλά στο πλαίσιο της αμοιβαιότητας. Η κάθε πλευρά θα εφαρμόσει τις πρόνοιες που την αφορούν έναντι των υπηκόων της άλλης πλευράς, προσδοκώντας ότι και η άλλη θα πράξει το ίδιο. Αυτή η συνεννόηση εγγυάται ότι δε θα υπάρξει πρόβλημα σε σχέση με τα όσα συμβαίνουν στις βάσεις. Η αμοιβαιότητα εγγυάται επίσης ότι, όχι μόνο σε σχέση με τις βάσεις, δε θα δημιουργηθούν προβλήματα.

Ο μεγάλος αριθμός Κυπρίων που ζουν, εργάζονται και σπουδάζουν στο Ηνωμένο Βασίλειο θα πρέπει να συνεχίσουν χωρίς προβλήματα και κατ' αναλογία οι Βρετανοί υπήκοοι που κατοικούν στην πατρίδα μας θα πρέπει να συνεχίσουν να απολαμβάνουν των ιδίων ελευθεριών. Θεωρούμε ως εκ τούτου απολύτως ικανοποιητική την έκβαση των διαπραγματεύσεων για το θέμα, ενώ το αποτέλεσμα κρίνεται ότι διασφαλίζει πλήρως τα συμφέροντα της πατρίδας μας, των πολιτών και των εμπορευομένων.

Το Πρωτόκολλο 3, στο οποίο αναφέρθηκαν πολλοί συνάδελφοι, της πράξης προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί τη νομική βάση που διέπει τις σχέσεις ανάμεσα στις περιοχές των βρετανικών βάσεων και την Ευρωπαϊκή Ένωση και διασφαλίζει ότι οι Κύπριοι πολίτες που ζουν και εργάζονται στις περιοχές των βάσεων απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους ως πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα

με το Πρωτόκολλο 3, οι βρετανικές βάσεις αποτελούν τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το πρωτόκολλο καταγράφει συγκεκριμένους τομείς στους οποίους εφαρμόζεται το κοινοτικό δίκαιο.

Σε περίπτωση συμφωνημένου Brexit τα προβλήματα προφανώς και επιλύονται. Τι συμβαίνει όμως σε περίπτωση άτακτης εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση; Το νέο πρωτόκολλο δε θα μπορεί να εφαρμοστεί, εφόσον δε θα υπάρχει συμφωνία αποχώρησης μεταξύ Βρετανίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ταυτόχρονα, το υφιστάμενο Πρωτόκολλο 3 θα πάψει να δεσμεύει το Ηνωμένο Βασίλειο, καθότι οι συνθήκες και οι ρυθμίσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης δε θα είναι πλέον δεσμευτικές για τη Βρετανία. Είναι εδώ που χρειάζεται η πολιτική συμφωνία μεταξύ της Κύπρου και του Ηνωμένου Βασιλείου, ούτως ώστε, σε περίπτωση άτακτης εξόδου, η πρόθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι να συνεχίσει να εφαρμόζει τις ρυθμίσεις και διευθετήσεις που ισχύουν σήμερα με τις βρετανικές βάσεις χωρίς καμία αλλαγή.

Υπάρχει συναντίληψη με το Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο έχει διαβεβαιώσει την Κυπριακή Δημοκρατία πως ούτε αυτό επιθυμεί την αλλαγή των υφιστάμενων ρυθμίσεων που εφαρμόζονται στις βάσεις, σε περίπτωση ενός άτακτου Brexit. Το Ηνωμένο Βασίλειο προς τον σκοπό αυτό έχει ενημερώσει την Κυπριακή Δημοκρατία ότι προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες εσωτερικές θεσμικές ρυθμίσεις στις βρετανικές βάσεις μέσω νομοθετικών αλλαγών, που αποσκοπούν στην ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας που εφαρμόζεται στις βάσεις σήμερα δυνάμει του Πρωτοκόλλου 3 και του Κανονισμού για την Πράσινη Γραμμή στην εσωτερική νομοθεσία των βάσεων, έτσι ώστε να αναπαραχθούν στο μέτρο του δυνατού όσα προκύπτουν σήμερα από το Πρωτόκολλο 3 και τον Κανονισμό της Πράσινης Γραμμής.

Καταληκτικά, είναι σημαντικό να γίνει ομαλά η μετάβαση στη μετά Brexit εποχή. Σε αυτή την εξίσωση και σε σχέση με τα όσα ακούστηκαν και προηγουμένως με την εξέλιξη με τον Άγιο Μαυρίκιο, τόσο με την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών όσο και με την απόφαση του διεθνούς δικαστηρίου της Χάγης, είναι σημαντικό να αξιολογηθούν αυτές οι εξελίξεις. Ο πολιτικός χειρισμός που πρέπει να γίνει θα πρέπει να γίνει μετά από προσεκτική μελέτη από τη Νομική Υπηρεσία και σίγουρα στο σωστό χρόνο και πάντοτε σε συνεννόηση με όλες τις πολιτικές δυνάμεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ όλους τους ομιλητές και όλους τους παρευρισκόμενους βουλευτές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη τακτική συνεδρία της Βουλής ορίζεται για τη μεθεπόμενη Παρασκευή, 28 Ιουνίου 2019, στις 11.00 π.μ. με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

Διαβεβαίωση του νέου βουλευτή ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Δέκατης Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους όλων των κομμάτων).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.089-2018).
2. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.114-2019).
3. Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.003-2019).
4. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2014.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και Παύλου Μυλωνά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού).
(Αρ. Φακ. 23.02.055.018-2014).
5. Ο περί του Δικαιώματος Ορισμένων Υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.096-2019).
6. Ο περί της Συνολικής και Ενισχυμένης Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.094-2019).

7. Ο περί της Μετονομασίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.119-2019).
8. Ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.125-2019).
9. Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.106-2019).
10. Ο περί Προστασίας Μαρτύρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.107-2019).
11. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος (Αρ. 1) του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.128-2019).
12. Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.142-2019).
13. Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.135-2018).
14. Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.058-2019).
15. Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.059-2019).
16. Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις Νόμος του 2019. (Πρόταση νόμου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και των κ. Γιώργου Περγίδη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας). (Αρ. Φακ. 23.02.060.056-2019).
17. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.112-2018).
18. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Πρόταση νόμου του κ. Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (Αρ. Φακ. 23.02.060.044-2019).
19. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.117-2019).
20. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση των ακόλουθων καταλόγων:
  - α. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των

οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018. (Αρ. Φακ. 15.15.002).

- β. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2018. (Αρ. Φακ. 15.15.002).
  - γ. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018. (Αρ. Φακ. 15.15.002).
  - δ. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2018. (Αρ. Φακ. 15.15.002).
- 21. Ο περί Επιτρόπου Προστασίας Καταναλωτών Νόμος του 2009. (Πρόταση νόμου του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ). (Αρ. Φακ. 23.02.050.004-2009).
  - 22. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.049-2019).
  - 23. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων και Εσπερινών Σχολών Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.050-2019).
  - 24. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εγκαταστάσεις με Συρματόσχοινα) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.051-2019).
  - 25. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.009-2019).
  - 26. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.010-2019).
  - 27. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Προαγωγές Μελών Πυροσβεστικής εκτός Ειδικών Πυροσβεστών) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.011-2019).

28. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Εφεδρικοί Πυροσβέστες) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.012-2019).
29. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.013-2019).
30. Οι περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Χρήση Υδατικών Έργων για Ναυταθλητισμό με Πλωτά Μέσα) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.027-2019).
31. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.037-2019).
32. Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Χρήση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών σε περιπτώσεις Παρουσίας Κυανίου σε Λίμνη τελμάτων και περί Διασπώμενου με Ασθενές Οξύ Κυανίου) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.038-2019).
33. Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Επιθεωρήσεις) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.039-2019).
34. Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Χρηματικές Εγγυήσεις) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.040-2019).
35. Οι περί Ιατρών και Οδοντιάτρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.041-2019).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Το μέλλον της Ευρώπης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).
2. «Εξέταση θεμάτων που αφορούν τους διορισμούς του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), καθώς και το ασυμβίβαστο που προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών).
(Αρ. Φακ. 23.04.035.181-2018).
3. «Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορούν να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Μιχάλη Γιωργάλλα).
(Αρ. Φακ. 23.05.052.002-2019).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 13.03 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Κάρουλλας Γιώργος	Νουρής Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Σταύρου Ελένη
Κυπριανού Ανδρέας	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κωνσταντίνου Κώστας	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Κώστα Κώστας
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Λουκαΐδης Γιώργος
Δαμιανού Άριστος	Μαύρου Ελένη
Καυκαλιάς Αντρέας	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κυπριανού Άντρος	

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής
Μυριάνθους Ηλίας

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
---	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην Παγκόσμια Ημέρα Ανέμου, στην Παγκόσμια Ημέρα κατά της Ερημοποίησης και της Ξηρασίας και στην Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων.
2. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:

- α. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη υπό την ιδιότητά του ως εισηγητή της Επιτροπής για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Ανθρωπιστικά Θέματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη σε διερευνητική αποστολή του προεδρείου της επιτροπής στην Ουκρανία.
  - β. Συμμετοχή του κ. Γιώργου Λουκαΐδη σε συνεδρία της Επιτροπής Κανονισμού, Ασυλίας και Θεσμών της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Παρίσι.
  - γ. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη σε περιφερειακό συνέδριο στην Τιφλίδα, που διοργάνωσε το κοινοβούλιο της Γεωργίας σε συνεργασία με την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του ΟΑΣΕ, το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του οργανισμού και το Εθνικό Ινστιτούτο Δημοκρατίας της Γεωργίας.
3. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω συμμετοχής τους σε άλλες δραστηριότητες της Βουλής.
  4. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Σωματείων και Ίδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», συζήτηση (Κωστής Ευσταθίου, Ανδρέας Κυπριανού, Άριστος Δαμιανού, Μαρίνος Μουσιούττας, Πρόεδρος) και ψήφισή της σε νόμο.
  5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019», συζήτηση (Γιώργος Πεردίκης, Κωστής Ευσταθίου, Αντρέας Καυκαλιάς) και ψήφισή του σε νόμο.
  6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
  7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Έκδοσης Ηλεκτρονικών Τιμολογίων στο Πλαίσιο των Δημόσιων Συμβάσεων Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
  8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αδειοδότησης Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων Νόμος του 2019», παρατηρήσεις του κ. Γεώργιου Προκοπίου και ψήφισή του σε νόμο.
  9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
  10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
  11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Οδοντιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και τους κανονισμούς «Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019», ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
  12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων (Χώροι Εκπαίδευσης Κυνηγετικών Σκύλων) Κανονισμοί του 2019», έγκρισή τους και δικαιολόγηση της αρνητικής ψήφου από τον κ. Λίνο Παπαγιάννη.
  13. α. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
β. Συζήτηση (Αβέρωφ Νεοφύτου, Κωστής Ευσταθίου, Νικόλας Παπαδόπουλος, Γιώργος Λουκαΐδης, Άγγελος Βότσης, Γιώργος Πεردίκης, Παύλος Μυλωνάς) για τον χρόνο εξέτασης της πρότασης νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019».
  14. Ερωτήσεις βουλευτών:

Διαρροή λυμάτων στο αντλιοστάσιο του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας - Το ενδεχόμενο επέκτασης των διαταγμάτων που επιτρέπουν την εργοδότηση αλλοδαπών φοιτητών και αιτητών πολιτικού ασύλου και στο λιανικό εμπόριο και οι αριθμοί της ανεργίας στην Κύπρο - Η πολεοδομική άδεια για ανέγερση πρατηρίου πετρελαιοειδών πλησίον της Παναγίας Χρυσοσπηλιώτισσας στην Κάτω Δευτερά - Εγκατάλειψη σχολείου πριν από την ηλικία υποχρεωτικής φοίτησης - Προβλήματα στον ποταμό στα Λειβάδια Λάρνακας λόγω πολυομβρίας - Αποποινικοποίηση εκτρώσεων - Περιθάλψη των ασθενών με ηπατίτιδα - Εμβολιαστική κάλυψη παιδιών στην Κύπρο - Δράσεις στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για τα Δικαιώματα του Παιδιού στην Υγεία και της Εθνικής Στρατηγικής για τη Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία των Νέων - Τοποθέτηση φωτοβολταϊκών και κλιματιστικών στα σχολεία - Διαβίωση των εργαζομένων τρίτων χωρών στην Κύπρο - Διακανονισμός για απαλοτρίωση τουρκοκυπριακής γης - Προβλήματα στα κτίρια του συνοικισμού στην κοινότητα Χρυσοχούς - Εισήγηση για εισαγωγή μαθήματος για την κλιματική αλλαγή στα σχολεία - Το ιδιοκτησιακό καθεστώς του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης στη Σκαρίνου - Ανάγκη καλλιέργειας πράσινης συνείδησης στους μαθητές - Η χρήση του παλαιού δρόμου Πάφου-Λεμεσού από ποδηλάτες - Το χρονοδιάγραμμα και το κόστος

υλοποίησης του θεματικού πάρκου «Κήποι της θεάς Αφροδίτης» - Ενίσχυση του Αγροτικού Υγειονομικού Κέντρου Πύργου Τυλληρίας - Χρήση του μηχανήματος σόναρ του Ωκεανογραφικού Κέντρου του Πανεπιστημίου Κύπρου - Ίδρυση και λειτουργία κέντρων αποτέφρωσης - Πυρκαγιές σε κατοικημένες περιοχές σε δήμους - Κυκλοφοριακό πρόβλημα στην έξοδο της Παρεκκλησιάς τα σαββατοκύριακα - Ανάδειξη ψηφιδωτού δαπέδου στη Λάρνακα - Οι νέες στρατιωτικές υποδομές στις βρετανικές βάσεις - Μαζική ροή προσφύγων (εμπιστευτική ερώτηση) - Εργατικά ατυχήματα - Κατάλογος παθόντων και αναπήρων που τραυματίστηκαν κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής - Διαχείριση ληγμένων και ποντισμένων στη θάλασσα πυρομαχικών της ΕΦ - Η εφαρμογή του περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτιρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμου - Το ενδεχόμενο επέκτασης της λειτουργίας των ολοήμερων σχολείων κατά τους καλοκαιρινούς μήνες - Δημιουργία προβλήτας στην περιοχή του παλαιού λιμανιού στην Κάτω Πάφο.

15. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Η επάρκεια των ιατροδικαστών - Δημιουργία διαχωριστικής νησίδας στη λεωφόρο Ελλάδος στην Πάφο - Αίτημα για τρικάμαρο γεφύρι στο Αλεθρικό - Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Μαρωνίου για δημιουργία παραλιακού πεζοδρόμου - Αίτημα Ζυγίου για επίσπευση κατασκευής παρακαμπτηρίου - Προβλήματα στον δρόμο που συνδέει τον δήμο Πάφου με την κοινότητα Μεσόγης - Γεφύρι στον ποταμό Έζουσας στην Πάφο - Έξοδα φιλοξενίας στο κοινοτικό συμβούλιο Καλαβασού - Αποπεράτωση του έργου του ποταμού Λιοπετρίου - Προβλήματα στη λειτουργία των Προαιρετικών Ολοήμερων Σχολείων - Οι λόγοι για τη μη προκήρυξη προσφορών και για την απευθείας ανάθεση σε συγκεκριμένο δικηγορικό γραφείο της σύμβασης για νομικό σύμβουλο του ΡΙΚ - Σχέδιο για Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε Δημόσια Σχολικά Κτίρια - Ροή ανεκμετάλλετου νερού στη θάλασσα και ανάγκη σύνδεσης και αύξησης των φραγμάτων - Τα δικαιώματα των προσφύγων δικαιούχων πιστοποιητικών μίσθωσης - Το κόστος κατασκευής των γηπέδων beach volley στο Παραλίμνι - Η μελέτη βιωσιμότητας περιφερειακού κολυμβητηρίου Αμμοχώστου στη Δερύνεια - Επιχορήγηση του ΚΟΑ για τη δημιουργία γηπέδων beach volley στον δήμο Δερύνειας - Καταγγελίες για επεμβάσεις στην παραλία Αγίου Θεοδώρου - Αίθουσα πολλαπλής χρήσης και ανελκυστήρας για το Δημοτικό Σχολείο Μοσφιλωτής - Τα έσοδα της Δημοκρατίας από το προσφυγόσημο και η αξιοποίησή τους - Διαβίωση πουλιών στην Αλυκή Λάρνακας και σε άλλους υδροβιότοπους - Το καθεστώς ενημέρωσης των πολιτών για τα διανυκτερεύοντα φαρμακεία - Ανέγερση γηπέδων αντισφαίρισης στο κρατικό δάσος Αγίου Λαζάρου - Το καθεστώς λειτουργίας καταφυγίου σκύλων στον Κόρνο - Παράνομη εγκατάσταση ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής σε περιοχή «Natura 2000» - Παράγοντες που εμποδίζουν τη συμμετοχή τμημάτων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος σε ανταγωνιστικά προγράμματα - Ανάγκη προστασίας αγελάδων από τις καιρικές συνθήκες - Είδη σαλιγκαριών στην Κύπρο - Επιπτώσεις στο περιβάλλον και στην υγεία των κατοίκων Λυμπίων από τη λειτουργία κτηνοτροφικών μονάδων και μεταστέγασή τους - Προδιαγραφές σχολικών ιατρείων - Δικαιούχοι υπηρεσιών ΓΕΣΥ - Ανέγερση αστυνομικού σταθμού στο Στρουμπί - Αντιμετώπιση του προβλήματος των κουνουπιών - Το κόστος στα δημόσια οικονομικά από την ψήφιση της μείωσης του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα τον Δεκέμβριο του 2018.

16. Αγορεύσεις (Πανίκος Λεωνίδου, Λίνος Παπαγιάννης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Κωστής Ευσταθίου, Νικόλας Παπαδόπουλος, Ελένη Σταύρου, Άντρος Κυπριανού, Δημήτρης Δημητρίου) για το θέμα «Το καθεστώς των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο μετά το Brexit» και λήξη του θέματος.

Τιμή: €3,50

2448

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 28^{ης} Ιουνίου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.05 π.μ.

Αρ. 27

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Παρακαλώ να δηλώσετε την παρουσία σας.

Παρακαλώ τους έντιμους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το πρώτο θέμα της ημερήσιας διάταξης είναι η διαβεβαίωση του νέου βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη.

Αγαπητέ συνάδελφε, παρακαλώ όπως εγερθείτε, για να δώσετε τη νενομισμένη διαβεβαίωση. Θα διαβάσω τη διαβεβαίωση και θα σας παρακαλέσω να την επαναλαμβάνετε.

Διαβεβαιώ επισήμως...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

Διαβεβαιώ επισήμως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

...πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και τους συνάδοντας αυτώ νόμους...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

...και τους συνάδοντας αυτώ νόμους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

...και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας...

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και της εδαφικής ακεραιότητας της Δημοκρατίας της Κύπρου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

...και της εδαφικής ακεραιότητας της Δημοκρατίας της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, σας συγχαίρω, σας καλωσορίζω στη Βουλή και σας εύχομαι κάθε επιτυχία στο έργο σας!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορείτε να καθίσετε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με αίσθημα βαθιάς θλίψης και οδύνης αποχαιρετήσαμε την περασμένη Τρίτη τον τέως Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και πρώην Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων Δημήτρη Χριστόφια. Έναν γνήσιο αγωνιστή, έναν σπουδαίο άνθρωπο που υπηρέτησε για δεκαετίες πιστά την πατρίδα και τον κυπριακό λαό. Ο Δημήτρης Χριστόφιας έφυγε από τη ζωή πριν από μία βδομάδα μετά από μακρά δοκιμασία της υγείας του.

Φορέας ήθους, εντιμότητας και ανιδιοτέλειας, ακέραιος και αυθεντικός, μα πάνω από όλα Άνθρωπος. Πιστός σε αξίες, αρχές και ιδανικά, ο Δημήτρης Χριστόφιας αντιμετώπιζε πάντοτε τις αντιξοότητες και τις στιγμές προσωπικής δοκιμασίας με ψυχικό σθένος, αισιοδοξία και αξιοπρέπεια.

Γεννημένος στο κατεχόμενο σήμερα από τα τουρκικά στρατεύματα Δίκωμο στις 29 Αυγούστου 1946 από πολυμελή, φτωχή οικογένεια ο Δημήτρης Χριστόφιας βίωσε δύσκολα και γεμάτα στερήσεις παιδικά χρόνια που χάραξαν μέσα του βαθιά αισθήματα αγάπης και αλληλεγγύης για τους συνανθρώπους του, τάσσοντάς τον δίπλα στον ανθρώπινο πόνο κοινών και συμπαραστατή.

Από νεαρή ηλικία ανέπτυξε έντονη κοινωνική δράση και είχε συμμετοχή στα κοινά. Σε ηλικία δεκατεσσάρων χρόνων έγινε μέλος της Παγκύπριας Ενιαίας Οργάνωσης Μαθητών, ενώ το 1964 έγινε μέλος του ΑΚΕΛ, της ΠΕΟ και της ΕΔΟΝ. Το 1974, μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του στη Μόσχα, στο Ινστιτούτο και στην Ακαδημία Κοινωνικών Επιστημών, επέστρεψε στην Κύπρο και το 1977 εξελέγη γενικός γραμματέας της ΕΔΟΝ, θέση την οποία κατείχε μέχρι και το 1987.

Μέσα σε λίγα χρόνια ο Δημήτρης Χριστόφιας πέρασε από όλες τις βαθμίδες του ΑΚΕΛ, μέχρι και τη θέση του γενικού γραμματέα.

Το 1991 εξελέγη για πρώτη φορά βουλευτής εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας με το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Μετά τις εκλογικές αναμετρήσεις του 2001 και του 2006 ανέλαβε, ως Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, το ύπατο αξίωμα του νομοθετικού σώματος. Οι θητείες του στην προεδρία της Βουλής αναβάθμισαν τον ρόλο του κυπριακού κοινοβουλίου και η συμβολή του στην εξέλιξη του κοινοβουλευτικού βίου υπήρξε καθοριστική. Στο διεθνές επίπεδο εργάστηκε με συνέπεια για την εδραίωση της διεθνούς ειρήνης και οδήγησε την κοινοβουλευτική διπλωματία σε υψηλότερα επίπεδα.

Κατά τη στιγμή της ανάδειξής του στο υψηλότερο αξίωμα της Κυπριακής Δημοκρατίας τον Φεβρουάριο του 2008 ο Δημήτρης Χριστόφιας υπηρετούσε τη δεύτερη πενταετή θητεία του ως Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η επανένωση του νησιού μας και η ειρηνική συμβίωση του λαού μας ήταν το όραμα της προεδρίας του, για το οποίο αγωνίστηκε με όλες του τις δυνάμεις. Πρωτοστάτησε επίσης με σθένος, καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του, στους αγώνες για κοινωνική πρόοδο και προκοπή.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων αποδίδει τον πρέποντα φόρο τιμής και εκτίμησης σε έναν μεγάλο δημόσιο άνδρα, που η μακρά και πλούσια πολιτική πορεία του σφράγισε τη νεότερη ιστορία του τόπου και αποτελεί πλέον αναπόσπαστο και σημαντικό κομμάτι της.

Ταυτόχρονα εκφράζουμε τα θερμά και ειλικρινή μας συλλυπητήρια στη σύζυγό του Έλση και τα παιδιά του Μαριάννα, Χριστίνα και Χρίστο, καθώς και σε όλους τους οικείους του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη μνήμη του Δημήτρη Χριστόφια σας καλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία του η μνήμη!

Εξοχότατη κυρία Πρόεδρε της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης,

Αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι,

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που καλωσορίζω στην Κύπρο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων την Πρόεδρο της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης κ. Gabriela Cuevas Barron. Η εδώ παρουσία της κ. Barron επιβεβαιώνει την προσήλωση του μεγαλύτερου διεθνούς κοινοβουλευτικού οργανισμού στην ενίσχυση των σχέσεων με τα εθνικά κοινοβούλια και αποτελεί έμπρακτη απόδειξη στους πολίτες της Κύπρου ότι η Διακοινοβουλευτική Ένωση, ως μοναδικός παγκόσμιος κοινοβουλευτικός οργανισμός, εργάζεται για την προστασία και οικοδόμηση της παγκόσμιας δημοκρατίας, θέτοντας στο επίκεντρο τον πολιτικό διάλογο και τον άνθρωπο, με σεβασμό προς όλους και με δημοκρατικές διαδικασίες λειτουργίας.

Αριθμώντας σήμερα εκατόν εβδομήντα εννέα κοινοβούλια μέλη και επιτυγχάνοντας να αποτελεί πλέον την κοινοβουλευτική διάσταση των Ηνωμένων Εθνών, η Διακοινοβουλευτική Ένωση γιορτάζει φέτος, την ερχόμενη Κυριακή, τα εκατό τριάντα χρόνια από την ίδρυσή της, συνεχίζοντας να εργάζεται και να υπηρετεί τις βαριές παρακαταθήκες των συνιδρυτών της William Randal Cremer και Frédéric Passy.

Αγαπητή κυρία Πρόεδρε,

Η συμμετοχή της Βουλής των Αντιπροσώπων στη Διακοινοβουλευτική Ένωση παρέχει την ευκαιρία στο σώμα, όπως και στα υπόλοιπα κοινοβούλια σε όλο τον κόσμο να προσδιορίζουν και να αναβαθμίζουν συνεχώς τη θέση τους στην παγκόσμια πολιτική σκηνή, με γνώμονα τις αρχές και αξίες της δημοκρατίας. Όπως εσείς, και εγώ πιστεύω βαθιά στη δύναμη της συνεργασίας. Έχουμε ως κοινοβούλιο καθιερώσει τα τελευταία χρόνια μηχανισμούς τριμερούς συνεργασίας που περιλαμβάνουν την Ελλάδα και βασικούς παράγοντες της περιοχής, όπως το Ισραήλ, την Αίγυπτο και την Ιορδανία. Οι τριμερείς αυτές συνεργασίες έχουν κοινό στόχο την προώθηση της περιφερειακής σταθερότητας και ανάπτυξης προς όφελος των λαών της περιοχής, αλλά και γενικότερα, όπως το έχουμε συζητήσει και μαζί.

Βασική συνιστώσα του θετικού μας ρόλου στην περιοχή αποτελεί ο αγώνας μας για επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Προσπάθειά μας είναι η επίτευξη μιας βιώσιμης λύσης στη βάση των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, του διεθνούς δικαίου και των αρχών και αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί όπως κάθε άλλο κράτος, χωρίς εγγυήσεις, επεμβατικά δικαιώματα και κατοχικά στρατεύματα, σύμφωνα με τα σχετικά ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η διεθνής κοινότητα οφείλει να λάβει ξεκάθαρη θέση για τα ζητήματα αυτά. Η πολιτική των ίσων αποστάσεων και η εξίσωση του θύτη με το θύμα δυναμιτίζει τις προσπάθειές μας και ενθαρρύνει τον επιδρομέα.

Θα ήθελα εδώ να επισημάνω και τις πρόσφατες νέες τουρκικές κινήσεις σε σχέση με την Αμμόχωστο, την οποία θα επισκεφθείτε σε λίγο. Την «πόλη-φάντασμα» ή την «πόλη-όραμα», όπως την αποκαλούν οι κάτοικοί της, οι οποίοι γενιά με γενιά περιμένουν εδώ και σαράντα πέντε χρόνια να επιστρέψουν στην πόλη τους. Με την ευκαιρία αυτή εκφράζω εκ μέρους όλου του σώματος την ευγνωμοσύνη μας, γιατί η Διακοινοβουλευτική Ένωση υιοθέτησε από το 1990 ένα πολύ ισχυρό ψήφισμα για την υπόθεση της Κύπρου.

Την τελευταία δεκαετία έχουμε όλοι γίνει μάρτυρες τεράστιων αλλαγών τόσο στο πολιτικό όσο και στο οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο. Οι κυβερνήσεις, τα κοινοβούλια και άλλοι θεσμοί καλούνται να προσαρμοστούν, έχοντας στα χέρια τους ίσως το πιο μεγαλόπνοο εγχειρίδιο όλων των εποχών: την Ατζέντα της Βιώσιμης Ανάπτυξης 2030, που υιοθετήθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη το 2015. Προς επίτευξη των δεκαεπτά Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, που βρίσκονται στο επίκεντρό της, και προκειμένου να καταστούν οι κυβερνήσεις υπόλογες στις δεσμεύσεις τους, απαιτείται και η συμμετοχή και δέσμευση των κοινοβουλίων, με διαφάνεια, υπευθυνότητα, χωρίς αποκλεισμούς, για έναν δικαιότερο και ασφαλέστερο κόσμο.

Καταθέτω εδώ την κοινή μας βούληση να εργαστούμε μαζί για μια καινούρια προσέγγιση, η οποία θα αξιοποιεί πρωτοβουλίες, όπως αυτές που ανέλαβε η Βουλή των Αντιπροσώπων με την Παράλληλη Βουλή και το Σπίτι του Πολίτη.

Η χώρα μας αποτελεί γέφυρα ειρήνης, σταθερότητας, ασφάλειας και συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή. Γι' αυτό συμμετέχουμε ενεργά και ισότιμα από το 1978 στη Διακοινοβουλευτική Ένωση και στο έργο της για έναν κόσμο προόδου, ευημερίας, ειρήνης και ασφάλειας. Θα συνεχίσουμε με αίσθημα ευθύνης προς τους πολίτες μας και την ίδια τη δημοκρατία, που δεν πρέπει ποτέ να τη θεωρούμε δεδομένη.

Παρακαλώ τώρα τον κοσμήτορα της Βουλής να συνοδεύσει την κ. Gabriela Cuevas Barron στο βήμα για τη δική της ομιλία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ:

(GABRIELA CUEVAS BARRON)

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ευχαριστώ πάρα πολύ για αυτή τη σπουδαία τιμή. Εκατό τριάντα χρόνια πριν ιδρύθηκε η Διακοινοβουλευτική Ένωση. Ήταν αφιερωμένη στην προώθηση της δημοκρατίας, στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πώς; Μέσα από την κοινοβουλευτική διπλωματία. Αυτό σημαίνει μέσω του διαλόγου, της συνεργασίας, της περιφερειακής κατανόησης και αντίληψης. Η διαφορά μεταξύ της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών είναι ακριβώς αυτός ο πλουραλισμός που αντανακλάται στα κοινοβούλια. Πριν από εκατό τριάντα χρόνια μπορεί να μην είχαν φανταστεί αυτού του είδους τον πλουραλισμό, για παράδειγμα δεν επιτρεπόταν ακόμα στις γυναίκες να συμμετέχουν στα κοινοβούλια. Πάρα πολλά πράγματα έχουν αλλάξει από εκείνη τη χρονική στιγμή και η IPU έχει δει πάρα πολύ σημαντικές στιγμές για την ανθρωπότητα, από τη στιγμή που ιδρύθηκε. Ήταν αδύνατο να φανταστεί κανείς πριν από εκατό τριάντα χρόνια ότι ο κόσμος επρόκειτο να αντιμετωπίσει δύο παγκόσμιους πολέμους. Ήταν επίσης αδύνατο να φανταστεί κανείς ότι η ανθρωπότητα επρόκειτο να εξερευνήσει το διάστημα. Πριν από εκατό τριάντα χρόνια λοιπόν η φωνή των γυναικών και της νεολαίας δεν εκπροσωπείτο στη δημόσια ζωή. Σήμερα έχουμε πέραν των πενήντα γυναικών που είναι Πρόεδροι σε κοινοβούλια στον πλανήτη. Πριν από εκατό τριάντα χρόνια ο κόσμος δεν ήταν διχασμένος από τον καπιταλισμό ή τον κομμουνισμό. Τώρα προσπαθούμε να καταλάβουμε την παγκοσμιοποίηση και τις νέες στρατηγικές για την επικοινωνία και νέους τρόπους να παράγουμε αγαθά και υπηρεσίες. Προσπαθούμε να καταλάβουμε πώς αλλάζει ο κόσμος με αυτή την ταχύτητα.

Με τιμά ιδιαίτερα το γεγονός ότι βρίσκομαι στην Κύπρο και έχω την ευκαιρία να απευθυνθώ σε αυτό το πολύ σημαντικό κοινοβούλιο, πρώτα απ' όλα γιατί μου δίνεται η ευκαιρία να είμαι με αυτό το πολύ δραστήριο μέλος της IPU -συμμετέχετε σχεδόν σε όλες τις επιτροπές και σε όλες τις ομάδες της οργάνωσής μας- και, δεύτερον, γιατί η Κύπρος ανοίγει τη δυνατότητα να ξανασκεφτούμε τα θέματα της πολιτικής, αλλά και των θεσμών, και αυτό είναι ένα πάρα πολύ ισχυρό μήνυμα. Η Βουλή των Αντιπροσώπων αυτή τη στιγμή κάνει κάποιες πολύ καινοτόμες προτάσεις. Πρώτα απ' όλα, η Παράλληλη Βουλή. Μιλάμε πάντοτε για το πόσο σημαντική είναι η πολιτική χωρίς αποκλεισμούς, όμως οι περισσότερες πόρτες παραμένουν κλειστές όσον αφορά την πολιτική προς τους πολίτες. Αυτή λοιπόν η ιδέα ενός παράλληλου κοινοβουλίου, της Παράλληλης Βουλής αντιμετωπίζει ακριβώς αυτό το θέμα και πάει προς διαφορετική κατεύθυνση. Απευθύνεται στη διαφάνεια, στη συμπερίληψη, καθώς και στις αξίες που θέλουμε να προωθήσουμε στην IPU. Το Σπίτι του Πολίτη θα στείλει ένα πολύ σημαντικό μήνυμα σε όλα τα κοινοβούλια της IPU, γιατί πρέπει να αντιληφθούμε ότι αυτός ο πλανήτης του 21^{ου} αιώνα δεν μπορεί πια να λαμβάνει αποφάσεις με θεσμούς οι οποίοι σχεδιάστηκαν πριν από τρεις αιώνες. Τα πράγματα αλλάζουν και αλλάζουν πολύ γρήγορα, βιώνουμε νέες επικοινωνίες, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μία καινούρια σχέση και μία έννοια καινούρια μεταξύ των πολιτών και των πολιτικών δυνάμεων. Άρα λοιπόν, τώρα είναι η στιγμή να ξανασκεφτούμε την πολιτική και τους θεσμούς, ακριβώς όπως πράττετε εσείς σε αυτή τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Αυτή η δέσμευση προς τους Κυπρίους πολίτες θα πρέπει να αποτελέσει έμπνευση και αλλού στον πλανήτη και θα θέλαμε πάρα πολύ να ακούσουμε περισσότερα για τις πρωτοβουλίες σας στη Διακοινοβουλευτική Ένωση.

Εμείς επίσης πρέπει να χρησιμοποιήσουμε αυτή την ευκαιρία της επετείου μας στη Διακοινοβουλευτική Ένωση, για να αναλύσουμε και να αντιληφθούμε πλήρως όλα όσα συμβαίνουν στον πλανήτη. Ναι, όσον αφορά στον θεσμικό σχεδιασμό και τις προκλήσεις διακυβέρνησης, καθώς και όσον αφορά τις νέες τεχνολογίες. Αυτό σημαίνει νέες απαιτήσεις, νέες προσδοκίες, νέες προκλήσεις. Εάν προσπαθήσουμε να καταλάβουμε αυτές τις νέες γενιές, με τα έξυπνα τηλέφωνα, με τις πιστωτικές κάρτες... Σήμερα δε χρειάζεται ούτε καν να βγουν από το σπίτι, για να πάνε να δουν σινεμά ή να πάνε σε κάποιο μαγαζί. Μπορούν να παίρνουν τα πράγματα άμεσα στην πόρτα τους με ένα έξυπνο τηλέφωνο και μια πιστωτική κάρτα. Εμείς δε μεγαλώσαμε έτσι. Εμείς έπρεπε να κάνουμε κάποια πράγματα. Ήμασταν πιο αλληλεπιδραστικοί, αλληλεπιδρούσαμε περισσότερο με ανθρώπους παρά με τηλέφωνα. Τώρα τα πράγματα αλλάζουν. Επίσης, αλλάζει ο τρόπος με τον οποίο παράγουμε, αλλάζουν οι βιομηχανίες μας και αυτό αποτελεί σοβαρή πρόκληση για τις θέσεις απασχόλησης και για τους μισθούς. Πρέπει επίσης να καταλάβουμε ότι είμαστε υπεύθυνοι για πολλές από τις λύσεις. Έχουμε μία πολύ σημαντική ατζέντα όσον αφορά στην απομάκρυνση των αποκλεισμών, που είναι οι αναπτυξιακοί στόχοι, έχουμε και τη Συμφωνία του Παρισιού για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Αλλά προφανώς δεν κατευθύνεται όλος ο κόσμος προς αυτή την κατεύθυνση.

Πρέπει επίσης να αντιληφθούμε ότι αυτός ο κόσμος, αυτός ο πλανήτης χρειάζεται νέους τρόπους, για να παρέχει σταθερότητα σε αυτούς τους καινούριους ρόλους που πρέπει να διαδραματίσει. Εννών ότι πρέπει αυτή τη στιγμή να αντιληφθούμε, να πάρουμε μαθήματα από τα λάθη της ανθρωπότητας κατά τους τελευταίους αιώνες και να καταλάβουμε ότι το διεθνές δίκαιο και οι διεθνείς υποχρεώσεις είναι ο μόνος τρόπος, για να έχουμε έναν ειρηνικό και βιώσιμο πλανήτη. Πρέπει να καταλάβουμε ότι η δημοκρατία είναι ο μόνος τρόπος, για να διασφαλίσουμε την αντιπροσώπευση των λαών που μας έχουν εμπιστευθεί. Πρέπει να καταλάβουμε ότι η φύση της πολιτικής είναι ο άνθρωπος να βρίσκεται στο επίκεντρο των αποφάσεών μας και να αντιληφθούμε την ευθύνη μας στην υπεράσπιση, στον σεβασμό και στην προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αναμένω πραγματικά και θα κάνω ό,τι καλύτερο μπορώ αυτή η επέτειος των εκατό τριάντα ετών από την ίδρυση της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης να αποτελέσει μια ευκαιρία να ανανεώσουμε τη δέσμευσή μας, μία δέσμευση προς τις εκλογικές μας περιφέρειες, προς τις κοινότητές μας, προς τις χώρες μας, αλλά βεβαίως και μία δέσμευση προς τον πλανήτη μας. Πρέπει να καταλάβουμε ότι ως μέλη των κοινοβουλίων πρέπει να έχουμε τις υψηλότερες αρχές της ανθρωπότητας. Είναι επίσης μια ευκαιρία να ανανεώσουμε την πίστη μας, πίστη ότι αυτός ο πλανήτης μπορεί να γίνει καλύτερος. Ορισμένες φορές αισθανόμαστε απογοήτευση, επειδή δεν καταφέρνουμε να παραδώσουμε βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα. Σας λέω ότι μπορούμε να το κάνουμε. Μπορούμε να επιτύχουμε τα αποτελέσματα, αν συνεργαστούμε, και πρέπει να αντιληφθούμε ότι η συνεργασία είναι ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία, για να δοθεί άλλη μια ευκαιρία σε αυτό τον πλανήτη.

Επίσης, πρέπει να ανανεώσουμε το πάθος μας, για να έχουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα, για να καταπολεμήσουμε την κλιματική αλλαγή, πάθος για έναν κόσμο χωρίς αποκλεισμούς, πιο ίσο, και βεβαίως να ανανεώσουμε την αγάπη μεταξύ μας, ο ένας προς τον άλλον. Είναι θλιβερό και μεγάλη ντροπή να βλέπει κανείς όλη αυτή τη ρητορική του μίσους, που προκάλεσε μία από τις μεγαλύτερες τραγωδίες για την ανθρωπότητα τον 20^ο αιώνα, να ξαναδυναμώνει σε πολλές χώρες. Ως εκπρόσωποι του λαού, ως οι σημαντικότερες φωνές των κοινοτήτων μας πρέπει εμείς να ανανεώσουμε τη δέσμευσή μας προς την αγάπη.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Μπορούμε να αλλάξουμε τον κόσμο! Είμαι απόλυτα βέβαιη γι' αυτό, αλλά γνωρίζω ότι αυτή η αλλαγή εξαρτάται από μας. Εάν κλείσουμε τα μάτια μας και προσπαθήσουμε να φανταστούμε σαράντα έξι χιλιάδες βουλευτές σε ολόκληρο τον κόσμο, σε εκατό εβδομήντα χώρες, εάν μπορούμε να έχουμε εμείς αυτές τις σαράντα έξι χιλιάδες βουλευτές με την ίδια δέσμευση, με το ίδιο πάθος, με τον ίδιο οδικό χάρτη προς εφαρμογή, για να καταπολεμήσουμε την κλιματική αλλαγή, για να προσφέρουμε πλήρη σεβασμό προς τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ελευθερία, εάν τα κάνουμε όλα αυτά και κάνουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε, για να μεταφράσουμε αυτή την πιθανή αλλαγή σε πραγματικότητα για τον κόσμο, τότε αυτός είναι ο τρόπος, για να γιορτάσουμε τα εκατό τριάντα χρόνια από την ίδρυση της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης και να ανανεώσουμε τη δέσμευσή μας προς τους λαούς που μας έχουν δείξει εμπιστοσύνη.

Σας ευχαριστώ, σας ευχαριστώ πολύ για την ευκαιρία που θα αλλάξει τον κόσμο και σας ευχαριστώ για την ευκαιρία που μας δίνετε να το πράξουμε μαζί!

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ την Πρόεδρο της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης για την ομιλία της ενώπιον της Βουλής.

Αγαπητοί συνάδελφοι, παρακαλώ όπως παραμείνετε ήσυχα στη θέση σας, μέχρι να αποχωρήσει η επίσημη προσκεκλημένη μας.

Ένα τρίλεπτο διάλειμμα επιτόπου, σας παρακαλώ. Θα επανέλθω σε τρία λεπτά.

Καλή συνέχεια.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων συνοδεύει την Πρόεδρο της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης κατά την έξοδό της από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και επανέρχεται στο βήμα.)

Παρακαλώ τον γραμματέα όπως διαβάσει την αναφορά για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ) κ. George Tsereteli πραγματοποίησε από τις 17 μέχρι τις 20 Ιουνίου επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο, ύστερα από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της Βουλής. Ο κ. Tsereteli είχε χωριστές συναντήσεις με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον Πρόεδρο της Βουλής, τον Υπουργό Εξωτερικών, τον Αναπληρωτή Υπουργό Άμυνας, τον Υπουργό Οικονομικών και τον πρώην Πρόεδρο της Βουλής, δήμαρχο Αμμοχώστου. Είχε εξάλλου χωριστές συναντήσεις με την ειδική αντιπρόσωπο του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ στην Κύπρο και με μέλη της Διερευνητικής Επιτροπής Αγνοουμένων, ενώ επισκέφθηκε και το Ανθρωπολογικό Εργαστήριο της επιτροπής.

Σε δηλώσεις του στη Βουλή ο κ. Tsereteli εξήρε τη διαχρονικά σημαντική συμμετοχή της αντιπροσωπίας της Βουλής στην ΚΣ ΟΑΣΕ, αναφερόμενος μεταξύ άλλων στις σημαντικές πρωτοβουλίες στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς και της προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αντιπροσωπία της Ομάδας Φιλίας Κύπρου-Γαλλίας, με επικεφαλής τον πρόεδρό της κ. Γιώργο Λιλλήκα και αποτελούμενη από τον αναπληρωτή πρόεδρο κ. Νίκο Τορναρίτη και τα μέλη κ. Άριστο Δαμιανού και κ.

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πραγματοποίησε επίσκεψη στο Παρίσι, μεταξύ 18^{ης} και 20^{ης} Ιουνίου, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης της Γερουσίας. Οι Κύπριοι βουλευτές έγιναν δεκτοί από τους Αντιπροέδρους της Γερουσίας και της Εθνοσυνέλευσης και είχαν συναντήσεις στα δύο σώματα με τους προέδρους των επιτροπών Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Κατά την επίσκεψη επαναβεβαιώθηκαν οι άριστες σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών και κοινοβουλίων και συζητήθηκαν θέματα ειδικού ενδιαφέροντος στο πλαίσιο της αναβαθμισμένης συνεργασίας Κύπρου-Γαλλίας.

Η αντιπροσωπία της Βουλής των Αντιπροσώπων στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας (ΔΣΟ), αποτελούμενη από τους κ. Άγγελο Βότση, ως επικεφαλής, κ. Ευανθία Σάββα και κ. Ηλία Μυριάνθους, συμμετείχε στις εργασίες της 26^{ης} Γενικής Συνέλευσης της ΔΣΟ στην Τιφλίδα της Γεωργίας από τις 19 ως τις 23 Ιουνίου. Με την ευκαιρία της συνόδου διοργανώθηκε ειδική συνάντηση για τη δημιουργία Παρατηρητηρίου Θρησκευτικών Διώξεων, στην οποία συμμετείχαν οι Κύπριοι βουλευτές.

Ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου συμμετείχε στο 14^ο Κοινοβουλευτικό Φόρουμ για την Ασφάλεια και τις Υπηρεσίες Πληροφοριών, που φιλοξένησε η Γαλλική Εθνοσυνέλευση στο Παρίσι στις 20 Ιουνίου. Βασικό θέμα συζήτησης αποτέλεσε η οικονομική πτυχή του πολέμου κατά της τρομοκρατίας, περιλαμβανομένων των ρυθμίσεων των εθνικών νομοθεσιών και της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τον γραμματέα να ενημερώσει το σώμα ποιοι βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολές της Βουλής στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η κ. Στέλλα Κυριακίδου και ο κ. Κωστής Ευσταθίου συμμετέχουν στο τρίτο μέρος της Συνόδου 2019 της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Στρασβούργο. Η κ. Αννίτα Δημητρίου συμμετέχει στη Διάσκεψη Κορυφής Γυναικών Πολιτικών Ηγετών στο Τόκιο και ο κ. Νίκος Τορναρίτης συμμετέχει σε συνεδρία της Μόνιμης Επιτροπής Πολιτικών Υποθέσεων Ασιατικής Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης στο Ισπαχάν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν μπούμε στα θέματα της ημερησίας διάταξης, να σας ενημερώσω ότι ο βουλευτής κ. Κωστής Ευσταθίου αποχωρεί από μέλος της Υποεπιτροπής της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας.

Προχωρούμε στο Πρώτο Κεφάλαιο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το πρώτο θέμα αναβάλλεται και παραπέμπεται πίσω στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέψετε, διαδικαστικά... Επειδή υπάρχει ένα ζήτημα που αφορά δύο θέματα της επιτροπής Άμυνας, το υπ' αριθμόν 12 θέμα και το υπ' αριθμόν 13 θέμα, που ενδεχομένως θα χρειαστεί σήμερα να υποβληθούν προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας για άμεση ισχύ, θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα, να μεταφερθούν κατά προτεραιότητα, να συζητηθούν ως πρώτα θέματα και μετά να ακολουθήσουν τα υπόλοιπα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζετε ότι θα αργήσουμε τόσο, μέχρι να φτάσουμε στη σειρά τους;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν μπορώ να ξέρω. Μπορεί και ναι, μπορεί και όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, να προχωρήσουμε για λίγη ώρα και αναλόγως θα το δω.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η χορήγηση νέων προσωρινών αδειών παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, οι οποίες θα ισχύουν μέχρι την 30^η Ιουνίου 2020, καθώς και η ανανέωση των υφιστάμενων αδειών που λήγουν την 30^η Ιουνίου 2019.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Κάρουλλας

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Πάυλος Μυλωνάς

Ευανθία Σάββα

Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3, 10 και 28 Ιουνίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η χορήγηση νέων προσωρινών αδειών παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, οι οποίες θα ισχύουν μέχρι την 30^η Ιουνίου 2020, καθώς και η ανανέωση των υφιστάμενων αδειών, που λήγουν την 30^η Ιουνίου 2019.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας όλες οι άδειες παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων που έχουν εκδοθεί είναι προσωρινές και ισχύουν μέχρι την 30^η Ιουνίου 2019. Συναφώς, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προτείνεται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, ώστε οι εν λόγω άδειες να ανανεωθούν για έναν ακόμη χρόνο, δηλαδή μέχρι την 30^η Ιουνίου 2020. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, κρίνονται αναγκαίες, επειδή παραμένει σε εκκρεμότητα η κατάθεση από το Υπουργείο Εσωτερικών νομοσχεδίου που θα ρυθμίζει σφαιρικά τη χορήγηση μόνιμων αδειών παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου από την επιτροπή, την τελευταία απασχόλησε ιδιαίτερα το γεγονός ότι η χορήγηση αδειών παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων δεν έχει τεθεί μέχρι σήμερα σε πιο μόνιμη βάση, αλλά οι εν λόγω άδειες εξακολουθούν να είναι προσωρινές, όπως καθορίστηκε στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας για σκοπούς μετάβασης της Δημοκρατίας σε πλήρες ψηφιακό περιβάλλον την 1^η Ιουλίου 2011.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου προτίθεται να προβεί αμέσως σε διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους τηλεοπτικούς οργανισμούς για το όλο ζήτημα του καθορισμού της χρονικής διάρκειας των υπό αναφορά αδειών, ώστε να καταστεί δυνατή η προώθηση νέου ολοκληρωμένου νομοθετικού πλαισίου για τη ρύθμιση της χορήγησης μόνιμων αδειών παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων. Επιπρόσθετα, δήλωσε στην επιτροπή ότι κρίνεται επίσης απαραίτητος ο συνολικός εκσυγχρονισμός της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, με απώτερο στόχο να καλυφθεί νομοθετικά και να βελτιωθεί ένα ευρύ φάσμα θεμάτων σχετικά με τη λειτουργία των ραδιοτηλεοπτικών μέσων, μεταξύ των οποίων και η προβολή διαφήμισης στοιχημάτων και τυχερών παιχνιδιών με οπτικοακουστικά μέσα, η διαφήμιση παιδικών παιχνιδιών και η μετοχική δομή των αδειούχων ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών. Περαιτέρω, η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε στην επιτροπή ότι επιπρόσθετα είναι υπό επεξεργασία και σχετικό νομοσχέδιο για σκοπούς εναρμόνισης της υπό αναφορά βασικής νομοθεσίας που διέπει τη ραδιοτηλεόραση με την πρόσφατα εκδοθείσα νέα ευρωπαϊκή Οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, το οποίο αναμένεται να τεθεί ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο στις αρχές Νοεμβρίου 2019.

Πέραν των πιο πάνω, σε επιστολή που απέστειλε στην επιτροπή η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών, απαντώντας σε σχετικά ερωτήματα που υπέβαλαν μέλη της επιτροπής, επισημαίνεται ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου προέβη στη διαπίστωση ότι ορισμένοι τηλεοπτικοί οργανισμοί αρνούνται να καταβάλουν τα οφειλόμενα χρηματικά πρόστιμα που τους έχουν επιβληθεί και ως εκ τούτου είτε καταχωρίζεται

αγωγή στο δικαστήριο είτε γίνεται αποπληρωμή αυτών προς την εν λόγω Αρχή στο πλαίσιο εξώδικου διακανονισμού. Ωστόσο, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αντιμετωπίζει διαχρονικά σοβαρά προβλήματα με συγκεκριμένο τηλεοπτικό οργανισμό, ο οποίος επανειλημμένως δεν τηρεί τους όρους του διακανονισμού και παρουσιάζεται ασυνεπής.

Τέλος, στην εν λόγω επιστολή αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δύναται να χορηγεί άδειες σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, χωρίς να υπόκεινται τα εν λόγω πρόσωπα στους ίδιους περιορισμούς που υπόκεινται οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων για τη χορήγηση των σχετικών αδειών. Συναφώς, βάσει των εν λόγω διατάξεων, σχετική άδεια έχει χορηγηθεί συγκεκριμένα στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, με την οποία συνδέεται ο τηλεοπτικός οργανισμός CYTAVISION.

Η πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εάν δεν υπάρχουν ομιλητές, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 56 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοίνωσε τα αποτελέσματα, κύριε Κώστα, σε παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα πέντε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, μία ψήφος κατά και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, μία ψήφος κατά και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Να προχωρήσουμε τώρα στα θέματα που έθιξε ο κ. Σιζόπουλος, τα υπ' αριθμόν 12 και 13, τα οποία πρέπει κατά προτεραιότητα, όπως εξήγησε, να ψηφιστούν.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το ΑΚΕΛ ζητά αναβολή σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Έχει κατατεθεί την τελευταία στιγμή, κατατίθεται υπό το βάρος εκβιαστικών διλημάτων απέναντι στο κοινοβούλιο και θέλουμε να δοθεί όλος ο απαιτούμενος χρόνος, για να συζητηθεί σε όλες του τις διαστάσεις αυτό το σημαντικό ζήτημα που έχουμε ενώπιόν μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να δώσω τον λόγο πρώτα στον πρόεδρο της επιτροπής και μετά σε εκπροσώπους κομμάτων, να τοποθετηθούν για την πρόταση αναβολής.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι τα περιθώρια δεν ήταν πάρα πολύ μεγάλα, όμως εκτιμώ ότι έγινε μια σε βάθος συζήτηση σε δύο συνεδρίες της επιτροπής Άμυνας. Το συγκεκριμένο ζήτημα όμως έχει μεγάλη σημασία, γιατί πρέπει να ψηφιστεί πριν από την έναρξη της διαδικασίας κατάταξης της νέας σειράς νεοσυλλέκτων. Σε αντίθετη περίπτωση, θεωρείται πια ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο δε θα μπορέσει να εξυπηρετήσει τον στόχο για τον οποίο σήμερα καλούμαστε να ψηφίσουμε. Θα πρέπει να πω, για να κλείσω το πρώτο θέμα της τοποθέτησής μου, ότι εκτιμούμε ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, γιατί αποτελεί ένα βήμα όσον αφορά τον περιορισμό, ενδεχομένως, του φαινομένου της φυγοστρατίας που παρατηρείται στην Εθνική Φρουρά.

Γι' αυτό η έκκλησή μου πραγματικά... Παρά το γεγονός ότι πάντοτε υποστηρίζαμε τα θέματα της αναβολής, θεωρούμε ότι σε αυτή την περίπτωση δεν πρέπει το θέμα να αναβληθεί, γι' αυτό και ζήτησα να μπει κατά προτεραιότητα στην αρχή της σημερινής ολομέλειας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Είθισται πάντοτε, όταν ζητηθεί αναβολή, να δίνεται, αλλά λόγω του χρόνου, που πλέον δεν υπάρχει, γιατί πρέπει ή σήμερα ή ετέλειωσε... Το προανέφερε τζαι ο πρόεδρος της επιτροπής, πρέπει σήμερα να περάσει ή, αν παρθεί αναβολή, σημαίνει ότι πλέον δε συζητείται, πάμε για την επόμενη χρονιά πλέον, διότι ήδη από την πρώτη του μηνός, σε τρεις μέρες, αρχίζει η κατάταξη και πρέπει να ψηφίσουμε. Γι' αυτό εμείς εισηγούμαστε να το συζητήσουμε -και έγινε συζήτηση σε δύο συνεδρίες- και νομίζω ότι το θέμα πρέπει να το τελειώσουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κάρουλλας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Όντως στην επιτροπή έγινε διεξοδική συζήτηση του ζητήματος με την παρουσία και της Νομικής Υπηρεσίας και την κάλυψη των όποιων ανησυχιών είχαν τεθεί από συναδέλφους διάφορων κομμάτων και επήλθε σχετική ομοφωνία στη συνεδρία. Το ζητούμενο είναι κατά πόσο είμαστε όλοι σύμφωνοι, αν θέλουμε να καταπολεμηθεί το φαινόμενο της φυγοστρατίας. Έχουμε μπροστά μας μια πρόταση η οποία μειώνει αυτό το φαινόμενο δραστηκιά, με βάση τους αριθμούς που έχουν ανακοινωθεί κατά τη διάρκεια της συνεδρίας, και επιπλέον, όπως λέει και η σχετική έκθεση που μας έχει κοινοποιηθεί από τις υπηρεσίες της Βουλής, έχουν συμφωνηθεί, κατόπιν υποδείξεως της επιτροπής, από τον υπουργό μαζί με τον σύνδεσμο ποδοσφαιριστών και τον ΚΟΑ αυξημένες διευκολύνσεις για τα άτομα τα οποία επηρεάζονται.

Συνεπώς, ως Δημοκρατικός Συναγερμός τασσόμαστε εναντίον της όποιας αναβολής και, λαμβανομένου υπόψη ότι από Δευτέρας αρχίζει η κατάταξη, είμαστε στο προσκήνιο, εδώ, για να ψηφίσουμε, ώστε να μειωθεί και η φυγοστρατία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβανόμαστε τους λόγους των συναδέλφων που ζητούν αναβολή, όμως την ίδια ώρα δε θεωρούμε ότι υπήρξε κάποια σκοπιμότητα, τουλάχιστον δεν αντιληφθήκαμε εμείς να υπάρχει κάποια

σκοπιμότητα σε ό,τι αφορά τα χρονικά πλαίσια που δόθηκαν, για να συζητηθεί το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι πρέπει να προχωρήσει η συζήτησή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Για την αναβολή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννά γίνει ψηφοφορία για την αναβολή.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Αν δεν αναβληθεί, να μιλήσω εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλεις να μιλήσεις τώρα για την αναβολή ή επί της ουσίας;

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Όι, επί της ουσίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί της αναβολής η κυρία Μαύρου;

Μάλιστα.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι έγινε συζήτηση στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή και νομίζω ότι όλοι μας αντικρίζουμε θετικά οποιεσδήποτε πρωτοβουλίες σταθούν εμπόδιο στο πρόβλημα της φυγοστρατίας. Η επιφύλαξη μας για την άμεση ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου έχει να κάνει με τα χρονικά περιθώρια που τίθενται ενώπιόν μας. Από εβδομάδας ξεκινά η κατάσταση. Ήδη έχουμε αθλητές οι οποίοι έχουν προγραμματίσει τις δραστηριότητές τους τις αθλητικές, έχουν δεσμεύσεις, έχουν υποχρεώσεις.

Εάν το νομοσχέδιο τούτο ετίθετο σε εφαρμογή τον επόμενο χρόνο, πιθανό να κάμναμε μian άλλη συζήτηση σήμερα. Θα έρθουμε να διαφοροποιήσουμε το πλαίσιο μέσα στο οποίο πολλά νέα παιδιά έχουν προγραμματίσει τη ζωή τους μέσα σε δύο μέρες. Γι' αυτό είναι που τίθεται το θέμα αναβολής, ώστε να δοθεί χρόνος και για τους ανθρώπους τούτους, τους νέους, να κάμουν τις ανάλογες ρυθμίσεις και αλλαγές στη ζωή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ψηφίστε υπέρ ή εναντίον της αναβολής.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Υπέρ της αναβολής δεκατέσσερις, είκοσι τρεις κατά και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, το υπ' αριθμόν 12 θέμα δεν αναβάλλεται.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου, ώστε να μην είναι δυνατή η έκδοση δελτίου υγείας σε αθλούμενο στρατεύσιμο ο οποίος έχει κληθεί και καταταχθεί στην Εθνική Φρουρά δυνάμει των διατάξεων του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου από το έτος 2019 και εντεύθεν και ο οποίος κατέχει δυνάμει του νόμου αυτού προσωρινό απολυτήριο είτε λόγω ακαταλληλότητας για στράτευση (1/5) είτε λόγω χορηγηθείσας σε αυτόν αναβολής εκπλήρωσης της υποχρέωσής του για στρατιωτική υπηρεσία λόγω νοσήματος ή πάθησης που σχετίζεται με την ψυχική του υγεία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Γεώργιος Προκοπίου

Γιώργος Κάρουλλας

Ζαχαρίας Κουλίας

Κώστας Κώστα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 20 Ιουνίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, ο Αρχηγός Εθνικής Φρουράς και ο Υπαρχηγός Εθνικής Φρουράς, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ποδοσφαιριστών.

Σημειώνεται ότι η συζήτηση του νομοσχεδίου στην επιτροπή άρχισε πριν από την κατάθεσή του στην ολομέλεια της Βουλής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου, ώστε να μην είναι δυνατή η έκδοση δελτίου υγείας σε αθλούμενο στρατεύσιμο ο οποίος έχει κληθεί και καταταχθεί στην Εθνική Φρουρά δυνάμει των διατάξεων του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου και απολύθηκε προσωρινά από την Εθνική Φρουρά είτε ως ακατάλληλος για στράτευση (1/5) είτε λόγω χορηγηθείσας σε αυτόν αναβολής εκπλήρωσης της υποχρέωσής του για στρατιωτική υπηρεσία, λόγω νοσήματος ή πάθησης που σχετίζεται με την ψυχική υγεία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το νομοσχέδιο ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Άμυνας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στο πλαίσιο της εξέτασης από το Υπουργείο Άμυνας της λήψης νομοθετικών μέτρων για αντιμετώπιση του φαινομένου της φυγοστρατίας.

Σημειώνεται ότι στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής το Υπουργείο Άμυνας εισηγήθηκε την προσθήκη πρόνοιας στο νομοσχέδιο σύμφωνα με την οποία η προτεινόμενη με αυτό ρύθμιση να εφαρμόζεται από το έτος 2019 και εντεύθεν.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του ΚΟΑ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ποδοσφαιριστών συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου. Επιπροσθέτως, οι εκπρόσωποι του ΚΟΑ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ποδοσφαιριστών δήλωσαν ότι απαιτείται η αύξηση των διευκολύνσεων που σήμερα παρέχονται στους αθλητές, ώστε η μη ύπαρξη ικανοποιητικού αριθμού διευκολύνσεων σε αυτούς να μην αποτελεί αιτία φυγοστρατίας.

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, ο πρόεδρος της επιτροπής κάλεσε τον Υπουργό Άμυνας όπως, σε συνεργασία με τους εκπροσώπους του ΚΟΑ, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ) και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ποδοσφαιριστών, μελετήσει κατά πόσο υπάρχει δυνατότητα αύξησης του αριθμού των διευκολύνσεων που παρέχονται στους στρατεύσιμους αθλητές.

Αναποκρινόμενος στο πιο πάνω αίτημα του προέδρου της επιτροπής, ο Υπουργός Άμυνας σε μεταγενέστερο στάδιο ενημέρωσε την επιτροπή πως σε συνάντηση που πραγματοποίησε με εκπροσώπους του ΚΟΑ, της ΚΟΠ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ποδοσφαιριστών υπήρξε κοινή αντίληψη για την παροχή περισσότερων κινήτρων και διευκολύνσεων στους στρατεύσιμους αθλητές. Περαιτέρω, ενημέρωσε την επιτροπή για σειρά μέτρων που θα ληφθούν σε σχέση με το θέμα αυτό, τα οποία θα βοηθήσουν για την αντιμετώπιση του φαινομένου της φυγοστρατίας.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου από την επιτροπή τέθηκε από μέλη της προς την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας το ερώτημα κατά πόσο η πιο πάνω προτεινόμενη με το νομοσχέδιο ρύθμιση, με την οποία προνοείται ότι αυτή θα εφαρμόζεται για τους στρατευσίμους οι οποίοι κατατάσσονται από το έτος 2019 και εντεύθεν, αντίκειται στην αρχή της ισότητας και ειδικότερα κατά πόσο γίνεται διάκριση μεταξύ αυτών που κατατάχθηκαν πριν από το έτος 2019 και αυτών που κατατάχθηκαν μετά το εν λόγω έτος.

Σε σχέση με το πιο πάνω ερώτημα η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενημέρωσε σε μεταγενέστερο στάδιο την επιτροπή με σημείωμά της, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2019, μεταξύ άλλων ότι οι πρόνοιες του νομοσχεδίου δεν έχουν αναδρομική ισχύ, δεδομένου ότι η πρόνοια του νομοσχεδίου όπως διαμορφώθηκε μεταγενέστερα από το Υπουργείο Άμυνας θα ισχύει για τους στρατευσίμους από το έτος 2019 και εντεύθεν. Περαιτέρω, όπως συνάγεται από το άρθρο 28 του συντάγματος, όλοι οι πολίτες πρέπει να απολαύουν ίσης μεταχείρισης από τον νόμο και τη διοίκηση. Συναφώς, προάγεται η ισότητα μεταξύ όμοιων περιπτώσεων, όταν δεν υπάρχουν διαφοροποιήσεις. Εν προκειμένω πρέπει να εξεταστεί κατά πόσο υπάρχει δυσμενής μεταχείριση ανάμεσα στα άτομα που έτυχαν αναβολής της στρατιωτικής τους θητείας στο παρελθόν

και έχουν δελτίο υγείας αθλητή, αφού δεν ίσχυαν οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο ρυθμίσεις, έναντι αυτών που με την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο δε θα λαμβάνουν το εν λόγω δελτίο. Σημειώνεται ότι το δελτίο υγείας των αθλητών ισχύει για χρονική περίοδο τριών ετών.

Σε σχέση με το υπό συζήτηση θέμα, όπως επισημαίνεται στο εν λόγω σημείωμα, υπάρχει διαφορετική αντιμετώπιση των δύο περιπτώσεων αλλά όχι στο ίδιο χρονικό διάστημα. Πρόκειται για αλλαγή πολιτικής που επιθυμεί να εισαγάγει η εκτελεστική εξουσία, ούτως ώστε μεταξύ άλλων να αποτρέψει τη φυγοστρατία. Επομένως, υπάρχει αιτιολογία γι' αυτή τη διαφοροποίηση. Αξίζει να σημειωθεί, όπως αναφέρεται, ότι η διαφοροποίηση υπήρχε και στην περίπτωση της μείωσης της θητείας από είκοσι τέσσερις σε δώδεκα μήνες. Αυτό καταδεικνύει ότι ο νομοθέτης πολλές φορές επιλέγει να θέσει νέα κριτήρια, νέες διαδικασίες, νέες απαλλαγές από φορολογίες, ως αποτέλεσμα των οποίων στο παρελθόν ορισμένα άτομα έτυχαν πιο αυστηρής αντιμετώπισης ή και το αντίθετο. Για παράδειγμα αναφορικά με το επίδομα τέκνου, το οποίο χορηγούνταν στους πολίτες στο παρελθόν χωρίς οικονομικά κριτήρια και ακολούθως τερματίστηκε, θα μπορούσε να λεχθεί ότι οι επόμενοι γονείς έτυχαν άριστης μεταχείρισης σε σχέση με τους προηγούμενους, όμως χρονικά το θέμα δεν είναι το ίδιο, όπως και στην υπό συζήτηση περίπτωση.

Επιπροσθέτως, όπως αναφέρεται επίσης στο εν λόγω σημείωμα, στην υπό κρίση περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 5(2)(κ) του περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου, μεταξύ άλλων ο ΚΟΑ έχει αρμοδιότητα να καθορίζει τα της έκδοσης δελτίων υγείας των αθλουμένων και να προνοεί περί της ακολουθούμενης εν γένει διαδικασίας ιατρικής εξέτασης κάθε αθλούμενου μέλους, αθλητή ομοσπονδίας ή αθλητικού σωματείου. Με την προτεινόμενη στο νομοσχέδιο τροποποίηση δε θα παρέχεται η δυνατότητα αυτή σε όσους έλαβαν προσωρινό απολυτήριο από την Εθνική Φρουρά είτε ως ακατάλληλοι για στρατεύση (I/5) είτε γιατί τους έχει χορηγηθεί αναβολή εκπλήρωσης της στρατιωτικής τους υποχρέωσης, λόγω νοσήματος ή πάθησης που σχετίζεται με την ψυχική υγεία.

Σε σχέση με το κατά πόσο, σε περίπτωση που η προσθήκη που εισηγείται το Υπουργείο Άμυνας, σύμφωνα με την οποία η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο ρύθμιση θα εφαρμόζεται από το 2019 και εντεύθεν, δεν ενσωματωθεί και συνεπώς η πρόνοια θα καλύπτει και στρατευσίμους που έχουν καταταγεί πριν από το έτος 2019, παραβιάζεται οποιαδήποτε άλλη συνταγματική αρχή, σε περίπτωση που οι στρατεύσιμοι που έχουν απαλλαγεί έχουν συμβληθεί και απασχολούνται στον τομέα του αθλητισμού, η μη χορήγηση σε αυτούς δελτίου υγείας ενδέχεται να επηρεάσει την επαγγελματική τους σταδιοδρομία και/ή άλλως πως.

Για το θέμα αυτό, επισημαίνεται στο ίδιο σημείωμα, σε περίπτωση που πρόσωπο στο οποίο δεν έχει παραχωρηθεί μέχρι σήμερα δελτίο υγείας αποταθεί για έκδοσή του και το οποίο ήδη έλαβε προσωρινό απολυτήριο από την Εθνική Φρουρά δύο χρόνια πριν, δε θα μπορεί να εξασφαλίσει σήμερα το εν λόγω δελτίο. Στην περίπτωση δε αθλητών που είναι ήδη συμβεβλημένοι, αυτοί κατέχουν το δελτίο υγείας, αφού φαίνεται ότι όλες οι ομοσπονδίες έχουν εισαγάγει την πρόνοια αυτή στα καταστατικά τους και ως εκ τούτου δε θα επηρεαστούν οι αθλητές που έχουν ήδη δελτίο υγείας. Παρά ταύτα, επειδή το δελτίο υγείας ισχύει για τρία χρόνια, σε περίπτωση προσώπου που απολύθηκε προσωρινά, δε θα μπορεί να εκδοθεί νέο.

Καταληκτικά, όπως αναφέρεται στο εν λόγω σημείωμα, με την προτεινόμενη τροποποίηση, χωρίς την προσθήκη που εισηγείται το Υπουργείο Άμυνας, δε θα επηρεαστούν οι αθλητές που ήδη κατέχουν δελτίο υγείας, αλλά δε θα μπορούν να επανεκδώσουν άλλο, εάν εμπίπτουν στην κατηγορία που αφορά η τροποποίηση. Όσον αφορά το ενδεχόμενο να επηρεαστούν συμβόλαια, το θέμα αυτό πρέπει να μελετηθεί ανάλογα με τις πρόνοιες των συμβολαίων σε σχέση με τα δελτία υγείας, ωστόσο οι αθλητές δε θα μπορούν να ανανεώσουν συμβάσεις που έχουν συνάψει, εάν είναι προαπαιτούμενο το δελτίο υγείας. Περαιτέρω, σε σχέση με το θέμα των συμβολαίων ενδέχεται να υπάρχει σύγκρουση με τα άρθρα 25 και 26 του συντάγματος και ως εκ τούτου θα μπορεί να εγερθεί από τον επηρεαζόμενο θέμα στέρξης του δικαιώματος εργασίας ή του συμβάλλεσθαι ελεύθερα. Επομένως, η προσθήκη στο νομοσχέδιο πρόνοιας με την οποία προβλέπεται ότι η προτεινόμενη ρύθμιση θα εφαρμόζεται σε όσα πρόσωπα κατατάσσονται από το έτος 2019 και εντεύθεν, που εισηγείται το Υπουργείο Άμυνας, είναι θεμιτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού ενσωμάτωσε στο κείμενο του νομοσχεδίου την εισήγηση που υποβλήθηκε από το Υπουργείο Άμυνας για εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης σε όσα πρόσωπα κατατάσσονται από το έτος 2019 και εντεύθεν, αποφάσισε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας της σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η φυγοστρατία είναι όντως μια γάγγραινα, ένα φαινόμενο απαράδεκτο, το οποίο κτυπά την Εθνική Φρουρά εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Δε θα βρείτε κανέναν από το ΑΚΕΛ -και εμένα προσωπικά ιδίως- να είμαστε εναντίον οποιουδήποτε μέτρου προσπαθήσει να περιορίσει ή, μακάρι, να εξαλείψει τούτο το απαράδεκτο φαινόμενο.

Συμφωνούμε με τον Υπουργό Άμυνας ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα και καλά κάμνει και ξεκίνησε να στοχεύει σε συγκεκριμένες ομάδες οι οποίες φυγοστρατούν. Πρώτον, δεν είναι δυνατό τρεις ημέρες πριν από την κατάταξη να προσπαθούμε να αλλάξουμε κάτι τόσο σημαντικό. Εμείς το είπαμε στις δύο συνεδρίες ότι τούτα τα ζητήματα πρέπει να έρχονται έγκαιρα στη Βουλή, να μπορεί να τα συζητά, να μπορούν να γίνονται αλλαγές, να μπορούν να γίνονται εκείνες οι ρυθμίσεις, έτσι ώστε να μην υπάρχουν σοβαρά προβλήματα. Αυτό το νομοσχέδιο ήρθε εκτάκτως πριν από μιάμιση εβδομάδα.

Δεύτερον, πρέπει να καταλάβετε όλοι την αναστάτωση τζιαι τα προβλήματα τα οποία θα δημιουργηθούν, χωρίς να δικαιολογούμε τον οποιοδήποτε αθλητή, κυρίως τους ποδοσφαιριστές οι οποίοι φυγοστρατούν είτε για την καριέρα τους είτε γιατί εν θέλουν να υπηρετήσουν.

Θα σας πω μόνο ένα παράδειγμα. Ρωτήσαμε στην πρώτη συνεδρία τη Νομική Υπηρεσία ποιους επηρεάζει τούτο το μέτρο, το γεγονός δηλαδή ότι δε θα μπορούν να εκδίδονται δελτία υγείας. Μας απάντησαν: «Αυτούς που θα καταταγούν την ερχόμενη εβδομάδα και μετά». Ρωτήσαμε: «Είνα μ' που εννά γίνει με τούτους οι οποίοι ήδη έχουν συμβόλαια με τες ομάδες τους, ήδη έχουν δελτία υγείας και λήγουν σε έξι μήνες, έναν χρόνο, δυο χρόνια;» «Να σας φέρουμε νομική γνωμάτευση», απάντησαν. Η νομική γνωμάτευση λέει ξεκάθαρα ότι για τούτους, όταν θα λήξουν τα δελτία υγείας τους, δεν μπορεί να υπάρχει ανανέωση. Άρα, αντιλαμβάνεστε ότι θα δημιουργηθεί σοβαρότατο πρόβλημα.

Εμείς τι ζητήσαμε με την αναβολή; Να το ξανασυζητήσουμε από τον Σεπτέμβρη, να δούμε ακριβώς πώς μπορούμε να κάμουμε τούτη τη ρύθμιση σωστά, αλλά κυρίως να υπάρχει και χρόνος -για να είμαστε ειλικρινείς- για να μπορέσει να εφαρμοστεί την επόμενη χρονιά, τον επόμενο Ιούλη, που εννά καταταγεί η επόμενη ΕΣΣΟ. Τρέχουμε τωρά να πάρουμε ένα μέτρο δυστυχώς πολύ βιαστικά, το οποίο ναι μεν εννά βοηθήσει στο να αντιμετωπιστεί μερικώς η φυγοστρατία, αλλά σας λέω ότι θα δημιουργήσει σοβαρότατα προβλήματα σε κόσμο... Και εγώ θέλω να το πω όπως το νιώθω, όπως το είπα και στην επιτροπή. Αν κάποιος τελικώς... Διότι έντζιεν ούλλοι που το παίζουν πολλοί τζιαι φεύκουν, γιατί θέλουν απλώς να το παίξουν. Έσιει τζιαι κόσμο ο οποίος έσιει προβλήματα τζιαι τούτου του κόσμου, ο οποίος φεύκει γιατί εν μπορεί να προσαρμοστεί στην Εθνική Φρουρά, δεν μπορείς να του απαγορεύσεις τώρα να αθλείται.

Ζητήσαμε χρόνο να μπορέσουμε να το ξανασυζητήσουμε. Και επαναλαμβάνω ότι δεν μπορεί η Βουλή συνεχώς να έν' με το πιστόλι στον κρόταφο, μια εβδομάδα πριν από την κατάταξη να έρχονται σημαντικά νομοσχέδια, να πρέπει να τα συζητήσουμε άρον άρον και να τα περάσουμε. Και γι' αυτούς τους λόγους, επειδή δεν εγκρίθηκε δυστυχώς η αναβολή, εμείς θα το καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από ό,τι αντιλαμβάνεστε, είναι η πρώτη φορά τα τελευταία τρία χρόνια που προεδρεύω της επιτροπής Άμυνας της Βουλής που γίνεται στην ολομέλεια συζήτηση για θέματα της επιτροπής και ο λόγος είναι ένας και απλός: Γιατί πραγματικά το κλίμα το οποίο επικρατεί ανάμεσα στα μέλη της επιτροπής, ανεξάρτητα από την κομματική τους προέλευση, είναι πάρα πολύ καλό, πολύ θετικό και υψηλού επιπέδου. Και με αυτή την ευκαιρία θα ήθελα ακριβώς να εκφράσω τις ευχαριστίες μου για ακόμα μια φορά και από το βήμα της ολομέλειας για την κατανόηση, τη θετική στάση και τη συνδρομή όλων των μελών όσον αφορά τη διαχείριση αυτών των ζητημάτων που αφορούν την Εθνική Φρουρά και γενικά την άμυνα της πατρίδας μας.

Την ίδια στιγμή όμως θα ήθελα να εκφράσω και την άποψή μου και να κατανοήσω τους λόγους για τους οποίους οι συνάδελφοι από την πλευρά του ΑΚΕΛ θέτουν το συγκεκριμένο ζήτημα. Δε θεωρώ ότι είναι αδικαιολόγητο το συγκεκριμένο θέμα το οποίο θέτω. Έχει μια βάση. Γιατί ακριβώς σε πολλές περιπτώσεις, παρ' όλο που έχει βελτιωθεί σημαντικά η κατάσταση από την πλευρά του υπουργείου, η επιτροπή βρίσκεται πάντοτε μπροστά σε τρομακτικά διλήμματα και εντός σύντομου χρονικού διαστήματος βρίσκεται υποχρεωμένη να συζητήσει σοβαρά ζητήματα, να πάρει σοβαρές αποφάσεις και μπορώ να πω ότι και στο παρελθόν έτυχε να βρεθεί μπροστά σε εκβιαστικά διλήμματα.

Όμως την ίδια στιγμή θεωρώ ότι και από την πλευρά του υπουργείου θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι πρέπει να αλλάξει τακτική. Το τόμισα και την 31^η Μαΐου, όταν τηλεφωνικά κατατέθηκε για ψήφιση ένα συγκεκριμένο πολύ σοβαρό νομοσχέδιο, χωρίς καν η ολομέλεια της Βουλής να έχει το κείμενο του νομοσχεδίου

ενώπιόν της, αλλά απλά μόνο με την τηλεφωνική επικοινωνία και με τον τίτλο του νομοσχεδίου. Και, όπως γνωρίζετε, έγινε αποδεκτό από την ολομέλεια και από την πλευρά της επιτροπής συζητήθηκε κατά προτεραιότητα σε έκτακτες συνεδρίες, για να μπορέσουμε να δώσουμε λύση.

Γι' αυτό είναι για ακόμα μια φορά δημόσια η έκκλησή μας προς την πλευρά του υπουργείου να είναι πιο συνεπές με την αποστολή των συγκεκριμένων νομοσχεδίων, για να δίνεται ακριβώς η δυνατότητα να υπάρχει σοβαρή και υπεύθυνη συζήτηση, αλλά και τα μέλη της επιτροπής με υπευθυνότητα να τοποθετούνται έναντι σοβαρού περιεχομένου που έχουν πάρα πολλά απ' αυτά τα νομοσχέδια.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, όπως έχουμε πει, αποτελεί στην ουσία ένα μέτρο για τη μείωση της φυγοστρατίας. Οι προσδοκίες οι οποίες υπήρξαν με τη μείωση της στρατιωτικής θητείας ότι θα υπήρχε σημαντική μείωση της φυγοστρατίας δυστυχώς δεν επαληθεύτηκαν στον βαθμό που όλοι προσδοκούσαμε. Η φυγοστρατία εξακολουθεί να είναι σε ψηλά επίπεδα, απαράδεκτα ψηλά επίπεδα και θεωρούμε ότι ακριβώς αυτό είναι ένα επιπλέον μέτρο, το οποίο μπορεί σε κάποιο βαθμό να βοηθήσει. Όμως δεν είμαστε απόλυτα ικανοποιημένοι.

Θα θέλαμε ακριβώς το υπουργείο σε συνεργασία με το ΓΕΕΦ και τη Νομική Υπηρεσία το συντομότερο δυνατόν, όπως πολλές φορές έχουμε ζητήσει, να προχωρήσουν στην υποβολή νομοσχεδίου με πρόσθετα συγκεκριμένα μέτρα για την πάταξη της φυγοστρατίας. Ήδη τα μέλη της επιτροπής έχουν καταθέσει απόψεις προς το υπουργείο. Ευχόμαστε και ελπίζουμε ότι αυτές οι απόψεις θα αξιοποιηθούν σωστά και θα συμβάλουν στη διαμόρφωση ενός νομοσχεδίου που να είναι όσο το δυνατόν ολοκληρωμένο και να επιτύχει στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τον στόχο του.

Στην προκειμένη περίπτωση πρέπει να τονίσουμε ότι το νομοσχέδιο αφορά αυτούς που θα καταταχθούν από αυτή τη σειρά και μετά, από αυτή την ΕΣΣΟ. Οι προηγούμενοι στην ουσία δεν έχουν σχέση με το νομοσχέδιο και δε θα έχουν οποιοσδήποτε επιπτώσεις. Φυσικά, είναι πολύ καλά γνωστό ότι εξαρτάται και από τον τρόπο που ο καθένας θα αναλάβει να εφαρμόσει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και δεν είναι η Βουλή η οποία θα αναλάβει την ευθύνη της εφαρμογής του, αλλά είναι το Υπουργείο Άμυνας και το ΓΕΕΦ.

Στην προκειμένη περίπτωση και, πριν πάρουμε την τελική μας την απόφαση, για να το στείλουμε στην ολομέλεια προς έγκριση, με παρέμβαση της επιτροπής υπήρξε συνεννόηση ανάμεσα σε εμπλεκόμενους φορείς, όπως είναι η ΚΟΠ, όπως είναι ο ΚΟΑ, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Αμοιβομένων Ποδοσφαιριστών και το Υπουργείο Άμυνας, όπου υπήρξαν συγκεκριμένες συνεννοήσεις και έχουν καταλήξει σε έναν συγκεκριμένο κανονισμό, όπου αυτά τα άτομα, οι αθλητές οποιουδήποτε αθλήματος θα έχουν πια αυξημένες, μπορώ να πω, παραχωρήσεις και δυνατότητες, ούτως ώστε να μη στερηθούν των προπονήσεών τους ή της συμμετοχής τους στους αγώνες. Και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο υπήρξε και η συναίνεση από αυτούς τους συγκεκριμένους φορείς, για να προχωρήσει η ψήφιση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο εγώ θεωρώ ότι θα πρέπει να ψηφιστεί το νομοσχέδιο, να προχωρήσει η διαδικασία και απ' εκεί και πέρα είμαστε στη διάθεση και του υπουργείου και όλων των υπολοίπων, εάν και εφόσον διαπιστωθεί ότι υπάρχουν είτε ελλείψεις είτε ζητήματα τα οποία άμεσα πρέπει να ρυθμιστούν, να έχουμε την ευκαιρία στη συνέχεια το συντομότερο δυνατόν να τα ρυθμίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Σε ένα μεγάλο βαθμό καλύφθηκα από τον πρόεδρο της επιτροπής. Εγώ θέλω να τονίσω κάποια πράγματα: Είμαστε όλοι ενάντια στη φυγοστρατία. Δε νομίζω να υπάρχει έστω και ένας που να θέλει να υπάρχει αυτό το φαινόμενο, γιατί είναι μια αδικία. Τώρα, ένα πράγμα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε. Δεν αφορά όλο τον κόσμο. Αφορά μόνο μια ειδική κατηγορία. Αυτή η κατηγορία είναι εκείνοι οι οποίοι πηγαίνουν και παίρνουν προσωρινό απολυτήριο ή αναβολή, για να μην καταταγούν, και από την άλλη τους βλέπουμε να είναι μέσα στα γήπεδα, να είναι αθλητές, διεθνείς κανονικότερα, απ' όλα. Είναι αυτοί οι οποίοι πράγματι δε χρειαζόνταν αναβολή. Την παίρνουν εσκεμμένα, ξεγελούν το σύστημα.

Αυτοί που έχουν προβλήματα υγείας, αλίμονο, δε θα τους τιμωρήσουμε εμείς επιπρόσθετα. Μπορεί να αδικήθηκαν και από τον Θεό, αδικήθηκαν απ' οποιονδήποτε, από τη φύση, έχουν προβλήματα υγείας, αυτούς πρέπει να τους βλέπουμε θετικότερα. Όμως είναι ξεκάθαρο και θα σας πω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα: Όταν υπήρχε αυτό το σύστημα, όταν πάρουν το σημείωμα κατατάξεως, το παίρνουν ένα-δύο μήνες πιο πριν και τους λείπει όσοι έχουν προβλήματα υγείας, για να μη μαζεύονται όλοι στις επιτροπές μέσα στα ΚΕΝ, να πηγαίνουν στο ΒΜΗ και να εξετάζονται για τα προβλήματα τα οποία έχουν ένα μήνα πιο πριν ή είκοσι μέρες

πιο πριν. Ξέρετε ότι πάρα πολλοί απ' αυτούς πήγαν και πήραν χαρτιά από γιατρούς για ψυχιατρικές παθήσεις και πήγαν σε ιδιώτες γιατρούς και πήραν, προτού ακόμα καταταγούν, που θα καταταγούν από τη Δευτέρα, προσωρινό απολυτήριο; Τους έκριναν Ι5. Και, όταν μαθεύτηκε αυτό, πήγαν και ζήτησαν και επέστρεψαν σε δευτεροβάθμιο και το ακύρωσαν, όταν έμαθαν ότι πλέον αυτός είναι ανασταλτικός παράγοντας, για να έχουν δελτίο υγείας. Λάβαμε υπόψη, σοβαρά υπόψη ότι πρέπει να εξυπηρετούνται και έχουν δίκαιο. Γι' αυτό και ο ΚΟΑ και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Αμοιβομένων Ποδοσφαιριστών πήγαν με το υπουργείο και με το ΓΕΕΦ και εξασφάλισαν ότι θα εξυπηρετούνταν πλήρως και ούτε οι διοικητές θα τους εμποδίζουν ούτε κανένας, για να πηγαίνουν στην προετοιμασία τους, και όλα αυτά, για να μη χάνουν τη χρονιά τους. Και έτσι είδαμε αμέσως ότι ένας μεγάλος αριθμός ο οποίος θα ήταν σε φυγοστρατία θα πάει να υπηρετήσει τώρα και θα εξυπηρετείται.

Δεν είμαστε ενάντια στον αθλητισμό. Είμαστε οι πρώτοι υπέρ του αθλητισμού. Γι' αυτό εμείς το βλέπουμε ως μέτρο που πρέπει να ψηφιστεί και θα το ψηφίσει η κοινοβουλευτική μας ομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την ευκαιρία αυτής της συζήτησης οφείλω να σημειώσω ότι πρέπει να γίνουν δύο πράγματα: Πρώτον, πρέπει να αυξηθούν οι διευκολύνσεις οι οποίες δίνονται στους στρατεύσιμους οι οποίοι πραγματικά αθλούνται για σκοπούς κυρίως αθλητισμού και πρωταθλητισμού και, δεύτερον, ναι, πρέπει να γίνεται έλεγχος, γιατί όσοι κρίνονται ακατάλληλοι για στράτευση δεν μπορεί να είναι κατάλληλοι για άθληση.

Όλα αυτά βέβαια γίνονται με επίκεντρο και στόχο τη φυγοστρατία. Να θυμίσω ότι μειώθηκε σε αυτή την πολιτεία ο χρόνος στράτευσης και ένας από τους στόχους ήταν, για να μειωθεί η φυγοστρατία, κάτι το οποίο όμως δεν έχει επιτευχθεί και αυτό πρέπει να προβληματίσει όλους, γιατί η φυγοστρατία δεν είναι απλά ένα νοσηρό φαινόμενο, είναι μια νοοτροπία, είναι μια τοξική νοοτροπία η οποία πρώτα απ' όλα πλήττει το ηθικό και το δυναμικό της Εθνικής Φρουράς και δυστυχώς δεν υπήρξε ποτέ η τόλμη να υπάρξουν οριστικά, καθοριστικά και αποτελεσματικά μέτρα, για να ανακοπεί.

Εύχομαι και ελπίζω ότι άλλαξαν οι προθέσεις και διαθέσεις. Αυτό το νομοσχέδιο είναι ένα εργαλείο που βοηθά. Εύχομαι και ελπίζω να ακολουθήσει κάτι το οποίο θα είναι πιο αποτελεσματικό και εκτενέστερο. Αναμένουμε να δούμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειδική κατηγορία το θέμα των αθλητών, αλλά θα απευθυνθώ στον πρόεδρο της επιτροπής τον κ. Σιζόπουλο, στον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ τον κ. Κυπριανού, στον κ. Λιλλήκα, στον κ. Περδίκη, στον κ. Παπαδόπουλο και στον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, ο οποίος απουσιάζει. Ο τέως Υπουργός Άμυνας ο κ. Φωκαΐδης πήγε να λύσει ένα πρόβλημα με εναλλακτική θητεία στην Πολιτική Άμυνα. Δυστυχώς, δεν υπήρξε η πολιτική βούληση να λυθεί, όχι γι' αυτούς που προσπαθούν χωρίς λόγο να ξεφύγουν από τον στρατό και την Εθνική Φρουρά, αλλά γι' αυτούς που πραγματικά έχουν ανάγκη, τους οποίους ρίχνουμε στον Καιάδα ενός χαώδους συστήματος, το οποίο δε δίνει λύσεις και έχουμε τα προβλήματα που υπάρχουν. Να υπενθυμίσω το σώμα -και μη σοκαριστείτε- ότι είχαμε και αυτοκτονίες παιδιών που δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν σε αυτές τις υποχρεώσεις και ως σταματήσουμε να κρυβόμαστε πίσω από πολιτικά τερτίπια και να λύσουμε το πρόβλημα, κύριε Σιζόπουλε, γιατί χρειάζεται να λυθεί το πρόβλημα, υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κάρουλλας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Είναι ο κ. Κουλίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας με κάποιον τρόπο κατάφερε να μπει μπροστά από τον κ. Κάρουλλα και δε θα του δώσω το λόγο και, δεύτερον, να μη μιλήσουν δύο από το ίδιο κόμμα συνεχόμενα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Ως κυβερνών κόμμα πρέπει να μιλήσουμε τελευταίοι, Πρόεδρε, για να απαντήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, είναι ο κύριος... Εσύ έκανες την...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Εγώ την έκανα, για να μιλήσουμε τελευταίοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά το σύστημα δε μας γελά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Λοιπόν, δυστυχώς επαναλαμβανόμαστε και διερωτώμαι πραγματικά αυτή τη στιγμή γιατί επαναλαμβάνουμε τη συζήτηση η οποία έχει όντως πραγματοποιηθεί στις δύο συνεδρίες της επιτροπής στις 13 και στις 20 Ιουνίου. Επαναλαμβάνω ότι το θέμα έχει συζητηθεί διεξοδικά. Τώρα στην επιτροπή έχουμε γίνει κοινωνοί, πέραν των όσων έχουν αναφερθεί προηγουμένως, σειράς μέτρων τα οποία το υπουργείο επεξεργάζεται σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία για ριζική πάταξη του φαινομένου της φυγοστρατίας, γιατί, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Εθνική Φρουρά δεν είναι υπόθεση μερικών αλλά υπόθεση όλων μέχρι τη λύση του κυπριακού προβλήματος. Επαναλαμβάνω κάτι που είπε και ο πρόεδρος της επιτροπής πάρα πολύ σωστά, ότι οι πρόνοιες αυτού του νομοσχεδίου ισχύουν από το 2019, από τη φετινή κατάταξη και εντεύθεν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Η 2019 Β΄ ΕΣΣΟ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Μία είναι η κατάταξη, Γιώργο, 2019 ΕΣΣΟ.

Άρα, και αν υπάρχουν περιπτώσεις εξαιρετικές, οι οποίες όντως δεν καλύπτονται απ' αυτή τη νομοθεσία, υπάρχουν σχετικά άρθρα στον περί Εθνικής Φρουράς Νόμο, το άρθρο 41, που έχει την εξουσία ο υπουργός σε εξαιρετικές περιπτώσεις να δώσει τη σχετική άδεια.

Άρα, θεωρώ ότι πρέπει να προχωρήσουμε προς αυτή τη διαδικασία, να υπερψηφίσουμε αυτό το νέο εργαλείο, για να κτυπήσουμε μια ομάδα η οποία χρησιμοποιεί τη φυγοστρατία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας τώρα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με τα όσα είπε ο συνάδελφος ο Γιώργος Προκοπίου αποδεικνύεται ξεκάθαρα -και έτσι είναι τα γεγονότα- ότι μια ομάδα νέων μας, που αφορά τους αθλητές, χρησιμοποιούσαν το σύστημα, για να απαλλάσσονται της θητείας με τρόπους που έχουν μηχανευτεί. Μετά, όταν είδαν ότι αυτό το νομοσχέδιο αλλάζει τα πράγματα, επέστρεψαν και έγιναν καλά από μόνοι τους. Αυτό από μόνο του ως γεγονός αποδεικνύει την αδυναμία μας ως πολιτείας.

Θέλω να υπομνήσω προς όλους μας εντός και εκτός της αιθούσης ότι η Εθνική Φρουρά δεν έγινε, για να ταλαιπωρεί κανέναν. Η Εθνική Φρουρά έγινε, γιατί απειλείται η υπόσταση αυτού του κράτους. Νομίζω ότι από αλλού ξεκινήσαμε και αλλού καταλήξαμε στο τέλος. Η Εθνική Φρουρά κατάντησε ο φτωχός συγγενής και από πλευράς κονδυλίων και από πλευράς στελέχωσης και έχουμε σοβαρότατα προβλήματα σε δύσκολους και κρίσιμους καιρούς. Άρα, και το θέμα της φυγοστρατίας είναι μια αιμάσσοσα πληγή για την Εθνική Φρουρά και κατά κύριο λόγο για τους νέους που με πολλή πίστη υπηρετούν την Εθνική Φρουρά είναι άδικο κάποιοι που μηχανεύονται τρόπους να απαλλάσσονται. Και, όπως βρήκαμε τον τρόπο εδώ με το θέμα των αθλητών, πρέπει να εξευρεθούν τρόποι και για εκείνους που χρησιμοποιούν το σύστημα και τις αδυναμίες του, για να μην υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά. Και πρέπει επιτέλους ως πολιτεία να καταλάβουμε ότι η Εθνική Φρουρά είναι η αιχμή του δόρατος στους δύσκολους καιρούς που περνούμε με τους απέναντι.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ και δεκαέξι ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, δεκαέξι ψήφους εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ και δεκαπέντε ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δεκαπέντε ψήφους εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, ώστε οι προσωρινά απολυθέντες από την Εθνική Φρουρά ως ακατάλληλοι για στράτευση για λόγους υγείας που κατέχουν προσωρινό απολυτήριο να παραπέμπονται για επανεξέταση της ικανότητάς τους, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο από τον Υπουργό Άμυνας, και εν πάση περιπτώσει με τη συμπλήρωση τριών ετών από την προηγούμενη επανεξέτασή τους μέχρι τη συμπλήρωση του 40^{ου} έτους της ηλικίας τους σύμφωνα με διαδικασία που θα καθορίζεται από τον Υπουργό Άμυνας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Ελένη Μαύρου

Γιώργος Κάρουλλας

Γεώργιος Προκοπίου

Ελένη Σταύρου

Ζαχαρίας Κουλίας

Κώστας Κώστα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Ιανουαρίου και στις 13 και 20 Ιουνίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.
Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, ο Αρχηγός Εθνικής Φρουράς και ο Υπαρχηγός Εθνικής Φρουράς, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία ήταν η τροποποίηση του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, ώστε να βελτιωθούν οι υφιστάμενες διαδικασίες υγειονομικής εξέτασης ή επανεξέτασης των εθνοφρουρών, των εφέδρων και των οπλιτών με σύμβαση με τη θεσμοθέτηση της Επιτροπής Εξέτασης Ψυχικής Ικανότητας (ΕΕΨΙ).

Επιπροσθέτως, με το νομοσχέδιο εισάγονται μεταξύ άλλων πρόνοιες με τις οποίες παρέχεται η δυνατότητα εκπλήρωσης της στρατιωτικής υπηρεσίας, πέρα από τις μονάδες και τις υπηρεσίες της Εθνικής Φρουράς που ισχύει σήμερα, και στο Υπουργείο Άμυνας, στο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης (ΚΣΕΔ) και στην Κεντρική Υπηρεσία Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτων Αναγκών (ΚΥΠΣΕΑ), καθώς και η παροχή δυνατότητας μετάθεσης, απόσπασης ή διάθεσης οπλιτών με σύμβαση στο Υπουργείο Άμυνας και στο ΚΣΕΔ, καθώς και απόσπασης οπλιτών με σύμβαση στην αστυνομία για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων.

Όπως είναι γνωστό, στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου η επιτροπή αποφάσισε σε πρώτο στάδιο να προωθήσει για ψήφιση στην ολομέλεια της Βουλής μόνο το μέρος του νομοσχεδίου που αφορούσε τη βελτίωση των διαδικασιών υγειονομικής εξέτασης ή επανεξέτασης των εθνοφρουρών, των εφέδρων και των οπλιτών με σύμβαση με τη θεσμοθέτηση της ΕΕΨΙ, το οποίο ψηφίστηκε σε νόμο από τη Βουλή στις 28 Ιουνίου 2018.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις κρίνονται αναγκαίες για σκοπούς κάλυψης υπηρεσιακών αναγκών σε θέματα ασφάλειας και λειτουργίας της Εθνικής Φρουράς.

Σημειώνεται ότι οι πρόνοιες του εναπομείναντος μέρους του νομοσχεδίου δεν προωθήθηκαν για ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος λόγω των επιφυλάξεων και διαφωνιών που εξέφρασαν μέλη της επιτροπής για αυτές, οι οποίες αφορούν τα πιο κάτω:

1. Παροχή δυνατότητας εκπλήρωσης της υποχρέωσης για στρατιωτική υπηρεσία, πέραν των μονάδων και υπηρεσιών της Εθνικής Φρουράς, και στο Υπουργείο Άμυνας, στο ΚΣΕΔ και στην ΚΥΠΣΕΑ.
2. Παροχή δυνατότητας στον Υπουργό Άμυνας, αφού λάβει υπόψη τις απόψεις του Αρχηγού Εθνικής Φρουράς, να μεταθέτει, αποσπά ή να διαθέτει οπλίτη με σύμβαση στο Υπουργείο Άμυνας και στο ΚΣΕΔ, καθώς και να αποσπά οπλίτη με σύμβαση στην αστυνομία για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων, μετά από συνεννόηση με τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.
3. Κατάργηση της δυνατότητας χορήγησης προσωρινού απολυτηρίου σε όσους κρίνονται από αρμόδια υγειονομική επιτροπή ακατάλληλοι για στράτευση για λόγους υγείας, ώστε οι απολυθέντες για τον υπό αναφορά λόγο από την Εθνική Φρουρά να λαμβάνουν στο εξής οριστικό απολυτήριο και οι προσωρινά απολυθέντες ως ακατάλληλοι για στράτευση, πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, να λογίζεται ότι απολύθηκαν οριστικά από την Εθνική Φρουρά.

Υπό το φως των πιο πάνω διαφωνιών που εξέφρασε η επιτροπή επί των προνοιών του νομοσχεδίου, ο πρόεδρος της κάλεσε τον Υπουργό Άμυνας να τις επανεξετάσει και να την ενημερώσει για τις θέσεις του.

Σε μεταγενέστερο στάδιο ο Υπουργός Άμυνας, εκφράζοντας τη θέση του υπουργείου του σε σχέση με τα πιο πάνω, δήλωσε πως η ψήφιση των προνοιών του νομοσχεδίου με τις οποίες παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Άμυνας να αποσπά οπλίτες με σύμβαση στην αστυνομία για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων κρίνεται αναγκαία για σκοπούς εθνικής ασφάλειας, ώστε να μπορεί η Εθνική Φρουρά να συνδράμει την αστυνομία σε θέματα πρόληψης τρομοκρατικών ενεργειών. Περαιτέρω, όπως ο ίδιος επισήμανε, με τη ρύθμιση αυτή θα καταστεί δυνατή η επιστροφή στην Εθνική Φρουρά των μόνιμων υπαξιωματικών οι οποίοι αποσπάστηκαν στην αστυνομία για την εκτέλεση καθηκόντων που αφορούν την πρόληψη τρομοκρατικών ενεργειών, γιατί, λόγω της πείρας και του βαθμού που κατέχουν, κρίνονται αναγκαίοι για την κάλυψη επιχειρησιακών αναγκών της Εθνικής Φρουράς.

Πέραν των πιο πάνω, ο Υπουργός Άμυνας δήλωσε πως στο πλαίσιο της επανεξέτασης των προνοιών του νομοσχεδίου κρίνεται σκόπιμο όπως επανακαθοριστεί η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επανεξέτασης όσων απολύονται από την Εθνική Φρουρά ως ακατάλληλοι για στράτευση για λόγους υγείας. Όπως είναι γνωστό, δήλωσε ο ίδιος υπουργός, με βάση τη σχετική διάταξη της βασικής νομοθεσίας οι προσωρινά απολυθέντες από την Εθνική Φρουρά ως ακατάλληλοι για στράτευση για λόγους υγείας έχουν υποχρέωση για επανεξέταση κάθε χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση του τεσσαρακοστού έτους της ηλικίας τους. Συναφώς, το Υπουργείο Άμυνας έκρινε σκόπιμο να διαμορφώσει την πρόνοια του νομοσχεδίου, έτσι ώστε τα πιο πάνω πρόσωπα στα οποία χορηγείται προσωρινό απολυτήριο να παραπέμπονται για επανεξέταση της ικανότητάς τους, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο από τον Υπουργό Άμυνας, και εν πάση περιπτώσει με τη συμπλήρωση τριών ετών από την προηγούμενη επανεξέτασή τους μέχρι της συμπλήρωσης του τεσσαρακοστού έτους της

ηλικίας τους, σύμφωνα με διαδικασία που θα καθορίζεται από τον Υπουργό Άμυνας.

Αξίζει να σημειωθεί, δήλωσε ο ίδιος υπουργός, ότι με την εφαρμογή της ισχύουσας διάταξης της βασικής νομοθεσίας μεταξύ των ετών 2013 έως 2017 έχουν γίνει 9 967 παραπομπές για επανεξέταση 3 727 προσώπων. Αποτέλεσμα της εν λόγω επανεξέτασης ήταν να κριθούν 223 στρατεύσιμοι ως κατάλληλοι από υγειονομικής άποψης. Συναφώς, με βάση τα εν λόγω στοιχεία, καταδεικνύεται η αναποτελεσματικότητα της ισχύουσας διαδικασίας που εφαρμόζεται λόγω του αυξημένου διοικητικού φόρτου που αυτή συνεπάγεται και του κόστους που αυτή επιφέρει.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής δήλωσαν ότι εξακολουθούν να διατηρούν διαφωνίες σε σχέση με τις εκκρεμούσες πρόνοιες του νομοσχεδίου, αφενός γιατί η εφαρμογή αυτών που αφορούν τη δυνατότητα εκπλήρωσης της στρατιωτικής υπηρεσίας, πέραν των μονάδων της Εθνικής Φρουράς, θα προκαλέσει άνιση μεταχείριση τόσο μεταξύ των εθνοφρουρών όσο και μεταξύ των οπλιτών με σύμβαση και αφετέρου γιατί θέση τους είναι ότι η απόσπαση συμβασιούχων οπλιτών στην αστυνομία πρέπει να γίνεται με μόνιμο προσωπικό της αστυνομίας το οποίο θα εκπαιδεύεται κατάλληλα για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων τρομοκρατικών ενεργειών στα αεροδρόμια της Δημοκρατίας.

Επιπροσθέτως, οι ίδιοι βουλευτές δήλωσαν πως οι συμβασιούχοι οπλίτες δεν είναι τα κατάλληλα πρόσωπα για να συνδράμουν το έργο της αστυνομίας στην αντιμετώπιση ενδεχόμενων τρομοκρατικών ενεργειών κατά της Δημοκρατίας, γιατί η πρόσληψή τους γίνεται στη βάση του βαθμού του απολυτηρίου μέσης εκπαίδευσης που κατέχουν και όχι στη βάση ειδικών προσόντων που απαιτούνται για την πάταξη τρομοκρατικών ενεργειών.

Τέλος, σε σχέση με το θέμα αυτό, στη βάση προηγούμενης ενημέρωσης που έτυχε η επιτροπή από τους Υπουργούς Άμυνας και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως η απόσπαση των στελεχών της Εθνικής Φρουράς στην αστυνομία θα διαρκούσε έξι μήνες, ώστε να μην επηρεαστεί η επιχειρησιακή ικανότητα του στρατεύματος.

Περαιτέρω, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις για την πρόνοια του νομοσχεδίου που αφορά την επανεξέταση των προσωρινά απολυθέντων εθνοφρουρών από την Εθνική Φρουρά κάθε τρία χρόνια, γιατί, όπως ανέφεραν, παρ' όλο που κατανοούν ότι θα μειωθεί η γραφειοκρατία και το διοικητικό κόστος της διαδικασίας επανεξέτασης, θα διευκολυνθούν όσοι από αυτούς δεν έχουν πραγματικά προβλήματα υγείας και επικαλούνται ψυχολογικά προβλήματα, με στόχο να αποφύγουν τη στράτευση, ενώ πρέπει να τεθούν διαδικασίες επανεξέτασής τους που να τους δυσκολεύουν, ώστε να παταχθεί το φαινόμενο της φυγοστρατίας.

Σε σχέση με το θέμα της απόσπασης ΣΥΟΠ στην αστυνομία, ο Υπουργός Άμυνας ενημέρωσε την επιτροπή πως έχει ήδη διευθετήσει συνάντηση με τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως τέλος Ιουνίου του τρέχοντος έτους, για να συζητήσουν το όλο θέμα.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την επικείμενη συνάντηση του Υπουργού Άμυνας με τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τη συζήτηση του θέματος της απόσπασης ΣΥΟΠ στην αστυνομία, αποφάσισε στο παρόν στάδιο να προωθήσει για ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος την πρόνοια του νομοσχεδίου που ρυθμίζει την επανεξέταση των προσωρινά απολυθέντων εθνοφρουρών και να ολοκληρώσει τη συζήτηση της πρόνοιάς του που αφορά την απόσπαση ΣΥΟΠ στην αστυνομία σε ευθετότερο χρόνο.

Υπό το φως των πιο πάνω αποφάσεών της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος επί της εισήγησης του Υπουργείου Άμυνας για τροποποίηση της πιο πάνω πρόνοιας, σύμφωνα με την οποία οι προσωρινά απολυθέντες εθνοφρουροί θα εξετάζονται κάθε τρία χρόνια.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, ο τίτλος του θα τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για να δούμε τώρα είναι μ' που έγινε με το προηγούμενο τζιαι είναι μ' που κάμνουμε τώρα με τούτο! Τζιαι να δείτε δηλαδή την ανακολουθία κάποιων, είναιλως σκέφτονται! Με το προηγούμενο επήαμεν να δυσκολέψουμε τούτους που φυγοστρατούν, γιατί παίζουν το πελλοί, να το πούμε έτσι κυπριακά. Με τούτο ερκούμαστε να τους επιβραβεύσουμε! Όσοι το διαβάσετε, όσοι το μελετήσετε εκαταλάβετε είναι πράμα έν' τούτο; Ως τώρα ελέγαμε ότι τούτοι που υποτίθεται έχουν ψυχολογικά προβλήματα και φυγοστρατούν πρέπει να κατατάσσονται μέχρι τα σαράντα τους τζιαι κάθε χρόνο πρέπει να επανεξετάζονται. Γιατί εμπήκε τούντο πράμα μες στη νομοθεσία; Ως μοχλός πίεσης, για να μεν φυγοστρατούν. Ήταν δηλαδή το αντίποιο της

πολιτείας ότι, «αφού θέλεις να φυγοστρατήσεις, γιατί είσαι αθλητής ή γιατί είσαι φοιτητής, είναι μ' που είσαι, κάθε χρόνο θα έρκεσαι να εξετάζεσαι». Ε, πάμε τωρά να τους το κάμουμε κάθε τρία χρόνια. Να τους βοηθήσουμε τζιόλας!

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, θέλω να καταθέσω μια προφορική τροπολογία, την οποία είχαμε καταθέσει στην επιτροπή και δυστυχώς δεν έγινε αποδεκτή, τουλάχιστον να γίνει κάθε δκυο χρόνια, όχι κάθε τρία χρόνια, γι' αυτό, επειδή το είχαμε συζητήσει τότε με τον κ. Προκοπίου, θέλουμε να την καταθέσουμε με την άδειά σας, αν γίνεται αποδεκτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι είναι η τροπολογία, για να την κατανοήσω ακριβώς;

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Η επανεξέταση, κύριε Πρόεδρε, όσων πρέπει να επανεξετάζονται οι οποίοι είναι με αναστολή ή με αναβολή για λόγους ψυχολογικούς τώρα είναι κάθε χρόνο. Το υπουργείο ζητά να γίνεται κάθε τρία χρόνια. Τουλάχιστον να γίνεται τούντο πράμα κάθε δκυο χρόνια.

Αν δεν περάσει η τροπολογία, εμείς θα καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Θα δώσω το λόγο για θέμα αρχής, αλλά πρώτα να τελειώσει το θέμα της τροπολογίας, για να μπορώ τζιαι εγώ να δημιουργήσω αντίληψη, για να μπορώ να πάρω απόφαση.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι για το θέμα της τροπολογίας, επειδή ακριβώς είχα πριν λίγο μια επικοινωνία με τον Υπουργό Άμυνας, ο οποίος δεν έχει ένσταση η συγκεκριμένη τροπολογία να γίνει αποδεκτή για τα δύο χρόνια, έστω και αν κατατίθεται αυτή τη στιγμή προφορικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το «έστω» εν' δική μου δουλειά, ένενν του υπουργού!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Οπότεν και από την πλευρά τη δική μας γίνεται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν κανεί που εν τα φέρνουν στην ώρα τους, εννά αποφασίζουν τζιαι τη διαδικασία;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

...αποδεκτή η τροπολογία ακριβώς για τα δύο χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Άρα, η τροπολογία γίνεται αποδεκτή, οπότεν όσοι θα μιλήσετε για θέμα αρχής...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Γίνεται αποδεκτή από μένα, έκλεισε το θέμα της τροπολογίας.

Όσοι θα μιλήσετε, να καλύψετε και το θέμα αρχής και την τροπολογία.

Ναι, κύριε Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχει απόλυτο δίκαιο ο Κώστας. Σε κάποια φάση βάσει τούτου έπρεπε να είμαστε εμπόδιο και σε αυτό. Όμως να ξεκαθαρίσω ποια είναι η διαφορά. Όπως μπορεί να γνωρίζετε, αλλά σας ενημερώνω, κάθε χρόνο αυτοί που παίρνουν αναβολή ή προσωρινό απολυτήριο είναι υποχρεωμένοι μέχρι την ηλικία των σαράντα ετών να παρουσιάζονται στην επιτροπή στο ΒΜΗ, για να δουν αν πράγματι συνεχίζουν να έχουν το ίδιο πρόβλημα

υγείας, και, αν έχουν, που οι πλείστοι... Το 95% από σύνολο 2 700 που παρουσιάστηκαν σε διάστημα τριών χρόνων... Παρουσιάστηκαν 236, για να καταταθούν. Τζιαι ξέρετε αυτοί οι 236 γιατί γιατρεύτηκαν; Γιατί εκμεταλλεύτηκαν το σύστημα της μείωσης της θητείας, από είκοσι τέσσερις μήνες που ήταν τώρα είναι δεκατέσσερις. Εφόσον εμείναν δεκατέσσερις μήνες, εκμεταλλευθήκαν το και έτσι απολύθηκαν αμέσως. Την πρώτη ημέρα μπήκαν μέσα και την ίδια ημέρα το απόγευμα ετρέξαν εις τες μονάδες τζιαι πήραν το απολυτήριο.

Άρα, έρχομαι να πω μια διαφορά που δεν την ανέφερε ο αγαπητός φίλος Κώστας. Η διαφορά είναι ότι εδώ αυτοί που παρουσιάζονται είναι όλο το σύνολο, και αυτοί που έχουν πραγματικό πρόβλημα υγείας, π.χ. επιληπτικοί άνθρωποι, άτομα τα οποία έχουν καρδιοπάθειες είτε εκ γενετής είτε τις αποκτούν πιο ύστερα, οι οποίοι πράγματι αυτοί... Να μην ερχόμαστε να τους ταλαιπωρούμε και να τους τιμωρούμε από πάνω, διότι πράγματι έχουν πρόβλημα, αυτό που ανέφερα προηγουμένως, και, επειδή δεν μπορεί να γίνει διαχωρισμός...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να μην έρχονται καθόλου τζιεινοί!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Αυτό είπαμε. Επειδή δε γίνεται, το συζητήσαμε, αγαπητέ Γιώργο Λουκαΐδη, και η Νομική Υπηρεσία... Εμείς θέλαμε μόνο να ξεχωρίσουμε αυτούς που ήταν με παθήσεις ψυχιατρικές. Επειδή όμως δεν μπορούν να διαχωριστούν, γιατί η Νομική Υπηρεσία λέει ότι υπάρχει διάκριση, αναγκαστήκαμε και δεχτήκαμε κι εμείς από πλευράς του κόμματος και το ΑΚΕΛ ζήτησε τουλάχιστον να είναι τα δύο χρόνια, γι' αυτό συμφωνήσαμε έστω και τώρα να κάμουμε την τροποποίηση. Όπως ανέφερε και ο Πρόεδρος, εφόσον την αποδέχθηκε, εμείς θα πάμε στα δύο χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έσκει δίκαιο και ο Κώστας και ο Γιώργος. Απλά να διορθώσω λίγο τα στοιχεία που έδωσε ο Γιώργος. Δεν είναι 2 700, είναι 3 727.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Σε σύνολο...

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Σε παραπομπές από το '13 ως το '17...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Σε τέσσερα χρόνια δηλαδή.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

...είναι 9 967 παραπομπές στα τέσσερα χρόνια. Αυτές οι παραπομπές εξυπηρετούνται από κάποιους λειτουργούς, έχουν κόστος. Και αυτό είναι ίσως που οδήγησε το υπουργείο να φέρει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Είναι ακόμη ένας λόγος το διοικητικό κόστος και το δεχθήκαμε, διαφορετικά έθθα δεχόμασταν.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κρίθηκαν μέσα 'πού τούντη διαδικασία των τεσσάρων χρόνων 223 κατάλληλοι, 156 έφεδροι στρατεύθηκαν από μία μέρα έως ένα μήνα. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα τούντης διαδικασίας. Και έχει δίκαιο ο Κώστας ότι, ναι, για κάποιους έν' αντίποινο. Άρα, αυτό που χρειάζεται ενδεχομένως είναι αυτό που είπε ο Παύλος, που προσπάθησε να κάμει ο προηγούμενος υπουργός, η εναλλακτική θητεία. Και να σταματήσουμε να γυρίζουμε γυρόν γυρόν του μπάκαρη, διότι ξοδεύονται λεφτά, ταλαιπωρούνται άνθρωποι και δε φέρνει αποτέλεσμα όλη αυτή η διαδικασία, γι' αυτό πρέπει να ψάξουμε άλλους τρόπους.

Εμείς είμαστε υπέρ της τροπολογίας και θα ψηφίσουμε και το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κάρουλλας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Όντως ο κ. Προκοπίου και ο κ. Γιωργάλλας έχουν καλύψει αρκετά από όσα θα έλεγα και αριθμητικά δεδομένα. Θα ήθελα να πω ότι δεν έχουμε ένσταση στην προφορική τροπολογία και θα την ψηφίσουμε για τα δύο χρόνια. Ουσιαστικά, με αυτή την προσπάθεια μαζί με τις συνολικές άλλες προσπάθειες που γίνονται από το υπουργείο στοχεύουμε να μειωθεί αυτό το φαινόμενο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Απλώς τίθεται ένα ερώτημα, κύριε Πρόεδρε. Απ' ό,τι με έχει πληροφορήσει ο πρόεδρος μου, υπήρχε η δυνατότητα στον υπουργό να καλέσει πριν τα τρία χρόνια τα άτομα τα οποία θεωρεί ότι έπρεπε να τύχουν επανεξέτασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννοείς ότι ήταν μέχρι τρία χρόνια.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ως εκ τούτου, λαμβανομένου υπόψη του τι έχει αναφέρει ο κ. Προκοπίου, αυτή τη στιγμή βάλλουμε στο ίδιο καλάθι και αυτούς που πραγματικά έχουν πρόβλημα και αυτούς που εκμεταλλεύονταν το σύστημα. Αν όντως ο υπουργός θα συνεχίσει να έχει την ευχέρεια να καλεί πριν τα τρία χρόνια για επανεξέταση, ποιος ο λόγος να το αλλάξουμε; Παρ' όλον ότι έχει αναφερθεί ότι δεχόμαστε την τροπολογία, θέτω το ερώτημα: Γιατί πρέπει να το αλλάξουμε και να μειώσουμε από τα τρία στα δύο χρόνια; Για να ταλαιπωρήσουμε και τον κόσμο ο οποίος πραγματικά έχει πρόβλημα; Αφού έχει το δικαίωμα ο υπουργός να τους καλέσει πιο πριν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι είναι ο νόμος, κύριε Σιζόπουλε, αν θυμάστε; Μέχρι τρία χρόνια;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Έτσι ήταν, κύριε Πρόεδρε, έτσι ήταν ο νόμος, αλλά κανένας δεν έχει... Δεν έχει στείλει ο υπουργός να γίνει πιο γρήγορα από τον χρόνο που υπήρχε έως τώρα, κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κάμει μια διευκρίνιση ο κ. Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Πριν μερικούς μήνες ζητήσαμε από τον υπουργό να κάμει κάτι το οποίο έπρεπε να γίνει από καιρό. Του είπαμε ότι πρέπει να ξεχωρίσουν όλοι όσοι έχουν αναβολή ή αναστολή για λόγους υγείας, αυτοί που έφυγαν για ψυχολογικά προβλήματα και όλοι οι άλλοι οι οποίοι έχουν άλλα προβλήματα υγείας. Για παράδειγμα, έχουμε περιπτώσεις που είναι με καρδιακά προβλήματα, που είναι επιληπτικοί. Τούτους τους ανθρώπους παίρνουν τους κάθε χρόνο να επανεξεταστούν.

Απλώς, για να απαντήσω στον Ηλία το τι ακριβώς συμβαίνει, ήρθε το υπουργείο τον Σεπτέμβρη τ'ζαι έφερε ένα νομοσχέδιο που λέει ότι όλοι όσοι έχουν προσωρινό απολυτήριο για λόγους υγείας απολύονται οριστικά. Εμείς ως επιτροπή τους είπαμε ότι τούντο πράμα δεν πρέπει να προχωρήσει, γιατί, όταν λέμε «λόγους υγείας», εννοούμε τ'ζαι τούτους οι οποίοι φυγοστράτησαν για λόγους ψυχολογικούς. Οπότε ο υπουργός μάς είπε προχτές ότι έχουν αλλάξει τους πίνακες των νοσημάτων, έχουν ξεχωρίσει αυτούς οι οποίοι έχουν ψυχολογικά προβλήματα και πολύ σύντομα, ελπίζουμε ως τον Σεπτέμβρη, θα έρθει νομοσχέδιο με το οποίο όλοι όσοι έχουν προσωρινή απόλυση για λόγους υγείας εκτός των ψυχολογικών θεμάτων, θέματα υγείας όπως είπαμε προηγουμένως, θα απολυθούν οριστικά, για να μην τους ταλαιπωρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κάρουλλας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς αυτό θα έλεγα, που είπε ο φίλος ο κ. Κώστα, ότι το υπουργείο θα κάμει αυτή την κατηγοριοποίηση με τις μόνιμες παθήσεις, για να απολύονται οριστικά από την Εθνική Φρουρά, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους οι οποίοι θα επανεξετάζονται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνει σε ψηφοφορία η τροπολογία.

Έχει κανέναν που διαφωνεί;

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ και ένας δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 41 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, μια ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019». Υπάρχει αίτημα για αναβολή.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Εγκρίνεται η αναβολή; Υπάρχει κάποιος που έχει ένσταση;

Δεν υπάρχει. Αναβάλλεται το τρίτο θέμα.

Τα θέματα με τους αριθμούς 4 και 5 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί της Συνολικής και Ενισχυμένης Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση νόμου με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Αρμενίας, καθώς και την εμβάθυνση των πολιτικών, οικονομικών και εμπορικών σχέσεων και τον σεβασμό των δημοκρατικών αρχών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συνολικής και Ενισχυμένης Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, αναπλ. πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Γιώργος Λουκαΐδης

Κωστής Ευσταθίου

Αδάμος Αδάμου

Γεώργιος Προκοπίου, εκπροσωπώντας την

κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουνίου 2019. Στο πλαίσιο της συνεδρίασης αυτής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση νόμου με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Αρμενίας, καθώς και την εμβάθυνση των πολιτικών, οικονομικών και εμπορικών σχέσεων, τον σεβασμό των δημοκρατικών αρχών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών δήλωσε ότι η συμφωνία στοχεύει στην προαγωγή, τη διατήρηση και ενίσχυση της ειρήνης και της σταθερότητας τόσο σε περιφερειακό όσο και σε διεθνές επίπεδο, καθώς και στην ενίσχυση της κινητικότητας και των διαπροσωπικών επαφών μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι η διαπραγμάτευση της εν λόγω συμφωνίας εγκρίθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 83.730, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2017, και υπογράφηκε στις 24 Νοεμβρίου 2017 στις Βρυξέλλες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως τα μέλη της τοποθετηθούν επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συνολικής και Ενισχυμένης Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί της Μετονομασίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού Νόμος του 2019».

Παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 7 θέματος είναι η μετονομασία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού σε Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας και η σχετική τροποποίηση όλων των νόμων, κανονισμών και δημόσιων εγγράφων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Μετονομασίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Κάρουλλας

Πάυλος Μυλωνάς

Αννίτα Δημητρίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Αντρέας Καυκαλιάς

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 12 Ιουνίου 2019. Στις συνεδρίες κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, εκπρόσωποι του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και ο Σύμβουλος του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας επί Θεμάτων Αθλητισμού.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η μετονομασία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού σε Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας και η σχετική τροποποίηση όλων των νόμων, κανονισμών και δημόσιων εγγράφων.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση οποιαδήποτε αναφορά σε νόμο ή κανονισμό στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού θα λογίζεται ως αναφορά στο Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας και στον Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, αντίστοιχα.

Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου την επιτροπή προβλημάτισε κατά πόσο η μετονομασία του υφιστάμενου υπουργείου συνεπάγεται και άλλες αλλαγές σε σχέση με την υφιστάμενη δομή και λειτουργία του υπουργείου, το νομικό καθεστώς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) και του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου (ΟΝΕΚ), κατά πόσο εγείρεται θέμα αντισυνταγματικότητας κ.λπ.

Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού επισήμανε ότι η προτεινόμενη μετονομασία του υπουργείου δεν επηρεάζει τη δομή του, αλλά αντίθετα συμβάλλει στο να προβάλλεται καλύτερα και ευκρινέστερα η αποστολή και ολόκληρο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του. Όπως περαιτέρω επισήμανε ο ίδιος, ήδη τα θέματα αθλητισμού και νεολαίας υπάγονται στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας, αφού δήλωσε ότι η προτεινόμενη μετονομασία είναι θεμιτή, κατέθεσε σχετικό ενημερωτικό σημείωμα στην επιτροπή, στο οποίο αναλύεται επακριβώς η εμπλοκή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του αρμόδιου υπουργού στους οργανισμούς ΚΟΑ και ΟΝΕΚ, καθώς και στις σχετικές νομοθεσίες που διέπουν τη λειτουργία τους. Όπως επισήμανε πρόσθετα η ίδια στην επιτροπή, με την ήδη νομοθετικά θεσμοθετημένη εμπλοκή του εν λόγω υπουργείου και του υπουργού στις πιο πάνω νομοθεσίες του ΚΟΑ και του ΟΝΕΚ δεν προκύπτει από την προτεινόμενη μετονομασία οποιοδήποτε θέμα περαιτέρω εμπλοκής στους οργανισμούς αυτούς.

Επιπρόσθετα, όπως ανέφερε η ίδια, παρόμοιες μετονομασίες υπουργείων έγιναν και στο παρελθόν, όπως για παράδειγμα του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το οποίο μετονομάστηκε σε Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, το οποίο μετονομάστηκε σε Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο μετονομάστηκε σε Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κ.λπ.

Τέλος, η ίδια, αφού δήλωσε ότι με την προτεινόμενη μετονομασία δεν εγείρεται ζήτημα αντισυνταγματικότητας, επισήμανε ότι το Υπουργείο Παιδείας συστάθηκε με τον περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και περί Υπουργείου Παιδείας Νόμο του 1965. Συγκεκριμένα, με τον νόμο αυτό η άσκηση των διοικητικών αρμοδιοτήτων της Κοινοτικής Συνέλευσης επί όλων των εκπαιδευτικών, μορφωτικών και διδακτικών θεμάτων μεταβιβάστηκε στο τότε νεοσυσταθέν Υπουργείο Παιδείας.

Ο Σύμβουλος του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας επί Θεμάτων Αθλητισμού, αφού κατέθεσε γραπτώς τις απόψεις του, τόνισε ότι η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για μετονομασία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες του αθλητισμού και θα επιφέρει νέα δυναμική στον αθλητισμό του τόπου μας, ώστε να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της εποχής μας. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τον ίδιο, η απόφαση αυτή δίνει τη δυνατότητα να οριοθετηθεί πλέον εθνική πολιτική για τον αθλητισμό, μέσα στην οποία θα εντάσσονται όλοι οι φορείς που έχουν σχέση με τον αθλητισμό, όπως ο ΚΟΑ, η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή, η τοπική αυτοδιοίκηση, ο ιδιωτικός αθλητισμός, ο σχολικός αθλητισμός, ο πανεπιστημιακός αθλητισμός κ.ά.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού άκουσε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, δήλωσε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου στα πλαίσια της συζήτησής του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Μετονομασία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Άρθρο 2.

Κατάργηση του περί Μετονομασίας του Υπουργείου Παιδείας Νόμου του 1993. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και καμία ψήφο εναντίον, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Μετονομασίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Κύριοι του ΔΗΚΟ, είχατε πει ότι θα ζητήσετε αναβολή ή δεν εκατάλαβα καλά;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πράγματι, κύριε Πρόεδρε, ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος έθεσε αυτό το θέμα και συμφωνήσαμε να ζητήσουμε αναβολή.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

Εσείς δεν έχετε ένσταση, αλλά μπορεί να έχουν άλλοι.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ανοίγεις τους τα αυτιά. Υπάρχει λόγος;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην αναβολή;

Δεν υπάρχει, άρα το υπ' αριθμόν 8 θέμα αναβάλλεται.

Τα υπ' αριθμόν 9 και 10 θέματα έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί Προστασίας Μαρτύρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό για το κάθε θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 9 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο να λαμβάνει μαρτυρία από μάρτυρα που χρήζει βοήθειας σε αίθουσα άλλη από την αίθουσα του δικαστηρίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 10 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας Μαρτύρων Νόμου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο να λαμβάνει μαρτυρία από μάρτυρα που χρήζει βοήθειας σε αίθουσα άλλη από την αίθουσα του δικαστηρίου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τα νομοσχέδια «Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί Προστασίας Μαρτύρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 12 Ιουνίου 2019. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίασης κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, το Ανώτατο Δικαστήριο, ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος και η πρόεδρος του Συμβουλίου Εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας «Φωνή», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρίαση αυτή.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμου και του δεύτερου νομοσχεδίου η τροποποίηση του περί Προστασίας Μαρτύρων Νόμου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο να λαμβάνει μαρτυρία από μάρτυρα που χρήζει βοήθειας σε αίθουσα άλλη από την αίθουσα του δικαστηρίου.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των νομοσχεδίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτές οι δύο μικρές πολύ σημαντικές αλλαγές αγγίζουν μια αθέατη και θλιβερή πτυχή της κυπριακής κοινωνίας, που ονομάζεται «βία στην οικογένεια». Η προσπάθεια είναι να διευκολυνθεί η λήψη μαρτυρίας -και αντιλαμβάνεστε όλοι πόσο δύσκολο είναι να υπάρξει μαρτυρία γι' αυτά τα ζητήματα από τα ίδια τα μέλη μιας οικογένειας, πόσω μάλλον όταν αυτά είναι παιδιά- επομένως είναι δύο προτάσεις προς τη σωστή κατεύθυνση, τα υπερψηφίζουμε και υπογραμμίζουμε την ανάγκη να δούμε περαιτέρω αυτό το ζήτημα, για να διευκολύνουμε ακριβώς την προσπάθεια όχι μόνο πάταξης, αλλά και πρόληψης αυτού του νοσηρού φαινομένου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όπως πολύ σωστά είπε ο συνάδελφος ο κ. Δαμιανού, πρόκειται για δύο μικρές μεν, εξαιρετικά δε σημαντικές αλλαγές στη νομοθεσία που διέπει τη μαρτυρία είτε ανηλικών μαρτύρων είτε μαρτύρων που το δικαστήριο αποφασίζει ότι είναι μάρτυρες οι οποίοι χρήζουν βοήθειας- και όταν λέμε «βοήθεια», κύριε Πρόεδρε, εννοούμε «προστασία» -και νομίζω ότι κανένας δε διαφωνεί ότι ιδιαίτερα τα ανήλικα θύματα είναι αυτά τα οποία πρέπει αυτή η πολιτεία όχι μόνο να προστατεύσει όσο το δυνατό περισσότερο, αλλά να κάνει το μέγιστο, έτσι ώστε για εκείνους οι οποίοι ασελγούν εις βάρος αυτών των παιδιών να είναι όσο το δυνατό πιο εύκολος και βατός ο δρόμος της δικαιοσύνης, για να πληρώσουν το τίμημα των πράξεών τους, γιατί αυτό είναι η εξιλέωση των ίδιων των θυμάτων.

Αυτά τα δύο νομοσχέδια είναι η καλύτερη ασφαλιστική δικλίδα για την επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση των ανηλικών παιδιών τα οποία πέφτουν θύματα στα χέρια κάποιων κατηγορουμένων και τα οποία βεβαίως, μετά από όλα αυτά τα οποία έχουν περάσει, δεν μπορεί κανένας από εμάς να θεωρήσει ότι

μπορούν να δώσουν μαρτυρία κάτω από την κανονική ακροαματική διαδικασία που διέπει όλες τις υπόλοιπες διαδικαστικές διαδικασίες, αλλά ας επικεντρωθούμε τώρα στην υπερψήφιση αυτών των δύο νομοσχεδίων για την ουσιαστική δράση και πρόληψη αυτών των καταστάσεων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 9 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του υπ' αριθμόν 9 θέματος.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 10 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα του υπ' αριθμόν 10 θέματος.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας Μαρτύρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα και το υπ' αριθμόν 10 θέμα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος (Αρ. 1) του 2019».

Παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΟΚΥΠΥ συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €425.206 για την κάλυψη δαπανών όσον αφορά την πρόσληψη επιπρόσθετου προσωπικού για θέσεις γραφείων και για θέσεις λειτουργιών λογιστηρίου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος (Αρ. 1) του 2019»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Αδάμος Αδάμου

Νίκος Νουρής

Γεώργιος Προκοπίου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Μαρίνος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 13 Ιουνίου 2019. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Οικονομικών και του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΟΚΥΠΥ συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €425.206 για την κάλυψη δαπανών όσον αφορά την πρόσληψη επιπρόσθετου προσωπικού για θέσεις γραφείων και για θέσεις λειτουργιών λογιστηρίου.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα από το Υπουργείο Υγείας στοιχεία, το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ σε συνεδρία του, ημερομηνίας 16 Μαΐου 2019, έκρινε σκόπιμη την υποβολή αιτήματος για την πλήρωση είκοσι πέντε (25) επιπρόσθετων θέσεων γραφείων, λόγω της έναρξης της πρώτης φάσης του γενικού συστήματος υγείας (ΓΕΣΥ) και της ανάγκης ενίσχυσης των υγειονομικών κέντρων και των νοσηλευτηρίων με υποστηρικτικό προσωπικό. Όπως επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, εκκρεμούν προς πλήρωση είκοσι μία (21) θέσεις ωρομίσθιου προσωπικού γενικών βοηθών και οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο είκοσι πέντε (25) νέες θέσεις θα καλύψουν επί το πλείστον τις ανάγκες αυτές.

Περαιτέρω, με την πιο πάνω απόφασή του το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ έκρινε σκόπιμη την υποβολή αιτήματος για την πλήρωση οκτώ (8) θέσεων λειτουργιών λογιστηρίου, ώστε κάθε νοσηλευτήριο να στελεχωθεί με εξειδικευμένο προσωπικό με γνώσεις στη λογιστική για τη διεκπεραίωση όλων των λογιστικών διεργασιών. Σημειώνεται ότι τα λογιστήρια των δημόσιων νοσηλευτηρίων σήμερα στελεχώνονται με γραμματειακό προσωπικό.

Συναφώς, οι προτεινόμενες συμπληρωματικές πιστώσεις κατανέμονται ως ακολούθως:

1. Μισθοί υπαλλήλων ύψους €373.479 για τριάντα τρεις (33) νέες θέσεις, οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για την ομαλή λειτουργία του ΟΚΥΠΥ και των νοσηλευτηρίων [είκοσι πέντε (25) γραφείς και οκτώ (8) λειτουργοί λογιστηρίου].
2. Συνεισφορές εργοδότη στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στο Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής, στο Ταμείο Τερματισμού Απασχόλησης και στο ΓΕΣΥ σε σχέση με τις πιο πάνω νέες θέσεις ύψους €51.727.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας ποσού ύψους €425.206 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος (Αρ. 1) του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα το υπ' αριθμόν 11 θέμα ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 12 και 13 έχουν τελειώσει.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των προνοιών των βασικών κανονισμών, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα στον Αρχηγό Εθνικής Φρουράς, σε περίπτωση διάλυσης ΚΨΜ, να καθορίζει με διαταγή τις τιμές των εναπομεινάντων εμπορευμάτων κάτω του κόστους αγοράς τους και όχι με κέρδος που προβλέπεται σήμερα και επιπρόσθετα να παρέχει τα υπό αναφορά εναπομεινάντα εμπορεύματα ΚΨΜ υπό μορφή δώρου σε εθνοφρουρούς, στο πλαίσιο άλλων δραστηριοτήτων κάθε μονάδας, καθώς και σε φιλανθρωπικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα ή σωματεία. Περαιτέρω, τροποποιούνται οι βασικοί κανονισμοί, ώστε ο διαγωνισμός για την προμήθεια ΚΨΜ να διενεργείται με μέριμνα του ΓΕΕΦ ή του Υπουργείου Άμυνας για όλες τις μονάδες της Εθνικής Φρουράς και όχι από τον σχηματισμό στον οποίο ανήκει η κάθε μονάδα που ισχύει σήμερα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς «Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος	Ελένη Μαύρου
Γιώργος Κάρουλλας	Χριστάκης Τζιοβάνης
Κώστας Κωνσταντίνου	Γεώργιος Προκοπίου
Κώστας Κώστα	Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 13 Ιουνίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Αρχηγός Εθνικής Φρουράς, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 71 του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) Κανονισμών της Εθνικής Φρουράς, ώστε:

1. να παρασχεθεί η δυνατότητα στον Αρχηγό Εθνικής Φρουράς, σε περίπτωση διάλυσης ΚΨΜ, να καθορίζει με διαταγή τις τιμές των εναπομεινάντων εμπορευμάτων κάτω του κόστους αγοράς τους και όχι με κέρδος, όπως προβλέπεται σήμερα, και επιπρόσθετα να παρέχει τα υπό αναφορά εναπομείναντα εμπορεύματα ΚΨΜ υπό μορφή δώρου σε εθνοφρουρούς στο πλαίσιο άλλων δραστηριοτήτων κάθε μονάδας, καθώς και σε φιλανθρωπικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα ή σωματεία,
2. ο διαγωνισμός για την προμήθεια ΚΨΜ να διενεργείται με μέριμνα του ΓΕΕΦ ή του Υπουργείου Άμυνας για όλες τις μονάδες της Εθνικής Φρουράς και όχι από τον σχηματισμό στον οποίο ανήκει η κάθε μονάδα, όπως ισχύει σήμερα, και
3. να επέλθουν σε αυτούς ορισμένες νομοτεχνικές αλλαγές, προκειμένου οι πρόνοιές τους να συνάδουν με τον περί Εθνικής Φρουράς Νόμο, που αναθεωρήθηκε το 2011, δεδομένου ότι οι ισχύοντες κανονισμοί ψηφίστηκαν το 1991 με βάση τις πρόνοιες του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου του 1964.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, η τροποποίηση των βασικών κανονισμών κρίθηκε αναγκαία έπειτα από την απόφαση του Αρχηγού Εθνικής Φρουράς να διαλύσει το πρατήριο της Εθνικής Φρουράς (ΠΑΕΦ) με βάση τις σχετικές πρόνοιες των υφιστάμενων κανονισμών, έτσι ώστε να διευκολυνθούν οι προσπάθειες διάθεσης των εναπομεινάντων εμπορευμάτων του εν λόγω πρατηρίου, τα οποία σήμερα διατίθενται από παράρτημα του ΚΨΜ του 211 Τάγματος Πεζικού. Με βάση τα ίδια στοιχεία, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες των ισχυόντων κανονισμών, το πρατήριο της Εθνικής Φρουράς θεωρείται ΚΨΜ και τυγχάνει, τηρουμένων των αναλογιών, της ίδιας μεταχείρισης με αυτό.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση έγκρισης των κανονισμών, θα τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς του 2019».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) Κανονισμών με τη διαγραφή της πρόνοιάς τους σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που η διαδικασία ανέλιξης των επιτυχόντων υπαξιωματικών σε αξιωματικούς ολοκληρώνεται πριν από το τελευταίο τρίμηνο του έτους, προσλαμβάνονται με σύμβαση και ακολούθως εντός του τελευταίου τριμήνου του έτους διορίζονται σε μόνιμη θέση, έτσι ώστε οι εν λόγω υπαξιωματικοί να διορίζονται απευθείας σε μόνιμη θέση αξιωματικού κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους επιλογής τους. Περαιτέρω, με τους κανονισμούς σκοπεύεται η βελτίωση ορισμένων προνοιών των βασικών κανονισμών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος	Ελένη Μαύρου
Γιώργος Κάρουλλας	Χριστάκης Τζιοβάνης
Κώστας Κωνσταντίνου	Γεώργιος Προκοπίου
Κώστας Κώστα	Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 13 Ιουνίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Αρχηγός Εθνικής Φρουράς, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 76 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) Κανονισμών, με τη διαγραφή της πρόνοιάς τους σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που η διαδικασία ανέλιξης των επιτυχόντων υπαξιωματικών σε αξιωματικούς ολοκληρώνεται πριν από το τελευταίο τρίμηνο του έτους, προσλαμβάνονται με σύμβαση και ακολούθως εντός του τελευταίου τριμήνου του έτους διορίζονται σε μόνιμη θέση, έτσι ώστε οι εν λόγω υπαξιωματικοί να διορίζονται απευθείας σε μόνιμη θέση αξιωματικού κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους επιλογής τους. Περαιτέρω, με τους κανονισμούς σκοπεύεται η βελτίωση ορισμένων προνοιών των βασικών κανονισμών.

Ειδικότερα, με τους κανονισμούς προβλέπονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις στους βασικούς κανονισμούς:

1. Διαγραφή της πρόνοιάς τους σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που η διαδικασία ανέλιξης των επιτυχόντων υπαξιωματικών σε αξιωματικούς ολοκληρώνεται πριν από το τελευταίο τρίμηνο του έτους, οι εν λόγω υπαξιωματικοί προσλαμβάνονται με σύμβαση, έτσι ώστε να προνοείται ότι διορίζονται απευθείας σε μόνιμη θέση αξιωματικού κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους επιλογής τους.

Σημειώνεται ότι οι απόφοιτοι των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΣΕΙ), σύμφωνα με τις πρόνοιες των ισχύοντων κανονισμών που διέπουν τους αξιωματικούς, διορίζονται στον βαθμό του ανθυπολοχαγού την επομένη της αποφοίτησής τους, η οποία πραγματοποιείται κατά τους θερινούς μήνες κάθε έτους.

2. Διαμόρφωση της πρόνοιάς τους σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που υπαξιωματικός που έχει επιλεγεί για διορισμό ως αξιωματικός, υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στους ισχύοντες κανονισμούς, δεν αποδεχθεί τον διορισμό που του προσφέρεται από τον Υπουργό Άμυνας, δυνάμει των σχετικών προνοιών των κανονισμών που διέπουν τους αξιωματικούς, η θέση του πληρούται με απόφαση του εν λόγω υπουργού από τον επόμενο επιλαχόντα με βάση τη σειρά επιτυχίας στις γραπτές εξετάσεις, έτσι ώστε να προσφέρεται θέση σε επιλαχόντα υποψήφιο και στην περίπτωση που ο επιτυχών υπαξιωματικός δε συνεχίζει να κατέχει τα προσόντα διορισμού. Περαιτέρω, εισάγεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία κατά τον διορισμό του εν λόγω υπαξιωματικού σε αξιωματικό να λαμβάνεται υπόψη ο κλάδος ή το κοινό σώμα στο οποίο ανήκει ο υπαξιωματικός που δεν αποδέχθηκε την προσφορά ή δε συνεχίζει να πληροί τα προσόντα διορισμού, έτσι ώστε να προσφέρεται η θέση σε επιλαχόντα που ανήκει στον ίδιο κλάδο ή κοινό σώμα.

3. Προσθήκη σε αυτούς πρόνοιας σύμφωνα με την οποία οι επιτυχόντες υπαξιωματικοί των οποίων η διαδικασία ανέλιξης σε αξιωματικούς άρχισε το έτος 2018 και δεν ολοκληρώθηκε το τελευταίο τρίμηνο

του έτους αυτού να μπορούν να διοριστούν κατ' εξαίρεση αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εν λόγω διαδικασίας και όχι εντός του τελευταίου τριμήνου του έτους αυτού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, η τροποποίηση των βασικών κανονισμών με την οποία προνοείται ότι οι επιτυχόντες υπαξιωματικοί των οποίων η διαδικασία ανέλιξης σε αξιωματικούς άρχισε το 2018 και δεν ολοκληρώθηκε θα διοριστούν αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εν λόγω διαδικασίας σε θέσεις αξιωματικών κρίθηκε αναγκαία λόγω της καθυστέρησης που υπήρξε στην ολοκλήρωση της όλης διαδικασίας. Περαιτέρω, όπως αναφέρεται στα εν λόγω στοιχεία, με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις των βασικών κανονισμών σκοπείται η βελτίωση ορισμένων προνοιών τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Σαράντα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα εγκρίνονται οι κανονισμοί.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα στην ημερήσια διάταξη δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάργηση της άδειας οδικής χρήσης μεταφορέα «B», διεύρυνση των κατηγοριών οχημάτων που θα δικαιούνται άδεια οδικής χρήσης μεταφορέα «Γ» και διόρθωση διατάξεων του βασικού νόμου που εκ παραδρομής δεν είχαν διορθωθεί σε προηγούμενες τροποποιήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Κώστας Κώστα

Δημήτρης Δημητρίου

Ηλίας Μυριάνθους

Χριστάκης Τζιοβάνης

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Αντρέας Φακοντής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 Νοεμβρίου 2018, στις 19 Απριλίου, στις 10 και την 31^η Μαΐου 2019. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της ΠΟΒΕΚ, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, του ΕΒΕ Λευκωσίας και της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (ΟΣΕΟΚ). Το ΕΒΕ Λάρνακας, το ΕΒΕ Λεμεσού, το ΕΒΕ Πάφου, το ΕΒΕ Αμμοχώστου και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Αδειών Α' και Δ' (ΠΣΕΑ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου, ώστε η άδεια μεταφορέα «B» να απαιτείται για φορτηγά μηχανοκίνητα οχήματα με μικτό βάρος πέραν των 18 000 κιλών, αντί πέραν των 10 000 κιλών που προβλέπει η υπό τροποποίηση νομοθεσία. Απώτερος στόχος του νομοσχεδίου είναι η απλοποίηση των διαδικασιών για

την ταχύτερη εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων που κατέχουν φορτηγά οχήματα μικτού βάρους πέραν των 10 000 κιλών αλλά μικρότερα των 18 000 κιλών, οι οποίες με την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο δε θα υποχρεούνται να κατέχουν τέτοια άδεια.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ, χωρίς να διαφωνούν με τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου, ζήτησαν όπως η απλοποίηση που προτείνεται καλύψει μόνο τα ενιαία (μονοκόμματα) φορτηγά με μικτό επιτρεπόμενο βάρος μέχρι 20 000 κιλά.

Οι υπόλοιποι επηρεαζόμενοι που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα όσα διαμείφθηκαν στις συνεδρίες της και υιοθετώντας τις ανησυχίες των εκπροσώπων της ΠΟΒΕΚ, κάλεσε τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου όπως επανεξετάσουν, μαζί με τους εμπλεκόμενους φορείς, τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και καταθέσουν αναθεωρημένο κείμενο στην επιτροπή για συνέχιση και ολοκλήρωση της συζήτησης.

Ακολούθως, οι κυβερνητικοί αρμόδιοι, υλοποιώντας τις εισηγήσεις της επιτροπής, επανεξέτασαν το νομοσχέδιο και απέστειλαν αναθεωρημένο κείμενο σε αυτήν, το οποίο σύμφωνα με τους ίδιους είναι προϊόν συμφωνίας με τους εκπροσώπους της ΠΟΒΕΚ και προβλέπει μεταξύ άλλων την κατάργηση της άδειας οδικής χρήσης μεταφορέα «Β», τη διεύρυνση των κατηγοριών οχημάτων που θα δικαιούνται άδεια οδικής χρήσης μεταφορέα «Γ» και τη διόρθωση άλλων διατάξεων που εκ παραδρομής δεν είχαν διορθωθεί σε προηγούμενες τροποποιήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Συγκεκριμένα, το αναθεωρημένο κείμενο προβλέπει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Την κατάργηση όλων των διατάξεων που αφορούν τις άδειες οδικής χρήσης μεταφορέα «Β».
2. Τη συμπερίληψη στις κατηγορίες για τις οποίες θα χορηγείται άδεια οδικής χρήσης μεταφορέα «Γ» των ειδικά διασκευασμένων οχημάτων, των φορτηγών οχημάτων, των ρυμουλκών οχημάτων, των οχημάτων έλξης ρυμουλκούμενου και των οχημάτων έλξης ημιρυμουλκούμενου.
3. Τη διαγραφή της υποχρέωσης αναγραφής του γράμματος «Τ» πριν από τους αριθμούς εγγραφής στις πινακίδες κάθε οχήματος ταξί.
4. Τη διαγραφή διάταξης που αναφέρεται σε άδεια οδικής χρήσης μεταφορέα «Α».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω και επιπρόσθετα έτυχε των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Κατάργηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 16Α του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Κατάργηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και μία εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή*.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», πρόταση νόμου του κ. Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η εγγραφή στο σχετικό μητρώο ορισμένων οχημάτων τα οποία εισήχθησαν στη Δημοκρατία και δεν είναι δυνατή η εγγραφή τους, λόγω του ότι δεν ικανοποιούν τις πρόνοιες των σχετικών κανονισμών αναφορικά με την ηλικία ή/και τις τεχνικές προδιαγραφές τους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Αντρέας Φακοντής

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστάκης Τζιοβάνης

Ευθύμιος Δίπλαρος

Κώστας Κώστα

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον βουλευτή κ. Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 19 Απριλίου και στις 20 Ιουνίου 2019. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Μηχανοκινήτων Οχημάτων (ΣΕΜΟ) και του Παγκύπριου Συνδέσμου Εμπορίας Αυτοκινήτων (ΠΑΣΕΑ). Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η εγγραφή στο Μητρώο του Εφόρου οχημάτων τα οποία εισήχθησαν στη Δημοκρατία και, επειδή δεν ικανοποιούν τις πρόνοιες των σχετικών κανονισμών αναφορικά με την ηλικία ή/και τις τεχνικές προδιαγραφές, τους δεν είναι δυνατή η εγγραφή τους.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, κατόπιν έρευνας του ίδιου, αλλά και από τα στοιχεία του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, η εν λόγω παρέκκλιση αφορά περίπου 70 οχήματα οι ιδιοκτήτες των οποίων παρέμειναν εγκλωβισμένοι, χωρίς να μπορούν να εγγράψουν τα οχήματά τους και χωρίς οι ίδιοι ουσιαστικά να ευθύνονται για την κατάσταση που δημιουργήθηκε, αφού οι πλείστοι εξαπατήθηκαν από τους πωλητές των εν λόγω οχημάτων. Ο ίδιος εισηγητής ανέφερε ότι τα εν λόγω οχήματα μπορεί να μην πληρούν κάποιες από τις πρόνοιες των κανονισμών, όμως δε σημαίνει ότι είναι ακατάλληλα για να κυκλοφορήσουν. Συναφώς, ανέφερε ότι,

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

προκειμένου να διασφαλιστεί η καταλληλότητα των εν λόγω οχημάτων, πρέπει πριν από την εγγραφή τους στο Μητρώο του Εφόρου να εξασφαλίσουν πιστοποιητικό καταλληλότητας μετά από τεχνικό έλεγχο σύμφωνα με τις διατάξεις του σχετικού νόμου, όπως απαιτείται για όλα τα οχήματα που κυκλοφορούν στη Δημοκρατία.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και, αφού επιβεβαίωσαν τα όσα ανέφερε ο εισηγητής της, πρόσθεσαν ότι στις πλείστες των περιπτώσεων οι εισαγωγείς των εν λόγω οχημάτων εξαπατήθηκαν από πωλητές τρίτων χωρών οι οποίοι τους διαβίβασαν πλαστά έγγραφα και γι' αυτό τον λόγο δεν είναι δυνατή η εγγραφή τους στο Μητρώο του Εφόρου.

Οι εκπρόσωποι του ΣΕΜΟ διαφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, αφού, όπως οι ίδιοι δήλωσαν, προσπάθεια της Δημοκρατίας μέσα από νομοθεσίες που προωθούνται τα τελευταία χρόνια είναι ο εκσυγχρονισμός του στόλου των οχημάτων που κυκλοφορεί στη Δημοκρατία, καθώς και η μείωση των ρύπων που εκπέμπουν τα οχήματα. Όπως οι ίδιοι δήλωσαν, με την πρόταση νόμου θα επιτραπεί η εγγραφή και κυκλοφορία στη Δημοκρατία οχημάτων πολύ παλιάς τεχνολογίας με μεγάλες εκπομπές ρύπων.

Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος από την επιτροπή η τελευταία, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως τροποποιήσει το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε τα οχήματα που θα δύνανται να εγγραφούν στο Μητρώο του Εφόρου να περιοριστούν σε αυτά των κατηγοριών M1 και L3e και να μειωθεί η περίοδος εντός της οποίας δύναται να γίνει η εγγραφή των εν λόγω οχημάτων από 60 σε 30 μέρες, αρχομένης από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του υπό συζήτηση νόμου. Υπό το φως της πιο πάνω απόφασής της, η επιτροπή ζήτησε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους όπως ενημερωθεί για τον ακριβή αριθμό οχημάτων που αναμένεται να εγγραφούν στο εν λόγω μητρώο.

Οι κυβερνητικοί αρμόδιοι ανταποκρινόμενοι στο αίτημα της επιτροπής απέστειλαν σε αυτή κατάλογο στον οποίο περιλήφθηκαν τα οχήματα που αναμένεται να εγγραφούν στο Μητρώο του Εφόρου μετά την προτεινόμενη τροποποίηση της νομοθεσίας, ο οποίος αριθμεί 115 οχήματα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ.3) Νόμος του 2019».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μάλιστα.

Ο κ. Αδάμου.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Θέλω να παρακαλέσω τον φίλο τον Δημήτρη να αποσύρει αυτή την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκατάλαβες γιατί δεν ήθελα να σου δώσω τον λόγο!

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Κάμνουμε τόσο κόπο, μιλούμε για ηλεκτρικά αυτοκίνητα, μιλούμε για μείωση των ρύπων, μιλούμε για χίλια δυο πράγματα τζιαι πάμε με πρόταση νόμου να νομιμοποιήσουμε οχήματα είκοσι ετών; Για όνομα του Θεού! Είναι λάθος αυτή η πρόταση, αγαπητέ Δημήτρη. Εγώ κάμνω έκκληση να αποσύρετε αυτή την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Και η δική μου η τοποθέτηση, κύριε Πρόεδρε, πάνω στην ίδια κατεύθυνση στοχεύει. Πριν από μερικούς μήνες είχαμε εδώ τη συζήτηση ακριβώς γύρω από το θέμα του καθορισμού των προδιαγραφών για την εισαγωγή μεταχειρισμένων αυτοκινήτων στην Κύπρο. Και νομίζω ότι υπήρξε ένας έντονος προβληματισμός, ότι έπρεπε να βάλουμε έναν φραγμό όσον αφορά την εισαγωγή αυτοκινήτων τα οποία προκαλούν αυξημένη

ρύπανση της ατμόσφαιρας. Κατανοώ ότι υπήρξε ενδεχομένως εξαπάτηση κάποιων συμπολιτών μας από επιχειρηματίες εισαγωγείς και οτιδήποτε άλλο, όμως θεωρώ ότι ο τρόπος επίλυσης του προβλήματος δεν είναι ο συγκεκριμένος, να ανοίξουμε δηλαδή ένα παράθυρο αυτή τη στιγμή και να επιτρέπουμε ακριβώς την εισαγωγή αυτών των αυτοκινήτων. Υπάρχει ένας μεγάλος κίνδυνος αυτό να αποτελέσει ένα προηγούμενο. Και γι' αυτό ακριβώς η έκκληση είναι να αποσυρθεί η συγκεκριμένη πρόταση. Αν όχι, εμείς από την πλευρά μας θα την καταψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εδώ έχουμε μιαν έγκριση την οποία δίνουμε σε αυτοκίνητα τα οποία για διάφορους λόγους, μεταξύ αυτών και για τεχνικούς λόγους, θα γραφτούν, ενώ οι προδιαγραφές που είχαμε και οι συνθήκες και οι πρόνοιες στον νόμο τούς το απαγορεύουν. Έχουμε και το πρόβλημα με την ποιότητα του αέρα -πολύ σωστά το ανέφερε ο συνάδελφος ο κ. Αδάμου- αλλά έχουμε και άλλα προβλήματα τεχνικά, δηλαδή μπορεί να μιλούμε για θέματα των φρένων, ασφάλεια, διάφορα θέματα. Άρα, το θέμα είναι: Θέλουμε, χωρίς να ξέρουμε επίσημα τι θα συμβεί, πόσα αυτοκίνητα θα έρθουν, τι θα γράψουμε μέσα στους δρόμους μας, να προχωρήσουμε με έτσι πράγμα; Εμείς για τούτο τον λόγο θα τοποθετηθούμε εναντίον αυτής της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή το συγκεκριμένο θέμα συζητήθηκε πολλάκις στην επιτροπή Μεταφορών... Όλα αυτά τα ερωτήματα τα οποία τίθενται σήμερα στην ολομέλεια έχουν τεθεί και εκεί. Έχει γίνει μια διεξοδική έρευνα, για να δούμε τον συγκεκριμένο αριθμό αυτοκινήτων και μέσω του τελωνείου και μέσω των bonded. Υπάρχουν όντως συμπολίτες μας οι οποίοι από λάθος χειρισμούς έχουν φέρει αυτοκίνητα τα οποία είναι εγκλωβισμένα και είναι πεταγμένα στις μάντρες. Είπαμε, διορθώνοντας το όλο σύστημα, πράγμα που έγινε πριν από τρεις μήνες, τέλος του Μάρτη, να δώσουμε μία ευκαιρία... Δεν είναι μόνο αυτοί. Είναι και κάποιες μοτοσικλέτες που έχουν έρθει και δεν προνοούνται καθόλου από τον νόμο και έχουμε πει, διορθώνοντας το όλο σύστημα με αυτό που ψηφίσαμε τον Μάρτη -και η συζήτηση ξεκίνησε τον Μάρτη- να διορθώσουμε και αυτό το πράγμα. Για όσους καλή τη πίστει είχαν φέρει αυτά τα αυτοκίνητα, αλλά δε δικαιούνταν, να τα περάσουμε στην Κύπρο και να εγγραφούν, με δεδομένο ότι θα περάσουν από ΜΟΤ, θα ελεγχθούν ότι είναι μηχανολογικά εντάξει, και ξεκινούμε το νέο σύστημα καθαροί, δίχως στρεβλώσεις, δίχως τίποτε άλλο. Ο προβληματισμός όλων μας ήταν μεγάλος, αν δηλαδή αυτό που κάμνουμε είναι σωστό ή αν είναι λάθος.

Επειδή πάρα πολλές φορές και σε πολλά νομοθετήματα πολλοί συνάδελφοι που έχουν ζήσει τη Βουλή εδώ και χρόνια... Πάντως, όταν διορθώνουμε κάτι, διότι λειτουργούσε καλή τη πίστει, πριν από τις διορθώσεις μιας συγκεκριμένης νομοθεσίας το καλύπτουμε με κάποια ποιοτικά κριτήρια. Φυσικά και δε μένουν ανεξέλεγκτοι. Η θέση η δική μας ήταν να τελειώσουμε με αυτή την ιστορία και να είμαστε πλήρως καθαροί και να λειτουργούμε με βάση τις ευρωπαϊκές Οδηγίες όσον αφορά τους ρύπους, με βάση αυτά που ψηφίσαμε τον Μάρτη, για να μην έχουμε ξανά αυτά τα αποτελέσματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς ήθελε να μιλήσει;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, μιλάτε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Μπορεί κάποιος να μας πει, επειδή είναι εκατό δεκαπέντε, δεν είναι πολλά, φωτογραφικά δηλαδή, τι αυτοκίνητα είναι τούτα; Μπορεί κάποιος να μας εξηγήσει, ή ο κ. Δημητρίου ή οποιοσδήποτε άλλος από αυτούς που μας καλούν να ψηφίσουμε, για να ξέρουμε τι να ψηφίσουμε; Είναι για εκατό δεκαπέντε συγκεκριμένους

ανθρώπους οι οποίοι είναι αγρότες και εργάτες και έφεραν riskup ή τρακτέρ; Να το ψηφίσουμε. Είναι κάποιοι που έχουν αντίκες και θέλουν να κάμνουν μόστρα στα ράλι αγωνιστικού αυτοκινήτου και δε θέλουν να πληρώσουν φόρους; Να μην το ψηφίσουμε. Και ας αφήσουμε τις ιστορίες περί περιβαλλοντικής μόλυνσης για εκατό δέκα αυτοκίνητα, αν είναι τρακτέρ και pick up. Υπάρχει λόγος. Κάποιος να μας πει τι αυτοκίνητα είναι τούτα. Ξέρει κάποιος;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίπλαρος.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι ένα θέμα το οποίο συζητήσαμε στην επιτροπή, το αναλύσαμε και είδαμε και τι περιλαμβάνει αυτός ο κατάλογος και ποιας χρονολογίας αυτοκίνητα είναι και τι είδους αυτοκίνητα. Δε νομίζω ότι σήμερα εδώ ανακαλύπτουμε κάτι το οποίο δεν είχαμε ανακαλύψει και δε συζητήθηκε στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής. Μιλάμε για έναν κατάλογο με κάποιους ανθρώπους και εισαγωγείς αυτοκινήτων, αλλά και πολίτες που μόνοι τους έφεραν κάποια οχήματα, που, ενώ τους είχαν λεχθεί συγκεκριμένα ζητήματα, παρήγγειλαν τα αυτοκίνητα και στην πορεία, όταν αυτά ήρθαν στην Κύπρο, δυστυχώς ήταν εντελώς αντίθετα με αυτά τα οποία τους είπαν και παρέμειναν εκεί καθηλωμένα.

Κάτι άλλο το οποίο έχει λεχθεί και δεν ξέρω... Ή δε γνωρίζουμε ή δεν παρακολουθούμε κάποια πράγματα. Δεν υπάρχει περίπτωση να γραφτεί αυτοκίνητο το οποίο δε θα περάσει από τον τεχνικό έλεγχο. Και ξεκαθαρίζουμε ότι η καταλληλότητα των εν λόγω οχημάτων θα διασφαλιστεί, αφού πριν από την εγγραφή τους στο μητρώο του εφόρου θα πρέπει να εξασφαλίσουν, αφού περάσουν από τεχνικό έλεγχο, πιστοποιητικό καταλληλότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του σχετικού νόμου. Δεν ξέρω γιατί το αγνοούμε αυτό το πράγμα και προσπαθούμε να προκαλέσουμε εντυπώσεις λανθασμένες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας θα ήθελε να μιλήσει;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω, αλλά ακούγοντας τους συναδέλφους έχω πειστεί ότι δεν πρέπει να το ψηφίσουμε. Αν κάποιοι συμπολίτες μας έχουν εξαπατηθεί από κάποιους εισαγωγείς αυτοκινήτων, μπορούν να τους κινήσουν αγωγή. Να ζητήσουν αποζημιώσεις. Γιατί πρέπει να έρθει το κοινοβούλιο να νομιμοποιήσει μια παράνομη πώληση ενδεχομένως ή εισαγωγή και μάλιστα επιβαρύνοντας το περιβάλλον, όταν είμαστε η τελευταία χώρα της Ευρώπης σήμερα στα ζητήματα τα περιβαλλοντικά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άντρος Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ούτε εγώ, κύριε Πρόεδρε, είχα πρόθεση να μιλήσω, αλλά μου προκλήθηκαν κάποια ερωτήματα. Και επειδή δεν ήμαστε όλοι στην αρμόδια επιτροπή, την επιτροπή Μεταφορών, όταν συζητιόταν το θέμα, εγώ θέλω να επαναλάβω κάποια ερωτήματα που τέθηκαν με έναν διαφορετικό τρόπο. Από ό,τι καταλαβαίνω από τη συζήτηση που διεξήχθη, όλοι παραδεχόμαστε ότι υπάρχει περιβαλλοντική επιβάρυνση με τα συγκεκριμένα αυτοκίνητα. Είναι καλά να μας πείτε πόσα είναι αυτά τα αυτοκίνητα. Πόσα ανήκουν σε εισαγωγείς; Διότι κατάλαβα ότι πολλά από τούτα ανήκουν σε εισαγωγείς και υπάρχουν και κάποιες περιπτώσεις μεμονωμένων προσώπων που τα έφεραν και εγκλωβίστηκαν. Πόσα αφορούν εισαγωγείς, πόσα αφορούν κάποιους άλλους και τι είδους αυτοκίνητα είναι τούτα; Εγώ καταλαβαίνω ότι πρέπει να είναι αυτοκίνητα πολύ μεγάλου κυβισμού αυτά τα αυτοκίνητα. Επομένως, δώστε μας κάποια στοιχεία για να ξέρουμε και εμείς πώς...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΔΗΣΥ:

Τούτο θα καθορίσει τη θέση σας;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η θέση μας είναι δεδομένη. Απλώς να ξέρουμε, να ξέρει και ο κόσμος για ποια πράγματα μιλούμε δηλαδή. Ποιους πάμε να εξυπηρετήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κουλίας και νομίζω πρέπει να κλείσουμε το θέμα, κύριοι.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πάντως εν' πολλά καλή η συζήτηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας, ο κ. Τζιοβάνης και τελειώνουμε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Χαίρομαι που γίνεται έτσι διεξοδική συζήτηση και έτσι πρέπει να γίνεται πάντοτε. Τα ερωτήματα που έθεσε ο συνάδελφος ο Άντρος, ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ, είναι πολύ σωστά. Άρα, είναι σωστό να δώσουμε μια αναβολή και να το δούμε με την ησυχία μας. Αλλά εγώ εκτιμώ... Τα εκατό δεκαπέντε αυτοκίνητα τωρά εννά μολύνουν το περιβάλλον; Αν είναι δυνατόν! Τούτο το νομοσχέδιο έφερέν το η κυβέρνηση, διότι, εξ όσων αντιλήφθηκα εγώ, είναι αυτοκίνητα για τα οποία ξεγελάστηκαν πολίτες και επιάσαν τα. Και τούτο που είπε ο συνάδελφος ο Λιλλήκας, να κινήσεις αγωγή, είναι σαν την τράπεζα. Πιάνει σου το σπίτι και κίνα αγωγή! Να μην πω την παροιμία που λέει «κάτσε... ψόφα τζιαί ώστι να βκει τσιαίριν...» Τέλος πάντων!

Άρα λοιπόν, να δοθεί μια αναβολή, Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι αναβολή! Ξεχάστε το!

Πάμε παρακάτω. Ο κ. Τζιοβάνης.

Ξέχασε την αναβολή. Οι αναβολές δεν είναι τυχαίο που λέμε, όταν ξεκινήσει η συζήτηση, δε δίνονται. Έντζιε πρόκειται όποιος συγκόψει ότι μπορεί να χάσει να ζητά αναβολή για όταν εννά είμαστε παραπάνω. Άτε, αφού θέλετε να σας τα λέω όπως σου αρέσκει να τα λαλείς, να σου απαντήσω. Είπα ότι αναβολή ζητήθηκε προηγουμένως και είπα όχι.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πολύ καλά κάμνεις!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Για να ξέρεις! Αναβολή δεν έχει!

Ο κ. Τζιοβάνης.

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατανοούμε την καλή πίστη του συναδέλφου στην πρόταση νόμου. Όμως ξεκίνησε με κάποια συγκεκριμένα αυτοκίνητα αυτή η πρόταση, εξήντα πέντε. Στην πορεία έχουν γίνει εκατό δεκαπέντε. Εκατό δεκαπέντε αυτοκίνητα τα οποία αφορούν dealers κατά 90%, εισαγωγείς αυτοκινήτων. Είναι αυτοκίνητα πολύ παλιάς τεχνολογίας και μεγάλης ηλικίας, είκοσι με τριάντα χρόνων. Αντιλαμβάνεστε ότι πριν από έναν μήνα ψηφίσαμε τη νομοθεσία κατά της εκπομπής ρύπων. Αντίκειται, αντιλαμβάνομαι, στο όλο και εδώ είμαστε για να αποφασίσουμε, σίγουρα πολύ προσεκτικά. Νομίζω ότι δεν πρέπει να ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Πολύ γρήγορα, Πρόεδρε, να υπενθυμίσω ότι η κυβέρνηση η ίδια κατ' ακρίβειαν δεν ξέρει πόσα είναι τα αυτοκίνητα. Τα αυτοκίνητα, οι κατάλογοι, που ήρθαν στην επιτροπή έρχονταν από τους εισαγωγείς και τις μάντρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι με πολύ προβληματισμό που κατέθεσα αυτή την πρόταση νόμου. Αρχικά ακούγοντας κάποιους συμπολίτες μας οι οποίοι όντως έχουν ξεγελαστεί από τους Ιάπωνες κατά κύριο λόγο, είτε συνεργάτες είτε πωλητές. Γιατί το 95% των αυτοκινήτων, αν όχι περισσότερα, που ζητήσαμε και μια και δυο και τρεις φορές και από το Τμήμα Τελωνείων -γι' αυτό και καθυστέρησε το θέμα- αφορά αυτοκίνητα που, ενώ έδειχναν ότι ήταν κάτω των πέντε χρόνων, άρα μπορούσαν να εισαχθούν στη χώρα, όταν ήρθαν, διαπιστώθηκε ότι ήταν μεγαλύτερης ηλικίας. Περί αυτού επρόκειτο. Και είναι μικρά αυτοκίνητα, κύριε Κυπριανού, μικρού κυβισμού. Ο κύριος λόγος είναι αυτός που σας είπα, η πενταετία.

Απ' εκεί και πέρα, εμείς κάναμε αυτή την εξαίρεση... Και τα λέω, για να εξορθολογιστεί η όλη ιστορία, να κλείσει και αυτό το κεφάλαιο και αυτή είναι η πρόθεση. Γι' αυτό και έχουμε δώσει ένα πολύ μικρό περιθώριο τριάντα ημερών, για να εγγραφούν αυτά τα αυτοκίνητα, αφού περάσουν πρώτα από τεχνικό έλεγχο, για να μην υπάρχει κανένα ζήτημα με εξαιρέσεις ή παραφωνίες. Απ' εκεί και πέρα, κύριε Αδάμου, το λέω, είναι με βαριά καρδιά. Το περιβαλλοντικό το αντιλαμβανόμαστε όλοι και είναι και προτεραιότητα. Είναι για να κλείσει αυτό το κεφάλαιο μαζί με όλα τα άλλα και μακάρι να είναι τούτο το ζήτημα που έχουμε στη χώρα μας. Την περασμένη Παρασκευή στην επιτροπή Μεταφορών φέραμε εσπευσμένα το Τμήμα Οδικών Μεταφορών και το Υπουργείο Μεταφορών, γιατί είχαμε κατανοήσει ότι με την αλλαγή στα τέλη κυκλοφορίας που τρέχαμε να ψηφίσουμε θα εφαρμοστούν τα νέα τέλη, αν είμαστε καλά από τον Θεό, 15 του Αυγούστου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Η συζήτηση έχει εξαντληθεί.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Επιτρέψτε μου απλώς διευκρινιστικά, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι. Τίποτε εσείς.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Εμένα το ερώτημά μου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι! Τίποτε διευκρινιστικό! Έχει εξαντληθεί η συζήτηση.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 29. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκατρείς ψήφοι υπέρ, είκοσι δύο ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι δύο ψήφους εναντίον, δεκατρείς υπέρ και δύο αποχές, τα άρθρα 1 και 2 απορρίπτονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαπέντε ψήφοι υπέρ, είκοσι ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι ψήφους εναντίον, δεκαπέντε υπέρ και δύο αποχές, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται^{*}.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 20 θέμα, που τιτλοφορείται «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση των ακόλουθων καταλόγων:

- α. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018.
- β. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2018.
- γ. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018.
- δ. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2018».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση των καταλόγων θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία του επισυνημένου παραρτήματος σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων

Παρόντες:

Ζαχαρίας Ζαχαρίου, πρόεδρος

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Γιώργος Περδίκης

Ζαχαρίας Κουλίας

Άριστος Δαμιανός

Παύλος Μυλωνάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε τους καταλόγους του επισυνημένου παραρτήματος σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 2019. Στο πλαίσιο

^{*} **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, Κώστας Κώστα (ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις), ΔΗΚΟ.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Αποχή: Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Παύλος Μυλωνάς (ΔΗΚΟ).

της εξέτασης των καταλόγων του επισυνημμένου παραρτήματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ) και της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ). Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και η Παγκύπρια Συντεχνία «Ισότητα», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των καταλόγων του επισυνημμένου παραρτήματος, οι οποίοι κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων σύμφωνα με τις διατάξεις του υφιστάμενου νόμου για την Αξιολόγηση Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία, είναι η έγκριση θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για την πλήρωση των οποίων διεξάγονται γενικές γραπτές εξετάσεις από την Ειδική Επιτροπή ή ειδικές γραπτές εξετάσεις από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές και τις οποίες θέσεις οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να διεκδικήσουν, με την προϋπόθεση ότι θα έχουν επιτύχει στην εξέταση αυτή, ανάλογα με την περίπτωση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν και συνοδεύουν το υπό εξέταση νομοσχέδιο και τους καταλόγους του επισυνημμένου παραρτήματος, αναφέρονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του υφιστάμενου νόμου, διεξάγονται ετησίως δύο διαφορετικού επιπέδου γενικές κυβερνητικές εξετάσεις για την πλήρωση των πιο κάτω θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, που θα δημοσιευτούν το αμέσως επόμενο έτος από το έτος διεξαγωγής των εξετάσεων:
  - α. Θέσεις για τις οποίες η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει τη μισθοδοτική Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών.
  - β. Θέσεις για τις οποίες η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει τη μισθοδοτική Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν.
2. Με βάση τις διατάξεις του ίδιου νόμου, κατατίθενται ετησίως στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση οι δύο κατάλογοι των θέσεων για τις οποίες θα διεξαχθούν οι πιο πάνω γενικές εξετάσεις, καθώς και οι δύο κατάλογοι για τις αντίστοιχες θέσεις για τις οποίες θα διεξαχθεί ειδική γραπτή εξέταση, ξεχωριστή για κάθε θέση, από την οικεία Συμβουλευτική Επιτροπή ως ακολούθως:
  - α. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν για διορισμό απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών (μη επιστημονικές θέσεις) και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή.
  - β. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία με την ίδια μισθοδοσία και το ίδιο βασικό προσόν όπως περιγράφονται στο πιο πάνω σημείο (μη επιστημονικές θέσεις), για τις οποίες διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές που περιλαμβάνει ειδικό θέμα, ανάλογα με τις ειδικές γνώσεις που απαιτούνται και τα εξειδικευμένα καθήκοντα που θα κληθούν να εκτελούν οι υποψήφιοι που θα πληρώσουν τις εν λόγω θέσεις.
  - γ. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου (επιστημονικές θέσεις) και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή.
  - δ. Κατάλογος θέσεων με το ίδιο βασικό προσόν και την ίδια μισθοδοσία όπως περιγράφονται στο πιο πάνω σημείο (επιστημονικές θέσεις), για τις οποίες διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές που περιλαμβάνει ειδικό θέμα, ανάλογα με τις ειδικές γνώσεις που απαιτούνται και τα εξειδικευμένα καθήκοντα που θα κληθούν να εκτελούν οι υποψήφιοι που θα πληρώσουν τις εν λόγω θέσεις.
3. Η κατάταξη των θέσεων στους καταλόγους θέσεων γίνεται με βάση τα προσόντα που απαιτούνται από τα οικεία σχέδια υπηρεσίας και τις ειδικές απαιτήσεις αναφορικά με την εκτέλεση των καθηκόντων των θέσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του υφιστάμενου νόμου.

Συγκεκριμένα, ισχύουν τα ακόλουθα:

- α. Θέσεις που απαιτούν γενικά ομοειδή προσόντα περιλαμβάνονται στους καταλόγους θέσεων για τις οποίες διεξάγεται γενική γραπτή εξέταση. Εξαιρέση μπορεί να αποτελέσουν θέσεις που απαιτούν μεν γενικά προσόντα, έχουν όμως και ειδικές απαιτήσεις, όπως εξειδικευμένη πείρα ή όταν η φύση των καθηκόντων της θέσης παρουσιάζει ιδιαιτερότητες, οπότε, με βάση τη μέχρι τώρα εμπειρία, προκύπτουν δυσκολίες στην πλήρωση των θέσεων από τους επιτυχόντες στη γενική γραπτή εξέταση λόγω μειωμένου ενδιαφέροντος για τις συγκεκριμένες θέσεις.

- β. Θέσεις που απαιτούν ειδικά προσόντα ή/και εξειδικευμένη πείρα ή/και παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες στη φύση των καθηκόντων τους περιλαμβάνονται στους καταλόγους θέσεων για τις οποίες διεξάγονται ειδικές εξετάσεις από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, προκειμένου να προσελκύσουν υποψηφίους που ενδιαφέρονται για τις θέσεις αυτές.
4. Σημειώνεται ότι οι επιτυχόντες στις γραπτές εξετάσεις λαμβάνουν πιστοποιητικό επιτυχίας και έχουν τη δυνατότητα να διεκδικήσουν οποιαδήποτε θέση περιλαμβάνεται στον κατάλογο θέσεων της αντίστοιχης γραπτής εξέτασης, όταν δημοσιευτούν κενές θέσεις στο έτος που έπεται του έτους των εξετάσεων και νοουμένου ότι έχουν τα απαιτούμενα προσόντα. Αντίθετα, οι ειδικές εξετάσεις των οικείων Συμβουλευτικών Επιτροπών διεξάγονται μετά την προκήρυξη των κενών θέσεων για κάθε διαδικασία πλήρωσης κενών θέσεων ξεχωριστά. Η αξιολόγηση των υποψηφίων για διορισμό σε όλες τις θέσεις των προαναφερθέντων καταλόγων γίνεται με βάση τα ίδια κριτήρια, όπως αυτά καθορίζονται στον υφιστάμενο νόμο, σύμφωνα με τα οποία καθοριστικής σημασίας είναι η σειρά επιτυχίας στη γραπτή εξέταση, δεδομένου ότι για κάθε κενή θέση που δημοσιεύεται καλούνται ενώπιον της ΕΔΥ οι τρεις πρώτοι κατά σειρά επιτυχίας υποψήφιοι. Στη γραπτή εξέταση αποδίδεται επίσης βαρύνουσα σημασία μεταξύ των έξι κριτηρίων που προβλέπει ο υφιστάμενος νόμος (100 μονάδες σε σύνολο 138 μονάδων), ανεξάρτητα αν αυτή διεξάγεται από την Ειδική Επιτροπή ή την οικεία Συμβουλευτική Επιτροπή.
  5. Επισημαίνεται επίσης ότι για σκοπούς ενημέρωσης της Βουλής των Αντιπροσώπων κατατίθενται και κατάλογοι θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για την πλήρωση των οποίων ακολουθούνται οι διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, που εξαιρούνται δηλαδή από τις διατάξεις του υφιστάμενου νόμου. Για τις θέσεις αυτές, για συγκεκριμένους στην κάθε περίπτωση λόγους, οι οποίοι αναφέρονται στους σχετικούς καταλόγους, δεν μπορεί να διεξάγεται γραπτή εξέταση ή δεν μπορεί να ισχύσουν τα κριτήρια και η βαρύτητα που με βάση τον υφιστάμενο νόμο τούς αποδίδεται για σκοπούς αξιολόγησης των υποψηφίων.
  6. Οι κατάλογοι θέσεων, οι οποίοι θα ισχύσουν για την πλήρωση των θέσεων που θα δημοσιευτούν μέσα στο έτος 2020, έχουν καταρτιστεί με βάση τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του 2019. Σε σύγκριση με τους αντίστοιχους καταλόγους θέσεων που εγκρίθηκαν πέρσι από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων, παρουσιάζονται ορισμένες διαφοροποιήσεις. Οι υπό εξέταση κατάλογοι θέσεων διαφοροποιούνται κυρίως όσον αφορά τη δημιουργία και κατάργηση θέσεων και τη μεταφορά θέσεων σε άλλες δομές. Επιπρόσθετα, οι θέσεις Λειτουργού Γραφείου Επιτρόπου Διοίκησης (Κλ. Α8-Α10-Α11) μεταφέρθηκαν από τον κατάλογο θέσεων για τις οποίες διεξάγεται γενική γραπτή εξέταση στον κατάλογο θέσεων για τις οποίες θα διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από την οικεία Συμβουλευτική Επιτροπή κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ειδικότερα, σε σχέση με το εν λόγω αίτημα, η επίτροπος είχε επικαλεστεί συστάσεις που υποβλήθηκαν από εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες και αρμόδια διεθνή και περιφερειακά σώματα για την ανάγκη ενίσχυσης της ανεξαρτησίας του θεσμού του επιτρόπου, καθώς και του ρόλου που διαδραματίζει στην επιλογή του προσωπικού του.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των καταλόγων του επισυνημένου παραρτήματος η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ανέφερε ότι με βάση την πρόθεση για διεξαγωγή γενικών κυβερνητικών εξετάσεων το 2019 η εκτελεστική εξουσία έχει καταθέσει ενώπιον της Βουλής για έγκριση τους σχετικούς καταλόγους θέσεων τουλάχιστον τέσσερις μήνες πριν από την προτιθέμενη ημερομηνία διεξαγωγής τους, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του υφιστάμενου νόμου. Περαιτέρω, η ίδια επισήμανε ότι δεν υπάρχει δυνατότητα πρόβλεψης του συνολικού αριθμού των θέσεων που αναμένεται να προκηρυχθούν για το έτος 2020 δυνάμει των διατάξεων του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου, επειδή ο εν λόγω αριθμός εξαρτάται κυρίως από τις θέσεις που θα προκύψουν μέσω της διαδικασίας αποπαγοποίησης θέσεων στη δημόσια υπηρεσία.

Η εκπρόσωπος της ΕΔΥ δεν έφερε ένσταση σε σχέση με την έγκριση των καταλόγων του επισυνημένου παραρτήματος, ωστόσο υποστήριξε ότι η κατηγοριοποίηση των θέσεων που περιλαμβάνονται στους σχετικούς καταλόγους ενδεχομένως να πρέπει να επανεξεταστεί σε μελλοντικό στάδιο. Περαιτέρω, η ίδια ενημέρωσε την επιτροπή ότι μέχρι σήμερα για το έτος 2019 ο αριθμός των θέσεων, επιστημονικών ή μη, οι οποίες έχουν προκηρυχθεί και για τις οποίες έχουν διεξαχθεί γραπτές εξετάσεις από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου ανέρχεται στις 381 και μέχρι το τέλος του έτους αναμένεται να ανέλθει περίπου στις 600.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ και της ΑΣΔΥΚ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των καταλόγων του επισυνημένου παραρτήματος.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης των καταλόγων του επισυνημένου παραρτήματος την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως απασχόλησε αριθμός επιμέρους ζητημάτων σε σχέση με τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης υποψηφίων και διεξαγωγής γραπτών εξετάσεων για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία, καθώς και η πορεία εφαρμογής του περί Αξιολόγησης

Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου μετά και τις πρόσφατες τροποποιήσεις στον εν λόγω νόμο, οι οποίες μεταξύ άλλων αφορούσαν τα ακόλουθα:

1. Προσθήκη των κρατικών πανεπιστημίων και του Κέντρου Παραγωγικότητας Κύπρου (ΚΕΠΑ) στους φορείς στους οποίους η Ειδική Επιτροπή μπορεί να αναθέτει την ετοιμασία δοκιμών για τη γραπτή εξέταση, πέραν της Υπηρεσίας Εξετάσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.
2. Η αρμοδιότητα διοργάνωσης και διεξαγωγής της γραπτής εξέτασης αναλαμβάνεται από τους φορείς στους οποίους η Ειδική Επιτροπή αναθέτει την ετοιμασία των δοκιμών, δηλαδή την Υπηρεσία Εξετάσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ή τα κρατικά πανεπιστήμια ή το ΚΕΠΑ, ανάλογα με την περίπτωση.
3. Για την πλήρωση των μη επιστημονικών θέσεων εισδοχής, για τις οποίες δεν απαιτείται πανεπιστημιακό προσόν, να μη διεξάγεται προφορική εξέταση από την ΕΔΥ, εκτός αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι οι οποίοι δικαιολογούνται επαρκώς από την ίδια, έτσι ώστε να απλοποιηθεί και να επιταχυνθεί η διαδικασία πλήρωσης των εν λόγω θέσεων, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι για το συγκεκριμένο επίπεδο θέσεων εισδοχής η προφορική εξέταση αποτελεί υποκειμενικό κριτήριο επιλογής και δεν πρέπει να έχει ιδιαίτερη βαρύτητα.
4. Παροχή δυνατότητας στην Ειδική Επιτροπή για σκοπούς ευελιξίας να επιλέγει τα θέματα των εξετάσεων για την πλήρωση των θέσεων των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου και για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών, όπως ακριβώς ισχύει για τις θέσεις των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επιτροπή επιφυλάχθηκε να επανεξετάσει το συνολικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία αξιολόγησης υποψηφίων και διεξαγωγής γραπτών εξετάσεων για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία στην παρουσία και εκπροσώπων των αρμόδιων τμημάτων σε μεταγενέστερο χρόνο.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των καταλόγων του επισυννημένου παραρτήματος κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018.
2. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2018.
3. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018.
4. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Χαραλαμπίδου.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα το ψηφίσει η κοινοβουλευτική μας ομάδα, αλλά πρέπει να παρατηρήσουμε κάτι. Η Επίτροπος Διοικήσεως έχει ζητήσει να γίνεται ειδική γραπτή εξέταση για όσους θα προσληφθούν στο τμήμα της. Δεν πρόκειται αυτή τη στιγμή να συζητήσουμε την ορθότητα ή όχι αυτής της διαδικασίας, αλλά δεν μπορεί να γίνονται εξαιρέσεις. Δηλαδή, αν δεχτούμε ότι οι ειδικές γραπτές εξετάσεις για ένα τμήμα επιτρόπου πρέπει να γίνονται, διότι απαιτείται εμπειρογνωμοσύνη, τότε το ίδιο ισχύει, αντιλαμβάνεστε, και για τους υπόλοιπους επιτρόπους. Άρα, θα πρέπει αυτό το θέμα -και έχει συμφωνήσει η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας- να το δουν, να δουν κατά πόσο θα υπάρχουν εξειδικευμένες γραπτές εξετάσεις για τμήματα, διότι δεν μπορεί να γίνονται αποσπασματικά εγκρίσεις για μια συγκεκριμένη επιτροπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Πρόεδρε, η απόφαση που καλούμαστε να πάρουμε σήμερα δεν έχει σχέση καθόλου με τη νομοθεσία ή το περιεχόμενο για τα πολύ ορθά πράγματα τα οποία έχει πει η κ. Χαραλαμπίδου και δε διαφωνώ, αλλά δεν είναι αυτό το θέμα. Σήμερα εγκρίνουμε με βάση τον νόμο τις ονομασίες των θέσεων, ώστε να μπορούν σε τέσσερις μήνες να προκηρυχθούν και να δοθούν εξετάσεις για τις θέσεις που θα έχουμε το 2020. Έχουμε εξηγηθεί, επειδή η νομοθεσία έχει τροποποιηθεί πέρσι τέτοια εποχή, με την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας εντός του φθινοπώρου να δούμε την εφαρμογή της νομοθεσίας με τον τρόπο που έχει τροποποιηθεί και να εντοπίσουμε τυχόν προβλήματα ή ανομοιομορφία στην εφαρμογή της και να τα λύσουμε. Είναι ένας νόμος ο οποίος ουσιαστικά προάγει τη διαφάνεια και την αξιοκρατία. Πρέπει να τον στηρίξουμε, γιατί με αυτό τον νόμο δίνουμε την ευχέρεια στον κάθε νέο άνθρωπο να διεκδικήσει, να δουλέψει και να βρει δουλειά μέσα από γραπτές εξετάσεις ουσιαστικά. Έχουμε καταργήσει το ίντερβιου για κλίμακες κάτω από Α7, πράγμα το οποίο προάγει την αξιοκρατία. Υπάρχουν συγκεκριμένες ποσοστώσεις για πόσα ισχύει για το γραπτό, για τα υπόλοιπα προσόντα και για το ίντερβιου για τις θέσεις που είναι Α8. Είναι ένα τεράστιο βήμα για τη δημοκρατία και για τη διαφάνεια, το οποίο έχει γίνει σε συνεργασία Βουλής και εκτελεστικής εξουσίας. Θα εντοπίσουμε τυχόν λάθη που υπάρχουν και θα τα διορθώσουμε, για να γίνει ακόμα καλύτερο.

(Η σχετική απόφαση)

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση των καταλόγων θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018, προνοείται η κατάθεση κάθε χρόνο στη Βουλή των Αντιπροσώπων των ακόλουθων:

1. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018.
2. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2018.
3. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018.
4. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα

ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2018.

Και επειδή, σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 2Α των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018, οι πιο πάνω κατάλογοι θέσεων εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει τους καταλόγους θέσεων που επισυνάπτονται στην παρούσα απόφαση ως Παραρτήματα Ια, ΙΙα, Ιβ και ΙΙβ, αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα εγκρίνεται η απόφαση.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 21 μέχρι 35 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Τελειώνουμε τη νομοθετική εργασία εδώ.

Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε
1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.147-2019).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Οι περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.075-2019).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
3. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συντηρούμενα Τέκνα Δικαιούχου Ηλικίας άνω των 21 Ετών και Απόδειξη Συνήθους Διαμονής) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.076-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
4. Οι περί Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας - Θέση Επιχειρησιακού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.077-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
5. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.037-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
6. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.049-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
7. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων και Εσπερινών Σχολών Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και	Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού

	Κατάρτισης Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.050-2019).		
8.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εγκαταστάσεις με Συρματόσχοινα) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.051-2019).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
9.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 και 19) του 2019 με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2019, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 59(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 13.04.001).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ διαφορετικών οικονομικών φορέων που υπάγονται στο ίδιο υπουργείο με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών με αρ. 8001, 8002 και 8003 του 2019, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2019, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 59(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 13.04.004).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Ειδικά εντάλματα μεταφοράς για μεταφορά πιστώσεων μεταξύ ομάδων/υποομάδων του προϋπολογισμού κάτω από το ίδιο κεφάλαιο με έγκριση του προϊστάμενου του οικονομικού φορέα, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2019, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 14 και 15 των περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Κανονισμών του 2016 και των διατάξεων του άρθρου 63 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 [Νόμος αρ. 20(I) του 2014], καθώς και του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 59(II) του 2018]. (Αρ. Φακ. 13.04.005).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Έκθεση του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2019, προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο από την 1 ^η	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Ιανουαρίου 2019 μέχρι την 31^η Μαρτίου 2019.
(Αρ. Φακ. 11.06.001).

13. Έκθεση, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2019, όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (Πίνακας αρ. 2 του 2018), σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού του 2018 Νόμου του 2018 [Νόμος αρ. 31(II) του 2018].
(Αρ. Φακ. 10.04.002.001).

Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

1. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.02.060.078-2019).
2. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.02.060.079-2019).
3. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.02.060.080-2019).

Κατάθεση από

Γεώργιο Προκοπίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Γιώργο Λιλλήκα, πρόεδρο Συμμαχίας Πολιτών

Ελένη Μαύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Νίκο Νουρή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου

Παραπομπή σε

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών

4. Ο περί Ελεγκτών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.02.060.081-2019).
5. Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.02.060.082-2019).

Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ

Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

6. Ο περί της Εναλλακτικής Επίλυσης Καταναλωτικών Διαφορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.083-2019).	Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Ο περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και (4) του περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και της Ιδρύσεως του Υπουργείου Παιδείας Νόμου, (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.084-2019).	Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
8. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.085-2019).	Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
9. Ο περί Ελεγκτών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.086-2019).	Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε από τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό το κεφάλαιο που αφορά τα θέματα της αμυντικής θωράκισης, τα λειτουργικά και διοικητικά έξοδα του Υπουργείου Άμυνας να μετακινηθεί από την επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού στην επιτροπή Άμυνας της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επιτροπή Οικονομικών έχει ένσταση;

Κύριε Μαυρίδη;

Να πάει στην Άμυνας. Ωραία.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.682, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Έχουμε πληροφορηθεί ότι οι αορίστου χρόνου αγροπυροσβέστες ειδικοί θηροφύλακες τυγχάνουν άνισης μεταχείρισης σε σχέση με τους μόνιμους θηροφύλακες. Στα μέλη της συγκεκριμένης ομάδας εργαζομένων αορίστου χρόνου, παρ' όλο που ασκούν τα ίδια καθήκοντα με το μόνιμο προσωπικό, δεν τους παρέχονται τα αναγκαία μέσα προστασίας για διασφάλιση της σωματικής τους ακεραιότητας κατά τις νυκτερινές περιπολίες, όπως αλεξίσφαιρα γιλέκα και άδεια οπλοφορίας, ώστε να φέρουν όπλο όπως οι μόνιμοι συνάδελφοί τους.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει για τις ενέργειες στις οποίες το υπουργείο του προτίθεται να προχωρήσει για άρση της άνισης μεταχείρισης της συγκεκριμένης ομάδας εργαζομένων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.683, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Από δημοσίευμα στην εφημερίδα "Η Σημερινή" πληροφορήθηκα ότι από την αρχή του έτους μέχρι και το τέλος Μαΐου 2019 οι Υγειονομικές Υπηρεσίες έλαβαν για έλεγχο 142 δείγματα διάφορων φρούτων και λαχανικών και από τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα σε τέσσερις περιπτώσεις φάνηκε ότι τα δείγματα ήταν

θετικά σε φυτοφάρμακα. Οι δύο περιπτώσεις αφορούσαν μαϊντανό και ρόκα, που ήταν ήδη προς πώληση στην αγορά, ενώ οι άλλες δύο αφορούσαν φράουλες. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, από τα αποτελέσματα των αναλύσεων του Γενικού Χημείου του Κράτους δε φαίνεται αν χρησιμοποιήθηκαν απαγορευμένα φυτοφάρμακα ή αν η ποσότητα που χρησιμοποιήθηκε ήταν απλά μεγαλύτερη του αποδεκτού ορίου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Αν στα δείγματα των προϊόντων των υπό αναφορά περιπτώσεων έχει εντοπιστεί η χρήση απαγορευμένων φυτοφαρμάκων ή αν γίνεται αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων των οποίων η χρήση επιτρέπεται.
2. Ποια μέτρα λαμβάνει η αρμόδια αρχή για τον έλεγχο της χρήσης φυτοφαρμάκων, ώστε να μη διατίθενται για κατανάλωση τρόφιμα με αυξημένη παρουσία χημικών ουσιών.
3. Αν υπάρχουν σκέψεις για λήψη πιο δραστικών μέτρων (π.χ. αύξηση προστίμων, κλείσιμο επιχειρήσεων), ώστε να γίνει ακόμα πιο αποτρεπτική η χρήση παράνομων φυτοφαρμάκων ή η υπερβολική χρήση χημικών ουσιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.684, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Στην περίπτωση της υπόθεσης της ανέγερσης πρατηρίου πετρελαιοειδών στην περιοχή της Παναγίας Χρυσοσπηλιώτισσας στην κοινότητα Δευτεράς αποδείχθηκε από την παρουσίαση των στοιχείων ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων ότι ο μελετητής που υπέγραψε την προκαταρκτική έκθεση επιπτώσεων στο περιβάλλον (ΠΕΕΠ) για την αίτηση ΛΕΥ1245/2016 προφανώς παρέλειψε να αναφερθεί στο ουσιώδες στοιχείο της γεινιάσης του πρατηρίου με τον χώρο λατρείας και το σημαντικό ιστορικό μνημείο της Παναγίας Χρυσοσπηλιώτισσας. Στη μελέτη αναφέρονται όλες οι κοντινές αναπτύξεις και έργα σε ακτίνα ενός χιλιομέτρου -όπως προνοούσε η σε ισχύ τότε νομοθεσία- αλλά όχι το σπήλαιο και ο ναός της Παναγίας Χρυσοσπηλιώτισσας. Ως εκ τούτου δημιουργήθηκε μεγάλη αναστάτωση και προκλήθηκαν διαμαρτυρίες από την εκκλησιαστική επιτροπή, τους πολίτες, την κοινοτική αρχή κ.ο.κ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε τέτοιες περιπτώσεις όπου η περιβαλλοντική αρχή τυγχάνει παραπλάνησης από μελέτη εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον (ή στην περίπτωση αυτή από ΠΕΕΠ) ποιες είναι οι ενέργειες της αρμόδιας αρχής σε σχέση με τη γνωμάτευσή της ή σε σχέση με τον μελετητή ο οποίος από λάθος ή σκόπιμα έχει παραπλανήσει την αρχή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.685, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω λάβει σωρεία καταγγελιών σχετικά με τον μαύρο καπνό ο οποίος φαίνεται να βγαίνει σε τακτικά χρονικά διαστήματα από τις εγκαταστάσεις του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Οι πολίτες ανησυχούν σχετικά με την προέλευση του καπνού και την βλαπτικότητα του.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων από πού προέρχεται ο μαύρος καπνός, αν έχουν ελεγχθεί οι επιπτώσεις του στην υγεία των κατοίκων της περιοχής, καθώς και στο περιβάλλον και ποια μέτρα πρόκειται να λάβει για την επίλυση του υπό αναφορά προβλήματος, όπως π.χ. την αντικατάσταση του μηχανήματος από τον οποίο προέρχεται ο καπνός ή την τοποθέτηση φίλικών προς το περιβάλλον μηχανημάτων κτλ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.686, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Είναι γεγονός ότι παρατηρείται καθυστέρηση ετών στην κατασκευή και λειτουργία του εμπορευματικού σταθμού του αεροδρομίου Λάρνακας ("Cargo Village"). Από απάντηση σε κοινοβουλευτική ερώτηση (αρ. 23.06.009.04.446) το 2010, που έθεσα στον τότε Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκο Νικολαΐδη αναφορικά με το θέμα ενημερώθηκα ότι το έργο κατασκευής του σταθμού είχε ανατεθεί σε συγκεκριμένη εταιρεία και ότι αναμένετο να είναι έτοιμο μέχρι το τέλος του 2010. Εννέα χρόνια μετά το αεροδρόμιο Λάρνακας λειτουργεί χωρίς εμπορευματικό σταθμό. Τελευταία κίνηση από πλευράς κυβέρνησης προς διευθέτηση του θέματος ήταν η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (αρ. απόφασης 84.160) στις 17 Ιανουαρίου 2018 για προώθηση της ανάπτυξης νέου εμπορευματικού σταθμού στο αεροδρόμιο Λάρνακας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η δημιουργία εμπορευματικού σταθμού ("Cargo Village") στο αεροδρόμιο Λάρνακας, ποιοι λόγοι καθυστέρησαν τόσο πολύ την κατασκευή του και ποιο το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του εν λόγω έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.687, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

Σημείωση: Η ερώτηση της βουλευτού είναι εμπιστευτική.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.688, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα (αναλυτικά) που έχουν λάβει και λαμβάνουν οι αρμόδιες αρχές σε σχέση με την αυξημένη παρουσία κουνουπιών λόγω της φετινής πολυομβρίας. Υπάρχει εκπονημένο σχέδιο άμεσης δράσης για την αντιμετώπιση του πιο πάνω προβλήματος; Επίσης, να ενημερωθεί το σώμα για το ποιος συντονίζει και εποπτεύει τις διάφορες δράσεις παγκύπρια, αλλά και σε επαρχιακό επίπεδο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.689, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Σε συνέχεια της ερώτησής μου με αριθμό 23.06.011.01.404, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2017, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η μετακίνηση του γηπέδου του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας από τον αρχαιολογικό χώρο Κιτίου-Παμπούλα και πότε αναμένεται να ξεκινήσουν οι ανασκαφές για την αποκάλυψη του αρχαίου λιμανιού του Κιτίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.690, ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί μετά από καταγγελία του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου ότι στις 23 Ιουνίου 2019 πρόκειται να πραγματοποιηθεί συναυλία στο Lady's Mile, που βρίσκεται εντός της προστατευόμενης περιοχής της χερσονήσου του Ακρωτηρίου, μίας από τις σημαντικότερες περιοχές για τη βιοποικιλότητα στην Κύπρο. Επιπρόσθετα, όπως σημειώνει ο Πτηνολογικός Σύνδεσμος, οι διοργανωτές δεν έχουν εξασφαλίσει την απαραίτητη άδεια από τις αρμόδιες αρχές για τη διοργάνωση της εκδήλωσης. Η περιοχή "Lady's Mile" έχει μεγάλη περιβαλλοντική σημασία, αφού φιλοξενεί ευάλωτα είδη πουλιών, τα οποία θα επηρεαστούν αρνητικά από την οχληρία στον χώρο. Ιδιαίτερη αναφορά κάνει ο Πτηνολογικός Σύνδεσμος στο Νανοπλουμίδι, ένα χαρακτηριστικό και ευάλωτο είδος πουλιού, το οποίο αυτή την εποχή φωλιάζει στην περιοχή, ενώ παράλληλα το Lady's Mile αποτελεί μία από τις σημαντικότερες περιοχές αναπαραγωγής του.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες ενέργειες έχουν ληφθεί σχετικά με τη διοργάνωση συναυλίας στην περιοχή "Lady's Mile", αν έχουν πραγματοποιηθεί συστάσεις για την πραγματοποίησή της σε άλλο χώρο, καθώς και αν έχουν ληφθεί μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.691, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για:

1. τον αριθμό των οικιακών εργαζομένων που αιτήθηκαν και έλαβαν άδεια και επίδομα μητρότητας κατά τα τελευταία 10 χρόνια,
2. τον αριθμό των εργαζομένων από τρίτες χώρες που δε διαμένουν πλέον στην Κύπρο και λαμβάνουν σύνταξη γήρατος και
3. τον αριθμό των εργαζομένων από τρίτες χώρες που έχουν λάβει εφάπαξ ποσό, γιατί δεν έχουν καταστεί δικαιούχοι θεσμοθετημένης σύνταξης, αλλά είχαν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.692, ημερομηνίας 19 Ιουνίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την πρόθεση της κυβέρνησης να κυρώσει τη Σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την Αξιοπρεπή Εργασία των Οικιακών Εργαζομένων, καθώς και για το πότε θα είναι ο επόμενος σταθμός ελέγχου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.693, ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Τον Νοέμβριο του 2018 υπογράφηκε Δήλωση Προθέσεων μεταξύ των Υπουργών Εξωτερικών ΗΠΑ-Κύπρου, η οποία, σύμφωνα με όσα ανακοίνωσε η κυβέρνηση, περιλαμβάνει σειρά δράσεων που αναβαθμίζουν τις στρατηγικές σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών με έμφαση στα θέματα ασφάλειας. Αναφέρεται μάλιστα ότι οι δράσεις που έχουν συμφωνηθεί εμπλέκουν έξι υπουργεία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σε δηλώσεις δε του Υπουργού Εξωτερικών συσχετίζεται η Δήλωση Προθέσεων ΗΠΑ-Κύπρου με το Κυπριακό και τα θέματα ασφάλειας και εγγυήσεων. Ως εκ τούτου, παρακαλείται ο Υπουργός Εξωτερικών:

1. να καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων το κείμενο της Δήλωσης Προθέσεων ΗΠΑ-Κύπρου και να ενημερώσει ποιες ειδικότερες δράσεις έχουν συμφωνηθεί,

2. να ενημερώσει με ποιο τρόπο συνδέεται η Δήλωση Προθέσεων ΗΠΑ-Κύπρου με τη λύση του κυπριακού προβλήματος και ειδικότερα με την πτυχή της ασφάλειας και των εγγυήσεων και
3. να ενημερώσει κατά πόσο το πρόσφατο νομοσχέδιο Μενέντεζ-Ρούμπιο εντάσσεται ή σχετίζεται με τα όσα περιλαμβάνονται στη Δήλωση Προθέσεων και αν το πλήρες περιεχόμενο του νομοσχεδίου ήταν σε γνώση της κυβέρνησης.

Τέλος, παρακαλούνται οι έξι (όπως προκύπτει από την ανακοίνωση της κυβέρνησης) αρμόδιοι υπουργοί να ενημερώσουν σε ποιες ενέργειες έχουν ήδη προβεί ή προτίθενται να προβούν προς υλοποίηση των όσων έχουν συμφωνηθεί με τη Δήλωση Προθέσεων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.694, ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Τουρκία πραγματοποίησε πριν από λίγες μέρες, σε στρατιωτικό επίπεδο, άσκηση έρευνας και διάσωσης στον κατεχόμενο Άγιο Ιλαρίωνα στην Κύπρο με σενάριο που είχε να κάνει με συντριβή αεροπλάνου. Επίσης δέσμευσε περιοχή στα ανοιχτά της κατεχόμενης Αμμοχώστου για την πραγματοποίηση του δεύτερου σεναρίου της άσκησης, που προέβλεπε διάσωση σε ανοιχτή θάλασσα. Σύμφωνα με δημοσίευμα στον ημερήσιο τύπο, στρατιωτικοί από το Αφγανιστάν, το Κατάρ, το Κόσσοβο, τη Μαλαισία, τη Νιγηρία, το Πακιστάν και την Παλαιστίνη παρακολούθησαν την παράνομη αυτή τουρκική άσκηση.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του την υπό αναφορά πληροφορία και αν έχει προβεί στα απαραίτητα διαβήματα προς τις χώρες των οποίων οι αξιωματούχοι φαίνεται να παρακολούθησαν τη στρατιωτική άσκηση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.695, ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι πρόσφατα στο ξενοδοχείο “Ανασσα” στην παραλία “Ασπρόκρεμμος”, γνωστή ως παραλία ωτοκίας των χελωνών, έχει πραγματοποιηθεί νυκτερινή γιορτή με τη χρήση πυρσών και άλλων φωτεινών πηγών. Σημειώνεται ότι αυτή την εποχή έχει ξεκινήσει η περίοδος ωτοκίας των χελωνών.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει εκδοθεί σχετική άδεια για τη χρήση της παραλίας, λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για προστατευόμενη περιοχή, και ενδεχομένως και μέρους του κρατικού δάσους και αν έχουν ληφθεί όλα τα μέτρα για την προστασία του βιοτόπου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.696, ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι πρόσφατα έχει μετακινηθεί μεγάλος όγκος από άμμο από την παραλία της Πόλης Χρυσοχούς και έχει τοποθετηθεί μπροστά από συγκεκριμένα εστιατόρια στην περιοχή του αλιευτικού καταφυγίου στο Λατσί.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει εκδοθεί σχετική άδεια από την αρμόδια αρχή για την αμμοληψία και μεταφορά της άμμου στη συγκεκριμένη περιοχή, ποια είναι τα στοιχεία της άδειας αυτής (π.χ. ποσότητες, χρονική περίοδος κτλ.), αν έχει ελεγχθεί η εφαρμογή των όρων αυτών, όπως και αν έχει ληφθεί περιβαλλοντική άδεια όπου χρειάζεται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.697, ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Μάριου Μαυρίδη

«Με δεδομένες τις εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή του 2016 και 2017 για τον ΚΟΑ, βάσει των οποίων η λειτουργία του Κέντρου Αθλητικών Ερευνών Κύπρου (ΚΑΕΚ) κρίθηκε οικονομικά ασύμφορη, παρακαλούμε όπως ο αρμόδιος υπουργός ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει πρόθεση να υιοθετήσει τις συστάσεις του Γενικού Ελεγκτή για ανάθεση των υπηρεσιών που προσφέρει το ΚΑΕΚ στον ιδιωτικό τομέα και, εάν ναι, σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.698, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Δημήτρη Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τη διαδικασία μελέτης και την πορεία υλοποίησης του νέου αρχαιολογικού μουσείου. Επίσης, να ενημερωθεί το σώμα για το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του έργου και την ευθύνη παρακολούθησης του συντονισμού του. Επιπλέον, να γίνει ενημέρωση για την πορεία ανάπτυξης του χώρου του παλαιού γενικού νοσοκομείου και τη διαδικασία μετακίνησης των υπηρεσιών που βρίσκονται εκεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.699, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Δημήτρη Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με την πορεία εγκατάστασης του συστήματος φωτοεπισημάνσης. Επίσης, να ενημερωθεί το σώμα για το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του έργου και την ευθύνη παρακολούθησης και συντονισμού του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.700, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το 2008 συστάθηκε επιτροπή για να καθορίσει μεταξύ άλλων το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (Cyprus Qualifications Framework), το οποίο θα βασιζόταν πάνω στο αντίστοιχο ευρωπαϊκό. Έκτοτε έχουν εκδοθεί μια σειρά από εκθέσεις, αλλά ακόμη δεν έχει επίσημα εφαρμοστεί οτιδήποτε ούτε και γίνεται αναφορά σε οποιαδήποτε νέα νομοσχέδια.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Για ποιο λόγο υπάρχει η πολύχρονη αυτή καθυστέρηση;
2. Έχει τεθεί τελικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του κυπριακού πλαισίου καθορισμού προσόντων;
3. Με ποιο τρόπο και διαδικασίες θα καθοριστεί η τελική του μορφή;
4. Η υιοθέτηση του πλαισίου αυτού προϋποθέτει οποιαδήποτε νομοθετική ρύθμιση;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.701, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω όσον αφορά την αδειοδότηση χρήσης πυροτεχνημάτων:

1. Υπάρχουν λόγοι για τους οποίους μπορεί μια αίτηση να απορριφθεί; Ποιοι είναι αυτοί;
2. Συνοδεύεται η άδεια από όρους; Ποιοι είναι αυτοί;
3. Είναι ενήμερο το υπουργείο για την οχληρία που προκαλείται στους περίοικους, αλλά και την τεράστια αναστάτωση που προκαλείται ιδιαίτερα σε σκύλους της περιοχής από τα βεγγαλικά;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.551, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και, αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντηση της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Ο Δήμος Αγλαντζιάς είχε ζητήσει οικονομική βοήθεια από το Τμήμα Περιβάλλοντος/Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για να προχωρήσει το πρόγραμμα πληρώνω όσο πετώ (ΠΟΠ) το οποίο είχε εφαρμόσει σε πιλοτική βάση και σε μικρή περιοχή, παλιότερα. Το εν λόγω έργο είχε τύχει αξιολόγησης από το Τμήμα Περιβάλλοντος και υπήρξε ευνοϊκή προώθηση του για συγχρηματοδότηση προς τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμούς και Ανάπτυξης (ΓΔ ΕΠΣΑ) για τη προγραμματική περίοδο 2007-2013. Ωστόσο, δεν κατέστη δυνατόν να συμπεριληφθεί στην εν λόγω προγραμματική περίοδο.
- (β) Προγράμματα ΠΟΠ δεν έχουν εφαρμοστεί ακόμη σε κανένα Δήμο με χρηματοδότηση από το κράτος. Ωστόσο, στη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020, το Τμήμα Περιβάλλοντος σε συνεννόηση με τη ΓΔ ΕΠΣΑ, προωθεί το πρόγραμμα “Μείωση στερεών δημοτικών αποβλήτων”. Μέσα από το πρόγραμμα αυτό θα υλοποιηθούν διάφορα έργα βασικό άξονα των οποίων θα αποτελεί η προώθηση της διαλογής στη πηγή και της χωριστής συλλογής. Στο παρόν στάδιο έχει ήδη υλοποιηθεί το έργο “Μείωση στερεών δημοτικών αποβλήτων παραλιακών ξενοδοχειακών μονάδων και πλησίον συναφών χώρων μαζικής παραγωγής αποβλήτων”. Σκοπός του συγκεκριμένου έργου ήταν η εγκαθίδρυση συστημάτων χωριστής συλλογής μέσω της προώθησης της διαλογής στη πηγή σε Τοπικές Αρχές με τουριστικό παραλιακό μέτωπο. Προς το παρόν, το έργο έχει προωθηθεί στο παραλιακό μέτωπο Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας και Λάρνακας.
- (γ) Πέραν των πιο πάνω, το Υπουργείο θεωρεί το πρόγραμμα ΠΟΠ σημαντική πρακτική/μέθοδο υποκίνησης του κοινού για ανταπόκριση στη διαλογή στη πηγή και τη χωριστή συλλογή τους. Το όλο θέμα εξετάζεται ως μέρος του ευρύτερου σχεδιασμού για τη διαχείριση των αποβλήτων λαμβάνοντας υπόψη την ετοιμότητα των Τοπικών Αρχών να προτείνουν, να οργανώσουν και να λειτουργήσουν τέτοιο πρόγραμμα. Σε αυτό το πλαίσιο θα παρασχεθεί σημαντική χρηματοδότηση προς τις τοπικές αρχές σχετικά με την εφαρμογή ΠΟΠ γεγονός που ενισχύεται από την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου

ημερομηνίας 21.11.2018 για την αναθεωρημένη χάραξη σχεδιασμού στη διαχείριση δημοτικών αποβλήτων στην οποία τέθηκαν συγκεκριμένες δράσεις που περιλαμβάνουν και την ενίσχυση προς τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

- (δ) Πιο συγκεκριμένα, οι δράσεις αυτές αφορούν παραχώρηση επιδοτήσεων προς τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης για υποβοήθηση τους στην ετοιμασία και εφαρμογή των τοπικών σχεδίων δράσης πρόληψης δημιουργίας και διαχείρισης των δημοτικών τους αποβλήτων. Στο παρόν στάδιο, έγινε εισήγηση για χρήση κονδυλίου ύψους 20 εκ., το οποίο θα διατεθεί για τη χρονική περίοδο 2019-2024. Το πλάνο επιδοτήσεων χρήζει ακόμα επεξεργασίας σε ό,τι αφορά στις διαδικασίες και προϋποθέσεις χρηματοδότησης.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.577, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντηση της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Σε ό,τι αφορά στην ερώτηση κατά πόσο οι περιορισμοί που τέθηκαν στην παροχή νερού για το 2018, αφορούν και στα γήπεδα γκολφ η απάντηση είναι θετική.
- (β) Σε ό,τι αφορά στην ερώτηση για τις ποσότητες νερού που παρέχονται για τη γεωργία στην επαρχία Πάφου και παγκύπρια σημειώνεται ότι η ποσότητα νερού που παραχωρήθηκε στον τομέα της γεωργίας κατά το 2018 είναι:
- 9,5 εκατομμύρια κυβικά μέτρα (εκ. κ.μ.) και 5,6 εκ. κ.μ. νερού από τα Κυβερνητικά Έργα (ΚΥΕ) Πάφου και Χρυσοχούς αντίστοιχα και
  - 44,7 εκ. κ.μ. (περιλαμβανομένου του ανακυκλωμένου νερού) από όλα τα ΚΥΕ παγκύπρια.
- (γ) Σε ό,τι αφορά στην ερώτηση πόση ποσότητα νερού παρέχεται από τα ΚΥΕ για γήπεδα γκολφ, σημειώνεται ότι τα γήπεδα γκολφ που λειτουργούν σήμερα είναι τέσσερα και βρίσκονται όλα στην επαρχία Πάφου. Οι συνολικές ετήσιες αρδευτικές τους ανάγκες εκτιμούνται στα 1,6 εκ. κ.μ. Για το έτος 2018 έχουν παραχωρηθεί συνολικά για τα τέσσερα γήπεδα γκολφ από το ΚΥΕ Πάφου 412 χιλιάδες κυβικά μέτρα νερού και αντλήθηκαν από τους ιδιοκτήτες των αναπτύξεων αυτών 511 χιλιάδες κυβικά μέτρα νερού από τον υδροφορέα Έζουσας, με βάση τη σχετική άδεια υδροληψίας.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.192, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Η καύση ψόφινων ζώων στην κτηνοτροφική περιοχή Λιβαδιών

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- α. Με πρωτοβουλία του Δήμου Λιβαδιών και με την συμμετοχή του Τμήματος Γεωργίας, του Τμήματος Περιβάλλοντος και του Κτηνιατρείου έχει πραγματοποιηθεί στις 30/10/2018 συνάντηση/επιτόπια επίσκεψη στην κτηνοτροφική περιοχή Λιβαδιών προς αξιολόγηση της όλης κατάστασης υπό το πρίσμα των σχετικών καταγγελιών από δημότες και προσβλέποντας στην επίλυση των όποιων προβλημάτων ενδεχομένως να παρατηρούνταν. Σημειώνεται δε ότι όλοι οι κτηνοτρόφοι της περιοχής διατηρούν συμβόλαιο με την εταιρεία Sigan και η οποία αναλαμβάνει την συλλογή και αποκομιδή των νεκρών ζώων άνευ χρέωσης.
- β. Επί του συγκεκριμένου αναφέρεται ότι κατά την διενεργηθείσα επιθεώρηση δεν ανεβρέθησαν οποιαδήποτε υπολείμματα από ζωικά προϊόντα και/ή κατάλοιπα που να επιβεβαιώνουν τις καταγγελίες περί καύσης ζώων. Πέραν τούτου, έχει παρατηρηθεί η ύπαρξη βαρελιών προς καύση διάφορων άλλων ακαθαρσιών και επί τούτου θα αποσταλεί σχετική επιστολή προς τους κτηνοτρόφους με την οποία αφενός θα τους εφιστάται η προσοχή και αφετέρου θα τους προτείνονται τρόποι διαχείρισης των ακαθαρσιών.
2. Απολογούμαστε για τη μεγάλη καθυστέρηση που μεσολάβησε μέχρι την απάντηση στην Ερώτηση του έντιμου κ. Βουλευτή και παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε επιπρόσθετες πληροφορίες και/ή διευκρινήσεις ενδεχομένως να χρειαστείτε επί του συγκεκριμένου.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.207, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Ανάπλαση παραδοσιακού πυρήνα στην Οδό

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και επιθυμώ να σας ενημερώσω τα ακόλουθα:

2. Το ερώτημα αφορά τις εκκρεμούσες πολεοδομικές αιτήσεις με αρ. ΛΑΡ/632/2018 και ΛΑΡ/633/2018 οι οποίες υποβλήθηκαν στις 6.11.2018 στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως Λάρνακας και αφορούν προσθηκομετατροπές σε εγγεγραμμένο σχολείο και αποθήκη και αλλαγή χρήσης τους σε κέντρο νεότητας, καθώς και προσθήκη βοηθητικής οικοδομής σε υφιστάμενη εκκλησία στα τεμάχια αρ. 228, 229, 230, Φ/Σχ.: 48/4317V01, στην Οδό.
3. Κατά τη μελέτη της αίτησης ζητήθηκαν με σχετικές επιστολές του προαναφερόμενου Τμήματος ημερομηνίας 13.11.2018, οι απόψεις των ακόλουθων Τμημάτων/Υπηρεσιών:
  - (I) Του Έπαρχου Λάρνακας ο οποίος με την επιστολή του με αρ. φακ. ΔΒ115/18 ημερομηνίας 13/12/2018 αναφέρει ότι δεν φέρει ένσταση στη χορήγηση της αιτούμενης άδειας,
  - (II) Του Διευθυντή Πυροσβεστικής Υπηρεσίας ο οποίος με την επιστολή του με αρ. φακ. Π.Υ. 343/5/ΚΑ9515 ημερομηνίας 31/01/2019 αναφέρει ότι η έκδοση της άδειας συστήνεται με τους όρους που επισυνάπτει στην επιστολή του,
  - (III) Της Διευθύντριας του Τμήματος Αρχαιοτήτων της οποίας αναμένεται η απάντηση,
  - (IV) Του Προϊστάμενου των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ο οποίος με την επιστολή του με αρ. φακ. 5.28.23.53 ημερομηνίας 21/11/2018 αναφέρει ότι, στο παρόν στάδιο το Τμήμα τους δεν μπορεί να εκφέρει απόψεις γιατί δεν υπάρχει σύμβαση μεταξύ Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και Κοινοτικού Συμβουλίου Οδούς για άδεια χρήσης του πρώην Δημοτικού Σχολείου που βρίσκεται στο τεμάχιο αρ. 228.
4. Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο της επιστολής του Προϊστάμενου των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως Λάρνακας, ενημέρωσε με σχετική επιστολή του ημερομηνίας 3.01.2019 τον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου Οδούς για να προχωρήσει στις απαραίτητες ενέργειες επισημαίνοντας ότι, η περαιτέρω προώθηση και εξέταση των εν λόγω αιτήσεων θα είναι δυνατή μόνο στην περίπτωση που προσκομιστεί η άδεια χρήσης του πρώην δημοτικού σχολείου από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.
5. Επιπλέον, αναφέρεται ότι διαπιστώθηκε ότι, δεν είχε προσκομιστεί τίτλος ιδιοκτησίας για το τεμάχιο αρ. 228, στοιχείο απαραίτητο για την εξέταση των αιτήσεων, αλλά μόνο πιστοποιητικό έρευνας ακίνητης ιδιοκτησίας, θέμα για το οποίο ενημερώθηκε άμεσα ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου Οδούς για διευθέτησή του, χωρίς ωστόσο να έχει μέχρι σήμερα τακτοποιηθεί.
6. Εν κατακλείδι σημειώνεται ότι, οι Πολεοδομικές Αιτήσεις έχουν μελετηθεί/αξιολογηθεί και έχει ληφθεί απόφαση για χορήγηση των Πολεοδομικών Αδειών νοουμένου ότι θα προσκομιστεί η άδεια χρήσης του Σχολείου και θα διευθετηθούν επιμέρους παρατηρήσεις και υποβληθούν προς το σκοπό αυτό τροποποιημένα σχέδια και στοιχεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.283, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

2. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού με απαντητική επιστολή του προς τον Έπαρχο Λάρνακας με ημερ. 22.11.2016 κάνει αναφορά σε όλα τα θέματα για τα οποία διαπιστώθηκαν παραλείψεις και λανθασμένες ενέργειες εκ μέρους της Τοπικής Αρχής σύμφωνα με την Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή 2011-2013. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται για την καταβολή των οδοιπορικών εξόδων και σημειώνεται ότι τα οδοιπορικά δικαιώματα καταβάλλονταν μόνο στις περιπτώσεις που η διακίνηση αφορούσε εκτέλεση εργασιών του Συμβουλίου/εκπροσώπηση σε συνεδρίες κλπ.
3. Η Επαρχιακή Διοίκηση, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και σε συνέχεια της σύστασης της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, ζήτησε με επιστολή της ημερ. 5 Δεκεμβρίου 2016 από το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού όπως προβεί άμεσα στη λήψη όλων των διορθωτικών μέτρων στη βάση των υποδείξεων που καταγράφονται στην Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή.
4. Σημειώνεται ότι, το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού μέχρι σήμερα δεν έχει προχωρήσει σε διευθέτηση της εκκρεμότητας που σημειώθηκε στην έκθεση του Γενικού Ελεγκτή σε ό,τι αφορά την ανάκτηση των οδοιπορικών εξόδων για την περίοδο 2011-2013. Παράλληλα όμως και ως αποτέλεσμα των

υποδείξουν του Γενικού Ελεγκτή, το Κοινοτικό Συμβούλιο προχώρησε από το 2013 σε διορθωτικές ενέργειες/μέτρα και τεκμηριώνει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα τα οδοιπορικά έξοδα που καταβάλλονται στο πλαίσιο εκτέλεσης εργασιών του Κοινοτικού Συμβουλίου.

5. Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι, ως μέτρο εξοικονόμησης του ποσού των €200 μηνιαίως το οποίο παραχωρείτο στον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου Καλαβασού ως επίδομα οδοιπορικών και στο πλαίσιο αποτελεσματικότερου οικονομικού ελέγχου σε ό,τι αφορά τις δαπάνες διακίνησης, αποτελεί η αγορά αυτοκινήτου τύπου van από το Κοινοτικό Συμβούλιο, το οποίο χρησιμοποιείται για τις καθημερινές ανάγκες διακίνησης του Προέδρου καθώς και του Γραμματέα του Κοινοτικού Συμβουλίου για υπηρεσιακούς σκοπούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.424, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Οι κυβερνητικές κατοικίες που υπάρχουν στην περιοχή του Προεδρικού Μεγάρου στη Λευκωσία, φαίνονται στον συνημμένο πίνακα που ετοίμασε το Τμήμα Δημοσίων Έργων με όλες τις απαιτούμενες λεπτομέρειες.
3. Συναφώς αναφέρεται ότι, οι εν λόγω κυβερνητικές κατοικίες χρησιμοποιούνται (α) από Κυβερνητικές Υπηρεσίες/Τμήματα, (β) από ιδιώτες στους οποίους παραχωρήθηκαν πριν από αρκετά χρόνια και (γ) από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις με Συμφωνίες Μίσθωσης.
4. Όσον αφορά τις περιπτώσεις των Κυβερνητικών Κατοικιών με αριθμό 39, 40, 44 και 54, το Τμήμα Δημοσίων Έργων αποτάθηκε στην Νομική Υπηρεσία ζητώντας την ανάκτηση τους. Μέχρι σήμερα έχουν ανακτηθεί οι Κυβερνητικές Κατοικίες με αρ. 44 και 54.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.453, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας υποβάλλω τα ακόλουθα, βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού:

1. Ο ΚΟΑ ως η Ανώτατη Αθλητική Αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας βρίσκεται στη διαδικασία επεξεργασίας όλων των νόμων και κανονισμών που άπτονται της αρμοδιότητάς του και οι οποίοι υπόκεινται στην ευρύτερη αθλητική νομοθεσία της Δημοκρατίας.
2. Στόχος του ΚΟΑ είναι ο εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου στο σύνολό του και όχι η επιλογή επιμέρους δράσεων που θα δημιουργήσουν ανισομέρεια τόσο στη λειτουργία των ομοσπονδιών και των αθλητικών σωματείων, όσο και στην ευρύτερη αθλητική πολιτική.
3. Η ολοκλήρωση της αναβάθμισης του νομοθετικού πλαισίου θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την πλήρη, εύρυθμη και εντός των σύγχρονων κανόνων δράσης της αθλητικής δραστηριότητας όπως αυτό είναι αναγκαίο για το όφελος του αθλητισμού και του ολυμπισμού στην Κύπρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.532, ημερομηνίας 13 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι δεν έχει υποβληθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών από οποιονδήποτε, αίτηση για λειτουργία κοιμητηρίου ζώων, ούτε και υπάρχει εξ όσων γνωρίζουμε νομοθεσία η οποία να ρυθμίζει το συγκεκριμένο θέμα, ήτοι της αδειοδότησης λειτουργίας κοιμητηρίου ζώων.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.535, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Κοινοβουλευτική Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το πλαίσιο λειτουργίας των Σπιτιών στην Κοινότητα, βασίζεται στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που προσομοιάζει του οικογενειακού, που προωθεί την εξατομικευμένη προσέγγιση και την φροντίδα των νοοίκων.

3. Η διασφάλιση και προαγωγή των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, βρίσκεται στο επίκεντρο των αρχών λειτουργίας των Σπιτιών, στη βάση των οποίων λαμβάνονται και οι σχετικές αποφάσεις για τα άτομα που φιλοξενούνται εκεί.
4. Στο πλαίσιο αυτό υπάρχει πολύπλευρη στήριξη και φροντίδα καθ' όλη τη διάρκεια του 24ώρου. Σε συνεργασία με όλες τις συναρμόδιες Υπηρεσίες (Ψυχικής Υγείας, Γενικού Νοσοκομείου κ.ά.) καθώς και με το προσωπικό του Σπιτιού, όλοι οι ένοικοι αξιολογούνται και ανάλογα καταρτίζονται γι' αυτούς, ατομικά σχέδια φροντίδας. Σκοπός είναι, η εξατομικευμένη προσέγγιση στην κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών των ενοίκων.
5. Όσον αφορά το συγκεκριμένο ερώτημα για κάλυψη νοσηλευτικής φροντίδας στο εν λόγω Σπίτι, σημειώνεται ότι, από τις προηγούμενες πολυθεματικές συναντήσεις, δεν προέκυψε τέτοια ανάγκη για τους ενοίκους.
6. Οι ένοικοι, τυγχάνουν παρακολούθησης από ιατρούς, από τους οποίους μέχρι σήμερα, δεν έγινε καμία αναφορά για την ανάγκη φροντίδας από νοσηλευτές. Επιπλέον, στο πλαίσιο της συνεργασίας των Λειτουργών των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας με την Κοινωνική Νοσηλεύτρια που επισκέπτεται τους ενοίκους του εν λόγω Σπιτιού, για παρακολούθηση των θεμάτων υγείας τους και λήψη αίματος για σχετικές αιματολογικές εξετάσεις μετά από παραπομπή των θεράποντων ιατρών, αναφέρθηκε ότι, ενόψει απουσίας τραχειοτομής, γαστροστομίας, ρινογαστρικού σωλήνα, καθετήρα κ.λπ., δεν δικαιολογείται η συνεχής παρουσία νοσηλεύτη.
7. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, κατά το 2018, πραγματοποιήθηκαν οκτώ (8) επισκέψεις στο Γενικό Νοσοκομείο της επαρχίας, από όλους τους ενοίκους του Σπιτιού, σε έκτακτες περιπτώσεις. Σε καμία περίπτωση, δεν έγινε επίσκεψη κατά τη διάρκεια της νύχτας, ούτε χρειάστηκε να νοσηλευτούν, παρά μόνο να λάβουν φαρμακευτική αγωγή.
8. Στο παρόν στάδιο, προωθείται η σύγκληση πολυθεματικής ομάδας, για εκ νέου αξιολόγηση των ενοίκων, η οποία θα περιλαμβάνει όλους τους τομείς αναγκών τους.
9. Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, θα συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους και θα καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για στήριξη, φροντίδα στα άτομα με πολυαναπηρίες που διαμένουν στις δομές που λειτουργούν. Παράλληλα, είναι στη διάθεση των γονιών και συγγενών των ενοίκων και μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, είναι πολύ σημαντικό να συνεργάζονται με τους Λειτουργούς Κοινωνικών Υπηρεσιών, για συζήτηση των επί μέρους ζητημάτων και αντιμετώπιση των δυσκολιών που ενδέχεται να παρουσιάζονται.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.011.03.536 και 23.06.011.03.549, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019 και 21^{ης} Μαρτίου 2019, των βουλευτών κ. Γιώργου Περδίκη και Χρίστου Ορφανίδη εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας και Λάρνακας, αντίστοιχα

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Η ανάγκη δημιουργίας νέας λατομικής ζώνης στην Επαρχία Λάρνακας προέκυψε από τα συμπεράσματα και τις εισηγήσεις της μελέτης για τη "Στρατηγική για Αειφόρο Λατομική και Μεταλλευτική Ανάπτυξη της Κύπρου 2001-2025", που ολοκληρώθηκε το 2004. Οι εισηγήσεις της εν λόγω μελέτης αξιολογήθηκαν και υιοθετήθηκαν από την Επιτροπή Αειφόρου Ανάπτυξης των Ορυκτών Πόρων, η οποία ανέλαβε την προώθηση της υλοποίησής τους. Πιο συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ανάγκη για προώθηση, σε βραχυπρόθεσμο πλαίσιο, της δημιουργίας νέας λατομικής ζώνης στην Πάφο και σε μεσοπρόθεσμο/μακροπρόθεσμο πλαίσιο, νέας λατομικής ζώνης για κάλυψη των αναγκών σε αδρανή και άλλα παρεμφερή υλικά της επαρχίας Λάρνακας.
3. Με βάση τα πιο πάνω, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του εκπόνησε γεωλογικές επισκοπήσεις, μέσω των οποίων ερευνήθηκαν διάφορες εναλλακτικές περιοχές, τόσο στην επαρχία Πάφου όσο και στην επαρχία Λάρνακας. Αξίζει να σημειωθεί ότι παρ' όλες τις εκτεταμένες γεωλογικές έρευνες στην επαρχία Πάφου, τόσο αναφορικά με διαβασικό πέτρωμα όσο και υφαλογενή ασβεστόλιθο, μέχρι σήμερα δεν έχει καταστεί δυνατή η αδειοδότηση οπουδήποτε νέου λατομείου, με αποτέλεσμα να υπάρχει σοβαρό πρόβλημα στην κάλυψη των αναγκών της βιομηχανίας σε σκύρα αλλά και ογκολίθους για την κατασκευή θαλάσσιων έργων υποδομής.
4. Αναφορικά με τη λατομική ανάπτυξη στην επαρχία Λάρνακας, σημειώνεται πως τα υφιστάμενα λατομεία είναι χωροθετημένα σε περιοχές με εμφανίσεις διαβασικού πετρώματος, όπου όμως συνυπάρχουν και εμφανίσεις προσκεφαλοειδών λαβών, που είναι ακατάλληλες για παραγωγή αδρανών υλικών. Ως εκ τούτου είναι αδύνατη η συνεχής και απεριόριστη επέκταση των υφιστάμενων λατομείων. Επιπρόσθετα, υπάρχει μεγάλο ποσοστό ακατάλληλου πετρώματος και συνεπώς μεγάλες επιφανειακές αποκαλύψεις

για την παραγωγή των αναγκαίων από τη βιομηχανία εξορυκτικών προϊόντων. Επιπλέον, ακόμα και στις περιπτώσεις που οι επεκτάσεις υφιστάμενων λατομείων γεωλογικά είναι εφικτές, υπάρχουν πλέον περιορισμοί λόγω γειννίασης με άλλες αναπτύξεις, όπως οικιστικές ή εγκαταστάσεις της Εθνικής Φρουράς κ.ά.

Συνεπώς, για τις μακροπρόθεσμες λατομικές ανάγκες της επαρχίας Λάρνακας πρέπει να διασφαλιστούν χώροι με κατάλληλο πέτρωμα για παραγωγή θραυστών αδρανών. Σημειώνεται, πως λόγω της αυξημένης ανάγκης σε αδρανή υλικά κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 2000, υποβλήθηκαν δύο αιτήσεις για δημιουργία λατομείων σε περιοχές των Λευκάρων και Δελίκηπου, αντίστοιχα. Όμως, λόγω της οικονομικής κρίσης που ακολούθησε καθώς επίσης και κάποιων περιβαλλοντικών προβλημάτων, οι εν λόγω αιτήσεις απορρίφθηκαν από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

5. Στο πλαίσιο υλοποίησης σχετικών αποφάσεων της Επιτροπής Αειφόρου Ανάπτυξης Ορυκτών Πόρων, το 2013 το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης ξεκίνησε έρευνες στην επαρχία Λάρνακας για εξεύρεση κατάλληλων περιοχών για λεπτομερέστερη γεωλογική διερεύνησή τους, για σκοπούς καθορισμού τους ως λατομικών ζωνών για παραγωγή σκύρων για κάλυψη των μεσοπρόθεσμων αναγκών της επαρχίας. Στη βάση της αρχικής αυτής διερεύνησης, επιλέχθηκαν τρεις περιοχές για περαιτέρω και λεπτομερέστερη έρευνα, οι οποίες βρίσκονται η πρώτη εντός των ορίων της κοινότητας Βαβατσεινιάς (και μερικώς εντός των ορίων Λαζαϊνιάς), η δεύτερη εντός των ορίων του Δήμου Λευκάρων και η τρίτη εντός των ορίων της κοινότητας Δελίκηπου. Με την έρευνα αυτή καθορίστηκαν τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά του πετρώματος αναφορικά με τη δυνατότητα παραγωγής σκύρων. Σημειώνεται ότι αποκλείστηκαν για έρευνα περιοχές, που ενώ είχαν καλές γεωλογικές προοπτικές, υστερούσαν λόγω γειννιάσής τους με άλλες αναπτύξεις ή επειδή υπήρχαν προφανή περιβαλλοντικά προβλήματα, όπως για παράδειγμα γειννίαση με φράγματα ή επειδή βρίσκονταν εντός περιοχών Natura 2000.
6. Σημειώνεται, πως σύμφωνα με το Νόμο για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον ορισμένων σχεδίων και/ή προγραμμάτων [Ν. 102(Ι)/2005], για την πιθανή δημιουργία νέας λατομικής ζώνης στην επαρχία Λάρνακας, η Περιβαλλοντική Αρχή απαιτεί την ετοιμασία Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ). Στο πλαίσιο αυτό το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος παρείχε τεχνογνωσία τόσο για τα περιεχόμενα της ΣΜΠΕ, όσο και για τις πληροφορίες σε σχέση με τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 [Τόπος Κοινοτικής Σημασίας "Δάσος Μαχαιρά"-CY2000004, Ζώνη Ειδικής Προστασίας "Περιοχή Τζιόνια"-CY2000013, Ζώνη Ειδικής Προστασίας "Ποταμός Πεντάσχοινος"-CY6000008] και σε σχέση με το Δάσος Αετόμουττη.
7. Μετά από σχετική πρόνοια στον προϋπολογισμό του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης για τα έτη 2018 και 2019, προκηρύχθηκε διαγωνισμός στη βάση του οποίου συνομολογήθηκε σύμβαση με ιδιώτη σύμβουλο για την εκπόνηση της ΣΜΠΕ για το συγκεκριμένο έργο. Στο πλαίσιο της εκπόνησης της συγκεκριμένης ΣΜΠΕ επιβάλλεται η διαβούλευση με τις επηρεαζόμενες κοινότητες, κάτι που βρίσκεται σε εξέλιξη και αποτελεί υποχρέωση του μελετητή να καταγράψει και αξιολογήσει όλες τις απόψεις και παραμέτρους. Επιπρόσθετα σημειώνεται, ότι παράλληλα με τη ΣΜΠΕ, εκπονείται Μελέτη Δέουσας Εκτίμησης των επιπτώσεων στα είδη και στους οικοτόπους των επηρεαζόμενων περιοχών, με βάση τις πρόνοιες των περί της Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμων του 2003 έως 2012. Η ΣΜΠΕ και η Μελέτη Δέουσας Εκτίμησης αναμένεται να υποβληθούν εντός του 2019 για αξιολόγηση των ευρημάτων και συμπερασμάτων τους από την Επιτροπή Αξιολόγησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Σχέδια και/ή Προγράμματα και έκδοση σχετικής Γνωμάτευσης από την Περιβαλλοντική Αρχή.
8. Με βάση τα όσα αναφέρονται πιο πάνω προκύπτει, πως τηρούνται πλήρως όλες οι ενδεδειγμένες διαδικασίες για εξασφάλιση στην οικοδομική βιομηχανία των αναγκαίων ορυκτών πόρων για παραγωγή σκύρων, σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο πλαίσιο. Κατά την άποψή μας αποτελεί υποχρέωση και καθήκον της πολιτείας ο έγκαιρος προγραμματισμός για την εξασφάλιση των πόρων που απαιτούνται από τη βιομηχανία, λαμβάνοντας υπόψη την περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική διάσταση των πιθανών ενεργειών, όπως υπαγορεύουν οι αρχές της αειφορίας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.541, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση που αφορά στη χρηματοδότηση της επέκτασης του παραλιακού μετώπου και τη διάνοιξη δρόμου από το Μακένζυ μέχρι το φάρο των Περβολιών και σας πληροφορώ ότι δεν έχει δοθεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων οποιοδήποτε χρηματικό ποσό για το υπό αναφορά έργο.

Σημειώνεται ότι, εντός του 2008 είχε γίνει προκαταρκτική αξιολόγηση του έργου. Κατόπιν επίμονων αιτημάτων των Τοπικών Αρχών και άλλων παραγόντων της Λάρνακας, είχαν δοθεί σχετικές οδηγίες και το Τμήμα Δημοσίων Έργων είχε προτείνει την ένταξη προκαταρκτικών μελετών για το έργο αυτό στους προϋπολογισμούς 2010, 2011 και 2012. Δεδομένου του ψηλού κόστους που συνεπάγεται η υλοποίηση του έργου αλλά και της οικονομικής κρίσης του 2013 δεν κατέστη δυνατή ακόμη η έγκριση των εν λόγω προτάσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.558, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας υποβάλλω τα ακόλουθα, βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ):

1. Η τροποποίηση των περί Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής Κανονισμών του 1995 και 2012, βρίσκεται ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΟΑ για συζήτηση και εξέταση.
2. Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης της εν λόγω τροποποίησης, οι κανονισμοί θα τεθούν σε δημόσια διαβούλευση και στη συνέχεια θα υποβληθούν στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για περαιτέρω προώθησή τους στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για τον απαραίτητο νομοτεχνικό έλεγχο.
3. Αφού ολοκληρωθεί η πιο πάνω διαδικασία, οι Κανονισμοί θα κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.572, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες δηλαδή από τον Κλάδο Επισκεπτριών Υγείας των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών είναι η ακόλουθη:

2. Η ειδική εγκύκλιος του Υπουργείου Υγείας του 1999 με την οποία είχαν τότε θεσμοθετηθεί οι προδιαγραφές των Ιατρείων και οι προδιαγραφές για τον εξοπλισμό των Σχολικών Ιατρείων, ισχύουν μέχρι και σήμερα. Οι προδιαγραφές είναι:
  - α. Αίθουσα αναμονής με διαστάσεις τουλάχιστον 3 X 4 μέτρα.
  - β. Εξεταστικός χώρος μήκους 6 μέτρων.
  - γ. Βοηθητικοί χώροι με νιπτήρα, αποχωρητήριο, καθώς και τον απαραίτητο εξοπλισμό.

Σημειώνεται ότι, τα Σχολικά Ιατρεία αποτελούν χώρο όπου προσφέρονται σημαντικές προληπτικές φύσεως υπηρεσίες και είναι απαραίτητα για τη διεκπεραίωση των εργασιών της Σχολιατρικής Υπηρεσίας. Στο χώρο του ιατρείου φυλάγονται οι ατομικοί φάκελοι των μαθητών, οι οποίοι περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα απόλυτα εμπιστευτικά.

Ο χώρος αυτός χρησιμοποιείται για τη διεξαγωγή προληπτικών εξετάσεων, όπως ιατρική εξέταση μαθητών, λήψη αρτηριακής πίεσης, εξέταση οπτικής και ακουστικής οξύτητας, σκωλιομέτρηση, εξέταση για αχρωματοψία, χορήγηση εμβολιασμών, παροχή Α΄ βοηθειών και άλλες συμβουλευτικής φύσης οδηγίες, τόσο στους μαθητές όσο και στο εκπαιδευτικό και υπόλοιπο προσωπικό, όποτε χρειάζεται.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι σε μερικά σχολεία, άλλαξε αυθαίρετα η χρήση των ιατρείων (μετατράπηκαν σε γραφεία, αποθήκες κ.ά.) ή χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς, μερικά μεταστεγάστηκαν σε ακατάλληλους χώρους, ή ακόμη έχουν καταργηθεί εντελώς.

3. Οι ενέργειες από μέρους των Επισκεπτών/τριών Υγείας είναι συνεχείς, με τη στήριξη πάντοτε της Διεύθυνσης των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών για τη διατήρηση και βελτίωση των προδιαγραφών των Ιατρείων.

Ενέργειες επίσης γίνονται και από την υπεύθυνη Σχολιάτρο στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας.

4. Σήμερα στο Δημόσιο Τομέα υπάρχουν συνολικά 458 σχολεία Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης. Η κατάσταση των ιατρείων είναι η εξής:
  - 59 σχολεία δεν έχουν ιατρείο.
  - 63 σχολεία έχουν ακατάλληλο ιατρείο.
  - 61 σχολεία έχουν καταληφθεί ή μοιράζονται με άλλους.
  - 132 σχολεία δεν τηρούν τις προδιαγραφές.

- 143 σχολεία έχουν κατάλληλο ιατρείο.
5. Ενημερωτικά, σας αναφέρω ότι η προσφορά υπηρεσιών της Σχολιατρικής Υπηρεσίας στα σχολεία του Ιδιωτικού Τομέα δεν περιλαμβάνει τις υπηρεσίες που προσφέρονται στα σχολεία του Δημοσίου Τομέα και δεν υπάρχουν οι ανάλογες προδιαγραφές ιατρείων.
- Η προσφορά υπηρεσιών στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης άρχισε με τη χορήγηση του εμβολίου για την πρόληψη του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας (HPV) τη σχολική χρονιά 2016-2017.
- Για τη χορήγηση των εμβολίων, ζητήθηκε χώρος με διαφορετικές προδιαγραφές.
- Στον ιδιωτικό τομέα υπάρχουν σύνολο 32 σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης.
- 17 σχολεία έχουν ιατρείο.
  - 15 σχολεία δεν έχουν ιατρείο.
6. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.582, ημερομηνίας 10 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Σχετικά με την πιο πάνω Ερώτηση που αφορά στην επίστρωση των δρόμων Βάβλας-Οράς και Οράς-Οδούς σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με ενημέρωση που είχα από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, η επίστρωση του δρόμου Βάβλας-Οράς (E133) περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα Περιοδικής Συντήρησης της Επαρχίας Λάρνακας που προκηρύχθηκε πρόσφατα. Όσον αφορά το τμήμα του δρόμου Οράς-Οδούς (E149) μήκους 1 χλμ. περίπου, θα γίνουν εντός του έτους τοπικές επιδιορθώσεις από συνεργείο του Επαρχιακού Μηχανικού Δημοσίων Έργων Λάρνακας. Η επάλειψη με πρέμιξ του τμήματος αυτού, θα αξιολογηθεί για συμπερίληψη του σε επόμενο Πρόγραμμα Περιοδικής Συντήρησης της Επαρχίας Λάρνακας.
3. Σημειώνεται ότι, στο δρόμο Οράς-Οδούς (μήκους 9 χλμ. περίπου), γίνονται εργασίες βελτίωσης/διαπλάτυνσης από συνεργείο του Επαρχιακού Μηχανικού Δημοσίων Έργων Λάρνακας με την κατασκευή χαμηλών τοίχων και ρείθρου. Ήδη, εντός του 2018 έχει βελτιωθεί τμήμα του δρόμου μήκους 1 χλμ. από την είσοδο της Οδούς προς Ορά έναντι δαπάνης €100.000. Οι βελτιωτικές εργασίες θα συνεχιστούν εντός του 2019 σε πρόσθετο τμήμα μήκους 1 χλμ. περίπου έναντι δαπάνης €100.000 περίπου. Το ίδιο ποσό θα διατίθεται και τα επόμενα χρόνια για βελτίωση του δρόμου αυτού.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουνίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.604, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση που αφορά στους δύο αγωγούς του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων που βρίσκονται στην τοποθεσία που θα κατασκευαστεί το νέο γήπεδο ποδοσφαίρου και σας πληροφορώ ότι η θέση των εν λόγω αγωγών έχει ληφθεί υπόψη στη μελέτη που εκπονείται από ιδιώτη μελετητή και πως όλα τα θέματα που αφορούν στους εν λόγω αγωγούς θα τύχουν ανάλογου χειρισμού από τον μελετητή.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.622, ημερομηνίας 7 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι περιορισμένης χρήσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Όπως έχετε ήδη ενημερωθεί, θα αρχίσουμε και θα ολοκληρώσουμε σήμερα τη συζήτηση του πρώτου θέματος, που πιλοφορείται «Το μέλλον της Ευρώπης», θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής. Τους χρόνους τους ξέρετε.

Πρώτος ομιλητής ο κ. Λιλλήκας.

Προσπαθήστε να τηρήσετε τους χρόνους σας ή να τους αξιοποιήσετε με τρόπο που να μιλήσετε λιγότερο και να πείτε πιο ουσιαστικά πράγματα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα αρχίσω με κάποια ερωτήματα.

Έχει μέλλον η Ευρωπαϊκή Ένωση; Γιατί πρέπει να έχει μέλλον; Και, αν πρέπει να έχει μέλλον, ποιο είναι αυτό ή ποιο μέλλον θέλουμε να έχει και πώς το πετυχαίνουμε; Όλα αυτά τα ερωτήματα συνθέτουν το σταυροδρόμι, κατά την άποψή μου, μπροστά στο οποίο βρίσκονται σήμερα οι λαοί και τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Brexit αναθέριψε αυτά τα ερωτήματα, αλλά δεν τα προκάλεσε. Λανθασμένες νεοφιλελεύθερες πολιτικές, λανθασμένες κατευθύνσεις, η γραφειοκρατία και τα δημοκρατικά ελλείμματα των τελευταίων χρόνων έφεραν την απογοήτευση στους λαούς της Ευρώπης, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους έχουν πλέον αποδεσμευτεί από το κοινό ευρωπαϊκό όραμα και εγείρουν αυτά τα ερωτήματα αναμένοντας ή αναζητώντας απαντήσεις.

Στα επτά λεπτά που έχω στη διάθεσή μου θα προσπαθήσω επιγραμματικά να δώσω τις δικές μας απαντήσεις και το όραμα της Συμμαχίας Πολιτών για την Ευρώπη.

Η Ευρώπη πρέπει να έχει μέλλον. Κυβερνήσεις, κοινοβούλια, κόμματα, ευρωπαϊκοί θεσμοί και κυρίως οι λαοί οφείλουμε να φροντίσουμε, έτσι ώστε η Ευρώπη να έχει μέλλον, γιατί απλούστατα αυτό εξυπηρετεί τα συμφέροντα όλων μας. Σε ένα παγκοσμιοποιημένο κι ανταγωνιστικό σύστημα το κάθε ευρωπαϊκό κράτος από μόνο του είναι πολύ μικρό και ευάλωτο. Ως σύνολο η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι υπολογίσιμη και ισχυρή.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να έχει μέλλον, γιατί, παρά τα λάθη και τις αδυναμίες της που έφεραν την απογοήτευση, έχει προσφέρει πολλά, πάρα πολλά. Εδραίωσε την ειρήνη στη γηραιά ήπειρο. Ουδέποτε πριν από τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης η ήπειρός μας γνώρισε διαρκή ειρήνη για τόσες δεκαετίες. Δυστυχώς, όσο απομακρυνόμαστε από τις τραυματικές εμπειρίες του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου τόσο εξασθενεί η μνήμη και μειώνεται η εκτίμηση για την αξία και την προσφορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ευρωπαϊκή ειρήνη.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διέυρνε τις δημοκρατικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Πρωτοπορεί παγκόσμια σε πολιτικές φιλικές προς το περιβάλλον, στα ζητήματα ποιότητας των τροφίμων, της ποιότητας ζωής των ανθρώπων. Μέχρι πρόσφατα αποτελούσε παγκόσμιο πρότυπο για το κράτος πρόνοιας που διέθετε. Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια νεοφιλελεύθερες πολιτικές την έχουν απομακρύνει από αρχές και αξίες πάνω στις οποίες οικοδομήθηκε. Αν η Ευρωπαϊκή Ένωση πολιτευόταν με την αρχή της αλληλεγγύης, η χώρα μας δε θα βίωνε την τραυματική εμπειρία του κουρέματος των καταθέσεων με τεράστιο ανθρώπινο κόστος. Οι πολιτικές που εξυπηρετούν τις μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες συχνά δημιουργούν μεγάλα κοινωνικά προβλήματα σε πολλά κράτη μέλη. Απέτυχε η Ευρωπαϊκή Ένωση να φέρει μια ισομερή ανάπτυξη, με αποτέλεσμα το χάσμα μεταξύ των πλούσιων και των φτωχών κρατών να μεγαλώσει. Δεν έχουν όλοι οι πολίτες της Ευρώπης τις ίδιες ευκαιρίες προόδου και δεν απολαμβάνουν ίσης ποιότητας υπηρεσίες. Πολλές ανισότητες δημιουργούνται από το κοινό νόμισμα, το οποίο ήταν ένα τεράστιο άλμα, που έμεινε όμως μετέωρο.

Από το 1989, που είχα την τύχη να συμμετάσχω υπό ατομική ιδιότητα στη Διάσκεψη της Πράγας, που συγκάλεσαν οι Πρόεδροι Μιτεράν και Χάβελ, μέχρι σήμερα ένα μεγάλο δίλημμα παραμένει ανοικτό και αναπάντητο: χαλαρή συνομοσπονδία, ως έχει σήμερα, ή ομοσπονδία; Όλα αυτά τα χρόνια η Ευρωπαϊκή Ένωση επέλεξε να διευρυνθεί εγκαταλείποντας την εμβάθυνση και ολοκλήρωσή της. Έτσι, παρέμεινε η Ευρωπαϊκή Ένωση ένα μωσαϊκό διαφορετικών εθνικών συμφερόντων, που συχνά επιβάλλονται στο κοινό ευρωπαϊκό συμφέρον.

Όσο με αφορά, κρίνω πως η ανοικοδόμηση του κοινού ευρωπαϊκού οράματος περνά μέσα από την ομοσπονδία. Είναι μια περίπλοκη και σύνθετη υπόθεση, γι' αυτό και είναι δύσκολη η απόφαση. Είναι δύσκολο κράτη έθνη με μεγάλη ιστορία και πολιτισμό να εκχωρήσουν την κρατική τους κυριαρχία. Κάτι τέτοιο προϋποθέτει μια σειρά από ρυθμίσεις σοβαρών ζητημάτων, όπως η διατήρηση της διαφορετικότητας ως προς την εθνική ταυτότητα, που αποτελεί ένα μεγάλο πολιτισμικό πλούτο για την Ευρώπη, όπως η ανάπτυξη και η εμπέδωση της πολιτικής ταυτότητας του Ευρωπαίου πολίτη, που θα είναι συμπληρωματική της εθνικής ταυτότητας. Προϋποθέτει ακόμα την ανάπτυξη ευρωπαϊκού στρατού, που θα αναλάβει την ασφάλεια των ευρωπαϊκών εδαφών και συνόρων, εξέλιξη που θα ήταν ιδιαίτερα επωφελής για μικρά κράτη, όπως η Κύπρος, που έχουν την ατυχία να συνορεύουν με κράτη επεκτατικού χαρακτήρα που επιβουλεύονται την κυριαρχία τους. Κάτι τέτοιο ασφαλώς προϋποθέτει την αυτονόμηση της Ευρώπης από άλλους στρατιωτικούς μηχανισμούς, όπως το ΝΑΤΟ, και πλήρως ανεξάρτητη ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί και οφείλει να στηριχθεί στις δικές της δυνάμεις και κυρίως τις δικές της αρχές και αξίες που πηγάζουν από τον ευρωπαϊκό πολιτισμό και κληρονομιά.

Μπορεί και οφείλει να καταστεί μια αυτόνομη διεθνής δύναμη, η οποία να ξεφύγει από τους υφιστάμενους γεωπολιτικούς και γεωστρατηγικούς σχεδιασμούς που τρέφουν και συντηρούν τοπικές και περιφερειακές συρράξεις. Να καταστεί ένας πρωταγωνιστής στη διεθνή σκηνή που θα υπηρετεί την ειρήνη, την ασφάλεια και σταθερότητα στη βάση του σεβασμού του διεθνούς δικαίου, της αλληλεγγύης και της

συνεργασίας. Μιας παγκόσμιας ειρήνης που θα εδράζεται στην ανάπτυξη κοινών συμφερόντων κι όχι στον φόβο των πυρηνικών αντιπποίνων.

Η αποχώρηση της Βρετανίας μπορεί να διευκολύνει μια τέτοια προοπτική, αφού η Βρετανία εντός της Ευρώπης λειτουργούσε πιο πολύ ως ατλαντικός παρά ως ευρωπαϊκός εταίρος. Οι πρόσφατες σχετικές προτάσεις του Γάλλου Προέδρου Εμμανουέλ Μακρόν θεωρώ ότι είναι σωστές και σημαντικές και πρέπει ως Κύπρος να τις στηρίξουμε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η μεγαλύτερη πρόκληση και στοίχημα για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι να κερδίσει ξανά την εμπιστοσύνη των πολιτών, ιδιαίτερα των νέων ανθρώπων γύρω από ένα κοινό ευρωπαϊκό όραμα. Να τους πείσει να επενδύσουν και να εμπλακούν ενεργά για ένα κοινό ευρωπαϊκό μέλλον. Η διαφάνεια, η λογοδοσία, η μείωση της ψυχρής τεχνοκρατικής γραφειοκρατίας θα συμβάλουν, όμως δεν αρκούν. Η Ευρώπη πρέπει να αναπτύξει πολιτικές με κοινωνική ευαισθησία, πολιτικές που θα υπηρετούν τον άνθρωπο και τις αξίες της ευρωπαϊκής κληρονομιάς, όπως η ελευθερία, η δικαιοσύνη, η ισότητα και η αδελφότητα. Να ξεφύγει από τις πολιτικές δύο μέτρων και δύο σταθμών και να πολιτεύεται βάσει αρχών.

Το μέλλον της Ευρώπης είναι συνυφασμένο με το μέλλον και τις προοπτικές των νέων ανθρώπων της. Οφείλει η Ευρωπαϊκή Ένωση να εργαστεί για τον σχεδιασμό ενός νέου μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης το οποίο θα εδράζεται στην έρευνα και στην καινοτομία, αλλά συνάμα θα σέβεται και θα προστατεύει το περιβάλλον. Ένα νέο μοντέλο που θα οδηγεί σε ισομερή ανάπτυξη όλων των περιοχών της Ενωμένης Ευρώπης, στη δικαιότερη κατανομή του ευρωπαϊκού οικονομικού πλούτου, έτσι ώστε οι νέοι της Ευρώπης να απολαύουν ίσων ευκαιριών ανάπτυξης και προόδου.

Τέλος, η Ευρώπη θα πρέπει να αναθεωρήσει το πολίτευμα της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, κληρονομιά της Γαλλικής Επανάστασης. Πρόσφατες έρευνες και μελέτες καταδεικνύουν ότι σε βαθιά δημοκρατικές χώρες, όπως η Γαλλία, πέραν των μισών πολιτών δηλώνουν ότι δεν εμπιστεύονται και δε θεωρούν δημοκρατικό πολίτευμα την αντιπροσωπευτική δημοκρατία. Δεν μπορούμε να προστεράσουμε σιωπηρά αυτή την αμφισβήτηση, γιατί οι συνέπειες μπορεί να είναι απρόβλεπτες. Και η απάντηση ασφαλώς δεν μπορεί να είναι ούτε η επιστροφή στη μοναρχία ούτε το θεοκρατικό καθεστώς ούτε το απολυταρχικό καθεστώς. Η απάντηση πρέπει να είναι η εμπάθυνση και διεύρυνση της δημοκρατίας. Και αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την υιοθέτηση της συμμετοχικής δημοκρατίας. Ένας διάλογος που άνοιξε σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες.

Όλα αυτά και πολλά άλλα κεφαλαιώδη ζητήματα, που δε χωρούν σε μια ομιλία επτά λεπτών, αλλά που αφορούν το μέλλον της Ευρώπης, πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο δημόσιου διαλόγου και διαβούλευσης σε πανευρωπαϊκό επίπεδο και ασφαλώς και στην πατρίδα μας. Μιας διαβούλευσης με την ενεργό εμπλοκή των πολιτών, έτσι ώστε οι δικές τους προσδοκίες να αποτελέσουν την καρδιά του νέου κοινού ευρωπαϊκού οράματος. Του κοινού ευρωπαϊκού μέλλοντος.

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Πρόεδρε, επί της διαδικασίας, υπάρχει χρόνος για σχόλια;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι σχόλια; Όταν θα έρθει η ώρα σας, μπορείτε να κάμετε ό,τι σχόλιο θέλετε.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ήταν να πω ότι ήταν πολλά καλή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Παπαγιάννης από το ΕΛΑΜ.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Η Κύπρος από την 1^η του Μάη του 2004 αποτελεί ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για όσους το έχουν ξεχάσει, ένας από τους κύριους λόγους που ζητούσαμε την ένταξή μας ως κράτος ήταν, για να λυθεί το Κυπριακό, κάτι που μέχρι σήμερα δεν έχει συμβεί.

Η Ευρώπη λοιπόν αντιμετωπίζει σήμερα τεράστια προβλήματα τόσο σε οικονομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Τα οικονομικά προβλήματα ταλανίζουν κυρίως τους λαούς της Ευρώπης. Τα μέτρα λιτότητας, οι αυξημένες φορολογίες και οι φιλελεύθερες πολιτικές εξυπηρετούν πρωτίστως το κεφάλαιο και τις τράπεζες. Σε κοινωνικό επίπεδο υπάρχει μια τεράστια αδικία στον τρόπο διαχείρισης των κονδυλίων. Ένα άλλο τεράστιο πρόβλημα είναι οι αυξημένες ροές λαθρομεταναστών, που πλήττουν κυρίως τις χώρες του Νότου, δύο εκ των οποίων είναι η Ελλάδα και η Κύπρος. Ένα ακόμη πρόβλημα είναι οι συνεχείς επιθέσεις της ισλαμικής τρομοκρατίας. Ένας άλλος τεράστιος κοινωνικός κίνδυνος είναι η προσπάθεια από όλες τις πολιτικές ομάδες εκτός από τους εθνικιστές για παγκοσμιοποίηση της Ευρώπης. Πρωθιείται ένα καλοστημένο σχέδιο, για να αποδυναμωθεί ο θεσμός της οικογένειας και να διαλυθούν οι θρησκείες. Δυστυχώς όμως, τα προβλήματα είναι πολύ περισσότερα. Θα αναφέρω απλώς τις μειωμένες εξουσίες κάθε κράτους, καθώς και την έλλειψη σωστού πλάνου για στήριξη των ευάλωτων ομάδων.

Όσον αφορά τη χώρα μας, το πιο σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι η συνεχιζόμενη κατοχή της Τουρκίας. Οι Ευρωπαίοι δεν έχουν σταθεί στο πλευρό της Κύπρου, όπως θα έπρεπε ή όπως τουλάχιστον μας είχαν υποσχεθεί κάποιοι.

Το ζήτημα που συζητούμε σήμερα είναι το μέλλον της Ευρώπης. Πρέπει λοιπόν να αντιληφθούμε πρώτα εμείς και μετά οι ξένοι ότι η Κύπρος αποτελεί μέλος της Ευρώπης και όχι έναν μακρινό συγγενή. Τα πιο τρανά παραδείγματα είναι οι πρόσφατες προκλήσεις της Τουρκίας στην ΑΟΖ, αλλά και οι ενέργειές της στην Αμμόχωστο. Θα έπρεπε η κυπριακή κυβέρνηση να είναι κάθετη όσον αφορά τα δικαιώματά μας και να ζητήσει από τους Ευρωπαίους την ενεργοποίηση του άρθρου 42/7. Το άρθρο προνοεί τη στήριξη των Ευρωπαίων προς οποιοδήποτε κράτος μέλος απειλείται από τρίτη χώρα. Κάτι τέτοιο δεν έχει συμβεί. Όσον αφορά το θέμα της Αμμοχώστου, θα έπρεπε τουλάχιστον η δική μας πλευρά να μην έχει δύο θέσεις. Σύμφωνα με τις αναφορές των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, η Αμμόχωστος θα έπρεπε να επιστραφεί στους νόμιμους πολίτες της. Εδώ και σαράντα πέντε χρόνια όμως η Αμμόχωστος, καθώς και η μισή μας πατρίδα κρατούνται παράνομα από την Τουρκία. Η εισβολή της Τουρκίας και η συνεχιζόμενη κατοχή θα έπρεπε να οδηγήσουν τους Ευρωπαίους σε μια σειρά ενεργειών, έτσι ώστε να πιέσουν την Τουρκία να φύγει από την Κύπρο. Πρωτίστως, δε θα έπρεπε να συζητά καν την πιθανότητα ένταξης της Τουρκίας στην Ευρώπη, καθώς και μια σειρά άλλων οικονομικών μέτρων. Η Τουρκία αποτελεί κίνδυνο για όλη την Ευρώπη και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ευρωπαϊκή χώρα. Η δική μας πλευρά θα έπρεπε μετά και από αυτές τις ενέργειες της Τουρκίας να κλείσει τα οδοφράγματα ως το πρώτο μέτρο πίεσης απέναντι στον εισβολέα. Θα έπρεπε να απαιτήσουμε από τους Ευρωπαίους να στηρίξουν τις οποιοσδήποτε θέσεις είχαμε, για να σταματήσει η τουρκική προκλητικότητα. Επίσης, θα πρέπει πρώτ' απ' όλα το Προεδρικό και μετά όλοι οι άλλοι να αντιληφθούν ότι η Βασιλεύουσα ήταν, είναι και θα παραμείνει ελληνική. Όσον αφορά τους Ευρωπαίους, θα έπρεπε σε κάθε περίπτωση να σταματήσουν οποιαδήποτε χρηματοδότηση προς την Τουρκία, μέχρι να φύγει η Τουρκία από την Κύπρο.

Όσον αφορά γενικά την Ευρώπη, για να μπορέσουμε να διασφαλίσουμε το μέλλον της, θα πρέπει πρώτα να αλλάξουμε πολιτική και στρατηγική. Το μέλλον της Ευρώπης προβλέπεται δυσόιωνο και με τις σημερινές τακτικές το μόνο που θα καταφέραμε είναι να τη διαλύσουμε. Θα πρέπει να γυρίσουμε σελίδα, να στραφούμε σε μια εθνική προσέγγιση, έτσι ώστε να προστατεύσουμε την Ευρώπη, τα έθνη και τους λαούς της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα μας σήμερα είναι «Το μέλλον της Ευρώπης». Η Ευρώπη βρίσκεται αντιμέτωπη με μία σειρά πολύ σοβαρών προκλήσεων, όπως π.χ. η ανεργία, ιδιαίτερα των νέων, το Brexit, οι συνεχιζόμενες οικονομικές ανισότητες εντός της ευρωζώνης, η αυξανόμενη φτωχοποίηση του πληθυσμού, η ασιδωσία των λεγόμενων αγορών, η γήρανση του πληθυσμού, η παραβίαση των προσωπικών δεδομένων, οι κλιματικές θεομηνίες, ιδιαίτερα στο νότιο μέρος της Ευρώπης, όπως οι πυρκαγιές, η ξηρασία, οι πλημμύρες, αλλά και η τρομοκρατία, η εμπορία προσώπων, οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και οι προκλήσεις που προκαλεί ο ανταγωνισμός με άλλες μεγάλες οικονομίες, όπως η Κίνα. Η γραφειοκρατία, οι πολιτικές δυο μέτρων και δυο σταθμών, η εγκατάλειψη του κράτους πρόνοιας και η επιβολή νεοφιλελεύθερων πολιτικών λιτότητας, η απομάκρυνση από

αρχές, όπως αυτή της κοινωνικής αλληλεγγύης, κλόνισαν την εμπιστοσύνη των πολιτών και ιδιαίτερα των νέων απέναντι στο κοινό ευρωπαϊκό όραμα και δημιούργησαν έδαφος για άνοδο της ακροδεξιάς, του εθνικισμού και του ρατσισμού.

Το όραμά μας ως Οικολόγων είναι να κτίσουμε μια Ευρώπη ελεύθερη, οικολογική, δημοκρατική, βιώσιμη και ενωμένη. Μια Ευρώπη στην οποία τα ανθρώπινα δικαιώματα, ο νόμος και η ισότητα θα εφαρμόζονται για όλους χωρίς διακρίσεις και διαχωρισμούς. Ως Οικολόγοι θέλουμε ίσες ευκαιρίες για όλους. Θέλουμε να αφήσουμε έναν υγιή πλανήτη για τις επόμενες γενιές. Ο κάθε συμπολίτης μας να ζει τη ζωή του υπό τις καλύτερες συνθήκες, σεβόμενος τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των συμπολιτών του. Σήμερα αντιμετωπίζουμε τα αποτελέσματα των κλιματικών αλλαγών, ιδιαίτερα αυτές τις μέρες, τη ρύπανση από πολλαπλές πηγές και την πολύ επείγουσα ανάγκη μετάβασης σε καθαρές, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, που θα βοηθήσει το περιβάλλον, τη δημόσια υγεία και την οικονομία μας. Θέλουμε να σταματήσουμε την όποιες μορφής βία ενάντια στις γυναίκες, στους ηλικιωμένους και στα παιδιά και να απαλειφθεί κάθε είδους ενδοοικογενειακή βία. Το όραμά μας είναι μια Ευρώπη που υποστηρίζει την ανάπτυξη της πράσινης οικονομίας, η οποία θα οδηγήσει σε νέες, αξιόλογες θέσεις εργασίας. Το χρωστάμε στα παιδιά μας, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο. Θέλουμε μια Ευρώπη που να επιδιώκει την κοινωνική και κλιματική δικαιοσύνη, τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των γενεών, αλλά και τη δημοκρατία χωρίς διακρίσεις. Μια Ευρώπη που να προστατεύει τους πολίτες και να τους δίνει την εξουσία στη λήψη αποφάσεων, να αγκαλιάζει τη διαφορετικότητα και στηρίζει το κράτος δικαίου, να προάγει την παγκόσμια ειρήνη και τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης.

Λέμε «όχι» στην Ευρώπη του εθνικισμού και του φασισμού. Λέμε «όχι» στη δυσπιστία και στη μισαλλοδοξία που οδηγούν την κοινωνία μας σε διχασμό και μίσος. Αγκαλιάζουμε τη διαφορετικότητα και επιθυμούμε τη διεύρυνση των οριζόντων που προκύπτουν για εμάς ως ανθρώπους, αλλά και για τον πολιτισμό μας γενικότερα μέσω της επαφής μας με άλλους πολιτισμούς και συνήθειες. Δε συγχέουμε τον πατριωτισμό με τον εθνικισμό. Ο υγιής πατριωτισμός έχει θέση και ρόλο στο ευρωπαϊκό όραμα, ο εθνικισμός όχι.

Το θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να εξελιχθεί περαιτέρω σε μια πλήρη, πολυεπίπεδη, συμμετοχική δημοκρατία, στην οποία όλες οι δημόσιες αποφάσεις να λαμβάνονται με διαφάνεια από εκλεγμένους και πολιτικά υπόλογους εκπροσώπους. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο πρέπει να ενδυναμωθούν οι μηχανισμοί δημοκρατικής νομιμοποίησης στους ευρωπαϊκούς θεσμούς με ιδιαίτερη έμφαση, κύριε Πρόεδρε, στα όργανα που λαμβάνουν σοβαρές πολιτικής και οικονομικής φύσης αποφάσεις, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα και ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Τραπεζικής Σταθερότητας, οι οποίοι πρέπει να ενταχθούν σ' αυτό το δημοκρατικό πλαίσιο νομιμοποίησης. Αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να επιτρέπει την ενεργό συμμετοχή των πολιτών, με σκοπό να δημιουργηθεί μια δύναμη αλλαγής που θα μεταμορφώσει την Ευρώπη προς το καλύτερο, προς την Ευρώπη των πολιτών. Θέλουμε η Ευρώπη να αποτελέσει πρότυπο στον κόσμο και να αποδείξει πως η ευρωπαϊκή ταυτότητα των πολιτών εμπλουτίζει την εθνική και πολιτιστική μας ταυτότητα.

Ως πράσινα κόμματα της Ευρώπης έχουμε καταρτίσει έναν δεκάλογο για το μέλλον της Ευρώπης, τον οποίο θα αναγνώσω πολύ συνοπτικά:

1. Καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής με την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και τη μεταστροφή σε 100% ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
2. Επένδυση σε μια οικονομία της έρευνας και της καινοτομίας.
3. Καθιέρωση αξιοπρεπούς κατώτατου μισθού.
4. Προάσπιση του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών ανθρώπινων δικαιωμάτων, ενίσχυση της διαφάνειας και καταπολέμηση της διαφθοράς.
5. Μια υπεύθυνη Ευρώπη που να λειτουργεί καλύτερα για τους πολίτες.
6. Προάσπιση του δικαιώματος ασύλου και θέσπιση νομικών και ασφαλών διαύλων μετανάστευσης.
7. Προστασία της υγείας των πολιτών μας με την καταπολέμηση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας και των υδάτων και τη μείωση των πλαστικών αποβλήτων.
8. Εγγύηση δωρεάν πρόσβασης σε ποιοτική εκπαίδευση, δίκαια αμειβόμενη πρακτική άσκηση και καλές θέσεις εργασίας για τους νέους.
9. Ο παγκόσμιος ρόλος της Ευρώπης, γιατί θέλουμε την Ευρώπη να είναι κατά της έμφυλης βίας και υπέρ των ίσων δικαιωμάτων για όλους.
10. Μια Ευρώπη που να ηγείται στην παγκόσμια σκηνή.

Ήρθε η ώρα να αντιμετωπίσουμε την κλιματική αλλαγή, να αντισταθούμε στο μίσος και στον ρατσισμό και να αγωνιστούμε για την κοινωνική δικαιοσύνη. Ήρθε η ώρα για αλλαγή στην Ευρώπη, για να εκπληρωθούν τα όνειρα των πολιτών.

Ο κόσμος γύρω μας, κυρίες και κύριοι, δεν μένει ακίνητος. Γι' αυτό και εμείς στην Ευρώπη δεν έχουμε την πολυτέλεια να χάνουμε χρόνο. Πρέπει να φέρουμε την αλλαγή στην Ευρώπη, συνδυάζοντας μια ριζοσπαστική ανάλυση με φιλόδοξους στόχους με μια ρεαλιστική προσέγγιση που να είναι βιώσιμη και πρακτική. Ας κτίσουμε μια καλύτερη Ευρώπη για τους λαούς της, τους πολίτες της και για τον κόσμο όλο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πού βαδίζει σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση; Πού πορεύεται σήμερα η Ευρώπη; Αυτό το ερώτημα απασχολεί όλο και εντονότερα κάθε Ευρωπαίο πολίτη. Συνεπώς, απόλυτα δικαιολογημένα σήμερα συζητούμε για το μέλλον της Ευρώπης, προβληματιζόμαστε και ανησυχούμε.

Δυστυχώς, είναι πλέον φανερό ότι οι ηγεσίες της γηραιάς ηπείρου έχουν μετακινηθεί από την αρχική ιδέα ότι το μέλλον Ευρώπης είναι το δικό μας μέλλον και ότι το κοινό μέλλον όλων των Ευρωπαίων πολιτών είναι το μέλλον της Ευρώπης. Δυστυχώς, μια απλή ματιά στις τελευταίες ευρωεκλογές είναι αρκετή, για να καταλάβουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα ούτε ενθουσιάζει ούτε εμπνέει ούτε είναι ελκυστική για τους Ευρωπαίους πολίτες. Οι Ευρωπαίοι πολίτες είναι αδιάφοροι, γιατί από την Ευρωπαϊκή Ένωση λείπει το πάθος, το όραμα και η προοπτική. Οι Ευρωπαίοι πολίτες είναι αδιάφοροι, γιατί η Ένωση έχει καταντήσει ένας γραφειοκρατικός μηχανισμός εξυπηρέτησης συμφερόντων κάποιων λίγων, εκλεκτών και προνομιούχων. Και η πάλαι ποτέ Ευρώπη των πολιτών έχει μετατραπεί σε μια κλειστή ομάδα λίγων και εκλεκτών. Η Ευρώπη, όπως έχει καταντήσει, δεν είναι πλέον κοινός τόπος, δεν είναι μια ενωμένη ομάδα κρατών που αλληλοβοηθούνται και συνεργάζονται, δεν είναι η Ευρώπη που κάποιοι οραματίστηκαν. Το κάθε κράτος μέλος έχει τα προβλήματα και τις ιδιαιτερότητές του και η Ευρωπαϊκή Ένωση, αντί να είναι ο καταλύτης που θα εκτονώνει τις εντάσεις και θα λειάινει τις διαφορές, μετατρέπεται δυστυχώς σε πεδίο σύγκρουσης συμφερόντων και σε μηχανισμό επιβολής της θέλησης των ισχυροτέρων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Συνθήκη για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 18 Απριλίου 1951, περιέλαβε τη Διακήρυξη Σουμάν του 1950, ότι η Ευρώπη δε θα δημιουργηθεί διά μιας, αλλά θα δημιουργηθεί, αφού δημιουργηθεί πρώτα μια πραγματική αλληλεγγύη μεταξύ των λαών της. Η έννοια της αλληλεγγύης απέκτησε νομικό περιεχόμενο μέσα από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1992 και αργότερα στη Συνθήκη της Λισαβόνας η αλληλεγγύη αναφέρεται ως κοινή αξία των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι, η αρχή της αλληλεγγύης ως νομική πλέον αρχή καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την ενότητα, τη συνοχή, αλλά και τη βιωσιμότητα του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.

Δυστυχώς όμως, τώρα, που η Κυπριακή Δημοκρατία έχει πραγματική ανάγκη τους εταίρους της, για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις, τους παραλογισμούς και την νέα εισβολή της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ, δυστυχώς, λέω, η αρχή της αλληλεγγύης των εταίρων προς την Κύπρο έχει χαθεί στους δαιδαλώδεις, σκοτεινούς διαδρόμους των Βρυξελλών. Η αδιαφορία των Ευρωπαίων για το Κυπριακό όλα αυτά τα χρόνια, η εκκωφαντική σιωπή τους και η παροιμιώδης απουσία τους, τώρα που η Κύπρος βιώνει το τουρκικό bullying, απλώς φανερώνουν ότι η αλληλεγγύη του Σουμάν είναι απλή διακήρυξη στα χαρτιά, κενή περιεχομένου για τις ηγεσίες της Ευρώπης. Ηγεσίες οι οποίες έχουν καταντήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση μια μεγάλη ανοικτή αγορά, στην οποία ο καθένας μπαίνει και παίρνει αυτό που του αρέσει.

Όμως, η Ευρώπη δεν είναι ένα σουπερμάρκετ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια κοινότητα αλληλεγγύης, αρχών και αξιών ή τουλάχιστον έτσι έπρεπε να είναι. Γι' αυτό τη φτιάξαμε και αυτή είναι η δύναμή της και πρέπει να επιστρέψουμε στην αρχή της αλληλεγγύης, πρέπει να επιστρέψουμε στις αρχές και αξίες της Ευρώπης, πρέπει να μοιραστούμε ξανά το ευγενικό όνειρο μιας ενωμένης Ευρώπης, που έφερε πιο κοντά τους πολίτες της και δημιούργησε ένα περιβάλλον ειρήνης και συνεργασίας μέσα στις στάχτες και τα αποκαΐδια του δεύτερου μεγάλου πολέμου. Εάν δε γίνει αυτό, οι ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών θα αυξάνονται στο εσωτερικό της Ένωσης και οι ευρωπαϊκές αρχές και αξίες θα αμφισβητούνται και θα εξαφανίζονται. Ο πλούσιος Βορράς θα συνεχίσει να βολεύεται και να πλουτίζει με τις οικονομικές και άλλες δυσκολίες του Νότου, οι προσφυγικές και οι μεταναστευτικές ροές θα συνεχίζουν να δοκιμάζουν τις αντοχές των μηχανισμών της ευρωπαϊκής ασφάλειας και να διχάζουν τους Ευρωπαίους πολίτες και θα συνεχίσουν η ξενοφοβία, ο ρατσισμός

και ο λαϊκισμός να ξεγεννούν τοξικές συμπεριφορές στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απειλώντας τη συνοχή της. Θα συνεχίσουν οι εκφυλιστικές και φυγόκεντρες διαθέσεις, όπως το Brexit, και θα συνεχίσουν καταστροφικές πολιτικές, όπως αυτή της σκληρής, απάνθρωπης λιτότητας να εξαθλιώνουν και να φτωχοποιούν τους Ευρωπαίους πολίτες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μόνο η ρεαλιστική προοπτική μιας ισχυρής, ενωμένης, δημοκρατικής συμμετοχικής Ευρώπης μπορεί να εξουδετερώσει όλους τους κινδύνους που προανέφερα. Μιας Ευρώπης που μέσα από τις λειτουργίες και τους θεσμούς της εμποδώνει την αίσθηση πως όλοι βρισκόμαστε στο ίδιο σκάφος, έχουμε κοινότητα συμφερόντων και σκοπών και είμαστε ισότιμοι και αλληλέγγυοι.

Συνεπώς, εμείς δε θα σταματήσουμε να οραματιζόμαστε και να απαιτούμε η Ευρωπαϊκή Ένωση να επιστρέψει στις αρχές και τις αξίες της και να ξαναγίνει μια οντότητα που θα υπηρετεί την αλληλεγγύη, την ισότητα, τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ελευθερίες. Δε θα σταματήσουμε να ζητούμε την Ευρώπη της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας, της ελευθερίας των λαών και της επικουρικότητας. Δε θα σταματήσουμε να ζητούμε μια Ευρώπη κοντά στους πολίτες, μια Ευρώπη για τους πολίτες, μια Ευρώπη που να λειτουργεί με διαφάνεια και να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τη διαφθορά και την εγκληματικότητα. Μια Ευρώπη που να νοιάζεται εξίσου για όλους και να στηρίζει και να ενισχύει ιδιαίτερα τα απομακρυσμένα και ευάλωτα μικρά κράτη, όπως η Κυπριακή Δημοκρατία.

Θέλουμε ωσαύτως τη μεταρρύθμιση των ευρωπαϊκών θεσμών και οργάνων και οραματιζόμαστε ένα Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που θα εκφράζει τη λαϊκή κυριαρχία και θα αποτελεί τη φωνή των Ευρωπαίων πολιτών και όχι το ηχείο των παγκόσμιων συμφερόντων. Θέλουμε μια δίκαιη Ευρώπη, βασισμένη στην προστασία της πραγματικής οικονομίας, με δημοσιονομικές πολιτικές που δε θα οδηγούν σε απάνθρωπα μέτρα λιτότητας και στη φτωχοποίηση των πολιτών, όπως έχει συμβεί στην πατρίδα μας. Θέλουμε μια Ευρώπη πιο διασυνδεδεμένη, πιο απλή, με λιγότερη γραφειοκρατία, πιο ευέλικτη, πιο ειρηνική, που δε θα εμπλέκεται στους παρανοϊκούς πολέμους του NATO και των Ηνωμένων Πολιτειών. Θέλουμε μια Ευρώπη που δε θα δημιουργεί χαμένες γενιές, γιατί οι νέοι μας αποτελούν την κινητήρια δύναμη για το μέλλον της Ευρώπης. Θέλουμε μια Ευρώπη με ικανότητα να προστατεύει τα σύνορά της από τον Απόστολο Αντρέα, την Αμμόχωστο, την Κερύνεια, μέχρι τη Σκανδιναβία, την Πορτογαλία και τη Βαλτική. Θέλουμε μια Ευρώπη αποφασισμένη να εργαστεί με κάθε μέσο και να εγγυηθεί, ώστε στην Κύπρο να αρθεί η κατοχή, να απομακρυνθεί ο κατοχικός στρατός, να θεμελιωθεί η καθολική ελευθερία και οι Κύπριοι, ανεξάρτητα από τη θρησκεία ή την καταγωγή τους, να μπορούν να ζήσουν ως Ευρωπαίοι πολίτες υπό καθεστώς ισοτιμίας, ισοπολιτείας και ισονομίας, ελεύθεροι σε όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Εμείς αυτή την Ευρώπη οραματιζόμαστε. Για εμάς αυτή η Ευρώπη έχει μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εξηνταενέα χρόνια μετά τη διακήρυξη του Ρόμπερτ Σούμαν που γέννησε ουσιαστικά το ευρωπαϊκό εγχείρημα το κλίμα που διαμορφώνεται μεταξύ των είκοσι οκτώ χωρών μελών για το μέλλον της Ευρώπης, το οποίο ουδόλως δυστυχώς ελπιδοφόρο χαρακτηρίζεται.

Δυστυχώς, η ευρωπαϊκή ιδέα που συνέλαβαν οι Ευρωπαίοι ηγέτες αμέσως μετά τη λήξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, που είχε ως πυλώνες την ειρήνη και την αλληλεγγύη των λαών και την ανάπτυξη με την υπόσχεση της συνεχούς βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου των Ευρωπαίων πολιτών, που ουσιαστικά ήταν και ο βασικός τρόπος κοινωνικής νομιμοποίησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κλονίστηκε συθέμελα μετά από το ισχυρό ταρακούνημα των παγκόσμιων αγορών με την κατάρρευση το 2008 της Lehman Brothers και με τους ισχυρούς μετασεισμούς που ακόμα σημειώνονται τα τελευταία έντεκα χρόνια, ζώντας σε πολιτικό επίπεδο τη μετάδραση και επίδραση αυτής της κρίσης.

Ως αποτέλεσμα, το γεγονός αυτό οδήγησε ουσιαστικά σε μια διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων λόγω συγκεκριμένων νεοφιλελεύθερων πολιτικών ή πολιτικών λιτότητας, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ως εκ τούτου, η κρίση απέδειξε ότι η απόλυτη κυριαρχία των αγορών που κάποιοι τη θεωρούν «ιερή βίβλο» στην πραγματικότητα είναι αποσταθεροποιητική και μη βιώσιμη. Οι νεοφιλελεύθερες και νεοσυντηρητικές πολιτικές που εκπροσωπούσαν τα λαϊκά δεξιά, ακροδεξιά και νεοφιλελεύθερα πολιτικά κινήματα της Ευρώπης και όχι μόνο στην πραγματικότητα την τελευταία δεκαπενταετία έπειθαν τους πολίτες,

για αυτό και τους ψήφισαν, ότι προάσπιζαν την ασφάλεια και το κοινωνικό τους συμφέρον. Στην πραγματικότητα όμως απέτυχαν παταγωδώς, γιατί ούτε τις άγριες αγορές κατάφεραν να τιθασεύσουν, αλλά ούτε και λύσεις στα κοινωνικά προβλήματα κατάφεραν να δώσουν.

Από την άλλη, για να είμαστε δίκαιοι και ειλικρινείς, ούτε και οι αριστερές, κεντροαριστερές δυνάμεις την περίοδο που κυβερνούσαν κατάφεραν να ελέγξουν στο βαθμό που θα επιθυμούσαν αυτές τις καταστάσεις. Στην πραγματικότητα οι Ευρωπαίοι πολίτες αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε αδιέξοδο. Παρ' όλο που κάποια στιγμή πίστεψαν ότι οι ακροδεξιές και οι λαϊκίστικες πολιτικές θα μπορούσαν να τους λύσουν τα κοινωνικά τους προβλήματα προβάλλοντας μια ξενοφοβική ρητορική, ευτυχώς με τα τελευταία αποτελέσματα των ευρωεκλογών δεν το είδαμε να επαληθεύεται στο βαθμό που το προέβλεπαν οι ειδικοί. Από την άλλη όμως αυτό δεν πρέπει να μας εφησυχάζει, αφού τα κοινωνικά προβλήματα και οι ανισότητες παραμένουν, με αποτέλεσμα το ευρωπαϊκό οικοδόμημα να αμφισβητείται συνεχώς, με την Ευρώπη να βρίσκεται στο μεταίχμιο, αφού η προοπτική και το μέλλον της συνεχίζουν να απειλούνται από την ακροδεξιά.

Η απόφαση λοιπόν του Ηνωμένου Βασιλείου για αποχώρηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν ήταν αποτέλεσμα απομονωτισμού ή ανεπαρκούς κατανόησης των δομών της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τους Βρετανούς πολίτες, αλλά κυρίως αποτέλεσμα του τρόπου εξέλιξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης κυρίως κατά τα τελευταία χρόνια λόγω οικονομικής κρίσης. Αναμφίβολα, χαρακτηρίζεται ως θετικό το γεγονός ότι οι Ευρωπαίοι ηγέτες κατά τη συνεδρίαση του άτυπου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στο Σιμπίου της Ρουμανίας στις αρχές του Μάη παρήγαγαν ένα κείμενο αρχών που αφορά το μέλλον της Ευρώπης, το οποίο αποτελείται από δέκα δεσμεύσεις των κρατών μελών που συνοπτικά αναφέρονται στα εξής: «Θα υπερασπιστούμε μια Ευρώπη από την ανατολή ως τη δύση και από το βορρά στο νότο, θα παραμείνουμε ενωμένοι ότι και αν συμβεί, πάντα θα αναζητούμε κοινές λύσεις, πάντα θα προστατεύουμε τον τρόπο ζωής μας, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, πάντα θα φέρνουμε αποτελέσματα εκεί που έχουν μεγαλύτερη σημασία, η Ευρώπη πρέπει να συνεχίσει να έχει ισχυρή παρουσία στα μεγάλα θέματα, θα τηρούμε πάντα την αρχή της δίκαιης μεταχείρισης, θα εφοδιαστούμε με μέσα που αντιστοιχούν στις φιλοδοξίες μας, θα διαφυλάξουμε το μέλλον για τις επόμενες γενιές Ευρωπαίων πολιτών και θα προστατεύσουμε τους πολίτες μας και θα τους κρατήσουμε ασφαλείς επενδύοντας στην ήπια και σκληρή μας δύναμη».

Ως σοσιαλιστές της Κύπρου με μια πατρίδα υπό κατοχή ευχόμαστε και ελπίζουμε ότι μέσα σε αυτό το πνεύμα αμοιβαιότητας και αλληλεγγύης των ευρωπαϊκών χωρών οι δεσμεύσεις αυτές θα τηρηθούν, γιατί, χωρίς την απαραίτητη συνοχή, είναι προφανές ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δε θα μπορέσει να εκπέμψει στο μέλλον εκείνο το κύρος το οποίο την έκανε μέχρι σήμερα ελκυστική, ώστε όλα τα κράτη της ευρωπαϊκής ηπείρου να συνωστίζονται, για να καταστούν μέλη της. Το Brexit πρέπει να μας προβληματίσει σοβαρά όλους όσοι πιστεύουμε στην ευρωπαϊκή ιδέα. Πέραν τούτου, μόνο η ρεαλιστική προοπτική μιας ισχυρής ενωμένης Ευρώπης βασισμένη πάνω στις αρχές που χάραξαν οι πρωτεργάτες αυτής της ιδέας πριν εξήντα εννέα χρόνια μπορεί να εξουδετερώσει τα μορφώματα του λαϊκισμού και του νεοναζισμού, τα οποία επιβουλεύονται απροκάλυπτα τη συνοχή και το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Μυριάνθους.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έξι και πλέον δεκαετίες μετά από τη σύλληψη της ιδέας για μια ενωμένη Ευρώπη μπορούμε να εντοπίσουμε εξαιρετικά επιτεύγματα που οφείλονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και την ίδια στιγμή να προβληματιστούμε βαθύτατα για τις επικείμενες προκλήσεις του μέλλοντος της Ευρώπης και να ανασυντάξουμε τις δυνάμεις μας, για να ακολουθήσουμε τις τάσεις και να αξιοποιήσουμε στο μέγιστο τις τεράστιες κι ίσως ιστορικές ευκαιρίες που θα εμφανιστούν μπροστά μας και τα όποια οφέλη ακολουθήσουν.

Αναμφίβολα, η Ευρώπη κουβαλά σημάδια από τις πληγές του πρόσφατου παρελθόντος. Οι ζωές των Ευρωπαίων είναι στιγματισμένες από διάφορων μορφών κρίσεις και απογοητεύσεις και οι Κύπριοι το έχουν ζήσει αυτό πολύ καλά στο πετσί τους το 2013. Γι' αυτό, αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς με τους εαυτούς μας, οφείλουμε να απαντήσουμε πρώτα ένα σημαντικό ερώτημα. Πιστεύουμε πράγματι στο μέλλον της Ευρώπης; Κι, αν ναι, ποια είναι η πορεία που επιλέγουμε και για ποια μορφή της αγωνιζόμαστε; Έχουμε ακόμα την ίδια πίστη στις αξίες της Ευρώπης όπως, όταν εντασσόμασταν σ' αυτή το 2004, όπως όταν εντασσόμασταν στην Ευρωζώνη το 2008 ή η εμπιστοσύνη μας προς τις ικανότητές της έχουν αμφισβητηθεί σε τέτοιο βαθμό που έχουν διαβρωθεί τα ίδια τα θεμέλια της;

Τα πρόσφατα αποτελέσματα των ευρωεκλογών και το ποσοστό συμμετοχής τόσο σε κυπριακό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο δε μας επιτρέπουν τον όποιο εφησυχασμό. Η κοινωνική πραγματικότητα στην Ευρώπη διαφέρει σημαντικά στα είκοσι επτά κράτη μέλη, καθώς η Ευρώπη φιλοξενεί πλήθος παραδόσεων, εμπειριών και συνθηκών, όπως επίσης και ποικιλία κρίσεων και αποκλίσεων. Σε κάθε κράτος μέλος η εκπαίδευση, η υγεία, η απασχόληση, οι μισθοί, τα συστήματα κοινωνικής προστασίας, οι συνθήκες διαβίωσης, ο τρόπος προάσπισης των ανθρώπινων δικαιωμάτων και της ισότητας των δύο φύλων, ο τρόπος αντιμετώπισης του φαινομένου της μετανάστευσης και της προσφυγιάς, η ανάπτυξη περιβαλλοντικών ή και άλλων πολιτικών διαφέρουν ουσιαστικά.

Σημείο αναφοράς όμως πρέπει πάντα να παραμένει η ευρωπαϊκή προσέγγιση και καθοδήγηση σε όλα αυτά τα ζητήματα. Η υιοθέτηση κοινών ευρωπαϊκών θέσεων παίρνει σάρκα και οστά μέσω της εναρμόνισής μας με τους δεσμευτικούς ευρωπαϊκούς κανονισμούς, τις ευρωπαϊκές Οδηγίες, μέσω των οποίων κάθε κράτος μέλος πρέπει να καταλήξει σε έναν συγκεκριμένο στόχο, με ελευθερία επιλογής του τρόπου επίτευξης αυτού, αλλά και άλλων εργαλείων, όπως οι αποφάσεις, οι συστάσεις και οι γνώμες των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γι' αυτό τονίζουμε ότι η κυβέρνηση έχει υποχρέωση να εξαντλεί κάθε δυνατότητα για την εφαρμογή του κράτους δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακόμα και στα κατεχόμενά μας εδάφη. Είναι απολύτως απαραίτητο να θυμόμαστε ότι ουδείς είναι υπεράνω της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και σίγουρα η συμμόρφωση με τα ευρωπαϊκά πρότυπα δεν μπορεί να συμβαίνει κατά το δοκούν. Έτσι θα διατηρήσουμε υγιές το μέλλον της Ευρώπης.

Είναι το ίδιο αναγκαίο να συνεχίσουν οι ακατάπαυστες προσπάθειες εμπέδωσης της ευρωπαϊκής ταυτότητας των Κυπρίων, ώστε να νιώσουν πως η ζωή τους και το μέλλον τους είναι συνδεδεμένο με την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμβάλλοντας στην εμβάθυνση της κοινωνικής διάστασης της Ευρώπης κι εναρμονίζοντας πλήρως τα δικαιώματα των πολιτών σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση με στόχο τη σύγκλιση των αποτελεσμάτων στον κοινωνικό τομέα.

Ανέκαθεν πιστεύαμε στη στήριξη της Ευρώπης σε σχέση με τις προσπάθειες επίλυσης του κυπριακού προβλήματος και πάντα ευελπιστούμε στη σθεναρή βοήθειά της και επίδειξη πλήρους αλληλεγγύης από μέρους της, ειδικότερα όταν η Τουρκία αγνοεί άκρως προκλητικά παρανομώντας εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και των πολιτών της. Ας διευκρινιστεί όμως ότι το ζήτημα των συνεχών προκλήσεων δεν αφορά μόνο τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό της, καθώς πρόκειται για δικαιώματα τα οποία απορρέουν από το διεθνές και το κοινοτικό δίκαιο.

Οποιοδήποτε πλήγμα στα κυπριακά κυριαρχικά δικαιώματα είναι πλήγμα στα δικαιώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν πλήττει μόνο την αξιοπιστία και την υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά την αξιοπιστία της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είναι γενικά παραδεκτό ότι η τουρκική κατοχή παρεμποδίζει την αποτελεσματική εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στα κατεχόμενα μας εδάφη. Οι συμμαχίες μας με τους Ευρωπαίους εταίρους, αν και πολύ ουσιώδεις, δε δύνανται να επιφέρουν πάντα ελπιδοφόρα μηνύματα και σίγουρα δεν επιλύουν όλα μας τα αδιέξοδα, πόσο μάλλον αν δε σημειωθεί επιμονή από δικής μας πλευράς. Εδώ οφείλει και η κυπριακή κυβέρνηση να διαδραματίσει πιο δραστικό ρόλο, ασκώντας κάθε πίεση με όλα τα πολιτικά μέσα που έχει στη διάθεσή της προς αυτή την κατεύθυνση για την υπεράσπιση των εθνικών μας συμφερόντων, που στην προκειμένη περίπτωση είναι και τα ευρωπαϊκά συμφέροντα.

Άλλο πρόσφατο παράδειγμα κατάφωρης παραβίασης και κλιμάκωσης της έντασης είναι η ίδια η εισβολή της Τουρκίας στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω των παράνομων ερευνών και γεωτρήσεων. Είναι η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος ότι η τουρκική προκλητικότητα θα ανακοπεί, μόνο αν τα ισχυρά μηνύματα και οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μετουσιωθούν σε μέτρα και επιβολή κυρώσεων κατά της Τουρκίας. Οφείλουμε να σημειώσουμε πως η αντίδραση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν δυστυχώς δυσανάλογα ήπια σε σχέση με την ένταση της παρανομίας των τουρκικών ενεργειών, καθώς το κείμενο των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μπορούσε και έπρεπε να ήταν αισθητά πιο αυστηρό, δια τον κύριο λόγο ότι η Ευρώπη δε μένει ανεπηρέαστη από την εξέλιξη αυτή, αφού επηρεάζεται δυσμενώς ο στόχος της για ενεργειακή ασφάλεια.

Τονίζουμε ότι η Κύπρος είναι η μοναδική χώρα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που μπορεί να προσφέρει διαφοροποίηση πηγών εισαγωγής και οδεύσεων. Σε περίπτωση που επεκταθεί η τουρκική προκλητικότητα και παραλύσει η ενεργειακή πλεύση, ο μόνος που θα επωφεληθεί είναι η Τουρκία και ασφαλώς κανένα άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπό το πρίσμα αυτό, το μέλλον της Ευρώπης στα ενεργειακά είναι σχεδόν ανύπαρκτο.

Σύμφωνα με το έγγραφο προβληματισμού για την ιθάρσωση παγκοσμιοποίησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι παραδεκτό ότι υπάρχει η ανάγκη διαμόρφωσης μιας πραγματικά βιώσιμης παγκόσμιας τάξης, η οποία θα βασίζεται σε κοινούς κανόνες και κοινό θεματολόγιο, ώστε να αντιμετωπιστούν οι νέες προκλήσεις και να αξιοποιηθούν οι νέες ευκαιρίες.

Παραδειγματικά η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε να ασκήσει πιέσεις για νέους κανόνες που δημιουργούν ισότιμους όρους ανταγωνισμού μέσω της αντιμετώπισης επιζήμιων και αθέμιτων συμπεριφορών όπως η φοροδιαφυγή, οι κρατικές επιδοτήσεις ή το κοινωνικό ντάμπινγκ. Η θέσπιση αποτελεσματικών μέσων εμπορικής άμυνας και η δημιουργία ενός πολυμερούς επενδυτικού δικαστηρίου θα βοηθούσαν επίσης την Ευρωπαϊκή Ένωση να αναλάβει αποφασιστική δράση κατά των χωρών ή των επιχειρήσεων που επιδίδονται σε αθέμιτες πρακτικές.

Περαιτέρω, η θέσπιση προοδευτικών φορολογικών πολιτικών, η πραγματοποίηση επενδύσεων στην καινοτομία και η εφαρμογή ισχυρών πολιτικών μέριμνας θα συνέβαλλαν στη δικαιότερη ανακατανομή του πλούτου. Επιπλέον, η χρήση των διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου κρίνεται απαραίτητη, θα συνέβαλλε στην άμβλυνση των αρνητικών συνεπειών της παγκοσμιοποίησης.

Αξιοποιώντας τη δυναμική που έχει ήδη επιτευχθεί κατά τα τελευταία έτη, πρέπει να υπάρξει συναίνεση σχετικά με την πορεία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης στο μέλλον. Μια επιδιωκόμενη πρόοδος θα προϋπέθετε τη λήψη μέτρων στους εξής βασικούς τομείς: Την ολοκλήρωση μιας πραγματικής χρηματοοικονομικής ένωσης, την επίτευξη μίας πιο ολοκληρωμένης οικονομικής και δημοσιονομικής ένωσης, την εδραίωση της δημοκρατικής λογοδοσίας και την ενίσχυση των θεσμών της ζώνης του ευρώ.

Ως Κύπρος στηρίζουμε τις προσπάθειες και τις προτάσεις της Γαλλίας και άλλων κρατών για την τραπεζική ένωση της Ευρώπης, που προϋποθέτει φυσικά και πανευρωπαϊκή εγγύηση καταθέσεων. Επιπρόσθετα, θεωρούμε ότι οι ανισότητες Βορρά και Νότου θα μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης διαρθρωμένης αναπτυξιακής στρατηγικής, που πρέπει να βασιστεί, εκτός από τα διαρθρωτικά ταμεία και τις χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, σε ένα νέο αναπτυξιακό ομόλογο που θα εκδίδεται με την εγγύηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Καθώς η Ευρώπη βρίσκεται αντιμέτωπη με μια πρωτόγνωρη κατάσταση με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από τα σπλάχνα της ευρωπαϊκής οικογένειας, είναι αναμενόμενο να επακολουθήσει ντόμινο αλλαγών, μεταρρυθμίσεων και αναπροσαρμογών. Μια τέτοια αναπροσαρμογή θα χρειαστούν και τα κονδύλια των επιδιωκόμενων στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβανομένης υπόψη της συρρίκνωσης που ενδεχομένως να σημειωθεί στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρώπη σε κάθε περίπτωση θα φέρει το βάρος να διατηρήσει τον ηγετικό της ρόλο ως μείζων χορηγός ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας και ως πρωτοπόρος στον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής. Η Ευρώπη του μέλλοντος, μπροστά σε αυτή την πρόκληση, δεν έχει άλλη επιλογή από το να μελετήσει προσεκτικά τις κύριες τάσεις και εξελίξεις σε βασικούς τομείς πολιτικής, να ετοιμάσει αντίστοιχες στρατηγικές δράσης, να αναζητήσει νέες πηγές εσόδων, να προσεγγίσει το θέμα της ενωσιακής χρηματοδότησης και να κάνει ζωτικής σημασίας μεταρρυθμίσεις εντός των κρατών μελών, ούτως ώστε να κτίσει το μέλλον των οικονομιών της Ευρώπης σε γερές και στέρεες βάσεις, πριν την προλάβουν άλλα απροσδόκητα και ανεπιθύμητα γεγονότα οικονομικών κρίσεων και αλλόκοτων οικονομικών ανακατατάξεων.

Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να εντείνουν τη συνεργασία τους στους τομείς της ασφάλειας και της άμυνας, ενώ η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίζει να συμπληρώνει τις εθνικές προσπάθειες, ανάλογα βεβαίως με το επίπεδο αλληλεγγύης το οποίο επιθυμούν τα κράτη μέλη να επιτύχουν. Βάσει της εθνικής στρατηγικής του Δημοκρατικού Κόμματος για την επίλυση του Κυπριακού, η συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στον πυρήνα των προσπαθειών ευρωπαϊκής αμυντικής ολοκλήρωσης είναι εκ των ων ουκ άνευ. Μαζί με άλλα ευρωπαϊκά κράτη μέλη μπορούμε να προωθήσουμε ενεργά τις προτάσεις μας και να πετύχουμε τόσο την τεχνολογική αναβάθμιση των βάσεων «Ανδρέας Παπανδρέου» και «Ευάγγελος Φλωράκης», προς αξιοποίησή τους στα πλαίσια στρατιωτικών και ανθρωπιστικών επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και την αναβάθμιση υφιστάμενων αμυντικών συμφωνιών συνεργασίας και με μη ευρωπαϊκά κράτη όπως η Ρωσία, η Αίγυπτος και το Ισραήλ.

Επιπλέον, είναι απαραίτητη η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού ταμείου άμυνας, η οποία προτάθηκε από την Κομισιόν το 2016, με σκοπό την υποστήριξη των επενδύσεων στην κοινή έρευνα και στην κοινή ανάπτυξη αμυντικών εξοπλισμών και τεχνολογιών. Απώτερος στόχος του ταμείου, που τελικά εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 2019, θα είναι η ενίσχυση της ενιαίας αγοράς άμυνας. Με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενισχύει τις προϋποθέσεις για μια ανοικτή και ανταγωνιστική αγορά στον τομέα της άμυνας στην Ευρώπη θα βοηθηθούν οι επιχειρήσεις στη διασυννοριακή δραστηριοποίηση, όπως επίσης θα βοηθηθούν και τα κράτη μέλη στο να προβαίνουν σε πιο συμφέρουσες από οικονομική άποψη δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της άμυνας. Αυτό είναι ουσιαστικό βήμα και προσβλέπει σε ένα πολλά υποσχόμενο αμυντικό μέλλον της Ευρώπης.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Δημοκρατικό Κόμμα έχει πρωταγωνιστήσει στις μεγαλύτερες και βαρυσήμαντες εθνικές επιλογές της χώρας μας, πάντοτε με ευρωπαϊκό προσανατολισμό. Είμαστε το κοινωνικό ευρωπαϊκό κόμμα που αξιοποιεί στο έπακρο τη συμμετοχή του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με πρώτιστο στόχο την επίτευξη μίας σωστής

λύσης του Κυπριακού, την ισχυροποίηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη διεκδίκηση των δικαίων του λαού μας.

Όπως χαράξαμε το δρόμο μας για σαράντα τρία χρόνια, έτσι θα συνεχίζουμε να διεκδικούμε για την Κύπρο, για την Ευρώπη, για τους Ευρωπαίους πολίτες, για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Ερωτοκρίτου.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προτού αναφερθώ στο υπό συζήτηση θέμα για τα μέτρα της Ευρώπης, θα επαναλάβω αυτό που είχαμε πει και στο παρελθόν, την ανάγκη δηλαδή να συζητήσουμε στη Σύσκεψη Αρχηγών τον τρόπο διεξαγωγής της συζήτησης στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Ακόμα και για σημαντικά ζητήματα, επίκαιρα ζητήματα, θα μπορούσαν να κεντρίσουν το ενδιαφέρον των συμπολιτών μας, αλλά και εμάς των ιδίων. Δυστυχώς, παρουσιάζεται μια εικόνα η οποία δεν τιμά ούτε το κοινοβούλιο ούτε τα υπό συζήτηση θέματα ούτε την προσπάθειά μας να μεταφέρουμε το δημόσιο διάλογο στους συμπολίτες μας. Δε θα αναφερθώ συγκεκριμένα στο ποια μέτρα είχαμε καταθέσει στο παρελθόν, τα οποία θα μπορούσαν να συμβάλουν στο να γίνει πιο ζωντανή η συζήτηση, πιο αποδοτική, πιο ενδιαφέρουσα. Μπορούμε να το κάμουμε ολοκληρωμένα στη Σύσκεψη Αρχηγών το συντομότερο δυνατό.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θεωρούμε όχι απλά χρήσιμη αλλά απαραίτητη τη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης. Εκτιμούμε επίσης ότι είναι θετικό το γεγονός ότι η συζήτηση αυτή γίνεται μετά τις ευρωεκλογές, γιατί στέλλει το μήνυμα ότι τα ευρωπαϊκά ζητήματα, οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να συζητούνται όχι μόνο κάθε πέντε χρόνια αλλά ολόχρονα ως μέρος του καθημερινού πολιτικού διαλόγου. Άλλωστε, όπως πολλές φορές έχει ειπωθεί και το προηγούμενο διάστημα, το μεγαλύτερο μέρος των νομοθεσιών που έρχονται στα εθνικά κοινοβούλια αποφασίζονται και διαμορφώνονται στις Βρυξέλλες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το γεγονός από μόνο του ότι σήμερα τόσο εμείς ως κυπριακή Βουλή όσο και άλλοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση αναγκάζονται να συζητούν με αγωνία για το μέλλον της Ευρώπης, για το ποια Ευρώπη θέλουμε τελικά, αναδεικνύει ξανά τα αδιέξοδα της σημερινής Ευρώπης, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της σημερινής πορείας ενοποίησης της ηπείρου μας.

Αν όλα ήταν καλά και άγια, όπως τα παρουσιάζουν ορισμένες πολιτικές δυνάμεις για δεκαετίες, τότε δε θα είχαμε καν θέμα συζήτησης. Αντίθετα όμως, η αναπόφευκτη αυτή συζήτηση επιβεβαιώνει τις εκτιμήσεις και τις προειδοποιήσεις που διατυπώνει εδώ και χρόνια η αριστερά για το χαρακτήρα και την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προειδοποιήσεις που μέχρι πρόσφατα απαξιωνόνταν ως ευρωσκεπτικισμός τάχατες και οπισθοδρομικότητα. Περαιτέρω, αυτή η συζήτηση γίνεται σήμερα όχι σε θεωρητικό επίπεδο αλλά στη βάση των απτών πραγματικότητων που βιώνουν οι Ευρωπαίοι πολίτες, στη βάση ενός αρνητικού απολογισμού, ο οποίος αναδεικνύει τη διάψευση των διακηρύξεων και υποσχέσεων που ακούγονταν για δεκαετίες.

Αντί ευημερίας, οι λαοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετρούν σήμερα 16 εκατομ. ανέργους, πάνω από 110 εκατομ. φτωχούς και 4 εκατομ. άστεγους. Την ίδια ώρα διοχετεύονται δισεκατομμύρια για διάσωση των τραπεζών και κόβονται πόροι από τα κοινωνικά προγράμματα και την αγροτική πολιτική, για να δοθούν στις πολεμικές βιομηχανίες. Ο έλεγχος πάνω στα κράτη μέλη για τη δημοσιονομική πειθαρχία είναι δρακόντειος και ασφυκτικός, αλλά, όταν έρχεται η ώρα των εργατικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, υπάρχουν μόνο ευχολόγια.

Αντί δημοκρατίας και ελευθερίας, είναι τα λόμπι των πολυεθνικών που καθορίζουν τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκλεγμένες κυβερνήσεις δέχονται ωμές απειλές και εκβιασμούς, δημοψηφίσματα παραγνωρίζονται ή επαναλαμβάνονται, μέχρι που οι λαοί να ψηφίσουν σύμφωνα με τις επιθυμίες των ταγών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ναι, οι μηχανισμοί φακελώματος των πολιτών και ελέγχου του διαδικτύου μπαίνουν συνεχώς σε εφαρμογή.

Αντί ειρήνης, η Ευρωπαϊκή Ένωση στρατιωτικοποιείται διαρκώς, βαθιάει την οργανική σύνδεσή της με το ΝΑΤΟ, πραγματοποιεί τη λεγόμενη επενδυτική στροφή στην πολεμική βιομηχανία και επιτρέπει το μαζικό

εμπόριο όπλων δισεκατομμυρίων ευρώ από κράτη μέλη της προς εμπόλεμες περιοχές και αυταρχικά καθεστώτα. Αυτό έκαναν και με την ISIS.

Αντί αλληλεγγύης, υψώνονται τείχη και συγκροτείται μια στρατιά συνοριοφυλάκων, για να κρατηθούν έξω από την Ευρώπη- φρούριο οι πρόσφυγες, χιλιάδες των οποίων πνίγονται στα νερά της Μεσογείου. Την ίδια ώρα ξενοφοβικές κυβερνήσεις του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος και της ακροδεξιάς όχι απλώς κλείνουν τα σύνορά τους, αλλά πλέον επιβάλλουν πρόστιμα σε όσους διασώζουν ναυαγούς πρόσφυγες. Η στρόφιγγα των συνόρων ανοίγει, μόνο όταν το μεγάλο κεφάλαιο χρειάζεται φθηνό εργατικό δυναμικό.

Αντί προόδου, η ακροδεξιά και ο νεοφασισμός που είχαν ηγηθεί με τον αγώνα των λαών στον 20^ο αιώνα εμφανίζονται ξανά στην Ευρώπη, ενώ ο αντικομμουνισμός και η παραχάραξη της ευρωπαϊκής ιστορίας παίρνει θεσμικό χαρακτήρα. Σε ορισμένα κράτη μέλη οι ακροδεξιές δυνάμεις συμμετέχουν σε κυβερνήσεις, ενώ το σύστημα τους αφήνει να σπέρνουν το δηλητήριο του ρατσιστικού μίσους, την ξενοφοβία, τον σοβινισμό, τον σεξισμό, την ομοφοβία. Αδιέξοδα, προβλήματα, αντιφάσεις, πσιωγυρίσματα σε διάφορα και διαφορετικά πεδία και μέτωπα.

Ωστόσο, αν βγούμε σε μια πιο βαθιά και πιο ουσιαστική ανάλυση όσων αντιμετωπίζει σήμερα η Ευρώπη, από το Brexit μέχρι το προσφυγικό, από την ακροδεξιά μέχρι την κλιματική αλλαγή, θα δούμε ότι υπάρχει μια κοινή ρίζα, μια κοινή αιτία. Η σημερινή Ευρωπαϊκή Ένωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε αντίθεση με τις θεωρητικές διακηρύξεις της, θεμελιώθηκε θέτοντας ως υπέρτατη αρχή τους νόμους της αγοράς, τις οικονομικές ελευθερίες των ισχυρών, το κέρδος. Αυτό δεν είναι υποκειμενική εκτίμηση, είναι ρητά γραμμένο στις ιδιωτικές συνθήκες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και σε όλες τις συνέχειές τους μέχρι και τη Συνθήκη της Λισαβόνας και διέπει τις βασικές στρατηγικές και πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εδώ λοιπόν βρίσκεται η ρίζα, η ρίζα που οξύνει τις ανισότητες -και για την οποία μίλησαν αρκετοί συνάδελφοι προηγουμένως- και εντός των κρατών μελών, αλλά και μεταξύ των κρατών μελών, ενισχύοντας έτσι όχι τη διαφημιζόμενη αλληλεγγύη και συνοχή αλλά τις φυγόκεντρες τάσεις, τους νέους εθνικισμούς. Αυτή είναι η αιτία που τα οικονομικά συμφέροντα των λίγων τίθενται πάνω από αξίες, αρχές, που τίθενται ακόμα και πάνω από το κοσμοϊστορικό χρέος να σωθεί ο πλανήτης και από το καθήκον να σταθούμε με αλληλεγγύη και ανθρωπιά στους πρόσφυγες. Είναι τα οικονομικά και εμπορικά συμφέροντα των ισχυρών κρατών μελών και των πολεμικών τους βιομηχανιών που εμποδίζουν την απαιτούμενη και έμπρακτη ευρωπαϊκή αλληλεγγύη προς ένα κράτος μέλος, όπως για παράδειγμα η Κύπρος, που δέχεται την επιθετικότητα μια τρίτης χώρας, της Τουρκίας.

Από όπου λοιπόν και αν πιάσουμε το νήμα της συζήτησης για το μέλλον της Ευρώπης, καταλήγουμε στον κοινωνικό και οικονομικό χαρακτήρα που έχει η ευρωπαϊκή ενοποίηση. Η απάντηση σε αυτή τη ζοφερή για τους λαούς και τους εργαζόμενους ευρωπαϊκή πραγματικότητα -θέλουμε ξανά να το υπογραμμίσουμε- δεν είναι ο ευρωσκεπτικισμός της ακροδεξιάς, οι εφεδρείες του συστήματος τύπου Λεπέν, Σαλβίνι, Όρμπαν και όλες οι άλλες αποχρώσεις τους, που φτάνουν μέχρι τη Χρυσή Αυγή και το ΕΛΑΜ. Δυνάμεις που δεν έχουν βέβαια ουσιαστική αντίθεση με τον καπιταλιστικό χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις νεοφιλελεύθερες επιλογές που τη συνοδεύουν. Άλλωστε, είναι πλέον φανερό ότι τα όρια της δεξιάς και της ακροδεξιάς έχουν γίνει πολύ δυσδιάκριτα και στην Ευρώπη, όπως άλλωστε και στην Κύπρο. Αλλού συγκυβερνούν, αλλού αλληλοψηφίζονται, ψηφίζουν τις ίδιες αντιλαϊκές πολιτικές, χρησιμοποιούν την ίδια ρητορική. Κάθε μέρα μοιάζουν περισσότερο.

Για το ΑΚΕΛ η μοναδική πραγματικά προοδευτική απάντηση στις προκλήσεις της εποχής είναι ο αγώνας για μια άλλη Ευρώπη. Δεν είχαμε ποτέ αμφιβολία ότι η ιδέα της ενοποίησης της ηπείρου μας σε ένα κοινό σπίτι όπου να συνυπάρχουν λαοί, έθνη, γλώσσες, θρησκείες και πολιτισμοί αποτελεί βήμα προς τα εμπρός στην ιστορία. Το μεγάλο ερώτημα ήταν και παραμένει όμως το ποια Ευρώπη θέλουμε και ποιους αυτή να υπηρετεί. Εμείς απαντούμε ξεκάθαρα ότι θέλουμε μια άλλη Ευρώπη, την Ευρώπη που θα υπηρετεί τους εργαζόμενους και τους λαούς της. Γιατί, ρεαλιστικά ομιλώντες, μονάχα μια Ευρώπη, της κοινωνικής ισότητας, της δημοκρατίας, της ισότιμης συνεργασίας, των ανοικτών πολυπολιτισμικών κοινωνιών, μονάχα μια Ευρώπη των λαών μπορεί να εκπληρώσει αυτό το όραμα, μπορεί να δώσει προοπτική και ελπίδα, μπορεί να κινήσει πραγματικά την ιστορία μπροστά.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητώντας για το μέλλον της Ευρώπης, δεν τίθενται διλήμματα μόνο για το μακροπρόθεσμο μέλλον της ηπείρου μας και ως προς το μεγάλο ερώτημα για το ποια Ευρώπη θέλουμε, για τα οποία προφανώς υπάρχουν διαφορετικές απαντήσεις- τίθενται σοβαρά ερωτήματα ταυτόχρονα και για τις προκλήσεις του παρόντος και του άμεσου μέλλοντος. Κάθε πολιτική δύναμη του τόπου πρέπει να δώσει συγκεκριμένες απαντήσεις για τα τρέχοντα ζητήματα που έχει ενώπιόν της η Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδικότερα, πρέπει να απαντήσουμε ποιοι από εμάς συμμερίζονται την ανάγκη για θεμελιακές αλλαγές στις ίδιες τις συνθήκες, προκειμένου να οριστεί με

τρόπο νομικά δεσμευτικό ότι τα κοινωνικά και εργατικά δικαιώματα στην έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπερσχύουν έναντι των οικονομικών ελευθεριών και της λειτουργίας των αγορών.

Ποιοι είναι έτοιμοι και διατεθειμένοι να συγκρουστούν με τα ισχυρά οικονομικά συμφέροντα σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, για να διεκδικήσουμε αποτελεσματική προστασία των συλλογικών συμβάσεων και του δικαιώματος συνδικαλιστικής οργάνωσης, την επέκταση της άδειας μητρότητας και πατρότητας, της πληρωμένης γονεϊκής άδειας; Πώς θα εφαρμόσουμε κοινωνικές πολιτικές, προοδευτικές μεταρρυθμίσεις που να ανακουφίζουν τους εργαζόμενους, αν παραμείνει άθικτος ολόκληρος ο μηχανισμός της οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το ευρωπαϊκό εξάμηνο, η ΟΝΕ και η τραπεζική ένωση, που είναι ακριβώς αυτά που παράγουν ανεργία, ανισότητα, φτώχεια και ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Πώς θα υπάρξει μια πιο κοινωνική Ευρώπη, όταν η ευρωπαϊκή δεξιά διά στόματος του κ. Βέμπερ είναι αυτή που, ενώ λέει ότι θέλει περισσότερη Ευρώπη, απορρίπτει κατηγορηματικά τη δημιουργία ευρωπαϊκού ταμείου στήριξης ανέργων, την κατοχύρωση κατώτατου μισθού και την ευρωπαϊκή ασφάλιση καταθέσεων, για την οποία μίλησαν επίσης και άλλοι συνάδελφοι;

Στα θέματα περιβάλλοντος ποιοι συμμερίζονται την ανάγκη η Ευρωπαϊκή Ένωση να θέσει πολύ πιο φιλόδοξους και δεσμευτικούς στόχους για τη μείωση των εκπομπών ρύπων, γιατί διαφορετικά η Ευρώπη και η ανθρωπότητα θα χάσουν οριστικά το στοίχημα της κλιματικής αλλαγής; Το ΑΚΕΛ ενώνει τη φωνή του με το περιβαλλοντικό κίνημα και εκατομμύρια πολίτες στην Ευρώπη που απαιτούν μια τολμηρή πολιτική αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, έξω από τις λογικές της αγοράς και πολύ πιο φιλόδοξη και από τη Συμφωνία του Παρισιού. Αντίθετα, το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα μαζί με τον Συναγερμό καταψήφισαν -και ευτυχώς μειοψήφισαν πρέπει να πω- πρόσφατα σχετικό ψήφισμα στην Ευρωβουλή, ενώ σε σειρά κρίσιμων ψηφοφοριών για θέματα περιβάλλοντος και ευημερίας των ζώων πήγαν με ποιου το μέρος; Με ποιων άλλων; Με το μέρος των μεγαλοεπιχειρηματικών συμφερόντων!

Πώς ακριβώς οραματιζόμαστε την Ευρώπη να αξιοποιεί και να εξελίσει την αλματώδη τεχνολογική της ανάπτυξη, την επιστημονική έρευνα και γνώση, τα επιτεύγματα της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης; Και εδώ υπάρχουν αντίθετες απόψεις, γιατί, για παράδειγμα, ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ψηφίζουν οι κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις, προβλέπει να δοθούν την επόμενη διετία €525 εκατομ. για την ανάπτυξη των πολεμικών drones και την ένταξη της τεχνητής νοημοσύνης στη στρατιωτική τεχνολογία. Ενώ αντίθετα η αριστερά και άλλοι ευρωβουλευτές καταθέτουν προτάσεις όπως για παράδειγμα τη χρηματοδότηση ενός ευρωπαϊκού επιστημονικού προγράμματος για την αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης στην καταπολέμηση του παιδικού καρκίνου.

Πώς απαντούμε στις μεγάλες προκλήσεις του μεταναστευτικού και του προσφυγικού με τον ρατσισμό και την ξενοφοβία της δεξιάς και της ακροδεξιάς; Εμείς ως ΑΚΕΛ υποστηρίζουμε μια απάντηση αλληλεγγύης, αλληλεγγύης προς τους πρόσφυγες, αλλά και αλληλεγγύης ανάμεσα στα κράτη μέλη. Και αυτό σημαίνει να δημιουργηθεί ένας μόνιμος μηχανισμός για τη φιλοξενία των προσφύγων σε όλα τα κράτη μέλη ανάλογα με τις δυνατότητες του καθενός. Όμως το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα είναι αυτό που μπλοκάρει τη συγκεκριμένη απόφαση, με αποτέλεσμα τα κράτη του μεσογειακού νότου να αναλαμβάνουν ένα δυσανάλογο μερίδιο της ευθύνης.

Και τέλος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πώς απαντούμε στον κίνδυνο της ακροδεξιάς, η οποία βέβαια δεν έπεσε από τον ουρανό, αλλά είναι το προϊόν ενός οικονομικού συστήματος και των πολιτικών επιλογών των εκπροσώπων του; Άραγε αντιμετωπίζεται η ακροδεξιά με το να υιοθετείς τα συνθήματα και τα ιδεολογήματά της; Γίναμε μάρτυρες τους προηγούμενους μήνες στο πλαίσιο των ευρωεκλογών μιας νέας ιδεολογικής μετατόπισης του Συναγερμού προς τη συντήρηση και την ακροδεξιά, με το να καλλιεργεί την καχυποψία και την εχθρότητα προς τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας, να αρνείται να απαντήσει το ερωτηματολόγιο μιας μη κυβερνητικής οργάνωσης για τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΙ ατόμων, να υιοθετεί εξωφρενικές αντιεπιστημονικές θέσεις της ακροδεξιάς, όπως η εναντίωση στον υποχρεωτικό εμβολιασμό των παιδιών, να υιοθετεί την ξενοφοβική ρητορική έναντι των μεταναστών, να μην αντιλαμβάνεται θεμελιακές αρχές του σύγχρονου ευρωπαϊκού πολιτισμού, όπως ο διαχωρισμός Εκκλησίας-κράτους, και να κυβερνά κάνοντας κάθε χατίρι στον Αρχιεπίσκοπο. Αυτά είναι πλέον καταγεγραμμένα στην ιστορία και δεν μπορούν να εκλαμβάνονται ως ψηφοθηρική τακτική αλλά ως αναπόσπαστο τμήμα της φυσιογνωμίας του ΔΗΣΥ. Αντίθετα, για το ΑΚΕΛ -και πιστεύουμε για πολλούς άλλους συμπολίτες μας, με τους οποίους δε συμφωνούμε σε όλα- η ακροδεξιά και ο φασισμός αντιμετωπίζονται με ανειρήνευτο και ασυμβίβαστο αγώνα σε όλα τα επίπεδα, με αγώνες για την αλληλεγγύη και τη δημοκρατία, την κοινωνική πρόοδο και τα δίκαια των εργαζομένων.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με μια παρατήρηση. Εδώ και καιρό στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων -βλέπω τον Διονύση απέναντί μου- συζητούμε και έχουμε θέσει ως ΑΚΕΛ την ανάγκη για όλα τα σοβαρά και όχι μόνο ζητήματα που συζητούνται στα συμβούλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να προηγείται συζήτηση για ενημέρωση πρώτα απ' όλα, αλλά και για την άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου, κάτι που γίνεται σε πλείστα τόσα ευρωπαϊκά κοινοβούλια. Αυτό θα φέρει και στην ατζέντα, στην ημερήσια διάταξη αυτό που είπα στην αρχή της εισήγησής μου, έναν δημόσιο διάλογο γύρω από τα καθημερινά ευρωπαϊκά ζητήματα, τα οποία καταλήγουν στη Βουλή των

Αντιπροσώπων χωρίς ουσιαστική δυνατότητα, πρακτική δυνατότητα να διαφοροποιηθούν. Οπότε, προτού η κυβέρνηση μας, η όποια κυβέρνηση, όχι η σημερινή κυβέρνηση, καταθέσει θέσεις, απόψεις, πολιτική στα ευρωπαϊκά συμβούλια ή στα συμβούλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει να έρχεται εδώ στη Βουλή και να ασκείται ο νενομισμένος κοινοβουλευτικός έλεγχος.

Σας ευχαριστώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Δημητρίου τελευταίος ομιλητής.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οποιαδήποτε συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης χρειάζεται να ξεκινήσει από τα χαλάσματα και τις στάχτες του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Εκεί, στη διαπίστωση ότι η Ευρώπη δεν μπορεί να ευημερήσει χωρίς συνεργασία, κατανόηση και ειρήνη, βρίσκονται και οι θεμελιακές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του μεγαλύτερου πρότζεκτ ειρήνης στην ιστορία της ανθρωπότητας. Έκτοτε, η ασφάλεια και η σταθερότητα της Ευρώπης άνοιξε κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη, βγάζοντας εκατομμύρια Ευρωπαίους από τη φτώχεια, και μέσα από τις διευρύνσεις έφτασε να αγκαλιάζει σήμερα περίπου μισό δισεκατομμύριο ανθρώπους. Η επιτυχία της Ένωσης δεν περιορίζεται μόνο στην οικονομική πτυχή, αλλά με εφελτήριο την ευημερία χτίζει ισχυρές δημοκρατικές δομές, προσπατεί τα ανθρώπινα δικαιώματα χωρίς συμβιβασμούς και στηρίζει την κοινή ευρωπαϊκή ταυτότητα στην ενδυνάμωση των πολλών ταυτοτήτων και ξεχωριστών πολιτισμικών χαρακτηριστικών που τη συναπαρτίζουν.

Το επόμενο μεγάλο βήμα για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η εμπάθυνση και η εμπέδωση της συνεργασίας και της κοινής φωνής στις εξωτερικές σχέσεις, καθώς και οι συνέπειες στα θέματα ασφάλειας και άμυνας. Είναι απαραίτητο σήμερα με τις ριζικές αλλαγές και τις σύγχρονες απειλές η Ένωση να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων με αφετηρία το ελεύθερο διεθνές εμπόριο, που αποτελεί τον καταλύτη για την αλλαγή και την πρόοδο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται να εκμεταλλευτεί τις νέες τεχνολογίες, για να καθιερώσει τον ρόλο της και να βελτιώσει τις ζωές των πολιτών. Συνεπώς, είναι μονόδρομος για την Ευρώπη να γίνει ηγετίδα δύναμη στην καινοτομία, την αειφορία και την επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο. Η Ευρώπη οφείλει να αποκτήσει εκείνο το ηθικό ανάστημα, αλλά και το πολιτικό υπόβαθρο που θα της επιτρέψει να αναλάβει ηγετικό ρόλο και στην πορεία του φιλελεύθερου κόσμου.

Εξαιτίας της εσωστρέφειας που επικρατεί σήμερα στις ΗΠΑ, αλλά και του ανατρεπτικού ρόλου που φαίνεται να επιδιώκουν να διαδραματίσουν η Ρωσία και η Κίνα, η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται να σταθεί ακλόνητη στις αρχές και αρετές πάνω στις οποίες οικοδομήθηκε. Αυτό βέβαια προϋποθέτει γενναίες αποφάσεις για την κοινή εξωτερική πολιτική και εξορθολογισμό στις αμυντικές δαπάνες, ώστε αυτές να δώσουν περισσότερα. Είναι εδώ και η βασική διαφωνία με την αριστερά.

Σήμερα οι προκλήσεις είναι πολλές, πάρα πολλές και σίγουρα χρειάζεται να βάλουμε σε προτεραιότητα τι πρέπει να κάνει η Ευρώπη, τι χρειάζεται να γίνει, αναλογιζόμενοι όλοι αυτές τις προκλήσεις. Η συζήτηση αυτή γίνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση εδώ και χρόνια σε όλα τα σώματά της. Υπάρχουν συμπεράσματα, υπάρχουν κείμενα που προέκυψαν μετά από συλλογικές αποφάσεις. Στη Διακήρυξη της Ρώμης, η οποία υιοθετήθηκε στο τέλος των εορτασμών τον Μάρτιο του 2017, γιορτάζοντας και τα εξήντα χρόνια από τη Συνθήκη της Ρώμης, οι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθόρισαν ένα κοινό όραμα για τα επόμενα χρόνια. Περιλάμβανε τέσσερα σημεία: Να εργαστούν για μια ασφαλή και προστατευμένη Ευρώπη, όπου όλοι οι πολίτες θα μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα, με ασφαλή εξωτερικά σύνορα και αποτελεσματική μεταναστευτική πολιτική. Να εργαστούν για μια ευημερούσα και βιώσιμη Ευρώπη, που θα προωθεί τη διαρκή και βιώσιμη ανάπτυξη με ισχυρή ενιαία αγορά. Για μια κοινωνική Ευρώπη που θα μάχεται την ανεργία, τις διακρίσεις, τον κοινωνικό αποκλεισμό και τη φτώχεια. Για μια ισχυρότερη στην παγκόσμια σκηνή Ευρώπη που θα διευρύνει τις υφιστάμενες εταιρικές σχέσεις και θα οικοδομεί νέες, δεσμευόμενη να ενισχύει την κοινή ασφάλεια και άμυνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με τη Διακήρυξη της Ρώμης ολοκληρώθηκε η διαδικασία πολιτικού προβληματισμού που ξεκίνησε στην Μπρατισλάβα τον Σεπτέμβριο του 2016, αμέσως μετά των αποτελεσμάτων του Brexit στο Ηνωμένο Βασίλειο. Προηγήθηκε λίγες μέρες πριν από τον Μάρτη του 2017 η παρουσία της Λευκής Βίβλου για το μέλλον της Ευρώπης, όπου παρουσιάζει πέντε σενάρια ανάλογα με την πιθανή εξέλιξη της Ένωσης, άλλα με περισσότερη και άλλα με λιγότερη εμπάθυνση. Έλαβε βεβαίως υπόψη η Λευκή Βίβλος τον παράγοντα της τεχνολογίας και τον αντίκτυπο που έχει ή που θα έχει στην κοινωνία, όπως και στην απασχόληση, την ασφάλεια και την άνοδο του λαϊκισμού. Βεβαίως, η συγγραφή σεναρίων και διακηρύξεων προφανώς όχι μόνο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και παντού είναι το ευκολότερο κομμάτι. Το δυσκολότερο είναι η εφαρμογή τους. Το πώς

δηλαδή θα μετατρέψουμε τα όσα συμφωνήθηκαν, τα όσα τα κράτη μέλη στην προκειμένη θέλουν να κάνουν, να πάρουν σάρκα και οστά. Και εδώ είναι το μεγάλο στοίχημα. Πώς προχωρά αυτό το οικοδόμημα, που έδωσε ειρήνη, σταθερότητα, ασφάλεια, ανάπτυξη και συνοχή εδώ και τόσες δεκαετίες, στο επόμενο βήμα. Πώς ενισχύεται η ευρωπαϊκή ταυτότητα των εκατομμυρίων Ευρωπαίων πολιτών όχι εις βάρος της εθνικής τους ταυτότητας, αλλά παράλληλα και ταυτόχρονα. Και είναι εδώ αυτό που εμείς υπογραμμίζουμε για την ανάγκη να βγάλουμε προς τα μπρος, προς τα έξω τον υγιή πατριωτισμό απέναντι στον αρρωστημένο εθνικισμό. Πώς η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να εμπνεύσει ξανά τους νέους ανθρώπους, τους νέους Ευρωπαίους. Πώς αυτή ακόμη η ειρήνη, η δημοκρατία θα πρέπει να εκτιμώνται καθημερινά και να μη θεωρούνται δεδομένες.

Όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξεπεράσει την εικόνα και την αντίληψη που έχει σήμερα ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης, η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι το πιο πετυχημένο ειρηνευτικό έργο στις διεθνείς σχέσεις. Αλλά η εντύπωση που υπάρχει για το τι κάνει ή για το τι είναι δε θα μπορούσε να είναι πιο μακριά από την αλήθεια. Δεν είναι αρκετό το να λέμε ότι η ψηφιακή εποχή έχει αυξήσει τα fake news ή ότι οι άνθρωποι προτιμούμε τις ιστορίες από τα γεγονότα. Στην εποχή των πολέμων της πληροφορίας η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να σοβαρευτεί όσον αφορά την επικοινωνία. Όταν εξηγήσουμε όλοι μας, όλοι όσοι πιστεύουμε στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα, το τι κάνει η Ένωση για τις χώρες μας και για μας τους πολίτες, να το εξηγήσουμε με παραδείγματα απτά και καθημερινά. Και αυτό το «όταν εξηγήσουμε» δεν μπορεί να είναι αύριο, πρέπει να είναι σήμερα, για να μπορέσουμε να πούμε, σήμερα πάλι, όχι αύριο, πώς θα φτιάξουμε την Ευρώπη του μέλλοντος.

Σε αυτή την Ευρώπη του μέλλοντος τα εκατομμύρια των πολιτών της χρειάζεται να πεισθούμε και να πεισθούν και οι πολίτες πως η Ένωση κατανοεί τα σημερινά ζητήματα που έχουν, πως σε αυτά εστιάζει και αυτά προσπαθεί να λύσει. Είναι εδώ που πρέπει να αυξηθούν και τα ανταντακλαστικά της Ένωσης και να ανοίξει και τον βηματισμό της. Ευρωπαϊκή Ένωση που δε θα ασχοληθεί μέσα στα επόμενα χρόνια να επιλύσει τα ζητήματα για παράδειγμα της στέγασης των πολιτών της, της επαναφοράς στην αγορά εργασίας των ανθρώπων της μέσης ηλικίας που πλήγηκαν απ' την οικονομική κρίση και έχασαν την εργασία τους, του κλεισίματος της στρόφιγγας του brain drain και του ανοίγματος της στρόφιγγας από την άλλη πλευρά, του brain gain, θα είναι μια Ευρωπαϊκή Ένωση που συνεχώς θα απαξιώνεται στα μάτια των πολιτών της και που συνεχώς θα αμφισβητείται. Αν δε δημιουργήσει τεχνολογία αιχμής που να ανταγωνίζεται και τις ΗΠΑ και την Κίνα και την Ινδία και που σίγουρα να έχει και στο επίκεντρό της την καταπολέμηση και του καρκίνου -και αυτό είναι βασικός πυλώνας στις προγραμματικές θέσεις του Μάνφρεντ Βέμπερ, του υποψήφιου για την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα- και αν δε λύσει δραστικά τα γραφειοκρατικά ζητήματα που δημιουργούν διαφθορά και έλλειψη εμπιστοσύνης, ο λαϊκισμός και ο ευρωσκεπτικισμός θα συνεχίσουν να αυξάνονται και η δημοκρατία θα κινδυνεύει μέρα με τη μέρα περισσότερο.

Σήμερα πρέπει να κοιτάζουμε μπροστά και να δώσουμε σε όλους τους Ευρωπαίους ένα καλύτερο, βασισμένο σε αξίες, όραμα για το μέλλον. Ένα όραμα φιλοευρωπαϊκό, θετικό και πραγματιστικό. Φιλοευρωπαϊκό ως προς μια πιο έξυπνη και καλύτερη Ευρώπη. Χρειαζόμαστε περισσότερη Ευρώπη όπου έχει λογική και λιγότερη εκεί που δεν έχει. Ό,τι μπορεί να γίνει καλύτερα σε εθνικό ή σε τοπικό επίπεδο πρέπει να γίνεται εκεί. Θετικό ως προς το ότι πρέπει να ανακόψουμε πολιτικές που οδηγούνται από τον φόβο και το μίσος. Δεν υπάρχουν απλές λύσεις σε περίπλοκα προβλήματα. Ναι, η τεχνολογία θα αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο εργαζόμαστε. Ναι, οι μετανάστευση είναι πρόκληση και, ναι, όλοι φοβόμαστε τις συνεχείς αλλαγές και διαταράξεις. Και πραγματιστικό ως προς το ότι πρέπει να παρέχουμε συγκεκριμένες χρηστικές λύσεις στις κοινές μας προκλήσεις. Η ψηφιακή επανάσταση θα αλλάξει την οικονομία, την εργασία, την πολιτική, τα μέσα ενημέρωσης και πιθανότατα το μέλλον της ανθρωπότητας. Αυτή, μαζί με την κλιματική αλλαγή, θα είναι η κύρια πρόκληση, όχι μόνο για τα επόμενα χρόνια, αλλά και για τις γενιές που θα ακολουθήσουν. Θέλουμε να δούμε την τεχνολογία στην υπηρεσία του ανθρώπου, όχι το αντίστροφο. Θέλουμε έναν πλανήτη που είναι και που θα συνεχίσει να είναι βιώσιμος για όλους.

Τα δύο βασικά ερωτήματα της γενιάς μας είναι η ψηφιακή επανάσταση και η κλιματική αλλαγή. Αυτές είναι διεθνείς προκλήσεις που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν μεμονωμένα από καμία χώρα. Σε καιρούς αβεβαιότητας χρειαζόμαστε μια άγκυρα. Αυτή η άγκυρα είναι οι αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στα επόμενα χρόνια χρειάζεται από όλους μας να υπερασπιστούμε αυτές τις ευρωπαϊκές αξίες, να ηγηθούμε της ψηφιακής επανάστασης, να κάνουμε την ευρωπαϊκή οικονομία να δουλεύει για όλους, να αντιμετωπίσουμε την κλιματική αλλαγή, να διαχειριστούμε τη μετανάστευση, βασιζόμενοι στην αρχή της αλληλεγγύης, και να δημιουργήσουμε μια πιο ασφαλή Ευρώπη. Πιστεύουμε ότι αυτή είναι η στιγμή της Ευρώπης. Αν κάνουμε τις σωστές κινήσεις στα επόμενα χρόνια, θα κοιτάμε πίσω σε αυτή την εποχή της επιχειρούμενης μη φιλελεύθερης δημοκρατίας, την εποχή του αντιδραστικού λαϊκισμού και της αναπτυσσόμενης ευρωσκεπτικιστικής αριστεράς σαν μια ακόμα ξεπερασμένη κρίση στην πορεία της ευρωπαϊκής ενσωμάτωσης. Αν δεν το κάνουμε σωστά, διακινδυνεύουμε να επιστρέψουμε σε μια εποχή απεχθούς εθνικισμού και ευρωπαϊκής ασημαντότητας. Είναι σημαντικό να ενωθούμε γύρω απ' τον σκοπό μας για μια δυνατή, μια μοντέρνα Ευρώπη, που διαμορφώνει τον κόσμο, αντί να διαμορφώνεται η ίδια από άλλους. Αυτό σημαίνει τον μετριασμό των διαχωρισμών μεταξύ Ανατολής και Δύσης, Βορρά και Νότου. Πρέπει να είμαστε καλύτεροι στο να τονίζουμε αυτά που μας ενώνουν αντί εκείνα

που μας χωρίζουν. Χρειαζόμαστε περισσότερη αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών και μεταξύ των πολιτών, είτε όσον αφορά στο μέλλον του ευρώ είτε όσον αφορά στη μετανάστευση. Χρειαζόμαστε ο ένας τον άλλον.

Η Κύπρος έχει πολλά να κερδίσει από μια ενωμένη Ευρώπη με στενότερους δεσμούς συνεργασίας. Για τούτη την κορύφωση του μεγάλου ευρωπαϊκού οράματος έγινε η ένταξη της χώρας μας. Μια Ευρώπη με αρραγές μέτωπο στις εξωτερικές απειλές δε θα αφήνει περιθώρια αμφισβήτησης των προθέσεων για υπεράσπιση των δικαίων και της πατρίδας μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο τελευταίος ομιλητής, ο κ. Μαυρίδης, να απαντήσει και στον κ. Λουκαΐδη.

Νομίζω και στον κ. Δημητρίου πρέπει να απαντήσεις και στους προηγούμενους.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Απλώς, τρία σημεία, κύριε Πρόεδρε.

Ό,τι έχω αποκομίσει από το τι έχουμε ακούσει είναι ότι υπάρχει μια παρεξηγημένη αντίληψη ως προς το τι είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα. Μπορεί σε πενήντα χρόνια να είναι ομοσπονδία και να υπάρχει μία διαφορετικού τύπου αλληλεγγύη, αλλά σήμερα δεν είναι ομοσπονδία, είναι απλά μία συνεργασία κρατών, τα οποία ακολουθούν κοινούς κανόνες οικονομικής, κοινωνικής και άλλων... Κοινωνικής όχι τόσο πολύ, αλλά οικονομικής και περιβαλλοντικών πολιτικών και πολιτικών στα ανθρώπινα δικαιώματα. Άρα, δεν μπορούμε να απαιτούμε σήμερα από την Ευρωπαϊκή Ένωση την αλληλεγγύη που θα επιθυμούσαμε είτε με χρηματοδότηση είτε με άλλου είδους αλληλεγγύη, ακόμα και στο θέμα του Κυπριακού.

Το δεύτερο σημείο που θα ήθελα να τονίσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι, να χρηματοδοτήσουν το Κυπριακό; Τι εννοείτε;

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, όχι. Προσπαθώ να...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να τον διακόψω, για να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, να ξυπνήσουμε τζιαι λλίον.

Πάμε στις αρχικές σου εισηγήσεις, κύριε Λουκαΐδη, πάμε στην εισήγησή σου.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Προσπαθώ να εξοικονομήσω χρήματα, εννών την περίοδο της κρίσης θέλαμε να μας δώσουν μερικά δισεκατομμύρια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, μάλιστα, ναι, ναι.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

...να λύσουμε τα προβλήματά μας, αλλά από την άλλη δε θέλαμε να ακολουθήσουμε τις πολιτικές, τις ούτω καλούμενες νεοφιλελεύθερες πολιτικές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ιδιωτικοποιήσεις τζιαι ποτούτα ούλλα.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, δηλαδή να αυξήσουμε το όριο συνταξιοδότησης για παράδειγμα. Και μας έλεγαν οι Γερμανοί τότε «γιατί, κύριοι, εμείς να δουλεύουμε μέχρι τα εξήντα επτά, για να σας πληρώνουμε εσάς σύνταξη από τα εξήντα;». Θυμάστε αυτά που έλεγαν, τα έλεγαν και στην Ελλάδα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Οι Γερμανοί εκάμαν τόσους πολέμους!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Άστε με να τελειώσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τούτο είναι το πρώτο σημείο.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ή να δημιουργούμε ελλείμματα.

Και πάω στο άλλο σημείο, που είναι για τη λιτότητα. Όλοι οι ομιλητές έχουν μιλήσει για λιτότητα, νομίζω, εκτός του Δημήτρη, ότι η λιτότητα ήταν κάτι το οποίο ήταν σκληρές πολιτικές. Και θέλω να εξηγήσω ότι οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές δε λένε ότι δεν πρέπει να ξοδεύεις χρήματα. Να ξοδεύεις όσα θέλεις, εφόσον τα εισπράττεις! Αν είσαι μάγκας να εισπράξεις φόρους από τους πολίτες, τότε μπορείς να ξοδέψεις περισσότερα. Αυτό που σου λέει η δημοσιονομική πειθαρχία, η νέα οικονομική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτό που σου λέει «κοίτα, δεν μπορείς να ξοδεύεις περισσότερα απ' όσα εισπράττεις, διότι δημιουργείς ελλείμματα και μετά μειώνεται η αξιοπιστία σου και έχεις προβλήματα».

Άρα λοιπόν, για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε σε μία νέα Ευρώπη πρέπει πρωτίστως να έχουμε κοινές οικονομικές πολιτικές, δημοσιονομική πειθαρχία και, όταν με το καλό γίνουμε μία ομοσπονδία, τότε οπωσδήποτε θα απαιτούμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση πολύ πολύ περισσότερα.

Και το τρίτο ήταν ότι -εντάξει, αυτό το είπε ο Λίνος- «μπήκαμε στην Ευρώπη για το Κυπριακό». Δεν μπήκαμε στην Ευρώπη για το Κυπριακό. Στην Ευρώπη μπήκαμε, διότι πιστεύαμε στο ευρωπαϊκό όραμα, στην ανάπτυξη της Ευρώπης και των αρχών και των αξιών. Άλλο θέμα αν εξελίχθηκαν διαφορετικά τα πράγματα λόγω άλλων καταστάσεων -μεταναστευτικού, τρομοκρατίας, οικονομικών κρίσεων κ.λπ.- όμως πιστεύουμε στην Ευρώπη. Η Ευρώπη είναι γι' αυτούς που πιστεύουν στην Ευρώπη, όχι γι' αυτούς που δεν πιστεύουν στην Ευρώπη. Αυτοί που είναι ευρωσκεπτικιστές και πιστεύουν σε άλλα πράγματα, τότε νομίζω πρέπει να περιμένουν να γίνει η Ευρώπη μία ομοσπονδία και τα αιτήματά τους θα είναι πολύ πολύ πιο λογικά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρέπει να τελειώσουμε τη συζήτηση, γιατί προφανώς δεν μπορεί να εξελιχθεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...ολοκληρώσαμε το θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τελειώσαμε. Ένα πεντάλεπτο όμως παραπάνω δεν πειράζει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ούτε οικονομική ενοποίηση δεν έχει επιτευχθεί. Είναι αλά καρτ που εξελίσσεται η οικονομική ενοποίηση, κατά πώς εξυπηρετεί τις μεγάλες πολυεθνικές ή τα ισχυρότερα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να θυμίσω για τον νυν πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που ξεκίνησε την προεκλογική του, για να αναλάβει πρόεδρος, ο κ. Γιούνκερ, με την υπόσχεση για ευρωπαϊκό ομόλογο -άμα έχεις κοινή οικονομία, αγαπητέ συνάδελφε- και βεβαίως τον έπιασε από τον λαιμό η κ. Μέρκελ και του είπε «κάτσε κάτω» και το απέσυρε βεβαίως! Και δε συζητούμε καν για ευρωπαϊκό ομόλογο, την ώρα που είχαμε στην κορύφωσή της την κρίση χρέους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα παραδείγματα είναι μυριάδες. Λοιπόν, και εδώ αλά κάρτ.

Δεύτερον, υποχρεωτικοί κανόνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά και το ομόλογο, κύριε Λουκαΐδη, πάει μες σε τούτα.

(Γελώντας)

Να περιμένετε που ενά γίνει ομοσπονδία τζιαι να σας κάμουμε τζιαι ομόλογο!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι, για τα άλλα ούλλα η ενοποίηση όμως ισχύει, ώστε να εξυπηρετούνται τα πολυεθνικά μονοπώλια και τα ισχυρά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε βάρος των αδυνάτων και στις δύο περιπτώσεις, αυτό είναι που λέω.

Δεύτερον...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Δες τα θετικά, τα οποία...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επιτρέψτε μου να πω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άσ' τον να τελειώσει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Σε ό,τι αφορά τους υποχρεωτικούς κανόνες, και πάλιν είναι φτιαγμένοι, για να εξυπηρετούν τα κέρδη των πολυεθνικών. Μη ξεγελιόμαστε! Γιατί δεν μπορεί να υπάρχουν υποχρεωτικοί κανόνες, για να μην επαναλάβουμε τη συζήτηση, σε ό,τι αφορά εργασιακά δικαιώματα, ελάχιστα εργασιακά δικαιώματα, σε ό,τι αφορά τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού; Γιατί δεν μπορούμε να τα συζητήσουμε και να έχουμε υποχρεωτικούς κανόνες; Διότι, αν έχουμε υποχρεωτικούς κανόνες, θα στρέφονται ενάντια στη βασική επιδίωξη αυτών που διοικούν σήμερα την Ευρωπαϊκή Ένωση, που είναι τα κέρδη των πολυεθνικών. Τόσο απλά είναι τα πράγματα και γι' αυτό το κόμμα σας απορρίπτει -το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, στο οποίο συμμετέχετε- τέτοιους κοινούς κανόνες, για να μην πω και για το άλλο... Όταν έχεις αυτούς τους αυστηρούς δημοσιονομικούς κανόνες, και καταλάβει από οικονομία ο κ. Μαυρίδης, δεν μπορούμε να του αμφισβητήσουμε ασφαλώς...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τόπους τόπους!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...είναι δυνατόν οι ίδιοι κανόνες να ισχύουν σε οικονομίες πολλών και διαφορετικών ταχυτήτων; Ένα κράτος που βρίσκεται στην υπανάπτυξη -ούτε καν αναπτυσσόμενο δεν είναι- δεν πρέπει να επέμβει περισσότερο στην οικονομία, για να δώσει ώθηση στην ανάπτυξη; Αντιλαμβάνομαι ότι τα παιδιά του Σικάγο έχουν μια διαφορετική αντίληψη και για τούτα τα ζητήματα, αλλά ο μέσος οικονομολόγος κατανοεί, ναι, και τον ρόλο του κράτους και τους διαφορετικούς κανόνες και τις διαφορετικές συνθήκες τις οποίες πρέπει να αντιμετωπίσει μια χώρα, για να μπορέσει να ανέβει επίπεδα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Να απαντήσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω κανεί...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αλλά τούτη η συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, θέλει ώρες, για να γίνει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, βέβαια. Και μπορεί να συνεχιστεί και εκτός.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έπρεπε να απαντήσω στον κ. Μαυρίδη. Μπορούμε και πρέπει να συνεχίσουμε να τα συζητούμε ενδεχομένως έτσι, μέσα από διάλογο, και στην παρουσία υπουργών ενδεχομένως, για να μας λεν και ποια είναι η θέση της κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πιθανόν, αν μπορεί να γίνει σε μια επιτροπή ή και δύο επιτροπές.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να λέμε για το προσφυγικό, να μας λεν τι έκαμε η κυβέρνηση για το προσφυγικό, τι έκαμε και το κάθε κόμμα στην Κύπρο...

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Πολλά πράματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ θα υιοθετούσα αυτή την εισήγηση και να γίνει μια ανοικτή συζήτηση σε μια επιτροπή με παρουσία υπουργών, αλλά νομίζω εδώ να καταλήξουμε. Παρέκλινα λίγο, για να ζωντανέψουμε τώρα που εννά οδηγούμε, εννά έσει τζαι ζέστη έξω, να μεν έσει πρόβλημα.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι θέμα χρόνου μόνο, είναι θέμα επιχειρημάτων, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επιχειρημάτων, σωστό!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Δεν μπορεί να λέει ο κ. Λουκαΐδης ό,τι θέλει, ότι δήθεν δεν εφαρμόζονται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλοι λέμε ό,τι θέλουμε, κύριε Μάριε!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, μπορεί, αλλά είπε για τα εργατικά δικαιώματα. Τα εργατικά δικαιώματα έχουν διασφαλιστεί πλήρως μέσα από Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το μόνο πράγμα που δεν έχει διασφαλιστεί, για ευνόητους λόγους, είναι το θέμα της μισθοδοσίας του κατώτατου μισθού. Τα υπόλοιπα όλα είναι κοινά σε ολόκληρη την Ευρώπη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Σας παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κλείσ' το, κύριε Κουλία, εσύ, για να ξυπνήσουμε τέλλεια τζαι να φύουμεν! Ήθελες να πεις κάτι;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι, να πω, αφού άνοιξες τη συζήτηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι δεν άνοιξε, εννά την κλείσουμε τώρα!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, να πω δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, μάλιστα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

...για να ξυπνήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να πούμε για το ευρώ, ένα δευτερόλεπτο μόνο, το ευρώ, που είναι εργαλείο δημοσιονομικής πολιτικής, το εθνικό νόμισμα. Μπήκαμε στους Ευρωπαίους νομιζόμενοι ότι εννά σεβαστούν τζαι τα μικρά κράτη, όπως είπε ο Γιώργος, τζαι συμφωνώ με την πολιτική που εφάρμοσαν. Δηλαδή το νόμισμά σου καθορίζει τον πληθωρισμό, τα επιτόκια, τον δανεισμό. Μπήκαμε στους κυρίους Ευρωπαίους, στον σκληρό πυρήνα, και δεν είναι μόνο οι δημοσιονομικοί κανόνες, υπάρχουν κι άλλοι κανόνες. Το εμπορικό ισοζύγιο. Οι κύριοι, που μας

στέλλουν τις μάρκες των αυτοκινήτων τζιαι εμείς καταργήσαμε τις φορολογίες τζιαι παίρνουμε κούλλουρον, επαιζάν μας τζιαι χορεύκαμε, με αποτέλεσμα και απότοκο να 'ρτουν να κάμουν και το περιβόητο κούρεμα, το μοναδικό στον κόσμο! Και αυτό ποιος το έκαμε; Η Ευρώπη, υποτίθεται, της αλληλεγγύης και της ισότητας μεταξύ των κρατών μελών! Ηύρεν το πιο μικρό κράτος και εφάρμοσε πειραματικά ένα απαράδεκτο οικονομικό μέτρο.

Τώρα τούτα που λέει ο φίλος μου ο Μαυρίδης, ε, να πάει τζιαι κάτω στη Νέα Υόρκη, στη Wall Street, ξέρω πού να πάει, να τους... Να ενταχθεί τζιαιαμαί μαζί τους, εμείς εν σηκώννουμεν έτσι δουλειές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λοιπόν, τελευταία κουβέντα από τον Ζαχαρία, για να απαντήσει του Ζαχαρία, τζιαι φύγαμε!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δε θέλω απάντηση.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Εν θα απαντήσω του Ζαχαρία. Απλώς, θα πω ότι είναι λογικό να υπάρχουν διαφορετικές απόψεις όσον αφορά την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, είναι και θέματα ιδεολογίας, είναι και κάποιιοι που δε χώνεψαν ποτέ την ενωμένη Ευρώπη, είναι και κάποιιοι που αρέσκονται να σύρουν συνθήματα! Όμως δεν είναι αυτό το επιχείρημα. Εγώ, αν πήρα τον λόγο, είναι για να συμφωνήσω με τον κ. Λουκαΐδη ότι επιβάλλεται εκείνο που είπε προηγουμένως, να δούμε τον τρόπο λειτουργίας του Κεφαλαίου Τετάρτου. Τρία λεπτά δουλέψαμε σωστά με διάλογο -και όχι με μονολόγους 'πού την έδρα- τζιαι εξυπνήσαμεν τζιαι είχαμεν τζιαι διάθεση να συζητήσουμε τζιαι ακόμα δκυο-τρεις ώρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα κάμω ειδική σύσκεψη για τούτο, όλες οι καινούριες ιδέες είναι χρήσιμες για τη λειτουργία μας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Όλες να μπουν κάτω, να συζητηθούν. Τζιαι δε χρειάζονται μονόλογοι των δεκαπέντε, των είκοσι, των σαράντα... Τρία λεπτά, τέσσερα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Ζαχαρίου.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη τακτική συνεδρία είναι την Παρασκευή, 5 Ιουλίου 2019, στις 11.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Δέκατης Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους όλων των κομμάτων).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.089-2018).
2. Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.003-2019).
3. Ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.125-2019).
4. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.117-2019).
5. Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.102-2019).
6. Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.103-2019).

7. Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Χορήγηση και Αναθεώρηση Πιστωτικών Διευκολύνσεων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.046-2019).
8. Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Χορήγηση Δανείων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.047-2019).
9. Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Νικόλα Παπαδόπουλου, Άγγελου Βότση και Μαρίνου Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.054-2019).
10. Οι περί Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας Α΄ και Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.048-2019).
11. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Σκύλων και Γατών σε Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Φύλαξης) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.021-2019).
12. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων και Εσπερινών Σχολών Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.050-2019).
13. Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συντηρούμενα Τέκνα Δικαιούχου Ηλικίας άνω των 21 Ετών και Απόδειξη Συνήθους Διαμονής) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.076-2019).
14. Ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.091-2016).
15. Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.053-2019).
16. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.126-2019).
17. Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.077-2018).
18. Ο περί Παροχής Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.052-2019).
19. Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.053-2019).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:**Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση**

1. «Εξέταση θεμάτων που αφορούν τους διορισμούς του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), καθώς και το ασυμβίβαστο που προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ». *(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών)*.
(Αρ. Φακ. 23.04.035.181-2018).
2. «Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορούν να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας». *(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου)*.
(Αρ. Φακ. 23.05.052.002-2019).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίασης της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 2.21 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές**(αλφαβητικά κατά κόμμα)****ΔΗΣΥ**

Αριστείδου Μαριέλλα	Κάρουλλας Γιώργος
Γεωργίου Γεώργιος	Κουλλά Ονούφριος
Δημητρίου Δημήτρης	Κυπριανού Ανδρέας
Δίπλαρος Ευθύμιος	Μαυρίδης Μάριος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρτίδης Αντρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Σάββα Ευανθία
Κέττηρος Νίκος	Στεφάνου Στέφανος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κώστα Κώστας	Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Μυριάνθους Ηλίας	Σιζόπουλος Μαρίνος
------------------	--------------------

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης
(Πρόεδρος Βουλής)

Γιωργάλλας Μιχάλης

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Διαβεβαίωση του νέου βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του.
2. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στον θάνατο του τέως Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Δημήτρη Χριστόφια και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
3. Προσφώνηση του Προέδρου της Βουλής και αντιφώνηση της Προέδρου της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης κ. Gabriela Cuevas Barron.
4. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ) κ. George Tsereteli ύστερα από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της Βουλής.
  - β. Επίσκεψη αντιπροσωπίας της Ομάδας Φιλίας Κύπρου-Γαλλίας, με επικεφαλής τον πρόεδρό της κ. Γιώργο Λιλλήκα και αποτελούμενη από τον αναπληρωτή πρόεδρο κ. Νίκο Τορναρίτη και τα μέλη κ. Άριστο Δαμιανού και κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, στο Παρίσι κατόπιν σχετικής πρόσκλησης της Γερουσίας.
  - γ. Συμμετοχή της αντιπροσωπίας της Βουλής των Αντιπροσώπων στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας (ΔΣΟ), αποτελούμενη από τους κ. Άγγελο Βότση, ως επικεφαλής, κ. Ευανθία Σάββα και κ. Ηλία Μυριάνθους, στις εργασίες της 26^{ης} Γενικής Συνέλευσης της ΔΣΟ στην Τιφλίδα της Γεωργίας. Με την ευκαιρία της συνόδου διοργανώθηκε ειδική συνάντηση για τη δημιουργία Παρατηρητηρίου Θρησκευτικών Διώξεων, στην οποία συμμετείχαν οι Κύπριοι βουλευτές.
  - δ. Συμμετοχή του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου στο 14^ο Κοινοβουλευτικό Φόρουμ για την Ασφάλεια και τις Υπηρεσίες Πληροφοριών, που φιλοξένησε η Γαλλική Εθνοσυνέλευση στο Παρίσι.
5. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω συμμετοχής τους σε άλλες δραστηριότητες της Βουλής.
6. Ανακοίνωση από τον Πρόεδρο της αποχώρησης του κ. Κωστή Ευσταθίου από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Συζήτηση (Γιώργος Λουκαΐδης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Γεώργιος Προκοπίου, Γιώργος Κάρουλλας, Μιχάλης Γιωργάλλας, Ελένη Μαύρου) για αναβολή του νομοσχεδίου «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», η σχετική έκθεση, αγορεύσεις επί του νομοσχεδίου (Κώστας Κώστα, Μαρίνος Σιζόπουλος, Γεώργιος Προκοπίου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Παύλος Μυλωνάς, Γιώργος Κάρουλλας, Ζαχαρίας Κουλιάς) και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Κώστας Κώστα, Μαρίνος Σιζόπουλος, Γεώργιος Προκοπίου, Μιχάλης Γιωργάλλας,

Γιώργος Κάρουλλας, Ηλίας Μυριάνθους) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019».

10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συνολικής και Ενισχυμένης Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου (Κυρωτικός) Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Μετονομασίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί Προστασίας Μαρτύρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», παρατηρήσεις του κ. Άριστου Δαμιανού και της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και ψήφισή τους σε νόμους.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμος (Αρ. 1) του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς του 2019».
15. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους (με αρ. 2).
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμος του 2019».
17. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», συζήτηση (Αδάμος Αδάμου, Μαρίνος Σιζόπουλος, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Παύλος Μυλωνάς, Ευθύμιος Δίπλωρος, Γιώργος Λιλλήκας, Άντρος Κυπριανού, Ζαχαρίας Κουλίας, Χριστάκης Τζιοβάνης, Δημήτρης Δημητρίου) και καταψήφισή της.
18. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση των ακόλουθων καταλόγων:
  - α. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018,
  - β. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2018,
  - γ. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2018,
  - δ. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται και πάλι με βάση τα ίδια κριτήρια που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2018,

συζήτηση (Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Ζαχαρίας Ζαχαρίου), το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.

19. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

20. Ερωτήσεις βουλευτών:

Μέτρα για την ίση μεταχείριση των αγροπυροσβεστών ειδικών θηροφυλάκων - Φυτοφάρμακα σε τρόφιμα - Ανέγερση πρατηρίου πετρελαιοειδών στη Δευτερα και παραπλάνηση της περιβαλλοντικής αρχής - Μαύρος καπνός από τις εγκαταστάσεις του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας και επιπτώσεις στο περιβάλλον - Καθυστέρηση κατασκευής εμπορευματικού σταθμού στο αεροδρόμιο Λάρνακας - Γεωλογικές μελέτες στη Λάρνακα (εμπιστευτική ερώτηση) - Αυξημένη παρουσία κουνουπιών λόγω της φεινής πολυομβρίας - Η μετακίνηση του γηπέδου του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας και οι ανασκαφές για το αρχαίο λιμάνι Κιτίου - Συναυλία στην περιοχή «Lady's Mile» στη Λεμεσό - Άδειες και επιδόματα οικιακών εργαζομένων και εργαζομένων από τρίτες χώρες - Η Σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την Αξιοπρεπή Εργασία των Οικιακών Εργαζομένων - Η Δήλωση Προθέσεων μεταξύ των Υπουργών Εξωτερικών ΗΠΑ-Κύπρου και σε σχέση με το Κυπριακό - Ξένοι παρατηρητές σε τουρκική στρατιωτική άσκηση στα κατεχόμενα - Χρήση παραλίας ωτοκίας χελωνών στην Πάφο για πραγματοποίηση γιορτής - Μεταφορά άμμου από την παραλία της Πόλης Χρυσοχούς στην περιοχή του αλιευτικού καταφυγίου στο Λατσί - Ανάθεση υπηρεσιών του Κέντρου Αθλητικών Ερευνών Κύπρου στον ιδιωτικό τομέα - Η κατασκευή του νέου αρχαιολογικού μουσείου και η ανάπλαση του χώρου του παλαιού γενικού νοσοκομείου - Η εγκατάσταση του συστήματος φωτοεπισήμανσης - Καθορισμός του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων - Αδειοδότηση χρήσης πυροτεχνημάτων.

21. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Η επιχορήγηση του προγράμματος «Pay as you throw» - Άρδευση, περικοπές και γήπεδα γκολφ - Καταγγελίες για καύση ψόφιων ζώων στην κτηνοτροφική περιοχή Λιβαδιών - Αναπαλαίωση κτιρίου στην Οδού - Οδοιπορικά έξοδα που καλύφθηκαν από το κοινοτικό συμβούλιο Καλαβασού - Κυβερνητικές κατοικίες στην περιοχή του Προεδρικού στους Αγίους Ομολογητές - Ενιαίο νομικό πλαίσιο για τη λειτουργία των αθλητικών σωματείων και ομοσπονδιών - Κοιμητήρια ζώων - Αίτημα του Συνδέσμου Γονέων και Φίλων του 1^{ου} Πρότυπου Κρατικού Σπιτιού Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες της επαρχίας Αμμοχώστου για διορισμό μόνιμου νοσηλεύτη - Το ενδεχόμενο δημιουργίας νέας λατομικής ζώνης μεταξύ Λευκάρων και Λυθροδόνα - Σχεδιασμός χωροθέτησης νέας λατομικής ζώνης στην επαρχία Λάρνακας - Ποσό για τη διάνοιξη δρόμου από το Μακένζυ μέχρι τον φάρο Περβολιών - Τροποποίηση των περί Ιδιωτικών Σχολείων Γυμναστικής Κανονισμών - Προδιαγραφές σχολικών ιατρείων - Συντήρηση δρόμων Βάβλας-Οράς και Οράς-Οδού - Αγωγοί νερού και κατασκευή νέου γηπέδου στη Λεμεσό - Η αγορά καυσίμων από τα κατεχόμενα και η μείωση του φόρου κατανάλωσης καυσίμων (απάντηση περιορισμένης χρήσης).

22. Αγορεύσεις (Γιώργος Λιλλήκας, Λίνος Παπαγιάννης, Γιώργος Περδίκης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Ηλίας Μυριάνθους, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Γιώργος Λουκαΐδης, Δημήτρης Δημητρίου, Μάριος Μαυρίδης, Ζαχαρίας Κουλίας, Ζαχαρίας Ζαχαρίου) για το θέμα «Το μέλλον της Ευρώπης» και λήξη του θέματος.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 5^{ης} Ιουλίου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.13 π.μ.

Αρ. 28

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας!

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Εθνικής Συνέλευσης της Δημοκρατίας της Αρμενίας,

Αξιότιμα μέλη της Εθνοσυνέλευσης της Αρμενίας,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Είναι με ιδιαίτερα αισθήματα χαράς και τιμής που υποδέχομαι στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στην Κύπρο τον Πρόεδρο της Εθνοσυνέλευσης της Αρμενίας και την υψηλή αντιπροσωπία του. Η παρουσία σας εδώ, φίλε Πρόεδρε, επιβεβαιώνει τους ισχυρούς δεσμούς Κύπρου-Αρμενίας και η προσφώνησή σας στην ολομέλεια της Βουλής είναι απόδειξη της ιδιαίτερης σχέσης που μοιράζονται τα κοινοβούλιά μας.

Οι αδιαμφισβήτητα στενές και αδελφικές μας σχέσεις βασίζονται στους ιστορικούς δεσμούς και τις κοινές θρησκευτικές και πολιτισμικές παραδόσεις, καθώς και τη σταθερή, κοινή προσήλωσή μας στις αρχές του διεθνούς δικαίου, της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης.

Κύπρος και Αρμενία στέκονται πάντοτε αλληλέγγυες, τόσο κατά τις τραγικές στιγμές της ιστορίας τους όσο και στους εθνικούς τους αγώνες για δικαίωση. Αρχής γενομένης από την άφιξη των πρώτων Αρμενίων στην Κύπρο τον 6^ο αιώνα μ.Χ., η τελευταία μαζική άφιξη, αρχές του 20^{ου} αιώνα, ήταν αυτή των τραγικών θυμάτων του διωγμού από τους Νεοτούρκους.

Η Κύπρος, η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα και δεύτερη παγκοσμίως που αναγνώρισε επίσημα το 1975 τη γενοκτονία, θα παραμείνει πιστός συμπαραστάτης στο δίκαιο αίτημα της χώρας σας για ευρύτερη αναγνώριση του αποτρόπαιου εγκλήματος και αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας.

Η πολυάριθμη και ενεργή παρουσία της αρμενικής κοινότητας στην Κύπρο, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της κυπριακής κοινωνίας, εμπλουτίζει την κοινωνική, πολιτική και οικονομική ζωή του νησιού μας, ενισχύοντας τους άρρηκτους δεσμούς μεταξύ των χωρών μας. Στο σημείο αυτό δεν μπορώ παρά να υπογραμμίσω το ζωντανό ενδιαφέρον και την επιφανή δράση του κ. Βαρτκές Μαχτεσιάν, αντιπροσώπου της θρησκευτικής ομάδας των Αρμενίων στη Βουλή, η οποία μηδενίζει κάθε απόσταση μεταξύ των χωρών μας.

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Παραμένοντας σταθερός υποστηρικτής των ευρωπαϊκών προσδοκιών της Αρμενίας, η Κύπρος έχει ήδη επικυρώσει τη Συμφωνία Συνολικής και Ενισχυμένης Εταιρικής Σχέσης μεταξύ Αρμενίας και ΕΕ, επιστέγασμα της εργατικότητας και προοδευτικότητας της χώρας σας και του λαού σας, που προάγει τις σχέσεις με την ΕΕ σε υψηλότερο επίπεδο. Ευχόμαστε δε τάχιση ολοκλήρωση της διαδικασίας επικύρωσης από όλα τα μέρη και άμεση εφαρμογή της, πιστεύοντας ακράδαντα ότι η συνεργασία αυτή θα αποβεί αμοιβαία επωφελής.

Θα ήθελα επίσης να εκφράσω εκ μέρους του κυπριακού λαού και της πολιτικής του ηγεσίας τη βαθιά ευγνωμοσύνη μας για τη σταθερή και βασισμένη σε αρχές υποστήριξη της Αρμενίας στον δίκαιο αγώνα της Κύπρου και τις ειρηνικές προσπάθειές μας για εξεύρεση δικαίας και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού.

Δε χρειάζεται να υπενθυμίσουμε ότι το κυπριακό πρόβλημα δεν είναι διακοινοτικό ούτε μια θρησκευτική ή εθνοτική σύγκρουση, ότι είναι πρόβλημα εισβολής και κατοχής από την Τουρκία, ένα διεθνές πρόβλημα, το οποίο απειλεί και την ασφάλεια της ευρύτερης περιοχής. Η Τουρκία προσθέτει στην πάγια αδιάλλακτη στάση της στο Κυπριακό τις προκλητικές και έκνομες ενέργειές της εντός της κυπριακής αποκλειστικής οικονομικής ζώνης, παραβιάζοντας κατάφωρα το διεθνές δίκαιο και τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ενέργειες οι οποίες, πέραν της λεκτικής καταδίκης, επιβάλλεται να τύχουν και της ουσιαστικής αντίδρασης της διεθνούς κοινότητας, επιφέροντας κόστος στην Τουρκία για τη μη συμμόρφωσή της με το διεθνές δίκαιο.

Η πλευρά μας παραμένει σταθερά προσηλωμένη στην επίτευξη ολοκληρωμένης, δικαίας και βιώσιμης λύσης, η οποία θα βασίζεται στα σχετικά ψηφίσματα του ΟΗΕ και στις αξίες και αρχές της ΕΕ. Λύση, η οποία θα διασφαλίζει τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών του συνόλου του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων.

Κύριε Πρόεδρε της αρμενικής Εθνοσυνέλευσης,

Η τελευταία επίσκεψή μας στην Αρμενία, που δεν ξεχνάμε και για την οποία σας ευχαριστούμε θερμά, όπως και η εδώ παρουσία σας αποτελούν επαναβεβαίωση της κοινής μας βούλησης για περαιτέρω ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ των κοινοβουλίων Κύπρου και Αρμενίας και τη διεύρυνσή τους σε όλους τους τομείς.

Χαιρετίζουμε την πολύ πρόσφατη υλοποίηση εκ μέρους των κυβερνήσεών μας της τριμερούς συνεργασίας Κύπρου, Αρμενίας και Ελλάδας. Δεδηλωμένη επιθυμία της Βουλής των Αντιπροσώπων και εμού του ιδίου είναι η συνεργασία αυτή να αποτελέσει την απαρχή μιας αντίστοιχης τριμερούς συνεργασίας και στο κοινοβουλευτικό επίπεδο, όπως έχουμε ήδη συζητήσει και συμφωνήσει.

Καλωσορίζοντάς σας ακόμα μια φορά στην Κύπρο, φίλε κύριε Πρόεδρε, είμαι βέβαιος ότι η επίσκεψη αυτή θα ενισχύσει περαιτέρω τους δεσμούς των δύο χωρών μας και θα ενδυναμώσει τις φωνές των λαών μας στο διεθνές επίπεδο.

Εύχομαι στη Δημοκρατία της Αρμενίας και τον αδελφό αρμενικό λαό πρόοδο, ευημερία και ευόδωση των δικαίων αγώνων τους.

Με ιδιαίτερη χαρά και τιμή, κύριε Πρόεδρε, σας καλώ να απευθύνετε τον λόγο στη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(Η μετάφραση στα ελληνικά της ομιλίας του Προέδρου της Εθνικής Συνέλευσης της Δημοκρατίας της Αρμενίας κ. Ararat Mirzoyan)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΜΕΝΙΑΣ:

(ARARAT MIRZOYAN)

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε,

Αξιότιμοι συνάδελφοι,

Κυρίες και κύριοι,

Είναι μεγάλη τιμή για μένα σήμερα να έχω την ευκαιρία να προσφωνήσω τη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πριν την ομιλία μου, θα ήθελα να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου για τη φιλοξενία και την υποδοχή που επιφυλάχθηκε και για μένα και για τα μέλη της αντιπροσωπίας μου.

Το 2018, τον Μάιο και τον Απρίλιο, στην πατρίδα μου πραγματοποιήθηκε ειρηνική, μη βίαια, βελούδινη επανάσταση. Οι πολίτες της Δημοκρατίας της Αρμενίας και όλοι οι Αρμένιοι ξεσηκώθηκαν, για να καλέσουν να εφαρμοστεί στην πραγματικότητα η λέξη «δημοκρατία» και να επιστρέψει η εξουσία στον λαό. Αυτός ο δρόμος που η Αρμενία επέλεξε έναν χρόνο πριν, η πίστη της στη δημοκρατία, στα θεμελιώδη δικαιώματα των ανθρώπων, στις ελευθερίες, είναι μη ανατρέψιμος για τη σύγχρονη και καινούρια Αρμενία. Η επιβεβαίωση αυτών φάνηκε στις πρόωρες κοινοβουλευτικές εκλογές με τη συμμετοχή των διεθνών παρατηρητών, που αξιολόγησαν με τον καλύτερο τρόπο αυτές τις εκλογές, και για μένα είναι μεγάλη τιμή ως νέος Πρόεδρος της Βουλής των Αρμενίων να πραγματοποιήσω την πρώτη μου επίσκεψη στην Κυπριακή Δημοκρατία. Τις πρώτες μέρες της βελούδινης επανάστασης είχε δηλωθεί ότι δε θα υπάρξουν ριζικές αλλαγές στην εξωτερική πολιτική

της Αρμενίας και βεβαίως είμαστε έτοιμοι να ενισχύσουμε τις ήδη ισχυρές σχέσεις μεταξύ της Αρμενίας και της Κύπρου.

Ο Αριστοτέλης, όταν μιλούσε για τη φιλία, έλεγε ότι υπάρχουν τρεις κατηγορίες φίλων: Οι φίλοι που υπάρχουν, για να περάσεις καλά, οι φίλοι συμφερόντων και οι πραγματικοί φίλοι. Απ' αυτό το υψηλό βήμα θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι οι αιώνες έχουν αποδείξει ότι οι Αρμένιοι και οι Κύπριοι είναι πραγματικοί φίλοι. Η Αρμενία και η Κύπρος είναι πραγματικοί φίλοι. Πριν από αιώνες οι Αρμένιοι και οι Κύπριοι είχαν αγωνιστεί κατά του οθωμανικού ζυγού. Σήμερα, εμείς στη Δημοκρατία της Αρμενίας και εσείς στην Κυπριακή Δημοκρατία, όλοι μας έχουμε μια ξεχωριστή αποστολή, να αντιμετωπίσουμε την επιθετική και επιτακτική πολιτική της Τουρκίας. Και αυτή την αποστολή εμείς την εκτελούμε, υποστηρίζοντας ο ένας τον άλλον στα ζωτικά μας θέματα.

Όπως γνωρίζετε και εσείς, η Αρμενία πάντοτε ήθελε να εγκαθιδρύσει σχέσεις διπλωματικές με την Τουρκία χωρίς προϋποθέσεις, για να ανοίξουν και τα σύνορα, αλλά η Τουρκία δεν το δέχεται. Η γειτονική χώρα και η ηγεσία της δεν το δέχονται αυτό. Οι αρμενοτουρκικές σχέσεις πάντοτε συζητιούνται στο πλαίσιο των συμφερόντων των τρίτων χωρών, κάτι το οποίο είναι μη αποδεκτό, επειδή προκαλεί στην περιοχή μας αστάθεια και συνέχιση των συγκρούσεων.

Αξιότιμοι φίλοι,

Όπως γνωρίζετε, στο θέμα του Ναγκόρνο-Καραμπάχ η διαδικασία της επίλυσής του διεξάγεται υπό την αιγίδα της Ομάδας Μινσκ. Είναι, ήταν και θα είναι η μοναδική εντολή που έχει δοθεί από τη διεθνή κοινότητα. Η ασφάλεια του Αρζάχ και το καθεστώς για την Αρμενία έχουν προτεραιότητα και το θέμα δεν μπορεί να λυθεί χωρίς την τελευταία λέξη των βασικών πλευρών της σύγκρουσης στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ. Είναι ανεκτίμητη για μας η στάση αρχών της αδελφικής Κύπρου, που στηρίζει την Αρμενία και τον λαό μας γύρω από όλα τα θέματα ζωτικών συμφερόντων.

Σε ό,τι αφορά το Κυπριακό, εμείς πάντοτε επισημαίνουμε ότι, παρ' όλο που στα θέματα της επίλυσης εμείς αξιοποιούμε τη βοήθεια διάφορων νομικών διεθνών διαδικασιών, αυτό όμως δε μας εμποδίζει να υποστηρίζουμε ο ένας τον άλλο. Είναι βέβαιο ότι θα έρθει εκείνη η μέρα που ο δίκαιος αγώνας και οι προσπάθειες για την επανένωση του νησιού θα δικαιωθούν και θα υλοποιηθούν.

Δεν μπορώ να μην αναφερθώ στις προκλητικές ενέργειες εντός της κυπριακής αποκλειστικής οικονομικής ζώνης από την πλευρά της Τουρκίας, κάτι το οποίο έχει ήδη καταδικαστεί από τη διεθνή κοινότητα. Παρόμοιες μη αποτελεσματικές και μη παραγωγικές ενέργειες της Τουρκίας δε συμβάλλουν για την ασφάλεια στην περιοχή και τη σταθερότητα.

Η φιλική μας Κύπρος είχε σημαντικό ρόλο στη διεθνή αναγνώριση της αρμενικής γενοκτονίας. Εγώ σήμερα βρίσκομαι σε ένα κοινοβούλιο το οποίο είναι το πρώτο στην Ευρώπη και είναι το δεύτερο σε όλο τον κόσμο που το 1975 αναγνώρισε την αρμενική γενοκτονία. Εκφράζω τη βαθιά μου ευγνωμοσύνη στη Βουλή των Αντιπροσώπων που έχει υιοθετήσει την 24^η Απριλίου ως την εθνική ημέρα μνήμης των θυμάτων της γενοκτονίας και το 2015 με ψήφισμα ποινικοποίησε την άρνηση της γενοκτονίας. Η Αρμενία και η Κύπρος πολλές φορές έχουν αποδείξει την προσήλωσή τους στις πανανθρώπινες αξίες και έχουν αποδείξει τη δέσμευσή τους να συνεχίσουν να κάνουν όλες τις απαραίτητες κινήσεις για την πρόληψη επανάληψης παρόμοιων εγκλημάτων. Θα ήθελα να εκφράσω επίσης την ευγνωμοσύνη μου στην ηγεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, αναφερόμενος στους κ. Νίκο Αναστασιάδη και Γιαννάκη Ομήρου, που επισκέφθηκαν την Αρμενία στο πλαίσιο των εκδηλώσεων της εκατοστής επετείου της αρμενικής γενοκτονίας, καθώς και για τη συμμετοχή τους σ' αυτές τις εκδηλώσεις.

Ο ρόλος και η συμβολή της αρμενικής παροικίας είναι πολύ σημαντικοί, καθώς οι Αρμένιοι επιζήσαντες της γενοκτονίας από τους Οθωμανούς βρήκαν καταφύγιο και άσυλο εδώ στην Κύπρο. Είμαστε ευγνώμονες και εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας στην Κύπρο και στον λαό της Κύπρου που τους αγκάλιασε και τους έδωσε δυνατότητα επιβίωσης, δημιουργικότητας και παραγωγικότητας. Είναι με μεγάλη χαρά που και σήμερα οι Αρμένιοι της Κύπρου συμμετέχουν στην οικονομική, πολιτική και κοινωνική ζωή της Κύπρου.

Είναι μεγάλη τιμή για μένα απ' αυτό το υψηλό βήμα να υπογραμμίσω και το ανεκτίμητο έργο του κ. Βαρτέκς Μαχτεσιάν, του συμπατριώτη μας. Εκτιμούμε ιδιαίτερα, αγαπητέ συμπατριώτη, τη συμβολή σας και την προσφορά σας στο θέμα της ενίσχυσης των διακοινοβουλευτικών σχέσεων. Είναι υποδειγματικές οι σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών. Τελευταία έχουμε καταφέρει να ενισχύσουμε τις διακρατικές μας σχέσεις και έχουμε σταθερή ημερήσια διάταξη, που έχει πολλά θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Είμαι βέβαιος ότι έχουμε ακόμα περιθώριο, για να εμβαθύνουμε κι άλλο τη σχέση μας και τη συνεργασία μας.

Μιλώντας για το μέλλον, θα ήθελα να πω ότι αυτή την περίοδο έχει μεγάλη σημασία η συνεργασία με την Κύπρο για το πλαίσιο της συνεργασίας της Αρμενίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και εγώ θέλω να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου για το ότι πριν από λίγες μέρες από τη Βουλή των Αντιπροσώπων επικυρώθηκε η συμφωνία συνολικής και διευρυμένης εταιρικής σχέσης της Αρμενίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι πολύπλευρη αυτή η συνεργασία με την Αρμενία και έχει μεγάλη σημασία για τη χώρα μας.

Επίσης, αποδίδω ιδιαίτερη σημασία στο τριμερές πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της Αρμενίας, της Κύπρου και της Ελλάδας. Είναι καινούριες προοπτικές, για να μπορέσουμε να έχουμε μια πολύπλευρη

συνεργασία σε πολλούς τομείς. Είμαι βέβαιος ότι η δημιουργία ενός κοινοβουλευτικού πλαισίου τριμερούς συνεργασίας θα μας δώσει τη δυνατότητα να μπορέσουμε πιο αποτελεσματικά να αξιοποιήσουμε την κοινοβουλευτική συνεργασία και όλες τις συνεργασίες που έχουμε.

Επιτρέψτε μου να σας πω, υπήρχαν στιγμές που έχουμε μοιραστεί τον πόνο μαζί, επομένως εμείς πρέπει να αγωνιστούμε μαζί προς όφελος των λαών μας, προς όφελος της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης.

Ζήτω η Κύπρος!

Ζήτω η Αρμενία!

Ζήτω η διαχρονική φιλία Κύπρου-Αρμενίας!

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τον κοσμήτορα να οδηγήσει τον Πρόεδρο στη θέση του.

Ευχαριστώ τον Πρόεδρο της Εθνικής Συνέλευσης της Δημοκρατίας της Αρμενίας, φίλο Ararat Mirzoyan, για την ομιλία του ενώπιον της Βουλής.

Παρακαλώ όπως παραμείνετε στις θέσεις σας, μέχρι να αποχωρήσει ο επίσημος προσκεκλημένος μας. Θα συνεχίσουμε αμέσως μετά, δηλαδή σε δύο λεπτά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Εθνικής Συνέλευσης της Δημοκρατίας της Αρμενίας αποχωρεί από την αίθουσα της ολομέλειας.)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν ξεκινήσουμε τη νομοθετική εργασία οφείλουμε να αναφερθούμε στη θλιβερή επέτειο της έκρηξης στη ναυτική βάση «Ευάγγελος Φλωράκης» στο Μαρί, που στοίχισε τη ζωή σε δεκατρείς ηρωικούς συμπατριώτες μας και προκάλεσε σοβαρές ζημιές στον ηλεκτροπαραγωγό σταθμό του Βασιλικού.

Στις 11 Ιουλίου συμπληρώνονται οκτώ χρόνια από τη φονική έκρηξη που συγκλόνησε το παγκύπριο και πλημμύρισε με οδύνη όχι μόνο τους συγγενείς των θυμάτων, αλλά και όλους εμάς. Η Βουλή των Αντιπροσώπων εκφράζει και πάλι τη συμπάραστασή της προς τους οικείους των αξιωματικών, ναυτών και πυροσβεστών, που με θάρρος, αυταπάρνηση και αίσθημα ευθύνης προσέτρεξαν να επιτελέσουν στο ακέραιο το καθήκον τους, θέτοντας το δημόσιο συμφέρον υπεράνω της ζωής τους.

Σας καλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των δεκατριών ηρωικών ανδρών, που με απaráμιλλη αυτοθυσία και αφοσίωση στο καθήκον έχασαν τη ζωή τους την ολέθρια εκείνη ημέρα.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα επίσης να αναφερθώ στο θλιβερό γεγονός του θανάτου ενός πρώην μέλους της Βουλής των Αντιπροσώπων, διακεκριμένου στελέχους της αριστεράς και βετεράνου του συνδικαλιστικού κινήματος, του Παύλου Δίγκλη, ενός ανθρώπου που με την πολυδιάστατη δράση του κόσμησε την πολιτική ζωή. Ο Παύλος Δίγκλης γεννήθηκε στον Άγιο Θεόδωρο Αμμοχώστου το 1931 και σπούδασε οικονομικά και κοινωνικές επιστήμες στη Σοβιετική Ένωση, όπου και του απονεμήθηκε διδακτορικός τίτλος στα οικονομικά. Διετέλεσε μέλος της Κεντρικής Επιτροπής και του Πολιτικού Γραφείου του ΑΚΕΛ και γενικός γραμματέας της ΠΕΟ. Διετέλεσε επίσης βουλευτής εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας του ΑΚΕΛ-Αριστερά κατά την περίοδο 1981-1990 και του ΑΔΗΣΟΚ, του οποίου διετέλεσε και πρώτος πρόεδρος, κατά την περίοδο 1990-1991. Είναι συγγραφέας του ιστορικο-πολιτικού βιβλίου «Πικρές Αλήθειες», που αναφέρεται στο Κυπριακό, του βιβλίου «ΑΚΕΛ: Με τόλμη και παρρησία», καθώς και πληθώρας άρθρων και μελετών οικονομικού, κοινωνικού, συνδικαλιστικού και πολιτικού περιεχομένου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Παύλος Δίγκλης κατά τη διάρκεια της δεκαετούς βουλευτικής του θητείας, αλλά και της ζωής του ολόκληρης διακρίθηκε για το ήθος και την εργατικότητά του, καθώς και για την προσήλωσή του στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων του κυπριακού λαού γενικότερα και ειδικότερα των εργαζομένων ως γνήσιος και φλογερός συνδικαλιστής.

Εκφράζοντας τα θερμά μας συλλυπητήρια προς την οικογένειά του και διερμηνεύοντας τα αισθήματα όλων, σας καλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη του.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία του η μνήμη!

Παρακαλώ τη γραμματέα όπως διαβάσει τις αναφορές που έχουμε σήμερα για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Άγγελος Βότσης, η κ. Ελένη Σταύρου και οι κ. Νίκος Κέττηρος και Ηλίας Μυριάνθους συμμετείχαν στην 61^η Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των Κοινοβουλίων των Χωρών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COSAC) στο Βουκουρέστι από τις 23 έως τις 25 Ιουνίου στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής διάστασης της ρουμανικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ. Συζητήθηκαν μεταξύ άλλων οι προοπτικές για τις διεθνείς εμπορικές σχέσεις της Ένωσης και το μέλλον των σχέσεών της με το Ηνωμένο Βασίλειο ενόψει του Brexit, καθώς και ο κοινωνικός αντίκτυπος της τεχνολογίας και της καινοτομίας. Η διάσκεψη υιοθέτησε συμπεράσματα και την τακτική εξαμηνιαία συνεισφορά της προς τα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

Κατά το Τρίτο Μέρος της Συνόδου 2019 της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) στο Στρασβούργο, από τις 24 έως τις 28 Ιουνίου, η επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας κ. Στέλλα Κυριακίδου μίλησε εκ μέρους της Πολιτικής Ομάδας του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος για το θέμα του τερματισμού της αναγκαστικής θεραπείας και του εγκλεισμού ατόμων με ψυχικές αναπηρίες. Επίσης, μίλησε για το θέμα του τερματισμού της βίας κατά των παιδιών και για τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας.

Σε ακρόαση της Επιτροπής Μετανάστευσης, Προσφύγων και Εκτοπισθέντων για το Ψήφισμα 2214 (2018) για τις ανθρωπιστικές ανάγκες και τα δικαιώματα των εκτοπισθέντων στην Ευρώπη πραγματοποιήθηκε ζωντανή σύνδεση με τα μέλη της Διερευνητικής Επιτροπής για τους Αγνοούμενους στην Κύπρο. Σε παρέμβασή της η κ. Κυριακίδου κάλεσε την Τουρκία να συνεργαστεί με ειλικρίνεια σε ό,τι αφορά στο ανθρωπιστικό θέμα των αγνοουμένων και αναφέρθηκε εκτενώς στο προσφυγικό ζήτημα.

Σε διάσκεψη με θέμα την ολοκλήρωση της εκστρατείας της ΚΣΣΕ για τον τερματισμό της κράτησης ανήλικων μεταναστών η κ. Κυριακίδου ως κύρια ομιλήτρια και πρόεδρος της αρμόδιας υποεπιτροπής της συνέλευσης αναφέρθηκε στην πρόσφατη επίσκεψη εργασίας στην Κύπρο μελών της Επιτροπής Μετανάστευσης, Προσφύγων και Εκτοπισμένων της ΚΣΣΕ.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου παρουσίασε το προσχέδιο ψηφίσματος και σύστασης έκθεσής του με θέμα τον ρόλο της εκπαίδευσης στην ψηφιακή εποχή στην Επιτροπή Πολιτισμού, Παιδείας, Επιστημών και ΜΜΕ της ΚΣΣΕ. Τα κείμενα εγκρίθηκαν ομόφωνα. Ο κ. Ευσταθίου ενημέρωσε επίσης τα μέλη της επιτροπής για τις τελευταίες συνεδρίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI), όπου μετέχει ως εκπρόσωπος της συνέλευσης.

Ο επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Ασιατική Κοινοβουλευτική Συνέλευση κ. Νίκος Τορναρίτης συμμετείχε σε συνεδρία της Μόνιμης Επιτροπής Πολιτικών Υποθέσεων της συνέλευσης στο Ιράν μεταξύ 25 και 27 Ιουνίου. Η επιτροπή υιοθέτησε ψηφίσματα για την προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης, των ορθών κοινοβουλευτικών πρακτικών και του κράτους δικαίου, ιδιαίτερα μέσω της συνεργασίας και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών. Ο κ. Τορναρίτης τόνισε μεταξύ άλλων πως η Κύπρος αποτελεί γέφυρα ειρήνης, πολιτισμού, ανάπτυξης και ενεργειακής σταθερότητας μεταξύ Ευρώπης και Ασίας.

Η κ. Αννίτα Δημητρίου συμμετείχε ως μέλος της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών στη Διάσκεψη Κορυφής Γυναικών Πολιτικών Ηγετών στο Τόκυο από τις 25 μέχρι τις 27 Ιουνίου με θέμα την ανάληψη δράσεων για πρόοδο της κοινωνίας μέσω της υλοποίησης των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ. Συζητήθηκαν μεταξύ άλλων ο ρόλος των κοινοβουλίων στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης και ποικιλομορφίας, η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, τα ζητήματα της οικονομικής ενδυνάμωσης των γυναικών, καθώς και τα εμπόδια που αναφύονται στη γυναικεία πολιτική καριέρα. Η κ. Δημητρίου ήταν εκ των κύριων ομιλητριών στη συζήτηση του τελευταίου θέματος.

Η πρόεδρος της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης κ. Gabriela Cuevas Barron πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο, από 26 μέχρι 29 Ιουνίου, ύστερα από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της Βουλής. Η κ. Cuevas Barron είχε χωριστές συναντήσεις με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου, τον Πρόεδρο της Βουλής, τον Υπουργό Εξωτερικών, την πρόεδρο και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, την αντιπροσωπία της Βουλής στη Διακοινοβουλευτική Ένωση και τον πρώην Πρόεδρο της Βουλής και νυν δήμαρχο Αμμοχώστου. Όπως γνωρίζετε, η κ. Cuevas Barron προσφώνησε την ολομέλεια της Βουλής εξαίροντας τις πρωτοβουλίες που ανέλαβε ο Πρόεδρος του σώματος για δημιουργία της Παράλληλης Βουλής και του Σπιπού του Πολίτη, όπως και τη διαχρονικά δραστήρια και αποτελεσματική συμμετοχή της αντιπροσωπίας της Βουλής στη Διακοινοβουλευτική Ένωση.

Αντιπροσωπία, αποτελούμενη από τους κ. Άντρο Κυπριανού ως επικεφαλής, τον κ. Άγγελο Βότση και την κ. Άννα Θεολόγου, συμμετείχε στο 2^ο Διεθνές Συνέδριο για την Ανάπτυξη του Κοινοβουλευτισμού, που διοργάνωσε το Κοινοβούλιο της Ρωσικής Ομοσπονδίας από τις 30 Ιουνίου μέχρι τις 3 Ιουλίου στη Μόσχα. Ο

κ. Κυπριανού συμμετείχε σε συζήτηση με θέμα «Διεθνής ασφάλεια: Διάλογος των νομοθετών για την ειρήνη και τη σταθερότητα». Ο κ. Βότσης έλαβε μέρος στη θεματική ενότητα «Διακοινοβουλευτική συνεργασία: Αρχές, τάσεις και θεσμοί», ενώ η κ. Θεολόγου πήρε μέρος στη θεματική ενότητα «Νομοπαρασκευαστικό και νομικό πλαίσιο για το ψηφιακό μέλλον: Λύσεις και προκλήσεις». Υιοθετήθηκε κοινή διακήρυξη, όπου τονίζεται ο ρόλος της διακοινοβουλευτικής συνεργασίας και του κοινοβουλευτικού θεσμού στο διεθνές σύστημα στην αντιμετώπιση των σύγχρονων διεθνών προκλήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα τώρα να ενημερώσει το σώμα ποιοι βουλευτές απουσιάζουν σε αποστολές της Βουλής στο εξωτερικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου και ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, αλλά και ο κ. Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης συμμετέχουν στην ετήσια σύνοδο της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη στο Λουξεμβούργο και ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου συμμετέχει στη συνεδρία της Δεύτερης Μόνιμης Επιτροπής της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου με θέμα «Έναλλακτικές αγορές επιχειρηματικών κεφαλαίων για οικονομική ανάπτυξη στη Μεσόγειο» στο Μιλάνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω αυτή η ενημέρωση της Βουλής για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής να είναι ικανοποιητική για τα μέλη της Βουλής και να την παρακολουθούν με προσοχή, για να μη ρωτούν μετά κάποια πράγματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν μπούμε στη νομοθετική εργασία, να σας πληροφορήσω ότι η Επιτροπή Επιλογής συνήλθε σε συνεδρία της σήμερα και υιοθέτησε ορισμένες αλλαγές. Να παρακαλέσω την κ. Δημητρίου να τις διαβάσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έπειτα από σχετικό αίτημα της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, η κ. Αννίτα Δημητρίου αναλαμβάνει καθήκοντα αναπληρώτριας προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού.

Επίσης, ο βουλευτής και πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών κ. Γιώργος Λιλλήκας προστίθεται ως νέο μέλος της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Αναθεώρηση και τον Εκσυγχρονισμό του Κανονισμού της Βουλής.

Έτι περαιτέρω, έπειτα από σχετικό αίτημα της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, προτείνονται οι ακόλουθες αλλαγές στη σύνθεση των κοινοβουλευτικών επιτροπών ως αποτέλεσμα της εκλογής του κ. Γιώργου Κ. Γεωργίου ως ευρωβουλευτή και της ανάληψης καθηκόντων από τον νέο βουλευτή κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη.

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών η κ. Ελένη Μαύρου αντικαθιστά την κ. Ευανθία Σάββα.

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ο κ. Ανδρέας Πασιουρτίδης αντικαθιστά τον κ. Γιώργο Κ. Γεωργίου.

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ο κ. Ανδρέας Πασιουρτίδης αντικαθιστά τον κ. Αντρέα Φακοντή.

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ο κ. Άριστος Δαμιανού αντικαθιστά τον κ. Γιώργο Κ. Γεωργίου.

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η κ. Ευανθία Σάββα αντικαθιστά την κ. Ελένη Μαύρου.

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως ο κ. Ανδρέας Πασιουρτίδης αντικαθιστά τον κ. Γιώργο Κ. Γεωργίου.

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ο κ. Ανδρέας Πασιουρτίδης αντικαθιστά τον κ. Νίκο Κέττηρο.

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού ο κ. Νίκος Κέττηρος αντικαθιστά τον κ. Γιώργο Κ. Γεωργίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προχωρούμε στο Πρώτο Κεφάλαιο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θα θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το πρώτο θέμα της νομοθετικής εργασίας είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί της Δέκατης Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους όλων των κομμάτων. Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ώστε να διασφαλισθεί συνταγματικά η οικονομική αυτονομία της νομοθετικής εξουσίας με την κατάρτιση του προϋπολογισμού της αυτόνομα και χωρίς την εμπλοκή της εκτελεστικής εξουσίας.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί της Δέκατης Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων, σε αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 5 Δεκεμβρίου 2018 και 5 Ιουνίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ώστε να διασφαλιστεί συνταγματικά η οικονομική αυτονομία της νομοθετικής εξουσίας.

Ειδικότερα, προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 167 του συντάγματος, ώστε να καθοριστεί ότι ο προϋπολογισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων συντάσσεται από τον Πρόεδρο της Βουλής, εγκρίνεται με απόφαση του σώματος και ακολούθως, χωρίς καμία μεταβολή, καταχωρίζεται στον κρατικό προϋπολογισμό. Συναφώς και αφού δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, καθίσταται κατά πάντα εκτελεστός.

Κατά τη συζήτηση του θέματος από την επιτροπή ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων και εισηγητής της πρότασης νόμου ανέφερε ότι με την οικονομική αυτονομία της Βουλής μεταφέρεται στην πράξη η αρχή της απόλυτης διάκρισης των εξουσιών, στην οποία βασίζεται το πολιτειακό σύστημα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Συναφώς, τόνισε ότι η επιζητούμενη οικονομική αυτονομία της Βουλής επ' ουδενί συνεπάγεται έλλειψη αυτοελέγχου της νομοθετικής εξουσίας και/ή τη μη καθίδρυση των αναγκαίων εσωτερικά μηχανισμών ελέγχου. Όπως σχετικά αναφέρεται στο ίδιο το προοίμιο της πρότασης νόμου, κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού της Βουλής θα λαμβάνονται υπόψη απαρεγκλίτως και θα συνυπολογίζονται οι εκάστοτε επικρατούσες δημοσιονομικές συνθήκες και γενικές δημοσιονομικές κατευθυντήριες, όπως και οι απορρέουσες από τη συμμετοχή της Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ευρωζώνη υποχρεώσεις.

Διαμνύοντας τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομικών επί της φιλοσοφίας της προτεινόμενης ρύθμισης, οι παρευρεθέντες στη συζήτηση εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι η όποια συνταγματική τροποποίηση πρέπει να διασφαλίζει ότι θα τηρούνται οι υποχρεώσεις της Δημοκρατίας από τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού της Βουλής πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εκάστοτε καθοριζόμενα ανώτατα όρια δαπανών.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών, με σχετική επιστολή του, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2019, επαναλαμβάνει τη θέση ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων, κατά την ετοιμασία του ετήσιου προϋπολογισμού της και του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου, πρέπει να συνεχίσει να λαμβάνει υπόψη τα ανώτατα όρια δαπανών, όπως αυτά καθορίζονται ετησίως από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Συναφώς με τα πιο πάνω, το Υπουργείο Οικονομικών υπέβαλε επίσης εισήγηση για αναθεώρηση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ώστε να γίνεται αναφορά στο άρθρο 80.2 του συντάγματος τόσο στο προοίμιο του προτεινόμενου νόμου όσο και στο κείμενο της προτεινόμενης συνταγματικής ρύθμισης.

Κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της επιτροπής οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν γραπτώς. Συναφώς, η επιτροπή ενημερώθηκε για τις θέσεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας επί του θέματος από τον Υπουργό Οικονομικών με επιστολή του, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2019. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, όπως προκύπτει σχετικά, κρίνει ότι μόνο με τη συναίνεση της εκτελεστικής εξουσίας δύναται να υλοποιηθεί συνταγματικά η οικονομική

αυτονομία της Βουλής. Σε αντίθετη περίπτωση, όπως σχετικά αναφέρει, η προτεινόμενη συνταγματική ρύθμιση θα επιφέρει αύξηση των υπό του προϋπολογισμού προβλεπόμενων εξόδων, αφού θα επιτρέψει στη Βουλή των Αντιπροσώπων να αποφασίζει μονομερώς για τα έξοδα που θα προβλέπονται σε κάθε μελλοντικό της προϋπολογισμό. Επιπροσθέτως κρίνει ότι, παρότι η υπεροχή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι του συντάγματος διασφαλίζεται με το άρθρο 179.2 του συντάγματος, θα ήταν πρόσφορο η προτεινόμενη τροποποίηση να τελει ρητά υπό την επιφύλαξη του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί ως θέμα αρχής τους σκοπούς της προτεινόμενης συνταγματικής τροποποίησης και κρίνοντας ότι η κατάρτιση του προϋπολογισμού της Βουλής, σε συνάρτηση πάντοτε με τις εκάστοτε ισχύουσες δημοσιονομικές δεσμεύσεις του κράτους, αποτελεί άνευ ετέρου θεσμική υποχρέωσή της ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή έχει αναθεωρηθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Ενδέκατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019». Συναφώς, με την αναθεώρηση του αρχικού κειμένου της πρότασης νόμου, τα ζητήματα που αφορούν στην καθίδρυση αποτελεσματικών μηχανισμών ελέγχου, αλλά και όσα άλλα ζητήματα δυνατό να προκύψουν στο πλαίσιο της επιζητούμενης οικονομικής αυτονομίας θα ρυθμιστούν με ειδικό νόμο που θα ψηφιστεί για τον σκοπό αυτό μετά τη συγκεκριμένη συνταγματική τροποποίηση.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί της Δέκατης Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Δημήτρης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Άριστος Δαμιανού

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Ευανθία Σάββα

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών επανεξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Οικονομικών. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο οποίος επίσης κλήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής, εκπροσωπήθηκε από λειτουργό της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Στη συνεδρία της επιτροπής παρέστη επίσης ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων και εισηγητής της εν λόγω πρότασης νόμου κ. Δημήτρης Συλλούρης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ώστε να διασφαλισθεί συνταγματικά η οικονομική αυτονομία της νομοθετικής εξουσίας με την κατάρτιση του προϋπολογισμού της αυτόνομα και χωρίς την εμπλοκή της εκτελεστικής εξουσίας. Σημειώνεται ότι για την υπό αναφορά πρόταση νόμου είχε υποβληθεί έκθεση στην ολομέλεια του σώματος, με την οποία η επιτροπή ομόφωνα εισηγείτο την ψήφισή της σε νόμο, αλλά στο εν λόγω στάδιο η συζήτηση της υπό αναφορά πρότασης νόμου αναβλήθηκε.

Κατά την επανεξέταση της υπό αναφορά πρότασης νόμου, ο Υπουργός Οικονομικών τόνισε ότι με την προτεινόμενη συνταγματική τροποποίηση η νομοθετική εξουσία θα έχει συνταγματικά τη δυνατότητα να καταρτίζει αυτόνομα τον προϋπολογισμό της χωρίς την εμπλοκή της εκτελεστικής εξουσίας και χωρίς να υπόκειται στο στάδιο της κατάρτισής του σε έλεγχο οποιασδήποτε μορφής από την εκτελεστική εξουσία ως προς τις προτεραιότητες και ανάγκες της.

Συναφώς και για λόγους αρχής, σύμφωνα με τον ίδιο η εκτελεστική εξουσία δεν ενίσταται στην προωθούμενη συνταγματική τροποποίηση, υπό τον όρο ότι θα διασφαλισθεί ότι ο προϋπολογισμός της Βουλής δε θα εκφεύγει των εκάστοτε καθοριζόμενων από την εκτελεστική εξουσία ανώτατων ορίων δαπανών.

Συναφώς, ο ίδιος τόνισε την ανάγκη επαναδιατύπωσης της προωθούμενης προς ψήφιση συνταγματικής ρύθμισης, όπως αυτή αρχικά είχε υποβληθεί στην ολομέλεια του σώματος προς ψήφιση, ώστε να καθορισθεί ρητά ότι δε θα επιτρέπεται η οποιαδήποτε παρέκκλιση και/ή υπέρβαση από τη Βουλή κατά τον καταρτισμό του προϋπολογισμού της των ανώτατων ορίων δαπανών που καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο επί ετησίας βάσεως για σκοπούς κατάρτισης του κρατικού προϋπολογισμού. Σημειώνεται ότι τα όρια αυτά δεσμεύουν όλα τα υπουργεία και όλες τις άλλες ανεξάρτητες υπηρεσίες κατά την υποβολή των προβλέψεων τους στον Υπουργό Οικονομικών για σκοπούς σύνταξης του προϋπολογισμού της Δημοκρατίας από τον Υπουργό Οικονομικών, σύμφωνα με το άρθρο 167 του συντάγματος.

Ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επανέλαβε ενώπιον της επιτροπής τη θέση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, όπως αυτή εκφράζεται σε σχετική επιστολή, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2019, προς τον Υπουργό Οικονομικών, η οποία έχει επίσης κατατεθεί στην επιτροπή, σύμφωνα με την οποία για τη συγκεκριμένη συνταγματική τροποποίηση απαιτείται η συναίνεση της κυβέρνησης ως προς το ακριβές λεκτικό της προτεινόμενης συνταγματικής ρύθμισης.

Απώτερος στόχος είναι η διασφάλιση ότι με τη συγκεκριμένη συνταγματική τροποποίηση το κράτος δε θα αφίσταται των υποχρεώσεών του από τη συμμετοχή του στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην ευρωζώνη ειδικότερα, παρότι, όπως σχετικά αναφέρεται στην εν λόγω επιστολή, η υπεροχή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι του συντάγματος (περιλαμβανομένης της προτεινόμενης τροποποίησης του άρθρου 167 αυτού) διασφαλίζεται από το άρθρο 179.2 του συντάγματος, ως αυτό έχει τροποποιηθεί με την Πέμπτη Τροποποίηση του Συντάγματος [Ν. 127(Ι) του 2006].

Περαιτέρω και επιπροσθέτως των πιο πάνω, η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας αναφέρει ότι η νομοθετική εξουσία κατά τη διαδικασία κατάρτισης και έγκρισης του προϋπολογισμού της δε θα πρέπει να ενεργεί καθ' υπέρβαση του άρθρου 80.2 του συντάγματος, σύμφωνα με το οποίο ουδεμία πρόταση νόμου συνεπαγόμενη αύξηση των υπό του προϋπολογισμού προβλεπόμενων εξόδων δύναται να υποβληθεί από βουλευτή.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση του θέματος διασαφηνίσθηκε ότι η θέση της επιτροπής ως προς το άρθρο 80.2 του συντάγματος, το οποίο απαγορεύει την αύξηση των υπό του προϋπολογισμού προβλεπόμενων εξόδων με πρόταση νόμου, συνίσταται στο ότι αυτό δεν εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη περίπτωση, καθότι σύμφωνα με την προτεινόμενη τροποποίηση ο προϋπολογισμός της Βουλής, αφού πρώτα καταρτισθεί από τον Πρόεδρο της Βουλής, ακολούθως θα εγκρίνεται με απόφαση του σώματος και τελικά θα καταχωρίζεται στον κρατικό προϋπολογισμό, ο οποίος θα εγκρίνεται στο σύνολό του και θα ψηφίζεται από το σώμα σε νόμο κατά τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

Όσον αφορά την τονισθείσα από τον Υπουργό Οικονομικών ανάγκη ρητής πρόβλεψης περί τήρησης από τη Βουλή κατά την ετήσια κατάρτιση του προϋπολογισμού της των καθοριζόμενων από το Υπουργικό Συμβούλιο ανώτατων ορίων δαπανών, η επιτροπή κατέληξε σε συγκεκριμένη πρόταση, την οποία έθεσε ενώπιον του αρμόδιου υπουργού.

Συναφώς με τα πιο πάνω, ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί της εν λόγω πρότασης, εφόσον, όπως ανέφερε, αυτή τεθεί ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας από τον Υπουργό Οικονομικών.

Σημειώνεται ότι ο Υπουργός Οικονομικών στο εν λόγω στάδιο εξέφρασε τη σύμφωνη γνώμη του με την τεθείσα ενώπιόν του πρόταση της επιτροπής για επαναδιατύπωση της υπό αναφορά συνταγματικής τροποποίησης κατά τον συγκεκριμένο τρόπο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, επισυνάπτοντας νέο κείμενο σχεδίου νόμου, στο οποίο επέφερε τις κατάλληλες τροποποιήσεις, ώστε αυτό να συνάδει με την ως άνω αναφερόμενη πρόταση, υποβάλλει την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια του σώματος, με όλες τις πλευρές να επιφυλάσσονται για τις θέσεις τους κατά τη συζήτηση της προτεινόμενης συνταγματικής τροποποίησης στο εν λόγω στάδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα από τη θέση μου, αν επιτρέπεται.

Να πω ό,τι είπα και από την αρχή και καταγράφηκε και στα πρακτικά της Σύσκεψης των Αρχηγών, ότι εμείς υποστηρίζουμε βέβαια την αυτονόμηση της Βουλής των Αντιπροσώπων μέσα στο σωστό πλαίσιο το οποίο έχει τεθεί και είναι ενώπιόν μας, ούτως ώστε δηλαδή να εξασφαλίζεται ότι ούτε σπατάλες θα γίνονται ούτε θα υπάρξει οποιαδήποτε δυνατότητα να επηρεάσουμε τον κρατικό προϋπολογισμό.

Αυτό που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, και να θυμίσω είναι ότι η δική μας η θέση είναι και παραμένει ότι η αυτονόμηση σημαντικών ανεξάρτητων υπηρεσιών της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως του Γενικού Ελεγκτή και του Γενικού Εισαγγελέα, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και της Νομικής Υπηρεσίας δηλαδή, πρέπει να είναι το άμεσο επόμενο βήμα. Και να θυμίσω ότι η δέσμευση όλων μας είναι ότι στην επιτροπή Νομικών αυτές ακριβώς οι τροποποιήσεις του συντάγματος θα συζητηθούν τον επόμενο Σεπτέμβρη, Οκτώβριο και θα προωθηθούν στην Ολομέλεια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 167 του Συντάγματος. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ενδέκατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, ομόφωνα ψηφίζεται η αυτονόμηση της Βουλής σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθεσίας που ρυθμίζει την απόσπαση εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου της δημόσιας υπηρεσίας σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου και αντίστροφα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μαρίνος Μουσιούππας

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης

Άννα Θεολόγου

Ονούφριος Κουλλά

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Μαρτίου και στις 2 και 15 Απριλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής παρευρέθησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΟΗΟ-ΣΕΚ, ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, ΔΕΟΚ, ΠΑΣΥΚΙ, ΠΑΣΥΝΟ, ΑΣΔΥΚ, καθώς και της Παγκύπριας Συντεχνίας «Ισότητα».

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας που ρυθμίζει την απόσπαση εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου της δημόσιας υπηρεσίας σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου και αντίστροφα.

Ειδικότερα, το νομοσχέδιο περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν κυρίως τη διαδικασία απόσπασης, την αξιολόγηση, τα ωφελήματα και τις απολαβές των εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου που αποσπώνται, καθώς και τη διάπραξη πειθαρχικών αδικημάτων.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Για την απόσπαση εργοδοτούμενου αορίστου χρόνου από τη δημόσια υπηρεσία σε οργανισμό δημόσιου δικαίου υποβάλλεται εισήγηση στον Υπουργό Οικονομικών από τον γενικό διευθυντή του οργανισμού δημόσιου δικαίου στον οποίο θα αποσπαστεί ο εργοδοτούμενος μαζί με τις απόψεις του οικείου υπουργείου, ανεξάρτητου γραφείου, υπηρεσίας.
2. Για την απόσπαση εργοδοτούμενου αορίστου χρόνου από οργανισμό δημόσιου δικαίου στη δημόσια υπηρεσία υποβάλλεται εισήγηση στον Υπουργό Οικονομικών από τον γενικό διευθυντή του υπουργείου, ανεξάρτητου γραφείου ή υπηρεσίας όπου θα αποσπαστεί ο εργοδοτούμενος μαζί με τις απόψεις του γενικού διευθυντή του οργανισμού δημόσιου δικαίου στον οποίο απασχολείται ο εργοδοτούμενος.
3. Η απόσπαση έχει μέγιστη διάρκεια τρία έτη με δυνατότητα ανανέωσης για τρία πρόσθετα έτη, με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου οι υπηρεσιακές ανάγκες στο υπουργείο, ανεξάρτητο γραφείο, υπηρεσία ή τμήμα εκλείψουν.
4. Ο εργοδοτούμενος αορίστου χρόνου παραμένει υπό καθεστώς εργοδοτούμενου αορίστου χρόνου στο υπουργείο, ανεξάρτητο γραφείο, υπηρεσία ή στον οργανισμό δημόσιου δικαίου από όπου αποσπάται και συνεχίζει να λαμβάνει τα ίδια ωφελήματα και δικαιώματα.
5. Οι μηνιαίες απολαβές εργοδοτούμενου αορίστου χρόνου που αποσπάται καταβάλλονται από τη δημόσια υπηρεσία ή τον οργανισμό δημόσιου δικαίου από όπου αυτός αποσπάται και μπορούν να ανακτώνται εν όλω ή εν μέρει από τη δημόσια υπηρεσία ή τον οργανισμό δημόσιου δικαίου στον οποίο αποσπάται.
6. Ο τρόπος αξιολόγησης της απόδοσης εργοδοτούμενου αορίστου χρόνου, καθώς και η διαδικασία πειθαρχικής δίωξης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού δήλωσαν ότι το υπό εξέταση νομοσχέδιο αποσκοπεί στη διαμόρφωση νομικού πλαισίου που να ρυθμίζει την κινητικότητα των εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου, σημειώνοντας ότι αυτό ετοιμάστηκε κατ' αναλογία της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει τις αποσπάσεις μόνιμων υπαλλήλων από τη δημόσια υπηρεσία στους οργανισμούς δημόσιου δικαίου και αντίστροφα, καθώς και μεταξύ των οργανισμών δημόσιου δικαίου.

Οι βασικότερες διαφοροποιήσεις του προτεινόμενου νόμου σε σχέση με την ισχύουσα νομοθεσία που προβλέπει για τις αποσπάσεις μόνιμου προσωπικού της δημόσιας υπηρεσίας και των οργανισμών δημόσιου δικαίου αφορούν τη λήψη της απόφασης για απόσπαση, η οποία σύμφωνα με τον προτεινόμενο νόμο αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών αντί της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ), καθώς και το γεγονός ότι δεν περιλαμβάνονται σε αυτόν πρόνοιες που αφορούν την απόσπαση εργοδοτούμενων μεταξύ οργανισμών δημόσιου δικαίου, καθότι αυτό δεν κρίθηκε στο παρόν στάδιο σκόπιμο.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα συμβάλουν στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου, τόσο του δημόσιου όσο και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, με στόχο την κάλυψη επείγουσων και συνεχώς μεταβαλλόμενων υπηρεσιακών αναγκών, καθώς και τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας και των οργανισμών δημόσιου δικαίου.

Όπως οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν, η προώθηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου κρίνεται ειδικότερα αναγκαία, καθότι από την 1^η Ιανουαρίου 2019 τα δημόσια νοσηλευτήρια εντάχθηκαν στον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), με αποτέλεσμα να μεταφερθούν σε αυτόν, κατόπιν σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου που εργάζονταν στα δημόσια νοσηλευτήρια. Ως εκ τούτου, κρίνεται ορθότερο η εν λόγω μεταφορά να πραγματοποιηθεί με τη θέσπιση της ειδικής αυτής νομοθεσίας.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου οι παρευρισκόμενοι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων διατύπωσαν τις ακόλουθες θέσεις επί των προνοιών του:

1. Οι εκπρόσωποι της ΟΗΟ-ΣΕΚ και της ΔΕΟΚ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου.
2. Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, της ΠΑΣΥΚΙ, της ΠΑΣΥΝΟ και της ΑΣΔΥΚ, χωρίς να διαφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, εξέφρασαν επιφυλάξεις επί ορισμένων προνοιών του και ειδικότερα για θέματα που αφορούν μεταξύ άλλων την αρμοδιότητα λήψης της απόφασης για απόσπαση, την ανάγκη συγκατάθεσης του εργαζομένου πριν από τη λήψη τελικής απόφασης για απόσπασή του, καθώς και τη μετακίνηση στον ΟΚΥΠΥ των εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου που εργάζονταν στα δημόσια νοσηλευτήρια, χωρίς να έχει προηγηθεί νομοθετική ρύθμιση.

Σημειώνεται ότι η ΠΑΣΥΚΙ, η ΠΑΣΥΝΟ και η ΑΣΔΥΚ με σχετικές επιστολές τους κατέθεσαν και γραπτώς τις θέσεις τους επί του προτεινόμενου νόμου.

3. Οι εκπρόσωποι της ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και της Παγκύπριας Συντεχνίας «Ισότητα» εξέφρασαν τη διαφωνία τους με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Ειδικότερα, ο εκπρόσωπος της ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ ανέφερε ότι το εν λόγω νομοσχέδιο δε διασφαλίζει ότι η διαδικασία των αποσπάσεων θα πραγματοποιείται με αντικειμενικά κριτήρια, ενώ ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Συντεχνίας «Ισότητα» δήλωσε ότι όλα τα ζητήματα που αφορούν τους υπαλλήλους της δημόσιας υπηρεσίας πρέπει να τυγχάνουν χειρισμού από μια θεσμικά ανεξάρτητη αρχή, όπως είναι η ΕΔΥ, και όχι από οποιοδήποτε πολιτικό προϊστάμενο.

Σημειώνεται ότι η Παγκύπρια Συντεχνία «Ισότητα» κατέθεσε γραπτώς σχετικά υπομνήματα, στα οποία παρατίθενται αναλυτικά οι θέσεις της επί του νομοσχεδίου.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής έθεσαν προς τους αρμόδιους εκπροσώπους το ερώτημα κατά πόσο ειδικότερα όσον αφορά το προσωπικό που έχει μεταφερθεί στον ΟΚΥΠΥ θα ήταν ορθότερο η νομοθετική ρύθμιση να προωθηθεί με την τροποποίηση της προσφάτως ψηφισθείσας νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του εν λόγω οργανισμού, αντί στο γενικότερο πλαίσιο που προωθείται με το υπό εξέταση νομοσχέδιο.

Ζήτησαν συναφώς όπως το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού έρθει σε συνεννόηση με το Υπουργείο Υγείας και ενημερώσει την επιτροπή σε σχέση με το κατά πόσο το αρμόδιο υπουργείο προτίθεται να προβεί σε τροποποίηση του ειδικότερου νόμου του ΟΚΥΠΥ, ώστε να ρυθμίσει τη μεταφορά των εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου στον εν λόγω οργανισμό.

Περαιτέρω, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις ως προς το κατά πόσο οι αποσπάσεις γενικότερα τόσο του μόνιμου προσωπικού όσο και των εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου εξυπηρετούν τις ανάγκες για τις οποίες εφαρμόζονται ή προωθούνται οι εν λόγω νομοθετικές ρυθμίσεις.

Συναφώς, ζήτησαν περαιτέρω ενημέρωση αναφορικά με τις αποσπάσεις μόνιμου προσωπικού που έχουν ήδη διενεργηθεί στη βάση της ισχύουσας νομοθεσίας.

Επιπροσθέτως, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι αντίστοιχες νομοθετικές ρυθμίσεις πρέπει να εφαρμοστούν και σε σχέση με την κινητικότητα υπαλλήλων μεταξύ των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Αναφορικά με τα πιο πάνω τεθέντα ζητήματα, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, με ηλεκτρονικό μήνυμα, ημερομηνίας 8 Απριλίου 2019, ενημέρωσε την επιτροπή ότι κατόπιν σχετικής συνεννόησης με το Υπουργείο Υγείας διευκρινίστηκε ότι στο παρόν στάδιο δεν τίθεται θέμα τροποποίησης της νομοθεσίας που αφορά τον ΟΚΥΠΥ.

Όσον αφορά την προώθηση αντίστοιχων ρυθμίσεων για τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού δήλωσαν ότι το Υπουργείο Οικονομικών αντιμετωπίζει θετικά μια τέτοια ρύθμιση και το όλο ζήτημα βρίσκεται αυτή τη στιγμή υπό μελέτη, ενώ παράλληλα ενημέρωσαν την επιτροπή ότι οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, μέσω ειδικών συμφωνιών που έχουν συναφθεί μεταξύ τους, εφαρμόζουν ήδη κάποιας μορφής κινητικότητα των υπαλλήλων τους.

Αναφορικά με τις ήδη διενεργηθείσες αποσπάσεις μόνιμων υπαλλήλων, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού απέστειλε σχετικό ηλεκτρονικό μήνυμα, ημερομηνίας 16 Απριλίου 2019, στο οποίο ενημερώνει ότι έχουν μέχρι στιγμής διενεργηθεί σαράντα τρεις αποσπάσεις από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου προς τη δημόσια υπηρεσία, έξι αποσπάσεις από τη δημόσια υπηρεσία σε νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου και δεκαπέντε αποσπάσεις μεταξύ νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

Στη βάση των πιο πάνω τοποθετήσεων η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, ο τίτλος αυτού πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημόσιου Δικαίου Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής και επί θέματος τροπολογιών;

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, όπως φαίνεται, έχει ως βασικό στόχο τη μεταφορά εργαζομένων της δημόσιας υπηρεσίας, είτε μόνιμων είτε αορίστου χρόνου, για να στελεχώσουν κυρίως τον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας λόγω της αυτονόμησης των νοσοκομείων. Και αυτό είναι απόλυτα σεβαστό και κατανοητό, όμως την ίδια στιγμή το νομοσχέδιο περιέχει μία διάταξη, ότι αυτή η απόσπαση μπορεί να έχει μέγιστο χρόνο έξι χρόνια. Το ερώτημα που τίθεται είναι: Μετά τα έξι χρόνια τι θα γίνει; Αυτοί οι υπάλληλοι πού θα επιστρέψουν; Η τεχνογνωσία την οποία θα έχουν αποκτήσει σε ποιους θα μεταφερθεί; Και η μεταφορά τους πίσω σε άλλο καθεστώς και η απομάκρυνσή τους από τις υπηρεσίες του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας πώς θα καλυφθεί; Με καινούργιες προσλήψεις, με καινούργιες αποσπάσεις, αποσπάσεις από πού; Γιατί ουσιαστικά οι αποσπάσεις αυτές είναι από εργαζόμενους στα πρώην δημόσια νοσηλευτήρια, που έχουν μία εξειδίκευση και μία εμπλοκή στο συγκεκριμένο ζήτημα. Εμείς, παρά το γεγονός ότι θα ψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, πολύ φοβούμαστε ότι αποτελεί ακόμα μία προχειρότητα στο σύνολο των προχειροτήτων που χαρακτηρίζει όλες αυτές τις ενέργειες γύρω από την αυτονόμηση των κρατικών νοσηλευτηρίων και όχι μόνο. Την ίδια στιγμή, θα ήθελα να τονίσω ότι από την πλευρά μας θα τηρήσουμε αποχή όσον αφορά τις κατατεθειμένες τροπολογίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου, παρακαλώ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, έχουμε επισημάνει αρκετά κενά μέσα σε αυτή την πρόταση. Θα συμφωνήσουμε εκ πρώτης όψεως με το νομοσχέδιο, όμως, επειδή γίνεται συζήτηση σε διάφορες κοινοβουλευτικές ομάδες και στη δική μας ομάδα και υπάρχει μια πιθανότητα να καταθέσουμε από κοινού μια πρόταση που να αφορά το σύνολο των θεμάτων που αφορούν τους ανθρώπους που εργάζονται ως αορίστου χρόνου στο δημόσιο, αλλά και στον ημικρατικό τομέα, πιστεύουμε ότι θα είναι καλύτερα να περάσει σε αυτή τη φάση λόγω του επείγοντος, όπως εξήγησε και ο κ. Σιζόπουλος, για να μπορεί να εφαρμοστεί το ΓΕΣΥ πιο συστηματικά και πιο σωστά. Και στην πορεία όλοι μαζί να κάτσουμε να βρούμε ακριβώς εκείνες τις διαδικασίες που να είναι πιο ορθολογιστικές και να μη δημιουργείται κατάχρηση εξουσίας από μέρους των διαφόρων αρχών.

Επομένως, η άποψή μας είναι στην παρούσα φάση να μείνουμε σε θέματα που δεν αγγίζουν την ουσία, για να μη δημιουργήσουμε ανισότητες και άλλες και γι' αυτό τον λόγο δε θα ψηφίσουμε την πρόταση του ΑΚΕΛ, που είναι σημαντική. Ο λόγος είναι να μη χαθεί στο παρόν στάδιο η ισορροπία κάποιων πραγμάτων και στη συνέχεια να είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε συνολική πρόταση, για να σταματήσει πλέον να αντιμετωπίζονται αυτή η ομάδα ανθρώπων ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδικής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μιλούμε για ένα πάγιο αίτημα των χιλιάδων ίσως εργαζομένων στη δημόσια υπηρεσία με το καθεστώς του αορίστου χρόνου, οι οποίοι ζητούσαν και οι ίδιοι να έχουν αυτό το δικαίωμα ή να συμμετάσχουν σε αυτή τη δυνατότητα που τους δίδεται για την απόσπαση, για να έχουν και καλύτερη αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού που βρίσκεται στον χώρο της δημόσιας υπηρεσίας.

Εμείς με τις τρεις τροπολογίες που καταθέτουμε ουσιαστικά υλοποιούμε και ικανοποιούμε ένα αίτημα αυτών των εργαζομένων, των υπαλλήλων αορίστου χρόνου, ούτως ώστε να υπάρχει η ίση και η ίδια αντιμετώπισή τους όπως και για τους μόνιμους υπαλλήλους στο δημόσιο σε ό,τι αφορά στο ποιος αποφασίζει για την απόσπαση, ποιος αποφασίζει για τη διαδικασία την πειθαρχική και σε ό,τι αφορά ακριβώς και τις διατάξεις που αφορούν τη νομοθεσία και τη λειτουργία για τους υπαλλήλους αορίστου χρόνου, που αποσπώνται με βάση τη διαδικασία που ισχύει και στο υπόλοιπο δημόσιο.

Άρα, είναι τρεις τροπολογίες που ουσιαστικά φέρουν σε ίση μοίρα τους αορίστου χρόνου με τους μόνιμους εργαζομένους στο δημόσιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω τον λόγο στον κ. Καυκαλιά, θα σας πληροφορήσω ότι από το επόμενο θέμα θα προσπαθήσω να δοκιμάσω μία νέα πρακτική που εισηγήθηκε ο κ. Σιζόπουλος, όταν κλείνει ο κατάλογος των ομιλητών, να μην μπαίνει άλλος στη συνέχεια. Να το δοκιμάσουμε να δούμε πώς λειτουργεί το πράγμα, για να αποφασίσουμε...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ενόψει αλλαγής...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε γίνεται;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Γίνεται, γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να το προσπαθήσουμε και, αν δε γίνεται, να μην το ξανακάνουμε. Επιτρέψτε μου να κάμω και αυτό το λάθος.

Ο κ. Αντρέας Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Το πρώτο που θέλω να πω και να συμφωνήσω με τους συναδέλφους που έχουν τοποθετηθεί προηγουμένως είναι ότι το κεφάλαιο εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου δεν κλείνει σήμερα με αυτή την νομοθετική ρύθμιση. Εξάλλου, και διά του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου μας έχουμε σημειώσει και σε άλλες περιπτώσεις ότι είναι ανοιχτό το ζήτημα και θα λάβουμε πρωτοβουλίες στο να ρυθμιστούν πολλά ζητήματα τα οποία είναι ανοιχτά και αφορούν στους αορίστου χρόνου εργοδοτούμενους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Σε σχέση με την τροπολογία μας, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι μέσω αυτής επιχειρούμε να ελέγξουμε κατά τον μέγιστο δυνατό βαθμό αυτές τις αποσπάσεις και ότι θα επιτυγχάνεται μέσω των αποσπάσεων τούτων ο πραγματικός στόχος και θα καλύπτονται οι πραγματικές ανάγκες.

Γι' αυτό προτείνουμε όπως, αντί να σημειώνονται σε αυτή τη διαδικασία οι απόψεις των αρμόδιων αρχών, να απαιτείται η σύμφωνος γνώμη των αρμόδιων αρχών, γιατί εκτιμούμε ότι με αυτή τη ρύθμιση θα περιορίσουμε την πιθανότητα αυτή η νομοθετική ρύθμιση που σήμερα σε λίγο θα ψηφίσουμε να αποτελέσει όχημα εξυπηρέτησης ημετέρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η κινητικότητα των εργαζομένων στον δημόσιο τομέα είτε εντός είτε από είτε προς τη δημόσια υπηρεσία είναι ο καθοριστικός παράγοντας της σωστής στελέχωσης της δημόσιας υπηρεσίας και της αποτελεσματικής αξιοποίησης του εργατικού δυναμικού που υπάρχει σήμερα είτε ως αορίστου χρόνου είτε ως μόνιμου προσωπικού.

Έγινε προσπάθεια, δε θέλω να είμαι μηδενιστής, από αυτή την κυβέρνηση στην πρώτη της θητεία να φέρει έναν μηχανισμό, ώστε η κινητικότητα αυτή να πάρει ένα μοντέλο καλύτερο. Δυστυχώς, αφενός, δεν ήταν ολοκληρωμένη, δεν πέρασε από την ολομέλεια, αλλά έκτοτε έφυγε αυτή η πρόθεση και αγνοείται.

Αυτό που έχουμε μπροστά μας είναι μια ρύθμιση η οποία μπορεί να ρυθμίζει αποσπάσεις, αλλά από μόνη της είναι αποσπασματική, λειψή και πρόχειρη. Εμείς θα τηρήσουμε αποχή στις τροπολογίες, διότι θεωρούμε ότι δε ρυθμίζουν ολοκληρωμένα το ζήτημα. Μπορεί να το βελτιώνουν κάπως, αλλά δεν είναι αυτό που χρειάζεται σήμερα η δημόσια υπηρεσία. Θα ψηφίσουμε όμως το νομοθέτημα που έχουμε μπροστά μας, έστω θεωρώντας ότι είναι ένα πρώτο βήμα, για να μπορέσει μελλοντικά να υπάρξει μια γενικότερη προσπάθεια να ρυθμιστεί η κινητικότητα των υπαλλήλων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα εξηγήσω τις τροπολογίες μας. Τις επεξήγησε ο συνάδελφος ο Γιώργος ο Περδίκης. Θέλω να πω και να σημειώσω όμως ότι αυτό το κράτος, αυτή η πολιτεία διαχρονικά, λόγω κακού προγραμματισμού ή πολλές φορές, για να εξυπηρετηθούν και μικροκομματικές σκοπιμότητες, πέτυχε να δημιουργήσει διάφορες κατηγορίες εργαζομένων στο δημόσιο. Και έχουμε σήμερα κατηγορίες εργαζομένων που ασκούν τα ίδια καθήκοντα, έχουν τις ίδιες ευθύνες και αρμοδιότητες, αλλά έχουν διαφορετικά και άνισα δικαιώματα και κρίνονται και από διαφορετικούς θεσμούς. Σίγουρα, οι τροπολογίες οι δικές μας όπως και του ΑΚΕΛ ή και του ΔΗΚΟ δε λύνουν οριστικά το πρόβλημα. Σαφέστατα. Αλλά θεωρώ ότι δεν μπορούμε να περιμένουμε εσαεί την εκτελεστική εξουσία, αν θα ρυθμίσει και αν θα άρει αυτή την αδικία η οποία διαιωνίζεται. Είναι ένα πρώτο βήμα, για να καλύψουμε το ένα χιλιόμετρο που απαιτείται, για να άρουμε αυτή την αδικία μόνιμα και στα ωφελήματα, και στην κρίση, και στην αξιολόγηση των διάφορων κατηγοριών των εργαζομένων. Θα πρέπει να καλύψουμε το πρώτο μέτρο. Σήμερα ας θεωρήσουμε ότι κάνουμε το πρώτο βήμα, για να αρθεί έστω ένα μέρος αυτής της άνισης μεταχείρισης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, σίγουρα αυτό το νομοσχέδιο έρχεται σε συνέχεια της ευρύτερης προσπάθειας για κινητικότητα των δημόσιων υπαλλήλων που είχαμε ψηφίσει ακριβώς κάτι ανάλογο πέρσι. Ασφαλέστατα δε λύνει το πρόβλημα των εργασιακών γενικότερα θεμάτων, που πολύ σωστά ανέφερε και ο κ. Λιλλήκας ότι υπάρχουν διάφορων κατηγοριών. Αλλά πρέπει να δώσουμε αυτή την εξουσία στο κράτος να μπορεί να μετακινή υπαλλήλους. Δεν είναι μόνο για τους υπαλλήλους που έχουν μεταφερθεί στον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας. Είναι ένα γενικότερο νομοσχέδιο. Πάντοτε θα υπάρχουν οι ανάγκες να μετακινήσουμε προσωπικό από μια υπηρεσία σε άλλη. Η αλήθεια είναι ότι και στο νομοσχέδιο για τους δημόσιους υπαλλήλους -και χρειαζόταν ακριβώς διαφορετικό νομοσχέδιο-, γιατί οι αορίστου χρόνου δεν έχουν εκείνο το νομικό στάτους που έχουν οι δημόσιοι υπάλληλοι, δεν έχει αξιοποιηθεί μέχρι σήμερα σοβαρά αυτό το εργαλείο και επομένως οποιεσδήποτε τροπολογίες κινούνται προς την κατεύθυνση να περιορίσουμε ακόμα περισσότερο αυτό που αφορά τους αορίστου χρόνου, μάλλον θα εξουδετερώσει εντελώς ένα εργαλείο που φαινομενικά είναι πολύ χρήσιμο, αλλά στην πράξη δεν έχει εφαρμοστεί όσο θα έπρεπε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη που ζητώ πάλι τον λόγο, απλά ήθελα να προσθέσω ότι έχουμε καταθέσει ως Αλληλεγγύη σήμερα μία πρόταση νόμου η οποία αφορά το καθεστώς των αορίστου χρόνου. Δεν αφορά την κινητικότητα, γι' αυτό, προς ενημέρωση της ολομέλειας, να το δουν οι συνάδελφοι και είναι όλοι ευπρόσδεκτοι να λύσουμε επιτέλους αυτή την αδικία η οποία διαχρονικά συντηρείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εμένα να μου επιτρέψετε, ένα ερώτημα, ερωτηματικό, όχι απάντηση, θεωρήστε το ρητορικό. Παρ' όλο που είναι ορθολογιστικά σωστό να υπάρχει η δυνατότητα μετακίνησης, τίθεται το ερώτημα κατά πόσο γίνεται για χάριν της υπηρεσίας ή χάριν των ζητούντων μετακίνηση, για να ευκολύνονται οι ίδιοι προσωπικά. Η εφαρμογή δεν μας έδειξε καλά σημάδια μέχρι σήμερα και αν θέλετε μιλώ και για την ίδια τη Βουλή.

Προχωρούμε τώρα στις τροπολογίες. Να διαβαστεί η πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και της Συμμαχίας Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση στο άρθρο 3 αυτού της φράσης «Ο Υπουργός Οικονομικών δύναται» (πέμπτη γραμμή) με τη φράση «Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας έχει εξουσία».
2. Με την αντικατάσταση στο άρθρο 7 αυτού της φράσης «εφαρμόζονται τα ισχύοντα σε διαδικασία η οποία θα καθοριστεί για τους εργοδοτούμενους αορίστου χρόνου στη δημόσια υπηρεσία» (τέταρτη και

πέμπτη γραμμή) με τη φράση «εφαρμόζονται κατ' αναλογίαν οι διατάξεις του άρθρου 7 του περί Απόσπασης Υπαλλήλων της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμου».

3. Με την προσθήκη αμέσως μετά το άρθρο 7 αυτού του ακόλουθου νέου άρθρου:

«Διαθεσιμότητα.

8. Σε περίπτωση διεξαγωγής έρευνας για πειθαρχικό παράπτωμα εναντίον εργοδοτούμενου αορίστου χρόνου δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 7 ή έναρξης αστυνομικής έρευνας με σκοπό την ποινική δίωξη αυτού, ο εργοδοτούμενος αορίστου χρόνου δύναται να τεθεί σε διαθεσιμότητα, εφαρμοζόμενων κατ' αναλογία των διατάξεων του άρθρου 8 του περί Απόσπασης Υπαλλήλων της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμου.».

Σημειώσεις:

α. Σκοπός των προτεινόμενων τροπολογιών είναι να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου και των δημόσιων υπαλλήλων κατά την απόσπασή τους με βάση την αρχή της ισότητας.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες τροπολογίες προβλέπεται όπως:

- i. Για την απόσπαση εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου αποφασίζει η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας αντί ο Υπουργός Οικονομικών.
- ii. Στην περίπτωση καταγγελίας ή υπόνοιας για διάπραξη πειθαρχικού αδικήματος από εργοδοτούμενο αορίστου χρόνου κατά τη διάρκεια της απόσπασής του εφαρμόζονται κατ' αναλογίαν οι σχετικές διατάξεις που ισχύουν για τους υπαλλήλους της δημόσιας υπηρεσίας και των οργανισμών δημόσιου δικαίου που αποσπώνται.
- iii. Περιληφθεί πρόνοια για τη ρύθμιση της διαδικασίας βάσει της οποίας τίθεται σε διαθεσιμότητα εργοδοτούμενος αορίστου χρόνου κατά τη διάρκεια απόσπασής του, κατ' αναλογίαν των διατάξεων που ισχύουν κατά την απόσπαση δημοσίων υπαλλήλων και υπαλλήλων οργανισμών δημόσιου δικαίου.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αντρέα Καυκαλία)

Ναι; Ποια;

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Τρία σημεία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννοείτε η ίδια τροπολογία να μπει...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Είναι τρεις ξεχωριστές τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε, επειδή διαφοροποιείται η στάση μας σε κάθε περίπτωση. Να μπου διαφορετικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Η πρώτη τότε. Όπως την έχετε ακούσει.

Ψηφίστε, παρακαλώ. Ελπίζω το σύστημα να είναι έτοιμο και για τρεις ψηφοφορίες.

Ψηφίστε παρακαλώ για την πρώτη τροπολογία.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πέντε ψήφοι υπέρ, τριάντα τρεις εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους εναντίον, πέντε ψήφους υπέρ και τρεις αποχές, η πρώτη τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στη δεύτερη τροπολογία.

Ψηφίστε παρακαλώ...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Εδώ, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ. Ναι, ναι.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Επειδή είναι πολύ όμοια με την τροπολογία του ΔΗΚΟ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

...διαφέρουν σε μία λέξη, στο «μέχρι».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Δηλαδή η συγκεκριμένη τροπολογία λέει «να εφαρμόζονται κατ' αναλογίαν οι κανονισμοί που ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία», ενώ στην τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος λέει «μέχρι».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μέχρι τι;

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Μέχρι να διαμορφωθούν κανονισμοί που θα αφορούν...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μέχρι τον καθορισμό διαδικασίας.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

...τους αορίστου χρόνου. Οπότε, δεν ξέρω πώς θα το χειριστούμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τούτη που βάζουμε τώρα δεν έχει το «μέχρι».

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Δεν έχει το «μέχρι».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν ψηφιστεί τούτη, δεν υπάρχει άλλη.

Ναι, μάλιστα. Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, έξι ψήφοι υπέρ, τριάντα τρεις ψήφοι εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Με τριάντα τρεις ψήφους εναντίον, έξι ψήφους υπέρ και τρεις αποχές, η δεύτερη τροπολογία του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και της Συμμαχίας Πολιτών απορρίπτεται.

Η επόμενη. Πάμε στην τρίτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αυτή για τη διαθεσιμότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαεννέα ψήφοι υπέρ, είκοσι εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι ψήφους εναντίον, δεκαεννέα ψήφους υπέρ και τρεις αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Η επόμενη τώρα.

Παρακαλώ, να διαβαστεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των βουλευτών κ. Πανίκου Λεωνίδου και Μαρίνου Μουσιούττα για το νομοσχέδιο «Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου με την αντικατάσταση στο άρθρο 7 αυτού του σημείου της τελείας με το σημείο της άνω και κάτω τελείας και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:

«Νοείται ότι μέχρι τον καθορισμό της διαδικασίας που προβλέπεται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις του άρθρου 7 του περί Απόσπασης Υπαλλήλων της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμου.».

Σημειώσεις:

- α. Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι να διασφαλιστεί ότι μέχρι τον καθορισμό διαδικασίας σε σχέση με πειθαρχικά αδικήματα για τους εργοδοτούμενους αορίστου χρόνου ισχύουν κατ' αναλογία οι σχετικές διατάξεις που ισχύουν κατά την απόσπαση των υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ, δύο ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, δύο ψήφους εναντίον και δύο αποχές, η τροπολογία του κ. Λεωνίδου και του κ. Μουσιούττα εκ μέρους του ΔΗΚΟ εγκρίνεται.

Η επόμενη.

Παρακαλώ, να διαβαστεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε στο άρθρο 4 αυτού να αντικατασταθούν από τις παραγράφους (α) και (β), αντίστοιχα, του εδαφίου (1) αυτού οι λέξεις «τις απόψεις» με τις λέξεις «τη σύμφωνο γνώμη».

Σημειώσεις:

- α. Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι να απαιτείται, στο πλαίσιο της διαδικασίας απόσπασης εργοδοτούμενου αορίστου χρόνου είτε από τη δημόσια υπηρεσία προς οργανισμό δημοσίου δικαίου είτε από οργανισμό δημοσίου δικαίου προς τη δημόσια υπηρεσία, η σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας για το επηρεαζόμενο πρόσωπο αρχής αντί να ζητούνται απλά οι απόψεις της. Με την εισήγηση αυτή ενισχύεται ο έλεγχος, προκειμένου να διασφαλίζεται κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό ότι οι αποσπάσεις εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου θα γίνονται, για να καλύπτουν πραγματικές ανάγκες.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ, είκοσι μία ψήφοι εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι μία ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και τρεις αποχές, η πιο πάνω τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αρμοδιότητα διενέργειας αποσπάσεων. Άρθρο 3.

Διαδικασία απόσπασης. Άρθρο 4.

Αξιολόγηση εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου. Άρθρο 5.

Ωφελήματα και απολαβές. Άρθρο 6.

Πειθαρχικά αδικήματα. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, τέσσερις ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τέσσερις ψήφους εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 έως 7 εγκρίνονται, όπως έχουν τροποποιηθεί με την έγκριση μιας τροπολογίας μόνο.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημόσιου Δικαίου Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένα παρόντες, τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, τέσσερις εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και της Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Νομίζω εκ παραδρομής έχει εγγραφεί ξανά το θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εκ παραδρομής λέω έχει εγγραφεί, διότι είχαμε ζητήσει δεκαπέντε μέρες, καθότι υπάρχουν δύο προτάσεις νόμου που αφορούν το ίδιο θέμα και θα το συζητήσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννοείτε να πάει την άλλη Παρασκευή;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Δεν υπάρχει ένσταση.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα της ημερήσιας διάταξης αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε η σύνταξη χηρείας να παρέχεται χωρίς διακρίσεις και επί ίσοις όροις σε άντρες και γυναίκες, εξορθολογίζοντας διαπιστωθείσα με γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας αντισυνταγματικότητα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαριέλλα Αριστείδου

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Μαρίνος Μουσιούπτας

Μάριος Μαυρίδης

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Ανδρέας Κυπριανού

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιηθήκαν στις 11 και 18 Ιουνίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Επίτροπος Ισότητας των Φύλων και Πρόεδρος του Συμβουλίου του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, καθώς και μέλη του συμβουλίου, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της ΠΕΟ, της Ένωσης Κυπρίων Συνταξιούχων (ΕΚΥΣΥ-ΠΕΟ), της ΣΕΚ, της ΔΕΟΚ, της ΟΕΒ και του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ). Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, η ΠΑΣΥΔΥ, ο Κλάδος Συνταξιούχων ΠΑΣΥΔΥ, το ΚΕΒΕ, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Χωρισμένων Γυναικών, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Διαζευγμένων Πατέρων (ΠΑΣΥΔΙΠ), ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων, η Ένωση Χήρων Ανδρών και το Συντονιστικό Σώμα της Βουλής των Γερόντων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε η προβλεπόμενη στον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο σύνταξη χηρείας να καταβάλλεται χωρίς διακρίσεις και επί ίσοις όροις σε δικαιούχους άντρες και γυναίκες, εξορθολογίζοντας με τον τρόπο αυτό μία σαφώς αντισυνταγματική διάταξη που ίσχυε όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπονται ειδικότερα τα ακόλουθα:

1. Καταβολή σύνταξης χηρείας με τα ίδια κριτήρια και χωρίς διάκριση σε άνδρες και γυναίκες από την 1^η Ιανουαρίου 2018 και εντεύθεν.
2. Κατάργηση ισχύουσας διάταξης που προβλέπει ότι χήρος ή χήρα που συνάπτει εκ νέου γάμο παύει να έχει δικαίωμα σε σύνταξη χηρείας, έχει όμως δικαίωμα σε εφάπαξ ποσό ίσο με το ετήσιο ποσό της σύνταξης χηρείας που λάμβανε κατά τη σύναψη του νέου γάμου, εξαιρουμένης οποιασδήποτε αύξησης λάμβανε για εξαρτωμένους.
3. Σταδιακή αύξηση των εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων συνολικού ύψους ενός τοις εκατόν (1%) επί των ασφαλιστέων απολαβών, η οποία θα εφαρμοστεί σε μελλοντικό χρόνο και μόνον εφόσον η αναλογιστική μελέτη καταδείξει ότι αυτό είναι αναγκαίο, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Υπενθυμίζεται ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων είχε ψηφίσει τον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικό) Νόμο του 2018 με ταυτόσημο σκοπό στις 13 Ιουλίου 2018, αφού πρώτα προέβη σε απόλυτη πρόνοια στο εν λόγω σχέδιο νόμου, η οποία προέβλεπε ότι οι προταθείσες ρυθμίσεις θα ίσχυαν από την 1^η Ιανουαρίου 2018, ώστε να καλύπτονταν αναδρομικά πρόσωπα των οποίων η σύζυγος απεβίωσε πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2018, διευρύνοντας έτσι το πεδίο εφαρμογής του νόμου σε όλους τους χήρους κατά την ημερομηνία ψήφισης του σχετικού νόμου.

Συναφώς, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αφού αρχικά ανέπεμψε τον εν λόγω νόμο στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 25 Ιουλίου 2018 και η Βουλή των Αντιπροσώπων ενέμεινε στην προηγούμενη της απόφαση, άσκησε ακολούθως το δικαίωμα αναφοράς βάσει του άρθρου 140 του συντάγματος στο Ανώτατο Δικαστήριο για το ενδεχόμενο αντισυνταγματικότητας του επίδικου νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Ανώτατο Δικαστήριο με ομόφωνη γνώμη του στην αναφορά του Προέδρου της Δημοκρατίας έκρινε τον ψηφισθέντα νόμο αντισυνταγματικό, συνεπεία της αύξησης της δαπάνης που συνεπαγόταν η αναδρομικότητα των σχετικών νομοθετικών ρυθμίσεων.

Στο στάδιο της εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατέθεσε στην επιτροπή σημείωμα, επισημαίνοντας την ανάγκη να γίνουν οι ακόλουθες τροποποιήσεις στο υπό αναφορά σχέδιο νόμου:

1. Ο προτεινόμενος όρος «σύνταξη γήρατος» να αντικατασταθεί με τον όρο «θεσμοθετημένη σύνταξη», ώστε να συνάδει με τις διατάξεις του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου.
2. Να διασαφηνισθεί ότι οποιοδήποτε δικαίωμα υφίστατο με βάση το άρθρο 41 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου και αφορά σε θάνατο που επήλθε πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2018 συνεχίζει να υφίσταται και μετά την ψήφιση του προτεινόμενου νόμου. Διευκρινίζεται ότι το εν λόγω άρθρο προβλέπει ότι χήρος ο οποίος κατά τον χρόνο του θανάτου της συζύγου του ήταν μόνιμα ανίκανος για αυτοσυντήρηση και συντηρείτο από την αποβιώσασα αποκλειστικά ή/και κατά κύριο λόγο συνεχίζει να έχει δικαίωμα για σύνταξη χηρείας υπό προϋποθέσεις.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή υιοθέτησε τις πιο πάνω εισηγήσεις, τις οποίες ενσωμάτωσε στο υπό ψήφιση σχέδιο νόμου. Επιπρόσθετα, η επιτροπή με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενσωμάτωσε στο κείμενο του υπό αναφορά σχεδίου νόμου πρόνοια, σύμφωνα με την οποία χήρος του οποίου η σύζυγος απεβίωσε κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2018 και πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του υπό ψήφιση νόμου θα έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης για καταβολή σύνταξης χηρείας στο διάστημα που αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του υπό ψήφιση νόμου μέχρι και την 31^η Δεκεμβρίου 2019 και η αίτηση αυτή θα λογίζεται ως υποβληθείσα κατά την ημερομηνία θανάτου της συζύγου. Περαιτέρω, στις εν λόγω περιπτώσεις η καταβολή σύνταξης χηρείας θα αρχίζει από την ημερομηνία του επισυμβάντος θανάτου.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, αλλά δήλωσαν την αντίθεσή τους στη συμπερίληψη στο υπό ψήφιση σχέδιο νόμου καθορισμένων αυξήσεων στα ποσοστά εισφορών.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του αναθεωρημένου, σύμφωνα με τα πιο πάνω, κειμένου του σχεδίου νόμου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής ή για τις τροπολογίες;

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για ακόμα μια φορά θα εκφράσουμε την ευαρέσκειά μας, γιατί θα υπενθυμίσω ότι αυτό το νομοσχέδιο ήρθε από την κυβέρνηση μετά από την πρόταση νόμου που κατατέθηκε από την ΕΔΕΚ. Όμως την ίδια στιγμή πρέπει να κάνουμε δύο σημειώσεις οι οποίες αφορούν ουσιαστικά και τις δύο τροπολογίες. Η μία σημείωση αφορά το γεγονός ότι στο νομοσχέδιο υπάρχει πρόβλεψη για αύξηση κατά 1% των εισφορών, των ασφαλιστικών εισφορών στη βάση μίας ενδεχόμενης μελλοντικής αναλογιστικής μελέτης η οποία θα γίνει και η οποία αναλογιστική μελέτη, αντιλαμβάνεστε, ότι δεν μπορούμε να γνωρίζουμε από σήμερα τι θα καταδείξει. Μπορεί η αύξηση που θα απαιτηθεί να είναι μικρότερη του 1%. Μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 1%. Άρα, θεωρώ ότι ήταν άσκοπο να μπει από αυτή τη στιγμή, όταν μάλιστα η ενεργοποίηση αυτή θα ξεκινήσει μετά από κάποια χρόνια. Θα μπορούσε κάλλιστα αυτό να απαλειφθεί, ώστε να γίνει πρώτα η αναλογιστική μελέτη και στη βάση ακριβώς αυτής της αναλογιστικής μελέτης να καθοριστεί το ποσοστό της αύξησης.

Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο θα στηρίξουμε τις τροπολογίες που κατατίθενται από την πλευρά του ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος...

Τελειώσατε, κύριε Σιζόπουλε;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι. Περιμένω λίγο να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Να σου δώσει προσοχή ποιος; Ο Πανίκος;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Λοιπόν. Δεύτερον, να υπενθυμίσω ότι αυτό το νομοσχέδιο ξαναψηφίστηκε στη Βουλή. Έγινε αναπομπή από τον Πρόεδρο, καταψηφίστηκε η αναπομπή, έγινε αναφορά και υπήρχε συγκεκριμένο πρόβλημα, το γεγονός ακριβώς ότι περιελάμβανε διάταξη η οποία έδιδε τη δυνατότητα και πριν από την εφαρμογή του νόμου, τον Ιανουάριο του 2018, να καλύψει ανάλογες περιπτώσεις.

Λοιπόν, έγιναν οι αναγκαίες τροπολογίες, έγινε η αναγκαία συνεννόηση και γι' αυτό ακριβώς τον λόγο επανέρχεται τώρα προς ψήφιση. Εάν λοιπόν υιοθετηθεί η τροπολογία που κατατέθηκε από το ΕΛΑΜ, στην ουσία είναι σαν να ακυρώνουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Άρα, στην ουσία όχι μόνο δεν πρόκειται να εξυπηρετήσουμε οποιονδήποτε, αλλά στην ουσία θα αδίκησουμε και αυτούς οι οποίοι σήμερα θα έχουν την ευθύνη ή και ενδεχομένως το «δικαίωμα» να διεκδικήσουν τη σύνταξη χηρείας. Γι' αυτό ακριβώς και από την πλευρά μας θα καταψηφιστεί αυτή η τροπολογία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Καταρχάς, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται, η ορθή αναφορά στην ατζέντα, κατά την άποψή μου, δε θα έπρεπε να γράφει «εξορθολογίζοντας διαπιστωθείσα με γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας αντισυνταγματικότητα», αλλά απόφαση του δικαστηρίου. Και εδώ είναι ακριβώς και το πρόβλημά μας, διότι η πολιτική μας θέση -και οφείλω να την πω την πολιτική μας θέση, γιατί ήταν με δική μας τροπολογία που η ολομέλεια της Βουλής εψήφισε με αυτόν τον τρόπο- είναι να είναι καθολική η σύνταξη χηρείας και να αφορά όλους τους άρρενες χήρους αυτή τη στιγμή.

Δυστυχώς όμως έγινε αναπομπή την οποία δε δέχθηκε η Βουλή, ο Πρόεδρος απευθύνθηκε στο Ανώτατο Δικαστήριο και κέρδισε τη δίκη δυστυχώς -όχι επί της ουσίας, γιατί επί της ουσίας υπάρχει προηγούμενη απόφαση δικαστηρίου, που λέει ότι το σωστό είναι ότι πρέπει να είναι καθολική η σύνταξη χηρείας- πάνω στο διαδικαστικό ζήτημα, ότι η Βουλή αύξησε τις δαπάνες του κράτους και του προϋπολογισμού. Συνεπώς, η ευθύνη είναι στην κυβέρνηση και όχι στη Βουλή. Και εάν σήμερα αναγκάζονται κάποιοι συνάδελφοι να ψηφίσουν κατά της πολιτικής τους άποψης, όπως εκφράστηκε στην προηγούμενη ψηφοφορία, είναι γιατί υπάρχει απειλή ότι, εάν ψηφίσουμε όπως πιστεύουμε, τελικά θα πάμε για μαλλί και θα βγούμε κουρεμένοι. Όχι εμείς, κάποιοι χιλιάδες, εκατοντάδες ίσως, όχι χιλιάδες, δικαιούχοι, που με την ψήφιση, κύριε Πρόεδρε, θα είναι αυτόματα δικαιούχοι, δηλαδή θα βλάψουμε κάποιους συμπατριώτες μας που δικαιούνται με την ψήφιση τη σύνταξη χηρείας.

Όσον αφορά το δεύτερο θέμα, εμείς θα ψηφίσουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ, ήταν και η θέση της επιτροπής Εργασίας, η οποία ήρθε ενώπιον της ολομέλειας και δυστυχώς την προηγούμενη φορά αναιρέθηκε

μέσα στην ολομέλεια, ότι πρέπει πρώτα να περιμένουμε την αναλογιστική μελέτη και μετά να αποφασίσουμε αύξηση των εισφορών. Δυστυχώς, πρέπει να θυμίσω ότι η ολομέλεια την τελευταία φορά ψήφισε αύξηση των εισφορών, η πλειοψηφία της ολομέλειας. Ελπίζω σήμερα να υποστηρίξει την πρόταση του ΑΚΕΛ όπως θα την υποστηρίξουμε και εμείς και να μην έχουμε από τώρα αύξηση των εισφορών, αποφασισμένη από τώρα αύξηση των εισφορών, χωρίς να γίνει η αναλογιστική μελέτη.

Η θέση όμως η δική μας, κύριε Πρόεδρε -και θα εκφραστεί αναλόγως- είναι ότι δεν μπορούμε να ψηφίσουμε κάτι για το οποίο διαφωνούμε, δηλαδή να είναι μόνο για όσους είναι χήροι από το 2018 και μετά. Γι' αυτό σε ό,τι αφορά την τροπολογία του ΕΛΑΜ, θα τηρήσουμε αποχή για λόγους συνειδησιακούς. Αλλά ο κίνδυνος, επαναλαμβάνω, είναι μεγάλος τζαι έσκει να κάμει με τη στάση της κυβέρνησης, η οποία αποδεικνύεται για άλλη μια φορά ανάλητη και όσον αφορά ακριβώς αυτή την κατηγορία των ανθρώπων, οι οποίοι είναι επτά χιλιάδες άνθρωποι, θα δικαιούνται σύνταξη χηρείας και δε θα παίρνουν λόγω αυτής της εκβιαστικής στάσης της κυβέρνησης, την οποία καταδικάζουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λίνος Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Καταρχάς, θα ξεκινήσω και θα πω ότι ο κύριος λόγος που έχουμε καταθέσει την τροπολογία είναι ότι είμαστε υπόχρεοι -και θεωρώ όλο το σώμα- να ασκήσει ο καθένας όσο το δυνατόν περισσότερη πίεση προς την κυβέρνηση, για να διορθώσει αυτή την αδικία, πρώτον.

Δεύτερον, να μου πει ο οποιοσδήποτε βουλευτής σε ποια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχει διάκριση μεταξύ των συνταξιούχων και ο διαχωρισμός μεταξύ των χήρων αντρών. Σε καμία. Και να πω ακόμα κάτι: Γνωρίζει ο οποιοσδήποτε σε αυτή την αίθουσα, εκτός από τα μέλη της επιτροπής, ποιο είναι το κόστος για τη διαφορά; Υπάρχει ξεκάθαρη ένδειξη ότι, εάν υπήρχε η θέληση από την κυβέρνηση, θα ήταν θέμα που θα μπορούσε σε ένα πλάνο πέντε χρόνων να καλύψουμε το ποσό με σωστό προγραμματισμό. Και κάτι που έχει αναφερθεί και στην επιτροπή, αλλά και στην επιτροπή Θεσμών που ήρθε ο εκπρόσωπος του υπουργείου είναι ότι, αν υπήρχε κατάλληλος προγραμματισμός για το έλλειμμα των €7,5 δις, τότε δε θα είχαμε πρόβλημα να καλύψουμε αυτό το ποσό.

Κάτι ακόμα που πρέπει να αναφερθεί, για να γνωρίζει ο κόσμος, είναι ότι ερχόμαστε να εφαρμόσουμε τη λογική του παραλόγου, δηλαδή να χωρίσουμε σε δύο κατηγορίες αυτούς τους ανθρώπους και να μιλούμε σήμερα για δικαίωση του παραλογισμού. Κάποιος που έχασε τη γυναίκα του την 31^η Δεκεμβρίου του 2017 δε θα δικαιούται σύνταξη και αυτό είναι λογικό!

Εμείς έχουμε πολιτική θέση, είναι ξεκάθαρη και έχουμε υποχρέωση να πιέσουμε την κυβέρνηση προς αυτή την κατεύθυνση, για να διορθώσει την αδικία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Αντρέας Φακοντής.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω να θυμίσω ότι το νομοσχέδιο με το ίδιο περιεχόμενο, με τους ίδιους όρους κατατέθηκε στη Βουλή τον Ιούνιο του 2018. Το ΑΚΕΛ χαιρέτισε την προσπάθεια για ρύθμιση του όλου θέματος, αλλά ταυτόχρονα εκφράσαμε τη διαφωνία μας σε σχέση με την αντισυνταγματική πρόνοια για δικαίωμα σε χορήγηση σύνταξης χηρείας μόνο στους άντρες των οποίων η σύζυγος έχει αποβιώσει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου του 2018. Όπως εξηγήσαμε πάρα πολλές φορές, η πρόνοια αυτή διατηρεί την αδικία σε βάρος των αντρών των οποίων η σύζυγος έχει αποβιώσει πριν από την ημερομηνία αυτή. Δεν είναι λογικό να ορίζεται κάποιος ως δικαιούχος χήρος με βάση το πότε απεβίωσε η σύζυγός του και όχι εάν αυτή, ενόσω ζούσε και εργαζόταν, κατέβαλλε εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Γι' αυτό και η κοινοβουλευτική μας ομάδα μαζί με το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια της Βουλής τον Ιούλιο του 2018 είχε καταθέσει κοινή τροπολογία για άρση του εν λόγω χρονικού περιορισμού, έτσι ώστε ο χήρος να δικαιούται σύνταξη χηρείας ανεξαρτήτως της ημερομηνίας που απεβίωσε η σύζυγός του. Σκοπός της συγκεκριμένης τροπολογίας ήταν η διασφάλιση της συνταγματικής αρχής της ίσης μεταχείρισης, αφού με το προτεινόμενο νομοσχέδιο και σήμερα ακόμη διατηρείται η αντισυνταγματική διάταξη και η διάκριση μεταξύ των ανδρών που έχουν χάσει τη σύζυγό τους

πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2018 και των ανδρών που έχουν χάσει τη σύζυγό τους μετά την εν λόγω ημερομηνία. Επίσης, δημιουργείται διάκριση μεταξύ των γυναικών που εισφέρουν στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αναλόγως και πάλι της ημερομηνίας θανάτου τους, αφού στην ουσία εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων των γυναικών που απεβίωσαν πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2018 είναι ως να χάνονται, είναι ως να μην έχουν εισφέρει, αφού οι σύζυγοί τους δεν έχουν δικαίωμα στη σύνταξη χηρείας.

Όπως θυμάστε, αρχικά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέπεμψε τον νόμο στον οποίο είχε ενσωματωθεί η εν λόγω τροπολογία και στη συνέχεια, μετά την απόρριψη της αναπομπής από την πλειοψηφία της Βουλής, ο κ. Αναστασιάδης προχώρησε στην αναφορά του εν λόγω νόμου στο Ανώτατο Δικαστήριο. Το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε ως αντισυνταγματικές τις ρυθμίσεις που προώθησε η Βουλή όχι για κανένα άλλο λόγο, αλλά λόγω του γνωστού προβλήματος που υπάρχει πάντοτε, όταν η Βουλή αυξήσει τις δαπάνες των κρατικών προϋπολογισμών χωρίς τη σύμφωνο γνώμη της κυβέρνησης. Τότε είναι αντισυνταγματική η όποια αυτή αλλαγή.

Ενώ ως ΑΚΕΛ σεβόμαστε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δεν μπορούμε όμως να μην επαναλάβουμε τη θέση μας ότι το σημαντικότερο συνταγματικό πρόβλημα που προκύπτει με την πολιτική απόφαση της κυβέρνησης Αναστασιάδη-Συναγερμού να επανακαταθέσει το νομοσχέδιο για παροχή σύνταξης χηρείας ως είχε αρχικά κατατεθεί είναι η μεγάλη ανισότητα που δημιουργεί, καθώς δικαιούχοι σε σύνταξη χηρείας είναι μόνο οι άντρες των οποίων η σύζυγος απεβίωσε κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2018.

Είναι με λύπη που διαπιστώνουμε για άλλη μια φορά ότι οι κυβερνώντες δε λαμβάνουν υπόψη ούτε τη βούληση της συντριπτικής πλειοψηφίας των κοινοβουλευτικών κομμάτων, αλλά ούτε και της ίδιας της κοινωνίας και εμμένουν στην προώθηση μιας ρύθμισης η οποία διατηρεί τις ανισότητες και τη διάκριση σε βάρος πολλών χήρων αντρών, αλλά και πολλών γυναικών.

Η εν λόγω νομοθεσία πολύ πιθανόν, εάν κάποιος ενδιαφερόμενος προσφύγει στο δικαστήριο -και φαίνεται, διότι, εάν τελικά θα ψηφιστεί σήμερα, θα προσφύγουν κάποιιοι στο δικαστήριο- πολύ πιθανόν να κριθεί αντισυνταγματική λόγω άνισης μεταχείρισης μεταξύ χήρων αντρών, αλλά και μεταξύ γυναικών εισφορέων στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Κατά την άποψή μας, η κυβέρνηση το γνωρίζει αυτό, αλλά επιμένει στη θέση της, απλώς για να κερδίσει χρόνο.

Κλείνοντας, επειδή κάποιιοι θα σπεύσουν να μας κατηγορήσουν ότι εξαίτιας μας, λόγω της τροποποίησης που έγινε στην πρώτη κατάθεση του νομοσχεδίου για απάλειψη της ημερομηνίας της 1^{ης} Ιανουαρίου, σημειώθηκε καθυστέρηση ενός έτους στην παροχή των συντάξεων, τονίζω ότι έχουμε διαβουλευθεί και έχουμε πείσει την κυβέρνηση, ώστε οι συντάξεις χηρείας να καταβληθούν αναδρομικά σε όλους τους δικαιούχους από την ημερομηνία θανάτου της συζύγου, εφόσον αυτός επήλθε κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2018, χωρίς να χάσουν ούτε ένα σεντ, νοουμένου, αν και εφόσον η Βουλή θα ψηφίσει τον συγκεκριμένο νόμο. Τονίζω επίσης ότι ως ΑΚΕΛ θα συνεχίσουμε να ασκούμε πιέσεις προς τους κυβερνώντες και να αγωνιζόμαστε με όλες μας τις δυνάμεις για άρση αυτής της συγκεκριμένης αδικίας.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα τηρήσει αποχή, λόγω της διάκρισης που επιφέρει το προτεινόμενο νομοσχέδιο μεταξύ χήρων αντρών, καθώς και μεταξύ γυναικών εισφορέων στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναλόγως της ημερομηνίας θανάτου της συζύγου του.

Τέλος, σε σχέση με την τροπολογία που έχουμε καταθέσει, θα πω ότι σκοπός της είναι η απάλειψη από τον προτεινόμενο νόμο των αυξήσεων στα ποσοστά των εισφορών οι οποίες θα επιβληθούν την περίοδο 2024-2034. Δε θεωρούμε ότι είναι σωστό ή αναγκαίο να περιληφθούν από τώρα πρόνοιες για αύξηση των εν λόγω ποσοστών, αφού με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία προνοείται ρητά η εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης ανά τριετία για ανασκόπηση της οικονομικής κατάστασης του ταμείου. Θα ήταν σαφώς πιο ορθολογιστικό να αναμένουμε την αναλογιστική μελέτη, που θα γίνει πολύ σύντομα, και έπειτα να αποφασιστεί, εάν χρειάζεται, να αυξηθεί το ύψος των εισφορών, για να διατηρηθεί η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σημειώνω ότι με αυτή την εισήγησή μας συμφωνούν και όλοι οι κοινωνικοί εταίροι.

Αναφορικά με την τροπολογία δε του ΕΛΑΜ, θέλω να πω αυτά που είπα και πριν, ότι δηλαδή ήταν δική μας τροπολογία για απάλειψη αυτής της ημερομηνίας, αλλά αυτή τη στιγμή έχουμε κάτι συγκεκριμένο, το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε αυτή την τροποποίηση λόγω αύξησης του προϋπολογισμού. Άρα, η υιοθέτηση αυτής της πρόνοιας είναι ως να γνωρίζουμε από τώρα ότι θα δημιουργήσει πρόβλημα, δε θα μπορέσει να εφαρμοστεί η συγκεκριμένη νομοθεσία. Παρά ταύτα όμως, κρίνουμε ότι δεν μπορούμε ούτε και να την ψηφίσουμε, διότι θα δημιουργήσει τα προβλήματα τα οποία έχω πει. Αυτό που μπορούμε να κάνουμε σε αυτή την περίπτωση είναι τουλάχιστον να τηρήσουμε αποχή, γιατί από την άλλη κρίνουμε ότι η ρύθμιση που γίνεται μέσα από τον νόμο συνεχίζει να είναι άδικη για μια μεγάλη μερίδα των χήρων αντρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κανόνας είναι ότι ο εχθρός του καλού είναι το καλύτερο. Για πρώτη φορά στην ιστορία της κυπριακής πολιτείας μια κυβέρνηση, η κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη, αποφάσισε να αποκαταστήσει την αδικία και την ανισότητα που υπήρξε στη σύνταξη χηρείας, η οποία δινόταν μόνο στις γυναίκες, και φρόντισε να ξεκινήσει τουλάχιστον από ένα σημείο, να υπάρχει αυτή η σύνταξη χηρείας και για τους άντρες. Κάποιοι φυσικά αυτή την καλή πρόθεση της κυβέρνησης, επαναλαμβάνω, που για πρώτη φορά έγινε πράξη, φρόντισαν να την καταστρέψουν προσπαθώντας να πουν το αυτονόητο, ότι θα ήταν καλύτερα φυσικά να δίνεται και αναδρομικά. Δε μας είπαν όμως πού θα βρούμε τα λεφτά, αφού αυτό δεκαπλασιάζει περίπου το προϋπολογισθέν ποσό.

Δεν υπάρχει καμία απολύτως αμφιβολία ότι και εμείς θα θέλαμε να πάει αναδρομικά και όχι μόνο αναδρομικά, αλλά να δίνεται και διπλάσια, αν θέλετε, και τριπλάσια και πενταπλάσια. Τα λόγια και ο λαϊκισμός είναι εύκολος, το δύσκολο είναι να μπορέσεις να βρεις τα χρήματα μέσα από σώφρονα οικονομική πολιτική, για να κάμεις κοινωνικές παροχές.

Η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν είναι παιχνίδι για λαϊκισμό. Και αντιλαμβάνεστε ότι με οποιαδήποτε απόφαση παίρνουμε σήμερα μπορεί αυτούς που βάζουν σήμερα κοινωνικές ασφαλίσεις να μην τους δώσουμε τη δυνατότητα, όταν συνταξιοδοτηθούν, να πάρουν σύνταξη, αν συνεχίσουμε να προσπαθούμε να λαϊκίσουμε.

Η πρόταση του ΕΛΑΜ, η τροπολογία μάλλον του ΕΛΑΜ, είναι ο λόγος για τον οποίο αναπέμφθηκε η νομοθεσία και ο λόγος για τον οποίο, αφού ψηφίστηκε τροπολογία από την πλειοψηφία της Βουλής τότε του ΑΚΕΛ, αποστέρησε από δικαιούχους που έχασαν τη σύζυγό τους μετά την 1^η Ιανουαρίου 2018 να πάρουν σύνταξη. Πολλοί θα ήταν αυτοί που θα έπαιρναν σύνταξη χηρείας εδώ και δεκαοκτώ περίπου μήνες και δεν την παίρνουν, γιατί κάποιοι αποφάσισαν, επαναλαμβάνω, να λαϊκίσουν πάνω σε μία πρόταση που για πρώτη φορά έφερε αυτή η κυβέρνηση και αποκαθιστά την αδικία μεταξύ αντρών και γυναικών.

Τώρα έχουμε κάτι άλλο, τη νέα τροπολογία του ΑΚΕΛ, την οποία δεν έφεραν στην επιτροπή Εργασίας να τη συζητήσουμε, ότι δηλαδή «ξέρετε, να μην υπάρχει η πρόνοια το 2025, αν κριθεί αναγκαίο, να γίνει αύξηση των εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων». Ε, σας λέω, αφού έχω μιλήσει και με την Υπουργό Εργασίας, θα καθυστερήσουν και θα ταλαιπωρήσουν αυτούς που θα πάρουν σύνταξη χηρείας, αν ψηφιστεί ως έχει η νομοθεσία, από σήμερα άλλα δύο χρόνια, γιατί και αυτή η πρόνοια είναι αντισυνταγματική και θα αναπεμφθεί. Άρα, ας σκεφτούν διπλά αυτοί που σκέφτονται να ψηφίσουν την τροπολογία του ΑΚΕΛ, γιατί θα οδηγήσει με μαθηματική ακρίβεια -και σας λέω, έχω μιλήσει με την υπουργό, η οποία είναι στο εξωτερικό, και επειδή ανησύχησε ιδιαίτερα για μια πρόταση που προσπάθησε από την πίσω πόρτα να φέρει το ΑΚΕΛ, χωρίς να τη συζητήσουν στην επιτροπή- είναι με βεβαιότητα που σας λέω ότι και αυτή η πρόταση θα αναπεμφθεί.

Άρα, ο σκοπός μας ποιος είναι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πίσω πόρτα γιατί, κύριε Κυπριανού;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Διότι δε συζητήθηκε στην επιτροπή, κύριε Πρόεδρε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έν' η πρώτη φορά που γίνηκε;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δε συζητήθηκε, κύριε Πρόεδρε, στην επιτροπή αυτή η πρόταση, η πρόθεση του ΑΚΕΛ να βάλει τροπολογία για κατάργηση της πρόνοιας της νομοθεσίας που λέει ότι το 2025, αν χρειαστεί, θα υπάρξει αύξηση των εισφορών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατάλαβα.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Θα μας στερήσουν και το δικαίωμα να καταθέτουμε τροπολογίες!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Υπό αυτή την έννοια το λέω.

Φυσικά, μπορεί η πρόθεση του ΑΚΕΛ να είναι να μην πάρει κανένας σύνταξη χηρείας, γιατί αυτό αντιλαμβάνεστε, το να πάρουν κάποιοι σύνταξη χηρείας και στην πορεία του χρόνου θα παίρνουν όλοι, αντιλαμβάνεστε τους λόγους, μπορεί να μην ευνοεί την πολιτική του ΑΚΕΛ, γιατί αυτή η κυβέρνηση κατάφερε να φέρει ενώπιον μέσα από σώφρονα οικονομική πολιτική, να άρει αυτή την ανισότητα. Μπορεί να μη θέλουν να εφαρμοστεί αυτή η νομοθεσία, γι' αυτό έβαλαν την τροπολογία για αναδρομικότητα, γνωρίζοντας ότι είναι

αντισυνταγματική, γνωρίζοντας ότι δεκαπλασιάζει τον προϋπολογισμό, γι' αυτό έβαλαν και αυτή την πρόνοια τώρα, για να ξανααναπεμφθεί ο νόμος και πάλι οι δικαιούχοι να μην πάρουν σύνταξη χηρείας.

Θα καταψηφίσουμε και τις δύο προτάσεις νόμου και καλώ το σώμα, τους αγαπητούς συναδέλφους, εάν και εφόσον θέλουν να δικαιούνται σύνταξη οι πολίτες που έχασαν τη σύζυγό τους από την 1^η Ιανουαρίου του 2018 και μετά και να πάρουν αμέσως σύνταξη χηρείας και στην πορεία του χρόνου να πάρουν όλοι, διότι αντιλαμβάνεστε γιατί θα πάρουν όλοι, να μην το αναλύω... Διασφαλίζοντας, αγαπητή κυρία Κουκουμά, ότι δε θα ξαναπάμε στο Ανώτατο Δικαστήριο, για να αμφισβητηθεί ξανά η συνταγματικότητα του νόμου και να μην πάρει κανένας σύνταξη χηρείας.

Επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, γιατί μου αρέσει που συμβαίνει αυτή την εποχή, σε αυτό το κοινοβούλιο και σε αυτές τις επιτροπές ο εχθρός του καλού να είναι το καλύτερο. Η οικονομική πολιτική του κράτους, η οποία εκφράζεται μέσα από συγκεκριμένες, που για πρώτη φορά εφαρμόζονται, κοινωνικές παροχές ή από αυτά τα οποία αποκόπηκαν τον Δεκέμβριο του 2012 και επαναφέρονται... Προσπαθούμε σε κάθε προσπάθειά της η κυβέρνηση να δώσει προς τον Κύπριο πολίτη, μέσα από την οικονομική εξυγίανση της πολιτείας. Έχουμε να κάνουμε την προσπάθεια, αν θέλετε -να πω τη χαρακτηριστική κυπριακή λέξη- «να αρτηρίσουμε» λαϊκισμό, ότι εμείς θέλουμε καλύτερα.

Καλά, όταν ήσαστε εσείς κυβέρνηση, γιατί δεν τα κάνατε; Γιατί δεν κάνατε τη σύνταξη χηρείας τότε; Γιατί δε δώσατε όλες αυτές τις κοινωνικές παροχές, παρά μόνο μας φέρατε είκοσι επτά νομοσχέδια που απέκοπταν όλες τις κοινωνικές παροχές, που καταργούσαν την αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή, που επέβαλλαν φορολογία για τα ακίνητα, που απέκοπταν το επίδομα της μάνας κ.ο.κ.; Επαναλαμβάνω, όταν δεν κυβερνάς και δεν είναι από τη δική σου τσέπη, έχεις πολλές προτάσεις και είναι εύκολο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κατ' ακρίβειαν, της κ. Θεολόγου δεν έπρεπε να της δώσω τον λόγο. Είναι στα πλαίσια της προσπάθειας που κάνω για νέες πρακτικές και, επειδή πρέπει να κάνουμε και μια προετοιμασία σήμερα, να ετοιμαστούμε για την άλλη Παρασκευή που θα έχουμε εβδομήντα-εβδομήντα πέντε θέματα, όταν δεν τηρηθούν κάποιες πρακτικές σωστές και όταν ο κάθε βουλευτής μιλά για έξι-επτά λεπτά, αντιλαμβάνεστε ότι όχι μόνο θα πάμε μέχρι αργά την Παρασκευή, αλλά θα συνεχίσουμε και το Σάββατο. Τώρα ξέρουμε τι κάνουμε και είσαστε υπεύθυνοι και αναλαμβάνετε και τις ευθύνες των λόγων σας και του χρόνου που μιλάτε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν το λέω για εσάς, κύριε Κυπριανού. Είναι γενικά που μιλώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επί της διαδικασίας, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Επειδή είπατε ότι θα κρατήσετε από το δεύτερο θέμα και μετά κατάλογο ομιλητών... Δεν το πράξατε, γι' αυτό και μακρηγόρησα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όλα αυτά τα ωραία που μας ανέλυσε ο φίλος μου ο Ανδρέας θα είχαν νόημα, αν δεν υπήρχε αυτή η προσέγγιση της επιλεκτικής αναδρομικότητας, η οποία δημιουργεί μιαν άδικη, ρατσιστική διάκριση. Και δε νομίζω ότι υπάρχει συνάδελφος εδώ που υποστηρίζει ότι είναι λογικό, αν κάποιου απεβίωσε η γυναίκα του την 31^η Δεκεμβρίου ή, αν θέλετε, τα πρώτα λεπτά πριν από την έλευση του καινούριου χρόνου, να εξαιρείται και να εντάσσεται η γυναίκα κάποιου που αποβιώνει μερικά λεπτά μετά την έλευση του χρόνου.

Άρα, αυτό δεν είναι το μοντέλο του «επιδιώκοντας το καλό, ας αφήσουμε πίσω το καλύτερο». Είναι ξεκάθαρο ότι είναι οικονομία σε λάθος γωνία αυτό το μοντέλο και η προσέγγιση η κυβερνητική. Και πολύ φοβάμαι ότι ο νόμος αυτός θα βγει αντισυνταγματικός από απόφαση δικαστηρίου αυτή τη φορά, μετά από αγωγές ατόμων τα οποία θα εξαιρεθούν.

Τώρα, σε ό,τι αφορά τις αυξήσεις, ναι, δεν υπάρχει λογική, όσο κι αν προσπάθησε να το εξηγήσει ο Ανδρέας. Δε νομίζω ότι υπάρχει, αν θέλετε, ισχυρό επιχειρήμα, ώστε να μπει από τώρα στον νόμο, γιατί το 2025 θα υπάρξει ανάγκη να αυξηθούν οι εισφορές. Θα υπάρξει ανάγκη να αυξηθούν οι εισφορές και αυτό είναι το πιο κρίσιμο, διότι πολύ απλά το 1980 για κάθε έναν συνταξιούχο αντιστοιχούσαν τρεις εργαζόμενοι, ενώ το 2019 είναι περίπου ένας εργαζόμενος προς έναν συνταξιούχο και το 2025 ή στα χρόνια που θα ακολουθήσουν να μην είναι κανένας εργαζόμενος και να είναι μόνο συνταξιούχοι. Γι' αυτούς τους λόγους θα υπάρξει ανάγκη να αυξηθούν οι εισφορές.

Γι' αυτό θα πρέπει να σκεφτούμε την προσέγγιση που προτείνει το ΑΚΕΛ. Εμείς θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο, έστω έτσι όπως έρχεται, σε μία προσπάθεια αυτή τη στιγμή και οι λίγοι να επωφεληθούν. Με μία ελπίδα και μία παράκληση, να ξανασκεφτεί την αναδρομικότητα η κυβέρνηση και να επανέλθει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κουλιās.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Από πάνω, κύριε Πρόεδρε, ή 'πού δαμαί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπου θέλεις. Έλα τζιαι δαπάνω.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ πολύ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έλα τζιαι δαμαί δίπλα μου, αν θέλεις, φτάνει να είσαι σύντομος.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πάντοτε, Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Τώρα γίνεται μια ολόκληρη κυβέρνηση να κάμνει αυτό το διαχωρισμό μεταξύ των πολιτών και να παραβιάζει οριζοντίως και καθέτως το σύνταγμα; Και να ακούω ότι «ο εχθρός του καλού είναι το καλύτερο» και τέτοια επιχειρήματα-τεχνάσματα;

Χήρες και χήρους είχαμε από το '60. Καλά, γιατί τωρά θυμηθήκαμε, το 2019, να δώσουμε σύνταξη χηρείας; Ας τη δώσουμε στον χρόνο που θα είμαστε έτοιμοι ως κράτος και να τη δώσουμε σε όλους. Το σύνταγμα δε διαχωρίζει τους πολίτες. Έβαλε την πλειοψηφία της Βουλής σε μια δύσκολη θέση, περάσαμε τον νόμο με τον τρόπο που τον περάσαμε την περασμένη φορά και χάσαμε, διότι έτσι είναι το σύνταγμα. Η κυβέρνηση, επανερχόμενη στο ίδιο... Εξηγήθηκε αυτό από τους προηγούμενους συναδέλφους, να μην το επαναλάβω. Εδώ μάλλον τέχνασμα είναι η σύνταξη χηρείας, διότι, άμα προσφύγει κάποιος αύριο, εκείνος που θα είναι εκτός... Πάλι θα χαθεί ο νόμος. Άρα, τούτα τα τεχνάσματα πού τα ήυρε η κυβέρνηση; Να μοιράζει τους πολίτες σε λίγους και πολλούς, σε άλλους να δίνει και σε άλλους να μη δίνει; Αυτό είναι απαράδεκτο. Θέλει πολύ νου;

Και όταν ακούω τον συνάδελφο του ΑΚΕΛ να ρωτά, χωρίς να θέλω να κάνω τον δικηγόρο του ΑΚΕΛ, «γιατί δεν το κάνατε εσείς»...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Περνά σου, πάντως!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να σου πω, περίμενε. Θα σου πω. Αφού προκαλείς, θα σου πω.

Τέλεια πρώτα, το ΑΚΕΛ δεν έκλεισε καμιά τράπεζα ούτε έκαμε κανένα κούρεμα ούτε έκλεισε τον συνεργατισμό. Για να εξηγούμαστε. Και δεν είναι σωστό να λέμε 'πού τούτα.

Εδώ επιλέγετε μια πολιτική πράξη, κύριοι, η οποία είναι λάθος. Θα μας υποχρεώσετε να περάσουμε τον νόμο τώρα, να μη χαθούν τουλάχιστον εκείνοι που είναι από τον Γενάρη του 2018 και μετά σε αυτή τη θέση του χήρου, αλλά να ξέρετε ότι είναι μία τρύπα στο νερό που κάνουμε. Και το πιο κραυγαλέο, θα ψηφίσουμε τον νόμο, αλλά σας λέω ότι θα πάει κουτρουμπέλλα.

Και το άλλο που σοφιστήκατε: Τωρά γίνεται, είσαστε τόσο προνοητικοί, κύριοι, εσείς που κάμνετε τούντες τέχνες ούλλες και καταστρέψατε την οικονομία, να μας λέτε ότι θα βάλετε αύξηση για ύστερα από τέσσερα χρόνια, πέντε, το 2024; Μα ποιος σας είπε τούτες τις τέχνες; Κάνετε την αναλογιστική μελέτη, κύριοι, νούσιμα και προκομμένα πράγματα, και μπορεί να μην είναι 1%, μπορεί να είναι 1,5%, μπορεί να είναι 0,5%. Αλλά που ηύρατε αυτή τη μεθοδολογία και έχετε τόση προνοητικότητα εσείς; Μπράβο! Μα πολλά καλή κυβέρνηση έχουμε!

Πρέπει να σκεφτείτε ότι πρέπει να σεβόμαστε και τους νόμους και ιδιαίτερα το σύνταγμα, αλλά προπάντων τους πολίτες τους οποίους βάλαμε σε μια διαδικασία τούτον τον καιρό ούλλο που σοφιστήκατε τούτα τα νομοθετήματα, που τλαιπωρεί τον κόσμο και τηλεφωνούν στους συναδέλφους. Σε όλους σας τηλεφωνούν φαντάζομαι, δε μου τηλεφωνούν μόνο εμένα. Έχετε όλοι κινητά και τηλέφωνα. Βάλαμε τον κόσμο σε μια βάσανο, που στο τέλος της ημέρας θα είναι άνθρακας ο θησαυρός.

Ως εκ τούτου, το Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσει υποχρεωτικά τη νομοθεσία, αλλά την περιβόητη αύξηση που σκεφτήκατε να την κάνετε ύστερα από κάποια χρόνια δε θα την πάρετε. Θα είμαστε εναντίον. Θα υποστηρίξουμε την πρόταση των συναδέλφων του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Οξά «παλιές δυνάμεις»;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, όλες τις δυνάμεις, όσες έχετε. Παλιές, νέες, τζιέινες που εμείναν!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Άννα Θεολόγου.

ΑΝΝΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε, που παίρνω τον λόγο έστω και για λίγα λεπτά. Θα είμαι όσο πιο σύντομη γίνεται. Άκουσα με πάρα πολύ ενδιαφέρον τους συναδέλφους. Δεν είχα σκοπό να τοποθετηθώ, αλλά νομίζω κάποια πράγματα πρέπει να λέγονται.

Δεν ξέρω... Το παράδοξο που μπορούμε να αντιληφθούμε όλοι, πλέον υπάρχει αναδρομικότητα, αλλά και η λίγη αναδρομικότητα! Δεν ξέρω πώς μπορούμε αυτό το πράγμα να το δεχτούμε. Από τη στιγμή που η εφαρμογή του νόμου ήδη λειτουργεί αναδρομικά, γιατί δεν μπορεί να λειτουργήσει περισσότερο αναδρομικά; Και αν το θέμα έχει να κάνει με τα δημόσια ταμεία και την ικανότητα του κράτους να βρει τα λεφτά, για να καλύψει αυτούς τους νέους δικαιούχους των συντάξεων χηρείας, να αυξήσουμε το δημόσιο χρέος. Να βγούμε στις αγορές και να δανειστούμε αυτά τα λεφτά που καθ' ομολογίαν όλων μας θα πρέπει το κράτος να πληρώνει στους χήρους ως συντάξεις χηρείας και να μην έχουμε οποιοδήποτε πρόβλημα διάκρισης σε αυτούς που έχασαν τις συζύγους τους το 2017 ή σε αυτούς που έχασαν τις συζύγους τους από το 2018 και εντεύθεν. Διότι βγαίνουμε στις αγορές και δανειζόμαστε λεφτά, μόνο για να τα προωθούμε στις τράπεζες και να στηρίζουμε τις τράπεζες. Οι πολίτες που είναι συνταξιούχοι ή είναι χήροι και σε πολλές περιπτώσεις, κύριε Πρόεδρε, οι σύζυγοί τους είχαν συνεισφορά σε δάνεια, τα οποία μπορεί να αφορούσαν είτε στεγαστικούς σκοπούς είτε φοιτητικούς σκοπούς για τα παιδιά τους, έχουν χάσει αυτό το εισόδημα από τα νοικοκυριά, δεν έχουν και αυτή την ευχέρεια να πάρουν τη σύνταξη χηρείας, γιατί με τη νομοθεσία όπως τη φέρνει η κυβέρνηση δε δικαιούνται αυτή τη σύνταξη.

Και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι δεν είναι μόνο θέμα προσφυγής της κυβέρνησης, εάν αλλάξει η οριοθέτηση αυτού του χρονικού πλαισίου πριν από το 2018, αλλά και των ιδίων των πολιτών που εξαιρούνται στη βάση της αρχής της ισότητας και θα έπρεπε να ήταν δικαιούχοι. Δεν μπορούμε να το παραγνωρίσουμε αυτό το ενδεχόμενο, να προσβάλουν δηλαδή τον νόμο πολίτες που εξαιρούνται από τη διαδικασία.

Προσωπικά θα στηρίξω τις τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε, και, εάν δεν εγκριθούν οι τροπολογίες, δε θα στηρίξω τη νομοθεσία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άριστος Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο εκ Λεμεσού ορμώμενος συνάδελφος του Συναγερμού μίλησε με πολύ πάθος -δεν είπα εμπάθεια- για το ΑΚΕΛ και μίλησε και για αρκετή ώρα, αλλά, επειδή φαίνεται ότι, όσο αυξάνονται οι όροφοι των πύργων για τα χρυσά διαβατήρια στη Λεμεσό, είναι αντιστρόφως ανάλογη η αύξηση της μνήμης τους, οφείλω να τους υπενθυμίσω ορισμένα πράγματα.

Στα έδρανα που κάθεται σήμερα ο συνάδελφος καθόταν ο κ. Πρόδρομος Προδρόμου, όταν τότε με το γνωστό τεραστίων διαστάσεων σκάνδαλο του ΧΑΚ, όταν φαλίρισε η μισή κοινωνία, μας πρότειναν οι συνάδελφοι του Συναγερμού να επενδύσουμε το αποθεματικό του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο Χρηματιστήριο. Ευτυχώς η πλειοψηφία των κομμάτων δεν τους ακολούθησε. Ευτυχώς, το λέω δύο φορές.

Δεύτερον, αυτοί που τάχατες κόπτονται για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τη βιωσιμότητά του πατούν σε αναλογιστική μελέτη βιωσιμότητας που κληρονόμησαν από την κυβέρνηση την οποία σήμερα αναθεματίζουν και, επειδή προφανώς δεν πήραν τα μηνύματα των ευρωεκλογών, των δεκαεξέμισι χιλιάδων και του 9% μείον, εξακολουθούν να κάνουν κριτική στους εαυτούς τους. Γιατί είναι ο έβδομος χρόνος διακυβέρνησής τους και, όσο αναφέρονται στην προπερασμένη διακυβέρνηση, περισσότερο απαξιώνουν τους εαυτούς τους στα μάτια της κοινής γνώμης.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Ζαχαρίου)

Σε παρακαλώ, συνάδελφε, ήρεμα.

Τρίτον, αυτοί που κόπτονται για τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και λένε ότι η οικονομία τα πάει πρίμα πόσα εκατομμύρια έχουν καταθέσει στο αποθεματικό του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων;

Λοιπόν, η διακυβέρνηση Χριστόφια, την οποία απαξιώνουν, ανεξαρτήτως του τι έλεγαν πριν από μερικές μέρες, έχει καταθέσει αθροιστικά €400 εκατομ. στο αποθεματικό του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Γι' αυτό, όταν αναθεματίζουν άλλους που κυβέρνησαν ή μιλούν με τον τρόπο που μιλούν για το ΑΚΕΛ, είναι καλά να τεκμηριώνουν. Και βεβαίως, αυτό που παραμένει εντελώς αίολο και ατεκμηρίωτο είναι να πουν με ποια λογική φυσικής δικαιοσύνης ο χήρος του 2017 έχει λιγότερη σημασία στην Κυπριακή Δημοκρατία από εκείνον του 2018 και του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάριος Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δε θα μπω σε διαλογική συζήτηση, αλλά απλώς θα εξηγήσω κάποια πράγματα, να τα καταλάβουν και οι συνάδελφοι πώς είναι ακριβώς. Η Κίνα έχει ένα από τα μεγαλύτερα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων και επενδύει 30% σε μετοχές χρηματιστηρίου. Η Κίνα, που είναι μία κομμουνιστική χώρα. Δεν είναι κακό να επενδύεις στο χρηματιστήριο. Και δεν επενδύεις στο χρηματιστήριο ολόκληρο το ποσό μία φορά. Είναι μία σταδιακή διαδικασία, επενδύεις σιγά σιγά. Δεν είναι καθόλου κακή ιδέα η επένδυση στο χρηματιστήριο. Αποφέρει μακροπρόθεσμα 8% με 10% απόδοση, τα ομόλογα 3% με 4% απόδοση και, όπως γνωρίζετε, οι καταθέσεις οι απλές 1% με 2%.

Το ένα το θέμα είναι αυτό.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεν είναι στην Κίνα που θα επενδύατε τότε, αλλά στην Κύπρο του παπισμένου ΧΑΚ!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, δεν είναι έτσι, Άριστε, το ξέρεις πολύ καλά. Το χρησιμοποίησες, για να κάνεις μικροπολιτική, δεν ισχύει αυτό το πράγμα. Όλες οι χώρες. Στην Αμερική, που είναι η πρώτη καπιταλιστική χώρα, απαγορεύεται η επένδυση του αποθεματικού στο χρηματιστήριο. Στην Αμερική απαγορεύεται, η Κίνα το επιτρέπει.

Και έχει αναφερθεί σε ακόμα ένα σημείο ο συνάδελφος, για το οποίο ήθελα να αναφέρω κάτι, αλλά το ξέχασα!

(Γέλια)

Πραγματικά, εξέχασα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Μαυρίδη, επειδή φαίνεται ότι πάνω σε τούτο το θέμα θα αφιερώσουμε πολλή ώρα -και εγώ θεωρώ εξαντλήθηκε φυσικά- σκέφτου το και θα σου δώσω τον λόγο μετά.

Τον λόγο έχει ο κ. Νίκος Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εγώ θα πω ότι πράγματι εξαντλήθηκε το θέμα, απλώς επειδή η μνήμη είναι κοντή, κύριε Πρόεδρε, και, συμφωνώντας απόλυτα σε πολιτικό επίπεδο ότι η ισότητα και των φύλων, αλλά και των ανθρώπων έναντι του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων πρέπει να είναι δεδομένη και ειδικότερα σε αυτό το σώμα, πρέπει να την υποστηρίζουμε.

Θα θυμίσω το σώμα ότι πριν από δεκαέξι περίπου χρόνια τρεις βουλευτές κατέθεσαν πρόταση, για να γίνει πραγματικότητα τούτο που συζητούμε σήμερα, η σύνταξη χηρείας στους άντρες, και απερρίφθη από τη Βουλή. Και, επειδή αξίζει να θυμόμαστε ορισμένα πράγματα, θα θυμίσω ότι ο Γεώργιος Γεωργίου, ο Ζαχαρίας Ζαχαρίου και ο υποφαινόμενος καταθέσαμε, κύριε Πρόεδρε, τη συγκεκριμένη πρόταση. Δεν το λέω, για να ευλογήσω τα γένια είτε των συναδέλφων είτε τα δικά μου. Απλώς, λέω ότι θα ήταν καλύτερα οι κυβερνήσεις που προηγήθηκαν της κυβέρνησης Αναστασιάδη... Ήταν αρκετές και νομίζω ειδικότερα τα κόμματα ΔΗΚΟ και ΑΚΕΛ συγκυβερνούσαν. Μπορούσαν τότε και άλλα κόμματα να περάσουν τούτη τη μεγάλη μεταρρύθμιση.

Κλείνω με το εξής: Αν και εφόσον και σήμερα πρυτανεύσει ο λαϊκισμός έναντι της κοινής λογικής, θα αφήσουμε τους ανθρώπους τους συγκεκριμένους και πάλι ξεκρέμαστους σε μία προσπάθεια άκρατου και διαρκούς λαϊκισμού, που υπάρχει και πρέπει να τον αναγνωρίσουμε, κύριε Πρόεδρε.

Άρα, ισχυρίζομαι και λέω: Ας προχωρήσουμε στην υπερψήφιση του νομοσχεδίου, για να δώσουμε τα δικαιώματα, που είμαστε υπόχρεοι να δώσουμε εδώ και δεκαετίες και δεν τα δώσαμε, και μετά τα πρόσθετα ας τα αφήσουμε για μετά, όταν αρκεί να τα υποστηρίξει και το σύνταγμα, το οποίο οφείλουμε όλοι να σεβόμαστε και να υπηρετούμε, αλλά και τα δημόσια ταμεία του κράτους.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι επί προσωπικού και δεν μπορώ να μην πω τη λέξη “ντροπή” στα υπονοούμενα που άφησε ο συνάδελφος απέναντι, αποφεύγοντας να μιλήσει και να περιγράψει για ποιο λόγο δε θέλουν να δώσουν σύνταξη χηρείας σε εκείνους που η γυναίκα τους απεβίωσε πριν από την 1^η Ιανουαρίου του 2018. Και το γεγονός ότι λέει ότι θα καταργηθεί η ομάδα αυτή... Και να καταλάβουμε με ποιο τρόπο θα καταργηθεί. Θα περιμένουμε δηλαδή να πεθάνουν αυτοί οι άνθρωποι, οι χήροι, που έχουν καταστεί χήροι πριν από την 1^η Ιανουαρίου του 2018. Νομίζω ότι καταγράφει και περιγράφει την όλη διάθεση, πρόθεση που έχει αυτή η κυβέρνηση να αντιμετωπίσει τις αδικίες που προκαλεί, που δημιουργεί συνεχώς.

Και, αν θα θυμηθούμε επιπλέον τι έκανε η προηγούμενη κυβέρνηση και τι δεν έκανε, επιτέλους αποφασίστε. Έδωσε πολλά στα επιδόματα, εβοήθησε; Η κοινωνική πολιτική της ήταν σπάταλη, όπως είχαν πει κάποιοι υπουργοί σας ή ήταν τελικά όσα έχετε περιγράψει προηγουμένως, ότι περιέκοψε, απέκοψε, τερμάτισε και άλλα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν κρίνω ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση, θα είμαι λάθος;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, εξαντλήθηκε η συζήτηση.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για διαγραφή των άρθρων 2, 3, 4 και 5 του πιο πάνω νομοσχεδίου, με τα οποία τροποποιούνται τα άρθρα 5, 6, 12 και 15 του βασικού νόμου.

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η διαγραφή από το νομοσχέδιο των προνοιών που προβλέπουν τη σταδιακή αύξηση των εισφορών επί των ασφαλιστέων αποδοχών οι οποίες καταβάλλονται στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η ανάγκη για τυχόν αύξηση των εισφορών δύναται να καταδειχθεί σε μεταγενέστερο στάδιο από τη σχετική αναλογιστική μελέτη, η οποία θα διενεργηθεί από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, δεκατρείς εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δεκατρείς εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε τώρα στη δεύτερη τροπολογία του ΕΛΑΜ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Χρίστου Χρίστου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (α) του άρθρου 6 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το εδάφιο (1) του άρθρου 41 του βασικού νόμου, ώστε να διαγραφούν από αυτήν οι λέξεις και η ημερομηνία «δεδομένου ότι ο/η σύζυγος απεβίωσε κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2018» (πέμπτη και έκτη γραμμή).

Σημειώσεις:

α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η διεύρυνση των δικαιούχων σε σύνταξη χηρείας και στα πρόσωπα των οποίων ο/η σύντροφος απεβίωσε πριν από το έτος 2018. Το κριτήριο που τίθεται στο εν λόγω νομοσχέδιο, σύμφωνα με το οποίο δικαιούχοι είναι μόνο αυτοί των οποίων ο/η σύντροφος απεβίωσε κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2018, δημιουργεί δυσμενή διάκριση και άνιση μεταχείριση, καταστρατηγώντας το άρθρο 28 του Συντάγματος, στο οποίο ρητά αναφέρεται ότι «Πάντες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου, της διοικήσεως και της δικαιοσύνης και δικαιούνται να τύχωσι ίσης προστασίας και μεταχειρίσεως.».

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι εναντίον, τρεις ψήφοι υπέρ και δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εναντίον, τρεις ψήφους υπέρ και δεκατέσσερις αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 41 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 62 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη στο τέλος αυτού νέου άρθρου 101. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι ψήφοι υπέρ, δύο εναντίον και δεκαπέντε αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται, με είκοσι ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και δεκαπέντε αποχές.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι μία ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον, δεκαέξι αποχές και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με είκοσι μία ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και δεκαέξι αποχές*.

Κύριοι συνάδελφοι, το λέω για να ακούω και εγώ. Είμαστε μία ώρα και στη νομοθετική εργασία και περάσαμε τρία θέματα. Με αυτόν τον ρυθμό την Παρασκευή θα ξεκινήσουμε η ώρα 10.00 το πρωί και θα τελειώσουμε περίπου την Κυριακή το μεσημέρι χωρίς διακοπή. Σας το λέω, για να προβληματιστείτε και για τον χρόνο που πρέπει να μιλούμε και για το τι νομίζετε ότι πρέπει να γίνεται. Έχω την άποψή μου, αλλά θέλω και τη δική σας συναίνεση, για να δουλέψει το σύστημα.

Το λοιπόν, τα θέματα με τους αριθμούς 5 μέχρι 8 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019», «Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», «Οι περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Χορήγηση και Αναθεώρηση Πιστωτικών Διευκολύνσεων) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Χορήγηση Δανείων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Υπάρχει κάτι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ζητά αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θα ζητήσει αναβολή;

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μία εβδομάδα αναβολή, για να ψηφιστεί τελεσίδικα. Δε θέλουμε να πάει παρακάτω βέβαια. Στην επόμενη βδομάδα, κύριε Πρόεδρε. Μαζί με τα πολλά να πάνε και αυτά. Από το 5 μέχρι και το 8, δηλαδή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

Υπάρχει ένσταση;

Αν δεν υπάρχει ένσταση, τα θέματα με τους αριθμούς 5 μέχρι 8 με αυτό τώρα το δεδομένο... Σας είπα Κυριακή μεσημέρι· πάμε Κυριακή απόγευμα.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019». Είναι πρόταση νόμου των βουλευτών κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Νικόλα Παπαδόπουλου, Άγγελου Βότση και Μαρίνου Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: Ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχές: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Τροποποίηση του περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης Νόμου, ώστε στους δικαιούχους προς αναπλήρωση απωλειών από τους πόρους του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης, πέραν των φυσικών προσώπων, να περιληφθούν και νομικά πρόσωπα τα οποία θεωρούνται ιδιώτες πελάτες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μαρίνος Μουσιούτσας	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Άριστος Δαμιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, και Νικόλα Παπαδόπουλο, Άγγελο Βότση και Μαρίνο Μουσιούττα, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 Μαΐου και στις 3, 10 και 27 Ιουνίου 2019.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ενώπιον της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ), η πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ), εκπρόσωποι του Συνδέσμου Διεθνών Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Καταθετών Λαϊκής Τράπεζας (ΣΥΚΑΛΑ), του Συνδέσμου Παλαιών Μετόχων της Τράπεζας Κύπρου και του Συνδέσμου Κατόχων Αξιογράφων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης Νόμου, ώστε στους δικαιούχους προς αναπλήρωση απωλειών από τους πόρους του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης, πέραν των φυσικών προσώπων, να περιληφθούν και νομικά πρόσωπα τα οποία θεωρούνται ιδιώτες πελάτες, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου.

Σημειώνεται ότι με βάση τις διατάξεις του πιο πάνω νόμου ιδιώτες πελάτες θεωρούνται οι μη επαγγελματίες πελάτες, ήτοι πρόσωπα τα οποία διαθέτουν την εμπειρία, τις γνώσεις και την εξειδίκευση, ώστε να λαμβάνουν τις δικές τους αποφάσεις και να εκτιμούν δεόντως τον κίνδυνο που αναλαμβάνουν.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή των Αντιπροσώπων, προσφάτως, με την ψήφιση σχετικής πρότασης νόμου, η οποία είχε τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου υπουργείου, τροποποίησε τη βασική νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης, εισάγοντας διατάξεις με τις οποίες επανακαθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας, ο σκοπός ίδρυσης και οι πόροι του ταμείου, με στόχο την αναπλήρωση απωλειών φυσικών προσώπων που έχουν συνεισφέρει στην κεφαλαιοποίηση των δύο συστημικών τραπεζών κατά τη διαδικασία εξυγίανσής τους, με βάση την ισχύουσα στον δεδομένο χώρο νομοθεσία.

Σημειώνεται ότι κατά τη διεξαχθείσα στο εν λόγω στάδιο συζήτηση ενώπιον της επιτροπής, αλλά και στην ολομέλεια του σώματος, μέλη της επιτροπής είχαν εκφράσει θέση ότι σε μεταγενέστερο στάδιο θα έπρεπε να μελετηθεί το ενδεχόμενο το εν λόγω ταμείο να καλύπτει πέραν των φυσικών προσώπων και απώλειες τις οποίες υπέστησαν νομικά πρόσωπα/εταιρείες, επιφυλάσσοντας συναφώς το δικαίωμά τους για την κατάθεση σχετικής πρότασης νόμου.

Ως εκ τούτου με την παρούσα πρόταση νόμου επιδιώκεται η επίτευξη του πιο πάνω στόχου με την εισαγωγή σχετικών ρυθμίσεων, βάσει των οποίων θα καλύπτονται και νομικά πρόσωπα από το αποθεματικό του ταμείου.

Στο στάδιο της συζήτησης της υπό αναφορά πρότασης νόμου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών εξέφρασαν έντονες επιφυλάξεις ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, επισημαίνοντας ότι προκύπτουν κίνδυνοι όσον αφορά τη νομιμότητα και σταθερότητα του νομικού πλαισίου, καθώς και τη συμβατότητά του με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και δη με θέματα που άπτονται κρατικών ενισχύσεων και ανταγωνιστικότητας.

Σχετική με τα πιο πάνω είναι η επιστολή του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2019, στην οποία αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι με τη θέσπιση των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων προκύπτει το ενδεχόμενο η παραχώρηση αναπλήρωσης προς νομικά πρόσωπα να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση, η οποία προϋποθέτει εξέταση και έγκριση από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων και τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, με ενδεχόμενο το όλο νομικό πλαίσιο να είναι μη συμβατό με το ευρωπαϊκό δίκαιο.

Περαιτέρω, στην ίδια επιστολή αναφέρεται ότι, μέσω των προτεινόμενων ρυθμίσεων και ειδικότερα της προτεινόμενης παραχώρησης αναπλήρωσης και προς τα νομικά πρόσωπα, αυξάνεται σημαντικά το συνολικό ύψος της αναπλήρωσης και συνακόλουθα αυξάνονται οι δαπάνες του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης και/ή μειώνεται δραστικά η αναπλήρωση προς φυσικά πρόσωπα.

Σημειώνεται ότι τις εκφρασθείσες από το Υπουργείο Οικονομικών επιφυλάξεις αναφορικά με τη συμβατότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεων με το ευρωπαϊκό δίκαιο υιοθέτησε και ο εκπρόσωπος της ΚΤΚ, ο οποίος δήλωσε περαιτέρω ότι πρέπει κατά τον καταρτισμό του Σχεδίου Αναπλήρωσης να τεθούν ορθολογικά κριτήρια.

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων κατά την τοποθέτησή του επί του θέματος δήλωσε ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις προκύπτουν εμφανώς θέματα που μπορούν να εκληφθούν ως κρατικές ενισχύσεις και συναφώς πρέπει να ενημερώνεται σχετικά η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατά τη συζήτηση του θέματος, αλλά και γραπτώς διά ηλεκτρονικού μηνύματος, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019, ο πιο πάνω αξιωματούχος εισηγήθηκε όπως, για σκοπούς συμβατότητας των προτεινόμενων ρυθμίσεων με το νομοθετικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις, το κείμενο της πρότασης νόμου αναθεωρηθεί, ώστε σε αυτό να περιληφθεί πρόνοια βάσει της οποίας το Σχέδιο Αναπλήρωσης που θα καταρτιστεί, το οποίο καθορίζεται από την Επιτροπή Διαχείρισης του ταμείου και εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο κατόπιν υποβολής πρότασης του Υπουργού Οικονομικών, τηρεί τα προβλεπόμενα από την ενωσιακή και την οικεία περί κρατικών ενισχύσεων νομοθεσία.

Η πρόεδρος της ΕΚΚ δήλωσε ότι ορθά στην πρόταση νόμου έχει περιληφθεί πρόνοια για αναπλήρωση απωλειών που υπέστησαν πρόσωπα συνεπεία της εφαρμογής μέτρων εξυγίανσης και τα οποία κατά τον ουσιώδη χρόνο είχαν τα χαρακτηριστικά «ιδιώτη πελάτη» κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου. Συναφώς, ο όρος «ιδιώτης πελάτης», με βάση τις διατάξεις του εν λόγω νόμου, παραπέμπει σε νομικά πρόσωπα που δεν είναι επαγγελματίες πελάτες, ήτοι σε πρόσωπα τα οποία δε διαθέτουν την εμπειρία, τις γνώσεις και την εξειδίκευση, ώστε να λαμβάνουν τις δικές τους επενδυτικές αποφάσεις και να είναι σε θέση να εκτιμούν δεόντως τον κίνδυνο που αναλαμβάνουν.

Σημειώνεται ότι το ποια πρόσωπα θεωρούνται «επαγγελματίες πελάτες» αναλύεται εκτενώς στο Δεύτερο Παράρτημα του πιο πάνω νόμου.

Περαιτέρω, η ίδια αξιωματούχος τόσο κατά τη μελέτη της πρότασης νόμου ενώπιον της επιτροπής όσο και μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος, ημερομηνίας 4 Ιουνίου 2019, υπέβαλε συγκεκριμένες εισηγήσεις για τροποποιήσεις επί του προτεινόμενου νόμου, ώστε να καλύπτονται ξεκάθαρα όλες οι επηρεαζόμενες κατηγορίες, ήτοι καταθέτες, κάτοχοι τραπεζικών αξιογράφων και μέτοχοι οι οποίοι κατά τη δεδομένη χρονική περίοδο υπέστησαν απώλειες.

Οι εκπρόσωποι του ΣΥΚΑΛΑ, του Συνδέσμου Παλαιών Μετόχων της Τράπεζας Κύπρου και του Συνδέσμου Κατόχων Αξιογράφων εξέφρασαν τη σύμφωνη γνώμη τους με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις για συμπερίληψη και των νομικών προσώπων στους δικαιούχους προς αναπλήρωση απωλειών.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Κατόχων Αξιογράφων δήλωσε περαιτέρω ότι ορθά θεσμικοί και επαγγελματίες πελάτες δεν καλύπτονται από τις πρόνοιες της υπό ψήφιση πρότασης νόμου, επειδή όφειλαν να γνωρίζουν τον κίνδυνο που συνεπάγονται οι συγκεκριμένες επενδυτικές αποφάσεις.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως προβεί σε τροποποίηση του κειμένου της πρότασης νόμου, συνυπολογίζοντας τόσο τις εισηγήσεις του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων όσο και της προέδρου της ΕΚΚ, όπως αυτές αναλύονται πιο πάνω.

Συναφώς, το υπό αναφορά κείμενο έχει αναθεωρηθεί, ώστε να διασφαλίζεται ότι υπάρχει συμβατότητα με το ευρωπαϊκό δίκαιο όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις και θέματα ανταγωνιστικότητας και περαιτέρω να καλυφθούν όλες οι κατηγορίες προσώπων που έχουν υποστεί απώλειες κατά τον ουσιώδη χρόνο και φέρουν τα χαρακτηριστικά του «ιδιώτη πελάτη».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της βουλευτικής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της βουλευτικής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει την πρόταση νόμου στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης στο εν λόγω στάδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Βότσης.

Θα δίνω μέχρι δύο λεπτά για να κάνουμε μία δοκιμή και δε θα βάζω περισσότερο από δύο βουλευτές από κάθε κόμμα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Πολύ σύντομα να πω απλώς ότι θα είναι δικαιούχοι για να συμμετέχουν σε ειδικό σχέδιο που θα αποφασιστεί από την επιτροπή του ταμείου και εταιρείες, αλλά, για να μην υπάρχουν λανθασμένες εντυπώσεις, διαβάζω τον ορισμό του ποιοι δε δικαιούνται. Από τις εταιρείες, πιστωτικά ιδρύματα, ΕΠΕΥ κ.λπ., τοπικές επιχειρήσεις, άλλοι θεσμικοί επενδυτές, δε θα δικαιούνται δηλαδή μεγάλες επιχειρήσεις με σύνολο ισολογισμού πέραν των €20 εκατομ., κύκλο εργασιών σαράντα και ίδια κεφάλαια €2 εκατομ., δε θα δικαιούνται και άλλοι θεσμικοί επενδυτές των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η επένδυση σε χρηματοοικονομικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των... κ.λπ. Να μη νομίζει δηλαδή ο κόσμος ότι όλοι αυτοί που ήταν θεσμικοί επενδυτές θα δικαιούνται. Όχι. Μιλάμε για εταιρείες συγκεκριμένες και θα είναι στα υπόψη αυτών που θα κάνουν το σχέδιο. Να πω ότι το σχέδιο υποβάλλεται στο Υπουργικό Συμβούλιο και ο προϋπολογισμός αυτού του ταμείου εγκρίνεται από τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Σύντομα, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να δικαιολογήσω τη θέση μου, λέγοντας το εξής: Όταν δημιουργήθηκε το Ταμείο Αλληλεγγύης από τους συναδέλφους που είχαν καταθέσει την πρόταση νόμου, έπρεπε να υπάρξει μία οριοθέτηση και ένα πλαίσιο των δραστηριοτήτων αυτού του ταμείου με συγκεκριμένους σκοπούς ως προς τη διαχείρισή του. Ποιους θα αποζημιώνει δηλαδή πρώτα, πώς θα τους αποζημιώνει, πώς θα επενδύει τα συγκεκριμένα ακίνητα που θα βρίσκονται στην κατοχή του ταμείου και σε τι τιμές θα πωληθούν, αν θα πωληθούν ή αν θα μισθωθούν. Κάτι τέτοιο δεν έχουμε δει και αυτή τη στιγμή συζητούμε για να μπουν μέσα σε αυτό το ταμείο και τα νομικά πρόσωπα με τις εξαιρέσεις όπως τις ανέφερε μεν ο συνάδελφος, αλλά εξακολουθεί να υπάρχει το ζήτημα ποιος θα αποζημιώνεται πρώτος και πώς θα αποζημιώνεται.

Θέλω να πιστεύω ότι οι ομάδες αυτές του πληθυσμού που έχουν το πρώτιστο, έτσι, συμφέρον στη βάση αυτού του ταμείου δεν εφησυχάζονται με αυτές τις προτάσεις και με αυτή τη νομοθέτηση, διότι δεν είναι ξεκάθαρο πώς θα αποζημιωθούν ή πώς θα αποδώσουν σε αυτά τα άτομα αυτά τα χρήματα. Γι' αυτό εμένα η προσωπική μου θέση, κύριε Πρόεδρε, είναι εναντίον, διότι δεν έχει έρθει ξεκάθαρα στην επιτροπή να γίνει καταγραφή και οριοθέτηση αυτού του πλαισίου διαχείρισης του συγκεκριμένου ταμείου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδικής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το Κίνημα Οικολόγων ήταν από την αρχή υπέρ της δημιουργίας του Ταμείου Αλληλεγγύης. Είχαμε καταθέσει και συγκεκριμένες προτάσεις νόμου και μέρος της νομοθεσίας, που τελικά ψηφίστηκε, περιλαμβάνει και τις προτάσεις που είχαμε καταθέσει ή μέρος των προτάσεων που είχαμε καταθέσει. Εξακολουθούμε να έχουμε τις επιφυλάξεις μας, τις έχουμε αναλύσει πάρα πολλές φορές. Έχουν να κάνουν κυρίως με το γεγονός ότι δεν έχουν μέσα από το νομικό πλαίσιο ξεκαθαρίσει σειρά ζητημάτων που έχουν να κάνουν με την προτεραιότητα, με τον τρόπο που θα λειτουργεί το ταμείο, με τους κανονισμούς. Αφέθηκαν όλα αυτά στην επιτροπή, τα οποία θα τα διαχειριστεί με κανονισμούς που θα εκδίδει.

Ένα ζήτημα που δε θα κουραστώ να το λέω είναι ότι μέσα και από τη σημερινή νομοθεσία παραμένει ανοικτό το παράθυρο να αποζημιωθούν για δεύτερη φορά όσοι κάνοντας χρήση του σχεδίου κατ' εξαίρεση πολιτογράφησης του 2013 είχαν κουρευτεί. Ξένοι, κυρίως Ρώσοι, είχαν κουρευτεί με πάνω από €3 εκατομ. καταθέσεις. Οι μεγαλοεπενδυτές δηλαδή, οι μεγαλοκαταθέτες θα μπορούν να αιτηθούν με όσο νομικό πλαίσιο έχουμε ψηφίσει ως σήμερα, για να είναι αποδέκτες αποζημιώσεων από το Ταμείο Αλληλεγγύης.

Ξέρετε πόσοι έχουν πάρει υπηκοότητα με βάση αυτή την πρόνοια; Γύρω στα εκατόν άτομα απ' αυτούς που πολιτογραφήθηκαν το 2014 είναι αυτής της κατηγορίας. Υπάρχουν δηλαδή εκατό μεγαλοκαταθέτες που κουρεύτηκαν -ξένοι, όχι Κύπριοι- οι οποίοι θα μπορούν να αιτηθούν και να πάρουν από το Ταμείο Αλληλεγγύης, αν δε διασφαλίσουμε... Και αυτό είναι ίσως μία από τις εκκρεμότητες που θα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε, κύριε Πεردίκη, τελειώνουν τα δύο λεπτά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...δούμε τον Σεπτέμβρη, τον Οκτώβρη, κύριε Πρόεδρε, και θα φέρουμε συγκεκριμένη τροποποίηση στη νομοθεσία γι' αυτό το θέμα, ούτως ώστε να λειτουργήσει σωστά το Ταμείο Αλληλεγγύης. Εμείς θα ψηφίσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου έχει τον λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Τελειώνω, μισό δευτερόλεπτο. Τελειώνω λέγοντας ότι θα ψηφίσουμε την πρόταση νόμου, έχοντας υπόψη ότι οι περισσότεροι από τους Κυπρίους αιτητές θα είναι μικροεπιχειρήσεις, μικρές επιχειρήσεις, αυτοί που θέλουμε να βοηθήσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ δεν πρόκειται να επαναλάβω τη συζήτηση που εκάμαμεν για το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης, όταν στο τέλος του περασμένου χρόνου εγκρίθηκε. Από τότε είχαμε καταθέσει πολλά ερωτήματα και πολλές ενστάσεις αναφορικά με τις διαδικασίες που θα ακολουθούνται στο ταμείο, που είναι άγνωστες και υπάρχει θέμα διαφάνειας σχετικά με το πώς θα γίνεται η διαχείριση δημοσίου χρήματος, ποιοι θα επωφεληθούν τελικά, πόσο θα επωφεληθούν και πώς ασφαλώς. Θέλω να υπενθυμίσω ότι τότε το ταμείο έγινε με συνοπτικές διαδικασίες, παραχωρώντας η κυβέρνηση, γιατί ήταν πρωτοφανές αυτό το πράγμα, την πρωτοβουλία σε δύο κόμματα -να μην πω σε συνεννόηση, διότι πραγματικά έγινε συνεννόηση και αυτό προκαλεί ερωτηματικά- και, πριν καλά καλά έρθουν να μας πουν τι θα κάμουν και πώς απαντούν στα συνταγματικά και νομικά ζητήματα που ηγέρθησαν και ακόμα είναι εκεί, έρχονται άρον άρον με μια νέα τροπολογία περιλαμβάνοντας και τα νομικά πρόσωπα στην αποζημίωση. Νομικά πρόσωπα, εταιρείες δηλαδή, ιδιωτικοί πελάτες, ό,τι και αν σημαίνει αυτό.

Θα προσθέσουμε ακόμα ένα ζήτημα με τεράστια ερωτηματικά σε σχέση με τη συνταγματικότητα και τη νομιμότητα της λειτουργίας του ταμείου και θα πρέπει να πω ότι σε αυτό το θέμα κιόλας η κυβέρνηση είπε ότι, ναι, ενδεχομένως να υπάρχουν προβλήματα. Επομένως, εμείς δεν πρόκειται να γίνουμε μαζί με άλλα κόμματα συμπρωταγωνιστές σε αυτή την πολύ πιθανή και προφανή παρανομία, συνταγματική, με όλα τα άλλα ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε, κύριε Στεφάνου. Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Γι' αυτό θα καταψηφίσουμε το συγκεκριμένο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Κουλλά είναι έκτος της λίστας γι' αυτό θα του δώσω μόνο ένα λεπτό, στην προσπάθειά μου να εφαρμόσω αυτές τις δύο, τρεις πρακτικές και να τις δούμε την Παρασκευή να εφαρμόζονται στην πράξη.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Ποιας λίστας, κύριε Πρόεδρε; Της λίστας αναμονής;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Έχετε ένα λεπτό, κύριε Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Εν πάση περιπτώσει, πολύ σύντομα να πω ότι πράγματι σε συνεργασία η Βουλή με την κυβέρνηση έχουμε κάνει μια οργανωμένη προσπάθεια μερικής, σταδιακής, μακροπρόθεσμης αναπλήρωσης απωλειών συμπατριωτών μας. Μέσα από εκείνες τις τραγικές καταστάσεις του 2013 είχαμε κάποιες μεγάλες απώλειες. Δε γίνεται όλοι να κλαυθυρίζουν για εκείνες τις απώλειες, αλλά, όταν πάμε κάτι να κάνουμε, να βρίσκουν χίλιες δύο αφορμές και προβλήματα. Πράγματι τώρα ενσωματώνεται μέσα η δυνατότητα και για νομικά πρόσωπα, ως επί το πλείστον θα μιλάμε και για μικρά ποσά, για μικρές εταιρείες, που τότε να θυμίσω ότι δεν έγινε συμψηφισμός καταθέσεων εταιρείας με δάνεια που υπήρχαν σε φυσικά πρόσωπα, άρα έχει και αυτή τη λογική το τι έγινε τώρα με ένα σχέδιο πολιτογράφησης. Δεν ξέρω πώς αναμειγνύεται με αυτό. Αν μιλάμε για μικρά ποσά και όχι για να ξανακάμουμε εκατομμυριούχους κάποιους που ήταν εκατομμυριούχοι, δεν πρέπει να ανησυχούμε καθόλου.

Όσον αφορά, τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, πάλι την προτεραιότητα πώς και τι, λέει μέσα ο νόμος, έβγαλε και η γλώσσα μας μαλλιά, ότι θα υπάρχει ένα διοικητικό συμβούλιο, θα προτείνει κάθε χρόνο με βάση κριτήρια προτεραιότητας, θα εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, θα έρχεται ο προϋπολογισμός του ταμείου στη Βουλή και ασχέτως θα ψηφίζουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τελειώσατε.

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, είκοσι δύο ψήφοι υπέρ, δεκαέξι εναντίον, δύο αποχές και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, είκοσι δύο ψήφοι υπέρ, δεκαέξι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και δύο αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Και τώρα θα αναμένω από τους εκπροσώπους των κομμάτων μέχρι την άλλη Παρασκευή να μου πουν αν προτιμούν τη συζήτηση όπως έγινε σε αυτό το θέμα ή το προηγούμενο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας Α' και Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας Α' και Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι οποίες δημιουργήθηκαν με τον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2019 για σκοπούς δημιουργίας οργανικής επιστημονικής δομής στην Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (ΥΔΕΠ).

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας Α' και Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 2019.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας Α' και Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι οποίες δημιουργήθηκαν με τον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2019 για σκοπούς δημιουργίας οργανικής επιστημονικής δομής στην Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (ΥΔΕΠ).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η ΥΔΕΠ στο παρόν στάδιο στελεχώνεται κυρίως με ωρομίσθιο προσωπικό και με αριθμό λειτουργών οι οποίοι έχουν αποσπασθεί από άλλες υπηρεσίες της Δημοκρατίας, γι' αυτό κρίνεται αναγκαία η στελέχωσή της με μόνιμο προσωπικό, ώστε να καταστεί δυνατή η απαιτούμενη κατάρτιση, εξειδίκευση και ομοιομορφία στο καθεστώς εργοδότησης του προσωπικού της και κατ' επέκταση η εύρυθμη λειτουργία της.

Με βάση τα ίδια στοιχεία, η θέση Ανώτερου Λειτουργού και η θέση Λειτουργού Α' καθορίστηκαν ως θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής, ενώ η θέση Λειτουργού καθορίστηκε ως θέση πρώτου διορισμού. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι στα προτεινόμενα σχέδια υπηρεσίας καθορίστηκαν τα συνήθη καθήκοντα και ευθύνες, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα που καθορίζονται στα σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις αυτού του επιπέδου στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Σημειώνεται ότι τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στην αρμόδια για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιουνίου 2019, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.
Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστέρα-Νέες Δυνάμεις, Συμμαχία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχή: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Για τους γνωστούς λόγους σεβασμού προς την ελληνική γλώσσα θα καταψηφίσουμε τη συγκεκριμένη πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ενώ το σχέδιο υπηρεσίας προνοεί κάποιες θέσεις να είναι πρώτου διορισμού, κύριε Πρόεδρε, που σημαίνει δηλαδή ότι μπορεί να τις διεκδικήσουν και εκτός της δημόσιας υπηρεσίας, υπάρχει μια πρόνοια μέσα που λέει ότι πρέπει να υπάρχει, νομίζω, ένα έτος εμπειρία σε διαχείριση επιδομάτων. Οι μόνοι που έχουν έτσι εμπειρία στην Κύπρο για διαχείριση επιδομάτων είναι οι κυβερνητικοί υπάλληλοι, άρα έμμεσα φωτογραφίζεται πάλι ότι δε θα είναι πρώτου διορισμού, αλλά προαγωγής και μάλιστα οι θέσεις Α13 και πάνω, οι οποίες για εμάς πρέπει οπωσδήποτε να είναι πρώτου διορισμού. Γι' αυτό θα τηρήσουμε αποχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πάρα πολύ σύντομα, το έχουμε θέσει πάρα πολλές φορές. Πρέπει επιτέλους αυτό το θέμα να κλείσει. Δε γίνεται όπου μας ενδιαφέρει οι θέσεις από την Α13 και άνω να είναι πρώτου διορισμού και προαγωγής και όπου δε μας βολεύει να είναι απλά προαγωγής. Πρέπει να τελειώνει αυτό το πράγμα. Εκτιμούμε ότι υπάρχουν σκοπιμότητες. Γι' αυτό ακριβώς πρέπει για αυτές τις θέσεις πια να υπάρχει ενιαίος τρόπος αντιμετώπισης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα, κύριε Σιζόπουλε!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Εγώ προτιμώ το πήδημα!

(Γέλια)

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το έχουμε καταλάβει, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο ζητώ από τον Πρόεδρο της Βουλής προφορικά να αποφασίσουμε τώρα από τη Βουλή ότι όλες οι θέσεις ή θα είναι μόνο προαγωγής ή θα είναι πρώτου διορισμού και προαγωγής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό που μπορεί να γίνει...

Να τελειώσει όμως πρώτα ο κ. Δημήτριου και μετά.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Στα νομοσχέδια που είχαν έρθει για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας και απορρίφθηκαν όλες οι θέσεις Α13 μετατρέπονταν σε πρώτου διορισμού και προαγωγής, για να μπορεί να υπάρξει αυτός ο ανταγωνισμός που θέλουμε, για να αυξηθεί η παραγωγικότητα. Στα σχέδια υπηρεσίας σήμερα, που δεν είναι

μόνο προαγωγής, είναι και πρώτου διορισμού, μπορεί να είναι και Α11 και να είναι πρώτου διορισμού, γιατί ακριβώς δεν υπάρχει εσωτερικά κόσμος, για να μπορέσει να προαχθεί.

Αλλά, αν θέλετε να κάνουμε τολμηρές μεταρρυθμίσεις, κοπιάστε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό που θα έλεγα είναι ότι θα αναλάβω μια πρωτοβουλία να το συζητήσουμε τούτο το θέμα εν σχέση και με άλλες προτάσεις που έγιναν και εκεί θα δούμε και θα κρίνουμε ποιος πράγματι θέλει να κάμει τομές ή θέλει να συνεχίσουμε την πεπατημένη.

Ψηφίστε, παρακαλώ. Είναι κανονισμοί.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, τριάντα τρεις υπέρ, δύο εναντίον, μια αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και μια αποχή, εγκρίνονται οι κανονισμοί*.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων και Εσπερινών Σχολών Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νέων κανονισμών και κατάργηση των υφιστάμενων περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμών, καθώς και εκσυγχρονισμός ανάμεσα σε άλλα των θεμάτων τα οποία αφορούν τις εγγραφές, τις μετεγγραφές, τις εξετάσεις, τις ανεξετάσεις, τις απουσίες κ.λπ.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων και Εσπερινών Σχολών Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Γιώργος Κάρουλλας

Πάυλος Μυλωνάς

Αννίτα Δημητρίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ανδρέας Καυκαλιάς

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Μαΐου 2019, στις 5, 12, 19 και στις 26 Ιουνίου 2019. Στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της ΟΕΛΜΕΚ και της ΟΛΤΕΚ.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 11 του περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Νόμου, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και της Ιδρύσεως του Υπουργείου Παιδείας Νόμου, θεσπίζονται νέοι κανονισμοί και καταργούνται οι υφιστάμενοι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμοί.

Ειδικότερα, διευρύνεται ο τίτλος των νέων κανονισμών, ώστε αυτοί να τιτλοφορούνται ως «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων και Εσπερινών Σχολείων Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Κανονισμοί». Επίσης, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εκσυγχρονίζονται ανάμεσα σ' άλλα τα θέματα τα οποία αφορούν τις εγγραφές, τις μετεγγραφές, τις εξετάσεις, τις ανεξτάσεις, τις απουσίες κ.λπ.

Με βάση τους νέους κανονισμούς στα εσπερινά σχολεία και στις εσπερινές σχολές, τα οποία θεωρούνται ως σχολεία δεύτερης ευκαιρίας, θα φοιτούν ενήλικα άτομα ηλικίας 18 ετών και άνω.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τα εσπερινά σχολεία και τις εσπερινές σχολές αποσκοπεί στη βασική και αντισταθμιστική εκπαίδευση, η οποία στόχο έχει να συμβάλει στην ένταξη και επανένταξη των φοιτούντων ενηλίκων στην κοινωνική, πολιτισμική και οικονομική ζωή. Επιπρόσθετα, επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός του τρόπου λειτουργίας τους, ώστε να συμβάλει στην αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού συστήματος γενικότερα.

Στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών ενώπιον της επιτροπής υποβλήθηκαν εισηγήσεις τόσο από τα μέλη της επιτροπής όσο και από τους εκπροσώπους των εκπαιδευτικών οργανώσεων, ώστε να επέλθουν ορισμένες βελτιωτικές αλλαγές στο κείμενό τους.

Ειδικότερα, οι βελτιωτικές αυτές αλλαγές αφορούν κυρίως τις ρυθμίσεις σε σχέση με την περίοδο έναρξης των μαθημάτων, τη χρονική περίοδο των κατατακτήριων εξετάσεων, τη διαγωγή των φοιτούντων, την επιβολή παιδαγωγικών μέτρων κ.λπ.

Περαιτέρω, κρίθηκε αναγκαίο να προστεθεί μεταβατική διάταξη για τους ήδη φοιτούντες μαθητές στα εσπερινά σχολεία, η φοίτηση των οποίων θα συνεχίζει να διέπεται από τους υφιστάμενους κανονισμούς μέχρι την αποφοίτησή τους.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στο πλαίσιο του προβληματισμού που εγέρθηκε όσον αφορά την πρόνοια ότι μόνο ενήλικες θα φοιτούν στα εσπερινά σχολεία και σχολές, κατέθεσαν στην επιτροπή τις εναλλακτικές μορφές μάθησης για τους ανήλικους μαθητές οι οποίοι για διάφορους λόγους διακόπτουν τη φοίτησή τους από τα πρωινά σχολεία.

Ειδικότερα, οι πιο πάνω εκπρόσωποι κατέθεσαν στοιχεία για τη Νέα Σύγχρονη Μαθητεία, η οποία ήδη εφαρμόζεται, και τις σχετικές πολιτικές του υπουργείου, οι οποίες είναι σε εξέλιξη και αφορούν τις εναλλακτικές μορφές μάθησης. Επισημαίνεται ότι με την ενηλικίωση των μαθητών αυτών, όπως ανέφεραν πρόσθετα οι εν λόγω εκπρόσωποι, θα υπάρχει η δυνατότητα φοίτησής τους στα εσπερινά σχολεία και σχολές για εξασφάλιση απολυτηρίου.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης των κανονισμών η επιτροπή, παρ' όλο που άκουσε τις θέσεις του αρμόδιου υπουργείου για το πιο πάνω θέμα, έκρινε σκόπιμο όπως δοθεί η δυνατότητα, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, σε πρόσωπα ηλικίας δεκαεπτά ετών και άνω, κατόπιν έγκρισης της αρμόδιας αρχής, δηλαδή του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού ή άλλου προσώπου που αυτός δεόντως εξουσιοδοτεί, να μπορούν να φοιτούν στα εσπερινά σχολεία και σχολές.

Σημειώνεται ότι το αρμόδιο υπουργείο δε διαφώνησε με την υιοθέτηση και ενσωμάτωση στο κείμενο των κανονισμών της πιο πάνω δυνατότητας.

Στα πλαίσια της έτι περαιτέρω συζήτησης των κανονισμών την επιτροπή απασχόλησε επίσης το περιεχόμενο συγκεκριμένης πρόνοιάς τους με βάση την οποία το περιεχόμενο των σχολικών εορτασμών και άλλων εκδηλώσεων δε θα πρέπει να υπηρετεί σκοπούς κομμάτων, σωματείων ή οργανώσεων. Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησε το κατά πόσο η πρόνοια αυτή πρέπει να απαλειφθεί ή όχι από το κείμενο των κανονισμών. Σημειώνεται ότι τέτοια πρόνοια δεν προβλέπεται στους κανονισμούς λειτουργίας των δημόσιων σχολείων μέσης εκπαίδευσης. Η πρόνοια αυτή μετά από ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μελών της επιτροπής παρέμεινε τελικά στο κείμενο των κανονισμών.

Με βάση τα πιο πάνω η επιτροπή διαμόρφωσε αντίστοιχα το κείμενο των κανονισμών ενσωματώνοντας σε αυτό όλες τις αναγκαίες βελτιώσεις και αλλαγές που κρίθηκαν αναγκαίες στα πλαίσια της μελέτης τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί του διαμορφωμένου κειμένου των κανονισμών, στα πλαίσια της συζήτησης που θα διεξαχθεί στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές ο κ. Καυκαλιάς, ο κ. Γιωργάλλας και η κ. Δημητρίου.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ένα πάρα πολύ σημαντικό ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, το κεφάλαιο, ο θεσμός των εσπερινών σχολείων. Οι κανονισμοί που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας για τη λειτουργία των εσπερινών σχολείων είναι ένα θετικό βήμα, όχι όμως εκείνο το βήμα που θα λύσει τα προβλήματα και θα αναβαθμίσει πραγματικά τη λειτουργία των εσπερινών σχολείων. Θεωρούμε ότι η πραγματική και ουσιαστική αναβάθμιση του θεσμού θα έρθει μέσα από την αναβάθμιση του περιεχομένου και των προγραμμάτων στα εσπερινά σχολεία και εδώ έχουμε απόσταση να

διανύσουμε σε ό,τι αφορά στα αναλυτικά προγράμματα, τα νέα ωρολόγια προγράμματα, τις μεθόδους διδασκαλίας, την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, σε ό,τι αφορά τη στελέχωση και τεχνολογική υποστήριξη των εσπερινών σχολείων και άλλα πολλά. Αναμένουμε και στείλαμε ξεκάθαρα το μήνυμα προς την κυβέρνηση ότι θα ελέγξουμε την πορεία των πραγμάτων και το επόμενο διάστημα, ως έχει δεσμευθεί η κυβέρνηση, αναμένουμε ότι θα καταθέσει ολοκληρωμένες προτάσεις που θα αφορούν όλα αυτά τα ζητήματα, για να ενισχύσουμε πραγματικά τον θεσμό των εσπερινών σχολείων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Δημητρίου.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να ξεκινήσω καταρχάς συμφωνώντας ότι και εμείς θα παρακολουθούμε τη θέσπιση, την υλοποίηση ορθότερα των κανονισμών και βεβαίως, εκεί και όπου χρειάζεται να υπάρξουν και στη συνέχεια βελτιωτικές ρυθμίσεις, εδώ θα είμαστε να τα εξετάσουμε. Είναι σημαντικό όμως, κύριε Πρόεδρε, να πούμε ότι επιτελούν, ρυθμίζονται και γίνονται κάποιες αλλαγές για τον εκσυγχρονισμό των δημόσιων εσπερινών σχολείων και σχολών μέσης εκπαίδευσης. Αυτά που ανέφερε ο συνάδελφος είναι πολύ ορθά, συμπεριλαμβανομένης και της περιόδου έναρξης των μαθημάτων, των κατατακτικών εξετάσεων, της διαγωγής, που είναι πολύ σημαντικό, της επιβολής παιδαγωγικών μέτρων, γιατί το ζητούμενο, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι πραγματικά να έχουμε ένα σχολείο δεύτερης ευκαιρίας, μέσα στα πλαίσια που καθορίζονται ακριβώς στην εκπαίδευση ενηλίκων. Άρα, αυτές είναι οι ρυθμίσεις οι οποίες επιτυγχάνονται με αυτούς τους κανονισμούς και αποτελούν, κύριε Πρόεδρε, τις πραγματικές ανάγκες των ενηλίκων οι οποίοι θα φοιτούν στα σχολεία και στις σχολές.

Θέλω να αναφερθώ σε ένα συγκεκριμένο σημείο που αφορά την πρόνοια ότι μόνο ενήλικες θα φοιτούν στα εσπερινά σχολεία και σχολές, η οποία κατατέθηκε στην επιτροπή, ένα σημείο το οποίο μας προβλημάτισε, οφείλω να ομολογήσω, στη συζήτηση και κατατέθηκαν στην επιτροπή ακριβώς οι εναλλακτικές μορφές μάθησης για τους ανήλικους μαθητές. Αυτό σκοπεύεται ακριβώς, αφού βάσει των κανονισμών οριοθετείται το πλαίσιο, ο χρονικός ορίζοντας των 18 ετών και μετά, για να μπορέσει κάποιος να φοιτήσει στα σχολεία και τις σχολές για αυτούς ακριβώς που διακόπτουν τη φοίτησή τους από τα πρωινά σχολεία. Όμως μέσα στα πλαίσια της συζήτησης και μετά που εξετάσαμε το όλο θέμα, ακούσαμε και τις θέσεις, κρίναμε σκόπιμο, κύριε Πρόεδρε, όπως δοθεί η δυνατότητα σε εξαιρετικές περιπτώσεις σε πρόσωπα ηλικίας 17 ετών και πάνω, κατόπιν έγκρισης της αρμόδιας αρχής, να μπορούν να φοιτούν στα εσπερινά σχολεία και τις σχολές για λόγους που αντιλαμβάνεστε ότι θα εξεταστούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ολοκληρώνω και κλείνω με το εξής: Ο στόχος είναι να λαμβάνεται ένα ισότιμο απολυτήριο, κύριε Πρόεδρε, που θα μπορούν να προετοιμάζονται και καλύτερα όσοι ενδιαφέρονται και στη συνέχεια να εξασφαλίζουν μια θέση σε πανεπιστήμιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Εν συντομία, κύριε Πρόεδρε, υιοθετώ όσα ακούστηκαν από τους συναδέλφους. Απλώς, θέλω να χαιρετίσω την πολύ καλή δουλειά που έγινε από την ομάδα του υπουργείου και ιδιαίτερα τον κ. Κάκκουρα Γεωργίου Γιασουμή, που είναι εδώ, δείχνοντας ακριβώς το ενδιαφέρον και την όρεξη με την οποία εργάστηκαν, και θεωρώ ότι, ναι, γίνεται μια καινούρια αρχή σε αυτό τον θεσμό των εσπερινών σχολείων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κάρουλλας μόνο για ένα λεπτό.

Πάλε εκτός λίστας. Εννά το κόψω τούτο, είπαμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Έχετε κάθε δικαίωμα.

Ακριβώς βλέπουμε ακόμα μια ψηφίδα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης να υλοποιείται, αρχίζοντας από τους κανονισμούς λειτουργίας των εσπερινών σχολείων -κάτι το οποίο λείπει- και, ναι, έχουμε τη δέσμευση ενώπιον της επιτροπής -και συγχαίρουμε κι εμείς, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, την ομάδα που έχει εργαστεί γι' αυτή την προσπάθεια- ότι, ναι, και αναλυτικά ετοιμάζονται και ωρολόγια, έτσι ώστε να μπορούν να λειτουργούν ομαλά όπως τα πρωινά σχολεία ως σχολεία δευτέρας ευκαιρίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συντηρούμενα Τέκνα Δικαιούχου Ηλικίας άνω των 21 Ετών και Απόδειξη Συνήθους Διαμονής) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών που καθορίζουν τα τέκνα δικαιούχου υπηρεσιών φροντίδας υγείας ηλικίας άνω των είκοσι ενός (21) ετών τα οποία συντηρούνται από τον δικαιούχο ή τον/τη σύζυγό του και θα είναι δικαιούχα του ΓΕΣΥ, καθώς και τα στοιχεία με βάση τα οποία αποδεικνύεται η συνήθης διαμονή οποιουδήποτε προσώπου αιτείται εγγραφής στο ΓΕΣΥ, εφόσον αυτή αμφισβητείται.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συντηρούμενα Τέκνα Δικαιούχου Ηλικίας άνω των 21 Ετών και Απόδειξη Συνήθους Διαμονής) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Γεώργιος Προκοπίου

Αδάμος Αδάμου

Μαρίνος Μουσιούττας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου 2019. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ) και της ΠΕΟ. Η Παγκύπρια Ομοσπονδία Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων (ΠΟΣΠΦ), η Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), η Παγκύπρια Συντεχνία «Ισότητα», η ΣΕΚ, η ΔΕΟΚ, η ΟΕΒ και το ΚΕΒΕ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν ενώπιον της επιτροπής. Ωστόσο, η ΟΕΒ και το ΚΕΒΕ ενημέρωσαν γραπτώς την επιτροπή ότι συμφωνούν με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Σημειώνεται ότι η συζήτηση των κανονισμών στην επιτροπή άρχισε πριν από την κατάθεσή τους στην ολομέλεια της Βουλής.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 16 και 64 του περί Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ) Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών που καθορίζουν τα τέκνα δικαιούχου υπηρεσιών φροντίδας υγείας ηλικίας άνω των είκοσι ενός (21) ετών τα οποία συντηρούνται από τον δικαιούχο ή τον/τη σύζυγό του και θα είναι δικαιούχα του ΓΕΣΥ, καθώς και τα στοιχεία με βάση τα οποία αποδεικνύεται η συνήθης διαμονή οποιουδήποτε προσώπου αιτείται εγγραφής στο ΓΕΣΥ, εφόσον αυτή αμφισβητείται.

Ειδικότερα, στους κανονισμούς προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Προνοείται ότι τέκνα άνω των είκοσι ενός (21) ετών που είναι συντηρούμενα από τον δικαιούχο του ΓΕΣΥ ή τον/τη σύζυγό του είναι τα τέκνα ηλικίας κάτω των είκοσι έξι (26) ετών τα οποία είναι φοιτητές, καθώς και τα τέκνα που στερούνται μόνιμα της ικανότητας για αυτοσυντήρηση.
2. Καθορίζονται τα στοιχεία που δύναται να ζητεί ο ΟΑΥ για την απόδειξη της ιδιότητας του συντηρούμενου τέκνου.
3. Καθορίζονται τα στοιχεία που απαιτείται να προσκομίζονται από τους αιτητές για εγγραφή στο ΓΕΣΥ για την απόδειξη της συνήθους διαμονής.
4. Καθορίζονται τα πιστοποιητικά, τα δικαιολογητικά και άλλα στοιχεία που θα προσκομίζονται στον οργανισμό για τον προσδιορισμό της συνήθους διαμονής, σε περίπτωση που αυτή αμφισβητείται.
5. Παρέχεται η δυνατότητα στον ΟΑΥ, όπου είναι εφικτό, να λαμβάνει την απαιτούμενη πληροφόρηση μέσω διασυνδεδεμένων αρχείων της Δημοκρατίας ή/και των αρχών τοπικής διοίκησης.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016», πρόταση νόμου της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ναι, παρακαλώ, ζήτησε κάποιος τον λόγο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να ζητήσουμε μια εβδομάδα αναβολή, να ψηφιστεί τελεσίδικα την επόμενη Παρασκευή. Το αίτημά μας είναι να επιστρέψει σε κοινή συνεδρία των δύο επιτροπών, της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών. Είναι κάποια νομικά ζητήματα που θέλουμε να τα διευκρινίσουμε σε κοινή συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δέστε το μεταξύ σας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είναι η πρώτη φορά που έρχεται στην ολομέλεια, με βάση την...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρώτα θα δούμε την αναβολή και το άλλο θα το δείτε μεταξύ σας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...καθιερωμένη πρακτική που υπάρχει στη Βουλή. Όταν είναι για πρώτη φορά, η αναβολή γίνεται αποδεκτή. Με τη δέσμευση ότι θα ψηφιστεί την ερχόμενη Παρασκευή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ως εισηγήτρια αυτής της πρότασης νόμου νομίζω ότι πρέπει να τοποθετηθώ πάνω σε αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Της αναβολής.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μάλιστα, της αναβολής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βέβαια.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αυτή η πρόταση νόμου κατατέθηκε πριν τρία χρόνια, το 2016, και έχει συζητηθεί στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων πάρα πολλές φορές, όπως είμαι σίγουρη ότι όλοι οι συνάδελφοι στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα μπορούσαν να επιβεβαιώσουν. Όλοι οι συνάδελφοι ήταν ενήμεροι και για το περιεχόμενο της πρότασης αυτής. Κατά τη διάρκεια αυτών των τριών ετών έγιναν διάφορες αλλαγές -κάποιες από τις οποίες ήταν από διάφορα κόμματα, όλα τα κόμματα είχαν διάφορες εισηγήσεις- οι οποίες ικανοποιήθηκαν και ενσωματώθηκαν στην τελική πρόταση νόμου. Ως εισηγήτρια αυτής της πρότασης νόμου, κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι όλα τα κόμματα έχουν πολύ καλή γνώση και του περιεχομένου της πρότασης και των προνοιών που περιέχει, γι' αυτό ως Δημοκρατικό Κόμμα έχουμε ένσταση στην αναβολή, θεωρούμε ότι πρέπει να προχωρήσει σήμερα στην ολομέλεια και πρέπει να ψηφιστεί σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Παρ' όλο, κύριε Πρόεδρε, που είμαστε έτοιμοι να τοποθετηθούμε σήμερα -και μάλιστα θετικά, γιατί υποστηρίζουμε την πρόταση νόμου- αποδεχόμαστε το αίτημα της αναβολής, γιατί αυτή είναι η πρακτική της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για αναβολή ή όχι, παρακαλώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν μπορούμε. Πώς;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με το εργαλείο.

Θέλετε με το χέρι, για να ξεμουδιάσετε; Με το χέρι.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής; Να ξεμουδιάσουμε τζιαι λίγο.

Μετρήστε, παρακαλώ. Τα χέρια πάνω, οι εκουραστήκετε, πριν να ξεκινήσετε. Είσαστε αγύμναστοι, φαίνεται!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ υπέρ και εννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», πρόταση νόμου της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Γάμου Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν οι διατάξεις του που αφορούν τις δηλώσεις που υποβάλλονται στον λειτουργό τέλεσης γάμων από τα πρόσωπα που προτίθενται να συνάψουν γάμο ότι δεν υπάρχει οποιοδήποτε κώλυμα στην τέλεση αυτού.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Παύλος Μυλωνάς

Ευανθία Σάββα

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Νουρής

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Γιώργος Κάρουλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 28 Ιουνίου και την 1^η Ιουλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, της Αστυνομίας Κύπρου και της Ένωσης Δήμων Κύπρου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Γάμου Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν οι διατάξεις του που αφορούν τις δηλώσεις που υποβάλλονται στον λειτουργό τέλεσης γάμων από τα πρόσωπα που προτίθενται να συνάψουν γάμο ότι δεν υπάρχει οποιοδήποτε κώλυμα στην τέλεση αυτού.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Υποβολή δήλωσης στον λειτουργό τέλεσης γάμων από τα πρόσωπα που προτίθενται να συνάψουν γάμο ότι δεν είναι παντρεμένα και ότι είναι ελεύθερα να συνάψουν γάμο.
2. Προσκόμιση στον λειτουργό τέλεσης γάμων σε υποχρεωτική βάση αντί δυνητικά, όπως ισχύει σήμερα, πιστοποιητικών και βεβαιώσεων που να επαληθεύουν το περιεχόμενο των δηλώσεων και των προσωπικών στοιχείων των προσώπων που προτίθενται να συνάψουν γάμο.
3. Προσκόμιση από τα εν λόγω πρόσωπα στον λειτουργό τέλεσης γάμων πιστοποιητικών και βεβαιώσεων που εκδίδονται από τις επίσημες αρχές της Δημοκρατίας ή τη χώρα καταγωγής των ενδιαφερόμενων προσώπων για σκοπούς επιβεβαίωσης ότι αυτά δεν έχουν συνάψει άλλο γάμο που να βρίσκεται σε ισχύ και ως εκ τούτου είναι ελεύθερα να συνάψουν γάμο.
4. Παροχή δυνατότητας στον λειτουργό τέλεσης γάμων να αρνηθεί την τέλεση του γάμου, εφόσον έχει οποιαδήποτε αμφιβολία για την ακρίβεια ή τη γνησιότητα των υπό αναφορά πιστοποιητικών και βεβαιώσεων.
5. Παροχή δυνατότητας στον λειτουργό τέλεσης γάμων, όταν τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα αδυνατούν να προσκομίσουν τα υπό αναφορά πιστοποιητικά και βεβαιώσεις, να απαιτήσει όπως τα εν λόγω πρόσωπα προβούν σε ένορκη δήλωση στον πρωτοκολλητή του οικείου επαρχιακού δικαστηρίου με την οποία να δηλώνουν ότι είναι ανύπαντρα και ελεύθερα να συνάψουν γάμο ή απευθυνθούν στις επίσημες αρχές της Δημοκρατίας για την έκδοση των εν λόγω πιστοποιητικών και βεβαιώσεων.

Σύμφωνα με την εισηγήτρια της πρότασης νόμου, καθώς και με την αιτιολογική έκθεση που τη συνοδεύει, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να παταχθεί, κατά το δυνατό, το φαινόμενο τέλεσης εικονικών γάμων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης της πρότασης νόμου από την επιτροπή, την τελευταία απασχόλησαν ζητήματα που άπτονται της εφαρμογής της προτεινόμενης νομοθεσίας και ως εκ τούτου ζήτησε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους την κατάθεση πρόσθετων στοιχείων και επεξηγήσεων για επιμέρους ζητήματα, που αφορούν μεταξύ άλλων την αντιμετώπιση των ευκαιριακών και εικονικών γάμων μεταξύ Κυπρίων πολιτών και αλλοδαπών.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν στην επιτροπή ότι το εν λόγω υπουργείο δεν ενίσταται στην υιοθέτηση των προτεινόμενων με την πρόταση νόμου ρυθμίσεων.

Οι εκπρόσωποι της Αστυνομίας Κύπρου διατύπωσαν την άποψη ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις χρήζουν βελτιωτικών αλλαγών, ώστε να λαμβάνεται υπόψη ότι ενδέχεται να προτίθενται να συνάψουν γάμο πρόσωπα τα οποία είτε διαμένουν στη Δημοκρατία υπό το καθεστώς του δικαιούχου διεθνούς προστασίας ή του αιτητή δυνάμει των διατάξεων του περί Προσφύγων Νόμου είτε έχουν συνάψει πολιτική συμβίωση δυνάμει των διατάξεων του περί Πολιτικής Συμβίωσης Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, με τη σύμφωνη γνώμη της εισηγήτριας της πρότασης νόμου αποφάσισε να επιφέρει στο κείμενο της πρότασης νόμου πρόσθετες τροποποιήσεις, ώστε αυτό να διαλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Υποβολή δήλωσης από τα πρόσωπα που προτίθενται να συνάψουν γάμο ότι δεν έχει έκαστο συνάψει με άλλο πρόσωπο γάμο ή πολιτική συμβίωση που να είναι σε ισχύ.
2. Έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών και βεβαιώσεων για σκοπούς επαλήθευσης του περιεχομένου των δηλώσεων και των προσωπικών στοιχείων των προσώπων που προτίθενται να συνάψουν γάμο εντός χρονικού διαστήματος που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες πριν από την υποβολή της δήλωσής τους περί ελευθερίας και απουσίας κωλύματος στη σύναψη γάμου.
3. Υποχρέωση απόδειξης της αδυναμίας των προσώπων που προτίθενται να συνάψουν γάμο να προσκομίσουν τα προβλεπόμενα πιστοποιητικά και βεβαιώσεις για σκοπούς επαλήθευσης του περιεχομένου των δηλώσεων και των προσωπικών στοιχείων τους, υποβάλλοντας αντικειμενικά και πειστικά στοιχεία ενώπιον του λειτουργού τέλεσης γάμων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου όπως αυτή αναθεωρήθηκε σύμφωνα με την πιο πάνω απόφασή της και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Αντιλαμβάνομαι υπάρχει και μια προφορική τροπολογία από τον κ. Ευσταθίου. Να μας εξηγήσει ο κ. Ευσταθίου ποιος είναι ο λόγος που αιτείται τώρα προφορικής τροπολογίας, για να μπορέσουμε να αποφασίσουμε.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η τροπολογία ουσιαστικά επαναφέρει μια ρύθμιση η οποία περιεχόταν στην αρχική πρόταση και η οποία διαγράφηκε. Το αίτημα είναι να επανέλθει. Έχω μιλήσει με την εισηγήτρια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε μιλήσει αλλά ποια...

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έχω μιλήσει με την εισηγήτρια και η προφορική τροπολογία θα περιοριστεί μόνο στη λέξη «αποδεδειγμένα», να προστεθεί η λέξη «αποδεδειγμένα».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Ερωτοκρίτου, αλλάζει ουσιαστικά την πρόταση νόμου και την αποδέχεστε αυτή την τροπολογία;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είναι αποδεκτή, κύριε Πρόεδρε, αυτή η τροπολογία, η προσθήκη δηλαδή της λέξης «αποδεδειγμένα», αδυνατούν αποδεδειγμένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα αποδεχτώ το αίτημα του κ. Ευσταθίου να μπει προφορική τροπολογία τώρα και να δούμε την τύχη της.

Θέλετε να μιλήσετε;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Νομίζω δύο λεπτά να τοποθετηθώ, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, δύο λεπτά.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...γιατί, αν και αυτή η πρόταση νόμου κατατέθηκε πριν τρεις βδομάδες, συζητήθηκε στην επιτροπή Εσωτερικών και οδηγείται σήμερα στην ολομέλεια. Δε φαντάζομαι να θέλει κάποιος να την αναβάλει και αυτή αλλά, εν πάση περιπτώσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είχαμε έτσι αίτημα, κυρία Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Σωστό, κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο. Μετά από τρία χρόνια, κάποιοι θυμούνται ότι θέλουν αναβολή.

Αυτή η πρόταση νόμου, κύριε Πρόεδρε, ουσιαστικά δημιουργεί την υποχρέωση σε δημοτικές αρχές που τελούν πολιτικούς γάμους να βεβαιώνονται ότι αυτή η διαδικασία του πολιτικού γάμου δεν τυγχάνει κατάχρησης ή κακομεταχείρισης στα χέρια κάποιων επιτήδειων. Νομίζω ότι όλοι μας γνωρίζουμε, κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών έχουμε δει πολλά δημοσιεύματα και στον ξένο, αλλά και στον εγχώριο τύπο περί εικονικών πολιτικών γάμων που γίνονται στον τόπο μας, διότι φαίνεται ότι υπάρχουν κάποιες δημοτικές αρχές εδώ στην Κύπρο που θεωρούν ότι το μοναδικό κίνητρο για την τέλεση του πολιτικού γάμου είναι το τέλος το οποίο καταβάλλουν αυτοί που θέλουν να τελέσουν τον πολιτικό γάμο. Κατά τα άλλα δεν τους ενδιαφέρουν ούτε το ορθό, το δίκαιο και το αγνό της διαδικασίας αλλά ούτε και ενδεχομένως οποιοδήποτε πλήγμα μπορεί να επιφέρουν στον τόπο μας.

Επειδή είναι πεποίθησή μας, κύριε Πρόεδρε, ότι σε αυτό τον τόπο πρέπει να υπάρχουν υποχρεώσεις και διαδικασίες οι οποίες να τηρούνται στο ακέραιο και να ακολουθούνται από όλες τις αρχές -είτε αυτές είναι δημοτικές είτε είναι άλλου είδους αρχές- ακριβώς γι' αυτό τον λόγο αυτή η πρόταση νόμου αφαιρεί τη δυνατότητα που έχουν οι δημοτικές αρχές να αποφασίζουν οι ίδιες κατά πόσο θα απαιτούν πιστοποιητικά ελευθερίας από αυτούς που έχουν σκοπό να τελέσουν πολιτικό γάμο. Πλέον έχουν υποχρέωση να ζητούν πιστοποιητικά ελευθερίας, έτσι ώστε ο θεσμός του πολιτικού γάμου στην Κύπρο να μην τυγχάνει εξευτελισμού από κάποιους επιτήδειους. Ταυτόχρονα, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι και προστατεύουμε τον τόπο μας και ανάγουμε και αυτή τη διαδικασία σε μια σεβαστή πράξη, εάν τηρείται στον τόπο μας από όλους. Γι' αυτό τον λόγο ευσεβάτως εισηγούμαι να υπερψηφιστεί η πρόταση νόμου αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Μαύρου.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Οι εικονικοί γάμοι είναι ένα υπαρκτό πρόβλημα και ενώ η πρόταση νόμου σίγουρα δεν κλείνει κάθε παραθυράκι προς την κατεύθυνση αυτή, δυσκολεύει τη σύναψη εικονικών γάμων, γι' αυτό και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών το εξέτασε και άμεσα και πολύ συγκεκριμένα.

Έχω την εντύπωση όμως, αγαπητοί συνάδελφοι -και αυτή είναι η δυσκολία με τις προφορικές τροπολογίες, ότι δεν έχουμε τον χρόνο να τις συζητήσουμε και να τις σκεφτούμε- ότι ακόμα και τούτη η λέξη που προστίθεται τώρα, «αποδεδειγμένα», αναιρεί την προσπάθεια που γίνεται με την πρόταση νόμου. Ποια ήταν η λογική; Η λογική ήταν ότι εάν τα πρόσωπα που ενδιαφέρονται να προβούν σε γάμο δεν μπορούν να παρουσιάσουν πιστοποιητικό ελευθερίας, τεκμήρια, είτε από τις κυπριακές αρχές είτε από τη χώρα καταγωγής τους, τότε υποχρεωτικά θα πρέπει να προβαίνουν σε ένορκη δήλωση, η οποία -αντιλαμβάνεστε- χωρίς να αποκλείει παραπλάνηση των αρχών, έχει τόσο σοβαρές συνέπειες, που λειτουργεί ανασταλτικά. Με την προσθήκη της λέξης «αποδεδειγμένα» έχω την εντύπωση ότι ανοίγουμε ένα παράθυρο που θα δίνει και στις τοπικές αρχές που παρεκτρέπονται και στα πρόσωπα που παρεκτρέπονται τη δυνατότητα να ξεφεύγουν. Εάν η εισηγήτρια θεωρεί ότι η τροπολογία είναι χρήσιμη, θα παρακαλούσα -εκτάκτως- να το αναβάλουμε, να το δούμε τη Δευτέρα στην επιτροπή και να αποφασίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Ερωτοκρίτου, έτην αναβολήν, ήρτεν.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με τον άλφα ή βήτα τρόπο για κάποια θέματα θα πρέπει σήμερα αναγκαστικά να πάρουμε απόφαση για αναβολή.

Όχι, αστειεύομαι, αποδέχομαι το θέμα της αναβολής. Δεν ξέρω αν ο συνάδελφος ο κ. Ευσταθίου, ενόψει αυτής της διαδικασίας, είναι διατεθειμένος να αποσύρει την εισήγησή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Δεν την αποσύρω για τον εξής λόγο: δυσκολεύουμε τις αρχές οι οποίες μέχρι τώρα, αυτό το οποίο ξέρουμε όλοι και ξέρουν ιδιαίτερα οι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι δήμαρχοι οι παλιοί.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

...ευρωπαϊκές χώρες, ότι στην Κύπρο γίνονται γάμοι ευκαιρίας, οικογενειακοί και μάλιστα επαναλαμβανόμενοι για πλουτισμό· αυτή είναι η γνώση που έχουν οι ξένοι για την Κύπρο. Λέμε το εξής: θα ζητηθεί από τον συγκεκριμένο να μην αναφέρει, «ξέρετε, έχασα το χαρτί μου, εν το βρίσκω». Τότε και μόνο θα μπορεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καθαρό.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

...να προχωρήσει σε ένορκη δήλωση, εάν αποδεδειγμένα και όχι σκοπίμως ισχυρίζεται ότι δεν έχει τα απαιτούμενα χαρτιά. Είναι για να τον δυσκολέψουμε, όχι για να τον επιβραβεύσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξαντλήθηκε η συζήτηση.

Θα βάλω την τροπολογία σε ψηφοφορία.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ, δεκαεννέα ψήφους εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου για την ορθότερη εναρμόνισή του με την Οδηγία 2011/98/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Κάρουλλας

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Πάυλος Μυλωνάς

Νίκος Νουρής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε την 1^η Ιουλίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου για την ορθότερη εναρμόνισή του με την Οδηγία 2011/98/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπεται η κατάργηση της διάταξης της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας σύμφωνα με την οποία οι εργαζόμενοι που προέρχονται από τρίτες χώρες δεν έχουν δικαίωμα αγοράς ακίνητης ιδιοκτησίας στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές για σκοπούς στέγασης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία προβλέπει δέσμη δικαιωμάτων για τους εργαζομένους που προέρχονται από τρίτες χώρες και διαμένουν νόμιμα στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές, έτσι ώστε αυτοί να απολαύουν ίσης μεταχείρισης με τους πολίτες της Δημοκρατίας όσον αφορά ορισμένα δικαιώματα τα οποία επιφυλάσσει το κυπριακό δίκαιο στους ημεδαπούς.

Όπως επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, η προτεινόμενη κατάργηση της πιο πάνω αναφερόμενης διάταξης κρίθηκε αναγκαία, έπειτα από παρατηρήσεις που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας «EU PILOT» για ελλιπή συμβατότητα της εθνικής νομοθεσίας με το άρθρο 12 της υπό αναφορά ευρωπαϊκής Οδηγίας, που προβλέπει μεταξύ άλλων τον περιορισμό της ίσης μεταχείρισης των εργαζομένων που προέρχονται από τρίτες χώρες όσον αφορά την πρόσβασή τους στις διαδικασίες στέγασης. Συγκεκριμένα, με βάση σχετική επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η υπό κατάργηση διάταξη της βασικής νομοθεσίας, η οποία αποκλείει γενικά την αγορά ακίνητης ιδιοκτησίας από τα εν λόγω πρόσωπα, κρίνεται ιδιαίτερα ευρεία και δε συνάδει με το πνεύμα και τη φιλοσοφία της ευρωπαϊκής νομοθεσίας όσον αφορά τη χορήγηση ενιαίας άδειας διαμονής.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Αποχές: ΚΣ ΕΔΕΚ.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου από την επιτροπή την τελευταία απασχόλησε μεταξύ άλλων κατά πόσο κρίνεται σκόπιμο να εισαχθούν στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία ρυθμίσεις, ώστε η Δημοκρατία να έχει τη διακριτική ευχέρεια ρύθμισης ή/και περιορισμού της πρόσβασης των εργαζομένων που προέρχονται από τρίτες χώρες στο δικαίωμα αγοράς ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς στέγασης ή στην επιβολή όρων ή περιορισμών αυτού.

Ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, τοποθετούμενος στο υπό αναφορά ζήτημα, δήλωσε στην επιτροπή ότι η πιο πάνω αναφερόμενη πρόνοια της Οδηγίας 2011/98/ΕΕ έχει δυνητικό χαρακτήρα και ως εκ τούτου εναπόκειται στη Δημοκρατία τυχόν υιοθέτησή της στην εσωτερική έννομη τάξη. Επ' αυτού ο ίδιος εκπρόσωπος επισήμανε ότι η υιοθέτησή της στην εθνική νομοθεσία με λεκτική διατύπωση διαφορετική από αυτή που περιλαμβάνεται στο κείμενο της εν λόγω Οδηγίας ενέχει κινδύνους όσον αφορά την ορθή εναρμόιση με το ενωσιακό δίκαιο, δεδομένου ότι ενδέχεται να προκληθεί σοβαρή εκτροπή από τα όρια της διακριτικής ευχέρειας της Δημοκρατίας για την επιβολή περιορισμών στην ίση μεταχείριση των εργαζομένων που προέρχονται από τρίτες χώρες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές επί θέματος αρχής ή και τροπολογίες;

Ποιος θέλει να μιλήσει;

Κανένας.

Η τροπολογία της ΕΔΕΚ μπαίνει σε ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του άρθρου 2 του πιο πάνω νομοσχεδίου με το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Τροποποίηση του άρθρου 18ΦΓ του βασικού νόμου. 2. Το άρθρο 18ΦΓ του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση του εδαφίου (8) αυτού με το ακόλουθο νέο εδάφιο:

“Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παραγράφου (ζ) του εδαφίου (1), η Δημοκρατία έχει τη διακριτική ευχέρεια ρύθμισης ή/και περιορισμού της πρόσβασης των εργαζομένων τρίτων χωρών στο δικαίωμα αγοράς ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς στέγασης ή στην επιβολή όρων ή περιορισμών αυτού.”».

Σημειώσεις:

α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η εισαγωγή ρύθμισης στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία, ώστε η Δημοκρατία να έχει τη διακριτική ευχέρεια ρύθμισης ή/και περιορισμού της πρόσβασης των εργαζομένων που προέρχονται από τρίτες χώρες στο δικαίωμα αγοράς ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς στέγασης ή στην επιβολή όρων ή περιορισμών αυτού, όπως προβλέπεται στην Οδηγία 2011/98/ΕΕ σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 18ΦΓ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ. Ψηφίστε τα άρθρα όπως έχουν τροποποιηθεί με την τροπολογία της ΕΔΕΚ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ, δύο ψήφοι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, και ανακοινώστε, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι ο περί «Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Διαβάστε τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Προσφύγων Νόμου, ώστε η Υπηρεσία Ασύλου να δύναται να εκχωρεί στη Μονάδα Ευρωπαϊκών Ταμείων του Υπουργείου Εσωτερικών την αρμοδιότητά της για την εξασφάλιση εκμίσθωσης υπηρεσιών οργανισμών για τη διαχείριση της λειτουργίας κέντρων φιλοξενίας αιτητών διεθνούς προστασίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Κάρουλλας

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Παύλος Μυλωνάς

Νίκος Νουρής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 30 Απριλίου 2018 και την 1^η Ιουλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Υπηρεσίας Ασύλου και της Μονάδας Ευρωπαϊκών Ταμείων του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κίνησης για Ισότητα, Στήριξη, Αντιρατσισμό (ΚΙΣΑ), του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης (Γραφείου Κύπρου) και του μη κυβερνητικού οργανισμού «Κυπριακό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες-Cyprus Refugee Council (CyRC)». Η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Πρόσφυγες (United Nations High Commissioner for Refugees), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Προσφύγων Νόμου, ώστε η Υπηρεσία Ασύλου να δύναται να εκχωρεί σε άλλη αρχή την αρμοδιότητά της για την εξασφάλιση εκμίσθωσης υπηρεσιών οργανισμών για τη διαχείριση της λειτουργίας κέντρων φιλοξενίας αιτητών διεθνούς προστασίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, ώστε η ακολουθητέα διαδικασία για τη διαχείριση της λειτουργίας οποιουδήποτε νέου κέντρου φιλοξενίας για αιτητές διεθνούς προστασίας να καταστεί πιο ευέλικτη και ως εκ τούτου η Δημοκρατία να δύναται να ανταποκρίνεται αμέσως στις αυξανόμενες ανάγκες που προκύπτουν όσον αφορά τη φιλοξενία των εν λόγω προσώπων.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στον υπό αναφορά τομέα, η οποία αναμένεται να συμβάλει θετικά στην υλοποίηση των αναληφθεισών κυβερνητικών δεσμεύσεων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως επισημαίνεται, η προβλεπόμενη διαδικασία θα διέπεται από αυστηρές διαδικασίες εποπτείας και ελέγχου, όπως ισχύει στην περίπτωση σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Τέλος, με βάση τα εν λόγω στοιχεία, προέχει η προώθηση της λειτουργίας κέντρου φιλοξενίας ευάλωτων προσώπων, δεδομένου ότι κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα το υφιστάμενο κέντρο φιλοξενίας αιτούντων διεθνούς προστασίας, το οποίο λειτουργεί στην Κοφίνου, παρουσιάζει πρόβλημα πληρότητας.

Στο πλαίσιο της μελέτης του νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμούς και επιφυλάξεις αναφορικά με την εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης και ειδικότερα για το κατά πόσο είναι νομικά επιτρεπτή η εκχώρηση της αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Ασύλου σε άλλη αρχή, στην οποία δεν έχει υπαχθεί ρητά η εν λόγω αρμοδιότητα δυνάμει ειδικού νόμου. Περαιτέρω, δεδομένου ότι αναμένεται η εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στη λειτουργία κέντρων φιλοξενίας με την αξιοποίηση της διαδικασίας πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων που εφαρμόζεται από τη Μονάδα Ευρωπαϊκών Ταμείων του Υπουργείου Εσωτερικών, διατυπώθηκε προβληματισμός κατά πόσο η εν λόγω διαδικασία είναι νομότυπη και θα διέπεται από αυστηρές διαδικασίες ελέγχου, όπως ισχύει με βάση τη νομοθεσία που ρυθμίζει τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων.

Συναφώς με τα πιο πάνω, η επιτροπή με επιστολή της προς τον Γενικό Ελεγκτή και τη Γενική Λογίστρια ζήτησε τις γραπτές θέσεις τους επί των προνοιών του νομοσχεδίου, λαμβανομένων υπόψη των προβληματισμών και επιφυλάξεων που εκφράστηκαν αναφορικά με την εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης.

Η Γενική Λογίστρια με επιστολή της προς την επιτροπή διατύπωσε την άποψη ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου επιτρέπεται η εκχώρηση αρμοδιότητας από μια αναθέτουσα αρχή σε άλλη αναθέτουσα αρχή, προκειμένου η δεύτερη να προκηρύσσει διαγωνισμούς για την κατασκευή οποιωνδήποτε έργων ή για τη λήψη συγκεκριμένων υπηρεσιών ή προμηθειών. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την εν λόγω επιστολή, η προωθούμενη τροποποίηση της υπό αναφορά βασικής νομοθεσίας δεν κρίνεται αναγκαία, δεδομένου ότι η πιο πάνω αναφερόμενη νομοθεσία που διέπει τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων αφενός δεν επηρεάζει με οποιονδήποτε τρόπο και αφετέρου επιτρέπει, χωρίς να επιβάλει οποιαδήποτε πρόσθετη υποχρέωση, τη λήψη απόφασης από την Υπηρεσία Ασύλου για εκχώρηση σε άλλη αναθέτουσα αρχή της αρμοδιότητας εξασφάλισης μίσθωσης υπηρεσιών άλλων οργανισμών για τη διαχείριση των κέντρων φιλοξενίας.

Οι εκπρόσωποι των υπόλοιπων ενδιαφερόμενων πλευρών οι οποίοι παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής διατύπωσαν παρατηρήσεις και απόψεις σε σχέση με την προτεινόμενη ρύθμιση και παράλληλα υπέβαλαν ορισμένες εισηγήσεις για τροποποίηση του κειμένου του νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, σε μεταγενέστερο στάδιο το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας κατέθεσε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε αυτό να διαλαμβάνει ότι η εκχώρηση της αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Ασύλου για τη δημιουργία και τη λειτουργία κέντρων φιλοξενίας θα περιορίζεται αποκλειστικά στη Μονάδα Ευρωπαϊκών Ταμείων του Υπουργείου Εσωτερικών. Όπως επισημάνθηκε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η Υπηρεσία Ασύλου θα διατηρεί σε κάθε περίπτωση το δικαίωμα επίβλεψης, εποπτείας και έκδοσης οδηγιών και συστάσεων προς την εν λόγω μονάδα αναφορικά με τη διαχείριση της λειτουργίας των κέντρων φιλοξενίας αιτητών διεθνούς προστασίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους νομοσχεδίου, όπως αυτό αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 91Ε του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο, παρακαλώ.

Ανακοινώστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα υπ' αριθμόν 18 και 19 θέματα έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Παροχής Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας Νόμος του 2019» και «Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Ο κ. Λουκαΐδης. Για αναβολή;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για αναβολή, κύριε Πρόεδρε. Αίτημα για αναβολή, για να ψηφιστεί τελεσίδικα επίσης την ερχόμενη Παρασκευή και για να συμπληρώσουμε τον αριθμό των εβδομήντα θεμάτων που θα έχουμε την ερχόμενη ολομέλεια!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω και υποθέτω την άλλη βδομάδα δε θα ζητήσει κανένας αναβολή, για να μη βάζουμε συνεδρία για τις αναβολές!

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Επειδή τούτο το νομοσχέδιο, τούτη η αναβολή από το ΑΚΕΛ... Είναι από το 2012, συγγνώμη, από το 2007...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, αντέχει μια εβδομάδα...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Έχει δώδεκα χρόνια ταξίδι! Δε διαφωνούμε με αυτή την...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...δικαιούται μιας εβδομάδας αναβολή!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί σε όλους σας.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε
1. Ο περί Βιοϊατρικών και Εξειδικευμένων Βιοϊατρικών Εργαστηρίων (Εγγραφή, Λειτουργία και Έλεγχος) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.148-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
2. Ο περί Εγγραφής Προσόντουχων Διευθυντών και Βιοϊατρικών Εργαστηριακών Επιστημόνων Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.149-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
3. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.150-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
4. Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.151-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
5. Ο περί Κέντρων Αναψυχής (Άδειες Εκπομπής Ήχου) (Καταργητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.152-2019).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
6. Έκθεση του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2019, σχετικά με την εκμίσθωση από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας βιομηχανικών οικοπέδων σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές για την περίοδο από 1/10/2018 έως 31/3/2019 σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18(2) του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου αρ. 74 του 1988. (Αρ. Φακ. 06.03.003.001).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
7. Ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 26	Γραμματεία Υπουργικού Συμβουλίου	Όλους τους βουλευτές

Ιουνίου 2019, για την επιλογή για διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3(2)(β) των περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμων του 1988 έως 2013. (Αρ. Φακ. 22.10.003).

8.	Έκθεση, ημερομηνίας 1 ^{ης} Ιουλίου 2019, της Διαχειριστικής Επιτροπής του Κεντρικού Αρχείου Πληροφοριών για Εκδότες Ακάλυπτων Επιταγών για το έτος 2018. (Αρ. Φακ. 13.29.003.002).	Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Σχέδια ψηφίσματος

	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε	
1.	Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για αλληλεγγύη προς τον κουρδικό λαό και τον Κούρδο αγωνιστή Serkez Korkmaz. (Αρ. Φακ. 23.10.001).	Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Όλους τους βουλευτές
2.	Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για την προσπάθεια της Τουρκίας να αλλάξει το καθεστώς της περικλειστής πόλης της Αμμοχώστου. (Αρ. Φακ. 23.10.001).	Γεώργιο Γεωργίου, Κυριάκο Χατζηγιάννη, Γιώργο Κάρουλλα και Ονούφριο Κουλλά, βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Όλους τους βουλευτές

Προτάσεις νόμου

	Κατάθεση από	Παραπομπή σε	
1.	Ο περί της Πρόληψης και της Καταστολής της Βίας στους Αθλητικούς Χώρους (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.087-2019).	Γεώργιο Γεωργίου και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
2.	Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.088-2019).	Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
3.	Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.089-2019).	Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4.	Ο περί Αναστολής των Διαδικασιών Εκποίησης Ενυπόθηκων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.090-2019).	Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.702, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λιλλήκα

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να μας αποστείλει στοιχεία σχετικά με τις εισφορές που εισπράχθηκαν από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων τα τελευταία τρία χρόνια και τις πληρωμές (ανεργιακό, συντάξεις κ.λπ.) σε:

1. ξενοδοχειακή βιομηχανία,
2. τουριστική βιομηχανία (εστιατόρια, κέντρα αναψυχής κ.λπ.) και
3. όλο του εποχιακό προσωπικό ανά κλάδο και ανά χρόνο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.703, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λιλλήκα

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει σχετικά με το αίτημα για εγκατάσταση ανεγκυςτήρα στην πολυκατοικία στην οδό Κομητών 7 στον Κυβερνητικό Οικισμό Άγιοι Ανάργυροι II στη Λάρνακα. Έχουμε ενημερωθεί πως έχουν εξασφαλιστεί οι συγκαταθέσεις όλων των ιδιοκτητών, όμως το έργο δεν έχει προχωρήσει. Θα θέλαμε να μάθουμε σε ποιο στάδιο βρίσκεται το όλο θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.704, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιο λόγο εκκρεμεί από το 2016 η κατάθεση νομοσχεδίου με το οποίο τροποποιείται “Ο περί Πωλήσεως Οιοπνευματωδών Ποτών Νόμος (ΚΕΦ. 144)”. Έχει λεχθεί σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, στις 20 Ιουνίου 2019, ότι το νομοσχέδιο ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών. Παρακαλώ όπως ενημερωθεί το σώμα για το πότε αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων για συζήτηση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.705, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω παρατηρήσει ότι επανήλθε το φαινόμενο της τοποθέτησης αφισών σε πινακίδες της τροχαίας και σε πυλώνες οδικού φωτισμού από ορισμένες κομματικές νεολαίες, αλλά και από μη κομματικούς οργανισμούς. Είτε πρόκειται για προώθηση πολιτιστικών ή πολιτικών εκδηλώσεων είτε για εμπορικές διαφημίσεις επιχειρήσεων, αφίσες τοποθετούνται μαζικά σε πασσάλους της ΑΗΚ, οδικές πινακίδες κ.λπ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται, ώστε να τερματιστεί η παράνομη τοποθέτηση αφισών σε πινακίδες τροχαίας και σε πυλώνες οδικού φωτισμού κ.λπ. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχουν ληφθεί τυχόν ποινικά μέτρα σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με το νομοθετικό πλαίσιο και, εάν ναι, ποια ήταν τα μέτρα αυτά και σε πόσες περιπτώσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.706, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Έχω διαπιστώσει ότι είναι πάρα πολλές οι διαμαρτυρίες πολιτών, όταν δημοτικές ή κοινοτικές αρχές, ιδιώτες ξυλοκόποι με οδηγίες του Τμήματος Δασών ή και το ίδιο το Τμήμα Δασών εκτελούν εργασίες κλαδέματος δέντρων σε δημόσιους ή ιδιωτικούς χώρους. Η μέθοδος που συχνά χρησιμοποιείται και προκαλεί δικαιολογημένες αντιδράσεις είναι το σαρωτικό κλάδεμα, με αποτέλεσμα πέραν του 90% της κόμης των δέντρων (κλαδιά και φύλλα) να αποκόπτεται. Συχνά από τα δέντρα -κυρίως από ευκαλύπτους- απομένει ένας απλός κορμός λίγων μέτρων (ένας πάσσαλος δηλαδή). Υπάρχει βέβαια ο ισχυρισμός ότι τα δέντρα αυτά σε δύο-τρία χρόνια θα αποκτήσουν την προηγούμενη κόμη. Όμως, τα πράγματα δεν είναι έτσι ακριβώς. Το αισθητικό αποτέλεσμα, η καταστροφή ενός μικρού βιότοπου, η καταστροφή μιας μηχανής παραγωγής οξυγόνου και απορρόφησης διοξειδίου του άνθρακα, η καταστροφή ενός φίλτρου για τη σκόνη κ.ο.κ. δε λαμβάνονται υπόψη. Επίσης, υπάρχει η άποψη ότι η πλαγιοβλάστηση που ακολουθεί το σαρωτικό κούρεμα-κλάδεμα δημιουργεί αδύναμους κλώνους που πιο εύκολα αποκόπτονται, προκαλώντας προβλήματα ασφάλειας, ιδιαίτερα εάν ο χώρος είναι προσβάσιμος και χρησιμοποιείται από το κοινό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν το Τμήμα Δασών έχει κάποιον επιστημονικά καταρτισμένο κώδικα για το κλάδεμα δέντρων και ειδικά των ευκαλύπτων, αν έχει προβεί σε διαβούλευση με το κοινό και με επιστημονικούς και περιβαλλοντικούς φορείς, καθώς και αν αυτός ο κώδικας έχει υιοθετηθεί από δημοτικές και κοινοτικές αρχές και τους αδειούχους ξυλοκόπους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.707, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Κατά την πρόσφατη συζήτηση στη Βουλή των Αντιπροσώπων σε κοινή συνεδρίαση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Νομικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών με θέμα “Ενημέρωση από την Αστυνομία Κύπρου για τη διαδικασία που ακολουθείται στην εξέταση καταγγελιών για ελλείποντα πρόσωπα” (Αρ. Φακ. 23.04.036.094-2019), ο Αρχηγός Αστυνομίας ομολόγησε ότι δεν υπάρχει στον πειθαρχικό κώδικα της αστυνομίας παράπτωμα που να αφορά ρατσιστική συμπεριφορά ή

ξενοφοβία, αλλά ότι τα παραπτώματα αυτά περιέχονται στον όρο “απρεπής συμπεριφορά”. Λόγω των τελευταίων γεγονότων, με το θέμα του ρατσισμού και της ξενοφοβίας να είναι στην πρώτη γραμμή των ζητημάτων που απασχολούν την κοινωνία, επιβάλλεται να ανανεωθεί και αναθεωρηθεί ο πειθαρχικός κώδικας της αστυνομίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να προωθήσει την αλλαγή του πειθαρχικού κώδικα της αστυνομίας και να συμπεριλάβει παραπτώματα που αφορούν τον ρατσισμό και/ή ξενοφοβία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.708, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος αναμένεται ότι θα εφαρμοστεί το σχέδιο της επιχορήγησης των διακοπών χαμηλοσυνταξιούχων και εξαρτημένων τους σε ορεινά θέρετρα και τον Πύργο Τηλλυρίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να περιλάβει στο σχέδιο αυτό και τα άτομα με αναπηρίες υπό κάποιες προϋποθέσεις ή κριτήρια και ποια θα είναι αυτά.

Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να επεκτείνει το σχέδιο αυτό, για να περιλαμβάνει και αδειούχα τουριστικά καταλύματα στις ίδιες περιοχές και ιδιαίτερα τα αγροτουριστικά καταλύματα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει διαδικασία, για να συμπεριληφθούν και άλλες υποβαθμισμένες περιοχές όπως π.χ. τα υπόλοιπα χωριά του διαμερίσματος Τηλλυρίας ή της περιοχής των κρασοχωριών (Λεμεσός, Πάφος).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.709, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Έχει έρθει στην αντίληψή μου ότι το 2018 παρατηρήθηκε αύξηση στις αιτήσεις διεθνούς προστασίας σε σύγκριση με το 2017. Επίσης, γνωρίζω ότι το τρέχον έτος η αύξηση στις αιτήσεις αυτές είναι δραματική σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Ποιος είναι ο συνολικός αριθμός αιτήσεων το 2017 και πόση αύξηση υπήρξε το 2018;
2. Πόσες τέτοιες αιτήσεις έχουν υποβληθεί το 2019 μέχρι και σήμερα;
3. Ποιος είναι ο συνολικός αριθμός αυτών που βρίσκονται στη διαδικασία ασύλου (Υπηρεσία Ασύλου, Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων και διοικητικά δικαστήρια);
4. Πόσοι έχουν εισέλθει παράνομα στην Κυπριακή Δημοκρατία, με ποιους τρόπους και από ποιες χώρες;
5. Σε πόσα άτομα έχει παραχωρηθεί καθεστώς προστασίας στην Κύπρο τα τελευταία δέκα χρόνια;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.710, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019, των βουλευτών κ. Χρίστου Χρίστου και Λίνου Παπαγιάννη εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας και Αμμοχώστου, αντίστοιχα

«Μετά από καταγγελίες γεωργοκτηνοτρόφων διαφόρων κοινοτήτων της ελεύθερης Κύπρου θέτουμε το ζήτημα του κόστους του νερού για τις ανάγκες των γεωργοκτηνοτροφικών μονάδων λόγω της ανισότητας των τιμών του νερού ανάλογα με το δίκτυο υδατοπρομήθειας. Για παράδειγμα, η τιμή του νερού ανά τόνο για τους κτηνοτρόφους στην κτηνοτροφική περιοχή Λυμπίων διαφέρει από γειτνιαζουσες κτηνοτροφικές περιοχές άλλων κοινοτήτων.

Καλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας απαντήσει αν υπάρχει πρόθεση για καθορισμό ενιαίας πολιτικής τιμολόγησης του νερού ανά τόνο για κτηνοτροφικούς σκοπούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.711, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019, των βουλευτών κ. Χρίστου Χρίστου και Λίνου Παπαγιάννη εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας και Αμμοχώστου, αντίστοιχα

«Μετά από καταγγελίες γεωργών των κοινοτήτων Δένειας και Μάμμαρη της επαρχίας Λευκωσίας μάς τέθηκε το ζήτημα της παρέμβασης Τούρκων γεωργών σε γεωργικά τεμάχια τα οποία έσπειραν Ελληνοκύπριοι γεωργοί κατά τους μήνες Οκτώβριο και Νοέμβριο. Τα συγκεκριμένα γεωργικά τεμάχια θέρισαν Τούρκοι γεωργοί υπό την προστασία του κατοχικού στρατού και την παρουσία ανδρών των Ηνωμένων Εθνών. Τα πιο πάνω είχαν ως αποτέλεσμα οι γεωργοί να έχουν σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις λόγω του ότι οι Τούρκοι εκμεταλλεύτηκαν τη σοδειά με την οποία θα είχαν αποσβέσει τα έξοδα τα οποία κατέβαλαν τους προηγούμενους μήνες, για να σπείρουν τα χωράφια τους.

Καλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας απαντήσει στα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Έχει επισκεφτεί κάποιος αρμόδιος την περιοχή, ούτως ώστε να διαπιστωθεί και να καταγραφεί το μέγεθος της ζημιάς;

2. Υπάρχει πρόθεση αποζημίωσης των γεωργών από το κράτος για τα έξοδα σποράς για τη χρονιά 2018/19, όπως επιθυμούν και οι ίδιοι;

Δυστυχώς, η συνεχής τουρκική προκλητικότητα έχει άμεσες οικονομικές συνέπειες για τους γεωργούς μας, οι οποίοι μπροστά στην απειλή του κατοχικού στρατού αδυνατούν να αξιοποιήσουν τα γεωργικά τους κτήματα. Η κυβέρνηση πρέπει να σταθεί αρωγός στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί μας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.712, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι σε πάρα πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν δημιουργηθεί υπουργεία ή υφυπουργεία για την κλιματική αλλαγή ως αναγνώριση της μεγάλης σημασίας που έχει το παγκόσμιο αυτό πρόβλημα που απειλεί τον πλανήτη και την επιβίωση του ανθρώπινου είδους. Παράλληλα, έχουν ενισχυθεί οι μηχανισμοί των κυβερνητικών σχημάτων που εργάζονται για την αντιμετώπιση ή/και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει την Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν σχεδιασμοί για μετονομασία του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος σε Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, με παράλληλη αναβάθμιση του τομέα της κλιματικής αλλαγής σε τμήμα μέσα στο ίδιο το υπουργείο, αφού η αντιμετώπιση ή/και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή δεν είναι μόνο ένα περιβαλλοντικό ζήτημα, αλλά κυρίως θέμα προγραμματισμού και σχεδιασμού της ανάπτυξης της χώρας μας σε σχέση και με τις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις και τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας (π.χ. Συνθήκη των Παρισίων).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.713, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Νίκου Τορναρίτη

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι σχεδιασμοί της κυβέρνησης για την εκπλήρωση των στόχων που ετέθησαν για την Κύπρο από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο θέμα της διαχείρισης συνολικά των απορριμμάτων, σκυβάλων και αποβλήτων και της εφαρμογής βέλτιστων σύγχρονων μεθόδων κυκλικής οικονομίας.

Ειδικότερα ερωτάται ο αρμόδιος υπουργός:

1. Ποιοι άμεσοι στόχοι και επιμέρους δείκτες ετέθησαν για την Κύπρο μέχρι το 2020 και ποιοι σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζονται;
2. Ποια είναι η παρούσα κατάσταση σύγκλισης-απόκλισης και ποια μέτρα λαμβάνονται, για να εκπληρωθούν οι στόχοι αυτοί ή να αντιμετωπιστεί τυχόν απόκλιση;
3. Ποιες είναι οι συνέπειες από τυχόν απόκλιση και πώς επιμερίζονται οι συνέπειες αυτές, είτε σε επιβαρύνσεις στους καταναλωτές είτε σε κυρώσεις ή πρόστιμα σε βάρος της πολιτείας;
4. Με ποιο τρόπο μπορούν να αξιοποιηθούν ευρωπαϊκές πηγές χρηματοδότησης για καλύτερη διαχείριση και αντιμετώπιση τυχόν αποκλίσεων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.714, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής Νήσου διαμαρτύρονται για την οχληρία που δημιουργείται από τις κτηνοτροφικές μονάδες που βρίσκονται στην περιοχή. Όπως αναφέρουν, αντιμετωπίζουν πρόβλημα με την καθημερινή επιδρομή σμηνών από μύγες και με τις κοπριές οι οποίες στοιβάζονται έξω από τις φάρμες και γεμίζουν ποντικούς και νυφίτσες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του το υπό αναφορά θέμα, αν ελέγχονται οι υπό αναφορά κτηνοτροφικές μονάδες για την εφαρμογή των προτύπων ασφαλείας, αν υπάρχουν σκέψεις για μετακίνηση των μονάδων και τέλος ποια μέτρα λαμβάνονται για την προστασία της υγείας των κατοίκων της περιοχής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.715, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από ανακοίνωση τύπου, ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2019, του κ. Ξενοφώντος Ξενοφώντος, Πρόεδρου του Συμπλέγματος Κοινοτήτων Σολέας, ενημερώθηκα σχετικά με τις πληροφορίες που κυκλοφορούν για τερματισμό της λειτουργίας των περιφερειακών γραφείων της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας στην Ευρύχου. Επίσης, η ανακοίνωση αναφέρεται και στο πρόβλημα της υποστελέχωσης πολλών υπηρεσιών που εδρεύουν στην περιοχή, όπως το δικαστήριο διαμερίσματος Λεύκας, το Τμήμα Δασών και το παράρτημα του Τμήματος Εργασίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ισχύει η υπό αναφορά πληροφόρηση για το κλείσιμο των περιφερειακών γραφείων της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας

και αν ναι για ποιο λόγο πάρθηκε αυτή η απόφαση. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει το σώμα αν υπάρχουν σκέψεις ενίσχυσης των υπηρεσιών οι οποίες παρουσιάζουν προβλήματα υποστελέχωσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.716, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν όροι και κανονισμοί για το ψάρεμα με καλάμι που να αφορούν τον αριθμό, το είδος και το μέγεθος των ψαριών που επιτρέπεται να αλιεύονται από τους ερασιτέχνες ψαράδες που χρησιμοποιούν ως αλιευτικό εργαλείο το καλάμι.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.717, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από το συνοπτικό σημείωμα του Γραφείου Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τις εκθέσεις των μηνών Ιανουαρίου-Μαρτίου 2019 πληροφορήθηκα ότι άτομο το οποίο είναι εκτοπισμένο και σπουδάζει στο εξωτερικό δε δικαιούται επίδομα ενοικίου, σε αντίθεση με άτομο το οποίο σπουδάζει στην Κύπρο. Η επίτροπος κάνει λόγο για παραβίαση της αρχής ισότητας και εισηγείται τροποποίηση των σχετικών νομοθετικών προνοιών, ώστε να μπορούν να είναι δικαιούχοι και τα άτομα τα οποία είναι εκτοπισμένα δυνάμει καταγωγής, αλλά σπουδάζουν στο εξωτερικό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα υιοθετήσει την εισήγηση της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και να τροποποιήσει το Σχέδιο Επιδότησης Ενοικίου σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες και άλλες σχετικές νομοθετικές πρόνοιες.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.491, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση με αριθμό Ερ. 23.06.011.03.491 που αφορά στην κυκλοφοριακή διαχείριση της Λεωφόρου Νίκου Παττίχη από τον κυκλικό κόμβο Κάτω Πολεμιδιών μέχρι τη φωτοελεγχόμενη συμβολή της με τη Λεωφόρο Σπύρου Κυπριανού, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα σύμφωνα με την ενημέρωση που έλαβα από το αρμόδιο Τμήμα:

2. Η Λεωφόρος Νίκου Παττίχη εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων. Σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες, πριν την εφαρμογή οποιωνδήποτε μέτρων κυκλοφοριακής διαχείρισης, ζητείται και η σύμφωνη γνώμη των Αρμόδιων Τοπικών Αρχών εντός των οποίων διοικητικά εμπίπτει ο υπό μελέτη δρόμος και στην συγκεκριμένη περίπτωση η Λεωφόρος Νίκου Παττίχη.
3. Η αρχική απόφαση της Τεχνικής Επιτροπής του Κεντρικού Φορέα για την Επίλυση Κυκλοφοριακών Προβλημάτων, αφορούσε στην εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη συμβολή της Λεωφόρου Ν. Παττίχη με την οδό Ν. Εργατούδη και περιλάμβανε μικρά τμήματα κτιστής νησίδας στον άξονα της Λεωφόρου Ν. Παττίχη εκατέρωθεν της συμβολής αυτής.
4. Παρόλο που το Τμήμα Δημοσίων Έργων παρουσίασε τότε εμπεριστατωμένη κυκλοφοριακή μελέτη, η πιο πάνω αρχική πρόταση δεν έγινε τελικά αποδεκτή, και συμφωνήθηκε όπως το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως μελετήσει τη δυνατότητα να ετοιμάσει ολοκληρωμένο ρυθμιστικό σχέδιο για τη βελτίωση της Λεωφόρου Ν. Παττίχη. Επειδή όμως το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, λόγω άλλων ειλημμένων υποχρεώσεων, δεν είχε τη δυνατότητα να ετοιμάσει ρυθμιστικό σχέδιο, αποφασίστηκε όπως η Τεχνική Επιτροπή μελετήσει ενδιάμεσες εναλλακτικές λύσεις για τα γενικότερα θέματα οδικής ασφάλειας στην εν λόγω Λεωφόρο.
5. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων ετοίμασε σχέδιο με κτιστή κεντρική νησίδα στον άξονα του εν λόγω τμήματος της Λεωφόρου Ν. Παττίχη, το οποίο παρουσιάστηκε στη συνεδρία της Τεχνικής Επιτροπής στις 26 Φεβρουαρίου 2018. Στη συνεδρία αυτή υιοθετήθηκε η εισήγηση του Δημοτικού Μηχανικού Λεμεσού όπως ο Δήμος Λεμεσού ετοιμάσει αναθεωρημένο σχέδιο που να διαλαμβάνει εκτός από την κτιστή κεντρική νησίδα, παρόδιους χώρους στάθμευσης καθώς και οργανωμένους χώρους στάθμευσης εκτός δρόμου.
6. Το σχέδιο που ετοίμασε ο Δήμος Λεμεσού παρουσιάστηκε και εγκρίθηκε στη συνεδρία της Τεχνικής Επιτροπής στις 18 Ιουνίου 2018. Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες, προτού προωθηθεί η υλοποίηση του σχεδίου, ζητήθηκε και η έγκριση του από τα Δημοτικά Συμβούλια Λεμεσού και Κάτω Πολεμιδιών. Ο Δήμος Λεμεσού έχει ενημερώσει το Τμήμα Δημοσίων Έργων με την επιστολή του με αρ.17.5.13 και ημερομηνία 17 Απριλίου 2019 ότι το Δημοτικό Συμβούλιο Λεμεσού υιοθέτησε το υπό αναφορά σχέδιο στη συνεδρία του που έγινε στις 31 Ιανουαρίου 2019.

7. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων αναμένει την απάντηση του Δήμου Κάτω Πολεμιδιών, ώστε να προκύψει συλλογική απόφαση και να προωθηθούν οι διαδικασίες για την υλοποίηση του σχεδίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.522, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και με βάση και τη συνεισφορά του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ), σας ενημερώνω ότι δεν έχει ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με τη μείωση της επιχορήγησης του ΚΟΑ που αφορά τη χρήση κλειστών αιθουσών από σωματεία προς τις Σχολικές Εφορείες.

2. Επισημαίνεται ότι, από το 2003 μέχρι και σήμερα, το ετήσιο ποσό επιχορήγησης των Σχολικών Εφορειών ανέρχεται στις €245.000 και κατανέμεται το μήνα Δεκέμβριο εκάστου έτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.542, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Η μεταφορά τουριστών, ακόμη και εάν αυτή γίνεται από επαγγελματίες αλιείς στα πλαίσια του αλιευτικού τουρισμού, είναι θέμα που αφορά το Υφυπουργείο Ναυτιλίας (ΥΝ), ως η αρμόδια αρχή που εκδίδει πιστοποιητικά καταλληλότητας των σκαφών για τη μεταφορά τουριστών (Πιστοποιητικό Ασφαλείας Ακτοπλοϊκού Επιβατικού Σκάφους). Το ΥΝ έχει ετοιμάσει για το σκοπό αυτό εγκύκλιο, η οποία αφορά στον αλιευτικό τουρισμό και τις απαιτήσεις που τίθενται για τα αλιευτικά σκάφη, προκειμένου να μπορούν να δραστηριοποιηθούν στον τομέα αυτό. Προσχέδιο της εγκυκλίου έχει αποσταλεί στους ενδιαφερόμενους φορείς από τους οποίους έχουν εξασφαλιστεί σχόλια. Σημειώνεται ότι για την ετοιμασία της εν λόγω εγκυκλίου, λήφθηκαν υπόψη και οι απόψεις του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών (ΤΑΘΕ), ειδικότερα σε ό,τι αφορά τις ιδιαιτερότητες των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών και τις απαιτήσεις που θα πρέπει να υφίστανται για σκοπούς ασφάλειας των επιβατών και του πληρώματος.

Στις 24 Μαΐου, το ΤΑΘΕ σε συνεργασία με το ΥΝ, παρουσίασαν στους ενδιαφερόμενους φορείς τις επιμέρους απαιτήσεις που θα ισχύουν για δραστηριοποίηση στον αλιευτικό τουρισμό, καθώς και τις δυνατότητες σχετικής χρηματοδότησης μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θάλασσα. Μετά και την εν λόγω παρουσίαση, αναμένεται ότι το πρόγραμμα για τον αλιευτικό τουρισμό θα τεθεί σύντομα σε ισχύ, με την κυκλοφορία της τελικής εγκυκλίου από το ΥΝ.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.556, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ καταρχάς για την καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η πολυθεματική ομάδα για την οποία γίνεται αναφορά στο σημείο 1 της επιστολής μας, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2012, προνοείται από τις πρόνοιες του Νόμου 113(Ι)/1999 περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες. Η ομάδα έχει ως έργο τη διεξαγωγή της αξιολόγησης ή επαναξιολόγησης περιστατικών και ανάλογα με την περίπτωση, διαμορφώνεται η σύστασή της, ως προς τις ειδικότητες. Η σύσταση της πρωτοβάθμιας ομάδας μεταβάλλεται συνεχώς ως προς τα άτομα για κάλυψη όλων των αναγκών που απορρέουν από τα περιστατικά. Το έργο που θα παραχθεί από την πρωτοβάθμια πολυθεματική ομάδα, η οποία καταθέτει εισηγήσεις για τα περιστατικά που αξιολογεί, επιβλέπεται και αξιολογείται από τις Επαρχιακές Επιτροπές, οι οποίες θα έχουν και την τελική απόφαση για τα περιστατικά. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των Επαρχιακών Επιτροπών με τους γονείς του/της μαθητή/μαθήτριας, οι γονείς έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν ένσταση προς την Κεντρική Επιτροπή η οποία θα αξιολογήσει, τόσο το έργο της πρωτοβάθμιας πολυθεματικής ομάδας όσον και την απόφαση της Επαρχιακής Επιτροπής για το περιστατικό.
2. Ο μηχανισμός που είχε διαμορφωθεί με βάση τον Νόμο 113(Ι)/1999 δοκιμάστηκε πιλοτικά και αξιολογήθηκε από το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης το 2012. Τα αποτελέσματα κατέδειξαν ότι υπήρχαν σοβαρές δυσκολίες ως προς την εφαρμογή του. Συγκεκριμένα, κρίθηκε ότι η εφαρμογή του ήταν χρονοβόρα και σε βάρος των εκπαιδευτικών αναγκών του/της κάθε μαθητή/μαθήτριας. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), και συγκεκριμένα η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, προχώρησε με αλλαγές στον μηχανισμό, με στόχο τη βελτίωση των διαδικασιών ως προς τον έγκαιρο εντοπισμό και παραπομπή των μαθητών/ριών.
3. Ο μηχανισμός, με τη νέα ονομασία, Νέα Διαδικασία Έγκαιρου Εντοπισμού και Παρέμβασης, εφαρμόζεται σε όλες τις επαρχίες, από τη σχολική χρονιά 2013-2014. Στη διαμόρφωσή του συμμετείχαν

όλες οι βαθμίδες εκπαίδευσης, όλες οι εκπαιδευτικές οργανώσεις, καθώς επίσης και η Παγκύπρια Ομοσπονδία Συνδέσμων Γονέων Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες.

4. Με στόχο την πρωτοβάθμια πρόληψη και τον έγκαιρο εντοπισμό των παιδιών που πιθανόν να παρουσιάσουν προβλήματα μάθησης, το ΥΠΠ, σε συνδυασμό με τη Νέα Διαδικασία Έγκαιρου Εντοπισμού και Παρέμβασης, ετοίμασε Οδηγό για τους εκπαιδευτικούς της προδημοτικής εκπαίδευσης, ο οποίος παρέχει πληροφορίες και πρακτικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, ώστε να ενισχύσουν τη μαθησιακή προσπάθεια και απόδοση όλων των παιδιών και παράλληλα να εντοπίσουν εκείνα τα παιδιά που δεν ανταποκρίνονται στη μαθησιακή διαδικασία. Ο Οδηγός αποτελεί χρήσιμο βοήθημα για όλες τις νηπιαγωγούς. Συμβάλλει στον εμπλουτισμό των πρακτικών και γνώσεων τους, για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των απαιτήσεων του ρόλου τους στη σημερινή εποχή. Παράλληλα, στο νέο αναλυτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου παρέχονται κατευθυντήριες γραμμές που τονίζουν τη σημασία της χρήσης παιδοκεντρικών και βιωματικών προσεγγίσεων, βάσει των οποίων οι νηπιαγωγοί προσεγγίζουν διαθεματικά τα διάφορα θέματα, λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη γνώση που φέρνει μαζί του το κάθε παιδί, αλλά και κάθε εκπαιδευτική και συναισθηματική του ανάγκη. Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, συστάθηκε διυπουργική επιτροπή στην οποία μετέχουν τα Υπουργεία Υγείας, Παιδείας και Πολιτισμού και Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία χειρίζεται θέματα έγκαιρου εντοπισμού παιδιών ηλικίας 0-3. Στο πλαίσιο των εργασιών της πιο πάνω επιτροπής και μετά από απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου, δημιουργήθηκε πολυθεματική ομάδα παρέμβασης για παιδιά με προβλήματα ακοής. Η ομάδα έχει συγκεκριμένες αρμοδιότητες με σκοπό την πρωτοβάθμια πρόληψη. Η συνεργασία των τριών Υπουργείων με σκοπό την πρωτοβάθμια πρόληψη στις ηλικίες 0-3 αποτελεί θέμα, το οποίο μελετάται στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της Ειδικής Εκπαίδευσης και της νέας νομοθεσίας, η οποία θεσπίζεται.
5. Η αξιολόγηση των μαθητών/ριών καθώς επίσης και η παροχή εκπαιδευτικής βοήθειας στους/στις μαθητές/μαθήτριες, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης προωθείται με βάση τις αρχές της Ενιαίας Εκπαίδευσης, της οποίας βασική της αρχή είναι η αποφυγή κατηγοριοποίησης των μαθητών/ριών, με επίκεντρο τις προσπάθειες ενίσχυσης και διδασκαλίας των μαθητών/ριών, στον μέγιστο βαθμό, στο πλαίσιο της τάξης. Προς αυτή την κατεύθυνση εξασφαλίστηκε τεχνική βοήθεια από την Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (Structural Reform Support Service) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με σκοπό τη μεταρρύθμιση της νομοθεσίας και των πρακτικών που ακολουθούνται στην ειδική εκπαίδευση. Μέσω της τεχνικής βοήθειας, το Υ.Π.Π. συνεργάζεται με εμπειρογνώμονες του Ευρωπαϊκού Φορέα για την Ειδική και Ενιαία Εκπαίδευση, ώστε να διαμορφωθεί ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο θα εξυπηρετεί τις ανάγκες όλων ανεξαιρέτως των παιδιών. Οι εμπειρογνώμονες ετοίμασαν προσχέδιο νέας Νομοθεσίας, ενώ θα συνεχίσουν τη συνεργασία τους με το Υ.Π.Π., με σκοπό τη διαμόρφωση σχετικών Κανονισμών. Το συμβόλαιο της δεύτερης αυτής φάσης αναμένεται να υπογράψει σύντομα και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του θα είναι 18 μήνες. Ως εκ τούτου, αναμένεται γύρω στο τέλος του 2020 να έχει ολοκληρωθεί η ετοιμασία τόσο του Νόμου όσο και των Κανονισμών, οι οποίοι θα προωθηθούν μαζί στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση ικανοποιώντας το αίτημα των εμπλεκόμενων φορέων.
6. Όσον αφορά στο ζήτημα της ανάπτυξης ψυχομετρικών διαγνωστικών εργαλείων, αναφέρουμε ότι στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας χρησιμοποιούνται ψυχομετρικά εργαλεία, υψηλής αξιοπιστίας και εγκυρότητας, από τον ελληνικό καθώς επίσης και από τον διεθνή χώρο. Η πρόθεση για συμμετοχή σε ανάπτυξη ψυχομετρικών διαγνωστικών εργαλείων εξακολουθεί να αποτελεί υπό προώθηση στόχο.
7. Όταν εντοπίζονται παιδιά προδημοτικής ηλικίας με μαθησιακές δυσκολίες, ενεργοποιούνται οι διαδικασίες του Νόμου 113(Ι)/1999 περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες, με στόχο την έγκαιρη παροχή βοήθειας προς αυτά τα παιδιά. Επιπλέον, με βάση το αναλυτικό της Προδημοτικής Εκπαίδευσης, κάθε εκπαιδευτικός εφαρμόζει προσαρμοσμένες παιδαγωγικές διδακτικές, ανάλογα με τις δυσκολίες των παιδιών. Η συνεργασία με τον Εκπαιδευτικό Ψυχολόγο θεωρείται απαραίτητη, καθώς επίσης και με τους γονείς του παιδιού, έτσι ώστε να αποφασίζονται από κοινού οι επόμενες δράσεις.
8. Τα παιδιά τα οποία παρουσιάζουν προβλήματα μάθησης μπορούν να παραπεμφθούν στις Επαρχιακές Επιτροπές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΕΕΑΕ) με σκοπό την αξιολόγησή τους. Οι ΕΕΕΑΕ μπορούν να αποφασίσουν την παροχή ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, η οποία παρέχεται από ειδικούς εκπαιδευτικούς. Τόσο οι ειδικοί εκπαιδευτικοί όσο και οι εκπαιδευτικοί της γενικής τάξης επιμορφώνονται, ώστε να μπορούν να εξυπηρετήσουν με τον καλύτερο τρόπο τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών/ριών. Για τον σκοπό αυτό το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο προσφέρει ποικιλία επιμορφωτικών δράσεων, όπως είναι το υποχρεωτικό Δίημερο Εκπαιδευτικού, τα σεμινάρια σε σχολική βάση, προαιρετικά σεμινάρια επιμόρφωσης, συνέδρια, ημερίδες προς εκπαιδευτικούς. Παράλληλα, στηρίζει το Πρόγραμμα Επαγγελματικής Μάθησης, το οποίο επιδιώκει την ενίσχυση της αυτονομίας του/της εκπαιδευτικού και της σχολικής μονάδας για βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου, μέσω της ικανότητας των προσώπων να διερευνούν, να σχεδιάζουν και να αναστοχάζονται πάνω στις δράσεις τους.

9. Η ενημέρωση των γονιών για τις ιδιαίτερες δυσκολίες των παιδιών τους γίνεται σε πρώτη φάση από το ίδιο το σχολείο, συνήθως, από τον/την εκπαιδευτικό της τάξης, σε συνεργασία με τη διεύθυνση του σχολείου, όπου χρειάζεται. Η ενημέρωσή τους είναι απαραίτητη, έτσι ώστε να δοθεί η συγκατάθεσή τους για περαιτέρω ενέργειες που πιθανόν θα πρέπει να αναλάβει το σχολείο, όπως για παράδειγμα, η παραπομπή του παιδιού τους για αξιολόγηση από την Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας. Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, την ευθύνη ενημέρωσης των γονιών για τα ευρήματα, την έχει αποκλειστικά ο Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος του σχολείου, ο οποίος θα πρέπει να επεξηγήσει αναλυτικά την αναπτυξιακή και μαθησιακή κατάσταση του παιδιού και τι ακριβώς χρειάζεται για να επιτύχει στο σχολείο. Σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώνεται ότι γονείς χρειάζονται περαιτέρω στήριξη και συμβουλευτική από τον οικείο Εκπαιδευτικό Ψυχολόγο, κυρίως όταν τα ευρήματα της αξιολόγησης δεν αναμένονταν από τους γονείς. Η αποδοχή της κατάστασης του παιδιού από τους γονείς τους, αποτελεί σημαντικό παράγοντα επιτυχίας στη στήριξη ενός παιδιού. Παρά το γεγονός ότι οι διαδικασίες επεξηγούνται στους γονείς, υπάρχουν περιπτώσεις που θεωρούν ότι το παιδί τους πιθανό να στερείται των ίδιων ευκαιριών εκπαίδευσης με τα άλλα παιδιά. Σε αυτές τις περιπτώσεις που οι γονείς δεν επιθυμούν οποιαδήποτε βοήθεια από το εκπαιδευτικό σύστημα, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν τερματισμό παροχής βοήθειας, νοούμενο ότι εξασφαλίζουν οι ίδιοι την εκπαίδευση του παιδιού τους με βάση των αναγκών του.
10. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των παιδιών με ειδικές ανάγκες οι ΕΕΕΑΕ αποφασίζουν την παροχή εξειδικευμένου τεχνολογικού εξοπλισμού. Ο τεχνολογικός εξοπλισμός αποτελεί ένα ακόμη εργαλείο για την εξυπηρέτηση των αναγκών των παιδιών. Όσον αφορά στο ερώτημα για τη χρήση του παρεχόμενου τεχνολογικού εξοπλισμού κατά τη διάρκεια των διαγωνισμάτων και εξετάσεων, σημειώνεται ότι η υφιστάμενη πολιτική παρέχει το δικαίωμα στα παιδιά Μέσης Εκπαίδευσης να τον χρησιμοποιούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.571, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Δημήτρη Δημητρίου

«Εφαρμογή της νομοθεσίας για την ηλεκτρονική υπογραφή

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω ότι με την ψήφιση του περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ), αριθ. 910/2014, σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική Αγορά, Νόμου του 2018, καθώς και των περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ), αριθ. 910/2014, σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική Αγορά (Παροχής Υπηρεσιών Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές) Κανονισμών του 2018, από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 13.6.2018, επιτεύχθηκαν τα ακόλουθα:

- (α) Εναρμόνιση της Κυπριακής Δημοκρατίας με τον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και του Συμβουλίου, της 23^{ης} Ιουλίου 2014, που αφορά την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά (εφεξής Κανονισμός).
- (β) Οι υπηρεσίες εμπιστοσύνης, όπως ορίζονται στον Κανονισμό, να δύνανται να προσάγονται ως αποδεικτικά στοιχεία σε ποινικές και αστικές διαδικασίες ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων, καθώς και να γίνονται δεκτές ως αποδεικτικά στοιχεία σε οποιαδήποτε διαδικασία ενώπιον διοικητικών οργάνων.
- (γ) Η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή να έχει ισοδύναμη νομική ισχύ με τη χειρόγραφη υπογραφή.
- (δ) Στις περιπτώσεις οποιασδήποτε οικείας νομοθεσίας, όπου αναφέρεται η απαίτηση για υπογραφή σε διαδικασίες ενώπιον διοικητικού οργάνου, η εν λόγω απαίτηση να πληρούται και με την εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή.
- (ε) Στις περιπτώσεις οποιασδήποτε οικείας νομοθεσίας, όπου αναφέρεται η απαίτηση για σφραγίδα σε διαδικασίες ενώπιον διοικητικού οργάνου, η εν λόγω απαίτηση να πληρούται και με την εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα.

2. Το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, ως η Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού, χορήγησε πρόσφατα στην εταιρία JCC PAYMENT SYSTEMS LTD την πρώτη εξουσιοδότηση εγκεκριμένου Παροχέα Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών Εμπιστοσύνης. Ο εν λόγω Παροχέας θα παρέχει στην Κυπριακή αγορά εγκεκριμένες ηλεκτρονικές υπογραφές και εγκεκριμένες ηλεκτρονικές σφραγίδες, οι οποίες θα τυγχάνουν αναγνώρισης από όλα τα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπρόσθετα, η δραστηριοποίηση του εν λόγω εγκεκριμένου Παροχέα στην Κυπριακή αγορά θα βοηθήσει στην προώθηση της ψηφιακής οικονομίας, στην απλοποίηση των διαδικασιών, στην αύξηση της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητας, καθώς και στη μείωση του κόστους τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

3. Επιπρόσθετα, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει αναλάβει το συντονισμό για από κοινού χρήση με τον Τραπεζικό τομέα εγκεκριμένων ηλεκτρονικών υπογραφών.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Γιώργου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.600, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα, τα οποία αφορούν στις αρμοδιότητες της Αστυνομίας σε σχέση με το συγκεκριμένο θέμα:

2. Ο Αστυνομικός Σταθμός Αγίας Νάπας αμέσως μετά το ατύχημα που προκλήθηκε στο λούνα παρκ "Parko Paliatso" ανέλαβε τη διερεύνηση του ενδεχομένου διάπραξης ποινικών αδικημάτων από οποιοδήποτε πρόσωπο. Η υπόθεση βρίσκεται υπό διερεύνηση ως εκ τούτου δεν μπορεί να δοθεί άλλη περαιτέρω πληροφόρηση σε αυτό το στάδιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.602, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση με αριθμό Ερ. 23.06.011.03.602 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει ενημερωθεί για τη δημιουργία καταστήματος JUMBO σε υφιστάμενη οικοδομή πλησίον του εμπορικού κέντρου "The Mall of Cyprus" στις 15 Απριλίου 2019, από ιδιώτες Σύμβουλους Μελετητές οι οποίοι ενημέρωσαν ότι θα ετοιμάσουν Μελέτη Κυκλοφοριακών Επιπτώσεων για την νέα ανάπτυξη. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων υπέδειξε στους Μελετητές τις απαιτήσεις του για την εκπόνηση της Μελέτης η οποία όμως δεν έχει ακόμη υποβληθεί ενώπιον του.
3. Ως εκ τούτου, το Τμήμα Δημοσίων Έργων θα εκφέρει τις απόψεις του για την εν λόγω ανάπτυξη μετά την αξιολόγηση της Μελέτης Κυκλοφοριακών Επιπτώσεων που θα ετοιμάσουν και υποβάλουν οι Σύμβουλοι Μελετητές. Σημειώνεται ότι οι απόψεις του εν λόγω Τμήματος είναι συμβουλευτικές προς το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως το οποίο είναι και το αρμόδιο Τμήμα για την έκδοση των σχετικών αδειών.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.614, ημερομηνίας 6 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Η σήμανση των κυνηγετικών σκύλων, όπως και όλων των σκύλων, αποτελεί υφιστάμενη υποχρέωση με βάση τον ισχύοντα περί Σκύλων Νόμο. Ωστόσο, με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του προβλήματος των σκυλιών που, ηθελήμενα ή άθελα, εγκαταλείπονται από τους κηδεμόνες τους, χωρίς οι τελευταίοι να μπορούν να εντοπιστούν και έχοντας υπόψη πως, σημαντικός αριθμός σκύλων χρησιμοποιείται στο κυνήγι, κρίθηκε σκόπιμο να υπάρξει διασύνδεση της άδειας κυνηγίου με την υποχρέωση για σήμανση και εγγραφή των σκύλων. Ως εκ τούτου, μετά από συμφωνία με την Κυπριακή Ομοσπονδία Κυνηγίου, τα Υπουργεία Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Εσωτερικών αποφάσισαν όπως, για έκδοση της άδειας χρήσης σκύλου κυνηγίου προστεθεί υποχρεωτικής δήλωσης πεδίο, στο οποίο θα δηλώνεται από τον ενδιαφερόμενο ο ατομικός αριθμός μικροπλακέτας αναγνώρισης του σκύλου του.

Ο εν λόγω αριθμός θα αποτελεί το μέσο ταυτοποίησης του σκύλου που θα διασυνδέεται με τα στοιχεία του ιδιοκτήτη που θα καταχωρούνται στο Μητρώο Σκύλων που, με βάση τον περί Σκύλων Νόμο, τηρείται στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Για θεσμοθέτηση της υποχρέωσης διασύνδεσης της έκδοσης άδειας χρήσης σκύλου κυνηγίου με τον ατομικό αριθμό της μικροπλακέτας αναγνώρισης απαιτείται τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας η οποία και εργάζεται προς την κατεύθυνση αυτή και στο πλαίσιο αυτό ολοκληρώθηκε στις 22 Μαΐου η διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης του σχετικού τροποποιητικού νομοσχεδίου και σύντομα αναμένεται η προώθηση του στη Νομική Υπηρεσία για τον αναγκαίο νομοτεχνικό έλεγχο.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.646, ημερομηνίας 23 Μαΐου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι η τοποθέτηση, επιθεώρηση και αντικατάσταση των συστημάτων συναγερμού σε όλες τις σχολικές μονάδες (πλην Τεχνικών Σχολών) αποτελεί αρμοδιότητα των Σχολικών Εφορειών. Συγκεκριμένα, η κάθε Σχολική Εφορεία πρέπει να καθορίσει ένα υπάλληλο της ως Υπεύθυνο για το σύστημα συναγερμού (Ασφάλειας ή/και Πυρανίχνευσης) σε κάθε δημόσιο σχολείο. Ο Υπεύθυνος αυτός πρέπει να είναι συνδεδεμένος με τον αυτόματο τηλεφωνητή του συστήματος, να γνωρίζει τον τρόπο ενεργοποίησης ή απενεργοποίησης, να γνωρίζει πολύ καλά το σχολείο και να κατέχει όλα τα σχετικά κλειδιά.

2. Οι Σχολικές Εφορείες πρέπει να είναι βέβαιες ότι το σύστημα συναγερμού δεν παρουσιάζει τεχνικά προβλήματα, είναι ενεργοποιημένο και συνδεδεμένο με την Αστυνομία ή/και με την Πυροσβεστική Υπηρεσία, και σε περίπτωση προβλημάτων να επικοινωνούν με την εταιρεία που έχει εγκαταστήσει το σύστημα ώστε να γίνουν οι αναγκαίες επιδιορθώσεις, ρυθμίσεις ή/και αντικαταστάσεις. Οι έλεγχοι των συστημάτων συναγερμού πρέπει να είναι τουλάχιστον ετήσιοι.

3. Για τις Τεχνικές Σχολές, υπεύθυνη αρχή για την τοποθέτηση, επιθεώρηση και αντικατάσταση των συστημάτων συναγερμού είναι η Διεύθυνση της κάθε Τεχνικής Σχολής, η οποία και συνάπτει συμβόλαιο συνεργασίας με ιδιωτική εταιρεία. Σε περιπτώσεις βλάβης ή αντικατάστασης του συστήματος, η Διεύθυνση της Τεχνικής Σχολής επικοινωνεί με την εταιρεία που εγκατέστησε το σύστημα για σκοπούς ελέγχου και επιδιόρθωσης.

4. Αναφορικά με το σύστημα συναγερμού της Τεχνικής Σχολής Λάρνακας, σας ενημερώνω ότι η Διεύθυνση της Τεχνικής Σχολής κάλεσε την εταιρεία HANDY SECURITIES όπως επιδιορθώσει το σύστημα. Η εταιρεία επισκέφθηκε την Σχολή στις 24 και 31 Μαΐου 2019 και επιδιόρθωσε τόσο τους ανιχνευτές του συστήματος πυρασφάλειας όσο και το ηλεκτρονικό μάτι του συστήματος συναγερμού το οποίο παρουσίαζε πρόβλημα.

5. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Το πρώτο θέμα τιλοφορείται «Εξέταση θεμάτων που αφορούν τους διορισμούς του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), καθώς και το ασυμβίβαστο που προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ». Ήταν αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών και έχει ετοιμαστεί σχετική έκθεση. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα «Εξέταση θεμάτων που αφορούν τους διορισμούς του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), καθώς και το ασυμβίβαστο που προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Γιώργος Περδίκης

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Λίνος Παπαγιάννης

Αννίτα Δημητρίου

Άννα Θεολόγου

Γεώργιος Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γεώργιος Προκοπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 Δεκεμβρίου 2018 και στις 17 και 24 Ιανουαρίου και 28 Φεβρουαρίου 2019. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Υγείας, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας και ο πρόεδρος και μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ).

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Νοεμβρίου 2018, έπειτα από εισήγηση του προέδρου της επιτροπής, ομόφωνα υιοθέτησε και αποφάσισε την εγγραφή, εκ μέρους της επιτροπής, για αυτεπάγγελτη εξέταση του θέματος με τον αρχικό τίτλο «Διερεύνηση των καταγγελιών εις βάρος του νεοδιορισθέντος γενικού εκτελεστικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ)».

Στο πλαίσιο της συζήτησης για την αιτιολόγηση της εγγραφής του υπό αναφορά θέματος, ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών ανέφερε μεταξύ άλλων ότι η επιτροπή πρέπει να προβεί σε πλήρη και ενδελεχή διερεύνηση των καταγγελιών που ενδεχομένως να προκύπτουν σε βάρος του νεοδιορισθέντος εκτελεστικού γενικού

διευθυντή του ΟΚΥΠΥ κ. Νικόλαου Πολύζου, καθότι ο τελευταίος φέρεται να λάμβανε €3.000 μηνιαίως από ιδιωτικό νοσηλευτήριο στην Κύπρο στο οποίο πρόσφερε τις υπηρεσίες του έναντι αμοιβής και ζητούσε όπως τα χρήματα που λάμβανε ως αντιμισθία να δηλώνονται ως έξοδα φιλοξενίας, για να μη φορολογούνται, ενέργειες που ενδεχομένως να παραπέμπουν σε φοροδιαφυγή.

Περαιτέρω, όπως τόνισε, υπήρξαν ισχυρισμοί/καταγγελίες που αφορούσαν προηγούμενη εργασία του εκτελεστικού γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ ότι καθόσον χρόνο ήταν γενικός γραμματέας του Υπουργείου Υγείας στην Ελλάδα είχαν εγκριθεί από το υπουργείο του κονδύλια, μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων, στο πανεπιστημιακό ίδρυμα με το οποίο ο ίδιος συνεργαζόταν.

Επιπρόσθετα, πρέπει να διερευνηθούν οι καταγγελίες για το ενδεχόμενο ο εν λόγω εκτελεστικός γενικός διευθυντής του ΟΚΥΠΥ να μην πληρούσε, για σκοπούς πρόσληψής του, τα απαιτούμενα προσόντα της δεκαπενταετούς τουλάχιστον πείρας στη διοίκηση μεγάλου οργανισμού παροχής υπηρεσιών υγείας.

Τέλος, διαβίβασε παράκληση προς τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας όπως διερευνήσει το όλο θέμα και υποβάλει σχετική έκθεση με τα ευρήματά του ενώπιον της επιτροπής.

Κατά τη διάρκεια της εξέτασης του θέματος κρίθηκε αναγκαία από την επιτροπή η διεύρυνση του τίτλου του θέματος, ώστε να καλύπτει, πέραν της εξέτασης των καταγγελιών εις βάρος του νεοδιορισθέντος εκτελεστικού γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, και την εξέταση ύπαρξης ασυμβιβάστου που ενδεχομένως να προκύπτει από τον διορισμό του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ Sir David Nicholson. Συναφώς, σημειώνεται ότι η επιτροπή σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιανουαρίου 2019, ομόφωνα αποφάσισε, σύμφωνα με τα πιο πάνω, την αλλαγή του τίτλου του θέματος ως ακολούθως: «Εξέταση θεμάτων που αφορούν τους διορισμούς του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), καθώς και το ασυμβίβαστο που προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ».

B. ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1. Επιστολή/έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018, προς τον πρόεδρο και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων δαπανών με τίτλο «Θέματα σχετικά με τον Πρόεδρο και τον Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ)»

Ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, ανταποκρινόμενος στην παράκληση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, διερεύνησε το υπό αναφορά θέμα και με σχετική επιστολή/έκθεσή του προς τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018, η οποία τέθηκε προς συζήτηση κατά τη διάρκεια της συνεδρίας της επιτροπής, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2018, αναφέρει/επισημαίνει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

α. Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ Sir David Nicholson

- i. Με τον περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμο [Ν.73(Ι)/2017], στο εξής «ο Νόμος», ιδρύθηκε ο Οργανισμός Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ).
- ii. Το άρθρο 8(2) του νόμου, όπως αρχικά ψηφίστηκε, προέβλεπε τα ακόλουθα:
«Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου, κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους και μέχρι τη λήξη της θητείας τους, προβαίνουν σε δήλωση προς το Υπουργικό Συμβούλιο του συμφέροντός τους σε επιχειρήσεις που διατηρούν, ώστε το Υπουργικό Συμβούλιο να κρίνει το βαθμό συνάφειάς τους με τις δραστηριότητες του Οργανισμού.».
- iii. Με την απόφασή του, ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 2017, το Υπουργικό Συμβούλιο, ασκώντας τις εξουσίες που παρέχονται σ' αυτό από το άρθρο 6 του Νόμου, αφού ικανοποιήθηκε ότι πληρούν τις πρόνοιες του Νόμου για διορισμό, με βάση τα βιογραφικά τους σημειώματα, αποφάσισε, μετά από εισήγηση του Υπουργού Υγείας, να διορίσει τον πρόεδρο και τα μέλη του ΟΚΥΠΥ. Ως πρόεδρος διορίστηκε ο Sir David Nicholson. Αναφέρεται σχετικά ότι, προτού διοριστεί ως πρόεδρος του ΟΚΥΠΥ, ο Sir Nicholson ενεργούσε ως ανώτερος σύμβουλος στον συμβουλευτικό οίκο KPMG σε θέματα γενικών σχεδίων υγείας και στις 11 Οκτωβρίου 2017 αποτέλεσε τον έναν εκ των δύο βασικών ομιλητών σε ημερίδα που είχε διοργανώσει ο οίκος αυτός στην Κύπρο, με ομιλητή τον τότε Υπουργό Υγείας και με θέμα την εφαρμογή ενός Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ). Ο οίκος αυτός παρείχε στο Υπουργείο Υγείας συμβουλευτικές υπηρεσίες για τη μεταρρύθμιση του τομέα της υγείας.
- iv. Το άρθρο 8(2) του νόμου τροποποιήθηκε με τον περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (Τροποποιητικό) Νόμο [Ν.32(Ι)/2018], ώστε να προβλέπει τα ακόλουθα:

«Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου, κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους, προβαίνουν σε δήλωση προς το Υπουργικό Συμβούλιο του τυχόν συμφερόντός τους σε επιχειρήσεις που διατηρούν των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του Οργανισμού.».

Η τροποποίηση ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 20 Απριλίου 2018, μετά από αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σχετικού νόμου, ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 30 Μαρτίου 2018.

Με την τροποποίηση οι απαιτήσεις έγιναν λιγότερο αυστηρές, ώστε η υποβολή δήλωσης να γίνεται μόνο κατά την ανάληψη των καθηκόντων των μελών και όχι μέχρι τη λήξη της θητείας τους. Επίσης, η υποβολή δήλωσης δεν αφορά πλέον το συμφέρον τους σε επιχειρήσεις που διατηρούν, αλλά μόνο σε επιχειρήσεις που διατηρούν και των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του ΟΚΥΠΥ.

Το γεγονός ότι η υποβολή δήλωσης δεν αφορά πλέον το συμφέρον των μελών σε όλες τις επιχειρήσεις που διατηρούν, αλλά μόνο σε επιχειρήσεις που διατηρούν και των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του ΟΚΥΠΥ καθιστά λιγότερο αξιόπιστη τη διαδικασία ελέγχου της πληρότητας των υποβληθέντων στοιχείων, αφού το μέλος που υποβάλλει τη δήλωση αποφασίζει το ίδιο ποιων επιχειρήσεων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του ΟΚΥΠΥ.

Με επιστολή του προς την Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2018, ο Υπουργός Υγείας ανέφερε ότι ο λόγος της τροποποίησης ήταν η διόρθωση της ανακολουθίας μεταξύ των εδαφίων (1) και (2) του άρθρου 8 του νόμου. Το αιτιολογικό αυτό είχε χρησιμοποιηθεί και κατά την προαναφερόμενη αναπομπή του νόμου, για την οποία είχε ψηφίσει η Βουλή των Αντιπροσώπων στις 30 Μαρτίου 2018. Προφανώς δεν υπήρχε οποιαδήποτε ανακολουθία. Το ασυμβίβαστο που θέτει το εδάφιο (1) αφορά συμφέρον σε επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του ΟΚΥΠΥ και το εδάφιο (2) αφορά το εργαλείο ελέγχου της συμμόρφωσης με το εδάφιο (1). Η υποβολή στοιχείων για το συμφέρον του μέλους σε όλες τις επιχειρήσεις (και όχι μόνο για αυτές των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του ΟΚΥΠΥ) δε διευρύνει το ασυμβίβαστο, απλώς διευκολύνει και καθιστά αξιόπιστο τον σχετικό έλεγχο, όπως εξηγείται πιο πάνω. Από την άλλη είναι ορθή η θέση του υπουργού ότι, πριν την τροποποίηση του Νόμου, η πρόνοιά του για υποβολή στοιχείων για το συμφέρον των μελών σε όλες τις επιχειρήσεις, και όχι μόνο σε αυτές των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του ΟΚΥΠΥ, ήταν αυστηρότερη από τα προβλεπόμενα για τους άλλους ημικρατικούς οργανισμούς με βάση τον περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμο (Ν.149/1988), για τους οποίους όμως το πλέγμα ελέγχου ενισχύεται και τα όποια κενά καλύπτονται από τον περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιοματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) Νόμο (Ν.50(Ι)/2004), κάτι που, όπως εξηγείται στην παράγραφο (viii) πιο κάτω, ακόμη δεν συμβαίνει με τον ΟΚΥΠΥ παρά την πρόσφατη τροποποίηση της νομοθεσίας αυτής.

- v. Με νέα απόφασή του, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2018, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να ανακαλέσει τους διορισμούς στους οποίους είχε προβεί με την απόφασή του, ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 2017, και να διορίσει εκ νέου τον πρόεδρο και τα μέλη του ΟΚΥΠΥ.
- vi. Με βάση ενημέρωση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας από τη Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου, ο πρόεδρος του ΟΚΥΠΥ υπέβαλε στο Υπουργικό Συμβούλιο, στις 10 Μαΐου 2018, δήλωση του συμφερόντός του σε επιχειρήσεις που διατηρεί και των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του οργανισμού. Στη δήλωσή του ο Sir Nicholson αναφέρει ότι είναι ανώτερος σύμβουλος στον συμβουλευτικό οίκο KPMG σε θέματα γενικών σχεδίων υγείας (ad-hoc) και πρόεδρος του Impact Evercare.

Κατόπιν διερεύνησης της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας στο διαδίκτυο έχει εντοπιστεί ότι ο Sir Nicholson δηλώνεται επίσης ως ενδιάμεσος πρόεδρος, από τις 14 Μαΐου 2018, του διοικητικού συμβουλίου του Worcestershire Acute Hospitals NHS Trust, το οποίο παρέχει νοσοκομειακές υπηρεσίες σε τρία βρετανικά νοσοκομεία, το «Alexandra Hospital στο Redditch, το Kidderminster Hospital and Treatment Centre και το Worcestershire Royal Hospital στο Worcester.

Επίσης, σε ανάλογη δήλωση σύγκρουσης συμφερόντων που είναι αναρτημένη στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του Worcestershire Acute Hospitals NHS Trust ο Sir Nicholson

δηλώνει τις πιο κάτω ιδιότητες:

- Sole Director - David Nicholson, Healthcare Solutions.
- President - Organisation of State Health Services, Cyprus.
- Chair of Impact Evercare 1 Billion Healthcare Provider, Africa and South Africa (based in Dubai).
- Senior Advisor - Universal Healthcare, KPMG Global.
- Member - Health Advisory Board, IPPR.
- Visiting Professor - Global Health Innovation, Imperial College.
- Chair of Universal Healthcare Forum World Innovation for Health, funded by Qatar Foundation.
- Non-Executive Director – Lifecycle.
- Spouse is Chief Executive of Birmingham Women’s and Children’s NHS Foundation Trust.

vii. Στο άρθρο 8(1) του νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:

«Δεν διορίζεται, ούτε διατηρεί τη θέση του ως Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος ή μέλος του Συμβουλίου, πρόσωπο το οποίο είτε το ίδιο είτε ο/η σύζυγός του έχει οποιοδήποτε άμεσο, έμμεσο ή συγκρουόμενο συμφέρον σε επιχειρήσεις συναφείς με τις δραστηριότητες του Οργανισμού ή έχει συγγενή μέχρι τον τέταρτο (4^ο) βαθμό συγγένειας που ασχολείται επαγγελματικά ή κατέχει μετοχές σε ποσοστό πέραν του δέκα τοις εκατόν (10%) του μετοχικού κεφαλαίου ή έχει οποιοδήποτε άλλο άμεσο, έμμεσο ή συγκρουόμενο συμφέρον σε επιχειρήσεις συναφείς με τις δραστηριότητες του Οργανισμού.»

Όπως αναφέρεται πιο πάνω, ο ίδιος ο Sir Nicholson δήλωσε κατά την ανάληψη των καθηκόντων του, στις 10 Μαΐου 2018, ότι δύο ιδιότητες του [ανώτερος σύμβουλος στον συμβουλευτικό οίκο KPMG σε θέματα γενικών σχεδίων υγείας (ad-hoc) και πρόεδρος του Impact Evercare] αφορούσαν συμφέρον σε επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του ΟΚΥΠΥ.

Με επιστολή του προς την Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2018, ο Υπουργός Υγείας ανέφερε ότι οι δραστηριότητες που δήλωσε ο Sir Nicholson δεν έχουν συνάφεια με την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά τρόπο που να δημιουργεί έστω και δυνητικά σύγκρουση συμφερόντων. Είναι πραγματικά άξιον απορίας πού βασίζει ο υπουργός τη θέση του αυτή. Ο ίδιος ο Sir Nicholson κατέγραψε τις δύο αυτές ιδιότητες κάτω από την επικεφαλίδα «I have the following interests in businesses whose activities are related to the activities of the Organisation», όμως ο υπουργός ισχυρίζεται το αντίθετο.

Εφόσον λοιπόν ο ίδιος ο Sir Nicholson δηλώνει και παραδέχεται ότι οι δύο ιδιότητές του αφορούσαν συμφέρον σε επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του ΟΚΥΠΥ και εφόσον ο νόμος ρητά το απαγορεύει, πώς θεωρήθηκε από τον υπουργό και ακολούθως από το Υπουργικό Συμβούλιο ότι υπάρχει συμμόρφωση με τη νομοθεσία;

Επίσης, οι άλλες ιδιότητες του Sir Nicholson, που όπως αναφέρεται πιο πάνω φαίνεται ενδεχομένως να απεκρύβησαν κατά τη Δήλωσή του στις 10 Μαΐου 2018, ενισχύουν το πλέγμα των ενδείξεων για ύπαρξη ασυμβιβάστου.

Υπενθυμίζεται ότι, με βάση το εδάφιο (6) του άρθρου 8 του νόμου, «πρόσωπο, το οποίο προβαίνει σε ψευδή δήλωση κατά παράβαση των διατάξεων των εδαφίων (1), (2), (3) και (4), είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις σαράντα χιλιάδες ευρώ (€40.000,00) ή και με τις δύο αυτές ποινές.»

Όπως αναφέρεται πιο πάνω, στην προς την Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας επιστολή του, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2018, ο Υπουργός Υγείας ανέφερε ότι, κατά τη δική του άποψη, δεν υπάρχει οποιαδήποτε συνάφεια των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο (vi) πιο πάνω, αφού καμία από τις δραστηριότητες αυτές «δεν έχει συνάφεια με την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά τρόπο που να δημιουργεί έστω και δυνητικά σύγκρουση συμφερόντων». Επί της θέσης αυτής του υπουργού η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας σημειώνει τα ακόλουθα:

- Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, ο ίδιος ο Sir Nicholson διαφεύδει τον υπουργό με τη Δήλωσή του.
- Ο νόμος καθιερώνει ως ασυμβίβαστο, αν το μέλος διατηρεί «οποιοδήποτε άμεσο, έμμεσο ή συγκρουόμενο συμφέρον σε επιχειρήσεις συναφείς με τις δραστηριότητες του Οργανισμού». Κρίνουμε ότι το κριτήριο που εισήγαγε ο υπουργός για συνάφεια με την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι αυθαίρετο, αφού δεν προβλέπεται στον νόμο.
- Με βάση το άρθρο 5 του νόμου ο ΟΚΥΠΥ έχει τους ακόλουθους σκοπούς:
  - Μέχρι την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας διασφαλίζει την πρόσβαση και την παροχή των προβλεπόμενων από τους περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Ρύθμισης και Τέλη) Νόμους και τους εκδιδόμενους δυνάμει αυτών κανονισμούς υπηρεσιών φροντίδας υγείας, καθώς και κάθε άλλης υπηρεσίας γενικού συμφέροντος ήθελε καθορισθεί με διάταγμα του υπουργού.
  - Μετά την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας διασφαλίζει την πρόσβαση και την παροχή των προβλεπόμενων από τον περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμο υπηρεσιών φροντίδας υγείας και κάθε άλλης υπηρεσίας γενικού συμφέροντος ήθελε καθορισθεί με διάταγμα του υπουργού.
  - Παρέχει ιατρικές, νοσηλευτικές ή/και μαιευτικές, παραϊατρικές και άλλες υπηρεσίες σε συναφείς κλάδους και επιστήμες.
  - Αναπτύσσει εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές δραστηριότητες στον τομέα των επιστημών υγείας.
  - Αναπτύσσει ερευνητικές δραστηριότητες στον τομέα των επιστημών υγείας.
  - Εκδίδει πρωτόκολλα, οδηγίες, κατευθυντήριες γραμμές και οτιδήποτε άλλο έχει ως στόχο την προώθηση της ορθής πρακτικής στα δημόσια νοσηλευτήρια.
  - Αναπτύσσει επιχειρηματικές δραστηριότητες συναφείς με τις υπηρεσίες υγείας με σκοπό την όσο το δυνατό με καλύτερο και πιο προσοδοφόρο τρόπο εκμετάλλευση της περιουσίας που του ανήκει ή που του έχει παραχωρηθεί προς χρήση ή εκμετάλλευση για την επίτευξη των σκοπών του.

Η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας προβληματίστηκε συνεπώς με ποια λογική ο Υπουργός Υγείας κρίνει ότι η διατήρηση εκ μέρους του Sir Nicholson των πιο πάνω ιδιοτήτων δε δημιουργεί καταστάσεις σύγκρουσης συμφέροντος, πρώτον, ως προς το ενδεχόμενο συνεργασίας δημόσιων νοσηλευτηρίων που υπάγονται στον ΟΚΥΠΥ με νοσηλευτήρια του εξωτερικού, καθώς και ως προς τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες στον τομέα των επιστημών υγείας, αφού ο Sir Nicholson διατηρεί τις ιδιότητες του Senior Advisor - Universal Healthcare, KPMG Global και του Visiting Professor - Global Health Innovation, Imperial College.

Όσον αφορά την ιδιότητα του Sir Nicholson ως ενδιάμεσου προέδρου (από 14 Μαΐου 2018) του διοικητικού συμβουλίου του Worcestershire Acute Hospitals NHS Trust, το οποίο παρέχει νοσοκομειακές υπηρεσίες σε τρία βρετανικά νοσοκομεία, σημειώνουμε ότι μπορεί η ημερομηνία ανάληψης του συγκεκριμένου αξιώματος (14 Μαΐου 2018) να ακολουθεί κατά τέσσερις ημέρες την ημερομηνία της Δήλωσής του (10 Μαΐου 2018) και άρα τυπικά να μην όφειλε να το περιλάβει στη Δήλωσή του, όμως ο νόμος δε θέτει στα μέλη του ΟΚΥΠΥ ασυμβίβαστο μόνο κατά τον διορισμό τους, αλλά και κατά τη διάρκεια της θητείας τους, «δεν διορίζεται, ούτε διατηρεί τη θέση του ως Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος ή μέλος του Συμβουλίου...».

- Ανάλογα θέματα για προβληματισμό προκύπτουν για τη σύζυγο του Sir Nicholson, για την οποία ο νόμος θέτει τις ίδιες απαγορεύσεις ως προς το ασυμβίβαστο και η οποία είναι Chief Executive of Birmingham Women's and Children's NHS Foundation Trust, που διαχειρίζεται το Birmingham Women's Hospital και το Birmingham Children's Hospital.

viii. Ο περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) Νόμος [N.50(I)/2004] τροποποιήθηκε με τον περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων

Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) (Τροποποιητικό) Νόμο του 2018 [N.128(I)/2018], ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2018, ώστε στο Παράρτημα Ι του βασικού νόμου να προστεθεί ο πρόεδρος και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ στα πρόσωπα που εμπíπτουν στον ορισμό των αξιωματούχων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού για την υποχρέωση δήλωσης «πόθεν έσχες» από ορισμένους αξιωματούχους. Με την τροποποίηση αυτή στα πρόσωπα που εμπíπτουν στον ορισμό του νόμου προστέθηκε αυτόματα και ο γενικός διευθυντής του ΟΚΥΠΥ, αφού στα πρόσωπα αυτά περιλαμβάνονται οι γενικοί διευθυντές των περιλαμβανομένων στο Παράρτημα Ι νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου.

- ix. Με βάση το άρθρο 3 του Νόμου 50(I)/2014 κάθε αξιωματούχος έχει υποχρέωση να καταθέτει στο αρμόδιο Τριμελές Συμβούλιο, μέσα σε τρεις μήνες από την απόκτηση της ιδιότητας ή του αξιώματός του ή την ανάληψη των καθηκόντων του και ανά τριετία από τον χρόνο που ανέλαβε και καθ' όσο χρόνο κατέχει την ιδιότητα ή το αξίωμά του, δήλωση περιουσιακών στοιχείων. Συνεπώς, εάν θεωρηθεί ότι η δήλωση από τον πρόεδρο και τα μέλη του ΟΚΥΠΥ πρέπει να υποβληθεί εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση της σχετικής τροποποιητικής νομοθεσίας, τότε η προθεσμία για υποβολή της δήλωσης είναι η 26^η Ιανουαρίου 2019. Για το θέμα αυτό το Υπουργείο Υγείας ζήτησε στις 26 Οκτωβρίου 2018 γνωμάτευση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η οποία αναμένεται. Ο γενικός διευθυντής του ΟΚΥΠΥ πρέπει να υποβάλει τη δήλωση μέχρι τις 4 Φεβρουαρίου 2019 (τρεις μήνες από την ημερομηνία διορισμού του).

β. Εκτελεστικός γενικός διευθυντής του ΟΚΥΠΥ κ. Νικόλαος Πολύζος

- i. Το άρθρο 17 του νόμου προβλέπει τα ακόλουθα:

«17.-(1) Ο Γενικός Διευθυντής προΐσταται του Οργανισμού, αποτελεί το ανώτατο εκτελεστικό όργανο αυτού, τελεί υπό το διοικητικό έλεγχο του Συμβουλίου και διορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου.

(2) Ο Γενικός Διευθυντής υποστηρίζεται από Διευθυντική Ομάδα, η οποία αποτελείται από τον Οικονομικό Διευθυντή, τον Επιχειρησιακό Διευθυντή και από κάθε άλλο πρόσωπο ή πρόσωπα ήθελε κρίνει το Συμβούλιο ως αναγκαίο ή αναγκαία.

(3) Τα μέλη της Διευθυντικής Ομάδας επιλέγονται και διορίζονται έπειτα από απόφαση του Συμβουλίου, εφαρμοζομένων κατ' αναλογία των διατάξεων του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου.

(4) Τα γενικά καθήκοντα και οι ευθύνες, καθώς και τα προσόντα που απαιτούνται για τη θέση του Γενικού Διευθυντή του Οργανισμού, του Οικονομικού Διευθυντή, του Επιχειρησιακού Διευθυντή, καθώς και κάθε άλλου προσώπου που διορίζεται από το Συμβούλιο, όπως αυτό αναφέρεται στο εδάφιο (2), καθορίζονται από το Συμβούλιο και εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

(5) Οι αποφάσεις του Συμβουλίου, που αναφέρονται στα εδάφια (1) και (3), υποβάλλονται στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

(6) Το Υπουργικό Συμβούλιο, σε περίπτωση που δεν εγκρίνει τους προτεινόμενους με τα εδάφια (1) και (3) διορισμούς, οφείλει να αιτιολογήσει ειδικά την απόφασή του.

(7) Οι όροι υπηρεσίας του προσώπου του οποίου έχει εγκριθεί ο διορισμός, δυνάμει του εδαφίου (4), περιέχονται τόσο στην προκήρυξη της θέσης όσο και στην προσφορά του Συμβουλίου και το πρόσωπο αυτό δύναται είτε να αποδεχθεί το διορισμό και να υπογράψει τη σύμβαση είτε να μην αποδεχθεί το διορισμό.»

- ii. Το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ στην πρώτη συνεδρία του, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 2018, αποφάσισε να προχωρήσει με τη διαδικασία διορισμού του γενικού διευθυντή του οργανισμού και στη βάση της εξουσίας που δίνεται σε αυτό από τον Κανονισμό 11, παράγραφος 3, πρώτη επιφύλαξη αυτού, των περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (Γενικών) Κανονισμών (ΚΔΠ 218/2017), να αναθέσει τη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων που θα υποβληθούν και την ετοιμασία του καταλόγου όλων όσων υποψηφίων κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου σε ιδιωτικό φορέα μέσω της διαδικασίας αγοράς συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Στη βάση σχετικής απόφασης του διοικητικού συμβουλίου η Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών του Υπουργείου Υγείας ανέλαβε τη διαδικασία προκήρυξης της σχετικής προσφοράς με ανοικτή διαδικασία σύμφωνα με τον περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2016 [N.73(I)/2016].

iii. Ο ανοικτός διαγωνισμός, με εκτιμώμενη δαπάνη €143.000, προκηρύχθηκε από το Υπουργείο Υγείας - Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών στις 26 Μαρτίου 2018 και οι προσφορές υποβλήθηκαν στις 11 Απριλίου 2018. Υποβλήθηκαν τρεις προσφορές από πολύ μεγάλους ελεγκτικούς οίκους. Ο χαμηλότερος προσφοροδότης με ποσό προσφοράς €79.080 απορρίφθηκε, γιατί δήθεν δεν απάντησε σε διευκρίνιση που του είχε ζητηθεί για τις παρόμοιες εμπειρίες που είχε σε συμβουλευτικές υπηρεσίες πρόσληψης προσωπικού. Επί τούτου σημειώνουμε τα ακόλουθα:

- Οι όροι του διαγωνισμού απαιτούσαν απλώς από τους προσφοροδότες να διαθέτουν τουλάχιστον είκοσι άτομα προσωπικό και να έχουν τουλάχιστον πέντε χρόνια εμπειρία στην άσκηση του επαγγέλματός τους.
- Από τον χαμηλότερο προσφοροδότη ζητήθηκε ως διευκρίνιση από την Επιτροπή Αξιολόγησης να υποβάλει τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την εμπειρία άσκησης του επαγγέλματός του για τουλάχιστον πέντε χρόνια, αφού, όπως ισχυρίστηκαν, δε φαίνεται στα φυλλάδια που επισύναψε με την προσφορά του η πενταετής εμπειρία «...όσον αφορά το αντικείμενο του διαγωνισμού που είναι οι συμβουλευτικές υπηρεσίες πρόσληψης υποψηφίων σε θέσεις εργασίας». Ενώ δηλαδή οι όροι του διαγωνισμού απαιτούσαν εμπειρία άσκησης του επαγγέλματος του προσφοροδότη για τουλάχιστον πέντε χρόνια, η επιτροπή άλλαξε τον όρο αυτό αυθαίρετα σε πενταετή εμπειρία όσον αφορά το αντικείμενο του διαγωνισμού που είναι οι συμβουλευτικές υπηρεσίες πρόσληψης υποψηφίων σε θέσεις εργασίας.
- Εν πάση περιπτώσει, ο χαμηλότερος προσφοροδότης είχε περιλάβει στην προσφορά του ενδεικτικό κατάλογο με τέσσερα έργα σχετικά με διαδικασία πρόσληψης προσωπικού τα τελευταία πέντε χρόνια και εξήγησε ότι παρέχει υπηρεσίες συμβουλευτικών υπηρεσιών αξιολόγησης και επιλογής προσωπικού για περίοδο πέραν των πέντε ετών.
- Κρίνεται ως εκ τούτου ότι ο αποκλεισμός του χαμηλότερου προσφοροδότη ήταν παντελώς αναπιολόγητος και αντίθετος με τις πρόνοιες των εγγράφων του διαγωνισμού.

Τελικά, η προσφορά κατακυρώθηκε στον επόμενο προσφοροδότη που ήταν ο συμβουλευτικός οίκος KPMG για το ποσό των €92.290. Σημειώνεται ότι, όπως αναφέρεται πιο πάνω, στον οίκο αυτό εργοδοτείται ως ανώτερος σύμβουλος σε θέματα γενικών σχεδίων υγείας (ad-hoc) ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ Sir Nicholson.

Με επιστολή του προς την Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2018, ο Υπουργός Υγείας ανέφερε ότι στη συνεδρία του Συμβουλίου Προσφορών που έλαβε τη σχετική απόφαση κλήθηκε ως παρατηρητής εκπρόσωπος της υπηρεσίας. Σημειώνεται πρώτα ότι ο διαγωνισμός ενέπιπτε στις αρμοδιότητες της επιτροπής αξιολόγησης, που έλαβε και τη σχετική απόφαση κατακύρωσης, και όχι του Συμβουλίου Προσφορών. Το πιο αξιοσημείωτο όμως είναι ότι η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας καλείται σε χιλιάδες συνεδρίες επιτροπών αξιολόγησης και συμβουλίων προσφορών και προφανώς δε μετέχει σε όλες. Είναι μάλιστα σημαντικό πως, ακόμη και εκεί που συμμετέχει ως παρατηρητής, η συμμετοχή της αυτή ουδόλως της στερεί το δικαίωμα άσκησης ελέγχου επί των αποφάσεων που έχουν ληφθεί.

iv. Ο ΟΚΥΠΥ δημοσίευσε τη θέση του γενικού διευθυντή στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 20 Ιουλίου 2018 με καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων τη 17^η Αυγούστου 2018. Όπως αναφέρεται σε πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2018, ο συμβουλευτικός οίκος δημοσίευσε επίσης την προκήρυξη της θέσης σε τρεις εγχώριες εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας στην ειδικά διαμορφωμένη ιστοσελίδα τους και σε επιλεγμένους ηλεκτρονικούς ιστότοπους συχνής επισκεψιμότητας, με παράλληλη διεξαγωγή έρευνας για κατάλληλους υποψηφίους αξιοποιώντας το δίκτυο επαφών του σε διεθνές επίπεδο και σε συνεργασία με διεθνείς οίκους εξευρέσεως στελεχών για εντοπισμό πιθανών διεθνών υποψηφίων.

Η υποβολή αιτήσεων έγινε ηλεκτρονικά και ακολούθησε η διαδικασία εξέτασής τους από τον συμβουλευτικό οίκο και η ετοιμασία καταλόγου όλων των υποψηφίων και των προσόντων τους σύμφωνα με τους όρους του σχεδίου υπηρεσίας, όπως αυτό είχε δημοσιευτεί σύμφωνα με τους περί Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμούς.

v. Η έκθεση του συμβουλευτικού οίκου με τον κατάλογο των υποψηφίων υποβλήθηκε στον

ΟΚΥΠΥ την 31^η Αυγούστου 2018. Στην αξιολόγηση στην οποία προέβη ο συμβουλευτικός οίκος ως προς την εκ μέρους των υποψηφίων ικανοποίηση των προσόντων του σχεδίου υπηρεσίας κατεγράφη η θέση του οίκου ότι ο τελικά επιλεγείς κ. Νικόλαος Πολύζος δεν ικανοποιούσε το Κριτήριο 2 (δεκαπενταετής πείρα), το οποίο καθοριζόταν ως εξής:

«Δεκαπενταετής τουλάχιστον πείρα στη διοίκηση μεγάλου οργανισμού με αυξημένα επίπεδα ευθύνης, από την οποία δεκαετής τουλάχιστον πείρα σε ανώτατη διευθυντική/διοικητική θέση που περιλαμβάνει προγραμματισμό, οργάνωση, καθοδήγηση, συντονισμό και έλεγχο εργασιών».

Κατά την αξιολόγηση του συγκεκριμένου υποψηφίου ο συμβουλευτικός οίκος είχε λάβει υπόψη ότι αυτός είχε την ακόλουθη εμπειρία:

- 1996-1997 (1 έτος): διευθυντής του Νοσοκομείου Παιδων «Αγία Σοφία».
- 1999-2000 (1 έτος): γενικός διευθυντής στην Κλινική «Υγείας Μέλαθρον».
- 2000-2002 (2 έτη): γενικός διευθυντής στο «Ωνάσειο» Καρδιοχειρουργικό Κέντρο.
- 2002-2004 (2 έτη και 9 μήνες): διοικητής του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου «Αττικόν».
- 2009-2012 (2 έτη και 5 μήνες): γενικός γραμματέας του Υπουργείου Υγείας της Ελλάδας.
- 2017 (4 μήνες): μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ιδιωτικού ιατρικού κέντρου (νοσηλευτηρίου) στη Λευκωσία με αρμοδιότητα γενικού διευθυντή.

- vi. Το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ σε συνεδρίες του, που πραγματοποιήθηκαν την 31^η Αυγούστου 2018 και στις 6 Σεπτεμβρίου 2018, αφού μελέτησε την έκθεση του συμβουλευτικού οίκου και αφού έλαβε υπόψη τα βιογραφικά τους σημειώματα, κατέληξε στον τελικό κατάλογο υποψηφίων, που στη συνέχεια κλήθηκαν σε προφορική συνέντευξη στις 15 Οκτωβρίου 2018. Στον κατάλογο περιλήφθηκε και το όνομα του τελικά επιλεγέντος κ. Πολύζου. Στο πρακτικό του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2018, καταγράφεται το εξής:

«His experience was reviewed and based on his detailed CV he appears to have paragraph (2) management experience. Therefore, he fulfils basic requirement (2) and the Board of Directors decided that he fulfils all his position requirements».

Δεν υπήρξε εκ μέρους του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ οποιαδήποτε τεκμηρίωση του ευρήματός του αυτού, το οποίο είναι διαφορετικό από τη θέση στην οποία είχε καταλήξει ο συμβουλευτικός οίκος.

Στο πρακτικό της συνεδρίας του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, στην οποία, όπως αναφέρεται, οι υποψήφιοι που είχαν περιληφθεί στον τελικό κατάλογο υποψηφίων κλήθηκαν σε συνέντευξη, καταγράφεται για κάθε υποψήφιο η πείρα και τα προσόντα του και η απόφαση ως προς το κατά πόσο πληροί τους όρους του σχεδίου υπηρεσίας.

Για τον κ. Πολύζο καταγράφεται η εμπειρία του, όπως ακριβώς είχε καταγραφεί από τον συμβουλευτικό οίκο, με προσθήκη εμπειρίας του κατά τα έτη 1998-1999 ως γενικού διευθυντή στο Διαγνωστικό και Θεραπευτικό Κέντρο Αθηνών «Υγεία».

Κατά την άποψη της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ακόμη και να προστεθεί η πείρα αυτή (που το πολύ μπορεί να θεωρηθεί ότι αφορά δύο έτη) στην πείρα που είχε καταγράψει ο συμβουλευτικός οίκος, δε φαίνεται να πληρείται το κριτήριο της δεκαπενταετούς τουλάχιστον πείρας στη διοίκηση μεγάλου οργανισμού με αυξημένα επίπεδα ευθύνης.

- vii. Σημειώνεται ότι στην πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ για διορισμό του κ. Πολύζου, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2018, αναφέρεται η θέση ότι «οι εισηγήσεις του φορέα, δηλαδή του συμβουλευτικού οίκου, είναι καθαρά συμβουλευτικού χαρακτήρα, στο πλαίσιο της καθορισμένης διαδικασίας διορισμού του γενικού διευθυντή στη βάση των διατάξεων του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου».

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες συμβουλευτικού οίκου είχε ληφθεί στη βάση της εξουσίας που δίνεται σε αυτόν από την επιφύλαξη του Κανονισμού 11, παράγραφος 3, των περί

Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (Γενικών) Κανονισμών (ΚΔΠ 218/2017). Η παράγραφος αυτή έχει ως εξής:

«Για κάθε κενή θέση ή σειρά κενών θέσεων, εάν μια σειρά από παρόμοιες σχετικές θέσεις έχει προκηρυχθεί ταυτόχρονα, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή Επιλογής, ανάλογα με την περίπτωση, μεριμνά, ώστε να εξεταστούν όλες οι αιτήσεις για τη δημοσιευμένη θέση, και κατόπιν αυτού ετοιμάζει κατάλογο όλων όσων κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα σύμφωνα με τους ειδικούς όρους του συμβολαίου:

Νοείται ότι, η εξέταση των αιτήσεων και η ετοιμασία του πιο πάνω αναφερόμενου καταλόγου δύναται να διενεργείται και με αγορά υπηρεσιών κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου».

Είναι άποψη της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ότι, ακόμη κι αν είναι ορθή η ερμηνεία που δόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ ως προς την πιο πάνω επιφύλαξη του Κανονισμού, ότι δηλαδή οι εισηγήσεις του συμβουλευτικού οίκου είναι καθαρά συμβουλευτικού χαρακτήρα, παραμένει η υποχρέωση κάθε διοικητικού οργάνου να αιτιολογεί τις αποφάσεις του, αν αυτές είναι αντίθετες με την ενώπιόν του εισήγηση. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 26 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου [Ν.158(Ι)/1999] καθορίζεται ότι οι διοικητικές πράξεις οι οποίες εκδίδονται έπειτα από άσκηση διακριτικής εξουσίας πρέπει να είναι επαρκώς και δεόντως αιτιολογημένες, ιδίως όταν πρόκειται για πράξεις οι οποίες είναι αντίθετες ως προς το περιεχόμενό τους με προηγούμενα γνωμοδότηση, πρόταση, εισήγηση ή έκθεση αρμόδιου οργάνου ή με τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου.

- viii. Στις 15 Οκτωβρίου 2018, το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ, λαμβάνοντας υπόψη, όπως αναφέρει, τα ενώπιόν του στοιχεία και αφού αξιολόγησε τους υποψηφίους για την απόδοσή τους στην προφορική συνέντευξη, κατέληξε στην τελική, συνολική του αξιολόγηση και αποφάσισε όπως η θέση γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ προσφερθεί στον υποψήφιο κ. Νικόλαο Πολύζο. Ο υποψήφιος αυτός αξιολογήθηκε ως εξάαιρετος κατά την απόδοσή του στην προφορική συνέντευξη, ενώ κρίθηκε επίσης από το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ ότι υπερέχει σε προσόντα και προσωπικότητα από τους υπόλοιπους υποψηφίους.
- ix. Στη βάση της πιο πάνω απόφασης του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, υποβλήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2018 πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο την ίδια ημέρα ενέκρινε την απόφαση αυτή.
- x. Στις 23 Οκτωβρίου 2018, στάλθηκε στη γενική διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας, που είναι και εκ της θέσεώς της (ex officio) μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το οποίο περιείχε κατηγορίες εναντίον του κ. Πολύζου ως προς κατ' ισχυρισμό φορολογική απάτη σε σχέση με ποσό €3.000 μηνιαίως, που λάμβανε για οκτώ μήνες από ιδιωτικό νοσηλευτήριο της Κύπρου και το οποίο ζητούσε να δηλώνεται ως έξοδα φιλοξενίας. Υπήρχαν επίσης κατηγορίες που είχαν περιληφθεί σε δημοσίευμα ελλαδικής εφημερίδας το 2013, το οποίο άφηνε σκιάς για το γεγονός ότι, όταν ο κ. Πολύζος ήταν γενικός γραμματέας του Υπουργείου Υγείας της Ελλάδας, είχαν εγκριθεί από το υπουργείο του κονδύλια σε πανεπιστημιακό ίδρυμα, με το οποίο ο ίδιος συνεργαζόταν.
- xi. Το περιεχόμενο του πιο πάνω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου συζητήθηκε στο διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ στις 8 Νοεμβρίου 2018, όταν στο μεταξύ είχε ήδη υπογραφεί με τον κ. Πολύζο στις 4 Νοεμβρίου 2018 το συμβόλαιο εργοδότησής του διάρκειας πέντε ετών και χωρίς ρήτρα πρόωρου τερματισμού. Κατά τη συνεδρία του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ αποφασίστηκε να σταλεί επιστολή στον κ. Πολύζο, για να απαντήσει στους εναντίον του ισχυρισμούς. Το διοικητικό συμβούλιο επισήμανε επίσης ότι ο συμβουλευτικός οίκος είχε προχωρήσει σε σχετικό βασικό έλεγχο του στάτους των υποψηφίων.

Σημειώνεται ωστόσο ότι, ενώ όντως στους όρους εντολής του συμβουλευτικού οίκου περιλαμβανόταν μεταξύ άλλων και ο έλεγχος των συστάσεων και του ιστορικού προηγούμενων εργοδοτήσεων των επικρατέστερων υποψηφίων, πλην όμως ο κ. Πολύζος δεν είχε συμπεριληφθεί από τον οίκο σε αυτούς.

- xii. Σε απάντηση του, ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 2018, ο κ. Πολύζος εκφράζει την άποψη ότι οι πληροφορίες που δόθηκαν στην καταγγελία και το χειρόγραφο σημείωμα για τον τρόπο καταχώρισης της αποζημίωσής του από το ιδιωτικό νοσηλευτήριο, στο οποίο ήταν για τέσσερις μήνες το 2017 μέλος του διοικητικού συμβουλίου, παραβιάζουν τη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στην επιστολή του ο κ. Πολύζος

επισύναψε επίσης επιστολή, ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2018, του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ιδιωτικού νοσηλευτηρίου, στην οποία αναφέρεται ότι ο κ. Πολύζος ήταν μέλος του διοικητικού συμβουλίου του νοσηλευτηρίου αυτού από τις 6 Σεπτεμβρίου 2017 μέχρι τις 22 Δεκεμβρίου 2017 και ότι ποτέ δεν ήταν εργοδοτούμενος του νοσηλευτηρίου, από το οποίο λάμβανε αποζημιώσεις για έξοδα μετακίνησης και φιλοξενίας. Επ' αυτών η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας σημειώνει τα ακόλουθα:

- Στο βιογραφικό σημείωμα που ο ίδιος ο κ. Πολύζος υπέβαλε κατά την κατάθεση της αίτησής του για τη θέση του γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ αναφέρεται ότι από την 1^η Σεπτεμβρίου 2017 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2017 ήταν μέλος του διοικητικού συμβουλίου του συγκεκριμένου ιδιωτικού νοσηλευτηρίου με αρμοδιότητες διευθύνοντας συμβούλου για έναρξη-ολοκλήρωση-εφαρμογή επιχειρησιακού σχεδιασμού, απολογισμού, προϋπολογισμού, οικονομικών και διοικητικών διαδικασιών, λειτουργίας διευθυντικής ομάδας και συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Προφανώς, η περιγραφή αυτή παραπέμπει σε εκτελεστικά καθήκοντα, για τα οποία υπήρχε αμοιβή. Μάλιστα, η πιο πάνω εμπειρία των τεσσάρων μηνών λήφθηκε υπόψη τόσο από τον συμβουλευτικό οίκο KPMG όσο και από το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ κατά την επιλογή του κ. Πολύζου.
- Η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας θεωρεί προφανές ότι υπάρχει θέμα που θα πρέπει να εξεταστεί από το Τμήμα Φορολογίας. Επίσης, η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας σημειώνει σχετικά τα ακόλουθα:
  - Αν μη κάτοικος της Δημοκρατίας θεωρηθεί ότι παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες ως σύμβουλος εταιρείας, δυνατόν να εμπίπτει στο άρθρο περί επιβολής φόρου 10% σε επαγγελματίες και καλλιτέχνες, σύμφωνα με τον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο [Ν.118(Ι)/2002, άρθρο 23].
  - Αν μη κάτοικος της Δημοκρατίας θεωρηθεί ότι είναι εργοδοτούμενος εταιρείας, τότε ενδέχεται να φορολογείται.
  - Σύμφωνα με τη σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας, ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1968, άρθρο 15, κάτοικος της Ελλάδας που παρέχει υπηρεσίες ως μέλος διοικητικού συμβουλίου σε ιδιωτική εταιρεία στην Κύπρο φορολογείται στην Κύπρο για τις εν λόγω υπηρεσίες. Το άρθρο αναφέρει συγκεκριμένα ότι: «Αμοιβαί διευθυντών και παρόμοιαι πληρωμαί κτώμεναι υπό κατοίκου ενός των Συμβαλλομένων Κρατών υπό την ιδιότητά του ως μέλους διοικητικού συμβουλίου εταιρείας ήτις είναι κάτοικος του ετέρου Συμβαλλομένου Κράτους, δύνανται να φορολογηθούν εν τω ετέρω τούτω Κράτει».
- Αν ο κ. Νικόλαος Πολύζος ήταν απλό μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ιδιωτικού νοσηλευτηρίου χωρίς εκτελεστικά καθήκοντα, τότε ενδεχομένως να τίθεται θέμα υποβολής εκ μέρους του ψευδών στοιχείων κατά την κατάθεση της αίτησής του για τη θέση του γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ.

2. Επιστολή/έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, προς τον Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, με τίτλο: «Θέματα σχετικά με τον Πρόεδρο και τον Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ)»

Ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, με σχετική επιστολή του προς τον Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, και με κοινοποίηση προς τον πρόεδρο και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σημειώνει ότι η υπηρεσία του έχει ζητήσει και λάβει σχετική γνωμάτευση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με ημερομηνία 8 Ιανουαρίου 2019.

Σύμφωνα με την υπό αναφορά γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας στην εν λόγω επιστολή του σημειώνει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- α. Όπως διαπιστώνεται από τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, προκύπτουν τα ακόλουθα ως προς τον πρόεδρο του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ) Sir David Nicholson, ο οποίος διορίστηκε στη θέση αυτή με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2018:
  - i. Ο μεταγενέστερος (μετά τις 2 Μαΐου 2018) διορισμός του Sir David Nicholson στη θέση του ενδιάμεσου προέδρου (από 14 Μαΐου 2018) του διοικητικού συμβουλίου του Worcestershire Acute Hospitals NHS Trust δημιουργεί ασυμβίβαστο.
  - ii. Η ιδιότητα του κ. David Nicholson ως ανώτερου συμβούλου στον συμβουλευτικό οίκο

KPMG σε θέματα γενικών σχεδίων υγείας (ad hoc) φαίνεται, εκ πρώτης όψεως, να συνιστά δραστηριότητα συναφή με τις δραστηριότητες του ΟΚΥΠΥ και άρα να δημιουργεί ασυμβίβαστο. Προτού όμως ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας καταλήξει οριστικά στο θέμα αυτό, θεωρεί ορθότερο να εφοδιαστεί με περισσότερες λεπτομέρειες για τη φύση της εργοδότησης του κ. David Nicholson από την KPMG, αλλά και τις ακριβείς υπηρεσίες που ο οίκος αυτός παρείχε στο Υπουργείο Υγείας.

iii. Θα πρέπει να επιβεβαιωθούν και να διευκρινιστεί τι ακριβώς αφορούν τα όσα περιλαμβάνονται στη δήλωση σύγκρουσης συμφερόντων που είναι αναρτημένη στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του Worcestershire Acute Hospitals NHS Trust, στην οποία ο κ. David Nicholson δηλώνει τις πιο κάτω ιδιότητες:

- Sole Director - David Nicholson Healthcare Solutions.
- Chair of Impact Evercare 1 Billion Healthcare Provider, Africa and South Africa (based in Dubai).
- Member - Health Advisory Board, IPPR.
- Visiting Professor - Global Health Innovation, Imperial College.
- Chair of Universal Healthcare Forum World Innovation for Health, funded by Qatar Foundation.
- Non-Executive Director - Lifecycle.

iv. Σε περίπτωση που επιβεβαιωθεί ότι η σύζυγος του κ. David Nicholson είναι Chief Executive of Birmingham Women's and Children's NHS Foundation Trust, τότε η ιδιότητά της αυτή συνιστά δραστηριότητα συναφή με τις δραστηριότητες του ΟΚΥΠΥ και άρα δημιουργεί ασυμβίβαστο για τον κ. David Nicholson.

β. Τέλος, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας διαβίβασε παράκληση προς τον Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου όπως θέσει την υπό αναφορά επιστολή υπόψη του Υπουργικού Συμβουλίου, τα οποία, όπως εξηγεί και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, είχε την αποφασιστική αρμοδιότητα για τη διενέργεια έρευνας, πριν από τον διορισμό του κ. David Nicholson. Λόγω δε των όσων καταγράφονται πιο πάνω, γίνεται εισήγηση από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας όπως το εν λόγω θέμα τύχει κατεπείγοντος χειρισμού.

3. Σχόλια/διευκρινίσεις/θέσεις/τοποθετήσεις του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων ενώπιον της Επιτροπής

Ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, πέραν των σχετικών επιστολών/εκθέσεων τις οποίες αναλυτικά παρουσίασε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, δήλωσε μεταξύ άλλων ενώπιόν της ότι, αναφορικά με τον διορισμό του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ και σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, δε διορίζεται άτομο που έχει συμφέρον σε επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του ΟΚΥΠΥ, αλλά ούτε μπορεί να διατηρεί τη θέση του ως πρόεδρος, αφού, όπως ο ίδιος πρόσθεσε, για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ προκύπτει άμεσο, έμμεσο και συγκρουόμενο συμφέρον (σύγκρουση συμφερόντων) σε επιχειρήσεις συναφείς με τις δραστηριότητες του οργανισμού. Συναφώς, ανέφερε, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν του, για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ προκύπτει ασυμβίβαστο και δε θα έπρεπε το Υπουργικό Συμβούλιο να προέβαινε σε έναν τέτοιο διορισμό.

Περαιτέρω, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ προκύπτει επίσης ζήτημα προς εξέταση, καθότι κατά την ανάληψη των καθηκόντων του δε συμπεριέλαβε στη δήλωσή του προς το Υπουργικό Συμβούλιο το συμφέρον που διατηρεί σε επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του ΟΚΥΠΥ ή και το συμφέρον του αναφορικά με τις δραστηριότητες της συζύγου του.

Επιπρόσθετα, από τη διερεύνηση του όλου θέματος εντοπίστηκε ότι ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ διορίστηκε στις 14 Μαΐου 2018, δηλαδή τέσσερις μέρες μετά την ημερομηνία υποβολής της δήλωσής του στις 10 Μαΐου 2018, ως ενδιάμεσος πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Worcestershire Acute Hospitals NHS Trust, το οποίο παρέχει νοσοκομειακές υπηρεσίες σε τρία βρετανικά νοσοκομεία. Το ασυμβίβαστο αυτό, πρόσθεσε, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, δεν προκύπτει μόνο κατά τον διορισμό του κ. David Nicholson, αλλά είναι συνεχές και καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας του, πράγμα που, όπως ο ίδιος πρόσθεσε, το υπογραμμίζει και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας στη γνωμάτευσή του. Στην πράξη, πρόσθεσε, το συμφέρον του αυτό αποτελεί σύγκρουση συμφερόντος, καθότι οι αυτονομημένοι οργανισμοί είναι δυνατό να συνεργάζονται με νοσοκομεία του εξωτερικού, παραδείγματος χάριν, για μετάκληση ιατρών. Ως εκ τούτου, κατέληξε, θεωρεί ότι είναι

προφανές ότι το συγκρουόμενο αυτό συμφέρον δημιουργεί ασυμβίβαστο, αφού όφειλε πάραυτα να ενημερώσει το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο έχει την ευθύνη και την αποφασιστική αρμοδιότητα για τον διορισμό του, λαμβάνοντας επίσης σοβαρά υπόψη την εν ισχύ νομοθεσία, που καθορίζει ρητά ότι δε διορίζεται και ούτε διατηρεί τη θέση του ως προέδρου του ΟΚΥΠΥ, όταν υπάρχει οποιοδήποτε άμεσο, έμμεσο ή συγκρουόμενο συμφέρον σε επιχειρήσεις συναφείς με τις δραστηριότητες του εν λόγω οργανισμού. Σημείωσε επίσης ότι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία ο διορισμός τόσο του προέδρου όσο και των μελών του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ έγινε έπειτα από σχετική εισήγηση του Υπουργού Υγείας προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

Περαιτέρω, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, αναφερόμενος στη σχετική επιστολή του, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, προς τον γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι σύμφωνα και με τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2019, διαπιστώνει μεταξύ άλλων για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας, ο οποίος διορίστηκε στη θέση αυτή με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2018, ότι ο μεταγενέστερος διορισμός του στη θέση του ενδιάμεσου προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του Worcestershire Acute Hospitals NHS Trust από τις 14 Μαΐου 2018, το οποίο παρέχει νοσοκομειακές υπηρεσίες σε τρία βρετανικά νοσοκομεία, που επιτελούν δραστηριότητες συναφείς με τις δραστηριότητες του οργανισμού, δημιουργεί ασυμβίβαστο, αφού οφείλει να διατηρεί τη μη ύπαρξη οποιοδήποτε άμεσου, έμμεσου ή συγκρουόμενου συμφέροντος σε επιχειρήσεις συναφείς με τις δραστηριότητες του οργανισμού.

Επιπρόσθετα, η ιδιότητα του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ ως ανώτερου συμβούλου στον συμβουλευτικό οίκο KPMG σε θέματα γενικών σχεδίων υγείας φαίνεται εκ πρώτης όψεως να συνιστά δραστηριότητα συναφή με τις δραστηριότητες του οργανισμού και άρα να δημιουργεί ασυμβίβαστο, κατάληξη για την οποία όμως θα ήταν ορθότερο το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας να εφοδιαστεί με περισσότερα στοιχεία και λεπτομέρειες για τη φύση της εργοδότησης του κ. David Nicholson από την KPMG, αλλά και τις ακριβείς υπηρεσίες που ο οίκος αυτός παρείχε στο Υπουργείο Υγείας.

Τέλος, πρόσθεσε ότι, σε περίπτωση που επιβεβαιωθούν περαιτέρω τα ακριβή και σημερινά στοιχεία που αναφέρονται στη σχετική ιστοσελίδα ότι η σύζυγος του κ. David Nicholson είναι Chief Executive of Birmingham Women's and Children's NHS Foundation Trust, το οποίο διαχειρίζεται το Birmingham Women's Hospital και το Birmingham Children's Hospital, τότε η ιδιότητά της αυτή συνιστά δραστηριότητα συναφή με τις δραστηριότητες του ΟΚΥΠΥ και άρα επίσης δημιουργεί ασυμβίβαστο για τον κ. David Nicholson.

Εν κατακλείδι, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας προκύπτει ασυμβίβαστο, κάτι το οποίο, πρόσθεσε, επιβεβαιώνεται και από τη σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθότι, έστω και εάν ένα μόνο θέμα άμεσου, έμμεσου ή συγκρουόμενου συμφέροντος αποδειχθεί, αυτό και μόνο δημιουργεί θέμα ασυμβίβαστου.

Ειδικότερα, για τον διορισμό στη θέση του εκτελεστικού γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ κ. Νικόλαου Πολύζου ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας δήλωσε ότι, σύμφωνα και με την έκθεση του συμβουλευτικού οίκου που ανέλαβε τη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων όλων των υποψηφίων που κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα, σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης του σχεδίου υπηρεσίας της εν λόγω θέσης και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ, κατεγράφη η θέση του οίκου ότι ο εκτελεστικός γενικός διευθυντής του ΟΚΥΠΥ δεν ικανοποιούσε, σύμφωνα με τα προσόντα που κατείχε, το κριτήριο της δεκαπενταετούς τουλάχιστον πείρας στη διοίκηση μεγάλου οργανισμού με αυξημένα επίπεδα ευθύνης, από την οποία δεκαετής τουλάχιστον πείρα σε ανώτατη διευθυντική/διοικητική θέση που περιλαμβάνει προγραμματισμό, οργάνωση, καθοδήγηση, συντονισμό και έλεγχο εργασιών.

Παρά ταύτα, όπως ο ίδιος πρόσθεσε, το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ, σε συνεδρίες του με ημερομηνίες 31^η Αυγούστου και 6 Σεπτεμβρίου 2018, κατέληξε στον τελικό κατάλογο των υποψηφίων στον οποίο περιλήφθηκε και το όνομα του τελικά επιλεγέντος εκτελεστικού γενικού διευθυντή κ. Νικόλαου Πολύζου, ο οποίος έχει υπογράψει στις 4 Νοεμβρίου 2018 το σχετικό συμβόλαιο εργοδότησής του διάρκειας πέντε ετών, εφόσον το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ αποφάσισε ότι ο εν λόγω αιτητής ικανοποιεί όλες τις απαιτήσεις του σχεδίου υπηρεσίας, αφού προηγουμένως, στις 16 Οκτωβρίου 2018, υπέβαλε σχετική πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και επικύρωση της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ για διορισμό του κ. Νικόλαου Πολύζου.

Ειδικότερα, όσον αφορά το θέμα των κατηγοριών εναντίον του εκτελεστικού γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ ως προς κατ' ισχυρισμόν φορολογική απάτη σε σχέση με το ποσό των €3.000 μηνιαίως, που λάμβανε για οκτώ μήνες από ιδιωτικό νοσηλευτήριο της Κύπρου και το οποίο ζητούσε να δηλώνεται ως έξοδα φιλοξενίας, δήλωσε ότι η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας θα διαβιβάσει το θέμα της ενδεχόμενης φορολογικής απάτης, για να εξεταστεί από το αρμόδιο τμήμα του Εφόρου Φορολογίας.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2019, με τίτλο «Θέματα σχετικά με τον πρόεδρο και τον Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ)»

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα του όλου θέματος, καθώς επίσης τις ενδεχόμενες προεκτάσεις που αφορούν στην εύρυθμη λειτουργία του ΟΚΥΠΥ, ο οποίος εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο της εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας, και προς αποφυγή οποιασδήποτε παρερμηνείας, η υπό αναφορά γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2019, παρατίθεται αυτούσια, ως έχει κατατεθεί ενώπιον της επιτροπής από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας:

«Στον περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμο του 2017, Ν. 73(Ι)/2017, στο άρθρο 3, αναφέρεται ο σκοπός του Νόμου ως εξής:

«Σκοπός του παρόντος Νόμου είναι η ίδρυση οργανισμού δημοσίου δικαίου, ο οποίος αναλαμβάνει την ευθύνη της λειτουργίας όλων των δημόσιων νοσηλευτηρίων και των κέντρων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στις περιοχές που ελέγχονται από τη Δημοκρατία, καθώς και την ευθύνη για την εφαρμογή της διοικητικής και οικονομικής αυτονομίας στα δημόσια νοσηλευτήρια.».

Σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4:

«4.(2) Ο Οργανισμός έχει ευθύνη για τη λειτουργία, τη διαχείριση, τον έλεγχο, την εποπτεία και την ανάπτυξη των δημόσιων νοσηλευτηρίων και των κέντρων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, τα οποία κηρύσσονται ως τέτοια με βάση το άρθρο 15.».

Οι σκοποί του Οργανισμού προβλέπονται στο άρθρο 5:

«5.-(1) Ο Οργανισμός έχει τους ακόλουθους σκοπούς:

- (α) Μέχρι την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας διασφαλίζει την πρόσβαση και την παροχή των προβλεπόμενων από τους περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Ρύθμισις και Τέλη) Νόμους και τους εκδιδόμενους δυνάμει αυτών Κανονισμούς, υπηρεσιών φροντίδας υγείας, καθώς και κάθε άλλη υπηρεσία γενικού συμφέροντος ήθελε καθορισθεί με διάταγμα του Υπουργού·*
- (β) μετά την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας, διασφαλίζει την πρόσβαση και την παροχή των προβλεπόμενων από τον περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμο, υπηρεσιών φροντίδας υγείας και κάθε άλλη υπηρεσία γενικού συμφέροντος ήθελε καθορισθεί με διάταγμα του Υπουργού·*
- (γ) παρέχει ιατρικές, νοσηλευτικές ή/και μαιευτικές, παραϊατρικές και άλλες υπηρεσίες σε συναφείς κλάδους και επιστήμες·*
- (δ) αναπτύσσει εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές δραστηριότητες στον τομέα των επιστημών υγείας·*
- (ε) αναπτύσσει ερευνητικές δραστηριότητες στον τομέα των επιστημών υγείας·*
- (στ) εκδίδει πρωτόκολλα, οδηγίες, κατευθυντήριες γραμμές και οτιδήποτε άλλο έχει ως στόχο την προώθηση της ορθής πρακτικής στα δημόσια νοσηλευτήρια·*
- (ζ) αναπτύσσει επιχειρηματικές δραστηριότητες συναφείς με τις υπηρεσίες υγείας, με σκοπό την όσο το δυνατόν με καλύτερο και πιο προσοδοφόρο τρόπο εκμετάλλευση της περιουσίας που του ανήκει ή που του έχει παραχωρηθεί προς χρήση ή εκμετάλλευση για την επίτευξη των σκοπών του.».*

Σύμφωνα με το άρθρο 6, ο Οργανισμός διοικείται από το συμβούλιο και ενεργεί μέσω αυτού. Το δε Συμβούλιο διαχειρίζεται την περιουσία και τους πόρους του Οργανισμού και τον εκπροσωπεί ενώπιον κάθε αρχής. Τα προσόντα του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου που διορίζονται για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη και με δυνατότητα επαναδιορισμού τους, προβλέπονται στο ίδιο άρθρο.

Οι αρμοδιότητες του συμβουλίου απαριθμούνται στο άρθρο 7:

«7. - (1) Το Συμβούλιο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- (α) Μεριμνά για τη συνεχή επιμόρφωση, διαφώτιση και εκπαίδευση του προσωπικού του και των φοιτητών των πανεπιστημίων ή/και άλλων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με τα οποία ο Οργανισμός συμβάλλεται, συντονίζει, με την υποστήριξη των ειδικών του Οργανισμού, την οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για το προσωπικό, για σκοπούς βελτίωσης και αναβάθμισης των*

παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας υγείας·

- (β) συνεργάζεται με οποιεσδήποτε αρχές, οργανισμούς ή πρόσωπα αναφορικά με θέματα που αφορούν άμεσα ή έμμεσα τη λειτουργία ή την αποστολή του ή που σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών υγείας, ερευνητικών, εκπαιδευτικών ή/και ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων που είναι συναφείς προς τις υπηρεσίες που παρέχει ο Οργανισμός·
  - (γ) αποκτά με αγορά, μίσθωση ή σύμβαση και αποδέχεται δωρεά ή άλλως κατέχει, διαθέτει και συντηρεί κινητή και ακίνητη περιουσία την οποία χρησιμοποιεί για την εξυπηρέτηση των σκοπών του, όπως καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου·
  - (δ) διασφαλίζει την ορθή εκμετάλλευση της κινητής και ακίνητης περιουσίας που κατέχει οποτεδήποτε κρίνει αυτό σκόπιμο, όπως καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου·
  - (ε) συνάπτει συμβάσεις με άλλες αρχές, οργανισμούς, φυσικά ή/και νομικά πρόσωπα, με σκοπό τη διάθεση των υπηρεσιών ή μέρους των υπηρεσιών οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού που εργοδοτεί, με βάση όρους που διαλαμβάνονται στη σύμβαση·
  - (στ) τηρουμένων των διατάξεων των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου και Κοινότητες) Κανονισμών, συνάπτει συμβάσεις με άλλες αρχές, οργανισμούς, φυσικά ή/και νομικά πρόσωπα εντός και εκτός της Δημοκρατίας, για την εξυπηρέτηση των σκοπών του γενικότερα·
  - (ζ) συνεργάζεται με οποιεσδήποτε αρχές, οργανισμούς, ιδρύματα, σωματεία, επιτροπές ομάδες ή/και πρόσωπα αναφορικά με θέματα που αφορούν άμεσα ή έμμεσα τη λειτουργία ή/και την υλοποίηση των σκοπών του·
  - (η) ιδρύει, διευθύνει άλλους οργανισμούς ή εταιρείες για την εξυπηρέτηση των σκοπών του, όπως καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου·
  - (θ) τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 45, καθορίζει με Κανονισμούς, τα δικαιώματα, τέλη ή άλλης φύσεως αμοιβές για ιατρικές, νοσηλευτικές ή/και μαιευτικές ή άλλες υπηρεσίες που παρέχει·
  - (ι) τηρουμένων των διατάξεων των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου και Κοινότητες) Κανονισμών, αναθέτει σε συμβούλους ή/και εμπειρογνώμονες συγκεκριμένες εργασίες αναγκαίες για την αντιμετώπιση ιατρικής φύσεως περιστατικών ή άλλων θεμάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία του·
  - (ια) διατηρεί και παρακολουθεί κοινό σύστημα διαχείρισης των αποθεμάτων των δημόσιων νοσηλευτηρίων και προάγει τη συνεργασία των δημόσιων νοσηλευτηρίων στην ανταλλαγή αποθεμάτων, όποτε αυτό κριθεί αναγκαίο·
  - (ιβ) καθορίζει τα κριτήρια διάθεσης κλινών από τα δημόσια νοσηλευτήρια και ελέγχει την τήρησή τους·
  - (ιγ) παρακολουθεί και μεριμνά για την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του περί της Κατοχύρωσης και της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ασθενών Νόμου·
  - (ιδ) χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του περί της Κατοχύρωσης και της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ασθενών Νόμου, καθορίζει τους κανόνες ή/και τις διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες εξετάζονται παράπονα που αφορούν τις παρεχόμενες από τα δημόσια νοσηλευτήρια υπηρεσίες, περιλαμβανομένης και της διεξαγωγής δέουσας έρευνας και λήψης σχετικής απόφασης για κάθε τέτοιο παράπονο δυνάμει εσωτερικών κανονισμών·
  - (ιε) υποβάλλει στον Υπουργό Οικονομικών και στον Υπουργό για έγκριση το στρατηγικό σχέδιο του Οργανισμού, καθώς και προϋπολογισμό με τριετή ορίζοντα, όπως προβλέπεται στον περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο·
  - (ιστ) τηρεί αρχεία όπως καθορίζεται με εσωτερικούς κανονισμούς·
  - (ιζ) καθορίζει το καθηκοντολόγιο του νέου προσωπικού του Οργανισμού·
  - (ιη) καθορίζει τις διαδικασίες και τα κριτήρια πρόσληψης του νέου προσωπικού του Οργανισμού·
  - (ιθ) εκδίδει εσωτερικούς κανονισμούς όπως καθορίζεται στον παρόντα Νόμο· και
  - (κ) ασκεί οποιεσδήποτε άλλες αρμοδιότητες δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών.
- (2) Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του ο Οργανισμός -
- (α) Συμμορφώνεται με τις αναφερόμενες στο εδάφιο (8) του άρθρου 6 οδηγίες γενικής φύσεως του Υπουργικού Συμβουλίου·

- (β) συνεργάζεται με τον Υπουργό και με οποιοσδήποτε άλλες Υπηρεσίες ή/και αρχές της Δημοκρατίας αναφορικά με θέματα που αφορούν στη λειτουργία του και γενικότερα στον τομέα της υγείας και μεριμνά για την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής στα θέματα αυτά· και
- (γ) λαμβάνει οποιαδήποτε μέτρα κρίνει αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία των δημόσιων νοσηλευτηρίων και των κέντρων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, καθώς και για την ορθολογική και αποδοτική διαχείριση των οικονομικών πόρων και της περιουσίας του.».

Το άρθρο 8, ως έχει πρόσφατα τροποποιηθεί και που στην ουσία εστιάζονται τα ερωτήματά σας, προβλέπει τα κάτωθι για το ασυμβίβαστο του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου:

«8.-(1) Δεν διορίζεται, ούτε διατηρεί τη θέση του ως Πρόεδρος, Αντιπρόεδρου ή μέλους του Συμβουλίου, πρόσωπο το οποίο είτε το ίδιο είτε ο/η σύζυγός του έχει οποιοδήποτε άμεσο, έμμεσο ή συγκρουόμενο συμφέρον σε επιχειρήσεις συναφείς με τις δραστηριότητες του Οργανισμού ή έχει συγγενή μέχρι τον τέταρτο (4^ο) βαθμό συγγένειας που ασχολείται επαγγελματικά ή κατέχει μετοχές σε ποσοστό πέραν του δέκα τοις εκατόν (10%) του μετοχικού κεφαλαίου ή έχει οποιοδήποτε άλλο άμεσο, έμμεσο ή συγκρουόμενο συμφέρον σε επιχειρήσεις συναφείς με τις δραστηριότητες του Οργανισμού.

(2) Για σκοπούς διασφάλισης της τήρησης των διατάξεων του εδαφίου (1), ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου, κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους, **προβαίνουν σε δήλωση προς το Υπουργικό Συμβούλιο του τυχόν συμφέροντός τους σε επιχειρήσεις που διατηρούν των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του Οργανισμού.**

(3) Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος ή οποιοδήποτε μέλος του Συμβουλίου δεν παρίστανται κατά τη διάρκεια συνεδρίας στη συζήτηση ή/και στη διαδικασία λήψης απόφασης οποιουδήποτε θέματος προκύπτει και για το οποίο έχουν οι ίδιοι ή συγγενικά τους πρόσωπα μέχρι τον τέταρτο (4^ο) βαθμό συγγένειας άμεσο ή έμμεσο συμφέρον:

Νοείται ότι, τα αναφερόμενα στο παρόν εδάφιο πρόσωπα δεν δικαιούνται να υπογράψουν καμία συμφωνία, διευθέτηση, σύμβαση ή έγγραφο που θα κινήσει διαδικασίες συναλλαγής ή δραστηριότητες που αφορούν στο θέμα για το οποίο έχουν δηλώσει συμφέρον.

(4) Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος ή οποιοδήποτε μέλος του Συμβουλίου έχει άμεσο ή έμμεσο συμφέρον επί οποιουδήποτε θέματος το οποίο συζητήθηκε ή θα συζητηθεί ή/και για το οποίο λήφθηκε ή θα ληφθεί απόφαση, οφείλει να γνωστοποιήσει τη φύση του εν λόγω συμφέροντος σε συνεδρία του Συμβουλίου και δεν δύναται να μετέχει σε μετέπειτα συζητήσεις ή/και στη λήψη απόφασης για το συγκεκριμένο θέμα.

(5) Η γνωστοποίηση του συμφέροντος καταγράφεται στα πρακτικά.

(6) Πρόσωπο, το οποίο προβαίνει σε ψευδή δήλωση κατά παράβαση των διατάξεων των εδαφίων (1), (2), (3) και (4), είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις σαράντα χιλιάδες ευρώ (€40.000.00) ή και με τις δύο αυτές ποινές.”.

Όπως προκύπτει από την επιστολή σας και ειδικότερα από το Συνημμένο Ι, ο νυν Πρόεδρος του Συμβουλίου, προτού διοριστεί εκ νέου, υπέβαλε σχετική δήλωση. Επί αυτής και κάτω από τα αναγραφόμενα, “I have the following interests in businesses whose activities are related to the activities of the Organization.”, δήλωσε τα εξής:

“Senior Advisor, Centre for Universal Health, KPMG (ad hoc), Chair of Impact Evercare”.

Το θέμα βέβαια εδώ, δεν είναι το κατά πόσον ο κ. Νίκολσον προέβηκε με τη δήλωσή του σε παραδοχή του ασυμβίβαστου, αφού την αποφασιστική αρμοδιότητα για την διενέργεια έρευνας πριν το διορισμό έχει το Υπουργικό Συμβούλιο που τον διορίζει. Η υποχρέωσή του σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 8 είναι μόνο να δηλώσει “προς το Υπουργικό Συμβούλιο του τυχόν συμφέροντός τους σε επιχειρήσεις που διατηρούν των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του Οργανισμού”, πράγμα το οποίο έπραξε. Αυτή η υποχρέωση αφορά την περίοδο πριν το διορισμό, αφού αναφέρει ο νόμος **“κατά την ανάληψη των καθηκόντων”**, αλλά από τη στιγμή που ο Νόμος επεκτείνει στο εδάφιο (1) του άρθρου 8 αφού προβλέπει, **“ούτε διατηρεί τη θέση του”**, το οποίο μεταγενέστερο συμφέρον σε επιχειρήσεις που διατηρούν των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του Οργανισμού θα πρέπει να δηλώνεται. Αυτό αφορά τον μεταγενέστερο του διορισμού τον διορισμό ως ενδιάμεσος πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Worcester Acute Hospitals NHS Trust, το οποίο όπως αναφέρετε στην επιστολή σας παρέχει νοσοκομειακές υπηρεσίες σε τρία βρετανικά νοσοκομεία. Από τη στιγμή που μέσα στους σκοπούς του Συμβουλίου είναι η παροχή **υπηρεσιών φροντίδας υγείας** μπορεί να λεχθεί ότι οι νοσοκομειακές υπηρεσίες σε τρία βρετανικά νοσοκομεία αποτελούν δραστηριότητες συναφείς με τις δραστηριότητες του Οργανισμού. Κατά την άποψή μου, τα όσα αναφέρονται στο σημείο αυτό απαντούν το τέταρτο σας ερώτημα. Ο

μεταγενέστερος διορισμός του στη θέση αυτή δημιουργεί, κατά την άποψή μου, ασυμβίβαστο, αφού οφείλει να διατηρεί την μη ύπαρξη **οποιοδήποτε άμεσου, έμμεσου ή συγκρουόμενου συμφέροντος σε επιχειρήσεις συναφείς με τις δραστηριότητες του Οργανισμού**. Πριν απαντηθεί το πρώτο σας ερώτημα, θα ήταν ασφαλέστερο να ερευνηθεί η ακριβής φύση των εργασιών που ο ίδιος περιέγραψε επί της δήλωσής του. Από τα όσα αναφέρετε στη σελίδα 2 της επιστολής σας (παράγραφος δ), φαίνεται εκ πρώτης όψεως να προκύπτει θέμα δραστηριότητας συναφούς με τις δραστηριότητες του Οργανισμού. Θα ήταν όμως ορθότερο πριν την τελική μας θέση, μας εφοδιάσετε με περισσότερες λεπτομέρειες για τη φύση της εργοδότησής του από την KPMG, αλλά και τις ακριβείς υπηρεσίες που ο οίκος αυτός παρείχε στο Υπουργείο Υγείας.

Στη σελίδα 6 της επιστολής σας, στην παράγραφο (ii), αναγράφεται τα όσα έχετε διαπιστώσει από έρευνα σας στην ιστοσελίδα του Worcester Acute Hospitals NHS Trust, σχετικά με τον κ. Νικόλσον.

Για να είναι δυνατή η απάντηση του ερωτήματος (iii), θα πρέπει κατά την άποψή μου, να επιβεβαιωθούν τα όσα αναφέρονται στην ιστοσελίδα ότι είναι τα ακριβή και σημερινά στοιχεία. Επίσης, θα πρέπει να μας εφοδιάσετε με το τι ακριβώς αφορά η κάθε θέση ή ο διορισμός (της σελίδας 3 και 6 ξεχωριστά) και το τι είναι αυτό που σας προβληματίζει ότι πρόκειται για επιχείρηση συναφή με τις δραστηριότητες του Οργανισμού. Για παράδειγμα, δεν προκύπτει τι αποτελεί ή με τι ασχολείται το David Nicholson Healthcare Solutions ή η σχέση του κ. Νικόλσον με αυτό, ούτε το Health Advisory Centre IPPR, ούτε το τι αφορά η απασχόληση του ως Visiting Professor - Global Health Innovation, Imperial College ή η θέση του ως Chair of Universal Healthcare Forum World Innovation for Health, funded by Qatar Foundation, πάντοτε σε σχέση με τις δραστηριότητες του Οργανισμού.

Ως προς τη σύζυγο του κ. Νικόλσον, ο Νόμος ο ίδιος επεκτείνει το ασυμβίβαστο, αφού το εδάφιο (1) του άρθρου 8, αναφέρει **“πρόσωπο το οποίο είτε το ίδιο είτε ο/η σύζυγός του έχει οποιοδήποτε άμεσο, έμμεσο ή συγκρουόμενο συμφέρον σε επιχειρήσεις συναφείς με τις δραστηριότητες του Οργανισμού”**. Η σύζυγος του κ. Νικόλσον όπως έχετε διαπιστώσει από δική σας έρευνα στην ιστοσελίδα του Worcester Acute Hospitals NHS Trust, είναι Chief Executive of Birmingham Women’s and Children’s NHS Foundation Trust, το οποίο διαχειρίζεται το Birmingham Women’s Hospital και το Birmingham Children’s Hospital. Όπως έχω προαναφέρει, για να είναι δυνατή η απάντηση του ερωτήματός σας, θα πρέπει να επιβεβαιωθούν τα όσα αναφέρονται στη ιστοσελίδα για τη σύζυγο ότι είναι τα ακριβή και σημερινά στοιχεία. Στην περίπτωση που είναι αληθή, όπως ανέφερα και για το διορισμό του στο Worcester Acute Hospitals NHS Trust, τη στιγμή που μέσα στους σκοπούς του Συμβουλίου είναι η παροχή **υπηρεσιών φροντίδας υγείας**, μπορεί να λεχθεί ότι η διαχείριση του Birmingham Women’s Hospital και του Birmingham Children’s Hospital αποτελούν δραστηριότητες συναφείς με τις δραστηριότητες του Οργανισμού.

Ως προς το ερώτημά σας που αφορά τον διορισμό του κ. Πολύζου, ο διορισμός αυτός έγινε από το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ, του οποίου ο Γενικός Εισαγγελέας δεν είναι ο νομικός σύμβουλος. Κατά την άποψή μου επομένως, δεν είναι ορθό να υπάρξει δική μας τοποθέτηση επί του θέματος αυτού για το οποίο, ενδεχόμενα, να έχει ληφθεί νομική συμβουλή και θα υπάρξουν και ως αποτέλεσμα της πράξης διορισμού και προσφυγές στο Δικαστήριο.

Αναμένοντας τα ανωτέρω στοιχεία για την τελική μας τοποθέτηση επί των ερωτημάτων σας.».

(Υπογράφει η κ. Λουίζα Χριστοδουλίδου Ζαννέτου, Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, Υπεύθυνη Τομέων Διοικητικού και Αστικού Δικαίου, για Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.)

Δ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΟΚΥΠΥ)

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησας Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών στην πρώτη συνεδρία της για την εξέταση του υπό αναφορά θέματος, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2018, κάλεσε και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, καθώς και ο πρόεδρος και μέλη του ΟΚΥΠΥ. Σημειώνεται επίσης ότι καθ’ όλη τη διάρκεια της εν λόγω συνεδρίασης προήδρευε ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων.

1. Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ Sir David Nicholson

Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ δήλωσε ενώπιον της επιτροπής στη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2018 ότι, όσον αφορά την εμπειρία του στη διεύθυνση νοσηλευτηρίων, είχε υπό την εποπτεία του δύο νοσηλευτήρια στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και ότι διετέλεσε για οκτώ χρόνια εκτελεστικός διευθυντής ενός από τα μεγαλύτερα συστήματα υγείας, του National Health System (NHS) της Αγγλίας. Πέραν τούτων, τα τελευταία χρόνια εργάζεται ως σύμβουλος πολλών κυβερνήσεων σε όλο τον κόσμο για την ανάπτυξη και τη μεταρρύθμιση των συστημάτων υγείας τους.

Ειδικότερα, όσον αφορά τη δήλωσή του που έχει υποβάλει προς το Υπουργικό Συμβούλιο για το συμφέρον του σε επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες είναι συναφείς με τις δραστηριότητες του

ΟΚΥΠΥ, αυτή υποβλήθηκε σύμφωνα με τη δική του αξιολόγηση και τη δική του εκτίμηση για το ποιες είναι «οι συναφείς εργασίες» που διεξάγει.

Όσον αφορά την ad hoc εργασία που προσφέρει στον ελεγκτικό οίκο KPMG, ο ίδιος δήλωσε ότι ουδέποτε υπήρξε υπάλληλος στον εν λόγω ελεγκτικό οίκο και ουδέποτε έχει προσφέρει εργασία για την KPMG Κύπρου αλλά για την KPMG Global. Ως εκ τούτου, πρόσθεσε, δεν πιστεύει ότι προκύπτει οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων είτε τώρα είτε στο μέλλον αναφορικά με τη συνεργασία του με τον ελεγκτικό οίκο KPMG. Εάν υπάρξει, κατέληξε, οποιαδήποτε συνεργασία με την KPMG στο μέλλον που αφορά την Κύπρο, θα το αναφέρει στη δήλωση συμφέροντός του.

Ειδικότερα, όσον αφορά τον διορισμό του κ. Νικόλαου Πολύζου στη θέση του εκτελεστικού γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι ο ελεγκτικός οίκος KPMG, ο οποίος ανέλαβε τη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων για διορισμό στην εν λόγω θέση, δεν είχε συμπεριλάβει στον αρχικό κατάλογο που συνέταξε τον κ. Νικόλαο Πολύζο. Συναφώς, πρόσθεσε ότι ο ελεγκτικός οίκος KPMG δεν προβαίνει σε διορισμούς, παρά μόνο ο ρόλος του περιορίζεται σε συμβουλευτικού χαρακτήρα εισηγήσεις. Ως εκ τούτου, κατέληξε, το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ δεν είναι υπόχρεο να λάβει υπόψη τις απόψεις ή και τις συστάσεις του εν λόγω ελεγκτικού οίκου, παρά μόνο να ακούσει τις απόψεις του. Στη συνέχεια, κατέληξε, το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ επανεξέτασε την εμπειρία και τα προσόντα του κ. Νικόλαου Πολύζου και ομόφωνα αποφάσισε ότι ο επιλεγείς εκτελεστικός γενικός διευθυντής πληρεί όλα τα απαιτούμενα προσόντα της εν λόγω θέσης.

2. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ

α. Μέλος (ex officio) του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, γενική διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας κ. Χριστίνα Γιαννάκη

Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ γενική διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας δήλωσε μεταξύ άλλων ενώπιον της επιτροπής ότι, ειδικότερα όσον αφορά τις καταγγελίες εναντίον του εκτελεστικού γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ για ενδεχόμενη φορολογική απάτη, οι εν λόγω καταγγελίες συζητήθηκαν σε συνεδρία του διοικητικού συμβουλίου στις 8 Νοεμβρίου 2018, στην οποία είχε ζητηθεί και αναμενόταν γνωμάτευση επί του θέματος αυτού τόσο από τον νομικό σύμβουλο του ΟΚΥΠΥ όσο και από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας αναφορικά με τον περαιτέρω χειρισμό του θέματος επί των καταγγελιών αυτών, με γνώμονα πάντα την πλήρη διαφάνεια και τη διαφύλαξη των συμφερόντων του κράτους.

β. Μέλος (ex officio) του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών κ. Χρίστος Πατσαλίδης

Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε μεταξύ άλλων ενώπιον της επιτροπής ότι κρίνει εξαιρετικής σημασίας την εύρυθμη λειτουργία του νεοϊδρυθέντος ΟΚΥΠΥ, αφού η εφαρμογή του γενικού συστήματος υγείας αποτελεί εκ των πραγμάτων τη μεγαλύτερη κοινωνική κατάκτηση της χώρας μετά το 1960, που δημιουργήθηκε το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ως εκ τούτου, πρόσθεσε, πρέπει να αποτελεί προσπάθεια της πολιτείας, ώστε ο ΟΚΥΠΥ να αρχίσει ομαλά τη λειτουργία του και να ξεκαθαρίσει όσο το δυνατόν πιο σύντομα το θέμα που δημιουργήθηκε αναφορικά με τον διορισμό τόσο του προέδρου όσο και του εκτελεστικού γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ.

Ειδικότερα, πρόσθεσε, όσον αφορά το ενδεχόμενο σύγκρουσης συμφερόντων ή το ασυμβίβαστο που προκύπτει από τον διορισμό του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, θεωρεί ότι υπάρχουν άλλα θεσμικά όργανα να το κρίνουν.

Επιπρόσθετα, όσον αφορά το ενδεχόμενο παράτυπου/παράνομου διορισμού του εκτελεστικού γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ και το κατά πόσο αυτός πληρεί τις απαιτήσεις του σχεδίου υπηρεσίας, αυτό θα κριθεί, όταν αχθεί ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατόπιν ενδεχόμενης προσφυγής άλλων επηρεαζόμενων/ενδιαφερόμενων αιτητών για τη σχετική πλήρωση της εν λόγω θέσης.

Ειδικότερα, όσον αφορά τις καταγγελίες ή την κατηγορία για το ενδεχόμενο φορολογικής απάτης από τον εκτελεστικό γενικό διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, αυτό αποτελεί μια κατάσταση η οποία ανησυχεί ιδιαίτερα τον οργανισμό και πρέπει να διερευνηθεί πλήρως και προς αυτή την κατεύθυνση ζητήθηκε από το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ γνωμάτευση του νομικού συμβούλου του οργανισμού και ταυτόχρονα το όλο θέμα διαβιβάστηκε στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και σε άλλες αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους για περαιτέρω διερεύνηση τόσο της νομικής όσο και της φορολογικής και γενικής πτυχής του όλου θέματος, όπως εξάλλου είναι και η σύσταση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Ε. ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

Ο Υπουργός Υγείας με σχετική επιστολή του προς τον πρόεδρο και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής

Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 2019, επεξήγησε μεταξύ άλλων τους λόγους για τους οποίους αδυνατούσε να παρευρεθεί στη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιανουαρίου 2019. Ο Υπουργός Υγείας στην εν λόγω επιστολή του ανέφερε ότι η διερεύνηση των καταγγελιών εις βάρος του νεοδιορισθέντος εκτελεστικού γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητές του και ως εκ τούτου δε θα μπορούσε να τοποθετηθεί στα ερωτήματα και τις διευκρινίσεις που τυχόν να του ζητούντο για τον κ. Νικόλαο Πολύζο, αφού ο ΟΚΥΠΥ έχει δική του οντότητα ως νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου. Ως εκ τούτου, πρόσθεσε, ο διορισμός του εκτελεστικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ έγινε από το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ, το οποίο διά νόμου έχει αποπερατώσει τις διαδικασίες διορισμού του γενικού διευθυντή του οργανισμού, και συνεπώς θεωρεί ότι έπρεπε να προσκληθεί στη συνεδρία της επιτροπής η καθ' ύλην αρμόδια αρχή, που δεν είναι άλλη από το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ. Προς επιβεβαίωση των πιο πάνω, καταλήγει ο Υπουργός Υγείας στην εν λόγω επιστολή του, παρέπεμψε στη σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2019, όπου ο Γενικός Εισαγγελέας αναγνωρίζει την ξεχωριστή οντότητα του ΟΚΥΠΥ, αναφέροντας ωστόσο για τον διορισμό του κ. Νικόλαου Πολύζου ότι «...ο διορισμός αυτός έγινε από το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ, του οποίου ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δεν είναι νομικός σύμβουλος».

Στη συνέχεια ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών με σχετική επιστολή του, ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 2019, προς τον Υπουργό Υγείας επισήμανε ότι το υπό συζήτηση θέμα αφορά την εξέταση του ασυμβίβαστου που ενδεχομένως να προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, ο οποίος διορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο έπειτα από δική του εισήγηση.

Στην ανταπάντησή του ο Υπουργός Υγείας, με σχετική επιστολή του προς τον πρόεδρο και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 2019, ανέφερε ότι η μη παρουσία του ενώπιον της επιτροπής κατά τη συγκεκριμένη συνεδρία ήταν αδύνατη, καθότι είχαν προκύψει άλλες ειλημμένες υποχρεώσεις. Στην εν λόγω επιστολή του ο Υπουργός Υγείας πρόσθεσε μεταξύ άλλων ότι το θέμα του ασυμβίβαστου του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, που ενδεχομένως να προκύπτει σύμφωνα με τα διαμειφθέντα στην επιστολή του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, είναι θέμα το οποίο, όπως ανέφερε, απευθυνόταν προς τον Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου με την παράκληση όπως τεθεί ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου, που έχει την αρμοδιότητα να εξετάσει τα στοιχεία που θα υποβληθούν ενώπιόν του, ως η υπόδειξη της γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Συναφώς, πρόσθεσε, θα ήταν παράλειψή του να μην αναφερθεί στη διευκρινιστική ανακοίνωση της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2019, η οποία ξεκαθαρίζει ότι «...με τη γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας ουσιαστικά επισήμανε την ύπαρξη ορισμένων στοιχείων που αφορούν δραστηριότητες του προέδρου και της συζύγου του, τα οποία θα πρέπει να επιβεβαιωθούν ως προς την ακρίβειά τους και ως προς την ισχύ τους και άλλα στοιχεία που θα πρέπει να διερευνηθούν ως προς τις λεπτομέρειές τους, έτσι ώστε το διορίζον όργανο, ΥΣ, να μπορεί να εξαγάγει ασφαλή συμπεράσματα ως προς την ύπαρξη ή μη ασυμβίβαστου, όπως προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία».

Συνεπώς, κατέληξε, σκοπός του ως Υπουργού Υγείας είναι να θέσει προς εξέταση όλα τα στοιχεία ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο είναι και το καθ' ύλην αρμόδιο σώμα να το πράξει τούτο, και ακολούθως να προβεί σε σχετική ενημέρωση της επιτροπής.

Ο Υπουργός Υγείας, ο οποίος κλήθηκε και παρευρέθηκε στη συνεδρία της επιτροπής, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2019, δήλωσε ενώπιόν της ότι πρόθεσή του είναι να θέσει όλα τα στοιχεία που αφορούν τον πρόεδρο του ΟΚΥΠΥ στο Υπουργικό Συμβούλιο, που είναι το καθ' ύλην αρμόδιο σώμα να αποφασίσει για το ενδεχόμενο σύγκρουσης συμφέροντος ή την ύπαρξη ασυμβίβαστου που αφορά τον διορισμό ή/και τη διατήρηση της θέσης του.

Επιπρόσθετα, δήλωσε ότι έχει ζητηθεί από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ όπως υποβάλει στο Υπουργικό Συμβούλιο όλες τις λεπτομέρειες για τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες στις οποίες μετέχει, πράγμα το οποίο έπραξε.

Περαιτέρω, ο Υπουργός Υγείας μετέφερε ενώπιον της επιτροπής το σκεπτικό του Sir Nicholson, καθότι ο τελευταίος είχε αναφέρει στη δήλωση συμφερόντων του δύο μόνο εκ των υπόλοιπων θέσεων τις οποίες κατέχει στο Ηνωμένο Βασίλειο, αφού ο ίδιος έκρινε ότι είναι άνευ αντικειμένου να δηλωθούν ως συγκρουόμενο συμφέρον και οι άλλες θέσεις που κατέχει, καθότι αφενός στην παρούσα φάση δεν υπάρχει κανένας συσχετισμός με τις δραστηριότητές του που πηγάζουν από τις θέσεις αυτές στο Ηνωμένο Βασίλειο με εκείνες του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ και αφετέρου δεν πρόκειται ούτε στο μέλλον να υπάρξει το ενδεχόμενο δραστηριοποίησης των εν λόγω εταιρειών στην Κύπρο, καθότι οι εταιρείες/επιχειρήσεις αυτές δραστηριοποιούνται αμιγώς στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Συναφώς, ο Υπουργός Υγείας, επικαλούμενος τη σχετική γνωμάτευση, καθώς και τη διευκρινιστική ανακοίνωση της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι «...με τη γνωμάτευσή της η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας ουσιαστικά έχει επισημάνει την ύπαρξη ορισμένων

στοιχείων που αφορούν τις δραστηριότητες του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ και της συζύγου του τα οποία θα πρέπει να επιβεβαιωθούν ως προς την ακρίβειά τους και ως προς την ισχύ τους και άλλων στοιχείων που θα πρέπει να διερευνηθούν ως προς τις λεπτομέρειές τους, έτσι ώστε το διορίζον όργανο, το Υπουργικό Συμβούλιο, να μπορεί να εξαγάγει ασφαλή συμπεράσματα ως προς την ύπαρξη ή μη ασυμβίβαστου, όπως προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία». Επί του ειδικού αυτού σημείου ο Υπουργός Υγείας πρόσθεσε ότι με τη γνωμάτευσή της η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας απλώς ζητά περισσότερα στοιχεία, ούτως ώστε το Υπουργικό Συμβούλιο να κρίνει αν υπάρχει ή όχι ασυμβίβαστο για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ. «Το θέμα του ασυμβίβαστου», κατέληξε, «είναι θέμα κρίσης και όχι ερμηνείας».

Ειδικότερα, όσον αφορά το ενδεχόμενο να προκύπτει ασυμβίβαστο ή συγκρουόμενο συμφέρον σχετικά με τις δραστηριότητες της συζύγου του Sir Nicholson, ο Υπουργός Υγείας δήλωσε σχετικά ότι στη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δεν αναφέρεται ότι δημιουργείται ασυμβίβαστο, αλλά ότι οι δραστηριότητες αυτές αποτελούν δραστηριότητες συναφείς με τις δραστηριότητες του οργανισμού, αφού πρώτα τα εν λόγω στοιχεία που αφορούν τις δραστηριότητες του προέδρου του οργανισμού και της συζύγου του επιβεβαιωθούν ως προς την ακρίβειά τους και την ισχύ τους και αφού άλλα στοιχεία διερευνηθούν, ώστε το διορίζον όργανο, που είναι το Υπουργικό Συμβούλιο, να εξαγάγει τα τελικά και ασφαλή συμπεράσματά του ως προς την ύπαρξη ή μη ασυμβίβαστου. Η συνάφεια από μόνη της, κατέληξε, δεν υποδηλώνει και σύγκρουση συμφερόντων.

Στο πλαίσιο, πρόσθεσε, της ενίσχυσης της διαφάνειας των εργασιών του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, το διοικητικό συμβούλιο σε πρόσφατη συνεδρία του, έπειτα από σχετική πρόταση του προέδρου του οργανισμού, πήρε απόφαση σύμφωνα με την οποία μεταξύ άλλων για οποιαδήποτε συγκρουόμενα συμφέροντα πιθανόν να προκύψουν στο μέλλον από σχετικές δραστηριότητες τόσο ο πρόεδρος όσο και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ συμφώνησαν να μην προχωρούν σε αντίστοιχες συμβατικές σχέσεις ή διευθετήσεις ή συμβάσεις ή έγγραφα που μπορεί να κινήσουν διαδικασίες συναλλαγής ή δραστηριότητες που αφορούν τα θέματα για τα οποία έχουν δηλώσει συμφέρον. Ως εκ τούτου, κατέληξε, αυτή η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ διασφαλίζει τη μη ύπαρξη ασυμβίβαστου από τις συναφείς αυτές δραστηριότητες είτε τώρα είτε στο μέλλον σχετικά με τις εταιρείες οι οποίες αμιγώς δραστηριοποιούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Ως εκ τούτου, πρόσθεσε, στο πλαίσιο της διασφάλισης της διαφάνειας των εργασιών του ΟΚΥΠΥ, όπως είναι η θέση της κυβέρνησης, απέστειλε στις 24 Ιανουαρίου 2019, δηλαδή την ίδια ημέρα κατά την οποία διεξαγόταν η συνεδρία της επιτροπής, επιστολή προς τον πρόεδρο του ΟΚΥΠΥ Sir David Nicholson, με την οποία του ζητείται να απαντήσει γραπτώς κατά πόσο όλες οι εταιρείες στις οποίες έχουν συναφείς δραστηριότητες είτε αυτός είτε η σύζυγός του θα εξαιρεθούν από οποιαδήποτε προοπτική σύναψης συμφωνίας, διευθέτησης, σύμβασης, συνεργασίας ή εγγράφου με τον ΟΚΥΠΥ. Στη συνέχεια, κατέληξε, μετά την απάντησή του προέδρου του ΟΚΥΠΥ, το Υπουργικό Συμβούλιο, ως το καθ' ύλην αρμόδιο σώμα, θα αποφασίσει για τον περαιτέρω χειρισμό του όλου θέματος.

Τέλος, όσον αφορά το όλο θέμα που προκύπτει σχετικά με τον διορισμό του κ. Νικόλαου Πολύζου στη θέση του εκτελεστικού γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, δήλωσε ενώπιον της επιτροπής, όπως είχε αναφέρει και γραπτώς στη σχετική επιστολή του όπως αναλύεται πιο πάνω, ότι το θέμα αυτό δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Υγείας, αλλά αφορά το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ, το οποίο προέβη στον διορισμό του, και πρέπει, τόνισε, να κληθεί το διοικητικό συμβούλιο, το οποίο είναι σώμα με ξεχωριστή νομική οντότητα, να δώσει τις διευκρινίσεις αυτές.

ΣΤ. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ / ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ / ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ / ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εκφράζει τη θέση ότι υιοθετεί πλήρως και σε όλη τους την έκταση τα όσα ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας έχει αναλυτικά παραθέσει στις εν λόγω εκθέσεις του και, ως εκ τούτου, τα εν λόγω στοιχεία μαζί με τα υπόλοιπα στοιχεία/έγγραφα που κατατέθηκαν ενώπιόν της, καθώς και τα όσα διαμείφθηκαν ενώπιόν της αποτέλεσαν τη βάση για την εξαγωγή των συμπερασμάτων της, όπως αυτά αναφέρονται στην παρούσα έκθεσή της.
2. Η επιτροπή, για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημόσιων νοσηλευτηρίων και τη βελτίωση της ποιότητας της παροχής υπηρεσιών υγείας στο πλαίσιο της ορθής εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας, διαπιστώνει ότι εν τη γενέσει του ΟΚΥΠΥ υπήρξαν δύο διορισμοί οι οποίοι καθίστανται προβληματικοί και θα έπρεπε ευθύς εξαρχής να προβληματίσουν σοβαρά την εκτελεστική εξουσία και δη το Υπουργικό Συμβούλιο για τις ενδεχόμενες αρνητικές συνέπειες που θα προκύψουν στο γενικότερο σύστημα παροχής υγείας από τους εν λόγω διορισμούς. Ο πρώτος είναι ο διορισμός στη θέση του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, ο οποίος δημιουργεί ασυμβίβαστο, και ο δεύτερος είναι ο διορισμός στη θέση του εκτελεστικού γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, ο οποίος έγινε με παράτυπη ή/και παράνομη διαδικασία.

3. Η επιτροπή εκφράζει επίσης τις έντονες ανησυχίες της για την ενδεχόμενη νομική αποδοχή από την κυβέρνηση, που προκύπτει από την παραβίαση της σχετικής νομοθεσίας περί ασυμβίβαστου, καθώς, όπως αναφέρθηκε προγενέστερα, και τις ενδεχόμενες αρνητικές συνέπειες που θα επακολουθήσουν από τους εν λόγω προβληματικούς διορισμούς. Ως εκ τούτου, η επιτροπή σημειώνει ότι σε ένα ευνομούμενο κράτος τόσο ο Υπουργός Υγείας όσο και κατ' επέκταση το Υπουργικό Συμβούλιο πρέπει να ενεργούν ως θεματοφύλακες της άσκησης νόμιμης εξουσίας.
4. Η επιτροπή θεωρεί ατυχέστατη τη δήλωση του Υπουργού Υγείας ενώπιόν της, η οποία εκφράζει και τη θέση της κυβέρνησης για την εξαίρεση, δηλαδή τον εκ προοιμίου αποκλεισμό όλων των εταιρειών για τις οποίες ο Sir David Nicholson ή η γυναίκα του έχουν δηλώσει ότι οι δραστηριότητές τους έχουν συνάφεια με τον ΟΚΥΠΥ, από οποιαδήποτε προοπτική σύναψης συμφωνίας, σύμβασης ή συνεργασίας με τον οργανισμό. Συνεπώς, η επιτροπή θεωρεί μια τέτοια ενδεχόμενη πράξη ως έκδηλα έκνομη, η οποία αντίκειται στην ελευθερία των συμβάσεων και στο δικαίωμα του συμβάλλεσθαι ελευθέρως, και ότι για ένα τέτοιο σοβαρό θέμα το Υπουργικό Συμβούλιο όφειλε, εφόσον πρόκειται για νομικής φύσεως ζήτημα, να συμβουλευτεί και να ακούσει τον νομικό σύμβουλο του κράτους, τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.
5. Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία και τα έγγραφα που τέθηκαν ενώπιόν της, κρίνει ότι το παράτυπο ή/και το παράνομο που προκύπτει σχετικά με τον διορισμό του εκτελεστικού γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι ο συμβουλευτικός οίκος ο οποίος ανέλαβε τη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων των υποψηφίων δε συμπεριέλαβε στον αρχικό κατάλογό τον τελικά επιλεγέντα εκτελεστικό γενικό διευθυντή, καθότι δεν πληρούσε το ουσιαστικό κριτήριο της δεκαπενταετούς πείρας, ενδεχομένως να δημιουργήσει στο μέλλον περαιτέρω προβλήματα, καθότι μπορεί να συμπαρασύρει άλλες διοικητικές πράξεις ή/και αποφάσεις, προκαλώντας έννομες συνέπειες εις βάρος της πορείας της ομαλής εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας και παράλληλα η κυβέρνηση ενδεχομένως να κληθεί να καταβάλει σχετικές αποζημιώσεις. Ως εκ τούτου, η επιτροπή καλεί το Υπουργικό Συμβούλιο όπως εγκύψει σοβαρά επί του θέματος αυτού και λάβει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα/ενέργειες, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, προς αποφυγή των οποιωνδήποτε αρνητικών συνεπειών δημιουργούνται από την έγκριση της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ για διορισμό του κ. Νικόλαου Πολύζου στη θέση του εκτελεστικού γενικού διευθυντή του ΟΚΥΠΥ.
6. Η επιτροπή, αναφορικά με το θέμα που προκύπτει για ενδεχόμενη φορολογική απάτη/φοροδιαφυγή από τον εκτελεστικό γενικό διευθυντή του ΟΚΥΠΥ, καλεί τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας όπως παρακολουθεί το θέμα και ενημερώσει εν ευθέτω χρόνω την επιτροπή για την έκβαση του ζητήματος αυτού. Τέλος, η επιτροπή καλεί επίσης τον Έφορο Φορολογίας όπως εξετάσει το ενδεχόμενο φορολογικής απάτης και ενημερώσει με σχετική έκθεσή του τα καθ' ύλην αρμόδια προς τούτο όργανα/υπηρεσίες του κράτους και δη τη Βουλή των Αντιπροσώπων, τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.
7. Η επιτροπή θεωρεί ειδικότερα ότι ο διορισμός του προέδρου του ΟΚΥΠΥ αποτελεί κραυγαλέα περίπτωση παραβίασης της νομιμότητας, πράξη η οποία έπρεπε να προσεχθεί ιδιαίτερα, αφού αποτελεί ενδεχομένως την πιο σημαντική απόφαση διορισμού αξιωματούχου της πολιτείας στον πολύ ευαίσθητο τομέα της υγείας, πολύ δε περισσότερο σε έναν οργανισμό όπως ο ΟΚΥΠΥ, του οποίου ο ρόλος στο πλαίσιο της επιτυχούς εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας είναι καθοριστικός και ουσιαστικός.
8. Η επιτροπή σημειώνει ότι ο Sir David Nicholson ως πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, ενός οργανισμού που έχει υπό την εποπτεία και την αρμοδιότητά του όλα τα κρατικά νοσοκομεία της Κύπρου, δεν μπορεί ταυτόχρονα να έχει ιδιότητα προέδρου άλλων νοσοκομείων και γι' αυτό και μόνο τον λόγο και σύμφωνα με τη σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας θεωρεί ότι προκύπτει ασυμβίβαστο, καθότι επίσης προκύπτει η ύπαρξη άμεσου ή έμμεσου συμφέροντος σε σχέση με νοσοκομειακές μονάδες στο Ηνωμένο Βασίλειο και πρέπει άμεσα η εκτελεστική εξουσία να προβεί στη λήψη των κατάλληλων μέτρων ή/και ενεργειών προς επαναφορά στη νομιμότητα.

Z. ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΛΗΞΗ / ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησας Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καλεί την κυβέρνηση και δη το Υπουργικό Συμβούλιο, που είχε την αποφασιστική αρμοδιότητα για τη διενέργεια έρευνας για την ύπαρξη ή μη του ασυμβίβαστου πριν από τον διορισμό, αλλά και κατά τη διάρκεια της διατήρησης της θέσης του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ, όπως επανεξετάσει την απόφασή του που αφορά τον εν λόγω διορισμό και προβεί στην ανάλογη θεραπεία. Περαιτέρω, η επιτροπή καλεί το Υπουργικό Συμβούλιο όπως προβεί άμεσα στις απαραίτητες ενέργειες, με σεβασμό στη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με τρόπο που να διασφαλίζεται η νομιμότητα και το κράτος δικαίου.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, το μέλος της βουλευτής του ΕΛΑΜ, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου κρίνουν πραιτέρω ότι προκύπτει σύγκρουση συμφέροντος η οποία δημιουργεί ασυμβίβαστο με τον διορισμό και τη διατήρηση του Sir David Nicholson στη θέση του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ και ως εκ τούτου καλούν την κυβέρνηση όπως θέσει τέρμα στην παρανομία και προχωρήσει άμεσα στην παύση του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ Sir David Nicholson.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού συνήλθε σε συνεδρία, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2019, και αφού επέφερε ορισμένες τροποποιήσεις/προσθήκες επί του αρχικού κειμένου της έκθεσης, αποφάσισε την υιοθέτηση του τελικού κειμένου όπως αυτό έχει διαμορφωθεί στην παρούσα έκθεσή της και ταυτόχρονα την υποβολή της έκθεσης στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλέσω τον πρόεδρο της επιτροπής κ. Ζαχαρία Κουλία σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, δυο-τριών, τριάμισι λεπτών, να μας πει λίγα λόγια από την έκθεση.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, μη δυστροπείτε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξήγα τους γιατί πρέπει να διαβάσουν την έκθεση μόνο.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Η έκθεση είναι 57 σελίδες, είναι μπροστά σας, για ευκολία σας θα διαβάσω μόνο τις 55!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσες θα διαβάσεις;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα διαβάσω τίποτε. Να πω τα συμπεράσματα μόνο και θα τα πω διά ζώσης στα τριάμισι λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστό. Αυτό έχουμε συνεννοηθεί.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όπως ξέρετε, αγαπητοί συνάδελφοι, υπήρχαν δύο σοβαρά προβλήματα με τους διορισμούς στον ΟΚΥΠΥ, στο συμβούλιο που ήταν διορισμένος ο κ. Nicholson και που ήταν εκτελεστικός ο κ. Πολύζος. Έγινε η έκθεση από τον Ελεγκτή και διαπιστώθηκε ότι ο κ. Nicholson είχε ασυμβίβαστο, διότι η σύζυγός του ήταν υπεύθυνη για κάποια νοσοκομεία στο Λονδίνο, ο δε κ. Πολύζος επιλέγηκε έξω από τη νομοθεσία που προέβλεπε για το ΓΕΣΥ. Το κράτος τότε ανέθεσε σε έναν οργανισμό λογιστών να κάμει επιλογή τριών ατόμων. Πράγματι πληρώσαμε και €92.000 ως κράτος και επιλέξαν τρία άτομα. Τότε δυστυχώς ο τότε υπουργός, αντί να διορίσει έναν από τους τρεις, διόρισε εκτελεστικό τον κ. Πολύζο. Δημιουργήθηκε θέμα με τον κ. Πολύζο με τα φορολογικά τους, νομίζω ο πρώτος που το έθιξε ήταν ο συνάδελφος ο Μαρίνος, έγινε η έκθεση από τον Ελεγκτή και από τον Γενικό Εισαγγελέα, η οποία ήταν καταπέλτης και για τους δύο, και δυστυχώς δεν εισακούστηκε η επιτροπή.

Και ποιες ήταν οι συνέπειες; Οι συνέπειες δυστυχώς ήταν ότι οι δύο βασικοί εκτελεστές της εφαρμογής της νομοθεσίας για το ΓΕΣΥ που είχαν να κάμουν δύο σημαντικά ζητήματα, την ανεξαρτητοποίηση των νοσοκομείων και τη συνεννόηση με τον ιατρικό κόσμο, για να μπουν στο ΓΕΣΥ, ούτε το ένα εκάμαν ούτε το άλλο. Και έτσι, για πληροφόρηση του σώματος, για να δείτε ποιες ήταν οι επιλογές της προηγούμενης πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου, δηλαδή του τότε υπουργού και του σημερινού, επέμεναν σ' αυτά τα δύο άτομα, στον κ. Nicholson και στον κ. Πολύζο. Ο κ. Nicholson διόρισε άλλους δύο ή τρεις Άγγλους στο συμβούλιο, ερχόταν την Κυριακή τη νύχτα, πήγαινε στο Χίλτον, περνούσε καλά και έκαμνε μια συνεδρία κάθε Δευτέρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι γράφει η έκθεση; Ότι ο κ. Nicholson περνούσε καλά;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Με συγχωρείτε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' πού την έκθεση που διαβάζεις ή λες τις απόψεις σου;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όχι, έν' μες στην έκθεση! Ερχόταν και έφευγε την επομένη το απόγευμα. Το ίδιο συνέβαινε και με τον κ. Πολύζο, ο οποίος ειρήσθω εν παρόδω ήταν καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Θράκης. Έφευγε Πέμπτη απόγευμα και επέστρεφε Τρίτη απόγευμα και την επόμενη Πέμπτη έφευγε, δηλαδή έμενε μόνο την Τετάρτη, και μάλιστα, ενώ αναμέναμε όλοι να αναβαθμίσουν τα νοσοκομεία, εκείνο που έκαμνε ο κ. Πολύζος ήταν να είναι υποψήφιος στη Λυκόβρυση Αττικής! Ήταν και υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος. Δηλαδή στην ουσία έμεναν από μια ημέρα.

Τούτο είχε ως αποτέλεσμα να μη γίνει εκείνο το βασικό που έπρεπε να γίνει, δηλαδή η ανεξαρτητοποίηση των νοσοκομείων και η συνεννόηση με τον ιατρικό κόσμο. Και υποχρεωθήκαν εκ των πραγμάτων και λόγω των αποτελεσμάτων αυτής της έκθεσης τον μεν κ. Πολύζο να τον παραιτήσει το διοικητικό συμβούλιο, ο δε κ. Nicholson να παραιτηθεί μόνος του, διότι βρεθήκαν ενώπιον αυτής της έκθεσης.

Και θέλω να επισημάνω το εξής, που είναι αποτέλεσμα της τραγωδίας της εφαρμογής του ΓΕΣΥ. Σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι... Να σας πω ένα παράδειγμα, το οποίο αξίζει τον κόπο να το πω εδώ, για να σας προβληματίσουν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ακόμα ένα λεπτό, κύριε Κουλία.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ένα λεπτό.

Προχθές ένας φαντάρος μας πήγε στο νοσοκομείο εδώ στη Λευκωσία και έπαθε αποκόλληση του αμφιβληστροειδούς και του είπαν «να πάεις, κύριε, στον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας». Ένα παιδί νεαρό. Υποχρεώθηκε ο Υπουργός Άμυνας και ο γενικός διευθυντής να πάρουν τη γενική διευθύντρια. Και τότε η γενική διευθύντρια μερίμνησε με τη μέθοδο των κουπονιών να τον στείλει στη Λεμεσό να χειρουργηθεί με €1.500. Προηγουμένως ήταν €2.700. Η διευθύντρια έκαμε διαγωνισμό και έριξε τις τιμές κατά €700 και υποχρεώθηκε ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής να μεσολαβήσουν προς τη γενική διευθύντρια, για να εφαρμόσουν το σύστημα των κουπονιών και το ΓΕΣΥ του είπε... Τα χέρια πάνω.

Προχθές, για να δείτε τι σημαίνει ανεξαρτητοποίηση των νοσοκομείων. Αντί να ανεξαρτητοποιηθούν τα νοσοκομεία, εδιδάλυσαμέν τα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία, μα, τούτα έν' μες στην έκθεση;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ή έν' καινούρια η έκθεση τούτη;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε παρακαλώ πολύ, έν' τόσο σημαντικό. Μια ζωή εχάθηκε στη Λάρνακα, λόγω του ότι δεν είχαμε πνευμονολόγο. Επί μέρες πηγαينوερχόταν. Αυτό είναι το ΓΕΣΥ και καλέσαμε καμπόσους συνταξιούχους γιατρούς, εδύσαμέν τους παχουλούς μισθούς, για να κάμουμε ΓΕΣΥ. Το ΓΕΣΥ δε γίνεται με τούτο τον τρόπο. Πρέπει το κράτος και η κυβέρνηση και προπάντων ο Πρόεδρος να τους μαζέψει κοντά να δουν τι θα κάμουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ πολύ. Έχει ολοκληρωθεί η εξέταση του θέματος.

Περαιτέρω, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι το επόμενο, που είναι και το τελευταίο θέμα στο Κεφάλαιο Τέταρτο, τιποφορείται «Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορούν να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας». Είναι θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Μιχάλη Γιωργάλλα. Υπενθυμίζω σχετικά ότι το θέμα αυτό θα συζητηθεί από κοινού με την έκθεση της Υποεπιτροπής της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τη Μελέτη του Δημογραφικού Προβλήματος, αλλά θα μείνει μετά τις διακοπές. Αδικούμε λίγο το θέμα, είναι πολύ σοβαρό, αλλά θα το αδικήσουμε περισσότερο, αν δεν του δώσουμε αρκετό χρόνο για συζήτηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη τακτική συνεδρία της Βουλής, που είναι και η τελευταία, ορίζεται για την ερχόμενη Παρασκευή, 12 Ιουλίου 2019, στις 10.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου των κ. Ελένης Μαύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Νίκου Νουρή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Λίνου Παπαγιάννη εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.080-2019).
2. Ο περί του Δικαιώματος Ορισμένων Υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν *Ελεύθερα* στη Δημοκρατία Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.096-2019).
3. Ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.091-2016).
4. Ο περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.102-2019).
5. Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.103-2019).
6. Οι περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Χορήγηση και Αναθεώρηση Πιστωτικών Διευκολύνσεων) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.046-2019).
7. Οι περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Χορήγηση Δανείων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.047-2019).
8. Ο περί Παροχής Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.052-2019).
9. Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.053-2019).
10. Ο περί Ποινικών Κυρώσεων για την Κατάχρηση της Αγοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.140-2019).
11. Ο περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβίβασης της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και της Ιδρύσεως του Υπουργείου Παιδείας Νόμου, (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Λουκαΐδη, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργου Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.074-2019).
12. Ο περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και (4) του περί Μεταβίβασης της

- Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και της Ιδρύσεως του Υπουργείου Παιδείας Νόμου, (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.084-2019).
13. Ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.125-2019).
14. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου των κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Κυριάκου Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.085-2019).
15. Οι περί Γραπτών Εξετάσεων για Εγγραφή και Κατάταξη στους Πίνακες Διορισίμων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.074-2019).
16. Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και των κ. Γιώργου Περδίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.056-2019).
17. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.141-2019).
18. Ο περί Κέντρων Αναψυχής (Άδειες Εκπομπής Ήχου) (Καταργητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.152-2019).
19. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.151-2018).
20. Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.152-2018).
21. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.147-2019).
22. Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου των κ. Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά, βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.082-2019).
23. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου των κ. Νικόλα Παπαδόπουλου, Άγγελου Βότση και Μαρίνου Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών, Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης και Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.075-2019).

24. Ο περί της Αναστολής των Διαδικασιών Εκποίησης Ενυπόθηκων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.090-2019).
25. Ο περί της Μεταφοράς του Προσωπικού του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.055-2019).
26. Ο περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.056-2019).
27. Ο περί Γεωργικής Ασφάλισης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.057-2019).
28. Ο περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.116-2019).
29. Ο περί της Πρόληψης και Διαχείρισης της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Χωροκατακτητικών Ξένων Ειδών Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.146-2019).
30. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Σκύλων και Γατών σε Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Φύλαξης) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.021-2019).
31. Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.145-2019).
32. Οι περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Παροχή Στέγασης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.057-2019).
33. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Γεώργιου Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Χριστιάνας Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή της Αλληλεγγύης, και Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία-Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.076-2018).
34. Ο περί της Πρόληψης και της Καταστολής της Βίας στους Αθλητικούς Χώρους (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου των κ. Γεώργιου Γεωργίου και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.087-2019).
35. Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρη Συλλούρη και κ. Ανδρέα Κυπριανού και Γεώργιου Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή της Αλληλεγγύης).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.044-2018).
36. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

- (Αρ. Φακ. 23.01.060.132-2019).
37. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.060-2019).
38. Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.061-2019).
39. Ο περί Εθελοντών Πυροσβεστών Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.025-2019).
40. Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) - Θέση Εφόρου Ασφαλίσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.069-2019).
41. Οι περί Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας - Θέση Επιχειρησιακού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.077-2019).
42. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού, Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ και Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.065-2019).
43. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Κλάδος Επισκεπτριών Υγείας - Θέσεις Προϊστάμενης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας, Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας Α΄ και Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.066-2019).
44. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Νοσηλευτικός Κλάδος Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού, Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ και Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.067-2019).
45. Οι περί Γραφείου Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Α΄, Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.052-2019).
46. Οι περί Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος - Θέσεις Επόπτη ΑΔΕΕΛΕΠ, Λειτουργού ΑΔΕΕΛΕΠ και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.068-2019).
47. Οι περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.075-2019).
48. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.049-2019).
49. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εγκαταστάσεις με Συρματόσχοινα) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.051-2019).

50. Ο περί Διαπραγματευτή της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας για το Κυπριακό (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.127-2019).
51. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για συνεργασία στον τομέα των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.045-2019).
52. Ο περί της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδίκων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.092-2019).
53. Ο περί της Συμφωνίας για την Ίδρυση του Διεθνούς Ιδρύματος Ευρωπαϊκής Ένωσης - Κρατών Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.178-2018).
54. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.227-2018).
55. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σερβίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.228-2018).
56. Σχέδιο απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων για την τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας.
(Αρ. Φακ. 23.15.001).
57. Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για αλληλεγγύη προς τον κουρδικό λαό και τον Κούρδο αγωνιστή Serkez Korkmaz.
(Κατατέθηκε από το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.10.001).
58. Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για την προσπάθεια της Τουρκίας να αλλάξει το καθεστώς της περικλειστής πόλης της Αμμοχώστου.
(Κατατέθηκε από τους κ. Γεώργιο Γεωργίου, Κυριάκο Χατζηγιάννη, Γιώργο Κάρουλλα και Ονούφριο Κουλλά, βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.10.001).
59. Ο περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2011.
(Πρόταση νόμου των κ. Ζαχαρία Κουλία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Γιώργου Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.052.059-2011).
60. Ο περί Κέντρων Αναψυχής (Άδειες Εκπομπής Ήχου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.132-2018).
61. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.053-2019).

62. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.054-2019).
63. Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Θέση Γενικού Διευθυντή) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.055-2019).
64. Οι περί Εθνικής Φρουράς (Στρατιωτικά Μετάλλια) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.062-2019).
65. Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Στρατιωτικά Μετάλλια) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.063-2019).
66. Οι περί της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.064-2019).
67. Οι περί Φυλακών (Γενικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.070-2019).
68. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Παιχνίδια) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.071-2019).
69. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Εκπαιδευτή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.072-2019).
70. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Δασκάλου και Νηπιαγωγού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.073-2019).
71. Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).
72. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.051-2017).
73. Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.097-2017).
74. Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρόωρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.054.100-2017).
75. Οι περί Σχολής Κωφών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.055.012-2018).
76. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.037-2019).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

«Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορούν να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).

(Αρ. Φακ. 23.05.052.002-2019).

[Στις 11 Ιουλίου 2019 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την Παρασκευή, 12 Ιουλίου 2019, στις 10.00 π.μ., προστίθενται τα ακόλουθα θέματα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Ενδέκατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019.
(Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.089-2018).
2. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου του κ. Ζαχαρία Κουλία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.039-2019).]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα είναι βαριά και είναι μέχρι πτώσεως!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα το υποβάλω και γραπτώς. Είναι μία έκκληση, αν είναι δυνατόν, να ξεκινήσει η συνεδρία της ολομέλειας την Πέμπτη το απόγευμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συζητήθηκε η εισήγησή σου, κ. Σιζόπουλε, απερρίφθη, συζητήθηκαν άλλες εισηγήσεις, να ξεκινήσουμε 8.00 π.μ., 8.30 π.μ., 9.00 π.μ. Καταλήξαμε στις 10.00 π.μ. Είναι τελεσίδικο, ευχαριστώ πολύ και καλή συνέχεια την άλλη Παρασκευή.

Προετοιμαστείτε πολύ και να μιλάτε λίγο να τελειώσουμε!

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 13.44 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κουλλά Ονούφριος
Γεωργίου Γεώργιος	Κυπριανού Ανδρέας
Δημητρίου Αννίτα	Κυριακίδου Στέλλα
Δημητρίου Δημήτρης	Κωνσταντίνου Κώστας
Δίπλαρος Ευθύμιος	Μαυρίδης Μάριος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Νουρής Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρτίδης Αντρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Σάββα Ευανθία
Κέττηρος Νίκος	Στεφάνου Στέφανος

Κουκουμά Κούτρα Σκεύη
Κώστα Κώστας

Τζιοβάνης Χριστάκης
Φακοντής Αντρέας

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα
Κουλίας Ζαχαρίας

Λεωνίδου Πανίκος
Ορφανίδης Χρίστος
Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής

Σιζόπουλος Μαρίνος

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης
(Πρόεδρος Βουλής)

Γιωργάλλας Μιχάλης

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Προσφώνηση του Προέδρου της Βουλής κ. Δημήτρη Συλλούρη και αντιφώνηση του Προέδρου της Εθνικής Συνέλευσης της Δημοκρατίας της Αρμενίας κ. Ararat Mirzoyan.
2. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην επέτειο της έκρηξης στη ναυτική βάση «Ευάγγελος Φλωράκης» στο Μαρί και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των θυμάτων.
3. Αναφορά στον θάνατο του πρώην βουλευτή Παύλου Δίγκλη και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη του.
4. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Συμμετοχή των κ. Άγγελου Βότση, Ελένης Σταύρου, Νίκου Κέττηρου και Ηλία Μυριάνθους στην 61^η Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των Κοινοβουλίων των Χωρών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COSAC) στο Βουκουρέστι.
  - β. Συμμετοχή των κ. Στέλλας Κυριακίδου και Κωστή Ευσταθίου στο Τρίτο Μέρος της Συνόδου 2019 της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) στο Στρασβούργο.
  - γ. Συμμετοχή του κ. Νίκου Τορναρίτη σε συνεδρία της Μόνιμης Επιτροπής Πολιτικών Υποθέσεων της Ασιατικής Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης στο Ιράν.
  - δ. Συμμετοχή της κ. Αννίτας Δημητρίου στη Διάσκεψη Κορυφής Γυναικών Πολιτικών Ηγετών στο Τόκιο.
  - ε. Συνάντηση του Προέδρου της Βουλής, των μελών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων και της αντιπροσωπίας της Βουλής στη Διακοινοβουλευτική Ένωση με την Πρόεδρο της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης Gabriela Cuevas Barron κατά την επίσημη επίσκεψή της στην Κύπρο.
  - στ. Συμμετοχή των κ. Αντρου Κυπριανού, Άγγελου Βότση και Άννας Θεολόγου στο 2^ο Διεθνές Συνέδριο για την Ανάπτυξη του Κοινοβουλευτισμού στη Μόσχα.

5. Ενημέρωση για απουσίες βουλευτών από τη συνεδρία της ολομέλειας λόγω συμμετοχής τους σε άλλες δραστηριότητες της Βουλής.
6. Ανακοίνωση αλλαγών στη σύνθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Παιδείας και Πολιτισμού, Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Αναθεώρηση και Εκσυγχρονισμό του Κανονισμού της Βουλής, Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Ενέργειας, Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού, Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως και Νομικών.
7. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Δέκατης Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2018», παρατηρήσεις του κ. Γιώργου Περδίκη και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Ενδέκατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019».
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Πανίκος Λεωνίδου, Γιώργος Περδίκης, Αντρέας Καυκαλιάς, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Λιλλήκας, Ονούφριος Κουλλά) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Απόσπασης Εργοδοτούμενων Αορίστου Χρόνου της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 2019».
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Γιώργος Περδίκης, Λίνος Παπαγιάννης, Αντρέας Φακοντής, Ανδρέας Κυπριανού, Μιχάλης Γιωργάλλας, Ζαχαρίας Κουλιάς, Άννα Θεολόγου, Άριστος Δαμιανού, Μάριος Μαυρίδης, Νίκος Τορναρίτης, Σκευή Κούτρα Κουκουμά) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
10. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Άγγελος Βότσης, Άννα Θεολόγου, Γιώργος Περδίκης, Στέφανος Στεφάνου, Ονούφριος Κουλλά) και ψήφισή της σε νόμο.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας Α΄ και Λειτουργού Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», συζήτηση (Κωστής Ευσταθίου, Γιώργος Περδίκης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Δημήτρης Δημητρίου, Πρόεδρος) και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων και Εσπερινών Σχολών Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Κανονισμοί του 2019», αγορεύσεις (Αντρέας Καυκαλιάς, Αννίτα Δημητρίου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Κάρουλλας) και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συντηρούμενα Τέκνα Δικαιούχου Ηλικίας άνω των 21 Ετών και Απόδειξη Συνήθους Διαμονής) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Συντηρούμενα Τέκνα Δικαιούχου Ηλικίας άνω των Είκοσι Ενός Ετών και Απόδειξη Συνήθους Διαμονής) Κανονισμοί του 2019».
14. Εισήγηση του κ. Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για αναβολή της πρότασης νόμου «Ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016», παρατηρήσεις της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και του κ. Νίκου Τορναρίτη και απόφαση για αναβολή της.
15. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Κωστής Ευσταθίου, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Ελένη Μαύρου) και ψήφισή της σε νόμο.
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 3).
17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
18. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
19. Ερωτήσεις βουλευτών:
Εισπράξεις εισφορών και πληρωμές από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Εγκατάσταση ανελκυστήρα σε πολυκατοικία σε κυβερνητικό οικισμό στη Λάρνακα - Κατάθεση τροποποιητικού νομοσχεδίου για τον περί Πώλησεως Οινοπνευματωδών Ποτών Νόμο (ΚΕΦ. 144) - Τοποθέτηση αφισών σε οδικές πινακίδες και πασσάλους της ΑΗΚ - Κώδικας για το κλάδεμα των δέντρων -

Αναθεώρηση του πειθαρχικού κώδικα της αστυνομίας - Σχέδιο επιχορήγησης διακοπών χαμηλοσυνταξιούχων - Αιτήσεις διεθνούς προστασίας - Καθορισμός ενιαίας πολιτικής τιμολόγησης του νερού για κτηνοτροφικούς σκοπούς - Παρέμβαση Τούρκων γεωργών σε τεμάχια με ελληνοκυπριακή σοδειά και οι οικονομικές συνέπειες - Μετονομασία του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος σε Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής και αναβάθμιση του τομέα κλιματικής αλλαγής σε τμήμα - Οι ευρωπαϊκοί στόχοι της Κύπρου για διαχείριση των απορριμμάτων και αποβλήτων και εφαρμογή μεθόδων κυκλικής οικονομίας - Οχληρία από κτηνοτροφικές μονάδες στην ευρύτερη περιοχή Νήσου - Πληροφορίες για τερματισμό της λειτουργίας γραφείων της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας στην Ευρύχου - Ψάρεμα με καλάμι - Επίδομα ενοικίου για εκτοπισθέντες φοιτητές εξωτερικού.

20. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Παράνομη δεξιά στροφή οχημάτων στη λεωφόρο Νίκου Παττίχη στη Λεμεσό και ανάγκη δημιουργίας νησίδας - Επιχορήγηση ΚΟΑ προς σχολικές εφορίες - Ο καθορισμός και η εφαρμογή του πλαισίου αλιευτικού τουρισμού - Αξιολόγηση των διαγνωστικών εξετάσεων για εντοπισμό μαθησιακών δυσκολιών σε παιδιά προδημοτικής ηλικίας - Η εφαρμογή της νομοθεσίας για την ηλεκτρονική υπογραφή - Ατύχημα σε λούνα παρκ και οι σχετικοί έλεγχοι - Το ενδεχόμενο ανοίγματος καταστήματος JUMBO πλησίον του The Mall of Cyprus και αντιμετώπιση των πιθανών προβλημάτων - Ετοιμασία και κατάθεση στη Βουλή προς ψήφιση της τροποποιητικής νομοθεσίας για τους κυνηγετικούς σκύλους - Έλεγχος συστημάτων συναγερμού στα σχολεία.

21. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα «Εξέταση θεμάτων που αφορούν τους διορισμούς του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του γενικού διευθυντή του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), καθώς και το ασυμβίβαστο που προκύπτει για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ», παρατηρήσεις του κ. Ζαχαρία Κουλία και λήξη αυτού.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 12^{ης} Ιουλίου 2019*

Ωρα έναρξης: 10.22 π.μ.

Αρ. 29

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Να παρακαλέσω να πάρετε τις θέσεις.

Παρακαλώ τους παρόντες βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Την Δευτέρα, 8 Ιουλίου, επικοινωνήσα τηλεφωνικώς με τον νέο Πρωθυπουργό της Ελλάδας κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, για να τον συγχαρώ για την εκλογική του νίκη, διαβιβάζοντας και τις ευχές όλων των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Του απέστειλα επίσης γραπτό συγχαρητήριο μήνυμα αναφερόμενος ιδιαίτερα στους κοινούς αγώνες Ελλάδας και Κύπρου και στην αλληλοϋποστήριξη που διακρίνει πάντοτε τις σχέσεις των αδελφών λαών μας.

Εξέφρασα την πεποίθηση ότι θα συνεχίσουμε τους αγώνες μας με εθνική ομοψυχία στα ευρωπαϊκά και διεθνή βήματα, ενισχύοντας περαιτέρω τις δυνατότητές μας στην παγκόσμια πολιτική σκηνή.

Παρακαλώ τώρα τη γραμματέα όπως διαβάσει τις αναφορές που έχουμε στη σημερινή συνεδρία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, πρόεδρος της Κυπριακής Αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου, συμμετείχε στις 4 και 5 Ιουλίου, στο Μιλάνο, σε συνεδρία της Μόνιμης Επιτροπής της Συνέλευσης για την Οικονομική Συνεργασία και το Περιβάλλον με θέμα «Εναλλακτικές αγορές επιχειρηματικών κεφαλαίων για οικονομική ανάπτυξη στη Μεσόγειο».

Οι κ. Γεώργιος Τ. Γεωργίου και Γεώργιος Κ. Γεωργίου και Χρίστος Ορφανίδης συμμετείχαν εξάλλου σε κοινή συνεδρία της Μόνιμης Επιτροπής για την Πολιτική Συνεργασία και Ασφάλεια και της Μόνιμης Επιτροπής για τον Διαπολιτισμικό Διάλογο και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Άγκυρα, στις 19 και 20 Ιουνίου. Συμμετείχαν επίσης σε επίσκεψη σε προσφυγικό καταυλισμό.

Σε παρέμβασή του ο κ. Γεώργιος Τ. Γεωργίου, απαντώντας σε αναφορές του Υπουργού Εξωτερικών της Τουρκίας, υπενθύμισε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία επιδιώκει δίκαιη λύση βασισμένη στο διεθνές δίκαιο και τα σχετικά ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, χωρίς επεμβατικά δικαιώματα και εγγυήσεις. Τόνισε επίσης ότι οι προκλητικές ενέργειες της Τουρκίας στην Κυπριακή ΑΟΖ αποτελούν κατάφωρη καταπάτηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Δημοκρατίας και έχουν τύχει της ανάλογης καταδίκης από τη διεθνή κοινότητα.

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίας ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Σε δική του παρέμβαση ο κ. Γεώργιος Κ. Γεωργίου ανέφερε ότι η Κύπρος κατατάσσεται πρώτη ως ευρωπαϊκή χώρα δέκτης μεταναστών, αιτητών πολιτικού ασύλου και προσφύγων κατ' αναλογία πληθυσμού, απευθύνοντας έκκληση για αλληλεγγύη και επιμερισμό της ευθύνης ανάμεσα στα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εξέφρασε δε δυσαρέσκεια για την άρνηση της Τουρκίας να εφαρμόσει τη Συμφωνία Επανεισδοχής σε σχέση με την Κύπρο.

Ο κ. Νίκος Τορναρίτης εκπροσώπησε τη Βουλή στη 12^η Γενική Συνέλευση της Παγκόσμιας Διακοινοβουλευτικής Ένωσης Ελληνισμού (ΠαΔΕΕ), στην Αθήνα, στις 7 και 8 Ιουλίου. Ο κ. Τορναρίτης επαναβεβαίωσε τους άρρηκτους και αδελφικούς δεσμούς της Κύπρου με τη διασπορά και προέβη σε ενημέρωση των βουλευτών-μελών της Παγκόσμιας Διακοινοβουλευτικής Ένωσης Ελληνισμού σχετικά με το κυπριακό πρόβλημα. Η Γενική Συνέλευση της Παγκόσμιας Διακοινοβουλευτικής Ένωσης Ελληνισμού υιοθέτησε ψήφισμα στο οποίο καταδικάζονται οι παράνομες ενέργειες της Τουρκίας στην ΑΟΖ της Κύπρου, καλώντας για άμεσο τερματισμό τους και για σεβασμό της κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο Πρόεδρος της Εθνικής Συνέλευσης της Αρμενίας, επικεφαλής πολυμελούς υψηλόβαθμης κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας, πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο, από τις 3 έως 6 Ιουλίου έπειτα από σχετική πρόσκληση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάνε μια παύση εδώ, κυρία Δημητρίου. Νομίζω επέρασε αρκετή ώρα τζιαι λίγη καθυστέρηση. Νομίζω να καταλαγιάσει λίγο η μεταξύ μας επικοινωνία η θορυβώδης.

Συνέχισε, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η κοινοβουλευτική αντιπροσωπία μαζί με τον Πρόεδρο της Εθνικής Συνέλευσης της Αρμενίας είχαν συνάντηση με τον Πρόεδρο της Βουλής και έγιναν δεκτοί από τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου κ. Χρυσόστομο Β΄. Ο Πρόεδρος της Αρμενικής Εθνοσυνέλευσης προσφώνησε την ολομέλεια της Βουλής την περασμένη Παρασκευή.

Πραγματοποιήθηκαν επίσης χωριστές συναντήσεις με τον πρόεδρο και μέλη της Ομάδας Φιλίας Κύπρου-Αρμενίας στη Βουλή των Αντιπροσώπων, με τον Υπουργό Άμυνας, τον δήμαρχο Λευκωσίας, τον Αρχιεπίσκοπο Αρμενίων Κύπρου και εκπροσώπους συνδέσμων και οργανώσεων των Αρμενίων της Κύπρου.

Κατά την επίσκεψη επαναβεβαιώθηκαν οι αδελφικές σχέσεις Κύπρου-Αρμενίας και συμφωνήθηκε μεταξύ άλλων η περαιτέρω προώθηση της κοινοβουλευτικής μας συνεργασίας σε τριμερή σχηματισμό με τη Βουλή των Ελλήνων εν ευθέτω χρόνω.

Η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου ως επικεφαλής μαζί με τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη και τον κ. Χαράλαμπο Πιπτοκοπίτη συμμετείχαν στις εργασίες της 28^{ης} Ετήσιας Συνόδου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (Κ Σ ΟΑΣΕ), στο Λουξεμβούργο, μεταξύ 4 και 8 Ιουλίου. Σε εκλογές για την ανάδειξη προεδρείων των επιτροπών της Συνέλευσης ο κ. Χατζηγιάννης εξελέγη ομόφωνα Πρόεδρος της Επιτροπής για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ανθρωπιστικά Θέματα και υπό την ιδιότητά του αυτή καθίσταται μέλος του προεδρείου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη.

Ως μέχρι πρότινος εισηγητής της εν λόγω επιτροπής ο κ. Χατζηγιάννης παρουσίασε έκθεση και προσχέδιο ψηφίσματος επί του γενικού θέματος της συνόδου με τον τίτλο «Η ενίσχυση της αειφόρου ανάπτυξης για την προώθηση της ασφάλειας και ο ρόλος των κοινοβουλίων», το οποίο εγκρίθηκε από την ολομέλεια της Συνέλευσης.

Ο κ. Χατζηγιάννης παρουσίασε επίσης έκθεση συμπερασμάτων για την ανθρωπιστική κατάσταση στην Ανατολική Ουκρανία, που συντάξε από κοινού με την απερχόμενη πρόεδρο της επιτροπής, Ελβετίδα βουλευτή κ. Margareta Kiener Nellen, μετά από δύο επιτόπιες διερευνητικές επισκέψεις τους.

Η κ. Χαραλαμπίδου κατέθεσε ψήφισμα με τίτλο «Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων στην πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς στην περιοχή του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη», το οποίο επίσης εγκρίθηκε από την ολομέλεια της Κ Σ ΟΑΣΕ. Τα δύο ψηφίσματα των Κυπρίων βουλευτών περιλαμβάνονται στην Τελική Διακήρυξη της Συνόδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχουν κάποιοι κανονισμοί οι οποίοι αναμένεται να εγκριθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο σήμερα και πρέπει να κατατεθούν και να συζητηθούν στο τέλος της σημερινής συνεδρίας μαζί με τα υπόλοιπα θέματα του Υπουργείου Παιδείας με τους αριθμούς 11 έως 15. Οι κανονισμοί αυτοί τιτλοφορούνται «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Υπάρχει επίσης και μια συναφής πρόταση νόμου του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του ΔΗΚΟ που τιτλοφορείται «Ο περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3 (2) και 4

του περί Μεταβιβάσεως και Ασκήσεως των αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και περί του Υπουργείου Παιδείας Νόμου, (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019», για την οποία υπάρχει αίτημα να κηρυχτεί επείγουσα και να συζητηθεί μαζί με τα υπόλοιπα θέματα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, τα θέματα κατατίθενται και κηρύσσονται επείγοντα και παραπέμπονται στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή με την παράκληση να συνέλθει και να τα μελετήσει και να ετοιμάσει τις σχετικές εκθέσεις.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις

Κατάθεση από

**Παραπομπή/
κοινοποίηση σε**

1. Ετήσια έκθεση και λογαριασμοί ρήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το έτος 2017, ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2019, σύμφωνα με τα άρθρα 28(2) και 27(2) του περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμου (Ν. αρ. 42/80). (Αρ. Φακ. 10.01.001.016).

Υπουργό Εσωτερικών

Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Εσωτερικών

Προτάσεις νόμου

Κατάθεση από

Παραπομπή σε

1. Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.091-2019).

Γεώργιο Προκοπίου και
Χαράλαμπο Πιπτοκοπίτη,
βουλευτές της
κοινοβουλευτικής ομάδας του
Δημοκρατικού Κόμματος,

Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Μεταφορών,
Επικοινωνιών και
Έργων

Δημήτρη Δημητρίου, Ευθύμιο
Δίπλαρο, Ζαχαρία Ζαχαρίου,
Ελένη Σταύρου και Μαριέλλα
Αριστείδου,
βουλευτές της
κοινοβουλευτικής ομάδας του
Δημοκρατικού Συναγερμού,

Χριστάκη Τζιοβάνη, Αντρέα
Φακοντή και Κώστα Κώστα,
βουλευτές της
κοινοβουλευτικής ομάδας
ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες
Δυνάμεις,

Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή
του Κινήματος
Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και

Μιχάλη Γιωργάλλα
εκ μέρους της Αλληλεγγύης

2. Ο περί της Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης και της Διαδικασίας Διακοπής Ανεπιθύμητης Κύησης Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.092-2019).

Χαράλαμπο Θεοπέμπτου,
βουλευτή Κινήματος
Οικολόγων-Συνεργασία
Πολιτών

Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Υγείας

3. Ο περί Αναγνώρισης της Προσφοράς, Καθιέρωσης Ημέρας Μνήμης και Τιμής και Παροχής Ωφελημάτων προς τους Αιχμαλώτους Πολέμου του 1974 και προς τους Εξαρτωμένους τους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.093-2019).

Αντρέα Φακοντή,
Σκευή Κούτρα Κουκουμά και
Ελένη Μαύρου
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας
ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες
Δυνάμεις

Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Προσφύγων-
Εγκλωβισμένων-
Αγνοουμένων-
Παθόντων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, αν υπάρχουν...

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σωστά, καμία ένσταση, ωστόσο όμως το θέμα υπ' αριθμόν 14 δεν έχει να κάμει ευρύτερα με τα άλλα θέματα και μπορούμε να το αφήσουμε, για να μην περιπλέκει στη συνέχεια και τα θέματα που άπτονται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή οργανώσαμε έτσι την ημερησία διάταξη, μπορεί να τα περιπλέξουμε περισσότερο, αν το φύουμε τώρα από τη σειρά.

Ναι κ. Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εμείς έχουμε ένσταση, κύριε Πρόεδρε, για τους λόγους που και δημόσια έχουμε τοποθετηθεί και πολύ περισσότερο στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. Πρέπει να πω ότι αυτό που έπρεπε να γίνει με ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας -καλή προαίρεση όλων όσοι επιχείρησαν να βρεθεί μια λύση, έστω και αν κρίνεται ικανοποιητική ή όχι από όποιους κρίνεται έτσι- δεν έγινε ποτέ, ενώ υπήρχε διαπίστωση και από πλευράς του υπουργείου για προβλήματα που υπήρχαν στους σχετικούς κανονισμούς, για κενά, ελλείψεις, αδυναμίες.

Μέσα σε ένα εικοσιτετράωρο ετοιμάστηκε νομοσχέδιο και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, αντιλαμβάνομαι, σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κανονισμοί.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κανονισμοί, συγγνώμη. Να ακριβολογούμε. Και κατατίθεται με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, για να ψηφιστεί σήμερα. Είναι τραγικό επί της ουσίας για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα, πολυσυζητημένο μεν αλλά με πολλές εκκρεμότητες δε, να ακολουθούνται αυτές οι συνοπτικές διαδικασίες που αφορούν το μέλλον των παιδιών μας. Γι' αυτό το λόγο εμείς δεν πρόκειται να στηρίξουμε το αίτημα, για να κηρυχτεί κατεπείγον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για την κατάθεση έχετε ένσταση;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Και για την κατάθεση και για την...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και για τα δύο και αυτό του κ. Λεωνίδου;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Του κ. Λεωνίδου δεν αντιλήφθηκα... Η πρόταση νόμου του είναι κατατεθειμένη.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Υπάρχει δεύτερη τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Κύριε Λουκαΐδη, επιτρέπετέ μου να μας εξηγήσει και να συνεχίσετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Θέλω να πω κάτι όμως γενικότερο και θα ζητούσα προ ημερησίας διατάξεως να το θέσω εκ μέρους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας.

Παρουσιάζουμε μια πολύ άσχημη εικόνα και πάλι, για την οποία τα πρώτα θύματα είμαστε εμείς, σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες που ακολουθούνται συνολικότερα και όχι ειδικά. Αυτό μπορεί να είναι ακόμα πιο προχωρημένο αλλά πλείστα τόσα ζητήματα έρχονται για πρώτη φορά στην ολομέλεια, έρχονται χωρίς να έχουν συζητηθεί οι αλλαγές. Καλά καλά είμαστε σήμερα σ' αυτή τη σημαντική ολομέλεια χωρίς να ξέρουμε την ατζέντα, ποια θέματα έμειναν πάνω, ποια θέματα έφυγαν, ποια έν' έτοιμα, ποια κυκλοφόρησε έκθεση. Έρχονται τροπολογίες τις οποίες δεν μπορέσαμε να συζητήσουμε. Και αν τα λέω αυτά για την πολύ αρνητική πραγματικότητα που διέπει τη λειτουργία του κοινοβουλίου μας είναι για να εκφράσω την αποφασιστικότητά μας να συνεχίσουμε να βοηθούμε, για να αλλάξει ο κανονισμός, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Και τον ερχόμενο Σεπτέμβρη να εισάξουμε επιτέλους τη διαδικασία της διαβούλευσης. Θα μας επιτρέψει να λύσουμε πάρα πολλά προβλήματα και δυσλειτουργίες που παρουσιάζονται με τόσο έντονο τρόπο, ειδικά σ' αυτή την ολομέλεια. Θα αναγκαστούμε βέβαια και σ' αυτή την ολομέλεια να έρθουμε να ζητούμε αναβολές για κάποια από τα θέματα, γιατί έχουν μπει την τελευταία στιγμή στην ολομέλεια, δεν έχει εξαντληθεί η συζήτηση, έχουν μπει τροπολογίες, οπότε αν θέλω τζαι την κατανόησή σας, γιατί σε κάποιες των περιπτώσεων θα ζητηθεί αναβολή στη συνέχεια για θέματα που είναι στην ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καταρχάς, θα ήμουν ευτυχέστερος των συναδέλφων και συμμετεχόντων στη Βουλή, αν επερνούσαν σήμερα οι κανονισμοί. Και θέλω να σας ευχαριστήσω και για την υπενθύμιση που κάμνετε και για τη θετική σας προσέγγιση. Όμως θα παρακαλέσω τον κ. Λεωνίδα να εξηγήσει την πρότασή του και μετά θα θέσω σε ψηφοφορία, αν είναι ομοιόμορφη η προσέγγιση, αν θα γίνει αποδεχτά το κατεπείγον και η κατάθεση.

Αντιλαμβάνομαι ότι δε δέχεστε ούτε την κατάθεση, κύριε Λουκαΐδη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λεωνίδα.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να αναφερθώ και στα δύο θέματα που έχει θίξει ο κ. Λουκαΐδης. Απ' ό,τι φαίνεται οι κανονισμοί που έχουν κατατεθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο σήμερα αφορούν ακριβώς το ίδιο θέμα που έχει σχέση με την πρόταση νόμου που καταθέσαμε και έχουμε σήμερα αναβάλει στη σειρά συζήτησης. Δηλαδή, η κυβέρνηση έρχεται και υιοθετεί το περιεχόμενο της πρότασης νόμου που είχαμε κάνει, που συζητήσαμε στην κοινοβουλευτική επιτροπή όλοι μαζί και έχει πάει το ίδιο το κείμενο και έχει ουσιαστικά αντιγραφεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, μ' αυτά υπονοείτε ότι, σε περίπτωση που το κείμενο έχει το ίδιο περιεχόμενο, όταν θα το δείτε τελικό, θα αποσύρετε την πρότασή σας.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Βεβαίως, θα αποσύρουμε την πρόταση και θα μπουν στη θέση της οι κανονισμοί, για να μην υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία περί συνταγματικότητας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Το δεύτερο, κύριε Πρόεδρε, επειδή υπάρχει αυτή η δυνατότητα να ψηφίσουμε εν τέλει τους κανονισμούς και επειδή επηρεάζεται ο χρόνος διαχωρισμού των εξετάσεων πρόσληψης στα πανεπιστήμια και των εξετάσεων του απολυτηρίου, είναι συνυφασμένα με τους κανονισμούς πλέον, άρα είναι σημαντικό να γίνει αυτή η τροποποίηση συγχρόνως. Γι' αυτό έχουμε κάνει αυτή την πρόταση νόμου, επειδή είναι με νομοθεσία που έχουν γίνει, επομένως πρέπει να γίνει αλλαγή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην κολλήσουμε τώρα πάνω στην κατάθεση. Είμαστε ήδη σχεδόν μια ώρα από την ώρα που υποβάλαμε έναρξη.

Κύριε Θεοπέμπτου, πολύ σύντομα και ψηφίζουμε για κατάθεση και κατεπείγον ή όχι.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Απλά, να σας παρακαλέσω, μόλις τελειώσει τούτο το θέμα, να μου δώσετε το λόγο για άλλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για άλλο θέμα;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Σχετικά με την κατάθεση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, ναι.

Ψηφίστε για κατάθεση και κατεπείγον, πάνε μαζί. Ψηφίστε υπέρ ή κατά και για τα δύο ταυτόχρονα.

Με τα χέρια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δια χειρός; Μπορούσε να προχωρήσουμε σε έκτακτη ηλεκτρονική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, με τα χέρια.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

Συγγνώμη.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Άνοιξε το σύστημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, λειτουργεί το σύστημα, αλλά εν πειράζει, επειδή εν' το πρώτο να το κάνουμε έτσι, για να ξεμουδιάσουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται η κατάθεση των κανονισμών και η κήρυξή τους σε κατεπείγον θέμα.

Για το τι πρέπει να κάνει η Επιτροπή Παιδείας να το δει στη συνέχεια.

Ο κ. Θεοπέμπτου έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Πρόεδρε, στις προτάσεις νόμου που έχουν κατατεθεί σήμερα υπάρχει και η πρόταση που έχουμε καταθέσει, «Ο περί της Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης και της Διαδικασίας Διακοπής Ανεπιθύμητης Κύησης Νόμος του 2019», ο οποίος για κάποιο λόγο φαίνεται να στέλνεται στην επιτροπή Υγείας αντί στην επιτροπή Ανθρωπίνων, που είναι ένα θέμα το οποίο συζήτησε πάρα πολλές φορές τζαι είναι ο φυσικός χώρος τούτης της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση να πάει είτε στην επιτροπή Ανθρωπίνων ή άλλη επιτροπή;

Και ο πρόεδρος της Επιτροπής Υγείας δε νομίζω να έχει πρόβλημα. Να παραπεμφθεί λοιπόν στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Την αναπομπή δεν την εβάλαμε πρώτη;

Όχι. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019». Είναι πρόταση νόμου των κ. Ελένης Μαύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις, Νίκου Νουρή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ, του Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος

Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του Λίνου Παπαγιάννη εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου και Μιχάλη Γιωργάλλα βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου.

Έχει κυκλοφορήσει αναθεωρημένο κείμενο.

Παρακαλώ, να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 1 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου, έτσι ώστε να αναθεωρηθούν ορισμένες διατάξεις του, με απώτερο στόχο να επιλυθούν ορισμένα προβλήματα που παρατηρήθηκαν κατά την εφαρμογή του.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Κωστής Ευσταθίου

Ευανθία Σάββα

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Νουρή

Μιχάλης Γιωργάλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους κ. Ελένη Μαύρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Νίκο Νουρή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και Λίνο Παπαγιάννη εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, καθώς και τον Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 1^η και στις 8 Ιουλίου 2019.

Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γενικού Λογιστηρίου, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και η Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρίαση αυτή.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου, έτσι ώστε να αναθεωρηθούν ορισμένες διατάξεις του, με απώτερο στόχο να επιλυθούν ορισμένα προβλήματα που παρατηρήθηκαν κατά την εφαρμογή του όσον αφορά την παροχή διευκολύνσεων στην παραλία.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Σε περίπτωση που οι προσφορές για την ανάθεση σε πρόσωπα της παροχής διευκολύνσεων δεν προκηρύσσονται από την οικεία τοπική αρχή κατά τη διάρκεια του τέταρτου έτους από την έκδοση των αδειών παροχής διευκολύνσεων, η ισχύς των υφιστάμενων αδειών παροχής διευκολύνσεων παρατείνεται κατά ένα έτος.

Σημειώνεται ότι οι εν λόγω άδειες, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, είναι πενταετούς διάρκειας.

2. Σε περίπτωση μη διεξαγωγής ή μη ολοκλήρωσης της διαδικασίας προσφορών κατά την περίοδο ισχύος των αδειών παροχής διευκολύνσεων, των οποίων η ισχύς παρατάθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, οι προσφορές θα προκηρύσσονται από τον έπαρχο της επαρχίας στην οποία βρίσκεται το αναφερόμενο σε κάθε περίπτωση τμήμα της παραλίας εντός των επόμενων τριών μηνών.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, καθώς και με την αιτιολογική έκθεση που τη συνοδεύει, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να προστατευθούν τα συμφέροντα των προσώπων που σήμερα παρέχουν διευκολύνσεις στις παραλίες και έχουν επενδύσει μεγάλα ποσά στην αγορά εξοπλισμού για την άσκηση του επαγγέλματός τους.

Σημειώνεται ότι η κατάθεση της πρότασης νόμου ήταν αποτέλεσμα εκτεταμένης συζήτησης στην επιτροπή συναφούς θέματος, το οποίο ενεγράφη για αυτεπάγγελτη εξέταση και πιλοφορείται «Η εφαρμογή του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου, καθώς και των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, τα προβλήματα, τα κενά, οι αδυναμίες, οι ασάφειες και οι πολλαπλές ερμηνείες που προέκυψαν τα τελευταία χρόνια και η ανάγκη τροποποίησης της εν λόγω νομοθεσίας, ώστε να υπάρχει ομοιόμορφη και ισομερής εφαρμογή της». Το εν λόγω θέμα συζητήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιουνίου 2019 και στο πλαίσιο αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εσωτερικών και εκπρόσωποι του Υφυπουργείου Τουρισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων

Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών, της ΠΟΒΕΚ, το Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Μέσων Θαλασσιών Αθλημάτων-Ψυχαγωγίας και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ειδών Προσφοράς Υπηρεσιών στην παραλία (ομπρέλες-κρεβατάκια).

Στο στάδιο της εξέτασης του πιο πάνω αναφερόμενου θέματος, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί πληρέστερα για το όλο θέμα της διαχείρισης των παραλιών, καθώς και για διάφορα προβλήματα που παρατηρούνται σε σχέση με την εφαρμογή της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας.

Παράλληλα, την επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα η μη εφαρμογή από τις τοπικές αρχές και ενδεχομένως από την Κεντρική Επιτροπή Παραλιών ορισμένων εν ισχύ διατάξεων της υπό αναφορά βασικής νομοθεσίας, καθώς και η μη επιβολή αυτών από τις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων, περιλαμβανομένης της διεξαγωγής των απαιτούμενων ελέγχων και της επιβολής ανάλογων κυρώσεων.

Πιο συγκεκριμένα, η επιτροπή επέκρινε το γεγονός ότι διαφάνηκε έπειτα από την υποβολή καταγγελιών από ενδιαφερόμενα πρόσωπα ότι οι τοπικές αρχές προέβησαν σε απευθείας ανάθεση παροχής υπηρεσιών σε ορισμένα πρόσωπα, καθώς και σε μαζική ενοικίαση ή παραχώρηση κρεβατιών θαλάσσης και ομπρελών στους ξενοδόχους και τουριστικούς επιχειρηματίες επί της παραλίας που βρίσκεται μπροστά από τα παραλιακά ξενοδοχεία και άλλες τουριστικές εγκαταστάσεις, χωρίς αυτό να είναι νομικά επιτρεπτό, δεδομένης της προνομιακής μεταχείρισης που τυγχάνουν οι πελάτες αυτών εις βάρος των λουομένων εν γένει στην παραλία. Επιπρόσθετα, την επιτροπή απασχόλησε το ότι έχει εκπνεύσει η προβλεπόμενη προθεσμία για την προκήρυξη προσφορών για τη χορήγηση αδειών για παροχή διευκολύνσεων στις παραλίες και οι τοπικές αρχές, κατά παράβαση των διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, δε φαίνεται να προτίθενται να προβούν στη σχετική διαδικασία για τον σκοπό αυτό το ταχύτερο δυνατό.

Συναφώς, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς κατά τη συζήτηση του εν λόγω θέματος, κατέθεσε την υπό αναφορά πρόταση νόμου για τροποποίηση της πιο πάνω αναφερόμενης βασικής νομοθεσίας, με στόχο την επίλυση των προβλημάτων που παρατηρήθηκαν στον τομέα της διαχείρισης των παραλιών γενικότερα.

Πέραν των πιο πάνω, στο πλαίσιο της συζήτησης επί των προνοιών της πρότασης νόμου την επιτροπή απασχόλησε περαιτέρω η εκπόνηση και η αναθεώρηση των σχεδίων χρήσης της παραλίας, ειδικότερα όσον αφορά τον επηρεασμό των προσώπων στα οποία έχουν παραχωρηθεί άδειες για σκοπούς παροχής υπηρεσιών ή διευκολύνσεων από τυχόν αναθεώρηση των σχεδίων χρήσης της παραλίας που ίσχυαν κατά την παραχώρηση των υπό αναφορά αδειών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν στην επιτροπή πως, παρά το γεγονός ότι υπάρχει κατανόηση για τα προβλήματα που υπάρχουν σε σχέση με τη διαχείριση των παραλιών, η οποιαδήποτε τροποποίηση των διατάξεων της βασικής νομοθεσίας που προβλέπουν την προκήρυξη προσφορών για παροχή διευκολύνσεων στις παραλίες και κυρίως η οποιαδήποτε χορηγηθείσα παράταση της ισχύος των υφιστάμενων αδειών που έχουν παραχωρηθεί σε ορισμένα πρόσωπα θα αντίκειται στο ευρωπαϊκό κεκτημένο και ταυτόχρονα ενδέχεται να δημιουργεί έννομο συμφέρον σε άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, ώστε να προσφύγουν στο δικαστήριο κατά της Δημοκρατίας. Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν ότι η εισαγωγή ρυθμίσεων στη εν λόγω βασική νομοθεσία για εμπλοκή στη διαδικασία προκήρυξης προσφορών για παροχή διευκολύνσεων του επάρχου της επαρχίας στην οποία βρίσκεται το αναφερόμενο σε κάθε περίπτωση τμήμα της παραλίας ενέχει κινδύνους νομικής και πρακτικής φύσεως.

Ο εκπρόσωπος του Γενικού Λογιστηρίου εξέφρασε την άποψη ότι η προτεινόμενη παράταση της ισχύος των υφιστάμενων αδειών παροχής διευκολύνσεων δε δημιουργεί οποιοδήποτε ζήτημα όσον αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας που διέπει τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων και ως εκ τούτου συμφωνεί με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών διατύπωσαν τη διαφωνία τους με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να αναθεωρήσει το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε αυτό να διαλαμβάνει ανάμεσα σε άλλα τα ακόλουθα:

1. Παράταση μόνο για μία φορά κατά ένα έτος της ισχύος των υφιστάμενων κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου αδειών παροχής διευκολύνσεων.
2. Προκήρυξη από τις οικείες τοπικές αρχές των προσφορών για την ανάθεση σε πρόσωπα της παροχής διευκολύνσεων εντός του πρώτου τριμήνου του τέταρτου έτους ισχύος των υφιστάμενων αδειών παροχής διευκολύνσεων και, σε περίπτωση μη προκήρυξης τους εντός του εν λόγω χρονικού διαστήματος, προκήρυξη προσφορών από τον έπαρχο της επαρχίας στην οποία βρίσκεται το αναφερόμενο σε κάθε περίπτωση τμήμα της παραλίας εντός των επόμενων τριών μηνών.
3. Σε περίπτωση αναθεώρησης σχεδίου χρήσης της παραλίας, μη επηρεασμός των υφιστάμενων κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος αυτού αδειών παροχής υπηρεσιών ή διευκολύνσεων, οι οποίες αφορούν

περιοχή η οποία εμπίπτει στο οικείο σχέδιο χρήσης της παραλίας, και ως εκ τούτου εφαρμογή στις εν λόγω περιπτώσεις για την περίοδο ισχύος των εν λόγω αδειών του αμέσως προηγούμενου εν ισχύι σχεδίου χρήσης της παραλίας, το οποίο ήταν εγκεκριμένο και τελικό κατά την παραχώρηση αυτών.

Σημειώνεται ότι το αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης νόμου κοινοποιήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματός του προς την επιτροπή. Το εν λόγω υπουργείο με επιστολή που απέστειλε στην επιτροπή διατύπωσε τις απόψεις, εισηγήσεις, επιφυλάξεις και διαφωνίες του τόσο σε σχέση με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου όσο και αναφορικά με ορισμένες πρόνοιες αυτού.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, όπως αναθεωρήθηκε σύμφωνα με την πιο πάνω απόφασή της, και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λίνος Παπαγιάννης μέχρι δύο λεπτά.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Απλώς, να πω και δημόσια ότι υπάρχει ανάγκη για οποιαδήποτε ενέργεια θα προβεί είτε η κυβέρνηση είτε η Βουλή να υπάρχει ανάλογη μελέτη. Βλέπουμε συνεχώς για όλα τα νομοσχέδια να υπάρχουν μελέτες και μελέτες, ενώ για ένα τόσο σημαντικό θέμα που αφορά και την παραλία και την προστασία αυτής δεν έχει γίνει καμία ανάλογη μελέτη. Η έκκλησή μας λοιπόν είναι ότι στο μέλλον θα πρέπει η κυβέρνηση για οποιοδήποτε σχεδιασμό έχει να προβεί και στην ανάλογη μελέτη.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε μπροστά μας μια πρόταση νόμου η οποία προσπαθεί να ρυθμίσει ένα καυτό θέμα το οποίο συμπυκνώνει μέσα του πολλά σοβαρά ζητήματα, αλλά και πολλά συμφέροντα.

Η σοβαρότερη πτυχή αφορά την εξασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των λουομένων και οφείλω εδώ να σημειώσω την καλή δουλειά και τον επαγγελματισμό που υπάρχει σήμερα από τους εταίρους που δραστηριοποιούνται και παρέχουν υπηρεσίες στις παραλίες της Κύπρου, εμπειρία και επαγγελματισμός που πρέπει να διατηρηθεί και όχι να χαθεί.

Η πρόταση νόμου ουσιαστικά επιχειρεί να ρυθμίσει την ομαλή λειτουργία παροχής αυτών των υπηρεσιών και διατήρησης των δραστηριοτήτων στις παραλίες, γι' αυτό καλώ τους συναδέλφους να την υπερψηφίσουν με μια υποσημείωση, παράκληση προς την εκτελεστική εξουσία, ότι επιτέλους, αφού δημιουργήθηκε το Υφυπουργείο Τουρισμού, όλες αυτές οι αρμοδιότητες που αφορούν τη λειτουργία των παραλιών ή άλλων ζητημάτων που άπτονται υπηρεσίες αυτής της φύσεως να συγκεντρωθούν όλες στο Υφυπουργείο Τουρισμού, το οποίο πρέπει να προχωρήσει σε βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου, ώστε να σταματήσουν όλα αυτά τα αδιέξοδα τα οποία παρουσιάζονται στην εφαρμογή αυτών των νομοθεσιών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίας Κουλιός μέχρι ένα λεπτό, γιατί δεν μπήκε στην αρχική λίστα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πενήντα δευτερόλεπτα, κύριε Πρόεδρε.

Παίρνω το λόγο να πω το εξής για τις παραλίες: Υπάρχει νομοθεσία και αυτοί που χειρίζονται τις παραλίες πρέπει να καταλαμβάνουν το 50%. Άμα πάει στις παραλίες, δεν έχει τόπο να περπατήσει ένας κοινός θνητός ο οποίος δεν έχει €3 να αγοράσει κρεβατάκι ή ομπρέλα. Αυτό είναι απαράδεκτο. Οι διαχειριστές των παραλιών πρέπει να σέβονται και τον υπόλοιπο κόσμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος, υλοποιώντας την εισήγησή του, μέχρι ένα λεπτό.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πάρα πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Θα ήθελα να πούμε ότι παρά το γεγονός ότι υπάρχουν ασάφειες, υπάρχουν κενά όσον αφορά το συγκεκριμένο ζήτημα, όμως, επειδή εκτιμούμε από την πλευρά της ΕΔΕΚ ότι αποτελεί ένα βήμα προς τη θετική κατεύθυνση, θα υπερψηφίσουμε τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5Ζ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5Θ του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5Ι του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ για τα άρθρα και μόλις είναι έτοιμα τα αποτελέσματα να τα ανακοινώνετε χωρίς να σας το ζητώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα. Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πενήντα μία ψήφοι υπέρ. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με πενήντα μία ψήφους υπέρ και καμία εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε, πενήντα ένας παρόντες και πενήντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα μία ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί του Δικαιώματος Ορισμένων Υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία Νόμος του 2019». Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθετικού πλαισίου σύμφωνα με το οποίο, στην περίπτωση αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς την επίτευξη σχετικής συμφωνίας αποχώρησης, να διασφαλίζονται τα δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στη Δημοκρατία των υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας και των εξαρτώμενων μελών των οικογενειών τους οι οποίοι διέμεναν ή θα επιλέξουν να διαμένουν στη Δημοκρατία μέχρι την ημερομηνία αποχώρησης αυτού.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί του Δικαιώματος Ορισμένων Υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος
Γιώργος Τ. Γεωργίου
Νίκος Νουρής

Γιώργος Κάρουλλας
Πάυλος Μυλωνάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Απριλίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω συνεδρία της επιτροπής πραγματοποιήθηκε πριν από την κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή, υπό το φως της εξέτασης σχετικού αιτήματος του Υπουργείου Εσωτερικών, για να προωθηθεί για ψήφιση με τη διαδικασία του κατεπείγοντος. Ωστόσο, το εν λόγω αίτημα εν τέλει απορρίφθηκε από την ολομέλεια της Βουλής, για να παρασχεθεί η δυνατότητα σε ορισμένα κόμματα να μελετήσουν ενδελεχέστερα τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθετικού πλαισίου, σύμφωνα με το οποίο, στην περίπτωση αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς την επίτευξη σχετικής συμφωνίας αποχώρησης, να διασφαλίζονται τα δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στη Δημοκρατία των υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας και των εξαρτώμενων μελών των οικογενειών τους οι οποίοι διέμεναν ή θα επιλέξουν να διαμένουν στη Δημοκρατία μέχρι την ημερομηνία αποχώρησης αυτού. Περαιτέρω, σκοπείται η θεσμοθέτηση της διαδικασίας εξασφάλισης εγγράφων διαμονής από τους εν λόγω υπηκόους, καθώς και της ακολουθητέας διαδικασίας για τη χορήγηση αυτών.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι όροι και οι διατυπώσεις που θα διέπουν την άσκηση του δικαιώματος εισόδου και εξόδου, του δικαιώματος διαμονής και του δικαιώματος μόνιμης διαμονής ορισμένων υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας και των μελών των οικογενειών τους.
2. Η διαδικασία έκδοσης και χορήγησης στους δικαιούχους διαμονής και μόνιμης διαμονής των πιο πάνω αναφερόμενων εγγράφων διαμονής.
3. Η επιβολή περιορισμών στην άσκηση του δικαιώματος διαμονής, οι διαδικαστικές εγγυήσεις στις οποίες θα υπόκειται κάθε απόφαση περιοριστική του δικαιώματος διαμονής και η θεσμοθέτηση δικαιώματος άσκησης προσφυγής.
4. Η διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης σε συγκεκριμένους τομείς μεταξύ ορισμένων υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας και των μελών των οικογενειών τους με τους πολίτες της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η προτεινόμενη νομοθεσία κρίθηκε αναγκαία στο πλαίσιο της ετοιμότητας της κυβέρνησης για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων υπό το φως της ανάγκης αντιμετώπισης του ενδεχομένου αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς την επίτευξη σχετικής συμφωνίας αποχώρησης. Όπως επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, η έναρξη της ισχύος της προτεινόμενης νομοθεσίας θα καθοριστεί με γνωστοποίηση του Υπουργικού Συμβουλίου, δεδομένου ότι αυτή πρέπει να θεθεί σε ισχύ μόνο στην περίπτωση αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου, χωρίς να έχει προηγηθεί η έγκριση της εν λόγω συμφωνίας.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφεραν στην επιτροπή ότι το εν λόγω υπουργείο προβληματίστηκε για το κατά πόσο κρίνεται σκόπιμη η υιοθέτηση στο κείμενο του νομοσχεδίου επιμέρους προνοιών σε σχέση με την απασχόληση των πιο πάνω αναφερόμενων προσώπων στη Δημοκρατία. Ωστόσο, ο προβληματισμός εξέλιπε, έπειτα από τις διαβεβαιώσεις που έλαβε από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας ότι δεν απαιτείται η συμπερίληψη των εν λόγω προνοιών στο υπό αναφορά νομοσχέδιο, δεδομένου ότι η διασφάλιση της άσκησης του δικαιώματος διαμονής καλύπτει και τη δυνατότητα άσκησης δικαιώματος απασχόλησης στη Δημοκρατία.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών ενημέρωσαν την επιτροπή ότι τα πλείστα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν θεσπίσει μέτρα έκτακτης ανάγκης και ετοιμότητας με βάση την αρχή της αμοιβαιότητας για σκοπούς μετριασμού του ανικτύπου σε περίπτωση αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου στις 12 Απριλίου 2019 χωρίς συμφωνία. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, στο νομοσχέδιο αντανακλάται το περιεχόμενο του Προσχεδίου της Συμφωνίας για την Αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου όπως αυτό δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 19 Φεβρουαρίου 2019, αλλά δεν τέθηκε σε εφαρμογή.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε μεταξύ άλλων στην επιτροπή ότι το νομοσχέδιο έτυχε της δέουσας νομοτεχνικής επεξεργασίας.

Η πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια της Βουλής.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί του Δικαιώματος Ορισμένων Υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος	Νίκος Νουρής
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Γιώργος Κάρουλλας
Ευανθία Σάββα	Πανίκος Λεωνίδου

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω νομοσχέδιο υποβλήθηκε στην ολομέλεια της Βουλής για ψήφιση στις 12 Απριλίου 2019 με σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, ημερομηνίας 9 Απριλίου 2019. Ωστόσο, η ολομέλεια του σώματος αποφάσισε την αναβολή της συζήτησής του, προκειμένου να διευκρινιστούν περαιτέρω ορισμένα ζητήματα αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Εσωτερικών είχε αρχικά υποβάλει το νομοσχέδιο ενώπιον της Βουλής στις 5 Απριλίου 2019, με αίτημα να προωθηθεί για ψήφιση με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, το οποίο έγινε αποδεκτό από την ολομέλεια του σώματος. Παρά ταύτα, ακολούθως αποφασίστηκε να αναβληθεί η συζήτηση του νομοσχεδίου ενώπιον της εν λόγω ολομέλειας της Βουλής, για να παρασχεθεί η δυνατότητα σε ορισμένα κόμματα να μελετήσουν ενδελεχέστερα τις πρόνοιές του.

Συναφώς, η επιτροπή επανεξέτασε το νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Ιουνίου και στις 8 Ιουλίου 2019. Στο πλαίσιο των εν λόγω συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι ο σκοπός και οι επιδιώξεις του εν λόγω νομοσχεδίου, καθώς και οι βασικότερες επιμέρους πρόνοιες αυτού, περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής.

Υπενθυμίζεται ότι σκοπός του νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθετικού πλαισίου σύμφωνα με το οποίο, στην περίπτωση αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς την επίτευξη σχετικής συμφωνίας αποχώρησης, να διασφαλίζονται τα δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στη Δημοκρατία των υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας και των εξαρτώμενων μελών των οικογενειών τους οι οποίοι διέμεναν ή θα επιλέξουν να διαμένουν στη Δημοκρατία μέχρι την ημερομηνία αποχώρησης αυτού. Επιπρόσθετα, με το ίδιο νομοσχέδιο σκοπείται η θεσμοθέτηση της διαδικασίας εξασφάλισης εγγράφων διαμονής από τους εν λόγω υπηκόους, καθώς και της ακολουθητέας διαδικασίας για τη χορήγησή τους.

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης του νομοσχεδίου από την επιτροπή, την τελευταία απασχόλησε εκ νέου κατά πόσο με τη θέσπιση του προτεινόμενου νόμου θα εφαρμόζεται σε διμερές επίπεδο η αρχή της αμοιβαιότητας, έτσι που να διασφαλίζονται κατ' ακολουθίαν και τα δικαιώματα των Κυπρίων πολιτών που διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο, μετά την αποχώρησή του από την Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς συμφωνία. Επιπρόσθετα, μέλη της επιτροπής κατέθεσαν σειρά απόψεων και υπέβαλαν διάφορες εισηγήσεις για τροποποίηση ορισμένων προνοιών του νομοσχεδίου.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επισήμανε στην επιτροπή ότι η τήρηση της αρχής της αμοιβαιότητας αποτελεί προϋπόθεση, για να τεθεί σε εφαρμογή ο προτεινόμενος νόμος, και γι' αυτό με βάση τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προτείνεται όπως αυτός τεθεί σε ισχύ σε ημερομηνία η οποία θα καθοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων τα μέτρα που θα ληφθούν από την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου. Επιπρόσθετα, η ίδια εκπρόσωπος ενημέρωσε την επιτροπή ότι με βάση τις πιο πρόσφατες εξελίξεις σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης παραχωρήθηκε παράταση της προβλεπόμενης προθεσμίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου χωρίς οποιαδήποτε συμφωνία μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2019 και, σε περίπτωση που η εν λόγω προθεσμία εκπνεύσει, θα επέλθει αυτόματα η αποχώρηση αυτού χωρίς συμφωνία.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν ανάμεσα σε άλλα στην επιτροπή ότι, κατόπιν προτροπής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα πλείστα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν θεσπίσει μέτρα στη βάση της αρχής της αμοιβαιότητας, με στόχο τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Ηνωμένο Βασίλειο στην περίπτωση της αποχώρησής του από την Ευρωπαϊκή Ένωση, χωρίς να έχει προηγηθεί η έγκριση συμφωνίας αποχώρησης.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών κατέθεσαν στην επιτροπή στοιχεία βάσει των οποίων διαφαίνεται η πρόθεση του Ηνωμένου Βασιλείου να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των Ευρωπαίων πολιτών που διαμένουν στο έδαφός του υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν σήμερα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να τροποποιήσει το κείμενο του νομοσχεδίου, όπως προωθήθηκε για ψήφιση στην ολομέλεια της Βουλής, ώστε αυτό να διαλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Αναθεώρηση του πεδίου εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου όσον αφορά ειδικότερα την εφαρμογή αυτού στα μέλη της οικογένειας υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου.
2. Παροχή δυνατότητας στην αρμόδια δύναμη του προτεινόμενου νόμου αρχή να λαμβάνει απόφαση σύμφωνα με την οποία δε θα αποδέχεται τα δελτία ταυτότητας των υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου για σκοπούς εξόδου και εισόδου από και στη Δημοκρατία.
3. Εφαρμογή της πρόνοιας του προτεινόμενου νόμου σύμφωνα με την οποία τα εν ισχύ έγγραφα διαμονής, που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία που διέπει το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στην Κυπριακή Δημοκρατία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα συνεχίσουν να ισχύουν μέχρι την ημερομηνία λήξης τους, μόνο στις περιπτώσεις που στα εν λόγω έγγραφα καταγράφεται ημερομηνία λήξης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, όπως αυτό αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τις πιο πάνω αποφάσεις της, και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Να καλυφθούν και οι τροπολογίες.

Η κ. Μαύρου, μέχρι δύο λεπτά.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Απλώς, να σημειώσω ότι το κύριο χαρακτηριστικό αυτού του νομοσχεδίου, στο οποίο στάθηκε η επιτροπή πολύ επισταμένα, είναι το στοιχείο της αμοιβαιότητας. Και όποιες τροπολογίες έγιναν, που έγιναν τροπολογίες από πλευράς της επιτροπής, είχαν στόχο να διασφαλίσουν και να ενδυναμώσουν το στοιχείο τούτο της αμοιβαιότητας. Σ' αυτό το πλαίσιο μία τροπολογία, που είχε κατατεθεί και στην προηγούμενη ολομέλεια, ενσωματώθηκε από την επιτροπή στο τελικό κείμενο, γι' αυτό και δεν είναι σήμερα ενώπιόν μας. Υπάρχουν πάρα πολλά ζητήματα βέβαια, πρέπει να πούμε. Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο καλύπτει μόνο το πεδίο το οποίο περιγράφεται στον τίτλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Σιζόπουλος, μέχρι δύο λεπτά.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτά τα θέματα έχουν μια διπλή πτυχή. Η πρώτη πτυχή είναι ακριβώς η κατοχύρωση αυτών των δικαιωμάτων στους πολίτες της συγκεκριμένης χώρας και πολύ ορθά πράττουμε να διασφαλίσουμε ακριβώς όλα αυτά τα δικαιώματα σε αυτή την περίπτωση. Όμως, την ίδια στιγμή, ειδικά με τη Μεγάλη Βρετανία, υπάρχει και μια δεύτερη πτυχή που αφορά την παρουσία των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο και κυρίως τις κατ' επανάληψη προσπάθειες των εκάστοτε βρετανικών κυβερνήσεων αυτό το καθεστώς να το αλλάξουν προς όφελος της Μεγάλης Βρετανίας. Και θεωρούμε ακριβώς ότι ήταν λάθος από την πλευρά της κυβέρνησης που δεν αξιοποίησε αυτή τη διαδικασία, για να πετύχει ακριβώς αυτό που θα έπρεπε όσον αφορά το θέμα των βρετανικών βάσεων, και αυτό θα θέλαμε να το σημειώσουμε.

Παρ' όλα αυτά, εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ του συγκεκριμένου νομοσχεδίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ απλά να θυμίσω ότι πριν από λίγο καιρό βρεθήκαμε μπροστά σε χρονικά πλαίσια και η Βουλή επιχειρούσε να ρυθμίσει το συγκεκριμένο, έχοντας την απειλή του χρόνου, και είχαμε πει τότε ότι πέρα από τα δικαιώματα των υπηκόων υπάρχουν και πολλά άλλα ζητήματα που πρέπει να ρυθμιστούν με νομοθεσίες ή άλλες

παρεμβάσεις ενόψει του Brexit. Δεν είδαμε να γίνεται τίποτε ή, αν γίνεται κάτι, τουλάχιστον εμείς δεν το παίρνουμε είδηση. Απλώς, θέλω να σημειώσω ότι έρχεται το καινούριο χρονικό όριο για το Brexit και πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες προσαρμογής του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 4.

Αδιάλειπτο της διαμονής. Άρθρο 5.

Απαγόρευση διακρίσεων λόγω ιθαγένειας. Άρθρο 6.

Δικαίωμα εξόδου και εισόδου. Άρθρο 7.

Δικαίωμα διαμονής. Άρθρο 8.

Δικαίωμα μόνιμης διαμονής. Άρθρο 9.

Συσσώρευση περιόδων. Άρθρο 10.

Καθεστώς διαμονής και αλλαγές. Άρθρο 11.

Έκδοση εγγράφων διαμονής. Άρθρο 12.

Αιτήσεις για έκδοση εγγράφων διαμονής. Άρθρο 13.

Περιορισμοί του δικαιώματος διαμονής. Άρθρο 14.

Διαδικαστικές εγγυήσεις και δικαίωμα προσφυγής. Άρθρο 15.

Συναφή δικαιώματα. Άρθρο 16.

Ίση μεταχείριση. Άρθρο 17.

Εδαφική εφαρμογή. Άρθρο 18.

Εξουσιοδότηση. Άρθρο 19.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 20.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 20 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Δικαιώματος Ορισμένων Υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Πενήντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016». Είναι πρόταση νόμου της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος. Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και συμπληρωματική έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και Νομικών.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του νόμου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας και εκμετάλλευσης προσώπων και την προστασία των θυμάτων, ώστε να καταστεί εφικτή η ποινικοποίηση της συμπεριφοράς των πελατών που ζητούν και/ή εισπράττουν και/ή χρησιμοποιούν υπηρεσίες θυμάτων, οι οποίοι πελάτες στην ουσία προστατεύονται μέσα από τη διάταξη της ισχύουσας νομοθεσίας που προνοεί για «εύλογη υπόθεση», με αποτέλεσμα να μην είναι εύκολο να αποτελέσει τεκμήριο για στοιχειοθέτηση του σχετικού αδικήματος. Σκοπείται περαιτέρω η αύξηση των ποινών που αφορούν αδικήματα εμπορίας, η ποινικοποίηση της συμπεριφοράς όσων ζητούν και/ή εισπράττουν και/ή χρησιμοποιούν υπηρεσίες θυμάτων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευσή τους, καθώς και ο καθορισμός της ερμηνείας και του εύρους της έννοιας «της ζήτησης», η οποία δύναται να εκδηλωθεί από τον διακινητή των θυμάτων, από τον εργοδότη, από οποιονδήποτε ιδιοκτήτη κέντρου ή άλλου χώρου όπου εκτίθενται τα θύματα προς εκμετάλλευση, καθώς και από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο εμπλέκεται με οποιονδήποτε τρόπο στην αλυσίδα αυτή, λαμβάνοντας χρηματικά οφέλη και κέρδη.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την πρόταση νόμου «Ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016»

Παρόντες:

Στέλλα Κυριακίδου, πρόεδρος

Σκευή Κούτρα Κουκουμά

Μαριέλλα Αριστείδου

Ευανθία Σάββα

Αννίτα Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τη βουλευτή κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε πλείστες συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 27 Μαρτίου 2017 και 3 Ιουνίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της η Επίτροπος Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Υγείας, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Μεσογειακού Ινστιτούτου Μελετών Κοινωνικού Φύλου, του Κυπριακού Λόμπυ Γυναικών, του Κυριακού Συνδέσμου Οικογενειακού Προγραμματισμού, της Κίνησης Συμπαράστασης για το Aids (ΚΣΑ), της Οργάνωσης Προστασίας Θυμάτων Σεξουαλικής Βίας και Εκμετάλλευσης «ΣΤΙΓΜΑ», της Κίνησης για Ισότητα, Στήριξη, Αντιρατσισμό (ΚΙΣΑ), η συντονίστρια του Προγράμματος EMBRACING-Ενημερώνω, Εκπαιδεύω, Αγκαλιάζω και η σύμβουλος του Υπουργού Εξωτερικών για Θέματα Φύλου.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του νόμου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας και εκμετάλλευσης προσώπων και την προστασία των θυμάτων, ώστε να καταστεί εφικτή η ποινικοποίηση της συμπεριφοράς των πελατών που ζητούν και/ή εισπράττουν και/ή χρησιμοποιούν υπηρεσίες θυμάτων, οι οποίοι πελάτες στην ουσία προστατεύονται μέσα από τη διάταξη της ισχύουσας νομοθεσίας που προνοεί για «εύλογη υπόθεση», με αποτέλεσμα να μην είναι εύκολο να αποτελέσει τεκμήριο για στοιχειοθέτηση του σχετικού αδικήματος. Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις σκοπείται περαιτέρω η αύξηση των ποινών που αφορούν αδικήματα εμπορίας, η ποινικοποίηση της συμπεριφοράς όσων ζητούν και/ή εισπράττουν και/ή χρησιμοποιούν υπηρεσίες θυμάτων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευσή τους, καθώς και ο καθορισμός της ερμηνείας και του εύρους της έννοιας «της ζήτησης», η οποία δύναται να εκδηλωθεί από τον διακινητή των θυμάτων, από τον εργοδότη, από οποιονδήποτε ιδιοκτήτη κέντρου ή άλλου χώρου όπου εκτίθενται τα θύματα προς εκμετάλλευση, καθώς και από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο εμπλέκεται με οποιονδήποτε τρόπο στην αλυσίδα αυτή λαμβάνοντας χρηματικά οφέλη και κέρδη.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την εισηγήτρια της πρότασης νόμου, με την ερμηνεία του όρου «ζήτηση» ενισχύεται η θέση των θυμάτων στο στάδιο της στοιχειοθέτησης των υποθέσεων ενώπιον δικαστηρίου, όπως επίσης η καταδίκη εκείνων των προσώπων που αποτελούν μέρος της αλυσίδας εμπορίας ανθρώπων ή είναι άμεσοι χρήστες τέτοιων υπηρεσιών εκμετάλλευσης, κάθε μορφής. Περαιτέρω, με την ίδια πρόταση νόμου διευκρινίζεται ότι δεν αποτελεί υπεράσπιση το ότι ο κατηγορούμενος δε γνώριζε ή δεν πίστευε ότι το θύμα του αδικήματος ήταν πρόσωπο που υπέστη εμπορία ή/και εκμετάλλευση ή δε γνώριζε την ηλικία του θύματος.

Στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου, η εισηγήτριά της δήλωσε ότι σκοπός της πρότασης νόμου είναι να υπάρξει μια ειδική μεταχείριση και σωστή αντιμετώπιση από νομική άποψη των θυμάτων σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Επίσης, ποινικοποιείται η αποδοχή υπηρεσιών από θύμα το οποίο είναι αντικείμενο σεξουαλικής εκμετάλλευσης, χωρίς να μπορεί κάποιος να επικαλεστεί ως υπεράσπιση το ότι δεν ήξερε ότι αυτό το άτομο ήταν θύμα σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Τέλος, αυξάνονται οι ποινές για τα πιο πάνω αδικήματα, και ιδιαίτερα όταν αυτές αφορούν θύματα που είναι παιδιά.

Τοποθετούμενη σχετικά, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε ότι το υπουργείο έχει επιφυλάξεις ως προς τις πρόνοιες της πρότασης νόμου και ήδη ετοιμάζεται τροποποίηση του βασικού νόμου περί εμπορίας προσώπων σε συνεννόηση με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών απέστειλε σχετική επιστολή προς την επιτροπή στις 17 Σεπτεμβρίου 2018, στην οποία αναφέρει ότι με την υπό εξέταση πρόταση γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του άρθρου 17 του βασικού νόμου με νέο άρθρο, που προβλέπει την ποινικοποίηση της χρήσης οποιωνδήποτε υπηρεσιών του θύματος αποτελούν αντικείμενο σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Το Υπουργείο Εσωτερικών ως Εθνικός Συντονιστής Δράσης κατά της Εμπορίας Προσώπων επιθυμεί να διατυπώσει την επιφύλαξή του σε μια τέτοια τροποποίηση και παραθέτει τα πιο κάτω επιχειρήματα:

1. Με την εν λόγω πρόταση τροποποίησης περιορίζεται στην ουσία το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω άρθρου, γιατί αφαιρεί την ποινικοποίηση της χρήσης υπηρεσιών θυμάτων οποιασδήποτε άλλης εκμετάλλευσης.
2. Παρ' όλο που η σχετική διάταξη της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ είναι δυνητική και αφήνει την ευχέρεια στα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο ποινικοποίησης της χρήσης υπηρεσιών, εντούτοις η Οδηγία δεν περιορίζεται μόνο στο αδίκημα της σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Το αδίκημα της εμπορίας περιλαμβάνει διάφορα είδη εκμετάλλευσης, τα οποία το υπουργείο ως Εθνικός Συντονιστής θεωρεί εξίσου σημαντικά.
3. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι ο νομοθέτης στην αιτιολογική σκέψη αρ. 26, που επεξηγεί το σκεπτικό της Οδηγίας για σκοπούς καθοδήγησης των κρατών μελών, επιχείρησε να αναφερθεί στα είδη ποινικοποίησης, επιθυμώντας έτσι να δώσει έμφαση και στο αδίκημα της εμπορίας για εργασιακή εκμετάλλευση και να τονίσει την εμπλοκή του εργοδότη όχι μόνο ως μέρους της αλυσίδας εμπορίας, αλλά και ως άμεσου χρήστη υπηρεσιών.
4. Βάσει των στατιστικών στοιχείων, δεν είναι διόλου ευκαταφρόνητος ο αριθμός των θυμάτων εμπορίας για εργασιακή εκμετάλλευση, ώστε να μη ληφθεί σοβαρά υπόψη η ποινικοποίηση της χρήσης υπηρεσιών από θύματα εμπορίας για σκοπούς εργασιακής εκμετάλλευσης. Περαιτέρω, δεν είναι διόλου ευκαταφρόνητος και ο αριθμός των θυμάτων άλλων μορφών εκμετάλλευσης, όπως για παράδειγμα για εικονικούς γάμους. Έχουν ακόμη καταγραφεί και άλλες μορφές εκμετάλλευσης στην Κύπρο, όπως υποθέσεις παράνομων υιοθεσιών και επαιτείας.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφερε ότι ετοιμάζεται σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο επί του βασικού νόμου περί εμπορίας και δε συμφωνεί με την αύξηση των ποινών για τα αδικήματα που περιλαμβάνονται στην πρόταση νόμου.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι ο τέως Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως απέστειλε στην επιτροπή επιστολή, στις 20 Μαρτίου 2019, στην οποία αναφέρει ότι το υπουργείο έχει μελετήσει σχετικές νομοθεσίες άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικές με την εμπορία προσώπων και οι ποινές που προβλέπονται ήδη στην κυπριακή νομοθεσία για το θέμα είναι συγκριτικά ήδη αρκετά υψηλές.

Σύμφωνα με την πιο πάνω επιστολή, στη νομοθεσία αρκετών κρατών μελών το αδίκημα της εμπορίας προσώπων τυγχάνει διαβάθμισης και οι ποινές που προβλέπονται, σε περίπτωση που συντρέχουν επιβαρυντικοί παράγοντες όπως η διάπραξη του αδικήματος από οργάνωση/συμμορία, η χρήση βίας, η πρόκληση βλάβης στο θύμα, η κατάχρηση εξουσίας, η ηλικία του θύματος κ.ά., είναι πιο υψηλές.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της πιο πάνω μελέτης, το αδίκημα της εμπορίας προσώπων τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι πέντε χρόνια στην Αυστρία και το Βέλγιο, μέχρι έξι χρόνια στη Νορβηγία, μέχρι επτά χρόνια στη Γαλλία, μέχρι οκτώ χρόνια στη Βουλγαρία, μέχρι δέκα χρόνια στην Κροατία, την Ελλάδα, την Πορτογαλία, τη Σλοβενία και τη Σουηδία, μέχρι δώδεκα χρόνια στην Ολλανδία, τη Ρουμανία και την Ισπανία, μέχρι είκοσι χρόνια στην Ιταλία και με διά βίου φυλάκιση στην Ιρλανδία. Σε αρκετές από τις πιο πάνω χώρες η εμπορία προσώπων τιμωρείται και με πρόστιμο (Βέλγιο, Γαλλία, Ελλάδα, Ολλανδία, Σλοβενία).

Περαιτέρω, σύμφωνα με την ίδια επιστολή, στην περίπτωση που συντρέχουν επιβαρυντικοί παράγοντες, το αδίκημα της εμπορίας προσώπων τιμωρείται στις περισσότερες από τις πιο πάνω χώρες με πιο υψηλές

ποινές. Συγκεκριμένα, στην Αυστρία και τη Γαλλία τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι δέκα χρόνια, στην Ελλάδα με ποινή φυλάκισης μέχρι δέκα χρόνια, στην Πορτογαλία μέχρι δώδεκα χρόνια, στη Βουλγαρία, την Κροατία, την Ολλανδία και τη Σλοβενία μέχρι δεκαπέντε χρόνια και στη Νορβηγία μέχρι είκοσι ένα χρόνια.

Έτι περαιτέρω, με βάση την ίδια επιστολή, το αδίκημα της χρήσης υπηρεσιών θυμάτων εμπορίας προσώπων τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι έξι μήνες στη Σουηδία, ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι μηνών στην Ελλάδα, μέχρι δύο χρόνια στην Αυστρία, μέχρι τρία χρόνια στη Ρουμανία και τη Σλοβενία, μέχρι τέσσερα χρόνια στην Ολλανδία, μέχρι πέντε χρόνια στην Ιρλανδία και την Πορτογαλία, μέχρι επτά χρόνια στη Γαλλία, μέχρι δέκα χρόνια στη Βουλγαρία και την Κροατία και μέχρι είκοσι ένα χρόνια στη Νορβηγία, ενώ στην Ισπανία, το Βέλγιο και την Ιταλία δεν υπάρχει σχετική πρόνοια στη νομοθεσία τους. Σε αρκετές από τις πιο πάνω χώρες το αδίκημα αυτό τιμωρείται και με πρόστιμο (Βουλγαρία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ολλανδία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σουηδία).

Με βάση τα πιο πάνω, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως εισηγείται όπως το αδίκημα της εμπορίας προσώπων τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι δέκα χρόνια και, σε περίπτωση που συντρέχουν επιβαρυντικοί παράγοντες, με ποινή φυλάκισης μέχρι είκοσι χρόνια. Στο ίδιο πνεύμα, εισηγείται όπως η χρήση υπηρεσιών θυμάτων εμπορίας με γνώση τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι δέκα χρόνια και χωρίς γνώση με ποινή φυλάκισης μέχρι τρία χρόνια ή/και πρόστιμο μέχρι €25.000.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας συμφώνησε με το πνεύμα και τον σκοπό της πρότασης νόμου και δεν εξέφρασε σοβαρές επιφυλάξεις για τις πρόνοιές της.

Η εκπρόσωπος της Αστυνομίας Κύπρου ανέφερε ότι έχει επιφυλάξεις για τις ρυθμίσεις της πρότασης νόμου και τόνισε πως θα έπρεπε να ρυθμιστούν και οι ποινές για την εργασιακή εκμετάλλευση προσώπων.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου εξέφρασε επιφυλάξεις όσον αφορά το γεγονός ότι το αδίκημα της «ζήτησης» γίνεται «αυστηρότερης ευθύνης», θέση με την οποία συμφώνησε και η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης της πρότασης νόμου, όλοι οι προσκεκλημένοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της, αλλά εισηγήθηκαν νομοτεχνικές βελτιώσεις στο κείμενό της, οι οποίες συμπεριλήφθηκαν σε αυτήν για καλύτερη εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας.

Η πρόταση νόμου διαμορφώθηκε εντέλει με τέτοιο τρόπο, ώστε αφενός η τροποποίηση του υφιστάμενου άρθρου 17 να περιοριστεί μόνο στην αύξηση των χρηματικών προστίμων και της ποινής φυλάκισης, δεδομένου ότι το άρθρο 17 αφορά όλες τις μορφές εκμετάλλευσης, και αφετέρου να προστεθεί το νέο άρθρο 17Α, το οποίο αφορά αποκλειστικά την εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευσή τους.

Ειδικότερα, με την τελική μορφή της υπό αναφορά πρότασης νόμου καθορίστηκε ο όρος «ζήτηση», η οποία ποινικοποιείται διά του άρθρου 17Α, όπως επίσης η ζήτηση, η είσπραξη και η χρήση υπηρεσιών σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

Περαιτέρω, αυξάνονται και οι ποινές στο άρθρο 6, που αφορά την εμπορία ενήλικων προσώπων, στο άρθρο 7, που αφορά την εμπορία και την εκμετάλλευση ανθρωπίνων οργάνων, στο άρθρο 8, που αφορά εκμετάλλευση προσώπων στην εργασία, στο άρθρο 9, που αφορά σεξουαλική εκμετάλλευση ενήλικων προσώπων, στο άρθρο 10, που αφορά την εμπορία παιδιών, και στο άρθρο 11, που αφορά τη σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών.

Περαιτέρω, βελτιώνεται το άρθρο 19 του βασικού νόμου, που αφορά τον αποκλεισμό ορισμένων λόγων υπεράσπισης που μπορούν να επικαλεστούν όσοι κατηγορούνται για τέτοιας φύσεως αδικήματα, όπως η άγνοια ότι πρόσωπο υπέστη τη διαδικασία εμπορίας ή και εκμετάλλευσης ή ότι δε γνώριζε την ηλικία του θύματος.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι την 1^η Νοεμβρίου 2018 και στις 28 Ιανουαρίου 2019 η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών πραγματοποίησε συνάντηση με την Ευρωπαϊκή Συντονίστρια Δράσης κατά της Εμπορίας Προσώπων κ. Μύρια Βασιλειάδου, η οποία πραγματοποίησε τον Ιανουάριο του 2019 επίσκεψη στην Κύπρο με πρόσκληση της επιτροπής και η οποία υπογράμμισε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάνει σκέψεις για τροποποίηση της σχετικής Οδηγίας περί εμπορίας προσώπων, ώστε να την καταστήσει πιο αυστηρή. Σχολιάζοντας την προτεινόμενη πρόταση νόμου της βουλευτού κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου συμφώνησε με τον σκοπό και τις επιδιώξεις της και χαιρέτισε αυτή την πρωτοβουλία. Παράλληλα, η ίδια συντονίστρια εξέφρασε την πρόθεση για στενή συνεργασία με την επιτροπή στα θέματα της αρμοδιότητάς της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί της προτεινόμενης πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και εισηγήτρια της πρότασης νόμου εισηγείται την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο όπως αυτή διαμορφώθηκε τελικά, αφού λήφθηκαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Κοινή συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών:

Μαριέλλα Αριστείδου, αναπλ. πρόεδρος

Σκευή Κούτρα Κουκουμά

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Χρίστος Ορφανίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λουκαΐδης

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Δημήτρης Δημητρίου

Άριστος Δαμιανού

Ευανθία Σάββα

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Κωστής Ευσταθίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λουκαΐδης

Όπως είναι γνωστό, για την πιο πάνω πρόταση νόμου έχει ήδη κυκλοφορήσει στην ολομέλεια της Βουλής σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2019, ωστόσο η συζήτηση της πρότασης νόμου αναβλήθηκε έπειτα από απόφαση της ολομέλειας του σώματος στη συνεδρία της ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2019, με την εισήγηση όπως συζητηθεί από κοινού σε νέα συνεδρία της επιτροπής με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και Νομικών επανεξέτασαν την πρόταση νόμου σε κοινή συνεδρία τους, που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιουλίου 2019, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της Αστυνομίας Κύπρου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία αυτή.

Σημειώνεται ότι ο σκοπός της πρότασης νόμου, οι απόψεις των εμπλεκομένων, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών στα πρώτα στάδια της μελέτης του θέματος περιλαμβάνονται στην αρχική της έκθεση.

Κατά την επανεξέταση της πρότασης νόμου τις δύο υπό αναφορά κοινοβουλευτικές επιτροπές απασχόλησαν το θέμα της αύξησης των ποινών που προβλέπονται για τα συγκεκριμένα αδικήματα, καθώς και εισήγηση από τον βουλευτή κ. Κωστή Ευσταθίου, η οποία αντικαθιστά το άρθρο 19 του βασικού νόμου που αφορά τον αποκλεισμό ορισμένων υπερασπίσεων για τον κατηγορούμενο. Στο πλαίσιο της επανεξέτασης της πρότασης νόμου από τις δύο επιτροπές οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως εξέφρασαν επιφυλάξεις ως προς τις αυξημένες ποινές που εισηγείται η πρόταση νόμου.

Οι εκπρόσωποι της Αστυνομίας Κύπρου συμφώνησαν με τον σκοπό και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου.

Ακολούθως, οι δύο επιτροπές, αφού αντάλλαξαν απόψεις, κατέληξαν στην απόφαση η εισήγηση του βουλευτή κ. Κωστή Ευσταθίου να μην ενσωματωθεί στο κείμενο της πρότασης νόμου, λαμβάνοντας υπόψη και τη σύμφωνη γνώμη της εισηγήτριας της πρότασης νόμου βουλευτού κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου, αλλά να τεθεί ως τροπολογία ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Εν κατακλείδι, οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και Νομικών διαμόρφωσαν τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, η αναπληρώτρια πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και το μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη των δύο επιτροπών βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

2. Τα μέλη των δύο επιτροπών βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Ερωτοκρίτου, μέχρι δύο λεπτά.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ούτε τόσα, κύριε Πρόεδρε.

Πρόκειται για μία πρόταση νόμου η οποία έχει συζητηθεί κατά κόρον, ιδιαίτερα τις τελευταίες εβδομάδες. Και κατανοώ απόλυτα, κύριε Πρόεδρε, γιατί αυτή η πρόταση νόμου έχει προβληματίσει ή έχει προσκρούσει σε διάφορες ενστάσεις ή σε διάφορους προβληματισμούς. Το σημαντικό, κύριε Πρόεδρε, το οποίο προκύπτει από αυτή την πρόταση νόμου, είναι η διαφοροποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, σύμφωνα με το οποίο, όπως έχει ο νόμος σήμερα, κάποιος είναι ένοχος αδικήματος, αν είχε εύλογη υποψία ότι οι υπηρεσίες σεξουαλικής φύσης οι οποίες λάμβανε ήταν αντικείμενο εμπορίας προσώπου.

Η πρόταση νόμου στην ουσία αυτό που κάμνει είναι ότι αφενός μεν μεγιστοποιεί τις ποινές, αφετέρου δε όσον αφορά το θέμα της εύλογης υποψίας καθιστά τη ζήτηση, τη λήψη και τη χρησιμοποίηση υπηρεσιών σεξουαλικής φύσης από θύματα εμπορίας ποινικό αδίκημα. Ο προβληματισμός, κύριε Πρόεδρε, ο οποίος υπάρχει -και αντιλαμβάνομαι ότι αυτό είναι που σκοπεί και η τροπολογία του συναδέλφου, ο οποίος δεν είναι εδώ, του κ. Κωστή Ευσταθίου, να διαφοροποιήσει- έγκειται στο εξής: Υπάρχουν περιπτώσεις όπου είναι εξόφθαλμο το γεγονός ότι παρεμβάλλεται κάποιος τρίτος, ότι παρεμβάλλεται ένας άλλος άνθρωπος στη διαδικασία υπηρεσιών σεξουαλικής φύσης και άρα στην ουσία είναι αυταπόδεικτο το γεγονός ότι το συγκεκριμένο άτομο είναι θύμα εμπορίας. Και άρα θα πρέπει και εκείνος που ζητά αυτές τις υπηρεσίες να έχει ποινική ευθύνη, γιατί να μην ξεχνούμε ότι οποιοσδήποτε εμπλέκεται στη διαδικασία αυτών των υπηρεσιών δυναμώνει τον κρίκο του οργανωμένου εγκλήματος.

Εκεί που προκύπτει όμως το πρόβλημα είναι, όταν υπάρχει άγνοια για το γεγονός ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο είναι θύμα εμπορίας. Η άγνοια όμως, κύριε Πρόεδρε, λαμβάνεται υπόψη στον επιμερισμό της ποινής από το οποιοδήποτε δικαστήριο θα εφαρμόσει αυτή τη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συντομεύετε, κυρία Ερωτοκρίτου, σας παρακαλώ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Και συντομεύω, λέγοντας το εξής: Η άγνοια έχει αποτελέσει αντικείμενο αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με μία πρόσφατη απόφαση του 2011, G εναντίον Ηνωμένου Βασιλείου, όπου ακριβώς αυτό, το θέμα της άγνοιας, τέθηκε ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με τον ισχυρισμό του κατηγορουμένου ότι πλήγηκαν τα συνταγματικά του δικαιώματα για δίκαιη δίκη και άλλως πώς, επειδή η άγνοια θεωρείτο ότι έπρεπε να ήταν υπεράσπιση. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είπε ότι αυτό το επιχείρημα δεν ευσταθεί και ότι η άγνοια μπορεί να ληφθεί υπόψη και λαμβάνεται υπόψη στον επιμερισμό της ποινής και άρα δεν μπορεί κάποιος να πει ότι έχουν πληγεί τα συνταγματικά του δικαιώματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Η κυρία...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όσον αφορά τα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Ερωτοκρίτου, πρέπει να τηρούμε...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Τελειώνω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά, αν ξεκινήσουμε έτσι... Είπατε και λιγότερο από δύο. Μιλήσατε πέντε λεπτά.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είναι για το θέμα των παιδιών, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Όλα τα θέματα είναι για την κοινωνία μας που συζητούμε. Σας παρακαλώ!
Έχετε μισό λεπτό. Ή θα κρατήσουμε από την αρχή...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αυτό ήθελα ευθύς εξαρχής, κύριε Πρόεδρε. Ούτε μισό λεπτό. Ούτε τριάντα δευτερόλεπτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Η τροπολογία που αφορά την άγνοια περί της ηλικίας του θύματος είναι κάτι το οποίο ήδη υφίσταται στην εξειδικευμένη νομοθεσία, κύριε Πρόεδρε, που έχει ψηφίσει αυτό το σώμα για τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών και δεν μπορεί να είναι υπεράσπιση για οποιονδήποτε θύτη το γεγονός ότι δε γνώριζε ότι το θύμα είναι ανήλικο, γι' αυτό εισηγούμαι την καταψήφιση της τροπολογίας του κ. Ευσταθίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Η κ. Αριστείδου, μέχρι δύο λεπτά.

Παρακαλώ να τηρείτε τους χρόνους.

ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να πω ως αναπληρώτρια πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών ότι η συγκεκριμένη πρόταση νόμου συζητήθηκε διεξοδικά στην επιτροπή. Διέθεσε αρκετές συνεδριάσεις, κατά τις οποίες έγινε σε βάθος συζήτηση, εντοπίζοντας τα τρωτά, αν θέλετε, σημεία που υπήρχαν μέχρι σήμερα στην κείμενη νομοθεσία και εδώ πραγματικά πρέπει να ευχαριστήσω όλα τα μέλη της επιτροπής.

Στόχος της συγκεκριμένης πρότασης νόμου είναι η ποινικοποίηση της ζήτησης υπηρεσιών από θύματα εμπορίας για σεξουαλική εκμετάλλευση και η επιβολή αυστηρότερων ποινών, ιδιαίτερα όταν τα θύματα είναι παιδιά. Επιπλέον, θα ήθελα να τονίσω ότι με την κείμενη νομοθεσία όλοι ξεγλιστρούσαν επικαλούμενοι άγνοια για τη σεξουαλική εκμετάλλευση, αλλά ακόμα και για την ηλικία των θυμάτων. Θεωρώ ότι τώρα, με τη νέα πρόταση νόμου, όλοι αυτοί θα υπόκεινται στις συνέπειες του νόμου.

Να πω πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, ότι μέσα στο πλαίσιο των εργασιών της η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών στις 28 Ιανουαρίου πραγματοποίησε συνάντηση με την Ευρωπαϊά Συντονίστρια Δράσης Κατά της Εμπορίας Προσώπων, την κ. Μύρια Βασιλειάδου, κατά την οποία ανταλλάχθηκαν απόψεις επί του συγκεκριμένου θέματος, και μας διαβεβαίωσε ότι η πάταξη της εμπορίας προσώπων αποτελεί πλέον προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κύριε Πρόεδρε,

Όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι το φαινόμενο της εμπορίας προσώπων αποτελεί μία από τις χειρότερες μορφές σοβαρού εγκλήματος και θα πρέπει να καταπολεμηθεί, καθώς παραβιάζονται ανθρωπίνια δικαιώματα. Γι' αυτό και ως Δημοκρατικός Συναγερμός χαιρετίζουμε τις αλλαγές που προωθούνται στην εν λόγω πρόταση νόμου, μέσα από την οποία θεωρώ ότι δίνουμε τα απαραίτητα εργαλεία για πάταξη του φαινομένου αυτού.

Όσον αφορά την τροπολογία που έχουμε ενώπιόν μας θα την καταψηφίσουμε, γιατί θεωρούμε ότι ουσιαστικά με τη συγκεκριμένη τροπολογία αναιρείται όλη η φιλοσοφία της εν λόγω πρότασης νόμου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς υποστηρίζουμε την πρόταση νόμου. Υποστηρίζουμε και τη φιλοσοφία, όπως αναπτύχθηκε από την εισηγήτρια, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει ανάγκη να ενδυναμωθούν οι πρόνοιες της νομοθεσίας που αφορούν την εμπορία προσώπων και θεωρούμε ότι ένα σημαντικό κρίκο στην αλυσίδα της εμπορίας προσώπων αποτελεί και ο λεγόμενος «πελάτης». Και ο πελάτης πρέπει να έχει ιδιαίτερη ευθύνη, να μη συμμετέχει ως κρίκος σε αυτή την αλυσίδα. Γι' αυτό και θεωρούμε ότι η τροπολογία του φίλου Κωστή Ευσταθίου δε δίνει την ευθύνη που πρέπει.

Αφαιρεί αυτή την ευθύνη από τον κρίκο αυτό της αλυσίδας, γι' αυτό και δε θα την υποστηρίξουμε. Πρέπει να δυναμώσουμε ακριβώς όλες τις πρόνοιες, για να παρεμποδίσουμε κατά το δυνατόν την εμπορία προσώπων και να δώσουμε την ευθύνη και στον έμπορο και στον μαστροπό, αλλά και στον πελάτη που συμμετέχει σε τέτοιου είδους εγκλήματα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Από το βήμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά μέχρι δύο λεπτά. Από όπου και να βγεις, μέχρι δύο λεπτά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ως ΑΚΕΛ θα υπερψηφίσουμε την πρόταση νόμου, καταψηφίζοντας τις τροπολογίες. Ο λόγος που καταψηφίζουμε τις τροπολογίες είναι, γιατί θέλουμε μια νομοθεσία ισχυρή και αποτελεσματική, που να στηρίζει τα θύματα και να καταπολεμά δραστικά και αποφασιστικά αυτά τα φαινόμενα.

Είναι γνωστή εδώ και χρόνια η θέση μας ως ΑΚΕΛ και Αριστερά για την ανάγκη πλήρους ποινικοποίησης της αγοράς σεξουαλικών υπηρεσιών, αντίστοιχα με την πρακτική που ακολουθούν οι σκανδιναβικές χώρες. Και γι' αυτό άλλωστε ζητήσαμε και έχει ήδη ετοιμαστεί από την Υπηρεσία Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων έκθεση σχετικά με το νομοθετικό πλαίσιο άλλων χωρών. Αυτή άλλωστε ήταν και η θέση του ΑΚΕΛ που κατατέθηκε τον Απρίλη του 2013, όταν η τότε Επίτροπος Διοικήσεως κάλεσε για δημόσια διαβούλευση για το θέμα της πορνείας και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Τότε από τα κοινοβουλευτικά κόμματα μόνο το ΑΚΕΛ, από τις γυναικείες οργανώσεις μόνο η ΠΟΓΟ και η οργάνωση των Οικολόγων και από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις μόνο η ΠΕΟ συμμετείχαν σε αυτή τη διαβούλευση. Εκεί εκφράσαμε την πάγια θέση μας για απαγόρευση της αγοράς σεξουαλικών υπηρεσιών, ώστε να κατοχυρωθεί και θεσμικά και νομικά η ευθύνη του πελάτη. Είναι στη βάση αυτών των θέσεων που εργαστήκαμε και πετύχαμε μαζί και με άλλους να υπάρχει εδώ και μερικά χρόνια και να τεθούν οι βάσεις και το νομοθετικό πλαίσιο ενάντια στην εμπορία προσώπων. Αυτά τα λέω προς αποκατάσταση της αλήθειας, γιατί υπάρχουν κάποιοι και στην πολιτική και στη δημοσιογραφία που έχουν την εντύπωση ότι ο αγώνας ενάντια στη σεξουαλική εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών άρχισε τώρα, πρόσφατα δηλαδή, όταν ασχολήθηκαν οι ίδιοι.

Για να ξεκαθαρίσουμε και ορισμένα ανυπόστατα που ακούστηκαν τις περασμένες εβδομάδες, επισημαίνουμε ότι ζητήσαμε την προηγούμενη εβδομάδα αναβολή, προκειμένου να εξετάσουμε ορισμένα συγκεκριμένα ζητήματα, που για εμάς ήταν ουσιαστικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συντομεύετε, κυρία Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Πρέπει, για παράδειγμα, να ξεκαθαριστεί ο τρόπος με τον οποίο θα αποδεικνύεται η αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών, ώστε να μπορούν να στοιχειοθετούνται υποθέσεις και να οδηγούνται στη δικαιοσύνη. Δυστυχώς, δε λάβαμε ικανοποιητικές απαντήσεις. Γι' αυτό τον λόγο θα αναμένουμε την εφαρμογή της νομοθεσίας, για να δούμε αν πράγματι υπάρχει αδυναμία της αστυνομίας, όπως μας έχει αναφερθεί, να οδηγήσει περιπτώσεις στο δικαστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Πρέπει να...

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οι άλλοι από τη θέση τους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Κουκουμά, σας παρακαλώ!

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Οι άλλοι από τη θέση τους....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακούστε!

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

...μίλησαν πέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας διακόπτω.

Οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι. Θα τηρήσουμε κάποια πράγματα ή να το αφήσω ελεύθερο; Δεν έχω κανένα πρόβλημα, ελεύθερα να μιλά όση ώρα θέλει ο καθένας.

Να σας παρακαλέσω εσωτερικά να ρυθμιστεί το θέμα στις κοινοβουλευτικές ομάδες.

Έχετε μισό λεπτό.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Ένα λεπτό, να ξεκαθαρίσω μόνο κάτι, εκτός του κειμένου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, σας παρακαλώ.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Θα έπρεπε ήδη η Βουλή μπροστά στην επίθεση που έγινε, και η Βουλή ως θεσμός, αλλά και οι βουλευτές γι' αυτό το συγκεκριμένο θέμα να παίρναμε θέση. Και δεν έχετε κάμει τίποτε! Έχετε αφήσει απροστάτευτους τους βουλευτές, να τους αποκαλούν κάποιοι κτήνη και...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου τι εισηγείστε και θα το κάμω αμέσως.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

... γι' αυτό και χρειάστηκε να πούμε εδώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πώς προστατεύω τη Βουλή και με ποιόν τρόπο;

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

...να μιλήσουμε. Γιατί κάποιοι παρερμήνευσαν, κάποιοι παρεξήγησαν και μας είχαν αποδώσει ως βουλευτές αλλότρια κίνητρα στο αίτημα για αναβολή της συζήτησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης έχει τον λόγο και για το θέμα το οποίο αντιλαμβάνομαι έθιξε η κ. Κουκουμά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για τη διαδικασία. Θα μιλήσω στο τέλος ενδεχομένως για το θέμα. Αλλά για τη διαδικασία... Δεν ξέρω αν έχασα κάτι, πριν να έρθω στη σύσκεψη χθες. Αλλά δεν κατόνησα τζιαι δεν ενημέρωσα την κοινοβουλευτική μου ομάδα ότι αποφασίσαμε για δίλεπτες παρεμβάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι αποφασίσαμε και εν πάση περιπτώσει είναι η εισήγησή μου... Εν αποφασίσαμε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όχι, δεν αποφασίσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, ένα λεπτό. Δέχεστε αυτή την προσέγγιση τώρα ή να το αφήσω ελεύθερο; Επειδή έν' πολλά τα θέματα, αξίζει τον κόπο για τρία λεπτά να λύσουμε το διαδικαστικό. Δέχεστε αυτή την προσέγγιση ή να το αφήσω ελεύθερο; Δεν έχω κανένα πρόβλημα. Ό,τι αποφασίσετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δυστυχώς, παρά το ότι κάμαμε δύο φορές σύσκεψη...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Ακούστε τον κ. Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...και με τη δική σας συμβολή κάμαμε δύο φορές σύσκεψη, γιατί ήταν πάρα πολλά τα θέματα, πάρα πολλές οι εκκρεμότητες, δε συζητήσαμε τη διαδικασία... Κάμαμε μια αρχική συζήτηση, δεν καταλήξαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, εννά σας διακόψω, για να πω ότι ήταν δική σας εισήγηση και είπατε όποιο κόμμα θέλει να παρεκκλίνει απ' αυτό να μας το δηλώσει. Και κανένας δε δήλωσε τίποτε. Θεωρώ ότι αυτό το αρχικό που είπαμε ισχύει. Όμως...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είχα εισηγηθεί, αν θυμάστε, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, για να μη δημιουργούμε ένταση χωρίς λόγο.

Επαναλαμβάνω: Εάν η εισήγηση τώρα είναι να το αφήσουμε ελεύθερο, κανένα πρόβλημα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν έχω αυτή την εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποια είναι η εισήγησή σας;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Η εισήγησή μου είναι, επειδή έχουμε χρόνο, να το περιορίσουμε στα τρία λεπτά, ένα, τζιαι, αν -κάτι που εισηγήθηκαν να κάμαμε- υπάρχουν θέματα, τζιαι έσκει θέματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, δεν έγινε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν έγινε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το εισηγηθήκατε, σ' αυτό αναφέρομαι. Εσείς το εισηγηθήκατε, το υιοθέτησα. Κανένας δεν ήρθε πίσω και να πει «όχι, για τούντα θέματα θέλουμε παραπάνω χρόνο».

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να σας ενημερώσουμε αν έσκει ένα, δκυο, τρία θέματα για τα οποία μπορεί να χρειαζόμαστε πεντάλεπτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φέρτε μου σημείωμα ακόμα και τώρα γι' αυτά τα θέματα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εισήγηση να δώσουμε ως τα τρία λεπτά μάξιμουμ, για να υπάρχει ο χρόνος να αναπτύξει κάποιος τις απόψεις του. Η κ. Ερωτοκρίτου έν' τζιαι η εισηγήτρια του θέματος, προφανώς χρειαζόταν λλίον χρόνο, για να αναπτύξει την εισήγησή της. Νομίζω ότι τα τρία λεπτά έν' καλός χρόνος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κανένα πρόβλημα. Τρία λεπτά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τζιαι να δούμε στην πορεία της συζήτησης αν θα δώσουμε κάτι παραπάνω σε δκυο ή τρία ζητήματα που ενδεχομένως θα μας πάρουν χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μου το πείτε από τώρα.

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τζιαι 'μείς συμφωνούμε με αυτή την προσέγγιση. Οφείλω να σημειώσω ότι, ναι, όντως λέχθηκε ότι θα έπρεπε να μπει περιορισμός στους χρόνους, πράγμα με το οποίο τελικά συμφωνούμε. Νομίζω δεν καταλήξαμε, αν δεν απατώμαι. Αλλά εν πάση περιπτώσει δηλώνουμε τζιαι 'μείς ότι είμαστε έτοιμοι να περιοριστούμε σε ένα τρίλεπτο για κάθε τοποθέτηση, πλην όμως όντως, επειδή το είχε πει ο κ. Λουκαΐδης, συμφωνούμε ότι μπορούν να υπάρξουν κάποια θέματα για τα οποία μπορεί να επεκταθεί ο χρόνος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ ετοιμάστε τώρα ένα σημείωμα, το ταχύτερο δυνατόν, το κάθε κόμμα, ότι π.χ. για τα θέματα με τους αριθμούς 7, 8 θέλουμε περισσότερο χρόνο, και βάλτε και τον χρόνο που θέλετε πάνω. Θα με βοηθήσει πολύ.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το ένα θέμα για το οποίο θα θέλαμε να είχαμε περισσότερο χρόνο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι προφορικά.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή ήταν εισηγήτρια η κ. Ερωτοκρίτου, είναι αυτό το οποίο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τούτον εννά το τελειώσουμε. Για τα υπόλοιπα, για τα επόμενα.

Αν είσαστε όλοι ικανοποιημένοι, πάμε στο τρίλεπτο.

Και έχει τον λόγο η κ. Δημητρίου.

Και εννοείται ότι λαμβάνεται υπόψη και ο αριθμός των ομιλητών από κάθε κόμμα, έτσι;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Τζιαι η δύναμη των κομμάτων. Δε θα έχουμε τον ίδιο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, φυσικά, αλλά όχι και... Εσυζητήσαμεν τα εκατό φορές τούντα πράγματα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τρίλεπτο, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για κάθε βουλευτή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αν δεν έχουμε ειδική ρύθμιση, είναι για το κόμμα. Αν δεν υπάρχει αίτημα για πιο εκτεταμένη συζήτηση... Ε, διότι, αν έχουμε πέντε βουλευτές με τρίλεπτο για το κάθε θέμα, είναι έννοιαν έσει να βάλουμεν ώρα δηλαδή;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Αν δεν υπάρχει αίτημα για συζήτηση πιο εκτεταμένη, που τζιαι τζιείνη πρέπει να την περιορίσουμε, ένας βουλευτής, ένα τρίλεπτο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ έτσι το κατάλαβα. Είναι τρίλεπτο για κάθε κόμμα, εκτός αν υπάρχει απαίτηση. Έχετε αυτό το δικαίωμα, αυτή την ευχέρεια. Ελάτε πάνω, φέρτε μου σημείωμα τζιαι πείτε μου ότι για το θέμα 10, 20, 30 θέλουμε μισή ώρα να το συζητήσουμε.

Η κ. Δημητρίου.

ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να είμαι όσο πιο σύντομη μπορώ, γιατί έχω καλυφτεί και από τις προηγούμενες τοποθετήσεις.

Απλά να σημειώσω ότι σήμερα η μεγαλύτερη βοήθεια που μπορούμε να δώσουμε σ' ένα θύμα εμπορίας είναι να προλάβουμε το έγκλημα, πριν να γίνει. Αυτό κάνουμε σήμερα. Δίνεται ένα πολύ σημαντικό μήνυμα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Ισχυροποιούμε το νομικό μας πλαίσιο, αυτό που χρειαζόταν να γίνει με κύριο γνώμονα τη διασφάλιση της προστασίας, της ασφάλειας και της στήριξης των θυμάτων. Το πρόβλημα που είχαμε, κύριε Πρόεδρε, είναι η ατιμωρησία, η κουλτούρα της ατιμωρησίας που υπήρχε. Γι' αυτό τον λόγο και η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση καλεί τα κράτη μέλη για αποτελεσματικότερη πάταξη του θέματος. Και η Κύπρος σήμερα βγαίνει μπροστά. Είναι μια σημαντική μέρα για το κοινοβούλιο σήμερα, κύριε Πρόεδρε. Αυτή είναι η δική μας άποψη. Αυτή ήταν. Αυτή είναι θέση και του Δημοκρατικού Συναγερμού. Οπότε, για να μην καταχραστώ τον χρόνο των υπολοίπων, χαιρετίζουμε τη σημερινή πρωτοβουλία και θεωρούμε ότι επιτέλους αντιμετωπίζουμε ή τέλος πάντων αυστηροποιούμε τις ποινές για τις διάφορες μορφές εμπορίας, ειδικά όσον αφορά τα παιδιά μας.

Και κλείνω με το εξής: Το 2016 μόνο καταγράφηκαν -και οι αριθμοί συγκλονίζουν- 20 532 εγγεγραμμένα θύματα στην Ευρώπη, 56% των θυμάτων για σεξουαλική εκμετάλλευση, 26% για εργασιακή, 68% είναι γυναίκες και κορίτσια, το ένα τέταρτο είναι παιδιά. Αυτά και μόνο είναι συγκλονιστικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κι εμείς ως ΕΔΕΚ, κύριε Πρόεδρε, στηρίζουμε ανεπιφύλακτα τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, η οποία ουσιαστικά ενισχύει και δίνει πλήρη στήριξη στην ποινικοποίηση τέτοιου είδους αδικημάτων.

Ο λόγος που έχω πάρει τον λόγο, κύριε Πρόεδρε, είναι για να τονίσω ότι η συγκεκριμένη πρόταση του συνάδελφου του Κωστή Ευσταθίου, ο οποίος απουσιάζει στο εξωτερικό, δεν είναι για να αποδυναμώσει αυτή την πρόταση νόμου, αλλά για να την ενισχύσει. Και να την ενισχύσει συνταγματικά, γιατί ακριβώς ως έγκριτος νομικός αντιμετωπίζει τέτοιου είδους ζητήματα και ακριβώς για τέτοια ζητήματα δεν πρέπει να αφήνουμε ούτε ένα παραθυράκι στον οποιοδήποτε δράστη να εκμεταλλευτεί την περίπτωση, ώστε να καταρρεύσει μια τέτοια υπόθεση στα δικαστήρια. Ως εκ τούτου, και μέσα από την επεξήγηση που δίνει ο συνάδελφος ο Κωστής Ευσταθίου... Είναι ακριβώς για να δώσει το στίγμα της αντισυνταγματικότητας, που μπορεί να καταρριφθεί μέσα από κάποια δίκη... Λέγοντας αυτά, ουσιαστικά δεν έχουμε τίποτε άλλο να πούμε. Απλώς να πούμε ότι ανεπιφύλακτα στηρίζουμε την πρόταση νόμου όπως έχει κατατεθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Καταρχάς, εμείς θα στηρίζουμε την πρόταση και θα καταψηφίσουμε την τροπολογία. Αλλά, επειδή για ακόμα μια φορά όλο το σώμα με τόσο πάθος δηλώνει ότι πρέπει να είμαστε αμείλικτοι σε αυτό το ζήτημα, καλό είναι, όταν θα έρθει η πρόταση του ΕΛΑΜ για χημικό ευνουχισμό για τους παιδεραστές, να σταθείτε όλοι στο ύψος των περιστάσεων.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Στηρίζουμε κι εμείς την πρόταση, κύριε Πρόεδρε. Καταψηφίζουμε την τροπολογία. Και θεωρούμε ότι γίνεται ακόμα ένα σημαντικό βήμα, ώστε να μπορέσουμε τουλάχιστον να αναπλάσουμε αυτή την κακή εικόνα που υπάρχει σήμερα για την Κύπρο, ότι είναι κέντρο διέλευσης ατόμων τα οποία ωθούνται στην πορνεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πολύ σύντομα. Με έχουν καλύψει οι συνάδελφοι. Έχει αναφερθεί το τι θα πράξουμε και σε ό,τι αφορά την τροπολογία και σε ό,τι αφορά την πρόταση νόμου, την οποία και θα υπερψηφίσουμε. Προσωπικά ενεπλάκη στην τελευταία συνεδρίαση της επιτροπής Νομικών και, αν πήρα τον λόγο, είναι για να πω ακριβώς από το βήμα αυτό ότι δυστυχώς αυτά που δημοσιεύτηκαν πόρρω απέχουν από την πραγματικότητα για το τι συνέβη στην επιτροπή Νομικών της Τετάρτης. Κανένας βουλευτής, όχι μόνο του Δημοκρατικού Συναγερμού, δεν αναφέρθηκε στο ότι δέχεται να συζητηθεί έκπτωση για τα παιδιά και κανένας δε θέλει αυτό το οργανωμένο έγκλημα της εμπορίας προσώπων να συγκαλυφθεί. Αυτό το πολύ απλό και πολύ ξεκάθαρο. Και αν είναι κάτι που πρέπει να

βγει σήμερα, είναι η αναγκαιότητα διαπαιδαγώγησης και σωστής ενημέρωσης των πολιτών, ούτως ώστε αυτό το οργανωμένο έγκλημα να αντιμετωπιστεί σωστά και με προπαιδεία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οφείλουμε να σημειώσουμε ότι κανένας μας δεν έχει κάνει οποιαδήποτε δήλωση για το τι έχει συζητηθεί σε επιτροπή. Εξάλλου οι συζητήσεις πρέπει να είναι ελεύθερες. Σεβαστό να υπάρχουν και διαφορετικές απόψεις, ιδιαίτερα σε θέματα που έχουν σχέση με νομικές διαδικασίες και ανθρωπίνια δικαιώματα.

Όμως οφείλουμε να σημειώσουμε ότι η τροπολογία της ΕΔΕΚ αποδυναμώνει την υφιστάμενη νομοθεσία. Εμείς δε θα την ψηφίσουμε, δε θα την υποστηρίξουμε, όπως εξήγησε προηγουμένως η κ. Ερωτοκρίτου. Αλλά σήμερα δεν είναι υπεράσπιση για έναν παιδεραστή ότι δε γνώριζε την ηλικία του παιδιού το οποίο κακοποίησε. Με αυτή την τροπολογία θα είναι υπεράσπιση. Επομένως, το να λέμε ότι δε συζητήσαμε ή δε συζητούμε προτάσεις που αποδυναμώνουν τη σχετική νομοθεσία δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Το δεύτερο που ήθελα να πω σε σχέση με την εισήγηση του ΕΛΑΜ, με όλο τον σεβασμό, είναι το εξής: Το πρόβλημα με τους παιδεραστές δεν είναι τα γεννητικά τους όργανα, είναι ο εγκέφαλός τους. Και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο πρέπει να έχουμε αυστηρή νομοθεσία, για να τους παραμερίζουμε από την υπόλοιπη κοινωνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Χαραλαμπίδου.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι είναι από το 2014 που ως ΑΚΕΛ δώσαμε μάχες σε αυτό το κοινοβούλιο, για να περάσουμε τον νόμο για την προστασία των παιδιών και να υιοθετήσουμε την Αρχή Εποπτείας, η οποία σήμερα εποπτεύει σαράντα πέντε παιδεραστές και παιδόφιλους, και θέλω να υπογραμμίσω το εξής: Στην επιτροπή Νομικών προχτές όλοι οι συνάδελφοι ήταν υπέρ της αυστηρότατης ποινικής ευθύνης όσον αφορά τα παιδιά, στα οποία παιδιά όποιος τολμήσει να ακουμπήσει χέρι πάνω τους και με τον νόμο του '14 πάει ισόβια.

Όσον αφορά δε τον ευνουχισμό, όταν κάμαμε το νομοσχέδιο... Δεν μπορείς να εισαγάγεις τον χημικό ευνουχισμό, γιατί, όπως ορθά είπε ο κ. Παπαδόπουλος, έντζιν χειρουργική επέμβαση που κάμνεις. Πρέπει να παίρνουν χάπια κάθε μέρα. Και δεν μπορεί η πολιτεία να επιβλέπει ότι αυτοί οι οποίοι αποφυλακίζονται λαμβάνουν τα χάπια τους κάθε μέρα. Το συζητήσαμε εκτεταμένα, έγιναν σεμινάρια και λάβαμε πρόνοιες μέσω της Αρχής Εποπτείας, για να γίνεται αυστηρότατος έλεγχος από τις αρχές του κράτους.

Και, λαμβάνοντας τον λόγο, θέλω να παρακαλέσω τον πρόεδρο της επιτροπής Νομικών όλες οι τροπολογίες και οι νέες προτάσεις που σε συμφωνία με τον τέως Υπουργό Δικαιοσύνης έγιναν, για να γίνουν ακόμα πιο αυστηρές οι αρμοδιότητες της Αρχής Εποπτείας, μόλις επιστρέψουμε τον Σεπτέμβρη να συζητηθούν, για να έρθουν στην ολομέλεια να ψηφιστούν.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επαναλάβω όλα όσα είπαν οι συνάδελφοι. Είναι ευχάριστο το γεγονός ότι υπάρχει ομοφωνία σ' αυτό το θέμα στην ολομέλεια από όλες τις πολιτικές δυνάμεις και από όλους τους συναδέλφους που θα στηρίξουν την πρόταση νόμου. Και υπάρχει και κοινή, θα έλεγα, ευαισθησία στο να καταστούν ακόμα πιο αυστηρές, όσο γίνεται, οι νομοθεσίες, για να είναι αποτρεπτικές.

Πήρα τον λόγο όμως, για να πω ότι με αφορμή αυτή τη συζήτηση θα πρέπει να στραφούμε και προς την εκτελεστική εξουσία αναφορικά με δύο ζητήματα. Το ένα έχει να κάνει με την παιδεία, με τα παιδιά στα σχολεία. Εδώ απαιτείται ένα πιο ολοκληρωμένο σχέδιο πρόληψης και για τους εν δυνάμει πελάτες αλλά κυρίως και για τα εν δυνάμει θύματα. Το δεύτερο έχει να κάνει με την καταστολή και τη δίωξη, τους αποτελεσματικούς δηλαδή μηχανισμούς καταστολής, οι οποίοι θα πρέπει να γίνουν ακόμα πιο αποτελεσματικοί.

Όσον αφορά τώρα την αναφορά του ΕΛΑΜ σχετικά με τον χημικό ευνουχισμό, θα πω ότι οι κοινωνίες προχωρούν και ιδιαίτερα οι δημοκρατίες και μεσαιωνικές αντιλήψεις και μεσαιωνικές μεθόδους τις έχουν αφήσει

πίσω τους τα ευρωπαϊκά κυρίως κράτη εδώ και πάρα πολλές δεκαετίες. Ας ρίξουν μια ματιά, ας δουν -είναι δύσκολη αλλά εξαιρετική ταινία- τη «Φωλιά του Κούκου».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης και θα δώσω και δύο λεπτά δευτερολογία στην κ. Ερωτοκρίτου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο λόγος που ζήτησα την παρέμβαση είναι, γιατί δυστυχώς δημιουργήθηκε ένα κλίμα, μια περιρρέουσα ατμόσφαιρα γύρω από αυτή την πρόταση νόμου, που καμία σχέση είχε με την πραγματικότητα ή τις προθέσεις οποιουδήποτε συναδέλφου βουλευτή. Και, επειδή αυτή η περιρρέουσα ατμόσφαιρα άγγιξε προφανώς και την επίσημη κυβερνητική πλευρά, το υπουργείο Εσωτερικών. Διαβάζω την ανακοίνωση τη χτεσινή από την εφημερίδα εν πάση περιπτώσει: «Χθεσινή εξέλιξη, η οποία ενισχύει τη φιλοσοφία της πρότασης ως κατατέθηκε, η παρέμβαση του Υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο ως εθνικός συντονιστής κατά της εμπορίας προσώπων», ακούστε τι λέει το Υπουργείο Εσωτερικών, «τάσσεται εναντίον οποιασδήποτε τροποποίησης που τείνει να νομιμοποιήσει τη χρήση υπηρεσιών από θύματα εμπορίας προσώπων και πόσω μάλλον εάν τα θύματα είναι παιδιά».

Η πρόταση για τροποποίηση είναι του συνάδελφου του Κωστή του Ευσταθίου, ο οποίος αδικήθηκε κατάφωρα βεβαίως από όλη αυτή την περιρρέουσα ατμόσφαιρα, όπως και όποιος άλλος τόλμησε να θέσει προς προβληματισμό κάποιες νομικές πτυχές. Αυτά δεν πρέπει να συμβαίνουν σε μια Δημοκρατία και δεν πρέπει να επιτρέψει η Βουλή των Αντιπροσώπων... Και είναι και προσωπική σας ευθύνη και η έκκληση είναι να σταλεί επιστολή προς το Υπουργείο Εσωτερικών, γιατί ουσιαστικά κατηγορείται είτε ο κ. Ευσταθίου είτε οποιοσδήποτε άλλος ότι ήθελε, λέει, με την τροποποίηση να νομιμοποιήσει -να νομιμοποιήσει, προσέξτε!- τη χρήση υπηρεσιών από θύματα εμπορίας προσώπων και παιδιών. Να νομιμοποιήσει, ξαναλέω. Είναι τραγικό, αλλά αυτές οι ακρότητες επικράτησαν τις προηγούμενες μέρες, με ευθύνη κάποιων βεβαίως.

Θέλω να εκφράσουμε τη βαθιά μας λύπη. Επί της ουσίας έχουμε τοποθετηθεί, οι συνάδελφοι το έχουν πράξει με έναν πολύ καλό και ξεκάθαρο τρόπο, θα στηρίξουμε και θα υπερψηφίσουν την πρόταση νόμου, όμως αυτά τα πράγματα δεν μπορεί να επιτρέψουμε να συμβαίνουν και έχουμε ευθύνη όλοι να μην επιτρέψουμε να επαναληφθούν τουλάχιστον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλω να πω ότι είναι συνέχεια αυτού που είχε ανοίξει η κ. Κουκουμά αυτό που λέει ο κ. Λουκαΐδης, αντιλαμβάνομαι, και βεβαίως θα επιληφθώ του θέματος και αυτής της απαράδεκτης συμπεριφοράς από μέρους του Υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο έχω αμφιβολία αν παρευρέθηκε εις την επιτροπή και αν είπε απόψεις διαφορετικές.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Παρευρέθηκε και έχει αντίθετη άποψη 'πού τούτο που λαλεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Άρα, θα εξετάσω το θέμα, θα ενημερωθώ και από τη γραμματεία και από την πρόεδρο της επιτροπής μέσω του γενικού διευθυντή και θα απαντήσω με επιστολή, γιατί, αν κάποιος νομίζουν ότι μπορούν να κάμνουν με αυτό τον τρόπο συμπεριφορές έναντι της Βουλής, θα έπρεπε να σκέφτονται πρώτα τα του οίκου τους!

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο, απλά για να τοποθετηθώ όσον αφορά τη δική μας πρόταση, την οποία φυσικά δεν εξετάζουμε σήμερα και θα έχουμε την ευκαιρία να τη συζητήσουμε, όταν και εφόσον αυτή έρθει ενώπιον του σώματος. Απλά, να σας πω ότι ο χημικός ευνουχισμός είναι μια επιστημονική μέθοδος και υπάρχουν χώρες οι οποίες την εφαρμόζουν και ο σκοπός, νομίζω, κάθε νομοθεσίας είναι να δημιουργεί αποτροπή. Αυτό ήθελα να σημειώσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ζαχαρίας Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που δεν είχα την πρόθεση να μιλήσω, νιώθω την ανάγκη ειλικρινά, μετά από όσα είδα στον τύπο μετά τη συνεδρία της επιτροπής Νομικών, ειδικότερα να αναφερθώ στον κ. Ευσταθίου, ο οποίος απουσιάζει. Δε γίνεται να γράφουν δημοσιεύματα ότι δεν έχει ευαισθησία για τα παιδιά ειδικά ο Κωστής, ο οποίος έχασε το παιδί του πριν εννιά μήνες! Και αυτοί που γράφουν στον τύπο ό,τι θέλουν να προσέχουν. Και οι βουλευτές είναι άνθρωποι και έχουν τις ευαισθησίες τους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φυσικά είναι και από το χέρι μας να κάμουμε νομοθεσίες...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Και από την άλλη, είναι δικαίωμα των βουλευτών να προβληματιστούν και υποχρέωση ταυτόχρονα. Ο τρόπος ο οποίος δημιουργήθηκε η περιρρέουσα ατμόσφαιρα μετά τη συνεδρία της επιτροπής Νομικών είναι ωσάν να απαγορεύεται ο προβληματισμός στον χώρο της Δημοκρατίας. Αλλά, αν δεν προβληματιστούμε, αν δεν τα βάλουν όλα κάτω, αν δε δούμε ποιο είναι το σωστό, ποιο είναι το λάθος, να ακούσουμε τις απόψεις, δε θα έχουμε και σωστά νομοθετήματα. Αλλά αυτό το οποίο γράφτηκε για τον κ. Ευσταθίου είναι εντελώς απαράδεκτο, ένιωθα από την αρχή την αναγκαιότητα να το πω, είπα να σιωπήσω, διότι εξελισσόταν διαφορετικά η συνεδρία, αλλά αυτά τα πράγματα τουλάχιστον... Ο συνάδελφος έχει πλήρη συμπαράσταση από όλους μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κουκουμά.

ΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Ακριβώς στα πλαίσια της συζήτησης να πω ότι δεν είναι μόνο το Υπουργείο Εσωτερικών που έχει παρερμηνεύσει, αλλά φαίνεται ότι συνέβαλαν στη διαστρέβλωση και άλλοι διορισμένοι από μέρος είτε του Υπουργείου Εσωτερικών είτε του Υπουργείου Εργασίας στο να πάρει ο κόσμος κάποια μηνύματα και να αρχίσει μέσα στα κοινωνικά δίκτυα να γράφει και να καταφέρεται ενάντια στη συζήτηση που είχε γίνει ή να διαμορφώνουν αντιλήψεις ότι οι βουλευτές είναι παιδόφιλοι ή προσπαθούν να υποστηρίξουν τους παιδόφιλους!

Φυσικά, με την πρόταση νόμου, αλλά και με την ίδια τη νομοθεσία εκκρεμεί ένα σημαντικό θέμα, η εφαρμογή τους. Δεν εφαρμόζεται και εκεί που εφαρμόζεται και βάλλουμε φυλακή τους παιδόφιλους, με όσες ποινές προβλέπονται, με τις προεδρικές χάρες δυστυχώς βγαίνουν έξω. Γι' αυτό εμείς καλούμε την κυβέρνηση και στην ίδια τη νομοθεσία να ενσωματωθεί και η πρόταση νόμου τώρα και απαιτούμε την εφαρμογή της, όπως και το διορισμό εξωτερικού αξιολογητή επιτέλους, όχι παράνομα, όπως έχει κάμει μέχρι τώρα, διότι είναι παράνομο να διοριστεί Επίτροπος Διοικήσεως σύμφωνα με τη νομοθεσία. Πρέπει να προκηρυχθούν προσφορές, διαδικασίες και δεν το έχουν κάμει. Το ίδιο θέλουμε να εκφράσουμε την έγνοια μας και την αγωνία μας για τον διορισμό Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, που λήγει η θητεία της και μας ανησυχεί. Θέλουμε να μπλακούν και τα παιδιά και όσοι άλλοι χρειάζεται να εκφράσουν τις απόψεις τους για τον διορισμό της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σύντομα έχω να πω το εξής, ξεκινώντας από εκεί που έμεινε η κ. Κουκουμά, που έχει δίκαιο που λέει ότι δεν εφαρμόζεται η νομοθεσία: Ένας από τους βασικούς λόγους που δεν εφαρμόζεται η νομοθεσία είναι, επειδή ήταν τόσο δύσκολο για τις δικτικές αρχές να συλλέξουν μαρτυρικό υλικό, για να ικανοποιήσουν την πρόνοια της εύλογης υποψίας, που δεν γινόταν οποιαδήποτε καταδίκη. Αυτό είναι.

Άρα, η σημερινή πρόταση νόμου, όπως διαμορφώνει τη νομοθεσία, δίνει τα απαραίτητα εργαλεία και δημιουργεί εκείνες τις προϋποθέσεις, έτσι ώστε η εφαρμογή της νομοθεσίας να 'ναι πιο εύκολη και να μην προσκρούει πάνω σε ανυπέρβλητα εμπόδια, τα οποία κάποιιοι χρησιμοποιούσαν, για να μην έχουμε οποιαδήποτε ποινική δίωξη μέχρι σήμερα.

Όσον αφορά όμως το θέμα του συνάδελφου του Κωστή του Ευσταθίου, νιώθω και εγώ, κύριε Πρόεδρε, την ανάγκη να πω ότι όλοι μας πρέπει να υπερασπιζόμαστε το δικαίωμα του κάθε συναδέλφου να καταθέσει την οποιαδήποτε πρόταση νόμου, τροπολογία, νομοθέτημα, όπως θέλετε πέστε το, το οποίο εκφράζει τη δημοκρατική του και την πολιτική του σκέψη. Και δεν υπάρχει κάτι για το οποίο μπορεί κάποιος να κατακρίνει την οποιαδήποτε πρόταση νόμου ή την οποιαδήποτε τροπολογία, εκτός από πολιτικού περιεχομένου διαφωνία και τίποτε περισσότερο.

Υπήρχε νομικό υπόβαθρο εις τη σκέψη που οδήγησε τον συνάδελφο τον κ. Ευσταθίου, το φίλτατο τον κ. Ευσταθίου, στο να καταθέσει αυτή την τροπολογία. Η διαφωνία είναι πολιτική και τίποτε περισσότερο. Και

βεβαίως, εάν κάποιος συνάδελφος, που μπορεί δικαιολογημένα, δε θα το συζητήσω, μπορεί όλοι μας να βρεθούμε στην ίδια θέση, ορθά ή λανθασμένα διαμαρτύρονται για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίστηκαν κάποιες τοποθετήσεις τους ή με τον τρόπο με τον οποίο έτυχαν χειρισμού στα χέρια κάποιων μέσω μαζικής ενημέρωσης, εδώ είμαστε να τα βάλουμε με αυτούς που παραπληροφορούν, να τα βάλουμε με αυτούς που δίνουν άλλη εικόνα από την πραγματική, αλλά νιώθω ότι η ολομέλεια εδώ θα πρέπει αποκλειστικά να ασχολείται με την ουσία του νομοθετήματος και την επίπτωση που αυτό θα έχει στον τρόπο και στους νόμους κάτω από τους οποίους ζει ο καθένας από εμάς.

Από εκεί και πέρα, κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ παρά να εκφράσω την ιδιαίτερή μου ικανοποίηση, γιατί μετά από τρία χρόνια και χίλια μύρια κύματα φαίνεται ότι διαμορφώνεται η απαραίτητη πλειοψηφία, αν όχι και ομοφωνία, για την υπερψήφιση αυτής της πρότασης νόμου, η οποία θεωρώ ότι βελτιώνει, όχι μόνο το νομοθετικό πλαίσιο, μπορεί να βελτιώσει και το επίπεδο συνείδησης ενός εκάστου από εμάς, είτε είμαστε βουλευτές είτε είμαστε απλοί πολίτες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο στον κ. Νεοφύτου, επειδή είπατε κάτι, κυρία Ερωτοκρίτου, έν' ένα πράγμα να επικρίνεται και η πρόταση, η άποψη και να διαφωνούμε με την άποψη και είναι άλλο πράγμα να αμαυρίζονται ονόματα ή να καταλογίζονται κίνητρα και χαρακτηρισμοί σ' αυτόν που κάνει την πρόταση, όσο λανθασμένη και αν είναι.

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στην ίδια γραμμή είναι και η δική μου σύντομη τοποθέτηση και θεωρώ ότι ως πρόεδρος του σώματος, αλλά και όλοι εμείς, και κόμματα και βουλευτές, ένα από τα σημαντικά θέματα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε σήμερα είναι τον πολιτικό κανιβαλισμό, αλλά και το πολιτικό μπούλινγκ, που κάποιες φορές ξεκινά και από αυτό το ίδιο το σώμα.

Χαίρομαι που όλες οι πλευρές στήριξαν τον συνάδελφο τον κ. Ευσταθίου και το δικαίωμά του, αλλά γινόμαστε καθημερινά μάρτυρες αυτού του κανιβαλισμού. Η οποιαδήποτε ανοχή μας θα αποθρασύνει ακόμα περισσότερο. Δε φτάνει τα μέσα. Τα μέσα είναι αγγελιαφόροι. Πρέπει να κτυπήσουμε τη ρίζα, που τις πλείστες φορές ξεκινά από αυτό το ίδιο το σώμα. Και το ότι έχει απαξιωθεί η πολιτική, τα κόμματα, οι βουλευτές, οτιδήποτε έχει να κάνει με την πολιτική δεν είναι μόνο λόγω της δικαιολογημένης κοινωνικής αντίδρασης με σειρά κοινωνικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, αλλά και με την ανοχή μας, γιατί, όταν είναι του γειτόνου μας, δε μας ενδιαφέρει. Χαριεντιζόμαστε και εμείς οι ίδιοι. Δε θέλω να βγάλω την ουρά μου έξω ούτε προσωπικά ούτε του κόμματός μου, αλλά πρέπει να τραβήσουμε μια γραμμή και να προστατεύσουμε θεσμούς, Βουλή, δικαιώματα βουλευτών να εκφράζονται, χωρίς να κινδυνεύουν να κανιβαλίζονται και χωρίς να γίνονται αντικείμενο πολιτικού μπούλινγκ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για την πρόταση νόμου «Ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των θυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 11 της πιο πάνω πρότασης νόμου, που τροποποιεί το άρθρο 19 του βασικού νόμου, με τα ακόλουθα:

«Αποκλεισμός ορισμένων υπερασπίσεων.

19(1) Δεν αποτελεί υπεράσπιση για τον κατηγορούμενο σχετικά με τα αδικήματα που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο το γεγονός ότι στο κράτος όπου έλαβε χώρα, εν όλω ή εν μέρει, το αδίκημα για το οποίο κατηγορείται ο κατηγορούμενος δε συνιστά αδίκημα ή δεν απαγορεύεται.

(2) Ο κατηγορούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης ότι δε γνώριζε ή δεν πίστευε ότι το θύμα οποιουδήποτε αδικήματος που προβλέπεται στον παρόντα Νόμο ήταν παιδί ή σε ιδιαίτερη ευάλωτη θέση.

(3) Ο κατηγορούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης ότι δε γνώριζε ότι το πρόσωπο από το οποίο ζήτησε ή εισέπραξε ή χρησιμοποίησε υπηρεσίες σεξουαλικής φύσεως ήταν πρόσωπο το οποίο υπέστη τη διαδικασία της εμπορίας ή/και εκμετάλλευσης ή ότι

δε γνώριζε την ηλικία του θύματος εμπορίας ή/και εκμετάλλευσης από το οποίο ζήτησε ή εισέπραξε ή χρησιμοποίησε υπηρεσίες σεξουαλικής φύσεως.».

Σημειώσεις:

1. Η προτεινόμενη τροπολογία γίνεται, προκειμένου να συνάδει η νομοθετική διάταξη του άρθρου 19 με το σύνταγμα και το δικαίωμα οποιουδήποτε κατηγορούμενου προσώπου να προβάλλει υπεράσπιση στο πλαίσιο της δίκης του.
2. Σε ενάντια περίπτωση, η συγκεκριμένη ρύθμιση πιθανόν να κριθεί αντισυνταγματική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για την τροπολογία, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Μία ψήφος υπέρ, σαράντα έξι εναντίον και δύο άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, μία ψήφο υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Προσθήκη νέου άρθρου 17Α στον βασικό νόμο. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Πενήντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Πενήντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 4 έως 7 θέματα είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019», «Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», «Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Χορήγηση και Αναθεώρηση Πιστωτικών Διευκολύνσεων) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Χορήγηση Δανείων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 4 θέματος: Τροποποίηση του περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμου, ώστε ζητήματα που αφορούν την εσωτερική διακυβέρνηση (διορισμός και λειτουργία διοικητικού οργάνου) του οργανισμού να συνάδουν με τις σχετικές διατάξεις του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου και του περί της Σύστασης και Λειτουργίας Μονάδας Διαχείρισης της Συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ιδιοκτησιακή Δομή Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου, καθώς και με τις πρόνοιες των σχετικών οδηγιών της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5 θέματος: Τροποποίηση του περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμου, ώστε ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης να εξαιρεθεί από τις διατάξεις αυτού.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 6 θέματος: Έκδοση κανονισμών που να ρυθμίζουν τη χορήγηση και την αναθεώρηση πιστωτικών διευκολύνσεων.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 7 θέματος: Κατάργηση των περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Χορήγηση Δανείων) Κανονισμών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μαρίνος Μουσιούπας	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Άριστος Δαμιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3, 10 και 27 Ιουνίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο προϊστάμενος της Μονάδας Διαχείρισης της Συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ιδιοκτησιακή Δομή Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Μονάδα Διαχείρισης) του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ), καθώς και η πρόεδρος και ο γενικός διευθυντής του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (ΟΧΣ).

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμου, ώστε ζητήματα που αφορούν την εσωτερική διακυβέρνηση (διορισμός και λειτουργία διοικητικού οργάνου) του ΟΧΣ να συνάδουν με τις σχετικές διατάξεις του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου και του περί της Σύστασης και Λειτουργίας Μονάδας Διαχείρισης της Συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ιδιοκτησιακή Δομή Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου, καθώς και με τις πρόνοιες των σχετικών οδηγιών της ΚΤΚ.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμου, ώστε ο ΟΧΣ να εξαιρεθεί από τις διατάξεις αυτού.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών είναι η έκδοση κανονισμών που να ρυθμίζουν τη χορήγηση και αναθεώρηση πιστωτικών διευκολύνσεων σύμφωνα με τις πρόνοιες της περί των Διαδικασιών Χορήγησης και Αναθεώρησης Πιστωτικών Διευκολύνσεων Οδηγίας της ΚΤΚ.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών είναι η κατάργηση των περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Χορήγηση Δανείων) Κανονισμών.

Ειδικότερα, με το πρώτο νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προτείνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο διορισμός από το Υπουργικό Συμβούλιο του διοικητικού οργάνου του ΟΧΣ, το οποίο θα απαρτίζεται από επτά μη εκτελεστικά μέλη και δύο εκτελεστικά μέλη.
2. Η συμμετοχή του γενικού διευθυντή και ενός διευθυντή του ΟΧΣ στο διοικητικό όργανο του οργανισμού ως εκτελεστικών μελών αυτού.
3. Η προσωρινή αύξηση των μελών του διοικητικού οργάνου στα έντεκα μέλη από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου μέχρι την 1^η Ιουλίου 2021, ώστε να συνεχιστεί η θητεία των εννέα υφιστάμενων μελών του διοικητικού συμβουλίου του ΟΧΣ και να διοριστούν από το διοικητικό όργανο, μετά από έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, τα δύο εκτελεστικά μέλη.
4. Η τήρηση των κριτηρίων ικανότητας και καταλληλότητας που ορίζει η Μονάδα Διαχείρισης, καθώς και των κριτηρίων που καθορίζονται στον περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμο και στις οδηγίες της ΚΤΚ που εκδίδονται δυνάμει αυτού για τον διορισμό όλων των μελών του διοικητικού οργάνου.
5. Η παραχώρηση δυνατότητας στον ΟΧΣ για τη χορήγηση δανείων προς την Κυπριακή Δημοκρατία, καθώς και για τη χορήγηση δανείων με κρατική εγγύηση ή με εγγύηση καταθέσεων σε νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, σε αρχές τοπικής διοίκησης, σε οργανισμούς δημόσιου δικαίου και σε άλλους φορείς.

Με το δεύτερο νομοσχέδιο προτείνεται η διαγραφή του ΟΧΣ από το παράρτημα του βασικού νόμου, προκειμένου ο ΟΧΣ να μην υπόκειται στις διατάξεις αυτού οι οποίες προβλέπουν για τον διορισμό των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου.

Με τους δύο προτεινόμενους κανονισμούς καταργούνται οι υφιστάμενοι κανονισμοί που προβλέπουν για τη χορήγηση δανείων από τον ΟΧΣ και αντικαθίστανται από νέους κανονισμούς, οι οποίοι προβλέπουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η τιμολόγηση των χορηγήσεων να πραγματοποιείται στη βάση της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών αναλόγως του κινδύνου που αναλαμβάνει ο ΟΧΣ για κάθε χρηματοδότηση αντί στη βάση της εισοδηματικής κατάστασης των δανειοληπτών.
2. Τα κριτήρια των χορηγήσεων (όρια των χορηγήσεων, επιτόκια, περίοδος αποπληρωμής και άλλα σχετικά ζητήματα) να καθορίζονται από το διοικητικό όργανο του ΟΧΣ χωρίς την υποχρέωση δημοσίευσης σχετικού διατάγματος στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
3. Οι πιστωτικές διευκολύνσεις που χορηγεί ο ΟΧΣ να εξασφαλίζονται μεταξύ άλλων με υποθήκη, τραπεζική εγγύηση, δέσμευση καταθέσεων, εκχώρηση στον ΟΧΣ δικαιωμάτων επί συμβάσεων πίστωσης ή/και πωλητηρίου εγγράφου, κρατική εγγύηση ή/και εγγύηση καταθέσεων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης κατατέθηκαν στην επιτροπή τα ακόλουθα:

1. Ο ΟΧΣ ιδρύθηκε από το κράτος και αποτελεί εξειδικευμένο αδειοδοτημένο πιστωτικό ίδρυμα (ΑΠΙ) που λειτουργεί υπό την εποπτεία της ΚΤΚ και τον έλεγχο του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Βασικός σκοπός της ίδρυσής του είναι η παραχώρηση μακροπρόθεσμων δανείων σε οικογένειες που επιθυμούν να αποκτήσουν την πρώτη τους ιδιόκτητη στέγη. Η χρηματοδότηση των δανειοδοτικών του προγραμμάτων προέρχεται από τις καταθέσεις που δέχεται από το ευρύ κοινό.
2. Ο οργανισμός διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση της γενικότερης κοινωνικής και περιφερειακής πολιτικής του κράτους στον στεγαστικό τομέα, αναλαμβάνοντας τη διαχείριση κυβερνητικών προγραμμάτων με κεφάλαια που κατατίθενται στον ΟΧΣ από το κράτος και επιπροσθέτως, έπειτα από σχετική συμφωνία, διαχειρίζεται τα δάνεια που εγκρίνει ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών.
3. Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση επέφερε την κατάργηση των θεσμοθετημένων προνομίων που είχε ο ΟΧΣ από την ίδρυσή του, τα οποία του εξασφάλιζαν χρηματοδοτικούς πόρους με χαμηλότερο κόστος, των συγκριτικών του πλεονεκτημάτων και της δυνατότητας παραχώρησης κινήτρων προς τους δυνητικούς πελάτες. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με το μικρό εύρος προϊόντων χρηματοδότησης που παρείχε ο ΟΧΣ περιόρισαν την ανταγωνιστικότητά του έναντι των άλλων τραπεζικών ιδρυμάτων.
4. Η υπαγωγή του ΟΧΣ στο κανονιστικό πλαίσιο που διέπει όλα τα ΑΠΙ τον οδηγεί λόγω μεγέθους σε λειτουργική μόχλευση, η οποία είναι δυσανάλογη του μεγέθους του. Η ενιαία εποπτική αρχή απαιτεί από τα μικρά ΑΠΙ τον ίδιο βαθμό συμμόρφωσης ως προς το κανονιστικό πλαίσιο όπως από τα μεγάλα ΑΠΙ, το οποίο συνεπώς περιορίζει σημαντικά την κοινωνική αποστολή του οργανισμού.
5. Η λειτουργία του ΟΧΣ ως νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου διέπεται από τις νομοθεσίες που προβλέπουν για τη λειτουργία των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου. Το πρόβλημα που δημιουργείται έγκειται στο γεγονός ότι ο ΟΧΣ ως ΑΠΙ έχει την ίδια υποχρέωση να εφαρμόζει και να

συμμορφώνεται με τις σχετικές νομοθεσίες και οδηγίες της ΚΤΚ που διέπουν τις εργασίες των ΑΠΙ. Οι εν λόγω νομοθεσίες και οδηγίες με τις οποίες ο ΟΧΣ οφείλει να συμμορφώνεται σε ορισμένες περιπτώσεις έρχονται σε σύγκρουση ή αντίκεινται με τις διατάξεις της οικείας νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του οργανισμού, δημιουργώντας κατ' αυτό τον τρόπο προβλήματα στην ομαλή διεξαγωγή των εργασιών του.

Ο προϊστάμενος της Μονάδας Διαχείρισης δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τα εν λόγω νομοσχέδια είχαν κατατεθεί σε παλαιότερη σύνοδο της Βουλής των Αντιπροσώπων και καταψηφίστηκαν από την ολομέλεια του σώματος στις 7 Ιουλίου 2017. Ωστόσο, κρίθηκε αναγκαία η εκ νέου κατάθεσή τους, προκειμένου να ρυθμιστούν τα ζητήματα που αφορούν την εσωτερική διακυβέρνηση του ΟΧΣ.
2. Η ανάγκη προώθησης των προτεινόμενων κανονισμών προέκυψε μετά την ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικού νόμου με τον οποίο διευρύνθηκε το πλαίσιο των παρεχόμενων από τον ΟΧΣ υπηρεσιών και προϊόντων, με σκοπό ο ΟΧΣ να μπορεί να ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες της αγοράς. Ειδικότερα, οι νέες υπηρεσίες και προϊόντα αφορούν την αγορά οικιστικού οικοπέδου, την αναβάθμιση/βελτίωση κατοικίας, την κάλυψη του κόστους ακαδημαϊκών σπουδών, την κάλυψη ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς και όριο παρατραβήγματος, χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες και έκδοση εγγυητικών. Συναφώς, λόγω της διεύρυνσης των δραστηριοτήτων του ΟΧΣ είναι απαραίτητη η προσαρμογή του οργανισμού στις απαιτήσεις της οδηγίας της ΚΤΚ που προβλέπει για τη διαδικασία χορήγησης και αναθεώρησης πιστωτικών διευκολύνσεων.

Οι εκπρόσωποι της ΚΤΚ και του ΟΧΣ δήλωσαν ότι συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των νομοσχεδίων και των κανονισμών.

Στο στάδιο της εξέτασης των θεμάτων μέλη της επιτροπής ζήτησαν περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με την εξαίρεση του ΟΧΣ από τον περί Ορισμένων Προσώπων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμο, κατέθεσαν εισηγήσεις για τροποποίηση επιμέρους προνοιών των περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Χορήγηση και Αναθεώρηση Πιστωτικών Διευκολύνσεων) Κανονισμών του 2019 και εισηγήθηκαν όπως μελετηθούν τα ακόλουθα:

1. Η υποχρέωση του ΟΧΣ να δημοσιοποιεί τα κριτήρια και τους όρους που αφορούν τις πιστωτικές διευκολύνσεις και να ενημερώνει τους δανειολήπτες αναφορικά με την τιμολόγηση και τα επιτόκια των πιστωτικών διευκολύνσεων.
2. Η μη παραχώρηση δυνατότητας στον ΟΧΣ να προβαίνει μονομερώς σε ασφάλιση της ενυπόθηκης ακίνητης ιδιοκτησίας και του χρηματοδοτούμενου ακινήτου του οφειλέτη χρεώνοντας τη σχετική δαπάνη στον οφειλέτη, αλλά να ζητά από τον ενυπόθηκο οφειλέτη να προβαίνει στη σύναψη σχετικής ασφαλιστικής σύμβασης με ασφαλιστική εταιρεία που ο ίδιος επιλέγει.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών, λαμβάνοντας υπόψη τα όσα διαμείφθηκαν στην επιτροπή και έπειτα από διαβούλευση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, την ΚΤΚ και τον ΟΧΣ, κατέθεσε με σχετική επιστολή του, ημερομηνίας 10 Απριλίου 2019, νέο κείμενο νομοσχεδίου και κανονισμών στη βάση των εισηγήσεων της επιτροπής και της ΚΤΚ.

Ειδικότερα, επήλθαν οι ακόλουθες τροποποιήσεις επί των σχεδίων νόμου:

1. Στο νομοσχέδιο ενσωματώθηκαν νομοτεχνικές και άλλες βελτιώσεις στη βάση των διατάξεων του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου και των σχετικών οδηγιών της ΚΤΚ που αφορούν το διοικητικό όργανο και τους κατόχους καίριας θέσης ΑΠΙ.
2. Στους κανονισμούς επήλθαν κυρίως οι ακόλουθες αλλαγές:
  - α. Περιλήφθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο ΟΧΣ θα δημοσιοποιεί τα κριτήρια και τους όρους που αφορούν τις πιστωτικές διευκολύνσεις και θα ενημερώνει τους δανειολήπτες με τους οποίους συνάπτει σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης για ζητήματα που αφορούν το επιτόκιο και την τιμολόγηση του δανείου τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η διαφάνεια ως προς τον τρόπο τιμολόγησης των δανειοληπτών από τον ΟΧΣ.
  - β. Περιλήφθηκαν πρόνοιες σύμφωνα με τις οποίες ο ΟΧΣ θα έχει τη δυνατότητα να ζητά από τους οφειλέτες να ασφαλίζουν την ενυπόθηκη ακίνητη ιδιοκτησία και το χρηματοδοτούμενο ακίνητο, καθώς και ασφαλιστική κάλυψη ζωής των οφειλετών, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Συμβάσεων Πίστωσης για Καταναλωτές Νόμου.
  - γ. Περιλήφθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία θα παρέχεται το δικαίωμα στους οφειλέτες να επιλέγουν την ασφαλιστική εταιρεία με την οποία θα προβαίνουν στη σύναψη ασφαλιστικής σύμβασης ή/και να εκχωρούν στον ΟΧΣ υφιστάμενο ασφαλιστικό συμβόλαιο το οποίο καλύπτει τους κινδύνους που θέτει ο οργανισμός.
  - δ. Διαγράφηκε η πρόνοια σύμφωνα με την οποία ορίζεται ρητά ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί αφορούν και τα όρια παρατραβήγματος σε τρεχούμενους λογαριασμούς, καθότι αυτά καλύπτονται

ήδη από τις πρόνοιες των κανονισμών, αφού σύμφωνα με την ΚΤΚ αποτελούν μορφή πιστωτικής διευκόλυνσης.

Περαιτέρω, στην επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Οι διατάξεις του περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμου καλύπτουν τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου που περιλαμβάνονται στο παράρτημά του και καθορίζουν τον αριθμό, τα απαραίτητα προσόντα και τη διάρκεια της θητείας των μελών των διοικητικών συμβουλίων των εν λόγω προσώπων.
2. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εισάγεται στον περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμο η διαδικασία διορισμού και αξιολόγησης των μελών του διοικητικού συμβουλίου του ΟΧΣ (αριθμός μελών, σύνθεση, κριτήρια αξιολόγησης κ.ά.) και ως εκ τούτου ο ΟΧΣ πρέπει να εξαιρεθεί από τις διατάξεις του περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμου.
3. Το Υπουργικό Συμβούλιο θα συνεχίσει να αποτελεί το όργανο το οποίο θα διορίζει το διοικητικό όργανο του ΟΧΣ, ενώ οι διαδικασίες που θα ακολουθούνται σε σχέση με τον διορισμό των μελών του διοικητικού οργάνου θα είναι πιο αυστηρές σε σχέση με τις υφιστάμενες διαδικασίες, αφού τα κριτήρια ικανότητας και καταλληλότητας θα είναι πιο αυστηρά και η αξιολόγηση και έγκρισή τους θα πραγματοποιούνται από την ΚΤΚ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων και των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
2. Ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
3. Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Χορήγηση και Αναθεώρηση Πιστωτικών Διευκολύνσεων) Κανονισμοί του 2019.
4. Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Χορήγηση Δανείων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής και επί των τροπολογιών;

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το νομοσχέδιο ουσιαστικά μετατρέπει τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης από έναν ημικρατικό οργανισμό σε ένα τραπεζικό ίδρυμα. Εμείς δεν πρόκειται να υποστηρίξουμε αυτή την... Επί της φιλοσοφίας μιλώ. Θέτουμε όμως μια τροπολογία που αφορά τις ίδιες τις λειτουργίες του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, μια τροπολογία η οποία συζητήθηκε και στα πλαίσια της συνεδρίας της επιτροπής Οικονομικών, ώστε να επεκταθεί η δυνατότητα του οργανισμού να παρέχει δάνεια όχι μονάχα για οικιστική στέγη, αλλά και για επαγγελματική στέγη για πολύ μικρές επιχειρήσεις. Ως ορισμό της πολύ μικρής επιχείρησης χρησιμοποιούμε τον ορισμό στον οποίο καταλήξαμε στην επιτροπή Εμπορίου σε σχέση με μια άλλη πρόταση νόμου που βρίσκεται σήμερα στην ημερήσια διάταξη. Θεωρούμε ότι και η μικρή επαγγελματική στέγη μπορεί να έχει τη δυνατότητα να δανειοδοτηθεί από τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένας οργανισμός ειδικού σκοπού. Είχε δημιουργηθεί για να στηρίξει τη χρηματοδότηση απόκτησης στέγης από τις μικρομεσαίες οικογένειες, από αυτούς δηλαδή που έχουν ανάγκη κάποια σημαντική βοήθεια, έτσι ώστε να μπορέσουν να χρηματοδοτήσουν την απόκτηση στέγης.

Αυτό το οποίο φέρνει η κυβέρνηση τώρα στην ουσία θέτει ταφόπλακα οριστική στους σκοπούς της ίδρυσης του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, στον ίδιο τον οργανισμό ως ένα οργανισμό ειδικού σκοπού που στόχο έχει να βοηθήσει τις μικρομεσαίες οικογένειες να αποκτήσουν στέγη. Έχει δικαίο που λέει ο κ. Περδίκης

ότι μετατρέπεται οριστικά σε μια τράπεζα κρατική. Ήταν πάγιο αίτημά μας και το θέταμε συνεχώς, όταν ερχόταν ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, ότι η κυβέρνηση με τις δυσκολίες που είχαν δημιουργηθεί από την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που παρεμπόδιζε την παροχή και τη διαμόρφωση προγραμμάτων ειδικού σκοπού για τη στέγαση, θα έπρεπε στη βάση της εμπειρίας της Ευρώπης να το πράξει, έτσι ώστε ο οργανισμός να διαμορφώνει προγράμματα για κοινωνική στέγη και για υποβοήθηση εκείνων των στρωμάτων του πληθυσμού που έχουν ανάγκη αυτή τη στήριξη, για να αποκτήσουν στέγη. Αντ' αυτού, η κυβέρνηση έκανε ακριβώς το αντίθετο. Έσπρωξε τα πράγματα, για να γίνει ο οργανισμός κρατική τράπεζα την οποία θα διαχειρίζεται η όποια κυβέρνηση, ο Υπουργός Οικονομικών... Και κάποιος υπουργός «Χάρης» αύριο να έρθει να διορίζει, με βάση και τις διαφοροποιήσεις που γίνονται στον τρόπο διορισμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου, τους συμφοιτητές του, τους συμμαθητές του, τους φίλους του στον οργανισμό, να χρεοκοπήσει ο οργανισμός, να ξεπουλήσουμε τον οργανισμό, όπως έγινε και με τον συνεργατισμό, και τη λυπητερή να την πληρώσει η κοινωνία.

Πρέπει να πω ότι αλλαγές γίνονται και στον τρόπο χρηματοδότησης, δανειοδότησης. Πλέον δε θα γίνεται στη βάση της εισοδηματικής κατάστασης των δανειοληπτών, αλλά στη βάση της πιστοληπτικής τους ικανότητας. Τι σημαίνει τούτο; Εγώ που έχω λιγότερη πιστοληπτική ικανότητα, άρα έχω μεγαλύτερη ανάγκη να με στηρίξουν να αποκτήσω στέγη, θα δανειζομαι με μεγαλύτερο κόστος. Επομένως, αντί να κινηθούμε προς την κατεύθυνση στήριξης της προσπάθειας «να αποκτήσω στέγη», θα τη δυσχεράνουμε ακόμη περισσότερο. Πλέον ο οργανισμός θα είναι κατ' επίφασιν Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

...και θα γίνει τράπεζα με όλα αυτά τα χαρακτηριστικά, γι' αυτό και θα καταψηφίσουμε ολόκληρο το νομοθετικό πακέτο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να ξεκινήσω να πω ότι ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης δεν είναι μόνο τούτα που προηγουμένως έχουν ακουστεί. Ήρθαμε όλοι μετά την κρίση και τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν -και εδώ στην ουσία έμεινε η μόνη τράπεζα κυπριακή- και βάλουμε πρόνοιες ότι αυτός ο οργανισμός, εκτός από τη στέγη, θα μπορεί πλέον να αφορά την αγορά οικιστικού οικοπέδου η δραστηριότητά του, βελτίωση της κατοικίας, ακαδημαϊκές σπουδές, να καλύπτει έξοδα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, χρεωστικές πιστωτικές κάρτες, εκδόσεις εγγυητικών. Στην ουσία ήρθαμε ήδη, όχι σήμερα, και κάναμε αυτό τον οργανισμό τράπεζα. Δεν είναι πλέον ένας οργανισμός μόνο για να αποκτήσει κάποιος στέγη.

Και έρχεται ο Γιώργος ο Περδίκης, και λέω ότι θα στηρίξω την τροπολογία του, η οποία όμως αντιβαίνει σε όσα είπα προηγουμένως.

Αφού με την τροπολογία σου, Γιώργο, λείεις να προχωρήσουμε να καλύπτουμε και την επαγγελματική στέγη. Ε, ακριβώς γι' αυτούς τους λόγους δεν μπορεί ο οργανισμός να είναι όπως ήταν εχθές. Το κάναμε ήδη όπως το κάναμε, να ελέγχεται βεβαίως από την Κεντρική Τράπεζα, να γίνει στην ουσία χρηματοπιστωτικό ίδρυμα -αυτό γίνεται στην ουσία- και πρέπει να το κάνουμε σωστά όσον αφορά τις νομοθεσίες.

Εμείς θα υποστηρίξουμε και την τροπολογία του κ. Περδίκη, αλλά και τα νομοσχέδια όπως είναι ενώπιόν μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συνεχίσω από εκεί που έμεινε ο συνάδελφος ο Άγγελος ο Βότσης και θα πω ότι ακριβώς σήμερα το νέο τραπεζικό περιβάλλον, όπως έχει διαμορφωθεί, απαιτεί να υπάρχει ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο να χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερη κοινωνική ευαισθησία και να μπορεί ακριβώς στη βάση συγκεκριμένων κοινωνικών αλλά αξιόπιστων κοινωνικών κριτηρίων, και οικονομικά αξιόπιστο την ίδια στιγμή, να μπορεί να στηρίζει ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού οι οποίες σήμερα έχουν ανάγκη βοήθειας για την εκπλήρωση ενδεχομένως όλων αυτών των στόχων που έχουν προαναφερθεί.

Δυστυχώς, τα λάθη του παρελθόντος οδήγησαν ακριβώς σε αυτό το σύστημα σήμερα και σε αυτή την κατάσταση. Εμείς εκτιμούμε ότι μέσα από μια σωστή διαχείριση του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης μπορεί ακριβώς αυτό το κενό το οποίο έχει δημιουργηθεί να καλυφθεί σε μεγάλο βαθμό. Απ' εκεί και πέρα,

επαφίεται και στις εκάστοτε κυβερνήσεις που θα διορίζουν τα διοικητικά συμβούλια και σε αυτούς που θα διορίζονται στα συμβούλια να λειτουργούν σωστά, αλλά, όπως πολλές φορές τονίσαμε, δεν αρκεί μόνο αυτό. Χρειάζεται ένας ισχυρός εποπτικός έλεγχος, για να μπορέσει ακριβώς να λειτουργεί σωστά. Έλεγχος ο οποίος στο παρελθόν δε λειτούργησε, παρά τις προειδοποιήσεις που είχαμε κάνει σε αυτή ακριβώς την αίθουσα από το 2008, τον Νοέμβριο, για τον τραπεζικό τομέα και φτάσαμε εκεί που φτάσαμε το '12 και το '13, ο οποίος δε λειτούργησε σωστά ούτε στο επίπεδο του συνεργατισμού, που προχωρήσαμε αρχικά στην κρατικοποίηση και στη συνέχεια, υποχρεωτικά πια, για να διασώσουμε οτιδήποτε διασώζεται, στην ιδιωτικοποίησή του και στην πώλησή του.

Από την πλευρά της ΕΔΕΚ θα ψηφίσουμε τα νομοσχέδια όπως ακριβώς έχουν κατατεθεί, όπως έχουν εγκριθεί και από τους συμβούλους και από τον ίδιο τον οργανισμό, χωρίς οποιεσδήποτε άλλες τροπολογίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζούμε σε μια εποχή που θα μπορούσε να πει κανείς ότι η χρηματαγορά λειτουργεί, ειδικά στην Κύπρο, υπό ανεξέλεγκτες, άκρως κερδοσκοπικές συνθήκες. Μια διάσταση, σε συνέχεια όσων είπαν οι δύο προηγούμενοι συνάδελφοι, είναι ότι χρειάζεται τούτη η χρηματαγορά ενδεχομένως έναν παίκτη ο οποίος θα έχει μια καλή θέση στην αλυσίδα του χρήματος, που θα μπορούσε να μην είναι με τέτοια κερδοσκοπική διάθεση η λειτουργία του, που θα ήταν ένας ρυθμιστικός παράγοντας, για να περιορίζει και τις διαθέσεις των εμπορικών τραπεζών.

Ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης, ναι, όπως είπε ο Άγγελος ο Βότσης, ήταν τύποις τράπεζα, λειτουργούσε με αυτή τη δομή και αυτό τον χαρακτήρα και ο κοινωνικός του χαρακτήρας νομίζω δε θα αλλάξει, αν αυτός ο κοινωνικός χαρακτήρας είναι μια πρόθεση ή επιδίωξη της κυβέρνησης.

Γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε τα νομοσχέδια και θα ψηφίσουμε και την τροπολογία του Γιώργου του Περδίκη, διότι όντως συζητήθηκε και στην επιτροπή η διάσταση του να παρέχει τραπεζικά προϊόντα προς μικρές επιχειρήσεις, μια δυνατότητα την οποία το σημερινό συμβούλιο του οργανισμού, αλλά και το Υπουργείο Οικονομικών δεν απέρριψαν τότε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκη, για ένα λεπτό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης ως ημικρατικός οργανισμός έδινε ήδη, όπως είπε και ο κ. Βότσης, τέτοια δάνεια, άρα δε χρειάζεται να γίνει τράπεζα, για να δώσει δάνεια για μικρές επιχειρήσεις, ούτε πιστεύω ότι, αν γίνει τράπεζα, θα έχει καλύτερη εποπτεία. Βλέπουμε κάθε μέρα την εποπτεία που κάνει η Κεντρική Τράπεζα στις τράπεζες και τραβούμε τα μαλλιά μας, όσα έχουν μείνει, κύριε Πρόεδρε!

Συνεπώς, θεωρώ ότι σήμερα απλά μετατρέπουμε έναν οργανισμό ο οποίος ελέγχεται από το κράτος, ελέγχεται από τη Βουλή, με το να ελέγχεται τάχα από την Κεντρική Τράπεζα, σε τράπεζα. Είδαμε τον δρόμο του συνεργατισμού πόσο καλός ήταν! Πήγαμε να τον διορθώσουμε και τον στείλαμε στο νεκροταφείο!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κουλλάς, παρ' όλο που είναι από μεγάλο κόμμα. Επειδή δε ζήτησε εξαρχής τον λόγο, θα του δώσω δύο λεπτά.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Να μου δώσετε και ένα εμένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ζητάτε τον λόγο από την αρχή, για να ξέρουμε την οργάνωσή μας. Δύο λεπτά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε θέλουμε να μιλούμε εκ των προτέρων, μιλούμε, μόνο εάν χρειαστεί, και μιλώ πάντοτε εκ μέρους της μεγαλύτερης κοινοβουλευτικής ομάδας του κοινοβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και αυτό τι σημαίνει;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Γιατί συμβαίνει συχνά, να γίνονται κάποιες παραστάσεις...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, τι σημαίνει αυτό, για να καταλάβουμε.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

...που δε χρειάζεται να γίνονται.

Τηλεγραφικά θα πω κάποια πράγματα. Πρώτον, ότι δεν είναι η εποπτεία στην Κεντρική Τράπεζα. Δεν το έχουμε συνειδητοποιήσει ακόμα αυτό το πράγμα, ότι η εποπτεία ασκείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό. Και ήδη ασκείται και ο οργανισμός εποπτεύεται από τη Φρανκφούρτη και αυτό που κάνουμε είναι προσαρμογή σε μια πραγματικότητα. Δεν μπορεί να λειτουργεί τράπεζα, να δίδει δάνεια και να δέχεται καταθέσεις. Να δέχεται καταθέσεις είναι το πρώτιστο, χωρίς να είναι κάτω από αυτή την εποπτεία του ενιαίου ευρωπαϊκού συστήματος, απλά, αν δεν είναι συστημική η τράπεζα, ναι, θα ασκείται μέσω των εθνικών τραπεζών. Άρα, κάνουμε μια προσαρμογή που είναι εκ των ων ουκ άνευ για τη λειτουργία του οργανισμού. Δεν έχουμε επιλογή να μείνει όπως είναι.

Δεύτερον, για την τροπολογία, δεν είμαστε εξαρχής εναντίον του να δίδει και άλλου είδους δάνεια ο οργανισμός, αλλά είναι κάτι σοβαρό που πρέπει να μελετηθεί. Εάν αύριο για παράδειγμα επιλέγουν να δίδουν επιχειρηματικά δάνεια και όχι στεγαστικά; Πρέπει να βάλουμε κάποιες ασφαλιστικές δικλίδες. Είναι κάτι που πρέπει να μελετηθεί, όχι να γίνει στο πόδι από τη Βουλή, αλλά να μελετηθεί από κοινού με το Υπουργείο Οικονομικών και την Κεντρική Τράπεζα. Και σε όλα αυτά τα θέματα πρέπει ακριβώς να υπάρχει αυτού του είδους η σοβαρότητα, η μελέτη. Είναι λεπτές έννοιες, παίζουμε ενδεχομένως γενικότερα με την αξιοπιστία μιας τράπεζας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Ήδη, και τελιώνω, κύριε Πρόεδρε, έχουμε επεκτείνει τη δυνατότητα του οργανισμού από πέρσι να δίδει και κάποιου άλλου είδους δάνεια που αφορούν την οικογένεια. Επομένως, ας δούμε πώς θα δουλέψει αυτό που έχουμε κάνει μέχρι σήμερα και στη συνέχεια το μελετούμε. Λέω εξαρχής ότι ως θέμα αρχής δεν είμαστε εναντίον, αλλά δεν μπορεί να γίνει αυτή τη στιγμή, μέσα από μια τροπολογία που είδαμε ψες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Θεολόγου, για ένα λεπτό.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Δεν ξέρω αν ετέθη από τους συναδέλφους αυτό το θέμα. Ναι, ακούσαμε πάρα πολλά για τα θέματα της εποπτείας, για το τι δάνεια πρέπει να δίνονται, αλλά να μην ξεχνάμε ότι ο λόγος που ήρθε αυτή η τροπολογία από πλευράς της κυβέρνησης με νομοσχέδιο αφορά τα κεφάλαια του οργανισμού. Και τα κεφάλαια του οργανισμού είναι αρκετά, κύριε Πρόεδρε, ώστε να μπορεί ο Υπουργός Οικονομικών, όταν ζητά δάνειο, να παίρνει και δάνειο η κυβέρνηση, το κράτος δηλαδή, από τον οργανισμό. Άρα, τι θέλουμε στο τέλος της ημέρας; Να δανειοδοτούμε τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, που πολύ ορθά ο κ. Περδίκη με την πρότασή του έχει στοχεύσει, ή αυτά τα λεφτά να καταλήγουν σε ομόλογα κρατικά, επειδή ο εκάστοτε Υπουργός Οικονομικών θα μπορεί να αγγίζει τα ταμεία του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως;

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, η τροπολογία για το υπ' αριθμόν 4 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι η προτεινόμενη τροπολογία του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη με επεξήγηση να δοθεί η δυνατότητα στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης επέκτασης των δραστηριοτήτων του, ώστε να δανειοδοτεί και πολύ μικρές επιχειρήσεις για συγκεκριμένους σκοπούς.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών στο νομοσχέδιο «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την προσθήκη αμέσως μετά το άρθρο 2 αυτού του ακόλουθου νέου άρθρου 3 και την ανάλογη αναρίθμηση των άρθρων που ακολουθούν:

«Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. 3. Το άρθρο 5 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση στην επιφύλαξη του εδαφίου (1) αυτού των αριθμών και της λέξης «(ι) και (ια)» με τους αριθμούς και τη λέξη «(ι), (ια) και (ιβ)».

2. Με την τροποποίηση του άρθρου 9 αυτού, με το οποίο προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου, ώστε-

(α) μετά την παράγραφο (γ) αυτού να προστεθεί η ακόλουθη νέα παράγραφος (δ):

«(δ) με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο (ια) του εδαφίου (1) αυτού, της ακόλουθης νέας παραγράφου και επιφύλαξης:

“(ιβ) να χορηγεί δάνεια σε πολύ μικρές εταιρείες για αγορά ή ανέγερση επαγγελματικής στέγης ή/και για επέκταση, μετατροπή, επιδιόρθωση, βελτίωση ή εκσυγχρονισμό επαγγελματικής στέγης ή/και για εξοπλισμό και για συστήματα ενεργειακής αναβάθμισης επαγγελματικής στέγης:

Νοείται ότι για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου-

«επαγγελματική στέγη» σημαίνει υποστατικό το οποίο χρησιμοποιείται από εταιρεία ως κύριος χώρος στέγασης και διεξαγωγής των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της επιχείρησής της και που είναι απαραίτητο για τη συνέχιση της λειτουργίας αυτής

«πολύ μικρή εταιρεία» σημαίνει εταιρεία η οποία κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα όρια τουλάχιστον των δύο από τα ακόλουθα τρία κριτήρια:

(i) σύνολο ενεργητικού (περιουσιακών στοιχείων) €700.000,

(ii) καθαρό ύψος κύκλου εργασιών €1.000.000,

(iii) μέσος όρος απασχολούμενων κατ' έτος 3 άτομα.”»

(β) η υφιστάμενη παράγραφος (δ) αυτού να αναριθμηθεί σε παράγραφο (ε).

Σημειώσεις:

1. Να δοθεί η δυνατότητα στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης επέκτασης των δραστηριοτήτων του, ώστε να δανειοδοτεί και πολύ μικρές επιχειρήσεις για συγκεκριμένους σκοπούς.

2. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαπέντε ψήφοι υπέρ και τριάντα τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους εναντίον και δεκαπέντε ψήφους υπέρ, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 4 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.
Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.
Τροποποίηση του άρθρου 11Α του βασικού νόμου. Άρθρο 9.
Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.
Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.
Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.
Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.
Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.
Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 24. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ και είκοσι τρεις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ και είκοσι τρεις ψήφους εναντίον, τα άρθρα 1 μέχρι 15 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, είκοσι δύο ψήφοι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ και είκοσι δύο ψήφους εναντίον, το υπ' αριθμόν 4 θέμα ψηφίζεται σε νόμο*.

Για το υπ' αριθμόν 5 θέμα υπάρχει τροπολογία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, είκοσι δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ και είκοσι δύο ψήφους εναντίον, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, είκοσι δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ και είκοσι δύο ψήφους εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Η τροπολογία για το υπ' αριθμόν 6 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η τροπολογία είναι εκ μέρους του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη και αφορά τη δυνατότητα για τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης να δανειοδοτεί πέραν των νοικοκυριών και πολύ μικρές επιχειρήσεις για συγκεκριμένους σκοπούς. Η προτεινόμενη τροπολογία αποτελεί συνακόλουθη τροπολογία από αυτή που κατατέθηκε στο νομοσχέδιο «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Αποσύρεται;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποσύρεται;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όι, εν μπορεί να μπει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα, άρα αποσύρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανονισμοί.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, είκοσι δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ και είκοσι δύο ψήφους εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Ψηφίστε για το υπ' αριθμόν 7 θέμα, που είναι επίσης κανονισμοί.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, είκοσι δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ και είκοσι δύο ψήφους εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται**.

Τα υπ' αριθμόν 8 και 9 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Παροχής Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας Νόμος του 2019» και «Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Εδώ υπάρχει αίτημα για αύξηση του χρόνου στα πέντε λεπτά, δε σημαίνει ότι πρέπει να χρησιμοποιήσετε όλοι τα πέντε λεπτά όμως. Οπότε, δέχομαι την εισήγηση για πέντε λεπτά.

Να διαβάσετε τον σκοπό όμως πρώτα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νέας νομοθεσίας για μεταφορά της αρμοδιότητας διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας και της παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας σε κρατική εταιρεία ιδιωτικού δικαίου και τροποποίηση του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου, ώστε να καταργηθούν οι διατάξεις του που διέπουν την παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας, οι οποίες θα περιληφθούν σε άλλη νομοθεσία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για τα νομοσχέδια «Ο περί Παροχής Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας Νόμος του 2019» και «Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Χριστάκης Τζιοβάνης

Δημήτρης Δημητρίου

Αντρέας Φακοντής

Ευθύμιος Δίπλαρος

Κώστας Κώστα

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 Απριλίου και στις 14 και 20 Ιουνίου 2019. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, η διευθύντρια του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γενικού Λογιστηρίου, του Γραφείου Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας (ΠΑΣΥΔΥ, ΠΑΣΥΝΑ, ΠΑΣΕΕΚ και ΣΕΕΚΚ), των συνδικαλιστικών οργανώσεων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου [ΕΠΟΕΤ (ΟΗΟ-ΣΕΚ), ΠΑΣΕ-ΑΤΗΚ (ΠΟΑΣ), ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ-ΣΥΤΑ, ΣΕΠ-ΑΤΗΚ, ΑΣΕΤ-ΣΥΤΑ] και του Κυπριακού Συνδέσμου Ηλεκτρονικών Εναέριας Ασφάλειας (ΣΥΑΤΣΕΑ).

Σημειώνεται ότι δύο νομοσχέδια που προνοούσαν ρυθμίσεις όμοιου περιεχομένου με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή την 9^η Σεπτεμβρίου 2016 και παραπέμφθηκαν για συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, η οποία μελέτησε τα εν λόγω νομοσχέδια σε αριθμό συνεδριάσεων της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 21^{ης} Οκτωβρίου 2016 και 30^{ης} Μαρτίου

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

****Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

2018. Στα πλαίσια των εν λόγω συνεδριάσεων κλήθηκαν ενώπιον της επιτροπής όλοι οι εμπλεκόμενοι που αναφέρονται πιο πάνω, οι οποίοι κοινοποίησαν στην επιτροπή τις απόψεις και τις εισηγήσεις τους για τις πρόνοιες των εν λόγω νομοσχεδίων. Λόγω του μεγάλου αριθμού των εισηγήσεων που διατυπώθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής, το αρμόδιο υπουργείο έκρινε ορθότερο όπως αποσύρει τα εν λόγω νομοσχέδια από τη Βουλή και καταθέσει νέα νομοσχέδια στη βάση των όσων διαμείφθηκαν στις πιο πάνω συνεδρίες.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νέας νομοθεσίας για μεταφορά της αρμοδιότητας διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας και της παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας σε κρατική εταιρεία ιδιωτικού δικαίου (εταιρεία).

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου, ώστε να καταργηθούν οι διατάξεις που διέπουν την παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας, οι οποίες θα περιληφθούν στο πρώτο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Ειδικότερα, με το πρώτο νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η διαδικασία μεταβίβασης των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας για παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας στην εταιρεία.
2. Η διαδικασία μεταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας στην εταιρεία.
3. Ο διορισμός από το Υπουργικό Συμβούλιο των μελών του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας και ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων του συμβουλίου.
4. Ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων της εταιρείας.
5. Το ελάχιστο περιεχόμενο που θα περιλαμβάνει το ιδρυτικό έγγραφο και καταστατικό της εταιρείας.
6. Η σύσταση συμβουλευτικών επιτροπών.
7. Οι πηγές εσόδων της εταιρείας και οι σκοποί διάθεσης αυτών.
8. Η εργοδότηση ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας και άλλου προσωπικού στην εταιρεία που εργοδοτούνταν στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας πριν από την εν λόγω μεταβίβαση.
9. Τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα του προσωπικού της εταιρείας το οποίο εργοδοτούνταν στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας πριν από την εν λόγω μεταβίβαση.
10. Η διάλυση της εταιρείας.
11. Η δυνατότητα παροχής υπηρεσιών επικοινωνίας, πλοήγησης και επιτήρησης (CNS) από την ίδια την εταιρεία.
12. Τα ποινικά αδικήματα.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, η Εθνική Εποπτική Αρχή Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας, που είναι υπεύθυνη για την εποπτεία των υπηρεσιών αεροναυτιλίας, υπάγεται στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, το οποίο είναι επίσης υπεύθυνο για την παροχή των αναγκαίων αεροναυτιλιακών υπηρεσιών στη Δημοκρατία. Οι εν λόγω διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας είναι αντίθετες με τα όσα προβλέπονται στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 549/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10^{ης} Μαρτίου 2004 για τη χάραξη του πλαισίου για τη δημιουργία του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 216/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Φεβρουαρίου 2008 για τη θέσπιση κανόνων στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας και για την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφαλείας της Αεροπορίας, καθώς και για την κατάργηση της Οδηγίας 91/670/ΕΟΚ του Συμβουλίου, του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1592/2002 και της Οδηγίας 2004/36/ΕΚ, που επιβάλλουν ανεξαρτησία της εποπτικής αρχής.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, προς συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με τους πιο πάνω κανονισμούς το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αρ. 75.821, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2013, αποφάσισε να αναθέσει στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια Αεροναυτιλίας «Eurocontrol» τη διεξαγωγή μελέτης και την υποβολή ολοκληρωμένου σχεδίου για τη δημιουργία κρατικής εταιρείας για την παροχή αεροναυτιλιακών υπηρεσιών στη Δημοκρατία, προκειμένου να υλοποιηθούν τα όσα προβλέπονται στους πιο πάνω κανονισμούς. Η εν λόγω μελέτη ολοκληρώθηκε το 2015, αφού προηγήθηκε η αναγκαία διαβούλευση με τα εμπλεκόμενα υπουργεία, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και το Υπουργείο Οικονομικών, καθώς και με το προσωπικό του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας, και τα πρώτα νομοσχέδια για ρύθμιση του θέματος κατατέθηκαν, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, στη Βουλή στις 9 Σεπτεμβρίου 2016.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή κατέθεσαν τόσο προφορικά όσο και γραπτώς τις απόψεις και τις εισηγήσεις τους για τις πρόνοιες των νομοσχεδίων, πλείστες των οποίων αποτέλεσαν αντικείμενο συζήτησης ενώπιον της επιτροπής.

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, παρ' όλο που δεν εκπροσωπήθηκε στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, στην επιστολή του ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019 προς την επιτροπή αναφέρει ότι η κρατική εταιρεία που πρόκειται να δημιουργηθεί δυνάμει των διατάξεων του πρώτου νομοσχεδίου και στην οποία θα ανατεθούν με νόμο οι ρυθμιστικές αρμοδιότητες και οι υπηρεσίες αεροναυτιλίας που παρέχει το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας σήμερα δε θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως «επιχείρηση ασκούσα οικονομικές δραστηριότητες» και ως εκ τούτου δεν εμπίπτει στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων. Συναφώς, τα όποια οικονομικά πλεονεκτήματα χορηγηθούν στην εν λόγω εταιρεία μέσω κρατικών πόρων δε θα συνιστούν κρατικές ενισχύσεις.

Οι εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΠΑΣΥΔΥ διαφώνησαν με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε από την εκτελεστική εξουσία για την ετοιμασία των υπό συζήτηση νομοσχεδίων και κατέθεσαν τις εισηγήσεις τους για προβληματισμό των εμπλεκόμενων, καθώς, όπως οι ίδιοι δήλωσαν, δε συμμετείχαν στη δημόσια διαβούλευση και δεν τους δόθηκε η ευκαιρία να εκφράσουν τις ανησυχίες τους νωρίτερα.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επικεντρώθηκε μεταξύ άλλων στις πιο κάτω εισηγήσεις που διατυπώθηκαν από τους ενδιαφερόμενους και αφορούν τις πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου:

1. Στις εισηγήσεις του εκπροσώπου του Γενικού Λογιστηρίου για προσθήκη προνοιών που αφορούν τις αρμοδιότητες και τις εξουσίες του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας στην εταιρεία, ούτως ώστε οι πρόνοιες του νομοσχεδίου να συνάδουν με τις διατάξεις του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου.
2. Στις εισηγήσεις των εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων των ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας αναφορικά με:
  - α. τη διασφάλιση των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των μελών τους, σε περίπτωση διάλυσης της εταιρείας και επανένταξής τους στη δημόσια υπηρεσία,
  - β. τη δυνατότητα συμμετοχής σε όλες της συνεδρίες του διοικητικού συμβουλίου του μέλους που εκπροσωπεί το προσωπικό της εταιρείας ως πλήρους μέλους,
  - γ. τους όρους που θα περιληφθούν στις ατομικές συμβάσεις εργασίας προσώπων που δεν είναι μέλη συντεχνίας ή δεν εκπροσωπούνται από νόμιμη συντεχνία, ούτως ώστε αυτοί να συνάδουν με τους όρους της συλλογικής σύμβασης,
  - δ. τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εργαζομένων στην εταιρεία, σε περίπτωση που η εταιρεία αδυνατεί να παρέχει τις υπηρεσίες οι οποίες της έχουν ανατεθεί για λόγους ανωτέρας βίας και η Δημοκρατία λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για τη συνέχιση της παροχής των εν λόγω υπηρεσιών.
3. Στις εισηγήσεις των εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου αναφορικά με:
  - α. τη χρονική περίοδο που παρέχεται στην εταιρεία, για να αποφασίσει κατά πόσο θα παρέχει η ίδια υπηρεσίες επικοινωνίας, πλοήγησης και επιτήρησης (CNS), καθώς και την υποχρέωσή της να εργοδοτήσει τους υπαλλήλους της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου οι οποίοι παρείχαν τις εν λόγω υπηρεσίες στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας πριν από την προαναφερόμενη μεταβίβαση, σε περίπτωση που η εταιρεία αποφασίσει να παρέχει η ίδια τις εν λόγω υπηρεσίες,
  - β. την ίση μεταχείριση μεταξύ του προσωπικού που επιθυμεί να εργοδοτηθεί στην υπό σύσταση εταιρεία, ανεξάρτητα από το καθεστώς εργοδότησής του πριν από την εν λόγω μεταβίβαση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, εισηγήθηκε στους κυβερνητικούς αρμοδίους όπως επανεξετάσουν το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στη βάση των πιο πάνω και ακολούθως, αν το κρίνουν σκόπιμο, καταθέσουν σε αυτή αναθεωρημένο κείμενο για συνέχιση και ολοκλήρωση της συζήτησής του.

Υλοποιώντας τις πιο πάνω εισηγήσεις της επιτροπής, η Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων με την επιστολή της ημερομηνίας 22 Μαΐου 2019, αφού επανεξέτασε το νομοσχέδιο, ενημέρωσε την επιτροπή για τις εισηγήσεις που έγιναν αποδεκτές και ενσωματώθηκαν σε κείμενο που ετοιμάστηκε από την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, το οποίο κατατέθηκε στην επιτροπή ως αναθεωρημένο σε μεταγενέστερη ημερομηνία. Ειδικότερα, στο αναθεωρημένο κείμενο, το οποίο μελέτησε η επιτροπή στα πλαίσια της δεύτερης συνεδρίας της, περιλήφθηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι εισηγήσεις του εκπροσώπου του Γενικού Λογιστηρίου για προσθήκη προνοιών που αφορούν τις αρμοδιότητες και τις εξουσίες του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας στην εταιρεία, ούτως ώστε οι πρόνοιες του νομοσχεδίου να συνάδουν με τις διατάξεις του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου.
2. Οι εισηγήσεις των εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων των ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας αναφορικά με:

- α. τη διασφάλιση των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των μελών τους, σε περίπτωση διάλυσης της εταιρείας και επανένταξής τους στη δημόσια υπηρεσία,
  - β. τους όρους που θα περιληφθούν στις ατομικές συμβάσεις εργασίας προσώπων που δεν είναι μέλη συντεχνίας ή δεν εκπροσωπούνται από νόμιμη συντεχνία, ούτως ώστε αυτοί να συνάδουν με τους όρους της συλλογικής σύμβασης.
3. Οι εισηγήσεις των εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου αναφορικά με τη χρονική περίοδο που παρέχεται στην εταιρεία, για να αποφασίσει κατά πόσο θα παρέχει η ίδια υπηρεσίες επικοινωνίας, πλοήγησης και επιτήρησης (CNS), καθώς και την υποχρέωσή της να εργοδοτήσει τους υπαλλήλους της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου οι οποίοι παρείχαν τις εν λόγω υπηρεσίες στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας πριν από την εν λόγω μεταβίβαση, σε περίπτωση που η εταιρεία αποφασίσει να παρέχει η ίδια τις υπηρεσίες αυτές.

Όσον αφορά τις εισηγήσεις των εμπλεκόμενων φορέων οι οποίες δεν υιοθετήθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους και δεν περιλήφθηκαν στο αναθεωρημένο κείμενο, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενημέρωσε την επιτροπή για τις επιφυλάξεις της όσον αφορά πιθανή αντισυνταγματικότητα των εν λόγω εισηγήσεων, αφού πρόκειται για μια πολύ ιδιόμορφη περίπτωση εταιρείας, η οποία είναι ιδιωτικού δικαίου με έναν και μόνο μέτοχο, το κράτος, η οποία θα διέπεται από τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου και δεν μπορεί να δεσμευτεί από τον προτεινόμενο νόμο για τον τρόπο λειτουργίας της, αλλά ούτε και για τις αποφάσεις που θα λάβει το διοικητικό της συμβούλιο σε μελλοντικό χρόνο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους όπως αυτά διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω και αφού έτυχαν των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές επί θέματος αρχής.

Να καταγράφεται ο χρόνος και να με καθοδηγείτε για κάθε κόμμα, σας παρακαλώ, γραμματείς.

Ο κ. Προκοπίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας προνοεί ρυθμίσεις για τη μεταφορά της αρμοδιότητας διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας και της παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας σε κρατική εταιρεία ιδιωτικού δικαίου, η οποία θα συσταθεί δυνάμει του νόμου.

Η διαχείριση του FIR και γενικότερα ο τομέας της πολιτικής αεροπορίας αποτελεί για όλες τις χώρες σημαντικό στοιχείο εθνικής κυριαρχίας και παράγοντα οικονομικής ανάπτυξης. Για την Κύπρο ο αεροπορικός αυτός τομέας έχει ιδιαίτερη σημασία, γιατί ως νησί η συνδεδειμότητά της εξαρτάται εξ ολοκλήρου απ' αυτόν και η οικονομία της εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον τουρισμό. Επιπρόσθετα, η Κύπρος αντιμετωπίζει σοβαρές πολιτικές προκλήσεις από τις παρανομίες της Τουρκίας στον FIR Λευκωσίας και η κυριαρχία της στον εναέριο χώρο και τον FIR αμφισβητείται από την Τουρκία, η οποία διαχρονικά προωθεί τους στόχους της όχι μόνο για νομιμοποίηση του παράνομου αεροδρομίου της Τύμπου και κέντρου ελέγχου στα κατεχόμενα, αλλά και οικειοποίηση μέρους του κυπριακού FIR.

Για αντιμετώπιση όλων αυτών των προκλήσεων και πέραν των διπλωματικών ενεργειών η Κύπρος πρέπει πρώτ' απ' όλα να διαθέτει αποτελεσματικές και άρτια οργανωμένες κρατικές υπηρεσίες πολιτικής αεροπορίας. Τούτο γίνεται πιο αναγκαίο λόγω και της πολυπλοκότητας του τομέα και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη θέση της Κύπρου ως κράτους μέλους στον Διεθνή Οργανισμό Πολιτικής Αεροπορίας, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας Πτήσεων και το Eurocontrol.

Είναι για όλους αυτούς τους λόγους που το κράτος από το 2007 πήρε την απόφαση να μεταρρυθμίσει την Υπηρεσία Παροχής Υπηρεσίας Αεροναυτιλίας του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας και να δημιουργήσει μια ανεξάρτητη κρατική εταιρεία έξω από τα πλαίσια της δημόσιας υπηρεσίας, ακολουθώντας το παράδειγμα των πλείστων ευρωπαϊκών χωρών. Η νέα αυτή δομή θα έχει ως αποτέλεσμα τα πιο κάτω πλεονεκτήματα:

1. Διευθυντική και διοικητική δομή που να συνάδει με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές.

2. Ευελιξία στη λήψη αποφάσεων στις συνεχόμενες μεταβαλλόμενες απαιτήσεις και κανονισμούς των αρμόδιων διεθνών οργανισμών.
3. Έγκαιρη ανταπόκριση στον συνεχώς αυξανόμενο αριθμό πτήσεων στο FIR Λευκωσίας.
4. Ικανότητα στρατηγικού προγραμματισμού χωρίς την ανάγκη γραφειοκρατικών διαδικασιών του δημοσίου.
5. Διευθυντική δομή που να επιτρέπει την ανάπτυξη περιφερειακού ρόλου της Κύπρου στον τομέα αεροναυτιλίας, δεδομένου ότι η Κύπρος είναι η μόνη ευρωπαϊκή χώρα στην περιοχή και μεγάλος αριθμός πτήσεων από τις γειτονικές χώρες χρησιμοποιεί το FIR Λευκωσίας.

Επιπρόσθετα, θα μειωθούν οι καθυστερήσεις στις πτήσεις, κάτι που ανησυχεί τις γειτονικές χώρες, διότι το κόστος των καθυστερήσεων είναι σημαντικό και αυτό ανησυχεί επίσης τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς αεροπλοΐας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας έκανε ένα ταξίδι δώδεκα ετών, για να είναι σήμερα ενώπιόν μας στην τελική του μορφή, χωρίς τούτο να αποτελεί μομφή για οποιονδήποτε. Είναι όντως μια πολύπλοκη μεταρρύθμιση και εμπλέκει διάφορα και μέχρι ενός βαθμού συγκρουόμενα συμφέροντα. Παρά ταύτα, με αίσθημα ευθύνης και συμβιβαστικής διάθεσης και κατανόησης της σημασίας του θέματος τα καταφέραμε! Για τη θετική αυτή κατάληξη θέλω να συγχαρώ και να ευχαριστήσω όλα τα μέλη της επιτροπής μας για την άριστη συνεργασία τους, την υπομονή και τη συναινετική διάθεση που επέδειξαν στις πολλές και θεαλλώδεις συνεδρίες του δύσκολου και πολύπλοκου αυτού νομοσχεδίου, καθώς και τη γραμματέα της επιτροπής μας.

Παράλληλα όμως με την ικανοποίησή μου θα ήθελα να τονίσω και να προειδοποιήσω ότι η ψήφιση του νομοσχεδίου από μόνη της είναι μόνο ένα μέρος και ίσως όχι το πιο σημαντικό του όλου εγχειρήματος. Εξαιρετικής σημασίας είναι η εφαρμογή των προνοιών του νόμου που θα ψηφίσουμε. Πιο συγκεκριμένα, αν και η ευθύνη για διορισμό του διοικητικού συμβουλίου ανήκει στην κυβέρνηση, πιστεύουμε ότι τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου θα πρέπει να είναι γνώστες του αντικειμένου, ούτως ώστε να μπορούν να κατανοούν και να παίρνουν τις σωστές αποφάσεις για ένα τόσο πολυδιάστατο και σύνθετο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Προκοπίου.

Εδώ τελειώνει ο χρόνος του ΔΗΚΟ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ε, κύριε Πρόεδρε, έστειλά σας τζιαι χαρτί πάνω τζιαι δε θέλω να επικαλεστώ τζιαι το σύνταγμα του Κουλία.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ναι, αλλά, κύριοι...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ακόμη ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...σε καμιά συμφωνία δεν πειθαρχείτε. Ό,τι κάμουμε ύστερα αλλάσσετέ μου το!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Όι, είπετε ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επιχείρημα είναι ότι έσειε σύνταγμα, είσαι από τη Λάρνακα, ήσουν στρατιωτικός...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Εντάξει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...ο άλλος εννά μας πει άλλη ιδιότητα που έσειε. Να σε παρακαλέσω να ολοκληρώσεις σε μισό λεπτό, για να 'χω χρόνο να σε συγχαρώ!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να μου δώσεις χρόνο, για να σε συγχαρώ!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω και ως πρόεδρος της επιτροπής, που μαζί με τα μέλη μας καθίσαμε εδώ και τόσα χρόνια τζιαι καταφέραμε να φτάσουμε σε αυτό το δύσκολο τζιαι πολύπλοκο νομοσχέδιο στο τέλος, νομίζω ότι δικαιούμαι έστω την ανοχή των συναδέλφων μου, έστω για ακόμη ένα λεπτό.

Διαχρονικά -και τούτο είναι κατοχυρωμένο μέχρι ενός βαθμού- οι εκάστοτε κυβερνήσεις διορίζουν σε διοικητικά συμβούλια τέτοιων κρατικών οργανισμών άτομα του δικού τους ιδεολογικού χώρου. Όμως στην περίπτωση αυτή και λόγω της σημασίας της κρατικής εταιρείας που θα δημιουργηθεί για την οικονομία και κυριαρχία της Κύπρου, οι παλιές πρακτικές δεν πρέπει να ισχύσουν. Το ίδιο ισχύει και για τον εκτελεστικό διευθυντή και τα μέλη της διευθυντικής ομάδας. Ίσως ο καλύτερος τρόπος είναι το διοικητικό συμβούλιο με τη στήριξη του Eurocontrol, που διαθέτει τεράστια πείρα στο θέμα και στην πρόσληψη του κατάλληλου προσωπικού, να κάμει τις αναγκαίες προσλήψεις.

Επισημαίνω επίσης ότι αρκετά από τα αιτήματα και οι ανησυχίες των συνδικαλιστικών οργανώσεων έχουν ικανοποιηθεί, αφού έχουν γίνει οι αναγκαίες προσαρμογές στο νομοσχέδιο. Διασφαλίζονται τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των εργαζομένων σε περίπτωση διάλυσης της εταιρείας και επανένταξή τους στη δημόσια υπηρεσία. Τέλος, έχουν διασφαλιστεί τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εργαζομένων στην εταιρεία, σε περίπτωση που η εταιρεία αδυνατεί να παρέχει τις υπηρεσίες οι οποίες της έχουν ανατεθεί για λόγους ανωτέρας βίας και η Δημοκρατία λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για τη συνέχιση της παροχής των εν λόγω υπηρεσιών. Εμείς ως Βουλή κάναμε τη δουλειά μας και πιστεύουμε ότι θα καταλήξουμε στην ψήφιση του δύσκολου αυτού νομοσχεδίου. Εναπομένει τώρα στην κυβέρνηση η ευθύνη να κάνει όλες εκείνες τις ενέργειες για αποτελεσματική και σωστή υλοποίησή του.

Το Δημοκρατικό Κόμμα λοιπόν θα υπερψηφίσει το εν λόγω νομοσχέδιο, τη δε τροπολογία της ΕΔΕΚ, αν και τη θεωρούμε λογική και δε θα είχαμε κανένα πρόβλημα να την περάσουμε, εντούτοις την καταψηφίζουμε, διότι η Νομική Υπηρεσία στη συνεδρία μάς ενημέρωσε ότι είναι αντισυνταγματική και δε θέλουμε να δημιουργήσουμε πρόβλημα σε ολόκληρο το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ.

Μείνετε στο βήμα, κύριε Γιώργο, μείνετε, να κάμουμε μια εξήγηση δαμαί.

Καταρχάς, να σας συγχαρώ και εσάς προσωπικά και την επιτροπή σας για αυτό το αποτέλεσμα και καταγράψω αυτό το θέμα στα χρονίζοντα ζητήματα που έχουμε στη Βουλή τα οποία επιλύονται. Να μου επιτρέψετε όμως και να διαβάσω και να επιδώσω το γραπτό σας σημείωμα, αφού εμιλήσατε επτά λεπτά τώρα, που μου λέτε «θα διαβάσω την ομιλία μου τέσσερα με πέντε λεπτά ως πρόεδρος της επιτροπής Μεταφορών». Ορίστε, πάρτε το πίσω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Φέρτε μου άλλο διορθωμένο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φέρτε άλλο διορθωμένο...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Εγώ επιθεώρησα πλήρως, έστειλα και το «ραβασάκι» μου πάνω. Ήπου τζιαιμαί τζιαι τζιαι, αν επήαμεν κανένα λεπτό παραπάνω, χαρίστε μας το, κύριε Πρόεδρε, γιατί έν' πολλά χρόνια, για να περάσουμε τούτο το νομοσχέδιο, που ετραβήσαμε όλη η επιτροπή τζιαι ανεχτήκαμε πάρα πολλούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας συγχαίρω, σας συγχαίρω, δώσε το αντίγραφο του αρχηγού σου να το έχει δαμαί στα αρχεία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εξαρτάται με ποια διαδικασία μετράς τον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, δικαιούσαι τρία λεπτά τώρα, για τα λεπτά που πήρε το ΔΗΚΟ προηγουμένως.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Και το δεύτερο, θα ήθελα να δώσω μια απάντηση σε κάτι που λέχθηκε προηγουμένως και θέλω να το κάνω εκτός χρόνου. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε, συνάδελφοι, ότι σε αυτόν τον χώρο υπάρχουν μεν οι πολιτικές, οι κομματικές ομάδες, όμως υπάρχουν πενήντα έξι ανεξάρτητοι βουλευτές οι οποίοι έχουν το δικαίωμα να διασφαλίζουν τον χρόνο και να εκφράζουν τις απόψεις τους. Και ως εκ τούτου, αυτό δε μεταφέρεται στις κομματικές ομάδες. Είναι θέμα των βουλευτών και πρέπει κάποια στιγμή να το συνειδητοποιήσουμε αυτό το πράγμα και να το κατοχυρώσουμε και να το τιμήσουμε. Είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Θα συμφωνήσω σε πάρα πολλά με αυτά που είπε ο κ. Προκοπίου. Όμως πραγματικά ο εναέριος χώρος της Κύπρου, όπως και ο θαλάσσιος, λόγω και της περιοχής, αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Δεν είναι όπως τον εναέριο χώρο οποιασδήποτε άλλης ευρωπαϊκής χώρας λόγω ακριβώς της αστάθειας της περιοχής, των διεκδικήσεων της Τουρκίας και όλων αυτών τα οποία και το κατοχικό καθεστώς διεκδικεί. Γι' αυτό ακριβώς και για την Κύπρο, για την Κυπριακή Δημοκρατία, ο εναερίος της χώρος αποτελεί ύψιστο σημείο άσκησης εθνικής κυριαρχίας. Γιατί σήμερα οδηγούμαστε στη διαδικασία της ιδιωτικοποίησης της Πολιτικής Αεροπορίας; Γιατί ακριβώς εδώ και χρόνια, παρά τις εκκλήσεις που κατ' επανάληψη είχαμε κάνει, ότι θα έπρεπε να ενισχυθεί αυτός ο τομέας, θα έπρεπε να προσληφθεί πρόσθετο προσωπικό, θα έπρεπε να δοθούν ειδικά κίνητρα, για να μπορέσει ακριβώς να διαχειριστεί με επάρκεια την αυξημένη ζήτηση που είχε ο εναέριος χώρος της Κύπρου, δυστυχώς δεν έγινε τίποτε από όλα αυτά, με αποτέλεσμα να έχουμε δύο σοβαρούς κινδύνους. Ο πρώτος κίνδυνος είναι αεροσκάφη να αποφεύγουν να χρησιμοποιούν τον εναέριο χώρο της Κύπρου λόγω ακριβώς της μεγάλης καθυστέρησης εξυπηρέτησης που είχαν, και αυτό σήμαινε απώλεια εισοδημάτων για την Κύπρο, και ο δεύτερος να δίνει η Τουρκία με τις παρεμβάσεις της τη δυνατότητα χρήσης τμήματος του εναέριου χώρου της Κύπρου.

Παρά τις κατ' επανάληψη εκκλήσεις μας, δεν υπήρξε η απαιτούμενη ανταπόκριση από σειρά κυβερνήσεων να διαχειριστούν σωστά και αποτελεσματικά αυτό το ζήτημα. Και σήμερα οδηγούμαστε στο θέμα της ιδιωτικοποίησης, με όλους τους κινδύνους που ελλοχεύουν από μια τέτοια εξέλιξη. Εκτιμούμε ότι τουλάχιστον θα υπάρξει ρύθμιση και σε μεγάλο βαθμό αντιμετώπιση και της γραφειοκρατίας, αλλά και σωστή αξιοποίηση των δεδομένων που υπάρχουν, για να μπορέσουμε να προσφέρουμε τις υπηρεσίες που πρέπει προς όφελος της πατρίδας μας, αλλά και κυρίως για την εξυπηρέτηση αεροσκαφών, που έτσι θα έχει πρόσθετα οικονομικά οφέλη η Κυπριακή Δημοκρατία.

Γιατί καταθέτουμε τη συγκεκριμένη τροπολογία; Γιατί δεν είναι δυνατόν στο πλαίσιο της νομοθεσίας, κύριε Πρόεδρε, να υπάρχει από πλευράς του Υπουργικού Συμβουλίου ορισμός διοικητικού συμβουλίου ως εννιαμελούς διοικητικού συμβουλίου στο οποίο σε ένα μέλος να δίνεται η δυνατότητα να εκλέγεται από τα μέλη του προσωπικού της εταιρείας, για να συμμετέχει, και την ίδια στιγμή να στερούμε από αυτό το μέλος το δικαίωμα της ψήφου. Γιατί συμμετέχει τότε; Και δεν έχουμε άλλες περιπτώσεις στον ευρύτερο δημόσιο τομέα όπου εκπρόσωπος των εργαζομένων που εκλέγεται συμμετέχει και ψηφίζει; Να σας υπενθυμίσω τις περιπτώσεις των συμβουλίων εγγραφής επαγγελματιών οργανώσεων; Όπου ακριβώς εκλέγουν το μέλος και συμμετέχει και ψηφίζει για το ποιοι θα είναι ενδεχομένως αυτοί που θα εγγραφούν στον κατάλογο;

Εγώ κάνω έκκληση στους συναδέλφους να το σκεφτούν δεύτερη φορά. Η πρόταση είναι συνταγματική. Δεν είναι αντισυνταγματική η πρόταση, η τροπολογία. Άστε το τι λέει η Νομική Υπηρεσία: η Νομική Υπηρεσία δεν έχει το αλάνθαστο. Σε πολλές περιπτώσεις, το έχω πει, έχει κάνει λάθη -δεν είναι της ώρας να τα αναφέρουμε- και έχουν φανεί και στη συνέχεια και με δικαστικές αποφάσεις και όχι μόνο. Είναι δυνατό σήμερα να εκλέγεται από το προσωπικό εκπρόσωπος στο διοικητικό συμβούλιο με βάση τη νομοθεσία, αλλά αυτό το μέλος να στερείται το δικαίωμα της ψήφου; Το αφήνω στη δική σας διακριτική ευχέρεια.

Από την πλευρά της ΕΔΕΚ θα στηρίξουμε και την τροπολογία μας, αλλά θα ψηφίσουμε και τη νομοθεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας.

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πολύ πολύ σύντομα. Είναι ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο. Είναι μια μετεξέλιξη που θωρακίζει την Πολιτική Αεροπορία και την άμυνά της στους αιθέρες της Κύπρου. Ήταν μια πολύχρονη διαδικασία σ' αυτή τη συζήτηση που έγινε με πολλή προσπάθεια από όλους, διασφαλίστηκαν πλήρως, πιστεύω, οι εργαζόμενοι στον τομέα αυτό και σίγουρα είναι πολύ σημαντική η σημερινή μέρα για την Πολιτική Αεροπορία.

Σε σχέση με την τροπολογία της ΕΔΕΚ, αν και κατανοούμε, δε θέλουμε να ρισκάρουμε να αναπεμφθεί ο νόμος ως αντισυνταγματικός, δεδομένου ότι δε συνάδει η τροπολογία με τον περί Εταιρειών Νόμο, που ο μέτοχος είναι αυτός που διορίζει τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τζαι κανένας άλλος. Ο εκπρόσωπος των εργαζομένων θα παρευρίσκεται έτσι και αλλιώς στις συνεδριάσεις και θα έχει λόγο στα ζητήματα που αφορά...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Και ψήφο!

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και ψήφο. Λόγο και ψήφο στα ζητήματα που αφορούν το προσωπικό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Τζιοβάνης. Ο κ. Χριστάκης Τζιοβάνης.

Κύριε Μυριάνθους, θέλετε τον λόγο; Μόνο για μισό λεπτό, ετοιμαστείτε, σκεφτείτε καλά τι να πείτε, μόνο μισό λεπτό θα σας δώσω.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ηλία Μυριάνθους)

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσύ δικαιούσαι τζιαι πέντε-έξι λεπτά για άλλο θέμα.

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο εναέριος χώρος ο οποίος καθορίζει την εθνική κυριαρχία και οντότητα της χώρας μας είναι εθνικός πλούτος. Ως Κυπριακή Δημοκρατία έχουμε την τύχη να κατέχουμε, και ως εκ τούτου να εποπτεύουμε, ένα αρκετά μεγάλο κομμάτι ουρανού. Η ανάγκη διαφύλαξης του εθνικού μας χώρου συνεπάγεται αυξημένες ευθύνες, αλλά και ανάγκες όσον αφορά το προσωπικό, τον τεχνικό και μηχανικό εξοπλισμό. Για τη διαχείριση του εναέριου χώρου είναι υπεύθυνο το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας παρέχοντας υπηρεσίες αεροναυτιλίας και την εποπτεία έχει η Εθνική Εποπτική Αρχή, η οποία υπάγεται και αυτή στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Ιστορικά εκθέτω πως η αναγκαιότητα κατάθεσης των νομοσχεδίων προέκυψε, πρώτον, λόγω των καθυστερήσεων που παρατηρούνται στη διακίνηση αεροπλάνων στον εθνικό εναέριο χώρο της Δημοκρατίας, με συνεπακόλουθο να πληρώνουμε penalty στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ενδεικτικά να αναφέρω ότι το 2018 καταγράφηκαν 45.000 λεπτά καθυστερήσεων. Είμαστε η πρώτη χώρα σε καθυστερήσεις στην Ευρώπη, για τα οποία πληρώνουμε €100 ανά λεπτό πρόστιμο, δηλαδή περίπου €45 εκατομ. έχουν πληρωθεί το 2018. Δεύτερον, λόγω του ελλειπούς και ανεπαρκούς ελέγχου του εναέριου χώρου της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι ορατός ο κίνδυνος και για ένα σοβαρό αεροπορικό δυστύχημα. Σε καμιά περίπτωση δε μέμφομαι τους ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας, οι οποίοι όλα αυτά τα χρόνια παρέχουν τις υπηρεσίες τους με ελάχιστο εξοπλισμό και σε ένα κτίριο ακατάλληλο και σε συνθήκες που δε συνάδουν με τη σοβαρότητα της συγκεκριμένης υπηρεσίας, αλλά αυτή είναι η πραγματικότητα.

Ως εκ τούτου, το 2016 η κυβέρνηση κατέθεσε στην αρμόδια επιτροπή Μεταφορών δύο νομοσχέδια, που σκοπό είχαν τη δημιουργία νέας εταιρείας στην οποία να ανατεθεί η παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας εντός της περιοχής πληροφοριών πτήσεων Λευκωσίας. Επί της ουσίας, γίνεται προσπάθεια θεσμικού διαχωρισμού του παροχέα αεροναυτιλίας. Η νέα εταιρεία, όπως αναφέρεται στο προτεινόμενο νομοσχέδιο, θα είναι ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης. Και το υπογραμμίζω αυτό. Σημειώνω περαιτέρω πως το αρχικό νομοσχέδιο είχε αρκετές ασάφειες και οδήγούσε σε καθαρή διάλυση της υπηρεσίας, με ορατό τον κίνδυνο ιδιωτικοποίησης του εθνικού εναέριου χώρου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το νομοσχέδιο μιλούσε για πολυμετοχική τομή, για τις οποίες μετοχές η εταιρεία είχε τη δυνατότητα πώλησης. Μετά από πολλές πιέσεις και προσπάθειες ως κοινοβουλευτική ομάδα καταφέραμε να πείσουμε την εκτελεστική εξουσία πως κάτι τέτοιο ήταν ιδιαίτερα επικίνδυνο και εν τέλει έχουμε ενώπιόν μας ένα διαμορφωμένο νομοσχέδιο που μιλά για μια μόνο μετοχή, την οποία θα κατέχει το κράτος.

Συγχρόνως όμως το νομοσχέδιο παρουσίαζε και άλλες προβληματικές πρόνοιες τόσο στη λειτουργία της νέας εταιρείας όσο και στα εργασιακά ζητήματα. Οι εργαζόμενοι οι οποίοι θα παραιτούνταν από το δημόσιο ή από τη Cyta, για να εργοδοτηθούν στη νέα εταιρεία, έχαναν τα πλείστα από τα εργασιακά δικαιώματα που τους παρέιχε το δημόσιο. Με συντονισμένες ενέργειες και προσπάθειες, με εποικοδομητικό διάλογο και τροπολογίες, έχουμε καταφέρει να καλύψουμε τα δικαιώματα των εργαζομένων, που ήταν και αυτό κύριο μέλημά μας. Έχουμε δουλέψει σκληρά και με σοβαρότητα όσον αφορά τη βελτίωση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, προκειμένου να ελαχιστοποιήσουμε την πιθανότητα ιδιωτικοποίησης και να διασφαλίσουμε τα εργασιακά και συνταξιοδοτικά ωφελήματα χιλιάδων εργαζομένων. Έγνοιες τις οποίες όφειλε να έχει η κυβέρνηση τόσο για την προστασία των

εργαζομένων όσο και για τη διαφύλαξη ενός τόσο νευραλγικού τομέα, γνωρίζοντας ειδικότερα ότι η Τουρκία ειδικά και το Ισραήλ διεκδικούν μέρος του εθνικού εναέριου χώρου της Δημοκρατίας.

Βέβαια, οι ανησυχίες μας δε σταματούν στη μετοχική δομή της εταιρείας και στα εργασιακά. Σοβαρότατη ανησυχία παραμένει το γεγονός ότι σημαντικότερα ζητήματα όπως αυτό της απόφασης για διάλυση της εταιρείας ή εκκαθάριση ή παύση, ή ακόμα και πώληση της μιας μετοχής, ρυθμίζονται μέσα από το καταστατικό της εταιρείας και όχι μέσα από τον νόμο ή τους κανονισμούς, προκειμένου να υπάρξει έλεγχος από τη Βουλή. Σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο, η λειτουργία της εταιρείας θα ρυθμίζεται μέσα από το καταστατικό και είναι εδώ που καταθέτουμε τη μεγαλύτερή μας ανησυχία, που σε περίπτωση διάλυσης της εταιρείας θα υπάρξει πιθανότητα πώλησης της μετοχής.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με γνώμονα όσα προαναφέρθηκαν και γνωρίζοντας καλά τις πολιτικές κυβέρνησης Αναστασιάδη, έχοντας εμπειρία από το πρόσφατο παρελθόν και τις πολιτικές που τελικά οδήγησαν στο ξεπούλημα των υπαλλήλων της Λεμεσού, ως ΑΚΕΛ τασσόμαστε ενάντια στο προτεινόμενο νομοσχέδιο. Με δεδομένο ότι αυτή η υπηρεσία επιχορηγείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση με €43 εκατομ. περίπου τον χρόνο, καθώς και ότι η Δημοκρατία επωφελείται με άλλα ακόμα €40 εκατομ. περίπου λόγω της παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας, θεωρούμε ότι το κράτος θα μπορούσε να εκμεταλλευθεί αυτό το τεράστιο οικονομικό όφελος, για να εξοπλίζει την υπηρεσία με μηχανήματα όπως το ραντάρ προσέγγισης και το ραντάρ καιρού και με το αναγκαίο προσωπικό, ούτως ώστε να βελτιωθούν οι υπηρεσίες που παρέχουμε στον τομέα της αεροναυτιλίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε, κύριε Τζιοβάνη, σας παρακαλώ.

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Ο εθνικός εναέριος χώρος της Δημοκρατίας, κύριε Πρόεδρε, είναι τεράστιας εθνικής σημασίας, αλλά και στρατιωτικής σημασίας για την ευρύτερη ανατολική Μεσόγειο. Ισραήλ και Τουρκία εποφθαλμιούν ως προς την προσάρτηση μέρους του εναέριου χώρου, για να πετύχουν μεγαλύτερο έλεγχο στην περιοχή. Έχοντας υπόψη το τεράστιο οικονομικό όφελος που προκύπτει απ' αυτήν την υπηρεσία, καταθέτουμε τις ανησυχίες και τις φοβίες μας για μελλοντική προσπάθεια ιδιωτικοποίησης ενός τόσο νευραλγικού τομέα, ο οποίος καθορίζει θέματα πολιτικής και εθνικής ασφάλειας.

Σας ευχαριστώ.

Τώρα για την τροπολογία της ΕΔΕΚ τασσόμαστε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιωργάλλας μόνο δύο λεπτά.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Έθθα τα χρειαστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας είναι όντως πάρα πολύ κρίσιμο και σημαντικό, γιατί ο εναέριος χώρος είναι όντως αυτό που είπε ο Μαρίνος ο Σιζόπουλος. Τουλάχιστον ο εναέριος χώρος της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι μέσο, εργαλείο, μηχανισμός προστασίας, δήλωσης, άσκησης κρατικής κυριαρχίας για την Κυπριακή Δημοκρατία και αυτό γιατί; Γιατί η Κύπρος ίσως είναι -όχι ίσως, είναι- η μόνη χώρα στον κόσμο η οποία διαθέτει εναέριο χώρο σχεδόν δέκα φορές μεγαλύτερο από το χερσαίο μέγεθος της γης της.

Ελπίζουμε αυτή η σημαντική αλλαγή να επιφέρει αυτό το επιχειρηματικό περιβάλλον που χρειάζεται ή το επιχειρησιακό περιβάλλον που χρειάζεται να έχει αυτή η υπηρεσία της Πολιτικής Αεροπορίας, προκειμένου να βοηθήσει και στην επιτήρηση των κυπριακών αιθέρων, αλλά ιδιαίτερα να βοηθήσει στην προστασία των πτήσεων και βέβαια στην ασφάλεια των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας, που μπορεί να αμφισβητούνται στην ξηρά, στη θάλασσα και εύχομαι αυτό να μη γίνει και για τον αέρα.

Ευχαριστώ.

Είμαστε υπέρ του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Μυριάνθους μέχρι ένα λεπτό.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αναμφίβολα, το γεγονός ότι, όπως έχει αναφερθεί από τον συνάδελφο τον Μιχάλη τον Γιωργάλλα, ο εναέριος χώρος που ελέγχουμε ως Κυπριακή Δημοκρατία είναι δεκαπλάσιος είναι μία ευλογία, θα έλεγα, για την Κυπριακή Δημοκρατία και επιφέρει ουσιαστικά σημαντικά κέρδη προς την υπηρεσία και το κράτος. Παράλληλα όμως, να πω ότι δυστυχώς, λόγω της εξίσωσης που γίνεται με τα έσοδα και τα έξοδα της συγκεκριμένης υπηρεσίας, τα τελευταία χρόνια, λόγω αδυναμίας και λόγω έλλειψης ευελιξίας της υπηρεσίας, αυτά τα κέρδη επιστρέφονταν πίσω στις αεροπορικές εταιρείες, οι οποίες πλήρωναν τα διάφορα τέλη, γιατί δεν μπορούσαμε να τα αξιοποιήσουμε σε πάγιο εξοπλισμό που χρειαζόταν η υπηρεσία, λόγω των διαδικασιών που ήταν χρονοβόρες και δεν μπορούσαν να κλείσουν μέσα στο έτος που συνυπολογίζονταν αυτά τα έσοδα. Ως εκ τούτου, με τη λειτουργία αυτής της εταιρείας υπάρχει από τη μια και πέραν της αυτονομής και η ευελιξία στις αποφάσεις.

Εμείς αυτό που λέμε, σίγουρα στηρίζοντας το νομοσχέδιο, είναι ότι, αφού παρέχεται το δικαίωμα στο προσωπικό να συμμετέχει στο διοικητικό συμβούλιο και να παίρνει απόφαση και να έχει ψήφο στα ζητήματα τα εργασιακά, θα λέγαμε ότι, αφού έχουν την εμπιστοσύνη, γιατί δεν μπορούν να παρέχουν αυτή την πληροφόρηση και στήριξη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Μυριάνθους.

Ο κ. Περδίκης μέχρι δύο λεπτά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι υποστηρίζουμε την τροπολογία της ΕΔΕΚ, διότι, με βάση την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας του '92, τα κράτη μέλη πρέπει να ενισχύουν και να προωθούν τη συμμετοχή των εργαζομένων στη διοίκηση των επιχειρήσεων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του εδαφίου (2) του άρθρου 8 του πιο πάνω νομοσχεδίου με το ακόλουθο εδάφιο:

«(2) Το μέλος του προσωπικού της εταιρείας που συμμετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχει σε όλες τις συνεδρίες του Συμβουλίου ως πλήρες μέλος.».

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία γίνεται εισήγηση, ώστε το μέλος του προσωπικού της εταιρείας που συμμετέχει στο διοικητικό συμβούλιο να συμμετέχει σε όλες τις συνεδρίες του συμβουλίου ως πλήρες μέλος, έχοντας έτσι δικαίωμα ψήφου για όλα τα θέματα. Ως εκ τούτου, οι εκπρόσωποι των εργαζομένων θα είναι πλήρη και ισότιμα μέλη στα διοικητικά συμβούλια της εταιρείας, θα συμμετέχουν σε όλες τις αποφάσεις και στη χάραξη στρατηγικής, ενισχύοντας με τη γνώση, τον επαγγελματισμό και την πείρα τους την ορθότητα των χειρισμών της διεύθυνσης με την παροχή υψηλών υπηρεσιών στον ταχέως εξελισσόμενο και μεταβαλλόμενο τομέα της αεροναυτιλίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ψηφίστε, παρακαλώ, για την τροπολογία.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι μία ψήφοι υπέρ και είκοσι μία ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το όνομά μου ήταν στον πίνακα, ψήφισα, δεν έδειξε ότι ψήφισα. Ψήφισα υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το ελέγξω.

Κύριε Κώστα, πήγαινε μέσα να ελέγξεις αν είναι καταγραμμένο το όνομα του κ. Χρίστου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε, Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δυο λεπτά να ελέγξουν το σύστημα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να ξαναψηφίσουμε. Από την ώρα που είμαστε στη διαδικασία...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να ξαναψηφίσουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα ξαναψηφίσουμε, εάν δεν υπάρχει λόγος να ξαναψηφίσουμε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, δε θα ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα να δούμε, να το ελέγξουμε στο ηλεκτρονικό...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν κάμνει λάθος το ηλεκτρονικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν υπάρχει οποιαδήποτε αμφισβήτηση, θα σας δώσω και ονομαστικά τι ψήφισε ο καθένας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Το σύστημα είναι ακριβές.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Πρόεδρε, να ξαναψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δε θα ξαναψηφίσουμε!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψηφίσαμε, θα το εξακριβώσουμε...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Πρόεδρε, να περιμένουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Από την ώρα που υπάρχει αμφισβήτηση, αναλαμβάνει ο καθένας που κάμνει την εισήγηση εδώ και τα αποτελέσματα των εισηγήσεών του και των πράξεών του. Θέλετε να τα εξετάσω, περιμένουμε να τα εξετάσουμε. Χρειάζεται χρόνος και θα σας τα δώσω και ονομαστικά.

Αννίτα, πήγαινε και εσύ μέσα για έλεγχο της ψήφησης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Ψήφισαν και οι δύο του ΕΛΑΜ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι καταγεγραμμένη η ψήφος σας. Και, όπως ανακοινώθηκε, αυτά είναι τα αποτελέσματα και δε χρειάζεται να γίνει ξανά ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θα δοθούν και γραπτώς, κύριε Πρόεδρε, όταν θα είναι έτοιμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα σας τα δώσουμε και γραπτώς όποιος τα θέλει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψήφισαν και οι δύο εκπρόσωποι του ΕΛΑΜ υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στην εταιρεία. Άρθρο 3.

Συμμετοχή Δημοκρατίας στην εταιρεία. Άρθρο 4.

Διορισμός Διοικητικού Συμβουλίου. Άρθρο 5.

Αρμοδιότητες της εταιρείας. Άρθρο 6.

Ελάχιστο περιεχόμενο ιδρυτικού εγγράφου και καταστατικού. Άρθρο 7.

Διοικητικό Συμβούλιο. Άρθρο 8.

Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου. Άρθρο 9.

Αντιπρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου. Άρθρο 10.

Γραμματέας. Άρθρο 11.

Συνεδρίες του Διοικητικού Συμβουλίου. Άρθρο 12.

Αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου. Άρθρο 13.

Αποκάλυψη συμφέροντος μελών Διοικητικού Συμβουλίου. Άρθρο 14.

Συμβουλευτικές επιτροπές. Άρθρο 15.

Διευθύνων Σύμβουλος. Άρθρο 16.

Εμπιστευτικότητα. Άρθρο 17.

Οικονομική διαχείριση. Άρθρο 18.

Πόροι της εταιρείας. Άρθρο 19.

Πρόυπολογισμός εταιρείας. Άρθρο 20.

Λογαριασμοί. Άρθρο 21.

Έλεγχος λογαριασμών. Άρθρο 22.

Απολογισμός. Άρθρο 23.

Σύναψη δανείων. Άρθρο 24.

- Διαδικασία μεταβίβασης αρμοδιοτήτων και περιουσιακών στοιχείων. Άρθρο 25.
Εργοδότηση ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας. Άρθρο 26.
Εργοδότηση προσωπικού. Άρθρο 27.
Συνταξιοδοτικά δικαιώματα προσωπικού. Άρθρο 28.
Διάλυση εταιρείας. Άρθρο 29.
Δυνατότητα παροχής υπηρεσιών επικοινωνίας, πλοήγησης και επιτήρησης (CNS) από την εταιρεία. Άρθρο
30.
Ανωτέρα βία. Άρθρο 31.
Άρνηση παροχής υπηρεσιών. Άρθρο 32.
Τέλη που δεν εισπράττονται από τον EUROCONTROL. Άρθρο 33.
Συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές. Άρθρο 34.
Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 35.
Κανονισμοί. Άρθρο 36.
Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 37.
Τερματισμός άσκησης αρμοδιοτήτων από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας. Άρθρο 38.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 39.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ ψήφους εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 39 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα, όταν είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκαεννέα ψήφους εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Παρακαλώ, δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 9 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχές: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκαεννέα ψήφους εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για σκοπούς προγραμματισμού της δουλειάς μας για την ολομέλεια, στις 1.10 μ.μ. έχει ληφθεί πρόσκληση για τα μέλη της επιτροπής Παιδείας για συνεδρία για τα γνωστά θέματα που συζητήσαμε προ ημερησίας διατάξεως και εισηγούμαι εκείνη την ώρα να διακόψει η Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν αντέχουμε όλοι, να πάμε μέχρι τις 2.00 μ.μ., να είναι και διάλειμμα, να γίνουν και όλες οι συνεδριάσεις που χρειάζονται της επιτροπής Παιδείας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μέχρι τις 2.00 μ.μ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν έχετε ένσταση, να ξεκινήσουμε στις 2.00 μ.μ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Διότι, κύριε Πρόεδρε, για όσους συναδέλφους αντιδρούν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι σαράντα λεπτά, σαράντα πέντε λεπτά, να τσιμπήσετε κάτι...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.
Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχές: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για όσους συναδέλφους αντιδρούν, είμαστε στο ένατο θέμα και έχει ακόμα πενήντα. Για κάποια από τα οποία ζητήθηκε αυξημένος χρόνος παρεμβάσεων. Έχουμε ακόμα πενήντα, επαναλαμβάνω, συν το ψήφισμα, οπότε, για να μπορούμε να λειτουργούμε και να λειτουργούμε σωστά για όλες τις υπόλοιπες ψηφοφορίες, ναι, πρέπει να φάμε. Νηστική αρκούδα ή κουρασμένη ούτε χορεύει ούτε ψηφίζει!

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Δε φτάνουν σαράντα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τον αυξημένο χρόνο που ζητήσατε προστέθηκαν τέσσερις-πέντε ώρες, αν μετράτε καλά. Εντάξει; Χωρίς να το καταλάβετε. Εσείς μπορεί να δείτε τα δύο λεπτά να γίνουν πέντε, αλλά ύστερα τα δύο που γίνονται πέντε και πολλαπλασιάζονται επί πέντε και επί έξι πάει μισή ώρα.

Το λοιπόν, ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το έχουμε πει πάρα πολλές φορές, θέλω να το ξαναπώ, γιατί, ιδιαίτερα όταν ένας συνάδελφος είναι ψηλός και υπάρχει απόσταση από το μικρόφωνο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειεύομενος)

Να γονατά!

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...δυσκολευόμαστε να ακούσουμε. Δεν ακούσαμε τίποτε απ' ό,τι είπε ο κ. Λουκαΐδης, σας το λέω. Επειδή υπήρχε τζιαι θόρυβος μες στην αίθουσα φυσικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Να το επαναλάβω εγώ. Ο κ. Λουκαΐδης εισηγείται στις 1.10 μ.μ., που θα γίνει η συνεδρία της επιτροπής Παιδείας, να διακόψουμε όλοι για διάλειμμα μέχρι τις 2.00 μ.μ.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Σαράντα λεπτά φτάνουν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πενήντα λεπτά. Αν δεν υπάρχει... Να μη φάμε τζιαι πενήντα λεπτά να συζητούμε το διάλειμμα των πενήντα λεπτών τωρά, έτσι; Το λοιπόν, έτσι να κάμουμε, νομίζω.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 10 θέμα, που είναι «Ο περί Ποινικών Κυρώσεων για την Κατάχρηση της Αγοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ορθότερη εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/57/ΕΕ περί ποινικών κυρώσεων για την κατάχρηση της αγοράς.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικών Κυρώσεων για την Κατάχρηση της Αγοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ονούφριος Κουλλά

Μιχάλης Γιωργάλλας

Στέφανος Στεφάνου

Γιώργος Περδίκης

Άριστος Δαμιανού

Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Ιουνίου και στις 4 Ιουλίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία

παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η ορθότερη εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2014/57/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014, περί ποινικών κυρώσεων για την κατάχρηση αγοράς (Οδηγία για την κατάχρηση της αγοράς)».

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διευρύνεται η ευθύνη του νομικού προσώπου το οποίο κρίνεται ένοχο για τη διάπραξη αδικήματος που προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία και αφορά μεταξύ άλλων την κατάχρηση και την παράνομη δημοσιοποίηση εμπιστευτικών πληροφοριών, καθώς και τη χειραγώγηση της αγοράς.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, η προτεινόμενη ρύθμιση αποτελεί δέσμευση της Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατόπιν σχετικής υπόδειξης μετά την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2014/57/ΕΕ.

Όπως η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε, το άρθρο 8(2) της Οδηγίας 2014/57/ΕΕ, σύμφωνα με το οποίο νομικά πρόσωπα είναι δυνατόν να καταστούν υπεύθυνα στις περιπτώσεις που λόγω πλημμελούς εποπτείας ή ελέγχου κατέστη δυνατή η διάπραξη αδικήματος επ' ωφελεία του νομικού προσώπου από πρόσωπο που υπόκειται στην εξουσία αυτού, έχει μεταφερθεί στη βασική νομοθεσία κατά τρόπο που περιορίζει την ευθύνη του νομικού προσώπου για διάπραξη αδικήματος, καθότι περιλαμβάνει τη διάπραξη αδικήματος από συγκεκριμένα πρόσωπα που υπόκεινται στην εξουσία του νομικού προσώπου και όχι από οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο.

Ως εκ τούτου, πρέπει να επέλθουν οι κατάλληλες τροποποιήσεις, ώστε η ευθύνη του νομικού προσώπου να διευρυνθεί και να περιλαμβάνει τη διάπραξη αδικήματος λόγω πλημμελούς εποπτείας ή ελέγχου από οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο που υπόκειται στην εξουσία του νομικού προσώπου ανεξαρτήτως της θέσεως του φυσικού προσώπου στον οργανισμό.

Η εκπρόσωπος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Σημειώνεται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία, λόγω της μη έγκαιρης ολοκλήρωσης της εναρμόνισης, έχει λάβει σχετική προειδοποιητική επιστολή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2019.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής μέλος της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικών Κυρώσεων για την Κατάχρηση της Αγοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Πενήντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 11 μέχρι 15 θέματα, που αφορούν το Υπουργείο Παιδείας, θα τα αφήσουμε στο τέλος, όπως είπαμε.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις Νόμος του 2019». Είναι πρόταση νόμου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και των κ. Γιώργου Πεрдίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας της ΕΔΕΚ.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νέας νομοθεσίας για προστασία των πολύ μικρών επιχειρήσεων κατά τη σύναψη επιχειρηματικών συμβάσεων από τη χρήση καταχρηστικών ρητρών σε αυτές, κατ' αντίστοιχο τρόπο που προστατεύονται οι καταναλωτές στις καταναλωτικές συμβάσεις δυνάμει του περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Καταναλωτικές Συμβάσεις Νόμου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ανδρέας Κυπριανού

Μαρίνος Μουσιούττας

Κώστας Κώστα

Ηλίας Μυριάνθους

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Άγγελος Βότσης

Γιώργος Πεрдίκη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια και τους κ. Γιώργο Πεрдίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 11 Ιουνίου και στις 9 Ιουλίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Οικονομικών, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Προστασίας Δανειοληπτών Τραπεζών και των εργοδοτικών οργανώσεων ΚΕΒΕ και ΟΕΒ. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, η Συνεργατική Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λτδ (ΣΕΔΙΠΕΣ), η Ομάδα Πρωτοβουλίας Δανειοληπτών σε Ξένο Συναλλάγμα, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών και η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η θέσπιση νέας νομοθεσίας για προστασία των πολύ μικρών επιχειρήσεων κατά τη σύναψη επιχειρηματικών συμβάσεων από τη χρήση καταχρηστικών ρητρών σε αυτές κατ' αντίστοιχο τρόπο που προστατεύονται οι καταναλωτές στις καταναλωτικές συμβάσεις δυνάμει του περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Καταναλωτικές Συμβάσεις Νόμου.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, είναι επιτακτική η ανάγκη προστασίας των πολύ μικρών επιχειρήσεων από καταχρηστικές ρήτρες που περιλαμβάνονται σε συμβάσεις, δεδομένου ότι οι πλείστες

κυπριακές επιχειρήσεις είναι στην ουσία οικογενειακές επιχειρήσεις και δε διαφέρουν κατά πολύ από τη διαπραγματευτική δύναμη που έχουν οι καταναλωτές κατά τη σύναψη συμβάσεων.

Ειδικότερα, η πρόταση νόμου προβλέπει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τον ορισμό μεταξύ άλλων του όρου «πολύ μικρή επιχείρηση».
2. Τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής του νόμου και τις εξαιρέσεις από αυτόν.
3. Τον καθορισμό κριτηρίων που καθιστούν μια ρήτρα ως καταχρηστική.
4. Τις εξουσίες του δικαστηρίου σε υποθέσεις καταχρηστικών ρητρών.

Σημειώνεται ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε σε αριθμό συνεδριάσεων της το πιο πάνω θέμα, το οποίο αρχικά προτάθηκε να ρυθμιστεί με προτάσεις νόμου που κατέθεσαν στην ολομέλεια οι κ. Γιώργος Πεردίκης, βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και Κωστής Ευσταθίου, βουλευτής εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και οι οποίες τροποποιούσαν τον υφιστάμενο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Καταναλωτικές Συμβάσεις Νόμο. Στα πλαίσια της μελέτης των εν λόγω προτάσεων από την επιτροπή η τελευταία αποφάσισε, με τη σύμφωνη γνώμη των εισηγητών τους, όπως τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτές είναι ορθότερο να ρυθμιστούν με νέο θεσμικό νομοθετικό πλαίσιο και ως εκ τούτου οι εν λόγω προτάσεις νόμου αποσυρθούν από την ολομέλεια του σώματος. Συναφώς, οι εισηγητές απέσυραν τις προτάσεις τους και, κατόπιν συνεργασίας με τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο, ετοίμασαν νέα, την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, η οποία, αφού υιοθετήθηκε και από τα μέλη της επιτροπής, κατατέθηκε στην ολομέλεια του σώματος και παραπέμφθηκε στην επιτροπή για εξέταση.

Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών εξέφρασε τις ανησυχίες του επί ορισμένων προνοιών της πρότασης νόμου, όπως αυτές περιλαμβάνονται και στην επιστολή του Υπουργού Οικονομικών προς την επιτροπή σχετικά με το εν λόγω θέμα. Συγκεκριμένα, στην εν λόγω επιστολή, παρ' όλο που γίνεται εισήγηση για μη ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, ταυτόχρονα υποδεικνύεται όπως, σε περίπτωση υιοθέτησής της, ληφθούν υπόψη μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Επειδή η πρόταση νόμου βασίζεται στη φιλοσοφία της εναρμονιστικής νομοθεσίας που ρυθμίζει τις καταχρηστικές ρήτρες στις συναλλαγές με καταναλωτές, δηλαδή σε συναλλαγές φυσικών προσώπων που ενεργούν κατά την κατάρτιση της εν λόγω σύμβασης για σκοπούς άσχετους με την άσκηση της επιχείρησής τους, η υιοθέτησή της θα έχει ως επακόλουθο την εξίσωση του φυσικού προσώπου που ενεργεί για προσωπικούς σκοπούς με τα πρόσωπα που ενεργούν για επιχειρηματικούς σκοπούς είτε με τη φυσική τους ιδιότητα είτε με τη συμμετοχή τους σε νομικές οντότητες, με ενδεχόμενο αυτή να παραβαίνει το ευρωπαϊκό κεκτημένο.
2. Ο μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων που καλύπτει ο προτεινόμενος ορισμός του όρου «πολύ μικρή επιχείρηση» (περίπου το 90% των κυπριακών επιχειρήσεων) ενδείκνυται να περιοριστεί με την τροποποίηση αυτού, ώστε να περιλαμβάνει επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μέχρι €0,6 εκατομ., ενεργητικό €0,5 εκατόμ. και μέχρι δύο άτομα προσωπικό.
3. Ρήτρα που καθορίζεται ως καταχρηστική σε περίπτωση που πέραν της εξασφάλισης δανειακής σύμβασης ή σύμβασης πιστωτικής διευκόλυνσης με υποθήκη προβλέπεται και κυμαινόμενη εξασφάλιση επί ακίνητης ιδιοκτησίας ή ενεργητικού επιχείρησης δεν μπορεί να θεωρηθεί απαγορευτική, αφού τέτοιες εξασφαλίσεις χρησιμοποιούνται σε κάθε σύγχρονο σύστημα και δεν προβλέπεται σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα παρόμοιος περιορισμός σε περίπτωση που υπάρξει συναίνεση μεταξύ των μερών.
4. Η ανάγκη για τροποποίηση της πρόνοιας που προβλέπει ότι το δικαστήριο έχει καθήκον να εξετάζει οποιαδήποτε συμβατική ρήτρα η οποία θεωρείται καταχρηστική, αφού μια τέτοια αναφορά ενδεχομένως περιορίζει τις εξουσίες του δικαστηρίου, παραβιάζοντας τη συνταγματική αρχή της διάκρισης των εξουσιών.

Οι εκπρόσωποι Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και της Κεντρικής Τράπεζας συμφώνησαν με τα όσα ανέφερε ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Δανειοληπτών Τραπεζών συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου.

Οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών οργανώσεων ΚΕΒΕ και ΟΕΒ εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους σχετικά με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου μετά και την τοποθέτηση του εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών.

Η εκπρόσωπος του Συνδέσμου Τραπεζών, αφού διαφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις της πρότασης νόμου, κατέθεσε στην επιτροπή μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η εθνική νομοθεσία αναφορικά με καταχρηστικές ρήτρες, η οποία είναι εναρμονισμένη με το ευρωπαϊκό δίκαιο, καλύπτει μόνο καταναλωτικές συμβάσεις και εφαρμόζεται αποκλειστικά σε φυσικά πρόσωπα τα οποία συμβάλλονται ως καταναλωτές για σκοπούς άσχετους προς τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες. Ο εν λόγω περιορισμός για προστασία μόνο των φυσικών προσώπων δικαιολογείται

λόγω της ανισότητας που δημιουργείται από την εξειδικευμένη γνώση που έχει ο πωλητής στο αντικείμενό του, ο οποίος προσφέρει σε τακτική βάση τις υπηρεσίες του, σε αντίθεση με τον καταναλωτή ο οποίος μεμονωμένα προβαίνει σε αγορά και υπολείπεται των εν λόγω γνώσεων.

2. Ο καθορισμός ρήτρας ως καταχρηστικής σε περίπτωση που πέραν της εξασφάλισης δανειακής σύμβασης ή σύμβασης πιστωτικής διευκόλυνσης με υποθήκη προβλέπεται και κυμαινόμενη εξασφάλιση επί ακίνητης ιδιοκτησίας ή ενεργητικού επιχείρησης δεν μπορεί να δικαιολογηθεί, αφού κάτι τέτοιο θα αποτελούσε επέμβαση στο δικαίωμα του συμβάλλεσθαι και στο δικαίωμα της ιδιοκτησίας, δικαιώματα τα οποία προβλέπονται στο σύνταγμα.

Ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, αφού συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις της πρότασης νόμου, εισηγήθηκε στην επιτροπή αριθμό τροποποιήσεων προς βελτίωση του περιεχομένου αυτής σύμφωνα με τα όσα εισηγήθηκαν οι εμπλεκόμενοι που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Την αλλαγή του τίτλου αυτής, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις που Συνάπτονται από Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις Νόμος του 2019».
2. Την τροποποίηση των κριτηρίων με βάση τα οποία μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως πολύ μικρή επιχείρηση, ώστε να περιληφθούν σε αυτά επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μέχρι €1 εκατομ., ενεργητικό €0,7 εκατόμ. και μέχρι τρεις εργαζομένους.
3. Την τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας, ώστε να διευκρινιστεί ότι ρήτρα σε δανειακή σύμβαση ή σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης η οποία είναι επαρκώς και πλήρως εξασφαλισμένη με υποθήκη ακινήτου και προβλέπει επιπρόσθετα κυμαινόμενη εξασφάλιση επί ακίνητης ιδιοκτησίας ή ενεργητικού επιχείρησης δε θα θεωρείται καταχρηστική σε περίπτωση που είναι αποτέλεσμα απαίτησης του δανειολήπτη.
4. Την τροποποίηση της πρόνοιας που ενδεχομένως περιορίζει την εξουσία του δικαστηρίου να εξετάζει κατόπιν αίτησης την καταχρηστικότητα οποιασδήποτε συμβατικής ρήτρας, ώστε αυτή να είναι δυναμική και όχι επιτακτική.
5. Τη μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του νόμου τέσσερις μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Συναφώς, η επιτροπή τροποποίησε ανάλογα το κείμενο της πρότασης νόμου σύμφωνα με τις πιο πάνω αποφάσεις της.

Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης της πρότασης νόμου από την επιτροπή, η τελευταία έλαβε αριθμό επιστολών από επηρεαζόμενους φορείς, στις οποίες καταγράφονται οι απόψεις τους σχετικά με πρόνοιες της πρότασης νόμου. Η επιτροπή στην τελευταία της συνεδρία, η οποία πραγματοποιήθηκε για ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μελών της, μελέτησε τις εν λόγω επιστολές, ούτως ώστε να έχει ολοκληρωμένη άποψη πριν τη λήψη τελικής απόφασης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού αποφάσισε όπως προωθήσει για ψήφιση το κείμενο, όπως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, το οποίο θεωρεί ότι διασκεδάζει πολλές από τις ανησυχίες των εμπλεκόμενων που τέθηκαν ενώπιόν της και οποιαδήποτε προβλήματα προκύψουν κατά την εφαρμογή των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου μπορούν να διορθωθούν στην πορεία, αν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις που Συνάπτονται από Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού. Μέχρι τέσσερα λεπτά αυτό το θέμα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Παρ' όλο που έχει συζητηθεί επαρκώς στην επιτροπή για έναν και τόσο χρόνο η συγκεκριμένη ομόφωνη εκ της επιτροπής πρόταση νόμου και παρ' όλο που δεν υπάρχει καμία αναδρομική ισχύς όπως έχει το κείμενο, εντούτοις να μου επιτρέψετε να καταθέσω, έτσι για μια πιο ξεκάθαρη τοποθέτηση, μία τροπολογία, η οποία ξεκαθαρίζει ότι όντως η συγκεκριμένη πρόταση νόμου δεν έχει καμία αναδρομική ισχύ, για να διασκεδάσουμε και

πιθανή κρίση από κάποιους αντισυνταγματικότητας της νομοθεσίας. Την έχω γραπτώς, κύριε Πρόεδρε. Αν θέλετε, να την καταθέσω ή να τη διαβάσω. Ό,τι μου πείτε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Διάβασ' την.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, διάβασ' την, για να καταλάβουμε τζιαι περί τίνος πρόκειται. Διότι, εφόσον είναι της τελευταίας στιγμής...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 3 της πιο πάνω πρότασης νόμου με την προσθήκη αμέσως μετά το εδάφιο 6 αυτού του ακόλουθου νέου εδαφίου (7):

«(7) Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου δεν εφαρμόζονται σε συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του, όπως αυτή καθορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 10.».

Αυτή είναι η τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή άκουσα πολλές διατάξεις, τζιέινου που θέλω να καταλάβω, δεν εφαρμόζονται από πότε;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αυτή είναι η ουσία.

Και η επεξήγηση: Με την προτεινόμενη τροπολογία διασφαλίζεται ότι οι διατάξεις του νόμου δε θα τυγχάνουν εφαρμογής σε συμβάσεις που συνάφθηκαν πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του, η οποία με βάση το άρθρο 10 ορίζεται τέσσερις μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Θα αποδεχτώ την τροπολογία την προφορική. Να ψηφίσετε όπως νομίζετε εσείς.

Ο κ. Περδικής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Από τη θέση μου, γιατί θα είμαι πάρα πολύ σύντομος.

Αυτή η προσπάθεια ξεκίνησε πριν από τέσσερα-πέντε χρόνια από δική μας πρόταση νόμου, αλλά και από πρόταση νόμου του κ. Ευσταθίου. Ήταν τροποποιητική η πρόταση νόμου. Συζητήθηκε κι έγινε μία καινούρια, εξ υπαρχής, νομοθεσία. Συζητήθηκε έναν ολόκληρο χρόνο, υιοθετήθηκε από το σύνολο της επιτροπής. Ευχαριστούμε την επιτροπή, τη γραμματεία για όλη την προσπάθεια που έγινε.

Εμείς θεωρούμε ότι γίνεται ένα βήμα μπροστά για υπεράσπιση των μικρών επιχειρήσεων έναντι της συνήθειας όχι μόνο των τραπεζών, αλλά και της συνήθειας που υπάρχει στην αγορά για καταχρηστικές ρήτρες σε συμβόλαια, οποιασδήποτε μορφής συμβόλαια. Θεωρούμε ότι δε χρειάζεται η τροπολογία που θέτει ο κ. Ανδρέας Κυπριανού, αν και θεωρούμε ότι την τοποθετεί με καλή θέληση ο άνθρωπος, για να αποφευχθούν προβλήματα πιθανής προσφυγής για αντισυνταγματικότητα. Το δικαστήριο θα κρίνει από πότε θα εφαρμοστεί η συγκεκριμένη περίπτωση, αναλόγως των ρητρών που έχει το κάθε συμβόλαιο. Συνεπώς, θεωρώ ότι δεν υπάρχει θέμα να κάνουμε ειδική ψηφοφορία για τη συγκεκριμένη τροπολογία. Συμφωνούμε βεβαίως, ήταν δική μας πρόταση, βοηθά τους καταναλωτές, όταν αυτοί είναι μικρές επιχειρήσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης, συγγνώμη, κάτι θέλει. Φαντάζομαι είναι για τη διαδικασία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επί της διαδικασίας η εισήγησή μου, να αφήσουμε το θέμα για μετά το μεσημέρι, μετά το διάλειμμα. Να δούμε την τροπολογία, να συζητήσουμε και με τον εισηγητή της προφορικής τροπολογίας, ακριβώς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τούτο το θέμα να συνεχιστεί μετά το διάλειμμα, για να μελετηθεί η τροπολογία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να συνεχιστεί η συζήτηση, για να δούμε αν μπορούμε να το ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παρακαλέσω να διανεμηθεί η τροπολογία. Εγώ αποδέχομαι, αν δεν έχει κανένας ένσταση, να μελετηθεί και καλύτερα η τροπολογία.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Αποδεχόμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όποταν δε θα γίνει τώρα περαιτέρω συζήτηση γι' αυτό το θέμα...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν συμφωνείτε, κύριε Βότση.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Διαφωνώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαφωνείς. Να μας πεις.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Θα πω ότι διαφωνώ για να μην πάθουμε αυτό το οποίο φοβάμαι. Αυτό το θέμα θεωρούμε όλοι που το παλέψαμε ότι πρέπει να περάσει σήμερα. Ελπίζω αυτή η καλόπιστη προσπάθεια του Αντρέα να κλείσει, ενδεχομένως κάτι που δε χρειάζεται να κλείσει γιατί είναι κλειστό, να μη δώσει ευκαιρία να πούμε στο τέλος της συζήτησης «αφήστε το παρακάτω». Γι' αυτό λέω εφόσον δεσμευτούμε ότι θα το κλείσουμε σήμερα αυτό το θέμα...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Τωρά, τωρά. Δεν χρειάζεται...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ήθελα να το πω αυτό, για να το δέσω μετά που θα έρθουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα να συνεχίσουμε όπως ξεκινήσαμε και να κλείσει.

Έχει το λόγο... χάθηκαν τα ονόματα από την οθόνη, είχε ζητήσει το λόγο η κ. Θεολόγου για ένα λεπτό.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να διευκολύνω τη συζήτηση, μέχρι επιδιορθωθούν τα μικρόφωνα, δεν ξέρω αν είναι σε αυτή τη θητεία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, είναι πιο εύκολο να κοντύνετε εσείς παρά να ψηλώσουν τα μικρόφωνα. Δοκιμάσαμε και δεν υπάρχουν στην αγορά.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή το θέμα αφορά το θέμα της ισχύος του νόμου, να ξέρουν οι συνάδελφοι ότι και να μην ισχύει για προηγούμενες συμβάσεις, δηλαδή η ισχύς να είναι από την ψήφιση και μετά, οι πλείστες επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν καταχρηστικές ρήτρες θα κληθούν να αναδιαρθρώσουν τα δάνειά τους, άρα θα ισχύουν τα θέματα των καταχρηστικών ρητρών, γι' αυτό είναι ένα θέμα το οποίο δε θα έπρεπε να μας απασχολεί ιδιαίτερα η ισχύς της εφαρμογής του νόμου. Άρα, αν θέλετε να το ψηφίσουμε τώρα ή μετά το μεσημέρι η ουσία παραμένει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, τώρα θα συζητηθεί και κλείνει τώρα.

Ο κ. Δαμιανού. Α, ο κ. Βότσης θέλει να μιλήσει επί της ουσίας, ναι, συγγνώμη. Νόμιζα ήταν δευτερολογία, συγγνώμη, δεν κατάλαβα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Επί της ουσίας. Αυτή η προσπάθεια ξεκίνησε εδώ και πάρα πολύ καιρό και ο λόγος που λέω αυτά που λέω είναι διότι θα το συνδυάσω και στην πορεία με κάποια άλλα θέματα που έχουμε ενώπιόν μας. Η αδυναμία των προτάσεων νόμου ποια είναι; Το ότι δεν υπάρχει η νομική υπηρεσία στη Βουλή, για να μπορεί ο νομοθέτης όταν κάνει μια πρόταση νόμου για να λύσει ένα πρόβλημα, να είναι σίγουρος ότι η δουλειά του θα πετύχει και δε θα κινδυνεύει να αναπεμφθεί. Για να λύσουμε αυτό το θέμα, όταν ξεκίνησε η πρωτοβουλία του Κωστή Ευσταθίου μαζί με το Γιώργο Περδίκη, ξεκίνησε με ένα στόχο να το πετύχουμε, αλλά επειδή είχαμε αυτή την αδυναμία, τι έγινε στο τέλος; Ήρθε ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, ετοίμασε την πρόταση που έχουμε ενώπιόν μας και μας έδωσε αυτό που φάχναμε, τη νομική κατά το δυνατόν κάλυψη ότι αυτό που κάνουμε στέκει ή μπορεί να σταθεί με μεγαλύτερες πιθανότητες.

Γι' αυτό λέω ότι έστω και την υστάτη τώρα μπαίνει μια πρόταση που μπορεί να... εγώ προσωπικά, δεν προλάβαμε να τη συζητήσουμε, νομίζω ότι δε χρειάζεται και δε θα την ψηφίσω την πρόταση όπως μπαίνει, την τροπολογία. Θεωρώ ότι είναι αχρείαστη. Απ' εκεί και πέρα επί της ουσίας, ναι, στέλνουμε ένα μήνυμα, ότι για τις πολύ μικρές, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, μας ενδιαφέρει να μην μπορούν να δέχονται ή να τους επιβάλλονται καταχρηστικές ρήτρες.

Γι' αυτό θα την υποστηρίξουμε, έχει γίνει τεράστια προσπάθεια, ξέρω ότι έχουν γίνει και τεράστιες προσπάθειες να αποσυρθεί αυτή η προσπάθεια, να ανασταλεί, δεν αναστέλλεται, είναι ενώπιόν μας και θεωρώ ότι θα εγκριθεί σήμερα. Και, επαναλαμβάνω, έχουμε την έξωθεν νομική μαρτυρία και στήριξη του ότι αυτή η πρόταση έγινε με τη βοήθεια του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, που την πήρε ζεστά και μας βοήθησε να μπορούμε να ξεπεράσουμε το σκόπελο, το ότι η νομική υπηρεσία δεν παρευρίσκεται σε αυτές τις συνεδρίες.

Τα λέω αυτά, θα τα συνδυάσω σε επόμενο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κώστας Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έγινε ειλικρινά μια τεράστια προσπάθεια στην επιτροπή από όλα τα μέλη. Θέλω να σημειώσω το γεγονός ότι ξεκίνησε αυτή η προσπάθεια από τον κ. Περδίκη και από τον κ. Ευσταθίου, ολοκληρώθηκε και κορυφώθηκε με την συνεισφορά, την πολύ σημαντική, του κ. Παύλου Ιωάννου, του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου. Θέλω να σημειώσω επίσης το γεγονός ότι ασκήθηκαν αφόρητες πιέσεις σε αρκετά μέλη της επιτροπής από τις τράπεζες και κάποιους άλλους, για να μην προχωρήσει η σημερινή πρόταση που έχουμε ενώπιόν μας, να αποσυρθεί ή να αναβληθεί σήμερα και θέλω να τονίσω το γεγονός ότι όλα τα μέλη της επιτροπής στάθηκαν στο ύψος τους και είπαν ότι θα προχωρήσουμε και ομόφωνα θα την ψηφίσουμε.

Σήμερα η Βουλή στέλνει δύο μηνύματα. Το ένα είναι προς την κοινωνία, ότι επιτέλους παίρνει και μέτρα για προστασία των δανειοληπτών. Για πρώτη φορά.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, δεν ακούω τον ομιλητή, πραγματικά. Δεν ακούω τον ομιλητή. Μπορεί να κάνετε διαβουλεύσεις, αντιλαμβάνομαι τη δυσκολία της ημέρας, αλλά να σας παρακαλέσω λίγο έτσι εκτός αίθουσας ή όσοι είστε μέσα και μιλάτε μεταξύ σας, όσο πιο σιγά μπορείτε. Κατανώ ότι χρειάζονται διαβουλεύσεις, συνηνοήσεις και ενδοκομματικές και διακομματικές, όμως σας παρακαλώ λίγη ησυχία.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Άρα το πρώτο μήνυμα, επαναλαμβάνω, που στέλλουμε σήμερα είναι στην κοινωνία, ότι για πρώτη φορά τούτο το σώμα παίρνει μέτρα για μια μικρή έστω ομάδα δανειοληπτών, που είναι οι πολύ μικρές επιχειρήσεις. Στέλνει επίσης ένα μήνυμα ότι τούτο το σώμα δεν παίρνει μόνο μέτρα στήριξης των τραπεζών. Στέλνει επίσης και ένα μήνυμα στις τράπεζες, που επαναλαμβάνω ότι προσπάθησαν με όλα τα μέσα τούτες τις εβδομάδες να σταματήσουν τούτη την προσπάθεια της Βουλής, ότι θα πρέπει να σταματήσουν την ασουδοσία σε βάρος των δανειοληπτών. Να σταματήσουν την επιβολή καταχρηστικών ρητρών στους δανειολήπτες.

Εγώ θέλω να σημειώσω την προσφορά όλων των μελών, του προέδρου και των μελών της επιτροπής, της γραμματείας. Σήμερα, επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, στέλνουμε μηνύματα αλλά κάνουμε και ένα μικρό βήμα όσον αφορά την προστασία των δανειοληπτών. Έχει πολλά ακόμα που πρέπει να γίνουν, αν θέλουμε να είμαστε εντάξει απέναντι στην κοινωνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Απλά θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, πάρα πολύ σύντομα, ότι έγινε μεγάλη προσπάθεια να διασκεδάσουμε τις ανησυχίες των τραπεζών. Αλλάξαμε τον ορισμό του τι είναι μικρή επιχείρηση τέσσερις φορές. Τον κάναμε σχεδόν χώμα. Δηλαδή, μια επιχείρηση με τρεις υπαλλήλους πόσο μικρή είναι; Από τα δέκα πήγαμε στα τρία. Δέκα ισχύει στην Ελλάδα τούτη η νομοθεσία, κύριε Πρόεδρε, τρία στην Κύπρο. Κάναμε ό,τι μπορούσαμε για να ικανοποιηθούν οι τράπεζες, ε δεν ικανοποιούνται! Θέλουν την πλήρη κατάργηση τούτης της νομοθεσίας.

Και να πω και κάτι τελευταίο, κύριε Πρόεδρε. Μακάρι να εφαρμοστεί, γιατί εκεί που είναι και ευρωπαϊκή Οδηγία και αφορά τον απλό καταναλωτή ούτε και εφαρμόζεται. Ενώ βρέθηκαν τουλάχιστον καμιά δεκαπενταριά, αν τα θυμάμαι καλά, υποθέσεις εναντίον τραπεζών, ούτε μία υπόθεση δεν πήγε ενώπιον δικαστηρίου. Και αυτό πρέπει να το σημειώσουμε. Άλλο να ψηφίσουμε κάτι εδώ εμείς και άλλο να εφαρμόζεται στην πράξη στο τέλος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάριος Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Απλά να απαντήσω στο φίλο μου τον Κώστα ότι δεν είναι η πρώτη φορά που η Βουλή παίρνει μέτρα υπέρ των δανειοληπτών. Έχουμε ψηφίσει ολόκληρο πλαίσιο αφερεγγυότητας, το οποίο είναι προς όφελος των δανειοληπτών. Έχουμε ψηφίσει επίσης και μία πολύ σημαντική νομοθεσία σε συνεργασία με το ΑΚΕΛ, με το φίλο μου τον Πάμπο τον Παπαγεωργίου αν θυμάστε, ότι οι δανειολήπτες θα μπορούν να μεταφέρουν τα δάνειά τους από μία τράπεζα σε άλλη χωρίς κόστος. Χωρίς να πληρώνουν τα υποθηκευτικά, τα οποία ανέρχονται σε μερικές χιλιάδες ευρώ και τα χαρτόσημα. Και έτσι ξεκίνησε και ο ανταγωνισμός μεταξύ των τραπεζών στη μείωση των επιτοκίων.

Άρα, έχει πολλά πράγματα που ψηφίσαμε και υπέρ των δανειοληπτών. Το ζητούμενο δεν είναι να ψηφίζεις υπέρ η κατά του ενός ή του άλλου. Σίγουρα το ζητούμενο είναι να προστατεύονται οι καταθέτες πρώτα απ' όλα, αλλά το ζητούμενο είναι να έχεις ένα τραπεζικό σύστημα που να λειτουργεί δίκαια. Και επειδή έρχεται ακόμα μία πρόταση, που ελπίζω να την ψηφίσετε, να μην επιβάλλεται ο τόκος υπερημερίας πάνω σε ολόκληρο το ποσό του δανείου αλλά μόνο πάνω στις καθυστερημένες δώσεις, έρχεται, ετοιμαστείτε να την ψηφίσετε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με την ψήφιση της συγκεκριμένης πρότασης νόμου την οποία έχει ετοιμάσει ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, περνούμε σε μία νέα εποχή σε σχέση με τις επιχειρηματικές σχέσεις και τις συμβάσεις που τις διέπουν. Πρέπει να σας πω ότι ήταν εισήγηση του προέδρου της επιτροπής, του ομιλούντα, στην τελευταία συνεδρίαση της επιτροπής, ότι δε θα δεχτεί κανένας, μα κανένας, αναβολή για τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, γιατί είναι γεγονός ότι όλοι, όλα τα μέλη της επιτροπής πέρασαν δύσκολες στιγμές στο να ολοκληρώσουν τη συγκεκριμένη συζήτηση και να καταλήξουν και να τη φέρουν ενώπιον της ολομέλειας.

Θεωρώ ότι αν κάτι είναι καταχρηστικό, κύριε Πρόεδρε, για τα φυσικά πρόσωπα, είναι εξίσου καταχρηστικό και για τις επιχειρήσεις και για τα νομικά πρόσωπα και για τις εταιρείες. Στην Κύπρο πολύ καλά γνωρίζετε ότι οι πολύ μικρές εταιρείες, δηλαδή αυτές που έχουν μέχρι τρία άτομα προσωπικό, μέχρι €1 εκατομ. κύκλο εργασιών και μέχρι €700.000 περίπου ενεργητικό, είναι ουσιαστικά οικογενειακές μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες και λόγω του φορολογικού καθεστώτος επιλέγουν αντί να λειτουργούν ως άτομα να λειτουργούν ως μικρές εταιρείες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Και η επέκταση της προστασίας που δίνουμε με αυτή την πρόταση νόμου ακριβώς σε αυτές τις πολύ μικρές επιχειρήσεις είναι εξαιρετικά σημαντική. Υπήρξε εκμετάλλευση αυτών των μικρών εταιρειών κυρίως από τις τράπεζες, παρ' όλον που η συγκεκριμένη πρόταση νόμου δεν αναφέρεται μόνο σε τραπεζικές συμβάσεις. Στην Κύπρο, κύριε Πρόεδρε, και μιλώ από τη θέση μου, -αν θέλετε, μπορώ να έρθω και στο βήμα- αλλά ακόμα ένα λεπτό και θα ολοκληρώσω, στην Κύπρο, κύριε Πρόεδρε, είχαν καταργήσει κάποιον την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, την εταιρεία ltd. Δηλαδή, αν ένα νεαρό παιδί, ένας οικογενειάρχης αποφάσιζε να μπει στο επιχειρείν, να κάνει ένα δανεισμό και να ρισκάρει να κάνει μία επιχείρηση, αν για οποιοδήποτε λόγο είτε εξ ευθύνης του είτε από ευθύνη κάποιων άλλων δεν πήγαινε καλά αυτή η επιχείρηση, τότε οι τράπεζες είχαν το δικαίωμα να τον ξεκληρίσουν. Και αυτό έκαναν. Γιατί, πέραν της ενυπόθηκης εξασφάλισης, ζητούσαν ομόλογα

κυμαινόμενης επιβάρυνσης και ζητούσαν επιπλέον και προσωπικές εγγυήσεις. Ε, πώς μπορεί να υπάρξει εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, εταιρεία ltd ή πώς μπορεί να σπρώξεις κάποιον προς το επιχειρείν, όταν ουσιαστικά το να κάνει μια επιχείρηση μπορεί να του αποστερήσει τη σωστή του διαβίωση στο διηνεκές και αυτήν των παιδιών του και αυτήν της οικογένειάς του; Η έννοια της εταιρείας ltd στην Κύπρο έχει καταργηθεί ή τουλάχιστον είχε καταργηθεί.

Πρέπει, κύριε Πρόεδρε, να ξεκαθαρίσουμε ότι οι τράπεζες είναι επιχειρήσεις και έχουν κέρδος. Πουλούν χρήμα. Και ο επιχειρηματίας ο άλλος πουλά κάποιον εμπόρευμα. Μηδέν ρίσκο για τον επιχειρηματία που πουλά χρήμα, αφού βάζει ενυπόθηκη εξασφάλιση στο 70% του ποσού που θα δανείσει, διότι δανείζει στην αξία καταναγκαστικής πώλησης του ενυπόθηκου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, αν μπορείτε να ολοκληρώσετε όμως. Είναι πολύ σωστά αυτά που λέτε, μου αρέσουν, αλλά...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ολοκληρώνω.

Πέραν αυτής της πλήρους εξασφάλισης που έχει ζητά και ομόλογο κυμαινόμενης επιβάρυνσης και πέραν αυτού ζητά και προσωπικές εγγυήσεις. Αν αυτό είναι δίκαιη επιχειρηματική δραστηριότητα, αυτό μπορεί να το κρίνει οποιοσδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Περάσαμε δύσκολα, ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, περάσαμε δύσκολα, υπήρξε ασυδοσία, κόσμος καταστράφηκε. Τουλάχιστον από τούδε και εις το εξής, από τούδε και εις το εξής να δουλέψει το σύστημα σωστά και στη βάση την οποία δουλεύουν όλες οι ευρωπαϊκές χώρες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Εμείς ως ΕΔΕΚ, κύριε Πρόεδρε, χαιρετίζουμε την ψήφιση της συγκεκριμένης πρότασης νόμου. Να πω ότι όντως είναι το πρώτο βήμα που γίνεται για υπεράσπιση των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων στην αυθαιρέσεια και στη δεσπίζουσα θέση των τραπεζών. Απλώς μια λεπτομέρεια η οποία θα πρέπει να διευκρινιστεί, η οποία μέσα στο κείμενο δεν αναφέρεται σαφώς, ότι από τα τρία κριτήρια στα οποία έχουμε καταλήξει, και πολύ ορθά αναφέρθηκε από τον κ. Περδίκη ότι έχει γίνει πετσόκομμα στα κριτήρια για το τι θα χαρακτηρίσουμε ως πολύ μικρές επιχειρήσεις, θα πρέπει να υπάρχουν οι προϋποθέσεις για δύο, όχι και τα τρία. Ως εκ τούτου, διευκρινίζουμε ότι δεν είναι και τα τρία που θα πρέπει να ισχύουν για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και με βάση αυτά επαναλαμβάνω τη στήριξή μας σε αυτή την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κυρία Θεολόγου, θέλετε να μιλήσετε ξανά;

ΑΝΝΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προηγουμένως μίλησα επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Έχετε τον λόγο.

ΑΝΝΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Όσον αφορά το θέμα της συγκεκριμένης πρότασης νόμου, να ξεκαθαρίσω σε αυτά τα οποία ανέφερε ο πρόεδρος της επιτροπής Εμπορίου, ότι το χρήμα δεν είναι προϊόν, ότι το χρήμα είναι μέσο για απόκτηση

προϊόντων. Πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε αυτό το πράγμα. Η οικονομική θεωρία αυτά λέει, κύριε Κυπριανού. Απ' εκεί και πέρα, κύριε Πρόεδρε, ό,τι νόμους και να περάσουμε όσον αφορά τις καταχρηστικές ρήτρες, υπάρχουν νόμοι οι οποίοι εφαρμόζονται υποτίθεται στην Κυπριακή Δημοκρατία τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, αλλά δεν μπορούν να δικαιώσουν τον καταναλωτή που έχει συνάψει συμβάσεις και μέσα σε αυτές τις συμβάσεις υπάρχουν καταχρηστικές ρήτρες.

Άρα, ό,τι και να λέμε και να εφαρμόζουμε με αυτή την πρόταση νόμου, η ουσία παραμένει ότι, για να εφαρμοστεί αυτός ο νόμος, πρέπει η Νομική Υπηρεσία να έρθει και να πράξει αυτό το οποίο της δίδει αρμοδιότητα ο νόμος να πράξει. Να ελέγξει δηλαδή με βάση τις αποφάσεις της Υπηρεσίας Προστασίας του Καταναλωτή αν υπάρχουν συμβάσεις οι οποίες έχουν καταχρηστικές ρήτρες, να βγάλει διατάγματα, να αφαιρέσει αυτές τις ρήτρες από τις συμβάσεις και κατ' επέκταση να δικαιωθεί ο καταναλωτής.

Υπάρχουν αποφάσεις, κύριε Πρόεδρε, στην Υπηρεσία Προστασίας του Καταναλωτή που χρονίζουν - πέραν των πέντε χρόνων- και αφορούν συμβάσεις τραπεζικές, αλλά η Νομική Υπηρεσία ακόμα δεν έχει εκδώσει διατάγματα για να παγώσουν αυτές οι ρήτρες. Και γνωρίζετε πολύ καλά, κύριε Πρόεδρε, ότι οι καταναλωτές ζημιώνουν ακόμα για πέντε συνεχόμενα χρόνια από αυτές τις ρήτρες και δεν ξέρω αν με αυτή τη διαδικασία η Νομική Υπηρεσία θα έρθει να δει με καλύτερη σκοπιά και επί της ουσίας εφαρμογή της νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Θεολόγου.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για τους λόγους που έχουν αναφερθεί εμείς θα υποστηρίξουμε τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, αλλά οφείλω να σχολιάσω κάποια πράγματα σε σχέση με την τροπολογία. Απ' όλους όσους μίλησαν νομίζω είμαι ο μοναδικός που έχω το δυσάρεστο προνόμιο να έχω την ιδιότητα του δικηγόρου. Άρα, αν μου επιτρέπει ο αγαπητός συνάδελφος κ. Κυπριανού, να πω το εξής: Δεν πιστεύω ότι η τροπολογία του είναι απαραίτητη για έναν πάρα πολύ απλό λόγο: Δεν μπορεί να νομοθετήσει η Βουλή και να αλλάξει όρους υφιστάμενων συμβάσεων. Και να θέλαμε να εφαρμόσουμε μια τέτοια νομοθεσία αναδρομικά, αυτό θα ήταν αντισυνταγματικό. Και όσοι έχουν την εντύπωση ότι με την ψήφιση αυτής της νομοθεσίας ξαφνικά θα διασώσουμε όλους όσους έχουν υπογράψει κυμαινόμενες επιβαρύνσεις με τράπεζες απλώς πλανώνται πλάνην οικτράν. Δε διασώζονται, γιατί δεν μπορούμε να αλλάξουμε ως Βουλή εκείνες τις συμφωνίες.

Το νομικό πρόβλημα με αυτή την πρόταση νόμου δεν έχει σχέση με αυτό που έχει αναφερθεί σε σχέση με την αναδρομικότητά της. Το πρόβλημα είναι το εξής, κύριε Πρόεδρε: Οφείλω να το πω για χάριν της ιστορίας, γιατί ενδεχομένως να προκύψουν ζητήματα που να πρέπει να επανεξετάσουμε. Κυμαινόμενες επιβαρύνσεις επιβάλλονται και συνάπτονται με βάση τον περί Εταιρειών Νόμο, συγκεκριμένα με βάση το άρθρο 90 του περί Εταιρειών Νόμου. Εάν θέλαμε να βάλουμε ειδική διαδικασία για το τι όρους πρέπει να περιλαμβάνουν αυτές οι συμβάσεις, θα έπρεπε να το κάναμε σε εκείνον τον νόμο. Δεν το κάναμε αυτό το πράγμα και ψηφίζουμε άλλον νόμο που έρχεται να βαφτίσει αυτές τις συμβάσεις, τους όρους «καταχρηστικούς». Θα επιχειρήσεις κάτι που απαγορεύει ρητά η σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία του 2008 του 48, δεν ισχύουν οι καταχρηστικές ρήτρες για εταιρείες, μόνο για φυσικά πρόσωπα. Επομένως, κάποιος που θα προσπαθήσει στο μέλλον να επικαλεστεί αυτή τη νομοθεσία διατρέχει τον κίνδυνο να κριθεί ότι παραβιάζει τη σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία και να μείνει εκτεθειμένος. Να κρεμάσουμε δηλαδή έναν άνθρωπο τον οποίο σήμερα επιθυμούμε να προστατεύσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δαμιανού, τελευταίος ομιλητής, όσο πιο σύντομα γίνεται, ένα λεπτό.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλήσω επί της ουσίας, είναι για να βοηθήσω λίγο τη διαδικασία ψήφισης στην προσπάθεια να ελέγξουμε, να αντιπαραβάλουμε με το βασικό κείμενο την τροπολογία του κ. Κυπριανού. Αντιληφθήκαμε ότι στο άρθρο 10, που αφορά την έναρξη ισχύος...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η τροπολογία είναι εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεν υπονόησα κάτι. Αντιληφθήκαμε ότι λείπει κείμενο από το άρθρο που αφορά την έναρξη ισχύος του νόμου με κίνδυνο να υπάρξει παρερμηνεία ή ασάφεια στο πώς πρέπει να είναι ο νόμος. Οπότε, θα παρακαλούσα να δώσετε οδηγίες στις υπηρεσίες να ελέγξουν, διότι λείπει τουλάχιστον μία γραμμή από την ημερομηνία έναρξης ισχύος στη σελίδα 10 προς 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει να ελεγχθεί, αλλά πρώτα πρώτα να δούμε αν θα περάσει η τροπολογία και μετά. Έτσι;
ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Και επί της ουσίας υπάρχει κενό στο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, χωρίς το... Ανεξάρτητα της προηγούμενης. Να το ελέγξετε.

Να βάλουμε διά χειρός την τροπολογία σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους εναντίον, δεκαπέντε ψήφους υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Εξαιρέσεις. Άρθρο 4.

Καταχρηστικές ρήτρες. Άρθρο 5.

Συνέπειες καταχρηστικών ρητρών. Άρθρο 6.

Ερμηνευτικοί κανόνες για γραπτές συμβάσεις. Άρθρο 7.

Επιλογή εφαρμοστέου δικαίου. Άρθρο 8.

Παρεμπόδιση της συνεχιζόμενης χρήσης καταχρηστικών ρητρών. Άρθρο 9.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πενήντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με πενήντα ψήφους υπέρ, ομόφωνα τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις που Συνάπτονται από Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πενήντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα μία ψήφους υπέρ, ομόφωνα η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Νομίζω εδώ θα μείνουμε, διότι για το επόμενο θέμα που έχουμε, το 17, έχετε ζητήσει έξτρα χρόνο, οπότε θεωρώ ότι στα πέντε λεπτά δε θα το τελειώσουμε, θα πάρουμε πολλή ώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Θα ζητήσουν αναβολή, νομίζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη; Για το υπ' αριθμόν 17 θα ζητήσετε αναβολή;

Όχι.

Ωραία, θα δοκιμάσουμε.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Τροποποίηση του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, ώστε ο Υπουργός Άμυνας να δύναται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και αφού λάβει υπόψη τις απόψεις του Αρχηγού Εθνικής Φρουράς, να χορηγεί άδεια σε αξιωματικούς ιατρούς του Υγειονομικού Σώματος για μερική απασχόληση, έναντι αμοιβής, κατά τις ώρες εκτός της υπηρεσίας τους στον στρατό, με όρους και προϋποθέσεις που θα καθορίζει ο εν λόγω υπουργός υπό τις περιστάσεις και εφόσον η απασχόληση των μελών δε θα επηρεάζει άμεσα ή έμμεσα την άρτια εκτέλεση των καθηκόντων τους ως μελών του στρατού.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Γεώργιος Προκοπίου

Γιώργος Κάρουλλας

Ζαχαρίας Κουλίας

Κώστας Κώστα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 20 Ιουνίου, καθώς και στις 4 Ιουλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, ο Αρχηγός Εθνικής Φρουράς και ο Υπαρχηγός Εθνικής Φρουράς, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι η συζήτηση του νομοσχεδίου στην επιτροπή άρχισε πριν από την κατάθεσή του στην ολομέλεια της Βουλής.

Σκοπός του νομοσχεδίου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, ώστε ο Υπουργός Άμυνας να δύναται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και αφού λάβει υπόψη τις απόψεις του Αρχηγού, να χορηγεί άδεια σε μέλος του στρατού για μερική απασχόληση, υπό όρους και προϋποθέσεις που θα καθορίσει υπό τις περιστάσεις, νοουμένου ότι η απασχόλησή του δε θα επηρεάσει άμεσα

ή έμμεσα την άρτια εκτέλεση των καθηκόντων του και/ή δεν είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητά του ως μέλους του στρατού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, με βάση τις διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας τα μέλη του στρατού είναι υποχρεωμένα να εργάζονται σε οποιοδήποτε χρόνο, ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες. Περαιτέρω, με βάση τις εν λόγω διατάξεις, ο Υπουργός Άμυνας μπορεί να παραχωρεί άδεια σε μέλος του στρατού, προκειμένου να συμμετέχει στη διοίκηση οποιασδήποτε εταιρείας ή συνεταιρισμού ή άλλης εταιρείας ιδιωτικής φύσης ή να κατέχει μετοχές ή άλλο συμφέρον σε οποιαδήποτε μη δημόσια εταιρεία ή συνεταιρισμό ή άλλη επιχείρηση ιδιωτικής φύσης. Η εν λόγω άδεια, όπως προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία, δύναται να παραχωρείται, όταν η χορήγησή της εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον ή όταν το συμφέρον του μέλους του στρατού στην εταιρεία, στον συνεταιρισμό ή στην επιχείρηση ιδιωτικής φύσης προκύπτει από κληρονομική διαδοχή και η κατοχή των μετοχών δε θα το επηρεάσει στην εκτέλεση των καθηκόντων του.

Συναφώς, όπως αναφέρεται στα εν λόγω στοιχεία, το Υπουργείο Άμυνας, αφού εξέτασε διάφορα αιτήματα μελών του στρατού και αφού έλαβε υπόψη τις σχετικές διατάξεις που ισχύουν στα μέλη της δημόσιας υπηρεσίας, της δημόσιας εκπαιδευτικής υπηρεσίας και της αστυνομίας, κατέθεσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στη Βουλή για τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα στον Υπουργό Άμυνας να χορηγήει υπό προϋποθέσεις άδεια για μερική απασχόληση στα μέλη του στρατού.

Τέλος, με βάση τα εν λόγω στοιχεία η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, ώστε να ρυθμιστεί το καθεστώς εργασίας των στρατιωτικών ιατρών, ιδιαίτερα μετά την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου από την επιτροπή τέθηκε από μέλη της προς την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας το ερώτημα κατά πόσο συνιστά διάκριση και/ή παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης η ενδεχόμενη τροποποίηση της πρόνοιας του νομοσχεδίου, ώστε η ρύθμιση για μερική ιδιωτική απασχόληση των μελών του στρατού να περιοριστεί μόνο στις περιπτώσεις παροχής ιατρικών υπηρεσιών και να μην αφορά όλα τα μέλη του στρατού.

Σε σχέση με το πιο πάνω ερώτημα η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενημέρωσε σε μεταγενέστερο στάδιο την επιτροπή με επιστολή της, ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2019, μεταξύ άλλων ότι ενδεχόμενη υιοθέτηση της πιο πάνω αναφερόμενης εισήγησης για τροποποίηση του νομοσχεδίου συνιστά διάκριση, καθότι παραβιάζεται η αρχή της ισότητας. Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στην εν λόγω επιστολή, δε δύναται μία κατηγορία μελών του στρατού να εξαιρεθεί από τον κανόνα και να απολαύει του προνομίου να μπορεί να εργάζεται και εκτός του στρατού, ενώ τα υπόλοιπα μέλη του να μην έχουν δικαίωμα μερικής ιδιωτικής απασχόλησης. Συναφώς, η ρύθμιση που θα υιοθετηθεί από την επιτροπή απαιτείται να ισχύει για όλα τα μέλη του στρατού ανεξαιρέτως, γιατί τυχόν τροποποίηση του νομοσχεδίου με την πιο πάνω αναφερόμενη εξαίρεση θα είναι ενάντια στη συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της ισότητας, που προβλέπεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 28 του συντάγματος, σύμφωνα με την οποία «Πάντες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου, της διοικήσεως και της δικαιοσύνης και δικαιούνται να τύχωσι ίσης προστασίας και μεταχειρίσεως».

Περαιτέρω, όπως αναφέρεται στην εν λόγω επιστολή, η αρχή της ισότητας των πολιτών επιβάλλει ίση ή ομοιόμορφη μεταχείριση όλων των πολιτών που τελούν υπό τις ίδιες ή παρόμοιες συνθήκες. Όσον αφορά το εν λόγω ζήτημα, όλα τα μέλη του στρατού πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης, καθότι τελούν υπό τις ίδιες συνθήκες.

Τέλος, όπως επισημαίνεται στην εν λόγω επιστολή της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, για το ζήτημα της αρχής της ισότητας των πολιτών ενός κράτους υπάρχει σχετική νομολογία τόσο από τα κυπριακά δικαστήρια όσο και από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ).

Παρά την πιο πάνω θέση της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη ότι:

1. τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μεγάλη υποστελέχωση του Υγειονομικού Σώματος της Εθνικής Φρουράς από στρατιωτικούς ιατρούς λόγω της αποχώρησής τους από το εν λόγω σώμα,
2. η διατήρηση της ύπαρξης του Υγειονομικού Σώματος είναι υψίστης σημασίας για την παροχή επαρκούς ιατρικής φροντίδας στα μέλη της Εθνικής Φρουράς για κάλυψη των προκυπτουσών αναγκών τόσο κατά τη διάρκεια των ασκήσεων που διενεργούνται από την Εθνική Φρουρά όσο και στις μονάδες αυτής και στο Στρατιωτικό Νοσοκομείο,
3. λόγω των πολλαπλών προβλημάτων που δημιουργούνται από τη συνεχιζόμενη αποχώρηση στρατιωτικών ιατρών από το Υγειονομικό Σώμα, επιβάλλεται κατ' εξαίρεση και για λόγους δημόσιου συμφέροντος η αντιμετώπιση του θέματος αυτού, κατά τρόπο που να αποτρέπεται και/ή μειώνεται και/ή εκμηδενίζεται ο κίνδυνος η Εθνική Φρουρά να τεθεί ενώπιον απρόβλεπτων συνεπειών που άπτονται της εύρυθμης λειτουργίας, της ασφάλειας και της άρτιας παρεχόμενης υγειονομικής περιθαλψής στα στελέχη της,
4. απαιτείται η παροχή κινήτρων στους στρατιωτικούς ιατρούς, για να περιοριστεί η αποχώρησή τους από τον στρατό και να αυξηθεί ο αριθμός τους, ώστε το Υγειονομικό Σώμα να στελεχώνεται επαρκώς και συνακόλουθα να παρέχονται οι ενδεδειγμένες ιατρικές υπηρεσίες στην Εθνική Φρουρά,

5. η παροχή ιατρικών υπηρεσιών στα μέλη της Εθνικής Φρουράς διασφαλίζει το αξιόμαχο του σώματος και ως εκ τούτου επιβάλλεται η απρόσκοπτη συνέχιση της παροχής τους, τόσο σε καιρό ειρήνης όσο και σε καιρό πολέμου, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο του νομοσχεδίου, έτσι ώστε ο Υπουργός Άμυνας να δύναται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και αφού λάβει υπόψη τις απόψεις του Αρχηγού Εθνικής Φρουράς, να χορηγεί άδεια σε αξιωματικούς ιατρούς του Υγειονομικού Σώματος για μερική απασχόληση, έναντι αμοιβής, κατά τις ώρες εκτός της υπηρεσίας τους στον στρατό, με όρους και προϋποθέσεις που θα καθορίζει ο εν λόγω υπουργός υπό τις περιστάσεις και εφόσον η απασχόληση των μελών δε θα επηρεάζει άμεσα ή έμμεσα την άρτια εκτέλεση των καθηκόντων τους ως μελών του στρατού.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας διαφώνησε με την πιο πάνω απόφαση της επιτροπής για τροποποίηση του κειμένου του νομοσχεδίου και δήλωσε πως η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας εμμένει στη θέση της όπως αυτή διατυπώνεται στην πιο πάνω αναφερόμενη επιστολή της προς την επιτροπή, ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2019.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού διαμόρφωσε το κείμενο του νομοσχεδίου σύμφωνα με την πιο πάνω απόφασή της, κατά πλειοψηφία του προέδρου της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσε πως η κοινοβουλευτική του ομάδα θα τοποθετηθεί επί του διαμορφωμένου κειμένου του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλέσω τους ομιλητές, έτσι, λίγο αυτοσυγκράτηση, αυτοέλεγχο κτλ.

Ο κ. Προκοπίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Αν θέλει ο πρόεδρος της επιτροπής να μιλήσει πρώτος, δεν πειράζει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω πάρα πολύ σύντομα, γιατί, πριν τοποθετηθούν οι συνάδελφοι, θέλω να παραθέσω ορισμένα στοιχεία τα οποία θεωρώ άκρως σημαντικά για τη συζήτηση.

Είναι πολύ καλά γνωστό ότι το υγειονομικό σώμα της Εθνικής Φρουράς είναι ένα σημαντικό σώμα, γιατί είναι αυτό που παρέχει την ασφάλεια και την περιθαλψη και στα στελέχη της Εθνικής Φρουράς, αλλά και στους υπηρετούντες στρατιώτες και σε περίοδο ηρεμίας και σε περίοδο ασκήσεων και σε περίοδο βολών και όλα τα υπόλοιπα. Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί μία σημαντική φυγή, κυρίως για μισθολογικούς λόγους, από το υγειονομικό σώμα. Από τους είκοσι πέντε γιατρούς που υπηρετούσαν αυτή τη στιγμή υπηρετούν μόνο δώδεκα και ήδη οι τέσσερις βρίσκονται στην έξοδο. Τους τελευταίους έξι μήνες έχουν αποχωρήσει έξι γιατροί από το υγειονομικό σώμα, λόγω ακριβώς της διαφοράς μισθοδοσίας που υπάρχει στο ΓΕΣΥ σε σχέση με την Εθνική Φρουρά. Αντιλαμβάνεστε λοιπόν ότι, αν δεν προχωρήσουμε άμεσα στη λήψη μέτρων που θα περιορίσουν τη φυγή των γιατρών και να προσελκύσουν και καινούριους γιατρούς να ενταχθούν στο υγειονομικό σώμα, τότε το υγειονομικό σώμα της Εθνικής Φρουράς διαλύεται με όλες τις συνέπειες που θα προκύψουν από αυτό. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι η πολιτεία έδωσε εκατομμύρια, για να κάμει Στρατιωτικό Νοσοκομείο, και σήμερα δεν μπορεί να λειτουργήσει ελλείψει στελέχωσης. Γι' αυτό και θεωρούμε ότι λόγοι δημοσίου συμφέροντος και πάνω απ' όλα η ασφάλεια των παιδιών που υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά, η ασφάλεια των στελεχών της Εθνικής Φρουράς είναι υπεράνω και των προσωπικών μας και των πολιτικών μας και των νομικών μας απόψεων. Γι' αυτό η έκκλησή μου προς το σώμα είναι να στηρίξουν ακριβώς αυτή τη νομοθεσία, για να μπορέσουμε να βελτιώσουμε την κατάσταση, να ενισχύσουμε το υγειονομικό σώμα και να δώσουμε ακριβώς υπόσταση στην Εθνική Φρουρά, ειδικά αυτές τις δύσκολες στιγμές που υπάρχουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κώστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Επειδή έδωσα τον λόγο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Προκοπίου.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ήμουν πρώτος, έδωσα τον λόγο στον πρόεδρο της επιτροπής, που είναι σωστό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν πρέπει να αιτιολογήσω την επιλογή μου, κύριε Βότση, κύριε Προκοπίου, να το κάμω. Επειδή ο κ. Κώστα και η κ. Δημητρίου είναι γραμματείς, τους βάζω να μιλήσουν συνήθως, για να είναι έτοιμοι, μετά που θα γίνεται η καταμέτρηση. Αλλά, αν έχουμε παραβεί τα θέσμια και τη δεοντολογία και το πρωτόκολλο...

Ο κ. Προκοπίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Όχι, δεν έχει πρόβλημα. Αν θέλει ο Κώστας... Απλώς, επειδή έφυγε το όνομά μου από τον πίνακα όσων είναι σε αναμονή και μπήκε στους ομιλητές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε τον λόγο, κύριε Προκοπίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Εντάξει, ευχαριστώ.

Αγαπητοί συνάδελφοι και αγαπητέ Πρόεδρε,

Συμφωνώ και επαυξάνω σε σχέση με αυτά που είπε ο πρόεδρος της επιτροπής. Το θέμα είναι... Εγώ θα πω και λίγο περισσότερες λεπτομέρειες και αλήθειες. Δε θέλω να κινδυνολογώ, αλλά πρέπει να λέμε την πραγματικότητα. Σίγουρα υπάρχει σοβαρότατο πρόβλημα υποστελέχωσης, όχι μόνο σε σχέση με αυτούς τους δεκαεπτά που ελλείπουν τώρα, που πέρσι ήταν οκτώ. Πήγαμε στους δεκαεπτά και ήδη υπάρχουν ακόμα άλλοι επτά οι οποίοι περιμένουν την απόφασή μας αυτή. Εάν θα περάσει, θα παραμείνουν, εάν όχι, θα φύγουν και αυτοί. Γιατί ξέρετε πολύ καλά, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι και το επάγγελμα του γιατρού είναι δύσκολο επάγγελμα, αλλά ακόμα δυσκολότερο είναι το να είσαι στρατιωτικός γιατρός. Υπάρχουν οι ασκήσεις, υπάρχουν τα φυλάκια, υπάρχουν οι βολές... Όλα αυτά τα οποία σίγουρα πρέπει να είσαι στρατιωτικός γιατρός, για να τα κάνεις. Επειδή αυτή τη στιγμή έχει μπει αυτό το σύστημα υγείας, το ΓΕΣΥ... Και σίγουρα είναι διπλάσιοι οι μισθοί που παίρνει ένας γιατρός που μπαίνει στο ΓΕΣΥ παρά ένας στρατιωτικός γιατρός.

Δεύτερον, το ωράριο. Ο στρατιωτικός γιατρός είναι είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο, αν είναι δυνατό. Η παρουσία υποχρεωτικά του γιατρού σε όλες τις βολές, σε όλες τις ασκήσεις, που είναι πολύ σημαντικό... Δε διεξάγεται ούτε βολή ούτε άσκηση, αν δεν υπάρχει γιατρός στο πεδίο της μάχης, στο πεδίο ασκήσεων ή στο πεδίο βολής. Γι' αυτό παράκληση όλων: Πρέπει να καταλάβουμε ότι είναι θέμα καθαρά εθνικού συμφέροντος, είναι θέμα να μη διαλυθεί ένα τμήμα, γιατί υπεράνω όλων είναι η υγεία και η ασφάλεια των στελεχών μας και των παιδιών μας που υπηρετούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κώστας Κώστα.

Είναι σωστή η ιεραρχία που ακολουθώ;

Θέλεις να μιλήσεις, κύριε Αδάμου;

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Να πω κάτι, Κώστα, αν μου επιτρέπεις;

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, βέβαια, αφού σου επιτρέπει ο ομιλητής.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Το ίδιο πρόβλημα που συζητούμε τώρα για την Εθνική Φρουρά είναι και πρόβλημα του ΓΕΣΥ.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Οι γιατροί του δημοσίου.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Εμείς δηλαδή τώρα πάμε να εύρουμεν αποσπασματικά λύση...

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Βεβαίως!

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Ένα λεπτό, Ειρήνη.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Σωστό, έχεις δίκαιο!

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Να εύρουμεν λύση μόνο για τους στρατιωτικούς; Είναι ακριβώς οι ίδιοι λόγοι που είναι υποστελεχωμένα τα νοσοκομεία, που δε λειτουργούν τα νοσοκομεία στις Πρώτες Βοήθειες. Είναι ακριβώς οι ίδιοι λόγοι. Δημόσιοι υπάλληλοι οι μεν, δημόσιοι υπάλληλοι οι δε. Αφού κάμνουμε τη συζήτηση, γιατί δεν την επεκτείνουμε; Άμα πρόκειται να εύρουμεν λύση, να εύρουμεν λύση για όλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Οι δημόσιοι γιατροί να κάμνουν και ιδιωτική ιατρική, αλλά και οι ιδιώτες να γίνονται δημόσιοι.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λύσαμε τώρα, να τερματίσω το θέμα;

Κύριοι, αν κατάλαβα τώρα 'πού τον διάλογό σας, ελύθη το θέμα;

Ο κ. Κώστα έχει τον λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αναμφίβολα υπάρχει σοβαρότατο πρόβλημα όσον αφορά το υγειονομικό σώμα και τη φυγή των στρατιωτικών γιατρών. Τούτο το πρόβλημα όμως δε γεννήθηκε σήμερα. Στην επιτροπή Άμυνας κάποιιοι φωνάζουμε εδώ και χρόνια ότι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα και το πρόβλημα τούτο πρέπει να λυθεί. Τι έκαμε η κυβέρνηση μέχρι σήμερα; Τι έκαμε το Υπουργείο Άμυνας; Πολλές φορές -και θέλω να το αναφέρω και δημόσια- ο πρόεδρος της επιτροπής κατέθετε προτάσεις στο Υπουργείο Άμυνας. Τολμώ να πω ότι ο προηγούμενος υπουργός έβαζε από το ένα αυτί και έβγαζε από το άλλο. Τουλάχιστον ο υπουργός τούτος προσπάθησε να κάμει κάτι, αλλά πώς πάμε να λύσουμε το πρόβλημα; Ήρθε ένα νομοσχέδιο από την κυβέρνηση -πρέπει να ξέρετε ότι το νομοσχέδιο που ήρθε από την κυβέρνηση δεν έχει σχέση με τούτο που έχετε μπροστά σας- και έλεγε ότι κάτω από κάποιες περιστάσεις, με ειδική άδεια του υπουργού μπορούν όλα τα μέλη του στρατού να κάμνουν δεύτερη δουλειά. Δηλαδή, και οι αξιωματικοί και οι υπαξιωματικοί και οι ΕΠΥ και οι πάντες. Η επιτροπή εν τη σοφία της είπε ότι θα πρέπει να το περιορίσουμε στους γιατρούς. Έγινε ένα προσίμιο από τις υπηρεσίες της Βουλής μόνο για τους στρατιωτικούς γιατρούς. Ποιο είναι το πρόβλημα τώρα; Το πρώτο πρόβλημα είναι ότι η Νομική Υπηρεσία μάς είπε ξεκάθαρα ότι είναι αντισυνταγματικό, να μην το ψηφίσουμε και, αν το ψηφίσουμε,

σε ερώτηση δική μου στην εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας μας είπε «εμείς θα εισηγηθούμε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να το αναπέμψει».

Το δεύτερο σημαντικό πρόβλημα το οποίο υπάρχει είναι το γεγονός ότι ανοίγει ο ασκός του Αιόλου, διότι οι δημόσιοι γιατροί το περιμένουν να περάσει σήμερα και δεν ξέρω τι θα γίνει και με τους δημόσιους υπαλλήλους. Αν ανοίξει τούτο το παράθυρο σήμερα, σημαίνει ότι όλοι μετά θα το διεκδικήσουν. Επαναλαμβάνω, υπάρχουν ζητήματα, υπάρχουν προβλήματα. Πώς μπορεί να λυθεί το πρόβλημα τούτο; Απλούστατα, εντάξετε τους στρατιωτικούς γιατρούς στο ΓΕΣΥ. Εντάξετε το στρατιωτικό νοσοκομείο στον ΟΚΥΠΥ, να έχουν τα ίδια δικαιώματα, υποχρεώσεις, ευθύνες και καθήκοντα με τους άλλους και την ίδια μισθοδοσία και λύστε το πρόβλημα. Διότι, αν ψηφιστεί τούτο το πράγμα σήμερα, αυτό το οποίο θα γίνει είναι να ανοίξει ο ασκός του Αιόλου, για να μην πω τίποτε χειρότερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Κάρουλλας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Το θέμα πρωτίστως είναι θέμα βιωσιμότητας του υγειονομικού της Εθνικής Φρουράς και ως τέτοιο, παρά την όποια διασύνδεσή του με το ΓΕΣΥ, πρέπει να το αντιμετωπίσουμε. Το υγειονομικό αποφιλώνεται, όπως έχει τονισθεί και προηγουμένως, και τα προβλήματα είναι γνωστά στην επιτροπή και προτείνεται εδώ, με την πρόταση του υπουργείου, μια μεταβατική, θα έλεγα, λύση, που ουσιαστικά θέτει το υγειονομικό σε μια κατάσταση, έτσι ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις δυνατότητές του. Στο νομοσχέδιο προβλέπεται ότι σε εξαιρετικές περιπτώσεις -τονίζεται στο νομοσχέδιο, όπως συμβαίνει και σε άλλους τομείς της δημόσιας υπηρεσίας- θα μπορεί ο υπουργός να δίνει άδεια εκεί και μόνο που κρίνει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και αυτό το τονίζουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν αμφισβητεί κανένας και δεν αμφιβάλλει για τα προβλήματα που έχουν παρουσιαστεί, που έχουν ήδη προβληθεί από τους συναδέλφους, που επιβάλλουν να δοθούν λύσεις, για να παραμείνουν οι γιατροί που υπηρετούν στο στράτευμα. Η οικονομία πάει καλά, σύμφωνα με την κυβέρνηση. Μπορεί να αυξήσεις σημαντικά τους μισθούς αυτών των γιατρών, παρά να έρθουμε να δημιουργήσουμε μια άλλη νομική βάση, ένα άλλο νομικό προηγούμενο, το οποίο θα βρούμε μπροστά μας, όπως το είπε ο φίλος ο Αδάμου, και στην περίπτωση του ΓΕΣΥ με απαιτήσεις κάποιων ιδιωτών γιατρών που υπάρχουν ήδη, αλλά και των γιατρών των κρατικών νοσηλευτηρίων. Γι' αυτό η λύση, χωρίς να είμαι ειδικός, είναι να αυξηθούν σημαντικά οι μισθοί αυτών των γιατρών που εργάζονται στο στράτευμα, έτσι ώστε να μην υστερούν ουσιαστικά από τους ιδιώτες γιατρούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σε συνέχεια αυτών που έχει πει ο κ. Λιλλήκας, νομίζω ότι δεν είμαι υπερβολικός, αν πω ότι θα είναι μια βόμβα στα θεμέλια του ΓΕΣΥ αυτό που πάμε να κάνουμε. Είναι πολύ σοβαρό. Οι προθέσεις είναι κατανοητές. Θέλουμε να κρατηθούν οι γιατροί του υγειονομικού εκεί. Υπάρχουν επενδύσεις που έχουν γίνει, εκατομμυρίων μάλιστα, σε εξοπλισμό σε ό,τι αφορά το ΣΝΕ, πλην όμως, ανεξαρτήτως των προθέσεων, η λύση που πάμε να δώσουμε ενδεχομένως να αποβεί καταστροφική. Εδώ έχει απαγορευτεί σε αυτούς τους γιατρούς, στους προσωπικούς γιατρούς, που θα μπορούσαν να ήταν προσωπικοί γιατροί και είναι στρατιωτικοί, να εγγράψουν ασθενείς. Δεν μπορούν. Τους έχουμε απονευρώσει -αυτό συμβαίνει σήμερα- τους έχει απαγορευτεί να εγγράψουν ασθενείς ούτε καν στρατιώτες, στρατιωτικούς ή οπλίτες. Τους απαγορεύεται και έχουν μείνει χωρίς δουλειά σήμερα οι άνθρωποι. Θα κάθονται και θα πληρώνονται και δε θα δουλεύουν, γι' αυτό είναι πρόβλημα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Είναι και αυτό που λέω, κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν το έπιασα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν μπορούν να εγγράψουν ασθενείς, τους έχει απαγορευτεί να εγγράψουν, όπως γράφουν οι γιατροί του δημοσίου, οι γιατροί του ιδιωτικού τομέα. Όσοι είναι παθολόγοι μπορούν να είναι «τζιπίδες». Ούτε καν στρατιώτες δεν μπορούν να εγγράψουν. Οι στρατιώτες έχουν γραφτεί έξω, είτε σε γιατρούς του δημοσίου είτε του ιδιωτικού τομέα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δηλαδή, δεν τους εξετάζουν;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Λοιπόν, έν' υπηρεσία, αν παν κοντά τους, μπορούν να ζητούν να πάνε στον προσωπικό τους γιατρό όμως. Μπορούν να ζητήσουν να πάνε και ζητούν προφανώς να πάνε στον προσωπικό τους γιατρό οι στρατιωτικοί. Λοιπόν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είναι σύνθετο το ζήτημα. Λοιπόν, με την άδειά σας, επειδή αντιλαμβάνομαι για πρώτη φορά κάποιοι συνάδελφοι ακούν αυτό το πράγμα, έτσι είναι που συμβαίνει και οδηγείται -είναι σωστές οι διαπιστώσεις- σε διάλυση το υγειονομικό. Το ερώτημα είναι τι κάμνουμε και την απάντηση την έδωσε ο Κώστας προηγουμένως εκ μέρους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας. Πρέπει να τους εντάξουμε οργανικά στο ΓΕΣΥ αυτούς τους ανθρώπους μέσω του ΟΚΥΠΥ ή με οποιοδήποτε άλλο νόμιμο τρόπο μπορούμε να το πράξουμε, διότι, εάν δώσουμε αυτή τη δυνατότητα άσκησης ιατρικής, μπορεί μεν με έγκριση του υπουργού αλλά απερίοριστα, και σήμερα -άκουσα τον κ. Νεοφύτου- μπορεί να δοθεί άδεια στους εκπαιδευτικούς να πάνε να διδάξουν μία ώρα σε ένα πανεπιστήμιο όμως. Ας προσέξουμε. Δεν μπορεί ο όγκος της δουλειάς τους να μεταφερθεί στον ιδιωτικό τομέα. Είναι με πολύ συγκεκριμένους, αυστηρούς όρους και για συγκεκριμένη περίοδο σε πλείστες των περιπτώσεων. Εδώ δεν υπάρχουν τέτοιοι περιορισμοί. Γιατί ο γιατρός του δημοσίου να μην απαιτήσει; Διότι τα ίδια προβλήματα, όπως είπε ο γιατρός ο Αδάμου, έχουμε και στον δημόσιο τομέα. Εξού και είχαμε απεργία σε σχέση ειδικότερα με τα Τμήματα Πρώτων Βοηθειών, με τα ΤΑΕΠ. Γιατί να μην απαιτήσουν και οι γιατροί του δημοσίου το ανάλογο;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Να πάσιν να μπουν τζιαι τζιένοι στο στρατιωτικό και να απαιτήσουν!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για όνομα του Θεού, κύριε Προκοπίου! Θα βάλουμε δυναμίτιδα στα θεμέλια του ΓΕΣΥ. Προειδοποιούμε, κατανοούμε τις προθέσεις, αλλά δεν πρέπει να προχωρήσουμε σε κάτι τέτοιο. Να επανέλθει το ζήτημα και να συζητήσουμε ορθολογιστικές λύσεις, που δε θα δημιουργούν χειρότερες παρενέργειες από τα προβλήματα τα οποία υπάρχουν σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς, που ζήτησε τον λόγο προηγουμένως, άλλαξε ιδέα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Οι συνάδελφοι μπορεί να ξέρουν περισσότερες λεπτομέρειες για το πώς λειτουργεί το θέμα στον στρατό. Κάποιες διευκρινίσεις. Στη δημόσια υπηρεσία, για να μη λέμε περί διάκρισης, καλώς ή κακώς, σωστά ή λανθασμένα, υπάρχει νομοθεσία που δίνει το δικαίωμα σε αρμόδια αρχή να δώσει άδεια σε οποιοδήποτε εργαζόμενο στο δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, αν αποταθεί και αν το κρίνει η αρμόδια αρχή, έστω και αν είναι δημόσιος υπάλληλος ή εκπαιδευτικός ή υπάλληλος ημικρατικού οργανισμού, είτε να διδάξει σε ένα πανεπιστήμιο ή να κάμει τον προπονητή ή τον μουσικό το απόγευμα. Υπάρχει. Δεν είναι κάτι που θα γίνει για πρώτη φορά. Λαμβάνω σοβαρά υπόψη τους προβληματισμούς για το συγκεκριμένο θέμα, σίγουρα πρέπει να τους λάβουμε, όπως επίσης λαμβάνω υπόψη τι είπε ο πρόεδρος της επιτροπής της αρμόδιας, ότι, αν δεν υπάρξει ρύθμιση, ως τον Σεπτέμβρη κλείνει το υγειονομικό.

Δεν ξέρω, κύριε Πρόεδρε, εάν το αφήσουμε στις 2.00 μ.μ., αν θα βρούμε λύση αυτού του ζητήματος, αλλά η κάθε άποψη έχει τη βαρύτητά της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι εισηγείστε όμως; Έτσι, για να καταλάβω.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Τι εισηγούμαι; Ίσως, λέω, καμία ώρα να το ξανασκεφτούμε το θέμα όλοι μας; Δηλαδή, να μπει, όταν θα επιστρέψουμε η ώρα 2.00 μ.μ.; Δεν ξέρω. Δεν έχω κάτι συγκεκριμένο, αλλά από την άλλη το βάρος να μην ψηφίσω κάτι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχει κανένα διαδικαστικό πρόβλημα να πούμε ότι διακόπτουμε και συνεχίζουμε μετά τούτο το θέμα, αν νομίζετε ότι μπορεί μάλιστα να βοηθήσει.

Επί της διαδικασίας, κύριε Σιζόπουλε;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν θα διακοπεί, για να συνεχιστεί μετά, εγώ θα ήθελα ακριβώς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι και η ώρα του διαλείμματος, είπαμε 1.10 μ.μ. ακριβώς.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή έχουν ακουστεί διάφορα ζητήματα, θέλω να δώσω κάποιες πρόσθετες διευκρινίσεις, γιατί εγώ προηγουμένως έδωσα απλά κάποια στοιχεία, για να ληφθούν υπόψη κατά τη διάρκεια της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, αν θα το διακόψουμε, σας διευκολύνει τούτο, να εξηγηθούν. Ας γίνει και μια διαβούλευση τώρα που εννά τελειώσουμε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Αυτό θα ήθελα, πριν τη διακοπή να δώσω τις διευκρινίσεις ακριβώς δημόσια σε όλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δώστε τις, δώστε τις εν τάχει, σας παρακαλώ.

Μόλις τελειώσει ο κ. Σιζόπουλος, διακόπτουμε. Υπάρχει εισήγηση από τον κ. Νεοφύτου ότι αυτό μπορεί να βοηθήσει.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Να πάμε σε ψηφοφορία μετά κατευθείαν.

Λοιπόν, όσον αφορά τα ζητήματα τα οποία έχουν τεθεί. Το πρώτο θέμα που έχει σχέση με τους γιατρούς που είναι ενταγμένοι στο δημόσιο σε σχέση με το Γενικό Σύστημα Υγείας. Οι γιατροί αυτοί με βάση τη νομοθεσία του ΓΕΣΥ έχουν δύο επιλογές: ή θα παραμείνουν ως μισθωτοί στο νοσοκομείο και θα χρεώνονται οι ασθενείς στο νοσοκομείο όπως και στο ιδιωτικό νοσηλευτήριο ή, αν θέλουν, ιδιωτεύουν. Γι' αυτό ένας αριθμός από αυτούς έχει ιδιωτεύσει, γι' αυτό υπάρχει και υποστελέχωση στο Τμήμα Πρώτων Βοηθειών. Αυτός είναι ο λόγος. Αυτό ισχύει σήμερα και για τους γιατρούς τους στρατιωτικούς. Αν θέλει ο γιατρός ο στρατιωτικός να φύγει, να ιδιωτεύσει, να πάει στο ΓΕΣΥ, θα φύγει από στρατιωτικούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, όχι πολύ αναλυτικά. Εν τάχει δώστε στοιχεία και να δώσω από ένα λεπτό στους άλλους δύο ομιλητές και κλείσαμε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχει σημασία όμως. Και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ουσιαστικά φεύγουν οι γιατροί.

Το δεύτερο στοιχείο είναι ότι και σήμερα η Βουλή αυτή ψήφισε και έδωσε την ευκαιρία στον Υπουργό Οικονομικών να δίνει το δικαίωμα κατ' εξαίρεση σε δημόσιους υπαλλήλους να εργάζονται ιδιωτικά. Άρα λοιπόν, δεν είναι κάτι που γίνεται για πρώτη φορά.

Και το τελευταίο, να υπάρχει και μια μισθολογική ανισότητα. Ένας γιατρός σήμερα διοριζόμενος ως στρατιωτικός γιατρός διορίζεται με την Κλίμακα Α8, ενώ ο ίδιος γιατρός με την ίδια ειδικότητα διορίζεται στην Α13 σήμερα στη δημόσια υπηρεσία. Άρα λοιπόν, είναι τεράστια η διαφορά. Από εκεί και πέρα ο καθένας να αναλάβει τις ευθύνες του, αλλά και για οτιδήποτε συμβεί στη συνέχεια ως επίπτωση από αυτή τη διαδικασία να μην ψάχνουμε να βρούμε αλλού ενδεχομένως δικαιολογίες και τις ευθύνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι καθαρά διαδικαστικό. Από το 2017 συζητούμε αυτά τα θέματα. Από το 2017 αυτές οι συζητήσεις γίνονταν στην επιτροπή. Και ο Κώστας ήταν στην επιτροπή και εγώ ήμουν στην επιτροπή και όλοι όσοι έχουν τοποθετηθεί. Ή, αν θέλετε, δεν ξέρω, η πρόταση του προέδρου του Συναγερμού με εξέπληξε, υπάρχει καταγεγραμμένη θέση των κομμάτων. Γιατί δε θα ψηφίσουμε και θα πάμε σε διάλειμμα; Σας παρακαλώ θερμά δηλαδή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, θα ψηφίσουμε. Αποσύρω εκείνη την εισήγηση. Θα γίνει ψηφοφορία τώρα, σε ένα λεπτό.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Χωρίς να είμαι ειδική επί του θέματος, διερωτώμαι, για όλα αυτά τα οποία συζητούμε -και έχω ακούσει τα επιχειρήματα και του κ. Σιζόπουλου και του κ. Λουκαΐδη και είναι και τα δύο ορθά- δε θα είχαμε αυτό το πρόβλημα προφανώς μπροστά μας, εάν υπήρχε η πολιτική βούληση από την πλευρά της κυβέρνησης σωστά να αμείβει τους γιατρούς του υγειονομικού του στρατού, οπότε να μην αναγκάζεται η Βουλή να ψάχνει λύσεις για προβλήματα τα οποία είτε δε θέλει είτε δεν μπορεί είτε και τα δύο η κυβέρνηση να λύσει πολύ απλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Προκοπίου θέλει να μιλήσει;

Πολύ σύντομα, έχετε μισό λεπτό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Εγώ θα πω, επειδή ακούστηκαν κάποια πράγματα προηγουμένως και από τον φίλο μου τον Γιώργο Λουκαΐδη, ένα πράγμα είναι ξεκάθαρο. Ζήτησε το κράτος, ζήτησε και δεχόταν αιτήσεις. Κανένας στρατιωτικός γιατρός δεν έρχεται με το μισθολόγιο που γνωρίζετε και το ωράριο που εργάζονται και είναι κρίμα ο ένας να μπαίνει, να παίρνει ο άλλος €4.000 στο δημόσιο και να παίρνει €1.800 ο άλλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Αυτά ακούστηκαν προηγουμένως.

Ευχαριστώ πολύ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Και το κυριότερο, Πρόεδρε, γιατί είναι πολλά σημαντικό, δεν είναι μόνο αυτοί του ΓΕΣΥ κ.λπ. Για το ΓΕΣΥ μπορούν να καλυφθούν. Το θέμα είναι ότι οι στρατιώτες μας και τα στρατόπεδά μας εργάζονται είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο. Από εκεί και πέρα, εάν έστω και αυτοί οι ελάχιστοι που υπάρχουν μας εγκαταλείψουν όλοι, καταλαβαίνετε τι μπορεί να συμβεί. Ο καθένας να αναλάβει τις ευθύνες του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μην επαναλαμβάνετε τα ίδια επιχειρήματα που είπατε στην πρωτολογία, ιδιαίτερα όταν δευτερολογείτε, σας παρακαλώ!

Ο κ. Άντρος Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ δεν ξέρω την ουσία του ζητήματος, κατάλαβα από τη συζήτηση η οποία διεξάγεται τώρα κάποια πολύ απλά πράγματα. Υπάρχει πρόβλημα και αυτό αναγνωρίζεται από όλους. Το χειρότερο πράγμα είναι, όταν έχεις να αντιμετωπίσεις ένα πρόβλημα, να επιχειρείς να το λύσεις με τρόπο που προκαλεί πολύ περισσότερα προβλήματα από αυτό το οποίο έχεις μπροστά σου και ο τρόπος ο οποίος προτείνεται, για να αντιμετωπισθεί το συγκεκριμένο πρόβλημα, θα προκαλέσει πολύ περισσότερα προβλήματα. Όπως λέχθηκε, θα ανοίξει ο ασκός του Αϊόλου. Λέει ο κ. Νεοφύτου «μα και σήμερα έχει το δικαίωμα ο γιατρός του δημοσίου με βάση μια γενική νομοθεσία, άμα θέλει, να προσφύγει και να ζητήσει άδεια, για να ιδιωτεύει εκτός από γιατρός του δημοσίου». Βέβαια να μου επιτρέψει με όλο τον σεβασμό να του πω ότι αυτά τα πράγματα δεν έχουν καμία σχέση με την

πραγματικότητα που είπε, αλλά θα πω το εξής: Λέχθηκε προηγουμένως, αν κατάλαβα καλά, ότι θα αιτούνται άδειας οι στρατιωτικοί γιατροί και θα αποφασίζει ο υπουργός, εάν κατάλαβα καλά, σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ένα λεπτό, σε εξαιρετικές περιπτώσεις λέτε, αλλά λέτε την ίδια στιγμή ότι, αν δε δοθεί άδεια σε όλους τους στρατιωτικούς γιατρούς, θα φύγουν και θα κλείσει το υγειονομικό, οπότε αν ο υπουργός με βάση τη δική σας τη λογική και τα δικά σας επιχειρήματα θα δώσει σε όλους ανεξαιρέτως άδεια άσκησης επαγγέλματος. Θα τους δώσει, λέει, ο κ. Προκοπίου. Ένα λεπτό, κύριε Κάρουλλα, θα τους δώσει, λέει, ο κ. Προκοπίου, έχει το θάρρος να παραδεχθεί ότι αυτό θα γίνει. Και σας λέω ότι αυτό το πράγμα θα ανοίξει τον ασκό του Αιόλου. Είτε θα συμπεριφερθούμε υπεύθυνα ως Βουλή να δούμε το πρόβλημα, το οποίο υπάρχει και να έβρουμε τρόπους να το λύσουμε είτε... Και ο τρόπος, κατά την άποψή μου, ο πιο σωστός είναι να δούμε πώς αναβαθμίζουμε τις κλίμακες αυτών των ανθρώπων και όχι να πάμε...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ναι, έννεν εμείς, έν' η κυβέρνηση. Εννά ζητήσουμε που την κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, αφήστε τον να ολοκληρώσει τον κ. Κυπριανού, σας παρακαλώ!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε. Εγώ κάμνω μία έκκληση σε όλους μας. Υπάρχει πρόβλημα και όλοι το αναγνωρίζουμε. Να μην το λύσουμε με τρόπο που θα προκαλέσει πολύ περισσότερα προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να μου επιτρέψετε μία διευκρίνιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σύντομα, σας παρακαλώ!

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν έχει γίνει κατανοητό ότι τα στελέχη της Εθνικής Φρουράς διορίζονται και ακολουθούν την επετηρίδα και την ιεραρχία και τον βαθμό και είναι εκεί και υπηρετούν βάσει βαθμού. Δεν είναι όπως οι υπόλοιποι του δημοσίου. Φαίνεται ότι παραγνωρίζεται αυτό το γεγονός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

Ξεκινούμε τη συζήτηση από την αρχή, αν εκατάλαβα, αλλά η ώρα 2.00 μ.μ. θα είμαστε πίσω. Δε θα δώσω μία ώρα διάλειμμα. Θα δώσω διάλειμμα μέχρι τις 2.00 μ.μ. και δε χρειάζεται απαρτία.

Κύριε Λουκαΐδη, νομίζω, έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μία πληροφορία για το υπό συζήτηση θέμα. Έν' πληροφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, δε βλέπω ότι υπάρχει διάθεση να αλλάξει κανένας άποψη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αλλά, να ξέρουμε, να έχουμε εικόνα, δέκα δεύτερα. Εμίλησα με τον πρόεδρο της συντεχνίας των κυβερνητικών γιατρών τι γίνεται στην περίπτωση που κάποιος γιατρός του δημοσίου ζητά να ασκήσει ιδιωτική ιατρική. Δεν γνωρίζει καμιά τέτοια περίπτωση στα χρόνια που είναι τζιαμαί, μου λέει, που έχει δοθεί άδεια από τον Υπουργό Οικονομικών. Η μόνη περίπτωση που θυμάται είναι για κάποιον και πάλι γιατρό που του δόθηκε άδεια πολύ περιορισμένα, για να μην έχει εισοδήματα από αλλού, για πανεπιστήμιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας για μισό λεπτό, ο κ. Δημητρίου για μισό λεπτό, ο κ. Κάρουλλας για άλλο μισό λεπτό. Όλοι. Άλλος που θέλει να μιλήσει; Για όνομα του Θεού! Ετέλειωσεν η συζήτηση.

Έλα, κύριε Λιλλήκα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πώς αντιμετωπίζεται σήμερα το πρόβλημα των γιατρών των κρατικών νοσοκομείων; Με απόφαση που έχει ήδη ληφθεί ότι θα αναβαθμιστούν οι κλίμακες τους και τα εισοδήματά τους εντός των κρατικών νοσηλευτηρίων όχι με το να τους δοθεί άδεια να ιδιωτεύουν ταυτόχρονα και παράλληλα. Αυτή είναι η λύση που πρέπει να δοθεί και για τους γιατρούς του στρατού. Να δω πώς πήρε την απόφαση ο ΟΚΥΠΥ με το Υπουργείο Υγείας σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών. Το ίδιο πρέπει να κάνει ο Υπουργός Άμυνας με τον Υπουργό Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν είχα σκοπό να μιλήσω, αλλά ακούγοντας τον κ. Λουκαΐδη, χωρίς να έχω μιλήσει με τον πρόεδρο της ΠΑΣΥΚΙ, προσωπικά να πω ότι έχω φίλο γιατρό που δουλεύει και στο δημόσιο και πήρε αυτή την άδεια και είναι και σε ιδιωτική κλινική. Απλά, για να λέμε και τα πράγματα όπως έχουν. Όχι, να σας πω και το όνομά του!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κάρουλλας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Στην προκειμένη περίπτωση μιλούμε για μερική απασχόληση, για μερικές ώρες υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις. Δεν εννοούμε γενίκευση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 54 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, είκοσι εναντίον, μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δεκαεννέα ψήφους εναντίον και μία αποχή*.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Συμμαχία Πολιτών, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχές: Νίκος Νουρής (ΔΗΣΥ).

Τα θέματα με τους αριθμούς 18, 19 και 20 στην ημερήσια διάταξη αναβάλλονται. Θα έρθουμε πίσω στις 2.00 ακριβώς, για να συνεχίσουμε με το υπ' αριθμόν 21 θέμα. Και ξαναθυμίζω ότι δε χρειάζεται απαρτία. Η ώρα 2.00 ακριβώς.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ένα λεπτό, ένα λεπτό, κύριε. Να κάνουμε μισή ώρα συζήτηση ίσως, για να δώσουμε άλλη μισή ώρα. Ακούω.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όχι, διότι έχει και από άλλες επαρχίες που θέλουν να τελειώνουν, να μη δοθεί καθόλου διάλειμμα.

Η ώρα 2.00 μ.μ. ακριβώς.

(Ωρα διακοπής: 13.20 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 14.06 μ.μ.)

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν ξεκινήσετε θέλουμε να κάνουμε μία πάρα πολύ σύντομη ανακοίνωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Να πληροφορήσω το σώμα ότι είναι με ιδιαίτερη ικανοποίηση που έχουμε ακούσει την απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου της Λάρνακας, ότι απέρριψε το αίτημα της έκδοσης του Κούρδου αγωνιστή Τσερκέζ και θεωρούμε ότι είναι μία πολύ σημαντική εξέλιξη, γιατί συνδυάζεται με το ψήφισμα που έχουμε στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μπορούμε και μετά στο ψήφισμα.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει ένσταση για την πρόταση για αναβολή στα θέματα υπ' αριθμούς 18, 19 και 20.

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

... και είπαμε να είναι το θέμα στην ατζέντα και να τεθεί. Αν θέλει οποιοσδήποτε αναβολή, να το θέσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ζητηθεί αναβολή, εννοείτε. Μάλιστα, και να γίνει η ψηφοφορία. Ναι, ναι, εντάξει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχουμε ζητήσει αναβολή από τη χθεσινή σύσκεψη, κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά τα θέματα που αφορούν στην ηχορρύπανση. Και ο λόγος που ζητούμε αναβολή είναι ο λόγος που έχω περιγράψει προ ημερησίας διατάξεως. Αυτό το θέμα έρχεται ενώπιόν μας σήμερα στην τελευταία ολομέλεια και δυστυχώς δε δόθηκε η δυνατότητα, όπως είπαμε ότι θα κάμνουμε απ' εδώ και πέρα, για διαβούλευση. Έχουν προκύψει μία σειρά ενστάσεων, προβληματισμών, διαφωνιών σε πρόνοιες του νομοσχεδίου από εμπλεκόμενους επηρεαζόμενους, για τις οποίες χρειάζεται περαιτέρω μελέτη, κατά την εκτίμησή μας, ώστε να δούμε κατά πόσο κάποιες απ' αυτές στο σύνολό τους ή καμιά απ' αυτές ενδεχομένως πρέπει να ληφθούν υπόψη, ώστε να συμπεριληφθούν στο νομοσχέδιο ή να δοθεί η δυνατότητα για τροπολογίες στα κόμματα κ.ο.κ.

Λοιπόν, η πάγια πρακτική είναι, όποτε για πρώτη φορά μπαίνει στην ολομέλεια ένα θέμα, να δίνεται η αναβολή και η θερμή παράκληση είναι να τηρηθεί αυτή η κοινοβουλευτική πρακτική, ιδιαίτερα αν με την απόφαση που θα λάβουμε σήμερα στο μέσο της τουριστικής σεζόν θα καθορίσουμε πάρα πολλά σε ό,τι αφορά το υπό συζήτηση θέμα.

Η εισήγησή μας είναι η επιτροπή Εσωτερικών, η οποία έκανε μία φιλότιμη προσπάθεια βέβαια για ένα πάρα πολύ δύσκολο θέμα -δε θέλω να μπω στην ουσία, αλλά θέλω να αναγνωρίσω τη δουλειά που έχει γίνει- τον Σεπτέμβρη να επανέλθει, να καλέσει, κατά την άποψή μας, ξανά τους εμπλεκόμενους, να ακούσει απόψεις πάνω στο τελικό κείμενο όπως διαμορφώθηκε, που καλά καλά οι ενδιαφερόμενοι προσπαθούν ακόμα να διαπιστώσουν τις πρόνοιές του και να είναι σίγουροι για τις πρόνοιές του. Και αφού επαναληφθεί η συζήτηση, να επιχειρήσουμε από 1^η Ιανουαρίου του 2020 να έχουμε μία νομοθεσία η οποία πραγματικά να αντιμετωπίζει το πρόβλημα. Διότι αυτό που πάμε να κάνουμε σήμερα, να αντιμετωπίσουμε μία προβληματική όντως κατάσταση, που ουδείς αμφιβάλλει ότι είναι προβληματική, είναι ότι πάμε να την αντικαταστήσουμε με μία ενδεχομένως εξίσου προβληματική κατάσταση πραγμάτων.

Οπότεν, η θερμή παράκληση προς το σώμα είναι να γίνει αποδεκτή η αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νουρής.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καταρχάς, θα ήθελα να πω στην αναφορά του συναδέλφου ότι έγινε εξαντλητική συζήτηση στην επιτροπή Εσωτερικών. Έγινε τεράστια προσπάθεια, για να μπορέσουμε να καταλήξουμε σε μία διευθέτηση του θέματος για μια νομοθεσία η οποία, να θυμίσω, κρίθηκε ανενεργή στην εφαρμογή της και ως εκ τούτου σήμερα συζητούμε και αν υιοθετηθεί η πρόταση για αναβολή, απλώς πρέπει να ξέρι το σώμα ότι λαμβάνοντας υπόψη ότι είμαστε στην τελευταία συνεδρία αυτής της κοινοβουλευτικής περιόδου, η χώρα θα μείνει χωρίς νομοθεσία, όσον αφορά το θέμα της ρύθμισης της ηχορρύπανσης και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό και σοβαρό.

Άρα, θεωρώ ότι, ναι, είμαστε σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, με μία πρόθεση να αντιμετωπίσουμε για φέτος τουλάχιστον τη συγκεκριμένη ρύθμιση. Και εκείνο το οποίο θα ήθελα επίσης να απαντήσω είναι ότι, επειδή έχουν ακουστεί όλες αυτές τις μέρες διάφορα επιχειρήματα για την αναβολή, για το ενδεχόμενο της αναβολής ή γιατί πρέπει να δοθεί αναβολή, επιτρέπετέ μου να πω ότι με αυτές τις προτάσεις, οι οποίες τίθενται σήμερα ενώπιον του σώματος, ούτε επιχειρείται ρύθμιση και μείωση του ωραρίου, όπως λανθασμένα ακούστηκε, ούτε διαφοροποίηση στον τρόπο έκδοσης της άδειας μεγαφώνων ούτε διαφοροποίηση στον τρόπο με τον οποίο εκδίδεται και καθορίζεται το ωράριο μέχρι το οποίο επιτρέπεται να εκπέμπεται η μουσική, γιατί όλα τούτα καθορίζονται -το τελευταίο ειδικά- με εγκύκλιο του Υπουργού Εσωτερικών, που ήδη για φέτος έχει καθοριστεί.

Αυτό το οποίο μόνο σκοπεύεται σήμερα να γίνει είναι ακριβώς να επαναφέρουμε, λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει ενώπιον του σώματος η κατάργηση του περί Κέντρων Αναψυχής Νόμου, εκ νέου την εξουσία στην αστυνομία, για να μπορεί κάποιος να καταγγέλλει τις παραβάσεις. Διευρύνεται το σώμα της αστυνομίας με την προσθήκη των δημοτικών τροχονόμων, που εξουσιοδοτούνται να πράττουν κάτι ανάλογο για προφανείς λόγους και αναθεωρούμε το πρόστιμο, το οποίο από €85, που ήταν μέχρι σήμερα και που εκρίθηκε ότι δεν ήταν αποτρεπτικό, αρκούντος αποτρεπτικό, γίνεται €1.000 για τα υποστατικά που διαθέτουν άδειες και €2.000 για τα υποστατικά που δε διαθέτουν άδεια.

Και το τελευταίο θέμα που επίσης ήθελα να πω είναι το εξής...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνετε στην ουσία. Δαμαί πρέπει να πούμε αν θα γίνει αναβολή ή όχι.

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο κ. Λουκαΐδης παρέθεσε θέματα, τα οποία θεωρώ είναι η ουσία, εγώ τελειώνω σε τριάντα δευτερόλεπτα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Εντάξει, θα το κρίνει το σώμα. Το τελευταίο που θα ήθελα να πω είναι το εξής: Ακούστηκε ότι είναι μεροληπτική η νομοθεσία, όσον αφορά το θέμα της μη έγκρισης και εισδοχής των ξενοδόχων. Εμείς εισηγούμαστε ότι, στην περίπτωση που η Βουλή θέλει να ψηφίσει τη συγκεκριμένη νομοθεσία σήμερα, να εισαγάγουμε ονομαστικά, αν θέλετε, και το θέμα των ξενοδοχείων, ώστε να μην υπάρχουν αμφιβολίες για την πρόθεσή μας, όσον αφορά τη ρύθμιση της ηχορρύπανσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που καταλαβαίνω το σκεπτικό του ΑΚΕΛ που ζητά αναβολή και όντως υπάρχει μία πρακτική να δεχόμαστε τις αναβολές, από την άλλη, αντιλαμβάνομαι ότι η κατάσταση στις παραλιακές, ιδιαίτερα και τουριστικές περιοχές, είναι ανυπόφορη. Δεν είναι καμιά φιλοσοφία ή τεχνική πυραύλων αυτό που ζητούν οι νόμοι. Είναι μεταφορά μιας κατάστασης που ήταν μέχρι το 2016. Τη θυμόμαστε πώς ήταν. Δεν ήταν και πολύ καλύτερη βεβαίως. Αυτός ο νόμος απέτυχε. Ήμουν ο μόνος, κύριε Πρόεδρε, που τον είχα καταψηφίσει το 2016. Οι υπόλοιποι τον εψηφίσαμεν, προβλέποντας ότι δε θα καταφέρει να εφαρμοστεί αυτός ο νόμος. Συνεπώς, δεν μπορώ να ψηφίσω εγώ την αναβολή, τη στιγμή που αυτό το νόμο που ζητούμε να τον καταργήσουμε εγώ είχα ζητήσει να μην ψηφιστεί πριν από λίγα χρόνια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα είναι γνωστό, αλλά πάμε ως κοινοβούλιο να δημιουργήσουμε μία παράδοση άθελά μας να ψηφίζουμε νόμους για ένα θέμα, επειδή η εκτελεστική εξουσία δεν εφαρμόζει τον νόμο, τις πρόνοιες του νόμου, δεν αναλαμβάνει τις αρμοδιότητές της, τις ευθύνες της. Ερχόμαστε ως κοινοβούλιο εμείς να αναβάλουμε την εφαρμογή του νόμου ή να ακυρώνουμε εκείνα που ψηφίσαμε. Το ίδιο συνέβη και με τα λεωφορεία και με τις ζώνες ασφαλείας, τα καθίσματα για τα παιδιά κ.λπ. Πάμε να το κάνουμε παράδοση.

Και επειδή ακριβώς αυτός ο νόμος θα μας πάρει πίσω και σε εποχές που θα καταδικάζεται κάποιος εξ ακοής και αν κάποιος ακούει καλά θα ακούει έντονα τον θόρυβο, αυτός που ελέγχει, αν δεν ακούει καλά, δε θα ακούει το θόρυβο του άλλου καταστήματος δίπλα, εμείς θα υποστηρίξουμε την αναβολή, για να μας δοθεί ο χρόνος στο σώμα και στην κυβέρνηση, αν το θέλει, να δούμε σφαιρικά αυτά τα ζητήματα και να δοθούν σφαιρικές και αποτελεσματικές λύσεις. Αυτή ήταν η επιλογή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Και εμείς θα συμφωνήσουμε με τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ στην αναβολή. Αντιλαμβάνομαι ότι εκάναμεν πάρα πολλή δουλειά ενώπιον της επιτροπής ασφαλώς και πρέπει να συγχαρώ και την πρόεδρο της επιτροπής, η οποία όντως επιτάχυνε και τις διαδικασίες, για να μπορέσει να υπάρξει μια λύση σε αυτό το αδιέξοδο, που δυστυχώς μας οδήγησε η κυβέρνηση και οι αρμόδιες αρχές με τη μη εφαρμογή ή με τη μη προσπάθεια εξεύρεσης τρόπων εφαρμογής της νομοθεσίας που ψήφισε κάποια στιγμή η Βουλή.

Αυτό που συμβαίνει πραγματικά είναι πρωτοφανές, να υπάρχει νομοθεσία η οποία προσπάθησε να διορθώσει λάθη του παρελθόντος και δυστυχώς σήμερα να έρχονται όλοι οι αρμόδιοι φορείς, περιλαμβανομένης και της κυβέρνησης, να μας λεν ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί αυτή η νομοθεσία. Εμείς υποδείξαμε ενώπιον της επιτροπής ότι υπήρχαν δυνατότητες με κάποιες τροπολογίες, με κάποιες τροποποιήσεις η παρούσα νομοθεσία να εφαρμοστεί πλήρως. Γι' αυτό, έστω και εκ των υστέρων, αυτή η αναβολή μπορεί να συμβάλει και να βοηθήσει στο να εξεύρουμε επιτέλους μία οριστική λύση πάνω σε αυτό το πάρα πολύ σοβαρό θέμα.

Αντιλαμβανόμαστε ότι αυτή την περίοδο επηρεάζεται κόσμος, επηρεάζονται και ντόπιοι και ξένοι που επισκέπτονται την Κύπρο. Όμως εμείς είμαστε οι τελευταίοι, πιστεύω, που φέρουμε ευθύνη. Εδώ εμείς προσπαθούμε συνεχώς να βρίσκουμε λύσεις. Η αδιαφορία όμως και η αμέλεια ανήκει πλήρως στην κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, κύριε, εντάξει. Ευχαριστώ. Είσατε υπέρ της αναβολής. Στα διαδικαστικά να μείνουμε, είπαμε.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, αυτό που πρέπει να εξετάσουμε είναι όχι τι δεν πρέπει να εφαρμοστεί. Το πρόβλημα δε θέλει εξέταση ως προς το τι δεν μπορεί να εφαρμοστεί, αλλά τι πρέπει να εφαρμοστεί. Γι' αυτό, επειδή διαμορφώνεται μια τουλάχιστον συντριπτική πλειοψηφία προς τη ρύθμιση του θέματος, προσωπική μου άποψη και της Αλληλεγγύης είναι να δοθεί χρόνος, για να μπορέσει να προχωρήσει το θέμα σε ριζική ρύθμιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Για δέκα δευτερόλεπτα, κύριε Πρόεδρε, θα είμαι εκτός θέματος. Υπάρχει ικανοποίηση, απέραντη ευχαρίστηση και ευγνωμοσύνη στο δικαστικό σώμα που έσωσε την αξιοπρέπεια της Κυπριακής Δημοκρατίας και του λαού μας αφήνοντας ελεύθερο τον Κούρδο αγωνιστή της ελευθερίας και δεν υπέκυψε στο αίτημα για έκδοσή του.

Αλλά στο θέμα το οποίο συζητούμε συγκεκριμένα αντιλαμβάνομαι ότι θα επιλέξουμε την αναρχία, δε θα εφαρμόζεται καμιά νομοθεσία. Όσοι έχετε τουριστική βιομηχανία, βάλτε μεγάφωνα, διασκεδάστε τους τουρίστες σας, μην αφήσετε κανέναν να κοιμηθεί, γιατί δεν είναι ακριβώς η ιδανική νομοθεσία η οποία προϋπήρχε! Εκείνο που θα έλεγα -διότι διαχωρίζω και τη θέση μου- είναι ότι εγώ θα ψηφίσω, αν τεθεί το θέμα, «όχι» υπέρ της αναβολής και χρειάζεται κάποια στιγμή να σκεφτούμε ότι είμαστε ευρωπαϊκό κράτος, λειτουργεί το κράτος και οι θεσμοί και δε σκεφτόμαστε με βάση τα συμφέροντα του οποιουδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στην ψηφοφορία για την πρόταση αναβολής ή μη.

Ψηφίστε για την αναβολή. Υπέρ ή εναντίον. Υπάρχει πρόταση για αναβολή και ψηφίστε αν τη θέλετε ή αν δεν τη θέλετε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι επτά ψήφοι υπέρ της αναβολής, δεκαοχτώ εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η συζήτηση του θέματος αναβάλλεται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 18, 19 και 20 αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συμπληρωματικών πιστώσεων για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό για το έτος 2019 είναι ανεπαρκής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μαρίνος Μουσιούπας	Μαρίνος Σιζόπουλος
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Άριστος Δαμιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 8 Ιουλίου 2019. Στο πλαίσιο των εν λόγω συνεδριάσεων, ενώπιον της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Άμυνας, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Υγείας και του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €314 εκατομ. περίπου και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό για το έτος 2019 είναι ανεπαρκής.

Σημειώνεται ότι το αρχικό ποσό για το οποίο ζητούνταν συμπληρωματικές πιστώσεις ανερχόταν σε €232 εκατομ. περίπου, αλλά αυτό αυξήθηκε από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας κατά €90 εκατομ., ώστε να περιληφθεί στο σύνολο των ζητηθέντων συμπληρωματικών πιστώσεων, για σκοπούς λογιστικής διευθέτησης, η συνεισφορά του κράτους στο ΓΕΣΥ. Επιπρόσθετα, το κονδύλι που αφορά το Σχέδιο Προώθησης Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας μειώθηκε έπειτα από αναθεωρημένο κείμενο που υποβλήθηκε από το αρμόδιο υπουργείο κατά €8 εκατομ. Συνεπώς, οι συνολικές συμπληρωματικές πιστώσεις για τις οποίες ζητείται έγκριση ανέρχονται σε €314 εκατομ.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, λόγω πρόσθετων αναγκών που έχουν προκύψει, τα διάφορα υπουργεία/τμήματα υπέβαλαν αιτήματα προς το Υπουργείο Οικονομικών για την παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων ή και την τροποποίηση συγκεκριμένων άρθρων του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2019 [Νόμος αρ. 51(11) του 2018] για σκοπούς εύρυθμης λειτουργίας της κρατικής μηχανής.

Ειδικότερα, οι ανάγκες για τις οποίες απαιτούνται πρόσθετες πιστώσεις περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων κάλυψη αναγκών για αμυντική θωράκιση, κοινωνικές παροχές, παροχές υγείας και παιδείας και αποζημιώσεις στον γεωργικό τομέα. Καθότι δεν υπήρχαν διαθέσιμες εξοικονομήσεις από άλλες ομάδες/υποομάδες του ίδιου κεφαλαίου, αλλά ούτε είναι δυνατή η μεταφορά ισόποσων πιστώσεων από το Κεφάλαιο 18.30 «Μη

προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό», οι απαιτούμενες πιστώσεις πρέπει να εξασφαλιστούν με την έγκριση συμπληρωματικού προϋπολογισμού μέσω της ψήφισης σχετικού νόμου.

Περαιτέρω, με τον προτεινόμενο νόμο τροποποιείται ο βασικός νόμος, ώστε να αναθεωρηθούν οι ανάγκες σε προσωπικό στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, σε μόνιμους και έκτακτους εκπαιδευτικούς, σε αρχιτέκτονες, καθώς και σε προσωπικό του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, αλλά και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η επιβάρυνση του δημοσιονομικού ισοζυγίου από την προτεινόμενη πρόταση συμπληρωματικού προϋπολογισμού ύψους €314 εκατομ. ανέρχεται στο 1,1% του ΑΕΠ, ενώ οι πρόσθετες αυτές πιστώσεις δεν αναμένεται να επηρεάσουν τον δημοσιονομικό στόχο που έχει τεθεί για δημοσιονομικό πλεόνασμα ύψους 3,0% του ΑΕΠ.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου η επιτροπή μελέτησε ενδελεχώς τις αιτούμενες συμπληρωματικές πιστώσεις και ζήτησε περαιτέρω γραπτή ενημέρωση και διευκρινίσεις αναφορικά με επιμέρους κονδύλια.

Συναφώς, το αρμόδιο υπουργείο με επιστολή, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2019, απέστειλε τη σχετική ενημέρωση η οποία αφορά μεταξύ άλλων τα ακόλουθα κονδύλια:

1. Συμμετοχή του Υπουργείου Άμυνας σε διάφορα ευρωπαϊκά προγράμματα/δράσεις για έρευνα και καινοτομία στην άμυνα (€1.180.000).
2. Υλοποίηση του Σχεδίου Προώθησης Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας (€8.750.000).
3. Διαγραφή ποσών που αφορούν Φόρο Προστιθέμενης Αξίας ο οποίος οφείλεται στο κράτος (€2.160.000).
4. Ανέγερση νέου γηπέδου αντισφαίρισης του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας (€600.000).
5. Ιατρική περίθαλψη στην Κύπρο (€8.000.000).
6. Κοστολόγηση ίδρυσης/κατάργησης θέσεων, καθώς και πρόσληψη εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου.

Η επιτροπή, κατά τη δεύτερη συνεδρία της για το θέμα, αφού προέβη σε περαιτέρω εξέταση των ζητηθέντων συμπληρωματικών πιστώσεων και έλαβε υπόψη της τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος τα κονδύλια που αντιστοιχούν στα σημεία 1 έως 4 πιο πάνω, καθώς και κονδύλι ύψους €4.459.450 (Γενικό Λογιστήριο- Κεντρικά Γραφεία, Τακτικές Δαπάνες-Άλλες Μεταβιβάσεις Εσωτερικού, Πληρωμές λόγω Εγγυήσεων), που αφορά τη διάθεση πιστώσεων για κάλυψη της συμπληρωματικής δαπάνης που προέκυψε λόγω διαγραφής του πιο πάνω ποσού για δάνεια που παραχωρήθηκαν προς την Τράπεζα Αναπτύξεως μέχρι το 1984, μη προωθηθούν προς ψήφιση και έγκριση από την ολομέλεια του σώματος στο παρόν στάδιο, αλλά παραμείνουν σε εκκρεμότητα προς περαιτέρω εξέταση από την επιτροπή εν ευθέτω χρόνω.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του υπό αναφορά νομοσχεδίου κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχουμε και τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλώστε ποιοι θέλετε να μιλήσετε είτε για την ουσία είτε για τις τροπολογίες.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός, κύριε Πρόεδρε, περιλαμβάνει μια σειρά από κονδύλια τα οποία τα αντιμετωπίζουμε θετικά, ιδιαίτερα αυτά που αφορούν την επιβολή της εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας. Η τροπολογία μας -είχε συμφωνηθεί ότι αυτό το ποσό θα έμενε κατά τον Σεπτέμβρη, Οκτώβρη για διερεύνηση- αφορά ένα ποσό €600.000, τα οποία ζητάει ουσιαστικά ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού, για να ολοκληρώσει κάποια έργα που αφορούν όμιλο αντισφαίρισης Λάρνακας. Είναι ιδιωτικός οργανισμός σε περιοχή που είναι κρατικό δάσος, όπου υπάρχει μίσθωση από το κράτος. Ο δήμος Λάρνακας είχε ζητήσει τροποποιήσεις πάνω στα σχέδια, οι κάτοικοι της περιοχής έχουν ζητήσει τροποποιήσεις πάνω στα σχέδια και δεν ξέρουμε αν ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού έχει αποδεχθεί αυτές τις τροποποιήσεις που ζήτησε ο δήμος Λάρνακας και οι κάτοικοι της περιοχής, οι οποίοι θα έχουν, όπως είναι σήμερα τα σχέδια, μια σοβαρή οχληρία στην ποιότητα ζωής τους.

Είχαμε ζητήσει να μείνει για τον Σεπτέμβριο, οπότε θα μπορούσαμε να μελετούσαμε την αντίδραση του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού. Δυστυχώς, μπήκε στη σημερινή ολομέλεια και έτσι είμαστε αναγκασμένοι να ζητήσουμε τη δέσμευσή του, τουλάχιστον μέχρι να πάρουμε εξηγήσεις από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού πώς θα χειριστεί τα αιτήματα τόσο του δήμου Λάρνακας όσο και των κατοίκων της περιοχής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Και αυτός ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός, κύριε Πρόεδρε, ήρθε με την προηγούμενη νοσοτροπία. Νοσοτροπία για τους προϋπολογισμούς των ημικρατικών, την οποία και με τη δική σας συμβολή θεωρώ ότι θα αλλάξουμε από φέτος μετά και από την παρουσία σας στην επιτροπή Οικονομικών, όπου ετέθησαν κάποια πράγματα αρκετά έντονα ενώπιον των ενδιαφερομένων.

Εφόσον λοιπόν ήρθε και αυτός ο προϋπολογισμός με τη γνωστή ταχύτητα, τελευταίο δευτερόλεπτο έπρεπε η επιτροπή να πάρει κάποια απόφαση. Η επιτροπή αποφάσισε ότι θα προχωρήσει στην έγκριση του προϋπολογισμού, αλλά για τέσσερα κεφάλαια, για τα οποία δεν είχαμε πάρει τις δέουσες απαντήσεις και, όταν τις πήραμε, ήταν ήδη πολύ αργά, για να προλάβουμε να τις μελετήσουμε, θεωρήθηκε ότι με το σταύρωμά τους θα είναι η καλύτερη πρακτική λύση, για να προχωρήσει η συζήτησή του στην επιτροπή τον Σεπτέμβριο. Οπότε η εισήγηση είναι να εγκρίνουμε τον προϋπολογισμό, να υποστηρίξουμε το σταύρωμα που κατατίθεται ενώπιόν σας με την πρώτη τροπολογία.

Όσον αφορά την τροπολογία του Γιώργου, έχει δικαίο ότι στην επιτροπή είχαμε πει κάποια διαφορετικά πράγματα όμως και οι συνάδελφοι από τη Λάρνακα ένιωθαν ιδιαίτερα έντονα ότι είναι ένα έργο που η πόλη το θέλει. Γι' αυτό δε θα υποστηρίξουμε την τροπολογία του Γιώργου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Δημητρίου.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν έχω κάτι ιδιαίτερο να πω παρά μόνο ότι στο όποιο έργο γίνεται προσπάθεια να γίνει στην πόλη της Λάρνακας συνεχώς βρίσκουμε εμπόδια. Πώς είναι δυνατό για ένα έργο το οποίο επιζητείτο στην πόλη -είναι η μόνη επαρχία η οποία δεν έχει καταφέρει να αναδείξει το αρχαίο της λιμάνι- αυτή τη στιγμή εμείς, ως Βουλή των Αντιπροσώπων, να βάζουμε τα οποιαδήποτε προσκόμματα;

Ευχαριστούμε για την ανταπόκριση της επιτροπής άμεσα στο αίτημα. Ευχαριστώ ιδιαίτερα τον συνάδελφο τον Ζαχαρία Ζαχαρίου, όπως και τους υπόλοιπους βουλευτές της επαρχίας Λάρνακας και χαίρομαι ιδιαίτερα που είμαστε ενωμένοι σε όλο αυτό.

Δεν πρόκειται να επιτρέψουμε για κανένα έργο το οποίο γίνεται προσπάθεια να γίνει στην πόλη την οποιαδήποτε καθυστέρηση. Τόσο απλά και τόσο ξεκάθαρα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό υπάρχουν αρκετά θέματα με τα οποία συμφωνούμε, όπως είναι οι επιπλέον δαπάνες για την υγεία ή οι επιπλέον δαπάνες για αναγκαία έργα. Όμως θα σταθούμε σε ένα θέμα για το οποίο έχουμε καταθέσει και σχετική τροπολογία και αφορά τους αιτητές πολιτικού ασύλου. Στον προϋπολογισμό αρχικά προβλεπόταν δαπάνη €4 εκατομ., η οποία αναθεωρήθηκε σε €13.650.000. Δηλαδή, υπάρχει μία αύξηση της τάξης των €9.650.000. Αυτό έγινε, διότι έχουν αυξηθεί κατακόρυφα οι αιτήσεις των αιτητών πολιτικού ασύλου και, σύμφωνα με καταγγελίες του ίδιου του Υπουργού Εσωτερικών, βλέπουμε να εξελίσσεται ένα οργανωμένο σχέδιο από την Τουρκία, η οποία μεταφέρει με αεροσκάφη ανθρώπους στο παράνομο αεροδρόμιο της Τύμπου, τους βαφτίζει μετά «πρόσφυγες» και τους προωθεί στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Επίσης, η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρουσιάζει την εικόνα που κατέχει αυτή τη στιγμή η Κύπρος όσον αφορά το εν λόγω θέμα. Παρουσιάζουμε μία αύξηση 264% των παράτυπων μεταναστών από τα κατεχόμενα και βλέπουμε ότι αυτό το πρόβλημα δε βρίσκει καμία λύση ή καμία σωστή αντιμετώπιση από την κυβέρνηση, αλλά και τα υπόλοιπα κόμματα. Κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου για ακόμα μία φορά. Έτσι και

αλλιώς δεν υπάρχει ενιαία ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική και η κάθε χώρα θα πρέπει να λάβει από μόνη της τα μέτρα της, διαφορετικά εθελουφλούμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα απ' όλα ένα σχόλιο εκτός χρόνου. Μπράβο του Αντρέα Βύρα, βουλευτή του ΑΚΕΛ, που ενώνει δυνάμεις στη Λάρνακα τζιαι κάμνει έργο!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παίρνω το πίσω, ένα αστέιο έκαμα, αλλά έχει αντιδράσεις. Εν έχουμε με χιούμορ στη Βουλή!

Λοιπόν, πρώτα, σε ό,τι αφορά τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, θέλω να ενώσω τη φωνή μας με αυτό που έχει πει ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών αναφορικά με τον χρόνο που έρχεται ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός και όχι μόνο και πολλά άλλα πράγματα. Έρχονται την τελευταία στιγμή, «ξέρετε, εν έχουμε περιθώριο, πρέπει να εγκριθεί τωρά», καταθέτουμε μια σειρά από ερωτήσεις φυσιολογικές και λογικές, έρχεται ένα τπόππιν πράματα, τα μισά είναι αναπάντητα τζιαι μετά εγκρίνουμε τον προϋπολογισμό, χωρίς να είμαστε σίγουροι είντα μ' που τζιέινο που εγκρίνουμε. Αυτό περιορίζει τον έλεγχο που δικαιωματικά, συνταγματικά, δικαιολογημένα η Βουλή θέλει να ασκήσει.

Μιας και μιλώ για τη δυνατότητα άσκησης ελέγχου από μέρους της Βουλής, έχει ένα θέμα, κύριε Πρόεδρε, που χρειάζεται η δική σας η παρέμβαση. Έχει γίνει της μόδας τελευταίως, όταν βάζουμε ερωτήματα σε διάφορες επιτροπές, η εύκολη δικαιολογία των υπουργείων, των υπηρεσιών, άλλων αρμόδιων φορέων είναι να λένε «είναι προσωπικά δεδομένα». Θέλω να υπενθυμίσω είντα μ' που λαλεί ο νόμος όμως για τα προσωπικά δεδομένα: «Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται και είναι νόμιμη, όταν διενεργείται από τα δικαστήρια στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους...» κ.λπ., «...από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στο πλαίσιο των εξουσιών της».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βέβαια δεν καλύπτεται η Βουλή με...

Είναι πολύ καθαρό τούτο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Εννά αρκέψουμεν ό,τι ζητούμε να είναι προσωπικά δεδομένα και να σας πω ένα παράδειγμα που προέκυψε. Εζήτησαμεν να μάθουμε σε ποια φυσικά και νομικά πρόσωπα έχει γίνει διαγραφή χρεών στον ΦΠΑ, γιατί έρχεται στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό και μάλιστα έχει και έναν αριθμό που είναι €2.160.000 διαγραφή ΦΠΑ τζιαι λεν μας «ξέρετε, έν' προσωπικά δεδομένα». Τζιαι γιατί έν' προσωπικά δεδομένα; Για δημόσιο χρήμα -διότι έν' δημόσιο χρήμα- εν πρέπει να υπάρχει διαφάνεια στη βάση ποιας δικαιολογίας, ποιων λόγων, γιατί εκινήθηκεν η διαδικασία που όντως υπάρχει, για να υπάρχει διαγραφή; Τζιαι γιατί για μια σειρά που άλλους δεν υπάρχει διαγραφή; Ε, πώς θα το κρίνουμε, όταν δεν υπάρχει η απαραίτητη πληροφόρηση; Γι' αυτό τούτο το θέμα θα το σταυρώσουμε, για να ασκήσουμε τον έλεγχο και νομίζω δεν πρέπει να δεχτούμε ξανά ότι ειδικά για τέτοιου είδους ζητήματα είναι προσωπικά δεδομένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όποτε θεθεί έτσι πράμα, είμαι στη διάθεσή σας να το δούμε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Πολύ ευχαρίστως.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι αναφορικά με τα σχεδόν €9 εκατομ. που έρχονται για την οπτικοακουστική βιομηχανία και τα κίνητρα. Πριν από έξι μήνες εσυζητήσαμεν στην επιτροπή Οικονομικών, ήρθε η κυβέρνηση πάλι εσπευσμένα, «πρέπει να εγκρίνουμε κριτήρια και κίνητρα για την οπτικοακουστική βιομηχανία». Εκάμαμεν πολλή συζήτηση, είπαμε και κριτικά και εποικοδομητικά πράγματα, εγκρίναμε μία πίστωση €1,5 εκατομ. και σε έξι μήνες έρχεται συμπληρωματικός προϋπολογισμός €9 εκατομ.! Όταν εθέσαμεν μια σειρά από ερωτήματα, για ποιες εταιρείες, για ποιους λόγους, αν πληρούν τις προδιαγραφές που έχουν κατατεθεί στα σχέδια, εάν έχουν γίνει όλα αυτά τα οποία λείει τζιαι το κράτος με τον νέο νόμο που έχει ψηφιστεί, τίποτα δε μας έχουν φέρει. Ε, γιατί πρέπει να πάμε δηλαδή να εγκρίνουμε €9 εκατομ., χωρίς να ξέρουμε ποιοι θα τα πιάσουν και γιατί θα τα πιάσουν και τελικά είντα όφελος εννά έχει η Κυπριακή Δημοκρατία, η κυπριακή οικονομία και η κυπριακή παραγωγή, που δεν ξέρουμε;

Θέλω να πω ακόμα κάτι. Με μεγάλη ευκολία δίνουμε και φορολογικές απαλλαγές και κίνητρα με πολλά εκατομμύρια, λέγοντας ότι εννά έχουμε όφελος γενικά και αόριστα. Για τον κυπριακό πολιτισμό όμως διούμεν

ψίχουλα, κύριε Πρόεδρε και αγαπητές κυρίες και αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι. Τώρα εννά διούμεν τα εκατομμύρια για κάποιον που εννά έρκεται να γυρίσει μια ταινία στην Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στεφάνου, ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ολοκληρώνω.

Αν ήταν από το δικό μας χέρι θα αποκόπταμε το κονδύλι και εμείς θέλουμε να αποκοπεί, αλλά εν πάση περιπτώσει το σταύρωμα πρέπει να θεωρείται δεδομένο.

Και ένα τελευταίο, παρότι ήταν να τοποθετηθεί τζαι η συναδέλφισσά μου η Ευανθία, πρέπει να σας πω ότι ψάξαμε το θέμα με τα γήπεδα, θεωρούμε ότι με τις απαντήσεις που έχουμε πάρει, ότι εννά πρέπει να εγκριθεί το κονδύλι, όντως είναι ώριμο το έργο. Ο ίδιος ο δήμαρχος και εμείς και, φαντάζομαι, όλοι μας θα παρακολουθούμε την πορεία υλοποίησης, ότι γίνονται και εκείνα τα οποία έχουν υποσχεθεί, αλλά και τα όποια παράπονα έχουν οι περιοικοί ότι θα λαμβάνονται υπόψη, όταν είναι λογικά αυτά τα παράπονα.

Θέλω να πω ότι θα τηρήσουμε αποχή για τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, όπως είχαμε κάμει και πέρσι. Την καταψήφιση του προϋπολογισμού την κάνουμε στον βασικό, δείχνοντας τη διαφωνία μας με την κυβέρνηση για την κοινωνικοοικονομική της πολιτική. Τώρα θα πάμε με αποχή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίας Ζαχαρίου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Μια διπλή τοποθέτηση. Πρώτον, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας, όσον αφορά τα πρώτα σταυρώματα. Πλην του σταυρώματος του κονδυλίου για τη Λάρνακα, η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού θα τα ψηφίσει. Όσον αφορά την τροπολογία του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, όσον αφορά το κονδύλι για τη Λάρνακα, σίγουρα είμαστε ενάντια. Είμαστε ενάντια και οι έξι βουλευτές της Λάρνακας, ενάντια και η επιτροπή ανάπτυξης, ενάντια και ο δήμαρχος, ενάντια και το δημοτικό συμβούλιο και κάποτε πρέπει κάποιιοι που ανήκουν σε κάποιες επιτροπές να σέβονται εκείνους που εκπροσωπούν τον λαό της Λάρνακας, όταν βάζουν κάποιες τροπολογίες.

Η πρώτη φορά που συζητήθηκε η ανάδειξη του αρχαίου λιμανιού -γιατί έχει σχέση με την ανάδειξη του αρχαίου λιμανιού της Λάρνακας το συγκεκριμένο κονδύλι- ήταν τον Ιούνιο του 2001 στο Κεφάλαιο Τέταρτο σ' αυτή την αίθουσα. Ήταν το ξεκίνημα το ένα. Όταν η Λάρνακα ζητά κάτι, θέλει περίπου είκοσι χρόνια να το καταφέρει. Εν ηξέρω, οι άλλες επαρχίες καταφέρνουν τα πιο γρήγορα! Τζαι όταν ακόμα μπαίνουν κονδύλια, υπάρχουν δυνατόις 'που άλλες επαρχίες που τα εμποδίζουν! Η συγκεκριμένη αίτηση κατατέθηκε από τον ΚΟΑ και όχι από τον όμιλο αντισφαίρισης το 2012 και εγκρίθηκε, κατά παρέκκλιση, Φλεβάρη του 2012. Όμως η οικονομική κρίση δεν άφησε να γίνει το συγκεκριμένο έργο. Το συγκεκριμένο έργο σήμερα γίνεται με ευρωπαϊκά κονδύλια και κονδύλια του κράτους ως ένας πολυχώρος που θα στεγάζει και τον όμιλο αντισφαίρισης. Θέλουμε να φύγει από εκεί που είναι ο όμιλος αντισφαίρισης, διότι υπάρχει διατηρημένο το αρχαίο λιμάνι της Λάρνακας, θέλουμε να το αναδείξουμε, να γίνει ένας πόλος αρχαιολογικός και τουρισμού, για να βοηθηθεί η πόλη και η επαρχία. Οι περιοικοί είχαν κάποια συγκεκριμένα προβλήματα. Ο δήμος Λάρνακας δεν υιοθέτησε στην έκδοση άδειας όλα τα στοιχεία που ζητούσαν. Από τα έντεκα γήπεδα έδωσε άδεια για οκτώ, καθόρισε χώρους πρασίνου, κατάργησε τις κερκίδες, άλλαξε το στυλ φωτισμού, βάζει δικά του κονδύλια για ηχοπετάσματα όλα αυτά, για να στηρίξει συγκεκριμένη γειτονιά να μην έχει προβλήματα. Θέλω να θυμίσω ότι στον συγκεκριμένο χώρο το συγκεκριμένο οίκημα το αξιοποιούσαν ομάδες πρώτης κατηγορίας καλαθόσφαιρας που έπαιζαν και Ευρώπη ακόμη πριν μερικά χρόνια. Ήταν το παλιό γήπεδο της ΑΕΚ και δεν υπήρχε ούτε ταλαιπωρία για τους Σκαλιώτες ούτε τίποτε άλλο! Εδώ είναι ξεκάθαρη πολιτική θέση όλων όσων εκλέγονται από τους πολίτες της Λάρνακας, που έχουν δικαίωμα να έχουν λόγο! Και έχουμε μαζί μας και όλους τους συναδέλφους βουλευτές της Αμμοχώστου που κατοικούν στη Λάρνακα και λαμβάνουν μέρος στην επιτροπή ανάπτυξης! Αυτό το έργο το ζητούμε επίμονα, οτιδήποτε άλλο είναι τροχοπέδη!

Είναι με χαρά που η κοινοβουλευτική μας ομάδα στηρίζει τους βουλευτές της Λάρνακας και σίγουρα θα καταψηφίσουμε τη συγκεκριμένη τροπολογία. Ο στόχος είναι η ανάπτυξη να είναι σε όλη την Κύπρο, όχι να είναι παντού εκτός της Λάρνακας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μίλησε πριν λίγο ο κ. Στεφάνου, θεωρώ το, έτσι, λίγο αλλαγή.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε, πάρα πολύ σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω έν' λογικό.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα πούμε ακριβώς ότι ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός στην ουσία είναι συνέχιση του τακτικού προϋπολογισμού, είναι συμπλήρωμα του τακτικού προϋπολογισμού. Ως εκ τούτου, από την πλευρά της ΕΔΕΚ θα τηρήσουμε τη στάση που τηρήσαμε και στον τακτικό προϋπολογισμό. Θα ψηφίσουμε μόνο τα κονδύλια τα οποία έχουν σχέση με την άμυνα και με την υγεία, στα υπόλοιπα καταψηφίζουμε. Την ίδια στιγμή θα ψηφίσουμε το σταύρωμα των τεσσάρων κεφαλαίων τα οποία έχουν συζητηθεί από την επιτροπή. Και θα ήθελα να ενημερώσω ότι ένα τμήμα του συμπληρωματικού προϋπολογισμού το οποίο συζητήθηκε στην επιτροπή Άμυνας και αφορά το Κεφάλαιο 1104 «Αμυντική Θωράκιση» -για ευνόητους λόγους δε θα αναφέρω το ύψος του ποσού- έχει εγκριθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, για να ενσωματωθεί στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, όμως το σύνολο του συγκεκριμένου προϋπολογισμού, σε συνεργασία και σε συμφωνία και με το Υπουργείο Άμυνας και με το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς, θα σταυρωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ θα σημειώσω αυτά που είπε προηγουμένως ο κ. Στεφάνου, που έχει απόλυτο δίκαιο, έστω και συμπληρωματικός ο προϋπολογισμός, δε σημαίνει ότι είναι υποδεέστερος του οποιουδήποτε ολοκληρωμένου...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Το μικρόφωνό σου.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Έλεγα ότι, έστω και συμπληρωματικός ο προϋπολογισμός, είναι προϋπολογισμός και δεν υστερεί σε τίποτε από έναν κανονικό προϋπολογισμό ενός ολόκληρου έτους. Παρ' όλα αυτά, εξετάστηκε σε δύο συνεδρίες, χωρίς να υπάρχει η επάρκεια του χρόνου, για να γίνει μια σωστή ανάλυση όλων των δεδομένων του. Εμείς θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό θεωρώντας ότι καλύπτει δαπάνες οι οποίες είναι αναγκαίες και θα στηρίξουμε μόνο την τροπολογία στην οποία συμμετέχουμε για σταύρωμα των τεσσάρων προνοιών του προϋπολογισμού και να ευχηθούμε στη Λάρνακα να αναδείξει και το λιμάνι της, αλλά και να αναπτύξει την αντισφαίριση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ορφανίδης για ένα λεπτό.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα παρακαλέσω το Κίνημα Οικολόγων να αποσύρει την τροπολογία του. Είναι γνωστό και γνωρίζουμε πολύ καλά ότι στις προηγούμενες αναφορές, ίσως του διαφεύγει του κ. Περδίκη, ήταν υπέρ της ανάδειξης του λιμανιού. Με αυτή την τροπολογία είναι σαν να θέλει να βάλει ταφόπλακα στην ανάδειξη του παλιού λιμανιού. Είναι ένα χρόνιο ζήτημα, σαν Λάρνακα μας απασχολεί και μέχρι τώρα δεν είδαμε καμία αντίδραση ή αντίρρηση του κινήματος, γι' αυτό θερμή παράκληση, Γιώργο, να την αποσύρετε. Παράκληση εκ μέρους -πιστεύω- και όλων των Λαρνακέων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης για ένα λεπτό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να σας θυμίσω ότι αυτή η τροπολογία είχε εγκριθεί από την επιτροπή Οικονομικών έχοντας υπόψη τις ελλιπείς εξηγήσεις που είχαν δοθεί σε εκείνο το στάδιο. Να εξηγήσουμε ότι δε μιλούμε για τερματισμό του έργου ή για να παγώσει το έργο, το έργο βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο, μιλούμε μόνο για να πάρουμε ακριβώς τη θέση του ΚΟΑ πάνω στα αιτήματα του δήμου Λάρνακας και των κατοίκων για μικρές επιτόπου αλλαγές, που έχουν να κάνουν, κύριε Πρόεδρε, έτσι για να ξέρετε με ένα καντζέλλιν που βκαίνει μες στον δρόμο που έν' τα σπύθκια επτά ανθρώπων! Εσύ νέφκεις μου απέναντι ότι έκλεισε, μα εν το ξέρουμε εμείς, εν μας το έγγραψε κανένας ούτε μας το έδωσε γραπτώς! Δηλαδή έν' ο ενάμιση μήνας που εννά χαλάσει το έργο; Ένα έργο που σχεδόν έσειι τελειώσει; Να βάλουμε κάποια στιγμή τους ανθρώπους μπροστά από τα έργα, τα οποία θέλουμέν τα, έν' καλά, αλλά να γίνονται με σωστό τρόπο!

Τζιαι να πω τζιαι κάτι άλλο, κύριε Πρόεδρε! Αυτή η Βουλή -τζιαι έχω αρκετά χρόνια στη Βουλή- επέρασε άσχημες ώρες από τον τοπικισμό. Μια χώρα ένι τζιαι μάλιστα επιδιώκουμε να έν' ενωμένη τζιόλας, όι να χωριζόμαστε μεταξύ επαρχιών και πόλεων!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ευχαριστώ.

Η κ. Ευανθία Σάββα.

ΕΥΑΝΘΙΑ ΣΑΒΒΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Η ανάδειξη του αρχαίου λιμανιού της Λάρνακας είναι ύψιστο έργο για τη Λάρνακα, γιατί θα δοθεί η δυνατότητα να γίνει το αρχαιολογικό πάρκο, που θα εμπερικλείει το αρχαίο λιμάνι, το αρχαίο Κίτιον, το αρχαιολογικό μουσείο, αλλά και τα υπέροχα ψηφιδωτά τα οποία έχουν αποκαλυφθεί στην περιοχή.

Τώρα σε ό,τι αφορά το έργο για τα γήπεδα, τα οποία σχεδόν έχουν φτάσει στο τέλος τους, έχω μπροστά μου την επιστολή του δημάρχου της Λάρνακας ο οποίος απαντά στις ανησυχίες των κατοίκων. Οι κάτοικοι, με επιστολή τους, ημερομηνίας 10 Μαΐου 2019, έχουν εκφράσει συγκεκριμένα σημεία τα οποία ήθελαν να γίνουν σε σχέση με τα γήπεδα και η επιστολή του δημάρχου Λάρνακας απαντά σ' αυτά τα ερωτήματα ένα προς ένα. Το θέμα που έθιξε ο κ. Περδίκης προηγουμένως και αφορά μία σκάλα για την οποία θα ζητηθεί από τον ΚΟΑ να δηλώσει κατά πόσο επιθυμεί να αφαιρεθεί από το συμβόλαιο δε θεωρώ ότι είναι τόσο σημαντικό, ούτως ώστε να καθυστερήσει το έργο ενάμιση μήνα ή ακόμα και δύο. Άρα, εμείς οι Λαρνακείς τασσόμαστε ενάντια στην τροπολογία του κ. Περδίκη, εμείς θέλουμε να προχωρήσει το έργο. Και μια φορά η Λάρνακα επιτέλους, που φτάνουμε κοντά στην υλοποίηση ενός έργου. Ας μην μπει άλλη τροχοπέδη!

Ευχαριστώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΔΗΣΥ:

Μπράβο, Ευανθία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματεία να διαβάσει τις κοινές τροπολογίες ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, Συμμαχίας Πολιτών, Αλληλεγγύης και Οικολόγων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, της Συμμαχίας Πολιτών, της Αλληλεγγύης και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) Νόμος του 2019»

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	4	1110100.2 Υπουργείο Άμυνας, Διοίκηση, Κεντρικά Γραφεία, Τακτικές Δαπάνες	04151 04154	Διεθνείς οργανισμοί Συμμετοχή σε προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	€1.180.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω κονδυλίου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Το εν λόγω κονδύλι αφορά την κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που προέκυψε λόγω συμμετοχής του υπουργείου σε διάφορα ευρωπαϊκά προγράμματα/δράσεις για έρευνα και καινοτομία στην άμυνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ, ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα εγκρίνεται η τροπολογία.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	10	180100.2 Υπουργείο Οικονομικών Διοίκηση, Κεντρικά Γραφεία, Τακτικές Δαπάνες	04260 04295	Άλλες επιχορηγήσεις Σχέδιο Προώθησης Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας	€8.750.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω κονδυλίου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Το εν λόγω κονδύλι αφορά την κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που προέκυψε λόγω της υλοποίησης του Σχεδίου Προώθησης Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
3.	11	180400.2 Τμήμα Φορολογίας Κεντρικά Γραφεία, Τακτικές Δαπάνες	04120 04131	Άλλες μεταβιβάσεις εσωτερικού Χορηγία έναντι διαγραφής φορολογικών υποχρεώσεων τρίτων	€2.160.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω κονδυλίου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Το εν λόγω κονδύλι αφορά την κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που προέκυψε λόγω διαγραφής ποσών που αφορούν φόρο προστιθέμενης αξίας ο οποίος οφείλεται στο κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται και αυτή η τροπολογία ομόφωνα.

Πάμε στην τέταρτη, στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
4.	13	190200.2 Γενικό Λογιστήριο Κεντρικά Γραφεία, Τακτικές Δαπάνες	04120 04125	Άλλες μεταβιβάσεις εσωτερικού Πληρωμές λόγω εγγυήσεων	€4.459.450

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω κονδυλίου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Το εν λόγω κονδύλι αφορά την κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που προέκυψε λόγω διαγραφής δανείων που παραχωρήθηκαν προς την Τράπεζα Αναπτύξεως μέχρι το 1984.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία ομόφωνα εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) Νόμος του 2019»

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
14	200100.2 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Διοίκηση, Κεντρικά Γραφεία, Τακτικές Δαπάνες	04001 04002	Ημικρατικοί οργανισμοί Χορηγία στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού	€1.100.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω κονδυλίου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την επιχορήγηση της ανέγερσης νέου γηπέδου αντισφαίρισης του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας (€600.000), να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τρεις ψήφοι υπέρ, σαράντα τρεις ψήφοι εναντίον και μία αποχή. Δύο άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους εναντίον, τρεις ψήφους υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) Νόμος του 2019»

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
7	150400.2	04450	Παροχές κοινωνικής πρόνοιας	€9.650.000
	Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, Κεντρικά Γραφεία, Τακτικές Δαπάνες	04480	Κάλυψη υλικών συνθηκών υποδοχής σε αιτητές διεθνούς προστασίας	

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή του συνολικού κονδυλίου της πιο πάνω υποομάδας που αφορά την παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων για κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που προέκυψε λόγω της ραγδαίας αύξησης των αιτητών ασύλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δύο ψήφοι υπέρ, σαράντα οκτώ ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα οκτώ ψήφους εναντίον και δύο ψήφους υπέρ, η τροπολογία απορρίπτεται.

Τελειώσαμε με τις τροπολογίες, έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €314.007.850 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Δημιουργία και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 5.

Ζητά τον λόγο ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Σε ό,τι αφορά τη διαδικασία της ψηφοφορίας, εμείς θα τηρήσουμε αποχή, σε ό,τι αφορά τον προϋπολογισμό τον συμπληρωματικό, όμως σ' ό,τι αφορά τα οπτικοακουστικά μέσα θέλουμε να καταγραφεί η διαφωνία μας. Καταψηφίζουμε δηλαδή τη συγκεκριμένη πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ, ψηφίστε για τα άρθρα όπως έχουν διαμορφωθεί με τις τροπολογίες που πέρασαν.

Ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες κύριε Πρόεδρε. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, πέντε εναντίον, δεκαπέντε αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και δεκαπέντε αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, πέντε εναντίον και δεκαπέντε αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και δεκαπέντε αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα 23 και 24, με αρκετή συζήτηση που έγινε στη Σύσκεψη των Αρχηγών, προτείνω να αναβληθούν, αλλά θέτω την πρότασή μου σε ψηφοφορία και γι' αυτό σας παρακαλώ να ψηφίσετε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μιλήσετε, αν θέλετε, ναι. Προτείνω αναβολή. Όποιος θέλει να μιλήσει εναντίον της αναβολής ή υπέρ.

Έχεις τον λόγο, κύριε Περδίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε ότι η πρόταση νόμου που κατατέθηκε από τα τέσσερα κόμματα, το Δημοκρατικό Κόμμα, το Κίνημα Οικολόγων, τη Συμμαχία Πολιτών και την Αλληλεγγύη, έχει συζητηθεί επαρκώς στην Επιτροπή Οικονομικών, έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση. Όπως συζητήθηκε και την ημέρα που κατατέθηκε, με παρέμβαση μάλιστα και του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι ένα θέμα το οποίο είναι επείγον, δεν μπορεί να μένει σε εκκρεμότητα, είναι υπέρ και των δανειοληπτών και των τραπεζών να λυθεί αυτό το θέμα το συντομότερο και θεωρούμε ότι δεν μπορεί να περιμένει άλλο αυτή η συγκεκριμένη πρόταση νόμου, της οποίας έχει ολοκληρωθεί και η μελέτη της από την επιτροπή, γι' αυτό είμαστε ενάντια στην αναβολή. Και βεβαίως, εάν αναβληθεί και δεν ψηφιστεί αυτό που εμείς είχαμε προτείνει και αυτό που εμείς θέλουμε, δε θεωρούμε ότι θα πρέπει να αναβληθεί και η πρόταση νόμου που έχει καταθέσει η ΕΔΕΚ, την οποία, εάν δεν ψηφιστεί η δική μας πρόταση, είμαστε αναγκασμένοι να την ψηφίσουμε, παρά το γεγονός ότι θεωρούμε ότι η ίδια η πρόταση, όπως και η τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος ουσιαστικά δεν προσφέρουν πραγματική βοήθεια στον κόσμο των δανειοληπτών και σ' αυτούς τους ανθρώπους, οι οποίοι σύρονται στις εκποιώσεις ουσιαστικά κατά τρόπο πλέον μαζικό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κάνω μια διευκρίνιση, ότι η ψηφοφορία θα γίνει ξεχωριστά για το θέμα υπ' αριθμόν 23 και ξεχωριστά για το 24.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα μιλήσω για το θέμα υπ' αριθμόν 24, κύριε Πρόεδρε, επειδή ακριβώς έχουμε διαπιστώσει ότι υπάρχουν σε εκκρεμότητα σημαντικά ζητήματα τα οποία έχουν σχέση με τον νόμο των εκποιώσεων. Οι προτάσεις οι οποίες έχουν κατατεθεί και δεν έχει ολοκληρωθεί η συζήτησή τους πιστεύουμε ότι σε μεγάλο βαθμό μπορεί να βελτιώσουν το συγκεκριμένο πλαίσιο και να περιορίσουν τις τραπεζικές αυθαιρεσίες που παρατηρούνται το τελευταίο χρονικό διάστημα σε αυξημένο βαθμό και να προσφέρουν μια μεγαλύτερη προστασία στους δανειολήπτες. Και θέλω να ξεκαθαρίσω' όχι στους κακοπληρωτές όπως εμφανίζονται, αλλά σε δανειολήπτες οι οποίοι πραγματικά αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα λόγω και της οικονομικής κρίσης. Θεωρούμε ότι, δεδομένου ότι ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος και η Κεντρική Τράπεζα έχουν επιφυλαχθεί μέχρι την 1^η Σεπτεμβρίου να καταθέσουν συγκεκριμένες προτάσεις οι οποίες να βελτιώνουν το συγκεκριμένο πλαίσιο, θα ήταν σκόπιμο να προχωρήσουμε με μια απλή διαδικασία αναστολής των εκποιώσεων, μέχρι ενδεχομένως και την 1^η Οκτωβρίου, έτσι ώστε να δοθεί ο χρόνος να μελετηθούν όλες αυτές οι προτάσεις, να αξιολογηθούν σωστά και να προχωρήσουμε σε σωστή και έγκαιρη ψήφιση του επικαιροποιημένου, μπορώ να πω, πλαισίου εκποιώσεων.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.
Αποχή: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Γι' αυτό και ζητώ από το σώμα τουλάχιστον για το υπ' αριθμόν 24 θέμα να ψηφίσει υπέρ της συζήτησής του σήμερα και της τελικής απόφασης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή συνεχώς επαναλαμβάνουμε και από του βήματος της Βουλής ότι δυστυχώς δεν υπάρχει καμία ουσιαστική προστασία των δανειοληπτών και ειδικότερα των μικροφειλετών απέναντι στην τεράστια ισχύ που έχουν οι τράπεζες, επειδή η πρώτη πρόταση νόμου που έχουμε ενώπιον μας επί της ουσίας της εκτός κάποιων λεπτομερειών είναι πρόταση που είχαμε καταθέσει τζιαι δυστυχώς καταψηφίστηκε πέρσι το καλοκαίρι και επειδή πραγματικά θέλουμε να προσφέρουμε την όποια προστασία μπορούμε να δώσουμε, έστω και ελάχιστη, έστω για το επόμενο χρονικό διάστημα, εμείς θεωρούμε ότι και οι δύο προτάσεις νόμου πρέπει να μείνουν ενώπιόν μας. Όποια από τις δύο μείνει ή και τις δύο θα τις ψηφίσουμε. Θα ψηφίσουμε οτιδήποτε μπορεί να προσφέρει την ελάχιστη προστασία στους δανειολήπτες στους οποίους εμείς στεκόμαστε πάντα, εκείνους που έχουν ως εξασφάλιση τη μικρή επαγγελματική τους στέγη ή την κύρια τους κατοικία.

ΠΡΟΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να πω ότι, όταν ξεκίνησε αυτή η προσπάθεια με τις συγκεκριμένες προτάσεις νόμου, αφού επιτέλους η Επιτροπή Οικονομικών κατάφερε να καθαρίσει τα εκκρεμούντα θέματα τζιαι να αρχίσει να ασχολείται με προτάσεις συναδέλφων, κάναμε αυτή την προσπάθεια έχοντας τη σημαντική αδυναμία ότι η Νομική Υπηρεσία και πάλι δεν έρχεται, όταν υπάρχουν προτάσεις νόμου. Και ακριβώς -έλεγα και στο προηγούμενο θέμα τζιαι είπα ότι εννιά το συνδυάζω τώρα- θεωρούσαμε ότι, μελετώντας αυτές τις προτάσεις νόμου, ιδιαίτερα αυτή που τα περισσότερα κόμματα είχαν συνυπογράψει, και λέω ότι ταυτόχρονα και η ΕΔΕΚ και το ΑΚΕΛ ήταν στη διαδικασία που θα έμπαιναν όλοι πάνω στην πρόταση και αυτή είναι η πραγματικότητα... Η πρόταση λοιπόν λέω ετοιμάστηκε κυρίως από τους συνδέσμους δανειοληπτών και κατατέθηκε στην επιτροπή και αναμέναμε ότι η γνώμη και οι απόψεις του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, αλλά και του Δικηγορικού Συλλόγου ενόψει απουσίας της Νομικής Υπηρεσίας, θα ήταν ένα στοιχείο που θα μπορούσε να απαντήσει στο «όχι» της κυβέρνησης, που ήταν «όχι τώρα, να το δούμε μετά το "Εστία", υπάρχει λογική να το δούμε μετά το "Εστία"», στο ότι η Κεντρική Τράπεζα μας έλεγε ότι, εάν ψηφίσουμε αυτές τις νομοθεσίες, θα ρίξουμε την οικονομία σε υποβαθμίσεις και θα φέρουμε τα χειρότερα, όπως βεβαίως και ο Σύνδεσμος Τραπεζών.

Προσπαθήσαμε να πάρουμε απόψεις γραπτώς επί αυτής της -για πολλούς από εμάς- κινδυνολογίας. Μέχρι την τελευταία συνεδρία, που βάλουμε και δύο έκτακτες συνεδρίες, για να προλάβουμε να μπορέσουμε να συζητήσουμε, ο Δικηγορικός Σύλλογος ακόμη δε μας έφερε απόψεις, ο δε επίτροπος, ενώ, όταν ξεκινήσαμε την προσπάθεια, ήταν κοντά μας και δίπλα μας και συμφωνούσε, μας έκανε ένα σημείωμα, που λέει ότι, ενώ υπάρχουν πολλά θετικά στην πρόταση, να του δώσουμε την ευκαιρία την 1^η Σεπτεμβρίου να μας φέρει μια ολιστική αντιμετώπιση του προβλήματος, λαμβάνοντας υπόψη και προτάσεις που είχαν άλλα κόμματα περί εγγυητών -θυμίζω αυτό που εκκρεμεί, Μαρίνο, από τον πριν τρία χρόνια προϋπολογισμό που συζητούσαμε και την κρίση που είχαμε περάσει τότε- και είπαμε λοιπόν να δώσουμε την ευκαιρία, αφού ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος ενημέρωσε και τον Πρόεδρο της Βουλής ότι έχει κάνει μια τελευταία συζήτηση με την Κεντρική Τράπεζα και ενδεχομένως να έχουμε και την Κεντρική Τράπεζα σύμμαχο την 1^η Σεπτεμβρίου. Ερώτηση: Αν μας περιπαίζουν; Αν μας το σύρνουν παρακάτω;

Οπότε, εμείς ξεκινούμε τζιαι λέμε το εξής: Την 1^η του Σεπτεμβρίου η πρόταση είναι στην επιτροπή Οικονομικών, στην πρώτη συνεδρία του Σεπτεμβρίου, δεν αναστέλλεται αυτή η πρόταση, απλώς συνεχίζεται η συζήτηση και, αν υπάρχουν στοιχεία, που είπαν ότι εννιά μας φέρουν, για να τη βελτιώσουμε, αρχές του Σεπτεμβρίου, πολύ ευχαρίστως να τα κουβεντιάσουμε, να ενισχυθεί τζιαι νομικά η πρόταση τζιαι να πάει να περάσει, χωρίς να κινδυνεύει με αναπομπή. Αν δεν έρθουν τα στοιχεία, η πρόταση θα είναι στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών' δέσμευση της επιτροπής, όπως μέχρι σήμερα δεν έχουμε αφήσει καμία από τις δεσμεύσεις μας χωρίς να την τηρήσουμε.

Για να λύσουμε το οποιοδήποτε πρόβλημα υπάρχει, ιδιαίτερα με το σχέδιο «Εστία», έχουμε πάρει στην επιτροπή γραπτή δέσμευση από τον Σύνδεσμο Τραπεζών, ότι για κανένα ακίνητο που ενδέχεται να ενταχθεί στο σχέδιο «Εστία» -όχι μόνο αυτά που θα ενταχθούν, αυτά που ενδέχεται να ενταχθούν, δυνητικά- το «δυσνητικά» εβάλαμεν το εμείς μετά, άρα όσα ενδέχεται να ενταχθούν- δε θα προχωρήσει οποιαδήποτε εκποίησή του μέχρι την 1^η του Σεπτεμβρίου, που με την αίτηση στο «Εστία», είτε αυτοί που είναι σίγουροι ότι θα μπουν είτε αυτοί που υπολογίζουν ότι θα μπουν, οποιαδήποτε διαδικασία αναστέλλεται. Παρ' όλο που υπάρχει ενώπιόν μας συγκεκριμένη γραπτή εισήγηση -εγώ θεωρώ ότι θα μπορούσε να λύσει το πρόβλημα η εισήγηση- όμως επειδή υπάρχει δυσπιστία για τις τράπεζες δικαιολογημένα -δικαιολογημένα, δικαιολογημένα- δε θα πω τίποτε άλλο- θα υποστηρίξουμε τη μη αναβολή της πρότασης της ΕΔΕΚ και του Μαρίνου Σιζόπουλου, με την τροπολογία που

έχει κάνει ο Νικόλας ως Δημοκρατικό Κόμμα επί της πρότασης, ούτως ώστε και νομικά μέχρι την 1^η του Οκτώβρη, αντιλαμβάνομαι, ώστε να γίνουν και οι αιτήσεις στο «Εστία» κανονικά, να μην κινδυνεύει καμία πρώτη κατοικία η οποία μπορεί να περιληφθεί ή δύναται να περιληφθεί στο «Εστία» από εκποίηση.

Μ' αυτό τον τρόπο συνεχίζεται η συζήτηση, δεν εγκαταλείπουμε την προσπάθεια και θεωρώ ότι θα είμαστε έτοιμοι να λύσουμε ένα μεγάλο πρόβλημα που προκαλείται από τις προκλήσεις και τις συμπεριφορές των τραπεζών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Δε θα ήταν καλό να μας εξηγήσουν τζιαι την τροπολογία, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα μιλούμε για αναβολή ή μη. Τώρα μιλούμε για αναβολή ή μη. Όταν θα μπορούμε επί της ουσίας, να μιλήσετε όση ώρα θέλετε πάλι.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλο αυτό το διάστημα, τουλάχιστον των τελευταίων πέντε, έξι, επτά χρόνων, είναι πραγματικότητα ότι τα αντανακλαστικά του κράτους, για να προστατεύσει τους πολίτες και ιδιαίτερα τους ευάλωτους, κινήθηκαν με πολύ αργή ταχύτητα. Οι μόνοι οι οποίοι κινήθηκαν με ταχύτητα φωτός ήταν οι κερδοσκόποι, οι τράπεζες και όλοι αυτοί οι οποίοι κερδίζουν από αυτό το αλισβερίσι, το οποίο δυστυχώς διεξάγεται ιδιαίτερα τον τελευταίο χρόνο σε έντονους ρυθμούς με τη δημιουργία νέων κυκλωμάτων, με τη συνδρομή υπαλλήλων των τραπεζών, κτηματομεσιτών, επενδυτών κ.λπ.

Σε όλα αυτά οφείλει η Βουλή και οφείλει και η εκτελεστική εξουσία να κινήθουμε με μεγαλύτερη ταχύτητα. Έγινε μια προσπάθεια, όμως θα δεχτώ αυτό το οποίο ανέλυσε προηγουμένως ο φίλτατος ο Άγγελος Βότσης, ο οποίος και ως πρόεδρος της επιτροπής έδειξε ενδιαφέρον και κινήθηκε και με ταχύτητα, αναλαμβάνοντας και ο ίδιος πρωτοβουλίες και συνδράμοντας, όπως και όλοι οι υπόλοιποι, να δημιουργηθεί κάτι το οποίο θα μπορεί να βοηθήσει. Θα δεχτώ την πρόθεση του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, θα δεχτώ και την πρόθεση της Κεντρικής Τράπεζας, υπάρχει και πρόθεση από την Κεντρική Τράπεζα να συνδράμουν στην αναμόρφωση αυτού του θεσμικού πλαισίου το οποίο εμείς επιχειρήσαμε να εισάξουμε, προκειμένου να σταματήσει, στον βαθμό που είναι δυνατό, ο κίνδυνος που επικρέμεται πάνω από το κεφάλι πολλών νοικοκυριών και συμπολιτών μας σήμερα, προθέσεις οι οποίες αναγνωρίζουν -είμαι σίγουρος- τις στρεβλώσεις, τα προβλήματα και τις απειλές και τους κινδύνους που υπάρχουν σήμερα.

Γι' αυτό θα δεχτούμε και τη δική σας εισήγηση για αναβολή, αλλά την ίδια ώρα, εάν βρει έδαφος υποστήριξης η τροπολογία του ΔΗΚΟ στην πρόταση της ΕΔΕΚ, εμείς θα τη στηρίξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Να παρακαλέσω να περιορίζετε στην αναβολή ή μη και όχι επί της ουσίας, διότι θα σας δώσω άλλο χρόνο μετά για την ουσία, αν δεν περάσει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Νομίζω καλύπτουν με οι δύο οι ομιλητές μέχρι στιγμής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω να τα καλύψετε όλα και να μη θέλετε άλλη κουβέντα, αν θα προχωρήσουμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, λέμε ότι υπάρχει μεγάλη αναγκαιότητα να συζητηθούν και οι δύο προτάσεις σήμερα, όχι γιατί είναι τέλειες ή ενδεχόμενα δεν έχουν αδυναμίες, αλλά, ενόσω μιλούμε, κάποιος άνθρωπος χάνουν τα σπίτια τους από πλειστηριασμούς, από εκποιήσεις. Αυτή είναι η πραγματικότητα, τη βιώνουμε όλοι καθημερινά, είμαστε όλοι δέκτες παραπόνων ή φωνής αγωνίας από οικογένειες.

Θέλω να θυμίσω ότι αυτό το σώμα ουκ ολίγες φορές έκρινε προτάσεις νόμου και νομοσχέδια της τελευταίας στιγμής που δε συζητήθηκαν επαρκώς σε καμία επιτροπή, αλλά επρόκειτο να σώσουν, ως επιχείρημα ήταν ότι θα έσωζαν τις τράπεζές μας. Τα ψηφίζαμε χωρίς μεγάλο προβληματισμό για το αν ήταν ολοκληρωμένα, αν ήταν πλήρη, αν είχαν συζητηθεί εκτενώς και σε βάθος. Δεκάδες φορές αυτό το σώμα ψήφισε μ' αυτή τη διαδικασία. Τώρα που πρόκειται να δώσουμε μία μικρή σανίδα ανάσας σ' αυτούς οι οποίοι κινδυνεύουν να χάσουν τα σπίτια τους για μερικούς μήνες, για δύο-τρεις μήνες, επισύρεται ο κίνδυνος για τις τράπεζες. Δε νομίζω ότι κινδυνεύουν οι τράπεζες ούτε από τη μια πρόταση νόμου ούτε από την άλλη γι' αυτή τη χρονική περίοδο, μέχρι να έρθουν οι τράπεζες οι ίδιες ή η Κεντρική Τράπεζα να το ρυθμίσουν οριστικά. Και, μ' όλο το σεβασμό

προς τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών, ο οποίος κάνει εξαιρετική δουλειά, η επιστολή του Συνδέσμου Τραπεζών δε δεσμεύει τις τράπεζες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω έτσι από περιέργεια να μας ενημερώσουν ποιες τράπεζες κινδυνεύουν. Διότι, κύριε Πρόεδρε, εδώ και τρία χρόνια σχεδόν οι τράπεζες είναι στη διαδικασία της πώλησης των δανείων και θέλω να ξέρω προσωπικά πόσα δάνεια μη εξυπηρετούμενα ανήκουν αυτή τη στιγμή στις τράπεζες. Ποιους προστατεύουμε δηλαδή; Ποιους καλύπτουμε από το να μην καταρρεύσει το σύστημα; Τις τράπεζες που έχουν πουλήσει τα δάνειά τους σε τρίτους και σε ταμεία; Δηλαδή αυτούς συνεχίζουμε να τους επιτρέπουμε να ακολουθούν διαδικασίες κατά παράβαση του συντάγματος, όσον αφορά τις εκποιήσεις; Εγώ θέλω να το ξεκαθαρίσουμε, γιατί αυτό το πράγμα δεν απαντήθηκε ποτέ μέσα στην επιτροπή Οικονομικών. Εγώ ακούω συνεχώς και νομίζω όλοι βλέπουμε δημοσιεύματα και ακούμε ειδήσεις που πουλούν δάνεια-πακέτα σε τρίτους επενδυτές, ταμεία κ.ο.κ. Το να καθυστερήσουμε τη διαδικασία των εκποιήσεων όσον αφορά, κύριε Πρόεδρε, ιδιαίτερα ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, που είναι οι συνταξιούχοι ή οι λήπτες ελαχίστου εγγυημένου εισοδήματος, που αν ήταν δυνητικά δικαιούχοι στη βάση του σωστού «Εστία», θα ήταν προστατευμένοι εδώ και ενάμιση χρόνο, νομίζω οφείλουμε ως αντιπρόσωποι του λαού να προστατεύσουμε αυτά τα δικαιώματα. Και δεν είναι θέμα μόνο δύο μηνών. Είναι θέμα, μέχρις ότου η κυβέρνηση αντιληφθεί και όλοι μας αντιληφθούμε ότι οι νομοθεσίες που πέρασε αυτό το σώμα πέρσι παραβιάζουν κατάφορα ανθρώπινα δικαιώματα, όσον αφορά την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και στο δικαίωμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξηγήστε μας αν είσαστε υπέρ ή εναντίον της αναβολής.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, είμαι εναντίον της αναβολής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Θεωρώ ότι έπρεπε να ψηφιστεί εχτές το συγκεκριμένο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Και να μην παίρνουμε περισσότερο χρόνο για...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να συζητηθεί σήμερα και η μια και η άλλη πρόταση νόμου. Απλώς, θεωρώ ότι το γνωρίζουν οι βουλευτές ότι τους τελευταίους μήνες η διαδικασία των εκποιήσεων έχει πάρει πολύ γοργούς ρυθμούς και σε ένα-δύο μήνες θα ξεκινήσει το δεύτερο στάδιο των εκποιήσεων και στο δεύτερο στάδιο των εκποιήσεων δε θα μπορεί κάποιος να σταματήσει τις εκποιήσεις. Θα γίνονται ηλεκτρονικά, θα είναι κάτι που θα δούμε για πρώτη φορά στην Κύπρο και γι' αυτό θεωρώ ότι επιβάλλεται να στηρίξουμε και τις δύο προτάσεις νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρ' όλο που βλέπω ομιλητές, να πω ότι -γιατί στην αρχή δεν το είπα και ανέμενα ότι τέλειωσε ο κατάλογος ομιλητών- ούτε θέλω να αλλάξω τη γνώμη κανενός, αλλά να πω δύο-τρία πράγματα.

Πρώτον, όσον αφορά όλους όσοι πήραν απόλυτα τοποθέτηση περί της μη ύπαρξης διαδικαστικού ζητήματος, νομίζω ότι δεν ήταν απόλυτα σωστοί. Διότι υπήρχε διαδικαστικό ζήτημα το οποίο δεν προτάσσω, ιδιαίτερα στην τελευταία συνεδρία της ολομέλειας. Αυτό όμως το οποίο έλαβα πολύ σοβαρά υπόψη, για να κάμω

αυτή την πολύ σπάνια προσέγγιση είναι -διότι και με τη δική μου εμπειρία από το 2013 που ως πρόεδρος της επιτροπής Θεσμών εξετάσαμε τα προβλήματα των τραπεζών- το ότι είναι η πρώτη φορά που υπάρχει η πρόθεση -να μην πω δέσμευση- να έρθει κάτι προς αυτή τη σωστή κατεύθυνση από τους συντεταγμένους θεσμούς του κράτους και θα ήθελα να το αφήσω ελεύθερο να το δούμε. Δεν πιέζω, επαναλαμβάνω, κανένα να αλλάξει θέση.

Εάν πράγματι καταφέρουμε μέσα από ένα διάλογο της Βουλής με αυτούς τους θεσμούς να έρθουν προτάσεις εδώ που να βελτιώνουν το πλαίσιο, τότε μπορεί να ελπίζουμε σε πολλά. Από την άλλη, αν θα είναι αυτό το κυνηγητό που κάμαμε μέχρι σήμερα, και το οποίο ομολογώ ελάχιστον αποτέλεσμα έφερε, μπορεί να μην έχουμε τα αποτελέσματα τα οποία όλοι θα θέλαμε, ακόμα και με αυτές τις προτάσεις ή και με άλλες. Και όταν τους έχουμε όλους απέναντί μας... Αφήνω πίσω που μπορεί να δικαιολογήσουμε και τα δικά τους λάθη με έναν τρόπο που να είναι τραγικός για μας.

Μένω μέχρι εδώ, για να μην έχουμε έτσι καμία παρεξήγηση, γιατί το κάμνω και είναι με πολλή και πλήρη διαφάνεια που λέω ότι πρέπει να συνεργαστούμε με τους θεσμούς και τους μηχανισμούς που ανέφερε και ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών. Δεν είναι θέμα παρασκηνίου που είπαν κάποιοι. Είναι θέμα ανοικτής συνεργασίας.

Το λόγο έχει ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης και μετά ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια διαδικαστική εισήγηση. Η συζήτηση επί της αναβολής για τα δύο θέματα έχει ξεφύγει και έχουμε πάει στην ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, βέβαια.

Άρχισα να γαργαλιέμαι κι εγώ να μπω στην ουσία και να κατεβώ κάτω να κάμω και τοποθέτηση επί της ουσίας, αλλά θα μείνω μέχρι εδώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Νομίζω δεν μπορώ να πω ότι δεν είπαμε τίποτε εμείς επί της ουσίας, αλλά είμαστε εκείνοι που είπαμε τα πιο λίγα και θα θέλαμε να πούμε πολύ περισσότερα, όμως η εισήγησή μας είναι να πάμε σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πάμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να πάμε σε ψηφοφορία ειδικότερα στα θέματα της αρχής και αμέσως μετά στα θέματα της ουσίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όποιος θέλει να πει ό,τι θέλει. Εννοείται.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...για όποια από τις υπό συζήτηση προτάσεις νόμου θα παραμείνει στην ατζέντα.

Σε κάθε περίπτωση -επειδή έχετε απευθύνει έκκληση- σεβόμαστε τις προθέσεις σας, δεν αμφισβητούμε ούτε και την ευαισθησία σας, κύριε Πρόεδρε, όμως έχουμε μια πικρή εμπειρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατανοητό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όσον αφορά στο θέμα των εγκλωβισμένων αγοραστών για το οποίο, αν θυμάστε την προηγούμενη φορά που συζητήσαμε, υποτίθεται δεσμεύσαμε τις τράπεζες. Ελπίζω ότι θα έχουμε μια άλλη προσέγγιση, αλλά η ελπίδα δυστυχώς διαψεύσθηκε τόσες πολλές φορές, γι' αυτό και υπερασπίζουμε τη δική μας τη θέση. Θέλουμε σήμερα να συζητήσουμε και να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατανοητό.

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Σωστός ο κ. Λουκαΐδης ότι ξέφυγε η συζήτηση πέραν της διαδικασίας, αλλά είναι σωστό να γίνεται η παρέμβαση την ώρα που πρέπει και όχι πριν τον τελευταίο ομιλητή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όσοι ζήτησαν να μιλήσουν...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Απλώς, μετά να μην ξανακάνουμε συζήτηση επί της ουσίας. Να τελειώνουμε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απλώς, το διευκρινίζω. Όταν κάποιος διαδικαστικά νιώθει ότι ξεφεύγει το θέμα, παρεμβαίνει την ώρα που πρέπει. Ζήτησε να παρέμβει για μια σωστή τοποθέτηση, αλλά όταν όλοι οι υπόλοιποι είχαν τοποθετηθεί όχι επί της διαδικασίας αλλά επί της ουσίας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Νεοφύτου, επειδή είπατε τα τζιαι εσείς, να μην τα λαλούμε ξανά μετά τζιαι εμείς. Εμείς δεσμευόμαστε να μη μιλήσουμε.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Σέβομαι τις ευαισθησίες των συναδέλφων για τους συμπολίτες μας που έχουν μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Όσο και αν υπάρχει μια προσπάθεια κάποιοι να δείξουν ότι μερικοί έχουν ευαισθησίες γι' αυτή την ομάδα των συμπολιτών μας, ωσάν και άλλοι να έχουν κοινωνική αναληγσία, θέλω να πω και κάποια άλλα πράγματα.

Πότε αυτό το σώμα θα μιλήσει και για το 75% των συμπατριωτών μας, των συνεπέστατων δανειοληπτών, που πληρώνουν μέχρι και το τελευταίο σεντ της δόσης τους και πληρώνουν και διπλάσιο επιτόκιο από τον μέσο Ευρωπαϊό, γιατί στην Κύπρο αρκετοί, λόγω και των δυσκολιών, δεν πληρώνουν ούτε τις δόσεις ούτε τους τόκους. Αλλά και πότε σε αυτό το σώμα θα λάβουμε υπόψη και ένα τρίτο παράγοντα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα για τους πλείστους που ακόμα και δάκρυα έχυσαν για τους καταθέτες; Γιατί τα δάνεια που δεν πληρώνονται είναι αυτά που οδήγησαν στους συμπατριώτες μας τους κουρεμένους με €7,8 δις κούρεμα καταθέσεων.

Έχουμε κι εμείς ευαισθησίες για τους ανθρώπους που έχουν προβλήματα στο να πληρώσουν τα δανειά τους. Γίνεται όμως με ένα άκρως ανορθόδοξο τρόπο. Γι' αυτό κι εμείς είπαμε χθες στη σύσκεψη νούσιμα και προκομμένα, αν θέλουμε να αναβάλουμε και τα δύο ζητήματα, εμείς δηλώνουμε παρόντες, παρά τις θέσεις που είπα και τις επανέλαβε ο κ. Περδίκης. Να το δούμε νούσιμα, αφού είπατε και όλα αυτά τα ωραία λόγια και για τους χρηματοπιστωτικούς επιτρόπους και για την Κεντρική Τράπεζα και σε συνεργασία πάντοτε -να μην το ξεχνάμε- αφού είμαστε μέρος του ευρωσυστήματος. Οτιδήποτε έχει να κάνει με τον χρηματοπιστωτικό τομέα πρέπει να γίνεται. Έχουμε υποχρέωση να γίνεται διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, που επόπτης για τις συστημικές τράπεζες δεν είναι καν η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου αλλά ο SSM (Single Supervisory Mechanism) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Είναι υποχρέωση που έχουμε από τους νόμους που τούτο το κοινοβούλιο ψήφισε.

Θα ανέμενα ότι με όλα τούτα όλοι θα συμφωνούσαν στην αναβολή και των δύο ζητημάτων, να έρθουν και αυτοί που έχουν καλές προθέσεις και είπαν ωραία λόγια, να γίνει και η σωστή διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και να τα δούμε όχι τον Σεπτέμβρη. Ποιος απαγορεύει στη Βουλή να τα δει και σε τρεις βδομάδες, αφού έχουμε τούτη την έγνοια όλοι μας για τούτο τον κόσμο; Ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας ο κ. Μητσοτάκης θα έχει τη Βουλή ανοικτή τζιαι εννά την κλείσει μιαν εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο θέμα μας.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έρχομαι, κύριε Πρόεδρε.

Γιατί για χρόνια κάποιοι να δείχνουν υπευθυνότητα τζιαι πάνω στα ζινίσια κάποιων υπευθύνων άλλοι να κάμνουν πάρτι; Εννά σταματήσει τούτη ιστορία. Θέλουμε να είμαστε υπεύθυνοι όλοι; Είτε αναβάλλονται και τα δύο είτε συζητούνται και τα δύο και ψηφίζονται ή απορρίπτονται και αναλαμβάνει ο καθένας τη δική του ευθύνη.

Και εγώ θέλω να σας πω τη θέση μου. Όπως είναι κατατεθειμένα και τα δύο η θέση μας -και δεν το κρύβω- θα καταψηφίσουμε και τα δύο, γιατί δεν προστατεύετε τους δανειολήπτες. Θα οδηγήσετε ολόκληρο το χρηματοπιστωτικό σύστημα σε μια νέα καταστροφή. Και θα φανεί, γιατί εγώ δε θα ψηφίσω αναβολή των θεμάτων και θέλω να περάσουν και τα δύο που θα ψηφίσετε, για να αναλάβουν και αυτοί οι εισηγητές τις ευθύνες των πράξεών τους. Κάποιοι να βάλουν συνέχεια ράσιες, να είναι οι κακοί στην κοινωνία και κάποιοι εκ του ασφαλούς να το παίζουν ότι έχουν αισθήματα έναντι άλλων που έχουν κοινωνική αναληγσία, με όλο το σεβασμό και την αγάπη προς όλους, κύριε Πρόεδρε, αυτό είχε ήδη ημερομηνία λήξης και έληξε.

Γι' αυτό κουβέντες σταράτες. Εάν δεν υπάρχει διάθεση αναβολής και των δύο ζητημάτων, ο Δημοκρατικός Συναγερμός τάσσεται υπέρ της συζήτησης και των δύο, αλλά ταυτόχρονα ξεκαθαρίζω -δε θέλω να κρύβομαι πίσω από το δάκτυλό μου- για το καλό και των δανειοληπτών και των καταθετών και της οικονομίας και του χρηματοπιστωτικού τομέα εμείς ψηφίζουμε ενάντια, διότι θα οδηγήσετε την οικονομία και τον χρηματοπιστωτικό τομέα σε νέες περιπέτειες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή, για να καταλάβω στο διαδικαστικό, κύριε Νεοφύτου...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριε Νεοφύτου, εισηγείστε να τα βάλω και τα δύο ταυτόχρονα σε ψηφοφορία; Διότι η πρόθεσή μου ήταν πρώτα το ένα και μετά το άλλο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δε γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε γίνεται.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εάν είναι ένα ένα, εγώ θα καταψηφίσω και το ένα και το άλλο, για να ξέρετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Προχωρούμε σε ψηφοφορία για το υπ' αριθμόν 23 θέμα.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Τι είναι; Να μιλήσετε κι άλλο;

Ο κ. Παπαδόπουλος;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε μίλησα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, έχετε τον λόγο.

Νόμιζα ότι εξαντλήθηκε το θέμα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Για το θέμα της αναβολής, κύριε Πρόεδρε, επειδή με την τοποθέτηση του Προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού παρουσιάζονται ότι κάποιος είναι υπεύθυνος κάποιος ανεύθυνος, θέλω να υπενθυμίσω ότι ο πρώτος που είπε ότι δεν έπρεπε να είχαν έρθει οι συγκεκριμένες προτάσεις νόμου στην ολομέλεια για συζήτηση ήμουν εγώ, καθώς δεν είχε ολοκληρωθεί η συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών. Δεν υπάρχει απόφαση της επιτροπής Οικονομικών για παραπομπή αυτών των προτάσεων νόμου στην ολομέλεια, παρακαλώ, και αποφάσισε η Σύσκεψη Αρχηγών να έρθουμε εδώ και να συζητήσουμε και να ψηφίσουμε. Κανένας άλλος δε συμφώνησε μαζί μου. Κανένας. Ούτε εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Επομένως, φτάσαμε εδώ αυτή τη στιγμή και ενώπιόν μας έχουμε την πρόταση νόμου που εμείς θεωρούμε ότι δεν είναι τέλεια, αλλά φυσικά εμείς την καταθέσαμε τζιαι έσιει κάποια θετικά στοιχεία. Εάν δεν αναβληθεί, εμείς θα την υπερψηφίσουμε και θεωρούμε πλέον ότι η πρόταση νόμου του κ. Σιζόπουλου είναι πλεονασμός, καθώς θα εγκριθεί η δική μας πρόταση νόμου, αν εγκριθεί. Αν δεν εγκριθεί, θα ψηφίσουμε τη δεύτερη πρόταση νόμου του κ. Σιζόπουλου και αν εγκριθεί αυτή καλώς.

Αλλά επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, όχι να μεταφέρεται σε μας η κατηγορία των ανευθύνων. Αν υπάρχει ένα κόμμα που απέδειξε ότι είναι υπεύθυνο όλη αυτή την περίοδο, είμαστε εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είμαστε εμείς που είπαμε πρώτοι ότι θέλουμε να κάμουμε αυτό το πράγμα σωστά τζιαι σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα. Δε μας άκουσε κανένας προχθές τζιαι τώρα φυσικά όλοι θα αναλάβουμε την ευθύνη των πράξεών μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ βλέπω πολλούς ομιλητές. Θέλετε γι' αυτό το διαδικαστικό μέρος να συνεχίσουμε ακόμα μισή ώρα και μετά να με ρωτάτε τι ώρα εννά τελειώσουμε και μετά να μου λέτε επί της ουσίας να βάλουμε περιορισμό; Σας παρακαλώ. Εγώ κρίνω ότι η συζήτηση τέλειωσε τζαι μπαίνουμε σε ψηφοφορία.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί προσωπικού.

Μάλιστα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ίσως, κύριε Πρόεδρε, εκ παραδρομής ο κ. Παπαδόπουλος αναφέρθηκε στον εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού, γιατί ήσασταν και εσείς παρών και τόσοι άλλοι εκπρόσωποι κομμάτων. Εμείς αποδεχτήκαμε την όποια αναβολή, την όποια εισήγηση για αναβολή. Και είπατε, κύριε Παπαδόπουλε, ότι εσείς θα μεταφέρετε το αίτημα το συγκεκριμένο στην ολομέλεια της Βουλής. Και είμαστε εδώ...

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με όλο τον σεβασμό, επειδή είναι επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε, να επαναλάβω... Δύο φορές...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ναι, είπατε ότι δεν είναι έτοιμη η πρόταση.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς είπαμε ότι δεν έπρεπε να τεθεί το ερώτημα της αναβολής, γιατί δεν είναι έτοιμο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Σωστό.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κανένας δε συμφώνησε μαζί μας.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Και μετά είπατε ότι θα μεταφέρετε το αίτημα για αναβολή εδώ πέρα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ωραία! Εδώ έν' το αίτημα για αναβολή.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Α, ωραία! Μάλιστα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς είμαστε έτοιμοι για αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Θα μιλήσετε για ποιο πράγμα, κύριε Λουκαΐδη;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αλλά, αν δεν υποστηρίξετε την αναβολή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Θα μιλήσετε για την αναβολή, για το αν έχουμε πρόβλημα...

Ορίστε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εγώ δεν έχω... Επομένως, δεν ξέρω αν έγινε αποδεκτή η εισήγηση... Παρανοήθηκε από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Επειδή ακριβώς όλα τα κόμματα τοποθετήθηκαν επί της ουσίας με αφορμή τη διαδικαστική συζήτηση για την αναβολή, εμείς ουσιαστικά απείχαμε απ' αυτή τη συζήτηση εν πολλοίς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να μιλήσετε επί της ουσίας τώρα;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Λοιπόν, εμείς επαναλαμβάνουμε, πρώτον, κύριε Πρόεδρε, πριν κατέλθω και παραδώσω το μικρόφωνο...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ακούω, κύριοι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εμείς, επαναλαμβάνω, θεωρούμε ότι μετά που θα τελειώσουμε δε θα επαναλάβουμε συζήτηση επί της αρχής. Την έχουμε κάμει. Θα ψηφίσουμε την αναβολή ξεχωριστά της καθεμιάς πρότασης νόμου και μετά θα ψηφίσουμε επί της ουσίας, αν δεν αναβληθούν, χωρίς συζήτηση ξανά. Αυτή ήταν η εισήγηση και ελπίζω να γίνει αποδεκτή.

Δεύτερον όμως, επειδή θεωρούμε ότι θα εξαντληθεί τώρα και η συζήτηση επί της αρχής, έχει πει κάποια πράγματα ο κ. Νεοφύτου... Θα αποφύγω να τα σχολιάσω εξαντλητικά. Αλλά, αν οι καταθέτες, τζιαι αν σκεφτόμασταν τους καταθέτες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, σας παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας επιτρέψω, αλλά ακούστε με και αποφασίστε αν θέλετε να μιλήσετε.

Εάν επιτρέψω τώρα να μπείτε έστω και στο ελάχιστο επί της ουσίας ή απαντητικά σε οποιονδήποτε, ανοίγουμε νέο κατάλογο -με όλη μου την ευχαρίστηση και χωρίς περιορισμένο χρόνο- νομίζω. Κάμνω έκκληση προς όλους και θεωρώ ότι η συζήτηση εξαντλήθηκε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα περιοριστώ όσο το δυνατόν γίνεται. Να μεν ανοίξω πολλά θέματα. Θα ανοίξω δύο πράγματα σε σχέση με την αναφορά του κ. Νεοφύτου. Δύο.

Είναι η τεράστια πιστωτική επέκταση των τραπεζών που οδήγησε σε αυτά που οδήγησε τους καταθέτες και που οδήγησε στη συνέχεια σε αναμόρφωση του προβλήματος σε πρόβλημα μη εξυπηρετούμενων δανείων. Είναι εκεί τα δεδομένα, τα γεγονότα πλέον. Πέραν των €30 δις, κύριε Νεοφύτου, επενδύθηκαν μόνο στην Ελλάδα είτε σε ομόλογα είτε σε δάνεια και απ' εκεί ήρθε η καταστροφή.

Δεύτερον, διότι κατηγορηθήκαμε όντως τζιαι δεν μπορεί να μείνει ασχολίαστο, συμπεριφερόμαστε εμείς ανεύθυνα τζιαι κρυβόμαστε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξέρετε πόσο στενοχωρούμαι, κύριε Λουκαΐδη, που θα σας διακόψω; Εδώ δεν μπαίνετε απλά στην ουσία. Διευρύνετε και το θέμα στο πώς φτάσαμε μέχρι εδώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ανοίγω μόνο ένα 'πού τα σημεία που έβαλε ο κ. Νεοφύτου, γιατί εμάς μας ενδιέφεραν οι καταθέτες. Κάποιοι έπρεπε να προειδοποιούν για τα ανοίγματα των τραπεζών, αλλά δεν το έπρατταν, κύριε Πρόεδρε. Και νομίζω μπορούμε να μιλήσουμε επί της ουσίας. Όχι μόνο δεν το έπρατταν, συγκάλυπταν τα εγκλήματα των τραπεζών που οδήγησαν σ' αυτή την καταστροφή. Άρα, άλλοι πρέπει να λογοδοτήσουν γιατί οι καταθέτες βρέθηκαν εκεί που...

Αλλά θέλω να πω και το εξής, που αφορά τη συζήτησή μας γι' αυτές τις δύο προτάσεις νόμου: Εμείς εν θέλουμε να κερδίσουμε κανένα πιστοποιητικό ευαισθησίας σε βάρος άλλων για τα θέματα της προστασίας των ευάλωτων δανειοληπτών, των μικρομεσαίων δανειοληπτών. Αλλά ο καθένας κρίνεται από τις πράξεις του. Εάν αυτά που συζητούμε σήμερα -και που δεν είναι δικές μας προτάσεις νόμου τούτη τη στιγμή- θεωρούνται ως ανεύθυνα πράξη, γιατί η ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού, κύριε Νεοφύτου, δεν κατέθεσε τις δικές της εισηγήσεις για την προστασία των μικροφειλετών, για να διαφοροποιήσουμε το πλαίσιο το οποίο αφήνει πλήρως ακάλυπτους, απροστάτευτους τους μικροφειλέτες; Γιατί δεν το πράξατε; Αυτό είναι το μεγάλο ερώτημα. Εμάς η σοφία μας εδώ μας οδηγεί. Να στηρίξουμε τις προτάσεις άλλων. Ήταν παλαιότερα δικές μας

προτάσεις. Επομένως, ναι, ο καθένας θα κριθεί τζιαι κρίνεται. Πλείστες τόσες πρωτοβουλίες αναλάβετε, για να αλλάξετε τη νομοθεσία, ώστε να ενισχύεται το πλαίσιο υπέρ των τραπεζών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, έκκληση, σας παρακαλώ, δε γίνεται αυτό το πράγμα που συνεχίσαμε.

Θέτω σε ψηφοφορία το αν εξαντλήθηκε η συζήτηση ή όχι.

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εμείς μιλήσαμε είκοσι τέσσερα δευτερόλεπτα. Άρα, νομίζω δικαιούμαστε λίγο χρόνο.

Θέλω να απαντήσω στον κ. Νεοφύτου αναφορικά με όσα είπε προηγουμένως. Και ξεκινώ από το θέμα των καλοπληρωτών. Πριν ακριβώς από έναν χρόνο το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο κατέθεσε σχετική πρόταση στην επιτροπή Οικονομικών, ο κ. Νεοφύτου αρνήθηκε να την εξετάσει και δεσμεύτηκε ότι θα φέρει σε σύντομο χρονικό διάστημα καλύτερη πρόταση, πριν από έναν χρόνο. Άρα λοιπόν, ας μην εμφανίζονται κάποιοι σήμερα ότι δήθεν «προστατεύουμε τους καλοπληρωτές».

Δεύτερον, από το 2013 και το κούρεμα μέχρι σήμερα τόσο η κυβέρνηση όσο και η Βουλή έχουν προστατεύσει μόνο τα τραπεζικά ιδρύματα. Αυτή τη στιγμή υπάρχει μία πρωτοβουλία να προστατεύσουμε επιτέλους και τον λαό, τον οποίο υποτίθεται ότι εκπροσωπούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε τώρα αν θέλετε αναβολή ή όχι για το υπ' αριθμόν 23 θέμα.

Ψηφίστε υπέρ ή εναντίον της αναβολής.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες. Δεκατέσσερις ψήφοι υπέρ της αναβολής και τριάντα τρεις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρότασή μου για αναβολή του 23 θέματος απορρίπτεται.

Ψηφίστε τώρα για το υπ' αριθμόν 24 θέμα, για αναβολή ή μη.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες. Δύο ψήφοι υπέρ της αναβολής, σαράντα πέντε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, ξεκινούμε τη συζήτηση.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 23 θέματος: Τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Νόμου, ώστε να αναθεωρηθεί η διαδικασία πώλησης ενυπόθηκου ακινήτου από τον ενυπόθηκο δανειστή.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 24 θέματος: Θέσπιση νομοθεσίας με την οποία αναστέλλονται προσωρινά οι διαδικασίες έναρξης και/ή συνέχισης διαδικασιών εκποίησης ακινήτων που αποτελούν κύρια κατοικία προς ικανοποίηση δανειακής διευκόλυνσης προς οφειλέτη ο οποίος δυνητικά αποτελεί επιλέξιμο δανειολήπτη προς ένταξη στο σχέδιο «Εστία».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019» και «Ο περί της Αναστολής των Διαδικασιών Εκποίησης Ενυπόθηκων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μαρίνος Μουσιούτσας

Μαρίνος Σιζόπουλος

Μάριος Μαυρίδης
Ονούφριος Κουλλά
Στέφανος Στεφάνου
Άριστος Δαμιανού

Μιχάλης Γιωργάλλας
Γιώργος Πεردίκης
Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου σε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 10^{ης} Ιουνίου και 8^{ης} Ιουλίου 2019. Η πρώτη πρόταση νόμου κατατέθηκε στη Βουλή από τους κ. Νικόλα Παπαδόπουλο, Άγγελο Βότση και Μαρίνο Μουσιούττα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών, Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης και Γιώργο Πεردίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και η δεύτερη από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των προτάσεων νόμου ενώπιον της επιτροπής παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς του εν λόγω υπουργείου, εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, της Κυπριακής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λτδ (ΚΕΔΙΠΕΣ), του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Διεθνών Τραπεζών Κύπρου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου, του Συνδέσμου Προστασίας Πρώτης Κατοικίας, του Συνδέσμου Προστασίας Δανειοληπτών Τραπεζών, του Κινήματος Προστασίας και Δικαιωμάτων Δανειοληπτών, της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής του Κινήματος ενάντια στις Εκποιήσεις, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και της ΠΟΒΕΚ.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε να αναθεωρηθεί η διαδικασία πώλησης ενυπόθηκου ακινήτου από τον ενυπόθηκο δανειστή.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου είναι η θέσπιση νομοθεσίας με την οποία να αναστέλλονται προσωρινά οι διαδικασίες έναρξης και/ή συνέχισης διαδικασιών εκποίησης ακινήτων που αποτελούν κύρια κατοικία προς ικανοποίηση δανειακής διευκόλυνσης προς οφειλέτη ο οποίος δυνητικά αποτελεί επιλέξιμο δανειολήπτη προς ένταξη στο σχέδιο «Εστία».

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρώτη πρόταση νόμου, αλλά και τα όσα ανέφεραν οι εισηγητές της στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής, με την υπό αναφορά πρόταση νόμου σκοπούνται ειδικότερα μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Άρση της αδικίας που προκαλείται από ορισμένες διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, οι οποίες εξουδετερώνουν την ισχύ που πρέπει να έχει η έκδοση απαγορευτικού δικαστικού διατάγματος, καθότι, για να σταματήσει επικείμενος πλειστηριασμός ακίνητης περιουσίας, απαιτείται, πέραν της έκδοσης σχετικού δικαστικού διατάγματος, η καταχώριση νέας διαδικασίας, ήτοι αίτησης/έφεσης με την οποία να προβάλλεται ως λόγος επιτυχίας της η ύπαρξη του εν λόγω απαγορευτικού διατάγματος. Περαιτέρω, διασαφηνίζονται οι λόγοι τους οποίους βάσιμα μπορούν οι ενυπόθηκοι οφειλέτες να προβάλουν, ώστε να μην προχωρήσει επικείμενος πλειστηριασμός των ενυπόθηκων τους ακινήτων, όπως η αμφισβήτηση του οφειλόμενου ποσού, η οποία μπορεί να βασίζεται και σε ενέργειες ή συμπεριφορά του ενυπόθηκου δανειστή.
2. Υποχρέωση των δικαστηρίων να προβαίνουν σε έλεγχο κατά πόσο οι τράπεζες προέβησαν στις απαιτούμενες ενέργειες που προνοούνται από τη σχετική οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για την αναδιάρθρωση χορηγήσεων και κατά πόσο η δυνατότητα προώθησης της διαδικασίας εκποίησης τυγχάνει εκμετάλλευσης και κατάχρησης εκ μέρους των τραπεζών.
3. Επέκταση της προθεσμίας εξόφλησης οφειλόμενων ποσών από τριάντα σε σαράντα πέντε μέρες από την ημερομηνία επίδοσης της ειδοποίησης εξόφλησης.
4. Διορισμός δύο εκτιμητών για τη διενέργεια ανεξάρτητων εκτιμήσεων του ενυπόθηκου ακινήτου μέσω προκαθορισμένου καταλόγου που τηρεί ο διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ώστε να διασφαλίζεται η αντικειμενικότητα των εκθέσεων τους σε σχέση με τον καθορισμό της αγοραίας αξίας του ακινήτου.
5. Υποχρεωτική ενημέρωση από τον ενυπόθηκο δανειστή των ενδιαφερόμενων αγοραστών για το ενυπόθηκο ακίνητο.
6. Επέκταση της χρονικής περιόδου κατά την οποία καθορίζεται επιφυσασόμενη τιμή πώλησης όχι μικρότερη του ογδόντα τοις εκατόν (80%) της αγοραίας αξίας του ενυπόθηκου ακινήτου από τρεις σε έξι μήνες, μετά δε την παρέλευση των έξι μηνών η επιφυσασόμενη τιμή να καθορίζεται σε ποσοστό όχι μικρότερο του πενήντα τοις εκατόν (50%) της αγοραίας αξίας.

7. Επέκταση της περιόδου εντός της οποίας επιδίδεται και δημοσιεύεται η ειδοποίηση για τον πλειστηριασμό του ενυπόθηκου ακινήτου από τριάντα σε σαράντα πέντε μέρες πριν από την καθορισμένη ημερομηνία πλειστηριασμού, ώστε να παρέχεται επαρκής χρόνος στον ενυπόθηκο δανειολήπτη για εξασφάλιση πώλησης στην επιφυλασσόμενη τιμή.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει τη δεύτερη πρόταση νόμου, αλλά και όσα ανέφερε ο εισηγητής της ενώπιον της επιτροπής, το σχέδιο «Εστία» πρόκειται να τεθεί σε εφαρμογή από τις 2 Σεπτεμβρίου 2019 με την έναρξη υποβολής αιτήσεων από ενδιαφερόμενους δανειολήπτες. Με τον τρόπο αυτό η κυβέρνηση θα παράσχει στήριξη προς συγκεκριμένη κατηγορία δανειοληπτών, υπό όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται στο εν λόγω σχέδιο, αναφορικά με καθορισμένες πιστωτικές διευκολύνσεις συναφθείσες πριν από την 30^η Σεπτεμβρίου 2017, οι οποίες εξασφαλίζονται με εμπράγματα εξασφαλίσεις συνιστώσες κύρια κατοικία, αγοραίας αξίας κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης μέχρι €350.000.

Λαμβάνοντας υπόψη την πιο πάνω εξέλιξη και δεδομένου ότι υφίσταται αβεβαιότητα ως προς το ποιοι δανειολήπτες θα είναι τελικά επιλέξιμοι προς ένταξη στο εν λόγω σχέδιο, κρίνεται αναγκαία η προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι ουδεμία διαδικασία εκποίησης κύριας κατοικίας πρόκειται να αρχίσει και/ή να συνεχιστεί στο διάστημα από την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου και μέχρι την 1^η Σεπτεμβρίου 2019, ώστε με την έναρξη εφαρμογής του εν λόγω σχεδίου και την υποβολή αιτήσεων να διασαφηνιστεί πέραν πάσης αμφιβολίας ποιοι θα είναι οι επιλέξιμοι προς ένταξη σε αυτό αιτητές.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι στο παρόν στάδιο βρίσκεται σε εξέλιξη η εφαρμογή του σχεδίου «Εστία», η οποία σχετίζεται άμεσα με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση προτάσεων νόμου. Όπως ανέφερε, το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει το όλο ζήτημα ενδεχομένως να χρήζει περαιτέρω βελτίωσης και ενίσχυσης. Ωστόσο, οποιεσδήποτε τροποποιήσεις σε αυτό θα πρέπει να γίνουν με μεγάλη προσοχή και στο παρόν στάδιο θα ήταν ορθότερο να μη γίνουν εσπευσμένες ενέργειες, αλλά να παρασχεθεί εύλογο χρονικό διάστημα υλοποίησης και εφαρμογής του σχεδίου «Εστία». Ακολούθως, θα παρασχεθεί ευχέρεια μελέτης, εφόσον αυτό κρίνεται σκόπιμο, για οποιεσδήποτε τροποποιήσεις της σχετικής νομοθεσίας. Επιπρόσθετα, ανέφερε ότι, σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, υπάρχει σαφής πολιτική πρόθεση της κυβέρνησης, ώστε για τις περιπτώσεις που, παρά τις πρόνοιες του σχεδίου «Εστία», δε θα κριθεί ότι είναι βιώσιμες να εκπονηθεί νέο σχέδιο, το οποίο να στοχεύει ειδικότερα στη στήριξη και αυτής της κατηγορίας δανειοληπτών.

Σημειώνεται ότι το αρμόδιο υπουργείο, με επιστολή του, ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2019, κατέθεσε και γραπτώς τις θέσεις του επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καταλήγοντας και πάλι στη θέση ότι το Υπουργείο Οικονομικών δε συμφωνεί με την προώθηση των σχετικών προτάσεων νόμου και ότι το όλο ζήτημα πρέπει να επανεξεταστεί μετά την εφαρμογή του σχεδίου «Εστία».

Ο εκπρόσωπος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου δήλωσε μεταξύ άλλων ότι οι προτεινόμενες αλλαγές θα δημιουργήσουν πρόβλημα τόσο στη διαχείριση των υφιστάμενων μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων όσο και στη χορήγηση νέων δανείων, γεγονός το οποίο ενδεχομένως να πλήξει την ευρύτερη οικονομία, καθώς και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Σημειώνεται ότι απόψεις υπέρ και κατά των προτεινόμενων ρυθμίσεων εκφράστηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς τόσο κατά τις συνεδρίες της επιτροπής όσο και με αναλυτικά σημειώματά τους τα οποία κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των προτάσεων νόμου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει έκκληση...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακούω επί της διαδικασίας.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εξαντλήθηκε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλοι θεωρείτε ότι εξαντλήθηκε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς τοποθετηθήκαμε μόνο για το θέμα της διαδικασίας και τελικά εννά αφαιρεθεί ο λόγος από εμάς που μιλήσαμε μόνο για τη διαδικασία; Είμαστε εισηγητές. Δε μιλήσαμε καθόλου για την πρόταση νόμου της οποίας είμαστε εισηγητές. Είναι μ' που τούντα πράματα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Σιζόπουλος έχει τον λόγο, και για τα δύο θέματα μαζί εννοείται, έτσι;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Το ένα θέμα, κύριε Πρόεδρε, έχει αναβληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κανένα δεν αναβλήθηκε. Και το 23 και το 24 θα τα ψηφίσετε τώρα. Δεν αναβλήθηκε κανένα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Λοιπόν, έχετε δίκαιο, κύριε Πρόεδρε. Απορρίφθηκε η αναβολή, έχετε δίκαιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίφθηκε η πρότασή μου για αναβολή και για το 23 και για το 24. Τώρα είναι ενώπιόν σας.

Κύριε Σιζόπουλε, έχετε τον λόγο.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Περιμένω λίγο να ηρεμήσει το...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι, ξεκινήστε, γιατί μπορεί να σας περιμένουν τζιαι τζιένοι εσάς να ξεκινήσετε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Στην ουσία, εάν από την πλευρά τη δική μας τέθηκε η συγκεκριμένη πρόταση -και λέω για το 24- είναι γιατί ακριβώς έχουμε διαπιστώσει το τελευταίο χρονικό διάστημα ότι υπάρχει μια αυξημένη αυθαιρεσία από την πλευρά του τραπεζικού συστήματος εναντίον των πολιτών. Και κυρίως, σε πάρα πολλές περιπτώσεις, εκεί και όπου ακόμα υπάρχει ενυπόθηκο στο οποίο περιλαμβάνεται πρώτη κατοικία, η οποία εν πολλοίς καλύπτεται και από το πλαίσιο αφερεγγυότητας, οι τράπεζες προχωρούν σε διαδικασία εκβιαστικής εκποίησης, γιατί ακριβώς βρίσκουν διάφορα παράθυρα τα οποία τους δίνουν αυτό το δικαίωμα. Ακόμα και το γεγονός ότι υπάρχουν περιπτώσεις για τις οποίες αναμένουμε απόφαση δικαστηρίου γύρω από την προσφυγή του δανειολήπτη, και όμως και εκεί βλέπουμε να υπάρχει εκβιαστική διαδικασία εκποίησης.

Εμείς σε καμιά περίπτωση δε θέλουμε να προστατεύσουμε τους κακοπληρωτές, όμως την ίδια στιγμή δεν μπορούμε να αφήσουμε εντελώς εκτεθειμένους και τους πολίτες απέναντι σε αυτή την τραπεζική ασυδοσία.

Και, επειδή ακριβώς επώθησαν πάρα πολλά, θα πρέπει να τονίσουμε ότι, ναι, υπάρχουν ευθύνες σε πάρα πολλά επίπεδα. Και, για να μην αποποιούμαστε τις ευθύνες μας, να υπενθυμίσω ότι σε αυτή την αίθουσα, στις 20 του Νοέμβρη του 2008, είχα εγγράψει θέμα για συζήτηση στο Κεφάλαιο Τέταρτο ότι ακριβώς ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί το τραπεζικό σύστημα θα οδηγήσει την οικονομία σε κρίση. Θα ήθελα πραγματικά να ακούσω ποιες ήταν οι τοποθετήσεις όλων των υπολοίπων. Τι μέτρα λήφθηκαν ως εποπτικός έλεγχος των τραπεζών, για να μη φτάσουμε εκεί που φτάσαμε το '12 και το '13;

Να υπενθυμίσω επίσης ότι στις 16 του Μάρτη του '13, όταν ετίθετο το θέμα του κουρέματος, από την πλευρά της ΕΔΕΚ ήμαστε οι μόνοι που καταθέσαμε εναλλακτική πρόταση να μη γίνει κούρεμα, αλλά τα €5,8 δις να τα πάρει το κράτος από τους καταθέτες με τη μορφή του δανείου έναντι δεκαετούς κρατικού ομολόγου. Θα ήθελα να ακούσω ποιες ήταν οι θέσεις όλων των υπολοίπων και της κυβέρνησης.

Να υπενθυμίσω ότι για το θέμα του συνεργατισμού είχα προτείνει, αντί για κρατικοποίηση, να στηριχτεί ο συνεργατισμός με ισχυρό εποπτικό έλεγχο και με το €1,5 δις να αγοράσουμε €3,5 δις μη εξυπηρετούμενα δάνεια των πολιτών, να δοθούν στον Οργανισμό Ανάπτυξης Γης, για να γίνει μια σωστή διαχείριση στη βάση κοινωνικών κριτηρίων. Εάν γινόταν αυτό, θα προστατεύαμε χιλιάδες οικογένειες και την ίδια στιγμή δε θα φτάναμε στην ιδιωτικοποίηση του συνεργατισμού.

Να υπενθυμίσω τις προτάσεις τις οποίες θέσαμε για το θέμα των εγγυητών και το θέμα της ενυπόθηκης αξίας του ακινήτου τον Απρίλη του 2015, όταν συζητούσαμε το πλαίσιο αφερεγγυότητας. Ακόμα θα συζητηθούν και θα εγκριθούν αυτές οι προτάσεις, ενώ είχαν γίνει αποδεκτές από την πλειοψηφία της ολομέλειας του σώματος.

Να υπενθυμίσω επίσης την πρόταση με την οποία είχαμε ζητήσει, όταν ένα δάνειο θα πωλούνταν σε οποιαδήποτε εταιρεία, να έπρεπε να ανακοινώνταν η αξία πώλησης και να δίνανε την ευκαιρία εις τον πρωτοφειλέτη ή σε συγγενικό πρόσωπο πρώτου βαθμού να το αγοράσει στην ίδια ή και σε λίγο μεγαλύτερη αξία απ' αυτή που θα πουληθεί. Ποτέ δεν έγινε αποδεκτό.

Να υπενθυμίσω την τροπολογία την οποία θέσαμε τον Ιούνιο του 2018, όταν ο πολίτης καταφεύγει σε ένδικα μέσα, να αναστέλλεται η διαδικασία της εκποίησης, πρόταση την οποία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αποδέχτηκε, έστειλε συγκεκριμένη επιστολή, για να γίνει ρύθμιση, αλλά η πλειοψηφία της Βουλής την απέρριψε.

Εάν λοιπόν αυτές οι προτάσεις ή μέρος των προτάσεων υιοθετούνταν, δε θα φτάναμε σ' αυτό το σημείο που φτάσαμε σήμερα. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και χρειάζεται να ληφθούν μέτρα προστασίας, για να σταματήσουμε αυτή την αυθαιρεσία των τραπεζών και τον εκβιασμό ο οποίος ασκείται στους πολίτες. Και, αν είναι να αδικηθεί ένας πολίτης, ναι, καλύτερα να προστατευτούν και κάποιοι που ενδεχομένως δε θα έπρεπε. Αλλά δεν πρέπει να επιτρέψουμε σε καμία περίπτωση να αδικούνται πολίτες. Από ποιο σύστημα; Απ' αυτό το σύστημα που οδήγησε τον τόπο στην κρίση και από αυτό το σύστημα το οποίο επιβίωσε λόγω ακριβώς του κουρέματος των καταθέσεων και όχι μόνο.

Και να υπενθυμίσω ακόμα κάτι, για να μην το ξεχνάμε. Η πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 16 του Μάρτη του '13 ήταν για κούρεμα €5,8 δις. Τελικά το κούρεμα πόσο ήταν; €9,4 δις. Γιατί; Για να καλυφθεί η αφερεγγυότητα των εγγυητών, που λογικά οι εγγυητές σε δάνεια της πρώην Λαϊκής και της Τράπεζας Κύπρου θα έπρεπε να είχαν απαλλαγεί πλήρως από τις εγγυήσεις τους. Όχι μόνο δεν απαλλάσσονται, αλλά σήμερα βρίσκονται και σε διαδικασία εκποίησης της περιουσίας τους, γιατί ακριβώς ο πρωτοφειλέτης δεν μπόρεσε να καλύψει τις υποχρεώσεις του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είσαστε στα πεντέμισι λεπτά, κύριε Σιζόπουλε.

MARINOS ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Τελειώνω τώρα, κύριε Πρόεδρε.

Όσον αφορά την τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος πάνω στη δική μας την πρόταση, εμείς θα την αποδεχτούμε, αλλά με μία προσθήκη. Επειδή ακριβώς έχουμε διαπιστώσει τελευταία αυτή την αυθαιρεσία, θα θέλαμε να προστεθεί και το ενδεχόμενο στο ακίνητο το ενυπόθηκο, εάν περιλαμβάνεται πρώτη κατοικία η οποία καλύπτεται από το πλαίσιο αφερεγγυότητας, και σε αυτή την περίπτωση να υπάρχει αναστολή της εκποίησης, για να είναι πιο ολοκληρωμένη η πρόταση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θα επιχειρήσω να πάρω το θέμα εφ' όλης της ύλης, ούτε από το 2001 ή το 2008 ή το 2013. Θα έρθω στις δύο προτάσεις νόμου που έχουμε μπροστά μας. Και θα πω ευθύς εξαρχής, για να καταλαβαίνουμε τι έχουμε μπροστά μας, ότι είναι δύο εντελώς διαφορετικές προτάσεις νόμου, που ασχολούνται με δύο εντελώς διαφορετικά αντικείμενα.

Η πρώτη πρόταση νόμου των τεσσάρων κομμάτων, πολύ καλά μελετημένη, συζητημένη με την κυβέρνηση, παρασκηνακά από τον Σύνδεσμο Προστασίας Δανειοληπτών, με τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο, με τον Σύνδεσμο Τραπεζών και εφόσον είχαν βολιδοσκοπηθεί όλοι τους, κύριε Πρόεδρε, και είχαν συμφωνήσει στα περισσότερα, έχει να κάμει ουσιαστικά με το να εμπεδώσει αυτό που διακηρύσσουμε όλοι, ακόμα και οι τράπεζες, ότι ο στόχος δεν είναι οι εκποιήσεις· ο στόχος είναι οι δίκαιες και βιώσιμες αναδιαρθρώσεις και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου δεν πτωχαίνουν οι αναδιαρθρώσεις, θα οδηγούμαστε στις εκποιήσεις.

Δυστυχώς, οι τράπεζες, λόγω της στάσης και των αποφάσεων κυβέρνησης και Βουλής, ιδιαίτερα πέρσι με τον συνεργατισμό -και ευθύνονται και αυτοί που έδωσαν ακριβώς το δικαίωμα στην κυβέρνηση να προχωρήσει στον τρόπο που έκλεισε τον συνεργατισμό- και με τις αποφάσεις του περασμένου Ιουλίου, όπου δόθηκαν όλα τα όπλα στις τράπεζες, έχουν καταστήσει τις τράπεζες πλέον τους δαίμονες και τους φαγάνες αυτής της οικονομίας, οι οποίες, είτε επειδή δε φαίνεται είτε επειδή δεν μπορούν είτε επειδή τους αρέσουν είτε επειδή δεν ξέρουν ίσως, δεν προχωρούν σε δίκαιες και βιώσιμες αναδιαρθρώσεις. Και η πρόταση που έχετε μπροστά σας των τεσσάρων κομμάτων είναι πάρα πολύ καλά μελετημένη και δεν κάνει τίποτε παραπάνω από το να εφαρμόζει ουσιαστικά των κώδικα της Κεντρικής Τράπεζας για τις αναδιαρθρώσεις, που ούτως ή άλλως είναι

υποχρεωτικός. Προσπαθούμε να σπρώξουμε τις τράπεζες στις δίκαιες και βιώσιμες αναδιαρθρώσεις και όχι στις εκποιήσεις.

Σε ό,τι αφορά την πρόταση της ΕΔΕΚ, εάν μετατραπεί μόνο σε μια διαδικασία ασφάλειας ως τον Οκτώβρη εκείνων των πρώτων κατοικιών που θα μπουν στο «Εστία», εγώ μπορεί να καταλάβω γιατί οι τράπεζες δεν ενδιαφέρονται γι' αυτές τις κατοικίες, για την εκποίηση αυτών των κατοικιών. Για τον απλούστατο λόγο ότι στο «Εστία» συμφέρει τους παραπάνω! Δεν τους ενδιαφέρει να εκποιήσουν μια πρώτη κατοικία με τις διαδικασίες που υπάρχουν στον νόμο. Μπορούν να περιμένουν το «Εστία», για να έχουν μια πολύ συμφέρουσα συμφωνία, όπου ο υπόλοιπος κυπριακός λαός, αυτοί που ανέφερε ο κ. Αβέρωφ προηγουμένως, θα πληρώνουν τη δόση του δανειολήπτη. Ο λαός θα πληρώνει τη δόση του δανειολήπτη και θα έχει σίγουρη εξόφληση το χρέος, διότι θα πληρώνει το κράτος ουσιαστικά ένα μεγάλο μέρος της οφειλής. Είναι πάρα πολύ φυσιολογικό και λογικό και δε σημειώθηκε όντως τους τελευταίους μήνες εκποίηση πρώτης κατοικίας η οποία θα μπορούσε να μπει στο «Εστία». Και δε θα υπάρξει! Μπορώ να βάλω και στοιχείο ότι δε θα υπάρξουν, εκτός ορισμένων ελάχιστων εξαιρέσεων.

Συνεπώς, η πραγματικά σοβαρή παρέμβαση που θα γίνει, όσο σοβαρή μπορεί να είναι, γιατί και πάλι υπάρχουν ασφαλιστικές δικλίδες για τις τράπεζες στην πρόταση των τεσσάρων κομμάτων, είναι η πρόταση των τεσσάρων κομμάτων, που εμείς θα την υποστηρίξουμε. Θα υποστηρίξουμε και την πρόταση της ΕΔΕΚ, έστω και αν είναι εκ του περισσού όπως διαμορφώνεται με τροπολογία του ΔΗΚΟ, διότι θεωρούμε ότι οι τράπεζες σαφώς και δεν είναι αξιόπιστες. Είναι αναξιόπιστες και έστω και για εκείνη την πλειάδα των περιπτώσεων που πιθανόν να επιχειρήσουν εκποίηση μέσα σε αυτή τη διάρκεια των λίγων μηνών να είμαστε σίγουροι με μια νομοθεσία ότι δε θα το επιχειρήσουν.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ήμουν στον χρόνο μου νομίζω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καταρχάς, να πω ότι η αναφορά του κ. Νεοφύτου για το ότι κανένας σε αυτή την αίθουσα δεν έχει δει τη μερίδα των ανθρώπων που είναι στη μερίδα των καλοπληρωτών έχει ήδη απαντηθεί από τον πρόεδρο του ΕΛΑΜ. Κατά δεύτερο, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι τις μέρες που ήρθαν τα κυβερνητικά νομοσχέδια για τον συνεργατισμό ήρθαν με πάρα πολύ μεγάλη ταχύτητα, με πολλή βιασύνη και ξανά σε ένα κλίμα απειλών. Άρα, πρέπει να ξεχωρίσουμε ότι τις απειλές κάποτε πρέπει να τις σταματήσουμε. Δεν είναι ένα μέτρο να πιέζεις τον οποιονδήποτε, για να περνάς αυτό που θέλεις.

Όσον αφορά τις εκποιήσεις, έχουμε ακούσει πάμπολλες φορές για υποσχέσεις πως δε θα προχωρήσει η οποιαδήποτε εκποίηση. Αυτό έχει πλέον καταρριφθεί επίσημα. Καθημερινά βλέπουμε τεράστιους αριθμούς ακινήτων να βγαίνουν για εκποίηση. Απλώς, να πω ένα παράδειγμα. Σήμερα, στο Παραλίμνι, είχαμε ακόμα δεκαέξι περιπτώσεις. Μόνο στο Παραλίμνι, σήμερα. Είναι χρέος θεωρώ να ψηφίσουμε και τις δύο προτάσεις και ελπίζω ότι το άμεσο μέλλον θα είναι πολύ πιο βοηθητικό για τους δανειολήπτες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ήταν ειλικρινής η προσπάθειά μας να θεωρήσουμε ότι η συζήτηση ολοκληρώθηκε, για να διευκολύνουμε και το έργο και τη διαδικασία. Επειδή όμως πολλοί πήραν τον λόγο, οφείλουμε να πούμε μερικά πράγματα, τα οποία πρέπει να έχουμε υπόψη μας, όταν συζητούμε αυτό το θέμα.

Πρώτον, τελικά το νομοθετικό πλαίσιο που ψηφίστηκε πέρσι όχι μόνο δεν προστάτευε τους δανειολήπτες, εκείνους που πρέπει να προστατευθούν, γιατί εμείς δεν είμαστε υπέρ της πλήρους, κάθετης, οριζόντιας και αόριστης προστασίας. Τους κακοπληρωτές να τους κυνηγήσουμε. Αλλά πρέπει να προστατεύσουμε αυτούς που είναι κακόμοιροι, δεν έχουν εισοδήματα ή δεν έχουν εκείνα τα εισοδήματα που τους επιτρέπουν να μπουν σε μια βιώσιμη αναδιάρθρωση, για να μπορέσουν να ξοφλήσουν το δάνειο που έχουν κάμει για την ταπεινή κύρια κατοικία τους και για την ταπεινή επαγγελματική στέγη. Και γι' αυτό ακόμα και κάποιοι εξ αυτών που πέρσι είχαν την άποψη ότι υπάρχει προστασία και ότι είναι καλοί οι νόμοι φέτος έρχονται και φέρνουν στη Βουλή προτάσεις που εμείς είχαμε καταθέσει πέρσι και τις καταψήφισαν.

Το δεύτερο που θέλω να πω, περί ευαισθησίας ο λόγος. Το 2015 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε ζωντανή απευθείας δημοσιογραφική διάσκεψη είχε εξαγγείλει μια σειρά από μέτρα που θα έπαιρνε η κυβέρνηση, για να προστατεύσει πρώτα απ' όλα τους μη βιώσιμους δανειολήπτες. Πού 'ν τα; Είναι 2019 που έχουμε τώρα. Όταν ήρθε ο Υπουργός Οικονομικών πέρσι να ζητήσει την αυστηροποίηση του πλαισίου, είπε «ναι, θα φέρουμε προγράμματα να προστατεύσουμε τους μη βιώσιμους δανειολήπτες, θα φέρουμε και προτάσεις, για να επιβραβεύσουμε τους συνεπείς δανειολήπτες, και την ίδια ώρα θα φέρουμε και πολιτικές, για να αντιμετωπίσουμε τους στρατηγικούς κακοπληρωτές». Όταν ψηφίστηκε το νομοθετικό πλαίσιο, μας είπε ο Υπουργός Οικονομικών ότι δεν μπορούμε να καθορίσουμε ποιοι είναι οι στρατηγικοί κακοπληρωτές, άρα πήγε αυτό. Δεύτερον, δεν έφερε κανένα πρόγραμμα για την προστασία των μη βιώσιμων δανειοληπτών και θα τους πάρουν τη στέγη. Τρίτον, δεν έφερε και τίποτε για τους συνεπείς δανειολήπτες.

Όταν ήρθε τώρα για τη συζήτηση που κάμνουμε για τις προτάσεις νόμου, ο Υπουργός Οικονομικών είπε «ξέρετε, αφήστε το σχέδιο "Εστία" να τρέξει και, όταν τρέξει και μπορέσουμε να δούμε τα αποτελέσματα, τότε να δούμε τι θα κάμουμε με τους μη βιώσιμους δανειολήπτες». Ναι, στο μεταξύ όμως οι εκποιήσεις τρέχουν. Και τώρα μπαίνουμε και στους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς -να μην το ξεχνούμε- και αν μέχρι τώρα πηγαίνουν πολίτες και υπερασπίζονται μη βιώσιμους δανειολήπτες που οι τράπεζες θα τους εκποιήσουν τη στέγη τους, αύριο απλώς δε θα ξέρει κανείς και τίποτε, πότε, πού γίνεται και ποιος θα πάρει το σπίτι μέσα από τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό. Και το επισημίναμε αυτό στον Υπουργό Οικονομικών. Σε αυτό τον ετεροχρονισμό πώς θα προστατευτούν αυτοί που δεν μπορούν να μπουν σε βιώσιμη αναδιάρθρωση των δανείων τους;

Η κυβέρνηση ποτέ γι' αυτούς δεν έχει απάντηση. Έχει μόνο υποσχέσεις και «θα». Όταν παίρνει αυτό που θέλει για τις τράπεζες, όλα αυτά διαγράφονται. Είναι πολύ λογικό να αμφισβητεί τουλάχιστον η πλειοψηφία της Βουλής τόσο τις προθέσεις της κυβέρνησης όσο και τις προθέσεις των τραπεζών. Δε διευκόλυνε η κυβέρνηση την όλη συζήτηση και την όλη προσπάθεια της Βουλής να βρει ισορροπημένα μέτρα, για να δούμε τι κάμνουμε με αυτό το μεγάλο όντως πρόβλημα που υπάρχει με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Είναι γι' αυτό ακριβώς τον λόγο που εμείς επισημίναμε και πέρσι τους κινδύνους, επισημίναμε και το πρόβλημα που υπάρχει και είναι γι' αυτό που εμείς είμαστε υποστηρικτικοί σε ό,τι αφορά στις προτάσεις νόμου, που, επαναλαμβάνω, πολλές από αυτές ήταν και δικές μας προτάσεις πέρσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πριν από μια βδομάδα ανακοινώθηκε ότι η Τράπεζα Κύπρου πούλησε πακέτο δανείων, εκ των οποίων €2,7 δις μη εξυπηρετούμενα δάνεια, στο Project Helix, όπως ονομάζεται, στην τιμή των €1,2 δις. Και διερωτώμαι, είναι το θέμα της αναστολής των εκποιήσεων ή της ορθής διαδικασίας των εκποιήσεων που θα δημιουργήσει πρόβλημα στους καταθέτες της Τράπεζας Κύπρου; Εάν η τράπεζα είναι σε θέση να πουλά σε αυτές τις τιμές το πακέτο αυτών των δανείων, που κάποτε κάποιος έλεγε ότι, αν δοθεί στους δανειολήπτες το 50% του δανείου τους, θα έχουν πρόβλημα οι καταθέσεις, δεν υπάρχει πρόβλημα. Έχουμε πάρει αυτή τη στιγμή, για εκείνο το πακέτο των €2,7 δις, €1,2 δις. Και το πρόβλημα είναι αν θα ακολουθηθούν διαδικασίες ορθές όσον αφορά τις εκποιήσεις!

Και επιμένω να μας απαντήσουν πόσα δάνεια μη εξυπηρετούμενα αυτή τη στιγμή υπάρχουν στο τραπεζικό μας σύστημα. Διότι, όταν λέμε ότι έχουν πουληθεί, σημαίνει ότι δεν ανήκουν στις τράπεζες και κατ' επέκταση δεν είναι οι τράπεζες που προχωρούν στις διαδικασίες της εκποίησης. Είναι πάρα πολύ σημαντικό να γνωρίζουμε τα νούμερα, όταν θα κινδυνολογούμε. Γιατί οι κινδυνολογίες, κύριε Πρόεδρε, ακούγονται από το 2014, όταν άλλαξε ο νόμος ο αρχικός το 2014. Και δυστυχώς με ό,τι έγινε πέρσι, τέτοιο καιρό κίολας, στη Βουλή, όσον αφορά την αλλαγή του νόμου, δεν προστατεύεται κανένας δανειολήπτης, όταν πάει στο δικαστήριο να ζητήσει διάταγμα προσωρινό για αναστολή της διαδικασίας της εκποίησης. Είτε αυτός ο δανειολήπτης, κύριε Πρόεδρε, έχει ζήσει ψυχικό εξαναγκασμό, για να υπογράψει τη σύμβαση και να υποθηκεύσει το ακίνητό του, είτε έχει σοβαρό θέμα υγείας, κύριε Πρόεδρε, και δεν μπορούσε να συμβληθεί είτε το δάνειό του θα το εξοφλούσε στα ενενήντα πέντε του, κύριε Πρόεδρε, αν τον αξίωσε ο Θεός να ξοφλήσει και να ζει στα ενενήντα πέντε του, και όλα αυτά τα σημεία ήταν κριτήρια τα οποία το δικαστήριο έπρεπε να ήταν σε θέση να κρίνει, αν και εφόσον πρέπει να ανασταλεί η διαδικασία της εκποίησης! Ακριβώς γιατί δε δώσαμε την πρόσβαση του δανειολήπτη στη δικαιοσύνη και στη δικαίη δίκη.

Πρέπει να γνωρίζουμε και ένα άλλο δεδομένο. Πολλοί αναφέρονται στο κόστος που θα πληρώσει ο φορολογούμενος, είτε αφορά το σχέδιο «Εστία» είτε αφορά τη στήριξη των τραπεζών, αλλά πρέπει να καταλάβουμε ότι για όποιους δανειολήπτες βρεθούν εκτεθειμένοι μετά από διαδικασία εκποίησης το κράτος θα έχει ούτως ή άλλως το κόστος, για να τους παρέχει στέγαση. Άρα, το κόστος υπάρχει, είτε με τη μία διαδικασία είτε με την άλλη. Το θέμα είναι τι εικόνες θέλουμε να δούμε στην κοινωνία μας. Μας ενδιαφέρει αν θα δούμε συνταξιούχους χωρίς σπίτι; Μας ενδιαφέρει αν θα έχουμε ευάλωτους ή λήπτες ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος χωρίς σπίτι; Με οικογένειες, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ολοκληρώνω.

Όσον αφορά το θέμα της αναστολής, της πρότασης της ΕΔΕΚ για αναστολή, και της τροπολογίας του ΔΗΚΟ όσον αφορά τους δυνητικούς δικαιούχους, πρέπει να καθοριστεί τι είναι δυνητικοί δικαιούχοι. Ποιος θα κρίνει ποιοι είναι οι δυνητικοί δικαιούχοι; Οι δικαιούχοι μπορούμε να κρίνουμε ποιοι είναι, υπάρχουν τα κριτήρια. Τους δυνητικούς δικαιούχους ποιος είναι σε θέση να τους κρίνει; Μπορεί ένας δανειολήπτης να ισχυρίζεται ότι είναι δυνητικός δικαιούχος. Μπορεί η τράπεζα να μην ισχυρίζεται πως είναι δυνητικός δικαιούχος. Πώς θα υπάρχει αυτός ο έλεγχος ποιος είναι ή όχι δυνητικός δικαιούχος;

Αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω ότι τόσα χρόνια μετά αυτό το οποίο δεν έχει κατανοηθεί ακόμα και από το ίδιο το τραπεζικό σύστημα, όχι από εμάς που είμαστε περιφερειακά, είναι ότι αυτό το οποίο υπάρχει μπροστά μας ως φαινόμενο και απειλεί κάθε φορά τη λειτουργία του τραπεζικού συστήματος και κατ' επέκταση και της ίδιας της οικονομίας είναι ένα φαινόμενο μη διαχειρίσιμο. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια δεν είναι απλώς, και σε ποσοστό και σε ποιότητα, μία παράμετρος την οποία εύκολα συναντά κανείς είτε σε άλλες οικονομίες είτε σε άλλα τραπεζικά συστήματα και, ως τέτοια, αυτή την παράμετρο θα έπρεπε να τη διαχειριστούμε από την πρώτη στιγμή διαφορετικά. Και αν εισακούγονταν κάποιοι -μεταξύ αυτών και εμείς, που φωνάζαμε από την πρώτη στιγμή ότι έπρεπε να γίνει κατηγοριοποίηση των δανείων όλων, να διαχωριστούν οι περιπτώσεις και να γίνει διαφορετική, εξατομικευμένη διαχείριση στην κάθε ομάδα δανείων- ενδεχομένως να ήταν διαφορετική η κατάληξη. Είμαστε εδώ σήμερα.

Προσωπικά, τον κ. Νεοφύτου τον προσέχω και τον παρατηρώ κάθε φορά που έχει να πει κάτι. Απλώς, σήμερα δεν κατάλαβα γιατί σκότωσε την προοπτική να δοθεί παράταση και να συζητηθεί, να συνεχιστεί η συζήτηση αυτών των δύο προτάσεων, τις οποίες τις θεωρεί καταστροφικές, τις φέρνει ενώπιον της ολομέλειας ξέροντας ότι θα ψηφιστεί, μία από αυτές θα ψηφιστεί. Για να μας τιμωρήσει εμάς σύμφωνα με το δικό του σκεπτικό ή να τιμωρήσει την οικονομία και τον τόπο; Προσωπικά, δεν το κατάλαβα. Εν πάση περιπτώσει, ο καθένας μπορεί να πράξει όπως νομίζει ο ίδιος καλύτερα πολιτικά για τον εαυτό του.

Αυτό που έχω να πω εγώ είναι ότι οι ανεξέλεγκτες εκποιώσεις οι οποίες γίνονται, που δεν ήταν ποτέ η λύση, το μόνο που καταφέρνουν να κάμνουν είναι να δημιουργούν φαινόμενα και να ανοίγουν ορέξεις. Και όντως είμαστε μπροστά σε αυτούς τους κινδύνους αυτή τη στιγμή και η ύστατη προσπάθεια που κάνουμε μέσα από την πρόταση που καταθέσαμε είναι αυτό που έπρεπε να γίνει από την πρώτη ώρα, δηλαδή η υιοθέτηση της οδηγίας της Κεντρικής Τράπεζας για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, αντί να γίνεται με απώτερο σκοπό ή με μόνο σκοπό την εκποίηση, θα έπρεπε να ξεκινά με αντικείμενο τη βιώσιμη αναδιάρθρωση. Αυτό προσπαθούμε να κάμουμε βάζοντας αυτή την παράμετρο μέσα σε αυτή τη διαδικασία διαχείρισης μιας μη εξυπηρετούμενης χορήγησης, ελπίζοντας ότι θα αλλάξει κάπως αυτό που έχουμε σήμερα μπροστά μας ως απειλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τελευταίος ομιλητής ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ξεκινώ ευχαριστώντας τον κ. Νεοφύτου. Μου έλυσε έναν σοβαρό προβληματισμό, ο οποίος με απασχολούσε από την ημέρα που όταν στην επιτροπή καλέσαμε για πρώτη φορά τους φορείς, μας είχαν πανικοβάλει. Μας είχαν πανικοβάλει ότι αν ψηφίσουμε αυτή την πρόταση που έχουμε ενώπιόν μας, λίγο πολύ θα καταστρέψουμε την κυπριακή οικονομία. Ε, τώρα νιώθω πολύ πιο άνετα λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κ. Αβέρωφ, που σίγουρα έχει καλύτερες προσβάσεις από εμένα, επέλεξε να αποφασίσουμε τώρα και να μη δεχτεί την αναβολή που εμείς... παρ' όλο το βάρος που παίρναμε να πούμε, «αναβολή στη δική μας πρόταση» για τους λόγους που εξήγησα προηγουμένως. Ακριβώς γι' αυτούς τους λόγους είχαμε υποστηρίξει την αναβολή. Όμως, αφού ο αγαπητός φίλος Αβέρωφ Νεοφύτου έκρινε ότι δε χρειαζόταν η αναβολή, φαντάζομαι ότι όλα αυτά που ακούγαμε όλες αυτές τις μέρες από τις τράπεζες και από τους υπόλοιπους ήταν μια μεγάλη κινδυνολογία.

Θα δοκιμαστεί λοιπόν η Βουλή ψηφίζοντας την πρόταση νόμου των κομμάτων που την έχουμε καταθέσει. Αν έχει κενά, θα δούμε στην πορεία. Όπως πολλοί νόμοι που έχουν κενά διορθώνονται, θα διορθωθεί. Να πω ότι η πρόθεσή μας από την αρχή -των όσων είχαμε καταθέσει την πρόταση νόμου και της ΕΔΕΚ που ήταν έτοιμη

να την προσυπογράψει και του ΑΚΕΛ, που το ίδιο περίπου είχαμε μιλήσει με όλους τους συνάδελφους της επιτροπής- ήταν πολύ κοντά να κάνουμε από κοινού την όλη προσπάθεια με τις διορθώσεις που ενδεχομένως να χρειαζόντουσαν, μετά που θα ακούγαμε και τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο και τον Δικηγορικό Σύλλογο... Προέκυψε τελευταίως ότι θα μας συμβούλευε και η Κεντρική Τράπεζα. Λέω λοιπόν ότι έχουμε ενώπιόν μας την πρόταση νόμου, την οποία βεβαίως θα υποστηρίξουμε. Είναι πρόταση που πιστέψαμε σε αυτή, γιατί ακριβώς - από την πρώτη μέρα το είπαμε, το επανέλαβαν και άλλοι συνάδελφοι πριν- δεν είχαμε στόχο να διακόψουμε τις εκποιήσεις, για να μπορεί ο ESM να έρθει να πει ότι όλα τα δάνεια δεν έχουν πλέον αξία και καταστρέφονται οι τράπεζες. Τι κάναμε; Τους είπαμε εν ολίγοις ότι εκεί που και σήμερα δικαιούται κάποιος να κάνει έφεση στο δικαστήριο έναντι μιας διαδικασίας που υπάρχει ενώπιόν του, να λαμβάνεται υπόψη ως ένας από τους λόγους που ενδεχομένως να πετύχει η έφεσή του, αν το κρίνει το δικαστήριο, αν ακολούθησαν τον κώδικα της Κεντρικής Τράπεζας για τις αναδιαρθρώσεις, που λένε ότι τον ακολουθούν. Ε, αφού τον ακολουθάτε, γιατί δεν προχωράτε; Γιατί πανικοβάλλεστε;

Επίσης, τα δάνεια τα οποία εμπίπτουν στην υποχρέωση να ακολουθούν τον κώδικα της Κεντρικής Τράπεζας είναι δάνεια κάτω από €1 εκατομ. Και όταν ρώτησα στην επιτροπή πόσο είναι τούτο το πρόβλημα που θα δημιουργήσουμε, είπαμε ότι τα δάνεια που είναι κάτω από €1 εκατομ. που είναι εκτός του «Εστία» -που το «Εστία» προστατεύεται είτε έτσι είτε αλλιώς με την αίτηση για ένταξη στο «Εστία»- και όσα είναι σε τράπεζες, αφού ο ESM ασχολείται με τις τράπεζες και όχι με τα επενδυτικά δάνεια πλέον, είναι €2,3 δις. Για €2,3 δις περίπου γίνεται του Κουτρούλη ο γάμος.

Φυσικά... Συγγνώμη, Πρόεδρε, που πέρασα τα δύο λεπτά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απλώς σας έδωσα παραπάνω χρόνο, ως πρόεδρο της επιτροπής και επειδή είπαμε...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Να πω ότι ακουμπήσαμε σε ένα νεύρο και είναι εδώ που η Βουλή, ενώ δέχεται την κριτική η δική μας παράταξη ότι ψήφισε πέρσι ό,τι εψήφισε... Αυτό που ψηφίσαμε πέρσι δεν εσήμαινε ότι ο κόσμος έχανε το νομικό του δικαίωμα. Ο κόσμος και σήμερα που μιλούμε έχει το νομικό δικαίωμα να πάει να λάβει όλα τα μέτρα που χρειάζονται. Το πρόβλημα ποιο είναι; Το πώς τα δικαστήριά μας και η πλειοψηφία των δικαστών επιλέγουν να τοποθετηθούν πάνω σε αιτήσεις για απαγορευτικά διατάγματα λαμβάνοντας υπόψη τη φερεγγυότητα των τραπεζών. Με αποτέλεσμα, όπως εγώ -ευτυχώς δεν είμαι δικηγόρος- το καταλαβαίνω, οι αποφάσεις ήταν ενενήντα εννέα κόμμα κάτι προς ένα ή παρά κάτι υπέρ των τραπεζών. Έτσι λένε τουλάχιστον οι συνάδελφοι οι δικηγόροι, οι οποίοι πάνε στα δικαστήρια, για να υποστηρίξουν κόσμο ο οποίος προσπαθεί να ασκήσει έφεση εις βάρος, εναντίον μιας διαδικασίας εκποίησης.

Τι πετυχαίνουμε σήμερα; Δε σταματούμε τις εκποιήσεις ούτε κάναμε το 99% 50%-50%. Απλώς βάζουμε μέσα μια διάταξη που λέμε στον δικαστή, «Σκέφτομαι τούτο τον τρόπο, η Βουλή, ο νόμος θέλει να σκεφτείς τούτα τα στοιχεία, πριν αποφασίσεις. Μην ξεκινάς εκ προοιμίου ότι επειδή η τράπεζα είναι φερέγγυα, ό,τι ζημιά και να προκαλέσει μπορεί να την καλύψει μετά». Αυτό κάναμε και έγινε η παράσταση ότι αγγίξαμε πάνω στις ιερές αγελάδες.

Εγώ, για να είμαι δίκαιος, δεν είχα πειστεί ότι τα πράγματα είναι ή τόσο μαύρα ή τόσο άσπρα. Και θεωρώ ότι και τα μέλη της επιτροπής, που κάναμε αρκετές συνεδρίες, δεν μπορούν να είναι βέβαιοι ότι τούτο που ψηφίζουμε είναι είτε εντελώς αθώο είτε τόσο καταστροφικό. Επαναλαμβάνω όμως ότι και για τρίτη φορά ευχαριστώ τον κ. Νεοφύτου, ο οποίος για να αφήσει τα πράγματα να προχωρήσουν επιμένοντας να μη δεχτεί την αναβολή, θεωρώ ότι τα πράγματα δεν είναι τόσο τραγικά και θα φανεί στην πορεία.

Όσον αφορά την τροπολογία μας επί της πρότασης του κ. Σιζόπουλου...

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Θα τον αναπέμψει, κύριε Βότση.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Να πάρει την ευθύνη να τον αναπέμψει, να είναι τόσο τραγικά τα πράγματα.

Ολοκληρώνοντας, επειδή ρωτούν κάποιοι, ο Πρόεδρος θέλει να το ξεκαθαρίσω. Γιατί βάλαμε εκείνο το «δύναται»; Είναι δυνητικό, Άννα, αν δε βάλουμε το «δύναται», αν μείνει η πρόταση για να ψηφιστεί...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

... κάποιος θα το κρίνει, κάποιος ο οποίος...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Άμα περάσει η πρώτη, μπορεί να ψηφίσει τη δεύτερη...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Μπορεί να θέλουμε να περάσουμε και τις δύο, γιατί είναι όμορες δυνάμεις η ΕΔΕΚ και θέλουμε να μην την αφήσουμε παραπνοημένη.

(Αστειευόμενος)

Να κάνουμε και εμείς καμιά συμμαχία. Μόνο εσύ να κάμνεις με τον Μητσοτάκη;

(Γέλια)

Δυνητικά, είναι πιο ανοικτό από τόσους... Ποιος το αποφασίζει; Εάν οι τράπεζες αύριο πάρουν κάποιον δικαστήριο και του κάνουν εκποίηση και πάει στο δικαστήριο κάποιος που δύναται, ε, ακριβώς μπορεί να πάει στο δικαστήριο και να πει, «Εγώ κανονικά, κύριε, μπαίνω στο “Εστία”» και να ζητήσει ενδιάμεσο διάταγμα... Εγώ, αν δεν έχω όλα τα λεφτά, για να πληρώνω τη δόση μου, δεν είναι τώρα που θα κριθεί, είναι μετά που θα κάνω την αίτηση. Άρα, στον χρόνο τον νεκρό που θέλουμε να καλύψουμε είναι καλυμμένος και εκείνος.

Τούτων λεχθέντων, εμείς θα υποστηρίξουμε τη δική μας πρόταση και των υπόλοιπων συναδέλφων και είμαστε στη διάθεσή σας για οτιδήποτε άλλο χρειάζεστε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Με αυτό τον ρυθμό δε θα έρθουμε και την Κυριακή εδώ, μόνο Σάββατο.

Λοιπόν, δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 23 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 44Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 44Δ του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 44Ε του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 44Ζ του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 44Ι του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Διαγραφή του άρθρου 44ΙΑ του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του Δεύτερου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα του υπ' αριθμόν 23 θέματος, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ και δεκαέξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ και δεκαέξι ψήφους εναντίον, τα άρθρα 1 έως 8 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ για το σύνολο του υπ' αριθμόν 23 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαέξι ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ και δεκαέξι ψήφους εναντίον, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Πάμε τώρα στην τροπολογία του ΔΗΚΟ για το υπ' αριθμόν 24 θέμα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για το υπ' αριθμόν 24 μια διευκρίνιση. Η 1^η Σεπτεμβρίου που αναφέρεται στην πρόταση νόμου να γίνει 1^η Οκτωβρίου. Και το δεύτερο, καθαρά σε προσωπικό θέμα, γιατί εγώ κατέθεσα την πρόταση νόμου. Θέλω να δηλώσω ότι ούτε εγώ προσωπικά ούτε και συγγενικό μου πρόσωπο πρώτου βαθμού είμαστε δανειολήπτες ούτε έχουμε μη εξυπηρετούμενο δάνειο, για να μη θεωρηθεί ότι ο λόγος της πρότασης νόμου είναι για να ευλογήσουμε τα γένια μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Να διαβαστεί η τροπολογία του ΔΗΚΟ.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δηλώνω ότι έχω δάνεια, αλλά ψηφίζω εναντίον των συμφερόντων μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Να διαβαστεί η τροπολογία του ΔΗΚΟ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για την πρόταση νόμου «Ο περί της Αναστολής των Διαδικασιών Εκποίησης Ενυπόθηκων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του άρθρου 3 της πιο πάνω πρότασης νόμου από το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Αναστολή διαδικασίας εκποίησης ακινήτου συνιστώντος κύρια κατοικία.

3. Παρά τις διατάξεις του Μέρους VIA του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων Νόμου, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής ουδεμία διαδικασία εκποίησης προς ικανοποίηση ενυπόθηκου δανειστή, αναφορικά με καθορισμένη πιστωτική διευκόλυνση εξασφαλισμένη με εμπράγματο βάρος επί ακινήτου συνιστώντος κύρια κατοικία, της οποίας ο οφειλέτης δυνητικά πληροί τα κριτήρια προς ένταξη στο «Σχέδιο Εστία», όπως αυτά καθορίζονται στο εν λόγω σχέδιο, το οποίο εγκρίθηκε με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2019 (Αριθμός Πρότασης 1193/2019), δύναται να αρχίσει και κάθε τέτοια εν εξελίξει διαδικασία διακόπτεται.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ για την τροπολογία του ΔΗΚΟ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ και είκοσι μία ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ και είκοσι μία ψήφους εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

---

* **Υπέρ:** ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Μιχάλης Γιωργάλλας (Αλληλεγγύη), Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΔΗΣΥ, Πρόεδρος Βουλής (Αλληλεγγύη).

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αναστολή διαδικασίας εκποίησης ακινήτου συνιστώντος κύρια κατοικία. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ και είκοσι μία ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ και είκοσι μία ψήφους εναντίον, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αναστολής των Διαδικασιών Εκποίησης Ενυπόθηκων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, δεκαεπτά ψήφοι εναντίον και ένα άτομο δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ και δεκαεπτά ψήφους εναντίον, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα υπ' αριθμόν 25, 26 και 27 θέματα έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί της Μεταφοράς του Προσωπικού του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμος του 2019», «Ο περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή Νόμος του 2019» και «Ο περί Γεωργικής Ασφάλισης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ο ίδιος και για τα τρία θέματα.

Μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης και μεταφορά του προσωπικού του οργανισμού στο Τμήμα Γεωργίας και παράλληλα δημιουργία ταμείου για διαχείριση κινδύνων και αντιστάθμιση ζημιών στη γεωργική παραγωγή.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

* **Υπέρ:** ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Μαρίνος Μουσιούπας (ΔΗΚΟ), ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: ΔΗΣΥ, [Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Νικόλας Παπαδόπουλος (ΔΗΚΟ)].

Ονούφριος Κουλλά
Ευθύμιος Δίπλαρος
Δημήτρης Δημητρίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Μη μέλη της επιτροπής:
Κυριάκος Χατζηγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος σε αριθμό συνεδριάσεων, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 12^{ης} Μαρτίου και 2^{ας} Ιουλίου 2019.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των νομοσχεδίων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, του Γενικού Λογιστηρίου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος και μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης (ΟΓΑ), ο αναπληρωτής διευθυντής του ΟΓΑ, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, εκπρόσωποι της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ), του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ), της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, του Οικοαγροτικού, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Νέα Αγροτική Κίνηση», «Παναγροτικός Σύνδεσμος» και «Ευρωαγροτικός», καθώς και εκπρόσωποι του Παγκύπριου Οργανισμού Αγελαδοτρόφων (ΠΟΑ) Δημόσια Λτδ. Η Παγκύπρια Οργάνωση Αιγοπροβατοτρόφων, η Ομάδα Παραγωγών Αιγοπροβατοτρόφων Λτδ, η Παγκύπρια Εταιρεία Αιγοπροβατοτρόφων, η Ομάδα Παραγωγών Αιγοπροβατοτρόφων Λτδ, η Παγκύπρια Οργάνωση Ποιμένων, η Παγκύπρια Ένωση Ποιμένων, η Ένωση Αγελαδοτρόφων Κύπρου και ο Σύνδεσμος Αγελαδοτρόφων Αθηαίνου Λτδ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός των υπό συζήτηση νομοσχεδίων είναι η μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων του ΟΓΑ και η μεταφορά του προσωπικού του οργανισμού στο Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και παράλληλα η δημιουργία ταμείου για διαχείριση κινδύνων και αντιστάθμιση ζημιών στη γεωργική παραγωγή, ώστε να επιτευχθεί μεταρρύθμιση του υφιστάμενου συστήματος γεωργικής ασφάλισης στη βάση σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2015 και αρ. 78.295.

Ειδικότερα, με το πρώτο νομοσχέδιο επιδιώκεται η μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων και η μεταφορά του προσωπικού του ΟΓΑ στο Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Συγκεκριμένα, με τις πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου μεταφέρονται οι θέσεις και το προσωπικό του ΟΓΑ στο Τμήμα Γεωργίας, στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και στο Γενικό Λογιστήριο, χωρίς να εντάσσονται στις υφιστάμενες δομές οργανικών θέσεων των τμημάτων ή υπηρεσιών όπου αυτές μεταφέρονται, αλλά εντάσσονται σε νέα εδάφια του κρατικού προϋπολογισμού, όπου, ανάλογα με την περίπτωση, παραμένουν ως «μεμονωμένες» ή διατηρούν τη δική τους ξεχωριστή δομή, και οι εν λόγω θέσεις σημειώνονται με διπλό σταυρό ή θα σημειωθούν με διπλό σταυρό, όταν η πλήρωσή τους από τους κατόχους των κατώτερων θέσεων της ίδιας δομής δε θα είναι δυνατή.

Με το δεύτερο νομοσχέδιο μεταξύ άλλων επιδιώκεται η διαχείριση κινδύνων στη γεωργική παραγωγή μέσω σχεδίων ενίσχυσης που καταρτίζει και διαχειρίζεται το Τμήμα Γεωργίας, η ίδρυση ειδικού Ταμείου Προστασίας και Ασφάλισης της Γεωργικής Παραγωγής για εξυπηρέτηση των εν λόγω σχεδίων και η δημιουργία ειδικής επιτροπής η οποία θα διαχειρίζεται το ταμείο αυτό.

Με το τρίτο νομοσχέδιο επιδιώκεται η τροποποίηση του περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμου, ώστε να καταργηθούν ορισμένες αρμοδιότητες του ΟΓΑ και να καθοριστεί ότι, εφόσον ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος εκδώσει το δυνάμει των διατάξεων του βασικού νόμου αναγκαίο διάταγμα για τη σκοπούμενη διάλυση του οργανισμού προς υλοποίηση της σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, κάθε ποσό που έχει εισπραχθεί από ή που οφείλεται προς τον οργανισμό, καθώς και οι υποχρεώσεις του θα μεταφερθούν στο Ταμείο Προστασίας και Ασφάλισης της Γεωργικής Παραγωγής, το οποίο πρόκειται να ιδρυθεί δυνάμει των διατάξεων του δεύτερου νομοσχεδίου με σκοπό την ομαλή διάλυση του οργανισμού.

Στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τα υπό εξέταση νομοσχέδια επισημαίνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα αναφορικά με τη φιλοσοφία, το σκεπτικό και τους λόγους που επέβαλαν τις προτεινόμενες με αυτά ρυθμίσεις:

1. Με βάση το υφιστάμενο σύστημα γεωργικής ασφάλισης οι ζημιές στον γεωργικό τομέα αντισταθμίζονται:
  - α. μέσω της υποχρεωτικής ασφάλισης ορισμένων καλλιεργειών στον ΟΓΑ σύμφωνα με τον περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμο και
  - β. μέσω του εθνικού πλαισίου χορήγησης κρατικών ενισχύσεων για την αντιστάθμιση ζημιών στον τομέα της γεωργίας, βάσει του οποίου δυνατόν να καλυφθούν ζημιές που δεν καλύπτει το σχέδιο υποχρεωτικής ασφάλισης του ΟΓΑ, ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους και βάσει των προνοιών των Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας.

2. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με επιστολή της ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2015, εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με τη συμβατότητα της νομικής βάσης του καθεστώτος ενίσχυσης, δηλαδή της επιδότησης ασφαλιστρών, που διέπει το σχέδιο γεωργικής ασφάλισης με τη μορφή που αυτό εφαρμόζεται από τον ΟΓΑ. Οι ενστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εστιάζονται στην υποχρεωτική συμμετοχή των αγροτών στο σχέδιο του ΟΓΑ και την ταυτόχρονη άντληση επιδότησης ασφαλιστρου, με τρόπο που τυχόν ενδιαφερόμενες ιδιωτικές εταιρείες να τίθενται σε δυσμενή μεταχείριση.
3. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αρ. 78.295, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2015, ενέκρινε σχέδιο δράσης για την αναδιάρθρωση του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, το οποίο μεταξύ άλλων συμπεριελάμβανε την ανάληψη των αρμοδιοτήτων του ΟΓΑ από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και την ένταξη του οργανισμού στο εν λόγω υπουργείο και παράλληλα τη διατήρηση του συμβουλευτικού ρόλου των αγροτικών οργανώσεων. Περαιτέρω, με βάση την ίδια απόφαση το Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότησε το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος να προχωρήσει σε περαιτέρω μελέτη σχετικά με την αξιοποίηση του προσωπικού του οργανισμού, καθώς και σε εξειδικευμένη μελέτη που να καλύπτει ολόκληρο το φάσμα της γεωργικής ασφάλισης.
4. Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος στη βάση των πιο πάνω προχώρησε στη σύσταση τεχνικής ομάδας εργασίας, η οποία έτυχε της στήριξης εξωτερικού εμπειρογνώμονα, για διεξαγωγή σχετικής μελέτης και υποβολή εισηγήσεων αναφορικά με την αναδιαμόρφωση της γεωργικής ασφάλισης στην Κύπρο στη βάση του κοινοτικού κεκτημένου. Το εν λόγω υπουργείο αξιολογώντας τα πορίσματα της μελέτης διαμόρφωσε εισηγήσεις, με τις οποίες συμφώνησε το Υπουργείο Οικονομικών, καθώς και όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς και οι οποίες τέθηκαν ήδη ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου στο πλαίσιο της πρότασης του Αναθεωρημένου Εθνικού Πλαισίου Χορήγησης Κρατικών Ενισχύσεων στον Τομέα της Γεωργίας για την περίοδο 2014-2020. Οι εν λόγω εισηγήσεις παρατίθενται συνοπτικά πιο κάτω:
  - α. Διεύρυνση του Σχεδίου/Πλαισίου Χορήγησης Κρατικών Ενισχύσεων για την Αντιστάθμιση Ζημιών στον Τομέα της Γεωργίας μέσω του οποίου θα καλύπτεται το σύνολο της γεωργικής παραγωγής. Η καταβολή των αποζημιώσεων θα πραγματοποιείται μέσω του διευρυμένου αυτού πλαισίου και θα παρέχεται κρατική ενίσχυση σε όσους από τους κατόχους γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων θα έχουν ανταποκριθεί εμπρόθεσμα στις υποχρεώσεις τους. Οι κρατικές ενισχύσεις θα παρέχονται για αντιστάθμιση της ζημιάς που έχουν υποστεί οι γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις από τους αναφερόμενους στο σχέδιο/πλαίσιο κινδύνους, τηρουμένων κατ' αναλογία των προνοιών του σχετικού Κανονιστικού Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το μέγιστο ποσό που αναμένεται να καταβληθεί μέσω του πλαισίου αυτού για όλη την περίοδο ισχύος του, δηλαδή την περίοδο 2014 έως 2020, ανέρχεται στα €48 εκατομ. Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος θα δημιουργήσει, θα επικαιροποιεί ετησίως και θα διαχειρίζεται μια πλήρη βάση δεδομένων για τις ζημιές στον γεωργικό τομέα. Η βάση δεδομένων θα περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον υπολογισμό των ζημιών και αποζημιώσεων, τα οποία θα είναι διαθέσιμα εντός του έτους ζημιάς. Με αυτό τον τρόπο θα επιλυθεί το πρόβλημα που προκύπτει από την καθυστέρηση εξασφάλισης αξιόπιστων επίσημων στατιστικών στοιχείων από τη Στατιστική Υπηρεσία. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση με αρ. 80.779 και ημερομηνία 13 Ιουνίου 2016, ενέκρινε το Αναθεωρημένο Εθνικό Πλαίσιο Χορήγησης Κρατικών Ενισχύσεων για την Αντιστάθμιση Ζημιών στον Τομέα της Γεωργίας για την περίοδο 2014-2020, το οποίο εγκρίθηκε και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 12 Σεπτεμβρίου 2016.
  - β. Δημιουργία ειδικού Ταμείου Προστασίας και Ασφάλισης της Γεωργικής Παραγωγής υπό την αιγίδα του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ως του αρμόδιου υπουργού σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου. Η διαχείριση του εν λόγω ταμείου θα διενεργείται από Επιτροπή Διαχείρισης υπό την προεδρία του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, στην οποία θα συμμετέχουν εκπρόσωποι του ΚΟΑΠ, του Υπουργείου Οικονομικών, του Γενικού Λογιστηρίου, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Γεωργίας του εν λόγω υπουργείου και των πέντε αναγνωρισμένων αγροτικών οργανώσεων. Από το εν λόγω ταμείο θα χρηματοδοτούνται δράσεις σχετικές με τη διαχείριση κινδύνων στην πρωτογενή παραγωγή, ενώ οι πόροι του ταμείου θα προέρχονται κατά ένα μέρος από τις υποχρεωτικές ετήσιες εισφορές των γεωργών με παράλληλη συνεισφορά και του κράτους. Η ετήσια συνεισφορά του κράτους υπολογίζεται στο ποσό ύψους €4.200.000, εκ των οποίων €4.100.000 από το άρθρο 04.019.2 του προϋπολογισμού του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και €100.000 από το άρθρο 04.202.2 υπό τον τίτλο «Μέτρα στήριξης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων», και θα καθορίζεται σύμφωνα με τα δημοσιονομικά δεδομένα που θα επικρατούν κατά την ετοιμασία του εκάστοτε προϋπολογισμού και μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου. Σημειώνεται ότι το ποσό που θα καταβάλλει το κράτος δε θα ξεπερνά το ποσό που καταβάλλει σήμερα για σκοπούς διαχείρισης κινδύνων. Με τη δημιουργία του εν λόγω ταμείου εξασφαλίζεται η δυνατότητα διατήρησης αποθεματικού για αξιοποίησή του σε μεταγενέστερες χρονικές περιόδους, εάν παραστεί ανάγκη. Το ύψος της συνεισφοράς των γεωργών

στις πλείστες των περιπτώσεων θα είναι σημαντικά χαμηλότερο από το υποχρεωτικό ασφάλιστρο που κατέβαλλαν στον ΟΓΑ. Σημειώνεται ότι δε θα μπορεί να επωφεληθεί από οποιαδήποτε δράση που χρηματοδοτείται από το εν λόγω ταμείο φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο δε συνεισφέρει σε αυτό με την καταβολή ετήσιας υποχρεωτικής εισφοράς.

- γ. Ο ΟΓΑ θα καταργηθεί και το προσωπικό του θα μεταφερθεί στο Τμήμα Γεωργίας, στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας με τον ίδιο τρόπο που διενεργήθηκαν οι αντίστοιχες πράξεις στο πλαίσιο της κατάργησης άλλων οργανισμών, όπως το Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων, ο Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας και το Συμβούλιο Ελαιοκομικών Προϊόντων. Οι αρμοδιότητες του ΟΓΑ θα ενταχθούν στο Τμήμα Γεωργίας και όλες οι οικονομικές του υποχρεώσεις, τα περιουσιακά στοιχεία του οργανισμού, καθώς και των Ταμείων Συντάξεως, Προνοίας και Υγείας θα μεταφερθούν στο κράτος.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των νομοσχεδίων ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος υποστήριξε ότι οι πρόνοιές τους αντικατοπτρίζουν τη μέγιστη δυνατή σύγκλιση απόψεων που επιτεύχθηκε ύστερα από ευρεία διαβούλευση με εμπλεκόμενους φορείς και τις αγροτικές οργανώσεις. Σύμφωνα με τον ίδιο υπουργό, η προτεινόμενη μεταρρύθμιση του υφιστάμενου συστήματος γεωργικής ασφάλισης θα συμβάλει μεταξύ άλλων:

1. στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του συστήματος, η οποία θα επιτευχθεί μέσω της μείωσης των διοικητικών εξόδων που προκύπτουν σήμερα από τη λειτουργία του ΟΓΑ, ο οποίος είναι ανεξάρτητος οργανισμός, αλλά και μέσω της αναμενόμενης μείωσης των καθυστερήσεων που παρατηρούνται στην καταβολή των σχετικών ενισχύσεων, και
2. στην ίση μεταχείριση και την αλληλεγγύη μεταξύ των αγροτών, καθώς πλέον όλοι οι αγρότες θα συνεισφέρουν υποχρεωτικά στο υπό ίδρυση Ταμείο Προστασίας και Ασφάλισης της Γεωργικής Παραγωγής και θα λαμβάνουν ενίσχυση για όλους τους κινδύνους, αφού ληφθεί υπόψη η επικινδυνότητα και το ρίσκο της εκάστοτε καλλιέργειας.

Περαιτέρω, ο ίδιος αξιωματούχος επισήμανε ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις παρέχεται η δυνατότητα στους γεωργούς να καταβάλλουν την απαιτούμενη εισφορά τους όχι μόνο απευθείας στο Τμήμα Γεωργίας, αλλά και με αποκοπή της από ενισχύσεις που οφείλονται σε αυτούς από τον ΚΟΑΠ, κατόπιν υποβολής σχετικής υπεύθυνης δήλωσης του γεωργού για τον σκοπό αυτό, ώστε να διευκολυνθεί ο αγροτικός κόσμος και να μειωθεί η σχετική γραφειοκρατία. Συναφώς, ο ίδιος ανέφερε ότι το ύψος της καταβλητέας εισφοράς για κάθε καλλιέργεια έχει καθοριστεί στη βάση στατιστικών δεδομένων και ιστορικού των ζημιών και επισήμανε ότι σε γενικές γραμμές το ύψος των σχετικών εισφορών που θα καταβάλλουν οι γεωργοί στο υπό ίδρυση ταμείο θα είναι πιο χαμηλό από το αντίστοιχο ύψος που κατέβαλλαν στον ΟΓΑ, ενώ το ύψος των ενισχύσεων που θα λαμβάνουν θα είναι στο ίδιο ή υψηλότερο επίπεδο από το αντίστοιχο ύψος της ενίσχυσης που λαμβάνουν σήμερα.

Σε σχέση με την προτεινόμενη μεταφορά του προσωπικού του ΟΓΑ στο Τμήμα Γεωργίας ο εν λόγω υπουργός διευκρίνισε ότι το προσωπικό του οργανισμού θα μεταφερθεί σε νεοσύστατο Τομέα Διαχείρισης Κινδύνου, ο οποίος θα υπάγεται στο Τμήμα Γεωργίας, ώστε να διασφαλιστεί η ευελιξία στη λειτουργία του τομέα αυτού και η δυνατότητα στήριξής του με πρόσθετο προσωπικό από το εν λόγω τμήμα, σε περίπτωση που αυτό θα κριθεί αναγκαίο. Περαιτέρω, όπως υποστήριξε ο ίδιος, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διασφαλίζονται πλήρως τα εργασιακά δικαιώματα των υφιστάμενων υπαλλήλων του ΟΓΑ.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού σε σχέση με τη σκοπούμενη μεταφορά του προσωπικού του ΟΓΑ στο Τμήμα Γεωργίας επισήμανε στην επιτροπή πως στις σχετικές πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου έχουν περιληφθεί οι συνήθεις ρυθμίσεις που προτείνονται σε αντίστοιχες περιπτώσεις μεταφοράς προσωπικού και οι οποίες έχουν συμφωνηθεί με τις συντεχνίες των εργαζομένων του ΟΓΑ. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι οι υπό μεταφορά θέσεις θα είναι σημειωμένες με διπλό σταυρό και δήλωσε ότι ενδεχόμενες ανάγκες για επιπλέον προσωπικό στον νεοσύστατο τομέα θα εξεταστούν σε μεταγενέστερο στάδιο στη βάση των συνολικών αναγκών του Τμήματος Γεωργίας, όταν και εφόσον αυτές προκύψουν.

Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο αναπληρωτής διευθυντής του ΟΓΑ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των νομοσχεδίων επισημαίνοντας ότι η προτεινόμενη μεταρρύθμιση του υφιστάμενου συστήματος γεωργικής ασφάλισης θα έχει πολλαπλά οφέλη για τον αγροτικό κόσμο.

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των νομοσχεδίων και δήλωσε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι συμβατές με το ενωσιακό κεκτημένο που διέπει τις κρατικές ενισχύσεις.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Νέα Αγροτική Κίνηση», «Παναγροτικός Σύνδεσμος» και «Ευραγροτικός» ανέφεραν ότι η προτεινόμενη μεταρρύθμιση του υφιστάμενου συστήματος γεωργικής ασφάλισης θα έχει πολλαπλά οφέλη για τον αγροτικό κόσμο, ωστόσο υπέβαλαν εισηγήσεις αναφορικά με επιμέρους πρόνοιες των νομοσχεδίων που αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τη διασφάλιση ότι το ποσό της κρατικής χορηγίας που θα παρέχεται για ενισχύσεις των γεωργών μέσω των σχεδίων που θα διαχειρίζεται το Τμήμα Γεωργίας, συμπεριλαμβανομένου και του αναθεωρημένου εθνικού πλαισίου, δε θα είναι μειωμένο σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσό που παρέχεται σήμερα.
2. Τη μεταφορά του προσωπικού του ΟΓΑ σε νέο τμήμα του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος με δική του ανεξάρτητη δομή, χωρίς να υπάγεται στο Τμήμα Γεωργίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του προτεινόμενου συστήματος διαχείρισης κινδύνων.
3. Την αύξηση της αναλογίας εκπροσώπησης των αγροτικών οργανώσεων στην Επιτροπή Διαχείρισης του υπό ίδρυση ταμείου, σε σχέση με την αντίστοιχη εκπροσώπηση των κυβερνητικών τμημάτων και φορέων, προκειμένου να ενισχυθεί ο ρόλος των αγροτικών οργανώσεων όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων της εν λόγω επιτροπής που αφορούν ειδικότερα τις επενδύσεις των αποθεματικών του εν λόγω ταμείου.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ εξέφρασε τη σύμφωνη γνώμη του με την προτεινόμενη μεταφορά του προσωπικού του ΟΓΑ στο Τμήμα Γεωργίας, καθώς οι πρόνοιες του σχετικού νομοσχεδίου διασφαλίζουν πλήρως τα εργασιακά δικαιώματα των υφιστάμενων υπαλλήλων του ΟΓΑ.

Ο εκπρόσωπος της ΑΣΔΥΚ συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της προτεινόμενης μεταρρύθμισης, ωστόσο εξέφρασε επιφυλάξεις αναφορικά με τη μεταφορά του προσωπικού του ΟΓΑ όπως αυτή προτείνεται με βάση τις πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου. Συναφώς, ο ίδιος εισηγήθηκε όπως κατά την κένωση/κατάργηση των θέσεων που σημειώνονται με διπλό σταυρό αυτές να αντικαθίστανται με ισάριθμες και αντίστοιχες θέσεις, για να διασφαλιστεί η επαρκής στελέχωση προσωπικού για την ομαλή λειτουργία του προτεινόμενου συστήματος διαχείρισης κινδύνων στη γεωργική παραγωγή.

Σημειώνεται ότι ομάδα από πατατοπαραγωγούς σε σχετική επιστολή της προς την επιτροπή, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2019, εκφράζει τη διαφωνία της με την προτεινόμενη υποχρεωτική καταβολή ετήσιας εισφοράς, καθώς η υποχρέωση αυτή, όπως ισχυρίζονται, παραβιάζει τα δικαιώματά τους και ενδεχομένως να συγκρούεται με τις αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, εισηγούνται όπως γνωματεύσει επί τούτου η ΕΠΑ, απευθυνόμενη στο Τμήμα Γεωργίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου.

Η ΕΠΑ, με σχετική γνωμάτευσή της προς την επιτροπή, ημερομηνίας 15 Απριλίου 2019, μεταξύ άλλων επισημαίνει ότι η προτεινόμενη δημιουργία ταμείου για τη διαχείριση κινδύνων στη γεωργική παραγωγή δε δημιουργεί οποιαδήποτε στρέβλωση στις συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού, σημειώνοντας παράλληλα ότι η εν λόγω παρεχόμενη γνώμη δε δεσμεύει την ΕΠΑ ως προς το περιεχόμενο μεταγενέστερης απόφασής της ούτε επηρεάζει την εγκυρότητα τέτοιας απόφασης.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης των νομοσχεδίων, επιπροσθέτως των πιο πάνω, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ορθότητα από νομικής άποψης της προτεινόμενης κατάργησης μόνο ορισμένων αρμοδιοτήτων του ΟΓΑ και διατήρηση σε ισχύ του νόμου που διέπει τη λειτουργία του οργανισμού, ενώ σε αντίστοιχες περιπτώσεις κατάργησης οργανισμών η εκτελεστική εξουσία προωθούσε νομοσχέδια με σκοπό την κατάργηση των νόμων που διέπουν τη λειτουργία των καταργούμενων οργανισμών.
2. Η πρόνοια που περιλαμβάνεται σε όλα τα υπό συζήτηση νομοσχέδια σύμφωνα με την οποία αυτά, εφόσον ψηφιστούν σε νόμους, θα τεθούν σε ισχύ με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και κατά πόσο η πρόνοια αυτή συνδέεται με τον βαθμό ετοιμότητας των αρμόδιων υπηρεσιών να εφαρμόσουν τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.
3. Η μη συμπερίληψη στα υπό συζήτηση νομοσχέδια προνοιών αντίστοιχων με αυτές που περιλαμβάνονται στο νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του ΟΓΑ οι οποίες προβλέπουν αναλυτικά τις απαιτούμενες διαδικασίες που ακολουθούνται από τον ΟΓΑ και τους γεωργούς στο πλαίσιο της λειτουργίας του υφιστάμενου συστήματος γεωργικής ασφάλισης, περιλαμβανομένης και της διαδικασίας ενστάσεων για πορίσματα εκτιμήσεων. Συναφώς, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την ανησυχία τους για το ενδεχόμενο η έλλειψη τέτοιων ρυθμίσεων να συνιστά αδυναμία του προτεινόμενου νομικού πλαισίου.
4. Η ανάγκη διασαφήνισης των προνοιών που αφορούν την υποχρεωτική καταβολή ετήσιας εισφοράς, ώστε να καθοριστούν με σαφήνεια τα πρόσωπα που υπέχουν την εν λόγω υποχρέωση και οι πηγές από τις οποίες το Τμήμα Γεωργίας θα αντλεί τις αναγκαίες πληροφορίες για σκοπούς εφαρμογής της σχετικής υποχρέωσης.
5. Η παροχή, εναλλακτικά, δυνατότητας στο Τμήμα Γεωργίας, σε περίπτωση άρνησης ή παράλειψης καταβολής της προτεινόμενης υποχρεωτικής ετήσιας εισφοράς, είτε να προβαίνει στη λήψη δικαστικών μέτρων είτε να αποκόπτει το οφειλόμενο ποσό από άλλες ενισχύσεις που δικαιούται ο οφειλέτης γεωργός είτε να συμψηφίζει το εν λόγω ποσό με άλλες οφειλές του κράτους προς αυτόν, συμπεριλαμβανομένων και των οφειλών του ΦΠΑ, προκειμένου να επιταχυνθεί η σχετική διαδικασία και να διευκολυνθεί ο εκάστοτε οφειλέτης γεωργός. Περαιτέρω, την επιτροπή απασχόλησε το ενδεχόμενο παροχής δυνατότητας συμψηφισμού των οφειλόμενων ποσών στον ΟΓΑ με τα ποσά που δικαιούται ο εκάστοτε

οφειλέτης γεωργός από τα σχέδια ενίσχυσης που διαχειρίζεται το Τμήμα Γεωργίας, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η διαδικασία εκκαθάρισης του οργανισμού.

6. Το ποσό της κρατικής χορηγίας το οποίο θα καταβάλλεται στο Ταμείο Προστασίας και Ασφάλισης της Γεωργικής Παραγωγής για εξυπηρέτηση των αναγκών του αναθεωρημένου εθνικού πλαισίου και η ανάγκη να διασφαλιστεί ότι το ύψος του ποσού αυτού θα καθορίζεται τουλάχιστον στο ίδιο επίπεδο με το ποσό της κρατικής χορηγίας που παρέχεται σήμερα για τον ίδιο σκοπό με βάση το υφιστάμενο σύστημα γεωργικής ασφάλισης.
7. Το ενδεχόμενο να παρουσιαστούν δυσκολίες σε σχέση με τη συμμετοχή των αιγοπροβατοτρόφων στο προτεινόμενο σύστημα διαχείρισης κινδύνων στη γεωργική παραγωγή, καθώς πολλοί εξ αυτών δεν κατέχουν τις απαιτούμενες πολεοδομικές άδειες ή άδειες οικοδομής. Ως εκ τούτου, μέλη της επιτροπής ζήτησαν από την εκτελεστική εξουσία να διαβουλευτεί περαιτέρω με τις οργανώσεις των αιγοπροβατοτρόφων, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή συμμετοχή τους στο προτεινόμενο σύστημα διαχείρισης κινδύνων στη γεωργική παραγωγή και να εξασφαλιστεί η σύμφωνη γνώμη τους με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.
8. Η πρόνοια του δεύτερου νομοσχεδίου με βάση την οποία ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος δύναται να τροποποιεί με διάταγμα το παράρτημα του εν λόγω νομοσχεδίου στο οποίο μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται ποσά της ετήσιας εισφοράς ανά δεκάριο για κάθε καλλιέργεια χρήζει επανεξέτασης από την εκτελεστική εξουσία για σκοπούς ασφάλειας δικαίου.
9. Η ανάγκη προσθήκης μεταβατικής ρύθμισης στο δεύτερο νομοσχέδιο, δεδομένου ότι, όπως προβλέπεται σε αυτό, για να δικαιούται οποιοσδήποτε γεωργός να λάβει ενίσχυση από τα σχέδια που διαχειρίζεται το Τμήμα Γεωργίας δυνάμει των προνοιών του, πρέπει να μην έχει προηγούμενες οφειλές στο Ταμείο Προστασίας και Ασφάλισης της Γεωργικής Παραγωγής. Συγκεκριμένα, κρίθηκε αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι για μια μεταβατική περίοδο μέχρι την πλήρη εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου, σε περίπτωση επέλευσης οποιασδήποτε ζημιάς εντός της μεταβατικής περιόδου, θα χορηγείται σχετική ενίσχυση, έστω και αν ο γεωργός δεν έχει καταβάλει την υποχρεωτική ετήσια εισφορά του.

Σχολιάζοντας τις πιο πάνω θέσεις και προβληματισμούς που τέθηκαν από εμπλεκόμενους φορείς και μέλη της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας μεταξύ άλλων ανέφεραν τα ακόλουθα:

1. Η διατήρηση του περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμου σε ισχύ και η κατάργηση μόνο ορισμένων αρμοδιοτήτων του ΟΓΑ, όπως προτείνεται, θεωρήθηκε ως η ενδεδειγμένη νομική ρύθμιση, ώστε να επέλθει ομαλά η εκκαθάριση των εκκρεμοσύνων υποθέσεων του οργανισμού και η οριστική διάλυσή του.
2. Η πρόνοια που περιλαμβάνεται σε όλα τα υπό συζήτηση νομοσχέδια σύμφωνα με την οποία οι προτεινόμενοι νόμοι, αφού ψηφιστούν σε νόμους, τίθενται σε ισχύ με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αποσκοπεί μόνο στην παροχή του ελάχιστου απαιτούμενου χρόνου για διευθέτηση οιαδήποτε τεχνικών θεμάτων και όχι στο να παρασχεθεί περαιτέρω χρόνος, για να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Ως εκ τούτου, το Τμήμα Γεωργίας επιφυλάχθηκε να επανεξετάσει την εν λόγω πρόνοια.
3. Η μη συμπερίληψη στα υπό συζήτηση νομοσχέδια ρυθμίσεων αναφορικά με τις διαδικασίες που θα ακολουθούνται από το Τμήμα Γεωργίας και τους γεωργούς στο πλαίσιο της προτεινόμενης μεταρρύθμισης δε συνιστά αδυναμία του συνολικού προτεινόμενου νομικού πλαισίου, καθώς οι σχετικές διαδικασίες αναφέρονται στις πρόνοιες του κάθε σχεδίου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένου και του αναθεωρημένου εθνικού πλαισίου, τα οποία διαχειρίζεται το Τμήμα Γεωργίας και τα οποία καταρτίζονται στη βάση του σχετικού κανονιστικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, το Τμήμα Γεωργίας επιφυλάχθηκε να επανεξετάσει το υπό αναφορά ζήτημα, προκειμένου να καλυφθούν κενά που ενδεχομένως να υπάρχουν στο προτεινόμενο νομικό πλαίσιο.
4. Η υποχρέωση καταβολής ετήσιας εισφοράς στο ειδικό ταμείο θα βαρύνει κάθε πρόσωπο που διαχειρίζεται γεωργική εκμετάλλευση, είτε είναι ιδιοκτήτης είτε κάτοχος της εν λόγω εκμετάλλευσης, και τα σχετικά δεδομένα θα αντλούνται από τον ΚΟΑΠ, το Μητρώο Αγροτών, καθώς και από οποιαδήποτε βάση δεδομένων έχει στη διάθεσή του το Τμήμα Γεωργίας.
5. Η δυνατότητα έκδοσης διαταγμάτων για την τροποποίηση ή αντικατάσταση του παραρτήματος που περιλαμβάνεται στο δεύτερο νομοσχέδιο παρέχεται στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για σκοπούς ευελιξίας και επίσπευσης των σχετικών διαδικασιών. Ωστόσο, το Τμήμα Γεωργίας επιφυλάχθηκε να επανεξετάσει την εν λόγω πρόνοια.
6. Το Τμήμα Γεωργίας προχώρησε σε εκ νέου διαβούλευση με τις οργανώσεις των αιγοπροβατοτρόφων και ενημέρωσε σχετικά την επιτροπή για τις πιο κάτω αποφάσεις, οι οποίες έτυχαν της σύμφωνης γνώμης των εν λόγω οργανώσεων:
  - α. Λήψη όλων των απαιτούμενων μέτρων για διασφάλιση της ομαλής συμμετοχής των αιγοπροβατοτρόφων στο προτεινόμενο σύστημα διαχείρισης κινδύνων στη γεωργική παραγωγή.

β. Μείωση της ετήσιας εισφοράς για τους αιγοπροβατοτρόφους από €0,80 κατά κεφαλή στα €0,40.

Το Τμήμα Γεωργίας, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω και διαπιστώνοντας κενά και ασάφειες στις πρόνοιες των υπό εξέταση νομοσχεδίων, κατέθεσε αναθεωρημένα κείμενα των εν λόγω νομοσχεδίων με τη σύμφωνη γνώμη της Νομικής Υπηρεσίας.

Ειδικότερα, στο αναθεωρημένο κείμενο του πρώτου νομοσχεδίου μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται επιμέρους τροποποιήσεις όσον αφορά τη μεταφορά θέσεων, ώστε να προσαρμοστούν οι σχετικές πρόνοιές του με τα υφιστάμενα δεδομένα, καθώς και τροποποίηση της πρόνοιάς του που αφορά την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, ώστε, εφόσον ψηφιστεί σε νόμο, να τεθεί σε ισχύ δεκαπέντε ημέρες μετά την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Στο αναθεωρημένο κείμενο του δεύτερου νομοσχεδίου περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία διασφαλίζεται ότι το ποσό της κρατικής χορηγίας το οποίο θα εισπράττεται από το Ταμείο Προστασίας και Ασφάλισης της Γεωργικής Παραγωγής για εξυπηρέτηση των αναγκών του αναθεωρημένου εθνικού πλαισίου θα καθορίζεται τουλάχιστον στο ίδιο επίπεδο με το συνολικό ποσό που αναμένεται να εισπραχθεί από την καταβολή της ετήσιας εισφοράς.
2. Προσθήκη ερμηνείας του όρου «γεωργική εκμετάλλευση» και τροποποίηση σχετικών προνοιών του εν λόγω νομοσχεδίου, ώστε να διασαφηνιστεί το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης υποχρέωσης για καταβολή ετήσιας εισφοράς.
3. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία διασαφηνίζεται ότι το Τμήμα Γεωργίας στο πλαίσιο άσκησης των δυνάμει του εν λόγω νομοσχεδίου αρμοδιοτήτων του λαμβάνει υπόψη και οποιεσδήποτε ενστάσεις υποβάλλονται βάσει των προνοιών του εκάστοτε σχεδίου ενίσχυσης.
4. Παροχή δυνατότητας, μόνο για το έτος 2019, υποβολής της προβλεπόμενης δήλωσης καλλιέργειας ή υπεύθυνης δήλωσης για αποκοπή της ετήσιας εισφοράς από τον ΚΟΑΠ, καθώς και καταβολής της ετήσιας εισφοράς μετά την επέλευση οποιασδήποτε ζημιάς εντός του εν λόγω έτους, αλλά πριν από την καταβολή οποιασδήποτε ενίσχυσης.
5. Παροχή, εναλλακτικά, δυνατότητας στο Τμήμα Γεωργίας, σε περίπτωση άρνησης ή παράλειψης καταβολής του συνόλου ή μέρους της υποχρεωτικής ετήσιας εισφοράς, είτε να προβαίνει στη λήψη δικαστικών μέτρων είτε να αποκόπτει το οφειλόμενο ποσό από άλλες ενισχύσεις που δικαιούται ο οφειλέτης γεωργός είτε να συμψηφίζει το εν λόγω ποσό με άλλες οφειλές του κράτους προς αυτόν, συμπεριλαμβανομένων και των οφειλών του ΦΠΑ.
6. Τροποποίηση της πρόνοιάς του που αφορά την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, ώστε, εφόσον ψηφιστεί σε νόμο, να τεθεί σε ισχύ δεκαπέντε ημέρες μετά την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
7. Μείωση της ετήσιας εισφοράς για τους αιγοπροβατοτρόφους από €0,80 κατά κεφαλή στα €0,40.

Στο αναθεωρημένο κείμενο του τρίτου νομοσχεδίου περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Παροχή δυνατότητας αποκοπής οφειλόμενων ποσών στον ΟΓΑ από οποιοδήποτε ποσό ενίσχυσης δικαιούται ο εκάστοτε οφειλέτης γεωργός βάσει των σχεδίων που διαχειρίζεται το Τμήμα Γεωργίας, δυνάμει των προνοιών του δεύτερου νομοσχεδίου.
2. Τροποποίηση της πρόνοιάς του που αφορά την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, ώστε, εφόσον ψηφιστεί σε νόμο, να τεθεί σε ισχύ δεκαπέντε ημέρες μετά την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των αναθεωρημένων κειμένων των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που το πρώτο και το δεύτερο νομοσχέδιο ψηφιστούν σε νόμους, ο τίτλος αυτών θα αναφέρεται ως «Ο περί Μεταφοράς του Προσωπικού του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμος του 2019» και «Ο περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή και Συναφή Θέματα Νόμος του 2019», αντίστοιχα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί της Μεταφοράς του Προσωπικού του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμος του 2019.
2. Ο περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή Νόμος του 2019.
3. Ο περί Γεωργικής Ασφάλισης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η υπευθυνότητά μας, η ευθύνη και το χρέος μας απέναντι στους αγρότες επιβάλλει να ζητήσουμε αναβολή. Έχει κατατεθεί μία τροπολογία της τελευταίας στιγμής από τον Δημοκρατικό Συναγερμό, η οποία περιλαμβάνει μείωση της εισφοράς των αγροτών στο ταμείο κατά 10%. Μία εξέλιξη που επηρεάζει άμεσα και συνδέεται με τη βιωσιμότητα του ταμείου. Δεν παίζουμε με αυτά τα ζητήματα, κύριε Πρόεδρε, ούτε χωρούν λαϊκισμοί σε αυτά τα θέματα, γι' αυτό εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να αναβληθούν τα ζητήματα, να πάμε πίσω στην επιτροπή, να συζητήσουμε όλες τις παραμέτρους, να ακούσουμε τις θέσεις της κυβέρνησης, του αρμόδιου υπουργείου, οι οποίοι ήταν πολύ συγκεκριμένοι πάνω σε αυτό το ζήτημα, ή να ελέγξουμε και τη δυνατότητα αντί για 10% μείωση αυτής της εισφοράς να πάμε στο 15% ή στο 20%. Φυσικά, πρέπει να γνωρίζουμε όλοι ότι αντίστοιχη μείωση εισφοράς θα είναι και από το κράτος στο συγκεκριμένο ταμείο. Οπότε, κύριε Πρόεδρε, ζητούμε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον της αναβολής;

Ποιος θέλει να μιλήσει εναντίον της αναβολής;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Σε τούτο το θέμα δε θέλουμε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θέλετε.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Βεβαίως, δε θέλουμε. Εμείς θέλουμε να προχωρήσει, να συζητηθεί, έχει εξαντληθεί η συζήτηση, έχει συμφωνηθεί, δε βλέπουμε τον λόγο. Είναι μια μικρή τροπολογία υπέρ των γεωργών, τελεία και παύλα. Γιατί αναβολή; Συζητείται εδώ και ενάμιση χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, κύριε Κουλλά.

Να γίνει ψηφοφορία για το ποιοι θέλουν...

Ναι, κύριε Γιωργάλλα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η συζήτηση έχει εξαντληθεί, βεβαίως έχει εξαντληθεί η συζήτηση, γι' αυτό ήρθε στην ολομέλεια. Απλώς ψες ήρθε αυτή η τροπολογία, την οποία εμείς την υποστηρίζουμε -και το ΑΚΕΛ την υποστηρίζει- και λέμε γιατί να μην είναι 10%, να είναι 15%, να είναι 20%; Απλά, στην προσπάθειά μας να ενημερωθούμε από το υπουργείο αν είχαν γνώση της συγκεκριμένης τροπολογίας... Διότι είναι σημαντικό, μιλούμε για μείωση των εισφορών των αγροτών. Άρα, την ίδια ώρα θα μειωθεί η συνεισφορά του κράτους και την ίδια ώρα πάμε σε μικρότερο ταμείο. Άρα, όλα αυτά επηρεάζουν τη βιωσιμότητα; Εγώ είμαι υπέρ της τροπολογίας και αντί 10% να πάει στο 15% και στο 20%, που είπε ο κ. Καυκαλιάς, αλλά δεν ξέρουμε τη θέση του υπουργείου, που είναι η αρμόδια αρχή που έφερε αυτό το νομοσχέδιο, αν αυτό το πράγμα είναι προς όφελος του ταμείου ή αν τελικά πάμε να ψηφίσουμε κάτι το οποίο δε θα λειτουργήσει και θα έρθουμε εκ των υστέρων να κάνουμε... Αυτό είναι και υποστηρίζω το θέμα της αναβολής, έστω και για την πρώτη επόμενη ολομέλεια, να μας διευκρινίσει το υπουργείο αυτά τα ερωτήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για την αναβολή ή μη έχει κάποιον άλλο που θέλει να μιλήσει; Επί της αναβολής.

Ο κ. Ορφανίδης.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς τασσόμαστε υπέρ της συζήτησης, άλλωστε, εάν υπάρχει οτιδήποτε το οποίο θα προκύψει επιπρόσθετο, εδώ είμαστε και μπορούμε να το δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι για την αναβολή που θέλεις να μιλήσεις, κύριε Κουλλά;
ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Να ψηφίσουμε για την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίπλαρος για την αναβολή;

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Για την ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για την ουσία.

Θα το κάμουμε ηλεκτρονικά...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ηλεκτρονικά, κύριε Πρόεδρε, προχωρούμε. Είναι έτοιμο το σύστημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά θα πρέπει να έρθει ο κ. Κώστα, για να μπορεί να ψηφίσει. Και ο κ. Κουλίας να κάτσει στη θέση του και ο κ. Βότσης και ο κ. Κώστα.

Ψηφίστε για την πρόταση αναβολής.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι δύο ψήφοι υπέρ και είκοσι πέντε εναντίον της αναβολής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πώς αλλάζετε έτσι; Είναι πράγματι άξιον απορίας!

Ψηφίστε διά χειρός.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, επιβεβαιώνεται και ηλεκτρονικά ακριβώς.

Με είκοσι έξι ψήφους εναντίον, είκοσι μία ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η αναβολή απορρίπτεται.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το κυβερνών κόμμα έχει τη βεβαιότητα ότι μπορούμε να είμαστε γενναιόδωροι προς τους αγρότες μας, κάτι ξέρει περισσότερο από εμάς αντιλαμβάνομαι. Έστω και αν δεν ετέθηκε την ώρα που έπρεπε το ζήτημα -στη συζήτηση κατά τη διάρκεια των σχετικών συνεδριάσεων της επιτροπής- εμείς θέλουμε να εισηγηθούμε προφορική τροπολογία για 20% μείωση του ποσοστού, για να είμαστε ακόμα περισσότερο γενναιόδωροι.

Αν το κυβερνών κόμμα ενεργεί με τον τρόπο που ενεργεί, νομίζω ότι εμείς μπορούμε να ενεργήσουμε ακόμη καλύτερα σε αυτή την κατεύθυνση και θέλουμε να τοποθετηθεί η ολομέλεια. Στο 20% η μείωση και, αν μπορεί, να πάει και 40% και 50%, όσο θέλουν οι κυβερνώντες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το καταργήσουμε παντελώς!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κοιτάξετε, να διαλύσουμε την ασφάλιση, κύριε Πρόεδρε, επειδή διαλύουμε τον ΟΓΑ, να διαλύσουμε συνολικά την ασφάλιση των γεωργών, μπορούμε εύκολα να το κάμουμε, κάποιος δε θα έχουν κανένα πρόβλημα είμαι σίγουρος. Λοιπόν, κανένα πρόβλημα δε θα έχουν, η διάλυση εν' καλή δουλειά στα σιέρκα τους, 20%, προφορική τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δεχτώ την προφορική, επειδή είναι η τελευταία μέρα και έτσι έχουμε κάμει με όλα, όπως δεχθήκαμε και εκείνη του Δημοκρατικού Συναγερμού εψές. Θα δεχτώ και θα ψηφίσετε.

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Εμείς λέμε, κύριε Πρόεδρε, πολύ απλά, ότι βεβαίως μας ενδιαφέρει η βιωσιμότητα του ταμείου, μια μικρή αποκοπή δε θα επηρεάσει, αυτό μπορούμε να το διασφαλίσουμε, από εκεί και πέρα, όντως, αν είναι η αγωνία όλων η βιωσιμότητα του ταμείου, ό,τι πιστεύει ο καθένας ας ψηφίσει. Εμείς βεβαιώνουμε ότι το 10% θα είναι υπέρ των γεωργών. Δεν μπορούμε να πούμε τίποτε άλλο από εκεί και πέρα.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Στη βάση ποιας μελέτης, κύριε Κουλλά;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Αυτής που εκάμαμε τες τελευταίες μέρες.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Καταθέστε την.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίπλαρος.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα μπω...

Δε θα αναφερθώ καθόλου, συνάδελφοι, στην τροπολογία, αν είναι 10%, αν είναι 20%, αν είναι 50%. Θα πω ότι είναι ιστορική μέρα σήμερα για τους αγρότες, μια ιστορική μέρα, γιατί ακριβώς δε θα έχουμε αυτά τα προβλήματα τα οποία είχαμε τα τελευταία χρόνια, να αποζημιώνονται οι αγρότες μας στη μισή τιμή της ζημιάς που έχουν υποστεί μετά από πέντε και έξι χρόνια. Και έχουμε καταλήξει εδώ και θα πρέπει να πιστώσουμε το Υπουργείο Γεωργίας, μέσα από τον διάλογο με τις αγροτικές οργανώσεις, με τους ίδιους τους παραγωγούς μας και με τους εργαζόμενους στον ΟΓΑ, για ένα σχέδιο με το οποίο συμφωνούν όλοι. Και επέδειξε και το προσωπικό του ΟΓΑ και η διεύθυνσή του μια, αν θέλετε, πρωτόγνωρη υπευθυνότητα, ούτως ώστε να αλλάξουμε όλο το σχήμα και επιτέλους όλοι όσοι θέλουν να ασφαλίζουν την παραγωγή τους να την ασφαλίζουν και να αποζημιώνονται.

Και εκτός από την τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να πούμε σε όλους τους συναδέλφους, επειδή μας ακούνε, το εξής: Ότι αυτά τα χρήματα τα οποία θα δίνουν για την ασφάλειά τους οι γεωργοί μας θα είναι πολύ πιο λίγα απ' αυτά που έδιναν τότε για τον ΟΓΑ και που δεν έπαιρναν όσα έπρεπε να παίρνουν και τα έπαιρναν και καθυστερημένα.

Άρα, χαιρετίζουμε τη στάση του Υπουργείου Γεωργίας και του ίδιου του υπουργού γι' αυτό τον διάλογο τον οποίο έχει πετύχει, να υπάρχει συναίνεση απόψεων και να είμαστε σήμερα στην ευχάριστη θέση να ψηφίζουμε το εν λόγω νομοσχέδιο, και ευελπιστούμε ότι θα ακολουθήσουν και άλλα. Και δίνουμε, αν θέλετε, μία ώθηση στο να γραφτούν περισσότεροι γεωργοί μας στο Μητρώο Αγροτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω μια απλή ερώτηση, για να ξέρω τι θα ψηφίσω, τι εν' το σωστό. Πόσα είναι τα εκατομμύρια που θα αποφέρει ως μείωση του κεφαλαίου του ταμείου το 10%, για να είμαι σίγουρος ότι είναι βιώσιμο; Να ξέρουμε τι θα ψηφίσουμε. Θα μειωθεί κατά €5 εκατομ., €20 εκατομ., €100.000, €0,5 εκατομ., €1 εκατομ.;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιον περιμένετε να σας απαντήσει; Είναι ρητορικά που ρωτάτε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, αυτοί που έφεραν πρόταση, εάν όντως όλοι λέμε ότι ενδιαφερόμαστε να είναι βιώσιμο το ταμείο, για να μπορούν να αποζημιώνονται οι αγρότες, φαντάζομαι έγινε κάποια μελέτη. Να ξέρουμε πόσα θα μειωθεί το ταμείο και αν θα είναι εύρωστο ή όχι. Ε, αυτό τον αριθμό θέλω να ξέρω και να ξέρω αν θα ψηφίσω υπέρ της μιας τροπολογίας ή της άλλης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Από το βήμα, κύριε Πρόεδρε.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ονούφριο Κουλλά)

Βέβαια, εφ' όλης, και της τροπολογίας και θέμα αρχής και όλα!

Αν δεν είχαμε αυτή την παράσταση που παίχτηκε την τελευταία στιγμή, κύριε Πρόεδρε, όντως θα μπορούσαμε να μιλήσουμε και να νιώθαμε όλοι πιο άνετα και να κάναμε αναφορά σε μια πολύ σημαντική μέρα για τα γεωργικά πράγματα του τόπου, αλλά φαίνεται ότι με τον Δημοκρατικό Συναγερμό δεν έχει τελειωμό η διαδικασία των ανατολίτικων παζαριών. Και αυτή είναι η πραγματικότητα. Εκείνο που θέλω να σημειώσω είναι ότι ο θεσμός της γεωργικής ασφάλισης και ειδικά ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης αποτέλεσαν τις τελευταίες δεκαετίες ισχυρό στήριγμα για τους αγρότες.

Όστόσο, προτού τοποθετηθώ επί των νομοσχεδίων, θεωρώ χρήσιμο να αναφερθούμε συνοπτικά στο πώς φτάσαμε στα νομοσχέδια που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας. Αναφέρομαι συγκεκριμένα στην επί μια πενταετία παρελκυστική στάση της κυβέρνησης, η οποία με τις προτάσεις και εισηγήσεις της ουσιαστικά διέλυε τον θεσμό της γεωργικής ασφάλισης. Οι προτάσεις της κυβέρνησης μέχρι και λίγο πριν από τις προεδρικές εκλογές συνοψίζονταν στην κατάργηση του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης, την κατάργηση της υποχρεωτικής συμμετοχής και μετατροπή της σε εθελοντική, τον τερματισμό της συνεισφοράς του κράτους -όπως ίσχυε για δεκαετίες το σύστημα του ΟΓΑ- και την είσοδο στη γεωργική ασφάλιση των ιδιωτικών -αν είναι ποτέ δυνατό!- ασφαλιστικών εταιρειών.

Τα πιο πάνω συνιστούσαν κατάρρευση με μαθηματική ακρίβεια της γεωργικής ασφάλισης, με ανυπολόγιστες συνέπειες για την αγροτική οικονομία του τόπου. Η αντίδραση και του δικού μου κόμματος, αλλά και άλλων κομμάτων και του αγροτικού κινήματος ανέτρεψαν τον πιο πάνω σχεδιασμό και υποχρέωσαν την κυβέρνηση σε στροφή ως προς τη φιλοσοφία και το περιεχόμενο του νέου συστήματος αντιστάθμισης κινδύνων στη γεωργική παραγωγή.

Το πακέτο των νομοσχεδίων που έχουμε ενώπιόν μας έχει αρκετές ομοιότητες σε σχέση με τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, βελτιώνει, αλλά υπάρχουν και κάποιες αδυναμίες. Καταρχάς, η διατήρηση της υποχρεωτικής συμμετοχής όλων των παραγωγών στο νέο ταμείο, η εφαρμογή του νέου συστήματος από έναν και μόνο κρατικό φορέα και η ισόποση τουλάχιστον συνεισφορά του κράτους στο νέο ταμείο, στοιχεία που κληρονομούνται από το σχέδιο του ΟΓΑ, αποτελούν καθοριστικούς πυλώνες και συστατικά για την οικοδόμηση ενός βιώσιμου συστήματος αντιστάθμισης κινδύνων στη γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή.

Σημαντική βελτίωση σε σχέση με τον ΟΓΑ αποτελεί και η κάλυψη πλέον του συνόλου της παραγωγής και των κινδύνων. Μειονέκτημα του νέου συστήματος, σε σχέση με ό,τι εφαρμοζόταν στον ΟΓΑ, είναι ότι ο υπολογισμός της ενίσχυσης, τα κατώτατα όρια ζημιών, οι διαδικασίες των εκτιμήσεων και γενικά οι λεπτομερείς διαδικασίες, καθώς και οι καλυπτόμενοι κίνδυνοι δεν περιλαμβάνονται πλέον σε νομοθεσία αλλά στο εθνικό πλαίσιο, το οποίο είναι επταετές, ετοιμάζεται από τα κράτη μέλη κατόπιν κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εγκρίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Κύριε Πρόεδρε,

Κλείνοντας, η κυβέρνηση ζήτησε και από ό,τι φαίνεται θα πάρει ένα σημαντικό εργαλείο για τη διαχείριση κινδύνων στη γεωργική παραγωγή. Επιβάλλεται να επιδείξει την αναγκαία πολιτική βούληση, ούτως ώστε αυτό το εργαλείο που παίρνει στα χέρια της να λειτουργήσει υπέρ των αγροτών. Εμείς θα ελέγχουμε την πορεία των πραγμάτων όπως αυτή καθορίζεται στο νέο πλαίσιο και αναλόγως θα επανέλθουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι για την τροπολογία που θέλω να πω δύο πράγματα. Τωρά ή στο τέλος;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τωρά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πάρα πολύ σύντομα. Υπάρχει ένας ορισμός μέσα στο νομοσχέδιο, που αναφέρεται στις αγροτικές οργανώσεις ονομαστικά, αναφέρει ονομαστικά τις πέντε αγροτικές οργανώσεις. Εμείς θεωρούμε ότι είναι πιο σωστό να αναφέρεται γενικά, διότι μπορεί κάποια οργάνωση καινούρια να προστεθεί, μπορεί κάποια οργάνωση να αφαιρεθεί. Να γίνει «οι οργανώσεις οι οποίες είναι αναγνωρισμένες από το Υπουργείο Γεωργίας σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου».

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι όντως μια σημαντική αλλαγή και θα συμφωνήσω με τον συνάδελφο τον Ευθύμιο τον Δίπλαρο. Τώρα το τι θα γεννήσει αυτή η αλλαγή να το αφήσουμε να δούμε, όταν θα εφαρμοστεί το νέο σύστημα, διότι μιλάμε για ένα καινούριο περιβάλλον και ένα καινούριο μοντέλο, με μεταφορά του προσωπικού, δημιουργία υπηρεσίας στο Υπουργείο Γεωργίας, σημαντικές αλλαγές, οι οποίες αλλάζουν και τη φιλοσοφία που υπήρχε μέχρι σήμερα. Γι' αυτό θα δείτε ότι από τα νομοσχέδια απουσιάζει ο όρος «ασφάλιση», διότι η προσέγγιση πλέον είναι η διαχείριση των κινδύνων. Εύχομαι και ελπίζω κάποια στιγμή να είναι και προληπτικά η διαχείριση αυτή που θα γίνεται, για να προλαβαίνουμε τις καταστροφές.

Όμως θα επανέλθω σε αυτό το οποίο έφερε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, οι συνάδελφοι -καλόπιστα, έντζει λέω- θέλοντας να ελαφρύνουν τα βάρη προς τους γεωργούς, αλλά θα έπρεπε την ώρα που εγίνετο η συζήτηση να εδηλώνετο αυτή η πρόθεση, τουλάχιστον να παίρναμε απαντήσεις από τους αρμόδιους, ότι πάμε να κάμουμε κάτι το οποίο δε θα επηρεάσει τη γενικότερη φιλοσοφία.

Παρ' όλα αυτά, εμείς θα ψηφίσουμε και τις δύο τροπολογίες, εφόσον ανοίξαμε τον κύκλο των μειώσεων, και, όποια περάσει, θα είναι καλή για τους αγρότες μας. Το θέμα είναι ότι δεν απαντάται ένα βασικό ερώτημα: Η νομοθεσία προβλέπει ότι το κράτος θα συνεισφέρει το άλλο μισό, το άλλο πενήντα τοις εκατό στο ύψος των εισφορών, άρα πάμε σε συνεισφορά του κράτους που θα είναι μειωμένη. Όλα αυτά, τα οποία, υποθέτω, τα είχε μελετήσει το Υπουργείο Γεωργίας, όταν έκαμε το ύψος των εισφορών εκείνων -θα έκαμε μια αναλογιστική μελέτη- είναι κάποια ερωτήματα τα οποία υπάρχουν. Εφόσον δε δόθηκε η δυνατότητα, για να απαντηθούν, τότε θα πάμε στο άγνωστο με βάρκα την ελπίδα και ο καθένας αναλαμβάνει τις ευθύνες του!

Εμείς θα ψηφίσουμε όλα τα νομοθετήματα και θα ψηφίσουμε και τις τροπολογίες για μείωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι, είναι μια σημαντική μεταρρύθμιση που διορθώνει τις στρεβλώσεις του παρελθόντος. Όσον αφορά την τροπολογία, πρώτα απ' όλα να πω ότι προσυπογράφεται...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Όσον αφορά, λέω, την τροπολογία, να πω ότι προσυπογράφεται, όχι μόνο από τον Δημοκρατικό Συναγερμό, αλλά και από το Δημοκρατικό Κόμμα και την ΕΔΕΚ. Αυτό το οποίο θέλουμε εμείς να πούμε -και χρειάστηκε να κάμουμε κάποιες διαβουλεύσεις, για να φέρουμε αυτή την τροπολογία- με πολύ απλά λόγια είναι προς το κενό, αντί να είναι για παράδειγμα, επειδή ρώτησε και ο κ. Λιλλήκας, €5 εκατομ. με €5 εκατομ., θα είναι €4,5 εκατομ. με €5,5 εκατομ. Χρειάστηκε να κάμουμε κάποια διαβούλευση για αυτό το πράγμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι εννοείτε €4,5 εκατομ. με €5,5 εκατομ.;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, εννοώ ότι δε θα προκύψει κενό για €0,5 εκατομ....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ό,τι μειωθεί από τους γεωργούς θα προστεθεί από την κυβέρνηση;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Μάλιστα, εμείς αυτό θέλουμε να διασφαλίσουμε. Δεν μπορούμε να το βάλουμε στη νομοθεσία προφανώς, γιατί θα ήταν αντισυνταγματικό. Ο σκοπός είναι αυτός. Απ' εκεί και πέρα, ναι, θα μιλάμε για έλλειμμα και θα

είναι εις βάρος των γεωργών. Αυτό προσπάθησα να εξηγήσω από την αρχή. Νομίζω ότι έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση, ευχαριστώ πολύ. Αυτό ήθελα να πω, για να είναι ξεκάθαρο σε όλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάμε... Να αναφερθεί από τη γραμματεία η τροπολογία των Οικολόγων για το υπ' αριθμόν 25 θέμα, έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι τροπολογίες είναι στο υπ' αριθμόν 26, κύριε Πρόεδρε. Στο υπ' αριθμόν 25 δεν έχουμε τροπολογίες. Άρα, πάμε στην ψήφιση του υπ' αριθμόν 25 θέματος, δεύτερη ανάγνωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 25 δεν έχει τροπολογίες, έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Μεταφορά των αρμοδιοτήτων και των λειτουργιών του Οργανισμού. Άρθρο 3.

Μεταφορά προσωπικού και θέσεων του Οργανισμού. Άρθρο 4.

Δικαίωμα υπαλλήλου να αρνηθεί τη μεταφορά και σχετικές διευθετήσεις. Άρθρο 5.

Όροι υπηρεσίας και δικαιώματα των υπαλλήλων. Άρθρο 6.

Εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες και βάσεις αγωγής. Άρθρο 7.

Παύση αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου. Άρθρο 8.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 9.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε σας ακούω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μετά οι τροπολογίες.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Είμαστε στο υπ' αριθμόν 25, δεν υπάρχουν τροπολογίες. Στο υπ' αριθμόν 26 θέμα θα τις διαβάσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχουν τροπολογίες στο υπ' αριθμόν 25.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα, ψηφίζουμε για το υπ' αριθμόν 25 θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα του υπ' αριθμόν 25 θέματος, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 9 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 25 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Μεταφοράς του Προσωπικού του Οργανισμού Γεωργικής Ασφαλίσεως στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Στο υπ' αριθμόν 26 θέμα υπάρχουν ποιες τροπολογίες;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η πρώτη προτεινόμενη τροπολογία από τους βουλευτές κ. Ευθύμιο Δίπλαρο, Δημήτρη Δημητρίου, Ονούφριο Κουλλά και Κυριάκο Χατζηγιάννη από τον Δημοκρατικό Συναγερμό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Θα πρέπει να μπει πρώτα η τροπολογία του ΑΚΕΛ. Πρώτα η τροπολογία του ΑΚΕΛ...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Συγγνώμη; Πού είναι υποτροπολογία;

Τι είναι, κύριε Λουκαΐδη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Θέλω να εισηγηθώ, έστω και την υστάτη, να αποσυρθούν και οι δύο σχετικές τροπολογίες και να επανέλθουμε τον Σεπτέμβρη, μετά που θα συζητήσουμε με το Υπουργείο Γεωργίας και τις αγροτικές οργανώσεις, για να διαπιστώσουμε τις πραγματικές αντοχές και δυνατότητες του ταμείου, να σκεφτούμε το όφελος και το συμφέρον των αγροτών, όχι στη βάση του λαϊκισμού...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει έτσι πρόθεση, κύριε Λουκαΐδη! Εντάξει, κάνετε την...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επιτρέψτε μου να καταθέσω την πρότασή μου, για να αισθανόμαστε εμείς υπεύθυνοι, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ολοκληρώστε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...και να λάβουμε τις σχετικές αποφάσεις, αφού έχουμε τα σχετικά τεκμήρια μπροστά μας και τις απόψεις και των αγροτικών οργανώσεων, επί της οποίας μεγαλύτερης δυνατής μείωσης μπορεί να υπάρξει και άρα να επωφεληθούν όσο το δυνατόν περισσότερο οι αγρότες, χωρίς από την άλλη να διακινδυνεύουν να χάσουν την τόσο πολύτιμη για εκείνους ασφάλιση της παραγωγής τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίπλαρος.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς οι ανεύθυνοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε, ξεκίνησε η ψηφοφορία τζιαι κακώς το κάμνω, αλλά ολοκληρώστε εσείς.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Καταρχάς, έχει ξεκινήσει η διαδικασία, αλλά πέραν αυτού...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπράβο, να το πείτε τούτο τζιαι τελειώνουμε.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

...ψηφίζουμε για μείωση 10% και στην πορεία, αν χρειαστεί να γίνει 20%, να το δούμε στην επιτροπή Γεωργίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ωραία. Έθθα κάμουμεν άλλη συζήτηση.

Διαβάστε την τροπολογία. Πώς είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θα είναι ακριβώς η ίδια διαμορφωμένη, αντιλαμβάνομαι, του ΑΚΕΛ, αλλά αντί μείωση 10%, θα είναι 20%.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτήν του Συναγερμού, του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ να διαβάσετε τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Ευθύμιου Δίπλαρου, Δημήτρη Δημητρίου, Ονούφριου Κουλλά και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Χρίστου Ορφανίδη και Χαράλαμπου Πιττοκοπίτη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για το νομοσχέδιο «Ο περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή και Συναφή Θέματα Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Παραρτήματος του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε, όπου απαντά στο κείμενο αυτού το ύψος της ετήσιας εισφοράς, αυτό να μειωθεί οριζόντια για κάθε κατηγορία καλλιέργειας κατά 10%.

Σημειώσεις:

Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται να μειωθεί κατά 10% το ύψος της υποχρεωτικής ετήσιας εισφοράς για τη διαχείριση κινδύνων στη γεωργική παραγωγή που επιβάλλεται στους διαχειριστές γεωργικών εκμεταλλεύσεων και το οποίο καθορίζεται με βάση την πρωτογενή γεωργική παραγωγή για κάθε κατηγορία καλλιέργειας ξεχωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η υποτροπολογία του ΑΚΕΛ στην πιο πάνω τροπολογία, αλλάζει μόνο το ποσοστό μείωσης, το 10% γίνεται 20%. Ψηφίζουμε πρώτα την υποτροπολογία του ΑΚΕΛ.

Παρακαλώ, ψηφίστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Δεκαεφτά ψήφοι υπέρ και είκοσι πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους εναντίον και δεκαεφτά ψήφους υπέρ, απορρίπτεται η τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Τώρα μπαίνει σε ψηφοφορία η τροπολογία, όπως εξηγήθηκε προηγουμένως.

Ψηφίστε, παρακαλώ. Για 10% μείωση.

Ανακοινώστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ, πέντε εναντίον και δύο άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και δύο αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Τώρα πάμε στην επόμενη τροπολογία, που είναι του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Διαβάστε την, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Ευθύμιου Δίπλαρου, Δημήτρη Δημητρίου, Ονούφριου Κουλλά και Κυριάκου Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή και Συναφή Θέματα Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 3 του πιο πάνω νομοσχεδίου με την προσθήκη αμέσως μετά το εδάφιο (5) αυτού του ακόλουθου νέου εδαφίου (6):

«(6) Τηρουμένων των προνοιών που περιλαμβάνει έκαστο σχέδιο, στο πλαίσιο διενέργειας εκτίμησης ζημιών ο εκτιμητής, με την ολοκλήρωση της πρώτης επίσκεψής του στον χώρο της πληγείσας γεωργικής εκμετάλλευσης, παραδίδει αντίγραφο της εκτίμησης/αξιολόγησής του στον επηρεαζόμενο διαχειριστή γεωργικής εκμετάλλευσης.»

Σημείωση:

Η προτεινόμενη τροπολογία αποσκοπεί στην ενημέρωση του διαχειριστή πληγείσας γεωργικής εκμετάλλευσης για το περιεχόμενο της διενεργηθείσας εκτίμησης ζημιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Άλλη τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για την τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού για το υπ' αριθμόν 26 θέμα.

Ψηφίστε και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, εννέα εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, εννέα εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Και τώρα πάμε στην τέταρτη τροπολογία ουσιαστικά, που είναι των Οικολόγων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και Γιώργου Περγίδη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή και Συναφή Θέματα Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του πιο πάνω νομοσχεδίου με την αντικατάσταση του ορισμού του όρου «Αγροτικές Οργανώσεις» με τον ακόλουθο ορισμό:

«“Αγροτικές Οργανώσεις” σημαίνει τις αγροτικές οργανώσεις που έτυχαν αναγνώρισης από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος σύμφωνα με τις εκάστοτε αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.»

Σημείωση:

Η προτεινόμενη τροπολογία αποσκοπεί στην ορθότερη ερμηνεία των αγροτικών οργανώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες. Εφτά ψήφοι υπέρ, τριάντα επτά ψήφοι εναντίον και ένας δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με εφτά ψήφους υπέρ και τριάντα επτά εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 26 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.
Σχέδιο διαχείρισης κινδύνων. Άρθρο 3.
Ίδρυση Ταμείου. Άρθρο 4.
Λογαριασμοί του Ταμείου. Άρθρο 5.
Προϋπολογισμός του Ταμείου. Άρθρο 6.
Ετήσια εισφορά. Άρθρο 7.
Επιτροπή Διαχείρισης. Άρθρο 8.
Εξουσίες και καθήκοντα της Επιτροπής Διαχείρισης. Άρθρο 9.
Καταβολή επιδοτήσεων ή χρηματοδοτήσεων. Άρθρο 10.
Έκδοση κανονισμών και διαταγμάτων. Άρθρο 11.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ και δύο ψήφους εναντίον, τα άρθρα 1 έως 12 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή και Συναφή Θέματα Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ και δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ και δύο ψήφους εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τώρα πάμε στο υπ' αριθμόν 27 θέμα, που είναι «Ο περί Γεωργικής Ασφάλισης Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση διατάξεων. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 37. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Εναντίον: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 28 θέμα είναι «Ο περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου Νόμου, ώστε να εναρμονιστεί η εθνική νομοθεσία με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/996 για τη θέσπιση κοινών μεθόδων αξιολόγησης του θορύβου σύμφωνα με την Οδηγία 2002/49/ΕΚ.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Αδάμος Αδάμου, πρόεδρος

Ευανθία Σάββα

Γιώργος Κάρουλλας

Χρίστος Ορφανίδης

Αννίτα Δημητρίου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Νίκος Κέττηρος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Ιουνίου και στις 3 Ιουλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της η Επίτροπος Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Εσωτερικών και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας και του Τμήματος Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Πανεπιστημίου Κύπρου. Η Νομική Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, το ΕΤΕΚ και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου Νόμου, ώστε να εναρμονιστεί η εθνική νομοθεσία με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/996 της Επιτροπής της 19^{ης} Μαΐου 2015 για τη θέσπιση κοινών μεθόδων αξιολόγησης του θορύβου σύμφωνα με την Οδηγία 2002/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Ειδικότερα, με το υπό εξέταση νομοσχέδιο γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του Παραρτήματος III του βασικού νόμου, βάσει του οποίου καθορίζονται οι μέθοδοι αξιολόγησης για τους δείκτες θορύβου.

Σύμφωνα με τους κυβερνητικούς αρμοδίους και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, απώτερος στόχος αυτού είναι ο καθορισμός κοινών μεθόδων αξιολόγησης για τον προσδιορισμό των δεικτών θορύβου Lden και Lnight όπως αυτές προβλέπονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2015/996.

Ειδικότερα, η εν λόγω Οδηγία περιγράφει τις κοινές μεθόδους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον υπολογισμό της έκθεσης σε διαφορετικά επίπεδα θορύβου από οδική, αεροπορική και σιδηροδρομική κυκλοφορία και βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνει ένα σύνολο εξισώσεων και συντελεστών που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των επιπέδων θορύβου στην πρόσοψη των κτιρίων από την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και έπειτα. Έως την ημερομηνία αυτή τα κράτη μέλη μπορούσαν σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφο 2 της Οδηγίας 2002/49/ΕΚ να χρησιμοποιούν τις υφιστάμενες μεθόδους αξιολόγησης, που είχαν προηγουμένως εγκριθεί σε εθνικό επίπεδο και ήταν οι ακόλουθες:

1. Η γαλλική εθνική μέθοδος υπολογισμού NMPB-Routes-96 (SETRA-CERTU-LCPC-CSTB) για τις οδικές μεταφορές.
2. Η εθνική μέθοδος υπολογισμού των Κάτω Χωρών RMR για τις σιδηροδρομικές μεταφορές.
3. Η μέθοδος ECAC.CEAC Doc. 29 για τον αεροπορικό θόρυβο.
4. Η μέθοδος ISO 9613-2 για τον θόρυβο από βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

Με την εφαρμογή της εν λόγω Οδηγίας οι στρατηγικοί χάρτες θορύβου θα συντάσσονται με τις κοινές μεθόδους αξιολόγησης και θα είναι συγκρίσιμοι με όλα τα κράτη μέλη.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, ο οικονομικός αντίκτυπος του νομοσχεδίου στον δημόσιο τομέα θα αφορά:

1. το Τμήμα Περιβάλλοντος σε ό,τι αφορά την εφαρμογή των κοινών μεθόδων αξιολόγησης κατά την εκπόνηση των στρατηγικών χαρτών θορύβου ανά πέντε έτη,
2. το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το οποίο θα παρέχει κυκλοφοριακά δεδομένα για πέντε κατηγορίες οχημάτων,
3. το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, το οποίο θα παρέχει δεδομένα για διάφορους τύπους βιομηχανικών πηγών,
4. το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, το οποίο θα παρέχει επιπρόσθετα δεδομένα για τα αεροσκάφη, και
5. τη Στατιστική Υπηρεσία, η οποία θα παρέχει δεδομένα σχετικά με τον αριθμό των κατοίκων ανά μονάδα κατοικίας.

Στον ιδιωτικό τομέα θα αφορά τις εταιρείες που θα εκπονούν χάρτες θορύβου στα πλαίσια περιβαλλοντικών μελετών, όταν αφορά οδικό δίκτυο, σιδηροδρομικό δίκτυο, αεροδρόμια και βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

Σημειώνεται ότι η εκπρόσωπος του Τμήματος Περιβάλλοντος ενημέρωσε την επιτροπή ότι για την εφαρμογή της νομοθεσίας και ειδικότερα για την εκπόνηση των στρατηγικών χαρτών θορύβου δεν υπάρχει η απαραίτητη τεχνογνωσία στο Τμήμα Περιβάλλοντος και ως εκ τούτου το κράτος αγοράζει υπηρεσίες από τον ιδιωτικό τομέα μέσω της διαδικασίας προκήρυξης προσφορών.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι, χωρίς να διαφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, δήλωσαν ότι πρόκειται για καθαρά τεχνικού χαρακτήρα τροποποιήσεις επί των οποίων δεν μπορούν να εκφράσουν απόψεις λόγω έλλειψης τεχνογνωσίας.

Σημειώνεται ότι η καταληκτική ημερομηνία για τη μεταφορά της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/996 στην κυπριακή έννομη τάξη ήταν η 31η Δεκεμβρίου 2018. Ωστόσο, το νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος για εξέταση μόλις την 31η Μαΐου 2019.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι, λόγω του καθαρά τεχνικού χαρακτήρα των προνοιών του νομοσχεδίου, η επιτροπή δεν ήταν σε θέση να το αξιολογήσει από απόψεως περιεχομένου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του Παραρτήματος ΙΙΙ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ.

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 29 θέμα είναι «Ο περί της Πρόληψης και Διαχείρισης της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Χωροκατακτητικών Ξένων Ειδών Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νέας νομοθεσίας για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών, καθώς και του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2018/968 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 όσον αφορά τις εκτιμήσεις κινδύνου σε σχέση με τα χωροκατακτητικά ξένα είδη.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο «Ο περί της Πρόληψης και Διαχείρισης της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Χωροκατακτητικών Ξένων Ειδών Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Αδάμος Αδάμου, πρόεδρος

Γιώργος Κάρουλλας

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Νίκος Κέττηρος

Ελένη Σταύρου

Χρίστος Ορφανίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Ιουνίου, 3 και 10 Ιουλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της η Επίτροπος Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Περιβάλλοντος, του Τμήματος Δασών, του Τμήματος Γεωργίας, των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών του ίδιου υπουργείου, καθώς και της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cyprica). Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών, το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ), το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Πανεπιστήμιο Frederick, η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου

(ΟΠΟΚ) και ο Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νέας νομοθεσίας για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22^{ας} Οκτωβρίου 2014 για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών, καθώς και του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2018/968 της Επιτροπής της 30^{ης} Απριλίου 2018 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις εκτιμήσεις κινδύνου σε σχέση με τα χωροκατακτητικά ξένα είδη.

Ειδικότερα, στο υπό εξέταση νομοσχέδιο περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός του διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ως αρμόδιας αρχής για σκοπούς εφαρμογής του ευρωπαϊκού κανονισμού.
2. Ο καθορισμός των διαδικασιών για καταρτισμό και εφαρμογή σχεδίων δράσης για τα χωροκατακτητικά ξένα είδη (ΧΞΕ) με συμμετοχή των συναρμόδιων υπηρεσιών, καθώς και για υιοθέτηση Εθνικού Καταλόγου ΧΞΕ.
3. Ο καθορισμός συστήματος επιτήρησης χωροκατακτητικών ξένων ειδών.
4. Η ίδρυση και λειτουργία Επιστημονικής Επιτροπής ΧΞΕ απαρτιζομένης από εκπροσώπους των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, μη κυβερνητικών οργανισμών και της ακαδημαϊκής ερευνητικής κοινότητας για γνωμοδότηση σε επιστημονικής φύσης θέματα.
5. Η ίδρυση και λειτουργία Διαχειριστικής Επιτροπής ΧΞΕ με συμμετοχή των συναρμόδιων υπηρεσιών, η οποία εξετάζει θέματα εφαρμογής και προβαίνει σε εισηγήσεις προς την αρμόδια αρχή για λήψη αποφάσεων.
6. Σύστημα αδειοδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ευρωπαϊκού κανονισμού, που επιτρέπει σε ορισμένες εγκαταστάσεις να προβαίνουν σε έρευνα ή σε μη επιτόπια διατήρηση χωροκατακτητικών ξένων ειδών ενωσιακού ενδιαφέροντος.
7. Τη διαδικασία επιθεώρησης και ελέγχου της εφαρμογής των διατάξεων του ευρωπαϊκού κανονισμού, του υπό ψήφιση νόμου και των κανονισμών που θα εκδοθούν δυνάμει αυτού, καθώς και επιβολής κυρώσεων σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.
8. Την εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων που διαπράττονται κατά παράβαση του άρθρου 7 του ευρωπαϊκού κανονισμού, των προνοιών του υπό ψήφιση νόμου και των προνοιών των κανονισμών που θα εκδοθούν δυνάμει αυτού.

Σύμφωνα με τους κυβερνητικούς αρμοδίους και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 περιλαμβάνει κατάλογο χωροκατακτητικών ξένων ειδών ενωσιακού ενδιαφέροντος με είδη φυτών, ζώων και μικροοργανισμών των οποίων οι σοβαρές δυσμενείς επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οικονομία και την ανθρώπινη υγεία καταδεικνύονται μέσα από εκτιμήσεις κινδύνου και επιστημονική τεκμηρίωση. Για τα είδη αυτά ο ευρωπαϊκός κανονισμός προνοεί περιορισμούς εισαγωγής, διατήρησης, εκτροφής, μεταφοράς, διάθεσης στην αγορά, χρήσης, αναπαραγωγής/καλλιέργειας ή απελευθέρωσής τους στο περιβάλλον και εισάγει ένα ολοκληρωμένο σύστημα μέτρων πρόληψης, έγκαιρης ανίχνευσης και ταχείας εξάλειψης, καθώς και διαχείρισης των ειδών που είναι ευρέως εξαπλωμένα στην επικράτεια των κρατών μελών.

Στην Κύπρο συναντούμε τα ακόλουθα έξι είδη ΧΞΕ ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος:

1. Τη νεροχελώνα γλυκού νερού *Trachemys Scripta*.
2. Την Καραβίδα γλυκού νερού *Procambarus clarkii*.
3. Το φυτό *Pennisetum setaceum*.
4. Το φυτό *Acacia Saligna* (Ακακία).
5. Το φυτό *Ailanthus altissima* (Αϊλανθος).
6. Το ψάρι γλυκού νερού *Lepomis gibbosus* (Ηλιόψαρο).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η εφαρμογή της υπό συζήτηση νομοθεσίας δεν αναμένεται να έχει οικονομικό αντίκτυπο για τις επηρεαζόμενες επιχειρήσεις (π.χ. εισαγωγείς/έμποροι φυτών και ζώωντων ζώων) πέραν της ανάγκης για συμμόρφωση με τους περιορισμούς που εισάγει ο ευρωπαϊκός κανονισμός. Ωστόσο, αναμένεται μικρή αύξηση του διοικητικού φόρτου από την ανάληψη επιπρόσθετων αρμοδιοτήτων από τις συναρμόδιες και εμπλεκόμενες υπηρεσίες του δημοσίου και ανάλογη επιβάρυνση στα δημόσια οικονομικά για την εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1143/2014. Μακροχρόνια αναμένεται θετικός αντίκτυπος στην οικονομία με περιορισμό ζημιών από τα ΧΞΕ σε διάφορους τομείς, όπως η γεωργία, η αλιεία και οι υποδομές. Δεν αναμένονται κοινωνικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του νομοσχεδίου, ενώ αναμένεται θετικός

περιβαλλοντικός αντίκτυπος με περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων των ΧΞΕ στη βιοποικιλότητα, στις υπηρεσίες οικοσυστήματος και την ανθρώπινη υγεία.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι ενημέρωσαν την επιτροπή ότι η ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο είναι επείγουσα, γιατί η Κυπριακή Δημοκρατία βρίσκεται σε διαδικασία παράβασης, ήτοι προειδοποιητική επιστολή, λόγω καθυστέρησης στην υιοθέτηση εθνικών εφαρμοστικών διατάξεων για συμμόρφωση με τις πρόνοιες του ευρωπαϊκού κανονισμού όσον αφορά τις κυρώσεις οι οποίες έπρεπε να είχαν κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέχρι 2^α Ιανουαρίου 2016. Ωστόσο, το εν λόγω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος για εξέταση μόλις στις 14 Ιουνίου 2019.

Στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Η μη συμπερίληψη στο νομοσχέδιο διαδικασίας ακρόασης του φορέα εκμετάλλευσης στην περίπτωση αναστολής ή ανάκλησης της άδειάς του.
2. Η έκδοση αδειών για διεξαγωγή συγκεκριμένων ίδιων δραστηριοτήτων από διαφορετικούς φορείς.
3. Η εξουσία καθορισμού του ύψους των εξώδικων προστίμων ανάλογα με τη βαρύτητα του αδικήματος από τον επιθεωρητή, σε αντιδιαστολή με την πρόνοια του νομοσχεδίου η οποία προβλέπει ότι η εν λόγω ρύθμιση θα γίνεται με κανονισμούς.
4. Η δυνατότητα που παρέχεται στον Υπουργό να τροποποιεί με διάταγμα τα παραρτήματα των κανονισμών που θα εκδίδονται δυνάμει του υπό συζήτηση νόμου.
5. Το εύρος των γνωμοδοτήσεων της επιτροπής ΧΞΕ επί επιστημονικής φύσεως θέματα.

Σε μεταγενέστερη συνεδρία της επιτροπής οι πιο πάνω παρατηρήσεις/εισηγήσεις τέθηκαν στους κυβερνητικούς αρμοδίους και στην εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας για τα σχόλια και τις απόψεις τους. Οι περισσότερες από αυτές υιοθετήθηκαν τόσο από τους κυβερνητικούς αρμοδίους όσο και από την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας και ως εκ τούτου η επιτροπή κάλεσε το υπουργείο όπως σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας προβεί σε αναθεώρηση του κειμένου του νομοσχεδίου, στον βαθμό που αυτές υιοθετούνται από τους ίδιους, και ακολούθως νέο κείμενο να κατατεθεί στην επιτροπή για ολοκλήρωση της συζήτησης. Το αναθεωρημένο κείμενο στάλθηκε στην επιτροπή, σύμφωνα με τα πιο πάνω, για λήψη τελικής απόφασης.

Η επιτροπή διεξήλθε με προσοχή τις πρόνοιες του αναθεωρημένου κειμένου και προέβη σε περαιτέρω βελτιώσεις του από νομοτεχνικής άποψης.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου, ωστόσο επέκριναν τη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην ετοιμασία και κατάθεσή του στη Βουλή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει αναθεωρηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 3.

Σχέδια Δράσης για τα χωροκατακτητικά ξένα είδη. Άρθρο 4.

Σύστημα επιτήρησης χωροκατακτητικών ξένων ειδών. Άρθρο 5.

Επίσημοι Έλεγχοι. Άρθρο 6.

Ίδρυση και λειτουργία Επιστημονικής Επιτροπής Χωροκατακτητικών Ξένων Ειδών. Άρθρο 7.

Ίδρυση και λειτουργία της Διαχειριστικής Επιτροπής Χωροκατακτητικών Ξένων Ειδών. Άρθρο 8.

Χωροκατακτητικά ξένα είδη εθνικού ενδιαφέροντος. Άρθρο 9.

Σύστημα αδειοδότησης. Άρθρο 10.

Αίτηση για χορήγηση ή ανανέωση Άδειας. Άρθρο 11.
Χορήγηση ή ανανέωση άδειας. Άρθρο 12.
Αναστολή ή ανάκληση της Άδειας. Άρθρο 13.
Διάθεση πληροφοριών στο κοινό. Άρθρο 14.
Αρχιεπιθεωρητής και Επιθεωρητές. Άρθρο 15.
Καθήκοντα και εξουσίες εισόδου και επιθεώρησης. Άρθρο 16.
Ανάκτηση κόστους. Άρθρο 17.
Συμμετοχή του κοινού. Άρθρο 18.
Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 19.
Εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων. Άρθρο 20.
Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 21.
Έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 22.
Ενημέρωση Επιτροπής. Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 23 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Πρόληψης και Διαχείρισης της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Χωροκατακτητικών Ξένων Ειδών Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 30 θέμα είναι «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας...

Ο κ. Αδάμου.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Πήγαμε στο άλλο, έννεν έτσι; Στα καταφύγια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι, ναι.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Στο υπ' αριθμόν 30 θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο υπ' αριθμόν 30 θέμα, ναι. Δε διαβάσαμε τον τίτλο ακόμα, αλλά πέστε. Αν έν' αναβολή που θέλεις...

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Ναι, θέλω. Να σας το θκιαβάσω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, όχι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβολή;

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Είπα, ερώτησα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει ένσταση κανένας για αναβολή;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, το υπ' αριθμόν 30 θέμα, «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Σκύλων και Γατών σε Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Φύλαξης) Κανονισμοί του 2019», αναβάλλεται.

ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ:

Δε θέλετε να εξηγήσω γιατί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι. Άμα εξηγήσεις, υπάρχει σοβαρή πιθανότητα, Αδάμο, να αλλάξουν ιδέα τζιαι να μεν σου δώσουν την αναβολή!

(Γέλια)

Μεν είσαι σίγουρος!

Το υπ' αριθμόν 31 θέμα είναι «Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους Νόμου, ώστε αφενός κάποιιο όροι αυτού να εκσυγχρονισθούν και αφετέρου να αυξηθεί ή/και να επεκταθεί το παρεχόμενο επίδομα διακίνησης σε νέες κατηγορίες δικαιούχων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαριέλλα Αριστείδου

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περγίκης

Ανδρέας Κυπριανού

Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιηθήκαν στις 18 Ιουνίου και στις 2 Ιουλίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ) και της Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών. Το Υπουργείο

Οικονομικών, η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και η Οργάνωση Παραπληγικών Κύπρου (ΟΠΑΚ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Παροχής Επιδόματος Διακίνησης εις Αναπήρους Νόμου, ώστε αφενός κάποιιο όροι αυτού να εκσυγχρονισθούν και αφετέρου να αυξηθεί ή/και να επεκταθεί το παρεχόμενο επίδομα διακίνησης σε νέες κατηγορίες δικαιούχων.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Αντικατάσταση του όρου «ανάπηρος» από τον όρο «άτομο με αναπηρία», ώστε να συνάδει με τα σύγχρονα δεδομένα.
2. Διεύρυνση του ορισμού του όρου «τετραπληγικό άτομο», ώστε να καλύπτει και άτομα που αντιμετωπίζουν μόνιμο και πλήρη περιορισμό στη βάδιση ακόμα και με τη χρήση βοηθητικών μέσων ή προσωπική βοήθεια και που έχουν ανάγκη συνεχούς και μόνιμης χρήσης τροχοκαθίσματος για τη διακίνηση τους, ενώ επιπρόσθετα αντιμετωπίζουν μόνιμο σοβαρό ή πλήρη περιορισμό της λειτουργίας και των δύο άνω άκρων σε βαθμό που να μη δύνανται να αυτοεξυπηρετηθούν ως προς βασικές ανάγκες της καθημερινής ζωής, όπως η σίτιση ή/και η ένδυση, και συνεπώς έχουν ανάγκη τη συνδρομή άλλου ατόμου για την εξυπηρέτησή τους.
3. Εισαγωγή του όρου «τυφλό άτομο» και του ορισμού αυτού.
4. Παροχή επιδόματος διακίνησης σε τετραπληγικά και σε τυφλά άτομα, ανεξάρτητα εάν αυτά εργάζονται ή σπουδάζουν.
5. Αύξηση του ύψους του παρεχόμενου επιδόματος διακίνησης για όλους τους υφιστάμενους δικαιούχους από €51 σε €75 μηνιαίως και από €102 σε €150 για σκοπούς αντιμετώπισης του κόστους διακίνησής τους.
6. Επέκταση της παροχής επιδόματος διακίνησης ύψους €75 μηνιαίως σε όλα τα τυφλά άτομα, ανεξάρτητα εάν εργάζονται ή σπουδάζουν και ανεξάρτητα από την ηλικία τους, με στόχο την ενθάρρυνση της διακίνησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσής τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το επίδομα διακίνησης βάσει των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας λαμβάνουν σήμερα περίπου 600 άτομα. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, επίδομα διακίνησης λαμβάνουν τόσο οι νεφροπαθείς όσο και άτομα με μεσογειακή αναιμία δυνάμει σχεδίων τα οποία εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και συναφώς το ύψος του επιδόματος αυτού θα τύχει της ίδιας αύξησης με την αύξηση που προτείνεται για τους δικαιούχους δυνάμει των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου. Οι απαιτούμενες πιστώσεις για την εφαρμογή του τροποποιητικού νόμου περιλαμβάνονται ήδη στον κρατικό προϋπολογισμό του έτους 2019. Σημειώνεται ότι η δαπάνη που αφορά το επίδομα διακίνησης των υφιστάμενων δικαιούχων, με βάση τις διατάξεις του περί Παροχής Επιδόματος Διακίνησης εις Αναπήρους Νόμου, με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου θα αυξηθεί κατά €575.500. Περαιτέρω, με βάση τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου αναμένεται ότι 1 910 περίπου τυφλά άτομα που δε φοιτούν ούτε εργάζονται θα λαμβάνουν το επίδομα διακίνησης με ετήσια δαπάνη €1.719.000, ενώ με βάση τον υφιστάμενο νόμο μόνο 120 άτομα εξ αυτών τα οποία εργάζονται λαμβάνουν σήμερα το επίδομα διακίνησης.

Οι κυβερνητικοί αρμόδιοι δήλωσαν την ετοιμότητά τους για εφαρμογή του τροποποιητικού νομοσχεδίου και των συνεπαγόμενων σε αυτόν αυξήσεων αμέσως, μόλις αυτός ψηφιστεί.

Ο εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ, εκπροσωπώντας στη συνεδρία την Παγκύπρια Οργάνωση Τυφλών, δήλωσε ότι συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, καθώς οι πρόνοιες που περιλαμβάνονται σε αυτό συνάδουν πλήρως με τις διατάξεις της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες και ειδικότερα με τις διατάξεις για διευκόλυνση της διακίνησης των ατόμων με αναπηρία. Επιπροσθέτως, ανέφερε ότι η αύξηση του επιδόματος διακίνησης αποτελούσε πάγιο αίτημα της ΚΥΣΟΑ εδώ και χρόνια. Τέλος, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι η ΚΥΣΟΑ θα συνεχίσει να διαβουλεύεται με τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες για επέκταση της παροχής του εν λόγω επιδόματος και σε άλλα άτομα με αναπηρίες.

Σημειώνεται ότι η ΟΠΑΚ, παρ' όλο που δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής, ωστόσο απέστειλε επιστολή στην οποία αναφέρει ότι συμφωνεί με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου και ζητά όπως αυτός προωθηθεί για ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος το συντομότερο δυνατό.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του τίτλου του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 7Α του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε, τριάντα οκτώ παρόντες, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννιά ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 32 θέμα είναι «Οι περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Παροχή Στέγασης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του Πίνακα στους περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Παροχή Στέγασης) Κανονισμούς του 2014 στον οποίο καθορίζεται το ποσό που χορηγείται για την παροχή στέγασης ανά τετραγωνικό μέτρο σε κάθε επαρχία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Παροχή Στέγασης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούπτας

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Ευανθία Σάββα
Μάριος Μαυρίδης
Μαριέλλα Αριστείδου

Γιώργος Περδίκης
Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 9 Ιουλίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συνοδευόμενη από λειτουργούς του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, της εργοδοτικής οργάνωσης ΟΕΒ, της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων (ΠΟΠ), της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ και ΠΑΣΥΔΥ, η εργοδοτική οργάνωση ΚΕΒΕ, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων, η Οργάνωση Παραπληγικών Κύπρου (ΟΠΑΚ) και η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει της παραγράφου (β) του άρθρου 38 του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου, είναι η αντικατάσταση του Πίνακα στους περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Παροχή Στέγασης) Κανονισμούς του 2014 στον οποίο καθορίζεται το ποσό που χορηγείται για την παροχή στέγασης ανά τετραγωνικό μέτρο σε κάθε επαρχία.

Ειδικότερα, το ποσό παροχής στέγασης ανά τετραγωνικό μέτρο τροποποιείται ως ακολούθως:

1. Για την επαρχία Λευκωσίας από δύο ευρώ και ογδόντα σεντ (€2,80) σε τέσσερα ευρώ και έξι σεντ (€4,80).
2. Για την επαρχία Λεμεσού από δύο ευρώ και ογδόντα σεντ (€2,80) σε τέσσερα ευρώ και σαράντα ένα σεντ (€4,41).
3. Για την επαρχία Λάρνακας από δύο ευρώ και σαράντα πέντε σεντ (€2,45) σε τρία ευρώ και πενήντα σεντ (€3,50).
4. Για την επαρχία Πάφου από ένα ευρώ και εβδομήντα πέντε σεντ (€1,75) σε δύο ευρώ και ενενήντα τέσσερα σεντ (€2,94).
5. Για την επαρχία Αμμοχώστου από δύο ευρώ και ογδόντα σεντ (€2,80) σε δύο ευρώ και ενενήντα τέσσερα σεντ (€2,94).

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους προτεινόμενους κανονισμούς, ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμος προνοεί μεταξύ άλλων για την παροχή ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος σε δικαιούχους στη βάση εισοδηματικών, περιουσιακών και άλλων κριτηρίων και διασφαλίζει ότι όλοι οι Κύπριοι πολίτες και οι οικογένειές τους, αλλά και Ευρωπαίοι πολίτες που ζουν νομίμως και συνεχώς στην Κυπριακή Δημοκρατία για χρονική διάρκεια πέραν των πέντε ετών έχουν πρόσβαση σε ένα ελάχιστο δίκτυο κοινωνικής προστασίας, έτσι που να μπορούν να καλύψουν τις ελάχιστες βασικές και ειδικές ανάγκες για την καθημερινή διαβίωσή τους. Σύμφωνα με τις διατάξεις της ανωτέρω νομοθεσίας, το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα συνίσταται από το μηνιαίο ποσό που δύναται να παραχωρηθεί αναφορικά με το ελάχιστο καλάθι διαβίωσης και από το μηνιαίο ποσό που δύναται να παραχωρηθεί αναφορικά με την παροχή στέγασης, που περιλαμβάνει το επίδομα ενοικίου και το επίδομα τόκων στεγαστικού δανείου. Τα εν λόγω ποσά, τα οποία καθορίζονται με κανονισμούς που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, καθώς και τα μηνιαία ποσά που παραχωρούνται δύναται με βάση τις πρόνοιες της ίδιας νομοθεσίας να αξιολογούνται κάθε δύο έτη.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα ποσά που χορηγούνται για παροχή στέγασης στο πλαίσιο παροχής του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος καθορίστηκαν στους περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Παροχή Στέγασης) Κανονισμούς του 2014 στη βάση μελέτης που είχε διενεργηθεί περί τα τέλη του 2013. Τα ποσά αυτά, όπως επισημαίνεται, υπολογίζονται ανάλογα με τις ανάγκες σε στεγαστικό χώρο, σύμφωνα με τη σύνθεση της οικογενειακής μονάδας του δικαιούχου και αφού ληφθούν υπόψη οποιεσδήποτε επιπλέον ανάγκες που προκύπτουν λόγω αναπηρίας, ενώ για τον υπολογισμό του τελικού ποσού λαμβάνεται υπόψη και η επαρχία διαμονής του δικαιούχου, καθώς διαπιστώθηκε ότι υπάρχει μεγάλη διακύμανση στις τιμές ενοικίων και κατοικιών μεταξύ των διάφορων επαρχιών.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, κρίθηκε σκόπιμο όπως διενεργηθεί νέα μελέτη για επικαιροποίηση των πιο πάνω δεδομένων και αναθεώρηση του ποσού που δύναται να παρέχεται ως επίδομα ενοικίου ή τόκων στεγαστικού δανείου. Η διενέργεια της μελέτης κατέδειξε τα ακόλουθα στοιχεία σε σύγκριση με τη μελέτη που είχε διενεργηθεί το 2014:

	Μελέτη 2014	Μελέτη 2019	Αύξηση (%)
--	-------------	-------------	------------

Λευκωσία	€4,00	€5,80	45%
Λεμεσός	€4,00	€6,30	57,5%
Λάρνακα	€3,50	€5,00	42,9%
Πάφος	€2,50	€4,20	68%
Αμμόχωστος	€4,00	€4,20	5%

Σημειώνεται ότι η έναρξη της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών, εφόσον εγκριθούν, ορίζεται την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται του μήνα δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε κατά την τοποθέτησή της επί των υπό εξέταση κανονισμών ότι από την εφαρμογή των βασικών κανονισμών το 2014 μέχρι σήμερα παραχωρήθηκαν σε δικαιούχους περίπου €32 εκατομ. ως επίδομα ενοικίου και ως τόκος στεγαστικού δανείου. Πρόσθετα, η ίδια δήλωσε ότι παραχωρείται μηνιαίως ποσό περί τις €760.000 ως επίδομα ενοικίου και τόκοι στεγαστικού δανείου. Από το ποσό αυτό, δήλωσε, οι €680.000 αφορούν επιδότηση ενοικίου και οι €80.000 αφορούν τόκους στεγαστικών δανείων. Η ίδια ανέφερε επίσης ότι το 2015 έλαβαν επίδομα στέγασης 2 288 οικογένειες, το 2016 έλαβαν επίδομα στέγασης 5 786 οικογένειες, το 2017 έλαβαν επίδομα στέγασης 6 055 οικογένειες και το 2018 έλαβαν επίδομα στέγασης 5 666 οικογένειες. Η συνολική δαπάνη για το 2018 ανήλθε περίπου στα €9.875.000.

Ο πρόεδρος της επιτροπής ανέφερε μεταξύ άλλων ότι οι τιμές των ενοικίων έχουν αυξηθεί δραματικά και η τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας είναι απαραίτητη, σημειώνοντας ότι υπήρξε καθυστέρηση στην κατάθεση των προτεινόμενων κανονισμών.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι χαιρέτισαν την κατάθεση των εν λόγω κανονισμών και δήλωσαν ότι συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους. Ωστόσο, οι εκπρόσωποι της ΠΟΠ ανέφεραν τόσο προφορικά όσο και γραπτώς, σε υπόμνημα που κατέθεσαν στην επιτροπή, ότι προσβλέπουν σε περαιτέρω βελτιώσεις του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την παροχή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. Επίσης, η εκπρόσωπος της ΠΕΟ ανέφερε ότι η πολιτεία πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο υιοθέτησης μιας γενικής πολιτικής σε ό,τι αφορά τη στέγαση τόσο για τους δικαιούχους ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος όσο και για άλλες κατηγορίες προσώπων. Στην προσπάθεια αυτή, ανέφερε η ίδια εκπρόσωπος, πρέπει να εμπλακούν τόσο οι τοπικές αρχές όσο και οι φορείς στεγαστικής πολιτικής του κράτους.

Σημειώνεται ότι η ΟΠΑΚ, παρ' όλο που δεν παρευρέθηκε στη συνεδρία της επιτροπής, απέστειλε επιστολή στην οποία αναφέρεται ότι συμφωνεί με την προώθηση των κανονισμών. Ωστόσο, με την ίδια επιστολή εκφράζουν την παράκληση όπως συζητηθεί σφαιρικά η στεγαστική πολιτική του κράτους για άτομα με αναπηρία, καθώς και γενικότερα οι τρόποι στήριξης των ατόμων με αναπηρίες.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής τάσσονται ομόφωνα υπέρ της έγκρισης των κανονισμών όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Είναι κανονισμοί.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε, σαράντα παρόντες, σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, οι υπ' αριθμόν 32 κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 33 θέμα είναι «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου των κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, κ. Γεώργιου Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ, κ. Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος του Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, κ. Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης και κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε να πληρωθούν εντοπισθέντα κενά και να αντιμετωπισθούν ορισμένες αδυναμίες που προέκυψαν από τη θέσπιση νομοθετικού πλαισίου προς προστασία χιλιάδων πολιτών καλουμένων «εγκλωβισμένων αγοραστών», οι οποίοι, προβαίνοντας σε αγορά ακινήτων από επιχειρηματίες και έχοντας εκπληρώσει στο ακέραιο και/ή σε πολύ μεγάλο βαθμό όλες τις συμβατικές τους υποχρεώσεις έναντι του πωλητή/επιχειρηματία, πάρα ταύτα δεν έχουν επιτύχει μεταβίβαση των αγορασθέντων ακινήτων επ' ονόματί τους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Δημήτρης Δημητρίου	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Άριστος Δαμιανού	Πανίκος Λεωνίδου
Ευανθία Σάββα	Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου τόσο υπό την πλήρη σύνθεσή της όσο και στο επίπεδο υποεπιτροπής της, ήτοι της Υποεπιτροπής της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τη μελέτη του Νομοθετικού Πλαισίου το οποίο θα Θεσπίζει Νομοθετικά Αποτελεσματικό Μηχανισμό Απεγκλωβισμού Εγκλωβισμένων Αγοραστών Ακίνητης Ιδιοκτησίας, σε πολύ μεγάλο αριθμό συνεδριών, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 31^{ης} Οκτωβρίου 2018 και 9 Ιουλίου 2019.

Καθ' όλη τη διάρκεια της συζήτησης τόσο ενώπιον της επιτροπής όσο και ενώπιον της αρμόδιας υποεπιτροπής, υπό τον κ. Γεώργιο Γεωργίου ως πρόεδρο και τους κ. Άριστο Δαμιανού, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Κωστή Ευσταθίου ως μέλη, παρευρίσκοντο εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και ο Διευθυντής και ανώτεροι υπηρεσιακοί του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, οι οποίοι συνέδραμαν την επιτροπή στο έργο της. Σε ορισμένες συνεδρίες παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους κ. Άριστο Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Γεώργιο Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή της Αλληλεγγύης, και Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, είναι η τροποποίηση του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε να πληρωθούν εντοπισθέντα κενά και να αντιμετωπισθούν ορισμένες αδυναμίες που προέκυψαν από τη θέσπιση νομοθετικού πλαισίου προς προστασία χιλιάδων πολιτών καλουμένων «εγκλωβισμένων αγοραστών», οι οποίοι, προβαίνοντας σε αγορά ακινήτων από επιχειρηματίες και έχοντας εκπληρώσει στο ακέραιο και/ή σε πολύ μεγάλο βαθμό όλες τις συμβατικές τους υποχρεώσεις έναντι του πωλητή/επιχειρηματία, παρά ταύτα μέχρι στιγμής δεν έχουν επιτύχει μεταβίβαση των αγορασθέντων ακινήτων επ' ονόματί τους.

Σημειώνεται ότι οι λόγοι για τους οποίους οι εν λόγω αγοραστές έχουν εγκλωβισθεί σε ατέρμονες και αδιέξοδες καταστάσεις οφείλονται στις ακολουθηθείσες ευρέως στον δεδομένο χρόνο πρακτικές πιστωτικών ιδρυμάτων και πωλητών, με τις οποίες το ίδιο ακίνητο επιβαρύνετο με δεύτερη ή/και άλλες διαδοχικές υποθήκες προς εξασφάλιση περαιτέρω δανειακών διευκολύνσεων του πωλητή εν αγνοία των αγοραστών, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα χιλιάδες καλόπιστοι, αλλά και συνεπείς αγοραστές οι οποίοι είχαν καταθέσει τις σχετικές συμβάσεις πώλησης στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας βάσει των διατάξεων του περί Πώλησης Ακινήτων (Ειδική Εκτέλεση) Νόμου [Αρ. Νόμου 81(Ι) του 2011] να έχουν απολέσει ουσιαστικά κάθε προοπτική μεταβίβασης των ακινήτων των οποίων το τίμημα έχουν πλήρως αποπληρώσει επ' ονόματί τους.

Ως γνωστό, σε μια προσπάθεια απάμβλυνσης του οξύτατου κοινωνικού προβλήματος που προέκυψε από τις ως άνω πρακτικές των ενυπόθηκων δανειστών, αλλά και των πωλητών, εν γνώσει των οποίων επί του ιδίου ακινήτου και παρά την ύπαρξη συμβατικής ρήτρας περί του αντιθέτου ενεγράφητο δεύτερη υποθήκη και/ή άλλες διαδοχικές υποθήκες, αλλά και άλλα εμπράγματα βάρη, με αποτέλεσμα η μεταβίβαση του οικείου ακινήτου επ' ονόματι του αγοραστή να καθίσταται αδύνατη, η εκτελεστική εξουσία είχε καταθέσει σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή, το οποίο ψηφίσθηκε σε Νόμο [Αρ. Νόμου 139(Ι) του 2015].

Με τον υπό αναφορά νόμο παρασχέθηκε εξουσία στον Διευθυντή Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας όπως, υπό όρους και προϋποθέσεις, προχωρεί κατόπιν αίτησης και κάποιες φορές αυτεπάγγελα σε απαλλαγή, εξάλειψη ή ακύρωση υποθήκης και/ή άλλων εμπραγμάτων βαρών και απαγορεύσεων επί πωληθέντος σύμφωνα με τα πιο πάνω ακινήτου και σε μεταφορά υφιστάμενης υποθήκης επί άλλης ακίνητης ιδιοκτησίας του πωλητή, με σκοπό τη μεταβίβαση του ειρημένου ακινήτου ελευθέρου παντός εμπραγμάτου βάρους επ' ονόματι του αγοραστή.

Παρά ταύτα, ο υπό αναφορά νόμος, υποβληθείς σε κατασταλτικό έλεγχο μετά τη θέση αυτού σε ισχύ, κρίθηκε με αποφάσεις επαρχιακών δικαστηρίων αντισυνταγματικός. Ειδικότερα, κρίθηκε ότι συγκεκριμένες διατάξεις αυτού αντιβαίνουν σε συγκεκριμένα άρθρα του συντάγματος, ήτοι στο άρθρο 23 περί του δικαιώματος ιδιοκτησίας, στο άρθρο 25 περί του δικαιώματος άσκησης επαγγέλματος και στο άρθρο 26 περί του δικαιώματος του συμβάλλεσθαι ελευθέρως.

Συναφώς, παρατίθενται ορισμένα σημεία του σκεπτικού δικαστικών αποφάσεων που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής σχετικά με την αντισυνταγματικότητα διατάξεων του επίδικου νόμου, ως ακολούθως:

1. Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού στην απόφασή του στη γεν. Αίτηση υπ' Αρ. 202/2016 έκρινε ότι η ανάθεση διά νόμου στον Διευθυντή Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας εξουσιών της περιγραφείσας ανωτέρω φύσεως και δη της εξουσίας να εξετάζει υποβαλλόμενες ενώπιόν του ενστάσεις βάσει των σχετικών διατάξεων του επίδικου νόμου δεν είναι δόκιμη και πρόσφορη, αναφέροντας ότι τίθεται ζήτημα κατά πόσο ο συγκεκριμένος λειτουργός μη έχοντας τις νομικές γνώσεις και την καθοδήγηση νομικής επιχειρηματολογίας από τα μέρη είναι σε θέση να εκπληροί το οιονεί δικαστικό καθήκον που η εν λόγω νομοθεσία του έχει αναθέσει, με αποτέλεσμα, όπως καταλήγει, να υφίσταται ζήτημα ευρύτερο, το οποίο άπτεται της αρχής της διάκρισης των εξουσιών, όπως και συνταγματικών δικαιωμάτων των εμπλεκόμενων μερών.
2. Το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου στην απόφασή του στην Αίτηση υπ' Αρ. 71/16 έκρινε ότι απόφαση του Διευθυντή Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ο οποίος βάσει των διατάξεων του επίδικου νόμου προχώρησε σε μεταβίβαση ακινήτου επ' ονόματι επηρεαζόμενου αγοραστή ελευθέρου παντός εμπράγματος βάρους, χωρίς τη συγκατάθεση του ενυπόθηκου δανειστή και χωρίς καταβολή σε αυτόν δίκαιης και εύλογης αποζημίωσης ως προβλέπεται από τις σχετικές συνταγματικές διατάξεις, συνιστά στέρηση της συγκεκριμένης περιουσίας από τον ιδιοκτήτη της. Έκρινε επίσης ότι το δικαίωμα και/ή η επιλογή μεταφοράς της υποθήκης επί άλλου ακινήτου του πωλητή δεν αποτελεί καθ' οιονδήποτε τρόπο και/ή δύναται να θεωρηθεί ικανοποιητική αποζημίωση ή ανταπόδοση, τονίζοντας ταυτόχρονα ότι οποιαδήποτε πράξη αναγκαστικής αποξένωσης ιδιοκτησίας βάσει της παραγράφου 4 του άρθρου 23 του συντάγματος καθίσταται δυνατή μόνο με διαδικασία αναγκαστικής απαλλοτρίωσης.
3. Περαιτέρω, στην ίδια απόφαση τονίσθηκε ότι ο περιορισμός θεμελιώδους δικαιώματος του ατόμου, ήτοι στην προκειμένη περίπτωση του δικαιώματος της ιδιοκτησίας, δεν αιτιολογήθηκε επαρκώς με συγκεκριμενοποίηση του δημοσίου συμφέροντος και/ή της ανάγκης που οδήγησε στη θέσπιση των επίδικων διατάξεων και ως εκ τούτου και αφ' ης ο υπό αναφορά νόμος ψηφίστηκε προς προστασία ορισμένης μερίδας πολιτών και όχι προς εξυπηρέτηση του συνόλου των πολιτών προσκρούει στο άρθρο 23 του συντάγματος.

Έγινε επίσης μνεία στο άρθρο 26 του συντάγματος περί της ελευθερίας του συμβάλλεσθαι και στο γεγονός ότι οποιαδήποτε μεταγενέστερη της σύναψης της σύμβασης παρέμβαση του νομοθέτη επί υφιστάμενων συμβάσεων δε συμβαδίζει με την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων.

Επιπροσθέτως, όπως αναφέρεται, δεν έχει αιτιολογηθεί επαρκώς από τον νομοθέτη και ούτε αποτελεί αντικείμενο του επίδικου Νόμου η προβληθείσα θέση ότι τα πιστωτικά ιδρύματα εκμεταλλεόμενα την ιδιάζουσα οικονομική τους θέση ενήργησαν κατά τον συγκεκριμένο τρόπο και ως εκ τούτου επιτρέπεται παρέμβαση του νομοθέτη και επηρεασμός υφιστάμενων συμβάσεων. Κατ' ακολουθίαν, πλήττεται το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα του ενυπόθηκου δανειστή και εκθεμελιώνεται η συννομολογηθείσα σύμβαση υποθήκης.

4. Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού στην Αίτηση υπ' Αρ. 53/16 αναφέρει ότι η διά του επίδικου νόμου παρασχεθείσα στον Διευθυντή Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας εξουσία να προχωρεί σε μεταφορά υποθήκης επί άλλης ακίνητης ιδιοκτησίας του πωλητή χωρίς τη συναίνεση του τελευταίου προβληματίζει, ενώ αυτή καθ' εαυτή η μεταφορά υποθήκης κατά τον συγκεκριμένο τρόπο καταργεί τη βούληση και επιθυμία των μερών, ενώ ταυτόχρονα επιφέρει δέσμευση άλλης ιδιοκτησίας εν τη απουσία του ιδιοκτήτη και χωρίς αυτός να δύναται να ακουσθεί, γεγονός που προσκρούει στα άρθρα 23 και 26 του συντάγματος.
5. Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας στην απόφασή του στην Αίτηση-Έφεση 177/2016 τονίζει ότι αυτό που ουσιαστικά επιτυγχάνεται με τις διατάξεις των Άρθρων 441Η έως 44ΚΖ του οικείου Νόμου είναι η αποστέρηση ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων απορρεόντων από σύμβαση υποθήκης συνεπεία της ακύρωσης/εξάλειψης της εν λόγω υποθήκης, χωρίς μάλιστα να παρέχεται δίκαιη και εύλογη αποζημίωση που να αντιστοιχεί στα εν λόγω ιδιοκτησιακά δικαιώματα. Περαιτέρω, αναφέρει ότι ουδείς νόμος θεωρείται συνταγματικός, όταν ψηφίζεται προς προστασία μερίδας πολιτών, καθότι δεν προσδιορίζεται είτε στην αιτιολογική έκθεση του νόμου είτε στον ίδιο τον νόμο το δημόσιο συμφέρον ή η ανάγκη που οδήγησε στην εισαγωγή των συγκεκριμένων διατάξεων. Παρατίθεται συναφώς σχετική νομολογία, σύμφωνα με την οποία το δημόσιο συμφέρον πρέπει να εξυπηρετεί το σύνολο των πολιτών και όχι μια συγκεκριμένη τάξη πολιτών [Δ. Πιτσιλλίδης κ.ά ν Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (2004) 3 Α.Α.Δ 7].

Περαιτέρω, στην ίδια απόφαση τονίζεται ότι από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και της

Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προκύπτει ότι η ανάγκη πρέπει να είναι όχι μόνο υπαρκτή, αλλά και να έχει τον χαρακτήρα πιεστικής κοινωνικής ανάγκης, αποτιμωμένης στο πλαίσιο δημοκρατικής κοινωνίας. Συναφώς, τονίζεται ότι εναπόκειται στη νομοθετική εξουσία να στοιχειοθετήσει εκείνη την ανάγκη που δικαιολογεί τον περιορισμό θεμελιώδους δικαιώματος του ατόμου, ενώ κατ' αρχήν αναγνωρίζεται κάποιο περιθώριο εκτίμησης (margin of appreciation) στον νομοθέτη ως προς την ύπαρξη κοινωνικής ανάγκης για τη θεσμοθέτηση κανόνων δικαίου, η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει τα όρια της καλοπροαίρετης βούλησης του νομοθετικού σώματος για νομοθετική ρύθμιση του θέματος. Συναφώς, για τον περιορισμό ή την εξουσιοδότηση επέμβασης στην άσκηση θεμελιώδους δικαιώματος, η ανάγκη πρέπει να τεκμηριώνεται και η ρύθμιση να είναι ανάλογη προς την ανάγκη.

Σημειώνεται ότι τόσο η νομοθετική όσο και η εκτελεστική εξουσία, θεωρώντας ότι υφίσταται οξύ κοινωνικό πρόβλημα και πιεστική κοινωνική ανάγκη επίλυσης του όλου ζητήματος κατά τον πλέον πρόσφορο υπό τις περιστάσεις τρόπο, συζήτησαν επανειλημμένα το θέμα από κοινού σε διάφορα επίπεδα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ειδικότερα είχε αρχικά προχωρήσει με την εγγραφή και συζήτηση θέματος με τη διαδικασία του αυτεπαγγέλτου στις 9 Σεπτεμβρίου 2016, με τον τίτλο «Πορεία εφαρμογής της νομοθεσίας σχετικά με εγκλωβισμένους αγοραστές», κατόπιν εισήγησης των μελών της βουλευτών κ. Άριστου Δαμιανού, Ευανθίας Σάββα και Νίκου Κέττηρου, θέμα το οποίο ακολούθως, στις 13 Σεπτεμβρίου 2016, υιοθετήθηκε ομόφωνα από την επιτροπή, η οποία προχώρησε σε συζήτησή του σε οκτώ συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 7 Ιουνίου 2017 και 27 Ιουνίου 2018. Στόχος της επιτροπής στο εν λόγω στάδιο ήταν να διαφανούν τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν μετά την ψήφιση του επίδικου Νόμου, οι πραγματικές προεκτάσεις του όλου κοινωνικού προβλήματος και τα όποια συνταγματικά ή άλλα προβλήματα προέκυψαν κατά την πρακτική εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας.

Το ζήτημα συζητήθηκε επίσης σε δύο συσκέψεις υπό τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δημήτρη Συλλούρη, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Ιουλίου 2017 και στις 9 Απριλίου 2018, στη μεν πρώτη παρουσία υπηρεσιακών παραγόντων, στη δε δεύτερη παρουσία του Υπουργού Εσωτερικών και του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Συναφώς, κατά την επισκόπηση της εξελιχθείσας μετά τις σχετικές δικαστικές αποφάσεις κατάστασης, διεφάνη ότι μεγάλος αριθμός επηρεαζόμενων αγοραστών υπέβαλε αίτηση μεταβίβασης ακινήτου βάσει των διατάξεων του υπό αναφορά Νόμου, χωρίς να έχει υποβληθεί οποιαδήποτε ένσταση από τα επηρεαζόμενα πιστωτικά ιδρύματα, ενώ σε άλλες περιπτώσεις υπήρξαν αντιδράσεις με την καταχώριση αιτήσεων/εφέσεων ενώπιον επαρχιακών δικαστηρίων, γεγονός που καταδεικνύει ότι υπάρχει επιλεκτική αντιμετώπιση εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Σημειώνεται ότι ενώπιον της επιτροπής τέθηκε επίσης επιστολή, ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 2018, της κ. Στέλλας Κυριακίδου, βουλευτού της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, προς τον Υπουργό Εσωτερικών αναφορικά με το ευρύτερο ζήτημα των εγκλωβισμένων αγοραστών, στους οποίους, όπως αναφέρει, συγκαταλέγεται μεγάλος αριθμός Βρετανών πολιτών που έχει προχωρήσει σε αγορά ακινήτων και, παρότι οι εν λόγω επηρεαζόμενοι έχουν διακανονήσει πλήρως όλες τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, δεν κατέστη δυνατή η μεταβίβαση των αγορασθέντων ακινήτων επ' ονόματί τους.

Συναφώς, η ίδια βουλευτής επισημαίνει ότι το ζήτημα εγέρθηκε από τον επικεφαλής του Γραφείου του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) κ. Mark Neville κατόπιν οδηγιών του τότε προεδρεύοντος της ΚΣΣΕ Sir Roger Gale, ενώπιον του οποίου είχε θέσει το ζήτημα ο κ. Denis O' Hare, επικεφαλής ομάδας αλλοδαπών επηρεαζόμενων (Cyprus Property Action Group Leader). Η ομάδα αυτή συστάθηκε, για να συνδράμει χιλιάδες, όπως τονίζεται σε σχετική αλληλογραφία, Ευρωπαίους πολίτες που αγόρασαν ακίνητη ιδιοκτησία στην Κύπρο και αντιμετωπίζουν προβλήματα στην ολοκλήρωση των διαδικασιών μεταβίβασης των αγορασθέντων ακινήτων επ' ονόματί τους, παρότι οι ίδιοι έχουν διακανονήσει τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.

Όπως εξάγεται από έγγραφα που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η όλη κατάσταση κρίνεται από την εν λόγω ομάδα ως σκανδαλώδης, ενώ ασκείται επίσης έντονη κριτική στην κυπριακή κυβέρνηση ότι είναι απρόθυμη να εγκύψει και να επιλύσει το ζήτημα, διότι, όπως αναφέρεται, εξυπηρετούνται συμφέροντα και συγκαλύπτονται με τον τρόπο αυτό αθέμιτες πρακτικές επιχειρηματιών.

Περαιτέρω, γίνεται αναφορά σε παράπονα που υποβλήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με τη μη εφαρμογή από την Κυπριακή Δημοκρατία της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές [Αρ. Νόμου 103(Ι) του 2007], αλλά και για τις μνημονιακές δεσμεύσεις του κράτους προς την τρόικα προς επίλυση του όλου προβλήματος ως προαπαιτούμενου για εκταμίευση των δόσεων στο πλαίσιο του προγράμματος της δημοσιονομικής προσαρμογής και της δανειακής σύμβασης της Δημοκρατίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας.

Επιπροσθέτως, τονίζεται ότι η τρόικα εν πολλοίς είχε συμφωνήσει ότι η όλη κατάσταση και η μη μεταβίβαση 78 000 ακινήτων (στον δεδομένο χρόνο) επ' ονόματι των επηρεαζόμενων αγοραστών συνιστούσε τόσο αθέμιτη εμπορική πρακτική όσο και καταπάτηση δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η σύμφωνα με τα πιο πάνω συσταθείσα ομάδα στήριξης επηρεαζόμενων (Cyprus Property Action Group) που εμπίπτουν στην κατηγορία των «εγκλωβισμένων

αγοραστών» αναφέρει ότι η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτών επανειλημμένα απέρριψε υποβληθέντα ενώπιόν της παράπονα στη βάση των διατάξεων του περί Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών των Επιχειρήσεων προς τους Καταναλωτές Νόμου [Αρ. Νόμου 103(Ι) του 2007], ο οποίος εναρμονίζει την κυπριακή νομοθεσία με την Οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαΐου 2005 για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά. Η αιτιολογία απόρριψης των εν λόγω παραπόνων συνίστατο στο ότι ο εν λόγω νόμος δεν έχει αναδρομική ισχύ και συνεπώς δεν καλύπτει συμβάσεις συναφθείσες πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος αυτού, ήτοι πριν από τη 12^η Δεκεμβρίου 2007. Επισημαίνεται πάντως από την εν λόγω ομάδα ότι η συγκεκριμένη Οδηγία καλύπτει τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές τόσο πριν όσο και κατά τη διάρκεια και ύστερα από εμπορική συναλλαγή σχετιζόμενη με συγκεκριμένο προϊόν.

Υπό το πρίσμα όλων των πιο πάνω πτυχών και παραμέτρων, αλλά και των προεκτάσεων που το ευρύτερο αυτό ζήτημα έχει προσλάβει, οι οποίες εκτείνονται και εκτός της Δημοκρατίας, όπως και όλων των συνακόλουθων προβλημάτων τόσο για την κοινωνία όσο και για την ίδια τη Δημοκρατία, συνεπεία του επηρεασμού χιλιάδων αλλοδαπών, η επιτροπή αποφάσισε να προχωρήσει σε ενδελεχέστερη μελέτη αυτού, ειδικότερα δε στη συζήτηση της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η οποία σημειωτέον υποστηρίζεται από όλες τις κοινοβουλευτικές πλευρές που εκπροσωπούνται στην επιτροπή, όπως και από τους βουλευτές κ. Μιχάλη Γιωργάλλα της Αλληλεγγύης και κ. Γιώργο Πεردίκη του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Απώτερος στόχος η από κοινού μεταξύ νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας εξεύρεση της πλέον πρόσφορης υπό τις περιστάσεις νομοθετικής λύσης, ώστε αφενός να προστατεύονται αποτελεσματικά οι επηρεαζόμενοι αγοραστές και αφετέρου να μην εκμηδενίζεται ο πυρήνας συγκεκριμένων συνταγματικών δικαιωμάτων της άλλης πλευράς, ήτοι του ενυπόθηκου δανειστή και του πωλητή.

Σημειώνεται ότι η αντιμετώπιση του όλου ζητήματος μέσω της νομοθετικής οδού κρίνεται από την επιτροπή, αλλά και από τους κυβερνητικούς αρμοδίους ότι όχι μόνο θα απαμβλύνει στον μέγιστο δυνατό βαθμό το οξύ κοινωνικό πρόβλημα, το οποίο δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου, αλλά και αδικία εις βάρος πλειστών όσων πολιτών, αλλά θα συντελέσει επίσης στην τόνωση της εμπιστοσύνης στον τομέα της αγοραπωλησίας ακινήτων, καθώς και στην καταβολή οφειλόμενων φόρων και τελών ακίνητης ιδιοκτησίας και ενδυνάμωση συνακόλουθα των κρατικών εσόδων.

Στο στάδιο της συζήτησης της υπό αναφορά πρότασης νόμου ο Διευθυντής Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, κληθείς να σχολιάσει τη διαμορφωθείσα κατάσταση, ανέφερε ότι ο ίδιος θεωρεί ότι οι αποφάσεις των επαρχιακών δικαστηρίων βασίζονται κυρίως σε λόγους μη επαρκούς αιτιολόγησης εκ μέρους του νομοθέτη του περιορισμού συνταγματικών δικαιωμάτων των ενυπόθηκων δανειστών και των πωλητών ακίνητης ιδιοκτησίας και στην ανάγκη εξισορρόπησης αυτών έναντι των δικαιωμάτων που παρέχονται στους εγκλωβισμένους αγοραστές βάσει της εν λόγω νομοθεσίας. Ταυτόχρονα, τόνισε ότι οι σχετικές δικαστικές αποφάσεις επικεντρώνονται στις «υπέρμετρες» εξουσίες του Διευθυντή Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας να αποφασίζει καθ' ην στιγμή τα δύο μέρη ουσιαστικά πρέπει προηγουμένως να έχουν συμφωνήσει μεταξύ τους, ώστε να προχωρήσει η προβλεπόμενη διαδικασία μεταβίβασης ακίνητης ιδιοκτησίας επ' ονόματι του αγοραστή.

Τέλος, ο ίδιος κυβερνητικός αρμόδιος ανέφερε ότι τα πιστωτικά ιδρύματα δεν είναι άμοιρα και δεν απαλλάσσονται των ευθυνών τους, καθότι κάθε σύμβαση υποθήκης εμπεριέχει ρήτρα σύμφωνα με την οποία δεν είναι δυνατή οποιαδήποτε διαφοροποίηση των όρων επιβάρυνσης ακινήτων με υποθήκη. Η συμβατική αυτή ρήτρα, όπως ανέφερε, καταπατήθηκε επανειλημμένα με πράξεις των ίδιων των πιστωτικών ιδρυμάτων, τα οποία, αγνοώντας την, προχώρησαν σε επιβάρυνση του ίδιου ακινήτου με δεύτερη και σε κάποιες περιπτώσεις και με τρίτη υποθήκη.

Από την πλευρά τους οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, οι οποίοι παρέστησαν σε ορισμένες συνεδρίες της επιτροπής, κατέθεσαν τις θέσεις τους με γραπτό υπόμνημα, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2018. Όπως προκύπτει από το εν λόγω έγγραφο, η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας στον δεδομένο χρόνο εξέφραζε επιφυλάξεις ως προς την επιχειρούμενη με την υπό αναφορά πρόταση νόμου νομοθετική λύση, αναφέροντας ότι, αφ' ης στιγμής η εξουσία του Διευθυντή Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για απάλειψη εμπράγματων βαρών στο πλαίσιο της προβλεπόμενης διαδικασίας παραμένει, το πρόβλημα αντισυνταγματικότητας δεν επιλύεται. Όπως συναφώς αναφέρεται, απλώς περιορίζονται οι υποθέσεις που θα άγονται ενώπιον δικαστηρίων για έλεγχο συνταγματικότητας, τις οποίες εν πάση περιπτώσει και αναλόγως του αποτελέσματος σε εκκρεμούσες ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου εφέσεις η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας δε θα συνεχίσει να υπερασπίζεται ενώπιον των δικαστηρίων.

Τονίζεται πάντως στο υπόμνημα της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ότι το σκεπτικό των δικαστηρίων σε σχέση με το ζήτημα της αντισυνταγματικότητας είναι πανομοιότυπο και αφορά κυρίως στα άρθρα 23 και 26 του συντάγματος και σπανιότερα στο περί του δικαιώματος άσκησης επαγγέλματος άρθρο 25.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω θέσεων και απόψεων, η επιτροπή, από κοινού με τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας που τη συνέδραμαν στο έργο της και αφού συζήτησαν ενδελεχώς τις διάφορες πτυχές του θέματος όπως αυτές προέκυψαν μέσα από την κατ' άρθρον συζήτηση της υπό αναφορά πρότασης νόμου, κατέληξε σε νέο κείμενο σχεδίου νόμου, στο προοίμιο του οποίου:

1. αιτιολογείται σε έκταση και εις βάθος η ανάγκη επαναθέσπισης συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου προστασίας χιλιάδων εγκλωβισμένων αγοραστών, ημεδαπών και αλλοδαπών,
2. αιτιολογείται η πιεστική κοινωνική ανάγκη καθίδρυσης νομοθετικά μηχανισμού απεγκλωβισμού αγοραστών από πρακτικές πιστωτικών ιδρυμάτων και πωλητών/επιχειρηματιών οι οποίες δυνητικά εμπίπτουν στο πλαίσιο των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών των επιχειρήσεων προς καταναλωτές βάσει της σχετικής ευρωπαϊκής νομοθεσίας (Οδηγία 2005/29/EK) και/ή δύναται να εξομοιωθούν με αυτές σε περίπτωση δικαστικού ελέγχου συγκεκριμένων συμβάσεων και/ή στο πλαίσιο καταχώρισης αιτήσεων/εφέσεων ενυπόθηκων δανειστών ενώπιον επαρχιακών δικαστηρίων, και
3. αιτιολογείται επαρκώς η παρέμβαση σε υφιστάμενες συμβατικές σχέσεις προς προστασία του ευρισκόμενου σε ασθενέστερη θέση αγοραστή/καταναλωτή έναντι των εχόντων ιδιάζουσα οικονομική ισχύ πιστωτικών ιδρυμάτων και καταδεικνύεται σαφώς η συνέπεια και η καλή πίστη βάσει της οποίας ενήργησαν οι εγκλωβισμένοι αγοραστές, ημεδαποί και αλλοδαποί.

Περαιτέρω και επιπροσθέτως των πιο πάνω, με τις προτεινόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις διασφαλίζεται η εμπλοκή στις προβλεπόμενες διαδικασίες μεταβίβασης ακινήτου και των τριών μερών, ήτοι αγοραστή, ενυπόθηκου δανειστή και πωλητή, και η δυνατότητα τεκμηρίωσης ένστασης στη σκοπούμενη από τον Διευθυντή Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας μεταβίβαση, καθώς και η δυνατότητα εξασφάλισης από ενιστάμενο πρόσωπο δικαστικού απαγορευτικού διατάγματος εντός καθορισμένης προθεσμίας που να διατάττει τη μη μεταβίβαση του ακινήτου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υποβάλλοντας νέο κείμενο σχεδίου νόμου, στο οποίο έχει ενσωματώσει όλες τις πιο πάνω πρόνοιες, και δηλώνοντας ότι η επίλυση του οξύτατου αυτού κοινωνικού προβλήματος επιβάλλεται για λόγους δημοσίου συμφέροντος, ώστε η Κυπριακή Δημοκρατία να σταματήσει να διασύρεται στο εξωτερικό και στην Ευρωπαϊκή Ένωση ειδικότερα ως μη έχουσα τη βούληση να επιλύσει τα πολλαπλά κοινωνικά προβλήματα των επηρεαζόμενων ημεδαπών και αλλοδαπών που δημιουργήθηκαν από κατ' ουσίαν αθέμιτες πρακτικές και καταχρηστικές συμπεριφορές των εχόντων ιδιάζουσα οικονομική ισχύ μερών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρέπει να πω ότι είναι μια από τις καλές στιγμές του κοινοβουλίου η ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου. Εδώ και μεγάλο χρονικό διάστημα είχαμε εντοπίσει ένα πολύ σημαντικό κοινωνικό πρόβλημα, όπως περιγράφει και ο σκοπός της πρότασης νόμου. Χιλιάδες συμπατριωτών μας...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι, δεν ακούμε τον ομιλητή!

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Χιλιάδες συμπατριωτών μας, αλλά δυστυχώς για την Κυπριακή Δημοκρατία και χιλιάδες αλλοδαπών βρέθηκαν σε μία πολύ κακή κατάσταση, όπου, ενώ είχαν εξοφλήσει ή τακτοποιήσει πλήρως τις συμβατικές τους υποχρεώσεις για αγορά ακινήτου, λόγω αφερεγγυότητας του επιχειρηματία ανάπτυξης γης ή λόγω πολεοδομικών προβλημάτων έμειναν εγκλωβισμένοι, χωρίς να γίνει κατορθωτό να τιλοποιήσουν και να μεταβιβάσουν επ' ονόματί τους την περιουσία τους ουσιαστικά. Αυτή η κοινωνική αδικία με τους υπολογισμούς του Κτηματολογίου αφορά περίπου τριάντα χιλιάδες ανθρώπους.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριε Πρόεδρε, είναι αδύνατο ο ομιλητής να ακούσει τον εαυτό του. Διερωτώμαι αν οι υπόλοιποι ακούν τον ομιλητή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δίκαιο.

Συνεχίστε, κύριοι! Παρακαλώ, κύριοι!

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Με αυτή τη διαπίστωση λοιπόν προχωρήσαμε στην επιτροπή Νομικών της Βουλής μέσα από αρκετές και

πολύωρες συνεδριάσεις, ετοιμάστηκε αυτή η πρόταση νόμου με τη συνδρομή, την πολύ έντονη πρέπει να πω, του διευθυντή του Κτηματολογίου και των λειτουργών του, χωρίς τη συνδρομή των οποίων δε θα μπορούσαμε να ολοκληρώσουμε το έργο -ασφαλώς και με τη βοήθεια των συναδέλφων λειτουργών της Βουλής- και γι' αυτό σήμερα δίνουμε μια νέα ευκαιρία στο Κτηματολόγιο, με τη βελτίωση και επικαιροποίηση του νόμου, να αντιμετωπίσει νομικά προσκόμματα τα οποία θέτουν οι τράπεζες στη διαδικασία τιτλοποίησης.

Πρέπει να πω ότι, παρά τα προβλήματα μέχρι σήμερα, η υφιστάμενη νομοθεσία έδωσε τη δυνατότητα τιτλοποίησης σε εξήμισι χιλιάδες οικογένειες και ευελπιστούμε ότι με τη βελτίωση που επιφέρουμε σήμερα θα αυξηθούν οι αριθμοί σε σημείο που θα αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα και βεβαίως να αντιμετωπιστεί και το πρόβλημα που εκθέτει διεθνώς και την Κυπριακή Δημοκρατία με αγωγές και παράπονα που καταχωρούνται σε δικαστήρια του εξωτερικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γνωστό ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων από πολύ νωρίς, από το 2014, είχε εκφράσει το έντονο ενδιαφέρον της για αυτή την κατηγορία ανθρώπων, Κυπρίων και ξένων, οι οποίοι είχαν ουσιαστικά παραπλανηθεί από επιχειρηματίες γης, οι οποίοι τελικά έφτασαν στο σημείο να τους εξαπατήσουν και αυτούς και την Κυπριακή Δημοκρατία. Οι περισσότεροι απ' αυτούς τους ανθρώπους, που ήταν, αν θυμάμαι καλά, γύρω στις δεκαεπτά με είκοσι χιλιάδες, είχαν ουσιαστικά σε έναν μεγάλο βαθμό ή και εξ ολοκλήρου αποπληρώσει το χρέος τους έναντι του επιχειρηματία γης, αλλά αυτός δεν είχε πληρώσει τα δικά του χρέη έναντι των τραπεζών, με αποτέλεσμα σήμερα τα άτομα αυτά, οι αγοραστές, οι ούτω καλούμενοι «εγκλωβισμένοι αγοραστές», να αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της εκποίησης. Γι' αυτό και είχαν γίνει προσπάθειες, πρέπει να πω, και από την κυβέρνηση για μία νομοθεσία, η οποία φαίνεται ότι έχει καλύψει τους περισσότερους.

Υπάρχει όμως ένα μικρό ποσοστό, γύρω στο 10%, και κάποιες αποφάσεις δικαστικές, οι οποίες ενδεχομένως να οδηγήσουν και στην ανατροπή της υφιστάμενης νομοθεσίας, γι' αυτό ήταν αναγκαίο να γίνει αυτή η μεγάλη προσπάθεια. Όντως, όπως είπε και ο κ. Δαμιανού, χρειαστήκαμε τη βοήθεια του Κτηματολογίου, των υπηρεσιών της Βουλής και πολλή πολλή υπομονή και επιμονή και στοχοπροσήλωση -αν μου επιτρέπεται από την αριστερά η επιλογή του όρου- για να φτάσουμε στο σημερινό αποτέλεσμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γεώργιος Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως έχει ήδη λεχθεί, σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι να συμπληρωθούν τα κενά και να αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες της νομοθεσίας που κρίθηκε πρωτοβάθμια αντισυνταγματική για την προστασία χιλιάδων πολιτών, καλή τη πίστει αγοραστών, οι οποίοι εγκλωβίστηκαν και δεν πέτυχαν μεταβίβαση επ' ονόματί τους των ακινήτων που αγόρασαν, παρά το γεγονός ότι είχαν εκπληρώσει στο σύνολο ή σε μεγάλο βαθμό τις συμβατικές τους υποχρεώσεις και είχαν καταθέσει τα σχετικά πωλητήρια έγγραφα τους στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Οι λόγοι του εγκλωβισμού; Οι ατέρμονες και αδιέξοδες καταστάσεις, το αλαλούμ που ακολουθείτο με τη σιωπηρή αλλά ένοχη σιωπή όλων στον βωμό του εύκολου κέρδους και της αρπακτής των πωλητών, επιχειρηματιών, στην εκμετάλλευση της φούσκας των ακινήτων που δημιουργείτο από το 2007 και εντεύθεν, αλλά και στον δεδομένο χρόνο, εκείνη την εποχή, στις πρακτικές των τραπεζών και των πωλητών με τις οποίες το ίδιο ακίνητο ήταν βεβαρημένο με δεύτερη, αλλά και με άλλες διαδοχικές υποθήκες, για να παραχωρούν οι μεν τράπεζες και να εξασφαλίζουν οι πωλητές τα δάνειά τους εν αγνοία των αγοραστών, παρά το γεγονός, επαναλαμβάνω, ότι είχαν καταθέσει στο Κτηματολόγιο τα σχετικά πωλητήρια έγγραφα τους.

Είναι αυτό το μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα που πήρε και διεθνή διάσταση, ιδιαίτερα στον ευρωπαϊκό χώρο και με αναφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διά του Προέδρου της, αναφορικά με τις πρακτικές και τη μη ανάληψη πρωτοβουλιών για τη διόρθωση αυτής της απαράδεκτης κατάστασης.

Είναι στη βάση λοιπόν όλων αυτών των παραμέτρων που η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, συνεπικουρούμενη και από άλλους συνάδελφους -από τον κ. Περδίκη των Οικολόγων, τον κ. Γιωργάλλα του κινήματος «Αλληλεγγύη»- που αναλάβαμε την πρωτοβουλία, για να βρούμε την καλύτερη υπό τις περιστάσεις

νομοθετική ρύθμιση, ώστε και οι αγοραστές που επηρεάζονται να προστατευθούν, αλλά παράλληλα και να μην εκμηδενίζονται τα συνταγματικά δικαιώματα και των ενυπόθηκων δανειστών, αλλά και των πωλητών. Πιστεύουμε ότι με τη νομοθετική αυτή λύση θα απαμβλυνθεί σε μεγάλο βαθμό το μεγάλο αυτό κοινωνικό πρόβλημα.

Τέλος, θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να ευχαριστήσω όλα τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών και όσους ήταν συνεπικούροι σ' αυτή την πρωτοβουλία μας. Να ευχαριστήσω και εσάς προσωπικά για τις συνεχείς και επανειλημμένες συσκέψεις για το θέμα αυτό, αλλά ιδιαίτερα τον διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και τους λειτουργούς, οι οποίοι με την παρουσία τους, την ανελλιπή παρουσία τους, για δεκαοκτώ μήνες σε δεκαέξι συνεδριάσεις της επιτροπής Νομικών ήταν παρόντες. Δε θέλω να σημειώσω την απουσία κάποιων άλλων. Η παρουσία και ο λόγος τους ήταν καταλυτικός στη συρραφή αυτής της νομοθετικής ρύθμισης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς, να υπογραμμίσω, γιατί είναι αυτά που πρέπει να λέγονται, πως με συνεργασία όλων και με τη δική σας επιμονή, κύριε Πρόεδρε -γιατί είχατε και ιδιαίτερο ενδιαφέρον από την πρώτη στιγμή- καταφέρνουμε κάτι το πολύ χειροπιαστό, το πολύ εφαρμοσμένο, προς όφελος συμπολιτών μας, χιλιάδων συμπολιτών μας που είναι εγκλωβισμένοι αγοραστές ακινήτων και είναι ένας υποδειγματικός τρόπος λειτουργίας και στην επιτροπή Νομικών, αλλά και στο κοινοβούλιο, που μακάρι να έχει και συνέχεια και πολλαπλάσια εφαρμογή στο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σύντομα.

Να πω ότι η συγκεκριμένη πρόταση νόμου αποσκοπεί στο να επιλύσει μία μεγάλη αδικία και ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν χιλιάδες συμπολίτες μας.

Πρωτίστως όμως πρέπει να πω ότι αυτή η πρόταση νόμου ξεκίνησε με την πρωτοβουλία του συνάδελφου του κ. Αριστού Δαμιανού από το ΑΚΕΛ. Κατά τη διάρκεια βεβαίως, μετά, στην πορεία -κάποιοι ενωρίτερα, κάποιοι αργότερα- προστέθηκαν και άλλα κόμματα, έτσι ώστε ενώπιόν σας να έχετε πρόταση νόμου η οποία υποστηρίζεται από όλα τα κόμματα που συμμετέχουν στην επιτροπή Νομικών, αλλά και άλλους συναδέλφους που δεν είναι μέλη της επιτροπής.

Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε, κύριε Πρόεδρε, και πρέπει ο κόσμος να γνωρίζει ότι η συγκεκριμένη πρόταση νόμου αποσκοπεί στο να διορθώσει μία μεγάλη αδικία που υφίστανται συμπολίτες μας οι οποίοι πλήρωσαν στο ακέραιο όλες τους τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από μία σύμβαση πώλησης ακινήτων. Συμπολίτες μας δηλαδή οι οποίοι έχουν τιμήσει στο ακέραιο, είναι καλόπιστοι και έντιμοι και συνεπείς άνθρωποι, οι οποίοι πλήρωσαν για αυτό που επιθυμούσαν να αγοράσουν, παρά ταύτα όμως, συνεπεία της ασυνέπειας -ας τη χαρακτηρίσω έτσι- του άλλου μέρους, δεν εκατάφεραν και δεν εμπορούσαν και εγκλωβίστηκαν σε μία διαδικασία όπου δεν εμπορούσαν να πάρουν τίτλο για το ακίνητό τους.

Η προηγούμενη νομοθετική ρύθμιση, κύριε Πρόεδρε, εκρίθηκε αντισυνταγματική από το δικαστήριο. Η πρόταση νόμου την οποία έχετε ενώπιόν σας προσπαθεί να επιλύσει την αντισυνταγματικότητα -και πιστεύουμε ότι το έχουμε πετύχει- την οποία επισήμανε το δικαστήριο με το γεγονός ότι, πρώτον, αφορά μόνο τους συμπατριώτες μας τους αγοραστές οι οποίοι έχουν εξοφλήσει, οι οποίοι έχουν πληρώσει, έχουν καταβάλει ολόκληρο το τίμημα της αγοραπωλησίας ή το μεγαλύτερο μέρος αυτής. Κατά δεύτερο λόγο, έχουν καταθέσει το αγοραπωλητήριο συμβόλαιο στο Κτηματολόγιο και, κατά τρίτο λόγο, δεν μπορούν να εξασφαλίσουν τίτλο όχι συνεπεία δικής τους παράλειψης. Και μέσα σε όλη αυτή τη διαδικασία προστατεύονται και τα δικαιώματα του ενυπόθηκου δανειστή, καθότι θα έχει πλέον ο διευθυντής του Κτηματολογίου την υποχρέωση και να ειδοποιήσει και να γνωστοποιήσει και να προσκαλέσει τον ενυπόθηκο δανειστή να λάβει μέρος στη διαδικασία και ενδεχομένως, εάν θεωρεί ότι πλήττονται τα συνταγματικά του δικαιώματα, να ενστεί στη διαδικασία έκδοσης τίτλου.

Πιστεύουμε ότι με αυτό τον τρόπο λύνουμε ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, και πράγματι, συμφωνώ και εγώ με τους συναδέλφους που μίλησαν προηγουμένως, αυτή η πρόταση νόμου είναι το αποτέλεσμα μίας πολύ καλής και αγαστής συνεργασίας μεταξύ όλων των μελών της επιτροπής Νομικών, αλλά και άλλων συναδέλφων που ευαισθητοποιήθηκαν γι' αυτό το πρόβλημα που ταλαιπωρούσε χιλιάδες συμπολίτες μας και το οποίο ελπίζουμε ότι τελειωτικά λύνεται με τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Καλοδεχούμενο και αυτό το νομοθέτημα, που ελπίζουμε ότι θα είναι και το τελευταίο, που θα λύσει αυτά τα προβλήματα. Εσείς προσωπικά στην προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο, αν θυμάμαι καλά, είχατε καταθέσει πρόταση νόμου για την πολεοδομική αμνηστία, πρόταση η οποία αναμέναμε ότι ουσιαστικά πάλι θα απεγκλώβιζε έναν μεγάλο αριθμό από χιλιάδες συμπολίτες μας που βρέθηκαν ακριβώς σε αυτό τον κικεώνα, για να εκδώσουν τίτλους ιδιοκτησίας, και δεν τα έχουν καταφέρει. Αυτή η νομοθεσία πέρασε, ξεκίνησαν οι διαδικασίες, ακόμα βρισκόμαστε στον ίδιο παρονομαστή, γιατί πάλι μεγάλος αριθμός παραμένει εγκλωβισμένος.

Ευελπιστούμε ότι και μέσα από αυτή τη νομοθεσία που θα ψηφιστεί σήμερα -και βλέπω ότι είναι και ομόφωνη- θα προχωρήσουν επιτέλους και οι διαδικασίες μέσα από τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα, διότι δυστυχώς φαίνεται ότι σε πολλά ζητήματα υπάρχει και η ευθυνοφοβία από κάποιους στα κυβερνητικά τμήματα να αναλάβουν ευθύνες ή πρωτοβουλίες στο να επιλύσουν συγκεκριμένα ζητήματα. Και να χαιρετίσω την ουσιαστική εμπλοκή εδώ σε αυτό το νομοθέτημα του Κτηματολογίου, που ευελπιστούμε ότι όντως όσα έχει αναφέρει αυτά ήταν και λύνονται μέσα από αυτή την εξέλιξη, με αυτό το νομοθέτημα.

Ευελπιστούμε ότι δε θα χρειαστούν άλλα νομοθετήματα στο τέλος της ημέρας, για να μπορέσουμε να βρεθούμε ξανά εδώ, να ψηφίζουμε, για να απεγκλωβίσουμε ξανά άλλες χιλιάδες από αυτούς που έχουν βρεθεί σε αυτή τη δυσχερή θέση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίπλαρος.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πολύ σύντομα θα πω μόνο τούτο, ότι νιώθω πολύ ευτυχής, γιατί σήμερα ψηφίζεται αυτό το νομοσχέδιο, για έναν λόγο: Ήταν το πρώτο θέμα που με είχε απασχολήσει στην πρώτη θητεία, όταν δώδεκα οικογένειες στη Φασούλα είχαν πέσει θύματα δυστυχώς τέτοιων συνανθρώπων μας και εκμεταλλεύτηκαν και τα χρήματά τους, χωρίς να μπορούν να τους δώσουν τίτλους ιδιοκτησίας.

Θέλω όμως να συγχαρώ τους συναδέλφους στην επιτροπή Νομικών και εσάς προσωπικά για την πρωτοβουλία που έχετε επιδείξει, ούτως ώστε επιτέλους... Τότε είχαμε κάνει μια ρύθμιση, αλλά κρίθηκε δυστυχώς αντισυνταγματική και μπορώ να πω και δημόσια ότι θα πρέπει να ευχαριστήσουμε και τον τότε Υπουργό Εσωτερικών τον Σωκράτη Χάσικο, γιατί από την πρώτη στιγμή είχε επιδείξει και ζήλο και είχε αντιληφθεί το πρόβλημα το οποίο είχε δημιουργηθεί.

Ευελπιστούμε ότι με αυτή την ψήφιση της νομοθεσίας -και με αυτό που οι συνάδελφοι και όλοι οι λειτουργοί έχουν πράξει στην αρμόδια επιτροπή- και με την ψήφιση σήμερα στην ολομέλεια θα βρουν επιτέλους το δίκαιό τους χιλιάδες συμπολίτες μας, συμπατριώτες μας, οι οποίοι δυστυχώς ήταν εγκλωβισμένοι αγοραστάς.

Και πάλι συγχαρητήρια στους συναδέλφους της επιτροπής Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καταρχάς, να πω ότι έχω και εγώ εγκλωβισμένο διαμέρισμα, το οποίο είναι πλήρως εξοφλημένο, άρα γνωρίζω και από πρώτο χέρι πώς συμπεριφέρονται σε αυτό το σημείο τα άλλα μέρη. Όχι το άλλο μέρος, τα άλλα μέρη.

Να πω ότι πρέπει οπωσδήποτε να ευχαριστήσουμε την επιτροπή Νομικών για την προσπάθεια που κάνει με έμφαση στο κοινωνικό πρόβλημα, όπως ήταν και η έμμεση εισήγηση από νομικής απόψεως. Επίσης να πω ότι, όταν επισκέφθηκα δύο φορές το Λονδίνο, ήταν αρκετοί οι Άγγλοι βουλευτές που μας έκαναν παραστάσεις γι' αυτό το θέμα και ότι η Βουλή των Λόρδων με επικεφαλής τον κ. Κας έχει ορίσει επιτροπή ειδικά γι' αυτό το τεράστιο κοινωνικό και οικονομικό πρόβλημα. Αν θέλετε και τη δική μου εκτίμηση, δεν είναι τυχαίο που εξαφανίστηκαν οι αγοραστάς από την Αγγλία, διότι, όπως το συζητούν σε αυτά τα επίπεδα, αντιλαμβάνεστε ότι κανένας δε θα έρθει να αγοράσει, όταν έχει γύρω του εκατοντάδες, αν όχι χιλιάδες, εγκλωβισμένους συμπατριώτες του Εγγλέζους.

Να προχωρήσουμε όμως τώρα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πρέπει να πούμε ότι ένα μεγάλο κομμάτι του προβλήματος οφείλεται και στο άλλο μέρος, το οποίο δεν έχει αναφερθεί, που είναι οι τράπεζες, οι οποίες δυστυχώς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, γι' αυτό είπα «τα μέρη» και όχι «το μέρος».

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το κατάλαβα, το κατάλαβα. Το λέω πιο ξεκάθαρα, γιατί ακριβώς, όταν με βάση κακές πρακτικές τον καιρό εκείνο της μεγάλης ανάπτυξης δάνειζαν για ένα συγκεκριμένο project έναν συγκεκριμένο εργολάβο ανάπτυξης γης και μετά έμπλεκαν όλα του τα δάνεια στο ίδιο καλάθι και έβαζαν για όλα ενιαίες εξασφαλίσεις...

Είχα καταθέσει πριν από τέσσερα χρόνια πρόταση νόμου στην επιτροπή Νομικών, κύριε Γεωργίου, η οποία αφορά και ακριβώς ένα κομμάτι αυτού του προβλήματος, ότι δηλαδή τα μέμο δεν πρέπει να αφορούν ολοκληρωτικά την περιουσία του δανειολήπτη, η οποία μπορεί να είναι δέκα φορές μεγαλύτερη από την αξία της οφειλής. Άρα, όταν ξεπεράσουμε -και είμαι βέβαιος ότι το έχετε υπόψη σας και θα συζητηθεί το Σεπτέμβριο, γιατί το συζητήσαμε- όταν δε δικαιούται η τράπεζα να βάζει μέμο σε όλη την περιουσία ενός δανειολήπτη ανεξάρτητα από το πόσο χρωστά, για να τον εγκλωβίζει και να τον εκβιάζει, τότε θα λυθούν ακόμα περισσότερα προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 44ΙΗ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 441Θ του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 44ΚΑΑ. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 44ΚΒ του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 44ΚΓ του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εφτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εφτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εφτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 34 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Θα πάμε τώρα πίσω στα θέματα της παιδείας, δηλαδή στο υπ' αριθμόν 11 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σωστά, κύριε Πρόεδρε. Να πάμε πρώτα στα επείγοντα, δηλαδή στους τροποποιητικούς κανονισμούς και στην πρόταση νόμου του κ. Πανίκου Λεωνίδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πάμε στα επείγοντα, μάλιστα, όμως θα ήθελα ο κ. Λεωνίδου... Πού είναι ο κ. Λεωνίδου; Ειδοποιήθηκε;

Κύριε Παπαδόπουλε, είχα αντιληφθεί ότι, αν σας ικανοποιούσε το περιεχόμενο των κανονισμών, θα απεσύρετο...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι άλλη εκείνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι γι' αυτό; Άλλη πρόταση νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Άλλη πρόταση, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ωραία.

Πάμε τώρα στα επείγοντα τότε.

Διαβάστε τον τίτλο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανονικά, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να βάλουμε την πρόταση νόμου που τροποποιεί ουσιαστικά κάτι στους κανονισμούς, του κ. Πανίκου Λεωνίδου του ΔΗΚΟ, και μετά να πάμε στους τροποποιητικούς κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μας εξηγήσει και ο πρόεδρος της επιτροπής πώς τα συμφώνησαν, για να μην κάνουμε κανένα λάθος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορούμε να πάμε με τη σειρά όπως είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε σας ακούμε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Λέω, μπορούμε να προχωρήσουμε με τη σειρά των θεμάτων όπως ακριβώς έχουν στην ημερήσια διάταξη. Άρα λοιπόν, αρχίζουμε με το υπ' αριθμόν 11 θέμα, που αφορά την πρώτη πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και αυτό έχει να κάνει με την κατάργηση ουσιαστικά των τετραμήνων. Το δεύτερο θέμα είναι η πρόταση νόμου του συναδέλφου του κ. Πανίκου Λεωνίδου, η οποία έχει αντικατασταθεί επί της ουσίας με το νέο κατατεθέν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ας ξεκινήσουμε τότε με το υπ' αριθμόν 11 θέμα, το υπ' αριθμόν 12 και θα δούμε πού μπαίνουν τα ενδιάμεσα, όταν θα είναι εδώ και ο κ. Λεωνίδου.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επί της ουσίας θα αναπτύξει τις θέσεις μας ο κ. Λεωνίδου. Απλά να ενημερώσω το σώμα ότι, αφού έχουν κατατεθεί οι σχετικοί κανονισμοί που καλύπτουν τα περιεχόμενα της δικής μας πρότασης νόμου, η δική μας πρόταση νόμου θα αποσυρθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η δική σας πρόταση νόμου ποιος αριθμός είναι, κύριε Λεωνίδου;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι η υπ' αριθμόν 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η υπ' αριθμόν 12.

Άρα, θα πάμε στο υπ' αριθμόν 11 θέμα και, μέχρι να τελειώσουμε, να παρακαλέσω τον κ. Λεωνίδου να μου πει αν αποσύρει με το περιεχόμενο που έχουν οι κανονισμοί το υπ' αριθμόν 12 θέμα. Ή είσατε έτοιμος από τώρα;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ναι, είμαστε έτοιμοι να αποσύρουμε την πρόταση νόμου, γιατί η πρόταση νόμου υιοθετήθηκε μέσα στους κανονισμούς που έχουμε δει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, είναι η υπ' αριθμόν 12 πρόταση νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το βεβαιώσει ο ίδιος.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ναι, το υπ' αριθμόν 12 θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 11 τότε, το οποίο είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι «Ο περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και της Ιδρύσεως του Υπουργείου Παιδείας Νόμου, (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Λουκαΐδη, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργου Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Νομίζω, επειδή όλα τα θέματα είναι σημαντικά...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μαζί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, σίγουρα. Οι τοποθετήσεις επί θέματος αρχής είναι για όλα τα θέματα. Και για τα καινούρια και για τα παλιά και για εκείνα που θα έρθουν, ώσπου να τελειώσουμε τις ομιλίες!

Άρα, θα δούμε μαζί τα υπ' αριθμόν 11, 13, 14 και 15 θέματα της ημερήσιας διάταξης, καθώς και την πρόταση νόμου και τους κανονισμούς που κηρύχθηκαν επείγοντα.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 11 θέματος είναι η κατάργηση των προεισαγωγικών εξετάσεων στο τέλος του πρώτου τριμήνου στα δημόσια σχολεία μέσης εκπαίδευσης.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 13 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και Ελλάδας Νόμου και ειδικότερα του άρθρου 39(1) αυτού, ώστε ο εν λόγω νόμος να τεθεί σε ισχύ από την 1^η Σεπτεμβρίου 2020 και όχι από την 1^η Σεπτεμβρίου 2019, όπως προβλέπεται σήμερα.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 14 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου, ώστε να διευρυνθούν οι περιπτώσεις υποψηφίων που θα μπορούν να υποβάλουν αίτηση, για να παρακαθίσουν σε γραπτή εξέταση για σκοπούς εγγραφής τους στους πίνακες διορισίμων.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 15 θέματος είναι η ρύθμιση της δυνατότητας στατιστικής επεξεργασίας των βαθμολογιών των υποψηφίων για σκοπούς εγγραφής και ενιαίας κατάταξής τους στους πίνακες διορισίμων.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και της Ιδρύσεως του Υπουργείου Παιδείας Νόμου, (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Αννίτα Δημητρίου

Παύλος Μυλωνάς

Γιώργος Κάρουλλας

Κωστής Ευσταθίου

Αντρέας Καυκαλιάς

Μιχάλης Γιωργάλλας

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Νίκος Κέττηρος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 14 Ιουνίου 2019 από τους κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Αντρέα Καυκαλιά και Γιώργο Τ. Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 10 Ιουλίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών (ΠΣΕΜ) και της Κυπριακής Παιδοβουλή.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και της Ιδρύσεως του Υπουργείου Παιδείας Νόμου, ώστε να καταργηθούν οι προαγωγικές εξετάσεις στο τέλος του Α' τετραμήνου στα δημόσια σχολεία μέσης εκπαίδευσης. Ειδικότερα, γίνεται εισήγηση να μη διενεργούνται εξετάσεις στο τέλος του Α' τετραμήνου αλλά μόνο στο τέλος του Β' τετραμήνου.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, η πιο πάνω ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, αφού μετά από την αναστολή για ένα χρόνο της εφαρμογής των εξετάσεων των τετραμήνων έχει διαπιστωθεί ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, πρώτον, δεν έχει προχωρήσει, όπως όφειλε, στην αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων, ώστε αυτά να είναι συμβατά με τον πραγματικά διαθέσιμο διδακτικό χρόνο, και, δεύτερον, δεν προώθησε την τροποποίηση σχετικών προνοιών στους κανονισμούς για τη λειτουργία των δημόσιων σχολείων μέσης εκπαίδευσης, όπως για παράδειγμα την πρόνοια που προβλέπει τη διεξαγωγή ενός τουλάχιστον διαγωνίσματος ανά τετράμηνο.

Παράλληλα, σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές ενστάσεις από τους εμπλεκόμενους φορείς, γονείς, εκπαιδευτικούς και μαθητές, με τους οποίους δεν υπήρξε διαβούλευση.

Επιπρόσθετα, όπως επισήμαναν οι ίδιοι, η κατάργηση των εξετάσεων του Α΄ τετραμήνου θα αποβεί προς όφελος των μαθητών, οι οποίοι δε θα αναγκάζονται να καταφεύγουν σε φροντιστηριακά μαθήματα και έτσι να ενισχύεται περαιτέρω η παραπαιδεία.

Τέλος, σύμφωνα με τους ίδιους, η προτεινόμενη ρύθμιση αναμένεται ότι θα συμβάλει θετικά στην ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, η οποία δε θα διακόπτεται, για να παρεμβάλλονται εξετάσεις, ενώ θα εξυπηρετείται καλύτερα ο ευρύτερος ρόλος και σκοπός των σχολείων και θα ενισχύεται η εύρυθμη λειτουργία τους.

Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ότι το υπουργείο είναι πανέτοιμο να προχωρήσει και να εφαρμόσει το θεσμό των εξετάσεων των τετραμήνων από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο και, αν στην πορεία διαπιστωθεί η ύπαρξη οποιωνδήποτε προβλημάτων, θα γίνουν οι αναγκαίες ρυθμίσεις για την αντιμετώπισή τους. Όπως επισήμανε περαιτέρω ο εν λόγω υπουργός, οποιεσδήποτε ρυθμίσεις γίνουν, θα είναι προς όφελος των μαθητών. Σύμφωνα επίσης με τον ίδιο, απαραίτητο στοιχείο είναι η συνεργασία όλων, γι' αυτό πρέπει όλες οι εμπλεκόμενες πλευρές με ομοψυχία να συνδράμουν στην εφαρμογή του θεσμού αυτού.

Ειδικότερα, σε σχέση με την εφαρμογή του θεσμού των εξετάσεων των τετραμήνων, το αρμόδιο υπουργείο επισημαίνει μεταξύ άλλων τα εξής:

1. Οι εξετάσεις τετραμήνων θα εφαρμοστούν αρχικά για τη σχολική χρονιά 2019-2020 και οι μαθητές της Α΄ και Β΄ τάξης Λυκείου και Τεχνικών Σχολών από την πιο πάνω σχολική χρονιά θα συμμετέχουν σε προαγωγικές εξετάσεις τετραμήνων. Με τον θεσμό αυτό μειώνεται το άγχος της μιας τελικής εξέτασης, στην οποία συσσωρεύεται η ύλη όλης της σχολικής χρονιάς. Με τα τετράμηνα θα μοιράζεται η εξεταστέα ύλη σε δύο τετράμηνα.
2. Το δοκίμιο εξέτασης τετραμήνων θα έχει τη μορφή κοινού διαγωνίσματος διάρκειας 90 λεπτών και σε κάθε τετράμηνο θα εξετάζεται μόνο το 50% της διδαχθείσας ύλης και όχι όλη η ύλη του τετραμήνου. Σημειώνεται ότι ειδικά για το μάθημα των νέων ελληνικών και για τα μαθήματα γλωσσών η διάρκεια εξέτασης θα είναι 135 λεπτά. Το δοκίμιο εξέτασης και τα διαγωνίσματα θα λαμβάνουν μόνο το 40% της συνολικής βαθμολογίας του τετραμήνου.
3. Θα προβλέπονται πολλαπλές μορφές συντρέχουσας αξιολόγησης, οι οποίες θα λαμβάνουν το 60% της συνολικής βαθμολογίας του τετραμήνου. Ο μαθητής κατά την αξιολόγηση θα συγκρίνεται με τον εαυτό του και όχι με άλλους.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης της πρότασης νόμου επισημαίνεται επίσης ότι, μετά από σχετικό αίτημα της επιτροπής που είχε υποβληθεί σε προηγούμενη συνεδρία της για σκοπούς ενημέρωσής της όσον αφορά την πορεία εφαρμογής των τετραμήνων στα δημόσια σχολεία, το αρμόδιο υπουργείο απέστειλε στοιχεία σε σχέση με την αξιολόγηση των τετραμήνων, στα οποία περιλαμβάνονται:

1. η φιλοσοφία των τετραμήνων,
2. τα σχετικά χρονοδιαγράμματα,
3. οι μορφές συντρέχουσας αξιολόγησης,
4. οι ενέργειες της μέσης εκπαίδευσης σχετικά με την αξιολόγηση στο πλαίσιο των τετραμήνων και
5. τεκμηριωτικό υλικό για τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για τη συμβατότητα των αναλυτικών προγραμμάτων με τον ωφέλιμο διδακτικό χρόνο.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι, όσον αφορά την πρόταση νόμου, εγείρεται θέμα αντισυνταγματικότητας, διότι οι πρόνοιές της τροποποιούν κανονιστικές διατάξεις και σύμφωνα με τη νομολογία δε δύναται με πρόταση νόμου να τροποποιούνται κανονιστικές διατάξεις. Ειδικότερα, με την πρόταση νόμου προβλέπεται η κατάργηση των προαγωγικών εξετάσεων στο τέλος του Α΄ τετραμήνου. Η ρύθμιση όμως αυτή εμπίπτει καθαρά στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας και ως εκ τούτου, με βάση τα πιο πάνω, παραβιάζεται η αρχή της διάκρισης των εξουσιών.

Ο πρόεδρος της ΟΕΛΜΕΚ εξέφρασε τη διαφωνία της οργάνωσής του με την εφαρμογή των εξετάσεων των τετραμήνων από τη σχολική χρονιά 2019-2020. Σύμφωνα με την ΟΕΛΜΕΚ, το αρμόδιο υπουργείο οφείλει να καταθέσει συνολική και ολοκληρωμένη πρόταση για την αξιολόγηση του μαθητή. Ειδικότερα, η ΟΕΛΜΕΚ στις 17 Ιανουαρίου 2019 απέστειλε στο αρμόδιο υπουργείο τη δική της πρόταση-πλαίσιο για τα πιο πάνω, αλλά δεν έχει κληθεί ακόμη σε σχετικό διάλογο. Επιπρόσθετα, ο πρόεδρος της ΟΕΛΜΕΚ δήλωσε ότι η οργάνωσή τους καταδικάζει την αδικαιολόγητη εμμονή του υπουργείου να προχωρήσει στην εφαρμογή αυτού του ζημιογόνου θεσμού παρά τη διαφωνία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και παρά τις αρνητικές συνέπειες που θα επιφέρει.

Ειδικότερα, όσον αφορά τις αρνητικές συνέπειες από την εφαρμογή του πιο πάνω θεσμού, η ΟΕΛΜΕΚ επισήμανε τα εξής στην απόφασή της:

1. Η εφαρμογή των εξετάσεων των τετραμήνων έρχεται σε σύγκρουση με τη φιλοσοφία των νέων αναλυτικών προγραμμάτων και των δεικτών επάρκειας και επιτυχίας.

2. Η εφαρμογή των εξετάσεων αυτών θα εντείνει το άγχος και την πίεση των μαθητών/μαθητριών. Θα υπάρξει ένα εξαιρετικά πιεστικό και βεβαρημένο σχολικό πρόγραμμα, που εκ των πραγμάτων θα έχει αρνητικό αντίκτυπο στους μαθητές και στη λειτουργία των σχολικών μονάδων.
3. Η παραπαιδεία αναμένεται να καταγράψει κατακόρυφη αύξηση, επιβαρύνοντας σημαντικά τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς.
4. Τα χρονοδιαγράμματα που τίθενται είναι ασφικτικά και θα προκαλέσουν αγκυλώσεις και στρεβλώσεις στις διαδικασίες, δημιουργώντας πολλά οργανωτικά προβλήματα στις σχολικές μονάδες.
5. Μειώνεται δραματικά ο διδακτικός χρόνος, μετατρέποντας ουσιαστικά τα τετράμηνα σε τρίμηνα, ενώ ο όγκος της διδασκείας ύλης παραμένει τεράστιος.

Ο πρόεδρος της ΟΛΤΕΚ συμφώνησε με την εφαρμογή του θεσμού των εξετάσεων τετραμήνων, εκφράζοντας όμως κάποιες επιφυλάξεις σε ορισμένα ζητήματα, γι' αυτό, όπως τόνισε ο ίδιος, θα ήταν καλύτερα να προχωρήσει η εφαρμογή του και στην πορεία να γίνουν όλες οι αναγκαίες διορθώσεις.

Ο πρόεδρος της ΠΣΕΜ, κάνοντας αναφορά σε σχετικό ψήφισμά τους, εξέφρασε τη διαφωνία των μαθητών όσον αφορά την εφαρμογή του θεσμού των εξετάσεων των τετραμήνων. Επίσης, ο ίδιος, αφού κατέθεσε τις απόψεις της ΠΣΕΜ, σχολίασε αρνητικά την απουσία σχετικού διαλόγου από πλευράς του αρμόδιου υπουργείου.

Ο εκπρόσωπος της Κυπριακής Παιδοβουλήσ ανέφερε ότι πρέπει να σημειωθεί πρόοδος στον χώρο της εκπαίδευσης και να προχωρήσει η μεταρρύθμιση. Ο ίδιος επίσης αναφέρθηκε στα θετικά σημεία του νέου θεσμού των εξετάσεων των τετραμήνων και, όπως επισήμανε σχετικά, από το 2018 και μετά οι μαθητές τοποθετούνται διαφορετικά όσον αφορά τον νέο αυτό θεσμό και βλέπουν θετικά την εφαρμογή του.

Ο πρόεδρος της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης δήλωσε ότι δε συμφωνούν με την κατάργηση του θεσμού για τις εξετάσεις τετραμήνων, αλλά πρέπει πριν την εφαρμογή του να προωθηθούν παράλληλα και βελτιώσεις, που αφορούν κυρίως τη συνολική αξιολόγηση του μαθητή.

Με βάση τα πιο πάνω, τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου στα πλαίσια της συζήτησης που θα διεξαχθεί στην ολομέλεια του σώματος.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Πανίκος Λεωνίδου
Γιώργος Κάρουλλας	Παύλος Μυλωνάς
Αννίτα Δημητρίου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Αντρέας Καυκαλιάς	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Γιώργος Τ. Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 12 Ιουνίου 2019.

Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και Ελλάδας Νόμου και ειδικότερα του άρθρου 39(1) αυτού, ώστε ο εν λόγω νόμος να τεθεί σε ισχύ από την 1^η Σεπτεμβρίου 2020 και όχι από την 1^η Σεπτεμβρίου 2019, όπως προβλέπεται σήμερα.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο, για σκοπούς διασφάλισης της ομαλής λειτουργίας των δημόσιων σχολείων μέσης εκπαίδευσης, εναρμονίζεται η νομοθεσία που διέπει τη διεξαγωγή των παγκύπριων εξετάσεων πρόσβασης στα ΑΑΕΙ της Κύπρου και Ελλάδας με το υφιστάμενο άρθρο 11B των περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως τροποποιήθηκαν με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και της Ιδρύσεως του Υπουργείου Παιδείας Νόμου, Νόμων του 1961 έως (Αρ. 2) του 2018.

Με βάση τα όσα τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία, διότι, σύμφωνα με το πιο πάνω άρθρο 11B, η διεξαγωγή στα δημόσια σχολεία μέσης εκπαίδευσης των προαγωγικών εξετάσεων στο τέλος του πρώτου τετραμήνου ανεστάλη για έναν χρόνο. Επιπρόσθετα, με βάση τις συνεπακόλουθες αλλαγές, μετατέθηκαν χρονολογικά οι

προαγωγικές εξετάσεις στο τέλος του πρώτου τετραμήνου για τις Α΄ και Β΄ τάξεις λυκείου και τεχνικών σχολών για τη σχολική χρονιά 2019-2020 και οι απολυτήριες εξετάσεις τετραμήνων για την Γ΄ τάξη λυκείου και τεχνικών σχολών για τη σχολική χρονιά 2020-2021. Ειδικότερα, ο υφιστάμενος νόμος πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή από την 1^η Σεπτεμβρίου 2020, διότι επηρεάζονται άμεσα οι μαθητές που θα αποφοιτήσουν από την Γ΄ τάξη λυκείου και τις τεχνικές σχολές το 2020.

Όσον αφορά τον προβληματισμό μελών της επιτροπής για το ότι δεν υπήρξε διαβούλευση με τα εμπλεκόμενα μέρη, οι εκπρόσωποι του αρμόδιου υπουργείου ανέφεραν ότι αυτή δεν κρίθηκε αναγκαία, διότι η μετάθεση της ημερομηνίας εφαρμογής του υφιστάμενου νόμου αποτελεί απόρροια των αλλαγών που έγιναν.

Σύμφωνα επίσης με τους ίδιους, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται απαραίτητη, ώστε να μην υπάρξουν λειτουργικά, οργανωτικά και διοικητικά προβλήματα, όσον αφορά την διεξαγωγή των εξετάσεων.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν στα πλαίσια της συζήτησης του νομοσχεδίου που θα διεξαχθεί στην ολομέλεια του σώματος.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Αννίτα Δημητρίου	Νίκος Κέττηρος
Γιώργος Κάρουλλας	Πανίκος Λεωνίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Πανίκο Λεωνίδου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, και τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιουλίου 2019.

Στη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Εξετάσεων του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΠΟΕΔ. Η ΟΛΤΕΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του άρθρου 28BB του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου, ώστε να διευρυνθούν οι περιπτώσεις υποψηφίων που θα μπορούν να υποβάλλουν αίτηση, για να παρακαθίσουν σε γραπτή εξέταση για σκοπούς εγγραφής τους στους πίνακες διορισίμων.

Όπως επισήμαναν οι εισηγητές της πρότασης νόμου, στην υφιστάμενη διάταξη του άρθρου 28BB του βασικού νόμου για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία προβλέπεται ότι στη γραπτή εξέταση δύναται να παρακάθονται υποψήφιοι που υποβάλλουν αίτηση για πρώτη φορά, καθώς και υποψήφιοι που έχουν ήδη εγγραφεί στον πίνακα διορισίμων και διεκδικούν βελτίωση της μοριοδότησης και της σειράς προτεραιότητάς τους στους πίνακες διορισίμων.

Επίσης, όπως τόνισαν οι ίδιοι, λόγω των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων για την υποβολή της σχετικής αίτησης, η πρόταση νόμου πρέπει να προωθηθεί άμεσα για ψήφιση.

Στα πλαίσια της συζήτησης της πρότασης νόμου ενώπιον της επιτροπής, κρίθηκε σκόπιμο η υφιστάμενη διάταξη στο πιο πάνω άρθρο να διαφοροποιηθεί, έτσι ώστε να προβλέπεται ότι στη γραπτή εξέταση δύναται να παρακάθονται όσοι υποψήφιοι υποβάλλουν αίτηση στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Παράλληλα όμως, θα συνεχίσει να προβλέπεται και η δυνατότητα υποβολής αίτησης από υποψηφίους που επιθυμούν βελτίωση της μοριοδότησής τους και της σειράς προτεραιότητάς τους στους σχετικούς πίνακες διορισίμων.

Ειδικότερα, επισημαίνεται, όσον αφορά τα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα, ότι στην υφιστάμενη διάταξη του άρθρου 28BB στα εδάφια (6) και (7) προβλέπεται ότι μεταξύ Σεπτεμβρίου και Δεκεμβρίου διεξάγεται γραπτή εξέταση για μοριοδότηση υποψηφίων που έχουν υποβάλει αίτηση ή εκδήλωση ενδιαφέροντος μέχρι την 31^η Αυγούστου του προηγούμενου έτους για εγγραφή στους πίνακες διορισίμων. Επίσης, προβλέπεται ότι η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας προβαίνει σε συμπλήρωση των πινάκων διορισίμων με υποψηφίους οι οποίοι με αίτησή τους ή μέσω εκδήλωσης ενδιαφέροντος που υποβάλλεται μέχρι την 31^η Αυγούστου του προηγούμενου έτους αποτείνονται, για να εγγραφούν και έχουν συμμετάσχει και έχουν επιτύχει στη γραπτή εξέταση.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας δήλωσαν ότι συμφωνούν με το σκοπό και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου. Επιπρόσθετα όμως, ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Εξετάσεων εισηγήθηκε όπως το υφιστάμενο χρονοδιάγραμμα που αναφέρεται σε σχέση με την υποβολή της σχετικής αίτησης «μέχρι την 31^η Αυγούστου» αλλάξει με το χρονοδιάγραμμα «μέχρι την 30^η Απριλίου», ώστε αυτό να συνάδει με το χρονοδιάγραμμα που προβλέπεται στους υφιστάμενους περί Γραπτών Εξετάσεων για

Εγγραφή και Κατάταξη στους Πίνακες Διορισίμων Κανονισμούς. Όπως επίσης επισήμανε ο ίδιος, η πρόνοια για την αλλαγή του χρονοδιαγράμματος δεν πρέπει να επηρεάσει τους ενδιαφερομένους που θα παρακαθίσουν στις γραπτές εξετάσεις τον Νοέμβριο του 2019.

Η επιτροπή σε σχέση με την πιο πάνω εισήγηση έκρινε σκόπιμο στο παρόν στάδιο να μην υιοθετηθεί, διότι δεν εξετάστηκαν οι επιπτώσεις που πιθανόν να επισύρει η υιοθέτησή της.

Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας συμφώνησαν με την πρόταση νόμου, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί, επισημαίνοντας ότι είχαν ήδη υποδείξει στους αρμοδίους το κενό που υπήρχε το οποίο έπρεπε να τύχει σχετικής ρύθμισης.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν στη συνεδρία συμφώνησαν με το διαμορφωμένο κείμενο της πρότασης νόμου και επισήμαναν την ανάγκη για άμεση προώθηση της ψήφισής της σε νόμο.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί της διαμορφωμένης πρότασης νόμου, στα πλαίσια της συζήτησής της στην ολομέλεια της Βουλής.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Γραπτών Εξετάσεων για Εγγραφή και Κατάταξη στους Πίνακες Διορισίμων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Γιώργος Τ. Γεωργίου
Γιώργος Κάρουλλας	Πανίκος Λεωνίδου
Αννίτα Δημητρίου	Παύλος Μυλωνάς
Αντρέας Καυκαλιάς	Μιχάλης Γιωργάλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Ιουνίου και στις 3 Ιουλίου 2019. Στις πιο πάνω συνεδρίες κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 76 του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου, τροποποιούνται οι υφιστάμενοι περί Γραπτών Εξετάσεων για Εγγραφή και Κατάταξη στους Πίνακες Διορισίμων Κανονισμοί του 2017, ώστε να ρυθμιστεί καλύτερα η δυνατότητα στατιστικής επεξεργασίας των βαθμολογιών των υποψηφίων, για σκοπούς εγγραφής και ενιαίας κατάταξης τους στους πίνακες διορισίμων.

Ειδικότερα, με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν στην επιτροπή, η Υπηρεσία Εξετάσεων εντόπισε την ανάγκη βελτίωσης της υφιστάμενης πρόνοιας των κανονισμών, η οποία προβλέπει ότι για σκοπούς ενιαίας κατάταξης των υποψηφίων που συμμετέχουν σε εξετάσεις διαφορετικών εξεταστικών περιόδων θα γίνεται στατιστική επεξεργασία των βαθμολογιών τους. Για να καταστεί όμως δυνατή η εφαρμογή της εν λόγω πρόνοιας, κρίθηκε αναγκαίο να τροποποιηθούν οι υφιστάμενοι Κανονισμοί 4 και 8, ώστε οι βαθμολογίες των υποψηφίων να τυγχάνουν στατιστικής επεξεργασίας και ως επιτυχόντες να θεωρούνται οι υποψήφιοι που σε καθένα από τα τρία αντικείμενα της εξέτασης εξασφαλίζουν τουλάχιστον το 50% των στατιστικά επεξεργασμένων βαθμολογιών. Πρόσθετα, προβλέπεται και η τροποποίηση του υφιστάμενου Κανονισμού 29, ώστε να καταστεί σαφές ότι δεν υπάρχει δυνατότητα επανεξέτασης ή υποβολής ένστασης, στις περιπτώσεις που η διαφορά μεταξύ των δύο συνολικών βαθμολογιών δεν υπερβαίνει το 10% της μέγιστης δυνατής βαθμολογίας του αντικειμένου της εξέτασης.

Ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Εξετάσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις πρέπει να προωθηθούν άμεσα, ώστε να τηρηθούν τα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα όσον αφορά την υποβολή αιτήσεων για συμμετοχή στις γραπτές εξετάσεις, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν τον προσεχή Νοέμβριο. Επιπρόσθετα, όπως επισήμανε ο ίδιος, θα πρέπει να γνωρίζουν έγκαιρα το νέο νομοθετικό πλαίσιο όλοι οι ενδιαφερόμενοι. Επισημαίνεται ότι σκοπός των γραπτών αυτών εξετάσεων είναι η εγγραφή και κατάταξη των υποψηφίων σε πίνακες διορισίμων.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τον πιο πάνω προϊστάμενο για το θέμα της στατιστικής επεξεργασίας το υπουργείο ζήτησε την εμπειρογνωμοσύνη Αγγλου ειδικού, ο οποίος υπέδειξε την ανάγκη βελτίωσης της υφιστάμενης πρόνοιας για τη στατιστική επεξεργασία των βαθμολογιών. Σύμφωνα με τον πιο πάνω εμπειρογνώμονα δε θα ήταν εφικτό με βάση τους πίνακες του 2017 και τους πίνακες του 2019 να επιτευχθεί η ενιαία κατάταξη και μοριοδότηση των υποψηφίων.

Όπως επισήμανε πρόσθετα ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Εξετάσεων, είναι σημαντικό όπως η όλη επεξεργασία γίνει με δίκαιο και αξιοκρατικό τρόπο, γι' αυτό και το υπουργείο βρίσκεται σε ανταγωνιστικό διάλογο

με τέσσερις κολοσσούς ειδήμονες επί του θέματος, όπως το πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ, οι οποίοι έχουν τη γνώση και την εμπειρία για το πώς θα γίνει η αναγκαία στάθμιση των στοιχείων στη βάση στατιστικών μοντέλων. Τα αποτελέσματα μετά την όλη επεξεργασία θα σταλούν στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας για τη σύνταξη των πινάκων.

Στα πλαίσια της συζήτησης επί των προνοιών των κανονισμών ενώπιον της επιτροπής, οι εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων, ενώ συμφώνησαν με την πρόνοια για τη στατιστικά επεξεργασμένη βαθμολογία, εξέφρασαν την αντίθεσή τους όσον αφορά την πρόνοια για τη στέρηση του δικαιώματος των υποψηφίων για επανεξέταση των τετραδίων απαντήσεών τους και για υποβολή ένστασης.

Τοποθετούμενος σχετικά, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Εξετάσεων επεξήγησε στην επιτροπή την ακολουθητέα διαδικασία ελέγχου των τετραδίων απαντήσεων των υποψηφίων, καθώς και τη δυνατότητα αναβαθμολόγησης, η οποία προβλέπεται στην υφιστάμενη νομοθεσία. Όπως επισήμανε, η προτεινόμενη ρύθμιση για τη μη δυνατότητα επανεξέτασης ή υποβολής ένστασης αφορά τις περιπτώσεις που η διαφορά μεταξύ των δύο συνολικών βαθμολογιών δεν είναι μεγαλύτερη από το 10% της μέγιστης δυνατής βαθμολογίας του αντικειμένου της εξέτασης. Γι' αυτό, όπως δήλωσε, θα επέλθει σχετική βελτίωση στο κείμενο των κανονισμών, ώστε να διευκρινίζονται σαφώς τα πιο πάνω.

Επιπρόσθετα, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Εξετάσεων δήλωσε ότι πρέπει στο κείμενο των κανονισμών να προστεθεί συγκεκριμένη πρόνοια όσον αφορά το δικαίωμα πρόσβασης των υποψηφίων στα τετράδια των απαντήσεών τους μετά τη βαθμολόγησή τους, καθώς και η δυνατότητα διόρθωσης των λανθασμένων καταχωρήσεων στο ηλεκτρονικό σύστημα της Υπηρεσίας Εξετάσεων.

Στη βάση των πιο πάνω, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Εξετάσεων απέστειλε στην επιτροπή διαμορφωμένο κείμενο των κανονισμών, το οποίο υιοθετήθηκε από την επιτροπή.

Υπό το φως των πιο πάνω, όλα τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν επί του διαμορφωμένου κειμένου των κανονισμών στα πλαίσια της συζήτησης που θα διεξαχθεί στην ολομέλεια του σώματος.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβίβασης της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και περί Υπουργείου Παιδείας Νόμου, (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019» και για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Νίκος Κέττηρος
Αννίτα Δημητρίου	Πανίκος Λεωνίδου
Γιώργος Κάρουλλας	Μιχάλης Γιωργάλλας
Αντρέας Καυκαλιάς	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε αυθημερόν την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, και τους υπό αναφορά κανονισμούς με τη διαδικασία του κατεπείγοντος.

Η επιτροπή για την εξέταση των πιο πάνω νομοθετημάτων πραγματοποίησε συνεδρία στις 10 Ιουλίου 2019. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου νόμου για τα σχολεία μέσης εκπαίδευσης, ώστε να διαγραφεί το άρθρο 11B αυτού που αφορά τις εξετάσεις στα δημόσια σχολεία μέσης εκπαίδευσης. Ειδικότερα, η διαγραφή αυτή κρίνεται αναγκαία, ώστε να μην επηρεαστεί η ορθή εφαρμογή των προνοιών των πιο πάνω κανονισμών, στους οποίους προβλέπονται διαφορετικές ημερομηνίες εφαρμογής των εξετάσεων στα δημόσια σχολεία μέσης εκπαίδευσης.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 11 του υφιστάμενου νόμου περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβίβασης της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και περί Υπουργείου Παιδείας Νόμου, είναι η εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων όσον αφορά τη διεξαγωγή των εξετάσεων. Συγκεκριμένα, στους κανονισμούς περιλαμβάνονται πρόνοιες σχετικά με τις εξετάσεις προαγωγής, απόλυσης και εξετάσεις μαθητών λυκειακού κύκλου μέσης και τεχνικής εκπαίδευσης με τον θεσμό των εξετάσεων των τετραμήνων, οι οποίες θα συμβάλουν στην καλύτερη εφαρμογή των υφιστάμενων κανονισμών.

Ειδικότερα, οι κυριότερες πρόνοιες των κανονισμών προβλέπουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο βαθμός κάθε τετραμήνου για τα εξεταζόμενα μαθήματα είναι το άθροισμα της προφορικής επίδοσης και της γραπτής αξιολόγησης, με αναλογία εξήντα τοις εκατόν (60%) για την προφορική επίδοση και σαράντα τοις εκατόν (40%) για τη γραπτή εξέταση.
2. Η προφορική επίδοση είναι η επίδοση που αφορά τις εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης και αξιολογείται ως ακολούθως:
  - α. Συμμετοχή του μαθητή στην τάξη ή/και στο εργαστήριο.
  - β. Κατ' οίκον εργασία.
  - γ. Εικοσάλεπτη γραπτή βαθμολογητέα άσκηση (προειδοποιημένη) ή μια βαθμολογητέα ατομική ή ομαδική μελέτη-project (δημιουργική εργασία).
  - δ. Δραστηριότητες διάκρισης εκτός αίθουσας διδασκαλίας που σχετίζονται με το συγκεκριμένο μάθημα ή/και εθελοντική εργασία.
3. Η γραπτή αξιολόγηση περιλαμβάνει:
  - α. ένα κεντρικό ενενητάλεπτο (90΄) δοκίμιο αξιολόγησης, με υποχρέωση παροχής διευκολύνσεων σε μαθητές/τριες που τυγχάνουν συγκεκριμένων διευκολύνσεων, με βαρύτητα 30%, και
  - β. μία γραπτή προειδοποιημένη άσκηση διάρκειας μέχρι σαράντα πέντε λεπτά (45΄), με βαρύτητα 10%.

Επισημαίνεται ότι η γραπτή αξιολόγηση με το κεντρικό ενενητάλεπτο (90΄) δοκίμιο του Α΄ τετραμήνου θα διεξάγεται από τις αρχές Δεκεμβρίου μέχρι την τελευταία μέρα πριν από τις διακοπές των Χριστουγέννων, ενώ για το Β΄ τετράμηνο αναλόγως των διακοπών του Πάσχα.

Για το μάθημα των Νέων Ελληνικών και τα μαθήματα γλωσσών η διάρκεια του κεντρικού δοκιμίου αξιολόγησης θα είναι εκατόν τριάντα πέντε (135΄) λεπτά.
4.
  - α. Για τα μη εξεταζόμενα μαθήματα ο βαθμός κάθε τετραμήνου είναι το άθροισμα της προφορικής επίδοσης και της γραπτής αξιολόγησης, με αναλογία εξήντα τοις εκατόν (60%) για την προφορική επίδοση και σαράντα τοις εκατόν (40%) για τη γραπτή αξιολόγηση.
  - β. Η προφορική επίδοση είναι η επίδοση που χαρακτηρίζει την παρακολούθηση του μαθητή κατά τη διάρκεια του τετραμήνου και αξιολογείται με βάση συγκεκριμένα κριτήρια, που αναλύονται στην πρόταση νόμου.
5. Η γραπτή αξιολόγηση περιλαμβάνει ένα μόνο προειδοποιημένο σαρανταπεντάλεπτο (45΄) γραπτό διαγώνισμα ανά τετράμηνο.

Επισημαίνεται ότι για τα μη εξεταζόμενα μαθήματα οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα δεύτερης ευκαιρίας για βελτίωση της αξιολόγησής τους με την πραγματοποίηση ενός επιπλέον σαρανταπεντάλεπτου (45΄) γραπτού διαγωνίσματος σε ημερομηνίες που καθορίζονται από τη σχολική μονάδα στο τέλος κάθε τετραμήνου και ο βαθμός του διαγωνίσματος θα είναι και ο τελικός βαθμός της γραπτής αξιολόγησης.
6. Τα μαθήματα θα διεξάγονται κανονικά κατά την περίοδο πραγματοποίησης των κεντρικών δοκιμών αξιολόγησης, πλην της ημέρας πραγματοποίησής τους.
7. Η νέα μορφή αξιολόγησης των μαθητών για σκοπούς προαγωγής θα τεθεί σε ισχύ από τη σχολική χρονιά 2019-2020 και θα εφαρμοστεί μόνο για την Α΄ λυκείου.

Επισημαίνεται ότι για τη Β΄ λυκείου η νέα μορφή αξιολόγησης των μαθητών θα τεθεί σε ισχύ από τη σχολική χρονιά 2020-2021 και για τη Γ΄ λυκείου από τη σχολική χρονιά 2021-2022.
8. Η νέα μορφή αξιολόγησης του μαθητή θα αξιολογείται ξανά στο τέλος κάθε τετραμήνου από το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (ΚΕΕΑ) του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου, τα συμπεράσματα του οποίου τίθενται ενώπιον της Ειδικής Συμβουλευτικής Επιτροπής Προετοιμασίας και Αξιολόγησης των Διαδικασιών Αξιολόγησης του Μαθητή, και θα ενημερώνεται σχετικά η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού.
9. Οι καθηγητές είναι υποχρεωμένοι να αξιολογούν τους μαθητές ανά τετράμηνο, με βάση τις συγκεκριμένες πρόνοιες που προβλέπονται στην πρόταση νόμου.

Επισημαίνεται ότι οι πρόνοιες των κανονισμών έχουν ήδη συζητηθεί εκτενώς στα πλαίσια εξέτασης σχετικής πρότασης νόμου, που εξετάστηκε σε προηγούμενη συνεδρία της επιτροπής, η οποία περιλαμβάνει τις ίδιες πρόνοιες και η οποία εκκρεμεί προς ψήφιση σήμερα ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής. Επισημαίνεται επίσης ότι στην πιο πάνω συνεδρία για τη σχετική πρόταση νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, τα οποία κατέθεσαν τις θέσεις και απόψεις τους επί των εν λόγω προνοιών.

Στα πλαίσια της συζήτησης των πιο πάνω νομοθετημάτων ενώπιον της επιτροπής τόσο οι εκπρόσωποι του αρμόδιου υπουργείου όσο και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας συμφώνησαν με τον σκοπό και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και των κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, δήλωσε ότι όλα τα μέλη της θα τοποθετηθούν επί της πρότασης νόμου και επί των κανονισμών στα πλαίσια της συζήτησής τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι,

Η παρούσα κατάσταση και το υφιστάμενο σύστημα αξιολόγησης του μαθητή είναι εξετασοκεντρικό, φορτωμένο με διαγωνίσματα και εξετάσεις και επιβάλλεται να αλλάξει. Σε αυτή την κατεύθυνση καταθέσαμε εισηγήσεις που κινούνται ακριβώς εντός των σύγχρονων παιδαγωγικών μεθόδων και δίνουν έμφαση στην διαμορφωτική αξιολόγηση και στην εξατομικευμένη προσέγγιση. Δυστυχώς, δεν έχουμε εισακουστεί.

Από την άλλη, έχουμε τις θέσεις του Υπουργείου Παιδείας, το οποίο, ενώ συμφωνεί με τη διαπίστωση ότι το σημερινό σύστημα είναι εξετασοκεντρικό, προτείνει ως απάντηση τις επιπρόσθετες εξετάσεις. Σ' αυτό το σημείο η παιδαγωγική επιστήμη ψηλώνει τα χέρια!

Επιπρόσθετα, αυτό το ίδιο το υπουργείο, το οποίο πριν από ένα χρόνο αναφερόταν σε προβληματικά στοιχεία στους κανονισμούς που αφορούν τις εξετάσεις των τετραμήνων και στην ανάγκη να γίνουν τροποποιήσεις στους κανονισμούς και τίποτα δεν έπραξε μέχρι τουλάχιστον σήμερα το πρωί, πώς δήλωνε όλη τούτη την περίοδο πανέτοιμο να εφαρμόσει κεντρικές εξετάσεις τετραμήνων; Τους τα χάλασε βέβαια και η επιστολή από τον Κλάδο Επιθεωρητών Μέσης Εκπαίδευσης, που μεταξύ άλλων σημειώνει ότι με τον υφιστάμενο αριθμό επιθεωρητών είναι ανθρωπίνως αδύνατο να διεκπεραιωθεί η ετοιμασία εξεταστικών δοκιμών που θα φορούν τις τάξεις Α', Β' και Γ' λυκείου, θέση που ήταν γνωστή στο υπουργείο από τις 15 Ιανουαρίου, παρακαλώ, χωρίς ωστόσο να είχε ενημερωθεί η Βουλή. Μόλις χθες το μεσημέρι πήραμε αυτή την επιστολή.

Το Υπουργείο Παιδείας είχε έναν χρόνο στη διάθεσή του να κάνει ουσιαστικό διάλογο με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και να βρει λύσεις. Αντί τούτου, επικεντρώθηκε σε επικοινωνιακά παιχνίδια εντυπώσεων, σε διαφημιστικά σποτάκια και ενημερωτικό υλικό, για να προπαγανδίσει τις θέσεις του.

Η πρόταση του ΔΗΚΟ, που από το πρωί έχει μετατραπεί σε κανονισμούς της κυβέρνησης, είναι μια παραλλαγή ακριβώς της αρχικής πρότασης της κυβέρνησης, η οποία περιλαμβάνει επιπλέον ένα αρνητικό στοιχείο: Εφαρμόζει κεντρικές εξετάσεις τετραμήνων τύπου παγκύπριων εξετάσεων, όχι μόνο στην Γ' λυκείου, αλλά και στην Α' και Β' λυκείου και γι' αυτό ασφαλώς θα την καταψηφίσουμε.

Η δική μας πρόταση περιλαμβάνει την κατάργηση των εξετάσεων πρώτου τετραμήνου, πρόταση η οποία εδράζεται στη βασική μας θέση ότι δε θέλουμε, δεν επιθυμούμε ένα σχολείο του οποίου η λειτουργία να στηρίζεται στη διεξαγωγή εξετάσεων και η ύλη, τα αναλυτικά προγράμματα, η διαδικασία της μάθησης να προσαρμόζονται στις εξετάσεις ως συμπληρωματική πράξη.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε προ του φάσματος της εκτέλεσης, ναι, κύριε υπουργέ, ενός παιδαγωγικού εγκλήματος. Είναι τραγικό να θυματοποιούνται τα παιδιά μας με πειραματισμούς, παζάρια και σκοπιμότητες.

Εάν θα γίνει συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, και για το νομοσχέδιο που αφορά στον διαχωρισμό των εξετάσεων...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα πάντα τα πάντα.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Μια απλή αναφορά, επιτρέψτε μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από το υπ' αριθμόν 11 θέμα μέχρι το 15 συν τα δύο τα καινούρια.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Επιτρέψτε μου...

Σε ό,τι αφορά το νομοσχέδιο για την αναστολή για έναν χρόνο της εφαρμογής του διαχωρισμού των εξετάσεων σε απολυτήριες και πρόσβασης στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, πρέπει να πω ότι η κυβέρνηση για άλλη μια φορά παρουσιάζεται ανέτοιμη και ανίκανη να υποστηρίξει ακόμα κι αυτές τις ίδιες τις αποφάσεις. Εξαγγέλλει μεταρρυθμίσεις που δεν μπορεί να υλοποιήσει. Λειτουργεί αποσπασματικά και πρόχειρα. Αυτοσχεδιάζει, λαμβάνει αποφάσεις την τελευταία στιγμή. Ένα μέτρο που θα έκανε την ουσιαστική διαφορά υπέρ των μαθητών, θα αναβάθμιζε το απολυτήριο και θα λειτουργούσε υπέρ της εκπαιδευτικής πράξης και διαδικασίας, το αναβάλλει, ενδεχομένως ίσως και να το ακυρώσει.

Προφανώς, κύριε Πρόεδρε, θα καταψηφίσουμε και αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Να πάμε τώρα στον κ. Παύλο Μυλωνά.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Να ευχαριστήσω και τον υπουργό, τον κ. Χαμπιαούρη, ο οποίος βρίσκεται εδώ. Δε συνηθίζουν οι υπουργοί να μας κάμνουν την τιμή!

Τα συνδικαλιστικά, τα περίεργα, τα κεφάλαια, η παράγραφος (1), (2) και (3)... Είναι έναν σωρό συνάδελφοι οι οποίοι θα το πράξουν. Εγώ δηλώνω αδυναμία· με ενδιαφέρει κάτι περισσότερο από αυτό.

Θα ήθελα να πω ότι τα σχολεία μας όχι μόνο απέτυχαν στην αποστολή τους εδώ και δεκαετίες. Εντεταλμένα, συντεταγμένα ένα νέο σύστημα νεοφανές δημιούργησε σχολεία τα οποία παράγουν ουσιαστικά όχι πολίτες αλλά καταναλωτές, ανθρώπους οι οποίοι μέσα σε ένα χωνί εθνομηδενισμού, έλλειψης αγάπης για την πατρίδα, για τη δημοκρατία, για τον αγώνα, για τη δικαιοσύνη και για τη διεκδίκηση, παραγωγής καταναλωτών οι οποίοι νοιάζονται μόνο πολύ εύκολα και γρήγορα να γίνουν επιστήμονες και να παράγουν χρήμα για την αγορά, η οικονομία της αγοράς καθορίζει όλους τους όρους. Απευθύνω έκκληση στον υπουργό, μαζί με τα σωστά πράγματα τα οποία προωθεί, να τα λάβει και αυτά σοβαρά υπόψη. Χρειαζόμαστε νέους οι οποίοι θα διεκδικήσουν απελευθέρωση της πατρίδας, νέους που θα νοιάζονται για τον άνθρωπο, με προσωπικότητα, καθαρότητα σκέψης, μυαλού. Και το τελευταίο, που είναι ελληνικό, ελληνικότατο και αξίζει τον κόπο να το θυμόμαστε όλοι: «τα αγαθά κόποις κτώνται» και δεν παραχωρούνται ούτε πίσω από τις βιτρίνες ενός δημοκρατικού δήθεν σχολείου ή νεοταξικών προσεγγίσεων της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας της αγοράς. Η μεταρρύθμιση στην εκπαίδευση είναι αναγκαία, εάν είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίπλαρος.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Φίλε υπουργέ,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Γνωρίζουμε αυτό το οποίο είχαμε ψηφίσει στην προηγούμενη θητεία της επιτροπής Παιδείας όσον αφορά τα τετράμηνα. Γνωρίζαμε και τότε, όπως γνωρίζουμε και τώρα, πως θα υπάρχουν δυσκολίες όσον αφορά την εφαρμογή. Αλλά, ακούγοντας τον αγαπημένο συνάδελφο Άντρο Καυκαλιά, ο οποίος έκανε επίκληση των όσων έχουν πει οι φίλοι της επιτροπής επιθεωρητών, να υποθέσουμε δηλαδή ότι, αν η επιτροπή επιθεωρητών είχε διαφορετική άποψη από αυτήν που εκφράστηκε στην επιτροπή Παιδείας για τη δυσκολία εφαρμογής των τετραμήνων, το ΑΚΕΛ σήμερα θα ήταν υπέρ; Ποσώς όχι. Άρα, ας μην κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας και ας παραδεχτούμε επιτέλους, κάποιοι τουλάχιστον, ότι είναι ενάντια σε κάποιες μεταρρυθμίσεις.

Παρ' όλο που δεν είναι ο στόχος μου να μπούμε σε μια αντιπαράθεση, εντούτοις δεν μπορούμε να μη δώσουμε κάποιες απαντήσεις. Μας δίνει το ΑΚΕΛ την εντύπωση -και όχι λανθασμένα, μπορώ να πω- πως ενοχλείται κάθε φορά που μέσα από τον διάλογο, μέσα από τη συνένωση, αν θέλετε, δυνάμεων, μέσα από την εποικοδομητική συζήτηση μπορούν κάποια κόμματα να βρουν την κοινή συνισταμένη, πόσω μάλλον το Υπουργείο Παιδείας, που είναι και το αρμόδιο υπουργείο, και να βρεθεί η χρυσή τομή, να κάνουμε αυτές τις

μεταρρυθμίσεις, που στο τέλος της ημέρας έχει ανάγκη ο τόπος και έχουν ανάγκη τα παιδιά μας. Είμαστε ευχαριστημένοι με αυτό το σύστημα παιδείας που έχουμε; Αν νιώθουμε όλοι εδώ ότι είμαστε ευχαριστημένοι, τότε να μην ψηφίσουμε τίποτα. Αλλά δεν μπορούμε κάθε χρόνο, όταν έχουμε τα αποτελέσματα των εξετάσεων, να ρίχνουμε κροκοδείλια δάκρυα, αλλά, όταν πρέπει να πάρουμε αποφάσεις, να μένουμε αγκυλωμένοι στις πάγιες, δογματικές μας θέσεις.

Γι' αυτό εμείς υποστηρίζουμε και τους κανονισμούς και αντικρούουμε και το επιχείρημα ότι τάχα το υπουργείο ολιγώρησε και δεν έφερε τους κανονισμούς. Εν τοιαύτη περιπτώσει οι κανονισμοί θα έχουν έρθει σε λιγότερο από είκοσι τέσσερις ώρες, άρα γιατί να υποθέσουμε ότι υπήρχε πρόβλημα από το υπουργείο να τους φέρει εδώ και τέσσερις-πέντε μήνες, όπως μας κατηγορείτε;

Φίλε Υπουργέ Παιδείας,

Προχωρήστε με τη μεταρρύθμιση, θα σταθούμε δίπλα σας. Υπάρχουν πολλά ακόμα τα οποία μπορείτε να κάνετε και να διορθώσετε και θα στηρίξουμε τις προσπάθειες αυτές είτε με προτάσεις νόμου συναδέλφων είτε με κανονισμό που θα φέρετε είτε με οτιδήποτε άλλο είναι προς την ορθή κατεύθυνση.

Η ορθή κατεύθυνση, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ό,τι έχει να κάνει με τη μόρφωση των παιδιών μας, με την καλύτερη μόρφωση των παιδιών μας. Στηρίζουμε και τους εκπαιδευτικούς - και θα τους στηρίξουμε- αλλά και τους μαθητές μας, τα παιδιά μας πρωτίστως.

Να 'στε καλά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι πραγματικότητα ότι η παιδεία, τουλάχιστον τις τελευταίες δεκαετίες, έχει διέλθει μέσα από πολλές προσπάθειες για μεταρρύθμιση, αλλά δεν έχουμε φτάσει ακόμα στο ποθητό αποτέλεσμα, δηλαδή αυτή την ποιότητα παιδείας η οποία θα μπορεί να προάγει την αριστεία και τη δημιουργία πολιτών, οι οποίοι θα είναι τέτοιοι όπως τους περιέγραψε προηγουμένως ο φίλος μου ο Παύλος Μυλωνάς.

Στο συγκεκριμένο που συζητούμε, το οποίο μπορώ να πω «σέρνεται» ως πρόθεση, προσπάθεια τα τελευταία τρία χρόνια, πρέπει και εύχομαι και ελπίζω να δώσουμε σήμερα μια διέξοδο να δοκιμαστεί, γιατί υπάρχει η προσέγγιση από το υπουργείο να είναι ένα μοντέλο διαγνωστικού και διαμορφωτικού χαρακτήρα. Μοιράζεται δηλαδή η σχολική χρονιά κάπου στη μέση, γίνεται προσπάθεια στο πρώτο διάστημα του πρώτου τετραμήνου, η οποία αξιολογείται, ώστε να γίνεται προγραμματισμός ως προς την εμπέδωση της ύλης, την απόδοση των μαθητών και να αλλάζει η προσέγγιση η εκπαιδευτική για το επόμενο τετράμηνο, με στόχο το μεγαλύτερο αποτέλεσμα. Ως τέτοιο το βλέπουμε και εμείς.

Να ευχαριστήσουμε τον κ. υπουργό, ο οποίος κάνει την τιμή στο κοινοβούλιο να είναι εδώ μαζί μας και να πούμε ότι θα είναι στα χέρια του υπουργείου, πιστεύω, σε λίγη ώρα αυτή η καινούρια βελτιωμένη νομοθεσία και ελπίζω ότι τελικά και ο υπουργός και οι συνεργάτες του και το υπουργείο και η παιδεία του τόπου θα κερδίσει αυτό το στοίχημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρέπει να πω ότι πολύ συχνά σε αυτή την αίθουσα συζητούμε τα προβλήματα του εκπαιδευτικού συστήματος, υπάρχει μια κοινή έγνοια και ανησυχία, γίνονται πολλές σωστές διαπιστώσεις -και, θα έλεγα, συχνά ομόφωνες διαπιστώσεις- για τα προβλήματα του εκπαιδευτικού συστήματος, για την αναγκαιότητα αναβάθμισης του εκπαιδευτικού συστήματος, της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Είναι εύλογες, θα έλεγα, και πολλές οι ανησυχίες και του ΑΚΕΛ, για το αν θα πετύχει και αν θα βοηθήσει αυτή η αλλαγή στον τρόπο εξετάσεων ή αν θα δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα στους μαθητές, αλλά η προσωπική μου άποψη, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι ως κοινωνία και ως πολιτεία συνολικά έχουμε αποτύχει σε ένα πολύ σοβαρό ζήτημα, σ' αυτό της εκπαίδευσης, στο να καταστήσουμε την εκπαίδευση, αφού μας απασχολεί όλους, και να την αντιμετωπίσουμε ως ένα εθνικό στοίχημα. Και μέσα από έναν διάλογο, ακούγοντας με αλληλοσεβασμό ο ένας τις προσεγγίσεις του άλλου, να στοχεύσουμε σε μια ολοκληρωτική μεταρρύθμιση.

Το ζήτημα που συζητούμε σήμερα, των εξετάσεων, δε θα απασχολούσε κανέναν στην πραγματικότητα, εάν το εκπαιδευτικό μας σύστημα είχε εντελώς διαφορετική φιλοσοφία. Εάν η παιδεία μας καλλιεργούσε δεξιότητες, την αμφισβήτηση, την κριτική, την ικανότητα των παιδιών για έρευνα, για ανάλυση, για σύνθεση, τότε

οι εξετάσεις δε θα ήταν του χαρακτήρα του σημερινού, της αποστήθισης, θα ήταν εξετάσεις δεξιοτήτων, εξετάσεις κρίσεως και ούτε ιδιαίτερα θα ήθελαν τα παιδιά μας να κάνουν ούτε και άγχος θα είχε οποιοσδήποτε μαθητής.

Γι' αυτό θα υπερψηφίσουμε την πρόταση του υπουργείου, γιατί πιστεύω ότι μπορεί να συμβάλει θετικά. Δεν πιστεύω ότι θα λύσει το μεγάλο ζήτημα της παιδείας. Και, αν όντως -και χαιρετίζω την εδώ παρουσία του Υπουργού Παιδείας- υπάρχει αυτή η βούληση να πάρουμε το εκπαιδευτικό μας σύστημα ένα βήμα μπροστά, που να ανταποκρίνεται στις συνθήκες του 21^{ου} αιώνα και στις μεγάλες προκλήσεις που θα έχουν να αντιμετωπίσουν τα παιδιά μας που θα βγουν από το σχολείο, τότε τον καλώ να εγκαινιάσει έναν διάλογο στα πρότυπα άλλων πετυχημένων εκπαιδευτικών συστημάτων και να ξεφύγουμε από αυτό το παραδοσιακό σύστημα που για δεκαετίες καλλιεργούμε στον τόπο μας, της αποστήθισης, της παπαγαλίας, το οποίο είναι η πηγή, κατά την άποψή μου, όλων των αρνητικών συνεπειών που διαπιστώνουμε κατά καιρούς εμείς.

Από πλευράς μας, εάν ξεκινήσει ένας τέτοιος διάλογος, έχουμε πολλές προτάσεις να καταθέσουμε και με εποικοδομητικό πνεύμα θα εργαστούμε, ούτως ώστε να αναβαθμίζεται το εκπαιδευτικό σύστημα προς όφελος των παιδιών, αλλά και ευρύτερα της κοινωνίας και της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Δημητρίου.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε υπουργέ,

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αγαπητές συναδέλφισσες,

Για να κάνουμε όλα αυτά τα οποία πολύ σωστά λένε οι συνάδελφοι ότι πρέπει να αλλάξουν στην παιδεία, πρέπει να ξεκινήσουμε από κάπου. Αυτό είναι το ένα. Οπότε, κάθε αρχή και δύσκολη -και το αντιλαμβανόμαστε- αλλά ας ξεκινήσουμε επιτέλους από μια μεγάλη μεταρρύθμιση, όπως είναι αυτή των τετραμήνων. Οπότε, αφού όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει να κάνουμε τομές για το συμφέρον της εκπαίδευσης και των παιδιών μας, χρειάζεται λοιπόν να είμαστε πιο αποφασιστικοί. Γι' αυτό δίνει ένα μήνυμα σήμερα το κοινοβούλιο, ότι προχωρά σε μια μεγάλη μεταρρύθμιση, η οποία έχει ψηφιστεί δύο χρόνια πριν από αυτή εδώ την ολομέλεια. Αυτό είναι το δεύτερο.

Έχω την εντύπωση και το πιστεύω έντονα και είναι θέμα φιλοσοφίας και προσέγγισης ότι το παρόν σύστημα ως έχει θυματοποιεί τα παιδιά μας και ως εκ τούτου δε δίδει μια δεύτερη ευκαιρία στους μαθητές μας. Είναι ως έχει εξετασιοκεντρικό, αφού μία και μόνο εξέταση στο τέλος του χρόνου καθορίζει το μέλλον των παιδιών μας. Άρα, πόσο πιο δόκιμο και σωστό είναι να δώσουμε μια δεύτερη ευκαιρία στα παιδιά μας, που θα συνοδευτεί με μια ενισχυτική διδασκαλία, με άλλες μορφές αξιολόγησης, που -σωστά έχετε επισημάνει- δεν υπάρχουν αυτή τη στιγμή, με άλλες ευκαιρίες, που θα καταλαμβάνουν το 60% και τώρα θα πιάνει μόνο το 40% η εξέταση. Άρα, πόσο πιο δόκιμο και λειτουργικό για το συμφέρον των παιδιών μας; Άρα, δε βάζουμε άλλες εξετάσεις ως έχει λεχθεί, ρυθμίζουμε τις εξετάσεις, αυτή είναι η απόπειρα και αυτό είναι το σωστό.

Δε θα καταχραστώ τον χρόνο. Έχει γίνει μια μεγάλη συζήτηση στην επιτροπή Παιδείας παρουσία όλων των εμπλεκόμενων και πρέπει όλοι να αντιληφθούμε ότι, για να λειτουργήσει ικανοποιητικά και να έχει επιτυχία, πρέπει όλοι να είμαστε μαζί ενωμένοι, στηρίζοντας αυτή τη μεγάλη μεταρρύθμιση, με μοναδικό και μόνο σκοπό την ανατροφοδότηση. Να δούμε ποιοι μαθητές μας πραγματικά έχουν δυσκολίες, να τους στηρίξουμε, με μοναδικό ζητούμενο να επιτύχουν και να διαμορφώσουν το μέλλον τους όπως ακριβώς τους αξίζει. Άρα, χρειάζεται να στηρίξουμε αυτή τη μεγάλη μεταρρύθμιση, ακριβώς γιατί δικαιούνται οι μαθητές μας μια δεύτερη ευκαιρία. Αντιλαμβανόμαστε τις ανησυχίες των συναδέλφων και τις κατανοώ.

Κύριε υπουργέ,

Ας μου επιτραπεί... Δύσκολο το έργο σας και απαιτητικό. Εμείς σήμερα ως ολομέλεια θα σας δώσουμε ψήφο εμπιστοσύνης. Θα παρακολουθούμε την εφαρμογή και βεβαίως, αν προκύψουν οι οποιοσδήποτε δυσκολίες, εδώ θα είμαστε να τα ρυθμίσουμε και όλοι μαζί να συμβάλουμε στον εκσυγχρονισμό της παιδείας ως απαιτείται για το μέλλον των παιδιών μας και της εκπαίδευσης του τόπου ευρύτερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να μου επιτρέψετε πρώτα απ' όλα να ευχαριστήσω και εγώ τον κ. Υπουργό για την παρουσία του, αλλά και τη συνεργασία που είχαμε όλο αυτό το διάστημα, για να μπορέσουμε να φέρουμε εις πέρας μια πάρα πολύ δύσκολη αποστολή. Σ' αυτή την προσπάθεια ασφαλώς να μου επιτρέψετε να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ και στον Πρόεδρο της Βουλής, ο οποίος συγκατατέθηκε να γίνει αυτή η διαδικασία, έστω και την τελευταία στιγμή, έτσι που να υπάρξει ολοκλήρωση ενός δύσκολου δρόμου, που νομίζω ότι θα τον φέρουμε εις πέρας. Επίσης θερμές ευχαριστίες προς τον πρόεδρο της κοινοβουλευτική επιτροπής και σε όλους τους συναδέλφους για την κατανόηση, τη συνεννόηση, ανεξάρτητα από τις μικρές ή μεγάλες διαφορές που είχαμε καθ' όλη τη συζήτηση, και τη στήριξη που είχαμε ασφαλώς από τη γραμματεία και τους κοινοβουλευτικούς μας συνεργάτες.

Θέλω να τονίσω από την αρχή, όπως έχουμε πει και προηγουμένως, ότι αυτοί οι κανονισμοί που θα ψηφίσουμε σε λίγο αφορούν ουσιαστικά, αυτολεξεί, το περιεχόμενο της πρότασης νόμου που είχαμε καταθέσει και που έχουμε αποσύρει πριν από λίγο. Η κατάθεση της δικής μας πρότασης, συνάδελφοι, κρίθηκε τότε αναγκαία, αφού διαπιστώθηκε απ' όλους μας σχεδόν ότι υπήρχαν αρκετά κενά και παραλείψεις και ατέλειες, αν θέλετε, στην υφιστάμενη νομοθεσία που ψηφίσαμε πριν από δύο χρόνια. Εμείς, θεωρώντας ορθή την απόφαση για καθιέρωση των τετραμήνων, κρίναμε ότι οποιαδήποτε άλλη αναβολή θα λειτουργούσε εις βάρος των συμφερόντων των μαθητών και θα αποτελούσε ανάχωμα στην κοινή προσπάθεια για μεταρρύθμιση στην παιδεία.

Είναι γεγονός ότι την περσινή χρονιά, με την ψήφιση από την ολομέλεια της πρότασης του Δημοκρατικού Κόμματος για αναστολή εφαρμογής του θεσμού των εξετάσεων στα τετράμηνα για ένα χρόνο, δώσαμε τη δυνατότητα στο υπουργείο να προετοιμαστεί κατάλληλα για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή τους. Δυστυχώς, παρ' όλο που είχαμε δώσει αυτό τον χρόνο, υπήρξε μια μακρά συζήτηση, με αποτέλεσμα να φτάσουμε προ των πυλών, αν θέλετε, χωρίς να ολοκληρώσουμε τη διαδικασία. Αναλάβαμε σε συνεργασία με όλους να υλοποιήσουμε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια. Μέσα από πλέγμα πλήρους, θα έλεγα, συνεννόησης, αλληλοεκτίμησης, καθημερινών συναντήσεων με όλους τους εμπλεκόμενους στην παιδεία, φορείς, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, επιστημονική επιτροπή υπό την προεδρία της κ. Κουσελλίνη, συνομοσπονδία γονέων και συνδικαλιστικές οργανώσεις, αλλά και με όλα τα μέλη της επιτροπής, καθώς και με τη γραμματεία του Δημοκρατικού Κόμματος, καταφέραμε να ετοιμάσουμε μια ολοκληρωμένη, πιστεύουμε, πρόταση για την αξιολόγηση του μαθητή. Στόχος και σκοπός μας ασφαλώς εν όψει των προβλημάτων που διαπιστώσαμε στην παιδεία ήταν να προωθήσουμε ένα μέτρο στο πλαίσιο της γενικότερης προσπάθειας που καταβάλλεται για συνολική και ολική μεταρρύθμιση στον τομέα της παιδείας. Τι πετυχαίνει η πρότασή μας; Επιτυγχάνει πρώτα και πάνω απ' όλα τον βασικότερο και κεντρικό στόχο, που δεν είναι άλλος από τη συνολική αξιολόγηση του μαθητή και την ανατροφοδότησή του, κυρίως μέσω του κεντρικού διαγωνίσματος, το οποίο θεωρούμε ότι θα συμβάλει στην εκδημοκρατικοποίηση του όλου συστήματος. Εισάγουμε πρόνοιες που θεωρούμε ότι θα καταστήσουν το όλο σύστημα, και ειδικότερα την αξιολόγηση του μαθητή πιο αντικειμενική, διαφανή και αξιοκρατική.

Το τελευταίο διάστημα έχουν εκφραστεί πολλές φορές οι θέσεις όλων μας. Ο καθένας ανέπτυξε τις δικές του προτάσεις και εισηγήσεις και μέσα από έναν υγιή διάλογο καταφέραμε να καταλήξουμε στη συγκεκριμένη πρόταση, που τίθεται μέσω των κανονισμών σήμερα ενώπιόν σας. Δυστυχώς, δε θα μπορούσα να μην ψέξω και κάποιες συμπεριφορές που προσβάλλουν την όλη προσπάθεια που καταβλήθηκε όλη αυτή την περίοδο. Η δική μας πρωτοβουλία -θέλω να το διαβεβαιώσω- ήταν απόλυτα ειλικρινής και με μοναδικό γνώμονα τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, αλλά και των αποτελεσμάτων ασφαλώς και των επιδόσεων των παιδιών μας. Επιτρέψτε μου να αναφέρω πολύ επιγραμματικά τους βασικούς πυλώνες γύρω από τους οποίους στηρίζεται αυτή η πρόταση. Είναι η άποψή μας ότι πρόκειται, όπως έχω πει, για μια συνολική, ολοκληρωμένη πρόταση για την αξιολόγηση του μαθητή.

Για τα εξεταζόμενα μαθήματα η γραπτή αξιολόγηση θα έχει βαρύτητα 40% και περιλαμβάνει ένα ενενηντάλεπτο κεντρικό διαγώνισμα, που θα λαμβάνει το 30%, και ένα προειδοποιημένο μέχρι σαράντα πέντε λεπτά διαγώνισμα, το οποίο θα βαθμολογείται και θα παίρνει το 10%. Η προφορική αξιολόγηση θα έχει βαρύτητα 60% και θα περιλαμβάνει μια πλειάδα εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, όπως τη συμμετοχή του μαθητή στην τάξη στο εργαστήριο ανάλογα με το μάθημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λεωνίδου, έχετε πολλά ακόμα να πείτε; Διότι έν' πεντέμισι λεπτά.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Να πω μόνο τίλους, αν μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, για να ολοκληρώσω.

Τελειώνω με την προφορική αξιολόγηση, ότι θα περιλαμβάνει επίσης ομαδικές εργασίες, κατ' οίκον εργασία κ.λπ. Η νέα μορφή αξιολόγησης θα εφαρμοστεί και είναι πάρα πολύ σημαντικό από τη σχολική χρονιά... Στην πρώτη λυκείου 2019-2020 και στην πρώτη και δεύτερα λυκείου 2020-2021, 2021-2022, αντίστοιχα. Επίσης, η πρότασή μας προνοεί κατά τη διάρκεια της περιόδου που θα γίνονται τα κεντρικά δοκίμια αξιολόγησης τα σχολεία να παραμένουν ανοικτά πλην της ημέρας διεξαγωγής τους. Όσον αφορά τα μη εξεταζόμενα, η γραπτή

εξέταση θα περιλαμβάνει ένα μόνο προειδοποιημένο σαρανταπεντάλεπτο διαγώνισμα και η προφορική επίδοση θα είναι κατ' αναλογία με αυτά που θα γίνονται στα εξεταζόμενα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι, διότι θεωρούμε πως πετύχαμε σε μεγάλο βαθμό να ετοιμάσουμε ένα σύνολο προτάσεων που διασκεδάζουν αρκετές από τις ανησυχίες ιδιαίτερα των συναδέλφων μας του ΑΚΕΛ, αλλά και τις ενστάσεις που κατά καιρούς εκφράστηκαν. Ασφαλώς και δε διεκδικούμε το αλάθητο. Θα είμαστε εδώ άλλωστε, για να αντιμετωπίσουμε τις όποιες δυσκολίες παρουσιαστούν. Θα είμαστε εδώ, για να εξεύρουμε λύσεις στα προβλήματα που πιθανόν να υπάρξουν. Ως Δημοκρατικό Κόμμα στηρίξαμε από την αρχή την όλη προσπάθεια και γι' αυτό τον λόγο αποφασίσαμε να αναλάβουμε αυτή την πρωτοβουλία, για να μπορέσει να πετύχει ο θεσμός. Θα συνεχίσουμε, κυρίες και κύριοι, να αναλαμβάνουμε πρωτοβουλίες, γιατί θεωρούμε ότι και το κοινοβούλιο και οι βουλευτές και οι κοινοβουλευτικές ομάδες έχουν ρόλο να διαδραματίσουν ως φορείς άσκησης εξουσίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κάρουλλας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Καταρχάς, να χαιρετίσω την παρουσία του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, που δείχνει την έγνοια του και το συνεχές του ενδιαφέρον για την επιτυχία αυτής της μεταρρύθμισης.

Μιλούμε για αγωγή, μιλούμε για εκπαίδευση στα πλαίσια του εκπαιδευτικού μας συστήματος, κάτι το οποίο απαιτεί τη μέγιστη δυνατή συναίνεση, για να πετύχει η όποια προσπάθεια και η όποια μεταρρύθμιση και δυστυχώς αντί αυτού ακούμε αφοριστικές πολλές φορές εκφράσεις, όπως του τύπου «παιδαγωγικό έγκλημα». Ε, ναι, φίλες και φίλοι, παιδαγωγικό έγκλημα είναι αυτό το οποίο συμβαίνει σήμερα στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Σήμερα για πρώτη φορά θεσπίζουμε τη διαμορφωτική, τη συντρέχουσα αξιολόγηση, κάτι το οποίο έλειπε από την εκπαίδευσή μας. Και μέχρι σήμερα αυτό το οποίο είχαμε ήταν η μία εξέταση ουσιαστικά και γι' αυτό είναι εξετασιοκεντρικό το σύστημα. Σήμερα ερχόμαστε να δώσουμε και αυτονομία περισσότερη στους εκπαιδευτικούς να αξιολογούν στη βάση μιας συνεχούς προσπάθειας. Άρα, έχουμε υποχρέωση να στηρίξουμε και να ψηφίσουμε αυτή τη μικρή, αλλά σημαντικότερη μεταρρύθμιση που έχουμε σήμερα μπροστά μας και να μην είμαστε κάθε χρόνο εδώ στο ίδιο έργο θεατές αυτής της μηδενιστικής πολλές φορές προσπάθειας, που βλέπουμε από πλευράς αντιπολίτευσης. Και ναι, είμαστε εδώ, για να υπερψηφίσουμε αυτή την προσπάθεια και να δώσουμε ένα μέλλον στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση την οποία βιώνουμε μπροστά μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Τ. Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητέ κύριε υπουργέ,

Βρισκόμαστε μπροστά σε ένα νέο σύστημα το οποίο εισάγει η κυβέρνηση, εξετασιοκεντρικό, συντηρητικό και ξεπερασμένο. Παραπέμπω σε όλη τη διεθνή βιβλιογραφία, στον διάλογο που γίνεται, εξετάσεις ή ομαδική εργασία, κριτική σκέψη στο σχολείο. Ακόμα και σε πανεπιστήμια καταργούνται οι εξετάσεις. Δυστυχώς, αυτό το οποίο εισάγεται δεν είναι μεταρρύθμιση, αλλά απορρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος. Και πρέπει να το τονίσουμε αυτό, γιατί το θύμα θα είναι το παιδί, ο μαθητής, ο γονιός, ο οποίος θα τρέχει να προλάβει τα φροντιστήρια, και ο εκπαιδευτικός, ο οποίος αγχωμένος θα τρέχει ολόκληρη τη χρονιά να διεξέλθει την ύλη. Έτσι, με την εισαγωγή αυτού του συστήματος συμβάλλουμε στην παραπέρα ενίσχυση της παραπαιδείας, διαλύουμε το ίδιο το σχολείο, που από κριτική σκέψη και ανάπτυξη δεξιοτήτων των παιδιών μετατρέπουμε τα σε μηχανισμούς εξετάσεων διαγωνισμάτων και στο τέλος αυτό το οποίο θα επιδιώξουμε είναι μια οπισθοδρόμηση στην εκπαίδευση. Και ασφαλώς αυτά τα οποία, αγαπητέ κύριε Μυλωνά, εισάγονται, οι θέσεις μας ούτε νεοταξικές είναι ούτε ασφαλώς παγκοσμιοποιημένες. Είναι αποτέλεσμα της διεθνούς βιβλιογραφίας, όπως σας ανέφερα. Είναι βαθιά ταξικές, γιατί υπηρετούμε τους απλούς ανθρώπους, τους γονιούς, τη λαϊκή οικογένεια και την ίδια στιγμή είναι και βαθιά προοδευτικές και δημοκρατικές.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Αγαπητέ Γιώργο, τα φροντιστήρια δεν είναι παραπαιδεία, είναι παράλληλη παιδεία και δυστυχώς ή ευτυχώς δεν μπορείς να τα αποφύγεις, διότι υπάρχει ο ανταγωνισμός ανάμεσα στα παιδιά, για να πάρουν μία καλύτερη θέση στις εξετάσεις στα πανεπιστήμια.

Η θέση όμως του ΑΚΕΛ, ότι θα επιθυμούσαν λιγότερες εξετάσεις παρά περισσότερες εξετάσεις, κατά την άποψή μου, είναι επικίνδυνη. Ακούστε κάποιον ο οποίος διδάσκει τριάντα τρία χρόνια. Διδάσκω τριάντα τρία χρόνια χωρίς διακοπή και σας λέω ότι χωρίς διαγωνίσματα, χωρίς εξετάσεις, χωρίς εργασίες, χωρίς συνεχή εκπαίδευση του μαθητή, ο μαθητής δε θα πάρει αυτά που πρέπει να πάρει, για να μπορέσει να ανταγωνιστεί, όταν βγει στην αγορά εργασίας, εκτός αν θα είναι απλώς ένας απόφοιτος πανεπιστημίου ο οποίος θα έχει ένα χαρτί-διαβατήριο στην ανεργία και όχι στην εργασία. Η αγορά εργασίας είναι πολύ ανταγωνιστική και απαιτεί γνώση, δεξιότητες και άλλα χαρακτηριστικά.

Η άποψή μου είναι ότι αυτό τον ρόλο των εκπαιδευτικών δεν μπορεί να τον επιτελέσει το δημόσιο σχολείο. Τα σχολεία πρέπει να ανταγωνίζονται μεταξύ τους. Ο μόνος τρόπος, για να γίνει αυτό, είναι να εισάγουμε τον θεσμό των κουπονιών. Έχει δικαίωμα ο μαθητής να πάει όπου θέλει και το κράτος οφείλει να πληρώσει για τα διδάκτρα του. Δεν έχει επιλογή ο μαθητής.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να καταργήσουμε τη δημόσια παιδεία!

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Όχι! Να ανταγωνίζεται με την ιδιωτική επί ίσοις όροις, για να γίνουν καλύτερα και τα δημόσια, αλλά και τα ιδιωτικά. Είναι ο μόνος τρόπος. Μπορεί τώρα να μην ακούγεται καλά, αλλά σας λέω ότι, αν εξετάσετε τα αποτελέσματα της παιδείας μας, θα δείτε ότι, ενώ είχαμε τους καλύτερους μαθητές, είχαμε τα καλύτερα αποτελέσματα πριν τριάντα-σαράντα χρόνια, σιγά σιγά διολισθαίνουμε. Ο κύριος λόγος είναι ότι έχουμε αφήσει το δημόσιο σχολείο ως πρωταγωνιστή και μονοπώλιο, χωρίς να δίνουμε την ευκαιρία στους μαθητές μας να επιλέγουν να πάνε και σε ιδιωτικά σχολεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας έχει τον λόγο και όσοι μιλάτε μεταξύ σας, κάποιος, να μιλάτε λίγο πιο σιγά, για να ακούμε τον ομιλητή.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ζήτησα τον λόγο... Να καλωσορίσω καταρχάς τον υπουργό ο οποίος είναι παρών. Δεν είμαστε πολύ συνηθισμένοι να έρχονται οι Υπουργοί Παιδείας εδώ. Καλωσορίζουμε τον υπουργό και ελπίζω σε ένα καλό, έτσι νέο σύστημα να έρχονται και οι υπόλοιποι υπουργοί.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Καλό το παράδειγμα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εκ προοιμίου θέλω να χαιρετίσω όσα είπε ο συνάδελφος ο Μυλωνάς και να τα υπερακοντίσω. Ζήτησα, κύριε υπουργέ, να μου φέρουν τον προϋπολογισμό, πόσα δίνουμε στην παιδεία. Γράφει εδώ €1,78 δις, περιλαμβάνει ασφαλώς και τα πανεπιστήμια. Τα σχολεία μας έγιναν γνωσιοκεντρικά και ξεχάσαμε τον ανθρωποκεντρισμό. Δηλαδή τα δικαιώματα των μαθητών μας είναι στον υπερθετικό βαθμό, τα δικαιώματα των συνδικαλιστών μας στον υπερθετικό βαθμό, η μισθοδοσία μας πολύ καλή, καταργήσαμε τις στολές των μαθητών, καταργήσαμε τα αρχαία ελληνικά, τα νέα ελληνικά, τα θρησκευτικά, καταργήσαμε τη γλώσσα. Θα έλεγα ότι η ελληνική γλώσσα είναι υπό διωγμό. Πού; Στη φυσική της κοιτίδα, που είναι τα σχολεία! Αν είναι δυνατόν! Και τα αποτελέσματά μας είναι μηδενικά. Αυτό σημαίνει ότι κάτι κάμνουμε λάθος.

Εγώ δεν είμαι και πολύ ευτυχής στη Βουλή των Αντιπροσώπων να συζητούμε τον τρόπο που το Υπουργείο Παιδείας, το αρμόδιο υπουργείο, θα κάμνει τη δουλειά του. Κάτι δεν πάει καλά. Φθάσαμε να ερχόμαστε εδώ στη Βουλή να συζητούμε αν θα είναι τετράμηνα ή τρίμηνα ή ποιες εξετάσεις θα γίνονται. Είναι τούτη η δουλειά μας εμάς; Πληρώνουμε υπουργό, επιθεωρητές, κόντρα δασκάλους, κόντρα καθηγητές, ας κάμουν ένα πρόγραμμα σωστό. Όμως η κατάληξη των πραγμάτων στην παιδεία... Φθάσαμε εδώ που φθάσαμε.

Και θυμούμαι, κύριε υπουργέ, όταν ήμαστε στα σχολεία, τα τμήματα ήταν πολυμελή. Να σας πω ένα παράδειγμα: Όταν ήμουν πρώτη τάξη, ήταν εξήντα τρία μωρά. Και ο δάσκαλος μέχρι τα Χριστούγεννα έστεκε πάνω από τα κεφαλάκια των παιδιών και ήξεραν γραφή και ανάγνωση και μετρούσαν μέχρι το δέκα ως τα Χριστούγεννα. Όταν ήρθα στη Βουλή το 1999, πέρασα τυχαία από την επιτροπή Παιδείας και συζητούσαν ότι έχουμε αναλφαβητισμό. Το '99 τώρα! Εγώ νόμισα στην αρχή ότι δεν ήξεραν το αλφάβητο με τη σειρά. Μετά

κατάλαβα ότι ήταν τελείως αναλφάβητοι. Και ρώτησα σε ποια τάξη είναι οι μαθητές και μου είπαν στην τρίτη του γυμνασίου! Καλά, αθεόφοβοι, τόσο δασκάλοι πέρασαν και ένα μωρό που ξεκίνησε από την πρώτη του δημοτικού πήγε τρίτη γυμνασίου και είναι αναλφάβητο; Αυτό το λέω ως παράδειγμα, για να δείτε ποια είναι η κατάσταση της παιδείας μας.

Ε, δεν μπορεί να βάζεις ένα δισεκατομμύριο ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό και να παίρνεις ένα δισεκατομμύριο κούλλουρους! Αυτό παίρνουμε στην ουσία. Και η έννοια όλων είναι να κρατούν τα παιδιά... Να σχολάσουν οι γονιοί και το μωρό από το σχολείο, να το βάλουν το μωρό μέσα στο αυτοκίνητο, για να το πάρουν του δασκάλου που του κάμνει μάθημα το πρωί στο σχολείο, να του το πάρουν το απόγευμα για ιδιαίτερα. Ε, μα είναι σωστό τούτο; Και μου είπε ένα παράδειγμα ο κ. Μαυρής: Σε ένα ιδιωτικό σχολείο ένα μωρό πήρε χαμηλό βαθμό. Ο διευθυντής του σχολείου τι του είπε του δασκάλου; «Έλα δα, κύριε. Τούτο το μωρό γιατί πήρε χαμηλό βαθμό; Θα κάτσεις να του κάμνεις ιδιαίτερα αμισθί το απόγευμα, μέχρι το παιδί να φθάσει στον ίδιο βαθμό». Γιατί πάεις στην παρέλαση και τα ιδιωτικά σχολεία είναι με τις στολές τους, σισταρισμένοι, κύριοι. Εμάς τους ρωτάς, όταν πάνε στις 28 του Οκτώβρη, «τι γιορτάζουμε μωρά;» και σου λένε άλλα των άλλων. Αυτό είναι κατάντημα και δεν αφορά μόνο τους δασκάλους και τους μαθητές. Μας αφορά όλους.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να επιβάλουμε τον στρατιωτικό νόμο!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ναι, λάλε 'πού τούτα.

Το ότι δεν έχουν εξετάσεις... Καλά, πρώτη φορά ακούω ότι τα σχολεία δεν κάμνουν εξετάσεις. Καλά, εννά τους βάλουμε να βουρούν ποιος θα έχει καλύτερη επίδοση, κύριοι; Δεν κατάλαβα! Έχει κανένα σχολείο, κανένα πανεπιστήμιο, κανένα ίδρυμα εκπαιδευτικό που δεν κάμνει εξετάσεις;

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Έχει, Ζαχαρία.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, να μας γράψετε και εμάς!

(Γέλια)

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ζαχαρία, εφόσον είσαι των εξετάσεων και της βαθμολογίας...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε παρακαλώ εύρε τα σχολεία τούτα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πες το ξανά, δεν άκουσα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Λέω, αν έχει έτσι σχολεία, να γραφτούμε όλοι από την αρχή, να πάρουμε καμπόσα διπλώματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η Βουλή. Δε σας βαθμολογώ δαμαί, λαλείτε ό,τι θέλετε!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, για να μπεις στη Βουλή περνάς 'πού πολλές εξετάσεις. Τούτα εν παρπατούν δαμέσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους, τωρά που ξυπνήσαμε λίγο.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε υπουργέ, καλωσορίσατε.

Δεν κοκκινίζει το μικρόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μίλα και είσαι εντάξει.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τη δεκαετία του '80, γύρω στο 1983, αν θυμάμαι καλά, είχε γίνει η πρώτη μεγάλη μεταρρύθμιση με το θεσμό των ΛΕΜ, των Λυκείων Επιλογής Μαθημάτων. Έκτοτε ακολούθησαν δεκάδες μεταρρυθμίσεις και όλες βασικά για το καλό των παιδιών μας, όπως έλεγαν διαχρονικά στις συζητήσεις οι ειδήμονες. Δυστυχώς όμως, με βάση τα καταθλιπτικά αποτελέσματα, όπως ανέφερε και προηγουμένως ένας συνάδελφος, που βλέπουμε συνεχώς να διολισθαίνουν τα αποτελέσματα αυτά, φθάσαμε σε ένα σημείο ουσιαστικά να ξοδεύονται κάποια δισεκατομμύρια χωρίς τα ανάλογα αποτελέσματα. Ο φορολογούμενος πολίτης να πληρώνει, ο φορολογούμενος πολίτης ο οποίος βασικά είναι και ο πελάτης της αγοράς της παιδείας, και ουσιαστικά να μην έχει το ανάλογο προϊόν.

Αναμφίβολα ως ΕΔΕΚ τοποθετούμαστε υπέρ αυτής της συγκεκριμένης νομοθεσίας, υπέρ των κανονισμών όπως έχουν γίνει και ουσιαστικά υπέρ των εξετάσεων των τετραμήνων, παρ' όλων ότι εμείς πιστεύουμε ότι θα ήταν ίσως καλύτερο τουλάχιστον για την Α' και Β' Λυκείου οι εξετάσεις αυτές να γίνονταν από τα σχολεία με την καθοδήγηση του υπουργείου αντί κεντρικά. Ίσως αυτό ουσιαστικά να επιφέρει έναν μεγάλο φόρτο εργασίας στο υπουργείο. Εν πάση περιπτώσει όμως, ελπίζουμε ότι επιτέλους θα δούμε μία θετική εξέλιξη γύρω από αυτή τη διαδικασία και τα αποτελέσματα ουσιαστικά να είναι πραγματικά θετικά.

Παρ' όλα αυτά όμως, έτσι μεταξύ σοβαρού και αστείου, κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα ότι ίσως εξετάσεις τετραμήνων θα πρέπει να βάλουμε και στους εκπαιδευτικούς και στους γονείς, γιατί πραγματικά αυτοί έχουν έναν καταλυτικό ρόλο να επιτελέσουν και δυστυχώς βλέπουμε ότι και από το σπίτι, αλλά και από το σχολείο, από τους εκπαιδευτικούς, να μην έχουμε αυτό που ουσιαστικά θα ήθελε ο φορολογούμενος πολίτης να έχει για τα παιδιά του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι κοινά αποδεκτό ότι τα αποτελέσματα των μαθητών μας δεν είναι αυτά που θα θέλαμε όλοι και σήμερα βλέπουμε ότι υπάρχει μία προσπάθεια να γίνει μια στροφή. Με τη διαφορά όμως ότι για μας είναι πιο σημαντικό οι μαθητές όντως να λαμβάνουν καλύτερη παιδεία και όχι απλώς να φαίνονται πιο φουσκωμένα τα απολυτήρια. Και γιατί το λέω αυτό; Αν εφαρμοστεί αυτό το μέτρο, που όλα δείχνουν ότι θα εφαρμοστεί, τότε οι μαθητές της Γ' Λυκείου θα εξετάζονται το 1/4 της ύλης το πρώτο τετράμηνο και το 1/4 το δεύτερο. Μετά από λίγες μέρες θα κληθούν να καθίσουν στις προεισαγωγικές εξετάσεις. Άραγε πώς θα καταφέρουν αυτοί οι μαθητές, που είναι πιο αδύνατοι, αν θέλετε, να αντεπεξέλθουν στις προεισαγωγικές εξετάσεις; Σε έναν χρόνο από σήμερα ή σε δύο χρόνια από σήμερα όλοι θα κληθούμε, αν θέλετε, να αξιολογηθούμε, εμείς οι ίδιοι, γι' αυτή μας την απόφαση. Όταν θα έχουμε παραφουσκωμένα απολυτήρια και χαμηλότερους γενικούς βαθμούς στην πραγματικότητα, τότε όλοι θα πείτε ότι υπάρχει πρόβλημα και θα έρθει άλλη μία πειραματική αλλαγή, για να καταλήξουμε στο ίδιο σημείο.

Είμαι υπόχρεος να ρωτήσω δημόσια -και αν μπορείτε να μας απαντήσετε θα το ευχαριστηθώ ιδιαίτερα- που έχει εφαρμοστεί στον πλανήτη οποιοδήποτε ανάλογο μοντέλο και για ποιο λόγο υπάρχουν τόσες διαφορετικές διατάξεις, που δεν υπάρχει παρόμοιο σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κάπου αλλού αυτό το μοντέλο. Το να θέλουμε και σε αυτό το θέμα να κάνουμε μια μεταρρύθμιση θα ήταν θεμιτό, αν υπήρχε ένα πλάνο. Όμως δεν μπορεί να είναι τυχαίο το γεγονός ότι, κάθε φορά που εξαγγέλλεται μία μεταρρύθμιση, έχουμε και ένα νέο πείραμα. Και αυτή τη φορά πειραματόζωα θα είναι οι μαθητές.

Θέλω επίσης να πω ότι έχει ακουστεί πολύ σωστά ότι υπάρχει ανάγκη για στροφή στην ελληνοκεντρική παιδεία. Κάτι που έχει αποδειχτεί και μέσα από τη Βουλή, τα δύο μεγάλα κόμματα αποφάσισαν να ακολουθήσουν άλλες εντολές, εντολές κατευθείαν από τα κατεχόμενα, και ήταν και αυτό για εμάς ένα σημαντικό σημείο. Πρέπει επίσης να ξεκαθαρίσουμε ότι είναι ένα βασικό παιδαγωγικό λάθος να διατηρείς την ίδια αντιμετώπιση για οποιοδήποτε μάθημα. Άλλη αντιμετώπιση χρειάζονται τα μαθηματικά, άλλη αντιμετώπιση τα νέα ελληνικά, άλλη η μουσική και ούτω καθεξής. Δεν μπορείς να έχεις έναν ισοπεδωτικό τρόπο αξιολόγησης για όλα τα μαθήματα. Και επειδή πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε, υπάρχουν δύο σχολές σκέψης μέχρι στιγμής και γι' αυτό εμείς θα δημιουργήσουμε μία τρίτη σχολή σκέψης. Από τη μία έχουμε το κόμμα του ΑΚΕΛ, που θεωρώ ότι είναι τοις πάσι γνωστό ότι σκοπός του ΑΚΕΛ είναι ξεκάθαρα να υπάρξει μία χαλάρωση, υπερβολική, αν θέλετε, χαλάρωση στα σχολεία, έτσι ώστε, με λίγα λόγια, να κάνει ο καθένας ό,τι θέλει. Από την άλλη υπάρχει η πρόθεση, όπως έχω αναφέρει και πριν, να δημιουργήσουμε νέα πειραματόζωα. Η δική μας αντίληψη είναι ότι πρέπει πάνω απ' όλα να διασφαλίσουμε ότι οι νέοι πρέπει να γνωρίζουν την ιστορία του τόπου τους, πρέπει να γαλουχηθούν με τα ανάλογα ιδεώδη, έτσι ώστε να διατηρήσουμε τη φυλή μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχουμε συζητήσει αρκετές φορές το ζήτημα αυτό και δημόσια και σε αυτή την αίθουσα και στην επιτροπή Παιδείας. Επιτρέψτε μου όσο πιο σύντομα να κάνω κάποιες παρατηρήσεις ή περισσότερο να επαναλάβω κάποια πράγματα, για ό,τι αξίζει κυρίως σε ό,τι αφορά τους γονείς, τους μαθητές που μας παρακολουθούν, τους πολίτες. Γιατί, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, το λέω τούτο, εδώ δεν πρόκειται να αλλάξει τίποτε, δε φαίνεται να έχει αλλάξει κάτι ιδιαίτερα, εν πάση περιπτώσει, τα τελευταία τρία χρόνια που συζητούμε το θέμα.

Πρώτον, δεν αμφισβητούμε τις προθέσεις κανενός. Δε θέλουμε να πιστεύουμε και δεν πιστεύουμε ότι οποιοσδήποτε θέλει να βλάψει τα παιδιά μας, θέλει να κάνει κακό, θέλει να κάνει ζημιά με τις απόψεις και τις θέσεις που εκφράζει. Συνειδητά τουλάχιστον αυτό το πράγμα δεν πιστεύουμε ότι συμβαίνει. Απ' εκεί και πέρα βεβαίως, υπάρχουν, για όσους έχουν ασχοληθεί και με τα θέματα της παιδείας σε μεγαλύτερο βάθος, ιδεολογικά ρεύματα στον χώρο της εκπαίδευσης. Και αυτό είναι αλήθεια. Υπάρχουν διαφορετικές φιλοσοφίες, οι οποίες αποτυπώνονται και μέσα από τη συζήτηση των συγκεκριμένων κανονισμών, του συγκεκριμένου μέτρου το οποίο υιοθετείται, αλλά ακούστηκε αυτή η φιλοσοφία και κατά τη συζήτηση στις επιτροπές και εδώ στην ολομέλεια με τις απόψεις που εκφραστήκαν. Υπάρχει δηλαδή η προοδευτική κατεύθυνση σε ό,τι αφορά το εκπαιδευτικό σύστημα, η προοδευτική ιδεολογία, το προοδευτικό, το δημοκρατικό σχολείο, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, σε μια σειρά πολιτικές που εφαρμόζονται και υπάρχει και το αυταρχικό το σχολείο, ως ιδεολογικό ρεύμα.

Όταν ψηφίζαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -και έχουμε ενώπιόν μας ένα νομοσχέδιο και μία τροπολογία επ' αυτού, για να συνεχίσω τον συλλογισμό μου- για την ενοποίηση των απολυτήριων εξετάσεων με τις εισαγωγικές και να τις κάμουμε σε μία εξέταση -μόνοι μας νομίζω και πάλι, δεν είμαι 100% σίγουρος, αλλά νομίζω ήμασταν μόνοι μας- λέγαμε ότι πρόκειται να κάμουμε ένα πολύ σοβαρό λάθος που θα βλάψει τα παιδιά μας. Λέγαμε ότι οι μεν εξετάσεις οι εισαγωγικές είναι συγκριτικού χαρακτήρα, επιδιώκουν να συγκρίνουν τους μαθητές μεταξύ τους και άρα ο βαθμός δυσκολίας αυτού του τεστ, αυτής της γραπτής αξιολόγησης, θα ήταν και θα παραμείνει πολύ υψηλός και δεν έχει σημασία αν ο πρώτος που θα μπει στην Ιατρική Σχολή με ένα τέτοιο τεστ υψηλού βαθμού δυσκολίας είναι με το 15 που μπαίνει ή με το 19 και $\frac{1}{2}$, σημασία έχει να είναι καλύτερος από τον αμέσως προηγούμενό του, και αυτό εξετάζεται, να τους συγκρίνουμε μεταξύ τους. Η άλλη εξέταση είναι διαμορφωτικού χαρακτήρα. Μπορεί κάποιος συνάδελφοι να μην παρακολουθούν, αλλά, όταν μιλάμε για συγκριτικού χαρακτήρα αξιολόγηση και διαμορφωτικού χαρακτήρα αξιολόγηση, μιλάμε για δύο εντελώς διαφορετικές έννοιες, με διαφορετικό περιεχόμενο. Η διαμορφωτικού χαρακτήρα αξιολόγηση για την απόλυση, όπως ήταν τότε, στόχευε να αξιολογήσει τον μαθητή για όλα όσα είχε διδαχτεί μέσα στην αίθουσα και έξω από την αίθουσα εκείνη τη χρονιά. Δεν εισακουστήκαμε. Ενοποιήθηκαν. Το υπουργείο τούτης της κυβέρνησης, ο προηγούμενος υπουργός, παραδέχτηκε το λάθος μετά που θυσιάσαμε χιλιάδες μαθητές. Να βλέπουν στο απολυτήριό τους, ενώ είναι αριστούχοι, δεκαπεντάρια και δεκαεπτάρια και αυτό να τους αμαυρώνει την εικόνα του απολυτηρίου τους και την ίδια ώρα, σε κάποιες των περιπτώσεων, να τους αποστερεί θέσεις σε πανεπιστήμια είτε στο Ηνωμένο Βασίλειο είτε στη Γερμανία είτε αλλού στην κεντρική Ευρώπη, που γίνονται αποδεκτοί οι μαθητές μας με το απολυτήριο.

Και ερχόμαστε φέτος, ενώ υπήρχε η δέσμευση προ τριετίας, για να πάμε σε διαχωρισμό των εξετάσεων, αφού υπήρξε αναγνώριση του λάθους, να ζητούμε αναστολή για έναν χρόνο και να μην αρκεί τούτο, να έχουμε και τροπολογία που ζητά αναστολή δύο χρόνια, να θυσιάσουμε ακόμα μερικές χιλιάδες μαθητών μας δηλαδή. Εδώ δεν μπορούσαμε να προετοιμαστούμε. Δύο χρόνια συν ένα τούτο που ακολουθεί, για να πάμε να διαχωρίσουμε τις εξετάσεις όπως ζητούν οι γονείς, όπως ζητούν οι μαθητές, όπως επιβάλλει το συμφέρον των παιδιών μας, αλλά μπορούμε μέσα σε μια ημέρα να κάνουμε όλα αυτά που κάμνουμε, να ετοιμαστούν κανονισμοί, να εγκριθούν από το Υπουργικό, να κατατεθούν στη Βουλή, να συζητηθούν και να εγκριθούν από τη Βουλή, για να τα εφαρμόσουμε του χρόνου, την ώρα που έχουμε επιθεωρητές και λαλούν μας «μα, έντζε είμαστε έτοιμοι». Όλοι όσοι είναι μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα λένε «μα, έντζε είμαστε έτοιμοι». Δείγμα και αυτό πολιτικής βούλησης και προτεραιοτήτων.

Η αξιολόγηση, αγαπητέ μου Ζαχαρία Κουλία, είναι επιβεβλημένη, του μαθητή. Η αξιολόγηση του μαθητή είναι επιβεβλημένη -να πούμε αυτονόητα πράγματα- από την ώρα που μπαίνει στο νηπιαγωγείο, όχι στο δημοτικό, αλλά οι μορφές αξιολόγησης διαφέρουν, όταν μιλούμε για παιδιά των πέντε χρονών, των οκτώ χρονών, των δώδεκα χρονών, των δεκαπέντε χρονών και των δεκαεννιά χρονών στο πανεπιστήμιο. Δεν μπορείς να χρησιμοποιείς τις ίδιες μορφές αξιολόγησης για τους φοιτητές του κ. Μαυρίδη με αυτές τις μορφές αξιολόγησης που χρησιμοποιείς στο δημοτικό. Εκείνος που θα πάει πανεπιστήμιο έχει ήδη αποκτήσει ένα επαρκές σώμα γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων, στάσεων, συμπεριφορών και πάεις σε έναν άλλο επίπεδο και διδασκαλίας και αξιολόγησής του.

Εμείς αυτό που πάμε να κάνουμε και αυτό που κάνουμε εξελικτικά, πρέπει να πω, τα τελευταία χρόνια, που μας παίρνει στο αυταρχικό σχολείο, στο αυταρχικό μοντέλο εκπαίδευσης, είναι να μετατρέψουμε τα σχολεία μας σε πανεπιστήμια. Φύγαμε από τα τρίμηνα -κακώς, πολύ κακώς- πήγαμε στα τετράμηνα -είχαν τρεις φορές

δυνατότητα αξιολόγησης οι μαθητές μας τζιειαμέ- και ενδιάμεσα πάμε στα τετράμηνα, βάζουμέν τους εξετάσεις στο τέλος των τετραμήνων όπως κάμνουν τα πανεπιστήμια και το σκεπτικό της κεντρικής εξέτασης -κεντρικής, δηλαδή να έρχονται από το υπουργείο οι ίδιες ενιαίες εξετάσεις, που είναι συγκριτική μορφή αξιολόγησης, θέλουμε να τους συγκρίνουμε τους μαθητές- όταν ρωτήσαμε «καλά, γιατί δεν το κάμνουμε και στα ενδιάμεσα;», «midterms» τα λεγόμενα στα αγγλικά, ενδιάμεσες εξετάσεις, να γίνουν κανονικό πανεπιστήμιο... Και ξέρετε, μιλούμε τωρά για τα μωρά που θα φύγουν εντεκάμισι-έντεκα χρονών, δώδεκα χρονών από το δημοτικό, εννά παν σε δύο μήνες στο γυμνάσιο και θα τους συμπεριφερόμαστε με τις μορφές αξιολόγησης ενός πανεπιστημίου. Παιδαγωγικό έγκλημα!

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με κάτι που είπαμε πάρα πολλές φορές και ήδη ελέχθηκε και από τους συναδέλφους. Αυτό που χρειάζεται το σχολείο είναι μικρές συχνές, επαναλαμβανόμενες, διαμορφωτικού, εξατομικευμένου χαρακτήρα αξιολογήσεις του μαθητή. Που θα πρέπει να στοχεύουν τι; Στο να προσπαθήσουν να βελτιώσουν τον κάθε μαθητή ατομικά και να τον πάρουν ένα βήμα παρακάτω. Να εντοπιστούν οι αδυναμίες του κάθε μαθητή ξεχωριστά, οι δυνατότητές του και να τον βοηθήσουμε να πάει ένα βήμα παρακάτω. Αν έχει μαθησιακά προβλήματα και είναι του 10 από τα 20, κύριε Κουλία, να πάει στο 11, αν είναι στο 19, να τον πάρουμε στο 20. Οι εξετάσεις οι γραπτές όπως τις κάνουμε πού μας οδηγούν; Μας οδηγούν στη βασικότερη παθογένεια του εκπαιδευτικού μας συστήματος και στην ενίσχυσή της παραπέρα. Η βασικότερη παθογένεια -συμφωνούμε για τις παθογένειες του εκπαιδευτικού μας συστήματος- ότι έχουμε ένα σύστημα εξετασιοκεντρικό, βαθμοθηρικό, που οδηγεί στη στείρα απομνημόνευση, στον παπαγαλισμό, ελέχθηκε, στην αποστήθιση. Οι εξετάσεις αυτό κάμνουν. Είπα το πολλές φορές, κανένας δε μου είπε διαφορετικά.

Έλεγά το με τον Κυριάκο τον Νικηφόρου, πάμε και πιάνουμε τα κοπελλούδκια μας μετά από διαγώνισμα, όχι εξέταση -ρωτήστε τα παιδιά σας, τα εγγόνια σας- πάνε τζιαι κάμνουν τις εξετάσεις, που εννά τις πολλύνουμε τωρά, «τι θυμάστε που τζιείνο που εγράψετε, ρε παιδικιά;». Πάω πιάνω την κόρη μου, τον γιο μου, έχει πόσα χρόνια που κάμνω τούτη τη δουλειά, «τι θυμάστε;». Και οι συμμαθητές τους μαζί, για να τους πάρουμε στα σπίτια τους να τους κατεβάσουμε. Κανένας δε θυμάται τίποτε! Διότι και την 28^η Οκτωβρίου, Ζαχαρία μου, αν είναι αποστήθιση που την κάμνουν, την επόμενη ώρα εννά την ξεχάσουν. Αν δεν είναι βιωματικές οι μορφές μάθησης...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Ναι, αλλά τούτο το πράγμα που γίνεται και είμαστε σε λάθος κατεύθυνση και είναι καταστροφικό συνεχίζεται, όχι απλώς δεν το αντιμετωπίζουμε, το κάμνουμε πολύ χειρότερο. Είναι τόσο απλά τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, δηλαδή ανοίγετε τωρά τους ασκούς του Αιόλου, όσον αφορά χρόνο τουλάχιστον και θεματικές. Εγώ δεν έχω πρόβλημα να μείνουμε, επαναλαμβάνω, ως το Σάββατο τα μεσάνυκτα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν πρόκειται να πείσω κανέναν σε τούτη την αίθουσα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακριβώς.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την υπομονή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τοις φρονίμοις ολίγα!

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού έχει πάνω από δέκα λεπτά, όσα θέλει.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ξέρει κανένας, κύριε Πρόεδρε, τους μικρούς προφήτες;

Ωσπεί, Αμώς, Μιχαΐας, Ηωήλ, Οβδιού, Ιωνάς, Ναούμ, Αββακούμ, Σοφωνίας, Αγγαίος, Ζαχαρίας, Μαλαχίας. Και οι μεγάλοι προφήτες: Ησαΐας, Ιερεμίας, Ιεζεκιήλ, Δανιήλ. Λοιπόν, αυτά από την πέμπτη γυμνασιού, στην έκτη, ένα πρακτικό του Λανιτείου Γυμνασιού. Άρα, πάντοτε κάτι μένει.

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, αν πήρα τον λόγο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννά μας μιλήσεις για τους προφήτες αντιλαμβάνομαι. Πες μας και τι είπε ο καθένας, τι προφήτευσε για το μέλλον μας εμάς δαμαί! Πότε εννά τελειώσει η σημερινή συνεδρία;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Άρσε η εισήγηση!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ο ορισμός της τραγωδίας του Αριστοτέλη!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, ο ορισμός της τραγωδίας του Αριστοτέλη, ακριβώς κύριε Λεωνίδου, είναι αυτά τα οποία ζούμε και αν πήρα τον λόγο, κύριε Πρόεδρε, είναι γιατί δεν είμαι ειδικός στο θέμα, αλλά θέλω να κάμω μια πολιτική τοποθέτηση. Ήμουν μέλος του κοινοβουλίου το 2015, όταν πανηγυρίζαμε, γιατί καταφέραμε να αλλάξουμε το σύστημα των διορισμών και κάναμε τον δεύτερο κατάλογο με βάση τις εξετάσεις. Ήμουν στη Βουλή των Αντιπροσώπων, όταν το 2017 πανηγυρίζαμε, γιατί αλλάξαμε το σύστημα, το υπερψηφίσαμε κατά πλειοψηφία σε αυτή τη Βουλή, τα τετράμηνα, και είμαι και σήμερα στη Βουλή των Αντιπροσώπων, για να αναιρέσουμε αυτά που ψηφίσαμε, αφού όλα αμφισβητήθηκαν.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, κύριε Πρόεδρε, είναι απόλυτα σεβαστές και έχουν και συγκεκριμένο ρόλο και αποστολή. Ο ρόλος και η αποστολή τους είναι να προστατεύουν τα δικαιώματα των εργαζομένων. Ο λαός, οι πολίτες ψηφίζουν κυβέρνηση, για να κυβερνήσει και να κριθεί με βάση τις αποφάσεις της, είτε αυτές είναι στην παιδεία είτε είναι στην υγεία είτε είναι στην κοινωνική δικαιοσύνη είτε είναι στο εθνικό θέμα. Είναι η μόνη χώρα που γνωρίζω όπου από το πρωί μέχρι το βράδυ παρελαύνουν συνδικαλιστές στα κανάλια να λένε τις θέσεις τους για συγκεκριμένα πολιτικά θέματα που αφορούν την παιδεία. Ο καθένας ας το κρίνει. Και αν δεν συμφωνείς μαζί τους σε θέματα εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, κατεβαίνουν και στους δρόμους και κάνουν απεργίες, για να επιβάλουν την άποψή τους. Είναι συνδικαλισμός αυτό το πράγμα; Προστατεύουν με αυτό τον τρόπο τα δικαιώματα των εργαζομένων ή θέλουν να χαράσσουν πολιτική; Ο κάθε εκπαιδευτικός έχει δικαίωμα με βάση τις απόψεις του να κατεβεί κάτω στον πολιτικό στίβο και να ζητήσει την άποψη του λαού, για να τον εκλέξει στην πολιτική ηγεσία και να εφαρμόζει πολιτικές!

Όσον αφορά τα αποτελέσματα, γιατί οι πολιτικές κρίνονται εκ των αποτελεσμάτων, εκ του αποτελέσματος δυστυχώς -με κεφαλαία το «δυστυχώς»- €1,2 δις και κάτι, έχουμε τον μεγαλύτερο προϋπολογισμό σε αναλογία πληθυσμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση στην παιδεία και την τελευταία θέση σε σχέση με τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης να απαντήσει στον κ. Κυπριανού ή να συμπληρώσει όσα άφησε πίσω.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κύριε υπουργέ, καλωσορίσατε,

Δεν είχα καμία πρόθεση να βρεθώ στο βήμα. Άκουσα πολλά, προκλήθηκα και είμαι εδώ, για να πω ότι το ζητούμενο δεν είναι να έχουμε ή αν θα έχουμε ένα προοδευτικό ή αυταρχικό σχολείο· το ζητούμενο βεβαίως δεν είναι αν θα έχουμε ένα αριστερό ή δεξιό σχολείο, ένα μπλε ή ένα κόκκινο σχολείο. Το πρώτο που θέλω να πω είναι τα κόμματα έξω από τα σχολεία! Τούτο είναι το πρώτο που θέλω να πω και, λέγοντας τούτο, θέλω να επεκτείνω τη σκέψη μου και να πω ότι είναι πολύ μεγάλο λάθος να επεξεργάζονται και να ασχολούνται και να εκπονούν νομοθετήματα οι βουλευτές ή οι πολιτικοί, νομοθετήματα που αφορούν τις εξετάσεις, σαν αυτό που συζητούμε σήμερα π.χ.

Κατά την άποψή μου, κύριε Λουκαΐδη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν βασικά στοιχεία αναφοράς που μπορούν να ακολουθηθούν και να φέρουν αποτελέσματα. Μιλούμε για χρόνια για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, την επιμόρφωση βεβαίως στον 21^ο αιώνα, με τα εργαλεία και τα μέσα αυτού ακριβώς του αιώνα. Μιλούμε για την αξιολόγηση των μαθητών, των εκπαιδευτικών, αλλά και των ίδιων των εκπαιδευτηρίων. Μιλούμε για την αυτονόμηση του σχολείου, να μπορέσουν δηλαδή να αυτενεργήσουν και οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς και να είναι περήφανα και τα παιδιά και οι γονείς τους για το σχολείο. Την ίδια ώρα βεβαίως που μιλούμε για τον σεβασμό και τη γνώση που πρέπει να έχουν τα παιδιά μας στην ιστορία μας πρέπει να έχουν και τον σεβασμό στη διαφορετικότητα, την ανεκτικότητα και να γνωρίζουν ότι ζουν σε ένα παγκοσμιοποιημένο πολυπολιτισμικό περιβάλλον. Έτσι, θεωρώ ότι οι μαθητές θα αρχίσουν δειλά-δειλά να αγαπούν το σχολείο.

Και κάτι άλλο. Επαγγελματικός προσανατολισμός. Θυμάμαι πριν λίγα χρόνια όλοι ήθελαν να πάνε να γίνουν δάσκαλοι, καθηγητές, δικηγόροι. Ξέρετε, κύριοι συνάδελφοι, ότι σε λίγα χρόνια πολλά από τα επαγγέλματα που γνωρίζουμε σήμερα δε θα υπάρχουν και δεκάδες άλλα που δε γνωρίζουμε καν την ύπαρξή τους ή τη γέννησή τους θα είναι μπροστά στους νέους μας; Άρα, για να κερδίσουν οι μαθητές μας, οι νέοι μας και κατ' επέκταση η Κυπριακή Δημοκρατία, η πατρίδα μας, το μέλλον, για να μπορέσουν δηλαδή οι νέοι μας να κερδίσουν τις θέσεις που θέλουν στα πανεπιστήμια που θέλουν, αλλά και να εργαστούν, για να παράξουν για την οικογένειά τους, για την κοινότητά τους, την πόλη τους ή την κυπριακή κοινωνία ευρύτερα, πρέπει να γνωρίζουν τον δρόμο που θα ακολουθήσουν. Άρα, χρειάζεται άμεση ενίσχυση με όλα τα μέσα του επαγγελματικού προσανατολισμού. Για αυτό ακριβώς τον λόγο, κατεβαίνοντας από το βήμα, αγαπητοί

συνάδελφοι, λέω ότι ο χώρος τούτος της παιδείας δεν είναι ο χώρος, για να προτάσσουμε τα αντιπολιτευτικά ή τα ιδεολογικά μας ξίφη, αλλά ακριβώς είναι ο χώρος της σύνθεσης για το καλό των παιδιών μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Χαραλαμπίδου.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Ελέχθησαν πολλά για την παιδεία και να μου επιτρέψετε να καταχραστώ την υπομονή σας για τριάντα δευτερόλεπτα, για να πω κάτι που θεωρώ σημαντικό. Μπορεί να διαφωνείτε μαζί μου. Είναι η δύσκολη παιδεία, κύριε υπουργέ, που φτιάχνει σπουδαίες προσωπικότητες, που φτιάχνει χαρακτήρες και προσωπικά θλίβομαι, γιατί στη χώρα μου, που έπρεπε να είναι περήφανη για τα αρχαία ελληνικά, για τους αρχαίους Έλληνες φιλόσοφους, τα έχουμε καταργήσει και να πηγαίνουμε σε ξένες χώρες και να επισκεπτόμαστε σχολεία που κάθονται εξετάσεις μαθητές, για να γίνουν δεκτοί, και είναι σχολεία ελληνικών και λατινικών σπουδών και τους δέχονται, παίρνουν τους καλύτερους και από εκεί γεννιούνται οι μεγαλύτεροι πολιτικοί της χώρας.

Κλείνοντας, επαναλαμβάνοντας, είναι η δύσκολη παιδεία που διαμορφώνει ανθρώπους, χαρακτήρες, προσωπικότητες.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Συλλούρη, για την υπομονή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Θα μιλήσετε πάνω από τρία λεπτά, κύριε Χατζηγιάννη;

Θέλεις τζιαι εσύ;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γεώργιο Προκοπίου)

Ε, διότι ήταν η ώρα που έπρεπε να βάλουμε τάξη τζιαι, επειδή δεν άκουες εσύ, έτο είνα που έχουμε τωρά! Ναι, όταν εσύ έσπασες το εφτάλεπτο, εσπάσαν το όλοι. Έδωκες το κακό παράδειγμα!

Ξεκινάτε, κύριε Χατζηγιάννη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θεωρώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η συζήτηση γενικεύει, είναι όμως ωφέλιμη και από την άποψη ότι χρειάζεται κάποια στιγμή να δούμε τα πράγματα και από τη θετική τους πλευρά, όχι μόνο από την αρνητική. Υπάρχουν δυνατότητες σε αυτό τον τόπο να διαμορφώσουμε, να αλλάξουμε το σύστημα; Εγώ λέω ναι. Όμως υπάρχουν και νοοτροπίες τέτοιες οι οποίες πραγματικά καθλώνουν την οποιαδήποτε αλλαγή. Και ας είμαστε ειλικρινείς και όχι υποκριτές. Το σύστημά μας δεν μπορεί κάποιος να το χαρακτηρίσει ως απλώς γνωσιοκεντρικό. Το σύστημά μας είναι εργασιοκεντρικό και όχι μαθητοκεντρικό. Με άλλα λόγια, δεν κάνουμε αυτά τα οποία χρειάζεται ο μαθητής, αλλά υπηρετούμε την εργασιακή διάσταση.

Και δεν είναι λίγες φορές, κύριε Πρόεδρε, που δεχθήκατε καταγγελίες για εμένα, γιατί δεν προωθώ θέματα εργασιακού χαρακτήρα, με τον τρόπο που κάποιοι και με τον τόνο, αλλά και με τους ρυθμούς τα υπερασπίζονται. Γιατί το αναφέρω αυτό; Γιατί εδώ είναι η μεγάλη σημασία. Χάνουμε τεράστιο χρόνο, ασχολούμαστε μόνο με αυτή τη διάσταση. Εγώ λέω να φύγουν όλα αυτά από την επιτροπή Παιδείας και να πάνε είτε στα θέματα προϋπολογισμού είτε στα εργασιακά, ακριβώς για να μπορέσουμε να αποδώσουμε στα πολλαπλά μας θέματα και ανάγκες που έχει το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Ποια είναι τα προβλήματα τα σημερινά που έχει ο μαθητής; Είναι το trafficking ίσως, είναι η γνώση που πρέπει να αποκτήσει και ποια είναι αυτή και σε ποιο βαθμό; Είναι η παραβατικότητα, είναι οι σύγχρονες άλλες ανάγκες που βιώνει ο μαθητής μας και η οικογένεια; Πότε θα τα παρατηρήσουμε αυτά, πότε, σε ποιο χρόνο; Αφού το κυρίαρχο στην όλη διαχείριση του εκπαιδευτικού μας συστήματος και όλων εμάς εδώ πέρα -δε θα το επαναλάβω- είναι αυτό που έχω προαναφέρει.

Αναφέρθηκαν από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις πράγματα τα οποία...

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Απαλλάσσετε των Νέων Δυνάμεων, εκτιμώ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, όχι Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εντάξει, τη σειρά την αφήνω, ευχαριστώ για τη διόρθωση.

Είστε εξαίρεση εσείς. Και με τη δική σας αναφορά σίγουρα σας τιμά και ο εντοπισμός της γνώσης των αρχαίων ελληνικών ή της ενίσχυσης των γνώσεων των αρχαίων ελληνικών.

Παρ' όλα ταύτα όμως, δεν μπορώ να δεχθώ ότι στο πλαίσιο της συνολικής μεταρρύθμισης, που έχουμε κάνει το τελευταίο διάστημα για τη λειτουργία του δημόσιου σχολείου, σταλώσαμε εδώ σε μία μόνο επιμέρους πτυχή, που εισάξαμε μέσα διαστάσεις που έχουν να κάνουν με ένα σύγχρονο σχολείο, που ποτέ τα δικαιώματα του παιδιού δεν ήταν ενσωματωμένα. Είχαμε αίθουσες και είχαμε μαθητές και είχαμε νοοτροπίες «καρέκλα, θρανίο, δάσκαλος και πίνακας». Αυτό ήταν το σχολείο του παρελθόντος.

Ποιο είναι το σχολείο του σήμερα; Ποιο είναι το σχολείο που φοιτούν τα δύο μου παιδιά για τα οποία έχω προσωπική ευθύνη και ανησυχία;

Σήμερα διασφαλίζεται η ανάγκη για αλλαγή. Και έχουμε την ευκαιρία, αγαπητοί συνάδελφοι, να κάνουμε το επόμενο μεγάλο βήμα που χρειάζεται σε σχέση με την αξιολόγηση του μαθητή μας. Γιατί είναι αναγκαίο αυτό; Και θα συγχαρώ όλους που έχουν συμμετάσχει σε έναν διάλογο, σε έναν προβληματισμό με καθαρή βούληση να πετύχουμε αλλαγή και διόρθωση. Το δικό μας απολυτήριο δέχεται κριτική, αμφισβήτηση και ο μαθητής της μέσης εκπαίδευσης δεν έχει πλέον τη δυνατότητα να σπουδάσει ιατρική, νομική και άλλους κλάδους σε οποιοδήποτε άλλο πανεπιστήμιο εκτός των ορίων της Κυπριακής Δημοκρατίας και των ιδιωτικών.

Για όλους αυτούς που νοιάζονται για το δημόσιο σχολείο θα πρέπει να δώσουν απάντηση. Δεν μπορεί από το δικό μου το παιδί να αφαιρέσω το δικαίωμα να πάει στη Γερμανία, να πάει στη Γαλλία, να πάει στην Ελλάδα και οποιοδήποτε αλλού να σπουδάσει, γιατί δε θα έχει χρήματα είτε να σπουδάσει ιατρική σε ιδιωτικό είτε να...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Κύριε Χατζηγιάννη, κατ' αναλογία έχουμε τους περισσότερους δικηγόρους...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αγαπητέ συνάδελφε, πολλοί πτυχιούχοι είναι και άνεργοι. Και είναι μία από τις διαπιστώσεις που σας έχει κάνει και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αρνηθήκατε να κάτσετε κάτω μαζί μας να τις συζητήσετε.

Θέλουμε λοιπόν δίκαιο και ορθό απολυτήριο. Αυτή είναι η μεταρρύθμιση που πάμε να κάνουμε τώρα. Οδηγούμε σε ένα δίκαιο απολυτήριο; Οδηγούμε σε ένα ορθό απολυτήριο που δεν υπάρχει αδικία και υπάρχει και αναγνωρισιμότητα απ' όλο τον κόσμο παρά την αμφισβήτηση τη σημερινή; Δε θέλετε να τα ακούσετε, εμμένετε και επιμένετε και φέρνετε επιχειρήματα τέτοια μάλιστα, ότι είναι λανθασμένη αυτή η προσέγγιση, την είπατε μη σύγχρονη, μη παιδαγωγική επιστήμη. Αμφισβητήσατε ότι το περιεχόμενο αυτής της μεταρρύθμισης σχεδιάστηκε από πολυεπιστημονική επιτροπή με πέρα από τριάντα ειδικότητες. Για εσάς είναι αχρείαστες οι σύγχρονες ειδικότητες ή ο εμβολιασμός του εκπαιδευτικού μας συστήματος με διαφορετικές ειδικότητες. Θέλετε μόνο να το καθορίζουν οι συνδικαλιστές, τους οποίους ελέγχετε απόλυτα. Και φυσικά και φτιαχτά δημοψηφίσματα για ενίσχυση των δικών σας επιχειρημάτων.

Να τα ακούσετε όλα, γιατί μέχρι και τις προάλλες είχαμε τελευταία επιστολή και με κατηγορούσατε ότι έχω αποκρύψει επιστολή, για να συζητηθεί, να τη θέσω ενώπιον της επιτροπής Παιδείας, ότι τάχατες μία ομάδα εκπαιδευτικών δηλώνει αδυναμία να εφαρμόσει τα τετράμηνα. Αν είναι δυνατό! Άλλη ομάδα η οποία έρχεται να εκφράσει «δημοκρατικά», σε εισαγωγικά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όμως να συντομεύετε, κύριε Χατζηγιάννη, επτά λεπτά τούτα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι ευχαριστείς; Εκτός αν εκατάλαβες ότι εννιά μιλήσεις άλλο επτά λεπτά! Μόνον έτσι!

(Γέλια)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα προσπαθήσω πάντως να κλείσω στα επτά λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πολλά μπορούμε να πούμε. Η αντίδραση κράτησε για μεγάλη περίοδο. Σήμερα βρίσκεστε, η αριστερή πλευρά, και εύχομαι να επικρατήσει η γενική βούληση ότι θα πρέπει να κάνουμε το μεγάλο βήμα... Ναι, θέλαμε

όλοι να έχουμε τετράμηνα ή τον θεσμό όπως αρχικά είχε ψηφιστεί. Εκφράζω την απογοήτευσή μου, διότι είναι ο θεσμός τετραμήνων minus, δεν είναι εκείνος που ήταν αρχικά. Ωστόσο όμως, δημοκρατία είναι εδώ, ακούσαμε τις απόψεις ολωνών, να προχωρήσουμε να τα εφαρμόσουμε.

Και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Η ετοιμότητα για εφαρμογή των τετραμήνων δεν αμφισβητείται. Η δήλωση του υπουργείου ότι είναι έτοιμο, πανέτοιμο και ορθώς έχει προχωρήσει στο να ενημερώσει σωστά τα παιδιά, τους μαθητές, αυτό καθιστά υπεύθυνους για την επιτυχία ή για την αποτυχία.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Καυκαλιάς κάτι θέλει να πει. Επί προσωπικού ή θέμα διαδικασίας;

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Δεν ξέρω, δεν μπορώ να το προσδιορίσω με πολλή ακρίβεια αν είναι διαδικαστικό, αν είναι επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ό,τι θέλετε πείτε το.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Απλώς, πάρα πολύ σύντομα, διότι είμαστε όλοι κουρασμένοι.

Το πρωί ο κ. Χατζηγιάννης δημόσια απέδωσε στην έκφραση τη δημοκρατική των μαθητών μέσα από το δημοψήφισμα για την άρνησή τους στις εξετάσεις των τετραμήνων μεθοδεύσεις -έτσι είτε χαρακτηριστικά- και αμφισβήτησε τη δημοκρατική έκφραση των μαθητών. Τώρα μας έχει αποδώσει εμάς ότι ελέγχουμε πλήρως τους συνδικαλιστές. Είναι πραγματικά θλιβερό ο πρόεδρος μιας επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού να τοποθετείται με αυτό τον απαξιωτικό τρόπο απέναντι και στη δημοκρατία και στον συνδικαλισμό και στους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς. Διερωτώμαι πραγματικά πόσο μέλλον έχουμε ως κοινωνία με αυτές τις επικίνδυνες, κύριε Χατζηγιάννη, επιτρέψτε μου να πω, αντιλήψεις και προσεγγίσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το συναινετικό όλο αυτό το διάστημα και από πλευράς μου και από πλευράς των συναδέλφων του δικού μου κόμματος ήταν δεδομένο και πάντοτε αναζητούσαμε τους συμβιβασμούς, εξού και το ότι σήμερα βρισκόμαστε εδώ, ενώ κάποιοι άλλοι προχωρούσαν με αυτά τα εργαλεία που έχουν αναφερθεί προηγουμένως και έχουν επικριθεί από εμένα όλο αυτό το διάστημα. Είναι απλώς οι συντηρητές αυτού του αδιεξόδου σε σχέση με την ποιότητα του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Έρχομαι και επανέρχομαι και απαντώ στον συνάδελφο. Η ενότητα και το πνεύμα που πρέπει να επικρατεί στα θέματα εκπαίδευσης και παιδείας δεν είναι μόνο φραστικά και ρητορικά, αλλά είναι και στις ενέργειες ολωνών μας, όταν και εφόσον υπηρετούμε το εκπαιδευτικό σύστημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παίρνω τον λόγο για ένα δευτερόλεπτο μόνο, για να στείλω ένα μήνυμα του κ. υπουργού. Ένας πολίτης στέλνει του μήνυμα και λέει «στο δημοτικό σχολείο εκαταργήσετε τη γραμματική και την ορθογραφία.» Ας πούμε, το σπíti να το γράφεις με «οι», ας πούμε; Εν ξέρω αν εκάμετε πράγματι έτσι πράγμα, αλλά, αν το εκάμετε, να το διορθώσετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Δημητρίου. Εν θέλεις να μιλήσεις;

ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι. Μίλησα, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω εξαντλήθηκε το ζήτημα, να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξαντλήθηκε.

Πάμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου, δηλαδή της υπ' αριθμόν 11.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11B του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση έγινε και ψηφίζουμε για τα άρθρα. Είναι η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ· ψηφίστε όπως θέλετε.

Επαναλαμβάνω, είναι ο αριθμός 11 στην ημερήσια διάταξη, είναι η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ, έγινε η δεύτερη ανάγνωση και ψηφίζουμε για τα άρθρα.

Ψηφίστε, παρακαλώ, και ανακοινώστε, όταν είναι έτοιμα τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα, κύριε Πρόεδρε. Δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ, τριάντα ένας ψήφοι εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και καμία αποχή, τα άρθρα δεν εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και της Ιδρύσεως του Υπουργείου Παιδείας Νόμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Αυτό είναι το 11! Είναι η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ και ψηφίζουμε για το σύνολο μετά από την τρίτη ανάγνωση.

Έτσι, να συνέλθουμε λίγο!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όχι, να μην κάνουμε διάλειμμα, διότι, άμα κάνουμε διάλειμμα, θα μου χαθείτε μετά!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οκτώ, κύριε Πρόεδρε. Δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ, τριάντα εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η πρόταση νόμου απορρίπτεται*.

Θα ψηφίσουμε για την πρόταση νόμου του κ. Λεωνίδου.

Διαβάστε τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

---

* **Υπέρ:** ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Γιώργος Πεردίκης (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών), ΕΛΑΜ.
Εναντίον: ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

Ένα λεπτό, κυρία Δημητρίου.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Χαλαρά, ήρεμα, σιωπή και όποιος θέλει να ζητήσει τον λόγο.

Τον λόγο έχει ο κ. Χατζηγιάννης. Μάλιστα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Η πρόταση νόμου του συναδέλφου του κ. Λεωνίδου αποσύρεται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν είναι αυτή που αποσύρεται. Δεν είναι αυτή που αποσύρεται. Έχει άλλη. Θα την ακούσετε τώρα. Ακούστε την.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου νόμου για τα σχολεία μέσης εκπαίδευσης, ώστε να διαγραφεί το άρθρο 11(β) αυτού, που αφορά τις εξετάσεις στα δημόσια σχολεία μέσης εκπαίδευσης. Ειδικότερα, η διαγραφή αυτή κρίνεται αναγκαία, ώστε να μην επηρεαστεί η ορθή εφαρμογή των προνοιών των πιο πάνω κανονισμών στους οποίους προβλέπονται διαφορετικές ημερομηνίες εφαρμογής των εξετάσεων στα δημόσια σχολεία μέσης εκπαίδευσης.

Ουσιαστικά, πρόκειται για τη διαγραφή του άρθρου 11(β).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκατατέθηκε στην αρχή, όταν είχαμε το Κεφάλαιο Δεύτερο. Μάλιστα.

Κύριε Λιλλήκα, κάτι θέλετε να πείτε; Σηκωθείτε, πέστε το, να καταλάβω και εγώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την αντίληψη ότι πρέπει ψηφιστούν πρώτα οι κανονισμοί και μετά να καταργηθούν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι όχι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Αν δεν περάσουν οι κανονισμοί, τι θα γίνει; Αφού διαγράφει πρόνοιές του. Αν δεν περάσουν οι κανονισμοί, μετά θα μείνουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι πρόταση νόμου που καταργεί τους κανονισμούς, δε θα μπορούσε να ήταν τέτοια, καταργεί πρόνοια νόμου.

Παρακαλώ, αφήστε τα διαδικαστικά, μιλήσατε επί της ουσίας.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με τη διαγραφή άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα της πρότασης νόμου του κ. Λεωνίδου.

Παρακαλώ να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον, μία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και μια αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και της Ιδρύσεως του Υπουργείου Παιδείας Νόμου, (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, δεκαεφτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ και δεκαεπτά εναντίον, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Και τώρα πάμε στους κανονισμούς που ήρθαν από το Υπουργείο Παιδείας εκτάκτως σήμερα και πιλοφούνται «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τους κανονισμούς.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, δεκαεφτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους και δεκαεφτά εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τώρα πάμε στο υπ' αριθμόν 13 θέμα, που είναι εξ αναβολής και πιλοφείται «Ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Τι υπάρχει; Μα, τώρα; Α, ναι. Υπάρχει τροπολογία σε τούτο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι, υπάρχει, είναι κατατιθέμενη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει τροπολογία, έχετε απόλυτο δίκαιο, μπαίνει σε ψηφοφορία η τροπολογία. Διαβάζει η γραμματέας την τροπολογία, για να τη θυμηθείτε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος για το νομοσχέδιο «Ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του πιο πάνω νομοσχεδίου, το οποίο τροποποιεί το εδάφιο (1) του άρθρου 39 του βασικού νόμου, με την αντικατάσταση σε αυτό της χρονολογίας 2020 με τη χρονολογία 2021.

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία γίνεται εισήγηση, ώστε ο διαχωρισμός των εξετάσεων σε εξετάσεις απόλυσης και πρόσβασης στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης τεθεί σε ισχύ τη σχολική χρονιά 2021-2022 και όχι τη σχολική χρονιά 2020-2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι παράταση με άλλα λόγια, είναι τροπολογία πάνω στο νομοσχέδιο.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΕΛΑΜ.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Αν είναι έτοιμη η ψηφοφορία, ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαπέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ και δεκαπέντε εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 39 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα, όπως έχουν τροποποιηθεί με την τελευταία τροπολογία που ψηφίσαμε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ και δεκαπέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ και δεκαπέντε εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες. Τριάντα ψήφοι υπέρ και δεκαπέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 14 θέμα, που είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019».

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μια πολύ σύντομη -σε παρένθεση- διευκρίνιση. Επειδή δεν έχει να κάνει με τα τετράμηνα αυτή η πρόταση νόμου, δίνει την ευχέρεια σε όλους που θέλουν να αιτηθούν στο νέο σύστημα διορισμών, δίνει την ευχέρεια να αιτηθούν, αυτό λέει η πρόταση νόμου.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 28ΒΒ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ και καμία εναντίον, ομόφωνα εγκρίνονται τα άρθρα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «ο περί Γραπτών Εξετάσεων για Εγγραφή και Κατάταξη στους Πίνακες Διορισίμων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες. Σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, ομόφωνα εγκρίνονται οι κανονισμοί.

Τώρα πάμε στο υπ' αριθμόν 35 θέμα, που είναι «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ζητώ τη κατανόηση των συναδέλφων, αν γίνεται, μετά το υπ' αριθμόν 35 θέμα να συζητηθούν οι κανονισμοί που αφορούν τους υδρογονάνθρακες, γιατί δυστυχώς έχω μια άλλη υποχρέωση και πιθανώς να μην προλάβω να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν συμφωνείτε όλοι, να βρούμε τον τρόπο να οργανώσουμε και το ηλεκτρονικό μας σύστημα.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 35 θέματος είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να προβλέπεται:

1. ότι δεν παραχωρείται άδεια σε αιτητή ο οποίος έχει καταδικαστεί σε φυλάκιση για οποιοδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στη σχετική πρόνοια, εφόσον δεν έχει αποκατασταθεί δυνάμει των διατάξεων του περί Αποκαταστάσεως Καταδικασθέντων Νόμου,
2. στέρηση του δικαιώματος απόκτησης ή κατοχής άδειας για μηχανοκίνητο όχημα των κατηγοριών «Λ» (λεωφορείο) ή «Τ» (ταξί) σε πρόσωπα τα οποία καταδικάστηκαν για οποιοδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στη σχετική πρόνοια, εκτός εάν έχει παρέλθει χρονικό διάστημα επτά ετών από την αποφυλάκιση του εν λόγω προσώπου, σε περίπτωση καταδίκης του σε φυλάκιση, και χρονικό διάστημα δέκα ετών από την καταδίκη του εν λόγω προσώπου και
3. στέρηση του δικαιώματος απόκτησης ή κατοχής επαγγελματικής άδειας οδηγού για μηχανοκίνητο όχημα των κατηγοριών «Λ» (λεωφορείο) ή «Τ» (ταξί) διά παντός σε πρόσωπα τα οποία καταδικάστηκαν για οποιοδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στη σχετική πρόνοια.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Άριστος Δαμιανού

Ανδρέας Κυπριανού

Ευανθία Σάββα

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή την 1^η Ιουνίου 2018 από τους βουλευτές κ. Ανδρέα Κυπριανού και Γεώργιο Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Άριστο Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή της Αλληλεγγύης, σε αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν κατά τη χρονική περίοδο μεταξύ 18^{ης} Ιουνίου 2018 και 10^{ης} Ιουλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Αρχής Αδειών και της ΠΟΒΕΚ.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αυτή είχε αρχικά κατατεθεί, είναι η τροποποίηση του περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Νόμου, ώστε να μην τυγχάνουν εφαρμογής συγκεκριμένες διατάξεις του περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικού) Νόμου του 2015 [Ν. 158(I) του 2015] αναφορικά με τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας από πρόσωπο που κατείχε τέτοια άδεια κατά τον χρόνο έναρξης της ισχύος του υπό αναφορά τροποποιητικού νόμου του 2015, δηλαδή κατά τις 13 Νοεμβρίου 2015, νοουμένου ότι αδίκημα που τυχόν διεπράχθη από το πρόσωπο αυτό το οποίο απαγορεύει ή αποκλείει τη χορήγηση ή ανανέωση της αιτούμενης άδειας έχει διαπραχθεί από τον αιτητή πριν από την έναρξη της ισχύος του εν λόγω τροποποιητικού νόμου.

Αναλύοντας ενώπιον της επιτροπής τις πρόνοιες της πρότασης νόμου, οι εισηγητές της δήλωσαν πως απώτερος στόχος αυτής είναι να παρασχεθεί η δυνατότητα σε πρόσωπα που απώλεσαν την επαγγελματική άδεια οδηγού που κατείχαν για σειρά ετών λόγω ποινικού αδικήματος στο οποίο υπέπεσαν στο παρελθόν να συνεχίσουν την επαγγελματική τους δραστηριότητα, νοουμένου ότι το αδίκημα διεπράχθη πριν από την έναρξη της ισχύος του περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικού) Νόμου του 2015, ώστε τα πρόσωπα αυτά να μην τιμωρούνται για όλη τους τη ζωή και να εξωθούνται στην ανεργία.

Τοποθετούμενη επί των προνοιών της πρότασης νόμου, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ενημέρωσε την επιτροπή ότι το 2011, έπειτα από την ψήφιση άλλης σχετικής πρότασης νόμου, με την οποία είχε διαφωνήσει το εν λόγω υπουργείο, απαλείφθηκαν από τον βασικό νόμο οι διατάξεις που ίσχυαν από το 1989 σύμφωνα με τις οποίες απαγορευόταν ή αποκλειόταν η χορήγηση ή ανανέωση επαγγελματικής άδειας από πρόσωπο που διέπραξε ορισμένα ποινικά αδικήματα. Ακολούθως, το 2015, με την

τελευταία τροποποίηση του υπό συζήτηση νόμου, ουσιαστικά έγινε επαναφορά των διατάξεων που απαλείφθηκαν το 2011, αφού προηγήθηκε σχετική διαβούλευση και εξασφαλίστηκε η σύμφωνη γνώμη της ΠΟΒΕΚ, ώστε να διαφυλαχθεί το αίσθημα ασφάλειας του κοινού. Σύμφωνα με την ίδια, στο διάστημα που μεσολάβησε από το 2011 έως το 2015 διεφάνη ότι πρόσωπα που καταδικάστηκαν για σεξουαλικής φύσεως αδικήματα ή για ανθρωποκτονία ήταν οδηγοί λεωφορείων για παιδιά.

Τέλος, η πιο πάνω εκπρόσωπος δήλωσε πως το εν λόγω υπουργείο, αξιολογώντας ως σημαντικότερο στην προκειμένη περίπτωση το δικαίωμα στη ζωή από το δικαίωμα στην εργασία και κρίνοντας ότι επιβάλλεται να διασφαλιστεί το αίσθημα ασφάλειας των παιδιών, όταν αυτά μεταφέρονται από επαγγελματίες οδηγούς, διαφωνεί με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Οδικών Μεταφορών κατέθεσε στην επιτροπή γραπτά στοιχεία για όλες τις περιπτώσεις κατόχων άδειας που είχαν καταδικαστεί, περιλαμβανομένου του αδικήματος για το οποίο τα εν λόγω πρόσωπα είχαν καταδικαστεί.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με επιστολή του ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2019 συμφώνησε με τις προαναφερόμενες απόψεις των εκπροσώπων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, εκφράζοντας τη διαφωνία του με την προτεινόμενη τροποποίηση των διατάξεων του περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Νόμου, κατά τρόπο που να επιτρέπεται σε πρόσωπα που έχουν καταδικαστεί για σοβαρά αδικήματα και αδικήματα που ενέχουν ηθική αισχροτήτα, να ασκούν ένα επάγγελμα που εκ της φύσεώς του καθιστά απαραίτητη και ιδιαίτερα συχνή την επαφή με το κοινό.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν εξέφρασε οποιαδήποτε άποψη, θεωρώντας ότι το όλο θέμα δεν άπτεται των αρμοδιοτήτων του υπουργείου αυτού.

Ο εκπρόσωπος της Αστυνομίας Κύπρου δήλωσε ότι η αστυνομία έχει υποχρέωση να εφαρμόζει τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ανέφερε ότι ο τροποποιητικός νόμος του 2015 διατυπώθηκε κατ' απόλυτο τρόπο και εξέφρασε την άποψη ότι ενδεχομένως να ήταν ορθότερη η εξατομίκευση της κάθε περίπτωσης.

Ο εκπρόσωπος της Αρχής Αδειών τάχθηκε εναντίον των προνοιών της πρότασης νόμου, εκφράζοντας την άποψη ότι, σε περίπτωση καταδίκης προσώπου για πολύ σοβαρό αδίκημα, η επικινδυνότητα που πηγάζει από το αδίκημα εξακολουθεί να υφίσταται, ιδίως όταν το πρόσωπο αυτό μεταφέρει παιδιά. Περαιτέρω, δήλωσε ότι δε φέρει ένσταση, αν η προτεινόμενη ρύθμιση περιοριστεί, ώστε να αφορά μόνο τους οδηγούς φορηγών.

Οι εισηγητές της πρότασης νόμου, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, εισηγήθηκαν να διαμορφωθεί το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε να εξαιρεθούν από την προτεινόμενη ρύθμιση οι διατάξεις του άρθρου 8B του βασικού νόμου που αφορούν τα αδικήματα σεξουαλικής φύσεως που αναφέρονται στον Πίνακα Β του νόμου, προκειμένου οι διατάξεις αυτές να συνεχίσουν να εφαρμόζονται. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, πρόσωπο το οποίο έχει καταδικαστεί για οποιοδήποτε αδίκημα από τα αναφερόμενα στον Πίνακα Β στερείται διά παντός του δικαιώματος να αποκτήσει ή να κατέχει επαγγελματική άδεια οδηγού για λεωφορεία και ταξί.

Ειδικότερα, διευκρινίζεται ότι με την υιοθέτηση της πιο πάνω εισήγησης δε θα παρασχεθεί η δυνατότητα να συνεχίσουν την επαγγελματική τους δραστηριότητα πρόσωπα που απώλεσαν την επαγγελματική άδεια λόγω διάπραξης στο παρελθόν ποινικών αδικημάτων, όπως ο βιασμός, η απόπειρα βιασμού, η απαγωγή, η άσεμνος επίθεση θήλεος, η άσεμνος επίθεση άρρενος, η διαφθορά νεαρής γυναίκας, η διαφθορά γυναίκας μειωμένου νοητικού, η διαχείριση οίκου ανοχής, η μαστροπεία και άλλα σεξουαλικής φύσεως αδικήματα.

Μετά από περαιτέρω μελέτη των προτεινόμενων ρυθμίσεων, κατόπιν διαβούλευσης με το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, οι εισηγητές της πρότασης νόμου αναθεώρησαν εκ νέου τις πρόνοιές της, ώστε να προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Προσθήκη στο άρθρο 6(11) του βασικού νόμου, σύμφωνα με το οποίο δεν παραχωρείται άδεια σε αιτητή ο οποίος έχει καταδικαστεί σε φυλάκιση για συγκεκριμένα αδικήματα που καθορίζονται στο εν λόγω άρθρο και δεν έχει αποκατασταθεί δυνάμει των διατάξεων του περί Αποκαταστάσεως Καταδικασθέντων Νόμου, των ακόλουθων αδικημάτων:
  - α. Άσεμνη επίθεση εναντίον γυναίκας, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 151 του ποινικού κώδικα,
  - β. άσεμνη επίθεση εναντίον άντρα, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 152 του ποινικού κώδικα,
  - γ. διαχείριση οίκου ανοχής, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 156 του ποινικού κώδικα,
  - δ. κτηνοβασία, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 175 του ποινικού κώδικα,

- ε. άσεμνη πράξη, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 176 του ποινικού κώδικα,
- στ. ανήθικες προβολές, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 177 του ποινικού κώδικα.
2. Αντικατάσταση του άρθρου 8B και του Πίνακα Β του βασικού νόμου, κατά τρόπο ώστε να προβλέπεται:
- α. στέρηση του δικαιώματος απόκτησης ή κατοχής άδειας για μηχανοκίνητο όχημα των κατηγοριών «Λ» (λεωφορείο) ή «Τ» (ταξί) σε πρόσωπα τα οποία καταδικάστηκαν για τα πιο κάτω αδικήματα, εκτός εάν έχει παρέλθει χρονικό διάστημα επτά ετών από την αποφυλάκιση του εν λόγω προσώπου, σε περίπτωση καταδίκης του σε φυλάκιση, και χρονικό διάστημα δέκα ετών από την καταδίκη του εν λόγω προσώπου:
- i. Απόπειρα βιασμού, κατά παράβαση του άρθρου 146 του ποινικού κώδικα,
  - ii. απαγωγή, κατά παράβαση του άρθρου 148 ή 149 του ποινικού κώδικα,
  - iii. μαστροπεία, κατά παράβαση του άρθρου 157 του ποινικού κώδικα,
  - iv. το να επιτρέπεται σε παιδιά ή νεαρά πρόσωπα να συχνάζουν σε οίκους ανοχής, κατά παράβαση του άρθρου 158 του ποινικού κώδικα,
  - v. προαγωγή διαφθοράς γυναίκας, κατά παράβαση του άρθρου 159 του ποινικού κώδικα,
  - vi. ανοχή ή υποκίνηση διαφθοράς νεαρής γυναίκας κάτω των δεκατριών ετών ή κάτω των δεκαέξι ετών, κατά παράβαση των άρθρων 160 ή 161 του ποινικού κώδικα,
  - vii. παράνομη κατακράτηση γυναίκας, κατά παράβαση του άρθρου 164 του ποινικού κώδικα,
  - viii. εκμετάλλευση πόρνης και άγρα πελατών, κατά παράβαση του άρθρου 164 του ποινικού κώδικα,
  - ix. για κέρδη παροχής συνδρομής κ.λπ. στην πορνεία άλλης γυναίκας, κατά παράβαση του άρθρου 165 του ποινικού κώδικα,
  - x. συνωμοσία για διαφθορά γυναίκας, κατά παράβαση του άρθρου 166 του ποινικού κώδικα,
  - xi. συνουσία μεταξύ ανδρών, κατά παράβαση των άρθρων 171 μέχρι 174 του ποινικού κώδικα,
  - xii. οποιοδήποτε αδίκημα προβλέπεται στο Μέρος ΙΙ του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμου, και
- β. στέρηση του δικαιώματος απόκτησης ή κατοχής επαγγελματικής άδειας οδηγού για μηχανοκίνητο όχημα των κατηγοριών «Λ» (λεωφορείο) ή «Τ» (ταξί) διά παντός σε πρόσωπα τα οποία καταδικάστηκαν για τα πιο κάτω αδικήματα:
- i. Βιασμός, κατά παράβαση του άρθρου 144 του ποινικού κώδικα,
  - ii. διαφθορά νεαρής γυναίκας κάτω των δεκατριών ετών και κάτω των δεκαέξι ετών, κατά παράβαση των άρθρων 153 και 154 του ποινικού κώδικα,
  - iii. διαφθορά γυναίκας με νοητική ή/και ψυχική αναπηρία, κατά παράβαση του άρθρου 155 του ποινικού κώδικα.

Σημειώνεται ότι το αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης νόμου υιοθετήθηκε και από τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρη Συλλούρη, ο οποίος προστέθηκε στους συνεισηγητές της πρότασης νόμου.

Κατά τη συζήτηση επί των προνοιών του αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, καθώς και του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου.

Οι πιο πάνω εκπρόσωποι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, όπως έχει αναθεωρηθεί, και εισηγήθηκαν όπως τα ακόλουθα αδικήματα διαγραφούν από τον προτεινόμενο Πίνακα Β και περιληφθούν στα αδικήματα για τα οποία προβλέπεται διά παντός στέρηση της επαγγελματικής άδειας οδηγού, ώστε να μην επιτρέπεται η έκδοση άδειας με την πάροδο χρονικού διαστήματος επτά ετών από την αποφυλάκιση του εν λόγω προσώπου, σε περίπτωση καταδίκης του σε φυλάκιση, και χρονικού διαστήματος δέκα ετών από την καταδίκη του, όπως προβλέπεται στην προτεινόμενη ρύθμιση:

1. Συνουσία μεταξύ ανδρών, κατά παράβαση των άρθρων 171 μέχρι 174 του ποινικού κώδικα.
2. Οποιοδήποτε αδίκημα προβλέπεται στο Μέρος ΙΙ του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμου.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο περαιτέρω μελέτης των προτεινόμενων ρυθμίσεων, μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν τα ακόλουθα:

1. Διαγραφή του αδικήματος της απόπειρας βιασμού, κατά παράβαση του άρθρου 146 του ποινικού κώδικα, από τον προτεινόμενο Πίνακα Β και περίληψή του στα αδικήματα για τα οποία προβλέπεται διά παντός στέρηση της επαγγελματικής άδειας οδηγού, ώστε να μην επιτρέπεται η έκδοση άδειας με την πάροδο χρονικού διαστήματος επτά ετών από την αποφυλάκισή του εν λόγω προσώπου, σε περίπτωση καταδίκης του σε φυλάκιση, και χρονικού διαστήματος δέκα ετών από την καταδίκη του, όπως προβλέπεται στην προτεινόμενη ρύθμιση.
2. Προσθήκη στο άρθρο 6(11) του βασικού νόμου, σύμφωνα με το οποίο δεν παραχωρείται άδεια σε αιτητή ο οποίος έχει καταδικαστεί σε φυλάκιση για συγκεκριμένα αδικήματα που καθορίζονται στο εν λόγω άρθρο και δεν έχει αποκατασταθεί δυνάμει των διατάξεων του περί Αποκαταστάσεως Καταδικασθέντων Νόμου, των αδικημάτων που προβλέπονται στο Μέρος ΙΙ του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμου.
3. Στέρηση του δικαιώματος απόκτησης ή κατοχής επαγγελματικής άδειας οδηγού, ώστε να μην επιτρέπεται η έκδοση επαγγελματικής άδειας οδηγού για μηχανοκίνητο όχημα των κατηγοριών «Λ» ή «Τ» σε πρόσωπο που έχει καταδικαστεί για τα ακόλουθα αδικήματα:
  - α. Φόνος εκ προμελέτης, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 203 του ποινικού κώδικα.
  - β. Εμπορία ναρκωτικών και γενικά οποιοδήποτε αδίκημα κατά παράβαση των διατάξεων του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου.
  - γ. Οποιοδήποτε αδίκημα προβλέπεται στο Μέρος ΙΙ του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ- Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, όπως αναθεωρήσει το κείμενο της πρότασης νόμου στη βάση όλων των πιο πάνω εισηγήσεων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια της Βουλής για συζήτηση και λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κυρία Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα, για να ξέρουμε όλοι τι ψηφίζουμε.

Σήμερα, ως έχει η νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 8(Β), απαγορεύεται διά παντός σε οποιοδήποτε πρόσωπο έχει καταδικαστεί για αδικήματα που αναφέρονται στον Πίνακα Β, που είναι παράρτημα της νομοθεσίας, από το να ανανεώνει, να λαμβάνει ή να κατέχει επαγγελματική άδεια οδηγού λεωφορείου και οδηγού ταξί.

Η πρόταση νόμου έχει σκοπό όπως ισχύει αυτή η στέρηση διά παντός σε άτομα τα οποία έχουν καταδικαστεί για κάποια από τα αδικήματα που αναφέρονται στον Πίνακα Β, όμως την ίδια στιγμή διαφοροποιεί το νομοθετικό πλαίσιο και επιτρέπει σε καταδικασθέντες για ορισμένα αδικήματα που αναφέρονται σε καινούργιο πίνακα, που αντικαθιστά τον παλιό στην πρόταση νόμου, επιτρέπει σ' αυτά τα άτομα τα οποία έχουν καταδικαστεί για κάποια αδικήματα, να κατέχουν ή να ανανεώνουν επαγγελματική άδεια οδηγού, νοουμένου ότι έχουν περάσει επτά χρόνια από την καταδίκη και δέκα χρόνια από την αποφυλάκισή τους.

Κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα θα καταψηφίσει αυτή την πρόταση νόμου. Είναι θέση αρχής για εμάς ότι το πρώτο καθήκον που έχουμε είναι απέναντι στην ευρύτερη κοινωνία και θεωρούμε ότι μ' αυτό τον τρόπο δεν ικανοποιούμε αυτό το καθήκον που έχουμε, καθότι τους επαγγελματίες οδηγούς λεωφορείων και ταξί, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων είναι άνθρωποι οι οποίοι ασκούν χωρίς κανένα πρόβλημα εδώ και χρόνια το επάγγελμα τους, αφενός μεν πρέπει να τους προστατεύσουμε αυτούς, αφετέρου δε, ακριβώς επειδή υπάρχει και συγκεκριμένη έκθεση και τοποθέτηση άλλων αρχών ότι αυτά τα συγκεκριμένα επαγγέλματα ασκούνται από άτομα τα οποία έρχονται σε επαφή με το επιβατικό κοινό και βρίσκονται στον έλεγχο άλλων ατόμων, αθώων επιβατών, οι οποίοι μπαίνουν μέσα σ' αυτά τα οχήματα και μεταφέρονται.

Ακριβώς γι' αυτό τον λόγο, κύριε Πρόεδρε, εμείς τασσόμαστε εναντίον της πρότασης νόμου, καθότι πιστεύουμε ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα με την υφιστάμενη νομοθεσία, η οποία απαγορεύει διά παντός σ' αυτούς τους καταδικασθέντες να κατέχουν, να λαμβάνουν ή να ανανεώνουν άδεια οδήγησης επαγγελματικής άδειας οδηγού λεωφορείου και ταξί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 8B αυτού. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του Πίνακα Β αυτού. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες. Είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, οκτώ εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, οκτώ εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, εννέα εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, εννέα εναντίον και δύο αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Να παρακαλέσω τους χειριστές του ηλεκτρονικού συστήματος να παν να αναδιοργανώσουν το σύστημα για το υπ' αριθμόν 47 θέμα.

Το υπ' αριθμόν 47 θέμα είναι «Οι περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 47 θέματος είναι τροποποίηση των περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) Κανονισμών, ώστε να παρασχεθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο η διακριτική ευχέρεια να παρατείνει την περίοδο έρευνας υδρογονανθράκων του εκάστοτε αδειούχου πέραν των περιόδων που ήδη προβλέπονται στους υφιστάμενους κανονισμούς υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

(Η σχετική έκθεση)

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: ΔΗΚΟ, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

Αποχές: Ηλίας Μυριάνθους (ΚΣ ΕΔΕΚ), Γιώργος Περδίκης (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Ανδρέας Κυπριανού, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούπτας

Κώστας Κώστα

Ηλίας Μυριάνθους

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Άγγελος Βότσης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε μία συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιουλίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και των εταιρειών πετρελαιοειδών.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 30 του περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) Κανονισμών, ώστε να παρασχεθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο η διακριτική ευχέρεια να παρατείνει την περίοδο έρευνας υδρογονανθράκων του εκάστοτε αδειούχου πέραν των περιόδων που ήδη προβλέπονται στους υφιστάμενους κανονισμούς υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, με βάση τις πρόνοιες των υφιστάμενων κανονισμών το Υπουργικό Συμβούλιο παραχωρεί άδεια έρευνας υδρογονανθράκων σε μια γεωγραφική περιοχή για αρχική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη και, σε περίπτωση που ο αδειούχος υποβάλει αίτηση στο Υπουργικό Συμβούλιο, αυτό μπορεί να ανανεώσει την εν λόγω άδεια μέχρι και για δύο περιόδους, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τα δυο έτη η κάθε μία, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που το ίδιο επιβάλλει. Με τους υπό συζήτηση κανονισμούς προτείνεται όπως παραχωρηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο η δυνατότητα παράτασης, υπό όρους και προϋποθέσεις που το ίδιο κρίνει ορθό να επιβάλλει, τόσο της αρχικής περιόδου έρευνας όσο και της πρώτης και της δεύτερης περιόδου ανανέωσης για περίοδο πέραν των όσων προβλέπουν οι υφιστάμενοι κανονισμοί, σε περίπτωση που ο αδειούχος δεν έχει εκπληρώσει όλες του τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από την άδεια έρευνας ή δεν έχει εκπληρώσει τις ελάχιστες υποχρεωτικές εργασίες που καθορίζονται στο συμβόλαιο που συνάπτεται μεταξύ της Δημοκρατίας και του δικαιούχου, νοουμένου ότι ο αδειούχος υποβάλλει αιτιολογημένο και τεκμηριωμένο αίτημα παράτασης της εν λόγω άδειας στο Υπουργικό Συμβούλιο δύο μήνες πριν από τη λήξη της σχετικής περιόδου, ώστε να εκπληρωθούν οι εν λόγω υποχρεώσεις ή εργασίες.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία και αφού έτυχαν των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων, κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Έχετε υπόψη σας ότι τώρα μπαίνουμε στο τρίλεπτο με βάση τις καταστάσεις που δώσατε. Αυτό εμπίπτει στα τρίλεπτα. Όλα τα θέματα που έχουμε από τούδε και στο εξής.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ένα λεπτό. Είπα εγώ δύο, σηκώθηκε ο κ. Λουκαΐδης έκανε πρόταση για τρία και την δεχτήκατε ομόφωνα. Τώρα εννά αρκέψουμε πάλι από την αρχή;

Ο κ. Περδίκης έχει το λόγο, για να καλύψει και την τροπολογία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Βέβαια, το θέμα που εννά συζητήσουμε, κύριε Πρόεδρε, έσκει τζιαι λλίον σχέση με τη διαχείριση του χρόνου που κάμνουμε στη Βουλή, διότι λέει τρία χρόνια για έρευνα, μετά παράταση αλλό δκυο τζιαι ύστερα αλλό δκυο, εντάξει;

Τώρα τι έρχεται τζιαι λέει η κυβέρνηση; Εκτός 'που τα τρία συν δύο συν δύο, να έχω το δικαίωμα, εφόσον έν' δικαιολογημένο τούντο αίτημα, να δίνω τζιαι άλλη παράταση, ακόμα δκυο φορές. Εντάξει, δαμαί δίνουμε παράταση εν τω μεταξύ, κύριε Πρόεδρε, απ' ότι κατάλαβες στη σύνδεση, το πρόβλημα είναι ότι δε λέει συνολικά

πόση παράταση μπορεί να δώσει. Μπορεί δηλαδή τα συνολικά επτά χρόνια να γίνουν δεκατέσσερα; Μπορεί τα συνολικά επτά χρόνια να γίνουν δεκαοκτώ, είκοσι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάντως δαμαί κάμνουν... Μπορεί να δώσω σε έναν τρία λεπτά και κάμνει δεκατρία!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή το κάμνουμε δαμαί, κύριε Πρόεδρε, και επειδή τα θέματα της έρευνας υδρογονανθράκων είναι πολύ σοβαρά και συνδέονται και με πολιτικά ζητήματα, μπορεί κανείς να τρενάρι δηλαδή την έρευνα, για να δικαιολογήσει πολιτικούς λόγους, να μην γίνουν κάποια πράγματα για λόγους πολιτικούς.

Επίσης, πρέπει να πω ότι, κάθε φορά που ολοκληρώνεται μια περίοδος έρευνας, πρέπει να παραδίδεται πίσω στην Κυπριακή Δημοκρατία ένα μέρος του τεμαχίου, δηλαδή όσο καθυστερεί η παράδοση του τεμαχίου τόσο χάνει η Κυπριακή Δημοκρατία, διότι δεν μπορεί να το επαναδημοπρατήσει. Πρέπει να μπει ένα όριο. Εμείς με βάση αυτά που ακούσαμε στην επιτροπή, ακούσαμε τη μια εταιρεία να λέει ότι ήθελε τρεις μήνες παράταση, η άλλη ήθελε δώδεκα μήνες παράταση, χωρίς βέβαια έτσι όπως ήρθαν οι κανονισμοί τελευταία στιγμή τζιαι υπό την πίεση χρόνου... Είπαμε ο συνολικός χρόνος των παρατάσεων μετά από τα επτά χρόνια να μην ξεπερνά τα δύο χρόνια.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν και άλλες προτάσεις, δεν επιμένουμε στα δύο χρόνια, μπορεί να 'ναι τζιαι κάτι παραπάνω, αλλά η δική μας εισήγηση, όπως το αντιληφθήκαμε με βάση αυτά που ακούσαμε στην επιτροπή, είναι η συνολική παράταση, πέραν των επτά χρόνων, να μην ξεπερνά τα δύο χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτή η τροποποίηση των κανονισμών ήρθε με τη μορφή του κατεπείγοντος στην επιτροπή Εμπορίου, στην παρουσία μάλιστα, πέραν του υπουργείου, και των εταιρειών «ΕκχοπMobil» και «Total», και αντιλαμβάνεστε ότι δεν είναι ελαφρά τη καρδιά που αυτή η αλλαγή ήρθε ενώπιον του κοινοβουλίου. Υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι, τους οποίους δε θεωρώ ότι πρέπει αυτή τη στιγμή να συζητούμε δημόσια.

Δεν είναι εκατοντάδες οι εταιρείες έρευνας υδρογονανθράκων, κύριε Περδίκη, και δεν είμαστε και ο μεγαλοπαραγωγός, για να έχουμε τη δύναμη να ελέγχουμε τόσο αυστηρά. Υπάρχουν εθνικοί λόγοι για τους οποίους χρειάστηκε να γίνει αυτή η τροποποίηση, εξαιρετικά σημαντικοί εθνικοί λόγοι και ομόφωνα, κύριε Πρόεδρε, η επιτροπή υιοθέτησε τη δυνατότητα της κυβερνήσεως να το επεκτείνει, εάν και εφόσον κρίνει ότι υπάρχουν λόγοι ή δεν έχει ολοκληρωθεί το ερευνητικό πρόγραμμα, και μένω μέχρι εδώ, γιατί οτιδήποτε άλλο πούμε δεν πιστεύω ότι θα ωφελήσει εθνικά τον τόπο μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κώστας Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Για ένα τόσο σοβαρό ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως είναι οι υδρογονάνθρακες, τούτα τα οποία χαρακτηρίζουν την κυβέρνηση είναι αναβλητικότητα, προχειρότητα, καθυστέρηση και έλλειψη ενός ολοκληρωμένου ενεργειακού σχεδιασμού. Οι εταιρείες έχουν υποχρεώσεις και δυστυχώς τούτα τα συμβόλαια εμείς εξεχειλώσαμε τα. Θέλω να θυμηθείτε πόσες παρατάσεις έχουν δοθεί. Ένα παράδειγμα να σας πω μόνο. Όταν η πλατφόρμα της ENY επήεν για συντήρηση για τρεις μήνες, έκαμε τρία χρόνια να 'ρτει πίσω. Τι πρέπει να γίνει; Ναι, να περάσει το νομοσχέδιο, γιατί είμαστε κόμμα σοβαρό, γνωρίζουμε ακριβώς τον λόγο για τον οποίο ήρτεν άρον άρον τούτο το νομοσχέδιο -και βεβαίως δεν μπορούμε να το πούμε δημόσια- αλλά θεωρούμε ότι τούτη η διαδικασία δεν πρέπει να παραμένει ανοικτή τζιαι πρέπει να υπάρξει ένα όριο μέσα στη νομοθεσία.

Επειδή κατάθεσε μια τροπολογία ο κ. Περδίκης, ότι θα πρέπει αθροιστικά τζιαι για τις τρεις περιόδους, δηλαδή τα τρία χρόνια τα αρχικά, την πρώτη παράταση δύο χρόνια, τη δεύτερη παράταση δύο χρόνια, να μην ξεπερνά η παράταση που θα δίνεται που το Υπουργικό Συμβούλιο για κάποιους λόγους, για να ολοκληρωθούν οι εργασίες ή οι μελέτες ή οτιδήποτε άλλο τα δύο χρόνια, εμείς λέμε ότι τούτη η περίοδος, τζιαι είναι μια προφορική υποτροπολογία, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, να τη δεχτείτε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τη δεχτώ, ναι. Έτσι ώρες έτσι λόγια!

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

...να είναι τρία χρόνια μετά τη λήξη και της δεύτερης περιόδου, δηλαδή μετά τα επτά χρόνια. Μ' αυτό τον τρόπο θα έχουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή, τα δύο χρόνια να γίνουν τρία.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Ναι, τα δύο χρόνια να γίνουν τρία, αλλά, τονίζω, να είναι μετά τη δεύτερη περίοδο της ανανέωσης, για να ξεκαθαρίσουμε ότι δεν είναι αθροιστικά δύο ή τρία χρόνια τζιαι για τες τρεις περιόδους, διότι απλώς τζιέινο που μπορώ να πω είναι ότι μια εταιρεία που χρειάζεται τωρά οπωσδήποτε να δοθεί κάποιος χρόνος ήδη επήρεν δύο χρόνια. Οπότεν, εμείς τζιέινο που λέμε είναι τα τρία χρόνια να είναι μετά τη λήξη της δεύτερης περιόδου ανανέωσης, έτσι ώστε να έσειε επτά χρόνια συν τρία. Έν' δέκα χρόνια τούτα.

Εμείς εννά στηρίζουμε το νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Υπό άλλες συνθήκες και με άλλα δεδομένα θα καταψήφιζα και θα ασκούσα εντονότατη κριτική στην κυβέρνηση, διότι όντως παρουσίασε τα προηγούμενα χρόνια σημαντική καθυστέρηση.

Συμφωνώ με όσα είπε ο κ. Περδίκης προηγουμένως και με τις διαπιστώσεις που έκαμε, όμως, με δεδομένη την τουρκική προκλητικότητα και δεδομένους άλλους παράγοντες γεωπολιτικούς, γεωστρατηγικούς στην περιοχή μας, που μας επηρεάζουν ή μπορεί να μας επηρεάζουν πολύ σοβαρά το επόμενο διάστημα, θεωρώ ότι θα πρέπει να δώσουμε αυτή την ευχέρεια. Ταυτόχρονα όμως, για να μην υπάρξει η οποιαδήποτε κατάχρηση -δεν μπορούμε να αποκλείσουμε ότι κάποιες εταιρείες θα αξιοποιήσουν σε βάρος μας αυτό το δικαίωμα παράτασης- θα πρέπει να κινηθούμε προς την κυβέρνηση, για να αναζητηθούν κάποιες άλλες ρήτρες που πρέπει, δίνοντάς τους αυτό το δικαίωμα και αυτή την παράταση, να μπουν στο συμβόλαιο, έτσι ώστε να είναι διασφαλισμένη και η Κυπριακή Δημοκρατία ότι δε θα εκμεταλλευτούν την παράταση ή τες συγκυρίες σε βάρος των συμφερόντων του κράτους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όλα καλά και όλα ωραία, αλλά θα πρέπει να δούμε το ευρύτερο σκηνικό της περιοχής. Σίγουρα, δεν είμαστε ο ομφαλός της γης ούτε η πιο περιζήτητη χώρα, για να ενδιατρίψει κάποιος και να ενδιαφερθεί στην ΑΟΖ μας να κάμει την οποιαδήποτε εκμετάλλευση.

Δεδομένου του ότι ελπίζουμε σύντομα να έχουμε θετικά στοιχεία σε σχέση με την ανάπτυξη των κοιτασμάτων και συνέργειες μεταξύ των εταιρειών -μένω μέχρι εδώ- εμείς θα υποστηρίξουμε ως είναι το κυβερνητικό νομοσχέδιο. Δε θα εγκρίνουμε την τροπολογία όπως έχει τροποποιηθεί με την έγκρισή σας. Λέω ότι στον προβληματισμό του κ. Λιλλήκα θα μπορούσαμε, εφόσον η απόφαση λείει ότι το Υπουργικό Συμβούλιο θα πρέπει να αποφασίζει με αντίστοιχους όρους αυτή τη διαδικασία, να ζητούμε ως επιτροπή Εμπορίου ή όποιοι θα είναι στην πορεία των χρόνων ενημέρωση, διαβούλευση με τη Βουλή στο να γίνει το καλύτερο δυνατό. Και, αν η όποια κυβέρνηση έρτει και δεν κάνει την καλύτερη δυνατή συμφωνία ή καταχραστεί αυτής της δυνατότητας, θα είναι στην κρίση του λαού τζιαι στην κριτική της Βουλής.

Θεωρώ ότι δεν πρέπει να συνεχίσουμε να δημιουργούμε προβλήματα εκεί που δεν υπάρχουν ή άθελά μας, με καλόπιστες τροπολογίες να βρουν κάποιιοι τες δικαιολογίες, για να χάσουμε κάποια προοπτική που ανοίγεται.

Άρα, εμείς, επαναλαμβάνω, είμαστε εναντίον των τροπολογιών και υπέρ του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, εν εμίλησεν ο κ. Περδίκης ως τωρά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έν' δευτερολογία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι η τροπολογία μου μετατρέπεται, σύμφωνα με την εισήγηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άσε το διαδικαστικό, να τελειώσουμε με τα θέματα αρχής.

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα στηρίξουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, διότι θεωρούμε ότι είναι προς το συμφέρον της πατρίδας μας η ολοκλήρωση του ενεργειακού προγράμματος, παρ' όλο που παρουσιάζει καθυστερήσεις. Έχουμε να αντιμετωπίσουμε τις συνεχείς προκλήσεις από την Τουρκία, η οποία προσπαθεί να το ανατρέψει, άρα χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή για το πώς θα το χειριστούμε τόσο η κυβέρνηση όσο και τα κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Περδίκη, υιοθετείτε τα τρία χρόνια και εσείς, άρα θα γίνει ψηφοφορία για την τροπολογία του ΑΚΕΛ και αποσύρεται η τροπολογία των Οικολόγων.

Ψηφίστε για την τροπολογία του ΑΚΕΛ για τρία χρόνια. Μετά τα επτά, άλλα τρία.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαπέντε ψήφοι υπέρ και είκοσι επτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δεκαπέντε ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Ψηφίζουμε για τους κανονισμούς.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Τώρα πάμε πίσω στο υπ' αριθμόν 36 θέμα που πιλοφορείται «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Αστυνομίας Νόμου, ώστε να εισαχθεί σε αυτόν πρόνοια που να επιτρέπει την έκδοση κανονισμών με αναδρομική ισχύ.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστίανα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 9 Ιουλίου 2019. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίασης κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, του Υπουργείου Οικονομικών και του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αστυνομίας Νόμου, ώστε να εισαχθεί σε αυτόν πρόνοια που να επιτρέπει την έκδοση κανονισμών με αναδρομική ισχύ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία, ώστε να καταστεί δυνατή η έκδοση κανονισμών με αναδρομική ισχύ που να ρυθμίζουν τη μισθολογική ανέλιξη των αστυνομικών, πυροσβεστών και ειδικών αστυνομικών.

Τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννιά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 37 και 38 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 37 κανονισμών είναι τροποποίηση των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών, ώστε να ρυθμιστούν τα κριτήρια μισθολογικής ανέλιξης των αστυνομικών και πυροσβεστών που διορίστηκαν μετά την 25^η Ιουλίου 2002 στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α3-Α5-Α7.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 38 κανονισμών είναι τροποποίηση των περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών, ώστε να ρυθμιστεί η μισθολογική ανέλιξη των ειδικών αστυνομικών που διορίστηκαν στο διάστημα μεταξύ 16^{ης} Μαΐου 1997 και 11^{ης} Ιουλίου 2002 στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες της θέσης τους Α1-Α3-Α5, καθώς και αυτών που διορίστηκαν μετά τις 11 Ιουλίου 2002 στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες της θέσης τους Α1-Α2-Α5.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Δημήτρης Δημητρίου	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Άριστος Δαμιανού	Πανίκος Λεωνίδου
Ευανθία Σάββα	Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 9 Ιουλίου 2019. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, του Υπουργείου Οικονομικών και του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 13 και 17 του περί Αστυνομίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών, ώστε να ρυθμιστούν τα κριτήρια μισθολογικής ανέλιξης των αστυνομικών και πυροσβεστών που διορίστηκαν μετά την 25^η Ιουλίου 2002 στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α3-Α5-Α7.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 13 και 39(2) του περί Αστυνομίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών, ώστε να ρυθμιστεί η μισθολογική ανέλιξη των ειδικών αστυνομικών που διορίστηκαν στο διάστημα μεταξύ 16 Μαΐου 1997 και 11 Ιουλίου 2002 στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες της θέσης τους Α1-Α3-Α5, καθώς και αυτών που διορίστηκαν μετά τις 11 Ιουλίου 2002 στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες της θέσης τους Α1-Α2-Α5.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους κανονισμούς, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις η ανέλιξη των πιο πάνω αναφερόμενων αστυνομικών, πυροσβεστών και ειδικών αστυνομικών στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες της θέσης τους θα γίνεται με βάση τα χρόνια υπηρεσίας τους. Με τις ρυθμίσεις αυτές θα ανελιχθούν στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες της θέσης τους κατά τον ίδιο τρόπο με τον οποίο ανελίσσονται οι συνάδελφοί τους αστυνομικοί και πυροσβέστες που διορίστηκαν πριν από τις 25 Ιουλίου 2002, η μισθοδοτική ανέλιξη των οποίων καθορίστηκε με την υπ' αριθμόν 23.126 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 12 Μαΐου 1983, και συνεπώς θα επιτευχθεί η ίση μεταχείριση όλων των αστυνομικών και πυροσβεστών και θα αποφευχθούν οι όποιες αντιδράσεις μεταξύ των μελών του αστυνομικού σώματος, η αποτελεσματικότητα του οποίου στηρίζεται στην άμεση ανταπόκριση των μελών του.

Περαιτέρω, όπως αναφέρεται στην εν λόγω εισηγητική έκθεση, η διάκριση που εισάγεται με τα αναφερόμενα νομοθετήματα στην ανέλιξη των αστυνομικών, των πυροσβεστών και των ειδικών αστυνομικών στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες της θέσης τους, σε σχέση με τον τρόπο ανέλιξης των δημόσιων υπαλλήλων των αντίστοιχων μισθοδοτικών κλιμάκων, δεν παραβιάζει την αρχή της ισότητας, όπως αυτή κατοχυρώνεται στο άρθρο 28.1 του συντάγματος, για τους πιο κάτω λόγους:

1. Όπως έχει νομολογηθεί, ο όρος «ίσοι ενώπιον του Νόμου» που αναφέρεται στο άρθρο 28(1) του συντάγματος δεν αφορά στην έννοια της ακριβούς αριθμητικής ισότητας, αλλά διασφαλίζει μόνο έναντι αυθαίρετων διακρίσεων και δεν αποκλείει εύλογες διακρίσεις, οι οποίες απαιτείται να γίνουν λόγω της ιδιαίτερης φύσης των πραγμάτων, ώστε να αποδίδονται τα ίσα στα όμοια και να αποκλείεται η ταύτιση των ανομοίων.
2. Με βάση το άρθρο 122 του συντάγματος, «Ο όρος “δημόσια υπηρεσία” σημαίνει υπηρεσίαν υπαγομένην εις την Δημοκρατίαν, πλην της υπηρεσίας εν τω στρατώ ή εν τοις σώμασιν ασφαλείας της Δημοκρατίας...» και με βάση το άρθρο 130.1 του συντάγματος «Αι δυνάμεις ασφαλείας της Δημοκρατίας αποτελούνται εκ της αστυνομίας και της χωροφυλακής...». Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί Αστυνομίας Νόμου, «Στην Κυπριακή Δημοκρατία υφίσταται και λειτουργεί δύναμη ασφάλειας γνωστή ως Αστυνομία Κύπρου». Συνεπώς, όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, τα μέλη της αστυνομίας δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι αλλά μέλη σώματος ασφαλείας.
3. Τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των μελών της αστυνομίας ρυθμίζονται από ξεχωριστό νόμο και ο βαθμός επικινδυνότητας στην εκτέλεσή τους διακρίνεται ουσιαστικά από αυτά των δημόσιων υπαλλήλων, αφού επιβάλλουν αυξημένες υποχρεώσεις και ευθύνες τόσο έναντι της πολιτείας όσο και έναντι της κοινωνίας. Η αστυνομία, σύμφωνα με το άρθρο 6 του περί Αστυνομίας Νόμου, ασκεί τις εξουσίες της σε όλο τον εδαφικό χώρο της Δημοκρατίας για τη διατήρηση του νόμου και της τάξης, τη διαφύλαξη της ειρήνης, την πρόληψη και την εξιχνίαση του εγκλήματος και τη σύλληψη και δίωξη των παρανομούντων και για την εκτέλεση των καθηκόντων αυτών τα μέλη της αστυνομίας δικαιούνται να μεταφέρουν όπλα. Με την πρόσληψή του στο αστυνομικό σώμα κάθε αστυνομικός τοποθετείται στη μισθοδοτική κλίμακα Α3

και μπορεί, με βάση το άρθρο 4 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, να διεξάγει ανάκριση σε σχέση με τη διάπραξη ποινικού αδικήματος με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους αρκετά μέλη της αστυνομίας έχουν χάσει τη ζωή τους ή υπέστησαν σοβαρούς τραυματισμούς.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 24(3) του περί Αστυνομίας Νόμου, τα μέλη της αστυνομίας βρίσκονται πάντοτε σε καθήκον και μπορούν οποτεδήποτε, καθ' όλο το εικοσιτετράωρο, να κληθούν σε καθήκον σε οποιοδήποτε σημείο της Δημοκρατίας. Ο χρόνος εργασίας τους κατά τον ουσιώδη χρόνο ήταν κατά δύομισι ώρες εβδομαδιαίως αυξημένος σε σχέση με τον χρόνο εργασίας των μελών της δημόσιας υπηρεσίας. Τέλος, εργάζονται κατά βάρδιες ολόκληρο το εικοσιτετράωρο, περιλαμβανομένων των δημόσιων αργιών και των εορτών.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες και των δύο υπό αναφορά κανονισμών.

Τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών και των δύο κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δαμιανού μέχρι τρία λεπτά.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα τα χρειαστώ. Θέλουμε να εκφράσουμε την ικανοποίησή μας, διότι με τη συνδρομή όλων, πρέπει να πω, γίνεται κατορθωτό σταδιακά οι ειδικοί αστυνομικοί να αρχίσουν να εξομοιώνονται ως προς τα δικαιώματα με τους υπόλοιπους αστυνομικούς, ασφαλώς και πυροσβέστες. Είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, είναι ζήτημα δικαίου, φυσικής δικαιοσύνης, γι' αυτό το χαιρετίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πολύ σύντομα και εγώ, κύριε Πρόεδρε. Είναι όντως μια συνεχής προσπάθεια που γίνεται και εξορθολογίζει στρεβλώσεις του παρελθόντος που χρονολογούνται εδώ και δεκαετίες και αφορά το αστυνομικό σώμα και τους ειδικούς αστυνομικούς. Είναι κάτι που έπρεπε να γίνει, είναι κάτι που γίνεται. Συγχαίρουμε και την κυβέρνηση, αλλά και όλους που συνέβαλαν σε αυτό και εδώ θα είμαστε να εξορθολογήσουμε και όλα όσα απομένουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αρχή της ισότητας, όπως αυτή κατοχυρώνεται από το άρθρο 28(1) του συντάγματος και έχει πάγια νομολογηθεί ο όρος «ίσοι ενώπιον του νόμου», δεν αφορά στην έννοια της ακριβούς αριθμητικής ισότητας, αλλά διασφαλίζει μόνο εναντίον αυθαίρετων διακρίσεων και δεν αποκλείει εύλογες διακρίσεις, οι οποίες πρέπει να γίνουν λόγω της ιδιάζουσας φύσης των πραγμάτων, ώστε να αποδίδονται τα ίσα στα όμοια και να αποκλείεται η ταύτιση των ανόμοιων.

Είναι σύμφωνα με αυτή την αρχή, κύριε Πρόεδρε, που τα σχέδια κανονισμών τα οποία συζητάμε διορθώνουν τις διαχρονικές από το 2002 και εντεύθεν αυθαίρετες διακρίσεις στην ανέλιξη των αστυνομικών, των πυροσβεστών και των ειδικών αστυνομικών στις συνδυασμένες μισθολογικές κλίμακες της θέσης τους, με βάση τα χρόνια υπηρεσίας τους, κατά τον ίδιο τρόπο με τον οποίο ανετίσσονται συνάδελφοί τους που διορίστηκαν από τον Ιούλιο του 2002. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η ίση μεταχείριση όλων των αστυνομικών και πυροσβεστών και αποφεύγονται οι αντιδράσεις σε ένα σώμα του οποίου η αποτελεσματικότητα στηρίζεται κυρίως στην άμεση ανταπόκριση του συνόλου των μελών του.

Πέραν αυτού, κύριε Πρόεδρε, και με το νομοσχέδιο το οποίο έχει κατατεθεί τροποποιείται το άρθρο 13 του περί Αστυνομίας Νόμου και εισάγεται πρόνοια σήμερα που επιτρέπει την έκδοση αυτών των κανονισμών με

αναδρομική ισχύ. Αυτός ήταν ο στόχος, κύριε Πρόεδρε, ούτως ώστε να υπάρχει αυτή η ισότητα, η οποία διαχρονικά δεν υπήρχε από το 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Δίπλαρος.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομοσχέδιο προς την ορθή κατεύθυνση. Διορθώνει κατάφωρες αδικίες. Χαιρετίζουμε και τη στάση του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αλλά και του προκατόχου του νυν υπουργού, του Ιωνά του Νικολάου, που άκουσε και αντιλήφθηκε το θέμα και αυτός και οι λειτουργοί του και ήρθε στην επιτροπή Νομικών αυτό το νομοσχέδιο που σήμερα διορθώνουμε. Καλούμε και τους υπόλοιπους να συνεχίσουν αυτή μας την προσπάθεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ψηφίζουμε για τους υπ' αριθμόν 37 κανονισμούς.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι είναι, κύριε Λιλλήκα;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λιλλήκα)

Μα, δεν επατήσετε...

Επατήσετε; Πότε επατήσετε; Πότε επατήσεις; Μετά.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λιλλήκα)

Αν θέλεις να μιλήσεις, να σου δώσω ένα λεπτό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εγώ θέλω να πω ότι το ίδιο πνεύμα τζαι της ισότητας ελπίζω ότι θα αποτελέσει και το πνεύμα για την κυβέρνηση και για τους εργαζόμενους τους υπόλοιπους στον υπόλοιπο δημόσιο τομέα των πολλών ταχυτήτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ψηφίζουμε για το υπ' αριθμόν 37 θέμα.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Ψηφίστε για το υπ' αριθμόν 38 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ παρόντες, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 39 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Εθελοντών Πυροσβεστών Νόμος του 2019», αναβάλλεται.

Τα θέματα από τον αριθμό 40 μέχρι 46 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) - Θέση Εφόρου Ασφαλίσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», «Οι περί Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας - Θέση Επιχειρησιακού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», «Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού, Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ και Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», «Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Κλάδος Επισκεπτριών Υγείας - Θέσεις Προϊστάμενης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας, Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας Α΄ και Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», «Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Νοσηλευτικός Κλάδος Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού, Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ και Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», «Οι περί Γραφείου Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Α΄, Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019», και «Οι περί Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος - Θέσεις Επόπτη ΑΔΕΕΛΕπ, Λειτουργού ΑΔΕΕΛΕπ και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 40 θέματος: Τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Εφόρου Ασφαλίσεων στην Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 41 θέματος: Τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Επιχειρησιακού Διευθυντή στον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 42 θέματος: Καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού, Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ και Νοσηλευτικού Λειτουργού στον Γενικό Νοσηλευτικό Κλάδο στη Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 43 θέματος: Καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Προϊστάμενης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας, Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας Α΄ και Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας στον Κλάδο Επισκεπτριών Υγείας στη Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 44 θέματος: Καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού, Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ και Νοσηλευτικού Λειτουργού στον Νοσηλευτικό Κλάδο Ψυχικής Υγείας στη Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 45 θέματος: Καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Α΄ και Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων στο Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 46 θέματος: Καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Επόπτη ΑΔΕΕΛΕπ, Λειτουργού ΑΔΕΕΛΕπ και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού στην Αρχή Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιουλίου 2019.

Σημειώνεται ότι όλοι οι υπό συζήτηση κανονισμοί εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου με εξαίρεση τους δεύτερους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 17 του περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμου, και τους έβδομους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 14 και 114 του περί Ελεγκτών Νόμου.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών είναι η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Εφόρου Ασφαλίσεων στην Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών του Υπουργείου Οικονομικών, ώστε να καταστεί

δυνατός ο αναπληρωτικός διορισμός στη θέση Εφόρου Ασφαλίσεων ενόψει της επικείμενης αφυπηρέτησης του κατόχου της εν λόγω θέσης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με βάση τον Κανονισμό 10(1) των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών ο υπάλληλος που συστήνεται για αναπληρωτικό διορισμό πρέπει να κατέχει τα προσόντα της θέσης στην οποία θα ασκεί αναπληρωτικά καθήκοντα. Συναφώς, με βάση τις σχετικές διατάξεις του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου τον Έφορο Ασφαλίσεων αναπληρούν μόνο οι προβλεπόμενοι στον νόμο αυτό Βοηθοί Έφοροι. Ωστόσο, οι υπηρετούντες σήμερα Βοηθοί Έφοροι δεν πληρούν όλα τα απαιτούμενα στο υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας προσόντα, αφενός λόγω του ότι δεν είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου και αφετέρου λόγω του ότι δεν είναι μέλη αναγνωρισμένου σώματος επαγγελματιών λογιστών, αλλά είναι κάτοχοι του επαγγελματικού προσόντος του αναλογιστή.

Ως εκ τούτου και προκειμένου να καταστεί δυνατός ο πιο πάνω αναπληρωτικός διορισμός, στο υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Εφόρου Ασφαλίσεων έχει προστεθεί ως απαιτούμενο προσόν το επαγγελματικό προσόν του αναλογιστή, διαζευκτικά προς το μεταπτυχιακό δίπλωμα ή επαγγελματικό προσόν του λογιστή που περιλαμβάνονται, επίσης διαζευκτικά, στο υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας.

Συναφώς, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ο διορισμός αναπληρωτή Εφόρου Ασφαλίσεων κρίνεται αναγκαίος όχι μόνο για τη συνέχιση της εύρυθμης και ομαλής λειτουργίας της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, αλλά και για τη νομιμότητα της έκδοσης διοικητικών πράξεων μέχρι την ολοκλήρωση του εν εξελίξει σχεδιασμού της δομής της νέας Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων στο πλαίσιο της επικείμενης μεταρρύθμισης που αφορά την ενοποίηση του ασφαλιστικού τομέα και των ταμείων προνοίας και τον διορισμό του επικεφαλής της εν λόγω Αρχής. Συνεπώς, η έγκριση του σχεδίου υπηρεσίας για την εν λόγω θέση αποτελεί προσωρινή λύση μόνο για σκοπούς διορισμού αναπληρωτή Εφόρου Ασφαλίσεων, η οποία δε θα επηρεάσει τις εργασίες για την ομαλή μετάβαση στη νέα εποπτική αρχή.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Επιχειρησιακού Διευθυντή στον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας, ώστε να καταστεί δυνατή η εξεύρεση ικανοποιητικού αριθμού υποψηφίων για πλήρωση της εν λόγω θέσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς τροποποιούνται τα απαιτούμενα προσόντα, ώστε να καταστεί δυνατή η προσέλκυση ενδιαφέροντος μεγαλύτερου αριθμού υποψηφίων από την αγορά, χωρίς ταυτόχρονα να αλλοιώνεται ο σκοπός, η ποιότητα και η σημαντικότητα της θέσης. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη τροποποίηση αντί να απαιτείται δεκαπενταετής τουλάχιστον πείρα σε μεγάλα νοσηλευτήρια ή μεγάλους οργανισμούς διοίκησης υπηρεσιών υγείας, από την οποία δεκαετής τουλάχιστον πείρα σε ανώτατα διοικητικά καθήκοντα που να περιλαμβάνουν προγραμματισμό, οργάνωση, καθοδήγηση, συντονισμό και έλεγχο εργασιών, θα απαιτείται δεκαετής τουλάχιστον πείρα σε ανώτατα διοικητικά καθήκοντα που να περιλαμβάνουν προγραμματισμό, οργάνωση, καθοδήγηση, συντονισμό και έλεγχο εργασιών σε μεγάλο οργανισμό. Περαιτέρω, όσον αφορά την πρόνοια με βάση την οποία αποτελεί πλεονέκτημα η εκτενής επαγγελματική κατάρτιση στη διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού ή/και προηγούμενη πείρα τουλάχιστον πέντε χρόνων σε ανώτατη διοικητική θέση οργανισμού με ελάχιστο προϋπολογισμό €100 εκατομ. ή/και αριθμό χιλίων υπαλλήλων, έχει προστεθεί διαζευκτικά το προσόν της πείρας σε οργανισμό διοίκησης υπηρεσιών υγείας.

Σκοπός των τρίτων κανονισμών είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού, Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ και Νοσηλευτικού Λειτουργού στον Γενικό Νοσηλευτικό Κλάδο στη Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρωση των εν λόγω θέσεων για σκοπούς εύρυθμης λειτουργίας των θαλάμων, επίβλεψης νοσηλευτικού προσωπικού και εφαρμογής διοικητικών εργασιών στη νοσηλευτική διοίκηση.

Σκοπός των τέταρτων κανονισμών είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Προϊστάμενης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας, Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας Α΄ και Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας στον Κλάδο Επισκεπτριών Υγείας στη Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρωση των εν λόγω θέσεων για σκοπούς εύρυθμης λειτουργίας των θαλάμων, επίβλεψης νοσηλευτικού προσωπικού και εφαρμογής διοικητικών εργασιών στη νοσηλευτική διοίκηση.

Σκοπός των πέμπτων κανονισμών είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού, Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ και Νοσηλευτικού Λειτουργού στον Νοσηλευτικό Κλάδο Ψυχικής Υγείας στη Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρωση των εν λόγω θέσεων για σκοπούς εύρυθμης λειτουργίας των θαλάμων, επίβλεψης νοσηλευτικού προσωπικού και εφαρμογής διοικητικών εργασιών στη νοσηλευτική διοίκηση.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής αναφορικά με τους τρίτους, τέταρτους και πέμπτους κανονισμούς, τα προτεινόμενα με αυτούς σχέδια υπηρεσίας είναι το αποτέλεσμα συμφωνίας για τη δημιουργία νέων επιστημονικών θέσεων στους αναφερόμενους πιο πάνω κλάδους οι οποίες έχουν συμπεριληφθεί στον περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμο του 2018.

Σκοπός των έκτων κανονισμών είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Α΄ και Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων στο Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρωσή τους και κατ' επέκταση το εν λόγω Γραφείο να στελεχωθεί με μόνιμο προσωπικό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι εν λόγω θέσεις δημιουργήθηκαν με τον περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμο του 2018, ώστε να δημιουργηθεί οργανική δομή στο εν λόγω Γραφείο, το οποίο στο παρόν στάδιο για την εξυπηρέτηση των αναγκών του στελεχώνεται με επιστημονικό και γραμματειακό προσωπικό που έχει αποσπαστεί ή μετακινηθεί από άλλες υπηρεσίες ή τμήματα.

Συναφώς, με βάση τα ίδια στοιχεία στα προτεινόμενα σχέδια υπηρεσίας για τις εν λόγω θέσεις περιλήφθηκαν τα συνήθη καθήκοντα και προσόντα που περιλαμβάνονται στις θέσεις αυτού του επιπέδου στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Σκοπός των έβδομων κανονισμών είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Επόπτη ΑΔΕΕΛΕπ, Λειτουργού ΑΔΕΕΛΕπ και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού στην Αρχή Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος (ΑΔΕΕΛΕπ), οι οποίες είναι όλες θέσεις πρώτου διορισμού και δημιουργήθηκαν με τον προϋπολογισμό της ΑΔΕΕΛΕπ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, στα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας περιλήφθηκαν τόσο τα συνήθη καθήκοντα και ευθύνες όσο και τα απαιτούμενα προσόντα που περιλαμβάνονται στις θέσεις αντίστοιχων επιπέδων του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Επισημαίνεται ότι όλοι οι κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 2019, με εξαίρεση τους έκτους κανονισμούς, οι οποίοι εξετάστηκαν επιπροσθέτως στη συνεδρία της υποεπιτροπής στις 12 Ιουνίου 2019, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) - Θέση Εφόρου Ασφαλίσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
2. Οι περί Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας - Θέση Επιχειρησιακού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
3. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού, Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ και Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
4. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Κλάδος Επισκεπτριών Υγείας - Θέσεις Προϊστάμενης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας, Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας Α΄ και Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
5. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Νοσηλευτικός Κλάδος Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού, Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ και Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
6. Οι περί Γραφείου Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Α΄, Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
7. Οι περί Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος - Θέσεις Επόπτη ΑΔΕΕΛΕπ, Λειτουργού ΑΔΕΕΛΕπ και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το θέμα υπ' αριθμόν 40 και, αν η θέση σας είναι ομοιόμορφη για όλα τα υπόλοιπα, να ισχύσει αυτή η ψηφοφορία για όλα, αν δεν υπάρχει ένσταση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τζαι αν δεν υπάρχουν διαφοροποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν διαφοροποιήσεις, ναι.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Σε συγχαίρω, κύριε Πρόεδρε, για την πρακτικότητά σου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, Ευθύμιε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εφτά παρόντες, τριάντα εφτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα, από το 40 μέχρι το 46 είναι όλα ομόφωνα και οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 47 θέμα το είδαμε. Αν θέλετε να ξαναμιλήσετε, να σας δώσω τον λόγο.

Το υπ' αριθμόν 48 θέμα είναι «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019».

Επειδή πάμε να εξοικονομήσουμε χρόνο, έντζιε πειράζει κανένα θέμα που νιώθετε ότι εν είπτετε όσα εθέλετε να το επαναφέρουμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Πολλά καλά, πολλά καλά. Προχωρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προκοπίου, θέλεις να πάμε σε τζείνο που σε έκοψα, για να ξαναμιλήσεις;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Όι, όι, ετέλειωσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί ο σκοπός του υπ' αριθμόν 48 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ορθότερη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2014/45/ΕΕ για τον περιοδικό τεχνικό έλεγχο των μηχανοκινήτων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους και για την κατάργηση της Οδηγίας 2009/40/ΕΕ.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος	Ζαχαρίας Ζαχαρίου
Ζαχαρίας Κουλίας, εκπροσωπώντας τον κ. Χαράλαμπο Πιπτοκοπίτη	Χριστάκης Τζιοβάνης
Δημήτρης Δημητρίου	Αντρέας Φακοντής
Ευθύμιος Δίπλαρος	Κώστας Κώστα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε μία συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουλίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 5 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών για ορθότερη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2014/45/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3^{ης} Απριλίου 2014 για τον περιοδικό τεχνικό έλεγχο των μηχανοκινήτων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους και για την κατάργηση της Οδηγίας 2009/40/ΕΕ», καθότι η μεταφορά της εν λόγω Οδηγίας, η οποία έγινε με τους υπό τροποποίηση κανονισμούς, εκ παραδρομής παρουσίασε τυπογραφικά λάθη και παραλείψεις. Ως

αποτέλεσμα των εν λόγω λαθών/παραλείψεων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή άρχισε διαδικασία παράβασης εναντίον της Δημοκρατίας λόγω μη ορθής μεταφοράς της πιο πάνω αναφερόμενης Οδηγίας, η οποία ήδη βρίσκεται στο στάδιο της αιτιολογημένης γνώμης.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών δήλωσαν στην επιτροπή ότι, μετά από σχετικό έλεγχο που πραγματοποιήθηκε από τους αρμόδιους λειτουργούς στο κείμενο των υπό τροποποίηση κανονισμών, αυτοί εντόπισαν μικρά λάθη/παραλείψεις που έγιναν εκ παραδρομής κατά τη διαδικασία μεταφοράς της πιο πάνω αναφερόμενης Οδηγίας στους εν λόγω κανονισμούς και για σκοπούς ορθότερης εναρμόνισης ετοιμάστηκαν και κατατέθηκαν στη Βουλή για έγκριση οι υπό συζήτηση κανονισμοί.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία και αφού έτυχαν των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εφτά παρόντες, τριάντα εφτά ψήφοι υπέρ. Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 49 θέμα, που είναι «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εγκαταστάσεις με Συρματόσχοινα) Κανονισμοί του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εγκαταστάσεις με Συρματόσχοινα για τη Μεταφορά Προσώπων) Κανονισμών με νέους κανονισμούς για σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/424 σχετικά με τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα και την κατάργηση της Οδηγίας 2000/9/ΕΚ.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εγκαταστάσεις με Συρματόσχοινα) Κανονισμοί του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Ζαχαρίας Κουλίας, εκπροσωπώντας τον κ.
Χαράλαμπο Πιπτοκοπίτη

Χριστάκης Τζιοβάνης

Δημήτρης Δημητρίου

Αντρέας Φακοντής

Ευθύμιος Δίπλαρος

Κώστας Κώστα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε μία συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουλίου 2019. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 59 του περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμου, είναι η

αντικατάσταση των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εγκαταστάσεις με Συρματόσχοινα για τη Μεταφορά Προσώπων) Κανονισμών με νέους κανονισμούς για σκοπούς εφαρμογής στην εθνική νομοθεσία της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) 2016/424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Μαρτίου 2016 σχετικά με τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα και την κατάργηση της Οδηγίας 2000/9/ΕΚ».

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, οι προτεινόμενοι κανονισμοί προβλέπουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τον καθορισμό της αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/424.
2. Τον καθορισμό αδικημάτων και ποινών σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/424.
3. Την κατάργηση των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εγκαταστάσεις με Συρματόσχοινα για τη Μεταφορά Προσώπων) Κανονισμών.

Σημειώνεται ότι, παρά το γεγονός ότι οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/424 ισχύουν σε όλα τα κράτη μέλη από την 21^η Απριλίου 2018, με εξαίρεση κάποια άρθρα τα οποία τέθηκαν σε ισχύ σε προγενέστερες ημερομηνίες, οι προτεινόμενοι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή μόλις στις 10 Μαΐου 2019 και λόγω της καθυστέρησης στην εισαγωγή εφαρμοστικών μέτρων στην εθνική νομοθεσία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή άρχισε διαδικασία παράβασης εναντίον της Δημοκρατίας.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, αφού έτυχαν των απαραίτητων νομοτεχνικών βελτιώσεων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Εάν δεν εκάμναμε αυτή την ημερησία διάταξη που εκάμαμε, θα είχαμε περίπου δεκαπέντε με δεκαεφτά αποσύρσεις, χωρίς λόγο, για να δούμε τον Σεπτέμβρη, όλους αυτούς τους κανονισμούς, διότι δε θα μπορούσαμε να τους έχουμε πάνω από εξήντα μέρες. Για να λέμε και τα καλά της υπόθεσης.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε παρόντες, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 50 θέμα είναι «Ο περί Διαπραγματευτή της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας για το Κυπριακό (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου για τον Διαπραγματευτή της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας για το Κυπριακό, έτσι ώστε να καταργηθεί το υφιστάμενο ασυμβίβαστο του δημόσιου υπαλλήλου με τη θέση του διαπραγματευτή και επιπλέον να ρυθμιστούν τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα του κατόχου της εν λόγω θέσης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Διαπραγματευτή της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας για το Κυπριακό (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Νίκος Τορναρίτης
Ελένη Σταύρου
Γιώργος Λουκαΐδης
Αδάμος Αδάμου
Άριστος Δαμιανού

Χρίστος Χρίστου
Μη μέλη της επιτροπής:
Γιώργος Περδίκης
Μιχάλης Γιωργάλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και στις 11 Ιουλίου 2019. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εξωτερικών, εκπρόσωποι του Γενικού Λογιστηρίου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Στη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής παρέστη επίσης και ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου για το Διαπραγματευτή της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας για το Κυπριακό, έτσι ώστε να καταργηθεί το υφιστάμενο ασυμβίβαστο του δημόσιου υπαλλήλου με τη θέση του διαπραγματευτή και επιπλέον να ρυθμιστούν τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα του κατόχου της εν λόγω θέσης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, ο Υπουργός Εξωτερικών ανέφερε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 2019, αποφάσισε να τοποθετήσει τον πρέσβη κ. Ανδρέα Μαυρογιάννη στη θέση του Μόνιμου Αντιπροσώπου της Δημοκρατίας στη Νέα Υόρκη.

Ο ίδιος δήλωσε ότι η απόφαση αυτή προσκρούει στο άρθρο 3 του περί Διαπραγματευτή της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας για το Κυπριακό Νόμου του 2013, δεδομένου ότι ο κ. Μαυρογιάννης έχει διοριστεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, δυνάμει των εξουσιών που του απονέμει το πιο πάνω άρθρο, ως ο Διαπραγματευτής της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας για το Κυπριακό.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, ο ίδιος δήλωσε ότι, για να καταστεί σύννομη η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τοποθέτηση του κ. Μαυρογιάννη ως Μόνιμου Αντιπροσώπου της Δημοκρατίας στη Νέα Υόρκη με παράλληλη διατήρηση του αξιώματος του διαπραγματευτή πρέπει να τροποποιηθεί κατάλληλα ο βασικός νόμος.

Ο εκπρόσωπος του Γενικού Λογιστηρίου δήλωσε πως η Γενική Λογίστρια υπέβαλε εισήγηση προς τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος και την έκανε αποδεκτή, έτσι ώστε να ρυθμιστεί η αφυπηρέτηση του διαπραγματευτή που απουσιάζει από τη θέση του με άδεια χωρίς απολαβές για λόγους δημόσιου συμφέροντος, χωρίς να επιστρέφει πίσω στα καθήκοντα της θέσης του.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέφερε πως το υπό αναφορά νομοσχέδιο έτυχε νομοτεχνικού ελέγχου και ως εκ τούτου μπορεί να οδηγηθεί ενώπιον του σώματος προς έγκριση. Για το σκοπό αυτό απέστειλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου για σκοπούς καλύτερης διευκρίνισης των προνοιών του ύστερα από αίτημα της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως τα μέλη της τοποθετηθούν επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τον λόγο έχει ο κ. Λουκαΐδης και μάλιστα μπορεί να περάσει και τα τρία λεπτά, αν θέλει, λόγω της παρέμβασης που εκάμαν και τον εδιέκοψαν.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Λόγω του ότι μίλησαν τρεις συνάδελφοι από τον Συναγερμό για το θέμα της αστυνομίας.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Αφού εσύ εμίλας παραπάνω 'πού ούλλους.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως διαφάνηκε και από την τοποθέτησή μας και τα ερωτήματα που θέσαμε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, έχουμε σοβαρές ενστάσεις στην υπό συζήτηση νομοθεσία και θα καταψηφίσουμε τη συγκεκριμένη νομοθεσία. Απλά να ξεκαθαρίσω ότι ασφαλώς δεν υπάρχει τίποτε προσωπικό με τον κ. Μαυρογιάννη. Αντίθετα, η πρώτη φορά που κάμαμε μια προσωπική νομοθεσία για τον κ. Μαυρογιάννη ήταν επί προπροηγούμενης κυβέρνησης, όταν ορίστηκε υφυπουργός σε σχέση με την ευρωπαϊκή προεδρία τότε, το 2012, και επιτέλεσε και εξαιρετικά το καθήκον του, για να είμαστε δίκαιοι. Σωστά πράξαμε, αλλά στη συνέχεια ψηφίσαμε μια δεύτερη νομοθεσία που αφορούσε τον κ. Μαυρογιάννη με ένα συγκεκριμένο σκεπτικό. Σε αντίθεση με την πρακτική του παρελθόντος, η κυβέρνηση τότε, του Δημοκρατικού Συναγερμού πλέον, έκρινε -τζιαι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης- ότι δεν ήταν συμβατός ο ρόλος του ανώτερου δημοσίου υπαλλήλου, του υπαλλήλου της διπλωματικής υπηρεσίας με τον ρόλο του διαπραγματευτή και προωθήθηκε μια ανάλογη νομοθεσία, την οποία και πάλι υπερψηφίσαμε.

Εμείς θεωρούμε ότι τίποτα ουσιαστικό δεν έχει αλλάξει από τότε μέχρι σήμερα. Θεωρούμε ότι δεν είναι συμβατός ο ρόλος του δημόσιου υπαλλήλου με τον ρόλο του διαπραγματευτή. Πόσω μάλλον που τα καθήκοντα του δημόσιου υπαλλήλου, που θα παραμείνει και διαπραγματευτής, σήμερα αφορούν στη θέση του Μόνιμου μας Αντιπροσώπου στα Ηνωμένα Έθνη, στη Νέα Υόρκη, που είναι το πιο σημαντικό, το πιο νευραλγικής σημασίας πόστο στο Υπουργείο Εξωτερικών, και άρα προϋποθέτει σημαντικό χρόνο και έναν ουσιαστικό ρόλο, καθοριστικό σε ό,τι αφορά αυτό τον τομέα ευθύνης.

Ως εκ τούτου, κύριε Πρόεδρε, επειδή θεωρούμε ότι ο διαπραγματευτής δεν μπορεί να επιτελεί σωστά τα καθήκοντά του, εάν έσει τζιαι τον ρόλο του Μόνιμου Αντιπροσώπου στη Νέα Υόρκη, έχοντας υπόψη ότι ο διαπραγματευτής δεν έχει μόνο ευθύνη να παρίσταται φυσικά, με τη φυσική του παρουσία, την ώρα που θα γίνει η διαπραγμάτευση, αλλά έσει τζιαι μια σειρά 'που άλλες υποχρεώσεις -οι οποίες επιβεβαιωθήκαν από τον Υπουργό Εξωτερικών, να συντονίζει ευρύτερα τη δουλειά που αφορά τεχνικές επιτροπές, ΜΟΕ που συνεχίζονται και αρκετά άλλα, αντιλαμβάνομαι- εμείς δεν πρόκειται να στηρίξουμε την τροποποίηση της νομοθεσίας και θα διαφωνήσουμε με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να μου επιτρέψετε να διαβάσω μία παράγραφο από την τοποθέτησή μου στην ολομέλεια της Βουλή τον Δεκέμβρη του '13, όταν ψηφίστηκε αυτός ο νόμος. Έλεγα τότε: «Εμείς είμαστε σε δύσκολη θέση. Από τη μια υποστηρίξαμε τον διορισμό διαπραγματευτή, υποστηρίξαμε τον καθορισμό διά νόμου αυτής της θέσης, της πολύ σημαντικής μέχρι να λυθεί το Κυπριακό, αλλά δεν περιμέναμε ότι θα ήταν αυτός ο νόμος. Ένας νόμος ο οποίος, αντί να κατοχυρώνει την πολιτική σημασία και τον ρόλο του διαπραγματευτή, απλώς κατοχυρώνει τα συνδικαλιστικά και εργασιακά δικαιώματα ενός συμπαθέστατου δημόσιου λειτουργού».

Ό,τι είπαμε πριν από έξι χρόνια ισχύει και σήμερα, κύριε Πρόεδρε, και μάλιστα σε έναν υπερθετικό βαθμό. Είναι ένα νομοσχέδιο που, αντί να ενισχύει και να ενδυναμώνει τον πολιτικό ρόλο του διαπραγματευτή στις συνομιλίες, κατοχυρώνει τα συνδικαλιστικά και εργασιακά δικαιώματα ενός συμπαθέστατου -θα έλεγα σήμερα- λειτουργού, ο οποίος έχει βέβαια προσφέρει σημαντικό έργο από τη θέση του, αλλά δεν μπορεί σε καμία περίπτωση αυτή η κατάσταση να συνεχιστεί. Εμείς θεωρούμε, όπως ήταν και η δέσμευση του Προέδρου Αναστασιάδη στην εκλογή του το '13, ότι χρειάζεται η θέση του διαπραγματευτή, για να αντικαταστήσει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος διά του συντάγματος δεν είναι εκπρόσωπος της ελληνοκυπριακής κοινότητας, είναι Πρόεδρος της Δημοκρατίας και αυτή η συνταγματική εκτροπή συνεχίζεται για δεκαετίες. Χρειαζόμαστε διαπραγματευτή με πολιτικό ρόλο, ως πολιτική θέση και όχι απλά έναν υπάλληλο ο οποίος να διεκπεραιώνει συγκεκριμένες υπηρεσίες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να πω ότι και εμείς είχαμε ενστάσεις σ' αυτή τη συνεδρία της επιτροπής Εξωτερικών της Βουλής όπου κι εσείς ήσασταν παρών. Να πω ότι μετά την ενημέρωση που είχαμε -κεκλεισμένων των θυρών- από τον Υπουργό Εξωτερικών, έχουμε πεισθεί ότι τα συνδικαλιστικά θέματα είναι πολύ πιο μικρά από τη μεγαλύτερη εικόνα, που πρέπει, έτσι, όλοι να αναγνωρίσουμε και να αποδεχτούμε. Θα πω ότι η ιδιότητα του μόνιμου εκπροσώπου του κράτους μας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, στα Ηνωμένα Έθνη είναι πολύ σημαντική και θα σας πω και τούτο, ότι πολλές φορές ίσως ο διαπραγματευτής μας, και να μην ήταν μόνιμος εκπρόσωπος της Κύπρου στα Ηνωμένα

Έθνη, τις πλείστες όσες ημέρες έπρεπε να ευρίσκετο στη Νέα Υόρκη, γιατί, όπως όλοι γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά, εκεί παίζονται, αν θέλετε, τα μεγαλύτερα κεφάλαια που αφορούν στο κυπριακό πρόβλημα. Υπήρξαν και στο παρελθόν εφαρμοσμένες πρακτικές -οι οποίες έχουν και ονόματα, Μαυρογιάννης, Τζιωνής, Μαυρογιάννης επί Χριστόφια κτλ.- αλλά δεν είναι αυτό το θέμα μας. Το θέμα μας είναι συγκεκριμένο και λέει ότι... Θα σας μεταφέρω επακριβώς τι μας είπε ο Υπουργός Εξωτερικών, ότι εκεί που βρίσκεται πλέον το Κυπριακό, εάν και εφόσον επαναρχίσουν οι συνομιλίες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πλέον έχουμε μπροστά μας να λάβουμε πολιτικές αποφάσεις. Αυτή ήταν η θέση του Υπουργού Εξωτερικών στην κλειστή συνεδρία της επιτροπής Εξωτερικών της Βουλής.

Για όλα αυτά, εμείς θα υπερψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λεωνίδου, ένα λεπτό.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς θα στηρίξουμε τη συγκεκριμένη ρύθμιση. Εμείς θεωρούμε ότι αυτή η διπλή, αν θέλετε, αρμοδιότητα δεν προσβάλλει οτιδήποτε, πέραν του ότι είναι δικαίωμα εξάλλου και του Προέδρου της Δημοκρατίας, του κάθε Προέδρου της Δημοκρατίας, να επιλέγει τον διαπραγματευτή, σε συνεργασία ασφαλώς και ακούοντας και το Εθνικό Συμβούλιο. Εμείς θεωρούμε ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο μπορεί να έχει αυτή τη διπλή ιδιότητα, αλλά πιστεύουμε ότι έχει την ικανότητα και τη δυνατότητα να δράσει και στα δύο -αν θέλετε- πόστα με αντικειμενικότητα και σοβαρότητα και μάλιστα έχοντας και την ιδίαν γνώσιν, λόγω και της μεγάλης του εμπειρίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας, για ένα λεπτό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δίνεται η εντύπωση ότι προσωποποιείται ένα ζήτημα. Είναι γεγονός ότι για τον συγκεκριμένο άνθρωπο έχουν ψηφιστεί τρεις νόμοι μέχρι σήμερα, αλλά, όσον αφορά την πολιτική πτυχή και διάσταση, δεν είμαι σίγουρος ότι επίκεινται και άμεσα διαπραγματεύσεις και γι' αυτό ευθύνεται -κατά τη δική μου εκτίμηση- η Τουρκία, η οποία δε δείχνει καμία διάθεση να επείγεται για συμβιβασμούς στο Κυπριακό. Όμως το νομοσχέδιο... Εξάλλου είναι στην ευχέρεια του Προέδρου της Δημοκρατίας να διορίζει όποιον θέλει ως διαπραγματευτή. Θα μπορούσε στον νόμο, αν θέλουμε να τον διαφοροποιήσουμε, να αφαιρέσουμε τέτοια ιδιότητα από τον Πρόεδρο. Αλλά ο εκάστοτε Πρόεδρος είναι αυτός που διαπραγματεύεται το Κυπριακό και λειτουργεί ως ηγέτης της ελληνοκυπριακής κοινότητας. Θεωρώ ότι με το νομοσχέδιο διορθώνεται ένα κενό που έμεινε που αφορά τα συνταξιοδοτικά του δικαιώματα σε μια πρακτική που εφαρμόζεται και σε πολλές άλλες περιπτώσεις στο δημόσιο και στην περίπτωση βουλευτών που έχουν διατελέσει υπουργοί ή άλλως πως, μετά και τις τροποποιήσεις που κάναμε της νομοθεσίας, για να μην υπάρχουν διπλές και τριπλές συντάξεις, όμως την ευθύνη την φέρει ακεραία η κυβέρνηση, διότι το '13 στο αρχικό νομοσχέδιο υπήρχε πρόβλεψη για το συνταξιοδοτικό. Το αφαίρεσε η επιτροπή ομόφωνα και κακώς η κυβέρνηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λιλλήκα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Τελειώνω. Όταν έκανε τον διορισμό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λιλλήκα, ευχαριστώ πάρα πολύ. Να ολοκληρώσουμε, σας παρακαλώ!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ολοκληρώνω μια φράση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε τη φράση σας.

Ο κ. Κουλίας για ένα λεπτό.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εννά ψηφίσω εναντίον εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι ψήφοι υπέρ και δεκαέξι ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διαπραγματευτή της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας για το Κυπριακό (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Είκοσι τρεις ψήφοι υπέρ, δεκαεπτά ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 51 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για συνεργασία στον τομέα των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για Συνεργασία στον Τομέα των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για συνεργασία στον τομέα των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Γιώργος Λουκαΐδης

Νίκος Τορναρίτης

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 2019. Στο πλαίσιο της συνεδρίας αυτής

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Ζαχαρίας Κουλίας (ΔΗΚΟ), Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Εξωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για Συνεργασία στον Τομέα των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ανέφερε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε την υπό αναφορά συμφωνία την 24^η Οκτωβρίου 2017 και αυτή εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αριθμό 83.518 και ημερομηνία 25 Οκτωβρίου 2017.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο στοχεύει στην ανάδειξη και εμβάθυνση των σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών στους τομείς των τηλεπικοινωνιών και της τεχνολογίας της πληροφορίας με απώτερο σκοπό την περαιτέρω οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη τους. Επίσης, όπως δήλωσε ο ίδιος εκπρόσωπος, με την κύρωση της συμφωνίας επιδιώκεται μεταξύ άλλων η ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών στους τομείς των τηλεπικοινωνιών της τεχνολογίας της πληροφορίας, η προώθηση κοινών δράσεων, όπως συνέδρια, συναντήσεις, σεμινάρια, συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις που διοργανώνονται αντίστοιχα από τις δύο χώρες και ενθάρρυνση για διερεύνηση ευκαιριών επενδύσεων στους συγκεκριμένους τομείς.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών δήλωσε ότι συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του κυρωτικού νομοσχεδίου.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέφερε ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο έτυχε νομοτεχνικού ελέγχου, ως εκ τούτου μπορεί να οδηγηθεί ενώπιον του σώματος προς κύρωση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως τα μέλη της τοποθετηθούν επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος. Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, ο τίτλος του θα τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για Συνεργασία στον Τομέα των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για Συνεργασία στον Τομέα των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 52 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδίκων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (Κυρωτικός) Νόμος του 2019».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδίκων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδίκων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (Κυρωτικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Γιώργος Λουκαΐδης

Νίκος Τορναρίτης

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 2019. Στο πλαίσιο της συνεδρίας αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Υπουργείου Εξωτερικών. Οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση από την Κυπριακή Δημοκρατία, δυνάμει του άρθρου 169 του συντάγματος, της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδίκων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, η οποία υπεγράφη στις 29 Ιουνίου 2018, κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 71.446 και ημερομηνία 20 Δεκεμβρίου του 2010.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δήλωσε ότι η συνομολόγηση της εν λόγω διεθνούς σύμβασης στοχεύει στην προώθηση της αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των δύο κρατών σε σχέση με την καταστολή του εγκλήματος μέσω της έκδοσης φυγοδικών προσώπων.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών δήλωσε πως συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του κυρωτικού νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως τα μέλη της τοποθετηθούν επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ και μία ψήφο εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδίκων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ και μία ψήφο εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 53 θέμα είναι...

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Απλώς, για να δικαιολογήσω την αρνητική ψήφο.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν χρειάζεται.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ο λόγος βασικά που έχουμε καταψηφίσει είναι το ότι δεν έχει καταργηθεί η θανατική ποινή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στην Κίνα...

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Στην Κίνα. Ως εκ τούτου, αυτός ήταν και ο λόγος που καταψηφίσαμε τη συγκεκριμένη συμφωνία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλεις να μιλήσεις;

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, θέλω να μιλήσω, γιατί ήταν ένα από τα ζητήματα που είχαμε θέσει και το είχαμε θέσει επίμονα στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, ώστε να διαπιστώσουμε ότι οι διεθνείς συμβάσεις για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η ευρωπαϊκή σύμβαση που έχουμε υπογράψει διασφαλίζονται σε

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΛΑΜ.

Εναντίον: ΚΣ ΕΔΕΚ.

ό,τι αφορά την εφαρμογή τους και άρα η Δημοκρατία έχει τη δυνατότητα να μην εκδώσει φυγόδοκο, σε περίπτωση που υπάρχει κίνδυνος να έχουμε ποινές ανάλογες. Μάλιστα, υπήρξε και συγκεκριμένη αναφορά και διατύπωση ως προς τα συγκεκριμένα άρθρα της σύμβασης που υπογράφουμε, που εγκρίνουμε σήμερα, που επιτρέπουν στη Δημοκρατία να αρνηθεί την έκδοση, όταν υπάρχει πιθανότητα παραβίασης των συνθηκών που έχουμε υπογράψει και οι οποίες μας δεσμεύουν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Είναι αλήθεια, κύριε Πρόεδρε, ότι ηγέρθη το θέμα, το ήγειρα εγώ και υπάρχει βάση και, αφ' ης στιγμής το θέτει ο φίλος συνάδελφος της ΕΔΕΚ, νομίζω θα ήταν καλά...

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου)

Ναι, κυρία Χαραλαμπίδου, έτσι έγινε, να ενημερώνεται και η Βουλή, αν υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, η δυνατότητα, αν υπάρχουν τέτοιου είδους υποθέσεις, να ενημερώνεται και η Βουλή για το σκεπτικό που ακολουθούν οι αρχές της Δημοκρατίας στα δικαστήρια, για να εκδώσουν κάποιον προς την Κίνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Το υπ' αριθμόν 53 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας για την Ίδρυση του Διεθνούς Ιδρύματος Ευρωπαϊκής Ένωσης - Κρατών Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής (Κυρωτικός) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας για την Ίδρυση του Διεθνούς Ιδρύματος Ευρωπαϊκής Ένωσης - Κρατών Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας για την Ίδρυση του Διεθνούς Ιδρύματος Ευρωπαϊκής Ένωσης - Κρατών Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής (Κυρωτικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Γιώργος Λουκαΐδης

Νίκος Τορναρίτης

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 2019. Στο πλαίσιο της συνεδρίας αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Οι εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτροπής Νομοθεσίας και της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Συμφωνίας για την Ίδρυση του Διεθνούς Ιδρύματος Ευρωπαϊκής Ένωσης-Κρατών Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής (EU-LAC International Foundation), η οποία υπογράφηκε στις 25 Οκτωβρίου 2016 στον Άγιο Δομίνικο της Δομινικανής Δημοκρατίας, στο περιθώριο της Συνόδου των Υπουργών Εξωτερικών EE-CELAC (Κοινότητα των Κρατών της Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής). Η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε τη συμφωνία δυνάμει της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 81.443 και ημερομηνία 18 Οκτωβρίου 2016.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών δήλωσε ότι οι στόχοι του διεθνούς ιδρύματος είναι μεταξύ άλλων η ενίσχυση της διαδικασίας διπεριφερειακής εταιρικής σχέσης EE-CELAC, που περιλαμβάνει τη συμμετοχή και τη συμβολή της κοινωνίας των πολιτών και των λοιπών κοινωνικών φορέων, η περαιτέρω ενίσχυση των σχέσεων των δύο περιοχών, καθώς και η προώθηση των διπεριφερειακών σχέσεων βάσει των προτεραιοτήτων που έχουν καθοριστεί στις Συνόδους Κορυφής EE-CELAC.

Ειδικότερα, όπως δήλωσε ο ίδιος εκπρόσωπος, οι διαπραγματεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα κράτη της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής για τη σύναψη συμφωνίας μετατροπής του EU-LAC Foundation σε διεθνή οργανισμό άρχισαν τον Δεκέμβριο του 2012 και ολοκληρώθηκαν τον Ιανουάριο του 2015, ενώ η μονογραφή της εν λόγω συμφωνίας έγινε τον Ιούνιο του 2015 στις Βρυξέλλες. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ενημερωτικά ότι ένας σημαντικός λόγος μετατροπής του EU-LAC Foundation σε διεθνή οργανισμό είναι η δημιουργία μεγαλύτερων προοπτικών για άντληση χρηματοδοτήσεων, αφού είχαν παρουσιαστεί σοβαρά οικονομικά προβλήματα στο παρελθόν. Ωστόσο, όπως δήλωσε, με βάση το άρθρο 16 του κειμένου της συμφωνίας, δεν υπάρχει δέσμευση για χρηματοδότηση από μέλη του, αφού οι εισφορές καταβάλλονται σε εθελοντική βάση. Τέλος, όπως ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε, το διεθνές ίδρυμα δύναται να αντλεί πρόσθετους πόρους μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε πως συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του κυρωτικού νομοσχεδίου.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι η εν λόγω συμφωνία έτυχε του ανάλογου νομοτεχνικού ελέγχου, ως εκ τούτου μπορεί να οδηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος προς ψήφιση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως τα μέλη της τοποθετηθούν επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας για την ίδρυση του Διεθνούς Ιδρύματος Ευρωπαϊκής Ένωσης - Κρατών Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 54 και 55 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018» και «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της

Σερβίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018».

Να διαβαστούν οι σκοποί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 54 θέματος είναι η κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 55 θέματος είναι η κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σερβίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα νομοσχέδια «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018» και «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σερβίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Γιώργος Λουκαΐδης

Νίκος Τορναρίτης

Αδάμος Αδάμου

Στέλλα Κυριακίδου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε τα υπό αναφορά νομοσχέδια σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 2019. Στο πλαίσιο της συνεδρίας αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας, του Υπουργείου Εξωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών του 2018, η οποία υπογράφηκε από τα δύο μέρη στην Αθήνα, στις 24 Νοεμβρίου 2017.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σερβίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών, η οποία υπογράφηκε από τα δύο μέρη στη Λευκωσία, στις 27 Νοεμβρίου 2017, σε συνέχεια των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 2/2009, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2009, και με αριθμό 83.715, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2017.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Άμυνας δήλωσε αναφορικά με το πρώτο νομοσχέδιο ότι η διαπραγμάτευση της συμφωνίας εγκρίθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 2/2009, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2009, και υπογράφηκε από τα δύο μέρη στην Αθήνα, στις 24 Νοεμβρίου 2017, κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό ΕΜ 83.172 και ημερομηνία 29 Αυγούστου 2017.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών δήλωσε πως συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κυρωτικών νομοσχεδίων.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέφερε πως τα υπό αναφορά νομοσχέδια έτυχαν νομοτεχνικού ελέγχου ως εκ τούτου δύναται να οδηγηθούν ενώπιον του σώματος προς κύρωση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως τα μέλη της τοποθετηθούν επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων κατά τη συζήτηση των θεμάτων στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 54 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

Τριάντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα ομόφωνα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Να θεωρήσω ότι και για το επόμενο θέμα είναι η ίδια ψηφοφορία, δεν υπάρχει διαφοροποίηση, άρα ψηφίζεται και το υπ' αριθμόν 55 νομοσχέδιο.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το υπ' αριθμόν 56 θέμα, που είναι το σχέδιο απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων για την τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας, δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 57 θέμα είναι το σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για αλληλεγγύη προς τον κουρδικό λαό και τον Κούρδο αγωνιστή Cerkez Korkmaz. Κατατέθηκε από το Κίνημα Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Να διαβαστεί από τη γραμματεία.

Ο κ. Τορναρίτης κάτι θέλει να πει.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχω την εντύπωση ότι, μετά από την απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας, την οποία βεβαίως καλωσορίζουμε και για την οποία εκφράζουμε τον σεβασμό μας, στο ψήφισμα δεν εξυπακούεται ή δεν υπαγορεύεται ο όποιος σκοπός ενημέρωσης είτε άλλων κοινοβουλίων είτε άλλως πως, αλλά μπορεί το κάθε κόμμα να κάμει την τοποθέτησή του για το γεγονός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είχα ανάλογη εντύπωση σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο του ψηφίσματος, όμως, μελετώντας το, το ψήφισμα είναι γενικότερης υφής, στηρίζει τον αγώνα των Κούρδων, δεν αναφέρεται στη σημερινή απόφαση ούτε

έκκληση απευθύνει, αφαιρέθηκαν αυτά όλα από το αρχικό κείμενο και νομίζω ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα, αντίθετα θα στείλει ένα σωστό μήνυμα η έγκριση του ψηφίσματος. Θέλω να συγχαρώ την ΕΔΕΚ για την πρωτοβουλία και τον φίλο τον Γιώργο τον Περδίκη που είχε αναλάβει πρωτοβουλία με συλλογή υπογραφών από τους συνάδελφους βουλευτές προς την ίδια κατεύθυνση. Δε θέλω να πω τι δράσεις έχουμε κάνει εμείς, ο κουρδικός λαός χρειάζεται την αλληλεγγύη και τη στήριξη μας και νομίζω ότι θα στείλουμε ένα καλό μήνυμα με το ψήφισμα τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, διαβάστε το, σας παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι υπόλοιποι ομιλητές;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλουν να μιλήσουν;

Κύριε, θα μιλήσετε επί της ουσίας ή...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αν πήρατε απόφαση, κύριε Πρόεδρε, ότι πάμε για ψηφοφορία, είναι εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάμε για ψηφοφορία, ναι.

Διαβάστε το ψήφισμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Επισημαίνοντας ότι η Τουρκία επιχειρεί στην περιοχή την εθνοκάθαρση των κουρδικών και άλλων πληθυσμών, ασκώντας συστηματικά μια πολιτική βάρβαρης καταστολής και καταπίεσης,

Διαπιστώνοντας ότι η χώρα αυτή εξακολουθεί να μην αναγνωρίζει τα θρησκευτικά, πολιτικά, πολιτιστικά και γλωσσικά δικαιώματα των εθνικών μειονοτήτων και των λαών της Τουρκίας,

Διαπιστώνοντας την ιμπεριαλιστική πολιτική έναντι των Κούρδων, οι οποίοι πρωτοστάτησαν στην αντίσταση ενάντια στο DAESH και στην AI Nousra, τόσο στη Συρία όσο και στο Ιράκ,

Ομόφωνα ψηφίζει τα ακόλουθα:

1. *Επαναβεβαιώνει* την αλληλεγγύη προς τον κουρδικό λαό, ο οποίος διεκδικεί τα νόμιμα δικαιώματά του.
2. *Καταδικάζει* τη δίωξη η οποία ασκείται από την Τουρκία εναντίον των πολιτικών στελεχών του Εργατικού Κόμματος του Κουρδιστάν (PKK) και του Κόμματος Δημοκρατικής Ένωσης (PYD).
3. *Καταδικάζει* τη συμπερίληψη του PKK στον κατάλογο των χαρακτηριζόμενων ως τρομοκρατικών οργανώσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπερίληψη η οποία ταυτίζει τον αγώνα για ελευθερία με την τρομοκρατία.
4. *Διαπιστώνει* ότι υπάρχουν κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υποκύπτουν σε αξιώσεις του τουρκικού κράτους για έκδοση Κούρδων που αγωνίζονται σε πολιτικό επίπεδο για τα δικαιώματα του κουρδικού λαού. Μία τέτοια περίπτωση αποτελεί και το αίτημα της Γερμανίας για έκδοση του Κούρδου αγωνιστή Serkez Korkmaz, προς τον οποίο εκφράζει την αμέριστη στήριξη της.
5. *Εκφράζει* την υποστήριξη της στον κουρδικό αγώνα, καλεί σε συμπάρασταση προς τον κουρδικό λαό, στον τερματισμό της συνομωσίας της σιωπής σε διεθνές και σε ευρωπαϊκό επίπεδο και καταγγέλλει τη συγκάλυψη και αποσιώπηση των τουρκικών εγκλημάτων στο τουρκοκρατούμενο Κουρδιστάν, στο Αφρίν και τη Ροζαβά εναντίον των Κούρδων και των άλλων λαών της περιοχής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το ψήφισμα εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το ψήφισμα εγκρίνεται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 58 θέμα είναι το σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής για τις προσπάθειες της Τουρκίας να αλλάξει το καθεστώς της περικλειστής πόλης της Αμμοχώστου...

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Να γίνει ψηφοφορία, λένε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ; Αφού είναι ομόφωνο, όπως κατάλαβα.

Το προηγούμενο δεν είναι ομόφωνο;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Αφού είναι ομόφωνο, γιατί πρέπει να γίνει ψηφοφορία;

Περιμένετε, κύριοι, ακόμα δε διαβάσαμε τι θα κάνουμε!

Κυρία Μαύρου, θέλετε κάτι να πείτε; Όχι.

Το ψήφισμα αυτό, που κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, μετά από συνεννόησή μας θα τύχει περαιτέρω επεξεργασίας.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν έχω αντιληφθεί τους λόγους που εδώ και μια εβδομάδα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έπρεπε να σας εξηγηθούν στην κοινοβουλευτική ομάδα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εδώ και μια εβδομάδα, μισό λεπτό... Εδώ και μια εβδομάδα είχαμε ετοιμάσει αυτό το ψήφισμα, εκτιμώ ότι ήταν αρκετός χρόνος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορεί να εκτιμάτε ό,τι θέλετε, αλλά έγινε συμφωνία σε σύσκεψη αρχηγών.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, με την άδειά σας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατ' ακρίβεια, την άδεια είναι από τον κοινοβουλευτικό σου εκπρόσωπο που πρέπει να τη ζητήσεις!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Απλώς, μια εβδομάδα θεωρώ ότι ήταν αρκετή, ώστε να κατατεθούν εισηγήσεις και πάνω σε αυτές να βασισθεί και ο προβληματισμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, εγώ μπορεί να θεωρώ ότι μπορούσε να εγκριθεί αυθημερόν, αλλά υπάρχει μια συνεννόηση, για διάφορους λόγους έγινε συζήτηση, θέλετε να ξανακάνουμε την ίδια συζήτηση εδώ;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Πότε θα την κάνουμε όμως, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Πότε θα γίνει αυτή η συζήτηση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι η τελευταία μέρα συνεδρίασης σήμερα, θα γίνει τον Σεπτέμβρη. Η επεξεργασία θα γίνει εν τω μεταξύ, μπορεί να γίνει και αύριο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Γι' αυτό το θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν κατάλαβα.

Κύριε Τορναρίτη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Γι' αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε, το ειδικό που υπάρχει και το επετειακό στις 3 Αυγούστου...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαστε όλοι κουρασμένοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, νομίζω είσατε εκτός θέματος, κύριε Χατζηγιάννη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι, δεν είμαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είσατε εντελώς εκτός θέματος, δε θα κάμω...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Καθόλου δεν είμαι, εκτός διαδικασίας μπορεί να είμαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εκτός διαδικασίας και εκτός θέματος.

Το θέμα που έχουμε τώρα είναι το θέμα με τον αριθμό 59...

Θέλεις να μιλήσεις, κύριε Τορναρίτη; Θα κάμουμε συζήτηση...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλώς, να ενημερώσω και τον κ. Χατζηγιάννη, αλλά και το σώμα ότι καταθέσαμε ένα ψήφισμα, εκφράζοντας την ανησυχία, την αγωνία και τον προβληματισμό μας για την Αμμόχωστο. Απ' εκεί και πέρα, κύριε Πρόεδρε, είσατε και εσείς μάρτυρας, πολλά εκ των κομμάτων κατέθεσαν σωρεία τροπολογιών και εισηγήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μέσα στον φόρτο εργασίας που είχαμε μπροστά μας αναλάβατε εσείς την ευθύνη -και σας ευχαριστούμε να ενημερώσετε και το σώμα, τους συναδέλφους, αλλά και τους Κυπρίους πολίτες ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός κατέθεσε την αγωνία του, τους προβληματισμούς του μέσα από το ψήφισμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα κάνω και αναφορά τη Δευτέρα στην ομιλία μου.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Να κάνετε, μπράβο, ειδική αναφορά στην ομιλία σας τη Δευτέρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για την Αμμόχωστο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Τα ανέφερα, μπορεί ο κ. Χατζηγιάννης να απουσίαζε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Τα υπ' αριθμόν 59 μέχρι 76 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Τώρα θα πάμε στην αναπομπή. Πριν πάμε στην αναπομπή, θα πάμε στο θέμα του κ. Κουλιά... Όχι, θα κάνουμε την αναπομπή πρώτα, είναι πιο σημαντική από το άλλο θέμα νομίζω...

Ναι, παρακαλώ, κύριοι.

Πάμε στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα είναι η αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του Περί της Ενδέκατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 2019.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί της Ενδέκατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων στις 5 Ιουλίου 2019 και ο οποίος αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιουλίου 2019.

Υπενθυμίζεται ότι ο αναπεμφθείς νόμος κατατέθηκε υπό τη μορφή πρότασης νόμου από τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων.

Όπως είναι γνωστό, με τον αναπεμφθέντα νόμο σκοπείται η τροποποίηση του συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ώστε να διασφαλισθεί συνταγματικά η οικονομική αυτονομία της νομοθετικής εξουσίας με την κατάρτιση του προϋπολογισμού της αυτόνομα και χωρίς την εμπλοκή της εκτελεστικής εξουσίας.

Οι λόγοι της αναπομπής όπως αυτοί εκτίθενται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2019, παρατίθενται πιο κάτω αυτούσιοι:

«Ο αναπεμπόμενος Νόμος, μεταξύ άλλων, προσθέτει στο Άρθρο 167 του Συντάγματος την ακόλουθη νέα παράγραφο (7):

“(7) Παρά τις διατάξεις της παραγράφου (1), ο προϋπολογισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων συνιστά προϋπολογισμό διακριτό του προϋπολογισμού της Δημοκρατίας, ο οποίος συντάσσεται από τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων βάσει των ευρύτερων δημοσιονομικών συνθηκών των εκάστοτε καθοριζόμενων από την Εκτελεστική Εξουσία ανωτάτων ορίων δαπανών, εγκρίνεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων δι' αποφάσεως λαμβανομένης κατά τη συνήθη διαδικασία και ακολούθως άνευ μεταβολής καταχωρίζεται στον προϋπολογισμό της Δημοκρατίας για το οικονομικό έτος το οποίο ούτος αφορά, με τη δημοσίευσή του δε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας καθίσταται κατά πάντα εκτελεστός.”

Όπως ανέφερε ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με συναφή γνωμάτευσή του, η άνω παράγραφος συνεπάγεται αύξηση των εξόδων του προϋπολογισμού, συνεπώς, σύμφωνα με το Άρθρο 80.2 του Συντάγματος, η νομοθετική θέσπισή της ήταν επιτρεπτή μόνο υπό την προϋπόθεση της πρότερης συναίνεσης της Κυβέρνησης ως προς την ακριβή διατύπωσή της.

Εντούτοις, η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν τήρησε το άνω Άρθρο 80.2 του Συντάγματος, διότι δεν εξασφάλισε -προ της ψήφισης του αναπεμπόμενου Νόμου- την έγκριση της Κυβέρνησης ως προς την ακριβή διατύπωση της πρότασης Νόμου στην οποία ο Νόμος βασίστηκε.

Ενδεικτική προς τούτο είναι η σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών ημερ. 24.6.2019, η οποία αναφέρει (στη σελ. 2 αυτής) ότι οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών διαμήνυσαν τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού τους “επί της φιλοσοφίας της προτεινόμενης ρύθμισης”, όπερ σημαίνει ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν εξασφάλισε τη γραπτή έγκριση της Κυβέρνησης ως προς την ακριβή διατύπωση του αναπεμπόμενου Νόμου.

Επίσης, με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, η Κυβέρνηση πρότεινε γραπτώς, στη Βουλή των Αντιπροσώπων, συγκεκριμένη διατύπωση της εν λόγω παραγράφου (7), αλλά η τελευταία προδήλως δεν ακολούθησε αυτή τη διατύπωση, αφού η νέα παράγραφος (7) του Άρθρου 167 του Συντάγματος παρεκκλίνει - ως προς τη διατύπωσή της- από την κυβερνητική γραπτή εισήγηση.

Συνάγεται ότι ο αναπεμπόμενος νόμος έχει ψηφιστεί σε παράβαση του Άρθρου 80.2 του Συντάγματος, διότι βασίστηκε σε πρόταση νόμου η οποία αυξάνει τις δαπάνες του προϋπολογισμού, χωρίς να προηγηθεί η αναγκαία προς τούτο κυβερνητική συναίνεση.

Αναφορικά με τη διατύπωση, αυτή καθαυτή, της νέας παραγράφου (7) του Άρθρου 167 του Συντάγματος, αυτή ναι μεν διασαφηνίζει ότι ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων συντάσσει τον προϋπολογισμό αυτής *“βάσει των ευρύτερων δημοσιονομικών συνθηκών και των εκάστοτε καθοριζομένων από την Εκτελεστική Εξουσία ανωτάτων ορίων δαπανών”*, όπερ σημαίνει ότι ο Πρόεδρος δεσμεύεται από αυτές τις συνθήκες και όρια, δεν είναι όμως σαφές ότι την ίδια δέσμευση για την τήρηση των άνω συνθηκών και ορίων έχει και η Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων όταν -κατά την εν λόγω παράγραφο (7)- εγκρίνει τον προϋπολογισμό του Κοινοβουλίου *“δι’ αποφάσεως λαμβανομένης κατά τη συνήθη διαδικασία”*.

Αντιθέτως, η διατύπωση την οποία πρότεινε η Κυβέρνηση ήταν σαφής ως προς το ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων -ως Σώμα- αποφασίζει τα του προϋπολογισμού της με την επιφύλαξη των ανωτάτων ορίων δαπανών.

Επίσης, η νέα παράγραφος (7) του Άρθρου 167 του Συντάγματος πάσχει από νομοτεχνικές αδυναμίες και ελλείψεις οι οποίες -στα πλαίσια της παρούσας Αναπομπής- είναι δυνατό να θεραπευτούν.

Ενόψει των ανωτέρω, εισηγούμαι όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων αποδεχτεί την παρούσα Αναπομπή, αντικαθιστώντας τη νέα παράγραφο (7) του Άρθρου 167 του Συντάγματος με την ακόλουθη:

“7. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και της παραγράφου 2 του άρθρου 80, αλλά τηρουμένου του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τηρουμένων των ευρύτερων δημοσιονομικών συνθηκών και των εκάστοτε καθοριζομένων από την εκτελεστική εξουσία ανωτάτων ορίων δαπανών, ο προϋπολογισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων-

- (α) *συνιστά διακριτό μέρος του προϋπολογισμού της δημοκρατίας, και*
- (β) *συντάσσεται από τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, και*
- (γ) *εγκρίνεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων με απόφασή της διά της οποίας επιφέρει οποιεσδήποτε τροποποιήσεις κρίνει σκόπιμες, η οποία απόφαση λαμβάνεται κατά τη συνήθη διαδικασία, και*
- (δ) *καταχωρίζεται άνευ μεταβολής στον προϋπολογισμό της Δημοκρατίας για το οικονομικό έτος το οποίο αυτός αφορά, με τη δε δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας καθίσταται κατά πάντα εκτελεστός.»*

Η άνω προτεινόμενη αναδιατύπωση της νέας παραγράφου (7) του Άρθρου 167 του Συντάγματος-

- (α) διασφαλίζει σαφώς και απερίφραστα ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων θα συμμορφώνεται συνολικά ως Σώμα με τις ευρύτερες δημοσιονομικές συνθήκες και με τα εκάστοτε καθοριζόμενα από την εκτελεστική εξουσία ανώτατα όρια δαπανών,
- (β) διασαφηνίζει τα εξής εξυπακουόμενα, για σκοπούς επαρκέστερης ασφάλειας δικαίου:
  - ότι η νέα παράγραφος 7 ρυθμίζει θέματα με διαφορετικό τρόπο, από τα Άρθρα 167.1 και 80.2 του Συντάγματος, και υπερισχύει αυτών των δύο διατάξεων, και
  - ότι η εφαρμογή της νέας παραγράφου 7 δεν επιτρέπεται να θίγει το υπερισχύν δικαίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, αν το πράξει, είναι το εν λόγω δικαίο το οποίο υπερισχύει,
  - ότι η Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων εγκρίνει τον προϋπολογισμό της όπως συντάσσεται από τον Πρόεδρό της, με τις όποιες τροποποιήσεις αυτή κρίνει σκόπιμες (τηρουμένων, βεβαίως, του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των ευρύτερων δημοσιονομικών συνθηκών και των εκάστοτε καθοριζομένων από την εκτελεστική εξουσία ανωτάτων ορίων δαπανών).

Τέλος, εισηγούμαι την τροποποίηση και της νέας παραγράφου (8) του Άρθρου 167 του Συντάγματος, ώστε-

- (α) η αρίθμηση “(8)” να αντικατασταθεί από την αρίθμηση “8.”, καθότι οι αριθμοί των παραγράφων του Συντάγματος δεν εντάσσονται σε παρενθέσεις, και
- (β) να προστεθεί, ακριβώς μετά τον αριθμό της παραγράφου, η φράση “Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 7”, για να διασαφηνιστεί ότι ο προβλεπόμενος στην παράγραφο 8 Νόμος δέον να τηρεί τις επιφυλάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 7.»

Στο στάδιο της επανεξέτασης του πιο πάνω νόμου η επιτροπή, αφού διεξήλθε τους προταθέντες λόγους αναπομπής και έλαβε υπόψη τις επιμέρους παρατηρήσεις που εμπεριέχονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι οποίες εστιάζονται τόσο σε θέματα αρχής όσο και νομοτεχνικής φύσεως ζητήματα, κατέληξε στα ακόλουθα σε σχέση με τα όσα αναφέρονται στην εν λόγω επιστολή:

1. Η διάταξη του άρθρου 80.2 του συντάγματος αναφορικά με τους όρους και προϋποθέσεις υποβολής πρότασης νόμου δεν αφορά την προτεινόμενη διαδικασία κατάρτισης και έγκρισης του προϋπολογισμού της Βουλής, η οποία αποτελεί νέα και αυθύπαρκτη διαδικασία εντασσόμενη στην ευρύτερη διαδικασία ψήφισης του κρατικού προϋπολογισμού σε νόμο. Σύμφωνα με την προτεινόμενη συνταγματική τροποποίηση, η νομομοιοποιητική βάση της όλης διαδικασίας θα είναι αυτή καθ' αυτή η θεσπισθείσα συνταγματική διάταξη, η οποία θα εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρο της Βουλής να συντάσσει τον προϋπολογισμό της Βουλής, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των εκάστοτε καθοριζόμενων από την εκτελεστική εξουσία ανώτατων ορίων δαπανών και συμφώνως των ευρύτερων δημοσιονομικών συνθηκών.

Ο συνταχθείς κατά τα ανωτέρω προϋπολογισμός θα εγκρίνεται με απόφαση της Βουλής και ακολούθως θα καταχωρίζεται αυτούσιος και χωρίς μεταβολή στον κρατικό προϋπολογισμό προς ψήφιση σε νόμο.

2. Ο αναπεμφθείς νόμος ψηφίσθηκε μεν μετά από κατάθεση πρότασης νόμου στη Βουλή, αλλά επ' ουδενί αυξάνει καθ' οιονδήποτε τρόπο τις δαπάνες του προϋπολογισμού ως η θέση της εκτελεστικής εξουσίας. Εκείνο που καθορίζει η προταθείσα με τον ψηφισθέντα νόμο συνταγματική τροποποίηση είναι την προτεινόμενη νέα διαδικασία σύνταξης του προϋπολογισμού της Βουλής χωρίς την εμπλοκή της εκτελεστικής εξουσίας ως προς τις προτεραιότητες και ανάγκες της νομοθετικής εξουσίας, χωρίς επ' ουδενί η Βουλή να δύναται να εκφύγει των καθοριζόμενων εκάστοτε από την κυβέρνηση ανώτατων ορίων δαπανών κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού της, γεγονός που προβλέπεται ρητά στην προτεινόμενη τροποποίηση.

3. Η σύνταξη του προϋπολογισμού της Βουλής από τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων συνιστά πρώτιστα θεσμική πράξη, κατ' αναλογία της σύνταξης του κρατικού προϋπολογισμού από τον Υπουργό Οικονομικών, σύμφωνα με το άρθρο 167 του συντάγματος και επ' ουδενί προσλαμβάνει μορφή πρότασης νόμου. Συναφώς η διαδικασία έγκρισης του ούτω συντασσόμενου προϋπολογισμού δι' αποφάσεως της Βουλής, ούτως ώστε να προσδίδεται σε αυτόν η δέουσα τυπική δεσμευτικότητα και να διασφαλίζεται ταυτόχρονα ότι ουδεμία μεταβολή θα επέρχεται σε αυτόν κατά τον χρόνο ενσωμάτωσής του στον ευρύτερο κρατικό προϋπολογισμό για σκοπούς ψήφισής του ως μέρους του συνόλου σε νόμο, αποτελούν ασφαλιστικές δικλίδες της όλης διαδικασίας.

Εν πάση περιπτώσει, η ολομέλεια του σώματος επ' ουδενί, σύμφωνα με την προτεινόμενη τροποποίηση, δύναται να εκφύγει των υπό της εκτελεστικής εξουσίας εκάστοτε καθοριζόμενων ανώτατων ορίων δαπανών, καθότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει σύμφωνα με το άρθρο 51.1 του συντάγματος το δικαίωμα αναπομπής απόφασης της Βουλής ή τμήματος αυτής.

4. Κατ' ακολουθία των επισημάνσεων που γίνονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας αναφορικά με την υπεροχή του ευρωπαϊκού δικαίου και την ανάγκη σεβασμού της από τη νομοθετική εξουσία κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού της, όπως συναφώς τονίζεται και στην ίδια την επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας, η υπεροχή αυτή, καθώς και ο σεβασμός της από τη νομοθετική εξουσία εξυπακούεται, καθότι, σύμφωνα με την Πέμπτη Τροποποίηση του Συντάγματος και ειδικότερα το άρθρο 179 του συντάγματος, ουδείς νόμος ή απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων δύναται καθ' οιονδήποτε τρόπο να είναι αντίθετοι ή ασύμφωνοι προς οποιαδήποτε υποχρέωση επιβάλλεται στη Δημοκρατία ως αποτέλεσμα της συμμετοχής της ως κράτους μέλους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνεπώς, η υπεροχή του υπερεθνικού ευρωπαϊκού δικαίου θεωρείται δεδομένη.

Τέλος, η επιτροπή επισημαίνει ότι οποιεσδήποτε παρατηρήσεις στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας για την ανάγκη προσθήκης στο κείμενο της υπό αναφορά συνταγματικής τροποποίησης επιφυλάξεων ως προς τη δεσμευτικότητα άλλων συναφών διατάξεων του συντάγματος στο πλαίσιο της όλης διαδικασίας και/ή λεκτικών διασαφηνίσεων που να διασφαλίζουν την τήρηση τέτοιων διατάξεων κρίνονται ως μη δόκιμες, καθότι παραπέμπουν σε νομοτεχνική προσέγγιση ακολουθητέα κατά τη σύνταξη κοινών νόμων.

Η επιτροπή εν πάση περιπτώσει θεωρεί ότι τέτοιας φύσεως προσέγγιση κατά το δυνατόν πρέπει να αποφεύγεται σε σχέση με τροποποιήσεις του συντάγματος, δεδομένου ότι όλες οι διατάξεις του συντάγματος έχουν την ίδια τυπική ισχύ μεταξύ τους, χωρίς η μία να υπερισχύει της άλλης.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, η επιτροπή, χωρίς να υιοθετεί στο σύνολό της την προτεινόμενη στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας εισήγηση προς αντικατάσταση της προτεινόμενης με την υπό αναφορά συνταγματική τροποποίηση παραγράφου 7 του άρθρου 167 του συντάγματος, με νέα διατύπωση αυτής κατά τον υποδεικνυόμενο τρόπο για τους λόγους που επεξηγεί ανωτέρω, προχώρησε σε επαναδιατύπωση της συγκεκριμένης παραγράφου κατά τρόπο που κρίνει ότι αίρονται οποιεσδήποτε εγερθείσες ενστάσεις και/ή επιφυλάξεις εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας.

Συναφώς και επισυνάπτοντας επαναδιατυπωμένο κείμενο του αναπεμφθέντος νόμου, ειδικά όσον αφορά την προτεινόμενη με το άρθρο 2 αυτού προσθήκη νέας παραγράφου 7 στο άρθρο 167 του συντάγματος, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή όπως αποδεχθεί μερικώς την υπό αναφορά αναπομπή σε σχέση με τις υπό του Προέδρου της Δημοκρατίας επιμέρους παρατηρήσεις στο κείμενο αυτής, τις οποίες και έχει λάβει υπόψη κατά την επαναδιατύπωσή της για σκοπούς σαφέστερης απόδοσης του σκοπού των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω δε χρειάζονται ομιλητές, είναι πολυσυζητημένο, αναλαμβάνουμε μία τεράστια ευθύνη, τα είπαμε την προηγούμενη εβδομάδα ή έπρεπε να τα πούμε. Τώρα είμαστε στην αναπομπή και για το θέμα της αναπομπής έχει συνταχθεί ένα νέο κείμενο και παρακαλώ να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία κατά πόσο αποδέχεστε την αναπομπή και το διαμορφωμένο κείμενο. Θα έλεγα είναι ως μερική αποδοχή της αναπομπής με το καινούριο κείμενο. Άρα, αποδεχόμαστε την αναπομπή μερικώς και κάνουμε τη δουλειά μας όλοι και είμαστε όλοι ευτυχείς και ευχαριστημένοι και υπεύθυνα θα το αντιμετωπίσουμε.

Υπάρχει ένσταση στη μερική αποδοχή της αναπομπής και στην ψήφιση του αναδιαμορφωμένου κειμένου νόμου;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα, η αναπομπή ομόφωνα γίνεται μερικώς αποδεκτή και ψηφίζεται το αναδιαμορφωμένο κείμενο νόμου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μερικώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, μερικώς.

Τώρα πάμε στο υπ' αριθμόν 2 θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, που είναι...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Στο Κεφάλαιο Τέταρτο δε θα πάμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα πάμε και στο Κεφάλαιο Τέταρτο, εφόσον εξοικονομήσαμε χρόνο, έστω και αν κάποιος ενοχληθήκατε για τις διακοπές, νομίζω είναι μια θαυμάσια κατάληξη, 7.30 μ.μ., με πάρα πολλά θέματα, πενήντα οκτώ θέματα που καταλήξαμε, νομίζω ήταν άθλος για τις κοινοβουλευτικές επιτροπές που τα επεξεργάστηκαν, τους λειτουργούς που έμειναν μέχρι τα μεσάνυχτα ψες, για να μας τα ετοιμάσουν, και εσάς όλους που μείνατε μέχρι τελικής μη πτώσεως! Ακόμη θα συνεχίσουμε παρακάτω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχουμε ακόμη ένα θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, του κ. Κουλιά, έτσι; Το αφήσαμε πόπαστο, του κ. Κουλιά. Είναι ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. Είναι πρόταση νόμου του κ. Ζαχαρία Κουλιά.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε άδεια οδικής χρήσης που έπαισε να ισχύει για οποιονδήποτε λόγο μετά την έκρυθμη κατάσταση να επαναφέρεται σε ισχύ από την Αρχή Αδειών οποτεδήποτε διαρκούσης της κατάστασης αυτής υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Ζαχαρίας Κουλιάς, εκπροσωπώντας
τον κ. Χαράλαμπο Πιπτοκοπίτη

Χριστάκης Τζιοβάνης

Δημήτρης Δημητρίου

Αντρέας Φακοντής

Ευθύμιος Δίπλαρος

Κώστας Κώστα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Ζαχαρία Κουλία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουλίου 2019. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου, έτσι ώστε άδεια οδικής χρήσης η οποία έπαυσε να ισχύει για οποιοδήποτε λόγο μετά την έκρυθμη κατάσταση να επαναφέρεται σε ισχύ από την Αρχή Αδειών οποτεδήποτε διαρκούσης της κατάστασης αυτής, νοουμένου ότι ο ιδιοκτήτης του οχήματος στο οποίο αναφέρεται η άδεια είναι πρόσωπο το οποίο εξαιτίας της έκρυθμης κατάστασης είναι αγνοούμενο ή εγκλωβισμένο ή απεβίωσε, ενόσω ήταν εγκλωβισμένο στις περιοχές της Δημοκρατίας που ελέγχονται από τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

(Αστειευόμενος)

Δε δίνω τον λόγο στον κ. Κουλία, μήπως και πει κάτι και αλλάξουμε ιδέα και το καταψηφίσουμε!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Αν πει κάτι ο κ. Κουλίας, σημαίνει να του το καταψηφίσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακριβώς! Εμίλησεν, θα του το καταψηφίσουμε!

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Όλοι ομόφωνα στηρίζουμε Ζαχαρία Κουλία!

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Πραγματικά, απολογούμαι σε όσους πίεσα να τελειώσουν, αλλά νομίζω ότι κάναμε μία θαυμάσια ολομέλεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων έχει ήδη γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.718, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι για τα γυρίσματα της ταινίας “Jiu Jitsu” με τον ηθοποιό Nicolas Cage έχουν χρησιμοποιηθεί και πρόκειται να χρησιμοποιηθούν περιοχές οι οποίες ανήκουν στο δίκτυο “Natura 2000”. Ειδικότερα, πέρα από την πραγματοποίηση γυρισμάτων στις σπηλιές στο Μάμμαρη, η παραγωγή της ταινίας φαίνεται να επιθυμεί να πραγματοποιήσει γυρίσματα σε τοποθεσίες όπως είναι οι Θαλασσινές Σπηλιές του Κάβο Γκρέκο, ο Ποταμός Λιοπετρίου και το εγκαταλελειμμένο και ερειπωμένο χωριό Σουσκιού στην κοιλάδα του Διαρίζου στην Πάφο.

Όσον αφορά στη χρήση των σπηλιών στο χωριό Μάμμαρη, από δημοσίευμα στον ημερήσιο τύπο πληροφορήθηκα ότι, σύμφωνα με την άδεια η οποία δόθηκε από το Τμήμα Περιβάλλοντος, η προετοιμασία και τα γυρίσματα θα πραγματοποιούνταν σε πέντε ημέρες, ωστόσο, όπως φαίνεται, τα γυρίσματα θα διαρκέσουν σχεδόν δύο εβδομάδες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Έχουν δοθεί οι απαιτούμενες άδειες για την πραγματοποίηση γυρισμάτων για την υπό αναφορά ταινία εντός περιοχών “Natura 2000”; Εάν ναι, παρακαλώ όπως κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων.
2. Διενεργούνται οι απαραίτητοι έλεγχοι για την τήρηση των όρων που έχουν τεθεί μαζί με τη χορήγηση της άδειας; Έχει παρατηρηθεί κάποια παραβίαση των όρων αυτών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.719, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από το συνοπτικό σημείωμα του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τις εκθέσεις των μηνών Ιανουαρίου-Μαρτίου 2019 πληροφορήθηκα ότι η σεξουαλική παρενόχληση δεν περιλαμβάνεται στα πειθαρχικά παραπτώματα που προβλέπονται στον κανονισμό για το ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό. Εισήγηση της επιτρόπου είναι να εξεταστεί το ενδεχόμενο τροποποίησης των Πειθαρχικών Κανονισμών για το Ωρομίσθιο Κυβερνητικό Προσωπικό, ώστε η παρενόχληση και η σεξουαλική παρενόχληση να οριστούν ως αυτόνομα πειθαρχικά παραπτώματα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υιοθετηθεί η υπό αναφορά εισήγηση της επιτρόπου. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει το σώμα αν στους Πειθαρχικούς Κανονισμούς για το Ωρομίσθιο Κυβερνητικό Προσωπικό περιλαμβάνονται ως πειθαρχικά παραπτώματα ο ρατσισμός, η ξενοφοβία και η χρήση ρητορικής μίσους και, εάν όχι, αν εξετάζεται το ενδεχόμενο να οριστούν στους κανονισμούς ως πειθαρχικά παραπτώματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.720, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέφανου Στεφάνου

«Έχουν έρθει ενώπιόν μας πληροφορίες ότι η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας έχει αποφασίσει να τερματίσει τη λειτουργία του γραφείου της στην κοινότητα Ευρύχου. Στην κοινότητα και στην περιοχή υπάρχουν ανησυχίες ότι αυτή η εξέλιξη θα επηρεάσει αρνητικά την εξυπηρέτηση των κατοίκων στις περιφέρειες Σολιάς και Μαραθάσας.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή ποιες είναι οι προθέσεις του υπουργείου σχετικά με το εν λόγω γραφείο και ποιος είναι ο προγραμματισμός του υπουργείου σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας στην περιοχή Ευρύχου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.721, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με δελτίο τύπου που υπογράφει η επίτιμη πρόεδρος του Συνδέσμου Φίλων Κυπριακής Βιβλιοθήκης κ. Ρήνα Κατσελλή, η Κρατική Βιβλιοθήκη δε θα στεγαστεί σε κτίριο το οποίο θα ανεγερθεί σε τεμάχιο επί της λεωφόρου Βύρωνος (σύμφωνα και με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου 2015), αφού αποφασίστηκε

αυτός ο χώρος να δοθεί αλλού. Την εν λόγω τοποθέτηση φαίνεται να ενισχύει και η πληροφορία που δημοσιεύτηκε παλαιότερα στον ημερήσιο τύπο σχετικά με την καθυστέρηση πιλοποίησης του εν λόγω τεμαχίου για το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ισχύει η πιο πάνω πληροφόρηση και, εάν ναι, για ποιο σκοπό πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ο χώρος στον οποίο θα ανεγείρετο το κτίριο της Κυπριακής Βιβλιοθήκης και σε ποιον έχει παραχωρηθεί. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει το σώμα σχετικά με τις ενέργειές του όσον αφορά την ανέγερση νέου κτιρίου που θα φιλοξενήσει την Κυπριακή Βιβλιοθήκη (π.χ. χρονοδιάγραμμα ανέγερσης κτιρίου, προϋπολογιζόμενες δαπάνες κ.ά.).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.722, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Ανοιχτή Πρωτοβουλία Πάρκου Ακαδημίας έχει συλλέξει υπογραφές με αίτημα την επιστροφή στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Παιδαγωγικής Ακαδημίας μέρους της κρατικής δασικής γης που είχε παραχωρηθεί στο παρελθόν για την ανέγερση ιδιωτικών ή δημοσίων κτιρίων. Ειδικότερα, ζητούν την επιστροφή των εγκαταλελειμμένων στρατοπέδων «45° Τάγμα Διαβιβάσεων» και «Στρατόπεδο Παναγίδη», καθώς και την άμεση αναδάσωσή τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια η θέση του όσον αφορά στο αίτημα της Ανοιχτής Πρωτοβουλίας και ποια μέτρα λαμβάνονται για την επέκταση και αναδάσωση του Εθνικού Δασικού Πάρκου Παιδαγωγικής Ακαδημίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.723, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας για μη ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Οδηγία 1993/13/ΕΟΚ) σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές και ειδικότερα για τη μη σωστή εφαρμογή της νομοθεσίας όσον αφορά στις τράπεζες, στους φορείς αξιοποίησης ακινήτων και στους δικηγόρους σε σχέση με την πώληση ακινήτων σε καταναλωτές.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο σημείο παρατηρήθηκε από πλευράς Ευρωπαϊκής Επιτροπής μη ορθή εφαρμογή της Οδηγίας 1993/13/ΕΟΚ, αν η Κυπριακή Δημοκρατία εφαρμόζει πλέον ορθά την υπό αναφορά Οδηγία και, εάν ναι, ποια μέτρα έλαβε προς αυτή την κατεύθυνση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.724, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Με το κλείσιμο του μεταλλείου στον Αμιάντο το κράτος ανέλαβε την αποκατάστασή του. Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Πόσα δεκάρια έχουν αποκατασταθεί έως και σήμερα;
2. Πόσα δεκάρια απομένουν για αποκατάσταση;
3. Πότε αναμένεται η ολοκλήρωση της αποκατάστασης;
4. Ποιο είναι το κόστος έως και σήμερα και ποιο υπολογίζεται να είναι το συνολικό κόστος κατά την ολοκλήρωση της αποκατάστασης;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.725, ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Με το κλείσιμο του μεταλλείου στον Αμιάντο, εξοπλισμός, μηχανήματα και εργαλεία μένουν αχρησιμοποίητα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο Υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το τι απέγιναν όλα τα εργαλεία, μηχανήματα και εξοπλισμός που υπήρχαν στο μεταλλείο του Αμιάντου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.726, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Αυστρία έγινε το πρώτο κράτος μέλος της ΕΕ που απαγόρευσε πλήρως τη χρήση της ουσίας “γλυφosatη”, αφού η πλειοψηφία των μελών της Βουλής τάχθηκε υπέρ του μέτρου στην ψηφοφορία που διεξήχθη στην αυστριακή Βουλή.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν σκέψεις να ακολουθήσει και η Κυπριακή Δημοκρατία το παράδειγμα της Αυστρίας και να απαγορεύσει τη χρήση της γλυφosatης. Έχουν εκπονήσει μέχρι στιγμής οι αρμόδιες αρχές κάποιες μελέτες για την ενδεχόμενη λήψη οποιαδήποτε μέτρων, ώστε να βρεθούν εναλλακτικές λύσεις για τα φυτοφάρμακα που βρίσκονται αυτή τη στιγμή

στην αγορά και περιέχουν γλυφοσάτη, ώστε σταδιακά να απαγορευθεί η χρήση τους και στην Κύπρο; Προγραμματίζει η κυβέρνηση να εισαγάγει βιολογικές μορφές ζιζανιοκτόνων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.727, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσίευμα στην εφημερίδα “Ο Φιλελεύθερος” πληροφορήθηκα για την παράνομη προσθήκη ορόφων σε υπό ανέγερση ξενοδοχείο στην Αγία Νάπα. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, για το υπό ανέγερση ξενοδοχείο είχε εκδοθεί κανονικά πολεοδομική άδεια, η οποία ωστόσο φαίνεται να παραβιάστηκε με την προσθήκη δύο επιπρόσθετων ορόφων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα έχουν ληφθεί για τη συμμόρφωση των ιδιοκτητών με τους όρους της πολεοδομικής άδειας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.728, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι πρόσφατα παραλήφθηκε από το Προεδρικό το νέο αυτοκίνητο του Προέδρου της Δημοκρατίας, καθώς, σύμφωνα με δημοσιεύματα, το προηγούμενο όχημα του Προέδρου είχε διανύσει μεγάλες αποστάσεις καλύπτοντας πολλά χιλιόμετρα. Σύμφωνα με πληροφορίες, το παλιό προεδρικό αυτοκίνητο θα χρησιμοποιείται για τη μεταφορά επισήμων οι οποίοι επισκέπτονται την Κύπρο, όπως αρχηγοί κρατών κ.ά.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Πόσο στοίχισε η αγορά της νέας προεδρικής λιμουζίνας και από ποιο άρθρο του προϋπολογισμού προήλθε η εν λόγω δαπάνη.
2. Ποιο είναι το προϋπολογιζόμενο ποσό για τα καύσιμα, τη συντήρηση, τα εξαρτήματα κ.λπ. της νέας προεδρικής λιμουζίνας.
3. Ποιο ήταν το κόστος για τα καύσιμα και τη συντήρηση του παλιού προεδρικού αυτοκινήτου τα τελευταία πέντε χρόνια.
4. Πόσα χιλιόμετρα είχε διανύσει το παλιό προεδρικό όχημα πριν από την αντικατάστασή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.729, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Δημήτρη Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με την πορεία μετεγκατάστασης και αναβάθμισης της Κυπριακής Βιβλιοθήκης. Επίσης, να ενημερωθεί το σώμα για τους στόχους που έχουν τεθεί, για το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους και για την ευθύνη παρακολούθησης του συντονισμού του όλου έργου.

Η Κυπριακή Βιβλιοθήκη αποτελεί τον κορυφαίο θεματοφύλακα και διαχειριστή της πνευματικής παρακαταθήκης της χώρας μας. Αποστολή της είναι να διαφυλάσσει στο διηνεκές τα τεκμήρια της επιστήμης και του πολιτισμού που δημιουργούνται στην Κύπρο ή διεθνώς και σχετίζονται με την Κύπρο, προσφέροντας ανοικτή και ισότιμη πρόσβαση σε κάθε ενδιαφερόμενο.

Η Κυπριακή Βιβλιοθήκη έχει τις ρίζες της στη δημιουργία της Κυπριακής Δημόσιας Βιβλιοθήκης το 1927. Με στόχο τα εκατό χρόνια από την ίδρυση του προπομπού της πρέπει να επανατοποθετήσουμε τον πολιτισμό στην κοινωνία μας στο νέο του σπίτι.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.730, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Δημήτρη Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με την πορεία υλοποίησης των νέων συμβάσεων των μέσων μαζικής μεταφοράς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.731, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Στη συνεδρία της επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού της Βουλής ημερομηνίας 26^{ης} Ιουνίου 2019 κατά τη συζήτηση του θέματος για την κρατική Κυπριακή Βιβλιοθήκη αναφέρθηκε από τους αρμόδιους κρατικούς λειτουργούς, καθώς και από εκπροσώπους φορέων ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, σε συνεδρίασή του στις 23 Ιανουαρίου 2019, ακύρωσε προηγούμενη απόφασή του (2016) για παραχώρηση τεμαχίου στον χώρο της Αρχιγραμματείας (παλαιό κτίριο Υπουργείου Οικονομικών και ανοικτός χώρος δυτικά του πιο πάνω κτιρίου που εφάπτεται της λεωφόρου Βύρωνος) για σκοπούς ανέγερσης της βιβλιοθήκης.

Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει για την πιο πάνω απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και τι προτίθεται να κάνει για ένα κορυφαίο θέμα πολιτισμού για την Κύπρο, όπως είναι η ανέγερση της κρατικής βιβλιοθήκης, η οποία αυτή τη στιγμή είναι διάσπαρτη σε τέσσερα, ακατάλληλα γι' αυτό τον σκοπό, κτίρια.

Να υπενθυμίσουμε ότι ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, απαντώντας σε ερωτήσεις βουλευτών του ΑΚΕΛ για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2019, σε επιστολή του, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2018, αναφέρει τα εξής: “Έχει εγκριθεί ο χώρος ανέγερσης για την Κυπριακή Βιβλιοθήκη παρά το παλαιό κτίριο του Υπουργείου Οικονομικών. Το έργο έχει αποφασιστεί να περιληφθεί στον αναπτυξιακό προγραμματισμό της κυβέρνησης το 2020 και κατά τον σχεδιασμό του έχουν ληφθεί υπόψη τα σύγχρονα δεδομένα, όπως π.χ. η ψηφιοποίηση του υλικού”.

Σημειώνουμε τέλος ότι ο ίδιος ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά τα εγκαίνια του Δημοτικού Θεάτρου Λευκωσίας στις 18 Ιουνίου 2019, δηλαδή μετά τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, έκανε αναφορά “στη χωροθέτηση και τον σχεδιασμό της νέας Κυπριακής Βιβλιοθήκης” ως έργου που μεταξύ άλλων “προάγει την πολιτιστική δραστηριότητα και ανάπτυξη της πρωτεύουσας”.

Διερωτώμαστε τι τελικά ισχύει: Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του 2016 ή η απόφαση της 23^{ης} Ιανουαρίου του 2019;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.732, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Ο δρόμος που ενώνει την κοινότητα Κρίτου Μαρότπου με την κοινότητα Αγίου Δημητρίου μήκους 3 χιλιομέτρων χρειάζεται ουσιαστική συντήρηση.

Συγκεκριμένα, το μέρος του δρόμου που είναι επιστρωμένο με μπετόν έχει υποστεί σοβαρές ζημιές και καθιζήσεις και χρειάζεται άμεση επίστρωση με άσφαλο.

Ως εκ τούτου, ερωτάται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πρόβλημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.733, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Στα τέλη του 2015 είχε προκληθεί έντονη δημόσια συζήτηση σχετικά με το ενδεχόμενο δημιουργίας μονάδας επεξεργασίας χρυσού στην Αραδίππου. Αν και υπήρχαν πολλές αντιδράσεις από τους κατοίκους, το δημοτικό συμβούλιο Αραδίππου έδωσε τότε την έγκρισή του για την ανέγερση της μονάδας από την εταιρεία “Khrysanera Limited”. Η ίδια εταιρεία είχε εκφράσει το ενδιαφέρον της για ανέγερση μονάδας επεξεργασίας χρυσού και στην Πάφο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Κτίστηκε στην Αραδίππου η μονάδα επεξεργασίας χρυσού και έχει ξεκινήσει η λειτουργία της;
2. Η μονάδα λειτουργεί κανονικά; Πόσους εργαζομένους εργοδοτεί αυτή τη στιγμή;
3. Υπάρχουν έσοδα για την Κυπριακή Δημοκρατία από τη λειτουργία της μονάδας;
4. Έχουν αξιολογηθεί οι επιπτώσεις από τη λειτουργία της μονάδας επεξεργασίας χρυσού στους κατοίκους και στο περιβάλλον της περιοχής;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.734, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη, ημερομηνίας 16 Αυγούστου 2018, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.126 αναφορικά με τον καθορισμό του ύψους του ενοικίου για εκμισθωμένη δασική γη στην περιοχή της Τροοδίτισσας για την κατασκευή πάρκου περιπέτειας (adventure park) πληροφορήθηκα ότι το ετήσιο ενοίκιο ύψους €3.000 είχε καθοριστεί προκαταρκτικά από το Τμήμα Δασών, για σκοπούς υπογραφής της σύμβασης μίσθωσης. Στη συνέχεια η εκτίμηση της αγοραίας αξίας θα εξετάζετο από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ώστε να καθοριστεί το τελικό ύψος του ενοικίου για την εκμίσθωση της δασικής γης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η υπό αναφορά υπόθεση, αν έχει ολοκληρωθεί η εκτίμηση της αγοραίας αξίας, καθώς και ο καθορισμός του ύψους του ενοικίου για την εκμισθωμένη δασική γη. Παρακαλώ επίσης όπως κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το συμβόλαιο μίσθωσης το οποίο έχει υπογραφεί με την εταιρεία αυτή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.735, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει προχωρήσει στην επικύρωση της Σύμβασης των Οικιακών Εργαζομένων του 2011 (189) της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας. Σημειώνεται ότι οι χώρες που επικυρώνουν τη σύμβαση συμφωνούν στην υιοθέτηση δίκαιων και αξιοπρεπών συνθηκών για τις οικιακές εργαζόμενες, προστατεύοντας τα θεμελιώδη δικαιώματά τους στην εργασία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η επικύρωση της υπό αναφορά σύμβασης από την Κυπριακή Δημοκρατία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.736, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσίευμα της εφημερίδας “Πολίτης” πληροφορήθηκα ότι υπήρξε συμφωνία μεταξύ του τέως Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου και του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη για μεταβίβαση του ρόλου του Εθνικού Συντονιστή κατά της Εμπορίας Προσώπων από τον Υπουργό Εσωτερικών στον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ισχύει η πιο πάνω πληροφόρηση και, αν ναι, πότε αναμένεται να μεταφερθεί ο ρόλος του Εθνικού Συντονιστή κατά της Εμπορίας Προσώπων από τον Υπουργό Εσωτερικών στον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.737, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από δημοσίευμα της εφημερίδας “Πολίτης” πληροφορήθηκα ότι στις 13 Μαΐου 2010 επί διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε αναφορικά με την αναθεώρηση της πολιτικής για την απασχόληση αλλοδαπών “να εγκρίνει τη μεταφορά της αρμοδιότητας για την εξέταση αιτήσεων για την απασχόληση οικιακών βοηθών από το Υπουργείο Εσωτερικών στο Τμήμα Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από την ημερομηνία που θα καθορίσουν οι Υπουργοί Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αφού προηγηθεί μελέτη από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ως προς τις οργανωτικές ρυθμίσεις και τις ανάγκες στελέχωσης του εν λόγω τμήματος, προκειμένου να αντεπεξέλθει αποτελεσματικά στον συνεπαγόμενο όγκο εργασίας”.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει η πρόθεση και από πλευράς της παρούσας κυβέρνησης να μεταφέρει την αρμοδιότητα εξέτασης αιτήσεων για την απασχόληση οικιακών βοηθών από το Υπουργείο Εσωτερικών στο Τμήμα Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και, εάν ναι, σε ποιο στάδιο βρίσκεται η εν λόγω μεταρρύθμιση.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολών.)

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.243, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση, απολογούμαι για την καθυστέρηση στην απάντηση και σας πληροφορώ για τα παρακάτω:

2. Αναφορικά με την προετοιμασία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για τα επεισόδια με αυξημένα επίπεδα αιωρούμενων σωματιδίων σκόνης στην ατμόσφαιρα, σας ενημερώνω ότι έχουν πραγματοποιηθεί συσκέψεις επί του θέματος με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Με βάση τα διαμειφθέντα στις συσκέψεις, διαμορφώθηκαν αποφάσεις για την εφαρμογή του μέτρου διάθεσης χειρουργικών масκών από το Υ.Π.Π. προς τις σχολικές μονάδες, για τον τρόπο διαχείρισης από τις Διευθύνσεις των Σχολείων των περιστατικών καθώς επίσης και για την καλλιέργεια κουλτούρας ευαισθητοποίησης γονέων, μαθητών/τριών, εκπαιδευτικών και εργαζομένων για το θέμα της σκόνης στην ατμόσφαιρα.
3. Αναφορικά με το ερώτημα σας σχετικά με προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού για τις περιπτώσεις που τα παιδιά θα μένουν κλειστά σε σχολική αίθουσα για μεγάλο χρονικό διάστημα, σας ενημερώνω ότι το θέμα είναι υπό μελέτη.
4. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.303, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με ενημέρωση που είχαμε από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας, ως Αναθέτουσα Αρχή για την “Ανάπλαση Πλατείας και Αποκατάστασης των Προσώπων Ιδιωτικών Οικοδομών που βρίσκονται εντός του Πυρήνα στην Καλαβασό”, το οποίο υλοποιείται μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ-Προγραμματική Περίοδος 2007-2013), η ανάδοχος εργοληπτική εταιρεία ανέθεσε τις ξυλουργικές εργασίες του έργου που προβλέπονταν στον σχεδιασμό και τους όρους ανάθεσης, σε εταιρεία του Προέδρου του Κοινοτικού Συμβουλίου. Ενόψει του γεγονότος ότι η συγκεκριμένη ανάθεση αφορά σε ιδιωτική συμφωνία, η Επαρχιακή Διοίκηση δεν είναι σε θέση να γνωρίζει ή να έχει τη δυνατότητα/αρμοδιότητα να ελέγξει την οικονομική πτυχή της συγκεκριμένης σύμβασης. Ως εκ τούτου δεν είναι δυνατό το Υπουργείο να γνωρίζει το κόστος των ξυλουργικών εργασιών, που ανατέθηκαν στον Κοινοτάρχη.

3. Υπό το φως των πιο πάνω δεδομένων, δεν διαπιστώθηκε να εγείρεται ζήτημα ασυμβίβαστου για τον κοινοτάρχη, σύμφωνα με το άρθρο 16(2) (στ) του περί Κοινοτήτων Νόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.307, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Σε όλα τα σχολικά κτήρια που ανεγείρονται ή γίνονται έργα αντισεισμικής αναβάθμισης ή/και επέκτασης, εφαρμόζονται οι αντισεισμικοί κανονισμοί που διασφαλίζουν τη στατική επάρκεια και ασφάλεια των κτηρίων και ταυτόχρονα εξασφαλίζεται η έκδοση πιστοποιητικού καταλληλότητας ηλεκτρικής εγκατάστασης από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.
- Το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφασή του ημερομηνίας 16/10/2018, ενέκρινε χορηγία προς τις Σχολικές Εφορείες για τον έλεγχο και υλοποίηση των απαιτούμενων εργασιών επιδιόρθωσης των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων όλων των Δημόσιων **Σχολικών Κτηρίων** για έκδοση πιστοποιητικών επιθεώρησης (Έκθεση Υπάρχουσας Κατάστασης Ηλεκτρολογικής Εγκατάστασης) από την Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία Κύπρου, ώστε να συνάδουν πλήρως με τις πρόνοιες της περί Ηλεκτρισμού Νομοθεσίας. Επιπρόσθετα το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με εγκύκλιό του κάλεσε τις Σχολικές Εφορείες όπως μεριμνήσουν να επιθεωρηθούν τα Δημόσια Σχολεία της Εφορείας τους για την έκδοση Πιστοποιητικού Πυροπροστασίας σύμφωνα με τον Κανονισμό Πυροπροστασίας 3/2003.
3. Η υφιστάμενη νομοθεσία δεν προνοεί την ύπαρξη οποιουδήποτε άλλου πιστοποιητικού καταλληλότητας των σχολικών κτηρίων.
4. Εκφράζουμε τις απολογίες μας για την καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην απάντηση του ερωτήματός σας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.352, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση, αρχικά απολογούμαι για την καθυστέρηση στην απάντησή μας, η οποία οφείλεται στην προσπάθεια για διερεύνηση του θέματος από πλευράς Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και στη συνέχεια σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Κοινοτικό Νηπιαγωγείο “Λητώ Παπαχριστοφόρου” λειτουργεί με ιδιοκτήτη το Πανεπιστήμιο Κύπρου, με έγκριση της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ιδιωτικής Εκπαίδευσης, από το Νοέμβριο του 2011. Το συγκεκριμένο Κοινοτικό Νηπιαγωγείο λειτουργεί με ένα μόνο εγκεκριμένο τμήμα και λαμβάνει για τη λειτουργία του ετήσια επιχορήγηση, ύψους €8000. Τα υπόλοιπα τμήματα που λειτουργούν στον ίδιο χώρο δεν είναι εγκεκριμένα από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.
- (β) Για τη λειτουργία του τμήματος απαιτείται από το ΥΠΠ η εργοδότηση μιας προσοντούχου νηπιαγωγού. Το ΥΠΠ, παρόλο που με εγκύκλιο οδηγία καθορίζει τους ελάχιστους όρους εργοδότησης των νηπιαγωγών των Κοινοτικών Νηπιαγωγείων, δεν επεμβαίνει στα συμβόλαια και στους όρους εργοδότησής τους, οι οποίοι συμφωνούνται με τους εργοδότες, εκτός και εάν υποβληθούν σχετικά παράπονα. Το προσωπικό που εργοδοτείται στα Κοινοτικά Νηπιαγωγεία δεν είναι εργοδοτούμενοι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αλλά του εκάστοτε ιδιοκτήτη του Κοινοτικού Νηπιαγωγείου.
- (γ) Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, όταν κλήθηκε να καταθέσει τις απόψεις του στο καταστατικό, για το υπό ίδρυση Σωματείο με την επωνυμία “Κοινοτικό Νηπιαγωγείο Λητώ Παπαχριστοφόρου και Βρεφοκομικός Σταθμός Πανεπιστημίου Κύπρου”, απέστειλε προς το Υπουργείο Εσωτερικών την επιστολή που επισυνάπτεται, στην οποία, μεταξύ άλλων αναφέρεται ότι το Σωματείο μετά την εγγραφή του θα έπρεπε σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου να αιτηθεί την αλλαγή ιδιοκτήτη του Κοινοτικού Νηπιαγωγείου.
- (δ) Το ΥΠΠ κατά τον ετήσιο έλεγχο των συμπληρωμένων εντύπων που υποβάλλονται από όλα τα Κοινοτικά Νηπιαγωγεία, δεν ελέγχει από ποιες οικογένειες προέρχονται τα παιδιά που εγκρίνονται να φοιτήσουν. Επιπλέον, δεν έχει υποβληθεί ποτέ μέχρι στιγμής οποιοδήποτε παράπονο από κατοίκους της περιοχής για απόρριψη αιτήματος εγγραφής, ώστε το ΥΠΠ να διερευνήσει περαιτέρω το θέμα. Παράλληλα, στην επιστολή προς το Υπουργείο Εσωτερικών, στην οποία παρουσιάζονται οι απόψεις του ΥΠΠ για το περιεχόμενο του καταστατικού του Σωματείου σχολιάζονται, τα κριτήρια επιλογής των παιδιών, τα οποία προτείνονται στο Καταστατικό.
- (ε) Τα έξοδα όλων των Κοινοτικών Νηπιαγωγείων καλύπτονται, πέραν από την ετήσια επιχορήγηση που λαμβάνουν από το ΥΠΠ, από τα διδάκτρα που καταβάλλουν οι γονείς για τη φοίτησή των παιδιών τους.
2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινίσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στη βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.359, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση, αρχικά απολογούμαι για την καθυστέρηση στην απάντησή μας, και στη συνέχεια σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η διαδικασία μεταξύ Σχολικών Εφορειών και Συντεχνιών για την ανανέωση των Συλλογικών Συμβάσεων του προσωπικού των Σχολικών Εφορειών δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.
- (β) Η καθυστέρηση οφείλεται στο γεγονός ότι έπρεπε πρώτα να ολοκληρωθεί από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού η διαδικασία ανανέωσης των Συλλογικών Συμβάσεων του Ορομίσθιου Κρατικού Προσωπικού και στη συνέχεια να προχωρήσει η διαδικασία ανανέωσης των Συλλογικών Συμβάσεων του προσωπικού των Σχολικών Εφορειών. Η διαδικασία του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού μόλις πρόσφατα έχει ολοκληρωθεί.
- (γ) Στο πλαίσιο της συζήτησης για την ανανέωση των Συλλογικών Συμβάσεων των Σχολικών Εφορειών, περιλαμβάνεται η αναθεώρηση του σχεδίου υπηρεσίας των σχολικών βοηθών των δημόσιων νηπιαγωγείων, στην οποία θα συζητηθούν και τα κριτήρια επιλογής. Το τελικό σχέδιο υπηρεσίας μπορεί να σας κοινοποιηθεί, εφόσον συμφωνηθεί μεταξύ Σχολικών Εφορειών και Συντεχνιών και ολοκληρωθεί η διαδικασία της ανανέωσης των Συλλογικών Συμβάσεων.

2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περισσότερες οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.430, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση, αρχικά απολογούμαι για την καθυστέρηση στην απάντησή μας, και στη συνέχεια σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αρχικά αποφάσισε την τροποποίηση των ΚΔΠ 256/94, διαδικασία η οποία δεν είχε τελικά προωθηθεί, αφού στην πορεία άρχισε να συζητείται η Τροποποίηση του περί Σχολικών Εφορειών Νόμου, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη.
- (β) Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Παγκύπρια Συντονιστική Επιτροπή Σχολικών Εφορειών (Π.Σ.Ε.Σ.Ε.), υπέβαλε αίτημα για κατάργηση των ΚΔΠ 256/94, αντί της τροποποίησής τους, ούτως ώστε να μην υπάρχει διάκριση μεταξύ του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού των Σχολικών Εφορειών, αφού οι σχολικοί βοηθοί των νηπιαγωγείων είναι η μοναδική κατηγορία εργοδοτούμενων από τις Σχολικές Εφορείες, της οποίας οι όροι εργοδότησής τους διέπονται από Νομοθεσία. Θέση της Π.Σ.Ε.Σ.Ε. ήταν οι βασικοί όροι εργοδότησης όλου του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού να διέπονται από τους περί Προσωπικού των Σχολικών Εφορειών Κανονισμούς που θα ψηφιστούν, ενώ τα Σχέδια Υπηρεσίας της κάθε ειδικότητας θα καθορίζονται αποκλειστικά και μόνο από τις Συλλογικές Συμβάσεις, ώστε να υπάρχει από τη μια ομοιομορφία στον χειρισμό του προσωπικού των Σχολικών Εφορειών και από την άλλη η ευχέρεια αλλαγών και τροποποιήσεων των Σχεδίων Υπηρεσίας της κάθε κατηγορίας, εφόσον προκύπτει ανάγκη, κατά την ανανέωση των Συλλογικών Συμβάσεων. Με τη διευθέτηση αυτή συμφώνησαν και οι Συντεχνίες, οι οποίες ταυτόχρονα έθεσαν θέμα διευθέτησης των όρων απασχόλησης των Σχολικών Βοηθών που εργοδοτούνται σε Κοινοτικά Νηπιαγωγεία, οι οποίες έχουν ως εργοδότες τους Συνδέσμους Γονέων ή τα Κοινοτικά Συμβούλια. Το συγκεκριμένο θέμα θα επιλυθεί με την ανάληψη της ευθύνης λειτουργίας των Κοινοτικών Νηπιαγωγείων από τις Σχολικές Εφορείες, διαδικασία που βρίσκεται επίσης σε εξέλιξη.
- (γ) Σημειώνεται, τέλος, ότι αυτή την περίοδο η Π.Σ.Ε.Σ.Ε. και οι Συντεχνίες βρίσκονται σε διαβούλευση για την ανανέωση των Συλλογικών Συμβάσεων για το προσωπικό των Σχολικών Εφορειών, στο πλαίσιο των οποίων συζητείται και το Σχέδιο Υπηρεσίας των Σχολικών Βοηθών των Νηπιαγωγείων.

2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.480, ημερομηνίας 31^{ης} Ιανουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση, αρχικά απολογούμαι για την καθυστέρηση στην απάντησή μας και στη συνέχεια σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Πρώτιστο μέλημα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των σχολικών μονάδων είναι η ασφάλεια και υγεία των μαθητών και καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε θέματα ασφάλειας να διευθετούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

- (β) Με βάση το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας των σχολικών βοηθών των Δημόσιων Νηπιαγωγείων, μια σχολική βοηθός εξυπηρετεί μέχρι δύο δημόσια τμήματα (με μέγιστο αριθμό μαθητών 50), σε πολύ σπάνιες και εξαιρετικές περιπτώσεις, όμως, αναλαμβάνει από μόνη της μια βοηθός την επιτήρηση 50 παιδιών.
  - (γ) Σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου η έναρξη του προγράμματος αρχίζει στις 7:45 π.μ. και η νηπιαγωγός πρέπει να βρίσκεται στο νηπιαγωγείο στις 7:30 π.μ., το αργότερο.
  - (δ) Κατά την έναρξη της σχολικής χρονιάς, αλλά και κατά τη διάρκεια, δίνονται σαφείς οδηγίες προς τους γονείς να παραδίδουν τα παιδιά τους στο νηπιαγωγείο μεταξύ 7:30 π.μ.-7:45 π.μ., τονίζοντας ότι, πριν από τη συγκεκριμένη ώρα, οι νηπιαγωγοί δεν βρίσκονται στο νηπιαγωγείο και δεν εφαρμόζεται πρόγραμμα παιδονομίας από τις νηπιαγωγούς.
  - (ε) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι γονείς δεν συμμορφώνονται και, αγνοώντας τις οδηγίες του νηπιαγωγείου, παραδίνουν τα παιδιά τους νωρίτερα από τις 7:30 π.μ. στο νηπιαγωγείο, την επιτήρηση των παιδιών, η οποία γίνεται σε αίθουσα διδασκαλίας και όχι στην αυλή του νηπιαγωγείου, ώστε να υπάρξει καλύτερος έλεγχος, αναλαμβάνει η σχολική βοηθός η οποία παραδίνει τα παιδιά στη νηπιαγωγό, η οποία αναλαμβάνει καθήκοντα παιδονομίας/επιτήρησης μεταξύ 7:30 π.μ.-7:45 π.μ., οπότε και αρχίζει το κανονικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου.
2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.495, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αποζημίωση των καταστηματαρχών που επηρεάζονται από εργασίες πολεοδομικών έργων

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα, τα οποία προέκυψαν μετά από σχετική πληροφόρηση που είχαμε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως:

2. Στον Προϋπολογισμό των Πολεοδομικών Οδικών Έργων δεν υπάρχει πρόνοια για καταβολή αποζημίωσης στους ιδιοκτήτες των παρόδιων καταστημάτων λόγω επηρεασμού του κύκλου εργασιών τους από τα κατασκευαστικά έργα, πέραν από την αποζημίωση που καταβάλλεται στους ιδιοκτήτες των τεμαχίων για τον επηρεασμό της ιδιοκτησίας τους από απαλλοτρίωση λόγω διεύρυνσης του δρόμου, το ύψος της οποίας καθορίζεται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.
3. Τυχόν απόφαση για καταβολή αυτού του είδους αποζημίωσης θα ανέβαζε κατακόρυφα τον Προϋπολογισμό των έργων και του Κράτους γενικότερα, καθώς ο αριθμός τέτοιων έργων, επομένως και επηρεαζομένων, είναι πολύ μεγάλος, τόσο στα αστικά κέντρα, όσο και στην ύπαιθρο.
4. Το Κράτος προβαίνει στην αναβάθμιση της δημόσιας υποδομής, η οποία αποσκοπεί στην αύξηση της ελκυστικότητας, της προσβασιμότητας και της παροχής υπηρεσιών στις περιοχές των πολεοδομικών έργων που κατ' επέκταση έχουν θετικό αντίκτυπο και στα εμπορικά καταστήματα των περιοχών αυτών. Επομένως, από τα έργα αυτά επωφελούνται και οι ίδιοι οι καταστηματαρχες, ενώ το κόστος για την κατασκευή το επωμίζεται μόνο το Κράτος και η Τοπική Αρχή. Περαιτέρω, σε κάθε πολεοδομικό έργο, η αναθέτουσα Αρχή σε συνεργασία με τον ανάδοχο, λαμβάνει μέτρα ώστε να υποβοηθάται η απρόσκοπτη λειτουργία των προσβάσεων στα παρόδια υποστατικά.
5. Ενόψει των ανωτέρω, το Υπουργείο Εσωτερικών κρίνει ότι η πρόταση για δημιουργία ταμείου αποζημίωσης των καταστηματαρχών που επηρεάζονται από τις κατασκευαστικές εργασίες των πολεοδομικών έργων δεν είναι οικονομικά συμφέρουσα. Αρμόδια Αρχή όμως για να αποφασίσει επί του θέματος είναι το Υπουργείο Οικονομικών. Θα μπορούσε ωστόσο να μελετηθεί η δυνατότητα εισαγωγής ρήτρας στις συμβάσεις των έργων για καταβολή αποζημίωσης στους καταστηματαρχες από τον ανάδοχο, η οποία να ενεργοποιείται στις περιπτώσεις που οι ανάδοχοι ευθύνονται για μεγάλες καθυστερήσεις στην εξέλιξη των εργασιών, οι οποίες προκαλούν αποδεδειγμένα οικονομική ζημιά στους καταστηματαρχες.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.504, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Ανάπλαση του κέντρου της Λευκωσίας

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα, τα οποία προέκυψαν μετά από σχετική πληροφόρηση που είχαμε από το Δήμο Λευκωσίας:

2. Ο Δήμος Λευκωσίας σε μια προσπάθεια επίλυσης των κυκλοφοριακών προβλημάτων του αστικού κέντρου της πρωτεύουσας, αναβίωσης της εμπορικότητας του αστικού κέντρου και βελτίωσης του περιβάλλοντος προχώρησε σε μια σειρά έργων, τα οποία επηρεάζουν κεντρικές οδικές αρτηρίες της περιοχής Λευκωσίας. Τα έργα αυτά εντάσσονται στο Ολοκληρωμένο Σχέδιο Κινητικότητας Λευκωσίας (ΟΣΚΛ) και επιδιώκουν να καταστήσουν το αστικό κέντρο της Λευκωσίας πρότυπο αστικό χώρο, φιλικό στον άνθρωπο και στο περιβάλλον, ανταγωνιστικό για επενδύσεις και εμπορική δραστηριότητα με

πολλαπλά οφέλη για τις επιχειρήσεις, τους κατοίκους αλλά και τους επισκέπτες. Ειδικότερα τα έργα στοχεύουν σε:

- Σταδιακή μείωση στην εκπομπή ρύπων συμβάλλοντας στη δημιουργία πιο υγιούς περιβάλλοντος σε συνεργασία με άλλους κυβερνητικούς φορείς.
- Αναβάθμιση της λειτουργικότητας και της αισθητικής του αστικού περιβάλλοντος με νέα επίστρωση, αστική επίπλωση και φωτισμό.
- Δημιουργία ενιαίων και μεγάλων πεζοδρομίων με εξάλειψη όλων των ανισόπεδων σημείων μεταξύ ιδιωτικών, δημόσιων πεζοδρομίων και δρόμου για διευκόλυνση της προσβασιμότητας πεζών και ΑμεΑ.
- Δενδροφύτευση και εφαρμογή του βιοκλιματικού σχεδιασμού ενισχύοντας τη σκίαση και αυξάνοντας τις ώρες επισκεψιμότητας/διακίνησης πεζών.
- Υπογειοποίηση και βελτίωση όλων των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

3. Στον πίνακα που ακολουθεί δίνονται πληροφορίες και χρονοδιαγράμματα για τα έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη ή προγραμματίζεται η υλοποίησή τους:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΡΓΩΝ ΟΔΟΠΟΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ				
ΕΡΓΩΝ				
A/A	Έργο	Χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης εργασιών	Αρμόδια αρχή παρακολούθησης έργου	Σημειώσεις
1.	Αναβάθμιση της Λεωφ. Καλλιπόλεως και οδού Ευγενίας Θεοδότου	Από 2/2018 μέχρι 2/2020	Τμήμα Δημοσίων Έργων	Το Έργο βρίσκεται σε εξέλιξη. Οι εργασίες εκτελούνται τμηματικά σε 5 φάσεις. Οι πρώτες 4 φάσεις αφορούν τη Λεωφ. Καλλιπόλεως, ενώ η 5 ^η φάση αφορά την οδό Ευγενίας Θεοδότου.
2.	Ανάπλαση Εμπορικού Τριγώνου - Φάση Α (Μνασιάδου - Ντε Τύρας-Στασικράτους-.Θ. Θεοδότου)	Από 9/2018 μέχρι 2/2020	Δήμος Λευκωσίας	Το Έργο βρίσκεται σε εξέλιξη. Οι εργασίες εκτελούνται τμηματικά σε 3 φάσεις.
3.	Ανάπλαση Εμπορικού Τριγώνου - Φάση Β (Μακαρίου από τη συμβολή της με τη Σπύρου Κυπριανού μέχρι την Ευαγόρου)	Συμβόλαιο διάρκειας 26 μηνών	Δήμος Λευκωσίας	Έγινε η προκήρυξη προσφορών. Η ημερομηνία έναρξης εργασιών προϋποθέτει απόφαση Αναθεωρητικής Αρχής, ολοκλήρωση των εργασιών της Α΄ Φάσης, της Καλλιπόλεως και του υπόγειου χώρου στάθμευσης στην Ομήρου.
4.	Υπόγειος χώρος στάθμευσης στην Ομήρου (συμβολή με Πλατεία Ελευθερίας και Πλατεία Σολωμού)	Νοέμβριος 2019	Δήμος Λευκωσίας	Το έργο βρίσκεται σε εξέλιξη.
5.	Αναβάθμιση Λεωφ. Κυριάκου Μάτση (συμβολή από Σπύρου Λάμπρου μέχρι κυκλικό κόμβο Προεδρικού)	Συμβόλαιο διάρκειας 15 μηνών	Δήμος Λευκωσίας	Έχει προκηρυχθεί προσφορά. Η ημερομηνία έναρξης εργασιών θα εξαρτηθεί από την ολοκλήρωση των εργασιών της Α΄ Φάσης του Τριγώνου, της Καλλιπόλεως και του υπόγειου χώρου στάθμευσης στην Ομήρου.
6.	Περιμετρικό τόξο -Τμήμα της Λεωφ. Στασίνου	----	----	Το έργο είναι στη φάση της μελέτης/σχεδιασμού.

(συμβολή Πλατείας Ελευθερίας μέχρι οδό Ευγενίας Θεοδότου)			
---	--	--	--

4. Επισημαίνεται ότι στόχος είναι η υλοποίηση των έργων εντός των προγραμματισμένων χρονικών πλαισίων και με τη λιγότερη δυνατή οχληρία για τους δημότες. Ωστόσο υπεισέρχονται και κάποιοι παράγοντες, οι οποίοι δυνατόν να επιφέρουν τροποποιήσεις στον προγραμματισμό των έργων, όπως:
- Ενστάσεις κατά τη διάρκεια αξιολόγησης και κατακύρωσης του Διαγωνισμού και παραπομπή Διαγωνισμού στην Αναθεωρητική Αρχή.
  - Αιτήματα από τους εργολάβους για αλλαγές και παρατάσεις χρόνου σε έργα υπό εξέλιξη, τα οποία εξετάζονται από την Υπηρεσία σε συνεργασία με την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων του Γενικού Λογιστηρίου.
  - Η επιτακτική ανάγκη απορρόφησης κονδυλίων σε καθορισμένα χρονικά πλαίσια, τα οποία καθορίζονται από τους χρηματοδότες και οικονομικούς φορείς.
5. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι όσον αφορά στο κλείσιμο τμήματος της οδού Αφροδίτης από τη συμβολή της με την οδό Στασάνδρου μέχρι τα όρια του τεμαχίου της υπό ανέγερση πολυώροφης οικοδομής, έγινε μετά από αίτημα της κατασκευάστριας εταιρείας. Το εν λόγω αίτημα εξετάστηκε από το Δήμο και το Τμήμα Οδικής Ασφάλειας της Αστυνομίας και κρίθηκε αποδεκτό, κυρίως για σκοπούς ασφάλειας των διερχομένων. Το κλειστό τμήμα επηρεάζει μόνο την υπό ανέγερση οικοδομή, καθώς η πρόσβαση των κατοίκων της οδού Αφροδίτης γίνεται απρόσκοπτα από τη συμβολή της οδού Αφροδίτης με τη Λεωφόρο Στασίνου. Το εν λόγω τμήμα του δρόμου θα ανοίξει, εφόσον κριθεί ότι οι εναπομείνουσες εργασίες δεν επηρεάζουν την ασφαλή διακίνηση πεζών και οχημάτων.
6. Τέλος, τονίζεται ότι πάγια πολιτική του Δήμου είναι η συνεχής ενημέρωση και επαφή με τους επηρεαζόμενους δημότες κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων, ούτως ώστε να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ασφαλή διοχέτευση της τροχαίας κίνησης και των πεζών, καθώς επίσης και η λήψη μέτρων για τη μείωση, όσο είναι εφικτό, της τλαιπωρίας που υφίστανται κατά τη διάρκεια των εργασιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.538, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα πιο κάτω:

1. Τον Φεβρουάριο του 2003, ο θάνατος 52 φλαμίνγκο στη περιοχή του Σκοπευτηρίου Λάρνακας, οδήγησε στη διεξαγωγή έρευνας για τα αίτια του θανάτου τους. Διαπιστώθηκε ότι ο θάνατος των πτηνών αυτών προκλήθηκε από την παρουσία σκαγιών μολύβδου στο πεπτικό τους σύστημα, με συμπτώματα δηλητηρίασης από μόλυβδο.

Μετά τη διάγνωση των αιτίων της δηλητηρίασης, αποφασίστηκε με κυβερνητική απόφαση όπως το Σκοπευτήριο που βρισκόταν στην περιοχή της αλυκής τερματίσει τις δραστηριότητες του αμέσως, όπως και έγινε.

Η μέθοδος αποκατάστασης της περιοχής που επιλέχθηκε ήταν η αφαίρεση των επιφανειακών, **10 εκατοστών του ιζήματος**, στην περιοχή που βρέθηκαν τα σκάγια. Μια περιοχή έκτασης 550 μ. επί 200 μ. καθαρίστηκε με αυτόν τον τρόπο. Χρησιμοποιήθηκαν εκσκαφείς. Ο καθαρισμός της περιοχής έγινε τον Αύγουστο/Σεπτέμβρη του 2003, όταν στέγνωσε η λίμνη και οι συνθήκες ήταν καλές για τον σκοπό αυτό.

Το υλικό μεταφέρθηκε σε ένα παλαιό λατομείο, που επιλέχθηκε για το σκοπό αυτό από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, ώστε να διασφαλισθεί ότι καμία ρύπανση των υπόγειων νερών ή άλλα προβλήματα δεν θα δημιουργούνταν.

Οι διαδικασίες αποκατάστασης έγιναν σε τρεις φάσεις, όλες υπό την επίβλεψη του Τ.Α.Θ.Ε:

- A) Αφαίρεση των σπασμένων δίσκων/στόχων και των σωρών των κενών φυσιγγίων (Αύγουστος, 2003)
- B) Αφαίρεση των ιζημάτων που ήταν βεβαρημένα με σκάγια (Αύγουστος/Σεπτέμβρης 2003)
- Γ) Κατεδάφιση των κτιρίων και μετακίνηση των μπαζών και της όλης υποδομής του Σκοπευτηρίου (Οκτωβρίου 2004)

Η αποκατάσταση της περιοχής θεωρείται πολύ επιτυχής, δεδομένου ότι τα επόμενα χρόνια και μέχρι σήμερα έχει επανέλθει πίσω στην αρχική της σχεδόν κατάσταση, ενώ η θνησιμότητα των φλαμίνγκο έκτοτε ήταν χαμηλή και σε φυσιολογικά επίπεδα.

2. Επίσης σχεδόν σε ολόκληρο το σύμπλεγμα των Αλυκών της Λάρνακας και στις γύρω περιοχές αλλά και στο μεγαλύτερο κομμάτι της λίμνης Παραλιμνίου, η κυνηγετική δραστηριότητα απαγορεύεται ενώ σύμφωνα με τον Περί Προστασίας και Διαχείρισης Αγρίων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμο **[N.152(I)/2003-Άρθρο 58(3)-(4)]** απαγορεύεται η χρήση σφαιριδίων από μόλυβδο σε ακτίνα 300 μέτρων από τις αλυκές.
3. Όσον αφορά την λειτουργία σκοπευτηρίου πλησίον της λίμνης Παραλιμνίου έχουν ληφθεί μέτρα με την δημιουργία αναχώματος, ύψους 12 μέτρων και 4 μέτρων πλάτος, σε πυραμιδωτό σχήμα, σε όλο το μέτωπο του σκοπευτηρίου, έτσι ώστε να αποκόπτονται τα σφαιρίδια από το να καταλήγουν μέσα στη λίμνη και να αποτελούν κίνδυνο για τα υδρόβια πτηνά.
4. Όπως αναφέρω και πιο πάνω, στην αλυκή Λάρνακας, από το έτος 2003, μετά την αποκατάσταση της περιοχής, η θνησιμότητα των φλαμίνγκο βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα και το συγκεκριμένο νεκρό φλαμίνγκο θεωρείται ως ένα μεμονωμένο περιστατικό. Επίσης να σημειωθεί ότι τα φλαμίνγκο είναι μεταναστευτικά πτηνά τα οποία μετακινούνται από λίμνη σε λίμνη τόσο εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας αλλά και σε άλλες χώρες είτε της Αφρικής είτε της Ευρώπης. Αυτό συνεπάγεται ότι τα σφαιρίδια που βρέθηκαν στο στομάχι του συγκεκριμένου φλαμίνγκο πιθανόν να είναι και αποτέλεσμα ενός άλλου μεταναστευτικού προορισμού και όχι κατ' ανάγκη της αλυκής Λάρνακας.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.011.03.579 και 23.06.011.03.583, ημερομηνίας 9 Απριλίου 2019 και 11 Απριλίου 2019, αντίστοιχα, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στις πιο πάνω ερωτήσεις και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, με βάση τις πρόνοιες του περί Ερευνητικών Επιτροπών Νόμου, όρισε Ερευνητική Επιτροπή για την κατάρρευση του Συνεργατικού Πιστωτικού Συστήματος. Στους όρους εντολής της Ερευνητικής Επιτροπής περιλαμβάνονται:

- (α) η διερεύνηση του συνόλου των ενεργειών, παραλείψεων, γεγονότων, συνθηκών ή συνδυασμό τούτων, που οδήγησαν το συνεργατικό πιστωτικό σύστημα στην παρούσα κατάσταση, καθώς και
- (β) διερεύνηση των γεγονότων και των αποφάσεων που σχετίζονται με την παροχή δανείων ή άλλων διευκολύνσεων και τη διαχείριση μη εξυπηρετούμενων δανείων, όπως και τη διαγραφή και/ή τη μείωση δανείων και/ή εγγυήσεων από συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα και ειδικότερα, αν αυτά πραγματοποιήθηκαν με βάση συγκεκριμένες πολιτικές και ορθές διαδικασίες εγγυήσεις ή εξασφαλίσεις ή με βάση τα γενικώς αποδεκτά τραπεζικά κριτήρια καλού δανεισμού και κατά πόσο υπήρξε επαρκής έλεγχος εκ μέρους των εποπτικών αρχών και εσωτερικών ελεγκτών κινδύνων καθώς και με ποια κριτήρια όρους και/ή διασφαλίσεις παραχωρήθηκαν οποιαδήποτε μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Η Ερευνητική Επιτροπή υπέβαλε την έκθεσή της στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Όσον αφορά την κάλυψη δανείων πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων και άλλων στην πρώην Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα από το Asset Protection Scheme (APS) σημειώνεται ότι, όπως αυτό έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων, δεν αποτελεί σχέδιο κυβερνητικών εγγυήσεων συγκεκριμένων δανείων ούτε και η ενεργοποίησή του διαφοροποιεί τις υποχρεώσεις του δανειολήπτη. Το APS αποτελεί μηχανισμό εγγυήσεων έναντι μη αναμενόμενων λογιστικών ζημιών, δηλαδή πέραν των υφιστάμενων προβλέψεων ενώ στον υπολογισμό λαμβάνονται υπόψη διάφορες παράμετροι, όπως η αξία των ενυπόθηκων εξασφαλίσεων. Σε κάθε περίπτωση κατά την έγκριση των συμφωνιών εγγυήσης από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τέθηκε ως όρος η αποστολή ανά έξι μήνες σχετικής πληροφόρησης προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε σχέση με τις εγγυήσεις που γίνονται απαιτητές. Μέχρι σήμερα δεν έχει κληθεί οποιαδήποτε εγγυήση.

Το Υπουργείο Οικονομικών είναι στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες χρειάζεστε.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.599, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν έχει οποιαδήποτε αρμοδιότητα για την αδειοδότηση των παιχνιδότοπων στην Κύπρο. Σημειώνεται ότι με βάση τους περί Δήμων και περί Κοινοτήτων Νόμους, προνοείται η έκδοση άδειας σε κάθε αιτητή χώρου αναψυχής που εμπίπτει ανάλογα με την περίπτωση στα δημοτικά ή στα κοινοτικά όρια. Προϋπόθεση για την έκδοση της εν λόγω άδειας αποτελεί η εξασφάλιση πιστοποιητικών από τον Δημοτικό Μηχανικό (ή τον Διευθυντή του Τμήματος Δημοσίων Έργων), από τον Διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, από τον Διευθυντή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, καθώς και από την οικεία δημοτική υγειονομική υπηρεσία ή τον Προϊστάμενο των Υγειονομικών Υπηρεσιών. Επίσης, στις περιπτώσεις όπου ο αιτητής δεν είναι ο ιδιοκτήτης του υποστατικού, απαιτείται η συμφωνία μίσθωσης χρήσης του σχετικού χώρου/υποστατικού/οικοδομής. Όπως αναφέρεται και στην εν θέματι νομοθεσία, η αρμόδια

Δημοτική/Κοινοτική Αρχή οφείλει να διεξάγει σχετικές επιθεωρήσεις, στους παιχνιδότοπους αφού περιλαμβάνονται στους χώρους που αδειοδοτεί, ή να εξασφαλίζει τέτοιες υπηρεσίες επιθεωρήσεων.

3. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας δεν έχει οποιαδήποτε αρμοδιότητα που αφορά τη λήψη μέτρων ασφάλειας ή τη συχνότητα ελέγχου των παιχνιδότοπων ώστε να διασφαλίζεται η σωματική ακεραιότητα και η ασφάλεια των παιδιών και των θαμώνων. Δεν υπάρχει Νομοθεσία για τα θέματα δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας υγείας που αφορά το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσία περιλαμβάνει προδιαγραφές μόνο για εργαζόμενους. Σημειώνεται επίσης ότι η νομοθεσία αυτή εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής της τα θέματα δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας υγείας.
4. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας δεν τηρεί στατιστικά στοιχεία για τους παιχνιδότοπους στην Κύπρο. Την περίοδο 2009-2015 διεξήχθησαν γύρω στις 40 επιθεωρήσεις ετησίως σε ιδιωτικούς χώρους αναψυχής στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Τμήματος για τη συμμόρφωση των εργοδοτών με τις πρόνοιες της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας. Οι επιθεωρήσεις αυτές περιέλαβαν χώρους αναψυχής που ανήκαν σε ξενοδοχειακά συγκροτήματα, εστιατόρια ή σε συναφή υποστατικά.
5. Από τις πληροφορίες που κατέχει το Τμήμα, σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες εφαρμόζεται ειδική εθνική νομοθεσία ή/και σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα για τις προδιαγραφές των εξοπλισμών αναψυχής. Από σχετική έρευνα που διεξήγαγε το Τμήμα κατά το 2012, με εξαίρεση δύο κρατών μελών που έχουν ειδική νομοθεσία, στα υπόλοιπα κράτη μέλη οι αρμόδιες αρχές Επιθεώρησης Εργασίας δεν δύνανται να διεξάγουν επιθεωρήσεις για τα θέματα δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας υγείας όπως είναι αυτά που αφορούν τα τρίτα πρόσωπα (μη-εργοδοτούμενα) στους παιχνιδότοπους. Οι εξοπλισμοί αναψυχής κατατάσσονται σε δύο κύριες κατηγορίες: απλοί εξοπλισμοί χαμηλής επικινδυνότητας και σύνθετοι εξοπλισμοί υψηλής επικινδυνότητας. Παραδείγματα απλών εξοπλισμών αναψυχής είναι οι κούνιες και οι τραμπάλες, για την κατασκευή των οποίων μπορούν να αξιοποιούνται σχετικά Ευρωπαϊκά Πρότυπα. Για τους εξοπλισμούς αναψυχής υψηλής επικινδυνότητας, όπως είναι π.χ. τα Roller-Coasters εφαρμόζεται σωρεία τεχνικών προτύπων, παράλληλα με απαιτήσεις για την επάρκεια των μηχανολογικών/ηλεκτρολογικών/δομικών-κατασκευαστικών στοιχείων του κάθε εξοπλισμού. Στις απαιτήσεις αυτές περιλαμβάνεται, ανάλογα με τον εξοπλισμό, η διενέργεια μη-καταστροφικού ελέγχου για εντοπισμό τυχόν ελαττωμάτων σε συνιστούμετα μέρη/κατασκευές του εξοπλισμού σύμφωνα με καθορισμένο γραπτό πρόγραμμα.
6. Για τους απλούς εξοπλισμούς αναψυχής, τα πιο διαδεδομένα πρότυπα κατασκευής εξοπλισμών αναψυχής στην Ευρώπη είναι τα EN71, EN1176, EN1177, EN1178 ή/και άλλα συναφή Πρότυπα ή Προδιαγραφές που εστιάζονται στην ασφάλεια των χρηστών των εξοπλισμών αναψυχής. Αρμόδια αρχή για τα Πρότυπα στην Κυπριακή Δημοκρατία είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης (γνωστός και ως CYS). Σημειώνεται ότι δεν υπάρχει εξειδικευμένη νομοθεσία που αφορά το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η οποία να υποχρεώνει ιδιοκτήτες/διαχειριστές των παιχνιδότοπων να εφαρμόζουν κάποιο ή όλα από τα πιο πάνω αναφερόμενα πρότυπα.
7. Ενόψει των πιο πάνω, εφόσον τα θέματα αυτά δεν εμπíπτουν στις αρμοδιότητες του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, το Υπουργείο δεν κατέχει οποιεσδήποτε πληροφορίες για τυχόν διαπιστεύσεις από τις διευθύνσεις των παιχνιδότοπων σχετικά με την εκπαίδευση προσωπικού, ούτε και για τις τυχόν αξιολογήσεις. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας θα συνεχίσει να ενεργεί με βάση τις αρμοδιότητες που καθορίζονται στην περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσία, με απώτερο σκοπό τη διασφάλιση της ασφάλειας, της υγείας και της ευημερίας κάθε εργοδοτούμενου προσώπου σε κάθε χώρο εργασίας στην Κύπρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.600, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν έχει οποιαδήποτε αρμοδιότητα για τα θέματα δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας υγείας στα υποστατικά τύπου λούνα παρκ στην Κύπρο. Η αρμοδιότητα για αδειοδότηση των χώρων αυτών εμπίπτει στις πρόνοιες των περί Δήμων και των περί Κοινοτήτων Νομοθεσιών, οι οποίες αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση και το αρμόδιο Υπουργείο Εσωτερικών.
3. Με βάση τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Γνωστοποίηση Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων) Κανονισμών του 2007 και 2017, τα μη θανατηφόρα ατυχήματα που συμβαίνουν σε τρίτα πρόσωπα (δηλαδή, σε πρόσωπα εκτός εργασίας, όπως τα πρόσωπα που τραυματίστηκαν στο εν θέματι λούνα παρκ) δεν τυγχάνουν γνωστοποίησης στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας. Για το συγκεκριμένο περιστατικό, αρμόδιοι Επιθεωρητές Εργασίας με γνώσεις σχετικά με τα Μηχανήματα, συνέδραμαν στις ενέργειες της Αστυνομίας, για τη διερεύνησή του, με την έκδοση Ειδοποίησης Απαγόρευσης χρήσης του

εμπλεκόμενου εξοπλισμού. Η σχετική έκθεση διερεύνησης του ατυχήματος θα ετοιμαστεί από την Αστυνομία.

4. Σημειώνεται ότι, με βάση τις πρόνοιες των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Μηχανήματα) Κανονισμών του 2008 (Κ.Δ.Π. 428/2008), όπως αυτοί έχουν τροποποιηθεί και για τους οποίους το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας είναι η αρμόδια Αρχή στην Κύπρο, ο ειδικός εξοπλισμός αναψυχής των λούνα παρκ εξαιρείται από την νομοθεσία αυτή. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω νομοθεσία, της οποίας ο βασικός Νόμος διέπει την ελεύθερη κυκλοφορία καθορισμένων κατηγοριών προϊόντων για τα οποία απαιτείται η σήμανση CE, προνοεί για το σχεδιασμό, την κατασκευή και τη διάθεση στην αγορά μηχανημάτων και εξαρτημάτων ασφάλειας και στοχεύουν στην προστασία των προσώπων που χειρίζονται μηχανήματα ή και άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν από την ύπαρξη μηχανημάτων σε κάποιο χώρο.
5. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας δεν έχει οποιαδήποτε αρμοδιότητα που αφορά τη λήψη μέτρων ασφάλειας ή τη συχνότητα ελέγχου των παιχνιδότοπων ώστε να διασφαλίζεται η σωματική ακεραιότητα και η ασφάλεια των παιδιών και των θαμώνων. Επισημαίνεται ότι δεν υπάρχει Νομοθεσία για τα θέματα δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας υγείας που αφορά το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσία περιλαμβάνει προδιαγραφές μόνο για εργαζόμενους. Σημειώνεται επίσης ότι η νομοθεσία αυτή εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής της τα θέματα δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας υγείας.
6. Κατά την περίοδο 2009-2015 διεξήχθησαν από το Τμήμα γύρω στις 40 επιθεωρήσεις ετησίως σε ιδιωτικούς χώρους αναψυχής στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Τμήματος για τη συμμόρφωση των εργοδοτών με τις πρόνοιες της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας. Οι επιθεωρήσεις αυτές περιέλαβαν χώρους αναψυχής που ανήκαν σε ξενοδοχειακά συγκροτήματα, εστιατόρια ή σε συναφή υποστατικά.
7. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας θα συνεχίσει να ενεργεί με βάση τις αρμοδιότητες που καθορίζονται στην περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσία, με απώτερο σκοπό τη διασφάλιση της ασφάλειας, της υγείας και της ευημερίας κάθε εργοδοτούμενου προσώπου σε κάθε χώρο εργασίας στην Κύπρο.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη τακτική συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Δευτέρα, 15 Ιουλίου 2019, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

«Οι μούρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής».

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να τεθεί η ημερομηνία, κύριε Πρόεδρε, 1974.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Να τεθεί η ημερομηνία.

Και, να σας παρακαλέσω, επειδή είναι και η επετειακή και τέτοια ημέρα, δε νομίζω να χρειάζεστε να σας παροτρύνω να είσατε στις 11.00 π.μ. ακριβώς εδώ, για να ξεκινήσουμε αμέσως.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.30 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα

Γεωργίου Γεώργιος

Δημητρίου Αννίτα

Δημητρίου Δημήτρης

Δίπλαρος Ευθύμιος

Ζαχαρίου Ζαχαρίας

Κάρουλλας Γιώργος

Κουλλά Ονούφριος

Κυπριανού Ανδρέας

Κωνσταντίνου Κώστας

Μαυρίδης Μάριος

Νεοφύτου Αβέρωφ

Νουρής Νίκος

Σταύρου Ελένη

Τορναρίτης Νίκος

Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρτίδης Αντρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Σάββα Ευανθία
Κέττηρος Νίκος	Στεφάνου Στέφανος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κώστα Κώστας	Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούπας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Μυριάνθους Ηλίας	Σιζόπουλος Μαρίνος
------------------	--------------------

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Γιωργάλλας Μιχάλης
---	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος	Χρίστου Χρίστος
-------------------	-----------------

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην τηλεφωνική επικοινωνία που είχε με τον νέο Πρωθυπουργό της Ελλάδας κ. Κυριάκο Μητσοτάκη για την απόδοση συγχαρητηρίων για την εκλογή του στο αξίωμα του Πρωθυπουργού.
2. Ενημέρωση για τις ακόλουθες δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Συμμετοχή του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου σε συνεδρία της Μόνιμης Επιτροπής για την Οικονομική Συνεργασία και το Περιβάλλον της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου με θέμα «Εναλλακτικές αγορές επιχειρηματικών κεφαλαίων για οικονομική ανάπτυξη στη Μεσόγειο» στο Μιλάνο.
  - β. Συμμετοχή των κ. Γεώργιου Τ. Γεωργίου, Γεώργιου Κ. Γεωργίου και Χρίστου Ορφανίδη σε κοινή συνεδρία της Μόνιμης Επιτροπής για την Πολιτική Συνεργασία και Ασφάλεια και της Μόνιμης Επιτροπής για τον Διαπολιτισμικό Διάλογο και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Άγκυρα.
  - γ. Συμμετοχή του κ. Νίκου Τορναρίτη στη 12η Γενική Συνέλευση της Παγκόσμιας Διακοινοβουλευτικής Ένωσης Ελληνισμού (ΠαΔΕΕ), στην Αθήνα.
  - δ. Επίσημη επίσκεψη του Προέδρου της Εθνικής Συνέλευσης της Αρμενίας, ως επικεφαλής πολυμελούς υψηλόβαθμης κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας, στην Κύπρο, έπειτα από σχετική πρόσκληση.

- ε. Συμμετοχή των κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου, Κυριάκου Χατζηγιάννη και κ. Χαράλαμπου Πιπτοκοπίτη στις εργασίες της 28ης Ετήσιας Συνόδου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (Κ Σ ΟΑΣΕ), στο Λουξεμβούργο.
- στ. Εκλογή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη στο αξίωμα του Προέδρου της Επιτροπής για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ανθρωπιστικά Θέματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (Κ Σ ΟΑΣΕ), στο Λουξεμβούργο.
- ζ. Κατάθεση από τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη έκθεσης και προσχεδίου ψηφίσματος με τον τίτλο «Η ενίσχυση της αειφόρου ανάπτυξης για την προώθηση της ασφάλειας και ο ρόλος των κοινοβουλίων», το οποίο εγκρίθηκε από την ολομέλεια της Κ Σ ΟΑΣΕ.
- η. Κατάθεση από την κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου ψηφίσματος με τίτλο «Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων στην πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς στην περιοχή του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη», το οποίο εγκρίθηκε από την ολομέλεια της Κ Σ ΟΑΣΕ.
3. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και συζήτηση (Κυριάκος Χατζηγιάννης, Γιώργος Λουκαΐδης, Πανίκος Λεωνίδου) για την παραπομπή των θεμάτων «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3 (2) και 4 του περί Μεταβίβασης και Ασκήσεως των αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και περί του Υπουργείου Παιδείας Νόμου, (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019».
4. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019», συζήτηση (Λίνος Παπαγιάννης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Ζαχαρίας Κουλιός, Μαρίνος Σιζόπουλος) και ψήφισή της σε νόμο.
5. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Οι περί του Δικαιώματος Ορισμένων Υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία Νόμος του 2019», παρατηρήσεις των κ. Ελένη Μαύρου, Μαρίνου Σιζόπουλου και Μιχάλη Γιωργάλλα και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Οι περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016», αγορεύσεις και συζήτηση (Χριστίνα Ερωτοκρίτου, Μαριέλλα Αριστέιδου, Γιώργος Περγίκης, Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, Αννίτα Δημητρίου, Ηλίας Μυριάνθους, Λίνος Παπαγιάννης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Δημήτρης Δημητρίου, Νικόλας Παπαδόπουλος, Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Γιώργος Λιλλήκας, Γιώργος Λουκαΐδης, Πρόεδρος, Χρίστος Χρίστος, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Αβέρωφ Νεοφύτου) και ψήφισή της σε νόμο.
7. Έκθεση για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς:
- α. «Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»,
- β. «Οι περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»,
- γ. «Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Χορήγηση και Αναθεώρηση Πιστωτικών Διευκολύνσεων) Κανονισμοί του 2019»,
- δ. «Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Χορήγηση Δανείων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2019»,
- αγορεύσεις και συζήτηση (Γιώργος Περγίκης, Στέφανος Στεφάνου, Άγγελος Βότσης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Μιχάλης Γιωργάλλας, Ονούφριος Κουλλά, Άννα Θεολόγου), ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους, του πρώτου με τον τίτλο «Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», και έγκριση των κανονισμών.
8. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Οι περί Παροχής Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας Νόμος του 2019» και «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Γεώργιος Προκοπίου, Μαρίνος Σιζόπουλος, Δημήτρης Δημητρίου, Χριστάκης Τζιοβάνης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Ηλίας Μυριάνθους, Γιώργος Περγίκης) και ψήφισή τους σε νόμους.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Οι περί Ποινικών Κυρώσεων για την Κατάχρηση της Αγοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Οι περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Ανδρέας Κυπριανού, Γιώργος Περγίκης, Άννα Θεολόγου, Άγγελος Βότσης, Κώστας Κώστα, Μάριος Μαυρίδης, Ηλίας Μυριάνθους, Νικόλας Παπαδόπουλος, Άριστος

- Δαμιανού) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις που Συνάπτονται από Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις Νόμος του 2019».
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Γεώργιος Προκοπίου, Αδάμος Αδάμου, Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Αβέρωφ Νεοφύτου, Κώστας Κώστα, Γιώργος Κάρουλλας, Γιώργος Λιλλήκας, Γιώργος Λουκαΐδης, Παύλος Μυλωνάς, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Άντρος Κυπριανού, Κώστας Κωνσταντίνου, Δημήτρης Δημητρίου) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
  12. Αναφορά από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο στην απόρριψη της αίτησης για έκδοση του Κούρδου αγωνιστή Cerkez Korkmaz.
  13. Συζήτηση (Αβέρωφ Νεοφύτου, Γιώργος Λουκαΐδης, Νίκος Νουρής, Γιώργος Πεردίκης, Γιώργος Λιλλήκας, Πανίκος Λεωνίδου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Παύλος Μυλωνάς) για αναβολή των νομοσχεδίων «Ο περί Κέντρων Αναφυχής (Άδειες Εκπομπής Ήχου) (Καταργητικός) Νόμος του 2019», «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018» και «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και απόφαση για αναβολή τους.
  14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Γιώργος Πεردίκης, Άγγελος Βότσης, Αννίτα Δημητρίου, Χρίστος Χρίστου, Στέφανος Στεφάνου, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Μαρίνος Σιζόπουλος, Μιχάλης Γιωργάλλας, Χρίστος Ορφανίδης, Ευανθία Σάββα, Γιώργος Λουκαΐδης), και ψήφισή του σε νόμο.
  15. Εισηγήση του Προέδρου της Βουλής για αναβολή των προτάσεων νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019» και «Ο περί της Αναστολής των Διαδικασιών Εκποίησης Ενυπόθηκων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2019», συζήτηση (Γιώργος Πεردίκης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Γιώργος Λουκαΐδης, Άγγελος Βότσης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Λιλλήκας, Άννα Θεολόγου, Λίνος Παπαγιάννης, Πρόεδρος, Αβέρωφ Νεοφύτου, Νικόλας Παπαδόπουλος Νίκος Τορναρίτης, Χρίστος Χρίστου) και απόφαση για μη αναβολή τους, η σχετική έκθεση, συζήτηση επί των προτάσεων νόμου (Μαρίνος Σιζόπουλος Γιώργος Πεردίκης, Λίνος Παπαγιάννης, Στέφανος Στεφάνου, Άννα Θεολόγου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Άγγελος Βότσης, Κώστας Κωνσταντίνου) και ψήφισή τους σε νόμους, της πρώτης με αρ. 2.
  16. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
    - α. «Ο περί της Μεταφοράς του Προσωπικού του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμος του 2019»,
    - β. «Ο περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή Νόμος του 2019»,
    - γ. «Ο περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»,
 εισήγηση του κ. Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για αναβολή τους, συζήτηση (Ονούφριος Κουλλά, Μιχάλης Γιωργάλλας, Χρίστος Ορφανίδης), απόφαση για μη αναβολή, αγορεύσεις και συζήτηση (Γιώργος Λουκαΐδης, Ονούφριος Κουλλά, Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Ευθύμιος Δίπλαρος, Γιώργος Λιλλήκας, Αντρέας Καυκαλιάς, Γιώργος Πεردίκης, Μιχάλης Γιωργάλλας) και ψήφισή τους σε νόμους, του πρώτου με τον τίτλο «Ο περί της Μεταφοράς του Προσωπικού του Οργανισμού Γεωργικής Ασφαλίσεως στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμος του 2019» και του δεύτερου με τον τίτλο «Ο περί Διαχείρισης Κινδύνων στη Γεωργική Παραγωγή και Συναφή Θέματα Νόμος του 2019».
  17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
  18. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Πρόληψης και Διαχείρισης της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Χωροκατακτητικών Ξένων Ειδών Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
  19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
  20. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Παροχή Στέγασης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
  21. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Αριστος Δαμιανού, Γιώργος Πεردίκης, Γεώργιος Γεωργίου, Δημήτρης Δημητρίου, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Ηλίας Μυριάνθους, Ευθύμιος Δίπλαρος, Πρόεδρος, Ανδρέας Κυπριανού) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019».
  22. Εκθέσεις για το νομοσχέδιο, τις προτάσεις νόμου και τους κανονισμούς:

- α. «Ο περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και της Ιδρύσεως του Υπουργείου Παιδείας Νόμου, (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»,
- β. «Ο περί Διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»,
- γ. «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019»,
- δ. «Οι περί Γραπτών Εξετάσεων για Εγγραφή και Κατάταξη στους Πίνακες Διορισίμων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»,
- ε. «Ο περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και περί Υπουργείου Παιδείας Νόμου, (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019»,
- στ. «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019»,

συζήτηση και αγορεύσεις (Αντρέας Καυκαλιάς, Παύλος Μυλωνάς, Ευθύμιος Δίπλαρος, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Λιλλήκας, Αννίτα Δημητρίου, Πανίκος Λεωνίδου, Γιώργος Κάρουλλας, Γιώργος Τ. Γεωργίου, Μάριος Μαυρίδης, Ζαχαρίας Κουλιός, Ηλίας Μυριάνθους, Λίνος Παπαγιάννης, Γιώργος Λουκαΐδης, Ανδρέας Κυπριανού, Νίκος Τορναρίτης, Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Κυριάκος Χατζηγιάννης) καταψήφισαν την πρώτη πρόταση νόμου, ψήφισαν το νομοσχέδιο σε νόμο, ψήφισαν την δεύτερη πρόταση νόμου σε νόμο (με αρ. 2), ψήφισαν την τρίτη πρόταση νόμου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και περί Υπουργείου Παιδείας Νόμου, (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και έγκριση των κανονισμών.

- 23. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις της κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και ψήφισή της σε νόμο.
- 24. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019», αγορεύσεις (Γιώργος Πεردίκης, Ανδρέας Κυπριανού, Κώστας Κώστα, Γιώργος Λιλλήκας, Άγγελος Βότσης, Χρίστος Χρίστου) και έγκρισή τους.
- 25. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
- 26. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019» και «Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019», αγορεύσεις (Άριστος Δαμιανού, Δημήτρης Δημητρίου, Γεώργιος Γεωργίου, Ευθύμιος Δίπλαρος, Γιώργος Λιλλήκας) και έγκρισή τους.
- 27. Έκθεση για τους κανονισμούς:
  - α. «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) - Θέση Εφόρου Ασφαλίσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»,
  - β. «Οι περί Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας - Θέση Επιχειρησιακού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»,
  - γ. «Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού, Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ και Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»,
  - δ. «Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Κλάδος Επισκεπτριών Υγείας - Θέσεις Προϊστάμενης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας, Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας Α΄ και Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»,
  - ε. «Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Νοσηλευτικός Κλάδος Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Προϊστάμενου Νοσηλευτικού Λειτουργού, Νοσηλευτικού Λειτουργού Α΄ και Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»,
  - στ. «Οι περί Γραφείου Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Α΄, Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»,
  - ζ. «Οι περί Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος - Θέσεις Επόπτη ΑΔΕΕΛΕπ, Λειτουργού ΑΔΕΕΛΕπ και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019»

- και έγκρισή τους, των έκτων με τον τίτλο «Οι περί Γραφείου Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Α΄ και Λειτουργού Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019».
28. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019».
  29. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εγκαταστάσεις με Συρματόσχοινα) Κανονισμοί του 2019» και έγκρισή τους.
  30. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διαπραγματευτή της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας για το Κυπριακό (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», αγορεύσεις (Γιώργος Λουκαΐδης, Γιώργος Περδίκης, Νίκος Τορναρίτης, Πανίκος Λεωνίδου, Γιώργος Λιλλήκας) και ψήφισή του σε νόμο.
  31. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για συνεργασία στον τομέα των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
  32. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας για την Έκδοση Φυγοδικών μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (Κυρωτικός) Νόμος του 2019», ψήφισή του σε νόμο, δικαιολόγηση της αρνητικής ψήφου από τον κ. Ηλία Μυριάνθους και παρατηρήσεις των κ. Γιώργου Λουκαΐδη και Νίκου Τορναρίτη.
  33. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας για την Ίδρυση του Διεθνούς Ίδρυματος Ευρωπαϊκής Ένωσης - Κρατών Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής (Κυρωτικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
  34. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018» και «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σερβίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή τους σε νόμους.
  35. Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για αλληλεγγύη προς τον κουρδικό λαό και τον Κούρδο αγωνιστή Cerkez Korkmaz, παρατηρήσεις των κ. Νίκου Τορναρίτη και Γιώργου Λουκαΐδη, το σχετικό κείμενο του ψηφίσματος και ομόφωνη έγκρισή του.
  36. Αναβολή του σχεδίου ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για την προσπάθεια της Τουρκίας να αλλάξει το καθεστώς της περικλειστής πόλης της Αμμοχώστου και παρατηρήσεις των κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, Προέδρου και Νίκου Τορναρίτη.
  37. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί της Ενδέκατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2019», μερική αποδοχή της αναπομπής και ψήφιση αναδιαμορφωμένου κειμένου νόμου.
  38. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και ψήφισή της σε νόμο.
  39. Ερωτήσεις βουλευτών:

Γυρίσματα κινηματογραφικής ταινίας σε περιοχές του δικτύου «Natura 2000» - Πειθαρχικοί Κανονισμοί για το Ωρομίσθιο Κυβερνητικό Προσωπικό - Η λειτουργία γραφείου της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας στην Ευρύχου - Χώρος για στέγαση της Κυπριακής Βιβλιοθήκης - Αίτημα για επέκταση και αναδάσωση του Εθνικού Δασικού Πάρκου Παιδαγωγικής Ακαδημίας - Προσφυγή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά της Δημοκρατίας για μη ορθή εφαρμογή Οδηγίας σε σχέση με καταχρηστικές ρήτρες συμβάσεων - Η αποκατάσταση του μεταλλείου Αμιάντου - Τα εργαλεία, τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός στο μεταλλείο Αμιάντου - Απαγόρευση της χρήσης της ουσίας «γλυφοσάτη» στα φυτοφάρμακα - Παραβίαση των όρων της πολεοδομικής άδειας για ξενοδοχείο στην Αγία Νάπα - Προεδρική λιμουζίνα - Μετεγκατάσταση και αναβάθμιση της Κυπριακής Βιβλιοθήκης - Η πορεία υλοποίησης των νέων συμβάσεων των μέσων μαζικής μεταφοράς - Η ανέγερση της Κυπριακής Βιβλιοθήκης και σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου - Συντήρηση δρόμου Κρίτου Μαρόττου-Αγίου Δημητρίου - Μονάδα επεξεργασίας χρυσού στην Αραδίππου - Η εκτίμηση της αγοραίας αξίας και ο καθορισμός ενοικίου για εκμισθωμένη δασική γη στην περιοχή Τροοδίτισσας - Μη επικύρωση της Σύμβασης Οικιακών Εργαζομένων του 2011 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας - Εθνικός Συντονιστής κατά της Εμπορίας Προσώπων - Εξέταση αιτήσεων για την απασχόληση οικιακών βοηθών.
  40. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Μέτρα για αντιμετώπιση των αυξημένων επεισοδίων σκόνης στα σχολεία - Ξυλουργικές εργασίες στην πλατεία Καλαβασού από εταιρεία ιδιοκτησίας του κοινοτάρχη - Πιστοποιητικό καταλληλότητας σχολικών κτιρίων - Η λειτουργία νηπιαγωγείου στο Πανεπιστήμιο Κύπρου - Κριτήρια επιλογής σχολικών βοηθών - Οι προτάσεις για αλλαγές στους όρους υπηρεσίας των σχολικών βοηθών - Σχολικοί βοηθοί στα δημόσια νηπιαγωγεία - Αποζημίωση καταστηματαρχών που επηρεάζονται από πολεοδομικά έργα - Κυκλοφοριακή συμφόρηση και ολοκλήρωση των έργων ανάπτυξης του κέντρου της Λευκωσίας - Διαβίωση πουλιών στην Αλυκή Λάρνακας και σε άλλους υδροβιότοπους - Εγγυήσεις Κυπριακής Δημοκρατίας για μη εξυπηρετούμενα δάνεια της Ελληνικής Τράπεζας - Αναδιάρθρωση δανείων πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων από τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα - Ερωτήματα σχετικά με τη λειτουργία παιχνιδότοπων - Ατύχημα σε λούνα παρκ και οι σχετικοί έλεγχοι.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Ειδική συνεδρίαση 15^{ης} Ιουλίου 2019

Ωρα έναρξης: 11.05 π.μ.

Αρ. 30

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριοι υπουργοί,

Η σημερινή ειδική συνεδρία της Βουλής πραγματοποιείται με μοναδικό θέμα τις μαύρες επετείους του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής τον Ιούλιο του 1974. Προτού καταθέσω τη δική μου αναφορά, σας καλώ σε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των ηρώων και των μαρτύρων της δημοκρατίας και της ελευθερίας.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη!

Η Βουλή των Αντιπροσώπων συνέρχεται σήμερα, για να καταδικάσει για άλλη μια φορά, σαράντα πέντε χρόνια μετά, το χωρίς προηγούμενο δίδυμο έγκλημα εις βάρος του λαού μας, το προδοτικό πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου 1974 και τη βάρβαρη τουρκική εισβολή που ακολούθησε στις 20 Ιουλίου.

Μνημονεύουμε και τιμούμε σήμερα αυτούς που ανταποκρινόμενοι στο κάλεσμα της πατρίδας υπερασπίστηκαν τη δημοκρατία και την ελευθερία κατά το πραξικόπημα. Αυτούς που θυσίαστηκαν στον αγώνα για προάσπιση της εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας ενάντια στους Τούρκους εισβολείς. Τους αγνοούμενους και τις οικογένειές τους, τους παθόντες, τους εγκλωβισμένους και τους χιλιάδες εκτοπισμένους συμπατριώτες μας. Σαράντα πέντε χρόνια μετά οι πληγές είναι ακόμα ανοικτές, με τις τραγικές συνέπειες της μεγάλης προδοσίας να συνεχίζουν να θέτουν σε κίνδυνο τη φυσική και εθνική επιβίωση όλων των Κυπρίων. Σαράντα πέντε χρόνια μετά εξακολουθούμε να παλεύουμε για τα αυτονόητα, την ελευθερία της πατρίδας μας και τον σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων όλων των νόμιμων κατοίκων της Κύπρου, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων. Η απόδοση τιμής στους αγωνιστές και τους πεσόντες της δημοκρατίας και της ελευθερίας είναι χρέος, αλλά ταυτόχρονα συμβάλλει στη συντήρηση και αφύπνιση της ιστορικής μνήμης, για να θυμούνται οι παλαιότεροι και να μαθαίνουν οι νεότεροι τα ιστορικά γεγονότα που οδήγησαν στην καταστροφή, ώστε αντλώντας τα απαραίτητα διδάγματα να συνεχίσουν με ορθό προσανατολισμό τον αγώνα μέχρι την τελική δικαίωση.

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων καταδικάζουμε για ακόμα μία φορά την προδοσία και το έγκλημα και καλούμε τη διεθνή κοινότητα να αντιμετωπίσει σθεναρά την τουρκική αδιαλλαξία και προκλητικότητα που κορυφώνεται αυτές τις μέρες με τις παράνομες ενέργειες της κατοχικής δύναμης εντός της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και με τις πρόσφατες δηλώσεις της τουρκικής πλευράς για εποικισμό της Αμμοχώστου, οι οποίες περιφρονούν πλήρως τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Έχει ήδη

κατατεθεί στη Βουλή ψήφισμα για την επιστροφή των νόμιμων κατοίκων της Αμμοχώστου στην πόλη τους και ταυτόχρονα δηλώνουμε ότι θα γίνουν όλες οι δυνατές ενέργειες προς κάθε κατεύθυνση.

Δηλώνουμε την αποφασιστικότητά μας να συνεχίσουμε τον αγώνα για εξεύρεση δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού, που θα εδράζεται στις αρχές του διεθνούς δικαίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ευρωπαϊκού κεκτημένου, καθώς και στα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Το οφείλουμε σε όλους που θυσιάστηκαν μαχόμενοι, το οφείλουμε σε αυτούς που θα έρθουν, στις μελλοντικές γενιές, να παραδώσουμε μια ειρηνική, ασφαλή και ευημερούσα πατρίδα.

Καλώ τώρα στο βήμα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για σαράντα πέντε χρόνια τώρα ο μαρτυρικός τόπος μας και ο κυπριακός λαός βιώνουν τις τραγικές συνέπειες του προδοτικού πραξικοπήματος και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής. Δυστυχώς, η πατρίδα μας παραμένει μοιρασμένη. Ιερό χρέος όλων μας είναι να μαθαίνουμε από την ιστορία. Έχουμε καθήκον και υποχρέωση να τιμούμε τόσο αυτούς που αγωνίστηκαν για την προάσπιση της Κυπριακής Δημοκρατίας όσο και αυτούς που πολέμησαν την τουρκική εισβολή το μαύρο καλοκαίρι του 1974. Έχουμε επίσης υποχρέωση να αντλούμε διδάγματα από λάθη του παρελθόντος και να μην επιτρέψουμε ποτέ ξανά τον εθνικό διχασμό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταδικάζουμε απερίφραστα το πραξικόπημα που προσέφερε στην Τουρκία την ευκαιρία που έψαχνε, για να επιβάλει τα διχοτομικά της σχέδια εις βάρος της Κύπρου. Καταδικάζουμε, δεν ξεχνάμε και δε θα ξεχάσουμε ποτέ την εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο, τους νεκρούς, τους τραυματίες και τους αγνοουμένους και τους πρόσφυγές μας. Δεν ξεχνούμε τα εγκλήματα πολέμου, τον εποικισμό και την κατοχή που συνεχίζεται.

Για σαράντα πέντε ολόκληρα χρόνια βιώνουμε τις συνέπειες των τραγικών εξελίξεων που ακολούθησαν το προδοτικό πραξικόπημα. Σαράντα πέντε χρόνια μετά έχουμε ακόμη ανοικτές πληγές και ο στόχος της επανένωσης της πατρίδας μας παραμένει ανεκπλήρωτος.

Οι πρόσφυγές μας ποθούν και προσβλέπουν ακόμη στην επιστροφή και στη μέρα που ειρηνικά θα απολαμβάνουν τα ανθρώπινα δικαιώματά τους σε όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι ηρωικοί μας εγκλωβισμένοι παρά τις στερήσεις, αρνούνται να δεχθούν τα τετελεσμένα της εισβολής και συνεχίζουν να φυλάνε Θερμοπύλες. Το τραγικό δράμα εκατοντάδων αγνοουμένων και των οικογενειών τους, που τόσα χρόνια μετά δε γνωρίζουν για την τύχη των αγαπημένων τους προσώπων, συνεχίζεται.

Κύριε Πρόεδρε,

Σαράντα πέντε χρόνια μετά σταθερά επιθυμούμε και επιδιώκουμε την επίλυση του Κυπριακού, που παραμένει η ύψιστη προτεραιότητά μας. Γιατί εμείς βιώνουμε τον ξεριζωμό και την προσφυγιά. Εμείς βιώνουμε τις τραγικές συνέπειες του χρόνου, που δυστυχώς βαθαίνει μέρα με τη μέρα τις πληγές και παγιώνει τα τετελεσμένα, όχι μόνο επί εδάφους.

Διεκδικούμε την ελευθερία και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ένα φυσιολογικό κράτος, τη δημιουργία μιας νέας προοπτικής πραγματικής ειρήνης και ασφάλειας, στη βάση διεθνών και ευρωπαϊκών αρχών, για να μπορέσουμε επιτέλους να απολαύσουμε τα αγαθά της αρμονικής συμβίωσης και συνεργασίας μέσα στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Στόχος μας είναι η επιδίωξη μιας λειτουργικής και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού στα συμφωνημένα πλαίσια μιας διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας, που θα κλείσει τις πληγές μας και θα αποτρέψει την πλήρη παγίωση των τετελεσμένων.

Για να μπορέσει η Κύπρος να καταστεί ένα φυσιολογικό κράτος μέσα στο πλαίσιο και τις παραμέτρους που ο ίδιος ο γενικός γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών έχει θέσει, θα πρέπει να αντιληφθεί και η Τουρκία τον βαθμό της ευθύνης της. Δυστυχώς όμως, αντί η Τουρκία να λειτουργήσει εποικοδομητικά προασπίζοντας τα πραγματικά συμφέροντα των Τουρκοκυπρίων μέσα από μια δίκαιη επίλυση του Κυπριακού, εισβάλλει στην κυπριακή ΑΟΖ και επιχειρεί να δημιουργήσει νέα τετελεσμένα και στην Αμμόχωστο. Αυτή η συμπεριφορά δεν είναι μόνο ασύμβατη με το διεθνές δίκαιο, τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Αυτή η συμπεριφορά ουσιαστικά στρέφεται και ενάντια στα συμφέροντα των Τουρκοκυπρίων, όταν η Τουρκία με την παράνομη διεκδίκηση μέρους της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας ουσιαστικά βλάπτει τα συμφέροντα των Τουρκοκυπρίων, από τη στιγμή που έχουμε δεχθεί ότι όλα τα έσοδα από τον φυσικό πλούτο ανήκουν στην κεντρική κυβέρνηση, που σημαίνει στο σύνολο του κυπριακού λαού. Με τις ενέργειές τους ουσιαστικά αφαιρούν από τα συμφέροντα και των Τουρκοκυπρίων.

Γι' αυτό και απευθυνόμαστε στους συμπατριώτες Τουρκοκυπρίους. Η διαβεβαίωση εκ μέρους μας για έναν έντιμο συμβιβασμό στο Κυπριακό είναι δεδομένη. Θα πρέπει να αντιληφθούν όμως και εκείνοι πως τίποτα από όσα πράττει η Τουρκία σήμερα δεν είναι προς το συμφέρον τους.

Επιθυμούμε μια λύση βασισμένη στα πλαίσια της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας, του διεθνούς δικαίου, στις αρχές και αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Μια λύση που θα αποκαθιστά τα νόμιμα δικαιώματα όλων ανεξαιρέτα των Κυπρίων, αλλά ταυτόχρονα θα αποκόπτει τον ομφάλιο λώρο των κατεχομένων με την Τουρκία, θα αποκόπτει τον ομφάλιο λώρο της Κυπριακής Δημοκρατίας από οποιοδήποτε τρίτο ξένο εγγυητή.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Τούτων λεχθέντων, θα ήταν αδόκιμο να υποστηρίξει κανείς σήμερα πως τα δεδομένα για την επίλυση του Κυπριακού έχουν καταστεί ευκολότερα. Αναγνωρίζουμε όλες και όλοι τις δυσκολίες, ωστόσο την ίδια ώρα δεν πρέπει κανείς να θεωρεί πως εκλείπει η βούληση, γιατί θα ήταν ουσιαστικά και το τέλος του αγώνα μας. Τόσο η βούληση του Δημοκρατικού Συναγερμού όσο και του Προέδρου να ξεπεραστούν οι δυσκολίες αυτές είναι δεδομένη. Η προσπάθεια συνεχίζεται μέχρι την επανένωση της πατρίδας μας, πάντα στο πλαίσιο της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας. Για μας, τον Δημοκρατικό Συναγερμό, δεν υπάρχουν σχέδια «B», απλά γιατί δεν υπάρχει μια δεύτερη Κύπρος. Μία είναι και θα πολεμούμε με όλες μας τις δυνάμεις για την πραγματική επανένωση.

Ωστόσο, αντλώντας και από τα διδάγματα του παρελθόντος, θα πρέπει να καταλάβουμε πως μόνο μέσα από την ενότητα μπορούμε να προχωρήσουμε. Αυτό είναι το μήνυμα που θέλω να ακουστεί σήμερα. Μήνυμα που εκπηγάζει από τα διδάγματα του προδοτικού πραξικοπήματος και τον εφιάλη της τουρκικής εισβολής του 1974.

Οφείλουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, να προσπαθούμε ενωμένοι και με όλες μας τις δυνάμεις να σπάσουμε το αδιέξοδο στο Κυπριακό, ενωμένοι να προβάλλουμε τα νόμιμα δικαιώματα της πατρίδας μας. Με μια φωνή να επιχειρηματολογούμε κατά της τουρκικής εισβολής τόσο επί εδάφους όσο και στην ΑΟΖ, κατά των παράνομων ενεργειών στην Αμμόχωστο, που στρέφονται αυτές οι ενέργειες και ενάντια σε σωρεία ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας, κατά της στασιμότητας που παγιώνει τα τετελεσμένα. Το status quo δεν μπορεί να είναι ποτέ η λύση του Κυπριακού.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αυτό το μήνυμα πρέπει να μας εκπροσωπεί όλους, για να σταθούμε ενωμένοι στο ύψος του χρέους που μας ανατέθηκε από την ιστορία, από όσους θυσίαστηκαν για τα μεγάλα ιδανικά τόσο της δημοκρατίας, αλλά και της ελευθερίας σε αυτό τον μικρό μας τόπο. Είναι το ελάχιστο που οφείλουμε να πράξουμε.

Οφείλουμε όλοι να συμπεριφερθούμε με τη μέγιστη σοβαρότητα και υπευθυνότητα. Να αντιληφθούμε ότι η ενότητα μας ενισχύει, ενώ ο διχασμός μάς αποδυναμώνει και να προσπαθήσουμε να παραδώσουμε μια Κύπρο απαλλαγμένη από λάθη του παρελθόντος, μια Κύπρο της ειρήνης, της συνεργασίας, της ευημερίας, μια κανονική ελεύθερη Κύπρο, που να τη χαίρονται Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, Μαρωνίτες, Αρμένιοι, Λατίνοι, χωρίς στρατεύματα κατοχής, χωρίς εγγυήσεις τρίτων, ανεξάρτητη, ακμάζουσα και ευημερούσα για όλους τους πολίτες της.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τώρα τον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ κ. Άντρο Κυπριανού να καταθέσει την ομιλία του.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής,

Κυρίες και κύριοι υπουργοί,

Αγαπητοί συνάδελφοι, συναδέλφισσες,

Πρώτα να επιτρέψετε να καταγγείλω για ακόμη μια φορά από το βήμα της Βουλής την προσπάθεια κάποιων σήμερα να εξισώσουν τους ήρωες που αγωνίστηκαν για τη δημοκρατία και την ελευθερία της πατρίδας μας με εκείνους οι οποίοι κινήθηκαν εναντίον της. Και αναφέρομαι σε όλους όσους συμμετείχαν σε μνημόσυνο τάχα για τους πραξικοπηματίες οι οποίοι επιτέθηκαν ενάντια στο Προεδρικό. Λυπούμαι να πω ότι κάποιοι συμμετείχαν εκεί. Τασσόμαστε ανεπιφύλακτα υπέρ της ενότητας. Η ενότητα όμως προϋποθέτει πρώτα και κύρια αναγνώριση των ιστορικών γεγονότων και ταυτόχρονα συναντίληψη για τον στρατηγικό στόχο, ελάχιστο στοιχειώδη σεβασμό, καθώς επίσης και συνεργασία για τη συνδιαμόρφωση της τακτικής η οποία θα πρέπει να ακολουθηθεί. Με αυτά τα δεδομένα εμείς είμαστε υπέρμαχοι της ενότητας και θα αγωνιζόμαστε προς αυτή την κατεύθυνση.

Κύριε Πρόεδρε,

Γι' ακόμα μια χρονιά συζητούμε αυτές τις μαύρες μέρες του Ιούλη, ως να μην έχουμε μπροστά μας τα ιστορικά γεγονότα. Γι' ακόμα μια χρονιά οι ένοχοι μιλούν για εμφύλιο σπαραγμό -και άκουσα πολλούς το πρωί να μιλάνε γι' αυτό- για παρασυρμένα αμούστακα παιδιά, για τη βία και την αντιβία. Γι' ακόμα μια χρονιά αποδεικνύουμε ότι αποτελούμε ίσως παγκόσμια εξαίρεση. Χώρα όπου εγκληματίες όχι μόνο δε δικάστηκαν, όχι μόνο δεν καταδικάστηκαν, αλλά μας κουνούν το δάχτυλο παραδίδοντάς μας μαθήματα πατριωτισμού. Το

τραγικότερο από όλα, γι' ακόμα μια χρονιά αναφερόμαστε στα εγκλήματα του 1974 ως γεγονότα στιγμιαία μέσα στον χρόνο, όχι ως τον φόρο αίματος του λαού μας, που οφείλουμε να ξεχρεώσουμε. Γι' ακόμα μια χρονιά μιλούμε για τα αποτελέσματα της τραγωδίας και όχι για τα διδάγματα που έπρεπε να αντλήσουμε από αυτή.

Πρόσφατα έγιναν τα επεισόδια με τους ελαμίτες έξω από το Προεδρικό Μέγαρο. Αυτό που μας προβλημάτισε περισσότερο βέβαια ήταν η στάση του κ. Αναστασιάδη. Μας προβλημάτισαν όμως πάρα πολύ και τα μαυροντυμένα παλικαράκια που εμφανίστηκαν με τα ενωτικά λάβαρα εκεί. Έμαθαν καθόλου ιστορία, πριν ζωστούν τις σημαίες και βγουν στους δρόμους; Διδάχτηκαν καθόλου από αυτή; Δυστυχώς, όχι!

Νιώθω την ανάγκη από αυτό το βήμα να υπενθυμίσω ορισμένα γεγονότα. Η Κύπρος δεν προδόθηκε μόνο από τους έξω. Ούτε το NATO ούτε η CIA ούτε η Τουρκία θα μπορούσαν να πετύχουν τα σχέδιά τους, αν δεν είχαν συμμάχους- εφιάλτες, αν δεν είχαν τη συνεργασία της χούντας, του Γρίβα, τον οποίο κάποιιο εξακολουθούν να τιμούν μέχρι σήμερα, και της ΕΟΚΑ Β'. «Αν πράγματι ο στρατηγός Γρίβας βρίσκεται στην Κύπρο, αυτός που πρέπει να ανησυχεί περισσότερο από εμάς είναι ο Μακάριος» δήλωνε κατά την προπραξικοπηματική περίοδο ο Ντενκτάς. Ο δε τουρκικός τύπος τόνιζε: «Η Τουρκία έχασε δύο ευκαιρίες, για να διευθετηθεί το κυπριακό πρόβλημα: το 1964 και το 1967. Δεν πρέπει να χάσει την τρίτη ευκαιρία, την οποία πιθανόν να της δώσουν οι υποστηρικτές της ενώσεως». Όντως, οι «ενωτικοί» έδωσαν στο πιάτο την ευκαιρία στην Τουρκία.

Μπορεί λοιπόν ο Γρίβας, η ΕΟΚΑ Β' και τα μέλη της που υλοποίησαν τα πραξικοπηματικά τους σχέδια να διακήρυτταν ότι πολεμούσαν για ιερά ιδανικά, στην πράξη όμως άνοιγαν τον δρόμο για το ξεπούλημα της Κύπρου. Μπορεί να ισχυρίζονταν ότι ήταν ατρόμητοι πατριώτες, στην πράξη όμως αυτό που έκαναν ήταν να ανοίξουν την κερκόπορτα στον Αττίλα. Μπορεί να παρίσταναν τους αγνούς πολεμιστές του έθνους, όταν όμως άκουσαν τις σειρήνες της εισβολής, έτρεξαν να κρυφτούν στο Τρόοδος, στέλνοντας τον κόσμο, άοπλο και προδομένο, να αντιμετωπίσει τους εισβολείς. Η προδοσία του πραξικοπήματος δυστυχώς ήταν το άλλοθι για την εισβολή της Τουρκίας. Μόνο έτσι θα μπορούσε να εισβάλει ο τουρκικός στρατός και να κατέχει μέχρι σήμερα πάνω από το ένα τρίτο των εδαφών της χώρας μας. Μόνο έτσι μπόρεσε να πνίξει στον θάνατο, το αίμα και το δάκρυ χιλιάδες Κυπρίους, να διαχωρίσει τον κυπριακό λαό, Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους. Μόνο έτσι μπορούσε να στήσει το συρματοπλέγμα της κατοχής, να κουβαλήσει στα βασανισμένα και ιερά χώματα της Κύπρου πάνω από 40 000 Τούρκους στρατιώτες. Μόνο έτσι μπόρεσε να εποικίζει η Τουρκία συνεχώς τα κατεχόμενα, απειλώντας την επιβίωση και των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων στη γη που τους γέννησε, να ζει δηλαδή ο λαός μας μονίμως με την απειλή μέσα στην ίδια του την πατρίδα.

Συνεπώς, η Κύπρος δε θα τουρκοποιηθεί, αν επανενωθεί. Θα τουρκοποιηθεί, αν δεν επανενωθεί. Το μέλλον όλων μας θα απειλείται, όχι αν λύσουμε το Κυπριακό με λύση διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας, αλλά αν εγκαταλείψουμε αυτό το πλαίσιο. Την ώρα που οι διάφοροι ζώνονται τα ενωτικά λάβαρα και με τις ιαχές τους προσπαθούν να τρομάξουν τον εχθρό, η Τουρκία συνεχίζει να εφαρμόζει ανενόχλητη την πολιτική της για ενσωμάτωση των κατεχομένων. Συνεχίζει να παραβιάζει την αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κυπριακής Δημοκρατίας, περικυκλώνοντάς μας. Απειλεί να ανοίξει την Αμμόχωστο με τρόπο που θα βαθύνει ακόμη περισσότερο τη διχοτόμηση. Συνεχίζει να καλλιεργεί τον φανατισμό στη θρησκεία ως μέσο άσκησης μεγαλύτερου ελέγχου στην τουρκοκυπριακή κοινότητα. Μια μερίδα στην τουρκοκυπριακή κοινότητα αντιστέκεται σε όλα αυτά. Όμως δε θα αντέξει για πάντα να τα βάζει με την ισχυρή Τουρκία. Αν δεν το κατανοήσουμε έγκαιρα και κυρίως βέβαια η δεξιά και η ακροδεξιά στην ελληνοκυπριακή κοινότητα αυτό, αυτή τη φορά η Κύπρος θα πληγεί ανεπανόρθωτα.

Ο κ. Αναστασιάδης παρέλαβε το Κυπριακό από τον Δημήτρη Χριστόφια με κοινά ανακοινωθέντα που εξασφάλιζαν διαχρονικές θέσεις της πλευράς μας, με πολλά θέματα συμφωνημένα και καταγεγραμμένα ως συγκλίσεις, με το κεφάλαιο της ενέργειας με τεράστια προοπτική και τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας διασφαλισμένα, με τη διεθνή κοινότητα να αναγνωρίζει ότι η πλευρά μας ήταν ένα βήμα μπροστά στην προσπάθεια για λύση του προβλήματος. Ο ίδιος τι έκανε και σε ποια φάση οδήγησε το Κυπριακό; Θα πρέπει να προβληματιστεί έστω και τώρα γι' αυτό. Πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους μας, η Κύπρος δε θα σωθεί με τις τριμερείς συνεργασίες, τα καζίνο, το παζάρι των διαβατηρίων και τους πύργους. Η Κύπρος θα σωθεί, μόνο αν επανενωθεί. Ο κ. Αναστασιάδης οφείλει να αναλάβει πρωτοβουλίες, να επιδείξει συνέπεια και αποφασιστικότητα, προκειμένου να προωθηθεί τον στόχο της λύσης, να αναδείξει με συνέπεια τις διαχρονικές θέσεις και την επιχειρηματολογία μας.

Ασφαλώς, δεν απαλλάσσουμε την Τουρκία από τη διαχρονική της ευθύνη για τη μη επίλυση του Κυπριακού. Αυτό που λέμε είναι ότι οφείλουμε να κάνουμε ό,τι μπορούμε, προκειμένου να είναι ξεκάθαρο σε όλους ότι η ελληνοκυπριακή πλευρά επιδιώκει με συνέπεια τη λύση του προβλήματος. Δυστυχώς, αυτή τη στιγμή κάθε άλλο παρά αυτό συμβαίνει. Όλα αυτά την ώρα που η τουρκική προκλητικότητα κορυφώνεται στην ΑΟΖ μας, αλλά και στην Αμμόχωστο, επιχειρώντας νέα τετελεσμένα.

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω και από αυτό το βήμα να επαναλάβω ότι ως ΑΚΕΛ θα αφιερώσουμε όλες μας τις δυνάμεις στη μάχη για τη σωτηρία της Κύπρου. Θα αντισταθούμε με όλες μας τις δυνάμεις στο εφιαλτικό σενάριο της διχοτόμησης. Δε θα πάψουμε να εργαζόμαστε για τη λύση διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα, όπως την περιγράφουν τα κείμενα των Ηνωμένων Εθνών. Αυτός είναι ο μόνος δρόμος για την

επανεένωση του τόπου μας, για την ανατροπή των δεδομένων που δημιούργησαν το πραξικόπημα, η εισβολή και η κατοχή.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Σήμερα τιμούμε όσους αντιστάθηκαν και έδωσαν τη ζωή τους, για να μην περάσει ο φασισμός. Τιμούμε όσους στάθηκαν στην πρώτη γραμμή, για να υπερασπιστούν την ελευθερία και την αξιοπρέπεια της Κύπρου και του λαού μας. Τιμούμε όλους αυτούς που δε δέιλιασαν, αυτούς που τόλμησαν να μη σκύψουν το κεφάλι στην προδοσία και στο έγκλημα της ΕΟΚΑ Β΄ και της ελληνικής χούντας. Τιμούμε σήμερα ζώντες και νεκρούς που επαγρυπνούσαν και γέμιζαν τις πλατείες, για να υπερασπιστούν τη δημοκρατία. Τιμούμε σήμερα ζώντες και νεκρούς που απάντησαν στην εοκαβήτικη τρομοκρατία με παλικαριά. Τιμούμε σήμερα ζώντες και νεκρούς που την κρίσιμη ώρα δε δέιλιασαν, αλλά έτρεξαν στην πρώτη γραμμή να υπερασπιστούν την Κύπρο. Αυτούς που ήταν απλοί άνθρωποι, αλλά την κρίσιμη ώρα μετατράπηκαν σε ήρωες υπερασπιζόμενοι τη δημοκρατία και την ελευθερία της Κύπρου. Δεν αρκεί όμως να τους τιμούμε. Οφείλουμε να δικαιώσουμε τη θυσία τους. Οφείλουμε να συνεχίσουμε τον αγώνα για επανεένωση και ειρήνη.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Νικόλα Παπαδόπουλο να πάρει τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κυρίες και κύριοι υπουργοί,

Η σημερινή ειδική συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων συνέρχεται κάτω από τη σκιά ενός τρίτου Αττίλα, της εισβολής της Τουρκίας στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κύπρου. Η εισβολή των Τούρκων στις θάλασσές μας μας υπενθύμισε -αν χρειαζόταν άλλη υπενθύμιση- ότι η εισβολή και κατοχή δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή ή ανεκτή.

Οι δήθεν πραγματικότητες όπως τις προβάλλει η τουρκική προπαγάνδα δεν μπορούν να αποτελέσουν ένα τετελεσμένο γεγονός πάνω στο οποίο πρέπει να προσαρμοστεί η οποιαδήποτε λύση του Κυπριακού. Πραγματικότητες στο έδαφος και στη θάλασσα, που είναι αποτέλεσμα της χρήσης βίας και πολεμικών ενεργειών, πραγματικότητες που είναι το αποτέλεσμα ενός διεθνούς εγκλήματος δεν μπορούν να αποτελέσουν το υπόβαθρο της πολιτικής λύσης του Κυπριακού, διότι η πολεμική υπεροπλία και ισχύς, οι απειλές ενός νεοσουλτάνου δε δημιουργούν δίκαιο. Το μόνο δίκαιο που εμείς αναγνωρίζουμε είναι η ανεξαρτησία μας, η εδαφική μας ακεραιότητα, το διεθνές δίκαιο, τα ανθρώπινα δικαιώματα και πάνω απ' όλα η θέληση του λαού μας για ελευθερία και ευημερία. Μόνο πάνω σε αυτό το δίκαιο μπορεί να κτιστεί μία λειτουργική και βιώσιμη λύση του Κυπριακού και σε αυτό αποβλέπει η σημερινή ειδική συνεδρία της Βουλής. Να διαδηλώσει με τον πιο έγκυρο και κατηγορηματικό τρόπο ότι δε γίνονται ανεκτά και αποδεκτά τα αποτελέσματα της εισβολής ούτε στο έδαφός μας ούτε στις θάλασσές μας ούτε στον αέρα. Δε γίνονται αποδεκτά ως τετελεσμένα γεγονότα και ως πολιτική βάση για τη λύση του Κυπριακού.

Κύριε Πρόεδρε,

Ολιβερή η σημερινή επέτειος. Η τραγική κατάσταση στην οποία βρίσκεται εδώ και σαράντα πέντε χρόνια η πατρίδα μας είναι το απότοκο και το αποτέλεσμα του προδοτικού πραξικοπήματος. Στην ιστορία των λαών υπάρχουν επέτειοι μεγαλείου και δόξας, αλλά και επέτειοι καταστροφής και συμφοράς. Οι πρώτες τιμώνται ως κορυφαία ορόσημα, οι δεύτερες αποτιμώνται ως εφιαλτικοί σταθμοί. Εφιαλτικοί και ολέθριοι σταθμοί με παρατεταμένες συνέπειες οδύνης και αγωνίας είναι για την Κύπρο η 15^η και η 20^η Ιουλίου 1974. Δυο μακάβριες ημερομηνίες, που χαρακώσαν το ιστορικό πρόσωπο του νησιού μας και καθόρισαν τη ζωή και την πορεία του στο μέλλον. Το δίδυμο έγκλημα του προδοτικού πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής δεν ήταν τυχαίο συμβάν. Ήταν παρατεταμένο και συνδυασμένο έγκλημα και θύμα του η Κύπρος και ο κυπριακός ελληνισμός. Η ιστορική ευθύνη και οι ενοχές βαρύνουν τη χούντα των Αθηνών, που με περισσή πολιτική βλακεία και πολιτική κρίση νηπίου οργάνωσαν το έγκλημα του πραξικοπήματος και το εκτέλεσαν με ντόπιους συνεργάτες, εκούσια και ακούσια θύματά τους, ψευδοπατριώτες και νεκροθάφτες των οραμάτων του λαού μας. Με ψεύτικα συνθήματα έθαψαν τα όνειρα ενός ολόκληρου λαού. Βαρύ το έγκλημα, αλλά και βαριές οι συνέπειές του. Και επειδή ακριβώς είμαστε ρεαλιστές, αναγνωρίζουμε ότι, αν θέλουμε να επανενώσουμε την πατρίδα μας και να άρουμε τα τετελεσμένα της εισβολής και κατοχής, πρέπει δυστυχώς να καταβάλουμε βαρύ το τίμημα και να επιδιώξουμε μια πολιτική λύση μέσω διαπραγματεύσεων, που θα είναι πικρή και οδυνηρή, μια λύση που επιβάλλει μια λειτουργική και βιώσιμη ομοσπονδία, με δυσανάλογα προνόμια και δικαιώματα προς τους Τουρκοκυπρίους συμπατριώτες μας. Ένας συμβιβασμός που είναι κατανοητός και αποδεκτός. Αυτό όμως δε σημαίνει πως αποδεχόμαστε δικαιώματα και προνόμια επεμβατικά

και επικυριαρχικά της Τουρκίας, η οποία συνεχίζει να επιδιώκει να έχει κάτω από τον έλεγχό της το νησί μας, για να το μετατρέψει σε τουρκικό προτεκτοράτο.

Η συνεχής από μερικούς υπόμνηση των αυτονόητων συνεπειών της κατοχής ερμηνεύεται και εκλαμβάνεται ως πολιτική και πρόσκληση, ενόψει των κινδύνων που διατρέχουμε, να δεχτούμε μια οποιαδήποτε λύση. Ειδικότερα τώρα, με την εισβολή στην ΑΟΖ μας, οι φωνές για την όποια λύση γίνονται εντονότερες. Αυτή όμως δεν είναι μια ρεαλιστική εκτίμηση των δεδομένων. Είναι έμμεση παρότρυνση να δεχτούμε τα τετελεσμένα της κατοχής, για να αποτρέψουμε δήθεν την παγίωσή τους. Είναι παρότρυνση να προσυπογράψουμε τα σημερινά απαράδεκτα τετελεσμένα με τη συγκατάθεσή μας, για να μην επέλθουν χωρίς τη συγκατάθεσή μας, με την πάροδο του χρόνου. Επιπρόσθετα, είναι παρότρυνση προς την Τουρκία να συνεχίσει και να εντείνει τις παραβιάσεις και τον επεκτατισμό της. Αυτοί που μας λένε να υποχωρήσουμε και τώρα είναι αυτοί που αποθρασύνουν την Τουρκία και εμποδίζουν με αυτό τον τρόπο την επίλυση του Κυπριακού.

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι αλήθεια ότι χάθηκε ένας πόλεμος και ότι πρέπει να πληρώσουμε ένα πικρό και βαρύ τίμημα για την εισβολή. Ήταν όμως ένας πόλεμος που δεν τον προκαλέσαμε εμείς και δεν τον χάσαμε εμείς, μας πρόσδωσαν. Αυτό να μην το ξεχνάμε. Μπορεί να είμαστε ηττημένοι, αλλά δεν είμαστε εξουθενωμένοι. Υπάρχει ακόμα και βοά το αίσθημα της αδικίας και ακλόνητο παραμένει το αγωνιστικό φρόνημα του λαού μας, για να μην υποκύψει, να μην παραδοθεί, να μη γονατίσει, να μη δεχτεί όρους συνθηκολόγησης και παράδοσης. Δε θα δεχθούμε ποτέ το θλιβερό κατόντημα να είμαστε η τελευταία γενιά του ελληνισμού στην Κύπρο. Είμαστε έτοιμοι για μια πικρή ειρήνη, δεν είμαστε όμως έτοιμοι να υπογράψουμε την καταδίκη μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προσβλέποντας στο καλύτερο αύριο, οφείλουμε να θυμηθούμε το χθες, για να τιμήσουμε ξανά αυτούς που αγωνίστηκαν και αυτούς που έπεσαν υπερασπιζόμενοι τη δημοκρατία, τη νομιμότητα και την ελευθερία της Κύπρου. Έχουμε χρέος σήμερα, σ' αυτή την ειδική συνεδρία της Βουλής, να θυμηθούμε και για μια ακόμα φορά να τιμήσουμε τον εθνάρχη Μακάριο, τον άνθρωπο, τον Αρχιεπίσκοπο και τον Πρόεδρο, που ενσάρκωνε τις ελπίδες του νησιού μας και συμβόλιζε τους πιο ωραίους και αξιοπρεπείς αγώνες της πατρίδας μας. Έχουμε χρέος να θυμηθούμε και για μια ακόμα φορά να τιμήσουμε τους γενναίους υπερασπιστές της δημοκρατίας και τους ηρωικούς μαχητές της κυπριακής ελευθερίας. Έχουμε χρέος να θυμηθούμε και για μια ακόμα φορά να τιμήσουμε τα θύματα της εγκληματικής παρανομίας και τους νεκρούς του πραξικοπήματος και της εισβολής. Αυτούς που με αξιοπρέπεια και εθνική ανάταση αντιστάθηκαν στο πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή, γνωρίζοντας ότι η αντίσταση ήταν μεν μάταιη, αλλά η αξιοπρέπεια και το ήθος της αντίστασης επιβεβλημένα. Σ' αυτούς «και περισσότερη τιμή τους πρέπει...». Πάνω απ' όλα γι' αυτούς γίνεται η σημερινή συνεδρία, γιατί προς όλους αυτούς διαρκής θα είναι η ευγνωμοσύνη της πατρίδας και του λαού μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ τον πρόεδρο του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ κ. Μαρίνο Σιζόπουλο να καταθέσει την ομιλία του.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι υπουργοί,

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι,

Για τεσσαρακοστή πέμπτη χρονιά η Βουλή των Αντιπροσώπων συνέρχεται σε αυτή την ειδική συνεδρίαση, για να τιμήσει τους υπερασπιστές της συνταγματικής νομιμότητας και να αποτίσει φόρο τιμής σε αυτούς που όρθωσαν το ανάστημά τους, που υπερασπίστηκαν τη Δημοκρατία ενάντια στις συνωμοσίες της χούντας των Αθηνών και της ΕΟΚΑ Β' και την ελευθερία της πατρίδας μας έναντι των Τούρκων εισβολέων. Σε μια περίοδο όπου επιχειρείται συστηματικά η παραχάραξη της ιστορίας και τα χουντικά κατόλπινα αναβιώνουν ενδεδυμένα τον εθνικό μανδύα, οφείλουμε με θάρρος, αντικειμενικότητα και διεισδυτικότητα να αναδεικνύουμε τα αίτια και τα αιτιατά που μας οδήγησαν στην τραγωδία του 1974, τις συνέπειες της οποίας εξακολουθούμε να βιώνουμε και σήμερα, επικίνδυνες όσο ποτέ άλλοτε. Όπως είπε και ο δολοφονημένος ήρωας- ποιητής Δώρος Λοΐζου, «η αλήθεια είναι πιο καυτή και από τη μήτρα του ήλιου».

Για την ΕΔΕΚ την κρίσιμη επταετία 1967-1974 δεν υπήρχαν διλήμματα. Από την πρώτη στιγμή αναμετρήθηκε με την παρανομία. Δεν επέλεξε την εύκολη λύση είτε της συμπόρευσης με τη χούντα είτε της επιτήδειας ουδετερότητας, για να εξασφαλίσει εύνοια και λαφυραγωγία. Οργανωμένα και συντεταγμένα

αντέδρασε στις συνωμοσίες, με στόχο τη ματαίωσή τους. Στήριξε αποφασιστικά και έμπρακτα τον εθνάρχη Μακάριο, στο πρόσωπο του οποίου εκφραζόταν η δημοκρατία, η συνταγματική νομιμότητα και η κρατική κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Για αυτή τη στάση κάποιοι αποκαλούσαν τότε τους εδεκίτες «ανθέλληνες» και κάποιοι άλλοι «εξτρεμιστές». Μελανό στίγμα του κοινοβουλευτικού μας βίου ήταν η φίμωση από την πλειοψηφία της κυπριακής Βουλής του Βάσου Λυσσαρίδη, για να μην καταγγείλει την επίθεση των χουντικών τραμπούκων εναντίον των διαδηλωτών που απαιτούσαν την αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Ελλάδα στις 21 Απριλίου 1971. Στα χρόνια της παρανομίας και της οργανωμένης προσπάθειας για ανατροπή της συνταγματικής νομιμότητας η ΕΔΕΚ κατέβαλε βαρύ αλλά περήφανο φόρο αίματος. Ο κύκλος των δολοφονιών των στελεχών της ΕΔΕΚ άρχισε με τη δολοφονία του Κόκου Φωτίου, για να κλείσει με τον Δώρο Λοΐζου, στις 30 Αυγούστου 1974, κατά την απόπειρα δολοφονίας του ηγέτη της αντίστασης Βάσου Λυσσαρίδη. Η συγκάλυψη των ενόχων, η φυγάδευσή τους στο εξωτερικό και η μη προσαγωγή τους ενώπιον της δικαιοσύνης αποτελεί ακόμα ένα μελανό στίγμα για το κράτος μας. Το πρωινό της 15^{ης} Ιουλίου η ΕΔΕΚ ήταν το μοναδικό κόμμα που οργανωμένα κράτησε το βάρος της αντίστασης εναντίον του προδοτικού πραξικοπήματος στο άνοιγμα του Κολοκάση, στην Αρχιεπισκοπή, στο Καϊμακλί, στο ΣΟΠΑΖ, στη Σολιά και αλλού.

Η 15^η και η 20^ή Ιουλίου 1974 δεν ήταν δύο στιγμιαία γεγονότα. Ήταν οι δύο φάσεις του ίδιου εγκληματικού σχεδίου, το οποίο είχε εκκολαφθεί από τους νατοϊκούς κύκλους και υλοποιήθηκε με τη συνεργασία Ελλήνων πολιτικών και στρατιωτικών και τη συνδρομή Κυπρίων συνοδοιπόρων. Ήταν το αποκορύφωμα μιας δεκαετούς συνωμοσίας, η οποία άρχισε με την τουρκοανταρσία του 1963 και αποσκοπούσε στην κατάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και την επιβολή διχοτομικής λύσης. Η χούντα των Αθηνών, όπως προκύπτει από σειρά εγγράφων/ντοκουμέντων, συνεργάστηκε στενά με τις τουρκικές κυβερνήσεις, για να διαλύσει την Κυπριακή Δημοκρατία και να επιβάλει δήθεν τη διπλή ένωση και τη διχοτόμηση της πατρίδας μας. Απέσυρε την ελληνική μεραρχία, για να αποδυναμώσει την άμυνα της Κύπρου, με καλόχηρα συνθήματα δίχασε τον λαό και με το πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου άνοιξε την κερκόπορτα στον τουρκικό Ατίλα, που οδήγησε στην κατοχή του 37% της πατρίδας μας. Στη συνάντηση μάλιστα της 19^{ης} Ιουλίου στην Αθήνα με την αμερικανική αντιπροσωπία, σύμφωνα με τα πρακτικά που τηρήθηκαν, δε δίστασε να αποδεχθεί την κατάληψη κυπριακών εδαφών, για να αποκτήσει έξοδο προς τη θάλασσα η τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Είναι πράγματι λυπηρό, σαράντα πέντε χρόνια μετά την τραγωδία του 1974 και την επιβεβαιωμένη προδοσία της χούντας, να υπάρχουν Έλληνες Κύπριοι οι οποίοι να παρουσιάζονται ως πολιτικοί και ιδεολογικοί συνεχιστές της, να μην καταδικάζουν την προδοτική της στάση, να αποφεύγουν να τιμήσουν τα θύματα της προδοσίας της και αντίθετα να τιμούν τους θύτες της Δημοκρατίας. Αυτά τα άτομα δεν μπορούν και δεν πρέπει να έχουν θέση στον ναό της δημοκρατίας, όταν μάλιστα συστηματικά φροντίζουν να απουσιάζουν όταν αποδίδονται τιμές στους αντιστασιακούς. Όμως αυτή είναι η δύναμη της δημοκρατίας, να δίδει λόγο ακόμα και σε αυτούς που την υπονομεύουν.

Οι εδεκίτες, όπως και τότε έτσι και τώρα, σταθεροί συνεχιστές του αγώνα των νεκρών και όχι μόνο συναγωνιστών μας, θα συνεχίσουμε τον αγώνα με κάθε νόμιμο και δημοκρατικό τρόπο, για να προστατεύσουμε τους δημοκρατικούς θεσμούς και την κοινωνία μας από έκνομες δραστηριότητες και να εξαλείψουμε κάθε προσπάθεια συγκαλυμμένης ή όχι παραπλάνησης του λαού μας. Αυτοί που δεν υπηρέτησαν την πατρίδα μας και που αποτελούν συνέχεια αυτών που συνειδητά την πρόδωσαν δεν μπορούν να την προστατεύσουν ούτε και να την απελευθερώσουν.

Σήμερα καλούμαστε, μέσα σε δύσκολες συνθήκες, λόγω της συνεχιζόμενης κατοχής και της προκλητικής επεκτατικής πολιτικής της Τουρκίας, αλλά και των λαθών και των παραλείψεών μας, να διεκδικήσουμε λειτουργική, δίκαιη και βιώσιμη λύση στο Κυπριακό. Λύση που να απαλλάσσει την πατρίδα μας από την κατοχή, να κατοχυρώνει τα πολιτικά και ανθρώπινα δικαιώματα των πολιτών, ανεξάρτητα από θρησκευτική ή εθνοτική προέλευση, να την απαλλάσσει από την κηδεμονία τρίτων χωρών, να κατοχυρώνει το ενιαίο εκλογικό σώμα και το δημοκρατικό δικαίωμα «ένας άνθρωπος, μία ψήφος», να σέβεται τη θεμελιώδη αξία της δημοκρατίας, τη λαϊκή κυριαρχία, όπως αυτή εκφράζεται με τη βούληση της πλειοψηφίας. Λύση η οποία να οδηγεί σε ένα κράτος και έναν λαό και να ενισχύει τη συνεργασία των πολιτών για τη διαμόρφωση του κοινού τους μέλλοντος. Μόνο η ιστορική αυτογνωσία, η σωστή διεκδίκηση των δικαίων μας και η αγωνιστικότητα μπορούν να διορθώσουν την πορεία μας, να ανατροφοδοτήσουν τους στόχους μας. Ο ραγιαδισμός, ο ευσεβοποθισμός και η ηττοπάθεια μόνο σε καταστροφική λύση μπορούν να μας οδηγήσουν. Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε να είμαστε η τελευταία γενιά Ελλήνων σε αυτή τη μαρτυρική γη.

Στο όνομα των νεκρών αλλά και των αγωνιστών της δημοκρατικής αντίστασης, τη μνήμη των οποίων τιμούμε σήμερα, στο όνομα των χιλιάδων επώνυμων και ανώνυμων ηρώων της κυπριακής ελευθερίας, στο όνομα των αθών θυμάτων και των παθόντων της τουρκικής θηριωδίας, οφείλουμε να διατηρήσουμε και να ενισχύσουμε την Κυπριακή Δημοκρατία. Η Κυπριακή Δημοκρατία ιδρύθηκε και διατηρήθηκε με θυσίες και αίμα ηρώων. Δε θα επιτρέψουμε να καταλυθεί με υπογραφή πολιτικών. Οφείλουμε να αγωνιστούμε και να την παραδώσουμε στις μελλοντικές γενιές και πάλι ελεύθερη και δημοκρατική, όπως την οραματίστηκαν και για την πραγματοποίησή της αγωνίστηκαν μέχρι την τελευταία τους πνοή οι ήρωες που σήμερα τιμούμε. Αυτή είναι και η καλύτερη υπόσχεση στη μνήμη τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών κ. Γιώργος Λιλλήκας έχει τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σε πέντε χρόνια κλείνει μισός αιώνας από το δίδυμο έγκλημα του προδοτικού πραξικοπήματος της χούντας και της ΕΟΚΑ Β' και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής. Για μισό αιώνα η πατρίδα μας βιώνει την κατοχή και τη διχοτόμηση με όλες τις πληγές που προκάλεσαν να παραμένουν δυστυχώς ανοικτές.

Σαράντα πέντε χρόνια μετά την εισβολή στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας η Τουρκία εισέβαλε στην κυπριακή ΑΟΖ, παραβιάζοντας για πολλοστή φορά το διεθνές δίκαιο, με την ανοχή της διεθνούς κοινότητας, η οποία δυστυχώς αρκείται σε φραστικές καταδικές ή ανώδυνες κυρώσεις. Όλες αυτές τις δεκαετίες η Τουρκία δημιουργεί νέα δεδομένα, τα οποία μετατρέπει και επιβάλλει στη συνέχεια ως συνισταμένες της λύσης και αναβαθμίζει τις απαιτήσεις της εκμεταλλευόμενη δυστυχώς τη δική μας υποχωρητικότητα. Όλες αυτές τις δεκαετίες η δική μας πλευρά, χωρίς στρατηγική και επιδιώκοντας μια λύση το συντομότερο, διολισθαίνει δυστυχώς προς τις ακραίες κι απαράδεκτες τουρκικές θέσεις. Ως αποτέλεσμα τούτου, το Κυπριακό από πρόβλημα εισβολής και κατοχής, από πρόβλημα παραβίασης του διεθνούς δικαίου, έχει μετατραπεί σε πρόβλημα κατανομής των εξουσιών, σε ζήτημα ερμηνείας της πολιτικής ισότητας μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Τώρα πάει να καταστεί πρόβλημα κατανομής των εσόδων από το φυσικό αέριο.

Ο στόχος για δίκαιη λύση, που θα ανατρέψει τα δεδομένα της εισβολής και της κατοχής και θα αποκαθιστά την εδαφική ακεραιότητα του κράτους, που θα επιτρέψει στους Ελληνοκυπρίους και στους Τουρκοκυπρίους να ζουν ξανά σε μικτά χωριά και πόλεις, μετατράπηκε σε στόχο λύσης βιώσιμης και λειτουργικής μέσα από ένα μοντέλο που στην ουσία θα νομιμοποιεί τον διαχωρισμό επί του εδάφους των δυο κοινοτήτων, δηλαδή τη διχοτόμηση. Λανθασμένες πολιτικές οδήγησαν στην κοινωνικοποίηση της κατοχής και στην εξοικείωση της κοινωνίας με την κατοχή και τη διχοτόμηση. Σταδιακά υιοθετήσαμε την αντίληψη ότι η μη λύση οφείλεται στην έλλειψη εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δυο κοινότητες κι όχι στην αδιάλλακτη στάση κι επεκτατική πολιτική της Τουρκίας. Έτσι σιγά σιγά εστιάζουμε σε μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης, τα οποία εδραιώνουν στην πραγματικότητα στη συνείδηση των πολιτών τη λύση καλής γειτονίας. Έτσι αποδεχόμαστε πως η ειρήνη είναι υποκατάστατο της ελευθερίας και όχι απότοκο της ελευθερίας. Αντί να σχεδιάζουμε στρατηγικές με βάση τις πραγματικότητες, για να ενισχύσουμε την ασφάλεια του κράτους και του λαού μας και να δημιουργήσουμε προϋποθέσεις για μια δίκαιη λύση, λειτουργούμε με αυταπάτες, με ψευδαισθήσεις ως προς τις πραγματικές προθέσεις της Τουρκίας. Δεν είναι τυχαία η αποδυνάμωση της Εθνικής Φρουράς. Οφείλεται κατά κύριο λόγο στην άγνοια της ιστορίας του Κυπριακού, στην υποτίμηση των κινδύνων που ελλοχεύουν από την πολιτική μιας χώρας που έχει βλέψεις σε βάρος όλων των γειτόνων της. Το αίτημα ανασφάλειας που νοιώθουν σήμερα οι πολίτες προέρχεται από τη μια από την εισβολή της Τουρκίας στην ΑΟΖ μας κι από την άλλη από τη συνειδητοποίηση ότι μετατραπήκαμε σε μια ανοχρωτή πολιτεία. Την ώρα που λαμβάνουν χώρα κοσμογονικές εξελίξεις που αναπόφευκτα θα μας επηρεάσουν, εμείς παραμένουμε χωρίς θεσμούς και μηχανισμούς χάραξης στρατηγικής που θα μας επέτρεπαν να παρέμβουμε αξιοποιώντας ευκαιρίες ή να αποτρέψουμε αρνητικές για μας συνέπειες. Παραμένουμε πιστοί στην παράδοση των αυτοσχεδιασμών κι αυτό -πολύ φοβάμαι- σε αυτή τη φάση θα μας κοστίσει ακριβά.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με αυτή τη σκιαγράφιση δε στοχεύω στη δραματοποίηση μιας κατάστασης που είναι ήδη δραματική και επικίνδυνη αλλά στη συνειδητοποίηση της κρισιμότητας στην οποία βρίσκεται το Κυπριακό. Δεν έχουμε πλέον την πολυτέλεια ούτε της ολιγωρίας ούτε του αυτοσχεδιασμού ούτε και καμία δικαιολογία για την υποτίμηση των κινδύνων. Οι εξελίξεις αυτή τη φορά πολύ φοβάμαι θα είναι μη αναστρέψιμες.

Μετά το λάθος μας να πάμε στις διασκέψεις της Γενεύης και του Κραν Μοντανά χωρίς καμία προεργασία και χωρίς σωστή εκτίμηση της τουρκικής στρατηγικής, το Κυπριακό έχει πλέον μπει σε μία άλλη φάση, όπου δυστυχώς οι επιλογές μας περιορίζονται μεταξύ μιας κακής και μιας καταστροφικής λύσης. Οι αρνητικές θέσεις που παρεισφρέουν ολοένα και πιο έντονα στις εκθέσεις του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών -ιδιαίτερα στην τελευταία έκθεση- είναι προμήνυμα πολύ αρνητικών εξελίξεων και δεν μπορούμε να τις υποβαθμίζουμε. Δυστυχώς δε βλέπω να ξυπνούμε από τον λήθαργο των ψευδαισθήσεων και της πλασματικής ευμάρειας. Ενώ η επιθετικότητα της Τουρκίας κορυφώνεται, εμείς αναλωνόμαστε σε συζητήσεις κι αντιπαραθέσεις για το αν πρέπει ή όχι και με ποιους όρους να πάμε σε μια νέα διάσκεψη. Δεν έχουμε ακόμα μάθει πως ακολουθώντας το ίδιο μονοπάτι θα καταλήγουμε πάντα κι αναπόφευκτα στο ίδιο αδιέξοδο.

Εκείνο που τώρα επιβάλλεται είναι μια ειλικρινής κι αντικειμενική αξιολόγηση της όλης πορείας του Κυπριακού και των νέων δεδομένων που συνθέτουν την περιφερειακή και διεθνή πραγματικότητα και με συναίσθηση της ευθύνης μας, χωρίς ρεβανσισμούς και αλληλοκριτική, να σχεδιάσουμε μια νέα πορεία. Να αναλογιστούμε συλλογικά και με πνεύμα ενότητας από πού ξεκινήσαμε και πού φτάσαμε. Να αποφασίσουμε πού θέλουμε να πάμε, ποιους στόχους θέλουμε να πετύχουμε και πώς θα τους πετύχουμε. Πώς θα θωρακίσουμε το κράτος μας και θα προσφέρουμε ασφάλεια στον λαό μας. Έτσι θα τιμήσουμε με έργα κι όχι με λόγους τους ήρωές μας που θυσίασαν τη ζωή τους προασπιζόμενοι την ελευθερία και τη δημοκρατία. Επαναλαμβάνοντας τα ίδια λάθη, η ιστορία θα μας καταγράψει ως κατώτερους των περιστάσεων, ως πολύ μικρούς, με έναν όμως πολύ μεγάλο εγωισμό!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Καλώ στο βήμα τον κ. Μιχάλη Γιωργάλλα του κινήματος «Αλληλεγγύη».

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σαράντα πέντε τώρα χρόνια επαναλαμβάνουμε τα ίδια ευχολόγια: Μακάρι να μην ξημέρωνε η 15^η Ιουλίου του 1974! Μακάρι να γυρίζαμε πίσω τον χρόνο! Μακάρι να παίρναμε μακριά από την 20^ή Ιουλίου την Κύπρο μας! Μακάρι να επιστρέφαμε πίσω στην ιστορία εκείνο τον μαύρο Ιούλη! Μακάρι, μακάρι, μακάρι!

Δυστυχώς όμως δεν μπορούμε να αλλάξουμε τίποτα από όλα αυτά. Δεν μπορούμε να αλλάξουμε τα εγκληματικά λάθη και τον αδελφοκτόνο διχασμό που στοίχισε στην πατρίδα. Τον καταδικάζουμε. Δυστυχώς δεν μπορούμε να απαλλαγούμε από την ολέθρια εφιαλτική στιγμή του Ιουλίου του '74 που χρέωσε με βαρύ φόρο αίματος την Κύπρο μας. Προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε τις επιπτώσεις της. Δυστυχώς δεν μπορούμε να αλλάξουμε την ιστορία, όσο πόνος και αν μας προκαλεί αυτό. Αυτό όμως που μπορούμε να κάνουμε είναι να διδαχθούμε από τα τραγικά λάθη εκείνου του νοσηρού παρελθόντος. Αυτό που μπορούμε να κάνουμε είναι να χωνέψουμε ότι η εκδούλευση στους ξένους, η διάσπαση, ο φανατισμός, η διχόνοια και το μίσος ανάμεσά μας μόνο κακά μπορούν να προκαλέσουν. Αυτό που μπορούμε να κάνουμε είναι να βάλουμε καλά μέσα στο κεφάλι μας και να μη βγάλουμε ποτέ τη διαπίστωση ότι ο στόχος των ξένων κέντρων που έφεραν τον όλεθρο στην Κύπρο ήταν και παραμένει η κατάλυση και η διάλυση της κρατικής οντότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Περάσαμε μέσα από την κόλαση, όμως ευτυχώς η κρατική οντότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας άντεξε και ακόμα αντέχει. Ανεβήκαμε τον Γολγοθά, περπατήσαμε ξυπόλητοι στη φωτιά, έγινε η γη μας κρανίου τόπος, μα ευτυχώς η πατρίδα μας άντεξε τις ολέθριες συνέπειες της τουρκικής εισβολής. Στάθηκε ξανά η Κύπρος μας στα πόδια της και σήμερα είναι ισότιμο μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας. Είναι στρατηγικός συνεργάτης ισχυρών χωρών, συνέταιρος επιχειρηματικών κολοσσών. Η Κύπρος μας στάθηκε στα πόδια της και ανέδειξε τη γεωπολιτική της αξία. Έγινε η γέφυρα του δυτικού κόσμου και ιδιαίτερα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη Μέση Ανατολή και την Αφρική. Ανακάλυψε τα ενεργειακά της αποθέματα και είναι σήμερα μια χώρα που βοηθά τη σταθερότητα, την ειρήνη και την ασφάλεια στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, μα πρώτιστα, κύριε Πρόεδρε, η Κύπρος μας είναι κατεχόμενη και πρέπει να απελευθερωθεί.

Όμως η απελευθέρωση αργεί. Οι πρόσφυγες, οι αγνοούμενοι, οι εγκλωβισμένοι παραμένουν μια ανοικτή πληγή και τα κατοχικά δεδομένα μια τραγική πραγματικότητα. Αργεί η απελευθέρωση, γιατί αντί να φτιάξουμε σχέδιο να δημιουργήσουμε κόστος στην Τουρκία, για να εξαναγκαστεί να φύγει από την Κύπρο, πιστέψαμε το παραμύθι ότι θα συμφωνήσει σε κάτι που δε θέλει και θα φύγει από μόνη της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Τουρκία δεν πρόκειται να συναινέσει εύκολα και για χάρη κανενός να απωλέσει τα γεωστρατηγικά πλεονεκτήματα που απέκτησε με την εισβολή και την κατοχή της Κύπρου. Κύριος στόχος της ήταν και είναι η εξαφάνιση ή -κατ' ελάχιστον- η υπονόμευση της κρατικής οντότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας, γιατί μόνο έτσι μπορεί να διατηρήσει τη φυσική στρατιωτική παρουσία της σε μια περιοχή όπου θέλει να επικυριαρχήσει γεωπολιτικά και ενεργειακά. Γι' αυτό και εσχάτως έχει εισβάλει και στις κυπριακές θάλασσες και μας προκαλεί και μας απειλεί.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στη συγκυρία που διερχόμαστε η πολιτική διαίρεση δεν έχει θέση ανάμεσά μας. Σήμερα για εμάς η ενότητα δεν είναι επιλογή και προαίρεση. Είναι υποχρέωση και αδήριτη ανάγκη. Είναι αδήριτη ανάγκη η συμφιλίωση μεταξύ μας. Είναι υποχρέωσή μας να αφήσουμε πίσω το διχαστικό παρελθόν μας. Να

αφήσουμε τους πρωταγωνιστές του να ξεκουραστούν στην αιωνιότητα. Πολιτικά ας κρατήσουμε μόνο αυτά που μας ενώνουν και μας δυναμώνουν. Όλα τα υπόλοιπα και ό,τι διαίρεσε και χώρισε τον λαό μας κι έφερε το κακό ας τα βλέπουμε, για να μην τα επαναλάβουμε. Επιτέλους η συμφιλίωση μεταξύ μας ας γίνει πραγματικότητα γιατί όπως είπε και ο Βάσος Λυσσαρίδης, «δεν υπάρχουν προδότες λαοί αλλά μόνο προδομένοι».

Μνημονεύοντας λοιπόν σήμερα τα παλικάρια που χάθηκαν μέσα στις φλόγες του πραξικοπήματος και της εισβολής τούς δίνουμε την υπόσχεση ότι δεν ξεχνούμε την προδοσία και το έγκλημα και θα δικαιώσουμε τη θυσία τους. Ότι δεν πρόκειται να υποταχθούμε και να παραδοθούμε, όπως δεν υποτάχθηκαν και δεν παραδόθηκαν αυτοί. Ότι δεν εκχωρούμε τα κυριαρχικά δικαιώματα της πατρίδας μας σε κανέναν και δε θα επιτρέψουμε τη διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά θα διεκδικήσουμε η πατρίδα μας να γίνει ένα κανονικό, σύγχρονο, ελεύθερο κράτος. Ότι δε θα αποδεχθούμε καμιά διχοτομική λύση που θα εδραιώνει τα τετελεσμένα της εισβολής και θα μετατρέπει την Κύπρο σε προτεκτοράτο της Τουρκίας. Ότι θα συνεχίσουμε στον δρόμο της ευθύνης και της αξιοπρέπειας, για να προστατεύουμε ό,τι κινδυνεύει και να διεκδικούμε ό,τι δικαιούμαστε.

Αιωνία ας είναι η ιερή μνήμη των παλικαριών που μνημονεύουμε σήμερα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο πρόεδρος του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών κ. Γιώργος Περδίκης έχει τώρα τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι,

Σαν σήμερα πριν από σαράντα πέντε χρόνια ξεκίνησαν τα τανκς της προδοσίας και του δίδυμου εγκλήματος κατά της Κύπρου και του λαού της. Οι Έλληνες χουντικοί προδότες με τη βοήθεια των Κυπρίων συνεργατών τους διενήργησαν το πραξικόπημα που έδωσε την αφορμή στην Τουρκία να εισβάλει στην Κύπρο, σύμφωνα με τα νατοϊκά σχέδια. Μετά από πέντε εικοσιτετράωρα από την ανατροπή του νόμιμα εκλεγμένου Προέδρου Μακαρίου, ο Αττίλας πάτησε πόδι στην ανοχύρωτη πια πολιτεία και προκάλεσε χιλιάδες νεκρούς, τραυματίες, αιχμαλώτους, πρόσφυγες και εγκλωβισμένους. Ο Αττίλας εξακολουθεί να παραμένει στην κατεχόμενη γη μας, πιο προκλητικός και πιο μεγαλομανής από ποτέ, επιχειρώντας μια δεύτερη εισβολή, αυτή τη φορά στην ΑΟΖ, και απειλώντας με εποικισμό την έρημη πόλη της Αμμοχώστου.

Αντιμετωπίζουμε με πολλή ανησυχία τη στασιμότητα στο Κυπριακό, για την οποία απόλυτη ευθύνη φέρει η Τουρκία. Έχουμε απογοητευτεί για άλλη μια φορά από τη στάση φίλων και εταίρων μας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΟΗΕ, που είτε επιλέγουν τη στάση του επιτήδειου ουδέτερου είτε από την πίσω πόρτα ενισχύουν την Τουρκία με εξοπλισμούς όπως τους ρωσικούς S 400 και τα γερμανικά Leopard. Τα μέτρα κατά της Τουρκίας για την πειρατική συμπεριφορά της στην Ανατολική Μεσόγειο δε φαίνεται να είναι αρκετά -έτσι αδύναμα που είναι- να τιθασεύουν τον νεοσουλτάνο Ερντογάν. Αντίθετα, κλιμακώνει τις προκλήσεις του με την επαναφορά της απαράδεκτης πρότασης για έλεγχο της διαχείρισης του φυσικού πλούτου της κυπριακής ΑΟΖ χωρίς λύση του Κυπριακού, απειλώντας με συνέχιση των παράνομων γεωτρήσεων.

Σήμερα που ο φασισμός σηκώνει κεφάλι και οι πολιτικοί απόγονοι της ΕΟΚΑ Β' οργανώνονται και διεκδικούν θέσεις και οφίκια της Κυπριακής Δημοκρατίας οφείλουμε να θυμούμαστε πού οδήγησαν τον τόπο και τον λαό μας η μισαλλοδοξία, ο φανατισμός και ο άκρατος εθνικισμός. Οι γενναίοι υπερασπιστές της Δημοκρατίας και της πατρίδας δεν κατόρθωσαν να σταματήσουν τους χουντικούς και τους πραξικοπηματίες ούτε τον βαριά οπλισμένο Αττίλα. Ο αγώνας τους ήταν άνισος, γιατί ήταν προδομένος. Η θυσία τους, σαράντα πέντε χρόνια μετά, παραμένει αδικαίωτη. Και η δικαίωση θα έρθει μόνο όταν καταφέρουμε να πετύχουμε λύση στο κυπριακό πρόβλημα που να απελευθερώνει την πατρίδα μας από τα δεσμά της κατοχής, όπου θα αποκαθίστανται η νομιμότητα και η δημοκρατία σε όλη την Κύπρο. Θέλουμε μία πατρίδα για όλους τους συνταγματικά νόμιμους κατοίκους της, Ελληνοκυπρίους, Τουρκοκυπρίους, Μαρωνίτες, Αρμένιους και Λατίνους, χωρίς ξένους εγγυητές, εποίκους, στρατούς και βάσεις, μια δημοκρατική και ανεξάρτητη πολιτεία με κατοχυρωμένη την ισοπολιτεία και την ισονομία των πολιτών της.

Η τελική δικαίωση δεν μπορεί να περιλαμβάνει διχοτομικούς διαχωρισμούς με βάση την εθνική καταγωγή, καταπάτηση ή κούρεμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των προσωπικών ελευθεριών, προνόμια της μιας ομάδας πολιτών σε βάρος της άλλης. Για να γίνει η Κυπριακή Δημοκρατία ένα φυσιολογικό κράτος, επιβάλλεται να διασφαλιστούν η ειρήνη και η ενότητα της χώρας και του λαού, η συνεργασία των πολιτών και των κοινοτήτων, μέσα σε ένα πνεύμα σεβασμού του διεθνούς δικαίου και της ισότητας των πολιτών μέσα στο πλαίσιο των αρχών επί των οποίων κτίστηκε και λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση. Χρέος όλων μας να παλέψουμε για μια τέτοια Κύπρο.

Κυρίες και κύριοι,

Αγρυπνούμε στη γραμμή του ορίζοντα, πάνω στον ρότσο μας με τις ελιές και τις χαρουπιές, καρτερώντας μέρα νύκτα την τελική δικαίωση. Και σε αυτούς που γυρεύουν να αλυσοδέσουν τον Ελλησποντο στέλνουμε το πικρό μήνυμα: «Χίλια χρόνια κι αν περάσουν, δεν πεθαίνουμε σκλάβοι».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Τον λόγο τώρα έχει ο πρόεδρος του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου κ. Χρίστος Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Σαράντα πέντε χρόνια έχουν περάσει από τον μαύρο Ιούλη του 1974. Η διχόνοια, τα χρόνια που προηγήθηκαν, το πραξικόπημα και η αδελφοκτόνος διαμάχη οδήγησαν την πατρίδα μας στη μεγαλύτερη καταστροφή που έζησε μέχρι σήμερα.

Το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο πιστεύει ακράδαντα ότι ο μαρτυρικός λαός μας, αλλά και ολόκληρος ο ελληνισμός δικαιούνται να γνωρίζουν την πάσα αλήθεια για τα όσα συνέβησαν εκείνες τις ημέρες. Ποιοι ευθύνονται, ποιοι διέπραξαν λάθη, ποιοι παρέλειψαν να πράξουν το καθήκον τους και κυρίως γιατί οι κυβερνήσεις μετά το 1974 δεν οδήγησαν κανέναν υπεύθυνο στη δικαιοσύνη, γιατί κορυφαίοι χουντικοί αξιωματικοί, όπως ο Μπονάνος, ο Αραπάκης, ο Παπανικολάου, ο Ιωαννίδης, δεν οδηγήθηκαν σε δικαστήρια για το έγκλημα της Κύπρου. Η γνώση της ιστορικής πραγματικότητας θα βοηθήσει τις νεότερες γενιές να μην επαναλάβουν τα λάθη του παρελθόντος.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Στις 20 Ιουλίου 1974 η Τουρκία θέτει σε εφαρμογή τα σχέδιά της, που προετοίμαζε επί σειρά ετών εις βάρος της Κύπρου. Οι ορδές του Αττίλα εισβάλλουν στο νησί μας και σκορπούν τον όλεθρο στο πέρασμά τους. Χιλιάδες οι νεκροί και οι αγνοούμενοι. Εκατοντάδες χιλιάδες οι άνθρωποι που πήραν τον δρόμο της προσφυγιάς. Πολλά καλοκαίρια πέρασαν από τότε και το φωταγωγημένο σύμβολο της ντροπής στον Πενταδάκτυλο θυμίζει ότι ο κατακτητής δεν άλλαξε πρόσωπο.

Αυτήν ακριβώς την ώρα ο Αττίλας 3 είναι σε εξέλιξη. Γεωτρύπανα του τουρκικού ναυτικού παραβιάζουν την κυπριακή αποκλειστική οικονομική ζώνη και προχωρούν σε γεωτρήσεις. Μάλιστα ο κατοχικός ηγέτης θέτει ζήτημα συνεκμετάλλευσης του ορυκτού πλούτου, ακολουθώντας πιστά τις οδηγίες της Άγκυρας. Οι απειλές είναι συνεχείς και ασταμάτητες. Μόλις πριν από λίγες ημέρες ο κ. Τσαβούσογλου δήλωσε ότι θα πάθουμε τα ίδια.

Πώς απαντούμε σε όλα αυτά; Ανοίγουμε νέα οδοφράγματα και συνδέουμε τηλεφωνικά τις ελεύθερες περιοχές με τις κατεχόμενες περιουσίες μας -αναγνωρίζοντας έτσι έμμεσα την υπόσταση του ψευδοκράτους- και επιμένουμε να επιδιώκουμε μια λύση που είναι καταδικασμένη να αποτύχει. Μπροστά σε αυτές τις προκλήσεις είναι επιτακτική ανάγκη να αφήσουμε πίσω μας το σύνδρομο του ηττημένου και να χαράξουμε μία νέα πορεία, που θα διασφαλίζει την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού στη γη των προγόνων του.

Κύριε Πρόεδρε,

Όσα χρόνια και αν περάσουν, δεν ξεχνούμε τους αδελφούς μας που ανταποκρίθηκαν πρόθυμα στο κάλεσμα της ιστορίας. Πιστοί στα προαιώνια ιδανικά της φυλής μας έδωσαν τη ζωή τους θυσία στον βωμό της τιμής και της εθνικής αξιοπρέπειας. Όσα χρόνια και αν περάσουν, ιδιαίτερα όσων από εμάς οι πατεράδες βρέθηκαν στα πεδία των μαχών, δεν ξεχνούμε τους τραυματίες και τους αναπήρους του πολέμου. Καλούμε τις νέες γενιές να σταθούν ενωμένες απέναντι στον τουρκικό επεκτατισμό σε ένα αρραγές μέτωπο που θα έχει ως στόχο τη δικαίωση του λαού μας και τη λευτεριά της πατρίδας μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Καλώ στο βήμα την κ. Άννα Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ξυπνήσαμε σήμερα και πάλι από τον ήχο των Ιουλιανών σειρήνων. Εκείνο τον ήχο των καλοκαιρινών πρωινών σειρήνων που σκέπασε το κελάηδισμα των πουλιών και τις καθημερινές συνομιλίες των ανθρώπων, που σώπασε καφενέδες και γειτονιές, που φόβισε παιδιά και τα έμαθε τι είναι ο πόλεμος, που όπλισε τα χέρια ανθρώπων για να σκοτώσουν αδελφούς τους, που χώρισε τη γη μας με ένα συρματοπλέγμα και που στέρησε την ελευθερία από τον λαό μας.

Περίμενα να ακούσω τις σειρήνες, γιατί για τη γενιά μου αυτές οι σειρήνες σημαίνουν πραξικόπημα και εισβολή. Ο ήχος τους είναι το μέσο για να νιώσουμε, έστω και στο ελάχιστο, τι ένιωσαν οι παππούδες και οι γονείς μας εκείνες τις μαύρες μέρες του Ιούλη. Ένας ήχος που αποτελεί αναπαράσταση και υπενθύμιση της προδοσίας και της εθνικής καταστροφής. Δεν έζησα αυτά τα τραγικά γεγονότα, αλλά ζω, όπως ολόκληρη η γενιά μου, καθημερινά τις συνέπειές τους.

Σαράντα πέντε χρόνια μετά ο ήχος αυτός δε μας έμαθε ακόμα ότι η διχόνοια φέρνει την καταστροφή, ότι το να πολεμάς τον αδελφό σου είναι έγκλημα και ακόμα εγκληματούμε, αφήνοντας τον φασισμό, με άλλη σήμερα μορφή, να επιβάλλεται με άλλους τρόπους και σε πολλούς τομείς της ζωής μας. Σαράντα πέντε χρόνια μετά και δεν καταφέραμε ακόμα να πείσουμε τη διεθνή κοινότητα ότι στην Κύπρο τον Ιούλη του 1974 έγινε τουρκική εισβολή, ότι η Κύπρος τελεί ακόμα υπό κατοχή, ότι υπάρχουν αγνοούμενοι, πρόσφυγες και εγκλωβισμένοι. Δεν καταφέραμε να πείσουμε για το δικαίο του αγώνα μας.

Ορισμένοι ίσως να έχουν συμβιβαστεί με την κατοχή της μισής μας πατρίδας και να προωθούν την ιδέα δύο ξεχωριστών κρατών, γιατί για αυτούς σημαντικότερη είναι η οικονομική τους ευμάρεια και η διαφύλαξη των δικών τους συμφερόντων. Το πραξικόπημα και η τουρκική εισβολή έδωσαν ευκαιρία σε κάποιους να πλουτίσουν στην πλάτη όσων έχασαν τις περιουσίες τους και την ιδιά τους τη ζωή, για να υπερασπιστούν την εδαφική ακεραιότητα της Κύπρου και τα δημοκρατικά ιδεώδη. Εμείς όμως, η νέα γενιά, δε θέλουμε μισή πατρίδα, θέλουμε όλη την Κύπρο ελεύθερη για όλους τους νόμιμους κατοίκους της.

Είναι αυτός ο ήχος αρκετός μια φορά τον χρόνο, για να αφυπνίζει, ή μήπως θα έπρεπε να ήταν καθημερινός οδηγός των πολιτικών μας πράξεων; Κανένα οδόφραγμα και κανένα συρματοπλέγμα δεν μπορεί να περιορίσει τον ήχο από τις σειρήνες. Για όλους τους Κυπρίους νέους ο διαπεραστικός τους ήχος αποτελεί προειδοποίηση να μη διαπράξουμε τα ίδια λάθη, για να μη βιώσουμε άλλες εθνικές τραγωδίες. Να μην επιτρέψουμε στον φασισμό να επηρεάσει τη νεολαία και τα ιδανικά της.

Προσωπικά μισώ τις σειρήνες και τον ήχο τους, το ίδιο και το παιδί μου. Δε θέλω να τις ακούω πλέον, θέλω τα παιδιά των παιδιών μας να μη χρειαστεί να τις ακούσουν ποτέ. Μέχρι να σταματήσει όμως αυτός ο ήχος, θέλω να με ξυπνά και για αυτά τα λίγα δευτερόλεπτα ή λεπτά -δε θυμάμαι πόσο διαρκεί, για άλλους διαρκεί χρόνια- θέλω να θυμάμαι το κακό που έφερε στη ζωή μας. Θέλω να θυμάμαι πόσους νεκρούς κουβάλησε στις κυριακάτικες λειτουργίες, πόσα παιδιά χώρισε από τους γονείς τους, θέλω να με ξυπνά, για να μην ξεχνώ. Να μην ξεχνώ να καταδικάζω τον φασισμό, να μην ξεχνώ ότι το έγκλημα που έμεινε ατιμώρητο πριν από σαράντα πέντε χρόνια πρέπει να τιμωρηθεί, να μην ξεχνώ ότι η προσφυγιά οφείλεται σε αυτούς που προσπάθησαν να καταλύσουν τη νομιμότητα, να μην ξεχνώ την ιστορία που κάποιοι προσπαθούν να παραχαράξουν, να μην ξεχνώ ότι πρέπει να σέβομαι τη δημοκρατία, να μην ξεχνώ να σέβομαι τον άνθρωπο.

Σήμερα τιμούμε όλους όσους έδωσαν τη ζωή τους και όλους όσους προασπίστηκαν τη δημοκρατία, καθώς επίσης και τις οικογένειες όλων αυτών και το ελάχιστο που μπορούμε να τους πούμε και να τους υποσχεθούμε είναι ότι εμείς οι νέοι δε θα ξεχάσουμε ποτέ και θα συνεχίσουμε τον αγώνα για δικαίωση.

Αιωνία τους η μνήμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό έχει ολοκληρωθεί η συνεδρία.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ωρα λήξης: 12.15 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα

Κυπριανού Ανδρέας

Γεωργίου Γεώργιος

Κωνσταντίνου Κώστας

Δημητρίου Αννίτα

Μαυρίδης Μάριος

Δημητρίου Δημήτρης

Νεοφύτου Αβέρωφ

Δίπλαρος Ευθύμιος

Νουρής Νίκος

Ζαχαρίου Ζαχαρίας

Σταύρου Ελένη

Κάρουλλας Γιώργος
Κουλλά Ονούφριος

Τορναρίτης Νίκος
Χατζηγιάνης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος
Γεωργίου Τ. Γιώργος
Δαμιανού Άριστος
Καυκαλιάς Αντρέας
Κέττηρος Νίκος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη
Κυπριανού Άντρος
Κώστα Κώστας

Λουκαΐδης Γιώργος
Μαύρου Ελένη
Πασιουρτίδης Ανδρέας
Σάββα Ευανθία
Στεφάνου Στέφανος
Τζιοβάνης Χριστάκης
Φακοντής Αντρέας
Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα
Κουλίας Ζαχαρίας
Λεωνίδου Πανίκος
Μουσιούττας Μαρίνος

Μυλωνάς Παύλος
Ορφανίδης Χρίστος
Παπαδόπουλος Νικόλας
Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής
Μυριάνθους Ηλίας

Σιζόπουλος Μαρίνος

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης
(Πρόεδρος Βουλής)

Γιωργάλλας Μιχάλης

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

Μαντοβάνη Αντωνέλλα (Λατίνων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των ηρώων και των μαρτύρων της δημοκρατίας και της ελευθερίας και ομιλίες (Πρόεδρος, Αβέρωφ Νεοφύτου, Άντρος Κυπριανού, Νικόλας Παπαδόπουλος, Μαρίνος Σιζόπουλος, Γιώργος Λιλλήκας, Μιχάλης Γιωργάλλας, Γιώργος Περδίκης, Χρίστος Χρίστου, Άννα Θεολόγου) για τις μαύρες επετείους του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής.

[Στις 19 Ιουλίου 2019 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη έκτακτης συνεδρίασης του σώματος, η οποία έχει ως ακολούθως:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι η ημερήσια διάταξη της έκτακτης συνεδρίας της Βουλής για τη Δευτέρα, 29 Ιουλίου 2019, στις 10.30 π.μ., έχει ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:**Νομοθετική εργασία**

1. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019.
(Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.01.060.126-2019).
2. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.
(Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.075-2019).
3. Ο περί της Αναστολής των Διαδικασιών Εκποίησης Ενυπόθηκων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2019.
(Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.090-2019).
4. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.01.060.117-2019).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:**Ερωτήσεις και απαντήσεις****ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:**

.....]

[Στις 26 Ιουλίου 2019 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη για την έκτακτη συνεδρίαση του σώματος, η οποία έχει ως ακολούθως:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι στην ημερήσια διάταξη της έκτακτης συνεδρίας της Βουλής για τη Δευτέρα, 29 Ιουλίου 2019, στις 10.30 π.μ., προστίθενται τα ακόλουθα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:**Νομοθετική εργασία**

Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις που Συνάπτονται από Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις Νόμος του 2019.
(Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.056-2019).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:**Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων]**

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Έκτακτη συνεδρίαση 29^{ης} Ιουλίου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.41 π.μ.

Αρ. 31

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Να σας παρακαλέσω να πάρετε τις θέσεις σας. Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ να δηλώσετε την παρουσία σας.

Παρακαλώ να διανεμηθούν ό,τι έντυπα της τελευταίας στιγμής είναι έτοιμα και χρειάζονται.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παρακαλέσω τη γραμματέα να διαβάσει τες αναφορές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας εκπροσώπησε τον Πρόεδρο της Βουλής σε εκδηλώσεις για τις μαύρες επετείους του 1974 στη Ρόδο, οι οποίες διοργανώθηκαν στις 13 και 14 Ιουλίου από τον Σύλλογο Κυπρίων Ρόδου υπό την αιγίδα της Ομοσπονδίας Κυπριακών Οργανώσεων Ελλάδας.

Ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης συμμετείχε από τις 18 έως τις 23 Ιουλίου σε αποστολή παρατηρητών της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη για την παρακολούθηση των πρόωρων κοινοβουλευτικών εκλογών στην Ουκρανία. Επισκέφθηκε εκλογικά κέντρα στη Μαριούπολη, ενώ το πρόγραμμα της αποστολής περιλάμβανε χωριστές συναντήσεις με υποψηφίους και με εκπροσώπους των εκλογικών αρχών της χώρας, των μέσων μαζικής επικοινωνίας και της Κοινωνίας των Πολιτών.

Ο αναπληρωτής πρόεδρος της αρμόδιας επιτροπής κ. Νίκος Τορναρίτης συμμετείχε στη συνάντηση των προέδρων των επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των κοινοβουλίων των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Ελσίνκι, την 21^η και στις 22 Ιουλίου. Ο κ. Τορναρίτης ενημέρωσε τους συνέδρους για τις προκλήσεις και παραβιάσεις της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ και ευχαρίστησε τους Ευρωπαίους εταίρους για την απόφασή τους να επιβάλουν σχετικές κυρώσεις.

Τέλος, η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου, επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, έχει οριστεί από τον πρόεδρο της συνέλευσης κ. George Tsereteli ως Ειδική Αντιπρόσωπος της Συνέλευσης για την Καταπολέμηση της

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Διαφθοράς. Ο κ. Tsereteli ανέθεσε στην κ. Χαραλαμπίδου την αρμοδιότητα να εργαστεί, με σκοπό την ευαισθητοποίηση της συνέλευσης σχετικά με την ανάγκη αποτελεσματικής καταπολέμησης της διαφθοράς, τη διευκόλυνση της συνεργασίας με όλες τις αντιπροσωπίες σε θέματα καταπολέμησης της διαφθοράς, μεταξύ άλλων όσον αφορά την παρακολούθηση των σχετικών συστάσεων του ΟΑΣΕ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλω να συγχαρώ την κ. Χαραλαμπίδου και σίγουρα η συνεργασία όλων μας είναι δεδομένη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στο Πρώτο Κεφάλαιο της ημερησίας διάταξης που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες. Το πρώτο θέμα είναι η αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του νόμου «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Νίκος Νουρής

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών επανεξέτασε σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιουλίου 2019, τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων στις 5 Ιουλίου 2019 και ο οποίος αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Όπως είναι γνωστό, με το σχετικό νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή, πριν από την ψήφιση του αναπεμφθέντος νόμου, εσκοπείτο η τροποποίηση του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου για την ορθότερη εναρμόνισή του με την Οδηγία 2011/98/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος.

Υπενθυμίζεται ότι κατά την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από την ολομέλεια του σώματος η Βουλή υιοθέτησε σχετική τροπολογία που υποβλήθηκε ενώπιόν της, διαφοροποιώντας το αρχικό νομοσχέδιο, έτσι ώστε να εισαχθεί στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία σχετική πρόνοια, ώστε η Δημοκρατία να έχει τη διακριτική ευχέρεια ρύθμισης ή/και περιορισμού της πρόσβασης των εργαζομένων που προέρχονται από τρίτες χώρες στο δικαίωμα αγοράς ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς στέγασης ή στην επιβολή όρων ή περιορισμών αυτού.

Οι λόγοι της αναπομπής του υπό αναφορά νόμου, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 2019, οι οποίοι παρατίθενται αυτούσιοι και κατά το δυνατό αυτολεξεί, είναι οι ακόλουθοι:

«1. Η Οδηγία 2011/98/ΕΕ¹ προβλέπει τα ακόλουθα, στο Άρθρο 2 αυτής:

“1. Οι εργαζόμενοι τρίτων χωρών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) απολαύουν ίσης μεταχείρισης με τους υπηκόους του κράτους μέλους στο οποίο διαμένουν όσον αφορά: [...]

(ζ) την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την απόκτηση αγαθών και υπηρεσιών που προσφέρονται στο κοινό συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών στέγασης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, υπό την επιφύλαξη της ελευθερίας σύναψης συμβάσεων σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και το εθνικό δίκαιο: [...]

[...]

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν την ίση μεταχείριση:

¹ Οδηγία 2011/98/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος.

[...]

(δ) Όσον αφορά την παράγραφο 1 στοιχείο ζ):

[...]

(ii) περιορίζοντας την πρόσβαση στη στέγαση.”.

Η δυνητική ευχέρεια την οποία χορηγεί στα κράτη μέλη το προαναφερόμενο Άρθρο 12.2.δ.ii) αντιγράφηκε στο προηγούμενο άρθρο 18ΦΓ(8) του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου², πλην όμως -διά του EU PILOT (2018) 9376 και ημερ. 12.12.2018- οι Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπέβαλαν στις κυπριακές αρχές τη θέση ότι το άνω Άρθρο 18ΦΓ(8) συνιστά εσφαλμένη εναρμόνιση με το άνω Άρθρο 12.2.δ.ii), υπό την έννοια ότι τα κράτη μέλη επιτρέπεται να περιορίζουν την ίση μεταχείριση μεταξύ ημεδαπών και υπηκόων τρίτων χωρών (οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2011/98/ΕΕ) μόνο όσον αφορά τις διαδικασίες στέγασης, χωρίς να απαγορεύουν σε αυτούς τους υπηκόους τρίτων χωρών αυτό καθ' εαυτό το δικαίωμα αγοράς ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς στέγασης.

Το αρμόδιο Υπουργείο Εσωτερικών, με τη σύμφωνη γνώμη της Νομικής Υπηρεσίας, συμφώνησε με την άνω τοποθέτηση των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ως εκ τούτου, προώθησε νομοσχέδιο το οποίο κατατέθηκε στην Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων την 31.5.2019 και το οποίο πρότεινε τη διαγραφή του (εναρμονιστικά εσφαλμένου) άρθρου 18ΦΓ(8).

Αντί της προτεινόμενης από την Κυβέρνηση διαγραφής, η Βουλή των Αντιπροσώπων τελικώς αντικατέστησε το άρθρο 18ΦΓ(8) -διά του αναπεμπόμενου Νόμου- με το ακόλουθο νέο εδάφιο:

“Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παραγράφου (ζ) του εδαφίου (1), η Δημοκρατία έχει τη διακριτική ευχέρεια ρύθμισης ή/και περιορισμού της πρόσβασης των εργαζομένων τρίτων χωρών στο δικαίωμα αγοράς ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς στέγασης ή στην επιβολή όρων ή περιορισμών αυτού.”.

Η άνω ψηφισθείσα διάταξη [“το νέο άρθρο 18ΦΓ(8)”] πάσχει νομικά, για τους ακόλουθους λόγους:

Πέραν του ότι η ψηφισθείσα διάταξη θα έπρεπε να αριθμηθεί -αμέσως μετά τα πρώτα εισαγωγικά- ως εδάφιο (8), χορηγεί στη Δημοκρατία την ευχέρεια ρύθμισης ή/και περιορισμού δικαιώματος από τη “Δημοκρατία”, προφανώς εννοώντας τις προς τούτο αρμόδιες αρχές της.

Δεδομένου ότι το δικαίωμα κτήσης ακίνητης ιδιοκτησίας, από υπηκόους τρίτης χώρας, ρυθμίζεται από τον περί Κτήσης Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Αλλοδαποί) Νόμο (Κεφ. 109), ως τροποποιήθηκε, το νέο άρθρο 18ΦΓ(8) μάλλον υπονοεί τη Βουλή των Αντιπροσώπων ως την αρμόδια αρχή της Δημοκρατίας, προς ρύθμιση ή/και περιορισμό του σχετικού δικαιώματος των υπηκόων τρίτων χωρών³.

Αφού, λοιπόν, το νέο άρθρο 18ΦΓ(8) εξουσιοδοτεί τη Βουλή των Αντιπροσώπων να ρυθμίσει ή/και περιορίσει το σχετικό δικαίωμα νομοθετώντας, το εν λόγω άρθρο είναι πλεονασματικό, διότι αυτή η ευχέρεια υπερκαλύπτεται από τη γενική εξουσία του νομοθετήν, η οποία χορηγείται στη Βουλή των Αντιπροσώπων από το Άρθρο 61 του Συντάγματος.

Περαιτέρω, το νέο άρθρο 18ΦΓ(8) μεταφέρει εσφαλμένα τη διακριτική ευχέρεια που χορηγεί στα κράτη μέλη το άνω Άρθρο 12.2.δ.ii) της Οδηγίας 2011/98/ΕΕ καθότι, ενώ θα έπρεπε μόνο να περιορίζει την ίση μεταχείριση μεταξύ ημεδαπών και υπηκόων τρίτων χωρών (οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2011/98/ΕΕ) όσον αφορά τις διαδικασίες στέγασης, τελικώς χορηγεί στις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας την (ευρύτερη) διακριτική ευχέρεια ρύθμισης ή/και περιορισμού της πρόσβασης των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών στο δικαίωμα αγοράς ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς στέγασης ή στην επιβολή όρων ή περιορισμών αυτού.

Συνάγεται ότι, ενώ η Κυβέρνηση προώθησε νομοσχέδιο προς άρση της εσφαλμένης μεταφοράς του Άρθρου 12.2.δ.ii) της Οδηγίας 2011/98/ΕΕ από το προηγούμενο άρθρο 18ΦΓ(8) του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου, η Βουλή των Αντιπροσώπων τελικώς αντικατέστησε το τελευταίο αυτό άρθρο με νέο το οποίο και πάλι συνιστά εσφαλμένη εναρμόνιση με το προαναφερόμενο Άρθρο της Οδηγίας 2011/98/ΕΕ, διότι εκ νέου προβλέπει περιορισμό ο οποίος είναι υπέρ το δέον ευρύς σε σχέση με αυτόν που επιτρέπει το άνω Άρθρο της Οδηγίας.

Υπενθυμίζεται ότι, κατά τη συζήτηση ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών όπου συζητήθηκε το νομοσχέδιο βάσει του οποίου ψηφίστηκε ο αναπεμπόμενος Νόμος, ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας επεσήμανε ότι αντενδείκνυται η θέσπιση της διάταξης που παρατίθεται στον

² Το εν λόγω άρθρο παρατίθεται στον περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικό) (Αρ. 3) Νόμο του 2014 (Ν.129(1)/2014).

³ Όταν η Βουλή των Αντιπροσώπων νομοθετεί, θεωρείται ότι γνωρίζει τους προϋπάρχοντες Νόμους: απόφαση Ανώτατου Δικαστηρίου ημερ. 15.10.1976 στις συνεκδικαζόμενες Αναθεωρητικές Εφέσεις αρ. 126, 127 και 128.

αναπεμπόμενο Νόμο.

Συγκεκριμένα, η έκθεση ημερ. 2.7.2019 της εν λόγω Επιτροπής αναφέρει τα εξής:

“Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου από την επιτροπή την τελευταία απασχόλησε μεταξύ άλλων κατά πόσο κρίνεται σκόπιμο να εισαχθούν στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία ρυθμίσεις, ώστε η Δημοκρατία να έχει τη διακριτική ευχέρεια ρύθμισης ή/και περιορισμού της πρόσβασης των εργαζομένων που προέρχονται από τρίτες χώρες στο δικαίωμα αγοράς ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς στέγασης ή στην επιβολή όρων ή περιορισμών αυτού.

Ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, τοποθετούμενος στο υπό αναφορά ζήτημα, δήλωσε στην επιτροπή ότι η πιο πάνω αναφερόμενη πρόνοια της Οδηγίας 201.1/98/ΕΕ έχει δυνητικό χαρακτήρα και ως εκ τούτου εναπόκειται στη Δημοκρατία τυχόν υιοθέτησή της στην εσωτερική έννομη τάξη. Επ’ αυτού ο ίδιος εκπρόσωπος επισήμανε ότι υιοθέτησή της στην εθνική νομοθεσία με λεκτική διατύπωση διαφορετική από αυτή που περιλαμβάνεται στο κείμενο της εν λόγω Οδηγίας ενέχει κινδύνους όσον αφορά την ορθή εναρμόνιση με το ενωσιακό δίκαιο, δεδομένου ότι ενδέχεται να προκληθεί σοβαρή εκτροπή από τα όρια της διακριτικής ευχέρειας της Δημοκρατίας για την επιβολή περιορισμών στην ίση μεταχείριση των εργαζομένων που προέρχονται από τρίτες χώρες.”.

Επιπρόσθετα, όταν τα κράτη μέλη ισχυρίζονται ότι ενεργούν ασκώντας διακριτική ευχέρεια την οποία τους χορηγεί διάταξη του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τότε οφείλουν να εφαρμόζουν και το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁴, ο οποίος -μεταξύ άλλων- προστατεύει το δικαίωμα ιδιοκτησίας διά του Άρθρου 17.1 αυτού.

Συνάγεται ότι το νέο άρθρο 18ΦΓ(8) συνιστά παράβαση, όχι μόνο της Οδηγίας 2011/98/ΕΕ, αλλά και, ενδεχομένως, του άνω Άρθρου 17.1 του Χάρτη.

Σε περίπτωση, όπως αυτής του νέου άρθρου 18ΦΓ(8), όπου το εθνικό κοινοβούλιο θεσπίζει διάταξη η οποία είναι ασύμβατη με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όλες οι κρατικές αρχές και πολιτειακοί φορείς του οικείου κράτους μέλους οφείλουν να αφήσουν τη διάταξη καταρχάς ανεφάρμοστη⁵ και τελικώς να μεριμνήσουν για την κατάργησή της⁶.

Καταληκτικά, συμπεραίνεται ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων τελεί -βάσει του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης- υπό δέσμια εξουσία να καταργήσει το νέο άρθρο 18ΦΓ(8) ως ασύμβατο με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, αν δεν το πράξει, να το αφήσει εν πάση περιπτώσει ανεφάρμοστο, αυτή δε την τελευταία υποχρέωση έχει και η εκτελεστική εξουσία η οποία, συνεπώς, δε δικαιούται να προωθήσει νομοσχέδιο προς ρύθμιση των θεμάτων ή/και περιορισμό του δικαιώματος το οποίο πραγματεύεται το νέο άρθρο 18ΦΓ(8).

2. Με βάση τα προαναφερόμενα, εισηγούμαι όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μη εμμένει στην απόφασή της, αποδεχόμενη την Αναπομπή. Παρακαλείται η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να ακούσει, σχετικά με την παρούσα Αναπομπή, τον Υπουργό Εσωτερικών και τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.».

Κατά την εξέταση του αναπεμφθέντος νόμου ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στους λόγους για τους οποίους κρίθηκε σκόπιμη η αναπομπή του νόμου, στη βάση της πιο πάνω επιστολής του Προέδρου της Δημοκρατίας, επαναλαμβάνοντας ότι η ψηφισθείσα νομοθεσία ενέχει κινδύνους όσον αφορά την ορθή εναρμόνιση με το ενωσιακό δίκαιο, δεδομένου ότι ενδέχεται να συνιστά σοβαρή εκτροπή από τα όρια της διακριτικής ευχέρειας της Δημοκρατίας για την επιβολή περιορισμών στην ίση μεταχείριση των εργαζομένων που προέρχονται από τρίτες χώρες σύμφωνα με τη σχετική πρόνοια της Οδηγίας 2011/98/ΕΕ.

Στο στάδιο της εξέτασης του αναπεμφθέντος νόμου από την επιτροπή υποβλήθηκαν από τους βουλευτές ερωτήσεις σε σχέση με τους λόγους της αναπομπής και ζητήθηκαν πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις σε σχέση με τις πρόνοιες της υπό αναφορά Οδηγίας που αφορούν τον περιορισμό της ίσης μεταχείρισης των εργαζομένων που προέρχονται από τρίτες χώρες όσον αφορά την πρόσβασή τους στις διαδικασίες στέγασης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα αποφάσισε να εισηγηθεί στην ολομέλεια της Βουλής την αποδοχή της αναπομπής και την επαναθέσπιση του αναπεμφθέντος νόμου, υποβάλλοντας στην ολομέλεια του σώματος για ψήφιση νέο κείμενο, το οποίο θα διαλαμβάνει ότι η Δημοκρατία θα δύναται να περιορίσει την ίση μεταχείριση μεταξύ των πολιτών της Δημοκρατίας και των πιο πάνω αναφερόμενων εργαζομένων τρίτων χωρών όσον αφορά τις διαδικασίες στέγασης.

Σημειώνεται ότι με τις πιο πάνω εισηγήσεις συμφώνησαν τόσο οι εκπρόσωποι του Τμήματος Αρχείου

⁴ Απόφαση Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης ημερ. 9.3.2017 στην Υπόθεση C-406/15.

⁵ Απόφαση Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης ημερ. 4.12.2018 στην Υπόθεση C-378/17.

⁶ Απόφαση (τότε) Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ημερ. 2.7.1996 στην Υπόθεση C-290/94.

Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών όσο και ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Αν δεν υπάρχουν ομιλητές και επειδή αντιλαμβάνομαι ότι η αναπομπή γίνεται ομόφωνα αποδεκτή, αλλά έχει κυκλοφορήσει αναθεωρημένο κείμενο, προχωρούμε σε ψηφοφορία επί του αναθεωρημένου κειμένου. Δε χρειάζεται να διαβαστεί.

Ψηφίστε για το αναθεωρημένο κείμενο.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα έξι υπέρ. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το αναθεωρημένο κείμενο εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι η αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του νόμου «Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019». Αντιλαμβάνομαι ότι έχει γίνει μεγάλη συζήτηση περί αναβολής ή όχι, οπότε θέλω να ακούσω τες εισηγήσεις σας.

Ο κ. Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μέχρι την Παρασκευή μπορούμε να έχουμε... και είναι στα περιθώρια του χρόνου που επιτρέπεται, για να απαντήσουμε στην αναπομπή του Προέδρου, να έχουμε τον χρόνο να γίνουν κάποιες προσπάθειες, ώστε να έχουμε τροπολογίες επί του κειμένου, οι οποίες θεωρούμε ότι θα βοηθήσουν, ώστε να αντιμετωπιστούν κάποιοι προβληματισμοί που υπάρχουν. Ζητήσαμε και στην επιτροπή -και το μεταφέρω και εδώ- να γίνει η αναβολή του θέματος μέχρι νέα συνεδρία, που θα αποφασίσετε αν θέλετε να γίνει την Παρασκευή. Εν τω μεταξύ, η επιτροπή Οικονομικών θα κάμει ακόμα μία ή δύο συνεδρίες, για να δει τις λεπτομέρειες των τροπολογιών τις οποίες έχουμε εισηγηθεί, για να είμαστε έτοιμοι την Παρασκευή για την αντιμετώπιση του όλου θέματος και την ψήφιση ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η αντίθετη άποψη...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ισχύει και για το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για αναβολή μέχρι την Παρασκευή, που είναι και η τελευταία μέρα έτσι και αλλιώς, δεν μπορεί να αναβληθεί περισσότερο;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Δεν υπάρχει ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει ένσταση. Όσο πιο σύντομα μπορείτε, σας παρακαλώ, λόγω της αργοπορίας έναρξης...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Σύντομα, κύριε Πρόεδρε, αλλά πρέπει να κάνουμε δικαιολόγηση ψήφου, για να πούμε ότι η παροχή αυτής της αναβολής για μερικές ημέρες δεν είναι ακριβώς για οποιονδήποτε λόγο, για να προστατεύσουμε ή για να συζητήσουμε θέματα προστασίας της αυθαιρεσίας των τραπεζιτών σε βάρος των πολιτών, αλλά είναι για να καταβάλουμε μια τελευταία προσπάθεια, με έναν συγκεκριμένο στόχο: Αφενός μεν να προστατεύσουμε, εάν και εφόσον είναι δυνατό, αυτούς τους πολίτες που πρέπει πραγματικά να προστατευθούν από την τραπεζική αυθαιρεσία, και την ίδια στιγμή να μην παρεμποδίσουμε ενδεχομένως τη διαδικασία εκποιήσεων εκεί και όπου πρέπει να γίνει.

Όμως για μια ακόμα φορά θέλω να τονίσουμε ότι το πρόβλημα αυτή τη στιγμή δημιουργείται αποκλειστικά και μόνο λόγω της αυθαιρεσίας που οι τράπεζες παρουσιάζουν όσον αφορά και την αναδιάρθρωση των δανείων, αλλά κυρίως και του τρόπου με τον οποίο αξιοποιούν τη νομοθεσία σε βάρος των πολιτών για τις εκποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι εμείς ως κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, νιώθουμε ότι δε χρειαζόμαστε την αναβολή για να τοποθετηθούμε επί του συγκεκριμένου ζητήματος. Τα συζητήσαμε, τα είδαμε. Εμείς είμαστε ξεκάθαροι αναφορικά με τις θέσεις μας και νομίζουμε ότι δε θα προσθέσει τίποτα ιδιαίτερο η αναβολή για την Παρασκευή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να εκφράσω την αντίθεσή μου στην αναβολή, διότι είχαμε δύο βδομάδες που κάλλιστα μπορούσαμε να τις χρησιμοποιήσουμε και να έχουμε όλον τον χρόνο να συζητήσουμε επί της ουσίας και να έχουμε και τους αρμοδίους απέναντί μας, για να απαντούν σε όλες τις ερωτήσεις των βουλευτών και όχι κατ' επιλογή, και θα μπορούσαμε να είχαμε αποτελεσματική διαδικασία, αν παίρναμε αυτόν τον χρόνο των δύο εβδομάδων. Εγώ θεωρώ ότι κοροϊδεύουμε τους ίδιους μας τους εαυτούς, αν νομίζουμε ότι μέσα σε πέντε μέρες θα έχουμε καταλήξει σε οποιαδήποτε διαμόρφωση της συγκεκριμένης τροποποίησης του νόμου, γι' αυτό εκφράζω την αντίθεσή μου στην αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Ευχαριστώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, την περασμένη Τρίτη με ηλεκτρονικό μήνυμα και την Τετάρτη με επιστολή μου την οποία σας είχα κοινοποιήσει είχα ζητήσει την έκτακτη συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών, για να μπορέσουμε να συζητήσουμε πιθανές προτάσεις, για να αντιμετωπιστεί το διαφαινόμενο αδιέξοδο, λόγω της αντίδρασης της κυβέρνησης, που οχυρώθηκε δυστυχώς και από τη νομική συμβουλή του Γενικού Εισαγγελέα, που ουσιαστικά οδηγεί σε ένα επικίνδυνο αδιέξοδο και τους δανειολήπτες και την αγορά, εάν τελικά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παραπέμψει αυτή τη νομοθεσία στο Ανώτατο. Η παραπομπή αυτής της νομοθεσίας, κύριε Πρόεδρε, στο Ανώτατο θα βλάψει και τους δανειολήπτες, θα βλάψει και την αγορά, θα βλάψει και την Κυπριακή Δημοκρατία.

Γι' αυτό εμείς θεωρούμε, αφού έχουμε ζητήσει αυτόν τον χρόνο από την περασμένη εβδομάδα για αναγκαστική διαβούλευση, την αποδοχή της εισήγησης του προέδρου της επιτροπής για ακόμα λίγο περιθώριο διαβούλευσης, παρά το γεγονός ότι πιστεύουμε ότι για αυτό το αδιέξοδο αποκλειστική ευθύνη -και το τονίζω- έχουν η κυβέρνηση, η Κεντρική Τράπεζα και οι τραπεζίτες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνήσαμε με την αναβολή με την ευχή και την ελπίδα ότι αυτοί που φέρουν την κύρια ευθύνη -και αυτοί είναι οι τράπεζες από τη μια, αλλά και η εποπτική αρχή, που είναι η Κεντρική Τράπεζα από την άλλη- θα καταθέσουν επιτέλους και συγκεκριμένες προτάσεις που θα προέρχονται από την εκτελεστική εξουσία ή από μέρους των ίδιων των τραπεζών, έτσι ώστε αυτό το σώμα να μη σηκώνει την ευθύνη, όπως κάνει τα τελευταία χρόνια, να αναζητά τρόπους προστασίας των ευάλωτων ομάδων και οι αρμόδιες αρχές, που αναγνωρίζουν ότι υπάρχει πρόβλημα, που αναγνωρίζουν ότι υπάρχει κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης από τις τράπεζες, να παραμένουν απαθείς και να φέρνουν το σώμα πάντα σε αυτή τη δύσκολη θέση.

Ελπίζω μέχρι την Παρασκευή να κατατεθούν τέτοιες προτάσεις στις επόμενες συνεδρίες που θα έχει η επιτροπή Οικονομικών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ανεξαρτήτως ευθυνών, κύριε Πρόεδρε, η ευθύνη η δική μας είναι να προχωρήσουμε τη συζήτηση, μέχρι να βγάλουμε αποτέλεσμα. Και είναι ίσως η πρώτη φορά -τουλάχιστον από την Κεντρική Τράπεζα- υπάρχει, όπως το καταλαβαίνω εγώ, μία ειλικρινής διάθεση να κατατεθούν πιο συγκεκριμένες προτάσεις, που θα βοηθήσουν στο να υπάρξει αυτή η βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου, που θα κρατά εν πάση περιπτώσει μία ισορροπία. Με τη συμβολή του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου πιστεύω ότι στον χρόνο που υπάρχει μπορούμε, αν μη τι άλλο, να ξεπεράσουμε κάποιους κινδύνους που υπάρχουν και προς τούτο εμείς συμφωνήσαμε για την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θέλουμε να διαφωνήσουμε με την αναβολή της εν λόγω συζήτησης. Θεωρούμε ότι η κυβέρνηση δεν πρόκειται να αλλάξει στάση. Μέχρι αυτή τη στιγμή, μέχρι σήμερα δηλαδή, αυτοί οι οποίοι ευνοούνται είναι οι τράπεζες και οι τραπεζίτες, οι εκποιήσεις προχωρούν, οι δανειολήπτες απειλούνται και ο πολιτικός κόσμος δεν έχει βρει ακόμα τη μέθοδο και τον τρόπο, για να τις αποτρέψει. Όσο συνεχίζουμε να καθυστερούμε το οτιδήποτε, αυτό είναι προς όφελος των τραπεζών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είπαμε και στην προηγούμενη συνεδρία ότι, για να προστατεύσεις τον δανειολήπτη, πρέπει πρώτα να διασφαλίσεις ότι υπάρχει σύστημα και οικονομία. Πιστώνω τους συναδέλφους για τις καλές τους προθέσεις, έχουμε και εμείς τις ίδιες ευαισθησίες για προστασία μερίδας των δανειοληπτών, αλλά πρέπει να είμαστε και προσεκτικοί, στην προσπάθεια να δώσουμε στήριξη σε αυτούς που πραγματικά έχουν ανάγκη, να μην εξυπηρετούνται και οι στρατηγικοί κακοπληρωτές και να επηρεάζεται η σταθερότητα του συστήματος.

Θα το πω ακόμα μία φορά και από αυτό το επίσημο βήμα. Σε λάθος νόμο επήαμεν να κάμουμε αλλαγές! Αν θέλουμε να προστατεύσουμε αυτούς που πραγματικά έχουν ανάγκη, έν' τον νόμο περί Αφερεγγυότητας που πρέπει να δούμε. Εκεί πρέπει να θωρακίσουμε τις ευάλωτες ομάδες του λαού μας. Κάμνουμεν πειράματα και στο τέλος τρέχουμε ζοπίσω όλοι με καλή διάθεση να σώσουμε ό,τι σώζεται! Θα τοποθετηθούμε υπέρ της αναβολής και ευχόμαστε ακόμα μία φορά να πρυτανεύσει η συναίνεση, το υπέρτατο, διασφαλίζοντας και αυτούς που πραγματικά θέλουμε να διασφαλίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, υπέρ ή εναντίον της αναβολής.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οκτώ, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ένας ψήφοι υπέρ και δεκαεπτά εναντίον, σύνολο σαράντα οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και καμία αποχή, η αναβολή για την Παρασκευή εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι η αναπομπή και πάλι από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του Νόμου «Ο περί της Αναστολής των Διαδικασιών Εκποίησης Ενυπόθηκων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2019». Αντιλαμβάνομαι και γι' αυτό το θέμα υπάρχει...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Η εισήγηση ήταν και για τα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ρωτήσουμε αν όλοι θα ψήφιζαν με τον ίδιο τρόπο...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να γίνει ψηφοφορία τότε.

Παρακαλώ, ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δικαιολόγηση ψήφου, γιατί θα αλλάξουμε τη θέση μας, κύριε Πρόεδρε. Πραγματικά, όταν ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών έκαμε δημόσιες δηλώσεις ότι ακριβώς το περιεχόμενο της συγκεκριμένης πρότασης θα εφαρμοστεί από τις τράπεζες, για το ότι από την πλευρά του το κοινοβούλιο το νομοθετεί αυτό μέχρι την 1^η του Οκτώβρη, μας εκπλήσσει γιατί πρέπει να γίνει αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά μπαίνετε επί της ουσίας. Τώρα μιλούμε για την αναβολή ή όχι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όι, είναι, για να αιτιολογήσω τη στάση μου. Γιατί, αν αυτό είναι αντισυνταγματικό, τότε αντισυνταγματικές ήταν και οι τοποθετήσεις του Υπουργού Οικονομικών, άρα στην ουσία αποτελεί διέξοδο στις τράπεζες, να συνεχίσουν την αυθαιρεσία τους. Γι' αυτό και εμείς θα καταψηφίσουμε την αναβολή, όπως θα καταψηφίσουμε και την αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, επειδή το θέμα είναι εντελώς διαφορετικό από τον πρώτο νόμο και αφορά ολιγόμηνη αναστολή της διαδικασίας των εκποιήσεων για πολύ συγκεκριμένο μέρος δανείων, είναι ακριβώς εδώ που καταγράφεται και διαπιστώνεται η κακοπιστία του συστήματος. Του συστήματος της εκτελεστικής εξουσίας, Κεντρικής Τράπεζας και τραπεζών που επιμένουν γι' αυτή την πολύ προσωρινή και μεταβατική περίοδο, στην οποία οι ίδιοι έχουν δεσμευτεί ότι δε θα προχωρήσουν σε εκποιήσεις, να μην έχει η Βουλή τον λόγο.

Όπως είπα, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, στην επιτροπή, σε λίγο θα κηρύξουν αντισυνταγματικό και να αναπνέουμε οι βουλευτές με τη μανία που τους έχει πάρει.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν τους ταιρκάζει;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα μας απαγορεύσουν διά νόμου να μιλούμε, με αυτή τη νοοτροπία που έχουν κάποιοι σε αυτό το κράτος. Έχει μετατραπεί από Κυπριακή Δημοκρατία σε δημοκρατία των τραπεζών η Κυπριακή Δημοκρατία.

Δε θα υποστηρίξουμε την αναβολή, θα υποστηρίξουμε την ψήφιση της πρότασης νόμου και εμμένουμε υπέρ του νόμου της ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της ουσίας έχουν δίκαιο και οι δύο συνάδελφοι που έχουν μιλήσει, και ο κ. Σιζόπουλος και ο κ. Περδίκης, και οφείλω να πω ότι και εμείς θα καταψηφίσουμε την αναπομπή του Προέδρου σε σχέση με αυτό το συγκεκριμένο νομοθέτημα, γιατί θεωρούμε ότι πρέπει να εφαρμοστεί η αναστολή για τις κατοικίες που εντάσσονται στο σχέδιο «Εστία». Απλώς, το πρόβλημα είναι πρακτικό και τεχνοκρατικό. Δε δόθηκε η ευκαιρία να δώσουμε τα απαραίτητα κείμενα στους συναδέλφους, υπάρχει το ενδεχόμενο -δε λέω έτσι να είναι- να χρειαστεί να τροποποιηθεί και η πρόταση του κ. Σιζόπουλου, για να συνάδει με την άλλη διαδικασία. Επομένως, και αυτό είναι θέμα που πρέπει να δούμε μέσα στις επόμενες τρεις μέρες.

Επομένως, η ταπεινή μου έκκληση -κατανοώντας και τον θυμό και την πικρία που εκφράζουν- είναι να δώσουμε χρόνο τες επόμενες τρεις ημέρες να δούμε κατά πόσο και αυτός ο νόμος χρειάζεται οποιαδήποτε νομοτεχνική διαφοροποίηση, έτσι ώστε να υπάρχει ένα συγκροτημένο και συνολικό πλαίσιο που θα τεθεί σε εφαρμογή την ερχόμενη Παρασκευή. Μιλάμε για τρεις μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σωστά έχει πει ο κ. Σιζόπουλος ότι κατά τη διάρκεια της συζήτησης που ξανακάμαμε για το θέμα των εκποιήσεων έχουν δοθεί διαβεβαιώσεις ότι θα ανασταλεί κάθε διαδικασία εκποίησης, ενόσω εξετάζονται οι αιτήσεις για το «Εστία». Και μάλιστα ο Υπουργός Οικονομικών κάλεσε στη Βουλή -νομίζω το είπε και δημόσια ότι καλεί- όλους όσους θεωρούν ότι πρέπει να έχουν αυτή τη διευκόλυνση, τουλάχιστον να ανασταλεί η διαδικασία εκποίησης, για να δουν τι θα γίνει με τη δική τους την αίτηση, έστω και αν οι ίδιοι θεωρούν ότι μάλλον δε θα επιλεχθούν για το «Εστία», να το κάμουν.

Και όντως υπάρχει ένα λογικό ερώτημα. Τη στιγμή που υπάρχει έλλειμμα εμπιστοσύνης έναντι της κυβέρνησης, που δημιουργήθηκε εξαιτίας των δικών της πολιτικών, που εδώ και καιρό λέει ότι θα προστατεύσει τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, αλλά δεν έχει κάνει τίποτε, τι πειράζει να γίνει νόμος, που έχει και ημερομηνία λήξης μέχρι την 1^η του Οκτώβρη, έτσι ώστε να είναι όλοι βέβαιοι ότι, ναι, καλύπτονται με τον νόμο, τουλάχιστον μέχρι να εξεταστεί η αίτησή τους για το «Εστία», και, από τη στιγμή που υπάρχει δημόσια δέσμευση από την κυβέρνηση, γιατί να επηρεάζει η νομική ρύθμιση του ζητήματος με ημερομηνία λήξης; Δεν πήραμε απάντηση λογική, γι' αυτό και εμείς θα επιμένουμε ότι δε θα ψηφίσουμε την αναπομπή, θα την καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να σας πω ότι αρχικά είχα θετική προδιάθεση, για να ψηφίσω υπέρ της αναβολής για τις τρεις μέρες, όπως σωστά είπε ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος. Όμως, πριν από λίγη ώρα ο Υπουργός Οικονομικών στη συζήτηση κάτω είχε πει σχεδόν επί λέξει το εξής: Είτε ψηφίσετε αυτόν τον νόμο είτε όχι, οι τράπεζες έχουν δεσμευτεί με τη συμφωνία που έχει υπογράψει η κυβέρνηση μαζί τους για το «Εστία» και δε δικαιούνται με βάση τη συμφωνία να προβαίνουν σε εκποιήσεις.

Κατά συνέπεια, αφού δεν -τουλάχιστον έτσι το αντιλήφθηκα εγώ- τον ενοχλεί να μην κάνουν αποδεκτή την αναπομπή του Προέδρου, γιατί έχει, όπως μας διαβεβαίωσε, εξασφαλίσει γραπτή δέσμευση με τη συμφωνία η κυβέρνηση από τις τράπεζες, θεωρώ ότι δεν υπάρχει λόγος να το αναβάλουμε μέχρι την Παρασκευή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ακόμα μία φορά θα μου επιτρέψετε, πέραν της τοποθέτησης να πω πάλι κάποιες πραγματικότητες. Έντζιε κάμνουν χατίρι μέ της Βουλής μέ του Υπουργείου Οικονομικών οι τράπεζες. Ούτε χρειάζονται νομοθεσίες, να μην κάμουν εκποιήσεις, για τούτους που έν' κάτω που το «Εστία», αν δεν το καταλάβουμε τόσο τον τζαιρό. Διότι συμφέρε και στις τράπεζες το «Εστία». Διότι ένα μέρος της δόσης εψηφισαμεν εμείς να πληρώνεται από τον φορολογούμενο. Το ένα τρίτο από τον δανειολήπτη, το ένα τρίτο από τον φορολογούμενο, και είναι 67%, για να διαγράψουν το ένα τρίτο οι τράπεζες, που ήδη έχουν διαγραμμένο το 50%. Έννεν τούτους... Και να κάμουμε νόμο να κάμουν εκποιήσεις για τούτους που έν' κάτω 'πού το «Εστία», εννά παραβιάσουν τον νόμο οι τράπεζες, γιατί εν τους συμφέρε. Να ξέρουμε είντα νόμους εννά κάμουμε για τούτους που θέλουμε να προστατεύσουμε, να χαρούμε.

Έν' ύστατη έκκληση που κάμνω. Έν' ένα σώμα που πρέπει να ξέρουμε και τους νόμους που ψηφίζουμε και τα σχέδια. Έν' άλλους που πρέπει να προστατεύσουμε, και να με ακούει ο κ. Στέφανος, που συμφωνώ μαζί του. Έν' τούτους που εν εμπίπτουν και έν' κάποιες ευάλωτες ομάδες που εν εμπίπτουν στα κριτήρια τα σημερινά του «Εστία» και πρέπει να το δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όμως, κύριε, εννά μιλήσουμε για την αναβολή ή όχι ή εννά εισέλθουμε στην ουσία;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Τελειώνω! Χωρίς αντιπαραθέσεις, εννά στηρίζουμε την αναβολή, αλλά, αν θέλουμε τούτες τες ομάδες να κάσουμε με τρόπον και με την κυβέρνηση και με την Κεντρική Τράπεζα και τα κόμματα να τους βοηθήσουμε... Με το να λέμε «εκάμαμε νόμο, εν εκποιούνται όσοι έν' κάτω που το «Εστία»», έντζιε προστατεύουμε κανέναν. Απλώς, θα έχει ακόμα μιαν υπόθεση που εννά χειριστεί το Ανώτατο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς μπαίνουμε λίγο στην ουσία ή αρκετά στην ουσία των ζητημάτων...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, μην αρχίσετε την ουσία τζιαι έν' τέθοικεις οι ώρες...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Θα πω πολύ σύντομα το εξής: Και στην προηγούμενη συζήτηση για αναβολή και τώρα ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου μάς υποδεικνύει τι πρέπει να κάμουμε, για να προστατεύσουμε τους δανειολήπτες, είτε αλλάζοντας το πλαίσιο αφερεγγυότητας μας -είπες την πρώτη φορά- και ότι κάμουμε λάθος με τούτα που εκάμαμε την περασμένη εφτομάδα, πριν δεκαπέντε μέρες... Τώρα τι πρέπει να κάμουμε για τους ευάλωτους δανειολήπτες. Θα πω αυτό που είπαμε ως κοινοβουλευτική ομάδα την προηγούμενη φορά στον κ. Νεοφύτου: Τι έχει πράξει η κυβέρνηση γι' αυτούς που τώρα ανησυχεί και θεωρεί ότι υπάρχουν και λύσεις και προτάσεις που θα μπορούσαν να τους προστατεύσουν; Απολύτως τίποτε! Καμιά πρωτοβουλία, καμιά ευαισθησία όλα αυτά τα χρόνια. Αντίθετα, όπως επίσης είπε ο κ. Νεοφύτου, κουράστηκε να ψηφίζει νόμους υπέρ των τραπεζών. Μας το είπε πριν τρία χρόνια, αλλά συνεχίζουμε να ψηφίζουμε νόμους υπέρ των τραπεζών -κάποιοι εξ ημών- και καμιά νομοθεσία υπέρ των δανειοληπτών, των ευάλωτων δανειοληπτών, εκείνων που υπήρξαν θύματα της τραπεζικής κρίσης. Τζιαι κάθε φορά, κύριε Πρόεδρε, είμαστε στο ίδιο σκηνικό, εδώ και μια δεκαετία, σε έναν φαύλο κύκλο, όπου στο όνομα της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος είτε εκβιαζόμαστε να ψηφίσουμε νόμους υπέρ των τραπεζών είτε εκβιαζόμαστε να καταψηφίσουμε νόμους υπέρ των δανειοληπτών. Αυτό συμβαίνει μια δεκαετία.

Ελπίζω και εύχομαι ότι κάποιοι εξ ημών και πάλι δε θα συνεχίσουν έτσι, θα συνειδητοποιήσουν ότι αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί ούτε και οι εκβιασμοί μπορεί να συνεχιστούν και επίσης θα συνειδητοποιήσουν ότι, επειδή έσκει παρέλθει μια δεκαετία ακριβώς, πρέπει να σταματήσουν τουλάχιστον να μιλούν για success story. Εάν κρέμεται 'πού μια κλωστή η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος μέχρι σήμερα και η κατάρρευση της οικονομίας, μετά που έχουν εφαρμόσει όλα όσα ήθελαν και επιδίωκαν να εφαρμόσουν με τις πλάτες, τη στήριξη ή την επιβολή πρώτα της τρόικας, τώρα του SSM σε σχέση με τες τράπεζες, με την επιβολή όλων όσων ήθελαν σε σχέση με την οικονομία, ελπίζουμε και ευχόμαστε τουλάχιστον να σταματήσουν να ταλαιπωρούν τον κόσμο με το success story, αν όλα κρέμονται από μια κλωστή μέχρι και αυτή την ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί ανάμιση χρόνο, δύο χρόνια σχεδόν πριν από τις προεδρικές εκλογές του 2018, η επιτροπή Οικονομικών ενημερωνόταν σχεδόν σε τακτή χρονική βάση αναφορικά με τη διαδικασία που ακολουθούσε ο σχεδιασμός του πλαισίου του «Εστία» και μέσα σ' αυτό το πλαίσιο εμπήκαν πάρα πολλές εισηγήσεις της επιτροπής Οικονομικών που δεν εισακούστηκαν ποτέ ούτε από το Υπουργείο Οικονομικών ούτε από την κυβέρνηση. Ποτέ! Και αυτές οι εισηγήσεις προστάτευαν ακριβώς αυτές τις ομάδες του πληθυσμού που δε θα μπουν στο «Εστία», γιατί δεν έχουν τα εισοδήματα. Τα εισοδήματα, κύριε Πρόεδρε. Δηλαδή, δεν μπορούν να επιβιώσουν και να προστατεύσουν το σπίτι τους, δηλαδή είναι η πιο ευάλωτη ομάδα του πληθυσμού μας. Και δεν προστατεύεται και δεν μπορεί αυτή η ομάδα να περιμένει ένα δεύτερο «Εστία», ένα τρίτο «Εστία», που θα έρθει να δημιουργήσει ο Υπουργός Οικονομικών, μετά 'πού θα παραιτηθεί, δεν ξέρω, αν θα προλάβει μέχρι τον Δεκέμβρη.

Και, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να γνωρίζουμε όλοι σε αυτή την αίθουσα ότι αυτή τη στιγμή κόσμος προχωρεί να κάμει αναδιρθρώσεις και στη διαδικασία των αναδιρθρώσεων οι τράπεζες στέλλουν επιστολές για εκποιήσεις. Και η αναστολή πέντε ημερών ή αναβολή πέντε ημερών μέχρι την Παρασκευή της ψήφησης ή όχι της αναπομπής εγώ δε θεωρώ ότι έχει ουσιαστικό αποτέλεσμα στην αναβολή ή όχι στην αναπομπή ή όχι του συγκεκριμένου νόμου, διότι να σας θυμίσω ότι, όταν τον ψηφίζαμε πριν από δύο εβδομάδες, είχαμε βάλει και αυτή την τροποποίηση που είχε δώσει το ΔΗΚΟ για ενδεχόμενη έγκριση κάποιου από το «Εστία». Άρα, περιορίστηκε ακόμα περισσότερο το θέμα της αναστολής των εκποιήσεων. Δεν ξέρω τι άλλο μπορεί να μπει και να τροποποιηθεί όσον αφορά την αναστολή. Εγώ προσωπικά δεν μπορώ να αντιληφθώ τι άλλο μπορεί να αλλάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, εννά συνεχίσουμε τη συζήτηση για την αναβολή ή όχι ή επί της ουσίας;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κάτι τελευταίο, γιατί νομίζω ότι απλώς κάμουμε το μικρό μεγάλο. Πότε θα τεθεί σε εφαρμογή ο νόμος,
2888

ακόμα τζιαι αν αποδεχθούμε ή αν απορρίψουμε την αναπομπή σήμερα; Πρέπει να δημοσιευθεί στην επίσημη εφημερίδα του κράτους. Πότε κυκλοφορά η επίσημη εφημερίδα του κράτους;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κάθε Παρασκευή.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ υπέρ ή εναντίον της αναβολής.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν είναι είκοσι έξι είκοσι έξι, δεν περνά η αναβολή.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έν' σωστό τούτο, δεκαεφτά τζιαι εννιά είκοσι έξι, με βάση τις τοποθετήσεις των κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, η αναβολή δεν περνά, πρέπει να ψηφίσουμε τώρα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ, ο κ. Γιωργάλλας πολύ σύντομα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ψήφισα και εγώ υπέρ της αναβολής, άρα, αν θέλετε, να ψηφίσουμε με τα χέρια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λάθος το σύστημα δεν έχει, κάποιος πάτησε λάθος.

Ο κ. Γιωργάλλας είναι για την αναβολή που ψηφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι! Έγινε και έκλεισε το θέμα εκεί, δεν μπορώ να πάω να ψάχνω τωρά ποιος ψηφισε. Μπορεί να ψηφισες εσύ και ένας άλλος από άλλο κόμμα, που μέτρησε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, άλλως πως. Δεν κατάλαβα!

Προχωρούμε με την αναπομπή.

Να συζητηθεί το θέμα τώρα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί της Αναστολής των Διαδικασιών Εκπαίδευσης Ενυπόθηκων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μαρίνος Μουσιούτσας

Μαρίνος Σιζόπουλος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Γιώργος Λιλλήκας

Μάριος Μαυρίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιουλίου 2019, επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 12 Ιουλίου 2019 και αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στις 19 Ιουλίου 2019 κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Όπως είναι γνωστό, με τον αναπεμφθέντα νόμο σκοπείται η θέσπιση νομοθεσίας, με την οποία να αναστέλλονται προσωρινά οι διαδικασίες έναρξης και/ή συνέχισης διαδικασιών εκποίησης ακινήτων που αποτελούν κύρια κατοικία προς ικανοποίηση δανειακής διευκόλυνσης προς οφειλέτη ο οποίος δυνητικά αποτελεί επιλέξιμο δανειολήπτη προς ένταξη στο σχέδιο «Εστία».

Οι λόγοι της αναπομπής όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2019 είναι αυτολεξεί οι ακόλουθοι:

«Καταρχήν, σημειώνω ότι το σχέδιο ΕΣΤΙΑ είναι προαιρετικό σχέδιο και οι πρόνοιές του είναι εφαρμοστέες για τις τράπεζες και εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων που θα επιλέξουν συμμετοχή. Ο προαναφερόμενος Νόμος καθιστά την αναστολή των εκποιήσεων υποχρεωτική για όλες τις τράπεζες και εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων. Σημειώνεται ότι, με βάση το υφιστάμενο πλαίσιο, αναστολή εκποίησης μπορεί να γίνει είτε από τον ενυπόθηκο δανειστή είτε με Διάταγμα του Δικαστηρίου.

Επιπρόσθετα, σημειώνω ότι οι ενυπόθηκες εξασφαλίσεις αποτελούν μέρος μιας δανειακής σύμβασης και διασφαλίζουν τον ενυπόθηκο δανειστή, σε περίπτωση κατά την οποία ο οφειλέτης αδυνατεί να ανταποκριθεί στο συμφωνημένο και από τις δύο πλευρές σχέδιο αποπληρωμής. Αναπόφευκτα αυτό συνεπάγεται νομοτελειακά την εκτέλεση της εξασφάλισης της δανειακής σύμβασης.

Ο προαναφερόμενος Νόμος επεμβαίνει στους όρους της σύμβασης, θέτει εκ των υστέρων προϋποθέσεις και ουσιαστικά παρεμποδίζει την ενάσκηση των δικαιωμάτων που δημιουργούνται δυνάμει υφιστάμενης σύμβασης».

Σημειώνεται ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με δεύτερη επιστολή του ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2019 παρέθεσε πρόσθετους λόγους αναπομπής, οι οποίοι είναι αυτολεξεί οι ακόλουθοι:

«2.1. Με το άρθρο 3 του αναπεμπόμενου νόμου προβλέπεται η αναστολή της διαδικασίας εκποίησης ενυπόθηκου ακινήτου που αποτελεί κύρια κατοικία, προς ικανοποίηση ενυπόθηκης απαίτησης που προκύπτει από υπερημερία του οφειλέτη/δανειολήπτη, δυνάμει των διατάξεων του Μέρους VIA του περί Μεταβίβασης και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014.

2.2. Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής, η οποία λογίζεται ότι αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του αναπεμπόμενου νόμου και λήγει την 1^η Οκτωβρίου 2019, καμία διαδικασία εκποίησης ενυπόθηκου ακινήτου που αποτελεί κύρια κατοικία, όπως προαναφέρεται, της οποίας ο οφειλέτης δυνητικά πληροί τα κριτήρια προς ένταξη στο Σχέδιο Εστία, όπως αυτά καθορίζονται στο εν λόγω Σχέδιο δύναται να αρχίζει και κάθε τέτοια εν εξελίξει διαδικασία διακόπτεται.

2.3. Είναι πρόδηλο ότι το εν λόγω άρθρο 3 του αναπεμπόμενου νόμου επεμβαίνει στους όρους της σύμβασης, θέτει εκ των υστέρων προϋποθέσεις και ουσιαστικά παρεμποδίζει την ενάσκηση των δικαιωμάτων που δημιουργούνται δυνάμει υφιστάμενης σύμβασης.

2.4. Συγκεκριμένα με το εν λόγω άρθρο ουσιαστικά παραβιάζεται και/ή παρεμποδίζεται το αχώριστο δικαίωμα του ενυπόθηκου δανειστή έναντι του ενυπόθηκου οφειλέτη να διεκδικήσει το οφειλόμενο προς αυτόν χρέος και/ή τα συμβατικά αυτού δικαιώματα, τα οποία συνιστούν ιδιοκτησία που προστατεύεται από το Άρθρο 23 του Συντάγματος.

2.5. Ως εκ τούτου το άρθρο 3 του αναπεμπόμενου νόμου παραβιάζει το Άρθρο 23 του Συντάγματος, επειδή περιορίζει κατά τρόπο ασύμβατο με το άρθρο αυτό και/ή επειδή απαλλοτριώνει το δικαίωμα του ενυπόθηκου δανειστή να διεκδικήσει με άλλους νόμιμους τρόπους την ικανοποίηση του οφειλόμενου προς αυτόν χρέους και/ή των συμβατικών του δικαιωμάτων, που συνιστούν ιδιοκτησία που προστατεύεται από το Άρθρο 23 του Συντάγματος.

2.6. Περαιτέρω, το άρθρο 3 του υπό αναπεμπόμενου Νόμου παραβιάζει το Άρθρο 25 του Συντάγματος, αφού με την αναστολή της διαδικασίας εκποίησης προς ικανοποίηση ενυπόθηκου δανειστή, βασικά καταργείται το δικαίωμα διεκδίκησης των οφειλομένων, σύμφωνα με τη σύμβαση δανείου, γεγονός που συνιστά δραστικό περιορισμό του δικαιώματος του ενυπόθηκου δανειστή να ασκεί επικερδή εργασία.

Αυτή δε η κατάργηση του δικαιώματος του ενυπόθηκου δανειστή δε δικαιολογείται από τους

προβλεπόμενους στην παράγραφο 2 του Άρθρου 25 του Συντάγματος λόγους.

2.7. Περαιτέρω, το δικαίωμα που κατοχυρώνεται με το Άρθρο 25 του Συντάγματος συναρτάται και με το δικαίωμα που κατοχυρώνει την ελευθερία του συμβάλλεσθαι (Άρθρο 26 του Συντάγματος) στο ότι ο ενυπόθηκος δανειστής έχει προσχωρήσει στη σύμβαση δανείου με τον ενυπόθηκο οφειλέτη ελευθέρως, διαμορφώνοντας το περιεχόμενο της σύμβασης δανείου που προέβλεπε για την πλήρη εξόφληση του χρέους.

2.8. Το δικαίωμα άσκησης επικερδούς εργασίας προϋποθέτει ότι ο καθένας μπορεί να ασκεί και να ρυθμίζει την εργασία του με τέτοιο τρόπο που ο ίδιος θεωρεί ότι θα του αποφέρει κέρδος μέσα στα πλαίσια του νόμου.

2.9. Οι περιορισμοί που τίθενται με το άρθρο 3 του αναπεμπόμενου νόμου πλήττουν τον πυρήνα του δικαιώματος που κατοχυρώνει το Άρθρο 25.1 και τείνουν να εξουδετερώσουν την ελευθερία του ενυπόθηκου δανειστή να ρυθμίζει την εργασία του με τέτοιο τρόπο που ο ίδιος θεωρεί ότι θα του αποφέρει κέρδος.

2.10. Επιπρόσθετα, το άρθρο 3 του αναπεμπόμενου νόμου κρίνεται ως ασύμβατο με τις διατάξεις του Άρθρου 26 του Συντάγματος, το οποίο εγγυάται και κατοχυρώνει το δικαίωμα του συμβάλλεσθαι ελευθέρως, το οποίο προστατεύεται έναντι πάντων και περιλαμβάνει και το δικαίωμα επιλογής του αντισυμβαλλόμενου, προσχώρησης ή μη σε σύμβαση και διαμόρφωσης του περιεχομένου της. Κανένας περιορισμός του δικαιώματος αυτού δεν επιτρέπεται, εκτός εάν συνάδει με τις γενικές αρχές του Δικαίου των Συμβάσεων. Η προτεινόμενη αναστολή της διαδικασίας εκποίησης πρώτης κατοικίας επεμβαίνει και/ή τροποποιεί και/ή καταργεί, εκ των υστέρων τους όρους της σύμβασης δανείου, και/ή υποθήκης και/ή εγγυήσεως και/ή οποιασδήποτε άλλης συμφωνίας εξασφάλισης του ενυπόθηκου χρέους η οποία ρητά προέβλεπε για εξασφάλισης και/ή εγγυήσεις του χρέους που συμφωνήθηκαν ή προνοείτο η δυνατότητα να συμφωνηθούν από τα συμβαλλόμενα μέρη.

2.11. Το άρθρο 3 του αναπεμπόμενου νόμου κρίνεται ως ασύμβατο με τις διατάξεις του Άρθρου 28 του Συντάγματος, το οποίο καθιερώνει την Αρχή της Ισότητας και την επιβολή ίσης μεταχείρισης πάντων από τους νόμους, τη διοίκηση και τη δικαιοσύνη.

2.12. Ειδικότερα το εν λόγω άρθρο 3 βρίσκεται σε αντίθεση και είναι ασύμφωνο προς το γράμμα και το πνεύμα του Άρθρου 28 του Συντάγματος, καθότι δημιουργεί διάκριση μεταξύ των επηρεαζόμενων δυνάμει του νόμου ενυπόθηκων οφειλετών έναντι άλλων οφειλετών, απαλλάσσοντας μόνο τους ενυπόθηκους οφειλέτες που επηρεάζονται, των οποίων το ακίνητο πωλείται με διαδικασία πώλησης κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Μέρους VIA του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014, και όχι με βάση οποιοδήποτε άλλο Μέρος του Νόμου αυτού ή κατόπιν δικαστικού διατάγματος.

2.13. Επιπρόσθετα, το εν λόγω άρθρο 3 βρίσκεται σε αντίθεση και είναι ασύμφωνο προς το γράμμα και το πνεύμα του Άρθρου 28 του Συντάγματος, καθότι δημιουργεί διάκριση μεταξύ των επηρεαζόμενων δυνάμει του Νόμου ενυπόθηκων οφειλετών έναντι άλλων οφειλετών, απαλλάσσοντας μόνον τους ενυπόθηκους οφειλέτες που επηρεάζονται, ήτοι τους οφειλέτες που δυναμικά πληρούν τα κριτήρια προς ένταξη στο Σχέδιο Εστία, αναφορικά με καθορισμένη στον εν λόγω νόμο πιστωτική διευκόλυνση εξασφαλισμένη με εμπράγματο βάρος επί ακινήτου συνιστώντος κύρια κατοικία.

2.14. Έτι περαιτέρω, το εν λόγω άρθρο 3 βρίσκεται σε ασυμφωνία και/ή αντίθεση με το Άρθρο 30 του Συντάγματος, εφόσον εξουδετερώνει και/ή διαγράφει το συνταγματικό αυτό δικαίωμα του ενυπόθηκου δανειστή να προσφύγει στη δικαιοσύνη εναντίον του ενυπόθηκου οφειλέτη και οποιοδήποτε άλλου προσώπου δυνάμει της σύμβασης δανείου και/ή σύμβασης υποθήκης και/ή σύμβασης εγγύησης, για σκοπούς είσπραξης του ενυπόθηκου χρέους.

2.15. Τέλος, ο εν λόγω αναπεμπόμενος νόμος κρίνεται ότι συνιστά αθέμιτη επέμβαση στο πεδίο δράσης της Εκτελεστικής Εξουσίας και, ως εκ τούτου, συνιστά παραβίαση της Αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών, η οποία απαγορεύει και αποκλείει την άσκηση ή την ανάληψη εξουσίας έξω από τη σφαίρα των αρμοδιοτήτων της κάθε μιας από τις τρεις Εξουσίες της Πολιτείας.

2.16. Ειδικότερα, με τον εν λόγω νόμο ουσιαστικά αναστέλλεται η διαδικασία εκποίησης που προβλέπεται από άλλον νόμο, ήτοι το Μέρος VIA του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014, ο οποίος είχε απώτερο σκοπό την μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και αποτελούσε μνημονιακή υποχρέωση.».

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί της αναπομπής του Προέδρου της Δημοκρατίας κατά τη συζήτηση στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εάν δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, ψηφίστε τώρα υπέρ ή εναντίον της αναπομπής του

Προέδρου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διά χειρός;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε διά χειρός;

Διά χειρός.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της αποδοχής της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον, δεκαεπτά υπέρ και καμία αποχή, η αναπομπή απορρίπτεται.

Πάμε τώρα στο υπ' αριθμόν 4 θέμα, που είναι η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2019.

Αυτό πρέπει να ψηφιστεί. Δεν έχετε εισήγηση για αναβολή.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαριέλλα Αριστείδου

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Μαρίνος Μουσιούττας

Ευανθία Σάββα

Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης

Μάριος Μαυρίδης

Ηλίας Μυριάνθους

Ελένη Σταύρου, εκπροσωπώντας

Λίνος Παπαγιάννης

τον κ. Ανδρέα Κυπριανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επανεξέτασε σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιουλίου 2019, τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων στις 5 Ιουλίου 2019 και ο οποίος αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Όπως είναι γνωστό, με το σχετικό νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή, πριν από την ψήφιση του αναπεμφθέντος νόμου, εσκοπείτο η τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε η προβλεπόμενη στον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο σύνταξη χρείας να καταβάλλεται χωρίς διακρίσεις και επί ίσοις όροις σε δικαιούχους άντρες και γυναίκες, εξορθολογίζοντας με τον τρόπο αυτό μία σαφώς αντισυνταγματική διάταξη που ίσχυε όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Υπενθυμίζεται ότι κατά την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου σε νόμο από την ολομέλεια του σώματος η Βουλή υιοθέτησε σχετική τροπολογία που υποβλήθηκε ενώπιόν της διαφοροποιώντας το αρχικό νομοσχέδιο, έτσι ώστε να διαγραφούν από αυτό όλες οι πρόνοιες που προέβλεπαν τη σταδιακή αύξηση των εισφορών επί των ασφαλιστέων αποδοχών οι οποίες καταβάλλονται στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Οι λόγοι της αναπομπής του υπό αναφορά νόμου, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2019, οι οποίοι παρατίθενται αυτούσιοι και κατά το δυνατό αυτολεξεί, είναι οι ακόλουθοι:

«41.-(1) Χήρα, η οποία κατά το χρόνο του θανάτου του συζύγου της συζούσε με αυτόν ή συντηρούνταν από τον αποβιώσαντα αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο, δικαιούται σύνταξη χηρείας, εάν –

(α) στην περίπτωση της ικανοποιούνται οι σχετικές ασφαλιστικές προϋποθέσεις και ο σύζυγός της δεν είχε συμπληρώσει τη συντάξιμη ηλικία, ή

(β) ο σύζυγός της είχε συμπληρώσει τη συντάξιμη ηλικία και ήταν δικαιούχος θεσμοθετημένης σύνταξης ή θα δικαιούτο θεσμοθετημένη σύνταξη, εάν είχε υποβάλει τη σχετική αίτηση.

(2) Χήρος, ο οποίος, κατά τον χρόνο του θανάτου της συζύγου του, ήταν μόνιμα ανίκανος για αυτοσυντήρηση και συντηρούνταν από την αποβιώσασα αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο, δικαιούται σύνταξη χηρείας, εάν –

(α) στην περίπτωση του ικανοποιούνται οι σχετικές ασφαλιστικές προϋποθέσεις και η σύζυγός του δεν είχε συμπληρώσει τη συντάξιμη ηλικία, ή

(β) η σύζυγός του είχε συμπληρώσει τη συντάξιμη ηλικία και ήταν δικαιούχος θεσμοθετημένης σύνταξης ή θα δικαιούτο θεσμοθετημένη σύνταξη, εάν είχε υποβάλει τη σχετική αίτηση.

(3) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (4), η σύνταξη χηρείας καταβάλλεται εφ' όρου ζωής.

(4) Χήρα ή χήρος που συνέρχεται σε γάμο εκ νέου, παύει να δικαιούται σύνταξη χηρείας, δικαιούται όμως εφάπαξ ποσό, ίσο με το ετήσιο ποσό της σύνταξης χηρείας την οποία λάμβανε κατά τη σύναψη του νέου γάμου, με εξαίρεση οποιαδήποτε αύξηση που λάμβανε για εξαρτωμένους.

(5) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (1) και (2), στην περίπτωση που ο/η αποβιώσας/σα έχει τελέσει το γάμο μετά τη συμπλήρωση της συντάξιμης ηλικίας, η/ο χήρα/ος δεν δικαιούται σύνταξη χηρείας, εάν δεν έχει παρέλθει χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία του γάμου μέχρι την ημερομηνία του θανάτου.”.

2.2 Η τροποποίηση αφορά την αντικατάσταση του εδαφίου (1) και κατάργηση του εδαφίου (2). Το εδάφιο (1) τώρα προβλέπει τα εξής:

“(1) Χήρα η οποία κατά τον χρόνο του θανάτου του συζύγου της ή χήρος ο οποίος κατά τον χρόνο του θανάτου της συζύγου του, ο οποίος ή η οποία απεβίωσε κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2018, συζούσε με αυτόν ή αυτήν ή συντηρούνταν από τον/ην αποβιώσαντα/σα αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο, δικαιούται σύνταξη χηρείας, εάν –

(α) ικανοποιούνται οι σχετικές ασφαλιστικές προϋποθέσεις και ο/η σύζυγος της/ου δεν είχε συμπληρώσει τη συντάξιμη ηλικία, ή

(β) ο/η σύζυγός της/ου είχε συμπληρώσει τη συντάξιμη ηλικία και ήταν δικαιούχος σύνταξης γήρατος ή θα δικαιούτο σύνταξη γήρατος, εάν είχε υποβάλει τη σχετική αίτηση.”.

2.3 Περαιτέρω, διαγράφεται το εδάφιο (2).

2.4 Περαιτέρω το εδάφιο (4) αντικαθίσταται με το ακόλουθο νέο εδάφιο:

“(4) Χήρα ή χήρος που συνέρχεται σε γάμο εκ νέου ή συνάπτει πολιτική συμβίωση παύει να δικαιούται σύνταξη χηρείας.”, και

2.5 Επίσης γίνεται αναρίθμηση των εδαφίων (3), (4) και (5) σε (2), (3) και (4), αντίστοιχα.

2.6 Με το αρχικό νομοσχέδιο που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο ακριβώς για να αντιμετωπιστεί το θέμα της συνταγματικότητας του Νόμου που προέκυπτε με την άνιση μεταχείριση της γυναίκας με τον άντρα στο δικαίωμα χηρείας, για να είναι δυνατή η αντιμετώπιση των νέων δικαιούχων που θα προκύψουν και παράλληλα να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, προβλέφθηκε επίσης η αναγκαία αύξηση των εισφορών για κάθε κατηγορία εργαζομένων, μεταξύ των ετών 2024-2039, ώστε να καλυφθεί το επιπλέον κόστος για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων λόγω των αλλαγών και να διατηρηθεί και διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του. Αυτό έγινε βάσει των αποτελεσμάτων ειδικής για το θέμα

αναλογιστικής μελέτης που είχε διενεργηθεί κατά τον καταρτισμό του νομοσχεδίου και κατά τη συζήτησή του στο Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τους Κοινωνικούς Εταίρους. Στο νομοσχέδιο περιλήφθηκαν διατάξεις που προνοούσαν ότι, σε περίπτωση που νέα αναλογιστική μελέτη η οποία θα διεξαχθεί πριν από την εφαρμογή των αυξημένων ποσοστών καταδείξει ότι με ή χωρίς τη λήψη οποιωνδήποτε μέτρων δεν είναι αναγκαία τα αυξημένα ποσοστά ή είναι αναγκαία μειωμένα ποσοστά, θα εφαρμόζονται τα ποσοστά τα οποία θα καταδείξει η υπό αναφορά αναλογιστική μελέτη, χωρίς σε καμία περίπτωση τα εν λόγω ποσοστά να είναι χαμηλότερα από αυτά που ίσχυαν πριν από την προτεινόμενη τροποποίηση.

2.7 Τα σχετικά άρθρα του αρχικού νομοσχεδίου που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο έχουν ως ακολούθως:

“2. Το άρθρο 5 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση των παραγράφων (στ) μέχρι (θ) του εδαφίου (1) αυτού με τις ακόλουθες νέες παραγράφους (στ) μέχρι (θ), αντίστοιχα:

‘(στ) 23,1%, από το οποίο 8,9% καταβάλλεται από τον μισθωτό, 8,9% από τον εργοδότη και 5,3% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από το έτος εισφορών που αρχίζει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2024,

(ζ) 24,7%, από το οποίο 9,5% καταβάλλεται από τον μισθωτό, 9,5% από τον εργοδότη και 5,7% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από το έτος εισφορών που αρχίζει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2029,

(η) 26,4%, από το οποίο 10,2% καταβάλλεται από τον μισθωτό, 10,2% από τον εργοδότη και 6% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από το έτος εισφορών που αρχίζει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2034,

(θ) 27,7%, από το οποίο 10,7% καταβάλλεται από τον μισθωτό, 10,7% από τον εργοδότη και 6,3% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από το έτος εισφορών που αρχίζει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2039.’ και

(β) με την αντικατάσταση των παραγράφων (στ) μέχρι (θ) του εδαφίου (2) αυτού με τις ακόλουθες νέες παραγράφους (στ) μέχρι (θ), αντίστοιχα:

‘(στ) 23,1%, από το οποίο 4,55% καταβάλλεται από τον μισθωτό, 13,25% από τον εργοδότη και 5,3% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από το έτος εισφορών που αρχίζει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2024,

(ζ) 24,7%, από το οποίο 4,9% καταβάλλεται από τον μισθωτό, 14,1% από τον εργοδότη και 5,7% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από το έτος εισφορών που αρχίζει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2029,

(η) 26,4%, από το οποίο 5,35% καταβάλλεται από τον μισθωτό, 15,05% από τον εργοδότη και 6% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από το έτος εισφορών που αρχίζει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2034,

(θ) 27,7%, από το οποίο 5,6% καταβάλλεται από τον μισθωτό, 15,8% από τον εργοδότη και 6,3% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από το έτος εισφορών που αρχίζει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2039.’.

3. Το άρθρο 6 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση των παραγράφων (στ) μέχρι (θ) με τις ακόλουθες νέες παραγράφους (στ) μέχρι (θ), αντίστοιχα:

‘(στ) με 4,45% των ασφαλιστέων αποδοχών του, για την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου 2024 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2028,

(ζ) με 4,8% των ασφαλιστέων αποδοχών του, για την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου 2029 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2033,

(η) με 5,25% των ασφαλιστέων αποδοχών του, για την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου 2034 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2038,

(θ) με 5,5% των ασφαλιστέων αποδοχών του, για την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου 2039.’.

4. Το άρθρο 12 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση των παραγράφων (ζ) μέχρι (ι) με τις ακόλουθες νέες παραγράφους (ζ) μέχρι (ι), αντίστοιχα:

‘(ζ) 22,1%, από το οποίο 16,8% καταβάλλεται από τον ίδιο και 5,3% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από την πρώτη Δευτέρα του έτους εισφορών 2024,

(η) 23,7%, από το οποίο 18% καταβάλλεται από τον ίδιο και 5,7% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από την πρώτη Δευτέρα του έτους εισφορών 2029,

(θ) 25,4%, από το οποίο 19,4% καταβάλλεται από τον ίδιο και 6% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από την πρώτη Δευτέρα του έτους εισφορών 2034,

(ι) 26,7%, από το οποίο 20,4% καταβάλλεται από τον ίδιο και 6,3% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από την πρώτη Δευτέρα του έτους εισφορών 2039.΄.

5. Το άρθρο 15 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση των παραγράφων (στ) μέχρι (θ) του εδαφίου (1) αυτού, με τις ακόλουθες νέες παραγράφους (στ) μέχρι (θ), αντίστοιχα:

΄(στ) 20%, από το οποίο 15,2% καταβάλλεται από τον ίδιο τον ασφαλισμένο και 4,8% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από την πρώτη Δευτέρα του έτους εισφορών 2024,

(ζ) 21,6%, από το οποίο 16,4% καταβάλλεται από τον ίδιο τον ασφαλισμένο και 5,2% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από την πρώτη Δευτέρα του έτους εισφορών 2029,

(η) 23,3%, από το οποίο 17,8% καταβάλλεται από τον ίδιο τον ασφαλισμένο και 5,5% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από την πρώτη Δευτέρα του έτους εισφορών 2034,

(θ) 24,6%, από το οποίο 18,8% καταβάλλεται από τον ίδιο τον ασφαλισμένο και 5,8% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από την πρώτη Δευτέρα του έτους εισφορών 2039.΄ και

(β) με την αντικατάσταση των παραγράφων (στ) μέχρι (θ) του εδαφίου (2) αυτού, με τις ακόλουθες νέες παραγράφους (στ) μέχρι (θ), αντίστοιχα:

΄(στ) 23,1%, από το οποίο 17,8% καταβάλλεται από τον ίδιο τον ασφαλισμένο και 5,3% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από το έτος εισφορών που αρχίζει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2024,

(ζ) 24,7%, από το οποίο 19% καταβάλλεται από τον ίδιο τον ασφαλισμένο και 5,7% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από το έτος εισφορών που αρχίζει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2029,

(η) 26,4%, από το οποίο 20,4% καταβάλλεται από τον ίδιο τον ασφαλισμένο και 6% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από το έτος εισφορών που αρχίζει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2034,

(θ) 27,7%, από το οποίο 21,4% καταβάλλεται από τον ίδιο τον ασφαλισμένο και 6,3% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από το έτος εισφορών που αρχίζει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2039.΄.΄.

2.8 Με τον αναπεμπόμενο Νόμο, έχουν αφαιρεθεί εντελώς τα ανωτέρω άρθρα 2,3,4, και 5 του προτεινόμενου νομοσχεδίου, έχουν δηλαδή αφαιρεθεί όλες οι διατάξεις που αφορούν σταδιακή αύξηση των εισφορών κατά 1% μεταξύ των ετών 2024-2034, αύξηση η οποία βάσει των αποτελεσμάτων της αναλογιστικής μελέτης που έγινε είναι απολύτως αναγκαία για τη διατήρηση της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2.9 Με βάση τα στοιχεία που κατέχει το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων από αναλογιστική μελέτη που πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο του 2017 (που έχει κατατεθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή), οι αλλαγές που ψηφίστηκαν αυξάνουν σημαντικά το κόστος για τα δημόσια οικονομικά, καθώς το έλλειμμα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων που θα προκύψει από τη μη αύξηση των εισφορών από το 2024-2034 κατά 1% θα μεταकुλιστεί αναπόφευκτα στον προϋπολογισμό του Κράτους. Ο αναλογιστής του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με σχετικό του σημείωμα (που θα κατατεθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή), ημερομηνίας 17.7.2019, επεσήμανε ότι, με βάση τα δεδομένα αυτά, τυχόν εφαρμογή του αναπεμφθέντος νόμου θα επηρεάσει αρνητικά και θα θέσει σε κίνδυνο τη μακροχρόνια βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μεταφέροντας σημαντικά ελλείμματα στον προϋπολογισμό του Κράτους όπως αυτά αναφέρονται στο εν λόγω σημείωμα.

Από το γράφημα 1 προκύπτει η ετήσια δαπάνη σύνταξης χηρείας σε εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2018-2021:

2018: 3,4 εκατομμύρια ευρώ

2019: 6,5 εκατομμύρια ευρώ

2020: 9,7 εκατομμύρια ευρώ

2021: 13 εκατομμύρια ευρώ

Σχετικό επίσης είναι το γράφημα 2 της μελέτης του αναλογιστή που καταδεικνύει τα εξής:

Μέχρι το 2020: συνολικά 10 εκατομμύρια ευρώ
Μέχρι το 2030: συνολικά 51 εκατομμύρια ευρώ
Μέχρι το 2040: συνολικά 109 εκατομμύρια ευρώ
Μέχρι το 2050: συνολικά 190 εκατομμύρια ευρώ
Μέχρι το 2060: συνολικά 303 εκατομμύρια ευρώ
Μέχρι το 2070: συνολικά 481 εκατομμύρια ευρώ
Μέχρι το 2080: συνολικά 689 εκατομμύρια ευρώ

2.11 Να αναφερθεί επίσης ότι ο αναλογιστής του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με επιστολή του, ημερομηνίας 2.7.2019, προς τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενημέρωσε σχετικά με την αναλογιστική εκτίμηση τον Πρόεδρο και τα μέλη.

2.12 Το άρθρο 80 του Συντάγματος προβλέπει:

“80. Το δικαίωμα της υποβολής προτάσεων νόμων ανήκει εις τους βουλευτάς και νομοσχεδίων εις τους υπουργούς.

Ουδεμία πρόταση νόμου συνεπαγομένη αύξησιν των υπό του προϋπολογισμού προβλεπομένων εξόδων δύναται να υποβληθεί υπό βουλευτού.”.

2.13 Με βάση την υπάρχουσα για το θέμα νομολογία, το πιο πάνω άρθρο του αναπεμπόμενου Νόμου πληροί το σχετικό κριτήριο της “αναπόφευκτης αύξησης των δαπανών του προϋπολογισμού”.

2.14 Επιπροσθέτως των ανωτέρω, στο κυπριακό Σύνταγμα το πεδίο λειτουργίας των τριών πολιτειακών εξουσιών διαχωρίζεται αυστηρά και δεν μπορεί να αναληφθεί ή να ασκηθεί οποιαδήποτε αρμοδιότητα από οποιαδήποτε από τις τρεις Εξουσίες που δεν αποδίδεται σ’ αυτή από το Σύνταγμα ή δεν εμπίπτει στο πεδίο της λειτουργίας της λόγω των εγγενών χαρακτηριστικών της.

2.15 Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και το Υπουργικό Συμβούλιο περιβάλλονται με την εκτελεστική εξουσία (Άρθρα 47, 48 και 54 του Συντάγματος), η Βουλή των Αντιπροσώπων με τη νομοθετική εξουσία (Άρθρο 61 του Συντάγματος) και το Δικαστήριο με τη δικαστική εξουσία.

2.16 Η διαγραφή των πιο πάνω άρθρων του αναπεμπόμενου Νόμου αποτελεί και παρέμβαση της Βουλής στην εκτελεστική εξουσία, αφού στην ουσία επιβάλλει τρόπο ενέργειας της εκτελεστικής εξουσίας στο να αποφασίσει να υπερβεί το ποσό που προϋπολογίζεται. Δηλαδή, ενώ η εκτελεστική εξουσία έχει προβεί σε εμπεριστατωμένη αναλογιστική μελέτη που καταδεικνύει ότι οι σταδιακές αυξήσεις στις εισφορές στο σύνολο τους μία ποσοστιαία μονάδα κατά την περίοδο 2024-2034 αναμένεται να καλύψει πλήρως την πρόσθετη δαπάνη της σύνταξης χηρείας που προκύπτει από την επέκταση του δικαιώματος της σύνταξης σε άντρες που θα καθίστανται δικαιούχοι μετά την 1.1.2018 διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, η Βουλή έχει αναρμόδια παρέμβει στον τρόπο άσκησης της εκτελεστικής εξουσίας για τον ορθολογισμό των οικονομικών του Ταμείου.

2.17 Με το Νομοσχέδιο, όπως αυτό είχε προταθεί από την Κυβέρνηση, διασφαλιζόταν η δημοσιονομική ουδετερότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων στη βάση της αυτοχρηματοδότησης των δαπανών από τις εισφορές στο Ταμείο και ως εκ τούτου δεν θα χρειαζόταν η συνεισφορά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την κάλυψη των οποιωνδήποτε ελλειμμάτων. Με την τροποποίηση της Βουλής των Αντιπροσώπων και τη διαγραφή των προαναφερθέντων άρθρων οι προβλεπόμενες δαπάνες του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα υπερβαίνουν συστηματικά πλέον τα έσοδά του με συνέπεια την ανάγκη χρηματοδότησης όλων των προαναφερθέντων ελλειμμάτων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

2.18 Η αναπροσαρμογή των ποσοστών εισφοράς των εργαζομένων, των εργοδοτών και του Κράτους ανά 5 χρόνια στη βάση των αποτελεσμάτων αναλογιστικής μελέτης περιλαμβάνεται ήδη στον βασικό νόμο και με το προτεινόμενο νομοσχέδιο τα ποσοστά αυτά αναπροσαρμόζονταν και πάλι στη βάση υπάρχουσας αναλογιστικής μελέτης που έχει κατατεθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ούτως ώστε να διατηρείται η δημοσιονομική ουδετερότητα του ταμείου και να μην υπάρχουν ελλείμματα που θα πρέπει να καλυφθούν από τον προϋπολογισμό.

Η διαγραφή των άρθρων αυτών αποτελεί παρέμβαση στην εκτελεστική εξουσία και στον τρόπο εξισορρόπησης των οικονομικών του κράτους και ορθολογιστικής αντιμετώπισής τους.

2.19 Το σχετικό άρθρο του Συντάγματος για την αναπομπή προβλέπει τα κάτωθι:

“52. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας υποχρεούνται να εκδώσωσι διά δημοσιεύσεως εν τη επισήμω εφημερίδι της Δημοκρατίας, εντός δέκα πέντε ημερών από της κοινοποιήσεως εις το αντίστοιχον γραφείο αυτών οιονδήποτε νόμον ή απόφασιν της Βουλής των Αντιπροσώπων εκτός εάν εντός της προθεσμίας ταύτης ασκήσωσιν, ίδια εκάτερος ή από κοινού αναλόγως της περιπτώσεως το δικαίωμα της αρνησικυρίας, ως εν άρθρω 50 ορίζεται ή το δικαίωμα αναπομπής, ως εν άρθρω 51 ορίζεται ή το δικαίωμα αναφοράς εις το Ανώτατον Συνταγματικόν Δικαστήριον, ως εν άρθροις 140 και 141 ορίζεται ή προκειμένου περί του προϋπολογισμού το δικαίωμα προσφυγής εις το Ανώτατον Συνταγματικόν Δικαστήριον, ως εν άρθρω 138 ορίζεται.”.

Με βάση τα προαναφερόμενα, εισηγούμαι όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μη εμμένει στην απόφαση της, αποδεχόμενη την αναπομπή. Παρακαλείται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να ακούσει σχετικά με την παρούσα αναπομπή τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.».

Κατά την εξέταση του αναπεμφθέντος νόμου η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε στην επιτροπή ότι πρώτο μέλημα της κυβέρνησης είναι να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, γι' αυτό, πριν από την κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή, το υπουργείο της είχε προβεί σε αναλογιστική μελέτη, στη βάση της οποίας προέκυψε η ανάγκη για αύξηση των εισφορών ουσιαστικά κατά ένα τοις εκατόν (1%) και μάλιστα στο νομοσχέδιο τέθηκε η ασφαλιστική δικλίδα ότι, σε περίπτωση κατά την οποία πριν από το 2024 νέα αναλογιστική μελέτη καταδείξει ότι το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι βιώσιμο, δε θα χρειαστεί να καταβληθούν αυξημένες εισφορές. Περαιτέρω, η ίδια κάλεσε την επιτροπή όπως αποδεχτεί τους λόγους της αναπομπής, ώστε να μην καθυστερήσει περαιτέρω το ζήτημα καταβολής της σύνταξης χρειάς στους δικαιούχους.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας αναφέρθηκε στους λόγους για τους οποίους κρίθηκε σκόπιμη η αναπομπή του ψηφισθέντος νόμου, στη βάση της πιο πάνω επιστολής του Προέδρου της Δημοκρατίας, επισημαίνοντας ότι η τροποποίηση που επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου η νομοθετική εξουσία αποτελεί απροκάλυπτη επέμβαση στις εξουσίες της εκτελεστικής εξουσίας, καθώς επίσης ότι τυχόν εφαρμογή του αναπεμφθέντος νόμου θα μετακυλίσει στον προϋπολογισμό του κράτους το έλλειμμα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων που θα προκύψει από τη μη αύξηση των εισφορών από το 2024 έως το 2034. Σύμφωνα με την ίδια, με βάση νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, θεωρείται επιβάρυνση και η όποια μελλοντική αύξηση του κρατικού προϋπολογισμού.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, αποδέχεται τους λόγους της αναπομπής του Προέδρου της Δημοκρατίας και εισηγείται την επαναθέσπιση του αναπεμφθέντος νόμου, υποβάλλοντας στην ολομέλεια του σώματος για ψήφιση νέο κείμενο, το οποίο να διαλαμβάνει τις πρόνοιες που περιλάμβανε το σχετικό νομοσχέδιο που αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν εναντίον των λόγων της αναπομπής.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του ΕΛΑΜ επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του αναπεμφθέντος νόμου στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σιζόπουλος και ο κ. Φακοντής.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν θέλει ο κ. Φακοντής ως πρόεδρος της αντίστοιχης επιτροπής να μιλήσει πρώτος, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φακοντής.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Από το βήμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να είστε σύντομος σας παρακαλώ, διότι...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Πέντε λεπτά.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως έχουμε πει και σε προηγούμενες μας τοποθετήσεις, χαιρετίζουμε την προσπάθεια που γίνεται για ρύθμιση του όλου θέματος για παραχώρηση σύνταξης χηρείας στους άνδρες. Διαφωνούμε όμως κάθετα με την αντισυνταγματική πρόνοια για δικαίωμα σε παραχώρηση σύνταξης χηρείας μόνο στους άνδρες των οποίων η σύζυγος έχει αποβιώσει κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου του 2018. Όπως εξηγήσαμε πολλές φορές, η πρόνοια αυτή διατηρεί την αδικία σε βάρος των ανδρών των οποίων η σύζυγος απεβίωσε πριν από τη συγκεκριμένη αυτή ημερομηνία.

Μετά και την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε σχέση με την τροπολογία του ΑΚΕΛ για παραχώρηση σύνταξης χηρείας σε όλους τους χήρους άνδρες ανεξαρτήτως της ημερομηνίας θανάτου της συζύγου τους, το ΑΚΕΛ δεσμεύεται να συνεχίσει τις προσπάθειές του, για να πείσει την κυβέρνηση για το δίκαιο του αιτήματος και την ανάγκη για ίση μεταχείριση όλων των χήρων ανδρών.

Θα εγγράψουμε το θέμα αυτεπάγγελτα στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, όπου θα επαναλάβουμε τις θέσεις μας, με στόχο να αρθεί η συγκεκριμένη πρόνοια, η οποία διατηρεί τις ανισότητες και τη διάκριση σε βάρος πολλών χήρων ανδρών, αλλά και πολλών γυναικών. Εξάλλου, είμαστε βέβαιοι πως, εάν κάποιος ενδιαφερόμενος προσφύγει στο δικαστήριο, η εν λόγω πρόνοια θα κριθεί αντισυνταγματική λόγω άνισης μεταχείρισης μεταξύ χήρων ανδρών, αλλά και μεταξύ γυναικών εισφορέων στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το άρθρο 28 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας προβλέπει ή και επιβάλλει την ίση μεταχείριση μεταξύ όλων των πολιτών.

Κύριε Πρόεδρε,

Σε σχέση με τον αναπεμπόμενο νόμο και ειδικότερα τη διαγραφή από αυτόν των διατάξεων που προβλέπουν αυξήσεις στα ποσοστά των εισφορών οι οποίες θα επιβληθούν την περίοδο 2024-2034, επαναλαμβάνουμε ότι θέση του ΑΚΕΛ είναι ότι η ανάγκη για τυχόν αύξηση των εισφορών δύναται να καταδειχθεί σε μεταγενέστερο στάδιο από τη σχετική αναλογιστική μελέτη η οποία θα διενεργηθεί από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 76 της βασικής νομοθεσίας του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ο αναλογιστής προβαίνει ανά τριετία ή και πριν από τα τρία έτη, αν το κρίνει ο υπουργός, σε αναλογιστική ανασκόπηση της όλης εφαρμογής του νόμου και της οικονομικής κατάστασης του ταμείου. Σε κάθε ανασκόπηση, λέει η νομοθεσία, ο αναλογιστής υποβάλλει έκθεση στον υπουργό για την οικονομική κατάσταση του ταμείου και για την επάρκεια ή μη των εισφορών. Άμεσα ενημερώνεται η Βουλή με έκθεση για τα αποτελέσματα της αναλογιστικής μελέτης. Εφόσον καταδεικνύεται από τα συμπεράσματα οποιασδήποτε αναλογιστικής μελέτης ότι δε διασφαλίζεται επαρκώς η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του ταμείου, ο υπουργός προχωρεί άμεσα σε διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους και εντός ενός έτους καταθέτει νομοσχέδιο στη Βουλή για περαιτέρω ενίσχυση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ταμείου.

Λαμβάνοντας λοιπόν υπόψη τις πρόνοιες του άρθρου 76 της βασικής νομοθεσίας, καθώς και ότι στον προτεινόμενο νόμο οι διατάξεις για τη σταδιακή αύξηση των εισφορών θα εφαρμοστούν δυναμικά, εάν και εφόσον αυτό καταδείξει νέα αναλογιστική μελέτη η οποία θα εκπονηθεί πριν από το 2024 -η πρώτη θα εκδοθεί το 2021 και η επόμενη το 2024- εύλογα διερωτώμαστε για τους λόγους για τους οποίους οι κυβερνώντες επιμένουν να περιληφθούν στη νέα νομοθεσία δύο πρόνοιες με το ίδιο περιεχόμενο, δυναμικά και στις δύο περιπτώσεις.

Παράλληλα, να ενημερώσω ότι -και σήμερα το επιβεβαίωσε και η αρμόδια υπουργός- ήδη προβαίνουν σε μελέτη για αλλαγές στη νομοθεσία του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι οποίες πιθανόν να επιφέρουν εξοικονόμηση. Άρα, προς τι αυτή η ανάγκη να εισαχθεί από τώρα στον νόμο;

Ως ΑΚΕΛ, δε θεωρούμε ότι είναι σωστό ή αναγκαίο να περιληφθούν από τώρα οι πρόνοιες για αύξηση των εν λόγω ποσοστών. Θα ήταν σαφώς πιο ορθολογικό να αναμένουμε τις αναλογιστικές μελέτες που θα διενεργηθούν και έπειτα να αποφασιστεί αν χρειάζεται να αυξηθούν και σε ποιο ύψος οι εισφορές, προκειμένου να διατηρηθεί η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σημειώνω ότι με την εισήγησή μας αυτή συμφωνούν και οι κοινωνικοί εταίροι, οι οποίοι είναι και εισφορείς στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Λαμβάνοντας τούτα υπόψιν, η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα ταχθεί εναντίον της αναπομπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριοι, αν υπάρχουν τόσοι ομιλητές, ξέρετε ότι έχουμε ακόμα μία αναπομπή για τις καταχρηστικές ρήτρες. Αν είναι, να συντομεύετε. Εν πάση περιπτώσει, εγώ το πολύ σε δέκα λεπτά περίπου θα πρέπει να

φύγω. Να ετοιμάζεται ο κ. Αδάμου.

Ο κ. Γιώργος Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτή η Βουλή πριν από ενάμιση χρόνο ψήφισε μια νομοθεσία για την παροχή σύνταξης χηρείας και στους άνδρες η οποία αναπέμφθηκε και μετά έγινε αναφορά στο δικαστήριο, το οποίο την έκρινε αντισυνταγματική για τη λεπτομέρεια ότι αυξήσαμε, λέει, τα έξοδα της κυβέρνησης. Αναγκαστήκαμε να δεχτούμε το αυτονοήτως απαράδεκτο, να ψηφίσουμε μια νομοθεσία η οποία να αφορά μόνο τους χήρους από τώρα και στο εξής, το εμφανώς αντισυνταγματικό κατά την άποψη και του κ. Φακοντή και με τον οποίο τείνω να συμφωνήσω.

Είμαστε ενώπιον ενός παρόμοιου σκηνικού όμως, να δώσουμε την ευκαιρία στην κυβέρνηση να οδηγήσει για ακόμα μία φορά για μία ήσσονος σημασίας αναφορά του ψηφισμένου νόμου για την αύξηση των εισφορών και να βρεθούμε ξανά ενώπιον του φαινομένου να κριθεί αυτή η νομοθεσία αντισυνταγματική. Και αυτή τη φορά να αφήσουμε και διακόσιους δικαιούχους εκτός αυτού του ωφελήματος όπως κινδυνεύαμε, αλλά ευτυχώς το γλιτώσαμε την προηγούμενη φορά.

Συνεπώς, είμαστε υποχρεωμένοι να μην ταχθούμε εναντίον της αναπομπής, ακριβώς για να διασφαλίσουμε το δικαίωμα αυτών των διακόσιων συνταξιούχων να έχουν πρόσβαση στη σύνταξη χηρείας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Και από την πλευρά της ΕΔΕΚ θα ψηφίσουμε υπέρ της αναπομπής για τον ίδιο λόγο που είπε προηγουμένως ο κ. Περδίκης, για να υπενθυμίσω ακριβώς ότι η συγκεκριμένη νομοθεσία ήταν αποτέλεσμα της πρότασης νόμου που το 2012 είχε καταθέσει η ΕΔΕΚ στη Βουλή. Όμως την ίδια στιγμή πραγματικά θα πρέπει η κυβέρνηση να προβληματιστεί. Δε γίνεται να καλύπτει μόνο ένα μέρος ή έναν αριθμό δικαιούχων -όλοι πρέπει να είναι δικαιούχοι- όταν μάλιστα ζητά από τώρα, πριν ακόμα από την ετοιμασία της αναλογιστικής μελέτης, να προκαθοριστούν οι αυξήσεις. Θα μπορούσε να ήταν πολύ πιο λογικό να γίνουν πρώτα οι αναλογιστικές μελέτες και στη συνέχεια ανάλογα με το αποτέλεσμα να καθοριστεί και το ποσοστό αύξησης στις εισφορές που θα έπρεπε να γίνουν. Τι πιο λογικό; Ερχόμαστε εμείς σήμερα να καθορίσουμε αυξήσεις των εισφορών, χωρίς να γνωρίζουμε τι θα αποδείξει η αναλογιστική μελέτη. Θεωρώ ότι αυτό είναι μια μεγάλη αντίφαση.

Όμως, γιατί ακριβώς θέλουμε έστω αυτό τον αριθμό που με βάση τη νομοθεσία δικαιούνται να πάρουν αυτή τη σύνταξη να μην τους αδικήσουμε και να τους αναστείλουμε για ακόμα ένα χρονικό διάστημα τη μη παραλαβή της σύνταξης, αναγκαστικά θα ψηφίσουμε, αλλά αυτό δε μας στερεί του δικαιώματος να συνεχίσουμε να παλεύουμε για το ότι πρέπει να καλυφθεί το σύνολο των χήρων ανδρών, που έχουν ακριβώς δικαίωμα σε αυτή τη σύνταξη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσουμε υπέρ της αναπομπής. Είναι η δεύτερη φορά που έρχεται ενώπιόν μας το θέμα αυτό. Δυστυχώς, καταφέραμε για δύο περίπου χρόνια αυτή η νομοθεσία να μην μπορέσει να λειτουργήσει. Εύχομαι και ελπίζω να είναι η τελευταία.

Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα, επειδή βλέπουμε ότι υπάρχει ανισότητα στη νομοθεσία αυτή, πλην όμως είναι συνταγματική, θα προσπαθήσουμε μέσω των προϋπολογισμών να πείσουμε, έτσι ώστε να υπάρξει τουλάχιστον κάποια διόρθωση σε αυτή την ανισότητα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όταν για πρώτη φορά τον Ιούνιο του 2018 είχε έρθει αυτή η νομοθεσία, που για πρώτη φορά στην ιστορία αυτής της πολιτείας έδιδε σύνταξη χηρείας και στους άνδρες ανατρέποντας μια ανισότητα που υπήρχε, υπήρχε μία τροπολογία εκ μέρους του ΑΚΕΛ για αναδρομική ισχύ της συγκεκριμένης νομοθεσίας. Προειδοποιήσαμε τότε ότι ο νόμος θα αναπεμφθεί, όπως και αναπέμφθηκε, πήγε στο Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο και αποφάσισε ότι ήταν αντισυνταγματική η συγκεκριμένη τροπολογία που είχε υποβάλει το ΑΚΕΛ. Καθυστέρησαν οι δικαιούχοι έναν χρόνο και ήρθαμε πριν από δύο εβδομάδες να υλοποιήσουμε την απόφαση του Ανωτάτου και να δώσουμε τη σύνταξη χηρείας και στους άνδρες και μάλιστα αυτή η κυβέρνηση, επειδή δε θέλει να λειτουργεί τιμωρητικά, είπαμε ότι θα τη δώσουμε και αναδρομικά. Και πάλι ήρθε μια τροπολογία της τελευταίας στιγμής του ΑΚΕΛ, που είχε να κάνει με τις εισφορές.

Κύριε Σιζόπουλε, αναλογιστική μελέτη έγινε και με βάση την αναλογιστική μελέτη και τη σύμφωνη γνώμη όλων των εταίρων είναι που αποφασίστηκαν οι συγκεκριμένες εισφορές να ξεκινήσουν από το 2024. Θα γίνει ξανά αναλογιστική μελέτη, αν χρειαστεί αύξηση αυτών των εισφορών.

Λοιπόν, και πάλι το ΑΚΕΛ, για να ολοκληρώσω, έβαλε μια τροπολογία της τελευταίας στιγμής. Προειδοποιήσαμε πριν από δεκαπέντε μέρες ότι θα αναπεμφθεί ο νόμος, όπως και αναπέμφθηκε. Χαίρομαι, γιατί σήμερα ακούω τις τοποθετήσεις των πολιτικών κομμάτων, που επιτέλους θα υπερψηφίσουν τον νόμο και θα δοθεί για πρώτη φορά στην ιστορία, επαναλαμβάνω, της Κυπριακής Δημοκρατίας σύνταξη χηρείας και στους άνδρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρότι διαφωνώ με τη φιλοσοφία του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο οποίος με την αναπομπή στην ουσία διατηρεί δικαιούχους δύο κατηγοριών και αυτοί που ατύχησαν πριν από τη συγκεκριμένη ημερομηνία που ορίζει ο νόμος, ενώ θα είναι δικαιούχοι, δε θα έχουν πρόσβαση στο δικαίωμά τους, εντούτοις θα ψηφίσω υπέρ της αναπομπής για τον απλούστατο λόγο ότι είναι προδικασμένο το αποτέλεσμα, εάν ο Πρόεδρος προσφύγει για δεύτερη φορά στο Ανώτατο Δικαστήριο. Γνωρίζουμε ποια θα είναι η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και απλώς δε θα δικαιούνται ούτε οι δικαιούχοι με βάση τη βούληση της εκτελεστικής εξουσίας να πάρουν αυτά που δικαιούνται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, δεκαεφτά εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, δεκαεφτά εναντίον και δύο αποχές, η αναπομπή γίνεται αποδεκτή*.

Σύμφωνα με τη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη, στη νομοθετική εργασία έχουμε και την αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις που Συνάπτονται από Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις Νόμου του 2019.

Υπάρχει εισήγηση για αναβολή, αναβολή μέχρι την Παρασκευή, δεν έχει άλλο περιθώριο, μέχρι την Παρασκευή.

Ψηφίστε υπέρ ή εναντίον της αναβολής.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

---

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, Συμμαχία Πολιτών, Αλληλεγγύη.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητη βουλευτής.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα έξι ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και αυτό το θέμα αναβάλλεται για την ερχόμενη Παρασκευή.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον κατάλογο που έχετε πάρει ήδη.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/κοινοποίηση σε
1. Έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2019, για τη μακροπροληπτική πολιτική του έτους 2018 και τις πρόσφατες αποφάσεις μακροπροληπτικής πολιτικής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (10) του άρθρου 47Α των περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2014 [N.138(I)/2002]. (Αρ. Φακ. 13.29.003.002).	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	Όλους τους βουλευτές
2. Τριμηνιαία έκθεση προόδου, ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2019, από τον Έφορο Φορολογίας για την κατάσταση των οφειλόμενων φόρων μέχρι και το πρώτο τρίμηνο του 2019 σύμφωνα με την παράγραφο 15 του Δέκατου Παραρτήματος του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου [Νόμος αρ. 95(I) του 2000]. (Αρ. Φακ. 13.36.002).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Έκθεση του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2019, για την εκμίσθωση, ανταλλαγή ή παραχώρηση άδειας χρήσεως κρατικής γης σύμφωνα με το άρθρο 18(2) του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου 74/88, όπως αυτή έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση με αρ. 87.057, ημερομηνίας 7 Μαρτίου 2019. (Αρ. Φακ. 06.03.003.001).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
Προτάσεις νόμου	Κατάθεση από	Παραπομπή σε
1. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.095-2019).	Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
2. Ο περί Κρατικής Φοιτητικής Μέριμνας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.096-2019).	Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.738, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη
2901

«Από απάντηση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη, ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2019, στην ερώτησή μου με αρ. 23.06.011.03.056 αναφορικά με την πρόταση του σωματείου “Αχιλλέας Αγρού” να του δοθεί η διαχείριση του Εθνικού Κέντρου Υψηλού Αθλητισμού “Γλαύκος Κληρίδης” στον Αγρό πληροφορήθηκα ότι ο ΚΟΑ πραγματοποίησε συναντήσεις τόσο με το κοινοτικό συμβούλιο Αγρού όσο και με το σωματείο “Αχιλλέας Αγρού” και εξέταξε το ενδεχόμενο παραχώρησης της άδειας χρήσης του αθλητικού κέντρου σε τρίτους. Επίσης, ενημερώθηκα ότι ο κ. Γιαννάκης Παπαδούρης ως Επίτροπος Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων ανέλαβε να εξετάσει τρόπους αξιοποίησης του υπό αναφορά αθλητικού κέντρου.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει οποιαδήποτε εξέλιξη όσον αφορά στην αξιοποίηση του Εθνικού Κέντρου Υψηλού Αθλητισμού “Γλαύκος Κληρίδης” στον Αγρό και αν έχει αποφασιστεί αν θα παραχωρηθεί η διαχείρισή του στο σωματείο “Αχιλλέας Αγρού”.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.739, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση στην κοινοβουλευτική μου ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.322, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 2018, του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη αναφορικά με τη νομοθετική ρύθμιση της ιδιωτικής μουσικής εκπαίδευσης και γενικότερα της ιδιωτικής εκπαίδευσης στον τομέα των τεχνών στην Κύπρο πληροφορήθηκα ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει δώσει οδηγίες για προώθηση της επεξεργασίας μέσω αγοράς υπηρεσιών εμπειρογνομόνων ενιαίου ρυθμιστικού πλαισίου, περιλαμβανόμενων και των σχετικών κανονισμών, που θα διέπει στο σύνολό τους τα θέματα που αφορούν στην ίδρυση, λειτουργία και εποπτεία όλων των εν γένει ιδιωτικών σχολών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παροχής ερασιτεχνικής καλλιτεχνικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Σύμφωνα με τον υπουργό, απώτερος στόχος είναι εντός του 2019 να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικό νομοσχέδιο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η ετοιμασία του υπό αναφορά ενιαίου ρυθμιστικού πλαισίου σχετικά με την ιδιωτική εκπαίδευση στον τομέα των τεχνών και πότε αναμένεται να κατατεθούν τα σχετικά νομοθετήματα στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.740, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Αρχαιολογικό Μουσείο της Πάφου έκλεισε το 2016 για σκοπούς ανακαίνισης, η οποία επρόκειτο να διαρκέσει λίγους μήνες. Έχουν περάσει τρία χρόνια και η ανακαίνιση δε φαίνεται να έχει ολοκληρωθεί, αφού το μουσείο παραμένει μέχρι σήμερα κλειστό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Για ποιο λόγο παρατηρείται τέτοια μεγάλη καθυστέρηση στο έργο ανακαίνισης του μουσείου;
2. Πότε ξεκίνησε, σε ποιο στάδιο βρίσκεται η ανακαίνιση του μουσείου και πότε αναμένεται να ολοκληρωθεί; Παρακαλώ όπως κατατεθεί σχετικό χρονοδιάγραμμα.
3. Πώς έχει αξιοποιηθεί το προσωπικό που εργαζόταν στο Αρχαιολογικό Μουσείο Πάφου, πριν κλείσει για σκοπούς ανακαίνισης;
4. Έχει υπολογιστεί το κόστος στα δημόσια ταμεία από τη μη λειτουργία του μουσείου τα τελευταία χρόνια; Παρακαλώ όπως κατατεθεί πίνακας με τα έσοδα του μουσείου τα τελευταία τρία χρόνια πριν από το κλείσιμό του (2013-2016).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.741, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σύμφωνα με έρευνα του Συνδέσμου Εικαστικών Καλλιτεχνών Κύπρου του 2017, από το σύνολο των δημόσιων κτιρίων που εμπίπτουν στον περί Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημοσίων Κτιρίων με Έργα Τέχνης Νόμου του 2009 εξήντα (60) και πλέον κτίρια του δημόσιου δεν έχουν ακόμα συμμορφωθεί με τη νομοθεσία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πόσα κτίρια που στεγάζουν υπηρεσίες των υπουργείων έχουν ανεγερθεί από το 2004 μέχρι και σήμερα και το κόστος ανέγερσής τους.
2. Πόσα κτίρια νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που εποπτεύονται από υπουργεία έχουν ανεγερθεί από το 2004 μέχρι και σήμερα και το κόστος ανέγερσής τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.742, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Με αφορμή την απάντηση της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2018, στην ερώτησή μου με αρ. 23.06.011.02.632, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Κατά πόσο έχει αποσταλεί επιστολή προς τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο για ενημέρωση των ιατρών της ειδικότητας μαιευτικής-γυναικολογίας για τη δυνατότητα άμεσης ανάληψης της φροντίδας βρέφους από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Παρακαλώ όπως μας αποσταλεί αντίτυπο της επιστολής.
2. Κατά πόσο έχει ενημερωθεί από τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο για τα μέτρα που έχουν λάβει οι ιατροί για πληροφόρηση των εγκύων ως προς την πιθανότητα άμεσης ανάθεσης του βρέφους στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.743, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφορικά με τον περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο [Ν. 127(I)/2018], παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως αποστείλει στη Βουλή των Αντιπροσώπων τα πιο κάτω:

1. Κατάλογο των έργων για τα οποία έχουν γίνει δημόσιες διαβουλεύσεις με βάση τη Μελέτη Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από την ημερομηνία ψήφισης του νόμου, το 2018, μέχρι σήμερα.
2. Κατάλογο του Μητρώου Εγγεγραμμένων Μελετητών Μελετών Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, όπως αυτός προβλέπεται στο άρθρο 35 του νόμου.
3. Κατάλογο των Μελετών Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον για Ψηλά Κτίρια, όπως αυτά αναφέρονται στην παράγραφο 30(β) του Πρώτου Παραρτήματος της νομοθεσίας, έστω και αν δεν έχει ακόμη εκδοθεί γνωμοδότηση για αυτά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.744, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Μάριου Μαυρίδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των αλλοδαπών εργαζομένων από τρίτες χώρες, σε απόλυτους αριθμούς και ως ποσοστό στο σύνολο των εργαζομένων από τρίτες χώρες, που εγκατέλειψαν την εργασία τους και κατέστησαν παράνομοι τα τελευταία δέκα χρόνια.

Παρακαλείται επίσης ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή για τον αριθμό των παράνομων εργαζομένων, όπως περιγράφονται πιο πάνω, οι οποίοι εντοπίζονται και απελαύνονται με χρήση της εγγυητικής του εργοδότη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.745, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που αναμένεται να ληφθούν από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, νοουμένου ότι για πολλοστή φορά σημειώθηκε θανατηφόρο δυστύχημα στον δρόμο Κόρνου-Κοφίνου (επισυνάπτεται σχετικό δημοσίευμα για το θανατηφόρο τροχαίο δυστύχημα που σημειώθηκε το βράδυ της 11^{ης} Ιουλίου 2019). Χρειάζεται να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα, ούτως ώστε να μην επαναληφθούν κι άλλα δυστυχήματα στον συγκεκριμένο δρόμο.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.746, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω ενημερωθεί ότι γονείς ανήλικων παιδιών καταγγέλλουν ότι, παρ' όλο που συμφωνήθηκε η υιοθέτηση σχετικού πρωτοκόλλου για την παρουσία των γονέων κατά τη διενέργεια ιατρικών πράξεων σε ανήλικα τέκνα, το πρωτόκολλο δε λαμβάνεται υπόψη από το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό. Ως αποτέλεσμα, όπως αναφέρεται, σε αρκετές περιπτώσεις απαγορεύεται στους γονείς να παραμείνουν στο πλάι των παιδιών τους, ακόμα και για κάτι τόσο απλό όσο μια αιμοληψία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποια διαβήματα έχει προχωρήσει, προκειμένου να γίνει σεβαστό το σχετικό πρωτόκολλο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.747, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υφυπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις τελευταίες εξελίξεις σε συνέχεια της συζήτησης του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών

και Έργων “Η αναγκαιότητα ακτοπλοϊκής σύνδεσης της Κύπρου με την Ελλάδα και κατ’ επέκταση με την υπόλοιπη Ευρώπη. (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπεται από πρόταση των βουλευτών κ. Νίκου Τορναρίτη και Αννίτας Δημητρίου) (Αρ. φακ. 23.04.035.186-2018)”.

Επίσης, να κατατεθεί η σχετική μελέτη βιωσιμότητας της ακτοπλοϊκής σύνδεσης και να ενημερωθεί το σώμα για τις επόμενες ενέργειες του Υφυπουργείου Ναυτιλίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.748, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι εντός της θρησκευτικής ομάδας των Αρμενίων επικρατεί μεγάλος αναβρασμός και αναστάτωση λόγω των έντονων και βάσιμων πληροφοριών ότι το Συμβούλιο της ABGU και ο εδώ εκπρόσωπός του αναζητούν αγοραστή για την περιουσία του Ινστιτούτου Μελκονιάν στην Αγλαντζιά. Μάλιστα κατά την πρόσφατη επίσκεψη του Προέδρου της Αρμενικής Εθνοσυνέλευσης κ. Ararat Mirzoyan στην Κύπρο πραγματοποιήθηκε εκδήλωση διαμαρτυρίας από εκατοντάδες αρμενικές οργανώσεις, οι οποίες ζητούσαν να ακυρωθεί κάθε προσπάθεια πώλησης της περιουσίας του Ινστιτούτου Μελκονιάν στην Κύπρο. Υπενθυμίζεται ότι τόσο τα κτίρια του Ινστιτούτου Μελκονιάν όσο και το δασύλλιο που βρίσκεται στη δυτική πλευρά του τεμαχίου επί της λεωφόρου Λεμεσού έχουν κηρυχθεί διατηρητέα, σύμφωνα με τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να απαλλοτριώσει τον χώρο και να αξιοποιήσει τα κτίρια, το δασύλλιο και τις άλλες εγκαταστάσεις προς το συμφέρον τόσο της θρησκευτικής ομάδας των Αρμενίων όσο και του κυπριακού λαού στο σύνολό του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.749, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Τον Φεβρουάριο του 2019 η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αποδέσμευσε πιστώσεις ύψους 3,5 εκατομ. που αφορούσαν την υποομάδα δαπανών 07580 “Άλλα Κινητά Οχήματα”. Το ποσό αυτό περιλάμβανε ποσό ύψους €700.000 που αφορούσε είκοσι οχήματα για αξιωματούχους.

Παρακαλώ όπως ο αρμόδιος υπουργός ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την πρόοδο διαχείρισης του συγκεκριμένου κονδυλίου. Συγκεκριμένα, παρακαλώ όπως ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων για το ποσό που έχει δαπανηθεί για κάθε ένα από αυτά τα είκοσι οχήματα και σε ποιο κρατικό αξιωματούχο έχουν καταλήξει τα καινούργια αυτοκίνητα. Επιπλέον, παρακαλώ όπως ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διαχείριση των οχημάτων που αντικαταστάθηκαν ή θα αντικατασταθούν είτε από τα νέα αυτοκίνητα είτε από τη διάθεση των οχημάτων αυτών σε άλλους κρατικούς αξιωματούχους και ποιοι είναι αυτοί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.750, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από τις 19 μέχρι την 21^η Ιουλίου 2019 διοργανώθηκε κάτω από την ομπρέλα του “LEAD Cyprus” ο “HackCyprus Hackathon”. Ο διαγωνισμός είχε προγραμματιστεί να διεξαχθεί σε έξι διαφορετικές πόλεις της Κύπρου, συμπεριλαμβανομένων και των κατεχόμενων πόλεων Κερύνειας και Αμμοχώστου. Όπως έχω πληροφορηθεί, στην κατεχόμενη Αμμόχωστο επρόκειτο να φιλοξενηθεί σε κτίριο που έχει ανεγερθεί σε ελληνοκυπριακή ιδιοκτησία, για την οποία ο ιδιοκτήτης έχει κινηθεί νομικά με προσφυγή στο ΕΔΑΔ και έχει δικαιωθεί. Το αξιοσημείωτο είναι ότι ένας εκ των χορηγών της εκδήλωσης αυτής φαίνεται να είναι ένας ημικρατικός οργανισμός, η Cyta.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν γνωρίζει για την εν λόγω υπόθεση και, εάν ναι, σε ποια διαβήματα έχει προβεί, ώστε να μη διεξαχθεί σε περιουσία Ελληνοκύπριου ιδιοκτήτη, καθώς και ποιες ήταν οι ενέργειες της κυβέρνησης προς την Cyta.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.751, ημερομηνίας 22 Ιουλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε αναμένεται να σταλεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων νομοσχέδιο που να ρυθμίζει τη χρήση και την κυκλοφορία ηλεκτρικών μηχανών-σκούτερ (δίκυκλα και τρίκυκλα). Η νομοθετική ρύθμιση επιβάλλεται λόγω των συχνών ατυχημάτων που παρατηρούνται τα τελευταία χρόνια.

Επισυνάπτεται αντίγραφο σχετικού δημοσιεύματος για το τελευταίο περιστατικό που σημειώθηκε στη Λάρνακα.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.752, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αντρέα Καυκαλιά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πρόβλημα που δημιουργήθηκε σε σχέση με τις μουσικές σχολές στα ελληνικά πανεπιστήμια και ειδικότερα:

1. Ποια είναι τα ακριβή δεδομένα τα οποία οδήγησαν τρεις μουσικές σχολές στην Ελλάδα να ακυρώσουν τις θέσεις εισδοχής για Κυπρίους υποψήφιους φοιτητές;
2. Γιατί το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας δεν ενημερώθηκε έγκαιρα για την αλλαγή στον τρόπο εισδοχής;
3. Πόσοι υποψήφιοι οι οποίοι έχουν επιτύχει στις παγκύπριες εξετάσεις επηρεάζονται και πώς το αρμόδιο υπουργείο προτίθεται να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, ώστε να μη θυματοποιηθεί κανένας νέος;
4. Οι συμφωνίες που έγιναν με την Ελλάδα για εισαγωγή Κυπρίων φοιτητών στα ελληνικά πανεπιστήμια χρήζουν εκσυγχρονισμού;
5. Πού βρίσκεται το θέμα της ίδρυσης δημόσιας πανεπιστημιακής σχολής μουσικής στην Κύπρο;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.753, ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Από το σύνολο των δημόσιων κτιρίων που εμπίπτουν στον περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημόσιων Κτιρίων με Έργα Τέχνης Νόμο του 2009 εξήντα (60) και πλέον κτίρια του δημόσιου δεν έχουν ακόμα συμμορφωθεί με τη νομοθεσία. Η εφαρμογή της νομοθεσίας θα σήμαινε μέχρι σήμερα αγορά έργων τέχνης αξίας πέραν των δύο εκατομμυρίων ευρώ.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω ως προς την εφαρμογή της πιο πάνω νομοθεσίας:

1. Έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία συλλογής στοιχείων και υπολογισμού του κόστους ανέγερσης κτιρίων τα οποία εμπίπτουν στην πιο πάνω νομοθεσία;
2. Έχουν υποβληθεί εισηγήσεις από το αρμόδιο υπουργείο προς το Υπουργικό Συμβούλιο σχετικά με την τοποθέτηση έργων τέχνης σε υπό κατασκευή δημόσια έργα, κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου; Παρακαλούμε όπως μας αποσταλεί αντίτυπο της σχετικής επιστολής.
3. Πόσοις εκατόν των κτιρίων που αναφέρονται στο μητρώο δημόσιων κτιρίων, όπως μας έχει αποσταλεί τον Αύγουστο του 2018, έχει εμπλουτιστεί με έργα τέχνης μέχρι σήμερα; Παρακαλώ όπως μας αποσταλούν τα ανανεωμένα μητρώα δημόσιων κτιρίων και μητρώα έργων τέχνης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.754, ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Στις εργασίες της συνεδρίας της μόνιμης επιτροπής της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου, που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στο Μιλάνο και όπου έχω παρευρεθεί, ομιλητής ανέλυσε τα πλεονεκτήματα που έχει μια σύγχρονη μέθοδος στοχευμένης απελευθέρωσης γόνων με σκοπό τον εμπλουτισμό των θαλάσσιων αποθεμάτων. Ο ομιλητής μάλιστα ανέλυσε πώς χώρες όπως η Ιαπωνία, η Ταϊβάν, οι Φιλιππίνες, οι ΗΠΑ, ο Καναδάς και η Νορβηγία εφαρμόζουν τη συγκεκριμένη μέθοδο για αύξηση του θαλάσσιου αποθέματός τους με επιτυχία και αποτελεσματικότητα, μιας και απαιτεί μόνο το ένα τέταρτο του κόστους λειτουργίας θαλάσσιων ιχθυοτροφείων.

Θα ήθελα να ρωτήσω κατά πόσο ο αρμόδιος υπουργός έχει εξετάσει το ενδεχόμενο εφαρμογής της συγκεκριμένης μεθόδου στην Κύπρο, την πιθανότητα συμμετοχής σε ένα τέτοιο πρόγραμμα μαζί με άλλες χώρες της Μεσογείου και ποια μέτρα προτίθεται να λάβει, για να διερευνήσει περαιτέρω τη βιωσιμότητα και τη δυνατότητα εφαρμογής της μεθόδου αυτής στην Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.755, ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει για τον τρόπο με τον οποίο καθορίζονται τα τέλη έκδοσης πιστοποιητικού επαλήθευσης ηλεκτρονικών ζυγαριών, σύμφωνα με τους περί Μέτρων και Σταθμών Κανονισμούς του 1981 μέχρι 2011, και κατά πόσο προγραμματίζεται η αναθεώρησή τους, καθώς φαίνεται να προκαλούν αδικίες και παράπονα από μικροεπιχειρηματίες.

Η επιβολή τέλους ύψους €72,50 για κάθε ηλεκτρονική ζυγαριά που διαθέτει ένα υποστατικό αποτελεί κατά την άποψη μας ισοπεδωτικό μέτρο και άδικο για τις μικρομεσαίες και μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις, με δεδομένο μάλιστα ότι πρόκειται για επαναλαμβανόμενο τέλος.

Πιστεύουμε ότι η εισαγωγή κριτηρίων, τα οποία θα καθορίζουν το ύψος των τελών ανάλογα με το

μέγεθος μιας επιχείρησης και τον κύκλο εργασιών της, θα συμβάλει στη δικαιότερη κατανομή τους.

Τέλος, επιθυμούμε να γνωρίζουμε κατά πόσο η εκτελεστική εξουσία προτίθεται να επανεξετάσει τα κριτήρια καθορισμού των τελών, ώστε αυτά να μην είναι ισοπεδωτικά και άδικο για τις μικρομεσαίες και μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.756, ημερομηνίας 26 Ιουλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Ήταν ουσιώδης όρος όπως πραγματοποιηθεί ανεξάρτητος έλεγχος σε σχέση με τις πρόνοιες της συμφωνίας μεταξύ Altamira και συνεργατισμού.

Η συγκεκριμένη έρευνα ανατέθηκε στον εξωτερικό οίκο BDO Ιρλανδίας.

Η συγκεκριμένη έρευνα θα εξέταζε τρεις συγκεκριμένους πυλώνες, ανάμεσα σε αυτούς το επιχειρηματικό πλάνο της ΚΕΔΙΠΕΣ και την αξιολόγηση της συμφωνίας με την Altamira.

Παρακαλούμε να μας ενημερώσετε αν έχει ολοκληρωθεί αυτή η έρευνα και τότε αναμένεται να παραδοθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.757, ημερομηνίας 29 Ιουλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αύξηση του ποσοστού των παιδιών που οι γονείς επιλέγουν να μην εμβολιάζουν, με όλες τις πιθανές επιπτώσεις στην υγεία τόσο των συγκεκριμένων παιδιών όσο και των άλλων παιδιών που έρχονται σε επαφή μαζί τους.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να μελετήσει την υφιστάμενη διαδικασία λήψης συγκατάθεσης εμβολιασμού από τους γονείς και την πιθανή διαφοροποίησή της ή την προώθηση της αναγκαίας νομοθετικής ρύθμισης, ώστε την ευθύνη για τον μη εμβολιασμό των παιδιών και των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων που μπορεί να προκύψουν στην υγεία τους να τον έχει ο γονέας.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.315, ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντηση της, σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει, κατά καιρούς, πραγματοποιήσει σημαντικό αριθμό επιθεωρήσεων σε συνεργεία αυτοκινήτων και σε καμία περίπτωση δεν έχει διαπιστώσει ότι οι παλαιοί ηλεκτρικοί συσσωρευτές (μπαταρίες) δεν παραδίδονται σε αδειοδοτημένους χώρους για διαχείριση. Το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων έχει οικονομικό όφελος για τα συνεργεία οπότε, αφού συγκεντρώσουν αριθμό μπαταριών τις παραδίδουν σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις.

Σε περίπτωση που έχετε στοιχεία, για οποιαδήποτε συνεργείο αυτοκινήτων που παρανομεί παρακαλείσθε όπως πληροφορήσετε το Τμήμα Περιβάλλοντος σχετικά ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.568, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Κωστή Ευσταθίου

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι απόρρητη.

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.599, ημερομηνίας 29 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντηση της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα σε ό,τι αφορά τη διαχείριση μαγνητικών ταινιών (VHS) όταν αυτές καταστούν απόβλητα:

- (α) Στο παρόν στάδιο, δεν προβλέπεται η ετοιμασία επιπλέον νομοθετικής ρύθμισης ή η εφαρμογή οποιουδήποτε ειδικού σχεδίου για τη συλλογή και ανακύκλωση των μαγνητικών ταινιών (VHS). Οι ταινίες αυτές όταν καταστούν απόβλητα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του περί Αποβλήτων Νόμου 2011 έως 2016 και θα πρέπει να τυγχάνουν αντίστοιχης διαχείρισης. Προς το σκοπό αυτό υπάρχουν

αδειοδοτημένοι διαχειριστές οι οποίοι είναι σε θέση να παραλαμβάνουν τα απόβλητα αυτά.

- (β) Το Τμήμα Περιβάλλοντος είχε εκδώσει παλαιότερα, για τη συγκεκριμένη κατηγορία υλικών ειδικό ενημερωτικό φυλλάδιο (επισυνάπτεται) με θέμα “Οδηγός Ανακύκλωσης Βιντεοταινιών ή/και Κασετών”. Στον εν λόγω Οδηγό παρέχονται χρήσιμες συμβουλές τόσο για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων του τύπου αυτού όσο και για την ορθολογική τους διαχείριση εφόσον καταστούν απόβλητα.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.616, ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντηση της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Τα προγράμματα πληρωμής με την επιστροφή άδειων πλαστικών σακούλων και φιαλών και γενικότερα του πλαστικού που εφαρμόζονται σε διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες μελετώνται ήδη από την Αρμόδια Αρχή. Η αξιολόγηση των προγραμμάτων γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορετικότητα των συνθηκών/παραμέτρων, το κόστος αλλά και την καταναλωτική και περιβαλλοντική συμπεριφορά ανά χώρα.
- (β) Προς το παρόν, δεν εφαρμόζεται σε ευρεία κλίμακα συγκεκριμένο μέτρο για την επιστροφή των πλαστικών και την ταυτόχρονη πληρωμή παρά μόνο η συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών, συμπεριλαμβανομένου του πλαστικού, με εγγυοδοτικές μηχανές στα παραλιακά μέτωπα των περιοχών Λάρνακα/Αμμόχωστο/Πάφο και εξετάζεται αν το μέτρο δύναται να εφαρμοστεί περαιτέρω, καθότι το μέτρο αυτό προϋποθέτει σημαντικές αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο.
- (γ) Επιπλέον για τη μείωση της χρήσης της πλαστικής σακούλας μεταφοράς εφαρμόζεται από την 1/7/2018 η υποχρεωτική χρέωσή της στα σημεία πώλησης. Ωστόσο στα πλαίσια της εφαρμογής του προγράμματος πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων 2015-2021 προβλέπονται μέτρα και δράσεις για την μείωση του πλαστικού όπως εκστρατείες ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης, πρόγραμμα μείωσης χρήσης πλαστικής μπουκάλιας εμφιαλωμένου νερού κ.λπ.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετριδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.266, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Τρεμιθούσας αποφάσισε να προχωρήσει στην απαλλοτρίωση μέρους του τεμαχίου 28, Φ/ΣΧ 45/36 στην Τρεμιθούσα για κατασκευή νέας υδατοδεξαμενής.
3. Για την προώθηση της απόφασης του Συμβουλίου ζητήθηκαν απόψεις από τον Επαρχιακό Μηχανικό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ο οποίος υπέδειξε ότι, επειδή ο προτεινόμενος χώρος εφάπτεται σε συμβολή οδικού δικτύου και εγείρεται θέμα ασφαλούς διακίνησης οχημάτων, όπως η εξασφάλιση του, γίνει μετά και τη λήψη των θετικών απόψεων του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, του Τμήματος Δημοσίων Έργων και των Τεχνικών Υπηρεσιών της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου.
4. Μετά από τις απόψεις του Ε.Μ.Τ.Α.Υ ο οποίος ετοίμασε σχέδιο/πρόταση για την εξασφάλιση χώρου έκτασης 494 τ.μ. εντός του τεμαχίου 28 Φ/Σχ 45/36 για την κατασκευή νέας κοινοτικής υδατοδεξαμενής και τις τελικές απόψεις/εγκρίσεις του Τμήματος Δημοσίων Έργων και Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και την τελική απόφαση και έγκριση του σχεδίου από το Κ.Σ Τρεμιθούσας στις 5/7/17, στάληκε επιστολή στον Διευθυντή του Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για προώθηση της διαδικασίας απαλλοτρίωσης.
5. Στις 15/12/17, το Τμήμα Κτηματολογίου ενημέρωσε την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου ότι ετοίμασε σχέδιο το οποίο θα αποτελέσει τη βάση για δημοσίευση γνωστοποίησης απαλλοτρίωσης και διατάγματος επίταξης και ζήτησε επιβεβαίωση της χωρομετρικής εργασίας.
6. Στις 5/2/18, ζητήθηκε από το Κοινοτικό Συμβούλιο η επιβεβαίωση της ορθότητας της χωρομετρικής εργασίας, το οποίο με επιστολή του ημερομηνίας 7/2/18 πληροφόρησε την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου, ότι σε συνεννόηση του ιδιώτη τοπογράφου του και του Κτηματολογικού Λειτουργού, αποφάσισε την μετακίνηση του υπό απαλλοτρίωση χώρου βορειότερα έτσι ώστε να εφάπτεται δημόσιου δρόμου. Αφού εξετάσθηκε το καθεστώς του δρόμου που διέρχεται βόρεια του τεμαχίου και διαπιστώθηκε ότι δεν

προωθείται διαδικασία εγγραφής του, η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου ενημέρωσε τον Κτηματολογικό Λειτουργό για την εισήγηση του Κοινοτικού Συμβουλίου και ζήτησε όπως ετοιμαστούν νέα σχέδια με βάση την νέα απόφαση.

7. Σημειώνεται ότι στις 2/7/18 υποβλήθηκε στην Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου ένσταση από τον ιδιοκτήτη του υπό απαλλοτρίωση τεμαχίου, ο οποίος αντιτίθεται στην προτεινόμενη χωροθέτηση της υδατοδεξαμενής και υπέβαλε δική του πρόταση με τα ανάλογα επιχειρήματα.
8. Η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου εξετάζει το περιεχόμενο της ένστασης/πρότασης του ιδιοκτήτη του τεμαχίου χωρίς αυτό να επηρεάζει την διαδικασία που εκκρεμεί στον ΕΚΛ Πάφου. Αν από την εξέταση προκύψουν θέματα που χρήζουν αλλαγής θα ενημερωθεί το Κοινοτικό Συμβούλιο Τρεμιθούσας για λήψη σχετικής απόφασης ως Απαλλοτριούσα Αρχή.
9. Σημειώνεται ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο Τρεμιθούσας προς το οποίο αποστάληκε επίσης η ίδια ένσταση σε συνεδρία του ημερομηνίας 4/7/18, αφού μελέτησε το περιεχόμενο της και τις εισηγήσεις του ιδιοκτήτη του τεμαχίου απέρριψε την πρόταση του.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.378, ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα, όσον αφορά τον Κυβερνητικό Οικισμό Αγίου Αθανασίου:

2. Ο Κυβερνητικός Οικισμός Αγίου Αθανασίου περιλαμβανόταν στους Οικισμούς του Προγράμματος Αναδόμησης, Επιδιόρθωσης και Ριζικής Βελτίωσης των κτιρίων επτά Κυβερνητικών Οικισμών. Μετά από εργαστηριακή έρευνα που διεξήχθη το 2005, ετοιμάστηκε τεχνοοικονομική μελέτη και σχετική έκθεση, βάση της οποίας αποφασίστηκε όπως όλες οι πολυκατοικίες του Κυβερνητικού Οικισμού Αγίου Αθανασίου αναδομηθούν αντί να επιδιορθωθούν. Για το λόγο αυτό, οι δικαιούχοι των διαμερισμάτων έχουν μεταστεγαστεί σε δέκα (10) νέες πολυκατοικίες οι οποίες έχουν ανεγερθεί.
3. Όσον αφορά τις 2 εγκαταλειμμένες πολυκατοικίες στις οδούς Αρετής 13 και Εστίας 9, οι οποίες στεγάζουν Εμπορικό Κέντρο στο ισόγειο, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως θα προχωρήσει στην κατεδάφισή τους μόλις διευθετηθεί το θέμα των ενοικιασμένων καταστημάτων, ώστε να μπορούν να κενωθούν. Σημειώνεται ότι το αρμόδιο Τμήμα προγραμματίζει το σχεδιασμό και ανέγερση νέου Εμπορικού Κέντρου σε κενό χώρο του Οικισμού, στο οποίο θα στεγαστούν τα προαναφερόμενα καταστήματα.
4. Αναφορικά με την παραχώρηση τίτλων ιδιοκτησίας στους δικαιούχους των διαμερισμάτων του Κυβερνητικού Οικισμού Αγίου Αθανασίου, αναφέρεται ότι κατάλογος των δικαιούχων των 4 πολυκατοικιών που βρίσκονται στην οδό Ανοικοδομήσεως έχει προωθηθεί στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για έκδοση των τίτλων, αφού έχουν κατανεμηθεί και οι χώροι στάθμευσης ανά διαμέρισμα. Για τις υπόλοιπες 3 πολυκατοικίες στην οδό Ουνέσκου και τις 3 πολυκατοικίες στην οδό Πυράμου, έχει γίνει η κατανομή των χώρων στάθμευσης ανά διαμέρισμα και ετοιμάζονται τα σχέδια για να αποσταλούν στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για να προχωρήσει στην έκδοση των τίτλων ιδιοκτησίας.
5. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.426, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την εν θέματι ερώτηση σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις της περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νομοθεσίας, το μηνιαίο ποσό που παραχωρείται ως Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα για έκαστο δικαιούχο συνίσταται από το Ελάχιστο Καλάθι Διαβίωσης και την Παροχή Στέγασης, ενώ τα συγκεκριμένα ποσά καθορίζονται με Κανονισμούς που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Περαιτέρω, τα μηνιαία ποσά που παραχωρούνται δύναται να αξιολογούνται κάθε δύο έτη.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι για αγαθά και υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Ελάχιστο Καλάθι Διαβίωσης πραγματοποιήθηκαν τιμοληψίες σε τιμές 2013, καθώς και το γεγονός ότι σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας ο ρυθμός του πληθωρισμού από το 2013 μέχρι το 2018 παραμένει αρνητικός και άρα υπάρχει μείωση των τιμών των συγκεκριμένων αγαθών, κρίθηκε ότι δεν πρέπει να επαναξιολογηθεί το Ελάχιστο Καλάθι Διαβίωσης αφού κάτι τέτοιο θα οδηγούσε σε μείωση του, πολιτική με την οποία η Κυβέρνηση διαφωνεί. Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι ο ρυθμός πληθωρισμού συνολικά από το 2013 μέχρι το 2018 ήταν -3,4%.

Καθόσον αφορά τα ποσά που παρέχονται σε δικαιούχους Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος ως επίδομα ενοικίου και τόκοι στεγαστικού δανείου στο πλαίσιο της Παροχής Στέγασης, επειδή διαπιστώθηκε ότι υπήρξε αύξηση στις τιμές ενοικίασης το τελευταίο διάστημα, τα ποσά που δύναται να παρέχονται με βάση τη Νομοθεσία επαναξιολογήθηκαν στο πλαίσιο μελέτης του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στη βάση των αποτελεσμάτων της σχετικής μελέτης ετοιμάστηκε σχετικός Τροποποιητικός Κανονισμός ο οποίος εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατέθηκε στην Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση. Σύμφωνα με την προτεινόμενη τροποποίηση, το επίδομα ενοικίου που δύναται να καταβληθεί αυξάνεται κατά μέσο όρο κατά 50% περίπου, ανάλογα με την επαρχία διαμονής.

Σημειώνεται ότι η δυνατότητα ξεχωριστού υπολογισμού των βασικών αναγκών διαβίωσης και των αναγκών στέγασης και συνεπώς η δυνατότητα της αύξησης του επιδόματος ενοικίου παρόλο που οι βασικές ανάγκες δεν παρουσιάζουν μια τέτοια αύξηση, είναι μια από τις πολλές καινοτομίες και βελτιώσεις επί του μέχρι τότε πλαισίου Κοινωνικής Πρόνοιας οι οποίες εισήχθησαν με την περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νομοθεσία, καθώς μέχρι τότε το επίδομα ενοικίου υπολογιζόταν απλά ως το 50% των υπόλοιπων βασικών αναγκών διαβίωσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.475, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 28.3.2018, καθώς και μεταγενέστερη Απόφαση ημερομηνίας 7.3.2019, αποφασίσθηκε η παραχώρηση προσωρινής άδειας Χρήσης Κρατικής γης για γεωργικούς σκοπούς μέχρι 30.4.2019. Κατόπιν ενδιάμεσων διαβουλεύσεων με τον ΚΟΑΠ, έχει συμφωνηθεί διαδικασία για κοινοποίηση στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, όσων αιτήθηκαν εκταρική επιδότηση σε κρατική γη, η οποία δεν είναι εκμισθωμένη, με στόχο να υπάρξει ορθολογιστικός χειρισμός στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.499, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Οι ποσότητες ελαστικών που έχουν εισαχθεί κατά το έτος 2013 εκτιμώνται περίπου στους 11.000-11.250 τόνους. Περισσότερες λεπτομέρειες για τις ποσότητες αυτές, καθώς και για τις επανεξαγωγές σε καινούργια και μεταχειρισμένα ελαστικά, μπορείτε να λάβετε από τη Στατιστική Υπηρεσία, η οποία τις καταγράφει σε ετήσια βάση.
- (β) Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και ειδικότερα το Τμήμα Περιβάλλοντος είναι ενήμερο για τη συμφωνία ιδιωτικοποίησης των λιμανιών, καθώς και για τα προβλήματα που έχουν προκύψει. Ειδικότερα αναφέρω ότι, συμφωνά με τους περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων Ελαστικών) Κανονισμούς του 2011 οι εισαγωγείς ελαστικών, προκειμένου να παραλάβουν τα εμπορεύματα τους από την Αρχή Λιμένων, όφειλαν όπως παρουσιάσουν απόδειξη εκπλήρωσης των περιβαλλοντικών τους υποχρεώσεων προς την Αρχή. Μετά την ιδιωτικοποίηση των λιμανιών ο έλεγχος αυτός δεν πραγματοποιείται. Για τον σκοπό αυτό το Τμήμα Περιβάλλοντος, η Αρχή Λιμένων Κύπρου, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και το Τμήμα Τελωνείων βρίσκονται σε συζήτηση σε μια προσπάθεια επίλυσης του θέματος.

Στην παρούσα φάση και προκειμένου να εξομαλυνθεί το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί στην εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας για την ευθύνη του παραγωγού στα ελαστικά, το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει συμπεριλάβει στο πρόγραμμά του ελέγχους στους εισαγωγείς, μετά την εκτελώνιση των προϋπόντων. Τη σχετική πληροφόρηση τη λαμβάνει από την πρόσβαση που έχει εξασφαλίσει στο λογισμικό πρόγραμμα της Αρχής Λιμένων, από το Τμήμα Τελωνείων και από τη συνεργασία του με τα αντίστοιχα συλλογικά συστήματα.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.514, ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ πως το θέμα της ανέγερσης νέων πολυώροφων ψηλών κτηρίων εμπίπτει στα πλαίσια της αδειοδότησης της ανάπτυξης και ρυθμίζεται από τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο, καθώς και από τον περί Ρύθμισης Οδών και Οικοδομών Νόμο.

2. Ως προς το θέμα της σεισμικής δραστηριότητας που παρατηρείται στην Κύπρο, σε σχέση με το

σχεδιασμό και την ανέγερση πολυώροφων κτηρίων, θα ήθελα να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- α) Ως γνωστό, με την Κ.Δ.Π. 528/2011, η οποία δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας [Παρ. III(I)], στις 23/12/2011, στα πλαίσια του περί Ρύθμισης Οδών και Οικοδομών Νόμου (Κεφ. 96), καθίσταται υποχρεωτική η εφαρμογή, από την 1^η Ιανουαρίου 2012, όλης της σειράς των Ευρωκωδίκων. Οι εν λόγω τεχνικοί κώδικες είναι Ευρωπαϊκά πρότυπα, τα οποία διέπουν το σχεδιασμό των κατασκευών, δηλαδή τη δημιουργία κατάλληλου υπολογιστικού μοντέλου και τη διεξαγωγή υπολογισμών και ελέγχων έναντι αντοχής και ανθεκτικότητας, σε διάφορα είδη φορτίσεων (συμπεριλαμβανομένων και των σεισμικών δράσεων), για την ανέγερση νέων, καθώς και για τη στερέωση/συντήρηση υφιστάμενων κατασκευών (θεμελιώσεων, έργων αντιστήριξης πρανών, κτηρίων, γεφυρών, ειδικών κατασκευών κ.λπ.). Ο σχεδιασμός με βάση τους Ευρωκώδικες καλύπτει και τα πολυώροφα ψηλά κτήρια. Πρέπει να επισημανθεί ότι μεταξύ των Ευρωκωδίκων περιλαμβάνεται και ο Ευρωκώδικας 8, μαζί με τα Προσαρτήματα του, που είναι ο κατ' εξοχήν αντισεισμικός κώδικας των κατασκευών και είναι πληρέστερος και πολύ πιο αποτελεσματικός και επαρκής από τον προγενέστερο Κυπριακό Σεισμικό Κώδικα που ίσχυε μέχρι το τέλος του 2011.
- β) Αξίζει να σημειωθεί ότι η σειρά των Ευρωκωδίκων είναι το αποτέλεσμα μιας μακρόχρονης έρευνας και συζήτησης στην Ευρώπη, που διεξήχθη μεταξύ ακαδημαϊκών και επαγγελματιών, καθώς και των πολλών παρατηρήσεων που έγιναν, επί δεκαετίες, σε αστοχίες σε κατασκευές, λόγω διαφόρων συνδυασμών φορτίσεων (περιλαμβανομένων και των σεισμικών φορτίσεων). Ψηλά πολυώροφα κτήρια, αντίστοιχου ύψους με αυτά που έχουν ανεγερθεί στην Κύπρο, βρίσκονται και σε άλλες σεισμογενείς περιοχές της Ευρώπης και κυρίως της νότιας Ευρώπης, όπως είναι η Ελλάδα, η Ιταλία, η νότια Γαλλία και η Ισπανία.
3. Στην προσπάθεια του Υπουργείου Εσωτερικών να καταστήσει τις αρμόδιες Αρχές, οι οποίες εξετάζουν αιτήσεις για έκδοση Πολεοδομικής Άδειας ή Άδειας Οικοδομής, ακόμη πιο ευέλικτες και αποτελεσματικές, στο στάδιο εξέτασης αιτήσεων, με στόχο την διασφάλιση της ασφάλειας των χρηστών, καθώς και της ανθεκτικότητας και της ποιότητας στα πολυώροφα ψηλά κτήρια, στο παρόν στάδιο προωθείται η ετοιμασία υπουργικού Διατάγματος, με το οποίο να καθίσταται, μεταξύ άλλων, υποχρεωτική η υποβολή εδαφολογικής/γεωλογικής και γεωτεχνικής έρευνας και μελέτης, σε περιπτώσεις που αφορούν προτιθέμενη ανέγερση ψηλού κτηρίου ή υλοποίηση έργου σε περιοχή με προβληματικά εδάφη.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.539, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο Δήμος Λάρνακας με επιστολή του ημερ. 29/5/2018 και αρ. φακ. Α/89/2018 απέστειλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος αίτηση της εταιρείας MEJOK Ltd για την κατασκευή πολυώροφου κτηρίου. Ταυτόχρονα απέστειλε Προκαταρκτική Εκτίμηση Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΠΕΕΠ), με βάση τις πρόνοιες του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου [Ν.140(I)/2005].

Κατά την εξέταση διαπιστώθηκε πως απαιτούνταν επιπρόσθετα στοιχεία, αναφορικά με τη διαχείριση των νερών από εκσκαφές, τα γεωλογικά και γεωτεχνικά δεδομένα και τη γεινίαση με τις εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος αφού αξιολόγησε διάφορες πτυχές του έργου, ζήτησε και έλαβε τις απόψεις των αρμοδίων Τμημάτων και συγκεκριμένα από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης για τα γεωλογικά και γεωτεχνικά δεδομένα και το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας για το ζήτημα της γεινίασης με τις εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών. Επισυνάπτονται οι θέσεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης για το θέμα αυτό.

Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης του έργου, οι αιτητές αποφάσισαν να αναπροσαρμόσουν το σχεδιασμό του έργου, αφαιρώντας τους υπόγειους χώρους στάθμευσης και ουσιαστικά τις εκσκαφές που δημιουργούσαν την ανάγκη για μελέτη αποστράγγισης των υπογείων νερών. Επιπρόσθετα, διασαφήνισαν τον τρόπο θεμελίωσης του έργου, με τον οποίο δεν θα γίνονταν εκσκαφές θεμελίωσης. Με βάση την εξέλιξη αυτή, δεν απαιτήθηκε εκπόνηση και κατάθεση μελέτη για τη διαχείριση νερών από εκσκαφές.

Ως εκ τούτου και με βάση τα πιο πάνω και αφού το έργο είχε κατατεθεί στην Περιβαλλοντική Αρχή πριν τις 31/7/2018, ημερομηνία εφαρμογής της νέας νομοθεσίας [Ν. 127(1)2018], ακολουθήθηκε η διαδικασία που προβλεπόταν από την προηγούμενη νομοθεσία και το έργο αξιολογήθηκε σε αυτά τα πλαίσια. Για το έργο εκδόθηκε Γνωμάτευση με ημερ. 22/2/2019 (επισυνάπτεται) με συγκεκριμένους όρους για ενσωμάτωση στην πολεοδομική άδεια.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.554, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Άδεια ανέγερσης πρατηρίου πετρελαιοειδών σε κοντινή απόσταση της υπερκείμενης του σπηλαίου της Παναγίας της Χρυσοσπηλιώτισας περιοχής»

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και μετά από σχετική ενημέρωση που έλαβα από τα αρμόδια τμήματα και συζήτηση του θέματος σε συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, στις 29/03/2019 και στις 07/06/2019, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Μετά την παραχώρηση οικοδομικής και πολεοδομικής άδειας σε ιδιωτική εταιρεία πετρελαιοειδών, για ανέγερση πρατηρίου βενζίνης, σε υπερκείμενη του σπηλαίου της Παναγίας της Χρυσοσπηλιώτισας, περιοχή, σε απόσταση 128 μέτρων και την έναρξη των σχετικών εργασιών, προκλήθηκαν, όπως γνωρίζετε, έντονες αντιδράσεις από την Εκκλησία και τους κατοίκους της περιοχής, για πιθανό επηρεασμό του σπηλαίου. Εκπρόσωποι των αρμόδιων τμημάτων, όταν πληροφορήθηκαν για τις ανησυχίες αυτές, πραγματοποίησαν αυθημερόν επίσκεψη στο Σπήλαιο, για διερεύνηση της κατάστασης, όμως, δε διαπίστωσαν τα οποιαδήποτε σημάδια επηρεασμού. Παρόλα αυτά, ζητήθηκε από την εταιρεία πετρελαιοειδών, να παγοποιήσει τις εργασίες της, ωστόσο γίνονται οι απαραίτητες μελέτες. Η εταιρεία, επιδεικνύοντας καλή θέληση, δε συνέχισε τις εργασίες.
- (β) Με βάση τη σχετική εμπεριστατωμένη μελέτη του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης και τις λοιπές γνωματεύσεις των εμπλεκόμενων Τμημάτων, το τεμάχιο στο οποίο ανεγείρεται το πρατήριο είναι σε, περίπου, διπλάσια, από την ενδεδειγμένη για την προστασία του Μνημείου, απόσταση και οι σχετικές εργασίες δεν έχουν επιφέρει, αλλά ούτε και θα προκαλέσουν τις όποιες επιβλαβείς συνέπειες στο Σπήλαιο.
- (γ) Με βάση την τελευταία σχετική ενημέρωση που λάβαμε, στην παρούσα φάση μελετάται το ενδεχόμενο ανέγερσης του πρατηρίου, σε άλλο τεμάχιο. Ανεξάρτητα των πιο πάνω, παρατίθενται για ενημέρωσή σας, οι ενέργειες που λήφθηκαν από το Υπουργείο.

2. Όπως έχετε ήδη ενημερωθεί, κατά τη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, στις 07/06/2019, από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, στις 11/04/2019, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στο Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, στην οποία παρευρέθηκαν και εκπρόσωποι των εμπλεκόμενων Τμημάτων του Υπουργείου Εσωτερικών (Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας). Η σύσκεψη, σκοπό είχε να ληφθούν αποφάσεις ως προς τον περαιτέρω χειρισμό του θέματος της ανέγερσης του συγκεκριμένου πρατηρίου πετρελαιοειδών, καθώς και η αξιολόγηση τυχόν άλλων μέτρων που θα πρέπει να ληφθούν, σε σχέση με αιτήσεις για μελλοντικές αναπτύξεις, στην εν λόγω περιοχή, δεδομένου ότι αυτή εμπίπτει σε οικιστική ζώνη, από το 1994.

- (δ) Κατά την εν λόγω σύσκεψη, μετά από τοποθέτηση όλων των εμπλεκόμενων Τμημάτων και την ανταλλαγή απόψεων και αφού λήφθηκε υπόψη, η σχετική μελέτη του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, καθώς και η τοποθέτηση του Τμήματος Δημοσίων Έργων, ως προς τη στατικότητα του σπηλαίου, αποφασίστηκε, για σκοπούς πρόληψης, διαφύλαξης και προστασίας, η υιοθέτηση των εισηγήσεων που περιλαμβάνονται στην έκθεση του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης και οι οποίες παρουσιάζονται πιο κάτω:
- I. Δημιουργία δύο ζωνών ασφαλείας, συνολικού πλάτους 65 περίπου μέτρων, λόγω του ότι η εν λόγω περιοχή είναι χαρακτηρισμένη ως οικιστική ζώνη και πέραν της πιο πάνω αναφερόμενης ανάπτυξης, αναμένεται ότι μελλοντικά θα υποβληθούν και νέες αιτήσεις για αναπτύξεις.
  - II. Εντός της ζώνης ασφαλείας των πρώτων 40 μέτρων από το μέτωπο του πρανούς, να μην επιτρέπεται καμία ανάπτυξη. Δεδομένου ότι, από αυτά, τα 25 μέτρα είναι κρατική γη, για τη δημιουργία της συγκεκριμένης ζώνης, απαιτείται όπως, κατά την εξέταση των αιτήσεων για αναπτύξεις, επιβάλλονται όροι, ώστε, στα 15 μέτρα που άπτονται της κρατικής γης, να μην υπάρχουν αναπτύξεις.
  - III. Στις νέες άδειες για αναπτύξεις εντός της παρακείμενης δεύτερης ζώνης ασφαλείας, πλάτους 25 μέτρων, να επιβάλλονται όροι ώστε:
    - Να υπάρχει απαγορευτικός όρος εκσκαφών για κατασκευή υπογείων.
    - Οι οποιοσδήποτε εργασίες για τις νέες αναπτύξεις να περιορίζονται στη χρήση μηχανημάτων που επιτυγχάνουν συμπίκνωση εδάφους μόνο με το βάρος τους (στατικοί

οδοστρωτήρες) ή μηχανήματα πολύ μικρής δόνησης. Οι νέες γενιάς οδοστρωτήρες είναι δονητικοί, αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν και ως στατικοί.

- Οι νέες αναπτύξεις να πρέπει να συνδέονται άμεσα με το κεντρικό αποχετευτικό σύστημα της περιοχής, προς αποφυγή μεταβολής της φυσικής υγρασίας του υπεδάφους.

IV. Γενική διευθέτηση κατασκευής συστήματος περισυλλογής και απορροής των όμβριων υδάτων, στο πλαίσιο του διαχωρισμού οικοπέδων, σε αντίθετη κατεύθυνση από αυτή που βρίσκεται το σπήλαιο.

Αντίγραφο της Έκθεσης του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, επισυνάπτεται.

3. Ακολουθως, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητα του Σπηλαίου της Παναγίας της Χρυσοσπηλιώτισσας και με γνώμονα τη διαφύλαξη ενός τόσο ιδιαίτερου Μνημείου, στάληκε στο Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Εσωτερικών, επιστολή ημερ. 23/04/2019, με την παράκληση όπως δοθούν στα αρμόδια Τμήματά του, οδηγίες όπως:

- (α) προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για τη δημιουργία των ζωνών ασφαλείας που αναφέρονται πιο πάνω,
- (β) όλες οι αιτήσεις για ανάπτυξη στην εν λόγω περιοχή, αποστέλλονται τόσο στο Τμήμα Αρχαιοτήτων, όσο και στο Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, για απόψεις, και
- (γ) τα πιο πάνω λαμβάνονται υπόψη όταν εξετάζονται αιτήσεις για παραχώρηση αδειών ανάπτυξης, στην εν λόγω περιοχή.

4. Σε ό,τι αφορά στην άδεια που έχει παραχωρηθεί για την ανέγερση του συγκεκριμένου πρατηρίου, πέραν των πιο πάνω, ζητήθηκε όπως δοθούν οδηγίες στα αρμόδια Τμήματα, για να περιληφθούν όροι, ως οι εισηγήσεις του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, ώστε οι εργασίες να προχωρήσουν με χρήση ελαφρών μηχανημάτων και χωρίς τη χρήση μηχανημάτων που να προκαλούν σημαντική δόνηση στο υπέδαφος. Επίσης, σε περίπτωση που χρησιμοποιηθεί οδοστρωτήρας, να λειτουργεί μόνο σε κατάσταση χωρίς δόνηση (στατική λειτουργία).

5. Σχετική είναι και η επιστολή του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, με ίδιο θέμα, αρ. φακ. 02.10.014.003, 05.22.002 και ημερ. 14/05/2019, προς τον Αν. Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων.

6. Σε ό,τι αφορά τα θέματα της έκδοσης της πολεοδομικής άδειας, αρμόδιο είναι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

7. Σχετικά με τα ερωτήματα που τέθηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, κατά τη συνεδρία της στις 07/06/2019 και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου μας, δηλαδή για τους λόγους δημιουργίας της απομονωτικής λωρίδας στο δρόμο Λευκωσίας-Παλαιχωρίου και τις ενέργειες που λήφθηκαν λόγω της αφαίρεσης του στηθαίου από την εταιρεία, χωρίς την εξασφάλιση της σχετικής άδειας από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, επισυνάπτεται αντίγραφο σχετικής επιστολής του Τμήματος Δημοσίων Έργων, με αρ. φακ. 14.10.1, 5.33.5 και ημερ. 12/07/2019, για ενημέρωσή σας.

8. Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινήσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Γιώργου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.570, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα πιο κάτω σχετικά με τα μέτρα πυρόσβεσης που λαμβάνονται ενόψει των αυξημένων κινδύνων έκρηξης πυρκαγιών τη φετινή θερινή περίοδο:

- (α) Πραγματοποιήθηκαν δύο Υπουργικές συνεδρίες συντονισμού στο Υπουργείο Εσωτερικών, υπό την προεδρία του Υπουργού Εσωτερικών, στις οποίες συμμετείχαν και όλες οι εμπλεκόμενες κρατικές Υπηρεσίες και μια στο Προεδρικό Μέγαρο, υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας. Σκοπός της σύγκλησης των συνεδριών ήταν ο συντονισμός των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται ενόψει της θερινής περιόδου και η λήψη αποφάσεων για πρόσθετα μέτρα όπου κρίνεται αναγκαίο.
- (β) Κατά τις πιο πάνω συνεδρίες, αποφασίστηκαν, μεταξύ άλλων, η εκμίσθωση ακόμα δύο ελικοπτέρων για τη φετινή θερινή περίοδο και η σύγκλιση σε τακτά χρονικά διαστήματα συντονιστικής επιτροπής, στην οποία συμμετέχουν όλες οι συναρμόδιες Υπηρεσίες, περιλαμβανομένης και της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας.

- (γ) Όσον αφορά τα μέτρα που λαμβάνει το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του, πληροφορείστε τα ακόλουθα:
- i. Πραγματοποιήθηκε συνεδρία των Υπουργών Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και του Τμήματος Δασών στις επιχειρήσεις κατάσβεσης πυρκαγιών.
  - ii. Στα πλαίσια της υλοποίησης των συμφωνηθέντων κατά την εν λόγω συνάντηση, υπογράφηκε πρόσφατα Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ των δύο Υπηρεσιών προς διευκρίνιση ορισμένων επιμέρους θεμάτων.
  - iii. Το 2017 προσλήφθηκαν 50 Πυροσβέστες, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία πρόσληψης ακόμα 56 πυροσβεστών, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος 2019.
  - iv. Τον Φεβρουάριο του 2019 προσλήφθηκαν 169 εργάτες πυρόσβεσης για 11 μήνες, οι οποίοι, αφού έτυχαν εκπαίδευσης για ένα μήνα, τοποθετήθηκαν σε Πυροσβεστικούς Σταθμούς Υπαίθρου και Παρατηρητήρια. Σε όλους τους εργάτες πυρόσβεσης έχει παραχωρηθεί πλήρης προσωπικός προστατευτικός εξοπλισμός.
  - v. Λειτουργούν 19 Πυροσβεστικοί Σταθμοί Υπαίθρου σε ημερήσια βάση από τις 08:00 έως τις 19:00, ενώ 4 Σταθμοί (Ευρύχου, Μονιάτη, Λευκάρων και Στρουμπιού) στελεχώνονται επί 24ωρης βάσης.
  - vi. Η Πυροσβεστική Υπηρεσία αναβάθμισε τον εξοπλισμό της με την απόκτηση 20 οχημάτων μεσαίου μεγέθους και παντός εδάφους, με χωρητικότητα 1200 λίτρων νερού (10 το 2018 και 10 το 2019) και 2 βυτιοφόρα με χωρητικότητα 5 τόνων νερού.
  - vii. Αγοράστηκαν και εγκαταστάθηκαν σε δύο ελικόπτερα BELL της Αστυνομίας κάμερες για απευθείας μετάδοση εικόνας από τις σκηνές πυροσβεστικών επιχειρήσεων.
  - viii. Η Πυροσβεστική Υπηρεσία προβαίνει σε περιπολίες, σε συνεργασία με την Αστυνομία και το Ταμείο Θήρας, με σκοπό την πρόληψη πυρκαγιών.
  - ix. Η Πυροσβεστική Υπηρεσία προβαίνει σε επαναλαμβανόμενες εκστρατείες διαφώτισης του κοινού για τους κινδύνους, τα μέτρα πρόληψης, τις αιτίες πρόκλησης της πυρκαγιάς και εκπαιδεύει εθελοντικές ομάδες σε θέματα κατάσβεσης πυρκαγιών.

2. Καθόσον αφορά τα ζητήματα στελέχωσης του Τμήματος Δασών, αρμόδιο είναι το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.594, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα, όσον αφορά το αίτημα του Κοινοτικού Συμβουλίου Γιαλιάς για διαχωρισμό οικοπέδων με σκοπό την παραχώρησή τους σε οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα:

2. Το αίτημα για διαχωρισμό οικοπέδων για προσφυγικές οικογένειες και οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα στο κρατικό τεμάχιο αρ. 250 Φ/Σχ. 26/22 είχε τεθεί και παλαιότερα από το Κοινοτικό Συμβούλιο Γιαλιάς, χωρίς να τύχει θετικής αντιμετώπισης, λόγω του υψηλού κόστους υλοποίησης του διαχωρισμού (η οποία σύμφωνα με προκαταρκτική εκτίμηση του Τμήματος Δημοσίων Έργων ήτο να ανέλθει στα €1,2 εκ.) αλλά και της σημαντικής απόστασης του προτεινόμενου τεμαχίου από τις οικιστικές ζώνες της κοινότητας και των επιπτώσεων στο φυσικό περιβάλλον.
3. Το Κοινοτικό Συμβούλιο είχε ζητήσει επανεξέταση του αιτήματος, ωστόσο το αίτημα παγοποιήθηκε λόγω της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 29/4/2013 για τερματισμό της εφαρμογής του Σχεδίου Αυτοστέγασης σε Κρατικά Οικόπεδα και την αναστολή νέων διαχωρισμών για άπορες οικογένειες.
4. Κατά την περιφερειακή συνάντηση του Υπουργού Εσωτερικών που πραγματοποιήθηκε στις 13/11/2017, το Κοινοτικό Συμβούλιο υπόβαλε εκ νέου το αίτημα. Ο υποφαινόμενος, αφού αναφέρθηκε στην αναθεώρηση της στεγαστικής πολιτικής, ζήτησε από το Κοινοτικό Συμβούλιο να καταθέσει προτάσεις/εισηγήσεις για τα κριτήρια ενός νέου Σχεδίου. Το Κοινοτικό Συμβούλιο εξακολουθεί να εμμένει στο αρχικό του αίτημα αναφορικά με το διαχωρισμό και παραχώρηση οικοπέδων.
5. Το Υπουργείο Εσωτερικών με σχετική επιστολή ημερομηνίας 13/3/2019 προς τον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου Γιαλιάς του ζήτησε όπως καταθέσει τις εισηγήσεις/προτάσεις του για τα κριτήρια νέου Σχεδίου Διάθεσης Οικοπέδων σε Οικογένειες με Χαμηλά Εισοδήματα, έτσι ώστε να τύχει περαιτέρω μελέτης το αίτημά του.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.596, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Το αίτημα για αναβάθμιση του υποσταθμού της ΑΤΗΚ στην περιοχή Νέων Δημμάτων-Πωμού

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω ότι το αίτημα για αναβάθμιση του υποσταθμού στην περιοχή Νέων Δημμάτων-Πωμού διερευνήθηκε από το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, το οποίο το έθεσε και ενώπιον της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ).

2. Η απάντηση που έλαβε από την ΑΤΗΚ και η οποία επισυνάπτεται, αναφέρει ότι ο εν λόγω υποσταθμός της αναβαθμίστηκε πρόσφατα σε τεχνολογία VDSL2 και, ως εκ τούτου, μπορεί να προσφέρει ψηλές ταχύτητες (πέραν των 30 Mbps) στους κατοίκους της περιοχής. Ωστόσο, σύμφωνα με την ΑΤΗΚ, οι περισσότεροι υφιστάμενοι πελάτες της περιοχής εξακολουθούν να χρησιμοποιούν ταχύτητες πολύ πιο χαμηλές από τις δυνατότητες του προσφερόμενου δικτύου.

3. Είμαστε στη διάθεση σας για περισσότερες πληροφορίες ή/και διευκρινίσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.598, ημερομηνίας 17 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Επικίνδυνες οικοδομές στην κοινότητα Πέρα Ορεινής

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και μετά από σχετική ενημέρωση που έλαβα από το αρμόδιο Τμήμα, να σας πληροφορήσω ότι, κύρια αρμοδιότητα για το θέμα, με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο, έχουν το Υπουργείο Εσωτερικών/Επαρχιακές Διοικήσεις.

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει, βάσει του περί Αρχαιοτήτων Νόμου, τη δυνατότητα για απαλλοτρίωση εγκαταλελειμμένων οικοδομών, όταν πρόκειται για αξιόλογα δείγματα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, που είναι κηρυγμένα σε Αρχαία Μνημεία Β΄ Πίνακα, με στόχο τη διεξαγωγή εργασιών συντήρησης και αποκατάστασής τους. Η διαδικασία απαλλοτρίωσης και αποκατάστασης των οικοδομών αυτών είναι ιδιαίτερα χρονοβόρα και δαπανηρή και εφαρμόζεται από το Τμήμα Αρχαιοτήτων, στα πλαίσια των δυνατοτήτων του, όταν και όπου οι οικοδομές κρίνονται επικίνδυνες και δεν υπάρχει άλλος τρόπος προστασίας τους.

2. Στα Πέρα Ορεινής έχουν ήδη απαλλοτριωθεί δύο επικίνδυνες οικοδομές, που ήταν κηρυγμένες ως Αρχαία Μνημεία Β΄ Πίνακα. Στη μία είναι υπό εξέλιξη, οικοδομικές εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης με τη συνεργασία του Κοινοτικού Συμβουλίου Περάτων. Οι εργασίες που γίνονται από συνεργείο του Τμήματος Αρχαιοτήτων, άρχισαν το 2018 και θα ολοκληρωθούν στις αρχές του 2020 και η οικοδομή θα παραχωρηθεί για χρήση στο Κοινοτικό Συμβούλιο. Η δεύτερη οικοδομή που απαλλοτριώθηκε, προς το παρόν έχει στηριχθεί και δεν κινδυνεύει.

3. Στην εν λόγω κοινότητα, υπάρχουν και άλλες εγκαταλελειμμένες οικοδομές, οι οποίες είναι κηρυγμένες ως Αρχαία Μνημεία Β΄ Πίνακα. Λειτουργοί του Τμήματος Αρχαιοτήτων έχουν ήδη επιθεωρήσει, μαζί με Λειτουργούς της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας, επικίνδυνες οικοδομές, όχι μόνο στα Πέρα Ορεινής, αλλά και σε άλλες κοινότητες. Πρόκειται για οικοδομές που έχουν εγκαταλειφθεί τελείως από τους ιδιοκτήτες τους εδώ και δεκαετίες, είτε διότι δεν θέλουν είτε γιατί δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να τις συντηρήσουν ενώ παράλληλα δεν θέλουν να τις αποξενωθούν.

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων δεν είναι δυνατό να παρεμβαίνει και να απαλλοτριώνει όλες τις οικοδομές που είναι εγκαταλελειμμένες αλλά γίνεται επιλογή βάσει αξιολόγησης της επικινδυνότητας της κάθε οικοδομής σε συσχέτισμό με τις δυνατότητες του Τμήματος για συντήρηση και αποκατάστασή τους.

4. Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Κώστα Χαμπαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.605, ημερομηνίας 22 Απριλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Η αναβάθμιση των κτηριακών εγκαταστάσεων των σχολείων αποτελεί προτεραιότητα της πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού έτσι ώστε να καταστούν τα σχολεία μας σύγχρονοι, παιδαγωγικά αναβαθμισμένοι και ασφαλείς σχολικοί χώροι. Ως εκ τούτου έχει ληφθεί η σχετική πρόνοια και έχει συμπεριληφθεί η επέκταση και βελτίωση του Δημοτικού Σχολείου Ψεματισμένου-Μαρωνίου στον Προϋπολογισμό του 2019. Για την υλοποίηση του έργου είμαστε σε επαφή με τους τοπικούς φορείς της κοινότητας.

3. Ο αναμενόμενος χρόνος υλοποίησης των προγραμματιζόμενων έργων ανέγερσης, επέκτασης βελτίωσης και αντισεισμικής αναβάθμισης των σχολικών κτηρίων που έχουν προϋπολογιστεί για τα έτη 2019-2021 κυμαίνεται για κάθε έργο ξεχωριστά. Λαμβάνεται κάθε δυνατή προσπάθεια υλοποίησης των έργων στα χρονικά πλαίσια του Προϋπολογισμού και των συμβολαίων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2019 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.607, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Το θέμα της χρήσης των ζωνών ασφαλείας και των παιδικών καθισμάτων ρυθμίζεται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 91/671/ΕΟΚ, όπως αυτή τροποποιήθηκε μέχρι σήμερα από την Οδηγία 2014/37/ΕΕ (Εκτελεστική Οδηγία 2014/37/ΕΕ της Επιτροπής της 27^{ης} Φεβρουαρίου 2014 για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/671/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την υποχρεωτική χρήση των ζωνών ασφαλείας και των συστημάτων συγκράτησης για παιδιά στα οχήματα), με τις οποίες η εθνική μας νομοθεσία, ο περί της Οδικής Ασφάλειας Νόμος, έχει πλήρως εναρμονιστεί. Οι πιο πάνω Οδηγίες δεν θέτουν αναγκαστικές διατάξεις για χρήση παιδικών καθισμάτων στα λεωφορεία και επιβάλλουν μόνο τη χρήση των ζωνών ασφαλείας και μάλιστα όταν στο λεωφορείο υπάρχουν ζώνες, αφού αναγνωρίζουν ότι υπάρχουν σε κυκλοφορία λεωφορεία στα οποία δεν υπάρχουν εγκατεστημένες ζώνες ασφαλείας επειδή δεν ήταν υποχρεωτική η εγκατάσταση τους όταν κατασκευάζονταν.

Επίσης, αναγνωρίζεται ότι ακόμη και στα λεωφορεία στα οποία υπάρχουν ζώνες είναι επιτρεπτή στις περισσότερες περιπτώσεις η εγκατάσταση ζωνών ασφαλείας δύο σημείων (“τύπου αεροπορικές”). Ως εκ τούτου η σύνδεση τους με τους περισσότερους τύπους παιδικών καθισμάτων (ιδιαίτερα αυτών που χρησιμοποιούνται για μικρά παιδιά) είναι προβληματική έως και επικίνδυνη.

Πρόσθετα, οι εν λόγω Οδηγίες εξαιρούν, ακόμη και από την υποχρέωση για αναγκαστική χρήση των ζωνών ασφαλείας όπου αυτές υπάρχουν σε λεωφορεία, τα παιδιά ηλικίας κάτω των τριών ετών.

2. Σημειώνεται ότι, τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, δεν εμποδίζουν ένα Κράτος Μέλος να νομοθετήσει επί του αυστηρότερου, τηρουμένης της υποχρέωσης να μην εντάσσονται στην εθνική νομοθεσία διατάξεις που εμποδίζουν την ελεύθερη διακίνηση προϊόντων.
3. Τα πιο πάνω προβλημάτισαν και προβληματίζουν τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες (Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Αστυνομία), οι οποίες συμμετείχαν ενεργά στη διαμόρφωση του περί της Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικού) Νόμου του 2018 [Ν.116(Ι)/2018], ο οποίος δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 25 Ιουλίου, 2018, μετά την ψήφιση σε Νόμο, Πρότασης Νόμου από βουλευτές. Ο Νόμος αυτός, ρύθμισε θέματα μετακίνησης παιδιών με λεωφορεία και την αναγκαστική χρήση ζωνών ασφαλείας και παιδικών καθισμάτων από αυτά, ως επιπρόσθετες εθνικές διατάξεις, επί του αυστηρότερου σε σύγκριση με το ό,τι περιλαμβάνεται στις σχετικές ευρωπαϊκές Οδηγίες, κάτι που όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, είναι επιτρεπτό.

Συγκεκριμένα, έχουν ρυθμιστεί κυρίως τα ακόλουθα:

- (α) Μεταφορά παιδιών με λεωφορείο για το οποίο εκδόθηκε άδεια οδικής χρήσης ιδιωτικού λεωφορείου σε επιχείρηση με δραστηριότητες συναφείς με παιδιά. Δηλαδή, πρόκειται για νηπιαγωγεία, σχολές (όπως καλών τεχνών, αθλημάτων), κ.λπ. και αφορά τις περιπτώσεις που ένα παιδί μεταφέρεται με το λεωφορείο της επιχείρησης τακτικά, π.χ. από το σπίτι του στη σχολή και επιστροφή. Στην περίπτωση αυτή:
- (i) το λεωφορείο πρέπει οπωσδήποτε να διαθέτει ζώνες ασφαλείας,
  - (ii) για να μεταφέρονται παιδιά κάτω των 6 ετών πρέπει να υπάρχει ενήλικας συνοδός,
  - (iii) παιδιά με ύψος από 1.35cm και άνω πρέπει να χρησιμοποιούν τις ζώνες ασφαλείας του λεωφορείου,
  - (iv) παιδιά με ύψος κάτω των 1.35cm πρέπει να μεταφέρονται εντός παιδικών καθισμάτων,
  - (v) τα παιδιά δεν επιτρέπεται να κάθονται σε πρόσθιο κάθισμα,
  - (vi) για να υπάρχουν τα κατάλληλα παιδικά καθίσματα την υποχρέωση τη φέρει ο κάτοχος της άδειας οδικής χρήσης του λεωφορείου (ουσιαστικά το νηπιαγωγείο, σχολή κ.λπ.).
- (β) Μεταφορά παιδιών με λεωφορείο σε σχολικές εκδρομές και άλλες οργανωμένες δραστηριότητες (πολιτιστικές, αθλητικές κ.λπ. από οποιοδήποτε φορέα, όπως για παράδειγμα ένα σωματείο).

Αφορά περιπτώσεις περιστασιακής μαζικής μεταφοράς παιδιών με λεωφορείο.

Στην περίπτωση αυτή:

- (i) το λεωφορείο πρέπει οπωσδήποτε να διαθέτει ζώνες ασφαλείας,
- (ii) πρέπει πάντα να υπάρχει ενήλικας συνοδός,
- (iii) παιδιά έξι ετών και άνω πρέπει να χρησιμοποιούν τις ζώνες ασφαλείας του λεωφορείου,
- (iv) παιδιά κάτω των έξι ετών πρέπει να μεταφέρονται εντός παιδικών καθισμάτων
- (v) τα παιδιά δεν επιτρέπεται να κάθονται σε πρόσθιο κάθισμα,
- (vi) το παιδικό κάθισμα προσκομίζεται από τον κηδεμόνα του κάθε παιδιού.

4. Με την εφαρμογή του πιο πάνω Νόμου διαφάνηκαν πρακτικά προβλήματα υλοποίησης των προνοιών του, κυρίως σε ό,τι αφορά στην περιστασιακή μαζική μεταφορά παιδιών κάτω των έξι ετών (κυρίως εκδρομές νηπιαγωγείων).

Συγκεκριμένα, εντοπίστηκαν τα ακόλουθα:

- (i) Τα λεωφορεία που διαθέτουν ζώνες τριών σημείων (όχι “αεροπορικές”) είναι λίγα, όμως αυτά είναι τα μόνα κατάλληλα για την τοποθέτηση και συγκράτηση παιδικών καθισμάτων για παιδιά κάτω των έξι ετών.
- (ii) Ακόμη και να εξευρεθεί λεωφορείο με ζώνες τριών σημείων (σε κάποιες επαρχίες είναι εξαιρετικά δύσκολο), ο χώρος των καθισμάτων είναι πολλές φορές πολύ στενός για να χωρέσουν παιδικά καθίσματα σε όλες τις θέσεις (το ένα δίπλα στο άλλο), με αποτέλεσμα να καθίσταται ορισμένες φορές μέχρι και πρακτικά αδύνατο να χρησιμοποιηθεί το κάθισμα που προσκομίζει ο κηδεμόνας για το παιδί του.
- (iii) Ο χρόνος για να οργανωθεί μια τέτοια μετακίνηση είναι ουσιαστικά απαγορευτικός, αφού θα πρέπει να έρθει το λεωφορείο και κάθε παιδικό κάθισμα από όλους τους κηδεμόνες και στη συνέχεια κάποιος να αναλάβει να τοποθετήσει τα καθίσματα με τον ορθό τρόπο. Χρειάζεται ειδική γνώση για το πώς το κάθε διαφορετικό κάθισμα κάθε παιδιού τοποθετείται και στερεώνεται ορθά, την οποία δεν διαθέτουν οι νηπιαγωγοί. Συνεπώς, όχι μόνο παρατηρείται καθυστέρηση στην εκδρομή αλλά επίσης οι νηπιαγωγοί δεν είναι σε θέση να αναλάβουν την ευθύνη κατά πόσο το κάθισμα που προσκομίζει ο κάθε κηδεμόνας στερεώθηκε ορθά.
- (iv) Ορισμένοι κηδεμόνες δεν προσκομίζουν κάθισμα, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται άλλα προβλήματα οργάνωσης της εκδρομής, θέματα εξεύρεσης κατάλληλου παιδικού καθίσματος για το παιδί ή/και διακρίσεων κ.λπ.

5. Μετά τον εντοπισμό των πιο πάνω προβλημάτων πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και, μετά από Πρόταση Νόμου, ψηφίστηκε και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 6 Δεκεμβρίου, 2018 ο Νόμος 138(Ι)/2018, σύμφωνα με τον οποίο οι διατάξεις για αναγκαστική χρήση παιδικών καθισμάτων στις περιπτώσεις περιστασιακής μαζικής μεταφοράς παιδιών αναστάληκε μέχρι τις 30 Ιουνίου, 2019. Το σκεπτικό της αναστολής των συγκεκριμένων διατάξεων για τις οποίες παρουσιάστηκαν τα προαναφερθέντα πρακτικά προβλήματα ήταν να δοθεί χρόνος στους εμπλεκόμενους να εξετάσουν κατά πόσο μπορούν να ξεπεραστούν τα προβλήματα αυτά.

6. Διευκρινίζεται ότι με την πιο πάνω τροποποίηση, δεν καταργούνται άλλες διατάξεις που ψηφίστηκαν με τον αρχικό Νόμο [Ν.116(Ι)/2018]. Δηλαδή, συνεχίζουν να ισχύουν οι πρόνοιες για μετακινήσεις παιδιών (περιλαμβανομένων των κάτω των 6 ετών) με λεωφορείο για το οποίο εκδόθηκε άδεια οδικής χρήσης ιδιωτικού λεωφορείου σε επιχείρηση με δραστηριότητες συναφείς με παιδιά (περιπτώσεις νηπιαγωγείων, σχολές καλών τεχνών, αθλημάτων, κ.λπ., όταν ένα παιδί μεταφέρεται με το λεωφορείο της επιχείρησης τακτικά, π.χ. από το σπίτι του στη σχολή και επιστροφή).

7. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, οι αρμόδιοι φορείς [Τμήμα Οδικών Μεταφορών, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Αρχηγείο Αστυνομίας, Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Τουριστικών Λεωφορείων (ΟΕΒ), Γενική Συνομοσπονδία Παγκυπρίων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματάρχων (Γ.Σ. ΠΟΒΕΚ)], πραγματοποίησαν στις 21 Μαΐου, 2019 συνάντηση, κατά την οποία συζητήθηκαν εκ νέου τα πρακτικά προβλήματα που εντοπίζονται κατά την περιστασιακή μαζική μεταφορά παιδιών κάτω των έξι ετών, όταν απαιτείται να κάθονται σε ειδικά παιδικά καθίσματα και διαπιστώθηκε ότι είναι πρακτικά αδύνατο να επιλυθούν στο σύντομο μέλλον. Ήταν δε κοινή η άποψη ότι, για την περιστασιακή μαζική μεταφορά παιδιών κάτω των 6 ετών, η ρύθμιση που προβλέπεται στον Νόμο με αρ. Ν. 116(Ι)/2018 για τα υπόλοιπα παιδιά, δηλαδή να συνοδεύονται από ενήλικα συνοδό, να κάθονται σε κάθισμα που δεν είναι

πρόσθιο και να προσδένονται με ζώνη ασφαλείας, είναι το μέγιστο πρακτικά δυνατό μέτρο υπό τις περιστάσεις. Πρόσθετα, έγινε παραδεκτό από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ότι η μετακίνηση ενός μικρού παιδιού με λεωφορείο εντός παιδικού καθίσματος που δεν είναι ορθά τοποθετημένο και στερεωμένο είναι πιο επικίνδυνη από όταν αυτό μεταφέρεται καθισμένο (βυθισμένο) στην κανονική θέση ενός λεωφορείου (όχι σε πρόσθιο κάθισμα) και είναι προσδεμένο με ζώνη δύο σημείων. Αυτό ισχύει ακόμη περισσότερο όταν δεν βρίσκεται δίπλα στο παιδί (κάτω των 6 ετών) ενήλικας, ο οποίος θα μπορούσε να λάβει μέτρα σε περίπτωση που εντοπίσει το πρόβλημα.

8. Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων διαβίβασε στον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων τις πιο πάνω απόψεις και προβληματισμούς όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε ό,τι αφορά στις πρόνοιες του περί της Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικού) Νόμου του 2018 [Ν. 116(Ι)/2018], οι οποίες μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για περαιτέρω μελέτη του θέματος.
9. Στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.609, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα από το αρμόδιο Τμήμα, δηλαδή το Γενικό Χημείο του Κράτους, είναι η ακόλουθη:

- (α) Η ανέγερση του νέου κτιρίου του Γενικού Χημείου του Κράτους ευρίσκεται στο στάδιο της επικαιροποίησης της αρχικής κτιριολογικής μελέτης, ώστε να καταστεί δυνατή η προκήρυξη διαγωνισμού για την ανάθεση του έργου σε εργολάβο με την μέθοδο μελέτης κατασκευής και δωδεκαετούς συντήρησης, για τελικά αρχιτεκτονικά σχέδια, μέχρι το τέλος του 2019.
- (β) Σας πληροφορούμε ότι δεν υπάρχουν ανησυχίες του Τμήματος Δασών όσο αφορά την επιλογή ανέγερσης του νέου κτιρίου, αλλά υπήρχαν ανησυχίες εκ μέρους μας κατά πόσο τα 18 δεκάρια που διέθετε το Τμήμα Δασών ήταν αρκετά για την εύρυθμη λειτουργία του νέου κτιρίου του Γενικού Χημείου του Κράτους, αφού ο αρχικός προσφερόμενος χώρος ήταν της τάξεως των 70 δεκαριών. Μετά από διαβουλεύσεις με το Τμήμα Δασών, κάτω από την αιγίδα των Υπουργών Υγείας και Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, παραχωρήθηκε ακόμα μισό δεκάριο (ώστε να μην επηρεάζεται δασικός χώρος) και έγινε μερική τροποποίηση της κτιριολογικής μελέτης, ώστε η τοποθέτηση του κτιρίου στον διαθέσιμο χώρο να επιτρέπει αύξηση του χώρου στάθμευσης, αφού η δυσλειτουργία οφειλόταν στην έλλειψή του.
Με τη μείωση του εμβαδού από 70 δεκάρια που ήταν αρχικά, σε 18,5, ο συντελεστής δόμησης μειώθηκε και δεν προβλέπει δυνατότητα ανέγερσης τριώροφου κτιρίου όπως είναι οι ανάγκες του Γενικού Χημείου του Κράτους, γι' αυτό και το Τμήμα αποτάθηκε στον Αναπληρωτή Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για την παροχή άδειας για παρέκκλιση.
- (γ) Το χρονοδιάγραμμα που έχει τεθεί για την ανέγερση του νέου κτιρίου, σύμφωνα με το Τμήμα Δημοσίων Έργων το οποίο έχει την ευθύνη συντονισμού της εκτέλεσης του έργου, έχει ως στόχο την αποπεράτωση των νέων κτιριακών εγκαταστάσεων εντός του 2023 με την ταυτόχρονη απομάκρυνση μας από την περιοχή της Ακρόπολης.

2. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Γιώργου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.610, ημερομηνίας 2 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.613, ημερομηνίας 3 Μαΐου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.614, ημερομηνίας 6 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας ενημερώνω ότι το εν λόγω Νομοσχέδιο έχει ετοιμαστεί και βρίσκεται στο στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης.

2. Στόχος είναι όπως το εν λόγω Νομοσχέδιο κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την έναρξη της νέας κυνηγετικής περιόδου.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.631, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι, ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας έχει ετοιμάσει προσχέδιο κινήτρων για τη διαπίστευση, καθώς και τη συνέχιση της διαπίστευσης των εργαστηρίων που έχουν ενταχθεί στο ΓεΣΥ, το οποίο θα υποβληθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού για έγκριση. Το σχετικό σχέδιο κινήτρων θα σας κοινοποιηθεί, εφόσον έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.632, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Από τις 06/04/2019, ημερομηνία κατά την οποία το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος εξέδωσε ανακοίνωση καταδικάζοντας το περιστατικό κακοποίησης σκύλου και καλώντας το κοινό να δώσει τυχόν πληροφορίες για το συγκεκριμένο περιστατικό, καμίας φύσης συγκεκριμένη πληροφορία ή μαρτυρία δεν υποβλήθηκε στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (ΚΥ).

Στις 25/04/2019, οι ΚΥ παρέλαβαν επιστολή από τον Αστυνομικό Σταθμό Λάνιας με την οποία πληροφορούνταν πως η διερεύνηση της υπόθεσης είχε ολοκληρωθεί χωρίς να καταδεικνύει εμπλοκή της ιδιοκτήτριας του σκύλου, στο περιστατικό κακοποίησης του ζώου. Πέραν τούτου, σε επιτόπιο έλεγχο των ΚΥ, διαπιστώθηκε ότι η περιγραφή της οικίας στην οποία διέμενε ο σκύλος, απαιτούσε διαμόρφωση/επιδιορθώσεις καθώς δεν διασφάλιζε τη μη διαφυγή του ζώου.

Σήμερα ο σκύλος είναι καλά στην υγεία του και διαβίει σε άλλο μέρος, καθώς με τη συγκατάθεση της πρώην ιδιοκτήτριας του η φροντίδα του έχει μεταβιβασθεί σε άλλη ιδιοκτήτρια.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.637, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

Το επίδομα τέκνου, το οποίο είναι το κατεχογήν επίδομα στήριξης της οικογένειας που διαχειρίζεται το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, παρέχεται ήδη στις τρίτεκνες οικογένειες με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις όπως και στις οικογένειες με 4 παιδιά και άνω. Συγκεκριμένα, οι τρίτεκνες οικογένειες λαμβάνουν το επίδομα τέκνου μηνιαίως, όπως και οι πολύτεκνες οικογένειες και σε αντίθεση με τις οικογένειες με ένα ή δύο τέκνα οι οποίες λαμβάνουν το επίδομα τέκνου σε ετήσια βάση.

Περαιτέρω, σε ό,τι αφορά στην παραχώρηση του επιδόματος τέκνου για τους πρώτους μήνες του κάθε έτους πριν την υποβολή αιτήσεων για κάθε νέο έτος, πληροφορείστε ότι η πάγια πρακτική που εφαρμόζει το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι η συμπερίληψη και των τρίτεκνων οικογενειών στους δικαιούχους των αυτόματων πληρωμών πριν την υποβολή της αίτησης, ως ένα επιπλέον μέτρο έμπρακτης στήριξης στις τρίτεκνες οικογένειες.

Σημειώνεται ότι το ύψος του επιδόματος τέκνου που παραχωρείται ανά τέκνο αυξάνεται προοδευτικά ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων, με ιδιαίτερη αύξηση για τις τρίτεκνες οικογένειες. Για παράδειγμα, μια τρίτεκνη οικογένεια μπορεί να λάβει ετησίως Επίδομα Τέκνου έως €3.045 ενώ μία οικογένεια με δύο παιδιά, με τα ίδια εισοδήματα, θα λάβει ετησίως Επίδομα τέκνου έως €1.140.

Επιπλέον, με το Νομοσχέδιο που κατέθεσε η Κυβέρνηση και εγκρίθηκε από την Βουλή των Αντιπροσώπων, από την 1/1/2018 το εισοδηματικό όριο για τις οικογένειες με τρία παιδιά αυξήθηκε κατά €5.000 και για οικογένειες με περισσότερα παιδιά, το εισοδηματικό όριο αυξάνεται κατά €5.000 για κάθε επιπρόσθετο παιδί.

Θα ήθελα τέλος να σημειώσω ότι για κάθε Σχέδιο ή Νομοθεσία που αφορά στην παροχή επιδομάτων και υπηρεσιών υπάρχει εξειδικευμένος ορισμός για τους δικαιούχους, ανάλογα με τη στόχευση έκαστου Σχεδίου/Νομοθεσίας. Για το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι τρίτεκνες οικογένειες αποτελούν μια σημαντική ομάδα στόχου για στήριξη και για το λόγο αυτό βρίσκονται στο επίκεντρο των πολιτικών που εφαρμόζουμε, όπου είναι αυτό δυνατό.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.639, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

Το Επίδομα Μάνας παραχωρούνταν σε μάνα η οποία απέκτησε τέσσερα τουλάχιστον τέκνα, αφ' ης το τελευταίο τέκνο αυτής συμπλήρωνε την ηλικία των 18 ετών. Σχετικό είναι το άρθρο 2 του σχετικού Νόμου 21/2003 (επισυνάπτεται).

Με τον ως ανωτέρω Νόμο, καταργήθηκε από τον Ιανουάριο 2003 ο περί Παροχής Επιδόματος Μάνας και Συναφή Θέματα Νόμος 129(Ι)/2000, βάσει του οποίου παραχωρείτο Επίδομα Μάνας και σε τρίτεκνες οικογένειες και έκτοτε το δικαίωμα σε επίδομα μάνας αφορά μητέρες τεσσάρων τουλάχιστον τέκνων.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση του με αρ. 83.075 και ημερ. 2/8/2017 αποφάσισε την επαναφορά του επιδόματος πολύτεκνης μάνας σύμφωνα με τις πρόνοιες του Σχεδίου που εγκρίθηκε, το οποίο βασίστηκε στις πρόνοιες του Ν. 21(Ι)/2003 και συνεπώς αφορά τις μάνες που απέκτησαν τέσσερα τουλάχιστον τέκνα.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Άμυνας κ. Σάββα Αγγελίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.647, ημερομηνίας 23 Μαΐου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα παρακάτω:

- α. Το Υπουργείο Άμυνας, έχοντας πάντοτε ως γνώμονα την αποτελεσματική και καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση όλων των αρρένων πολιτών της Δημοκρατίας και αφού εξέτασε εκ νέου την διαδικασία που προβλέπεται κατά την έξοδο τους από τη χώρα, αποφάσισε την τροποποίηση της υφιστάμενης σχετικής Υπουργικής Απόφασης, έτσι ώστε σε άρρενες πολίτες της Δημοκρατίας ηλικίας 16-18 χρόνων, να χορηγείται μία άδεια εξόδου που θα ισχύει για όλα τα ταξίδια μέχρι και την κλήση της κλάσης τους για κατάταξη.
  - β. Επιπρόσθετα, όσον αφορά τους πολίτες της Δημοκρατίας που έχουν ενταχθεί στην εφεδρεία της Ε.Φ, αυτοί δικαιούνται να προμηθεύονται το πιστοποιητικό Τύπου "Β", το οποίο έχει απεριόριστη χρονική ισχύ, δηλαδή μέχρι και τη συμπλήρωση του 26^{ου} έτους της ηλικίας τους, όριο που και ο νόμος το απαιτεί για έλεγχο των πολιτών κατά την έξοδό τους από τη χώρα.
  - γ. Επιπλέον των παραπάνω, σας πληροφορούμε ότι το Υπουργείο Άμυνας από τις 20 Μαΐου 2019, έχει προχωρήσει στη διασύνδεση των στρατολογικών του αρχείων με όλα τα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη (Κ.Ε.Π.) και πέραν των επαρχιακών Στρατολογικών Γραφείων. Οι πολίτες θα μπορούν να εξυπηρετούνται σε παγκύπρια βάση, από άλλα 10 σημεία.
2. Τα πιο πάνω μέτρα, θεωρούμε ότι επιλύουν ουσιαστικά τα διαχρονικά προβλήματα που αφορούν το συγκεκριμένο θέμα και συμβάλλουν τα μέγιστα στην απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των πολιτών της Δημοκρατίας. Θα συνεχίσουμε τις προσπάθειες μας και για πρόσθετες αποφάσεις προς αυτή τη κατεύθυνση.
3. Είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.656, ημερομηνίας 31^{ης} Μαΐου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Γιωργάλλα

«Η απάντηση από τον Πρόεδρο της Εθνικής Συντονιστικής Επιτροπής για αντιμετώπιση της Ηπατίτιδας Γ στα ερωτήματα που εγείρετε στην ερώτηση με αρ. αρ. 23.06.011.03.656 είναι η ακόλουθη:

1. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του κλιμακίου εμπειρογνομόνων του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC) και Διεθνούς Οργανισμού Υγείας για αξιολόγηση και προώθηση εισηγήσεων για την Ιογενή Ηπατίτιδα Β και C στην Κύπρο στις 25-26 Ιανουαρίου 2018 επισυνάπτονται συνοπτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.
2. Το Υπουργείο Υγείας προχώρησε στη δημιουργία Εθνικής Συντονιστικής Επιτροπής για αντιμετώπιση της Ηπατίτιδας Γ στις 13.09.2018, με απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου, με αναθέωση από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 18.10.2019. Λόγω του στενού χρονικού περιθωρίου δημιουργίας Εθνικού Σχεδίου Δράσης για εκρίζωση της Ηπατίτιδας Γ (μέχρι τέλος Νοεμβρίου 2019) ζητήθηκε παράταση από το Υπουργικό Συμβούλιο μέχρι τον Μάρτιο του 2019. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την εκρίζωση της Ηπατίτιδας Γ 2019-2024, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τελικά στις 17.04.2019.
3. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την εκρίζωση της Ηπατίτιδας Γ στην Κύπρο με έγκριση στις 17.04.2019,

έχει διάρκεια από το 2019 μέχρι το 2024, αλλά με ορίζοντα το 2030, όπως προβλέπει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (WHO).

4. Στα πλαίσια της υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την εκρίζωση της Ηπατίτιδας Γ, προβλέπεται η καθολική θεραπεία σε όλους τους ασθενείς με ιογενή Ηπατίτιδα Γ με τα νεότερα άμεσα δρώντα αντιικά φάρμακα (DAAs). Τα νεότερα άμεσα δρώντα αντιικά φάρμακα με ποσοστό ίασης πέραν του 95-98% θα χορηγηθούν από το Υπουργείο Υγείας στα πλαίσια των υπηρεσιών του, σε θέματα Δημόσιας Υγείας.
5. Μέχρι στιγμής έχει χορηγηθεί θεραπεία με τα νεότερα άμεσα δρώντα αντιικά φάρμακα σε τουλάχιστον 70 άτομα, βάση της σοβαρότητας της νόσου, με έναρξη το 2015 (2015-2019), με βάση της σοβαρότητας και την σταδιοποίηση της νόσου, με ατομικά αιτήματα από τους θεράποντες ιατρούς προς την αρμόδια Επιτροπή.
6. Ο Υπουργός Υγείας υπόγραψε στις 2/07/19 με τον Έλληνα ομόλογό του δρ. Ανδρέα Ξάνθο τη Συμφωνία διαπραγμάτευσης κοινών τιμών για τα καινοτόμα φάρμακα για την Ηπατίτιδα Γ. Η Συμφωνία μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας προβλέπει τη συμπερίληψη των αναγκών της Κύπρου μέσω διαπραγμάτευσης κοινών τιμών για τα καινοτόμα φάρμακα για τη θεραπεία της Ηπατίτιδας Γ.
7. Ως εκ τούτου, η διακρατική Συμφωνία κρίνεται ως ιδιαίτερα σημαντική για τη χώρα μας, η οποία λόγω της μικρής αγοράς της δεν έχει ισχυρή διαπραγματευτική δύναμη έναντι της φαρμακευτικής βιομηχανίας για την εξασφάλισή τους σε χαμηλότερες τιμές.
8. Μέσω της διαπραγμάτευσης κοινών τιμών για τα συγκεκριμένα καινοτόμα φάρμακα η Κύπρος θα είναι σε θέση να εξασφαλίσει, από κοινού με την Ελλάδα, πιο συμφέρουσες τιμές. Η χώρα μας επωφελείται, εξοικονομώντας μεγάλα ποσά, προσφέροντας παράλληλα στους ασθενείς μας αποτελεσματικότερη πρόσβαση στα φάρμακα αυτά για τη συνέχιση της θεραπείας τους.
9. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων, παραμένω στη διάθεσή σας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.665, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο στα θέματα του Περιβάλλοντος και της Αειφόρου Ανάπτυξης, για αυτό η προώθησή τους στο εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου αποτελεί προτεραιότητα. Η δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης και η διαμόρφωση περιβαλλοντικά εγγράμματων πολιτών αποτελεί ζητούμενο για το Υπουργείο μας, για αυτό και τα σχετικά θέματα διαποτίζουν το σύνολο των εκπαιδευτικών πολιτικών τόσο σε επίπεδο τυπικής όσο και μη-τυπικής εκπαίδευσης.
2. Η εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (ΠΕ)/Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ) στην Προδημοτική και Δημοτική Εκπαίδευση, η δημιουργία του Κρατικού Δικτύου Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, η υλοποίηση ευρωπαϊκών και Εθνικών Περιβαλλοντικών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, η συνεργασία με το σύνολο των φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την υλοποίηση κοινών περιβαλλοντικών δράσεων για τις κλιματικές αλλαγές, η πρόληψη και η προστασία τους από τις δασικές πυρκαγιές, η δημιουργία βοτανόκηπων και η ενίσχυση του πράσινου στα σχολεία μας, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης για την ενίσχυση της επάρκειας των εκπαιδευτικών, ώστε να προσεγγίσουν αποτελεσματικά τα περιβαλλοντικά ζητήματα στην εκπαιδευτική διαδικασία, η συγγραφή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού σε ζητήματα όπως η βιοποικιλότητα, τα δάση, το νερό κ.λπ. αποτελούν μερικά μόνο παραδείγματα του εύρους των δράσεων που υλοποιούνται για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη στην εκπαίδευση του τόπου μας.
3. Στο πλαίσιο των πιο πάνω εκπαιδευτικών πολιτικών και δράσεων, η ανάπτυξη της πράσινης συνείδησης στους/στις μαθητές/τριες μας από την πρώτη παιδική ηλικία, όπως επίσης και η ενίσχυση της αγάπης και του σεβασμού για τα δέντρα, τα δάση και γενικότερα για τη βιοποικιλότητα του τόπου μας, αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ενδεικτικά αναφέρονται τα πιο κάτω:
  - Στο Αναλυτικό Πρόγραμμα της ΠΕ/ΕΑΑ υπάρχουν ειδικές ενότητες για τα δάση και τη βιοποικιλότητα, οι οποίες δομούνται στη βάση προσδιορισμένων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

- Σε επίπεδο μαθημάτων αφιερώνονται σειρά διδακτικών ενοτήτων για το πράσινο, τα δάση και τη βιοποικιλότητα. Ειδικότερα σημειώνεται ότι πέρα από τα μαθήματα της Βιολογίας, Γεωγραφίας, Σπουδής Περιβάλλοντος όπου υπάρχουν στην ύλη ειδικά θέματα για τα δάση και τη βιοποικιλότητα, μαθήματα όπως η Λογοτεχνία, η Ποίηση, η Γλώσσα, οι Εικαστικές Τέχνες, περιλαμβάνουν ολοκληρωμένες θεματικές ενότητες για το πράσινο, τα δέντρα, τα δάση και τη βιοποικιλότητα, αποτελώντας σημαντικά γνωστικά αντικείμενα για την καλλιέργεια πράσινης συνείδησης.
  - Παράλληλα, η ενίσχυση της πράσινης συνείδησης και αγάπης προς το πράσινο επιδιώκεται μέσα από το σχολικό κήπο και την ενασχόληση των μαθητών με αυτό. Ειδικότερα και στο πλαίσιο της πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας για τον καταρτισμό από το κάθε σχολείο της Αειφόρου Περιβαλλοντικής Εκπαιδευτικής Πολιτικής του προκειμένου αυτό να καταστεί σταδιακά αειφόρο, ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στο πρασίνισμα του σχολικού χώρου και στον εξωραϊσμό της σχολικής αυλής.
  - Ιδιαίτερη βαρύτητα για την ανάπτυξη της πράσινης συνείδησης δίδεται σε επίπεδο μη-τυπικής εκπαίδευσης, μέσα από τη συμμετοχή των μαθητών/τριών και των εκπαιδευτικών, όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, στα περιβαλλοντικά εκπαιδευτικά προγράμματα του Κρατικού Δικτύου Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ). Συγκεκριμένα από τα ΚΠΕ του Κρατικού Δικτύου προσφέρονται πέραν των 30 περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων που διερευνούν και εξετάζουν ποικίλες διαστάσεις για θέματα όπως τα δάση, η βιοποικιλότητα, τα δέντρα και η χλωρίδα γενικότερα. Μέσα από τα προγράμματα αυτά οι μαθητές/τριες έχουν την ευκαιρία να ασχοληθούν πρακτικά και βιωματικά με τα ζητήματα αυτά, στο πλαίσιο της διεξαγωγής οργανωμένων μελετών πεδίου. Μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Κρατικού Δικτύου Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης <http://www.moec.gov.cy/dkpe/index.html>, για να ενημερωθείτε αναλυτικά για τα συγκεκριμένα προγράμματα, αλλά και για τις υπόλοιπες πράσινες και περιβαλλοντικές δράσεις που προωθούνται.
  - Έμφαση για το πράσινο δίδεται και μέσα από τα διάφορα περιβαλλοντικά εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιούνται στα σχολεία όπως είναι τα προγράμματα “Οικολογικά Σχολεία”, “Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον”, “Μαθαίνω για τα Δάση”, “Χρυσοπράσινο Φύλλο”.
  - Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών σε θέματα που άπτονται της προώθησης της περιβαλλοντικής και πράσινης συνείδησης στα σχολεία, για αυτό και διεξάγονται σειρές σεμιναρίων, στους εκπαιδευτικούς όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων σε ετήσια βάση. Τα σεμινάρια είναι βιωματικά, και διεξάγονται στο πλαίσιο της σχολικής μονάδας και στα ΚΠΕ. Μέσα από αυτά εξετάζονται θέματα που αφορούν τη βιοποικιλότητά, τα δάση, τα πάρκα και το πρασίνισμα της σχολικής αυλής. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο δημιουργήθηκε από τους εκπαιδευτικούς και τα παιδιά, του Α΄ Δημοτικού Γεροσκήπου το ειδικό πρόγραμμα “Παίζω και ανακαλύπτω το Περιβάλλον και τον Πολιτισμό του τόπου μας”, το οποίο αναδεικνύει μέσα από ένα εκπαιδευτικό πλαίσιο, ότι η προστασία και ανάδειξη του πράσινου στο σχολείο και στη γειτονιά μας είναι δείγμα πολιτισμού. Η σημασία του συγκεκριμένου προγράμματος έγκειται στο γεγονός ότι το πρόγραμμα αυτό στηρίζεται στην αλληλοδιδασκτική μέθοδο, όπου τα παιδιά του σχολείου διδάσκουν σε παιδιά άλλων σχολείων τη σημασία του πράσινου στη ζωή μας.
  - Αναφέρονται επίσης, το πρόγραμμα για τη δημιουργία λαχανόκηπου στα σχολεία, που υλοποιείται από το Γραφείο της Επιτρόπου Περιβάλλοντος, όπως επίσης και οι κοινές δράσεις και προγράμματα που υλοποιούνται από το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας με τη συνεργασία του Τμήματος Δασών, όπως είναι η εβδομάδα των Δασών.
4. Παρά το εύρος των δράσεων που υλοποιούνται στα σχολεία μας, το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας αναγνωρίζει ότι η ανάπτυξη πράσινης συνείδησης αποτελεί καίριο θέμα, δεδομένης και της κλιματικής αλλαγής και της συνεχιζόμενης υποβάθμισης του περιβάλλοντος και κατ’ επέκταση της ποιότητας ζωής μας.
  5. Για το σκοπό αυτό χαιρετίζει και συμφωνεί με την εισήγησή σας για εφαρμογή κανονισμών πιστοποίησης φύτευσης δέντρων. Θεωρούμε μάλιστα ότι η εισήγηση αυτή θα πρέπει πέρα από την αποφοίτηση από το Λύκειο, να επεκταθεί και στη δημοτική εκπαίδευση κατά την μετάβασή τους στο Γυμνάσιο.
  6. Τόσο εγώ προσωπικά, όσο και η αρμόδια Μονάδα για την Εκπαίδευση το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη του Υπουργείου και οι Διευθύνσεις Εκπαίδευσης είμαστε στη διάθεσή σας για αναλυτική και ενδελεχή συζήτηση του θέματος προκειμένου αυτό να προωθηθεί άμεσα ως επίσημη εκπαιδευτική πολιτική του Κράτους.

Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας παραμένει στη διάθεσή σας για

οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.669, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Η πιο πάνω Ερώτηση αφορά εξοπλισμό του Ωκεανογραφικού Κέντρου του Πανεπιστημίου Κύπρου. Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (ΤΑΘΕ) βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με το Ωκεανογραφικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Κύπρου και συνεργάζεται σε διάφορα θέματα για την παρακολούθηση του θαλασσίου περιβάλλοντος. Ωστόσο, δεν είχε συμμετοχή στη συγκεκριμένη δράση του Ωκεανογραφικού Κέντρου, κατά την οποία, σύμφωνα με την Ερώτηση, το εν λόγω σύστημα χρησιμοποιήθηκε για τον εντοπισμό αλιευτικών εργαλείων στη θαλάσσια περιοχή Πόλης Χρυσοχούς. Ως εκ τούτου, για τα αποτελέσματα της πιο πάνω δράσης, αλλά και για τις επιμέρους πληροφορίες που ζητούνται, κρίνεται ορθό όπως ενημερώσει την Βουλή των Αντιπροσώπων ο αρμόδιος για το Ωκεανογραφικό Κέντρο Υπουργός Παιδείας Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.675, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.680, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περγίδη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το πρόγραμμα του Προαιρετικού Ολοήμερου Σχολείου (ΠΟΣ) είναι συνέχεια του πρωινού και διέπεται από την ίδια φιλοσοφία και τις ίδιες παιδαγωγικές αρχές. Η συμμετοχή των παιδιών είναι προαιρετική, μετά από αίτηση των γονέων τους, οι οποίοι είναι ενήμεροι για το ωράριο εργασίας, τον χρόνο και τις συνθήκες λειτουργίας του ΠΟΣ. Όσα παιδιά αποφασίσουν να συμμετέχουν στον θεσμό είναι υποχρεωμένα να επιλέξουν ένα ωράριο αποχώρησης, είτε μέχρι τις 15:05 είτε μέχρι τις 16:00 το οποίο ισχύει για 5 φορές την εβδομάδα (Δευτέρα-Παρασκευή). Η επέκταση του ωραρίου και μετά τις 16:00 δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, γιατί ο χαρακτήρας του Προαιρετικού Ολοήμερου Σχολείου είναι παιδαγωγικός και κοινωνικός. Περιλαμβάνει νέες συνθήκες σχολικής ζωής και διαδικασίες μάθησης και δεν έχει ούτε τα χαρακτηριστικά χώρου φύλαξης παιδιών ούτε παιδικής λέσχης.
2. Σχετικά με την καλοκαιρινή περίοδο, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού λειτουργεί Θερινά Δημόσια Σχολεία (Θ.Δ.Σ). Το Πρόγραμμα των Θ.Δ.Σ αρχίζει, αμέσως μετά το κλείσιμο των σχολείων για τις θερινές διακοπές και διαρκεί πέντε (5) συνολικά εβδομάδες. Οι γονείς έχουν την ευκαιρία να επιλέξουν το Θερινό Δημόσιο Σχολείο, στο οποίο επιθυμούν να φοιτήσουν τα παιδιά τους, το οποίο δεν πρέπει απαραίτητα να είναι το σχολείο της εκπαιδευτικής τους περιφέρειας. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η φοίτηση είναι δωρεάν για όλα τα παιδιά.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο δεν υπάρχει.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την επόμενη Παρασκευή, 2 Αυγούστου 2019, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκείωσης Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αναπομπή). (Αρ. Φακ. 23.02.060.075-2019).
2. Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις που Συνάπτονται από Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις Νόμος του 2019. (Αναπομπή).

(Αρ. Φακ. 23.02.060.056-2019).

Απόσυρση

3. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010.
(Αρ. Φακ. 23.01.051.004-2010).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

.....

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής

(Ωρα λήξης: 12.27 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κυριακίδου Στέλλα
Γεωργίου Γεώργιος	Κωνσταντίνου Κώστας
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κυπριανού Ανδρέας	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Δαμιανού Άριστος	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κώστα Κώστας	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Λουκαΐδης Γιώργος	

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
Μυριάνθους Ηλίας	

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης
(Πρόεδρος Βουλής)

Γιωργάλλας Μιχάλης

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Συμμετοχή του κ. Μιχάλη Γιωργάλλα ως εκπροσώπου του Προέδρου της Βουλής σε εκδηλώσεις του Συλλόγου Κυπρίων Ρόδου υπό την αιγίδα της Ομοσπονδίας Κυπριακών Οργανώσεων Ελλάδας για καταδίκη του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής.
  - β. Συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη σε αποστολή παρατηρητών της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του ΟΑΣΕ για την παρακολούθηση των πρόωρων κοινοβουλευτικών εκλογών στην Ουκρανία.
  - γ. Συμμετοχή του κ. Νίκου Τορναρίτη σε συνάντηση των προέδρων των επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των κοινοβουλίων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Ελσίνκι.
  - δ. Ορισμός της επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του ΟΑΣΕ κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου ως Ειδικής Αντιπροσώπου της Συνέλευσης για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς.
2. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019», αποδοχή της αναπομπής και ψήφιση αναδιαμορφωμένου κειμένου νόμου.
3. Εισηγήση του κ. Άγγελου Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για αναβολή του αναπεμφθέντος νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019», συζήτηση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Στέφανος Στεφάνου, Άννα Θεολόγου, Γιώργος Περδίκης, Γιώργος Λιλλήκας, Μιχάλης Γιωργάλλας, Χρίστος Χρίστου, Αβέρωφ Νεοφύτου) και απόφαση για αναβολή του.
4. Εισηγήση του κ. Άγγελου Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για αναβολή του αναπεμφθέντος νόμου «Ο περί της Αναστολής των Διαδικασιών Εκποίησης Ενυπόθηκων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2019», συζήτηση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Γιώργος Περδίκης, Νικόλας Παπαδόπουλος, Στέφανος Στεφάνου, Γιώργος Λιλλήκας, Αβέρωφ Νεοφύτου, Γιώργος Λουκαΐδης, Άννα Θεολόγου), απόφαση για μη αναβολή του, παρατηρήσεις του κ. Μιχάλη Γιωργάλλα και του Προέδρου, η σχετική έκθεση και απόρριψη της αναπομπής.
5. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019», αγορεύσεις (Αντρέας Φακοντής, Γιώργος Περδίκης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Μαρίνος Μουσιούττας, Ανδρέας Κυπριανού, Γιώργος Λιλλήκας) και αποδοχή της αναπομπής.
6. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
7. Ερωτήσεις βουλευτών:

Αξιοποίηση του Εθνικού Κέντρου Υψηλού Αθλητισμού «Γλαύκος Κληρίδης» στον Αγρό - Νομοθετική ρύθμιση της ιδιωτικής εκπαίδευσης στον τομέα των τεχνών - Ανακαίνιση του Αρχαιολογικού Μουσείου Πάφου - Κόστος δημόσιων κτιρίων που έχουν ανεγερθεί μετά το 2004 - Άμεση ανάληψη φροντίδας βρέφους από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας - Δημόσιες διαβουλεύσεις, μητρώο μελετητών και μελέτες με βάση τον περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο - Παράνομοι αλλοδαποί εργαζόμενοι - Θανατηφόρα δυστυχήματα στον δρόμο Κόρνου-Κοφίνου - Παρουσία γονέων κατά τη διενέργεια ιατρικών πράξεων σε ανηλίκους - Ακτοπλοϊκή σύνδεση της Κύπρου με την Ελλάδα και την υπόλοιπη Ευρώπη - Αξιοποίηση της περιουσίας του Ινστιτούτου Μελκονιάν - Η διαχείριση του κονδυλίου για την προμήθεια νέων οχημάτων για κρατικούς

αξιωματούχους, καθώς και των οχημάτων που θα αντικατασταθούν - Πληροφορίες για διεξαγωγή διαγωνισμού σε κατεχόμενη περιουσία Ελληνοκύπριου ιδιοκτήτη και για επιχορήγησή του από ημικρατικό οργανισμό - Νομοσχέδιο για ρύθμιση της χρήσης και της κυκλοφορίας ηλεκτρικών σκούτερ - Ακύρωση θέσεων εισδοχής Κυπρίων υποψηφίων σε μουσικές σχολές στην Ελλάδα - Εμπλουτισμός δημόσιων κτιρίων με έργα τέχνης - Η εφαρμογή και η βιωσιμότητα σύγχρονης μεθόδου εμπλουτισμού των θαλάσσιων αποθεμάτων στην Κύπρο - Ο καθορισμός των τελών επαλήθευσης ηλεκτρονικών ζυγαριών - Έρευνα για την αξιολόγηση της συμφωνίας μεταξύ Altamira και συνεργατισμού - Μη εμβολιασμός παιδιών.

8. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Διαχείριση και περισυλλογή παλαιών μπαταριών αυτοκινήτων - Θέματα ασφάλειας της Δημοκρατίας (απόρρητη ερώτηση) - Περισυλλογή και ανακύκλωση μαγνητικών ταινιών - Ευρωπαϊκά προγράμματα ανακύκλωσης πλαστικού επί πληρωμή και Κύπρος - Απαλλοτρίωση γης στην Τρεμιθούσα για κατασκευή υδατοδεξαμενής - Κατεδάφιση και ανέγερση νέων πολυκατοικιών σε συνοικισμό - Ανάγκη επικαιροποίησης της νομοθεσίας περί κοινωνικών παροχών - Παραχώρηση επιδοτήσεων σε νόμιμους χρήστες γεωργικής γης - Διακίνηση ελαστικών των οχημάτων - Ζητήματα στατικότητας και ασφάλειας των πολυώροφων κτιρίων στη Λεμεσό - Ανέγερση κτιρίου είκοσι ορόφων στη Λάρνακα - Ενδεχόμενοι κίνδυνοι για το σπήλαιο της Παναγίας της Χρυσοσπηλιώτισσας στην Κάτω Δευτερά από ανέγερση πρατηρίου πετρελαιοειδών - Κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιών λόγω πολυομβρίας και υποστελέχωσης Τμήματος Δασών - Διαχωρισμός οικοπέδων στη Γιαλιά - Αναβάθμιση υποσταθμού τηλεπικοινωνιών στα Νέα Δήμματα - Ετοιμόρροπα σπίτια στην κοινότητα Πέρα Ορεινής - Επέκταση Δημοτικού Σχολείου Μαρωνίου και προγραμματιζόμενα βελτιωτικά έργα σχολικών μονάδων - Η εφαρμογή των διατάξεων του περί Οδικής Ασφάλειας Νόμου αναφορικά με τα συστήματα συγκράτησης παιδιών - Η ανέγερση του νέου κτιρίου του Γενικού Χημείου του Κράτους - Οι συνθήκες κράτησης και διαχείρισης κρατουμένων σε κρατητήρια που λειτουργούν ως φυλακές (εμπιστευτική απάντηση) - Αναφορές εκπαιδευτικού σε σελίδα κοινωνικής δικτύωσης (εμπιστευτική απάντηση) - Ετοιμασία και κατάθεση στη Βουλή προς ψήφιση της τροποποιητικής νομοθεσίας για τους κυνηγετικούς σκύλους - Διαπιστευμένα και μη κλινικά εργαστήρια εντός του ΓΕΣΥ - Περιστατικό βαρβαρότητας κατά ζώου στην περιοχή του φράγματος του Κούρη - Ένταξη των τρίτεκνων οικογενειών στον ορισμό των πολυτέκνων - Επίδομα μάνας σε τρίτεκνες μητέρες - Ηλεκτρονική διασύνδεση των αρχείων των στρατολογικών γραφείων με τα συστήματα ελέγχου διαβατηρίων - Περίθαλψη των ασθενών με ηπατίτιδα - Ανάγκη καλλιέργειας πράσινης συνείδησης στους μαθητές - Χρήση του μηχανήματος σόναρ του Ωκεανογραφικού Κέντρου του Πανεπιστημίου Κύπρου - Χρήση του μηχανήματος σόναρ του Ωκεανογραφικού Κέντρου του Πανεπιστημίου Κύπρου (εμπιστευτική απάντηση) - Το ενδεχόμενο επέκτασης της λειτουργίας των ολοήμερων σχολείων κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Τιμή: €3,50

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Έκτακτη συνεδρίαση 2^{ας} Αυγούστου 2019*

Ωρα έναρξης: 11.40 π.μ.

Αρ. 32

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ)

Καλημέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους έντιμους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία σας.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τη γραμματεία όπως διαβάσει τις αναφορές που έχουμε στη σημερινή συνεδρία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταξύ 29^{ης} και 31^{ης} Ιουλίου ο Πρόεδρος της Βουλής πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στη Βουλγαρία, επικεφαλής κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας, μετά από πρόσκληση της Προέδρου της Εθνικής Συνέλευσης της Βουλγαρίας. Η αντιπροσωπία αποτελείτο από τους κ. Κώστα Κωνσταντίνου, Στέφανο Στεφάνου και Πανίκο Λεωνίδα.

Πέρα από τη συνάντηση με την Πρόεδρο της Βουλής της Βουλγαρίας, η αντιπροσωπία έγινε δεκτή από τον Πρόεδρο και από τον Πρωθυπουργό της Βουλγαρίας και συναντήθηκε με την Πρόεδρο της Ομάδας Φιλίας Βουλγαρίας-Κύπρου στο κοινοβούλιο της χώρας. Είχε επίσης χωριστές συναντήσεις με την Αναπληρώτρια Υπουργό Εξωτερικών, τον πατριάρχη Σόφιας, τον αντιδήμαρχο Σόφιας, καθώς και με ομογενείς επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στη Βουλγαρία.

Ο Πρόεδρος της Βουλής και η αντιπροσωπία ενημέρωσαν τους συνομιλητές τους για το κυπριακό πρόβλημα κατηφιάζοντας την πάγια τουρκική αδιαλλαξία. Ενημέρωσαν επίσης για τις συνεχιζόμενες τουρκικές παραβιάσεις στην κυπριακή ΑΟΖ. Ευχαρίστησαν εξάλλου για τη διαχρονική στάση αρχών που τηρεί η Βουλγαρία σε σχέση με το Κυπριακό.

Στις συναντήσεις συζητήθηκε επίσης η περαιτέρω ενδυνάμωση των κοινοβουλευτικών και ευρύτερων διμερών σχέσεων σε διάφορους τομείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίας ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει μία πρόταση νόμου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος η οποία θα κατατεθεί σήμερα και για την οποία υπάρχει εισήγηση να κηρυχτεί επείγουσα και να ψηφιστεί σήμερα.

Η πρόταση νόμου πιλοφορείται «Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019».

Αν δεν υπάρχει ένσταση, κηρύσσεται επείγουσα και παραπέμπεται στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή με την παράκληση να συνέλθει, για να τη μελετήσει και να ετοιμάσει έκθεση.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Πέραν του ότι ζητούμε να τεθεί ενώπιον του σώματος με τη μορφή του κατεπείγοντος η συγκεκριμένη πρόταση νόμου, διαδικαστικά θέτουμε ένα επιπρόσθετο αίτημα προς το σώμα, αυτή η πρόταση νόμου να συζητηθεί πριν από την αναπομπή, που είναι το υπ' αριθμόν 1 θέμα της σημερινής ημερήσιας διάταξης.

Καταλαβαίνω ότι αυτή είναι κάπως παράδοξη διαδικασία, αλλά θεωρώ ότι είναι ιδιαίτερα ιδιάζουσες οι συνθήκες τις οποίες έχουμε μπροστά μας και επειδή ακριβώς -τουλάχιστον σ' ό,τι μας αφορά εμάς- η απόφαση και η έκβαση σε σχέση μ' αυτή την πρόταση είναι καθοριστική για τη δική μας στάση σε σχέση με την αναπομπή, ζητούμε όπως τεθεί προ της ημερήσιας διατάξεως, δηλαδή πριν από την αναπομπή ως θέμα για συζήτηση και για ψήφιση από αυτό το σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, επειδή η πρόταση που κάνετε τώρα είναι για να αλλάξει η διαδικασία έτσι όπως την έχω μπροστά μου, γι' αυτό την πρότασή σας θα τη θέσω σε ψηφοφορία, να αποφανθεί το σώμα.

Παρακαλώ ποιοι ψηφίζετε την πρόταση του κ. Παπαδόπουλου να συζητηθεί η πρόταση νόμου του ΔΗΚΟ πρώτα;

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για τη διαδικασία.

Ασφαλώς το οποιοδήποτε κόμμα δικαιούται να ζητήσει να κατατεθεί μια πρόταση νόμου υπό τη μορφή του κατεπείγοντος. Όμως η ολομέλεια σήμερα έχει συγκληθεί για ειδικό σκοπό, για να εξετάσει τις αναπομπές του Προέδρου της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είπα και εγώ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Οπότε, θεωρούμε ότι και με βάση τον κανονισμό το σωστό είναι να εξεταστούν οι αναπομπές και στην πορεία η οποιαδήποτε πρόταση θα εγκριθεί ως κατεπείγουσα για να εξεταστεί σήμερα, να πάρει την πορεία της, αλλά υπάρχει μια διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είπα και εγώ, κύριε Δαμιανού, γι' αυτό ζήτησα τη γνώμη του σώματος. Αν συναινεί στην πρόταση του κ. Παπαδόπουλου, που ξεφεύγει της διαδικασίας που έχω μπροστά μου, γι' αυτό και θα επιμείνω να το θέσω σε ψηφοφορία.

Ποιοι νομίζετε ότι πρέπει να συζητηθεί πρώτα η πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος όπως την εξέφρασε ο κ. Παπαδόπουλος;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άγγελο Βότση)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ηλεκτρονικά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, ως κατεπείγουσα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Η ψηφοφορία να γίνεται αποδεχτό να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, ρώτησα προηγουμένως.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όχι, πρέπει να ψηφίσουμε για εκείνο πρώτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

«Αν υπάρχει αντίρρηση» είπα και δεν είπε κανένας «όχι».

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για το «επείγουσα» κύριε Πρόεδρε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για το «επείγουσα» πρώτα.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θεώρησα ότι αν υπάρχει ένσταση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, ξέρω πολύ καλά τι είπα. Ρώτησα στην αρχή αν υπάρχει αντίρρηση να κηρυχτεί επείγουσα και δεν επήρα καμία απάντηση. Θέλετε να το βάλουμε σε ψηφοφορία τώρα;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, να μπει σε ψηφοφορία πρώτα και μετά να συζητήσουμε και για το...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του επείγοντος της πρότασης νόμου που έφερε το Δημοκρατικό Κόμμα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, γίνεται αποδεκτή η πρόταση της κατάθεσης της πρότασης νόμου του ΔΗΚΟ ως επείγουσας.

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για να δικαιολογήσουμε την ψήφο μας, κύριε Πρόεδρε. Διαδικαστικά είναι αλήθεια ότι έχουμε και στο παρελθόν επιτρέψει να εγγραφούν με τη διαδικασία του επείγοντος προτάσεις νόμου και γι' αυτόν τον λόγο δεν εναντιωθήκαμε στην εγγραφή της συγκεκριμένης πρότασης νόμου, για να είμαστε συνεπείς με όσα κάναμε και στο παρελθόν. Τούτο είναι ανεξάρτητο από τη θέση ουσίας που έχουμε για την πρόταση νόμου, η οποία θα κριθεί στην ολομέλεια και η δική μας η στάση ήταν και παραμένει αρνητική τζιαι θέλω να το ξεκαθαρίσω. Δεν έσσει να κάνει με το διαδικαστικό κομμάτι της δυνατότητας να εγγραφεί προς συζήτηση και ψήφιση η συγκεκριμένη πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα παρακαλώ να ψηφίσετε για το αν θεωρείτε ότι πρέπει να προτάξουμε τη συζήτηση πρώτα της πρότασης νόμου του ΔΗΚΟ, παρά την αναπομπή.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης του κ. Παπαδόπουλου;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ζήτησε τον λόγο ο κ. Περδίκης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χίλια συγγνώμη!

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εντάξει, ήταν για την ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

Αποχές μια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, η πρόταξη της συζήτησης της πρότασης νόμου του ΔΗΚΟ εγκρίνεται.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις

Κατάθεση από

**Παραπομπή/
κοινοποίηση σε**

1. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.154-2019).
2. Ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 26 Ιουλίου 2019, για την επιλογή για διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο του προέδρου, αντιπροέδρου και του μέλους του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3(2)(β) των περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμων του 1988 έως 2013. (Αρ. Φακ. 22.10.003).

Υπουργό Οικονομικών

Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Οικονομικών
και Προϋπολογισμού

Γραμματεία Υπουργικού
Συμβουλίου

Όλους τους βουλευτές

Πρόταση νόμου

Κατάθεση από

Παραπομπή σε

Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.098-2019).

Γιώργο Περδίκη, βουλευτή
Κινήματος Οικολόγων-
Συνεργασία Πολιτών

Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Οικονομικών
και Προϋπολογισμού

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στο Πρώτο Κεφάλαιο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία.

Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το πρώτο θέμα είναι η αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων» (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019» και το δεύτερο είναι «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019», πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Κόμματος, που μόλις προηγουμένως ψηφίσατε να προταχθεί πριν από την ψήφιση για την αναπομπή.

Τώρα θα συζητήσουμε τον περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων, πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Κόμματος.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούτσας

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μάριος Μαυρίδης

Ονούφριος Κουλλά

Στέφανος Στεφάνου

Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιώργος Λιλλήκας

Μιχάλης Γιωργάλλας

Γιώργος Πεردίκης

Άννα Θεολόγου

Μη μέλη της επιτροπής:

Δημήτρης Δημητρίου

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Χριστάκης Τζιοβάνης

Νικόλας Παπαδόπουλος

Χρίστος Ορφανίδης

Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους κ. Νικόλα Παπαδόπουλο και Άγγελο Βότση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος και κηρύχθηκε επείγουσα, αυθημερόν.

Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος. Παρευρέθηκε επίσης εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε να διασφαλίζεται πλήρως το δικαίωμα του ενυπόθηκου οφειλέτη σε δικαστική προστασία στο πλαίσιο υπό εξέλιξη διαδικασίας εκποίησης ενυπόθηκου ακινήτου.

Σημειώνεται ότι η υπό αναφορά πρόταση νόμου κατατέθηκε στη Βουλή ως αποτέλεσμα επανεξέτασης ψηφισθέντος από τη Βουλή και αναπεμφθέντος Νόμου, με τον οποίο είχε τροποποιηθεί ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου. Με τον εν λόγω νόμο ο ενυπόθηκος οφειλέτης έχει δικαίωμα σε δικαστική προστασία με την εξασφάλιση ενδιάμεσου διατάγματος για παρεμπόδιση της διαδικασίας εκποίησης.

Με την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία σύμφωνα με τους εισηγητές της αποτελεί βελτιωμένη πρόταση σε σχέση με τον αναπεμφθέντα νόμο, προτείνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η επέκταση της προβλεπόμενης στη βασική νομοθεσία προθεσμίας προς εξόφληση του οφειλόμενου ποσού ύστερα από την επίδοση έγγραφης ειδοποίησης (Τύπος Ι) από τριάντα (30) σε σαράντα πέντε (45) ημέρες, καθώς και η επέκταση της προθεσμίας καταχώρισης έφεσης σε επαρχιακό δικαστήριο από τον ενυπόθηκο οφειλέτη για παραμερισμό της σκοπούμενης πώλησης από τριάντα (30) σε σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής ειδοποίησης.
2. Η θέσπιση νέας δικαιολογητικής βάσης καταχώρισης έφεσης στο επαρχιακό δικαστήριο για παραμερισμό της ειδοποίησης της σκοπούμενης πώλησης από τον ενυπόθηκο οφειλέτη. Συναφώς, τέτοιο δικαίωμα θα παρέχεται στον οφειλέτη, στην περίπτωση που ο ενυπόθηκος δανειστής αρνήθηκε να προσέλθει και/ή δεν προσήλθε, ως η σχετική υποχρέωσή του βάσει του Κώδικα Συμπεριφοράς για τον Χειρισμό Δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν Οικονομικές Δυσκολίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, σε διαδικασία αναδιάρθρωσης πιστωτικών διευκολύνσεων εμπόπτουσας στις διατάξεις του περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής

Φύσεως Νόμου ή στην περίπτωση που τέτοια διαδικασία κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του υπό ψήφιση νόμου εκκρεμεί και δεν έχει εισέτι ολοκληρωθεί.

3. Η περαιτέρω διασφάλιση του ενυπόθηκου οφειλέτη στο δικαίωμα καταχώρισης έφεσης με την παροχή δυνατότητας ένταξης στις προβλεπόμενες διαδικασίες διαμεσολάβησης του Μέρους VIA της νομοθεσίας για την επίλυση χρηματοοικονομικών διαφορών, επιπρόσθετων περιπτώσεων δανειακών διευκολύνσεων κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, εξαιρουμένων όμως πιστωτικών διευκολύνσεων για τις οποίες, κατά τον χρόνο υποβολής αίτησης στον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο για διορισμό διαμεσολαβητή, έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση ή βρίσκεται σε εξέλιξη δικαστική διαδικασία ή διαδικασία πώλησης ενυπόθηκου ακινήτου με πλειστηριασμό.
4. Η παροχή δυνατότητας στον οφειλέτη να περιλάβει στην αίτηση που θα υποβάλει στον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο για διορισμό διαμεσολαβητή και αιτιάσεις που και αυτοτελώς θα ήταν δυνατό να αποτελέσουν λόγο υποβολής παραπόνου περί του ύψους του οφειλόμενου και απαιτητού ποσού, περιλαμβανομένων των οφειλόμενων τόκων. Σημειώνεται ότι σε τέτοια περίπτωση ο οφειλέτης θα έχει, ακολούθως και εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα διαπιστωθεί από τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο ότι δεν έχει συμμορφωθεί με τις προβλεπόμενες από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο υποχρεώσεις του, δικαίωμα σε καταχώριση αίτησης σε αρμόδιο δικαστήριο για την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος αναστολής της σκοπούμενης πώλησης.
5. Η επέκταση της εφαρμογής των διατάξεων για τη διαμεσολάβηση από διοριζόμενο από τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο διαμεσολαβητή σύμφωνα με τις διατάξεις της οικείας νομοθεσίας για την επίλυση χρηματοοικονομικών διαφορών σε διευκολύνσεις οι οποίες εξαγοράζονται από εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων.
6. Η διασφάλιση διά ειδικής νομοθετικής πρόβλεψης ότι, ενόσω διαρκεί η διαδικασία διαμεσολάβησης βάσει των διατάξεων της νομοθεσίας για την επίλυση χρηματοοικονομικών διαφορών, θα εξακολουθεί να ισχύει παραμερισμός της ειδοποίησης της σκοπούμενης πώλησης, η οποία θα παρατείνεται για όσο χρονικό διάστημα ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος εξετάζει κατά πόσο εφαρμόστηκαν ικανοποιητικά οι πρόνοιες του Κώδικα Συμπεριφοράς για τον Χειρισμό Δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν Οικονομικές Δυσκολίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.
7. Η διασφάλιση του οφειλέτη ότι σε συνέχεια της ενώπιον του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου διαδικασίας βάσει των διατάξεων των Μέρους VIA της οικείας νομοθεσίας θα έχει τη δυνατότητα να υποβάλει σε αρμόδιο δικαστήριο αίτηση (ex parte) για την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος αναστολής της σκοπούμενης πώλησης αποκλειστικά για διαπιστωθέντες από τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο λόγους, αφορώντες σε παράβαση των προνοιών του Κώδικα Συμπεριφοράς για τον Χειρισμό Δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν Οικονομικές Δυσκολίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Σε τέτοια περίπτωση ο οφειλέτης θα έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης έκδοσης του εν λόγω διατάγματος εντός δεκαπέντε (15) ημερών, αφ' ης έλαβε γνώση της σχετικής σύμφωνα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις απόφασης του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, ότι υφίσταται παράβαση των προνοιών του οικείου κώδικα συμπεριφοράς.
8. Η παροχή της εξουσίας στο δικαστήριο να εκδίδει το ως άνω αναφερόμενο διάταγμα, εφόσον αξιολογήσει την απόφαση του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου και εκ πρώτης όψεως ικανοποιηθεί ότι βάσιμα αμφισβητείται από τον ενυπόθηκο οφειλέτη η εκπλήρωση από πιστωτικό ίδρυμα ή από εταιρεία εξαγοράς πιστώσεως της υποχρέωσής τους για αναδιάρθρωση των χορηγήσεων βάσει των προνοιών του σχετικού κώδικα συμπεριφοράς και ότι η σκοπούμενη αναστολή της επικείμενης εκποίησης ενυπόθηκου ακινήτου δε συνιστά δυσανάλογο μέτρο σε σχέση με τη φερόμενη μη εκπλήρωση της ως άνω υποχρέωσης.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνεται ότι θα συμβάλουν στην προστασία των καλώς νοουμένων συμφερόντων εκείνων των ενυπόθηκων οφειλετών οι οποίοι, ενώ έχουν τη βούληση και την πρόθεση να προβούν σε αναδιάρθρωση των δανειακών τους διευκολύνσεων, σε πολλές περιπτώσεις αντιμετωπίζουν την απροθυμία και/ή την αδιαλλαξία των πιστωτικών ιδρυμάτων να προσέλθουν με ειλικρινή πρόθεση σε διαδικασίες αναδιάρθρωσης για την εξεύρεση βιώσιμων λύσεων επ' ωφελεία τόσο των δανειοληπτών όσο και των ιδίων, συμμορφούμενα συν τοις άλλοις με τις απορρέουσες από την οικεία Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για τη διαχείριση καθυστερήσεων υποχρεώσεών τους.

Όπως περαιτέρω αναφέρεται στην ίδια αιτιολογική έκθεση, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, εκτός από την προσθήκη στους ήδη υφιστάμενους λόγους για τους οποίους ο οφειλέτης έχει το δικαίωμα σε καταχώριση έφεσης για παραμερισμό της ειδοποίησης της σκοπούμενης πώλησης και της περίπτωσης που ο ενυπόθηκος δανειστής αρνήθηκε να προσέλθει ή δεν προσήλθε, ως όφειλε, σε διαδικασία αναδιάρθρωσης κατά τα οριζόμενα στη νομοθεσία για την επίλυση χρηματοοικονομικών διαφορών, θεσμοθετείται επίσης μία νέα νομιμοποιητική βάση έκδοσης από αρμόδιο δικαστήριο απαγορευτικού διατάγματος αναστολής της

σκοπούμενης πώλησης. Η νέα αυτή νομιμοποιητική βάση θα υφίσταται επιπροσθέτως της υφιστάμενης βάσει του άρθρου 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου παρεχόμενης στον δανειολήπτη δυνατότητας να αιτηθεί την έκδοση τέτοιου απαγορευτικού διατάγματος, όπως και πέραν της υφιστάμενης στον περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμο δυνατότητας καταχώρισης έφεσης στο επαρχιακό δικαστήριο για παραμερισμό της ειδοποίησης της σκοπούμενης πώλησης, υπό την προϋπόθεση σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία ότι ο ενυπόθηκος οφειλέτης έχει προηγουμένως εξασφαλίσει παρεπίμπτου απαγορευτικό διάταγμα βάσει των διατάξεων του άρθρου 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου.

Σημειώνεται ότι το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου θα καλύπτει περιπτώσεις πιστωτικών διευκολύνσεων υπό μορφή δανείου ή ορίου υπεραναλήψεως ή ορίου πιστωτικής κάρτας συμβατικής υποχρέωσης ποσού ύψους μέχρι τριακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (€350.000), εξασφαλισθείσες με υποθήκη ή με σύμβαση εκχώρησης εξασφάλισης κατατεθείσας στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας επί ακινήτου που χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία, όπως και πιστωτικές διευκολύνσεις υπό μορφή χρηματοδοτικής μίσθωσης ακινήτου το οποίο χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία ή ως επαγγελματική στέγη συνολικής συμβατικής υποχρέωσης μέχρι του ποσού των τριακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (€350.000), οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Μέρους VIA της νομοθεσίας για την επίλυση διαφορών χρηματοοικονομικής φύσεως [Αρ. Νόμου 84(I) του 2010].

Σημειώνεται περαιτέρω ότι και στις δύο ως άνω περιπτώσεις οι προτεινόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις θα καλύπτουν τέτοιες μορφές δανειακών διευκολύνσεων ανεξαρτήτως του ύψους της διαμορφωθείσας στο μεταξύ τελικής οφειλής κατά τον χρόνο που αυτή καθίσταται απαιτητή σε σχέση με το αρχικό ύψος της συναφθείσας δανειακής διευκόλυνσης.

Στο στάδιο συζήτησης της υπό αναφορά πρότασης νόμου από την επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε ότι πρέπει να δοθεί επαρκής χρόνος στο αρμόδιο υπουργείο να αξιολογήσει τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να εξασφαλισθεί η γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, δεδομένης της συμμετοχής της χώρας στο ευρωσύστημα. Επισημάνε επίσης ότι στην παρούσα φάση δεν υφίσταται ενδεχόμενο προώθησης εκπονήσεων κύριας κατοικίας ενόψει της επικείμενης εφαρμογής του σχεδίου «Εστία» τον Σεπτέμβριο του 2019.

Ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, επισημαίνοντας ότι το ζήτημα της προστασίας «αδίκημένων» δανειοληπτών πρέπει να αντιμετωπισθεί ενιαία και αποτελεσματικά, αλλά και σε διαβούλευση με τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, δήλωσε ταυτόχρονα ότι σε καμιά περίπτωση το ζήτημα δεν πρέπει να αφηθεί να τύχει εκμετάλλευσης από στρατηγικούς κακοπληρωτές.

Από πλευράς του ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, ο οποίος σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο, θα κληθεί να εμπλακεί πιο ενεργά στις διαδικασίες αναδιάρθρωσης και κατά τρόπο που οι αποφάσεις του να αποτελούν περαιτέρω νομιμοποιητική βάση έκδοσης απαγορευτικού διατάγματος σε σχέση με σκοπούμενη πώληση, όταν τα πιστωτικά ιδρύματα δε συμμορφώνονται προς τις εκπηγάζουσες από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τις αναδιαρθρώσεις δανείων υποχρεώσεις τους, δήλωσε ότι η υπό αναφορά πρόταση νόμου συνιστά συγκροτημένη εισήγηση για νομοθετικές ρυθμίσεις, τις οποίες το γραφείο του έχει τα μέσα και την τεχνογνωσία να υλοποιήσει. Ταυτόχρονα κάλεσε την επιτροπή όπως, σε περίπτωση ψήφισης της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο, η έναρξη της ισχύος αυτού μετατεθεί για σύντομο χρονικό διάστημα, ώστε να δοθεί στον ίδιο η ευχέρεια έκδοσης σχετικών οδηγιών και εγκυκλίων.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι, καθόσον οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εμπεριέχονται σε σχετική πρόταση νόμου, δεν είναι εξουσιοδοτημένη να τοποθετηθεί επί αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υπό το φως όλων των πιο πάνω κατέληξε ως ακολούθως:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος τάσσονται υπέρ της ψήφισης της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Συμμαχίας Πολιτών, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της επιτροπής ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει την υπό αναφορά πρόταση νόμου στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο, ο τίτλος αυτού θα τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Άγγελος Βότσης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Να ρωτήσω, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει κάποιος χρονικός περιορισμός, κάποια συμφωνία;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θεωρώ σκόπιμο να σας βάζω... Να μη με αναγκάσετε να βάλω περιθώρια χρόνου, νομίζω καταλαβαίνετε ότι πρέπει να είμαστε σύντομοι και περιεκτικοί, να μην περάσουμε και στον νόμο και στη διαδικασία που γίνεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, να σας δίνουμε ένα λεπτό και να πρέπει να απαντήσετε.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Εάν υπάρχει μια γενική προσέγγιση να είμαστε όλοι φειδωλοί, εγώ μπορώ σε δύο-τρία λεπτά να παρουσιάσω την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Βότση.

Κύριε Βότση, για να έρθετε στο βήμα, σημαίνει θα μιλήσετε πάνω από δύο λεπτά.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Είπα δύο-τρία και μπορεί να...

Να πω πολύ σύντομα πως... Να θυμίσω πώς ξεκίνησε αυτή η πρωτοβουλία: Είχαμε τη συγκεκριμένη νομοθεσία του 2018, η οποία, ενώ δε στερούσε τα νομικά δικαιώματα του οποιουδήποτε, η πράξη έδειξε ότι λειτουργούσε αναποτελεσματικά -και σ' αυτό νομίζω όλοι μπορεί να συμφωνήσουν- και θεωρήθηκε ότι έπρεπε να γίνει μια προσπάθεια διαμόρφωσης αυτής της νομοθεσίας. Την πρωτοβουλία δυστυχώς, αντί να την πάρει η κυβέρνηση ή η Κεντρική Τράπεζα, που σήμερα παρουσιάζονται ότι είναι έτοιμοι να μας φέρουν και τον Σεπτέμβριο ολιστική λύση, την πήραν οι δανειολήπτες. Την πήρε ο κ. Μελάς, ο οποίος πήρε μια πρωτοβουλία, γύρισε τα κόμματα όλα, την επήρε, πήγε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας την παρουσίασε, δε βρήκε κλειστές πόρτες. Τούτων δεδομένων, εμείς και άλλα κόμματα κρίναμε ότι μπορούσαμε να υιοθετήσουμε αυτή την πρόταση και τη βάλουμε για συζήτηση, αφού την υιοθετήσαμε στην επιτροπή Οικονομικών.

Ξεκίνησε η συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών και υπήρξε μια ευρύτερη άρνηση και από το Υπουργείο Οικονομικών και από την Κεντρική Τράπεζα και βεβαίως και από τον Σύνδεσμο Τραπεζών Κύπρου παρουσιάζοντας ότι ενδεχομένως να δημιουργηθούν σοβαρότατα προβλήματα στην κυπριακή οικονομία και όχι μόνο, και στις τράπεζες και τα γνωστά που έχουμε ακούσει πολλές φορές, δε θα επαναλαμβάνω για τον χρόνο, που δεν πρέπει να πάρω πολύ χρόνο σήμερα. Ποιος ήταν ο στόχος αυτής της προσπάθειας; Ποια ήταν η πρόθεση μας; Να ανατινάξουμε το χρηματοπιστωτικό σύστημα; Βεβαίως όχι! Απλώς, θέλαμε αν ωθήσουμε τα πράγματα προς αναδιρθώσεις, αντί να καταλήγουν τα πράγματα σε εκποιήσεις.

Εμείς και σήμερα θεωρούμε ότι, αν οι τράπεζες αλλάξουν τη συμπεριφορά τους, θα είναι υπέρ και των τραπεζών και των δανειοληπτών. Και το πιστεύουμε τούτο και θεωρούμε ότι αντίθετα, όχι μόνο δε θα δημιουργήσουμε προβλήματα στην κυπριακή οικονομία ή στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, θα τους βοηθήσουμε. Αυτή ήταν η πραγματική μας ειλικρινής πρόθεση όσων υπογράψαμε αυτή τη πρόταση.

Ξεκίνησε ένας πανικός. Και να μην υπήρχαν προβλήματα διεθνώς, μπορεί και να τα δημιουργήσαμε με τον πανικό που ξεκίνησε και βρεθήκαμε σε ένα δίλημμα στην προηγούμενη συνεδρίαση να συζητούμε ή όχι την αναβολή της πρότασης, δεδομένου του ότι ήρθε ο Επίτροπος και είπε: «Εγώ μπορώ την 1^η του Σεπτεμβρίου να σας έχω μια ολιστική αντιμετώπιση του προβλήματος», διότι βεβαίως κανείς δε θεωρεί ότι με την πρόταση, είτε όπως έχει καταλήξει σήμερα είτε αυτήν που είναι υπό αναπομπή, ότι λύσαμε τα προβλήματα με το θέμα των εκποιήσεων.

Δυστυχώς, η ολομέλεια, ενώ εμείς ψηφίσαμε αναβολή της δικής μας πρότασης, εν τη σοφία της η ολομέλεια αποφάσισε να μην αναβληθεί. Προχώρησε η συζήτηση του θέματος και ψηφίσαμε την πρότασή μας και πέρασε, με αποτέλεσμα να ξεκινήσει όλη αυτή η ένταση, να γίνει αναπομπή της πρότασης, την οποία έχουμε ενώπιόν μας στην πορεία, και να ενδιαφερθεί περισσότερο η Κεντρική Τράπεζα. Και σημειώνω ότι βλέπουμε τελευταίως ένα αυξημένο ενδιαφέρον από την Κεντρική Τράπεζα να αντιμετωπίσει προβλήματα και να μας λέει ότι είναι έτοιμη Σεπτέμβρη, το αργότερο Οκτώβρη να φέρει η ίδια η Κεντρική Τράπεζα, σε

συνεργασία και με το Υπουργείο Οικονομικών και με τον Επίτροπο βεβαίως, μια ολιστική προσέγγιση του θέματος που θα κατανοεί τις ανησυχίες και του κόσμου, που θεωρεί σε μεγάλο βαθμό ότι αρκετές είναι δικαιολογημένες, και της Βουλής. Άρα, περιμένουμε και αυτή την εξέλιξη και εδώ θα είμαστε να δούμε αν δε θα είναι άλλη μια υπόσχεση ή αν θα υλοποιηθεί αυτή η πρόθεση.

Εμείς την ίδια ώρα ενώπιόν μας έχουμε την αναπομπή, που σε λίγο θα συζητήσουμε, σε σχέση με την οποία εμείς δε θεωρούμε ότι πρέπει να αφήσουμε τη χώρα μας όπως ήρθαν τα πράγματα με την προηγούμενη νομοθεσία, που όλοι λένε ότι είναι αναποτελεσματική, και, για να αντιμετωπίσουμε και τις αιτιάσεις, αγωνίες, προβληματισμούς της Κεντρικής Τράπεζας σε σχέση με το τι μπορεί η Ευρώπη να κάνει, ήρθαμε και κάναμε μια τροπολογία επί της πρότασής μας, σε συνεργασία και με την Κεντρική Τράπεζα, η οποία τι αλλάζει; Στην ουσία βάζει στην όλη διαδικασία τον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο, ο οποίος στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του μέχρι σήμερα μπορούσε να γνωμοδοτήσει για αριθμό περιπτώσεων κατά πόσο ο Κώδικας της Κεντρικής υλοποιείται ή όχι και εμείς πιάσαμε αυτή τη γνωμοδότησή του και την προσθέσαμε στις δυνατότητες του πολίτη να πάει δικαστήριο με ό,τι άλλα όπλα είχε. Εν τω μεταξύ δώσαμε και αυτό το όπλο, να πάει να πείσει τον δικαστή ότι «Κύριε, και ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος έκρινε, βάσει της δικής του δουλειάς που κάνει, ότι δεν έγινε η εφαρμογή του Κώδικα της Κεντρικής Τράπεζας», για να μπορέσει να πείσει το δικαστή, που θα είναι ο τελικός κριτής, κατά πόσο δικαιολογείται να δώσει το απαγορευτικό διάταγμα.

Ταυτόχρονα, υπενθυμίζω, για να θυμηθούμε όλοι, ότι αυτή η πρόταση, όπως και η προηγούμενη, παρέχει στους δανειολήπτες, εφόσον την εγκρίνουμε είτε τη μια είτε γίνει αποδεκτή η αναπομπή, παρέχει στους δανειολήπτες στην ουσία άλλα τρία εργαλεία, για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν μια ενδεχόμενη εκποίηση. Ποια είναι τα τρία εργαλεία; Εάν μπορούν, μέσω της διαδικασίας του νόμου της αφερέγγυότητας με την αίτηση για εμπλοκή σ' αυτή τη διαδικασία να αναστέλλεται εκποίηση, εάν υποβάλουν αίτηση στο σχέδιο «Εστία», να αναστέλλεται η εκποίηση και, τρίτον, αν έχουν το χαρτί του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, τη γνωμοδότησή του επί της εφαρμογής ή όχι του κώδικα της Κεντρικής, που θα λαμβάνεται υπόψη στη διαδικασία αυτή και το ύψος του ποσού, να μπορούν να πάν στο δικαστήριο να κάμουν τη δική τους αίτηση.

Αυτά εν ολίγοις λέει η πρόταση που σας καλούμε σήμερα να στηρίζετε. Θεωρούμε ότι είναι πολύ καλύτερη η εξέλιξη αυτή σε σχέση με το τι υπάρχει σήμερα στη νομοθεσία, η οποία, λέω, εκ των πραγμάτων κρίθηκε αναποτελεσματική. Ενδεχομένως και αυτή η πρόταση να έχει προβλήματα που πρέπει να δούμε στην πορεία, λαμβανομένου υπόψη ότι ο Διοικητής και το Υπουργείο Οικονομικών δεσμεύτηκαν -μπορεί να μην το κάμουν, δεν είμαστε αμάθητοι να μην τηρούνται οι υποσχέσεις- αλλά από εμάς εξαρτάται και από την επιτροπή Οικονομικών, αλλά και από όλα τα κόμματα στην πρώτη συνεδρία που θα ξεκινήσει τον Σεπτέμβρη να συνεχίσουμε την προσπάθεια επ' αυτών των προτάσεων. Ήδη εμείς ως ΔΗΚΟ επεξεργαζόμαστε πρόταση ενίσχυσης των αρμοδιοτήτων του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, για να καλύψει μεγαλύτερο φάσμα περιπτώσεων.

Και ολοκλήρωσα και απολογούμαι, αλλά, επειδή, νομίζω, ήταν σημαντικό να ξέρουμε τι ακριβώς έχουμε ενώπιόν μας, παρ' όλη τη δυσκολία του χρόνου που έχουμε φτάσει, θεωρώντας λοιπόν ότι πρέπει να αποφύγουμε με οποιονδήποτε τρόπο -αυτό που και ο Διοικητής ζήτησε από εμάς- το να βρεθεί αυτή η νομοθεσία, η οποία νομοθεσία, υπό αναφορά στο Ανώτατο με μακροχρόνια πιθανότητα εξέλιξης, που θα δημιουργήσει στις αγορές μια αβεβαιότητα. Εμείς σήμερα θέτουμε αυτή την πρόταση, η οποία είναι σε αντιπαράθεση, αν θέλετε, με το τι θα μπορούσε να γίνει σε σχέση με την αναπομπή. Εμείς, εάν η πρότασή μας αυτή εγκριθεί, θα υποστηρίξουμε στην ουσία στην πορεία την αποδοχή της αναπομπής, απλά για να μην έχουμε δύο νομοθεσίες για το ίδιο θέμα, γιατί θεωρούμε ότι, εάν ψηφιστεί η συγκεκριμένη νομοθεσία, εμείς είμαστε ικανοποιημένοι ότι έχουμε πετύχει τον στόχο να κάνουμε μία καλύτερη νομοθεσία, χωρίς να πούμε ότι κάμαμε το τέλειο.

Ευχαριστώ πολύ και απολογούμαι για τον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Βότση, δεν τηρήσατε τον λόγο σας για τρία λεπτά. Μιλήσατε οκτώ λεπτά.

Σας παρακαλώ πάρα πολύ, σας παρακαλώ πάρα πολύ να παίρνετε τον λόγο, να είστε σύντομοι και περιεκτικοί!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

(Αστειεύομενος)

Εννά μας κάμει τζιαι τούτος όπως τους δανειολήπτες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μην μπούμε σε τούτο το θέμα, κύριε Αβέρωφ.

Λοιπόν, ο κ. Περδίκης.

Γιώργο, θα μιλήσεις κι εσύ οκτώ λεπτά;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Για να μην πάθω τα ίδια, εγώ θα σας προειδοποιήσω ότι θα μιλήσω και στο δεύτερο θέμα, που αφορά την αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Για να είμαι σωστός με τον κανονισμό, θα μιλήσω τώρα μόνο για την πρόταση νόμου του ΔΗΚΟ.

Λοιπόν, η πρόταση νόμου του ΔΗΚΟ, για να ξέρουμε τι κάμνουμε, δίνει εξουσίες στον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο, που είναι και παρών και μας ακούει, πέραν αυτών που του δίνει ο ειδικός νόμος, άρα υπάρχει ένα θέμα νομιμότητας πρώτα απ' όλα, αν είναι νόμιμο τούτο το πράγμα που κάμνει.

Δεύτερον, η πρόταση νόμου του ΔΗΚΟ περιορίζει την ευρύτητα που είχε η νομοθεσία που ψηφίσαμε. Γιατί; Γιατί βγάζει έξω όλους όσοι τα δάνειά τους είναι εκτός τραπεζών, που είναι περισσότεροι από τους μισούς και είναι οι πιο ευάλωτοι! Αυτό που θα ψηφίσουμε ουσιαστικά είναι ότι δε θα δώσουμε αυτό το μαξιλαράκι, αυτά τα λίγα, ελάχιστα όπλα που λέγαμε πριν δεκαπέντε μέρες στους δανειολήπτες. Θα εξαιρέσουμε αυτούς που έχουν πάει ήδη στα ειδικά οχήματα και στις ειδικές εταιρείες, Απόλλων, Altamira και ούτω καθεξής. Βκαίνουν έξω τζιένοι! Δε θα αφορά αυτούς που έχουν πάρει την επιστολή Τύπου Ι, δηλαδή γι' αυτούς που ξεκίνησε ήδη η διαδικασία των εκποιήσεων. Έξω τζιένοι! Δε θα αφορά όσους δεν εμπίπτουν τα δάνειά τους σε αυτά που αναφέρεται η νομοθεσία του επιτρόπου. Έξω τζιένοι! Ε, πόσους να βγάλουμε έξω; Για ποιους κάμνουμε τούτη τη νομοθεσία τελικά; Και είναι αμφίβολο αν ο επίτροπος μπορεί να διαχειριστεί έστω κι αυτούς τους επιπλέον που του στέλλει αυτή η νομοθεσία. Θα κατανοούσα μια διαδικασία γνωμοδότησης του επιτρόπου ενώπιον του δικαστηρίου, για να έχει βάση το δικαστήριο, όταν αποφασίζει αν έχει εφαρμοστεί ή όχι ο κώδικας της Κεντρικής Τράπεζας, αλλά όχι μια από την αρχή διαδικασία διαμεσολάβησης. Τζιένοι βκάλλει τζιένοι άλλους έξω, τους οποίους έννεεν του παρόντος να πω, κύριε Πρόεδρε.

Εν κατακλείδι, θεωρούμε ότι αυτή η πρόταση που βάζει το ΔΗΚΟ ευνοχίζει τη νομοθεσία που ψήφισε η Βουλή -ευνοχίζει τη νομοθεσία που ψήφισε η Βουλή- την καθιστά εντελώς ανεπαρκή και δε βοηθά καθόλου στην επίλυση του μεγάλου προβλήματος, που είναι να κατευθύνουν στη διαδικασία της εκποίησης τους δανειολήπτες, χωρίς να εφαρμόσουν τον κώδικα για τη διαχείριση των δανείων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πάρα πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, γιατί με αρκετά απ' αυτά που είπε ο κ. Περδίκης συμφωνώ και επαυξάνω, τίθενται όμως ορισμένα ζητήματα.

Το βασικό είναι ποιος είναι ο λόγος που χρειάζεται να γίνει η αλλαγή πάνω στη συγκεκριμένη, την υπάρχουσα νομοθεσία. Είναι γιατί έχουμε διαπιστώσει από την εφαρμογή ότι αφενός μεν υπάρχει μία μορφή αυθαιρεσίας των τραπεζιτών σε βάρος των πολιτών και, δεύτερον, ότι εκείνοι οι πολίτες που έπρεπε να είχαν προστατευτεί δεν προστατεύονται. Γι' αυτό και θεωρώ ότι η καλύτερη επίλυση του προβλήματος ήταν αυτό που είχαμε εισηγηθεί ως ΕΔΕΚ, να υπάρχει μία αναβολή των εκποιήσεων με ένα λογικό χρονικό διάστημα δύο-τριών μηνών, για να μπορέσουμε κάτω από την άνεση του χρόνου να κάνουμε όλες εκείνες τις τροπολογίες στη νομοθεσία, ούτως ώστε αφενός μεν να προστατεύσουμε τους πολίτες που θα έπρεπε, αφετέρου να δώσουμε το δικαίωμα των τραπεζών να προχωρούν εκεί και όπου πρέπει στη διαδικασία των εκποιήσεων χωρίς καθυστερήσεις και χωρίς να προστατεύουμε αυτούς που ονομάζονται «στρατηγικοί κακοπληρωτές». Αυτό το πράγμα τελικά δεν έχει γίνει.

Σήμερα έχουμε ενώπιόν μας μια πρόταση. Έχει θετικά η πρόταση μέσα, όμως για μας υπάρχουν δύο μεγάλα αρνητικά. Το πρώτο αρνητικό είναι ότι δε διασφαλίζει στον πολίτη το δικαίωμα προσφυγής στη δικαιοσύνη. Αυτό που του διασφαλίζει είναι μόνο προσφυγή για διαδικαστικά ζητήματα, τα οποία ουσιαστικά -τουλάχιστον αυτή είναι η νομική γνωμάτευση την οποία έχουμε- τα οποία ουσιαστικά για μας είναι δευτερεύουσας σημασίας. Αυτό λοιπόν είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό ζήτημα, το οποίο θα πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη.

Και, δεύτερον, εάν πραγματικά ενδιαφερόμαστε να δώσουμε τη δυνατότητα σωστής λειτουργίας, θα πρέπει το συντομότερο δυνατόν να προχωρήσουμε στον εξορθολογισμό της νομοθεσίας που διέπει ακριβώς τις εκποιήσεις. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο εμείς θεωρούμε ότι αυτή η πρόταση υστερεί σε σχέση με την προηγούμενη που ψηφίσαμε την περασμένη φορά και γι' αυτό θα την καταψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε.

Ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η αρχική μας θέση, η οποία παραμένει, ήταν ότι θα έπρεπε να βρεθεί τρόπος όσοι διαχειρίζονται μη εξυπηρετούμενα δάνεια, είτε είναι εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων είτε τράπεζες, θα πρέπει να τηρούν την Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας που προάγει τις αναδιαρθρώσεις και όχι τις εκποιήσεις και, δεύτερον, ότι θα πρέπει να υπάρχει απρόσκοπτη πρόσβαση του κάθε δανειολήπτη προς τις δικαστικές διαδικασίες και για όλες τις περιπτώσεις όπου θεωρεί ο ίδιος ότι δεν έχει υιοθετηθεί η Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας.

Προσπαθήσαμε να κάμουμε αυτό το πράγμα με την πρόταση νόμου που καταθέσαμε τα τέσσερα κόμματα. Σήμερα όμως αυτό που έχουμε μπροστά μας υπηρετεί αυτές τις ανάγκες και αυτό τον στόχο; Η δική μου η άποψη είναι «όχι». Προηγουμένως το εξήγησαν πολύ καλά ο κ. Περδίκης και ο κ. Σιζόπουλος. Δυστυχώς, αλλού ξεκινήσαμε και αλλού καταλήγουμε. Και, επειδή εμείς δε θέλουμε να πουλήσουμε ελπίδα, παραμένουμε και σε αυτό το οποίο ο Πρόεδρος της Βουλής στις 12 Ιουλίου είχε τονίσει και είχε πάρει και πρωτοβουλία, να δοθεί χρόνος, ώστε σε λίγες εβδομάδες, μέσα στον Σεπτέμβριο, η Κεντρική Τράπεζα, το Υπουργείο Οικονομικών, ο Χρηματοοικονομικός Επιτρόπος και η Βουλή να ξανασυζητήσουν το θέμα, ώστε να βρεθεί αυτό το μοντέλο και αυτή η νομοθεσία, η οποία, πρώτον, δε θα διαταράσσει το σύστημα, θα προστατεύει αυτούς που έχουν ανάγκη, θα κυνηγά τους κακοπληρωτές και ιδιαίτερα θα προάγει τις αναδιαρθρώσεις και όχι τις εκποιήσεις.

Και, επειδή ακριβώς δε θέλουμε να χρησιμοποιηθεί ως, αν θέλετε, δικαιολογία ότι «μα, ψηφίστηκε ο νόμος» και αυτή η καλή θέληση η οποία εκφράστηκε και υπήρξε και δέσμευση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας και του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου ότι θα επανέλθουν με προτάσεις τον Σεπτέμβριο, για να μη χαθεί αυτή η ευκαιρία, για να γίνει αυτό που πρέπει, το σωστό, εμείς θα τηρήσουμε αποχή σε ό,τι αφορά τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Γιωργάλλα.

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Πρόεδρε, θα ξεκινήσω από την πρόταση την οποία έχουμε ενώπιόν μας, την πρόταση του ΔΗΚΟ δηλαδή, λέγοντας ότι εμείς δεν είμαστε αρνητικοί σε οποιαδήποτε πρωτοβουλία για επίλυση αυτού του μεγάλου ζητήματος, όμως παρατηρούμε σχεδόν τα ίδια πράγματα και προβληματιζόμαστε για τα ίδια πράγματα που έχουν αναφερθεί προηγουμένως.

Η νομοθεσία γίνεται πολύ περιοριστική. Οι δανειολήπτες τους οποίους προσπαθούμε να προστατεύσουμε, υποτίθεται, στην ουσία μένουν απ' έξω. Και οι ευάλωτες ομάδες, που είναι αυτή η ομάδα που θα έπρεπε να έχουμε πάρει μέτρα μέχρι σήμερα, για να μπορέσει να ορθοποδήσει, μένουν στο έλεος του Θεού! Για να προσφύγουν ακόμα και στη δικαιοσύνη είναι πολύ δύσκολο για αρκετούς ανθρώπους, διότι δε διαθέτουν τις οικονομικές δυνατότητες. Μιλώ για τα βασικά.

Από την πλευρά μας θυμίζω ότι μέχρι σήμερα έχουμε καταθέσει επανειλημμένες προτάσεις νόμου. Μέχρι και χθες έχουμε καταθέσει συγκεκριμένη πρόταση νόμου, την οποία ζητήσαμε να εξεταστεί σήμερα, όμως δεν έγινε αποδεκτό και έτσι παραπέμφθηκε για τον Σεπτέμβριο.

Οι πρωτοβουλίες που ακούσαμε ότι θα λάβει η Κεντρική Τράπεζα δημιουργούν το εξής ερώτημα: Η Κεντρική Τράπεζα δε γνωρίζει τι συμβαίνει με τις εκποιήσεις, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ή τις ευπαθείς ομάδες από το 2013; Περίμενε το 2019 να λάβει μέτρα και πρωτοβουλίες;

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χρίστου.

Ο κ. Δαμιανού Άριστος.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κατάσταση είναι πολύ σοβαρή, για να αναπτύσσεται μια επιχειρηματολογία η οποία σε μεγάλο βαθμό δεν ανταποκρίνεται και στην πραγματικότητα.

Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ευθύς εξαρχής ότι, όπως έχει κατατεθεί η πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος, σε καμία περίπτωση, γιατί πάει να κτιστεί αυτή η εικόνα δημόσια, σε καμία περίπτωση δεν οδηγεί σε αυτόματη αναστολή εκποιήσεων. Αυτή τη στιγμή που μιλούμε 10 500 συμπολίτες μας έχουν λάβει ειδοποίηση Τύπου Ι και έχουν μπει στην τελική ευθεία για εκποιήσεις.

Σημείο δεύτερον: Γιατί γίνεται αυτή η συζήτηση με αφορμή την αναπομπή; Διότι πέρσι τον Ιούλιο, ενώ εμείς προειδοποιούσαμε ότι το δικαίωμα του πολίτη για πρόσβαση στη δικαιοσύνη είναι αναφαίρετο και αναπαλλοτρίωτο και λέγαμε ότι η Βουλή θα ψήφιζε μία δρακόντεια και αντισυνταγματική νομοθεσία, εν τη σοφία της η πλειοψηφία ψήφισε μία νομοθεσία. Και πάλι εν τη σοφία τους κόμματα, προεξάρχοντας του Δημοκρατικού Κόμματος, επέλεξαν να αναθεωρήσουν την περσινή τους στάση και μας βρήκαν συνοδοιπόρους, διότι κτυπούσαν σε ανοικτές πόρτες, ήταν και η δική μας θέση, και ψηφίσαμε πριν τρεις βδομάδες μία συγκεκριμένη νομοθεσία. Τι άλλαξε από αυτή την τετραγωνικά σωστή θέση ότι σε ένα δημοκρατικό κράτος δικαίου το δικαίωμα του πολίτη να προσφύγει στη δικαιοσύνη πρέπει να διατηρηθεί;

Και τι αλλαγές θα επιφέρει η πρόταση η συγκεκριμένη; Πρώτον, οι περιπτώσεις στις οποίες ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος θα αποφαίνεται είναι πολύ συγκεκριμένες. Δεν αφορούν την ουσία της διαφωνίας ενός δανειολήπτη με την τράπεζα, αλλά τη διαδικασία, κατά πόσο τηρήθηκε ο κώδικας της Κεντρικής Τράπεζας. Επομένως, οι χιλιάδες που είναι στα δικαστήρια και διαφωνούν με τις καταχρηστικές ρήτρες, με τις υπερχρεώσεις, τους ανατοκισμούς, τις παράνομες χρεώσεις δε θα έχουν από τον ήλιο μοίρα, όπως δε θα έχουν, αν παραμείνει η νομοθεσία όπως αλλοιώθηκε με τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται.

Δεύτερον -έχει ήδη λεχθεί- πέραν του 50% των δανείων, που περιλαμβάνει έναν μεγάλο όγκο στεγαστικών δανείων με εξασφάλιση την πρώτη κατοικία ή τη μικρή επαγγελματική στέγη, βρίσκεται εκτός του τραπεζικού συστήματος. Και, όταν πανηγυρίζουν κάποιοι ότι δήθεν έκαμαν αναδιρθώσεις, η αλήθεια είναι ότι έχουμε €11 δις κόκκινα, μη εξυπηρετούμενα δάνεια και ότι οι πανηγυρισμοί για τις αναδιρθώσεις είναι απλοϊστά διότι τα πολλά δισεκατομμύρια έφυγαν από τις τράπεζες και πήγαν στα επενδυτικά ταμεία, τα οποία ειρήσθω εν παρόδω ελέγχονται για ενδεχόμενη διαπλοκή, περιμένουμε απαντήσεις ως ΑΚΕΛ. Άρα, η πλειοψηφία του κόσμου θα παραμείνει ακάλυπτη, αν περάσει η πρόταση που σήμερα κατέθεσε το Δημοκρατικό Κόμμα, διότι ακριβώς δεν εμπίπτουν ούτε στα δάνεια που μπορεί να εξετάσει ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος ούτε η ουσία των προβλημάτων των δανειοληπτών είναι αν τηρήθηκε μια διαδικασία ή όχι. Η ουσία είναι ότι διαφωνούν γενικά με τις χρεώσεις τις παράνομες και τις καταχρηστικές των τραπεζών.

Πριν πέντε χρόνια, κύριε Πρόεδρε, όταν ψήφιζε αυτή η Βουλή και αλλοίωνε το δίκτυ προστάσιας που κτίσαμε για τις εκποιήσεις, μας έλεγε η κυβέρνηση τότε και κόμματα στη Βουλή: «Μην ανησυχείτε, κύριε του ΑΚΕΛ, έρχεται το πλαίσιο αφερεγγυότητας!». Ήρθε το πλαίσιο αφερεγγυότητας από το '15, έχουν κάμει όλοι την αυτοκριτική τους ότι έχει αποτύχει παταγωδώς! Προειδοποιούσαν ότι οι ευάλωτοι δανειολήπτες παραμένουν ακάλυπτοι. Μας έλεγαν: «Μην ανησυχείτε, σε πρώτο χρόνο -εφεύρημα του Προέδρου της Δημοκρατίας- θα εισάξουμε ενοίκιο αντί εκποίησης». Αλήθεια, το είδε κανείς; Μεταγενέστερα η αναδίπλωση ήταν: «Έρχεται το "Εστία"». Ήρθε το «Εστία», ένα σχέδιο που δεν πέρασε ουσιαστικά για ψήφιση ως νόμος από τη Βουλή, ένα σχέδιο που με παραδοχές που έγιναν αφορά έναν πολύ μικρό αριθμό δανειοληπτών, ένα σχέδιο στο οποίο, για να ενταχθείς, πρέπει να έχεις εισόδημα. Ελάτε όμως που η πλειοψηφία των ανθρώπων που ήταν μέχρι το '12, το '13, το '14 συνεπείς και συνετοί δανειολήπτες ένεκα κρίσης κατέστησαν ασυνεπείς, αλλά το «Εστία» καλύπτει και τους στρατηγικούς κακοπληρωτές ως το '17, τους μεγαλόσχημους, τους φίλους κάποιων; Άρα, ούτε και το «Εστία» καλύπτει τις ανάγκες των ευάλωτων, των χαμηλομεσαίων στρωμάτων, των ανέργων, εκείνων που απολύθηκε η σύζυγος ή ο σύζυγός τους. Και τι μας λένε σήμερα, μετά από πέντε χρόνια, ενώ μας λεν τζιαι δημόσια ότι εβαρεθήκαν να ψηφίζουν νόμους για τις τράπεζες; «Εννά έρτουμεν τον Οκτώβρη και τον Νιόβρη να φέρουμε πρόταση». Ε, δεν τους πιστεύουμε. «Εμείς εννά έρτουμεν». Δεν τους πιστεύουμε!

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα πράγματα είναι ξεκάθαρα. Δυστυχώς, η πικρή αλήθεια είναι η εξής: Ψηφίστηκε μια νομοθεσία πριν τρεις βδομάδες, την υπερψηφίσαμε κι εμείς, και σήμερα, αν αυτό που προτείνεται εγκριθεί, θα συνιστά αλλοίωση και αυτού που ψηφίστηκε πριν τρεις εβδομάδες, αλλά και θα συνεχίσει να υπάρχει ο εκφυλισμός του συνταγματικού δικαιώματος του πολίτη να πάει στα δικαστήρια για έναν επιπρόσθετο λόγο που δεν αναφέρθηκε. Η ερμηνεία που δίνει η Κεντρική Τράπεζα είναι ότι όλοι αυτοί που είναι σε διαδικασία, σε τροχιά εκποίησης θα πρέπει να τους απαγορεύεται ακόμα και η

πρόσβαση στη δικαιοσύνη, κάτι το οποίο δεν λέχθηκε σήμερα, αλλά λέχθηκε κατά κόρον στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής.

Και βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, επιφυλάσσουμε το δικαίωμά μας στην πορεία να τοποθετηθούμε και για την ουσία του ζητήματος, αλλά τα πράγματα είναι τόσο σοβαρά που δεν επιτρέπεται να μπορούμε σε μια λογική σκοπιμότητων. Εμείς θα καταψηφίσουμε και την πρόταση νόμου, αλλά θα απορρίψουμε και την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο οποίος, για να λέμε και τα πράγματα με τ' όνομά τους, μπορεί εκ νέου να χειραγωγήσει τις διαδικασίες με αναπομπές ή αναφορές. Άρα, υπάρχει και εδώ ο κίνδυνος, αν ψηφιστεί κάτι το οποίο είναι πολύ υποδεέστερο του αναμενόμενου, και αυτό να οδηγηθεί είτε σε αναπομπή εκ νέου είτε σε αναφορά του Προέδρου της Δημοκρατίας. Εξάλλου, είναι μια πρακτική που την εφάρμοσε κατά κόρον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Δαμιανού.

Έξι λεπτά, κύριε Δαμιανού.

Ο κ. Λιλλήκας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα πω καταρχάς ότι προσυπογράψω όσα έχουν πει οι προλαλήσαντες, και ο κ. Δαμιανού και ο κ. Περδίκη και ο φίλος ο Μιχάλης. Έχουν σε όλα δίκαιο και έτσι θα αποφύγω να τα επαναλάβω και για λόγους χρόνου. Και του κ. Σιζόπουλου προηγουμένως η επιχειρηματολογία με βρίσκει σύμφωνο.

Θα υπενθυμίσω μόνο στο σώμα ότι η κρίση του τραπεζικού συστήματος δε δημιουργήθηκε από την κοινωνία. Δημιουργήθηκε από την κακή διαχείριση, τις κακές πρακτικές και ταυτόχρονα από την απουσία του απαραίτητου εποπτικού ελέγχου από την Κεντρική Τράπεζα. Ήρθε η κυβέρνηση με τη σύμφωνο γνώμη της πλειοψηφίας αυτού του σώματος και με μια σειρά από νομοθεσίες, για να στηρίξει και να ενισχύσει τις τράπεζες, τους έδωσε υπερεξουσίες, απλοποιώντας διαδικασίες προς όφελος των τραπεζών και αποδυναμώνοντας τη θέση του δανειολήπτη. Και, όταν μιλούμε για δανειολήπτες, εμείς μιλούμε για τους δανειολήπτες που ήταν πραγματικά θύματα της οικονομικής κρίσης και όχι αυτούς που αποτελούν μέρος του συστήματος και οι οποίοι εκμεταλλεύτηκαν το τραπεζικό σύστημα και τις τραπεζικές διαδικασίες και στην πορεία πολλοί απ' αυτούς μάλιστα ήταν και στρατηγικοί κακοπληρωτές, όπως χαρακτηρίστηκαν. Αφήσαμε εκτεθειμένους τους δανειολήπτες. Με τη νομοθεσία του περασμένου χρόνου ενισχύσαμε ακόμη περισσότερο τη θέση των τραπεζών, θέση την οποία καταχράστηκαν οι τράπεζες, παραβιάζοντας και την ευρωπαϊκή Οδηγία, αλλά και τον κώδικα για τις αναδιρθρώσεις της ίδιας της Κεντρικής Τράπεζας. Και από την ίδια την Κεντρική Τράπεζα δεν είδαμε καμία παρέμβασή της προς τις τράπεζες, ασκώντας τις εξουσίες που έχει ή απευθυνόμενη στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, για να εφαρμοστεί με αυστηρότητα ο κώδικας αναδιρθρώσεων, με αποτέλεσμα να οξυνθεί το πρόβλημα των εκποιήσεων.

Το πρόβλημα των εκποιήσεων ήταν γνωστό όχι μόνο στα κόμματα και στο κοινοβούλιο, ήταν γνωστό και στην κυβέρνηση, γιατί είναι ένα μεγάλο κοινωνικό ζήτημα, όμως η κυβέρνηση, όπως και η Κεντρική Τράπεζα έμειναν παθητικά αδρανείς. Δεν έφεραν καμία λύση σε αυτό το σώμα, που να αντιμετωπίζει και να καλύπτει όλες αυτές τις ομάδες στις οποίες αναφέρθηκαν προηγουμένως οι συνάδελφοι -να μην τις επαναλάβω- και ιδιαίτερα εκείνες τις ομάδες που δεν έχουν καν τη δυνατότητα να ενταχθούν σε προγράμματα όπως είναι το «Εστία». Και εν τη σοφία της η πλειοψηφία των κομμάτων ψήφισε πριν τρεις βδομάδες μία νομοθεσία, αυτή που ανέπεμψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Κακώς την ανέπεμψε, κατά την άποψή μας.

Έρχεται η πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος, η οποία θα μπορούσε να θεωρηθεί καλύτερη από το τίποτε, στην περίπτωση που υιοθετήσει η πλειοψηφία του σώματος την αναπομπή του Προέδρου. Όμως, επειδή στην πραγματικότητα δεν καλύπτει πραγματικά αυτές τις ομάδες τις κοινωνικές που θέλουμε να καλύψουμε και να προστατεύσουμε και επειδή θα δυσκολέψει και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και ιδιαίτερα την επιχειρηματολογία των δανειοληπτών, εμείς θα την καταψηφίσουμε, όπως θα απορρίψουμε επίσης και την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Λιλλήκα.

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα επιφυλαχθώ να τοποθετηθώ μετά στην αναπομπή, αλλά θέλω να θέσω κάποια ζητήματα αναφορικά με την πρόταση νόμου του ΔΗΚΟ. Όσοι δανειολήπτες έχουν προσφύγει στη διαδικασία

της διαμεσολάβησης και έχουν πάρει απόφαση του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου που τους ικανοποιεί την έχουν δεχθεί την απόφαση του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου και κατ' επέκταση έχουν λύσει το πρόβλημά τους με την τράπεζα, αν και η ίδια η τράπεζα δεχτεί την απόφαση του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου. Άρα, έχει επιλυθεί το θέμα για όσους είναι ικανοποιημένοι από τις αποφάσεις του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου και άρα δεν έχουν λόγο να προσφύγουν στα δικαστήρια.

Όσοι είναι στα δικαστήρια και έχουν απόφαση του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου είναι ακριβώς διότι δεν είναι ικανοποιημένοι από την απόφαση και άλλωστε αυτό επιτρέπει η διαμεσολάβηση. Δεν είναι δεσμευτική η οποιαδήποτε απόφαση του επιτρόπου και, αν και εφόσον το ένα μέρος ή το άλλο μέρος διαφωνεί με την απόφαση του διαμεσολαβητή, μπορεί να προχωρήσει στο δικαστήριο, για να διεκδικήσει τα οποιαδήποτε δικαιώματά του.

Άρα, κύριε Πρόεδρε, όσοι είναι στα δικαστήρια και έχουν αποφάσεις του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου αμφισβητούν αυτές τις αποφάσεις. Με την πρόταση νόμου όπως μπαίνει, αυτή η απόφαση, η οποία αμφισβητείται από το ένα ή το άλλο μέρος, θα είναι το ανάχωμα, για να σταματήσει η οποιαδήποτε διαδικασία εκποίησης. Εγώ προσωπικά αυτή τη διαδικασία δεν τη θεωρώ λογική. Θέλω να το επαναλάβω: Οι αποφάσεις του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου δεν είναι δεσμευτικές. Αυτός που τις αμφισβητεί πάει στο δικαστήριο. Και αυτή τη στιγμή βάζουμε αυτές τις αποφάσεις να είναι ανάχωμα στη διαδικασία της εκποίησης.

Εν πάση περιπτώσει, και πέρσι ελέαμεν ότι οι διαδικασίες που θα ψηφιστούν με βάση την προηγούμενη τροποποίηση του νόμου θα ανέστειλαν εκποιήσεις, αλλά προφανώς το δικαστήριο δεν ήρθε να εξετάσει την πρόθεση του νομοθέτη στο να προστατεύσει αυτούς οι οποίοι με τα δεδομένα τους και τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά τους έπρεπε να προστατευτούν από τις εκποιήσεις. Το δικαστήριο δεν έκρινε ότι ο νομοθέτης ήθελε να προστατεύσει με τη διαδικασία. Το δικαστήριο έχει τη νομολογία του και μπορεί να την επαναλάβει, ακόμα και όταν παρουσιαστούν ενώπιόν του οι αποφάσεις του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, οι οποίες αποφάσεις του δικαστηρίου είναι ότι οι τράπεζες είναι φερέγγυες να αποζημιώσουν σε περίπτωση που ζημιώσουν τον δανειολήπτη στη βάση της διαδικασίας της εκποίησης.

Άρα, θεωρώ ότι η πρόταση, όπως έχει κατατεθεί από το ΔΗΚΟ, δεν αποσκοπεί στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Προσωπικά δε θα τη στηρίξω, κύριε Πρόεδρε. Και θεωρώ ότι για αυτού του είδους αλλαγές στη νομοθεσία πρέπει να μας δίνεται ο απαραίτητος χρόνος να εξετάζονται και να μην αποφασίζουμε πάντα τον Ιούλιο να εξετάζουμε τόσο σοβαρά θέματα. Θα μπορούμε να τα εξετάζουμε και από τον Φεβρουάριο, να έχουμε όλους τους μήνες μπροστά μας να συζητούμε επί της ουσίας και όχι την τελευταία στιγμή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Θεολόγου.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ο κ. Βότσης μίλησε οκτώ λεπτά, κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να δεσμευτώ ότι εγώ δε θα τοποθετηθώ επί της αναπομπής και να μου επιτρέψετε να ξεπεράσω κάπως τα τρία λεπτά, για να δώσω μία σφαιρική, αν είναι, απάντηση σε κάποια που έχουν λεχθεί, ξεκινώντας από το τελευταίο που λέχθηκε προηγουμένως, γιατί θέλω να υπενθυμίσω ότι το Δημοκρατικό Κόμμα ήταν το πρώτο που είχε πει πως δεν είμαστε έτοιμοι να πάμε σε ψήφιση αυτών των νομοθεσιών. Είχαμε ζητήσει αναβολή, αλλά δυστυχώς -ή ευτυχώς, όπως το βλέπει κανένας- η Βουλή εν τη σοφία της αποφάσισε ότι έπρεπε να πάμε να ψηφίσουμε και είμαστε σήμερα εδώ.

Και να βάλουμε τα πράγματα στη σωστή τους διάσταση, κύριε Πρόεδρε. Δεν είμαστε εμείς που έχουμε οδηγήσει σε είκοσι επτά υποβαθμίσεις της κυπριακής οικονομίας και τις κυπριακές τράπεζες τα προηγούμενα χρόνια. Δεν είμαστε εμείς που αποδεχθήκαμε κούρεμα των ομολόγων που κόστισε €4,5 δις στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα και στην κυπριακή οικονομία. Δεν είμαστε εμείς που διορίσαμε το συμβούλιο του συνεργατισμού. Δεν είμαστε εμείς που οδηγήσαμε τον συνεργατισμό σε χρεοκοπία. Δεν είμαστε εμείς που κοροϊδεύαμε και παραπλανούσαμε για ένα success story, που βλέπουμε σήμερα αν υφίσταται. Δεν είμαστε εμείς που βάλουμε ξανά και ξανά το πιστόλι στον κρόταφο σε αυτό το σώμα, το οποίο στάθηκε στο ύψος των περιστάσεων, για να βγάλουμε τον τόπο από το μνημόνιο. Εμείς, κύριε Πρόεδρε, είμαστε αυτοί που προσπαθούμε να λύσουμε το πρόβλημα. Έχουν όμως δίκαιο οι συνάδελφοι που είναι θυμωμένοι και πικραμένοι, γιατί, ενώ εμείς προσπαθούμε να βοηθήσουμε να λύσουμε το πρόβλημα, δε βλέπουμε την απαραίτητη ανταπόκριση, μέχρι στιγμής τουλάχιστον, από τους αρμόδιους φορείς, από την κυβέρνηση, για να επιλύσουμε το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει αυτή τη στιγμή η κυπριακή οικονομία. Έχω ακούσει πάρα πολλούς χαρακτηρισμούς αυτές τις μέρες. Δεν πρόκειται εγώ να προβώ σε αντιχαρακτηρισμούς για το πώς βρεθήκαμε εδώ που βρεθήκαμε. Το μόνο που ζητώ είναι την ηθική κατανόηση ότι, όταν ενημερωνόμαστε από τον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας σε κλειστές συνεδρίες για το ποιες είναι οι επιπτώσεις των πράξεων

μας, γνωρίζοντας ότι δεν μπορούμε να συζητήσουμε ευαίσθητα θέματα δημόσια, τουλάχιστον να μας αναγνωρίζεται το δικαίωμα εμείς να μην μπορούμε να αγνοήσουμε τις προειδοποιήσεις του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας. Σεβαστές οι διαφωνίες. Και φυσικά, επαναλαμβάνω, συμμερίζομαι κι εγώ τον θυμό και την πικρία για το πώς φθάσαμε εδώ που φθάσαμε λόγω της κυβερνητικής αμέλειας.

Υπενθυμίζω ότι είναι δική μας η πρόταση που συζητιέται σήμερα και η οποία έχει αναπεμφθεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, επειδή εμείς μαζί με άλλους συναδέλφους αναγνωρίσαμε το πρόβλημα. Το έχουν παρακάμει οι τράπεζες, δεν ακολουθούν τον κώδικα δεοντολογίας και θεωρούσαμε ότι θα έπρεπε να επανέλθει κάποια ισορροπία στις διαπραγματεύσεις για τις αναδιαρθρώσεις. Και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο είναι που καταθέσαμε τη συγκεκριμένη πρόταση.

Να μου επιτρέψετε να μην επαναλάβω τα όσα έχει αναφέρει ο συνάδελφος ο Άγγελος Βότσης σε σχέση με το τι περιλαμβάνει η πρόταση. Απλώς, να σχολιάσω ότι δε θεωρούμε ότι η δική μας πρόταση δίνει εξουσίες στον επίτροπο πέραν απ' αυτές που του παρέχει η νομοθεσία η δική του. Αντίθετα, αυτό που λέμε είναι ότι, επειδή αναγνωρίζουμε ότι υπάρχουν αυτοί οι περιορισμοί, θέλουμε να επανέλθουμε σε τρεις εβδομάδες και να δούμε κατά πόσο θα αναβαθμιστούν οι εξουσίες του Επιτρόπου Χρηματοοικονομικών Διαφορών, κατά πόσο θα αυξηθεί δηλαδή το όριο του χρέους που θα εξετάζεται, κατά πόσο θα λύσουμε το πρόβλημα με τις υποθέσεις που έχουν πάρει την οδό της δικαιοσύνης, καθώς ο νόμος δε δίνει το δικαίωμα στον επίτροπο να εξετάζει περιπτώσεις που έχουν ήδη πάρει τη δικαστική οδό, κατά πόσο θα τα επεκτείνουμε πέραν από τις τράπεζες και σε άλλα ταμεία και σε ΑΠΙ. Όλα αυτά εμείς τα είπαμε από την πρώτη στιγμή, αναγνωρίζοντας ότι αυτά τα κενά είναι εκεί, και είτε θα έρθει μία ολοκληρωμένη πρόταση από την Κεντρική Τράπεζα την οποία θα εξετάσουμε είτε θα πρέπει να διευρύνουμε τις εξουσίες του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου.

Να μου επιτρέψετε επίσης να πω ότι η διαδικασία σίγουρα δεν είναι δεσμευτική για την τράπεζα, αλλά μέσα στην πρόταση προνοείται ότι, αν δεν προσέλθει η τράπεζα σε αυτή τη διαδικασία, θα επιτρέπεται η αναστολή της εκποίησης. Θα επιτρέπεται η αναστολή της εκποίησης, ενόσω εξετάζεται το παράπονο από τον επίτροπο. Θα επιτρέπεται η αναστολή της εκποίησης, εάν ο επίτροπος αποφανθεί ότι υπάρχει παραβίαση του κώδικα συμπεριφορά της τράπεζας. Θα επιτρέπεται η αναστολή της εκποίησης, αν εκκρεμεί αίτηση με βάση το πλαίσιο αφερεγγυότητας. Θα επιτρέπεται η αναστολή της εκποίησης, αν εκκρεμεί αίτηση με βάση το σχέδιο «Εστία». Τρία επιπρόσθετα σημαντικά διατάγματα αναστολής που δεν υπήρχαν προηγουμένως, επιπρόσθετα του διατάγματος αναστολής που κάποιος μπορεί να πάρει, εάν προσφύγει στη δικαιοσύνη με βάση το άρθρο 32. Και σε καμία περίπτωση η δική μας πρόταση δεν περιορίζει το δικαίωμα προσφυγής στη δικαιοσύνη. Αυτό δεν είναι αλήθεια. Καμία απολύτως αλλαγή δεν υπάρχει από τα δικαιώματα που θα έχει ο δανειολήπτης σε σχέση με το αν δικαιούται να πάει δικαστήριο ή όχι.

Και έρχομαι στη βασική ακριβώς επισήμανση να εύρουμε τους τρόπους να διαχωρίσουμε τους καλόπιστους δανειολήπτες από τους κακόπιστους. Θέλω κάποιος να μου εξηγήσει: Η αυτόματη αναστολή των εκποιήσεων πώς τους διαχωρίζει; Η αυτόματη αναστολή όλων των εκποιήσεων πώς δε βοηθά τους κακόπιστους δανειολήπτες; Αν δεχθούμε ότι η αυτόματη αναστολή εκποιήσεων δεν είναι η λύση, τότε πρέπει να βρούμε μία διαδικασία να διαχωρίσουμε τους καλόπιστους από τους κακόπιστους δανειολήπτες. Εμείς έχουμε κάνει τη συγκεκριμένη εισήγηση. Είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε εναλλακτικές μεθόδους διαχωρισμού αυτών των καλόπιστων και των κακόπιστων δανειοληπτών, γιατί τους κακόπιστους πρέπει να τους διώξουμε στα δικαστήρια, γιατί αλλιώς θα πληρώνουμε εμείς τη δική τους κακοπιστία, και να προστατεύσουμε φυσικά τους καλόπιστους με αυτά που είπα προηγουμένως.

Δεύτερος σημαντικός κίνδυνος, κύριε Πρόεδρε, γιατί, με όλο το σεβασμό, θέλω να τον επισημάνω, για να γνωρίζει και ο κόσμος τι πρόκειται να γίνει και ποιοι πρόκειται να αφήσουν εκτεθειμένους όλους αυτούς που λένε κάποιοι ότι θέλουν να προστατεύσουν. Εμείς επιμένουμε ότι πρέπει να περάσει η δική μας πρόταση και να αποδεχθούμε την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Είναι μία συμβιβαστική λύση. Αν καταψηφίσει η Βουλή την αναπομπή και κάνει Αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τον συγκεκριμένο νόμο που ψηφίσαμε πριν από λίγες μέρες, ο οποίος είναι πιο αυστηρός, όπως λέχθηκε προηγουμένως, θα ισχύει το αυστηρότερο πλαίσιο κατά των δανειοληπτών που ψηφίσαμε τον Ιούλιο του 2018. Άρα, μέχρι να δικαστεί η υπόθεση, θα έχουμε τις τράπεζες να κυνηγούν τους δανειολήπτες με το αυστηρότερο νομικό πλαίσιο συν την αποσταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος. Θα έχουμε όλα τα κακά. Επομένως, όταν θα μιλάμε στον κόσμο και θα λέμε ποιους θέλουμε να προστατεύσουμε, ε, να πούμε στον κόσμο ότι αυτό είναι που θα γίνει. Δεν ξέρω τι θα κάνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αλλά πρέπει να λάβουμε υπόψη τον κίνδυνο της Αναφοράς στο Ανώτατο Δικαστήριο και το ότι θα μείνουν με αυτό τον τρόπο εκτεθειμένοι όλοι οι δανειολήπτες, όλοι ανεξαιρέτως. Όλοι αυτοί που λέτε ότι κόφκουν έξω θα κόψουν έξω συν εκείνοι που ήταν να προστατεύσουμε. Θα τους στείλετε στις τράπεζες και στις διαδικασίες του πλειστηριασμού, γιατί θα γνωρίζουν πλέον οι τράπεζες ότι έχουμε και την απόφαση που έρχεται, άρα να προλάβουμε να τους πάρουμε ούλλους στις εκποιήσεις.

Θα έχουμε ακριβώς το αντίθετο αποτέλεσμα από εκείνο που επιδιώκετε να πετύχετε. Θα έχουμε ακόμα μεγαλύτερο κυνήγι των δανειοληπτών από αυτό που δέχονται σήμερα.

Ο μόνος τρόπος, κύριε Πρόεδρε, και καταλήγω, είναι να προτρέψουμε αυτή την πάρα πολύ δυσάρεστη κατάσταση και τη δυσάρεστη επίπτωση που θα έχουμε να την αντιμετωπίσουμε με την υπερψήφιση της δικής μας πρότασης νόμου και την αποδοχή της αναπομπής, σε περίπτωση που αυτή δε θα περάσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πρόεδρε, θα μου επιτρέψεις να ξεκινήσω με μια ιστορία. Ο Μεμέτης τζιαι ο Αχμέτης ήταν στον καφενέ και συζητούσαν και στο τέλος εσίσαν τες κκελάες τους. Ο Μεμέτης επρόλαβεν τζιαι επήεν πρώτος στον χότζια να του πει την ιστορία. Άκουσέν τον ο χότζιας, η χότζιενά δίπλα, όταν ετέλειωσεν, λαλεί του Μεμέτη: «Όπως σ' άκουσα έσεις δίκαιο, ρε Μεμέτη, να πας στο καλό». Εν επρόλαβεν να φύει ο Μεμέτης, εχτύπησεν την πόρτα του χότζια, αννοίει η χότζιενά, έρχεται ο Αχμέτης. Την ιστορία άκουσε με προσοχή ο χότζιας. «Ναι, ρε Μεμέτη, όπως τα λαλείς, έσεις δίκαιο». Έφυνεν τζιαι ο Αχμέτης. Η χότζιενά συμπουρκά τον χότζια τζιαι λαλεί του: «Χότζια μου, μα είνταλος γίνεται; Ετσακώθηκα δκυο, εσίσαν τες κκελάες τους τζιαι είπες τζιαι του Μεμέτη τζιαι του Αχμέτη ότι έχουν τζιαι οι δκυο δίκαιο;» «Άκου χότζιενά», λαλεί της, «όπως τα λαλείς έσεις τζιαι εσού δίκαιο».

Έχει μία ώρα που ακούω όλους τους συναδέλφους. Συναδέλφοι, έχετε όλοι δίκαιο. Και να σας πω και κάτι άλλο: Για να πααίννει ο τόπος μπροστά, πρέπει να έσσει τζιαι ένα γαδούρι να το δέρνουν ούλλοι τζιαι να τραβά τον δρόμο του τζιαι εν έχω πρόβλημα να κάμνω τούτο τον ρόλο ούτε εγώ ούτε το κόμμα μου. Πέτε μας ό,τι θέλετε, δώστε μας 'που πάνω. Έχουμε υποχρέωση τζιαι να ακούμεν τζιαι να κρύφουμεν τζιαι τζιαμαί που διαφωνούμε να σιωπούμεν, γιατί τούτη τη χώρα δεν πρέπει να την ξαναοδηγήσουμε στην αποσταθεροποίηση.

Θα προσπαθήσω να μην προκαλέσω, αλλά αν πράγματι κάποιοι ένιωθαν ότι εν έπρεπε να συζητήσουμε τζιαινο που ψηφίστηκε, τώρα ήταν η ευκαιρία να δεχτούμε την αναπομπή του Προέδρου τζιαι να τα αφήσουμε ούλλα έως τον Σεπτέμβρη. Κατανού όμως, κατανού και τις δυσκολίες, γι' αυτό τζιαι βάλλουμε πάλε ράσην. Με ένα πράγμα να εξηγηθούμε. Εμείς εννά ψηφίσουμε την πρόταση του ΔΗΚΟ, όχι γιατί πιστεύουμε ότι λύει τα προβλήματα. Να σας πω τον λόγο: Τη θεωρούμε λιγότερο επικίνδυνη για την αποσταθεροποίηση του συστήματος και της οικονομίας. Και δε λέω ότι οι συναδέλφοι βάζουν προτάσεις, για να κινδυνεύσει η σταθεροποίηση. Έν' καλοπροαίρετα που τα βλέπετε όλα, πάρα πολύ καλοπροαίρετα και σας πιστώνω. Έγνοια σας είναι οι δανειολήπτες. Το μόνο που εν αναγνωρίζετε ότι και ο Συναγερμός έχει έγνοια για τούτους τους ανθρώπους. Έντζιε χρειάζεται να μας το πείτε. Εγώ εν θα σας χρεώσω κάτι που εννά πω τζιαι εννά γίνει. Αλλά να γραφτεί στα πρακτικά. Τουλάχιστον, κάποιοι εννά τα διαβάζουν ύστερα που χρόνια. Τούτη ούλλη η ιστορία έσει μόνον έναν κερδισμένο, που ξεκίνησε τους τελευταίους μήνες, τούτα τα αδίστακτα funds, τα οποία θα έχουν ένα επιπρόσθετο κκιάριν που €200 εκατομ. €500 δις τζιαι εννά το εξηγήσω να γραφτεί στα πρακτικά.

Επουλήθηκεν το πακέτο στο Apollo με έναν μέσο όρο είκοσι τέσσερα σεντ ανά ευρώ. Έχουμε άλλα €4 δις της Τράπεζας Κύπρου και της Ελληνικής που εννά πουληθούν. Εγώ εννά κάμω την πρόβλεψη. Εννά πουληθούν πολύ πιο κάτω από το 24% τζιαι κάθε 5% πιο κάτω εν' €200 εκατομ., που εννά τα πιάσουν πιο χαμηλά τούτοι οι αδίστακτοι των hedge funds. Και σας λέω ότι είναι οι μόνοι κερδισμένοι που τούτην ούλλη την αναμπουμπούλα.

Είπα θα ψηφίσουμεν. Θα ψηφίσουμε, γιατί πρέπει να δούμε τι είναι το ολιγότερο. Εσεις το ψηφίζετε, γιατί θεωρείτε ότι προστατεύετε. Μακάρι. Και εμείς θέλουμε να προστατευτεί ο δανειολήπτης που πραγματικά έσει πρόβλημα τζιαι έννεν κακοπληρωτής. Είπαμέν τα τζιαι δημόσια, εννά τα ξαναπώ. Όλοι μαζί τις επόμενες βδομάδες καλοπροαίρετα να τα δούμε. Χρειάζεται να βελτιώσουμε το πλαίσιο αφερεγγυότητας. Τζιαμαί προστατεύουμε τούτον τον κόσμο. Επειδή μέσα στο πλαίσιο αφερεγγυότητας, για να κουρευτούν δάνεια, σημαίνει πρέπει να ακολουθήσει και πτώχευση, πρέπει να πάμε και στον νόμο περί Πτωχεύσεων, να μην είναι έγκλημα αν πτωχεύσει κάποιος. Οι μεγαλύτεροι δισεκατομμυριούχοι στον κόσμο σήμερα εν τούτοι που πτωχεύσαν τζιαι πέντε τζιαι δέκα φορές. Να μεν ένι κατάρα, αν θα πτωχεύσει ένας, και να του δίνεται ξανά η ευκαιρία να δραστηριοποιηθεί και ως άτομο και ως εταιρεία.

Το τρίτο, η Κεντρική Τράπεζα, ναι, οφείλει να κάμει μηχανισμούς. Αυτό είναι το ορθόδοξο, για να ελέγχει τις οδηγίες που εκδίδει και είναι ανορθόδοξο να βάλεις έναν άλλο να ελέγχει μία αρχή που με βάση το σύνταγμα είναι ανεξάρτητη και με βάση τους κανόνες του ευρωσυστήματος εν μπορεί κανένας να τους αγγίξει. Εν πάση περιπτώσει, είπα τους λόγους που εννά το ψηφίσουμε.

Και ένα άλλο που πρέπει μαζί με την κυβέρνηση να το δούμε, το «Εστία», εν' αρκετά πλουσιοπάροχο και θα το ξαναπώ για χιλιοστή φορά. Εν μέρει είναι και bail out. Βοηθούνται πέραν των δανειοληπτών και οι τράπεζες. Γι' αυτό σας είπα πολλές φορές να μεν έσσετε έγνοια πώς εννά εκποιήσουν σπιθίκια που εν' κάτω που το «Εστία», γιατί εν συμφέρει τις τράπεζες. Συμφέρει τους να μπουν κάτω από το «Εστία», γιατί εννά πκιάσουν

παραπάνω. Την ίδια ώρα πάλι ο καημένος ο συνετός φορολογούμενος εννά βάλει σιέριν στην πούγγα τζιαι για τους δανειολήπτες του «Εστία» τζιαι για τις τράπεζες. Αυτές είναι οι πραγματικότητες.

Ξέρω ότι ο κόσμος έντζιε θέλει να τες ακούει ούτε οι συνάδελφοι. Εννά συνεχίσω να τις λαλώ, έτσι για να έχω ήσυχη τη συνείδησή μου. Μπορεί να είμαι τζιαι λάθος, αλλά τούτα που νιώθω, που πιστεύω, που γνωρίζω οφείλω να τα λέω.

Έρχομαι τώρα, κύριε Πρόεδρε, να στείλω μία έκκληση ταπεινή προς τον χρηματοπιστωτικό τομέα. Πέραν των δανειοληπτών που έχουν μη εξυπηρετούμενα, οφείλουν και οι τράπεζες να μας πουν σχέδια πώς επιβραβεύουν το 70% των δανειοληπτών, που είναι υπερδιπλάσιο αυτών που δεν έχουν τη δυνατότητα να πληρώνουν ή είναι κακοπληρωτές, που μέσα από πολύ δύσκολες συνθήκες και με πολλές θυσίες πληρώνουν τα δάνειά τους.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνοντας ότι θα ψηφίσουμε και την πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Κόμματος για τους λόγους που έχουμε πει, αλλά και θα δεχθούμε την αναπομπή του Προέδρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Αβέρωφ.

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρέπει να σας πω ότι παρακολουθώντας μας η κοινωνία μάς βλέπει με αρκετή δυσπιστία και όχι τυχαία και ούτε και αυθαίρετα. Μας βλέπει με δυσπιστία, γιατί τα τελευταία αρκετά χρόνια που συζητούμε το θέμα των εκπονήσεων έχουν λεχθεί πολλά και οι κυβερνώντες, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, κυρίως με τη βοήθεια του ΔΗΚΟ και όχι μόνο, κατά καιρούς δεσμεύτηκαν και διαβεβαίωναν για πολλά πράγματα την κοινωνία. Όπως για παράδειγμα, το 2014, όταν πέρασε η νομοθεσία για τις εκπονήσεις, ότι δεν κινδυνεύει η κύρια κατοικία και προστατεύεται, όταν πέρασε το πλαίσιο αφερεγγυότητας το 2015 επίσης έλεγαν ότι προστατεύεται η κύρια κατοικία και η μικρή επαγγελματική στέγη, όταν το 2015 έβγαινε σε απευθείας μετάδοση από το Προεδρικό ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, νομίζω απ' όλα τα κανάλια, τουλάχιστον από το ΡΙΚ σίγουρα, και εξάγγελε μία σειρά από προγράμματα και κοινωνικά μέτρα για προστασία της κύριας κατοικίας, της μικρής επαγγελματικής στέγης, για να βοηθηθούν οι δανειολήπτες να μπαίνουν σε διαδικασίες βιώσιμης αναδιάρθρωσης. Εγώ θέλω να πάμε κάποια στιγμή να δούμε τι έλεγε ο Πρόεδρος και τι εφαρμόστηκε απ' όλα αυτά. Τίποτα.

Και γι' αυτό λέω ότι οι δανειολήπτες μάς παρακολουθούν με δυσπιστία.

Έχει πει ο κ. Παπαδόπουλος ότι, αν δεν περάσει η σημερινή πρόταση νόμου του ΔΗΚΟ και αν αναφέρει τον νόμο στο δικαστήριο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, θα μείνουμε με το αυστηρό πλαίσιο εκπονήσεων που ψηφίστηκε πέρσι από τον Συναγερμό και το ΔΗΚΟ. Θέλω να πω όμως -έλεγε πέρσι το ΔΗΚΟ- όταν συζητούσαμε εδώ το θέμα και λέγαμε ότι ο νόμος είναι κακός και αφήνει απροστάτευτους τους δανειολήπτες, ο κ. Παπαδόπουλος έλεγε το εξής: «Επιτεύχθηκε ένας συμβιβασμός, στον οποίο δίνουμε από τη μία τα εργαλεία, για να διωχθούν εκείνοι που μπορούν να πληρώσουν, αλλά δε θέλουν, και από την άλλη προστατεύουμε εκείνους που θέλουν να πληρώσουν, αλλά δεν μπορούν». Εξασφαλίζεται η πρόσβαση στα δικαστήρια, η προστασία της κύριας κατοικίας κάτω των €350.000, η ενίσχυση του πλαισίου αφερεγγυότητας, η περαιτέρω προστασία των εγγυητών, αντιμετωπίζονται οι καταχρηστικές ρήτρες των τραπεζών, μπαίνει σε υλοποίηση το σχέδιο «Εστία», που θα αφορά τα μισά στεγαστικά δάνεια της Κύπρου που αυτή τη στιγμή αντιμετωπίζουν προβλήματα, μπαίνει η προστασία της πρώτης κατοικίας. Ο Φορέας έχει κατατεθεί ενώπιον της Βουλής, κατανοούμε ότι υπάρχει δυσπιστία σε σχέση με την πρόθεση υλοποίησής του από την κυβέρνηση, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τη διαχείρισή του και γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, θέλω να ενημερώσω το σώμα, αλλά και τον Κυπριακό λαό ότι το Δημοκρατικό Κόμμα έχει ήδη πάρει απόφαση ότι η εφαρμογή του σχεδίου «Εστία», η εφαρμογή και υλοποίηση του Φορέα με τον τρόπο που εμείς έχουμε εισηγηθεί, έχει ήδη διασυνδεθεί με τον προϋπολογισμό του 2019.

Θέλω έτσι λίγο να βάλουμε τον νου μας να πάει πίσω αυτό τον τελευταίο χρόνο, όλα αυτά που διαβεβαιώναμε τους πολίτες και ειδικά τους δανειολήπτες, όχι όλους τους δανειολήπτες, όχι τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, όχι αυτούς που πήγαν και έκαναν δάνεια και έκαναν τη μεγάλη ζωή και έχτισαν οκέλλες και έχουν πισίνες, αλλά αυτό τον δανειολήπτη που δεν έχει τα εισοδήματα, για να μπει σε βιώσιμη αναδιάρθρωση, και είναι εκτεθειμένος, γιατί δεν τον καλύπτει ούτε και το σχέδιο «Εστία». Πώς θα τους πείσουμε τώρα; Πώς θα πείσουμε αυτούς που έχουν πάρει την ειδοποίηση Ι, που είναι 10 500, είναι στη διαδικασία της εκπονήσεως της κατοικίας τους, έστω και αν ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου με το tweet του πέρσι, όταν ψηφίστηκε η νομοθεσία, έλεγε ότι δεν πρόκειται να γίνει καμία εκποίηση κύριας κατοικίας, όταν, μόλις πριν ανεβώ στο βήμα, μου έστειλε μήνυμα ένας φίλος που ζήτησε να βοηθηθεί, να μη χάσει την κατοικία του, ότι, ενώ είχε κάνει αρχικά μια καταρχήν συμφωνία με τον Φορέα που χειρίζεται το δάνειό του για €214.000, τώρα υπαναχωρούν και θέλουν €300.000. Ποιος θα τους προστατεύσει;

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης και πάλι στην επιτροπή Οικονομικών έχουν διαπιστωθεί τα εξής: Πρώτον, αφαιρέθηκε στην ουσία η δυνατότητα από τον δανειολήπτη, η συνταγματική δυνατότητα, να πάει στο δικαστήριο να προστατεύσει τα δικαιώματά του ή να πάει να τα διεκδικήσει, γιατί λέει το δικαστήριο ότι δεν έχει τη δυνατότητα σύντομα και έγκαιρα να εξετάσει το αίτημά του. Δηλαδή την αδυναμία του δικαστικού συστήματος κάποιοι την έχουν κάνει αφαίρεση του συνταγματικού δικαιώματος.

Δεύτερον, έχει επιβεβαιωθεί ξανά ότι οι ευάλωτοι δανειολήπτες, που είναι οι πρώτοι που έχουν ανάγκη από κάλυψη, δεν καλύπτονται.

Τρίτον, η κυβέρνηση, παρά τις διαβεβαιώσεις της, δεν έχει κάνει κανένα πρόγραμμα, για να προστατεύσει αυτούς τους ανθρώπους. Και, όταν ζητήσαμε από τον Υπουργό Οικονομικών να μας πει τι κάνει η κυβέρνηση, μας είπε: «Άστε πρώτα να δουλέψει το “Εστία”...», που με βάση τους υπολογισμούς της κυβέρνησης μιλούμε για 15 000 δανειολήπτες. Αν αυτοί είναι πάνω από τους μισούς, ο καθένας δικαιούται να σκεφτεί: «Να δούμε γι’ αυτούς που δεν τους καλύπτει το σύστημα τι θα κάνουμε». Μα, μέχρι τότε δε θα έχουν σπία! Διότι ο καιρός κυλά και οι τράπεζες απαιτούν. Και, έτσι όπως έχετε κάνει τον νόμο, κύριοι, έχουν στα χέρια τους όλα τα εργαλεία οι τράπεζες, για να επιτίθενται στους δανειολήπτες.

Τέταρτον, ενώ η κυβέρνηση έλεγε ότι πρέπει να δούμε τι κάνουμε με τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, αυτό που έχει κάνει με τους στρατηγικούς κακοπληρωτές η κυβέρνηση είναι να τους επιδοτεί με λεφτά των φορολογουμένων. Το «Εστία» τους καλύπτει πλήρως. Αυτός που είχε τα λεφτά και δεν πλήρωνε, δεν έμπαινε σε αναδιάρθρωση, τώρα έχει την ευκαιρία να το κάνει. Θα του πληρώνει ο φορολογούμενος πολίτης το ένα τρίτο του δανείου του, των δόσεων του, γιατί τώρα θα βρει την ευκαιρία. Και, όταν ρωτήσαμε τον Υπουργό Οικονομικών τι θα κάνει, για να αντιμετωπίσουμε αυτό το φαινόμενο των στρατηγικών κακοπληρωτών, μας είπε: «Μα, δεν μπορούμε να καθορίσουμε ποιος είναι ο στρατηγικός κακοπληρωτής», όταν, πριν φέρουν τους νόμους, μας έλεγαν ότι πρώτιστο μέλημα θα είναι να αντιμετωπίσουν τους στρατηγικούς κακοπληρωτές! Δικαιούται ο πολίτης να σκέφτεται ότι κάποιοι τον κοροϊδεύουν; Βεβαίως και δικαιούται!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το τι θα κάνει το ΑΚΕΛ το έχει αναφέρει ο Άριστος Δαμιανού και νομίζω ότι με αυτά που έχουμε πει -και τα έχουμε πει πάρα πολλές φορές, ότι στοιχειοθετείται πώς καμία εμπιστοσύνη δεν υπάρχει, καμία αξιοπιστία δεν έχει απομείνει σε αυτούς που υπόσχονται ότι θα έρθουν και θα κάνουν και θα ράνουν- εμείς, όπως έχουμε πει, θα το καταψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Στεφάνου.

Κύριε Μυλωνά, είστε ο τρίτος από το Δημοκρατικό Κόμμα, θα πάρετε αρκετή ώρα;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Για να συζητούμε αυτά τα θέματα, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, προφανέστατα δεν ξεκίνησε η οικονομική κρίση στην Κύπρο το 2018. Προφανέστατα, κάποιοι διόρισαν τραπεζίτες Υπουργούς Οικονομικών μαζί με τους κλέφτες τραπεζίτες, οι οποίοι ακόμα θα διωχθούν, και μας οδήγησαν εκεί που μας οδήγησαν μαζί με το κούρεμα το '13.

Άκουσα με προσοχή κάποιους συνάδελφους να λένε: «Τελευταία στιγμή μας καλούν να πάρουμε αποφάσεις». Ωραία, στην επιτροπή Οικονομικών τι έκαναν οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, η κ. Θεολόγου, οι υπόλοιποι συνάδελφοι με προτάσεις; Αναμένω να ακούσω, πραγματικά! Αναμένω να ακούσω πρωτοβουλίες τους, για να ανατρέψουμε αυτό το πράγμα, το οποίο επί της κεφαλής όλων μας, του κυπριακού λαού, υπάρχει. Ποιο είναι αυτό; Αποσταθεροποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Τι σημαίνει; Για την κ. Κούλα, για να καταλάβει αυτό που ακούει από τον κ. Χάρη Γεωργιάδη, από τον κ. Νεοφύτου ή από εμάς ή από οποιονδήποτε άλλον, τι σημαίνει τούτο το πράγμα; Σημαίνει μήπως εξυγίανση τράπεζας; Τι σημαίνει εξυγίανση τράπεζας; Σημαίνει να πάμε ξανά στο '13, να πληρώνεται ο ιδιωτικός τομέας με κουπόνια; Σημαίνει μείωση των θέσεων εργασίας; Σημαίνει διαγραφή όλων των καταθέσεων κάτω από €100.000, πάνω από €100.000; Αυτά που κουβεντιάζουμε στα καφενεία δηλαδή. Εάν σημαίνει αυτά τα πράγματα, να μας το πουν και εμάς, δύο, τρεις βουλευτές εδώ του ΔΗΚΟ, με ευχαρίστηση να ψηφίσουμε μαζί σας, να μας λεν «μπράβο» έξω τα εκατό άτομα που είναι μαζεμένα, να σώσουμε τους ανθρώπους οι οποίοι προφανέστατα κινδυνεύουν, οι

καλοπληρωτές, και τα σπίτια τους και μετά να πάμε όλοι σπίτι μας και να ξεκινήσει η ίδια διαδικασία. Αν δε σημαίνει αυτό, πείτε μας το και πείτε μας και ποια είναι η πρότασή σας, διότι το ΔΗΚΟ ανέλαβε μια πρωτοβουλία -μέτρια, κακή- πάντως πέντε, έξι χιλιάδες, δέκα χιλιάδες, δεκαπέντε χιλιάδες τους δίνεται η ευκαιρία να προσπαθήσουν να σώσουν τις περιουσίες τους, και τα επαγγελματικά και τα οικιστικά. Εάν υπάρχουν περισσότερα πράγματα να προτείνετε, φέρτε τα τον Σεπτέμβρη. Ο κ. Άγγελος Βότσης είναι εδώ, ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, είναι διατεθειμένος να ξεκινήσουμε τη συζήτηση και πέντε και έξι και επτά μέρες να δούμε αν μπορούμε να τους προστατεύσουμε. Αλλά, να μας κάμνετε εμάς στο Δημοκρατικό Κόμμα να αισθανόμαστε και άσχημα -που δεν αισθανόμαστε, σας το λέω- διότι προσπαθούμε να βρούμε κάποιες λύσεις, ε, δεν είναι δυνατό να μας σταυρώνετε, γιατί προσπαθούμε να βρούμε λύσεις. Εάν δε σας ακούν αυτά που εισηγούμαστε εμείς, φέρτε προτάσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί.

Ο τελευταίος ομιλητής είναι ο Κωστής ο Ευσταθίου από την ΕΔΕΚ.

Νομίζω έχει εξαντληθεί το θέμα και πρέπει να ψηφίσουμε, για να πάμε και στο άλλο θέμα της αναπομπής.

Κύριε Ευσταθίου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μακάρι η πρόταση του ΔΗΚΟ να ανταποκρινόταν στις προσδοκίες, όπως την έχουν περιγράψει οι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ κυρίως. Δεν ισχύει αυτό το πράγμα. Το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων και των εκποιήσεων είναι ότι αναδιάρθρωση γίνεται, μόνο όταν δεχτεί ο οφειλέτης το χρέος όπως όπως αντιλαμβάνεται ή όπως το επιβάλλει η τράπεζα, και αναμέναμε ότι η πρόταση και η Βουλή, με όλη αυτή την ενέργεια την οποία έχουμε κατασπαταλήσει, θα κατέληγε ότι εκείνος ο οποίος αμφισβητεί καλόπιστα - επαναλαμβάνω, καλόπιστα, τρίτη φορά, καλόπιστα- το χρέος θα μπορεί να πάει στο δικαστήριο. Δεν μπορεί να το κάμει και με την πρόταση του ΔΗΚΟ. Επομένως, όλα τα υπόλοιπα έπονται.

Το τελευταίο, ο επίτροπος, ο οποίος είναι ένας θαυμάσιος και επιστήμονας και άνθρωπος, αλλά και θεσμός, δεν μπορεί παρά να αποφασίσει αν έχει τηρηθεί ο κώδικας συμπεριφοράς, δεν μπαίνει στην ουσία της οφειλής.

Το τρίτο σημείο που θέλω να πω είναι ότι, εάν έχουμε όντως την έγνοια των funds, ότι αγοράζουν στο 20%, γιατί δεν επιτρέπουμε στους ίδιους τους οφειλέτες, να τους δώσουμε τη δυνατότητα να το αγοράσουν στο 25%, στο 30%; Γιατί πρέπει δηλαδή να πλουτίζει το fund, το οποίο αγοράζει στο 22%, θα εκποιήσει στο 80%, στο 60% και θα μείνει και χρέος στον οφειλέτη και θα κερδίσει και μερικά εκατομμύρια το fund;

Και τελειώνω με το ότι αυτός ο εκβιασμός με τις αναφορές του Προέδρου της Δημοκρατίας -μακάρι να κάμνω λάθος- πρέπει να τελειώσει. Δεν μπορούμε να νομοθετούμε υπό το κράτος του τρόμου και την απειλή «ξέρετε, εάν ψηφίσετε τον τάδε νόμο, θα τον αναπέμψω και, αν επιμένετε, θα κάνω αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο και, μέχρι να βγει η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, θα κάνω εκείνο το οποίο θεωρώ ότι θα πρέπει να κάνω και επιβάλλω».

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ευσταθίου.

Τελευταίος ομιλητής ο κ. Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα τοποθετηθώ στην ουσία του θέματος, έχουν τοποθετηθεί δύο συνάδελφοι. Εγώ θέλω πολύ σύντομα να θίξω τρία πράγματα. Το πρώτο, πρέπει να διερωτηθούμε ποιος προκαλεί περισσότερα προβλήματα στην οικονομία του τόπου. Εκείνος ο οποίος λέει ότι, εάν περάσει το συγκεκριμένο νομοθέτημα, το οποίο είχαμε ψηφίσει πριν από περίπου έναν μήνα, θα οδηγήσει στην καταστροφή της οικονομίας ή εκείνος ο οποίος αθόρυβα επέλεξε να υπερασπιστεί μια νομοθεσία η οποία θεωρεί ότι κατοχυρώνει ένα συνταγματικό δικαίωμα των πολιτών; Να δικαιούνται να προσφεύγουν στο δικαστήριο, αυτό επιχειρήσαμε να κάνουμε. Και τώρα μας λένε ότι εμείς είμαστε επικίνδυνοι για την οικονομία, την ώρα που οι ίδιοι με τις τοποθετήσεις τους τι λένε; Ότι η οικονομία κρέμεται από μια κλωστή και υπάρχει ο κίνδυνος να καταρρεύσει. Συνειδητοποιούν πόση ζημιά προκαλούν στον τραπεζικό τομέα με αυτές τις τοποθετήσεις;

Το δεύτερο, βιώσαμε ένα success story για χρόνια ολόκληρα. Ε, καλά, πώς είναι δυνατόν μετά από επτά χρόνια success story ξαφνικά να κρεμόμαστε από μια κλωστή;

Και το τρίτο και τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, δε γίνεται κάθε φορά να μας λένε: «Εμείς, που είμαστε σοβαροί και υπεύθυνοι, υπερψηφίζουμε μια νομοθεσία για το καλό του τόπου, ενώ εσείς είσαστε ανεύθυνοι» και μετά από έναν χρόνο να ερχόμαστε και να μας λένε: «Ξέρετε, εκείνη η νομοθεσία που σας είπαμε ότι θα σώσει τον τόπο, δεν τον σώζει, εννά τον σώσουμε με έναν διαφορετικό τρόπο» και σε τρεις βδομάδες να αναιρούμε και αυτή τη δεύτερη προσέγγιση. Ε, δε γίνονται αυτά τα πράγματα και να μας λένε εμάς, που είμαστε συνεπείς σε μια πολιτική γραμμή, ότι είμαστε εμείς οι επικίνδυνοι και οι άλλοι είναι οι σοβαροί και οι υπεύθυνοι. Νομίζω όλοι να είμαστε πιο συγκρατημένοι, πιο προσεκτικοί, αν θέλουμε πραγματικά να συμβάλουμε όλοι, έτσι ώστε να λυθούν τα προβλήματα.

Υπάρχει η ανάγκη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων. Εξήγγειλε μια πρόθεση ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας. Εμείς είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε. Ας έρθουν όλοι κοντά να συζητήσουμε για το ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα, αντί να κάμνουμε ομιλίες, οι οποίες το μόνο πράγμα που προσφέρουν είναι να εκφοβίζουν τον κόσμο και να προκαλούν περισσότερα προβλήματα στον τραπεζικό τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 44Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 44Ε του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 44Ζ του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων αυτών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι τρεις εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι τρεις εναντίον και μία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα παρακάτω στο πρώτο θέμα της ημερήσιας διάταξης, που είναι η αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης	Αντρέας Καυκαλιάς
Μαρίνος Μουσιούπας	Μαρίνος Σιζόπουλος
Αβέρωφ Νεοφύτου	Γιώργος Λιλλήκας
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Άριστος Δαμιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 12 Ιουλίου 2019 και αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 και την 31η Ιουλίου 2019 και στις 2 Αυγούστου 2019. Στο πλαίσιο των εν λόγω συνεδριάσεων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, καθώς και υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Όπως είναι γνωστό, με τον αναπεμφθέντα νόμο σκοπείται η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε να αναθεωρηθεί η διαδικασία εκποίησης ενυπόθηκου ακινήτου προς ικανοποίηση οφειλόμενων δανειακών διευκολύνσεων του ενυπόθηκου δανειστή με την παροχή επιπρόσθετης δικαστικής προστασίας στον οφειλέτη.

Συναφώς, η επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2019, στην οποία γίνεται αναφορά στους λόγους της συγκεκριμένης αναπομπής, παρατίθεται αυτούσια πιο κάτω:

«Ο εν λόγω Νόμος καθιστά το πλαίσιο εκποιήσεων αναποτελεσματικό και χρονοβόρο, με αρνητικό αντίκτυπο στις αξίες των εξασφαλίσεων, επιβαρύνοντας τους ισολογισμούς των τραπεζών και οδηγώντας σε εποπτικές απαιτήσεις για αύξηση των προβλέψεων και για νέες κεφαλαιακές ανάγκες. Καθιστά πιθανή την αύξηση των δανειστικών επιτοκίων και περιορίζει τη δυνατότητα παραχώρησης νέου δανεισμού, με αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη. Δημιουργεί επίσης αντικίνητρα στην προσέλκυση δυνητικών επενδυτών και εγείρει τον κίνδυνο υποβαθμίσεων είτε των τραπεζών είτε και του κράτους.

(1) Γενικά σχόλια επί του Τροποποιητικού Νόμου

(α) Ένας αποτελεσματικός μηχανισμός εκποίησης των εξασφαλίσεων είναι απαραίτητο εργαλείο σε μια υγιή οικονομία, για να επιτυγχάνεται η διατήρηση της αξίας των εξασφαλίσεων.

Οι περιορισμοί όσον αφορά την αποτελεσματική ενάσκηση του δικαιώματος για εκποίηση καθιστούν αδύνατη και μη πειστική τη θέση ότι οι εξασφαλίσεις των τραπεζών έχουν σημαντική αξία. Όσο πιο μεγάλα εμπόδια τίθενται στην εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων που διαθέτουν οι τράπεζες ως εξασφαλίσεις τόσο εκφυλίζεται η αξία που δικαιούνται να αποδίδεται στις εξασφαλίσεις αυτές σύμφωνα με το ρυθμιστικό πλαίσιο. Αυτό επιβαρύνει τους ισολογισμούς των τραπεζών οδηγώντας σε εποπτικές απαιτήσεις για αύξηση των προβλέψεων και για νέες κεφαλαιακές ανάγκες. Θα καταστεί επίσης πολύ πιθανή η αύξηση των δανειστικών επιτοκίων και θα περιοριστεί η δυνατότητα παραχώρησης νέου δανεισμού. Η δυνητική επίδραση στη συστημική σταθερότητα των τραπεζών δεν πρέπει να υποτιμηθεί.

(β) Οι εκποιήσεις πρέπει πράγματι να εφαρμόζονται μόνο ως ύστατη λύση και εφόσον εξαντληθούν όλες οι δυνατότητες για αναδιάρθρωση των οφειλών. Η αναδιάρθρωση αποτελεί τη βέλτιστη λύση για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, εφόσον απεγκλωβίζει από το καθεστώς της αφερεγγυότητας, δίδει ανάσες ρευστότητας στην οικονομία και ευνοεί την ανάπτυξη. Όπως όμως προβλέπει και το ρυθμιστικό πλαίσιο, αναδιρθρώσεις μπορούν να γίνουν, μόνο αν μέσω αναδιάρθρωσης δύναται να καταστεί το χρέος βιώσιμο και γι' αυτό είναι αναγκαία και η συνεργασία του δανειολήπτη. Περαιτέρω, τα φορολογικά κίνητρα που έχουν θεσπιστεί παρέχουν αμοιβαία κίνητρα για φιλική ανταλλαγή ακινήτων έναντι χρεών. Χωρίς όμως την ύπαρξη ενός αποτελεσματικού μηχανισμού εκποίησης δεν ευθυγραμμίζονται τα κίνητρα των εμπλεκόμενων μερών να εξαντλήσουν τις δυνατότητες αναδιάρθρωσης.

(γ) Οι εκποιήσεις είναι ένα αποτρεπτικό εργαλείο για τους στρατηγικούς κακοπληρωτές. Τα δάνεια πρέπει να αποπληρώνονται από τους δανειολήπτες και όχι από τους καταθέτες, τους κατόχους αξιογράφων, τους μετόχους των τραπεζών ή τους φορολογουμένους. Ένα αναποτελεσματικό πλαίσιο εκποιήσεων λειτουργεί τιμωρητικά για τους συνεπείς δανειολήπτες και τους καταθέτες αποστερώντας πολύτιμη ρευστότητα για επενδύσεις και ανάπτυξη.

(δ) Η τροποποίηση του Νομοθετικού Πλαισίου για τη Διαχείριση των μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, η οποία επιτεύχθηκε τον Ιούλιο του 2018, αποτελεί Δέσμευση έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με στόχο την πιο αποτελεσματική διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων.

(ε) Οι πρόνοιες του προτεινόμενου Νόμου θα δημιουργήσουν αντικίνητρα στην προσέλκυση δυνητικών επενδυτών και άλλων ενδιαφερόμενων εταιρειών στον χρηματοπιστωτικό τομέα (μετόχους τραπεζών, ενδιαφερόμενους αγοραστές χαρτοφυλακίων δανείων, εταιρείες διαχείρισης δανείων).

(στ) Οι οίκοι αξιολόγησης αναφέρονται θετικά για τις νομοθετικές αλλαγές οι οποίες έγιναν τον Ιούλιο του 2018. Οποιαδήποτε αρνητική αξιολόγηση των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων θα αποτρέψει περαιτέρω αναβαθμίσεις και θα εγείρει τον κίνδυνο υποβαθμίσεων είτε των τραπεζών είτε και του κράτους με αποτέλεσμα την αύξηση του ρίσκου χώρας και του κόστους δανεισμού μέσω των διεθνών αγορών.

(2) Ειδικά σχόλια επί του Τροποποιητικού (Αρ. 2) Νόμου

(α) Η τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου των εκποιήσεων διαφοροποιεί τους λόγους για τους οποίους ο οφειλέτης δύναται να καταχωρίσει έφεση, με την προσθήκη περιπτώσεων κατά την οποία πιστωτικό ίδρυμα ή φορέας διαχείρισης πιστωτικών διευκολύνσεων δεν έχει προβεί, κατά την άποψη του δανειολήπτη, σε διαδικασία αναδιάρθρωσης των χορηγήσεων δυνάμει της Οδηγίας διαχείρισης καθυστερήσεων της Κεντρικής Τράπεζας.

Η διαπίστωση κατά πόσο μια τράπεζα τηρεί τη διαδικασία αναδιάρθρωσης δεν είναι αντικειμενικό γεγονός και εναπόκειται στην υποκειμενική κρίση των εμπλεκόμενων, οδηγώντας σε δραματική επιμήκυνση της διαδικασίας, καθιστώντας το πλαίσιο αναποτελεσματικό. Τα δικαστήρια θα επωμιστούν σημαντικό όγκο εργασίας καθιστώντας δύσκολη την άμεση ανταπόκριση τους. Βάσει του Κώδικα Συμπεριφοράς της ΚΤΚ για τον Χειρισμό Δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, τα πιστωτικά ιδρύματα, πριν προβούν στη διαδικασία εκποίησης ακινήτου, είναι υποχρεωμένα να καταβάλουν προσπάθειες αναδιάρθρωσης του χρέους του οφειλέτη, υπό την προϋπόθεση ότι και ο οφειλέτης είναι συνεργάσιμος.

(β) Η τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου επιτρέπει στον οφειλέτη, στα πλαίσια εκκρεμούσας δικαστικής διαδικασίας, να εξασφαλίσει ενδιάμεσο διάταγμα για παρεμπόδιση της διαδικασίας εκποίησης το οποίο θα εκδίδεται και στα πλαίσια διαδικασίας με υπεράσπιση ή με αγωγή ή με ανταπαίτηση του οφειλέτη εναντίον του δανειστή (τράπεζας), μεταξύ άλλων, για διαφορά στο ύψος του οφειλόμενου ποσού ή τη νομιμότητα της σύμβασης.

Προκύπτει περαιτέρω καθυστέρηση και παρεμπόδιση της διαδικασίας των εκποιήσεων. Θα πρέπει να παραμείνει η διαδικασία που προβλέπεται για υποβολή έφεσης σε περίπτωση έκδοσης παρεμπόδισης διατάγματος (άρθρο 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου). Αποδοχή της συγκεκριμένης τροποποίησης θα προκαλέσει μεγάλη καθυστέρηση στη διαδικασία και θα καταστήσει το πλαίσιο χρονοβόρο και

αναποτελεσματικό. Σημειώνεται ότι η τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου των εκποιήσεων ουσιαστικά ανατρέπει τη σημερινή νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου ως προς τις προϋποθέσεις έκδοσης ενδιάμεσου απαγορευτικού δικαστικού διατάγματος, χαλαρώνοντας τις εν λόγω προϋποθέσεις υπερβολικά αναφορικά με τη διαδικασία εκποίησης σε σχέση με τις υπόλοιπες περιπτώσεις αγωγίμων δικαιωμάτων μεταξύ διαδίκων.

(γ) Με την προτεινόμενη τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου των εκποιήσεων διαγράφεται το δικαίωμα της τράπεζας να αγοράσει το ακίνητο στην αγοραία αξία του.

Με τη διαγραφή του δικαιώματος του ενυπόθηκου δανειστή να αγοράζει το ακίνητο, οι πλειστηριασμοί δε θα καταλήγουν σε πώληση του ακινήτου, θα παραμείνουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στους ισολογισμούς των τραπεζών με μηδενική αξία εξασφάλισης, οδηγώντας σε επιδείνωση των κεφαλαιακών τους δεικτών.

Σημειώνεται ότι οι τράπεζες αγοράζουν τα ακίνητα μέσα από τη διαδικασία των εκποιήσεων στην Αγοραία τους Αξία, πράγμα το οποίο είναι υπέρ του δανειολήπτη, γιατί το δάνειό του είτε εξοφλείται είτε μειώνεται σε μεγάλο βαθμό και αποτελεί πολύ σημαντική πρόνοια για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Σημειώνεται ότι οι τράπεζες κάνουν χρήση αυτού του μέσου και ενδεχόμενη κατάργησή του με βεβαιότητα θα κριθεί αρνητικά από τις εποπτικές αρχές.

(δ) Η τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου των εκποιήσεων επηρεάζει και τη διαδικασία διάσπασης υποθηκών, αφού διαγράφει από τη δήλωση διάσπασης υποθήκης που υποβάλλεται στο Κτηματολόγιο την παράγραφο που αναφέρεται στο τι καλύπτει η αρχική υποθήκη που θα διασπαστεί.

Ενδεχόμενα αποδυναμώνεται η ευχέρεια που παρέχεται από τον υφιστάμενο νόμο στον ενυπόθηκο πιστωτή να προχωρεί σε διάσπαση της αρχικής υποθήκης πριν την πώληση δανείων, το οποίο θα αποτελέσει τροχοπέδη στην ενδυνάμωση της δευτερογενούς αγοράς δανείων και θα εκληφθεί αρνητικά από δυνητικούς επενδυτές και οίκους αξιολόγησης.

(ε) Η τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου των εκποιήσεων αυξάνει τα χρονικά πλαίσια (i) που ο οφειλέτης μπορεί να αποπληρώσει την οφειλή του, αφού λάβει την πρώτη επιστολή από την τράπεζα, για να καταβάλει την εν λόγω πληρωμή, (ii) που ο οφειλέτης μπορεί να καταχωρίσει έφεση στο Επαρχιακό Δικαστήριο για παραμερισμό της δεύτερης επιστολής που λαμβάνει από την τράπεζα για πρόθεση να προχωρήσει σε εκποίηση του ακινήτου (η οποία έφεση στηρίζεται στον τρόπο και χρόνο προσκόμισης της επιστολής) και (iii) της ειδοποίησης που αποστέλλεται προς τον οφειλέτη για τη δημοσίευση του πλειστηριασμού.

Αποτέλεσμα των τροποποιήσεων αυτών είναι, προσθέτοντας όλες τις προθεσμίες, η αύξηση του συνολικού χρονικού διαστήματος εκτέλεσης εξασφαλίσεων, καθιστώντας το πλαίσιο αναποτελεσματικό.

(στ) Η τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου των εκποιήσεων επεκτείνει τη διάρκεια που διατηρείται η επιφυλασσόμενη τιμή πώλησης στο 80% της αγοραίας αξίας από 3 μήνες σε 6 μήνες και η διατήρηση του 50% επιφυλασσόμενης τιμής επ' αόριστον.

Με την τροποποίηση αυτή επανέρχονται οι διαδικασίες που υπήρχαν πριν από τις τροποποιήσεις που έγιναν τον Ιούλιο του 2018, με αποτέλεσμα το πλαίσιο να κριθεί και πάλι μη αποτελεσματικό.

(ζ) Εισάγεται υποχρέωση στο Κτηματολόγιο να διατηρεί κατάλογο εκτιμητών από τον οποίο να διορίζονται οι εκτιμητές σε περίπτωση που ο οφειλέτης δεν ορίσει εκτιμητή.

Το Τμήμα Κτηματολογίου δε διατηρεί κατάλογο εκτιμητών. Το ΕΤΕΚ διατηρεί κατάλογο εκτιμητών και κανένας εκτιμητής δε διορίζεται εκτός αυτού του καταλόγου.

(η) Η τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου των εκποιήσεων εισάγει πρόνοια για διαφύλαξη του δικαιώματος στη στέγη στο πλαίσιο πλειστηριασμού κατ' αναλογία των διατάξεων του μέρους που προβλέπει για τη διαδικασία πλειστηριασμού μέσω του Διευθυντή Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Η κοινωνική και στεγαστική πολιτική αποτελεί ευθύνη του κράτους και χρηματοδοτείται από δημόσιους πόρους. Με την εφαρμογή του Σχεδίου ΕΣΤΙΑ και σε περίπτωση που διαφανεί ότι παραμένει ανάγκη στήριξης ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού θα προωθηθεί η ένταξή τους σε άλλα κοινωνικά σχέδια.

(3) Επιβάρυνση Δημοσίου

Συγκεκριμένα, σημειώνονται τα παρακάτω:

(α) Η τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου των εκποιήσεων θα επηρεάσει αρνητικά την ανάκτηση της κρατικής βοήθειας από τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας Λτδ (ΣΚΤ) από την Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ).

Σημειώνεται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία στις 15.06.2018 υπέγραψε κατάλογο δεσμεύσεων ο οποίος αποτελεί μέρος της απόφασης της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού στα πλαίσια έγκρισης της κρατικής στήριξης για εκκαθάριση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας. Μέρος αυτών των δεσμεύσεων αποτελούν οι αλλαγές του

πλαisiού εκποιήσεων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν τον Ιούλιο του 2018, έτσι ώστε να επιτρέψουν ανάκτηση της κρατικής βοήθειας και την αποτελεσματική μείωση στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

(β) Η τροποποίηση θα οδηγήσει σε αύξηση των προβλέψεων και των ζημιών των δανείων της πρώην ΣΚΤ που έχουν μεταφερθεί στην Ελληνική Τράπεζα και εμπίπτουν στο Σχέδιο Εγγυήσεων (Asset Protection Scheme), με συνεπακόλουθη σημαντική αύξηση των απαιτήσεων αποζημίωσης της Ελληνικής Τράπεζας από την ΚΕΔΙΠΕΣ, καθιστώντας πιθανή την ενεργοποίηση της εγγύησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(γ) Η τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου θα επηρεάσει αρνητικά τη δυνατότητα του Οργανισμού Χρηματοδότησης Στέγης, που αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, να ανακτήσει τον δανεισμό που του έχει παραχωρήσει.».

Σημειώνεται ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με νέα επιστολή του, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2019, προς τον Πρόεδρο της Βουλής, πέραν των οικονομικών και πολιτικών λόγων που περιλαμβάνονται στην αρχική του επιστολή, παραθέτει συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους κρίνει ότι αναπεμφθείς νόμος προσκρούει σε συγκεκριμένα άρθρα του συντάγματος, οι οποίοι αυτολεξεί έχουν ως ακολούθως:

«2.1. Με την τροποποίηση στην παράγραφο (δ) του άρθρου 44Γ του Αναπεμπόμενου νόμου παρέχεται η δυνατότητα στον ενυπόθηκο οφειλέτη να καταχωρίσει έφεση με την προσθήκη επιπρόσθετου λόγου, εάν κατά την άποψη του δανειολήπτη το αδειοδοτημένο πιστωτικό ίδρυμα ή ο φορέας διαχείρισης πιστωτικών διευκολύνσεων δεν έχει προβεί σε διαδικασία αναδιάρθρωσης των χορηγήσεων δυνάμει της Οδηγίας διαχείρισης καθυστερήσεων της Κεντρικής Τράπεζας.

2.2. Επιπλέον, με την προσθήκη νέου εδαφίου (3) στο άρθρο 44Γ παρέχεται η δυνατότητα στον οφειλέτη, στα πλαίσια εκκρεμούσας δικαστικής διαδικασίας, να εξασφαλίσει ενδιάμεσο διάταγμα για παρεμπόδιση της διαδικασίας εκποίησης, το οποίο θα εκδίδεται και στα πλαίσια διαδικασίας με υπεράσπιση ή με αγωγή ή με ανταπίτηση του οφειλέτη εναντίον του δανειστή, μεταξύ άλλων, για διαφορά στο ύψος του οφειλόμενου ποσού ή τη νομιμότητα της σύμβασης.

2.3. Περαιτέρω, με το νέο εδάφιο (4) στο άρθρο 44Ε του βασικού νόμου αυξάνονται τα χρονικά πλαίσια (α) που ο οφειλέτης μπορεί να αποπληρώσει την οφειλή του, αφού λάβει την πρώτη επιστολή από την τράπεζα, για να καταβάλει την εν λόγω πληρωμή, (β) που ο οφειλέτης μπορεί να καταχωρίσει έφεση στο Επαρχιακό Δικαστήριο για παραμερισμό της δεύτερης επιστολής που λαμβάνει από την τράπεζα για πρόθεση να προχωρήσει σε εκποίηση του ακινήτου και (γ) της ειδοποίησης που αποστέλλεται προς τον οφειλέτη για τη δημοσίευση του πλειστηριασμού.

2.4. Επιπρόσθετα, διαγράφεται το υφιστάμενο άρθρο 44ΙΑ του βασικού νόμου, ήτοι το δικαίωμα επιλογής του ενυπόθηκου δανειστή να αγοράσει το ακίνητο σε περίπτωση που αυτός δεν το πωλήσει εντός χρονικής περιόδου έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας του πρώτου πλειστηριασμού. Με αυτό τον τρόπο διαγράφεται το δικαίωμα της τράπεζας να αγοράσει το ακίνητο στην αγοραία του αξία.

2.5. Αποτέλεσμα όλων των πιο πάνω τροποποιήσεων, καθώς και άλλων επιμέρους τροποποιήσεων είναι η αύξηση του συνολικού χρονικού διαστήματος εκτέλεσης των εξασφαλίσεων που χορηγήθηκαν για σκοπούς εξασφάλισης του ενυπόθηκου χρέους και η επέμβαση εκ των υστέρων επί των όρων της σύμβασης δανείου, προστατεύοντας μόνο έναν εκ των συμβαλλομένων στη σύμβαση δανείου, ήτοι τον ενυπόθηκο οφειλέτη, και αφήνοντας εκτεθειμένο τον ενυπόθηκο δανειστή.

2.6. Γενικότερα, με όλες τις τροποποιήσεις ανωτέρω παραβιάζονται τα Άρθρα 23, 25, 26, 28 και 30 του Συντάγματος.

2.7. Καταρχήν όλες ανεξαιρέτως οι τροποποιήσεις του αναπεμπόμενου νόμου επεμβαίνουν στους όρους της σύμβασης, θέτουν εκ των υστέρων προϋποθέσεις και ουσιαστικά παρεμποδίζουν την ενάσκηση των δικαιωμάτων που δημιουργούνται δυνάμει υφιστάμενης σύμβασης.

2.8. Επιπρόσθετα, με τις εν λόγω τροποποιήσεις ουσιαστικά παραβιάζεται το αγωγίμο δικαίωμα του ενυπόθηκου δανειστή έναντι του ενυπόθηκου οφειλέτη να διεκδικήσει το οφειλόμενο προς αυτόν χρέος και/ή τα συμβατικά αυτού δικαιώματα, τα οποία συνιστούν ιδιοκτησία που προστατεύεται από το Άρθρο 23 του Συντάγματος.

2.9. Ειδικότερα, με τη νέα παράγραφο (δ) στο άρθρο 44Γ, το νέο εδάφιο (4) στο άρθρο 44Γ, το νέο εδάφιο (4) στο άρθρο 44Ε και τη διαγραφή του άρθρου 44ΙΑ, καθώς και όλες τις άλλες επιμέρους τροποποιήσεις στον βασικό νόμο (στο εξής «τροποποιήσεις») παραβιάζεται το Άρθρο 23 του Συντάγματος, επειδή περιορίζεται κατά τρόπο ασύμβατο με το άρθρο αυτό και/ή επειδή απαλλοτριώνεται το δικαίωμα του ενυπόθηκου δανειστή να διεκδικήσει με άλλους νόμιμους τρόπους την ικανοποίηση του οφειλόμενου προς αυτόν χρέους και/ή των συμβατικών του δικαιωμάτων, που συνιστούν ιδιοκτησία που προστατεύεται από το Άρθρο 23 του Συντάγματος,

2.10. Περαιτέρω, με τις εν λόγω τροποποιήσεις παραβιάζεται το Άρθρο 25 του Συντάγματος, αφού με τη δυνατότητα που παρέχεται στον οφειλέτη στο πλαίσιο εκκρεμούσας δικαστικής διαδικασίας να εξασφαλίσει ενδιάμεσο διάταγμα για παρεμπόδιση της διαδικασίας εκποίησης, βασικά καταργείται το δικαίωμα διεκδίκησης των οφειλομένων σύμφωνα με τη σύμβαση δανείου, γεγονός που συνιστά δραστικό περιορισμό του δικαιώματος του ενυπόθηκου δανειστή να ασκεί επικερδή εργασία. Αυτή δε η κατάργηση του δικαιώματος του ενυπόθηκου δανειστή δε δικαιολογείται από τους προβλεπόμενους στην παράγραφο 2 του Αρθρου 25 του Συντάγματος λόγους.

2.11. Περαιτέρω, το δικαίωμα που κατοχυρώνεται με το Άρθρο 25 του Συντάγματος συναρτάται και με το δικαίωμα που κατοχυρώνει την Ελευθερία του Συμβάλλεσθαι (Άρθρο 26 του Συντάγματος) στο ότι ο ενυπόθηκος δανειστής έχει προσχωρήσει στη σύμβαση δανείου με τον ενυπόθηκο οφειλέτη ελευθέρως, διαμορφώνοντας το περιεχόμενο της σύμβασης δανείου που προέβλεπε για την πλήρη εξόφληση του χρέους.

2.12. Το δικαίωμα άσκησης επικερδούς εργασίας προϋποθέτει ότι ο καθένας μπορεί να ασκεί και να ρυθμίζει την εργασία του με τέτοιο τρόπο που ο ίδιος θεωρεί ότι θα του αποφέρει κέρδος μέσα στα πλαίσια του Νόμου.

2.13. Οι τροποποιήσεις πλήττουν τον πυρήνα του δικαιώματος που κατοχυρώνει το Άρθρο 25.1 και τείνουν να εξουδετερώσουν την ελευθερία του ενυπόθηκου δανειστή να ρυθμίζει την εργασία του με τέτοιο τρόπο που ο ίδιος θεωρεί ότι θα του αποφέρει κέρδος.

2.14. Επιπρόσθετα, οι τροποποιήσεις κρίνονται ως ασύμβατες με τις διατάξεις του Αρθρου 26 του Συντάγματος, το οποίο εγγυάται και κατοχυρώνει το δικαίωμα του συμβάλλεσθαι ελευθέρως, το οποίο προστατεύεται έναντι πάντων και περιλαμβάνει και το δικαίωμα επιλογής του αντισυμβαλλόμενου προσχώρησης ή μη σε σύμβαση και διαμόρφωσης του περιεχομένου της. Κανένας περιορισμός του δικαιώματος αυτού δεν επιτρέπεται, εκτός εάν συνάδει με τις γενικές αρχές του Δικαίου των Συμβάσεων. Η προτεινόμενη παρεμπόδιση της διαδικασίας εκποίησης πρώτης κατοικίας επεμβαίνει και/ή τροποποιεί και/ή καταργεί εκ των υστέρων τους όρους της σύμβασης δανείου και/ή υποθήκης και/ή εγγυήσεως και/ή οποιασδήποτε άλλης συμφωνίας εξασφάλισης του ενυπόθηκου χρέους, η οποία ρητά προέβλεπε για εξασφαλίσεις και/ή εγγυήσεις του χρέους που συμφωνήθηκαν ή προνοείτο η δυνατότητα να συμφωνηθούν από τα συμβαλλόμενα μέρη.

2.15. Έτι περαιτέρω, οι τροποποιήσεις κρίνονται ως ασύμβατες με τις διατάξεις του Αρθρου 28 του Συντάγματος, το οποίο καθιερώνει την Αρχή της Ισότητας και την επιβολή ίσης μεταχείρισης πάντων από τους νόμους, τη διοίκηση και τη δικαιοσύνη.

2.16. Ειδικότερα, βρίσκονται σε αντίθεση και είναι ασύμφωνες προς το γράμμα και το πνεύμα του Αρθρου 28 του Συντάγματος, καθότι δημιουργούν διάκριση μεταξύ των επηρεαζόμενων δυνάμει του Νόμου ενυπόθηκων οφειλετών έναντι άλλων οφειλετών, των οποίων το ακίνητο πωλείται με διαδικασία πώλησης κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Μέρους VIA του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014, και όχι με βάση οποιουδήποτε άλλου Μέρους του Νόμου αυτού ή κατόπιν δικαστικού διατάγματος.

2.17. Έτι περαιτέρω, βρίσκονται σε ασυμφωνία και/ή αντίθεση με το Άρθρο 30 του Συντάγματος, εφόσον εξουδετερώνουν και/ή διαγράφουν το συνταγματικό αυτό δικαίωμα του ενυπόθηκου δανειστή να προσφύγει στη δικαιοσύνη εναντίον του ενυπόθηκου οφειλέτη και οποιουδήποτε άλλου προσώπου δυνάμει της σύμβασης δανείου και/ή σύμβασης υποθήκης και/ή σύμβασης εγγύησης για σκοπούς είσπραξης του ενυπόθηκου χρέους.

2.18. Τέλος, ο εν λόγω Αναπεμπόμενος νόμος κρίνεται ότι συνιστά αθέμιτη επέμβαση στο πεδίο δράσης της Εκτελεστικής Εξουσίας και ως εκ τούτου συνιστά παραβίαση της Αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών, η οποία απαγορεύει και αποκλείει την άσκηση ή την ανάληψη εξουσίας έξω από τη σφαίρα των αρμοδιοτήτων της καθεμιάς από τις τρεις Εξουσίες της Πολιτείας.

2.19. Ειδικότερα, με τον Αναπεμπόμενο νόμο παρεμποδίζεται η διαδικασία εκποίησης που προβλέπεται από το Μέρος VIA του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικό) Νόμο του 2014, νοούμενου ότι ο ενυπόθηκος οφειλέτης εξασφαλίζει ενδιάμεσο διάταγμα, το οποίο θα εκδίδεται και στα πλαίσια υπεράσπισης ή με αγωγή ή με ανταπαίτηση του οφειλέτη εναντίον του δανειστή, μεταξύ άλλων, για διαφορά στο ύψος του οφειλόμενου ποσού ή τη νομιμότητα της σύμβασης, η οποία διαδικασία είχε απώτερο σκοπό τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και αποτελούσε μνημονιακή υποχρέωση.».

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης του αναπεμφθέντος νόμου, ο Υπουργός Οικονομικών ανέφερε ότι οι θεσπισθείσες διατάξεις θα επιδράσουν αρνητικά τόσο στη διαχείριση των υφιστάμενων μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων όσο και στη δυνατότητα χορήγησης νέων δανείων, τονίζοντας ταυτόχρονα τις αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και στην οικονομία γενικότερα.

Κατά τον ίδιο αξιωματούχο, αρνητικές επιπτώσεις θα υπάρξουν επίσης τόσο για την Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ), που έχει την ευθύνη διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, όσο και για τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης, ο οποίος θα αναγκαστεί να προβεί σε αύξηση των κεφαλαιακών του προβλέψεων.

Ο ίδιος αξιωματούχος επισήμανε επίσης ότι, όταν επιχειρείται η τροποποίηση νομοθεσιών που επηρεάζουν άμεσα τις δραστηριότητες του χρηματοπιστωτικού συστήματος, η Δημοκρατία ως κράτος μέλος της Ευρωζώνης έχει υποχρέωση να εξασφαλίζει και τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Συναφώς, ο αρμόδιος υπουργός ζήτησε όπως παρασχεθεί χρόνος στο Υπουργείο Οικονομικών όπως σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου επανέλθει στη Βουλή με ολοκληρωμένη πρόταση που να συνάδει με τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της Δημοκρατίας, σημειώνοντας παράλληλα την ανάγκη πλήρους εφαρμογής και υλοποίησης του σχεδίου «Εστία», στο πλαίσιο του οποίου τα πιστωτικά ιδρύματα (έξι πιστωτικά ιδρύματα και δύο εταιρείες διαχείρισης) έχουν πλέον δεσμευτεί ότι δε θα προχωρήσουν σε διαδικασίες εκποίησης.

Ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, καταθέτοντας επιστολή, ημερομηνίας 29 Ιουλίου 2019, δήλωσε μεταξύ άλλων ότι η Κύπρος καταγράφει πανευρωπαϊκά τον δεύτερο πιο υψηλό δείκτη μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων (ΜΕΧ), ο οποίος ανέρχεται σε ποσοστό ύψους 32% σύμφωνα με τις εκθέσεις όλων των διεθνών οίκων, αλλά και θεσμών όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και οι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης, σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ανέρχεται μόλις στο 3%.

Συναφώς, ανέφερε ότι η ψηφισθείσα νομοθεσία θα επενεργήσει προς την αντίθετη κατεύθυνση, αφού θα υποβαθμίσει ουσιαστικά τον αποτρεπτικό ρόλο που το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο διαδραματίζει σε σχέση με τους στρατηγικούς κακοπληρωτές. Συναφώς, ορατός είναι ο κίνδυνος οι νέες νομοθετικές ρυθμίσεις να καταστήσουν το γενικότερο πλαίσιο στην πράξη ανενεργό, οδηγώντας σε «κοινωνικοποίηση» των ζημιών εις βάρος άλλων κατηγοριών πολιτών, περιλαμβανομένων των φορολογουμένων, και γενικότερα εις βάρος των υγιών μονάδων, όπως και των ευσυνειδητών δανειοληπτών.

Ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου επισήμανε επίσης ότι ο οίκος αξιολόγησης «Moody's» έχει ήδη επισημάνει με σχετική ανακοίνωσή του, ημερομηνίας 17 Ιουλίου 2019, ότι η νομοθεσία που ψηφίστηκε στις 12 Ιουλίου 2019 θα επενεργήσει αρνητικά στις προσπάθειες των τραπεζών να μειώσουν τις ΜΕΧ, καθ' ην στιγμή πιθανές πωλήσεις ΜΕΧ σε επενδυτές καθίστανται λιγότερο ελκυστικές. Περαιτέρω, τόνισε ότι τυχόν αποτυχημένη προσπάθεια μείωσης των ΜΕΧ θα αυξήσει τις προβλέψεις των πιστωτικών ιδρυμάτων, γεγονός το οποίο θα επιφέρει την ανάγκη αύξησης των κεφαλαιακών αναγκών των πιστωτικών ιδρυμάτων, αλλά και δυσκολία στην άντληση ιδιωτικών κεφαλαίων. Συνακόλουθα, η εν λόγω αδυναμία θα μεταφραστεί σε αδυναμία χρηματοδότησης των παραγωγικών μονάδων της οικονομίας από τις τράπεζες, κατ' επέκταση δε σε αδυναμία στήριξης της ανάπτυξης.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι για τους λόγους που αναφέρονται στις επιστολές του Προέδρου της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 19 και 23 Ιουλίου 2019, η εκτελεστική εξουσία κρίνει ότι ο αναπεμφθείς νόμος δημιουργεί πολύ σοβαρά δημοσιονομικά προβλήματα, ενώ παράλληλα εγείρονται ζητήματα αντισυνταγματικότητας του αναπεμφθέντος νόμου.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της επανεξέτασης του υπό αναφορά αναπεμφθέντος νόμου κατατέθηκαν εκ μέρους του προέδρου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Νικόλα Παπαδόπουλου και του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Άγγελου Βότση εισηγήσεις για τροποποίησή του, έτσι που να αντιμετωπισθούν οι επιφυλάξεις και ανησυχίες της εκτελεστικής εξουσίας, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τα συμφέροντα των ενυπόθηκων οφειλετών.

Σύμφωνα με τις υποβληθείσες εισηγήσεις, προτείνεται αφενός η πιο ενεργός εμπλοκή του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου στο στάδιο των αναδιαρθρώσεων δανειακών διευκολύνσεων βάσει των διατάξεων του περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως Νόμου και αφετέρου η θεσμοθέτηση τέτοιων διαδικασιών, οι οποίες να παρέχουν πιο άμεση σε σχέση με την υφιστάμενη δικαστική προστασία στους δανειολήπτες.

Παρά ταύτα, στο στάδιο της συζήτησης των εν λόγω εισηγήσεων η επιτροπή έκρινε ότι δεν ήταν δυνατό στο πλαίσιο της επανεξέτασης αναπεμφθέντος νόμου να επενεχθούν στον υπό αναφορά νόμο ευρείας κλίμακας τροποποιήσεις οι οποίες να αφίστανται σημαντικά των αρχικά ψηφισθεισών ρυθμίσεων. Συναφώς, αποφασίσθηκε όπως οι εν λόγω εισηγήσεις κατατεθούν στη Βουλή υπό τη μορφή πρότασης νόμου και ανεξάρτητα από τις όποιες εισηγήσεις των μελών της επιτροπής για αποδοχή ή απόρριψη της αναπομπής του υπό αναφορά νόμου από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του αναπεμφθέντος νόμου κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εξαντλήθηκε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα πάω πάνω μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δε θα μιλήσετε για την αναπομπή;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εννά μιλήσω.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν υπάρχει λόγος!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εγώ θα μιλήσω, θα πάρω τον χρόνο μου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη, ο κ. Περδίκης ζήτησε τον λόγο, θα τον δώκω του ανθρώπου!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εννά του κάμω μια παράκληση. Αν θέλει να μην του κόψω τον δρόμο, να...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Άκουά σας μιαν ώρα τωρά!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Γιώργο, μια παράκληση. Να μιλήσεις. Μίλα σύντομα, γιατί έχω συνεδρία Πολιτικού Γραφείου στη 1.00.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Σύντομα θα είναι, πέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης έχει τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η όλη συζήτηση στην ουσία της έχει να κάνει με το ζήτημα της υπευθυνότητας απέναντι στα μεγάλα ζητήματα του τόπου. Όσοι νομίζουν ότι το να αναλαμβάνουν αυτοί που δεν έχουν ευθύνη την ευθύνη άλλων, των αρμοδίων, των υπευθύνων πλανώνται πλάνην οικτράν! Θα το ξαναπώ: Όσοι νομίζουν ότι με το να αναλαμβάνουν τις ευθύνες άλλων που έχουν τις ευθύνες και να βγάζουν τάχα τη χώρα από τις δυσκολίες κάμνουν υπεύθυνη πράξη κάμνουν μεγάλο λάθος, διότι αυτό που κάμνουν ουσιαστικά είναι να επιβραβεύουν την ανευθυνότητα και να επαναλαμβάνονται τα λάθη και να επαναλαμβάνονται οι κακές αποφάσεις. Εμείς ο κανόνας που έχουμε τηρήσει σε αυτή τη Βουλή είναι να μην αναλαμβάνουμε τις ευθύνες άλλων, αγαπητοί κύριοι και κυρίες, διότι δεν έχουμε ευθύνες εμείς για τις λάθος αποφάσεις της κυβέρνησης!

Είχαμε πρόταση, όταν το 2013 βρεθήκαμε μπροστά στο πρόβλημα της τραπεζικής κρίσης. Εμείς δεν εσυμφωνήσαμε ποτέ στην τροποποίηση του 44 άρθρου. Εζητήσαμε να ενισχυθεί η διαδικασία του Κτηματολογίου, όπως εκάμαμεν τζια για το θέμα των εγκλωβισμένων ιδιοκτητών. Αντί αυτού η πλειοψηφία της Βουλής και δυστυχώς τότε ήταν και ο Δημοκρατικός Συναγερμός και ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ επέλεξαν να δώσουν την εξουσία στις τράπεζες και να έχουν οι τράπεζες το πρώτο χέρι στη διαδικασία των εκποιήσεων. Επήγαμε στο σχέδιο αφερεγγυότητας. Και εκεί εδιαφωνήσαμε με την τελική κατάληξη του σχεδίου, παρ' όλο που

προσπαθήσαμε να το κάνουμε όσο γίνεται καλύτερο, γιατί ήταν γεμάτο τρύπες τζιαι δεν έδινε τη δυνατότητα ασφάλειας στους δανειολήπτες. Και εφέραμεν πρόσφατα -προσπάθεια για ακόμα μια φορά- πρόταση νόμου.

Μας λένε τώρα να πάμε στο Πλαίσιο Αφερεγγυότητας. Να σας θυμίσω ότι τον περασμένο Σεπτέμβρη, Οκτώβρη, Νιόβρη εσυζητήσαμεν πρόταση νόμου των Οικολόγων για βελτίωση του Πλαισίου Αφερεγγυότητας. Πάλε άρνηση από την πλευρά της κυβέρνησης και των τραπεζών και της Κεντρικής Τράπεζας. Βρήκα την αλληλογραφία μου από το 2014 στην τότε Κεντρική Διοικήτρια, «τι γίνεται με την εφαρμογή του Κώδικα Συμπεριφοράς για τον Χειρισμό Δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου;». Απάντηση: «Τρέχα γύρευε!»! Από το 2014 βάζαμε θέμα γιατί δεν εφαρμοζόταν ο Κώδικας Συμπεριφοράς της Κεντρικής Τράπεζας. Ήταν η πρόταση που φέραμε ενώπιόν σας στα τέσσερα κόμματα και όχι μόνο το ΔΗΚΟ... Του ΔΗΚΟ, για να είμαστε ειλικρινείς, του επήρε δκυό μήνες να υπογράψει την πρόταση νόμου που έφερε ενώπιόν μας ο Σύνδεσμος Δανειοληπτών. Τι έκαμνε δκυό μήνες; Δεν την εμελετούσαν; Την εμελετούσαν! Μας πήρε έναν μήνα στη Βουλή να τη συζητήσουμε. Να μη λέμε τώρα ότι η πρόταση ήταν ασυζήτητη και ανέτοιμη! Ήταν πολλά έτοιμη τζιαι πάρα πολλά ώριμη! Και σωστά την εψήφισε η Βουλή! Και κακώς έχετε την αναπομπή σήμερα, απ' ό,τι φαίνεται. Και οι αντιδράσεις εμφανίστηκαν μετά την ψήφιση της Βουλής τόσο έντονες, γιατί τότε εκαταλάβαν τζιείνοι οι οποίοι τους συμφέρει να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση, που διαμορφώθηκε κυρίως με την ψήφιση της νομοθεσίας τον περασμένο Ιούλιο, ότι εμπορούσε να χάσουν το παιχνίδι. Θεωρούμε λοιπόν ότι οποιαδήποτε εκτροπή από την απόφαση της Βουλής πριν από τρεις εβδομάδες ουσιαστικά είναι ακόμα μια νίκη των τραπεζών εις βάρος της δικαιοσύνης.

Να πω και κάτι τελευταίο, κύριε Πρόεδρε. Αυτή τη στιγμή συντελείται η μεγαλύτερη σε έκταση μεταφορά ιδιοκτησίας περιουσίας από τους πολλούς στους ολίγους με βάση τις νομοθεσίες που ψήφισε η Βουλή. Έχει να συμβεί κάτι τέτοιο από τον καιρό της τοκογλυφίας της αποικιοκρατίας!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Από τον καιρό του Χρηματιστηρίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έχει να συμβεί κάτι τέτοιο σε τέτοια μεγάλη έκταση από τον καιρό της τοκογλυφίας, κύριε γενικέ γραμματέα, έσιει σημασία να το λέμε! Γιατί περνούμε μια νέα περίοδο τοκογλυφίας!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Είπαμε ότι εννά μιλήσει ο κ. Περδίκης, τώρα θέλει να μιλήσει και ο κ. Γιωργάλλας.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μιχάλη μου, εν χρειάζεται!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη;

Όχι, εγώ είμαι υποχρεωμένος να δώσω τον λόγο στον κ. Γιωργάλλα, αν θέλει να μιλήσει.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είναι θερμή μας παράκληση να ψηφίσουμε, γιατί εμείς έχουμε σοβαρά άλλα ζητήματα και οποιοσδήποτε μπορεί να δικαιολογήσει εκ των υστέρων μετά την ψήφιση τη θέση του.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Να μείνει να μιλά μόνος του!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γιωργάλλας έχει τον λόγο.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Νομίζω είναι εξίσου σοβαρά και τα θέματα που συζητούμε και η νοοτροπία να φτάνουμε στο τέλος, για να κάμνουμε τις σοβαρές συζητήσεις υπό την πίεση του χρόνου και με αμφισβητούμενες διαδικασίες κοινοβουλευτικής πρακτικής. Νομίζω κάποτε πρέπει να τελειώσει, γιατί νομίζω είναι η βασική ρίζα των προβλημάτων αυτή η νοοτροπία.

Δε θα μιλήσω πάρα πολύ, κύριε Νεοφύτου, ούτε για τον χότζια θα πω ούτε θα κάμω τον μάντη κακών. Όμως σας άκουσα με πάρα πολλή προσοχή και οφείλω να ξεκαθαρίσω τη θέση μου γιατί θα ψηφίσω την αναπομπή του Προέδρου. Για λόγους πρακτικών σηκώθηκα να ξεκαθαρίσω τη θέση μου, ότι σε αυτή την προσέγγιση είμαι μαζί σας, ότι έπρεπε να δοθεί χρόνος εξαρχής, να μην πάω πίσω να δω ποιοι εψήφισαν να γίνει η συζήτηση τότε. Εν πάση περιπτώσει, τούτα είναι ιστορία.

Θα ψηφίσω την αναπομπή του Προέδρου, διότι θεωρώ, άσχετα εάν έχει καταστεί μετά από την ψήφιση της πρότασης νόμου του ΔΗΚΟ αχρείαστη και εντελώς διαδικαστική, θεωρώ ότι αυτό που είπατε, κύριε Νεοφύτου, να δοθεί χρόνος και όλοι μαζί να συζητήσουμε τον Σεπτέμβρη και το Πλαίσιο Αφερεγγυότητας και το πλαίσιο των εκποιήσεων και τη δυνατότητα δημιουργίας μηχανισμών από την Κεντρική Τράπεζα, για να ελέγχει την εφαρμογή των οδηγιών και των εισηγήσεων της, θα είναι πάνω στο τραπέζι και μετά τις διακοπές και δεν ήταν απλά μια ρητορική αναφορά η οποία απλά χαϊδεύει τα αυτιά υμών και ημών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Γιωργάλλα.

Συμφωνώ μαζί σας, με αυτά που είπατε. Ελπίζω να μην ξεχάσουμε ως το τέλος του Σεπτέμβρη!

Προχωρούμε στην ψηφοφορία της αναπομπής.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αποδοχής της αναπομπής;

Ψηφίστε με το χέρι, σας παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παραδοσιακός ο τρόπος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παραδοσιακά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, υπάρχει κάποιο πρόβλημα ηλεκτρονικό, γι' αυτό σας λέω να ψηφίσετε με το χέρι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας γίνεται αποδεκτή με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, είκοσι τρεις εναντίον και καμία αποχή.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι η αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του νόμου «Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις που Συνάπτονται από Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις Νόμος του 2019».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις που Συνάπτονται από Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ανδρέας Κυπριανού, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Νίκος Νουρής

Μαρίνος Μουσιούττας

Κώστας Κώστα

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστάκης Τζιοβάνης

Ευθύμιος Δίπλαρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού επανεξέτασε σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιουλίου και στις 2 Αυγούστου 2019, τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων στις 12 Ιουλίου 2019 και ο οποίος αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας κατόπιν γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών και εκπρόσωποι του ίδιου υπουργείου, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, εκπρόσωποι, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρέστη και ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρης Συλλούρης.

Όπως είναι γνωστό, με τη σχετική πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και τους κ. Γιώργο Περδίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, σκοπεύει η θέσπιση νέας νομοθεσίας για προστασία των πολύ μικρών επιχειρήσεων κατά τη σύναψη επιχειρηματικών συμβάσεων από τη χρήση καταχρηστικών ρητρών σε αυτές, κατ' αντίστοιχο τρόπο που προστατεύονται τα φυσικά πρόσωπα που εμπίπτουν στην έννοια «καταναλωτής» στις καταναλωτικές συμβάσεις δυνάμει του περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Καταναλωτικές Συμβάσεις Νόμου.

Οι λόγοι της αναπομπής του υπό αναφορά νόμου, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2019, οι οποίοι παρατίθενται αυτούσιοι και κατά το δυνατό αυτολεξεί, είναι οι ακόλουθοι:

«Σύνταγμα

Ασυμβατότητα των άρθρων 5, εδάφιο (4) και του άρθρου 8 του Αναπεμπόμενου Νόμου με το Άρθρο 26 και το Άρθρο 35 του Συντάγματος

Το άρθρο 5(4) του Αναπεμπόμενου Νόμου καθιστά καταχρηστική ρήτρα “κάθε ρήτρα σε δανειακή σύμβαση ή σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης εξασφαλιζόμενη επαρκώς και πλήρως με υποθήκη ακινήτου, η οποία προνοεί επιπροσθέτως κυμαινόμενη εξασφάλιση επί ακίνητης ιδιοκτησίας και/ή του ενεργητικού της πολύ μικρής επιχείρησης, σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο, εκτός εάν η εν λόγω ρήτρα είναι απαίτηση του δανειολήπτη.”.

Το ως άνω άρθρο του Νόμου επεμβαίνει στο δικαίωμα του συμβάλλεσθαι ελεύθερως, που κατοχυρώνεται από το Άρθρο 26 του Συντάγματος της Δημοκρατίας και που περικλείει το δικαίωμα διαμόρφωσης του περιεχομένου μιας σύμβασης κατά την ελεύθερη βούληση των συμβαλλομένων¹, στην έκταση που δεν επιτρέπει στο ένα εκ των συμβαλλομένων μερών να διαμορφώσει ελεύθερα το περιεχόμενο της σύμβασης.

¹ Γνωμάτευση ημερ. 31.10.2014 της Πλήρους Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναφορά 1/2014 Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων και γνωμάτευση ημερ. 26.1.2017 της Πλήρους Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναφορά 9/2016 Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων.

Το άρθρο 8 του Αναπεμπόμενου Νόμου προβλέπει ότι, παρά την ύπαρξη συμβατικής ρήτρας αναφορικά με το εφαρμοστέο δίκαιο, ο εν λόγω Νόμος καθίσταται εφαρμοστέος, εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις που θέτει ο Νόμος.

Το ως άνω άρθρο επίσης αποτελεί επέμβαση στο δικαίωμα του συμβάλλεσθαι ελευθέρως, που κατοχυρώνεται από το Άρθρο 26 του Συντάγματος.

Οπότε εγείρεται το ζήτημα κατά πόσο ο εκ του ως άνω άρθρου περιορισμός του δικαιώματος του συμβάλλεσθαι είναι επιτρεπτός από το Άρθρο 26 του Συντάγματος της Δημοκρατίας, που επιτρέπει την υπαγωγή αυτού του δικαιώματος μόνο σε όρους, περιορισμούς ή δεσμεύσεις τιθέμενους επί τη βάση των γενικών αρχών του Δικαίου των Συμβάσεων.

Σαφώς, η ρηθείσα ρύθμιση του άνω άρθρου 5 (4) και του άρθρου 8 δε συνιστούν όρο, διατύπωση ή περιορισμό εμπίπτοντα στις γενικές αρχές του Δικαίου των Συμβάσεων, ούτε υπάρχει οτιδήποτε που να επιχειρηματολογεί προς αυτή την κατεύθυνση σε προοίμιο του αναφερόμενου Νόμου ή στη σχετική κοινοβουλευτική έκθεση ή στην αιτιολογική έκθεση της πρότασης νόμου βάσει της οποίας ψηφίστηκε, όπερ σημαίνει ότι ο Νομοθέτης θέσπισε τα εν λόγω άρθρα του αναφερόμενου Νόμου, αγνοώντας την εκ του Άρθρου 35 του Συντάγματος της Δημοκρατίας υποχρέωσή του για σεβασμό του Άρθρου 26 του Συντάγματος της Δημοκρατίας κατά την άσκηση των νομοθετικών του αρμοδιοτήτων.

Περαιτέρω, κατά την πάγια νομολογία², ο νομοθετικός περιορισμός συνταγματικώς διασφαλιζόμενου θεμελιώδους δικαιώματος ή ελευθερίας μπορεί να θεσπιστεί όχι μόνο εντός των ορίων που θέτει το ίδιο το Σύνταγμα της Δημοκρατίας (όπως εν προκειμένω το Άρθρο 26.1, που επιτρέπει επέμβαση στο δικαίωμα του συμβάλλεσθαι μόνο από νομοθετικό όρο/περιορισμό/δέσμευση που συνιστά γενική αρχή του Δικαίου των Συμβάσεων), αλλά επιπρόσθετα δέον να τηρείται η αρχή της αναλογικότητας που επιβάλλει στον Νομοθέτη την υποχρέωση να προσδιορίσει -σε προοίμιο του σχετικού Νόμου ή σε κοινοβουλευτική έκθεση- τον τομέα υπέρ του οποίου σκοπεύεται ο περιορισμός, η πιεστική κοινωνική ανάγκη την οποία αυτός σκοπεύεται να εξυπηρετήσει και το σκεπτικό υπό το οποίο ο περιορισμός είναι ανάλογος προς την ανάγκη την οποία επιχειρεί να εξυπηρετήσει.

Εμφανώς, τα όσα καταγράφονται στη σχετική κοινοβουλευτική έκθεση και στην αιτιολογική έκθεση του Νόμου ουδόλως πληρούν την προρρηθείσα απαιτητέα τεκμηρίωση, καθιστώντας εμφανή την ασυμβατότητα του άρθρου 5 (4) και του άρθρου 8 του αναφερόμενου Νόμου με τα Άρθρα 26 και 35 του Συντάγματος της Δημοκρατίας.

Ασυμβατότητα των άρθρων 5 εδάφιο (4) και του άρθρου 3 του Αναπεμπόμενου Νόμου με το Άρθρο 25 του Συντάγματος

Το άρθρο 25 του Συντάγματος προστατεύει το δικαίωμα άσκησης επαγγέλματος ή επίδοσης σε οποιαδήποτε απασχόληση, εμπόριο ή επικερδή εργασία, το οποίο δεν περιλαμβάνεται στα απόλυτα δικαιώματα, καθότι είναι δυνατόν να υπόκειται σε περιορισμούς ή διατυπώσεις, τηρουμένου του εδαφίου (2) του άρθρου 25.

Το άρθρο 3 του Νόμου καθιστά τον εν λόγω Νόμο εφαρμοστέο σε κάθε σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ πωλητή ή προμηθευτή και μίας πολύ μικρής επιχείρησης, ως οι έννοιες αυτές καθορίζονται στον Νόμο. Σύμφωνα με τον Νόμο, ο προμηθευτής και πωλητής ορίζονται ως φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία προμηθεύουν αγαθά ή υπηρεσίες ή πωλούν αγαθά και κατά την κατάρτιση της σύμβασης “*ενεργούν για σκοπούς σχετικούς με την επιχειρηματική τους δραστηριότητα*”. Συναφώς, ο Αναπεμπόμενος Νόμος θέτει όρους και περιορισμούς κατά την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των εν λόγω προσώπων.

Σύμφωνα με την ερμηνευτική του άνω Άρθρου νομολογία³ ένας νόμος που περιορίζει το δικαίωμα που παρέχεται από την παράγραφο 1 του Άρθρου 25 είναι επιτρεπτός βάσει της παραγράφου 2 του ίδιου Άρθρου μόνο αν-

- (α) δεν πλήττει τον πυρήνα του δικαιώματος, καθιστώντας οικονομικά ασύμφορη την επηρεαζόμενη απασχόληση, εμπόριο, εργασία ή επάγγελμα· και
- (β) είναι αναλογικός προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, υπό την έννοια ότι ο δι’ αυτού επιβαλλόμενος νομικός περιορισμός όχι μόνο συμβάλλει στην ευόδωση σκοπού που επιτρέπεται από το Άρθρο 25.2, αλλά και είναι απόλυτα αναγκαίος και όχι ευρύτερος από ό,τι πραγματικά χρειάζεται για την προαγωγή αυτού του

² Γνωμάτευση ημερ. 16.3.2017 της Πλήρους Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις συνεκδικαζόμενες Αναφορές 11/2016, 12/2016, 14/2016, 15/2016 και 16/2016 Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων.

³ Απόφαση Ολομέλειας Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερ. 19.1.2004 στις συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις 79/2002 **κα Πιτσιλλίδης κα ν. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου** (2004) 3 Α.Α.Δ. 7.

σκοπού· σε αυτό το πλαίσιο της αναλογικότητας, ο Νομοθέτης δέον -πριν νομοθετήσει τον νομικό περιορισμό- να λάβει υπόψη το υφιστάμενο νομικό καθεστώς, το οποίο ρυθμίζει την επηρεαζόμενη δραστηριότητα, καθώς και τη δυνατότητα προσαρμογής των φορέων της δραστηριότητας προς τις επιχειρούμενες νέες συνθήκες και να τεκμηριώσει την ύπαρξη σοβαρού -αν όχι αναπόφευκτου- κινδύνου διακύβευσης τινός των σκοπών ή λειτουργιών της Πολιτείας που προβλέπονται στο Άρθρο 25.2, σε περίπτωση που ο επίμαχος νομικός περιορισμός δε νομοθετηθεί, αυτός δε ο σοβαρός κίνδυνος πρέπει να είναι τεκμηριωμένος στον νόμο ή τα προπαρασκευαστικά του έγγραφα ή να είναι παγκοίμως γνωστός.

Στην αιτιολογική έκθεση της πρότασης Νόμου που οδήγησε στην ψήφιση του Αναπεμπόμενου Νόμου αναφέρονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: *“Η επέκταση της εν λόγω προστασίας σε επιχειρηματικές συμφωνίες φυσικών ή νομικών προσώπων, δηλαδή πολύ μικρών επιχειρήσεων, καθίσταται αναγκαία και εξαιτίας του γεγονότος ότι, όπως ο νομοθέτης διαπίστωσε, ειδικά σε ό,τι αφορά τα ΑΠΙ ‘τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν ιδιάζουσα οικονομική ισχύ σε σχέση με τους χρεώστες, στο πλαίσιο ιδιαίτερα της οικονομικής κρίσης και των συνεπειών της κρίσης αυτής στους χρεώστες, οι οποίοι έχουν πληγεί ιδιαίτερα από την κρίση αυτή, επιβάλλεται η λήψη μέτρων για την επαναφορά της ισορροπίας μεταξύ των δικαιωμάτων των χρεωστών και πιστωτών...’”*⁴.

Η ως άνω αναφορά δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι πληροί τις προϋποθέσεις που αναλυτικά παρατίθενται πιο πάνω, καθότι, πρώτον, περιορίζεται σε αναφορά στα ΑΠΙ, όταν ο Αναπεμπόμενος Νόμος αφορά κατ’ ουσίαν κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο που προσφέρει αγαθά ή υπηρεσίες ή πωλεί και συνάπτει σύμβαση για σκοπούς σχετικούς με την άσκηση της επιχειρησής του. Δεύτερον, ουδεμία τεκμηρίωση περιέχει ως προς την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας.

Ενόψει των ανωτέρω, το άρθρο 3 του Νόμου αντίκειται στο Άρθρο 25 του Συντάγματος της Δημοκρατίας και, κατά πρόεκταση, είναι ασύμβατο και με το Άρθρο 35 του Συντάγματος της Δημοκρατίας που απαιτεί (μεταξύ άλλων) από τη Βουλή των Αντιπροσώπων να διασφαλίζει -όταν νομοθετεί- την αποτελεσματική εφαρμογή των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και Ελευθεριών του Μέρους ΙΙ (που περιλαμβάνει το Άρθρο 25).

Ασυμβατότητα του ορισμού “πολύ μικρή επιχείρηση” στο άρθρο 2 του Αναπεμπόμενου Νόμου με το Άρθρο 28 του Συντάγματος

Το Άρθρο 28.1 του Συντάγματος της Δημοκρατίας προβλέπει τα ακόλουθα:

“1. Πάντες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου, της διοικήσεως και της δικαιοσύνης και δικαιούνται να τύχουν ίσης προστασίας και μεταχειρίσεως.”

Σύμφωνα με την ερμηνευτική αυτής της διάταξης νομολογία, η εκ του ως άνω Άρθρου αναφερόμενη Αρχή της Ισότητας επιτρέπει την εκ του Νομοθέτη διενέργεια εύλογων διαφοροποιήσεων μεταξύ ατόμων, τάξεων ατόμων ή καταστάσεων, εφόσον δικαιολογούνται από τις εγγενείς διαφορετικές περιστάσεις πραγμάτων που ισχύουν για αυτές.

Στο άρθρο 2 του Νόμου ορίζεται η έννοια της “πολύ μικρής επιχείρησης” ως οι επιχειρήσεις οι οποίες κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους δεν υπερβαίνουν τα όρια τουλάχιστον δύο εκ των τριών κριτηρίων που τίθενται νομοθετικά, με αναφορά σε καθορισμένο σύνολο ενεργητικού, κύκλο εργασιών και μέσο όρο απασχολούμενων.

Συνάγεται ότι τα ως άνω νομοθετικά καθορισμένα κριτήρια έχουν τεθεί κατόπιν συζήτησης στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, χωρίς όμως να τεκμηριώνεται ο τρόπος που αυτά τέθηκαν. Συναφώς, δημιουργείται άνευ αιτιολογίας νομοθετική διάκριση, διότι χορηγεί δικαίωμα σε όσους εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του αναφερόμενου Νόμου, ενώ ταυτόχρονα στερεί αυτό το δικαίωμα από όσους εξαιρούνται από αυτό το πεδίο, όπως προσδιορίζεται διά των κριτηρίων που τίθενται νομοθετικά με αναφορά σε χρηματικά ποσά και αριθμό απασχολούμενων ατόμων, που δεν προσδιορίζεται πώς καθορίστηκαν.

Η διά της χρηματικής και αριθμητικής οριοθέτησης προαναφερόμενη διάκριση είναι αυθαίρετη, καταστρατηγώντας την εκ του Άρθρου 28 του Συντάγματος της Δημοκρατίας απορρέουσα Αρχή της Ισότητας, διότι ελλείπει από το προοίμιο του αναφερόμενου Νόμου ή από τα προπαρασκευαστικά του έγγραφα οποιαδήποτε επεξήγηση ως προς το εύλογο αυτής της οριοθέτησης.

Ενωσιακό Δίκαιο

Για σκοπούς αξιολόγησης των διατάξεων που εισάγουν τις εν λόγω απαιτήσεις οι οποίες επηρεάζουν τις θεμελιώδεις ελευθερίες της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και εγκατάστασης σχετικά από απόψεως δικαίου της Ένωσης είναι τα Άρθρα 49 και 56 ΣΛΕΕ, 16 του Χάρτη και η Οδηγία 2006/123.

⁴ Προοίμιο του περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων (Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής και Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών) Νόμου του 2015.

Ασυμβατότητα του άρθρου 3 του Αναπεμπόμενου Νόμου με το άρθρο 16 της Οδηγίας 2006/123

Η Οδηγία 2006/13, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1 αυτής, εφαρμόζεται στις υπηρεσίες παρόχων εγκατεστημένων σε κράτος μέλος. Επιπλέον, κατά το άρθρο 4, σημείο 1 της Οδηγίας αυτής, ως “υπηρεσία”, για τους σκοπούς της εν λόγω Οδηγίας, ορίζεται κάθε μη μισθωτή οικονομική δραστηριότητα που ασκείται κατά κανόνα έναντι αμοιβής κατά το άρθρο 57 ΣΛΕΕ. Το άρθρο 2, παράγραφος 2 της Οδηγίας 2006/123 αποκλείει ωστόσο ένα σύνολο δραστηριοτήτων από το πεδίο εφαρμογής της.

Η Οδηγία για τις υπηρεσίες έχει εφαρμογή στις απαιτήσεις που επηρεάζουν την πρόσβαση σε δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών **ή την άσκησή της**. Όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 7, η έννοια της απαίτησης καλύπτει κάθε υποχρέωση, απαγόρευση, προϋπόθεση ή άλλο όριο που επιβάλλεται σε παρόχους υπηρεσιών (ή αποδέκτες υπηρεσιών). Η έννοια καλύπτει κάθε τέτοια υποχρέωση, απαγόρευση, προϋπόθεση ή όριο που προβλέπεται στις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

Ως εκ των ανωτέρω, το άρθρο 3 του Αναπεμπόμενου Νόμου, το οποίο καθορίζει το πεδίο εφαρμογής του Νόμου σε κάθε ρήτρα σύμβασης που συνάπτεται μεταξύ πωλητή ή προμηθευτή και μίας πολύ μικρής επιχείρησης και η οποία δεν αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης, σε συνδυασμό με τον ορισμό της “επιχείρησης” που δίδεται στο άρθρο 2 του Νόμου⁵, επηρεάζει την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, καθότι θέτει όρους και όρια στις συμβάσεις που συνάπτουν πωλητές και προμηθευτές ως οι έννοιες αυτές καθορίζονται στον εν λόγω Νόμο.

Η ως άνω πρόνοια συγκρούεται με την Οδηγία 2006/123 και ιδίως με το άρθρο 16⁶ αυτής, το οποίο απαγορεύει στα κράτη μέλη να εξαρτούν την πρόσβαση σε δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών ή την άσκησή της από απαιτήσεις που δεν δικαιολογούνται από έναν από τους τέσσερις λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 16, παράγραφοι 1 και 3. Επιπλέον, κάθε τέτοια απαίτηση πρέπει να τηρεί τις αρχές της μη εισαγωγής διακρίσεων, της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας. Κατ’ ουσίαν το άρθρο 16 υποχρεώνει τα κράτη μέλη να μην επιβάλλουν τις δικές τους απαιτήσεις στους εισερχόμενους παρόχους υπηρεσιών, εκτός από τις περιπτώσεις που τούτο δικαιολογείται για τους τέσσερις λόγους που απαριθμούνται στο άρθρο 16, παράγραφοι 1 και 3.

Στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο δεν παρέχεται σχετική τεκμηρίωση που να τεκμηριώνει ότι η εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας μπορεί να δικαιολογηθεί, μόνον εφόσον είναι αναγκαία για λόγους προστασίας της δημόσιας τάξης, της δημόσιας ασφάλειας, της δημόσιας υγείας ή του περιβάλλοντος, οι οποίες είναι έννοιες του ενωσιακού δικαίου. Οι έννοιες αυτές δέχονται παγίως από το ΔΕΕ στενή ερμηνεία, γεγονός που σημαίνει ότι πρέπει να υπάρχει πραγματική και σοβαρή απειλή κατά θεμελιώδους κοινωνικού συμφέροντος και ότι έγκειται στο κράτος μέλος που επικαλείται στόχους δημόσιου συμφέροντος να αποδείξει τον υφιστάμενο κίνδυνο⁷.

Ως εκ των ανωτέρω, ο Αναπεμπόμενος Νόμος επιβάλλει όρους και όρια στην άσκηση της παροχής υπηρεσιών από παρόχους εγκατεστημένους σε άλλα κράτη μέλη, κατά τρόπο που συγκρούεται με το άρθρο 16 της Οδηγίας 2006/123.

Ασυμβατότητα του ορισμού του όρου “πολύ μικρή επιχείρηση” του άρθρου 2 και του άρθρου 3 του Αναπεμπόμενου Νόμου με τα Άρθρα 49 και 56 ΣΛΕΕ

⁵ “Επιχείρηση περιλαμβάνει κάθε μονάδα/φορέα, ανεξάρτητα από τη νομική του μορφή, και τον τρόπο χρηματοδότησής του, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα στη Δημοκρατία, όπως ενδεικτικά είναι...”.

⁶ “1. Τα κράτη μέλη σέβονται το δικαίωμα των παρόχων υπηρεσιών να παρέχουν υπηρεσίες σε κράτος μέλος διαφορετικό από αυτό στο οποίο εδρεύουν.

Το κράτος μέλος στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία εξασφαλίζει την ελεύθερη πρόσβαση σε δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών και την ελεύθερη άσκησή της στο έδαφός του.

Τα κράτη μέλη δεν εξαρτούν την πρόσβαση σε δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών ή την άσκησή της στο έδαφός τους από απαιτήσεις που δεν τηρούν τις ακόλουθες αρχές:

- α) μη εισαγωγή διακρίσεων: οι απαιτήσεις δεν πρέπει να εισάγουν, άμεσα ή έμμεσα, διακρίσεις ανάλογα με την ιθαγένεια ή, όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα, ανάλογα με το κράτος μέλος στο οποίο εδρεύουν·
- β) αναγκαιότητα: οι απαιτήσεις πρέπει να δικαιολογούνται για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος·
- γ) αναλογικότητα: οι απαιτήσεις πρέπει να είναι κατάλληλες, για να εξασφαλίσουν την υλοποίηση του επιδιωκόμενου στόχου και να μην υπερβαίνουν το όριο που είναι απαραίτητο για την επίτευξη του στόχου.»

⁷ Βλ. απόφαση της 14^{ης} Οκτωβρίου 2004, Omega, υπόθεση C-36/02. Όσον αφορά τη δημόσια τάξη και τη δημόσια ασφάλεια, βλ. απόφαση της 14^{ης} Μαρτίου 2000, Église de Scientologie, υπόθεση C54/99, παράγραφος 17. Σχετικά με τη δημόσια ασφάλεια και τη δημόσια υγεία, βλ. απόφαση της 14^{ης} Δεκεμβρίου 2006, Επιτροπή κατά Αυστρίας, υπόθεση C-257/05, παράγραφος 25.

Ακόμη και στο βαθμό που ο Αναπεμπόμενος Νόμος αφορά υπηρεσίες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 123/2006, ως είναι οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, όπως αυτές που αφορούν τράπεζες, πιστώσεις, ασφάλισης και αντασφάλισης, επαγγελματικές ή προσωπικές συντάξεις, χρεόγραφα, επενδύσεις, ταμεία, πληρωμές, συμβουλές επενδύσεων, οι εθνικοί κανόνες σχετικά με τις εξαιρούμενες υπηρεσίες πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες του ενωσιακού δικαίου, ιδίως την ελευθερία εγκατάστασης και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, τις οποίες εγγυώνται τα άρθρα 49 και 56 της ΣΛΕΕ. Επίσης, για πτυχές της πρόσβασης και/ή άσκησης των εν λόγω υπηρεσιών που δεν καλύπτονται από την Οδηγία επίσης εφαρμόζονται τα εν λόγω άρθρα της ΣΛΕΕ.

Σύμφωνα με πάγια νομολογία του ΔΕΕ, τα εθνικά μέτρα που ενδέχεται να παρακωλύσουν ή να καταστήσουν λιγότερο ελκυστική την άσκηση των θεμελιωδών ελευθεριών που κατοχυρώνει η Συνθήκη μπορεί πάντως να επιτρέπονται, εφόσον επιδιώκουν σκοπό γενικού συμφέροντος, είναι πρόσφορα για την επίτευξη του σκοπού αυτού και δεν υπερβαίνουν το αναγκαίο προς την επίτευξη του μέτρου (βλ. απόφαση της 13^{ης} Ιουλίου 2016, Pörrperl, C-187/15, EU:C:2016:550, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

Συναφώς, το άρθρο 3 του Αναπεμπόμενου Νόμου συγκρούεται για τις υπηρεσίες που εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής της Οδηγίας 2006/123 και στην έκταση που σχετική απαίτηση δεν καλύπτεται από την εν λόγω Οδηγία με το άρθρο 49 της ΣΛΕΕ, καθότι η εθνική ρύθμιση, η οποία θέτει περιορισμούς στην άσκηση της παροχής υπηρεσιών, δεν τεκμηριώνεται και/ή στοιχειοθετείται με τον τρόπο που επιβάλλει η νομολογία του ΔΕΕ, ήτοι μέσω της τεκμηρίωσης της προστασίας δημοσίου συμφέροντος, τηρουμένων των αρχών της αναλογικότητας και σκοπιμότητας.

Σημειώνεται ότι το ΔΕΕ φαίνεται να απαιτεί τη ρητή επίκληση της επιτρεπόμενης εξαίρεσης/περιορισμού κατά τον χρόνο όπου το αρμόδιο πολιτειακό όργανο θεσπίζει την επίμαχη νομική διάταξη, χωρίς να θεωρεί επαρκή την επίκληση τέτοιας εξαίρεσης περιορισμού από το κράτος μέλος, όταν το τελευταίο επιχειρεί να παρουσιάσει την εν λόγω διάταξη ως συμβατή με το ενωσιακό δίκαιο στα πλαίσια εκδικαζόμενης προσφυγής κατά του κράτους μέλους ενώπιον του ΔΕΕ⁸.

Επιπλέον, ο ορισμός της “πολύ μικρής επιχείρησης” στο άρθρο 2 του Αναπεμπόμενου Νόμου που τυγχάνει της προστασίας του Νόμου, καθότι δε διαπιστώνεται στη βάση ποιων παραμέτρων καθορίστηκαν τα τρία κριτήρια που περιλαμβάνονται στον Νόμο, σε περίπτωση που ο σκοπός είναι η προστασία των Κυπριακών επιχειρήσεων, τότε συγκρούεται με τα άρθρα 56 και 49 της ΣΛΕΕ που κατοχυρώνει την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, καθότι εισάγεται έμμεση διάκριση.

Ειδικότερα, αποτελεί πάγια νομολογία του ΔΕΕ ότι ο όρος “περιορισμός” στα άρθρα 56 και 49 ΣΛΕΕ καλύπτει, μεταξύ άλλων, τα μέτρα που, μολονότι εφαρμόζονται χωρίς διάκριση βάσει υπηκοότητας, εντούτοις μπορούν να παρεμποδίσουν ή να καταστήσουν λιγότερο ελκυστική την άσκηση της ελευθερίας εγκαταστάσεως και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών⁹. Συνεπώς, ο όρος αυτός καλύπτει ιδίως τα λαμβανόμενα από κράτος μέλος μέτρα τα οποία, μολονότι εφαρμόζονται αδιακρίτως, επηρεάζουν την πρόσβαση στην αγορά των επιχειρήσεων άλλων κρατών μελών και παρακωλύουν κατ’ αυτόν τον τρόπο το εμπόριο εντός της Ένωσης¹⁰. Άλλωστε, η αρχή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών παράγει αποτελέσματα τόσο υπέρ του παρέχοντος τις υπηρεσίες όσο και υπέρ του αποδέκτη τους¹¹.

Τα ως άνω τίθενται λαμβανομένης υπόψη της αναφοράς που γίνεται στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ότι *“σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, είναι επιτακτική η ανάγκη προστασίας των πολύ μικρών επιχειρήσεων από καταχρηστικές ρήτρες που περιλαμβάνονται σε συμβάσεις, δεδομένου ότι οι πλείστες κυπριακές επιχειρήσεις είναι στην ουσία οικογενειακές επιχειρήσεις και δε διαφέρουν κατά πολύ από τη διαπραγματευτική δύναμη που έχουν οι καταναλωτές κατά τη σύναψη συμβάσεων”*.

Ως εκ των ανωτέρω, εάν τα τιθέμενα κριτήρια τέθηκαν με σκοπό την προστασία των κυπριακών επιχειρήσεων και καθορίστηκαν με βάση τα δεδομένα των κυπριακών επιχειρήσεων, ενώ οι επιχειρήσεις από άλλα κράτη μέλη που δραστηριοποιούνται οικονομικά στην Κύπρο δεν μπορούν να θεωρηθούν “πολύ μικρές επιχειρήσεις” σύμφωνα με την έννοια του νόμου, ώστε να τύχουν της προστασίας του Νόμου, τότε τα εθνικά μέτρα εισάγουν ανεπίτρεπτη έμμεση διάκριση κατά παράβαση των άρθρων 49 και 56 της ΣΛΕΕ.

Ασυμβατότητα των άρθρων 3, 5(4) και 8 του Αναπεμπόμενου Νόμου με Άρθρο 16 του Χάρτη

⁸ Απόφαση ημερ. 24.4.2012 του ΔΕΕ στην Υπόθεση C-571/10.

⁹ Αποφάσεις της 21^{ης} Απριλίου 2005, Επιτροπή κατά Ελλάδα, C-140/03, EU:C:2005:242, σκέψη 27, και της 21^{ης} Οκτωβρίου 2010, Ίδρυμα Τύπου, C-81/09, EU:C:2010:622, σκέψη 54

¹⁰ Απόφαση της 28^{ης} Απριλίου 2009, Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-518/06, EU:C:2009:270, σκέψη 64 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

¹¹ Απόφαση της 8^{ης} Σεπτεμβρίου 2009, C-42/07, Liga Portuguesa de Futebol Profissional και Bwin International, Συλλογή 2009, σ. I-7633, σκέψη 51 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

Το άρθρο 16 του Χάρτη κατοχυρώνει την επιχειρηματική ελευθερία. Σύμφωνα με το ΔΕΕ, η παρεχόμενη από τη διάταξη αυτή προστασία περιλαμβάνει την ελευθερία ασκήσεως οικονομικής ή εμπορικής δραστηριότητας, την ελευθερία των συμβάσεων και τον ελεύθερο ανταγωνισμό (απόφαση της 22^{ας} Ιανουαρίου 2013, Sky Österreich, C-283/11, EU:C:2013:28, σκέψη 42).

Οι διατάξεις των άρθρων 3, 5(4) και 8 του Αναπεμπόμενου Νόμου συνιστούν επέμβαση στην άσκηση της επιχειρηματικής ελευθερίας και ειδικότερα της συμβατικής ελευθερίας, αλλά και της άσκησης επιχείρησης την οποία διαθέτουν καταρχήν οι επιχειρήσεις έναντι των αντισυμβαλλομένων τους τόσο για καθορισμό του περιεχομένου των μεταξύ τους συμβάσεων όσο και για ελεύθερη άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

Καίτοι, κατά το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη επιτρέπεται η επιβολή περιορισμών στην άσκηση των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται με αυτόν, υπό την προϋπόθεση ότι οι ως άνω περιορισμοί προβλέπονται από τον νόμο, δε θίγουν το ουσιαστικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών και ότι, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε σκοπούς γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων (βλ. μεταξύ άλλων απόφαση της 31^{ης} Ιανουαρίου 2013, McDonagh, C-12/11, EU:C:2013:43, σκέψη 61), εντούτοις, στη βάση των όσων αναλυτικά αναφέρθηκαν πιο πάνω, τέτοια τεκμηρίωση δεν υφίσταται εν προκειμένω. Συναφώς, τα άρθρα 3, 5(4) και 8 του Αναπεμπόμενου Νόμου συγκρούονται με το άρθρο 16 του Χάρτη.».

Κατά την εξέταση του αναπεμφθέντος νόμου στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας αναφέρθηκαν στους λόγους για τους οποίους κρίθηκε σκόπιμη η αναπομπή του νόμου στη βάση της πιο πάνω επιστολής του Προέδρου της Δημοκρατίας, επαναλαμβάνοντας ότι η ψηφισθείσα νομοθεσία επεμβαίνει στην άσκηση της επιχειρηματικής ελευθερίας και της συμβατικής ελευθερίας, αλλά και στην «άσκηση επιχείρησης την οποία διαθέτουν καταρχήν οι επιχειρήσεις έναντι των αντισυμβαλλομένων τους τόσο για καθορισμό του περιεχομένου των μεταξύ τους συμβάσεων όσο και για ελεύθερη άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας».

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, συνάγεται ότι είναι δυνατή η επέμβαση με νόμο στα πιο πάνω δικαιώματα που κατοχυρώνονται τόσο από το σύνταγμα όσο και από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, εφόσον οι περιορισμοί που τίθενται τεκμηριώνεται επαρκώς ότι δε θίγουν το ουσιαστικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών και, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε σκοπούς γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων.

Στο στάδιο της εξέτασης του αναπεμφθέντος νόμου μέλη της επιτροπής ζήτησαν διευκρινίσεις σε σχέση με τους λόγους της αναπομπής, καθώς και πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις σε σχέση με τις πιθανές τροποποιήσεις που θα ήταν δυνατό να επενεχθούν στο κείμενο του αναπεμφθέντος νόμου, ούτως ώστε αυτός να μην παραβιάζει το σύνταγμα ή τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, αποφάσισαν όπως τροποποιήσουν το κείμενο του νόμου, ούτως ώστε να τεκμηριωθεί και να δικαιολογηθεί η ανάγκη προστασίας των πολύ μικρών επιχειρήσεων από καταχρηστικές ρήτρες σε επιχειρηματικές συμβάσεις με την προσθήκη προοιμίου στον αναπεμφθέντα νόμο.

Στο πλαίσιο της δεύτερης συνεδρίας της επιτροπής οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας εξέφρασαν την άποψη ότι, παρά την προσθήκη του προοιμίου στον νόμο, οι λόγοι αντισυνταγματικότητας, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή της αναπομπής του Προέδρου της Δημοκρατίας, δεν αίρονται, αφού θεωρούν ότι αυτό είναι ανεπαρκές, καθώς και ότι δε διορθώνει τα ζητήματα αντισυνταγματικότητας που περιλαμβάνονται στο κείμενο του αναπεμφθέντος νόμου.

Ο Υπουργός Οικονομικών ανέφερε ότι τόσο σε σχετική του επιστολή προς την επιτροπή όσο και σε συνεδρία της επιτροπής κατά το στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου είχε εκφραστεί η διαφωνία του υπουργείου του με την πρόταση νόμου, δεδομένου ότι αυτή δεν ήταν συμβατή με το σύνταγμα, επισημαίνοντας ότι η συμβατότητα αυτή έχει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση πολιτικής άποψης.

Η εκπρόσωπος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ανέφερε ότι με την προσθήκη του προτεινόμενου προοιμίου στον αναπεμφθέντα νόμο τεκμηριώνεται σε μεγάλο βαθμό η ανάγκη επέκτασης της προστασίας από τις καταχρηστικές ρήτρες στις επιχειρηματικές συμβάσεις στις πολύ μικρές επιχειρήσεις και θεωρεί ότι η εν λόγω επέκταση αποτελεί ρύθμιση προς τη σωστή κατεύθυνση, νοουμένου ότι δεν είναι αντίθετη με το σύνταγμα και αφορά μόνο νέες συμβάσεις, δηλαδή δεν εφαρμόζεται σε υφιστάμενες συμβάσεις, και προστατεύει μόνο τις πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κατά πλειοψηφία του προέδρου της και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων

του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις αποφάσισε να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την αποδοχή της αναπομπής του Προέδρου της Δημοκρατίας και την επαναθέσπιση του αναπεμφθέντος νόμου, υποβάλλοντας στην ολομέλεια του σώματος για ψήφιση νέο αναθεωρημένο κείμενο στο οποίο προστέθηκε προοίμιο σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται πιο πάνω.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί της αναπομπής κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού έχει τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μετά την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας έγινε μία πρώτη συζήτηση τη Δευτέρα και είχε διαπιστωθεί ότι θα μπορούσε να γίνει ένα νέο κείμενο, το οποίο να διασκεδάζει εν μέρει, αν θέλετε, τις ανησυχίες της Γενικής Εισαγγελίας, ούτως ώστε να γίνει δεκτή η αναπομπή και να ψηφιστεί ένα νέο κείμενο, με δεδομένο ότι αυτό το νέο κείμενο θα γινόταν αποδεκτό και από την κυβέρνηση και από τη Γενική Εισαγγελία, χωρίς να υπάρχει ο κίνδυνος μιας δεύτερης αναπομπής ή αναφοράς του Προέδρου της Δημοκρατίας στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Τα πλεονεκτήματα της νομοθεσίας για την επέκταση της προστασίας από τα φυσικά πρόσωπα και στις πολύ μικρές επιχειρήσεις τα έχουμε αναλύσει, όταν έγινε η συζήτηση και ψηφίστηκε ομόφωνα από όλες τις πολιτικές δυνάμεις.

Στη σημερινή συνεδρία πρέπει να πω ότι κλήθηκε εκτάκτως και η Κεντρική Τράπεζα, η οποία και θεώρησε ότι σχετικά με το προοίμιο, το οποίο είχε ετοιμαστεί σε συνεργασία του νομικού τμήματος των υπηρεσιών της Βουλής, του Υπουργείου Οικονομικών, αλλά και του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, δεν υπάρχει ή δεν τίθεται κανένα πλέον πρόβλημα σε σχέση με τις δικές της πιθανές αντιρρήσεις. Δυστυχώς, η Γενική Εισαγγελία δε θεωρεί ότι το συγκεκριμένο προοίμιο το οποίο έχει ετοιμαστεί και το νέο κείμενο είναι αρκούντως ικανοποιητικό, αλλά εναπόκειται σαφέστατα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να αποφασίσει κατά πόσο θα αναπέμψει ή θα αναφέρει τη νέα νομοθεσία. Η εισήγησή μας, ως επιτροπής, προς το σώμα είναι να γίνει μερικώς αποδεκτή η αναπομπή και να κατατεθεί και να ψηφιστεί το νέο κείμενο.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα πω το εξής: Το σύνταγμα, μέσα και από την εμπειρία μου τα τελευταία χρόνια, χωρίς να είμαι νομικός, έχει γίνει πολύ ελαστικό. Όταν κάτι θέλουμε να είναι συνταγματικό, γίνεται συνταγματικό και, όταν κάτι θέλουμε να μην είναι συνταγματικό, θα βρεθεί ο τρόπος μέσα από τη νομική επιστήμη να μην είναι συνταγματικό. Αυτός ο νόμος έχει ψηφιστεί ομόφωνα, γιατί θεωρώ πως όλες οι πολιτικές δυνάμεις θέλουν από τούδε και στο εξής το σύστημα, η οικονομική διαδικασία, το επιχειρείν γενικότερα να λειτουργήσει πάνω σε μια πιο σωστή βάση με δεδομένες τις εμπειρίες του παρελθόντος. Το συγκεκριμένο νομοθέτημα δεν έχει αναδρομική ισχύ.

Θα καλέσω και από αυτό το βήμα τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας όπως ξαναμελετήσει τις πρόνοιες της συγκεκριμένης πρότασης νόμου, ακούσει και την τοποθέτηση της Κεντρικής Τράπεζας και δώσουμε αυτό το εργαλείο, αν θέλετε, στην κοινωνία ή αυτή την προστασία καλύτερα στην κοινωνία από τις καταχρηστικές ρήτρες. Δεν υπάρχει -και αναφέρομαι και στη γνωμάτευση του νομικού τμήματος της Βουλής των Αντιπροσώπων- απολύτως καμία σύγκρουση με το ενωσιακό δίκαιο. Εμείς, ως Κύπρος, κρίνουμε ότι πρέπει να επεκτείνουμε την προστασία από τα φυσικά πρόσωπα και στις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Θεωρώ ότι είναι ένα βήμα προς τα εμπρός σωστής λειτουργίας του επιχειρείν επιτέλους στην Κύπρο. Ας μην ξαναζήσουμε τα πάθη και τα λάθη του παρελθόντος. Εύχομαι και ελπίζω ότι μετά την υιοθέτηση του νέου κειμένου δε θα υπάρξει αναφορά από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Ο κ. Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν από τρεις ακριβώς εβδομάδες από τούτο το βήμα κάναμε μια έντονη αναφορά στις πιέσεις που ασκήθηκαν πάνω σε πολλά μέλη της επιτροπής Εμπορίου, για να μην προχωρήσει η συγκεκριμένη πρόταση.

Να υπενθυμίσουμε ότι τούτη η προσπάθεια ξεκίνησε από τους κ. Περδίκη και Ευσταθίου με δύο διαφορετικές προτάσεις νόμου, στη συνέχεια στο σύνολό της η επιτροπή Εμπορίου με τη σημαντικότερη βοήθεια του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου ετοίμασε μία νέα πρόταση νόμου, έτσι ώστε να επεκταθεί η προστασία από τις καταχρηστικές ρήτρες όχι μόνο σε φυσικά πρόσωπα, αλλά και σε πολύ μικρές επιχειρήσεις. Ήρθε ένα συμφωνημένο κείμενο, ψηφίστηκε ομόφωνα από τη Βουλή. Φαίνεται ότι τούτες οι πιέσεις εσυνεχίσθησαν, έγιναν πιο έντονες και τελικά απέφεραν καρπούς. Ήρτε η αναπομπή. Την περασμένη Δευτέρα στην επιτροπή τζιαι μελετώντας την αναπομπή εμείς τονίσαμε ότι οι λόγοι δεν είναι σοβαροί. Να σας πω ένα-δύο παραδείγματα, ένα-δύο σοβαρά ζητήματα τα οποία αναφέρει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Βεβαίως, με τη σύσταση της Νομικής Υπηρεσίας. Λέει για παράδειγμα ότι το άρθρο 3 είναι αντισυνταγματικό. Ρωτούμε εμείς ως κόμμα και άλλοι συναδέλφοι: «Μα, το ίδιο άρθρο υπάρχει στη νομοθεσία που υπάρχει για την προστασία των φυσικών προσώπων από καταχρηστικές ρήτρες και εμείς απλώς το μεταφέραμε αυτούσιο». «Μα, ξέρετε, αυτό ήταν ευρωπαϊκή Οδηγία». Ε; Έχουμε δηλαδή έναν νόμο στον οποίο έχουμε ένα άρθρο το οποίο ήταν ευρωπαϊκή Οδηγία την οποία μεταφέραμε αυτούσια και δεν έχει πρόβλημα συνταγματικότητας και το ίδιο άρθρο σε έναν άλλο νόμο που θα προστατεύει τρία φυσικά πρόσωπα μαζί μου σε μία πολύ μικρή επιχείρηση είναι αντισυνταγματικό. «Πέστε μας, κύριοι της Νομικής Υπηρεσίας, του Υπουργείου Οικονομικών, γίνεται τούτο το πράγμα;» Καμία απάντηση.

Δεύτερο ισχυρό επιχείρημα μέσα στην αναπομπή του Προέδρου: Εννά περιοριστεί μόνο στις κυπριακές επιχειρήσεις. «Πού το λέει τούτο το πράγμα μέσα στη νομοθεσία;» «Μα, λέει το στην αιτιολογική έκθεση». Σε κάποια φάση αναφέρεται σε κυπριακές επιχειρήσεις. Από τη στιγμή που δεν αναφέρεται μέσα στον νόμο, ποιο έν' το πρόβλημά σας; Μπορεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δει ότι μιλάτε για τρία άτομα τζιαι ένα εκατομμύριο μόνο τζιαι τον χρόνο, άρα θα υποθέσουν ότι μιλάτε για κυπριακές επιχειρήσεις. «Αν έρθει μια επιχείρηση από την Ελλάδα με τρία άτομα τζιαι τζιαι €1 εκατομ. τον χρόνο, θα έχει πρόβλημα;» Καμία απάντηση, ούτε από τη Νομική Υπηρεσία ούτε από το Υπουργείο Οικονομικών. Θα έχει πρόβλημα με το ενωσιακό δίκαιο. Προσκρούει σε ευρωπαϊκές Οδηγίες και ευτυχώς ο Πρόεδρος της Βουλής έδωσε εντολές στο Τμήμα Νομικών της Υπηρεσίας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και μας έφερε ένα εμπειριστατωμένο, τεκμηριωμένο σημείωμα το οποίο λέει -να σας διαβάσω δυο γραμμές μόνο- στην Οδηγία 9313. «...σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές δεν υπάρχει ρητή απαγόρευση που να περιορίζει τα κράτη μέλη από την επέκταση της προστασίας που θέτει πέραν των φυσικών προσώπων που εμπίπτουν στον ορισμό του καταναλωτή». Και στο συμπέρασμα λέει ξεκάθαρα: «Βάσει των ανωτέρω μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η θέσπιση νέας νομοθεσίας για προστασία πολύ μικρών επιχειρήσεων από καταχρηστικές ρήτρες σε επιχειρηματικές συμβάσεις δεν αντίκειται σε πρόνοιες της οποιασδήποτε ευρωπαϊκής νομοθεσίας». «Πέστε μας την άποψή σας». Καμία απάντηση.

Εγώ θέλω να ρωτήσω ευθαρσώς, όπως το ρώτησα και στην επιτροπή: Είναι που έκαμε η Νομική Υπηρεσία για τις δεκάδες περιπτώσεις αποφάσεων της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, που έχουν σταλεί εδώ και τέσσερα χρόνια στη Νομική Υπηρεσία, για να κατατεθούν στο δικαστήριο για καταχρηστικές ρήτρες που έχουν να κάμουν με τράπεζες; Τίποτε απολύτως. Κατέθεσε μόνο μια ή δύο περιπτώσεις που έχουν να κάμουν με developers.

Ποια είναι η θέση του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την πρόταση νόμου; Θετική. Σήμερα η Κεντρική Τράπεζα μας είπε: «Το προοίμιο που ετοιμάσατε, για να διασκεδαστούν οι ανησυχίες της Νομικής Υπηρεσίας και του Προεδρικού, έν' θετικό! Έν' πολύ καλό. Μάλιστα, με τη μια ματιά που του ρίξαμε, οι περισσότερες αντισυνταγματικότητες αίρονται με το προοίμιο». Ποια έν' η θέση της Κεντρικής Τράπεζας; Τούτη. Του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού; Θετική. Του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, που εβοήθησε τζιαι στο προοίμιο; Θετική. Ποια έν' η θέση της Νομικής Υπηρεσίας; «Εννά μας βοηθήσετε», ελέαμέν τους τη Δευτέρα, «να μπορέσουμε να αλλάξουμε κάποια πράγματα;» «Εν μπορούμε να κάμουμε τίποτε». «Το Υπουργείο Οικονομικών εννά μας βοηθήσει να κάμουμε κάποια πράγματα, να αλλάξουμε, να γίνει συνταγματικό;». «Εν μπορούμε να σας κάμουμε τίποτε».

Τζιαι έχουμε το εξής φοβερό σήμερα, να έρκεται ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών στην επιτροπή, γιατί πολλοί ενομίζαν ότι τούτα τα πράγματα έν' απλά τζιαι μόνο η θέση της Νομικής Υπηρεσίας. Τζιαι να μας λέει «εμείς είμαστε εναντίον, που ουσιαστικά ό,τι τζιαι να κάμετε, δεν πρόκειται να επιτρέψουμε κάτι τέτοιο». Να λέει... Τζιαι εγώ θέλω να το τονίσω 'πού το βήμα της Βουλής, θέλω να τονίσω τη θετική στάση του προέδρου της επιτροπής. Να του λέει ο πρόεδρος της επιτροπής, ο κ. Κυπριανού: «Καλά, μπορείτε, αν αποδεχτούμε την αναπομπή, να έρθετε τον Σεπτέμβρη να φέρετε ένα νομοσχέδιο ως κυβέρνηση;». Εμάσαν τα λόγια του. Τον ρωτήσαμε ξεκάθαρα ως κόμμα: «Έχετε πολιτική θέση να προστατεύσετε τες πολύ μικρές επιχειρήσεις;». Καμία απολύτως απάντηση.

Ευθαρσώς λέμε τα εξής: Οι τράπεζες κάμουν ό,τι θέλουν, διοικούν τα πάντα, καθοδηγούν τα πάντα τζιαι στην περίπτωση τούτη δεν υπάρχει περίπτωση να έρθει ούτε η κυβέρνηση ούτε οποιοσδήποτε άλλος να προστατεύσει τούτους τους ανθρώπους, γιατί φοβούνται οι τράπεζες ότι, με το να ανοίξει τούτο το παραθύρι το μικρό, εννά ανοίξει ο ασκός του Αιόλου.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, θα αποδεχθούμε μερικώς την αναπομπή και θα ψηφίσουμε το νέο κείμενο, το οποίο ουσιαστικά είναι το ίδιο το οποίο ψηφίστηκε πριν από τρεις εβδομάδες μαζί με το προοίμιο, τζιαι εμείς με τη σειρά μας καλούμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αν επιτέλους θέλουν να προστατεύσουν τζιαι μια φορά τον δανειολήπτη, να μην προχωρήσει σε αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κώστα.

Προχωρούμε σε ψηφοφορία.

Πόσοι είναι υπέρ της μερικής αποδοχής της αναπομπής και της ψήφισης του αναδιαμορφωμένου κειμένου νόμου;

Παρακαλώ, με τα χέρια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οχτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η αναπομπή γίνεται αποδεκτή και το αναδιαμορφωμένο κείμενο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010», αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, έχει γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.758, ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίας Δημητρίου

Σημείωση: Η ερώτηση της βουλευτού είναι εμπιστευτική.

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.759, ημερομηνίας 31^{ης} Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Στις 22 Σεπτεμβρίου 2017 η πλειοψηφία της Βουλής των Αντιπροσώπων ψήφισε νόμο που τροποποιούσε τον περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμο (Κεφ. 224), δημιουργώντας τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες το Υπουργικό Συμβούλιο έχει τη δυνατότητα:

1. να παραχωρήσει, εκμισθώσει, ανταλλάξει ή με άλλο τρόπο αποξενώσει οποιαδήποτε ιδιοκτησία της Δημοκρατίας ή ακίνητη ιδιοκτησία που περιήλθε στη Δημοκρατία δυνάμει των διατάξεων του Νόμου αυτού, άλλην εκτός από δημόσιο δρόμο ή την παραλία,
2. να ανταλλάξει ή αποξενώσει μέρος οποιουδήποτε δημόσιου δρόμου, αν ικανοποιηθεί ότι άλλος επαρκής δημόσιος δρόμος έχει παραχωρηθεί προς αντικατάστασή του ή ότι η ανταλλαγή ή η αποξένωση αυτή θα βελτιώσει τον δημόσιο αυτό δρόμο,
3. να εκμισθώσει μέρος παραλίας για σκοπούς λιμένων, μαρίνων, χώρων ελλιμενισμού και εξυπηρέτησης σκαφών αναψυχής, προβλήτων, αποβαθρών, προκουμαίων, ιχθυοτροφείων και για οποιονδήποτε άλλο σκοπό δημόσιας ωφέλειας.

Το εδάφιο (2) του άρθρου 18 του νόμου αναφέρει τα εξής:

“Εντός τριών μηνών από τη διενέργεια από το Υπουργικό Συμβούλιο οποιωνδήποτε πράξεων δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου αυτού, θα κατατίθεται ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων έκθεση που δείχνει αναλυτικά τις περιπτώσεις στις οποίες έγιναν οι παραχωρήσεις αυτές”.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσες αποφάσεις έχουν ληφθεί από τον Σεπτέμβριο του 2017 που αφορούν το άρθρο 18 του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου και να μας δοθεί κατάλογος με πλήρη στοιχεία για τις συγκεκριμένες υποθέσεις. Επιπλέον, παρακαλώ όπως ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους που δεν έχουν κατατεθεί μέχρι στιγμής εκθέσεις για κάθε μια από αυτές τις αποφάσεις, όπως απαιτεί ο σχετικός νόμος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.760, ημερομηνίας 31^{ης} Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Επιτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού κ. Λήδα Κουρσουμπά εισηγείται την αναθεώρηση των σχεδίων παροχών του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, ώστε οι ανήλικοι να μην εξαιρούνται από τα υπό αναφορά σχέδια βάσει διάφορων κριτηρίων όπως π.χ. η υπηκοότητα του παιδιού, το καθεστώς διάρκειας παραμονής ή το καθεστώς παραμονής στη Δημοκρατία.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια η θέση του όσον αφορά στην εισήγηση της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού σχετικά με τα σχέδια παροχών του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.761, ημερομηνίας 31^{ης} Ιουλίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι επί της λεωφόρου Γρίβα Διγενή έχουν τοποθετηθεί σε δύο σημεία δέκτες (κάμερες) συστήματος φωτοεπισήμανσης για τροχαίες παραβάσεις και ιδιαίτερα για την παραβίαση του ορίου ταχύτητας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Πότε έχουν τεθεί σε λειτουργία οι δύο κάμερες;
2. Ποιο είναι το συνολικό κόστος αγοράς, εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης του συστήματος μέχρι σήμερα;
3. Πόσα εξώδικα έχουν εκδοθεί, πόσα παραμένουν απλήρωτα, ποια έχουν μετατραπεί σε ποινικές υποθέσεις και, τέλος, ποια είναι η συνολική είσπραξη από τα εξώδικα;
4. Ποια είναι η αξιολόγηση της εγκατάστασης συστήματος φωτοεπισήμανσης στη λεωφόρο Γρίβα Διγενή στη Λευκωσία σε θέματα που αφορούν στην οδική ασφάλεια, ατυχήματα, ηχορύπανση κ.ο.κ.;

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.762, ημερομηνίας 31^{ης} Ιουλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Καλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Σε πόσες και ποιες περιπτώσεις έχει κινηθεί εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας διαδικασία επί παραβάσει στο Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων;
2. Σε πόσες και ποιες περιπτώσεις υπήρξε καταδίκη της Κυπριακής Δημοκρατίας;
3. Ποιο ήταν το ύψος του προστίμου που επιβλήθηκε στην κάθε περίπτωση ξεχωριστά;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.763, ημερομηνίας 1^{ης} Αυγούστου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Σύμφωνα με δεδομένα, τον Σεπτέμβριο του 2010 το Κτηματολόγιο αυτεπάγγελτα προχώρησε σε εκτίμηση της κρατικής γης η οποία στέγαζε το στρατόπεδο απέναντι από το ξενοδοχείο “Χίλτον” στη Λευκωσία. Η εκτίμηση του Κτηματολογίου κατέδειξε αξία τότε €143 εκ.

Η συγκεκριμένη εκτίμηση προβλήθηκε στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων. Ήταν η ίδια περίοδος κατά την οποία γίνονταν διαπραγματεύσεις από το κράτος για κοινοπραξία με το Κατάρ. Η συγκεκριμένη εκτίμηση, όπως και οι πολιτικές παρεμβάσεις που γίνονταν παράλληλα είχαν ως αποτέλεσμα την κατάρρευση της συμφωνίας.

Πρόσφατα δημοσιεύτηκε από το Κτηματολόγιο, και παρακαλώ διορθώστε αν έχουμε αντιληφθεί λάθος, ότι το ίδιο τεμάχιο γης εκτιμάται στα €5 εκ. Το Κτηματολόγιο δηλαδή εκτιμά ότι η γη έχει χάσει το 96,5% της αξίας που το ίδιο της προσέδιδε πριν από εννέα χρόνια.

Εκείνη η εκτίμηση είχε ως αποτέλεσμα απώλειες εκατομμυρίων σε επενδύσεις και απώλειες εκατοντάδων θέσεων εργασίας.

Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει κατά πόσο προτίθεται να προχωρήσει σε οποιαδήποτε έρευνα για τον τρόπο με τον οποίο έγιναν εκείνες οι παρεμβάσεις και οι εκτιμήσεις, που είχαν ως αποτέλεσμα να ζημιωθεί το δημόσιο συμφέρον. Παράλληλα, θέλουμε να γνωρίζουμε αν το συγκεκριμένο τεμάχιο γης βρίσκεται σε διαδικασία πώλησης, έναντι ποιου ποσού και σε ποιον θα πωληθεί.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.474, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντηση της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Οι διαδικασίες που αφορούν στην ασφάλεια των ταμιευτήρων καθορίζονται στον περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων Νόμο [Νόμος 79(Ι)/2010, Μέρος VII: “Ασφάλεια Ταμιευτήρων”, άρθρα 56-79], καθώς επίσης και στους περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Ασφάλεια Μεγάλων Υπερυψωμένων Ταμιευτήρων) Κανονισμούς του 2015 (Κ.Δ.Π. 64/2015).
  - (β) Η σχετική Νομοθεσία προνοεί, μεταξύ άλλων, την ετήσια επίβλεψη όλων των μεγάλων υπερυψωμένων ταμιευτήρων από προσοντούχο πολιτικό μηχανικό. Μετά την ολοκλήρωση της επίβλεψης, ετοιμάζεται τεχνική έκθεση από τον προσοντούχο μηχανικό προς τον Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ), στην οποία δίνονται όλες οι παρατηρήσεις για την ασφαλή λειτουργία του ταμιευτήρα, ως επίσης και τυχόν μέτρα ή/και ενέργειες που πρέπει να γίνουν για τη βελτίωση της ασφάλειας του.
  - (γ) Η διαχείριση των κυβερνητικών ταμιευτήρων που αποτελεί την πλειοψηφία των μεγάλων υπερυψωμένων ταμιευτήρων, ανήκει στο ΤΑΥ. Το ΤΑΥ έχει καταρτίσει κατάλογο με προσοντούχους πολιτικούς μηχανικούς, ο οποίος αποτελείται κυρίως από Εκτελεστικούς Μηχανικούς του ΤΑΥ, για τη συνεχή παρακολούθηση όλων των φραγμάτων.
  - (δ) Σε ό,τι αφορά τους ιδιωτικούς ταμιευτήρες, την ευθύνη της διαχείρισης τους φέρει ο ιδιοκτήτης τους, ο οποίος είναι υπεύθυνος για να διορίσει προσοντούχο μηχανικό, σύμφωνα με τη Νομοθεσία. Η πλειοψηφία των ιδιωτικών ταμιευτήρων αφορά σε δεξαμενές αποθήκευσης νερού για σκοπούς άρδευσης, οι οποίες ανήκουν σε τοπικούς αρδευτικούς συνδέσμους.
  - (ε) Σε κάθε περίπτωση, σημειώνεται ότι, ακόμη και πριν από τη θέσπιση της πιο πάνω Νομοθεσίας, το ΤΑΥ, ως το Αρμόδιο Τμήμα για τη μελέτη, κατασκευή, παρακολούθηση, συντήρηση και λειτουργία των κατασκευών αυτών (φράγματα, μεγάλες υδατοδεξαμενές, κ.λπ.), ακολουθούσε συγκεκριμένες διαδικασίες, μέσω των οποίων παρακολουθούσε και διασφάλιζε την ασφαλή λειτουργία τους.
2. Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Γιώργου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.486, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην υπό αναφορά ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Μετά από σύσταση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, η Αρχή Λιμένων εγκατέστησε στο Λιμάνι Λατσιού υδροστόμια λήψης νερού και πυροσβεστικές φωλιές, οι οποίες περιλαμβάνουν τυλικτήρες νερού και φορητούς πυροσβεστήρες ξηρής σκόνης και ο εξοπλισμός αυτός είναι επαρκής και κατάλληλος για τις τοπικές ανάγκες πυρόσβεσης.
- (β) Η χρήση των υδροστομίων λήψης νερού επιτρέπεται μόνο από τα μέλη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας για την τροφοδότηση των πυροσβεστικών οχημάτων με νερό.
- (γ) Η χρήση των τυλικτήρων νερού και των φορητών πυροσβεστήρων ξηρής σκόνης των πυροσβεστικών φωλιών μπορεί να γίνεται και από το προσωπικό της Αρχής Λιμένων που απαρτίζουν την ομάδα πυρασφάλειας του Λιμανιού.
- (δ) Η Πυροσβεστική Υπηρεσία είναι στη διάθεση τόσο της Αρχής Λιμένων, όσο και των ιδιοκτητών σκαφών για την εκπαίδευση μελών τους σε θέματα πυροπροστασίας. Για την προσφορά αυτή, η Πυροσβεστική Υπηρεσία θα ενημερώσει την Αρχή Λιμένων.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 2019 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Γιώργου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.492, ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην υπό αναφορά ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα:

- (α) Τα σχέδια δημιουργίας φωτοβολταϊκών πάρκων αποστέλλονται από την Αρμόδια Αρχή στην Πυροσβεστική Υπηρεσία για απόψεις και συστάσεις σχετικές με την πυροπροστασία.
- (β) Πριν την έκδοση της τελικής έγκρισης από την Αρμόδια Αρχή, η Πυροσβεστική Υπηρεσία ελέγχει κατά πόσο έχουν υλοποιηθεί οι συστάσεις της και ενημερώνει την Αρμόδια Αρχή σχετικά.
- (γ) Τα μέλη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας λαμβάνουν την απαιτούμενη εκπαίδευση και διαθέτουν τον απαιτούμενο εξοπλισμό για την κατάσβεση πυρκαγιών σε συστήματα φωτοβολταϊκών.
- (δ) Η Πυροσβεστική Υπηρεσία παρακολουθεί τις εξελίξεις στο θέμα των φωτοβολταϊκών σε σχέση με τους κινδύνους για τους Πυροσβέστες και ενημερώνει σχετικά τα μέλη της με την έκδοση σημειώσεων πυροσβεστολογίας και με πρακτική εκπαίδευση στη Σχολή και στους Πυροσβεστικούς Σταθμούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.545, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Σχετικά με την υπό αναφορά ερώτηση σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

- 2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 της περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νομοθεσίας, η οικογενειακή μονάδα του αιτητή ορίζεται από τον/τη σύζυγο, το ανήλικο τέκνο του, εφόσον διαμένουν στην ίδια κατοικία με τον αιτητή ή/και το τέκνο του, ανεξάρτητα του χώρου διαμονής του, εφόσον η διαμονή του βρίσκεται στη Δημοκρατία. Επισημαίνεται ότι ως “τέκνο”, ορίζεται το άγαμο νόμιμο τέκνο των συζύγων ή ενός εξ αυτών, το οποίο έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18) έτος ηλικίας του, αλλά δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό όγδοο (28) έτος της ηλικίας του, και περιλαμβάνει προγονό, εκτός γάμου αναγνωρισμένο τέκνο και νόμιμα υιοθετημένο τέκνο.
- 3. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον Κανονισμό 3 των περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου (Εισοδήματα που δεν λαμβάνονται υπ’ όψη ως Εισόδημα) Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 340/2014), σημαντικό μέρος από το ποσό το οποίο λαμβάνεται από τέκνο ως εισόδημα από εργασία, δεν λαμβάνεται υπ’ όψη ως εισόδημα για σκοπούς υπολογισμού του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος. Για παράδειγμα, σε περίπτωση που άγαμο τέκνο λαμβάνει μηνιαίο μισθό ύψους €1.000, λαμβάνεται υπ’ όψη ως εισόδημα για σκοπούς καταβολής του επιδόματος μόνο ποσό ύψους €282, ενώ παράλληλα στην οικογενειακή μονάδα παραχωρείται ποσό ύψους €240 για το άγαμο τέκνο καθώς και πρόσθετο επίδομα ενοικίου ή τόκων στεγαστικού δανείου, ανάλογα με την επαρχία στην οποία διαμένει η οικογενειακή μονάδα.
- 4. Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, για άγαμα τέκνα ηλικίας από 18-28 ετών τα οποία έχουν εισοδήματα μέχρι και €1.000-€1.500, το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα που παρέχεται στους δικαιούχους γονείς τους λόγω της συμπερίληψης των εν λόγω τέκνων στην οικογενειακή μονάδα είναι περισσότερο από το εισόδημα από εργασία το οποίο λαμβάνεται υπόψη βάσει των σχετικών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 340/2014).
- 5. Καθόσον αφορά άγαμα τέκνα ηλικίας 18-28, τα οποία δεν έχουν δικά τους παιδιά ή άλλες οικογενειακές υποχρεώσεις και τα οποία κερδίζουν από την εργασία τους πέραν των €1.500-€2.000 μηνιαίως, το μέρος του εισοδήματος από εργασία που λαμβάνεται υπόψη κυμαίνεται μεταξύ 10%-20% ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος του τέκνου. Με βάση την κείμενη Νομοθεσία αλλά και με βάση τα χρηστά ήθη, για παράδειγμα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 34 του περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμου του 1990, τα τέκνα έχουν ευθύνη για τη συντήρηση των γονέων όταν οι γονείς δεν έχουν τα μέσα για να συντηρούν ικανοποιητικά τους εαυτούς τους.
- 6. Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε πριν την εφαρμογή της μεταρρύθμισης το 2014, δηλαδή με βάση τις διατάξεις του περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμου, η υποχρέωση των άγαμων τέκνων να συνεισφέρουν για τη συντήρηση των γονέων τους σε αυτές τις περιπτώσεις εκτεινόταν εφ’ όρου ζωής, ενώ με την εφαρμογή του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου η υποχρέωση αυτή περιορίστηκε με τον τρόπο που επεξηγείται ανωτέρω, μέχρι τα 28 έτη και μόνο όταν το εισόδημα του τέκνου υπερβαίνει τα €1.000-€1.500.
- 7. Στη βάση των ανωτέρω, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θεωρεί ότι οι σχετικές διατάξεις της υπό αναφορά Νομοθεσίας δεν χρήζουν οποιασδήποτε αναθεώρησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Ιουλίου 2019 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.548, ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αφού απολογηθώ για την καθυστέρηση στην απάντησή της, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου [Ν. 108(Ι)/2004] ο οποίος έχει εναρμονίσει την Ευρωπαϊκή Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για τα Αστικά Λύματα, καθώς και της Συμφωνίας Προσχώρησης της Κύπρου, θα έπρεπε σε κάθε οικισμό με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 2.000, μέχρι τις 31/12/2012, να υφίστανται και να λειτουργούν δίκτυα συλλογής λυμάτων, καθώς και σταθμός επεξεργασίας λυμάτων.
- (β) Τον Ιούλιο του 2018 υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεωρημένο Εθνικό Πρόγραμμα Εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την Κύπρο, με κατάλογο 57 οικισμών (7 Αστικούς και 50 Αγροτικούς) και με εφικτή ημερομηνία συμμόρφωσης τις 31/12/2027, λαμβάνοντας υπόψη τους μη συμμορφούμενους με τις πρόνοιες της Οδηγίας οικισμούς.
- (γ) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ωστόσο, εκτιμώντας ότι η Κυπριακή Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις της για εξασφάλιση επαρκών συστημάτων συλλογής και επεξεργασίας των αστικών λυμάτων για 31 από τους 57 οικισμούς που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Εφαρμογής, καταχώρισε στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις 20/03/2019, Προσφυγή Παράβασης κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας (Υπόθεση C-248/19).
- (δ) Τα προβλήματα που σχετίζονται με την υλοποίηση των αποχετευτικών έργων στους οικισμούς αυτούς χωρίζονται σε Διοικητικά, Νομικά και Οικονομικά, ως ακολούθως:
- Λόγω της οικονομικής κρίσης που προηγήθηκε και της συσσώρευσης υποχρεώσεων, οι διαθέσιμες πιστώσεις δεν επιτρέπουν στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος να κινηθεί όσο γρήγορα θα το επιθυμούσε,
  - Η έλλειψη χρηματοδότησης για την υλοποίηση των απαιτούμενων έργων σε Δημαρχούμενους οικισμούς. Σημειώνεται ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν προβλέπεται Κρατική συνεισφορά για την υλοποίηση των εν λόγω έργων,
  - Διοικητικά προβλήματα στις περιπτώσεις των Δημαρχούμενων οικισμών,
  - Η μη ένταξη αγροτικών οικισμών στα Αστικά Συμβούλια Αποχετεύσεων για την διασφάλιση της κατασκευής των έργων τους, και
  - Δυσκολία κατακύρωσης έργων που έχουν προκηρυχθεί λόγω αλληπάλληλων προσφυγών στην Αναθεωρητική Αρχή και στο Διοικητικό Δικαστήριο.
- (ε) Οι ενέργειες στις οποίες έχει προβεί η Κυπριακή Δημοκρατία για την πλήρη εναρμόνιση με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ είναι οι ακόλουθες:
- Προσπάθεια τήρησης του εγκεκριμένου κεφαλαιουχικού επενδυτικού πλάνου υλοποίησης των υπολειπόμενων έργων, σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 80.776 και ημερομηνία 13/06/2016, με συμπερίληψη της αναγκαίας χρηματοδότησης των έργων στους ετήσιους Κρατικούς Προϋπολογισμούς,
  - Πρώθηση ένταξης αγροτικών οικισμών στα Αστικά Συμβούλια Αποχετεύσεων και συντονισμός για την άμεση πρώθηση κατασκευής των έργων,
  - Προσπάθεια εξεύρεσης τρόπου χρηματοδότησης για την υλοποίηση των απαιτούμενων έργων σε Δημαρχούμενους οικισμούς,
  - Προσπάθεια επίλυσης διοικητικών προβλημάτων στους Δημαρχούμενους οικισμούς, σε συνεργασία με τους επηρεαζόμενους Δήμους και το Υπουργείο Εσωτερικών, και
  - Προσπάθεια εξεύρεσης τρόπου άμεσης κατακύρωσης των έργων που βρίσκονται στο στάδιο της Αναθεωρητικής Αρχής και του Διοικητικού Δικαστηρίου.
- (στ) Σημειώνεται ότι, προκειμένου να ξεπεραστούν τα κωλύματα που παρεμποδίζουν την υλοποίηση των αποχετευτικών έργων και με σκοπό την επιτάχυνση των διαδικασιών, αναμένεται να υποβληθεί σύντομα Πρόταση προς στο Υπουργικό Συμβούλιο με συγκεκριμένες εισηγήσεις.
- (ζ) Σε ό,τι αφορά το ύψος της χρηματικής ποινής, ενδεικτικά, παρουσιάζονται στο **Παράρτημα** παραδείγματα καταδίκης άλλων Κρατών Μελών από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Παραμένουμε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Ιουλίου 2019 του Υφυπουργού παρά τω Προέδρω κ. Βασιλή Πάλμα στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.660, ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Στις 20 Ιουνίου 2019 πραγματοποιήθηκε στο Γραφείο της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συνάντηση με τον Υπουργό Εσωτερικών και την Επίτροπο Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, κατά την οποία συζητήθηκε, μεταξύ άλλων, η δημιουργία ειδικού Τμήματος στο Γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, το οποίο θα εξετάζει παράπονα σχετικά με τη διαβίωση των εργαζομένων τρίτων χωρών στην Κύπρο.
3. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης συμφωνήθηκε όπως το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων συνεχίσει τη διαδικασία παραλαβής σφραγισμένων παραπόνων αλλοδαπών, διευθετώντας και διεξάγοντας συναντήσεις εντός καθορισμένου χρονοδιαγράμματος, ενώ τα παράπονα που θα υπάγονται και στην αρμοδιότητα της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρώπινων Δικαιωμάτων διαβιβάζονται στο Γραφείο της, για δέουσα έρευνα και κατάλληλο χειρισμό.
4. Προς αποφυγή δημιουργίας καθυστερήσεων στην ολοκλήρωση εξέτασης των παραπόνων, η Επίτροπος Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρώπινων Δικαιωμάτων βρίσκεται σε συνεννόηση και συνεχή συνεργασία με τη Διευθύντρια του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων, για διευκρίνιση και καθορισμό των διαδικασιών που θα ακολουθηθούν όσον αφορά στον τρόπο εξέτασης των παραπόνων κατά τρόπο άμεσο και αποτελεσματικό.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Ιουλίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.670, ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένης Μαύρου

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ο περί της Αποτέφρωσης Ανθρώπινης Σορού Νόμος του 2016 [N.53(1)/2016], που αφορά στην αποτέφρωση των νεκρών και τη λειτουργία κέντρου αποτέφρωσης ορίζει ως αρμόδια αρχή τον Υπουργό Εσωτερικών.
3. Σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας τόσο για την εξέταση αιτημάτων για ανέγερση τέτοιων αναπτύξεων, όσο και για την παραχώρηση άδειας ανέγερσης τους, αρμοδιότητα έχουν οι Έπαρχοι στη Διοικητική περιφέρεια των οποίων πρόκειται να γίνει τέτοιου είδους ανάπτυξη. Σύμφωνα με την ίδια την νομοθεσία, τα αιτήματα των οικείων του νεκρού που επιθυμούν διαχείριση του πτώματος με τον τρόπο αυτό, υποβάλλονται επίσης στον Έπαρχο της Διοικητικής περιφέρειας του νεκρού για την εξασφάλιση άδειας αποτέφρωσης.
4. Με βάση τα πιο πάνω, για τον χειρισμό τέτοιων αιτημάτων αρμόδια αρχή είναι ο Υπουργός Εσωτερικών, στον οποίο και παρακαλείσθε να απευθυνθείτε, υποβάλλοντας την Ερώτηση της Βουλευτού.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Ιουλίου 2019 του Υπουργού Υγείας κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.683, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Η απάντηση στην πιο πάνω ερώτηση, από το αρμόδιο Τμήμα, τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Τα τέσσερα δείγματα (2 φράουλες, ρόκκα και μαϊντανός) τα οποία στο δημοσίευμα της εφημερίδας “Η Σημερινή” αναφέρεται ότι “ήταν θετικά σε φυτοφάρμακα”, λήφθηκαν μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής του Ετήσιου Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Τροφίμων, από την λιανική αγορά. Τα φυτοφάρμακα που προσδιορίστηκαν στα δύο δείγματα φράουλας και εκτρέπονταν των αποδεκτών ορίων (ametoctradin, fluoricolide και propanocarb) είναι εγκεκριμένα για χρήση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο μαϊντανό προσδιορίστηκαν τρία φυτοφάρμακα που εκτρέπονταν των αποδεκτών ορίων (chlorpyrifos, dimethoate, omethoate). Το chlorpyrifos είναι εγκεκριμένο για χρήση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το dimethoate την περίοδο που ελέγχθηκε το εν λόγω δείγμα ήταν επιτρεπόμενο ενώ από τον Οκτώβριο του 2019 ξεκινούν οι περιορισμοί στη χρήση του και μέχρι το 2020 θα απαγορεύεται η χρήση του. Το omethoate δεν είναι εγκεκριμένο για χρήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά πρέπει να σημειωθεί ότι αποτελεί προϊόν μεταβολισμού του dimethoate. Στη ρόκκα προσδιορίστηκε το φυτοφάρμακο thiamethoxam το οποίο δεν είναι εγκεκριμένο για χρήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σημειώνεται ότι αρμόδια αρχή για την έγκριση και χρήση των φυτοφαρμάκων, είναι το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

3. Η Υγειονομική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας, υλοποιεί το Ετήσιο Εθνικό Πρόγραμμα Δειγματοληψίας Τροφίμων για έλεγχο των καταλοίπων φυτοφαρμάκων στα τρόφιμα. Για την ετοιμασία του εν λόγω προγράμματος λαμβάνονται υπόψη και οι σχετικές διατάξεις του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2018/555 για ένα συντονισμένο πολυετές πρόγραμμα ελέγχου της Ένωσης για τα έτη 2019, 2020 και 2021 ώστε να εξασφαλιστεί συμμόρφωση με τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων και να εκτιμηθεί η έκθεση του καταναλωτή στα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων μέσα και πάνω στα τρόφιμα φυτικής και ζωικής προέλευσης. Διενεργούνται επίσης έκτακτες δειγματοληψίες τροφίμων από την αγορά. Επιπρόσθετα, λαμβάνονται δείγματα κατά την εισαγωγή τροφίμων από τρίτες χώρες καθώς επίσης και κατά την διακίνηση τους από τις μη ελεγχόμενες από το Κράτος Περιοχές μέσω των ελεγχόμενων σημείων διέλευσης (οδοφράγματα).
4. Η Υγειονομική Υπηρεσία, θέλοντας να διασφαλίσει και να αποτρέψει επιτήδειους από το να εφαρμόζουν κακές γεωργικές πρακτικές, πέραν της υποχρέωσης που έχει για υλοποίηση του εν ισχύ ενωσιακού κανονισμού για τα φυτοφάρμακα, προχωρά και σε δειγματοληψίες επιπρόσθετων ειδών τροφίμων τα οποία επιλέγονται σύμφωνα με τον οδηγό για την ετοιμασία Ετήσιων Εθνικών Προγραμμάτων Δειγματοληψίας Τροφίμων, ο οποίος ετοιμάστηκε από την Υγειονομική Υπηρεσία σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους. Τα επιπρόσθετα είδη τροφίμων, δεν αναφέρονται στους εν ισχύ κανονισμούς της ΕΕ, αλλά προστίθενται στα ετήσια εθνικά προγράμματα φυτοφαρμάκων, έτσι ώστε οι έλεγχοι να καλύπτουν όσο το δυνατό πιο αντιπροσωπευτικά την εικόνα στην Κύπρο όσον αφορά την κατανάλωση φρούτων και λαχανικών, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη την αρχή της ανάλυσης κινδύνου. Οι δειγματοληψίες αυτές αφορούν πιο μικρούς αριθμούς δειγμάτων για περισσότερα είδη τροφίμων. Σε κάποιες περιπτώσεις, όταν πρόκειται για τρόφιμα που βρίσκονται συνέχεια στο τραπέζι του καταναλωτή, αυτά λαμβάνονται 2 φορές τον χρόνο.
5. Όλες οι δειγματοληψίες τροφίμων διενεργούνται αιφνίδια, χωρίς καμία προειδοποίηση προς τους εμπλεκόμενους στην αλυσίδα παραγωγής-πώλησης τροφίμων. Οι παραγωγοί φρούτων και λαχανικών έχουν πρόσβαση στους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον έλεγχο των καταλοίπων φυτοφαρμάκων στα τρόφιμα (οι κανονισμοί είναι προσβάσιμοι για το κοινό) και μπορεί να είναι εις γνώσιν τους τα είδη των τροφίμων που θα ληφθούν για δειγματοληψία κατά την εκάστοτε χρονιά. Όμως, με τα επιπρόσθετα είδη τροφίμων που λαμβάνονται συστηματικά κάθε έτος από την Υγειονομική Υπηρεσία αυτεπάγγελα σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους, έτσι και σε πιο μικρούς αριθμούς, η πιθανότητα εφαρμογής κακής γεωργικής πρακτικής και κατ' επέκταση η μη ορθολογική χρήση των φυτοφαρμάκων αποτρέπεται σε σημαντικό βαθμό.
6. Σε περιπτώσεις αποκλίσεων δειγμάτων από την Νομοθεσία
  - **Όσον αφορά προϊόντα Κυπριακής παραγωγής:**
    - άμεσα ενημερώνεται ο παραγωγός για το αποτέλεσμα και λαμβάνονται όλα τα προβλεπόμενα από την νομοθεσία μέτρα μη αποκλεισμένων και της απόσυρσης/ανάκλησης του τροφίμου από την αγορά,
    - άμεσα ενημερώνεται το Τμήμα Γεωργίας για δικές του ενέργειες στο επίπεδο του παραγωγού,
    - ετοιμάζεται φάκελος επιβολής μέτρων (επιβολής διοικητικού προστίμου ή ετοιμασία εισήγησης για άσκηση ποινικής δίωξης) εναντίον των εμπλεκόμενων,
    - Ο παραγωγός, εκεί όπου εφαρμόζεται, στοχεύεται από την Υγειονομική Υπηρεσία ώστε να ληφθεί δείγμα σε άλλη περίοδο, για να διαπιστωθεί η συμμόρφωση του με την νομοθεσία.
  - **Όσον αφορά προϊόντα από άλλες χώρες:**
    - άμεσα ενημερώνεται ο εισαγωγέας για το αποτέλεσμα και λαμβάνονται όλα τα προβλεπόμενα από την νομοθεσία μέτρα, μη αποκλεισμένων και της απόσυρσης/ανάκλησης του τροφίμου από την αγορά,
    - άμεσα ετοιμάζεται επιστολή γνωστοποίησης μέσω των διαφόρων συστημάτων τις Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ταχεία ενημέρωση όσον αφορά την ασφάλεια και ποιότητα των τροφίμων (RASFF, AAC κτλ.) ώστε να ενημερωθούν όλα τα υπόλοιπα κράτη μέλη της ΕΕ καθώς και η χώρα προέλευσης,
    - Στην περίπτωση όπου η χώρα προέλευσης είναι εκτός της ΕΕ, ο εισαγωγέας ενημερώνεται ότι τυχόν άλλη εισαγωγή του από την συγκεκριμένη χώρα προέλευσης και του συγκεκριμένου εμπλεκόμενου προμηθευτή, ανεξαρτήτως είδους τροφίμου, θα τυγχάνει δειγματοληψίας και τα προϊόντα θα παραμένουν υπό δέσμευση μέχρι την ολοκλήρωση των εργαστηριακών ελέγχων,

- Σε τυχόν διανομή του προϊόντος στην Κυπριακή αγορά, ετοιμάζεται φάκελος επιβολής διοικητικού προστίμου ή ετοιμασίας εισήγησης για άσκηση ποινικής δίωξης εναντίον των εμπλεκόμενων.
- **Όσον αφορά προϊόντα από τις μη ελεγχόμενες από το Κράτος Περιοχές (“κατεχόμενες περιοχές”):**
- άμεσα ενημερώνεται ο διακινητής για το αποτέλεσμα και λαμβάνονται όλα τα προβλεπόμενα από την νομοθεσία μέτρα, μη αποκλεισμένων και της απόσυρσης/ανάκλησης του τροφίμου από την αγορά. Επιπρόσθετα, ενημερώνεται ότι σε μελλοντικές διακινήσεις οποιωνδήποτε προϊόντων από τον εν λόγω παραγωγό, θα δειγματίζονται και θα παραμένουν υπό δέσμευση μέχρι την ολοκλήρωση των εργαστηριακών ελέγχων,
  - άμεσα ετοιμάζεται επιστολή προς το Υπουργείο Εξωτερικών (Γραφείο Διαπραγματευτή) για ενημέρωση και με την παράκληση όπως γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για ενημέρωση του παραγωγού προς αποφυγή στο μέλλον παρόμοιων περιστατικών,
  - Σε τυχόν διανομή του προϊόντος στην Κυπριακή αγορά, ετοιμάζεται φάκελος επιβολής μέτρων (επιβολής διοικητικού προστίμου ή ετοιμασίας εισήγησης για άσκηση ποινικής δίωξης), εναντίον των Κύπριων εμπλεκόμενων που δραστηριοποιούνται στις περιοχές όπου η Δημοκρατία ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο (“ελεύθερες περιοχές”).
7. Η Υγειονομική Υπηρεσία έχει ετοιμάσει νομοσχέδιο που τροποποιεί τον περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμο, όπου μεταξύ άλλων προνοιών αυξάνεται το μέγιστο ύψος του διοικητικού προστίμου που θα δύναται ο Διευθυντής Ιατρικών Υπηρεσιών & Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας να επιβάλει, από €850 σε €2000 ανά κατηγορία. Το νομοσχέδιο βρίσκεται στη Νομική Υπηρεσία του Κράτους για τον νομομισμένο νομοτεχνικό έλεγχο.
8. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στην διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 31^{ης} Ιουλίου 2019 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.03.692, ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2019, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Σχετικά με το πιο πάνω ερώτημα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με την υιοθέτηση της Σύμβασης αρ. 189 για τους Οικιακούς Εργαζομένους, από τη Διεθνή Σύνοδο Εργασίας το 2011, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως η θεσμοθετημένη διαδικασία, ξεκίνησε συζήτηση για το ενδεχόμενο κύρωσης της Σύμβασης. Το 2012 συστάθηκε Τεχνική Επιτροπή για εξέταση του θέματος, με τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων κρατικών υπηρεσιών και των κοινωνικών εταίρων, η οποία κατέγραψε διάφορες δυσκολίες που αφορούσαν κύρωση. Δεδομένου ότι δεν υπήρξε συμφωνία, αποφασίστηκε η επαναξέταση του θέματος κατά διαστήματα. Το 2016 ζητήθηκε εκ νέου η άποψη των κοινωνικών εταίρων για το ενδεχόμενο κύρωσης, χωρίς ωστόσο να υπάρξει σύγκλιση απόψεων.

Έχω ήδη δώσει οδηγίες για πλήρη και ολοκληρωμένη μελέτη της Σύμβασης και προτίθεμαι να θέσω το θέμα εκ νέου στους κοινωνικούς εταίρους.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Δεν υπάρχουν θέματα εγγραφέντα για συζήτηση.

Κυρίες και κύριοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της συνεδρίας.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 13.16 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα

Κυπριανού Ανδρέας

Γεωργίου Γεώργιος

Κυριακίδου Στέλλα

Δημητρίου Αννίτα

Κωνσταντίνου Κώστας

Δημητρίου Δημήτρης
Δίπλαρος Ευθύμιος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας
Κάρουλλας Γιώργος
Κουλλά Ονούφριος

Μαυρίδης Μάριος
Νεοφύτου Αβέρωφ
Νουρής Νίκος
Σταύρου Ελένη
Τορναρίτης Νίκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος
Γεωργίου Τ. Γιώργος
Δαμιανού Άριστος
Καυκαλιάς Αντρέας
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη
Κυπριανού Άντρος
Κώστα Κώστας

Λουκαΐδης Γιώργος
Μαύρου Ελένη
Πασιουρτίδης Ανδρέας
Στεφάνου Στέφανος
Τζιοβάνης Χριστάκης
Φακοντής Αντρέας
Χαραλαμπίδου Ειρήνη

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα
Κουλίας Ζαχαρίας
Λεωνίδου Πανίκος
Μουσιούττας Μαρίνος

Μυλωνάς Παύλος
Ορφανίδης Χρίστος
Παπαδόπουλος Νικόλας
Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής
Μυριάνθους Ηλίας

Σιζόπουλος Μαρίνος

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Γιωργάλλας Μιχάλης

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ενημέρωση για την επίσημη επίσκεψη του Προέδρου της Βουλής ως επικεφαλής κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας στη Βουλγαρία.
2. α. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
β. Συζήτηση (Νικόλας Παπαδόπουλος, Άριστος Δαμιανού, Γιώργος Λουκαΐδης) για την κήρυξη της πρότασης νόμου «Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019» ως επείγουσας και απόφαση για κήρυξή της.
3. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019», αγορεύσεις (Άγγελος Βότσης, Γιώργος Περδίκης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Μιχάλης Γιωργάλλας, Χρίστος Χρίστου, Άριστος Δαμιανού, Γιώργος Λιλλήκας, Άννα Θεολόγου, Νικόλας

Παπαδόπουλος, Αβέρωφ Νεοφύτου, Στέφανος Στεφάνου, Παύλος Μυλωνάς, Κωστής Ευσταθίου, Αντρος Κυπριανού) και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 2).

4. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019», αγορεύσεις (Γιώργος Πεردίκης, Μιχάλης Γιωργάλλας) και αποδοχή της αναπομπής.
5. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις που Συνάπτονται από Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις Νόμος του 2019», αγορεύσεις (Ανδρέας Κυπριανού, Κώστας Κώστα), μερική αποδοχή της αναπομπής και ψήφιση αναδιαμορφωμένου κειμένου νόμου.
6. Ερωτήσεις βουλευτών:

Μέτρα για τα ελλείποντα ανήλικα πρόσωπα από τα ιδρύματα παιδικής προστασίας (εμπιστευτική ερώτηση) - Οι αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου που έχουν ληφθεί με βάση τον περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμο - Ενδεχόμενη αναθεώρηση των σχεδίων παροχών του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες - Η εγκατάσταση, λειτουργία και αξιολόγηση του συστήματος φωτοεπισήμανσης στη λεωφόρο Γρίβα Διγενή - Παραβάσεις, καταδίκες και πρόστιμα Κυπριακής Δημοκρατίας - Η εκτίμηση του κρατικού τεμαχίου γης απέναντι από το ξενοδοχείο «Χίλτον».

7. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Τεχνικοί έλεγχοι των φραγμάτων νερού στην Κύπρο - Η λειτουργία των πυροσβεστικών σημείων στο λιμάνι Λατσιού - Πυρασφάλεια συστημάτων φωτοβολταϊκών - Δικαιούχοι ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και μη κάλυψη των αναγκών τους - Πλημμελής επεξεργασία αστικών λυμάτων - Διαβίωση των εργαζομένων τρίτων χωρών στην Κύπρο - Ίδρυση και λειτουργία κέντρων αποτέφρωσης - Φυτοφάρμακα σε τρόφιμα - Η Σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την Αξιοπρεπή Εργασία των Οικιακών Εργαζομένων.